

LEXICON TOTIUS LATINITATIS

AB

AEGIDIO FORCELLINI

SEMINARII PATAVINI ALUMNO

LUCUBRATUM

DEINDE

A

IOSEPHO FURLANETTO

EIUSDEM SEMINARII ALUMNO

EMENDATUM ET AUCTUM

NUNC VERO CURANTIBUS

FRANCISCO CORRADINI ET IOSEPHO PERIN

SEMINARII PATAVINI ITEM ALUMNIS

EMENDATIUS ET AUCTIUS

MELIOREMQUE IN FORMAM REDACTUM

Secunda impressio anastatice confecta
quartae editionis aa. 1864-1926 Patavii
typis mandatae cum appendicibus quibus
aucta est prima anastatica impressio
a. 1940 edita.

LEXICON TOTIUS LATINITATIS

AB

AEGIDIO FORCELLINI

SEMINARII PATAVINI ALUMNO

LUCUBRATUM

DEINDE

A

IOSEPHO FURLANETTO

EIUSDEM SEMINARII ALUMNO

EMENDATUM ET AUCTUM

NUNC VERO CURANTIBUS

FRANCISCO CORRADINI ET IOSEPHO PERIN

SEMINARII PATAVINI ITEM ALUMNIS

EMENDATIUS ET AUCTIUS

MELIOREMQUE IN FORMAM REDACTUM

Tom. IV

CURANTE IOSEPHO PERIN

CUM APPENDICE

EIUSDEM

MCMLXV

ARNALDUS FORNI EXCUDEBAT BONONIAE
GREGORIANA EDENTE PATAVII

R

DE LITTERA R

R est A) Littera, et B) Nota.

A) R littera — a) Consonans, semivocalis et liquida, ex Græca Periginem duxit et ab Appio Claudio Cæco (a. ab U. C. ccccxlv.), aut a Lucio Papirio Crasso in plura vocabula pro littera s invecia est. Pompon. Dig. 1. 2. 2. § 36. Appius Claudius, qui videtur ab hoc (App. Claudio Cæco) processisse, R litteram invenit; ut pro Valesiis Valerii essent et pro Fostis Furili. V. Cic. 9. Fam. 21. Fuerunt enim (Papirii) patricii minorum gentium, quorum princeps L. Papirius Mugillanus, qui censor cum L. Sempronio Atratinio fuit, quum antea consul cum eodem fuisset, annis post Romam conditam cccxii. Sed tum Papisil dicebamin. Post hunc xrrr. fuerunt sella curull ante L. Papirium Crassum, qui primum Papisius est vocari desinus. Is dictator cum L. Papirio Cursore, magistro equitum, factus est, annis post Romam conditam cccxv. etc. V. et Liv. 3. 4. et 8. Huc pertinent antiqua illa, quæ enumerantur a Varro. 7. L. L. 27. Mûll. fœdesum, plusima, asena, janitos, etc. pro fœderum, plurima, arena, janitor et alia. Sic vapores, clamores, lasces, apud Quintil. 1. 4. 23. pro vapor, clamor, laser. Sic Paul. Diac. p. 264. 6. Mûll. R pro S littera sæpe antiqui posuerunt, ut majosibus, meliosibus, lasibus, fœsils, pro maioribus, melioribus, laribus, fertis. Adde eumd. p. 15. 3. p. 100. 1. et alibi. Hinc arbor et arbor, odores et odor, tabos et labor, honos et honor, quæso et quæro, pulvis et pulver. — b) Apud Græcos in principio dictionum aspirationem recipit, ut Ρία, πῦρ, etc.; hinc omnibus Græcis dictionibus ab ea incipientibus Latini addunt h, ut Rheia, rhetor, et similiter Pyrrhus: contra Latini Burrus pro Pyrrhus, et Burria pro Βυρρία. — c) Hæc littera dicta est canina, quia canes provocati eam ridentur asprimere: unde hirsire dicuntur. Hinc Lucilius apud Charis. 1. p. 100. Putsch. et Non. p. 31. 23. Merc. Iritata canes, quod, humo quam, planius dicit. Donat. ad Ter. Adelph. 2. 4. 18. ita refert: iritata canis quod, homo quam, plurima dicit. Pers. 1. 109. sonat hic de mare canina Littera. — d) In nonnullis vocibus pro l ponitur, ut Latialis Latiaris, Palitia Paritia; in aliis extrita est, ut in pejero pro perjuro, in crebesco pro crebro, in rusum pro rursum etc. — e) In aliquot vocibus assimilatur: hinc dossuarius pro dorsuarius, intelligo pro interligo, tenellus pro tenerus, pellicio pro perlicio etc. — f) Denique et alia litteræ in r transeunt, ut conrigo et corrigo, inrumpo et irrumpo etc.

E) In notis R. est Romanus, P. R. populus Romanus, R. P. respublica, R. G. C. rei gerundæ causa, R. C. Romana civitas, R. R. rationum relativum apud Festum p. 274. 6. Mûll. R. P. 2x. retro pedes viginti etc.

RA

RABIA, æ, f. 1. idem ac rabies. Gloss. Cyrill. Αῖσσα, rabia, rablas. V. RABIES init.

RABIDE, adverb. Comp. Rabidus. — Rabide, Ital. rabbiosamente, λυσσῶδης, cum rabie vel iracunde et in modum rabie correpti. Cic. 5. Tusc. 6. 16. Omnia rabide appetentem cum inexplebili cupiditate. Augustin. 2. Mor. Manich. 14. Rabidus immoderatusque raptari.

RABIDUS, æ, um, adject. rabie laborans, rabiosus, ferus, λυσσῶδης (Il. rabbioso, fiero, arrabbiato; Fr. furieux, entragé, forcé; Hesp. furioso, rabioso; Germ. rasend, mütthend, tobend, wild; Angl. mad, wood, raving, fierce, rabid).

1.) Propria. Plin. 29. Hist. nat. 5. 32. (98). Canis rabidi morsus. Sillig. vero ex plurimis optimisque Codd. leg. rabiosi. Sueton. Cal. 26. sub fin. Rabidis feris vilissimos senioque confectos subiebat. Ovid. 3. Art. am. 8. rabida tradis ovile lupæ. Id. 12. Met. 494. Ecce ruunt vasto rabidi clamore bimembres. et 7. ibid. 413. de Cerbero. rabida concitus ira. et Virg. 6. En. 421. de eod. fame rabida trila guttura pandens. Seneca Herc. Cet. 1077. rabida sitis Tantalii.

II.) Translata est supra modum cupidus, avidus, effusus, iratus: Item savus, immanis, crudelis, furiosus, arrabbiato. Propert. 3. 6. 11. Et mulier rabida jactans convicia lingua. et ibid. 17. 10. Et rabida atimulos frangere nequitia. Ovid. 3. Art. am. 501. rabidos compescere mores. Catull. 63. 38. rabidus animi furor. Val. Flacc. 5. 627. rabidam qui Pallada celo Non abigis, neque semineis jus obicis ausis. Id. 4. 239. rabidoque ille marmure terret. Sil. It. 7. 253. Ilis dicit fractus furor, et rabida arma quæruunt. Id. 16. 410. rabidum certamen. Ovid. 1. Met. 36. freta rabidis tumescere ventis. Stat. 6. Theb. 83. rabidum exsaturare dolorem. Gell. 19. 9. Facundia rabida et jurgiosa. Lucan. 6. 27. Ioniumque furens rabido quum tollitur Austro. et ibid. 337. rabidique Leonis Solstitiale caput. scil. propter caniculam. et ibid. 66. rabidum latrare Pelorum. scil. propter Scyllæ canes. Seren. Sammon. 42. 774. rabida podagra. h. e. quæ dolore veluti rabidos facit. Id. 12. 5. Sæpe chelidonæ rabidum sciatur acelum Adjunctoque nitro procedit cura salubris.

RABIES, æ, f. 5. Rabies in Gentilivo vel Dativo pro rabie. Lucret. 4. 1083. rabies unde illece germina surgunt. V. FACIES et DIES init. — Rabia, æ, ponitur a Servio ad Virg. 1. En. 204. inter Latina, pro qua rabies antiqua esse dicitur. Sed locus ille est suspectus: et quamvis vere Servii, esset, admodum exigui ponderis. — Rabies (a rabio, ut species a specio) est canum morbus (ut ait Paul. Diac. p. 272. 5. Mûll.), quo in feritalem aguntur, et obvios quosque mortui petunt: et dicitur etiam de aliis bestis, quum præter modum sæviant, Αῖσσα (Il. rabia; Fr. rage; Hesp. rabia; Germ. d. Raserei, Wuth; Angl. the madness of dogs, rage).

I.) Propria. Ovid. 14. Met. 66. Statque caoum rabies. Colum. 7. R. R. 12. 14. Rabies arcelur, letifer morbus bule generi. Plin. 7. Hist. nat.

RABIOSUS

15. 13. (64). In rabiem aguntur gustato eo canes, Colum. 6. R. R. 35. 1. Equorum nota rabies, ut quum in aqua imaginem suam viderint, amore inani capiantur, et par hunc oblitæ pabuli, etc. Ovid. 11. Met. 369. de lupo. Qui quamquam sævit pariter rabieque famaque; Acrior est rabie, nequa enim jejunia curat Cæda boum diramque famem satiare, sed omne Vulnerat armentum. Plin. 8. Hist. nat. 18. 26. (68). Eblem et camelli sentiunt. et ibid. 36. 54. (130). Rabies ursina. Id. 7. ibid. prowm. 1. (5). de homine. Nulli rerum omnium libido major, nulli pavor confusior, nulli rabies acrior.

II.) Translate. § 1. Sæpius transfertur ad hominem, et est vehemens ira, cæca at avida cupiditas, impotens libido, furor, feritas, ira, transporto, aviditas, furor. Cic. 3. Tusc. 26. 63. Ille cubam autem putant propter animi acerbitatem quamdam et rabiem fingi in canem esse conversam, et 4. ibid. 24. 53. Neque aor existimet illas rabie quidquam fortiter facere possa. Petron. Satyr. 94. Ex dolore in rabiem effertus tollit clamorem. Virg. 9. En. 64. collecta fatigat edendi Ex longo rabies. h. e. ingens fames. Sic Id. 2. ibid. 357. Improba rabies ventris. Id. 8. ibid. 327. Et belli rabies at amor successit habendi. Horat. 3. Od. 24. 25. impia Cædas et rabiem tollere civicam. Id. 1. ibid. 15. 12. Jam galeam Pallas et ægida Curruque et rabiam parat. Liv. 29. 8. extr. Pecunia-inter se duces in ducem, militem in militem rabie hostili vertit. Sil. It. 4. 351. Exoritur rabies cædum ac vis tela furori Sufficiens. Id. 2. 619. hic turbidus ira Et rabie cladum etc. Horat. Epod. 12. 9. Indomitam rabiem sedare. (eo sensu rabiem hic dicit Horat. quo Plin. 28. Hist. nat. 44. 49. (151). Equos ad rabiem collis agere, at Lucret. 4. 1217. Inde redit rabies eadem et furor ille revisit.) Vellej. 2. 64. 3. Tribunus continua rabie lacerabat Antonium. Horat. Art. P. 79. Archilochum proprio rabies armavit lambro. h. e. dicatitas mordacissima, studium maledicendi. Sic Id. 2. Ep. 1. 148. donec jam sævus aperiam In rabiem cepit verbi locus. Ter. Eun. 2. 3. 8. Qui si occiperit, ludum jocumque dicea fuisse illum alterum, præter hujus rabies quæ debet. h. e. impotentia in amore. Virg. 6. En. 48. sed pectus anbelum Et rabis fera corda tument. h. e. furore divino. § 2. Transfertur ad vim at impetum aliarum rerum. Val. Flacc. 6. 355. Rabies pelagi. Ovid. 1. Pont. 3. 53. equora semper Ventorum rabie, solibus orba, tument. furia. et Horat. 1. Od. 3. 14. rabies Notii. Virg. 5. En. 802. cælique marisque. Plin. 32. Hist. nat. 1. 1. (2). mundi. Horat. 1. Ep. 10. 15. Canis. h. e. æsus Canicula. § 3. Rabies una est ex comitibus Martis (ut Discordia, Pavor) quæ et Furor appellatur. Val. Flacc. 2. 200.

RABIO. V. RABO, is.

RABIOSE, adverb. Idem ac rabide. Cic. 4. Tusc. 22. 49. Nihil na in ipsa quidam pugna iracunda rabiose fecerunt.

RABIOSULUS, æ, um, adject. rabbiosetto, deminut. rabiosi. Cic. 7. Fam. 16. Primum quia illas rabiosulas (litteras) est fatuas dedisti.

RABIOSUS, æ, um, adject. rabbioso, λυσσῶδης, rabie furens, rabidus, et proprie dicitur de ca-

albus, qui rabe laborant, et de aliis animalibus, quae ex canis morsu rabiem contraxerunt.

I.) Proprie. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 5. 32. (99). Est limus salivae sub lingua rabiosi canis. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 75. Mac rabiosa fugit canis, hac luctulenta ruit aus. *Veget.* 3. *Veterin.* 3. *Schneid.* Passio thoracis facili (equum) continuo rabiosum.

II.) Translate est vehementer iratus. *Cic.* 4. *Tusc.* 49. Vide ne fortitudo minime sit rabiosa sique iracundia tota levitatis. *Seneca Herc.* *Fur.* 172. Jurgia rabiosa fori clamosi. *Petr.* *Satyr.* 96. Rabiosa barbaraque voce in fugitivos diu peroravit. *Plaut.* *Capt.* 3. 4. 15. Hic homo rabiosus habitus est in Alide. h. e. phreoticus. *Horat.* 1. *Sat.* 6. 126. Signi rabiosi tempora. i. giorni caniculari. Pro his *Penitentiis* alia substituit ex MSS.

RABO, 1a, ere, n. 3. arrabbiare, *luocda*, rabie agitor, furo. *Varro* apud *Non.* p. 40. 2. *Merc.* Quid est? quid blateras? quid rabis? quid vis ibi? *Cassiod.* *ibid.* Rabera se ait. *Alti leg.* rabire, ut sil a rabio, a. conjugat. *Pet.* poeta apud *Cic.* 1. *Divinat.* 31. 66. Sed quid oculis rabere visa est derепente ardentibus? *Seneca Ep.* 92. a. med. Videbis eosdem intra exiguum tempus acerrime ridere et acerrime rabere. *Manil.* 5. 207. Iatrache Canicula flammans Et rabil igne suo. et *ibid.* 224. Iliaque rabil iatrache loquendo.

RABO, 2a, f. 3. idem ac arrababo, per aphæresin. *Plaut.* *Truc.* 3. 2. 29. Tene hoc libi; rabonem habeto, mecum ut hanc noctem sies. an. Perit rabonem? quam esse dicam hanc delum? Quid tu arrabonem dicis? sr. ar facio lucri; ut *Prænestina* coela est ciconia.

RABŪLA, m, m. 1. tristo caudico, ciarione, *παριαγορῆς, λογιστῆς*, villa caudicis, locutellus, blatero, et, ut ait *Gell.* 19. 9., clamator tantum et facundia rabida iurgiosaque polleas: vel, ut est apud *Senec. Herc.* *Fur.* 172., qui clamosi rabiosa fori Jurgia vendens improbus, fras et verba locat. *Paul. Diac.* ex *Festo* p. 272. 9. *Müll.* Rabula dicitur in multis intentus negotiis, paratusque ad radendum quid auferendumque: vel quia est in negotiis agendis acrior, quasi rabiosus. *Festus* p. 282. 10. Ravam vocem significat, ait *Verrius*, ravam et parum liquidam, proxime canum latraturum sonantem: unde etiam caudicem pugaciter loquentem, rabulam appellabant, ut est apud *Luciliū*. Ex tribus his *Festi* notationibus prime minus est probabilis: secunde confirmatur a *Nonio* p. 26. 21. et p. 60. 19. *Merc.* Est igitur rabula, a rabo, quod a rabie. Videtur eum significare non solum caudicem, sed etiam ardellionem, h. e. mulorum negotiorum satagentem, ut *Festus* indicat. *Cic.* *Orat.* 15. 47. Non enim declamatorem aliquem de ludo aut rabulam de foro, sed doctissimum et perfectissimum querimus. Adde eund. 1. *Orat.* 46. 202. *Quintil.* 12. 9. 13. A viro bono in rabulam latratoremque converti. *Varro* apud *Non.* p. 60. 19. *Merc.* Rabularum grex. Hinc *Cic.* *Not.* *Am.* 20. 57. Simillima est accusatorum ratio: alii vultum asperserunt, qui tantummodo element, nocere non possunt; alii canes, qui et latrare et mordere possunt.

RABULANA Pix, apud *Plin.* 14. *Hist. nat.* 19. 24. (120), forsasse dicta a colore ad ravam accedente, qui ravis dicitur. Sunt qui leg. *radulana*, quod tam sicca sit, ut radi possit. Huc pertinere putant illud *Colum.* 12. *R.* 20. 6. Et his (debet) commisceri rasis, quod est genus erudae picis, *Radulanam* alii intelligunt picem, quae radula detrahatur dolis, et nova inducatur. *V. BASIS* et *ZOPISSA*.

RABŪLATIO, 2a, f. 3. agitatio causarum, rabularum contentiones aut verborum. *Capell.* 2. p. 46. Addiri nullo potuere rabulatu. *At Rapp.* egit reboata. *Id.* 6. p. 189. Rabulatio forensis. *Alii* perperam leg. *abalatio*.

RABUSCŪLUS, e, m, adject. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 3. 4. (43). memorat *rabusculam* vilem: ubi *Harduin.* in MSS. invenit *rabucula*, et confil legendum *ravuscula*: quod colorem foliorum

habeat ad ravam accedentem. quod si verum est, possumus et *rabusculam* retinere, quia in multis vocibus b pro u scribi adnotatum est *Isidoro* B.

RACA et RACANA. *V. RAGA*. RACEO vel RACO, as. *V. RAUCO*. RACEMARIUS, m, m. 2. *ἐπιρῥαγῆς*, pampinos sterilis. *Colum.* 3. *R.* 18. 4. Ex quibus pampini pullulant vel steriles vel certe minus feraces, quos rustici vocant racemarios.

RACEMATIO, 2a, f. 3. *βοτρυολογία*, racemorum, qui a vindemiatoribus praeteriti svere, collectio; sicut messibus peractis, quod superest, *epicitegium* dicitur. *Tertull.* *Apolog.* 35. a. med. qui translate hac voce ultior; ait enim: Post vindemiam pericidarum racematio superstes. h. e. post supplicium eorum, qui in Septimium Severum Aug. conspiraverunt, remanent adhuc pauci ex conjuralis revelandi.

RACEMATUS, a, um, adject. *βοτρυωτός*, racemos habens, sive baccas, aut etiam grana racemi modo disposita. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 7. 10. (54). de panico. Parvis racemato paniculis.

RACEMIFER, fera, ferum, adject. *βοτρυόφρος*, qui racemos fert. *Ovid.* 3. *Met.* 666. Ipsa racemiferis frontem circumdatus uvis. *Id.* 15. *ibid.* 413. Vicia racemifero lyceas dedit India Baccho. *Id.* 6. *Fast.* 483. de eod. Baccho, racemiferi capilli.

RACEMOR, aris, eri, dep. 1. racemos a vindemiatore praeteritis colligo. Translate *Varro* 3. *R.* 9. 1. De gallinis dic sodes, Merula: tum de reliquis, si quid idoneum fuerit, racemari licebit. Proprie *Thes. nov.* *Latinit.* ed. *Maio* p. 506. Racemari sparsas uvas colligere.

RACEMOSUS, a, um, adject. Sup. *Racemosissimus*. — Racemosus est *βοτρυώδης*, racemis plenus, vel in modum racemi factus. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 7. (30). Pomum suis inter ramis palmatis racemosum. *Id.* *ibid.* 6. 12. (54). Flos racemosus olivae modo. *Id.* 14. *ibid.* 3. 4. (40). Racemosissimae uvae.

RACĒMUS, i, m. 2. *raspollo*, proprie videtur esse pars uvae, paucis granis peculiari pediculo pendentibus constans. *Servius* ad *Virg.* 2. *G.* 60. Racemus est pars botryonis. *Gloss. Philox.* *Enipollis* racemus. Nostrates vulgo dicunt unum *racchio d'uva*. Ducunt a *ῥῆζ*, *ῥαγῆς* acinus.

I.) Proprie. ¶ 1. Stricte sensu de uva. *Virg.* 2. *G.* 60. El turpes avibus praedam fert uva racemos. *Propert.* 4. 2. 13. Prima mihi variat lentibus uva racemis. *Ovid.* 3. *Met.* 494. ut variis solet uva racemis ducere purpureum nondum malura colorem. *Id.* 4. *Trist.* 6. 9. Tempus, ut extenuis tumeat, facit, uva racemis. (*Id.* 3. *Met.* 666. racemiferis frontem circumdatus uvis.) *Petr.* *Satyr.* 135. et passis uva racemis. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 28. 34. (145). de var. pomor. generib. Quedam alio continentur, ut granata: dependent etiam pediculis, ut pira: alia racemis, ut uvae, palmae: alia el pediculis el racemis, ut baderae, sambuci. *Id.* 16. *ibid.* 26. 48. (112). Palma in spathis habet fructum racemis propendens. *Id.* 14. *ibid.* 3. 4. (43). Vitis Alexandrina acino nigro fabae magnitudine, nucleo molli et minimo, obliquis racemis praedulebibus. *Virg.* *Cop.* 21. Sunt et mora cruenta el lentis uva racemis. — In locis poetarum altatis *racemi* possunt el acini seu grana uvarum intelligi; in *Plinio* non possunt. ¶ 2. Latiore sensu dicitur el de aliis arborum fructibus figuram uvae referentibus. *Virg.* 5. *Ecl.* 7. antrum Silvestris raris sparrit labrusca racemis. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 34. 62. (146). Hederæ densas acinus el grandior, racemis in orbem circumactis. et (151). Helici racemi stantes ac subrecti. *Id.* 27. *ibid.* 13. 116. (142). Herba tragos pusillis racemis rubentibus. *Id.* 13. *ibid.* 4. 9. (50). de *balanis*. Cecidisse candidam verrucam, quae racemo adhaeserit.

II.) Improprie. ¶ 1. Per synecdochen est ipsa uva, uva, *grappola*, *raspo*, *βοτρυς*, *βοτρυς*. *Ovid.* 3. *Art. am.* 703. lecti de vite racemi. *Virg.* 2. *G.* 102. Tumidi racemi. *Sil.* *Il.* 7. 203. lucentes sole racemos. *Fur.* *Silvianus* apud *Su-*

ton. *Gramm.* 11. Quem tres calliculi el s. libra ferre, Racemi duo, tegula sub una Ad summam prope nutrant sectam. ¶ 2. De musto, aut vino. *Ovid.* 5. *Fast.* 343. Dooce erat mitius nullis, Acheloe, racemis, etc.

RADIANS, antis, particip. *V. RADIO*. RADIALIS, e, adject. radians. *Venant.* 2. *Vit. S. Martin.* 286. Sulphoreas sub luce micans radiatilis umbra.

RADIATIO, 2a, f. 3. *brillamento, folgoreggiamento, οὐρανισμός*, radiorum emissio, splendor. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 5. 4. (n. 10.). In cujus (statuae) contemplatione movent parcere oculis. tanta marmoris radiatio est. *Cl. Firmic.* 1. *Mathes.* 1. et 4. et 2. *ibid.* 23. — In plur. num. *Arnob.* 6. 24. Mentis ipsae augustissima lucis radiationibus territeret.

RADIATUS, a, um, particip. *V. RADIO*. RADICALIS, e, adject. ad radicem pertiñens. Translate *Augustin.* contra *Faust.* 13. 12. Non intelligunt, ibi esse quoddammodo germanam alque radicalem christianam soc etatem, unde istos separaverunt.

RADICATUS, a, um, particip. *V. RADICOR*. RADICESCO, 1a, ere, n. 3. *inchoat.* 3. radices emitto. *Seneca Ep.* 26. sub *fin.* Liberalius sternenda vitis, ut etiam ex corpore radicescat.

RADICINA, m, f. 1. dement, radiceis, *radichetta*, parva radix. *Pelopon.* *Veterin.* 2. ante med. Gramen, quod in terra nascitur, idest radices ipsas, quae plerumque atralum erunt, cum bordes el cum pæla minuit dare collidie convenit. *Id.* *ibid.* 25. sub *enit.* *Chamaeleontis* radicem combustam veteribus spargens.

RADICITUS, adverb. *sin dalle radici, con le radici, giù per, ab radice, ab imis radicibus*, vel una cum radice.

I.) Proprie. *Cato R. R.* 50. Herbas melas omnes radicitus effodio. *Varro* 1. *R. R.* 35. 1. Rosa occiditur radicitus in virgulas palmares. *Colum.* 4. *R. R.* 33. 4. Partica radicitus exempta et deposita. *Id.* 6. *ibid.* 3. 1. Senles recidi radicitus intereant. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 11. 36. 62). Herbarum radices erant. *Id.* 22. *ibid.* 21. 29. (61). Verrucas hoc bellotrophium radicitus extirpat. *Sueton.* *Fesp.* 5. a. med. Arbor radicitus erula atque prostrata. *Cassiod.* 64. 103. plures procul radices extirpatae, Præa cadit. et *ibid.* 255. namque ille (*Fenest. fluv.*) tulit radicitus alas Fages. *Propert.* 3. 5. 65. viros radicitus abstulit arces.

II.) Translate est *peilatus, omnino, affatto, intereamente, del tutto*. *Cic.* *Dom.* 13. 34. Vides ne, me non radicitus erellere omnes actiones tuas? *Id.* 2. *Fam.* 9. 27. Capillat tollenda est atque extrahenda radicitus. *Id.* 1. *Tusc.* 46. 111. Hanc circutere opinionem maxime volui radicitus. *Id.* 1. *Not. D.* 63. 121. Epicurus ex animis hominum extrahit radices religionum. *Plaut.* *Most.* 5. 1. 62. Omnia malicia vestra reperi radicitus. *Lucan.* 3. 677. radices a vite se tollit et elcit.

RADICO, as, ere, n. 1. Rem ac radior, est *Cassiod.* 2. *But. Ecl.* 6. Volentes rianorum germina radicare. *Cl. Ambros.* vel *Pseudo-Ambros.* *Hymn.* Quanta *juniperum* fides Radicat imis secibus.

RADICOR, aris, 2a, f. 3. dep. 1. Part. *Radicator* 1. et 11. — Radicator est radices emittere, radices agendo *finari, vellere radices, giù per*.

I.) Proprie. *Colum.* 4. *R. R.* 3. 2. Mergi (vitiū) mos facile radicator. *Plin.* 13. *Ecl. nat.* 4. 8. (36). Ipsa arbor stans in solo humido tota radicator, sed in frutices, non in arborem. *Id.* 18. *ibid.* 7. 10. (51). Frumenta multis radicator Ebris. *Id.* 19. *ibid.* 6. 31. (99). Cere et allium non nisi la rectum radicator. — *Rico* particip. *Radicator*, radices habens: et *semis radicator*, plantae, quae una cum suis radicibus e vulso alio transferuntur. *Colum.* *Arbor.* 20. sub *fin.* Arbores aut radices semis extrahere solent. *Plin.* 2. *R. R.* 13. 1. et 12. 2. Palma radicata. h. e. et *in Rd. Falerne* Italia, colle forte est *Arborea* et *Id.* 2. *Ecl.* 12. 1. Vitis

transferatur radicate ad scrobem. — *Id.* 11. *ibid.* 17. 1. Mustum agglabris ex canna radicata vehementer. *h. e.*, ut sit *Vet. Interpres* italis, con una canna fessa.

II.) Translate est qui radices egit, radicato. *Sidon.* 5. *Ep.* 20. extr. Naturali vitio frum est radicatumque pectoribus humanis, ut etc.

RADICOSUS, a, um, adject. *ρίζωνος*, multas radices habens. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 31. 62. (151). Omnium hederarum generi radica brechia.

RADICULA, a, f. 1. demitit, a radix, parva radix, *ρίζω*. I. Generalit. *Cic.* 2. *Divinat.* 66. 135. Tum secundum quietem visus et dicitur draco radiclem ora ferra. *Colum.* 3. *R. R.* 15. 5. Idemque *Pezous* auctor probat vinacea permixta scortis depositis seminibus in acrobe admove, quod illa provocent et eliciant novas radicleas. II. Speciatim radiclea, saponata, herba quaedam dicitur, succum habens lavandis lani et ab aëpyo repurgandis accommodatissimum, quem *Græci* *σποδίου*, *Latini* etiam *lanariam* vocant. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 3. 18. (48). *V. LANARIUS*. Ejus variorum usus in medicinis describit *Plin.* 24. *Hist. nat.* 11. 56. (94). III. Alle est radiclea, quam *Cels.* 2. 18. et 21. et 4. 2. n. 3. extr. inter herbas edules, sed mali ucel numerat, *Græce* *ραφανίς*, ex raphanorum genera sed bulbo minore; et cum raphano proprie dicto facile confunditur; unde nos utrumque dicimus ravanello. Appellat *Colum.* Syriacam radiclem, 11. *R. R.* 3. 16. *Plin.* quoque recensent raphanorum genera, hæc habet 19. *Hist. nat.* 5. 26. (81). Nostri alle fecere genera: Algildense a loco, longum atque translucidum; alterum raphi figura, quod vocant Syriacum, suavissimum fere ac tenerissimum blemisque patiens. Præcipuum tamen est, quod e Syria non pridem advectum apparet, quoniam apud auctores non reperitur: id autem tale hinc daret. — Porro utraque hæc ideo radiclea et radix dicitur, quia præcipue ejus vis et usus in radice seu bulbo est. *V. Vegetii* loc. cit. in PULMONARIA.

RADIFICO, as, are, a. 1. radico. *Gloss. Lat. Gr.* Radifico, *ρίζω*.

RADIO, as, avi, atum, are, 1. Part. *Radians* sub A. 1. et II.; *Radiatus* sub B. I. 1. et 2. — Radiare est A) Verbum neutrum; et B) Activum.

A) Neutrum radiare est radios emittere, refulgere, micare, resplendere, nitere, *αυγίζω* (II. mandare raggi, *raggiare*, *sfavillare*, *brillare*, *resplendere*; *Fr.* *brillier*, *étinceler*; *Hispan.* *brillar*, *resplender*; *reclucir*, *chispear*, *centellear*; *Germ.* *strahlen glänzen*; *Angl.* *to emit rays*, *cast forth beams*, *glitter*, *glister*, *shine*, *radiate*).

I.) Proprie. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 9. 50. (133). *Astrobolus* radiat candido la sola. *Id.* 11. *ibid.* 37. 55. (151). Felleum in tenebris fulgent radiante oculi. *Sil.* It. 8. 469. Is (miles) primam ante aciem plecti radiebat in armis. Adde *Propert.* 4. 1. 27. *Martial.* 8. 45. Saavo radiat electra metallo. *Colum.* 10. *R. R.* 288. Phœbe purpureque radiat vultu. *Sil.* It. 2. 586. Ignea sanguinea radiabant (anguis) lumina flamma. et 15. 140. ferri inter nubila visus Angles at ardenti radiare par aera sulco. *Ovid.* 2. *Met.* 4. Argenti bifores radiabant lumine valvæ. *Id.* *Heroid.* 18. 77. Unda repercussæ radiabat imagines lunæ. — Illic Part. præes. *radians*, *raggiante*, *resplendente*, *sfavillante*, *lucente*, *brillante*, *αυγίζων*, *ἀκτινοβολῶν*, *ἀκτινωτός*, radios emittens, coruscans, splendens, refulgens, radiatus, micans. *Virg.* 8. *Æn.* 23. radiantis imagine lunæ. *Ovid.* 2. *Trist.* 325. radiantia lumina solis. *Id.* 9. *Met.* 272. astra. *Virg.* 8. *Æn.* 616. arma. *Ovid.* 4. *Met.* 636. radians aurum. et 13. *ibid.* 105. nitior galeæ claro radiantis ab auro. *Id.* 3. *Art. am.* 451. e'emplis multo radiantibus auro. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 7. 25. (93). Carbunculi lanato fulgore radiantes. *Seneca Herc.* *Æt.* 1239. Fera radiante clarum fronte gestans caput. *h. e.* cerva cornibus aureis instructa. *V.* in Gn. — In illo *Sili* It. 3. 629. Sideret juxta radiabant tempo-

re neti: ἀστροὶσσις quæ consecratio significatur, secundum ea, quæ infra dicta sunt sub B. I. 2. — Huc pertinet et illud *Claudian.* de *Phœnice* 17. Arcanum radiant oculi jubar.

II. Translate. *Claudian.* *Cons. Prob.* et *Olybr.* 116. placid radiant in caeside vultus. *Id.* *IV. cons. Honor.* 517. Quantus in ore pater radiat! *Val. Flacc.* 8. 527. Ipsi inter medios rosea radiante juventa etc. *Imp. Justinian.* 1. *Instit.* tit. 5. § 3. Constitutio, quæ inter Imperiales radiat sectiones. — Illic Part. præes, cuius exempla supra retinimus.

Radians, *antis*, edicitive quoque usurpatur, unde *Comp. Radiantior* apud *Penant.* 1. *Vit. S. Martin.* 138. Gemmifer eloquio, radiantior ore lapillis.

B) Activum, seu cum Accusativo, est radiis munire, ornare, fornire di raggi.

I.) Proprie. I. Rota radiata est regullæ velut radiis fulta. *Varro* 3. *R. R.* 5. 15. *Avi.*, qui sustinet rotam radietam. II. Sæpius est radiis illustrare, fulgore inducere, splendidum reddere, irraggiare, illustrare. *Propert.* 1. 15. 5. Et potes besternos malibus componere erines... Nec minus Eois pectus radiare lapillis. Ut formosa novo quæ parat ire vitro. At perique rectius leg. varlara. — Hinc Passivo tantum *Ovid.* 3. *Pont.* 4. 103. Scuta sed et galeæ gemmis radiantur et auro. *h. e.* distinguantur, ornantur, et *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 48. Caruleusque ilnus roselli radiatur alumnis. *Tac. Dial. de orat.* 20. extr. Tempia marmore nitent, et auro radiantur. — Hinc frequens Part. præter. *Accius* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 22. 44. Orbis flammeus radiatus solis. *Ennius* apud *eumd.* 3. *Orat.* 40. 162. Oculis lumen radiatum repe. *h. e.* solis. *Lucret.* 5. 700. dum veniet radiatum insignis diei. *h. e.* sol. *Seneca Herc.* *Æt.* 1518. O decus mundi, radiate Thia. *Martial.* 1. 71. radiata colossi Moles. *h. e.* colossus solis radiat, centum pedum longitudine, a Nerone effigie sua factus, a *Vespasiano* relictus effigie solis. *Sueton.* *Ner.* 31. et *Vesp.* 18; at *Plin.* 34. *Hist. nat.* 7. 18. (14). *Rursus Plin.* 27. *ibid.* 5. 19. (36). In cacumine (asteris herbe) capitata stellæ modo radiata. *Sueton.* *Aug.* 94. circa med. Radiata corona. *h. e.* alioque erectis æacumibus instar radiorum ornatis. Illiusmodi coronis orobatur imagines priocipum consecratorum et in deos relatorum, ut in eorum nummis videre est. *Plin.* *Paneg.* 52. Horum unum si præstiteret allus, illi jamdudum radiatum espit et media inter deos sedes auro staret. Adde *Lucan.* 7. 438; et *Sil.* It. 3. 629. cit. sub A. I. — Radiatus, radiis solaribus percussus. *Lucan.* 7. 214. Miles ut adverso Phœbi radiatus ab lectu Descendens, etc. *Alii* leg. radiantia.

II.) Translate. *Flor.* 4. 2. ante med. Aliquid tamen adversus absentem ducem ausa fortuna est: quasi de industria prospera ejus adversis radiarentur.

RADIOLUS, i, m. 2. demitit, a radius. I. Est tenuis radius solis, picciol raggio, *ἀκτίς*. *Ammian.* 28. 4. circa med. Si per foramen umbratili penicilla radiolus irruerit solis. II. Item genus oleæ, quæ et radius dicitur et circites, escæ apitor, quam oleo, ut ait *Colum.* 5. *R. R.* 8. (4). et *Arbor.* 17., ubi varia olearum genere recenset. Dicta esse videtur a similitudine radii testorii. *Id.* 12. *R. R.* 47. 2. Atham psuseam, vel orbiclem, vel radiolum dum contundes, etc. III. Item herba filic similis, in saxosis nascent, vel in parietibus, habens in foliis singulis binos ordines punctorum aureorum. *Apul.* *Herb.* 83.

RADIOSUS, a, um, adject. *raggiante*, *resplendente*, *ἀκτινοβολῶν*, multos radios emittens. *Plaut.* *Stich.* 2. 41. Commodum radiosus ecce sol superabat ex mari.

RADIUS, ii, m. 2. a Græca voce *ῥᾶδιος*, ut quidem *Vossio* placet, est becillus seu virga (II. verga, *bacchetta*; *Fr.* *baguette*, *pique*; *Hispan.* *vara*, *bagueta*, *pique*; *Germ.* *d. Stab*, *Stock*, *Stecken*; *Angl.* *a rod* or *staff* used by mathematicians).

I.) Proprie. I. Generatim — a) De remis vallorum usurpat *Liv.* 35. 3. Et adeo acuti silui-

que per alium immisi radii locum ad inferendum manum non relinquunt. — b) Virga significat etiam in illo *Plin.* 10. *Hist. nat.* 42. 58. (117). de *psittaco*, Caput quam loqui discit, ferreo verberatur radio; non sentit aliter lectus, et *Auson.* *l.* 25. 24. In numerum quoties radiis ferientibus letæ Respondent dociles modulato verbere pelves. — c) Est etiam hostiorum, seu baculum, quo aequatur cumulus modis, *rasiera*, *ἀνομήτορα*. Quidam lexicographi afferunt hæc verba *Plauti*, quæ ego apud hanc ne in *Syrpositis* quidem inveire potui: Dii demque omnes tantum nobis letitiam, tot gaudia sine radio cumuleant. II. Speciatim est becillus seu virga mensorum, mathematicorum, astronomorum, ad metiendum et figurarum linearum in pulvera deformandas. *V. PULVIS*, *Cic.* 5. *Tusc.* 23. 64. Humilem homunculum a pulvere et radio excubabo, *Archimedes*, *Virg.* 3. *Ecl.* 40. et quæ fuit aliter, Descripsit radio totum qui gentibus orbem, Tempora quæ mensor, quæ curvus aretor haberet? *Id.* 6. *Æn.* 850. callique meatus Describit radio, et surgentia sidera dicent. Adde *Macrobi.* 7. *Saturn.* 2; et *Avien.* *Arat.* 53. — Itinc metaphoricæ *Ammian.* 22. 16. 17. Na nunc quidem in eadem urbe. (*Alexandria*) doctrinæ variaz silent; nam et disciplinarum magistri quodam modo spirant, et nudatur ibi geometrico radio quidquid reconditum latet. *h. e.* geometrico studio. III. Hinc radius dicitur linea, quæ a centro circuli ad circumferentiam ducitur. *Cic.* *Tim.* 6. Cuius omnis extremis partibus a medio radiis attingitur. IV. Item speciatim, dicitur etiam radii regulæ in rotis, quæ hinc modico, illinc canthis seu absidi inseruntur, razi della ruota, raze, *κνίται*, *κνίται*. *Virg.* 2. *G.* 444. et 6. *Æn.* 616; *Ovid.* 2. *Met.* 317; at *Val. Flacc.* 6. 414. V. Præterea radius est instrumentum testorum, quo subtemen staminis inseritur, *spota*; ita dictum, quod utrinque in acutum desiliit. *Ovid.* 6. *Met.* 55. Tela jugo vincita est: stamen secernit arundo: Inseritur medium radiis subtemen oculis. Quod diligit expeditur, atque inter stamina ductum Percusso ferunt insecti pectine dentes. Adde *eumd.* *ibid.* 132; *Lucret.* 5. 1354; et *Virg.* 9. *Æn.* 476. Græca *κερκίς* a nullis dicitur: sed *κερκίς* videtur potius esse pecten, quo tela premittitur et densatur. Nostri radius vulgo vocant *navesella*, a figura. VI. Item spina emittens super caudam trygonis, seu pastinacæ piscis quincunciali magnitudinæ, quæ arbores infixa radii necat, arma, ut telum, perforat, *VI* ferri et veneni malo. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 48. 72. (155). et 32. *ibid.* 2. 12. (25). VII. Item oculus in pedibus graviorum quarundam avium, ut gallinaceorum, sprone. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 47. 107. (256). Avium quibusdam gravioribus, in cruribus additi radii: nulli uncus habentium unguis. VIII. Et genus olivæ oblongæ, quæ et radiolus, apilor ad escam, quam ad oleum. *Virg.* 2. *G.* 86; *Colum.* 5. *R. R.* 8. 4. et *Arbor.* 17.; et *Plin.* 15. *Hist. nat.* 3. 4. (13). Ejus autem duo genera esse videntur: nam *radium majorem* nominant *Cato R. R.* 6. et *Varro* 1. *R. R.* 24. I. Erit igitur et minor: et hæc fortasse radiolus. II. Item os brachii minus, de quo *Cels.* 8. 1. a med. Radius, quem *κερκίς* Græci appellant, superior breviorque et primo tenrior, rotundo et leniter cævo capite exiguum humeri tuberculum recipit. Cubitus inferior longiorque, etc. Græce dicitur etiam *κεραπνίγιον*: ab Italis quibusdam fusello minore del braccio: videturque radios rotarum imitari, de quibus mos, et Indæ aenea sumptiose. III. Radius viridis apud *Cæli.* *Aurel.* 3. *Acut.* 14. est *ῥιζοπάλλος*. Sic etiam legendum videtur in simili loco apud *eumd.* 2. *Tard.* 1. ante med. ubi in editionibus perperam legitur *radix viridis paralyti vitiatus*, in quo notandum est etiam, *radix* nunquam in genere masculino usurpata fuisse.

II.) Translate. I. Ob similitudinem transfertur ad splendorem, qui a sole, stellis, igne et hujusmodi emittitur, quia in longum et acutum mare virgæ subtilis fertur (unde verbera *radia-* rum dixit *Lucret.* 5. 1104. et radii sol feriens

ecumina habet *Ovid.* 7. *Met.* 804) raggio, luce, splendore, dixit. *Cic.* 5. *Fin.* 24. 71. Ut quem admodum stelle in radio esse, sic ille in virtutum splendorum ne cernantur quidem. *Lucret.* 3. 91. tenebrasque necesse est non radii solis, nec lucida tela diei discutiant, sed etc. *Id.* 2. 114. quum solis lamina quumque inserit fuscant radii per opaca domorum. *Virg.* 4. *En.* 119. ubi Titan radice retorserit orbem. et 7. *ibid.* 142. nubes ardens radiis lucie et auro. et *ibid.* 25. Jamque rubescobat radiis mare. *Ovid.* 1. *Art. am.* 724. Debet (nauta) et a radice sideris esse niger. *Id.* 2. *Met.* 171. radiis gelid caluare Triones. ¶ 2. Etiam fulminis radii sunt. *Virg.* 8. *En.* 429. Tree linbris torti radios, tres nubes equos addiderant, rutili tres igne et albis Austr. Adde *Val. Flacc.* 6. 55. ¶ 3. De fulgore oculorum. *Gell.* 6. 16. Si oculi causae esse ridendi dicunt radiorum ac oculis in ea, quae videri queunt, emissionem. Adde *Apul.* de *Mag.* 94. De coram radiata *Virg.* 12. *En.* 161. ingenti mole Lallinus Quadrijugo vebitur curru, cui tempora circum Aurati bis ses radii fulgentia cluagut. Solis aut epactman. — De radice in capitis consecratorum in deos. V. RADIO sub B. I. 2.

RADIX, Icis, f. 3. Radicum in genit. plur. dicitur aliquos, scribit *Charis.* 1. p. 100. et 145. et magis cum ratione dicit, quam radicum: unus tamen hoc magis videtur admisisse. At addidit *Cassiod.* 1. *Hist. Eccl.* 1. ante med. Per multam vero doctrinam audio te etiam lapidum scire natures potestatesque radicum effectusque earum. — Radix, quam vocem a πάδος ramus derivant, est ima pars plantae, quae terrae insiguitur et invisibilis et lode succum trahit, πίζα (II. radice; Fr. racine des plantes; Hisp. raiz; Germ. d. Wurzel d. Pflanzan; Angl. root.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cic.* 5. *Fin.* 11. 33. Videmus, ea, quae terra gignit, corticibus et radicibus valida servari. *Varro* 1. *R. R.* 37. 5. — Aliae radices angustius diffundunt, ut cupressi: aliae latius, ut platani, usque ad ut Theophrastus scribit, Athenis in Lyceo, quum etiam tunc platana novella esset, radices trium et triginta cubitorum agisse. *Cato R. R.* 133. Surculi in arboribus radices ut capiant. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 31. 56. (127). Magna et radicum differentia: copiosae flos, breviter et angustae malo, crassiores lauro, ramosae oleis, rubori carnosae. Robora suam in profundum agunt. Si Virgilio credimus (2. *G.* 291.) aequum quantum corpore amiolet, tantum radice descendit. *Ovid.* 14. *Met.* 632. bibulique recurves Radicle ubrae labentibus irrigat undis. *Id.* *Remed. am.* 106. Et mala radices altius arbor agit. *Sic* *Id.* 4. *Met.* 254; et *Colum.* 5. *R. R.* 6. 8. Radices agere. *Virg.* 1. *G.* 20. Et teneram ab radice ferens, Silviana, cupressum, h. e. ab radice manu prebentem ferens: vel evulsam una cum radice. et 2. *ibid.* 318. radiclem adigere terrae. et 1. *ibid.* 319. venti segetem ab radicibus imis eruant. et 5. *En.* 449. Aut Ida in magna radicibus eruta pinus. *Ovid.* 7. *Met.* 226. herbas placita partim radice revallit. Partim succidit, con la radice. *Horat.* 2. *Ep.* 3. 149. Si vulnus tibi monstrata radice vel herba Non caret levius, fugeres radice vel herba Profunditate nihil curarier. ¶ 2. Speciatim — a) Per ascendentem dicitur de raphano, ravanello, quia ejus vena la radice praecipua. *Horat.* 2. *Sat.* 8. 7. acila circum Rapula, lectuca, radices: qualia tassum Pervellunt stomechum. *Colum.* 11. *R. R.* 3. 18. Satio optima radicle et repa. *Pallad.* 1. *R. R.* 35. 6. Praecipue ubi radices et rapa pascantur. *Scribon. Compos.* 60. radiclem edulem vocat. *Ovid.* 8. *Met.* 686. Inlubaque et radis at lactis massa coacti. Adde *Arnob.* 7. 10. — b) Radix Syriaca species est raphani, de qua dicitur esse in RADICULA I. — c) De radice Pontica, V. in RHA. — d) Radix dulcis apud *Cels.* 5. 23. et *Scribon. Compos.* 170. est glycyrrhiza, regolizia.

II.) Translata. ¶ 1. Dicitur de ima parte aliarum rerum, quae inhaerent. *Virg.* 8. *En.* 238. Silex avulsa imle radicibus. *Lucret.* 2. 103. Valida nisi radice. *Ovid.* 14. *Met.* 713. Durior et ferro etc. Et saxo, quod adhuc viva radice te-

netur. *Phaedr.* 3. 10. A radicibus domum eretere. h. e. funditus. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 66. (180). Ab ora geminae ad radicem usque candido descendente. *Ovid.* 6. *Met.* 557. radis micat ultima lingua. *Plaut. Aulul.* 2. 3. 72. Si berce ego ta non elingendum dederò usque ab radicibus. *Petron. Satyr.* 126. a med. Fross radices capillorum retro sererat. *Ovid.* 2. *Met.* 583. Pluma erat, laque cutem radices egerat imas. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 13. 19. (87). Radices pyramidum. ¶ 2. Saepissime de ima parte montium, radice de monti. *Lucret.* 2. *Cic.* 5. *Fin.* 24. 71. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 13. 19. (87). Radices pyramidum. ¶ 3. Saepissime de ima parte montium, radice de monti. *Lucret.* 2. *Cic.* 5. *Fin.* 24. 71. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 13. 19. (87). Radices pyramidum. ¶ 4. Illae aptiores sunt metaphora. *Cic.* 4. *Phil.* 5. 13. Virtus est una altissimis densa radicibus, quae numquam ulla vi labetactari potest. et 2. *Off.* 12. 43. Vera gloria radices agit atque etiam propagat. et 9. *Tusc.* 6. 13. Non solum remota amputare miseriarum, sed omnes radicum fibras evellere. et 6. *Att.* 6. ad fin. Pompejus, eo robore viri, la radicibus. Q. Cassium sine sorte delegit. h. e. a firmata opum et potentia in republica. et *Cel.* 6. 14. Nisi tot vitiorum tanta immanitas quibusdam facilitatis et patientia radicibus niteretur. *Brut.* ad *Attic.* inter ep. *Cic.* 1. ad *Brut.* 17. Illud malum fundamentum et radices habet eliores. — NB. De radice pro metula V. RADIIUS I. 10.

RADO, dis, si, eum, dore, a. 3. Part. Radens II. 1. b.; Rasse I. c., e., f. et II. 1. a. et 4; Radendus I. f. — Radere est abrader, eradere, levigare, auferendo pollos, fœda (II. raschiare, radere, tagliare; Fr. râcler, ratisser, gratter, frotter, polir, raser; Hisp. raer, raspar, frotar, afeitar; Germ. schaben, kratzen, reiben, glätten, rasieren; Angl. to scrape, shave, smooth, polish).

I.) Proprie latissime patet. — a) Rat tactu laedere, asperitatis sensu dolorem afferre, leviter vulnerare, praeterfingere, scindere, laniare, scariicare. Hinc radere et pungere *Martial.* conjungit 11. 100. Et radere geas, in legib. XII. Tab. retantur mulieres in funere, graffare le gote, ut est apud *Cic.* 2. *Legg.* 23. 58. et *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 58. (157). et *Festus* p. 273. 30. *Mull.* Mulleres genas non redunto, nevo lessum funeris ergo habent. — b) Sic est acindere, laniare, escidere etc. *Plaut. Aulul.* 4. 3. 2. Semet (corvum) radebat pedibus terram, et voce crochbat sua. *Colum.* 2. *R. R.* 19. 1. Ares quum eis ad trillurum setis babilis, primum radatur; deinde contodialur, h. e. oculis extirpatisque herbis purgetur. *Cf. Pallad.* 7. *R. R.* 1. 1. Junio mense ares peranda est ad trilluram, culas primo terra radatur. — Radere dicitur etiam vomer terram praeterfingere et sulcans. *Sil.* II. 8. 391. Heraclaeque impresso raduntur vomere sassa. — c) De hominum cepitis, barba etc. *Martial.* 6. 57; et *Petron. Satyr.* 104. Radere caput et eupercilia. *Sic* *Cic. Rose. com.* 7. 20. Capite et superciliis semper est rasus. *Gell.* 3. 4. Barba rasa. *Sueton.* Aug. 79. Mado tonderet, modo raderet barbam. — Absoluta. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 59. 59. (211). Primus omnium radii quotidie instituit Africanus sequens. *Sueton. Cels.* 45. Ut non eorum tonderetur diligenter ac raderetur, sed relleretur etiam.

Adde *Martial.* 11. 84. *Lamprid.* *Elagab.* 81. Reist et virilis subactoribus sula noracula mens sua, qua postea barbam fecit. — Radere caput moe sult quibusdam populis in lactu, ut est apud *Sueton. Cal.* 5. de morte Germanici: item cervis quum manumittebantur, quia tunc pleum sume bene, signum libertatis. V. PILLEUM. Hujus rei causam affert *Non.* p. 528. 21. *Merc.* quod tempestatem servitutis videbantur effugere. Nam et naufragium timentes caput radebant: eratque hoc naufragorum ultimum votum, ut ait *Petron.* *Satyr.* 103. sub fin. Unde *Juvenal.* 12. 81. gaudet vertice raso Garrula securi narrare pericula nautae. — d) Est etiam aliqual radendo in minutis partem vel in pulverem redigere, grattugiare. *Marcell. Empir.* c. 20. p. 125. ed. *Alb.* Radicem fenculic in vini cyathum radito, et priusquam coenes, vel quum dormitum ibis, potul sumito etc. et c. 27. p. 127. Careus ovillus velustus in cibo sumptus, vel rasus et cum vino potus, colico medetur. — e) De his, quae radendo pollimus, levigamus. *Lucret.* 5. 1207. silvas cadere Materiemque dolare, levare et radere tigna. *Horat.* 2. *Sat.* 4. 83. lapides variis iututis radere palma. h. e. scopis a palma factis verrere. *Virg.* 2. *G.* 358. Tum leves calamos raseque bastilia virgae. *Ovid.* 1. *Art. am.* 437. Cera radum tentet rase infusa tabellia. *Martial.* 1. 118. Liber pumice rasea. *Juvenal.* 2. 97. Cærules indutus sculatae aut galbana rasea. *Martial.* 2. 85. Rasa toga. h. e. quae nullum habet eminentem villum, lervie. — f) Item pro atterere, abrader, radendo auferre. *Quintil.* 11. 3. 20. Fauces rase vocem easperat. V. RASURA II. *Martial.* 9. 58. Noc rasum carea letus bisontis. h. e. attritum. *Id.* 8. 71. Post hunc la cotula rasea sellbra data est, mezza libra scarsa. et *Ovid.* 1. *Amor.* 11. 21. oculosque moretur Margine in extremo illtera rase meos cancellata, abrasa. *Juvenal.* 19. 150. Sacrilegus, qui Radat inaurati famur Illeculis. h. e. aurum abradat. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 4. 13. (52). Ipsos gymnasiorum rasere parietes. *Id.* 17. *ibid.* 23. 35. (204). Quod supra tertiam est, radii jubelur, ne fructifet. *Id.* 18. *ibid.* 16. 43. (147). Herbam meris ad solum radere. *Tac.* 3. *Ann.* 17. ad fin. Nemo Placone radeudum fastia censuit. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 25. Aquilo radit terram. h. e. dando et pulverem excitando secum trahit. *Sic* *Epod.* 16. 54. Iergia Aquosue furus arva radit imbribus.

II.) Translata. ¶ 1. Saepa a Pootis — a) Radere dicitur, qui prope locum aliquem transit ita ut pene coadugat, qui praeterfingit, praetervolat, corrare vicino, andare rasente. *Virg.* 7. *En.* 10. Proxima Circæ raduatur litora terræ. *Val. Flacc.* 5. 108. alta Carambia Raditur. *Virg.* 3. *En.* 799. altas cautes projectaque sassa Pachyni Radimus. *Id.* 5. *ibid.* 169. Iis inter navequae Gya scopulosque sonantes Radit iter laevum interior. *Ovid.* 3. *Amor.* 15. 2. Raditur hanc alegis ultima mela mela. *Propert.* 3. 2. 23. Alter remas aquas, alter tibi radat arenas. Adde *Lucan.* 8. 246. Simile est illud *Ovid.* 10. *Met.* 654. de equis cursorib. Possa putee illos elcco freta radere passu Et segetis canas stantes percurrere aristas. et *Virg.* 5. *En.* 216. columba acre lapsa quieto Radit iter illiquidum, ceteres neque commovet ales, fendit e corore Paria. et *Ovid.* 3. *Met.* 75. de angue celeriter proserpente. Terraque rase sonat squamis striscita. Et *Sueton. Ner.* 48. divolsa sensibus pæone, trajectos surculos (Nero) radit. triscid per mezza. — b) Pluina quoque ripas redunt, et quia praeterfingunt, et quia demunt aemper aliquid. *Lucret.* 5. 256. et ripas radentia sumina radunt. *Lucan.* 2. 425. radentque Saleros Culta Siler. *Seneca Hippol.* 16. Mæander steriles amne maliguo radit arcana, etringere, mordere, lambere. Poeta eadem ratione dixerunt: quae collegit *Broukus.* ad illud *Tibull.* 4. 1. 142. Gyndes Radit Acretes baud una per ostia campos. V. ARETEUS in ONOM. — Huc referri potest et illud *Lucret.* 6. 116. Fit quoque enim inardum, ut non tam concurrere nubes Frontibus adversis possiot, quam de iatere ire Diverso motu radeotes corpora tractim.

¶ 2. Radare est etiam demere, deinde, tor-
via, levare. Pers. — 66. Dacum concubare rado-
re, et 3. 50. Scire erat in vola, demissa Cani-
cule quantum Raderet. ¶ 3. Radere est etiam
pecuniam correre. Martialis. 2. 17. Sed hie lon-
strit, Ammione non tondet. Non tondet? inquit.
argo quid fecit? radit. acil. hio joens in embi-
gus est, nam hmo lonstrit, dum tondere aldetur
capillis ael barbam advenloribus, pecuniam ab
his corradi, eul corporis copiam prabens. ¶ 4. I-
tem in re tiliteria est emendare, elaborare. Mar-
tialis. 10. 2. Nota teges quendam, sed lima res
recenti. h. e. emendare. Pers. 1. 85. crimio-
rasia Libral in nuntibetis: doctes potuisse figuros
Laudatur. h. e. rhetorice eria elaborata. ¶ 5. I-
tem est ledare. Pers. 1. 107. Sed quid opus iocor-
ras mordaci radere vero Auriclea? et 5. 15. pel-
lentes radere mora. Quintil. 3. 1. 3. Quorum ne
sejuna elque aride iroditio aserteret animos, at
aures praverim tam delicatas rodore, aerebamur.

RADULA, m, f. 1. rasciatofio, xypocripov, in-
strumentum, quo eliquid ex elique re raditur,
cujusmodi est illud, quo aetos piz e dolla ra-
ditur etque aducitur, ut deinde iterum plicetur
ad futuram vindamem. Colum. 12. R. R. 18. 5.
Sublela lampada, sublela ligoso et farrea cor-
pale radule piz ducitur.

RADULANUS, a, um, adjec. qui radule tra-
ditur. Plin. 14. Hist. nat. 19. 24. (120). Radu-
lana pice ee acina candire muala. P. RABU-
LANA Piz.

RAGA, m, f. 1. radem ee braco. Impp. Ar-
cad. et Honor. Cod. Theod. 14. 10. 2. Usus
zagarum atque bracerum inlra Urbem vonsre-
bilem nemini liceet narpata. Id. ibid. 3. Inire
urbem Romam nemo aul raga aol tangle ulatur.
Hinc vides raga ee bracos idam significare: do
vocis etymo vide DRACA. — Etiam raga sor-
bitor: Item racana epud Ennod. 9. Ep. 17. Lm-
nem el racanas, cojus aol valuerit coloris, rubi
aut fuscil, mibi sub celarillate dirigit. Penant. Vit.
S. Germ. 44. Fabriciantem alrum racane undi-
que obvoluntum compoat alus in lectulo.

RAIA, m, f. 1. raia, razza, βαιο, genus pi-
cieis planti oi corillaginal, in torgo et cauda spi-
nea habens ille simillimas, que in rubo visuntur:
unde et βαιο Graci, idest rabum, appellatur.
Plin. 9. Hist. nat. 24. 40. (78). Planorum pi-
cium ellorum eat genus, quod pro epine car-
tillaginem habet, ut rale, pestinaceum, aquatilis,
torpedo. Adde eund. ibid. 42. 67. (144). Eius
figura habes in nummo G. Proculae apud
Morall. Fam. R.

RALLA, m, f. 1. genus vestis, ita dictum e
raritate lecturæ, Nonto teste p. 539. 15. Merc.:
est autem deminutiva aol e varula et per syn-
copen ralla. Adjecit Plaut. Epid. 2. 2. 46.
Tunicem rallam, tunicem spissam, hileum ca-
sticum. — NB. De cognom. Rom. P. ONOM.

RALLYANA, m, f. 1. ralle, vestis ita dicta a
raritate testuræ. Edict. Dioclet. p. 21. Sagum
soul ralleam rudom X sedocim. camicione di
canavaccio.

RALLUM, i, n. 9. ferramentum, quo vomer
tergetur a terra adhaerente: a rado. Plin. 18.
Hist. nat. 19. 42. (179). Purgat vomerem ab-
indostimulus cuspidetus rallo. Quidem leg. rulla,
sed contra MSS., teste Harduino. P. RASORIUS
in RAU.

RALLUS, a, um, adjec. P. RALLA.

RAMALE, is, n. 3. Liceoter primam syllabam
corripit Capell. 9. p. 310. Arcoique dulcinervos
Rosen ligans remell. — Ramale, ramo aecco,
franche, stipa, ramus aridus, ramorum fragmenta
ignil nutriendo.

1.) Propria. Seneca Ep. 90. ante mad, Furca
utrinque suspensum fucilebant cesam. Spissata ra-
melibus ac fronde congesta et in proclivo dis-
posita, decursus imbilbus quamvis magna erat.
Ovid. 8. Met. 645. Multifidæ faeces rama-
lesque arida. Pers. 5. 59. veteria ramella segl.
et 1. 97. Ut ramale velus pręgrandi suboro co-
ctum. Tac. 13. Ann. 59. Arbor mortuus rama-
libos el erecens trunco demolida. Capell. 1. 1.
p. 3. Dellus quoque et ramio leureum gestilat.

II.) Translat. Capell. 7. p. 337. loquitur
Arithmetica. Quamvis singulos aol universosque
recensam ee mela ramalibus gormineri. h. e.
ee mela aumeris.

RAMEN, inia, n. 3. roaque, scobe. Dicitur a
Barth. 1. 4. Adversar. c. 4. usus eo Marcell.
Empir. aon designat loco. Sed videtur legend.
ramamen, quem vocem vide in MAGIS, Idis.

RAMENTA, m, f. 1. P. RAMENTUM Init.

RAMENTOSUS, a, um, adjec. ramantis almi-
lis. Cael. Aurel. 4. Tard. 3. ante med. Si ægro-
tantes parva excluderint sanguinolentia et re-
mentosa.

RAMENTUM, i, n. 9. Ramenta, æ, f. 1. Ie-
gitur apud Plaut. Bacch. 3. 4. 13. (quom loc.
affert etiam Non. p. 222. 4. Merc.) Verum,
quam illa unquam de mea pecunia remonta ael
plumes (el plumbea) propensior, modicum ma-
liti mondicando vincere. Id. Rud. 4. 3. 77. Nun-
quam hercle hinc hodie ramenta fles fortunator.
— Ramentum (quod multo capius in plur. num.
nauspatur), a rado, unde rasus, rasamen, ra-
mentum, est tenois perillous, que redoda an-
fatur, ul perillous noli, argenti, ligni, que ra-
sus oorum docidunt, xypia, fupia (It. rascia-
tura, callia, bruciolo, truciolo; Fr. ractura, co-
pcaus, paralles, paillette, gravier, miettes;
Ital. radura, rasura, acapilladura, migaja;
Germ. Splittter, Stückchen, Abschub,
Späne, Abfall; Aogl. a little piece scraped
from any thing; a chip, shaving, filing, ram-
ment).

1.) Propria. — a) Generetlm. Lucret. 6. 1045.
Et ramenta alunt ferri furore intus abonde in
scaphis. Plin. 28. Hist. nat. 8. 24. (88). Ra-
menta aboris. Id. 33. ibid. 3. 19. (62). euri.
Id. 21. ibid. 3. 3. (5). e cornibus. Id. 34. ibid.
7. 39. (160). aellis. Id. 36. ibid. 22. 45. (76).
lepidia specularia. Id. 28. ibid. 17. 69. (233).
pailis carllas delecta pames. Id. 24. ibid. 2. 9.
(6). ligni. et ibid. 5. 10. (16). cupressi. Capil-
loin. Fer. 10. Dicitur lontan habuisse carum
flavonium capillorum, ut capill auri ramenta se-
porgerat, que magis como illuminata dixerat. —
b) Differt e acobe, que pulvis est scobine vel
serre vel terere factus: ramentum vero par-
ticule cressior aut totior. Plin. 15. Hist. nat.
17. 18. (67). Uras acobe romotivie ablati ser-
vare. Colum. 4. R. R. 29. 16. et Arbor. 8. 4.
Noa terebram, quem Gallicum dicimus, hulo in-
lationali aplivimus: ac eacevet, nos urli; quod
oon senhem, sed ramenta facit, piallature, truci-
oli. Pallad. tamoa hac aedem de re loqueos.
3. R. R. 17. 7. scobem vocat. Quia et Plin.
fortasse ellqoa ee ellatit loola ramenta pro acobe
posuit. — c) Ramenta papyri sont phlyre ea-
tereres. Plin. 13. Hist. nat. 19. 23. (76). Char-
ta delica ee alluribus (papyri) ramentis. —
d) Navia ramentum apud Seren. Sammon. 20.
366., et ramenta carinæ apud eund. 24. 448.
sunt aopusa. — e) Ramenta fluminum sunt
arenæ, quea radendo secum ferunt. Plin. 53.
Hist. nat. 4. 21. (66). Aurum invenitor apud
nos tribus modis: sumlam ramenta, ut in Tago
Hispanie, Pado Itallæ etc.; puteorum scrobibus
etc.; concuila per mogne spilla aetis. — f) Ra-
mentum sulphuratum epud Martialis. 10. 3. est
fragmentum ligni sulphure lillium, solfanello.
— g) De frustulis escutentia. Scribon. Compos.
191. Rejiciunt autem ab atomis ramenta, que
etiam simillims terminosa. Cael. Aurel. 4. Tard.
3. Excluis igitur cum melicamine post sufficiens
temporis intervallum mocalontis humoribus atque
ramentis —, sufficiens oporolum modicamoa ce-
cepimos.

II.) Translat. do re minima et nullius prell.
Plaut. Bacch. 4. 4. 29. Patrl omne com ra-
mento reddidi.

RAMEUS, a, um, adjec. de ramo, κλαδωός,
qui ex ramo est. Virg. 4. G. 303. ramea costis
Subleiant fragmenta, thymum eto.

RAMEX, icia, m. 3. (rema). ¶ 1. Ramices
dicuntur pulmones, vel potius pulmonum si pe-
loris vena majores, que remorum insler ducun-
tur, et quom vocem aul spiritum intandimur,

infantur. Varro apud Non. p. 166. 12. Merc.
Priusquam in orchestra pythæus indet tibles,
domi suæ ramices rumpit. Plaut. Marc. 1. 2. 26.
Loquera Id nagoili quidquid oel. ACAN. piecids:
aol aequescere. Tna couas rupi ramices: jam-
dudum apulo sanguinem, scil. currendo. Adde
Poen. 3. 1. 37. Sunt qui his loca bernum in-
telligunt: sed ox ee rupta non aequitur spulum
sanguinia. ¶ 2. Rames est etiam bernis spe-
cies, que vena in scroto intumescunt ex omnia
sanguinis copla, κίρροκλή, erepatura, allenta-
tura, arnia. Causa hujus epellationalis ex eo duol
potest, quod ἀρως, unde hernia dicta videtur,
Græcia etiam ramum significat. Quere Latini ra-
micem dixerunt, Græco vocabula insistentes. Ideo
autem rami nomio bernia sigilficatur, quia, in-
datis scroli vanis, veluti quidam rami apparent.
Voss. io Etymol. Cels. 7. 18. a med. Integris
lonela (testium) ramox lonasclur, κίρροκλή
Græci epellent, quom aen intumescunt, et in
fin. Inguen quoque nonnunquam ramices im-
plent; δουβωνκλήν epellant. Plin. 30. Hist.
nat. 15. 47. (135). Ramices infantum lacerari
alridea (santant). Id. 22. ibid. 25. 57. (191).
Peleam lricil eallidem imponi ramicum incom-
modis experti jubent. Lucilius apud Non. p. 466.
15. Merc. Quod deformi' sener, arthritica eo
podagrosos, Quod manea, mlaer, exilis, cum ra-
mice magno. Juvenal. 10. 205. jecat exigune
cum ramice neruos. h. e. oom scroto turgent
es ramice: quod in senibus (de quibus hic ser-
mo) est frequentissimum. ¶ 3. Item est ramus
oblongus, longurios, perlica, ramo, pertica, stan-
ga, perticone, κλαξ. Colum. 9. R. R. 1. 3.
Stipes compluribus locis effortatur, et in circuito
viviril, carlis intorventibus spatilis, debans eri-
gitur, deinde per transeres lalerum aeva trahi-
mittuntur ramices, qui exilus ferarum obserent.
Varro 1. R. R. 14. 2. simlis quipplam descri-
bens, longurios vnce utitur. Apul. 4. Hist. Ante
fores oisgul ramices, vice stricli parietis, alien-
duntur. ¶ 4. Apud Colum. 6. R. R. 12. 2.
et Fegat. 5. Potirin. 4. n. 10. et 4. 19. quidam
leg. ramice pro caniem, et esse ajunt pulman-
culum, seu obcessum eo tumorem ee sanguine
collecto.

RAMICOSUS, a, um, adjec. allentato, ernio-
so, κληκός, qui ramice seu bernis laborat. Plin.
30. Hist. nat. 15. 47. (136). Ramicosus cochie-
rum dialis cum tura medotur. Marcell. Empir.
c. 33. p. 134. ed. Ald. Herniosis, amicosis
hydrocelleque aspergit radices, cum equum ha-
mine potui amplius datur, celiciter subvivent.

RAMOSUS, a, um, adjec. Comp. Ramosior
et Sup. Ramosissimus I. et II. — Ramosus est
multos ramos habens, ramoso, ramorulo, ἐρρι-
δός, κλαδίζης.

1.) Propria. Lucret. 6. 1096. Ramosa arbor.
Ovid. 3. Fast. 751. ramoso altipia vitus. Pro-
per. 4. 4. 5. Silvanl ramosa domus. Plin. 26.
Hist. nat. 10. 65. (109). Lappago similis anagel-
lidi, nisi esset ramosior. Terull. Apolog. 26. Ra-
mosissima leurela peales præsistebant.

It.) Translat. Virg. 7. Ecl. 20. Et ramosa
Mycon viracia coruæ cervi. (Id. 1. En. 102.
cervos dicit capita alia ferentes Cornibus eabo-
ral). Lucret. 2. 444. Denique que nobis doret
ao spissa videntur, Hæc magis dametis Inter esse
ana necesse'el Et quest ramulis alie compacta
toneri. Plin. 21. Hist. nat. 10. 32. (68). Follum
imbricatum magis et ramosus. h. e. magis dif-
fusum. et ibid. 13. 52. (89). Radices ramosæ
et multiplices. Id. 37. ibid. 11. 73. (191). Bon-
syctilis gemma in nigro ramoso, candidie aut sen-
guinele frondibus. Id. 32. ibid. 2. 11. (22). Ca-
rellum probatissimum, quem maxime rubens et
quam ramosissimum. — Et poetice Lucret. 6. 133.
etenim ramosa videmus Nobilis æpe modis mul-
lia aliqua aspara fætri. Ovid. 9. Met. 73. de hy-
dra. Hæc ego ramosam netis a cæde colubris
Crecentiamque malo, domil. h. e. nullis instru-
ctam colubris, lamquam ramis, a trunco ranscen-
tibus. Pers. 5. 34. el rita neiclus error fiducil
trepidus ramosa in compita mentes. h. a. que in
multas vici dividuntur, ut lo ramos truncas.

RAMULA, m, f. 1. ungula. *Vegel. 3. Velerin.* 58. 4. Provisurus de coronam taugas aut ramulas; sed, his exceptis, in solo et in circuitu solidaturus ungulam conficitur. *Schneid. legit ramulas. Id. 1. ibid. 56. 31.* Oportet autem seramento condecorato animalium soles ramulasque purgar. *Cosner. correxit ramulasque. probante Schneid.*

RAMULOSUS, a, um, adject. ramulos multos habens. *Plin. 16. Hist. nat. 24. 38. (92).* Folia ramulosa ulmo et cytiso.

RAMOLUS, i, m. 2. (deminut. a ramus) ramicello, rametto, κλαδών, parvus ramus, ramusculus. *Calo R. R. 101.* Si ramulos aculeos vites cum foliis (servare), inter se alligato etc. *Catull. 60. 22.* Floridus velut entens Mystus Asia samulis. *Cic. 1. Divinat. 54. 123.* In agro ambulanti ramulorum adductum, ut remissus esset, in oculum suum recidine. *Plin. 27. Hist. nat. 12. 88. (111).* Osiris ramulos fert nigros, tenues, lentos. *Id. 24. ibid. 15. 81. (132).* Chamædaphne unico ramulo est, cubili fere. *Pol. Max. 2. 8. n. 5.* Laureæ ramulos festinabunda manu decerpserunt. *Add. Colum. 5. R. R. 6. 14. Sueton. Galb. 1.* Gallina alba ramulum lauri rostro tenens. *h. e. surculum.*

RAMUS, i, m. 2. pars arboris, quæ e trunco est, et multipliciter se spargit, ἔρως, κλαδός (lt. ramo; Fr. branche, rameau; Hsp. rama, ramo u rama; Germ. d. Zweig, Ast; Angl. a branch, bough; an arm of a tree).

I.) Proprie. 1.) Stricto sensu. *Lucret. 1. 1092.* arboribus summos frondere ramos. *Cic. 3. Orat. 46. 179.* In arboribus truncus, rami, folia sunt. et 1. ibid. 7. 28. Platanus ad opacandum locum patulis diffusa ramis. *Id. Cæcin. 21. 60.* Ramum arboris desfringer. *Virg. 2. G. 81.* Ingens Eilix ad cælum ramis felicitibus erbas. *Id. 3. ibid. 333.* quercus Ingenies tendit ramos. et 2. ibid. 296. fortes late ramos et brachia tendens. *Id. 3. En. 25.* ramis tegerem ut frondentibus aras. et 6. ibid. 282. ramos annosque brachia pandit Ulmus opaca ingens. *Horat. Epod. 2. 13.* Inutiliterque falce remos amputans, Feliciores inserit. *Virg. 2. G. 370.* ramos compesce fluentes, scil. putando. *Id. 11. En. 5.* ingentem quercum decisis undique ramis. *Ovid. 14. Met. 660.* Suspiciens pandos eulcani pondere ramos. *Lucan. 3. 400.* lucus Obscurum cingens cornibus ecre ramis. 2.) Latiori sensu per synecdocham ponitur pro arbore. *Virg. 3. En. 619.* Victim infellecem, beccas lapidasque corna dant remi, et vulvis pascunt radicibus berbæ. et 8. ibid. 318. Sed rami atque asper victu venatus alebat. 3.) Et pro fronde. *Virg. 5. En. 71.* et tempora clagite ramis. et 8. ibid. 286. populeis evlaci tempora ramis. *Val. Flacc. 6. 296.* conspectaque glauco Tempora neciuntur ramo. *Add. Ovid. 3. Fast. 861.* 4.) Et pro ture. *Claudius. III. cons. Honor. 210.* Vobis rubra dabunt pretiosas aquora conchas, Indus ehur, rebus Panchaina, vellere Seres. *h. e. ramos turiferos.*

II.) Translate. 1.) Ponitur pro fuste seu clava. *Propert. 4. 9. 15.* Menalio jacuit pulsus tria tempora ramo Cacus. 2.) Transferitur ad alia. *Cæs. 6. B. G. 25.* Ab ejus (bovis) summo cornu, sicut palmæ, rami late diffunduntur. *At Dinter legit: ab ejus (cornus) summo sicut palmæ remigine late diffunduntur. Plin. 6. Hist. nat. 27. 31. (131).* Sub monte Cambelido, qui est tauras ramus, un braccio. 3.) De ramis Sunio P. PYTHAGORAS in ONOM. 4.) Τὸ αἰχρόν ἀπὸ τῶν αἰχρῶν significat apud *Nesivium (P. RUBORASCO)*, citante *Nunio p. 116. 26. Merc. Add. Prudent. 1. contra Symmach. 115.* 5.) Alleporice. *Cic. 3. Tusc. 6. 13.* Nos autem audemus non solum ramos amputare miseriarum, sed omnes radicem fibras evellere. 6.) De linea consanguinitatis. *Pers. 3. 27.* ea decet pulmo nem rumpere ventis, Stemmate quod Tusco ramum mellissine ducis? *V. vocem sequent. II. 2.*

RAMUSCULUS, i, m. 2. deminut. a ramus, ramulus.

I.) Proprie. *Plin. 20. Hist. nat. 23. 98. (261).* Et viridit ferula ramusculus utilis ad omnia ea

vilis. *Marcell. Empir. c. 26. p. 124.* retro ed. *Ald. Fœniculi radicem et ramusculum erri contunde, et ex vino velere da bibendum.*

II.) Translate. 1.) *Hieronym. Ep. 133. n. 3.* sub fin. Doctrina lina Originis ramusculus est. 2.) De linea consanguinitatis. *Isid. 9. Orig. 6.* Stemmata dicuntur ramusculi, quos advocati faciunt in genere, quum gradus cognationis passuntur. *V. RAMUS II. 6.*

RANA, æ, f. 1. animal palustre notum, in aqua at in terra vitam agens: ab sua voce dicta, ut est *Varro 5. L. L. 78. Müll.* Quidam deficiunt e φρύνος rubela, mox dempto φ Attilce, et mutato u lo a Dorice. Sunt et ranæ scandescentes arbores et ex illa coarctens, βατραχός (lt. ranochia, rana; Fr. grenouille; Hsp. rana; Germ. d. Frosch; Angl. frog, paddock).

I.) Proprie. — a) Generatim. *Ovid. 15. Met. 375.* Semina illius habet virides generantia ranas: Et generat truncas pedibus: mox apta natando Crura dat: utque eadem sint longis saltibus apta, Posterior partes superat mensura priores. et 6. ibid. 377. Vox quoque jam ranca est, inflataque colle lumescent: Ipsaque dilatant patulos convicia sicut. Terga caput tangunt: colla intercepta videntur: Spolia viret: ventri, pars maxima corporis, albet: Lihnosque novæ salient in gurgitis sacra. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 65. (172).* Rana lingua prima coheret, lollima absoluta a gulture, qua vocem miltunt, etc. Tum si quidem inferiore labro demisso ad libramentum modica aqua recepta in fauces, palpitante ibi lingua ululatus elicitur. Tunc estent buccarum sinus perlucunt, oculi flagrant labore propulsi. *Id. 32. ibid. 8. 29. (92).* Est et rana parve arborem scandens etque ex ea vociferens. *Cic. 15. Att. 16.* Pluvias meluo, si prognostica nostra vera sunt, ranæ enim φρτοφύουσι. *Horat. 1. Sat. 5. 14.* mali culices ranæque palustres Avertant somnos. *Id. Epod. 5. 19.* turpia ranæ ova. *Phædr. 1. 2.* Ranæ vagantes liberia paludibus. *Virg. 3. G. 430.* hic piscibus atram improbus ingluviem ranisque loquacibus esplet. et 1. ibid. 378. Et veterem in limo ranas cecidere querelam. (Quænam hæc ait querela, cognosces ex *Servio in hunc loc. et Phædr. loc. cit.*) *Martial. 3. 93.* Mellique ranæ garriunt Revennales. *Sueton. Aug. 34.* circa med. Quum primum facti capisset, in avilo suburbano obstreptens forte ranas siera jussit: atque ex eo negantur ibi ranæ coarsere. *Martial. 10. 70.* Grandis ut æquum bos ranem ruperat olli. (V. fabulam de rana rupta apud *Horat. 2. Sat. 3. 314.* et *Phædr. 1. 24.*) *Id. 14. 183.* Perleste Mæonia cantatas carmine ranas. Βατραχοποιμαξία. *Juvenal. 2. 150.* Stygio ranas in gurgite nigres. — b) Infial se tamquam rana, proverb. de eo, qui eibi plus iusto placet, apud *Petron. fragm. Tragar. 74. Burmann.* — c) Qui sicut rana, nunc est rex, aliud proverb. apud *eund. ibid. 77.* de eo, qui e parvis initiis valde crevit sive divitiis, sive honoribus. — d) In illo *Juvenal. 3. 44.* ranarum viscera numquam Inspect; significatur venustum, quod ex ranæ rubellæ visceribus conficiebatur. *V. RUBETA.*

II.) Translate. 1.) Rana dicitur piscis marinus, qui Græce βατραχός αἰαῖος, Italice martino piscatore vocatur. *Plin. 9. Hist. nat. 24. 40. (78).* Planorum piscium alterum est genus, quod pro spina cartilagineam habet, ut ranæ, pastioace, aquatinnæ, torpedinæ, et quos bovis, leniæ, aquilæ, ranæ nominibus Græci appellant, et mox. Quum ceteri pisces ora pariant, hoc genus solum animal partem, excepta quam ranam vocant. *Id. ibid. 42. 67. (143).* Nec minor sollertia ranæ, quæ in mari piscatilis vocatur. *Cic. 2. Nat. D. 49. 125.* Ranæ maritimæ dicuntur obtrudere scæ arena solere, et moveri prope aquam: ad quas quasi ad escam pisces quum accersint, confici a ranis atque consumi. 2.) Rana est etiam morbi genus in bubus. *Colum. 6. R. R. 8. 1.* Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguæ, quas rana veterum vocat. *Vegel. vocat ranulas. V. RAMULA II.*

RANACRUS, a, um, adject. aī ranam parti-

nens. *Ranaceum oleum apud Marcell. Empir. c. 16. p. 111.* primo ed. *Ald. videtur oleum es herba ranunculo vel batrachio. Sūnt tamen qui corrigendum putant ranaceum.*

RANCENS, entis, particip. ab inuait. ranceo: putrefatto, putente, rancido, τανγίζων, τωδίζων, putrescens, putens, rancidus. *Lucret. 3. 719.* cadavera rancens jam viscere vermes Espirant. *Saren. Samnon. 54. 978.* Velus et rancens aungia. — Verbum ranceo exhibent *Gloss. Lat. Gr. Ran- ceo, ces, εὐρωτίζω.*

RANCEO, æ, ere, n. 2. *V. voc. præced.* **RANCESCO** et ranciscen, is, ere, n. Inchoat. 3. divenire rancido, rancidus sō, putresco.

I.) Proprie. *Amob. 1. 21.* Mel emarum ferti, oleum rancens rancescere.

II.) Translate. *Ennod. 3. Ep. 13.* Animus ab scriptione suspendi, ne diligentia rallo sparsa per immeritos peritiores eliana Importunitate rancidat.

RANCIDUS, adverb. rancidamente, cum rancore, corrupte. Translate. *Gell. 18. 11.* Quæ mihi quidem neque abhorrere a poetica facultate vira sunt, neque dictu profalutque ipso tetra aut insuaves esse, sicuti sunt quædam alla ab illustibus poetis ficta dura et rancida. *h. e. nimia antiquæ, pulide, et ibid. 8.* Ὁμοιοτέλευτα καὶ πάρορα καὶ ὁμοιοπύκτωα ceteraque bujismodi scitamenta, quæ isti ἀπειροκάλοι, qui se Isocraticos videri volunt, in collocandis verbis Immodica faciunt et rancide, quum sint insubida et inerita et puerilia, facillissime significat *Lucilius.*

RANCIDO, æ, are, a. 1. rancidum facio ob odium; quippe translate *Fulgent. 2. Mythol. 1.* Voluptaria vita libidinis molitur, aut homicidia crudentalur, eut rapina succenditur, aut litortibus rancidatur. *V. RANCOR II.*

RANCIDULUS, a, um, adject. deminut. rancidetto, aliquantum rancidus.

I.) Proprie. *Juvenal. 11. 133.* quia Ipsa manubrie cultellorum Ossea; non tamen his ulle unquam obsonia sunt Rancidula, aut ideo pejus gallina secular.

II.) Translate est putidulus et fastidium creans, schifosello, schizzinoso, affellato. *Pers. 1. 33.* Rancidulum quiddam helba de nara locutus, Phyllidas, Hypsipylas etc. *Martial. 7. 34.* Qui sic rancidulo loquatur ora.

RANCIDUS, a, um, adject. Comp. Rancidior I. et II. — Rancidus est corruptus et putens: et dicitur præcipue de cibis diutius asservitis et putrescentibus; unde malus sapor odorque. *V. RANCOR I.* τανγός, τωλός, τανγός (lt. rancio, rancoso, rancido, stantio, putrefatto; Fr. infect, fétide, qui sent, rance; Hsp. rancio, infecto, fétido, hediondo; Germ. rancig, stinkend; Angl. rank, rancid, musty, stale, rammish, offensive, putrid, stinking).

I.) Proprie. *Horat. 2. Sat. 2. 89.* Rancidum aprum antiqui laudabant: non quia nasus illis nullus erat; sed, credo, bec mente, quod buapes Tardius adveniens vitiatum commodius, quam Integrum edax dominus consumeret. *Lucret. 6. 1154.* Spiritus ore foras tetrumolvebat odorem, Rancida quo perolent projecta cadavera ritu. *Apul. 10. Met.* Partes optimas quasque decessabam, et rancidiora seligens, abliguriebam dulcia. *M. Aurel. apud Fronton. ed. M. Cæs. 4. 4.* Signint quidem isti nimis rancidos racemos et acidos acinos bebent. *Ennod. Ep. 3. 11.* Despicientes rancida potentium fastidia, et ibid. 4. 23. Rancido despicientes cuncta neglecta.

II.) Translate. *Juvenal. 6. 184.* Nam quid rancidius, quam quod se non putat ulla Formosam, nisi quæ de Tunc Gracula facta est, De Sulmonensi mera Cecropia? qual cosa più affettata e fastidiosa? et *Plin. 21. Hist. nat. 22. 46. (92).* de boletis. Quorundam ex his facile noscuntur venena, diluto subare, rancido aspectu, livido intus colore etc. *h. e. lurido, et qualis solet esse rerum rancidarum. Prudent. 10. nepi oref. 304.* rancidæ edentularum cantilenæ.

RANCO, aī, are, n. 1. est vociferari, proprium tigridis idemque rancant rugientque leones

Alii leg. rancant, alii raccant, alii racaot vel rachaot; quod postremum praefendum videtur, nam Theophr. nov. Latinit. ed. Maio p. 78. Tigris (proprietates est) rachare. et Aldhelm. ed. Maio (in Class. Auct. T. 5. p. 570.) Tigris rancant.

RANCOR, oris, m. 3. rancidezza, ranciūma, ράγνη, ραπότης, marcor, corruptus odor aut sapor rerum diutius asservatarum: ab obsoleto rancant.

I.) Proprie. *Pallad. 1. R. R. 20. 1.* Receptacula olei semper munda sint, ne novos sapes infecta veteri rancore corrumpant. Adde eund. 11. ibid. 10. 2. — Hinc *Marcell. Empir. c. 20. p. 115. ed. Ald.* Rancorem stomachi temperat caro vaccina ex vini et aceli aqua portione disciola et cibo sumpta.

II.) Translata. *Hieronym. Ep. 13. n. 1.* Veteri rancore depositio. h. e. odio inveterato, quo mutua benevolentia corrupta est. rancore. odium eorum homines rancidos facit seu lividos.

RANICULUS, i, m. 2. ranunculus. *Incert. Auct. in Anat. gramm. p. 80.* Rana, raniculus.

RANULA, ae, f. 1. ranella, ranuzza, βατραχίου, parva rana, ranunculus.

I.) Proprie. *Apul. 9. Met.* Da ore pistoricil canis virens exsiliit ranula.

II.) Translata. 1. Est morbus in illoque duum, da quo in *BANA II. 2.* dictum est. *Veg. 3. Pelerin. 3.* sub fin. Periculosum fastidium bobus ranulae faciunt: quae asperitendae sunt, et alio cum sala pariter trito ipsa vulnera conficienda. 2. Item pars tenerima in medio uogula equorum, quae βατραχία a Geoponia vocatur. *Veg. 2. Pelerin. 28. 31.* Oportet ferramentum concisio animalium soleae ranulaeque purgari. *Id. 3. ibid. 58. 4.* Provisurus, ne coronam tangas aut ranulas. Ita legit *Schneid.*; alii aliter. *V. RAMULA.*

RANUNCULUS, i, m. 2. rann, rannocchio, βατραχίον, vox positione quidem ἀναφορική, sed usu idem quod rana, sive parva sit, sive magna.

I.) Proprie. *Cic. 1. Divinat. 9. 15.* Quis est, qui, ranunculos hoc videre, suspicari possit? *Marcell. Empir. c. 8. sect. 6. p. 97. retro ed. Ald.* Ranunculum viridem comprehensum acu cuprea puncto, et sanguine ejus excepto palpebras subinde contingit.

II.) Translata. 1. Ita clientes suos vocat *Cic. 1. Fam. 18. ad fin.* Nam Ulubrix, honoris vel causa, vim maximam ranunculum se commosse, constabat. 2. Item herba quaedam, da qua *V. BATRACHIUM.*

RAPA, ae, f. 1. *V. RAPUM.*

RAPACIA, orum, n. plur. 2. tenacitas raparum frondes et cauliculi, qui dactyli utrum habent in cibus. *Plin. 18. Hist. nat. 13. 34. (127).* Et homini non minor rapaciorum suis horis gratia, quam cymarum: — Legitur et rapacia, et fortasse rectius: unde nostrum vulgare rannize. Adjective *Cato R. R. 35.* Rapinam, coles rapicii unde fiant, in loco stercoreato bene aut in loco crasso serito. et *ibid. 134.* Trilleum, bordeum, laba, semen rapicium.

RAPACIDA, ae, m. 1. rapas, fur, latro. *Plaut. Aulul. 2. 7. 8.* Rapacidum ubi tantum aiet in edibus. rapacidum dixit pro rapacium, quasi furum genus sit et natio, ut *Ecacidum. Turneb. 1. 24. Adversar. c. 23.*

RAPACITAS, atis, f. 3. rapacitas, ἀπαρτιξόν, vitium rapiendi. *Cic. Cat. 6. 13.* Quis in rapacitate avarior? quis in largitione edusior? *Justin. 38. 7. 8.* Adeo illis odium Romanorum incussit rapacitas proconsulum, secio publicanorum, calumniae litium. *Martial. 8. 72.* Fur notae nimium rapacialis. *Sueton. Tit. 7.* Suspecta rapacitas, quod constabat in cognitionibus patris mundinari praemiarum solitum. *Colum. 1. R. R. 7. 5.* Nisi si maxima vel negligentia servi, vel rapacitas intervenit. Adde *Ammian. 21. 16. a med.*

RAPACITER, edverb. rapacemente, cum rapacitate. *Pet. Scholiast. ad Cic. Patin. 5. ab A. Maio editus in Class. Auct. T. 2. p. 171.* Inimulat eum sordida et rapaciter Puteolla esse versatum.

RAPAX, acis, adject. (rapio). Comp. *Rapacior* at *Sup. Rapacissimus I. et II.* — Rapas est palam rapiens, rapiendi avidus, rapinis intentus, fur, praedo, δρπαξ (It. rnpace, ladro, avido dell'altrui; Fr. rnpnce, rnpisseur, avide, cupide, enclin au vol; Hisp. rapaz, rnpior, robador, avido; Germ. rauberisch, raubsüchtig, rnpugierig, reisend; Angl. rnpacious, ravenous, devouring, greedy, covetous, eagerly desirous of what belongs to another).

I.) Proprie. — a) De hominibus. *Cic. Pis. 27. 66.* Ollm furunculus, nunc vero etiam rapas. *Id. 4. Verr. 2. 5.* Forem aliquem aut rapacem accosare. *Plaut. Men. 5. 7. 26.* Vox sceleris, vos rapaces, vos praedones. *Sueton. Vesp. 16.* Procuratorum rapacissimum quemque ad ampliora officia solitus promovere, quo locuplatiores mori condemnaret. *Id. Domit. 3.* Super ingenit naturam (*Domitinnus*) inopia rapax, metu ravenous. — De eo, qui sola muoera sectatur, et donis tantummodo caput. *Tibull. 2. 4. 25.* Illa melum facinus suadet, dominamque repacam Dat mibi. et 1. 6. 23. sagae praeccepta rapacis Desere. *Sic Horat. 1. Ep. 14. 33.* Clara rapas.

b) De brutis animalibus, ut eunt aves aut bestiae rapaces, da rapina. *Horat. 2. Sat. 2. 40.* rapaces Harpylae. *Id. 4. Od. 4. 50.* Certe luptorum praeda rapaces. — Et absolute. *Plin. 11. Hist. nat. 45. 101. (247).* Ungues hominibus latu, rapacibus uoch, ceteris rectu, ut canibus. — c) Dicitur comode de omnibus Inanimis, quae rapiunt, et ad se aut secum trahunt. *Plin. 37. Hist. nat. 3. 12. (51).* Succinum rapacissimum igitur et, si iusta fuerint, celerrime ardescunt. *Cic. 3. Nnt. D. 10. (24).* Quidd constantiū Oceani ferreore illi locis, Europam Libyamque rapax ubi dividit unda?

Lucret. 1. 17. Rapaces suru, et 3. 65t. falcesque rapaces. *Cnlt. 25. 4.* turbide rapacior procella. *Ovid. 1. Art. am. 388.* Nec mae dicta rapax per mare ventos agit. *Lucret. 5. 397.* Avia quum Phaethonola rapax in Solis aquorum Albers reptavit toto. *Ovid. 8. Met. 837.* rapax ignis non unquam alimenta recusat. *Id. Heroid. 12. 123.* Aut nox Scylla rapas canibus misisset edendos. *Horat. 2. Od. 18. 30.* Rapax Orcus. et 1. ibid. 34. 14. Fortuna. *Seneca Hippol. 467.* Rapaces Fati manus. *Tibull. 1. 3. 65.* Mors rapax. *Propert. 4. 1. 105.* Mars rapax. *Tertull. Pall. 4.* Apud hirtos at hirsutos tam rapax a cno resina. h. e. quae pilos a culo rapit, avellit. — Dentes rapaces, gñncisori, rnpuxoi, primores, quibus arripitur cibus. *Veg. 4. Pelerin. 3.* Dentes molares quatuor et vlginti, canini quatuor, rapaces duodecim, *V. DENS.* — Apud *Tac. 9. Hist. 43.* lagio una et viceima, cui cognomen Rapaci, ita dicta est, ut *Fulminatrix, Adjutrix* etc., quod aorum militum virtus, velut torrentis aut igitis, omnia raperet et confisteret. *Inscript. apud Gruter. 51. 5. L. CORNELIAE VERANAE MILIT. LEG. XXI. RAP. MERCVRIO V. S. L. M. Adda 382. 6., 434. 6. et 385. 5. etc.* Ipsi etiam milites Rapaces dicti. *Tac. 3. Hist. 22.* Rapaces atque Italici omnibus sa manipulos miscuerant.

II.) Translata, cum Ganit. *Cic. Amic. 14. 50.* Nihil est enim appetentius similitum sui, nihil rapacius, quam natura. *Seneca Ep. 95. circa med.* Unda ita tam rapacia virtutis ingenta? *Plin. 25. Hist. nat. 2. 2. (4).* Nostri omalum utilitatem et virtutum rapacissimi.

RAPHANUS, a, um, adject. di ravano, ράφανος, qui est ex raphano. *Plin. 23. Hist. nat. 4. 49. (94).* Raphanum oleum phthiriasis tollit.

RAPHANITIS, idis, f. 3. ράφανις, genus harbae. *Plin. 21. Hist. nat. 7. 19. (4t).* Illyrica iris duorum generum est: raphanitis a similitudine, at, quae melior, rhizotomos subrufa.

RAPHANUS Agria, ράφανος ἀγρία, b. e. raphanus silvestris, herba, quae et apios ischas dicitur, Iuncos duos sive tres spargit in terra rubentes, lollie rufae: radix caepe, sed empilor: quare quidam raphanum silvestrem vocant. Intus hebet mammam candidam, extra cortices nigros. Nascitur in montuosis asperis, eliquando et in herb. us. *Plin. 26. Hist. nat. 8. 46. (72).*, ubi petgit ejus usus in medicina describere.

RAPHANUS, i, m. 2. Suat qui scribunt raphanus, ut omnis Graece aspiratio exprimitur. — Raphanus est herba nota crasse radice, inter olera locum habens, ράφανος, ράφανος (It. ravanella, rmmolaccio, rnuano, rafano; Fr. raifort; Hisp. rñbano; Germ. d. Rettig; Angl. a radish or reddish). *Plin. 19. Hist. nat. 5. 26. (78).* Cortice et cartilagineo coasiant raphani: multisque eorum cortex crassior etiam, quam quibusdam erborum. Amaritudo plurima illis est et pro crassitudine corticis etc. Graeci genera fecere tria foliorum differentia, crispis atque laevibus et tertium silvestre. Atque huic laevia quidam, sed breviora ac rotunda copiosaque atque fruticosa etc. Nostri alia facere genera: Algidenae a loco, longum atque translucidum: alterum rapi figura, quod vocant Syriacum, anarissimum fere ac tenerrimum hiemisque patiens etc. (*V. RADICULA et RADIX*). Etiam num unum silvestre Graeci agrion vocant, Pontici armon, alii leucen, nostri armoraciam (unde Itatorum rmmolaccio) fronde copiosius, quam corpore. Hae ex *Plin.*, qui pergit ibidem rationem sarendi et vitae in medicamentis describere. — De alio raphano silvestri *V. in voce praed.* — Raphanus podici immisus, ut etiam mugil, fult mæchorum deprehensorum pena, ἀρσάφανιδωσις. *Catull. 15. 18.* Quem, attractis pedibus, patens porta, Percurrent raphanique mugilesque. — In femin. gen. *Pallad. 9. R. R. 5.* Raphanum tamen, sicut brasicam, constat esse vilibus inimicam. — Fertur in templo Apollinis Delphis adeo ceteris cibis praelatus raphanus, ut ex auro dicaretur, beata ex argento, rapum et plumbo. *Plin. 19. Hist. nat. 5. 26. (86).*

RAPICIUS, a, um, adject. *V. RAPACIA.*

RAPIDE, adverb. Comp. *Rapidus I.* — Rapida est rapim, festinanter, velociter, ἀρρητιξός, ἀρρητιξός, prestantante, velocemente, rapidamente.

I.) Proprie. *Cic. 2. Legg. 3. 6.* Fibrenus divisus in duas partes latera haec aluit rapideque dilapsus cito in noium confuit. *Sueton. Cnl. 43.* Iter confecit tam festinanter et rapide, ut etc. *Tnc. 4. Hist. 71.* Eo rapidius Cerialis, contracto quod erat militum, tertis castris Rigodulum venit.

II.) Translata. *Cic. Orat. 37. 128.* Hoc (παρρητιξόν) vehemens, incensum, incitatum, quod quum rapida fertur, suslineri nullo pacto potest.

RAPIDITAS, atis, f. 3. rapiditas, ἀρρητιξόν, velocitas. *Cæs. 1. B. C. 63.* Tum rapiditate fluminis ad transseundum impediuntur. Adde eund. 4. *B. G. 17.*; et *Frontin. 1. Strateg. 6. 2.*

RAPHIOLUS, a, um, adject. damnat. rapidi. *Capell. 6. p. 270.* Quo terrora et rapidi solitius rancitata concussi aodem se quamplures convertara Divi.

RAPIDUS, a, um, adject. (rapio). Comp. *Rapidior* at *Sup. Rapidissimus I.* — Rapidus est festinus, celer, velox: at propria dicitur de amoe, torrente, procella, fulminis aliisque id genus, quae celeritatis impetu obvia quaeque secum rapiunt, ἀρρητιξός, ἀρρητιξός (It. veloce, presto, rapido; Fr. qui anisit rapidement, rapide, prompt, précipité; Hisp. rapido, veloz, prunto; Germ. reissend, schnell; Angl. swift, rapid, violent, vehement, boisterous, tempestuous, stormy, furious).

I.) Proprie. — a) De viris et fulmine. *Plaut. Men. prol. 63.* Nam rus at ibat forte, ut multum pluerat; ingressus fluvium rapidum nō urbe haud longule, rapidus raptori pueri subdusit pedes. *Virg. 3. En. 305.* rapidus montano flumine torrens. *Cæs. 1. B. C. 50.* Rapidissimum flumen. *Lucret. 6. 668.* Perque mars et terras rapidus percurrere turbo. *Propert. 2. 13. 45.* Hae vident rapidas in vanum terra procellas. *Virg. 6. En. 74.* foliis ne carmina manda, Na turbata volent rapidis ludibria ventis. *Id. 1. ibid. 42.* Jovis rapidum jaculara a nubibus ignea. *Tibull. 1. 2. 44.* rapidum fulmen. *Curt. 4. 9. 18.* Quum modo saxa lubrica vestigium fāterent, modo rapidior unda subduceret. — b) Velocitatem simul et rapacitatem seu voracitatem significat in his. *Virg. 4. G. 425.* rapidus *Silvius. Id. ibid*

263. *Estuat, ut cleusle rapidus fornacibus ignis.* Id. 2. *Ecl.* 10. rapido fessie messoribus aestu. *Ovid.* 1. *Trist.* 7. 20. Imposui rapidis viscera nostra rogis. Id. *Heroid.* 10. 96. Destino rapidis præda cibusque feris. Alii leg. *rapidis*: facile enim hæc duo commutantur. *Lucret.* 4. 713. Leones rapidi. et 5. 890. canes. *Tibull.* 1. 2. 40. et 4. 1. 193. Rapidum mare. — c) Universim dicitur de quacumque re velocissima. *Virg.* 7. *Æn.* 156. festinant jussu, rapidisque feruntur Passibus. et 12. *ibid.* 683. Rapidae cursus. et *ibid.* 478. currus. et 11. *ibid.* 906. Sic ambo ad muros rapidi totoque feruntur Agmine. *Tac.* 2. *Hist.* 30. Rapido agmine Cæciæ junguntur. *Flor.* 4. 7. a med. Rapido impetu recipientes se equitas. *Ovid.* 5. *Fast.* 592. Rapidi equi. Id. 2. *Met.* 716. volacris rapidissima. *Virg.* 8. *Æn.* 431. nunc viribus usus, Nunc manibus rapidis. — d) De orbibus cælestibus. *Ovid.* 2. *Met.* 73. Rapidos orbis. Id. 3. *Fast.* 518. axle. *Virg.* 1. *G.* 92. et 424. eol. *Stat.* 1. *Theb.* 197. Rapidum caelum.

11.) Translate. *Oratio rapida*, incoctata, verborum copia et numeris impetu celeriter decurrens. *Cic.* 2. *Fin.* 1. 3. Quum enim fertur quasi torrens oratio, quamvis multa cujusque modi rapiat, nihil tamen teneat, nihil apprehendat, nusquam orationem rapidam coerces. — *Liv.* 22. 13. Qui (magister equitum) nihil aliud, quam quod impar erat imperio, moræ ad rempublicam præcipitandam habebat, ferox rapidusque in consilio, ac lingua immodicus.

RAPINA, æ, f. 1. (rapio). ¶ 1. Est rei alienæ rapio per vim: item ipsa res per vim rapta, et usurpatur expressiue in plur. numero, *ἀπάγωξ* (It. *rubrica*, *rapina*, *cosa rapita*, *botino*; Fr. *rapine*, vol. *pillage*, proie, butin; Hsp. *rapina*, roba, hurto, pillage, saqueo, presa, botin; Germ. d. *Raub*, d. *Hänbert*, d. *Beute*; Angl. a bed of rapes; a field of turnips). *Cic.* *Divin.* in *Q. Cæcil.* 1. 3. Quæ res insurges in flagitio, crudeliter in supplicio, avaritia in rapinis ellicere potuisset. Id. 2. *Cat.* 5 (10). Nihil cogitent, nisi cædes, nisi incendia, nisi rapinae. *Auct.* *B. G.* 8. 25. Quom omnia credibus, Incenditis, rapinis vastasset. *Cassius* ad *Cic.* 12. *Fam.* 12. a med. Sequi spem prædæ et rapinarum. *Sic. Sall.* *Cat.* 57. *Kritz.* Plerique, quos ad bellum spes rapinarum aut novarum rerum studium iterat, dilabuntur. *Cæs.* 1. *B. G.* 15. Hostem rapinis, pabulationibus populationibusque prohibere. *Auct.* *D. Afr.* 51. Rapinas per municipia facere. *Cic.* 13. *Att.* 13. a med. Rapinas scribis ad Opim fieri. h. e. pecuniam publicam, quæ est ad Opim, dilipi et auferri. *Scævola Dig.* 31. 1. 90. ad fin. Scilicet, uam fratrem tuum illum notum occidisse, dum ei rapinam fecit. *Sueton.* *Ner.* 32. Ita jam exbaustus et egenus, calumnias rapinisque insensit animum. Id. *Vesp.* 16. Ad manubias ad rapinas necessitate compulsus. *Catull.* 19. 19. Quare hinc, o pueri, malas abstinetis rapinas. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 157. Quid refert, morbo, an furtis percamque rapinis? *Virg.* 8. *Æn.* 263. Abstractæque boves abjuratæque rapinæ Cælo ostenduntur. *Lucret.* 3. 167. tristi spoliatur templum rapina. Id. *V.* 222. Rapinæ æquoræ, piraterie, et 7. 98. Ad præmaturas segetum jejuna rapinas Agmina compulimus. *foraggia*. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 24. 35. (73). Sola hirsuta rapinæ celeratorem alitum obnoxia non est. *Ovid.* 10. *Met.* 28. Famaque et valorem non est mentita rapinam (*Proserpine*). Vos quoque iunxit Amor, il rapimento. *Sic.* Id. 3. *Art. am.* 760. stulta rapina mea est. h. e. qua Helenam rapui. *Martial.* 10. 87. Venator leporem, cottonus bædum, Piscator ferat æquorum rapinas. *præda*, *pescagione*. et 8. 78. Omnis habet sua dona dies, nec linae divas cessat, et in populum multa rapina cadit. h. e. missilla munera a populo diripienda. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 24. 37. (239). Arbore necant invicem inter se umbra vel densitate atque alimentis rapina. h. e. terræ humorem altera alteri rapiendo. Id. 2. *ibid.* 68. 68. (172). Terræ tres partes abstulit caelum: Oceanus rapina in incerto est. h. e. nascitur, quantum terræ spatium Oceanus auferat ha-

bitationali hominum. — In illo *Severi Ætn.* 611. Tum vero, ut cuique est animus viresque, rapina Tulari conantur opes: rapina est celeris rapio et collectio rerum suarum et translatio in alium locum, ut tutæ ab incendio sicut.

RAPINA, æ, f. 1. (rapa) — a) Est Ital. *lugo seminato di rape*, γογγυλαῖον, locus rapis consitus, vel rapis seminandis destinatus. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 74. Nam et rapinæ itemque rapinæ illocantels foels per bos dies sunt. — b) De ipsis rapis *Cato R. R.* 5. extr. Post imbrem auctumol rapinam, pabulum lupinumque seilto. et 35. extr. Rapinam, coles, rapicii unde fiant, et raphenum in loco stercorato bene aut in loco crasso serito. *Inscript.* apud *Marin. Frat. Arv.* n. 41. *lin.* 30., quæ est apud *Orell.* 2271. *IST. OMNES... CVM RAPINIS ACCERPERVNT. F. EMULIA.* — c) In *Catonis* locis citatis rapinam serere potaverit fortasse quidam de loco rapis destinato esse intelligendum, inlume vero in allata *Inscript.*, ubi profecto rapinæ sunt aut fructus aut plantæ. Hinc etiam in *Columellæ* loc. cit. in a) sunt qui rapinas et rapinas non loca reple aut aspis consita, sed raporum et naporum fructus intelligunt; quod et de cæpina et porrina dicendum est.

RAPINATIO, ðne, f. 3. rapina, actus rapiendi. Vox pastorum et rusticorum bomlnum propria. *M. Aurel.* apud *Fronton.* 2. ad *Cæs.* (edentia iterum *A. Majo*) ep. 15. Tum pastor unus ad alterum pastorem, postquam plueculos equites ridit, Vides libi istos equites, inquit, non illi solent maximas rapinationes facere.

RAPINATOR, ðnis, m. 3. idem est raptor. *Lucilius* apud *Non.* p. 129. 29. et p. 167. 22. *Merc.* Homo impurius (at. *impudicus*) et impure aut rapinator. *Varro* *ibid.* in invidiam veniant in hoc ipso rapinatores. Priora *Nonii* loco legitur rapister, quod videtur esse mendum.

RAPIO, rapis, ræpi, rapium, ræpere, a. 3. Rapio antiquæ pro rapui. *Cic.* 2. *Legg.* 9. 22. Sacrum eacroe commendatum qui cleperit rapierique, paricide esto. Alii leg. *rapistque*. Hinc *rapistatus* in *Inscript.* opt. notæ apud *Fabrell.* p. 169. n. 323. SED RAPSATA LIVORIBVS CORPORS REPLETA etc. Hinc *Inscript.* leg. apud *Orell.* 4859. — Part. *Rapiens* 1. 2. at 3.; *Raptus* 1. 1. a. 2., 3., 4. b. et 5., II. 2. et 3., et in fin.; *Rapturus* 1. 1. a.; *Rapiendus* II. 2. — Rapere est per vim et festinanter prebendare, capere, auferre, abripere: a Græca voca *ἀπαρῆναι*, per metathesin (It. pigliare o portare con forza e in fretta, rapire; Fr. prendre par force ou précipitamment, enlever, emporter, tirer, enlever; Hsp. arrastrar, llevar con violencia, arrancar, tirar; Germ. reißen, fortreißen, -schleppen, -nehmen, -ziehen; Angl. to snatch, take or carry away by force, pull or drag away with haste or fury, carry off, seize forcibly, ravish).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Universim da personis et de rebus. *Plaut.* *Men.* 5. 7. 9. Quid vultis vos? quid queritis? quid me circumistitis? Quo rapite me? quo fartu me? perit! Id. *Mil. glor.* 2. 5. 39. Vt atque iocundum, ingratis, nisi voluntate ibis, raplam te domum. *Horat.* 1. *Od.* 18. 13. Rapere aliquid sub divum. *Virg.* 11. *Æn.* 651. validam dextra rapit indefessa bipennem, et 10. *ibid.* 486. rapit calidum da vulnera telum. *Ovid.* 3. *Met.* 730. Ventus auctumno frigore tactas Jamque mala bærentes, alta rapit arboris frondes. *Seneca Phænia*, 424. Quæ me per altas aeris rapit vias Harpyia? *Ovid.* 12. *Met.* 271. Ecce rapit mediis flagrantem Rhætus ab aris Prunium torrem. *Sic Phædr.* 1. 28. Vulpes ab ara rapit ardentem facem, Totamque flammæ arborem circumdedit. et *ibid.* 13. Emisit ore caseum, quem celeriter Dotosa vulpis avidis rapuit dentibus. et *ibid.* 9. Passerem accipiter neo opium rapit. lo ghermisce. et 5. 7. Dum pegma rapitur, concidit (videtur) casu gravi, si tira su con prestezza. et *Auct.* *B. Atex.* 20. Qui in navibus remanserant, scalas rapio navesque a terra repelleret properabant. *Liv.* 41. 3. Comæatum in litore expositum in naves rapiant, portano in fretta. *Ovid.* 2. *Amor.* 9. 29. rapit in præceps dominum duitor oris equus. *Phædr.*

4. 21. Vos quod rapuistis, perit. h. e. quod arripuistis et extulistis a nevi Jam pessum lura. *Horat.* 3. *Od.* 11. 49. i, pedes quo te rapiunt et auræ. dove ti portano i piedi. *Stat.* 9. *Theb.* 272. Desluit ripsis frati em rapturus Agenor. *Virg.* 7. *Æn.* 742. Tegmina queis caput rapte de eubera cortis. *staccato*, *avutus*. et 6. *ibid.* 496. populataque tempora rapitis Auribus. Id. 1. *ibid.* 382. Sum plus *Æneas*, raptos qui ex hosta Penatas Classe vebo mecum. *tolli di mano*, *sottratti*. *Sic.* Id. 9. *ibid.* 213. Sit qui me raptum pugna prelovere redemption Mendet humo colla. et 5. *ibid.* 808. Pellida tunc ego forti Congressum *Æneam*, nec diis nec viribus æquus, Nube cave rapul. *tolli di mano*, *sottrassi*. *Ovid.* 3. *Trist.* 10. 17. Tantæque cominoti vis est Aquilonis, ut altes *Æquet* humo turres, tectaqua rapta ferat. *Tac.* 4. *Hist.* 30. Suspendium ei nutans machinamentum, quo repente demisso singuli pluresve hostium sublima rapit, tirati e forza in alto. *Sil. It.* 14. 146. Nec ferebat majore fremitu rapitiqua tumultu. — b) Speciatim rapere se aliquo est allquo ea quam celerissime ferre. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 117. Ocius hinc te ni rapis. *sa non ti levi o togli presto di qui.* *Sic.* *Ovid.* 3. *Amor.* 5. 27. 29. Utque procul vidit carpentes pabula tauros, — Illuc se repuit gragibusque immiscuit illis. et *Cic.* 13. *Phil.* 8. 18. Inde se quo furore, quo ardore, ad urbem, id est ad eadem optimi cujusque rapiebat! — c) Item speciatim est ad ponem per vim et statim ducere. *Plaut.* *Mil. glor.* a. 5. v. 1. Ducite hunc: si non sequitur, rapite sublimem. *portatelo di peso*. et *Rud.* 3. 6. 15. Opta oculus, rapit te oborto collo mavis, an trahi. *Ter. Adelph.* 3. 2. 20. Ceteros ruarem, agerem, raperem, tonderem et prosternerem. *Plaut.* *Bacch.* 4. 4. 37. Rapere aliquem ad carnificem. *Cic.* 2. *Orat.* 59. (238). ad supplicium. *Plaut.* *Capt.* 5. 3. 45. in nervum. *Adde.* *Ter. Andr.* 5. 2. 20. — d) Item ad judicem trahere, compellere aliquem, ut in judicio se sistat. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 72. Quum tepies in jura malis ridentem alienis. Id. 1. *ibid.* 9. 77; et *Plaut.* *Pæn.* 5. 5. 56. Rapere aliquem in jue. et *Aulul.* 4. 10. 30. ad prælorem. ¶ 2. Speciatim esse celeriter et rapit ducere. *Virg.* 7. *Æn.* 725. feroces Mille rapit populos, et 10. *ibid.* 308. rapit acce Totam aciem in Teucros. *Phin.* *Paneg.* 14. Per hoc omne spatium quom legiones duceres, eau (tanta velocitas erat) raperes. *Lucan.* 3. 116. Repere gressus. *affrettare il passo*. *Seneca Med.* 380. Alumna, celerem quo rapie tectis pedam? Id. *Hippol.* 738. Ocior cursum rapiente flamma. *Stat.* 5. *Theb.* 3. Acror at campum solapæe rapit. h. e. celeriter percurrit. *Adde.* *ibid.* 655. *Ovid.* 2. *Amor.* 16. 49. Perivaque quemprimum rapientibus esseda mania. *Horat.* 1. *Sat.* 5. 86. Quattuor hinc rapimur viginti et millia rbedis. *Virg.* 10. *Æn.* 659. raptit Saturnia funem, Avulsaque rapit revoluta per æquora navem. *Petron.* *Satyr.* 137. rapit per valles improbus annis. h. e. præceps decurrit. *Seneca Octav.* 122. Violentus ense per latus nostrum rapit. h. e. celeriter ducit, adigit. — Similiter aut trahere, per teriam ducere, rapere, strascinare, tirare. *Virg.* 2. *G.* 153. Nec rapit immensos orbes par bumum, neque tanto Squameis in epiam tractu se colligit angulis. *Horat.* 1. *Sat.* 1. 114. caiceribus missis rapit ungula currus. — *Sic.* Part. rapit est tractus, raptatus, strascinato. *Ovid.* 5. *Trist.* 4. 11. Quid Priamus doleat, mirabimur, Heclore repto. *Alii leg.* tracto. Id. 12. *Met.* 591. Heclore umbra subit, circum sua mœnia rapit. *Alii leg.* tracti. Cunctat priorem lectionem illud ejusd. 6. *Fast.* 744. Hippolytus lacero corpore raptus erat. et 2. *Amor.* 1. 32. Rapit et Hæmonia Rebilis Hector equis. et 4. *Trist.* 3. 30. Thebena cruentum Hectora Thesalico vidit ab axe rapit. ¶ 3. Item speciatim est palam furari, abducere, auferre, rubare, rapire. *Ovid.* *Heroid.* 8. 17. Aq, si quis rapit stabulis armenta reclusis, Arma feras; rapia conjugis lentus eris? *Cic.* 2. *Phil.* 25. (62). Erat ei vivendum lationum rito, ut tantum haberet, quantum rapere potuisset. Id. 4. *ibid.* 4. (9).

Spes rapiendi atque praedandi obsecrat animos. *Sall. Cat. 50.* Rapi virgines, pueros, divelli liberos a parentum complexu. *Id. Jug. 45.* Populus libertatem in Iudibium vertere: sibi quisque ducere, trahere, raptare. *Id. Cat. 11.* Rapere omnes, trahere: domum alius, alius egros cupere. *Liv. 26. 13.* aliquem ad stuprum. *Plaut. Trin. 2. 3. 10.* Quod manu nequeunt tangere, tantum fas haberi, quo manus abstergeant: celera rape, traho, fuge, lata. *Martial. 8. 44.* Rape, congere, aufer, posside: relictum est. *Virg. 10. En. 14.* Tuoc certata odilia, tunc res rapuisse licebit. *h. e.* praedas agere, bottinare, far rappresaglie, saccheggiare. *et Tac. Agric. 30.* Auferre, trucidare, rapere, falsis nomioibus imperium appellant. *Virg. 2. En. 374.* alii replunt incensa saruntque Pergama. ἀγορεύει καὶ πέποιται. *Sic Stat. 4. Theb. 371.* hic te, bacchate Cilhaeron, ille rapti Theumason ait. *Addo Lucan. 3. 98.* *Sic Stat. 1. Achill. 153.* Ipsi mihi saepe queruntur Centauri raptasque domos abduclaque coram Armenia. *Horat. 3. Od. 3. 51.* humanos io usus Omnes sacrum rapiente deitra. *Id. Epod. 5. 23.* Et ossa ab ore rapta jejuna canis. *Id. 1. Ep. 17. 55.* meretrix aepa catellam, Seps periscelidem raptam sibi fiena. *Virg. 1. En. 532.* raptas ad litora vertere praedas. — Item admere, auferre, est etiam in his *Ovid. Heroid. 15. 206.* Ingenio vires illa dat, ille rapit. *Seneca Med. 222.* Hoc reges habent, nulla quod rapiat dies, prodesse inieris. *et Herc. 306.* rapit somnos pavor, et *Thyest. 793.* Cur, Phoebe, tuos rapis aspectus? *h. e.* subtrahis. — Illic *Raptum*, i, n. 2. *V. in An.* § 4. Item speculativum — a) Rapi simulat virgo ex gramlo matris aut, si ea non est, ex proxima necessitudine, quum ad virum trahitur: quod videlicet ea res feliciter Romulo cessit. *Festus. p. 289. 4. Müll. Catull. 61. 2.* Qui repla tenerem ad flum Virginem, o Hymenae. — b) Hinc raptus usurpatur de eo, qui amoris causa abducitur. *Ovid. 5. Fast. 669.* Abstulerant raptas Phoebeas Phoebeque sororem Tyndaridis fratras. *Id. 1. Art. am. 679.* Vim passe est Phoebe: vis est allata sorori: Et gratus raptas raptor uterque fuit. *Addo Virg. 1. En. 32; Stat. 1. Achill. 47. etc. Ovid. 8. Met. 850.* qui raptus praemia nobis Virginitatis habet. *V. Raptus in An.* § 5. Item rapti dicitur, qui immatura aut violenta morte perit. *Horat. 2. Od. 17. 5.* Ah ta mem si parism animas rapti Maturior vis etc. *Id. 1. Ep. 14. 7.* Fratrem moerentis, rapto de fratre dolentis. *et 4. Od. 2. 21.* Flebili spouae juvenem raptum Plorat. *Virg. 6. En. 428.* ab ubera raptos Abstulit atra dies. *Ovid. 4. Pont. 11. 5.* rapti lactura laetae amict. *Stat. 3. Silu. 1. 208.* Hic balis raptio. *et 5. ibid. 2. 16.* post Orpheu raptum. *Plin. 7. Hist. nat. 8. 6. (45).* Agrippa infella brevitate avi, quinqueagesimo uno raptus anno. *Intercept. apud Orell. 4375.* nre max. vicellius syccasae aoxne octavo anno rapta est. *Tac. 2. Ann. 71.* Si fato concederem; Justus mihi dolor, etiam adversus Deos, esset, quod me parentibus, libris, patria, intra juventam prematuris exitu raperent. — Similiter *Ovid. 3. Amor. 9. 41.* Tene, sacer vates, flammam rapuere rogales? *Cf. Sil. It. 16. 547.*

II.) Translativum. § 1. Metaphorâ sumptâ a super. parat. 1. Urbana sunt illa *Horat. Epod. 7. 13.* Fororne caecus, an rapti via acrior, An culpa? responsum dato. vi transporta. *et Ovid. 2. Fast. 762.* caeco raptus amore furis. *et Ter. Adelph. prol. 3; et Pollio ad Cic. 10. Fam. 33.* Rapere aliquid in pejorem partem. *h. e.* vitio dare, villupstrare. *Virg. 8. En. 21.* animum nunc hac ceterum, nunc dividit illic. In partesque rapti variae, perque omnia versat. *Propert. 2. 21. 10.* Quidquid jurarunt, ventus et unda rapit. sel portana, et *Phaedr. 3. prol.* Suspicionis si quia errabit sua, Et rapit ad se quod erit commune omnium. Stulta nudabit animi conscientiam. *h. e.* putabit in se dictum, quod in universum in omnes dictum erit. *Cic. 2. Off. 10. 37.* Quom eliqua ample et honesta res obiecta est, totos ad se convertit at rapti. rapisce, tira: allicit et trahit. *Horat. Art. F. 148.* et in medias res, Non

secus ac notas, auditorem rapit. *Cic. 2. Legg. 17. 43.* Opinionibus vulgi rapimur in errorem. *Id. 13. Phil. 7. 15.* Incensi omnes rapimur ad libertatem recuperandam. *Id. Pis. 24. 57.* Praedas ac rapinarum cupiditas caeca ta rapiebat. *Id. 16. Fam. 12.* Quum Caesar amentie quadam raperetur. *Ovid. 2. Amor. 19. 19.* Tu quoque, quae oostros rapuisti nuper ocellos. *Id. 3. ibid. 6. 28.* Quum rapuit vultus, Xanthos, Neare tuus. — Sequente Infinito. *Manil. 1. 11.* faret Mundus scrutantibus ipsum. Et rapit aetherios per carmina pandere census. *h. e.* trahit, allicit ad peodendum. § 2. Metaphorâ sumptâ a super. parat. 2, est arripere, cito sumere aut facere. *Virg. Poeta apud Cic. 3. Orat. 40. 162.* Vives, Ulysses, dum licet. Oculis postremum lumen radietum rape. Pergit *Cic. Non* disit cape, non pete: haberet enim moram sperantis diutius esse aesa victurum; aed rape. Hoc verbum est ad id aptatum, quod ante dixerat, dum licet. *Horat. Epod. 13. 3.* rapiamus, amicti, Occasionem de illa. *Id. 2. Sat. 5. 52.* tabulas a te removere momento, Sic tamen ut illis rapias, quid prima secundo Cera valit verba. *h. e.* cito perlegas. *Plin. 18. Hist. nat. 26. 66. (249).* In hoc temporis intervallo agricolae rapieoda sunt ea, quibus peragendis ante equinoctium non suffecerit. debboni spacciatamente fare. *Addo 11. ibid. 11. 12. (29).* et *Ovid. 7. Met. 288.* barba comæque, Canille posita, nigrum rapuere colorem. torto contrassero. *et Virg. 1. En. 180.* rapuque in fomite dammam. *h. e.* celeriter Achates flammam in fomite exellavit, quasi esprimendo et extrahendo eam ex acinillia: vel, si malis constructionem esse loitropiam, acinillia ipsa rapim flammam dunt concepitque in fomite. *Sic Ovid. 3. Met. 374.* Admotam rapunt vivacia sulphure flammam. *Id. 3. Fast. 367; et Val. Flacc. 5. 272.* Respere fugam. darat tosto alla fuga. *Lucan. 4. 345.* latum. *h. e.* praeripere, ultro arcessere; albi properare. — Illic raptus est celeriter sumptus. *Val. Flacc. 5. 217.* Rapti Ceres. *h. e.* cibis celeriter sumptus. *Claudian. B. Get. 350.* reptos contentus in armia Dellbassa cibos. § 3. Metaphorâ sumptâ a super. parat. 3, est per vim auferre, violentè albi tollere. *Ennius apud Cic. 3. Tus. 12. 23.* Tantalo progoctas, Pelope natum, qui quondam a socro Anomao rega Hippodemiam raptis naocit 'at nuptis. *Horat. 2. Od. 12. 28.* Oscula rapera occupat. *Tac. 3. Hist. 41.* Sed Valens in tanto quidem discrimine infamia ceruit, quomlans rapere illicitis voluptates eraderatur. *Id. 4. Hist. 1.* Originem, mores, et quo facloore (*Aelius Sejanus*) dominationem raptum ferit, expellam. *Jurini. 11. 14. 6.* Hoc praelio (*Alexander*) Asia Imperium rapuit. § 4. Rapi dicitur, quod caritatem et cupide a multis emulor. *Hieronym. Ep. 57. n. 2.* Harum (*litterarum*) esemplaria certatim Palaestinas rapiebantur vel ob suctoria meritum, vel ob elegantiam scriptiois. *Sulpic. Sever. dial. 1. 23.* Quum liber tote certatim urbe raperetur, essulantes libellos vidi, quod nibli ab his quæstuosius habebatur. — Hinc Part. præter. pass., cuius plura superius esempla retulimus.

Raptus, a, um. Unum adde: in Dativo plur. raptibus dici potest ad ambiguitatem fugiendam, quum de feminis sermo est, ut jam in ASINA observavimus. *Cn. Gell. apud Charis. 1. p. 39.* Pulsch. Multitudo puarorum jam erat es raptibus. — Hinc

Raptum, i, n. 2. absoluta, substantivorum more, est res rapta, ladroneccio, rapina, ruberia. Unde raptio, at ex, de rapto vivere; *Agathang. Liv. 7. 25. in fin. (et Virg. 7. En. 749.)* Quos rapto vivere necessitas cugeret. *Justin. 31. 4. 7.* Solitus latrocinii et rapto vivere. *Ovid. 1. Met. 144.* Vivitur ex rapto: non bospes ab hospite tutus. *Id. 5. Trist. 10. 16.* gantas, Quæ, nisi de rapto, vivara turps pulant. *Alis leg.* Quæ sibi non rapto etc. *Fellej. 2. 73. 3.* Latrocinia eo prædationibus infestato mari, ad se exercitumque tuendum rapto utebatur. *Seneca Ep. 70. extr.* Injuriosum est rapto vivere: at contra pulcherrimum, moti raptio. *h. e.* arripiendo quidquid

mortem inferre potest: quidquid obvenerit ad vim sibi afferendam, invadendo. — Et in plur. num. *Liv. 1. 4.* Rapta dividere.

RAPISTER. *V. RAPINATOR.*

RÂPISTRUM, i, n. 2. rapum silvestre. *Colum. 9. R. R. 4. 5.* Vulgares lapsanae, armoracia rapistrique olus.

RÂPO, ònis, m. 3. Idem ac raptor. *Varro apud Non. p. 26. 33.* Merc. Prætor noster eripuit mihi pecuniam. De ea questum ad anoum veolam ad novum magistratum, quum hic rapo umbram quoque spel devorasset.

RAPSÂTUS, a, um, idem ac raptatus. *V. RAPIO init.*

RAPTÂBUNDUS. *V. REPTABUNDUS.*

RAPTÂTUS, a, um. *V. RAPTO.*

RAPTE, adverb. idem ac raptim. *Venant. 4. Vri. S. Martini 651.* Hinc peta rapie viai, ubi Julia teoditur Alpes. Hic perperam ultima syllaba curripitur, quæ natura sua longa est.

RAPTIM, adverb. a rapio. § 1. Raptim est rapiendo, palam furando, con rapina, loghendo, rubando, ἀπαλαίως, ἀπαρχίμως: Novius apud *Non. p. 96. 20.* Merc. In molle ludunt raptim pila, datatim morsio. raptim et datatim contraria sunt. *Liv. 5. 44. a med.* Vagi per agros palantur, cibo vinoque raptim bausto replent. *Plin. 17. Hist. nat. 14. 22. (99).* Semen raptim avium fame devoratum. § 2. Item celeriter, cum festinatione, cursim, in fretta, in præcia, corriendo. *Lucret. 1. 661.* Omnia denserit Berique ex omolbus unum Corpus, nil ab ea quod possit mittere raptim. *Cic. Dom. 54. 139.* Qui ageret illam rem ita raptim et turbulente, ut nequo mens, neque vox, neque lingua coosideret. *Cæs. 1. H. C. 5.* Aguntur omnia raptim atque turbato. Est qui leg. raptim. *Liv. 5. 37. ad fin.* Tumultuarius exercitus raptim ductus. *Cic. 2. Att. 9.* Quum mihi disisset Cæcilius, puerum se Romam mittere, hæc scripsi raptim, ut etc. *Liv. 31. 43.* Raptim cibum capere. *Plin. 23. Hist. nat. 1. 18. (29).* Mustum raptim et alia loterispirations potum. *Plin. 1. G. 409.* fraglans raptim secat æthera pennis. *Petron. Satyr. 101.* Simulque raptim causas odiorum trepidanti Eumolpo exponit. et *ibid. 123.* Raptim æden. Venaria intravit. *Sueton. Aug. 79.* In capite comedo tam incuriosus, ut raptim compluribus simul tan soribus operam daret, ac modo tonderet, modo raderet barbam. *Horat. 2. Ep. 2. 198.* Eriguo gratoque fruaris tempore raptim. *Tac. 16. Ann. 13. de pestilentia.* Servilia perinde ac logeoua plebes raptim esingulor. *Plin. 34. Hist. nat. 8. 19. (52).* Raptim insignes artifices transcurrere.

RAPTO, ònis, i. 3. rapimento, actus rapiedi. Dicitur potissimum de parsona. *Ter. Adelph. 3. 3. 1.* Cæsaribonam audivi una in reptiois fuisse cum Eschino. Ubi Donat. Rapio ad personam refertur, rapina ad rem, raptus ad stuprum, at proprie loqui voluimus. *Arnob. 5. 37.* Rapio Proserpinæ. *Auson. Perioch. Iliad. proem.* Halanæ. *V. RAPTOUS, ut.*

RAPITO, as, are, a. 1. frequentat. a rapto vel a raptus, ut vult *Gell.* a quo, tamquam Letitium et nitatum, agnosceretur 9. 6.

RAPTO, as, sivi, atum, are, a. 1. frequentat. a rapio. Part. Raptans i. 1. Raptatus L. 1. et 2. Raptandus i. 2. — Raptare est invitum vi trahere, *puota* (u, It. strascinare o tirare per forza; Fr. amener de force, entraîner; Hip. arrastrar, llevar con violencia; Germ. gewaltsam forschleppen, forzerren; Angl. to drag or carry away violently, take away by force).

I.) Propria. § 1. Generalim est invitum vi trahere. *Cic. Sext. 69. 143.* Eversa domus est, fortunæ vssate, dissipati liberi, rapata confus. *h. e.* ad isbulum Viterlam. *Lucrat. 5. 398.* Avia quum Phaeboota rapax vis Sollis equorum Ethara raptavit toto terasque per omnes. *Cf. Ovid. 2. Met. 234.* arbitrio volucrum raptatur æquorum. *Virg. 1. En. 487.* Ter circum Ilacos rapiavæ r Hectoris muros. *Sic Id. 2. ibid. 272.* Hector captus bigis. *Ovid. 12. Met. 223.* Raptaturque romi per vim nova nupta prehensis. *Stat. 2. Theb. 160.* Ipsi manu Tyrli tibi captus Adrastus

Raptur. et ibid. 303. nunc tela nautica rap-
tans Ingerit. *Lucr.* 1. 278. de ventis. mara,
terras, nubila cæli Verrunt ac subito vexantia
turbine raptant. *Plaut. Aulul.* 4. 4. 5. Quid me
afflicta? quid ma rapta? quia ma causa verbera?
¶ 2. Speciatim est raptum ducere, raptum
farre. *Auct. B. Afr.* 73. Ut legiones non uno
in loco contineret, sed per causam frumentan-
di, huc atque illic raptaret. *Val. Flacc.* 2. 575.
Nos, ait, ad Scythici, Tirythius, ostia Ponti Ra-
ptat iter: mox hinc ventras revehemur ad oras.
h. e. necessario ducit. *Id.* 6. 747. Illa super so-
cies clementi turbine geotes Brigtur paulumque
levi raptus in æthra, Jam tandem extremas pu-
gare defertur in oras. *portato, sollevato. Sil. It.*
16. 30. Adventabat (*Hannon*), agens crepitanti-
bus agmina cælis Barbara, et Indigena serus
raptabat liberos. *Id.* 8. 404. Tullius æratas ra-
ptabat in agmina turmas. *Sic. Id.* 3. 406. Talla
Sidonius per campos agmina ductor Pulvere ul-
grantes raptat. *Id.* 9. 573. moderantem cuspidis
Lucas Maurum in bello bovis alimulis majoribus
ira Ac raptata jubet Libycarum armenta fera-
rum. — Sequente Indito. *Nemestian.* 3. *Ecl.*
56. raptantur amantes Cuneubitu Satyri fugien-
tes jungere Nymphas. ¶ 3. Item speciatim ra-
ptare est vastare, saccheggiare, dar il guasto. *Tac.*
4. *Ann.* 23. Adhuc raptabat Africam Tacfa-
rinas. *Id.* 12. *ibid.* 54. Igitur raptata inter se,
Immittera latrocinum globos. *Stat.* 6. *Theb.* 114.
Ut quum posses aavidis victoribus arces Dux ra-
ptare dedit, vis signa audita, nec urbem Inve-
nias: ducunt sterountque abiguntque feruntque
Immodici, minor ille fragor, quo bella garuntur.
Cf. Sil. It. 9. 10. Sparsit ad pabula campis Vi-
ciolis raptanda, a foraggiare.

11.) Translato. ¶ 1. Generalit. est accusare.
h. e. in jus rapere. *Propert.* 3. 9. 27. Nam quid
ego heros, quid raptem in crimina (st. crimine)
Divos? h. e. quasi in jus rapiam, incusem, reos
faciam. *Auct. argum. 2. Amphitru.* *Plaut.* 6. Tur-
bes uxori clet Amphitruo atque invicem ra-
ptant pro machis. h. e. conviciantur, accusant.
— Aliter *Sil. It.* 7. 74. At Pistres Latiasque nur-
rur raptabat ad aras Cura Deūm. ¶ 2. Specia-
lit. est vehementer agitare. *Plaut. Cist.* 2. 1. 8.
Ita me amor laum animi ludiscat, fugat, agit,
appetit, raptat, railnet, lactat. *Val. Flacc.* 1. 798.
uacer effera raptat Corda peror. h. e. percillit,
agit, turbat. — Cum Inobito. *Sil. It.* 13. 719.
Appellare viros erat ardor et addere verba: Sed
raptabat amor prisce cognoscere manes.

RAPTOR, *bris*, m. 3. (rapio) qui palam rapit
et furatur, *apaxtrp*, raptore, rattore, rubatore.

1.) Proprie. — a) Generalit. — Cum Gen-
tilyn. *Plaut. Epid.* 2. 2. 115. Magnus miles, ra-
ptor hostium. h. e. qui hostes viros caput et ab-
duct. *Id. Trin.* 2. 1. 23. Raptore panis et peni.
Huc perlinet et illud *Augustin.* 21. *Civ. D.* 4.
a med. Magnes raptor ferri. h. e. ferrum ad se
trahens. — Absolute. *Propert.* 4. 9. 9. Incola
Cacus erat, meluendo raptor ab antro. *Lucan.*
3. 124. nullarque feres, nil eugulne sacro Spar-
sas, raptor, opas. *Tac.* 2. *Hist.* 86. Discordia
et seditionibus potens, raptor, tergitor, paca pes-
simus, bello non aprenendus. *Martial.* 8. 26. Ra-
ptor Gangelticus. h. e. venator, qui tigridum ca-
lulos inatribus absentibus rapit. (*V. Plin.* 8. *Hist.*
nat. 18. 25., (66). *Val. Flacc.* 1. a. v. 489., *Stat.*
4. *Theb.* 316. et *Claudian.* 3. *Rapt. Pros.* 263.)
Phædr. 1. 31. Columbæ sape quum fugissent
ullum, Conellum raptor vertit ad saltaciem. —
Adjectiva. *Virg.* 2. *En.* 355. Inde lupi ceu
Raptore, atra in nebula, etc. Adde *Ovid.* 10.
Met. 540. 9. et *Colum.* 7. *R. R.* 12. — b) Specia-
lit. de eo, qui ad stuprum aliquem rapit. *Tac.*
1. *Ann.* 58. Raptor Gilæ mæx, violator fæderis
ventri Arminius. *Seneca Hippol.* 627. Raptor tha-
lami mei. h. e. uxoris. Adde *Horat.* 4. *Od.* 6. 2.;
Propert. 3. 21. 4.; *Ovid.* 1. *Art. am.* 680.; *Martial.*
12. 62.; *Justin.*; *Lucan.* etc. Hinc raptor
stupri *Seneca Hippol.* 726. est, qui per vim stu-
prum soluit, vel inferre tentavit.

11.) Translato. *Ovid.* 8. *Met.* 438. Disclie ra-
ptores alieni, dixit, honoris, Fecta minis quan-

tum distent. *Vellej.* 2. 27. 2. Raptorer Italice li-
bertatis. *Val. Max.* 5. 3. n. 2. Raptor spiritus.
omicida.

RAPTŌRIUS, a, um, adject. ad rapiendum seu
trebendum optus, ut Raptorium machioamentum,
Cæli. Aurel. 3. *Tard.* 6. ad fin. *Cf. eumd.* 5.
ibid. 11.

RAPTRIX, *icla*, f. 3. rapitrix, quæ rapit. *Hie-
ronym.* in *Chron.* ad ann. DCLX. ab *Abram.*
Frustra igitur Jovis fabula et rapitrix aquila sin-
gillur. h. e. Juppiter aub aquilæ specie rapiens
Ganymedem. *Friscian.* super *XII. vern. En. lib.*
10. p. 1272. *Putsch.* In tor desinentia mutant
tor in triz, amator emetris, dator datris, raptor
rapitrix, factor fatitrix.

RAPTUM, i, n. 2. *V. RAPIO* in fin.

RAPTURA, æ, f. 1. Idem ac raptus vel rap-
tio. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 24. 28. (83) de araneo.
Quum vero raptura incidit, quam vigilans et pa-
ralus ad cursum? Alit leg. *captura*, et quidam
rectius. *Cæli. Aurel.* 3. *Tard.* 4. Ut senapismo,
cucurbitis rapidis, fortis raptura molis, fricationi-
bus, dropace at his similibus. Sed verba fortis
raptura molis scholium esse videntur.

RAPTUS, a, um. *V. RAPIO.*

RAPTUS, us, m. 4. actus rapiendi, *ἀρπάζειν*.
¶ 1. Generalit. est actus rapiendi et per vim
trahendi. *Ovid.* 3. *Met.* 721. deitramque precanti
Abstulit: inoo lacerata est altera rapit. Non ha-
bet Infelix quæ matris brachia tendit. *Plin.* 16.
Hist. nat. 42. 82. (225) de abiete. Ramentorum
criolbus pamploato semper orba sa volvens, ad
loctatos runcinarum raptus: ad ogni presta piat-
lata: quoties runcine vi tractæ ligat aliquid ra-
piunt eufuerunt. *Cæli. Aurel.* 1. *Acut.* 11. ante
med. Lenibus cucurbitarum raptibus utemur, quos
Græci abusive *κονπάς* vocant. ventose o coppette
strascinate. ¶ 2. Speciatim de raptione, quæ
amoris causa fit, rapimento. — a) Cum Geni-
tivo. *Cic.* 6. *Ferr.* 48. 107. Locut ut ipse ra-
ptum illam virginis declarare videatur. Adde
Ovid. 4. *Fast.* 417.; et *Sueton.* *Ner.* 46. Simi-
liter *Cic.* 4. *Tusc.* 33. 71. Quis de Ganymedi
rapit dubitat? — b) Absolute. *Claudian.* 2.
Rapt. Pros. 12. It Venus at raptus mellur corde
futuros. Adde *Tac.* 6. *Ann.* 1.; et *cf. Donat.* ad
Ter. Adelph. 3. 6. 2. ¶ 3. Item speciatim est
furtum palam factum, rapina, rubamento, ra-
pina, ladronectio, ruberia. *Tac. Germ.* 35.
Nulla provocant bella, nullis raptibus aut latro-
cinis populantur. *Id.* 1. *Hist.* 46. Per latrocinia
et raptus militare otium redimebant. *Id.* 2. *Ann.*
52. Vagos et latrocinis suetos ad prædam et ra-
ptus congregare. *Lucan.* 7. 230. Movera rigna
ad raptus segetum. a foraggiare. ¶ 4. Raptus
caninus epud *Cæli. Aurel.* 3. *Acut.* 7. videtur
esse morbus, quem nostrates ille doloroso vo-
cant. *V. Harles in Notit. litter. Rom.* p. 514.

RAPULUM, i, n. 2. deminut. a rapa, picciola ra-
pa, *γυγγυλίδιον*, parvum rapum. *Horat.* 2. *Sat.* 2.
43. quum rapula plenus Atque acidas insuult lou-
lat. et *ibid.* 8. 7. actia circum Rapula, lectucæ,
radices.

RAPUM, i, n. 2. et raro Rapa, æ, f. 1. ¶ 1.
Rapum, rapa, *γυγγυλῆν*, genus oleris holi, ex ge-
nere eorum, quæ cartilagine constant. — a) In
neutro gen. *Colum.* 2. *R. R.* 10. 22. Ab his
leguminibus ratio est hebenda naporum rapo-
rumque, nam utraq. rusticis luplent. Magis
tamen utilla rapa sunt, quæ el majora incre-
mento proveniunt etc. *Plin.* multis da his 18.
Hist. nat. c. 13. et 19. *ibid.* c. 5. De eorum ratio-
na et cultura *Colum.* loc. cit. et 11. *ibid.* 3. ad fin.
De condendi ratione *Id.* 12. *ibid.* 54. et *Pallad.*
13. *R. R.* 5. *Martial.* 13. 16. Hæc tibi brumali
gaudentia frigore rapa Quæ damus, in cælo Ro-
mulus esse solit. *Sueton.* *Vesp.* 4. Sortibus Afri-
cam, integerrime, nec sine magna dignatione ad-
ministravit: nri quod Adrueni, seditione qua-
dam, rapa in eum lecta sunt. scil. contumeliæ
cause, quemedmodum contra honoris cause flo-
res, corollæ, bellaria spargi lo aliquem mos fuit.
— b) In femina gen. *Colum.* 11. *R. R.* 3. 16. Ra-
pæ nappique semina obruet. *Scrbon.* *Compos.*
176. et 177. Rapæ seminis pondo tria. ¶ 2. Est

etiam tuber illud, quod in imo arboris caudica
esse solet, ex quo radices exeunt. *Seneca Ep.* 86.
§ 16. Magnarum arborum truncos, circumcisis
ramis et ad unum redactis pedem, cum rapo suo
transulit, amputatis radicebus, relicto tantum
capita ipso, ex quo illæ pependerant. *V. GRAN-
DISCAPIUS.*

RAPUNCULUS, i, m. 2. Idem sc rapulum.
Gloss. Lat. Gr. Rapulum, rapunculus, *γυγγυλῆς*.

RARE, adverb. (rarus). *Comp. Rarius* et *Sup.*
Rarissime V. in RARO. — Rara ¶ 1. Est non
dense, non spissa, chiaro, rado, *ἀραιός*. *Colum.*
2. *R. R.* 9. 6. Nisi rare consertitur, vanaam ac
minutam apicam facit. ¶ 2. Item minus sape,
loiolanter, rade volte, *σπανίως*. *Plaut. Rud.* 4.
3. 56. Hic plicis rare capitur: nullus minus sape
ad terram venit. Raro hoc seon uallatus est.
Varro apud *Gell.* 2. 25. A probus probe, a do-
ctus docta: sed a rarus non dicitur rara, sed alii
raro dicunt, alii rarerent. *Charis.* tamen 2. p.
193. *Putsch.* el *Catonem* al *Ciceronem* dixisse
rare scribit. Rum penes est fides: neque enim aui
verba recitat, aut loca designat.

RAREFACIO, facti, *faci*, factum, facere, a. 3.
(rarus et facio). Part. *Rarefactus* sub b; Pass.
Rarefio sub c. — a) Rarefacio, radificara, di-
radare, *ἀραιώσαι*, rarum facio: cui denso contra-
rium est. *Lucr.* 6. 869. Inde ubi sol radli ter-
ram dimovit obortus El rarefacti calido glicente
vapora. *Id.* *ibid.* 233. Conlarat, rareque facit la-
taramloa vela. *Tmeris.* — b) Hinc *Rarefactus*
Parilcip. *diradato, rarefatto, ἀραιωθεῖς*, rarus
factus, laxatus. *Lucr.* 3. 441. corpus conqua-
eatum ex aliqua re Ac rarefactum detracto sen-
gulse ventis. *Id.* 2. 1139. Jura igitur pereunt,
quum rarefacta fluendo sunt. — c) *Rarefio*, *sis*,
factus sum, fieri, n. pass. anom. *diradarni, ra-
refarsi, ἀραιωθῆναι*, rarus fio, rarefio. *Lucr.* 1.
647. proderet enim calidum denserier ignem,
Nec rarefieri, il ale.

RAREFACTUS, a, um, particlp. et

RAREFIO, *sis*, factus sum, fieri, n. pass. anom.
V. RAREFACIO.

RARENTER, adverb. di rado, rare volte, *σπα-
νίως*, minus sape, raro. *Cato R. R.* 103. Dato
rarenter bibara commiriam cum aqua amercam.
Ennius apud *Non.* 11. 52. Rarenter gemitum tra-
bera. *Fabius Pict.* apud *Gell.* 10. 15. Rarenter
Namen Diali creatus consul est. ipse *Gell.* 17.
8. Cur olum sape et facile stet, vine rarenter
congelascent. Etiam *Cicero* addidit, testa *Sta-
tillio Max.* apud *Charis.* 2. p. 193. *Putsch.* Adde
Cæcil. *Næv.*, *Pompon.*, *Liv. Andr.* apud *Non.*
2. 732. et 11. 52. et *Apul.* *Florid.* n. 9. sub fin.

RARESCO, resole, resera, a. 3. Inchoat. a ra-
rur. Part. *Rarescens* 1. — Raresco ¶ 1. Est
idem ac rarus fieri laciopio, rarefio, cominciare
a diradanti, rarefarsi, *ἀραιωθῆναι*. — a) Gene-
ralit. *Stat.* 1. *Silv.* 2. 186. quum rarescunt nu-
bila ventis Aut dissolvuntur nollis super icla ca-
tore. et *ibid.* 841. rarecit terra calore. Adde
Lucr. 6. 513. et 841. *Colum.* 3. *R. R.* 16. 3.
Interitu seminum cetera, quæ virent, rarescunt.
Plin. 11. *Hist. nat.* 39. 94. (231). Quadrupe-
dibus in senectute pilli crassescunt lanæque ra-
rescunt. *Val. Flacc.* 6. 616. Inqua omnes pariter
furit, ac modo sævo Rusa, modo infesta rarescunt
cuspidis pugæ. h. e. pugnautes sunt riores
multis cadentibus. *Stat.* 4. *Theb.* 284. rarescunt
alia colonis Mænala. *Sic. Id.* 4. *Silv.* 4. 14. Ardua
Jam dense rarescunt mœnia Romæ. *Sil. It.* 17.
423. Rarescit multo laxatus vulnere miles Atque
aperit palulas prostrato corpore late Inter tela
vias. *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 330. Erebi es
sponte relaxat Squalor et æternam patitur rare-
scere noctem. *Stat.* 11. *Theb.* 73. profundæ
Rarescunt tenebræ. *Paulin.* *Nolan.* *carm.* 18.
407. Noctis et extremæ fuga rarescentibus astris.
— b) Speciatim est ditatari, operiri. *Virg.* 3.
En. 410. ubi digressum Siculæ te admovarit oræ
Ventus, et angosil rarescant claustra Pelori. Ubi
Servius: Quia vententibus de Ionio ad Calabriam,
propter curvaturam illarum clausæ videntur an-
gustia, quæ paulatim propinquanlibus aperiri
videntur. *Tac. Germ.* 30. Durant siquidem collas

paullatimque rarescunt. — c) Item rarius dicitur, minus. *Propert.* 3, 13, 33. Litoris sic tacito sonitus rarescit areolae. ¶ 2. Rarecere est etiam idem ac minus saepe fieri. *Ammian.* 22, 15, 25. Ibi efficit, ut rarecant mortifera pestes absumptae. Cf. *eund.* 26, 3, 1. Id primum opera cubabat ecclia, ut veneficos, qui tum rarecebant, captos morte mulceret.

RARIIFICUS, a, um, adject. qui rariū facit. *V. ARTIFICUS.*

RARIPILOUS, a, um, adject. di raro pelo, φειδός, ἀραιότριξ, rarus pilos habens. *Colum.* 1, 1, 1. *R. R. praef.* 26. Caprinum pecus aliter curesur mutilum et rariopilum, aliter cornutum et setosum.

RARITAS, aris, f. 3. rarezza, rarità, ἀραιότης, φειδότης, qualitas densitatis contraria, laxitas.

1.) Proprie. *Cic.* 2, *Nat. D.* 55, 136. In pulmonibus inest raritas quaedam et assimilis spongitate mollior, ad hauriendum spiritum aptissima. *Vitruv.* 2, 5, a med. de calce. Liquor, qui est in ejus lapide corpore, humore penetrante in foraminum raritate, confervescit. *Plin.* 8, *Hist. nat.* 43, 68. (169). de asinis. Nec pontes transierunt, per raritatem eorum translococitibus fluviis. *Id.* 28, *ibid.* 11, 46. (163). Raritate superciliorum emendate. *Quintil.* 11, 3, 55. Sicut qui spiritum cum stridore per raritatem dentium non recipiunt, sed resorbent.

II.) Figurale est paucitas, infrequentia, pochezza, rarità, scarsazza, σπανιότης. *Plin.* 2, *Hist. nat.* 18, 15, (80). Modo multitudo (stellarum) conferta inest, modo raritas, ut fugisse miremur. *Sueton.* Aug. 82. Tantam infirmitatem magna cura tuebatur: in primis levandi raritatem. *Id.* *ibid.* 43. Custodes in Urbe dispositi, ne raritate remanentem glaciatoribus obnoxia esset. *Cael. Aurel.* 1, *Acut.* 9. Quam pulvis densitas et humilitas in amplitudinem atque raritatem venerit. *Plin.* 7, *Hist. nat.* 13, 11, (58). Raritas exemplorum. *Id.* 13, *ibid.* 4, 9, (43). Quinque, nec plures arbores, non raritate magis, quam suavitatis mirabiles. *Cic.* 2, *Orat.* 60, 247. Temporis ratio et ipsius discretitatis modalitas et temperantia et raritas dictorum distinguit oratorem a scurra. *Quintil.* 9, 3, 27. Raritas figurarum. *Lamprid.* *Elagab.* 29. Ita et sericam vestem duntaxat, quae tunc et in raritate videbatur et in honore. *Plin.* 8, *Hist. nat.* 42, 64. (154). Alexandrio equi magna raritas contigit: Ducebalonem vocarunt. *Gell.* 3, 16. Antiquos Romanos Varro dicit non recepisse hujusmodi quasi monstruosas raritatas, easi rari e strani. *Adda Cels.* 7, 14.

RARIER, adverb. idem ac rara. *Vet. Siliast.* ad *Juvenal.* 11, 206. Quidquid sit rariter, magis delectat.

RARITUDO, itis, f. 3. raritas. *Varro* 5, *L. L.* 130. *Müll.* Reta dictum a raritudine. *Colum.* *Arbor.* 8, ad fin. Mediocri raritudine optima est vitibus terra.

RARŌ, adverb. (rarus). Comp. *Rarius* 1. et 2.; Sup. *Rarissime* 2. — **Raro** ¶ 1. Ratione habita densitate, est non dense, non spissus. *Colum.* 9, *R. R.* 15, 12. Tenul vimine rarius contestus saccus. *Id.* 2, *ibid.* 9, 2. Prima sementis rarius seveie permixta, novissima spissius postulat. ¶ 2. Ratione habita temporis, est minus saepe, iusolenter, non frequenter, rara, rarenter, rare volte, di rado, σπανίως. *Plaut.* *Batth.* 4, 10, 6. Potavi, edi, donavi, et id raro. *Cic.* 3, *Nat. D.* 27, 69. Vinum aegrotis, quia prodest raro, nocet saepissime, melius est non adhibere omnino. *Id.* 1, *Invent.* 28, 43. Eventre vulgo sciet, an iusolenter ac raro. *Id.* 1, *Fam.* 7. Quid si rarius fiet, quam tu exspectabile etc. *Id.* 1, *Off.* 38, 136. Ad hoc genus castigandi raro iniqua veniunt, nec unquam nisi necessario, si nulla reperietur alia medicina. *Horat.* 1, *Sat.* 4, 17. Di bene fecerunt, inopie me quodque pusillit finierunt animi, raro et perpaucis loquentis. *Id.* 3, *Od.* 2, 31. Raro antecedentem scelerum Deseruit pede Penna clauda. *Colum.* 5, *R. R.* 5, 7. Sed istud rarissime accidit. *Sueton.* *Claud.* 3. Non affari aviam nisi rarissime. *Id.* *Tib.* 47. Speculula rarissime interfuit. *Plin.* 11, *Hist. nat.* 47,

107, (257). Aves, quae rarissime apparent. *Id.* 2, *ibid.* 50, 51, (135). Raro admodum. *Id.* 37, *ibid.* 4, 15, (55). Perquam raro. *Id.* 22, *ibid.* 22, 46, (93). Raro ubique. — Sic est aliquando, interdum, qualche volta. *Cic.* 3, *Orat.* 38, 153. Inusitata sunt prisca fere ac velusta et ab usu quotidiani sermonis jamdudum intermissa; quae sunt poetarum licentia illeriora, quam nostrae: sed tamen raro habet etiam in oratione poetarum aliquid verbum dignitatem. *V. RARUS* II. 1. a. in fin.

RARŌ, ar, ate, n. 1. rarefactio. *Gloss. Lat. Gr.* Raro, ar, rareo.

RARUS, a, um, adject. Comp. *Rarior* I. et II. 1. b. et 3.; Sup. *Rarissimus* I. et II. 2. a. et 3. — **Rarus** (quod voluit esse ab ἀραιός per apharein) est qui non est densus aut spissus, ἀραιός, φειδός (1. raro, non denso o spesso; F. qui n'est pas dru, peu serré, peu épais, peu dense; Illeg. no espeso, poco juncto, poco cerrado, poco denso; Germ. dünn, locker, nicht dicht, weit, leicht; Angl. rare, thin, not close or thick, not dense, light, subtile, scanty).

1.) Proprie. *Lucr.* 1, 654. ne dum variantia rerum tanta quae densa rarique ex ignibus esse, et *ibid.* 656. Denserit poterunt ignes rarique relinquere. *Virg.* 2, *G.* 227. Rara (terra) aut, ad supra morem sit densa, requies. — Densa, magis Celsi (faveat), rarissima quaeque Lyco. *Plin.* 17, *Hist. nat.* 10, 11, (60). Baccae expanduntur rarae, ne caleant aceris. *Horat.* *Epod.* 2, 33; et *Virg.* 4, *En.* 131. Retia rara. *Lucr.* 4, 622. rara plexa furamina tinguae. *Id.* 1, 743. Res molles et rarae. *Id.* 6, 1022. Rarior aer. *Ovid.* 12, *Met.* 437. liquor rari sub pondere culbri Manat. *Id.* 1, *Amor.* 5, 13. Rara lunice. transparente. *Quintil.* 9, 4, 17. Textum tenue atque rarum. *Id.* 11, 3, 103. Cava et rara manus. h. e. digitis diuclis.

II.) Translate. ¶ 1. Rarus praecipue usurpatur de rebus et hominibus, qui dispersi sunt et dispersati. — a) Generaliter. *Cic.* 6, de republ. 19. Vides habitari in terra raris et angustis locis, et in ipsis quasi maculis, ubi habitatur, vastas solitudines interfectas. *Auct. B. G.* 8, 10. Quum raris disjunctisque ex aedificis pabulum conquaritur. *Virg.* 1, *En.* 122. Apparent rari nantes in gurgite vasto. *Id.* 5, *Ecl.* v. aspice ut antrum Silvestris raria sparsit labrusca racemis. *Ovid.* 1, *Amor.* 8, 111. Alba et rara coma. *Sueton.* *Cal.* 50. Fuit capillo raro ac circa verticem nullo. *Nepos* *Miltiad.* 5. Rarae arbores. — Hinc **rarus** pro aliquis, ut raro pro aliquando, qualche. *Horat.* 4, *Od.* 1, 33. Sed cur, beu! Ligurino, cur Manat rara mosca letrima par gens? — b) Speciatim in re militari. *Cas.* 5, *B. G.* 16. Ut nunquam confert, sed rari magnaque intervallis praestantur. *Sic Liv.* 23, 27. Itari in confertos illati. *Rursus Cas.* 1, *B. C.* 44. Rari dispersisque pugebant. *Id.* 7, *B. C.* 45, a med. Raros milites ex majoribus castris, ne ex oppido animadvertentur, in minima transducit. *Tac.* 3, *Hist.* 25. Rariora jam Vilellianorum ecclia, ut quos, nullo rectoris, suus quemque impetus vel pavor contraheret, diduceret. *Virg.* 9, *En.* 508. Qua rara est acies interlucetque corona Non tam spissa viris. ¶ 2. Saepae est paucus, infrequens, σπανός. — a) Generaliter. *Cas.* 3, *B. G.* 12, extr. Summaque erat vasto atque aperto mari, magnis aestibus, raris ac prope nullis portibus difficultas navigandi. *Cic.* *Amic.* 18, 64. Qui utraque in re stabilem se in amicitia praestiterit, hunc ex maxime raro hominum genere iudicare debemus. et *ibid.* 21, 79. Omnia praecara rara. *Id.* 2, *Fin.* 25, 81. Vel in ipsa virtute optimum quidque rarissimum est. *Horat.* 1, *Od.* 2, 24. Rara juvenus. *Tac.* *Agric.* 1, extr. Ita successor simul et ultor electus, rarissima moderatione maluit videri invenisse bonos, quam fecisse. *Sall.* in orat. *Maec.* *Licin.* ad pleb. ante med. Raris animus est ad ea, quae placent, defendenda, pochi sono che abbiano voglia di difendere etc. *Tac.* 1, *Hist.* 81. Rari domos, plurimi amicorum tecta pelivere. *Id.* *Germ.* 2. Oceanus raris ab orbe nostro navibus aditur. *Quintil.* 8, 6, 30. Etiam rarus

ejus rei, nonnullus tamen usus. *Plin.* 2, 100. Sed in principio rarum ac prope insolitum. *Ovid.* 4, *Trist.* 10, 121, ad Musam. To mihi (quod rarum) vivo sublimis dedit Nomen. *Petron.* *Satyr.* 3. Quoniam sermonem habes non publici saporis, et, quod rarissimum est, mas bonam mentem. *Grat.* *Cyng.* 88. Rarum, si qua melius eludat bellua falsos. *Quintil.* 10, 7, 24. Rarum est eorum, ut satis se quisquam veretur. *Id.* *adv.* *avviens, che etc.* *Plin.* 18, *Hist. nat.* 16, 34, (104). Rarum dictum, esse aliquid, cui proinde negligentia. — b) Speciatim rarus pro raro, apud Poetas. *Ovid.* 11, *Met.* 766. Ilacos ceteri nisi rarus adibat. *Quintil.* 6, 2, 3. Rarus fuit, qui etc. *Id.* 12, *proem.* 3. Rarus reperlebat, qui etc. *Plin.* 28, *Hist. nat.* 15, 61, (217). Catulus isrus inventu. *Id.* 21, *ibid.* 16, 56, (96). Melius rara visu est, nec in omnibus lenis. *Id.* 6, *ibid.* 16, 18, (16). Leones rari in potu. h. e. qui raro bibunt. et 33, *ibid.* 7, 38, (115). Homerus circa picturas et pigmenta rarus. h. e. qui picturas et colorum raro meminit. *Tac.* 15, *Ann.* 53. Cerae raris cressu, domoque aut bottis clausus. — Cum Accus. et praepos. ad. *Capitolin.* *Marin.* et *Balb.* 6. Fuit cibi avlous, rini parcissimus, ad rem venieam nimis rarus. ¶ 3. Metaleptice est praesens, crimis, praeciarus. *Ovid.* 2, *Pont.* 3, 55. Indignum, juvenis rarissime, ducis, To fieri comitem stantis in orbe Deae. *Stat.* 5, *Silv.* 1, 11. laudat juvenis rarissima conjux. *Propert.* 1, 17, 16. Quamvis dura, tamen rara puella fuit. *Ovid.* 14, *Met.* 337, de Canente nympha. Rara quidem facie, sed rarior arte canendi. *Seneca* 4, *Controv.* 28, ad fin. Homo rarissimus, ellamsi non emendat, ingent. *Non.* 4, 388. huc Iradit illud Virg. 4, *G.* 130. Hic rarum tamen la dumis oles, etc.

RASAMEN, itis, n. 3. (rado) rasura. *Marcell.* *Empir.* 1, a med. *V. MAGIS*, idis.

RASAMENTUM, i, n. 2. idem ac rasamen, rasura. *Gloss. Lat. Gr.* Rasamentum, rasympa.

RASILIS, a, adject. — a) Est it, che si può radere e pultire, qui radi, levigari et poli potest. *Virg.* 2, *G.* 449. Nec illam texea, nec toino casile duxum Non furmam accipiunt ferroque cavantur aculo. — b) Item rasilus, politus, levigatus, dolatus, spianatus, pulitatus, liscio, liscio. *Catull.* 61, 168. Rastemque ubi forem. *Sil.* 11, 4, 176. rasilis basta. — c) Rasilis palmet qui dicitur a rusticis, *V. in DRACO.* Hunc nostrales vulgo rásolo vocant. — d) Rasilis scopuli apud *Prudent.* 3, *nept. orep.* 69. sunt nulli arboribus consili aut herba vestiti, quia adeo horridi, rupti spelate. — e) Rasilis est etiam idem ac intrarasilis, laborato a straforo. *Ovid.* 8, *Met.* 218; et *Stat.* 7, *Theb.* 658. Rasilis fibula. *Ovid.* *Heroid.* 9, 76. Rasilis celatibi. *Fellej.* 2, 56, 2. Triumphus Hispaniensis argento rasilis consiliis.

RASIO, itis, f. 3. (rado) rasura, raschiatura. *Cael. Aurel.* 1, *Tard.* 4, a med. Non enim initio rasio capitis est adhibenda. *Id.* 4, *ibid.* 7, a med. Item rubor sciendus ventris in partibus, atque inter acupulas et clunes ex dropaca vel arca Morla sola ignita; item strigilis rasio adhibenda corporibus et sicca defricatio ex asparis pennae.

RASIS, is, f. 3. rapia, nunc vulgo apud nostrales rása, genus ciudae picis, quae ex velustate dura effecta contunditur, et in pulverem redacta vino admiscitur. Ita fere *Colum.* 12, *R. R.* 20, 6. Eadem videtur esse, quae ab eod. *ibid.* 23, 1. dicitur piz corificata; et a *Plin.* 16, *Hist. nat.* 1, 22, (53). resina.

RASITO, as, avi, are, a. 1. frequentat. a rado: radere spesso, fupaw, saepe rado. *Sueton.* *Olh.* 12. Faciem quotidie rasitare consuevit. *Gell.* 3, 4. Competimus, nobiles viros barbari in ejusmodiestate rasitasse.

RASOR, oris, m. 3. Rasoir. Rasorica, inquit *Paul.* *Diac.* p. 275, 2. *Müll.*, dicti sunt didices, quia videntur chordas lectu radere. Cf. *Festus* p. 274, 13. *Müll.* — Ceterum propile pro consuro *Gloss. Lat. Gr.* Rasores, rasoirs.

RASORIUM, i, n. 2. *V. voc. seq.*

RASORIUS, a, um, adject. ad radendum vel

tondendum aliquid pertinens. *Gloss. Lat. Gr.* Rasorium, *κασπίς*. — Hinc

Rasorium, *ii*, n. 2. absolute, sublativorum more, est fermentum rasilium. *Gloss. Cyrill.* *Ευαγγ.* ralla, rallum, rallus, rasilium. *Gloss. Isid.* Rallum, rasilium.

RASTA, *ae*, f. 1. mensura veterum Germanorum itineraria, quæ, ut probat *Cellar.* in *Geogr. ant.* 1. 1. c. 12. § 17, tribus miliaribus constabat. Hieronym. in *Joel* 3. 18. Nec mirum, si unaquaque gens certa viarum spatia sua appelleret nominibus; quum et Latini mille passus vocent, et Galli leucas, et Persæ parasangas, et rastas universa Germania, atque in singulis nominibus diversa mensura sit. *Auct. rei agrar.* p. 322. Coes. Duæ leucæ sive miliaria tres apud Germanos unam rastam efficiunt.

RASTELLUS, *i*, m. 2. *Ευστρον*, deminut. a raster, parvum rastum, b. a. instrumentum rusticorum dentatum, e ferro aut ligno ad terram leviter effodiendam, glebas confringendas et complanandas, festucas post fœnisciam colligendas. *Sueton. Ner.* 19. Istimum perfodere aggressus, primus rastello humum effodit, et corbæ congestam humeris extulit. *sarchiello, zappella, marra, Colum.* 2. *R. R.* 13. 6. Medica obruitur non aratro, sed, ut dixi, ligneis rastellis. (dixerat *ibid.* 11. 27. Ligneis rastis statim lacte semina obruantur.) *Farro* 1. *R. R.* 49. 1. De pratis stipulam rastellis eredi atque addere fœniscie cumulum. *rastrelli, rastrellini.* et 5. *L. L.* 136. *Müll.* Rastelli, ut iplices, seræ leves; ilaque homo in pratis per fœniscia eo festucas corrigit; quo ab rasa rastelli dicti.

RASTER, *stri*, m. 2. *V. RASTRUM.*

RASTRARIUS, *a*, um, adject. qui ruri degit et agrum rastro colit. *Hypobolimeæ* rastriaria est titulus comœdiæ *Cœciliæ*, cuius meminit *Non.* p. 16. 19. p. 40. 4. p. 147. 7. *Merc.* et *stibi.*

RASTRIX, *icis*, f. 3. quæ radit. *Non.* p. 150. 27. *Merc.* Possessrix a possidendo. *Afran.* *Libella:* Tui monile possessricem. Ita tonstrix, ita impultrix, ita curatrrix (*Leidenmann.* legendum pulat rastrix), ita plastrix, ita essetrrix.

RASTRUM, *i*, n. et in plur. num. scœpius Rastri, *trum*, in plur. 2. (quod a recto sing. raster) est instrumentum rusticum dentatum, ferreum plerumque, interdum ligneum: cuius usus ex subjectis apparet exemplis: a rado, *is, δικάδα, Ευστρον* (it. rastro, *sarchiello, sarchio*; Fr. *bêche, hoyau, râtelier*; *Hisp.* pala de hierro, *azada, rastro, rastillo*; Germ. *a Hacke mit mehreren Zacken, d. Karst, Ackergeräth*; Angl. a rake, harrow, drag to break clods with; a weedhook, mattock. — a) Generatim. *Farro* 5. *L. L.* 136. *Müll.* Rastri; quibus dentatis pœnila eradunt terram, atque eruunt. *Virg.* t. G. 94. Multum adeo, rastri glebas qui frangit inertes, Viminesque trahit crates, juvat arva. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 20. 49. (180). Aratione per transversum itarata, occasio sequitur, ubi res poscit, crate vel rastro. *Colum.* 2. *R. R.* 14. 4. Locis (in quo medica sata est) ligneis rastri sarriendus et identidem runcendus est. *Seneca* 2. *Tra* 25. Quum vidisset Indianam et altius rastrum allevantem. *Cels.* apud *Non.* p. 222. 8. *Merc.* Omnes rastra stollunt et adigunt. (rastra habet etiam *Stat.* 3. *Theb.* 589.) *Virg.* 1. G. 163. Tribulaque trabæque et inloquo pondere rastri. (*V. Ter.* *Heaut.* t. 1. 40. et *Ovid.* 11. *Met.* 36.) et 7. *Æn.* 725. vertunt felicia Baccho Masica qui rastri. et 9. *ibid.* 608. Rastri terram domare. *Id.* 3. G. 534. rimari. *Marial.* 2. 75. renovare humum. h. e. arenam amphitheatrali sanguine imbutam rastri vertere, ut pugnaluri laberentur. — Ex bis patet, rastrom usum eundem fore esse, qui bidentis, sarculli, lignis: nil quod rastro plures dentes esse videntur: unde quadridentes rastros *Cato* memorat *R. R.* 10. et 11. Aliud quoque discrimen esse potest, quod in rastro ferrum in superiore parte nullum fortasse fuit, sed solum in inferiore idque divitum in dentes: si vera est figura, quam ex MS. libro Bliblit. Vat. exhibet *Nicolaus Fortiguerra* initio *Heautontim. Terent.* — b) Specialim, quod Polyphemus dicitur apud *Ovid.*

13. *Met.* 765. rastri rigidis pectere capillos, non pectina: et hirsutam falce, non novacula, recidere barbam; pertinet ad sigillandam et feritalem hominis, et capillorum barbæque ejus hirsutiam. — c) Item specialim, Ad rastros res redit, proverbialis locutio. *Ter.* *Heaut.* 5. 1. 57. Nam si illis pergo suppeditare sumptibus, mihi illæ vere ad rastros res redit, h. e. en redigar, ut ad vitam tolerandam necesse mihi sit agrum meis manibus fodere.

RASURA, *ae*, f. 1. radendi actio, raschiatura, raditura, *ξέσις*.

1.) Proprie. ¶ 1. Abstracte est, ut diximos, radendi actio. *Colum.* 4. *R. R.* 29. 9. Celsus non amplius tribus digitis debet allevari, equaliter ex ea parte, qua raditur: eaque rasura ita deductur, ut medullam contingat. *Hieronym.* 5. in *Isaj.* 15. 2. Apud antiquos barbæ capitisque rasura luctus indicium fuit. *Cæsar. Aurel.* 3. *Tard.* 8. Tonsura vel rasura capitis, ut detractis capillis illinienda medicamina — aut cucurbitæ appositiones nullis obstantibus medeantur. ¶ 2. Concreto, uti ajunt, sensu, est ipsum quod abraditur, scobs, *Ξόφα.* *Veget.* 1. *Peterin.* 10. Rasuras eboris bene tritas et cribratas miscebis. Adde eund. 4. *ibid.* 8. ad fin.; *Theod. Priscian.* 1. 1. p. 291. ed. *Alf.* Sic *Marcell. Empir.* c. 8. Sect. 2. p. 93. retro ed. *Alf.* Postea radea concham ipsam, id est quod melle inlitum fuerit, et resuram tundes in mortario etc.

II.) Translate. ¶ 1. Rasura gulæ dicitur labor faucium, quum verba plurimis consonantibus ac præsertim aspirationibus horrida pronunciamus, quæ sunt genium septentrionalium et orientalium propriæ: Latina enim molliora habentur, quippe quæ nullis constant vocalibus, quod præcipue nunc locum habet in Italo nostrorum temporum sermone. *Hieronym.* in ep. *Pauli ad Tit.* 2. 9. Judei solent irridere nos imperitiæ, maxime in aspirationibus, et quibusdam, cum rasura gulæ, litteris proferendis. Hinc *Id.* *moz.* Ut non magnopere pertimescamus sapercillum Judæorum solutis labiis et obtorta lingua et stridentia saliva et rasa fauce gaudendum. ¶ 2. Item vellicatio, quum bruciore vel cocine Itali vocant. *Theod. Priscian.* 4. 1. ante med. Fluxus ventris ex sanguine adsellantibus seu rasuram cum pulredine fecientibus, ex vino austero cocto in myrto, per pessarium injicis, mirifica prodest.

RASUS, *a*, um. *V. RADO.*

RASUS, *us*, m. 4. radendi aclus. In sexto casu sing. *Farro* 5. *L. L.* 136. *Müll.* Ab rasa rastelli dicti.

RATARIÆ, *arum*, f. plur. 1. referuntur a *Gell.* 10. 25. Inter genera navium; et fortasse ita dicuntur, quod ratis formam habeant. — Apud *Serv.* ad *Virg.* 1. *Æn.* 47. dicitur ratiariæ, et definitiorem naviculæ cum remis: fortasse quia rates etiam remos significant. *V. RATIS.*

RATĒ, adverb. idem ac rato. *Cassiod.* 5. *Hist. Eccl.* 34. ante med. Per quos rate se ferre banc definitiorem absentes profictebantur.

RATIARIÆ. *V. RATARIÆ.*

RATIARIUS, *ii*, m. 2. *οὐραγός*, qui rate negotiatur, ut navicularius, qui nave. *Paul.* *Dig.* 13. 7. 30. Qui ratiarin crediderat, quum ad diem pecunia non solvaretur, ratem in flumine sua auctoritate delinquit. *Inscript.* apud *Murat.* 67. 7. DEO SILVANO PRO SALUTE RATIARIORUM SUPERIORUM etc.

RATIABITIO, *onis*, f. 3. ratificatione, approbatione, *κρίσις*, actus ratum habendi. *Ulp.* *Dig.* 3. 5. 5. a med. Ratibitio constituit negotium tuum, quod ab initio tuum non erat. *Id.* *ibid.* 46. 3. 12. extr. Rati enim habitio mandato comparatur, per *trimesim.*

RATIO, *onis*, f. 3. (reor, ratus sum) est supputatio, calculus (II. conto, conti; Fr. *supputation, compte, calcul*; *Hisp.* *suputación, computo, calculo, cuenta*; Germ. *das Berechnen, Abrechnen, die Rechnung*; Angl. *an account, reckoning, calculation*).

1.) Proprie. *Plaut.* *Men.* 1. 3. 23. Quoluer minz perire plane, ut ratio reddatur. *Id.* *Achil.*

3. 5. 53. Itur, pulatur ratio cum argentario. *Id.* *Trin.* 2. 4. 17. Ratio quidem berele apparei, argentum *οὐχεται.* *Cic.* 5. *Fam.* 20. Rationes confectæ et consolidatæ. *Id.* *Cæcin.* 32. 94. Venit in istum fundum: rationes a colono accepit. *Id.* *fragm.* apud *Non.* p. 399. 15. *Merc.* Inira at subducere rationes. *Horat. Art. P.* 325. longis rationibus assem In partes centum diducere, *con lungo conteggio.* et *Seneca Ep.* 87. Ponitis rationem singulorum, quibus pecuniam credituri esis. h. e. rationem iustis facultatum eorum, quibus etc. fate i conti addosso. *Ulp.* *Dig.* 47. 5. 1. Ponere rationem actus, quem servus administravit, fare o dare i conti. *Plant.* *Most.* 1. 3. 146. Bene ratio accepti atque expensi inter nos convenit. *Colum.* 12. *R. R.* præf. 8. In commune conspiciatur ab utroque (conjuges), ut cum forensibus negotiis matronalis sedulitas Industriæ rationem perem faceret, pareggiasse le partite, i conti. et *Cic.* 4. *Verr.* 11. (29). Non statuebas, tibi non solum de te, sed etiam de illorum fecis rationem esse reddendam? dover rendere conto. et *Id.* *opt. gen. Orat.* 7. (19). Rationes referre, presentare, esibire i conti. et eod. sensu 5. *Att.* 13. Edere rationem, et *ibid.* 21. a med. Rationes conferre. *Id.* *Cluent.* 37. 104. Rationem ab aliquo repelere, dimandar conto. et *Modestim.* *Dig.* 34. 3. 20. a med. potere alicujus rei. *Colum.* 1. *R. R.* 7. 6. Conditum frumentum cum fide rationibus inferre, dare in nota, deporre ne' conti. *Cæs.* 3. *B. C.* 53. Quum horum omnium ratio haberetur, ad duorum millium numero cecidisse reperiebamus, facendos il conto. et *Cic.* 7. *Verr.* 28. (71). Rationem numerumque habere piratarum, qui etc. *Sueton. Galb.* 12. Breviarium rationum. *Ulp.* *Dig.* 40. 12. 34. Nisi prius administrationum rationes reddiderit, quas, quum in servitute esset, egisset. *Scæv.* *Dig.* 40. 7. 4. § 3. Servus meus actor, si rationem omnem actus sui heredi meo reddiderit, liber esto etque, quum liber erit, dari volo viginti et peculium suum. — Servus a rationibus, qui domini rationes conficit, computista. Fuit inter officia domus Augustæ et privatarum. *Inscript.* apud *Gruter.* 415. 10., 513. 1. et 588. 2. 3. et 4. Sic alia apud *Murat.* 921. 10. JVLIVS CÆS. VERN A RATION. VOLVPTAT. Sic apud *Don.* cl. 7. n. 186. G. STERTINIO ABASCANTO G. LIB. A RATIONE.

II.) Translate ad tria præcipue refertur, a quibus deinde alia multa orta sunt atque usu venerunt, scilicet

A) Ratio ad ea omnia transfertur, quæ ad supputationem quomodocumque pertinent. ¶ 1. Ratio dicitur liber, in quo ratio vel quid similè putatur, et registro. *Cic.* 7. *Verr.* 57. 157. Cedo rationem carceris, quæ diligentissima conficitur, quo quisque die datus in custodiam, quo mortuus, quo necatus sit. ¶ 2. Item est magnitudo, qualitas, numerus. *Cic.* 6. *Att.* 3. circa med. Pro ratione pecuniæ liberalius est Brutus tractatus, quam Pompejus. *Plaut.* *Trin.* 2. 4. 11. st. Quid, quod ego fraudavi? *Æn.* Hem istæ ratio maxuma 'st. questo è il conto più grosso. *Id.* *Truc.* 1. 1. 49. Ea nimia est ratio. h. e. via, numerus. Similiter *Ammian.* 26. 1. med. Ean sub magistro equitum numerorum militarium rationes tractans. ¶ 3. Item res, negotium, factum, commercium, societas. — a) Generatim. *Cic.* 4. *Verr.* 70. (172). Carpiuati, qui jam cum isio summa consuetudine, præterea re ac rationes conjunctus esset. *Plaut.* *Amph.* prol. 4. Ut res rationesque vectorum omnium bene expedire vullis. *Cic.* 4. *Verr.* 77. (188). Hunc Verrutium neque ante adventum C. Verris, neque post decessionem quidquam cum Carpiatiati rationis habuisse. *Id.* *Quint.* 4. 15. Annus fere una sunt, quum et de societate inter se multa communicarent, et de tota illa ratione atque re Gallicana. *Id.* *Prov. cons.* 4. 19. At hi non modo illum inimicum 26. a Gallia sententia sua non detrahebant, sed et propter rationem Gallici belli provocationem extra ordinem decernebant. et *ibid.* 14. 35. Nec totam Gallici belli rationem, prope jam explicatam, perturbare, atque impedire debemus. *Id.* 1. *Off.* 22. 76. Quamquam hæc

quidem res non solum es domesticis est ratione; attingit etiam bellicosum etc. *Id.* 17. *Fam.* 6. in hac ratione quid res, quid causa, quid tempus ferat, tu facillime perspicies. *Id.* *Mur.* 17. 35. Quod enim fretum - tantis, tam varias habere putatis agitationes fluctuum, quantas perturbationes et quantos aestus habet ratio comitiorum? *Id.* ad *Cæs.* post ep. 11. l. 9. ad *Att.* De concordia civium agi velle arbitrabar, et ad eam rationem existimabam aptam esse at natorem et personam meam. per quæstia facienda. *Id.* *Rosc.* *Com.* 14. (41). Quæ ratio tibi cum en intercesserat? — b) Speculatio mea, tuæ rationes etc. mea, tus utilitas, il mio, il tuo interesse. *Cic.* 1. *Fam.* 8. Ego quidem, ut dabo et ut tute nihil præcepisti, et ut me pietas utilitasque cogit, me ad ejus rationes adjuugo, quem tu in meis rationibus tibi esse adjungendum putasti. *Id.* post red. ad *Quir.* 1. 1. Ut, et meae rationes unquam vestræ salutis anteposuissem, sempiternam penam sustinerem. ¶ 4. Item supputatio in re morali aut intellectuali, conto. — a) Generatim. *Plaut.* *Trin.* 4. 2. 30. Censeo sum: juratori recte rationem dadi. ho reso conto di me. *Cæs.* 5. *B. G.* 30. Si gravos quid acciderit, abs te rationem repositum. ne domanderanno conto a te. *Sic Cic.* *Divin.* in *Q. Cæcil.* 9. 27. In eo, qui alterum accuset, oportet esse primum integritatem atque bonocantem singularem. Nihil est enim, quod minus ferendum sit, quam rationem ab altero vitæ reposcere eum, qui non possit suæ reddere. *Id.* 3. *Nat. D.* 29. 71. Medea modo et Atreus commemorabantur a nobis, herodes personæ, tanta subductaque ratione nefaria scelera meditent. *Curt.* 5. 9. 5. Auspiciis et Imperium interim alii trade, qui tandem rex appelletur, donec Asia decedet hastis, victor deinde regnum tibi reddat. Hinc autem brevi futurum ratio promittit. *Cic.* 3. *Fam.* 6. ad fin. Et, ut habera rationem possis, quo loco me, salva lege Cornelia, convenies, ego in provinciam veni pridie Kslen-das Sextiles; iter in Ciliciam facio per Cappadociam; castra movi ab Iconio pridie Kalendas Septembres. Nunc tu ad diebus et ex ratione itineris, si putabis me esse conveniendum, constitues, quo loco id commodissime fieri possit at quo die. — b) Speciatim. *Ratio constat*, apparet, quid et quæ in re expensum sit et quid acceptum. Translate, apparet ratio, in promptu est causa, cur quippiam factum sit. *Plin.* *Paneg.* 38. Auger principis munus, quam ostendo, liberalitati ejus inesse rationem. Ambitio enim ad jactantia et effusio et quidvis potius, quam liberalitas existimanda est, cui ratio non constat. *Id.* 2. *Ep.* 4. extr. Liberalitas ita temperanda est, na nimia profusione laesceat; sed temperanda in aliis: in te vero facile ratio coadjuvat, utiamsi modum excesseris. *Justin.* *præf.* § 5. Quod (opusculum) ad te transmissi, ut otii mei apud te ratio constaret. ¶ 5. *Cum Orco rationem habere* apud *Varron.* 1. *R. R.* 4. 3. est periculo mortis sese exponere, quod faciunt agricolæ, qui pestilentem egrum colunt. Verba *Varronis* sunt: Etiam ubi ratio cum Orco habetur, ibi non modo fructus est incertus, sed etiam colentium vita. *Colum.* in eandem sententiam ita loquitur 1. *R. R.* 3. 2. Nam ubi sit cum Orco ratio poenda, ibi non modo perceptionem fructuum, sed et vitam colonorum esse dubiam, vel potius mortem quæstus certinrem. Itaque rationem cum Orco ponere aut habere est subijci Orco dominio, et quasi debitorem se ei facere: qui scilicet crebris moribus incoles ad calculos quodammodo vocat. ¶ 6. Cum verbis habeo et duco varios habet usus: ducta plerumque metaphorâ a calculorum rationibus. *Cic.* 7. *Ferr.* 39. (101). Quod posteaquam iste cognovit, hanc rationem habera cepit. Causam sibi dicendam esse etc. *Id.* 1. ad *Brut.* 5. a med. Existimo, omnino absentium rationem sacerdotum comitiis posse haberi. potersi ammittere è computare tra i concorrenti. et 2. *Legg.* 7. 15. Sit hoc persuasum civibus, Deos piorum et impiorum habere rationem. *Id.* ad *Pompej.* 2. post ep. 11. l. 8. ad *Att.* a med. Dui meam me-

cum rationem, quam tibi facile me probaturum arbitrabar. *Id.* *Rosc.* *Am.* 44. 128. Non enim laboret de pecunia: non ullius rationem sui commodi ducit. *Id.* 4. *Ferr.* 52. 129. Novus astrologus, qui non tam calli rationem, quam calculi argenti duceret. *Id.* 2. *Orat.* 4. 17. Qui aorum, quibuscum est, vel dignitatis vel commodi rationem non habet. non ha riguardo, non fa conto. *Sic* 10. *Fam.* 2. extr. Peto a te, ut me rationem habera veis et salutis et dignitatis meæ. *Id.* *Cæc.* 20. 50. Cum hac aliquid adolescentem hominem habuisse rationis, num tibi perturpe esset videatur? abbia avuto qualche commercio. et 4. *Phil.* 8. 14. Majoribus vestris cum eo hostis res erat, qui haberet rempublicam, erarium, rationem aliquam, si res ita tulisset, pacis et fœderis. faceva caso o stima. et 2. *Att.* 5. ad fin. Cum omnibus Musis rationem habera cogito. trattare, conversare. et 3. *Fam.* 5. Animadverti, te omnibus in rebus habuisse rationem, ut mihi consuleres. mira, premura, riguardo di etc. Sic sequente part. ut, *Id.* *Amic.* 24. 89. Et *Id.* 7. *Ferr.* 14. 36. Nunc sum designatus ædilis, habeo rationem, quid a populo R. exceperim. vado pensando, ho in considerazione.

B) Ratio, si de rebus agitur, est genus, natura, conditio, qualitas etc.; si de hominibus, est via, modus, quem quis solet in agendo sequi. ¶ 1. Est genus, natura, conditio, qualitas. *Cic.* *Brut.* 75. 261. Spleodida et micine veteratoria dicendi ratio. *Id.* 2. *Cat.* 5. (9). Ut ejus diversa studia in dissimili ratione perspicere possitis. *Id.* 10. *Fam.* -3. Sed quum intelligerem, quid sentire, te arbitrabar videre, quid posses. Nunc alia ratio est. *Varro* 8. *L. L.* 57. *Müll.* Multa sunt, in quibus potius consuetudinem sequimur, quam rationem verborum. ¶ 2. Item sensus, contentia. *Cic.* 1. *Att.* 11. Duabus epistolis tuis par diligenter in eandem rationem scriptis. su questo medesimo proposito. et 3. *Ferr.* 27. (69). Hæc quum omnes sentirent et quum in eam rationem pro suo quisque sensu loqueretur. ¶ 3. Item ordo, dispositio. *Cic.* 2. *Cat.* 6. (13). Quemadmodum esset et ratio totius belli descripta, edocuit. ¶ 4. Item habitudo, comparatio. *Cic.* *Brut.* 13. (49). Et Græciæ quidem oratorum parius etque fontes vides, ad nostrorum annalium rationem veteres, ad ipsorum sane recentes. ¶ 5. Item via, modus, quem quis solet in agendo sequi. *Cic.* 6. *Att.* 1. Dissimilitudo meæ rationis offendit hominam. della mia condotta, del mio modo di governare. et 3. *Fam.* 8. a med. Mea ratio in tota amicitia nostra constans et gravis reperietur. *Id.* 1. ad *Q. Fr.* 1. 9. Incumba toto animo in eam rationem, qua adhuc usus es, ut eos, quos tua fidei populus R. commisit, diligas et omni ratione tueas. *Id.* 12. *Att.* 19. Ineunda nobis ratio est, quemadmodum etc. *Nepos Hann.* 10. Ad hunc interficiendum talem inlit rationem. *Lucret.* 6. 903. pari ratione. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 6. Mala ratione rem facere. acquistare con male arti. ad *Cic.* *Quinct.* 17. (54). Dicit vix potest, quam multa sint, quæ respondeatis antefieri oportere, quam ad hanc rationem extremam necessariam devenire. partita, risoluzione. *Id.* 4. *Ferr.* 52. (129). Solis et lunæ ratio. il corso ordinario.

C) Ratio est mens, animus, consilium, intelligentia, iudicium. ¶ 1. Ratio, Gr. νόος, λόγος, It. ragione, lume o uso di ragione, est mens, animus, consilium, intelligentia, iudicium: principes ac nobilissima animæ facultates, quæ disserit seu unum ab alio ducit: a sup. ratum verbi reor, ut censet *Festus* p. 286. 30. *Müll.* videtur esse ejusdem cum ratio significationis, quatenus nexum significat. Una ratione homo a ceteris animantibus secernitur: quum sensiles facultates cum brutis communes habeat, naturales cum plantis. — a) Generatim. *Cic.* 1. *Off.* 4. 11. at 12. Homo autem (quod rationis est particeps, per quam consequentia cernit, causas rerum videt, earumque progressus et quasi antecessiones non ignorat, similitudines comparat rebusque presentibus adjungit atque enocit futuras) facile to-

tius vitæ cursum videt; ad esmq; degendam præparat res necessarias. Eademque natura vi rationis hominem conciliat homini et ad orationis et ad vitæ societatem. *Id.* *ibid.* 23. 101. Duplex est vis enimorum etque natura: una pars in appetitu posita est, quæ est όρμη Græce, quæ hominem huc et illuc rapit: altera in ratione, quæ docet et explanat, quid sciendum fugieodumque sit. Ita fit, ut ratio præsit, appetitus obtemperet. *Id.* 3. *Nat. D.* 27. 69. laud scio, en melius fuerit, humani generi motum illum celerem cogitationis, acumen, scientiam, quam rationem vocamus, non dari. *Id.* *Senect.* 19. 67. Mens et ratio et consilium in sanibus est. *Id.* 1. *Off.* 23. 79. Corpus ita afficiendum, ut obedire consilio rationique possit. *Id.* 1. *Legg.* 6. 18. Lax est ratio summa, insule in natura, quæ jubet ea, quæ facienda sunt, prohibetque contraria. *Id.* 2. *Divinat.* 41. 85. Quibus in rebus (ut in sortibus) temeritas et casus, non ratio nec consilium valet. *Seneca* *Ep.* 66. a med. Bonum sine ratione nullum est: sequitur autem ratio naturam. Quid est ergo ratio? naturæ imitatio. *Liv.* 28. 28. Atque ego (quamquam nullum scelus rationem habet) tamen ut in re nefaria, quæ mens, quod consilium vestrum fuerit, scire velim. *Fronto* 1. ad *M. Cæs.* 2. Quis ignorat, rationem humani consilii vocabulum esse; fortunem deam deorumque præcipuum? templa, fana, delubra: passim fortunæ dicata; rationi nec simulacrum, nec aram usquam consecratam? — b) Speciatim. *Ratio non est*, non est rationi consentaneum, imprudentis est; stulti est. *Cic.* 2. *Ferr.* 9. (24). Minus denique divisoribus, recto non erat. *Id.* *Cæcin.* 5. 15. Nullam esse rationem, amittere ejusmodi occasionem. *Colum.* 3. *R. R.* 5. 3. Tenuissimo solo vitularium facere, minime rationis est. — c) *Ratione facere*, prudenter, recte, jure, bene facere. *Cic.* 12. *Att.* 44. Quod domi te inclusisti, ratione fecisti. *Id.* *Quinct.* 7. (27). Est ista, modo et ratione omnia felix Nævium. ¶ 2. Ratio est etiam causa, cagione, ragione, motivo. *Cic.* 2. *Herenn.* 18. 28. Ratio est causa, quæ demonstrat verum esse id, quod interdicimus, brevi subiectione. *Id.* 2. *Divinat.* 50. 104. Et quidem cur sic opinetur, rationem subjicit. *Id.* *Divin.* in *Q. Cæcil.* 1. (1). Si mei consilii causam rationemque cognoverit. *Id.* 2. *Divinat.* 20. (46). Te, quum res videres, rationem causamque non querere. *Gell.* 15. 9. Missas auctoritates facias etc., sed rationem dic. *Cic.* *Cæcin.* 33. 96. Deinde nihil rationis asfers, quamobrem, si libertas adimi nullo modo possit, civitas possit. *Id.* 1. *Nat. D.* 27. 76. Non deest hoc loco copia rationum, quibus docera velitis, humanas esse formas Deorum. Primum quod etc. Tertiam rationem asferis, quod nulla in eis figura domicilium mentis esse possit. *Id.* 1. de republ. 3. His rationibus tam certis tamque illustribus apponuntur ab his, qui contra disputant, primum labores etc. ¶ 3. Apud *Ratores* ratio est, quæ causam fecit, at continet defensionem, hoc modo: Orestes quum conficetur se accidisse matrem nisi attulerit facti rationem, perverterit defensionem; ergo offert eam: illa enim, inquit, patrem meum occidit. *Cic.* 1. *Herenn.* 16. 26. Similiter *Id.* 1. *Invent.* 13. 18. hisdem fere verbis. ¶ 4. Item est ordo, modus, modo, metodo. *Cic.* *Orat.* 33. (116). In omnibus, quæ ratione docentur at via, primum constituendum est, quid quidque sit. *Sic* *Id.* 1. *Fin.* 9. 29. Constitutum, quid et quæ sit id, de quo querimus; ut rationa et via precedat oratio. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 266. quæ res Nec modum habet, neque consilium, ratione modumque triscari non vult. ¶ 5. Item consilium, propositum, disegno, intenzione, consiglio. *Cic.* 2. *Ferr.* 11. (34). Tue ratio est, at secundum binos lodos mihi respondere incipias: mea, ut ante primos ludos comperendinem. Ita fiet, ut tua ista ratio existimetur estoia, meum hoc consilium necessarium. *Cæs.* 1. *B. C.* 30. Itaque in presentia Pompeji insequendi rationem omittit: in Hispaniam prædicti constituit. *Tac.* 3. *Ann.* 21. a med. Dum ea ratio Barbaro fuit, Romanum impune ludificabatur. ¶ 6. Item quæ-

etio, disputatio, tractatio. Cic. 1. *Divinat.* 51. 117. Coniunctio enim totam questionem ea ratio, quae est de natura Deorum, quae a te secundo libro explicata dilucida. ¶ 7. Item scientia, facultas. Cic. *Arch.* 1. (1). Si huius rei ratio aliqua, ab optimarum artium studiis ac disciplina profecta etc. *Zucet.* 5. 1004. Improba navigii ratio tum caeca jacebat. *Parte del navigare. Colum. R. R. praef.* 3. Rationis musica studiosi. ¶ 8. Item doctrina, disciplina. Cic. 3. *Off.* 4. 20. Erit autem haec formula Stoicorum rationi disciplinaeque maxima consentanea. *sistema, principii, et 1. Acad. post. 9.* (34). Spensippus et Xenocrates, qui primi Platonis rationem auctoritatemque susceperant. *Id.* 3. *Fin.* 20. (68). Cynicorum autem rationem atque vitam illi cadere in sapientem dicunt, alii nullo modo. *Adda. Zucet.* 1. 941. et 3. 14. ¶ 9. Item ratiocinatio, discursus, argumentatio ad verum investigandum, ratiocinio, discorsio. Cic. 2. *Orat.* 19. (80). Nostra confirmare argumentis ac rationibus, deinde contraria refutare. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 225. Vincit enim stultus ratio insanire nepotes. Cic. 2. *Divinat.* 10. (25). Concludatur igitur ratio: si enim provideri etc. *Adda eund.* 2. *Orat.* 38. 158. ¶ 10. Denique ratio metonymice est opus rationis, arte, ingenio factum. *Id.* 3. *Orat.* 50. 195. Omnes enim tacito quodam sensu, sine ulla arte aut ratione, quae sunt in artibus ac rationibus secta ac prava, dijudicant.

RATIOCINABILITER, adverb. rationaliter. *Macrob.* 2. *Somn. Scip.* 11. sub fin. Ratiocinabiliter vereque signari. *Alti leg.* rationaliter.

RATIOCINATIO, ōnis, f. 3. (ratiocinor). ¶ 1. Apud architectos ratiocinatio est, quae res fabricatae aequalitas ac ratione proportionis demonstrare atque explicare potest. Ita describit *Vitruv.* 1. 1. ¶ 2. Ratiocinatio, II. discorsio, ratiocinio, λογισμός, est principii animae partis, id est mentis functio, et singularibus quibusdam universalibus indens communibus rerum summam, ex hisque deinde argumentatione plurima eliciens, de quibus scientia habetur vel opinio. Cic. 2. *Invent.* 5. 18. Ratiocinatio autem est diligens et considerata faciendi aliquid aut non faciendi excogitatio. ¶ 3. Accipitur etiam pro syllogismo. Cic. 1. *Invent.* 34. 57. Ratiocinatio est oratio as ipsa re probabili aliquid eliciens, quod expositum et per se cognitum sua se vel et ratione confirmet. *Capell.* 4. p. 126. Est ratiocinatio ex duobus pluribus concessis ad id, quod non conceditur, necessaria pervenit. — *Quintil.* 8. 4. 16. ex quatuor generibus, quibus aut constare amplificationem, unum ponit ratiocinationem, quae scilicet aliud ex alio colligitur, et ut aliud crescat, effunditur, at inde ad id, quod ex illi volumus, ratione ductus. Ex gr. obiecturus Antonio Cicero meum et vomitum, Tu, inquit (2. *Phil.* 25. 63.) ista faucibus, ista lateribus, ista gladiatoria lotius corpora firmitate etc. Quid fauces et latera ad ebrietatem? Minime sunt otiosa. Nam respicientes ad haec possumus estimare, quantum illa vni exhauserit, quod ferre ac coquere non posset illa gladiatoria corporis firmitate. Haec *Quintil.* ¶ 4. Ratiocinatio item Graeca διαλογισμός, dialogismus, est figura sententiarum, quum quis secum aliquam rem volutans et tamquam eum altero colloquens interrogat et respondet, ut apud *Ter.* *Eun.* 1. 1. 1. Quid igitur faciam? non eam? na nunc quidem, quum accessor ultro? an potius ille me comparem non perperam meretricum contumelias? Excluit, revocat. Redeam? non si me obsecret. Cic. 4. *Herenn.* 16. 23. Ratiocinatio est, per quem ipsi et nobis rationem poscimus, quara quidque dicamus, et crebro noxmar e nobis petimus uniuscuiusque propositi omnia explanationem. Ea est huiusmodi. Maiores nostri, si quam unius peccati mulierem damnabant, simplici iudicio multorum malefactorum convictam putabant. Quo pacto? quoniam etc. quid ista? quia necesse est etc.

RATIOCINATIVUS, a, nm, adject. ad ratiocinationem spectans. — a) Quæstio ratiocinativa seu status ratiocinativus est, quum queritur es. gr. an, ubi propria lex non est, simili sit

utendum. Haec controversia nomen ratiocinationis accepit, quia ex eo, quod certum est, ratiocinando deducit id, quod incertum est. Cic. 1. *Invent.* 13. 17. Genus ratiocinativum, quum ex eo, quod scriptum est, aliud quoque, quod scriptum non est, invenitur. *Quintil.* 7. 1. 60. Ratiocinativa questio, et *ibid.* 8. 3. Hic status ducit as eo, quod scriptum est, id, quod incertum est: quod quoniam ratiocinatione colligitur, ratiocinativus dicitur. — b) *Ratiocina* inae conjunctiones apud *Diomed.* 1. p. 410. *Putsch.* sunt, quibus in ratiocinando utimur, ut ergo, igitur.

RATIOCINATOR, ōnis, m. 3. quaternarius, computista, ratiocinator, λογιστής, λογιστής, subducenda rationa peritus, a rationibus, calculator.

1.) Proprie. Cic. 1. *Att.* 12. Libertum ego habeo, sana nequam hominem, illarum dico, ratiocinatore et clientem tuum. *Colum.* 3. *R. R.* 3. 7. Nec in hoc esat: quippe, ut diligens ratiocinator, calculo posito videt, id genus agriculture maxime rei familiari conducere. *Balbus de asse* § 12. hos vocat numerarios ratiocinatos. *Ulp.* *Dig.* 14. 4. 5. § 15. Si ego fui tabernæ ratiocinator.

11.) Translate. Cic. 1. *Off.* 18. 59. Ut boni ratiocinatos officiorum esse possimus, et addendo deducendoque videre, quæ reliquæ summa fiat: es quo quantum cuique debeatur, intelliges. *Cf. Augustin.* 21. *Civ. D.* 3.

RATIOCINATUS, ōis, um. *V. RATIOCINOR.*

RATIOCINIUM, ōis, n. 2. conto, congegio, συλλογισμός, actus ratiocinandi, supputatio, calculi subductio. *Colum.* 5. *R. R.* 1. 13. Jugeri modus si semper quadraret, aspiditissimum esset ejus ratiocinium. et *ibid.* 2. 6. Si disparibus fuerit lateribus, aliter ejus ratiocinium ordinabit. *Adda Cod. Theod.* 8. 1. 6. et 8. et 9. 16. 2.

RATIOCINOR, ōis, ōis sum, ari, 1. (ratio). Part. *Ratiocinans* II. a.; *Ratiocinatus* I. b. — Ratiocinari est ratiocinandum facere, rationem inire, calculos ponere, computare, λογίζομαι, λογιζέσθαι (II. fare conti, calcolare, congegare; Fr. calculer, faire des calculs; Hsp. calcular, contar, hacer cómputos; Germ. die Rechnung ziehen, aus-oder berechnen, rechnen; Angl. to cast up, accounts, account, reckon, calculate, compute).

1.) Proprie. — a) Verbum depon. Cic. 1. *Tusc.* 2. 5. In summa apud Græcos honore geometria fuit: at nos metiendi ratiocinandi que utilitate huius artis terminavimus modum. *Id.* 2. *Invent.* 39. 115. De pecunie ratiocinari, sordidum esse, quum de gratia referenda deliberetur. *Petrone. Satyr.* 29. Hinc quemadmodum ratiocinari didicisset, denique dispensator factus esset, namque diligenter curiosus pictor cum inscriptione reddiderat. — b) Verbum pass. *Vitruv.* 10. 10. 1. Omnes proportionales eorum organorum ratiocinantur es proposita sagittæ longitudine. et 10. 15. Omni proportionales eorum ratiocinata es longitudine etc. calculata.

11.) Translate, est aliud ex alio colligere, argumentare, ratiocinare. — a) Cum *Accus. Plaut.* *Stich.* 1. 2. 17. Principium ego quo pacto cum ille occipiam, id ratiocinor. *Apul.* 1. *Met.* His ego auditis mores atque parsimoniam ratiocinans Milonis etc. — b) Absolute, val saepe relative. Cic. 2. *Phil.* 22. 55. Omnia denique, quæ postea vidimus, si sacte ratiocinabimur, unius accepta referemus Antonio. *Id.* 2. *Verr.* 7. 20. Ratiocinans sic ratiocinabatur, sic inter se et mecum loquebantur, aperte jam ac perspicue, nulla esse iudicia. *Id.* 2. *Invent.* 20. 61. Ratiocinari, quid in similibus fieri solcat. *Id.* 2. *Herenn.* 23. 35. Ex eo, quod ipse facturus est, non ex eo, quod fieri conventit, utile quid sit, ratiocinatur. *Adda Quintil.* 7. 1. 61.

RATIONABILIS, e, adject. Comp. *Rationalior* 2. ¶ 1. Rationalis, ragionevole, rationale, λογικός, rationalis uti qui potest, ratione præditus, rationalis. *Seneca Vit. beat.* 13. Rationabilem sortile naturam: quæ melius res, quam ratio proponitur? *Quintil.* 5. 11. 35. Nec, si mutis finis voluptas, rationalibus quoque: immo ac contrario, quia mutis ideo non rationalibus. *Plerique tamen utroque in loco rectius leg. rationalibus.*

Apul. 2. *Dogn. Plat.* Anima rationalis. ¶ 2. Rationali consentaneus, ratione factus, εὐλογος. *Ulp.* *Dig.* 5. 1. 2. ante med. Et hæc sententia vera et rationalis est. *Pompon.* *ibid.* 45. 3. 37. Rationalis esse videtur, stipulationem eis acquiri.

RATIONABILITAS, ōnis, f. 3. rationis usus, ratio, λόγος, τὸ λογιστικόν. *Apul.* 1. *Dogn. Plat.* Rationalitatem, id est mentis optimam portionem, aut capitis arcem tenere.

RATIONABILITER, adverb. Comp. *Rationalibilis*. — Rationaliter, ragionevolmente, εὐλογως, cum ratione. *Apul.* 1. *Dogn. Plat.* Hæc una mundo relicta est sapientia et prudentia propria, ut rationaliter volueretur. *Hieronym.* *Ep.* 39. n. 5. Ne videris rationaliter errare. *Marcell.* *Empir.* c. 8. sect. 6. p. 97. ed. *Alf.* Vinum quoque, in quo ruta diu fuerit macerata, rationaliter infunditur. *V. RATIONABILITER.* *Augustin.* de *Peccat. Merit.* 1. 13. Multo enim rationalius Adam dicitur imitator diaboli. Sic *Priscian.* 9. p. 861. *Putsch.* Unda manifestum est, quod rationalius hoc secundum primam conjugationem protulit Virgilius, Sic *Id.* 2. p. 565. Herodotus ostendit, rationalius esse seniorisque in compositis quoque simplicium regulam lo ordinandis syllabarum littera servare.

RATIONALE, ōis, n. 3. praeamentum magni sacerdotis apud Judæos. *Vulgar. interpr.* *Exod.* 28. 15. Rationale iudicii facies opere polymito. *Adda ibid.* ex *ap. Hieronym.* *Ep. critic.* (2. p. 581.) ad *Fabiolam.* Graece vocatur λόγιον, nos rationale possumus appellare. — Pannus est brevis ex auro at quatuor textis coloribus, hoc est iisdem quibus et superhumeralis.

RATIONALIA, ōum, n. plur. 3. *V. voc. seq.* I. in Sn.

RATIONĀLIS, a, adject. ad rationes pecuniarum aliorumque reddituum pertinentes.

1.) Proprie. *Inscript.* apud *Orell.* 39., quæ pertinet ad ann. p. Chr. n. 193. EXEMPLARIA LITTERARUM RATIONALIUM DOMINORVM N. N. SCRIPTARVM PERTINENTES AD ADRASIVM AVG. etc. *Cod.* 10. 19. 6. Rationale officium. et 1. 3. 4. Officiales rationales. Hinc — *Rationalis*, ōis, m. 3. absolute, substantivorum more, est qui rationes pecuniarum aliorumque reddituum conficit at perscribit, rationalis, ratiocinator, procurator: cuiusmodi mittebantur ab Imperatoribus in provincias, sicut ac Cæsares rationes administraturi: præsertim bona caduca et vacantia fisco vindicaturi, procuratori, fiscali, *Lampriid.* *Alex. Sev.* 45. Ubi aliquos voluisset vel rectores provinciae dare, vel præpositos facere, vel procuratores, id est rationales, ordinare. et *ibid.* 46. ad fin. Rationales cito mutabat, ita ut nemo nisi annum compleret. *Capitolin.* *Gordian.* 7. Quum quidam rationalis acris contra plurimos Afrorum aæviret, proscribens plurimos, interficiens multos, et ibi nullo procuracionem omnia vindicans. *Commodus Imp.* in *epist.* apud *Capitolin.* *Albin.* 2. Ad procuratores meos litteras misi, quas ipsa signatas exclipsa signo Amazonis: et quum opus fuisset, rationalibus dabis, na te non audiant, quum de arario voveris imparare. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 101. n. 233. P. ELIO DIONYSIO P. V. RATIONALI PATRI VETTERIA SABINILLA V. V. Alio opud *Don.* cl. 7. n. 179. FELICI CES. N. VERN. ADIUTORI RATIONALIUM etc. *Adda Lactant.* *Mort. persecut.* 7. — *Rationalia*, ōum, n. plur. 3. *Ulp.* *Dig.* 27. 3. 1. ante med., ubi alii *actionalia*, oñi rectius *actionalia* legunt. *V. ACTIONALIS.* et *V. Aldini.* *Lap. Ticin.* p. 62., qui statuit rationales fuisse appellatos, qui antea procuratores dicebantur.

11.) Translate. ¶ 1. Est rationalis particeps, rationalis utens. *Quintil.* 7. 3. 24. Falsa est finitio, si dicas: Equus est animal rationale. Nam est equus animal, sed irrationalis. *Seneca Ep.* 113. Animalia rationalia. — Similiter *Id.* *ibid.* 89. ante med. Pars philosophis rationalia, h. e. dialectice, quæ, ut *Id.* *ibid.* alii, proprietates verborum eligit, et structuram et argumentationes, na pro vero falsis subreptant. *Cels.* 1. *praef.* Disciplina rationalis. et *moz.* Rationalis ars. h. e. quæ rationem, non experimenta sequitur. Hinc rationalis medicina, *ibid.* et rationales medici, qui ab-

ditarum et morbos continentium causarum rationes scrutantur, et ex his curandi modum desumunt. ¶ 2. Item est idem ac ratiocinativus. Cic. 2. *Herenn.* 13. 18. Rationalis causa. h. e. questio ratiocinativa, status ratiocinativus, apud rhetores. **RATIOCINATIVUS** 1. Sic Quintil. 8. 5. 4. et 3. 6. 54. Rationale questionum genus. ¶ 3. Rationales conjunctiones sunt ita, itaque, enimvero, quia... propterea, idcirco. Hæc *Dionysius* p. 1763. *Putsch.* Et *Capell.* 3. p. 70. De causalibus vero (conjunctionibus) et rationalibus quæ a terminantur, exceptis ita et quia, productæ eunt, ut propterea et interea.

RATIONALIS, is, m. 3. absoluta, substantivorum mora. *P.* voc. præced. 1.

RATIONALITAS, as, f. 3. uso di ragione, rationalis usus. *Tertull.* *Anim.* 38. in fin. Habet anima immortalitatem, rationalitatem etc.

RATIONALITER, adverb. cum ratione. *Seneca* *Ep.* 109. circa med. Hominem movere rationaliter non potest, nisi homo.

RATIONARIUM, ii, n. 2. *P.* voc. seq. in fin. **RATIONARIUS**, a, nm, adject. ad rationes pertinentans. — *Rationarius*, ii, qui rationes conficit, computista, rationiere. *Modestin.* *Dig.* 27. 1. 15. Neque liberos, neque calculatores, quos vulgo rationarios dicimus, habere immunitatem. Hæc in edict. *Torrentini* Græce habentur. **P. NUMERARIUS**. — *Hinc*

Rationarium, ii, n. 2. absolute, substantivorum more, est liber in quo rationes et acta continentur, giornale, registro, signapic. *Sueton.* *Aug.* 28. Tædia valetudinis, magistratibus ac senatu domum aditis rationarium imperii tradidit. *Rationarium* imperii hoc loco est, quod nos quadro statistico dicimus, quodque *Id.* *Aug.* 101. appellat breviarium totius imperii hoc enim Augustus a se scriptum moriens reliquerat, cuius continentiam describit *Id.* loc. cit. et *Tac.* 1. *Ann.* 11.

RATIONATOR, aris, m. 3. rationatore, qui rationa nitur. Vos a Lexica expungenda; legitur enim in *Not. Tir.* p. 69. et in *Inscript.* apud *Orell.* 1189. quæ spuria putatur; sed vide *Steiner.* *Inscript.* *Rhen.* n. 705.

RATIS, is, f. 3. in Genit. plur. ratium dicitur. *Lucan.* 3. 706. Et ratium tenere fugam. *Ulp.* *Dig.* 4. 9. 1. Exercitores ratium. *Auson.* *Edyll.* 10. 217. Innocens ratium pulsus pugnasque locantes Naumachia. — *Rates* in recto slog. ponitur a *Vnl.* *Probo* p. 1473. *Putsch.*, sed nulla re confirmatur. — *Ratione* hebita etym, videtur esse præ *Ratis*, quod ab *spō* pro *spō* necto, ut *oxydia* a *oxyō* pro *oxyō* adhaere, unde *oxydō* prope. Ceterum cf. *spō* remigo, *spō* remez, *spō* remis instructus, *spō* remis remis etc. — *Ratis* est conaxarum trabium compages, quæ per aquam agitur, usum navium præbens: *oxydia* (It. *entiera*, *zatta*, *fodero*; Fr. *trîn* composé d'un assemblage de poutres, *radeau*; Hup. *bals* de vigas; Germ. *ein* aus zusammengefügten Balken bestehendes Fahrzeug, *Floß*; *Fähr*; Angl. *pieces of timber pinned together*; a float, raft).

1.) Proprie. — a) Generatim. *Paul.* *Dinc.* p. 272. 8. *Müll.* Rates vocantur ilgia colligata, quæ per aquam aguntur; quo vocabula interdum etiam naves significantur. Cf. *Festus* p. 273. 22. *Müll.* et *Isid.* 19. *Orig.* 1. 9. Ceterum *Plin.* 7. *Hist. nat.* 56. 57. (206). Nave primus in Græciam ex Egypto Danaus advenit: aates ratibus navigabatur, inventa in mari Rubro later insulas a rege Erythre. Reperuntur, qui Mysos et Troianos priores excogitasse in Hellesponto putent, quum transirent adversus Thracas. Etiam nunc in Britannico oceano vitiles corio circumstructæ sunt: in Nila ex papyro et scirpo et arundine. Quintil. 10. 2. 7. Quid erat futurum, si nemo plus efflisset eo, quem sequebatur? ratibus adhuc navigaremus: non esset pictura, nisi quæ lineas circumscriberet. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 5. 9. (53). Tibaris propter aspera et confragosa, na sic quidem navigabilis, præterquam trabibus verius, quam ratibus. Cic. 7. *Perr.* 2. 5. Quum aut navibus aut ratibus conarentur accedere. *Flor.*

4. 2. ante med. Missa in auxilium ejus rates, quales inopia navium fecerat. *Cæs.* 6. *B. G.* 35. Transeunt Rhenum navibus ratibusque. *Liv.* 21. 47. Ratibus, quibus Januerat flumen, nondum resolutis. *Varro* 5. *L. L.* 43. *Müll.* Olim paludibus mons (*Aventinus*) erat ab reliquis discors, itaque eo ex urbe advehebantur ratibus. Cic. 9. *Att.* 12. Mihi epistola affertur a Lepta, circumvallatum aase Pompejam, ratibus etiam exitus portus teneri. *Propert.* 1. 14. 3. Et modo tam celeres miteris currere lintres, Et modo tam tardas funibus ira rates. — b) Speciatim de ratil nota æris, *P.* voc. seq. — c) Item speciatim. *Plaut.* *Aulul.* 4. 1. 9. Quasi pueri qui nare discunt, scirpea induitur ratis, qui laborem minus, scilicet ut nent. — d) Item, omnem ratem servare, proverb. rem familiarem omnem servare, totum negotium feliciter administrare. *Plaut.* *Most.* 3. 3. 15. — e) Item animadvertenda sunt illa *Plaut.* *Most.* 3. 2. 51. *Tr.* Heli! sr. Quid est? *Tr.* Me miserum, accidi. sr. Qui? *Tr.* Qula venit naris, nostram vi quem frangat ratem, et *Bacch.* 4. 6. 27. Bene naris egitur, pulcre hæc confertur ratis. Cic. 1. *Tusc.* 30. 73. Itaque dubitans, circumspiciens, hæsitans nulla adversa reverens, tamquam ratis in mari immensa, nostra rebitur aratio.

II.) Translate a Poetis fere pro nevi ponitur, nave, barca. *Pacuv.* spnd *Varron.* 7. *L. L.* 23. *Müll.* Aderant æquora in alto ratibus repentibus. Ubi *Varr.* Ratis dicta navis longa propter remos, quod ii, quum per equam sublati sunt, dextra et sinistra duas partes (corrige rates cum *Scnlig.* ad *Fest.* et *Serv.* ad 1. *Æn.* 47.) efflicere videntur; ratis enim, unde hoc translatur, illic ubi plures mall ut asseres juncti aqua ducuntur. Hinc aviculae cum remis ratiarum dicuntur. *Müllerus* ita legit, Hæc *Varronis* notatio illustratur verbis *Festi* p. 273. 27. *Müll.* docentis, ratis nomine significari etiam remos: unde *Accius* in *Neoptolemo*: Atque ego reperentio ratibus mere. *Id.* nlla loco. Sed jam propellunt cæruleum rates salum, *Ennius* quoque locus huc pertinere potest apud *Priscian.* 5. p. 659. *Putsch.* Cæruleum spmnet mare conferta rate pulsum. Aptius tamen hic navem intelliges: quo sensu pessim a poetis omnibus usurpatur, ut dictum est: et quidem tam sæpe, ut exempla afferre superfluum sit. — *NB.* *Ratis* est etiam Gallica vox, de qua *Marcell.* *Empir.* c. 25. p. 121. retro ed. *Ald.* Herba pteridia, id est siliolæ, quæ ratis Gallicæ dicitur.

RATITUS, e, nm, adject. a *ratis*. Ratitum quadrantem dictum putent, inquit *Festus* p. 274. 16. *Müll.* (quocum cf. *Paul.* *Diac.* p. 275. 3. *Müll.*), quod in eo et triente ratis fuerit effigies, ut navis in aase. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 13. (45). Nola æris (h. e. nasis) fuit ex altera parte Jennis geminus, ex altera rostrum ævis: in triente vera et quadrante sates. Non est audiendus *Varro*, qui scribit 5. *L. L.* 44. *Müll.* extr. Merces dicitur a mercedo et ære: hinc vecturæ, quæ solvebantur, qui ratibus transabant, quadrans: ab eo *Lucretius* scripsit, quadrantis ratit. Verior enim est omnino *Festi* sententia. Ceterum, teste *Eckhel.* *D. N. F. T.* 5. p. 15. falsi sunt etiam *Festus*, et *Plinius*; tam autem in assibus, quem in quadrantibus at trilentibus rostrum navis eadem semper forme eademque partium compage est.

RATIUNCULA, æ, f. 1. deminat. a *ratione*, ast brevis supputatio, conficatio.

1.) Proprie. *Plaut.* *Curc.* a. 3. v. 1. Beatus videor. Subdual ratiunculam, quantum æris mihi sit, quaelumque alieni sit. Dives sum, si non reddo eis, quibus debeo. *Id.* *Capit.* 1. 9. 89. Ibo intro, atque intus subducam ratiunculam, quantum argentum mihi apud treperitum sit. *Ter.* *Phorm.* 1. 1. 2. Erat ei de ratiuncula jam pridem apud me reliquum paucillulum nummorum.

II.) Translate est brevis aut levis ratio, rationcella, racioncina, λογισμός. Cic. 4. *Tusc.* 19. 73. Leves ratiuncule. et 2. *ibid.* 19. 20. Concludunt ratiunculis Stoici, cur non sit malum. *Id.* 3. *Nat. D.* 29. 73. Huic incredibili sententiæ ratiunculas suggerit.

RATO, edverb. certo, constanter. *Tertull.* *Anim.* 35. Nulli vitam istam rato feri. *Id.* 2. ad *Uxor.* 9. Pater rato habet.

RATUS, a, nm, particip. a *v. reor*, quod *P.* Sed est etiam nomen, unde *Sup.* *Ratissimus* 3. d.; et ¶ 1. Generatim ponitur pro certo, constanti, fixo, statuto, stabile, constante, fixo, determinato. Cic. 2. *Nat. D.* 37. 95. Astorum in omni æternitate ratos immutabilesque cursus. *Id.* *ibid.* 20. Motus siderum constantes et ratt. *Id.* 5. *Tusc.* 24. 69. Siderum vagi motus rata tamen et certa sui cursus spatia deserviunt. *Id.* 2. *Divinat.* 7. 19. Si nihil fieri potest, nihil accidere, nisi quod ab omni æternitate certum fuerit esse futurum rato tempore. ¶ 2. Speciatim, rata pars aut portio in distributionibus est certa et determinata pars, proportione servata: verbi gratia post determinatam portionem donativum, quod Imperator militibus dare constituit, duplex centurioni, triplex equitum deri mos fuit. Illud duplex aut triplex designabatur ratione illius determinatæ partis, quæ militi concedebatur, et duplex aut triplex pro rata parte dicebatur. *Cæs.* 1. *B. C.* 17. extr. Militibus agros pollicetur, quaterna la singulos jugera, et pro rata parte centurionibus evocatisque. a proportione, et *Plutarch.* 3. 3. n. med. Item secundum ratam partem ex altitudine columnarum expedientes sunt similitudines epistylorum. Cic. 6. de republ. 18. Sobus interfallis conjunctus imparibus, sed tamen præ rata portione distinctis. *Albi leg.* pro rata parte ratione distinctis. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 15. 15. (40). Decimam partem relinquere, si plena fuerint olivæ: si minus, pro rata portione. — *Pars* interdum omittitur. *Liv.* 45. 40. Pedes in singulis dat centeni (denarii), duplex centurioni, triplex equiti: alterum tantum pediti daturum fuisse credunt et pro rata alii, si etc. Adde *Capitolin.* *M. Aurel.* 7. et *JCIos* in *Dig.* frequenter. ¶ 3. Latiori sensu sumitur etiam ratus pro firmo, firmato, stabili, robur habente, cui irritus, unusus opponitur, firmo, stabile, che ha il suo valore, xupov, νενομισμένος. — a) Universim. Cic. *Præf.* cons. 19. 45. Cujus tribuatus si retus est, nihil est quod irritum ex actis Cæsaris possit esse. *Id.* 5. *Phil.* 7. 21. Quæ quæquam, si leges irritas faceritis, rato esse non possunt, tamen etc. *Id.* vertens *Homeri* carmina 2. *Divinat.* 30. 63. Scire, ratos ne debeant, in vanos pectoris cretus. *Imp. Nerva* in edicto apud *Plin.* post ep. 66. l. 10. Beneficia rato et certe. Cic. *Client.* 47. 132. Censorum subscriptiones fixæ et in perpetuum ratæ. *Id.* *Cæcin.* 33. 96. Pantesque, si populus jusserit, me tunc servum esse, id jorum ratum etque firmum futurum? *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 9. 27. Decretum stabile, firmum, ratum esse debet. et *ibid.* 46. 147. Illud certum, ratum, firmum, sicut fuisse vis. *Tac.* 4. *Hist.* 64. Ut amicitia societasque nostra in æternum rata sine. *Virg.* 9. *Æn.* 104. Diserat, idque ratum Stygii per flumine fratris Annulli. *Horat.* 1. *Ep.* 5. 16. ebrietas spes habet esse ratas. *Ovid.* 1. *Fast.* 696. Efficiatque ratas utraque Diva preces. h. e. exaudites et voti compotes. *Seneca* 4. *Excerpt.* contr. præf. Strictum et asperum et nimis ratum in dicendo iudicium. h. e. nimis severum, rigidum, immutabile. — b) Speciatim. *Ratus* homo, certus, firmus. *Ennius* apud *Festum* p. 274. 2. *Müll.* potitur ratu' Romulu' prædam. h. e. certus se vicius. — c) Item. *Ratum* habere, ducere, facere, approbare, confirmare, firmum esse putare, xupov. Cic. *Partit. orat.* 36. 125. Ratum habere iudicium, si totum corruptum sit; si unus accusator corruptus sit, recludera. *Liv.* 27. 17. ad fin. Nec pro transfuga habiturum, qui non duxerint societatem ratam, ubi etc. Cic. 1. *Divinat.* 39. 85. Quid habet eugn, cur a dextra corrus, a sinistra cornix faciat ratum? subandi augurium. — d) Item. *Ratum* mihi est, approbo, confirmo. Cic. 7. *Fam.* 23. Atamen ista ipsa, quæ te emisse scribis, non solum rata mihi erunt, sed etiam grate. *Cato* quoque similiter luit apud *Paul.* *Diac.* p. 287. 5. *Müll.* Erga rempublicam multa beneficia ratissima atque gratissima. h. e. certissime et amnino firma ac per.

rens lups Laturino. *Id. Epod. 16. 33.* Credula neo rivos timeant ermenta leones.

II.) Translate est rucus, fucus, rucus, *ῥαυξός*. *Paul. Diac. p. 283. 2. Müll.* Ravam vocem significat, ait Verrus, rucem et perum tiquidam, proxime canum latratum sonantem: unde etiam caudicis pugaciter loquens, rabula appellabatur. *Sidon. 8. Ep. 11. in carm. sub fin.* quum festa dies clere rucos Cantus ceperit. — *NE.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

RE

RE, *adv.* una ex his præpositionibus, quæ per se quidem nihil significant, sed cum aliis verbis conjunctæ multiplicem habent notionem. — a) Componitur cum omnibus dictionibus, a quacumque littera incipiant, præter *k* et *r*. Sed cum *a*, *e*, *h*, *i*, *o*, *u*, quandoque interponitur *d*, causa euphonicæ, ut in *redamo*, *redeo*, *redhibeo*, *redigo*, *redolen*, *redundo*. Præter *d* conjunctivam quoque vocalem assumit in una tantummodo voce redi-vivus. Apud recentiores vero littera *d* ante vocalem omittitur, ut in *readunatio*, *reexinatio*. — b) In carmine fere corripitur: et ut producat, jubent grammatici sequentem consonantem geminari, ut *relligio*, *rellulsi*, *relliquæ*; aut vocalem, ut in *relicio*. Alii tamen consent, etiam sine illa geminatione produci posse, quum sit monosyllaba, *Brutus* ad *Propert. 4. 8. 44.*, *Taubman* ad *Plaut. Pers. 4. 6. 3.*, *Pier.* ad *1. En. 34.*, *Gifan.* in *Ind. Lucret.*, *Scalig.*, *Heins.*, *Voss.*, quos secutus collegit *Drakemborch.* ad *Sil. It. 1. 309.*, quæ magna rei litterarum nomina satis cuique hæc in re fidem faciunt. *V. RECIDO*, *REDUCO*, *REFERT*, *REFICIO*, *REFUGIO*, *REJICIO*, *REPELLO*, et *Voss. 1. de Grammat. c. 22.* et *2. c. 19.* *Cassell.* apud *Cassiod.* de *orthogr. p. 2314.* *Futsch.* Re præpositio nonnunquam geminat consonantes, ad quas accedit, quod plerumque apud antiquos est, ut *duco redduco*, *cado recido*, *tuli retuli* etc. — c) Quæ ad notionem attinet, quandoque significat retro, ut *reposeo*, rem datam retro posco. Quandoque perfectionem, ut *recognosco*. Quandoque reciproca-tionem, ut *redamo*. Quandoque contra sive ad-versus, ut *reductor*, idest *repugno*. Quandoque iterum atque iterum, aut sæpe, ut *reputo*. Quandoque de novo, ut *renovo*, quod est rursus no-vum facio. Quandoque inde, ut *removeo*. Quandoque reditum ad pristinum statum, ut *repue-rasco*. Quandoque valide, ut *redundo*. Quandoque longe, ut *repositus*, idest longe positus. Quædamque contrarietatem auctum simplicium, ut *rete-go*, quod est tectum denudo, *recludo*, clausum patefacio. Quandoque nihil omnino addit signifi-cationis vel simplicis, ut *represento*.

REA. V. REUS.

REAUORBEO legitur a nonnullis apud *Augustin. 10. Confess. 40.*, ubi alii *resorbeo*.

REACCENSUS, a, um, particip. a *reaccendo* prn *redaccendo*: *riaccenso*, rursus accensus. Translate *Hieronym. Ep. 5. n. 1.* Quibus lectis ita reaccensus est animus Hierosolymam proficiscen-di, ut etc. Alii leg. *redaccensus*. *V. REDAC-CENDO*.

READOPTO, as, are, a. 1. *riadoptare*, rursus adopto. *Modestiu. Dig. 1. 7. 41.* Nec is nepos in patris reveritur potestatem, quem avus reti-nuerit, filio dato in adoptionem, quem readop-tavit. Alii leg. *readoptavit*.

READUNATIO, *ōnis*, f. 3. *reunimento*, iterata copulatio. *Tertull. Resurr. carn. 30.* Recorpo-ratio et readunatio oculum. Alii leg. *readu-natio*.

RE-EDIFICO, as, are, a. 1. *riabbricare*, rur-sus ædifico, *ἀνοικοδομῶ*.

I.) Proprie. *Liv. 5. 53. ad fin.* Hæc scelera, quia piget reedificare, hæc dedecore pati parati estis? Alii leg. *ædificare*. Addunt quidem et la-cum *Cic. 6. Att. 1. ad fin.*, sed ibi quoque ædi-

ficio plerique omnes leg. *Tertull. 5. advers. Mar-cion. 3. circa med.* Merito non reedificabat, quæ destruxit. Adde *Hieronym. Ep. 108. n. 9.* Sic *Pulgar. interpr. Matth. 26. 61.* Possum et post-triduum reedificara illud (templum). Adde *ibid.*, sæpius, *Ennod. Vit. S. Epiphani. p. 387.* Re-edificandi compellit animum.

II.) Translate. *Hieronym. Ep. 2. 3. ad Sa-binian.* Reedificantur nioes, qui faciunt iniqua. Adde *Tertull. Pudic. 14. et 20.*

REAGITO, as, a. 1. iterum agito; et *REAMBULO*, es, n. 1. idem ac *redambulo*, rursus ambulo: voces a *Lexico* erpungendæ; oc-currunt enim tantummodo in *Not. Tir. p. 125. et p. 148.*

REAMPLIO, as, are, a. 1. valde ampliare, an-gera. *Cyprian. de Laud. Martyr. sub fin.* Et majestatis nominis reampliat.

REAPSE, *adverb.* (re et *apsa*) re ipsa, *ἀντὶ-χρημα* (II. in effectio, in realtà, realmente; Fr. en effet, en réalité, réellement, au fond; Hisp. realmente, efectivamente, ciertamente; Germ. in der That, wirklich; Angl. in truth, in very deed, in reality, in fact indeed, in good sooth). *Festus p. 278. 2. Müll.* Reapse est re ipsa. *Pacuvius*; Si non est ingratum reapse quod feci bene. Rursus *Pacuvius* apud *Cic. 2. He-renn. 23. 38.* id magis Veri similem ejunt: quod usus reapse erperiundo edocet. *Plaut. Truc. 4. 3. 41.* De istoc ipsa, etsi tu taceas, reapse experta intellego. *Cic. 1. Divinat. 37. 81.* Obijciuntur etiam sæpe formæ, quæ reapse nullæ sunt, ap-eciem autem offerunt. Alii leg. re ipsa. *Id. 5. Fin. 10. 27.* Quod idem reapse primum est. Alii leg. re ab se. *Id. 9. Fam. 15.* Non perinde, ut est reapse, et litteris perspicere potuisti. Alii leg. re ipsa. *Seneca Ep. 108. a med.* Eisdem li-bros (*Cicer. de Republ.*) quum grammaticus ex-plicuit, primum, reapse dici ab *Cicerone*, id est re ipsa, in commentarium refert: nec minus æp-se, id est se ipse. Hinc quidem apud *Cic. 1. de Republ. 2.* (edente *A. Maio*) legitur reapse, et *2. ibid. 39.* *reapse*, quod eodem recidit: bine etiam patet criticos in tribus ejusd. *Cic.* locis su-pra allatis perperam censere aliter legendum. *V. SEPSE*. — *Lucret. 2. 658.* dum ne sit re tamen apse. *τμήσις*. At *Lachmannus* rectius legit v. 639. dum vera re tamen ipse etc. — *NE.* Re-sapsa, res ipsa. *V. SAS.*

REASSUMO, is, ere, a. 3. *ἀναλαμβάνω*, iterum aumo. *Plin. 5. Ep. 6.* Estate suminis noman arenti alveo deserit, auctumn reasumit. Alii re-clius resumit.

REATUS, us, m. 4. (reus) l'esser reo, la con-dizione del reo, *ἡ τοῦ ἐνόχου κατάστασις*.

I.) Proprie est status rei, sive tempus, quo reus nec absolutus est, nec damnatus, quo tem-pore non reus modo, sed etiam propinquus et af-fines non capillio aut barbam tondebant, non candida, sed obscurata tritaque veste uti solebant. Hæc vor, testa *Quintil. 8. 3. 34.*, primum a *Mes-sala* usurpata fuit, imperante *Augusto*. *Justin. 4. 4.* Refocata ad reatum Alcibiades, duo prælia pedestria secunda Nicias et *Lamachos* faciunt. idest ad causam dicendam. *Martial. 2. 24.* Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum. *Modestiu. Dig. 43. 19. 25.* Si diutino tempore aliqui in reatu fuerit, et *moz.* Qui longo tempore in reatu agunt.

II.) Translate. 1. Accipitur pro ipsa culpa, quæ quis reus est. *Apul. 7. Met.* Male conscien-tiæ reatum intra me sustinebo, si, quod bonum mihi videtur, dissimularero. *Prudent. Cathemer. 11. 103.* Irritis Plangens reatum ætibus. 2. Item pro habitu et specie et cultu reorum. *Apul. 9. Met.* Repente intra pistrinum mulier, reatu mltaque tristitie deformis, apparuit.

REAUDIO, is, ire, a. 4. iterum audire. *Gloss. Placid. (ad A. Maio in Class. Auct. T. 3. p. 497.)*. Resultare dicuntur vocum sonitus, id est reaudiri.

REBAPTIZATIO, *ōnis*, f. 3. secundus bap-tismus. *Augustin. Ep. 203.* Sed illo absente, quum diaconi rebaptizatio recens esse dicitur etc.

REBAPTIZATOR, *ōris*, m. 3. *ribattezzante*,

qui iterum baptizat. *Augustin. serm. 46. de pa-stor. in Ezech. n. 37.* Abundare audio rebapti-zatores in Africa.

REBAPTIZO, as, are, a. 1. rursus baptizo. *Impp. Honor. et Theodos. Cod. 1. 6. 2.*, *Augu-stin. Ep. 203. ad fin.*; et *Hieronym. advers. Lu-cifer. n. 23.*

REBATIO, is, n. 3. iterum batuo. Vox a *Le-xico* expungendæ; occurrit enim tantummodo in *Not. Tir. p. 117.*

REBELLATIO, *ōnis*, f. 3. *ribellazione*, rebel-lione, *ἀποστασία*, rebellio. *Tac. 14. Ann. 31.* Commotis ad rebellionem Triunphantibus. Alii leg. *rebellionem*. *Val. Max. 7. 3. n. 9.* extern. Quum Tusculani crebris rebellionibus merulis-sent, ut etc.

REBELLATRIX, *icis*, f. 3. *ribellatrice*, quæ rebellat. *Ovid. 3. Trist. 12. 47.* Teque, rebella-trix, tandem, Germana, magni Triste caput pæ-dibus suppositus ducia. *Liv. 40. 35. ad fin.* Pro-vincia ingenio feroc, rebellatrix.

REBELLATUS, a, um. *V. REBELLO*.

REBELLO, *ōnis*, f. 3. *ribellione*, *ἀποστασία*, actus rebellandi, defectio, repugnantia. *Cæs. 4. B. G. 38.* Legatum in Morinos, qui rebellioem fecerant, misit. *Sueton. Cal. 51.* Audita rebel-lione Germaniæ. *Id. Vesp. 1.* Rebellionis trum principum et eade incertum diu et quasi vagum imperium suscepit. *Liv. 8. 14.* Crimen rebellio-nis a publica fraude in paucos auctores versum. *Tac. 11. Ann. 19.* Semina rebellionis præbere. et *3. ibid. 40.* Rebellionem captaro. et *1. ibid. 55.* parare. et *2. Hist. 11.* comprimere.

REBELLIO, *ōnis*, m. 3. *ribelle*, rebellis, Tre-bell. *Poll. Saloni. 1.* Fuisse et alios rebelliones sub eodem, de quibus dicemus. Alii leg. alias. *Faustina in epist. ad M. Antonin.* apud *Pul-cat. Gallican. Avid. Cass. 9.* Hortor, ut si amat liberos tuos, istos rebelliones acerrimo persequaris. *Popisc. Prob. 9.* Ex Libya Carthaginiem transit eandemque a rebellionibus vladicavit. Adde *Jor-nand. Get. 53. ad fin.* Et *Gloss. Philoz.* *Rebellin*, *ἀποστάτης* et *ἀποστασις*.

REBELLIS, s, *adject.* (re et bellum) qui semel victus et in deditionem acceptus bellum renovat: Item qui republicis aut principis sui Imperium detrectat, *ἀποστάτης*, *ἀποστατικός* (II. *ribelle*, Fr. celui qui recommence la guerre, rebelle, qui se révolte, qui se soulève; Hisp. qui se volve á empezar la guerra, rebelde; Germ. der d. Krieg erneuert, - wieder aussteht, widerspän-tig, ausruhrerisch; Angl. making war afresh, rebellious, revolting, rebelling).

I.) Proprie. — a) Cum addito nomine. *Virg. 12. En. 185.* nec post arma ulla rebelles *Æneas* referent. *Id. 6. ibid. 558.* sternat *Pænos* Gal-lumque rebellem. *Curt. 8. 1. 35.* Sogdianam re-gionem mihi attribula, toties rebellem at non modo indomitam, sed quæ ne subigi quidem possit. *Ovid. 15. Met. 754.* Numidasque rebelles *Ciniphumque* iabam - populo adiecisse *Quirin*. *Claudian. VI. Cons. Honor. 213.* opportunitatem motu strepulusse *rebelli* Gaudet perfidiam. —

b) Absolute. *Tac. 1. Ann. 40.* Arguere Germa-nicum omnes, quod ann ad superiorem exercitum pergerat, ubi obsequia et contra *rebelles* auxilium. et *2. ibid. 26.* Posse et *Cheruscos* ceterasque *rebellum* gentes - *internis discordiis* relinquit.

II.) Translate et urbana. *Ovid. Remed. am. 246.* Isoret arma tibi sæva *rebellis* Amor. *Stat. 1. Theb. 33.* Nec furis post fata modum, sem-masque *rebelles* Seditiones rogi. (*V. 12. ibid. 429.*) *Claudian. 1. Rapt. Pros. 155.* detrectat onus cervice *rebelli*. *Trebell. Poll. Claud. 11.* Omnes, qui *rebelles* animos erulerant, conducto exercitu rapit atque in vincula Romam etiam militi ludo publico deputandos.

REBELLUM, *il*, n. 2. idem ac *rebellio*. *Liv. 42. 21.* Et *percos* ad *rebellum* inclasset. Hanc vocem arbitretur *Thesaur. nov. Latinit. ed. A. Maio p. 509.* *Rebellum*, discordia.

REBELLO, as, avi, atup, are, a. 1. (re et bellum). Part. *Rebellans* 1. et II.; *Rebellatus* et *Rebellaturus* I. — *Rebellio* est idem ac bellum resumio, renovo; descisco, deficio: et proprie di-

citur de iis, qui, aliquando victi et in deditio-
nem recepti, ad arma redeunt, ἀρπάζω (11. vi-
bellarsi, ribellare; Fr. reprendre les armes, se
révolter, se soulever; Hisp. tomar de nuevo las
armas, rebelarse, sublevarse, levantarse; Germ.
den Krieg wieder erneuern, wieder austehen;
Angl. to wage war again, rebel, revolt, rise
up against).

I.) Proprie. Auct. B. G. 8. 44. Si diversis in
locis plures rebellare complerent. Liv. 8. 14. In
Vesternon, quod toties rebellasset, graviter sa-
vitum. Id. 33. 12. sub fin. Si elapsus foret, mos
gravius rebellaturum. Justin. 11. 2. 4. Multas
gentes rebellantem compescit. Sueton. Aug. 21.
Neque sub crebris aut perfidiosis rebellantem
gravitate unquam ultus est pona. — Val. Max.
9. 10. n. 1. M. Flavius tr. pleb. ad populum de
Tuescanis retulit, quod eorum consilio Vestern-
nos Privernasque rebellante diceret. Codd. MSS.
habent rebellaturum, sed manifesto errore. —
Poetice Ovid. 13. Met. 617. ex illo Memnonides
(aves) dictus; quum sol duodena peregrit Signa,
parentali peritorum Marte rebellant.

II.) Translate et urbana. Seneca Oedip. 106.
Ille diras cellidi monstri nixis in nos rebellat.
Id. Agam. 137. Femur quidem et dactylus et
passundatus pudor rebellat. h. e. reluciat, et turpi
cupido rursus adveniat. Plin. 25. Hist.
nat. 13. 109. (174). Credunt, ea herba rureus
sala, rebellare, quae curaverint, vltia. h. e. redire,
renasci. Id. 26. ibid. 1. 3. (3). Ni quis in ossa
corpus exuatum esset, rebellante tædio. h. e. morbo
tædi pleno rursus erumpente. Id. 13. ibid.
12. 25. (81). de charta facienda. Rebellat saepe
humor incuriosus datus primo, h. e. resistit et re-
luctatur, quae minus perscribi possit.

REBILIS, e, adject. (reor) cogitatum. Gloss.
Philox. Rebille, οἰστρον.

REBITO, is, ere, n. 3. ritornare, redeo: a re,
et beo, is. Plaut. Capt. 2. 3. 13. ita convenit
later me atque hunc, Tyndare, ut te animalium
la Alidem iustitiam ad patrem: si non rebilis huc,
ut viginti minas dem pre te, et ibid. 49. Si hinc
rebito, feciam, ut etc. Adde eumd. ibid. 3. 5. 89.

REBOATUS, us, m. 4. reboandi actus. Capell.
2. p. 46. Multasque praeterea palliatorum (h. e.
philosophorum) populus studia discrepantibus
dissonabat; qui quidem omnes inter Musarum
carmina concinentium audiri, licet perstreperent,
nullo potuerat reboatu. Kopp. ex quibund. Codd.
ita legit; at Grotius et alii reboatu.

REBOO, as, are, n. 1. (re et boo) resonare, re-
magio, boalum reddo, rimbombare, risonare,
ἀντιβοῶ. — a) Absoluta. Catull. 62. 21. Ubi
cymbalum sonat vox, ubi tympane reboant. Virg.
3. G. 223. reboant silvaeque et magnus Olympus.
Claudian. VI. cons. Honor. 615. Assensuque ca-
ra sublatum in ethera vallis Plebis adoratae re-
boat fregit. Sil. It. 17. 252. Hinc rupti rabore
pell, atque hinc caebra micra Fulmina. Val.
Flacc. 3. 634. reboantque superbis Comminus ore
lapla. Ammian. 17. 7. extr. Tunc enim necesse
est velut theuriis reboare magilibus fragores fre-
miturque terrenis. — b) Cum Accus. Lucret.
2. 28. Nec citharae reboant laqueata aurataque
tecta. Sic legit Lachmann; alii citharis. Rursus
Lucret. 4. 544. Et reboat vacuum regin elta bar-
bara hominum. Alii aliter. V. Lachmann. ad h. l.
Nemesian. 1. Ecl. 72. Silvestris nunc te plata-
nus, Melibae, susurrat: Te pinus: reboat te quid-
quid carminis echo Respondet silvae.

REBULLIO, is, i, ire, 4. (re et bullo). —
Rebullo

A) Neutorum more est idem atque iterum
bullo, ebullo. Apul. 1. Met. Vinum in omni-
bus doliis ferventi calore, et promus ut igni co-
pione subdito, rebullire.

B) Active, ebulliantia elicio. Apul. 1. Met. Quum
ille, impetu tell praesecata guta, vocem, imo strid-
orem incertum per vultus adunderet, et spiri-
tum rebulliret. et 5. ibid. Lucerna fervens oleum
rebullivit in ejus bumerum.

REBURRUS, a, um, adject. Idem atque bispidus,
ut definitur in Gloss. Isid.: fortasse est a burrus
pro birrus, h. e. multum pilosus. Thesaur. N.

Latinit. ed. ab A. Majo in Class. auct. T. 8.
p. 509. Reburrus, bispidus, cujus primi capilli
ceteris altius horrescunt. Augustin. contr. Faust.
6. 1. Calvus ac reburrum et similis notae homi-
nem non consilium sacerdotem. Cf. Vulgat. In-
terpr. Levit. 13. 41. — NB. De cognom. Rom.
V. ONOM.

RECALCEO et recalcio, as, e. 1. iterum calceo.
Vos e Lexico espuenda; occurrit enim tantum-
modo in Not. Tyr. p. 129.

RECALCITRO, as, are, n. 1. Part. Recalcit-
rans II. — Recalcitro, ricalcitrare, ἀντακτιζω
Idem quod calcitro: hoc est calcem impingo,
calce ferio, repugno, resisto. Translate. Horat. 2.
Sat. 1. 20. Cui (Augusto) male el palpere, re-
calcitrat undique tutus. Ammian. 14. 7. 14. Ut
rebelles et majestati recalcitrantes Augustae. Id.
15. 7. 9. Apertis recalcitrans imperatoris arbitrio.
Adde eumd. 22. 11. 5. et 28. 1. 32.

RECALCO, as, are, a. 1. (re et calco). Part.
Recalcatus II., Recalcandus I. — Recalcare est
rureus calcare, ricalcare, παλμπατίζω.

I.) Proprie. Colum. 2. R. H. 2. 19. Si velli
scrobibus agestam humum recandere et recalca-
re. Prudent. 9. Cathemer. 9. 75. Limen recal-
candum patet.

II.) Translate. Cod. Theod. 16. 6. 4. In tan-
tum sceleris progressi dicuntur, ut baptismi, my-
sterium recalcatis, temeritate noxia iterant.

RECALEFACIO, facis, etc. et
RECALEFACTUS, e, um, V. RECALFACIO.

RECALO, is, ibi, lere, n. 2. Particip. Re-
calens I. et II. — Recaleo, ἀναδύρομαι, rursus
vel valde caleo.

I.) Proprie. Virg. 12. En. 35. recalent nostre
Tiberina fluentia Sanguis. Flor. 4. 2. circa med.
Acridine multo atque vehementius Thessalici Incen-
di elcheres recaluere. Paulin. Nolan. carm. 8.
397. extinctis recalent vestigia flammæ. Seren.
Sammon. c. 48. p. 69. ed. Ald. Vallerisqua in-
fuso recalentis sulphure sonant.

II.) Metaphorice. Ammian. 22. 16. 17. Non-
dumque opud eos penitus esserit musica, nec
harmonice concult, et recalent apud quendam
adhuc licet raro consideratio mundi molus et
siderum. Id. 28. 1. 7. Recalebant in auribus ejus
parentis effusa. Auson. Profess. 7. 15. Nunc quo-
que in nostris recales medullis, Blenda Lsonti.
Casiod. 3. Variar. 6. In audieris officine in-
gentium flamma recalente.

RECALESCO, ecle, scere, n. 3. Perf. recalui
V. in voc. præced. — Recalescere est rursus ca-
lescere, riscalidare, ἀναδύρομαι.

I.) Proprie. Cic. 2. Nat. D. 10. 26. Quod no-
stris quoque corporibus contingit, quum motu
atque exercitatione recalescunt. Prudent. Psy-
chom. 58. Tena, o venatrix hominum, potuisse re-
sumptis Viribus extincti capitis recalescere statim?

II.) Translate. Ovid. Remed. am. 629. Quid
juvat admonitio tepidam recalescere mentem? Plin.
7. Ep. 9. Recalescere es integro et renuimus im-
petum fractum omissumque. h. e. rursus accendi
et intendere animum ad scribendum.

RECALFACIO, per syncope, a recalcifacio, facis,
feci, factum, facere, e. 3. Part. Recalfactus et
Pass. Recalfio I. — Recalfacere est rursus cal-
dum facere, riscalidare, ἀναδύρομαι.

I.) Proprie. Ovid. 8. Met. 444. calidumque
prioris Cæde recalfecit consorti sanguine telum.
Scribon. Compos. 271. Rursus recalfecit. Cæli.
Aurel. 2. Acut. 10. ante med. Stallum recalfacio
corpore.

II.) Translate. Ovid. 2. Art. am. 445. Fac, ti-
meat de te, tepidumque recalfaces mentem.

RECALFIO, is, V. voc. præced. I.

RECALVASTER, stri, m. 2. calvo sulla fron-
te, ἀνακαλυστῆς, qui fronte calvus est, non toto
capite, ut dicitur etiam Levit. 13. 41. Seneca Ep.
66. circa med. Ut ex duobus æque iustis et pro-
dentibus comatum et crispulum malis, quam re-
calvastum.

RECALVATIO, ōnis, f. 3. ἀνακαλάντωμα, cal-
vitium sincipitis. Vulgat. interpr. Levit. 13. 42.
Sic autem in calvitio, sive in recalvatione albus
vel rufus color fuerit coortus.

RECALVUS, a, um, adject. idem qui recalva-
ster. Plaut. Rud. 2. 2. 11. Ecquum recalvum ac
silonem senem.

RECALX, alis, adject. omni. gen. Idem ac re-
calcitrans. Commodian. Instruct. 38. Improbri
semper et dura cervice recalces.

RECANDENS, entis, particip. a recando, cau-
dens, calidus. Plin. 37. Hist. nat. 9. 52. (137).
Redios in sa recandentes discutere. Ita editio.
vct. 1470. et 1472, at bis antiquior 1469. Har-
duin. et verier., probante Sillig., in se cadentes
multo rectius.

RECANDESCO, descis, et recando, des, dñi,
n. 3. vel 2. Part. Recandens V. in voc. præced.
— Recandescere et recanden

I.) Proprie. 1. Est idem etque candidus
rursus Bo, rimbianchirsi, ἀναλευκαός. Ovid.
4. Met. 529. percussa recanduit unda. h. e. can-
dida facta est propter spumam, quam coaciliatum
mare emittere solet. 2. Est etiam recalescere,
denun candentem, seu ignitum fieri, vel vbe-
menter incallescere. Id. 1. ibid. 435. Ergo ubi
diluvio tellus lutulenta recenti Solibus ætheris
altoque recanduit æstu. Id. 7. ibid. 78. de Me-
dea. Et robuere genæ totoque recanduit ore. Id.
Remed. am. 734. Flamma recandescet. Alii leg.
redardescet.

II.) Translate ira recandescere dicitur, quum
semel propemodum lenita rursus exasperatur. Id.
3. Met. 707. et audita clangora recanduit ira.

RECANO, as, ners, n. 3. (re et cano) ἀνα-
φανίζω. 1. Est alii cantanti viciisim recipro-
co canto respondeo. Plin. 10. Hist. nat. 33. 51.
(102). de perdice. Adeoque vincit libido ellem
seu caritatem, at illa furtim et in occulto re-
cubans, quum sensu feminam eneupis acceden-
tem ad marem, recanat roscetque et nitro præ-
beat se libidini. 2. Item incantationem re-
torquen ac dissolvit. Id. 28. ibid. 2. 4. (19). Non
pauci etiam credunt serpentes ipsas recanere, et
hunc unum illa esse intellectum, contrabique
Marsorum cantu, etiam in nocturna quiete, Alii
minus recte leg. recanari.

RECANTATUS, a, um, V. voc. seq.

RECANTO, as, avi, atum, ara, a. 1. (re et
canto). Part. Recantatus. — Recantare est can-
tando respondere, ripetere cantando, παλινψόω.
Martial. 3. 86. Nusquam Græcula quod recan-
tat echo. — Horat. 1. Od. 16. 25. non ego
milibus Mutare quæra tristia, dum mihi Flax
recantatis amica Opprobriis animumque reddes.
h. a. revocatis, laudes aut blanditias pro oppro-
briis rependo. — Ovid. Remed. am. 259. Nulla
recantantes deponent pectora caras. idest amorem
magis carminibus repressos.

RECAPITULATIO, ōnis, f. 3. (recapitalo) bre-
vis eorum, quæ dicta sunt, per capita recensio,
ricapitolatio, ἀνακαταλόωσις. Eugen. Tolet.
præf. ad Dracont. Sex dierum recapitulationem
slogilla versucilla, quos olim eandem, dnotavi.
Gennad. de vir. illust. 99. Quintus liber con-
tinet recapitulationem libri quart. Sic Casiod.
Instit. div. Litt. 24. in lemmate. Recapitulatio
generalla.

RECAPITULO, as, are, a. 1. Part. Recapitu-
lans. — Recapitulo, ricapitolare, ἀνακαταλόωσις,
brevis, quæ dicta sunt, per capita retin-
neo. Tertull. 5. adversa. Marcion. 17. Ut sis di-
xerim, sicut verbum illud in Græco sonat, reca-
pitulare, idest ad initium redigere, vel ab initio
recensere. Adde advers. Jud. 8; et Augustin. 4.
Contens. Evang. 25. Sic Commodian. 41. 19.
Recapitulantes scripturas ex en Judæi.

RECAREO, careo, cavi, cautum, cavere, n. 2.
(re et caveo) vicissim caveo. Imppp. Gratian.
Valens et Theodos. Cod. 9. 3. 2. Et in penam re-
ciprocū illo trepidante recaverit.

RECAVUM, i, n. 2. V. voc. seq. in fin.

RECIVUS, a, um, adject. Introrsum cavus.
Prudent. Psychom. 421. Cetus egit easum, me-
dii spiramen ut oris Frangeret, et recavo misce-
ret labra palato. Id. 11. nipi et ap. 186. recavum
speculum. Paulin. Nolan. carm. 23. 408. vacava
laquearia. Hinc

Recivum, i, n. 2. substantivum more, quod

intoreus eorum est. *Avien. Phœnom. v. 1279.*
Recaum maris. τὸ κοῖλον τοῦ ὕδατος.

RECEO, cēdā, cēsi, cēsum, cēdere, n. 3.
 (re et cēdo) Part. *Recedens* I. 1. a. It. 1. 3. et
 4.; *Recessus* in fio. *Recessurus*. I. 1. b. —
 Recede est idem atque cessum cēdo, ut est *Plaut.*
Cas. 2. 8. 7. h. e. retrorsum cēdo, secedo, obse-
do, me amoveo, me removeo, χαλῶμαι, ἀναχω-
ρῶμαι, ἀνέχωμαι (It. *camminare a farsi indietro*,
indietreggiare, ritirarsi, allontanarsi, scostarsi;
Fr. marcher en arrière, se retirer, reculer, ré-
trograder, rebrousser chemin; *Hisp. andar há-*
cia atrás, retroceder, retirarse; *Germ. zurück-*
treten, schreiten, weichen, gehen, sich zurück-
ziehen; *Angl. to retire, withdraw, retreat,*
recede, give ground, fall back, depart, go from).

1.) Proprie. ¶ 1. *Stricta cēsum*. — a) Cum
 additā. *Plaut. Mil. glor. 2. 4. 4.* Ego abā te
 prociū recedam. *Id. Rud. 3. 5. 7.* Jube dum re-
 cadere istos ambos huc. *Id. Baech. 4. 1. 7.* Re-
 cede hinc dīrecte. *Id. Pæn. 3. 2. 34.* Pone nos
 recede. *Id. Amph. 1. 1. 84.* Neo recedit loco,
 quā statim rem gerat. *Virg. 4. G. 191.* Nec vera
 a stebulla, pluvia impendens, recedunt Longius.
Id. 12. En. 290. Tyrrhenū Aulestē Adversa
 proterrat equos: ruit ille recedens, Et misce op-
 positis a tergo involvitur aris In caput. *Cic. Roec.*
Am. 38. 112. Cur mihi te offere ac meis com-
 munda officia? recede de medio. *Id. 8. Phil. 7.*
 21. Non modū illū a Gallia non discedisse,
 sed ne a Mutina quidem recassisse. *Cæs. 6. B. G.*
 43. Tartarū cohortis centuriones ex ea, quo sta-
 bant, loco recesserunt. *Ovid. 3. Pont. 1. 151.*
 Tum pēte nūc allud, sēva nūc ab hoste recedam.
 — Et impersonaliter. *Cæs. 2. B. C. 30.* Erant
 qui ecesserunt, de tertia vigilia in castra Corne-
 liana recedendum. *Liv. 24. 41.* Ita ab Illiturgi
 recessum est. — b) Absolute. *Petr. Satyr.*
 85. Forte quom in trilevito Iecarem, quā dles
 solemula ludum arcleverat, pigritiamque reasendi
 imposuerat hilaritas togior. *Id. rētrarsi in ca-*
mera a dormire, recedendi in suum quemque cu-
biculum. *Ovid. Ib. 239.* Jamquā recessum vitidi
 de silpita factas Admorunt oculis usque sub ara
 faces. ¶ 2. Latiori sensu poulitur pra discedere,
 abire, partire, andarsene. *Ennius* epud *Cic. 1.*
Divinat. 30. 40. Hmo affatu pater, germana,
 repēta recessit. *Cic. 2. Att. 13.* Tu advola in For-
 manum; unde nos pridē Non. Mel. recedere co-
 gitemus. *Orellius tamen* recedere amittit. *Ovid.*
8. Met. 700. monuit, ibelamque recessit. *Auct. B.*
G. 8. 27. Hic eo loco cum coplis recedit. *Nepos.*
Chabr. 3. Recedere a conspectu eorum. *Plin.*
Paneg. 61. Modā lictares abira jauerant; revo-
 cant: modā gratulentes amiel recesserant, rever-
 tantur. Adde eumd. 1. *Ep. 13.*

II.) Translate. ¶ 1. Generatim, metaphora
 aumptā a superiorī peragr. 1., usurpatur de inan-
 mis. *Cic. Planc. 6. 15.* Ut undā ad allas aecedant,
 ab allia recedant. *Horat. 2. Ep. 2. 113.* Audēbit
 Verba movera loco, quamvis Invita recedant. *Id.*
Art. P. 175. Multa ferunt enni valentes com-
 moda eecum, Multa recedentes admittunt. *Plin.*
Paneg. 2. sub init. Quare ebeant ac recedent
 voces illā, quas metus asprimebat. *Lucret. 4.*
 695. penitus fluere atque recedere rebus odoras.
Stat. 11. Theb. 73. quantumquā profundē Rare-
 eunt tenebra, tantum de luce recessit. ¶ 2. Spe-
 ciatim navigantibus recedere videntur loca, a
 quibus ipsi recedunt. *Virg. 3. En. 72.* Prave-
 himur portu: terræque urbesque recedunt. Adde
Ovid. 11. Met. 466; Val. Flacc. 2. 8; Sil. It. 3.
157; Stat. 1. Theb. 549. ¶ 3. Item speciatim
 de lile, quā interiore, reducere, a nobis remo-
 tiora loco sita eunt. *Virg. 2. En. 300.* secreta
 parentis Anchisæ domus arboribusque oblecta
 recessit. *Plin. 2. Ep. 17. n. med.* Contra parietē
 medium zotheca perquam eleganter recedit.
Catull. 64. 43. quacumquā opulenta recessit Re-
 gio. h. e. quocumque recessus et cubacula regia
 habuit. *Curt. 4. 1. 1.* Martimam tum orem et
 pleraque longius etiam a mari recedentia rex ejus
 insulæ Strato possidebat. — Huc pertinent illa
Plin. 5. Hist. nat. 12. 13. (66). Syria, Palæ-
 stina vocatur, que contingit Arabes: et qua recedit

latus, Dameseene. *Seneca Consol. ad Marc. 18.*
 Littora in portum recedant. et *Plin. 4. Hist.*
 nat. 10. 17. (33). Macedonē ad Epiroticas gentes
 in solis oecumum recedens. et 3. *ibid. 10. 15. (95).*
 Magna Græcia in tres sinus recedens Ausoniū ma-
 ris. *Id. 6. ibid. 8. 8. (24).* Gens Cappadocum
 longissime Ponticarum omnium Introrū recedens.
 — Huc pertinent atiam ille *Quintil. 2. 17.*
 21. Pletor vi arils eum efficit, ut quādam emi-
 nens in opere, quādam recessisse credamus. *Plin.*
 3. *Ep. 6.* de signo sensu simili. Pendent la-
 certil, papillæ jacent, recessit venter. *Justin. 24.*
 6. 8. Media exil ropes in formam theatri reces-
 sit. Quomobrem et hominum clemor et al quando
 accedit tubarum sonus, personantibus et reonen-
 tibus inter es rutilibus multiplex audiri solet.
Ovid. 15. Met. 311. Admotā Athamais aquis
 recedens liguū Narretur, mininos quum Luna
 recessit in orbes. ¶ 4. De lile, quæ disjunguntur
 et asperantur, staccarsi, separarsi. *Cels. 8. 7.*
 In allia oculibus ex toto sapa fragmentam a fra-
 gmento recedit. *Lucan. 8. 674.* truceo cervix ab-
 ecla recessit. *Ovid. Heroid. 16. 153.* Ante re-
 cessisset cepit hoo cervica eruenta, Quam tu de
 thalamis abstrahere meis. *Id. 2. Pont. 8. 65.*
 Nam caput a noetra ciliis cervice recodet. *Plin.*
 22. *Hist. nat. 8. 9. (22).* Recedentes ab oculibus
 carnos. *Id. 19. ibid. 5. 23. (67).* Meloepones
 maturitatem adepti, quamquam non pendentes,
 statim a pedicula recedunt. ¶ 6. Urbens et trans-
 late. *Virg. 4. En. 704.* omnis Dispens calor,
 atque in ventos vita recessit. h. e. abili, evanuit.
Lucan. 7. 688. spes nunquam Implanda recessit.
 evan. et *Stat. 3. Silv. 5. 55.* sic unquam corde
 recedit Nata tuo. mōi non ti a alloniana dāi
 cuore. et *Plin. 9. Ep. 5.* A quo vitio tu longa
 recessisti. *Nepos Alcib. 8.* Recedere a cariliis
 patriæ. *Lucan. 9. 10. 56.* a vera platea. *Cic. 3.*
Off. 4. 19. ab officia. *Id. Quint. 21. 67.* ab ul-
 tate consuetudine. *Id. Cæcin. 20. 58.* Ut lon-
 gius a verbo recedamus, ab æquitate ne tantum
 quidem. *Id. Rosc. Am. 6. 16.* Recedere ab
 armis. depor te armis. et *Auct. B. G. 8. 40.* ab
 oppugnatione. desistere. *Cic. 4. Tusc. 17. 40.* Re-
 cedere a vita, morire. et *Plaut. Merc. prol. 73.*
 Poetquam recessit vita patro corpore. h. e. pater
 mortuus esset. recessit, eynopsis pro recessisset.
Claudian. Cons. Mall. Theod. 64. quodeumquā
 recedit Lilibus, incumbit studiis. — Passive im-
 personaliter. *Neratius Dig. 2. 14. 57.* Ab emptio-
 ne, venditione quā recedi posset, dabilum non est.
Paul. ibid. 20. 6. 10. Si ex venditione recessum
 fuerit. — Hinc

Recessus, a, um, partitelp. Idem ac recedens,
 remotus, rētrato; unde *Comp. Recessor* apud
Pitruv. 5. 8. Ampliorem bebeat orchestram Græci
 at æcūm recessorem.

RECELLICLONÆ, *V. voc. aeq. sub B.*
RECELLLO, lē, ēre, 3. a *κἔλλω* moveo, est A)
 Verbum neutrum; et B) Aetivum.

A) Neutorum mora, recellere est reclinare,
 ut *Festus p. 274. 31. Müll.* exponit (quocum cf.
Paul. Dia. p. 275. 11.), reflecti, retrā maveri,
 retrahi, recedere, lē. *inchinari*, muoveri o ti-
 rursi indietra. *Lucret. 6. 572.* de terræ motu.
 Inclinat eam ratroque recellit, Et recipit pro-
 lapsa suas se in pondera sedes. *Liv. 24. 34.* In
 eas naves, tollentone super muros eminentē, fer-
 rea manus firmæ catenæ illigata, quum injecta
 præræ esset, gravi libramento plumbi recellenta
 ad solam, suspensa præræ, navim in puppim sta-
 tuebat.

B) Active aut reclinare, reflectere, retrahere.
Apul. 6. Met. Davidus et repentina facia can-
 tritibus, totum corporis pondus in pastremus po-
 pilitas recellit, arduaque cervicæ sublimiter eleva-
 ta etc. — *Recellere* nates in τῇ οὐνοῖα, est
 apud eumd. 10. *Met. Et ob id recellitunas vel*
recellitunas dictas sūnt a Plauto apud Fest.
necla quo loco, meretrices. Et afferunt quidem
Plauti locum Pæn. 1. 2. 53. An tibi vie inter
 istas versarier atc.: sed nullum lēi bujas vocis
 vestigium.

RECENS, adverb. *V. voc. seq. in fin.*

RECENS, cōtis, adject. Abia sing. num. est

plerumque recent; sed recente legitur apud *Ca-*
tull. 63. 7. et *Ovid. 4. Fast. 346.* — *Gan. plur.*
num. recentum legitur apud *Horat. 1. Od. 10.*
 2., apud alios vero recentium. — *Comp. Recen-*
tior I. 1. a. et 2. a. c. at 3. c., et II; *Sap. Re-*
centissimus I. 1. a. et b. — *Recent* tōp veteri
 opponitur, et est nuper factus, qui nuper accidit,
 novus, νεωπός (It. *fresco, nuovo, recante*; *Fr.*
fraîs, jeune, récent, nouveau, neuf; *Hisp. fres-*
co, reciente, nuevo; *Germ. frisch, jung, neu*;
Angl. new, fresh, newly or lately made ordi-
ne, recent).

1.) Proprie. — 1.) Absolute. — a) Generatim.
Plaut. Asin. 1. 3. 26. naquem eet (picis), nisi re-
 cents. Ie habet æuicum, is quavitatem: eum quovis
 pacto condies ate. *Varro 3. R. R. 12. 4.* de lepa-
 rib. Fit sepe, quum habent catulos recentes, alios
 ut in ventre habere repertiant. di fresco nati.
Cæs. 1. B. G. 14. Quod el veterle contumellæ obli-
 visci vellet, nūc etiam recentium Injurierum me-
 moriam deponere posset? *Cic. 4. Tusc. 17. 39.*
 Aliter ferunt Invetetera, aliter recentia. *Id. Mur.*
 8. 17. Non modo antiqua lile fortissimū viris,
 sed lile recentibus. *Cæs. 3. B. C. 96.* Recentibus
 cæpitibus tabernacula constrata. et 5. *B. G. 47.*
 ad fin. Hostes recentī victorla afferri sciebat. *Cic.*
 2. *Nat. D. 2. 6.* Apud Regillum, bello Latino-
 rom, in nostra aele Castor et Pollux ex equis
 pugnera vial sunt: et recentiora memoria lilem
 Perseu vletum nunciaverunt. *Id. 8. Att. 15.* Re-
 centissima tua est epistola calendis data. *Ovid. 3.*
Art. am. 627. Lee recens. *Id. 5. Fast. 123.* Re-
 centes herbae. h. e. colte di fresco. et 4. *ibid. 346.*
 Recens nos. *Virg. 1. En. 421.* recentia sarta.
Propert. 4. 6. 7. Recentee aræ. h. e. recentibus
 herbia ac floribus ornate. *Ovid. Heroid. 13. 145.*
 serena domus mendata recentia æeum. *Id. 8.*
Met. 488. et *Seneca Herc. Fur. 722.* Recentee
 anime. h. e. quæ, modo a corporibus selunetæ,
 ad Inferos descendunt. Adde *Ovid. 15. Met.*
 846. — Neutrum recentissimum absoluta apud
Liv. 26. 13. Jam a memoria excessit, quo tem-
 pore et in qua fortuna Hennibelem vocaverimus
 ad opprimendos eos (Romanos)? haa quod re-
 centissimum est, ad oppugnandam Romam hinc
 eum miserimus? — b) Speciatim. *Recent* nqua,
 recenter hausta atque adeo frigida. *argua fresca.*
Ovid. 3. Pont. 4. 56. Illa recana pota est, noetra
 tepescit aqua. *Colum. 9. R. R. 14. 7.* Quam reeen-
 tissimū rigoris aqua infusa. *Lueret. 2. 319.* herba
 gammantis rore recent. — c) Item suans, cor-
 rente, quia eemper nova supervenit. *Colum. 8.*
R. R. 17. 4. Modus ille equū jacentis infra libram
 maris, non aliter asprimitur, quam el major re-
 centis freti via incasserit. — d) *Recent* vinum
 est novum, et veteri opponitur apud *Scribon.*
Compos. 271. Hinc novum opponit veteri etiam
Cic. Brut. 83. 287. — e) *Recent* mustum appel-
 latur, quod lta sarratur, ut dulces eemper tem-
 quam recens permaneat. *Colum. 12. R. R. 29. 1.*
V. RECENTARIUS. — f) *Recent* sanguis, mo-
 do effluens. *Catull. 63. 7.* recente terræ sola
 sanguis mens maculans. — g) *Recent* sub
 oriens. *Pers. 5. 54.* Merclibus hie Italie motat sub
 eote recentī Rogoam piper. h. e. in regione orien-
 tali. — h) *Recent* toga apud eumd. 1. 15. aut
 nuova. — i) *Recent* locus, ubi quid modo factum
 est. *Virg. 9. En. 455.* tepidaqua recentem Cæde
 locum. *Alit leg.* tepidumquā recentī Cæde locum,
 testa *Servio.* — 2.) Cum additæ; scilicet — a)
Recent ab aliqua re. *Varro 2. R. R. 8. 2.* Pul-
 lum æelivum a parto recentem subjelctum equis.
Virg. 6. En. 450. recens a vulnere Dido. *Cic.*
 16. *Att. 7.* sub init. Ebelat quidam Roma sana
 recentis. giunti di fresca da Roma. *Id. 3. Nat.*
 D. 5. 11. Tyndaridæ, quos Homerus, qui recens
 ab illorum ætate full, sepultos esse dicit Læce-
 damone. *Seneca Ep. 10.* sub fin. Non tamen
 negavim, fuisse alii spiritus viros, et, ut lta
 dicam, a lile recentis. h. e. ab illis condito, non
 propagato ab aliis hominibus. *Id. Provid. 3.*
 Inter multa magnifica Demetrii nostri et hæc vox
 est, a qua recens eum: soorat adhuc et vibrat
 in auribus meis. *Fronto 2. ad M. Cæs.* (edenta
 iterum A. Maio) *ep. 1. ad fin.* Tu prior lege:

et si quis insit barbarismus, tu, qui a Graecis litteris recensitos es, corrige. — b) Recens a loco aliquo. Cic. 2. Verr. 2. 5. Quum e provincia recens esset, invidiae et infamia non secuti, sed relesse et diuturne flagraret. Tac. 2. Hist. 26. Timulose et, Paullinus ferebat, tantum insuper laboris atque illarum, ne Vitellianus miles recens a castis fessos egredesetur. Trebell. Poll. Gall. duob. 16. Ficos visides et poma ex arboribus recentia semper alienis mensibus praebuit.

— c) Recens in dolore, qui nuper dolere cepit, et oculus in dolore est. Cic. 2. Herenn. 7. 10. Dolore cedit non oportere, quod alius alio secentior sit in dolore etc. Tac. 3. Ann. 1. extr. Comitatum Agrippinae, longo maeose fessum, obvil et secentes in dolore anteabant. — Et omnia praepositi. Recens dolore et ira. Id. 1. ibid. 41. extr. — d) Cum Ablat. sine ulla praepos. Virg. 6. En. 674. prae recentia rivis. Val. Flacc. 6. 445. Hinc Venesia thelamus semperque recentia teritis Tecta possit. Tac. 3. Hist. 77. Recens victoria miles et, super insatiam pervicaciam, secundis feros. Id. 13. Ann. 59. Donec manus militum veniret, quos Nero tisonis aut stipendii recentes delegerat. et 4. ibid. 52. Is recens praetura, modicus dignationis et quoquo facinorae properus clarescere etc. Id. 3. Hist. 19. Cumulos super et sacentia eade vestigia incessere. — 3.) Notandae sunt et sequentes dicandi rationes.

— a) Recenti re, dum adhuc res aut negotium recens est. Plaut. Trin. 4. 3. 8. Recipe te, et recurre petere, re recenti. Cic. 3. Verr. 53. 139. Mustius dixisset, si viveret: sed pro Mustio, recenti re, de Mustio auditum distit L. Domitius et ibid. 39. 104. Datum quidem esse pecuniam, inter omnes, recentis negotio, facile constabat. — b) In recenti, in recenti tempore, di fresco. Modestini. Dig. 48. 19. 25. Non eo modo puniendos eos, qui longo tempore in reatu agunt, quo eos, qui in recentis sententiam recipiunt. Ulp. ibid. 42. 8. 15. In recentis addita deridit. — c) Recentiores, auctores, scriptores, qui nuper scripserunt, i. modernis. Cic. 2. Fin. 26. 82. Attulisti aliud humanis horum recentiorum. scil. philosophorum. Plin. 4. Hist. nat. 16. 30. (103). Glossaria, quas Elcetricas Graeci recentiores appellaverunt. Id. 28. ibid. 72. 79. (233). Recentiores cinerem ejus ex aqua bibunt.

II.) Translate. Recens est viribus integer, quasi qui secenter ad laborem accedit. Cels. 5. B. G. 16. et 7. ibid. 95. Integri et recentes defatigatis succedebant. Id. 7. ibid. 48. artis. Spatio pugnae defatigati non facile recentes atque integros sustinebant. Auct. B. Afr. 78. a med. Saucis ac defatigatis integros recentioribusque viribus equites subministrare. Justin. 6. 4. 13. Agesilaus restituit proelio non difficulter recenti et multis expeditioribus indutus milite hostibus victoriam eripuit. Ovid. 2. Met. 63. (et Liv. 38. 25. sub fin.) Ardua prima via est, at qua vix mane recentes Enliatior equi. Liv. 21. 53. Consul alter proelio et voluere suo minutus, Isabli rem malebat: recentis animi alter eoque ferocior nullam dilationem patiebatur. Plin. Paneg. 23. a med. Quam circumstantium gaudia! quam recens clamor! h. e. vigeus et fortis et secentibus viribus editus. — Hinc

Recens adverbii situ, recenter, modo, nuper, di fresco, poco fa, recentemente, di nuovo, vov. Lucret. 2. 416. quum scena croco Cilici perfusa recens est. Plaut. Cist. 1. 2. 16. Puerum alicunde ut reperirem sibi recens natum, Sall. fragm. apud Serv. ad Virg. 3. G. 155. Coria recens detracta. Virg. loc. cit. armentaque patres Sote recens orto, Ovid. 3. Amor. 8. 9. Ecce recens dives, parvo per vulnera censu, Praefertur nobis sanguine pastus eques. Liv. 2. 22. Recens ad Regillum acceptae calamitatis. Sueton. Tib. 1. Romam recens conditam commigravit. Tac. 2. Hist. 10. Recens censuerant patres, ut etc.

Homonym. Quomodo recens a novo differat, in ea voce dictum est.

RECENSEO, censere, censui, censitum et censum, censura, a. 2. (re et censeo). Praeter. Recensivit legitur in Auct. Gromat. p. 356. Gies.

et p. 348. Zachmann. In locis montanis terminos posuimus rotundos, quos Augusteos vocamus pro hac ratione, quod Augustus eos recensivit. Past. Recensens II. 3.; Recensitus et Recensus et Recensendus I. — Recensere est recognoscere, summam totius multitudinis per numeros colligere, επιλογασθαι, εξαρτῆσαι (II. riconoscere, fare la rassegna, contare; Fr. passer en revue, parcourir, recenser, reconnaître; Hisp. pasar la revista, recorrer, reconocer; Germ. ganz durchzählen, durchgehen, durchmustern, untersuchen; Angl. to review, survey, muster, count, enumerate, number, tell over).

I.) Proprie. Virg. 6. En. 684. omnemque suum Forte recenserebat numatum carosque nepotes, Fatigue fortunaeque visum moresque manumque. Cels. 7. B. G. 76. Coactis equitum octo millibus et pedum circiter ducentis quadraginta. Haec in Eduorum finibus recenserebantur, numerusque solbatur. Liv. 1. 16. Quum ad exercitum recensendum eontionem haberet. Id. 26. 49. Accepit nomenibus civitatum, recensuit captivos, quot cuiusque populi essent. Colum. 12. R. II. 3. 9. Tonsuris interesse, et vellera ad numerum pecoris recensere. et 11. ibid. 1. 21. Vestem resvitiorem et ferramenta his singulis mensibus recensere. Ovid. 13. Met. 932. Recensere captivos ordines pisces. — Part. Recensitus apud Sueton. Cels. 41. Instituit, quotannis in demortuorum locum ex illis, qui recensiti non essent, subortito et praetore fieret. Alii leg. recensit. Claudian. 2. in Eutrop. 60. Prisca recensitis avolvit saecula fastis. Apud Prudent. Apoth. 1069. est recensitus. Suspe recensita numerandus sanguinis heres. Opt. tamen editiones habent recensita; — Part. Recensus apud Sueton. Vesp. 9. Amplissimos ordines supplevit, recensio senatus et equite. Alii leg. recensio. Tertull. 4. advers. Marcion. 5. ante med. Ordo episcoporum ad originem recensuit. — Sil. It. 10. 450. Lustrabat campos, et saeva tistia destra Faeta secentebat, pertractans vulnera visu, Hannibal. Ovid. 3. Fast. 575. Signa recensuerat his sol sua, tertius ibat Annus.

II.) Translate. ¶ 1. Simuliter pro retractasse, emendare, rivedere, correggere. Gell. 17. 10. Quae procrastinata sunt ab eo, ut post recensentur. ¶ 2. Item pro meditari, considerare, esaminare. Stat. 5. Silv. 3. 20. Fulgentisque plagas rerumque elementa recenset. Ovid. 13. Met. 481. Troades excipiunt (Polyxnam mortuum), deploratosque secentent Priamidas, et quid dederit domus nona cnois. ¶ 3. Item pro narrare, raccontare. Ovid. Heroid. 9. 105. I nunc, tolle animos et sortia facta recense. Stat. 4. Silv. 1. 29. Dinumera fastos, nec parva exempla secentas. — Cum Accus. et Infinito. Curt. 3. 3. 6. Vetera quoque omnia, ut fert sollicitudo, secentaverant; recensere enim, Dareum in principio Imperii vaginam acinacis Persicam iussisse mutari in eam formam, qua Graeci uterentur. — Absolute Plin. 1. Ep. 8. ad fin. Quod magnitudinem seferente alio fuisset, ipso, qui gesserat, recensente vanevit.

RECENSIO, ois, f. 3. rassegna, ricognizione, descrizione, καταλέξις, ἀναρίθμωσις, actus recensendi, recensio et descriptio cuiusvis multitudinis, ut populi in censu copiarum etc. Cic. Mil. 27. 73. Adem Nympharum locendit, ut memoriam publicae recensiois, tabulis publicis (censu) impressam, extingueret. Sueton. Cels. 41. ad fin. Ne qui novi census recensiois causa moreretur possent.

RECENSITIO, ois, f. 3. annoveramento, ἀναρίθμωσις, recensio, recensio. Ulp. Dig. 10. 4. 3. ante med. Recensitio est servorum facta.

RECENSITUS, a, um, et RECENSUS, a, um, particip. V. RECENSEO.

RECENSUS, us, m. 4. idem ac recensio. Sueton. Cels. 41. Recensum populi nec more, nec loco solito, sed vicatim per domos insularum egit. Tertull. Anim. 58. Vitis secentosus. Adde Epit. Livii 115., ubi alii mala leg. censum.

RECENARIA, a, f. 1. Gloss. Philox. Recenaria, νεαροπώρος. h. e. quae vinum recentatum fert seu vendit. V. vocem seq.

RECENARIUS, us, m. 2. qui vendit vinum recentatum, h. e. nire refrigeratum, de quo Ita Alex. Trallian. 1. 11. c. 4. n. 17. Τὸν δὲ προπομάτων ἀπὸ κρύσταλλου ποδάρηκοι. αἱ δὲ ἀραγεῖας ἔχοντες, λαμβάνειν τὴν ῥοσάτου, ἢ ἀψίνδατου, συγχέοντες εἰσαύτως, καθάπερ εἰς ἀσπικαίον οἱ ῥωμαῖοι τὸ καλούμενον βακχεύατονα. Huiusmodi vinum esse videtur, quod simili voce nunc Itali razzente vel piccante vocant; minime vero quod recens mustum Romani appellabant. (V. RECENS sub I. 1. e.); quum ex allato Alex. Trallian. loco appareat, podagolis non dulcia vina, sed austera, quale est rosatum et absinthias, commendata fuisse. Inscript. Christiana, abhinc paucis annis Mediolani reperta, edita vero a Jo. Labusio in Monument. epigraph. Ambros. p. 35. n. 8. B. K. M. hic poertive ερολιντα, qm vixet an. r. m. lxxxv. m. v. d. xv. ειλινς ειλινς (h. e. ejus) RECENARIUS DOLENS POSUIT CONTRA TOTUM: ΔΕΡ. X. KAL. DEC.

RECENATUS, a, um, particip. a recento, rinnovato, recens factus. V. vocem praeced.

RECENTER, adverb. (Sup. Recentissime) di fresco, ultimamente, poco fa, vascari, nuper, recens. Pallad. 1. R. R. 26. Tardi recenter capti. Id. 5. ibid. 4. ad fin. Recenter lecta poma. Justin. 30. 4. 8. Res recentissima gestis. Plin. 13. Hist. nat. 23. 53. (192). Quam recentissima stercoreato solo.

RECENTO, as, are, a. 1., vel

RECENSOR, as, are, a. 1., dep. 1. (recent) est idem ac renovare vel renvass, rinnovare o rinovass, ἀναγεῖν. Non. p. 167. 18. Merc. Recentari nove positum pro renovari, quod est Graeca ἀναγεῖν. Co. Mattheus: Jam jam albescent Phœbus, et recentatur Communis lumen omnibus voluptasque. Clat el Gellius 15. 25.

RECENSORICUS, a, um, adject. qui recens excultus est, ut Recentoricus ager Siciliensis, h. e. ager publicus populi Romani, in Sicilia apud Cic. 1. leg. Agr. 4. 10. et 2. ibid. 21. 57. Lex agras, apud Auct. Rei agr. p. 357. Exempto agro recentorico Siciliensi.

RECEPTABILIS, a, um, adject. qui recipit, suscetibile. Ambros. Ep. 6. 39. Quum aliud impossibile esset, aliud passionis receptabile.

RECEPTACULUM, i, n. 2. (recepto) ¶ 1. Genesim est quiddam rem aliquam in se seclpit, εκδοχείον (II. ricetto, ricatticola; Fr. réservoir, réceptacle, magasin; Hisp. receptáculo, almagazen, almagazen; Germ. Behältnis, Aufenthaltsort, Magazin; Angl. a receptacle, place to receive or keep things in; a storehouse). Cic. 1. Tusc. 22. 52. Corpus quasi vas est, aut aliquod animal receptaculum. Id. 2. Nat. D. 54. 136. Sed quam alvi natura subjecta stomacho cibi et potionis sit seceptaculum. Liv. 1. 56. Cloacinaque maxiam, receptaculum omnium purgamentorum urbis, sub terram agendum. Vitruv. 8. 7. Collocantur in castello tres fistulae intra receptacula conjuncta; uti quum abundaverit ab extremis, in medium receptaculum (aqua) reducet. Inscript. apud Marin. Frat. Arv. p. 286. LANTIA M. V. CELERINA RECEPTACULUM AQUAE INCHOATVM AB AMARANTHO LIBERTO SVO CONSUMMAVIT. Plin. 10. Hist. nat. 33. 51. (100). Perdices spioa et fustice sic muniunt receptaculum, ut contra feras abunde valentur. Tac. 2. Ann. 61. Superducenti Nili receptacula. Colum. 8. R. II. 15. 4. Avium receptacula. et ibid. 1. 3. Aquatium animalium receptacula. Pallad. 1. R. R. 20. 2. Olei receptaculum. — Cum Dat. Tac. Germ. 16. Subteranei specus suffugium hiemi et receptaculum frugibus. ¶ 2. Specialim idem est quod perfugium, id est locus, in quem quis se recipit, ut a vi aut injuria tutus sit. Cels. 7. B. G. 14. Ne suis sint ad detrectandam militiam receptacula. Cic. Pis. 5. Receptaculum veterum Calabrum militum, rivo vero, rifugio, et Tac. 14. Ann. 29. Insula incolis valida et receptaculum perfugarum. Id. Germ. 46. Nec aliud infatibus ferarum Imbricque suffugium, quam ut in aliquo ramorum neiu contegatur: hoc redeunt juvenes, hoc seoum receptaculum. Adde Liv. 8. 11. Et Justin. 2. 4. 30. Receptaculum habuere castra locorum.

Id. 9. 1. 9. Si Byzantium, nobilissimam et maritimam urbem, receptaculum terra marique coplis suis futurum, in potestatem redegit. *Cic.* 5. *Tusc.* 40. 117. Mors est eternum nihil sentieudi receptaculum. Figurata *Ammian.* 30. 4. 9. Si simulatum levitasserint receptacula.

RECEPTATIO, *ōnis*, *f.* 3. actus recipiendi. *Ammian.* 20. 11. Receptatio spiritus. *Alis* rectius leg. recipitatio.

RECEPTOR, *ōris*, *m.* 3. *ricettatore*, *chi serve di ricetto*, *ἐκδοκτὴς, ἀναδοκτὴς*, qui recipiat: at saepe in malam partem accipitur de illo, qui latrones ac fures eorumque furia, aut hostes recipiat et defendit. *Cic.* *Mil.* 19. 50. Ille latronum occultator et receptor locus. *Codd.* tamen multi receptor. *Flor.* 3. 10. Rhenus receptor hostium etque defensor. *Ulp.* *Dig.* 47. 9. 3. Non tantum qui rapit, verum is quoque, qui recipit, tenetur: quia receptatores non minus delinquent, quam aggressores. *Toc.* 4. *Ann.* 23. Erat illi praedarum receptor ac socius populandi rex Garamantum. *Ulp.* *Dig.* 1. 18. 13. Fures conquirere, receptatoresque eorum coercere. *Calistrat.* *ibid.* 47. 14. 3. Receptores abigenam. *Paul.* *Sentent.* rec. 5. 3. 4. Receptores aggressorum itemque latronum eadem poena afficiantur, qua ipsi latrones. *V. RECEPTATOR.* ¶ 2. In bonam partem est recuperator, *ricuperatore*, *ἀναλαμβάνων*. *Vopisc.* *Aurel.* 26. Aurelianus Imp. receptor Orientis. Adde *Eutrop.* 9. 9. ¶ 3. Item in bonam. *Prudent.* *hymn.* *Epiph.* 141. Sic stulte Pharaonis malis edicta quoddam fugerat Christi figuram praeferebat Moses receptor civium. *h. e.* qui suos iterum in populum rationemque coegit ac redemit.

RECEPTIBILIS, *e*, *adj.* qui recipi potest. *Augustin.* 15. *Trinit.* 13. *od. fin.* Nostra scientia amissibilis est et receptibilis. *Fulgat.* *interp.* *Ecclesi.* 2. 5. In igne probatur aurum et argentum; homines vero receptibiles in camino humilitationis.

RECEPTICIE et *receptitius*, *e*, *um*, *adj.* *ἐκδοκτικός, exceptivus*, quicquid in venditione aut quavis alia alienatione excipimus, et nobis reservamus, ut *recepticius servus*, qui est proprius nuptiae mulleris, quem illa sibi reservavit, quum dotem marito daret; quem vero una cum dote in mariti potestatem dedit, *dotalis* vocatur. Quoties enim mulier in danda viro dote, aliqua ex sole bonis ratiōis, nec ea ad virom transmittit, recipere ea dicitur. *Cato* apud *Gell.* 17. 6. Ubi irata facta est, servum recepticium sectari, atque flagitare virom jubet (est qui leg. *receptivum*), ubi *Ferrius Flacc.* intelligit servum nequam et nulli pretii, qui quum venum esset datus, reddidit ob aliquod vitium receptusque est: eodemque modo applicat *Festus*. Sed *Gell.* priorem interpretationem defendit: aut addit *Non.* p. 54. 12. *Merc.* — Doe recepticia est, quam quis in mortem mulleris a marito stipulatur, ut *Cajus* docet *Digest.* 39. 6. 31. § 2. Adde *Ulp.* *Regular.* tit. 6. § 5.

RECEPTIO, *ōnis*, *f.* 3. *ricetto*, *ἐκδοκία*, actus recipiendi. *Plaut.* *Asin.* 5. 2. 70. Quid tibi huc receptio ad te est meum virum? *h. e.* quare recipis ad te virom meum? Simile est *Illud Curc.* 5. 2. 27. Quid istum tibi tacto est? et *Truc.* 2. 2. 3. Quid tibi ad hanc accessio est adea? *Alcim.* *Avit. fragm.* p. 189. Cui honoram suam attam in Bonolacorum receptione servatas.

RECEPTO, *as*, *avi*, *atum*, *are*, *a.* 1. frequentat. a *recipio*, est saepe recipere, *ἐκδοκῶμαι, ricettare, raccettare, dare ricetto*.

1.) Proprie. ¶ 1. O saepe in malam partem. *Ter.* *Heccy.* 5. 1. 17. Meum receptas illum ad te. *Tac.* 3. *Ann.* 60. Eodem subdolo obstrati adierunt ereditores suspectique capitallum criminum receptabantur. — b) In bonam partem, saepe recipere, *ricoverarsi*. *Ter.* *Heaut.* 5. 2. 14. Ibi tam stultitiam semper arit praesidium, *Clitipho*, victus, vestitus, quo in lectum te receptes. — c) Universalis *Ennius* epud *Farron.* 7. *L. L.* 48. *Müll.* Quae cava corpore emuleo corollae receptat. *Ita ex conject.* *Vahlen.* *Virg.* 1. *G.* 336. Frigida Saturni saepe quo stella receptet. *h. e.* lo quod signum se recipiat. *Id.* 10. *En.* 333. bastamque receptat Osibus haerentem. *h. e.* ad se recipit, divellit, retrahit ex vulnere, *ritira*, cavo. Ubi *Servius*: Ideo frequentativo usus est, quia osibus labarentem bastam facile avellere molitionem poterat. Et expressit moram quamdam et molitionem extrahentis. Ergo receptat est, frequentat convulsione divellit. *Zucet.* 2. 998. quod minus est ex etharis origi, id rursum celi relatum templa receptant. *Lucan.* 7. 810. placido ostans receptat Cuncta sion. *ricove*, accipie.

Rursus *Zucet.* 3. 505. Tum quasi vacillans primum consurgit et omnes Paullatim redit in sensus, animamque receptet, *h. e.* resumit, recipit, *ripiglia*. — d) Usurpatur etiam pro simplici recepto. *Aurel. Vict. Epitom.* 35. Romanum orbem triennio ab invasoribus receptavit.

11.) Figurata, receptare sa. *Pers.* 6. 7. hibernique meum mare, qua latus togens Dant scopuli, et multa litus ea valle receptat. *si ritira e forma un seno*.

RECEPTOR, *ōris*, *m.* 3. *ricettatore*, *idem* qui receptor. ¶ 1. In malam partem. *Dig.* 47. 9. 3. Non tantum qui rapit, verum is quoque qui recipit, ex causis supra scriptis tenetur, quia receptores non minus delinquent, quam aggressores. *Toc.* 4. *Ann.* 23. Erat illi praedarum receptor ac socius populandi rex Garamantum. *Ulp.* *Dig.* 1. 18. 13. Fures conquirere, receptatoresque eorum coercere. *Calistrat.* *ibid.* 47. 14. 3. Receptores abigenam. *Paul.* *Sentent.* rec. 5. 3. 4. Receptores aggressorum itemque latronum eadem poena afficiantur, qua ipsi latrones. *V. RECEPTATOR.* ¶ 2. In bonam partem est recuperator, *ricuperatore*, *ἀναλαμβάνων*. *Vopisc.* *Aurel.* 26. Aurelianus Imp. receptor Orientis. Adde *Eutrop.* 9. 9. ¶ 3. Item in bonam. *Prudent.* *hymn.* *Epiph.* 141. Sic stulte Pharaonis malis edicta quoddam fugerat Christi figuram praeferebat Moses receptor civium. *h. e.* qui suos iterum in populum rationemque coegit ac redemit.

RECEPTORIUM, *il*, *n.* 2. *V. voc.* seq. in *fo.* **RECEPTORIUS**, *a*, *um*, *adj.* ad recipiendum aptus, ut *Receptorius locus*, apud *Tertull.* *Resurr. carn.* 27. *a med.* — *Ilinc*

Receptorium, *il*, *n.* 2. absolute, substantivorum more, est locus, quo se quis recipit. *Sidon.* 5. *Ep.* 17. Nunciatum est, hore momente, progredi episcopum de receptorio.

RECEPTRIX, *icis*, *f.* 3. *ricettrice*, quae recipit. — a) In malam partem. *Cic.* 6. *Verr.* 8. 17. Tua, inquam, tua Messana, tuorum adiutor scelerum, libidinum testis, praedarum ac furorum receptrix. Adde 7. *ibid.* 62. 160. — b) In bonam, sive universalis. *Apul.* *de mundo*. Profecto fassentur, haec esse civilis rationis edmirandam temperantiam, quum quidem de plurimie una sit facta et similis sit tota, quum dissimilia membra sint, quum receptrix sit naturarum ad diversa tendentium et fortunarum per varios fines exitusque pergamulum. *Ambros.* *de Vocat. Gent.* 2. 4. In illa arca universi generis animalium receptrix. *Id.* in *Luc.* E. 17. Et anima, quae receptrix salutaris Verbi est.

RECEPTUM, *i*, *n.* 2. *V. RECIPIO* in *fin.*

RECEPTUS, *e*, *um*. *V. RECIPIO.*

RECEPTUS, *us*, *m.* 4. (*recipio*) est actus recipiendi.

1.) Proprie. ¶ 1. Septissime in re militari, est actus recipiendi et subduendi sa ex aliquo loco, *v. gr.* a pugna retro cedendo et in castra redeundo, *ritirata*, *ἀποστροφή, ἀναχώρησις*. *Cic.* 13. *Phil.* 7. 15. Estorquari da manibus arma non possunt: receptul sigillum aut revocationem a bello andire non possumus. *Caes.* 3. *B. C.* 46. Caesar receptul suorum timens, strates ad extremum tumultum contra hostem locari iussit. et *ibid.* 69. *a med.* Varit ne angustis intarcluderentur, quum estre et lotus hostem haberent, eodem, quo venerant, receptul coosulabatur. et 1. *ibid.* 46. Inter duas ecles perequantes, commodioram et tutiorem nostris receptum dat. *Id.* 4. *B. G.* 33. Ita sa collocant ut ei illi a multitudine hostium premantur, e peditem ad suos receptum habeant. *Auct.* *B. Hisp.* 25. ad *fin.* Nostris equites in receptu adversarii cupidius sunt insecuti. *Stat.* 11. *Theb.* 53. Suadebatque fugam et tutos in castra receptos. *Liv.* 2. 62. Receptul signum dare. *Caes.* 7. *B. G.* 46. et *Cic.* 13. *Phil.* 3. *extr.* Receptul canere. *h. e.* tubae sonitu milites a praello revocare. *ἀνακαλίσκειν, suonara a raccolta, o la ritirata*. ¶ 2. Ipse quoque locus, in quem se quis into recipit, receptus est. *Pompej.* ad *Domit.* 2. post *ep.* 13. 7. 8. ad *Att.* *a med.* Neque ex omnibus oppidis contrahera copias expedit, ne receptum amittam. *Planc.* ad

Cic. 10. *Fam.* 11. Animadverti, nullam aliam receptum Antonium habere, nisi in his partibus. *Virg.* 11. *En.* 527. Planities ignota jacet tutique receptus. *Solin.* 7. *od. fin.* Perdicces spinis fruticibus ac surculis receptus suos vestient, *h. e.* nidos. ¶ 3. Universalis, receptus spiritus est respiratio, *il tirar il fiato*, apud *Quintil.* 11. 3. 32. Spiritus nec brevis est, nec parum durabilis, nec la recepta difficilis. ¶ 4. Receptus et recursus maris *Eumenio Paneg. Constant.* 6. sub *fin.* est accessus et recessus. *il flusso e riflusso*.

11.) Trauslatis, metapborā sumpta a euperiori paragr. 1. *Cic.* 3. *Tusc.* 15. 33. A quibus quum cecinit receptul, impellit rursum et incitat etc. *h. e.* quum advocavit mentem a cogitandis molestiis. *Plin.* 3. *Ep.* 1. ad *fin.* Hanc ego vitam voto et cogitatione praesumo, ut primum ratio etatis receptul caetera permiserit. *h. e.* recedere a foro et rebus gerendis. *Ovid.* 1. *Met.* 340. de tuba Tritonis, cecinit juncos infusa receptus. *Id.* 4. *Trist.* 9. 31. Hoc quoque, quum volui, plus est: cane, Musa, receptus. *h. e.* cessa, desine, finem fac. Sunt qui his *Ovidii* locis leg. recessus: quod minus placet. *Liv.* 4. 57. Si res siceret, libenter se daturum tempus illi fuisse ad receptum animae perituale sententiam, do *ritirarsi* da etc. — Illa quoque translata sunt: *Caes.* 1. *B. C.* 1. Habere se quoque ad Caesaris gratiam at amicitiam receptum. *refugio, ricovaro*. at *Liv.* 3. 2. Si pœniteat, tutum receptum ad expertam clementiam fore. et 28. 25. ad *fin.* Tutissimum a malis consiliis receptum.

RECCERNO, *nire*, *a.* 3. iterum sermo. *Cod.* *Theod.* 15. 1. 38. Recaroatur aedificia. Vox legitur etiam lo *Not.* 21r. p. 42.

RECESSIM, *adverb.* *rincedendo, a ritroso, recedendo*. *Plaut.* *Cas.* 2. 8. 7. Recessim cedam ad parietem: imitabor nepam. *Id.* *Amph.* 5. 1. 60. Ego cunas recessim rursum vorsum trahere et ducere, Metuas pueri, mihi formidens.

RECESSIO, *ōnis*, *f.* 3. *idem* ac recessus vel recedendi actus. *Filruv.* 1. 6. *a med.* Ventus in alioalioibus et recessibus varietate mutatione status facit.

RECESSUS, *a*, *um*. *V. RECERDO* in *fin.*

RECESSUS, *us*, *m.* 4. (*recedo*) actus recedendi, abscessus, *discessus*, *ἀποχώρησις, κατὰδυσιν, ἀποστασις, ἀνάχωσις* (*It. recessio, recedimento, ritiramento*; *Fr. action de se retirer, de rebrousser chemin, de s'éloigner*; *Hisp. el acto de retirarse, de apartarse, de retroceder*; *Germ. d. Zurücktreten, Zurückweichen, d. Rückgang, d. Entfernung, Rückzug, Rückmarsch*; *Angl. retiring, retreating, retreat*).

1.) Proprie. ¶ 1. Abstracte, *h. e.* stricto sensu, est actus recedendi, abscessus, *discessus*. — a) Cum oppor. accessu apud *Cic.* 3. *Orat.* 45. 178. Ut iuna accessu et recessu suo solis lumen accipiat. *Id.* 2. *Divinat.* 14. 34. Quid da marinis militibus dicam? quorum accessus et recessus longe motu gubernantur. *Id.* 2. *Nat. D.* 12. 34. Bestiae naturae dedit occasum ad res salutares, e pastilares recessum. *Cl. sumd.* *ent II.* — Ceterum *Caes.* 5. *B. G.* 42. *a med.* Ubi sa sob ipso vallo constiparent, recessum primis ultimi non dabant. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 8. 23. (88). Arabum gemma exallunt cendore creuli praelucido, neque in recessu gammæ, aut la delectu ridentis, sed lo ipsa umbonibus aliena. *h. e.* neque quum submoeodo longius recedit ab oculis, aut quum deiecit et deprimitur. — Recessus canere simile aut se receptul canere apud *Tyebell.* *Gallien.* 17. Saepo ed tibicinem processit, ad organum se recepit, quum processit ad recessus ead luberet. *h. e.* procadebat in publicum, domumque redibat ad sonum tibicinis. ¶ 2. Per metonymiam aut locus recedens et a visu remotior. *Ovid.* 10. *Met.* 691. recessus Speculocæ similis. un ritiro, un luogo ritirato. *Id.* 11. *ibid.* 593. longo spelunca recessus. *Plin.* E. *Hist. nat.* 33. 51. (121). Chamaleon oculi in recessu cavo. *Id.* 5. *ibid.* 27. 28. (100). Juxta mare Limyra cum omnia: oppida Apyra et Antiphellor: atque in recessu Phellus dentro terra. et 3. *ibid.* 1. 1. (5). Oculos Europam recess-

albus erebris excavans. *seni, golfi, et ibid. 11. 16. (99).* Sicut Tareotilus appellatur ab oppido Lacooum in recessu hoc intimo sito. *Tac. Agric. 30.* Nos, terrarum ac liberalis extremos, recessus ipse ac sicut samē in hunc diem defendit. *Antil. 1. 75.* Te, Dea, te celebrat Romanus ubique recessus. *agni angulo pili rimoto. Petron. Satyr. 89.* stipant graves Equi recessus Danai, et in voto latent. *h. e. latebras, alvum. Quintil. 1. 5. 32.* Graeci *κοιλοστροφία* vocant, quum tor quasi in recessu oris auditur. — Item solitudo, secessus, ritiro, solitudine. *Cic. 12. Att. 26.* Mihi solitudo et recessus provicia est. — Huc pertinere videtur et illud *Liv. 5. 6.* Nec, sicut aestivas oves, statim autumno lecta ac recessum circumpicere.

II.) Traoslate. *Cic. 9. Fam. 14. ad fin.* Legi contionem tuam: nihil illa sapientius; ita pedentim et gradatim tum accessus a te ad causam facit, tum recessus. *Id. 3. Orat. 99. 101.* Habeat tamen illa id dicendo admiratio ac summa laus umbram aliquam et recessum, quo magis id, quod erat illuminatum, existere atque eminere videatur. *Id. Marcell. 7. 22.* Quum in animis hominum tanta latebra sit et tanti recessus. *nascondigli, et Plin. 3. Ep. 3.* Vita hominum altus recessus magnasque latebras habet. *Quintil. 1. 4. 2.* Grammatica plus habet in recessu, quam fronte promittit. *Val. Max. 3. 6. n. 1.* Vegeta et strenua ingenia, quo plus recessus sumunt, hoc vehementiores impetus edunt. *h. e. quo plus quietis ei remissionis ab opere capiunt; ducta metaphora ab his, qui, ut longius sellant, aliquot passus retro cedunt.*

RECHAMUS, *1. m. 2. taglia, trochlae, lignum crassum et in medio fissum excavatumque, in quod orbiculi cum suis axillis includuntur: videtur esse ab iouli. ῥήχμας pro ῥήχμος scissura, a ῥήχμω frango;* quia nempe lignum illud scinditur: hoc fortasse spectet etiam ipsum Italorum vocabulum taglia, et illud eorumdem *ricamo, in quo conficiendo telam vel pascuum ita mulieres acu plungunt, ut eisdem scindere videantur; nisi velle hoc ducere a voce hebraica*

רַכָּאמ, quae acu pingere significat. Vitruv. 10. 2. Alligator in summo trochlea, quem etiam nonnulli rechamum dicunt.

RECHAMIDUS, *as, are, e. 1.* Chermidem me esse, nego. Verbum festivo fictum a *Plaut. Trin. 4. 2. 135.* *V. CHARMIDES* in ONOM. *Ritschius* vero legit *decharmido*.

RECHEDIPNA. *V. TRECHEDIPNA.*

RECIDIVATUS, *us, m. 4.* restitutio, renovatio rei, quae jam abijt ac cecidit, insauratio. *Terent. Resurr. carn. 18.* Scripturae cerealis recidivatum pollicentur. *Addo eund. Anim. 28.*

RECIDIVUS, *a, um, adject. (recido) qui rursus cecidit seu recurrit, che rñstora, ἀναστρεφω. Plin. 30. Hist. nat. 11. 30. (104).* Quo genere et recidivas (febris) frequenter abijt affirmat. *Cels. 3. 4. a med. Hippocrates, et alio die febris desisset, recidivam timere solitus est. Juvenal. 6. 343.* velut exhausta recidivas pululet arce Nummus. *Alis rectius redivivus. Virg. 4. Aen. 344.* Et recidiva maou posuisset Pergama victis. *h. e. Trojam post suam eversionem rursus adificasset. Id. 10. ibid. 58.* Dum Latium Teucri recidivae Pergama quaerunt. *Ubi Servius:* renascentia. Tractus est autem hic sermo ab arboribus, quae sectae repullulant. Ergo illud solum recidivum dicitur, quod postea renascitur: unde modo recidiva Pergama dicit, quae renovantur ab his, qui suparstites sunt Trojens pericula. Hae *Servius,* qui videtur ducere a *cado:* sed obstat secundo syllabae quantitas. Quare alii a *cado* dant et interpretantur, quae his cedere: nam hi Troja eversa sunt, semel ab Hercule, iterum a Graecis. Sed haec interpretatio nimis placet. *Mela 3. 6.* Adeo agri fertiles, ut quum semel sata frumenta sint, subinde recidivis seminibus segetem novantibus, septem minimum messes ferant. *Addo Prudent. 2. in Symmach. 820. Sil. It. 1. 106.* Gens recidiva Phrygum Cadmeae stirpis alumnos Fœderibus non æquis premit. *h. e. Romani. Alii tag, rediviva, sed iavitis Heinio utroque,*

Barth., Gronov. et alii. Auson. Grat. act. 33. Quae bona praestas, efflue, ut cadauca sint: quae mala adimis, prospice, ne possint esse recidive. *Homonymia.* Inter recidiva et rediviva hoc interest, loquitur *Charis. 1. p. 76. Futsch.,* quod recidiva dicuntur, quae post casum; rediviva, quae post interitum resurgunt.

RECIDO, *cidis, cidi, casum, cidera, n. 3.* (re et cado). Prima syllaba a poetis interdum prodicitur. *Lucret. 1. 1083.* neque posse e terris in loca caeli Recidere inferiora magis. *V. sub I. Propert. 4. 8. 44.* Recidit inque suos mensa supina pedes. *Ovid. 10. Met. 18.* In quem recidimus quidquid mortale creamur. *Addo ibid. 180. et 6. ibid. 212. et Heroid. 14. 46. et alibi, et Lucret. 5. 281. et Phaedr. 3. 18. estr.,* quib. omnib. locis illi scribunt *recidit, et rettulit (V. Lachmann. ad Lucret. vol. 2. pag. 303):* alii mutant in *decidit:* sed praestantiora MSS. priorem scripturam praefertunt, testib. et probantib. magnis viris *Gifan., Heins., Broukus., Dausqu. etc. V. dicta in RE.* — Part. *Recidens I. et II. I.; Recasurus II. 1. et 2.* — Recidere est rursus cadere, *ἀναστρεφω* (It. ricadere, Fr. retomber; Hsp. recaer, volver a caer; Germ. zurückfallen; Angl. to fall back, recoil, relapse, light or fall upon).

I.) Proprie. — a) Cum addita. *Lucret. 1. 1063.* neque posse e terris in loca caeli Recidere inferiora magis, quam corpore nostra Sponsae suae possit in caeli templa volare. *Cic. 2. Nat. D. 26. 66.* Quia et recidunt omnia in terras, et orientur a terris. *Id. 1. Divinat. 54. 123.* In agro ambulaoli ramulum eductum, ut remissus esset, in oculum suum recidisse. *Ovid. 10. Met. 180.* Recidit (discus) in solidem iugo post tempore terram. *Liv. 24. 34. de navii.* Etiam si recta recideret. — Absolute *Quintil. 11. 3. 162.* Proclata manus, emictus recidens.

II.) Traoslate. 1.) Metaphorā sumptā a superiore paragr. posuit pro cadere, devenire, converti, redigi. *Liv. 36. 29.* Aetiorum prava consilia atque in ipsorum caput semper recidentia. *Sic Curt. 9. 5. 25.* Critobulus (medicus) maous admovent melusbat, ne in ipsius caput parum prospera curationis recideret eventus. *Sueton. Aug. 86.* Periculosa et adversa cuncta in illos recasora. *Ovid. 6. Met. 210.* diro convicia facto Taotalls adiecit, vosque est postponere natus Ausula, et me (quod in ipsam recidat) orbem Disit. *Liv. 24. 29.* In graviores morbum recidere. *Cic. Sext. 69. 146.* in eandem fortunam. *Nepos Alcib. 7.* in invidiam. *Liv. 24. 32.* in antiquam servitutem. *Cic. Rosc. Am. 29. 79.* Omnem suspicionem in vosmetipsos recidere intelligas. *Id. 4. Att. 16. a med.* Id ego puto, ut multa ejusdem, ad nihil recasurum. *Id. Sull. 32. 91.* Quam cito illa omnia ex infelicitate ad voluptate ad tactum et facillime reciderunt! *Curt. 9. 7. 23.* Quippe celebratam Macedonum fortitudinem ad ludibrium recidisse videbatur. *Plaut. Men. 3. 2. 54.* Omnes in te istae recident contumelliae. *Ter. Heeyr. prol. 2. 38.* Nolite flere, per vos ertom musicam recidere ad paucos. *h. e. redigi, ridursi a pochi.* (Addo *Plin. 5. Hist. nat. 2. I. (17).*). *Ctes. 7. B. G. 1.* Huic casum ad ipsos recidere posse, demonstrant, poter toccare, et *Colum. 4. R. R. 3. 5.* Quod nisi fecerimus, omole impeosa in casum recidat. *Tac. 6. Ann. 10.* Quo latius acceptum, sua exemplo in consultores recidisse. *Cic. Rosc. Com. 15. 43.* Quorum recidat responsum tuum, non mago opere labore, dove vada a parare, et *Liv. 4. 2. Canulejos igitur Icellosque consules fore.* Ne id Juppiter opt. max. sinaret, regis majestatis imperium eo recidere. *Id. 25. 31.* Pleraque, quo debuerit, recidisse. *Id. 30. 42.* Ea quae otia quibus quo recidisset Carthaginiensium res. *Cic. 7. Ferr. 63. 163.* Hucellos tandem omnia reciderunt, ut citis Romanis — deligatus in foro virgis caderetur? *Sic Tac. 3. Ann. 59.* Huc recidis cuncta, ut etc. *Alit leg. decidisse. et Jutenal. 19. 53.* tunc adversis urgentibus illuc Recidit, ut malum ferro summitteret, ac se Explicat angustum. *Liv. 2. 7.* Se superstitem gloriae suae ad crimen atque invidiam superasse, ex liberatore

patris ad Aquillos Vitelliosque recidisse. *h. e. Aquillium aut Vitellium aliquem patris proditorem, creditum fuisse. Cic. Brut. 91. 316.* Contentio nimia vocis reciderat, et quai refoebuerat oratio. *s'era diminuta. ¶ 2.* Pro radica, recurrere, ritornare. *Plin. 28. Hist. nat. 16. 66. (228).* Quarantia excrementa falli adalligari jubent, et, ne recidant, non removeri septeno circuitu. (Hoc recidiva Italorum). *Cajus 1. Institut. (edente Gueschenio) § 127.* In patris sui potestatem recasuri oco sunt.

RECIDO, *cidis, cidi, casum, cidera, e. 3.* (re et cado). Part. *Recisus I. II. et in fin.; Recisurus II.; Recidendus I.* — Recidere est rescare, abscondere, empuere, ἀνοχερω (It. tagliare, recidere, troncure; Fr. ôter en coupant, couper, écourter, rogner; Hsp. quitar tajando, cortar, troncar, cercenar; Germ. wegschneiden, wegekürzen, auch zerschneiden; Aogl. to cut, cut off or down, pare away, retrench).

I.) Proprie. *Cata R. R. 2.* Per series potuisse fossas tangeri, vepres recidi, hortum fodiri. *Ovid. 13. Met. 766.* hirsutum fides recidere barbam. *Lucan. 8. 577.* Pompeji dolo saecrum caput ense recidis. *Martial. 1. 32.* Quamprimum loogas, Phaebe, recida comas. *Plin. 10. Hist. nat. 35. 53. (106).* Recidere ungues. *Id. 17. ibid. 21. 35. (160).* malleolos ad iumum articulum. *Pallad. 11. R. R. 20.* mala cydonia in brevissimas particulas. *Id. 7. ibid. 2.* melle. *h. e. castrae alvearia, mella asinara. Ovid. 1. Met. 190.* Immedicabile vulnus Enae recideodum, ne pars sincera trahatur. *Calpurn. 2. Ecl. 45.* novas ut carpere frondes Condiscant primoque recidere gramina morsu. — *Recidi absolute est idem ac circumcidi. Juvenal. 1. 181.* Viderat octavam lucem puer (Jesus); ecce recidi Ad morem legis, nomenque aparte necesse est. — Caterum Part. *Recisus apud Horat. 3. Od. 6. 40.* Fustes recisi. *Virg. 12. Aen. 208.* scaptrum imo de stirpe recisum. *Claudian. 3. Rapt. Pros. 76.* Laurus ima stirpe recisa. *Ovid. 3. Art. am. 574.* silva manianis iogla. *Id. 3. Fasti. 377.* anella ab omni parte. *Id. 7. Met. 676.* a silva bastia, et 9. ibid. 71. caput. *Plin. 7. Ep. 27. sub fin.* Recisi capituli. *Flor. 1. 10.* Pons recisus. *Horat. 2. Od. 18. 4.* columnas ultima recias Africa. *Petron. Satyr. 23.* Deliaci manu recisi. *h. e. erecti, castrati.*

II.) Traoslate. *Seneca Troad. 1127.* Hi stirpem hostium gaudent recidi. *Horat. Art. P. 446.* versus culpabilis duos: incomptis allinet atrem Transverso celamo signum; ambitiosa recidet Ornamenta. *Quintil. 10. 5.* Niam loquacilestem recidera. *Horat. 3. Od. 24. 33.* Quid tristes quirimoois, Si non supplicio culpa reciditur? *Id. 1. Sat. 3. 121.* quum dicas esse pares res Furta latrocinii, et magni parva minaris Falce recisurum simili te. *h. e. puniurum eadē pona magna et parva sceleria. Tac. 3. Ann. 53.* Quid enim primum prohibere, et priscum ad morem recidera egrediar? *h. e. rescare, tollere et ad priscos mores reformare.* Sic Part. *Recisus apud Cic. Prov. cons. 12. 31.* Nationes, quae numero hominum ac multitudina ipsa poterant in provincias nostras redundare, ita ab eodem esse partim recias, partim repressas, ut etc. *Claudian. 1. in Rufin. 56.* viliu a stirpe recisis. *Stat. 12. Theb. 309.* acclisis magoum Dea (Luna) nubibus orbem Protulit: espavera nubra, fulgorque reclus Sideribus. *h. e. deminutus, adaptus. — Hinc*

Recisus, a, um, adjectivo quoque usurpatur, unde Comp. Recisior, et est brevis. Callistrat. Dig. 47. 21. 2. Possunt ad tempus, ut cuiusque melas patietur, relegari; et si junior, in longius; si senior, recisior. *Vellej. 2. 69. 1.* Quam fuerit magnificentia triumphorum ejus, — ne in operis quidem iusti materis, nedum boins tam recisi, digoe exprimi potest. *Plin. 1. Ep. 20. ante med.* Idem (Cicero) pro Cluentio sit se lotam causam vetera iostituto solum perorasse, et pro C. Cornelio quatruido egisse: ne dubitare possimus, quae per plures dies, ut necesse erat, latius diceret, postea recisa ac repurgata in onum librum, grandem quidem, unum lamen, coartasse.

RECIDUUS, a, um, adject. idem ac recidivus. *Tertull. Pudic.* 16. Ne quidquam de reciduo fructu permittat (apostolus). Cf. *Gloss. Isid.* Recidua, ex rutilis rearscentia.

RECINCTUS, a, um. *V. voc. seq.*

RECINGO, gis, si, ctum, gere, a. 3. (re et clingo). Part. *Recinctus* sub *A. I.* et *B.* — Recingere duo diversa significat; scilicet

A) Est, quod cinctum erat, solvere, revincire, *ἀποκέννυμι, slegare, sciogliere, scingere, slacciare.*

I.) Proprie. — a) Active. *Ovid.* 1. *Met.* 398. velantque caput, tuosque recingunt. *Virg.* 4. *En.* 518. Unum asuta pedem vincula, in veste relecta. *Ovid. Heroid.* 2. 116. zona recincta. *Id.* 1. *Amor.* 5. 9. et 3. *ibid.* 1. 51. tunica. — b) Mediorum apud Græcos more. *Ovid.* 4. *Met.* 510. sumptumque recingitur anguem. h. e. deponit anguem, quo se antea velut cingulo præcinserat. Antea enim dixerat *ibid.* 482. tortoque locingitur angue. *Id.* 6. *ibid.* 593. recingor. Mollique impono salici velamina curvæ. Nudaque mergor aquis. *mi spoglio. Stat.* 1. *Silv.* 4. 75. Recingi ferrum. *deporre la spada.*

II.) Translato. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 28. 47. (266). Privatum aulem contra truces (jubent) ambrosia arbores singulas a muliere scitatis mensis nudis pedibus, relecta.

B) Recingere est etiam cingere, succingere, iterum cingere. *Val. Flacc.* 8. 115. cum veste relecta Labitur ardenti Theumantias obvia Phœbo. — Sic specialim recingere est militari cingulo iterum cingi. *Ammian.* 26. 4. 3. Tunc et Equitius Illyricano præponitur exercitui, nondum magister sed comes, et Sorianianus, olim sacramento digressus, relectus est, ut Pannonius, sociatusque Valentii domesticorum præfuit scholæ. *Id.* 31. 12. 1. Ducebatque multiplices copias nec contemnendas nec segnes, quippe etiam veteranos huiusmodi junserat plurimos, inter quos et honoratiores alii at Trajanus relectus est, paulo antea magister armorum. *Alis leg. procluctus.*

RECINIATUS. V. RICINIATUS.

RECINIUM. V. RICINIUM.

RECINO, nis, ubi, nere, n. et a. 3. (re et cano). Part. *Recinens* 1. — Recinare. ¶ 1. Est iterum aut frequenter canere, aut dicere, *ἀναφωνέω, ricantare, ridire.* — Neutr. *Horat.* 3. *Od.* 27. 1. Impios pariter recinentis omen Ducat. — Act. *Id.* 3. *Od.* 28. 11. Tu curva reclinas lyra Latonem et celaris epicule Cynthiæ. *Id.* 1. *Ep.* 1. 55. hæc juvenes reclinant dictata, senesque. ¶ 2. Item resonare, cantu et voce respondere, *rispondere, ut sit in echo.* — Act. *Id.* 1. *Od.* 13. 3. cuius reclinet iocosa Nomen Imago. — Neutr. *Cic. Brut.* 46. 171. Quod in vobis nostrorum oratorum reclinat quiddam et resonat urbanus. ¶ 3. Item palliodiam canere, *ritrattarsi, disdirsi, ridirsi.* Apud de Deo Socrat. Increpitu indignatum Amorem reclinando placasset.

RECIPERO etc. *V. RECUPERO.*

RECIPERE apud Catonem pro recipere, ut alia ejusmodi complura. *Festus* p. 286. 21. *Müll.* quocum cf. *Paul. Diac.* p. 287. 4., ubi alii legunt *recipiem*.

RECIPIO, cipis, eēpi, ceptum, eēpere, a. 3. (ra et capio). *Recipio* pro *recipiam* *V. voc. præced.* — *Recipere* ἀρχαῖος, pro *recipere* habet *Catull.* 44. 19. — Part. *Recipiens* sub *A. I.* 5. at II. 2., et sub *B. II.* 1.; *Receptus* in omnibus fare parat. et in fin.; *Recepturus* sub *A. I.* 3.; *Receptendus* sub *A. I.* 1. 3. 4. 5. et II. 2., et sub *B. I.* 1. at II. 2. *Recipere* usurpatur A) Stricto, et B) lato sensu.

A) Stricto sensu, *recipere* est rursus capere, rem depositam assumere, *ἀναλαμβάνω* (It. *ripigliare, riprendere, riavere, rientrare* in possesso; Fr. *révenir a soi, ramener, faire revenir, reprendre, rentrer en possession de*; Illip. *re-traer, volver a traer, tomar de nuevo*; Germ. *zurücknehmen, - erhalten, - führen, - ziehen*; Angl. *to take again, get back, receive*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Liv.* 9. 1. *Recepit* arma, quæ per pecuniam traderunt.

Martial. 3. 4. Tuus magnus, quod das? immo ego, quod recipis. h. e. me reddente, iterum accipis. *Cæs.* 3. *B. G.* 8. Si velit suos recipere, obsides sibi remittat. *Cic. Amic.* 8. 26. Ut dandis recipiendisque meritis, quod quisque minus per se ipse posset, id acciperet ab alio vicissimque redderet, con lo scambio di buoni uffici. *Liv.* 2. 15. Non, quin breviter reddi responsum potuerit, non recipi reges; ideo potius delectos patrum ad eum (Porsenam) missos etc. *Horat.* 2. *Od.* 7. 27. recepto Dulce mihi furere est amico. Sic *Id.* 4. *ibid.* 2. 47. recepto Cæsaria felix. ¶ 2. Specialim est idem ac recuperare, *ricuperare.* *Cæs.* 2. *B. C.* 32. Duos pulsos exercitus, duas receptas provolas, *ripigliate, ricuperate.* *Cic. Senect.* 4. 10. Q. Maximus, qui Tarentum recepit. *Sueton. Tib.* 9. Recepti at signa, quæ M. Crasso ademerant Partib. *Liv.* 3. 63. Ibi suas res Romanus, populatoolibus agrorum amissas, recipit. *Id.* 3. 3. Præda omnis recepta est. *Cic.* 2. *Fin.* 20. 66. Sexagesimo anno post libertatem receptam, *ricuperata.* *Quintil.* 5. 10. 111. Talenta centom credidit et non recepit. *Id. de clam.* 264. Num dubium est, quin recepturus eum creditor fuerit? ¶ 3. Item specialim receptum, reduco, *tirar a sè, o indietro.* *Virg.* 0. *En.* 347. Pectora lo adverso totum cui cominus enses condidit assurgenti, et multa morte recepit. *Cels.* 7. 5. n. 2. Sagitta sapientia ab altera parte, quam ex qua venit, recipienda est. h. e. extrahenda. *Virg.* 2. *En.* 625. recepti ad sese et sacre longævum in sede locavit. h. e. revocavit, *retrahit.* ¶ 4. Item est idem ac retrahere, reduco, in tutum reduco, atque adeo eripio, libero, *ritirare, sottrarre, liberare.* *Virg.* 6. *En.* 110. Illam ego per flammam et mille sequentia tela Bripul his humeris, medioque ex hoste recepi. *Cæs.* 7. *B. G.* 12. Centuriones in oppido quom ex significatione Gallorum novit aliquid ab his iniri consilii intellexissent, gladiis districtis portas occupaverunt suosque omnes incolumes receperunt. *Id.* 1. *B. C.* 45. Augebantur illis copias, atque ex castris cohortes per oppidum crebro submittebantur, ut integri defessis succederent. Hoc idem Cæsar facere cogebatur, ut summissis in eundem locum cohortibus defessos reciperet. *Liv.* 10. 42. Hæc primo ignorare consuli, at intentus recipiendo exercitui esso. — Postice *Virg.* 1. *En.* 182. fruges receptas ut torrens parent flammis et frangere saxa. *salvate dat naufragio.* ¶ 5. Item specialim, *recipere* se, eo proficisci, unde aliquando discesseris, redire, *revarti, ritornare.* — a) Universalim. *Plaut.* *Pæn.* 4. 1. 5. Attat! e fano recipere video se Synerastum. *Id. Truc.* 4. 3. 1. Stasime, fac ta prope celerem, recipe ta ad dominum domum. *Id. Capt.* 4. 2. 50. hic homo Ad canem recipit se ad me. *Id. Pers.* 1. 1. 47. Quidquid erit, recipe ta ad me. *Id. Curc.* 2. 1. 10. Tormento non retineri potuit ferro, Quia reciperet se huc eum ad præsepe suum. *Cic.* 3. *Off.* 10. 45. Vas factus est alter ejus assistendi, ut, si ille non revertisset, moriendum esset ipsi. Qui quum ad diem se recepisset etc. *Id.* 4. *Att.* 15. Recipe te ad nos, ad quod tempus confirmasti. *Plancus* ad *Cic.* 10. *Fam.* 15. sub fin. Si latro rursus in Italiam se recipere coperit. *Cic.* 5. *Att.* 20. circa med. Ipse me Laodiceam recipiebam. *Id. Brut.* 92. 318. Quum e Sicilia me recepissam. *Cæs.* 4. *B. G.* 33. in fin. Ut per temonem percurrere et in iugo insisteret, et inde se in carrus celsissima recipere consueverint. *Sueton. Aug.* 17. Ab Actio quum Samum in biberia se recepisset etc. — Postice *Sil.* 11. 6. 618. Sic ganitor Divum (ait), recipitque ad sidera gressum. — b) Partinet ad rem militarem, *far la ritirata, ritirarsi.* *Cæs.* 3. *B. C.* 45. extr. Si sine maximo detrimento legiones se recepissent inde, quo temera essent progressæ. *Id.* 1. *B. G.* 25. Pedem refert, et, quod mons inberat, eo se recipere comparat. et 5. *ibid.* 34. extr. Rursus se ad signa recipientes insequuntur. et 2. *ibid.* 19. Quum illi se identidem in silves ad suos reciperent. *Nepos Hann.* 11. Fuga salutem petiit, quam consecutus non esset, nisi intra sua præsidia se recepisset. — c) Et omisso

se, te, nos etc., quæ tamen subintelliguntur *Cæs.* 1. *B. G.* 43. sub fin. Si quo erat longius prodeundum, aut celerius recipiendum, tanta erat celeritas, ut etc. *Plaut. Merc.* 2. 4. 30. Eico actutum face cum præda recipias. *Id. Bacch.* 2. 3. 60. Quid denique agitis? curv. rursus in portum recipimus. *Adda eumd.* *Rud.* 3. 6. 42. Sic *M. Aurel.* apud *Fronton.* 4. ad *Cæs.* 5. Inde post meridiem domum receptimus.

II.) Translato. ¶ 1. Specialim recipere est escapare, reservare: quod fit, quum quis, venditis ceteris, sibi quippiam reservat. *Plaut. Trin.* 1. 2. 157. Postulatum hoc recepti, quam ades teodidit, si riserud. et Cato apud *Gell.* 17. 6. et *Non.* 54. 16. *Merc.* Mulier. magnam dotem etulit: tum magnam pecuniam recipit, quam in viri potestatem non committit. *V. RECEPTIUS.* *L. Crassus* apud *Cic.* 2. *Orat.* 55. 226. Dicit, te, quum ades venderes, ne in tuis goldem et cædis solum tibi paternum recepisse. *Cic. Topica.* 26. 100. Ut quum ades fundumve venderint, rutilis cædis receptis, concedant tamen ali-quid etc. — Cum Infim., et cum Dat. *Cato R. R.* 149. Bobus domitla blais, easterio uni, quum empor pascet, domina pascere recipitur: oleis, asparagis, ilgois, aqua, itinere, actu, domini usioni recipitur. *Paulus* apud *Labeon.* *Dig.* 19. 1. 53. Si cui in ea insula, quam vendidisti, greis habitationem dederis, et sic receperis: Habitatori-bus, aut io quam quisque diem conductum habet; parum caveris, nominatim enim de his recipi oportuit. ¶ 2. Universalim, metaphora sumpta a superiore paregr. I. 1., usurpatur de anima, spiritu et similibus. *Plaut. Epid.* 2. 3. 20. et *Merc.* 3. 4. 16. Recipere enbalitum. *pigiare, raccorra il fiato.* Sic *Ter. Adelph.* 3. 2. 26. animam. et *Liv.* 2. 50. ad fin. animum a pavore. Sic 21. 6. sub fin. Priusquam es pavore recipiant animos. *Curt.* 9. 5. 29. Tandem consilii sanguis paulatimque animum recepit, et circumstantes cepit agnoscere. *Ovid.* 4. *Fast.* 615. Tum demum vulumque Ceres animumque recepit. *Curt.* 4. 12. 17. Tandem compotes sui pariter arma et animos receperat. *Id.* 6. 9. 33. Paulatim recipiens spiritum ac vocem dicturus videbatur. *Id.* 3. 7. 2. Viribus corporis receptis. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 104. mente recepta. *Ovid.* 15. *Met.* 534. quam (vitam) fortibus verbis Atque opo Pemonis, Dile indignante, recepi etc. *Id.* 3. *ibid.* 384. et totidem, quot dicit, (ab Echo) verba recepit. — Similiter recipere se apud *Cæs.* 2. *B. G.* 12. Postridio ejus diei Cæsar, priusquam se hostes ex terrore se fuga reciperent, in fines Suevionum exercitum duxit. *Id.* 3. 4. Non modo defesso ex pugna excedendi, sed ne saucio quidem ejus loci, ubi constiterat, relinquendi se sui recipiendi facultas dabatur. *Liv.* 10. 28. Iosiqua, simul terribis hostes vidit, Gallica acies nullum spatium respirandi recipiendique se dedidit. at *Cæs.* 4. *B. G.* 34. Hostes constiterunt, nostri ex timore se receperunt. si rinfrenarono. et *Cic.* 6. de *republ.* 18. Quæ quum intueret stupens, ut se recepit, quid? hic, inquam, quis est? etc. quando ritornai in me stesso. et *Ovid.* 5. *Met.* 275. at nondum me tota mente recepi. *Varro* 2. *R. R.* 5. 17. Castrare (vitulos) non oportet ante bimetum, quod difficulter, si aliter feceris, se recipiant, si rianno. ¶ 3. Hinc est etiam se vertere, *revarti, volgersi.* *Plaut. Asin.* 2. 1. 7. Ad ingenium veius versutum te recipe tuum. *Cic. Cat.* 12. 28. Mullos vidi, qui totam adolescentiam voluptatibus dedissent, emer-sisse aliquando, at se ad frugem bonam, ut dicitur, recepisse. *Cæs.* 3. *B. C.* 17. Quos ubi Cæsar intellexit - nullam spem aut conditionem pacis offerra, ad reliquam cogitationem belli se recepit. et *Plin. Paneg.* 76. Fortasse imperator in senato ad reverentiam ejus emponeretur, eertarum egressus, statim se recipiebat in principem. b. e. redibat ad gravitatem et supercilium principis. *Id. ibid.* 82. A quibus se in tala ollum recipit.

B) Recipere est etiam capere, accipere, admittere, *ricevere, accettare, ammettere.*

I.) Proprie. ¶ 1. Universalim. — I.) Sine addi-

lia, h. e. cum Accus. tantum. *Ter. Eun.* 1. 2. 79. Ego excludo, illa recipitur. *Cic.* 3. *Off.* 11. 48. Suadens, ut in urbe iocundarent, Xersemque reciperent. *Id. Rosc. Com.* 8. 23. Laborem quæstus recipit, quæstum laboris reiecit. *Id. Rosc. Am.* 39. 113. Illum negligere oportet, qui mandat, non illum qui mandatum receperit. *Id. 9. Att.* 2. Recipere honorem ab aliquo. *Plerique alii leg.* accipere. *Id. 4. Herenn.* 50. 63. Recipere aliquem apicididæ, accogliere e trattare. *Oratilius vero ex multis Codicib. leg.* iocitare. *Cæs.* 1. *B. C.* 15. Cunctæ enim regionum præfecturæ libentissimis animis eum recipiunt exercitumque ejus omnibus rebus juvant. *Id. 6. B. G.* 39. Hic vero nulla munio est, quæ perterritos recipiat. *Id. 5. ibid.* 35. Eam partem nudari necesse erat et ab latere aperto tela recipi. *Horat.* 1. *Sat.* 5. 50. Hinc nos Coccei recipit plenissima villa. *Id. 2. Ep.* 1. 258. sed neque parvum Carmen majestas recipit tua, nec etc. *Id. 1. ibid.* 3. 17. Scripta, Palatinus quæcumque recipit Apollo. *Cic.* 12. *Att.* 37. A te veri duas epistolas recepi. *Sic Plin.* 5. *Ep.* 12. *fnit.* Recipi litteras tuas, ex quibus cognovi etc. *Ovid.* 1. *Art. am.* 383. dum dat recipique tabellas. — Sic nuntius accipere (*V. infra sub e.*) *Stat.* 4. *Silv.* 1. 9. Preces receptas esaudire. — Item *Horat.* 1. *Ep.* 10. 36. Impiorum (equus) opem hominis frenumque recipit. *Plin.* 4. *Hist. nat.* 8. 15. (31). Peneus accipit amnem Oron, nec recipit. h. a. ei non admiscetur. Alter *Plin.* *Paneg.* 56. Gestum consiliatum mirer, an non receptum? non accellato. *Nepos Themist.* 8. Quo majora religione se receptum tneretur. *Propert.* 4. 9. 38. Alciden terra recepta vocat. h. e. a monstis liberata, vindicata. — Similiter in re militari est capere, prendere, soggiogare. *Liv.* 44. 32. Anticus Rodra recepta est. *Id.* 39. 23. Haud magno certamine et Amyndrum Atheniensia expulerat, et urbes aliquot receperat. et 36. 10. Cyparum et Metropolim et his circumjecta castella recipit. *Cæs.* 1. *B. C.* 16. Recepta Ascula. *Flor.* 3. 9. Cypros recepta sias bello. Adde eund. 4. 2. et *Liv.* 3. 29. Castris hostium recepta. *NE.* Est autem ubique sermo de locis, quæ nunquam antea in potestate fuerant. — 2.º Cum additis, scilicet. — a) Cum Accus. et præpos. ad. *Plaut.* *Cist.* 3. 9. Recipe me ad te, Mors, amicum et benevolam. *Id. Pseud.* 3. 2. 6. Orcus recipere hunc ad se noivt. *Cæs.* 2. *B. C.* 20. Quod factum adeo cives Romæ comprobaverant, ut domum ad se quisque hospitio cupidissime reciperet. *Id. 1. B. G.* 5. Bojos receptos ad se socios cibi adsciscunt. *ricevuti, accolti.* *Liv.* 4. 15. ad fin. Romulus ab diis ortus, receptus ad deos. *Cf. Inscript.* apud *Cardinali Diplom. imp.* p. 125. ronesares receptus an davi. *Cic.* *Topic.* 5. 25. Recipere aliquem ad epulas. — b) Cum Accus. et præpos. in. *Plaut.* *Mil. glor.* 4. 3. 2. nullo pacto potest Prius hæc in ædes recipi, quam illam omherim. *Ovid.* 1. *Trist.* 1. 105. Receptas in poetraie. Rursus *Plaut.* *Rud.* 3. 3. 34. Te absecramus, nos in custodiam tuam ut recipias, et tater. *Cic.* 13. *Fam.* 16. Dignus, quem in fidem et amicitiam meam recipiam. *Id. ad Dolabell.* post ep. 14. l. 13. ad *Att.* a med. Recipere aliquem in fidem et necessitudinem suam. *Id. Rabir.* Post. 8. 19. Quom ex tantis inimicis receptum in gratiam summo studio defenderim. *ammesso.* *Auct. B. Alex.* 32. Cæsar in fidem receptos consolat etc. *Cæs.* 1. *B. G.* 28. Quosque postea in parom juris libertatque conditionem, atque ipsi erant, receperunt. *Id.* 3. *ibid.* 21. Legatos ad Crassum mittunt, sequæ in deditonem ut recipiat, petunt. *Id.* 7. *ibid.* 78. Orabant, ut se in servitutem receptos cibo juvarent. *Cic.* 7. *Phil.* 5. 15. Recipere aliquem in ordinem senatoriam. *Id. Balb.* 13. 31. in civitatem. *Justin.* 9. 3. 9. aliquam in matrimonium. *Cf. Plin.* 10. *Hist. nat.* 26. 38. (74). Galliam Africæ novissime in mensas receptæ. *Sic Id.* 22. *ibid.* 22. 43. (86). Scythiam in cibos recipit Oriens. h. e. in cibis paulum adhibet. — Absolute. *Cic.* 4. *Cat.* 10. 22. Quod hostes alienigenæ aut oppressi scrivunt, aut recepti beneficio se obligatos putant.

h. e. recepti in fidem, vel, ut alii volunt, in amicitiam. — c) Cum Accus. et præpos. intra. *Capitolin. Maximin.* 17. Ardenter igitur iracundia amici intra cubiculum receperant. — d) Cum Ablat. et præpos. in. *Ovid.* 2. *Met.* 539. Eccepius in celo. *Id. Heroid.* 6. 20. In mihi promissi parte recepta tori. *Auct. B. Hisp.* 4. Qui simul in conspectum oppidi se dederunt, in equis recipiuntur. — e) Cum Ablat. sine præpos. *Ovid.* 4. *Pont.* 4. 14. Verba aura recepta. *Cæs.* 7. *B. G.* 66. Ne tecto recipiatur. et *ibid.* 20. extr. Ne qua civitas suis finibus (eum) recipiat, a me provisum est. *Id.* 3. *B. C.* 12. Apolloniates ad Cæsarem legatos mittunt, oppidoque recipiunt. et 1. *ibid.* 35. Neutrum eorum contra alterum jurare, aut urbe aut portibus recipere. *Cic. Balb.* 14. 32. Na quem populus Romanus Gaditanum recipiat civitate. *Id.* 2. *leg. Agr.* 33. 90. Capus opportunissimam se præbuit ad exercitus ornandos, et tectis ac acibus suis recipiendos. *Liv.* 27. 25. n med. Eum ne quis urbe, tecto, manie, lare reciperet. *Phædr.* 1. 18. Vir est hortatus, corpus lecto reciperet. h. e. responderet, decumberet. *Ovid.* 3. *Pont.* 5. 53. tum me caelesti sede receptum Cum fortunatis suspicor esse Deis. *Id. Heroid.* 19. 135; et *Quintil.* 3. 7. 5. Receptus celo. Similiter *Ovid.* 1. *Met.* 41. Flumina recepta mari. *Horat.* *Art. P.* 63. siva receptus Terra Neptunus classes aquilonibus arce. *Seneca Thyest.* 741. Pectora receptus ensis, in tergo existit. Et *Cic. Rosc. Am.* 12. 33. Recipera telum totum corpore. — f) Cum Accus. vel Adverbis loci. *Plaut. Most.* 2. 2. 68. Nam me Acheruntem reciperi Orcus noivt. *Cic. Arch.* 3. 5. Lucullum eum domum suam receperunt. *Pacuvius apud Non.* p. 467. 24. *Merc.* Ubi ea est? quo recepta? *Ennius apud Cic.* 1. *Tusc.* 44. 107. Neque sepulcrum, quod recipiat, habet portum corporis. *Curt.* 6. 11. 2. Ut purgamenta servorum Philotæ reciperentur eo, unde commilitones expulsiunt. — 2. Speciatim locum habet in venditionibus et est Italice rienvare. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 23. 62. Si qua pecunia a novis vectigalibus recipiatur. *Varr.* 3. *R. R.* 16. 11. Recipere dona millia sestertia ex melie. — 3. Item speciatim in ra medica, recipere hoc et illud dicuntur medicamentis, quæ a variis speciebus componuntur. *Scridon. Compos.* 106. Antidotos recipit hæc: stachados, marrubii, xapaidpov etc. et mox. Quæ et ipsa recipera debent tantum melis, quantum satis erit ad comprehendenda et continenda ea. Adde *Compos.* 27. 28. 37. 52. etc. Hinc fortasse ortum habuit illud *Recipo*, quo medicorum illi in perscribendis medicamentis utuntur. — 4. Item, recipere ferrum, jubebantur gladiatores vici et facientes, si missam non impetrascent, quam amora vltm petebant. *Cic.* 2. *Tusc.* 17. 41. Quis medicocris gladiator ingemuit? — quis, quum decubisset, ferrum recipera jussus, collum contraxit? *Id. Sest.* 37. 80. Num repugnavit? num, ut gladiatoribus imperiali solet, ferrum non recepit? *Seneca Tranquill.* 11. Vires diutius, et morieris expeditius, qui ferrum non subducta service, nec manibus oppositis, sed animose recipia. Adde *Cic. Rosc. Am.* 12. 33. et 34. et *V. Seneca. Ep.* 7. — Hinc *Ovid.* 10. *Met.* 10. de *Eurydice.* Occidit, in talum serpentis dente recepto. Et figurate *Id.* 11. *ibid.* 416. cui prolians latima frigus Ossa receperunt. et 5. *Fast.* 403. Virus edax superabat opem: penitusque recepta Ossibus et toto corpore pestis erat. — 5. Item refugium præstare, ricettare, ricoverare: ut recipere servum, abscondendi causa refugium ei præbere apud se. *Ulp. Dig.* 11. 3. 1. Et est proprie recipere, abscondendi causa refugium servo præstare vel in suo agro vel in alieno loco edificiove. *V. RECEPTOR.*

II.) Translate. — 1. Universim usurpatur pro assumere, permittere, pati. *Cic.* 6. *de republ.* 11. Nec inconstantiam virtus recipit, nec varietatem natura patitur. *Id.* 3. *Off.* 33. 119. Qui se dirempturos controversiam putaverunt, si cum honestate voluptatem-cupulavissent. Non recipit istam conjunctionem honestas; aspernatur, re-

pellit. *Cæs.* 7. *B. G.* 25. Plerumque in summo periculo timor misericordiam non recipit. *Liv.* 29. 24. Cunctationem res jam non ultra recipit. *Id.* 7. 14. Nec recipientia jam dilationem re. *Fellej.* 2. 130. 3. Si aut natura pallii, aut medicocris recipit bonum-de his queri. *Id.* 2. 97. 2. Adolescens tot tactarumque virutum, quot et quantas natura mortalis recipit, di quante è capace. *Seneca Thyest.* 534. Recipit hoc regnum duos. h. e. capit. *Colum.* 12. *R. R.* 49. 5. Hæc oliva recipit quæcumque volueris condituram. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 28. 29. (101). Si recipiatur poetica fabulosa, se si ammetta, a le si dia sede. *Horat.* *Art. P.* 256. Spondeos stabiles in iura paternæ (iambus) recipit. *Quintil.* 8. 6. 2. Tropi necessarii etque in usum recepti. — Hinc receptum sæpe dicitur, quod est usu receptum, usitatum, in more positum et probatum omnibus. *Festus p.* 28v. 13. *Müll.* Receptus mos est, quem sua sponta civitas alianum adscribit. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 2. 5. (24). Quin et absentes tinnitu aurium præsentire sermones de se, receptum est. et creda comenementa. *Tac.* 2. *Ann.* 85. More inter veteres recepto. *Plin.* 5. *Ep.* 21. sub fin. et 7. *Ep.* 17. Est omnia iniquum, sed usu receptum. *V. RECEPTUS* in 6a. — 2. Speciatim est suscipere, accipere, intraprendere, imprendere. *Cic. Rosc. Am.* 1. 2. Quæ me igitur res impulit, ut causam Sex. Rosci reciperem? *Id. Divin.* in *Q. Cæcil.* 8. 26. Ego in hoc iudicio mihi Sicularum causam receptam, populi R. susceptam esse arbitrar. Ubi *Ascon.* Suscipitur tantum, recipitur pere: suscipitur quod principala est, recipitur quod hinc pendet: suscipitur solum aliquid propter se, recipitur etiam propter aliud. *Ter. Phorm.* 5. 8. 8. Verehamini Na non id facerem, quod recepissem semel? *Cic.* 7. *Verr.* 71. 183. Receptum officium persolvere. *Forcellino* est promissum, quod eodem recidit. *Sueton.* *Tit.* 6. Receptaque ad se omnia officiorum cura. — Et generalit. *Liv.* 45. 5. ad fin. Quæ perpetrata temere ciede, subit estemplo animam, in se nimirum receptam habem, quæ Evandri fuisset. *Cic. Planc.* 2. 6. Non solum hujus dignitatis lactura facienda est, sed etiam largitionis recipiende suspicio est. *Id. Orat.* 10. 35. Volo enim mihi tecum communis esse crimen, ut, si sustinere tantam questionem non potuero, injusti acrius impositi tui culpa sit, mea recepti. — Hinc recipere in se periculum, periculum præstare. *Ulp. Dig.* 19. 2. 13. Nisi periculum quoque in se artiffes receperit. — 3. Sæpe est polliccor, promitto. Ret autem quiddam amplius, quam polliccor, quia significat rei eventum et periculum in se suscipere, promittere, assicurare, impegnari. *Cic.* 5. *Phil.* 18. 51. Promitto, recipio, spondeo, C. Cæsarem talem semper fore civem, qualis bodie sit. *Id.* 13. *Att.* 1. De æstate polliceris vel potius recipis. *Id.* 6. *Fam.* 12. circa med. Pene mihi non solum confirmavit, verum etiam recepti, se etc. *Plancus ad Cic.* 10. *Fam.* 21. Omnia ei petenti recepi, et ultro pollicitus sum. *Id. ibid.* 7. Omnia me recipi publicis præstitisse, quæ et tus exhortatione excepi, et mea affirmatione tibi recepi. *Cic.* 1. *Fam.* 9. ante med. Quid tibi la de me recepisset, in memoriam redegit. *Liv.* 40. 35. a med. Si neque de fide barbarorum quidquam recipere, aut affirmare nobis potes. *Cic.* 11. *Fam.* 1. a med. Pro Cassio et te, si quid me vultis recipere, recipiam. *Id.* 5. *Att.* 17. Mihi diligentissime se, ut annui essemus, defensurum, receperat. *Id.* 2. *Orat.* 24. 101. In quo est illa quidem magna offensio vel negligentia, susceptis rebus, vel perdidit, receptis. *Liv.* 33. 13. sub fin. Si pax non impetrat ab senatu foret, obsides pecuniamque reddi Philippo, receptum est. — in-tegra locutio est ad, vel in me recipio. *Plaut. Mil. glor.* 2. 2. 74. Tute annus si recipere hos ad te dicis, confidentia est Nos inimicos profiligare posse. *V. A.* Dico et recipio ad me. *Ter. Heaut.* 5. 5. 12. Ad me recipio: faciet. *Solim.* 21. Veri periculum ad me non recipio. *Cic.* 13. *Fam.* 10. n med. Separatim promitto, in meque recipio, fore eum tibi et volupati, et nui, et *ibid.* 17. ad fin. Spondeo, in meque recipio, eos

esse Curis moras, ut etc. — *Recipere fidem*, idem dare, promittere, recipere. *Cic. 2. Att. 22.* Sed fidem recipiam tibi et ipsum et Appium de ma: hanc si ille non careret, ita laturum, ut omnes intelligeret etc. Sunt qui aliter teg., eed repugnante Gronovio ad *Senec. Ep. 54. eub fin.* ¶ 4. *Recipere nomen alicujus*, dicitur prator, quum ejus accusationem admittit, sumque inter reos numerat. *Cic. 4. Ferr. 38. 94.* Pacilius quidem accedit: est, et licet, nomen absentis deferre se valla: ista verna at licet, et fieri solere, at se recepturum. et *ibid. 42. 102.* Qui interfuerint, quum nomen absentis recipere. *Val. Max. 3. 7. n. 9.* Lex Memmia eorum, qui reipublicae causa abessent, recipi nomina vetabat. — Hinc allam *Tac. 2. Ann. 74.* Hi crimina et accusationem, tamquam adversus receptos jam reos, instroebant. *Id. 3. ibid. 10.* Neque recepti sunt inter reos Carianus Caler, servo accusante, aut Julius Densus. — Hinc Part. prator., cuius plurima superius exempla retulimus.

Receptus, a, um, adjective quoque nupatur, unde *Comp. Recepti* et *Sup. Receptissimus*; et est usitatus, in more positus et probatus omnibus, consueto, usato, corrente, *τομὸς* (V. sub B. II. 1.) *Quintil. 3. 7. 23.* Publica recepta persuasio. *Id. 12. 10. 9.* Recepta religio. *Tertull. 4. adversus Marcion. 5. a med.* Auctoritas receptior. *pū accreditata*, et *Solin. praef.* Scriptores receptissimi, et *Ammian. 18. 4.* Qui (Domitianus) receptissima ioculatur lege, qua minaciter interdiserat, ne etc. — Hinc

Receptum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, *promissa, ἀπαγγελία*, pollicitum, promissum. *Cic. 2. Phil. 32. 79.* Promissum et receptum intervertit, ad eque transtulit. *Id. 7. Ferr. 53. 139.* Satis est factum Sicilia, satis officio ac necessitudine, satis promisso nostro ac recepto. *At Orellius legit ac maueri recepto.*

RECIPROCATIO, ōis, f. 3. reciprocatione, retrocedimento, *καταδρομή*, retrogressus, ejusdem vis retragrade repetitio, accessus et recessus.

I.) Proprie. *Plin. 9. Hist. nat. 8. 9. (29).* Observata aestus reciprocatione. *Id. 11. ibid. 24. 28. (83).* de praneorum telis. Longitudo illi a culmine, ad rarius a terra per illud ipleum velox reciprocatur. *Id. 8. ibid. 50. 76. (201).* de capris. Solertiam ejus animalis Mueianus viam sibi prodidit in ponte praetoli, duobus obvis et diverso: quum circumactum angustis non caperent, nec reciprocationem longitudo in exillata caca, torrente rapido minaciter eubterfueat; alteram decubuisse, atque ita alteram proculcata supergrassam. *Circumactus* est conversio corporis radeudicausa: reciprocatio est reditio per eandem viam non converso corpora, sed eissim et in tergum regrediendo. *Id. tornar indietro a ritroso. Gell. 14. 1.* Erratum sidrum reciprocatio. *h. e. regreſſio ad priorem locum emi, unde discesserat.*

II.) Translate. ¶ 1. Generatim. *Gell. 20. 1. ante med.* Reciprocatio talionum. *h. e. pœos talionis vicissim inflata. Tertull. 1. ad Nation. 19.* Aolmorum reciprocatio. *h. e. μετὰ πρὸς ἀλλήλους.* ¶ 2. Speciatim, in re grammatica. *Priscian. 12. p. 940. Putsch.* Illud quoque sciendum, quod sic non solum *ἄνθρωπος* vel *ἄνθρωπος*, sed etiam *ἄνθρωπος* vel *ἄνθρωπος*, sed etiam etc.

RECIPROCATUS, a, um. *V. RECIPROCO.*
RECIPROCATUS, us, m. 4. reciprocatio, ricambio. Est *Augustin. 11. de Gen. ad litt. 1. c. 11.*

RECIPROCE, adverb. reciprocando. *Varro 3. R. R. 17. 9.* Posteaquam meritima flumina immississet in piscinas, quae reciprocæ fluerent. Plurique alii leg. *reciproce*, quod improbandum; etenim non piscinae reciprocæ fluunt, eed flumina meritima alternis aestus reciprocant. *Priscian. p. 1142. Putsch.* Si ambulat, movetur. In hoc non possumus reciprocæ dicere: Si movetur, ambulat. Sic *Auct. Gromat. p. 112. Goes.* Quos Ilmites facies, in his limitibus reciprocæ terminos lapideos ponit.

RECIPROCORNIS, e, adject. *στρεψικαρπός*, cornua habens in se reſſera. *Liberius apud Tertull. Pall. 1. a med.* arietem vocat reciprocicornam, et ianicutem, et testitrahum.

RECIPROCITAS, atis, f. 3. idem ac reciprocatio. Vox a *Latice* espuogenda; legitur enim solummodo in *Not. Tir. p. 52.*

RECIPROCO, adverb. *V. RECIPROCO* in fin.
RECIPROCO, a, (avi), ſtum, are, a. 1. Quod ad vocis etymum attinet, *Varro 7. L. L. 80. Müll.* Ab *recipere reciprocæ* ſictum; aut, quod poscra procare dicitur. *V. RECIPROCO* init. Part. *Reciprocans, Reciprocatus et Reciprocandus* eub A. 1. — *Reciprocere*

A) Est repetere, in cootratiam partem reflectere, remittere, retrogradi, *rivolgere*, *muovere innanzi e indietro*, *ἀντιπρὶς*, *κατὰδρομή*.

I.) Proprie. — a) Activa *Sil. R. 15. 226.* Quas augeat (undae) veniens reſſuus reciprocet aestus. *Cic. 3. Nat. D. 10. 24.* Quid Chalcidica euripo in motu identidem reciprocando putas fieri posse constantius? *Liv. 21. 58.* Quum jam spiritum includeret ventus, nec reciprocere animam siceret. *Ennius apud Non. p. 165. 11. et p. 388. 33. Merc.* Rurea protus reciprocet flucte feram. *h. e. impellit et repellit. Gell. 17. 11.* In eam fistulam, per quam spiritus reciprocatur. *h. e. pulmooibus attrahitur ac remittitur. Arnob. 2. 18.* Auras accipit narius, at per anbellum reciprocatus redditur. *Rursus Gell. 9. 11.* Manu telum reciprocans incedebat. *h. e. subido vibrans ac retrahens. Liv. 28. 30.* Quiquerem eest credens, deprebeosam rapido in freto, in adversum aestum reciprocari non posse. *h. e. pro arbitrio regi et progreſſi aut regredi. Prudent. 10. aspi. orsp. 573.* Per eolis ignes juro, qui nostros dice Reciprocatis administat circulis. — b) Neutrorum mora, vel absoluta adhibetur pro reverti, redire, *andare e venire. Plin. 2. Hist. nat. 87. 89. (212).* Aestus maris accedens et reciprocans, maxime mirum, et *ibid. 100. (219).* Euripus id Eubaea septies die ac nocte reciprocans. et *ibid. 17. 14. (72).* Cur Veneris stella nunquam longius XLVI. paribus, Mercurioe XXXIII. a sole abcedent: saepe citre eas ad solem reciprocant. *Id. 9. ibid. 46. 70. (151).* Arcane urinant a reciprocando. — c) Et passive. *Id. 4. ibid. 13. 27. (93).* Aestus semper a Ponto profluens, nunquam reciprocatur. *h. e. nunquam Pontum versus redit.*

II.) Translate et passive usurpatur interdum pro mutua quadam consequentia a se invicem dependere, quod philosophi dicunt converti vel dici ad coconvertentiam. *Cic. 1. Divinat. 6. 10.* Siquidam ista sic reciprocantur, ut et ei diloatio sit, dii stat, et, si dii stat, est divinatio.

B) Veteres usurpant pro ultro citroque poscare, teste *Festo p. 274. 25. Müll.*, quae procare est petere; quod et *Varro* confirmat. *7. L. L. 80. Müll. V. init.* Subjicit *Festus* fragmenta duo es *Pacuvio* et *Plauto*, quae et valde corrupta sunt, et ulcumque legantur, ad poscendi significatidnem pertinere non possunt. *Pacuvii* verbo ita leg. *noooulli*: Penitiam ratem reciprocare. *Plauti* verba ita legit *Scalig.* ad *Fest.* Quasi tollens vel plium Græcum reciprocæ plana via. *h. e. eas et redeas; attollaris et deprimaris.* Sic reciprocare serram apud *Tertull. Cor. Mil. 3.* est impellere et retrahere, in diversam alternie trahere, quod faciunt qui ligna secant. *Omnia* hæc ad super. par. I. 1. pertinent.

RECIPROCO, a, um, adject. in se rediens: quasi se recipiens: vel a *reci*, pro re, et *proco*. *V. RECIPROCO* init. et *INCITEGA*. *Varro 7. L. L. 80. Müll.* Apud *Attium*: Reciproca tendens oervo equino epocita Tela. Reciproca est, quum anda quid profectum, redit eo. Itæc *Varro*. Ideo autem *reciproca tela* dixit *Attius*, quia quum a-platur ercui, retrahuntur quantum eborda patitur: dimissa in eam partem redunt, unde retrahabatur. Cf. *Servius ad Virg. 7. En. 741.* Catejam quidam esserunt tell genue esse tale, quæ acides sunt, quum, in hostem jaculantes, hanc, quibus eam adnesuerant, reciprocæ faciebant. *ἀντιπρὶς*, *κατὰδρομή* (it. che va e viene, *reciproco*; Et. qui revient par la même

route, *rétrograde*, qui *reflue*; *Πίσπ. reciproco*; Germ. *auf demselben Wege Zurückkehrend*; Angl. *going backward and forward, reciprocal*.

I.) Proprie at eapo dicitur de mari accedente ad litus et in se rasedente. *Sil. It. 3. 59.* Luna, immisis per capula bigla, Fertque refertus fre-tum: sequiturque reciproca Thetys. *Plin. 2. Hist. nat. 97. 99. (213).* Aestus maris paribus foter-vallis reciproc. *Id. 9. ibid. 57. 83. (176).* Reciprociis amobus mceatum litus. *Id. 16. ibid. 36. 66. (170).* Lacus maturus reciprocus. *h. e. rediens in se, poetquam esuoderit. Tac. 1. Ann. 70.* At Germanicus legiones, quas navibus vexerat, itinere terrestri P. Vitellio duendae tradit, quo levior classis vadoso mari innaret, val reciprocæ elderet.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim. *Plin. 2. Hist. nat. 44. 44. (115).* Concevi vatiūm stans acin-deotes inaequalitate idem resuuantem aera: quæ causa etiam voces multis in locis reciprocæ facit eius *finis*, *echeggianti*, *mutuo resonantes* et re-spondentes. *Id. toquens de natura culicem* formante, *11. ibid. 2. 1. (3).* Telum vero perfor-diando torgori, quo apiculavit ingenio! etc. ita reciproca gemioxit arte, ut fodiendo acuminatum pariter, soibendoque fistulosum esset. *h. e. ut progreſſi parforando posset, et sanguinem elui ad se trahere. Hieronym. Ep. 5. n. 1.* Nascentes amicitias fœderemus reciprocis epistolis. *h. e. mutuis, scambievoli, vicendevoli. Sic Auson. Epist. 7.* Cujus rei munus reciprocum in me colendo fastidisti. *Gell. 20. 1. a med.* Reciproce talio-nes. *h. e. quæ mutuo inliguntur. Id. 45. 18.* Pugaodi reciprocæ vices. *h. e. modo hac, modo illa acle cedente, at rursus urgente, instar marini aestus reciprocantis.* ¶ 2. Speciatim in re gram-matica. — a) Reciproca argumenta non alius absude quidam appellaverunt, quæ Græca *ἀντι-στρεφοντα*, b. e. quæ referri contra convertique possunt in eum, a quo dicta sunt. *Gell. 5. 10.* ubi festum eorum exemplum aſert. — b) Reciproca pronomina apud Gremmaticos eunt sui, eibi, se, et suus, a, um, quorum vie in ipsas personas transit, de quibus est sermo, vel in res ab ipsis possessas. *Priscian. 12. p. 940. Putsch.* — c) Versus reciproci sunt, qui si retro legantur, metrum servant, recurrentes, ut illa apud *Virg. 1. En. 12.* Musa mihi causas memora, quo numine iasso, et Nereides freta sic verrentes coruſa trantant, Flamine condensent ut Notus Icarium. Alla congerit *Diomed. 3. p. 515. Putsch. V. RECURRE*; et *Burmman. Anthol. Lat. T. 1. p. 558; et T. 2. p. 351.* — Hinc

RECIPROCO, absolute, adverbii more, est idem ac eum reponetione, Ital. in *compenso*. *Ca-pell. 9. p. 302.* Sed illud præ euocatis intimatum velim, quod dotie offerenda cumulaudæque reci-proco alias advenit virginis mater puellas. *V. Kopp. ad h. l.*

RECISAMENTUM, i, n. 2. *ritaglio, ἀνέμμυς*, frustum aequum, et veluti tamentum a re qua-piam recisum. *Plin. 34. Hist. nat. 11. 26. (111)* de æruginis. Oculissima vero contingit coronario rum recisematis in ecetum additis. *Auct. facer. fragm. apud A. Matum in præf. ad Cic. de Re-publ. p. LXV. ed. 2.* Ac duo recisamenta to-tius pyramidis.

RECISIO, ōis, f. 3. *ricidimento, taglio, ἀνα-τομή*, actus recidendi. *Plin. 21. Hist. nat. 4. 10. (21).* Omnis rosa recisione atque ustione pro-ficit. *Ulp. Dig. 28. 5. 33. ante med.* Si forte Felcidia interveniens recisionem esset legatorum factura. *Alii leg. rescisionem.*

RECISUS, a, um, particip. *V. RECIDO.*
RECITATIO, ōis, f. 3. ¶ 1. Generatim est actus recitandi, pronuntiandi, lectio, *recitamento*, *recitazione, lettura, recita, ἀνάγνωσις, ἀπαγγελία*. *Cic. Dom. 9. (22).* Reclatio litterarum. *Id. Cluent. 51. 141.* Crassus ita Brutum ultus est, ut eum recitationis sum pœoliret. *Id. 2. He-reenn. 10. 15.* Quum hæc crunt considerate, statim noitæ legis expositione, recitatione, col-laudatione utemur. *h. e. enumeratione et alie-gatione exemplorum et rerum judicatorum ad rem confirmandam. V. vocem sequent. t. ¶ 2.* Specia-tim de recitatione poematum, historiarum, ora-

Monum. *Plin.* 1. *Ep.* 13. in fin. Possum scribere aliquid, quod non recilem, ne videar, quorum recitationibus assul, non auditor fuisse, sed ereditor. *Id.* 3. *Ep.* 15. Videor jam nunc posse rescribere, esse opus pulcrum: al modo mihi non imposuit recitatio tua, legis enim suavisime et perillissime. *Tac. Dial.* de orat. 10. sub init. Quando enim recitissimarum recitationum fama in totam urbem penetrat? Adde eund. *ibid.* 9. et *V. voc.* sequent. 2.

RECITATOR, oris, m. 3. ¶ 1. Generatim est qui recitat, recitatore, ἀναγνώστης. *Cic. Cluent.* 51. 131. Tres et ipse exclavit recitatores cum singulis libellis. *Id.* 2. *Inuent.* 47. 139. Neque enim vos scripsi sui recitatores, sed voluntatis interpretas fore putavi. — Proprie sic dicebantur, qui in iudicio recitabant libellos, testimonia et alia, quae allegabantur ab actoribus, ut liquet ex cit. *Cicer.* loco *Cluent.*, quem integrum lege. ¶ 2. Speciatim recitatores dilecti et poetar, aut oratores, qui in ceteris amicorum aut publice scripta sua recitabant. *Plin.* 1. *Ep.* 13. Subinde sibi nunciari jubent, an jam recitatur intraverit, an dixerit praefationem, an magna ex parte evolaverit librum. *V. eund.* 3. *Ep.* 18. 5. *Ep.* 17. et 7. *Ep.* 17.; et *Tac. Dial.* de orat. 9., ubi multa de hoc more recitandi habentur: quae, et alia fere omnia huc pertinentia, collegit *Zippius* centur. 2. ad Belg. *ep.* 48. *Seneca Ep.* 95. Recitator historiam ingentem attulit, minutissime scriptam, acutissime plicatam; et magna parte perfecta: deinam, inquit, al vultis, Acclamator: recita, recita, ab his, qui illum obmutescere illico cupiunt. *Horat. Art. P.* 474. Indoctum doctumque fuit recitator acerbus.

RECITATUS, a, um. *V. voc.* seq.

RECITO, as, avi, atum, are, a. 1. (re et cito, quod a cieo). Part. *Recitans* 2.; *Recitatus* 1. et 2.; *Recitaturus* 2.; *Recitandus* 4. — **Recitare** ¶ 1. Generatim est scripturnam vel orationem vel aliud ejusmodi clara voce legere, ut alii audiant et intelligant; et proprie dicitur de illa, qui in causis libellos legunt et testimonia, recitare, leggere ad alta voce, ἀναγνώσκω. *Cic. 4. Ferr.* 8. 23. Quid ego nunc hic Sexti Pompeii Chlori testimonium recitem? *Id.* 10. *Fam.* 12. Cave, putes, ullas litteras unquam graviore, quam tuas, in senatu esse recitatas. *Id. Dom.* 32. 83. Patrem tuum L. Philippum censor avunculum suum praeterit in recitando senatu. *Id.* 5. *Ferr.* 10. 25. Da, quae, scribis: recitat ex eodice. *Id. Cluent.* 48. 135. Quod elogium recitasti de testamento Cn. Egnatii patris. *Id. Caelin.* 19. 54. Testamentum ai recitatus heres esset pupillus. *Sie Plin.* 7. *Hist. nat.* 52. 53. (177). Aperto testamento recitatus heres. *Rursus Cic. Planc.* 30. 74. Recitetur oratio, quae propter rei magnitudinem dicta de scripto est, si legga, et Quint. 29. 89. Postea recitavi edictum, quod aperte dominum de praedio detrudi vetat. *Sueton. Aug.* 84. Ne pericula memoriae adiret, aut in ediscendo tempus absumeret, instituit recitare omnia. ¶ 2. Speciatim, mos fuit poetis quoque et aliis postea scriptoribus, privatim in amicorum domibus lucubrationes suas legere, antequam ederentur, ut iudicium etque censura de his fieret, vel ostendendi ingenii gratia, quae de re *V. RECITATOR* 2. *Plin.* 6. *Ep.* 15. in fin. Tam sollicita recitaturis providendum est, non solum ut sint ipsi sani, verum etiam ut sanos adhibeant. *Horat.* 1. *Sat.* 4. 73. Nec recitem quidquam, nisi amica, idque eoetis, Non ubivis, eorumque quibuslibet in medio qui Scripta foro recitent, sunt multi, quique lavantes. *Ovid.* 4. *Trist.* 10. 45. Saepe tuoi solitus recitator Propertius ignes. *Juvenal.* 3. 8. mille pericula saepe Urbis, et Augusto recitantes mense poetar. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 222. Quum loca jam recitata revolvimus irrocati. *Ovid.* 1. *Pont.* 5. 57. ut recitata probantur Carminea. ¶ 3. Dicitur etiam de his, qui memoriter pronunciant, dire a mente, a memoria. *Cels.* 3. 18. circa med. de phreneticis. Quin etiam recitare, si qua meminerunt, cogendi sunt. *Quintil.* de clam. 6. 8. de muliere caeca. At ista legem recitat, at in cadaver filii perorat. *Martial.* 9. 84. spectant, qui

recitare solent. *h. e. bistriones.* ¶ 4. Significat etiam iterum clare, revocare. *Pelagon. Veterin.* 9. a med. Item ad pilos recitandus, per la remissionem delo.

RECLAMATIO, oris, f. 3. grido replicato, ἀναβόη, repetitus clamor. — a) In bonam partem. *Cic. 4. Phil.* 2. 5. Praeclara et lusculentia reclamatione vestra factum pulcherrimum Martialium comprobastis. *Id. ibid.* 1. 2. dherat: Nunc multo sum erectior, quod vos quoque, hostem illum esse, tanto consensu tanloque clamore approbavistis. — b) Item clamor qui adversandi aut improbandi gratia editur. *Apul. De Mag.* Anditla ne reclamationem omnium, qui adsum? auditia ne mendacii vestri damnationem?

RECLAMATIO, as, are, n. 1. frequentat. a reclamo. *Cic. Rosc. Am.* 22. 63. Reclamat istiusmodi suspicionibus ipsa natura.

RECLAMO, as, avi, atum, are, a. 1. (re et clamo). Part. *Reclamans* i. — Reclamare ¶ 1. Stricto sensu est contra elamare, clamore adversari, repugnare, ἀντιβόη, ἀντίγω (It. contraddire gridando, opporsi colle grida; Fr. se récrier contre, s'écrier pour s'opposer, contredire, réclamer contre; Hisp. clamar mucho y en alta voz contra, reclamar, oponerse contra; Gerin. dagegenrufen, schreien, heftig entgegenrufen, widersprechen; Angl. to cry or bawl out against, oppose with clamour, deny with a loud voice, gainsay. Usurpetur cum additis. *Cic.* 3. *Orat.* 50. 196. In his si paulum modo offensum asti, theatra tota reclamant. *Id.* 5. *Phil.* 8. 22. Quum ejus promissa legiones fortissimae reclamarent. *Plin.* 3. *Ep.* 9. Quum mihi quidam a iudicibus ipsis pro reo gratiosissimo reclamarent. *Cic. Balb.* 5. 12. Una voce omnes, ne is Juraret, reclamasso. *Justin.* 24. 2. 10. Reclamante Ptolemaeo filio, fraudem subesse etc. *Sueton. Aug.* 37. Reclamantibus cunctis, astra melastatem ejus imminui, quod etc. *Zamprid. Elagab.* 31. Avia suae varia reclamante, quod omnia perditurus esset. *Horat.* 1. *Ep.* 17. 62. «Quere peregrinum» vicinia reuca reclamat. — b) Absolute. *Liv.* 3. 21. Consules fuere in palrum potestate: tribuni, reclamantibus consulibus, relecti. *Sie ibid.* 27. Reclamantibus frustra tribunus, magni duo exercitus scripti. — c) Passive impersonaliter. *Cic. 1. Fam.* 2. Ejus orationi vehementer ab omnibus reclamatum est. *Sie Id. Dom.* 4. 10. Ab universo senatu reclamatum est. — d) Cum Nomina. *rel. Lucret.* 1. 623. Cul quoniam retio reclamata vera negelue Credere posse animum etc. — e) *Phaedr.* 4. 17. Reclamant omnes, vindicandum injuriam. *h. e. elebant: vet iterum clamant, quia ibid.* fustibus propulerant, et primam illam injuriam vindicaverant. Pro exelamare est etiam in illo *Auson. Edyll.* 15. 19. Iuturna reclamat: Quo vitam dedit aeternam? Ita *Forcellinus*; nihil tamen obviare videtur, quominus et haec duo ad superiora referantur. — f) Passiva. *Quintil.* 12. 1. 14. Nunc de his dicendum est, quae mihi quasi conspirationes quadam vulgi reclamari videntur. *h. e. oblici, opponi.* ¶ 2. Poetica est resonare, risuonare. *Virg.* 3. *G.* 261. et scopulis illisa reclamant. *A. quora. Stat.* 3. *Theb.* 120. Fervet inter gemitu, et plangoribus arva reclamant. *Id.* 4. *Silv.* 5. 20. canentis Mutus ager domino reclamant. *fa eco, risponde.* ¶ 3. Interdum est vocare, vel iterum vocare, chiamare, richiamare. *Val. Flacc.* 3. 596. Rursus Hylan, et rursus Hylan per longa reclamant Arva. *Id.* 8. 172. In vacuo dant verba Notos, domoiamque reclamant Nomine. ¶ 4. Idem est ac proclamo. *Paul. Dig.* 41. 2. 3. circa med. Si ex possessione servitutis in libertatem reclamaverit, et liberale iudicium impioraverit. *V. PROCLAMO.*

RECLANGO, gis, gere, n. 3. (ra et clango). Legitur tantum Particip. *Reclangens*, et est contra autvalde clangens, resonans. *Ammian.* 17. 7. 4. Et quoniam acclivitate collium medes plerique derehebantur, allae super alias concoldebant, reclangentibus cunctis sonitu ruinarum immenso.

RECLAUDO, dis etc. et

RECLAUSUS, a, um, partic. *V. RECLUDO* int.

RECLINATIO, oris, f. 3. declinatio, fuga. *Am-bros. de bon. Mort.* c. 3. Nulla regulas a perturbationibus, nulla a laboribus reclinatio.

RECLINATORIUM, ii, n. 2. dossiere, spalliera, ἀνακλιντήρ, fulcrum docti, seu capiti in lectis et sellis seu cathedris. *Isid.* 19. *Orig.* 26. Fulera sunt ornamenta lectorum, dicte, quod in his falcimur, id est sustinemur, vel quod toros fulciant, sive caput: quae reclinatoria vulgus appellat. *Cf. Fulgat. interpr. Cantic.* 3. 10. Ferulum fecit sibi rex Salomon de lignis Libani: columbas ejus fecit argenteas, reclinatorium aureum, ascensum purpureum.

RECLINATUS, a, um, particip. *V. RECLINO.*

RECLINIS, e, adject. Esi et alia forma *Reclinus* apud *Popisc. Firm.* 4. Iocudem superpositum pectori, constanter aliis tundentibus, pertulit, quum ipse reclinus, ac resopinus, et curvatus in manus penderet potius, quam jaceret. *Alii leg.* reclivus, sed minus recte. — *Reclinis* est idem quod reclinat, innixus, inebnens, inclinato, appoggiato, mezzo coricato. — a) Absolute. *Ovid.* 10. *Met.* 558. Inque alius juvenis posita cervicis reclina. *Alii leg.* recumbens, alii reclineos. *Martial.* 9. 92. Sic in gramine floreo reclinis. *Sil.* 11. 5. 489. pervaserat altam in silvam, et prius reclinis ab icibus ulmi Targa tuebatur trunca. *Tac.* 13. *Ann.* 16. Illa ut erat reclinis, et nescio illalla. *Seneca Herc.* *Cel.* 1643. Eger reclini pectore immugit leo. — *Reclina* sellule, *h. e. lt. poltrona. V. SELLULA.* — b) Cum Dat., vel cum Accus. et prap. super. *Val. Flacc.* 4. 535. Reclinis atralla. *Seneca Phoeniss.* 409. basla. *Id. Hippol.* 385. sedis aurata toro. *Stat.* 4. *Silv.* 3. 69. Vulturis pontis Caesarei reclinis arcu, pro areul. *Tuc.* 14. *Ann.* 5. Accronia super pedes cubitantis reclinis. *V. RECLIVIS* ad fin.

Homonym. Differunt acclinis et reclinis, si vim vocum speetes: ille est in anteriorem partem flexus et innitens; hic in tergum, vel in latus reclinat.

RECLINO, as, avi, atum, are, a. 1. (re et clino, quod in compositis tantum usurpatur). Part. *Reclinatus* i. — Reclinare est reflectere, recurrere, ἀνακλινω, inclinare, piegare, appoggiare. I.) Proprie. — a) Active. *Cels.* 6. *B. G.* 26. extr. Huc quum ea ex consuetudine reclinaverint, infirmas arbores pondere affligunt, atque una ipsae educlunt. *Virg.* 12. *En.* 130. Desigunt tellure hastas, et scuta reclinant. *Cic. in Arat.* 417. At Cepheus esput atque humeros palmasque reclinat. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 3. 11. (40). Candido ovorum in oculis et pili reclinantur. — *Stat.* 9. *Theb.* 369. Scrutaturque menu galeas, et prona reclinat Corpora. *h. e. vertit, invertit, rivolta, ut Forcellinus interpretatus est.* — b) Particip. *Reclinatus* mediocum apud Graecos more usurpatur, et est retro inclinat, iacens cubito innixus, recumbens, reclinis, mezzo coricato, appoggiato, inclinato, ἀνακλινδης. *Cels.* 6. *B. G.* 26. de alcibus. His sunt arbores pro cubilibus: ad eas se applicant, atque ita paululum modo reclinata quietem capiunt. *Seneca Ep.* 36. a med. Ut pra vallo vigilat, et ne pilo quidem locumbat: quia solet obrepere interm somnus in aliquod admniculum reclinata. *Horat.* 2. *Od.* 3. 6. Seu te in remoto gramine per dies festos reclinat beatis Interiore nota Falerni. *Petron. fragm. Tragur.* 39. *Burm.* Reclinatus in cubitina. Similiter reclinare pro reclinari, jacere dixit *Feniant. Fort. Vit. S. Radeg.* 5. Item, nocturno tempore, quum reclinare (regina) cum prioclope etc.

II.) Translate. *Seneca Consol.* ad Marc. 2. Octavia Marcellum amisit, cui et avunculus et socer incumbere coepat, in quem onus imperii reclinare. *Horat. Epod.* 17. 24. Nullum a labore me reclinat ollum. *h. e. leval, at reclinare me alati.*

RECLIVIS, a, um. *V. RECLINIS* int.

RECLIVIS, e, adject. Alia forma *RECLIVUS*, a, um, legitur apud *Venant. Fortun.* *Vit. S. Mart.* 3. nave recliva. — Ceterum reclivis est retro inclinat, obliquus, erio all'indietro, d'ad-

κλῆτος. *Pallad.* 1. *R. R.* 6. 15. Frumescit o-
mnia maxime latantur patenti campo et soluto
et ad solem reclinat. *Id.* 7. *ibid.* 2. 3. Vehiculū
quadrata superficies tabulis molitur, quae, forio-
secus reclinat, in eumdem reddat spatia largiora.
Alii utroque loco reclinat legi, sed minus apte,
quia reclinat de tota, reclinat de animantibus
proprie dicitur: quod discrimen etiam inter ac-
clivis et acclivis statuimus. Quae minus recte
il quoque fluctat, qui in locis *Martialis*, et *Ta-
citi*, quae in RECLINIS allata sunt, reclinat re-
ponunt.

RECLUDO, die, si, sum, dere, a. 3. (re et clau-
do). Aliam formam *Reclaudo* *V.* sub *A. I.*; *Partic-
ip.* *Recludens* sub *A. II.* et *B. II.*; *Reclusus*
sub *A. I.* at *B. I.* et *II.*; *Reclusus* sub *A. I.* —
Recludere duo diversa significat, scilicet

A) Est, quod clausum erat, aperire, reserare.
ἀνοίγω (It. *aprire*, discludere; Fr. *ouvrir*; Hisp.
abrír; Germ. *etwas, was verschlossen ist, wie-
der aufschliessen, öffnen, erschliessen, hervor-
bringen, offenbaren*; Angl. *to open, thron open,*
unbar, unlock, reclude).

1.) Propria. *Plaut. Most.* 4. 2. 27. Pergem
pultare ostium. Heus, reclude: heus Tranio, etiam
aperis? *Id. Rud.* 2. 3. 82. Heus, equis in villa
est? equis hoc recludit? equis prodit? *Id. Capt.*
4. 4. 10. Cellas replegit omnes reclusitque arma-
rium. *Ovid.* 8. *Met.* 41. aratus hosti recludere
portas. *Virg.* 8. *Æn.* 243. Non secus ac si qua
penitus vi terra debiscens Infernas reseret eedes,
et regna recludat. h. e. parat ostendatque. et
10. *ibid.* 601. lutebrae animae, pectus mucrone
recludit. *Ovid.* 7. *Met.* 285. stricto Medea recludit
Ensa sanie lugulum. *Virg.* 1. *Æn.* 362. Au-
xiliumque vias, veteres telluris recludit Thesauros.
h. e. aperit ac promittit et 4. *ibid.* 646. conse-
qua recludit. h. e. vagina eripit. V. mox in *Re-
clusus*. *Id.* 2. *G.* 423. tellus quum dente recludit
unco. h. e. aratur, aut foditur. *Tac.* 2. *Ann.*
25. Recludere humum, scavare. — Sic *Particip.*
Reclusus est reseratus, apertus, apertus, ἀνοί-
γεις. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 103. reclusa Mane domo
vigilare, cileotil promare jura. *Petr.* 16. Reclusaque
subito foree admissum intrantem. *Ovid.* 14. *Met.* 776. arctis via reclusa. *Id. He-
roid.* 8. 17. Stabulis reclusis armenta rapere. *Val.*
Flacc. 4. 231. reclusaque Jaqua leil. *Quintil.*
7. 2. 41. Furtum in loco clauso vel recluso;
frequenti vel solo. *Colum.* 6. *R. R.* 33. 2. Sup-
puratio ferro reclusa linamente curatur. *Stat.*
2. *Silv.* 4. 32. de pittaco, quo, Mellor dilecte,
recluso, Numquam solus eras. h. e. aperta cavea
emisso. *Virg.* 4. *Æn.* 63. pectusque reclusae
Pectoribus inbiare, splendentia consiliis exta. spa-
rat, et 9. *ibid.* 423. simul ense recluso Ibat in
Euryalum, colla epada sguaia. — Alla forma
reclusa apud *Cicero*. 3. *Joann.* 118. Et prae-
dam exhaustis Afris rapiantque recludunt. Ubi
fortasse legendum est *reclusum*; quod partici-
pum tegitur apud *eundem*. *ibid.* 164. tunc esse
recluso diripit astrictam magno cum potere
pellem.

II.) Translata. *Ennius* apud *Cicero*. 3. *Nat. D.*
26. 66. Quibus ego Iram omnem recludam, at-
que illi perniciam dabo. *Horat.* 3. *Od.* 2. 21.
Virtus, recludere immeritū mori Caelum etc. *Id.*
1. *ibid.* 24. 17. Mercurius Non levis precibus fata
recludero. h. e. resolvere aliqua sperare viam,
qua vias reddamur. *Id.* 1. *Ep.* 5. 16. Quid non
ebrietas designat? opera recludit. scopre, divul-
ga. et *Virg.* 2. *G.* 114. tibi res aetiquae laudis
et artis Ingredior, sanctos ausus recludere fontes.
Tac. 2. *Hist.* 77. ad fin. Aperiet et recludet con-
necta et tumescuntia victicium patium vuloera
bellum ipsum. *Id.* 6. *Ann.* 6. Si recludantur
tyrannorum mentes, posse aspicui laniatus et latus.
Sic Sil. 1. 17. Tantarum causas iurarum odium-
que perenni Servatum studio, et mandata nepo-
tibus arma Fas aperire mihi, superasque recludere
mentes. h. e. consilia eorum, maxime Iudo-
nis. *Plin.* 6. *Ep.* 31. Quid jucundius, quam prin-
cipis Iustitiam, gravitatem, comitalem, in recessu
quoque, ubi maxime recluduntur, inspicere? si
mostratio.

B) Recludere adhibetur etiam pro claudere,
vel seorsum claudere, chiudere, rinchiudere, xz-
rachleia.

1.) Propria. *Stat.* 3. *Silv.* 4. 98. Sic est, et
speculum reclusit, imagine rapta. *Justin.* 26. 1.
7. Omolbus rebus aspollat in carcerem re-
cluduntur. *Id.* 1. 9. 16. Nec se ipsam scire, ali-
neq ax alla posse cogoscere, quia singula se-
paratim recluduntur. *Pallad.* 4. *R. R.* 10. 33.
Ficus receptes in novo vase stillit, et a se sepa-
ratae recludunt. *Tertull.* *Idol.* 17. extr. Nemi-
nem vinctat, neminem recludat, aut torqueat.
h. e. in carcere claudat. *Ammian.* 18. 10. 1.
Constantius, tamquam recluso Jani templo, stre-
tisque hostibus cunctis, Romam visara gestabat.

II.) Translata. *Sedul.* 5. *carm. Pasch.* 390.
nebulaque recludens Omnis, sollicitos odit stimu-
lator amicos. *Justinian.* 3. *Institut.* tit. 2. ad
fin. Quum salia absurdum erat, quod cognate a
pratore apertum est, hoc agnatis asse reclusam.

RECLUSIO, ōnis, f. 3. (recludo *A.*) apertura,
apertio. *Cael. Aurel.* 2. *Tard.* 1. Vicinus oculus
non valet facere reclusionem, conducta infle-
riore palpebro.

RECLUSUS, a, um. *V. RECLUDO.*

RECOGNO, a, um. *V. RECOGNO.*

RECOGNO, as, are, a. 1. rursus coquo. *Macrob.*
2. *Saturn.* 13. Illud tamen memorabile, eum,
quoad vixit, fors postea non recognovisset. Ita edit.
veteres, et *Aldi* alii cœnasce.

RECOGITATIO. *V. IRRECOGITATIO.*

RECOGITATUS, us, m. 4. cogitatio. *Tertull.*
Anim. 15. Deus recogitatus cordis in populo
praesent. Adde *eundem*. *Pall.* 6. et *Anim.* 7. ad fin.

RECOGITO, as, avi, atum, are, a. 1. (re et
cogito). *Particip.* *Recogitans*. — Recogitare est
iterum atque iterum cogitare, ripensare, ἀναλο-
γίζομαι. *Cic.* 2. ad *Q. fr.* 2. Sic tu mihi viderie
in Sardinia de forma Miquitiana, et nominibus
Pompejanis in otio recogitasse. *Plaut. Capt. prol.*
31. Homunculi quanti sunt! quum recogito etc.
Colum. 1. *R. R.* praef. 13. Saep mecum retra-
ctans ac recogitans, quam tuip consensu deser-
ta exoleverit disciplina ruris. Adde *Senecam*.
Vit. beat. 2; et *Tertull.* 1. ad *Uxor.* 4. et 1.
advers. *Marc.* 5.

RECOGNITIO, ōnis, f. 3. (recognosco). ¶ 1.
Est repetita agnitio, iterata ex intervallo cognitio,
recordatio vel commemoratio, recognitionis, ri-
conoscimento, ἀναγνώρισις. *Cic.* 6. *Verr.* 50. 110.
Qui talem istius animus est nunc in recogni-
tione scelerum suorum? *Plin.* 11. *Hist. nat.* 30.
36. (109). de formicis. Et quoniam ex diversis
convenit altera alterius igoara, certis dies ad
recognitionem mutuam quondam dantur. Hic ta-
men *Plinius* locum ad seq. paragr. pertinere vide-
tur. ¶ 2. Item pro inspectione, revisione. *Colum.*
11. *R. R.* 1. 21. Nam frequens recogni-
tio nec impunitatis spem, nec peccandi locum
praebet. *Liv.* 42. 19. Quia per recognitiōem
Postumil magna pars agri Campani, quem pri-
vati sua discrimina passim possederant, recupe-
rata in publicum erat. *Sueton.* *Claud.* 18. Re-
cognatio equitum. revista, rassegna, mostra della
cavalleria.

RECOGNITUS, a, um. *V. voc. seq.*

RECOGNOSCO, gnoscis, gnōvi, gnitum, gno-
ecere, a. 3. (re et cognosco). *Particip.* *Recogno-
ecens* 3., *Recognitus* 4., *Recogniturus* et *Reco-
gnoscendus* 3. — Recognosco ¶ 1. Est idem ac
rem olim cognitam denuo cognosco, agoosco,
iterum intelligo, video, considero, riconosco, re-
cognosco. *Cic.* 2. *Verr.* 5. 15. Nequa enim
mihi videtur hac multitudine, quae ad audiendum
convenit, cognoscere ex me causam voluisse; sed
ea, quae scilicet, mecum recognoscere. *Id. Deiot.* 2.
4. Perturbat me, C. Caesar, etiam illud loter-
dum: quod tamen, quum te penitus recognovi, ti-
mere desino. *Brutus* ad *Cicero*. 1. od *Brut.* 10.
Verba tua recognosce, et aude negare, serventis
adversus regem istas esse preces. *Ovid.* 1. *Fast.*
7. Sacra recognosces annalibus eruta priscis.
Cassius ad *Cicero*. 12. *Fam.* 12. Legi tuas litteras,
in quibus mirificum tuum erga me amorem re-
cognovi. ¶ 2. Item ad memoriam revoco, remi-

discor, richiamare alla memoria, rinvlare. *Cic.*
4. *Verr.* 6. 18. Quum Iulius in questura fugam
at Iulium recognosceret. *Id.* 1. *Cat.* 3. 6. Luca
sunt clariora nobis tua consilia omnia: quae etiam
mecum licet recognoscas. Meministi ne etc.? et
ibid. 4. 8. Recognosce tandem mecum illam su-
perioram noctem. *Id.* 1. *Tusc.* 24. 57. Se non
tum illa discere, sed reminiscendo recognosce-
re. *Id.* 3. *Verr.* 12. 32. Quae qualis fuerit, aut
meministi, aut ex eo, quem sui simillimum pro-
duxit, recognoscere potestis. ¶ 3. Item inspi-
cere, videre, recognoscere, far la rivista, riscon-
trare, esaminare. *Juetin.* 43. 4. 11. Massilien-
ses portas claudere, vigilias agere, stationem in
muris observare, peregrinos recognoscere. *Colum.*
1. *R. R.* 16. 8. Ergastuli mancipia reco-
gnoscere, ut explorat, an diligenter vineta sint.
et paullo post. Vestem, mantas pedumque teg-
mina recognoscat. *Id.* 6. *ibid.* 23. 3. Recogno-
sci grex potavit, numerusque censerit. *Id.* 11.
ibid. 1. 20. Recognoscere instrumentum rusti-
ci, et saepius inspicere ferramenta. *Justin.* 3.
1. 7. Recogniturus ad numerum militum et la-
arum industriam elagutorum. *Sueton.* *Aug.* 38.
Equitum turmas frequenter recognovit. *Id.* in
rassegna. et *Cat.* 27. Costidiarum seriem reco-
gnosceas. *Id.* *Ner.* 61. sub fin. In recognoscen-
de costidils. ¶ 4. Speciatim de acipitla est
perlegere emendandi et retractandi causa, rive-
dere, correggere. *Cic.* *Balb.* 5. 11. Nos Cn.
Pompeii decorum, Iudicium, de consilii sententia
pronunciatum recognoscemus? *Plin.* 4. *Ep.* 26.
Libellos legare et recognoscere. *Rursus Cic.* 4.
Verr. 77. 190. Uae omnia eumma cura et di-
ligentia cognita, et collata, et ab hominibus
honestissimis obsignata sunt. — Illic *descriptum*
et *recognitum*, formula est, qua sigillatim exem-
plum cum autographo rurs collatum, copia au-
tentica. *Cajus Dig.* 10. 2. 15. Si quae sunt
cautiones hereditarias, eae iudex curare debet, ut
apud eum maocant, qui majore ex parte beres
sit: ceteris descriptum et recognitum faciat, cau-
tione interposita, ut, quum res exegerit, ipsae exhi-
beantur. *Inscript.* *Vesibul Trajani Aug. liberti*
apud *Gruter.* 214. *DESCRIPTUM ET RECOGNITUM*
FACTUM IN PRONA EOIS MARTIS EX CONVENTARIO
QUEM VISIT PROPRARI CYPRIUS HOSTILIANE PER
T. RUSTIUM LYSIPPOXYM SCRIPSUM IN QVO SCRIPTUM
ERAT ID QVOO INFRA SCRIPSUM etc. — In exem-
plis militarium diplomatum fera semper legitur,
ut apud *Gruter.* 573. 1. Descriptum et recogni-
tum ee tabula aenea, quae ista est in ara, vel ad
aram gentis Iuliae, vel alibi etc. — *Recognovit*:
sic olim scriba publicus subscribat, postquam
exemplum cum autographo contulerat. In *descrip-
to Antonian* Pil apud *Spon.* *Miscell. antiqu.* p.
352. *Rescripi. Recognov. Undevicesimus. Rescripi*
est principis subscriptio: sequitur *Recognovit*,
tempa *Undevicesimus*, quod est tabellionis no-
men, qui Antonini eententiam ex autographis lit-
teris, ipsius permisso, descriptam ea recognovisse
testatur.

RECOGO, gie, gere, a. 3. rursus coquo. *Paulin.*
Nolan. carm. 35. 309. Si dubitae cineris in cor-
pora posse recogni etc.

RECOLLECTUS, a, um. *V. voc. seq.*

RECOLLIGO, ligie, ligi, lectum, ligere, a. 3.
(re et colligo). *Particip.* *Recolligens* II.; *Recol-
lectus* I. — Recolligere est colligare, vel rursus
colligere, ἀναλίσκομαι (It. *raccolgere*, unire in-
sieme, adunare; Fr. *réunir des choses séparées*,
rassembler, recueillir; Hisp. *reunir, volver á*
unir, juntar de nuevo, recoger; Germ. *was*
*zerstreut ist wieder zusammenbesen, - sam-
meln, - nehmen*; Angl. *to gather up again, col-
lect together*).

1.) Propria. *Colum.* 8. *R. R.* 5. 4. Circum-
ire cubilis, ut, quae nata sunt ora, recolligan-
tur, notenturque quae quoque die sint edita. *Zu-
can.* 1. 157. *de fulmine.* Ict stragem late, spar-
sasque recolligit ligoas. *Seneca* sub fin. *Apocoloc.*
Quumque recollector auderet militare talos etc.
Justin. 42. 3. 8. Recollecta multitudines, quae,
amisso rege, passim vagabatur, et *ibid.* 5. 11.
Cepit ex Crassiano exercitu recollecti. *Id.* 33.

2. 4. Recollego gladio, ad socios revertitur. *h. e.* recepto, recuperato. Sic *Val. Flacc.* 6. 254. Recollecta hostia, et *ibid.* 423. Ipse recollectis audax Ariasmenus armis desilit. *Ruricius Justin.* 23. 4. 8. Responso baruspicum admonitus pater, parvulum recolligit. *h. e.* quem ante exposuerat, rursus tollit, et educat. *Plin.* 4. *Ep.* 11. a. med. Quum in illud subterraneum cubiculum demitteretur, basissetque descendenti stola, veritit se, ac recolligit. *Id.* *ibid.* 13. ad fin. Actionem meam nuncumque potui, recolligi: addidi multa.

II.) Translate. *Cic.* 1. *Att.* 5. a. med. Etiam si cujus animus in te esset offensus, a me recolligi oportere. *h. e.* reconciliari, iterum in amicitiam uniri. *Ovid.* 7. *Met.* 215. Nunc opus est succia, per quos renovata senectus in florem redeat, primosque recolligat annos. *h. e.* recipiat, recuperet. *Id.* 9. *ibid.* 744. Quia enim firmas, teque ipsa recolligit, ipse: Consillique ioo pes et stultus excutis ignes? *h. e.* sanam mentem resumis, et respicis. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 9. 33. (129). Lac bibitur ab imbecillitate vires recolligentibus, quos atrophos vocant. *h. e.* deficientibus, recuperantibus. *Id.* 23. *ibid.* 7. 63. (122). Sticæ sici recolligunt ea e longa valetudine utilissimæ. a chi si ria. et 20. *ibid.* 5. 17. (35). Egri se recolligentes.

RECOLLOCO, as, are, a. 1. rursus colloco. *Cæc. Aurel.* 1. *Tard.* 1. a. med. Tum æger lecto recollocabundus.

RECULO, as, are, a. 1. iterum colo. *Scribon. Compos.* 268. Oleum recolare per tinctum duplex.

RECULO, colui, colui, cultum, colere, a. 3. (re et cilo). Part. *Recolens* 1. 1.; *Recultus* 11. 2.; *Recolendus* 11. 1. — Recolere est rursus colere (11. colere di nuovo, ricoltivare; Fr. cultiver de nouveau, travailler; Hsp. cultivar de nuevo, trabajar; Germ. wieder bebauen, wieder bearbeiten; Angl. to cultivate or till again).

I.) Proprie. ¶ 1. Georati est, ut diximus, rursus colere. *Ovid.* 5. *Met.* 647. partimque rudi data semina jussit Spargere humo, partim post tempora longa reculte. *Liv.* 27. 5. Desertam tandem recoli terram, frugiferam ipsi cultoribus, populo R. annonæ subsidium. *Id.* 39. 24. Metalla vetera intermissa recoluit, et nova instituit. *Val. Flacc.* 7. 68. Recolere agros. ¶ 2. Speciatim est rursus habitare, frequentare, revivare. *Phædr.* 1. 18. Nemo libenter recollit, qui læsit, locum.

II.) Translate. ¶ 1. Georati est rursus exercere, resumere, renovare, instaurare. *Plin.* 7. *Ep.* 9. circa med. Ut terræ varis mutatisque seminibus, ita ingenia nostra nunc hac, nunc illa meditatione recolantur. *Tac.* 3. *Hist.* 7. Galba imagines, discordia temporum subversas, in omnibus municipiis recoli jussit. et 1. *ibid.* 77. Reoens ab exilio reversos nobiles adulescentes, avili ac patris sacerdoti in solatium (Olio) recoluit. *h. e.* rursus honoravit. *Plaut. Merc.* 3. 2. 3. Certum est: antiqua recolam, et servibo mihi. ripiglierò i miei antichi vizii, et *Val. Flacc.* 2. 395. equando natorum tempora, gentem Qui recolant, qui sceptra gerant? rimettano. *Tac.* 3. *Ann.* 72. Lepidus, quamquam pecuniarum medicus, evitum decus recoluit. *rinnoù.* *Cic. fragm.* apud *Non.* p. 439. 2. *Merc.* Recolere dignitatem suam. *Id.* 1. *Orat.* 1. 2. Ad eas artes, quibus a pueris dediti fulmus, celebrandas interque nos recolendas. *Id.* *Arch.* 6. 13. Quantum (temporis) alii tribuunt tempestivis conviviis, quantum alex, quantum plia, tantum mihi egomet ad hæc studia recolenda sumpsero. *Clavilian. Cons. Prob.* et *Olybr.* 261. nostris celebrabitur undis iste dies, semper desipibus recoleto opimis. ¶ 2. Speciatim est meditari, reputare, memoria repetere, riandare colla memoria, ripensare, rimembrare, αναλογίζεσθαι. *Plaut. Trin.* 2. 1. 24. Hæc ago quum ago cum meo animo, et recolo, ubi quid eget, quam pretii sit parvi, apage te, amor: non places. *Cic.* 13. *Phil.* 20. 45. Quæ si tecum ipse recolis, æquore animo moriere. *Catull.* 62. 45. Simul ipsa pectore Atys sua facta recoluit, liquidæque mente vidit etc. *Virg.* 6. *Æn.* 680. Inclusas animas superumque ad lumen litras Lustabat studio recolens. *Ovid. Heroid.* 5. 113.

Noc tua (nam recolo) quondam germana canebat. *Ammian.* 25. 8. 13. Ejes iram metuebant et similes, recolentes quæ assidue (ille) pertulerit funera.

RECOMMUNISCOR, inmisceri, mentis sum, misceri, dep. 3. (re et communiscor) inventare, o ritrovar di nuovo, rursus communiscor, rursus excogito, cogitando invenia. *Plaut. Trin.* 4. 2. 70. Litteris recomminiscor. C est principium nominis. *h. e.* sectando litterarum vestigia, ipsum nomen inveniam.

RECOMMONEO, es, ere, e. 2. (re et commoneo). Part. *Recommoneus*. — Recommoneo est idem atque iterum commoneo. *Cassiod. Complex.* *Apocalyps.* 4. Ad quam (caritatem) illum redire habita satisfactione recomonet. *Id.* 1. *Timoth.* 4. Iterata eum insinuatione recomoneo, ut fidei depositum custodiat.

RECOMPENSATIO, ònis, f. 3. ricompensa, reciproca compensatio. *Althelm.* apud *A. Maium* in *Class. Auct.* T. 5. p. 597. Velim, ut hoc sit quidam fessa menti rata recompensationis portio.

RECOMPENSO, as, avi, atum, are, a. 1. (re et compenso) compensationem præstare. Legitur Part. *Recompensatus* apud *Lactant. Placid.* (edente *A. Maio* in *Class. Auct.* T. 3. p. 140). fab. 144. Si quidem virtutis successu eniteoll recompensaturus (*Meleager*) peltem monstri illius (*apri*) eum capite ipsi (*Atalanta*) dedit in testimonium laudis. Et Part. *Recompensans* apud *Auct. incert. Excerpt. de Constant. Chloro* etc., quæ *Ammiano* subijuncta edi solent, § 49. Zeno itaque recompensans beneficiis Theodoricum etc. Vocam confirmat *Thesaur. novæ Latinit.* ed. *A. Maio* p. 509. Recompensare, reddere. Et *Papir. Ravenn.* (a. 551.) apud *Marini Imp. Diplom.* n. 119. lin. 39. Promittimus nos, solidos, quos accepimus in pretio, eis recompensare.

RECOMPINGO, is, ere, a. 3. riattaccare, riunire, rursus compingo, unio. *Tertull. Resurr. carn.* 30. Recolligi, et recompingi os ad os.

RECOMPONO, pōnis, pōsi, pōitum, pōnere, a. 3. (re et compono). Part. *Recompositus*. — Recomponere est rursus componere, riunire, riaggiustare. *Ovid.* 1. *Amor.* 7. 68. Pone recompositas in statione comas. *Ulp. Dig.* 34. 2. 26. sub fin. Si lo hoc sint soluti, ut recomponantur. *Veget.* 3. *Veterin.* 47. 1. Fracturam recompones, at fasciis colligabis. V. RECONCILIO 1. b.

RECOMPÓSITO, a, um. V. voc. præced.

RECONCEDO, is, ere, e. 3. invicem concedo. *Gloss. Cyrill.* Ἀντικαταχώρη, reconcedo.

RECONCILIATIO, ònis, f. 3. ¶ 1. Generatim est actus reconciliandi, riconciliazione, pace, καταλλάγη. *Cic.* 3. *Cat.* 10. 25. Reconciliatio concordia. *Id.* *Harusp. resp.* 24. 51. Significat se illi amicissimum esse, et reconciliationem esse gratia factam. *Id.* post red. ad *Quir.* 5. 13. Quum provinciarum pactiones, reconciliações gratiarum sanguinis meo sancirentur. *Balb.* et *Opp.* ad *Cic.* post ep. 8. 1. 9. ad *Att.* Ut agat de reconciliação gratiæ suæ et Pompeii. *Liv.* 27. 35. De reconciliação etiam gratiæ eorum (consulum designatorum) in senatu actum est, principio facto a Q. Fabio Maximo. — In (*Livius*) magis implacabilis erat: et nihil opus esse reconciliação, eiebat. Sic *Id.* 40. 46. Quos conjuncti suffragiis suis populus Romanus, hac etiam reconciliação gratiæ conjungi a nobis sinat. *Sueton. Cæs.* 73. De reconciliação agere per amicos. et *Aug.* 17. Antonii societatem reconciliaçãoibus variis male focillatam abruptit tandem. *Id.* *Ner.* 34. Reconciliaçãoem simulare. *Justin.* 16. 1. 8. Inchoata inter fratres reconciliação. ¶ 2. Speciatim apud Ecclesiasticos Auctores est absolutio ab excommunicatione. *Alcim.* *Ep.* 15. Utrique notam excommunicationis indicite, donec a consortio criminali publica pœnitentiæ professione dissuescat, et tum, miserantibus vobis, gratiam reconciliaçãois accipiunt.

RECONCILIATOR, òris, m. 3. riconciliatore, καταλλάκτης, pacificator. *Liv.* 35. 45. Pbaneas reconciliatore pacis et disceptatore de lis, quæ in controversia cum populo R. essent, utendum

potius Antiocho censebat, quam duce belli. *Apul. de Mag.* Si Publicola regum esator, et Agrippa populi reconciliator etc. *h. e.* Menenius Agrippa, qui, prima secessiona pichis a patribus facta, ejus aonimus desit, ut est apud *Liv.* 2. 31.

RECONCILIATUS, a, um, particip. V. voc. seq. RECONCILIO, as, avi, atum, are, a. 1. (ra et concilio). Reconciliatio pro reconciliatio, et reconciliatio V. sub 2. a. — Particip. *Reconcilians* 1.; *Reconciliatus* 1. et 2.; *Reconciliandus* 1. — Reconcilio ¶ 1. Stricto sensu est idem atque in gratiam restituo, in concordiam reduco, pacem aut amicitiam rursus concilio et iungo, καταλλάττω, συνοικίζω (11. rappacificare, riconciliare, rimettere in grazia; Fr. ramener, réunir, rapprocher, reconcilier; Hsp. reunir, reconciliar, volver a conciliar; Germ. wieder zusammenbringen, -vereinigen in Freundschaft; Angl. to reconcile, make friends, restore to favour, conciliate). Usurpatur cum *Aecus. Ennius* apud *Rufiniam.* de fig. sent. et *eloc.* § 37. Pro malefactis Helena redeat, virgo perest innocens? Tua reconciliator uxor, mea necetur filia? *Cic. Prov. cons.* 9. 21. Quibus eum omnibus eadem respublica reconciliavit, quæ ellénarat. et *ibid.* 23. Hic me meus in rempublicam animus pristinus ac pereonis cum C. Cæsare reducit, reconciliat, restituit in gratiam. *Id.* 6. *Att.* 7. Aotum patris sui sori tui reconciliavit. *Id.* 1. *ibid.* 11. Ut egerem cum Luccelo de vatra vetere gratia reconcilianda. *Id.* *Dom.* 50. 129. Inimici in gratiam reconciliabentur. *Justin.* 7. 5. 2. Per eundem obidem cum Thebanis gratiam paci reconciliat. *Id.* 31. 4. 9. Antiochus tam assiduo colloquio reconciliatam ejus (*Hannibalis*) eum Romanis gratiam existimans, nihil ad eum, sicut solebat, referre. *Cic.* 5. *Fam.* 2. Quod scribis de reconciliata nostra gratia, non intelligo, cur reconciliatam esse dicas, quæ nunquam imminuta est. *Id.* 1. *ibid.* 2. Videbatur reconciliata nobis voluntas senatus esse. *Nepos Thasyb.* 3. Reconciliata pax. Sic *Liv.* 42. 48. Reconciliata pacem. *Id.* 2. 32. Nullam profecto, nisi in concordia civium, spem reliquam ducere: eam per æqua, per iniqua, reconciliandam civitati esse. *Id.* 8. 2. Prætor Samolibus respondit: neque contradicere, quoniam ipsos belli culpa sua contracti tadium ceperit, amicitia de integro reconciliatur. *Id.* 8. 36. Reconciliare animos militum imperatori. *Curt.* 6. 10. 11. Dextera tuam amplexus, reconciliati pignus animi. *Sueton. Aug.* 62. Reconciliatus Antonio post primam discordiam. *Tac. Germ.* 22. De reconciliandis invicem animis — pterimus in conviviis consultat. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 17. 18. 58. Reconciliantur apes lacte vel aqua mulsæ. *Nepos Mil.* 7. Parum insulam, opibus elatam, quum oratione reconciliare non posset. *h. e.* impellere, ut ad officium rediret, ridure ai suoi doveri, at *Cic.* 2. *Verr.* 1. 2. Addulsi enim hominem, in quo reconciliare existimstionam judiciorum amissam, redire in gratiam cum populo R. possetis, ricuperare. *Hieronym.* 8. in *Isai.* 26. 5. Reconciliantes mundum Deo. — ¶ 2. Speciatim, pro reducere, ridurre, ricondurre. — a) Cum Accus, *Plaut. Capt. prol.* 32. Nihil pretio parat, filio dum parceret: reconciliare ut facilius posset domum etc. et 1. 2. 64. Nam illum confido domum in his diebus me reconciliassere. *h. e.* reconciliatum seu reducturum esse. *Id.* dixerat *ibid.* 28. Sed si ullo pacto ille hac conciliari potest. Sic *ibid.* 3. 4. 43. Ego me liberum confido fore, si huius hac reconciliatio in libertatem filium. pro reconciliatio, reducere. — b) Absoluta. *Plin.* 6. *Ep.* 5. Qui modo ad Celsum, modo ad Nepotem, prout bio vel ille diceret, cupiditate audiendi versabant, at nunc quasi stimulant et accenderent, nunc quasi reconciliarent ac recomponerent, frequentius singulis, ambobus interduum propitium Cæsarem — precabantur. — c) Illic referri potest et illud *Varron.* 3. *R. R.* 16. 38. Ut reconciliata (apes) ad suum quæque opus et domicilium redeant. *h. e.* recreate, reflectæ, ricreate, ristorate, rimesse

Et *Apul. Florid.* 3. Minimum abluī, quā articulum etiam a crura fregit. Tamen articulus loco concessit, aque in turā adhuc fluxus est: et jam dum eum loquenti piega reconcilio etc. h. e. dum articulum in suum locum restitui magnū itū minus lacurso.

RECONCILITAS, sit, f. 3. reconciliatio. *Gloss. Cyrill.* Διαλλαγή φίλος, reconciliatio. *Ibid.* In præced. lemmate legitur: Reconciliatio, conciliatio.

RECONCINNATUS. *V. PRÆCONCINNATUS.*

RECONCINNO, as, are, a. 1. *risare*, ἀνακινεῖν, denuo compono, instaurō, repeto, arpolio. *Cic.* 2. ad *Q. Fr.* 6. Tribus locis edificio, reliqua reconclino. *Cæs.* 2. *B. C.* 15. Diuturni laboris detrimentum solertia et virtute militum brevi reconclinator. *Plaut. Men.* 2. 3. 73. Palam illam ad phrygionem ut deferat, ut reconcinnetur. et *ibid.* 3. 3. Huic ut addas auripondo unciam, jubeatque splatbar novum reconcinnari.

RECONCLUDO, is, ere, a. 3. Idem quod concludo, claudō. *Tertull. advers. Prax.* 16. a. med. Quem isit in Pitis tribunal impounit, et in monumento Joseph reconcludit.

RECONDITIO, ōnis, f. 3. actus recondendi, b. a. aliquid iterum condendi sive construendi. *Augustin. in Ps.* 58. *term.* 1. 6. Conclitum reconditiois invenit, ut destructis veteribus apothecis, novas construeret ampliores.

RECONDITOR, ōris, m. 3. qui recondit. *Augustin. Serm.* 178. 2. Si aordius est reconditor eorum, ulcerosus est raptor alienorum.

RECONDITORIUM, ii, n. 2. apotheca. *Isid.* 15. *Orig.* 5. Horrea a Græco, verbum ex verbo, repositoria, vel reconditoria dici possunt.

RECONDITUM, i, n. 2. et

RECONDITUS, a, um, particip. *V. voc. seq.*

RECONDO, dis, didi, ditum, dere, a. 3. (ra et condo). Particip. *Reconditus* I. et in fin.; *Recondendus* II. — *Recondere* est rursus condere, reponere, seponere, tegere, abscondere, abdere, ἀποκρύπτειν, ἀποκαμύειν (II. riporre, coprire, chiudere, nascondere; Fr. serrer, mettre en réserve, cacher, soustraire aux regards; Hsp. poner en reserva, poner a parte, retirar de lo publico a lugar secreto, esconder; Germ. zurücklegen, zurücklegend aufbewahren, entfernen, hinwegführen; Angl. to lay up, hoard, hide, reserve, shut up).

I.) Proprie. *Plaut. Stich.* 1. 3. 78. Aliquo reliquias (ciborum) recondas. *Horat.* 3. *Od.* 23. 2. prome reconditum, Lyde strenuus, Cæcubum. *Cic.* 2. *Invent.* 4. 14. Gledium cruentatum in vaginam recondit. *Id. fragm.* apud *Colum.* 12. *R. R. præf.* 2. Necessarium fuit aliterum foris et sub dio esse, qui labore at industria (victum) compararet; intus, qui tecis recondideret atque custodiret. *Colum.* 12. *R. R.* 53. 2. Oleum oligoeto novisque vasis recondito. et *ibid.* 16. 3. Foliis virginis uves contegunt, et ita in amphoras recondunt. *Id.* 7. *ibid.* 9. 8. Plurima glans vel cisternis in aquam, vel fumo tabulatis recondenda aut, *Schneider.* mailat condenda. *V. ibi alia.* *Id.* 2. *ibid.* 20. 5. Frumento in annos recondere. *Virg.* 2. *Æn.* 747. Ascanium Anchisenque patrem Teucrosque Penates Commendo sociis, et curva vaila recondo. *Ovid.* 1. *Met.* 139. Quisque recondidarat (humus), Stygiisque eduxerat umbris, Effodiuntor npes, et t. *ibid.* 649. de Somno, et rursus molli languora solutus Deposuitque caput, aratroque recondidit alto. et 12. *ibid.* 482. Caminus aggreditur, laterique recondere dunt Lustrat glebium: gladio loca pervia non sunt. h. a. Infigere, immergere. *Sic Virg.* 10. *Æn.* 387. ensē tumido in pulmone recondit. *Flor.* 1. 13. 11. Sacra in doiliis defurta terra recondere. *Alis leg.* terra. *Ovid.* 4. *Met.* 146. Ad nomen Thibres oculos jam morte gratos Pyramus eregit, viasque recondidit illa. *chluse di nuovo.* et 12. *ibid.* 15. Nidus erat volucrum bis quattuor arbore somma, Quæ almut, et matrem circum sua damna volatent, Corripuit terpens, avidaque recondidit alvo. *immerse, cacciò.* *Quintil.* 10. 3. 3. Ope arario re-

conditæ, unde ad subito carus proferantur. *Ovid.* 1. *Met.* 583. Inachus unus abest, imoque reconditos antro Fletibus euget aquas, et 4. *ibid.* 339. fruticumque recondita eliva Delituit. *Quintil.* 10. 3. 25. de *Demosthene.* Se in locum, ex quo nihil prospici posset, recondibat. — *Coedere sepultura gratia.* *Plin.* 7. *Hirt. nat.* 53. 54. (186). Quam Lepidus mortuus, flammæ vi a rogo ejectus, recondi propter ardorem non potuisset, iusta samentis alia nudus crematus est. — *NB.* Aliquando, ait *Forcellinus*, contraria significatio est promere, effundere. *Propert.* 2. 23. 30. Quam subito Triton ora recondit aquas. Sic duplicem habet et contrariam vim recludo, retego, retezo. Alit tamen ita interpretatur, ut Tritonis status effabre facta modo promeret, modo vero reconderet, seu absorberet aquas in aliquo Urbis fonte. — *Pro rursus condere, h. e. reedificare.* *V. in RECONDICO.*

II.) Translat. *Virg.* 5. *Æn.* 302. Multi præterea, quos fama obscura recondit. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 10. 30. Mens alia visa sic arripit, ut his statim utatur: eliqua sic recondit: a quibus memoria oritur. *Seneca Ep.* 8. In hoc ma recondidi, et fures clausi, ut prodese pluribus possim. mi sono rinchiuso, ritirato. *Seneca Herc.* Et. 476. Quidquid arcani apparui, penitus recondas, et fide tecta premas. h. e. silentio teges. *Tac.* 1. *Ann.* 7. extr. Verba, vultus (procerum) in crimen detorque, recondere. h. e. eita mente reponere, suo tempore ulturus. *Sic ibid.* 69. extr. Odis in longum Iacchos, quæ reconderet, auctaque promeret. — *Hinc Particp.* præter. pass., cujus plurima copiarum exempla retulimus.

Reconditus, a, um, adjective quoque usurpatur, unde *Comp. Reconditor* II., et aut repositus, repositus, clausus, riposto, chiuso, nascosto, ἀποκρυπτός, κρυπτός.

I.) Proprie. *Cic.* 6. *Ferr.* 10. 23. Quod celari opus erat, habebant depositum ac reconditum. et *ibid.* 20. 42. Statuerunt, se nihil tam clausum, neque tam reconditum posse habere, quod non insula cupiditati aperitissimum promptissimumque esset. *Id. t. Orat.* 35. 161. Multa magnificæ res constructæ ac reconditæ. *Catull.* 34. 9. de *Diana.* Montium domus ut foras, Silvarumque virentium Saltuumque reconditarum. *solinghi, ermi, appartati.* et *Cic.* 5. *Ferr.* 89. 207. Locus intra oceanum jam nullus est, neque tam longinquus, neque tam reconditus, qui etc. — *Hinc In recondito habere*, clausum in arca habere. *Plin.* 33. *Hirt. nat.* 1. 6. (35). Unum anulum in minimo digito habuisse, pretiosioris in recondito supellectilis presentatio est. — *Hinc aliam Recondita, orum*, n. plur. 2. sunt loca recondita. *Cæs.* 3. *B. C.* 105. Pergam in occultis ac reconditis templi, quo præter sacerdotes adira ses non est, quæ Greci adura appellant, tympana sonuerunt. *Ita legit Nipperdelus; vett. Edit.* in occultis ac remotis templis.

II.) Translat. est occultus, abstrusus, tectus, abditus, astruso, occulto, coperto, secreto, recondito. — a) In bonem partem. *Cic.* 3. *Nat. D.* 16. 42. Qui interiores scrutantur et reconditis litteras. *Id. Brut.* 11. 41. Exercitationem meotis a reconditis abstrusis rebus ad causas forentes popularerque reducere. *Plin.* 5. *Ep.* 8. a. med. Narrat sane illa, narrat hæc, sed aliter. Huic plerique humilia et sordida, et ex media petite: illi omnia recondita, spleddida, excelsa conveniunt. *Cic.* 11. *Fam.* 21. in fin. Si quid erit occultus, et, ut scribis, reconditum, meorum elliquem militum, quo fidelios ad te litteras perferantur. *Id.* 2. *leg. Agr.* 16. Quid Egyptus? ut occulte latet! at recondita est! ut furtim tota decemviris traditur! *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 4. 10. A me es, quæ in promptu erat, dicta sunt: a Lucullo autem reconditiore desiderio. *Id. Brut.* 79. 274. M. Cælius non fuit orator unus a multis: potius inter multos prope singularis fuit: ita reconditas exquisitasque sententias mollis et pellucens vestiebat oratio. *Augustus apud Sueton.* 86. Reconditorum verborum factores. h. e. inusitatorum, obolitorum. — b) In malam partem.

Cic. Quint. 18. 59. Vixit temper inculte etque horride: natura tristi ac recondita fuit: non ad solarium, non in campo, non in convivis vastatus est. *ritrata e solitaria.* — *Hinc*

Reconditum, i, n. 2. absolute, substantivorum mora, *V. sub I.*

RECONDICO, dis, didi, ditum, cere, a. 3. (re et condo). Part. *Reconditus* I. et in fin. — *Recondere* ¶ 1. Est rursus condere, prendere di nuovo a pigione. *Ulp. Dig.* 19. 2. 13. ad fin. Qui impleta tempora conductionis, remansit in conductione, non solum recondisse videbitur, sed etc. *Plin.* 29. *Hirt. nat.* 1. 8. (22). Notum est, ab eodem Charrida (medico) unum ægrum ex provincialibus HS. ducentis reconditum. ¶ 2. Est etiam retro condere, vel aliquid vebeodum condere. *Quintil. declam.* 12. 18. ad fin. Claris nostra vecturam facit, et vicinarum civitatum copias recondit. h. e. vendendas concludit. — *NB.* In illo Festi p. 277. 3. *Müll.* *Reconditæ* fecerit: et condera urbem, fecere, edificare; ut Cincius testatur in libro de verbis priscis: *Scalig.* legit recondit, refecerit: alii reconderit, refecerit: ut sit recondera rursus condere, et recondit sic dicatur, ut crederet.

RECONFLO, as, are, a. 1. denuo coofo, ἀναχύνειν. Translat. *Zucet.* 4. 923. Quippe, ubi nulla lateos animal pars remaneret in membris, cinere ut multa latet obrutus ignis, Unde reconflari sensus per membra repente Posset, ut ex ignis cæcen consurgere flamma? h. e. quasi confluendo redaccendi et reviviscere.

RECONSIGNO, as, are, a. 1. rursus signo, noto. *Tertull. Resurr. carn.* 53. in fin. Ideo et reconsignat impræbens.

RECONSTITUO, is, uare, a. 3. iterum constituto. *Gell.* 14. 7. Item triumviri reipublicæ reconstituendæ causâ creatos ius consulendi senatum habuisse. Ita legit *Mart. Hertz.* alii constituendæ; et *Niebuhr.* T. 5. p. 60. legendum putat reconstituendæ.

RECONSTRUO, is, ere, a. 3. iterum construo. *Cassiod.* 2. *Varior.* 39. a. med. Quapropter antiqua illac ædificiorum soliditas innovetur, ut si va in thermis, sive in cuniculis fuerit aliquid reparandum, te debeat imminente reconstrui. *V. voc. præced.*

RECONVESCO, scis, vi, scere, n. 3. In contrarium convalesco. Perperam reconvevit iagitur a quibusdam in illo *Tertull. Cult. sem.* 9. Gloria autem exaltare, non humiliare consuevit.

RECONTRANS, anis, particip. ab inuit, recontro, relucens, recalcitraos. *Tertull.* 2. ad *Nation.* 8. ad fin. Gens (Egyptiorum) rixosa, suis regibus recontrans, in extraneis dejecta.

RECONVALESCO, reis, scere, n. 3. iterum convalesco. *Knorr.* 1. *carm.* 10. Nigrante tectum palli Jam terra noctem sorcipit, Ut viva dulci funere Reconvalescant corpora.

RECOQUO, cōquis, cōxi, coctum, cōquere, a. 3. (ra et coquo). Particip. *Recoquens* I. t; *Recoctus* in omnibus paragr.; *Recoquendus* II. — *Recoquere*

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est rursus coquere, ἀναψάω (II. rianocere; Fr. faire recuire; Hsp. recocer; Germ. wiederkochen; Angl. to boil or sceth again). *Cic. Senect.* 23. 83. de *Medea.* Quo quidem me proficiscentem baud sene quis facile retraxerit, neque tamquam Pellam recorerit. *Val. Flacc.* 6. 444. de eadem, recoquit fessos ætate preates, *Seneca Ep.* 71. a. med. Lana quosdam colores semel ducit, quosdam, nisi sæpius macerare et recocta, non peribit. *Martial.* 11. 52. Velsbremsi massa recocta focu. h. e. caseu, igni primum, deinde fumo cactus, quem Romæ in Velabro cunctis præferendum. *Plin.* 11. *Hirt. nat.* 42. 97. (240). laudat. *Stat.* 4. *Silu.* 9. 38. Vel passum psyllis suis recoctum. h. e. valde coctum sole in vite. Fit enim passum ex certo utrumque genere, diutius in vite sole audierum, ut ait *Plin.* 14. *Hirt. nat.* 9. II. (80). *Serem. Sammon.* 2. Puilegium recoquens clemeoter. *Id.* 63. p. 70. ad. *Id.* Martium si tu recoques, illoque liquo-

Vulnus atrox foret etc. *Marcell. Empir. c. 9. p. 98. retro ed. Aid.* Et iterum leni igne recoquens, ne efferveat. et *Boeth. 2. metr. 6.* Quas Notus sicco violentus aestu Torret, ardentis recoquens arenas. *Plin. 21. Hist. nat. 14. 49. (84).* Candidissima si cera, post insolationem etiam recocta. ¶ 2. Lethore sensu est igne iterum elaborare, liquefacere, torrere etc. lavare di nuovo al fuoco. *Virg. 7. Aen. 636.* recoquunt patrios furnacibus enses. *Plin. 16. Hist. nat. 6. 8. (23).* Carbo quercus in areriorum lentum officiois compendio, quoniam desinente metu protione emoricos, saepius recoquitur. Rursus *Virg. 8. Aen. 624.* leves necras electro auroque recocto. raffinato. *Flor. 3. 20. 6.* E ferro ergastulorum recocto gladios ac tela fecerunt.

II.) Translate. *Quintil. 12. 6. M. Tullius in Asiam navigavit, sequi Apollolo Molont Rhodi rursus formendum ac velut recoquendum dedit. Petron. fragm. epud Diomed. 3. p. 517. Putsch. Anus recocta vino, trematibus labellis. Catull. 54. 5. Fullecio seni recuto. Horat. 2. Sat. 5. 55. plerumque recoctus Scriba ex quinqueviro corvum deludet blantem. Hec non una ratione explicantur ab Interpretibus. Senem recoctum, alii callidum intelligunt et vatum ex longa experientia et usu rerum: alii ebrietati deditum: alii repuerescentem (temquam a Medea Aesonem renovatum, de que *Val. Flacc. 6. 444.* recoquit senos aetate percutus) atque adeo juvenilibus amoribus deditum: alii denique firma valetudine, ut ait *Virg. 6. Aen. 304.* cruda viridique senectute. Scriba recoctus ab aliis uno aliquo ex dictis modis exponitur: ab aliis ex quinquéviro relictus scriba, h. e. qui prius quinquéviri fuerit, deinde scriba.*

RECORDABILIS, a. adject. che si può o deve ricordarsi. *Claud. Mamert. 3. Stat. anim. 14.* Memoria multitudinis recordabilium distenditur. Adde *Augustin. 6. Music. 6. in P. PROGRESSOR.*

RECORDATIO, *solis, f. 3.* revocatio in memoriam, reminiscencia, memoria, ἀνάμνησις (h. rimembranza, commemorazione, rammentamento, memoria; Fr. ressouvenir, souvenir, mémoire, souvenir, pensee; Hisp. recuerdo, recordacion, memoria, pensamiento; Germ. d. Rückerinnerung, Erinnerung; Angl. a calling to mind, remembrance, recollection, recordation). Usurpatur — a) Cum Genit. rel. ejus reminiscitur. *Cic. 1. Orat. 53. 228.* Qui petris clarissimi recordatione et memoria lectum populo moveret. *Id. Brut. 2. 9.* Quorum memoria et recordatio jucunda eade fuit, quum in eam ouper incidissemus, et *Prov. cons. 18. 9.* Ultimi temporis recordatio et proximi memoria. *Id. 1. Orat. 2. 4.* Repetende est mihi veteris cuiusdam memorie non setis explicata recordatio. *Id. Harusp. resp. 1. 2.* Concedit in curias paene limine, recordatione, credo, Gabiuli sul, desiderioque Pisonis. *Id. 1. Tusc. 24. 57.* Habet primum (animus) memoriam, et eam insigniam rarum innumerebilibus: quam quidem Plato recordationem esse vult vite superioris. *Id. 6. Att. 1. ad fin.* Suavem habera recordationem alicujus rei. *Id. Senec. 3. 9.* Multorum benefactorum recordatio jucundissima est. *Id. 5. Fam. 12. 4.* Habet praeatili doloris secreta recordatio delectationem. — In plur. num. *Id. 5. Fam. 13. a med.* Dara ellicui jucundas recordationes conscientiae suae. *Gell. 17. 2.* Eratqua hoc sane quam utile exercitium ad conciliandas nobis, ubi venisset usus, verborum sententiarumque elegantium recordationes. — b) Absolute. *Cic. 1. Fin. 17. 57.* Stultis melorum memoria torquentur: sapientes bona praeterita, grate recordatione renovata, delectant. *Plin. 1. Ep. 9.* Subit recordatio, quot dies quam frigidis rebus absumpsi. — Et in plur. num. *Cic. 12. Att. 18.* Recordationes fugio, quas qualem mortem quodam dolore efficiunt. *Tac. 4. Ann. 38.* Illos (precor), ut cum laude et bonis recordationibus facta atque famam nominis mei prosequantur. *Symmach. 5. Ep. 54.* Clara et illustres recordationes viri.

RECORDATIVA species verborum apud Ca-

pell. 3. p. 85. est praeteritum plusquam perfectum, ut comaeaveram, lanitaveram. Sic *Charis. 2. p. 143. Putsch.* Praeterit differentia sunt quatuor: Inchoativa sive Imperfecta, ut *legebam*; praeterita, ut *legi*; obliterata, ut *legeram*; recordativa, ut *legerim*. *Grammat. Vatican. (ed. A. Maio) p. 23. col. 1.* Plusquam perfecta, quae est et recordativa et esecta species.

RECORDATUS, a, um. P. RECORDOR.

RECORDATUS, na, m. 4. recordatio, memoria. *Tertull. Resurr. carn. 4.* Hanc ad visum et contactum et recordatum tuo ereplam persuadere. Adde eund. *advers. Psych. 5.*

RECORDO, as, are, o. 1. P. voc. seq. loit.

RECORDOR, aris, aris sum, ar, dep. a. et n. 1. (re et cor, cordis). Activam formam recordare habet *Claud. Quadrigarius apud Non. p. 475. 27. Merc.* in ubi Darium cognovit, et patria (n. patriae) eum recordavit. *Varro 6. L. L. 46. Müll.* Recordare rursus in cor revocare.

— Hinc Particip. Recordatus passiva, recordatio, memoria retentus. *Sidon. 9. Ep. 3. circa med.* Animum male sibi consciam, et per horas ad recordata pammis vite debita contremiscentem. — Itam Particip. Recordandus apud *Cic. Sull. 9. 26.* Si mihi na ad ea quidem, quae pro salute omnium gessi, recordanda et cogitanda quidquam relinquere temporis. — Ceterum Particip. Recordans 1. a. b. et 2.; Recordatus 1. n. b. c. e. et 2. — Recordor ¶ 1. Saepissime hoc generitum est idem atque in memoriam revocare, meminisse, reminiscere, memoria tenere, ἀναμνηστικόν (h. rammentarsi, rimembrarsi, risouvenir, ridursi a memoria, ricordarsi; Fr. se ressouvenir, se souvenir, avoir souvenir ou souvenance de; Hisp. recordarse, acordarse, hacer memoria; Germ. fräheres zurückdenken, sich erinnern, eingedenk sein; Angl. to call or bring to mind, remember, recollect, bethink one's self). Usurpatur — a) Cum Accus. rel. — Una cum v. reminisci legitur apud *Cic. Ligur. 12. 35.* Memoria teneo, quae tum T. Ligurii quæstor urbanus fuerit arge ta. Sed parum est, ma hoc meminisse: spero etiam te, qui oblitisci nihil soles, nisi injurias, — te, aliquid de hujus quæstorio officio cogitantem, etiam de aliis quibusdam quæstoribus reminiscens recordari. *Sie Id. Senec. 21. 78.* Pueri ita celariter res innumerabiles arripiunt, ut eas non tum primum accipere videantur, sed reminisci ad recordari. — Ceterum *Id. 3. Orat. 22. 82.* Quum omnes gradus status recordor tui. *Id. 2. Fam. 16. ad fin.* Recordor desperationes aorum, qui senes erant, adolescentie meae. *Id. Arch. 1. 1.* Puerilis memoriam recordari ultimam. *Id. 5. Fam. 17.* Quum tuam virtutem animique magnitudinem diligentius eum mecum recordatus. *Id. Cluent. 25. 70.* Si eum animis vestris loquo intervallo recordari C. Staleni vitam et naturam volueritis. *Id. 15. Fam. 21. extr.* Tu velim tua in me studia et officia mutuum tecum recordare. *Id. 1. Tusc. 6. 13.* Tu si meliore memoria es, velim scire, equid da te recordera. *Horat. 2. Ep. 2. 145.* Quocirca mecum loquor hæc, tactusque recordor. *Virg. 8. Aen. 154.* Ut te, fortissima Teucrum, Accipio agnoscoque libens! ut verba parentis Es vocem Anchisæ magni, vultumque recordor! *Tac. 15. Ann. 70.* Recordatus carmen a se compositum, versus ipsoe retulit. *Id. Agric. 32.* Recordabuntur Galli priorem libertatem. *Plin. Paneg. 42.* Grata sunt tamen recordantibus principem illum etc. — Animadvertendum ad illud *Virg. 3. Aen. 107.* Maximus unde pater, si rite audita recordor, Teucrus Rhæteas primum est advectus in oras. P. infra sub f. — b) Cum Genit. rel. *Cic. Planc. 28. 69.* Numquam illos aspicio, quin per hunc me bla conservatum esse memorem, hujusque meriti in ma recorder. *Id. Pa. 6. 12.* Cum aliquo dolore flagitiorum suorum recordabatur. *Id. 4. Att. 17.* Navigationem valde timebam, recordans superioris tuæ transgressionis. Singulari est illud *Dict. Cret. 3. 3.* Ac forte quodam tempore recordatus sui. h. e. compos mentis factus. — c) Cum Accus. et infinitivo. *Cic. 1. ad*

Brut. 5. Hoc mihi jam ante placuisse, potes ex superioribus meis litteris recordari. *Id. 4. Cat. 4. 7.* Aliter hoc genus pœnæ saepe in improbos elvæ in hac re publica esse usurpatum recordatur. *Cæs. 3. B. C. 47.* Recordabantur enim eodem ac superiore anno in Hispania perperos labore et patientia maximum bellum confecisse. *Ovid. 13. Met. 705.* Iode recordati, Teucros a sanguine Teucri Ducere principium, Creten tenere. *Cic. Orat. 7. 23.* Ego, qui in illo sermone multum tribuerim Lalinis, recordor, longa omnibus animum anteferre Demosthenem. — d) Cum Ablat. rei et prepos. de. *Cic. Planc. 42. 104.* Istis vestris lacrimis de illis recordor, quas pro ma saepe et multum profudistis. *Id. Sull. 2. 5.* Recordara (Torquate) de ceteris, quos adesse bulc vides, et 1. *Invent. 55. 108.* Ad ipsos, qui audiunt, similes eorum convertimus, et pellimus, ut de suis liberis, aut parentibus —, non quum videant, recordentur. P. alla superius allata. — e) Sequenti Relativ. *Cic. Mur. 34. 72.* Recordor, quantum has questiones punctorum nobis detraherent. *Id. 4. Att. 16. a med.* Non recordor, unde ceciderim, sed unde surrexerim. *Cæs. 3. B. C. 73.* Dnolque recordari debere, qua felicitate inter medias hostium claresce omnes incolumes essent transportati. — Et seq. parit. quod. *Sueton. Tit. 8.* Recordetur quondam euper eam, quod nihil culquam toto die praestitisset, memorabilem illam — vocem edidit: Amici, diem perdidit. — f) Absolute, per parenthesis. *Cic. 13. Att. 6.* Quod epistolam meam ad Brutum poscis, non habeo ejus exemplum; — at alt Tiro te habere oportere: et, ut recordor, una cum illius objurgatoria meam quoque, quam ad eum rescripserem, misi. *Id. 3. Legg. 8. 19.* Cujus (tribunicie potestatis) primum ortum, si recordari volumus, inter arma civium, et occupatis at obsessis urbis loca, procreetum videmus. ¶ 2. Propria ac stricto sensu est rursus in cor revocare, ut ait *Varro 6. L. L. 46. Müll.* b. o. in mente egitare, et cogitando repetere, repulare, cogitare, versare: quod certe memoria fit, ripemine, rappresentarsi nō pensiero. Quo pertinet non unum ex allatis locis: Item illud *Plaut. Most. 1. 2. 1.* Recordatus multum et diu cogitari etc. *Forcellinus* præterea hac præcipue refert superius allata *Cic. 5. Fam. 17., Cluent. 25. 70., 15. Fam. 21. extr. et Sull. 9. 26.; et Horat. 2. Ep. 2. 145.* — Hac ratione etiam de futuris usurpari potest. *Ovid. Heroid. 10. 80.* non tantum quum sum pascera, recordor, Sed etc. *Justin. 5. 7. 9.* Sibi quisque ante oculos oblationem, famem et euperbum victoremque hostem proponentes: jam ruinam urbis et incendia, jam omnium ceptitatem at miseriam servitutem recordantes.

RECORPORATIO, *solis, f. 3.* ¶ 1. Est ἀναμνησις, ἀναμνησις, corporis seu carnis restitutio. *Tertull. Resurr. carn. 30.* Recorporatio et readuatio omnium. ¶ 2. Alio sensu *Cæl. Aurel. 1. Tard. præf. μσταυχησις. P. RECORPORO 2.*

RECORPORATIVA Virtus, περσχυρησις δύναμις, *Cæl. Aurel. 2. Acut. 33. a med.* Recorporativa adjutoria, 3. *ibid. 16.* Recorporativa cucurbita, 2. *Tard. 1. et ibid. 7. a med. P. vocem seq. 2.*

RECORPORO, es, are, a. 1. (ra et corporo). ¶ 1. Est idem ac corpus restituo. *Tertull. Anim. 33. a med.* Qui laboribus atque servitibus puniendi, in carnis utique et mulos recorporabuntur. et *ibid. 35.* Recorporari enim adaveravit. *Id. Resurr. carn. 7.* Figulo licet ergillam temperato i. nis afflato in materiam robustiorem recorporare. ¶ 2. Apud Medicos est exiguus corporis metus morbo obstructio aperire, et ad naturalem statum reducere: quo fit corporum mixtio et secretio, et Græce dicitur μσταυχησις. *Cæl. Aurel. 3. Acut. 4. in fin.* Desiccandi virtus et recorporandi.

RECORRECTIO, *solis, f. 3.* actus reoorigendi.

Dosithe. Art. gramm. p. 7. Keil. Emendatio est correctio errorum, qui per scriptum dictionem sunt. *Cf. Diomed. 2. p. 428. Keil.* eodem illudem verbis doceat.

RECORRECTUS, a, um. *V. voc. seq.*

RECORRIGO, rigis, rexi, rectum, rigere, a, 3. (re et corrigo). Particip. *Recorrigen* et *Recorrectus* II. — Recorrigere est iterum corrigere, *correggere o diizzare di nuovo.*

1.) Proprie. *Hygin. de limit. p. 177. Goes.* Nos tamen (*limites*) aequae diligenter agere oportet, na quam et hi corrigendi moram praestent, na quam et hi corrigendi moram praestent. *Petron. fragm. Tragar. 43. Burmann.* Inter initia malum passum ambulavit (*Bücheler*: malam parram pilavit), sed recorruit costas illius prima viademia: vendidit enim vinum, quantum ipse voluit.

II.) Translate. *Seneca Ep. 50. circa med.* Si modo ante incipimus recorrigere animum nostrum, quam indurescat pravitas ejus. *Tertull. 4. advers. Marcion. 5. Videamus, ad quam regulam sint recorrecti. Cassiod. de anim. 12 a med.* Peccantes expectando recorrigens.

RECRASINATIO, ovis, f. 3. procrastinatio. *Gloss. Cyrill. Μελλησις*, procrastinatio, recrasinatio, crasinatio, cunctatio.

RECRASINO, as, are, a. 1. differre di giorno in giorno, *αναβλῆσαι*, procrastino, in crasinum relinquo, differo. *Plin. 17. Hist. nat. 14. 24. (114).* Recrasinare minime utile. *Colum. 2. R. H. 21. 2.* Propter quae recrasinari non debet.

RECREABILIS, e, adject. qui recreare potest. *Cassiod. 11. Variar. 14.* Ut et animus recreabilis delectatione satiatur. *Venant. Fortun. 5. proem.* Felici propulsa datu recreabilis opinionis vestrae nostras aures aura demulsit.

RECREATIO, ovis, f. 3. recreazione, *ἀναληψις*, relectio, refocillatio. *Plin. 22. Hist. nat. 23. 49. (109).* Ab aegritudine recreationi efficax in cibo.

RECREATOR, oris, m. 3. qui rursus creat. Translate. *Inscript. apud Gruter. 1095. 7.* quae est apud *Orell. 6. POLIO JULIO CLEMENTIANO* REDONATORI VIAE POPULI, *ΚΟΜΗΤΗ ΜΥΝΕΡΥΜ* RECREATORI etc. h. e. qui muneribus omnis generis edendis populum recreavit. *Tertull. Anim. 43.* Somnus recreator corporum, redintegrator virium.

RECREATUS, a, um, particip. *V. CRESCO.*

RECREMENTUM, i, n. 2. *φόρμα, σκωρία*, recrementum, sordes, purgamentum, ecrementum: a re et cerno cernere, purgo: vel a cresco. *Cels. 6. 8.* Illinenda ulcera sunt aut plumbi recremento, aut corussa scoria, fecidia; et *Plin. 18. Hist. nat. 16. 41. (142).* Farrago ex recrementis faris praedensa seritur. *mondiglie, spazzature.* Sic *Prudent. Apotheos. 65.* Dei ventilabro lecta quaeque ut horreis, Urat recrementum locis. *Gell. 17. 11.* Aridiora recrementa in alvum convenire, humidiora per renes in vesicam, *excrementi.*

RECREMO, as, are, a. 1. iterum cremo. Particip. *Recremandus* apud *Venant. 9. carm. 2. 114.* Nec recreando (frumenta) focis, sed recreanda polia. *Gloss. Cyrill. Ἐκκαυστόν*, recremandum. et *ibid. Καίωμα*, ardeo, conflagro, cremo. lege concremor.

RECREO, as, are, a. 1. (re et ereo). Particip. *Recreans* et *Recreatus* II. 2.; *Recreandus* I. et II. 2. — Recreare est denuo creare; quod deperit, restaurare, *ἀνακαταστήναι* (h. e. creare di nuovo, riprodurre, rifare, rinnovare; Fr. *créer, produire de nouveau*; Hisp. *criar de nuevo, reproducir, producir de nuevo*; Geim. *von Neuem schaffen, wiedererzeugen, wiederherstellen*; Angl. *remake, reproduce, renovate, renew, recover*).

1.) Proprie. *Lucret. 5. 758.* Solque suos etiam dimittere languidus ignes Tempore cur certo nequeat, recreareque lumen etc. *Plin. 34. Hist. nat. 15. 46. (155).* Praecipua commendatio ejus (*squamae ferri*) ad omnem callum erodendum, ei rasis ossibus carnes recreandas. *Lucret. 5. 277.* aer Corpora retrahit rebus, recreatque Quentes. et *ibid. 323.* recreat quum recipit res. Joculariter *Plaut. Men. 1. 1. 23.* Illic homo homines non alit, verum educat recreatque.

II.) Translate. 1. Est iterum eligere. *Cic. 2. Nat. D. 4. 10.* Etruscorum baruspicum discipulam, P. Scipione, C. Figulo consullbas, res ipsa probavit: quos quum Ti. Gracchus consul

iterum recrearet etc. Plerique rectius leg. *crearet*: nam epioratum est, ann. U. C. DCL., quo Ti. Gracchus iterum consul fuit, ipsum comitiis consularibus P. Scipionem et C. Figulum in annum sequentem consules creasse, qui antea consulatum numquam inierant. Cf. *Furlanetto* huc retulit illud *Imp. Constantis Cod. Theod. 4. 12. 1.* in editione *Wenckii*; et in *Cod. Justin. 4. 61. 4.* Quo peracto tempore, licitationum jura conductionumque recreari oportet, ac simili modo aliis collocari. 2. Sapissimum est reficere, restituere, relevare, relaxare, refocillare, *ἀνακαταστήναι, ἀνακαταστήναι, ἀνακαταστήναι*; et refertur tum ad corpus, tum ad animum: *ristorare, rimellere, ricreare, dar alleggiamento, confortare.* — a) Ad corpus. *Cic. post red. ad Quir. 1. 4.* Bona valetudo jucundior est eis, qui a gravi morbo recreati sunt. *Id. 2. Att. 23.* Quum recreandae voculae causa necesse esset mihi ambulare. *Justin. 9. 1. 6.* Capitis navibus merci mercium et distractis, anhelantem inopiam paulum recreavit. *Plin. 37. Hist. nat. 5. 16. (63).* Ab intentione alia obscurata, aspectu smaragdi recreatur acies. *Id. 22. ibid. 13. 15. (32).* Urtica in vino pota lassitudines recreat. *Id. 12. ibid. 1. 2. (4).* Recreans membra olei liquor, viresque potus vini. *Cic. 2. Invent. 51. 154.* Ille autem, qui in gladium incuberat, leviter laucius, facile est ex vulnere recreatus. *Sic Liv. 29. 18.* Recreatus deinde legatus ex vulneribus etc. *Nepos Eumen. 4.* Eumenes Craterum ex acie semivivum elatum recreare studuit. *Tac. 2. Ann. 69.* Mox adversa Germanici valetudine detentus, ubi recreatum accepit etc. *Inscript. apud Murat. 111. 4. M. CORNELIVS OPTATVS ANCIPI TI MOREO RECREATVS V. S. L. M. Horat. 2. Sat. 2. 83.* Sive diem festum rediens advenit annus, seu recreare volet tenuatum corpus. Similiter *Id. 3. Od. 20. 13.* Feriur et leni recreare vento Sparsum odoratis humerum capitulis. et *1. ibid. 22. 18.* Arbor aestiva recreatur aura. *Lucret. 6. 3.* Athenae Et recreaverunt vilam, legesque rogant, scil. arandi et serendi frumenta rationem tradentes: quum glans antea victus esset hominum. — b) Ad animum; et jungitur v. *reficio, erigo*, ut apud *Cic. Plane. 1. 2.* Vester, Iudices, conspectus reficit et recreat mentem meam. *Id. Mil. 1. 2.* Sed me recreat et reficit (C. Pompei sapientissimi et Justissimi viri consilium. *Id. Manil. 9. 23.* Huic in illo tempore et fuga Tigranes excepit, diffidentemque rebus suis confirmavit, et afflictum erexit, perditumque recreavit. *Id. 5. Fe r. 91. 212.* Illam tu provinciam afflictam et perditam erexisti atque recreasti. *Id. 1. Att. 16. 8.* Ego recreavi afflictos animos bonorum, unumquemque confirmans et excitans. *Id. 12. ibid. 14.* Quod ma ab hoc morore recreari vis, facis, ut omnia. *Id. 1. Tusc. 24. 58.* Neque ea plane videt animus, quum tam repente in insolitum tamque perturbatum domicilium immigravit: sed quum se collegit atque recreavit, tum agnoscit illa reminiscendo. *Id. Rose. Am. 47. 137.* Tum vero in isto bello non recreatus, neque resitutus, sed subactus oppressusque populus Romanus est. *Id. 7. Ferr. 61. 160.* Ex illo metu mortis ac tenebris, quasi luce libertatis et odore aliquo legum recreatus revivit. *Id. 7. Att. 23.* Bonorum animi recreati, improbi quasi perculti. *Sueton. Ner. 41.* Frivolo auspicio mens recreata. *Cic. 4. Att. 10.* Sed mehercule a ceteris oblectationibus ut deserer, sic litteris sustentor et recreor. *Horat. 3. Od. 4. 37. Vos (Camenae) Casarem altum.* Finire quarentem labores Pierio recreatis entro, et *ibid. 24. 15.* Defunctumque laboribus Equi recreat sorte vicarius. — *Apul. 5. Met.* Dum sapius divini vultus intuetur pulcritudinem, recreatur animi. *hellenismus.* Simile est illud ejusdem *ibid.* Novam nuptam interfecta virginitatis carant. — c) Universalis. *Cic. 6. Fam. 10. 5.* Ipsa causa ea est, ut jam simul cum republica, quae in perpetuum jarere non potest, necessario raviliscat atque recreetur. *Id. Prov. cons. 3. 5.* Macedonia consulari exercitu ita vacata est, vix ut se possit diuturnae pace recreare. *Id. Quinct. 1. 4.* Ut nullis incommodis veritas debilitata, tandem equitale talium virorum recre-

tur. *Horat. 1. Ep. 1. 36.* sunt certa piacula, quae te Ter pure lecto poterunt recreare libello. *Phin. Paneg. 70.* Alius labores - otio et quiete recreasset: hic consularibus curis exsoluto principales resumpsit. *Colum. 4. R. R. 3. 5.* Novella vinea sic intabescit, ut nullis deinceps impensis recreari possit.

RECREPO, as, are, a. 1. risonare, *ἀντιχεῖν*, crepitum reddo, resonare. — a) Neutr. *Catull. 63. 29.* Leve tympanum remugit, cava cymbala recrepant. — b) Cum Accusativo. *Virg. Cir. 108.* Saepa lapis recrepat Cyllenia muneris pulsus. h. e. imitatur sonum lyrae a Deo Cyltenio, seu Mercurio, pulsae.

RECRESCO, crescis, crevi, creatum, crescere, n. 3. (re et cresco). Particip. *Recreescens* et *Recreatus*. — Recrescere est rursus crescere, crescere di nuovo, *ἀναρῖναι*. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 62. (163).* Aliqui (auctores scribunt) tum decidit eum (dentem) rursusque recrescere facilem decussu. *Id. ibid. 87. (216).* Nec praecisa ossa recrescunt. *Ovid. Heroid. 2. 5.* Luno quater latuit, pleno quater orbe crevit. *Liv. 26. 41.* Favete nomini Scipionum, soboli imperatorum, velut accisis recrescenti stirpibus. *Lucret. 5. 260.* Ergo terra tibi libatur, et aucta recrescit. *Paulin. Nolan. carm. 21. 560. de Sampson.* Licet ille foris postea receperit Robur recrescit crinibus. *Cael. Aurel. 2. Acut. 37.* ad fin. Sicut lucernae flamma marcescens olei multa infusione frustratur, parva autem adjectione atque sumptione recrescit et rursus ardescit; non aliter etc.

RECRETUS, a, um, particip. *V. voc. praeced.* RECRISPO, as, are, a. 1. iterum crispo. *Servius in Centim. p. 1826. Putsch.* Tenua recipiat aura tremulos sinus freti. At *Gaisford. p. 377.* legit Tenella crispal.

RECRUCIFIGO, is, ere, a. 1. iterum crucifigo. Part. *Recrucifigens* legitur apud *Hieronym. in Ep. ad Galat. c. 5.* Unum verbum compositum in Graeco est, *ἀνασταυρωτός*, quod nos interpretari possumus crucifigentes.

RECRUDESCO, descis, ddi, descere, n. Inchoal. 3. Particip. *Recrudescens*. — Recrudescere est ad pristinum creditatem redire, *ritornare crudo, ἐξαρῖναι*. Translate accipitur pro rursus exasperari; et dicitur de morbis, de vulneribus, de pugna et similibus rebus, semper in malam partem, quasi iterum res bujusmodi crudae fiant, quum renovantur. *Cic. 4. Fam. 6. 2.* Nunc autem hoc tam gravi vulnere etiam illa, quae consanuisse videbantur, recrudescunt. *Liv. 10. 19.* ad fin. Ibi interventu Gellii cohortiumque Sallustiarum paullisper recruduit pugna. *s'inaspi, si rinforzò.* et *6. 18.* Recrudescit Maiana seditione. *Curt. 7. 1. 7.* Ceterum recruduit saporatus dolor: quippe veteris percussu memoriam praesentis cura renovabat. *Seneca Phoeniss. 231.* Inhaeret ac recrudescit nefas.

RECTA, (rectus, a, um), subintelligo via, adverbil modo adhibetur, a *dirittura, dirittamente, ritto, su drit, xar' eudetav.* *Phaedr. 3. 19.* circumvoluti fuerat quod iter longius, Effecit brevius: namque recta per forum cepit redire. *Plaut. Pseud. 4. 7. 37.* Ille quidem ad me recta habet rectam viam. *Cic. 7. Ferr. 61. 160.* Sibi recta iter essa Romam. *Id. 6. Att. 8.* Baltonius a pari recta ad me venit domum. *Id. 3. Off. 20. 80.* Ceteri quidem alius alio: Marcius a sublellis in Rostra recta. *Id. 1. Cat. 9. 20.* Quamobrem, ut saepe jam dixi, proficiscere ac recta perge in basilium. *Auct. B. Afr. 8.* Ex illa recta subsidio vix occurrunt. *Horat. 1. Sat. 5. 71.* Tendimus hinc recta Beneventum. *Plin. 2. Hist. nat. 47. 46. (121).* Circius Ostiam recta Ligustico mari perferans. — Plene *Plaut. Pseud. 4. 4. 13.* Ille hac, triumphat ad cantharum recta via.

RECTA, as, f. 4. *ὀρθή ἐσθῆς*, vestimenti virilla genus. *Festus p. 277. 8. Mill.* Rectae appellantur vestimenta virilla, quae patres liberis suis conficienda curant omnia cause: ita usurpata (al. appellata), quod a stantibus, et in similitudinem teantur. *Istid. 19. Orig. 22. a med.*

Recta dicitur vestis, quam sursum versum, stantesque tesunt. *Servius ad illud Virg. 7. Æn. 14.* Arguto teosae percurrat pectine telas: Aut manū percurrat, aut ictu pectore, ut videmus: aut quia apud majores stantes tesabant, ut hodie linteones videmus. Est autem Humeri (*Stiad. 1. v. 31.*) qui ait ὁρὸς ὀρεγομένην. *Vopisc. Aureliani. 46.* Paragandas vestes ipse primus militibus dedit, quam ante conual rectas purpureas occipissent. *Salmas. ad h. l.* docet, duplicem fuisse texendi modum: alterum quo stantes, et subtemen tridentes denasbant; quod nunc quoque, namque circa jugum convoluta, faciunt. Priori modo suspensis ponderibus rectum stamen extendebant: idque solum tela recta, ex qua rectas tunicas dictas sunt. De rectis tunicis tesandis ratione docte disserit *Schneiderus in Indica Scriptura. R. H. in V. Teta*, quem consulas oportet. *Plin. 8. Hist. nat. 48. 74. (194).* Tanaquilis, quae eadem Caja Caelia vocata est, prima tenuit rectam tunicam, quales eum toga pura lirones induuntur aequae nuptae. — *NE.* Ab his regillae per demutationem dictas videntur. *Festus p. 288. 33. M. H.* Regillia tunicis sibi et reticulis intels, nrisque rectis, textis sursum versum a stantibus, pridie nuptiarum diem virginis induit, enblum ibant omnis causa: ut etiam in togis virilibus dandis observari solet. — Adjective. *Plaut. Epid. 2. 2. 39.* Quid erat induta Len regillam induentiam, an modicentem, an impluviam? Adde *Farron. apud Non. p. 539. 11. Merc.*

RECTAGONUS, a, nm, adject. quatuor angulos rectos habens, *rectagōnus. Auct. Gramat. p. 246. Goes. et p. 338. Lachmann.* Ubi ab alio latere trigonum CCC. ped. numerum pentagonum, id est ab arca rerum productos, sicut INDCL., id est latas rectaguli ped. MCCC.

RECTANGULUS et rectangulus, a, nm, adject. ῥεκτήγωνος, qui rector habet angulos. *P. RHOMBOIDES* — Alteram formam *rectangulus* habet *Boeth. Geometr. 1. p. 1184.* Rectangulum quidem triangulum est, quod habet angulum unum rectum. *Id. de Divis. p. 644.* Triangulum alia sunt rectangula, alia acutos habentia tres angulos. et *Geometr. 1. p. 1491.* Rhombus vero est, quod equilaterum quidem est, sed rectangulum non est. Adde eund. *ibid. 1506., 1507. et passim.*

RECTE, adverb. (rectus) Comp. *Rectissime* II. 1. b. et 2. c. et 3. b.; Sup. *Rectissime* I. et II. 1. b. et 3. a. — Recte est idem ac recta linea, aut via, non oblique, ῥετῶς (*11. dirigitamente*; Fr. en ligne droite, verticalement ou horizontalement; Illip. en linea recta, verticalmente ó horizontalmente; Germ. gerade, in gerader Linie, — Richtung, aufrecht, senkrecht; Angl. directly, in a straight line).

1.) Propria. *Cic. 1. Fin. 6. 20.* Sive aliae declinabunt, aliae suo autē recte ferentur; erit hoc quant provinciae atomis dare, quae rectae, quae oblique ferantur. *Plin. 7. Hist. nat. 2. 2. (24).* Satyri quum quadrupedes, tum recte currentes, humana affligit. h. e. erecto corpore. *Cato R. R. 33.* Quae jam in pericam ibit, ejus pampinos tanctos diligito leviter corrigitoque, uti recto spectent. — illos paritior et illud *Ammian. 21. 1. 12.* Tum fixa sunt somnie et stabilla, quum adstantia altius quiescentis ocularis pupilla neutrubi insinuat rectissime cernit. et 15. 7. 3. Illo de industria pargens praefectus ab omni toga apparitioneque rogabatur enisus, ne in multitudinem se arroganter immitteret et minacem: — difficile ad pavorem recte tetendit adeo, ut cum obsequentium pars desereret, licet in periculum festinantem abruptum. *Alit aliter leg.* Unc refertur et illud *Apul. 9. Met. sub fin.* Mortuaria, luscanso me, concolto gradu recte festinant ad civitatem. *Præcursus et Elmenhorst.* habent recta. *Cic. 9. Att. 4.* Sed vercor, ne tibi ἀχαρῶς sim. Si enim recte ambulaverit is, qui banc epistolam tulit, in ipsum tuum diem incidit. h.

e. in diem febris quartanam; ea enim tunc laborabat Atticus.

11.) Translate. ¶ 1. Est beua, probe, ratione, bene, accomodante, rettamente, καλῶς, αὐ. — a) Universal. *Plaut. Amph. 1. 1. 133.* Recte et sapienter facera. *Id. Capt. 1. 1. 4.* Scio absurde dictum hoc derisore dicere: et ego ajo recte. et 3. 5. 51. Male id arbitrare factum; at ego ajo recte. *Id. Cus. 2. 3. 42.* Si facias recte aut commode, me sinas curare ancillas, quae mea est curatio. *Id. Trin. 1. 2. 146.* Haec sunt, seu recte seu perverso facta sunt. *Cic. Quinct. 8. 31.* Sen recte non parperam facere separuot. *Id. Pis. 28. 68.* Recte, an secus, nihil ad nos. *Id. 4. Acad. (2. pr.) 30. 98.* Si recta coneluit, teneo: sin vitiosa, minam Diogenes reddet. *Id. 3. Phil. 15. 38.* D. Brutum, quod Galliam provinciam in senatus potestate retineat, recte atque ordine, ergo republica fecisse et facere. *Sall. Jug. 25.* Populum R. neque recte, neque pro bono facturum, al ab jure gentium sese prohibuerit. *Cato 7. B. G. 80.* Neque recte aut turpiter factum celari poterat. *Cic. 1. Acad. (post.) 10. 37.* Inter recte factum atque peccatum, officium et contra officium, media locabat quaedam; recte facta sola in bonis actionibus ponens; prava, id est peccata, in malis. *Id. 2. Divinat. 17. 40.* Rpturum circumscriptione quadam Deos tollens, recte non dubitet divinationem tollere. *con rignone.* recte facit divinationem tollens, quum Deos circumscriptione sustulerit. *Plaut. Asin. 1. 1. 107.* Ridem homini, si quid recte curatum velle, mandes. *Id. Capt. 6. 4. 20.* Fecisti adepot et recte et bene recte, ratione: bene, utiliter. — b) Multa sunt praeterea, in quibus promiscue pro bona ponitur. *Cic. 13. Att. 17.* Tum litteras recte sperare jubent. *Plaut. Most. 1. 3. 116.* Muller recte olet, ubi alibi olet. *Horat. 2. Od. 10. 1.* Rectius vires, Licini, neque altum Semper argendo, neque cito. *Cic. 4. Verr. 71. 175.* Prefecto, si recte homines novi, non mentiantur. *Id. 6. ibid. 3. 6.* Recte admones. *Id. 3. Legg. 5. 12.* Rectissime, Quirite, animadvertite. *Petron. Satyr. 82.* Nequaquam recte facit, qui cito credit. *Ter. Adelph. 5. 3. 46.* Estote sapimus rectius. *Horat. 1. Ep. 8. 29.* vis vivere recte? quid non? Si virtus hoc una potest dare, fortis omnia non ego dalcilla. *Plaut. Amph. prol. 79.* Sat habet fevitorum semper, qui recte facit. *Horat. Art. P. 140.* Quanto rectius hic, qui nli molitur inopie! *Id. 9. Sat. 3. 87.* sive ego prave seu recte hoc volui, ne sis pastura mihi. — *Nac recte, male. P. NEC.* ¶ 2. Variis praeterea modis eleganter luserit. — a) Nam aliquando est into, con sicurezza. *Cato 1. B. C. 74.* De imperatoria fide quaerunt, recte ne se tili sint commissuri. *Plaut. Asin. 2. 4. 85.* Neque me Atheuli est alter hodie quisquam, cui credi recte aequo putent. *Cic. 14. Fam. 14.* Si ille Romam modesto ventura est, recte in praesentia domi esse potestis. et 1. *ibid.* 7. Quoties mihi certorum hominum potestas erit, quibus recta dem (litteras), non praetermittam. — b) Item nulliter, utilmente, con vantaggio. *Horat. 2. Sat. 7. 112.* Non horam tecum esse potes, non otia recte. *Pouere. Cato R. R. 44.* Olivetum diebus quindecim ante aequinoctium verum incipito putare. R. eo die dies quodreginta quinque recte putabis. *Ter. Form. 1. 4. 11.* Nam absque eo esset, recte ego mihi vidissem. h. e. utiliter mihi consuluissem. *Cic. 5. Verr. 98. 227.* Recte vaudere. — c) Item jure, merito, iuste, con ragione, giustamente. *Cic. 7. Verr. 67. 172.* Recte ac merito sociorum lancoctum miseria commovebatur. *Horat. 4. Od. 9. 46.* rectius occupat Normen beati, qui etc. *Ter. Andr. 5. 4. 52.* Non recta vincit est. *Id. ibid. 4. 4. 27.* Recte ego semper fugi has nuptias. — d) Item aperte, sincera, sine ambagibus, schietamente. *Phaedr. 4. 12.* Utilius homini nihil est, quam recte loqui. *Plaut. Pen. 5. 6. 1.* Decipitur nemo, qui aule amice narret recte res suas. — e) Item simpliciter, non figurate, non artificiose. *Quintil. 8. proam. 8.* Nam et quod recte dici potest, circumstans amora verborum; et quod recte dictum est, re-

pelimus; et quod uno verbo patet, pluribus oramus. *P. RECTUS* II. 8. — f) Item caute, diligenter, attente, con cautela, diligentemente. *Plaut. Men. 1. 1. 11.* Recte asservare aliquam, ne suffragiat. *Id. Most. 3. 3. 23.* Ego enim cavi recte. *Id. Merc. 2. 3. 111.* Quiesce, inquam: istam rem ego recte video. — g) Item prospero, feliciter, ex sententia, prosperamente, felicemente. *Ennius apud Porphy. et Acron. ad Horat. 1. Sat. 3. 37.* procedere recte Qui rem Romanam Latiumque augescere vultis. *Ter. Hecyr. 4. 1. 16.* Quum et recte et tempore ano papererit. *Plaut. Truc. 2. 6. 35.* Quum in recte provenisset, quumque ex aucta liberis, gratulatur. *Id. Pers. 4. 1. 1.* Si quam rem accures sobrie eo frugaliter, solet illa recte sub manu succedere. *Id. Aulul. 2. 2. 41.* Quae res recte vortat, tribusque tibi. — h) Item probe, valde, bene, molto, assui; et vim addit, quibus jungitur, Participiis et Adjectivis. *Plaut. Bacch. 2. 3. 115.* Ille est operatus recte, at pins iusto vult. *Cato R. R. 44.* Qua locus recte ferax arit. *Plaut. Amph. 2. 1. 34.* Equidem velleu, et salvis nam recte, Ampbitruo. *Rursus Cato R. R. 33.* Vineam alligato recte, dum de nimium noustrugas. — i) Item rite auspicio. *Cic. 2. Divinat. 35. 75.* Tabernaculum recte captum. *Id. Harusp. resp. 23. 48.* Augures interrogabant, quum ille lata essent, recte ne lata essent? illi vitio lata esse dicebant. — h) Item sapienter, aequo animo. *Ter. Eun. 1. 1. 33.* Recte ferre molestias. — m) Item large, liberaliter. *Plaut. Rud. 3. 5. 21.* Ego te hodie sano recte acceptum, ut digous es. — n) Item omnino, prorsus, perfecte. *Furro 2. R. R. 2. 6.* Illas oves sanas recte esse, ubi pecus ovillum, quod recte sanum est. ¶ 3. Speciatim — a) Refertur ad bonam valetudinem. *Plaut. Pers. 1. 2. 26.* Viam, quaverint recte, nec ne; nam infuerit febris. *Id. Bacch. 2. 2. 11.* si vivit, nempe recte velle? em. istuc volebam ego ex te percontarier. *Cic. 1. Att. 7.* Apud matrem recte est. at 14. *ibid. 16.* 4. De Aitica pergratum mihi fecisti, quod enast, ut ante scirem, recte esse, quam non belle fulsis. *Horat. 2. Sat. 3. 161.* Non est cardiacus (Craterum disasse putato). Hic mger: recte est igitur surgetque? negabit. *Dolabell. ad Cic. 9. Fam. 9.* Rectissime sunt apud te omnia. *Gell. 13. 30.* Recte sit oculis tuis. — b) Et completitur etiam ceteras res secundas. *Ter. Adelph. 5. 5. 2.* O Syre noster, salve. quid Ot? quid agitur? ar. recte. *Cic. 10. Fam. 20. 8.* Si recte illic erit. Hinc illa formula recte ne omnia? similia illi satim salva? *Quintil. 6. 3. 84.* Cicero, audiam salva Vatinii morte, quum Ovium libertum ejus interrogasset, recte na omnia? dicenti, recte; mortuus est? inquit. — Similiter *Plaut. Trin. 5. 2. 81.* Deos volo conallia vestra recte vortare. *Liv. 3. 2. extr.* Multas passim menue, quam magnam molem unius exercitus, rectius bella gerera. ¶ 4. Item speciatim, in famillari sermones piabejo — a) Recte intersertor sice necessitate. *Petron. fragm. Trugur. 58.* *Burmann.* Recte: videbo te in publicum, mus, lmo terras tuber, et paulo post. Recte: venies sub deum. — b) In responsionibus est approbantis, laudantis. *Ter. Eun. 4. 7. 9.* *THRA.* Primum aedes expagnabo. *ONA.* recte. *THRA.* virginem eripiam. *ONA.* proba. — c) Quum sine iniuria rogantis ratificare aut negare aliquid volumus, pro nihil, recte respondemus. Voces enim nihil libenter abutiebant, omnia causa, putantes, si nihil dilaent, nibit lo postero sibi boni futurum. *Plaut. Merc. 2. 3. 33.* Unde loecidia? quid festinas, gnate mi? *CHA.* recte, pater. *Ter. Henut. 3. 2. 7.* Quid tu istic? ar. recte equidem. *Id. Hecyr. 3. 2. 20.* Quid tu igitur iacrimas? aut quid es tam tristis? *PA.* recte, mater. *eh va bene: nulla nulla.* et *Fam. 2. 3. 49.* Rogo, num quid velli. recte, inquit. *abco.* *Sic Plaut. Bacch. 1. 1. 6.* Quid in concilio consu- luitis? *SA.* haec. *Apud Ter. Adelph. perturba- tus adolescens utrumque conjugit, 4. 5. 18.* *SCA.* Perli! mi. quid est? *SCA.* ubi: recte: perge. Huc perliet et illud ejusd. *Henut. 2. 1. 16.* Tam

quod dem ei, RECTR est. nam ubi esse mihi, religio est dicere, h. e. petenti amica respondere hoc unum possum, recte, simulans me daturum quae vult: nam quamvis nihil habeam, religio tamen est mihi dicere nihil. — d) Recte factis, formula agendi gratias, apud Ter. Eun. 5. 9. 54., teste Donato. — NB. Recta conviviarii, b. e. recta cœna. Sueton. Vesp. 19. Convivebatur assidue, ac sœpius recta ac dapsille. Plerique aut leg. recta ac dapsilli. V. RECTUS II. 11.

RECTIANGULUS, a, um. V. RECTANGULUS.

RECTIFICO, as, are, a. 1. rectum facere, corrigere. Cyprian. de Singul. Cleric. post ined. Cupidinem domat mentemque rectificat. Gloss. Cyrill. Ὁρθορῶν, rectificatio (lega rectificatio), recta tracto. Alii leg. rectificatio.

RECTILINEUS, a, um, adject. rettilineo, qui recte lineis constat. Boeth. 2. Arithm. 6. p. 121. in lemnata. De planis rectilineis figuris. V. QUADRANGULARIS. Sic Var. auct. rei agrar. p. 316. Goes. Rectilineæ figuræ sunt, quæ sub rectis lineis continentur.

RECTIO, ònis, f. 3. governo, reggimento, istruzione, actus regendi, administratio, gubernatio. Cic. 5. Fin. 4. 11. Ea quoque est ab illadem non solum ad privata vitæ rationem, sed etiam ad reipublicarum rectionem relata. et 4. ibid. 22. 61. Reipublicarum rectiones.

RECTITATOR, òris, m. 3. Idem esse rector: ab inusit. rectito. Vel. Poeta apud Mar. Victorin. p. 2561. Putsch. Cærell monercha ponti ratisque recitator.

RECTITUDO, ònis, f. 3. abstracta qualitas, qua res est recta, dirigitas.

1.) Propria. Aggen. Urbic. in Frontin. p. 46. Goes. Rigor sœpe rectitudinis naturalis nomen accepit.

II.) Translate. ¶ 1. Est sequitas, rettitudo. V. Hieronymi loc. cit. in LATINE. ¶ 2. Item rectus modus. Cassiod. pref. orat. p. 2276. Putsch. Quod ante scribebatur per V et O, per duo VV modo scribere nobilis rectitudo scribendi per vias certissimas investigata esse videtur; ut volnus, nunc vulnus.

RECTIO, adverb. a dirittura, recta. Papir. Dig. 49. 1. 21. Appellationes, quæ recto ad principem factæ sunt, ita Torrentin., alii recta. Inscript. apud Gruter. 611. 13. et inde RECTO QUATROVE VSQVE AD VIAM PUBLICAM CAMPANAM.

RECTOR, òris, m. 3. qui regit, gubernator, ἡγεμὴς, κυβερνήτης (It. reggitore, governatore, rettore; Fr. celui qui dirige, qui régit, guide, maître, chef; Hisp. director, guía, amo, dueño, jefe, et qua gubernat; Germ. d. Lenker, Leiter, Regirer; Angl. a ruler, governor, director, rector).

1.) Propria, vel stricto sensu. — a) De navium gubernatoribus. Cic. 1. Divinat. 14. 24. Gubernatores noona falluntur? An Achivorum exercitus et tot navium rectores non ita profecti sunt ab Illo, ut etc. Ovid. 11. Met. 492. Ipse pavet; nec se, qui sit status, ipse fatatur Scira ratis rector; nec quid iubeat vellet. Virg. 5. Æn. 176. Ipse gubernaculo rector subit, ipse magister. Ovid. 6. Met. 231. veluti quum præclus Imbris Nube fugit vise pendenteque nodique rector Cerbera deducit. — b) De brutorum animalium ductoribus. Liv. 21. 28. Congregatis ad ripam elephantibus, tradunt, ferocissimum ex illis irritatum ab rectora suo, quum refugientem in aquam natem sequeretur etc. Sio Id. 37. 44. Ad quinquaginta millia peditum cæsa hodie dicuntur, equitum tria millia; mille et quadraginti capti, et quindacim cum rectoribus elephantibus. Adda eund. 44. 5; et Curt. 9. 14. 16. et 33. Similiter Ovid. 2. Art. am. 433. Aspicit, ut in curru modo detullantia rector Lora, modo admissæ arte retentet equos. Sil. It. 17. 136. Corruit asper equus, confixaque euside membra Iluc Illic iactant, rectorum prodidit hosti. Tac. Agric. 36. extr. Interitit sine rectoribus equi. Adda Sueton. Tit. 4. Sic Plin. 8. Ep. 17. Ibi boves, aratra, retores. h. e. bubulci vel aratores.

II.) Translate, vel latiori sensu, est dominus,

moderator: ad rem Cic. 2. Nat. D. 35. 90. Inesse aliquem non solum habitorem in bec caelesti ac divina domo, sed etiam rectorem et moderatorem. — a) De Numinibus. Cic. 4. Fin. 5. 11. Quum cognitum habeam, quod sit summi rectoris ac domini nomen, quod consilium, quæ voluntas. Virg. 8. Æn. 572. At vos, o superi, at divum tu maxime rector Juppiter. Ovid. 13. Met. 599. Summe deum rector, et 1. ibid. 668. Nec euperum rector mala tanta Phoroneidos ultra Fera potest. at 9. ibid. 498. rector Olympi. Id. 1. ibid. 331. Mulcet aques rector pelagi, et 11. ibid. 207. Non impune feres, rector maris inquit. Seneca Herc. Fur. 592. Phœbe iucis alma rector. Val. Flacc. 1. 567. neque anim tunc Æolus illis (ventis) Rector arat. — Absolute da Neptuno, Id. ibid. 674., de Jova, Id. 5. ibid. 667. — b) De reipubli. moderatoribus. Cic. 1. Orat. 48. 211. Reipublicæ rector. Id. 5. de republ. 3. Noster hic rector (rei publ.) studuerit sane iuri et iugibus cognoscendis, et 6. ibid. 13. Consilia cæturque hominum iure sociati civitates appellantur: harum rectores et conservatores etc. Justin. 2. 4. 8. Rectorem dicit civitatis. Ovid. 12. Met. 384. Dolopum rector. h. e. rex. Horat. 1. Ep. 16. 74. Thebarum. Ovid. 7. Met. 481. populorum. Plin. 2. Hist. nat. 7. 5. 18. Maximus omnis ævi rector Vespasianus Augustus Sueton. Aug. 89. Rectores provinciarum. Adda eund. Vesp. 8. — c) De militum duclibus. Sueton. Vesp. 8. Rectores exercituum. Sil. It. 6. 593. Maxima curarum, rectorum pones casibus. Tac. 2. Hist. 36. Dein Flavium Sabinum, consulem designatum, Otho rectorum copiam militum, quibus Macer præfuerat. Ammian. 14. 10. 8. Rector exercituum. Id. 15. 4. 10. ermatuarum. Id. 14. 6. 17. proclorum. — Rector decuriarum Capue dicebatur, qui majoris natu auctoritate sententiam primus in curia Capuana dicebat, ejus scriba servabat, decurries eligebat, epud Cassiod. 5. Variar. 21. et 22. — d) De pedagogis et juvenum custodibus. Sueton. Aug. 48. Rectorem eponere ætate puerulis ac mente levis. Tac. 13. Ann. 2. Burrhus at Seneca rectores imperatoris Juventis, et, custodi. at Justin. 38. 1. 10. Rectorem filio addera. Plin. 3. Ep. 3. Adolescenti nostro in hoc lubrico ætate, non præceptor modo, sed custos etiam rectorque querendus est. — a) Riganter animus hominis rector ejus dicitur. Sall. Jug. 2. Animus inordinatus aternus, rector humani genialis, agit atque habet cuncta, neque ipse habetur. Seneca 7. Quest. nat. 24. Animus, ejus imperio et impellitur et ravoceatur, omnes fatebuntur: quid tamen sit animus illa rector domusque nostræ etc. V. loc. Colum. in voce sequant.

Huc referenda sunt et illa Quintil. 12. 10. 56. Vultus (judicis) saepe ipse rector est dicentis, at 12. 2. 10. Præceptor rector est alienorum ingeniorum ac formator. Plin. 2. Hist. nat. 6. 4. (12). Sol neo temporum modo terrarumque, sed siderum etiam ipsorum cæliqua rector.

RECTRIX, icis, f. 3. regitrix, gubernatrix, ἡγεμὴς, κυβερνήτης, qua regit, gubernatrix. Seneca Ep. 85. a med. Artes ministræ sunt, sapientia domina rectrixque est. Colum. 3. R. R. 10. 9. Videmus hominibus inspiratam, velut aurigam rectoricæque membrorum, enim. Plin. 37. Hist. nat. 13. 77. (211). Itelle rectrix parensque mundi altera.

RECTURA, æ, f. 1. ¶ 1. Est rectitudo, dirittura. Frontin. de colon. apud Goes. p. 131. Ante limites, qui contra Orientem per recturas deducebantur, postea ex omni latere sunt extenuati. Aggen. Urbic. de contriv. agr. p. 75. Limites recturæ suas per quallacumque loca extendant, hoc est, qua rectio (i. e. la norma) dictavit, per deila et montuosa eunt, quæ iter nullo modo fieri potest. ¶ 2. Est manus rectoris. Cassiod. 5. Variar. 21. Summa igitur rectorum decuriorum. V. Rector II. c.

RECTUS, a, um, particip. a v. rego (quam voc. V.); fera autem est adject., unde Comp. Rectus I. a. d., II. 9. et 10.; Sup. Rectissimus I. a. et II. 2. — Rectus est qui nullam in partem

declinat, directus, non prævius, non obliquus, non curvus, non inflexus, ὀρθός, εὐθύς (It.ritto, diritto, retto; Fr. qui est en ligne droite, droit, direct, horizontal ou vertical; Hisp. derecho, recto, directo, en línea directa; Germ. gerade, gerichtet, in gerader Richtung, gerade, aufrecht; Angl. right, straight, direct, not crooked).

1.) Propria. — a) Universim. Cum opposito curvo epud Horat. 2. Ep. 2. 44. curvo dignoscere rectum. Liv. 21. 31. Quum iam Alpes peteret, non recta regione iter instituit, sed ad lavam in Tricastinos dedit. Curt. 8. 2. 2. India tota ferme spectat orientem, minus in latitudinem, quam recta regione apalliosa. Plaut. Trin. 4. 2. 26. Ad nostras ades hic quidam rectam habet viam. V. RECTA adverb. et in bec ipsa paragr. sub e. Liv. 21. 31. sub inf. Adversa ripa Rhodani, Mediterraneæ Gallias petit: non quia rectior ad Alpes via esset, sed etc. Quintil. 3. 6. 83. et 12. 2. 27. Rectissima via. Rureus Plaut. Curt. 9. 1. 58. Sed quis hinc est, qui recta platea cursum huc contandit eum. Sic Id. Bacch. 4. 4. 69. Ea ballista si pervortam terram et propugnacula, Recta porta invadam extempio in oppidum antiquum et vetus. Cæs. 7. B. G. 23. Saxa, qua rectis lineis suos ordines erant. Cic. 3. Fin. 16. 54. Ita iacera talum, ut rectus assistat. Seneca Hippol. 1084. Equi recti in pedes jacent onus. Cæs. 1. B. C. 69. extr. Recto ad Iberum itinere contadunt. Virg. 8. Æn. 57. Ipsa ego ta ripa et recto sinuina ducam. Ovid. 2. Trist. 477. recto gressat iunle miles. Id. 2. Met. 623. Illa quidam recto pugnat se attollere trunco, riszarsi in piedi, et Petron. fragm. Tragar. 73. Burmann. Celia frigida, in qua Trimalchio rectus stabat. ritto in piè, et Lucan. 8. 820. ima Pompeii nomen arena Depressum tumulo, quod non legat advena reclus, stando ritto. et Stat. 5. Theb. 664. acerque reducto Affuit Hippomedon rectoqua Brymanthius esse. h. e. quod ait Lucan. 6. 237. recto mucrone gladium tenens, h. e. directo in bostem. Id. 10. 305. de Heros, ætatem nulla sibi mitigat umbra; Linea tam rectum mundi fert illa Leonem. h. e. supra verticem, tanto perpendicularare. at Virg. 8. Æn. 209. da Caco. Alqua bos (tauros) na qua forent pedibus vestigis rectis, Canda in spaluncam tractos etc. Marial. 5. 65. tacta qui freude solebat Ducere nec rectas Cacus in antro boves. Ovid. 3. Met. 77. de angue. modo immensum spirals facientibus orbem Cingitur: interdum longa trabe rector est. — b) Rectum intestinum, ὀρθός, in imo ventris solum, nullo flexu aut pæna nullo, in anum exit. Cels. 4. 1. a med. — c) Rectum es apud Juvenal 2. 117. est tuba. V. ES. — d) Rectus sumis apud eund. 14. 260. est altentus, tesa, tirata. Sic recta coma non crista, dietata, apud Senec. Ep. 95. ante med. Ut eadem sit species capillorum: ne quis, cui rector est coma, crispulis miscetur. — a) In rectum, recta, rectu tramite, a dirittura. Ovid. 2. Met. 715. Iterqua Non agit in rectum, sed la orbem curvat. Lucan. 7. 337. Vidit ut hostiles in rectum eura catervæ Pompeius atc. Sic Ammian. 14. 8. 5. Orientis varo limes in longum potentius et rectum etc. — f) Rectis oculis aspicere, directa at non obliqua acie, recta in rem aliquam oculos intendere, mirar dritto, a dirittura, in faccia, ὀρθῶς ὁμαρῶν ὀφθαλμοῖς. Unde Ovid. 2. Met. 775. de Invidia. macies in corpore toto: Nusquam rears acies. Sic ibid. 787. Illa Deam obliquo fugientem in mina cerneos. Cic. Rabir. Post. 17. 48. Hic vos aliud nihil orat, nisi ut rectis oculis bene urbem sibi latuerit, atque in hoc foro vestigium facere liceat. h. e. non rears et respicientibus, ut in assilum equos soleat, sed directis. Ut aspicere, inquit Manul., bene urbem præsentit, non respicere liceat absenti. Lucan. 9. 638. quem qui recto se lumina vidit, Passa Medus mori est? Id. ibid. 904. de pullis aquile. Qui potuere pati radios, et lumina recto sustinuerat diem. — iloc modo aspicere indicium est nihil timentis, confidentis, audacis, interitit enim. Sueton. Aug.

16. No rectis quidam oculis eum aspicere potuisse instructam aciem. *Seneca Ep. 104. a med.* Turbida visu formae latumque labosque (*Virg. 6. Aen. 277.*) minime quidem, si quis rectis oculis illam illa possit. *Id. Const. Sap. 5.* Adversus apparatus terribilium rector oculos tenet, nihil ex vultu mutat. *Horat. 1. Od. 3. 17.* Quem morbi timuit gradum, Qui rectis (al. siccis) oculis monstra patantia, Qui vidit mare turbidum etc. *Id. Benilej.* qui ad hanc sectionem firmam affert illud *Stat. 10. Theb. 541.* non ora virum, non pectora rectis Imber atros: rectosque tenent in mania vultus, et *Juvenal. 6. 399.* Cumque paludatis ducibus, praesente marito, Ipsa loquit recta facie. Trabit etiam hoc, quod ex *Cic. Rabir. Post.* attulimus: alia praeterea congruit apte in hanc rem. — g) *Recta velis*, vel *tunica*. *V. RECTA*, m, luco suo. — h) *Rectus sonus, recta vox*, quae nulla modulatione declinat aut variatur. *Quintil. 11. 3. 64.* et 168. — i) *Recta via* Romae memoratur a *Seneca Apocoloc. a med.* Et inter Tiberim et viam reclaim descendit ad inferos. *Martial. 8. 75.* Lingonius a recta Flaminiaque recess. *Ovid. 6. Fast. 191.* Quem prospicit extra Appositum rectae porta Capena viae. Sed quamvis, ubi fuerit, ignoratur, aliis alibi ex conjectura collocantibus. *Gronov.* et *Heins.* ubique tecta reponunt, eamque omnia volunt, quae a porta Capena ad Martis ducebant. Aut duas faciunt, *reclam*, et *teclam* diversis locis positas: et *reclam*, quod recta aliquo, sine ullo serui, ferret; *teclam*, quia lapidea strata esset, dictas putant. Sed tecta ibi legend. videtur, duplex enim fuit Romae via tecta, quarum una, quae et *fornicata* appellatur, ad triumphum Martium ducebat; altera a porta Capena ad Martis. Tecta vero via dicitur, quae fornicibus seu porticibus; strata, quae lapide seu silice structa. *V. FORNICATUS.*

Ita Translati latissime patet, et *1. Rectus* est bonus aut pulcher. *Propert. 2. 14. 29.* Ut natura dedit, sic omnis recta figura. *Horat. 1. Sat. 6. 65.* si rutilis mediocribus ac mea paucis Mendosa est natura, alioqui recta. *Ter. Andr. 2. 1. 9.* Facile omnes, quum valeamus, recta consilia aegrotis damus. *2. Universum* quidquid secundum rationem aut virtutem est, neque in defectum declinans, neque in excessum, conveniens, decens, aequus. *Cic. 5. Fam. 19.* Nihil putata utile esse, nisi quod rectum honestumque sit. et *ibid. 2.* Et maxime conducunt, quae sunt rectissima. *Lucan. 4. 815.* Recta sequi. *Plin. 6. Ep. 11.* Ad recta tendere. *Ennius* apud *Cic. Senect. 6. 16.* Quae vobis mentes, rectae quae clara solebant Ante hac, deinenti sese severae ruina? *Horat. 4. Od. 9. 34.* est animus tibi Reumque prudens, et secundis Temporibus dubisque reclus. *Cic. 1. Acad. (post.) 5. 19.* Quid rectum in oratione pravumque iudicare. *Id. 2. Orat. 73. 296.* Unum te in dicendo mihi videri rectissimum: propriumque esse hoc laudis tuae, nihil a te unquam esse dictum, quod oberet ei, pro quo diceret. *Alii aliter leg.* — Cum Genitivo. *Seneca Vit. beat. 6.* Beatus est iudicii reclus. *3. Est etiam acer, fortis, constans, gravis.* *Cic. 12. Fam. 5. 2.* Erat firmissimus senator, exceptis consularibus: ex quibus unus L. Caesar firmus est et rectus. *Quintil. 4. 1. 14.* Sola rectum quoque iudicem inclinat miseralio. *Plin. 1. Ep. 11.* Vir rectus et sanctus. *4. Item* qui sine vitio corporis est, sanus, integer, emendatus. *Catull. 86. 1.* Quintilia formosa est multis: mihi candida, longa, Recta est. *Id. bel taglio o statura.* *Horat. 1. Sat. 2. 123.* Puella candida rectaque sit. *Rursus Catull. 10. 20.* Non possem octo homines parare rectos. Rectos alii hic intelligunt, proceri et erecto corpore, non inflexa cervice aut dorso: similes *rectam puellam*. Sic *Juvenal. 3. 25.* prima et recta senectus. Apud *Senec. Ep. 100.* ante med. domus recta est, quae ornatu quidem caret et luru divite: nullo tamen ritu deformatur, et decore simplici contenta est, una bona casa. Hinc trahitur per translationem illud *Plin. 9. Ep. 26.* Disi de quadam oratore saeculi nostri, recto quidem et sa-

no, sed parum grandi et ornato, ut opinor, apte: nihil peccat, nisi quod nihil peccat. *5. De eo, qui sana intelligendi iudicandique facultate praeditus est.* *Plin. 9. Ep. 19.* Quotusquisque tam rectus auditor, quem non potius dulcia haec et suavia, quam aulica et preta, delectent? *Id. 4. Ep. 7.* Recta ingenia debilibus Verecundia, perversa confirmat audacia. *6. Item idoneus, aptus, commodus.* *Plaut. Bacch. 3. 3. 8.* Nam absque te esset, ego istum haberem rectum ad ingenium bonum: nunc propter te tuoque pravus factus est fiduciam. *Seneca Hippot. 454.* Quid te coerces, et necas rectam indolem? *7. Item simplex, naturalis, non fucatus, non artificiosus.* *Cic. 1. Off. 36. 130.* Et in utroque genere (*paestricorum et histrionicorum gestuum*) quae sunt recta et simplicia, laudantur. *Quintil. 2. 3. 11.* Sermo rectus et secundum naturam enunciatu nihil habere ex ingenio videtur: illa vero, quae ulcumque deflexa sunt, tamquam equitiora miramur. *Id. 9. 4. 27.* Felicissimus sermo est, cui et rectus ordo, et apta junctura, et cum his numerus opportuna cadens contingit. *Ter. Hecul. 4. 3. 28.* Ut recta via rem naret ordine omnem. *h. e. simpliciter, vere, sine ambagibus, schietamente.* Dixerat *ibid. 23.* Quin nolo mentiare: aperte ita ut res se habet, narrato. Sic *Phaedr. 4. 12.* Utilius homini nihil est, quam recte loqui. *8. Recta oratio* figurata opponitur. *Quintil. 9. 2. 79.* Si persona obitaret rectae orationi, desurrebat ad schemata. Sic *recta repetitio.* *Id. 6. 1. 2.* Quae enumeranda videntur (*in peroratione*) cum pondere aliquo dicenda sunt, et aptis excelsa sententis, et figuris utique varianda: alioqui nihil est odiosius recta illa repetitione, velut memoriae iudicium diffidentis. *9. Rectum est, aequum est, conveniens est, verum est.* *Cic. 1. Off. 38. 137.* Rectum est autem, etiam in illis contentioneibus, quae cum inimicis sunt, gravitatem retinere, incontinentiam repellere. *Id. de dovere, sit bene.* et *3. ibid. 11. 47.* Esse pro cive, qui civis non sit, rectum est non licere. *Id. 6. Att. 9. 4.* Eum sine mei litteris ad te venire, vix rectum erat. Sic *Comp.* apud *Plin. Paneg. 90.* Ut enim malos principes rectius pulcritusque est ex communibus loquutis odisse quam propriis: ita boni speciosius amentur ob ea quae generi humano, quam quae hominibus praestant. *10. Rectum* absolute, bonum, honestum, justum, *κατὰ φύσιν.* *Cic. 3. Hecena. 2. 3.* Rectum est, quod cum virtute et officio sit. Ut dividitur in prudentiam, iustitiam, fortitudinem, modestiam. *Id. Orat. 14. 45.* Recti pravique partes. *Seneca Ep. 122. ad fin.* Simples recti natura est, multiplex pravi, et quantumvis novas dedicationes capit. *Lucan. 8. 487.* sidera terra Ut distant, ut flamma mari, sic utile recto. *Ovid. 7. Met. 72.* ante oculos rectum pietasque pudorque Constatant. *Id. 4. Fast. 311.*; et *Virg. 1. Aen. 608.* mens conscia recti. *Horat. Art. P. 366.* quamvis et voce paterna Fingeris ad rectum. — Sic *Comp.* apud *eund. 2. Sat. 7. 25.* Aut quia non sentis quod clamas rectius esse, Aut quis non firmus rectum defendis. — In plur. num. *Cic. 2. Fin. 23. 76.* Officium, aequitatem, dignitatem, fidem, recta, honesta, digna imperio, digna populo Romano. Cf. *eund. 1. Legg. 11. 31.* Nec solum in rectis, sed etiam in pravitatibus, insignis est humani generis similitudo. *11. Speciatim.* Recta cena est lauta, integro apparatu instructa, quam diliores dare solebant clientibus et saluatoribus, ab ovo usque ad mala legitimis ferulis eos benigna escipientes et liberaliter: nam sordidi et maligniores loco integri rectique convivii sportulam praebant, quae quamvis cenae nomine daretur, non tamen cenam integram, sed partem cenae continebat. *Sueton. Domit. 7.* Sportulas publicas auxilii, revocata cenarum reclarum consuetudine. *Martial. 2. 69.* En rogat ad cenam Mellior te, Clauice, rectam. *Ad da eund. 7. 20.* Absoluta *Id. 8. 50.* Promissa est nobis sportula, recta data est. *V. SPOTULA.* *Sueton. Aug. 74.* Contrivabatur ei assidue, nec unquam, nisi recta. Rectam hic ideo vo-

cari putant, quia ordine discumbentibus praebetur, quum sportula sine ordine ac discipline promiscue clientibus auferenda obijcerentur. *Juvenal. 1. 35.* dunc sportula primo Limine parva iedet, turba rapenda togata. *V. et Martial. 3. 7.* Hanc intelligit *Seneca*, quum ait *Ep. 110. a med.* Non magham rem facis, quod vivere sine recto apparatu potes, quod non consideras milliarior aplos etc. *12. Item* speciatim rectus casus a Grammaticis dicitur nominativus, obliqui ceteri: quia nulla declinatione inflectitur, vel quia quasi linea perpendicularis est, a qua ceteri, b. e. obliqui, declinant. *Varro 7. L. L. 33.*, *S. ibid. 36.*, *42. 46. 49.* et alibi, *9. ibid. 43. Milt.*; *Quintil. 1. 4. 13.* et *5. 61.*; *Gell. 13. 22.* etc.; et *Priscian. 5. p. 670.* *Putsch.* — Hinc

Recta, adverb., et

Recta, c, f. 1., et

Recto, adverb. *V. loco suo.*

Recumbens, i, n. 2. absolute, substantivorum more, *V. RECTUS* 11. 10.

RECUBATORIUM, n, n. 2. id in quo quis recubat, scabellum. *Penant. 8. proem.* Vel pedum vitiatorum recubatorium faciens.

RECUBITUS, us, m. 4. (recumbo). *1. Est lectus, locus, vel potius locus in triclini lecto.* *Valg. interpr. Matth. 23. 6.* Amant autem prius recubitus in cenis. *2. Item* actus recumbendi, subiectus ille, quem faciunt corpora in solum durum incidentia. *Plin. 24. Hist. nat. 13. 72.* (116). Baculus es ea (*aquifolia*) factum in quodvis animal emittum, etiam si citra ceciderit defectu militantis, ipsum per se recubitu proprius adlabi.

RECUBO, es, are, n. 1. Praeter et Supinum *V. in Recumbo.* — Praeter. *recubavi* pro *recubui* legitur apud *Isid. 14. Orig. 4.* Amplexus est sedem, ubi (*boi*) recubaverat. — Part. *Recubans.* — *Recubo* est idem ac *recluso* cubo, et simpliciter cubo, *recumbo*, *decumbo*, *quiesco*, *coricari*, *giacere*, *ripasare*, vel *rectus* retro cubo, in dorsum cubo. *Cic. 3. Orat. 17. 63.* In hortulii suis recubans molliter et delicate. *Tibull. 1. 1. 63.* Quid Tyrio recubare toro sine amore secundo Prodest? *Colum. 7. R. R. 3. 27.* Gregis custos neque longius recedat: nec aut recubet, aut considat. *Plin. 9. Ep. 17.* Quum lector inductus est, calceos poscunt, aut non minore cum taedio recubant. *Ovid. 2. Art. am. 342.* Sub qua nunc recubas arbore, virga fuit. *Virg. 3. Aen. 392.* sus alba solo recubans. et *8. ibid. 297.* de Cerebus. Ossa iuper recubans antro semesa cruento. *Val. Flacc. 7. 523.* immentis recubantem auscibus anguem Turbat.

RECUDO, dis, si, sum, dere, a. 3. *ribattere*, *αὐτοκάντω*, de novo cudo. *Varro.* Ut hi sciunt, qui vetera metalla recidunt. Ita *Zenophrasti* omnes post *Sipontinum*, quem penes est omnis iudis fragmenti fides.

RECULA, ae, f. 1. deminut. a res, ut *diecula* a dies, a *speciula*, a *nubes* *nubecula*. *1. Generatim* recula est parva aut tennis res, *co-sella*, *co-rella*, *robicella*. *Plaut. fragm.* apud *Priscian. 3. p. 613.* Si quidem imperes pro copia, pro recula. *Apul. 4. Met.* Quid oro, fili, paupertinas pannosque reculas miserissime anus donas vicinis divilibus? Alii leg. *resculas*; ut legitur apud *Sabinian. 4. advers. avar. 8. a med.* Ipse te reculis tui spoliis. *2. Specialim* recula est parvum patrimonium. *Donat. in Vit. Virg. init.* Pater Vigiliis silvis comundis et epibus curandis reculam auxit.

RECULTUS, a, um. *V. RECOLO.*

RECUMBO, cumbis, cūbū, cūbium, cumbere, n. 3. (re et cubo). Particip. *Recumbens* 1. a. — *Recumbo*. *1. Generatim* est idem ac *recubo* (cum quo Praeteritum et Supinum communia habet), corpore sterno, jaceo, *ἀνὰ πλάτην* (i. e. pors a giacere, coricarsi, giacere; Fr. *coucher en arrière, s'appuyer en arrière*; Hisp. *acostarse, ponerse en la cama*, *acostarse hacia atras*, *apoyarse hacia atras*; Germ. *sich zurück-, rück- wärtelehnen, -legen*; Angl. *to lie or lean upon, lie down, recline, repose*). *Cic. 1.*

Divinat. 27. 57. Cum primo perterritum somno surrexisset: dein quum se collegisset, idque visum pro nihilo habendum esse duxisset, recubuisse. *Forcellino* hoc in loco *recumbo* est idem ac rursus cubo, *ricoriscari*, tornare a giacere. Ceterum — a) De hominibus et brutis animalibus. *Cic.* 2. *Orat.* 71. 287. Quum M. Lepidus, ceteris in campo exercentibus, in herba ipse recubuisse, etc. *Id.* *Deiot.* 15. 42. Quum in cubiculo recubuisse. *Nepos Dion.* 9. Quum in conclavi recubuisse. *Ovid.* 2. *Fast.* 345. Aseendit (torum), spondaque sibi propiore recumbit. *Seneca Troad.* 830. recumbens Montis axes spatiose antro. *Id.* *Edip.* 728. de angue. Supra Cbaonias celsior arbores Camuleum ereit caput, Quum maiore sui parte recumberet. — b) De rebus locis. *Horat.* 1. *Od.* 12. 30. Concludunt venti fugiuntque nubes, et minax-ponto Unda recumbit. *Seneca Thyest.* 589. Mitus stagno pelagus recumbit. h. e. jacet, tranquillum est. *Virg.* 1. *G.* 401. nebulae magis ima petunt campoque recumbunt. *Martial.* 4. 64. Jugera pauca Martialis Longo Janiculi Jugo recumbunt. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 23. 35. (209). Vitem liberatam vinculo in terre recumbere. ¶ 3. Speciatim mensae accombo, sedere a tavola. *Horat.* 1. *Ep.* 5. 1. Si poles Arebiaei convivis recumbens lectis etc. *Phaedr.* 4. 24. Rediit hora dicta: recubuit: Splendebat hilaris poculis convivium. *Justin.* 43. 1. 4. Saturnalibus passim in convivii servi cum dominis recumbunt. *Plin.* 4. *Ep.* 22. Canabat Nerva cum paucis: Veiento proximus, atque aliam in sinu recumbebat. *Id.* 9. *Ep.* 23. Recumbebat mecum Feblus Rufus, super eum municeps ipsius. ¶ 3. Est aliam oecumbo, cado, corruo. *Ovid.* 7. *Met.* 538. validos miratur arator Inter opus turos madloque recumbere satco. cadere. Sic *Lucret.* 6. 794. Gastoreoque gravi mulier sopite recumbit. *Catull.* 17. 4. de ponte. Ne supinus eat, cavaque in palude recumbet. ¶ 4. Item inclinar, innitit, vergo, piegare, appoggiarsi. *Ovid.* 2. *Trist.* 83. Quum cepit quassata domus subsidere, partes in proclinas omnes recumbit onus. *Virg.* 9. *En.* 434. Inque humeros cervix collapse recumbit. *Id.* 3. *G.* 88. Juba dextro lactata recumbit in armo. *Ovid.* 10. *Met.* 195. Ipsa sibi est oneri cervix, humeroque recumbit.

RECUPERATIO et *Reciperatio*, *ois*, f. 3. recuperatione, ἀνάληψις, actus recuperandi. ¶ I. Generativum. *Cic.* 10. *Phil.* 10. (20). Ita praclara est recuperatio libertatis. *Alti leg.* recuperatio. *Justin.* 30. 1. 7. Contentus recuperatione urbium, quas amiserat. — Absolute. *Fulgat. interpr. Eccli.* 11. 12. Est homo marcidus egens recuperatione. bisognoso di ristoro o d'ajuto. ¶ 2. Speciatim in iuridicis, apud *Festum* p. 274. 21. *Müll.* ex Gallo *Alti* recuperatio est, quum inter populum, et reges nationesque et civitates peregrina lex convenit, quomodo per recuperatores reddantur res, reciperenturque, resque privatae inter se persequantur. *Tab. Aenea* apud *Murat.* 582. a med. ne ea ne iys no cinto iuricia recuperatione dando vti et eos (servos) recuperare possint.

RECUPERATIVUS, a, um, adject. qui recuperari potest, apud *Aggen. Urb.* in *Frontin.* p. 63. *Goes.* Recuperativus status controversiae de nobilibus.

RECUPERATOR et *Recipetator*, *ois*, m. 3. qui recuperat. ¶ 1. Generativum. *Tac.* 2. *Ann.* 62. sub fin. Camillus recuperator Urbis. ¶ 2. Speciatim. — a) In iuridicis: *V. Galli Aeti* verba apud *Festum* allata in *V. RECUPERATIO* 2. — Hinc — b) *Recuperatores* (numero tres vel quinque) apud Romanos erant iudices, qui ad recuperandas privatas res litigatoribus dabantur. *Plaut. Bacch.* 2. 3. 36. Pontique praetor recuperatores dedit. *Gell.* 20. 1. Praetores iofurilis aestimandi recuperatores se daturis edixerunt. — c) In Urba praetores dabant recuperatores ex omni ordine, in provinciis ex conventu negotiatorum vel a sua cohorte. *Cic.* 5. *Ferr.* 28. 68. Iste recuperatores se de cohorte sua daturum minabatur. *Id.* *ibid.* 11. 28. De con-

ventu nullum unquam iudicem neque recuperatorem dedit. *Omibus his loc.* *Alti leg.* recuperator. — d) Dabantur et ab Imperatoribus contentione orta inter milites. *Liv.* 26. 48. Scipio tres recuperatores quum se daturum pronunciasset, qui, cognita cause testibusque auditis, iudicarent, uter prior in oppidum transeendisset.

RECUPERATORIUS, a, um, adject. ad recuperatores pertineas, ut iudicium recuperatorium, quod per recuperatores exercebatur. *Cic.* 2. *Invent.* 20. 60. Non enim oportet in recuperatorio iudicio ejus maleficio, de quo inter alios quiritur, fieri praedictum. Adde eum. 5. *Ferr.* 11. 27.; *Plin.* 3. *Ep.* 20. 9.; et *Sueton. Vesp.* 3. *Alti* ubique leg. recuperatorius, ut legitur et in *Inscript.* apud *Henzen.* 6328. ad fin.

RECUPERATUS et *Reciperatus*, a, um, particip. *V.* voc. seq.

RECUPERO et *Recipero*, *es*, *avi*, *atum*, *are*, a. 1. Est a re et paro, inserto ci, ut in *Inclitica*, *concupilo*, *reciprocus*. Postea ci in cu mutatum est. Utraque tamen scriptio proba: et promiscue reperitur in MSS. et libris fere omnibus locorum, quae hic offerimus. — *Recuperaro* synonym. pro *recuperare* sub II. — Particip. *Recuperatus*, *Recuperatus* et *Recuperandus* sub I. — *Recuperatus* est rem amissam recipere, rursus acquirere, iacturam reparare, ἀναλαμβάνω, ἀναλαμβάνω (It. riaverè, ricuperare, riguadagnare; Fr. récupérer, recouvrer, reprendre, rentrer en possession; Hisp. recuperar, cobrar, volver a entrar en posesion; Germ. wiedererlangen, - bekommen, - erhalten, - gewinnen; Angl. to get again, regain, get back, recover).

I.) Proprie. *Cæs.* 7. *B. G.* 1. extr. Veterem belli gloriam libertatemque recuperare. et *ibid.* 15. Quod se celeriter amissa recuperaturos confidebat. et 3. *ibid.* 8. Recuperare sagis obsides. *Sall. Jug.* 31. pacem. *Cic.* 8. *Att.* 3. rempublicam. *Id.* 13. *Phil.* 5. 11. villam suam ab aliquo. *Justin.* 32. 3. 9. sanitatem. et 32. 2. 6. domesticam potentiam. *Tac.* 2. *Hist.* 86. ordinem senatorum. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 16. 41. ab aliquo pecuniam depositam. *Id.* 5. *Ferr.* 14. 35. rem suam iudicio. *Id.* *Cæcin.* 3. 9. jus suum aliqua ratione. *Id.* 1. *Att.* 11. voluntatem aliquis. *riguadagnare* l'affetto. et *Tac.* 14. *Ann.* 5. gratiam. Sic *Sueton. Oth.* 1. Quo facto sicut gloriam auxilii, ita gratiam minuit; quum tamen matura recipere dacta equitis Rom. fraude etc. *Id.* *Aug.* 78. Si interruptum somnum recipere, et venit, non posset etc. *Curt.* 3. 6. 16. Primum animus vigorem suum, deinde corpus quoque expectatione maturius recuperavit. *Cæs.* 7. *B. G.* 76. Consensio fuit prius belli laudis recuperanda. *Justin.* 18. 7. 5. Non se expugnatum, sed recuperatum patriam venire. — Sic Particip. praeterit. *Justin.* 36. 1. 1. Recuperatum regnum. *Tac.* 3. *Hist.* 22. Reciperatibus somnoque vites. *Cic.* *Flacc.* 23. 56. Pecunia recuperata. *Id.* 14. *Phil.* 13. 35. respublica. *Festus* p. 274. 17. *Müll.* Fictiles quadrigae bello recipere.

II.) Translata, recuperare se et, mediocum apud Graecos more, recuperari, *riaversi*, *refiziarsi*, *ristorarsi*. *Varro* 1. *R. R.* 13. 1. Familia ubi versatur, providendum, si fessi opere aut frigore aut calore, ubi commodissime possint se quiete recipere. *Cic.* 14. *Fam.* 1. Si in vestrum complexum venero, ac si et vos et me ipsum recuperaro. *Nepos Agesil.* 6. ad fin. Sic adolescentulus simulata laudatione recuperavit. h. e. a transfugio deterruit et relaxit. *Plin.* 2. 9. Ex terra recipientes radices arborum in ea succum, recipiuntur.

RECUPRO pro valde cupio, est qui tribuit *Plaut. Capt.* 4. 2. 76. Ut recipias facere sumptum. Sed te cupias legendum est.

RECUPRATUS, a, um. *V.* voc. sequent.

RECURRO, *as*, *avi*, *atum*, *are*, a. 1. (re et enro). Particip. *Recurrans*, *Recuratus* et *Recurandus*. — *Recurro*, ἀνατρέχω, iterum vel diligenter curro, magno cura reficio. *Catull.* 44. 13. Hic me grevedo frigida et frequens turis Quassavit,

usquedum in totum solum fugi, Et me recuravi otioque (al. ocimoque) et urtica. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 12. 23. (75). de charta. Excepi bana (amphitheatricam) Faoni sagax officina, tenuatque curiosa interpolatione, priocipalem fecit a plebeja, nomenque ei dedit. Quia non esset ita recurata, in suo mensit amphitheatrica. *Apul.* 8. *Met.* Placuit paulum conquiescere corporeque diverse ianiata sedulo recurere. *Id.* 6. *ibid.* Vulneretis domo relictis ei plagas recuratibus. *Cæli. Aurel.* 1. *Tard.* 1. med. Lavacro corpus recurrere. *Theod. Priscian.* 1. 6. p. 292. retro ad. *Ald.* Quam (loca) si vulnerabuntur, oleo roseo vel adipibus ansericis recurata erunt.

RECURRO, curris, curri et effurri, cursum, currere, a. 3. (ra et enro). Particip. *Recurrens* I. b. c. II. 1. et 2. b. — *Recurro* est idem ac rursus aut retro curro, correndo redeo, ἀνατρέχω (It. correre di nuovo o indietro, ritor-nare correndo; Fr. courir en arrière, rebrousser chemin; Hisp. correr hacia atras, retroceder, volver atras; Germ. zurücklaufen, wiederkehren; Angl. to run again or back, return running, hasten back).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. — a) De hominibus. *Plaut. Trin.* 4. 3. 8. Condallum es oblitus: recipe te, et recurre peters re recentil. *Id.* *Cist.* 2. 3. 50. Ego ad anum recurro rursom. Est qui leg. cursum pro rursom. *Ter. Adelph.* 4. 1. 9. Prius nox oppressisset illic, quam huc reverti posset iterum. Nunc ubi me illic non videbit, iam huc recurret, sat seio. *Cic.* 2. *Att.* 12. Tamen isti puero, quem ad me statim jussi recurrere, de ponderosam aliquam epistolam. *Paulin. Nolan. carm.* 27. 99. Et properante gradu recurrit ad hospita lecti. *Rurici.* *Cic.* *Mil.* 10. 29. Illi, qui erant cum Clodio, partim recurrere ad rhedam, ut etc. *Id.* 13. *Att.* 47. Equidem Kal. in Tusculanum recurram. *Horat.* 1. *Sat.* 2. 127. ne vir rure recurret. — Sic de gallinis. *Colum.* 8. *R. R.* 14. 6. Unaquaque recurrit eodem, ubi prima peperit. — b) De sole, luna, luminibus, tempore. *Ovid.* 1. *Trist.* 8. 1. In caput alta suum tabentur ab aequore retro Flumina, coarctatis solique recurret equis. *Cic.* 2. *Nat. D.* 19. 50. Luna tom crescendo, tum defectibus in initia recurrendo. *Ovid.* 2. *Amor.* 1. 26. Inque suos soles verba recurrit aqua. et *Veroid.* 5. 30. Ad fontem Xanthi verba recurret aqua. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 147. Recurrentes anni. *Id.* 4. *Od.* 7. 12. Bruma recurreit iners. — c) De epistola, febris et aliis. *Ovid.* 4. *Pont.* 11. 15. Dum tua pervenit, dum littera nostra recurrens Tot maria ac terras permesit, annus abii. *Gell.* 17. 12. Febris quertis diebus recurrens. *Apul.* 1. *Met.* Ad clausura personi recurrent. Et de calculorum ludo *Ovid.* 3. *Art. am.* 360. Emulus at emptum saepe recurret iter.

¶ 2. Latius sensu pro simpliciter curro. *Martial.* 7. 20. Rectam vocatus quum recurret ad cenam: II.) Translata. ¶ 1. Generativum. *Horat.* 1. *Ep.* 10. 24. Naturam expellas furca, tamen usque recurret. *Plin.* *Paneg.* 38. Cur enim posteris amplior honor, quam maioribus haberetur? curve noo retro quoque recurreret aequitas eadem? *Capitolin. Maxim.* duob. 4. Amicum eum doole vicissim recurrentibus approbabant. — Refertur ad memoriam. Ad rem *Horat.* 2. *Sat.* 6. 30. tu pul-ses omne quod obstat, Ad Maecenatem memori si mente recurras. *Plin.* *Paneg.* 88. in fin. Ita haec optimi appellati quumquam memoriam hominum sine te recurret. *Vellej.* 2. 4. extr. Decessit anno ferme quinquagesimo sexto: de quo si quis ambiget, recurret ad priorem consulatum ejus. — Apud *Quintil.* 5. 9. 2. Signa, quae in contrarium non recurrunt, sunt v. gr. Omnia qui ingreditur, movetur: sed non omnia qui movetur, ingreditur. Ubicumque messis est, ibi satum est: sed non ubicumque satum est, ibi est messis. ¶ 3. Speciatim est in idem incurrere, eodem recidere vel redire. — a) Universim. *Cæs.* 2. *B. C.* 16. extr. Ad easdem deditionis condicioes recurrunt. et 1. *ibid.* 85. Accidisse his, quod plerumque hominum omnia pernicia atque arrogancia accideret soleat, ubi eo recurrent et id

cupidissime potant, quod paulo ante contempserint. *Cic. 1. Legg. 23. 61.* Idemque quum cælum, terras, maria — perspexerit, eaqua unde generata, quo recurrit, quando, quo modo obitura, — viderit etc. — b) Speciatim, versus recurrentes *Sidonius 8. Ep. 11. et 9. Ep. 14.* sunt qui, metro stante, nequa litteris loco motis, ut ab axordio ad terminum, sic a fine reteguntur ad omnium. Sic est illud antiquum: *Roma tibi subito motibus ibit amor.* et illud: *Sole medere pede, ede, perede melius.* Huiusmodi sunt undecima versus, qui referuntur *lib. 8. c. 13. Antholog.*, ubi hoc genus versus *καρκίνος στιχὸς ἐμμετρος κατὰ ἀνακτιδισμὸν* dicuntur. Receptum est: *Ἀλλήλας ῥῆν πολὺς κηδήσας ἤλθα. Et ἦδ᾽ μοι Διὸς ἄρα πηγή παρὰ σοὶ Διομήδῃ. Et Νόμος δὲ καὶ νόσος ἔχει σὺν οἰκονόμῳ.* Et quod inscriptum libro iuramentorum legitur apud *Gruter. 1047. 9. Νίψος ἀνομήματα, μή μόναν ὄψιν.* Nec non habentur pro recurrentibus, qui, pedum tege servata, atsi non per singulos apices, per singula tamen verba replicantur, ut: *Præcipiti modo quod decurrit tramite flumen, Tempore consumptum jam cito deficiet.* quod est *Sidonii citato l. 9. et si recurras, ita legitur: Deficiet cito jam consumptum tempore flumen, Trimite decurrit quod modo præcipiti.* Huiusmodi est et illud *Francisci Philolphi in Plin. II. Pontif. Max. Laus tua, non tua fraus, virtus, non copia rerum Scandere te fecit hoc decus eximium.* Disticha his similia septem leguntur *lib. 6. Antholog. cup. 4.* et dicuntur ἀντιστρέφοντα; quorum prima est: *Τὸν τραγόνου ἐμὲ Πάνα φίλον Βρομίου, καὶ υἱὸν Ἀρκαδός, ἀντ' ἀλκὰς ἄγραφον Ὀρφέων.* Lege retro! *Ὀρφέων ἄγραφον ἀλκὰς ἀντ' Ἀρκαδός υἱόν, καὶ Βρομίου φίλον Πάναν ἐμὲ τὸν τραγόνου.* Item qui retro lecti, in aliud genus carminis exeunt, ut *Omne genus metri tibi pangens, optime Bassæ.* Contraria rite sit Soladeum: *Basse optime, pangens tibi metri genus omne.* Simile exemplum asserit *Quintil. 9. 4. 90. P. RECIPROCUS.* ¶ 3. Item speciatim pro confugere, recurrere. *Quintil. 4. proœm. 17.* Nuuc necesse est ad eos aliquando euctores recurrere, qui desertam partem oratoris artis occupaverunt. *Id. 1. 6. 13.* Ad eam rationem recurrunt, ut etc. *Tac. Dial. de orat. 9.* Si ipsa in aliquod negotium inciderit, ad hunc Secundum recurrat, aut ad te.

RECUSATIO, ōis, f. 3. (recurso). ¶ 1. Generatim est recursus, reditio. *Capell. 9. p. 308.* extr. Juppitar, Quo gemmata poli volvere sidera Suerit tege rata sacra recurrit. *Id. f. p. 23.* Nam nostra illa (*Mercurius*) lides, sermo, benignitas, Ac verus Genius, lida recurrit. *Mercurius* enim, Jussu Jovis huc illuc recurrit semperque ad eundem redit. ¶ 2. Speciatim, in re medica, est vomitus, quo scilicet quidquid receptum est, efficitur. *Cat. Aurel. 3. Acut. 2.* Recursio, sive recursus potu liquoris, et 2. *ibid. 14.* sub finit. Acceptorum etiam per vomitum recursio.

RECUSANTIS, antis, particip. ab inasit. recurrit, sepa recusans. *Capell. 1. p. 10.* Cessim plerumque recusitans.

RECURSO, as, ate, n. 4. frequentat. a recurro, sepa recurro, ἀνατρέχω, correre innanzi indietro.

II.) Proprie. *Plaut. Most. 3. f. 54.* Quid ego huc recurram, aut operam omnem, aut contiam? *Seneca Med. 385.* Talis recurrit huc at huc motu effero, Furoris ore signa lymphati generis. *Lucr. 2. 106.* de primis corporibus materis. Cetero dissiliunt longo, longeque recusant.

II.) Translata est sepe redire. — a) Universim. *Virg. 1. Æn. 668.* Urit atrox Juno, at sub noctem cora recurrit. *Id. 12. ibid. 602.* Neo te tantis edat tacitam dntor: et mihi curæ Sæpe tuo dulci tristes ex ore recurrent. — b) Refertur ad memoriam. *Virg. 4. Æn. 3.* Multa viri virtus animo, multosque recurrit Gentis bonos. *Tac. 2. Hist. 78.* Recursabant animo vetera omnia. *Eumen. Paneg. Constant. 18.* Recursabat in animos illa paucorum audacia. *Sil. It. 6. 555.* Atilla, et infandi Senones, captæque recurrit Ationitis arcis facies.

RECURSUS, us, m. 4. recurrendi actus.

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est reditus, qui currendo fit, ἀναδρομή. *Virg. 5. Æn. 583.* Inde alios ineunt cursus aliosque recursus. *Ovid. Ib. 423.* per alternos unda labente recursus Subtrahitur presso molitis arena pedi. *flusso & riflusso.* et *Plin. 5. Hist. nat. 29. 30. (110).* Lydia perfusa fluviosi amnis Mæandri recursibus. ¶ 2. Latiori sensu est simpliciter reditus, reversio, ritorno. *Liv. 26. 42. extr.* Ut subeunti sæpe ad mœnia urbis recursus pateret. *Ovid. Heroid. 6. 59.* dent modo fata recursus. *Id. 6. Met. 449.* Cuperat adventus causam, mandata referre Conjugis, et celeres missæ spondere recursus: Ecce venit etc. h. e. veloces reditus. et 11. *ibid. 451.* sed tibi iuro — Ante reversurum, quam luna bis implicat orbem. His ubi promissis spes est admota recursus etc. *Plin. Paneg. 86.* Stetit preca-tusque est prona maria celeremque recursum. — Similiter alter *Plin. 16. Hist. nat. 25. 40. (95).* Ille, picea, tarix nullo flore exilarantur, natalesse pomorum recursus annuos versicolori nuncio promittunt. Et concreto, ubi ajunt, sensu. *Id. 36. ibid. 13. 19. (85).* de labyrintho. Lūnarum ambages occursusque ac recursus inexplicabiles continet. h. e. semitas, per quas itur reditorque. — Recursus in re medica est vomitus. **P. RECURSIO** 2.

II.) Translata. *Cels. 4. 4.* Si fauces cibum et potum capiunt, facili ad bonam valetudinem recurritur est. *Cat. Aurel. 3. Tard. 11. extr.* Depulsis omnibus, quæ passionis recursum fere sollicitant. il ritorno della malattia. *Pal. Max. 2. 7. n. 15.* Recursum illi ad pristinum militie ordinem proposuerunt, si quis bina spolia ex hostibus tulisset. *Imp. Dioclet. et Maxim. Cod. 7. 62. 6.* Ut post sententiam ab eo, qui de appellatione cognoscit, recursus fieri non possit ad iudicem, a quo fuerit provocatum. ritornare, far ricorso.

RECURVATUS, a, um, particip. **P. voc.** sequent.

RECURVO, as, avi, alum, are, a. 1. (re et curvo). Particip. *Recurvatus*. — Recurvo est idem ac retro curvo, reflecto, ripiegare, ritorcere, curvare, ἀναγνῆπτω. *Colum. 5. R. R. 10. 13.* Quum ad scrobis solum radix pervenit, duritia humi coercita recurvetur. *Gell. 3. 6.* Palma adversus pondus surgit, et sursum nititur recurvaturque. *Stat. 3. Theb. 583.* Horrentesque situ gladiis in sava recurvant Vulnera. *Ovid. Heroid. 4. 79.* Sive ferocis equi luctantia colla recurvas. *Id. 1. Amor. 8. 6.* de saga. Inque caput rapidas arte recurvat aquas. h. e. redire cogit. — Sic Particip. præter. pass. apud *Ovid. 2. Met. 246.* Quique recurvatis ludit Mæandros in undis. *Cels. 7. 7. n. 4.* Hamulus acutus paulum mucrone intus recurvato. *Id. 8. 1. ad fin.* Os pectinis rectius in viris, recurvatum magis in exteriore in feminis. *Colum. 3. R. R. 18. 1.* Samentum prætorio capite at recurvato demergere.

RECURVUS, a, um, adject. (ra et curvus) est recurvatus, reflexus, locutus, ripiegato, ricurvo, παλιγνῆπτος, παλιγκλαστός. *Plin. 9. Hist. nat. 33. 52. (103).* Conchæ ad plausum apertæ, ad buccinum recurvus. *Virg. 7. Æn. 513.* cornuque recurva Tartaream intendit vncem. h. e. buccina. *P. ÆS. Ovid. 5. Fast. 119.* de capra. Cornibus æreis, atque in una terga recurvis, et 6. *ibid. 240.* tegunt parvis ara recurva cible. h. e. hamos. et 2. *ibid. 113.* tergo delphina recurva Sa memarat oneri sopposuisse novo, et *ibid. 560.* Comat virginæ basis recurva comas. **P. CÆLIBARIS.** *Claudiam. 2. in Eutrop. 330.* avis dira rostroque recurva Turpula. *Ovid. 8. Met. 141. et 15. ibid. 693.* Recurva puppis. et 3. *ibid. 654.* Impediunt hederae ramos, nequeque recurvo Serpunt. h. e. retorito, contorto. *Id. 2. Fast. 251.* Corvus insauratum pedibus cratera recurvis Tullit. h. e. oncis. *Id. Heroid. 10. 71.* ne victor tacto morerem recurvo. h. e. labyrintho. *Am-mian. 14. 2. 5.* Multitudo, quæ nata et educata inter editos recurvosque ambitus montium, eos ut loca plana perculat et mollia.

RECUSABILIS, e, adject. qui recusari potest, aut debet. *Tertull. 4. advers. Marcion. 35.* ad fin. Revelatio recusabilis.

RECUSANS, antis, particip. **P. RECUSO.**

RECUSATIO, ōis, f. 3. actus recusandi, ricusa, rifiuto, scusa, ἀνάσχεσις.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cic. 2. Orat. 7. 26.* Nam hæc ipsa recusatio disputationis disputatio quædam fuit, mihi quidem perjudicanda. *Id. 3. Cat. 2. 5.* Sine recusatone, ac sine ulla mora negotium susceperunt. Sic *Cæs. 3. B. C. 98.* Cæsar — omnes eos, qui in monte conserderant, ex superloribus locis in planitiem descenderat atque arma projicere jussit. Quod ubi sine recusatone fecerunt etc. *Auct. B. G. 8. præf. init.* Coactus adludis tuis vocibus, Balbe, quum quotidiana mea recusatio non difficultatis excusationem, sed inertiam videretur deprecationem habere, rem difficillimam suscepit. ¶ 2. Speciatim in iudiciis est reclamandi actus, protesta, l'atto del protestare contro alcuno. *Cic. Cluent. 53. 148.* Si qui apud me te, T. Attili, reum vclit facere: clames, te lege pecuniarum repetundarum non teneri. Neque hæc tua recusatio confessio sit capta pecunia; sed laboris, sed periculi non legitimi declinatio. *Id. 2. Legg. 16. 41.* Pœna violatæ religionis iustam recusatationem non habet. ¶ 3. Item speciatim in iudiciis est responsio, quam quis petitioni facit, ut seipsum purget, replica giustificativa. *Cic. 1. Invent. 5. 7.* Iudiciale (genus est), quod positum in iudicio, habet in se accusationem et defensionem, aut petitionem et recusationem. *Cf. eumd. 2. ibid. 4. 12. et Quintil. 4. 4. 6.* Recusatio quoque plures propositiones habet, ut contra petitionem pecuniæ.

II.) Translata, metaphorâ sumptâ a superiore paragr. 1. *Petr. Satyr. 141.* Recusatio stomachi. h. e. nausea, fastidium. *Theod. Priscian. lib. 2. part. 2. a. 16. p. 103.* retro ed. *Ald.* Salsamentis omnibus nutrantur, acrimonias, sinapi, aceto et similibus, qua stomacho banc ciborum recusationem valeant extergere.

RECUSATUS, a, um, particip. **P. voc.** sequent.

RECUSO, as, avi, alum, ara, a. 1. Particip. *Recusans* I. t. c. et II.; *Recusatus* I. t. a.; *Recusaturus* I. t. c. et d.; *Recusandus* I. t. a. — Recuso (a re et causa, ut proprie sit causam afferre, cur aliquid nolis) est idem ac renuo, detracto, rejicio, repudio, παραισχεσαι, ἀναγεῖν (h. rifiutare, recusare; Fr. ne vouloir pas accepter, écartier, refuser, ne pas vouloir; Hisp. alejar, rehusar, no querer ó no aceptar; Germ. etwas einwendend zurückweisen, abweisen, ausschlagen, ablehnen, verweigern, zu thun verweigern, dagegen haben; Angl. to refuse, deny, reject, to make a defence or excuse).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu occurrit —

a) Cum Accus. *Cic. Flacc. 38. 97.* Populum R. disceptatorem non modo non recusat, sed etiam deposco. *Justin. 13. 2. 11.* Ptolemæus recusabat regem Aridaum. h. e. nolebat Aridaum regnare. *Ter. Hecyr. 3. 1. 16;* et *Horat. 1. Sat. 4. 50.* Recusare aliquam uxorem. h. e. nolle ducere. *Cæs. 1. B. G. 44.* amicitiam populi R. *Id. 1. B. C. 68.* laborem. *Id. 7. B. G. 2.* nullum periculum communis salutis causa. *Horat. 2. Sat. 2. 6.* Acclinis fatias animæ mellora recusat. et *ibid. 3. 258.* Porrigis irato puero quum poma, recusat. et 1. *Ep. 10. 8.* simul ista rallqui, Quæ vos ad cælum fertis rumore secunda, Atque sacerdotis iugitivæ liba recuso. *Auct. B. G. 8. 1.* Sors incommodi civitatis non recusanda, et etc. *Ovid. 4. Pont. 13. 27.* qui frena coactus Sæpe recusati cepit Imperii. *Liv. 1. 24.* Cum trigeminis agunt reges, ut pro sua quisque patria dimicant ferro. Nihil recusatur. — b) Cum Ablat. et præpos. de. *Cæs. 1. B. G. 44.* Iniquum essa de stipendio recusare, quod sua voluntate ad id tempus pependerat. *Cic. 3. Ferr. 2. 6.* Delinemus nos de iudiciis transferendis recusare. *Adde eumd. 3. Fam. 7. — c) Cum Infinito.* *Curt. 5. 4. 13.* Recusaturus ire, qua duces. *Cæs. 3. B. G. 23.* Nequa adhuc reperit est quisquam, qui mori recusaret. *Horat. 2. Ep.*

1. 208. quæ facere ipsa recusem. *Justin.* 3. 6. 11. Ut duobus bellis impliciti, suscipere tertium non recusarent. *Ovid. Heroid.* 5. 83. ut Priamus Nymphæ socer essa recuset. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 1. 8. (16). de medicina. Non rem aliquam damnabat, sed artem: maxime vero quæstum esse inmani prelio vitæ recusabat. *h. e.* nolebant. *Martial.* 9. 102. Sæpe recuset Parthos duxisse triumphos, Victor Hyperboreo nomen ab orba tulit. *h. e.* quum sæpe recusasset, vel postquam sæpe recusaverat. — d) Sequenti- bus particula *ne, quin, quo minus.* *Cæs.* 3. *B. C.* 82. Ne unus omnes antecederet, recusa- bent. *Cic.* 3. *Off.* 27. 100. Sententiam ne diceret, recusavit. *Nepos Hannib.* 12. Illud recusavit, ne id a se fieri postulerent, quod adversus Ius ho- spitii esset. — *Plaut. Curc.* 1. 8. 8. Adsum: nam si absim, haud recusem, quin mihi male sit. *Cæs.* 4. *B. G.* 7. Neque recusata, si lece- rantur, quin armis contendant. *Cic. Acad.* (2. pr.) 3. 7. Nos possumus, quin alii a nobis dissentiant, recusare. — *Nepos Epam.* 8. Neque recusavit, quo minus legis pœnem subi- ret. *Cic.* 1. *Fin.* 3. 7. Neo recusebo, quo mi- nus omnes mea legant. *Cæs.* 1. *B. G.* 31. Ne- que recusatos, quo minus etc. — e) Abso- lute. *Cic. Mil.* 36. 100. Non recuso, non ab- nuo. *Id.* 7. *Verr.* 54. 141. Servitius et recusare, et deprecari, ne iniquis iudiciis etc. *Cæs.* 6. *B. G.* 6. Neque recusandi, aut deprecandi causa le- gatus ad Cæsarem mittere audebant. — Sic Partic. *Recusans* absolute aut reluctans, invitus, di mala voglia, venientes, ut apud *Nepot. Ti- mol.* 3. Quum tantum haberet amorem omalium, ut nullo recusante regum obtineret. *Ovid.* 2. *Fast.* 387. Iussu recusantes peragant lacrimosa ministri. *Id.* 4. *Trist.* 2. 35. illo dicunt macula ministro Sæpe recusanti corpora capte Deo. *Cic. Orat.* 10. 35. Testificor me a te rogatum et re- cusantem hæc scribere esse ausum. ¶ 2. Latio- ri sensu, præcipua in iudiciis, est in re, que de quaestione est, reclamare, contra dicere, reclamare, negare, opposiri, reclamare, protestare, negare. *Plaut. Pæn.* 5. 6. 18. Numquid recuses contra me? *Cic. Cæcin.* 28. 81. Tu me ad verbum vo- cas: nos ante venio, quam recusato. Nego oportere, nego oblati possi, nego ullam rem esse etc. et mox 29. 82. Quoniam satis recusavi, venio jam quo vocas. *Quintil.* 3. 10. 1. Causa omnis, in qua pars altera agentis, altera recusantis est. *V. RECUSATIO* 1. 3. *Cels.* *Dig.* 17. 1. 48. Si quis sub usuris creditam pecuniam fideiussisset et quum rursus in iudicio conventus recusare vellet, sub usuris creditam esse pecuniam etc. *h. e.* negare. ¶ 3. *Recusare mendacium* apud *Tertull.* 3. *advers. Marcion.* 11. a med. est refellere. II.) Translate. *Virg.* 7. *Æn.* 15. Hinc exau- diti gemitus læque leonum Vincula recusant. *Ovid.* 5. *Trist.* 4. 16. More nec indomiti frena recusat equi. *Id.* 8. *Met.* 837. rapax Iglois non unquam alimenta recusat. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 13. 76. (199). Falsæ gemmæ recusant limæ pro- bationem. *Id.* 17. *ibid.* 20. 34. (147). Castanea recusat glæram, rubricam, cretam. *Virg.* 12. *Æn.* 747. tardata sagitta genua impediunt, cursumque recusant. — Et cum Infinito. *Horat.* 1. *P.* 39. et versate diu, quid ferre recusent, Quid valeant humeri. *Id.* 2. *Sat.* 7. 108. Illiusque pedes vitiosum ferre recusant Corpus, et 2. *Ep.* 1. 258. nec meos audeat Rem tentare pudor, quem vires ferre recusant. *RECUSABILIS*, a, edject. qui recutitur. *Cæc.* *Aurel.* 3. *Tard.* 6. ad fin. Tum permittentibus viribus etiam raptorio machinamento gestetur, no deinde recussabili sphaera (*quatur*), quum Italiam vocant. *h. e.* *καρχαλα*. *V. CORYCEUM.* *RECUSUS*, a, um, particip. *V. RECUTIO.* *RECUSUSUS*, us, m. 4. In sexto casu slog. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 53. 79. (214). de ibicibus. In hæc (cornu) se librant, ut lomento aliquo rotell, in petras; etque recussa pernicius, quo libuerit, exsultant. *h. e.* repercusu, resiliendo. *Fulgent.* 1. *Mythol. præf.* Quidquid per virecta Tempe Ra- piat unda proluens (lege profluens), illanientis et recussu quam produxit angula.

RECUTIO, cutis, cussu, cussum, cūtere, a. 3. (re et quatio). Part. *Recutens* et *Recussus*. — *Recutio* est idem ac retro quatio, escutis, discuti- tio, quatienda retro Impello, concutis, cacciare indietro scuotendo, scuotere. *Val. Flacc.* 5. 167. penitusque recusso Æquore Cyaneas Minyæ itimere relictas. *Virg.* 2. *Æn.* 52. utroque re- cussu Iasonuere cava, gemitumque dedere ca- vernæ. *Sidon. carm.* 2. 427. da nocte recussa Rixepil rores. *Augustin.* 8. *Confess.* 11. ante med. Incutiebatur horrorem, sed recutiebatur retro, nea avertet. *Id.* 2. *Doctr. Chr.* 40. ad fin. Christi recutens Jugum. *Apul.* 4. et 5. *Met.* Re- cussus somno.

RECUTITUS, a, um, adject., vel particip. eb- lussit. *recutire* (re et cutis) est exulceratus, et resecta cute sæpe leceratus, scorticato, pieno di cicatrici. — a) Generalim. *Martial.* 9. 58. Nil est tritius Hedyli leceratis, Non anas veterum Corinthiorum, Non ruptis recutita culle mulæ. — b) Specialim dicitur de his, quibus præpu- tium præcolum fuit, ut sunt Judæi et Turcæ, quia eo loci cutis quidem utcumque resecta est, glandem tamen non amplius tegit, quum sit illa brevior, circumciso, ἀνεφαλημένος, ψυλός. *Id.* 7. 30. Recutiti Judæi. *Pers.* 5. 184. recutitque sabbeta palles. Sunt qui recutitos intelligunt eos, qui a Judæis ad Gentes quum defecissent, ut re- secto præputio aliqua ratione mederentur, cutem penis rursus adducebant, producebantque arte medica super glandem: de quibus 1. *Machab.* 1. 16. Et fecerunt sibi præputia, et recesserunt a testamento sancto, et iuncti sunt nationibus. et *Paul.* 1. *Cor.* 7. 18. Circumcisus aliqui vo- catus est? non adducit præputium. *Cels.* vero 7. 25. produciendi præputii rationem tradit. Verum hoc ad *Martial.* et *Persium*, qui de Ju- dæis in sua superstitione manentibus loquuntur, minime pertinet. — Romani recutitos Judæos maxime aversebantur. *Petron. fragm. Tragur.* 63. *Burmam.* ad fin. Duo tamen vitia habet, quæ si non haberet, esset omnium numerorum: recutitus est, et sterilit. Nam quod strabonius est, non curio.

REDABSOLVO, is, era, a. 3. idem quod sol- vo, vel absolvo. *Plaut. Curc.* a. 3. v. 84. Ta red- absolvam, qua advenisti, gratia. *Rectius alii* ab- solvam.

REDACCENDO, is, era, a. 3. rursus accendo. *Tertull.* *Anim.* 30. in fin. Escillor ante axilla- gi, quam redeceadi. *Id.* *Resurr. carn.* 12. Redaccenduntur stellarum redit. *V. REACCEN- SUS.*

REDACTIO, ōis, f. 3. redigendi actus, co- versio, riduzione. *Boeth.* 2. *Arith.* 29. p. 1351. Est proportionalitas collectio proportionum in nnumque redactio.

REDACTUS, a, um. *V. REDIGO.*

REDACTUS, us, m. 4. actus redigendi. Spe- cietim sumitur pro pecunia ex frugibus venditis redacta. *Scævola Dig.* 7. 1. 58. Sempronio do, lego ex redactu fructuum oloris et porrinæ portem sestam. Sic enim in *Pand. Flor.* et ma- nuser. Codd. legitur. Vulgo est ex reditu. *Id.* *ibid.* 46. 3. 88. Argentarii universum redactum venditionis solverunt.

REDABOPTO. V. READOPTO.

REDADONATIO. V. READUNATIO.

REDAMATUS, a, um, particip. *V. REDAMO.*

REDAMBULO, as, are, n. 1. rilornare, ἀνα- βαδίζω, redeo, revertor. *Plaut. Capt.* 4. 3. 120. Bene ambula et redambula. *V. REAMBULO.*

REDAMNO, as, are, a. 1. iterum damno. *Theod.* *Priscian.* *lib.* 2. part. 2. c. 5. p. 302. retro ed. *Alf.* Aliquando rursus suam amentiam (me- lancholic) redemnantes, vitæ solatio delectantur.

REDAMO, as, avi, elum, are, a. 1. Part. *Red- amatus*. — *Redamo*, riamare, ἀναφάτω, con- tre, vel similiter amo, me amantem emo, in amore rrspondeo. *Cic. Amic.* 14. 49. Quid e- nim tam absurdum, quum delectari multis in- nibus rebus, ut honore, gloriæ, edificio, resili- to; animo autem virtute prædito, qui vel amare, vel, ut ita dicam, redemere possit, non admodum delectari? Ex his patet, huc verbum *Ciceroni*

minime probum videri, vel tunc temporis in- sistum fuisse. *Ambros.* in *Zuc.* 7. 9. Plurimum diligens, et ideo redamatus plurimum, et *ibid.* 5. 6. Si enim commune sit omibus pectoribus redamare. *Paulin.* *Nol.* 11. 43. Et paribus sem- per redamandi legibus æqua (amicitia).

REDAMOVĒO, es, era, a. 2. *Imppp. Valens, Gratian.* et *Valentinian.* *Cod. Theod.* 8. 5. 35. in fin. Ne supra assium numero redemovastur. Sed corrige, Ne supra assignatum numerum rbe- de moveatur. *Gothofr.* *legod.* conicit: Ne su- pra duum numerum etc.

REDAMTRŪO. V. AMTRŪO.

REDANIMATIO, ōis, f. 3. animæ ad corpus restitutio. *Tertull.* *Resurr. carn.* 38.

REDANIMATUS, a, um. *V. voc.* sequent.

REDANIMO, as, avi, elum, are, a. 1. (re et animo). Particip. *Redanimatus* et *Redaniman- dus*. — *Redanimare* est resuscitare, revivificare, rianimare, risuscitare. *Tertull.* *Resurr. carn.* 13. Quia singula nec redanimari, sed reformari existimantur. et *ibid.* 31. Recorporandæ et red- animandæ reliquæ. *Id.* *ibid.* 19. Redanimatus et revivificatus Deo.

REDARATOR. V. IMPORCATOR.

REDARDESCO. V. RECANDESCO.

REDARGŪO, ōis, gū, gūm, gūra, a. 3. (a re et arguo inserto d bistus vitandi cause, ut in *redamo*, redeo, redigo, redeo, redundo).

— *Redarguisse* 1. d.; Particip. *Redarguens* 2.

— *Rederguo* ¶ 1. Est idem atque arguendo refello, falsum esse doceo, revinco, convinco, r- provare, convincere, riprendere, ἐλέγχω. — a) Cum Accus. *Cic.* 2. *Tusc.* 2. 5. Nosque ip- sos redargui refellique patiamur. *Id.* *Tim.* 3. O- ratio, quæ neque redargui, neque convinci pot- est. *Id.* 2. *Orat.* 72. 293. Si nostra facilius pro- beri, quam illa redargui possunt. *Id.* *Cluent.* 23. 62. Estat memoria, sunt tabula publica: red- argue me, si mentior. et *Dom.* 9. 21. In hoc inconstantiam rederguo tuam, qui etc. *h. e.* a. pe- lam ostendo, te esse inconstantem. *Virg.* 11.

Æn. 687. Advenit qui vestra dies muliebribus armis Verba redargueret. *h. e.* vasa et falsa fuisse demonstraret. *Sueton.* *Aug.* 55. Spar- sos de se famosos libellos neo expavit, et magna cura redarguit. *rispo*, confut. et *Cic.* 8. *Nat.*

D. 36. 88. Improborum prosperitates redar- guunt vim omaem Deorum ac potentiam. *h. e.* ostendunt, evincunt, oullam esse. — b) Cum In- finito. *Cels.* 15. 9. Audi ratioem, falsam quidem sed quam redarguere, falsam esse, tu non quæ- as.

— c) Absolute. *Cic.* 2. *Fin.* 17. 55. Is Sex- illius factum negabat: poterat autem impune; quis enim redergusset? chi lo polea convince- re? — d) *Redarguisse* per e litteram *Scipio* Africanus Pulli filius dicitur enunciassa, ut idem etiam peritiam: Hæc *Festus* p. 273.

7. *Müll.* Est autem pro *redarguisse*. ¶ 2. Est etiam adstringere. *Apul.* *Herb.* 3. Illerabotane virtute redarguenti, quum stylicam vocant.

REDARGŪTIO, ōis, f. 3. ¶ 1. Est repre- hensio, riprensione, ἀπαγγελία. *Vulgar.* *interpr.* *Psalm.* 37. 15. Non habes in ore tuo redar- gutiones. et *Act.* 19. 27. Hæc pertulitabitur no- bis pars in redargutionem venire. ¶ 2. Item convictio, convinzione, ἀσχυρία. *Boeth.* *Aristot.* *elenchor.* 1. init. De sophisticis autem redargu- tionibus et de his, quæ videntur redergutiones (sunt autem capciosæ ratiocinationes, a non red- argutiones) dicemus; oportet, et *ibid.* 1. 8. p. 740. Redargutio est syllogismus contradictionis. *h. e.* argumentum quod redarguit. Adde *eumd.* p. 733, 735., 736. et alibi sæpe.

REDAUSPICO, as, are, a. 1. *μετονομαζομαι*, denique suspicio, seu auspicium sumo, rursus in- cipio. *Plaut. Capt.* 3. 5. 108. Reauspiceri ex vinculis, nunc intelligo redauspicandum esse in cetenus deovo. *V. EXAUSPICO.*

REDDISO. V. REDDO init.

REDDITIO, ōis, f. 3. (reddo). ¶ 1. *Red- ditio* rationis, subiectio rationis seu causæ. *Augu- stin.* 21. *Civ. D.* 7. Redditionem rationis po- scentibus respondemus, hanc esse voluntatem Dei. — Huc refertur potest et illud *Hieronym.* 2. *Com-*

ment. in c. 18. *Mallh.* Quia viderant (*Apostoli*) pro Petro et Domino idem tributum redditum, ex aequalitate pretii arbitrati suot Petrum omnibus Apostolis esse praetatum, qui in redditione tributii Domino fuerat comparatus. ¶ 9. Apud Rhetores est ἀποδοσις, h. e. ponitur pro secunda parte comparationis, aut similitudinis, h. e. pro collatione rei, de qua est similitudo; et pro secunda parte periodi, quæ primæ respondet. *Quintil.* 8. 3. 79. et *Auson.* *Edyll.* 12. init. *V. APODOSIS.*

REDDITIVUS, a, um, adject. *Redditiva* pars in oratione est ipsa redditio, de qua in voce praeced. dictum est. *Diomed.* 2. p. 432. *Putsch.* Et *redditivus* particula vocat *Priscian.* 17. p. 1032. quæ redditivum inseriunt, ut *talis, ita.* *Id.* de declin. nom. p. 1510. *Putsch.* Nomina redditiva substantivæ sunt quis vel qui; qualitatibus, sunt qualis, talis.

REDDITOR. *Gris. m.* 3. qui reddit. *Augustin.* *Ep.* b. a. med. Debitorum fisci redditores et actores.

REDDITORI. *F. PRESTO, as.*

REDDITUS, a, um, particip. *V. voc. sequent.*

REDDO, dis, didi. ditum, dare, a. 1. (a re et do, quasi retro do). *Reddibo* pro reddam comitum et antiquum est. *Plaut.* *Cas. a.* 1. v. 40. Numquam edepoi jejunum est æque atque ego ruri reddibo te. *Id.* *Epid.* 1. 1. 22. Opera reddibitur tibi. Adde *fragin.* apud *Non.* p. 458. 25. et p. 508. 8. *Merc.* et apud *Priscian.* 6. p. 692. *Putsch.* — Particip. *Reddens* I. d. et II. 9.1. *Redditus* I. a. et c., II. 1., 3., 4., 7. et 10.; *Redditurus* I. b. et II. 1.; *Reddendus* II. 6. et 10. — Reddo est idem ac rem acceptam vel ablatam restituo, refero, ἀποδοῖν (II. *rendere, restituire*; Fr. *rendre, donner en retour, restituer*; *Hisp.* volver la cosa prestada, restituir; *German.* zurückgeben, wiedergeben, wiedererstaten, zurückerkstaten; *Angl.* to give back, render, restore, return).

1.) Proprie. — a) Hujus verbi significationem sequentia illustrant. *Seneca* 7. *Benef.* 19. Reddere est id, quod debeas, ei, cuius est, volenti dare. *Ter.* *Eun.* 1. 2. 66. Ut virginem suis restituiam ac reddam. Ubi *Donat.* Restituimus illi, quibus nos volumus: reddimus illi, qui nos volunt. Ergo restituimus volentem, reddimus volentibus. *Liv.* 3. 68. Tibiunt vobis amissa reddent ac restituent. *Cf. Cic. Dom.* 28. 75. Salutem reddimus sibi ac restitutam accipere. *Seneca* 6. *Benef.* 5. Quum discimus, beneficium illi reddidi, non hoc dicimus, illud nos, quod acceperamus, reddidisse; sed aliud pro illo: reddere enim est, rem pro re dare. Quid n? quum omnis solutio non idem reddat, sed lautundem. Nam et pecuniam dicitur reddidisse, quamvis numeravimus pro argenteis aureos etc. *Cic. Sull.* 30. 84. Si quid ab omnibus conceditur, reddo ac remitto. — Respondet verbis dare, mutuum dare, mutuari, sumere, accipere, ut apud *Plaut.* *Men.* 4. 2. 109. Nunc ibo, orabo ut mihi palam reddat, quam dudum dedi. *Cf. Cic. 1. Off.* 15. 4. sub II. 10. *Plaut. Pseud.* 1. 1. 93. potes nunc mutuum Draebmam dare mihi unam, quam tunc reddam tibi? *Cf. Fat.* 2. 3. Subtilitatem enim ab Academia mutuatur (orator), et ei vicissim reddit ubertatem orationis et ornamenta dicendi. *Plaut. Bacch.* 2. 3. 118. Ita fac, ut aurum quantum vellet, sumeret. Quantum autem libet reddere, reddat patri. *Cic. 1. Off.* 15. 48. Ea que utenda acceperis, majore mensura, si modo possis, jubet reddere *Hesiodus.* *Sic Horat.* 2. *Sat.* 3. 66. Accipio quod nunquam reddas mihi. — b) Generalit. *Cic. 1. Off.* 10. 31. Reddere depositum, facere promissum. *Id.* 8. *Att.* 14. 3. Pecuniam *Domitio* satis grandem, quam la *Corinai* habuerit, non esse redditam. *Cæs. 6. B. G.* 15. Pro vita hominia nisi vlla hominis reddatur, non posse aliter Deorum numen placari. et 1. *ibid.* 35. Obsides, quos haberet ab *Edulis*, redderet. *Cic. 1. ad Q. Fr.* 1. 7. Cogebantur *Suliani* homines, quæ per vim et metum abstulerant, reddere. *Cæs. 7. B. G.* 76. Pro quibus mentis cliviam agnoscimus esse

jusserat, jura legesque reddiderat. *Cic. 11.* 42. 4. Et negat mihi vestra reddituram *Vugilla*. *Horat.* 1. *Od.* 10. 9. Te (*Merrin*) il, boves olim nisi reddidisses Per dolum amotas etc. — c) Speciebus de personis. *Cic. post red.* in sen. 1. 1. Qui mihi fratrem optatissimum, me fratri amantissimo, liberis nostris pareotus, nobis liberos; qui dignitatem, qui ordinem, qui denique nosmet ipsos nobis reddidistis. *Virg.* 11. *Æn.* 269. patri redditis ora. *Horat.* 2. *Od.* 2. 17. Redditus *Cyri* solio *Prabates*. *Id.* 1. *ibid.* 3. 5. Navis, quæ tibi debitum *Debes* *Virgilium*, linibus *Atticis* *Reddas* *iacolumem*, precor. *Id.* 1. *Sat.* 1. 82. medicum roget, ut te *Sussetit* ac reddat natis carisque propinquis. *Id.* 1. *Ep.* 14. 1. Villæ silvarum et mihi me reddentis agelli etc. *Plin. Paneg.* 60. Quum (consulatum) absens genere non poterat: sed jam urbi votisque publicis redditus etc. Similiter *Id.* *ibid.* 86. Reddere aliquem nlio, et *Justin.* 12. 10. 1. Et magna desperatione tandem saluti redditus. — d) Reddere se cum *Dalivo* rei est redire, ritornarsene. *Liv.* 23. 9. extr. Hec quum dixisset, gladium in publicum trans maceriem horti abiecit; et, quæ minus res suspecta esset, se ipse convivio reddidit. *Sil.* *It.* 11. 366. tum reddere se: Festinant epulis, et tristitia fronte sequebant. *Id.* 4. 119. Clangorem his terque dedit (*Jovis ales*), rostroque coruscæ *Perstringens* eorum galeæ, se reddidit astris. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 70. que bellua ruptis, Quum semel effugit, reddit se piava catenis? — Cum Infinito. *Stat.* 1. *Theb.* 615. sua monstra profundo Reddit habere *Jovi*.

II.) Translato. ¶ 1. Sæpe sumitur pro dare, tribuere, dare. *Cels.* *Dig.* 31. 1. 21. et *ibid.* 50. 16. 94. Verbum reddendi, quamquam significatum habeat retro dandi, recipit tamen et per se dandi significationem. *V. infra* § 13. Differunt tamen dare ac reddere: illud enim universim concedere ulcunque, tribuere, donare significat; reddere est dare ea, quæ aut debentur illi, quibus dantur, aut ad eos aliquo modo pertinent: quod patebit erpendenti scriptorum loca, quæ subjicimus. *Plaut. Aulul.* 1. 1. 5. Qua me nunc causa extraxisti ex ædibus? x. Tibi ego rationem reddam, stimulatori seges? *Liv.* 41. 7. extr. Rationem redditurus earum rerum etc. *Cic. 2. Fam.* 17. Litteras a te mihi stator tuus reddidit. *Tars.* *Id.* 9. *Att.* 14. 3. Litteræ mihi ante lucem redditæ sunt. *Sic* *Id.* 11. *Fam.* 16. Per magni interest, quo tibi tempore epistola reddita sit. *Cæs. 2. B. C.* 18. a. med. Judicia in privatos reddebant. *Phædr.* 4. 12. Leo inter feras Sancta incoerupta jura reddebat *Gde.* et 3. *epil.* Brevitati nostræ præmium ut reddas, pelo. *Cic. Rosc. Am.* 47. 136. Suum cuique honorem et gladium reddidit, gaudeo. *Quintil.* 11. 1. 88. Reddere alicui testimonium industriæ. *Virg.* 3. *G.* 491. Nec responsa potest consilium reddere vates. *Albinov.* 1. 218. Et pedes ersequias reddit equesque duci. *Propert.* 3. 5. 37. Reddere corpus humo. *Justin.* 9. 4. 4. sepultura. *Ovid.* *Id.* 407. et *Zuerst.* 6. 1196. Reddera vitam. morire, scilicet tamquam naturæ debitum Unde *Nepos Reg.* 1. in fin. Morbo debitum naturæ reddere. *Sic Vellej.* 2. 14. 2. Reddera ultimum spiritum, et *ibid.* 123. 3. animam calo. et *Ovid.* 2. *Pont.* 14. 7. Et prius hanc animam vacuas reddemus in auras, Quam etc. *Id.* 3. *Trist.* 3. 35. Reddere lucem, et *Seneca* *Epilip.* 271. summum diem. ¶ 2. Est etiam reponere, rimettere. *Plaut. Most.* 1. 2. 27. Tempestas venit, confingit tegulas imbricesque: ibi dominus indiligens reddere alias neroli. ¶ 3. Item emittere, egerere quod infusum est. *Cic. 2. Nat. D.* 54. 136. Aspera arteria excipit animam eam, quæ ducta est spiritu, eamdemque a pulmonibus respirat et reddit. *Ovid. Heroid.* 16. 46. Planniferam pleno reddere ventre facem. h. e. partu edere. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 12. 51. (190). Spinam faucibus adhærentem aut reddi, aut delabi. h. e. vomitu ejici. et 11. *ibid.* 37. 75. (193). Fel redditum alienis culorem aufert. h. e. ore rejectum, vomitato. *Sic Plin.* alter 1. *Ep.* 19. ad fin. Dum nimis imperat voci, sanguinem reddidit. *Cels.* 2. 12. n. 2. In eo,

cui salis alius reddit quodvis. et 7. 23. Spumana bilis alio cum rosione reddiuit. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 46. 65. (130). Ioler aquatiles aves mergi soliti sunt devorare, quæ ceteræ reddunt. h. e. vacant. *Eod.* seors. *Ovid. Remed.* 4m. 437. Reddere obscena. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 42. 66. (165). de equis. Seytbra per bella feminis nli malum, quoniam urinam, cursu non impedito, reddunt. *Id.* 28. *ibid.* 15. 61. (217). Urina calculum reddere. ¶ 4. Emittere, edere, mandar fuori, est etiam in his. *Ovid.* 11. *Met.* 608. Janua, quæ verso stridorem cardine reddit. *Horat.* *Art.* *P.* 349. Nam neque eborda sonum reddit quem vult manus et mens, Posceatque gratiam persæpe remittit aulium. *Cf. eund.* *ibid.* 158. Reddera qui voces jam scit puer. *Virg.* 3. *Æn.* 40. vox reddita fertur ad aures. h. e. emissa. *Ubi Servius:* Pro dala: redditur enim quicquid ad nos per alterum transit. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 35. 63. (155). Admota auribus lenem sonum reddit. *Id.* 37. *ibid.* 2. 11. (36). Flammam ab electro reddi. ¶ 5. Item referre, seu dicendo vel scribeodo persequi, seu narrare ea, de quibus nos acturos polliciti sumus. *Cic. Brut.* 74. (258). Sed perge, *Pomponi*, de *Cæsare*, et redde quæ restant. *Sic Horat.* 1. *Sat.* 8. 79. sed illa Redda acæ quæ deinceps risunt. et 1. *ibid.* 4. 115. sapiens, vitatu quidque petit Sit melius, causas reddat tibi. *Varro* 3. *R. R.* 17. 38. Tertium actum de pastionibus villatilis postea tibi reddam. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 2. 7. (20). Cetera placita eorum suis reddemus locis. Adde *Tac.* 4. *Hist.* 67. ¶ 6. Item referre, seu repelere quæ audita sunt, ripetere, recitare. *Horat.* 4. *Od.* 6. 41. Nuptia jam dices: ego Dis amicum, Sæculo festas referente tuas, Reddi carmen. *Id.* 1. *Ep.* 18. 13. Ut puerum credas sævo dietata magistro Reddere. *Cic. Brut.* 88. 301. Fuit memoria laeta, ut quæ secum commentatus esset, ea sine scripto verbis eisdem redderet, quibus cogitasset. *Quintil.* 11. 2. 23. Si nomina multa per ordinem audita reddenda sunt. ¶ 7. Item respondere, rispondere. *Ovid.* 6. *Met.* 329. Faunina foret tamen ara, rogabam, Indigenæne Dei; quum talia reddidit hospes, cui rispose, et 3. *ibid.* 361. de *Echo*. Reddere de multis ut verba novissima posset. *Lucret.* 4. 463. dicta, et *Virg.* 6. *Æn.* 688. datur ora tueri, Nate, tua, et nutas audire et reddere voces. Adde *eund.* 1. *ibid.* 409. Similiter *Id.* 6. *ibid.* 672. Atque huic responsum pauca illa reddidit heros, et *Liv.* 38. 9. Adversus quæ legati, et quia gravia erant, et quia suorum animos indomitos ac mutabiles nocerant, pullo reddito responso, domum regressi sunt. ¶ 8. Item ex una in aliam linguam referre, tradurre, voltare. *Cic. 1. Orat.* 34. 155. Quum ea, quæ legem Græcæ, Latine reddiem. *Id.* *opt. gen.* *Orat.* 5. 14. In quibus non verbum pro verbo necesse habui reddere, tradurre a parola per parola. *Sic Horat.* *Art.* *P.* 133. Nec verbo verbum curabis reddere fidus Interpret. Adde *Ovid.* 5. *Trist.* 7. 54. ¶ 9. Item referre, h. e. similem esse, esprimere et quasi instaurare imaginem altariis, somigliare, rappresentare. *Lucan.* 1. 538. Jam Phæbe tanto fratrium quam redderet orbe. *Seneca Herc. Fur.* 1016. natus hic vultus tuos habitusque reddit. *Sil.* 11. 2. 635. reddentia formam Ora tuam laceras. *Plin.* 7. *Ep.* 19. a. med. Illam tantæ feminæ matrem cursus videor amittere, quam hæc, ut reddi ac refert nobis, sic auferet secum. *Virg.* 6. *Æn.* 769. et qui te nomine reddet *Silvius* *Eneas.* *Stat.* 2. *Achill.* 169. Ut vero accessit propius, luxque amula vultum Reddidit, et similem tandem se vidit in auro etc. — De similitudine stili. *Plin.* 9. *Ep.* 22. In litteris veteres æmulatur, exprimit, reddit. *Stat.* 4. *Silv.* 7. extr. Orsa *Sallustii* brevis, et *Timavi* *Reddia* alumnorum. *Martial.* 11. 9. de statua *Memoris.* *Spirat* *Apellea* redditus arte *Memor.* — De pictoribus *Petrom.* *Satyr.* 29. Ille quem admodum ratiocinari didicisset, dein dispensator factus esset, omnia diligenter curiosus pictor cum inscriptione reddidit. — Da aliis rebus. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 23. 55. (177). Odorem croci apocremque reddit, dà un odore, che se di tofferano.

et 35. *ibid.* 6. 27. (46). Purpurissum Indicum reddit damnam excellentis purpure. *Id.* 34. *ibid.* 12. 32. (123). Limus imaginem quamdam uræ reddit. *representa.* — ¶ 10. Item rependere, persolvere. — a) Generatim. *Cic.* 1. *Off.* 15. 48. Duo genera liberalitatis, unum dandi beneficii, alterum reddendi: demus necne, in nostra potestate est; non reddere viro bono non licet. *Sall. Jug.* 110. Arma, viros, pecuniam — sume, utere, et, quoad vivas, numquam tibi redditam gratiam putaveris. *Colum.* 4. *R. R.* 3. 5. Bene positam vineam numquam non cum magno senora gratiam reddidisse. *Virg.* 9. *Æn.* 254. tum cetera (præmia) reddit Actulatum Aeneas. — b) Speciatim, reddere vota, solvere. *Ovid.* 3. *Trist.* 12. 46. Laeto reddita vota Jovi. *h. e.* soluta. *Justin.* 10. 10. Tyrum se ira velle ad vota Herculi reddenda. *Cic.* 2. *Legg.* 9. 22. Caute vota reddunt. *Propert.* 2. 15. 19. captata fata, et reddere pious Cornua. scilicet. tamquam vota debita et Dianæ sacra: unde et absoluta debita dicuntur a Tibulli. 4. 4. 23. quam debita reddit Caritas sanctis lætus uterque focus. — Hinc habet locum in sacris. *Virg.* 2. *G.* 194. Lancibus et pandis fumantia reddimus exta. Ubi Servius: Sacerdotum usus verbo: reddi enim dicebantur exta, quum probata et elita aræ superponebantur. *Ovid.* 6. *Fast.* 476. Flavaque Thebanæ reddite liba Deæ. *Horat.* 2. *Od.* 7. 17. Ergo obligatam redde Jovi dapem. et *ibid.* v. 30. reddere victimas Edemque votivam memento. Adde *Tac.* 4. *Hist.* 53.; *Tibull.* 1. 3. 34.; et *Stat.* 4. *Theb.* 466. — c) Item speciatim reddere pœnas, dare, persolvere pœnas iustitiae aut criminis debitas. *Sall. Jug.* 17. Ut ille impietatis in parentem nostrum graves pœnas reddat. ¶ 11. Reddere dicitur terra, quæ sementem sparsam messe refundit, rendere, fructuare. *Ter. Phorm.* 4. 3. 74. Nunc mecum argentum attuli, fructum quem Lemni uoris reddunt prædia. *Varro.* 3. *R. R.* 2. 17. Agrum enim (dicebat) minus decem millia reddere. *Horat.* *Epod.* 16. 43. Reddit ubi Cererem tellus inarata quotannis. *Ovid.* 1. *Pont.* 5. 26. Et sala cum multo fenore reddit ager. *Colum.* 2. *R. R.* 17. 2. Pratum etiam in pabulo non minus reddit, quam in fœno. *Id.* 7. *ibid.* 3. 9. Vel exiguus numerus, quum pabulo satiatur, plus domino reddit, quam maximus grex. *Pallad.* 3. *R. R.* 9. 4. Aminæ, ubicumque sint, vinum puleberrimum reddunt. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 9. 20. (88). Siliginæ farinæ modius viginti duas libras panis reddit. ¶ 12. Est præterea reddere, facere, efficere, rem mutando et sic mutatam alteri exhibendo, fare, rendere; et usurpatore de rebus et de hominibus. *Ter. Heaut.* 4. 5. 12. Dictum ac factum reddidi. *h. e.* statim feci. *Id.* *Adelph.* 5. 3. 63. Tam coccolem reddam, atque atram, quam carbo est. *Id.* *Eun.* 2. 3. 24. Reddunt (puellas) curatura Janæ. *Cic.* 4. *Verr.* 34. 84. Domum ejus exornatam atque instructam reddiderat nudam atque inanem. *Id.* *Cæcin.* 10. 98. Quum illa veemens aerque venisset, ut etc., ita eum placidum mollemque reddidit, ut etc., *Id.* 9. *Att.* 17. Tu, quæro, cogitis, quid deinde: nam me habebet molestiæ reddiderunt. *Id.* *Cluent.* 26. 71. Reddere aliquem iratum alicui. *Cæs.* 2. *B. G.* 5. ad fin. Loca ea tuta ab hostibus reddebant. *Ovid.* 2. *Fast.* 389. Albulam, quem Tiberin mersus Tiberinus in unda reddidit. *Horat.* 1. *Ep.* 18., 101. Quid minuat curas, quid te tibi reddat amicum etc. et 2. *ibid.* 1. 34. Si meliora dies, ut vina, poemata reddet etc. et *Art.* P. 304. fungar vicia cotis, acutum Reddere quæ ferrum valet, exorsu ipsa secandi. *Liv.* 6. 20. Ut sciant domines, quæ et quanta decora fœda cupiditas regni non ingrata solum, sed invisa etiam, reddiderit. *Curt.* 6. 4. 19. Idem (Caspium mare) alto cæli stata recipit in se fretum, aodemque impetu, quo effusum est, relabens terram naturæ suæ reddit. — Pro facere Non. poni ait p. 381. 7. *Merc.* illud Lucili 29. Pluteos æselet, telaeque et testudines reddit. ¶ 13. Pro tribuere, dare, dare, usurpando compositum pro simplici. *Zueret.* 2. 63. et 141. quare ait illis Reddita mobilitas magnum per incana meandi. et *ibid.*

678. multa vides, quibus et color et sapor una Reddita sunt cum odore, et *ibid.* 756. si nulla coloris principis est Reddita natura. *Plaut. Stich.* 1. 3. 27. Sed generi nostro hæc reddita est benignitas, Nulli negare soleo, si quis esum me vocat. *Virg.* 12. *Æn.* 817. Una superstitio superis quæ reddita Divis. Ubi Servius: Hoc est data; nam prosthesis est. *Liv.* 3. 10. Debatur omium consensu consuli triumphas: sed dilata res est, tribuno de tege agente. — Cessit ad ultimum majestati consulis tribunus, et destitit. Tum imperatori exercituique honores suos redditus. *Plin. Pa-neg.* 34. At tu, Cæsar, quam pulcrum spectaculum pro illo nobis execrabili reddidisti. — Reddere nomen alicui, suum alicui nomen tribuere, suo alicui proprio vocare nomine. *Ovid.* 3. *Trist.* 6. 35. Stultitiamque meum crimen debere vocari, Nomina si facto reddere vera velis. *Plin.* 4. *Hist. nat.* 12. 23. (74). Desertis quoque insolis reddantur nomina.

REDEMPTIO et Redemptio, ñis, f. 3. actus redimendi. Occurrit speciatim tantum, et ¶ 1. Est liberatio a servitute, a vinculis, riscatto, ἀντρωπεύω. *Liv.* 25. 6 a med. Quum captivis redemptio negabatur. *Fal. Max.* 4. 3. n. 1. Aurum quoque, quod pro redemptione puellæ allatum erat, summæ dotis adjecit. (*V. Liv.* 25. 50.) *Auct. B. Alex.* 56. Quos transmarina milita perterritos ad sacramenti redemptionem vocabat. *h. e.* ad erogationem pecuniæ, qua liberarent se ab obligatione transmarinæ militiæ. ¶ 2. Item est actus aliquid pretio acquirendi. *Cic.* 2. *Verr.* 6. 16. Ut primum a provincia redit, redemptio est bulus iudicii facta grandi pecunia. Ubi Asconius: Ait Cicero, artifices quosdam corraumpendorum iudicum pactos esse cum Verre, et redemisse semet omnem procuracionem iudicii corrumpti suo periculo absolutionisque præstandæ. *Cic. Pis.* 36. 87. Quid ego rerum capitalium questiones, reorum pactiones, redemptiones, acerbissimas damnationes proferam? *h. e.* emptiones iudicii et absolutionis, corruptis pecuniis iudicibus. ¶ 3. Item est conductio, appalto, ἐξάγωγη, P. REDEMPTOR. 1. *Cic. Prov. cons.* 5. 11. Videtis, non temeritate redemptionis, aut sagotii gerendi insolitia, sed avaritia, superbia, crudelitate Gabini pæne afflictos jam atque eversos publicanos. *Ascon. in orat. Cic. in toga candid.* sub fin. Antonius redemptas habebat ab ærario vectigales quadrigas: quam redemptionem senatori habere licet per legem.

REDEMPTO et Redempto, as, avi, are, a. 1. frequentat. a redempto, quod a redimo. *Festus* p. 286. 22. *Müll.* Redemptitavere item ut clamitavere. Cato in ea, qua egit de signis et tabulis: Honorem templavere, ait, malefacta beneficiis non redemptitavere. *h. e.* compensavere. Sic *Seneca* 4. *Excerpt. contr. præf.* in fin. Redimebat tamen vitia virtutibus.

REDEMPTO vel Redempto, as, are, a. 1. frequentat. a redimo. *Tac.* 3. *Hist.* 34. A propinquis occulte redemptabant. *Alii leg.* redimcbantur. *Gloss. Lat. Gr.* Redempto, ἀντρωπεύω.

REDEMPTOR et Redemptor, ñris, m. 3. qui redimit. ¶ 1. Apud Latinos scriptores occurrit. — a) Universim. *Festus* p. 270. 9. *Müll.* Redemptores proprie atque antiqua consuetudine dicebantur, qui, quum quid publice faciendum aut præbendum conduserant effecerantque, tum deum pecunias accipiebant: nam antiquitus emere pro accipere ponebatur. At li nunc dicuntur redemptores, qui quid conduserunt præbendum utendumque. Hæc *Festus*, cuius postrema verba post *At li*, videntur esse ex epitoma *Pauli*, more suo in pauca sedigentis, quæ fusi in *Festo* dicta fuerant. *Redemptor operis* est, qui in se suscipit aliquid faciendum, pacta mercede, lueri causa, impenditore, impresario, ἐργολάβος: v. g. qui domum faciendam conducti, onera transvehenda, ædificium sediciendum, aut sartum tectum tuendum, et bulusmodi. *Cic.* 2. *Divinat.* 21. 47. Redemptor qui columas illam de Cotta et de Torquato conduxerat faciendam. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 23. 55. (176). In antiquarum ædium legibus invenitur, ne calca recentiora teima ute-

retur redemptor, et *ibid.* 2. (6). Redemptor clea-carum. *Vitruv.* 9. 3. Coronam inhumani pretio locavit faciendam, et aurum ad sacoma appendit redemptori. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 4. (14). Redemptor tutelæ Capitolii. *Cato R. R.* 137. in *lemmate*. Vineam redemptori curandam partiario des. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 72. Festinat calidus multis gerulisque redemptor. *Cic.* 2. *Invent.* 31. 98. Hostias nisi ad sacrificium redemptor præbisset. *Liv.* 34. 9. sub fin. Redemptoribus vellitis frumentum parare. *h. e.* qui alendi exercitus causam susceperant. *providitori, commissarii de' viveri.* *Sicul. Flacc. de condit. agror.* p. 8. *Goes.* Viæ per redemptores mununtur. — Similiter in *Inscript.* apud *Henzen.* 7273. Redemptor operis, et apud *Orell.* 1523. Redemptor operum Cæsaris et publicorum. In alia apud *eund.* 1713. Redemptor proscanii. In alia apud *Henzen.* 3725., quæ pertinet ad annum post *Chr.* n. 62. Redemptos marmorarius. — b) Redemptor vectigalium, vel pontis, qui a populo vel principe certa pecunia emit vectigalia exigenda, ut ex eractione questum faciat, gabeliere, doganiere. *Papiuan.* *Dig.* 50. 5. 8. Fiscus vectigalium redemptores. *Labeo ibid.* 19. 2. 60. ad fin. Quum pontem transiret, redemptor ejus pontis portorium ab eo exigebat. — c) litium, seu causarum, qui lites alienas pretio mercatur, et peragendas suscipit suo periculo, questus causa. *Ulp. Dig.* 1. 16. 9. Si quos causarum concionatores vel redemptores deprehendat. *Impp. Arcad. et Honor. Cod.* 2. 15. 1. extr. Calumniarum redemptores. — d) Redemptor ab ærario videtur esse, qui, certa pecunia proposita, tributa ærario debita exigenda emerat, ut ex ea eractione questum faceret. *Inscript.* apud *Donat.* 323. 6. P. Turpilium A. L. Pbonimus redemptor ab ær. ¶ 2. Danique redemptor eil, qui alium a servitute aut a pœna pretio liberat, riscattatore, redentore, ἀντρωπεύς. Ita iure ac vere appellatur JESUS CHRISTUS Deus, Dei filius, qui a peccati servitute et a maledicto legis humanum genus pretio sui sanguinis eripuit. *Hieronym.* *Ep.* 65. n. 8. sub fin. Christus redemptio, idem redemptor ac pretium. *Augustin.* *Serm.* 130. n. 2. a med. Venit redemptor, et victus est deceptor.

REDEMPTRIX et Redemtrix, icis, f. 3. quæ redimit. *Prudent.* 10. *inpi. arep.* 773. de lingua *Machabæo* puero abscondenda. Prima offertur in sacramentum necis, et sit redemptrix prima membrorum omnium. *Coripp.* 4. *Laud. Justin.* 297. ex tribus una E cælo veniens mundi Persona redemptrix.

REDEMPTORA et Redemptura, æ, f. 1. appalto, affitto, ἐξάγωγη, negotiatio, quæ redimendo seu conducendo fit. *Liv.* 23. 48. ad fin. Cobortandos, qui redempturis auxissent patrimonio, ut scilicet publicæ, ex qua cravissent, ad tempus commodarent. *Ulp.* *Dig.* 14. 3. 5. Mercatoris redempturisque faciendis quæpiam præponere.

REDEMPTUS et Redemptus, a, um, particip. P. REDIMO.

REDEO, is, xi et raro Ivi, Iturn, Ire, n. 4. (re et eo). Rediunt pro redeunt est Canis apud *Festum* p. 286. 12. *Müll.* Rediunt significat redeunt. Canis: Rediunt in patriam. Item prodriunt, ferriunt pro prodeunt, feriunt. *Cf. Paul. Diac.* p. 228. 6. *Müll.* — Redeam pro redibo videtur esse in illo *Plauti Aulul.* 2. 3. 6. Curata fac sint, quum a foro redeam domum. — Redies, et, pro redibis, it, legitur in quodam MS. *Palladii* 7. 1. in fin. Tunc ad alvearium sediet, et *Apul.* 6. *Met.* Ad istum cælestium siderum redies chorum. Ceterum rediet legitur apud *Vulgat. interpr.* *Levit.* 25. 10.; et redient apud *eund.* *Jerem.* 37. 7. P. dicta in EO, is, iuit. — Præteritum redivi perrarum est. *Lucilius* apud *Non.* p. 384. 25. *Merc.* Si non tamen ad te hoc redivis, hoc carebis commodo. At *Luc. Müll.* rectius legit redibit. — Particip. Rediens I. a. b. h. et II. 1. i.; Rediturus I. b. c. d. f. h. et II. 4. c.; Redeundus I. c. — Redeuntum pro redeuntium apud *Sil.* It. 6. 571. Jamque ubi conspectu redeuntum visa

preplano Corpora etc. — Ceterum redeo (a re, et eo, quasi retro eo, inserto d ad biatum vitandam, ut in redigo, redamo, redoleo, redundo etc.) est idem ac me recipio, revenio, revertor, επανίσταμαι, επανέρχου (ii. ritornare, tornare, riederer; Fr. retourner, revenir; Hisp. volver, dar vuelta al lugar de donde se salió, retornar; Germ. zurückgehen, - kehren, umkehren; Angl. to return, come back or again).

I.) Proprie. — a) Cum addito termino, a quo quis redit, per Ablat. et præpos. ex, ab, vel Ablat. sine præpos., vel Adverb. loci. *Plaut. Capt. 5. 4. 9.* herus alter eum ex Alide redit. *Cic. 2. Ferr. 6. 16.* Ut primum e provincia rediit. — *Plaut. Merc. 3. 4. 8.* et podagrosus pedibus esset Eutychus, Jam a portu redisse potuit. *Phædr. 2. 8.* domus a cœna redit. *Horat. 1. Sat. 4. 36.* omnes Cœtlet a furno redeunt scire lacuque. *Cic. 2. ad Q. fr. 6. 6.* Applus a Casara nondum redierat. *Plin. Paneg. 29.* Iter inde placidum et modestum et plane a pace redeuntis. — *Plaut. Merc. 5. 3. 105.* Navem consensando, proficiscor illico, Jam sum domi, Jam rediit exilio. *Ter. Eun. 3. 5. 62.* metuo fratrem Ne latius sit: porro autem pater na rura redierit Jam. et *ibid. 5. 25.* Video rure redeuntem senem. *Ovid. 1. Met. 698.* redeuntem (Nympham) colle Lyceo Pan videt. *Id. 6. Faet. 785.* Ade suburbana rediens. — *Plaut. Trin. 4. 2. 91.* sed ego sum insipientior, Qui egomet, unde redeam, bene rogitem, quæ ego sciam atque hic nesciat. *Cæs. 5. B. G. 11.* Eodem, unde redierat, proficiscitur. *Ovid. 5. Faet. 455.* inde domum redeunt rub prima crepuscula mœsti. — b) Cum addito tempore, aut redeundi ratione. *Plaut. Trin. 3. 3. 44.* Eum (dicat) rediturum actutum. *Id. ibid. 5. 2. 54.* Recta tuum patrem redisse selvum peregre, gaudeo. *Sic Ter. Phorm. 2. 1. 13.* Pericla, damna peregre rediens semper secum cogit. *Ovid. 10. Met. 674.* Inqua latus campi, quo tardius illa rediret, Jecit ab obliquo altitudo juveniliter aurum. *Horat. 1. Ep. 7. 97.* mature redeat. *Cic. 13. Att. 9. extr.* Ad quos dies rediturus sum, scribem ad te. *Phædr. 4. 25.* Rediit bona dicta, recubuit. *Propert. 2. 17. 60.* invitis ipse redit pedibus. *Plaut. Trin. 5. 2. 58.* Bene re gesta salvus redeo. *Liv. 3. 10.* Lucæius cum ingenti præda, majore multo gloria rediit. *Plaut. Mil. glor. 2. 6. 109.* Bedeo in senetum rursus. *Sic Ter. Eun. 4. 2. 6.* Redeo rursus, male vero me habene: Ubi ad ipsum vent etc. *Liv. 44. 27.* Retro ad Istrum, perpopulati Thraciam, qua vicina erat via, redierunt. — c) Cum addito termino, ad quem quis redit, per Accus. et præpos. in, ad, vel Accus. sine præpos., vel Adverb. loci. *Plaut. Epid. 3. 2. 45.* Virtute atque auspicio Epidauri cum præda in castra redeo. *Id. Stich. 4. 1. 2.* Ut mihi volupe sit, Pamphilippe, quia vos in patriam domum Redisse video, bene gesta re. *Liv. 4. 29.* Quinctius quum, dimisso exercitu, in urbem redisset etc. *Virg. 3. G. 316.* Redire in tectis. *Horat. 1. Od. 2. 45.* in caelum. Similiter *Liv. 35. 5.* Oblabant duces, basilibus cœdentes terga trepidantium, et redire in ordines cogentes. — *Auct. B. G. 8. 52.* Redire ad exercitum. *Auct. B. Hisp. 25. sub fin.* ad castra. *Plaut. Amph. 2. 2. 32.* ad navim. *Cæs. 7. B. G. 20.* ad suos. *Curt. 6. 6. 25.* Et quia longius abesse eum cognoverat, ad expugnandos eos, qui edita montium occupaverant, redit. — Utamque præpos. Jonit *Id. 5. 3. 20.* Sa certe rediturum ad penates et in patriam, tantoque beneficio regis usurum. — *Cic. Quinct. 18. 57.* Statim ut Romam rediit Quinctius. *Cæs. 3. B. C. 111.* Redire domum. *Ovid. Ib. 376.* Intrarunt cœca non redeunda (lecta) domus. — Poetice *Sil. It. 13. 703.* His iam rediere duces loca omnia piorum. — *Plaut. Rud. 3. 6. 41.* Menete, dum huc ego redeo. *Id. Amph. 1. 9. 29.* Nunc, ne legio perscrltcat, etiam illuc redeundum est mihi. *Id. Cæs. 3. 5. 60.* Gladium ut ponet, et redire me intro ut liceat. *Horat. 2. Sat. 3. 260.* ogit ubi secum, eat en non, Quo rediturus erat non accessit. — d) Absolute. *Cic. Sext. 59.*

126. At vero ille tribunus plebis, qui de me - contionem Interrogare solebat: Velletoe me redire; et quum etc. *Liv. 5. 51.* Et ob eadem hæc, non, et me cenatusconsulto populique jussu revocaretis, rediturus umquam fuerim. *Sil. It. 8. 234.* placavimus iras Callicolum; redeunt Divi. — Cum v. ire, ut apud *Horat. 1. Ep. 7. 55.* It, redit et narrat, Vultejum etc. *Ovid. 2. Met. Dum redit litque frequens, in virgine Nonocrina Hæst. — e) Redire viam, redire. Formula fuit præcorum Ictorum; ite viam, redite viam, apud *Cic. Mur. 12. 26.* Sic etiam *Virg. 6. Æn. 122.* Itque reditque viam toties. — f) Cum infinito. *Id. Cir. 172.* Sæpe redit patrios ascendere prodita muros. *Jul. Montan. apud Senec. Ep. 122, a med. hirundo Argutis reditura cibos immittere nldis. — g) Passive impersonaliter. Plaut. Rud. 4. 3. 78.* Non probara pernegando mihi potes, nisi pars datur, Aut ad arbitrum reditur, aut sequestro ponitur. *Cæs. 3. B. C. 16. sub fin.* Interest manerent Inducias, dum ab illo rediri posset. *Plaut. Men. prol. 49.* In Epidamnium pedibus redeundum est mihi. *Id. Pers. 3. 3. in fin.* Dum stas, reditum oportuit. *Nepos Epam. 8.* Postquam domum reditum est. *Liv. 8. 11.* Quum confertis signis retro in urbem rediretur. — h) De ianinimis, ut da luminibus et stellis. *Ovid. 7. Met. 200.* amnes In fontes rediera suos. *Id. 3. Fast. 161.* Soi in sua sigoa redit. *Id. 14. Met. 423.* Ses illem noctes, totidem redeuntia Solis Luminia videruot, inopem romique ciblque, Per juga, per valles, qua fore dacebat, euntem. et *10. ibid. 473.* Perque novem erravit redeuntis cornua Lunæ. *Cic. 6. de republ. 22.* Quum autem ad idem, unde eemet profecta sunt, cuncta aetra redierint etc. — De gremio, frondibus etc. *Horat. 4. Od. 7. 1.* Diffugere nives, redeunt jam gremia campis Arboribusque comæ. *Ovid. 3. Fast. 237.* arboribus frondee. — Et de aliis. *Ovid. Heroid. 21. 71.* Bis tamen adverso redierunt carbasia vento. *Id. 7. Met. 664.* Etat adhuc Eurus, redituraque vela tecebat. *Pallad. 3. R. R. 17. 3.* Ut repositus surculus, redeunta in plagam materia, possit odstringi.*

II.) Translate. ¶ 1. Unversim latissime patet. — a) Redit animus, mens etc., ii. ritorna il coraggio, la mente. *Plaut. Merc. 3. 2. 32.* Animus redit, si mecum servatur fides. *Ter. Hecyr. 3. 2. 12.* Istoc verbo animus mihi redit, et cure ex corde excessit. *Val. Flacc. 3. 468.* animi rediaria viris. *Ovid. 14. Met. 516.* Appulus has (Nymphas) illa pastor regione fugatar Terruit, et primo subita formidina movit: Mox, ubi mens rediit et contempers sequentem etc. *Id. 3. Art. am. 730.* Et mens at redit verus in ora color. *Horat. 4. Od. 8. 13.* incisa notis marmora publicis, Per quæ epiritus et vita redit bonis Post mortem ductibus. — b) Redire ad se, ad agnitatem mentis. *Ter. Adelph. 5. 3. 8.* Tandem reprime Iracundiam atque ad te redi. *Id. Repres. 2. 136.* Hic ubi cognatorum opibus curisque relectus Expulit belleboro morbum bilemque mærao, Et redit ad sese, pol etc. *Cf. Lucret. 4. 1023.* et ex somno queri mentibus cepit Vix ad se redeunt. *Sic Id. ibid. v. 996.* Donec discussis redeant erroribus ad se. — Redire ad se dicitur etiam qui mortuus quum videretur, iterum fit compoe sul. *Liv. 1. 41.* Sopolitum (ait) fuisse regem subito ictu: ferrum baud alte in corpus descendit. Jam od se redisse. — Confidere, prope diem ipleum eos visuros. — c) ad se, ad mores suos, ad ingenium, ad naturam suam: suos mores resumere, sive bonos sive malos. *Cic. 7. Att. 3. 8. Id.* quod animum idduerat paulisper, non tenuit, sed cito ad se redit. *Id. Divin. in Q. Cæcil. 17. 57.* Rediit ad ec atque ad mores suos. *Ter. Adelph. 1. 1. 45.* Dum id rescriptum tri credit, tantisper caret: si sperat fore clem, rursum ad ingenium redit. Similiter *Liv. 3. 22.* Nen ita multo poet Volscei Israels metu suum rediit ingenium: rursus occultum parant bellum etc. — d) in viam, ad bonam frugem, resipiscere. *Ter. Andr. 1. 2. 19.* Ta oro, Da-

ve, ut redeat Jam io viam. *Cic. 12. Phil. 2. 7.* Quod si erratum est, redeamus in viam: optimus est portus penitenti mutatio consilii. — e) in gratiam cum aliquo, reconciliari. *Plaut. Amph. 5. 2. 12.* Tu cum Alcmena uxore antiquam in gratiam redi. Adde *Cæs. 1. B. C. 4.*, *Cic. Prov. cons. 9. 20.*; et *Nepot. Alcib. 5.* *Sic Id. Attic. 17.* Se numquam cum matre in gratiam redisse. h. e. numquam cum matre in similitudine fuisse, ut opus esset reconciliatione. — Et absolute *Ter. Phorm. 5. 9. 40.* Redeat sane in gratiam: Jam supplici satis est mihi. — Huc pertinent et illa *Plaut. Amph. 3. 3. 7.* Sed age, responde: Jam voc reditis in concordiam? et *Liv. 25. 16.* Redire in emicitiam allicujus. *Id. 25. 1.* In Brutis ex duodecim populis, qui anno priore ad Pænos desclerant, Cosentini et Thurioi in fidem populi Romani redierunt. Et *Sueton. Claud. 25.* Omnes qui exponerentur, liberaos esse sansit, nec redire in ditionem domini, si convalescent. *Plin. 8. Ep. 11.* Vereor ne post gratulationem quoque in metum redeas, atque ita gaudeas periculo liberatam, ut simul quod periclitata sit, perhorrescas. — f) Redire in memoriam, non est proprie reminisci, sed curare, ut reminiscaris, memoria repetere. *Cic. Quinct. 18. 57.* Discendens in memoriam rediit Quinctius, quo die profectus sit. Ad ephemeridem revertitur. invenitur dies profectiois prid. cal. Febr. *Ter. Phorm. 5. 3. 19.* ds. Delirea. ca. Non temere dico: rediit mecum in memoriam. *Plaut. Capt. 5. 4. 25.* Nunc demum in memoriam redeo, quum mecum cogito, - audisse me etc. *Cic. Senect. 7. 21.* His ipsi (sepulchris) legodis in memoriam redeo morfuorum. *Cf. eumd. 1. Invent. 52. 98.* — g) Redire animo dicitur id, cujus recordatio subit. *Plin. 8. Ep. 23. a med.* Rediit animo ille latus clavus, redeunt illa suffragia, illi exomnee etc. — h) Res redire contrarium est rebus prolatis. ¶ PROLATUS. *Plaut. Capt. 1. 1. 17.* Prolatis rebus, parasilii invenatici summe: quando res redierunt, molossici. ¶ INVENATICUS. Adde *Cic. in Senat. 11. 27.*, ubi alii aliter leg. — i) De iis, quæ stato tempore recurrunt. *Horat. 3. Od. 8. 9.* Illic dies anno redeunta festus etc. et *2. Sat. 2. 83.* Sive diem festum rediens advezerit annus. *Virg. 8. Æn. 47.* redeuntibus annis. *Martial. 4. 1.* redeuntia sæcula. *Horat. 3. Od. 18. 10.* Quum tibi Nonæ redeunt Decembris, Festue in pratia racat otioso Cum bove pegasus. *Propert. 2. 24. 1.* Tristia Jam redeunt iterum solemonia nobis. *Virg. 2. G. 401.* redit agricolla labor actus in orbem. *Plin. 28. Hist. nat. 16. 66.* (228). Redeant febres certo numero dierum. *Cf. Tac. 3. Ann. 7.* Tum, exuto iustitio, reditum ad inuola. — l) Generetim de pluribus aliis. *Ovid. 7. Met. 215.* Nunc opus est eucie, per quos renovata senectus in florem redeat. *Virg. 3. G. 272.* vere color redit ossibus. *Val. Flacc. 4. 673.* vires rediere. *Cæs. 7. B. G. 54.* Heduos in pristinum statum redisse. et *Liv. 3. 9.* Sic ree Romana lu antiquum statum rediit. *Horat. carm. rœc. 57.* Jam Fides et Pax et Honos Pudorque Priscue et neglecte redire Virtus Audet. *Cf. Sil. It. 12. 668.* non ultra spondet la ipeos Venturæ cæli rabiem, modo patria virtute in dextris redeat. *Horat. Art. P. 201.* Ut redeat miseris, abeat fortuna superbis. *Liv. 2. 43.* Redibatque non eua sponta plebs moe detrectadi militiam. ¶ 2. Specialim, in oratione redire dicuntur qui post digressiorem revertuntur ad propositum. *Ter. Heaut. 2. 3. 78.* Alitte, ad rem redi. lasciz questo, e viene all'argomento. at *Adelph. 2. 1. 36.* Illuc, queso, redi, quo cœpisti. *Sall. Jug. 4. et 46. extr.* Nunc ad inceptum redeo. *Nepos Agesil. 4.* Sed illuc redeamur. *Cic. 7. Att. 1. 9.* Atque hæc de rebus forensibus. Redeamus domum. *Id. 3. Legg. 8. 18.* Sed Jam, si placet, de provinciâ decedatur, in urbemque redeatur. *Horat. 1. Sat. 1. 108.* Illuc, nade abli, redeo. ¶ 3. Item specialim, redire dicuntur fructus, qui ex fundis aliisqua rebus percipiuntur: quis quolannis veniunt. *Plaut. Trin. 2. 4. 128.* Fragmenti quum alibi mensis maxima est, tribus tantæ

tis illi (agro) minus reddit, quam observas. *Nepos Themist.* 2. Pecunia publica, quae ex metallis redibat, et ibid. 10. Et quae regione quinquaginta ei talenta quotannis redibant. *Martial.* 4. 37. Ex pecora redeunt ter ducens Parmenae. *Varro* 1. *R. R.* 4. 1. Ut ex eodem semine allubi cum decimo redeat, allubi cum quindecimo, ut in Etruria et locis aliquot in Italia: in Sybaritano dicunt etiam cum centesimo redire solitum. Adde eund. ibid. 2. 8. Sic *Plin.* 18. *Hist. nat.* 9. 20. (86). Iustum est e grano Campanae (siliginis), quam vocant castratam, e modio redire sextarius quatuor siliginis. ¶ 4. Denique redire usurpatur pro venire, redigi, recidere. — a) Redire dicitur hereditas, quae ad aliquem pervenit. *Ter. Hecyr.* 1. 2. 97. Ea ad hos redibat lege hereditas, toccava, cadaua, et *Andr.* 4. 5. 4. Rjus morte ea ad me lege redierunt bona. Cf. *Plaut. Cas.* 2. 5. 27. Sed tandem si tu, Juppiter, sis emortuus, Quam ad Deos minores redierit regnum tuum, Quis mihi etc. — b) Redire ad pauca, ad breviloquentiam, post digressionem rursus orationis compendium facere. *Ter. Hecyr.* 1. 2. 60. Ut ad pauca redeam, uisorem deducit domum, per ridurre tutto a poche parole, per tagliar corto. Adde eund. *Phorm.* 4. 3. 43. — c) Pro venire, venire. *Cæs.* 3. *B. C.* 93. Piliis missis ad gladios redierunt. *Auct. B. Afr.* 18. Quam ab hostibus eodem modo pugnaretur, nec comminus ad manus rediretur. *Cic. Rosc. Am.* 4. 128. Hæc bona in tabulas publicas nulla redierunt. *Sil. It.* 3. 223. tentone cavetur Mori redire metu? — d) Pro redigi, recidere, venire: et usurpatur cum Accus. et praepon. ad vel in, aut cum Adverbio motus ad locum. *Cæs.* 5. *B. G.* 46. Et si opinione trium legionum dejectus, ad duas redieret. *s'era ridotto.* et *Ter. Heaut.* 5. 1. 58. Mihi illæc vero ad restros res reddit. *Id. Heaut.* 2. 3. 118. In eam jam res reddit locum, ut sit necesse. è ridotto a tal segno, che etc. *Cæs.* 2. *B. G.* 8. Collis in fronte leviter fastigiatus, paulatim ad planitiem redibat, si riduceva in pianura, et 6. ibid. 11. Quorum ad arbitrium iudiciumque summa omnium rerum consiliorumque redeat. Adde eund. 1. *B. C.* 4. *Twym* est illud *Senec. Thyest.* 311. Sæpe in magistrum scelera redierunt sus. — Cum Adverb. *Ter. Heaut.* 5. 2. 27. Adeo rem reddis, ut periculum etiam a fame mihi sit? *Id. Phorm.* 1. 4. 24. Si ex mea fortuna redeunt, abs te ut distrabar. *Id. Eun.* 1. 2. 78. Neque omnia hæc nunc verba huc redeant denique: Ego excludor, ille recipitur, vano a finire. Adde eund. *Andr.* 3. 3. 35. — Cum Accus. personæ et praepon. peneb apud *Plaut. Truc.* 1. 1. 1. Non omnis ætas ad perdiscendum eat est Amanti, dum id perdiscet, quot pereat modis, Neque eam rationem capse nunquam edocet Venus, Quam peneb amantum summa numerom reddit.

REDERGUISSE. *V. REDARGUO* init.

REDHALO, as, are, a. 1. (re et halo) intrum halo, exhalo, *da* *Lucret.* 6. 523. Terraque quum fumans humoram tota redhalat. *Codd.* redhalat; corrector oblongi et impressi cum *Le-wicis* barbare rebelat; Wakefieldus monitu *For-sii* redhalat. Hæc *Lechmann.* ad h. i.

REDHIBEO, has, hui, bitum, bere, a. 2. (re et habeo). Particip. Redhibens 2.; Redhibitus et Redhibendus 1. — Redhibeo ¶ 1. Est idem ac fecio, ut venditor rursus habet, quod habuerat, far riavere, restituere. *Ulp. Dig.* 21. 1. 21. Redhibere est facere, ut rursus habeat venditor, quod habuerat: at quia id reddendo fiebat, ideo redhibitio est appellata quasi reabilitio. Aliqui leg. quast redditio. *Festus* p. 270. 15. *Müll.* Redhibitum id proprie dicitur, quod redditum est improbatumque; et qui dedit, idem rursus coactus est habere id, quod ante habuit. *Cic.* 3. *Off.* 23. 91. Dicenda vitia ea, quæ nisi dixeris, redhibeatur mancipium iure civili. *Plaut. Merc.* 2. 3. 84. Dixit ea redhibere, si non placeat, h. e. dixit venditor, se recepturum anulum, restituito pretio, si ea non placeat. *Id. Merc.* 3. 2. 113. Si male emptæ forent, nobis

istas redhibera haud liceret. h. e. si pins æquo pretio emptæ forent, non liceret nobis venditori restituere, pretio recepto. *Gell.* 17. 6. Servus nequam et nulli pretii, qui gnem venum esset datus, redhibitus ob aliquod vitium receptusque sit. *Inscript.* apud *Murat.* 1018. 4. *EVXCTVS* LEGATIONE GRATVITA APVD IMP. HADRIANVM ET APVD AMPLISSIMVM ORDINEM DE NAVALIBVS REDHIBENDIS. Adde *Gell.* 4. 2. Ea quibus exemplis petet, hoc verbum duplicem habere significationem: nem si ad emptorem refertur, significat venditorem ad recipiendum cogere; si ad venditorem, significat recipere et quasi retro habere. ¶ 2. Pro exhibere, et reddere simpliciter. *Plaut. Men.* 5. 7. 64. *Mxs.* Vasa et argentum tibi referam. Recte est obisgnatum in vidulo mensurum cum viatico; id tibi jam huc offeram. *Mx.* Affert strenue. *Mxs.* Salvum (argentum) tibi item, ut mihi dedisti, redhibebo. *Non.* p. 476. 25. *Merc.* legit reddibo, scil. pro reddam. *Tertull.* *Resurr. carn.* 4. Redhibentibus eam ignibus.

REDHIBITIO, ðnis, f. 3. *avaywv.* *V.* vocem præced. 1. *Tertull.* *Resurr. carn.* 32. Redhibitio carnis et sanguinis. Adde *Theod. Priscian.* 4. p. 316. ed. *Alf.* — Ictis est actionis nomen, quæ et actio redhibitoria vocatur. Ea vero actio contra eum intentetur, qui quod vitio corruptum commutaverit vendidit, cogitur restituere pretium, et retro quod tradiderat, accipere. *Quintil.* 8. 3. 14. Ant in mancipii redhibitione sudare. *Gell.* 4. 2. a med. Si muller concipere fetus non posset, senam non videri et esse in causa redhibitionis. *Paul.* *Dig.* 21. 1. 60. Redhibitionem facere. — Item actio reddendi id, quod indebite retentum fuerat. *Cassiod.* 1. *Far-riar.* 19. Præcipimus, ut Hadrianæ civitatis curialium insinuatione suscepta, quicumque Gothorum fisco detractat implere, eum ad æquitatem redhibitionis arctetis.

REDHIBITOR, ðris, m. 3. qui redhibet. *Gloss. Philox.* Redhibitor, *avaywv.* *Augustin.* in *Ps.* 58. *serm.* 2. 1. Quam sumus nos devoti redhibitores, tam debetis vos esse avidi extractores.

REDHIBITORIUS, a, nm, edject. ad redhibendum spectans. *Pompon.* *Dig.* 21. 1. 48. Si ses mensium exceptione redhibitoria exclusus, velit intra annum estimatoria agere. *Papinian.* ibid. 54. Actioni redhibitoria non est locus, si menci-pium etc. *Cajus* ibid. 18. Aut redhibitorio aut estimatorio iudicio agere potest. *V. REDHIBITIO.*

REDHIBITUS, a, nm. *V. REDHIBEO.*

REDHOSTIO, la, ire, a. 4. ricompensare, gratiam refero; nam hostis pro æquata positum est a veteribus, teste *Festo* p. 270. 21. *Müll.* qui *Nævii* et *Accii* allatis verbis id confirmet. *Non.* p. 165. 20. *Merc.* interpretatur, reddere: et offert eundem *Accii* locum et alium præterea, sed ambo corrupta plana et desperata.

REDICO, is, ere, a. 3. ridere, rursus, aut saepe dico. *Sidon.* 9. *Ep.* 13. ante med. His proferendis confabulatio frequens, bis redicendis sollicitus audilis inserviat.

REDIGO, Igis, ðgi, actum, Igere, a. 3. (re et ago, inserto d, ut in EEDEO init. dictum est). Particip. Redactus II. 1., 2. b., 3. b. c. d. et 4.; Redactus II. 3. b.; Redigendus II. 1., 2. et 3. b. — Redigere est rursus, aut retro agere, reducere, *avayw* (II. ricondurre, rimenare; Fr. faire revenir, ramener, faire rentrer; Hisp. retraer, volver a traer; Germ. zurückbringen, zurücktreiben, -führen, -holen; Angl. to bring or drive back).

1.) Proprie. *Lucret.* 3. 847. Nec, si materiem nostram collegerit mas Post obitum rursusque redegerit ut sita nunc est, Atque iterum nobis iuerint data lumina vitæ etc. *Id.* 5. 403. Disiectosque rededit equos Iunxitque tremantes. *Ovid.* 3. *Fast.* 64. Et redigunt actos in sua rura boves. et 4. ibid. 511. Filia parva duas redigebat rupa capellas. *Varro* 2. *R. R.* 5. 12. Jam denique tanos in gregem redigo. — Similiter de hominibus est idem ac retro ago, h. e. repello, retro adigo, cacciare indietro, respingere. *Liv.* 21. 9. Oppidani fuscum fugatumque hostem in estra redigunt. *Id.* 28. 12. in fin. Multati virgis

manibusque præcisæ Capuam rediguntur. — Item ago, pello, cacciare. *Justin.* 9. 4. 7. Principes civitatis la essillum rededit. At *Icep.* legit ire coegit.

II.) Translate. ¶ 1. Strictio sensu, metaphorâ sumptâ a superiore peragr., est retro agere, reducere, ricondurre, rimenare, far tornare. *Cæs.* 1. *B. C.* 76. extr. Sic spem præsentis editionis sustulit mentesque militum convertit et rem ad pristinam belli rationem rededit. Similiter *Sueton.* *Aug.* 31. Annus a diro Julio ordinatum, sed postea negligentia conturbatum atque confusum, rursus ad pristinam rationem rededit. *Ter. Phorm.* 2. 3. 36. Ego me nego nosse: tu, qui eis, redige in memoriam, fammi sovvenire. Sic *Cic.* 3. *Phil.* 7. 18. Qui autem tibi venit in mentem, redigere in memoriam nostram, te domi P. Lentuli esse educatum? *Id. Orat.* 3. 10. Quidquid est igitur, de quo ratione et via disputetur, id est ad ultimam sui generis formam speciemque redigendum. *Ter. Phorm.* 5. 7. 73. Redigere aliquos in gratiam, riconciliare, et *Plaut. Amph.* 1. 2. 12. Denique Aicamenam Juppiter Rediget antiquum in concordiam coologis. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 154. formidine fustis Ad bene dicendum delectandumque redecli. ¶ 2. Latiore sensu, ratione præcipue habita verbi agere, significat colligere, cogere, raccogliere, radunare, ammassare. — a) Universim. *Ulp. Dig.* 36. 4. 5. a med. Heredem colere agros, et fructus redigere. *Id.* ibid. 22. 1. 46. Quod in redigendos fructus Impensum est etc. *Pallad.* 10. *R. R.* 8. 1. Es farragine semen redigere. — b) Redigere pecuniam est vel a veris debitoribus repetitam colligere, vel ex rebus venditis conficere et ad se recipere, far danaro, ridurre in danaro. *Horat.* *Epod.* 2. 67. fenerator Albus, Jam jam futurus rusticus, O-mnem rededit libus pecuniam: Quærit calendis ponera. Alii leg. relegit. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 36. 98. Quum omnem pecuniam ex ærario ebanissetis, ex recigalibus redegissetis, ab omnibus rebus coegissetis. *Id. Divin. in Q. Cæcil.* 17. 56. Deinde bona vendit, pecuniam redigit. *Liv.* 5. 16. a med. Bona incognita sub besta veniera, quodque inde redactum, militibus est divinum. *Plaut. Pers.* 2. 5. 23. Atque ago omne argentum tibi actutum redigem. h. e. atiquid vendendo conficiam et reddam. *Quintil. declam.* 269. Si vendita esse omnia, si in pecuniâ redacta constabit. *Liv.* 10. 46. Id es redactum ex captivis dicebatur. ritratto, ricavato, et *Ulp. Dig.* 42. 5. 27. Pretium ex rebus distractis redactum. ¶ 3. Latissimo sensu, redigo est idem ac vi adduco, impello, adigo, pertrabo; vel, aliis verbis, est aliquid aut aliquid in hanc vel illam conditionem, formam, statum pertrabo atque muto, mettere o condurre in tale o tale stato, sotto tale o tale forma, ridurre a, far divenire. Usurpatur — a) Absolute. *Ter. Heaut.* 5. 2. 72. Ut ejus animum, qui nunc luvare diffult, retundam ad redigam, ut, quo se vertat, nesciat. Cf. *Accius* apud *Non.* p. 174. 11. *Merc.* Argumenta redigunt animum mihi, ut eradam etc. — b) Sæpe cum Accus. et praepon. in. *Plaut. Aulul.* 2. 1. 48. Clamores, imperta, ebreta vehicula, pallas, purpuram, Nihil moror, quæ in servitute sumptibus redigoot viros. *Cæs.* 2. *B. G.* 14. Edot a Cæsare in servitute redacti. *Justin.* 6. 5. 1. Ne in pristinam sortem servitutis redigerentur. *Cæs.* 7. *B. G.* 13. extr. Quod, eo oppido recepto, civitatem Eburigum se in potestatem redacturum confidebat. Adde *Nepot. Pelop.* 5. Rursus *Cæs.* 2. *B. G.* 34. Cartlor factus est omnes eas civitates in ditionem potestatemque populi Romani esse redactas. *Cic.* 4. *Phil.* 5. 13. Bellicosissimas gentes in ditionem hujos imperii redegerunt. *Cæs.* 1. *B. G.* 45. Redigere populos in provinciam. *Liv. epit.* 45.; et *Sueton.* *Aug.* 18. in formam provinciar. *Fellej.* 2. 44. Capua in formam præfecturæ redacta. *Martian.* *Dig.* 5. 5. 5. Redigere servos in dominium. *Liv.* 3. 40. Republica in tranquillum redacta, et ibid. 9. Pacatam reconciliatamque patribus (plebem) de integro in antiqua redigi mala. *Ter. Phorm.* 5. 8. 86. in id redactus sum loci, ut quid agam

cum illo nesciam prorsum. *Horat.* 1. *Od.* 37. 14. Mentemque lymphatam Mareotico Redegit in veros timores. *h. e.* eo perduxit, ut timeret, quæ vera timenda sunt. Cf. *Redigere ad verum* infra sub c. *Quintil.* 11. 2. 45. In hanc consuetudinem memoria esercitatione redigenda. *Sueton. Claud.* 16. Splendidum virum Græciæque provinciarum principem, verum Letini sermonis ignarum, non modo albo iudicum erasit, sed in peregrinitatem redegit. *h. e.* Roma ac civitate privatum inter peregrinos recensuit, lo *abbassò*. Contra *Lamprid. Alex. Sev.* 19. extr. Idem libertinos nunquam in equestrem locum redegit, adserens, seminarium senatorum equestrem locum esse. lo *elevò*. — *Redigere in ordinem* est ordinare, ordina disponere. *Cic.* 3. *Herenn.* 9. 16. Dispositio est, per quam quæ invenimus, in ordinem redigimus. — Est etiam idem quod in ordinem cogere, de quo *V.* in *ORDO*. Unde *Quintil.* 1. 4. 3. Veteres grammatici auctores alios in ordinem redegerunt, alios omnino exemerunt numero. *h. e.* inter vulgares, ignobiles indoctosque scriptores enumerantur. — Denique *redigere in ordinem* est etiam quod vulgo dicimus *richiamare all'ordine, al dovere*, apud *Sueton. Vesp.* 16. Helvidio Prisco, qui et reversum se ex Syria solus prætor nomine Vespasianum salutaverat et in prætura omnibus edictis sine honore ac mentione ulla transmisserat, non nota successit, quam altercationibus insolentissimis pæne in ordinem redactus. — in numerum, enumerare cum aliis ejusdem generis. *Quintil.* 10. 1. 53. Apollonius in ordinem a grammaticis datum non venit, quia Aristarchus atque Aristophanes, poetarum iudices, neminem sui temporis in numerum redegerunt. *h. e.* inter poetas enumerantur. — in versum, efficere, ut sit versus. *Id.* 9. 4. 52. Nihil est prosa scriptum, quod non redigi possit in quendam versiculorum genera. — c) Cum Accus. et præpos. ad. *Plaut. Trin.* 2. 1. 135. Ut ad incitas (hic) redactus es! *Ter. Heaut.* 5. 1. 55. Abeat potius, quam per flagitium ad inopiam redigat patrem. *Lucret.* 5. 875; et *Cic. fragm.* apud *Lactant.* 7. 11. Redigere aliquid ad interitum. *Cæs.* 2. *B. G.* 28. Hoc prælio facto et prope ad interuccionem gente ac nomine Nerviorum redacto etc. *Justin.* 6. 5. 7. Spartani ad summam desperationem rediguntur. *Liv.* 44. 15. Alii responsum tradunt, — Rhodios cum Perseo rege adversus rempublicam (populi Romani) occulta consilia inisse; et, si illi ante dubium fulset, legatorum paullo ante verba ad certum redigisse. *Id.* 26. 37. sub fin. Redigere victoriam ad vacuum et irritum. *rendere, ridurre*. Sic *Id.* 28. 31. Spes ad irritum redacta. — *Redigere aliquid ad verum*, considerando atque inspicendo videre et intelligere quod veri in ra est. *Seneca Ep.* 13. a med. Nemo resistit sibi, quum cæperit impelli: nec timorem suum redigit ad verum. *Id. Ep.* 45. a med. Ecce tibi tota vita meotitur: hanc coargue; hanc ad verum, al acutus es, redige. — *Plin.* 23. *Hist. nat.* 7. 71. (136). Redigere sextarios tres succi leni vapore ad crassitudinem mellis. *Martian. Dig.* 48. 6. 1. aliquid ad penam legis Juliae. — d) Cum Accus. et præpos. sub. *Liv.* 28. 21. Barbaros sub vi ditionemque redigere. *Nepos Mitriad.* 1. et 2. Quum incolas ejus insule sub potestatem redigere vellet Atheniensium. *Id. Timol.* 2. Corcyram sub imperium Atheniensium redegit. *Inscript.* apud *Plin.* 3. *Hist. nat.* 20. 24. (136). CENTES ALPINE SVS IMPERIUM POPULI R. REDACTÆ. *Flor.* 1. 9. extr. Populus Rom. totam Italiam sub se redegit. — e) Cum Adverbis motus ad locum. *Ter. Eun.* 4. 4. 22. Item, quæ hæc est fabula? Eo rediges me, ut quid egarim egomet nesciam? et ibid. 2. 6. Item quod redactus sum: omnes noti ma aliquæ amici deserunt. *Flor.* 1. 2. extr. Eo denique ferocem populum (Numa) redegit, ut, quod vi et injuria occupaverat imperium, religione alque justitia gubernaret. — f) Cum duplici Accus. *Cæs.* 2. *B. G.* 27. Quæ facilla ex difficilissimis animi magnitudo redegerat, auct. rese. et 4. ibid. 3. Hos (Ubios) Suevi — velutigales sibi fecerunt ac multo humiliores infir-

mioresque redegerunt. ¶ 4. Item latissimo sensu redigere est deorsum egere, deminuerere, rem aliquam minorem, vel inferiorem, vel deteriorem facere, ridurre, diminuire, abbassare, degradare. *Cæs.* 2. *B. G.* 28. Ex sexcentis ad tres seniores, ex hominum milibus LX vii ad quingentos, qui arma ferre possent, sese redactos esse dixerunt. *Cic. Marcell.* 4. 10. Familia ad paucos redacta. *Ovid.* 6. *Met.* 199. Non tamen ad numerum redigar spoliata duorum. *Varro* 1. *R. R.* 1. 10. Hosce ipsos utiliter ad sex libros redegit Diophanes. *restrinse, ridusse*. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 9. 36. (93). Redigere cicatrices ad planum. *Id.* 30. ibid. 13. 39. (113). carnes excrecentes ad æqualitatem. *Id.* 18. ibid. 3. 4. (15). farris pretium ad assem. *Sueton. Cæs.* 41. Iudicia ad duo genera iudicum redegit, equestris ordinis ac senatorii. Adde eumd. *Vesp.* 10. *Colum.* 4. *R. R.* 3. 5. Redigi ad ultimam maciem. *Zucet.* 1. 790. ad nihilum. Sic *Liv.* 5. 25. Eum (Camillum) prædam Vejentanam publicando sacrandoque ad nihilum redegisse.

REDIMĒ, arum, f. plur. 1. pecuniæ pro redimendo captivo datæ. *Gloss. Philox.* RedimĒ, λυτρά. Sic *Gloss. Cyrill.* λυτρά, redimĒ, *Gloss. Placid.* (ed. A. Maio in *Class. Auct. T.* 3. p. 495). RedimĒ, res quæ redimuntur a prædonibus. Cf. *Gloss. Isid.* RedimĒ, res a prædonibus redemptæ.

REDIMICŪLO, as, are, a. 1. redimiculum solvo. *Gloss. Philox.* Redimiculat, ἀναλύει διαμῆτα. REDIMICŪLUM, i, n. 2. (redimio) καλλυπτρον, ἀναδέσμη, σπρόφιον, ταινία, fascia, tænia, muliebria ornamentum capitis aut colli.

I.) Proprie. *Festus* p. 273. 12. *Müll.* Redimiculum vocant mulieres catellam (*h. e.* catenulam), quæ maxime utuntur ornatu causa. *Isid.* 19. *Orig.* 31. Redimicula sunt, quibus mitra adligatur. *Cic.* 5. *Ferr.* 33. 76. Hæc civilis mulieri redimiculum præbeat, hæc in colium, hæc in cines. *Virg.* 9. *Æn.* 616. Et tunicae manicas et habent redimicula mitræ. *Juvenal.* 2. 84. qui longa domi redimicula sumunt Frontibus, et toto posuere monilia collo. *Ovid.* 4. *Fast.* 135. Aurea marmoreæ redimicula solvite collo. *Id.* 10. *Met.* 264. Dat digitis gemmas longoque monilia collo: Aure leves bacæ, redimicula pectore pendent. Front. de eloq. (edente iterum A. Maio) ad fin. Pampinos (vitis) ita pulcros esse, ut necerentur ex eis Libero thyrsi, corona Sileno, Nymphis Bacchisque redimicula. *h. e.* tæniæ circa collum, pectus brachiaque, ut videre est in vetustis anaglyptis. *Isid.* loco sup. cit. Redimiculum, succinctorium, bractea.

II.) Translata est laqueus, vinculum, nodus, quo quis tenetur, ne abeat longius. *Plaut. Truc.* 2. 4. 41. Ut esset aliqua laqueus et redimiculum, reversionem ut ad me faceret denuo. REDIMIO, is, tvi et æpius vi, itum, ire, a. 4. Ratione habita etym videtur esse a re et διω cingo. — Redimiti pro redimebat *V.* infra sub I. 2. — Particip. *Redimitus* I. et II. — Redimire est cingere, coronare, ornare, ἀνὰ δὲω (*It.* cingere, circondare, inghirlandare, coronare; *Fr.* ceindre, couronner, orner, entourer, attacher, lier; *Hisp.* ceñir, rodear, coronar, ornar, cercar, alar, ligar; *Germ.* umbinden, umkränzen, umgeben, umwinden, bekränzen; *Angl.* to encircle, encompass, surround, environ, hind round, crown, adorn).

I.) Proprie. *Cic.* 3. *Tusc.* 18. 43. Incendens odorem, at sertis redimiri jubebis et rosa. *Stat.* 1. *Silu.* 5. 16. crinem redimire corymbis. *Zucet.* 5. 1393. caput atque humeros pleis corollis. *Ovid. Heroid.* 9. 63. mitra capillos. *Id.* 1. *Amor.* 11. 25. lauro tabellas. *Martial.* 8. 79. frontem corona. *Ovid.* 1. *Amor.* 11. 25. victrices tabellas lauro. — Similiter Particip. præter. *Cic.* 2. *Cat.* 5. 10. Accubantes in conviviis, vino languidi, consert cibo, sertis redimti, unguentis oblitii. *Catull.* 64. 193. Eumenides, quibus anguino redimta capillo Frons. *Tibull.* 1. 8. 45. Frons redimta corymbis. — Et cum Accus. *Græcorum* more. *Id.* 3. 4. 23. redimitus tempora lauro. *Fal. Flacc.* 1. 278. vitis. *Ovid.* 6. *Fast.*

483. hedera capillos. et 3. ibid. 669. mitra. et 269. coronis. et 4. ibid. 661. frontem papavere. et 9. *Met.* 3. arundinis crines. *Sil.* 1. 16. 526. Intonsæque comas ridenti (pubes) redimita corona. — Absolute. *Flor.* 3. 19. a med. Regium in morem frons redimita.

II.) Translate, vel, ut aliis placet, universim est cingere, circumdare, *Suelon. Aug.* 91. Fastigium ædis tintinnabulis redimivt. *Est qui leg.* redimti. *Auson. epigr.* 94. Punicæ turgentis redimbat zōna papillas. pro redimebat. Sic *Virg.* 10. *Æn.* 538. Infula cui sacra redimbat tempora vitta. — Poëticæ *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 98. Nec sic innumeris accu mutante colores Incipiens redimtur hiems. — Similiter Particip. præter. *Cic.* 6. de republ. 20. Terra quasi quibusdam redimita et circumdata cingulis. *Catull.* 63. 3. Aditque opaca silvis redimta loca Dæ. *Seneca Cædip.* 488. Natos *Ægæo* redimita ponto. *Catull.* loc. cit. 66. Mibi floridis corollis redimta domus erat. *h. e.* ornata in postibus et januis. *Stat.* 1. *Arthill.* 612. Redimtum missile. *h. e.* thyrsus *Bacchi*. *Ovid.* 3. *Amor.* 11. 29. Jam mea votiva puppis redimita corona etc. Sic *Sil.* 1. 11. 484. lauro redimta subibat Optatos puppis portus. *Sueton. Vitell.* 10. Navigiis varlarum corocarum genere redimtis.

REDIMIŪS, us, m. 4. actus redimendi, coronatio. *Solin.* 33. Plurimis crines intonsi, mitrala capita, redimtu pari *Salmas.* hanc lectionem appellat Inepitissimam et falsam. Itaque legit *mitrata capita, pars rasa in cutem barba*. REDIMO, imis, emi, emptum et emtum, imere, a. 3. (a re et emo, inserto d, ut in REDEGO init. dictum est). Particip. *Redimens* I. 4. a. et b.; *Redemptus* I. 2., II. 1. et 3.; *Redempturus* I. 3.; *Redimensus* II. 2. — Redimo est idem atque iterum emo, rem alienam occupatam recipero, pretio recipio, ἀνισπαζι (*It.* comperare di nuovo, ricomperare, ricuperare; *Fr.* racheter, racheter une chose vendue; *Hisp.* rescatar, recobrar lo vendido; *Germ.* zurückkaufen; *Angl.* to buy back or again, repurchase, recover, redeem).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim est iterum emo, rem alienam occupatam recipero, pretio recipio. *Plaut. Trin.* 1. 2. 144. Neque adeo hæc (ædes) emi mibi, nec nsuræ meæ: illi redemi rursum; a me argentum dedi. *Cic. Sert.* 30. 60. Quæ regio orare terrarum erat latior, in qua non regnum aliquid statueretur? quis autem rex, qui illo anno non aut emendum sibi, quod non habebat, aut redimendum, quod habebat, arbitrarer? *Id.* 13. *Phil.* 5. 10. Pompejo sua domus patebit: easque non minores, quam emit Antonius, redimet: redimet, inquam, Cn. Pompeii domum filius. *Id.* 11. *Att.* 13. 4. Frusinate fundum redimera. *Liv.* 38. 60. extr. Quæ necessaria ad cultum erat, redempta ei a proximis cognatis sunt. *Quintil. Declam.* 12. 25. extr. Venit frumentum luero, redemptum est patrocinio. ¶ 2. Speciatim est liberare a servitute, pretio persoluto, riscattare, liberare, ἀπολυτρώει. *Plaut. Asin.* 1. 1. 92. Quid, si foris in insidiis daverero? tu redimes me, si hostes interceperint? ns. redimam. *Liv.* 29. 59. Majores quoque acceperamus se a Gallia auro redemisse. *Cic.* 2. *Off.* 18. 63. Redimere o servitute captos. et ibid. 16. 56. Suis facultatibus captos a prædonibus redimunt. *Virg.* 9. *Æn.* 213. Sit, qui me raptum pugna pretiove redemptum Mandet humo solita. *Albinov.* 1. 431. Hector redemptus ad ignes. *Ovid.* 1. *Amor.* 8. 63. Nec tu, si quis erit capitis mercede redemptus, Despice. *h. a.* si quis servus suo peculio, quod paulatim genium defraudando comparavit, pretium domino pro libertate solverit. *Ulp. Dig.* 37. 6. 1. a med. Redemptus ab hostibus. ¶ 3. Item generatim est liberare a pœna, molestia, periculis, pretio persoluto. *Cic.* *Sull.* 11. 33. Ego vitam omnium civium, statum orbis terre, urbem hanc denique, quicunque hominum amantem ac perditorum pœna redemi. *Id.* *Mit.* 32. 87. Pecunia se palam a iudicibus redemerat. *Liv.* 9. 4. extr. Ite, consules, redimite armis civitatem,

quam auro majores vestri redemerant. Cf. eund., 34. 5. Jam, urbe capta a Galli, quo redempta urbs est? nempe auro matronarum consensu omnium in publicum contulerunt. *Neos Dion. sub fin.* Ut eum suo sanguine, si posset, ab Acheonte cuperent redimere. *Petron. fragm. Tragur. 72. Burmann. ad fin.* Jamdudum se redemerat a cane: quidquid enim acceperat de cena, latranti sparserat. *Ovid. Remed. Am. 229.* Ut corpus redimas, ferum patieris et ignes. h. e. a morbo liberes. *Plin. 37. Hist. nat. 1. 2. (3).* Redimere se ab invidia fortunae. *Tac. Agric. 6.* Redempturus mutam dissimulationem mali. ¶ 4. Item, est invicem emere, vel etiam simpliciter emere, *comperare, acquirere.* — a) In bonam partem. *Plaut. Men. 4. 2. 109. et 4. 3. 4.* Orabo, ut mihi pectus reddat, quam dudum dedi: aliam illi redimam meliorem. *Plin. 6. Hist. nat. 32. (162).* de Arabib. Gentes ditissimae, ut apud quos maximae opes Romanorum Partiorumque subsistant, vendentibus quae e mari aut silvis capiunt, nihil invicem redimentibus. *Forcellinus* hac retulit et illud *Plaut. Merc. 2. 6. 31.* Tuo vero redempta es rursum: ego redemit. Item illud *Ulp. Dig. 28. 5. 9. ad fin.* Servus cum libertate heres institutus, si sit alienatus, juberi adire ab eo potest, cui alienatus est; sed si redemptus sit a testatore, institutio valet. — *Martial. 6. 60.* Et redimunt soli carmina docta coeli. *Petron. Satyr. 76.* Statim redemi fundos omnes, qui patrum mei fuerunt. *Sueton. Gramm. 8.* Quos libros Orbilius suppressos redemisse se dicit. *Id. Claud. 16.* Essedum — sumptuose fabricatum ac venate ad Sigillaria redimi Imperavit. — b) In malam partem redemptus est pretio conductus, ut quippiam praestet. *Plin. 2. Ep. 14.* Sequuntur auditores actoribus similes, conducti et redempti mancipis. *Petron. Satyr. 5.* Neve plausor in scena sedeat redemptus. *Impp. Honor. et Theodos. Cod. 5. 1. 4.* Perlinquum est, ut contra paternam voluntatem redempti fortitudo tutoris aut curatoris admittatur arbitrium. h. e. pretio corrupti. *Sic Impp. Dioclet. et Maxim. Cod. 10. 53.* Emuli corrupti ac redempti. ¶ 5. Denique redimere dicitur, qui aliquid certo pretio faciendum aut praebendum suscipit, conductique lucris causa, ut in REDemptor 1. dictum est: *prendere sopra di se, o ad affitto, o l'appalto.* *Vet. Commentar. apud Varro 6. L. 1. 92. Mull.* Qui de censoribus classicum ad committit centuriata redemptum habent. *Cæs. 1. B. G. 18.* Dumprorigem complures annos portoria reliquaque omnia Aduorum vectigalia parvo pretio redempta habere. *Cic. Brut. 22. 85.* Societas, quae picarias de P. Cornelio, L. Nummio censoribus redemisset. *Ulp. Dig. 7. 8. 12. sub fin.* Si vestimenta texenda redemerit, vel insulam vel navem fabricandam. — *Redimere item,* ejus periculum in se suscipere, pacta futuri emolumentum parte, quam obtinueris. *Cic. Roic. Com. 12. 35.* Societatis, non suas lites redemit, quum fundum a Flavio accepit. Adde *Papinian. Dig. 17. 1. 7. et F. REDEPTOR 1. c.*

II.) Translate. ¶ 1. *Redimere aliquid est* pretio sibi comparare, acquirere, *acquirere, comperare.* *Cic. 1. ad Q. Fr. 1. 11. 34.* Aeque animo parte eliqua suorum fructuum pacem sibi sempiternam redimat atque otium. *Cæs. 1. B. G. 37.* Sese ne oblidibus quidem datis pacem Ariovisti redimere potuisse. *Sic Justin. 43. 5. 9.* Masilienses auro publicum privatumque contulerunt ad explendum pondus Gallis, a quibus redemptam pacem cognoverant. *Rursus Cæs. 1. B. G. 44. sub fin.* Quorum omnium gratiam atque amicitiam ejus morte redimere posset. *Curt. 5. 5. 18.* Deos offerre patriam, conjuges, liberos et quidquid homines val vite aestimant, vel morte redimunt. *Cæs. 1. B. C. 39. extr.* Largitione redemit militum voluntates. *Sall. Jug. 31.* Jugurtha primum tantummodo belli moram redimebat, h. e. dilationem belli pecunia comparabat. *Cic. 7. Ferr. 45. 119.* Non vitam liberum, sed mortis celeritatem redimere cogebantur parentes, et ibid. Redimere pretio sepeliendi potestatem. *Ovid. 13. Met. 472.* vere auro redimat jus tri-

ste sepulchri, Sed lacrimis. *Curt. 5. 9. 3.* Gubernatori, ubi naufragium timet, jactura, quidquid servari potest, redimit. *Tac. 1. Hist. 46.* Per latrocinia et raptus, aut servilibus ministeriis militare otium redimebant. ¶ 2. *Redimere malum est* arcere, propulsare, aut pretio aut industria. *Cic. 2. Fam. 16. 4.* Nulla est acerbitas, quae non omnibus impendere videatur: quam quidem ego a republica meis privatis et domesticis incommodis libentissime redemissem. *Id. 7. Ferr. 44. 117.* Metum virgarum navarchus pretio redemit. *Ulp. Dig. 49. 14. 29.* Redimere delatorem, h. e. pretio corrumpere, ne deferat. *Ovid. 3. Pont. A. 105.* Si mea mors redimenda tua (quod obhonor) esset. *Justin. 7. 5. 1.* Alexander bellum ab Illyris pacta mercede et Philippo fratre dato obside redemit. et 6. 1. 6. Indignum ait bella non perfici, sed redimi, hostem pretio, non armis subverteri. *Apul. 6. Met. Canis servitium otulā redimere.* ¶ 3. *Redimere culpam, scelus, luere, pro culpa satisfacere.* *Ovid. 3. Amor. 3. 21.* Ut sua per nostram redimet perjurā penam. *Sall. Cat. 14.* Alienum se grande conflagrat, quo flagitium aut facinus redimeret. *Plin. Paneg. 28.* Nullam congiario culpam, nullam alimentis crudelitatem redemit. Adde *Plancus ad Coss. etc. apud Cic. 10. Fam. 8.* *Sic Seneca 4. Excerpt. contr. pref. extr.* Redimebat tamen vitia virtutibus: et plus habebat, quod laudares, quam quod ignosceres. Cf. *Juvenal. 4. 2.* monstrum nulla virtute redemptum a vitis. *Fellej. 2. 87. 1.* Antonius se ipse non segre interemit, adeo ut multis deinde criminosa morte redimeret.

REDINDUTUS, a, um, particip. ab inusit. redinduo: rivisitio, ut Redindutus carnem, *Tertull. Resurr. carn. 42. sub fin.*

REDINUNT. F. REDEO init.

REDINTEGRATIO, ōnis, f. 3. est actus redintegrandi; scil.

I.) Proprie ¶ 1. Est renovatio, rinnovazione, ἀναστροφή, καταλάττη. *Macrob. 1. Saturn. 11.* Instauraticus dies dictus a redintegratione, ut Varro placet. F. INSTAURATICUS. ¶ 2. Item iteratio, ripetizione. *Cic. 4. Herenn. 28. 38. de dupplicatione.* Vehementer auditorem commovet ejusdem redintegratio verbi.

II.) Translate. *Arnob. 7. 42.* Sanguis detur ut corpori, et viribus redintegratio subrogetur. *ristoro. et Tertull. 4. advers. Marcion. 10.* Redintegratio membrorum. h. e. sanatio a paralyti. Adde *Apul. de mundo.*

REDINTEGRATOR, ōris, m. 3. rinnovatore, ristoratore, instaurator.

I.) Proprie. *Inscript. apud Gruter. 459. 1.* POSTUMIO LAMPADIO REDINTEGRATORI OPERVM PVBLCORVM etc.

II.) Translate. *Tertull. Anim. 43. ante med.* Somnus redintegrator virium.

REDINTEGRATUS, a, um, particip. F. voc. sequent.

REDINTEGRO, a, ōis, ōrum, a, a. 1. (a re et integro, inserto d, ut in REDEO init. dictum est). Legitur et reintegro. *Seneca 4. Benef. 25.* Imbribus venas fontium arantes reintegrare, et inluso per occulta nutrimento renovare. *Pterique tamen leg. redintegrare.* — Particip. *Redintegrans* II. b.; *Redintegratus* I. a. b. et II. a. — Redintegro est idem atque instaurare, renovare, integro, innovo, quasi in integrum resituo. Plus est quam renovo: nam renovantur, quae, quum propemodum perierint, resiciuntur: redintegrantur, quae penitus collapsa, iterum sunt, ἀναστροφή, ἀναστροφή (It. rinnovare, redintegrare; Fr. réparer, rétablir, renouveler; Hisp. reparar, restablecer, renovar; Germ. wieder vollständig machen, wieder ergänzen, wieder herstellen, wieder erneuern; Angl. to renew, refresh, begin anew, restore).

I. Proprie. — a) Generatim. *Cic. 2. Herenn. 30. 47.* Enumeratio est, per quam colligimus et commonemus, quibus de rebus verba fecerimus, breviter: ut renovetur, non redintegretur oratio. *Id. 1. Invent. 52. 99.* Auditoris memoria redintegrabitur. *Cæs. 1. B. G. 25.* Rursus insulare, et

praedium redintegrare ceperunt. *Sic Id. 2. ibid. 23.* Redintegrato praedio. *Papinian. Dig. 25. 2. 30.* Redintegrato metrimonio. — b) Speciatim, est etiam repetere, ripetere. *Cic. 4. Herenn. 28. 38.* Interpretatio est, quae non iterum idem redintegrat verbum, sed id commutat alio verbo, quod idem valeat. Cf. *Liv. 3. 63.* Redintegrato clamore, undique omnes conissi hostem avertunt. — c) Item supplere. *Cæs. 7. B. G. 31.* Ut deminutae copiae redintegrarentur, imperat certum numerum militum civitatibus.

II.) Translate. — a) Active. *Cæs. 3. B. G. 26.* Redintegratis viribus acrius impugnat ceperunt. et 2. ibid. 25. ad fin. Spe illata militibus ac redintegrato animo. *Liv. 8. 32.* Tunc Papilius redintegrata ira, spoliis magistrum equitum, ac virgas et securas expedit jussit. *Cæs. 7. B. G. 25.* Quum semper hostibus spes victoriam redintegraretur. *Plin. Paneg. 61. ad fin.* Renovare gaudium, redintegrare letitiam. *Varro 3. R. R. 7. 6. de columbis.* Quod faciunt duabus de causis: una, si fessidunt, aut inclusae continescunt, quo libero aere, quum exierint in agros, redintegrentur. *Tac. 4. Ann. 33.* Nam situs gentium, varietates praellorum, clari ducum exitus retinent ac redintegant legentium animos, ritecano, rallegrano. — b) Neutrum more. *Varro 2. R. R. 2. 11.* Rursus pascunt (oves) quoad contenebatur: iterum eorum tum jucunditas in herba redintegrabit. si rinnoverā. *Id. ibid. § 10.* Ut redintegrantes rursus ad pastum alacriores faciant.

REDINVENIO, is, ire, a. 4. rursus invenio, reperio. *Tertull. Anim. 46. a med.* Coronam auream Sophocles tragicus somnolando redinvenit.

REDIPISCOR, sceris, sci, dep. 3. rem amissam rursus adipiscor, acquiro, essequor. *Plaut. Trin. 4. 3. 15.* Inter eos na homines condalium te redipisci postulas?

REDISCO, is, ere, a. 3. rursus disco. *Venant. 1. Vita S. Martin. 122.* gressum meditando rediscens.

REDISCUSSIO, ōnis, f. 3. actus frequenter excutiendi. *Hieronym. in Naum 2. 10.*

REDITIO, ōnis, f. 3. ritorno, ἀναστροφή, actus redeundi, reditus, regressio. — a) Cum Adverb. motus ad locum. *Plaut. Most. 2. 1. 30.* Jube abire rursus: quid illi reditio etiam hic fuit? *Sic Ter. Eun. 4. 4. 4.* Quid hic tibi reditio est? quid vestis mutatio est? — b) Cum Accus. *Cæs. 1. B. G. 5.* Ut domum reditionis spe subdatis, praetores ad omnia pericula subeunda essent. — c) Absolute. *Cic. 3. Ferr. 6. 16.* Industriam meam celeritas reditionis declaravit. *Varro apud Non. p. 222. 17. Merc.* Na quam reditionis per gentilitatem spem haberent.

REDITO, a, ara, n. frequentat. a. v. redeo, aape redeo. *Gloss. Cyrill. Προσδοκῆται, redito. Gloss. Lat. Gr. Redito, ἀναστροφή. Vocem confirmat Thesaur. nov. Latinit. ed. A. Maio p. 508.* Reditare, sapientia redire.

REDITUS, us, m. 4. (redeo). *Reditus* duplici d scribitur in *Inscript. apud Gruter. 408. 1. et 414. 2.* et alibi saepissima. — *Reditus* est reditio, reversio, ἀναστροφή (It. ritorno; Fr. retour; Hisp. vuelta, retorno; Germ. d. Rückkehr, Rückkunft; Angl. a return).

I.) Proprie. — ¶ 1. Stricto sensu, et sapissime de hominibus, usurpatur — a) Absolute. *Cic. 15. Att. 5. 3.* Noster itus, reditus, incessus. *Id. 6. de republ. 2.* Solis anfractus reditusque. *Id. Brut. 63. 227.* Inter profanationem reditumque L. Sulla. *Cæs. 4. B. G. 30.* His superatis, aut reditu interclusis. *Cic. 1. Tusc. 37. 89.* Aliquem reditu arceat. *Id. 9. Fam. 13.* Reditum alicui conficere. *Cæs. 6. B. G. 29.* Na omnino metum reditus sui barbaris tolleret. *Horat. 4. Od. 5. 3.* Maturum reditum pollicitus. *Id. 1. Ep. 3. 36.* Paucit in vestrom reditum votiva juvenca. *Id. ibid. 2. 21.* Dum sibi (Ulixes), dum sociis reditum parat. *Virg. 2. Aen. 17.* Votum pro reditu simulat. *Liv. 2. 15. extr.* Tarquinius, spe omni reditus incisa, exulatum — Tusculum abiit. — b) Cum Accus. loci aut personae, et praepor. in vel ad. *Auct. B. G. 8. 24. extr.* Nul-

lum redditum habere in civitatem. *Catull.* 63. 47. Reditum ferre ad aliquem locum. *h. e. redire. et ibid.* 79. In aliquem locum. *Nepos Themist.* 5. Excludi redditu in Asiam. *Cic.* 8. *Phil.* 11. 32. Quemplam prohibere redditu ad aliquem. *Id. Amic.* 4. 13. Aulmis, quum e corpore excessissent, redditum ad caelum patere. *Alit leg.* In caelum. *Id. Cluent.* 42. 119. Hominibus ignominia notata neque ad bonorem aditus, neque la curiam redditus esset. *Id. Pis.* 3. 7. Quo quidem tempore in meus domum fuit a foro redditus, ut etc. *Id. 2. Phil.* 42. 108. Qui vero inde redditus Romam! quae perturbatio totius urbis! — c) In plur. num. *Horat. Epod.* 16. 35. redditus abscondere dulces. *Ovid.* 11. *Mel.* 576. redditusque sibi promittit laudes. *Virg.* 11. *En.* 54. Hi nostri redditus expectantque triumphum? — d) Differt a reversione: est enim redditus ejus, qui quo intendat, pervenit, deinde reddit; reversionis ejus, qui ante quam ad metam itineris perveniat, revertitur: item redditus est voluntaria, reversionis coacta et necessaria. *Cic.* 16. *All.* 7. 5. Quam valde ille redditus, vel potius reversione mea laetatus! (*V. 12. Fam.* 25). Illos tamen non est perpetuum. *Cic.* 2. *Fin.* 31. 102. Ut omnium siderum eodem, unde profecta sunt, fiat ad unum tempus reversionis. pro redditus. *Id. 2. Phil.* 30. 76. Qui vero Narbone redditus? et tamen quaerebat, cur ego ex ipso cursu tam subito revertissem. pro reversione. *Manut.* ¶ 2. Latiora sensu est proventus, fructus, *entrata, rendita*, quia quotannis reddit. *Nepos Attic.* 14. in fin. Omnis ejus pecuniae redditus constabat in Epiroticis et urbanis possessionibus. *Ovid.* 4. *Pont.* 5. 19. Aut populi redditus positam componet ad hastam. *h. e. vectigale populi R. publice locabit.* (qua de re *V. etiam ibid.* 9. 45.) *Plin.* 2. *Ep.* 4. Sunt quidem omnino nobis medicae facultates, redditus, propter conditionem agellorum, nescio minor, an incertior: sed quod cessat ex redditu, fragilitate suppletur. *Ovid.* 1. *Amor.* 10. 41. Turpe, tori redditu census augere paternis. *h. e. lucra ex vendita pudicitia.* *Id. 2. Pont.* 3. 17. At redditus jam quisque suos amat, et sibi quid sit Utile, sollicitis computat articulis. *Inscript.* optimae notae apud *Gruter.* 214. 1. qvi locvs rer pviacv in viv non xst nec villo redvty esse potest. *Colum.* 2. *R. R.* 16. 2. Pratum nec tempestatibus affligitur, — minimeque sumptus egens, per omnes annos praebet redditum. *Id. 3. ibid.* 2. 3. Vitis elligitur, quum et in fructu valet et in materia: quod alterum ad redditus coloni, alterum ad diuturnitatem stirpis plurimum confert. *Justin.* 6. 9. 3. In dies scilicet apparatusque ludorum redditus publicos effundunt. *Plin.* *Paneg.* 41. Compulare imperii redditus.

II.) Translate. *Cic.* 2. *Att.* 3. 3. Baditus in gratiam cum inimicis, pax cum multitudine. *Id. Harusp. resp.* 24. 52. Si redditus et gratia patuerit. *Id. 3. Orat.* 53. 203. Et ab ea degressio; in qua quum fuerit delectatio, tum redditus ad rem aptus et concinnus esse debet: propositioque, quid sit dicturus, et ab eo, quod est dictum, conjunctio ad redditus ad propositum. — *NE.* De cognom. Rom. *V.* in ONOM.

Homonym. In quo redditus differt a reversione. *V.* sub I. d.

REDIVIA et Reduvia, *ae, f.* 1. *παρρυγία*, et *παρρυγία*; resolutio et abscissus cutis ad radices ungulum, in manibus aut pedibus. *V. PARONYCHIA.* *Festus* p. 270. 17. *Müll.* Rediviam quidem, alii relivium appellant, quum circa ungues cutis se resolvit: quia inare est solvere. *Hec Festus*, quocum *cf. Paul. Diac.* p. 271. 11. *Müll.* Ceterum ex voce Graeca allata factum est panaricium, ad apud nos panerectio.

I.) Proprie. — a) Stricto sensu. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 4. 8. (40). Sordibus aurium reduvias sanari. *Id.* 30. *ibid.* 12. 37. (111). Reduvias, et quae in digitis nascuntur pterygia, tollit canol capilla elais. — b) Proverbium est apud *Cic. Rosc. Am.* 44. 128. Intelligo, me ante tempus haec scrutari, ad propmodum errare, qui quum capilli Sos. Rosci mederi debeam, reduviam curem. *h. e.* quum rei gravissimae consilium de-

beam, ea neglecta, levem persequar et parvi momenti. *cf. Horat.* 1. *Ep.* 1. 97. — 104. — c) Convivium est in malum servum illud Titini apud *Fest.* loc. cit. Lassitudo conservum, reduviam *Agri.* *h. e.* qui toties verberatur, ut conservus laxet, et flegri bubuli cutem tergo stritam in reduvias rumpat.

II.) Translate. *Reduvias escarum* vocat *Solin.* 32. a med. reliquias ciborum crocodili dentibus adhaerentes: et reduvias conchyliorum *Id.* 9. fragmina et testas, quae effallit mari indito expuantur. *Sunt qui leg. reluvias.*

REDIVIOSUS et Reduviosus, *a, um*, adject. redivis plenus. Translate *Lævius* apud *Festum* p. 270. 20. *Müll.* Scabra in legendo rediviosave offendens. *h. e.* aspera aut hiantia.

REDIVIVUS, *is, m.* 2. *ἀπὸ τοῦ*, rictus, musca canina: fortasse a redeundo, quia saepius redit. *Colum.* 6. *R. R.* 2. 6. Et ni rediviv, qui plerumque femoribus inhaerent, eximantur. *Meliora exemplaria habent rictini.*

REDIVIVUS, *a, um*, adject. redivivo, rinato, risuscitato, *ἀπὸ τοῦ*, *ἀπὸ τοῦ*, qui post latitum revixit, in vitam renovatus. *Festo* p. 273. 4. *Müll.* redivivus est ex voluto renovatus. Hoc autem dicit, quia structuribus et architectis rediviva vocantur lapides et materiae, quae ex diruto edificio ita eximuntur, ut ad aliud struendum utiles sint: Graeci *καλῶντες* dicitur. *Vitruv.* 7. 1. Rudos si novum erit, ad tres partes una calcis miscetur: si redivivum fuerit, quinque etc. *Cic.* 3. *Ferr.* 56. 147. Utrum aestimatum minus operis esse, unam columnam afficere ab integro novam, nullo lapide redivivo, an quatuor illas reponere et *moz.* 148. Rediviva sibi habeat: quasi quidquam redivivi ex opere illo tolleretur, ac non totum opus ex redivivis constitueretur. *Prudent.* 3. *Cathemer.* 204. Christus redivivus. *h. e.* qui a mortuis surrexit. *Seren. Sammon.* 4. p. 65. retro ed. *Id.* Et juvenem praestant redivivo flore capillum. *Ammian.* 28. f. 1. Dum apud Persas, ut supra narravimus, perfidia regis motus agitatur insperatos, et in eis tralibus bella rediviva consurgunt etc. *Id.* 20. 9. 7. Metuens redivivos barbarorum excursus. *Id.* 26. 6. 17. Petronium, ut praediximus, divitias violenter augentem omnes eadem mente detestabant, qui seputa jamdudum negotia et redivivas nebulas debitorum in diversos ordines excitabat. — Apud *Sil.* 11. 1. 106. Gens rediviva Phrygum. *h. e.* Roman. *Alit rectius leg. recidiva.* — Translate. *Id.* 10. 257. Umbranae Ausoniae rediviva in bella retrahant Post obitum dextrar? *Atti* hic quoque leg. recidiva: quam vocem *V.* et *Coripp.* 1. *Laud. Justin.* 25. Successorque boni, redivivaque gloria Petri illic Theodorus adest patria gravitate magister.

REDO, *onis, m.* 3. genus piscis. *Auson. Edyll.* 10. 89. Et nullo spinas nociturus acuminis redo. *Ovid.* Idem tradit de gobio, marino pisce, *Ha. Neut.* 128. Lubricus et aplna nocuus non gobius ulla. Sed *Ausos.* de fluviali pisce loquitur, in Mosella degenta.

REDOLIO, *es, is, etc.* a. et n. 2. (a re et olen, inserto d, ut in REDEO lat. dictum est). Particip. *Redolens* I, II. et in fin. — Redolere est odorem referre; et dicitur tam de bonis odoribus, tam de malis, *ἀπό τοῦ* (It. rendere odore, sapere; Fr. être odorant, avoir ou repandre une certaine odeur, sentir, exhaler: *Hisp.* ser olente, haber ó echar un cierto olor, sentir, exhalar; Germ. entgegen riechen, e. Geruch verbreiten, — von sich geben; Angl. to cast forth a smell or scent; smell strongly, savour).

I.) Proprie. — a) Active. *Cic.* 2. *Phil.* 25. 63. Vomens, frustis esculentis vinum redolentibus gremium suum ad totum tribunal implevit. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 18. 19. (61). de apib. Unguenta redolentes infestant. *Ovid.* *Remed. am.* 355. Illa tuas redolet, Phineu, medicamina mensas. *Martial.* 14. 59. Delicias Nini vos redolet nurus. *Colum.* 12. *R. R.* 18. 3. Cella bonis odoribus suffundenda, ne quum redolcat fastore. — b) Neutrum more. — Abstracte. *Lucret.* 4. 695. Nam peccitus suera atque

recedere rebus odores Significat, quoad fracta magis redolere videntur Omnia. *Ovid.* 8. *Mel.* 675. In patulis redolentia mata canistris. *Martial.* 13. 18. Fila Tarentini graviter redolentia porri. — Cum Ablat. *Virg.* 1. *En.* 440. et 4. G. 169. redolentque thymo fragrantia mella. Frustra est *Diomed.* qui 1. p. 304. *Pulsch.* putat, thymo ad fragrantia referri, non ad redolent. Nam et oleo ablativum habet. *Sic Val. Max.* 1. 6. in fin. Mons Hymettus thymi flore redolens. et *Val. Flacc.* 4. 15. arcano redolentem noctare rorem.

II.) Translate. — a) Active. *Cic. Brut.* 21. 62. Exilliores orationes et redolentes magis antiquitatem. *Id.* 2. *Orat.* 25. 109. Defensio genere ipso doctrinam redolens exercitationemque pane puerilem. *Id. Sezt.* 10. 24. Ita domus ipsa fumabat, ut multa ejus sermonis indicia redoleret. *Alit leg. redolent.* *Val. Max.* 6. 2. n. 6. Municipalis homo servitutem paternam redolens. scilicet quia libertini filius. — b) Neutrum more. *Cic. Brut.* 82. 285. Mihi quidem ex illius orationibus redolere ipsae Athenae videntur. *Capitolin. Gordian.* 11. Praefectus Urbis, cui nescio quid redoluerat, a conventu so abstinuit. *avea avito qualche seniore.* — Hinc Part. praes., cujus exempla superius retulimus, Redolens, entis, adjective quoque usurpatur, unde Comp. Redolentior, apud *Augustin.* de morib. *Manich.* c. 16. Nec ad pervertendos sensus redolentius (vinum), sed ad vegetandum corpus utilis.

REDOMITUS, *a, um*, particip. ab inuit. redomo, iterum domitus. *Cic. Sull.* 1. 1. Improbis ac perditis civis, redomiti atque victi. *Ita MSS. et edd. primae; alii leg. edomiti.*

REDONATOR, *oris, m.* 3. qui rursus donat. *Inscript.* ex *avo Constantini*, apud *Gruter.* 1095. 7., quae est apud *Orell.* 6. REDONATOR VIAR. *POPEL.* *h. e.* qui viam publicam a privata usurpatam populo restituendam curavit.

REDONO, *as, ar, alum, ara, a.* 1. *ridonore*, rendere, rimettere, *ἀναδίδωμι*, reddo, remitto. *Horat.* 2. *Od.* 7. 3. Quis te redonavit Quiritem Dis patris Italique caelo, Pompei? *Id.* 3. *ibid.* 3. 30. prothnae et graves Iran, et invisum nepotem, Troja quem peperit sacerdos, Marti redonabo.

REDOPERIO, *is, ei, ire, a.* 4. reterege. *Ambros.* de *Noe et Arca* 20. Et speciem voluptatis, quae quodam operimento ceteras tegebat partes, redoperuit ac retextit. *Id. de Nabuth.* 1. Quis discernat species mortuorum? Redoperi terram et, si potea, divitem deprehende: erudat paulo post tumulum, et, si cognosca, egentem argue.

REDOPTO, *as, are, a.* 1. rursus opto. *Tertull.* *Resurr. carn.* 4. sub fin. Rursus ulcera et vulnera et febris et mors redeptanda.

REDORDIOR, *Iria, iri, dep.* 4. *ἀνακηρύττω*, resolvo illa jam prius testa. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 17. 20. (54). Seres lancia silverum nobiles perfusum aqua depectentes frondium caniliem: unde geminus seminis nostra labor redordienti illa rursusque texendi. *Id.* 11. *ibid.* 22. 26. (76). Talis redordiri rursusque terera invenit in Ceo mulier Pemphilia. *Hec Plin.* ex *Aristot.* *Hist. anim.* 1. 5. c. 19. Τα βρομυκία ἀναλύουσι τῶν γυναικῶν τινες ἀνακηρύττοντες, καί ποτε ὑφαινοῦσι. Πρώτη δὲ λέγεται ὑφαιναὶ ἐν Κῷ Παμφίλῃ. Hinc patet, redordiri idem esse atque glomeribus (Itali dicunt bozzoli) a bombyce elaboratis illa revolvere, quia mox fuso subteminis circumvolata ad vestes texendas adhiberi solent.

REDORIOR, *iris, iri, dep.* 4. renascor. *Gloss. Lat. Gr.* Redorior, *ἀναρχομαι*.

REDORMIO, *is, ire, a.* 1. dormire di nuovo, *ἀνακοιμῶμαι*, rursus dormio. *Plin.* 9. *Ep.* 36. Paullum redormio, deia ambulo. *Cels.* 1. 2. Qui parum concosuit, quiescere debet: et, si mado surgendi necessitas fuerit, redormire.

REDORMITATIO vel REDORMITIO, *onis, f.* 3. *ἀνακοιμήσις*, actus redormiendi. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 75. 98. (211). A vino et a cibis proxima atque in redormitione vana esse risa, prope convenit. *Sillig.* Ita leg.; *Harduin.* legit redormitione.

REDORNO, es, ere, a. 1. furus orno. *Tertull.* *Resurr. carn.* 12. Redorquantur et specula tunc, quæ monstruus numerus ultrivert.

REDUCO, eis, ei, etum, cere, e. 3. (re et duco). Primam producit *Lucret.* 1. 227. Unde animæ genus generet in lumina ritæ Reducit Venus? eut reductum dædela tellus Unde alit? et 4. *ibid.* 992. crebro reducunt naribus aures. h. e. ducunt, beauriunt, respirant. Adde eund. 5. 1337, quibus loois sunt qui putant scribendum redduco: sed *P.* dicta in RE. — Particip. *Reducens* I. 2.º et II. 3.; *Reductus* I. 1.º a. et 2.º, et in fin.; *Reducturus* II. 1. 2.º; *Reducendus* I. 2.º a. — Reducen est idem etque iterum, aut retro ducen, redigo, retrahere, *avayw* (It. ricondurre, riminare, tirare indietro o a sé, ritirare; Fr. faire revenir, ramener, retirer; Hsp. retraer, volver a traer, retirar; Germ. zurückführen, -ziehen, -bringen; Angl. to bring or lead back, conduct back).

I.) Proprie. — 1.º De personis et animalibus. — a) Generalit. *Liv.* 36. 35. extr. Demetrius ad petrom reducendus legati datus est. *Ter. Phorm.* 1. 2. 38. Puellam seceri, in ludum ducere et redneera. *Petron. Satyr.* 140. od fin. Mercurius qui animas ducere et reducere solet. h. e. qui virgo, ut est *Virg.* 4. *En.* 242., culmas evocat Orco Pellentes: alios sub Iristia Tertara mittit. *Plaut. Copt.* 3. 5. 106. Sequere hoc: reducam te nbi fultis. *Cæs.* 1. *B. G.* 28. Illa, all conquirenti et reducereat, imperavit: reductos in hostium numera habuit. *Id.* 3. *B. C.* 18. Quid mihi, inquit (Pompeius), eut vita aut civitate opus est, quam heuclio Cæsaris habere videbor? cuius rei optio tolli non poterit, quam in Italiam, ex qua profectus sum, reductus exilimabor. *Horat.* 4. *Od.* 2. 17. Sive quos Eiea domum reducit Palma caelestes. *Cf. eund.* 2. *Ep.* 1. 181. *Plaut. Men.* 5. 4. 19. Redneere aliquem domum. *Cic.* 1. *Acad. (post.)* 1. 1. aliquem ad villam suam. *Id.* 2. *Phil.* 4. 9. aliquem de exilio. *Sic Id.* 9. *Att.* 14. 2. Reducens de exilio. *Quintil.* 5. II. 9. Ab exilio reduciendi. Et absolute *Cic. Rabir. Post.* 17. 47. Possum excitare multos reductos testes liberalitatis tuæ. *Id.* 1. *Fam.* 2. 1. Ut ires legati regem rednerent. h. e. la suum regnum restituerent. *Liv.* 2. 15. Legati e Porcena de reduendo in regnum Tarquinio venerunt. *Nepos Dion.* 6. et *Ter. Hecyr.* aliquoties. Uorem reducere: h. e. post divitium ad discidium revocare. *Sil.* It. 4. 143. Iacurrunt acies magnæque fragore per æquum suspendunt cuncti frangit sublimis reductos Cornipedes. — b) Speciatim locum debet in re militari. *Cæs.* 4. *B. G.* 38. Legiones, quas ex Britanniâ reducerat, et 7. *ibid.* 89. Copias a munitionibus reducunt, et 5. *ibid.* 28. Reducere sumas ab oppugnatione. *Virg.* et 2. *B. G.* 38. extr. captivos ad Cæsarem, et 1. *ibid.* 42. enipis in castra. *Auct. B. Afr.* 61. exercitum intra munitiones. *Cæs.* 5. *B. G.* 23. exercitum ad mare. *Nepos Agesil.* 3. exercitum Rpbsum biematum. *Cæs.* 5. *B. G.* 53. copias omnes in Treviros. *Id.* 6. *ibid.* 3. Eo celcritur confecto negotio, rursus in bilberne legiones reducit. Et absolute *Tac.* 1. *Ann.* 58. ad fin. Reducere exercitum. h. e. post expeditionem, in hiberna aut domum reportare. — c) Item speciatim, reducere absolute, domum deducere, accompagnare a casa. *Cic. Senect.* 19. 63. Hæc enim ipsa sunt bonorabilia, — assurgit, deduci, reduci, consuli. *Liv.* 4. 24. Deposito suo magistratu, — cum gratulatione ac favore togenti populi domum est reductus. *Cic. Amic.* 3. 12. Senatu dimisso, (*P. Scipio*) domum reductus ad vesperum est e patribus conscriptis, populo Romano, sacile et Latinis. *Quintil.* 12. 8. 3. Bene comitati per forum reducuntur. *Martial.* 2. 74. Cinctum togæ post et ante Sauffellum, Quanta reduci Regulus solet turba etc. — 2.º De inanimis est retrahere, retro, aut ad se trahere, tirare indietro, o a sé, ritirare. *Cic. frogm.* apud *Non.* p. 170. 30. *Herc.* Ut calculum reducas, si te alicuius doli pœnit. *Cæs.* 7. *B. G.* 22. Laqueis falces quam destinaverant, tormentis introrsus reducebant, et *ibid.*

24. Ceteriter factum est, ut alii emptionibus resistens, illi tarres reducerent aggeremque intercluderent. *Virg.* 5. *En.* 478. durasque reducta Librevit dextra media iniar cornua cæstus. et 13. *ibid.* 306. Illa securi Adversâ frontem mediam meatumque reducta Dissicit. *Petron. Satyr.* 89. Laocoon reducta cuspidæ (h. e. hasta) uterum notavit. *Sucton. Vitell.* 17. Reducto coma cepito. *Lucret.* 4. 992. crebro reducunt (equi) neribus eora. *Ovid.* 6. *Met.* 106. de Europa tauro vecta, tactumque vereri Adailentis equum timidasque reducere plantas, et 11. *ibid.* 481. reducunt Ordinalibus geminis ad fortia pectora remos. *Petron. Satyr.* 98. Reducere spiritum, vitenere il stato, et *Gell.* 5. 9. gladum. tirar indietro, et *Pal. Flaco.* 5. 375. passus. ritirare, et *Quintil.* 10. 3. 6. brachia la iaculendo. *Caull.* 55. 11. sinum. h. e. dducere vestes, quibus alius seu pectus legitur. *Sic Claudion.* 1. in *Eutrop.* 88. leviterque reductis Vestibus etc. *Stat.* 11. *Theb.* 494. riantem aspectus, pndibundaque longe Ore reducunt. — Illa sunt poetica. *Virg.* 1. *En.* 147. Collectesque fuget nubes, solemque reduct. fa riconparire, et 11. *ibid.* 913. gurgite Phæbus Ibero Tlingit equos, noctemque, die labente, reduct. *Id.* 1. *G.* 249. Aut redit a nobis Aurora diemque reduct, et *Ovid.* 3. *Met.* 150. eltere lucem Cum erocela erecte rotis Aurora reduct. *Virg.* 3. *G.* 296. frondosa reductur ætes, ritorna, et *Horat.* 2. *Sat.* 3. 294. reducere febrem, for ritornare. *Id.* 2. *ibid.* 10. 15. informes blemes reducti Juppiter, idem Submovet. *Id.* 3. *ibid.* 1. 20. Noa eylum cithereque centus Somnum reduct.

II.) Translele. § 1. Generalit. — 1.º Metaphorâ sumptâ a super. paragr. 1. 1.º, est iterum ducere. *Plaut. Cist.* 2. 3. 17. Ego te fodo et voco ad divitias, ubi Tu locare in iuculentiam familiam: Unde tibi talenta magna viginti pater Dst dotis. *Ter. Andr.* 3. 3. 26. Prinsquam harum scelera et lacrumas confictis dolls Reducunt animum ægrotum ad misericordiam, Uorem demus. — Illa etiam urbana sunt et comoda. *Balb.* ad *Cic.* post ep. 15. 1. 8. ad *Att.* Ut Cæsarem et Pompejum, perfida hominum distractos, rursus in pristinum concordiam reducas. *Cic.* ad *Quint.* 8. 15. In me confectum consularibus vulneribus, consulari medicina ad salutem reduxit. *Id.* *Rabir. Post.* 8. 19. (et *Ter. Andr.* 5. 4. 45.). Reducere aliquem in gratiam. *Sic Id.* *Cluent.* 36. 101. Reductus in gratiam. *Id.* 1. *Invent.* 53. 98. aliquid in memoriam. *Plin.* 3. *Ep.* 10. aliquem in memoriam, farlo risovvenire. *Quintil.* 6. 1. 46. aliquem ad iustitiam. *Id.* 1. 6. 32. aliquem ad veritatem. *Id.* 2. 17. 29. aliquem ad rectam viam. *Tac.* 11. *Ann.* 18. Legiones operum et laboris ignavas, vterem ad morem reducere. *Ter. Adelph.* 5. 3. 44. Quovis illos in die reducas. h. e. ad bonam frugem reverces. Quod plene *Nepos Dolom.* 2. Reducere aliquem ad officium, ridurlo a fare il suo dovere. *Tac.* 1. *Ann.* 72. Reducera legem maiestatis, rimettere in piedi, rimovare, et *Plin.* 9. *Ep.* 13. a med. Intermissum morem. Adde *Sucton.* *Aug.* 38. et *Horat.* *Epod.* 13. 7. Cetera milite loqui: deus hæc fortasse benigna Reducet in sedem vice. *Id.* 3. *Od.* 21. 17. Tu (amphora) spem reductis meotibus ensis Viresque. *Sil.* It. 15. 810. Quum vires parco victi somnoque reducunt. *Id.* 4. 768. Urna reducebat miserandos annua cesus. h. e. humenas hostias quotannis macandas. — 2.º Metaphorâ sumptâ a superiore paragr. 1. 2.º, est retrahere. *Virg.* 4. *En.* 375. Reducere socios a morte, sottrarre. *Quintil.* 12. 5. 3. animum ab ille, que facienda sunt. *Ovid.* 5. *Trist.* 7. 65. meque ipse reduco, A contemplatu submoreque mali. *Zaciani.* 5. 2. a med. Probitens, se redneturum alios ab errore. § 2. Speciatim ponitur pro contrahere. *Seneca* 1. *Benef.* 14. Nemo hæc ita interpretetur, tamquam reducam liberalitatem, et frenis arcilioribus reprimam. h. e. contraham. § 3. Item speciatim pro redigere, ridurre. *Ovid.* 15. *Met.* 380. de urca, iambendo mater in artus Flogit, et in formam, quantem capiti ipsa, reduct. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 90.

(112). Polyenthemum cicatricis ed colorem re ducit. *Id.* 24. *ibid.* 8. 30 (46). Corpus sculm ed maciem reducens. *Id.* 30. *ibid.* 13. 39. (113). Excrecentes carnes ad æqualitatem reducunt. *Id.* 22. *ibid.* 22. 32. (72). Juncatorum sceblum ad plium reduci. *Colum.* 12. *R. R.* 19. 4. Fasciculos fascicul fustibus illigatos habet, quos possit utique ed fundum vasorum demittere, ut quidquid facis subiederit, exegit et in summum reducat. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 7. 10. (54). Nullum frumentum (millo) ponderosius est, aut quod cunque magis crescit. L. X. podo penis a modis reducunt, modulumque pulvis es tribus sestaria, cavano, fanno. — Hæc Particip. præter. pass., cuius exempla supra retulimus.

Reductus, a, um, adjective quæque usurpat, unde *Comp. Reductor* sub II., ei

I.) Proprie est remotus, introrsum actus, secretus, rimolo, ritirato, appartato, solingo. *Horat.* *Epod.* 2. 11.; et *Virg.* 6. *En.* 703. Reducto ralla. *Id.* 1. *ibid.* 163. (ci 4. *G.* 420.) Insula portum Efficit objectu laterum, quibus omnis ab alto Fregidat, inque alius seludit aese unda reductos. *Servius* exponit, replicabiles: intelliga inimos recessus ab alto meri remotos, obliquos, desinosos quasque replicatos.

II.) Translele. *Horat.* 1. *Ep.* 18. 9. Viriat est modum vitlarum et utrinque rednetum. *Quintil.* 11. 3. 46. Qui singula plaxerunt coloribus, alie tamen eminentiora, alie redneiora fecerunt. più in lontananza, più addentro. (*Sic Id.* 2. 17. 21. Pictor vi eris aum efficit, ut quendam emicere in opere, quædam recessisse credemus). — Reductus, *avaywyn*, quid stat. *P.* in *PRODUCTUS* in 6a. v. *PRODUCO*.

REDUCTIO, òtis, f. 3. riducimento, il ricondurre, *avaywyn*, actus reduciendi. *Cic.* 1. *Fam.* 7. 4. Senatusconsultum nullum esset, quod reductio regis Alessandria tibi adempta sit. h. e. in suum regnum restituito. *Virg.* 5. 10. sub fin. Clypeum aeneam extans pendet, per cojus reductiones et demissiones perdecleat endalionis temperatura. h. e. embulationes, innakamenti.

REDUCTO, as, are, a. 1. frequentat. a reduco. *Aurel. Vict. Cæsar.* 38. Quam asercitum reductaret.

REDUCTUS, a, um, particip. *P.* **REDUCO**.

REDUCERATUS, a, um, particip. *P.* voc. sequent.

REDUCERO, as, ei, etum, are, a. 1. Particip. *Redulcerans* I.; *Redulceratus* II. — Redulcero, *δυσλκω*, denuo ulcerosum facio.

I.) Proprie. *Colum.* 7. *B. R.* 5. 8. Scabra pars prius aspara teste vet pumica defricata reduclerat. *Cæd. Aurel.* 1. *Tard.* 13. ante med. Lavacra recentium glutinallionum atque mollium vulnerum reduclerentia probantur. Adde eund. *ibid.* poulio post.

II.) Figurato. *Apul.* 5. *Met.* Redulceratus dolor. inasprito.

REDUNCUS, a, am, adject. ab uncus: ripiegato all' indietro, *avaywyn*, retrorum infusus, cui aduncus opponitur. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 45. (125). de cornib. Jamque alia ad incursum robusta, ellie ad lectum, alie aduncæ, ellie reduncæ etc. *Harduin.* in MSS. reperit reunca. *Ovid.* 12. *Met.* 562. Viribus usus avls (aquilæ), pennis rostroque rednaeo. *V. A. Mat.* ad T. 6. *Class. Auct.* p. 571. col. 1., et *P.* **ORUNCUS**.

REDUNDANS, anis, particip. *P.* **REDUNDO**.

REDUNDANTER, adverb. *Comp. Redundantius. — Redundenter est superflue, abundantier, nimis. *Plin.* 1. *Ep.* 20. a med. Ut illud immodice et redundenter, ita bonæ jejune et infirmæ. *Ambros.* *Ep.* 92. (al. 93.) n. 27. Pro remedio parcius, non pro delictis redundentius bibendum.*

REDUNDANTIA, æ, f. 1. soprabbondanza, ridondanza, *ελασσοειδος*, superfluitas, quod abundat, quod nimium est.

I.) Proprie. *Vitruv.* 1. 6. ante med. Aer lenis et crassus, qui perflatus non habet, neque erabras redundentia.

II.) Translele. *Cic. Orat.* 30. 109. Ipsa enim illa pro Roscio juvenilis redundantiâ multa habet attonueta, quædam ellem penilo hilariora.

REDUNDATIO, ōnis, f. 3. redundantiā, *επιπλοία*.

1.) Proprie. *Plin. 7. Hist. nat. 6. 5. (41).* Fastidium in cibis, redundatio stomachi, sconvolgimento, rigurgitamento. Sic 11. *ibid.* 37. 55. (149). Nulli sine redundatione stomachi eruitur oculus.

II.) Translate. *Pitruv. 9. 4. a med.* Astra tantia contra mundi cursum, suis itineribus persciant circuitum, sed celi versatione redundationibus referuntur quotidiana temporis circulatione. h. e. quasi undis adversis et retro pelentibus.

REDUNDATUS, a, um, particip. *V. voc. sequent.*

REDUNDO, as, avi, ātum, are, n. 1. (a re et undo, inserto d, ut in REDEO iact. dictum est). Particip. *Redundans* I. a, II. 1. et 2. a., et in ō. *Redundatus* I. a.; *Redundaturus* II. I. b. — Redundo est idem ac superfluo, exundo, supetabundo: et proprie dicitur de aquis aut liquoribus, quum adeo augentur, ut se ripis, litioribus, aut vasis non contineant, *επιπλοῦναι*, *ὑπερβαίνειν*, *ὑπερβύλλω* II. *traboccare*, *ridondare*; Fr. *déborder*, être trop abondant, inonder; Ilsp. *inundar*, salir de madre, rebosar; Germ. *zurückstößen*, - *fluthen*, *überfluthen*, *überströmen*, *überfließen*; Angl. to overflow, run over).

1.) Proprie. — a) Stitico sensu dicitur de undis. *Cic. 2. Nat. D. 45. 116.* Mare conglobatur undique æqualiter, neque redundat unquam, neque effunditur. *Id. 2. Divinat. 32. 69.* Si lacus Albanus redundasset, isque in mare fluxisset, Romani perituras: si repressus esset, Vejosi. *Zucret. 6. 712.* Nilus in æstatem crescit, campisque redundat. *Sall. fragm. apud Non. p. 138.* 3. *Merc.* Omnia oppidi stagnabant, redundantibus cloacis adrosos æstu maris. *Flor. 3. 17. ad fin.* Apprehensum faucibus viator non ante dimisit, quam sanguis in ora et oculis redundaret. *Cic. 4. Tusc. 10. 21.* Quum pituita redundat aut bilis in corpore. *Ovid. Remed. an. 536.* Cullure lac pleno sumpta redundat aqua. Iluc referri potest et illud *Eumen. Græc. act. ad Constant. 13.* Si horrea inessis impleisset, si vindemia redundasset. — Sic Particip. *Redundatus* apud *Ovid. 6. Fast. 402.* Amne redundatis fossa mædabat aquis, h. e. extra alveum undantibus. Adde eund. 3. *Trist. 10. 52.* — Poetice, et cum Accusativo *Statius Silvium* loquentem inducens 4. *Silv. 3. 71.* Pandis talia faucibus redundat. — b) Latiore sensu, vel figurate, de solidis, et est madere, valde madere. *Lucan. 9. 812.* laigus manat cruor: ora redundat Et patula nates. *Cic. 3. Cat. 10. 24.* Omnis hic locus acerris corporum et civium sanguine redundavit. Sic *Id. pro leg. Manil. 11. 30.* Testis est Africa, quæ, magis oppressa hostium copiis, eorum ipsorum sanguine redundavit. et 6. *Verr. 11. 26.* Crux illa, quæ etiam nunc citis R. sanguine redundat. *Hyperb. 10.*

II.) Translate. *¶ 1.* Redundare dicuntur quæcumque exuberant, superfluant, nimia sunt, s. v. *abundare*, *essere esuberante*, *essere eccessivo*, *traboccare*; ad rem *Cic. Brut. 91. 316.* Is (*Molo*) dedit operam, ut nimis redundantes nos et superduos juvenili quadam dicendi impunitate et licentia, reprimeret et quas extra ripas diffuentes coerceret. — a) Nulla aliorum ratione habita, vel absolute. *Cic. Brut. 13. 51.* Asiatici oratores patum preis et nimis redundantes. *Quintil. 10. 1. 62.* Stesicbotus redundat atque effunditur. et 12. 10. 17. Nihil inane aut redundans (*Attici*) ferebant. *Cic. 2. Orat. 21. 88.* Verbis effervescentibus et paullo nimium redundantibus, quod erat malis. *Id. 3. ibid. 4. 16.* Fuit uterque in suo genere perfectus, ut neque in Antonio deesset hic ornatus orationis, neque in Crasso redundaret. *Id. 5. Verr. 66. 155.* Necesse est, quod redundat de vestro frumentario quantum, ad illum potissimum defuisset. *Id. Balb. 25. 56.* Ut aliqui sermones hominum, alienis bonis merentium, etiam ad vestras aures permanerent, et in iudicio ipso redundarent. si disseminassero. — Singulare est illud *Cic. Rabir. Post. 5. 10.* Num denique toto illo iudicio Postumi nomen audistis? Non igitur reus

ex ea causa, quæ iudicata est, redundat Postumus. h. e. reus existit, apparet. In ea causa damnatus est Gabinus: sed non inde reus fit etiam Postumus, veluti quadam damnationis, ut ita dicam, redundantiâ perfusus atque obrutus. *Ovid. 2. Trist. 543.* Ergo, quæ Juveni mihi non nocitura putavi Scripta parum prudens, nunc nocura seni? Sera redundavit veteris vindicta libelli; Distat et a meriti tempore pœna sui. — b) Ratione aliorum habita, redundare in, vel ad aliquem est recidere, referri, pertinere, tum in bonam, tum in malam partem, *ridondare*, *ricadere*; ad rem *Cic. Prov. cons. 12. 31.* Nationes eas, quæ numero hominum ac multitudine ipsa poterant in proviciis nostris redundare, ita ab eodem esse partim recias, partim repressas, ut etc. *Id. 1. Orat. 1. 3.* Hoc tempus objecimus iis ductibus, qui per nos a communi peste depulsi, in nosmetipsos redundarunt. *Id. Amic. 21. 76.* Erumpunt hæpe vitia amicorum quum in ipsos amicos, tum in alios: quorum tametsi ad amicos redundet infamia. *Id. 1. Cat. 12. 29.* Verendum mihi non erat, ne quid, hoc parricida civium interfecto, invidiæ mihi in posteritatem redundaret. *Id. Mur. 39. 85.* Quid fiet, si hæc elapsa de manibus nostris in eum annum, qui consequitur, redundarit? *Id. Sull. 9. 27.* Si ex hoc tanto beneficio nullum in me periculum redundarit. *Auct. B. Alex. 60.* Et victoris et victi detrimentum ad eundem Cæsarem esse redundaturum. *Seneca Edip. 690.* Propinqui manera ad nostros lares scapili redundant. *Val. Max. 4. 3. n. 13.* Nisi operum suorum ad se laudem, manubias ad patriam redundare maluisset. *Plin. Paneg. 62.* Beneficiorum, quæ merentibus tribuuntur, non ad ipsos gaudium magis, quam ad similes redundat. et *ibid. 31. a med.* Annona Urbis tuis opibus, tua cura usque in Ægyptum redundarit. *Cic. Ligar. 3. 8.* Laudem adolescentis propinqui existimo etiam ad meum aliquem fructum redundare. *Ovid. 3. Trist. 1. 73.* In genus auctoris miseri fortuna redundat. h. e. in libros. *Id. 6. Fast. 451.* Si scelus est, in me commissi pœna redundet. *¶ 2.* Usurpatur et pro abundare simpliciter, *abundare*, *esservi in abundantia*. — a) Cum Ablativo rei, qua quis redundat. *Cic. 1. Nat. D. 35. 99.* Tuus Deus non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus etc. non ha un dito di più, ma etc. *Id. 3. Fam. 10. 5.* Quum tu omnibus vel ornamentis vel præsidis redundares, illi omnia deessent. *Id. Ligar. 5. 15.* Si in hac tanta tua fortuna lenitas tanta non esset, acerbissimo luctu redundaret ista victoria. *Id. Pis. 11. 25.* Capua optimorum civium multitudine redundat. *Id. 2. Orat. 54. 291.* Ille perpetua contra Scærolam Curiana defensione tota redundavit hilaritate quadam et joco. *Plin. Paneg. 63.* Marcidi romæ, hesternaque cœna redundantes. *Tac. dial. de Orat. 36.* Hi clientis etiam externarum nationum redundabant. *Id. 2. Hist. 32.* Hispanias armis redundare. — b) Absolute. *Lucilius apud Non. p. 384. 18. Merc.* Primo redundat aurum ac thesauri patient. *Cic. fragm. apud eund. ibid.* Tum inellegas, quam illud sit necessarium, quod redundat. *Tac. 2. Hist. 93.* Miles, plenis castris et redundante multitudinē, in porticibus aut delubris et urbe tota vagus. — Hinc Particip. præteritum, *redundans*, *antis*, adiectiva quoque usurpatur, unde Comp. *Redundantior* apud *Tertull. 2. Cult. fem. 9.* Amputatio et decussio redundantiore minoris.

REDUPLICATIONE, ōnis, f. 3. *ἐπανάπλοσις*, figura rhetorica, quum eadem vox in una sententia primum et ultimum locum occupat. *Doeth. Aristot. Analyt. prior. 1. 38. p. 497.* Aut hic cocervas, opinabilis in eo, quod existens, aut homo corruptibilis in eo, quod sensibilis; in omnibus eam prædicationis ad extremum reduplicationem ponendam.

REDUPLICATIONE, a, um, particip. ab *lousit. reduplico*, *raddoppiato*. *Tertull. Patient. 14.* ad fin. Quæ amiserat, reduplicata possedit.

REDUDESCO, is, ere, n. 3. *indurirsi di nuovo*, iterum duresco. *Pitruv. 1. 4.* Ferrum quum molle et candens est, si refrigeratur tactum frigida, redurescit.

REDUVIA, æ, et REDUVIOSUS, a, um. *V. REDIVIA* et REDIVIOSUS.

REDUX, dūcis, adject. omni. gen. (reduco). *¶ 1.* Active *redux* est qui reducit. — a) Fere dicitur de numinibus. *Ovid. Heroid. 13. 50.* El sua det reduci vir meus arma Jovi. *Inscript. apud Gruter. 22. 3.* TEMPLVM IORIS REDVCTIS. *Martial. 8. 65.* Illic ubi Fortunæ reducis fulgentia late Tempa nitent. *Fortunæ reduci* multi lapides nummique inscripti sunt, vota solventium pro felici in patriam reditu abstinere, eisilio, expeditione militari, (præsertim imperatorum) et huiusmodi. *Claudian. VI. cons. Honor. 1.* Aurea Fortunæ reduci si templa priores Ob reditum vovera ducum etc. *Vel. Inscript. apud Græv. Antig. Rom. T. 10. præf. PORTVNÆ REDVCTI VIATOR. CONSERVATRICI SACR. SEX. PERCILLVS SEX. FIL. PRISCVS* etc. Etiam Neptuno reduci (ob facilem ex navigatione reditum) votum solvit Q. Maolius Q. F. Pal. Seveticus, ut est in alio lapide *ibid. V. Inscript. apud Orell. 922., 1776., 3096.* etc. — b) Raro admodum de hominibus. *Martial. 10. 70.* Nunc consul prætor tene, reducesque choreæ. h. e. turbæ deducendum, quæ chorearum iostar eunt redeuntque; vel rectius, turbæ consulem vel prætorem domum deducens. — Singulare est illud *Curt. 9. 6. 9.* Ea pervenimus, auspiciis atque imperium secuti tuum, uodeq; nisi te reduce (*Alexander*), nulli ad penates suos iter est. *¶ 2.* Passive *redux* est qui ab eisilio aut captivitate, bello, aut peregre protectione incolumis redit aut reductus est, *χρὶς ἐκ ἐξορίας* sano & salvo, *ὑπόστροφος*, *καὶ ἐκ τῆς πόλεως*. — a) De hominibus. *Plaut. Trin. 4. t. 4.* Quum suis me ex locis in patriam urbem usque incolumem reducem faciunt. *Cic. Mil. 37. 103.* Quid me reducem esse voluistis? an ut, inspectante me, expellerentur, per quos essem restitutus? *Plaut. Capt. prol. 43.* Fratrem seriabit suum, reducemque faciet liberum in patriam ad patrem. et 5. 1. 1. Jovi ago gratias, quum te reducem tuo patri reddiderunt. et *ibid. 11.* Tibi huic reducem in libertatem feci. *Martial. 9. 8.* Redus de gentibus Libycis. *Ter. Hecyr. 5. 4. 12.* Egon, qui ab Orm mortuum me reducem in lucem feceris, sinam sine munere a me abire? *Liv. 6. 10.* Eos tamen ipsos pravi consilii pœnam habere, nec quinquam ex his reducem esse. *Virg. 5. Æn. 39.* Veterum non immemore ille (*Acestes*) parentum Gratiarum reduces. *Sil. It. 11. 378.* Heu! Decius, reduci (*Hannibali*) lentas servatus ad iras. *Tac. 1. Ann. 70. extr.* Nec fides salutis, antequam Cæsarem exercitumque reducem videre. *Plin. 8. Hist. nat. 16. 19. (48).* Captivam Gætuliæ reducem audiui etc. — b) De navibus. *Liv. 21. 50.* Classis Romana incolumis, una tantum perforata nave, sed ea quoque ipsa reduce, in portum rediit. et *Ovid. Heroid. 6. 1.* Littora Thessaliæ reduci tetigisse carina Diceris, auratæ vellere dices oris. — c) Item universim *redux* dicitur quicumque undecumque rediit. *Plin. 8. Hist. nat. 5. 5. (13).* de elephant. Sento (dicitur a coitu) perfunduntur amne, non ante reduces ad agmen. *Petron. Satyr. 117. in fin.* (si modo *Peronii* sunt verba). Ad Ingenium *redux* *Eumolpus*. *Claudian. de Phœnice, 40.* tunc conscius avi Defuncti, reducisque paratis æordia formæ. h. e. mox post rogum redituræ.

REEXINANO, is, ite, a. 3. votare di nuovo. *Apic. 8. 6. extr.* Reexinantes in cacabum. Adde eund. 4. 2.

REEXASPECTO, as, are, a. 1. iterum exspecto. *Vulgat. interpr. Isaj. 28. 10.* Maoda, remanda; exspecta, reexpecta.

REFABRICO, as, are, a. 1. rifabbricare. *Dialect. et Nazim. Imp. Cod. 8. 10. 5.* Collapsum balneum refabricare enixus est.

REFACIO, facis, fæci, factum, facere, a. 3. *V. REFICIO* iact.

REFACTOR, ōris, m. 3. *V. REFECTOR.*
 REFECTUS, a, um, particip. *V. REFICIO* init.
 REFECTIO, ōnis, f. 3. actus reficendi seu instauranti, *ῥιψικισμός, ἰσχυρισμός.*

I.) Propria. *Colum. 12. R. R. 3. 9.* Ceteraque, si refectionem desiderant, fabris concinenda tradantur. *Sueton. Cæs. 15.* Refectio Capitolii. *Vitruv. 6. 3.* Displuviata habent in refectionibus molestiam magnam. *Ulp. Dig. 43. 11. 1.* Refectio vias publicas. *Torrentin.* habet refectio eodem sensu.

II.) Translate est recreatio, ripose, ristoro, sollievo, refezione. *Quintil. 10. 3. 26.* Tempore ad quietem refectionemque date in acerrimum laborem convertimus. *Plin. Paneg. 81.* Instar refectionis existimas mutationem laboris. *Cels. 3. 15.* circa med. Abstinendum in septimum diem disti: quod ut sustinere aliquis possit; tamen etiam fere liberatus vii refectioni valebit. *aurā forte bastevoli a rimettersi.* et 4. 6. ad fin. Si in refectione vero menderit tussis, intermittere oportebit uno die. *h. e.* dum reficitur cibo et potu corpus. *Plin. Paneg. 15.* Posteri visendum tradera minoribus suis gestient, qui sudores tuos hauserit cempus, quae refectiones tuas arbores, quae somnum saepe praeterierint. *Plin. alter 23. Hist. nat. 4. 40. (50).* Oleum lassitudinum perfectionemque refectio est. *Id. 37. ibid. 5. 16. (63).* de smaragdīs. Non ulla gratior acutior refectio est: ita viridi tenitate lassitudinem mulcent. *V. REFICIO.*

REFECTOR, ōris, m. 3. *ῥιψικιστής, ristoratore,* qui reficit, *μετανοήτης.* *Sueton. Vesp. 18.* Item cotossi refectoram insigni congiario magnaue mercede donavit. *V. PECTINARIUS* et *REPOSTOR.* — Aliam formem refector habet *Augustin.* in *Johann. tract. 38. 8.* Homine formeter et reformetor, creator et recreator, factor et refector.

REFECTORIUS, a, um, edject. qui reficit. *Ambros. Ep. 1. 3.* Epulatorie enim et refectoria quies in Deo, quae facit animi tranquillitatem.

REFECTUS, a, um. *V. REFICIO.*

REFECTUS, ne, m. 4. *ῥιψικιστός,* id quod ex aliqua re colligitur.

I.) Propria. *Scavola Dig. 30. 1. 78. § 12.* Interim ad refectum paupertatis, qui ad ves pervernerit, alatis cum usuris pre quantitate nummorum redactis. *h. e.* ex eo, quod a mea modica hereditate refici poterit. *V. REFICIO.*

II.) Translate est idem ac refectio. *Plin. 18. Hist. nat. 7. 14. (74).* Panem ex herdeo antiqui nescitum vita demnavit, quod nescitumque tradidit refectui. *h. e.* etimentis. *Harduin. teg. ex MSS. fere cibis est. Apul. 5. Met. Psyche* instrumentum conetorum rata refectui esse semmodum, libens accumbit. *V. REFECTIO II.*

REFELLO, fellis, felli, fellere, a. 3. Particip. *Refellens* sub c.; *Refellendus* sub b. — Quomodo seipsum proprie ait mamam sugo, refellere est quasi ex ore expuo, reficio, respuo: unde translate ponitur pro refutare, redarguere, quae dicta sunt, falsa esse arguendo ostendere, confutare, contraddire, ributare, *ἀντιλέγω, διαλέγω.* *Serv. ad Virg. 4. En. 380.* et *Donat. ad Ter. Phorm. 1. 2. 83.* ractius ducunt a re et fallo. Nino in *Not. Tr. p. 92.* Fellit, fefellit; refellit, refefellit. — a) De hominibus. *Accius* epud *Non. p. 89. 8. Merc.* Qui petto est refelli (al. repelli) quisquam; ubi nullus est cavendū locus? *Cic. 2. Tusc. 2. 5.* Et refelli sine pertinacia, et refellere sine iracundia perit sumus. *Id. ibid.* Nosque ipsos radegni et refelli patiamur. *Id. 12. Att. 5. 3.* Spd tu me *ῥησποισιός* refetieras. *Sueton. Aug. 56.* Testem se in iudiciis et interrogat, et refelli equissimo nomine petiebatur. *Quintil. 4. 2. 86.* Qui me refellere possint, ai mactat. — b) De rebus. *Ter. Phorm. 1. 2. 82.* Quom tu borum nubit refellies, vineam eclinet. *Lucret. 4. 478.* Invenies primis ab sensibus esse creatam Notitiam veri, neque assensu posse refelli. *Cic. 2. Divinat. 23. 51.* Num ergo opus est ad huc refellenda Carneade? *Id. 1. Orat. 20. 90.* Et id, quod intendemus, confirmare, at id, quod contra dicetur, refellere. *Id. Edgar. 5. 16.* Refellere et coarguere mea-

dacium alicuius. *Id. 2. Divinat. 47. 99.* Ut mihi permittam videatur, quemquam sistere, qui aliam nunc credat iis (*Chaldaei*), quorum praedicta quotidie videat re et eventis refelli. *Liv. praefat.* Quae antea conditum condendama urbem poetice decore fabulis — traduntur, ea nec affirmare, nec refellere in animo est. *Virg. 12. En. 16.* Et solus ferre crimen commune refellam. *Sueton. Ner. 41.* Cetera convicia, ut falsa, non alio argumento refellebat, quam etc. *Quintil. 5. 7. 38.* Aliter erectorum, aliter aruspicum — fides confirmat aut refellit potest. — c) Absoluta. *Cic. 2. Orat. 2. 9.* Scribo aliquid, in quo ticeas mihi fingere, si quid vellem, nultius memora iam refellente. *h. e.* quia aliquis memoria tenens, rem altius evenisse atque ego scribo, mendacii me coarguat. *Quintil. 5. 10. 65.* Divisio et ad probandum valet et ad refellendum. *Sed opt. Codd. leg. repellendum.*

REFERCIO, feris, fersi, fertum, ferire, a. 4. (re et farcio). Particip. *Refertus* in 6n. — Refercio est farsiendo, incutendo, sine detectu congerendo impteo, replao, *ἀναρπάζω* (It. *riempire, rinturare*; Fr. *remplir entièrement, combler, bourrer*; Hisp. *llenar enteramente, celmar, emborrar*; Germ. *vollstopfen, vollfüllen, vollproppen, anfüllen, ganz-anfüllen*; Angl. *to fill, stuff, cram*).

I.) Propria. *Cic. Sext. 35. 77.* Corporibus elivium Tiberim cempier, cloaces refecit. *Plin. Paneg. 31. ad fin.* Stupebant egrioiis plena borrea, quae non ipse refecissent. *Sil. It. 5. 285.* modo quem fortuna fovendo Congestis opibus donisque refertit opimis. *Avid. Cass. in Ep. apud Volcat. in ejus vita, in fin.* Arariam publicum refecit. *Ammian. 19. 10. 4.* Pertum neves logressa frumentis borrea refecernat.

II.) Translate. *Cic. 1. Nat. D. 13. 34.* Puerilibus fabulis refertit libros. et 2. *ibid. 24. 63.* Hominum vitam superstitione emul refertent. *Id. Rabir. Post. 14. 40.* Aures refertit istis sermonibus. *Id. 1. Orat. 35. 163.* Perfice, ut Crassus haec, quae coarctavit et peregrinate refertit tu eratione sua, dilatet nebia atque explicet. — Hinc Particip. praeter. pess.

Refertus, a, um, adjective quoque usurpetur, unde Comp. *Refertior* et Sup. *Refertissimus* sub I. — *V. et REFERTUS* leco suo. *Refertus* est confertus, oppietus, repletus, pieno, zeppo, ripieno, *ῥεσποισμένος.*

I.) Propria. — a) Cum Ablat. rei, quae aliquid refertum est. *Cæs. 2. B. C. 11.* Cupis tæda ac pice refertis. *Ovid. 1. Amor. 12. 8.* cera referta notis. *Cic. pro leg. Manil. 18. 55.* insula divitibus. et *ibid. 8. 21.* Domitilla regis emulibus rebus ornata atque referta. *Id. 8. Verr. 57. 126.* Verres ornamenti sanorum atque oppidorum hebet plenam domum, villas refertas? et 2. *Phil. 27. 62.* Domus erat aleatoribus referte, plena ebrieturum. *Plin. 3. Hist. nat. 1. 1. (10).* Finimen crocodillae refertum. — b) Cum Genitivo personae vel rei. *Cic. Fonte. 1. 1.* Rafarta Gallia negotiatorum est, plene civium R. Varro epud *Non. p. 501. 14. Merc.* Ipsa Italia oppida sunt vastata, quae prius fuerat bomtanum referta. *Rursus Cic. Planc. 41. 98.* Refertam esse Graciam accleratissimorum hominum. *Id. Rabir. Post. 5. 20.* Mare refertum fore praedonum. *Plin. 5. Hist. nat. 1. 1. (15).* Elephantorum saltos referti. — c) Cum praepos. de singulare est tilud *Cic. 1. Orat. 19. 88.* Quarebat, cur da praemills at de epillogis et de bujismodi angie refertit essent rhetoricorum libri. — d) Absoluta. *Cic. 1. Orat. 35. 161.* Lecuples et referta demus. *Id. 5. Verr. 57. 202.* Tm refertus erit arariam populi R., quam naquam fuit. *Id. Mur. 9. 20.* Asia iste referte, et eadem delicate, riccu, abundantia. *Sic Seneca Med. 485.* Referte domus. *Tac. 2. Hist. 56.* Ipsique milites, regionum gaarl, refertos agros, dites domines in praedam — destinabant.

II.) Translate. — a) Cum Ablative. *Cic. 5. Tusc. 7. 20.* Xerxes refertus emulibus praemills doniqua fortunae. et *ibid. 31. 86.* Vita nudique referta bonis. *Id. 2. ad Q. Fr. 15. 1.*

Littere referta emul efficio, diligencia, cunctis. *Id. 1. ibid. 1. 14. ad fin.* Theatrum celebrata refertissimum, magistudina emphelimum. *Tac. Dial. de erat. 34.* Juvenis labutus domestica discipline, refertus honestis studiis. *Cic. Orat. 41. 5.* Invidis referta sunt emula. — b) Cum Genitivo. *Justin. 2. 14. 6.* Casira referta regalis epulentia capte. *Gell. 1. 8.* Is librum multis varietatibus blutorum refertum compeult. *Ammian. 31. 16. 1.* Occupata statunt Perlatum, exinda quæqua divitum referta. — c) Absoluta. *Cic. 1. Acad. (post.) 4.* Acedemici et Peripatetici, Platonis obertata compeult, certam quandam discipline formem composuerunt et aam quidam plenam ac refertam.

REFERENDARIUS, i, m. 2. referendario, qui supplicum process ad principem recitet, et mandata principis iudicibus inlunat: e referendo dictus. *Cassiod. 6. Variar. 17.* Quapropter referendarium te esticlio nostra constituit, sed in puritatem conscientia et veritatem linguae nostris iussibus addibete. *Adda eumd. 8. ibid. 21. ante med.* De referendari officio *V. adnotat. ad Vénant. 1. 7. carm. 22.*

REFERENDUS, i, m. 2. (referere) qui extre ordinem referetur a principe in album eurlis, et senatoria dignitate donabatur. *Cassiod. 1. Variar. 41.* Magnificencia tua Fauste decernat attribui, quæ circa referendos eurlis priens ordo designavit. *Adda eumd. 3. ibid. 33. 4. ibid. 25. et 6. ibid. 14.*

REFERIO, is, ire, a. 4. (re al ferio) *ῥιψικισtere, ἀναρπάζω, ἀναρπάζω*, vicissim, aut lierom ferio, repercutio. *Plaut. Asin. 2. 2. 108.* Quæso, equo animo petitor (pugno malum et tibi percutere). *Et Pallior in item, quum ego te referissem. Ter. Asin. 4. 2. 27.* Miseram *ῥιψικισtere* et me servelom, Qui referira non andebam, *V. cit. Seneca 2. Ira 34. sub fin.* Percussit te 7 recede; referendo enim et occasionalis sapins ferendi debis et excusationem. *Ovid. 4. Met. 348.* quum pñre ultidissimus erbe Opposita speculi refartur imagina Phæbus. *Auron. Epist. 10. 23.* Turbida congestis refertur vocibus echo.

REFEIVA. *V. REFIVA.*

REFERO, fars, tili, latum, ferre, a. anom. (ra et fere). — *Retuli, rellatus* an scribendum est, quum prima productior. *V. REFERT* init. — Particip. *Referens* I. 1. a. et b., et II. 1. b., 6. et 13.; *Relatus* I. 1. a., et II. 1. 2., 3., 6., 10., 11. et 12.; *Relaturus* I. 1. a., et II. 1. c. et 9. a.; *Referendus* II. 2. — Refare est idem ac retro, aut vicissim, aut lierom fero, reporto, revabo, reduco, *ἀναρπάζω* (It. *riportare*; Fr. *remporter, porter, emporter*; Hisp. *volver d llevar, llevar, traer*; Germ. *zurückbringen, -tragen, -führen, -geben, -wohin bringen*; Angl. *to bring or carry back or again*).

I.) Propria. — § 1. Universim. — a) Cum Accusative rei. *Gracchus* apud *Gell. 16. 12.* Zones, quas plenas argenti attuli, eas ex provincie tñenes retuli. *Plaut. Men. 5. 7. 59.* Si peatrum exorare, ut pallei reddat, quam referam demum. *Id. Cas. 2. 1. 1.* Obsignate cellas, referte anatum ad me. *Virg. 1. En. 394.* tibi reduces oculos ciassamque retatam Nuncio, ricondotia. et *Plaut. Pæn. 4. 2. 25.* Nunc domum hæc ab æde Vaneris refero vase. *Cic. 6. Verr. 28. 56.* Quod quum setis jam persperisse viderator, tollere incipiunt, ut referrent, per reportare et casa. *Plin. 6. Ep. 28.* Jam tois denunciari, et rursus tam multa attulissent, emula relatures. *Plaut. Epid. 3. 4. 3.* Iocertus tuum cave ad me retuleria pedem, guardati bene dal tornare a ma senza notizie certe, et *Ovid. Heroid. 16. 87.* Dixit at ex eque donis formaque probata Vi-tiorem calio retulit ille pedem. *Id. 6. Fast. 334.* errantes fertique refertique pedes. *Cic. 15. Att. 16.* Itaque me referant pedes in Tusculanum. *Phædr. 2. 1.* Peroque vito retulit retro pedem. *Cl. Virg. 11. En. 289.* Hectoris Enæque man-n victoria Grajum hæsit, et in decimum vestigia retulit annum. *Sil. It. 11. 353.* Referre in contrivis gressum. *Id. 8. 89.* In thelamos cursum. *Virg. 11. En. 635.* in te ora Lellat, in te oca-

los referunt. Ovid. 5. *Trist.* 4. 5. Flens quoque me scripsit: nec qua signabar, ad os est Arte, sed ad madidas gemme relata genas. *Id.* 15. *Met.* 567. digitl ed frontem saepe relati messe te dita e rimesse. et 3. *Ejusl.* 563. cineres ter ad ora relatos Pressit, appressate alla bocca. — *Referre* caput dicuntur scissari, qui missi ad eadem faciendam, oculis caput ad eum referunt, qui mandavit. Sucton. *Tib.* 13. Pollicebatur se, si juberet, caput exulis relaturum. In vet. *Tab. Heraci.* apud Mazoch. p. 423. n. 48. Quive ob caput civis Romani referendum pecuniam, praemium aliudve quid cepit, experit. Sic in illo Tac. 14. *Ann.* 57. Relatum caput ejus (*Sullae*) illiuit Nero. et *ibid.* 59. Caput interfecti (*Plauti*) relatum. relatum caput est occisi, quod scissari retulerunt ad Neroem, qui eadem imperaverat. — Ovid. 13. *Met.* 121. arma medios mittentur in hostes. Inde jubete peli, et referentem ornate relatis. *Liv.* 5. 23. Referre praedam. *Id.* *Epit.* 4. opima spolia. *Cæs.* 3. *B. C.* 99. signa militaria ad Caesarem ex praelio. — *Recensere* est apud *Virg.* 6. *Ecl.* 85. Cogera donec oves stabulis numerumque referre Jussit. — *Retro ferre* est apud *Senec.* *Thyest.* 438. Sic concitatus remige et velo ratem Aëtu, resistens remigi et velo; refert, posita, o spinge indietro. et *Stat.* 2. *Achill.* 434. Stabam equidem, nec me referebat concitus amans. — *Retro ferre* est etiam in his. *Petron.* *Satyr.* 89. Parvulus illi manus ad ora referunt. h. e. admorent: quod quum fit, retro manus fertur et decit. Sic Tac. 15. *Ann.* 58. Manum ad capulum referens. Ceterum *Cæs.* 5. *B. G.* 5. Naves eodem, unde erant profectae, relatae respicite. et *Plin.* 5. *Hist. nat.* 27. 22. (93). Salucia supra amnem Calycadum, a mari relata, ubi vocabatur Holmia, transferita indietro e lungi dal mare. — Sic de navigantibus, qui retro feruntur, contra ac destinaverant. *Plaut. Asin.* 1. 3. 6. Quam magis te in alium capessis, tam astus te in portum refert. Ovid. 14. *Met.* 76. quum jam prope litus adessent Ausonium, Libycas vento referuntur, ad oras. *Val. Flacc.* 3. 43. puppis Turbine flectit iter, portuque refertur amico. Adde *Horat.* 1. *Od.* 14. 1.; *Cæs.* 5. *B. G.* 5.; et *Val. Flacc.* 8. 144. — Et pro reficere, vomare; recere. *Virg.* 9. *Æn.* 349. Purpuream vomit ille animam, et cum sanguine mixta Vina refert moriens. — b) Speciatim, referre se est reverti, se recipere. — Generalit. *Virg.* 12. *Æn.* 865. Turol se pestis ob ora fertque refertque sonans. *Cæs.* 1. *B. C.* 72. Petreus atque Afranius, oblata facultate, in castra sese referunt. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 114. adsisito divinis; inde domum me Ad porri et cleris refero laganique catinum. *Cic.* 6. *Att.* 1. 10. Vellem te in tuum veterem gregem retulisses. *Id.* *Flacc.* 21. 50. Iterum ista Romam se retulit, tornò. *Val. Flacc.* 7. 614. ed socios paulum se retulit heros, et *ibid.* 538. Sequa sub extremis in monia retulit umbris. *Nepos Hannib.* 11. sub fin. Sequa ed sua castra nautice retulerunt. *Sil.* *It.* 4. 52. Scipio Phoeicis sese referebat ab oris. *Id.* 17. 181. Referre se in patriam. Similiter passive *Cic.* 1. *Tusc.* 49. 119. Sin resantibus ventis rejiciemur, tamen eodem paulo tardius referamur necesse est. et *Sil.* *It.* 4. 315. Nunc Itali in tergum versis referuntur habenis. h. e. terga vertunt. et 7. 623. Bibulus in terga refertur. — Speciatim in re militari referre se, referre pedem, gradum etc. est recipere se, cedere, ritirarsi, indietreggiare. *Cæs.* 2. *B. C.* 8. Turrim parvam fecerant; huc se referebant, si ritiravano. et *ibid.* 44. Si premerentur, pedem referre et loco excedere, non turpa existimabant. *Id.* 1. *B. G.* 23. Tandem vulneribus defessi et pedem refera et, quod mons suberat circiter mille passuum, eo se recipere ceperunt. *Liv.* 1. 14. Quum pades quoque referret gradum. *Id.* 3. 70. Nuncius deinde et vinceotibus Romanis animos anit, et referentes gradum percussit Equos. — Et medio- rum apud Græcos more. *Id.* 8. 8. A prima acie ad triarios sensim referebantur. ¶ 2. Speciatim est reddere, pecuniam debitam solvere, restituere, pagare i debiti. *Cic.* 1. *Divinat.* 25. 54.

Quaestione habita, confessus est, pateramque retulit. *Horat.* 1. *Ep.* 17. 31. morietur frigore, si non Retuleris pannum: refer et sine vivat Ineptus. *Seneca Ep.* 81. ante med. Referre est ultro, quod debes, efferre, et paulo post. Referre est ad eum, a quo acceperis, ferre. *Plaut. Pseud.* 2. 2. 29. nam olim quum abis, argento hac diee Præsinita est, quoad referret nobis; neque dum retulit. *Id.* *Epit.* 2. 2. 112. Verum, ai plus dederis, referam. Adde *Horat.* 1. *Sat.* 6. 75. — Huc pertinet et illud ejusd. *Horat.* 2. *Od.* 1. 27. victorum nepotes Retulit Inferias Jugurthæ. — *Forcellinus* huc retulit et illud *Sil.* *It.* 7. 508. Besseriaensem vaginæ rimetters.

II.) Transtate. ¶ 1. Universal, metaphorâ ductâ a super. peragr. 1. — a) De sona. Accius apud *Cic.* 2. *Fin.* 29. 94. Saxum illud Lemoium Philocteteo ajulatu, quæstu, gemlu, fremitibus resonando habiles voces refert. *Cic.* 2. *Nat. D.* 57. 144. Aurea duos et quasi corneolos habent introitus multisque cum flexibus, quod his naturalis relatus amplificator sonus. Quocirca et in fidibus testudine resonatur aut cornu; et ex tortuosus locis et inclusis soni referuntur ampliores. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 209. nam quæ perviacere voces Evalueris sonum, referunt quem nostra theatral? Ovid. 12. *Met.* 47. de cæde Famæ. Tota fremit, vocesque refert, literaque quod audit. Similiter de Echo *Id.* 3. *ibid.* 387. — Item pro perferre, ferre. *Cic.* 1. ad *Q. Fr.* 1. 14. sub fin. Theatrum ita resonans, ut usque Romem significationes vocesque referantur. *Petron.* *Satyr.* 89. Qualis silenti nocte remorum sonus Longe refertur, quum premunt classes mare. — b) De tempore. *Horat.* 4. *Od.* 13. 13. Nec Com referunt jam tibi purpura Nec clari lapides tempora, quæ semel Notis condita fastis Inclusit volucris dies. *Id.* 3. *ibid.* 29. 20. Sole dies referentia siccos. Cf. *Virg.* 1. *G.* 458. At si quum referetque diem, condetque relatum, Lucidæ orbis arit. Rursus *Horat.* 4. *Od.* 2. 57. Ignes Tertium lunæ referentis ortum. et *ibid.* 6. 42. Sæculo festas referente lucas. *Virg.* 8. *Æn.* 560. O mihi præteritis referat si Juppiter annos. — c) Sæpe est reportare, consequi, riportare, conseguire, in utramque partem. *Cic.* *Rosc.* *Am.* 38. 110. Pro re certa spem falsam domum retulerunt. *Id.* 1. *Off.* 39. 138. Hic in domum non repulsam solum retulit, sed ignominiam et calamitatem. *Liv.* 4. 17. Referre victoriam. *Justin.* 31. 3. 9. Et in Asia regi sedenti aut victoriam de Romanis, aut æquas pacis condicione relaturum. *Tac.* 3. *Ann.* 21. Quo prælo servati civis decus retulit. *Virg.* 4. *Æn.* 94. Egregiam vero laudem et spolia ampla refertis Tuque perque totus, magnum et memorabile nomen. *Cic.* *Sull.* 22. 63. Penam ambitus eam referebat, quæ fueret nuper superioribus legibus constituta. At *Orell.* leg. augebat. — d) Est aliam convertere, rivoltare, volgere; qua dignificatione referre se haud raro usurpat. *Cic.* *Quinct.* 14. ad fin. Quum ed te, C. Aquili, oculos enim quatuor retuli. *Id.* *Prov. cons.* 18. 38. Si ex illa jactatione populari referunt aspectum in curiam. *Val. Flacc.* 7. 79. Hæsit et ad juvenem pallentia retulit ora. *Cic.* *Rosc.* *Am.* 16. 48. Referre animum ad studia. *Id.* 1. *Orat.* 1. 1. ad veritatem. Ovid. 3. *Art.* am. 499. Sed libet a parvis animum ad majora referre. *Id.* *Remed.* am. 559. Ad mala quique animum referat sua: ponet amorem. *Virg.* 11. *Æn.* 425. Multa dies variiq; labor mutabilis ævi Retulit in melius. — *Cic.* 5. de republ. 3. Uterque sa a scientiæ delectatione ad efficiendâ utilitatem refert. *Id.* 1. *Fam.* 9. 23. Nam etiam ab orationibus diuino me fere referoque ad mansuetiores Musas. et *ibid.* 8. 3. Ego is sum, cui vel maxima concedant omnes, ut vel taceam, vel etiam, id quod mihi maxime tubet, ad nostra me studia referam litterarum. *Id.* 2. *Off.* 1. 4. Referre se ad philosophiam. ripigliare lo studio della filosofia. Et 2. *ibid.* 22. 77. Ut eo, unde digressa est, referat se oratio. — e) Et pro offerre, vel rectius, hominum labores rependere, rendere. *Colum.* 3. *R. R.* 8. 9. Fecunditas autem (columbarum et palumborum), quamvis longe mi-

nor sit quam gellinarum, majorem tamen refert quæstum. *Quintil.* 1. 12. 17. Quid studia referant, compulaturum. *Seneca Consol.* ad *Helv.* 10. Multum milita retulit. — f) Benignitatis lines introrsus refert. *Seneca 1. Benef.* 14. ad fin. h. e. retrahere, contrahere, arctare, restringere. — Huc pertinet possunt et illa, in quibus referre est prævenire, quasi retro ferendo seu trabendo, anticipare, prevenire. *Festus* p. 289. 21. *Müll.* Refert diem prodicam, idest antefert, religiosum est, ut ait *Veranius*: Idque exemplo cumprobat L. Julii et P. Licinii censorum, qui id fecerint sine ullo decreto augurum: at ob id lustrum parum felix fuerit. *Papinian.* *Dig.* 4. 8. 33. Arbitrari ita sumptus et compromissi, ut et diem referre possit, hoc quidem facere potest: proferre autem, contradicentibus litigatoribus, non potest. V. PRÆFERO. ¶ 2. Speciatim est reddere, rendere: ad rem *Ter. Phorm.* prol. 21. Benedictis si certasset, audisset bene: Quod ab illo addatum est, id sibi relatum putet. *Cic.* 16. *Att.* 3. extr. Ita mihi dulcis salus vix est, per te missa ab ille, referes igitur alii plurimam. la risoluturai. Ad hanc reddendi notionem refer et illa, referre gratiam aut gratias, par pari etc., de quibus V. GRATIA et PAR. *Fronto* 1. ad *M. Cæs.* (edente iterum A. Maio) *Ep.* 2. ante med. Et gaudio, quod ingratum me et referundæ gratiæ imparem facies. — Similiter *Ovid.* 1. *Art.* am. 370. Et puto, non poteris ipsa referre vicem. ¶ 3. Item est iterum, resumere, ripigliare. *Sil.* *It.* 11. 28. Sed fas id Cælis, fas impia bella referre Bojorum fuerit populi. et 16. 77. Servilio si tam faciles, cur bella refertis? *Virg.* 5. *Æn.* 596. Hunc morem, hos eursus atque hæc certamina primus Aacanius, Longem muris quum cingeret Albam, Retulit. h. e. revocavit, innovavit, quod ante jam faceret. *Cic.* 3. *Orat.* 20. 75. Nisi Atheniensibus, quod mysteria non referrent, ad quæ biduo serius veneram, succensuissent. *Ter. Hecyr.* prol. 1. 7. et prol. 2. 21. et 30. Comediam referre, *Horat.* *Art.* P. 179. Aut agitur res in scenis, aut acta refertur. et 1. *Ep.* 18. 61. Actia pugo Ta duca per pueros hostili more refertur. *Cic.* *Dom.* 29. 78. In hoc genera solum rem judicatam referre possa voluerunt. h. e. retractare. *Id.* *Divin.* in *Q. Cæcil.* 21. 67. Consultudo longo intervallo repetita atque relata, di nuovo introdotta. ¶ 4. Et exprimere, reddere, imitari, rassomigliare, rappresentare. *Lucret.* 4. 1224. Meliorum quæ refert vultus vocesque comasque. *Ovid.* 13. *Met.* 442. similisque minaci Tempore illius vultum referebat Achilles. *Plin.* 5. *Ep.* 16. ad fin. Non minus mores ejus, quam os vultumque refert. *Id.* 7. *Ep.* 19. ad fin. Matrem ejus reddit ac refert nobis. *Colum.* 7. *R. R.* 3. 15. Quod ex veteri materie nascitur, parentis senium refert. *Tac.* *German.* 43. Buri sermones cultuque Suecorum referunt. Adde *Senec. Troad.* 647. Cf. *Horat.* 3. *Od.* 5. 27. neque amissos colores Lena refert medicata succo. ¶ 5. Aliquando est recorderi, memoria repetere, recollere, ricordarsi. *Ovid.* 15. *Met.* 27. tacitaque recentia mente Visa refert, et *ibid.* 450. Hæc Helenum eccliniæ Penalligero Enææ, Menta memor refero. *Id.* 4. *Trist.* 3. 55. Tempus ubi est, quo te (nisi si fugis illa referre) Et dici meminî, Juvit et esse meam? *Id.* 2. *Amor.* 8. 17. At quanto, si forte refers, præsentior ipse etc. et *Remed.* am. 299. Sæpe refer tecum sceleratæ facta puellæ. Adde eund. 1. *Met.* 165. ¶ 6. Sæpe est narrare, renunciare, dicere, raccontare, riferire, dire. *Virg.* 2. *Æn.* 547. referes ergo hæc, et nuncius ibis Pelidæ genitori. *Cic.* *Deiot.* 9. 25. Mittebat qui rumores Africanos exciperent, et celeriter ad se referrent. *Cæs.* 1. *B. G.* 47. ad fin. His mandavit, ut, quæ diceret Ariovistus, cognoscerent, et ad se referrent. et 6. *ibid.* 9. Illi referunt, Suevos omnes ad extremos fines sese recepisse. *Virg.* 2. *G.* 148. Quid tibi oderato referam sudantia ligno Balsama? *Id.* 4. *Æn.* 437. talesque miseris sietus Ferique refertque soror, *Nepos Dion.* 6. Versum illum Homeri retulit, in quo etc. recitò, portò. *Ovid.* 1. *Art.* am. 681. Fabula, nota

quidem, sed non indigna referri. *Id.* 15. *Met.* 298. res horrenda reletu. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 54. 154. Purgamenta reletu indignis et aligis potius annumeranda, quam animalibus. *Id.* 11. *ibid.* 2. 1. (1). Quæro, ne nostra legentes, etiam releta fastidio dampnet, le cose riferite o raccontate. et *Fellej.* 2. 58. 4. Exemplum reletum a Cicerone. *rapportato. Cæs.* 1. *B. G.* 35. His responsis ad Cæsarem reletis. — Cum Accus. at Infinito. *Horat.* 1. *Ep.* 8. 1. Celso gaudere at bene rem gerere Albinozano Musa rogata refer. *Justin.* 31. 8. 1. Illiosibus Eocem celerosque cum ep̄duces a se profectos, Eomēnis se ab his procreatos referentibus. Cf. *Cæs.* 6. *B. G.* 9. paulo supra allatum. — Cum Nomina, et Infinito. *Ovid.* 13. *Met.* 141. sed enim, quia retulit Ajax Esse Jovis pronepos, nostri quoque sanguinis auctor Juppiter est. — Similiter pro deducere *Justin.* 38. 7. 1. Se autem, seu nobilitate illis comparat, elariorum illa coluvie convenarum asse, qui paternos majores suos a Cyro Dareoque referat etc. *Sil.* 11. 2. 9. Is (*P. Val. Popticola*) eultam referens insigni nomine plebem etc. — Et poetes pro canere, laudare. *Tibull.* 1. 4. 59. Quem referent Musæ, viret, dum robora tellus, Dum exium steles, dum vebat amnis aquas. Cf. *Ovid.* 2. *Trist.* 1. 69. Fama Jovis superest: tamen hunc sua facta referri, Et se materiam carminis esse, juret. et *Sil.* 11. 3. 584. Jamque tibi veniat tempus, quo maxima rerum Nobilior sit Roma malis. Hinc nomina nostro Non indigna polo referet labor: hinc tibi Paulus, Hinc Fabius etc. ¶ 7. Et respondere, reponere, opponere, *respondere. Virg.* 4. *Æn.* 31. Anna refert: O Iuca etc. *Ovid.* 6. *Met.* 337. Musa refert: Dedimus summam certaminis uni. Adde eumd. 2. *ibid.* 35. et 6. *Past.* 353. Juppiter ad solem superia regale vocatis, Incipe, ait Marti. Protinus illa refert: etc. *Cic.* *Quinct.* 13. 44. Quid a nobis referatur? Pecuniam peliti? negamus dari. *Id.* *Cæcin.* 29. 64. Ego enim tibi refero: si non sum ex eo Ioeo delectus, quo etc., at ex eo sum delectus etc. et *mor.* Velim, sic existimetis, id me non ad meam defensionem attulisse, sed illorum defensionem retulisse. Adde *Ovid.* 3. *Met.* 337. — Hinc referre *jusjurandum*, delatam ad adversario *jurjurandi* conditionem in eum transferre. *Paul.* *Dig.* 12. 2. 17. 23. et 38. et *Ulp.* *ibid.* 34. — Et contra obicere, rogerere. *Ovid.* 1. *Met.* 758. pudet, hæc opprobria nobis Et dici potuisse et non potuisse referri. ¶ 8. In re privata, referre ad aliquem, est rem narrare, consulendi causa, deferre, proponere. *Cic.* 16. *Att.* 3. sub fin. Quom et præscriptum esset, ne quid sine Sextii sententia ageret, neque ad illum, neque ad nostrum quemquam retulit. non ha fatto capo. Adde eumd. 3. *Fam.* 5. a. med. et *Justin.* 31. 4. 9. Antiochus, tam assiduo colloquio reconciliatus ejus (*Hannibalis*) cum Romanis gratiam existimans, nihil ad eum, sicut solebat, referre, expertemque totius consilii et veluti hostem proditoremque eum odiasse cepit. Sic referre ad eum. *Phædr.* 3. 19. ¶ 9. In re publica — a) Referre ad aliquem magistratum, reconciat, riferira ufficialmente o per l'interesse pubblico. *Cæs.* 4. *B. G.* 9. Legati hæc se ad suos relatores dixerunt, et re deliberata post diem tertium ad Cæsarem reversuros. *Id.* 1. *ibid.* 37. Hæc eodem tempore Cæsari mandata referebantur, et legati ad Eduis at Treveris veniebant. *Liv.* 4. 37. Jam non solum, qui ad id missi erant, retulerant, imminere Voiscum bellum; sed legati quoque ab Latinis nuntiabant etc. *Justin.* 25. 3. 3. Quod ubi negatum legati retulerant etc. *V.* alia supra § 6. — b) Referre ad senatum, proponere in senatu rem delegendam, produrre, mettere in consulta, dar paria. *Senatusconsult.* apud *Cic.* 8. *Fam.* 8. 5. *Ulp.* L. Paullus, C. Marcellus eos, quum magistratum injuncti, - de consularibus provinciis ad senatum referrent: neque quid pilus ex e. d. *Kal. Mart.* ad senatum referrent, neque quid conjunctum de ea re referretur a consulis. *Cic.* 8. *Fam.* 11. 33. Ut consules da ejus honore præ-

movere primo quoque dia ad senatum referant. Similiter *Id.* *Dom.* 53. 136. C. Cassium censorem de signo Concordiæ deducendo ad pontificum collegium retulisse, et *mor.* Eam rem ex auctoritate senatus ad hoc collegium prætor retulit. *Nepos Eumen.* 12. De hoc quum solus constituit non auderet, ad consilium retulit. *Id.* *Lysand.* 3. Laedæmonii omnia ad oracula referre consueverant, riportarsi in tutto agli oracoli. *Cæs.* 1. *B. C.* 8. In provincias prætores mittuntur, neque expectant, ut de eorum imperio ad populum referatur. Alii rectius leg. feratur; ita enim sapius dicitur, quum da populo sermo est. ¶ 10. Item describendo transferre, transcrivere, registrare. *Cic.* *Brut.* 23. 89. Quem orationem Cato in Origines aus retulit. *Id.* 1. *Phil.* 8. 19. Si quid memorie cause retulit in libellum. *Id.* *Flacc.* 9. 20. Falsas rationes inferre et in tabulis quodcumque commodum est, referre. *Id.* *Sull.* 15. 42. Judicium in tabulis publicis relatum, trascritto, registrato. *Lamprid.* *Commod.* 12. a. med. Refertur in litteras, pugnasse illum sub patre etc. ita scritto. ¶ 11. Referre rationes apud *Cic.* 2. *Verr.* 20. 56. Referre rationes ad ærarium, presentare, dare i conti: rationes pecuniarum publicæ acceptæ et expensæ perscriptæ offerre ad ærarium et exhibere quæstoribus. Eas enim ex commentariis et ephemeride in eodemic describent et exhibebant. *Cæs.* 2. *B. C.* 20. *estr.* Relatis ad eum publicis rationibus, presentati i conti. — Referre acceptum. *V.* ACCEPTUS. ¶ 12. Item ponere, ascribere. *Lueret.* 2. 998. quod missum est ex ætheris oris, Id rursum cæli relatum in templa receperunt. *Cic.* 1. *Nat. D.* 12. 29. Referre aliquem in Deorum numero. Alii leg. numerum (ut est apud *Sueton.* *Cæs.* 88. et *Claud.* 45.), et *ibid.* 13. 34. Terram et exium refert in Deos. *Id.* *Rosc. Am.* 10. 27. Ut potius vivus in reos, quem oculis in proscriptione referretur. *Id.* *Brut.* 63. 223. Eodem Q. Cæpionem referrem, nisi etc. h. e. bis adnumerarem. *Tac.* 13. *Ann.* 41. ad fin. Referre diem aliquem inter festos. *Id.* 4. *ibid.* 57. at 6. *ibid.* 39. eansam alienius rei ad aliquem, attribuire, ascrivere. ¶ 13. Referre, dirigere, indirizzare. *Cic.* 10. *Phil.* 10. 29. Nos ita a majoribus instituti sumus, ut omnia consilia atque facta ad dignitatem et virtutem referamus. *Id.* 1. *Orat.* 53. 226. Philosophus omnia ad voluptatem corporis doloreque referens. *Id.* *Deiot.* 2. 7. Tuum est, Cæsar, qui pro multis sæpe dixisti, quid nunc mihi animi sit, ad te ipsum referre. h. e. respiciendo te ipsum conjecturam de me facere. *Id.* 1. *Legg.* 1. 5. Leges in historia ad veritatem referuntur, in poemate ad delectationem. *Varro* 1. *R. R.* 40. 6. Ita in serena oportet referentem ad fructum, meliori genere ut sit sureulus, quem est, quo veniat, erbor. h. e. spectentem, rationem habentem. *Tac.* *Germ.* 34. Sive adit Hercules, sen quidquid ubique magnificum est, in claritatem ejus referre consuevimus. h. e. honori ejus tribuere, ita narrando, tamquam si ab eo actum sit. ¶ 14. Pro pertinere, appartenere. *Plaut.* *Pers.* 4. 4. 44. Te ex puella prius percontari volo, quæ ad rem referunt. — NB. Referre opem, pro ferre, tribuitur *Pacuvio* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 31. 67. at ipsi *Cic.* 3. *Legg.* 19. 43; sed utrobique dubia est lectio.

REFERSUS pro refertus legitur in *Not. Tir.* p. 150., ut alibi *farsus. V. FARTUS.*

REFERT, ferebat, tulit, ferre. — Notationem hujus verbi allam a refero esse multi voluit. Illud enim personam a re particula indeclinabili, et quæ in carmine semper corripitur: hoc impersonale a res vel rei, vel re ablativo, ad fert conlati, et semper producti. Unda *Ovid.* 13. *Met.* 268. Quid tamen hoc refert, si se pro classa Pelagæ Arma tulissa refert contra Troasqæ Jovemque? Alii contra et impersonalia nulla esse docent in re grammatica, at absurdum esse ajunt, ut alia sit origo *re refero*, alia *re refert*: et non semper a poetis id servari, ut io refero prima corripitur, in refert producat, quum produxerit *Seren. Sammon.* 374. Sin etiam rutilius

refertur peccore sanguis, tametsi alii aliter legunt. Verius esse *re re* in compositis produci posse etiam non geminata consonante sequenti, quum sit encep, ut lo RE et alibi adnotavimus: recentiores autem, quos re in compositis producit, consonantem sequentem geminare solent — Ceterum refert est idem etque interest, ad rem pertinet, utile est, prodest, juvat, *diapirpes, ὑποφέρει, εὐφέρει* (It. importa, rileva, giova, appartiene; Fr. il est utile; avantageux, il importe, il est important, il appartient à; Hisp. el es útil, ventajoso, el es importante; Germ. es trägt hinsichtlich e. Sache bei, es nützt, ist zuträglich, nützlich, es kommt darauf an, geht an, liegt daran; Angl. it concerns, imports, profits, is the interest of). — a) Hoc refert cum Gentivo prelii, vel ellis additis. *Plaut.* *Cure.* 4. 3. 23. Quid refert me fecisse regibus, ut mihi obedirent, si hic me bodie ambrallius derideret? *Ter.* *Heaut.* 3. 1. 58. Illud permagni referre arbitror, ut nescientem sentiat te id sibi dare. *Colum.* 3. *R. R.* 9. 7. Tantum retulerit, ut in transferendis semilibus similem statum cæli locique observemus. *Cic.* 1. *ad Q. Fr.* 1. 7. Pervi referi, abi ta jus dici diligenter, nisi etc. *Cæs.* apud eumd. 14. *Att.* 1. Magni refert, hic quid velit: sed quidquid vult, valde vult. *Cic.* *Cæli.* 23. 57. At quibus servis? Refert enim magnopere id ipsum. *Id.* 5. *Fam.* 9. Sed quanti id refert? *Id.* 3. *Orat.* 55. 211. Refert etiam, qui aadiant, renatus, an populus, an judices. *Id.* 2. *Phil.* 12. 29. Quid refert, utrum voluerim fieri, an gaudere factum? *Id.* 2. *Divinat.* 34. 72. Aves pascantur nec ne, quid refert? et *ibid.* 29. 62. Quasi si vero referat, quod fieri potest, quam id sæpe fiat. et *ibid.* 47. 99. Fac, in puero referre, ex qua effectio cæli primum spiritum durerit. *Virg.* 2. *G.* 104. neque enim numero comprehendere refert. *Ovid.* 3. *Pont.* 4. 61. Nec minimum refert, in tacta rosaria primus, An sera cerpes pæne releta manu. *Cic.* 5. *Fin.* 30. 90. Sed, quum ego ista omnia, bona dixerò, tantum refert, quem megne dicam; quum expectanda, quam velde. *Id.* 1. *Tusc.* 33. 80. Et ipsi animi, magni refert, quasi in corpore locati sint. *Liv.* 2. 7. Adeone est fundata leviter fides, ut, ubi sim, quem qui sim, magis referat? *Horat.* 2. *Sat.* 3. 157. Quid refert, morbi en furtis paremque rapinis? *Sall.* *Cat.* 62. 16. Sin in tanto omnium metu (*Cæsar*) solus non times, eo magis refert me mihi atque vobis timere. — Cum Infinito pass. *Virg.* 3. *G.* 548. Prætores nec jem mutari pabulis refert. *Sueton.* *Ner.* 1. Plures e familia cognoscit referre arbitror, quo fecillius appareat etc. — b) Cum mea, tua, sua, nostra, vestra; sive sint casus ablativi singulares feminini, sive accusativi plures neutrius generis: quæ de re, *Minerv. Sancti.* 1. 3. c. 5. et *Poss.* 1. 7. *de Grammat.* c. 29. legi possunt. *Sall.* *Jug.* 119. Faciendum aliquid, quod illorum magis, quem sua retulissa videretur. *Cic.* 5. *Fam.* 20. circa med. Non adscripsi id, quod tua mihi referebat. *Ter.* *Adelph.* 5. 4. 27. Id mea minime refert, qui sum natu maximus. — In illo ejusd. *Phorm.* 6. 3. 17. Quid istuc nostra? *æn.* magni, et *Eclyr.* 3. 5. 60. Quid mee? vel interest vel refert subaudiendum est. — c) Refert hoc ad aliquem, alicui, alicujus etc. *Plaut.* *Epid.* 2. 2. 91. Quam ed rem istuc refert? a che serve? et *Id.* *Pers.* 4. 3. 44. Quid id ad me, aut ad mesm rem refert, Persæ quid rerum gerent, Aut quid heras tuas? *Varro* 1. *R. R.* 16. 6. Quarto refert etiam ad fructus, quemadmodum vicini in consilio consilium agrum habent. — *Quintil.* 9. 4. 44. Plurimum refert compositionis, quæ quibus anteponas. *Tac.* 4. *Ann.* 33. Antiqui scriptoribus rarus obiectator; nec refert eujusquam Punicas Romanave acies latius extulisse. Adde *Sall.* *Jug.* 111. allatum sub b. — *Plaut.* *Truc.* 2. 4. 40. Sed quid istoc? quod rei id te assimilare retulit? *Horat.* 1. *Sat.* 1. 49. dio quid refert intra Naturæ fines virenti, lugens centum An milla aret. *Tac.* 15. *Ann.* 65. Quia et verba Flavii rutgabantur: non referre dedecori, si citharædem demoveretur et tragædus succederet. — *Juvenal.* 5. 123. nec minimo sane discrimina re-

fert, Quo gestu tepores et quo gallina seculur. — *Plin.* 18. *Hist. nat.* 31. 74. (317). Longitudo in his (torulis) refert, non crassitudo, spatiosa melius premunt. *Id.* 11. *ibid.* 51. 112. (268). Multum tamen in his (ranis) refert et locorum natura: mutas in Macedonia traduntur. — *Zuercher.* 4. 984. Usque adeo magis refert studium atque voluptas, Et quibus in rebus consuerint esse operati Nun homines solum, sed vero animalia cuncta. — d) Absolute. *Tac.* 6. *Ann.* 2. Cognitis Liviae sagittis, - elroces sententiae dicebantur, in effigies quoque ac memoriam ejus, et bona Sejani ablata arario, ut in fuscum eogeneretur, tamquam referret. *come se ciò importasse.*

REFERTUS, a, um. F. REFERTIO.

REFERYEO, ves, bñi, vere, n. 2. Part. Refervens sub A. I. et II. — Refervco

A) Est idem atque iterum, aut valde ferren.

I.) Proprie. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 11. 23. (55). Item terebinthinam in sartagine referrent. In editione Sillig. legitur in cinera ferventi.

II.) Translate refervens ponitur pro vehementi et atroci. *Cic.* *Rosc.* Com. 6. 17. Nonne, ut ignis in aquam coniectus continuo restinguitur et refrigeratur, sic referrens falsum crimen in purissimam et castissimam vitam collatum statim concidit et exstinguitur?

B) Est etiam refrigerescere, fervere desinere. *Cic.* *Brut.* 91. 316. Contentio vocis deciderat, et quasi referbuerat oratio. *Alii leg.* refererat. F. FERVEO.

REFERVESCO, is, ere, n. inchoat. 3. iterum aut valde ferreo. *Cic.* 1. *Divinat.* 23. 48. Visum Mercurium et patera sauginem fundere, qui, quum terram attingisset, refervescere videretur sic, ut tota domus sanguine redundaret. F. vomtem praeced.

REFESTINO, as, avi, are, n. 1. Part. Refestinans. — Refestino est idem atque iterum festino. *Rufin.* apud *Hieronym.* 3. in *Rufin.* n. 6. Sed refestinante eo, qui ad te remeabat, malui paucis ad te, quam ad alios, pro tuis maledictis lallus scribere. Hunc loquendi modum *Hieronym.* mor sordidissimae elocutionis *πρωτολογισμὸν* vocat. Utiliter tamen etiam *Paulin.* *Notan.* *Epist.* 45. (al. 44.). Qui a teoebis justissime refestinarat ad lucem suam.

REFIBULO, as, avi, are, a. 1. fibulam retero, seu solvo. *Martial.* 9. 28. et cujus Refibulavit virgulum faber penam. h. e. fibulam peni induclam solvit.

REFICIO, ficiis, feci, factum, ficere, a. 3. (re et facio). Reficere primā productā *Lucret.* 1. 34. Reficit aeterno devinctus vulnere amoris. *Alii et ipse Lachmann.* rectius leg. Reficit. F. dicta in RE. — Refacta pro refecta legitur in *Inscript.* apud *Orell.* 3115. — Particip. Reficiens II. a.; Refectus I. 2., 3., 4., 5. et II. a. b.; et in *On.*; Refecturus I. 2. et 4.; Reficiendus I. 1., 2., 3. et II. a. et b. — Reficio est idem atque iterum facio, restitui, *ἐπισκευάζω, ἀναλαμβάνω* (It. rifare, rimettere; Fr. faire de nouveau, retubir; Hsp. hacer de nuevo, restablecer; Germ. von Neuem machen, wiederherstellen, in der Stand setzen, vollständig machen, ausbessern; Angl. to make again or anew, repair, rebuild, amend).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est, ut diximus, iterum facio, restitui. *Nepos Timol.* 3. Urbium moenia disiecta sanaque deleta refecit. *Id.* *Cur.* 4. extr. Muros dirutos reficiendos curat. *Cæs.* 2. B. C. 15.; et *Sall.* *Jug.* 70. Ea, quae sunt amissa, reficere instituit. *Ulp.* *Dig.* 29. 1. 9. Videtur jure militari reficisse testamentum. ¶ 2. Latiori sensu, generaliter est Ital. riparare, ristaurare, acconciare, restauro, renovo. *Ulp.* *Dig.* 43. 20. 1. Reficere est, quod corruptum est, in pristinum statum restaurare. Verbo reficiendi (vivos) tegere, substruere, sarcire, edificare, item advehera apportareque ea, quae ad eandem rem opus essent, continentur. *Cic.* 3. *Ferr.* 54. 142. Locatur opus id, quod ex mea pecunia reficiatur: ego me refecturum esse dico. *Id.* *Topic.* 3. 15. Si aedes corruerunt vitiumve fecerunt, heres restituere non debet, nec refice-

re. *Nepos Attic.* 20. Quum aedes Jovis vetustate grulaberetur, Caesar eam reficiendam curavit. *Cæs.* 1. B. C. 34. extr. Muros, classem portaque reficere. *Horat.* 1. *Od.* 1. 17. mox reficit rates Quassas. Sic *Cæs.* 5. B. G. 23. Naves invenit refectas. *Id.* 1. B. C. 41. Pons refectus. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 24. 28. (34). de araneo. Scissa prolium refecit, ad pollitum sarcienis. *Cic.* 16. *Att.* 3. Idem *συνάρπαι* misi ad te retractatus: et quidem *ἀπεχέτω* ipsum, crebris locis inculcatum et relectum. — Similiter de igne. *Petron.* *Satyr.* 136. Reficere ignem. *riaccendere.* et *Ovid.* 3. *Fast.* 144. vires flamma refecta capit. ¶ 3. Specialiter ponitur et pro supplere, substituere, supplere, restituere, recludere, ad erplendum numerum. *Cæs.* 3. B. C. 87. Ille coplae, quas videtis, ex delectibus horum annorum sunt refectae. *Sall.* 3. *Histor. fragm.* 77. § 13. ed. *Kritz.* Deinceps monet in laxiores agros magisque pumarios ut egrediantur, ubi priusquam refecto exercitu adesset Varinius, augeretur numerus lectis viris. Sic *Liv.* 3. 10. Heroldi nunciant, Volcos et Aequos, etsi accisae sint, reficere exercitus. *Virg.* 3. *G.* 69. de ovibus. Semper erunt, quarum mutari corpora malla. Semper enim refica. — Huc refertur potest et illud *Liv.* 3. 70. Priusquam hostis turbatos ordines reficeret, terga impugnera hostium satius visum est, et illud *Nepos Hann.* 1. Paeli servitium putavit, quod patriam exhaustam sumptibus calamitates belli ferre non posse intelligebat, sed ita, ut statim mente agitare, et paulum modo res essent refectae, bellum renovare Romanosque armis persequi. — Reficere tribum apud *Cic.* *Planc.* 18. 45. quid sit, V. Interpretes: non una est enim ejus loci et lectio et expositio. *Orellius* legit *conficere*. ¶ 4. Item specialiter, aliquando est conficere, colligere, redigere, ricavare. *Farro* 1. *R. R.* 24. 3. Hostium vocent, quod ex uno facio olei reficitor. *Cic.* 6. *Parad.* 1. 45. Numquam eris dives, antequam tibi ex tuis possessionibus tantum reficiatur, ut eo tueri sex legiones possis. *Liv.* 35. 1. extr. Cetera (praeda) vendenda quastori data: quod inde refectum est, militi divisum. *Justin.* 9. 1. 9. In Scythiam praedandi causa profectus est, more negotiantium impensas belli alio bello refecturus, per cavare le spese d'una guerra da un'altra. et *Cels.* *Dig.* 50. 16. 88. Tentum quis pecunie relinquit, quantum ex bonis ejus refici potest. et *Papinian.* *Dig.* 26. 7. 38. circa med. Pecuniam ex venditionibus Romae refectam in provinciam trajecit. *ricavata*. ¶ 5. Item, reficere aliquem consulens, tribunum, est ei magistratum continuare, in sequentem quoque annum creando, confirmare. *Cic.* *Amic.* 25. 96. Quum ferret legem de tribunis plebis reficiendis. (De hac lege, V. *Epit. Livii* 59.). *Liv.* 2. 56. Plebs Volerone tribunum refecit. *Id.* 3. 24. In reliquum magistratus continuari, et eisdem tribunis refici, judicare senatum contra rempubl. esse. *Seneca Ep.* 104. ante med. Refectus consul. h. e. cui consulatus in alterum annum continuatus est. *Adde Liv.* 3. 21.

II.) Translate est recreare, refovere, ricreare, ristorare, confortare, sollevare; et — a) Refertur ad corpus. *Cic.* 7. *Fam.* 26. extr. Ego hic cogito commorari, quoad me reficiam: nam et vires et corpus amisi. *Cæs.* 7. B. G. 32. Exercitum reficere ex labore atque inopia. *Auct.* B. G. 8. 1. Quum milites bibernorum quiete a tantis laboribus reficere vellet. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 11. 68. (109). Reficientibus se ab imbecillitate utilissima radix gerani. *Liv.* 37. 24. Cibo reficere vires. *Sall.* *Jug.* 18. Saucios cum cura refecit. *Nepos Eumen.* 9. extr. Ad lassitudinem sedandam militum ac reficienda jumenta. *Cic.* 3. ad *Q. fr.* 1. Ego es magna caloribus in Arpinati summa cum senectute summis me refeci. *Plin.* *Paneg.* 77. Tam assiduum in tribunall, ut labore refici ac reparari videretur. *Cic.* 7. *Att.* 3. extr. Tironis reficiendi spes est in M'. Curio. h. e. sanandi. *Seneca Ep.* 7. Ex longo morbo refici. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 5. 17. (66).

Reficit aciem oculorum smaragdus. *At Sillig. leg.* recipit. *Id.* 31. *ibid.* 10. 46. 119. Nitrum reficit lassitudines. *Id.* 32. *ibid.* 6. 21. (64). Ostrea stomachum unica refolunt. *Martial.* 4. 37. Reficere nauseam. *Petron.* *Satyr.* 111. a med. Refecta potione ac cibo. *refiziata.* et *Stat.* 1. *Sily.* 4. 112. arte refectus Telephus Emonia. *quarito.* et *Fal. Flacc.* 4. 391. Jamque refecta Jovi, paulatim in imagine prisca Ibal agris lo victor Junonis. h. e. humanae formae restituta. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 136. cognatorum opibus curisque refectus. h. e. sanatus, ad pristinum mentis statum restitutus. — b) Item ad animum. *Cic.* *Planc.* 1. 2. Vester, judices, conspectus reficit et recreat mentem meam. *Id.* *Mil.* 1. 2. Sed me recreat et reficit Ca. Pompei consilium. *Quintil.* 10. 5. 17. Reficere ac reparare. *Cic.* 6. *Ferr.* 47. 105. Ad ea, quae dicturus som, reficite vos, quæso, judices. h. e. a lassitudine audiendi vos recreate et vires ad audiendum resumite. *Sall.* *Cat.* 49. Sociorum animos reficere. Sic *Liv.* 33. 36. Reficere animos militum a terrore. *Virg.* 11. *En.* 731. reficilque in praelia pulso. h. e. cohortando in pugnam restituit. *Cic.* 12. *Att.* 13. Omnia nitor, non ad animum, sed ad vultum reficiendum. h. e. ad speciem non dolentis componendum. *Liv.* 9. 27. sub fin. Conspecto ducta refectus militum animus. *rinvigorito.* *Tac.* 6. *Ann.* 17. in fin. Refecta fides. *rimesso il credito.* *Virg.* 12. *En.* 788. armis animisque refecti. *Id.* 3. *G.* 235. refectae vires. *Id.* *ibid.* 511. de aegris equis. furlisque refecti Ardebant. h. e. quos vinum infusum refecerat. *Ovid.* 6. *Mel.* 827. subito collapsa dolore - cecidit, longoque refecta Tempore etc. *rinvenuta*. — c) Item ad alia. *Nepos Agesil.* 7. Post Leutricam pugnam Lacedaemonii se numquam refecerunt. si tiebbero, pristinas imperii vires recuperarunt. *Farro* 1. *R. R.* 2. 8. Nemo sanus debet velle impensam ac sumptum facere in culturam, al videt, non posse refici. non poter *risarsi dello speso.* et *Virg.* 3. *G.* 336. quum frigidus aera vesper Temperat, et seltus reficit jam roseida luna. *rinfrasca.* et *Ovid.* 3. *Fast.* 711. Postera quum teneras aurora refecerit herbas. *Adde Plin.* 2. *Hist. nat.* 11. 8. (52). — Hinc Particip. praeter. pass.

Refectus, a, um, cujus plurima exempla retulimus, adjective quoque occurrit; unde Comp. Refectior apud *Capell.* 2. p. 36. Ut refectior caelum sublimisq. consendas.

REFICTIO, ōnis, f. 3. Idem quod refectio: a refingo. *Ulp.* *Dig.* 43. 21. 1. § 7. Purgandi verbum ad eum ritum pertinet, qui refictionis indiget: plerumque enim refictione et purgatione ritus indiget. *Plerique vero leg.* refectio.

REFICO, gis, xi, sum, gere, a. 3. (re et figo). Particip. Refixus I. — Refiga est idem ac quod fixum erat, avello, revello, aveho, *ἀποκαθίστω* (It. staccare, sconfiggare, schiodare, spiccare; Fr. détacher, déclouer, desceller, arracher, enlever; Hsp. desclavar, arrancar, quitar los clavos, desellar, llevar; Germ. losreissen, abreissen, losmachen, was angeheftet, befestigt war; Angl. to pluck down what is fastened, unfasten unfix, unloose, loosen).

I.) Proprie. *Cic.* 12. *Phil.* 5. 12. Figentur rursus ea tabulae, quas vos decretis vestris refixistis. *Horat.* 1. *Ep.* 18. 56. Sub duce, qui teuplis Parthorum signa refixit. *Fal. Max.* 1. 6. n. 10. Tum demum immobilis Dei caput terra refigi potuit. *Cels.* 6. 15. ad fin. Si dolor in glagivis est, moventurque aliqui dentes, refigi eos oportet: nam curationem impediunt. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 2. 2. (7). Affixis hostium spoliis, quae nec emptori reficere liceret. *Sil.* *It.* 10. 601. clypeos in bella refixos captos. *Seneca Vit. beat.* 19. ad fin. Quum reficere se erucibus conentur, in quas unusquisque vestrum clavos suos ipse adigit. *Quintil. Declam.* 10. 19. Reficere ferrum. *Justin.* 9. 7. 11. Refixum corpus interfectaris super reliquias mariti cremavit. h. e. cruci detractum. *Virg.* 5. *En.* 360. clipeum Neptuni sacro Danaus de poste refixum. et *ibid.* 527. caelo ceu saepe refixa Transcurrunt, crinemque volan-

tia sidera ducunt. *Claudian. IV. cons. Honor. 496.* non beata reflexas vendit opes: avida sector non voce citatur. *h. e. legitimis dominis proscriptio ereptis.*

II.) Translate. *¶ 1. Refigere leges, abrogare, tollere, infringere, rescindere, cassare, abolire, annullare. V. FIGO. Cic. 16. Phil. 3. 6. Acte Antiochii resedidit, leges resistit: per vim ei contra auspicia leas decreveris. Id. 12. Fam. 1. ad fin. Cujus ara refigere debebamus, ejne etiam chirographa defendimus? — Refigere jurgia, resolvere, tollere, amovere, levare, toggera. Horat. 2. Ep. 3. 170. Sed vocat usque suum, qua populus adita certis limitibus vicinis refigit jurgis. Ita Bentlej. ex aliquot MSS. Lambini. Alii leg. refugit. ¶ 2. Esi etiam liberum, solum aliquid facere. Curius apud Cic. 7. Fam. 29. Quo facillime nostra refigere deportareque tuto possimus. Ita leg. Orellius: alii defigere. — NE. Pro figere, aut rurem figere. Virg. 4. G. 202. aulacra at cerea regna refingunt. Ubi Servius: re abundat: id est signi. Alii tamen rectius leg. refingunt.*

REFIGURO, as, nre, a. 1. *ἀναγράφω*, iterum figuro. *Fulgat. interpr. Sapient. 19. 6. Omnia creatura ad eam genus ab initio refigebatur.*

REFINGO, gis, gere, a. 3. (re et fingo). Particip. *Refingens*. — Refingere est rursus formare, facere, fingere. *Pacuvius apud Varro. 7. L. 2. 91. Mith. Nulla res neque clucrare, neque mederi potia est, neque refingere. At Mulierus leg. reficere. Virg. 4. G. 292. V. locum la sine voc. preced. Apul. 3. Met. Hilari vultu residenda, quantumque poteram, lenorem me refingens.*

REFIRMATUS, a, um, particip. ab inusit. refirmo, firmatus, constitutus. *Sez. Ruf. Breviar. 14. sub fin. Super ripam Tigridis limes est refirmatus.*

REFIXUS, a, um, F. REFIGO.

REFLABILIS, as, edjci. ¶ 1. Est qui facile effluat, ut Cibi facile reflabiles. *Cael. Aurel. 4. Tard. 1. ante med. ¶ 2. Item, qui, postquam preceps est, iterum tumet. Seno Veron. p. 367. Delicate tumens ac reflabiles tori plumbeo aculeo superba (caro).*

REFLÄBRI Ventii, recurrentes et reciproci, in contrarium scilicet flantes, modo antroreum, modo retroraeum. *Apul. de Mundo. Excurrete venti habentur, qui directo spirant: refläbri, reciproci, et Caelas potatur esse.*

REFLÄGITO, as, are, a. 1. *ἀνατίθω*, iterum flagito. *Catull. 42. 6. at 10. Persequamur cam et refлагitemus.*

REFLAMMO, as, are, a. 1. (re et flamma) in flammam iterum suscitare. *Non. p. 440. 24. Merc. Inter extinguere et inter opprimere lateresse Cicero voluit de amicitia: quasi quod extinguatur, possit ressemari; quod opprimatur, unum queat.*

REFLATIO, onis, f. 3. *svaporamento, evaporatione. Cael. Aurel. 1. Tard. 1. ante med. Erit tendendus ager usque ad cutem. Hinc etiam particulae partes levantur, quum ex alto refatio quidam vaporum nuditate permittitur. Id. 4. ibid. 3. post fin. Tunc leviter compresso liquore, quo folliculi refatio fiat, erit lentandum ne clysteria caveant (h. a. fistula) fuerit clausa.*

REFLÄTUS, a, um, particip. F. REFLO.

REFLÄTUS, as, m. 4. *ἀνατίθω*, flatus adversus, idem ventus contrarius.

I.) Proprie. *Cic. 12. Att. 2. Hic ramores, quinquaginta naves delatas in Ilium refatu hoc. Plin. 9. Hist. nat. 6. 5. (15). de orca. Quorum (navigiorum) naum mergi vidimus, refatu helum optatum unda. h. e. expiratione, efflatu.*

II.) Translate. *Lactant. 3. 99. de Fortuna. Doccat me, si potest, qua sit illa via, qui flatus iste, et qui refatus. V. Cic. loc. cit. in REFLO sub A. II.*

REFLECTO, ctis, it, iam, ctore, o. 3. (re et flecto). Particip. *Reflectens* et *Reflexus* I. — Reflecto usurpatur A) Active; et B) Neutrorum more.

A) Active est idem eo retro flecto, inflecto, retorquero, *ἀνακλίνω* (It. ripiegare, torcere, ri-

voltare; Fr. *recourber, replier, tourner en arriere, retourner, détourner*; Hisp. *encorvar, volver d plegar, plegar da nuevo, revolver, volver hacia atras, dar vuelta al revés*; Germ. *zurück, - rückwärtsbeugen, - drehen, - wenden, abwenden, umwenden, drehen*; Angl. *to bend or turn back, bend, bow, twist*).

I.) Proprie. *Plin. 11. Hist. nat. 50. 111. (265). Caudem sues latorquent, cauum degencres sub alvum reflectunt. et ibid. 37. 78. (199). Venier sanguine carentibus aullus: intestinos enim ab ore incipit, et quibusdam sodem reflectitur, ut sepiam, polypo. Val. Flacc. 5. 455. odere tamen, visusque reflectunt. Catull. 45. 10. leviter caput reflectens. Id. 64. 119. Inde pedem victor multo cum laude refflexit. Val. Max. 7. 4. n. 5. Quum alio cursum direxisset, subito ad Contrebiem refflexit. Seneca Thyest. 428. Reflecte gressum, dum licet, teque eripe. h. a. refer pedem, revertera. Id. Troad. 46. ferox save manu Coma reflectens regionem iorta caput, Alto ascendum vulnere ferrum abdedit. Id. Oedip. 733. Sonuit reflexo classicum cornu, Lituusque adneco stridor cantus Eliis ars. Ovid. 3. Art. am. 779.; et Stat. 1. Achill. 382. Reflexa cervix. Plin. 30. Hist. nat. 11. 30. (100). Scarabum, onl sunt cornicula reflexa. Id. 11. ibid. 37. 62. (165). Elephasio deates intus ad mandendum quetnor: praeterqua eoe qui prominent, masculis reflexi, feminis recti atque proni. *ἀνακλίνω* hebet Arietot. Hist. anim. 1. 2. c. 11. h. a. sarum reflexos, repandos. Capitolin. Pertin. 12. Reflexus capillus. h. a. tortus, crispatus. — Et mediorum apud Gracos more. Virg. 8. En. 633. Item (Iupam) iereti cervice reflexam Mulcere alternos (pueros). h. a. se reflectentem. Ovid. 6. Met. 547. de Acalapho ventis sa in dudonem. In qua caput crescit, longosque reflectitur angues.*

II.) Translate. ¶ 1. Generatim pertinet ad lenitatem et misericordiam. *Cic. 1. Orat. 12. 53. Causis, quibus mentes aut incitantur, aut reflectuor. Id. Suk. 16. 46. Nonnomquam animum incitatum ad ulciscendam orationem tuam, revoco ipse et reflecto. Virg. 10. En. 632. et la mellus tua, qui potes, ora reflectas. Seneca Agam. 155. At la reflectat conjugii nomen serum. Ter. Adelph. 3. 2. 8. Quem neque fides, neque iurandum, neque illum misericordia repressit, nequa reflexi. — Reflectere animum, vertere, flectere ad advertendum, revolvere Panimo: anda nostrum rifeiterra. Virg. 2. En. 741. Nec prius amissam (Creusam) respexit, animumque reflexi. Quam etc. Mamertin. Grat. act. 14. Ad Romanam urbem meatem reflexi. Quintil. Declam. 245. An si quis nostrum transfugisset, non ipsum modo etc., idem nos reflectemus in nos etc.? non applicheremo a noi: non revolveremo a nostro proposito? ¶ 2. Specialim apud dialecticos est propositionem convertere. *Capell. 4. p. 128. Secundus modus est, in quo conflictat ex universalis deductivo ad universali eddictivo universete abdictivum directum, ut eat: omne iustum honestum, nullum honestum turpe, nullum igitur iustum turpe. Si reflectas: nullum igitur turpe iustum, efficitur sextus modus. Adde eumd. ibid. p. 129.; et Apul. 3. Dogm. Mat.; et F. dues voces seqq.**

B) Neutrorum more est retro vertere. *Lucret. 3. 502. Inde ubi jam morbi reflexi causa, reditque in ialebrae acer corrupti corporis humor, Tum etc.*

REFLEXIM, edverb. cui contrarium est directum. *Apul. 3. Dogm. Mat. Ex bee conjugetione primi modi sit illativum: si directum, universale, ut Omne igitur honestum utile est: si reflexum, particulare, ut Quoddam igitur utile est honestum. Adde Capell. 4. p. 129. et 129.*

REFLEXIO, onis, f. 3. conversio.

I.) Proprie. *Macrob. 5. Saturn. 11. ante med. Crebram cervicis reflexionem in Palinuro sidera consensiente descripsit.*

II.) Translate apud dialecticos. *Apul. 3. Dogm. Mat. Verum hoc in simplici conversione, qua in conclusionum illustrationibus reflexio nominatur. Adde Capell. 4. p. 129.*

REFLEXUS, a, um, particip. F. REFLECTO. REFLEXUS, us, m. 4. (reflecto). ¶ 1. Est sinus, recessus, locus reflexus. *Apul. Florid. n. 6. Prope Oceanum reflexus. ¶ 2. Est item regressus, retrocessione. Cassiod. 1. Variar. 35. Quum solis reflexus australis sigae discurrere natura ordinem modificat, tumultuosas procellas aeris permixtione resuscitat. h. e. quum eol equinoctium euctumale regreditur.*

REFLO, as, Evi, Elum, ere, a. 1. Particip. *Refloans* sub A. I. et II. et sub B. 1.; *Refatus* sub B. 1. et 2.; *Refandus* sub B. 1. — Reflere usurpatur A) Neutrorum more; et B) Active.

A) Neutrorum more recto est idem eo retro flo, contra spiro, *ἀνατίθω*, sofflare contra.

I.) Proprie. *Cic. 6. Att. 7. Rhodum volo, inde Athenae, et si Etasim velde refant. Id. 1. Tusc. 49. 119. Quo utinam velis possis perveni liceat? sin refantibus ventis rejicimur, tamen etc. Ammian. 19. 10. 1. Maria casus superiores solitis ventorumque procellis refantium naves introire portum deterrebant.*

II.) Translate. *Cic. 2. Off. 6. 19. de Fortuna. Magom esse Fortunam vim in utramque partem, quis igitur? nam et quum prospero statu fortunam utimur, ad exitus pervenimus opatos: et quum refavit, affligimur. Cf. locum Lactant. in v. Reflatus, us, II. Ammian. 31. 13. 19. Romani aliquoties refante Fortuna - bellorum iniquitati cesserunt ad tempus.*

B) Active. ¶ 1. Est aspirare, emittere. *Zucet. 4. 935. Interiorem etiam partem spirantibus aer verberat, hic idem quum ducitur atque refatur. Siden. 9. Ep. 13. in carm. 2. Quibus antra per palati Crepulis refanda buccis Gemit aura libialis. Cael. Aurel. 1. Acut. 10. ad fin. Detractis capillis partes refantur, plurima gravatione liberant. h. e. perspirant et difflantur. — Similiter est effluendo spiritum ejicere, et facere ut quod indatum erat, detumescat, agonisare. *Lamprid. Elagab. 25. Multis villoribus amicis folies pro accubitis sternerat, eosque refabat praudentibus illis, ite ut pierumque subito sub mensis invenirentur praudentes. Primus denique invenit stigma in terra sternere, non lu fectula, ut a pedibus utres per pueros ad resendum spiritum solverentur. Cf. Cael. Aurel. 1. Acut. 29. Refate succositas, svaporata. et Id. 3. Tard. 3. Conscienda etiam insuetudine medeie, quem Graeci empneumatoin vocant: adhibenda denique refantia, ut est quod appellationis dispermaton, vel polyarchum, aut ste. Hae enim veloni etiam ventositatem tollere. ¶ 2. Item flando tumefacere, et extollere. *Apul. 10. Met. Quem quidem laciolum crionisue ventus nune iasciens refabat, ut dimota etc. Id. 2. ibid. Signum perfectae incoleatum, veste refectum. Id. 4. ibid. in fin. Psychae mitis aura, vibratis hinc inde laciulis et refato sinu sensim levalem vebens etc.***

REFLORESCO, reclin, rei, recere, a. inchoat. 6. (re et floresco). Particip. *Reflorescens* I. et II. — Refloresco est idem eo rursus floresco, *ἀνακλίνω*.

I.) Proprie. *Plin. 12. Hist. nat. 8. 47. (160). Pulegii natura la carnaria reflorescens amplius dicta est. Id. 18. ibid. 16. 43. (146). Secatur incipiens flores, at quoties rascoruit.*

II.) Translate. *Sil. It. 15. 741. Celsus, ceo prima reflorescente juventa, Ibat consui.*

REFLÜAMEN, inis, n. 3. quod refuit, supercat. *Venant. 1. Vit. S. Martin. 29. Parvule grammaticae lambens refuamina guttas. h. e. scitatus grammaticae qualesquillies. et 2. ibid. 16. Siccatilique suo refuamina flusa fluento.*

REFLUCTUO, as, are, n. 1. retro fluctuo. *Isid. 13. Orig. 20. de mari reciproco. Motus, et oorpus illud quod refuctuat.*

REFLUO, is, ers, n. 3. (re et fluo). Particip. *Refuens*. — Refluo est Ital. *scorrera indietro, ἀνακλίνω*, retro fluo. *Ovid. 8. Met. 162. Noa secus ee liquidus Phrygias Meandros in arvis Ludit, et embiguo lapsu refuquie fluitque. Virg. 9. En. 31. ceu pinguis Somluc Nilus Quam refuit campis. Id. 4. G. 262. Ut mare sollicitum stridit refuentibus undis. Id. 8. En. 240. Dis-*

sultant ripæ refluitque exterritus amnis. et ibid. 86. Tybris ea convulsum, quam longa est, nocte tumentem lenit, at tacita refluxus ita substitit unda etc. *Grat. Cyneq.* 174. Quid freta at Moriam, dubio refluente ponto, Veneris, atque ipsos libet penetrare Britannos?

REFLŪUS, a, um, adject. παλίρροος, qui refluat, qui retrogrado fertur fluxu.

I.) Proprie. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 97. 100. (219). Pontus semper extra meat in Propontidem, introrsus in Pontum nunquam refluxo mari. *Stat.* 5. *Silv.* 1. 91. et refluxo circumsona gurgite Thule. h. e. æstuant at reciproco. *Sil. It.* 5. 524. refluxi pugnauerunt montibus amnes. *Apul.* 4. *Met.* Proximas oras refluxi litoris petii. h. e. ad quod mara fuit et refluxit. *Cæli. Aurel.* 2. *Acut.* 3. Egrotus frequenti ac refluxa saliva ora impieto spueret contendit.

II.) Translata. *Sedul. Carm. Pasch.* 3. p. 246. refluxus dominorum tambara micas.

REFŪCILLATUS, a, um, particip. *V. voc. aeq.*

REFŪCILLO, as, avi, atum, are, a. 1. Particip. *Refocillatus*. — Refocilla (Ital. ristorare, confortare) est idem ac recreo, refectio, reficere. *Seneca* 3. *Benef.* 9. Efficacibus remediis refocillatus lugentiam. *Refocillasse* synec. pro refocillavisse. et *Plin.* 3. *Ep.* 14. Ipse paucis diebus ægre refocillatus, non sine ultionis solatio decessit. *Alii leg.* fociellatus. Adde *Ep.* 16. sub fin., ubi aadem varia fectio. Certa est lectio apud *Hieronym.* *Vit. Malch.* Quibus (camelis) adscensis at nova sitarobia, id est annona, refocillati etc. *Ilud* id est annona glassam sapit.

REFŪDIO, fodiis, fodi, foddum, foderet, a. 3. (re et foddio). Particip. *Refossus*. — Refodio est idem ac fodiendo eruo, effodio, scavare, avoprocaw. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 63. 63. (158). Si ulli essent iusuri, jam profecto istos avauitæ atque luxuriæ cuncte refodissent. *Id.* 19. ibid. 5. 27. (88). Solum quam altissime refodere. *Colum.* 2. *R. R.* 2. 28. Summas radices omnes refodiat ac persequatur. *Lucan.* 4. 292. tellure refossa. Occultos satives quærant. *Colum.* 3. *R. R.* 11. 4. Refossas radices comburere. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 16. 16. (74). Orestis corpus oraculi iussu refossus. disotterrato.

REFORMABILIS, e, adject. qui reformari potest. *Hieronym.* in *Ps.* 2. Vas figuli, antequam in testam fuerit obduratum, et dissipetur, reformabile est.

REFORMATIO, ōis, f. 3. transformazione, μεταμόρφωσις, formæ mutatio.

I.) Proprie. *Apul.* 3. *Met.* Nec ullum mihi reformationis video solatium. h. e. qua ex homine in formam asini mutatus sum. et mox. Facillor reformationis huius medela suppeditat. et 11. ibid. Populi mirantur facilitatem reformationis. h. e. qua ex asino in hominem rursus sum restitutus.

II.) Translata. *Seneca Ep.* 58. a med. Quid de istis capiam, quæ modo tractavi, remota a reformatione morum? quomodo meliorem me facere idem Platonice possunt? *risforma da' colium.*

REFORMATOR, ōis, m. 3. riformatore, ἀναπλαστής, qui reformat, instaurator. *Plin.* 8. *Ep.* 12. Ipsarum litterarum jam senescentium reductor ac reformator. *Augustin.* in *Johann.* tract. 38. 8. Hominis formator et reformator, creator et recreator, factor at refector. *leg.* resector.

REFORMATUS, a, um, particip. *V. REFORMO.*

REFORMATUS, us, m. 4. reformatio. *Tertull.* advers. *Valentin.* 13. Eorum tutelaris reformatus.

REFORMIDATIO, ōis, f. 3. timore, φόβος, actus reformidendi, timor, metus. *Cic. Partit. orat.* 4. 11. In suasionem autem aut spem aut reformidationem deliberantia.

REFORMIDO, as, avi, are, a. 1. (re et formido). Particip. *Reformidans* I. a. — Reformido est idem ac valde formido, παρφοβίζω (It. temere mollo; Fr. reculer de crainte devant, craindre, redouter; Hisp. temer, tener miedo; Germ. vor etwas aus Furcht oder Scheu zurückweichen, etwas fürchten, scheuen; Angl.

to fear much, dread, stand in awe of, shun or avoid through fear).

I.) Proprie. — a) Cum Accusativo. *Cic.* 7. *Phil.* 6. 19. Pacis nomine bellum involutum reformido. *Id.* 3. *Fin.* 2. 7. Vulgi reprehensionem reformidans. *Id.* 5. *Tusc.* 30. 85. Imbecillus horret dolorem et reformidat. et 1. ibid. 45. 108. Ita tetra sunt, ut ea fugiat et reformidet oratio. *Plin.* 1. *Ep.* 10. Reverentis occursum, non reformidea. *Id.* 5. *Ep.* 8. Nullius tibi conscius culpæ, posteritatis memoriam non reformidat. *Quintil.* 1. 2. 18. Assuescat iam a tenero non reformidare homines. et ibid. 1. 20. Na amaritudinem studiorum semet pereceptam etiam ultra rudes annos reformidet. — b) Cum Infinito. *Cic.* 14. *Phil.* 3. 9. Refugit enim easque dicere reformidat, quæ etc. *Plin.* *Paneg.* 44. Quis comparari tibi non reformidat? — c) Cum quod conjunctione causal. *Cæs.* 1. *B. C.* 32. ad fin. Neque se reformidare, quod in senatu Pompeii dixisset, ad quos legati mitterentur, illi auctoritatem tribui. — d) Cum Relativo. *Cic.* *Lig.* 2. 6. Nec tuas tacitas cogitationes estimas, nec quid tibi de alio audienti, de se ipso occurrat, reformidat. — e) Absolute. *Id.* ibid. 3. 6. Vide, quam non reformidem: vide etc. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 1. Jam dudum ausulto et cupiens tibi dicere servus Paucæ reformido.

II.) Translata de abstractis et rebus physicis. — a) Cum Accusativo. *Cic.* *Divin.* in *Q. Cæcil.* 16. 51. Fides mea custodem repudiat, diligentia speculatorem reformidat. *Ovid.* 2. *Pont.* 7. 13. Membra reformidant mollem quoque saucia tactum. et 3. ibid. 4. 49. reformidant insuetum lumina solem. *Virg.* 2. *G.* 369. de vitibus. Ante reformidant ferrum. *Pallad.* 9. *R. R.* 5. Lupinus cretam reformidat. — b) Absolute. *Colum.* 4. *R. R.* 9. 1. Quæ putatio non debet secundum articulum fieri, ne reformidet oculus. patisca. et 10. ibid. 33. 4. At quæ (castanea) radibus exempta et depolita est, biennio reformidet. Adde eund. ibid. 11. 1. et 24. 15.

REFORMO, as, avi, atum, are, a. 1. (re et formo). Particip. *Reformatus* I. et II.; *Reformandus* I. — Reformare est formam aliam inducere, vel pristinam reddere, *μεταμορφώω*.

I.) Proprie. *Ovid.* 11. *Met.* 253. Nec te decipiat centum mentis figuras: Sed præne quidquid erit, dum, quod fuit ante, reformet. h. e. formam, quam prius habebat, resumat. *Id.* 9. ibid. 399. reformetis primos Iolus in annos. *Apul.* 11. *Met.* Hunc hodie Deæ numen augustam reformavit ad homines. h. e. bumens formam restituit. *Id.* 5. ibid. Quem temporis modici spatium repentina senecta reformavit. *transformo.* et 3. ibid. Singula monstravit, quæ possunt rursus in facies hominum tales figuras reformare. *Id.* 11. ibid. sub fin. In alienam quamplam personam reformatus. *Id.* 7. ibid. Ducatum latrones unanimes et deferunt, vestemque latulentam preferunt: sumeret, abjecto contonculo divita. Sic reformatus etc. h. e. mutata veste quasi in aliam formam versus. *Capitolin.* *Pertin.* 9. Reformendis viis pœnomiam contulit. *Lactant.* 4. 26. Claudorum pedes ad officium gradiendi reformare. *Cæli. Aurel.* 2. *Tard.* 2. Hæc eam solas espiis partes in passione constitutas quadam mutatione reformant.

II.) Translata. *Plin.* *Paneg.* 53. Corruptos depravatosque mores reformare et corrigere. *reformare.* et *Eumen.* *Paneg.* *Constant.* 2. Solutum et perditum disciplinam reformare. *Inscript.* apud *Gruter.* 149. 4. IMP. CÆS. DIVI F. AVO. ORBE MARI ET TERRÆ PACATO, TEMPLE JANI CLYSO, ET REP. F. R. OPTIM. LEGIB. SANCTISS. INSTIT. REFORMATA etc. *reformata.* — *Val. Max.* 6. 5. n. 2. externa. Quam Themistocles ruinas patriæ in pristinum habitum reformavit. *Apul.* 9. *Met.* Divinæ providentiæ fatalis dispositio subvertit, vel reformari non potest. h. e. mutari, insecuti. *Ulp. Dig.* 49. 1. 1. Appellendi usus nonnumquam bene latis sententiis in pejus reformet. — Et pro restituere. *Paul.* *Sentent. recept.* 1. 12. 2. Is, qui ancillam corrupti alienam, aliam reformat

re cogendus est. *Cf. Cassiod.* 8. *Ep.* 23. Theodabado massas subter annexas præcipimus reformari, ejus feliciter domino plenissime vindicandas.

REFŌSSUS, a, um, particip. *V. REFOVIO.*

REFŌTUS, e, um, particip. *V. voc. seq.*

REFŌVEO, foves, fovi, fōtum, fōvere, a. 2. (ra et foveo). Particip. *Refovens* II.; *Refotus* I. et II.; *Refovens* II. — Refoveo est idem fere quod foveo, refocillo, recioq; reficio: præsertim si modice calefaciendo fiat, ἀναδάλω (It. riscaldare, ristorare, confortare, rimettere in vigore; Fr. réchauffer, réconforter, rétablir, ranimer, faire revivre; Hisp. recalentar, conforter, avivar, dar nuevo vigor, restablecer; Germ. wieder erwärmen, -erfrischen, -pflegen, -erquicken, -beleben; Angl. to cherish, refresh, restore, revive, comfort, relieve).

I.) Proprie. *Ovid.* 8. *Met.* 533. Dumque manet corpora, corpora refoventque foveantque. *Lucan.* 8. 67. adstrictos refovet complexibus artus. *Ovid.* *Heroid.* 11. 58. Pressa refolvati pectora nostra tula. *Curt.* 8. 4. 15. Ipse (rex) tum maxime ad moto igne refovebat artus. *Colum.* 2. *R. R.* 14. 3. Omni solo una præsens medicina est, ut stercore adjuves, et assumptas vires hoc velut pabulo refoveas. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 27. 41. (99). Anguis, hiberna latebra visu obscurato, maratbro herbæ esse affricans, oculos inungit ac refovet, et paulo sup. 97. Herbe, qua se facit, quoties cum serpentibus conservare pugnam, vulnerati refovent. *Pallad.* 4. *R. R.* 10. 19. Amat pulari atque circumfodi, et parco humore inter scelates sæpe refoveri. *Stat.* 6. *Theb.* 521. Dat vires refovetque Deus. *Sil. It.* 3. 637. Nec refovere datur torpentia membra quies. *Sueton.* *Ner.* 27. Epulæ a medio die ad medium noctem protraheret, rasotus sæpius celidibus piscinis, ac tempore æstivo nivalis. *Apul.* 5. *Met.* A lassitudine viæ sedilibus refovet. et 9. ibid. Mollitie cubiculi refota lassitudine, vegetus exsurgo.

II.) Translata. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 15. 22. (98). Leni assatu simulacra refovente. *V. Harduin.* *Ovid.* 2. *Amor.* 19. 15. de amanti. tepidosque refoverat ignes. h. e. suscitaverat. *Plin.* 3. *Ep.* 18. Studia prope extincta refoventur. *Id.* *Paneg.* 18. Disciplinam eastrorum lapsem extinctamque refovit. Adde ibid. 69. *Vellej.* 1. 15. 1. Post bellum vires refoventæ magis, quam spargendæ. *Curt.* 4. 4. 21. Longa pace cuncta refovent. *Sueton.* *Cæs.* 35. Dehinc Scipionem ac Jubam reliquias partium in Africa refoventes devicit. *Tac.* 2. *Ann.* 47. Mittique ex senatu placuit, qui præsentem spectaret refoveretque. *Id.* 1. *Hist.* 31. Eos impensior cura Galba refovebat. *Gell.* 15. 2. in fin. Calefacto refovetque animo.

REFRACTARIOLUS, a, um, adject. ἀντιπαρῆς, deminut. refractarii. *Cic.* 2. *Att.* 1. Fuit mihi commodum, quod in eis orationibus, quæ Philippiæ nominantur, enituerat civis iste tuus (*Demosthenes*), et quod se ab hoc refractariolo judiciali dicendi genere abjunerat, ut ἀνευρετός τις, καὶ πολιτικῆς τοῦ δικαστηρίου; curare, ut meæ quoque essent orationes, quæ consularis nominarentur. h. e. contumaci, concertatorio, jurgiorum et rixæ pleno, quom adversario contra dicenti resistit, ejusque argumentatio contrariis rationibus, clamore, altercatione ac strepitu refringitur. Utitur autem deminutiva voce, quia comparat eum deliberativo dicendi genere, quod multo est gravius et augustius, quom sententia dicitur in senatu, aut ad populum verba sunt de republica. In hoc enim nulli sunt clamores, nulla altercatio, sed perpetua oratione, gravibus verbis sententiisque res agitur. Itaque præ hoc leve illud et quasi nugatorum est. Hinc *Id.* *Brut.* 83. 287. Thucydides hoc forense, concertatorium, judiciale non tractavit genus.

REFRACTARIUS, a, um, adject. οὐκ ὑποτακτικός, contumax, nimis suæ voluntati tenax, a refringendo, tamquam obstantis refringens nulloque claustrum se patienti coerceri. *Seneca Ep.* 73. Errare mihi videatur, qui existunt, philosophiæ fideles dedidos contumaces esse et refractarios et contemptores magistratum. *V. ENFRACTARIUS.*

REFRACTIO, ōis, f. 3. actus refringendi, rifrazione, ἀνακλασις. Boeth. de syllogism. categor. 2. p. 595. Syllogismi, qui κατὰ ἀνακλασιν vocantur, id est per refractionem quandam conversioneque propositionis, ut est: omne justum bonum est, omnis virtus iusta est, quoddam bonum virtus est. Per conversionem refractionemque dicitur, quoniam quod universaliter colligebatur conversum, particulariter collectum est.

REFRACTIVUS, a, um, adject. (refringo) qui a se ipsa patitur. Priscian. 17. p. 1093. Putsch. Et Graeci quidem composita invenerunt pronominā (Id est ἐμαυτοῦ, αὐτοῦ, ἐαυτοῦ), quibus utuntur, quando eadem persona in sese vel in suam, ut dictum est, possessionem facit aliquid, quae ἰδιοναδὴ vel ἀντανάκλαστα vocent, id est sui passa, vel a se patientia, sive refractiva, translativa a corporibus, quae in se refringuntur. et ibid. p. 1098. Quum enim translativa sunt vel refractiva, licet diversis uti numeris, ut etc.

REFRACTUS, a, um, particip. *V.* **REFRINGO**. **REFRACTUS**, us, m. 4. idem ac refractione. Hanc vocem habet Incert. Auct. in Analect. gramm. p. 437.

REFRENO. *V.* **REFRENO**.

REFRAGATIO, ōis, f. 3. opposizione, ἀντιμαχίαις, repugnantia. Augustin. Ep. 177. Si in re facillima curvam refragationem et nodos difficultatis posuissim. curvam dicit, et nodos memorat respiciens ad suffraginem in corpore animalium. Impp. Valentin. et Val. Cod. 11. 10. 1. Solidos veterum principum veneratiosa formatos ita tradi et suscipi ab eumentibus et distrahentibus, ut nihil omnino refragationis modo. Adda Symmach. Ep. 10. 50.

REFRAGATOR, ōis, m. 3. oppositor, contraditor, adversarius, ἀντιμαχοῦν, qui refragatur. Ascon. in initio expost. orat. in toga cand. Acerimi ac potentissimi fuerunt Ciceronis refragatores, quum petiti consulatum. Impp. Honor. et Theod. Constit. 11. a Sirmond. edit. Cui deinceps nultus impune refragator existat.

REFRAGATUS, a, um, particip. *V.* **REFRAGOR**.

REFRAGATUS, us, m. 4. idem ac refragatio. Lactant. ad Stat. 4. Theb. 468. Hæc signa aut testantur extorrum promissæ, si bona sint; aut, si contraria, refragatus. In editionibus perperam legitur refragantur.

REFRAGIUM, il, n. 2. idem ac refragatio. Ambros. in Psalm. 35. Luctando corona queritur, non reluctando; studio, non refragio comparando. Cf. oppositum suffragium.

REFRAGO, a, are, a. 1. antiquæ pro suffragor, teste Nonio p. 408. 9. *Mere.*, apud quem Sirenn. Multi populi, plurimæ conditiones dictatam omnibus animæ et studii refragabunt. Alii leg. suffragantur; Peter. Suffragaverunt.

REFRAGOR, ari, arius sum, ari, dep. 1. Particip. *Refragatus* II. — Refragor est idem atque adversor, obsto, oppugno, resisto potenti aliquid, cui suffragor contrarium est, ἀντιλέγω (It. opposui, resistere, contradidit; Fr. faire opposition, s'opposer à, combattre; Hisp. hacer oposición, oponerse, resistir, combatir; Germ. sich widersetzen, widerstreben; Angl. to oppose, resist, vote against, cross, thwart, gainsay).

I.) Proprie in re publica de his dicitur, qui candidato vel aliquid potenti adversantur. Cic. Mur. 23. 46. Illa lex petitioni tuæ refragata est. Id. 11. Phil. 9. 20. Sed da hoc quidem hactenus, ne refragari homini emicissim videat. Esi quis potest refragari non modo non potenti, verum etiam recusanti? Liv. 45. 40. Tantum pediti daturum fuisse credunt, et pro rata aliis, si aut non refragati bonori ejus fuissent, aut benigne, hæc ipsa summa nunctata, acclamassent. Vellej. 2. 40. 5. Para optumatum refragabatur, ne pro missa civitatibus persolverentur.

II.) Translate. Curt. 9. 5. 21. Sed ipse, scilicet gloriae suæ non refragatus, abfuisse se, missum in expeditionem, memorie tradidit. h. e. non suffragatus, non secundando. Quintil. 5. 7. 2. Tacita quædam cogitatio refragatur his omni- bus. Id. 10. 6. 4. Ut is, cui non refragatur in-

genium, acris studio adjutus tantum consequatur, ut etc. Plin. 2. Ep. 5. Sunt enim quædam adolescentium auribus danda, præsertim si materia non refragetur. Plin. alter 19. Hist. nat. 8. 38. 127. Quidam hanc tactucam eunuchion vocant, quoniam hæc maxime refragetur Veneri. *V.* **ASTYTIS** et **EUNUCHION**.

REFRENATIO, ōis, f. 3. refrenamento, κατασμός, actus refrenandi. Seneca 3. Ira 15. Ne cessas est ista refrenatio doloris.

REFRENATUS, a, um, particip. *V.* **REFRENO**. **REFRENO** et **REFRENO**, a, are, a. 1. (re et freno). De ratione scribendi *V.* **FRENUM**. — Particip. *Refrenatus* et *Refrenandus* II. — Refreno est idem ac freno, retraho et sisto, χαλινάγω (It. porre il freno, imbrigliare, frenare; Fr. retenir par le frein, arrêter; Hisp. refrenar, contener, reprimir, detener; Germ. mit dem Zügel zurückhalten, -ziehen; Angl. to restrain, curb, bridle, check, stay, keep or hold in, repress).

I.) Proprie. 1. Stricto sensu. Curt. 4. 16. 3. Refrenare equos iussu qui vehabantur, agmenque constitit. 2. Latiori sensu est cursum rei sicutus imminuere, sistere. Lucet. 6. 530. Et mora, quæ fluvios passim refrenat euntes. Ovid. Heroid. 6. 87. Illa refrenat aquas, obliquaque flumina sistit. Lucet. 2. 274. Nam tum materiam totius corporis omnem Perspicuum et nobis invitis ire raplque, donec eam refrenavit per membra voluntas.

II.) Translate est cohibere, comprimere, coercere, compescere, retinere, revocare, raffrenare, trattenere, moderare. Cic. 2. Divinat. 2. 4. Juventus his temporibus ita prolapsa est, ut omnium opibus refrenanda ac coercenda sit. Lucet. 2. 849. Et pereunt, neque ab exilio ree ulla refrenat. Id. 4. 1078. Blanda que refrenat morus admixta voluptas. Id. 5. 115. Religione refrenatus na forte rearis etc. Quintil. 3. proem. 27. Cursum dicendi refrenare. Cic. Cael. 31. 76. Magno ingenio adolescentes refrenandi potius a gloria, quam incitandi sunt. Id. 11. Phil. 2. 4. Impetum furientis colligavit, progressu aucti, a reditu refrenavit. Id. 5. Parod. 1. 33. Refrenare libidines, epereare voluptates, iracundiam tenere, coercere avaritiam. Horat. 3. Od. 24. 29. Indomitam licentiam.

REFRENUS, a, um, adject. refrenatus, freno tractatus. Inscript. apud Henzen. 7416. λ. (vol. III. Inscript. Orell.) ΕΛΤΑΜ. ΚΑΙΝΥΣ. ΚΥΕ. ΙΑΟΥΛΑΤ. REFRENO. EX. ΕΡΩ. Paulo ante ibid. hæc leguntur: ΤΕΜΠΛΑ ΚΥΟΥ ΙΤΑ ΒΙΣΕ. ΠΕΚΟΡ. ΠΑΡΥΑ. ΜΑΚΥΝΥΕ. ΙΝ. ΕΡΕΓΙΑ. ΣΥΚΚΥΣΥΣ. ΛΕΥΑ. ΣΟΝΙΡΕ. ΚΥΙ. ΣΥΡΚΙΤ. ΙΝ. ΑΥΡΑΒ. ΑΛΤΕΡΑ. ΔΥΜ. ΛΕΥΙΝ. ΛΙΒΡΑΤ. ΑΒ. ΑΥΡΕ. ΜΑΝΥΑ.

REFREQUENTO, a, are, a. 1. Sueton. Aug. 46. Italiam duodeviginti coloniarum numero deductarum ab se refrequentavit. h. e. rursus frequentem reddidit, quum bellis civilibus et proscriptionibus exhausta esset. Plerique alii rectius leg. frequentavit.

REFRICO, fricas, fricūl, fricātum, fricare, a. 1. (ra et frico). Part. *Refricatus* sub A. I. b. — Refricare est verbum A) Activum, et B) Neutrum. A) Activa est idem ac rursus, vel valde frico, fregora di nuovo, ἀναψάω.

I.) Proprie. — a) Generatim. Cato R. R. 87. Id omne ita facio, et refricato denuo. Sere. Sammon. c. 27. p. 67. retro ed. Ald. Atque oisi sugao refricat turgentia membra. — b) Speciatim de vulneribus, quæ plerumque fricando renovantur, et apud Cael. Aurel. 2. Thor. 13. extr. Btenim parve (motus) adjectione neque ulcera refricantur, et in assumptione virtus corporis excitatur. Cic. 12. Alt. 18. Quæ res forsitan sit refricatura vulnus meum. Sic id. 5. ibid. 15. Appli vulnura non refrico, sed apparent, nec oculi possunt. Id. 3. leg. Agr. 2. 4. Refricare obductum reipubli. cicetricem.

II.) Translate, metaphorâ sumptâ a vulneribus (*V.* sub I. b.), metaleptice ponitur pro renovare. Cic. Pis. 33. 82. Sic tuis sceleribus rei publicæ præterita fata refricabis? Id. Cael. 30. 71. Ut vetus illa fabula refricaretur. Id. 5. Fam.

17. a med. Refricare litteris desiderium ac dolorem. Id. 3. Phil. 7. 18. memoriam pulcherrimi facit. Id. Sull. 6. 19. Quum cædes, quum civium cruor, quum cinis patriæ versari ante oculos, etque animum memorie refricare cæperat, h. e. pungere, vellicare. Ovid. Remed. am. 729. Admonitu refricatur amor, rursusque novatum Scinditur. Apul. 4. Met. Refricare lamentationes. Cael. Aurel. 2. Thor. 13. a med. Præcavende atiam venæ: facile autem hæc passio refricatur. B) Neutorum more. Cic. 10. Att. 17. Crebro refricat lippitudo, non ille quidam perodiosa, sed tamen quæ impedit scriptionem meam. h. e. molestiam renovet.

REFRICTIO, ōis, f. 3. perfrictio. Gloss. Cyrill. Περὶ φρεσ. refrictio.

REFRICTUS, a, um, particip. *V.* **REFRIGERO**.

REFRIGEO, friges, frigūl et fricti, frictum, frigare, n. 2. Particip. *Refrictus*. — Refrigere est It. raffreddarsi; refrigerare. Veget. 3. Veterin. 4. ante med. Si bos indans in opere faciendo refrigit, Marcell. Empir. c. 36. p. 140. ed. Ald. Quod (serpyllum) oportet tamdiu coqui, quo usque ad olei mensuram liquor omnis veniat. Quum refrigererit, colatur diligenter. Id. c. 30. p. 132. Ut quum cocta fuerit, ad pondus supra scriptum veniat; et quum refrixerit, tolles etc. Cael. Aurel. 3. Acut. 17. extr. Tunc circumtextu luteolis vasculo et parum refricto etc. s. un po' raffreddato. Id. 1. Tard. 4. n. 68. Aut strepitum vel clamorem (ægrotañtes) audierint, aut vehementer refrixerint, vel igneis lacris usi fuerint. Scribon. Compos. 241. Cera et resina liqueunt; deludæ quum refrixerint; raduntur.

REFRIGERATIO, ōis, f. 3. 1. Generatim est actus refrigerandi, rinfrescamento, ἀναψύξις. Cic. Senec. 14. 46. Et refrigeratio miste, et vicissim aut sol aut ignis bibernus. Colum. 13. R. R. 1. 16. Umbrae arborum, fonticulorumque amenitatem vel ante refrigerationem ceptare. — In plur. num. Plin. Valerian. 1. 14. Ori elbom infusus oculis epiphoras curat, ei nredines mitigat, et refrigerationes præstat. 2. Speciatim in morbo est lavamen, dolorum cessatio. Veget. 5. Veter. 56. 1. Terram pedibus tundit dolore cogente; Intermissis horis refrigerationem sentit et requiem.

REFRIGERATORIUS, a, um, adject. rinfrescativo, refrigerante, ἀναψυκτικός, qui refrigerat. Plin. 25. Hist. nat. 13. 95. (151). Semli et foliis eleutæ refrigeratoria via. Id. 22. ibid. 25. 70. (145). Lens refrigeratoriæ naturæ. Pelagon. Veterin. 28. 12.; et Veget. 2. Veterin. 29. 2. Potio refrigeratorie. Veget. 5. ibid. 64. 8. Refrigeratoriæ pastillus. et Plin. Valerian. 3. 14. In palustribus lens nascitur refrigeratoria sine comparatione.

REFRIGERATRIX, icis, f. 3. quæ refrigerat. Plin. 19. Hist. nat. 9. 38. (127). Est quidem natura omnibus (lactucis) refrigeratrix. Sic Plin. Valerian. 4. 4. Non dubitant coriandrorum refrigeratrix potestates datur.

REFRIGERATUS, a, um, particip. *V.* **REFRIGERO**.

REFRIGERIUM, il, n. 2. (refrigero) refrigeratio, refrigerio.

I.) Proprie. Vulgat. interpr. Psalm. 65. 11. Transivimus per ignem et aquam: et eduxit nos in refrigerium.

II.) Translate est solatium, levamen, recreatio. Salvia. 3. Avar. 11. Dives ille in Evangelio guttam refrigerii impetrare non poterat. Adda Tertull. Apolog. 39. a med. at Virg. veland. 9.; et Oros. 5. 15.

REFRIGERO, a, are, a. 1. (re et frigo). Part. *Refrigeratus* sub A. I. et II. 1. et 2.; *Refrigerandus* sub A. II. 1.

A) Active. Refrigerare est rem calidam frigidam facere, frigus alluci vel inducere, ἀναψύχω (It. raffreddare; Fr. refroidir, rafraîchir; Hisp. refrigerar, refrescar, resfriar; Germ. wieder kält-, kühl machen, kühlen, abkühlen; Angl. to cool, chill, make cool or chill, refrigerate).

I.) Proprie. — 1.) Generatim. — Cum Ac-

bus. *Cic. 2. Nat. D. 9. 23.* Refrigerato et extincto calore, occidimus ipsi et extinguimur. *Id. Rosc. Com. 6. 17.* Ignis in aquam conjectus continuo restinguitur et refrigeratur. *Plin. 31. Hist. nat. 3. 23. (40).* Neronis inventum est decoquere equum, vitroque demissam in nives refrigerare. *Cic. 1. Nat. D. 10. 24.* Si mundus est Deus, Dei membra partim ardentia, partim refrigerata dicende sunt. *Cato R. R. 92.* Frumentum refrigeratum condito. *Plin. 13. Hist. nat. 1. 2. (13)* de unguento. Venillit in coquendo, donec desinat olere: rursus refrigeratum odorem suum capiti. *Id. 22. ibid. 21. 50. (56).* Refrigeratur panis. *et 34. ibid. 18. 50. (170).* Refrigeratum plumbum. *Varro 2. R. R. 2. 11.* Refrigerato aere vespertino. *rinfrascata. et Id. 1. ibid. 57. 3.* Grenaria sublimia faciunt, quæ non solum a laticibus per fenestras, sed etiam subitus a solo ventus refrigerare possit. *Colun. 12. R. R. 44. 3.* Dolliola nova in sole siccant: deinde quomodo in umbra refrigeraverunt etc. Sunt qui hoc loco neutrorum more et intransitive usurpari putant. — Absolute. *Cic. 2. Nat. D. 46. 119.* Stella Saturni refrigerat, Martis incendit. *V. alia infra. — 2.º)* Specialim, de his, quæ calorem æstusque in corpore minuunt. — Cum Accus. *Plin. 20. Hist. nat. 20. 81. (213).* Porcillaca menducata refrigerat intestina. *et ibid. 3. 8. (17).* Colocynthis recentes podagres refrigerat. — Absolute. *Cels. 2. 27.* Refrigerant olera, coriandrum, cucumis etc. *rinfrascano. et Varro apud Gell. 13. 30.* Vinum novum refrigerare, vetus calefacere. *Plin. 20. Hist. nat. 2. 6. (11).* Pepones refrigerant maxime in cibo. *Id. 23. ibid. 1. 27. (54).* Aceto summa vis est in refrigerando. — 3.º) Mediorum apud Græcos significatio. *Cic. Senect. 16. 67.* Callescere applicatione vel igni, aut vicissim umbris aquisve refrigerari. *ricreari, rinfrascari.*

II.) Translate. ¶ 1. Est vigorem minuire, reprimere, languescere facere. *Cic. 2. Ferr. 10. 31.* Defensa ac refrigerata accusatio. *Id. 3. Fam. 8.* Refrigerato jam levissimo aërmone provinctalium. *Quintil. ep. ad Tryphon.* Refrigerato inventionis amore. *Id. 5. 7. 26.* Testis brevi interlocutione patroni refutandus est, aut aliquo, si continget, urbane dicto refrigerandus. *Fellej. 2. 83. 2.* Plancus refrigeratus ab Antonio ob manifestarum rapinarum indicia, transfugit ad Cæsarem. *h. e.* frigore imminutæ benevolentia et dissolutæ amicitia percussus. *V. FRIGUS.* ¶ 2. De his, qui insuli, inepti, frigidi sunt in dicendo. *Martial. 3. 25.* Si temperari balneum cupis ferrens, Roga, lavetur, rhetoricum Sabineum: Neronianus in refrigerat thermes. *Suston. Vit. Lucani.* Siquidem ægre ferens, recitans se, subito, ac nulla nisi refrigerandi sui causa, Neronem recessisse. *h. e.* aliorum contemptui exponendi. *Cf. cumd. Claud. 41.* Historiam cum frequentis auditoris commississet, ægre perlegit, refrigeratus æpe a semetipso. *h. e.* culpa sua committit, ut frigide, seu minore cum studio audiretur. *V. integr. loc. et ejusd. loc. cit. in paragr. seq.* ¶ 3. Refrigerari alicui epud Tertull. ad Scapul. 4. a med. et *Anim. 51.* sub fin. est refrigeratum seu opem ferre.

B) Neutrorum more.

I.) Proprie. *Marcell. Empir. c. 20. p. 115.* ad. *Ald.* In unum permisce, et pone, ut conserveat, quod quum refrigeravit, facies pastillos. *Plin. Valerian. 1. 37.* Colligas in oleum, quam multes in ignem; — tolles eam, et, quum refrigeravit, iterum teres. *Sic Id. 3. 14.* Omnes species reliquas in cacabo resolves et agitas: quæ quum so miscuerint et refrigeraverint, supermitte etc. *Inscript. apud Henzen. (Inscript. Orell. vol. 3.) 7418.* M. VLPSE MAXIMA EQVES ROMANVS QVI ET LYPERCVS CVCVRRIT VIVS (h. e. huius) LOCVR REFRIGERAT. Præcedunt verba: In hoc tumultu jacet corpus exanimis (sic), cuius spiritus inter Deos receptus est.

II.) Translate. *Fulgat. vel. (ed. A. Maio) Genes. 18. 4.* Sumatur aqua, et laventur pedes ve-

stri, et refrigerate sub arborem, et sumam penem, et menducebitis, et postea transietis.

REFRIGESCENTIA, æ, f. 1. Idem quod refrigeratio. *Tertull. Anim. 43.* Sed nec omni refrigerescentiam admittam.

REFRIGESCO, gesci, ai, gescere, n. inchoat. 3. Particip. *Refrigescens II.* — Refrigerare est idem atque calore deposito frigidus fieri, ἀναψύχουσι (II. raffreddarsi; Fr. se refroidir, se rafraîchir; Hisp. refrigerarse, refrescarse, resfriarse; Germ. wieder kalt-, kühl werden, abkühlen, sich abkühlen; Angl. to grow cold, cool).

I.) Proprie. *Cato R. R. 105.* Ubi bullabit vinum, ignem subducito: ubi id vinum refrigerit, in dolium infundito. *Lucret. 4. 703.* Refrigerat enim cuncta adeo plaga per euras. *Ovid. 12. Met. 421.* parvo cor vulnere lassum Corpore cum toto, post tela educta, refrigit. *Colum. 2. R. R. 16. 2.* Refrigerescere agrum, qui non stercoretur: periri, si nimium stercoretur. *Aurel. Vict. Epit. 13.* Sudore (Nerva) correptus est; quo refrigerescens horror corporis nimius initia febril præbuit. *Cels. 4. 3.* Sanguis vel calecit vel refrigescit. *Veget. 4. Veterin. 12. 1.* Si boi ex languore aliquo ad maciem deductus est, eut sudens in opere faciendo refrigit. *Ita Schneid.; vulgati libri refriguit.*

II.) Translate est languescere, vigorem amittere, remissum fieri, cessare, raffreddarsi, rallentare il fervore. — a) De rebus et abstractis. *Ter. Adelph. 2. 2. 24.* Ubi illinc rediero, nihil est: refrigerit res. (*Plaut. Pæn. 4. 2. 92.* At enim nihil est, nisi, dum calet, hoc agitur. *Cic. Planc. 23. 55.* Crimen de nummis caluit re recenti: nunc in causa refrigit. *Id. 5. Phil. 11. 30.* Teretur interea tempus: belli apparatus refrigerescit. *Id. 9. Fam. 10. extr. et 15. ibid. 17.* Unum verso, ne hasta Cæsaris refrigerit. *Id. 1. Att. I.* Quum Romæ a iudicis forum refrigerit. *Quintil. 10. 7. 14.* Recentes rerum imageos continuo impeto feruntur, quæ nonnumquam mora still refrigerant. *Id. 4. 3. 2.* Dilatis diutius dicendi voluptatibus, oratio refrigerat. *Hieronym. 6. in Isaj. 14. 15.* Refrigerescens caritas. — b) De hominibus. *Cic. 3. ad Q. fr. 2. 3.* Memmius — Cæsaris adventu se speret futurum consul. Sed mirum in modum jacet. Domitius cum Messala certus esse videbatur. Scaurus refrigerat. *Sic Id. 4. Att. 18. med.* Corruerat alter, et plane, inquam, jacebat. Memmius autem, dirempta collisione invito Calvino, plene refrigerat.

REFRIGO, is, ere, a. 3. refrigerare, idem quod frigo, torreo. *Festus*, cujus verba *V. in REFRIVA.*

REFRINGO, fringis, frēgi, fractum, fringere, a. 3. (re et frango). Particip. *Refringens I. a.; Refractus I. a. et II.; Refringendus II.* — Refringere est idem atque effringere, perfringere, ἀναδάσσειν (II. rompere, fraccassare, spezzare; Fr. briser, ouvrir en forçant, enfoncer; Hisp. romper, quebrar, deshozar, abrir quebrando; Germ. zerbrechen, wider brechen, erbrechen, aufbrechen; Angl. to break, break open or off).

I.) Proprie. — a) Generalim. *Virg. 6. Æn. 210.* Corripit Æneas extemplo, avidusque refringit (ramum aureum). *et Stat. 4. Theb. 139.* de Centauro ruentis. silvas humeris et nitroque refringens Pectore. *Catull. 63. 86.* Refringere virgulta pede. *Colum. II. R. R. 2. 30.* glebam et resolvere in pulverem. *Plin. 8. Hist. nat. 15. 17. (41).* Leones, conditi in corporis vaginas ungulum mucrone, ne refringatur bebeteturve, logredi. — Sic Particip. *Refractus* apud *Zucret. 4. 440.* Quæ demersa liquore obsunt, refracta videntur Omnia converti. *Plin. 17. Hist. nat. II. 15. (76).* Ulmorum samara colligenda est, deinde biduo in umbra siccata, serenda, dense in refracto, terra super minutatim cribrata. *h. e.* in terra pastioeta, occata et resoluta. *Colum. 4. R. R. 33. I.* Castanea sabulonem horridum vel refractum tosum non respuit. — Refringi radius dicitur, quum valuti repercutitur, retro vel oblique reflectitur. *Plin. 2. Hist. nat. 59. 60. (150).* Radium solis immisum cavæ nubi, repulsa acie

in solem refringi. *si refrange.* — b) Præsertim quum aperiendi et aditum sibi parandi causa quiplem ruptum. *Plaut. Capt. 4. 4. 10.* Cellas refregit omnes reclusitque armarium. *Euv. 34. 44.* sub fin. Refringere carcerem. *Ennium* apud *Horat. 1. Sat. 4. 61.* et apud *Scrvium* ad *Virg. 7. Æn. 622.*; et *Ovid. 6. Met. 597.* portas. *Val. Flacc. 1. 595.* aditus et claustra. *Stat. 4. Silv. 6. 67.* Seu cleusam magna Babylona refrigerat hasta. *h. e.* expugnaverit.

II.) Translate. *Cic. Mur. 8. 17.* Quum ego claustra ista nobilitatis refrigissem, ut aditus ad consulem posthac non magis nobilitati, quam virtuti pateret. *Horat. 3. Od. 3. 26.* nec Priami domus Perjura pugnaces Achivos Hectoris ophbos refringit. *h. e.* retundit, imminuit, perdomat, frengit. *Sic Propert. 3. 2. 44.* et Teutonicas Roma refrigol opes. *et Nepos Lysand. 1.* Ut Atheniensium impotentem dominationem refringerent. *Euv. 5. 37.* Vim fortune ingruentem refringere. *Sic Cæs. 7. B. G. 56.* sub fin. Disposito equitatu, qui vim fluminis refringeret. *Plin. 3. Ep. 15.* ad fin. Confido, me non sic auribus duci, ut omnes aculei iudicii mei illarum delinimentis refringantur. *Id. 9. Ep. 26.* Laxendisse eloquentia frenos, nec angustissimo gyro ingeniorum impetus refringendos. *Quintil. 1. 3. 16.* Pudor refringit animum et abicit. *h. e.* quod ait *Plin. 4. Ep. 7.* Recta ingenia debilitat verecundia, perversa confirmat audacia. — Sic Particip. præter. *Cæli. Aurel. 3. Acut. 37.* ad fin. Multi enim largioribus cibus oppressi refracti sunt potius, quem resumpti. *Stat. 4. Silv. 5. 8.* Jam Zephyris Aquilo refractus. *h. e.* fractus, repulsus, rictus. *Plin. 2. Ep. 14.* Refractus pudoris et reverentia claustris. — Refringere verba apud *Stat. 2. Silv. I. 123.* est in puerilem blandumque modum formare.

REFRIVA Faba, quæ ex segete domum referebatur ad sacrificium: quæ referriva, a refero. *Festus* p. 277. 17. *Müll.* Refriva faba dicitur, ut ait *Cicilius*, quæ ad sacrificium referri solet domum ex segete auspicii causa, quasi revocent fruges, ut domum datantes revirtico ad rem divitiarum faciendam. *Ælius* dubitat, an ea sit, quæ prolata in segetem domum referetur, an quæ refrigeratur, quod est torreatur. Sed opinionem *Cicili* adjuvet, quod in sacrificiis publicis, quum pulse fabula Diis detur, nominetur refriva. *Hæc Fest. Plin. 18. Hist. nat. 12. 30. (119).* In eadem (faba) peculiaris religio. Nemque fabam utique e frugibus referre mos est auspicii cause, quæ ideo refriva appellatur. Utroque loco *alii* referiva leg. *Marin. Frat. Arv. p. 202.* ut obscura *Festi* verba datantes revirtico aliquantulum illustret, hæc offert *es Tab. Arv. 41. lin. 27.* Duo ad fruges petendas cum publicis discederent, et reversi dextre dederunt, leva receperunt, deinde ad alterutrum sibi reddiderunt. Ita revirtico idem fere esset ac revertendo. At *V. Müllerum* in *Suppl. Annot. p. 402*, qui aliter legendum putet.

REFRONDESCO, is, ere, n. inchoat. 3. rursus frondesco. *Sidon. Carm. 22. 46.* Sponte refrondescit per brachia rorrida palmas.

REFRONTO, as, are, a. 1. Gloss. *Idid.* Refrontat, recellit a fronte. scil. capillos. *V. Lucan. loc. cit. in REFUGUS.*

REFUGA, æ, adject. comm. gen. fugitivo, ἀνέμοπος, fugitivus vel fugitive, qui vel quæ aliorum dominium refugit. *Ulp. Dig. 48. 19. 8.* Refugæ ex opere metalli in metallum demanatur. *Macer ibid. 49. 16. 13.* Ejus singam, qui, quum in carcere esset, discesserit, in numero desertorum non computandum, quia custodiam refuga, non desertor militis est. Adde *Tertull. Habit. mul. 5.*

REFUGIO, fūgis, fugi, fūgere, 3. Prima syllaba produci etiam potest. *Lucret. 3. 69.* Refugisse volunt longe, longeqna recessu. *V. dicta in RE.* Hæc Forcellionis: at *Lachmann. leg.* Effugisse volunt longe, longeqna remosse. — Particip. *Refugiens* sub *A. I. a.* et *c. et II. 1. 2.*; *Refugiendus* sub *B. II.* — Refugere est *verbum A)* Neutrum; *et B)* Activum.

A) Neutrum refugio est idem ac ruru: fuß

fuga retrorsum me recipio, fugiendo recedo, ἀποφύγω (II. fuggire, rifuggire, ritirarsi; Fr. fuir en arrière, reculer en fuyant, s'enfuir, s'échapper, se retirer, s'éloigner; Hisp. huir hacia atrás, huirse, escaparse, retirarse, alejarse; Germ. zurückfliehen, fliehen, zurückweichen; Angl. to flee or fly away, flee or run back, recede, retire, retreat).

I.) Proprie. — a) De hominibus et brutis animantibus. Cæs. 3. B. C. 93. Qui ex acie refugerant milites, et animo perterriti etc. Id. 2. ibid. 34. Quorum primum impetum equiles hostium non tulerunt, sed admissis equis ad suos refugerunt, et 3. ibid. 24. Nostri veterani in portum refugiebant. Auct. B. G. 8. 36. Neminem ex caede refugisse in castra, qui de accepta clade nuntium perferret. Sueton. Aug. 18. a med. Per devios tramites refugiens. Cic. 7. Ferr. 38. 101. Reliqui Syracusas, classe amissa, refugerant. Virg. 7. Æn. 500. Saucius at quadrupes nota intra tecla refugit. — b) De rebus inanimis. Ennius apud Cic. 5. Fin. 11. 31. Refugit timido sanguis. Cic. 2. Nat. D. 47. 120. Vites a caulibus brassicisque, si propter sati sint, ut a pestiferis et nocentibus refugere dicuntur, nec eos ulla ex parte contingere. Curt. 9. 9. 26. Unda tantum redisset subito mare, quo pridie refugisset, — requirebant. — c) De locis, apud dicuntur refugere, quæ procul sita sunt, et veluti recedunt. Virg. 3. Æn. 536. refugitque a litore templum. Plin. 4. Hist. nat. 12. 24. (70). Pontus Euxinus longe refugientes occupat terras. Colum. 1. R. R. 5. 6. Nam præstat a mari longo polius intervallo, quam brevi (villas) refugisse.

II.) Translate. ¶ 1. Sæpe ponitur pro abhorre, abstinere, abstinere, astenersi, scansari. Virg. 2. Æn. 13. Quamquam animus meminisse horret, luctuque refugit. Cic. 14. Phil. 3. 9. Refugit animas, eaque dicere reformidat, quæ etc. Id. 12. All. 18. Refugio a te admonendo. Id. 2. Orat. 3. 10. Sive iudicio, sive pudore a dicendo et timiditate ingenna refugisti. Sueton. Gramm. 23. Qui eum in turba osculum sibi ingerentem, quamquam refugiens, devitare non posset. ¶ 2. Pro confugere, ricoverarsi fuggendo. Cic. Deiot. 11. 32. Quum esset productus, et locum fuisset, refugit ad legatos. Liv. 23. 47. in fin. Quum refugientem ad urbem Claudius sequeretur, Petron. Satyr. 118. Forensibus ministeriis exercituli, frequenter ad carminibus tranquillitatem, tamquam ad portum facilitorem, refugerunt.

B) Activum refugere est fugiendo devitare.

I.) Proprie. — a) De hominibus et brutis animalibus. Cic. Cæcin. 8. 22. Impetum armati Antiochi ceterorumque tela atque incursus refugit. Id. Rosc. Com. 15. 45. Quem ego si ferrem iudicem, refugere non deberet. Horat. 1. Od. 35. 34. Quid nos dura refugimus Ælas? Virg. 2. Æn. 379. Improbitum aapris veluti qui sentibus anguem Prescit humi nitens, trepidusque repente refugit Attilentem iras et cœcula colla tumentem. Id. 12. ibid. 753. de cervo. Mille fugit refugitque vias. — b) De rebus. Lucan. 2. 75. virum mora ipsa refugit. Ovid. 1. Met. 556. Oscula dat ligno: refugit tamen oscula lignum. Cf. Plin. 3. Hist. nat. 1. 9. 9. Iuxta quem Tader Iulius Morci refugit Scipionis regum. — c) Cum infinito. Ovid. 3. Amor. 6. 5. ad amnem. Parvus eras, memini: nec te transire refugi. nē tamen. et Horat. 1. Od. 1. 33. nec Polyhymnia Lesboum refugit tendere barbillon, non isdegnā.

II.) Translate est devitare, recusare, scansare, recusare. Asin. Follio apud Cic. 11. Fam. 31. 3. Nec periculum est ullum, quod pro libertate aut refugiam, aut deprecet. Sicut qui leg. defugiam. Horat. 2. Ep. 2. 170. Sed vocal usque suum, qua populus adsitā certis Limitibus vicina refugit Iurgia. Virg. 7. Æn. 618. Abstinent talin pater, avarusque refugit Fœda ministeria. Ovid. 7. Met. 93. Munera porrexit: Minos porrecta refugit. Id. Heroid. 14. 50. Castaque mandata dextra refugit opus. Colum. 2. R. R. 2. 7. Hic ager colono est pœnitendus ac tamquam

pestilens refugiendus. Justin. 38. 7. 10. Justitiae atque liberalitatis suæ nec ipsos milites quin experiantur testes refugere. h. e. recusare. Quintil. 9. 4. 31. Refugit teneram delicatamque modulandi voluptatem. Id. 4. 2. 43. Sunt hæc villa refugienda. Adde eum. Id. 5. 6. — Colum. 12. R. R. 52. 8. Et si qua sunt alia, quæ nunc memoriam meam refugiunt. mi sfuggono dalla memoria.

REFUGISCO, is, ere, a. 3. idem ac refugio. Comodian. Instruct. 23. Paratus ad epulas et refugiscere præcepta.

REFUGIUM, II, n. 2. perfrugium, locus, ad quem confugiunt, ἀσφάλεια, refugio, ricovero.

I.) Proprie. — a) Abstracte. Frontin. 1. Strateg. 11. enr. Fabius Maximus virilius, ne qua fiducia navium, ad quas refugium erat, minus constanter pugnaret exercitus, incendi eas — jussit. Justin. 11. 4. 9. Portas refugis profugorum aperuere. — b) Concreto, uti ajunt, sensu, h. e. de loco, ad quem quis confugit. Liv. 9. 37. Ad castra, ad eives diversi (qui fugati erant) tendebant. Silvas tulius dedere refugium: nam castra in campis sita eodem die capiuntur. Justin. 2. 6. 11. Superfuerunt (diluvio), quos refugia montium receperunt. Frontin. 1. Strateg. 3. extr. Subjecti ditioni suæ hostes, quorum refugia nudaverat. Ulp. Dig. 11. 3. 1. Abscondendi causa refugium servo præstare vel in suo agro vel in alieno loco edificare. — Speciatim refugia sunt loca domus abditiora et penitiora in quæ imminente vi majore vel hostium, vel incendi, se bonaque sua refugendi hostium impetus, vel incendi causa palerfamilia conjicere solet. Illiusmodi loca aperire et pervia facere usufructuario non licet. Ulp. Dig. 7. 1. 13. a med. Vel aditus posticasque vertere, vel refugia aperire.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ sumptâ a superiori paragr. Cic. 2. Off. 8. 26. Regum, populum, nationum portus erat et refugium senatus. Sueton. Tib. 35. Eos omnes, ne quod refugium in tali fraude cuicumque esset, eisilio affecit. Justin. 14. 2. 8. Eumenes — suppliciter singulos alloqui, nunc comminationes suos, nunc patronos appellans, — nunc refugia salutis suæ et unica præsidia. ¶ 2. Significat redimensionem, et opponitur transfugio apud Claud. Mamert. 3. Stat. an. 15. Si laxi nostra promior et vero gravior, non pigeat, neque pudeat a transfugio refugium facere, et a falsitate sub veritate cedere.

REFUGO, as, are, a. 1. fugare, retrorsum fugare. Hieronym. Exposit. in Ep. ad Philemon. Et asserere, a se refugari Spiritum Sanctum, si corpusculi paullisper necessitatibus serviamus.

REFUGUS, a, um, adject. chi si ritira fuggendo, fuggitivo, ἀποφύγιον, fugiendo recedens, se fuga subducens. — a) Adjective. Ovid. 10. Met. 42. et Heroid. 18. 182. nec Tantalus undam Caplarit refugam. Plin. Paneg. 30. a med. Nilus non placido se mollique lapsu refugum abstulit. h. e. quum post inundationem in alveum suum resueret. Lucan. 1. 410. quum fonditur ingens Oceanus, vel quum refugis se fluctibus eufert. Val. Flacc. 3. 587. velut refugi quem contigit improba Mauri læcca, sanguineus vasto leo murmure fertur. h. e. qui statim atque ictum tulit, refugit. Id. 4. 41. Corpus habet somno, refugaque eludilur umbra. h. e. quæ, dum ille amplexu conatur, se subtrahit. Id. 1. 579. Litore Trinacrio, refugique a parvis Pelori. h. e. qui procul navigantibus vicinior videtur, quam vera est: prope autem accedentibus recedere videtur; tam longe in mari apparet. Lucan. 10. 432. refugosque gereos a fronte capillos. h. e. a fronte reñeros et retrorsum reñeros. Prudent. 11. rapti crif. 102. via refugæ cornipedum. h. e. in contrarium euntes. — b) Substantivorum more. Tac. 13. Ann. 40. Ut instantibus cominus resisterent, refugos non sequerentur. Id. 3. Hist. 61. Quidam in castra refugi caucula formidine implebant.

REFULCIO, is, ire, a. 4. Iterum fulcio. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantummodo in Not. Tir. p. 117.

REFULGENTIA, æ, f. 1. splendor, fulgor. Ap. put. Florid. n. 18. Lacunarium refulgentia.

REFULGRO, ges, si, gere, n. 2. (re et fulgeo). Particip. Refulgens I. — Refulgeo est idem ac fulgorem remitto, resplendo, ἀπολάμπω (II. resplendere, brillare; Fr. briller, luir, resplendir; Hisp. brillar, resplender, relucir; Germ. zurückglänzen, strahlen, erglänzen, wiederstrahlen; Angl. to reflect a shining brightness, be resplendent, shine bright, glitter).

I.) Proprie. Virg. 8. Æn. 623. quum cœcula nubes Solis inardescit radiis longeque refulget. Plin. 9. Hist. nat. 39. 62. (135). Nigricans aspectu, idemque suspecta refulgens. Id. 37. ibid. 7. 25. (92). Carbunculi masculi actius, feminae languidius refulgentes. Virg. 1. Æn. 406. roses cervica refulsit, et 2. ibid. 590. et pura per noclem in luce refulsit. Horat. 2. Od. 12. 27. quorum (Castorum) simul alba nautis Stella refulsit etc. Ovid. 2. Art. am. 721. oculos tremulo fulgore micantes. Ut sol a liquida sæpe refulget aqua. Liv. 8. 10. Ubi Iriarii consurrexerunt integri, refugentibus armis etc. Virg. 9. Æn. 373. El galea Rurialum sublustri noctis in umbra Prodidit immemorem, radiisque adversa refulsit. Sil. It. 9. 189. Strage virum mersus Trebia est, atque ora sepulgo Lydia Flaminio premilur, lateque refugent Ossibus ac nullo sulcantur vomere campi. Pallad. 4. R. R. 10. 14. Ubi æstas refulserit. h. e. apparuerit, advenit.

II.) Translate. Propert. 3. 18. 8. Splendidaque a docto fame refulget avo. Pers. prol. 12. si dolosi spes refulerit nummi. h. e. spes apparuerit lucri et pecuniar. Felleg. 2. 103. 5. Tum refulsit certa spes liberorum parentibus. Plin. 35. Hist. nat. 9. 36. (50). Festinans ad lumina artis (picturæ), in quibus primis refulsit Apollodorus.

REFULGERAT, abat, are, impers. Iterum fulgerat seu fulgurat. Vox a Lexico expungenda; legitur enim solummodo in Not. Tir. p. 118.

REFUNDO, fundis, fudi, fuso, fundere, a. 3. (re et fundo, is). Particip. Refundens et Refusus I. a.; Refusus II. 1. — Refundo est idem ac rursus, aut vicissim fundo, regeo, ἀναχέω (II. rifondere, spargere di nuovo; Fr. verser, reverser, jeter, laisser s'écouler, faire écouler, épancher, répandre, vider; Hisp. revolver, rebasar, derramar, aciar, esparcir; Germ. zurückgießen, — schütten, wiedergießen, — sich ergießen lassen; Angl. to pour back or again, refund).

I.) Proprie. — a) De liquidis. Cic. 2. Nat. D. 46. 118. (et Lucan. 10. 238.). Stellæ aquarum vaporibus aluntur, quibus allæ renovatæque, refundunt eodem, et rursum trabunt indidem. Ovid. 11. Met. 488. Egerit hic Naclis (e navi), aquorque refundit in æquor. Seneca Hippol. 1030. Fluctus refundens ora physeter capax. Lucan. 2. 617. Porlus erat, si non violentos insula Coros Exciperet saxa, lassasque refunderet undas. h. e. repelleret. Virg. 7. Æn. 590. de scopulo. spumea circum Sara frequent, laterique illusa refundit alga. Plin. 2. Hist. nat. 104. 104. (223). Luna glaciem refundit. h. e. concretam glaciem aquam rursus fundit et solvit. Cels. 7. 16. Si angustius vulvus est, quam ut intestina commode refundantur, incidendum est. — Sic Particip. præter. pass. Virg. 1. Æn. 119. Emissamque hlemem sensil Neptunus, et imis Stagna refusa radis. h. e. aquas, quæ sunt in imo mari, excitatas et effusas toto æquore. Id. 6. ibid. 107. tenebrosa palus Achæronæ refluxo. Lucan. 8. 797. de Pompejo. situs est, qua terie extrema refluxo Pendet in Oceano. h. e. in extremo litore, quod mari inundante superfunditur. Ovid. 11. Met. 637. Tum lecto incumbens, Delu super ora refluxo, Hæc ait. — b) Poetica de aliis rebus. Val. Flacc. 5. 255. anguis spiris nemus omne refluxis Implicuit. h. e. effusus, expansus insar aquæ exundantis. Alii leg. reflexis. Lucan. 8. 103. sic fala, iterumque refluxa Conjuga in gremium. h. e. se reclinant. Sic Claudian. Epithal. Honor. pref. 5. Præ-

heretque Jovi communia pocula Chiron, Molli-
ter obliqua parva refusus equi. *Sil. It.* 13. 322.
Campi in spatium immensum refusi. *h. e.* pa-
tentes in morem equoitis.

II.) Translate. ¶ 1. Est reddere, restituere,
rendere. *Plin. Paneg.* 31. Refudimus Nilo sua
copias: recepit frumenta, quæ miserat. *Valerian.*
Imp. in quadam epist. apud Trebell. Claud.
14. Huic dabis loricae unam, quam refundat,
coccum, quem refundat, unum mulionem, quem
refundat, unum etc. *Ulp. Dig.* 12. 4. 5. ad fin.
Consequens eat, ut dicamus, eum refundere quod
accepit. *Id. ibid.* 18. 2. 6. Fructus venditori re-
fundere. et *ibid.* 19. 5. 5. ad fin. invicem im-
pensas. *Id. ibid.* 15. 1. 9. ad fin. Ut caveat, re-
funditur se, si quid præstiterit dominus. *Id. rim-*
borsare. ¶ 2. Item effundere, profundere. *Claudian.*
B. Gild. 162. distans ibidem Inter se
vidis clactas: quodcumque profunda Traxit avari-
tiam, luan peiore refundit. ¶ 3. Item respuere,
abjicere. *Id.* 1. in *Eutrop.* 91. quom certa
refundit Canities. *h. e.* quæ utpote capillis rara
ruals reliqua possit certa delibenter. *Est qui legi-*
git refutat. ¶ 4. Item transferre. *Spartian.*
Hadrian. 9. a *med.* Quorum quidem necem in
Tatiiani consilia refundebat. *ascribeva.*

REFUNGOR, gēris, gi, dep. 3. perfungor.
Gloss. Cyrill. Ἀπολειουργώ, refungor.

REFUSCATUS, a, um, particip. ab inusit. re-
fusco, contra fusco. *Cassiod.* *Complex.* *Apocal.*
12. Luna sanguine oculo refuscata est.

REFUSE, adverb. refundendo, regerendo. *Co-*
lum. 4. *Il. R.* 1. 3. Nam semper in plano ra-
fusius egesta humus tumidior est, quam gradus
soli cudi. *Pontedera in Op. post. T.* 2. p. 163.
probathe *Schneidero*, legit ex MS in plano re-
fusius ex egesta humo tumidior etc.

REFUSIO, ōnis, f. 3. actus refundendi.

I.) Propria. *Macrob.* 1. *Saturn.* 21. in fin.
Aquarius ipsam vim solis ostendit. Unde enim
imber cadet in terras, nisi solis calor ad su-
pera traheret humorem, cujus refusio pluvialis
est copia 7.

II.) Translate. *Impp. Honor. et Theodos.*
Cod. Theod. 12. 1. 185. (a. 420.). Semel secu-
ritatem de refusione munerum emissam ab alio
proconsule non liceat refricari. *h. e.* de solu-
tione tributum.

REFUSORUS, a, um, adject. *Refusoriae* li-
teræ dicuntur a *Sidon.* 9. *Ep.* 10. quibus al-
quid remittitur.

REFUSUS, a, um, particip. *V. REFUNDO.*

REFUTABILIS, e, adject. rejiciendus. *Ambros.*
in Luc. 8. 18. Relinquitur autem seminator zi-
zanthorum, ex quibus refutabilis similago con-
dicitur.

REFUTATIO, ōnis, f. 3. confutazione, δια-
λογος, ἀπολογία, actus refutandi, confutatio. *Cic.*
Topic. 25. 93. Refutatio autem accusationis, in
qua est depulso criminis, quæ Græce ἀπολογία di-
citur, Latine appellatur status, in quo primum
insistit quasi ad repugnandum congressa defen-
sion. *Quintil.* 4. 3. 15. Refutatio maledictorum.
Adde eund. 5. 13. 1. et 8.

REFUTATOR, ōris, m. 3. qui refutat. *Arnob.*
1. 32. Refutator incredulus.

REFUTATORIA, ōrum, n. plur. 2. *V. voc.*
seq. in fin.

REFUTATORIUS, a, um, adject. ad refutan-
dum pertinens. *Imp. Constantin.* *Cod.* 7. 61.
1. in fin. Refutatoria preces offerre. *Adde ibid.*
62. 18. — Hinc

Refutatoria, ōrum, n. plur. 2. absolute, sub-
stantivorum more, sunt scripta ad refutandum
pertinentia. *Symmach.* 1. *Ep.* 31. Lectis gestis
ac refutatoria coherere.

REFUTATUS, a, um, *V. REFUTO.*

REFUTATUS, us, m. 4. refutatus. In sœta
casu sing. *Lucret.* 3. 525. Anticipaque refutato
convincere falsum.

REFUTO, as, avi, atum, are, a. 1. Ratione
habita stym, alii deducunt a *re* et *futo* argui;
alii volunt esse a *refutus* pro *refusus*, quod a
refundo: *V. CONFUTO.* — Particip. *Refutatus*
II. 1. et 2.; *Refutaturus II.* 1.; *Refutandus I.*

et *II.* 2. — Refutare est. repellere, reprimere,
refutare, ricacciare indietro, reprimere.

I.) Propria. *Cic. Prov. cons.* 13. 32. Semper
illas nationes nostri Imperatores refutandas potius
bello, quam lacerandas putaverunt. stare sulla
difensiva, piuttosto che sull'offensiva.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim est non ad-
mittere, negare, respuere, improbare, rifiutare,
rigettare, disapprovare. *Sall. fragm.* apud *Ser-*
vium ad *Virg.* 4. G. 218. Sa regibus devotent
at post eos vitam refutant. *rifutano di vivere*,
nolunt iis asse superstities. *Cic. Rabir. Post.* 16.
44. Quom bonitatem non modo non aspernari
ac refutari, sed complecti etiam et augere de-
bellis. *Id.* 2. *Tusc.* 23. 55. In primisque refuta-
tur ac rejiciatur Philoctetæ ille clamor. *Id.*
Harusp. resp. 4. 7. Si in me impetum facere
conabitur, resistam et ejus conatum refutabo.
Crassus apud *Cic.* 3. *Orat.* 1. 4. Hæc tibi est
excidenda lingua; qua vai evulsa, spiritus ipsi
libidinem tuam libertas mea refutabit. *Val.*
Flacc. 6. 123. ubi jam vires aliæ, notosque re-
futatur Arcus, et inceptus jam lancea tenet he-
riles. *Solin.* 22. ante *med.* Nummum refutant:
dant res et accipiunt. *Capitolin.* *Antonin.* 5.
Circensibus natali aucto dicat non respuat, aliis
bonoribus refutatis. *Arnob.* 4. 16. Arrogantiam
refutaturus. — Quod est apud *Virg.* 12. *Æn.*
41. ad mortem si te (Fors dicta refutet) Prodi-
derim etc. dictum est, ut absit omen, *Dei aver-*
runcant, omen averant et bujiamodi. ¶ 2.
Speciatim refuto est idem ac dicendo confuto,
refellere, redarguere, confutare, convincere, *ἐξελί-*
γω. — a) Sapissime cum *Accus. Lucret.* 2.
867. nequa id manifesta refutatur. Nec contra
pugnant, in promptu cognita quæ eunt. *mostra-*
no che sia falso. Sic *Id.* 2. 244. nunc fingero
motus Obliquos videamus et id res vasa refutet.
Cic. Vatini. 1. 1. Nemo te ita refutandum, ut
gravem adversarium, arbitrabatur. *Id. pro leg.*
Mamil. 17. 52. Obsolevit jam ista oratio, re
multo magis, quam verbis, refutata. *Id.* 2. *Orat.*
19. 80. Nostra confirmare argumentis ac ra-
tionibus, deinde contraria refutare. *Id. Fonteij.*
1. 1. Pius laboris conamo in poscendis testi-
bus, quam ceteri defensores in refutandis. et
ibid. 16. 35. Sceleratorum perjuris testimoniis
ac laudationibus suis refutatur. *Id. Harusp. resp.*
13. 3. Refutata maledicta improborum homi-
num. *Sueton.* *Aug.* 71. Vitæ castitate infamiam
impudicitiae ac criminibus et maledictis refuta-
re. *Liv.* 2. 52. sub fin. Non tribunos modo, sed
plebem orationes feroci refutando. riprendendo,
sgridando. — b) Cum infinito. *Lucret.* 3. 350.
si quis corpus sentire refutat etc.

REGALES, ūm, m. 3. et

REGALIA, ūm, n. 3. *V. REGALIS* in fin.

REGALIOLUS, i, m. 2. *V. REGAVIOLUS.*

REGALIS, e, adject. (rex). Comp. *Regalior*

et Sup. *Regalissimus* sub a. — Regalia est ad
regem pertinens, rege dignus, regificus, regius,
βασιλικός (It. da re, regale o regale, regio; Fr.
de roi, royal; Hap. real, regio; Germ. z. Kö-
nige gehörig, königlich; Angl. of or belonging
to a king, like or becoming a king kingly, ro-
yal, regal, princely). — a) Generatim. *Nu-*
vius apud *Non.* p. 322. 33. Merc. Vos qui re-
galla corporis custoditis agilis, ite etc. *Horat.*
4. *Od.* 9. 16. Regalis cultus. *Seneca Oedip.* 835.
Regale genus. *Cic.* 2. *de Rep.* (edente *A. Maio*)
12. ad fin. Nostri illi etiam tum agrestes vide-
runt, virtutem et sapientiam regalem, non pro-
geniem queri oportere. *Id. Harusp. resp.* 25.
54. Regalis potestas. *Virg.* 1. *Æn.* 641. domus
regali splendida lux et *ibid.* 690. Regalis men-
sa. *Id.* 7. *ibid.* 75. Regales comæ. scil. Lavinia
regis filia. *Propert.* 3. 13. 24. Regales manicae.
h. e. quæ regalis personæ manus vincunt. *Val.*
Flacc. 1. 820. regalia jussa. *Seneca Med.* 463.
Regalis ira. *Liv.* 27. 19. animus. *Plin.* 13. *Hist.*
nat. 2. 2. (18). Regala argentum. scil. quo tunc
reges. *Id.* 10. *ibid.* 63. 83. (172). Regalis pal-
ma. *h. e.* rege digna, excellens, nobilis. *Id.* 36.
ibid. 15. 24. (110). Regalia impendia. *h. e.* magni-
fica, et qualia reges facere solent. *Cic.* 1. *Off.* 12.

38. Regalis sane at digna *Æacidarum* gente sen-
tentia. *Id. Senect.* 17. 59. Nihil tam regale vide-
ri, quam studium agri colendi. *Plaut. Capt.* 4.
2. 45. Non ego nunc parasitus sum, sed regum
rex regiorum: tantus ventri comestus meo adest
in portu cibum. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.*
(edente *A. Maio*) 2. 33. Regalissimum munus. —
b) Speciatim. *Regale carmen*, quo regum facta ca-
nuntur: cujusmodi est tragicum. *Ovid.* 2. *Trist.*
553. Et dedimus tragica scriptum regala cothurni-
nis. *Id.* 4. *Pont.* 16. 9. Quibus dedit Latio cer-
men regale, *Severus.* — c) *Regalia fulmina*,
quorum vi tangitur vel comitum, vel principa-
lia urbis libera loca: quorum significatio re-
gnum civitatis minatur. *Seneca 2. Quæst. nat.*
49. ex *Cæcina.* — d) *Regalia exta*, inquit *Fes-*
tus p. 269. 27. *Müll.*, appellantur, quæ poten-
tibus insperatum honorem pollicentur, privatis
et humilioribus hereditates, filio familiæ domi-
nationem. — Hinc

Regales, ūm, m. 3. absolute, substantivorum
more, ¶ 1. Aliquando dicti sunt regum filii et
agnati, *principi reali*, n. *del sangue*, βασιλικοί,
ut *Vel. Grammaticus* apud *Putsch.* p. 2205.
docet. *Ammian.* 16. 12. 26. Reges numero quin-
que regalesque decem et optimatum series ma-
gna. *Impp. Valentinian. et Valens Cod. Theod.*
7. 1. 9. Nequa regalibus, neque legatis sua mi-
lites jumenta suppedient. ¶ 2. *Regales* etiam
fuerunt, qui Formis ordinem quemdam consti-
tuebant; cur vero ita fuerint dicti, omnino in-
certum. *Inscript.* Formiana abbas paucis annis
effossa, apud *Orell. Coll. Inscr. Lat.* n. 3884.
L. VARRONIO L. F. PAL. CAPITONI ACRIBAS AEDILIC.
ACCENSO VELATO IL VIRO QVINQUE. CVRATORI AQVA-
RYM PATRONO COLONIAM ORDO REGALIVM QVORVM
HONORE CONTENTVS SYA PECTN. POSVIT. L. D. D. N.
Ceterum *G. Grossi* in *Biblioth. analit. Napol.*
ann. 1814. April. p. 57. patet, *Regales* fuisse
appellatos incolae alicujus oppidi, quom hodieque
locus quidam septem circiter ab urbe Formis
millib. pass. nuncupetur *Regali*, ibique plures ve-
terum ædificiorum reliquæ inventæ fuerint.

Regalia, ūm, n. 3. absolute, substantivorum
more,

I.) Propria. ¶ 1. Sunt res rege dignæ. *Cas-*
siod. 5. *Varian.* 44. Fedimus utrique regalia.
¶ 2. Item palatium regie. *Cassiod.* 9. *Hist.*
Eccl. 30. Theodosius desens ad regalia remea-
vit. et 11. *ibid.* 17. Nec aliter quam monaste-
rium regalia videbantur.

II.) Translate. *Cæli. Aurel.* 1. *Acut.* 8. Præ-
noscentes animæ regalia in capite constituta. *h.*
e. animæ nobilia, excellentia, magnifica.

REGALIS, adverb. comp. *V. voc.* seq. in fin.

REGALITER, adverb. regalmente, da re, βα-

σιλικώς, regum more, idest — a) Splendide,

munda. *Liv.* 42. 51. Sacrificio regaliter con-

fecto. — b) Impetiose, auperbe, tyrannice, pro

imperio. *Ovid.* 2. *Met.* 397. precibusque minas

regaliter addit. *Ammian.* 29. 1. 18. Sed inex-

piabilia illud erit, quod regaliter turgidus (*Va-*

lens), pari sodemque jure, — nocentes innocen-

tesque malignis Insecutione — perurgebat. *Id.* 30.

1. 4. Idem Para regaliter vocatus at apud Tar-

sum Cilicis obsequiorum specia custoditus. —

Compar. *Regaliter* legitur apud *Jul. Valer. A-*

lex. Ort. 7. Postea vero regaliter et competen-

tius initiabatur.

REGAMMANS, antis, particip. ab inusit. re-

gammo, duplicis garram figuram representans,

ut *Regammans limes* apud *Aggen. in Frontin.*

p. 62. *Goes.* et *Regammans linea* apud *Auct.*

de limit. p. 254. *V. GAMMA* et *GAMMIATUS.*

REGAVIOLUS, i, m. 2. *regavios*, *regavios*, avis

exigua, quæ aliter dicitur res avium; truchilus.

Alii putant esse galgulum, quæ avis Græce di-

citur *ἰκτερος*, a colore. *Sueton. Cæs.* 81. Pridie

autem eadem Idus arem regaviolum, cum lau-

reo ramo Pompejanæ curia se inferentem, ro-

lucras varli generis a proximo namore prosecu-

tæ, ibidem discerpserunt. *V. TROCHILUS.* Ce-

terum recentiores nonnulli leg. regaliolum.

REGLATIO, ōnis, f. 3. didiciamento, actus

regelandi. *Aggen. in Frontin.* p. 57. *Goes.* Gallia

togata immodicas Alpium nives la mare transmittit, et subitaneum regelationum repentinas inundationes patitur. *Id. ibid.* p. 70. Subitarum regelationum repentina inundatione patitur injurias.

REGELATUS, a, um. *V. voc. seq.*

REGĒLO, as, avi, ātum, are, a. 1. (re et gelo). Particip. *Regelatus* A. I. — Regelo. *A*) Est idem ac gelu resolvo, ἀπορυσσάλλω (II. disghiacciare; Fr. faire dégeler, rechauffer; Hisp. deshelar; Germ. wieder aufthauen, erwärmen; Angl. to thaw).

I.) Proprie. *Colum.* 1. *R. R.* 5. 8. Aedificii solum malum regeleri orto poterit. *Id.* 10. *ibid.* 77. Post ubi Alpbæ torpentia frigora brumæ Candidus aprica Zephyrus regelaverit auræ. *Martial.* 3. 93. Quum bruma meam sit tibi per Augustum, Regelare nec te pestilentia possit. h. e. quum adeo frigeas, ut ne pestilentia quidem, ardentissimus morbus, liberare te queat a frigore. — Sic Particip. *Regelatus* est gelu solutus, mollitus, tepefactus. *Martial.* 11. 8. Succina virginea quod regelare manu subaudi olent. *Sic Id.* 5. 37. Quod succinaorum rapta de manu glæba. Adde eund. 9. 14. Nempe succina manu tractata, odoratiora sunt. Alii perperam leg. regelata: quod quid sit, non facile dixeris. — Absolute. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 7. Itaque dum hæ (vites) regelare sinuntur etc. h. e. regelare se. At *Schneiderus Pontederam sequutus legit*: dum hæ regelare siceantur.

II.) Translate. *Seneca Ep.* 67. Jam ætas mea contenta est suo frigore: vix medis regelatur ætate.

B) Regelare est etiam refrigerare, rinfrescare. *Varro* 1. *R. R.* 57. 3. Granaria sublimia faciunt, quæ non solum a lateribus per fenestras, sed etiam sublimia solo ventus regelare possit. Quod *Plin.* aliis verbis sic tradit, 18. *Hist. nat.* 30. 73. (302). Alibi suspendunt granaria ligæa columinis, et perferri undique melius atque etiam a fundo.

REGĒMO, is, ere, n. 3. Ingemo, gemitum reddo. *Stat.* 5. *Theb.* 389. dat opera fragorem Plin. et abjunctis regemunt tabulata cavernis. *Id.* 8. *ibid.* 17. Tunc regemunt pigrique tacus ustæque patulas.

REGENDARIUS, ii, m. 2. qui est a regestia, et scripta regelli, seu in codicem refert. *Cassiod.* 11. *Varior.* 29. Hæc est, quod Charterium regendarum totum feliciter obliare cenemus, ut spe futuri proventus avidus prætorianis possit inherere laboribus.

REGENERATIO, ōnis, f. 3. nova generatio, ἀναγεννησις, rigenerazione.

I.) Proprie. *Augustin.* 20. *Civ. D.* 5. Mortuorum resurrectionem nomine voluit regenerationis intelligi. *Id.* 15. *ibid.* 16. § 3. Terrena civitas generationis tantummodo, cælestis autem regenerationis opus habet, ut noxam generationem evadat. Adde *Augustin. interpr. Math.* 19. 28.

II.) Translate. *Augustin.* 22. *Civ. D.* 8. § 5. Lavacrum regenerationis. h. e. baptismus. Cf. *Augustin. interpr. ad Tit.* 3. 5. Rursus *Augustin.* loc. cit. Fons regenerationis. la fonte battesimale.

REGENERATUS, a, um. *V. voc. seq.*

REGENERO, as, avi, ātum, are, a. 1. (re et genero). Particip. *Regeneratus* II. — Regenero est idem atque iterum genero, ἀναγεννάω, rigenerare, riproducere.

I.) Proprie. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 11. 10. (50). Signa quedam nævosque et cicatrices etiam regenerari, et *ibid.* 12. 10. (51). Qui adulterio Athiopis nata matre, noli a ceteris colore differentia, ipsa avum regeravit Athiopem. h. e. avo similis fuit: avi colorem in se retulit. *Id.* 12. *ibid.* 4. 5. (12). Sed ex ea primum in ipsa Creta platani salæ regeraverunt vitium. h. e. rursus retulere vitium amittendi hinc folia. Adde eund. 13. *ibid.* 22. 28. (145).

II.) Translate. *Cassiod.* *Complex.* 1. *Timoth.* 1. Timotheum diceas filium fidei suæ, quem sanctæ Ecclesiæ consolat regeneratum. *Isid.* 15. *Orig.* 4. Fons in delubris locus regeneratum est. il fonte battesimale.

REGENS, entis. *V. REGO* in fin.

REGERMINATIO, ōnis, f. 3. ἀναβλαστήσις, actus regerminandi. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 20. 34. (147). Castanea regerminelione cadua vel salica lætior. Adde eund. 19. *ibid.* 7. 36. (122).

REGERMINO, as, are, n. 1. germogliare di nuovo, ἀναβλαστάνω, iterum germino. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 33. 60. (142). Et in Anaria succisa (cupressus) regerminat. *Id.* 19. *ibid.* 7. 36. (122). Causæ rectio fere quidem omnia regerminat.

REGERO, gēris, gessi, gestum, gēre, a. 3. (re et gero). Particip. *Regerens* I. 3.; *Regesalus* I. 1., 2., 3., 4., 5., et ia fin.; *Regerendus* I. 4. — Regero est idem ac retro gero seu porto, refero, ἀναχωρίζω (II. portare indietro, riportare; Fr. porter ou placer en arrière; Hisp. llevar ó traer ó poner hacia atrás; Germ. zurücktragen, - bringen, - werfen, - schaffen; Angl. to bear or carry bak).

I.) Proprie. § 1. Est, ut diximus, retro gero seu portare, referre. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 4. 3. (30). Ia Syracusano agro adrena cultor elapidato solo, perdidit fruges luto, donec regessit lepidea. *Id.* 6. *ibid.* 23. 26. (105). Longa a terra abest navium statio: linteribusque affluantur opera et regerantur. *Silvig.* et alii leg. egerantur: alii aliter. *Jabolen.* *Dig.* 7. 4. 34. exlr. Si summa terra sublata ex fundo meo et alia regesta esset, Simile est illud *Senecæ Ep.* 15. Quibus ad votum dies est actus, si bene desudaverint, si in locum ejus, quod efflavit, multum potionis altius sejunno guttore regesserunt. h. e. ingesserunt, potaverunt. *Ovid.* 11. *Met.* 188. Iadiciumque sum vocis tellure regesta Obruit, et scrobibus tacitus discedit operis. h. e. iterum aggesta humo, quam effoderat. § 2. Est etiam aggero, congero. *Colum.* 2. *R. R.* 10. 13. In acervum culmos regerant. *Seneca Thyest.* 767. Impositas dapes Transiit ignis, inque trepidantes foci Bis ter regestas, et palli jussus moram, Invitus ardet. § 3. Item remitto, reddo, mandare o geltare indietro, rimandare. *Tac.* 2. *Hist.* 21. Sive ad oppugnatoribus incensum (amphitheatrum), dum facies in obsessos jaculantur; sive ab obsessis, dum regerant. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 9. 6. (46). Ludam in coitu non cerai, quoniam haustum omnem lucis aversa illo regerat, unde acceperit. *Id.* 37. *ibid.* 9. 47. (131). Gemma contraria soli regerens candicantes radios. *Seneca Agam.* 223. Et tota capla fata Dardaniæ domus regesta Dansis. *Tertull.* *Pall.* 1. Habitus quadrangulus, ab utroque laterum regestas. gestato a dietro sull'una e l'altra parte. § 4. Item egero, extraho, evello. *Colum.* 3. *R. R.* 11. 4. Diligentissime refofosas omnes radices in summum regeri etque emburi. *Varro* 1. *R. R.* 84. 3. Deoquæ in abentis, duas partes quod regerunt. h. e. igne expellunt et absumunt. *Sever.* *Elm.* 433. Et tapis adereles regerendis igitibus aptus. *pietra focaja.* *Colum.* 11. *R. R.* 3. 6. Resolutaque humus, quæ erat auctumum regesta, usque ad medium sulcorum altitudinem reponitur. *V. Regesta*, i, in fin. § 5. Item transfero, transcribo, trascrivere: quod referre sapius dicimus. *Quintil.* 2. 11. 7. Ex diversis congesta oratio coherere non potest: similisque est commentariis puriorum, in quos ea, quæ aliis declamantibus laudata sunt, regerunt. *Id.* 3. 6. 59. Sunt enim velut regestæ in hos commentarios, quas adolescentes deduxerat, scholæ. *V. Regesta*, ōnis, in fin.

II.) Translate est rejicere, retorquere. *Seneca Hippol.* 120. Regeramus ipsi crimina, atque ultro impij Venerem arguimus. h. e. vertamus in ipsum. *Plin.* 10. *Ep.* 30. Dum communem culpam bi in illos, illi in hos regerere posse confidunt. *Plin.* alter 13. *Hist. nat.* 15. 29. (91). Mensuram insanis, quas semine viris contra margaritas regerunt. h. e. obijciunt viris, quando ab his accusantur nihil tuxus in margaritis. *Cassius* ad *Cic.* 15. *Fam.* 10. Pro qua tibi proxima epistola tot rusticos Stoicos regeram, ut etc. *Horat.* 1. *Sal.* 7. 29. Regerere convicia. *Seneca Cædip.* 638. Egit qui in orlus se-

met, et matri impio Fetus regessit. (De Cædipo loquitur, qui matrem foscus uxorem duxit, et ex ea liberos procreavit). *Plin.* 28. *Hist. nat.* 4. 7. (35). Despulimus comitiales morbos, hoc est contagia regerimus. h. e. in caput aliorum recidere, imprestando jubemus. *Quintil.* 11. 1. et *Tac.* 3. *Hist.* 78. Regerere invidiam in eum, qui nos coegit. — Hinc

Regestum, i, n. 2. absolute, substantivorum more (*V. supra* I. 4.), est terra effossa et egesta et ia aliquam altitudinem elevata. *Colum.* 11. *R. R.* 3. 10. Ejusque abunde est gradum effodere tribus pedibus, ut in quatuor consurgat regestum. *Id.* 3. *ibid.* 13. 8. Quum a superiore parte in inferiore detrabitur humus, via iustum pastinellum præbet regestum.

Regesta, ōrum, n. plur. 3. absolute, substantivorum more (*V. supra* I. 5.), sunt res multæ ia unum collectæ, et ia tabulas et commentarios relectæ, quæ vulgo corrupte registra dicunt, registri. *Fopise. Prob.* 2. Usus sum etiam regestis scribarum porticæ porphyriticæ, actis etiam senatus ac populi. *Prudent.* 10. *perp.* 1131. Hic ia regestis est liber cælestibus, Monumenta servas laudis ladelebilis. *Papir. Diplom.* n. 82. col. 2. lin. 7. (pertinet ad n. 489.). *Regestum* s. d. et loci, quo supra. h. e. sub die.

REGESTA, ōrum, n. plur. et

REGESTUM, i, n. 2. *V. voc. præced.* in fin.

REGESTUS, a, um. *V. REGERO.*

RÉGIA, æ, f. 1. proprie adjectiva vox est et domus subintelligitur; est enim domus regis, αὐλὰ, βασιλική, βασιλειον (II. palazzo reale, reggia; Fr. palais d'un roi, château, cour; Hisp. palacio, castillo, corte; Germ. d. königliche Palast, Schloss, Burg, königsburg; Angl. a palace, royal palace).

I.) Proprie. § 1. Generaliter. *Cic.* 3. *Fin.* 16. 52. (et *Cæs.* 3. *B. C.* 112. a med.). In regia regem ipsum quasi prodicium esse ad dignitatem. *Ovid.* 6. *Fast.* 264. inlonsi regia magna Numæ. *Liv.* 35. 31. Regiam ædificare. *Horat.* 1. *Od.* 37. 25. Ausa (Cleopatra) et iacentem viæ aere regiam Vultu sereno. *Id.* 2. *ibid.* 18. 5. neque Attali Ignotus heres regiam occupari. — *Virg.* 1. *G.* 503. regia cæli. scil. quia sedes ac domicilium Jovis. *Sic Id.* 7. *Æn.* 210. Aurea nunc solio stellantis regia cæli (illum) Accipit. *Ovid.* 2. *Met.* 1. Regia Solis erat sublimibus alta columinis. *Id.* 4. *ibid.* 438. Ignorant, ubi sit nigri fera regia Dilis. *Virg.* 8. *Æn.* 242. regiam vocat speluacem Caci latronis. § 2. Specialim, Romæ in sacra via, in quarta regione Urbis, (ut est apud *Aseon.* in *Milon.* 14.) locus fuit regie nomine, ita dictus, vel quia ibi sacra a rege sacrificulo fiebant, vel quia in eum sacrorum causa, lamquam in sacrum conveniebant, convocati a pontifice mas., qui erat regie quodammodo dignitatis: quæ dux causæ apud *Festum* p. 278. 21. Müll. leguntur: prior etiam apud *Servium* ad *Virg.* 8. *Æn.* 363. Sunt etiam qui putant, hoc ei nomen hæsisse, quod eo loci regia Numæ fuerit: quod tamen minime admittendum est; hæc enim Numæ regia fuit in regione octava Urbis. Ibi Agonalibus aries immolabatur, teste *Farron.* 6. *L. L.* 12. Müll. In eam mense Octobri cauda equi, maciati ia campo Martio, deferabatur, ut *Festus* tradit p. 178. 29. Müll. Flaminica quotiensbus quadinarum tempore Jovi ariete faciebat, ut est apud *Macrob.* 1. *Saturn.* 16. a med. Regine sacrarum porcam vel agnem Junoni immolabat. *Id.* *ibid.* 15. ad fin. Denique ibi concilium pontificum haberi solitum, colligimus ex *Plin.* 4. *Ep.* 11., ubi Domitienum reprehendit, quod jure pontificis maximi reliquos pontifices, non ia regiam, sed in Albanam villam convocaverat. Ejus mentio est etiam his verbis apud *Cic.* *Mil.* 14. 37. Nuper quidem, ut scitis, me ad regiam pane confecti. Adde *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 18. (58); *Augustin.* apud *Sueton.* *Aug.* 78.; et *Gell.* 4. 6. ubi refert hæc veteris senatusconsulti verba: Quod C. Julius L. F. pontifex ovanciari, in sacro ia regia haslas Martias morisse, de ea re ita censuerunt etc.

II.) Translate. § 1. Regia dicitur tabernacu-

ium, tentorium, ubi militiæ eum exercitu rex tendit. *Liv.* 2. 12. a med.; et *Curt.* 9. 5. 30., 6. 2. 9. et 7. 1. 4. ¶ 2. Metoonymice, ipse regis personæ. *Liv.* 24. 22. ad fin. Quicumque aut propinquitate aut affinitate aut aliquibus ministeriis regiam contigissent. *Curt.* 6. 6. 2. Pairsios mores disciplinamque Macedonum regum salubriter temperatam et civilem habitum velut leviora magnitudine sua ducens (*Alexander*), Perricæ regis par Deorum potentis fastigium emulabatur. ¶ 3. Item altiorum vita et conditio. *Peiron. Satyr.* 5. Nec curet alto regiam truncem vultu. ¶ 4. Item urbs, in qua rex degit. *Virg.* 9. *Æn.* 737. dotalis regia Amata. *Horat.* 1. *Ep.* 11. 2. Crasi regia, Serdes. Adde *Plin.* 5. *Hist. nat.* 2. 1. (19). ¶ 5. Item domus C. Julii Cæsaris, quam invidiose regiam vocat *Cic.* 10. *Att.* 3. Visum te ejunt in regia; nec reprehendo, quippe quum ipse istam reprehensionem non iugerim. ¶ 6. Item stabulum armentum. *Fal. Flacc.* 5. 67. Ac velut illa, gregis cessit cui regia, taurus fertur ovans etc. ¶ 7. Regia theatri, pars theatri vel potius acenæ nobilior, in modum acis regis esornata, βασιλειος. *Vitruv.* 5. 7. ad fin. Ipsæ scenæ suas habebant rationes explicatas, ita uti mediæ valvæ ornatus habebant aulæ regis, dextra ac sinistra hospitella. *Arcon.* in *fragm. orat. pro Scauro a med.* Quatuor columnæ marmoreæ, quæ nunc esse in regia theatri Marelli dicuntur. *Sueton.* Aug. 31. Pompeii statuan, contra theatri ejus regiam, marmoreo Jano supposit. Alii putant ab *Arcon.* at *Sueton.* designari domum magnificam et regis similem, theatro adjunctam: quod eorum verbis est profecto conformius. Et fortasse eadem est cum basilica: utroque enim vos idem sonat. V. BASILICA. Hoc sensu *Stat.* 1. *Silv.* 1. 30. Illic belligeri sublimis regia Pauli. h. e. a L. Emilio Paulo, qui consul fuit ann. U. C. DCCIV., temporibus Ciceronis, de novo exstructa, perfecta ab alio Emilio ann. U. C. DCCXX. sub Augusto: deoiqua quum incendio penes corruisset, restituta a M. Lepido sub Tiberio. *Cic.* 4. *Att.* 16. ad fin.; et *Tac.* 3. *Ann.* 72.

REGIBILIS, e, adject. qui fecilia regi potest. *Ammian.* 16. 12. 10. Juventus regibilis et consula. *Id.* 19. 7. 8. Regibilis acies. *Id.* 27. 10. 9. et 24. 3. 8. miles.

REGIË, adverb. regalmente, βασιλικῶς, regio more, ut rex solet, vel ut decet regem. *Varro* 1. *R. R.* 2. 10. Regie polita ædificia. *Plaut. Stich.* 2. 2. 53. Advexit lectos eburatos, auratos, ex. accubabo regie. *Cic.* 5. *Perr.* 48. 115. Ut ea, quæ regie seu potius tyraonice statuit in aratres Apionius, prætermittam, de rourano e padrone assoluto.

REGIFICË, adverb. regalmente, βασιλικῶς, splendens, sumptuose, regie. *Cic.* 3. *Tusc.* 19. 44. ex *Ennio*. Vidi ego te, stante ope barbarica, Tectis cæciliis, laqueatib, Auro, ebore, instructam regifice. *Sil. It.* 11. 273. Regifice exstructis celebrant convivia mensis.

REGIFICUS, a, um, adject. regale, magnifico, βασιλικός, regius, magnificus, splendidus. *Virg.* 6. *Æn.* 604. epulæque ante ora paratæ Regidæ luxu. *Fal. Flacc.* 2. 652. Stant gemmis auroque tori mensæque paratu Regifico.

REGIFUGIUM, ii, n. 2. — a) Est festus dies Romæ in memoriam fugæ Tarquini Superbi ex Urbe, quum post Lucretias mortem a Bruto exactus est, et libertas populo parata. *Ovid.* 2. *Fast.* 685. Nunc dienda mihi regis fugæ, traxit ab illa Sextus ab extremo nomina mense dies. h. e. sexto Kal. Mart., qui dies in *Kalendar. Maffei.* apud *Gruter.* 133. recte notatur. *Auron.* *Ecl. de fer. R.* 13. Nec regifugium, puisis ex Urbe tyrennis, Latum Romanis fas reticere diem. (Hic liceat secunda produciur metri necessitate). *Festus* p. 278. 6. Müll. Regifugium dies notatur in Fastis VI. Kal. Martias, ut ait *Verrius*, ita dictus, quia eo die res Tarquinius Roma fugerit etc. *V. ejusd. loc. cit.* in COMITIO. V. infra et FUGALIA. — b) Qui-

dam ex loco *Macrobi* mos afferendo perperam putant, Tarquiniū Kal. Junis pulsum fuisse, quod illa auctor minime affirmat, sed potius, Junium Brutum Carnæ Deæ in Cælio monte voti reum sacra fecisse, post debellatos nempe Etruscos, qui ad restituendum Tarquiniū contra Romanos exercitum duserant, et post fugatum e proelio Tarquiniū; atque ita eodem die ipsum Brutum annua consulis jura cepisse. *Macrobi.* 1. *Saturn.* 12. a med. Nonnulli putarent, Junium mensem a Junio Bruto, qui primus Romæ consul factus est, nominatum, quod hoc mense, id est Kalendis Junis, pulso Tarquinio, sacrum Carnæ Deæ in Cælio monte voti reus fecerit. — c) Regifugium fuit etiam IX. Kal. Martias, et IX. Kal. Junias, qui dies in *Kalendar. Maffei.*, *Prænestin.* et *Vatican.* ita notatur: Q. R. C. F., de quibus notis ita *Ovid.* 5. *Fast.* 728. Quatuor loda notis locus est, quibus ordine lectis, Vel mos sacrorum, vel fuga regis loest. *Ferr. Flaccus* in *Kalendar. Prænestin.* ad IX. Kal. Martias hæc habet apud *Foggini*. Hunc diem pterique perperam putant Q. R. C. F. appellari, quod eo die es comitio fugerit rex. Nam neque Tarquinius abili es comitio, et alio quoque mense (scil. IX. Kal. Junias) eadem sacra sunt. Ex his petet, eas notas Q. R. C. F. duplici modo jam ab antiquis explicatas fuisse; nempe aut, Quando Rex Comitavit, Fas: aut Quando Rex Comitio Fugit: atque adeo ignoratum fuisse, hoc esse accipiendum de vetustissimo ritu, ex quo sub regibus ipse rex, postea rex sacrificulus seu sacerdos, e comitio, victima percussa, eufugiebat.

REGIGNO, in, ere, a. 3. rigenerare, ἀναγεννᾶν, iterum gigno. *Lucret.* 5. 243. quapropter maxima mundi Quum videam membra ac partes consumpta regigni etc.

REGII, ōrum, m. plur. 2. V. REGIUS in ōn.

REGILLA, V. RECTA, m.

REGIMEN, iois, n. 3. (rego) rectio, gubernatio, ἐπιστάσις, κυβερνήσις (It. direzione, governo; Fr. action de conduire, conduire; Hisp. el acto de conducir, guiar, mandar; Germ. die Lenkung, Leitung; Angl. government, rule, direction, regiment).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim et abstracte. *Tac.* 13. *Ann.* 3. extr. Cælare, pingere, cantus aut regimen equorum exercere. *Plin.* 7. *Virt. nat.* 16. 15. (70). Vocis sermonisque regimen dentes primores tenent, concentu quodam exipientes lectum linguæ etc. *Tac.* 2. *Ann.* 23. Variis undique procillis incerti fluctus prospectum edimere, regimen impadire. *Vellej.* 2. 85. 2. Regimen classis alicui committere. ¶ 2. Speciatim de navibus. — a) Pro gubernaculo navis, timone. *Ovid.* 3. *Met.* 593. Addidit regimen, dextra moderante, carina Flectere. *Sic Id.* 11. ibid. 551. Frangitur in cursu nimborum turbinar arbor, Frangitur et regimen. — b) Pro arte regendi. *Peiron. Satyr.* 123. quum magnus inhorruit Auster, Et pulsas everit aquas, non arma ministris, Non regimen proderit.

11.) Translata. ¶ 1. Generatim et abstracte. *Lucret.* 3. 95. In quo (animo) consilium vite regimenque locatum est. *Liv.* 3. 33. Regimen totius magistraturæ penes Appium erat. *Tac.* 3. *Ann.* 47. Omissa Urbe, unde in omnia regimen. *Id.* 12. ibid. 42. Regimen cohortium transferre ad aliquem. *Id.* 1. *Hist.* 84. Vobis (o milites) arma et animus est: mihi consilium et virtutis vestrae regimen reliquit. *Sueton.* Aug. 27. in fin. Regimen morum et legum recipere. ¶ 2. Speciatim de civitatibus, populis, nationis gubernatione. *Ennius* apud *Festum* p. 278. 5. Müll. Primus senex ratus in regimen bellique peritus. *Tac.* 4. *Ann.* 9. Ad vana et tolles Itrisa revolutus, da reddenda republica, utque consules, seu quis alius, regimen suscipere. *Id.* 13. ibid. 49. Cætera per omnes Imperii partes perinde egregia, quam si non Nero, sed Thræx regimen eorum teneret? *Stat.* 11. *Theb.* 658. regimen manu tractare crentium. h. e. tyrannidem exercera. ¶ 3. Pro rectoribus, ut servitium pro servis, imperium pro imperatoribus. *Fal. Max.* 1. 1.

n. 9. Quapropter non dubitaverunt sacris imperia servire: ita se humanarum rerum futura regimen existimantia, si divina potentia bene atque constanti fuissent famulata. Cf. *Liv.* 4. 31. A. Cornelius dictatorem Mam. Æmilium dicit: et ipse ex eo magister equitum est dictus. Adeo, simul fortuna civitatis virtute vera eguit, nibli censoria animadversio effecit, quo minus regimen rerum ex notata indigne domo peteretur.

REGIMENTUM, i, n. 2. idem quod regimen. *Aurel. Arcad. Dig.* 1. 11. 1. Regimentis reipublicæ ad imperatores perpetuo translatis. Adde *Ammian.* 25. 9. 7. et 28. 1. 7. et utrobique in plur. numero: in singulari habet *Festus* p. 278. 4. Müll. Regiment, inquit, pro regimento usurpant poete.

REGINA, æ, f. 1. mulier regnum possidens, vel regis uxor, βασίλισσα (It. regina o reina; Fr. reine; Hisp. reyna; Germ. d. Königin; Angl. a queen).

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. *Cic.* 14. *Att.* 8. et 20. et 15. ibid. 15. Regina fuga mihi non molesta. h. e. Cleopatraz: de qua et *Horat.* 1. *Od.* 37. 7. verba facit. *Virg.* 12. *Æn.* 659. Præterea regina, tul. Adissima, dextra Occidit ipsa sua. h. e. Amata uxor Latini regis. *Id.* 1. ibid. 303. in primis regina quietum Accipit in Teucros animum mentemque benignam. h. e. Didu. *Justin.* 1. 2. 8. Multa et alia præclara bulus reginæ fuere. h. e. Semiramidis. ¶ 2. Latiori sensu, Bithynica regina per maximam contumelliam vocatur apud *Sueton.* Cæs. 49. C. Julius Cæsar, quia in Bithynia a rege Nicomeda ejus florem etiam contaminatum fuisse, creditum est. ¶ 3. Item, reginam sacrorum, h. e. regis sacrificuli uxorem vel filiam memorant inscripti lapides apud *Gruter.* 1087. 8. et *Fabrett.* p. 484. n. 153.; item *Macrobi.* 1. *Saturn.* 15. a med.; et *Paul. Diac.* p. 113. 19. Müll. V. ARCULUM. ¶ 4. Item, hoc nomine appellatur etiam Messalina Claudii Aug. uxor, *Plin.* 29. *Hist. nat.* 1. 8. (20). Jam vero et adulteria etiam in principum domibus, et Eudemi in Livia Drusi Cæsaria, item Valentis in qua dictum est regina. h. e. Messalina, cujus adulterium eum Vectio Valente *Id.* ibid. 5. (8). narraverat.

11.) Translata. ¶ 1. Ut Dii reges, sic Deæ reginæ dicunt. De Venere, *Horat.* 1. *Od.* 30. 1. et 3. ibid. 26. 11.; de Junone, *Virg.* 1. *Æn.* 60., *Cic.* 7. *Perr.* 72. 184., *Liv.* 5. 21., *Plaut. Cist.* 2. 1. 37. et sæpe in veterib. *Inscript.*; de Fortuna, *Inscript.* apud *Gruter.* 78. 7. et 8.; de Iside, ibid. 83. 12. et 13.; de Calliope, *Horat.* 3. *Od.* 4. 2. Sic regina nemorum est Diana, apud *Senec. Hippol.* 406.; alii regina poti, apud *eumd.* *Herc. Fur.* 1105. est Proserpina. Siderum regina bicornis, apud *Horat. Carm. sæcul.* 35. est Luna. ¶ 2. Pro regina Olla. *Fal. Flacc.* 5. 374. et 386. et 442. et 6. 651. et alibi, Medeam significans. Adde *Stat.* 1. *Achill.* 295. de Deidamia. ¶ 3. Per catachresin ponitur pro domina, divite, nobili. *Plaut. Truc.* 2. 6. 49. Adduxi ancillas tibi eccas ex Suria duas: sed istæ reginæ domi ruz fuere ambæ. *Ter. Eun.* 1. 2. 87. Eunuchum dixit velte te, quia rois utuntur hie reginæ. Hic tamen *Donatus* reginas putat appellari matronas nobiles et opulentas; ita rex pro homine potest apud *Ter. Phorm.* 2. 2. 24.; sed et clientes patronor divites et potentes vocabant reges. V. *Horat.* 1. *Ep.* 17. 43. ¶ 4. Et pro principe ac prima in aliquo ordine. *Stat.* 4. *Theb.* 379. Silvestris regina chori. h. e. Bacchaotium anctistes. *Id.* 6. ibid. 854. Atipal veluti regina cupressus Verticeis. *Id.* 2. *Silv.* 2. 12. Appia longarum tertur regina viarum. *Inscript.* apud *Reines.* cl. 2. n. 84. Via Appia regina. ¶ 5. Traosfertur ad ea, quæ magnam vim habent et dominantur in animis hominum. *Cic.* 2. *Orat.* 44. 187. Tantam vim habet illa, quæ recta a bono poata dicta est flexuosa aliqua omnium regina rerum oratio. *Id.* 3. *Off.* 6. 28. Justitia omnium est domina et regina virtutum. *Horat.* 1. *Ep.* 6. 36. Scilicet uxorem cum dote, fidemque et amicos Et genus et formam regina pecunia donat.

REGIO, ōnis, f. 3. (rego) est aliquotiesum directio, orbita, linea, direziōne verso un luogo, linea.

1.) Proprie. — 1.º Generatim, *Lucret.* 2. 259. Declinamus item motus nec tempore certo, Nec regione loci certa, sed ubi ipsa tulit mens. per una determinata direziōne. *Cæs.* 7. *B. G.* 46. Oppidum inurus ab planitie atque initio ascensus recta regione, si nullus amfractus intercederet, nec passus aberat. *Cic.* 7. *Verr.* 68. 176. Si quis tantulum de recta regione deflecteret. *Curt.* 8. 9. 2. India tota ferme spectat orientem, minus in latitudinem, quam recta regione spatiosa. *Id.* 7. 7. 3. Scytharum gens baud procul Thracia sita ab oriente ad septentrionem se vertit. Recta deinde regione Alanum ultra Istrum jacentem colit. *Cæs.* 6. *B. G.* 25. Oritur (*Hercinia silva*) ab Helvetiorum et Nemetum et Rauracorum finibus, rectaque fluminis Danubii regione perlinet ad fines Dacorum et Ananiorum. *Virg.* 2. *Æn.* 736. avia cursu dum sequor, at nota excedo regione viarum. *Curt.* 8. 13. 23. Trajicere amnem cum ceteris copiis in regionem insulæ, de qua ante dictum est, parabat. — 2.º Speciatim, e regione — a) Est recta, a directura. *Cic.* *Fat.* 9. 18. Ut quum duo individua per inanitatem ferantur, alterum e regione moveatur, alterum declinet. Adde *ibid.* 20. 46. et 1. *Fin.* 6. 19. — b) Item, e regione, ex adverso, di rincontro, di rimpetto, avrio. — Cum Dativo. *Cæs.* 7. *B. G.* 35. Quum uterque utriusque esset exercitus in conspectu fereque e regione castra castris opponeret. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 39. 123. et apud *Non.* p. 102. 25. *Merc.* Esse e regione nobis, e contraria parte terræ, qui adversis vestigiis atent contra nostra vestigia, quos antipodas vocatis. — Cum Genit. *Cæs.* 7. *B. G.* 35. E regione unius eorum pontium in occulto restitit. et *ibid.* 25. Glæbas in ignem e regione iuris projiciebat. et *ibid.* 36. Erat a regione oppidi collis. Et omnia præposit. *Liv.* 3. 66. sub fin. Ad moenia ipsa Romæ populabundi regione portæ Exquilinæ accessere. Adde eund. 25. 25. — Absolute *Nepos* *Miliad.* 5. Adie e regione instructa. — Translate est e contrario, contra, per lo contrario. *Hieronym.* 2. advers. *Jovinian.* m. 7. Arabes et Saraceni camelorum lacte et carnibus vivunt; a regione septentrionalis populos si ad esum asinorum camelorumque compellas, etc.

II.) Translate. ¶ 1. Regio, qua lineam significat, ea ratione pertinet ad augures, qui lituo designantes cæli loca, intra quæ augurium capere volunt, regiones vocant. *Varro* 7. *L. L.* 82. *Müll.* In hoc templo faciundum arbores constitui fides apparet, et intra eas regiones, qua oculi conspiciunt. *Cic.* 1. *Divinat.* 17. 30. et 2. *ibid.* 3. 9. Ab Atlio Nario per lituum regionum facta descriptio. *Id.* 2. *Legg.* 8. 21. Cæli fulgura regionibus rati temperant. ¶ 2. Ponitur etiam pro fine, limite, termino: præsertim in plur. num. *Cic.* *Phil.* 28. 63. C. Cæsar abest longissime, atque in his est nunc locis, quæ regione orbem terrarum, rebus illius gestis imperium populi R. definiunt. *Id.* 4. *Cat.* 10. 21. Pompeii res gestæ iisdem, quibus solis cursus, regionibus ac terminis continentur. *Id.* *Arch.* 10. 28. Res hæc, quæ gessimus, orbis terræ regionibus definiuntur. et *ibid.* 11. 29. Si animus, quibus regionibus vitæ spatium circumscripsum est, eisdem omnes cogitationes terminaret suas. *Id.* 2. *leg. Agr.* 35. 97. Vix facile sese regionibus officiis, magis in fortunis et copiis, continet. *Plaut.* *Pæn. prol.* 48. Argumenti nunc regiones, limites, confinia determinabo. ¶ 3. Hinc cæli regiones sunt: quarum maximæ ac præcipuæ quatuor, septentrio, meridies, ortus, occasus. *Ovid.* *Id.* 38. Atque eadem regio Vesper et Ortus erunt. *Val.* *Flacc.* 2. 117. de *Fama.* Quam pater omnipotens placidis regionibus arceat *Ætheris*. *Cic.* 2. *Nat. D.* 19. 50. Regio linæ, quæ tum est æquinoctialis, tum australis. *Virg.* 8. *Æn.* 528. cæli in regione serena. *Horat.* 1. *Sat.* 4. 29. Hic mutat merces surgente a sole ad eum quo Vespertina tepet regio. *Liv.*

33. 17. Leucadia nunc insula, at vadoso freto, quod perfossum manu est, ab Acarnania dirisum tum peninsula erat, occidentis regione arelis faucibus cohærens Acarnaniæ. Sic *Justin.* 18. 3. 10. Ceteris in orientem spectantibus solus occidentis regionem intuebatur. ¶ 4. Regio est etiam, It. parte del mondo, paese, tratto di paese, χώρα, pars terræ magna aut parva, tractus, placus, locus (a rego, ait *Forcellinus*, quia per partes seu provincias terra regitur). — a) Generatim. *Cic.* 1. *Nat. D.* 10. 24. Terræ maximas regiones inhabitabiles atque locustas videmus, quod pars earum appulsu solis exarsit, pars obgrignerit nive etc. *Lentul.* ad *Coss.* 12. *Fam.* 15. a med. Usque Sidam, quæ extrema regio est provincie mæ. *Cic.* *Flacc.* 12. 27. In ejusmodi regione atque provincia, quæ mari cincta est. *Id.* *Sext.* 30. 66. Quæ regio oisare tertiarius erat latior, in qua non regnum aliquod statueretur? — b) Dicitur etiam universim de quocumque loco. *Plaut.* *Cist.* 4. 2. 42. Ecquem vidisti quærere hic, amabo, in hac regione distellam cum crepundis? *Virg.* 2. *Æn.* 390. Euryale iofelix, quæ te regione reliquit? Quare sequar? *Ter.* *Eun.* 5. 32. Cur ergo lo his te conspicio regionibus? *Plaut.* *Pseud.* 2. 2. 1. Hi loci sunt atque hæ regiones, quæ mihi ab hero sunt demonstratæ. — c) In urbe est pars ejus major, quæ in vicos ruitus dividitur, ut est apud *Sueton.* *Aug.* 30. It. quartiere, sestiere, contrada, rione, pépco, χλῖμα. Roma olim in quatuor regiones dividebatur, Suburanam, Exquilinam, Collinam et Palatinam: quæ crevere postea usque ad quatuordecim, teste *Plin.* 3. *Hist. nat.* 5. 9. (66). et *Tac.* 15. *Ann.* 40. quarum descriptionem habemus a *Sex. Rufo* et *P. Victore*; et præterea accuratorem aliam apud *Murat.* *Inscript.* p. 2126. et seqq. — Inter officia domus Augustæ fuit etiam a regionibus. *Inscript.* apud *Murat.* 895. 4. rr. CLAUDIVS AVG. L. EYPAES A REGIONIB. etc. Adde aliam *ibid.* 5. et 894. 8. Ita appellati videntur curatores regionum urbis Romæ, qui præter præfectum vigiliam et ædiles, curam habebant regionum vicorumque, sæpe ex libellis ad id munus electi, ut videre est in *vet. Inscript.* apud *Gruter.* 250. et 251. Nos dicimus capi di contrada. — d) *Sicil.* *Flacc.* de condit. agr. p. 1. Goes. Regiones dicimus, intra quarum fines singularum coloniarum aut municipiorum magistratibus viis dicendi coercendique est libera potestas. — e) Regiones dicte sunt etiam partes, in quas Italia divisa est, quæque Augusto imperante undecim fuerunt. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 5. 6. (46), 13. 18. (119), et 14. 19. (112). ¶ 5. Et metaphorâ hinc ducta, *Cic.* 2. *Orat.* 2. 5. Bene dicendi ars non habet definitam aliquam regionem, cujus terminis septa teneatur. h. e. materia. *Plaut.* *Mil. glor.* 2. 78. Tace, dum in regionem astutiarum mearum te induco, ut scias juxta meum meæ consilia. *Cic.* 7. *Verr.* 70. 181. Hæc eadem et nostræ rationis regio est via. *Lucret.* 3. 140. Idque (consilium) autum media in regione pectoris hæret.

REGIONÁLIS, e, adject. ad regionem pertinens, ut Concilium regionale, apud *Augustin.* 7. *Baptism. contr.* *Donatist.* 53. h. e. alicujus regionis aut provincie: cui opponitur plenarium.

REGIONÁLITER, adverb. regionatim. *Apul.* de *Mundo.* Quæ tamen illi quum regionaliter videantur esse pestifera etc.

REGIONARIUS, a, um, adject. ad regionem pertinens. Vox a Lexico eipungenda; legitur enim tantummodo in *Not. Tir.* p. 63.

REGIONATIM, adverb. κατά χώραν, per singulas regiones. *Liv.* 40. 51. extr. Mutarunt suffragia, regionatimque generibus hominum caussisque et quæstibus, tribus descriperunt. *Id.* 43. 30. Regionatim commercia interrupta. Adde *Sueton.* *Cæs.* 39.

REGIONOSUS, a, um, adject. qui multis regionibus constat. Vox a Lexico eipungenda; legitur enim tantummodo in *Not. Tir.* p. 63.

REGIUS, a, um, adject. ad regem aliquo modo pertinens, regalis, βασιλικός (It. da re, del re, reale, regio; Fr. royal, de roi; Hisp. real, re-

gio; Germ. z. Könige gehörig, königlich; Angl. of or like a king, kingly, royal, regal, princely).

1.) Proprie. — a) Generatim. *Cic.* 1. *Phil.* 1. 3. Regia potestas. *Id.* 12. *Fam.* 1. Rego interfecto, regis omnes nutus luemur. h. e. Cæsare interfecto, ejus nutus etc. *Id.* 1. *Tusc.* 49. 116. Ornatu regio esse. essere vestito da re, et 6. de republ. 1. Apparatu regio accipere aliquem. *Sall.* *Jug.* 121. Plerumque regis voluntates, uti vehementes, sic mobiles, sæpe ipsæ sibi adversæ. *Ovid.* 13. *Met.* 523. regia virgo. h. e. regis filia, vel regis sanguinis. *Val.* *Maz.* 1. 8. m. 11. externa. Regi interitus, h. e. mortes regum. *Liv.* 27. 19. Regium nomen alibi magnum, Romæ intolerabile est. *Id.* 39. 4. Impotens ac piope regia lia. *Flor.* 1. 24. Regius furor. h. e. impotens domoandi cupiditas. *Cæs.* 3. *B. C.* 104. præfectus. et *ibid.* 109. exercitus, et *ibid.* 106. Regia majestas. *Sall.* *Jug.* 79. domus. palatizo reale. *Liv.* 35. 32. legatio. h. e. legati regis. *Tibull.* 4. 1. 140. regia lympha, Choæpes, h. e. ex quo solum flumina reges Parthorum bibunt, ut *Plin.* 31. *Hist. nat.* 3. 21. (35). tradit. *Propert.* 3. 2. 8. tropæa. h. e. de rege parca. *Ovid.* 4. *Met.* 362. ales. h. e. aquila. *Lucan.* 8. 412. Venus. h. e. nuptiæ, vel concubitus regis. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 30. (96). auctio. h. e. qua bona regis venduntur. — b) Speciatim, atrium regium apud *Liv.* 26. 27. est atrium templi Vastæ, ita dictum, quia olim eo loci regia Numæ fuerat, ut *Ovid.* 6. *Fast.* 263. docet. — c) Item, regium est, regia res est, est regis proprium: tum in malum, tum in bonam partem. *Plin.* *Paneg.* 7. ad fin. Superbum istud et regium est, nisi etc. *Ovid.* 6. *Fast.* 595. Regia res scelus est. *Id.* 2. *Pont.* 9. 11. Regia, credo mihi, res est succurrera lapsis. *Cassiod.* 3. *Variar.* 11. Quid enim tam regium, quam fecisse felicem? — d) Regii, drum, milia, aut milles regis. *Nepos* *Agesil.* 3. Hujus de adventu fama quum ad regios esset perlata.

II.) Translate. — a) Generatim. *Plaut.* *Mil. glor.* 1. 1. 9. Vir fortis atque fortunatus, et forma regia. *Horat.* 2. *Od.* 15. 2. Regiæ moles. h. e. ædificia ampla, magnifica, sumptuosa. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 1. 3. (5). Regia fama. h. e. clara, magnifica, ingens, nobilis. *Sillig.* tamen et alii aliter legunt. — b) Speciatim, morbus regius, qui et argutus, et aurugo, ittericia. *Horat.* *Art. P.* 453. Ut mala quem scabies, aut morbus regius urget. *P. ARQUATUS.* Dicitur regius, quia, ut ait *Cels.* 3. 21. sub fin., remedio est adversus eum uti conclari cultior, usu, loco, ludis, lascivia, aliis, per quæ mens exhilaretur: quæ quotidianæ regum delicæ sunt. *Varro* apud *Plin.* 22. *Hist. nat.* 24. 53. (114). regium cognominatum, morbum argutum tradit, quoniam multo cietur, qui cibis delicatis est. *Seren. Sammon.* 58. 1033. Regius est vicio signatus nomine morbus, Molliter hic quoniam celsa curatur in aula. — c) Regiæ dicuntur res multe, quæ in suo genere majores aut præstantiores sunt ceteris. *Catull.* 22. 6. Charte regiæ. *V. Ort.* *Lett.* sub papir. *Sicilian.* p. 81. ubi *Heronis* loc. cit. χαρτης λεπτότατος τὸν βασιλικὸν λεγόμενος. *Colum.* 5. *R. R.* 8. 3. Regia olea. *Id.* *ibid.* 10. 18. et 12. *ibid.* 10. 4. piva. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 15. 16. (56). Incerta nominis causa est pitis regis, quæ minime pediculo sessilia. *Id.* *ibid.* 30. 39. (129). Laurus regia, quæ crepit Augusta appellari, amplissima et arbore el folio. *Id.* 13. *ibid.* 24. 46. (129). Splina, quæ regia vocatur. et *ibid.* 4. 9. (41). Palmæ regine. h. e. quæ regibus tantum Persidis servabantur. et 15. *ibid.* 3. 4. (15). Magnitudine (olivæ) copiam olei non costare, indicio sunt quæ regis vocantur, ab aliis majoribus, ab aliis pbaulæ, grandissimæ, alioquin minime succo. *Id.* 20. *ibid.* 15. 53. (163). Est enim simillimum, quod Græci vocant enim: Hippocrates regium appellat, quia efficacius *Ægyptio* judicavit. *Id.* 25. *ibid.* 5. 19. (44). Esim, quæ est latissimo folio, scopam regiam vocant. *Id.* 18. *ibid.* 26. 61. (235). Stella regia in pectore Leonis, scil. quod quibus ea in ortu oræst, regiam na-

titutatem habere videntur. De *hastula regia* *V. HASTULA*. — Hinc

Regia, *ae*, f. 1. absolute, substantivorum more. *V. REGIA* loco suo.

Regii, *orum*, m. plur. 2. absolute, substantivorum more. *V. sub I. d.*

REGLESCIT, quum disit Plautus, significat, crescit, hoc versu: Vix superum dolori, qui in dies (vix misero mihi ac perditio!) reglescit magis magisque. Ille Festus p. 278. 30. *Müll.* Est autem reglescit pro reglescit, a *re* et *glisco*, cresco. Cf. *Paul. Diac.* p. 279. 5. *Müll.*

REGLUTINATUS, a, um, particip. *V. voc. aeg.* **REGLUTINO**, as, alium, are, a. 1. (re et glutino). Particip. *Reglutinatus* sub *A. II.* — *Reglutino* est idem ac

A) Quod glutinatum erat, dissolve, scollare, ἀποκόλλω.

1.) Proprie. *Catull.* 25. 9. Quae nunc tuis ab unguibus reglutina est remitte.

II.) Translata *reglutinatus* est via remotus. *Capell.* 6. p. 191. Tandem reglutinatis ab aethra intervibrantis admiratione luminibus.

B) Reglutinatus est etiam iterum glutinatus. *Prudent.* 10. *perp.* 873. Val amputatum plaga collum dividens Rursus coibit ac reglutinebitur.

REGLUTINOSUS, a, um, adject. *κόλλωδης*, vide *glutinosus*. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 15. 15. (39). Ut sit odoratum, ex dulci acre, reglutinosum, perlocutivum. Ita tres edit. vet. anni 1469. 1470. et 1472., sed apparet essa mendum, quia omittunt vocem *acre*, et pro ea ac *reglutinosum* exhibent. *Harduin.* habet *glutinosum*, quod *Silv.* retinuit.

REGNANS, antis. *V. REGNO* in fin.

REGNATOR, oris, m. 3. *regnare*, *re*, βασιλευς, qui regnat. — a) Stricto sensu. *Plaut.* *Men.* 2. 3. 57. Qui Syracusis perhibere natus esse in Sicilia, ubi res Agathocles regnator fuit. *Accius* apud *Servium* ad *Virg.* 1. *Æn.* 88.; at *Nævius* apud *Festum* p. 257. 28. *Müll.* Regnator Deum. Sic *Virg.* 4. *Æn.* 269. Ipse Deum tibi me clero demittit Olympo Regnator, caelum et terras qui numine torquet. et 2. *ibid.* 557. Regnator Asiae. *Seneca Hippol.* 945. freti. h. e. Neptunus. *Virg.* 2. *Æn.* 779. 4. *ibid.* 269. et 7. *ibid.* 558. regnator Olympi. h. e. Jupiter. *Id.* 8. *ibid.* 78. Corniger Hesperidum fluvius regnator aquarum. h. e. Tiberis. — Cum *Dat. Pal. Flacc.* 2. 621. occidit regnator montibus Atlas. *Auson. Epigr.* 3. Illyriis regnator aequi. h. e. Danubius. — b) Urbane *Martial.* 10. 61. Quisquis eris nostri partem regnator agelli. h. e. possessor. *Id.* 11. 6. Uncis scilicet senis diebus, Regnator quibus imperat fritillus. h. e. alea Salutaribus vulgo passim usurpata. *Stat.* 4. *Silv.* 7. 5. Regnator Ilyrici cohortis, Pindare.

REGNATRIX, icis, f. 3. *regnatrice*, *regnante*, βασιλευσα, quae regnat. *Tac.* 1. *Ann.* 4. Tl. Nero prima ab infantia eductus in domo regnatrice. h. e. familia Augusta, quae Romae rerum potiebatur. *Poeta* apud *A. Mat. Nov. Coll.* T. 5. p. 170. Dant regnatricem summa sancta fidem.

REGNATUS, a, um. *V. REGNO*.

REGNICOLA, ae, m. et f. 1. habitans in regno. *Augustin.* 20. *advers. Faust.* 7. Eam incem dicere, ubi Deus Pater habitat cum regnicolis suis.

REGNO, as, avi, alium, aie, 1. (rex, rego). Particip. *Regnans* sub *A. I. a.*, et *II. 2.*, 3. et *ih fin.*, et *B.*; *Regnatus* sub *B.*; *Regnator* sub *A. II. 2.*; *Regnandus* sub *B.* — *Regnare* usurpatur *A) Neutrorum* more; et *B) Passivo*.

A) Neutrorum more, regno est idem ac regnum possidere, rerum potior, dominor, βασιλεύω (h. regnare; Fr. avoir le pouvoir royal, être roi, regner; Hsp. reynar, poseer un reyno, imperar, mandar soberanamente; Germ. königliche Gewalt haben, herrschen, regiren; Angl. to reign, be king over, rule, govern).

1.) Proprie. — a) Generalim. *Plaut. Amph.* 1. 1. 257. Ubi Plebeia rex regnarit. *Cic.* pro *leg. Manil.* 3. 7. Ab illo tempora annum jam ter-

tinum et vicesimum regnat: at ita regnat, ut se non Ponto occultare velit, sed emergere e patrio regno etc. *Id. Dom.* 8. 20. Quum regem Cyprj fratrem regis Alexandri, eodem iure regnantem publicasset. *Nepos Themist.* 9. Themistoclem, Xerxes regnante, in Asiam transisse. *Ovid.* 1. *Amor.* 8. 39. et 1. *Fast.* 193. Saturno regnante. *Tac.* 11. *Ann.* 24. Advenas in nos regnaverunt, sopra di noi. et *Liv.* 1. 3. Mansit Silvius omnibus cognomen, qui Albæ regnaverunt. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 15. (52). Regnavat in Colchis Saluaces. *Virg.* 3. *Æn.* 295. Priamiden Helenum Graias regnare per urbes. *Seneca Herc. Fur.* 68. vacuo vultu regnare mundo. *Ovid.* 14. *Met.* 223. Aeolus ille refert Tusco regnare profundo. *Horat.* 3. *Od.* 3. 38. qualibet exules in parte regnatio beati. et *ibid.* 5. 1. Caelo tonantem credidimus Jovem Regnare. et 1. *ibid.* 12. 51. tu (*Juppiter*) secundo Cæsara regnes. *Virg.* 1. *G.* 37. Nec tibi regnandi veniat tam dira cupido. — b) Cum Genitivo. *Horat.* 3. *Od.* 30. 11. Et quæ pauper aquæ Daunus agrestium Regnavit populorum, *hellenismus*. Isocrates: βασιλεύειν τῆς Ἀσίας. — c) Passive impersonaliter. *Virg.* 1. *Æn.* 276. Hic jam lerculum totos regnabitur annos. *Liv.* 1. 17. Ab sua parte non erat regnatum. et paullo post. In variis voluntatibus regnari tamen omnes volebant, libertatis dulcedine nondum experta. *Id.* *ibid.* 60. Regnatum Romæ ab condita urbe ad liberatam annos ducentos quadraginta quatuor. *Sil.* *It.* 3. 593. Hinc, Cytherea, tuis tongo regnabitur ævo.

II.) Translate. — 1. Urbane est summa auctoritate esse, plurimum posse, comandare a bacchetta, poter tutto, dominare. *Cic.* 11. *Fam.* 16. Quum equitum centurias tenes, in quibus regnas. et 7. *ibid.* 25. Olim quum regnare existimabamur, non tam ab illis, quam hoc tempore observor a familiarissimis Cæsaris. *Horat.* 1. *Ep.* 10. 8. Quid quæris? vivo et regno, simul ista reliqui, Quæ vos ad caelum fertis. h. e. libere vivo, felix beatusque sum, ut vulgo reges videntur. *Plin.* 7. *Ep.* 3. Quousque regnabis? quousque vigilabis, quum voles? dormies, quamdiu voles? etc. — 2. Et saepe in malam partem pro impotenter et superbe dominari: quia rex, regnum, regnare in libera republica voces odiosas sunt. *Cic.* 4. *Verr.* 54. 136. Timarchidem omnibus oppidis per triennium scitote regnasse. *Id.* *Mil.* 16. 43. In Clodio non dubitandum, quin se ille, intersecto Milone, regnaturum putaret. *Liv.* 3. 11. extr. Etspectata, dum consul ad dictator fiet, quem privatum viribus et audacia regnantem videtis. *Id.* 6. 40. L. illum Sextium et C. Licinium, perpetuos (si dñs placat) tribunos, tantum licentiae novem annis, quibus regnant, sumpsisse, ut etc. — 3. Eleganter tribullur rebus inanitis. *Cic.* *Orat.* 37. 128. Παθητικόν quo perturbantur animi et concitantur: in quo uno regnet oratio. *Ovid.* 8. *Met.* 827. furit ardor edendi, Perque aridas fauces immensa que viscera regnat. et 12. *ibid.* 221. ebulliens gemitu libidinis regnat. *Seneca Hippol.* 981. Fraus sublimi regnat in aula. *Petron.* *Satyr.* 14. Quid faciant leges, ubi sola pecunia regnat? *Virg.* 2. *G.* 306. de igne. Inde secutus Per ramos victor perque alta cacumina regnat. *Grat. Cyneq.* 462. afflictaeque corpora mulce, Regnantem excutens morbum. *Lucret.* 5. 396. humor regnavit in arvis. *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 74. Zephyrus lascivo regnat per prata meatu. *Stat.* 1. *Theb.* 635. in totum regneret Sirius annum. scil. quia toto anno sæviret pesilentie. Sirius autem idus noxium habetur. *Claudian.* *Cons. Prob.* et *Olybr.* 22. tacitam Luna regnante per Arcton, Sideres cedunt acies. h. e. orbe pleo splendente. *Martial.* 10. 19. extr. dum fuit Lyæus, Quum regnat rosa, quum medent capilli. h. e. dum polatur, gestantur coronæ, adhibentur unguenta, in cœnis. — Hinc

Regnans, antis, particip., absolute est qui regnat, regoator. *Tac.* 2. *Ann.* 82. Dispicere regnantibus civilis illorum ingenia. a' regnanti, et *Justin.* 7. 6. 2. Uno ex Amyntæ filiis regnante, potentissimum fore Macedoniam statum.

B) Passiva legitur tantum apud Poetas et in

prosa oratione apud senioris ævi scriptores. *Virg.* 6. *Æn.* 770. si unquam regnandam acceperit Albam. *Tac.* 1. *Hist.* 10. ad fin. Ut in ceteris gentibus, quæ regnantur, che sono sotto il governo d'un re. et 13. *Ann.* 54. Qui nationam eam regebant, in quantum Germani regnantur. Adde *eumd.* *Germ.* 43. Sic Particip. *Regnatus* apud *Plin.* 6. *Hist. nat.* 20. 23. (76). Pandæ, sola Indorum regnata feminis gens. *Horat.* 2. *Od.* 6. 11. Et regnata petem Laconi rura Phalanto. *Virg.* 3. *Æn.* 14. terra acri quondam regnata Lycurgo. *Ovid.* 13. *Met.* 720. regnataque vali Bulbrotos Phrygio. et 8. *ibid.* 623. Misit in arva suo quondam regnata parenti. Adde *eumd.* *Heroid.* 10. 69.; et *Sil.* *It.* 14. 7.

REGNUM, i, n. 2. est possessio regia, principatus, dominatus, βασιλεια (h. regno, auctoritas regia; Fr. autorité royale, royauté, régné; Hsp. autoridad real, dignidad real, reynado, reynamiento; Germ. d. königlich Herrschaft, Regierung, d. Königthum; Angl. kingdom, regal government; the empire or dominion of a king, sovereignty).

1.) Proprie. — 1. Est, ut disimus, possessio regia, principatus, dominatus. *Cic.* 1. de *republ.* 26. Quum penes unum est omnium summa rerum, regem illum unum vocamus et regnum ejus rei publicæ statum. *Id.* 2. *ibid.* 15. Olympias enim secunda et sexagesima eadem Superbi regni initium at Pythagoræ declarat adventum. *Id.* *Harusp. resp.* 25. 54. Neque enim alius discordiarum solet esse exitus inter potentes viros, nisi aut universus interitus, aut victoria dominatus, aut regnum. *Id.* *Senect.* 16. 56. Regnum appetere. *Id.* *Sull.* 9. 27. occupare. *Cæs.* 1. *B. G.* 3. obtinere. et 5. *ibid.* 6. alicui deferre. et 1. *ibid.* 3. conciliare. *Auct. B. Alex.* 36. recuperare. *Cæs.* 5. *B. G.* 52. Regno alique expellere. *Cic.* 1. *Divinat.* 15. 27. mulcare. *Sall. Jug.* 11. In regnum adoptione pervenire. et *ibid.* 26. Regnum armis tenere. *Id.* *Cat.* 5. sibi parare. *Nepos Reg.* 1. virtute adipisci. *Plaut. Rud.* 4. 2. 31. magnum instituere. *Id.* *Mil. glor.* 4. 1. 4. tutari. *Id.* *Amph.* 1. 1. 39. stabilire alicui. *Cic.* 7. *Att.* 7. circa med. Sub regno esse. h. e. sub rege. *Justin.* 39. 4. 3. Igitur Alexander — eam relinquit, periculoso regno securam ac tutam vitam anteponeus. *Seneca Herc. fur.* 353. Ars prima regni posse te invadit pati. — 2. Item locus, regio, in qua rex dominatur. *Nepos Hann.* 12. Hannibatem in Prusæ regno esse. *Cæs.* 5. *B. G.* 37. Alutaci, regno ejus finitimi. *Cic.* 6. *Verr.* 27. 60. Nationes, quæ in eorum regno ac ditione sunt. *Lucan.* 2. 90. Nuda triumphali jacuit per regna Jugurthæ. — Similiter *Horat.* 2. *Od.* 19. 21. quum parentis regna per arduum Cohors Gigantum scenderet impla etc. *Id.* *ibid.* 13. 24. Quam pone furvæ regna Proserpinæ Et judicantem vidimus Eacum? *Id.* 3. *ibid.* 4. 46. Iristia regna. *Virg.* 6. *Æn.* 417. Cerberus hæc ingens latuit regna trifauci Personat. et *ibid.* 154. lucos Stygios, regna invia vixis. *Ovid.* 4. *Met.* 476. inamabile regnum. et 10. *ibid.* 15. Persephonem adit, inamæneque regna tenentem Umbrarum dominum. *Sil.* *It.* 5. 21. Najadum undosa regna. — Poetica *Virg.* 4. *G.* 201. ipsæ (apes) regem parvosque Quirites sufficiunt, aulæque et cerea regna resingunt.

II.) Translate. — 1. Urbane est summa auctoritas et potentia. *Flor.* 3. 13. Ordinis equestris auctoritas judiciorum regno nitebatur. scil. quia soli equites R. judicabant. *Cic.* 1. *Nat. D.* 23. 65. Auleis ad omnia atomorum regnum et licentia. *Id.* 9. *Fam.* 18. Sublatis iudiciis, amisso regno forensi. *Ovid.* 14. *Met.* 20. At tu, sive aliquid regni est in carmine, carmen Ore more sacro. se ista qualche virtù e forza. et *Propert.* 4. 7. 50. Longa mea in libris regna fuere tuis. h. e. diu regnavi, et celebrata sum tuis carminibus. — 2. Saepè movenda invidie causa regni vox adhibetur, quæ in libera republica valde est odiosa. *Cic.* 2. *Verr.* Hortensium alloquens, 12. 35. Quoniam hæc est omnis dominatio regnumque judiciorum tantopere detestat.

Ter. Adelph. 2. 1. 21. Quid hoc rei est? regnumque, *Eschine*, hic tu possides? Adde *Cic.* 1. *Att.* 1. 5. *Verr.* 85. 200. et *Sull.* 7. 21.; et *Liv.* 3. 58. Hinc crimen regni est, quum quis in libera republica solus dominari et regnare affectat. *Ovid.* 6. *Fast.* 189. de *Manlio*. Viri, ut occideret damnatus crimine regni. ¶ 3. De impotentia moris, nimium in homines imperium exereentis. *Tibull.* 4. 5. 3. Te nascente, novum *Parcae* cecidere puellis *Servitium*, et dederunt regna superba tibi. *Horat.* 4. *Od.* 1. 4. Non sum, qualis eram bonae Sub regem *Cynaræ*. *Propert.* 3. 8. 17. ut sit tibi forma perennis: Inque meum semper stent tua regna caput. Adde alia, quae congestis *Broukus*, ad *Tibull.* 1. 7. 75. ¶ 4. De loco, ubi quis plena dominus est, licet parvus sit. *Cic.* 1. *Orat.* 10. 41. Id, nisi hic in tuo regno essemus, non tulissem. h. e. in villa tua *Tusculana*. *Virg.* 1. *Ecl.* 70. Post aliquot mea regna vides mirabor aristas. h. e. meum agellum. *Lucan.* 9. 458. Regna videt pauper *Nasamon* errantia vento. h. e. casas suas. Adde *Martial.* 12. 57.; et *Cic.* 14. *Att.* 16. ¶ 5. Regnum vini, arbitrium bibendi in convivis. *Horat.* 1. *Od.* 4. 18. Nec regna vini sortiere talis. Adde *Tac.* 13. *Ann.* 15., quamquam aliud ab *Horatio* regnum, aliud a *Tacito* intelligi quidam voluit: ab illo nempe magistrum convivii; ab hoc arbitrium quasi regium imperandi convivii iudicia quaedam, rursus et latitiae causa, praecipue *Saturnalibus*. — Similiter ponitur pro sacerdotio *Dianae*. *Ovid.* 1. *Art.* am. 259. Ecce suburbanæ templum nemoralis *Dianæ*, Partaque per gladios regna nocente manu. Cf. eund. 3. *Fast.* 271. Regna tenent fortesque manu pedibusque fugaces. ¶ 6. Tribuitur et brutis animalibus. *Horat.* 4. *Od.* 4. 2. Cui (aquilæ) rex deorum regum in aves vagas permisit. Cf. *Pindar.* *Pylh.* 1. 7. ἀρχὸν οὐρανῶν. et 13. 21. βασιλέα οὐρανῶν. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 21. 24. (47). Imperitant suo generi (galis) et regnum in quicumque suam domo exercent. *Colum.* 9. *R. R.* 9. 1. Apiam reges consortia dedignantur veterum multoque magis Imperia: quippe quum rationall generi mortalium, tum magis egentibus consilii mutis animalibus, nulla sit regni societas. ¶ 7. Regna pro regibus, ut necessitudines pro necessariis, servitia pro servis etc. *Stat.* 12. *Theb.* 980. Etsi regna vetant.

REGO, regis, resi, rectum, regere, a. 1. Regit pro rexit legitur in *Inscript.* apud *Gervasium*, *Due Iscriz. Messinesi*, p. 25. οὐρανῶν qui cohortis cælestium regit. Potest videri esse a re et ago, vel quare recta aut recte ago: Ita *Forcellinus*. Sed recentiores malunt deducere a Græc. ὁρίζω, quæ significat tendo, extendo; quæ propria vocis significatio apparet in compositis porrigo, erigo etc.: cf. *German.* *recken*, quod idem valet. — Particip. *Regens* I. 1. et in fin.; *Rectus* V. in *RECTUS* loco suo; *Recturus* II. 1.; *Regendus* I. 1. et 2. et II. 1. — Rego est idem ac rectum tendo, recta ducendo, dirigendo, ὁρίζω (It. tenere diritto, guidare dirittamente, regolare, reggere; Fr. diriger, guider, conduire, mener; Hsp. conducir in derecha, dirigir, conducir, regir; Germ. leiten, lenken, richten, gerade richten; Angl. to keep straight or from going wrong, lead straight along, guide, manage, direct, regulate, moderate).

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Lucret.* 4. 903. Et manus una regit (navem) quanto vis impete euntem Atque gubernaculum contorquet quo libet unum. *Virg.* 10. *Æn.* 218. Ipsa sedens cæsumque regit, velisque ministrat. *Ovid.* 1. *Trist.* 4. 12. regere arte ralem. *Propert.* 2. 21. 26. Ursa ann idere vela regit. *Horat.* 1. *Od.* 3. 1. Sic te dira potens *Cypri* — *Veneriorumque* regat pater, — *Navis*, quæ etc. *Ovid.* 1. *Art.* am. 4. Arte leves currus, aris regendus *Amor*. *Id.* 4. *Pont.* 12. 24. Regere frena. *Id.* 1. *Fast.* 25. habenas. et 3. *Art.* am. 556. et *ibid.* 474. equos. *Liv.* 35. 14. a med. Equi impotentes regendi. h. e. qui regantur, ὁρίζονται. *Sall. fragm.* apud *Priscian.* 6. p. 715. *Pulsch.* Regera gregem prope litora. Cf. *Horat.* 1. *Ep.* 19. 23. qui sibi g-

dit, Dux regit examen. *Virg.* 9. *Æn.* 409. Huo clina me turbata globum, et rege tela per auras. *Lucan.* 7. 515. nusquam rexere sagittas, Sed petitur solus, qui campis imminet, aer. h. e. io neminem direxere, indirizzarono. et *ibid.* 350. Ipsi tela regit per viscera *Cæsaris*. *Propert.* 2. 11. 7. Nec sic incolumem *Minos* *Thesæa* vidit, *Dædaleum* hinc quum ducere rerit iter. Sic *Virg.* 6. *Æn.* 29. ipsa dolos tecli ambagesque resolvit, *Cæca* regens filo vestigia. *Quintil.* 1. 1. 27. Pueri scribeotis manum manu super imposita regere. *Cic.* 6. de republ. 24. Animus est, qui viget, qui sentit, qui tam regit et moderatur et movet id corpus, cui præpositus est, quam ut mundum ille princeps *Deus*. *Virg.* 4. *Æn.* 336. dum spiritus bos reget artus. *Cic.* 1. *Nat.* D. 13. 3. Mundi motum regere atque tueri. ¶ 2. Specialim in iure, regere fines agrorum, sive culcos agro terminos assignare ordine et dirigere, rectis limitibus agros finire. *Tibull.* 1. 3. 43. fluxus in agris, Qui regeret certis finibus arva, lapis. *Cic.* *Mur.* 9. 22. Ille (militaris) exercitatus est in propagandis finibus: tu (jurisconsultus) in regendis. Adde eund. *Topic.* 10. 43. et 1. *Legg.* 21. 55.; et *Ulp. Paul.* etc. *Dig. tit.* 1. qui finium regundorum inscribitur.

II.) Translate. ¶ 1. Generalim est moderari, gubernare, imperare, administrare, præesse, governare, reggere, διοικῶν, βασίλειος. *Cic.* 16. *Att.* 2. Omnia nostra, quoad eris *Romæ*, ita gerito, regito, gubernato, ut etc. *Id.* *Parlit. orat.* 22. 76. Modersri cupiditates, et regere animi mntus. *Id.* 10. *Att.* 6. Vellem, auscepisses juvenem regendum: pater enim nimis indolgens, quidquid ego adstrinxit, relaxat. *Id.* 4. *Fam.* 14. Agitur præclare, al nosmetipsos regere possumus, ut ea moderate feramus. *Seneca* 2. *Ira* 15. extr. Nemo regere potest, nisi qui et regi. Οὐκ ἔστιν εὖ ἀρχεῖν τὸν μὴ ἀρχίζοντα. *Cæs.* 6. *B. G.* 16. *Mars* bella regit. *Manili.* 4. 762. hospitium recturi principis orbem. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 36. 115. Regere rempublicam. *Virg.* 1. *Æn.* 344. imperium. et 6. *ibid.* 851. Imperio populos. *Id.* 1. *ibid.* 157. dictis animos. *Quintil.* 2. 16. 19. senatum consiliis. *Tac.* 3. *Hist.* 57. a med. clessem molli imperio. et 4. *ibid.* 49. legionem. et 3. *Ann.* 33. extr. exercitum. et 1. *ibid.* 48. provinciam severa integreque. *Sueton.* *Cæs.* 48. disciplinam domesticam diligenter et severe. *Tac.* 6. *Ann.* 50. valetudinem alicujus. essere medico ordinario. et *Sueton.* *Tib.* 68. in fin. valetudinem arbitrali suo, sive adjumento consiliove medicorum. governarsi a suo modo. ¶ 2. Specialim pro admonere, docere, corrigere. *Cic.* *Mur.* 29. 60. Non multa peccas: sed at peccas, te regere possum. Cf. *Horat.* 1. *Ep.* 18. 26. *Cæs.* 3. *B. C.* 57. a med. Regere errantem. *Plin.* 10. *Ep.* 30. hesitantem. et *Ep.* 119. extr. dubitationem alicujus. — Ilinc

Regens, entis, particip. absolute, substantivum more, est rar, princeps (V. in II. 1.). *Claudian.* *IV.* cons. *Manor.* 298. componitur orbis Regis ad exemplum: nec sic inflectera sensus Humanos edicta valent, ut via regentis. et 1. *Laud. Stilich.* 168. Scilicet in vulgus manant exempla regentum. *Lucan.* 9. 226. tali compellat voce regentem. h. e. ducem exercitus.

REGRADIATIO, ōnis, f. 3. degradatio, καταβασμός, defectio de gradu dignitatis. *Imp. Constantin.* *Cod. Theod.* 8. 5. 2. extr. Promotus regradiationis humilitate plectitur.

REGRADATUS, a, um, particip. a regrado: degradato, in inferiorem gradum defectus. *Hieronym.* advers. *Joann.* *Jerosol.* n. 19. Fingit aliquem tribuniciæ potestatis suo villo regradatum, per singula militis equestris officia, ad tironis vocabulum devolutum, numquid ex tribuno statim sit tiro? *Solin.* 1. Regradati menses. h. e. regredientes, in priorem gradum seu locum restituti. V. DEGRADATUS et REGRADO.

REGRADO, as, a. 1. V. DEGRADO. Ceterum *Gloss.* *Cyrill.* *Καταβασίζω*, regrado. h. e. de gradu deicio. Et translate *Novell.* *Theod.* tit. 21. 1. Verberandi regradandi senatores licentiam denegamus.

REGRADO, as, are, a. 1. iterum gravo. Vox a *Lerico* expungenda; legitur enim solummodo in *Not. Tyr.* p. 46.

REGREDIOR, gröderis, gressus sum, grēdi, dep. 3. (re et gradior). — Active regredere gradum, simile se currere cursum, *Ennian* iocutio est apud *Non.* p. 166. 22. *Merc.* Quo nunc incerta re atque innotata gradum Regredere conare? *Ubi Nonius*: Regredere, revocare. — Particip. *Regrediens* I. a.; *Regressus* I. a. et b. et II.; *Regressurus* II. — Regredior est idem ac retro gradior, revertor, ritornare, tornare indietro, σταναχόμεν.

I.) Proprie. — a) Generalim. *Cic.* 1. *Off.* 10. 33. Atque ut regredi, quam progredi malent. *Plaut.* *Aulul.* 1. 1. 7. Illic regredere ab ostio. *Auct. B. Afr.* 50. Ut ejus exercitus neque retro regrediendi, neque ultra procedendi oblata facultate circumventus concideretur. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 29. 31, (118). Regredientibus inde etc. *Liv.* 24. 18. ante med. Ex itinere regressi clam in castra. *Vellej.* 2. 56. 1. Regressus in Urbem omnibus ignovit. *Justin.* 20. 4. 4. Iode regressus *Cretam* contendit. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 8. 6. (32). de *Salurni sidere*. Trigesimo anno ad brevissimam sedis suae principia regredi, certum est. — b) Specialim in re militari est retro cedere, retrocedere. *Cæs.* 2. *B. G.* 23. Progressi regressos ac resistentes hostes in fugam dederunt. *Id.* 3. *B. C.* 45. *Cæsar*, quum suos ex omnibus partibus vulnerari videret, recipere se jussit et loco excedere. — Illi (*Pompejani*) autem hoc acrius instabant, neque regredi nostros patiebantur. Adde *Sall.* *Jug.* 55. extr.

II.) Translate. *Sall. Cat.* 4. A quo inceptio studioque ma ambitio mala delinuerat, eodem regressus statui rea gestas populi *Romani* — per scribere. *Cic.* *Fat.* 15. 35. Similiter superiora repetentem regredi infinito licet. *Quintil.* 10. *proem.* 14. Ad formandos animos statuendisque vitæ leges regressi. *Cic.* 2. *Verr.* 42. 109. Au in eum annum progredi nemo poterit edicto, quo prior alius futurus est; in illum, quo alius prior fuit, regredietur? *Plaut.* *Capt.* 5. 4. 26. Nunc edepoi demum in memoriam regredior. *Ulp. Dig.* 48. 5. 27. a med. Ne servi timeant, se in reorum potestatem regressuros.

REGREDO, di, u. 3. V. REGREDIOR inii. REGRESSIO, ōnis, f. 3. ritorno, ἀναχέσις, actus regrediendi, regressus, reversio.

I.) Proprie. *Apul.* 2. *Met.* Metum istum tibi demam maturata regressione. et 9. *ibid.* Condicta rescripta regressione. *Fronto Princ. Hist.* (edota iterum *A. Maio*) ante med. Principis ad triumphum decedentis haudquaquam secuta nec incruentis regressio.

II.) Translate est hoc nomine rhetorica figura, specie repetitiois: da qua *Quintil.* 9. 3. 35. Est et illud repetendi genus, quod semel proposita iterat et dividit. (*Virg.* 2. *Æn.* 435.). *Iphitus* et *Pelias* mecum: quorum *Iphitus* avi Jam gravior; *Pelias* et vulnera tardus *Ulyss.* ἐναυδοῦς dicitur Græce: nostri regressionem vocant, ἰλαξ *Quintil.*

REGRESSUS, a, um, particip. V. REGREDIOR. REGRESSUS, us, m. 4. idem ac regressio.

I.) Proprie. — a) Generalim. *Cic.* 2. *Nat. D.* 20. 51. Nihil enim errat, quod in omni æternitate conservat progressus et regressos reliquosque motus constantes et rates. *Ovid.* 2. *Art.* am. 32. Dara regressum alicui concedere si ritorno. — b) Specialim in re militari. *Liv.* 38. 4. extr. Deinde, periculum inceptum ratus, na qua sentirent *Romani*, at regressus inde in totum non esset, deliribus ab hoc consilio etc. Sic *Tac.* 1. *Ann.* 51. Exivit ea cades *Bructeros*, *Tubantes*, *Usipetes*; saltusque, per quos exercitus regressus, insedere.

II.) Translate. *Liv.* 24. 26. sub fin. Neque inens pœnitendi, sui regressus ab ira relictus est. *Tac.* 4. *Ann.* 11. Quis enim medlocr prudentia, inaudito filio exitum offerret, idque sua manu et nullo ad pœnitendum regressu? h. e. nullo sibi ad pœnitendum spatio relicto. *Id.* 2. *Hist.* 74. Eius privatis cogitationibus regressum: Im-

perium cupientibus nihil medium inter summa aut præcipua. *h. e.* locum desistenti ab incepto. *Alii leg.* progressum. *Virg.* 11. *En.* 413. Funditus occidimus, neque habet Fortuna regressum. *h. e.* non potest reverti in mellas. *Quintil. Declam.* 17. 12. *a med.* Non habent proximorum odia regressum. *h. e.* non extinguuntur. *Tac.* 12. *Ann.* 10. extr. Ideo regum obsides liberos dari, ut ei domesticum Imperii tædeat, sit regressus ad principem patresque. *h. e.* sit recursus, regresso. *Sic Pompon. Dig.* 21. 2. 34. Si mancipium contra legem venditionis faciente te, ad libertatem pervenerit, tu videris quasi manumissus: et ideo nullum adversus venditorem habebis regressum. *Plin. præf. Hist. nat.* 26. Illos plingendi singendique conditores absoluta opera pendenti titulo inscripsisse, *Apelles faciebat, aut Polyctetus*, tamquam inchoata semper arte aut imperfecta: ut contra iudiciorum varietates superesset artificis regressus ad veniam, velut emendaturo quidquid desideraretur, si non esset interceptus. *Stat.* 3. *Silv.* 3. 157. seu blanda dlu Fortuna regressum Maluit. *h. e.* vertere se, et veluti regredi ad lofelicia, quum hactenus prospera fuerit. *Val. Max.* 6. 2. n. 1. Consul regressum animoso ejus dicto obtulit. *h. e.* facultatem leniendi aut retractandi auidæ dictum.

REGŪLA, *æ, f.* a rego; et producitur prima, licet in rego corripitur: est autem instrumentum, quo lineæ diriguntur, *οὐδὲν, κυβύον* (i. l. regolo, rigarola; *Fr. équerre, règle*; *Hisp. regla*; *Gem. Richtscheit, Richtstab, Lineal*; *Angl. a rule, square, ruler*).

1.) Propria. *Cic.* apud *Non.* p. 163. 2. *Merc.* Atqui si id crederemus, non egeremus propædicalis, non normis, non regulis. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 25. 63. (188). Materiam ad regulam et libellam erigere. *Vitruv.* 7. 3. Longitudines ad regulam et lineam, altitudines ad perpendicularum, anguli ad normam respondentes erigantur. *Colum.* 3. *R. R.* 13. 11. Nam duas regulas ejus latitudinis, quæ pastoralior sulcum factorus est, in speciem litteræ X decussavimus. *Pallad.* 1. *R. R.* 9. 4. Hoc quum regula exploraveris æquale etc.

1.) Translate usurpatur A) De rebus physice; et B) Morali ratione.

A) De rebus physice. ¶ 1. Ponitur aliquando pro baculo, quo aliquid rectum tenetur. *Colum.* 6. *R. R.* 19. 2. Ut inserto capite descendibus per foramina regulis cervix teneatur. *Sic Cels.* de instrumentis ad fracta ossa reponeunda idoneo, 8. 10. Ab ea parte, in qua os se inclinât, involutam tana regulam obijcit. *Cars.* 2. *B. C.* 60. Quadratas regulas quatuor patentes digitis defigunt, quæ lateres, qui super musculo struantur, contincant. ¶ 2. Item pro instrumento eundem usum præbeante, quem fuscus, in factura olei: est enim vas exilibus regulis aliquantum inter se dissitis compactum, ut liquor exire possit, quum olivæ prelo subijciuntur. *Colum.* 12. *R. R.* 50. 10. Aut regulis, si consuetudo erit regionis, aut certe novis fisis debebunt sampsæ exprimi. Adde *Plin.* 15. *Hist. nat.* 1. 2. (5). ¶ 3. Est etiam virga ferrea non rotunda, sed plana. *Vitruv.* 5. 10. Regulæ ferreæ aut arcus fiant, exque uncinis ferreis ad configurationem suspendantur quam creberrimis. *Stat.* 6. *Theb.* 594. Jam ruit atque æquam submisit regula limen. *h. e.* repagulum ferreum, quo coercentur carceres, cecidit, caritatem in limine implevit, et reliquo solo æquavit. *V. Inscript.* la PARASTATICUS, ubi regulæ sunt arponi di ferro, quibus statue parastaticæ postico zothecarum, ne nutent aut prouant, firmantur. ¶ 4. Herba, quam Græci basiliscam, *βασιλική*, vocant, a Latinis regula dicitur et illis loca nascitur, ubi fuerit serpens basiliscus. *Apul. Herb.* 128.

B) Morali ratione est lex, exemplum, norma, ratio, ad quam quippiam dirigitur, *regola*. *Cic.* 4. *Acad.* (¶ pr.) 46. 140. Fontem omnium bonorum la corpore esse: hanc normam, hanc regulam, hanc præscriptionem esse naturæ, a qua quæ eberraveris, eum numquam, quid la vita

sequatur, habiturum. *Id.* 1. *Fin.* 19. 63. Servata illa (quæ quasi delapsa de celo est ad cognitionem omnium) regula, ad quam omnia iudiciorum diriguntur. *Id. Brut.* 41. 152. Habere regulam, quæ vera et falsa iudicentur. et *ibid.* 74. Nec utendum pravissimæ consuetudinis regula. *Id.* 2. *Off.* 17. 59. In his ipsis mediocritatis regula optima est. *Id.* 1. *Legg.* 6. 19. Lex est juris et Injuris regula. *Horat.* 1. *Sat.* 3. 117. adsit Regula, peccatis quæ pœnas irroget æquas. *Martial.* 11. 2. regula morum. *Quintil.* 1. 5. 1. emendate loquendi. *Id.* 9. 4. 4. Neque enim tocuti sunt ad hanc regulam et diligentiam primi homines. *Paul.* *Dig.* 22. 6. 9. Regula est, iuris ignorantiam culque nocere, facti non nocere.

REGŪLĀRIS, *e, a, d.* ad regulam pertinens. *Es regulare* dicitur, quod ductile est, et in quamcumque formam malleis trahi potest: indeque nomen habens, quod in metallis postquam igni excoctum purgatumque est, in angustas oblongasque lineas, regularum similes, duci solet et sic destrahi: quod et ferro fieri videmus, a nostris *rightetta* dicto: contra caldarum funditur quidam, sed malleis fragilis est. Hæc ex *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 20. (94). Cf. *Isid.* 16. *Orig.* 19. — *Cæsar. Aurel.* 2. *Acut.* 29. n. 154. Hippocrates vero libro regulari (quem diætlethicum vocavit) loquitur etc. *Sic Theod. Priscian.* 4. ad fin. p. 317. ed. *Ald.* Divisam esse dicimus medicinam in partes quatuor: regularem, quam diætam vocamus etc.

REGŪLĀRĪTER, adverb. *regolarmente*, secondo la regola, *κατακτῶς*. *Ulp. Dig.* 15. 3. 3. Et regulariter dictum, toties de la rem verso actionem esse etc. *Macrob.* 1. *Sonn.* *Scip.* 20. ante med. Ut liquere possit ratio commentii, prius regulariter pauca dicenda sunt. *Capell.* 9. p. 304. Responditque, regulariter etiam matrimonio copulato dotem dicere feminam viro nullis legibus prohiberi. *Augustin.* 2. *Doctr. Christ.* 29. In præterita vestigia regulariter recurrere.

REGŪLĀTIM, adverb. regulariter. *Diomed.* 1. p. 402. *Putsch.*; et *Veget.* 2. *Veterin.* 41. extr.

REGŪLO, *as, are, a.* 1. *regolare*, dirigo, rectum facio. *Cæsar. Aurel.* 3. *Tard.* 4. Regulantur, sive diriguntur eorum virtutes. *Gloss. Cyrill.* *Κατακτῶς*, regulo. *Sic Onomast. Lat. Gr.* Regulo, *κατακτῶς*.

REGŪLOS, *l, m.* 2. *picciolo re, principe*, si-gnore, *βασιλικός*, parvus rex: demiaut, a rex.

1.) Proprie. De rege puero usurpat *Liv.* 29. 30. ut videre est *ibid.* 29. sub fin. Da filio regis *Id.* 45. 14. Sed accipitur universim pro domino regionis aut urbis. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 3. 5. (22). Quum senatus regulis Africæ bibliothecas donaret. *Sall. Jug.* 11. Reguli in unum convenere. *Tac.* 2. *Ann.* 80. Auxilia Cilicum, quæ reguli miserant. Adde *Sueton. Cal.* 5.

1.) Translate. ¶ 1. Est nomen regis apum. *Varro* 3. *R. R.* 16. 18. Mellarius animadvertat, ne reguli plures existant. ¶ 2. Est etiam nomen aviculæ, de qua *V.* in TROCHILUS. *Auct. carm.* *Philom.* 43. Regulæ atque merops et rubro pectore progne. ¶ 3. Item serpentis, qui Græce *βασιλικός* dicitur. *Hieronym.* 16. in *I-saj.* *Ep.* 7. n. 3. Nos pilsitina contagione sordentes, quasi reguli et scorplones, arentia quæqua sectamur. — *NB.* De cognom. Rom. *V.* in ONOM.

REGUSTĀTUS, *a, um.* *V.* voc. seq.

REGUSTO, *as, avi, atum, are, a.* 1. Particip. *Regustans* et *Regustatus* I.; *Regustandus* II. — Regustare est iterum gustare, *rigustare*; *αὐτογούζει*.

1.) Proprie. *Seneca Provid.* 3. ad fin. Quidquid biberint, vomitu remetientur tristes et bilem suam regustantes. *Pers.* 5. 139. regustatum digito terebatur salinum.

1.) Translate. *Cic.* 13. *Att.* 13. Crebro regusto tuas litteras: in his acquiesco. *Id.* 4. *Att.* 17. Vestonio dandi sunt dies, et Latinus *Ἀρριχιόπος* regustandus. *Id.* 13. *ibid.* 48. Velim M. Varronis et Lollii mittas laudationem: Lollii utique. Nam illam legi; volo tamen regustare.

REGŪRO, *as, avi, are, a.* 1. to gyrum redeo,

revolvor. *Varro* 1. *R. R.* 57. 3. Quidam granaria sublimia faciunt, quæ non solum a lateribus per fenestras, sed etiam subitus a solo ventus regyrare possit. *Alii rectius leg.* refrigerare. *Tianalata. Flor.* 4. 2. ante med. Bellum postremo in Hispaniam regyravit. *Quidam leg.* remigravit.

REHĀLO, *as, aie, a.* 1. suisum halo, exhalo, *ἀέζω*. *Lucret.* 6. 522. Terraque quum fumans humorem tota rehalat. Recentiores vero leg. redhalat.

REICĪO. *V.* REJICIO.

REICŪLUS, *a, um, adject.* *V.* REJICULUS.

REINVITO, *as, aie, a.* 1. (re et invito) vicissim invito, *ἀντικάλω*. *Volgat. interpr.* *Luc.* 14. 12. Quum facis prandium aut cœnam, noli vocare amicos tuos divites, ne forte et ipsi te reinvitent, et fiat tibi retributio.

REJECTĀNEUS, *a, um, adject.* *ἀνταπονομήν*, qui rejicitur. *Cic.* 4. *Fin.* 26. 71. Illa autem, morbum, egestatem, dolorem, non appello mala, sed, si libet, rejectanea. *Id.* 5. *ibid.* 26. 78. appellat rejicienda. et 1. *Acad.* (post.) 10. 37. vocat rejecta. *V.* Particip. *Productus* in PRODUCO.

REJECTĀTIŌ, *ōnis, f.* 3. frequens rejectio. *Solin.* 5. ad fin. Aeterna rejectatione terra terram evomit. *Alii aliter leg.*

REJECTIO, *ōnis, f.* 3. actus rejiciendi, *riget-tamento, ributtamento, ἀνωδυνία, ἀνταρπής, ἀναγώνη*.

1.) Proprie. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 8. 76. (146). et 25. *ibid.* 13. 105. (165.) Rejection sanguinis vomito, lo sputare sangue. Similiter *Marcell. Empir.* c. 17. p. 111. retro ed. *Ald.* Ad rejectionem sanguinis ex ore manantis symphyti radix in vino decocta salubriter bibitur. Sic in plur. nam. *Pallad.* 3. *R. R.* 31. 2. Rejectiones sanguinis inhibere.

1.) Translate. ¶ 1. Est actus rejiciendi, actus repudiandi et contemnendi. *Cic.* 3. *Fin.* 6. 20. Ut ea teneat, quæ secundum naturam sunt, pellatque contraria: quæ inventa selectione et item rejectione sequuntur. *Id.* *Salb.* 12. 29. Si civi Romano licet esse Gaditanum, sive exsilio, sive postliminio, sive rejectione hujus civitatis. ¶ 2. Speciatim in iure, rejectio iudicium fieri poterat et ab accusatore et ab reo, quum sorte ductis a prætoris iudicibus alicui causæ publicæ disceptandæ, quosdam eorum uterque vel alterniter rejiciebat, tamquam iniquos sibi aut incommo-dos aliqua re futuros. Rejectione celebrata, in eorum locum, qui rejecit fuerant, substituebatur prætor alios, quibus ille iudicium legitimus numerus completeretur. *Ascon.* ad *Illud Cic.* 2. *Verr.* 6. 16. Mansit in conditione atque pacto usque ad eum finem, dum iudices rejecti sunt. Postea-quam rejectio iudicium facta est etc. — Et absolute. *Id.* 1. *Att.* 16. Rejection facta est clamoribus maximis, quum accusator, tamquam censor bonos, homines nequissimos rejiceret: reus, tamquam clemens lanista, frugalissimum quemque se-cerneret. *V.* REJICIO II. 4. *Inscript.* apud *Henzen.* (*Inscript.* *Orell.* vol. 3.) 6428, quæ editum est Imperatoris Cæsaris Augusti de aquæ ductu coloniz Venetianæ ab ipso, ut videtur, donato: DVM RECUPERATORVM REJECTIO INTER EVM QVT ACET ET EVM QVO CVM ACETVR ITA FIET ut lege Julia QUAE DE IUDICIIS PRIVATIS LATA EST LICESIT OPORTEBIT. ¶ 3. Generatim est repu-diatio. *Quintil.* 7. 1. 34. Escutere quidquid dicitur, et velut rejectione facta ad optimum pervenire. *Plin. præf. Hist. nat.* 7. Est quædam publica etiam eruditorum rejectio. ¶ 4. Rejection in alium inter figuras sententiarum enumeratur a *Cic.* 3. *Orat.* 53. 203. quum a se orator quippiam remoret et in alium rejicit. *V.* *Quintil.* 9. 1. 30.

REJECTĪTIUS, *a, um, adject.* qui rejicitur. *Gloss. Cyrill.* *Ἀνταρπάζιος*, rejectitius.

REJECTO, *as, avi, are, a.* 1. Particip. *Reje-clans*. — Rejectio frequentat. a *rejicio* est idem ac saepe *rejicio*. *Lucret.* 2. 330. clamoreque montes lecti rejectant voces ad sidera mundi. *h. e.* referunt. *Spartian.* *Antonin.* 12. Quum casum Alpium la cœna edisset avidius, nocte rejecta-

vit. h. e. vomunt. *Sil. It.* 7. 419. immanis inantro Conditur abrupto Proleus, ac spumea late Cautibus obiectis rejectat corula rates. *Gargil. de re hort.* (edente A. A. Scottio) 1. 3. Cruda (cydonea) matura sanguinem rejectantibus prorsus. *Virg.* 5. *Æn.* 470. crassumque cruorem Ore rejectantem. *Alit leg.* rejectantem. *Cæd. Aurel.* 2. *Acut.* 37. ad fin. At si forte (negrolantes) cibum rejectaverint, debilitate stomachi concurrente etc. *Theod. Priscian.* 4. p. 316. bis retro ed. *Alid.* Sic itaque compresso stomacho, idem domino corpori escas, quas suscepit crudas atque acidas ad superiora rejectat atque eromit impellente fervore.

REJECTUS, a, um. V. REJICIO.

REJECTUS, us, m. 4. rejectio. Pro vomitu asferunt nonnulli lexicographi hæc verba *Celsi*: Et rejectus cibi non erit inutilis, si raro fiat. Agit *Cels.* de vomitu, sed non bis verbis, 1. 3. et 2. 13. — *Rejectus* navis, pars puppis posterior recurva et in anteriorem partem rejecta: vel ima carinæ pars rejecta et ab oculis remota. *Hygin.* 3. *Astron.* 36. Itset in puppi ad stogla gubernacula, ad primum stellas quinque, ad alterum quatuor, circum carinam quinque et sub rejectu quinque. *Alit aliter leg.* aut interprelantur.

REJICIO, jicis, jeci, jectum, jicere, a. 3. (re et jacio). Si primum corripit opus sit, alterum i poetæ enterunt; vel reicit faciunt dissyllabum, ut eicit. *V. EJICIO init.* *Stat.* 4. *Theb.* 574. Tele manu, reicitque canes in vulnus hiantes. Invenitur tamen apud *Virg.* uno i scriptum (licet re producatur) illud 3. *Ecl.* 96. pascentes a flumine reice capellas, ut *Serv.* et *Pier.* testantur. *V.* quæ dictæ sunt in voce RE da quantitas hujus particulae. *V.* etiam *Voss.* 1. 2. c. 19. de *Grammat.* fusc de his disputantem. — In Particip. rejectus perperam prima syllaba correpta legitur apud *Alcin.* 1. 91. Me celsum virtus habuit, nunc ecce rejectus Pellor, et 6. 355. telorum fasce rejecto. — Particip. *Rejiciens* 1. A. 3. c.; *Rejectus* 1. A. 1., 2., 3., B. 3. et A., et II. 1., 2., 3.; *Rejecturus* II. 2.; *Rejiciendus* II. 1. et *V.* voc. seq. I. — *Rejicio*

I.) Proprie usurpatur A) De rebus physicis; et B) De brutis animalibus et hominibus.

A) De rebus physicis. ¶ 1. Stricto sensu rejectio est vicissim jectio, retorquere. *Cæs.* 1. B. G. 46. Cæsari nuclatum est, equites Ariovisti lapides telasque in nostros conicere etc., se ad suos recepit, ausque Imperavit, ne quod omnino telum in hostes rejicerent. *Lucret.* 4. 571. Vox, solidis adlixa tole, rejecta sonorem Reddit. *Id.* ibid. 283. sed ubi speculum quoque sensum ipsum, continuo a nobis iterum quæ fertur imago Pervenit, et nostros oculos rejecta revolvit. ¶ 2. Item est generatim repellere, ribattere, rigellare, respingere, ἀποβάλλωμαι, ἀπορῶ. — a) Sic est abdicere, deponere, deporre. *Lucilius* apud *Varron.* 6. L. L. 69. *Müll.* Rejicere tunicam. *Cic.* *Fin.* 23. 55. Lictores, togulis acceptis, sagule rejecerunt. *Ovid.* 9. *Met.* 32. Rejicere de corpore vestem. *Virg.* 5. *Æn.* 421. duplicem ex humeris rejectit amictum. *Phædr.* 5. 2. rejecta pennis. *Sueton.* *Aug.* 26. Quom centurio, rejecto sagulo, ostendens gladii caput etc. — b) Item removere, repellere. *Quintil.* 11. 3. 144. Rejicere a sinistro togam, et ibid. 131. Rejecta in humerum toga. *Ter.* *Heaut.* 2. 3. 49. Capillus pectus, circum caput rejectus negligenter. *Cf.* *Ovid.* 4. *Met.* 473. Tisiphone canos ut erat turbata capillos Movit, et obstantes reject ab ora colubras. — c) Item est retro jectere. *Virg.* 11. *Æn.* 618. Estrepulo turbatæ acies versique Latini Rejiciunt parmas. h. e. ad tergum referunt, ut se tegant in fuga. Sic *Galba* ad *Cic.* 10. *Fam.* 30. Rejicere scutum, gellare dietro le spalle, et *Quintil.* 11. 3. 146. Sinum togæ in dextrum humerum ab imo rejicere. Huc referri possunt etiam illa *Poll.* ad *Cic.* 10. *Fam.* 32. ante med. Quum prorsus, natis pedibus, tunica soluta, manibus ad tergum rejectis insembaret, et *Fin.* 28. *Hist. nat.* 4. 11. (45). Rejicere post terga manibus. — d) Item est propellere, pro-

movere. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 15. 24. (112). Ut domus eorum fores extra aperirentur, et janua in publicum rejiceretur. — e) Item rursus impellere. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 11. 11. (26). Fucus ademptis Ellis in alveum rejectus, ipse ceteris admittit. *ricaccato, rimesso.* ¶ 3. Item est amovere, removere. — a) Sic generatim. *Ovid.* 9. *Met.* 50. Ter sine prospectu voluit nitentis contra Rejicere Alcides a se mea pectora; quanto Excultit amplexus adductaque brachia solvit. *Seneca Thyest.* 809. rejecto Latius explicuit monte Typhæus. h. e. repulso et a se amolo. — b) Item avertere. *Virg.* 10. *Æn.* 473. Sic ait, atque oculos Rutulorum rejectit ervia. h. e. ab arvis. Similiter *Ovid.* 4. *Trist.* 1. 68. Rejicere e gremio suo librum. — c) Item evolare, unde nostrum rēcere factum est. *Sueton.* *Aug.* 77. Quoties largissime se invitaret, senos seintantes non excessit, aut, si excessisset, rejiciebat. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 6. 57. (106). Caventur (apprina) æque vomitionibus ac bilem rejicientibus. *Id.* 26. *ibid.* 12. 82. (131). Ore sanguinem rejicere. *Scribon.* *Compos.* 191. aliquid ab stomacho.

B) De brutis animalibus et hominibus. ¶ 1. Est repellere; item rursus agere. *Plaut.* *Bacch.* 4. 3. 17. militis Parasitus modo venerat aurum petere: hinc eum ego meis Dictis malis, bis foribus — reject hominem. *Virg.* 3. *Ecl.* 96. Tityre, pascentes a flumine reice capellas. *Plaut.* *Pers.* 2. 5. 18. Boves in hubile rejicere, ne vagentur. h. e. rursus agere. Huc referri potest et illud *Liv.* 8. 8. Tertium (vezillum ducebat) scensos, minime sducie manum: eo et in postremam aciem rejiciebantur. ¶ 2. Rejicere se, reclinare, recumbere, coricarsi: retro flectendo corpus et supinum collocando. *Petrone.* *Satyr.* 92. Se in grabatam reject. *Ter.* *Andr.* 1. 1. 109. Rejicit se in eum flens quam familiariter. *Lucret.* 1. 33. Rejicere se in gremium alius. Et passive *Petrone.* *Satyr.* 103. In cubila rejectus est. *Curt.* 10. 5. 3. Velut omni vitæ debito liberatus, fatigata membra reject. ¶ 3. Speciatim in re militari est hostem repellere. *Cæs.* 2. B. C. 2. Eos, qui arptionem fecerant, in oppidum rejiciebant. *Id.* 2. B. G. 35. Occisus ad hominum milibus quatuor, reliqui in oppidum rejecti sunt. et 1. ibid. 24. Ipsi — rejecto nostro equitatu, — sub primem nostram aciem successerunt. *Cic.* 2. *Fam.* 10. Cassius felicitat ab Antiochia hostem rejecerat. *Virg.* 11. *Æn.* 630. Bis Tusci rejecti arma. respinti. ¶ 4. Item spectatim raro de navibus, sæpe de navigantibus dicitur. *Cæs.* 5. B. G. 5. Ibi cognoscit ex nave, quæ in Mædia factæ erant, tempestate rejectas cursum tenere non potuisse atque sedem, unde erant profectæ, revertissæ. et ibid. 23. Accidit, uti — reliquæ (naves) fara omnes rejicerent. *Cic.* 16. *Att.* 7. Quum a Leucopetra profectus stadia circiter trecentis processissem, rejectus sum Austro vehementi ad eandem Leucopetram. *Id.* *Cæcin.* 30. 88. Ut si qui ex alto, quum ad patriam accessisset, tempestate subito rejectus etc. Adde eumd. 1. *Phil.* 3. 7. *Vallej.* 1. 1. 2. At res regum Agamemnon, tempestate in Cretam insulam rejectus, tres ibi urbes statuit.

II.) Translat. ¶ 1. Generatim est respuere, aspernari, repudiare, rifiutare, rigellare, riprovare, rīcusare. *Cic.* 1. *Fin.* 2. 4. Qui Enail Medeam, eut Anilopem Pacuvii spernal sui rejectat. *Id.* 2. *Tusc.* 23. 55. In primisque refutetur ac rejectetur Philoctetens ille clamor. *Id.* 2. *Orat.* 24. 102. Id totum abjudico atque rejecto. *Alit leg.* ejicio. *Id.* 1. *Legg.* 23. 60. Ad bona deligenda et rejicienda contrariis. *Plin.* 5. *Ep.* 16. extr. Recens animi dolor consolationes reject est refugit, mox desiderat. *Plaut.* *Asin.* 2. 1. 6. Abs te socordiem omnem rejice, et segnillem amova. *Horat.* 4. *Od.* 9. 41. bonus atque fidus Juxta Reject alto dona nocentium Vultu. *Auct.* B. *Alex.* 39. Si conditiones, quæ rejecerat, rursus appeteret. *Horat.* 4. *Od.* 8. 16. Rejecitque retrorsum Hennibellis minæ. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 5. 4. (20). Rejectum (statuum a Cots) Gnidil emernant. — Similiter est avertere, amoliri, arcere, prohibere. *Cic.* *Rosc.* *Am.* 53. 153. Hanc

proscriptionem nisi e vobis rejectis atque aspernaminis etc. *Plin.* 4. *Ep.* 11. a med. Fædumque contactum e casto paroque corpora reject. — Item occurre de repulzare. *Cic.* *Mur.* 37. 70. Quorum ego ferrum et audaciam rejeci in campo, debilitati in foro, compressi etiam domi meæ. *Stat.* 6. *Theb.* 769. providus asta Et patria viglit arte Lacon, hos reject ictus, Hos caret. *Virg.* 16. 20. extr. Ab his rejicientur plagæ balistarum et impetus incendiolorum. ¶ 2. Spectatim rejecti dicuntur, quorum amor spernitur. *Ovid.* 9. *Met.* 512. Ergo ego, quæ fueram non rejectura petentem, Ipsa petam? et ibid. 606. Et si rejiceret, potui moritura videri. *Horat.* 3. *Od.* 9. 20. Rejectæque patet janua Lydiæ. ¶ 3. Preterea significat remittere, seu ad alium mittere, rimettere, mandare. *Ferr.* *Flacc.* apud *Gell.* 5. 17. Senatus eam rem ad pontifices reject, ut ipsi, quod videretur, staturerent. Adde *Cæs.* 3. B. C. 17. *Sic Liv.* 39. 3. Id Cenomani conquesti Romæ apud senatum rejectique ad consulem. rimandati, rimessi. *Cic.* 9. *Att.* 13. sub fin. Sed ne bis eodem legas, ad ipsam te epistolam rejectio. *Id.* 10. *Fam.* 16. a med. Hoc animo esse debes, ut nihil huc rejicias, neve in rebus tam subitis tamque angustis a senatu consilium petendum putes. *Id.* 1. *Att.* 4. Quum Jem te adveolare arbitraremur, repente abs te in mensem Quintilem rejecti sumus. h. e. diiit, protracti. *Id.* 2. ad Q. Fr. 1. sub fin. Habes acta unius diei. Reliqua, ut arbitror, in mensem Januarium rejiciuntur. si rimetteranno, si differiranno. ¶ 4. Rejicere judices quid sit, in REJECTIO II. 2. dictum est. *Cic.* *Planc.* 17. 44. Quum ex centum viginti quaque Judicibus, quique et septuaginta reus rejiceret, quinquaginta referret. Adde eumd. 1. *Att.* 16. et 3. *Ferr.* 7. 22. — Interdum judices rejicere est eligere, per metaleptin consequentia, quia qui aliquos reject, is eos, qui reliqui suat, sumere inteligitur. *Id.* 5. *Ferr.* 11. 28. Quid prator? jubet recuperatores rejicere. Decurias scribamus. Quas decurias? de cohorte mea rejicies, laquit. *Ernestius* hic quodque rejicere pro explodere recte accipit. ¶ 5. *Balb.* ad *Cic.* post *Ep.* 15. l. 8. ad *Alt.* Credo mihi, Cæsarem maximum beneficium te sibi dedisse judicatum, si huc te rejicias, se ti rīfici, ti applichi a far questo: si intendis animum in banc rem: si addecaris, ut suscipias entam conciliandam inter Cæsarem et Pompejum concordiam.

REJICULUS, a, um, adject. (rejicio). Scribitur et trisyllab. reiculus. — *Rejiculus*.

I.) Proprie est qui rejici meretur, qui ob vitium aliquod ab omnibus spernitur et rejectus, ut oves reiculae, quæ propter ætatem vel morbum rejectantur. *Varro* apud *Non.* p. 168. 4. *Mere.* Ut in grege opilio oves minus idoneas removere solet, quas reiculas appellant. *Id.* 2. *R.* 1. 24. de ovib. Scire oportet quot semines habeat, quæ parere possint, quot reiculae sint alienendæ, et ibid. 5. 17. de vaccis. Delectus quotannis bebendus, et reiculae rejectundæ, quod locum occupent eorum, quæ ferre possunt fructus. *Auct.* *Geopon.* 1. 17. c. 20. reiculas ita describit: τὰς οἰσῖρας, καὶ τὰς ἀδὲνεις, καὶ τὴν ἡλικίαν ἀποβέβηκυσας. h. e. steriles, infirmes atque ætate protractas. *Seneca Ep.* 47. ante med. Stare ante limen Callisti (liberti Claudii Aug.) dominum suum vidi: et eum, qui illi impegerat titulum, qui later reicula menciola produceret, atque intrantibus excludi.

II.) Translat. *Seneca Drevit.* vit. 7. a med. Dispunge ac recense vitæ tuæ dies: videbis pocos admodum, et reiculos apud te resedisse. Hoc in loco *Seneca* (et et in edito sub I.) alit leg. ridiculus, sed minus recte. *Reiculus* dies videtur designare. *Id.* 7. *Quæst. nat.* 32, ubi ait: Quis philosphiam aut ullum liberale respicit studium, nisi quum ludi intercalantur, quum aliquis pluvius intervenit dies, quum perdere licet?

REINCIPIO, is, ere, a. 3. ricominciare, rursus incipio. *Vetus Lapis*, qui videtur inscripsi siculo Christi quinto aut sexto, apud *Gruter.* 1161. 5. Quum Anterit, a capite reincipi.

REINTEGRO. V. REDINTEGRO.

REITERATIO, *ois*, f. 3. *replica*, ἀνάληψις, actus reiterandi, repetitio. *Quintil.* 11. 2. 35. Quae exciderunt, retractantur, ut crebra reiteratioe firmentur. *Alii leg.* intentione, alii rectius iteratione.

REITERO, *es*, *are*, e. 1. *replicare*, *ripetere*, ἀναλαμβάνω, *repeto*. *Apul.* 8. *Met.* Ferinos rugiliu reiterans. *Alii rectius leg.* iterans.

RELABOR, *lāberis*, *lāpsus sum*, *lābi*, dep. 3. (*re* et *labor*, *eris*). Particlp. *Relabens* I.; *Relapsus* I. et II. — Relabor est idem ac retro, aut rursus labor, refuere, revertor, recido, scorere indietro, ritornare, ricadere, ἀναπίπτω.

I.) Proprie. *Horat.* 1. *Od.* 29. 10. quia neget arduis Pronos relabi possa rivos Montibus at Tiberim reverti? *Claudian.* *Laud. Seren.* 79. Quaeque relabentes undae salumque secutas in refuere vanere palam Nereides emnaa. *Ovid.* 3. *Met.* 646. quo non ellus concedere summas Octor antennis, prensoque rudente relabi. *Id.* 10. *ibid.* 57. de *Orpheo*. Flexit amens oculos, et protinus illa relapsa est. *Id.* *Heroid.* 10. 149. Flecte ritem, Thesau, varsoque relabere valo. et 15. *ibid.* 95. Huc ades, inque sinus, formosa, relabere nostros. *Virg.* 10. *En.* 307. unda relabens. *Curt.* 6. 4. 10. Eodemque impetu, quo effusum est, relabens (mare) terram naturae suae reddit. *Ambros.* de *Cain et Abel.* 1. 2. Non ergo, tamquam relapsus in terram, deprehenditur corporis solutione.

II.) Translate. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 18. Nunc in Aristippi sursum praecepta relabor. *Id.* *Epod.* 17. 17. tunc mens et sonus Relapsus atque notus in vultus honor. *h. e.* amota specie bestiarum, sponte et cito radili mens, loquendi facultas et oris humani decor.

RELAMBO, *is*, *ere*, a. 3. rursus lambo. *Sedul.* 4. 248. vomitum quicunque suum canis ore relambit.

RELANGUEO, *es*, *ere*, a. 2. rursus languao. Forma est a *Leico* aspuoganda; legitur enim solummodo in *Not. Tyr.* p. 181.

RELANGUESCO, *guescio*, *gū*, *guescere*, inchoat. n. 3. (*re* et *languesco*) est idem ac rursus laoguesco, iterum infirmus fio, in languorem seu morbum recido, languire di nuovo, indebolirsi, ricadere in malattia, ἀναδύσσω.

I.) Proprie idem significat ac simplex languasco apud *Ovid.* 6. *Met.* 290. trahens haerentia viscera ista, Impoalto fratri moribunda relanguit ore, *h. e.* coocidit, desecta est viribus.

II.) Translate. — a) De rebus physica. *Sapientia* 5. *Quaest.* nat. 8. ad fin. Ventu etiam violentiores faveat, circa medium tamen diem relanguescunt. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 9. 51. (134). Stella, quae post totidem menses relanguescat. — b) De hominis animo. Aliquando ponitur pro simplici languesco. *Cass.* 2. *B. G.* 15. Nihil pati vini reliquarumque rarum ad luxuriam pertinetium inferri, quod his rebus relanguescere omnia aorumque remittit virtutem existimarent. — Ceterum *Ovid.* 2. *Amor.* 9. 27. Quam bene pertusum est, animoque relanguit ardor. *Cic.* 13. *Att.* 41. Quod autem relanguisse se dicit etc. *Liv.* 35. 44. Pauci studere Phaeacum: sed discere apparatus belli velle, ut tædio et impetus relanguescat regis, et Romani tempus ad comparandum habeant. Nonnulli tamen leg. elanguescat.

RELAPSUS, a, um. V. RELABOR.

RELATIO, *ois*, f. 3. actus referendi.

I.) Proprie. *Quintil.* 10. 3. 31. Scribitur optime ceris, in quibus facilissima est ratio delendi: nisi forte vius infirmior membranarum potius usum exiget: quæ ut jurant aciem, ita crebra relatione, quoad litinguntur calami, morantur manum, et cogitationis impetum frangunt. col portare e riportare spesso la mano all'inchostro. *Alii aliter legunt.*

II.) Translate. ¶ 1. Generatim est culpam in alium transferre. — a) *Relatio criminis* in rhetoricis est, quam ideo iura factum dicitur, quod alius ante Injuria lacessierit, ut *Cic.* 1. *Invent.* 11. 15. defuit, *Ulp. Dig.* 49. 1. 5. Constitutio-

nibus observetur, ut non relatione criminum, sed innocentia reus purgetur. — b) *Relatio jurisjurandi* est delati jurisjurandi conditionem in adversarium transferre. *Ulp. Dig.* 12. 2. 34. extr. — ¶ 2. Speculativum relatio gratiae est rendimento di grazie, apud *Senec.* 5. *Benef.* 11. Beneficium et gratia relatio ultro citroque ira debent. Adde eund. *Ep.* 74. ante mad. ¶ 3. Item relatio est orelio, quæ proponitur in curia quippiam a seotoribus disceptandum: quod fere consulum manus erat rei pratorum aut lribunorum, illis absentibus: il proporre, il portare una parte. *Cic. Pis.* 13. 29. Et qui audivit non modo actionem aliquam aut relationem, sed vocem omnino aui querelam tuam? *Liv.* 3. 39. Post relationem Ap. Claudii (decaviri) postulavit, ut de republica liceret dicere. *Tac.* 13. *Ann.* 49. Licere petribus, quoties ius dicenda sententia accepissent, quæ vellent, expromere, relationemque in ea postulare. *h. e.* postulare, ut consules de ea referant. et 5. *ibid.* 4. Monere consules, ne relationem inciperent. et 1. *ibid.* 13. Relationi consulum iure tribuniciæ potestatis intercedere. et 2. *ibid.* 38. Relationem egredi. *h. e.* allud censere præter id, quod propositum sit. *Liv.* 32. 22. approbare. *Sueton. Cal.* 15. Relationibus consulum auctor fuit, ut edjliceretur: quod bonum felixque sili C. Casari sororibusque ejus. *Alii* hoc loco relationes intelligunt renunciationes, quum creatorum consulum nomina renunciantur; quod minima probendum. — Jus unius relationis, tertias, quartas etc. ast de una re vel de tribus vel de quatuor vel de quinqne, quoties senatus haberetur, referendi. Olim enim imperatoribus jus unius relationis dabatur: postea de pluribus deri cepit. Scribit *Capitolin.* *Pertin.* 5. primum omnium Pertinacem ea die, quæ Augustus est appellatus, etiam patris patriæ nomen recepisse, necnon simul etiam imperium proconsulare, necnon jus quartæ relationis. *Capitolin.* *M. Aurel.* 6. Tribuniciæ potestate ornatus est atque imperio exira urbem proconsulari, addito iure quintæ relationis. *Lamprid.* *Alex. Sev.* 1. Ut et patris patriæ nomen et jus proconsulare et tribuniciam potestatem et jus quintæ relationis, deferente senatu, uno die assumaret. Docet *Casaubon.* ad *Sueton. Cæs.* 20. ex *Dione*, Augusto primum a senatu jus unius relationis concessum fuisse. *Vespasiano* quoque, ut in veteri aenea Tabula habetur (apud *Gruter.* 242.) lege lata (quæ regia a nonnullis dicta est) permissum est, ut et senatum habere, relationem facere, remittere, senatus consulta per relationem discessionemque facere liceret, uti licuit D. Augusto etc., quamvis consul non esset. Adde *Popise. Prob.* 12. astr. — Decreta poet tres relationes in curia municipiorum et coloniarum facta, ab universo decurionum ordina admittentur. *Inscript.* apud *Vic. Mus. Pio-Clem. T. 6.* p. 239. ed. *Mediol.* Hoc decretum post tres relationes plectit in tabula ærea scribi et proponi in publico, unde de plene recte legi possit. — In *Codice Justin.* titulus LXI. libri VII. inscribitur *De relationibus*, quum scilicet iudex aut magistratus in ra dubia quippiam refert ad principem consulendi causa. — Similiter de his, quæ dux exercitus ad imperatorem referebat. *Ammian.* 14. 7. 10. Multa in ejus (Cæsaris) moliebatur exitum, addens quædam relationibus supervacua, quas subinda dimittebat ad principem. et 28. 1. 10. Maximinus relatione maligna docuit principem etc. — Sic *Id.* 27. 10. 8. Post hæc princeps — ulterius tendens, quum prope locum venisset, cui Sollicitatio nomen est, relut quadam obice stetit, doctus procuratorum relatione varissima barbaros looga coospectos. ¶ 4. Hinc est il riferire, relazione, racconto, ἀναφορά, ὀργάνος, actus referendi, *h. e.* narrandi, renunciandi. *Justin.* 2. 1. 1. Relatio rerum ab Scythiis gestarum. *Quintil.* 4. 1. 13. Nonnumquam contingit relatio meritorum: de quibus verecundius dicendum erit sua, quam aliena laudanti. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 1. 1. 6. Et de universitate quidem generis humani magna ex parte in relatione gentium diximus. *h. e.* quum gentes et po-

pulos in geographicis receosceremus. *Apul.* 3. *Met.* Simpliciter relationis taciturnitate remuneravi. *Id.* de *Mundo*. Omnia, quæ ibi gerentur, ille otacustarum relatione discebat. ¶ 5. Relationem inter figures verborum enumerans *Cic.* 3. *Orat.* 54. 207. quid accipi vult, sibi non liguere, sit *Quintil.* 9. 3. 97. Putat *Aquila Romanus* apud *Pithæum* p. 26. significerit epaphoram, quæ repetitio est, et relatum ab eo appellatur, ut illud *Cic.* 4. *Verr.* 10. 26. Verre calumniatores apponebat: Verrea adessa jubebat: Verres cognooscebat: Verres judicabat. *Capperon.* censet esset ἑξῆς, scil. quum ad unum verbum plura referuntur: quæ figura ob aliam rationem dicitur contrapositionem: de qua *Cic.* *Partit. orat.* 15. 54. Augent etiam relata verba etc. Exemplum est illud ejusd. pro *Cluent.* 6. 6. Vult pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia. ¶ 6. In logicis relatio est respectus. *Paul. Dig.* 1. 1. 11. Prator quoque iue raddere dicitur, etiam quum inique decernit: relatione scilicet facta non ad id, quod prator ita fecit, sed ad illud, quod prætorum facere convenit. Sic relatio pronominum apud grammaticos est, quum ea ad aliud referuntur: et ideo relativa appellantur. *Priscian.* 17. p. 1061. 1063. etc. *Putsch.*

RELATIVE, adverb. ἀναφορικῶς, relativa-mente, cum respectu ad aliud. *Augustin.* 5. *Trinit.* 71. Vicini et amicus relative dicuntur. Adde eund. *ibid.* 11. et 12. Sic *Capell.* 4. p. 110. Ipsa autem, quæ sibi dicuntur majora et minore, relative dici manifestum est. et *ibid.* p. 112. Queritur, utrum aliqua substantia dici possit relative; sed de prima substantia dici non posse relative, nulla questio est.

RELATIVUS, a, um, adject. che ha relazione, relativa, ἀναφορικῶς, ὁ πρὸς τι, qui ad alium refertur, qui ad alium pertinet, et (ut *Seneca* loquitur 5. *Benef.* 10.) sic est formatus, ut tota significatione illius discedat a nobis. — a) Generalim. *Arnob.* 7. 13. Nonos omnia relativi est ad alterum generis. *Augustin.* 5. *Trinit.* 16. Relativa appellatio. scil. domini et servi. *Capell.* 4. p. 111. Dicuntur relativa tribus modis: aut alicujus, ut filius; aut alicui, ut vicinus; aut ad aliquid ut duplum. — b) Speciatim in re grammatica, relativa pronomina, quæ antecedens nomen quodammodo referunt, et velut in memoriam reducant, ut qui, qualis, hic, ille etc. *Priscian.* 17. p. 1063. et 1064. *Putsch.* V. RELATIO II. 6. ad fin. — *Dionys.* 1. p. 389. *Putsch.* Relativa species verbi dicta videtur, quum ad eum sermoem sequentia referuntur, quo dependet sequens. Adde eund. *ibid.* p. 387.

RELATOR, *ois*, m. 3. qui refert, relatore, riportatore. ¶ 1. De eo, qui proponit in senatu quippiam deliberandum. *Balb.* ad *Cic.* post ep. 15. l. 8. ad Att. a med. Incipiam sperare, consilio senatus, auctore te, illo relatore, Pompejum et Cæsarem conjungi posse. ¶ 2. Item, generatim, qui narrat. *Propert.* 3. 4. 5. Omnia enim debet sine vanis asse relator. *Venant.* 2. *Vil.* 5. *Martin.* 471. Equiparara valens, illustris uterque relator. *h. e.* historicus; nempe *Sulpicius Sever.* et *Paulinus Petrocor.*, qui ejusdem Martialis vitam scripserunt. ¶ 3. *Inscript.* apud *Murat.* 902. 5. quæ est apud *Orell.* 3238. T. PLAVIUS AVG. LIB. JUVENS NARCISSIANVS RELATOR AUCTORVM. *h. e.* qui auctiones publicas in tabulas refert, seu qui præcois mora nunciat voce auctiones publicas, ut etiam nup. apud nos fieri solet.

RELATORIUS, a, um, adject. relationem continens. *Relatoria* absolute dicitur epocha seu securitas illa tradita, qui aliquid retulerunt, ut elidem pro cautione sit. *Imp. Constantin.* *Cod. Theod.* 13. 5. 8. Naricularios Hispaniarum neque ad extraordinaria teneri officia, usque alicubi tentos mores sustinere, oportet; sed relatorias tradiderunt speculorum intra decem dies a ausceptoribus percipere: quumque ad aliquas insulas, portus, littora, stationes accesserint, ostensis relatoriis, nullam prius inquietudinem sustinere.

RELATUS, a, um. *V. REFERO.*

RELATUS, us, m. 4. ¶ 1. Est relatio quo sensus in ea voca dictum est II. 3. *Tac.* 15. *Ann.* 22. Magno assensu calebrata sententia; non tamen senatus consultum perfici potuit, abnuentibus consulibus ea de re relictum. ¶ 2. Item est narratio, renunciatio. In sexto casu sing. *Tac. Germ.* 3. Sunt illia (Germania) haec quoque carmina, quorum relatu, quem heritum vocant, accendunt animos futuramque pugnae fortunam ipso cantu augurantur. *Id.* 1. *Hist.* 30. Neque enim relatu virtutum in comparatione Othonis opus est. *Ammian.* 20. 8. 4. Quamquam cum haec dudum comperisset optinabatur relatu Decentii olim reversi. Adde *Symmach.* 5. *Ep.* 64. — In plur. num. *Capell.* 4. p. 135. Ut honoris pretio cederet inferre relatus. h. e. ut honoris gratia permitteret regerere ea, quae etc.

RELAUDO, as, are, a. 1. Iterum laudo. Vox a Latine expungenda; legitur enim solummodo in *Not. Tyr.* p. 47.

RELAVO, lavas, lavi, lavare, a. 1. rilavare, curare lavo. *Lucr.* 6. 799. calidis etiam quam te relavaria. *Alit leg.* calidis etiam cunctere in vacris. et *Laebmann.* rectius calidis etiam cunctere lavabris. *Priscian.* p. 1296. *Futsch.* Ricipiuntur relavo et revivo quae in praeterito sic azeunt, relavi, revivi. Sequuntur etiam regulam superiorem. Excepit relavo, quod in praeterito perfectum at plus quam perfectum at in uno futuro conjunctivi modi dissyllabam in longam habet, in ceteris vero temporibus brevissimae: relavi, relaveram, relavero.

RELAXATIO, onis, f. 3. rilassazione, nientamento, ἀναχαλασις, actus relaxandi, remissio. 1.) Proprie. *Theod. Priscian.* 3. 10. Haec sufficiens arbitror principium passionum constitutionis et relaxationis causis. *Scridon. Compos.* 10. Prodest, quum diu caput dolet, attendere ad culmen, et raderi, at diluvis siccum ad relaxationem culle fricare.

II.) Translate. *Cic.* 7. *Fam.* 26. at 2. *Ornt.* 5. 22. Olli fractus est non contentio animi, sed relaxatio. *aollivo, ricrenmento.* et 2. *Fin.* 29. 95. Relaxatio doloris. *ἀνασκη.*

RELAXATOR, oris, m. 3. qui relaxat, ut Relaxator Quentium, *Cael. Aurel.* 2. *Acut.* 33.

RELAXATUS, a, um. *V. voc. seq.*

RELAXO, as, avi, etiam, are, a. 1. (re et laxo). Particp. *Relaxans* I.; *Relaxatus* II. — Relaxo est idem ac remitto, dissolvere, aperire, ἀναχαλασσω (It. allentare, allargare, rilassare; Fr. relâcher, desserrer, détendre, ouvrir; Hsp. relanzar, aflozar, soltar, dilatar; Germ. wieder weit machen, erweitern, losmachen, öffnen; Angl. to loose, unloose, set nt large, release, disengage, free, relax).

1.) Proprie. — Cum opposito adstringo apud *Cic.* 2. *Nat. D.* 54. 136. Alvus tum adstringitur, tum relaxatur, atque omne quod accipit, cogit et confundit. et *ibid.* 55. 138. Reliquis cibi depellantur, tum adstringantibus se intestinis, tum relaxantibus. — Ceterum *Id.* *Senect.* 22. 81. Relaxata se floccula. *Ovid.* 2. *Fast.* 321. tunicarum vincula relaxat, Ut possit vastas asseruisse manus. *Id.* 1. *Amor.* 6. 17. Relaxare clausura. aprire. Sic *Seneca Thyest.* 901. fores templi. *Ovid.* 1. *Met.* 281. ora fontibus. *Seneca Agam.* 322. arcum. *Virg.* 1. *G.* 89. plures calor illa vias et caeca relaxat Spramenta. et *ibid.* 418. Juppiter avidus austru Dausat, erant quae rara modo, at quae deusa, relaxat. *Sil.* *It.* 14. 400. diversa relaxans Brachia. *Varro* 1. *R. R.* 27. 1. Glabra relaxata. acil, quum proscissae sunt et sole percalescent.

II.) Translate est remittere, recreare, solvere, levare, allegiare, sollevare, divertire, ricrenare. *Cic.* *Brut.* 5. 21. Relaxa modo primum animum, aut sane, si potas, libera. *Id.* *fragm.* apud *Non.* p. 329. 7. *Herc.* Quero enim, non quibus latendum animum rebus, sed quibus ratiorem ac remittam. *Id.* 2. *Divinat.* 48. 100. A pluvio somno relaxatus solute movetur et libera. *Id.* 2. *Phil.* 16. 39. Relaxari animo. *Id.* 16.

Att. 16. et 7. *Fam.* 1. ad fin. Si te occupatione ista relaxaris. *Id.* 1. *Legg.* 4. 11. A contentionibus, quibus summis uti solebas, quotidie relaxes aliquid. *Id.* 10. *Att.* 6. sub fin. Peter nimis indulgens, quidquid ego adstrinxit, relaxat. *Id.* *Orat.* 52. 176. Relaxata sa a nimia necessitate faciendi aliquid. *Petron. fragm. Tragur.* 49. *Burm.* ad fin. vultum in hilaritatem. *Cic.* 2. *Orat.* 58. 236. Risus tristitiam ac severitatem mitigat et relaxat. *Id.* *curm.* de suo consul. 1. *Divinat.* 13. 22. anxillas curas requiete relaxas. *Id.* 2. *Fin.* 29. 84. Dolor si longus, levis: dat enim intervalla et relaxat. *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 330. Erebi se sponte relaxat Squallor. — Relaxata mores, a lege veint eximere et dissolutos reddere. *Claudian.* *Cons. Prob.* et *Olybr.* 153. mores aetas lasciva relaxat.

RELAXUS, a, um, adject. πολύχαρος, laxus, vel valde laxus, solutus, rarus. *Colum.* 11. *H.* 3. 46. Relaxa humo plenioris crassitudinis fiat radix. *Al Gesner.* et *Schneider.* rectius manum relaxata.

RELECTUS, a, um. *V. RELEGO, h.*

RELEGATIO, onis, f. 3. ¶ 1. Est Ital. rilegnzione, bando, ἀποπέμπω, genus exilii, quum quis subibus patriae exire jubetur. *Cic. Rosc. Am.* 15. 44. Tamen ne haec attanta vita et rusticana relegatio atque amandatio appellabitur? *Liv.* 3. 10. ad fin. Exilio et relegatione civium nescientes tribunos. *Paul.* 5. *Senten.* 4. 17. Relegatio insulae. h. e. in insulam. *V. RELEGO* I. 2. ¶ 2. Sumitur etiam pro attributione, quae testamento fit, ut Relegatio dotis, apud *Ulp.* *Dig.* 33. 4. 1.

RELEGATUS, a, nm. *V. RELEGO.*

RELEGO, as, avi, etiam, are, a. 1. (re et lego). Particp. *Relegans* I. 2.; *Relegatus* I. 1., 2. at II. 1., 3.; *Relegandus* I. 2. — Relegare est amandare, removere, ἀποπέμπω (It. allontanare, mandar vin; Fr. éloigner d'un lieu, envoyer dans un lieu, écarter, éloigner, reléguer; Hsp. apartar, niejar, desvirtar, relegar, desterrar; Germ. Jemanden von einem Orte weg-, fortstücken, verweisen, entfernen; Angl. to remand, remit, refer).

I.) Proprie. ¶ 1. Generationem. *Cass.* 5. *B. G.* 30. Rejetti et relegati longe a ceteris. *Cic.* 3. *Off.* 31. 112. Criminalibatur, quod solum ab hominibus relegasset, et ruri habitare jussisset. *Id.* *Rosc. Am.* 15. 42. Relegare aliquem in praedia rustica. *Horat.* 3. *Od.* 11. 47. Ma vel extremos Numidarum in agros Classe releget. *Virg.* 3. *G.* 212. tanros proci atque in tuta relegant Pascae. *Vellej.* 2. 45. 4. P. Clodius in senatu, sub honorificentissimo ministerii titulo, M. Catonem a republica relegavit. h. e. removit. Quod idem dicit *Cic. Dom.* 25. 65. M. Cato, quasi per beneficium, Cyprum relegatur. *Cic.* *versus Sophocl.* carmina. 2. *Tusc.* 8. 20. Non sava terris gens relegata ultimis. *Virg.* 7. *Aen.* 774. At Trivia Hippolytum secretis alma recondit Sedibus, et Nymphae Aegiae et mori quae relegat. h. e. maudat custodiendum. ¶ 2. Specialim apud Ictos at in fors relegare est exilii causa amandare, confinare, rilegnare, bandire, ἀποπέμπω. *Festus* p. 278. 6. *Müll.* Relegati dicuntur proprie, quibus ignominiae aut poene causa necesse est ab urbe Roma aliove quo loco abesse, lege senatusve consulto aut edicto magistratus, ut etiam *Albius Gellus* indicat. Relegatorum, inquit *Ulp.* *Dig.* 48. 22. 7., duo sunt genera. Sunt quidam, qui in insulam relegantur (rilegnati, confinati); at sunt, qui simpliciter, ut provinciae eis interdicitur, non etiam insula assignatur. Et de his sunt verba *Festus* modo allata. Relegati in insulam, teste eod. *ibid.* et *Martian.* *ibid.* 19. 4., vel ad tempus vel in perpetuum relegantur. Rati discrimen inter hos et deportatos, quod deportati civitatem Romanam amittunt et in pauperum in liberos et testamenti factionem, et in perpetuum damnati intelliguntur: relegati etiam in perpetuum nullo ex his iuribus spoliantur. Ad tempus relegatis neque tota bona, neque pars admittitur: relegatis in perpetuum vel pars bonorum, vel tota bona adimuntur: deportati in vinculis

a servis publicis edocui solent. — Exilio puncti a relegatis differunt, quod quum triplex exilium sit, aut certorum locorum interdictio; aut lata fuga, ut omnium locorum praeter certum locum; aut deportatio in locum, ut *Martian.* tradit *Dig.* 48. 22. 5., relegati primum solummodo, aut secundum a his poena genus subeunt. *Ovid.* 2. *Trist.* 135. Adde quod edictum quamvis immane minaque, Attemen in poena nomine lena fuit. Quippe relegatus, non exsul dicitur in illo. Adde eund. 5. *ibid.* 2. 61. et *ibid.* 11. 21. — Ceterum generatim *Cic.* *Sext.* 12. 29. Consul L. Lamiam in contione relegavit edictumque, ut ab Urba abesset milia passuum ducenta. *Sueton.* *Aug.* 16. extr. Supplicam, concessa vita, Clodias in perpetuum relegavit. *Tac.* 3. *Ann.* 17. extr. Relegata aliquem in decem annos. at *ibid.* 68. in insulam Gyaron. *Liv.* 25. 6. a med. in exilium. *Sueton.* *Claud.* 23. Quodam novo exemplo relegavit, ut ultra lapidem tertium vetaret egredi ab Urbe. *Plin.* 8. *Ep.* 14. ante med. Hos autem in insulam relegandos, alius morte poenulentos arbitrabatur. et mox. Proprior aliquanto est sententia relegantis, quam absolvi, quam quae occidit. — Nonnumquam tamen relegatus de quocumque exsule dicitur. *Cic.* 2. *Att.* 11. Plane relegatus mihi videor, postea quam in Formiano sum.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ sumptâ a superiore paragr. 1., relegare est longius remove-re. — n) De hominibus. *Curt.* 5. 5. 14. Procul Europa in nitima orientis relegati, — tolerabilior etc. *Id.* 8. 2. 7. Relegatos in ultimum poena rerum humanarum persequi terminum at erueri arduum videbatur. *Claudian.* 1. *Laud. Stilich.* 250. Et quos interior nimio plaga sole relegat. h. e. a nobis longius removeat, mediam Africam incolantes sub zona torrida. — b) De locis. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 22. 24. (89). Taprobana extra orbem a natura relegata. — c) De abstractis. *Horat.* 1. *Sat.* 10. 84. Ambitione relegata, te dicere possum, Pollio. h. a. seposita. *Lucan.* 6. 324. Relegare bella. *Plin.* *Paneg.* 47. Ut sub te spiritum at sanguinem et patriam, receperunt studia! quae priorum temporum immanitas exilium puniebat, quum sibi villorum omnium conspectus princeps laimicas vilis artes non odio magis, quem reverentia relegaret. ¶ 2. Est etiam assignare, attribuire. *Liv.* 28. 42. a med. Patate, nos omnia, quae prospera evenerunt, tuo consilio assignare, adversa casibus incertis belli et Fortune relegata. *Alit leg.* delegare. *Tibull.* 4. 6. 5. Illa quidem ornandi causas tibi, Diva, relegat: Est tamen, occulte cui placuisse velit. *Fellej.* 2. 64. 2. Fortune invidiam in auctorem relegabat. h. e. transferebat, refundebat. *Quintil.* 7. 4. 13. Interdum culpa in hominem relegatur. *Id.* 6. *proem.* 13. Frustra mala omnia ad crimen Fortune relegamus. ¶ 3. Item testamento relinquere, ut relegare dolem, apud *Ulp.* *Dig.* 33. 4. 1. et 2. *usufructum*, apud *Julian.* *ibid.* 2. 23. — Sic relegata dos est testamento relicta. Dicitur autem relegata quasi iterum legata, seu restituta: quod si quum maritus moriens uxori superstiti dotem, quam ipsa attulerat, testamento ei assignat ac reddit. *Alphen.* *Dig.* 23. 5. 8. *Ulp.* *ibid.* 33. tit. 4. qui de dote relegata (al. praelegata) inscribitur, 1. et 2. etc.

RELEGO, legis, legi, lectum, legere, a. 3. (re et lego). Particp. *Relegens* I. 1. et II. 1. 2.; *Relectus* I. 1. at II. 2. — Relego est iterum colligo, raccogliere di nuovo, ἀναλέγωμαι.

1.) Proprie. *Ovid.* 8. *Met.* 173. Jeneus difficilis illo est invanta relecto. h. e. rursus collecto, quod labyrinthum Ingridiendo explicaverat Theaeus. *V. LEGO*, la. *Alit minus recte relicto* arribunt. *Horat.* *Epod.* 2. 69. Omnem relegit idibus pecuniam. *Alit leg.* redegit. *Fal. Flacc.* 6. 237. de hasta, docilis relegi docillique relinqui. *Stat.* 5. *Silv.* 3. 29. ter relegens calo, terque ora relexens Luna. h. e. colligens plenum orbem.

II.) Figure. ¶ 1. De locis relego est rursus eandem viam percurro, redeo, revertor. *Virg.* 3. *Aen.* 690. Talia monstrabat relegens errata reitorum Litora Aethemenides. h. e. renavigens,

scorrendo di nuovo. et Ovid. 1. Trist. 10. 24. Illespontiacas illa (navis) relegit aquas. Val. Flacc. 8. 421. Egressi relegunt campos. et 4. 54. relegitque vias et vallibus exit. Stat. 1. Achill. 23. Culpalum relegat iter. Seneca. Agam. 514. retro spatia relegens. Claudian. B. Get. 529. Ut mea coarctata relegam vestigia cursu. Prudent. Apotheos. 1072. Relegere cuius. Tac. 2. Ann. 54. Relegit Asiam appellitque Colophona. ¶ 2. Translate de scriptis est iterum legere, rileggere, ἀναγνώσκω. Horat. 1. Ep. 2. 1. Troiani belli scriptorem, maxime Lolli, Dum tu declamas Romae, Praeneste relegi. Ovid. 3. Pont. 5. 9. Quae (a te dicta in foro, h. e. orationes), quamquam lingua mihi sunt properante per baras lecta satis multas, pauca fuisse quetor. Plura sed haec leci relegendo saepe. Id. Remed. am. 717. Scripta cave relegas blandae servata puella. Constantes animos scripta relecta movent. Id. 1. Pont. 5. 15. Quum relego, scripsisse pudet, quia plurima ceruo, Me quoque, qui feci, Iudice digna lial. Adde eund. 3. ibid. 5. 11. — Ponitur et pro simplici lego, leggere. Martial. 4. 29. Tu quoque de nostris releges quemcumque libellis, Esse puta solum: sic tibi plurius erit. Sic Forcellinus. — Apud Popisc. Aurelian. 24. Hec ego et a gravibus vitis compei et Ulpiae bibliothecae libris relegi. h. e. saepe legi. — Iluc referri potest et illud Ovid. 4. Met. 568. Jamque malis annisque graves dum prima retractant Fata domus, releguntque euos sermone labores etc. Cf. Cic. 2. Nat. D. 28. 72. Qui omnia diligenter retractant et tamquam relegunt, sunt dicti religiosi. V. RELIGENS loco sun. — Absolute Quintil. 11. 2. 23. Deinde relegentes inveniunt, ubi (verba) posuerint.

RELENTESCO, le, ere, n. 3. Inchoat. rallentarsi, ἀναλίσσασθαι, iterum lentescere, ad lentorem pristinum redeo. Translate Ovid. 1. Amor. 8. 76. Neve relentescat saepe repulsus amor.

RELEO, es, era, a. 2. iterum deleo. Agnoscitur a Priscian. 5. p. 664. Putsch., sed sine exemplis veterum scriptorum.

RELEVAMEN, is, n. 3. levamen. Priscian. Perieg. 440. praegnantibus ista Auxilium conferit, facilis releveramine partus.

RELEVATIO, ōis, f. 3. solleva, levamen operis.

I.) Proprie. Fronto 4. ad M. Caes. (edente iterum a. Huius) ep. 13. Simile solet evenire onus grave humero gestantibus, quum illud onus in sinistram ab dextra humero translulere; quamquam nihil de pondere deminuat sit, tamen ut oneris translatio videatur etiam relevatio. — Est etiam deminutio. Theod. Priscian. 1. 9. Nam et ciborum et potionis continencia, et vomitus vel purgationes, capillorum relevatio, sanguis de naribus provocatio adjuverunt. Cael. Aurel. 2. Acut. 32. Init. Sequitur febris acuta; pulsus celer, densus, humilis — toto accessionis tempore, aliquando etiam usque ad dimissionem, ut etiam si febris relevatio fuerit quadam circumscriptioe collecta, non tamen simili profectu pulsus quoque erigi videatur.

II.) Translate usurpatur a Salvian. loc. cit. in AGGRAVATIO.

RELEVATUS, a, um. V. voc. seq.

RELEVO, es, avi, atum, are, a. 1. (re et levo). Particip. Relevatus II. 2. 3. et in fin.; Relevaturus et Relevandus II. 1. — Relevare

I.) Proprie. ¶ 1. Est it. alzare, sollevare, alzar su, ἀναίψω, ἐναίψω, ἀνακούψω, sursum tollere, elevo, erigo. Ovid. 9. Met. 318. a terra corpus relevare. Id. 3. Pont. 3. 11. membra in cubitum. Lucan. 8. 267. nec sic mea fata premuntur, Ut nequeam relevare caput. ¶ 2. Item exonerare, levem facio, alleggerire, ἀνοκούψω. Cic. 1. Att. 13. Quotus enim quisque est, qui epistolam paullo gravitatem ferre possit, nisi eam pellatione relevavit? Ovid. Remed. am. 186. suppositas fugiant examina taxus, Ut relevet dampnil vimina tanta savi. Id. 1. Amor. 6. 25. sic unquam longa relevare catena.

II.) Translate. ¶ 1. Est imminuere, levem lacerare. Cic. 1. Cat. 13. 31. Relevare aliquem cura

et metu. Ovid. 6. Met. 354. stilim. et 11. ibid. 129. Iamem. Id. Remed. am. 386. Quae relevet luctus, turba sodalis abest. Id. 3. Art. am. 697. Aura, mens relevas aulius. Plin. Paneg. 19. Ut studium omnium laborumque et tamquam exactor intendere et tamquam particeps sociisque relevares. scemassi. — Refertur ad sumptus et impensas. Cic. Flacc. 17. 41. Cuius mores te ex aliqua parte relevavit. edacem enim hospitem amisi. ti sollebo in parte della spesa. At in Cod. Palimps. Turin. cuius mores te aliqua relevavit. Ceterum Sueton. Domit. 12. Tentavit quidem, ad relevandos castrenses sumptus, militum numerum deminuire. et Caes. 20. Publicanos remissionem petentes tercia mercedum parte relevavit. Eumen. Gratiar. act. Constantio Flav. num. 10. a med. Relevaturus censum, demisti numerum. ¶ 2. Est item recitare, reficere, consolari, sollevare, ristorare, consolare, confortare. Ovid. 8. Met. 639. Membra senex posito iussit relevare sedili, sollevare dalla stanchezza. et 1. Pont. 3. 17. Non est in medicina semper relevetur ut aeger. Id. 3. Fast. 304. Et relevat multo pectora sicca mern. Cic. 3. Att. 10. ad fin. Illec eo scripsi, ut polius relevares me, quam aut castigatione aut objurgatione dignum putares. Ovid. 1. Trist. 11. 12. Omnis ab hac cura mans relevata mea est. Cic. 2. Cat. 4. 7. Relevata et recreata respública. Ulp. Dig. 17. 2. 63. a med. Nec enim equum est, dolum suum quemquam relevare. ¶ 3. In integrum restituere. Modestin. Dig. 4. 4. 29. Quia pupilla videbatur in ceteris liti speciebus relevata fuisse. — Hinc Particip. praeter. pass.

Relevatus, a, um, cojus exempla reliquimus, adjectivae quoque usurpatur, unde Comp. Relevaturus apud Cael. Aurel. 3. Acut. 20. Panlulim relevatur aeger efficitur.

RELICINUS, a, um, adject. ὑποδεδωκός, ul habetur in Gloss. Philox., qui in neceput refugiente capillamento crispus est; vel a recello, quia capilli retro recellunt: vel a re et lacio traho, unde relicio relicto, sicut allicio attraho. V. LICINUS. Apud Florid. n. 3. Marsyas laudans sese, quod erat et coma relicinus, et barba squallidus, et pectore hirsutus. — Frons relicina dicitur, quae reflexa in verticem capillis nuda apparet, aperta, lata et a capillorum tegumento libera. Id. ibid. n. 7. de Alex. M. Ul eadem forma vultus juvenat, eadem gratia relicinae frontis cornetetur. Eandem frontis gratiam relicina capillis decoram cernere est in imaginibus Alexandri M. editis et illustratis a Visconti. in Iconogr. Gr. T. 2. tab. 2. p. 56. — 72. de Mediol.

RELICTIO, ōis, f. 3. abbandonamento, ἀνελκίς, actus relinquendi. Cic. 17. Att. 7. a med. Desperat ac relicto respública. Alii leg. rejectio: alii religio. Id. 3. Ferr. 13. 35. Relictio et proditio consuls. Alii leg. rejectio. Vitruv. 7. 9. Quum ergo haec emissa erunt, tunc minium, propter agentii vivi relictionem, quas in se naturales habuerat vires, reliquit. h. e. quia ab argento vivo separatum est et quasi relictum.

RELICTOR, ōis, m. 3. et RELICTRIX, is, f. 3. tamquam nomina verbalia a v. relinquo agnoscuntur a Priscian. p. 1279. Putsch., nullo tamen allato auctoris exemplo.

RELICTUS, a, um. V. RELINQUO.

RELICTUS, us, m. 4. relictin. Gell. 3. 1. a med. Labor virilis exercendique corporis studium relictui est. h. e. negligitur, desertitur.

RELICUUS. V. RELIQUUS init.

RELIDO, dis, si, sum, dere, a. 3. (re et lido). Part. Relisus 1. — Relidere est iterum ledere, collidere, oblidere, percuotere di nuovo, am-maccare.

I.) Proprie. Prudent. 9. nepi orep. 47. Coniiciunt alii fragiles inque nra tabellas Frangunt: relisa fronte lignum dissilit. Id. Apotheos. 162. Hanc igitur non flagra secant, non spula salvis Aspergunt, alapis non verat palma tellis. Avien. fab. 3. Curva retrocedens quum fert vestigia cancer, Hispida saxosis terga relisit aquis. II.) Translate est vi aliquid exprimere. Re-

nant. praef. lib. 1. a med. Sola saepe bombicans barbaros ludos harpa relidebat. Auson. Epist. 25. 42. brevis nihil est nec plenus istis, (est et non). Quae firmata probant, aut infirmata relidunt. h. e. refutant, respuunt, negant.

RELIGAMEN, is, n. 3. ligamentum, vinculum. Pudent. Psychom. 358. Ut mitra, caesariem collibens amala virilem, Combibat infusum croceo religamine nardum.

RELIGATIO, ōis, f. 3. legamento, ἀνζύρις, actus religandi. Cic. Senect. 15. 53. Et ipsa natura delectat, adminiculorum ordines, capitum conjugatio, religatio et propagatio vitium.

RELIGATUS, a, um. V. RELIGO.

RELIGENS, entis, particip. Antiquum carmen apud Gell. 4. 9. Religentem esse oportet, religiosum nefas. h. e. pium esse oportet et diis addictum, nun lamen superstitiosum. V. Vocem seq.

RELIGIO, ōis, f. 3. A puella 2 geminatur, prima extendendae causā. Virg., Lucet., Horat. infra allati, Ovid. etc. V. tamen dicta in RE. — De notatione haec habet Cic. 2. Nat. D. 28. 72. Non philosophi solum, verum etiam majores nostri superstitionem a religione separaverunt. Nam qui totos dies precabantur et immolabant, ut sui sibi liberi superstites essent, superstitioni sunt appellati: quod nomen postea latius patuit. Qui autem omnia, quae ad cultum deorum pertinerent, diligenter retractarent et tamquam relegunt, sunt dicti religiosi, ex relegendo (al. religendo: quod idem est), ut elegantia ex eligendo, tamquam a diligendo diligentes, ex intelligendo intelligentes: his enim in verbis omnibus inest vis legendi eadem, quae in religioso. Ita factum est in superstitione et religione, alterum ritii nomen, alterum laudis. Hactenus Cic., cujus elymon confirmatur illo vet. carm. apud Gell. 4. 9. Religentem esse oportet, religiosum nefas. Ubi religentem religiosum significat. Contra acriter insurgit Lactant. 4. 28. ineptum asserens esse discrimen ab eo assignatum inter superstitionem et religionem: verum autem esse, illam falsi cultus esse; hanc veri. Notationem quoque aliam afferens, nempe a religando: et nomen religionis a vinculo pietatis esse deductum, quod hominem sibi Deus religaverit, et pietate costringerit; quod et Servius facit ad Virg. 8. Aen. 349. et Augustin. 1. Retractat. 13. et placuisse videtur Nigidio apud Gell. loc. cit. Unde Lucet. 1. 932. et actus Religioam animum nodis exsolvere pergo. et Tac. 3. Ann. 26. Numa religionibus et divina iure populum devinxit. Nam quod Massur. Sabin. ibid. et Serv. Sulpic. apud Macrobi. 3. Saturn. 3. a relinquendo duci volunt, quia religio propter sanctitatem temota ac seposita a nobis sit, puta artificum esse nemini. — Religio est metus divini nominis, ex quo cius cultus, reverentia et observatio sequitur, pietas, sanctitas. Servius ad illud Virg. 2. Aen. 715. Religione patrum etc. timore: et est reciprocum. Sic Terent. (Heaut. 2. 1. 16.). Nam, nihil esse mihi, religio est dicere. Item Virgilius contra (7. Aen. 60.) multosque metu servata per annos. Connera enim suat timor et religio. Ille Servius. Sic formido, metus, pavor pro religione ponuntur: quae V. suis loc. Spokena, Θεοσεβεία, σωφεία (II. timore di Dio, religione; Fr. religion, sentiment religieux, piété, culte, honneur rendu à Dieu, pratiques religieuses; Ilisp. religion, sentimento religioso, culto que se da a Dios, piedad; Germ. d. Gottesverehrung, Gottesfurcht, d. Gottesdienst; Angl. the fear of God; a profound reverence and pious worship of the Supreme Being; religion, devotion, piety).

I.) Proprie. — a) Generalim. Cic. 2. Invent. 22. 66. Religionem eam, quae in metu et caeremonia denotum est, appellant pietatem. et ibid. 53. 161. Religio est, quae superstitioe ejusdam naturae, quam divinam vocant, curam caeremoniamque affert. Id. 1. Nat. D. 42. 117. Religio denotum cultu pio continetur. Sic Id. 2. ibid. 3. 8. Religione, id est cultu deorum. Id. Partit. orat. 22. 78. Justitia erga deos, reli-

gio dicitur; erga parentes, pietas. *Id.* 2. *Legg.* 11. 26. Tum maxime et pietas et religio versatur in animis, quomodo rebus divinis operam damus. *Id.* 1. *ibid.* 23. 60. Cultum deorum et puram religionem suscipere. *Id.* *Balb.* 24. 55. Sacra Cereris summa religione caeremoniae conficere. *Id.* 2. *Nat. D.* 3. 10. At vero apud majores tanta religionis vis fuit, ut quidam imperatores etiam sa ipsos diis immortalibus capite velato verbis certis pro re publica devoverent. *Virg.* 2. *Æn.* 188. Non populum antiqua sub religione tueri. *Justin.* 1. 10. 3. De se iudicium religioni et fortunae committere. et *ibid.* 9. 6. Erat enim difficile, ut parceret suis, qui cum contemptu religionis grassatus etiam adversus deos fuerat. *Cassiod.* 2. *Variar.* 27. Religionem imperare non possumus, quia nemo cogitur, ut credat invitatus. — Similiter *Ammian.* 21. t. 6. t. 8. Christianam religionem absolutam et simplicem anili superstitione confundens etc. et 22. 5. 3. Christianorum antistites cum plebe discissa in palatium introitus monebat civilis, ut discordiis consopitis, quisque nullo relante religioni suae serviret intrepidus. — b) Specialim ponitur pro peculiari ratione divini cultus, seu pro ritibus ipsis, quibus Deus colitur: vel etiam pro ipsis numinibus. *Cæs.* 8. *B. G.* 13. Illi (*Druides*) rebus divinis intersunt, sacrificia procurant, religiones interpretantur. *Cic.* 1. *Legg.* 15. 43. Neque solum in homines obsequia, sed etiam in deos caeremoniae religionisque tolluntur. *Id.* *Dom.* 40. 105. Ut non putares deos salis posse placari, nisi stiam muliebribus religionibus te implicuisses. *Id.* *Fontej.* 9. 20. Cetera nationes pro religionibus suis bella suscipiunt, istae contra omnium religiones. *Id.* *Mil.* 27. 73. Sollemnes religiones supplicio alicuius expiare. *Id.* *Dom.* 48. 125. polluere. *Id.* 6. *Ferr.* 35. 78. violare. *Tac.* 18. *Ann.* 23. spernere. *Cic.* *Dom.* 1. 1. sapienter interpretari. *Tac.* 3. *Ann.* 60. Senatus majorum beneficia, sociorum pacta, regum etiam decreta ipsorumque munitionum religiones intusperit, libero, ut quondam, quid firmaret innotatote. *Sueton.* *Tib.* 59. Circa deos ac religiones negligentior, quippe addictus mathematicae, plenusque persuasionis cuncta fato agi.

II.) Translate. ¶ 1. Religio ponitur pro metu laedendi deos, quem scrupulum etiam dicimus, scrupolo: quo inhibemur quippiam facere — a) In sing. num. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 1. 1. (7). Subit tacita religio animos. *Ter.* *Andr.* 5. 4. 38. Dignus es cum tua religione, odio: nodum in scirpo quaeris. *Liv.* 8. 17. Religio deinde incensit, vitio eos creatos. *Cic.* 3. *Cat.* 6. t. 5. Ut quae religio C. Marci non fuerat, quominus C. Glaucom praetorem occideret, ea nos religione in privato P. Lentulo puniendo liberaretur. *Id.* *Cæcin.* 33. 97. Alui religionem injicere. *Id.* 10. *Fam.* 12. offerre. et 6. *Ferr.* 35. 78. afferre. *Plaut.* *Merc.* 5. 2. 40. obicere. *Liv.* 22. 42. a med. incutere animo. *Cic.* 2. *Phil.* 33. 83. Religione alicui obstringere. *Id.* *Cæcin.* 34. 98. solvere. *Liv.* 3. 20. exsolvere. *Id.* 1. 45. sub fin. tangi. *Virg.* 8. *Æn.* 349. religio pavidos terrebatur agrestes Diva loci. *Horat.* 1. *Sat.* 9. 70. vis tu Curia Judaeis oppedera? nulla mihi, inquam, Religio est. Sic *Cic.* 1. *Divinat.* 35. 77. Nec eam rem habuit religioni. ne di cō si fece alcuno scrupolo. Contra *Id.* 2. *Nat. D.* 4. 10. Res illa in religionem populo venit. et *Liv.* 26. t. 1. In religionem ea res apud Penos versa est. h. e. veriti sunt Peni, ne diis displiceret. *Ter.* *Heaut.* 2. t. 16. Hoc facere religio est. hoc scrupolo, hoc paura, non oso. *Festus* p. 285. 5. *Müll.* Religio est quibusdam porta Carmentali egredi, et in aede Jani, quae est extra eam, senatum haberi: quod ea egressi sex et trecenti Fabii, apud Cremeram omnes interfecti sunt, quum in aede Jani senatus consultum factum esset, ut proficiscerentur. — Religio est, contrario sensu, h. e. religio iubet, diis gratum est. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 4. t. 1. (30). Panacea evulsa, scrobem repleti vario genere frugum, religio est ac terrae piamentum. *Id.* 30. *ibid.* 5. 14. (42). Et obrui tales, religio est. — b) In plur. nom. Varro

apud Non. p. 379. 1. t. *Merc.* Non demunt animis curas ac religiones Persarum montes, non atria diviti Crassi. *Cæs.* 5. *B. G.* 6. Ille omnibus primo precibus petens contendit, ut in Gallia relinqueretur, partim, quod insuetus navigandum mare timeret, partim, quod religionibus impediri sese diceret. et 6. *ibid.* 37. Plerique novas sibi ex loco religiones fingunt, Cottaeque et Tullii calamitatem, qui in eodem occiderint castello, antea oculos ponunt. Tali timore omnibus perterritis etc. ¶ 2. Religiones dicuntur ea ipsa, quae talem metum afferunt. *Cic.* 1. *Phil.* 6. 13. Inexplicabiles religiones in republicam inducere. — Hinc ponitur pro culpa, scelere, culpa, scelleraggine, impietate che ingenera lo scrupolo. *Cæs.* 1. *B. C.* 11. Erat iuxta conditio polliceri se in provinciam iturum neque, ante quem diem iturus sit (*Pompejus*), definire, ut, si peracto consulatu Caesaris non profectus esset, nulla tamen mendacii religione obstrictus videretur. *Liv.* 5. 23. Tandem eo decessum est, ut, qui se domumque religione exsolvere vellet, quam sibi melius praedam aestimasset suam, decumae prellum partis in publicum deferret. *Id.* 45. 5. Liberaret religione templum, paullo ante dixerat: de his, qui incestas manus intulissent intra terminos sacros templi. ¶ 3. Interdum ponitur pro superstitione, superstitione. *Justin.* 18. 6. 11. Quum peste laborarent, cruenta sacrorum religione et scelere pro remedio usi sunt. *Id.* 22. 6. 1. Sed terrebat eos portentis religio, quod navigantibus (eis) sol defecerat. ¶ 4. Praeterea religio sumitur pro fide ac veracitate, qua utuntur, qui deos verentur et metuunt. *Cic.* *Flacc.* 4. 10. Videte, quo vultu, qua confidentia dicant: tum intelligis, quae religio dicant. *Id.* *Fontej.* 6. 13. Ea, quae dicuntur a testibus, quanto pudore, quanta fide, quanta religione dicantur. *Id.* 11. *Fam.* 29. Sum admiratus fidem tuam et in consilio dando religionem. *Id.* *Flacc.* 4. 9. Testimoniorum religionem et fidem nunquam ista natio coluit. *Id.* *Rosc. Com.* t. 5. 45. Fides et religio iudicis. Religio iudicis est observantia jurisjurandi, quia iudices jurati sententiam ferebant. Unde et religio jurisjurandi dicitur, quia cum illo conjuncta est. Sic *Cæs.* 3. *B. C.* 28. Titores, iurejurando accepto, nihil illi nocituros hostes, ea Otacilio dederunt; qui omnes ad eum perducti contra religionem jurisjurandi crudelissime interficiuntur. *Cic.* *Fontej.* 9. 20. Religione jurisjurandi ac metu deorum commoveri. Adde *Justin.* 1. 9. t. 8. ¶ 5. Hinc generatim ponitur pro vita innocenta. *Cic.* *Cæcin.* 10. 28. Splendor ordinis, decus atque ornamentum iudiciorum, exemplar antiquae religionis, Fiduciaris Falcula. *Id.* *Deiot.* 8. 16. Deiotarum non tam ingenio et prudentia, quam fide et religione vita defendendum puto. ¶ 6. Item religio est minuta et scrupulosa diligentia et cura, exactezza. *Cic.* *Brut.* 82. 283. Ejus oratio nimia religione attenuata. *Id.* *Orat.* 8. 25. Atheniensium semper fuit prudens sincerumque iudicium, nihil ut possent, nisi incorruptum audire et elegans, quorum religiosi quum serviret orator, nullum verbum insolens, nullum odiosum ponere audebat. delicatezza. ¶ 7. Item iuxta muneris functione, puntualità. *Cic.* 5. *Ferr.* 1. 2. Qui sibi hoc sumit, ut corrigat mores aliorum, quis huic ignoscat, si qua in re ipse ab religione officii declinat? *Id.* *Sull.* 3. 10. Sin est in me ratio reipublicae, religio privati officii, studium retinendae voluntatis bonorum etc. ¶ 8. Item, rationa habita rei, est reverentia, observantia, sanctitas. *Cic.* *Rosc. Am.* 24. 65. Magnam vim, magnam necessitatem, magnam possidet religionem paternum maternumque sanguis. *Id.* 2. *Invent.* 1. 1. Zeuxis complures tabulas pinxit, quarum nonnulla pars usque ad nostram memoriam propter fani religionem remansit. *Id.* 6. *Ferr.* 35. 78. Quae (*Diana*) Carthaginiensium victoria, loco mutato, religionem tamen non amisit. *Id.* *Rabir.* *perduell.* 10. 30. Virorum sapientissimorum ac fortissimorum civium mentes mihi videntur ex hominum vita ad deorum religionem et sanctimoniam demigrasse. ¶ 9. Item, ratione

habita rei, religio dicitur res ipsa sacra et religiosa. *Cic.* 6. *Ferr.* 36. 80. Segestani orant te (*Scipio*) atque obsecrant, ut sibi religionem (*h. e.* simulacrum *Dianae*), generi tuo laudem gloriamque restituas, ut, quod ex urbe hostium per P. Africanum recuperarint, id per te ex praeconis domo conservare possint. *Id.* *Mil.* 31. 85. Religionem mebercule ipsae, quae illam belluam cadere viderunt, commossa se videntur, et ius in illo suum reliquissae.

RELIGIOSE, adverb. Comp. Religiosius I. et II. 1. 2.; Sup. Religiosissime I. — Religiose

I.) Proprie est cum religione, religiosamente, εὐσεβώς. *Cic.* 2. *Invent.* 1. 1. Templum Junonis, quod religiosissime colebant. *Liv.* 10. 7. Castus cum sacra privata facere et religiosus deos colere, quam se? *Id.* 5. 22. Primo religiose (*signo Junonis*) admoventes manus. *Plin.* 3. *Ep.* 7. Virgili natalem religiosius, quam suum, (*Silius Italicus*) celebrabat. *Id.* *ibid.* 15. Poeticen ipsam religiosissime veneror.

II.) Translate. ¶ 1. Interdum est sollicito, accurate. *Colum.* 3. *R. R.* t. 10. 7. Nihil curiose, nihil religiose administrant. *Id.* 11. *ibid.* 2. 95. Qui religiosius rem rusticam colunt. ¶ 2. Interdum fideliter. *Cic.* *Cat.* 22. 55. An gravis, sapiens moderatusque vir religiosus testimonium dixisse videatur. *Plin.* *Paneg.* 65. Nemini religiosius, quod juraverit, custodiendum. ¶ 3. Interdum addubitanter, verecunde. *Cic.* 13. *Fam.* 17. ad fin. Qui religiose et sine ambitione commendant. ¶ 4. Interdum caute, aut parce. *Nepos* *Att.* 15. Quidquid rogabatur, religiose promittebat, quod non liberalis, sed levis arbitrabatur, polliceri quod prestare non posset.

RELIGIOSITAS, atis, f. 3. religiosità, religioz morum innocentia. *Apul.* 2. *Dogm.* *Plat.* *Justitia* cum religiositate, idest εὐσεβείᾳ copulatur. *Tertull.* *Apolog.* 25. Religiositatis meritum.

RELIGIOSULUS, a, um, adject. deminut. religiosi, aliquantisper religiosus. Ita per contemptum vocatur Rufinus ab Hieronymo. 3. *advers.* *Rufin.* n. 7. Tibi quasi religiosulus et sanctulus personam humilitatis imponis etc.

RELIGIOSUS, a, um, adject. Comp. Religiosior I. et II. 2.; Sup. Religiosissimus I. et II. 3. 4. — Religiosus est timens Deum, plus, sanctus, religione praeditus, εὐσεβής, εὐσεβείᾳ (It. timorato di Dio, pio, devoto, santo, religioso; Fr. religieux, pieux, qui est plein de sentiments religieux; It. religioso, pio, devoto; Germ. voll Gottesverherung, voll Gottesfurcht, gottesfürchtig, fromm, religiös; Angl. fearing God, pious, devout, holy, religious).

I.) Proprie — a) Generatim. *Festus* p. 289. 15. *Müll.* Religiosi dicuntur, qui faciendarum praetermillendarumque rerum divinarum secundum morem civitatis dictum habent, nec se superstitionibus implicent. Adde *Cic.* 2. *Nat. D.* 28. 72. allatum in RELIGIO init. *Sall.* *Cat.* 12. Tempia deorum, quae nostri majores, religiosissimi moraliū, fecere. *Cic.* *Rosc. Com.* 15. 44. Homines natura sancti et religiosi. *Id.* 6. *Ferr.* 4. 7. Homines integri, innocentes, religiosi. *Id.* 2. *Orat.* 43. 184. Mores iusti, integri, religiosi. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 98. Religiosiores agricolae. *Festus* p. 278. 10. *Müll.* Religiosus est non modo deorum sanctitatem magni aestimans, sed etiam officiosus adversus homines. *Fronto* de laud. sum. p. 327. Ut agricola agrum intactum si consecrat, laboriosus est; sacerdos si apud sanum desertum et avium sacrificet, religiosus est. — b) Specialim. Religiosus est, secundum religionem est, diis gratum est. *Plin.* 30. *Hist. nat.* t. 4. (13). Romani sustulere monstra, in quibus hominem occidera religiosissimum erat, mandis vero etiam saluberrimum. *Id.* 28. *ibid.* 2. 5. (23). Et aliqui nomine quoque consolatent, religiosus putant. Similiter addibetur religio est. — c) Item specialim. Religiosus de Capitolio, at a Matre magna dicitur, qui cultus Jovis Capitolini, et Cereris, quae Mater Magna appellabatur, additus erat. *Inscript.* apud *Gruter.* 1088. 2. SEX. ANKIVS CILIA RELIGIOSVS DE CAPITOLIO N. S. T. ALIA apud eund. 308. 5. L. VETTIO SYNTROPHO RELI-

GIOSO A MATRE NIAGNA CAPILLATO VETTIA AMOR DE SVO FECIT. d) Sequioris Latinitatis tempore religiosus is dicebatur, qui clericatum amplectebatur, et saeculari opponitur, quod etiam apud Italos obtinet. *Salvian. 3. Avar. 5.* Dicitur: quid opus est religiosi, equum accipere cum fratribus patrimonii portionem? et mox. Ioi-quum igitur arbitramini, ut saecularibus filiis religiosos substantia pares esse faciat?

11.) Translate. ¶ 1. Religiosus dicitur is, qui deos laedere timet, scrupuloso, delicato, timorato. *Liv. 34. 9.* Civiles religiosi, in principis maxime novorum bellorum, supplicationibus habitis jam, et obsecratione circa omnia pulvinaria facta, ne quid praetermitteretur, quod aliquando factum esset, ludos Jovi donumque vovere consulem jussit. *Festus p. 278. 15. Müll.* Religiosum esse Gallus Aelius ait, quod homini ita facere non liceat, ut si id faciat, contra deorum voluntatem videatur facere: quo in genere sunt haec: in eadem Bonae Deae virum introire: adversus mystica legem ad populum ferre: die nefasto apud praetorem legem agere. *Liv. 2. 5.* Quem campi fructum quia religiosum erat coosumere, desecant segetem fudere in Tiberim. *Plin. 28. Hist. nat. 4. 6. (34).* Naves in fecle tendere, religiosum habent etiam nunc multi. ¶ 2. Aliquando est supersitiosus, supersticiosus. Antiquum carmen apud *Gell. 4. 9.* Religentem esse oportet, religiosum nefas. *Nigid. ibid.* Religiosus is appellabatur, qui nimia et supersticiosa religione sese alligaverat: eaque res vitio assignabatur. *Cic. 2. Fin. 7. 22.* Reperimus asotos ita non religiosos, ut edent da patella. Adde *Ter. Heaut. 4. 1. 36.* Huc pertinere videtur illud *Cato. apud Festum p. 286. 28. Müll.* Ne quis incultior, religiosior, desertior, publicis negotiis repulsior. ¶ 3. Generatim est fidelis, verax, deorum metu fallax nescius. *Cic. Caelin. 10. 26.* Huic testis gratias agant, quod et in ra misericordem se praebuit, et in testimonio religiosum. *Id. 4. Fin. 23. 60.* Quum te, M. Cato, iustissimum virum, optimum iudicem, religiosissimum testem audiremus. *Quintil. 4. 1. 9.* Judex religiosus. *Cic. Brut. 11. 44.* Te rerum Romanarum euctorem laudare possum religiosissimum. *Petron. Satyr. 21.* Uterque nostrum religiosissimum juravit verbis. — Huc pertinet et illud *Cic. Orat. 9. 27.* Ad Atticum aures terpes et religiosas quod se accommodat. h. e. quorum semper fuit prudens sincerumque iudicium, nihil ut possent, nisi lucro corruptum audire et elegans, ut *Id. ibid. 8. 25.* loquitur. ¶ 4. De rebus quum dicitur, significat Deo sacrum, augustum, sanctum, maiestatis venerationis plenum, et quod sine piaculo violari non potest, sacro, venerabile, sacrosanctum. *Festus p. 278. 24. Müll.* Gallus Aelius inter sacrum et sanctum et religiosum differentiam bellissime refert. Sacrum edificium, consecratum Deo: sanctum mutuum, qui sit circum oppidum: religiosum sepulcrum, ubi mortuus sepultus aut humatus est. Quod sacrum est, idem lege aut instituto maiorum sanctum esse potant, ut violari id sine poena non possit. Idem religiosum quoque esse, quoniam sit aliquid, quod ibi homini facere non liceat, quod si faciat, adversus deorum voluntatem videatur facere. Haec *Festus. V. Manul. de quae. per epist. par. 2. n. 10. Cic. Rabir. perduell. 2. 7.* De locis religiosis ac de lucis, quos ab hoc violatos esse dixisti etc. *Id. Planc. 35. 86.* Religiose altaria. *Id. 3. Ferr. 43. 94.* Herculis templum apud Argentinenses sanctum et religiosum. *Virg. 2. Aen. 365.* perque domos et religiosa deorum limina. *Flor. 1. 13.* Quidquid religiosissimum in templis erat, partim recondunt, partim erubunt. *Festus p. 289. 32. Müll.* Religiosum ac sacrum est, ut templa omnia atque aedes, quae etiam sacratae dicuntur. At quod per se religiosum est, non utique sacrum est, ut sepulcra, quod ea non sacra, sed religiosa sunt. *Cels. apud Ulp. Dig. 11. 7. 2.* Non lotus, qui sepultus destinatus est, locus religiosus sit, sed quatenus corpus humatum est. *Cajus 2. Instit. (edente Heum Goeschenio) § 6.* Religiosum nostra voluntate facimus, mortuum inferentes in

locum postum, si modo ejus mortui funus ad nos pertineat. Sed in provinciali solo placet plebisque, solum religiosum non fieri, quia in eo solo dominium populi R. est vel Caesaris; nos autem possessionem tantum et usumfructum habere videmus. Adde *Cic. 2. Legg. 22. 57. § 5.* Religiosi dies, inquit *Gell. 4. 9.* dicuntur isti omne infames impeditque: in quibus et res divinas facere, et rem quampiam novam exordii temperandum est: quos multitudo imperitorum prave et peperam nefastos appellant. Itaque M. Cicero in libro epistolarum nono ad Atticum (ep. 5.). Majores, inquit, nostri funestiores dicam esse voluerunt Alliensis pugnae, quam Urbis captae, quod hoc melum ex illo. Itaque aliter religiosus etiam nunc dies, alter in vulgus ignotus. *Lucil. apud Non. p. 379. 19. Merc.* Anno vertente dies tetri, miset ac religiosi. *Festus p. 278. 12. Müll.* Dies religiosi, quibus, nisi quod necesse est, nefas habetur facere: quales sunt sex et triginta atque qui appellantur, et Allieosis, atque illi, quibus mundus patet. Adde *Liv. 6. 1. sub fin.; Ovid. 1. Fast. a v. 55.; et Gell. 5. 17.*

RELIGO, as, eri, sum, are, a. 1. (re et ligo) Particip. Religatus sub A. 1. 1. 2. et II. — Religare duo diversa significat, scilicet

A) Est idem fere quod ligare, connectere, adhaerere (It. legare, attaccare; Fr. lier en arrière, attacher, nouer; Hisp. ligar, alar, unir, enlazar, ampar; Germ. zurückbinden, festbinden, hinterbinden; Angl. to tie hard, bind, make fast).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cæs. 2. B. C. 10.* Eo super tigna bipedalia injiciunt, eaque laminis clavisque religant. et *ibid. 6.* Si quando nostri, facultatem nacti, ferreis injectis manibus navem religaverant, undique suis laborantibus succurrebant. *Horat. 1. Od. 5. 4.* Religare conum, et *Tac. Germ. 38.* capillum in vertice. *Lucan. 2. 670.* caesis innectere viacula allis, Roboraque immensis late religare catenis. *Id. 4. 451.* religatque cateas Rupis ab Illyricae scopulis. *Plin. 19. Hist. nat. 8. 39. 131.* Religare lactuca folia. *Ovid. 14. Met. 735.* vincula laquei foribus. *scil. causa suspendii. Sueton. Vitell. 16.* extr. canem pro foribus et *ibid. 17.* manus post terga. *Flor. 3. 19.* latrones compedibus et catenis. *Colum. 2. R. R. 18. 5.* desectam herbam, et exportare. *Cic. 1. Tusc. 4. 105.* Trabit illectorem ad currum religatum Achilles. *Ovid. 1. Amor. 6. 1.* Janitor (indignum!) dura religate catena. *Id. 4. Met. 671.* Quam simul ad duras religatam brachia cautes vidit etc. *Horat. 2. Od. 11. 23.* Incomptam Lacanæ More romam religata nodo (Lyde). *Virg. 9. Aen. 352.* religatos rite videbat Caepere giamentaequos. ¶ 2. Speciatim et saepe ad rem nauticam pertinet. *Cæs. 3. B. C. 15.* Naves ad terram religandi potestas ferebat. *Virg. 7. Aen. 106.* Giamleo ripae religavit ab aggera classem. *Ovid. 13. Met. 439.* Litore Threicio classem religarat Alides. *Horat. 1. Sat. 5. 18.* missa paslum retinaculo multa Nauta piger saxo religat. *Cajus Dig. 1. 8. 5.* Riparum usus publicus est iure gentium. Itaque naves ad eos appellere, et funes ex arboribus ibi natis religare, cuilibet liberum est. *Seneca Agam. 373.* dicit, Delon insulam, antea mari errantem, nunc stabilem, religare rates, quum esset assueta sequi: quia naves sibi religatas firmas tenet. — Sic Particip. apud *Ovid. 14. Met. 445.* Solvitur herboso religatus eb eggere funis. et *ibid. 247.* religata in litore pinus. *Plin. Paneg. 82.* Navigium religatum relictumque.

11.) Translate. *Cic. Dom. 47. 124.* Numquid igitur la bona Lentuli religionibus religavit? Alii leg. religioni obligavit. *Id. 3. Tusc. 17. 37.* Quae (prudentialia) si extrinsecus religata pendeat, et non et oriatur a se, et rursus ad se revertatur, et omnia sua complera, nihil quaeret aliunde: non intelligit etc.

B) Significat etiam solvere, slegare, sciogitare. *Lucan. 7. 860.* Nullus ab Emstio religaret litore foveam. *Catull. 64. 173.* Indomito nec dira ferens stipendia lauro, Perfusus io Caelum religasset navila lunem, et 63. 84. Alt haec mi-

nar Cybele, religatque iuga manu. Dixerat *ibid. 76.* Ibi juncta iuga resolvers Cybele leonibus. *Pallad. 3. R. R. 13. 2.* Providendum est omnibus annis vitem solvi ac religari.

RELINO, linis, lēvi, litum, linere, a. 3. (re et lino) aprire, anoxia, quod oblitum oblitumque erat, aperio. Solebant enim dolia, na quid vaporis exhalaret, quam accuratissima oblini. Unde quum aperirentur, dicebantur relini, soluta oimium argilla, qua erant oblita. *Ter. Heaut. 3. 1. 51.* Relevi dolia omnia, omnes series. *Plaut. Stich. 5. 4. 38.* Nolo ego nos pro summo bibere: nulli relinimus postea. h. e. nulli deinceps vinum deprompserimus. Ubi relerimus pro releverimus, per syncope. (*Diomed. 1. p. 367.* Putsch. apud *Ter. legit relivi*, quia lino facit et livi). *Virg. 4. G. 228.* mella serveta thesauris relinere. h. e. e favis eximere.

RELINQUO, linquis, liqui, lictum, linquere, a. 3. (re et linquo). Particip. Relinquens I. 3. et II. 3.; Relictus I. 1., 2., 4., 5., II. 1., 3., 4., 5., et in fin.; Relicturus II. 1. et 2.; Relinquendus I. 1. et 4. — Relinquere est universim linquere, retro linquere, anoxia, alicui (It. lasciare, lasciare indietro; Fr. laisser, laisser en arrière; Hisp. dexar, voltar; Germ. zurücklassen; Angl. to leave behind, leave).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim relinquitur dicitur is, qui ibi, unde ipse abiit, aliquid aut aliquid linquit. *Plaut. Poen. 5. 5. 4.* Ipse abiit foras, me reliquit pro altiens in aedibus. *Cic. 2. Fam. 15. Q.* Fratrem si reliquisset, dicerent iniqui, non me plene post annum de provincia decessisse, quoniam alterum me reliquisset. *Cæs. 6. B. G. 6.* His confirmatis rebus Commium Alabatem cum equitatu custodis loco in Menapiis reliquit; ipse in Treveros proficiscitur. *Id. 2. ibid. 8.* Duabus legionibus in castris relictis, reliquas sex legiones pro castris in acie constituit. et 3. *ibid. 26.* Cohortes, quae praesidio castris relictis, integre ab labore erant. et 7. *ibid. 5.* Legati, quos Caesar ad exercitum reliquerat. et *ibid. 49.* Quem minoribus castris praesidio reliquerat. *Id. 1. B. C. 78.* Explicitius videbatur Helidam reverti, quod ibi paullulum frumenti reliquerat. *Justin. 11. 5. 3.* Reges stipendiarum conspectiois ingenii ad commilitum secum trahit, segiores ad tutelam regni relinquit. *Ovid. 13. Met. 427.* Hectoris in tumulo cenam de vertice cinem, inferias inopes cinem lacrimasque relinquit. et 11. *ibid. 276.* Quosque greges pecorum, quae secum armenta traherat, Hand procul a muris sub opaca valle relinquit. — Relinquere hoc sensu dicuntur etiam qui discedunt abeuntque. *Lucret. 5. 626.* relinqui Paulatim solem cum posterioribus signis. *Cæs. 5. B. G. 8.* Longius delatus aestu orta luca sub sinista Britanniam reliquam conspexit. *Ovid. 7. Met. 57.* Aeliam Pilanem a Iava parta relinquit. et 9. *ibid. 645.* Jam Cragon et Lymien Xanthique reliquerat undas. et 1. *Trist. 3. 62.* Roma relinquenda est etc. ¶ 2. Speciatim relinquitur quum post nos et mortem nostram mansura linquimus. — a) Sic ponitur de filiis, nepotibus etc. *Ter. Heaut. 3. 3. 41.* Ea mortua est: reliquit filiam adolescentulam. *Varro 3. R. R. 16. 2.* Quum pauper cum duobus fratribus et duabus sororibus essem relictus. *Nepos Epam. 2.* Pauper iam a maioribus relictus. *Justin. 7. 2. 5.* Argaeus moderate administrato regno successorem filium Philippum reliquit. — Hinc relictis absolute appellatur vidua, ut etiam nunc apud nostros vulgo relictia dicitur. *Idac. Chron. ad Olymp. CCCIX.* Maximus Romae Augustus appellatus, qui quum imperator factus relictum Valentianum sibi duxisset uxorem etc. — b) Perlinet saepe ad ultimas voluntates. *Cic. Rosc. Am. 7. 20.* Fundos decem et tres reliquit, qui etc. *Nepos Arist. 3. sub fin.* In tanta paupertate decessit, ut qui esset et, vix reliquerit. *Ter. Eun. 1. 2. 40.* Qui mihi reliquit haec, quae habeo, omnia. *Cic. Quint. 4. 14.* Haecdem testamento reliquit hunc P. Quinctium. et *ibid. 15.* Quum eris alieni aliquid esset relictum. *Virg. 4. G. 127.* senex cui pauca relictis lugera

roris erant. *Nepos Cat.* 1. Ibi heredium a patre relictum habebat. *Att.* 13. Domus ab avunculo hereditate relicta. *Ulp. Dig.* 21. 1. 17. *a med.* Quam ne testamento liberum relictum esse audisset. *Plin.* 9. *Ep.* 36. Ab his, quos evocant, abducat et liber et mihi relicta. ¶ 3. Item specialiter et sepe aut dare, concedere, permittere; passivum vero relinquitur est idam ac restat, relictum est, resta. *Cæs.* 7. *B. G.* 34. Equitibus partem lili (*Labiens*) attribuit, partem sibi reliquit. *Id.* 1. *ibid.* 9. Relinquebatur una per Sequanos via: quae, Sequanis invitis, propter angustias traian poterant. *Id.* 2. *ibid.* 29. Quod (*oppidum*) quomodo amantibus in circuitu partibus altissimas rupes despectusque haberet, una ex parte leniter occulit aditum in latitudinem non amplius ducentorum pedum relinquebatur. *Cic.* *Rosc. Am.* 9. 24. Cui (*Roscio*) de tanto patrimonio praedo iste nefarius ne iter quidem ad sepulcrum petrii reliquit. *Id.* 5. *Ferr.* 48. 114. Quomodo multis non modo granum nullum, sed ne paucos quidem relinquerentur. *Virg.* 5. *En.* 320. Proximis huius, longa post proximam intervallio, Insequitur Salto, spatio post delinde relicto Tertius Enrysius. *Horat.* 2. *Od.* 15. 1. Jam pauca aratra iugere regis Moles relinquant. *Id.* 2. *Sat.* 6. 88. Quomodo pater ipse domus - Esset ador iolumque, dapla meliora relinquenda. et 1. *Ep.* 7. 19. haec porcia hadie comedenda relinquent. *Ovid.* 6. *Met.* 298. Ultima restabat: quem toto corpora mater, Tota vesta tegens, Unam miniamque relinque: De multis minime posca, clamavit, et unam. *Curt.* 7. 3. 9. Ibi (*in tugurii fastigio*) foramina relicta, superne lumen accipiunt. *Justin.* 5. 7. 3. Nec aliud ditionis Atheniensium praeter urbem ipsam reliquit. *Stat.* 11. *Theb.* 566. et ensem, Jam istius, frater non frater corda reliquit. laccid filio nel cuore. ¶ 4. Est etiam hominem aut locum aliquem derelinquere, ab eo discedere alique alio proficisci. *Scipio Afr.* *epud Gall.* 4. 18. Relinquemus nebulonem hunc, eamque bina protinus Javi gratulatum. *Cæs.* 1. *B. G.* 44. Non sine magna spe magnaque praemia domum propinquosque reliquit. *Id.* 3. *ibid.* 4. Na saucio quidem ejus loci, ubi constitit, reliquendi eo aut recipiendi facultas dabatur. *Virg.* 3. *En.* 123. Hosta vacara domos, sedesque edatara relictae. *Horat.* 4. *Od.* 2. 54. Me tener soiret vitulus, relicta Meire qui largis juvenescit herbis. *Id.* 2. *ibid.* 8. 18. Servilia creacit nove, nec priores Impie tecum dominas relinquant. *Justin.* 19. 3. 6. Praedam relicta a se castris abstulerint. ¶ 5. Sepe est relinquere, quae non debemus, deserere, destituere, abandonare. — a) Universim. *Plaut.* *Curt.* 1. 3. 58. Jamna ego reliquo? pulcre, Pallure, perit! *Ovid.* *Heroid.* 10. 129. Relinquere aliquid sola tellure. *h. e.* in locis solis. *Sic Vat.* *Flacc.* 1. 442. ceterem Scythica te moesta relinquet arena. *Nepos Datam.* 6. *a med.* Coecili aut cum ale pugnata, ad quos transierant, ab bligae atque, quos reliquerant, *h. e.* a quibus transfugerant. — tunc relinqui, non jvari, non daseodi. *Id.* *ibid.* 6. Quera reliqui eum non par esse, sed omnes confestim sequi. — b) Specialiter de amantibus, aut conjugibus, quomodo alter alterum deserit. *Plaut.* *Truc.* 2. 4. 63. Quid me futurum est, quando miles venerit? relictuane abs te vivam? *Ovid.* *Heroid.* 10. 80. Nunc ego non tantum, quae sum passura, recordor, Sed quaecumque potest ulia relicta pati. relicta, vedova, et *Propert.* 1. 6. 8. Et queritur nullo esse, relicta, dea. et *Tibull.* 3. 6. 39. Gnosia Thesum quondam perjuris lingua Flavili Ignoto, sola relicta, mari. — Hoc senex relinqueret et deserere consensit. *Plaut.* *Mos.* 1. 3. 43. Nihil ego, quam nunc tu, amata sum, etque nni modo gessi morerem, Qui pol me, ubi etate boe caput colorem commutavit, Reliqui deseruitque. me Tibi idem futurum crede.

11.) Translatio. ¶ 1. Metaphorâ sumptâ a super. paragr. 1. *Cic.* *Brut.* 9. 38. Ut cum delectatione acoles etiam relinqueret in animis eorum, a quibus esset auditus. *Id.* 9. *Att.* 6. Neque ma Arpinum hoc tempore abdem: etsi, Ci-

ceroni meo legam puram quomodo dere Arpini vellem, hanc eram ipsam excusationem relicturus ad Caesarem. *Id.* 4. *Herenn.* 30. 41. Praeciso est, quomodo, dictis quibusdam, reliquum, quod copiam est dici, relinquitur inchoatum in audientium iudicia. *Id.* 2. *Fam.* 3. Ut testetur epud enim tuum reliquum, quid senserim. *Horat.* 1. *Ep.* 7. 96. Qui comel adspexit, quantum dimisse petitis Praestent, meliore redeat repetitque relicto. *Quintil.* 10. 1. 51. Hic omnes et in omni genere eloquentia proci a se reliquit. ¶ 2. Metaphorâ sumptâ a superiori. paragr. 2. — a) Generaliter. *Ter.* *Hecyr.* 3. 5. 1. Qui sic eunt, haud multum heredem juvant, sibi vero hanc laudem relinquant. *Cic.* 2. *Off.* 16. 55. Pecunias profundunt in eas res, quarum memoriam aut brevem aut nullam omnia sint relictori. *Id.* 3. *Ferr.* 49. 129. In eo loca, in sermone hominum, eudaciae eius monumentum eternum relinqueret. *Id.* *Dom.* 58. 146. Libera autem nobis salla amplum patrimonium paterni nominis ad nostrae memoriae relinquerem. *Id.* 1. *de republ.* 23. Quomodo mihi est unum opus hoc a parentibus majoribusque meis relictum, procuratio atque admoistretio reipublicae etc. *Tac.* 15. *Ann.* 68. Quae (*asperae facies*), ubi multum ex vero traseret, acrem sui memoriam relinquant. — b) Specialiter de scriptis. *Cic.* *Brut.* 19. 75. In Originibus cuius scriptum reliquit Cato. *Id.* 2. *Orat.* 46. 194. Quod a Democrito in scriptis relictum esse dicunt. *Ovid.* 13. *Met.* 733. et non omnia vales Ficta reliquerunt. *Rurici.* *Cic.* 1. *de republ.* 22. Quae de lele consultatione scripta nobis summi ea Gracia sapientissimique homines reliquerunt. *Sueton.* *Gramm.* 7. Atque duo tantum volumine de Latino sermone reliquissae eum tradit, et *ibid.* 12. Quem (*librum*) Sylla novissimum de rebuc aulis Imperfectum reliquerat, ipse supplere. ¶ 3. Metaphorâ sumptâ a superiori. paragr. 3. — a) Universim. *Ter.* *Phorm.* 3. 3. 14. Parumne est, quod nobis succenset eoez, ut instigemus etiam, ut nullus locus relinquantur praeci? Alio eorum *Cic.* 1. *Fam.* 1. Nec praecibus nostris, nec admonitionibus relinquit locum. *h. e.* Ita sua sponte et prompto animo agit, ut ce rogari non stat. *Cæs.* 1. *B. G.* 5. Nec tribunus plebis extremi iuris intercessionem relinendi, quod L. Sulla reliquerat, facultas tribuitur. *Cic.* 1. *leg. Agr.* 6. 17. Ut vobis ne libertelle quidem recuperandae specularetur. *Cæs.* 7. *B. G.* 43. Haec nullum sibi et cognoscendum spatium relinquant. *Cic.* 15. *Fam.* 21. Meque tanto desiderio afflicto, ut nam mihi cansolationem relinquas fore ut etc. *Liv.* 44. 10. Panitenlia relinquent locum. *Ovid.* 2. *Met.* 184. Ita fertur, ut acta Praecipit pinus Boreâ, aut vicie remissi Fraena suus rector, quem dis votique reliquit. *Sueton.* *Cæs.* 68. Suspicionem Caesar quibusdam suorum reliquit, neque voluit se dilutus vivere, neque ata. — Sic pessima. *Ter.* *Andr.* 1. 1. 127. Quia relicto est oburgandi locus? *Cic.* 2. *Fin.* 14. 44. Ita ceterorum sententia semelle relinquitur, non mihi cum Torquato, sed virtuti cum voluptate certitio. *Id.* 4. *Fam.* 1. *a med.* Urbem sine legibus, sine iudiciis, sine iure, sine fide, relictam direptioni et incendiis. *Ovid.* 14. *Met.* 247. Solus, inopes, exespe, leto penaeque relictus. — *Tac.* 1. *Hist.* 68. Ceteroc venie, vel eavittis Vitellii reliquit. *Cic.* *Divin.* in *Q. Caecil.* 3. 26. In quo ego quid cuiti, aut quid efficere possim, male in aliorum epe relinqueret, quem in oratione mea ponere. — b) Cum Infinito. *Horat.* 1. *Sat.* 1. 52. Unum ex parvo nobis tantumdem beaurie relinqua, Cur eto. *Sil.* *It.* 3. 708. nullique reliquas Aitius Auconis penetrare in viscera gentis. Adde *Lucret.* 1. 703.; et *Ovid.* 14. *Met.* 100. — c) Relinquitur et relinquitur ut, reliquum est, restet, resta, *Attic.* apud *Cic.* 9. *Att.* 10. *a med.* Nihil relinquitur, nisi fuga. *Cic.* *Flacc.* 34. 85. Relinquitur illud, quod vociferari non desistit, non debuisse, quomodo praetor esset, suum negotium agere. *Cæs.* 5. *B. G.* 19. Relinquebatur, ut neque loogius ab agmine discedi putaretur etc. restava solo, che etc. *Cic.* 10. *Att.* 8. Relinquitur ut, si vinci-

mur in Hispania, quiescamus. — d) Participio, neutro, relictum absolute substantivum moro usurpetur et est reliquum. *Plaut.* *Merc.* 3. 4. 81. Nam mihi nihil relicti quicquam aliud jam esse intellego. *Ovid.* *de nuce.* 99. Si lat rapit, fiet mensura relicti. *Cic.* *Brut.* 72. 253. Nunc pro relicto est habendum. — e) Cum addito praedicamento vel adjectiva, aut cum addito et praepoc. in aut sine. *Cæs.* 4. *B. G.* 37. Moria, quos Caesar in Britanniam proficiscens pacatos reliqueret. et 5. *ibid.* 9. In litore mollis alique aperio deligatae ad enchorem (naves) relinquebat. *Cic.* 4. *de republ.* 8. Aliques integritoc relinqueret. *Ovid.* 6. *Met.* 34. Inceptoque sua relinquit. et *ibid.* 202. deponunt, infestaque sacra relinquant. *Id.* *Heroid.* 13. 13. Linguae mandavisse verba imperfecta relinquit. *Lucret.* 4. 1187. Aut quod in ambigno verbum jaculate relinquit. *Cic.* *Caecil.* 20. 43. Hic ega jam rem desolam: mulierem nullam nominabo: tantum in medio relinquam. *Ovid.* 2. *Pont.* 3. 29. In mediis lacera puppe relinquitur aqua. *Cæs.* 7. *B. G.* 20. Proditionis insinuatione, quod eos Imperii tantae sopiac reliquisset. *Ovid.* 8. *Met.* 277. colae cina tura relictae Praeterea caesasse sunt Latolde aras. ¶ 4. Metaphorâ sumptâ a superiori paragr. 4. — a) Relinquere animam, mori, insciat la vita. *Ter.* *Adelph.* 3. 5. 52. Animam relinquam potius, quam illas deseram. *Virg.* 3. *G.* 547. atque alta vitam sub nube relinquant. *Sic Lucret.* 5. 64.; et *Ovid.* *Id.* 339. quem vita reliquit. *Nepos Eumen.* 4. Non prius distrahit cunct, quem illerum anima reliquerit. *h. e.* defect, and in deliquo. Sin relictus animo est qui defectum animi patitur. *Seneca.* 4. *Quart.* *nat.* 13. § 6. Anima relictos stuporalesque frigida spargimus, ut ad sensum qui redeant. et *Ovid.* 10. *Met.* 459. fugitque Et color et sanguis, animusque reliquit eantem. — b) Similiter *Horat.* *Epod.* 17. 21. Fugit juveniae et verecundus calor Reliquit ara pelle amicta iuride. *Virg.* 3. *En.* 57. Postquam pavor ossa reliquit etc. *Cic.* 8. *Att.* 6. sub fin. Thronem nostrum ab altara (*quariane*) relictum eudio. *Sic Horat.* 2. *Sat.* 3. 290. Frigida si puerum queratana reliquerit etc. *Cic.* *Rabir.* *perduell.* 8. 23. Nemo est inventus tam profugatus, tam perditus, tam ab omni honestate relictus, qui etc. ¶ 5. Metaphorâ sumptâ a superiori paragr. 5. — a) Relictis rebuc aliquid agere, est, omni alin aposito negotio, uni rei operam dare, lasciata de parte ogni altra cosa. *Plaut.* *Epid.* 4. 2. 35. Ego, relicta rebuc, Epidicum operam quaerendo dabo. *Ter.* *Andr.* 2. 5. 1. Herus ma, relicta rebuc, jnasit Pamphilius bodia observare. *Lucret.* 3. 1085. jam rebuc quique relicta Naturam primum cudeat cognoscere rerum. *Cic.* 3. *Orat.* 14. 51. Atqui vides, quomodo nitas res agamus, quem ta inviti (*audiamus*), qui adduci possumus, relicta ut rebuc omnibus te sectemur, te audiamus. *Alti.* omittit, omnibus. *Ter.* *Eun.* 1. 2. 85. Nunc, ubi mihi disti, cupera te ex Elbiopia ancillulam, relicta rebuc omnibus quavis? Adde *Cæs.* 3. *B. C.* 102. *Sic Plaut.* *Stich.* 2. 2. 38. Immo res omnes relictae habeo, praeter quod tu velis. *Sic Cic.* 2. *Fam.* 14. Omnia reliquas, si me amabis, quomodo tua opera Fabius uti volet. *Cf. Plaut.* *Rud.* 4. 6. 8. Eum rogato, ut relinquet ellae res, et tua veniat. — b) Generaliter. *Cic.* 2. *Acad.* (*pr.*) 3. 7. Neque non studium exquirendi defugati relinquitur. *Id.* 1. *Acad.* (*post.*) 4. 17. Consuetudinem diverendi relinqueret. *Id.* *Caecil.* 19. 50. Rem et causam communem non relinqueret solum, sed etiam prodera. et *ibid.* 36. 103. Ius suum dissoluta reliquere. *Liv.* 5. 48. Obsidionem relinqueret. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 13. Inyrdiam plegara parat virtute relicta? *Id.* 2. *Ep.* 2. 67. Ilio sponsum vocat, hic audiam scripta relicta Omnibus officiis. *Id.* *Art.* *P.* 165. amata relinqueret pernis. — Et cum Iofolio. *Lucret.* 6. 633. Quod bona propositum si plane conluera Ac viduae plane, mirari nulla reliquas. — c) Specialiter est omittere, silentio praeterire. *Cic.* 5. *Ferr.* 44. 106. Audistis haec, quomodo ego nunc omnia praetere a reliquo. *Id.* *Prov.* *Cons.* 3.

6. Omitto jurisdictionem contra leges, cades relinquo, libidines prætereo. *Id.* 1. *Fin.* 6. 17. Quum in rerum natura duo quærenda sint, unum, quæ materia sit, ex qua quæque res efficiatur; alterum, quæ vis sit, quæ quodque efficiat: de materia disseruerunt, vim et causam efficiendi reliquerunt. — *dj* Item speciatim in re agraria. *Varro* 1. *R. R.* 44. 3. Agrum alternis annis relinquere oportet, aut paullo levioribus satiensibus aerere. *h. e.* Intermitti et ab scretendo abstinere. — *Relicta* loca sunt, quæ sive locorum iniquitate sive arbitrio conditoris relicta, limites non acceperunt, nec ulli sunt assignata, ut *Frontin.* de limit. p. 42. *Goes.* docet. *Cic.* 1. *leg. Agr.* 1. 3. Utrum tandem hæc silvam in relictis possessionibus, an in censuram pascuis invenisti? *Nine* in *Inscript.* apud *Gruter.* 202. lin. 11. *ASSIGNAVERUNT RELIQUERUNT.* *V. Mazoch., Amph., theatr.* tit. p. 39. — *Nine*

Relictus, *a*, *um*, particip. præter. pass., cuius plurima superior exempla retulimus, adjective quoque usurpatur, unde *Sup.* *Relictissimus* apud *Front.* *Laud. sum.* (edente iterum *A. Maio*) *a med.* Verum conquirit deos et homines a ceterorum laudibus relictissimos. — *Nine*

Relictum, *i*, *n.* 2. absolute, substantivorum more, est reliquum. *V.* sub II. 3. *d.*

RELICUA, adverb. *V.* *RELIQUUS* in *fin.*
RELICUA, *drum*, *n.* plur. 2. *V.* *RELIQUUS*. sub I. 1. *c.* 3. et II. *b.*

RELICUARIUM, *ii*, *n.* 2. reliquatum, quod ex debito reliquum est, *et resto del debito.* *Gloss.* *Cyri.* *Ἐλλειμα* (lege *Ἐλλειμμα*) reliqua, reliquarium. *et ibid.* *Ἀποκατάριον*, reliquarium. *et ibid.* *Ἀποκατάριον*, reliquarium. *Gloss.* *Philox.* *Ἀποκατάριον*, reliquarium. *et ibid.* *Ἀποκατάριον*, reliquarium.

RELICUATIO, *onis*, *f.* 3. resto di conti, quod rationibus deductis est reliquum.

I.) *Proprie.* *Paul.* *Dig.* 26. 7. 43. Sed elsi pupillus post pubertatem rationibus a tutore acceptis reliquationem ejus secutus usuras acceptaverit.

II.) *Figurate.* *¶* I. Eandem vocem ecite transtulit ad id, quod in estate residuum est, *Tertull.* *Anim.* 56. Donec reliquatio compleatur etatis, *et mox.* Nulla erit reliquatio temporum. *¶* 2. *Reliquatio*, ut videtur, est quod hodie dicitur depositum (Fr. depôt vel cadre) classis in *Inscript.* apud *Henzen.* 6871. *c. SYLICO. L. F. PAP. CAECILIANO.* — *PRÆPOSITO. RELIQUATIONE.* *CLASSIS. PRÆTORIAE. MISENATIVM. PIÆ. VINDICIS. ET. THENSAYRIS. DOMINICIS. ET. BASTAGIS. GOFIARVN. DEVENEDAR. etc.* *Alia* apud *eumd.* 6872. *m. VERECUNDINVS. YENVA. P. F. (h. e. Primi Pitaris) PRÆPOSITVS. RELIQUATIONIS. CLASS. PRÆT. MISENAT.*

RELICUATOR, *oris*, *m.* 3. debitor di resti, qui integrum debitum non solvit, aliquidque adhuc reliqui debet, seu partem aris alieni serrat sibi; qui reliqua contraxit. *Scævola* *Dig.* 46. 3. 102. Quum superioris anni sit reliqualior. *Cassiod.* 5. *Parlar.* 6. Comperimus, Thomatem nunc decem millia solidorum reliquatarem nostris utilitatibus extulisse. *Paul.* *Sentent. recept.* 5. 12. *a med.* Reliquatores vectigalium ad iterandam conductionem, antequam superiorum conductioni satisfaciunt, admittendi non sunt. *Adde eumd.* *ibid.* 7.

RELICUATRIX, *icis*, *f.* 3. quæ integrum debitum non solvit. *Tertull.* *Anim.* 35. Anima reliquatrix delictorum, donec exsolvat novissimum quadransentem.

RELICUATUS, *a*, *um*, particip. *V.* *RELIQUOR.*

RELICULE, *drum*, *f.* plur. I. In carmine ut prima producatur, solet i geminari. *Virg.* 1. *En.* 30. Troas, reliquias Danaum atque immitis Achillei. *Adde* *Lucret.*, *Martial.* etc. Sunt tamen qui simpliciter liquida scribi malunt, quod res sit communis. *V.* *RE.* — In sing. num. *Apul.* *Apollog.* in *carm.* de dentificatione. Converterunt prius reliquias. *h. e.* eorum, quæ ex hesternis cæna inter dentes habere. — In neut. gen. *Phædr.* loc. cit. ut fruaris reliquis, Quæ sunt rosuri. *Alii* *leg.* reliquæ: alii quas. *Plaut.* *Mil.* *glor.* 1. 1. 54. Ad pediatas reliqua erant, et viverent. *Alii* aliter legunt. — Reliquæ sunt

pauca illa quæ ex aliqua re relicta sunt, *et* *ἀποκατάριον* (It. *avanzi*, *avanzo*, *rimanenze*, *rimanugli*, *resto*, *residuo*, *reliquie*; *Fr.* *reste*, *ce qui reste*, *debris*, *relics*; *Hisp.* *resto*, *resta*, *restante*, *residuo*, *sobra*; *Gerin.* *was von Gegenstände übrig bleibt*, *d. Uebriggebliebene*, *d. Ueberreste*, *Reste*, *d. Rest*; *Angl.* *the remains*, *laevings*, *relics*, *orts*; *the remainder*, *rest*, *remnant*, *or residue of any thing*).

I.) *Proprie.* *¶* 1. *Generatim.* *Plaut.* *Rud.* 1. 3. 16. Is naves atque omnia perdidit in mari. Hæc bonorum ejus sunt reliquæ. *Cic.* 2. *Nat. D.* 55. 138. Reliquæ cibi depelluntur, tum adstringentibus se intestinis, tum relaxantibus. *Phædr.* 3. 1. Reliquæ vini. *et* 5. 4. *herdel.* *Cels.* 3. 4. *ad fin.* febris. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 7. 18. (44). *limæ.* *limatura.* *Cæs.* 3. *B. C.* 21. Quod magnis muneribus datis, gladiatoriæ familiæ reliquias habebat. *Sueton.* *Cal.* 39. Aucliene proposita, reliquias omnium spectaculorum subiecit et vendidit. *h. e.* gladiatores, qui spectaculis superstites remanserant. *Nepos* *Themist.* 5. Elsi male rem gesserat, tamen tantas habebat reliquias copiarum, ut etc. *Liv.* 22. 56. Reliquias tantæ cladis relut ex naufragio colligens. *Auct. B. Alex.* 40. *extr.* Reliquias exercitus dissipati colligere. *Sall.* *orat.* *Philippi* contra *Lepid.* Reliquias belli. (Confer *Justin.* locum paulo infra cit.) *Id.* *orat.* *Macri* *Licin.* ad *pleb. a med.* Reliquias exulum persequi. *Cic.* 4. *Parad.* 1. 27. Reliquæ conjurationis. *Ter.* *Adelph.* 3. 3. 90. Quam gaudeo, ubi etiam hujus generis reliquias restare video. *h. e.* hujus generis hominum antiqua virtute ac fide aliquos superasse video. *Virg.* 1. *En.* 30. Troas, reliquias Danaum atque immitis Achillei. *Cf. eumd.* 3. *ibid.* 87. *Justin.* 22. 8. 15. Post hæc Pœni ad persequendas belli reliquias duces in Siciliam miserant, cum quibus Agathocles pacem aquis conditionibus fecit. — Et concreto, uti ajunt, sensu *Vopisc.* *Prob.* 13. Cæsis prope quadringentis (barbarorum) millibus, qui Romanorum occupaverant setum, reliquias ultra Nigrum fluvium et Albam removit. *h. e.* reliquos. *¶* 2. *Speciatim reliquie* dicuntur, quæ, cæna peracta, supersunt. *Phædr.* 1. 22. Nunc quia laboras, ut fruaris reliquis. *Adde* *Plaut.* *Curc.* 2. 3. 42.; *Sueton.* *Galb.* 22.; *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 87. *Burm.* — Et per lusum *Cic.* ad *Cassium* 12. *Fam.* 3. Vellem Idibus Martiis me ad cenam invitasses: reliquiarum nihil fuisset. Nunc me reliquie vestra exercent, et quidem præter ceteras me. *h. e.* vellem me invitasses ad cædem *C. Cæsariæ*: ipse Antonius interfectus fuisset. *¶* 3. *Præcipue cineres crematorum cadaverum et ossa reliquæ* sunt, ut *Servius* ad *Virg.* 2. *En.* 539. docet. *Pacuvius* apud *Cic.* 1. *Tusc.* 44. 106. Neu reliquias meas suis divexarier. *Seneca* *Ep.* 92. in *fin.* Neminem de supremo officio rogo: nulli reliquias meas commendando. *Tac.* 2. *Ann.* 75. Ferales reliquias sine ferre. *et* 3. *ibid.* 4. Inferre tumulo. *et* 1. *ibid.* 62. humo tegere. *Sueton.* *Aug.* 100. sub *fin.* iungere et in Mausoleo condere. *Id.* *Domit.* 8. *extr.* Ossa et reliquias mari mergere. *Virg.* 5. *En.* 47. reliquias et ossa parentis cendere terra. *Justin.* 7. 2. 2. Perdicca moriens Argæo filio monstravit locum, quo condidit vellet; ibique non sua tantum, sed et succedentium sibi in regnum ossa poni jussit, præfatus, quoad ibi cecidit posteriorum reliquias forent, regnum in familia mansurum. *Id.* 9. 7. 11. Corpus interfectoris super reliquias mariti cremavit. *¶* 4. In illo *Senecæ* *Const.* *Sap.* 13. Nec medicus reliquias et effusa intueri designatur. *reliquias* excrementa alvi, effusa restia intellige.

II.) *Translate.* *Cic.* 2. *Divinat.* 67. 140. Maximeque reliquias rerum earum morientur in animis et agitantur (per somnum), de quibus vigilantes aut cogitamus, aut egimus. *i. resti*, *le tracce*, *le impressioni.* *Lucret.* 6. 824. vis illius æstus Reliquias vitæ membris ex omnibus aufert. *Cf. eumd.* 3. 658. Rursus *Cic.* *Sull.* 1. 1. In his printæ fortunæ reliquias miseris et afflictis. *Id.* *Senecæ.* 6. 19. Quam palmam ultimum dil immortales tibi, *Scipio*, reserrent, ut avi reliquias

persequare. *h. e.* quas Africanus major bello Carthaginiensi reliquit, domitis quidem Pœnis, sed non deletis.

RELICUARIUM, *ii*, *n.* 2. locus in quo reliquæ ponuntur. Vex a *Lexico* expungenda; legitur enim solummodo in *Not. Tyr.* p. 106.

RELICUO, *as*, *are*, *a.* 1. *V.* *roc.* sequent. sub *a.*

RELICUOR, *aris*, *atus* sum, *ari*, *dep.* 1. *Activo* *Reliquare* et *Particip.* *Reliquatus*, *V.* sub *c.* — *Reliquor* (It. *essere debitore di resti*, *dover qualche resto di debiti*, *ἀποκαταρῶ*, *ἀποκατάριον*) partem debiti non solummodo reliqui, reliqua debeo, reliquis obnoxius sum. — *a)* Neuticiorum more. *Ulp.* *Dig.* 50. 4. 6. circa *med.* Eos debitores rerum publicarum accipere debemus, qui ex administratione rei publicæ reliquantur. *Scævola* *ibid.* 33. 8. 23. Stichus summus, quibus reliquatus erat, tam ex calendarie, quam ex variis causis, restidit. — *b)* Cum *Accusativo.* *Id.* *ibid.* 7. 20. Stichus servus prædium unum ex his coluit, et reliquatus est amplam summam. *Paul.* *ibid.* 26. 7. 45. Debitum quod ex conductione reliquatus est. — *c)* *Reliquo*, *as*, *activa* positione. *Ulp.* *ibid.* 34. 3. 9. Si quis rationes exigere vetetur, non impeditur reliqua exigere, quæ quis se reliquavit. Ita *Torrent.*; at *Haloand.* *babel*: quæ quis ipse reliquavit. Senus est: Exigere reliqua, quæ aliquis non soluta reliquit. *Apollinaris* inter opera *Alcim.* *Ep.* 11. Illico sum reliquati fœnoris recordatus.

RELICUUM, *i*, *n.* 2. absolute, substantivorum more. *V.* in *roc.* seq. I. 1. *c. d.* et 2., et II. *b. c.*

RELICUUS, *a*, *um*, *adject.* (reliquus). — Prima syllaba producitur in illo *Plauti* *Truc. prol.* 15. Sed reliquam dat operam, ne sit reliquum. *et* *Lucret.* 1. 560. Numquam reliquo reparari tempore posset. Similiter apud *eumd.* 4. 976. Ubi etiam quadrisyllaba vox sit per diæresim: et sunt qui mallent scribi *reliquis*. Sic apud *Phædr.* 3. 4. Inter reliquas merces atque obsonia. *Alii* *leg.* *relicuas*: quod tamen necesse non est: uti neque geminari liquidam, quum *re* producitur. *V. RE.* *Illic* *Forcellinus.* Ceterum scribitur etiam *relicus*, *reliquus* et *relicuus*: *V. Kritz.* ad *Sall.* *Cat.* 3. et ad *Sall.* *fragm.* 3. 77. 2., qui *relicus* reclamationem esse scripturam contendit: præterea *Lachmannus* apud *Lucret.* *lacc.* *citt.* *leg.* *relicuus*. — Ceterum *reliquus* est qui relictus est, *residuous*, *ἀποκός* (It. *rimanente*, *restante*, *che resta*; *Fr.* *restant*, *qui reste*; *Hisp.* *restante*; *Gerin.* *was zurückbleibt*, *übrig ist*, *übrig*; *Angl.* *remaining*, *the rest*, *the residue*, *the other*).

I.) *Proprie.* *¶* 1. *Generatim.* — *a)* *Universim.* *Cato* apud *Priscian.* 6. p. 696. *Putsch.* *Mense* *Octebri* fecimus, *Novembris* reliquus erat. *C. Gracchus* apud *Scholias.* *Cic.* *Sull.* 9. Ut aliqua propago generis nostri reliqua esset. *Cic.* 11. *Fam.* 5. Si enim iste provinciam naclis erit, — spem reliquam nullam video salutis. *Cf. Ter.* *Eun.* 2. 2. 9. Ilan' parasti te, ut spes nulla reliqua in te sit tibi? *Cæs.* 1. *B. G.* 12. Cæsar certior factus est, tres jam partes copiarum Helvetios id flumen traduxisse, quartam fere partem citra Ararim reliquam esse. *et ibid.* 13. Hoc prælii facio, reliquas copias Helvetiorum ut consequi posset, pontem in Arare faciendum curat. — *b)* *Reliquus est*, *restat*, *superest.* *Cic.* 13. *Fam.* 39. Cum familia Titurina necessitudo mihi intercedit velut: ex qua reliquus est *M. Titurnius* *Rufus*. *et* *rimasto*. *et* 4. *Ferr.* 27. 65. Eant mihi oppida complura etiam reliqua, quæ adire vellem. *mi* *restavano ancora*. *et* 9. *Fam.* 18. sub *fin.* Potes multa isto, quem tibi reliquum esse dicis, quum canterum comediti, Romam perveni. *che dici solo restarti.* *et* *Divin.* in *Q. Cæcil.* 5. 18. Si qua reliqua spes est, quæ sociorum animos consolari possit. *se rimane*. — *c)* *Et reliquum*, *i*, *neutr.* absolute. *Ter.* *Heaut.* 1. 2. 19. Quid reliquum est, quin habeat esse? *Varro* 1. *R. R.* 54. 3. Si quid reliqui habeant. *Sall.* in *orat.* *Lepidi* 15. Estne viris reliquum aliud quam solvere injuriam, aut mori per virtutem? *Cic.* *Sull.* 31. 89. Quid enim est hunc reliqui, quod eum in hac vita teneat? *Id.* 2. *Fin.* 31.

101. Quum reliqui nihil sit omnino, quod pertineat ad nos. *Id. Senect. 20. 72.* Ita sit, ut illud breve vitæ reliquum, nec arida appetendum senibus, nec sine causa deservendum sit. *Nepos Timol. 3. a med.* Imperium deposuit, et privatus Syracusis, quod reliquum vitæ suæ, vixit. *Plaut. Cist. in fin.* Nunc quod ad vos spectatores reliquum relinquatur, date plausum extrema in comœdia. — Et in plur. num. *Liv. 9. 16.* Convenit, iam inde per consules reliqua belli perfecta. *Curt. 7. 5. 27.* Ceteris gratiæ actæ, quod ad reliqua belli na-alius operam pollicebantur. — Sic reliqua corporis, reliquæ. *Aurel. Vict. Cæsar. 21. extr.* Quum Syriam circumgrederetur, anno potestatis sexto moritur. Corporis reliqua iunctu publico relictis Romam, alque inter Antouinus fuorata sunt. — d) Reliquum est, sequente ut, vel conjunctivo siue part. ut, vel Infinito, superest, restat, resta, rimane. *Cic. 7. Fam. 31.* Quod quando ulterque nostrum consecutus est, reliquum est, ut officiis certemus inter nos. *Nepos Attic. 21.* Reliquum est, ut egomet mihi consulam. *resta solo che etc. Cic. 9. Fam. 9.* Reliquum est, ubi nunc est res publica, ibi simus. et 15. *ibid. 21. ad fin.* Reliquum est, tuam protectionem amore prosequar. *Sall. orat. Licin. ad pleb.* Nunc hostiam modo reliquum est, ei ire etc. *Id. orat. 1. ad Cæs. in fin.* Reliquum est optare, ut, quæ libi placuerint, ea dii immortales approbent. — e) Reliquum habeo, mihi superest. *Cic. 9. Fam. 15.* Moriar, si præter te quemquam reliquum habeo, in quo possim imaginem antiquæ festivitatis agnoscere. — f) Reliquum facere, relinquere, omittare, lasciare, traslasciare. *Nepos Attic. 21. ad fin.* Nihil reliqui feci, quod ad sanandum mea pertineret. *Cic. 3. Fam. 13.* Nunc solum auctoritate, sed etiam opera, consilio, oculum ovis officiis cuiquam reliquum fecisti. *Id. 3. Att. 8.* Tum vero hæc cura addita vis mihi vitam reliquam facit. *Id. 5. Ferr. 44. 104.* Duarum mihi civitatum reliquos feci agros, h. e. reliqui, de quibus dicebam. et *ibid. 48. 115.* Quibus oibis non modo de fructu, sed ne de bonis quidem suis reliqui fecit. et *ibid. 55. 128.* Quibus aratrum saltem aliquid satellites istius Apionius reliquum fecit. *Cæs. 2. B. G. 26. extr.* Nihil ad celeritatem sibi reliqui fecerunt. *null. omisero. et Tac. 1. Ann. 21.* Nihil reliqui seclunt, quo minus invidiam, misericordiam, metum et iras permoverent. *Sall. Cat. 29. extr.* Quibus lubido atque luxuria ex magnis rapinis oibis reliqui fecerant. *Id. ibid. 52.* Capta nihil sit reliqui victis. *Liv. 7. 35.* Quum, præter arma et animos amorum memoros, nihil volui fortuna reliqui fecerit. *Id. 9. 24.* Quos reliqua fortuna ex uoluntate cædo ac fuga fecerat. et 26. 47. Sua omnia, quæ reliqua eis bellum fecerat, restituit. ¶ 2. Speciatim, reliquus aliquandique post futura sunt, respiciit. *Cic. 1. ad Q. Fr. 1. 15.* Illud cogita, nos non de reliqua et sperata gloria iam laborare, sed de parla dimicare. *Id. Sext. 34. 73.* Spe reliqua tranquillitatis præsentis fluctus fugisse. *Plaut. Cas. 5. 1. 3.* Numquam ecaster illo die risi adeque: neque hoc quod reliquum est (scil. vitæ) plus risuram opinor. *Nepos Themist. 2.* Nunc solum præsentis bello, sed etiam reliquo tempore ferociores reddidit civitatem. — In reliquum, in futurum, in reliquum tempus. *Planc. ad Cic. 10. Fam. 7. in fin.* A te peto, ut, quarum rerum spe ad laudem me vocasti, harum fructu in reliquum facias alicuiorem, per l'avvenire. et *Sall. Jug. 46.* Plusquam in reliquum sibi timoris, quam potestatem addidit. *Liv. 36. 10. in fin.* Appius Larissam, ad confirmandos in reliquum sociorum animos, descendit. *Plene Cæs. 3. B. G. 10.* In quos eo gravior Cæsar vindicandum statuit, quo diligentius in reliquum tempus jus legatorum conservaretur. et *Cic. 5. Ferr. 55. 128.* In reliquum tempus a se rectigibus prospexisse. ¶ 3. Item speciatim, sæpe reliquus ad res alienum refertur, cuius pars aliqua, subditi rationibus, solvenda relicta est, residuo di debiti: tum ex parte debitoris, tum creditoris. *Cic. ad Planc. post Ep. 16. l. 16. ad Att. Ul pecuniam reliquam Bu-*

tholil ad diem solverent. *Cato R. R. 2. a med.* Putare rationem vltatiam, oleatiam: quid veniit, quid exactum siet, quid reliquum siet. *Ter. Phorm. 1. t. 2.* Etal ei de ratiuncula jampridem apud me reliquum paulillum nummorum. — Ilinc reliqua, grun, ipsa reliqua pars debiti, sut crediti, resti. *Cic. 15. Att. 15.* Quum ex reliquis, quæ (Eros) Nonis April. fecit, abundare debeam, cogor mutuari. et 18. *ibid. 15. a med.* Quum enim tanta reliqua sint, ne Terentiam quidem adhuc, quod solvam, expeditum est. et 6. *ibid. 1. a med.* Reliqua mea Camillus scribit se accepisse. *Id. 16. Att. 6.* Nomina mea per deos expedi, resolve: bella reliqua reliqui. h. e. at magna reliqui debitorum nomina, unde creditoribus meis satisfacere abunde possit. In nummo Hadrian Aug. apud *Eckhel. D. N. V. T. 6. p. 478.* Reliqua vetera HS. novies mill. abulila. resti di debiti publici. Hoc idem pleoius habet mendosa *Inscript. apud Gruter. 10. 6.* emendatior apud *Fed. Fragment. del fast. cons. p. 111. s. p. Q. R. IMP. CAES. TRAIANO HADRIANO AVG. QVOD PRIMVS OMNIYV PRINCPVM ET SOLVS REMITTENDVS SESTERIVV NOVIS MILLIES CENTENA MILLIA N. (h. e. novecento milioni di sesterzi) DEBITVM FISCIS NON PRÆSENTES TANTVM CIVES SVOS SED ET POSTEROS EORVM PRÆSTITIT HAC LIBERALITATE SECVROS. Idem vero confirmat Spartian. *Hadrian. 7.* Hujus liberalitatis exemplum imitatus est Honorius Aug., ut constat ex *Cod. Theod. 12. 28. 3.* alique ante et post eundem pilocipes, quos laudat *Gothofred. ad loc. cit. leg. 3. et Gratian. ut ex Auson. Grat. act. 32. patet. — Reliqua trahere, est contrahere, reliquari, aris alieui partem non solumam relinquere, andar in resto. Papinian. Dig. 40. 7. 34. ante med. Ut si relique non trabat, liberi sit: quod si trabat, ita demum, si obtulerit eam quantitatem, quæ refundi debuit. Adde *Paul. ibid. 26. 7. 45. — Reliqua habere, debere. Paul. ibid. 35. 1. 79. — In sing. num. Id. ibid. 49. 14. 45. ad fin.* Nisi forte fidejussores minus idonei sint, et in reliquum non exsoluta quantitatit accesserint. *Plaut. Cist. 1. 3. 40.* Nunc quod reliquum est, volo persolvere, ut expungatur nomen, ne quid debeam. ¶ 11.) Translati, reliqui sunt reliqua pars, ceteri, alii: est autem qui docet, ceteri dici, ubi, qui restant, singuli cogitantur; reliqui autem, ubi omnes qui supersunt, in unum comprehenduntur, singulis cogitatione non discretis. — a) Universim. *Sall. Cat. 3. extr.* Ac me, quum ab reliquis inatis moribus dissentirem, nihilo minus honoris cupido eademque quæ ceteros fama atque luvidia vesabat. *Sunt qui leg. a reliquorum inatis moribus. Cic. 4. Acad. (2. pr.) 2. 5.* Sunt multi multi, qui omnino Græcos non ament illiteras; plures qui philosophiam; reliqui qui, etiamsi hæc non improben, tamen etc. *Cæs. 2. B. G. 8.* Duabus legionibus, quas proxime conscripserat, in castris relictis, reliquis ses legiones pro castris in acie constituit. *Id. 4. ibid. 4. extr.* Reliquam partem hiemis se eorum copula aluerunt. et 1. *ibid. 5.* Oppidis, vicis, reliqua privata ædificia incendunt. et 2. *ibid. 2.* Dat negotium Senonibus reliquisque Gallis, ut alic. et *ibid. 10. ad fin.* Ad eam sententiam, cum reliquis causis, hæc quoque ratio eos deduxit. *Nepos Themist. 2. in fin.* Arcem sacerdotibus tradunt, reliquum oppidum relinquunt. h. e. reliquam partem oppidi. *Id. Datian. 2.* Exercitusque reliquos conservatus est. h. e. reliqua exercitus pars. *Cic. 3. Legg. 7. 16.* Illud habet contri, ut ei reliqui magistratus omnes pareant, excepto tribuno. *tutti gli altri: ceteri, alii.* Sic *Justin. 2. 2. 7.* Aurum et argenti perinde aspernantur (*Soythæ*), ac reliqui mortales appetunt. *Cic. Tim. 11.* Ut Oceanum Salacianque Cæli sata Terræque concepta generalis memoramus, as his Phorcyn, Saturnum et Opem, deinceps Jovem atque Junonem, reliquos. Ubi notanda conjuactionis et omissionis. Sic *Id. 2. Phil. 12. 30.* Constituit Brutiorum, C. Cassii, Cn. Donatili, C. Trebulli, reliquorum, quoniam velis esse causam. — b) Speciatim neutri. reliquum et reliqua absolute. *Plaut.***

Asin. 4. 2. 46. ex. Audi reliqua. di. Loquere, audio. *Id. Pæn. 3. 4. 7. ex.* Age, eamus intro. co. Te sequor. *Lx.* Age, age, ambula: Ibi que reliqua alia fabulabimur. *Cic. 2. Fin. 32. 106.* Itaque beator Africanus cum patria illo modo loquens «hesine Roma tuos bustas:» reliquaque præclare. *Quintil. 9. 4. 124.* «Aderal janitor carceris et carnifex prætoris,» reliqua. *Plaut. Pæn. prol. 118.* Eham! pæne oblitus sum reliquum dicere. *Cic. 5. Ferr. 43. 103.* Intelligetis omnes agros decumanos per triennium populo Romano ex parte decuma, C. Veril ex omni reliquo vectigales fuisse. — c) Quod reliquum est, de reliquo, quod ad reliqua ettinet, ceterum, del rimanente, del resto: et servit conjungendo sermoni. *Cic. 13. Fam. 73.* Quod reliquum est, sic velim existimes etc. *Planc. ad Cic. 10. Fam. 11.* Quod reliquum est, tum muos tuere. *Cic. 6. ibid. 20. a med.* De reliquo, ut te sæpe per litteras hortatus sum, ita velim tibi persuadeas, te nihil habere etc. *Id. 1. Orat. 22. 100.* De reliquo jam nostra culpa fuerit, si etc. *Id. 16. Att. 13.* De reliquo quid libi ego dicem? ardeo studio historici. — d) Reliquum, de reliquo, ceterum. *Plaut. fragm. apud Non. p. 198. 25. Merc.* Ad cubitum magis sum exercitia: reliquum ad cursuam sum terduscula. *Alii aliter leg. V. CUBITURA. — e) Et reliqua, et cetera, eccetera. Propisc. Firm. 5. extr.* Quare sanctissimi Quilites, et reliqua. — Ilinc *Reliqua, adverbialiter, ut ceterum, et λοιπα, legitur apud Capell. 6. p. 190.* Reliqua vero versis illitum (cælum) diversitatibus numerorum quomonomque siliis - ridebat. RELISUS, a, um. V. RELIDO. RELŌCO, as, ævi, itum, etc. a. 1. (re et loco) est idem ac rursus loco suo repono, ricol. 1.) Proprie. *Cæl. Aurel. 1. Tard. 4.* Linguam locare, quoque relocare curebimus. *Id. 2. ibid. 1. a med.* Sin vero articuli fuerit ejectio, quamquam longi temporis, eum relocamus. *Ita nonnulli legendum putant pro recolamus, quod exhibent Edd. etiam Ald.* 11.) Translati est rursus lucare, affitare di nuovo. *Ulp. Dig. 19. 2. 13. a med.* Si in lege npeis locandi comprehensum esset, ut si ad diem effectum nun esset, alii relocare id liceat; non alias prior conductor, ex locato reobebit, quam si eadem lege relocatum esset: nec ante relocari id potest, quam dies efficiendi præterisset. RELŌQUOR, lōquibis, lōqui, dep. 3. rursus loquor, vel respondeo. *Varro 6. L. L. 57. Milt.* Dicuntur eloqui et reloqui in fanis Sabinis, a cella del qui eloquuntur. RELŌCEO, ces, xi, cere, n. 2. Particip. Relucens l. — Reluceo est idem ac luceo remitto aut emitto, resplendere, ἀναλάμπω (It. rilucere, risplendere; Fr. reluire, briller, éclairer; Hisp. reluir, relumbiar, resplandecer, brillar; Germ. zurückleuten, - scheinen, - strahlen, - schimmern; Angl. to shine again, shine greatly, shine bright, glitter). 1.) Proprie. *Cic. in Arat. 2. Nat. D. 42. 107.* Illic non una modo caput ornans stella relucet. *Virg. 2. Æn. 312.* Sigea igni frete laia reluceat. *Ovid. 11. Met. 617.* vestis fulgore reluxit Sacra domus. *Plin. Paneg. 52.* Tota area hinc auro, hinc argento relucebat. *Plin. alter 9. Hist. nat. 27. 43. (82).* Piscis lucerne tranquillis notibus retinet. *Liv. 22. 17.* Es capite boum relucens flamma. *Virg. 12. Æn. 300.* Occupat os flammis: olli ingens barba reluxit, Nidoremque ambuste dedit. *Petron. Satyr. 127.* Toto mihi clausis celo nescio quid relucens. *Gell. 17. 10. sub fin.* Farille igoæa el relucens. *Plin. 8. Ep. 8.* Fons purus et vitreus, ut numerare jectas stipet et relucetulos calculos possis. — Absolute. *Id. 8. Ep. 20. a mat.* Paulum reluxit, quod non dies nobis, sed adventantis ignis indicium fuit. 11.) Translati. *Pal. Max. 9. 15. n. 6.* Posiquam a Sullana violentia Cæsariana æquitas reluxit. RELUCESCO, is, ere, n. 3. Idem ac reluceo. *Capell. 8. p. 294.* Alia quum luna in superiore

aut inferiore latitudinis loco fuerit, pleni luminis effugit reluctescit.

RELUCTANS, antis, particip. *V. RELUCTOR*. **RELUCTATIO**, ōnis, f. 3. oblatio. *Cod. Theod.* 12. 1. 179. Si quis de reidendis ac jungendis eligendis curialibus rocem reluctance obsecerit, quinque librarum auri multa feriat. *Gloss. Placid.* edit. ab *A. Maio* in *Class. Auct.* T. 3. p. 497. Resultatio, id est reluctatio quae renititur et contra contendit. Adde locum *Augustini* elliptum in voc. **RENITENTIA**; et *V. ERUCTATIO*.

RELUCTATUS, e, um, particip. et **RELUCTO**, as, *V. voc. seq.*

RELUCTOR, ātis, ātus sum, ēri, dep. 1. Activa positio *relucto*, *V. sub B.* — Particip. *Reluctans* sub *A. I.* et *II.*; *Reluctatus* sub *A. II.* et *B.* — *Reluctor* est idem atque obulator, resisto, obisto, repugno, ἀντιπαλαίω, ἀντιμαχόμεν (II. *essere renitente, resistere, ripugnare*; *Fi.* *lutter contre, combattre, opposer resistance à, résister, repugner*; *Hisp.* *luchar contra, resistir, oponerse*; *Germ.* *dagegen ringen, - kämpfen, - streiten, widerstreben*; *Angl.* *to struggle or warfare against, be repugnant or reluctant, resist*).

A) Reluctor depon.

1.) *Proprie. Virg.* 4. *G.* 300. hule geminā nare, et spiritus oris Multa reluctanti absuit. *Ovid.* 2. *Amor.* 9. 12. Plura reluctanti cessat in hoste menus. et 3. *ibid.* 4. 13. Vidi ego nuper equum, contra sua vinde tenacem, Ore reluctanti fulminis ire modo: Constitit, ut primum concessas sensit habenas. *Horat.* 4. *Od.* 4. 11. Reluctantes dreaena. *Ovid.* *Heroid.* 6. 85. Illa reluctantem curru deducere Lunam Nititur. *Tac.* 4. *Ann.* 22. In cubiculo reluctantia et impulsu vestigia cernebantur. — *Cypri* *Infinito. Claudian.* 2. in *Rufin.* 353. equites illic puscenila cursum Ora reluctantur pressis sedere lupatis. h. e. conantur, erdori equorum obistendo.

II.) *Transitive.* — a) De rebus inanimis. *Quintil.* 9. 4. 7. Inter obstantia saxa fractae equae et reluctantes. *Plin.* *Paneg.* 81. Ceriat domitare ventos reluctantes. *Seneca Herc.* *Oet.* 1728. Refugit ignis, et reluctantur facer et membra vibrant. *Plin.* 10. *Ep.* 26. Continua navigationi Etesiae reluctantur. — b) De hominis animo et de abstractis. *Quintil.* 1. *proem.* 1. Quum a me postularent, ut aliquid da ratione dicendi componerem, diu sum equidem reluctatus. *Fellej.* 2. 102. 4. Diu delinda reluctatus, invitatusque revertens in Italiam. Adde *Curt.* 8. 2. 11. *Plin.* *Paneg.* 60. Illa tot tantisque rationibus, quamquam multum reluctata verecundia principis nostri, tandem tamen cessit. *Martial.* 5. 35. et suscitanti Lactio reluctatur.

B) Relucto activa positio. *Apul.* 4. *Met.* Jam faucibus ipsi blanda Cerberi reluctabat, et 7. *ibid.* Centunculis male consarcinatis semilambris, intus quas pectus at venter crustata crassile reluctabat. Adde *Coripp.* 2. *Johann.* 234. — Sic *Reluctatus* passiva. *Claudian.* 1. *Rapt. Pros.* 42. Pene reluctatis iterum pugnantis rebus Rupissent elementa fidem.

RELUDO, dis, ei, dere, e, 3. (re et ludo) contra ludo. *Manil.* 5. 170. stibique ipse reludat. *V. PILARIUS.* *Seneca* 2. *Controv.* 10. circa *med.* Temerarios maritimos locos reludit.

RELUMINO, as, ate, a. 1. rursus illuminare. *Tertull.* *Apolog.* 21. Quum ille caecos reluminaret. Adde eund. *Anim.* 34. et *Paulin.* *Nolan.* ep. 30. (cl. 8.) 4. Reluminare quod caecum fuerat.

RELŪO, is, ere, a. 3. *Festus* p. 26. xv. *Müll.* Reluere, resolvere, repignerare (*risolvere* il *pigno, disimpegnare*, quasi rursus loco ac solvo, ut rami oppigneratam redimem). *Caecilius*: Ut eum et restem, quod matris fuit, reluat, quod rive ipsa opposuit pignori. — Pro solvere, *alegare*, ut *passive* videtur *Afran.* apud *Non.* p. 52. 9. *Merc.* (ubi pro *Afran.* legitur *Lucius Macer*) vel pro lavare. Sed verba eius obscura sunt aut corrupta.

RELUVIA et *Reluvium*. *V. REDIVIA.*

RELUVIES, ei, f. 5. iterata eluvies. Vox a *Latino* expungenda; legitur enim solummodo in *Not. Tir.* p. 134.

REMASCESCO, cresco, crūli, crescere, n. 3. *smagrire, estenuarsi, μαιύω, ἰσχυρῶσαι, macer lio, extenuor, macesco.* *Sueton.* *Domit.* 18. Calvities deformis et obesitate ventris et crurum gracillitate, quae tamen el validitudine longe re-inscuerant.

REMALEDICO, is, ere, n. 3. *rimaledire*, ἀντιλοιδόω, vicissim maledico. *Vespasianus* apud *Sueton.* *Vesp.* 4. *extr.* Pronunclevit, non oportere maledici sententibus: remaledici civile farque esse. *Hieronym.* *Ep.* 69. n. 9. Maledictus (*Christus*) non remaledixit.

REMANCIPATUS, a, um, *V. voc. sequenti.*

REMANCIPŌ, as, avi, ātum, are, e, 1. (re et mancipio). Particip. *Remancipatus*. — *Remancipio* est idem atque iterum mancipio, seu reddi-beo. *Gloss. Philox.* *Emancipet, ἀνταπαρχῶσαι, ἀνταπαρχῶσαι.* *Remancipio, ἀποκαθάρσαι.* *Cajus* 1. *Institut.* (edente iterum *Goeschenio*) § 140. Excepto eo, quem pater ea lege mancipio dedit, ut sibi remancipetur: nam quodammodo tunc pater potestatem propriam reserava sibi videtur eo ipso, quod mancipio recipit. et § 172. Qui filium nuptemve aut proneptem alteri ea lege mancipio dedit, ut sibi remanciparetur, remancipatumque manumisit etc. *Fragm. jur. civ. antejustin.* (edente *A. Maio*) p. 15. Per mancipationem ita (acquiri) potest, ut nos proprietatem, quae illi mancipio data (est), deducto usufructu, remancipemus. *Festus* p. 277. 12. *Müll.* *Remancipet* *Gallus Atilius* esse ait, quae mancipate sit ab eo, cui in manum convenierit.

REMANDO, es, avi, ātum, are, e, 1. (re et mendo, as). Est iterum, aut vicissim mendo. *Eutrop.* 3. 13. Pax displicuit: remandeturque *Pyrro* a senatu esse, cum cum Romanis, nisi ex Italia recessisset, pacem habere non posse. *Cassiod.* 10. *Hist. Eccl.* 12. ad fin. Ferunt quidam haec eum mandasse *Joanni*: et ille remanderit: *Spero*, te ad suam patriam non redire.

REMANDO, dis, di, sum, dere, a. 3. (re et mendo, is) *ruminare, rimasticare, ἀναπαύομαι, rumino, rursus mendo.* *Plin.* 10. *Hist. nat.* 73. 93. (200). Pontici mures similis modo remandunt. *Quintil.* 11. 2. 41. Devoret in illo caedum illud et scripta et lecte exemplis revolvendi, et quasi eundem cibum remandendi.

REMANEO, mānes, mansi, mansum, mānere, n. 2. (re et maneo). Particip. *Remanens* et *Remansurus* sub 2. a. ¶ 1. Generaliter, *remaneo* est idem ac non abeo, resto, resideo, maneo, διαμένω (II. *restare, rimanere*; *Fr.* *rester en arriere, s'arrêter, demeurer, séjourner quelque part*; *Hisp.* *quedar, estarse, hacer mansion en algun lugar*; *Germ.* *zurückbleiben*; *Angl.* *to tarry behind, stay, remain, continue, abide*). *Ovid.* 3. *Met.* 477. Quo fugis? o remans, nec me, crudelis, amantem Desere. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 48. 148. Ita sermone confecto, *Catulus* remansit, nos ad naviculas nostras descendimus. *Id.* 6. *Fam.* 3. a *med.* Nibito te nunc maiore in discrimine esse, quam quoniam aut eorum qui discesserint, aut eorum qui remanserint. *Cas.* 4. *B. G.* 1. Singula millia ex suis finibus educunt: reliqui domi remanent. *Id.* 1. *B. C.* 33. *Pompeius* enim disarat eodem se behiturum loco, qui *Romae* remansissent et qui in castris *Cæsaris* fulscent. *Id.* 4. *B. G.* 8. Sibi nullam cum his amicillam esse posse, si in Gallia remaneret. *Id.* 6. *ibid.* 1. Quoniam ipse ad urbem cum imperio reipublicae causa remaneret. *Id.* 3. *B. C.* 87. Ex illa, qui per causam valetudinis remanserunt, cubortes esse *Brundiall* factas. *Id.* 4. *B. G.* 1. Neque longius anno remanere uno in loco, incolendi causa, licet. et *ibid.* 2. Equos eodem remanere vestigio assuefaciunt, et *ibid.* 15. in fin. Remanere se apud eum velle, dixerunt. *Horat.* 1. *Od.* 26. 7. Impiolem Lentile clamorem sodales Et cubito remaneta presso. *Nepos Epam.* 9. a *med.* Si ferium, quod in corpore remanserat, extraxisset. ¶ 2. Speciatim est idem ac duro, persisto, persevero, superum, du-

rare, persistere. — a) *Absolute.* *Lucret.* 3. 402. At manet in vita, cui mens animusque remansit. *Sall.* *Jug.* 31. ad fin. Et vobis eterna sollicitudo remanebit, quum intelligatis aut servandum esse, aut etc. *Cic.* 1. *Off.* 12. 37. Id nomen (*hostia*) a peregrino recessit, et proprie in eo, qui arma contra feriet, remansit. *Liv.* 9. 1. Bone eorum, ne quid ex contagione nois remaneret panes nos, *Romam* portavimus. *Sall.* *Jug.* 26. in fin. Si vultis apud vos memoria remanet avi mei. et *ibid.* 62. a *med.* Eum obsecrat, ne quam contumelliam remaneat in exercitu victoria sinet. *Ovid.* 1. *Trist.* 9. 23. In duris remanentem rebus amicam. *Cic.* *Rosc.* *Am.* 10. 27. In qua muliera, quasi exempli causa, vestigia antiqui officii remanent. *Id.* pro *leg. Manil.* 18. 54. *Rhodiorum* osque ad nostram memoriam disciplina navetis et gloria remanet. *Petron.* *Satyr.* 109. Ne residua in animis, etiam post iusjurandum, ita remaneret. *Curt.* 10. 7. 15. In eadem domo familiaeque imperii vires remanens assae gaudebant. *Seneca Med.* 41 si quid antiqui tibi remanet vigoris, pelle famineos metus. *Farro* 6. *L. L.* 45. *Müll.* Id quod remansit in mente. *Justin.* 11. 5. 2. Ne qua materia seditionis remaneret. — b) *Cum Adjectivo* ad significandam conditionem, in qua quid remanet. *Cic.* 2. de *republic.* 34. Duobus tribunis plebis per seditionem creata, ut potentie senatus etque auctoritates minueretur: quae tamen gravis et magna remanabat, sapientissimis et fortissimis, et annis et consilio, civitatem tuentibus. *Cas.* 7. *B. G.* 35. sub fin. Isdem subicula, quarum pars inferior integre remanebat, pontem reficere cepit. *Fellej.* 2. 123. 2. Volens omnia post se sive remanere. *Ovid.* 9. *Met.* 262. Interea, quodcumque fuit populabile flammæ, Mulciber abstulerat; nec cognoscenda remanet *Herculis* effigies.

REMANO, es, are, n. 1. (re et mano) ἀποβῶν, rallo. *Lucret.* 5. 269. et 6. 635. retroque remanet Materies humoris. — Aliquando est *repetere, redire.* *Ennius* apud *Festum* p. 282. *Müll.* Destituunt rivos, camposque remanant. Alii leg. remant, alii aliter. *V. REMANT.*

REMANŌ, ōnis, f. 3. *re rimanere, διαμνῶν, ectus remanens.* *Cic.* *Ligar.* 2. 4. Profectio certa ensum tuum non debet offendere. Nunc igitur remansio? multo minus. Adde eund. 3. ad *Q. Fr.* 1. 5. a *med.*

REMANŌ, dis, m. 3. dicitur de militibus, qui longius extra remanet, quam committatur imperatoris permittit. *Arrius Menand.* *Dig.* 49. 16. 5. ad fin. Edictum *Germanici* *Cæsaris* militum desertorem faciebat, qui diu absulset, ut in inter remansores haberetur. et *ibid.* 5. ad fin. Si remansor, aut negligens suorum, aut segnis etc. Ita editiones *Torrentini*, *Göthofredi* et *Parisi.* na 1562. *Alia* cum *Halaandr.* habent *emansor*, quam vocem vide suo loco. — *Remansor* etiam dicitur, qui cum venia imperatoris domi remanet, alia in expeditionem exeuntibus, nihilominus sacramento obstrictus ac stipendia marenis: quod virtutis ac naviter praestitum in bello opere praemium est. *Inscript.* apud *Mural.* 347. 2. PRO REDIVY EDIVY AB EXPEDITIONE PATRICA QUOD VOVERAT ARAM MARMOREAM POSUIT SYA PECUNIA M. AVRELIVS NEPOS REMANŌ. DEDICATA KAL. APRIL. SEVERO ET VICTORINO COS. h. e. ann. a Chr. d. cc.

REMANŌ, repetunt. *Ennius* libro primo: destituunt rivos, camposque remant. Haec *Paul.* *Diac.* p. 283. 7. *Müll.* (*Festus* vero p. 282. 33. *Remanent, reptent*). Videtur autem *remo*, as, esse quasi *remeo*, repeto, redeo. Unde *Lucret.* 3. 69. Refugisse voluit longe, longeque ramasse. *syncope* pro *remavisse*. Sed locus *Fest* et *Enni* corruptus esse videtur: *Lucretii* certe dubius est; nam illi *remosse* legunt (at *Lachmann.*) per *syncope* pro *removisse*; alii recessu pio recessisse. *V. REMANO* in fin. Apud *Ennium* est qui legit: (clit) decadunt, rivos camposque remanent. *Remeto* enim antiquus, ut *commeto*, as.

REMASCULATUS, e, um, particip. (re et mascutos) ab *inuit.* v. *remasculo*. Legitur in *Gloss. Isid.* *Remasculata*, virili virtute recuperata.

REMEABILIS, e, adject. qui remeare seu redire solet, aut potest. *Remeabile saxum* dicitur a *Statio*, quod apud *Inferos* a *Sisypho* tollitur et provolvitur: 4. *Theb.* 537. quis eorum remeabile saxum, fallentesque lacus, Tityonque alimenta volucrum, Et caligantem longis *Ixiona* gyris Nesciat? *Prudent.* *Apotheos.* 1117. Quum moritur *Christus*, quum debilitur lumulatur, Me video: e tumulo quum jam remeabilis adstat, Cerno Deum. *Tertull.* *Resurr. carn.* 1. a med. Animum lo corpora remeabilem affirmant.

REMEACULUM, i, n. 2. reditio, reditus, ritorno. *Apul.* 6. *Met.* sub init. Illuminarum *Proserpina* nuptiarum demacula, et luminosarum filie inventionum remeacula.

REMEATUS, us, m. 4. ritorno, reditus, reditio. *Martian.* *Dig.* 48. 19. 4. in fin. Nemo potest comestum remeatum dare exsuli, nisi imperator.

REMEDIALIS, e, adject. rimediabile, cui facile remedium inveniri potest. *Seneca Ep.* 95. Minora peccantes et levi cura remediabiles. *Pierique tamen leg.* medicabiles. *Cassiod.* 3. *Varior.* 14. Remediabile bona est in peccatum accelerata correctio. *Id.* de *Anim.* 5. Contra adversa vel prospera remediabilis opponitur fortitudo. *Alii leg.* remedialis, et *ibid.* 12. Pena secula est eterna requies, passio remediabilis, mors fidelium salutis introitus. *Alii leg.* remedialis.

REMEDIALIS, e, adject. ut Remedialis vis, quae sanitatem seu remedium continet, apud *Macrob.* 7. *Saturn.* 16. in fin. *Cassiod.* 10. *Varior.* 29. Desiderium tuum remediali iussione sanamus. *V. REMEDIABILIS.*

REMEDATIO, ōis, f. 3. curatio, sanatio. *Scribon.* *Compos.* 11. Torpor est signum remediationis. *Marcell.* *Empir.* c. 1. p. 87. retro ed. *Alid.* Plures autem ponenda sunt torpores ejusdem generis, quia nonnumquam vis ad duas tresve respondet curatio, id est torpor, quod signum est remediationis.

REMEDATOR, ōis, m. 3. qui remedium affert. *Tertull.* 5. *advers.* *Marcion.* 8. Remedior valelindum. et *ibid.* 35. languorum.

REMEDIATUS, a, um, *V. voc. seq.*

REMEDIŌ, as, ōis, sum, are, a. 1. Particip. Remediatum. — Remediū (i. rimediare) est idem ac remedium assero, curo, sano. *Scribon.* *Compos.* 11. Capitis dolorem in perpetuum remediatur. *Marcell.* *Empir.* c. 36. p. 139. retro ed. *Alid.* Huc et la presenti tolli dolorem, et in futurum remediatur. Adde *Tertull.* 4. *advers.* *Marcion.* 35. — Passive. *Scribon.* *præf. a. meil.* Cibo vinoque apto interdum datu remediari tutius eos existimavit. *Id.* *Compos.* 18. Viros facilius mulieribus remediari. *Tertull.* *ad Scapul.* 4. A demonibus aut ratiudinibus remediati sunt. Adde *eum.* *Baptism.* 9. et *Apul.* *Herb.* 112. Sic *Scribon.* *Compos.* 122. sub fin. Oportet tamen non indifferenter remediatis in futurum vivere. *h. e.* curatos, sanatos, curati.

REMEDIŌR, ōis, m. 3. idem ac remediŏ. *Apul.* *Herb.* 2. Herba quinquifolium mire remediatur. et 105. Febricitanti mire remediaberis. *Hieronym.* *Ep.* 68. n. 1. circa med. Quod crebro medici remediatur.

REMEDIŌR, ōis, m. 3. rimeditare, rursus meditor. *Seneca Ep.* 72. init. Quod quaeris a me, liquebat mihi, si rimeditari possem. *Ita leg.* *Lipsius*, alii si rimeditaret, per se.

REMEDIŌR, ōis, m. 2. (re et medeor) est id, quod medendi causa adhibetur, medicamentum, ἄλσος, ἰσθῆνα (i. rimedio, medicina; *Fr.* remède, médicament, médecine; *Hisp.* remedio, medicamento, medicina; *Germ.* was wieder heilt, d. Heilmittel, Arznei; *Aogl.* a medicine, remedy, cure).

1.) Proprie. — a) Generalit. *Lucret.* 6. 1225. *Lachmann.* Extorquebat enim vitam vis moribunda membris. Nec ratio remedi communis certa dabatur. *Cic.* 2. *Nat. D.* 50. 126. Pantheras, quae venenata carne vescerentur, remedium quoddam habere, quo quum essent usae, non morerentur. *Id.* 13. *Phil.* 14. 25. Qui tuis beneficiis remedia inveniit. *Id.* 5. *Tusc.* 26. 74. Illa sibi re-

media comparavit ad tolerandum dolorem. *Justin.* 18. 6. 11. Quum peste laborarent, cruenta sacrorum religioe et scelere pro remedio usi sunt. *Cels.* 3. 9. Aegros contrariis remediis soare. *Id.* 4. 20. a med.; et *Colum.* 6. *R. R.* 13. 2. Si purgatio olma nucel, remedio sunt cucurbitulae. *Cels.* 4. 6. Remedium est magni et recentis doloris sanguis missus. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 6. 17. (59). Remedium alicui adhibere. et 30. *ibid.* 6. 17. (51) facere lien. *Id.* 27. *ibid.* 12. 104. (127). *Proserpinaca* est eximii adversus scorpiones remediū. *Id.* 36. *ibid.* 20. 38. (147). *Hemalites* est precipui remedii ad jocineris vitia. *Id.* 29. *ibid.* 4. 27. (84). de phalangii icu. In remedio est, si quis ejusdem generis alterum percusso ostendat. *Id.* 12. *ibid.* 17. 39. (78). Trediti odorem (brati arboris) esse proximum cedro, fumumque ejus contra ligna alia remedio. et 28. *ibid.* 4. 14. (53). Abstinere cibo omni, in praesentissimis remediis habetur. *Id.* 28. *ibid.* 11. 49. (17). Magnum remedium est in luperum capillis cluere. *Id.* 11. *ibid.* 53. 117. (282). Vomitiones homini ad haec in remedium excogitatae. *Ammian.* 16. 5. 8. Si verum est, — *Cyrum* regem et *Simonidem* lyricum — ideo valuisse memoria, quod epolis quibusdam remediis id impetrant, credendum est etc. *Id.* 19. 12. 14. Nam siqui remedia quatuor vel doloris alterius collo gestaret etc. un remedio magico, un amuleto. — 2. Speciatim de illis, quae morbum aut mala quilibet auferunt, antidoto, preservativo. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 2. 3. (5). *Mithridati* excogitatum quotidie venenum bibere, praesumptis remediis. Adde *Gell.* 17. 16. eadem de re loquentem. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 28. 34. (97). In quodam genere eorum (scarabaeorum) cornua praemioque infantium remediis ex cervice suspenduntur. *V. integum loc.* in *SCARABAEUS*. — El cum pari. ul. ne. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 51. 77. (205). Remedium est (abortus suum), ne prima subatione coitus fiat. *Id.* 18. *ibid.* 8. 20. (85). Siligo biennio in tritico trahit. Remedium, ut gravissima quaeque grana ejus seantur. *Gell.* 13. 1. Si quis posset remediū fore, ut ne tam assidue domus *Roma* arderet.

11.) Translate. — 1. Generalit. transferitur ad cujuscumque incommodi provisionem cautionemque. *Ter. Heaut.* 3. 2. 26. sv. Eho quæso laudas, qui heros fallunt? *ch.* In loco ego veru laudo, sv. Recte sane. *ch.* Quippe qui magnarum saepe id remedium regitidinum? *Id.* *Phorm.* 1. 4. 8. Quod quum audierit, quod ejus remedium inveniam iracundus? *Id.* *Andr.* 3. 1. 10. Quod remedium nunc huic malo loveniam? Adde *eum.* *Phorm.* 4. 3. 11. *Cæs.* 1. *B. C.* 81. Quantum castra protulerant, tanto aberant ab aqua longius: et presenti malo alia malls remedia dabantur. *Sall. Cat.* 41. Miseris suis remedium, mortem expectant. *Liv. præf. a. med.* Doceat ad hæc tempora, quibus nec villa nostra, nec remedia palli possumus, perventum est. *Cic. Cluent.* 9. 27. Oppianicus domo sibi querendum remedium existimavit ad eam moram, quæ nuptiis afferrebat. et *ibid.* 24. 87. Acrioribus soluti suis remediis subveniendum putavit. *Id.* *Sull.* 23. 66. In adversis sine alio remedio atque alleramento permanere. *Id.* 7. *Ferr.* 10. 26. Ad magnitudinem frigorum et ad tempestatum vim præclarum sibi hoc remedium comparat. *Id.* 6. *ibid.* 56. 129. Numquam perperere, ut homines injuriæ tuæ remedium morte ac suspensio quaerent. *Sueton.* *Aug.* 42. Magna quondam sterilitate ac difficili remedio. *Tac.* 3. *Ann.* 28. *Pompejus* corrigendis moribus delictos, ac gravior remediis, quam delicta erant. *Quintil.* 1. 2. 6. Facile erat hujus metus remedium. *Plin.* 4. *Ep.* 25. Ubique vitia remediis furtilora. — 2. Specialit. seculoris latinitatis tempore solennis est de indulgentiis reliquorum vox remedium, seu quod nos vulgo arretrato vocamus. *Salvian.* 4. *Gub. D.* 6. Ecce enim remedia pridem nonnullis urbibus data quid aliud agerunt, quam ut divites cunctos immunes redderent, miserorum tributa cumularent. Illis ut demententur vestigia, illis ut adderentur nova? et 5. *ibid.* 8. Tributarii omnino pauperes non

putantur, nisi quum bis tributis cumulus imponitur, extra numerum autem tribulationum sunt, quum remedia dividuntur. *Eumen. Gratiar. act.* *Flav. nom.* 5. ad fin. Quo magis clementiæ tuæ gratias agimus, qui remediis sponte concessa fecisti, ut, quod non poteramus jure petere, Juste oblatuisse videamur. et 7. ad fin. Jam enim ad prædicanda remedia ordine numinis tui super- venit oratio. et 10. init. Et hæc quidem nobis ad summam gratulationem sufficere potuissent, etsi remedium nostrorum spem distulisses, et quibus nos upibus levaturus esses, dubium reliquisses. Adde *Impp. Arcad. et Honor.* 11. 28. 13. et *Honor. et Theod.* 12. 12. 14. *Cod. Theod.* 3. Item remedium peccatorum est remissione de peccati apud *Salvian.* in *Avar.* 2. Diluvius de remediis peccatorum, imo potius de spebus remedium atque solatio.

REMELIGO, ōis, f. 3. indugia, remora. *Trenhale* accipitur tum de pisce, qui naves remoratur, tum de muliere tardius procedente, indugiatrix. *Festus* p. 277. 30. *Müll.* *Remelignes* et *remora* a remorando dictæ sunt a *Plauto* in *Casina* (4. 3. 6.). Nam quid illæ nunc tam diu iotos remorantur remelignes? (*h. e.* mulieres illæ, quæ sponsam ad me adducere remorantur). Ab *Africanio* in *Prodito*: *Remeligo* a *Laribus* missa sum huc, quæ cursum navis cobiheam. *Locus Plauti* in editis sic habet: Nam quid illæ (sponsa) nunc tam diu iotos remoratur, quasi ob industriam? *Festus* notationem vocis ducti ab ipsa ra et significatione: si verbe spectes, erit a re et mello inusit., quod a μέλλω moror, unde veteres Latini habent promellere. Nempe ut a remoror factum est remora; ita a remello seu remelo (quando veteres non geminabant consonas) ortum est remeligo, quæ vos tum remoram piscem, tum mulierem remorantem significat. *Gloss. Isid.* *Remelignes*, remoratrices.

REMENŌ, ōis, isse, anom. ricordari. *Tertull.* 4. *advers.* *Marcion.* 1. et *Isai.* 43. 24. Ne remenineritis priorum.

REMENORABILIS, e, adject. rursus memorabilis. Vox a *Lexico* expungenda; legitur enim solummodo in *Not. Tyr.* p. 50.

REMENORATIO, ōis, f. 3. rimemoratio, ἀνάμνησις; litera recordatio. *Fulgat. interpr. Psalm.* 37. 1. *Psalmus David* in rememoratione de sabbato. et 69. 1. In rememorationem, quod salvum fecit enim Dominus.

REMENORŌ, as, ōis, are, a. 1. rursus comemoro. *Tertull.* 4. *advers.* *Marcion.* 43. ex *Luc.* 24. 6.

REMENOROR, ōis, alius sum, ari, dep. 1. recordari. *Fulgat. interpr. ep. ad Hebr.* 10. 32. Rememoramini autem pristinos dies, in quibus Illuminati inagnum certamen sustinistis passionum. et *Psalm.* 77. 35. Et rememurati sunt, quia Deus adjutor est eorum. *Isid.* 11. *Orig.* 1. Voluit enim eos natura utrum in eternum rememorari.

REMENSURŌ, as, are, a. 1. rimisurare, iterum mensuro. *Auct. de limit.* p. 253. *Goes.* Augustus omnem terram suis temporibus fecit remensurari ac veteranis assignari.

REMENSUS, ōis, um, *V. REMETIOR.*

REMEŌ, as, ōis, sum, are, a. 1. (re et meo). Particip. *Remeans* et *Remeaturus* I. — *Remeo* est idem ac reire meo, redeo, reverto, ἐναγέχομαι (i. ritornare; *Fr.* retourner, revenir; *Hisp.* volver, retornar, venir otra vez; *Germ.* zurückkehren, — gehen, — kommen; *Angl.* to go or come back again, return.

1.) Proprie. — a) De hominibus. *Plaut.* *Epil.* 5. 1. 55. *Remeabo* Intus, ut accurrent advenientes hospites. tornerò in casa. et *Afran.* *epud Festum* p. 277. 29. *Müll.* *Vatili* me sine mercede prorsum remeare in ludum. tornare a scuola. *Virg.* 2. *En.* 95. Si patrius unquam remeassem victor ad Argos. *Ovid.* 15. *Met.* 479. Talibus atque aliis instructo pectore dictis In patriam remeasse ferunt. *Tac.* 2. *Ann.* 69. *Germanicus* *Agypto* remeans. *Id.* 15. *ibid.* 60. *Remeare* ex Campania. et 14. *ibid.* 95. extr. in patris sedes. et 3. *ibid.* 21. n. med. *Tacfarinus* spargit bellum: ubi instaretur, cedens. ac rursus in

terga remeant. *Liv.* 9. 16. Triste respensum eb consule redditum est, nisi praesidio Sannitium interfecto aut tradito, na ad se remearent. *Id.* *ibid.* 3. Quae ubi sprete sententia est, iterumque, eodem remeante uncio, consulatur, censuit etc. *Ovid.* 15. *Met.* 569. domitu victor remeabat ab hoste. *Sidon.* 8. *Ep.* 6. a med. Mos est remeaturis, decimum quemque captorum necare. — Omissa praeposita. *Virg.* 11. *Æn.* 793. patris remeabo inglorius urbes. *Stat.* 3. *Silv.* 5. 12. Euboices fessus remeare penates Auguror. *Ammian.* 17. 13. 33. Militares numeri destitutas remeantur sedes. *Apul.* 7. *Met. pr.* Remcare castra. — b) De brutis animalibus. *Varro* 3. *R.* 5. 8. Quum coturnices ex Italia trans mere remeant. *Liv.* 24. 3. Cuiusque generis greges nocte remeabant ad stabula. *Pallad.* 1. *R.* 39. 1. Remeant et commean examen. — c) De rebus physicis. *Cic.* 2. *Nat. D.* 46. 118. Neque remearet aer. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 27. 31. (129). Ubi remeaverat aqua. *Tac.* 1. *Hist.* 86. Corrupta stagnantibus (Tiberis inundatione) aquis insularum fundamenta, delin, remeant lumine, dilapia. *Mela* 1. 9. med. Intus (in labyrintho) innumerabiles viae, multis ambagibus huc at illuc remeantibus. *Tac.* 12. *Ann.* 69. ad fin. Navium quaedam, quae maris remeabant, circumvenere Barbari.

II.) Translat. *Tibull.* 1. 4. 23. Ab! si tardus eris, errabis: transiet aetas. Quam cito non segulis it remeateque dies! *Horat.* 1. *Sat.* 6. 93. si nature juberet A certis annis ævum remeare peractum etc. *Ammian.* 15. 12. 5. Evectus sum longius; sed remeabo tandem ad castra. *Sic* *Id.* 22. 16. 24. Evectus longius ad ordinem remeabo emptorum. *Martial.* 1. 16. Gaudia non remeant. *Alii* rectius leg. remanent. sequitur enim, sed fugitiva volant.

REMERGO, *is, ere, e.* 3. rursus mergo. *Augustin.* 8. *Confess.* 5. a med. Conatus expurgis volentium, qui tamen asperati soporis altitudine remerguntur.

REMÉTIO, *is, ire, a.* 4. *V.* voc. sequent.

REMÉTIOR, *mētiris, mensus sum, mētiri, dap.* 4. (re et melior). *Remetio* pass. *V.* sub 1. — Particip. *Remensius* II. 1. et 2.; et Passiva sub II. 1. — *Remetior* est iterum, aut vicissim melior, *ἀναμεινέω* (it. rimisurare; Fr. rendre en égale mesure; Hsp. volver en igual medida; Germ. wieder zu -, zurückmessen; Angl. to measure over again).

I.) Proprie. *Virg.* 5. *Æn.* 25. Si modo rite memor servata remetior astra. *Quintil.* *declam.* 12. 19. extr. Frumentum pecunia remetiri. h. e. tantam vim pecuniae admetiri, quanta est mensura frumenti. *Lucret.* 2. 515. Denique ab ignibus ad gelidas itar usque pruinas Flonitum et retroque pari ratione remensum est. — *Remetio* passiva apud *Fulgat. interpr. Math.* 7. 2. In qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis.

II.) Figurata. ¶ 1. *Remetiri iter, rursus idem iter facere, eadem via reverti.* *Plin.* 2. *Hist. nat.* 71. 73. (181). Alexandri cursar Phlionides ex Sicyona Elia milia et ducenta stadia novem diei confecti horis: Indaque quemvis declivi itinere, tertia noctis hora remensus est sapius. *Sic* *Curt.* 5. 3. 23. Itaque signo receptul dato, - retro evadere ex angustia jubet. XXX fuera stadia, quae remensit sunt. *Sic* *Stat.* 3. *Theb.* 324. Jamque remensus iter fessis Danaeia Tydeus Arva gradu, viridisque legit dextra Prosymnae. — Passiva. *Virg.* 2. *Æn.* 181. pelagoque remeant Improvisi aderunt h. e. renavigato. et 3. *ibid.* 144. remenso hortatur polor ire mari. — Huc pertinet et illud *Senec.* *Med.* 31. de sole. Non redit in artus, et remetitur diem? ¶ 2. *Seneca* *Ep.* 95. ante med. Invisis ingesta visceribus per os reddunt, et vinum omne vomitu remittuntur. h. e. eandem vini mensuram evomunt, quam biberunt. *Sic* *Id.* *Provid.* 3. ad fin. dixit. et *Martial.* 6. 89. Ille fido summa testis sua vina remensus. h. e. eadem mensura velut restituens. ¶ 3. Translat. est recognoscere. *Seneca* 3. *Ira* 36. Totum diem in eum scrutor, facis ac dicta mea remetior. ripasso, esameo. et *Plin.* 8. *Ep.*

11. Incipit refici, transmissumque discrimen ceu-valescendo remetiri, rlandare col pensiero. *Alii* leg. metiri. *Apul.* 1. et 2. *Met.* Fabulam tuam illam remetire. h. e. repetis et renarra.

REMETO, *as, V.* REMANT.

REMEX, *igis, m.* 3. (et potest esse etiam femin., a v. remus et ago) qui remum agit, ut ait *Isid.* 19. *Orig.* 6., ἐρίτης, κωπλάτης (It. rematore, remigante, galeotto, forzato; Fr. rameur; Hsp. remero; Germ. d. Ruderer, Rudernecht, Rudersklave; Angl. a rower, waterman). — a) Generalim. *Plaut. Merc.* 4. 2. 4. Sed coquo, quasi in mari solet hortator remigae hortatier, ita hortebatur. Adde eund. *Pæn.* 5. 5. 35. *Cic.* 2. *Divinat.* 55. 114. Remex ille de classe Coponi praedit atc. *Id.* 7. *Verr.* 33. 86. Classis inops et infirma, propter dimissionem propugnatorum atque remigum. *Cæs.* 3. *B. C.* 24. a med. Quadrirremem eum remigibus defensoribusque suis ceperunt. *Cic.* 6. *Verr.* 34. 76. Nautas remigisque exigens, frumentum imperare. *Id.* 2. *Orat.* 10. 40. Remigem aliquem aut bajulum, nobis eratorem descriperas, inopem quemdam humanitatis atque inurbatum. et 1. *ibid.* 33. 153. Ut conestato navigio, quum remiges inhibuerunt, relinet tamen ipsa navis motum et cursum suum. *Cass.* ad *Cic.* 12. *Fam.* 13. Delectum remigum habere. *Cæs.* 1. *B. C.* 58. Quod minus exarctatis remigibus minusque paritis gubernatoribus utebantur. *Nepos* *Dion.* 9. Exercere remigas. *Sueton.* *Galb.* 13. Classiarum, quos Nero ex remigibus justos milites fecerat. *Horat.* *Epod.* 17. 16. Laboriosi remigae Utilis. *Seneca* *Here.* *Fun.* 557. Uno tot populi remige navigant. h. e. vectore, portitor. De Charonte loquitur. — b) Sæpe in singulari eum. pro remigibus ponitur. *Virg.* 5. *Æn.* 118. Velocem Maestheus agit acri remiga pristin. *Ovid.* *Heroid.* 3. 153. impellere remige classem. *Id.* 5. *Trist.* 14. 44. Vela damus, quamvis remige puppis aat. et 1. *ibid.* 10. 4. navis ramige exipit iter. *Liv.* 37. 11. Nocte remige a Magoesia arecillo etc. *Curt.* 7. 9. 3. Reliqui, qui post tormenta constiterant, remigem lorcam indutum scutorum testudine armati protegabant. *Tac.* 4. *Ann.* 5. Classes dum valido eum remiga.

REMICO, *as, ere, iterum mico.* Vox a *Lexico* aspungenda; legitur enim solummodo in *Not. Tr.* p. 110.

REMIGATIO, *ōnis, f.* 3. *σιρσία*, actus remigandi. *Cic.* 13. *Att.* 21. Inhibitio autem remigum motum habet, et vehementiorem quidem remigationis navem convertentis ad puppim.

REMIGIUM, *ii, n.* 2. (rema) proprie est remigatio, *σιρσία*.

I.) Proprie. *Plaut. Bacch.* 2. 3. 55. Ubi porto existans, homines remigio sequi. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 29. 34. (174). Isidis portus decem dierum remigis ab oppido distans. *Id.* 9. *ibid.* 3. 2. (6). Vastus sinus duodecim dierum et noctium remigio enavigatus. *Virg.* 8. *Æn.* 94. Olli ramigio noctemque diemque fatigant Et longos superant fluvios. — *Meo remigio rem gero*, proverb. *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 149. Si illis (servis) egre est, mihi quod valupe est, meo remigia rem gero. h. e. illi, vellat nolint, parendum est, quum mel sint. Nos dicimus, io sono il padrone: io comando. Est qui legendum putat: meo remigio remigio.

II.) Figurata. ¶ 1. Est remorum supellex et ordo in navi, ipsi remi, palamento, remeggio, guernimento de' remi. *Plaut. Asin.* 1. 3. 5. Remigia veloce, quantum poteris, festina. *Virg.* 1. *G.* 201. qui adverso vis flumina lumbum Remigis subigit. *Tac.* 2. *Ann.* 24. Claudæ naves raro remigio aut intensis vestibis, et quædam e validioribus tractæ revertere. *Horat.* 1. *Od.* 14. 4. nudum remigio latus Et malus celari saucius Africo. ¶ 2. Poetæ, ut alas pro remis ponunt, ita remigium ad alas et volatum transferunt: sunt enim avibus alas, quod remi navibus. *Lucret.* 6. 743. Remigis oblitæ (aves) pennarum vela remittunt. *Virg.* 1. *Æn.* 304. et 6 *ibid.* 19. volat ille per aera magnum Remigio alatum. *εἰρησίζ τῶν πτερόν.* *V.* vocem seq. et *REMUS.* *Ovid.* 2. *Art. am.* 45. de *Dædalo*. Remigium,

volucres disponit in ordina pennas. *Avien.* *A-rat.* 640. de *Cycno*. dextro Cephalæids dextram Radees remigio. *Apul.* quoque, quamvis proæ scripter, hac metaphora usus est 5. et 6. *Met.* et de *Deo Socrat.*, sed non est imitandus: Ipsaque poetis relinquende. Animadvertendum est illud *Capell.* 2. 27. An Leucethea suecenderet facem lumenque purpureum, et an Solis remigia vigilarent, sonipesque Phosphori conineretur. Sunt qui Solis alas, et qui Solis equos interpretantur. ¶ 3. Melonymice, ipai remiges, ut servitium servi, la ciurma. *Cic.* 5. *Tusc.* 39. 114. Quae pugna, quæ acies, quod remigium etc.? *Virg.* 3. *Æn.* 471. Remigium supplet, socius simul instruit armis. *Horat.* 1. *Ep.* 6. 63. remigium vitionum Ithacensis Ulysses. *Liv.* 26. 51. Remigium, classicque milites tranquillo in altum evehi, agilitatem navium experiebantur. Adde eund. 37. 11.

REMIGATUS, *a, um, particip. V.* voc. sequent.

REMIGO, *as, avi, atum, are, n.* 1. Particip. *Remigans* et *Remigatus* I. — Remigo est idem ac remos ago, remis navem impello, ἐπέσω, vogare, remare.

I.) Proprie. *Cic.* 4. *Tusc.* 4. 9. Utrum igitur maris? statimne nos vels facere, an, quasi a portu egredientes, paulum remigare? *Cæs.* 5. *B. G.* 6. Vectoris gravibusque navigis non intermisso remigandi labora longarum navium eorum adæquarunt. *Auct. B. Alex.* 46. Celeritate fortissimeque contra ille remigantia naves adversæ rostris concurrerunt. *Seneca* *Ep.* 122. in fin. Contra aquam remigantes. — Cum Accusativo. *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 178. missamque Padu qui remigat aleum. — Sic Particip. *Remigatus* apud *Capell.* 6. 200. Pars, quæ pergit in Caspium mara, a Macedonum classibus remigata, dum Seleucus et Antiochus regnavissent. In simili loco alius verbi *Plin.* 2. *Hist. nat.* 65. 67. (167). Pars tota, vergens in Caspium mare, pervenigata est Macedonum armis.

II.) Figurata. *Aves pennis remigare*, translatio poetica est. *V.* REMIGIUM II. 2. et REMUS. *Quintil.* 8. 6. 18. In illo vero plurimum erroris est, quod ea, quæ poetis permixta sunt, convenire quidam etiam prosæ putant. At ego in agendo nec pastorem populi (ποιμήνα λαόν) auctore Homero dixerim: nec volucres pennis remigare, licet Virgilius in apibus, ac *Dædalo* (6. *Æn.* 19.) speciosissime sit usus. Metaphora enim aut vacantem occupare locum debet, aut si in alienum venit, plus valere eo, quod expellit. *Alii* leg. nec volucres per aera nare, nec pennis remigare. Ut respiciat illud *Virg.* 4. *G.* 59. de apide. Nare per æstatam liquidam suepeteris agmen.

REMIGRO, *as, avi, atum, are, n.* 1. (ra et migro) rursus migro manendi causa, retrā migro, revertor, radeo, ἀνατρέχειν, tornare ad abitare.

I.) Proprie. *Cæs.* 4. *B. G.* 4. Sine metu trans Rhenum in suos vicos ramigraverant. *Liv.* 6. 4. et *Cic.* 9. *Fam.* 18. a med. Romam tibi ramigrandum est. et 1. *Acad. (post.)* 4. 13. Quid Antiocha megis licuit remigrare in domum veterem e nova, quam nobis in novam e vetere? Adde 1. *Tusc.* 49. 118. *Lucret.* 2. 966. Inqua locum quando remigrant, sit blanda voluptas.

II.) Translat. *Cic.* 5. *Tusc.* 21. 62. Atque et ne integrum quidem erat, ut ad iustitiam remigraret. h. e. ad iustitiam colendam rediret. *Plaut. Epid.* 4. 1. in fin. Remigrat animus nunc demum mihi. h. e. redit mihi animus. *Apul.* 2. *Dogm.* *Plat.* Vlaculis liberata corporeis sapientis anima remigrat ad deos. *Plaut. Pæn. prol.* 47. Ad argumentum nunc volo vicissim remigrare.

REMILLUM dicitur quasi repensum. *Paul. Diac.* p. 276. 13. *Müll.*, quorum cf. *Fest.* p. 277. 19.

REMINSCENTIA, *as, f.* 1. rimembranza, memoria, ἀνάμνησις, recordatio, memoria. *Terull.* *Anim.* 23. et 24. sub fin. et *Arnob.* 2. 19. et quidem ubique plurali numero. Loquuntur

aulem de placito Platonis, qui docuit, μάθηται esse ἀναμνηστικόν, discipulis esse reminiscen-
tibus, ut Tertull. vertit: quia de re disserit et Cic. 1. Tusc. 24. 57. et Senect. 21. 78.

REMINISCO, is. V. voc. seq. init.

REMINISCE, sceris, sci, dep. 3. — Rufum quemdam rhetorem reprehendit Auson. epigr. 48. et 49., quod reminisco activa positione dixerit. Antiqui tamen etiam hac terminatione proutulerunt, teste Prisciano 8. p. 799. Putsch. — Particip. Reminiscentis 1. — Reminisci proprie est, ut ait Varro 6. L. L. 44. Müll., ea, quae teouit mens ac memoria, cogitare, et cogitando repetere: seu res praeteritas et memori mente repositas cogitatione versare. Ex quo fit, ut non sit proprie recordari, sed res praeteritas cogitare, unde recordatio sequitur (V. REMINISCOR), ἀναμνηστικόν (II. rimandare col pensiero, ripensare, rammentarsi, ridursi a memoria; Fr. rap-
peler ses souvenirs, repasser dans sa mémoire, se remémorer; Hisp. traer a la memoria, recordar; Germ. sich etwas ins Gedächtniss zurückrufen, zurückerkennen; Angl. to remem-
ber, call to mind, recollect). ¶ 1. Stilo sen-
su. — a) Jungitur cum v. recordari et recogno-
scere apud Cic. Senect. 21. 78. Pueri quum artes difficillimas discant, ea celeriter res innumera-
biles attriunt, ut ees non tum primum accl-
pere videantur, sed reminisci et recordari. et 1. Tusc. 24. 57. Docet enim, quemvis qui omnium rerum rudis esse videatur, bene interroganti re-
spondentem declarare, se non tum illa discere, sed reminiscendo recognoscere (V. REMINISCEN-
TIA). — b) Cum Genitivo. Cæs. 1. B. G. 13. Reminisceretur et veteris incommodi populi R., et pristinae virtutis Helvetiorum. Nepos Phoc. 4. Reminiscens veteris famae. Ovid. 6. Met. 382. Sic ubi desio quis Lycia de gente virorum Re-
tulit exitium; Satyri reminiscitur alter, Quem etc. — c) Cum Accusativo. Accius apud Non. p. 499. 32. Mero. Ille me miserum, quum hæc recordor, quum illos reminiscor dies. Sulpic. ad Cic. 4. Fam. 5. a med. Ea potius reminiscere, quæ digna tua persona sunt. Virg. 10. En. 782. et dulces moriens reminiscitur Argos. Ovid. 1. Pont. 8. 31. Nem modo vos animo dulces ram-
misor amicos. Cic. Ligar. 12. 35. Spero etiam te, aliquid de hujus illo quæstorio officio cogi-
tante, etiam de aliis quibusdam quæstoribus reminiscen-tem recordari. — d) Cum Infinito. Lucet. 2. 89. Et quo lactari magis omnia mater-
ialis corpora peritædas, reminiscere totius inum Nil esse in summa neque habere ubi corpora pri-
ma Constant. Ovid. 1. Met. 256. Essa quoque in falls reminiscitur affore tempus. Quo mare etc. Id. 7. ibid. 292. Esu miratur, et olim Ante quæter denos hunc se reminiscitur aonos. — e) Sequente relativo. Nepos Datam. 5. Reminiscens a quanto bello ad quam pariam rem principem ducem misisset. Liv. 4. 2. Reminiscerentur, quam majestatem senatus ipsi a patribus accepissent, quam liberis tradiduri essent. ¶ 2. Latori sen-
su est cogitando invenire, comminisci. Nepos Al-
cib. 2. Ut si ipse fingere vellet, neque plura bona reminisci, neque majora posset consequi. pen-
sando imaginari. Sic Apul. de Mag. Saltem fangite aliquid, reminiscimini, quid responde-
relis.

REMINISTRO, as, ere, a. 1. Iterum mini-
stro: et

REMINUO, is, ere, a. t. iterum minuo. Voces a Lexico expuogendæ; leguntur enim salumino-
do in Not. Tir. p. 41. et p. 51.

REMIPES, pēdis, adject. omni. gen. ¶ 1. Est qui pedibus pro remis ulitur. Auson. epist. 30. 12. Anates marinas junimus, remipedes. V. TREMIPES et CERCERIS. ¶ 2. Item qui re-
mis pro pedibus. Id. Edyll. 10. 201. Remipedes certant medio cum flumine lembi. Id. epist. 5. 34. Remipedem iubeas prolinus ire ratem.

REMISCEO, misces, mischi, mixtum et mistum, miscere, a. 2. (re et misceo). Particip. Remix-
tus I et II. — Remiscere est iterum miscere, permiscere, commiscere, rimiscolare, mescola-
re, ἀναμύγνυμι.

1.) Proprie. Seneca Constant. Sap. 7. Vene-
num remixtum cibo.

II.) Translate. Horat. Art. P. 151. Atque illa mentitur, sic venis falsa remiscet. Primo ne me-
dium, medio ne discrepet in omni. Id. 4. Od. 15. 30. Lydis remixto carminis tibiis. Seneca Ep. 71. ante med. Animus aut in meliorem emittit-
tur vitam, aut certe, sine ullo futuro incommo-
do, naturæ suæ remiscetur.

REMISSA, æ, f. t. remissione, perdono, re-
missio, ut Remissa peccatorum, Tertull. 4. ad-
vers. Marcion. 18. ad fin.; et Cyprian. Ep. 59. sub fin.

REMISSARIUS, a, um, adject. ad remitten-
dum pertinens. Cato R. R. 10. extr. Vectes lon-
gissimos pedum XIX., secundos pedum XVI.,
tertios pedum XV., remissarios pedum XII., al-
teros pedum X., tertios pedum VIII. Turneb. l. 7. Advers. c. pænult. Remissarii vectes sunt,
quibus remittitur, non lentitur prelu-
m? an vero qui remissionis et minoris longitudinis?
Si ma roges, hoc velius ptem. Ut autem hi
remissionis sunt longitudinis, sic etiam remis-
sius premunt minusque adstringunt: unde et no-
men.

REMISSË, adverb. Comp. Remissius. — Re-
misce est idem ac lente, leniter, placide, lenta-
mente, rimessamente, ὑσπερως. Cic. 3. Orat. 26. 102. Quam leniter, quam remissa, quam non
actuose? Id. Cæl. 14. 33. Utrum me secum se-
vere et graviter et prisce egere in alit, an re-
misce ac leniter et urbane. Colum. 1. R. R. 8. 10. Ut neque remisce neque crudeliter impe-
ret. Suelon. Claud. 33. Remisse quid vel se-
rio agentem multa debonestabant. h. e. per jo-
cum et in remissione aulm. Cic. 6. Ferr. 34. 76. Quom isie nihilo remissius atque etiam
multo vehementius instaret quotidie. Id. 1. O-
rat. 80. 255. Qui jamdiu multo dictis reclusus
et lenius, quam solebas. Id. 6. Fam. 13. Sed
hoc ipsum intelligimus eum quotidie remissius
et placatus ferre. Colum. 11. R. R. t. 25. Re-
missus agere cum subjectis.

REMISSIBILIS, e, adject. remissibile. ¶ 1. Est qui remitti seu condonari potest. Tertull. Pudic. 2. Delicta alia remissibilia, alia irremis-
sibilia. ¶ 2. Item lenis. Cæl. Aurel. 2. Tard. 13. n. 164. Quo non sensibili tactu, sed remis-
sibili quadam digestionem immoratur.

REMISSIO, ōis, f. 3. (remillo).

A) Sæpiissime est actus remittendi, relaxatio,
intermissio: cui opponitur intentio, continuatio,
ἀνασσις (II. allentamento, rilassamento; Fr. ac-
tion de relâcher, de détendre; Hisp. accion de
relaxar, de soltar; Germ. d. Nachlassen, Lo-
cher-, Schlaffmachen; Angl. a slackening, re-
laxation, remission).

1.) Proprie. Cic. t. Off. 41. 116. Ex oculorum
obitu, ex superciliorum aut remissione aut con-
tractione, ex mestitibus, ex hilaritate facile judi-
cabitur etc. Gell. 18. 10. extr. Σπουδὴς est in-
tentio motus, et remissio in corde et in arteria.

II.) Translate. ¶ 1. Universim est intermis-
sio, cessatio, relatio, lenitas. — a) Genera-
tim. Varro 2. R. R. 6. 4.; et Plin. 8. Hist. nat. 43. 69. (169). Asinus remissione laboris fit
deterior. Rursus Varro 1. R. R. 17. 7. Remis-
sio operis. Cic. 2. Tusc. 23. 54. Ut onera con-
tentis corporibus facilius ferantur, remissis op-
primunt; similime animus intentione sua de-
pellit pressum omnem ponderum, remissione au-
tem sic urgetur, ut se nequeat extollere. Id. 2. Orat. 53. 212. Neque est ulla temperatio ora-
tio, in qua asperitas contentione oratoris ipsius
humilitate conditur; remissio autem lenitatis
quadam gravitate et contentione firmatur. Plin. 4. Ep. 9. circa med. Ut enim faces ignem assi-
dua concussione custodiunt, dimissum agerrime
reparant; sic et decens calor et audientis in-
tentio continuatio servatur, interapedine et
quasi remissione languescit. — b) Specialim
remissio vocis, rei non intentæ, submissa, ab-
bassamento. Cic. Brut. 91. 313. Omnia sine re-
missione, sine varietate, vi summa vocis et to-
tius corporis contentione dicebam. Id. 1. Orat.

61. 261. Demosthenes tentum continenda ani-
ma in dicendo est assecutus, ut una continua-
tione verborum binæ ei contentiones vocis et
remissiones continerentur. — c) Item remissio
morbi, deminutio aut intermissio. Cic. 7. Fam. 26. Visa est mihi vel loci mutatio vel ipsa for-
tasse jam senescens morbi remissio profuisse.
Sueton. Tib. 74. Remissio febris. declinatione.
Scribon. Compos. 99. doloris. — d) Remissio
usus, intermissio aut cessatio. Cic. Amic. 21. 76. Tales amicitia sunt remissione usus eluen-
dæ. — e) Remissio animi, relaxatio, recreatio,
cessatio ab agendo et ludiciorum consecratio,
sollevo, ricreazione. Id. 2. Orat. 6. 22. Ad
omnem animi remissionem ludumque descende-
re. Id. Cæl. 17. 39. Quem non quies, non ta-
missio, non æqualium studia, non lud, non con-
vivia delectarent. Plin. Paneg. 81. init. Instar
refectionis exstimas mutalioam laboris. Quæ
enim remissio tibi, nisi lustrare saltus, escutere
cubilibus feras etc. Tac. Agric. 9. Tempora
curatum remissionemque divisa. Gell. 15. 2. cir-
ca med. Modice honestæque inter bibendum re-
missiones, h. e. intervalla. — f) Sumitur etiam
pro languore animi, abjectione, dissolutione. Cic. 5. Fam. 2. a med. Si humilitas appellanda est,
in acerbißima injuria remissio animi et dissa-
lutio. — g) Item pro lenitate. Id. 2. Orat. 47. 72. Jures tum ad severitatem, tum ad re-
missionem animi, tum ad tristitiam, tum ad læ-
titiæ est contorquendus. piacevolezza, mitezza,
condiscendenza. ¶ 2. Specialim — a) Re-
missio pœnæ, deminutio. Cic. 4. Cat. 6. 13. Quum multo magis sit verendum, ne remissione
pœnæ crudeles in patriam, quam ne severitate
animadversionis nimis vehementes in acerbißi-
mos hostes fuisset videamus. — b) Remissio
pensionis, deminutio aut condonatio, dimi-
nutione, ristoro. Colum. 1. R. R. 7. 1. Remissio-
nem colonus petere non audeat. Sueton. Cæs. 20. Publicanos remissionem petentes, tertia merce-
dum parte relevavit. Tac. 4. Ann. 13. Remissio
tributi in triennium. Adde Plin. 9. Ep. 37. et
10. Ep. 24. a med. — c) Remissio nuncia-
tionis, apud Paul. Dig. 39. t. 8. est cessatio a
novi operis nuntiatione, missam cam faciendo
et recedendo a prohibitione novi operis faciendi.
¶ 3. Item specialim remissio justa est missio
justa a militibus. Macrobi. Somn. Scip. 1. 8. p. 39. Bip. Nonnullarum rerum publicarum hic mos est,
ut post sextam septimanam annorum ad militiam
nemo cogatur: in pluribus datur remissio justa
post septimanam.

B) Est etiam nova seu iterata missio. Petron.
fragm. Tragur. 60. Burmann. Repente nova lu-
dorum remissio hilaritatem hic refecit.

REMISSIVUS, a, um, adject. ¶ 1. In re me-
dica est remittens, relaxans, remissus, lenis. Cæl. Aurel. 3. Acut. 4. ante med. Relaxare tumentia
rebus congruis ac remissivis. ¶ 2. Apud Pri-
scian. 15. p. 1021. Putsch. adverbial remissiva
sunt contraria hortativis, et remissionem quam-
dam et quasi lenitudinem coollent, ut pedeten-
tim, paulatim, sensim.

REMISSOR, ōis, m. 3. qui remittit. Specia-
tim est qui peccata dimittit apud Ambros. in Ps. 39. Cessavit oblatio pro peccato, quia pec-
calorum remissor advenerat. Cl. Inscript. apud Gruter. p. 1167. Mosque (sic) vobis tribuet ve-
ciam plus ille remissor.

REMISSUS, a, um, particip. V. voc. seq.

REMITTO, mittis, misi, missum, mittere, a. 3. (re et mitto). Particip. Remittens sob A. II. 2. b. et 3. et B.; Remissus sob A. I. 1. et 2. et 3., II. 1. a. et 2. a. d. et 3., et in fia.; Remis-
sus sob A. I. 1., II. 2. a. et 3.; Remittens sob A. II. 2. b. et c. — Remitto est ver-
bum A) Activum, et B) Neutrum.

A) Activum remitto est idem ac rursus, aut
retrō mitto, ἀνασπρω (II. rimandare, man-
dare indietro, rispedito, rimpiare; Fr. ren-
voyer, envoyer en retour, laisser aller; Hisp.
volver a enviar, enviar de nuevo, enviar de
retorno; Germ. zurückschicken, zurücksenden,
zurückbewegen, zurücklassen, entfernen, wie-

iler von sich lassen; Angl. to send back, despatch back, remand, return).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Sall. Jug.* 58. Nostri tela (ab hostibus) eminus missa, remittere. *Cic.* 7. *Att.* 23. Multavi consilium de mulieribus, quæ, ut scripseram ad te, Romam remittebam. *Cæs.* 3. *B. G.* 8. *extr.* Si velit suos recipere, obsides sibi remittat. *Plaut. Epid.* 2. 2. 22. A legione omnes remissi sunt domum. *Auct. B. G.* 8. 55. Cognoscit, legiones ab se remissas, in Italia celeritas esse. *Liv.* 9. 1. Res hostium in preda captas, quæ belli iure nostræ videbantur, remissimus. *Justin.* 42. 6. 11. Signaque cum his (captivis) militaria Augusto remissa. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 4. 19. (50). Tarsius nuncium illum sevum et sanguinem filio remisit ex hortis. *Cic.* 9. *Att.* 9. Demetrii librum de concordia tibi remisit, et Philotimo dedi. *Cæs.* 2. *B. G.* 27. a med. Ut hostes tela in nostros conjicerent, plique intercepta remitterent. *et ibid.* 23. Naves, quæ ex continente ad eum remitterentur, *et ibid.* 51. Cæsar Fabium cum legione in sua remittit biberon. *Ovid.* 13. *Met.* 702. Nec leviora dantis Trojani dona remittunt. *Id.* 5. *Met.* 95. Jemque remissurus tractum de corpore telum. *Id.* *ibid.* 35. teloque ferox inimice remisso Pectore rupesit. *Seneca Hippol.* 581. Dura cautes restitit unda, et lacerantes aquas longe remittit. — In iure, nuncium aut repudium remittere ponitur pro simplici mittere. *V. NUNCIUS.* — Est etiam dimittere, licentiarum, lasciarum. *Ulp. Dig.* 48. 5. 25. Semet remissus educti reduci non potest. Sic remittere exercitum apud Festum p. 289. 34. *Müll. V. IMPERO.* — Et pro intermittere, intermittere, intralasciare. *Val. Flacc.* 5. 276. detus et sociis utrinque cremandis ille dies, atque dies, quum, Morte remisso etc. ¶ 2. Specialim est idem atque emitto, mandar fuori: et de his fere dicitur, quæ, quod accepere, reddunt, ut huius semina accipit, messem remittit. *Virg.* 2. *G.* 218. Et bibit humorem et quum vult, ex se ipsa remittit. *Colum.* 12. *R. R.* 20. 2. Vasa aenea in coctura æruginem remittunt. *et ibid.* 13. 1. Caseus veri molimum remittit. *et Arbor.* 26. 7. Lacis plurimum ramulit flos. *Marcell. Empir.* c. 25. p. 121. ed. *Alid.* Hac radix — coquitur, donec succum omnem remittat et quasi arida sit. *Grat. Cynege.* 521. sterilia quodcumque remisit Terre. *h. e.* produxit. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 235. tractata notam labemque remittunt Atramenta. *Id.* 9. *Sat.* 4. 69. Pressa Vossianæ quod bacca remisit olive. *Ovid.* 1. *Pont.* 3. 19. e molit sanguis pulmona remissus. *Horat. Art. P.* 349. cborde sonum poscenti gravem persepse remittit acutum. ¶ 3. Item specialim remitto est idem ac laso, retendo, reiaso, rallentare, allargare, rilasciare: cui contrarium est intendere, adduco. *Cic.* 1. *Divinat.* 54. 123. In agro ambulanti ramulum adductum, ut remissus esset, in oculum suum reclusisse. *Id.* *Amic.* 13. 45. Habenas vel adducere, quum velis, vel remittere. *Ovid.* 1. *Trist.* 4. 14. Remittere frena equo. *Petrone. Satyr.* 89. a med. Nudo remisus Thesall quadrupes iugo. *At Büchelei. legit:* Nudo remisus Thessali quadrupes iugi. *Seneca Phœnias.* 81. Remittere manum. *h. e.* a corpore alioque, quem lenes, removere. *Virg.* 1. *G.* 262. brachia. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 26. 32. (94). Vigiliam contrahere ec remittere. *Id.* 8. *ibid.* 32. 50. (114). Cervi quum erexere aures, acerrimi auditus; quum remittere, surdi. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 37. Possunt, si iam librum remittunt, inseri olæ vel emplastrum. *Virg.* 4. *G.* 35. frigore mella cogit flemus, eademque calor liquefacta remittit. *scilicet glie.* *Seren. Sammon.* 41. T63. sevum bovis igne remittit. — Similiter Particip. Remissus est relaxatus, retensus, solutus, allentato, allargato: cui oppositum latens, adductus, rigidus. *Horat.* 3. *Od.* 27. 87. Remissus ercus. *Ovid.* 3. *Amor.* 2. 14. Deque mihi inanibus lora remissa fluent. *Id.* 5. *Met.* 309. Collecti flores tunicis cecidere remissis. *et V. ibid.* 316. vinolis levior ipsa remissis. *Id.* *Heroid.* 19. 197. Stamina de digitis cecidere sapore remissis. *Val. Flacc.* 3.

334. vadit sonipes cervica remissa. *Lucret.* 5. 852. Semina quæ possint membris manare remissis. *h. e.* voluptate solutis. Sic *Martial.* 1. 50. Mollesque nympherum lacus, quibus remissum corpus adstillogas. *h. e.* solum lacus meatibus cutis. *Seren. Sammon.* 15. 269. ungues prodest Uisio at tauri sevo cerisque remissis. *h. e.* solutis, molliis, liquefactis. Sic *Pallad.* 1. *R. R.* 41. Armoniecum remissum. *Ovid.* 4. *Fast.* 126. Vere nitent terræ: vere remissus agar. *h. e.* frigore solutus, glacie liberatus. *Cf. Tibull.* 3. 6. 4. Quum se purpureo vere remittit blems. *Alii leg.* bumus.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim. Metaphorâ sumptâ e superiore parag. 1., remitto est idem ac reddo, restituo, rejicio, removeo, abjicio. — a) Cum Accusativo latens. *Cæs.* 7. *B. G.* 20. Imperium se ab Cæsare per prodicionem nulum desiderare, quod habere victorie posset: quin etiam ipsis (Gallis) remittere, et sibi magis bonorem tribuere, quem ab se solum accipere videantur. *Cic. Sull.* 30. 84. Non modo nihil assumo, in quo quisquam repngat, sed etiam si quid ab omnibus conceditur, id reddo ac remitto. *Cæs.* 2. *B. C.* 32. in fin. Vestrum vobis beneficium remitto: mihi meam restituite nomen. *Plaut. Most.* 3. 2. 119. Aedes alicui remittere. *h. e.* venditori restituere recepto pretio. *Lucret.* 6. 68. Quæ diu respuit, ex animo longe remittit etc. *Cic. Cluent.* 2. 6. A vobis, iudices, postulo, si quam opinionem sem vestris mentibus comprehendistis, si eam ratio convellit, ne repugnatis, eamque animis vestris aut libentibus aut æquis remittatis. *h. e.* deponatis, obijciatis. *Id.* 8. *Phil.* 8. 25. Utrunque provinciam, inquit, remitto; exercitum depono; privatus esse non recuso. *et ibid.* 9. 27. Galliam, inquit, togelam remitto, comatam postulo. — Est etiam omittere, vel differre in aliud tempus, lasciare o differire. *Ovid. Heroid.* 7. 149. Hoc potius populos in dotem, ambage remissa, accipe. — b) Remittere ad alium, ad ejus arbitrium transferre. *Tac.* 3. *Ann.* 10. *extr.* Tiberius legem causam ad senatum remittit. *Quintil.* 11. 1. 76. A quibus appellatum erit, si solum ad eosdem remittitur. ¶ 2. Specialim, metaphorâ ductâ a superiore parag. 3., sæpiissime est laxare, minus contendere, negligentem egere, molliiter, disolutè, languide: cui oppositum acriter incumbere, intendo animo agere, diligenter persequi, ductâ metaphorâ ab alio, rallentare, andare lento: et simile aut tunc cessare, omittere. — a) Cum Accusativo. *Ter. Heaut.* 1. 1. 18. Nullum remittis tempus, neque te respicis. *Cic.* 4. *Fin.* 28. 77. Urgent tamen, et nihil remittunt. *Liv.* 9. 16. a med. Ne nihil remissum dicatis, remitto, ne utique dorsum demulceatis, quum ex equis descenditis. *Id.* 30. 3. Nullo tempore bleinis belli opera remittere. *Id.* 35. 5. Partim labare, partim metu remittere ardorem pugne. *Id.* 39. 24. Remittere animum a colligendis in pace viribus. *Auct. B. Afr.* 18. Equitibus imperat, ut uno ictu contederent, neque remitterent, donec hostes repulserent. *Cæs.* 2. *B. C.* 14. ad fin. Contentionem nostri omnem remissant. *Id.* 6. *B. G.* 13. Remittere diligentiam in perdiscendo. *Cic.* 6. *Ferr.* 61. 137. curam animi. *Quintil.* declam. 280. ante med. Hac ego fortius dixi, quia remissurus sum. *Cic.* 8. *Phil.* 6. 19. Cæsar ipse, qui illis fuerat iustissimus, tamen propter singularem ejus civilis gravitatem et fidem quotidie aliquid inacidie remittebat. *V. et remittere se et animum infra sub c. — b) Remittere de, aut ex aliqua re, minuere, detrabere, dremere. Cic.* 5. *Ferr.* 35. 82. Remittere alicui de summa. *Id.* 1. *Phil.* 5. 12. Remississet profecto aliquid de severitate cogendi. *Cæs.* 5. *B. G.* 4. Remittendum de celeritate existimabat. *Tac.* 6. *Ann.* 25. Postquam nihil de severitate remittebatur etc. *Cic. Divin.* in *Q. Cæcil.* 15. 43. Et ex eo, quod ipse potest in dicendo, aliquantum remittet, ut in aliquid esse videat. *Cæs.* 3. *B. C.* 23. Non ex pristina virtute remittendum aliquid pulaverunt. *Vellej.* 2. 88. 1. Vir, ubi res vigiliam exigeret, sane esso.

mois, providens etque agendi sciens; simul vero aliquid ex negotio remitti possit, olio ac molliis pæno ultra fecinam Quens. *Tac.* 9. *Hist.* 55. Ipse nihil a solito luxu remittens. — c) Remittere se, dare se remissioni, enim contentionem deponere, recitare se, divertirsi, sollevarsi. *Nepos Alcib.* 1. Idem quum tempus posceret, laboriosus, patiens etc.; Idem simul ac se remiserat, nec causa suberat, quere solmi laborem perferret, luxuriosus, dissolutus reperiebat. — Remittere animum, eadem sententia. *Liv.* 27. 31. Rege per dies festos licanus, quam inter belli tempora, remittente eolmum. *Cic. fragm.* apud *Non.* p. 383. 22. *Merc.* Quæro eolm, non quibus intendam rebus eolmum, sed quibus relaxem et remittam. *Id.* 2. *Legg.* 15. 38. Varii cavendi soli et lociant languentes, et languescunt erchitotes, et tum remittunt animos, tum contrahunt. *Gell.* 18. 2. Saturnella Athenis agitebamur hilare prius et modeste, non, ut dicitur, remittentes animum, (nam remittere, inquit Musonius, animum, quasi amittere est) sed demulcentes eum peululum atque lajantes jucundis honestisque sermonum illecectionibus. — d) Cum Infinito. *Ter. Andr.* 5. 1. 8. Nam si cogites, remittas me onare injuris. *Horat.* 2. *Od.* 11. 1. Quid bellicus Canlaber et Seythes cogitet, remittas querere. *Sall. Jug.* 52. Acleni exorat, neque remittit quid ubique hostis ageret, explorare. — e) Remittere se et remitti dicitur morbus qui sedatur et decrescit, item ægiotus et animus qui levatur. *Cels.* 4. 21. ad fin. Ubi dolor et inflammatio se remiserunt. *Plin.* 7. *Ep.* 1. Perustus ordentissima febre, tandem remissus. *sollevato.* Sic *Scribon.* *Compos.* 99. Quum remissi fuerint. *scil.* dolore cepitis. *Cels.* 3. 12. Febres, quæ certum habent elichilum, et ex toto remittuntur. Rursus *Plin.* 7. *Ep.* 9. 12. Mirum est ut his opusculis animus intendatur, remittatur. Sic *Id.* *ibid.* § 9. Fas est et carmine remitti, non dico continui et longo, sed hoc arguto et brevi. *Cf. infra sub B.* ¶ 3. Item specialim, frequenter per translationem est concedere, condonare, rimettere, cedere, permettere, donare. *Valin.* ad *Cic.* 5. *Fam.* 10. Meam animadversionem et supplicium, quo uxor erem in eum, quem cepisse, remitto tibi et condono. *Cic.* 7. *Ferr.* 9. 22. Omnia ista concedam et remittam. *Id.* *ibid.* 18. 47. et *Planc.* 30. 73. Te mihi remittere atque concedere, ut omne studium meum in Planci honorem consumerem. — Et sæpe de his dicitur, quæ debentur: remittere: cui contrarium est exigere. *Cæs.* 2. *B. C.* 21. Pecunias, quas erant in publicum Varroni cives B. polliciti, remittit. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 33. 106. Tibi aut concedendum est ita esse, aut memoriam mihi remittes oportet. *h. e.* concedas mihi, memoriam esse. *Id.* 6. *Ferr.* 9. 21. Navem Imperat ex federe debuisti: remissit in triennium. *Seneca Herc. Et.* 900. Vitam cuiquam remittere. *Cic.* 11. *Phil.* 8. 18. multum. *Liv.* 40. 10. ad fin. prenam. *Justin.* 1. 9. 12. tributa et militie vacationem in triennium. *Liv.* 39. 5. Inimicitias suas reipublicæ. *Id.* 9. 38. a med. similitates suas patriæ. *Tac.* 3. *Ann.* 10. odia sue publicis utilitatibus. Sic *Sall.* in orat. *Licin.* ad pleb. ad fin. Remittere iocundiam. *h. e.* agnoscere, perdonare. *et Val. Flacc.* 3. 407. culpam. — Similiter Particip. Remissus est concessus, condonatus, in gratiam alioque omissus. *Cic.* 1. *Tusc.* 1. 1. Quom defectionum laboribus seaturisque muneribus esset aliquando liberatus, retuli me ad ea studia, quæ retenta animo, remissa temporibus, longo intervallo intermissa revocavi. *Ovid.* 2. *Art.* am. 509. En iterum testor: nihil hic, nil lege remissum, Luditur: in nostris insula nulla jociis. *Justin.* 11. 1. 3. Alii latio longinquæ militie remissam sibi expeditionem gaudebant. *Plin.* *Paneg.* 35. Nec pæna cuiquam remissa, sed addita est ultio, rimessa, perdonata. De his, quæ parvo aut fisco debantur. In nummis *Galba Aug.* apud *Eckhel.* *D. N. V. T.* 6. p. 296. Quadragesima remissa. et XXXX. remissa. In nummo *Nervæ* apud *eund.* *ibid.* p. 408. Vehiculatione Italice remissa. — Re-

mittere, eodem sensu, absolute. *Liv.* 6. 36. Remittentibus libonibus plebis, comitia per interregem sunt habita. *Tac.* 1. *Ann.* 8. Conclamant patres, corpus ad rogam humilis senatorum ferendum. Remisit Tiberius arroganti modestione. h. e. adversarii desistit et permisit concessitque. *Quintil. declam.* 2. 4. Solus omnium non remittit sibi, ut etc. *Cl. Avianian.* 14. 11. 11. Siquid per imprudentiam gestum est, remissurus (frater), ut mitis et clemens. — Puerice cum In-Bolito pro permittere. *Ovid.* 11. *Met.* 376. nec reas dubitare remittit. *Claudian.* 2. *Laud. Stilich.* 37. Occulto se vita velat, prodesset remittit.

B) Neutorum more, sire absolute remittere dicitur quidquid sedatur aut decrescit. *Cic. Brut.* 34. 130. Quum remiserant dolores pedum, non deerat in causis. *Ter. Hecyr.* 3. 2. 14. Si remittent quippiam Philumenae dolores. (Ubi Donat. Verbum actum quasi neutrum posuit). *A. lii leg. Philumenam.* Simile est illud *Liv.* 40. 33. Ubi plitum remiserunt imbres. cessarono. *Sic Id.* 2. 34. Voles, jam moventes sima, pestilentia ingens lrasit. Ea clade confectis hostium animis, ut etiam, ubi ea remississet, terrore aliquo teneretur etc. *Cas.* 3. B. C. 26. Nostri, uti fortunae beneficio, tamen impetum classis turbant, et forte ventus remississet. *Vitr.* 6. 2. Vapor calidus primo non remittit propter levitatem. *Ammian.* 16. 2. 2. Nihil itaque remittentibus curis etc. — Hinc Particip. praeter pass., cujus plurius superius exempla retulimus.

Remissus, a, um, adiectiva quoque usurpatur, unde Comp. *Remissior* in omnibus paragr., et Sup. *Remississimus* II. 1.; et

1.) Proprie. *¶ 1.* In bonam partem. — a) De rebus est mitigatus, lenis, mitis. *Cas.* 5. B. G. 12. extr. Remissiora filiora. *men rigidi.* *Id.* 3. B. C. 26. Remissior ventus. *meno impetuoso.* *Sic Marcell. Empir.* c. 16. p. 107. retro ed. *Id.* Ad eam rem remissior quidem pastillus, sed non contemnendus, accipit haec etc. *di forza minore.* Similiter, cantus remissus, *lenito, piano, di bassa voce.* *Cic.* 1. *Orat.* 60. 254. Sola Roscius dicere, se, quoniam plus sibi attulis accideret, eo tardiores tibicinis modos et cantus remissiores esse facturum. — b) Saepissime refertur ad animum, et est lenis, placidus, facili, mansuetus, tardus ad frascendum, ad comitaliam et letitiam pronus, placido, mansueto, dolce, mite, *moderato.* *Tac. dial. de Orat.* 11. Quae quum dixisset Aper acutus, ut solebat, et intento ore, remissus et subridens Maternus; paravi, Inquis etc. *Cic.* 16. *Att.* 15. Si me non impio-bissime Dulabella tractasset, dubitasset fortasse, alium remissior essem, an summo iure contenderem. *Id. Cael.* 6. 13. Cum iracundis scire, cum remissis iucunde, cum senibus graviter, cum juvenilibus comiter vivere. *Plin.* 3. *Ep.* 14. Remissus et mitis. *Seneca Phoeniss.* 186. pectus remissum ac placidum. *Liv.* 24. 39. Cades omnia tenet, nullo remissione militum ira, quod turbam inermem cadebant, quam si periculum par et ardor certaminis eos irritaret. *Val. Max.* 8. 10. n. 3. Remissio vultu et languida voce et soluta genera orationis uti. *Martial.* 4. 14. Nec torva lege fronte, sed remissa Lasclvis madidos jocii libellos. *Sueton. Claud.* 21. Nec ullo spectaculi genera communior aut remissior erat. *Id.* Aug. 98. Remississimo ad otium et ad omnem comitaliam animo. *Ovid.* 3. *Met.* 318. Jovem diffusum noctera curas Seposuisse graves, vacuasque agillasse remissos Cum Junone jocos. scherzi piacevoli. et 2. *Trist.* 547. Ne tamen omne inucredas opus esse remissum: Saepa dedi nostrae grandia vela rati. h. e. leva. jocosum, ludicrum. *Sic Val. Max.* 8. 1. n. 13. Remissior materla.

— Item quietus, tranquillus, nulla perturbatione commotus. *Cic.* 2. *Orat.* 46. 193. Quae si illa blistrin, quotidie quum ageret, temen recte ageret

in dolore non poterat: quid? Pecurium putatis in scribendo leni animo ac remisso fuisse?

— c) Refertur et ad orationem, poniturque pro leni, minus acris aut vehementi, placidore. *Cic.* 3. *Fin.* 1. 2. Quamvis in eo sermone non remissus fuimus, tamen haec acior est cum Stoicis parata contentio. *Id.* 2. *Orat.* 23. 95. Alla quendam diceodi molliora ac remissiora genera vigerunt. *Id. Senect.* 9. 28. Est decorus sermone sentis, quietus et remissus. *¶ 2.* In malam partem. — a) Saepa transfertur ad animum, et lenitatem, nullem significat, negligentem, languidum, pigrum, languido, rimesso, pigro. *Horat.* 1. *Ep.* 18. 90. oderunt agilem gratumque remissi. *Cic. Mur.* 26. 52. Quum te remissiorum in pelendo putarent; Catilinam et spe et cupiditate inflammatum viderent. *Nepos Iphicr.* 3. In labora remissus nimis parumque patiens. *Cic. ad Quirit.* 9. 23. In ulciscendo remissior. *Sall. Jug.* 57. Nostri Numidarum nihil languidi, oque remissi patiebatur. *Cas.* 1. B. C. 21. ad fin. Remissum ac languido animo esse, et 2. *ibid.* 14. Hostes, nostros languentibus atque animo remissis, possis se foras arumpuol. — b) De abstrectio. *Cic.* 5. *Verr.* 92. 214. Quum esset, ante novum, illi modus denariis quinque, petiverunt ab eo civitates, ut aestimaret. Remissior aliquando ejus fuit aestimatio, quam anno. Nam aestimavit denariis 111. la stina su più bassa del prezzo corrente. et *Sueton. Tib.* 52. Drusus Flaviois remissiorisque vltas erat (quam Germanicus), più dissoluta. — c) De rebus physicis. Remissior carbunculus, minus ordens. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 7. 29. (103). — Mons Tarpejus remissus, remissiora cura negligenterque custoditus. *Proper.* 4. 4. 81. Mons erat arcensu dubius festoque remissus.

REMITTUS, a, um, adject. remio, seu gubernaculo instructus, ἡνδελωτός, nam Graece τὸ ἡνδελωτοσ et remum et gubernaculum significat. *Boeth.* in *Aristot. Categor.* 2. p. 162. Sunt quaedam nave, quae remis penitus non utuntur, ut lintres, quae toto subigunt cooto. Dicendum est igitur remum remittat vel esse remum, et remiam rem remio esse remittam. *Id.* *ibid.* Quoniam remus navis dicitur, et remi navis ut sit, nulla ratione convertitur, si ex remo sit deommoelio, statim reddit ex more conversio. Dicitur enim remum remittat vel esse remum, et hoc illi convertitur. Remita enim res remio remita est.

REMIVAGUS, a, um, adject. qui remis fertur, epitheton navis. *Varro* apud *Non.* p. 533. 8. *Merc.* Naute remivagum movent celocem.

REMIXTUS vel Remistus, a, um. *V. REMISCO.*

REMOLIGR, iris, flus sum, inl, dep. 4. Particip. *Remolitus* 1. in fin. *¶ 1.* Remolior est idem ac uicilendo recedere facio, multa vi locum moveo, smuovere, ἀνταρσίο. — a) Active. *Ovid.* 5. *Met.* 334. de *Typhoea.* Saepa remolitur luctatur pondera leirm, Oppidaque et magnos evolvere corpore montes. *Stat.* 10. *Theb.* 527. et fortia sudant Claustra remolitur. *Seneca 6. Quasi.* nat. 13. sub fin. Proximo quaque remolitur ac jactat. — b) Passiv. *Colum.* 2. *R. R.* 12. 9. Nihil itaque euipius in iteratione, quam remolitur terra debet equaliter. *Alis rectius leg. remolitur.* *Sic Remolitus* significat. passiva. *Seneca Herc. Fur.* 503. nullus enipiet Deus Te talis, nec orbe si remolito queat Ad supera victor numina Alcides vehi. — Quidam huc trahunt etiam locum *Sueton. Aug.* 79., de quo *V. REMOLLIO* sub II.

¶ 2. Item rursus magno conatu moveo, reparo. *SU.* II. 1. 35. Item instaurata capessens Arina remolitur.

REMOLLESCO, is, ara, n. Inchoat. 3. inolliscarsi, divenir molle, ἀναμαλάρταται, mollis fio.

1.) Proprie. *Ovid.* 10. *Met.* 245. ut Hymettia sole Cera remollescit. *Id.* 9. 660. Ulva sub adventum spirantis leae Favoni Sole remollescit quae frigore conlilit unda, Sic etc.

11.) Translata sumitur pro delicateorem fieri, affeminari. *Cas.* 4. *B. G.* 2. in fin. Quod ea re (h. e. vino) ad iaburem ferendum remollescera homines atque effeminari arbitrantur. — Item

pro mitem et placatum fieri. *Ovid.* 1. *Met.* 377. precibus si o nina justis Vlcta remollescut.

REMOLLIO, is, Tm, ire, a. 4. (re et molle). Particip. *Remollitus* 1. et II. — Remollio est idem ac mollio, vel iursus, aut valde mollio, ἀναμολιτε, ἀναμαλάρταται.

1.) Proprie. *Ovid.* 4. *Met.* 286. quare mole fortibus undis Salmacis enervet, lactosque remollit artus. Adde *Colum.* 2. *R. R.* 12. 9. de quo loco in *REMOLIOR* 1. *Apul. Herb.* 3. n. 9. Grada humore remollita. *Marcell. Empir.* c. 32. p. 133. retro ed. *Id.* Apostemata ut remolliantur, aut, si molles fuerint, ut dispaugantur, facies medicamentum tale. *Id.* c. 25. p. 122. Radices ex integro liliæ cum pane remollito miscentur atque inde cataplasma factum etc.

11.) Translata. *Sueton. Aug.* 79. Eo se inhibilum ac remollitum, quominus, ut destinerat, in transitu Alpium, per stimulationem colloqui propius admissus, in praecipitium propelleret. *Quidam leg. remollitum, a remolior, et explicant a molimioe et conatu reicalum.*

REMONEO, es, di, ere, a. 2. Iterum ac saepius admonere. *Apul.* 5. *Met.* Hic tibi identidem semper cavenda censebam, hic benevole remonebam. *Alis leg. te monebam.*

REMORA, æ, f. 1. (re et mora). *¶ 1.* Est mora, tardatio, omne id quod remoratur, remora, ritardo. *Lucilius* apud *Paul. Diac.* p. 276. 8. *Müll.* Quamnam vix ex le resonant meo gradu remoram facit? *Plaut. Trin.* 1. 1. 16. Inmoram faciant rei privatae et publicae. *Id. Pæn.* 4. 2. 106. Remora si sit, qui malam rem mihi del, merito fecerit. — Est etiam concretio, ut ajunt, sensu id quod remoram facit. *Cels.* 7. 13. Eo plumbea fistula foliicienda est vel recurvalis in exteriorem partem labris, vel eandem circumcingente quadam remora, ne lata inius delabi possit. *idlegno.* *¶ 2.* Item pisciculus in mari, Graecis ἔμωρις, ita dictus, quod naevem, cui annexus fuerit, remoretur. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 1. 1. (5). R nostis quidam Latine remoram appellare eum. Adde eund. 9. *ibid.* 25. 41. (79). *Silbius* ex Cod. Bamberg. et aliis legit moram; et scriplum remoram commendat verba *Donati* ad *Ter. Andr.* 4. 4. 13. Haec et echeneis et remeligo dicitur. — *NB.* De nomine proprie *V. ONOM.*

REMORAMEN, Tois, n. 3. remora, retardatio. *Ovid.* 3. *Met.* 566. irritaturque isola, Et crescit rabies: remoraminaque ipsa nocebant. *Alis leg. revocamina, alii moderamina.* At nil mutandum: etenim *Theophr.* *N. Latinit.* ab *A. Maio* editus in *Class. Auct.* T. 8. p. 335. Remoramen, mora, vel, ut alii volunt, Impedimento gressuum: unde *Ovid.* remoraminaque ipsa nocebant.

REMORATOR, ōris, m. 3. qui remoratur. *Capell.* 1. p. 19. de *Saturno.* Verum sator eorum (deorum) gressibus tardus et remuator incedit glaucorum amictu lectus capul.

REMORATRIX, icis, f. 3. quae remoratur. *Gloss. Cyrill.*

REMORATUS, a, um. *V. REMOROR.*

REMORRESCAT, Ennius posuisse videtur pro in morbum recidal. *Festus* p. 277. 23. *Müll.*, quocum cf. *Paul. Diac.* p. 276. 14.

REMORDEO, des, di, sum, dero, a. 2. (re et mordeo). Particip. *Remordens* et *Remorsurus* I. — Remordeo est idem ac vicissim mordeo, eum mordeo, a quo morsus sum, rimordere, ἀντιδάρω.

1.) Proprie. *Horat. Epod.* 6. 3. Quin huc inanes, si potes, veris ninas. Et me remorsurum pelis? — In ra medica. *Cels. Avel.* 2. *Tard.* 11. ad fin. II qui passione affcuntur, acceptis vel transverralis remordentibus materiis, nullam interlorum mordicationem sentiunt, quod etc. et *ibid.* paulo ante. Ro tempore, quo quadam remordentia transoraverint egrotantes, et *ibid.* 13. ante med. Debitus etiam vinum, et magis illud quod non fuerit mordicantis virtutis, hoc est quodam sensu liogum remordeatis.

11.) Translata ponitur pro cruciare, sollicitare, rimordere. *Lucret.* 3. 840. Præteritisque ad-

missis enim periculis remordent. *Id.* 4. 1135. Aut quam cumque ipsa animus se fuisse remordet. *Virg.* 3. *Æn.* 261. quando hanc te cura remordet. *Id.* 7. *ibid.* 400. Clamat: Io matres, eundem ubique, Latine. Si qua pili animis manet infelix. Amatæ Graia, si iuris materis cura remordet, solvite etc. *h. e.* si vos remordet. *Liv.* 8. 4. Liber: his desiderium remordet animos. *Juven.* 2. 31. vitia ultima castigata remordent (*censores sup.*).

REMORERES ares in auspicio dicuntur, quæ actarum aliquid remorari compellunt. *Festus* p. 276. 11. *Müll.* — Remora dictum a tarditate, quippe talis naturæ homines ab antiquis Remores dicit, *h. e.* *Aurel. Vict. de orig. gent. R.* 21. extr.

REMOROR, *aris*, *atus* sum, *ari*, *dep.* Particip. *Remorans* sub *A. b.*; *Remoratus* sub *A. c.* et *B.*; *Remoraturus* sub *A. b.*; *Remorandus* sub *A. c.* — Remora usurpatur *A)* Active; et *B)* Neutrorum more.

A) Active remoror est idem ac moram alicui afferre, retardare, relinere, ἀναβάλλω, ἐπιχέω, retardare, supralatere. — *a)* Cum Accus. personæ. *Plaut. Cas.* 3. 5. 65. Eum nunc jam, nisi quippiam remorare me. *Ovid.* 13. *Met.* 220. cur non remoratur illos? *Cic. pro leg. Manil.* 14. 40. Hæ res, quæ ceteros remorari solent, non retardant. *Sall. Jug.* 38. Nox atque præda ceterorum hostes, quominus victoria uterentur, remorata sunt. *Cic. 1. Cat.* 2. 4. Num unum diem postea L. Saturninum more ac reipublicæ pœna remorata est? *h. e.* distulit, quin statim conparet? *Propert.* 1. 19. 17. Quamvis te longæ remoretur talis senectas. *h. e.* inortem tuam differat ac retardet. *Sall. Jug.* 95. Sulla — animo ingenti, cupidus voluptatum, sed gloriæ cupidior, otio luxurioso esse: tamen ab negotiis numquam voluptas remorata est, scilicet, eum; quam vocem inferioris notæ Codices exhibent. — *b)* Cum Accusativo re. *Ter. Andr.* 4. 3. in fin. Manebo, ne quod vestrum remoror commodum. *Cic. 3. Att.* 14. Soli te — in eas spes solitum esse remorari. *Sall. Jug.* 50. Existimans hostes transvorsis præillis iter eum remoraturus. *Adda Ovid.* 14. *Met.* 233. — Absolute. *Ovid.* 6. *Fast.* 772. El fugiunt, freno non remorante, dies. — *c)* Passivo. *Plaut. Pers.* 1. 2. 28. Sed aperitur ædea: remorandus est gradus. Sic Particip. *Remoratus* passivo, ut videtur, tractemur, retardatus. *Ovid.* 10. *Met.* 671. Et rursus poma iaculo remorata secundum Consequitur transque virum.

B) Neutrum remorari ponitur pro morari, tractens, indugere. *Plaut. Cas.* 4. 3. 5. Quid hæc nunc tam diu intus remorantur remeligenes, quæ ob industriam? (*V. REMELIGO*). *Lucret.* 2. 564. remorari in concilio. *Catull.* 61. 200. sed abili dies: Pargo, ne remorare. Non diu remoratus es. Jam venis. *Liv.* 27. 12. Hosti jam undique pulsu — ne remorandi quidem causam in Italia fore. *Ovid.* 4. *Met.* 134. retroque pedem tulit etc. Sed postquam remorata suos cognovit amores etc. *Lucret.* 6. 717. Et contra fluxum flantes (*etesias*) remorantur.

REMOTÈ, adverb. di lontano, ὑπερῶς, procul. Occurrunt tantum Compar. et Superl. *Cic. 1. Nat. D.* 34. 87. Stellæ aliæ propius a terris, aliæ remotius eadem spalia conficiunt. *Augustin.* 12. *Trinit.* 5. a me. Quamvis longe remotissima facta sunt.

REMOTIO, *ōnis*, *f.* 3. *removimentu*, ἀποκίνησις, actus removendi.

1.) Proprie. *Ulp. Dig.* 26. 10. 4. Remotio litoris.

II.) Translate. *Remotio criminis* est, inquit *Cic.* 2. *Invent.* 29. 86., quum ejus intentio facti, quod est adversarii interitui, in alium aut in aliud dimoveatur. Id est bipertito: nam tum causa, tum res ipsa remoretur. Causæ remotionis hoc obis exemplo sit etc. Ipsi autem rei sit remotio, quum id quod datur criminis, negat neque ad se, neque ad obiectum suum reus peritigisse. *Cic. ibid.* et 30. *Fel. Scholiast.* ad *Cic. Flacc.* 10. ab *A. Maio* editus in *Class. Auct. T.* 2. p. 7.

Mire hic respondit. Remotionem facturæ in auctoritatem sensus, quo decernente puniri sunt Catilina socii, amplectitur quoddam volum, quasi potuerit etiam gloriose confiteri auctorem se illius fuisse supplicii: magis eam ex hoc remotioni similitas acquiritur, si potuerit esse etiam ipse de se laudanda confessio.

REMOTIVUS, *a*, *um*, adject. qui removelur. Constitutio juridicalis assumptiva per remotionem seu remoliva dicitur, quum obiectum crimen in alterum vel in aliud ab eo, qui percellitur, removelur, ut, legatus intra diem triceinum proficiscatur: legatus non accepto vaticano remansit et reus est. *Jul. Victor Art. rhet.* (edente *A. Maio*) 4. 6. A destructione remotivæ assumptionis, cur protectus non ait: Utrum ne quod vaticum non accepit, an ob insidias vel contumaciam vel lædendæ rei publicæ studio? *V. Capell.* 5. p. 147.

REMOTUS, *a*, *um*, *V. voc. seq.*
REMÓVEO, *mōves*, *mōvi*, *mōtum*, *mōvere*, *e.* 2. (*re et morco*). *Remorant* synop. pro removerant et remosse pro removisse sub I. b. et remorant pro removerunt sub II. a. — Particip. *Removens* I. a.; *Remotus* I. a., II. a. et in fin.; *Removetur* et *Removendus* II. b. — Removeo est idem ac recedere facio, emoveo, dimoveo, abduco, autero, ἀποκινέω (II. *tor via*, *allontanare*, *scostare*, *levare*, *rimovere*; *Fr. éloigner*, *repousser*, *écarter*; *Hisp. apartar*, *alejar*, *desviar*, *rempujar*, *descarrar*; *Ger. zurückbewegen*, *zurückziehen*, *b. Seile schaffen*, *entfernen*, *weg*, *fortschaffen*; *Angl. to remove*, *withdraw*, *take away*).

I.) Proprie. — *a)* Absolute, eul cum Accusativo tentum. *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 163. Remove, abi, enter. *Cic. 7. Ferr.* 31. 82. Remoto atque oblegato viro. *Id.* 3. *Off.* 31. 112. Remotisque arbitris, ad se adolescentem Jussit venire. *Horat.* 3. *Od.* 6. 28. Luminibus remotis. *Id.* 4. *ibid.* 4. 6. Nimble remotis. *Id.* *Art. P.* 161. custode remoto. *Virg.* 1. *Æn.* 220. Mensæ remotæ. *Cic. Balb.* 5. 11. Fuisse neminem, qui removeret oculos et se totum averteret. *Ovid.* 6. *Met.* 193. cura removere sporem. *h. e.* impediens somnum. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 7. 21. (72). Mater quæ infantem removit. *h. e.* a tactu depulsi. *stallid*, *spoppo*. *Cæs.* 1. *B. C.* 48. a med. Pecora finitima civitates longius removerant. — *b)* Cum Præpos. *Cic. 1. Off.* 35. 127. Removere aliquid ab oculis. *h. e.* tegere, occultare. *Cæs.* 2. *B. C.* 11. Cupit furci ab opere removerentur. *Auct. B. Afr.* 54. Ob eas res ignominia causa ab exercitu meo te removeo, et *ibid.* 62. Quum classe se longius a conspectu removisset. *Ovid.* 5. *Met.* 488. Rurantesque comas a fronte removit ad aures. *Horat.* 2. *Sat.* 1. 71. ubi se a vulgo et æmnia in secreta remorant. syncope pro removerant. *Verano rititit.* (Similiter remosse pro removisse quidam leg. apud *Lucret.* 3. 69. *V. REMANT*). *Ter. Hecyr.* prof. 2. 14. Remotis injuria adreissimum ab studio. *Cic. Rosc. Am.* 8. 23. Multa palam domum suam suferbat: plura cism de medio removebat. *Id.* 1. *Fam.* 12. Ut removeat præsidia ex his locis, quæ occupavit. *Id.* 2. *Orat.* 76. 309. Ea secerni arbitror oportere, atque ex oratione removeri. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 16. Ergo ubi me in montes et in arcem ex urbe removi. — *c)* Cum Ablat. sine præpos. *Ovid.* 7. *Met.* 256. Et innotet arcanis oculos removere profanos. *Id.* 2. *Pont.* 2. 123. Qui quantum patitur toto sumus otbe remoti etc. — *d)* Cum Adverb. *Quintil.* 11. 3. 124. Inde legam remoriti.

II.) Translate. — *a)* Cum Accus. tantum. *Plaut. Stich.* 2. 1. 37. Appropere, fores facile ut paleant, removere moram, levare ogn' indugio. *Sall. Jug.* 85. 45. Nam quæ ad hoc tempus Jugurtham tutata sunt, omnia removistis, avaritiam, impetiam, superbiam. *Cic. 7. Fam.* 11. De re severissima tecum, ut soleo, loquor. Remoto joco, tibi hoc amicissimo animo precipio, ut etc. *Id.* 2. *Nat. D.* 38. 98. Licet enim jam remota subtilitate disputandi oculis quodammodo contemplari pulchritudinem rerum. *Liv.*

2. 2. Hunc tu, inquit, tua voluntate, L. Tarquini, remove melum. *Ovid.* 3. *Trist.* 7. 31. Ergo desidia remove, doctissima, causas. et 1. *ibid.* 3. 13. Ut tamen hanc animi nubem dolor ipse removit etc. *Al. leg. animo. Sit.* 11. 175. hi sunt, qui jura dedere Teriore impulsu, Sidiçinaque bella remorunt. syncope pro removerunt. — *b)* Cum Præpos. *Cæs.* 3. *B. C.* 24. Senatus Cœlium ab republica removendum censuit. *h. e.* curia et foro prohibendum. *Cic. 1. Off.* 20. 69. A negotiis publicis se remove, ad otiumque perferere. *Id.* 2. *leg. Agr.* 8. 82. Remove te a auspicio alicujus tui commodi. *Id.* 5. *Ferr.* 59. 136. Illam suspicionem levare aliqua a se remove cupiebat. *Id.* 4. *Att.* 8. a med. Quid sit, quod se a me removit, si mudo removit, ignoro. *h. e.* convictu meo abstinuit, se a me alienavit. *Id. Amic.* 21. 77. Ab amicis Q. Pompeii meo nomine se removerat Scipio. *Id.* 2. ad Q. *Fr.* 6. Catonem Lentulus a legibus removit. *h. e.* a legibus tenendis deterruit. *Pha distolto*, et *Curt.* 7. 2. 38. Libertatem linguæ ab auribus credulis removit. *Lucret.* 5. 350. morbis ægrescimus isdem Atque illi, quos a vita natura removit, ha tolto di vita. *Ovid.* 11. *Met.* 626. A se Tantalides onus invidiarumque removit. — *c)* Cum Ablativo sine præpos. *Cic. Orat.* 2. 5. Nec solum ab optimis studiis excellentes viri deterriti non sunt, sed ne optime quidem ex artibus suis removerunt, qui aut falsi non poterunt, aut Com Veneris pulchritudinem imitari. *h. e.* suas artes deseruerunt. *Ovid.* 3. *Met.* 645. Meque ministerio scelerisque artibusque removi. *Sueton.* 7. 35. sub fin. Atium et quæstura removit, quod etc. — *d)* Cum Adverb. *Ovid.* 1. *Amor.* 14. 20. Vim procul hinc remove: non est qui debeat uri. — Hinc Particip. præter. pass., cujus nulla superius exempla retulimus.

Remotus, *a*, *um*, adjective quoque usurpatur, unde Comp. *Remotior* I. a. et Sup. *Remotissimus* I. b. et II. a. b.

I.) Proprie de loco dicitur, et est dissitus, longè positus, remotus, lontano, rimoto, ὑπερῶς, ὑπερῶς. — *a)* Absolute. *Cæs.* 7. *B. G.* 1. Indictis inter se principes Gallie concilia silvestribus ac remotis locis queruntur de Acconis morte. *Cic. 7. Fam.* 20. Remoto, salubri, ameno loco. *Horat.* 2. *Od.* 19. 1. Bacchum in remotis carmina rupibus Vidi dormientem. et 4. *ibid.* 14. 47. qui remotis Obstrept Oceanus Britannis. *Ovid.* 6. *Fast.* 121. remotius antrum. — Hinc *Remota*, *n. plur.* 2. absolute pro locis remotis. *Ammian.* 28. 6. 28. Exilauerunt Frechthibus et Aristomenes e latebris, qui quum sibi iussas occidit linguas didicissent ut prodiges, ad longa remota declinarent et abdita. — *b)* Cum Ablativo. *Cic.* 5. *Ferr.* 37. 85. Peria civitas procul a manibus suis atque a conspectu remota. *Id.* 8. *Att.* 3. 4. Apulia ab impetu hujus belli remotissima. *Id.* 7. *Ferr.* 31. 80. Ab arbitris remotus locus. *Id. Amic.* 27. 103. In quibus (studiis) remoti ab oculis populi omnia otioaum tempus contrimus. *Nepos Dion.* 9. Quum a conventu se remotum domi teneret. *Sueton.* 7. 42. Secreti licentiam nactus et quasi civitatis oculis remotus.

II.) Translate. — *a)* Generatim. *Cic.* 1. *Off.* 10. 63. Scientia, quæ est remota a justitia, candiditas est appellande. *Id.* 3. *leg. Agr.* 12. 31. Quum tu a Tiberii Gracchi æquitate ac pudore longissime remotus sis. *Id. Mur.* 35. 73. Et illa pie fecit et hic a culpa se remotos. *Id.* 6. *Ferr.* 19. 40. Ab omni minimi erroris suspicionem remotissimus. et 4. *ibid.* 66. 160. Homines quædam, qui maxime ab injuriis nostrorum magistratum remoti consueverant esse præsidio cederis. *Id. Orat.* 9. 32. Cujus remota est illa quidem melle dulcor, sed a forensi strepitu remotissimus. *Horat. Art. P.* 383. Liber et ingenuus, præsertim census equestrem summam annuorum vilioque remotus ab omni. *Quintil.* 2. 4. 2. Fabula non a veritate modo, sed etiam a forma veritatis remota. — *b)* Speciatim est alienus, abhorrens. *Cic.* 15. *Fam.* 4. a med. Si

quisquam fuit nunquam remotus ab laani laude et sermonibus vulgi, ego profecto is sum. *Id.* 14. *Att.* 12. in fin. Homo remotus a dialectica, in arithmetica satis exercitatus. *Colum.* 12. *R. R.* 1. 3. Villula a vino, ab escis, a superstitionibus, a somno, a viris remotissima. *h. e.* minime deducta vino, escis etc. — c) Apud Stoicos remota sunt *ὑποκρίματα*. *Cic.* 3. *Fin.* 16. 52. In viti non ea, quae primo loco sunt, sed ea, quae secundum locum obtineant, *ὑποκρίματα*, id est producta nominentur. Quae vel dicta appellamus (id est verbum a verbo) vel promota et remota, vel etc. — Hinc

Remota, n. plur. 2. absolute, substantivorum more: *V.* in *Remotis* 1. a. et II. c.

REMUGIO, in, lvi at li, ire, n. 4. (re et muglo). *Remugit* pro *remugit* metri causa dixit *Capell.* 5. in fin. Interea sonare tubae rancusque per mibram Cantus, et ignoto caelum clangore remugit: Turbati expavere Dei. — Particp. *Remugiens* 2. — *Remuglo* ¶ 1. Stricto sensu est li. *rimugillare*, *muggire all'incontro*, *παπαυκάσαι*, mugiti respondeo, contra muglo. *Ovid.* 1. *Mel.* 656. de Io. alto tantum suspiria prodit Pectore, quodque unum potes, ad mea verba ramugla. ¶ 2. Et univarsim, rebuo, reuono, *rimbare*, *rimbombare*. *Stat.* 12. *Theb.* 602, allo si foris remugit Bellatore nemus. *h. e.* alio tanto. *Virg.* 3. *G.* 45. Et vox assensu nemorum ingemiscit remugit. *Id.* 6. *En.* 99. Sybilla Horrendas canit ambages, antroque remugit. *Id.* 9. *ibid.* 504. sequitur clamor, caelumque ramugit. *Horat.* 3. *Od.* 10. 5. nemus Aquilona remugit. *Id.* *Epod.* 10. 19. Ionina udo quum remugiens silvas Noto earisiam raparit. *Seneca Thyest.* 675. nemus ramugit latrante. *Catull.* 63. 29. Lere tympanum remugit, cava cymbala recrepant.

REMULCEO, mulceo, mulsi, mulsim, mulcera, a. 2. (re et mulceo). Particp. *Remulcens* at *Remulcus* 1. — *Remulceo* est idem ac retro mulceo, reflecto (li. *riplegare* in giù. *Fr.* *replier en passant la main sur, en caressant*; *Ellip.* *volver à plegar*; *Germ.* *zurückstreichen*, - *elrei-chen*; *Angl.* *turning or bending backwards*).

1.) Propria. *Virg.* 11. *En.* 812. de lupo. Conscio audacia fasti caudamque remulcens Suble- cit pavtante utero. *h. e.* retrahens inter cura: nam mulceo est mulcendo inflectere: Ita *Hesiod.* *Egy.* v. 512. *Θῆρας δὲ πρὸς αὐτῶν, οὐκ ἔστι δ' ἑνὸς περὶ δ' ἑσέρος.* Solent autem lupi, sicut et canes at leones etc., quum irati sunt, eandem intendere at arigare; quum resedit ira at successit pavor, remittere ac reflectere. *Apul.* 1. *Mel.* ante med. Equi audoram fronda curiose aspicit, aurei sa- mulceo, frenos detraho. *gli stropiccio o gli tiro le orecchie.* Sic *Id.* 9. *ibid.* Jamque et plausus manuum et aurum desus at ductum capliri pla- cide patiebar. *già placidamente lasciava, che altri mi percolessa colla palma delle mani, mi riptegasse le orecchie, mi tirasse per la ca- vezza.* Loquitur hic anoua. *Id.* *Florid.* n. 3. de *Apolline*. Crines ejus remulsi soliti at pro- molis capronis antevultu et propenduli. *Alti minis recta leg. premulsi.* *V. CAPRONÆ.* *Id.* 7. *Mel.* Alius (equus) blonitu maligno com- minatus, remulsi auribus dentiumque candentium renudatis hastis, totum me commoriscat. *Alti perperam leg. remulsi.* *Cassiod.* 7. *Va- riar.* 15. de equis aeneis. Mirabitur formis equi- nis aigna etiam inens feroriv. Crispatis anim naribus aa rotundis, eodicticis membris, auri- bus remulsi, credet forsitan curius appetere, quum sa metalla noverit non movare. *h. a.* auri- bus retro flexis erectisque.

II.) Translata. *Stat.* 8. *Theb.* 93. oro, minas stimulatque corda remulca. *mitiga, placa, ac- cheta.* *Apul.* 5. *Mel.* Cum cuocia dulcissimis modulis animos audieotium remulcebant.

REMULCO, at, ara, a. 1. *rimurchiare*, *ῥυμολ- χεω*, remulco traho. *Sisenna* apud *Non.* p. 57. 29. *Merc.* Si quae celeriter solvi poterat, in si- tum remulcare trahit. *Remulcare* trahit videtur esse glossema: at *Sisenna* scriptissimas *remulcat*: alius addidisse explicandi gratia, *trahit*: inde fa- cilium *remulcare* trahit. Hinc *Forcellinus.* *Mer-*

cerus ait: potes scribere *remulcans trahit*. Re- centiores plerique legendum putant in altum *remulco retrahit*. At *Nonius* *ibid.*: *Remulcare* dictum, quasi moili et leni tractu ad progressum mulcera. Quod confirmat *Thesaur.* nov. *Latini- sit.* ed. ab *A. Maio* in *Class. Auct.* 8. p. 494. *Remulco*, at, nevam deducere ad litus.

REMULCUM, i, n. vel *Remulcus*, i, m. 2. Scri- bitur et *rymulcus* apud *Ammian.*, quem *V.* sub II. *Remulcum* est promulcum, funis, quo alligata navis ab alia trahitur: a *ῥῦμα* funis, et *ἄνω* traho, *V. HELCIUM*. (li. *rimurchio*; *Fr.* *corde pour hâter, câble pour remorquer*; *Ellip.* *cuerda amarrada al barco, cable por remol- car*; *Germ.* *d. Schlepptau, Bugsirtau*; *Angl.* *a tow-barge, a cable or rope to tow a ship with*).

I.) Propria. *Isid.* 10. *Orig.* 4. *Remulcum*, fu- nis, quo deligata navis trahitur vice remi: de quo *Valgius*: *Ille mea me longo succedens prora remulco Latantem gratia statit in hospitium.* *Paul.* *Diac.* p. 279. 1. *Müll.* *Remulco*, est, quum ac- sphe remi navis magna trahitur. *Cic.* 2. *B. C.* 23. in fin. Postquam relicti in litore nevam conspexit, hanc remulco abstersit, et 3. *ibid.* 40. Submersamque navim remulco vetricibus suis *Alexandriam* deducit. *Liv.* 32. 16. Tarde inde ad *Malem*, trabodina plerumque remulco naribus, quae cum comenatu sequebantur, pervenit. Ad- de eund. 25. 30. *Auson.* *Edyll.* 10. 41. Et quum per ripas, nusquam cessante remulco, In- tendunt collo mularum vincula nautae.

II.) Figurata. *Remulcus* est etiam parvum na- vigium, es quo funis alligatus nevam trahit, quemque Itali quoque *rimburchio* et *rimurchio* vocant. *Auson.* *Epist.* 2. 9. easterlequa remulci Culpsbam properos adverso fumos curus. *Paul.* *Nolan.* *Ep.* 49. (al. 36.). Vetricem ventor- um et fluctuum nevam ad portum suum, remulco praesente, duserunt. — *Rymulcus* apud *Ammian.* 18. 5. 6. Non contra, nec *rymulca*, ut ajunt, sed velticatione plena la rem publicam ferebatur. Provarbiatiter hoc dictum est. Sed re- centiores editt. *remulco*.

REMULSUS, a, um, particp. *V. REMULCEO*.

REMOLUS, i, m. 2. damulsi, remi, rematto, parvus ramus, *κρίσιον*. *Turpil.* apud *Non.* p. 533. 16. *Merc.* *Remulla* sensim celos ab oppido pro- cesserat.

REMUNCULUS. *V. LENUNCULUS*.

REMUNDO, at, ara, a. 1. *nettare, mondare*, rapuro, *sempius mundo*. *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Per.* 146. 3. ST VT MONIMENTVM REMV- DETVA.

REMUNERATIO, onis, f. 3. *ricompensa*, *gui- dardone*, *rimunerazione*, *ἀντιδωρεά*, actus re- munerandi, vicissitudo beneficii aut officii, mu- tina gratia reallio. *Cic.* 2. *Off.* 20. 69. A quo expeditior et celerior remuneratio fora videtur, in eum fere est voluntas nostra propensior. *Id.* *Amic.* 14. 49. Nihil est remuneratio benevo- lentiae, nihil vicissitudo studiorum officiorum, quae jucundius. *Id.* 2. *Invent.* 22. 66. Gratia, quae in memoria et remuneratione officiorum et bonoris et amicitiarum observantiam teneat. *In- script.* apud *Orell.* 1090. RAT. a. r. h. a. ratio- nalis sacrum remunerationum. *Alia* apud *Gruter.* 449. 7. COMES SACRARVM REMUNERATIONVM.

REMUNERATOR, oris, m. 3. *ricompensato- re*, *rimuneratore*, *ἀντιδωροποιός*, qui remune- ratur. *Tertull.* *Apolog.* 36. Deus exactor et re- munerator. *Inscript.* apud *Gruter.* 449. 7. quae est apud *Orell.* 1140. INVICTISSIMI PRINCIPIS RO- RORIV TRODOSIVI ET CONSTANTIV CENSORES AT REMUNERATORS VIRTVTVM PETRONIO MAXIMO V. C. PRAEF. VRE. ITATVAM MERITORVM PERENNE MOY- NENTVM IN FORO VLPIO CONSTITVI IVSSERVNT. *Ful- gat.* *Interpr.* ep. ad *Hebr.* 11. 7. Credere enim oportet accedentem ad Deum quia ait, et iniqui- tibus se remunerator sit. *Cassiod.* 10. *Va- riar.* 16. Ipse remunerator est boorum omnium Datus.

REMUNERO, at, atum, ara, a. 1. Particp. *Re- muneratus* sub b. — *Remunero* est idem quod

remuoror, *ricompensare*, *rimunerare*, *ἀντιδω- ροῦμαι*. — a) Active. *Q. Cic.* *Petit.* cons. 9. 38. Ut hoc te officio remunerent. *Orellius* *remune- rantur.* *leg.* et ait: quae furms (remunerent) Quinto via tribul potest. *Petrou.* *Satyr.* 140. Puella artificum pari motu remunerabat. *Quint.* *declam.* 2. 6. Necesso est sic remunerat, ut faciat heredem. *Papinian.* *Dig.* 17. 1. 7. La- borem dominus remunerasse voluit. *Cic.* in *Se- nat.* 12. 30. Quibus officia T. Annii beneficie remunerabo. *Alti leg.* remunerabor. — Passiv. *Tertull.* *Apolog.* 46. Philosophi scilicet statuis et salariis remunerantur, quam ad bestias pro- nunciantur. *Fronto* 2. ad *M. Cæs.* (edente litem *A. Maio*) *Ep.* 1. Remuneratus est a me mutuo. *Add.* *Minuc.* *Octav.* 7. Et *Alcim.* *Avit.* *Ep.* 75. Ut vos bonis omnibus remuneratos es- tolist. *Cassiod.* 2. *Variar.* 15. *Am.*, quae in te remuneratis cogoriscis.

REMUNEROR, aris, atus sum, ari, dep. 4. (ra et muor). *Remunero* et *Remuneratus* *V.* in voc. *praeced.* — Particp. *Remunerans* sub b.; *Remuneratus* at *Remunerandus* sub a. — *Remunero* (li. *ricompensare*, *contraccambiare*, *ricompensare*, *render la pariglia*, *rimunerare*, *ἀντιδωροποιεω*, *ἀνταρσίζωμαι*) est idem ac mu- nus munere companso, mutuum gratiam ratero, beneficium reddo. — a) Cum Accus. personae. *Varro* 2. *R. R.* 1. 2. Sed hac ita a nobis ac- cipientis, ut remuneremini nos, ac quae scitis, pro- ferat. *Cic.* 8. *Att.* 1. *extr.* Si omnium capere possem, tam longis te epistolis non obtunderem. Tu, si tibi eadem causa est, me remunerere isne velle. *Id.* 9. *Fam.* 8. Ut possem te remunerari quam similium munere. *Cæs.* 1. *B. G.* 44. *extr.* Si liberam sibi possessionem Galliae reddidisset, magno se illum premio remuneraturum. *Plin.* 7. *Ep.* 31. *extr.* Neque enim obligandus, sed re- munerandus est in amoris officio, qui prior em- pti. — In malam partem. *Catull.* 14. 19. Omola colligam venenos, Ac te hic suppellex remunera- bor. — b) Cum Accus. rei. *Liv.* 2. 12. Tum Mucius, quum remueneras meritum, Quandoqui- dem, inquit, etc. *Colum.* 2. *R. R.* 2. 5. Solum pinguiter denum impensam coloni laboremque magno fetu remuneratur. — In malam partem. *Gell.* 18. 13. Libet autem dicere, quam facete *Diogenes sophisma* id genus, quod supra dixi, a quodam dialectico per contumeliam propositum remuneratus sit. — c) Absolute. *Cic.* 2. *Fam.* 6. Nullam esse gratiam, quam non vel capata animus meus in accipiendo, vel in remunerando cumulandoque illustrare possit. *Id.* 2. *Invent.* 53. 161. Gratia, in qua amicitiarum et officio- rum alterius memoria et remunerandi voluntas continetur. *Id.* 15. *Fam.* 13. Sed ita fato ne- scio quo contigisse arbitror, ut tibi ad ma or- nandum semper detur facultas; mihi ad remun- erandum nihil suppetat praeter voluntatem.

REMURURO, at, ara, n. 1. (ra et murmu- ro). li. *rimbombare*, *ronare*, *ἀντιρροῦμαι*, vi- classim murmuro, reuono, rebuo.

I.) Propria. — a) Absolute. *Virg.* 10. *En.* 291. Quae veda non spirant, nec fracta remur- murat onda, Sed mare inoffensum crescenti ad- labitur matu. *Stat.* 5. *Silv.* 1. 152. pluvius radica soluta Deflct et nulli apollata remurmurat aure. — Cum Accus. *Calpurn.* 4. *Ecl.* 27. certe mes carmina nemo Praeter ab his scopulis vantosa re- murmurat echo. (Ubi praeter est praeterquam. *V. PRATER*). Sic *Virg.* 1. *Ecl.* 5. resonare *Amaryllidis*.

II.) Translata signifiat da alicujus seme de- trahere, *sparlare*. *Fronto* 2. ad *Amic.* (edente iterum *A. Maio*) *ep.* 6. sub fin. Sicut aas qui dicta factaque toa (in) administranda provincia maxime laudibus ferunt, latius ac libens audio; Ita si quis quid remurmurat aut deprecatur, multo scrupulosis ausculto.

REMUS, i, m. 2. *ῥῆμας*, *ῥετμός*, instrumen- tum, quo nares aguntur: ab altera voce Graeca allata (li. *remo*; *Fr.* *rame*; *Ellip.* *remo*; *Germ.* *d. Ruder*; *Angl.* *an oar*).

I.) Propria. — a) Univarsim. *Cic.* 1. *Orat.* 33. 153. intermisso impetu pulsuque remorum

Id. fragm. apud Non. p. 162. 30. Merc. Maria uoda, quum est pulsa remis, purpurascit. Cæs. 5. D. G. 8. Remis contendit, ut eam partem in aqua caperet. Auct. B. Hisp. 40. sub fin. Ancois sublati, pelagus remis petere. a forza di remis Sic Horat. 1. Od. 37. 16. ab Italia volantiem Remis adurgens. Val. Flacc. 2. 77. Certalim remis agitur mare. Ovid. 11. Met. 461. reducant Ordinebus geminis ad fortia pectora remos. Id. 3. ibid. 662. remorum in verbera perstant. et Heroid. 3. 65. canescunt æquora remis. Id. 4. Trist. 5. 19. remis ad opem luctare fereodam. Id. 1. Met. 294. ducere remos. Virg. 4. En. 594. impellere. Id. 8. ibid. 689. totum spumare reductis Convulsam remis æquor. Id. 3. ibid. 207. et 560. insurgere remis. et 10. ibid. 294. validis incumbere. Id. 8. ibid. 58. amnem adversum superare. et 6. ibid. 320. vade vertere. et 3. ibid. 668. vertere æquora. Ovid. 3. Met. 657. impellere properantibus. Virg. 2. G. 503. sollicitare freta. Ovid. 1. Amor. 11. 5. movere. Id. 5. Fast. 644. torquere equas. Val. Flacc. 1. 471. pontum subigere. Virg. 10. En. 195. nam promovere. Cæs. 3. B. G. 14. n. med. locitare. Cic. 4. Tusc. 5. 9. propellere. V. II. 3. Sil. It. 1. 568. impellere. Val. Flacc. 2. 429. Jam remi tenuera ratem. Ovid. Heroid. 13. 101. Remo et vela movere carinam. — b) Detergere remos. V. DETERGEO. — c) Inhibere remos. V. INHIBEO. — d) De remorum ardinibus in navi. V. DECEMREMIS. — e) Dara homines ad scum Liv. 34. 6. n. med.; et Sueton. Aug. 16. remiges facere. Val. Max. 9. 15. n. 3. Remo publicæ triremis affixus est fu condemnata ni remo. — f) Ad illud Virg. 6. En. 233. de Misenæ suaque arma vira, remumque tobamque: Servius adscribit, remum dici etiam iorum, quod confluit tubam; sed non probat: quum potius interpretandum sit de remo et tuba sepulcro impositis. V. Heynii adnotat. ad loc. cit.

II.) Figurata. ¶ 1 Vela remisque et remis velisque et remis ventisque, anni contentione, omni vi. Cic. 3. Tusc. 11. 25. Virg. 3. En. 563.; et Sil. It. 1. 568. ¶ 2 Remi corporis, brachia et pedes, quibus homines nataut. Ovid. Heroid. 18. 215. — Remi de aliis avium, quem admodum alæ de remis natum. Id. 5. Met. 558. super ductis alarum insistere remis. Sil. It. 12. 97. de Icaro. Iapsumque solutis Penarum remis. V. REMIGIUM et ALA. ¶ 3 Translata. Cic. 4. Tusc. 5. 9. Quærebam, utrum pandere vela orationis statim, an eam ante paululum dialecticorum remis propellerem.

REMUTABILIS, a, adject. iterum mutabilis. Vox a Lexico expungenda; legitur enim solummodo in Not. Tyr. p. 53.

REMOTO, as, are, a. 1. rursus muta. Tac. Dial. de Orat. 19. Cum conditione temporum formam quoque orationis esse remutandam. Plæque tamen opt. edit. habent mutandam.

REN. V. RENES.

RENÁLIS, e, adject. ad renes pertinuens, ut Renalis passio. Cæl. Aurel. 5. Tard. 3. init. V. NEPHRITIS. Id. ibid. extr. Renalibus vitis laborare. — Renale, is, a. 2. absolute. V. LUMBARE.

RENANCIOR, iris, dep. 3. rursus prehendit. Paul. Diac. p. 276. 16. Müll. Renancitur significat reprehenderit. Cf. Festus p. 277. 29. Müll.

RENARRO, as, are, a. 1. narrare de nuovo, ἀναγνῶν, rursus narro, narando repeti. Virg. 3. En. 716. Sic pater Æneas intentis omnibus annis Fata renarraba. Divum. Stat. 12. Theb. 390. Motuque exoritur Thebas Argosque renarrant. Ovid. 5. Met. 316. Uique sit, a facto propiore priore renarrant. — Pra simpliciter narro. Id. ibid. 635. citius, quam nunc tibi facta renarro, in latine motor.

RENASCOR, nascēris, nātus sum, nasci, dep. 3. (re et nascor). Particip. Renascens II.; Renatus I. et II. — Renascor est idem ac depono nascor, iterum axorior, reanovor, ἀναγεννάσθαι (It. rinascere, risorgere; Fr. renaitre, se reproduire, repousser; Hisp. renacer, reprodu-

cirse; Germ. wieder geboren werden, wieder entstehen, wieder wachsen; Angl. to rise or be born again, spring or come up again, grow again, be renewed).

I.) Proprie. Lucret. 1. 543. De niloque renata forent quæcumque videmus. Adde eund. ibid. 752. Cic. 4. Att. 2. a. med. Qui mihi pinas inciderant, nolunt easdem renasci; sed, ut spero, jam renascuntur. Ovid. 15. Met. 402. Corpore de patrio parvum phœnica renasci. Horat. Epod. 15. 21. Nec te Pythagoræ fallant arcana renati. Liv. 26. 31. extr. loquitur Scipio: Brevis faciam, ut, quemadmodum nunc noscitis in me petris patulque similitudinem oris vultusque et lineamenta corporis; ita ingenii, fidei virtutisque exemplum expressam ad effigiem reddam, ut revivisse aut renatum sibi quisque Scipionem imperatorem dicat. Plin. 13. Hist. nat. 4. V. (42). Phœnix moritur et renascitur ex seipsa. Virg. 6. En. 600. nec fibris requies datur ulla renatis. Juvenal. 14. 10. quum septimus æonus Transierit, puero nondum omni dente renato. Sic Plin. 11. Hist. nat. 37. 64. (168). Renatiditas. Ammian. 22. 15. 13. Aliquoties jam sementes cum augmenta fere septuagesimo renascuntur. Apul. 11. Met. Ut renatus quodam modo (Lucius ex asino in hominem reversus) statim sacrorum obsequio desponderetur.

II.) Figurata. Liv. 6. 1. Velut a stirpibus lætus feracisque renatus urbs. Martial. 6. 4. Tot nescientia templa, tot renata. Ovid. 15. Met. 273. Sic ubi terrena Lycus (fluvius) est epotus blato, Existit procul hinc alioque renascitur ore. — Cic. 1. Tusc. 23. Principium existitium nec ipsum ab alio renascetur, nec ex se aliud creabit. Id. 1. ad Brut. 4. Agendum est, ut semper primi cuiusque mali excidendi causa sit, ut aliud renascatur illa pejus. Id. 11. Fam. 14.; et Liv. 9. 12. Renatum bellum. Sic Tac. 3. Hist. 59. Renatum ex Integra bellum. Horat. Art. P. 70. Multa renascitur, quæ jam ceciderat, cadentque Quæ nunc sunt in bonare vocabula, si valet usus. Id. 3. Od. 3. 61. Trojæ renascens fortuna. — Denatus translata qui per mysteria Dea proximus est factus. rigenerato. Inscript. apud Gruter. 28. 2, quæ est apud Orelli. 2353. ΤΑΥΡΟΒΟΛΟ ΚΑΘΟΛΙΚΩΝ ΕΝ ΑΡΧΕΝΤΩΝ ΡΕΝΑΤΩΝ. Alia apud Henzen. 6041. QUI ET ARCANIS PEREYSIONIBUS IN AETERNVM RENATVS ΤΑΥΡΟΒΟΛΩΝ ΚΑΘΟΛΙΚΩΝ ΡΕΝΑΤ. — V. et RENATO.

RENATATUS, a, um, V. voc. seq.

RENATO, as, avi, atum, ara, a. et n. 1. Iterum dato, vel ascendo, rinuolore. Jomard. Gel. 18. Vas aureum, quod ferebatur, in profundum cecidit, metalli pondere gravatum, et longe post emergit: quod certe non erat usitatum, aut vacuum sorberi, aut certe semel voratum, undis respuentibus renata. Augustin. 18. Civ. D. 17. Post novem annos eodem renatati slagno reformabantur in homines. h. e. rursus orato. Ita leg. nonnulli; plerique tamen renato, ut sit particip. a reno, as.

RENATUS, a, nm, V. RENASCOR et RENATO.

RENÁVIGO, as, are, 1. Particip. Renavigans sub a. — Renavigo, It. rinavigare, risornare navigando; ἀναγνῶν, rursus navigo. navigando revertor. — a) Neutrorum mora. Cic. 14. Att. 16. Post in hæc Puteolana et Cumana regna renavigare. Plin. 32. Hist. nat. 1. 1. (4). Cajus princeps Astura Antium renavigans. Id. 6. ibid. 23. 26. (106). Renavigare ex India. — b) Passive. Seneca Herc. Fur. 715. Achæron invivus renavigari.

RENECO, as, are, a. 1. Iterum neco. Vox a Lexico expungenda; legitur enim solummodo in Not. Tyr. p. 123.

RENECTO, in, are, a. 3. (re et necto) connectere, connecto, innecto. Avien. Arat. 474. Cornipedis simul hunc lux indiscreta renectit.

RENEO, es, are, a. 2. (re et neo) flere de nuovo, ἀναλαΐδω, rursus neo. Ovid. 6. Fast. 757. At Clypeus Clothoqua dolent: hæc fila renari etc. Alii leg. teneri. Stat. 3. Silv. 1.

171. Parcarum fila ranebo, Extendamque colos. Alii leg. tenebo. Albinov. 1. 444. Stant rata non ulla fila renecda mano. Alii leg. tenecda. Sed hæc variae lectiones, quæ facilius est in t mutatio, eo minus probantur. Apud Albinov. loc. cit. fila renecda videntur significare fila seu vela dissolvenda, a reneo dissolve.

RENERYO, as, are, a. 1. nervos iterum addo. Vox a Lexico expungenda; legitur enim solummodo in Not. Tyr. p. 108.

RENES, num, m. plur. 3. De Genit. plur. et Recto sing. V. sub 1. b. et c. — Ratione habita etymol. vox conjugenda videtur cum Gr. ῥέν, ῥένος, ῥένος. — ¶ 1. Renes sunt viscera duo utriusque lumbis inhaerentia, sub imis costis, a parte earum rotunda, ab altera vero remota, quæ et venosa sunt et tunicis supercuncteuntur, ut ait Cels. 4. 1. et urinae secerndas deserviunt, νεφροί (It. reni, arnioni e argnioni; Fr. les reins; Hisp. los riñones; Germ. d. Nieren; Angl. the reins, Kidneys). — a) Universalis. Plin. 11. Hist. nat. 37. 84. (206). Renes habent omnia quadrupedum, quæ animal geerent: ova parientium testudo sola. Cic. 2. Nat. D. 53. 137. Ab en cibo quum est secreta bili, ilque humores, qui e renibus profunduntur, reliqua so in sanguinem vertunt. Plaut. Curc. 2. 1. 21. Lien necat, renes dolent. Cic. 2. Tusc. 23. 60. Laborare ex renibus, avere mal di reni. Hujus morbi signa recenset Cels. 2. 7., curationem tradit 4. 10. Sic Horat. 2. Sat. 3. 163. Quod latus aut renes morbo tententur acuto. Adde eund. 1. Ep. 6. 28. — In illa Auson. epigr. 13. Utere rene tun. alii leg. vera. — b) In Genit. plur. habet renum et renium. Illud habet Plin. multis in locis et videtur usitatum: hoc Id. 21. Hist. nat. 29. 103. (175). et 28. ibid. 8. 27. (98). bis (probante Hard. ex MSS.); et Scribon. Compos. 125. et 143. — c) Rectus singularis est ren, pro qua et rien dixere, ut Charis. 1. p. 24. Putsch. et Priscian. 5. p. 645. docent. Festus p. 277. 17. Müll. Rienes quos nunc vocamus, antiqui nefrudines appellabant, quia Græci νεφροὺς eas vocant. Plautus in Satyrionæ: Male tibi evenisse viden: glaber arat, tamquam lien. Petron. Satyr. 35. Structor imposuerat cibum: super Arietem, cicer arilelinum: super Taurum, bubulæ frustum: super Geminos, testiculos et rienes. Gloss. Philoz. Rien, νεφρός. Rienasus, νεφριτικός. V. Venant. loc. cit. in CINCTORIUM. ¶ 2. De lumbis Nemesian. Cynege. 112. canis sit cruribus alis, Renibus ampla tails validis, diduculaque costas.

RENÍCULUS, l, m. 2. parvos ren. Marcell. Empir. 26. sub fin. Reniculorum dolor. V. RENUNCULUS.

RENIDENTIA, æ, f. 1. riso, actus renidendi, b. a. rideodi. Tertull. Anim. 49. Infantum renidentes animadvertere.

RENIDEO, es, ere, n. 2. Præteritum est in Gloss. Philoz. Reniduit, ἐπιδίδοεν. — Particip. Renidens in omnib. parsgr. — Renideo a re et obsoleto nideo, quod fortasse eandem ac niteo habet originem. Est autem rei fere poetice; Idem ac niteo, resplendere, φαίδρυμα (It. risplendere; Fr. reluire, luire, briller, rayonner; Hisp. relucir, relumbrar, resplandecer, brillar, Germ. wieder glänzen, - strahlen, - schimmern, erglänzen; Angl. to shine, be bright or resplendent, glitter, glisten).

I.) Proprie. Horat. 2. Od. 18. 1. Non ebur, neque aureum Mea renidet in domo lacuar. et ibid. 5. 19. Ut pura nocturno renidet Luna mari. Stat. 10. Theb. 660. et sparsa orichalca renident. Lucret. 2. 27. Nec domus argentis fulget euroque renidet. Virg. 2. G. 282. late Onctus omnis Æra renidenti tellus. h. e. armis nitentibus. Similem locum habet Lucret. 3. 327. Rursus Horat. Epod. 2. 65. Positosque vernas, ditte examen domus, Circum renidentes Laræ. h. e. in medio atrio focus, circa hunc Laræ, circa hos servi. Petron. Satyr. 119. v. 28. Clitrea mensa, preges servorum ostrumque renidens. Huc pertinet etiam illud Calpurn. 2. Ecl. 81. Mille renidenti dabimus tibi cortice Chlæa.

h. e. Obias scus cortice scleso et biani, ut quasi renidere videantur: quae est nota scus maturae. *Alit leg.* renitenti: sed obstat quantitas.

II.) Translat. ¶ 1. Generalim. *Cloudian.* 2. in *Eutrop.* 501. Jam sola renidet in Stillachone salu. *h. e.* spes salutis affliget. ¶ 2. Speciatim est iustitia fulgura, iustitia offerri, rogare de gloria vel voto. — a) Absoluta. *Ovid.* 2. *Art. am.* 49. Trecebat ceramqua puer (*Icarus*) pennaeque renidens, Nescius hanc bumeris arma pareta suis. *Stat.* 4. *Theb.* 786. At puer (*Juppiter*), in gremio verba telluris et alto Gramine, nunc faciles sternit procursibus herbas in vultum nitens; eam modo lactis egeno Nutricem ciengora ciena iterumque renidens etc. *Eurus Ovid.* 8. *Met.* 195. puer *Icarus* una Stabat: et, ignarus sua se treclare pericla, Ore renidenti, modo quas vaga moverat aura, Captabat plumas etc. *Vol. Flacc.* 4. 234. Illum Amycus etc. Ore renidenti iustitiae obli et fremit aenum. *Quint.* 12. 10. 28. Nescio quomodo velut bileror protinus renidet oratio. — b) Cum Infinito. *Horat.* 3. *Od.* 6. 11. et adiectis praedem Torquibus exiguis renidet. ¶ 3. Quia, quae nitent, iustitiam quamdam praesentant, et bileritatem conciliant, ideo renidere ridere etiam significat vel risum ore praeferre, ridere, sogghignare, far bocca da ridere, peridiav. *Catull.* 39. 1. Egnetus, quod candidos habet dentes, Renidet usquequeque. et *ibid.* 15. renidere usquequeque se nollem. Nam risu inepto res ineptior nulla est. *Ovid.* 8. *Met.* 107. Ore renident. *U. Sic Vol. Flacc.* 4. 339. renidentis cobibens auspicia vultu. *Seneca Hippol.* 277. de Cupidine. Lascivus puer et renidens. *Adda Liv.* 35. 49. — De eo, qui cum stomacho et fletu ridet. *Tac.* 4. *Ann.* 60. Tiberius torvus aut vultu falsum renidens. *Ammion.* 14. 9. 6. Qui ita evisceratus, ut cruciatibus membra deessent, torvum renidens etc. — *NB.* *Plin.* 37. *Hist. nat.* 6. 23. (88). Candore circuli in defectu renitentia. *Pteriq. omn. leg.* rideat aut renidens, quod postremum a *Sillig.* probatur.

RENIDESCO, *re*, *ere*, n. 3. *ἐνδορίζω*. Incipio renidere. *Lucret.* 2. 327. totaqua circum *Ere* renidescit tellus.

RENISUS, *us*, *V. RENIXUS*.

RENITENTIA, *ae*, *f.* *i.* renitendi actus, renitendo. *Augustin.* *Serm.* 277. 7. in nullo lassitudo, in nullo ex alia parte renitentia et reluctatio.

RENITEO, *es*, *ti*, *ere*, n. 2. (re et nitro). Particip. *Renitens*. — Reniteo est idem atque litro niteo vel simpliciter niteo. *Priscian.* *Petrieg.* 258. Purior et soli renitet nudatus ab undis. *Ambros.* de *Fide 2. praef.* Bone ergo fides cum pulcro operum renitet ornatu. *Id.* *Ep.* 5. 31. Pastoralis casus auro degeneri renitentes.

RENITESCO, *is*, *are*, n. 3. Iterum niteo. Vox a *Lesico* expungenda; legitur enim solummodo in *Not. Tir.* p. 183.

RENITOR, *nteris*, *ntus* vel *ntus sum*, *nti*, *dsp.* 3. (re et ntitor). Particip. *Renitens* II. — Renitor est idem ac contra ntitor, obsisto, resisto, *sforzarsi all'incontro*, fore resistenza, *ἀντιστάω*.

I.) Proprie. *Cels.* 5. 28. n. 12. Si molle est, quod ultimo specillo contingitur, laeta carnem adduc ritum est; si magis id renititur, ad os venium est. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 82. 84. (198). Quoniam alter motus, alteri renititur. *Id.* 16. *ibid.* 42. 81. (222). Robur et olea currantur ceduntque ponderi: abies, latix renituntur, nec temere rumpuntur.

II.) Translat. *Liv.* 5. 49. Auferri aurum de medio et Gallos summoveri jubat. Quum illi renitentes pactus dicere sent, negat etc. *Curt.* 6. 3. 5. Ego vero, milititer, ad penetras meus, ad parentem sororeque et ceteros clives, vel renitentibus vobis, erumperem. *Mützell.* *ita leg.*; niti renitentibus. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 32. 50. (118). Cervi vestigant cavernas (serpentium), nariumque spirita estrabunt renitentes. *h. e.* Inritos. *Spartian.* *Hadrian.* 5. Quum esset admonitus, et et *Bellus* *Macer* praefectus urbis, si renitere-

tar ejus Imperio, neceretur etc. Adde *Copitlin.* *Anton.* *Phil.* 6.; et *Ammion.* 31. 12. 15.

RENIXUS vel Renisus, *us*, m. 4. resistenza, actus renitendi. *Cels.* 5. 28. p. 12. Cartilago ubi subit, ipsa sedes docet: parventumque esse ad eam, eis renixu patat. *Augustin.* 21. *Civ. D.* 16. Infantia sine illo renixu subjacet carui.

RENO, *as*, *avi*, *atum*, *are*, a. 1. (re et no). Particip. *Renatus* sub *b.* — *Reno* — a) Neutorum more, *it. ritornare* nuotando, *ἀναγχαται*, iterum no, vel natando redeo. *Albinov.* 1. 432. Nullaque per Stygias umbra renavit aquas. *Horat.* *Epod.* 16. 25. simul imla saxa renarlat Vadis lavata. pro renaverint, gallagherant, supernataferint. — b) Act. Particip. *Renotus* *V. in RENATO* in fin.

RENO, *onis*, *V. RHENO*.

RENODATUS, *a*, *um*, *V. RENODO*.

RENODIS, *is*, *adject.* in nodum convolutus. *Capitolin.* *Albin.* 13. Fuit statura procerus, capillo renodi et crispo.

RENODO, *as*, *avi*, *atum*, *are*, a. 1. (re et nodus). Particip. *Renodans* et *Renodatus*. — *Renodo*, *it. renodare*, *ἀναδω*, retro in nodum constringo. *Horat.* *Epod.* 11. 28. Aut teretis pueri longam renodantis comam. *Vol. Flacc.* 5. 381. Teque renodatam pberetis ac pace fruentem Ad sua Caucasae producunt summas Nymphae. *h. e.* capillis retro in nodum constricis.

RENOMEN, *inis*, n. 3. *ρηνομανζο*, nomen illustre. Vox a *Lesico* expungenda; legitur enim solummodo in *Not. Tir.* p. 35.

RENORMATUS, *a*, *um*, *V. voc. seq.*

RENORMO, *as*, *atum*, *are*, a. 1. (re et norma). Particip. *Renormatus*. — *Renormo* est idem atque iterum ad normam exigere. *For. oculi. de limit.* p. 287. *Goes.* Sed si ultra agrum eum produxeris extra pedes XX. ad hunc unum acutum renormabis pedes XXI., et signum ad perpendicularum pones: deinde in aliis pedibus insequentibus CXX. renormabis similiter pedes XXII., et signum pones. Sic *Renormatus* est iterum ad normam redactus et colonis attributus. *Frontin.* de colon. p. 104. *Goes.* Ager ejus (*municipii*) limitibus Gracchanis antea fuerat assignatus, postea jussu Caesaris Augusti limitibus nominalis ejus est renormatus. Adde eund. *ibid.* p. 137.

RENOSCO, *is*, *ere*, a. 3. agnosco, riconosce-re. *Paulin.* *Nolon.* *carm.* 15. 342. Ad primos pavefacta sonus vis nota renoscit Allequila.

RENOSUS, *a*, *um*, *adject.* nephreticus. *Gloss. Cyrill.* *Νεφρητικός*, renosus. *Gloss. Philox.* *Renosus* (*ritic*), νεφρητικός.

RENOSUMEN, *inis*, n. 3. idem ac renovatio. *Ovid.* 8. *Met.* 729. et in hoc renovamine mansit.

RENOVATIO, *onis*, *f.* 3. *rinnovezione*, *ἀναγεωσις*, actus renovandi, innovandi, innovatio, instauratio.

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Cic.* 2. *Nat. D.* 46. 118. A quo rursum renovatio mundi geret. *Id.* 11. *Fom.* 18. Renovatio timoris. *Id.* *Brut.* 71. 250. doctrinae. ¶ 2. Speciatim. *Cic.* 6. *Att.* 4. Conseceram, ut Salaminii solverent centesimis sexcentis ductis cum renovatione singulorum aonorum. *h. e.* cum anatocismo, seu renovatione usurerum la singulos annos non soluturum. *V. RENOVO* et *ANATOCISMUS*.

II.) Translat. *Liv.* 5. 52. Modo quae res, post prodigium *Alban* iecus, nisi instauratio sacrorum auspicioque renovatio, adfecta Veienti bello republicae remedio fuit? *h. e.* auspicioque repetitio vel iteratio; nem *ibid.* dist. c. 17. U-nam espitionem aorum esse, ut tribuni militum abdicarent se magistratu, auspicia de integro repeterentur, et interregnum iniretur.

RENOVATIVUS, *a*, *um*, *adject.* qui renovat. *Renovativum* fulgur vocatur, quum ex aliquo fulgure functio (nisi significatio) seri cepit, si factum est simile fulgur, quod idem significet. *Festus* p. 289. 18. *Müll.*

RENOVATOR, *oris*, m. 3. *rinnovalor*, ristoratore, qui instaurat et renovat. *Inscript.* apud *Fabreit.* p. 101. n. 232. INSTITVTORI ΚΟΝΟΡΥΝ ΑC RENOYATORI ΟΡΕΡΥΑ ΡΥΒΛΙΟΝΥΝ.

RENOVATUS, *a*, *um*, particip. *V. RENOVO*. RENOVELLO, *as*, *are*, e. 1. *rinnozellare*, *ἀναγεωσις*, rursum novellum facio. *Colum.* *Arbor.* 6. Facile salcis vinea optime sterolitur atque ita renovellatur.

RENOVO, *as*, *avi*, *atum*, *are*, a. 1. (re et novo). Particip. *Renovans*, *Renovaturus* at *Renovandus* I. 1.; *Renovatus* in omib. paragr. — *Renovo* est idem ac novum facio, repeto, instauro, redintegro, innovo (*V. REDINTEGEO*), *ἀναγεωσις* (*it. rinnozare*, *ripigliare*, *risore*; *Fr. renoualer*, *réparer*, *rétablir*; *Hisp.* *hacer como da nuovo una cosa*, *renovar*, *reporer*, *restablecer*; *Germ.* *wiederenneuern*, *widerherstellen*; *Angl.* *to make or build anew*, *remake*, *renaw*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Cic.* 2. *Nat. D.* 46. 118. Vaporibus alie renovatae stalle refundunt etc. *Sil.* *It.* 7. 639. Quale ubi Oceani renovat Lucifer onda Laudatur Veneri. *Rur-* *sus Cic.* 2. *Nat. D.* 23. 61. Virtutis templum a M. Marcello renovatum. *Id.* 2. *leg. Agr.* 13. 34. Colonias deducere noras, renovare veteres permittitur. *Seneca* 4. *Benef.* 25. Renovata venas fontium infuso per occulte nutrimento. *Colum.* 4. *R. R.* 27. 5. A frunco surgentes pampylae submovere oportebit, nisi ad renovandam vitat nonus atque aliter servandus est. *Paulin.* *Nolan.* *carm.* 27. 51. Hanc renovaturus clibetam Deus ipse magister. Et absolute *Lucret.* 6. 1074. Purpureumque celos conchylii jungitur uno Corpore cum lana, dirimi qui non queat usquam; Non si Neptuni fluclu renovare operam des. — Sapissime dicitur de agro et similibus. *Ovid.* 1. *Met.* 110. Nec renovatus ager gravidis caneat arista. *Id.* 4. *Trist.* 6. 13. Hoc tenuat dentem, terram renovantis arista. et *ibid.* 12. 23. Fertillia, assidue si non renovat aratro, Nil nisi cum spolis gramen habebit eger. *Tibull.* 3. 3. 5. Aut ut multa mei renovarent Jugera tauri, Et magnas messes terra benigna daret. *Mortiol.* 2. 75. rostris quae (*tu*) *ba* renovabat bnum. — Huc pertinent et illa, in quibus renovare est mutare. *Petron.* *Satyr.* 117. a med. Imperamus Eumulpo, ut tabulas testamenti omnibus renovet, mutet, et *Propert.* 3. 10. 35. Et veteres arcu letu renovasse procorum. — Item *illud Quint.* *declam.* 1. 12. Noverca miserum desera sanguinem tulit et manum subinde renovavit. *h. e.* rursum tinit singulae. ¶ 2. Speciatim de fenore. *Cic.* 6. *Att.* 3. Centesimis, renovato in singulos annos fenore, contentus non fuit. *V. RENOVATIO* I. 2.

II.) Translat. ¶ 1. Generalim. *Cic.* 3. *S.* *G.* 20. extr. Nostros disjectos adorti, praelium renovaverunt. et *ibid.* 2. Renovare bellum. *Cic. Prov. cons.* 8. 19. Instaurata belli reliqua se renovata. *Id.* 12. *Fam.* 28. Renovare societatem. *Liv.* 1. 14. *tridus.* *Id.* 34. 31. amicitiam ac societatem. *Cic.* 3. *B. C.* 93. cursum. *Ovid.* 2. *Trist.* 209. ruinae. *Tac.* 3. *Ann.* 58. devota. *V. DEXTERA*. *Id.* 4. *Hist.* 36. veterem iram. et 2. *ibid.* 30. seditionem. *Ovid.* 14. *Met.* 465. luctum. *Id.* 11. *ibid.* 472. lacrimas. *Virg.* 2. *Aen.* 3. dolore. *Curt.* 3. 12. 7. item doloremque. *Id.* 4. 10. 21. merorem. *Plin.* *Paneg.* 61. ad fin. Renovare gaudia, redintegros iustitiam. *Frontin.* *Aqued.* 109. benellicium. *h. e.* da novo tribuere. *Cic.* 2. *Divinat.* 2. 7. studia philisophae. *ripigliare*. (*Sic Auct. B. G.* 6. 1. consilia belli). *Id.* 1. (*post.*) *Acad.* 3. 11. Hae inclusa habebam et, ne obsolerent, renovabam, quum licebat, legendo. *Id.* ad *Quirit.* 3. 8. Frater uous erat, qui suo metu desiderium mei memoriamque renovaret *rinnozeasse*. Adde *Liv.* 22. 61. sub fin. Rursus *Cic.* 1. *Fam.* 17. 57. Bona praeterita, grata recordatione renovata, delectant. *Id.* *Mur.* 7. 16. Memoriam prope inter mortuam generis sui virtute renovare *Sall.* *Jug.* 10. In Hispanis nomen lumillie renovatum est. *Cic. Divin.* in *Q. Cereb.* 21. 68. Hic institui, atque adeo institutum referri ac renovari, molleste ferunt. *Id.* *Deiot.* 3. 8. Renovare velut iustitiam. *Id.* 2. ad *Q. f.* 12. *horat.* 1. 1. *Id.* 18. *commendare* etc.

20. 21. Quorum sententia illa eadem (tense, curricula etc.) renovata atque instaurata celebrantur. *Id. 2. Ferr. 4. 11.* Scelus suum illud pristinum renovavit et instauravit quæstorium. *Virg. 2. Æn. 750.* Slat casus renovare omnes casusque reverti Per Trojam, et rursus caput oblectare periculis. *Liv. 28. 35.* Quod (robur) plenus nitidiusque ex murbo velut renovatus nos juvenat faciebat. *Ovid. 9. Met. 215.* Nunc opus est auctis, per quos renovata senectus in florem redeat. *Tibull. 4. 1. 113.* Centum secundos Titan reconvenerit annus. *Ovid. 9. Met. 423.* Venerem quoque cura futuri Tangit et Anchisæ renovare paciscitur annoa — Et seq. part. ut, *Liv. 3. 55.* Ipsi quoque tribunia, ut sacroancti viderentur, (cujus rei prope jam memoria aboleveret) rejalis quibusdam ex magno intervallo ceremoniis, renovantur, *subaudi id.* — In oratione ponitur pro repetere, rursus dicere, *ripetere, ridere. Cic. 2. leg. Agr. 10. 24.* Hic quoniam video, vos hominis dignitate et contumelia legis esse commotos, rehorabam illud, quod initio dixi, regnum comparari, libertatem funditus tolli. *Id. 2. Herenn. 30. 47.* Enumeratio est, per quam colligimus et commonemus, quibus de rebus verba fecerimus, breviter; ut reprobetur, non redintegretur, oratio. *Cf. eund. 1. Invent. 53. 100.* ¶ 2. Specialim. — a) *Renovare animum*, recreare, refocillare, reficere, sollevare, *ricreare. Cic. 2. Invent. 15. 49.* Et auditoris animus aut reconvalescit ad ea, quæ reitant, aut omnibus jam dictis, exarscitur. *Liv. 21. 21.* Per totum tempus hiemis quies renovavit corpora animosque ad omnia de integro patiende. *Quintil. 6. 3. 1.* Risus animum ab intentione rerum frequenter averit et eliquando etiam reficit at a solletate vel a fatigatione renovat. *Auct. B. Afr. 18.* Suis ex terrore firmatis, rursusque renovatis animis etc. *ripresso li coraggio.* Huc pertinet illud *Quintil. 11. 3. 44.* Ars porra variandi (vocem) quum gratiam præbet ac renovat aures, tum etc. h. e. recreat et intentiones reddit ad audiendum, *cf. 10. 5. 14.* Alitur enim atque ediscit secundum et assidua contentionum asperitate fatigata renovatur, scil. domi declamando, et 1. 3. 9. Inque ad discendum virium plus afferunt renovat ac recentes, scil. post remissionem. — b) *Renovare se*, se reficere, reparare vires suas, denuo se instruere et munire. *Cic. Mur. 15. 33.* Mithridates espulso regno, tantum tamen consilio atque auctoritate valuit, ut se, regis Armeniorum adjuncto, mortis opibus copiisque renovavit.

RENŪBO, is, ere, a. 3. *rimaritari*, iterum nubo. *Tertull. 1. ad Uzor. 7.* Et si non delinquas renubendo.

RENŪBATUS, a, um, particip. *V. voc. seq.*

RENŪDO, as, avi, alumi, are, a. 1. (re et nudo). Particip. *Renudatus*. — Renudo est idem ac spolio, dalego, spogliare, scoprire. *Apul. 8. Met. Brachia humero tenus renudata. et ibid.* Aninus cunctis stramentis renudatus. *Arnob. 2. 77.* Tectum, parietem, januas partesque alias operis renudare, deicere, affigere. *Capell. 1. p. 15.* Septem radiorum coronam renudavit. h. e. detexit ostenditque.

RENŪDUS, s, um, adject. retro nudus. *Tertull. Virg. Veland. 17.* A fronte quidem protectæ, qua autem proprie caput est, renudæ. *A. hi leg. nudæ.*

RENŪLUS, i, m. 2. deminut. renis. *Theod. Priscian. 4. 2. a med.* Ipsa vesica habet super se duos renulos nervos, non ad suscipiendam urinam, sed ad respirationem vel vaporationem. *rem succurrunt.*

RENŪMERATIO, ōnis, f. 3. literalis numeratio. *Cassiod. Instit. lib. 1. 2.* Conclusio, quæ per oratio dicitur, duplicem habet rationem; ponitur enim aut in rebus aut in affectibus rerum repetitio et congregatio, quæ Græce ἀνακεφαλαιώσις, et quibusdam Latinorum renumeratio. *V. recapitulatio.*

RENŪMERO, as, avi, alumi, are, a. 1. (re et numero) est iterum numero, vel simpliciter numero, enumero.

1.) Proprie. *Cæs. 3. B. C. 53.* Millia sagittarum circiter triginta in castellum conjecta Cæsari renumeraverunt. Sunt qui leg. renuotia-verunt, *mate.*

II.) Figurata est idem ac reddo, quod ante nihil numeratum fuerat, ut aurum, dotem, vendere, ἐπανάξιπρῳ. *Ter. Hecyr. 3. 5. 52.* Sin alio est animo, renuneret dotem huc; eal. *Plaut. Bacch. 1. 1. 12.* Nam hæc si habeat aurum, quod illi renumeret, faciat iubens. *Apul. de Mag. Poles, de sis beneficio obstrictus, omne, ut acceperas, renumerare. Inscript. apud Pisc. Mus. Pio-Clem. T. 6. p. 241. ed. Mediol. VT TVII OMNIS SYMMA MUNICIPIBVS TYSCVLANIS CONFESTIN RENNERARETVR.*

RENŪNCIATIO vel Renuntiatio, ōnis, f. 3. ¶ 1. Est actus rennuciandi, editio, enunciatio, relatio, nunciatio, relazione, pubblicazione, ἀπαγγελία. *Cic. 3. Ferr. 34. 88. et 5. ibid. 39. 88.* Cæcio renunciat, se dedisse. Cognoscite renunciationem ex litteris. *Id. Planc. 6. 14.* Renunciatio suffragiorum. *Id. Mur. 8. 18.* consulum aut prætorum. h. e. quum post lata suffragia renunciantur nomina eorum, qui creati sunt. *Sic Plin. Paneg. 77.* Tantum ex renunciatione eorum (consulum) voluistis, quantum prius ex destinatione capiebat. *Ulp. Dig. 11. 6. 1.* Interest nostra, ne fallamur in modi renunciatione, si forte vel de finibus contentio sit, vel emptor scire velit vel venditor, cujus modi ager vendat. h. e. quum minor renunciat, cujus inensuræ ager sit. *Inscript. apud Reines. cl. 5. n. 16.* SECUNDVM RENŪNCIATIONEM MENSORVM PRO AREAS PED. S. N. G. h. e. pedatura sestertiorum nummum centum. ¶ 2. Item *Ulp. Dig. 17. 2. 63. extr.* Voluntate distrabitur societas, renunciatione, h. e. renunciando et proficundo, se nolle amplius socium esse, la società sciogliessi per volontà, quando i soci vi rinunziano. Ad illud *Cic. 2. Ferr. 6. 16.* Postquam mea diligentia istorum impudentiam vicerat, renunciatia est tota conductio: *Pseudo-Ascop.* hæc adscribit: Renunciatio dicitur recusatio ejus rei, quæ in pactum et promissionem venerat.

RENŪNCIATOR vel Renuntiator, ōris, m. 3. relatore, riportatore, ἀπαγγελλων, qui renunciat, refert, denuncia; relator. *Paul. Dig. 48. 10. 38.* Transfugæ ad hostes, vel consiliarios nostrorum renunciatiores, aut vivi exuntur, aut furca suspenduntur. *Tertull. Anim. 57. ad fin.* Renuntiator dispositionis infernæ. *Id. Pall. 4. extr.* Reverere habitum, erroris tui renuntiatorem.

RENŪNCIATUS vel Renuntiatus, a, um, particip. *V. voc. seq.*

RENŪNCIO vel Renuntio, as, avi, alumi, are, a. 1. (re et nuncio). Particip. *Renunciatus* sub B.; *Renunciatus* sub A. 1. a. et 2.; *Renunciatus* sub A. 2.; *Renunciatus* sub B. — Renuncio duo diversa significat: scilicet

A) Est idem ac nuncium afferre, significo, declaro, refero, expono; et proprie adhibetur quum nuncium aliquis vel expectanti afferimus, ἀναγγέλλω, ἀπαγγέλλω (1. referre, riportare, far sapere, annunziare; Fr. rapporter, annoncer, dire, exposer; Hisp. anunciar, hacer saber, relatar, referir, contar, exponer; Germ. zurückberichten, - melden, - anzeigen, zurückverkündigen, Bericht abstellen; Angl. to bring or carry word, back, report, declare, announce, intimate, relate, inform).

¶ 1. Generalim. — a) Active. *Sall. Jug. 98. a med.* Marius cum Ligure, promissa ejus cognitum ex præsentibus misit: quorum uti cujusque ingenium erat, ita rem difficilem aut facilem renunciavere. *Plaut. Bacch. 4. 2. 10.* Non sit: negato esse litram: abi et renuncia. *Ter. Andr. 2. 3. 28.* Id ego nunc tibi renuncio, here, futurum, ut sis sciens. *Id. Hecyr. 3. 5. 58.* Deliberet renuncietaque hodie mihi, velit ne, an non. *Id. Andr. 3. 2. 19.* Quasi non tibi renunciata sint hæc sic for. *Nepos Hannib. 19. ad fin.* Imperavit ei, ut prope sibi renunciaret, eum eodem modo undique obsideretur, Puer quum celeriter, quid esset, renunciasset etc. *Plaut.*

Trin. 4. 2. 153. Ibo ad illum, renunciabo, ut sciat etc. *Id. Men. 2. 3. 66.* Hunc metuebam, ne meæ uxor renunciatet de palia et prandio. *Sueton. Ner. 47.* Misique dicunt amicos, et quæ nihil a quoquam renunciabatur, ipse cum paucis hospitibus singulorum adiit. *Plin. 6. Hist. nat. 31. 36. (198).* Insula renunciata Alexandro regi adeo dives, ut equos incipat talentis euri permulare. — b) Passive impersonaliter. *Sulpic. ad Cic. 4. Fam. 5.* Postquam mihi renunciatum est de obitu Tullia. *Plaut. Men. 5. 9. 68.* Postquam ad nos renunciatum est, te et patrem esse mortuum. ¶ 2. Specialim in re publica et in jure. *Cic. 5. Ferr. 31. 73.* Acta et imperia tua domum ad senatum suum renunciaverunt. *Cæs. 1. B. C. 35.* Cujus (Cæsaris) orationem legati domum referunt, atque ei auctoritate hæc Cæsari renunciant: intelligere se etc. et *ibid. 10.* Acceptis mandatis Roscius a Cæsare Capuam pervenit, ibique consules Pompejumque invenit: postulata Cæsari renunciat. *Liv. 34. 44.* Id quum P. Licinius pontifex non esse recte factum collegio primū, deinde ex auctoritate collegii Patribus renunciasset etc. *Id. 29. 3.* Hæc dicta legatis renunciastis in concilium. — Similiter *Cic. 9. Phil. 1. 1.;* et *Liv. 39. 33.* Renunciare legationem, h. e. quæ in legatione acta sunt, referre. — *Renunciare repudium*, sponsalia aut matrimonium dissolvere. *V. REPUDIUM, Plaut. Aulul. 4. 10. 53. et Ter. Phorm. 4. 3. 72.* — Pertinet ad comitia et significat prædicare ejus nomen, cui est magistratus datus. *Cic. Planc. 6.* Renunciare suffragia. Ita *Forcellinus*; ipse locum non inreoi. *Id. pro leg. Manil. 1. 1.* Ter prætor primus coortis cunctis renunciatus sum. *Pellej. 2. 92. 4.* Jurevit, etiam si factus esset consul suffragis populi, tamen se eum non renunciaturum. *Varro 3. R. R. 17. 1.* Capli sunt a præcone renunciari, quem quæque tribus fecerint adilem. Adde *Liv. 5. 18. Plin. Paneg. 92.* Renunciati consules. *Id. ibid. 63. Cic. 4. Ferr. 52. 129.* Eo modo sacerdos Q. M. Macchias renunciatus est. — Singulare est illud *Quintil. 12. 11. 10.* Sed hi primum renunciant sibi, quanta sit humani ingenii vis, quam potens efficiendi quæ velit. h. e. secum cogitent et ipsi se quodammodo doceant.

B) *Renunciare alicui*, contrarium nunciare. *Plaut. Stich. 4. 1. 18.* Jube domi cæsam coqui, atque ad illum renunciari. h. e. nunciari, te non ire ad cæsam apud illum, cui promiseras. *Seneca 1. Clem. 9. circa med.* Renunciari extemplo amicis, quos in consilium rogaverat, imperavit. h. e. nunciari, se ad se vocavit: eorum se consilio in præseos non usurum. — Illic sæpe ponitur pro recusare, rejicere, rinunziare: quasi contrario nuncio irritum facere. *Cic. 4. Ferr. 36. 89.* Ille vehementer Sthenia locusus, hospitium et renunciat: domo ejus emigrat. *Tac. 2. Ann. 70.* Renunciare alicui amicitiam. *Sic Liv. 36. 3.* Num prius societas eis et amicitia renuncianda esset, quam bellum indicendum. et *Paul. Dig. 17. 2. 65. ante med.* Qui societatem in tempus civilis, ante tempus eam renunciendo, socium a se, non se a socio liberat. *Cic. 2. Ferr. 6. 16.* Renunciata est tota conductio. *Id. 2. Art. 1. a med.* Quid impudentius publicois renunciatis? h. e. conductui vectigallum reipubl. stare recusantibus. et 1. *Orat. 53. 230.* Renunciare Stoicis. *Quintil. 10. 7. 1.* civilibus officiis. *Sueton. Rhel. 6. foro. Id. Galb. 11. vitam. Plin. Paneg. 59.* Inertia *Tertull. 1. ad Uzor. 1.* nupliis. *Seneca 6. Quæst. nat. 1. a med.* Desinamus audire istos, qui Campaniam renunciavere, quique post hunc casum (terramotus) emigravere.

RENŪNCIUS vel Renuntius, i, m. 2. qui iterum nunciat. *Plaut. Trin. 2. 1. 21.* Ducitur familia tota, vestiplicæ, unctor, auri custos, fabelliferæ, sandaligerutæ, cantrices, ciuitellatrices, nuncii, renuncii, raptores panis et peni. *Imppp. Valentin. Valens et Gratian. Cod. Theod. 3. 7. 1.* Taciti nuncio renunciique corrupti.

RENŪNCŪLUS, i, m. 2. deminut. renis. *Fulgat. interpr. Levit. 3. 4.* Offerent relicatum Jecoris cum renunculis. Eadem voce utitur *Id.*

saepa alias, *Marcell. Empir. c. 26. p. 124. retro* ep. *Id.* Haec polio per triduum sumpta - et vel aliam et renunculos et intestina universa sordibus purgat.

RENUNTIATIO, RENUNTIATOR et similis. *V. RENUNCIATIO, RENUNCIATOR etc.*

RENŪO, ūo, nūi, nūere, a. 3. (re et nuo, quod in compositis locum habet). Particp. *Renuens sub 1.* — Renuo

A) Noutorum more est idem ac nulu significo mihi non placere, renulo, abnuo, far cenno di no, *avayevō. Horat. 1. Ep. 16. 49. renuit negligatque Sabellus. Cic. Rabir. Post. 13. 36. Supereillis renuentes bulc decem millium criminis. Ovid. Heroid. 17. 89. Credere me lemo hoc oculo renuenta negavi. Id. 8. Mel. 325.; et Martial. 2. 11. Facere elliquid renuente Deo. h. e. non probante, invito. Adde Tibull. 1. 5. 20. Sic Sil. 11. 10. 47. Quid rano, inquit, Lallo spes unice coosul, Incassumque moves, falo renuente, furor? Tac. 15. Ann. 58. Idem (Fellus) Sobrio Flario adstanti eductentique, en later ipsam cognitionem destrugeret gladium eademque patiret, renuit infregitque impetum jam manum ad caputulum referentis.*

B) Activa est recusare, recusare, rifiutare. *Cic. Cat. 11. 27. Qui nullum coovivium renuanti, qui uoguenta sumpserit. Horat. 2. Ep. 2. 63. renuit quod tu, jubet alter. Sabin. 1. 27. Nec laudem Danai tanto renuente lebori. negarono.*

RENŪTO, as, are, n. 1. frequentat. a renuo. *Lucet. 4. 589. vos par Oza foremine rerum Incolumis transire potest, simulacra renutanti. h. e. transire non possunt, recusant, renutunt, nequeunt. Id. 3. 350. si quis, corpus sentire, renutat. h. a. non admittit, negat. Alii et ipse Lachmann. leg. refutet. Prudent. Hamartig. 774. Illa gradum celerat fugiens, contra illa renutat; Liber utriusque animus, sed duper utriusque volunias.*

RENŪTRIO, ia, iro, a. 4. rursus nutrio. *Paulin. Nolan. Ep. 27. 9. Quem ex rusticanti receptum domi radulimus.*

RENŪTUS, us, m. 4. *ἀναντιστος*, actus renuendi. *Plin. 1. Ep. 7. Nam ego quoque similis nulu ac renutu respondere voto tuo possum. Nutu, idest essentia, dum promitto non agere adversus Gallum: renutu, dum nolo adesse Gallo adversus Beticos, quoniam tu me defendere in iudicio rogas. Hic vero alluditur ad illud Homeri *Iliad. l. 16. v. 250. Τῷ δ' ἵστατον μὲν ἰδὼν πατρί, ἵστατον δ' ἀντιπύον.**

REONERO, as, era, n. 1. iterum onero. Vox a *Lesico expungenda*; lagitur enim solummodo in *Not. Tr. p. 131.*

REOR, rōris, rātus sum, rāri, dep. 3. Particip. *Ratus*. — Reor est idem ac compulo; atque hinc puta, oploor, astimulo, censeo, arbitror, *νομίζω, οἶμαι, ἡσυχάζω* (Il. *astimare, credere, pensare*; Fr. *croire, penser, être d'avis*; Hlsp. *creer, pensar, estimar, repular*; Germ. *rachnen, berechnen, dāher glauben, meinen*; Angl. *to suppose, judge, think, imagine, deem believe*). *Quintil. 8. 3. 26. dicit, reor anse varbum horridum, forsanne ob repetitionem canum illeræ. Cic. 3. Orat. 38. 153. docet esse poeticum, sed lamen as his unum, quibus loco positis, grandior atque eniquior oratio saepe videt solit. — Non est autem in omnibus aequae modis, temporibus ac personis usitatum: et usurpatur aut cum infinito, aut absolute. Horat. 2. Ep. 1. 69. Non equidam Insector, defendere carmina Livi Reor. Petron. Satyr. 122. a med. Ut reor, baud impune. Propert. 3. 2. 38. Ut reor a facie, Callopa fult. Virg. 12. En. 188. Ut possus reor. Cic. 1. Tusc. 39. 94. Eorum eutem, qui esacta malis moriuntur, fortune laudetur. Cur? Nem, reor, non nulle, al villa longior daretur, possat esse jucundior. Virg. 6. En. 98. via prima salutis, Quod minime rarit, Graja pendetur ab urbe. Plaut. Bacch. 5. 3. 9. Reor? ter la anno la has condideri? h. e. rarit ne? Virg. 7. En. 437. Non, ut rere, mess effugit nuncius aures. Stat. 11. Theb. 59. nec se tanta in certamina*

retur sufficere. *Plaut. Asin. in fin.; et Cic. 2. Off. 9. 32. Remur impetiri posse. Arnob. 4. 27. Omnis superiorum gens, quam esse vos renuat. Plaut. Amph. 3. 3. 20. Qui me Amphibionem? reatur esse. Cic. 2. Orat. 22. 82. Quem natura reber ita dicere. (Id. *ibid.* 38. 153. rebar dicit esse poeticum, ut modo distimus). Virg. 10. En. 608. Ut rebare. Cic. 7. Att. 3. a med. Non rebetur oppidum esse Piræa. Liv. 31. 39. Ut ipse rebatur. Plaut. Amph. 5. 1. 43. Edes ruere rebamur tuas. Cic. 3. Nat. D. 6. 15. Rebantur enim fore, ut etc. Seneca Herc. Fur. 303. Tum restitutas fratribus rebor meis animas. Justin. 20. 2. 14. Obstantoque, ut rebatur, quod petebat. Plaut. Autul. 1. 2. 28. Sese a me derideri rebliur. Id. *ibid.* 1. 3. 2. Unda me mellus rear esse defacelem. Cæcil. apud Gell. 7. 17. in fin. Ne tibi me esse ob sem ram obnoxium reare. *Auson. VII. Sapient. init.* Ignotenda istæ, an cognoscenda rearia. *Lucet. 6. 250. per lotum concreverunt aere nubes, Undique ulli tenebras omnes Acherunta reamur Liquisse etc. Plaut. Pseud. 1. 2. 34. Ut mihi rem esse reentur. Accius apud Non. p. 356. 18. Merc. Opinioe factum est, quanto mions alipem educabant, tanto ut roremur magis eos esse. Cic. Harusp. resp. 23. 40. Tum vero est retus is posse. At Orell. Tum vero elatus ape, posse is etc. Ter. Hecyr. 5. 3. 21. Uorem, quem nunquam est ratus posthac se habiliturum, reddo. Sall. Cat. 59. Conny optimum factu ratus noctem, que instabat, enlecapere. alimando, giudicando, tenendo per ben fallo. et Nepon Alcib. 4. Utilissimum retus, impendens evitere tempestatem. Id. *Allic. 2. Idoneum tempus ratus studio obsequendi aula. Virg. 2. En. 25. Non ablati rati et vento pellisse Mycenæ. Plaut. Asin. 5. 2. 11. Ego illum antehac hominem semper sum frugi ratus. Id. Amph. 3. 3. 9. An id loco distit? equidem sarlo ac vero ratus. h. e. ratus sum te distit. Id. *Rud. 2. 4. 32. Jam illud mali plus nobis vixit, quam ratæ. h. a. quam ratus sumus. — Usurpant præterea Liv. 40. 5. extr., Plin. uterque, Tibull., Lucan., Martial. et sæpius Ovid., sed fere in prima persone Præsent. Indicant, aut quo modo elleta exemplo præferunt: in aliis modis non fecit sine auctore adhibuerim. — Hinc Particip.****

Ratus, a, um, adjective quoque usurpatur. V. RATUS loci sum.

REORNO, as, are, a. 1. iterum orno: et REPACISCOR, aceris, scl, dep. 3. Iterum paciscor. Voces a *Lesico expungendæ*; leguntur enim solummodo in *Not. Tr. p. 56. et p. 71.*

REPĂGES, um, f. plur. 3. Festus p. 281. 12. *Müll.* Repagula, que poem loterdum repages appellant. Cf. *Paul. Diac. p. 280. 2.*

REPĂGŪLA, ūm, n. plur. 2. (lo sing. num. *Ammian. sub II.*) vellis, qui oilli vallis contra vim opponitur: a *re* et *pango*. Adhibetur fere in plur. num. *Festus p. 281. 10. Müll.* Repagula sunt, ut Verrius est, que patefaciendi grella ita aguntur, ut as contrario que oppanguntur. *Alii legi mallent: ut ex contrario (h. e. astrinacous) quoque oppendantur, μολός, κέρτ (Il. stanga da chiuder l'uscio, molloia, chiavistello; Fr. verrou d'une porte; Hlsp. cerrojo, pestillo; Germ. Thürriegel; Angl. a bar or bolt to fasten a door).*

I.) Proprie. ¶ 1. Siciclo sensu. *Plin. 16. Hist. nat. 42. 82. (225).* Firmissime in rectum ehles. Eadem velarum repagula al ad quemcumque libel intestina opera apilissima. *Harduin. in MSS. sula paginis legi. Plaut. Cist. a. 3. v. 18. Occludit edes pessulu, repagulla. Cic. 1. Divinat. 34. 74. In tempio Herculli valræ claustræ repagulla subito se ipse aperuerunt. Id. 6. Ferr. 43. 94. Convulsu repagulla effractisque valris etc. Apul. 1. Met. Fores ad prislinum stelum resurgunt, cardines ed foramina resident, postas ad repagula redeunt, ad clemstra pessulu recurrunt. Ovid. 5. Met. 130. Raplaque de dextro robusta repagula post Oribus illidit mediet carvicla. ¶ 2. Latiora sanu suot obli-*

Met. 155. Solis equi blonitibus aures Flemmiferis impleat, pedibusque repagula pulsant. Quæ postquam Tethys repulit etc. Lucan. 1. 295. larare repagula. Sil. 11. 16. 317. proleto sonuere repagula signa.

II.) Translatè est quodvis obstaculum, ironum, impedimentum. *Cic. 7. Ferr. 15. 39. Repegula iurli, pudoris et officii perfrangere. Vel. Poeta epud eumd. 3. Nat. D. 26. 66. Ille mihi hodie tradidit repagula, Quibus ego irem omnem recludam. Ammian. 16. 12. 38. Igitur quum equites alibi præter fugæ circumspectantes præsidia vidisset longius Cæsar, concilio equo eos velut repagulum quoddam cohibuit.*

REPANDIROSTRUS, e, um, edject. rostrum habens repandum, ut pices multi, præsertim majores ut delphinea, item enslea, *Quintil. 1. 5. 67. Ex præpositione et duobus vocabulis duro videtur struissæ Pacuvius Narel: repandirostrum incurricervicum pecus. V. Lucili loc. cit. in REPANDUS.*

REPANDU, is, ere, a. 3. (re et pando) *aprire, spalancare, avoivy, aperlo, pando. Apul. 4. et 9. Met. Clave subiecte, fores janus repandit.*

REPANDUS, a, um, edject. *ripiegato all'insù, ἀνὰ πρὸς, ἀνακρυπτός, retrorum pandus, h. e. pandus simul et lelus, sed retro et sursum reflexus, recurvus, quella sunt dorsa et ore delphinum. Nem de his Plin. 9. Hist. nat. 8. 7. (23). Pro voce genitus humano similis, dorsum repandum, rostrum alimur. et Ovid. 3. Met. 680. Ironeoque repandus in undas Corpore desiluit; felate novissima caude est. et Lucil. apud Non. p. 159. 1. Merc. lascivire pecus jussit rostrilque repandum. Plin. 14. Hist. nat. 22. 28. (140). Pectorosa certrice repandæ orientatio. Cic. 1. Nat. D. 29. 82. Juno Sospita cum pelle caprioe, cum bestia, cum scutulo, cum calceolis repandis. Hieronym. 1. advers. Jovinian. n. 48. Repende crura Socratis. — Hinc repandirostrum pecus Narel, apud Pacuv. V. REPANDIROSTRUS. Adde Apul. fragm. elt. in voc. PANDUS.*

REPANGO, is, ere, a. 3. plantare, seminare, idem quod pengo, sero, apud Colum. 5. R. R. 10. 14. et Arbor. 22. 3. Ibiqum semen serulæ repengit.

REPĂRĂBILIS, e, edject. *ricuperabile, reparabile, ἀνακεκατότος, qui reparari potest. Ovid. Heroid. 6. 103. nulle reparabilis arte Lessa pudellie est: deperit illa semel. Id. 1. Met. 379. Dio, Them, qui generis damnum reparabile nostril Arte sit. Seneca Brevit. vit. 6. a med. Nec velocissimæ omnium rei (vitæ) moram facit, sed abire, ut rem supervacuam ac reparabilem, alitit. *Auson. Ecl. 18. 6. Phœnix, reparebilla etes. Val. Flacc. 6. 662. nulle calum reparabile gaze. h. a. lux el villa nulla pecunia reparebilla. Pers. 1. 102. Ruion ingeminit: reparabile adsonat echo. h. e. que facile voces reparat ac repellit. Ammian. 27. 10. 5. Reparabilis gentis motus illebeantur in Indis. et 31. 7. 12. Barbari, ut reperebiles semper el celeres, alititum cornu perumpunt.**

REPĂRĂTIO, ūis, f. 3. *risicimento, rinno-vazione, riparazione, ἀνακαταστήσις, ectus raparandi, renovatio, lustratio. Inscript. apud Gruter. 177. 7., quæ est apud Orell. 1147., quæ pertinet ad a. post Chr. n. circiter 443. THEMAS LON-DA INCYRIA ET - FERALIS CLADIS VASTATIONE VERA-MENTR ADFLICTA, ITA VT - DESPERATIONEM CVCTIS RAPARATIONIS ADVERTENT. Prudent. 10. Calthem. 124. Mori hmc reparatio vitæ est. Tribuunt et Sall. Jug. 34., sed rectius ibi leg. paratio. Et Theod. Priscian. lib. 2. part. 1. a. 13. Si varo lntarcepta alribus plena fuerit desperatio, odores val thymismata his propter repARATIONEM adhibebimus.*

REPĂRĂTOR, ūris, m. 3. *rintoratore, riparatore, ἀνακαταστήτης, qui reparat, refecit. Stat. 4. Silv. 1. 11. Immensi reparator maximus ævi. h. a. Janus, qui novos annos iachao. Inscript. apud Murat. 260. 1. REPĂRĂTORI OREIS AVT D. N. ELAVIO VALERIO CONSTANTINO P. V. I. ATC. etc. V. IMPORCITOR. Alia apud Orell. 1103. RE-*

PARATORES OMNES ADQUE VARIUM RESTITUTORES D.
D. N. N. FL. CYL. CONSTANTINVS P. P. SEMPER AVG.
ET ITLICANVS ETC.

REPĀRĀTUS, a, um, particip. V. REPARO.

REPARCO, cis, si, cere, n. 3. non rēparāre, non parco. *Plaut. Truc. 2. 4. 25.* Ultimam a principio rei item parvissem meae, ut nunc reparco saviis. *Lucret. 1. 687.* Scilicet ex nulla fecere id et parte reppercent. *Fronto ad L. Ver. imp. 6.* Fac, oro te et obsecro, domine, quod tuo egregio ingenio decet, temperes et reparcas, et modificalis desideris omnibus etc. *Symmach. 1. Ep. 23.* Istius muveris operem non reparcam.

REPĀRIO, V. REPATRIO.

REPĀRO, as, avi, atum, are, a. 1. (re et paro). Quidam putant, primam syllabam produci posse, propter ea, quae in RE dicta sunt. Itaque legunt apud *Claudian. Cons. Prob. et Olybr. 260.* Ebullia qui reparat arva Galesus. *Alit leg. temperet.* — Particip. *Reparans* II. 1.; *Reparatus* I. 1. a. b. c. et 2. et II. 1.; *Reparaturus*; II. 1.; *Reparandus* I. 1. b. — Reparo est idem ac rursus paro, recupero, iterum acquiro, atque adeo restituo, renovo, ἀνακατασκευάζω (It. rīcuperare, rimettere, riacquistare, rīfare, rīparare; Fr. préparer de nouveau, rétablir, renoueler, recommencer; Hisp. preparar de nuevo, restablecer, renovar, volver a empezar; Germ. wieder von Neuem bereiten, wiederherstellen; Angl. to get again, recove, repair, re-trive).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Est rursus parare, recuperare, iterum acquirere. *Cic. 5. Ferr. 86. 199.* Arator id perdera videbatur, quod alio pretore, eodem ex agro reparare posset. *Plin. 6. Ep. 8.* Reparare quod amisit, gravius est, et 3. Agere, decrecente reddito, etiam pretium minui, quod, te curante, reparabit. *Id. 4. Ep. 9.* Facies ignem assidue concussione custodiunt, diuissim agerrime reparant. *Ovid. 1. Met. 11.* Nec nova crescendo reperaret cornua Phoebe. *Cf. Petron. fragm. p. 677. Burmann.* lunaeque scaelus Et reparatus bonus. — b) Est etiam reficere, renovare, rīfare, rīparare. *Horat. 3. Od. 3. 60.* Tacta velint reparare Trojā. *Plin. 10. Ep. 15.* Ut aedificia, quae sunt vetustate sublepta, reparentur in melius. *Laurea Tull. epud Plin. 31. Hist. nat. 2. 3. (8).* Reparare villam sub cultu potiore. *Auct. D. Alex. 12. a med.* Non tamco reparanda classis cogitationem deposuerunt, rimettere in piedi. *Stc Liv. 30. 7.* Reparare exercitum. et *Justin. 20. 5. 10. et 26. 2. 11.* Exercitu reparato. *Curt. 4. 9. 11.* Vis fecerunt fidem, tot milibus caesis majores coples esse reparatis. *Tac. 3. Ann. 73.* Reparare auxilia. h. e. auxiliares coples rursus adsciscere, et *Lucan. 1. 104.* noxas vires. h. e. rursus sibi comparare. — c) Et de novo creare, producere. *Lucret. 3. 964.* Cedit enim rerum novitate extrusa vetustas Semper, et ex aliis aliud reperera necesse est. *Quid. 15. Met. 252.* rarumque novatrix Ex aliis reparat nature figuras. *Seneca Oedip. 650.* Solum reparat herbas. *Martial. 9. 102. de Hercule.* Fecundam vetuit reparari inortibus Hydrēm. h. e. novae capilla, recisis aliis, emittendo. *Cf. Lucan. 4. 635.* Deseclam timuit (*Alcides*) reparatis angulbus Hydrēm. *Plin. 27. Hist. nat. 13. 111. (138).* Trithonaeus illitum colibet capillos dequentes: aut si effluserint, reparat. ¶ 2. Specialim est rursus emere, quod faciunt mercatores, qui, merce divendite, aliam comparant, ἀναγορεύω, rīcomperare, rīmettere, nam et parere pro emere ponitur. *Horat. 1. Od. 31. 12.* Vina Syra reparata merce. h. e. empti ex pecunia, quae redacta est ex merce Syra divendita: vel potius commutata cum merce Syra. *Alfen. Dig. 15. 3. 16.* Quam boves non essent idonei, iusserat eos vendere, et hie nummis, qui recepti essent, alios reparari. *Scapula ibid. 45. 1. 122.* Si intra diem suprascriptum non reparasset merces. *Inscript. apud Donat. 39. 5.* servano sacrum. c. vicinijus rīpva v. s. quon li-crit iynarōs reparare penates quodque tibi vovi pueri de marmore signa.

II.) Translate. ¶ 1. Est renovare, iustaurare.

re. *Liv. 3. 37.* Id modo plebes agitabat, quonam modo tribuniciam potestatem, rem intermissam, repararent. *Curt. 5. 7. 2.* Hoste et aemulo regni reparente tum maxime bellum. et *Justin. 22. 3. 10.* Majore mote bellum reparaturus. *Id. 3. 6. 1.* Reparare prolium. *Curt. 5. 1. 8.* Ferro geri bella, non auro; viris, non urbium tectis: omnia sequi armatos. Sic majores suos percussos in principio rerum celeriter pristinam reparasse fortunam. *Quintil. 10. 1. 75.* Timogenes intermissam historias scribendi industriam nova lauda reperavit. *Poppo. Car. 3.* Republica per Augustum reposita, si reparata dici potest libertate deposite. ¶ 2. Metaphorā ductā a super. paragr. 2., ponitur pro rursus emere, iterum acquirere. *Curt. 6. 6. 11.* Ille non ignarus, et principes amicorum et exercitum graviter offendi, gratiam liberalitate donisque reparare tentabat. In illo *Horat. 1. Od. 37. 23.* nec latentes Clesse cita reparavit oras: reparare alii sumunt pro munere, portus, arces et moenia, quae lapsa erant, celeriter classe omnia loca obando, reficere et firmare: alii pro munitate, alias nempe terras et magis abditas pro Aegypto, quae infirma erat et tote pelebant hosti, querere: alii alie comminiscuntur. *Bentley.* ut se expediat, penetravit ex conjectura substituit. Ceterum, alii ei, *Furlanetto in Append.*, ex comparatione huius loci cum *Inscript. ellate* sub I. 1. liquet, haec ita esse interpretanda: Nec ut mortem effugeret, occultiora, quibus lateret, loca cita classe parere, hoc est assequi, iterum studium. ¶ 3. Item est reficere, recreare, rīstaurare. *Ovid. 4. Met. 215.* de ambrosia, et fessa diomis Membre ministris nutrit reparatque labori. *Id. Heroid. 4. 90. de requie.* Haec reparat vires, fessaque membra novat. *Plin. Paneg. 77. a med.* Tam assiduus in tribunali, ut labore refici ac reparari videretur. *Liv. 44. 38.* Hostes per summum otium instruxerant aciem, reparenter animos, stabant compositis suis quisque ordinibus. *Quintil. 10. 1. 27.* Velut etritie quotidiano usu forensi ingenia, optime rerum talium blanditie (lectione poetarum) reparantur.

REPĀTURIENS, entis, particip. ab inusit. reparturio, iterum perturiens seu pariens. *Alcim. 6. 71.* Teque reparturiens melius, quam corporis alvo.

REPĀSCO, is, ere, a. 3. pascu, aut iterum pascu. *Paulin. Nolan. Ep. 41. (al. 31.) 1. ad fin.* Impendia, quibus possim divitem pauper repascere. *Id. carm. 21.* Ut pulvis aquilae dicitur repascere Cura parentis multus.

REPĀSTINATIO, ōnis, f. 3. βωλοστροφία, aclus repastinandi.

1.) Proprie. *Cic. Senect. 15. 53.* Quid agri fossiones repastinationesque proferam? *Colum. 2. R. R. 2.* Junci et graminis perniciēs repastinatio est.

II.) Translate est coercitio et amputatio luctum, apud *Terull. Exhort. castit. 6.*

REPĀSTINĀTUM, i, n. 2. V. REPASTINO

REPĀSTINĀTUS, a, um, particip. V. voc. seq. REPĀSTINO, as, avi, atum, are, a. 1. (re et pastino). Particip. *Repastinans* et *Repastinatus* I. 2.; *Repastinatus* I. 1. — Repastino est idem atque iterum pastino, refodio, βωλοστροφίω, μεταστρέφω (It. tornar a zappare, rī-frescare; Fr. donner une seconde façon à la terre, biner; Hisp. binar, dar segunda reja a las tierras; Germ. d. Boden wieder ungraben, - umhacken; Angl. to dig again, dig or delve anew).

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est iterum pastinare, refodere. — a) Active et absolute. *Varro 1. R. R. 18. 8.* Si alius repastinaverimus, aut minus, quam alii. Adde eund. ibid. 37. 4.; et *Colum. 3. R. R. 15. 1.* — b) Passive. *Plin. 17. Hist. nat. 10. 11. (61).* Baccarum lauri in sulco repastinato palum altitudine, viciae fere acervatim seruntur. — Hinc *Repastinatum*, i, n. 2. absolute, substantivum more. *Colum. 3. R. R. 18. 1.* Repastinatae dicuntur fuere vineae vetares, quae refodiebantur: nuoc antiquitatis im-

prudens consuetudo quicquid emoli soli vineis praeperaret, repastinetum vocat. *Plin. 19. Hist. nat. 8. 41. (139).* Si eulem in repastinetis seras, et 48. (163). Hippocelinum et repastinetum seritur. — Impersonaliter. *Colum. 4. R. R. 32. 3.* Cultus arundinetis primo triennio non alius est, quam ceteris: quum deinde consensit, repastinandum est. ¶ 2. Et universim pastino fodere, terram pastino emovere, purgare, zappare. *Festus p. 281. 16. Müll.* Repastinari eger is dicitur, ut Verrius existimat, cujus natura mustur fodendo, quum sit silvester ascodicator, aut lapis molitur frangendo, ut fiat pascuus vel pecoribus herba vel hominibus satio. Ceto in ea, quam scripsit de suis virtutibus contra Thermum: Ego jam a principio in parsimonia atque in duritie atque industria omnem adolescentiam meam obstinui, agri colendo, saxis Sabinae, silicibus repastinendis atque conserendis. *Afranius in Repudiat. Repastinasse* etatem tu senex fugis. *Plin. 13. Hist. nat. 13. 27. (84).* Cn. Terentium scribam, agrum suum in Janiculo repastinantem offendisse arcam etc.

II.) Translate. *Repastinare ungues* apud *Terull. Penit. 11.* est a sordibus ibi collectis purgare: Et, repastinare usum divitum, *Id. Cult. fem. circa med. h. e.* coercere et veluti purgare: Et, repastinare vltis modo vitam etate renovare, *Id. Ansm. 50. ad fin. h. e.* instaurare et renovare: Et, commissionem iniuriae, metu vltis stetit occurrere, repastinare, *Id. 2. advers. Marcion. 18. h. e.* infodere, obruere (ut vites pastino solent), sepellire, reprimere. Omnes hae metaphora duriores sunt et suo auctori reliquenda.

REPĀTRIO, as, are, n. 1. rīpariāre, in petriam redeo. *Solin. 27. ante med.* Quum multi captivorum, aliquot leonibus obvii, iuacili repatriaverint. *Id. 33.* Hoc Aeneas sat est: hinc ad Pelusium repatriemus. h. e. redeamus. *Salmas.* mallet ad Pelusium vela repatriemus, h. e. a quavis velle et secundo vento Pelusium renavigemus. *Repatriare vela*, esset aut parae et aequa vela fscere, quod fit, quum secundus ventus est. *Cassiod. 3. Variar. 18.* Ad Romanum repatriavit Imperium.

REPĀUSATIO, ōnis, f. 3. rīposo, idem fere ac pausatio. *Cassiod. Inscr. lib. litt. 1.* Positura sive distinctio est moderatae prononclationis opta repausatio.

REPĀUSO, as, ere, n. 1. (re et pauso) requiescere, pensam facere, rīposare. *Theod. Priscian. lib. 4. p. 317. ed. Ald.* In locis refrigeratis bene olentibus repausandi locum accipiant.

REPECTO, peccis, pesti, pesum, pectere, n. 3. (ra et pecto). Particip. *Reperus*. — Reperere quidam legunt epud *Stat. 6. Theb. 418.* Colla loris crinita tument, stantesque repecti Aura Juba. Ubi *Vet. Scholiast.* rāponit dispergit, dissolvit, peras comptasque Jubes turbat. *Alit leg. refecit. Claudian. Cons. Prob. et Olybr. 222.* de Tiberino, frons bispide manat Inbribus: In liquidos fontes se herba repectit. h. e. aquae es herba profluunt, quando illa pectine discriminatur. — Particip. *Reperus* est, It. pettinato, διεκτενοπέγος, iterum, aut probe perus. *Ovid. 3. Art. am. 153.* Et neglecta decet multas comas, saepe jacere Hesternam credas: Ille repere modo est. *Claudian. Cons. Prob. et Olybr. 3.* crilemque repesi Blandius eletto surgant temone jugatas, et 240. tum flava repexo Gallia cruce feror. h. e. Gallia comata.

REPĒDĀBILIS, e, adject. qui repedit vel cedit retro. *Frontin. 1. Vit. S. Martin. 266.* Estimul fugitiva virum repedabilis erbor, Et ratura procul suspendit in aera lepusum.

REPĒDĀTUS, a, um, particip. V. voc. seq.

REPĒDO, as, avi, atum, are, n. 1. (re et pes). Particip. *Repedatus*. — Repedo (It. ritirare il piede, ritirarsi, tornare indietro, rinculare, ἀναποδίζω) est idem ac pedem retrahere, retro cedere, recedere, revertor. *Festus p. 281. 16. et Paul. Diac. p. 230. 4. Müll.* Repedare, recedere. *Lucilius apud Non. p. 165. 13. Hec.* Redisse ac repedasse, ut Roma vitet Gladiatioribus. et ibid. Romam

repedabam numero. *Ammian.* 24. 7. s. b. fin. Ad eiga repederit oculus miles. Adde *Juvenc.* A. 492. — Cum Accusat: *Pacuv.* apud *Festum* Paulum repeda, gnate, a vestibulo gradum. Nisi dicat illud gradum esse casum communem spatii: rati- rati, un passo. Et *Veget.* 1. *Milit.* 27. Ita ut ad equestram meditationem interdum sequerentur, interdum cederent, et recursu quodam impetus repedarent. *V.* adnotat. *Ibid.* — *Capell.* 9. p. 312. Si prius ingratis mortalitatis commoda repedata recenseam, h. e. retrocedendo. *Alti leg.* repudiata, *Codd.* repediata.

REPELLO, pella, pill, pulsum, pellere, a. 3. (ra at pello). Quotiescumque prima in praeteritis a poetis produciuntur, volunt Grammatici, duplici p scribi, reppellit: sed non est necesse, ut in RE et REFERT jam distimus. — Particip. *Repellens* I. a.; *Repulsus* I. a., d. f., II. 1.º et 2.º, et in fin.; *Repellendus* II. 2.º — Repello est idem atque accedentem aut intrantem retro pello, reficio, dispello, prohibeo, propello, propulso, amovo, ἀνῳδῶ, ἀνῳδῶς, ἀνῳδῶς (It. ributare, respingere, tenere lontano, scacciare; Fr. repousser, écarter, éloigner, rejeter, refouler; Hisp. rempujar, rechazar, hacer lugar, alejar, desviar, apartar; Germ. zurücktreiben, -stößen, -drängen, vertreiben; Angl. to drive or beat back, repel, drive or turn away, keep off).

1.) Proprie. — a) Generatim. — De hominibus, et saepe in re militari. *Cic.* *Cæcin.* 12. 33. Homines iustitiae armis, viris, terrore periculoque mortis repellere, fugare, avertere. *Id.* in *Senat.* 7. 17. in affinem tuum, filiam meam, superbissimis et crudelissimis verbis a gelibus tuis repulisti. *Id.* *Dom.* 21. 54. Homines audaces ab ejus templi aditu atque ascensu repulisti. *Plaut.* *Bacch.* 4. 3. 18. Hinc eum ego meis dictis malis his foribus repuli. *Auct.* *B.* *Afr.* 6. Quam ab equitibus in oppidum repelluntur. *Cæs.* 1. *B. G.* 8. Sapius si perumpere possent, conati, operis munitione et militum concursu sit talls repulsi, hoc conatu destituerunt. *Id.* 1. *B. G.* 16. Celeriter Domitiani a ponte repulsi se in oppidum receperunt. *Id.* 3. *B. G.* 28. Nostris celeriter arma ceperunt eosque in silvas repulerunt. *Liv.* 2. 11. Porsena, primo conatu repulsus, consilio ab oppugnanda urbe ad obsidendam versis etc. *Id.* 25. 41. Marcellus, quum Hannibalem subisum victoria Canensis ab Nola repulisset etc. *Ovid.* *6. Fast.* 393. hoste repulso Candida Pistori poulitur ara Jovi. *Marshall.* 3. 46. In turban incideris: cunctos umbone repellat. — De rebus. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 16. 15. (72). Zoroastri cerebrum ita palpitasse, ut impositum repelleret manum. *Claudian.* *VI. Cons. Honor.* 484. sic ille minacem Tyrrhenam labente manum pro ponte repellens etc. *Virg.* 2. *Æn.* 544. telumque umbella sine ictu confecti, raucis quod proliquis aere repulsum. *Auct.* *B.* *Alex.* 20. Naviga hostium lepidibus ac fundis a mole repellebant. — b) Speciatim pro remove, scostare, allontanare. *Auct.* *B.* *Alex.* 20. Scals rapere, et naves a terra repellere, na hostes possidentur. — c) Repellere repagula apud *Ovid.* 2. *Met.* 157. est remove, tollere et aditum eperire. — d) Era repulsa apud *Tibull.* 1. 3. 23. et *ibid.* 9. 22. sunt aerea gistra et crepitacula pulsata. *Cf.* *Ovid.* 3. *Met.* 533. ærane tantum aere repulsa valant? et adunco libia cornu? — e) Item evertit, proturbare. *Ovid.* 6. *Met.* 661. Thracius ingenti minas clamore repellit. et 9. *ibid.* 164. Victa malis, patientia postquam repulsi eras etc. — f) In illo *Ovid.* 2. *Met.* 786. de Minerva. hand plura locuta Fugit, et impressa tellurem repulsi bestia: significatur motus volatum Inchoasile, et impressa terræ bestia plura in aera tollentis: terra enim quodammodo repellitur, dum corpus ab ea celeriter resiliit. Similis est illud *Virg.* 4. *G.* 232. Teygete simul os terribile ostendit honestum Pifas, et Oceanus spreos pedes repulsi amnes. Huc pertinent etiam illa *Ovid.* 6. *Met.* 710. Quum subito juvenis pedibus tellura repulsi Arduus in nubes abili, et 6. *ibid.* 511. At simul imposita est pictæ Philomela carinae, Admotumque fretum

remis tellusque repulsa est: Vicinus, exclamat; necum inea dona feruntur.

II.) Translate usurpatur. — 1.º De hominibus. — a) Generatim. *Cic.* *Orat.* 11. 36. Hægo religione nunc sum ab hoc conatu repulsi. et 1. *Orat.* 11. 46. Repellere oratorem a gubernaculis civitatum. *Id.* *Debal.* 14. 32. aliquem a cognitione tegui. *Q.* *Cic.* *Petit.* *cons.* 14. 55. aliquem ab impediendo et laedendo. *Cæs.* 5. *B. G.* 42. Ab hac spe repulsi Nervil etc. *Sall.* *Jug.* 102. 13. Repulsus ab amicitia. *Phædr.* 1. 1. Repulsus ille veritatis viribus, h. e. refutatus, convictus. — b) Speciatim repulsus dicitur de eo, qui in petitione repulsum tulit. *Cic.* *Harusp.* *resp.* 26. 56. Ne deterioribus repulsisque honores augeatur. *Sall.* *Jug.* 110. 8. Si quid meque volisque dignum petiveris, haud repulsus abibis. *Liv.* 39. 32. Competitores habebat patricios L. Emiliam, Q. Fabium etc. veteres candidatos, et ab sepulsa eo magis debitum, quia primo negatus erat, honorem repentes. — Plebei quoque gratiosi homines petebant, L. Porcius, Q. Terentius Culleo, Cn. Bæbius Tamphilus; et hi repulsi, in spem impetrandi tandem aliquando honoris dilati. *Sic Cic.* 1. *Cal.* 10. 27. Repellere aliquem a consulatu. *Cf.* *eund.* *Planc.* 21. 51. et *V.* REPULSA. — c) In re amatoria. *Propert.* 2. 3. 2. Sæpe roges aliqui, sæpe repulsus cas. *Ovid.* 13. *Met.* 735. Repulsi proci. *Cf.* *eund.* 1. *Amor.* 8. 76. Neve retereat sæpe repulsus amor. *Id.* 3. *ibid.* 11. 0. furibus tam sæpe (ego) repulsus. — d) Repellere aliquam ad meretricium questum, apud *Plaut.* *Cist.* 1. 1. 43. est compellere, impellere, adigere. — 2.º De abstractis. *Cic.* 1. *Fin.* 9. 30. Omnia animalia dorem aspiciant ei, quantum possit, a se repellere. *Id.* *Mil.* 28. 71. Repellere furores Clodii a cervicibus civium. *Id.* *Mur.* 14. 30. ab aliquo belli periculo. *Id.* 1. *Off.* 38. 137. contumeliam. h. e. contumelia abstineret. *Sic ibid.* iracundiam repellere. At *Orellius leg.* pellere. *Id.* *Sezt.* 17. 39. Ne quis vim vi repulsum reprehenderet. *Tac.* 2. *Hist.* 4. ad fin. regnitiæ. h. e. abhincere. *Virg.* 4. *Æn.* 214. aliquis concubina. h. e. recusare. *Ovid.* 14. *Met.* 377. preces. h. e. rejicere. *Id.* 3. *Afr.* am. 491. staus est concessa, repellere fraudem. *Id.* 5. *Met.* 777. facinus. h. e. prohibere. *Cæs.* 2. *B. C.* 9. Tegumenta ad defendendos lectos et repellendos. *Ovid.* 3. *Met.* 63. serpens equum defensus et atrox duritia pellis, validos cule repulsi lectos. et 10. *ibid.* 165. repellit Ves blismem. — Aliquando est espellere, tollere. *Colum.* 7. *R. R.* 3. 5. Capri vel arietis petulci avillam pastores hac astutia repellunt. — Hinc Particip. præter. pass., cuius exempla retulimus.

Repulsus, a, um, adjectiva quoque usurpatur, hinc repulsus est Calonis apud *Festum* p. 286. 29. *Müll.* Nec quis incultior, religiosior, desertior, publicis negotiis repulsior. *Cf.* *Paul.* *Diac.* p. 287. 6. *Müll.*

REPENDO, dis, di, sum, dere, a. 3. (re et pendo). Particip. *Repens* II. 1. a. et 2.; *Repens* I. 2.; *Repensurus* II. 1. b.; *Repensendus* I. 3. — Rependo generatim est idem ac contra, aut vicissim pendo, æquo pondere reddo, ἀντιτάσσειν.

1.) Proprie. — 1. Generatim, ut distimus, est vicissim pendere, æquo pondere pendere. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 4. 19. (54). Ecce altilis spectantur asparagi: et Ravenna ternos libris rependit. h. e. adeo magnos alit, ut terni libris pondo slut. *At.* *tertia.* — Rependere pensum, est eodem pondere lanam netam reddere, quo, ut neretur, deta est. *Ovid.* *Heroid.* 9. 77. de Alcide. Crasque robusto deduci pollice fila, Equaque famosas pensa rependis heras. *Propert.* 4. 7. 37. Et graviora rependit loquax pensa quavillis Garula de sacra il qua locuta mea est. — 2. Speciatim rependere dicuntur emptores, qui pro merce iustam pecuniam solvunt: hæc enim ulim, ente precium signalam, appendebatur, non numerabatur, ut in *ÆS* et alibi dictum est. Repente mutata, nullo minus mansit loquendi modus. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 16. 25. (129). Ethio-

pico magneti palma datur, pondusque argento rependitur. si compera a peso n'argento. et 12. *ibid.* 25. 54. (117). de balsamo. Quum duplo rependebatur argenteum. h. e. quum pro uno balsami pondere, r. gr. libra, duo argenti pondera, bium libras solvebantur. *Cic.* 2. *Orat.* 67. 269. Septimumque, cui pro C. Grecebi capite aurum erat repensum. h. e. tantum auri pondus datum fueret, quantum erat pondus capitis. *Sic Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 14. (43). de eod. Quum auro rependendum caput ejus abscisum tulit. Adde *Val.* *Max.* 9. 4. n. 3. Similiter *Horat.* 3. *Od.* 5. 25. Auro repensus scilicet acrior Miles redibit? riscattato con denari. — Huc referri potest et illud *Stat.* 4. *Theb.* 763. Dircaos tibi, Diva, greges, numerumque rependam Plebi, et hic magna locus signabitur ara. h. e. pro numero exercitus victimas tibi immolabo; quot fuerint milites, tot arunt hosties.

II.) Translate. — 1. Generatim. — a) Est pensare, compensare, paria facere, compensare, ricompensare, ἀντιπρῶν. *Ovid.* *Heroid.* 13. 31. Si mihi difficultis ferrem natura negativ, Ingenio formæ damna rependo mea. *Id.* 5. *Met.* 15. hac vitem servatz dote rependis? *Virg.* 1. *Æn.* 242. Illoc quidem occasum Trojæ tristisque ruinas Solabar, fatis contraria fata repensdens. *Quintil.* *declam.* 9. 2. ad fin. Ut porrectos egoi cibos mea fame rependat. *Gell.* 1. 3. a med. Rependitur et compensatur damnum delibatz honestatis majore alia gravioque in adjuvendo emico honestati. Huc referri potest et illud *Ovid.* 1. *Amor.* 8. 80. Vasscat culpa culpa repena tua. pareggiata, compensata. *Alti leg.* repulsa, alii repressa. — In deteriore partem, in alio inferre, par damnum afferre. *Stat.* 8. *Theb.* 666. peremptos Ulcisci socios, inasque rependere noctem. *Val.* *Flacc.* 6. 4. magnoque rependere luctu Regis pacta. et *ibid.* 744. culpam hanc magno terrore rependat. — b) Est etiam persolvere, reddere, vicissim tribuere, dare in ricompensa, pagare. *Propert.* 4. 11. 100. Dum prelium vite grate rependit humus. *Ovid.* 2. *Met.* 604. neu gratia factio Natla rependatur, nfidam cape præmin vaccam. *Sil.* 11. 17. 577. patresque docet Carthaginis altæ Magna repensurus, nec sa leviora daturum. *Stat.* 9. *Theb.* 50. Illuc tibi grates, hæc præmia digna rependo? *Propert.* 4. 4. 55. rapte ne sint Impune Sabine, Me raps, et alterna legs repende vices. *Virg.* 2. *Æn.* 160. Tu modo promissis mancas, servataque serves, Troja, fidem. si vera feram, si magna rependam. h. e. prestabo. *Stat.* 3. *Silv.* 3. 154. Quas tibi devoti juvenes pro patre renato, Summe docum, grates, aut quæ pia vota rependant? h. e. vota faciant pro te. — Rependere pœnas, dare, luere, ἀντιτίσις. *Seneca* *Cædip.* 1030. Numquam rependam scelestibus pœnas parcas. — 2. Speciatim est expendere, examinare. *Claudian.* *Cons. Mall.* *Theod.* 227. Dis proximus ille, Quem rallo, non ira movet: qui facta rependens, Consilio puniro potest.

REPENS, entis, particip. ab *Iousil.* *repo*; quod ducunt a *pens* vergo, quia quo quid vergit, eo statim inclinatur, ut in laoca pondus, ut *εἰς πόντῳ* *εἰς θαλῶν* in momento oculi, in vin batter d'occhio. Est autem subtilis, repentinus, inopinatus, improvisus, ἀἰφνιδίος (It. repentino, improvviso, repente; Fr. subtil, soudain, imprévu; Hisp. subito, imprevisto, repentino; Germ. plötzlich, unvermuthet; Angl. sudden, hasty, unexpected, unlooked fur, coming, unawares).

I.) Proprie. — a) In sexto casu sing. *Cic.* 3. *Tusc.* 22. 52. Hostium repens adventus inagis aliquanto conturbat, quam expectatus. *Id.* *ibid.* 14. 29. reitans carmina Euripidis. Na ma Imparatum cura laceraret repens. *Liv.* 1. 14. Tumultus repens es agrie in urbem illatus. *Id.* 10. 7. circa med. Si quod repens bellum oritur. *Id.* 33. 2. a med. Quantum Attali repens casus cogit. *Sil.* 11. 3. 220. repensque Castra quatit clamor. *Virg.* 12. *Æn.* 313. quove ista repenti discordia surgit? *Stat.* 7. *Theb.* 360. vocisque repens singultus apertum Iniscepit iter. *Seneca.*

Med. 971. Quid repens affert sonus? — *b)* Extra rectum casum singularem rari est usus. *Lucet.* 5. 400. Phaeobonia repenti fulminis ictu perturbavit equis. *Liv.* 6. 41. Fama repens belli Gallici aliala. *Alti leg. repens.* *Sil.* 11. 15. 604. fraudes laetue repentum armorum. *Alti leg. recantum.*

II.) Translate idem fere est quod recens, sed apud solum, quod sciam, *Tac.* 6. *Ann.* 7. Quid repens, aut velustate obscurum. *et* 11. *ibid.* 24. Non repens, sed priori populo facilitatum est. *et* 15. *ibid.* 68. Accesserat repens causa. *et* 4. *Hist.* 25. Quam adcursum tot provinciarum eistigui repens perfidia potuerit. — Hinc

Repens, adverbii ritu, velut recens, ut videtur. *Orid.* 1. *Fast.* 35. Tum sacer ancipiti mirandus imagine Janus Bina repens oculis obtulit ora meis. *Alti leg. repente*, invito Heinio et aliis.

REPENS, adverb. *V.* voc. praeced. in fin.

REPENSATIO, ōnis, f. 3. actus repensandi, retributio. *Salvian.* 4. in avar. 3. Coguntur omnes ipsa conscientia sua ad repensationem vicissitudinis, postquam esse ceperint debitores.

REPENSATRIX, icis, f. 3. quae repensat. *Capell.* 9. p. 304.

REPENSIO, ōnis, f. 3. compenso, compensatio. *Ennod.* 9. *Ep.* 30. Ille quidem celestis praeponatur pro hac repensione suffragio.

REPENSIO, as, avi, alium, are, a. 1. frequenter, a rependo: compensare, recompensare, idem quod rependo, vel saepe rependo, compenso, paria facio. *Colum.* 3. *R. R.* 2. 15. Id tamen incommodum repensat usum multitudinis. *Vellej.* 2. 12. 5. Ille victoria videtur Marius bona malis repensasse. *h. e.* tot bona attulisse reipublicae, quot mala intulerat. *Seneca* 2. *Ira* 32. Non enim ut in beneficiis honestum est merita meritis repensare, ita injurias injuriis. *Vellej.* 2. 21. 4. Culus interitus voluptas amissionum — clirum pane damno repensata est. *Id. piacere fu pareggiato etia.* *Tertull.* *Idolol.* 8. circa med. Minor merces frequentiore actu repensatur.

REPENSOR, ōris, m. 3. compensatore, qui pro alio aliud rependit seu tribuit. *Ennod.* 9. *Ep.* 29. Quia magnis obnoxius vix ad pauca sufficere, providi post Dei misericordiam gratiae vestrae repensorem: nam frater vester domus Faustus, dum debere se beneficiis, quod mihi tribuisti, eloquitur, ab imbecillis cervicibus gravis oneris sarcinas amolitur.

REPENSUS, a, um, particip. *V.* *REPENDO*.

REPENTILITER, adverb. repente. *Fulgent.* 5. *Mythol.* 2. Melius est doceri, quam ex necessitata venientia repentiliter perterriti. *Recentiores plerique omnes leg. repentiliter.*

REPENTE, adverb. subito, repentinus; a repens, arbutus, ἀρβυτὸς (It. all'improvviso, repentinamente, repentinamente, repente, subitaneamente; Fr. soudainement, soudain, tout à coup; Hisp. repentinamente, subitamente, de subito, de repente; Germ. plötzlich, unvermuthet; Angl. suddenly, on a sudden, unawares, unexpectedly). *Cic.* 1. *Off.* 33. 120. Amicitias, quae minus delectant, magis decora censent sapientes sensim dissuere, quam repente praedare. *Plaut.* *Cas.* 2. 5. 26. Repente emori. *Id.* *Pseud.* 1. 1. 37. Repente exortus sum, repentinus occidi. *Ter.* *Adelph.* 5. 9. 24. Quae res tam repente mores mutavit tuos? *Cic.* 2. *Phil.* 27. 66. Persona de inimico, modo egens, repente dives. *Id.* 4. *Fam.* 4. circa med. Repente praeter spem dilai, se senatui roganti non negaturum. *Id.* 2. *Ferr.* 6. 17. Ecce autem repente, his diebus paucis etc. *Cæs.* 6. *B. G.* 11. sub fin. Novam et repente collectam auctoritatem tenere. *Virg.* 2. *Æn.* 465. ea (turris) lapsa repente ruinam Cum solitu trahit. *Liv.* 23. 17. Quo repente (bovin) discursu — omnia circum virgulta ardere. *Curt.* 7. 3. 16. 111, numquam ante in turris suis advena viso, quum armatos repenta conspicerent, animam meli etc. *Sueton.* *Gramm.* 18. Diminutivum scholae. — Sic est statim, subito, tasto. *Virg.* 2. *Æn.* 379. Improvisum aspris veluti qui sentibus argum Pressit humi nitens, Irepidusque repenta fugit. *Id.* 5. *ibid.* 315. signoque repente Cor-

ripiunt spalia audit. — Item perbreve tempore, in brevissimo tempore. *Id.* 3. *G.* 451. nec singula morbi Corpora corripui, sed tota testiva repente, Spemque giegemque simul cunctisque ab origine gentem. — Per pleonasmum. *Plaut.* *Mil. glor.* 2. 2. 21. Ita abruptis repente sese sublo. *Cæs.* 1. *B. G.* 52. Hostes repente celeriterque procurrerunt. *Cic.* *Divin.* in *Q. Cæcil.* 17. 57. Sed repente a vestigio, ex homine, tamquam aliquo Circæ poculo, factus est verres. *Virg.* 1. *Æn.* 598. cunctisque repente Improvisus ait. — *Derepente*, *V.* suo loco. — *Comp. Repentius* et *Sup. Repentissime* agnoscit *Charis.* p. 89. *Putsch.*, nullius tamen altata scriptoris auctoritate.

REPENTIA, *V.* *REPENTENTIA*.

REPENTIM, adverb. *V.* *REPENTINE*.

REPENTINALITER, adverb. *V.* *REPENTILITER*.

REPENTINE, adverb. Idem quod repentinus, repentina. *Lactant.* 1. 11. a med. Solemus eos, quorum virtutem miramur, aut qui repentine adrenerant, de caelo cecidisse, dicere. *Alti leg. repentinio.* *Gloss.* *Cyrill.* Ἀπῶ, repente, repentinus, repentina.

REPENTINUS, adverb. repentinamente, all'improvviso, subitanamente, idem ac repente. *Cic.* *Quinct.* 4. 14. Moritur in Gallia Quinctius, quum adesset Navius, et moritur repentinus. *Plaut.* *Pseud.* 1. 1. 37. Quasi solstitialis herba, paulisper fui. repente exortus sum, repentinus occidi. *Afranius* apud *Charis.* 2. p. 193. *Putsch.* Ut vini repentinus apparanda nuptia.

REPENTINUS, a, um, adject. (repens). *Comp. Repentinior*. — Repentinus est subitus, improvisus, inopinatus, repens, αἰφύδιος (It. improvviso, repentinus, subitaneo; Fr. soudain, subit, imprévu; Hisp. repentinus, subito, subitaneo, improvviso; Germ. unvermuthet, plötzlich; Angl. unlooked for, unexpected, sudden, coming unawares). *Cic.* 3. *Tusc.* 19. 45. Sentit omnia repentina et nec opinata esse graviora. *Id.* 2. *leg. Agr.* 22. 60. Unda iste amor tam improvisus ac tam repentinus? *Id.* 2. *Orat.* 55. 225. Quae falli illa! quanta vis! quam inexpectata! quam repentina! *Id.* 2. *Divinat.* 35. 74. Propter mortem repentinam ejus, qui in prerogativa referenda subito concluderat. *Liv.* 41. 10. Repentinus et tumultuarius exercitus. *Cæs.* 5. *B. G.* 38. Ut nonnulli milites repentinus equitum adventu interciperentur. *et* 3. *ibid.* 3. Quum tantum repentinum pelliculi praeter opinionem accidisset. *Ter.* *Andr.* 5. 4. 35. Mirando hoc tanto, tam repentino bono. *Quid.* 5. *Met.* 5. Inquis repentinus convivia versa tumultus. *Tac.* 12. *Ann.* 66. Agrippina da genera venient consultavit: ne repentinus et praecipiti factus proderetur; silentium et tabidum delegisset, ne admotus supremis Claudius et dolo intellecto ad amorem illi rediret. *Id.* 8. *ibid.* 49. Iisdem diebus Sext. Papimus, consulari familia, repentinum et informem exitum delegi, Icto in praecipit corpore. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 53. 54. (180). In primis miraculo sunt atque frequentia mores repentinae (hoc est summa vitae felicitas), quas esse naturales docebimus. *Apul.* *de Mundo.* Nimbus quanto repentinior est, tanto vehementior. — Repentinus homo, novus, qui subito in hominum cognitionem, isam commendationemque pervenit. *Cic.* *Brut.* 69. 242. C. et L. Capelli fratres, ignoti homines et repentinus, quos celeriter facti suat, oppidano quodam et incondito genere dicendi. *Cf.* *Liv.* 1. 34. Roma est ad id polissimum visa. In novo populo, ubi omnia repentina atque ex virtute nobilitas sit, fulgurum locum fortis ac strenuus viro. — Repentina absolute sunt dicta ex tempore apud *Apul.* *Florida.* 23. sub init. Scripta enim pensculis et exanimato: repentina autem noscitur simul et ignoscitur; nec injuria. — De repentino absolute est *Apul.* *Florida.* 16. sub init. Quid igitur de repentino ab hoc splendidissimo conspectu vestro distulerim, exemplum ejus rei paulo secus simillimum memoro. *et* *ibid.* 23. Eum (*Aristippum*) quidam tyrannus interrogavit, quid illi philosophiae studium — profuisset? *Aristippus* re-

spondit: Ut cum omnibus, inquit, hominibus secare et intrepide fabularer. Verbo subito sumpta est sententia, quia de repentino inorta est. Hinc *REPENTINO*, subaudi tempore, adverb., quod *V.* loco suo. — *NB.* De cognomine Rom. *V.* *ONOM.*

PERPERCELLO, cellis, culi et culsi, cellere, a. 3. iterum percello. Vox a *Lexico* expungenda; legitur enim solummodo in *Not. Tir.* p. 117.

PERPERCUSSIBILIS, e, adject. qui repercutere, vel repercuti potest. *Cæt. Aurel.* 1. *Tard.* 1. n. 45. Item 3. *ibid.* 6. ad fin., ubi alii alter leg.

PERPERCUSSIO, ōnis, f. 3. ribat nento, ripercussione, riverbero, riflesso, ἀντιπῆλη, ἀντιπῆλη, actus repercutiendi. *Seneca* 7. *Quæst. nat.* 10. Quidam nullos esse cometas existimant, sed species florum per reperussionem vicinorum siderum, aut per conjunctionem coherentium reddit. *Plin.* *Faler.* 5. 8. p. 208. ed. *Ald.* Dabis vitium, quod nihil habeat reperussionis, aut stypticum, aut aliquam austeritatem, ne quum bibitur, caput petat.

PERPERCUSSUS, a, um, particip. *V.* *PERPERCUTIO*.

PERPERCUSSUS, us, m. 4. reperussio. *Cæt. Aurel.* 2. *Acut.* 37. de flabello. Aequali motu aerts accommodato. Deosantur enim corpora aertis motu percussa, atque plurimus sudor non solum cedentis aerts, verum etiam truentis reperussu abstinetur. *Sic* *Id.* 1. *Tard.* 1. Adhibenda etiam articuloz levit frictio, cum capillis fumento ex oleo Irigido atque viridi, vel succo quonbet adinito, qui stas reperussu valeat adstringere. *Plin.* 2. *Ep.* 17. a med. Teporem solis infus reperussu cytioporticus auget. riflesso, *et* *Plin.* alter 5. *Hist. nat.* 5. 5. (35). Mons adusto similia, aut solis reperussu accenso, riverbero. *et* *Flor.* 3. 3. a med. Ut ai splendor galearum ac reperussu quasi ardere caelum videretur. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 9. 10. (55). Causas hujus incrementi (*Nikt*) varias prodideat; sed maxima probabiles, Elestiarum eo tempore ex adverso flautium reperussum, ribattimento, *et* 37. *ibid.* 2. 8. (22). Sunt qui maxime in his (*murrhinis*) laudent extremitates et quosdam colorum reperussus, quales in caelesti arcu spectantur. *Tac.* *Germ.* 3. Affectuor praecipue asperitas soni et fractum murmur, objectis ad os sculis, quo plenior et gravior vox reperussu intumescat. *rimbombo.* *et* *Plin.* 16. *Hist. nat.* 2. 2. (6). de silva *Hercynia*. Constat, altolli colles occurratium ioter sa radicem reperussu. *h. e.* occursu, dum propter magnitudinam ac densitatem arborum radices invicem occurrentes, progredi in rectum nequeunt, sed regredi coguntur. Simili ratione verbum reverberu adhibetur a *Colum.* *Sic* *Pallad.* 2. *R. R.* 15. 15. Lapis subter vel testa ponenda est, ut (nux sata) radicem non simpliciter, sed reperussu respergat.

PERPERCUTIO, cūlis, cūsi, cūsum, cūtere, a. 3. (re et percutio). Particip. *Perpercussus* 1. — Repercutio est idem ac percutientem vicissim percutio, referio, riverbero, reflecto, ἀντιπῆλη, ἀντιπῆλη (It. ripercuotere, ribattere, riflètere, riverberare; Fr. répercuter, réverbérer, riflècher; Hisp. repercutir, reverberar, riflèctir; Germ. zurückschlagen, zurückweisen, -treiben, abweisen; Angl. to strike or beat back, reflect, reverberate, repercuss).

1.) Proprie. *Plin.* 4. *Ep.* 30. ad fin. Ut Numina, quae in mare defarvolut, adversantibus ventis obliqua metu reioquentur; ita est aliquid, quod hujus fontis excursum reperculiat. *ributti, rispinga.* — Sic Particip. *Perpercussus* apud *Val. Max.* 1. 8. n. 11. extern. Remigem sentinem haurisientem, quum e navi fluctus abjecisset, altero latere repercussum fluctus contrarius in ossem retulit. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 21. 35. (152). Medulla (vitis) ante se teodit, longitudinem impellens, quomdiu nodi peritva pset litula: quum vero concrevit ademerit transiit, repercussa erumpit. *Id.* 33. *ibid.* 9. 45. (128). de speculo. Natura mira est imaxines reddendi; quod repercussu aere aliquo

venit. Tac. 4. Ann. 51. a med. Montis anfractu repercussæ voces. Liv. 21. 33. ante med. Clamores dissoni, quos memora repercussæque valles eugebant. Virg. 8. Æn. 22. Sicut aquæ tremulum labri ubi lumen sonis, Sole repercussum, aut radiantis imagine lunæ, Omnia pervolat late loca. Ovid. 2. Met. 109. postlæque ex ordine gemmæ Clara repercusso redebant lumina Phæbo. et 3. ibid. 434. Illa repercussæ, quam cernis, imaginis umbra est. Pallad. 2. R. R. 15. 15. Nus repercussa. V. REPERCUSSUS, ut, in fin.

II.) Translatæ. Quintil. 6. 3. 23. Aliena aut reprehendimus, aut refutamus, aut elevamus, aut repercutimus, aut eludimus. h. e. retorquimus in eos, qui intulerunt. et § 78. Repercutiendi multa sunt genera: venustissimum, quod etiam similitudina aliqua adjuvat, ut Trachalus dicenti Suellio, Si hoc ita est, is in essillum; Si non est ita, redis, inquit. et § 46. Nihil, quod in lacessendo dici potest, non etiam in repercutiendo. Plin. præf. Hist. nat. (3t). Dicto repercutere aliquem. Id. 28. ibid. 4. 7. (35). Exspuendo fascinationes reperculimus. h. e. discutimus, amolimus. Ammian. 15. 4. 9. Egressisq. repenta Scutari, quum objectu turmarum hostilium repercuti stetit etc. Sic Id. 16. 11. 4. Inter utriusque exercitus castra occulta transgressi (barbari) invaserunt Lugdunum incautam, eamque populatam v. subita concremassent, ni clavis aditibus repercuti quidquid extra oppidum potuit inveniri vastarent.

REPERIO, përis, përi, pertum, pëire, a. 4. (re et pario. Priscian. 8. 86. Keil. Pario reparo; veteres enim et pario quarta conjugatione declinabant). Præteritum duplici pp scribi solet, quum in cernine prima producit. Propert. 2. 24. 27. Ab pereat, quicumque meras reperit uvas! Catull. 79. 4. Si tris notorum suavia repererit. Priscian. 10. p. 905. Putsch. vult semper p duplicari, sive in prosa oratione, sive in carmine: illi contra pumquam. V. dicta in RE. — Reperibo in futuro pro reperiri in 4. conjugat. non est insolens. Plaut. Epid. 1. 2. 48. Quid da illa fiet fidicina? xpo. aliqua reperibitur. Cæcilius apud Non. p. 508. 16. Merc. Quum morti remedium reperibit nemo. Adde Pompon. apud eund. ibid. — Reperirier *καταγορεύω* pro reperiri legitur apud Plaut. Truc. 4. 1. 1. et Lucret. 4. 480. — Supin. Repertum apud Boeth. de rhet. cognat. edit. ab A. Maio in Class. Auct. T. 3. p. 317. Virque est etiam, ut audiu animadverti queat, nedom est facile reperta. — Particip. Reperiens II. 3. a.; Reperius I, II. t., 2. a., 3. a. d. et in fin.; Reperiturus I.; Reperendus I. et II. 3. a. — Reperio est idem atque inventio (discrimen vero inter reperio et inventio in fine huius verbi posuimus) *εὕρεσις* (II. *trouvare, ritrovare*; Fr. *trouver, trouver, rencontrer*; Hisp. *hallar, encontrar, topar*; Germ. *wieder herbeischaffen, suchen, wiederfinden, ausfinden, finden, antreffen*; Angl. *to find, find out, discover*).

1.) Propria. Plaut. Asin. 3. 3. 138. Ego caput bulæ argento sui bodie reperundo. Id. Rud. 4. 2. 20. Ille ego in mari, quidquid inast, reperi. Id. Pæn. 3. 3. 2. Convivas volo reperire nobis commodos, qui una stant. Ter. Andr. 4. 5. 11. et 5. 6. 5. Mea Glycærum suos parentes reperit. Cic. 2. Fyn. 9. 28. Reperiam multos, vel innumerabiles potius, non tam caros, neo iam molestos, quem vos estis. Cæs. 5. B. G. 12. extr. Magnus ibi numerus pecoris reperitur. Virg. 6. Æn. 610. Aut qui divitis soli incubuere repertis. Horat. 1. Od. 15. 27. ecce furit ita reperire atrox Tydides. Adde eund. I. Sat. 1. 119. Ovid. 1. Met. 654. tu non inventa reperta Lucius eras levior. V. INVENIO. Id. 3. Fast. 648. Furta reperta. Sueton. Rhet. 1. extr. Illustres professores, et quorum memoria aliqua asset, non temere illi reparientur, quam da quibus tradam. Curt. 10. 5. 22. Qui, mortuo Dareo, ipsas tuerelet, reperisse: qui post Alesandrum respicerat, non reperturas. Cæs. 1. B. C. 33. Probat xem senatus de militendis legatis; sed, qui mit-

terentur, non reperiebantur maximeque limoribus cauta pro se quisque id munus legationis recusat. Plaut. Truc. 4. 1. 1. Neque goatus est, neque progignetur, neque potest reperiri.

II.) Translatæ. § 1. Genetivum, metaphorâ sumptâ a super. paragr., de abstractis. Plaut. Pseud. 4. 4. 9. Occasionem reperisti, verbero, Ubi percontaris me insidiis hostilibus. Id. Stich. 1. 3. 20. Rgelesimo nomen mihi indidit paivo pater: — Propter peupertatem adeo hoc nomen reperi. Ter. Heaut. 1. 1. 60. Simul rem et belli gloriam armis reperi. ho. acquistato, acquisivi, peperit. Cic. Cæl. 19. 44. At vero in M. Cælio qualla luxuries reperietur, nulli sumptus, nullum as alienum. Id. Brut. 95. 325. Si querimus, cur etc., causas reperimus verissimas duas. Cæs. 3. B. G. 15. Quum ei rei nullum reperiretur auxilium, fuga salutem petere contenderunt. Ovid. 8. Met. 332. Vincula pars adimunt canibus: pars preta sequuntur Signa pedum, cupluniqua suum reperire periculum. Plin. 37. Hist. nat. 4. 15. (60). Cujus hoc invento quora caru reperit? — Et cum Relativo. Cic. 2. Divinat. 2. 6. Ac mihi quidem explicandæ philosophiæ causam attulit gravis casus civilis, quum in armis civilibus nos tueri meo mora rem publicam, nec nihil agere poteram, nec, quid potius, quod quidem me dignum esset, agere, reperiebam. § 2. Speciatim et latiori sensu ponitur pro deprehendere, cognoscere. — a) Cum addito attributo. Plaut. Capt. 3. 4. 92. Hoc si secus reperies, nullam causam dico, quin etc. Ter. Hecyr. 5. 4. 3. FAM. Deus sum, si hoc ita si. FAB. Verum reperies. et ibid. 1. 1. 1. Quam paucos reperias meretricibus fideles evenire amatores. — Similiter passiva. Plaut. Bacch. 3. 6. 11. Multi more isto vivunt, quos quum censeas esse amicos, reperuntur falsi falsimonis. Cic. Brut. 31. 118. Omnes Stoici prudentissimi in disserendo sunt: lidem, traducti a disputando ad dicendum, inopes reperuntur. Id. Flacc. 38. 94. Hoc vel maxime molluntur, ut vestra sententiæ optimo cuique infestissimæ aqua inimicissimæ reperiantur. Virg. 6. Æn. 343. namque mihi fallax baud ante repulsi, Hoc uno responso animum delusit Apollo. Plin. 17. Hist. nat. 9. 6. (50). Apud Homerum regius senes agrum suis manibus lætificant reperitur. — b) Cum Relativo. Cæs. 4. B. G. 20. Vocatis ad se undique mercatoribus neque quanta esset insula magnitudo, neque quæ aut quantæ nstiones incolerent, — reperira poterat. — c) Cum Infinito juncto v. cognoscere apud Cæs. 6. B. G. 35. Quibus in locis sit Cæsar, et captivi quærent: profectum longius reperunt omnemque exercitum discessisse cognoscunt. Ceterum Id. 1. ibid. 18. Eadem secrete ab illis querit; reperit esse vera. et ibid. 40. Hos, si quærent, reperire posse Arriovisum — desperantes jam de pugna et dispersos subito adortum — rictus. — d) Absolute. Plin. 35. Hist. nat. 3. 3. (12). Cilpeos dicare primus instituit, ut repario, Applus Claudius. § 3. Item speciatim ponitur pro comminisci, excogitare, trovar fuori, inventare. — a) Cum Accus. Plaut. Capt. in fin. Huiusmodi paucas pælas reperit comedias, ubi boni meliores sunt. Id. Epid. 2. 2. 71. Reperire aliquid callidi consilli. Ter. Heaut. 3. 2. 22. Aliquid reperiret, fingeret solacias etc. Id. Phorm. 1. 4. 1. Reperire aliquid consilium. Id. Andr. 4. 1. 56. aliquid melius. Id. Eun. 3. 3. 6. Ubi veni, eausam, et ibi manerem, reperit. Cæs. 6. B. G. 13. Disciplinam in Britannia reperta atque inde in Galliam translata. Cic. 4. Acad. (2. pr.) 16. 6. Zeno nihil novi repertus, sed emendans sapiores. Id. 5. Ferr. 46. 110. Quapropter — nihilmet incedo ratio et via reperienda est, qua ad Apronii quæsum — possum pervenire. Horat. Art. P. 405. ludasque reperit. Ovid. 8. Met. 246. et serra reperit usum. Phædr. præf. 1. Esopus anctor quam materiam reperit, ego polivi versibus. Quintil. 2. 17. 9. Medicinæ ex observatione saluberrimum reperta est. — b) Cum Infinito. Plin. 37. Hist. nat. 5. 20. (79). Indi gemmas adulterare invenstrunt. Id. 10. ibid. 22. 27. (52). Condire reperit. — c) Sequentem

partic. ut. Lamprid. Elagab. 11. Ferant nulli ab ipso primum repertum, ut in vindemiaum festivo multis in dominos jocularia et audientibus domatibus dicerentur. Cf. Ammian. 17. 8. 2. Multa mente versata et varia, id tandem reperit solum, ut anni maturitate non expectata barbaris occurreret imperelus. — d) Cum addito fine vel usu, per Accus. cum præpos. vel per Dat. Tac. Agric. 19. Frumentum et tributum exactionem æqualitate munerum mollire, circumcisis, quæ, in quæsum reperta, ipso tributo gravus tolerabantur. Quintil. 2. 10. 4. In quorum excitationem reperta est declaratio. Id. 4. 3. 2. Postquam agere causas non ad utilitatem petitorum repertum est. et 8. 3. 72. Ad inferendam rebus lucem translatio reperta est. Id. 8. 6. 19. Permovendis animis — plerumque translatio reperta est. — Hinc Particip. præter. pass., cujus exempla retulimus,

Repertus, a, um, adjective quodque usurpatur, unde Sop. Repertissimus apud Apul. de Mag. Per ma licet fuerit repertissimus. — Hinc

Repertum, i, res inventa, excogitata, ritrovata, invenzione, *εὕρεσις*. In plur. num. Lucret. 1. 732. exponant præclara reperta. Adde eund. 6. 7. et 5. 2. Sic Rhemn. Fann. de ponderib. et mens. 15. euncta hæc non fœdere certo Naturæ, sed lego valent bonumque repertis.

REPÉRITO, as, are, a. 1. frequentat. a reperio. Quidam legunt apud Varron. 1. R. R. 1. 7. Indicabo, a quibus scriptoribus reperites. Alii reperias, alii repetas. Alii reperito volunt esse pro reparito frequentat. a reparo.

REPÉRTICUS. V. REPTICUS.

REPÉRTIO, onis, f. 3. idem atque inventio. Mythogr., qui Lactantius Placidus videtur esse, ab A. Maio editus in Class. Auct. T. 3. p. 94. fab. 28. Nihil aliud in vita sua, nisi bulo reperitoni Endymion stodit.

REPÉRTOR, oris, m. 3. trovatore, inventore, *εὕρετής*, qui reperit, inventor. Sallust. in epist. Mithrid. ad Arsac. Callidi ad repertoies perfidia. Ovid. 2. Pont. 9. 44. Quisque repertorem torral arte sua. h. e. Perillum. Virg. 7. Æn. 772. Repartor medicinar. h. e. Esculapius. Id. 12. ibid. 829. hominum rerumque. h. e. Jupiter. Ovid. Remed. am. 76. carminis et medicæ opta. h. e. Phæbus. Varro 1. R. R. 2. 19.; et Ovid. 1. Amor. 3. 11. vitis. h. e. Baccus: qui ab eod. 3. Fast. 762. etiam mellis reperio dicitur. Plin. 28. Hist. nat. 8. 31 (121). Ulpopotismus repertor detrahendi sanguinis. Ovid. Ib. 523. pugnacis iambi. h. e. Arebilocbus. Quintil. 2. 16. 9. Repertoies legum. i. primi legislatores. et Tac. 4. Ann. 71. flagitii. Lucret. 3. 105. doctrinarum atque leporum. Apul. Florid. n. 23. Aristippus Cyrenaicæ sectæ repertor. h. e. auctor, capui. Horat. Art. P. 278. personæ pallaque repertor bonitæ Eschylus.

REPÉRTORIUM, ii, n. 2. inventario, repertorio, *ἀπογραφή*, index, sive commentarius particulatim rarum recensitarum descriptionem continens. Ulp. Dig. 26. 7. 6. Tutor, qui repertorium non fecit, quod vulgo inventarium appellatur, dolo fecisse videtur.

REPÉRTRIX, icis, f. 3. invenitrice, trovatrice, quæ reparit, inventrix. Apul. de Mag. Peupertes omulom artium repertrix.

REPÉRTUM, i, n. 2. V. REPERIO in fin.

REPÉRTUS, a, um, particula. V. REPERIO.

REPÉRTUS, us, m. 4. ritrovamento, *εὕρεσις*, inventio. In exto eam sing.

I.) Proprie. Apul. 11. Met. Cares repertu lætata illæ.

II.) Translatæ. Apul. 11. Met. Imago solerti repertio, atiam ipsa novitate reverenda. Id. Florid. n. 3. Ara ista repertu novo commodum oriebatur.

REPÉTENTIA, æ, f. 1. reminiscenza, *ἀνάμνησις*, memoria, facultas memoriæ, quæ res præteritas repallimus et remoliscimur. Arnob. 2. 26. Multo facilius credere, discere illam (animam) quod nesciat, quem obilem quod paulo anteclebat et opposito corporis amitti repetentiam priorum. et ibid. 28. Quod rebus ingressis priorum repetentiam detrahit, et intra se getta irrecorda-

bill debet obliuione deperdere. *Luciet. 3. 863.* Interrupta semel quum sit repetitio nostra. *Al.* Inter quos *Lachmann.* leg. relincentia, hoc est vioculum, que relictur anima unita corpori. *Alit* repetitio, b. e. lectus. et sensim progrediens vltz cursus. *V. Lachmann.* ad h. l.

REPETICIUS. V. REPETICIUS.

REPETITIO, ōis, f. 3.

1.) Proprie. ¶ 1. Est iterata petitio seu petulatio, ut res mea ad me redeat. *Apul. de Mag.* Sola trecenta millia nummum scripta, eorumque repetitionem filius Pudeotillae pacto datur. *Ulp. Dig. 50. 17. 41.* In re obscura melius est favere repetitioni, quam etc. *Id. ibid. 3. 6. 3.* Repetitionem habere. h. e. facultatem et ius repetendi. *Boeth. 2. Geom. p. 1231.* Quod vis aqua abstulerit, repetitionem non habebit.

II.) Translate. ¶ 1. Apud Rhetores est figura verborum, qua continenter ab uno eoque eodem verbo in rebus similibus et diversis principia sumuntur, huc modo: Vobis istud attribuendum est, vobis gratia est habenda, vobis res iste erit honor. *Hæc Cic. 4. Verenn. 13. 19.* Adde *Quintil. 9. 3. 32.*, ubi pro exemplo ponit illud *Cic. t. Cat. 1. 1.* Nihil ne nocturnum praesidium Palatii, nihil urbis vigilia etc. et *Cic. 3. Orat. 54. 206.* ¶ 2. Item est actus repetendi, iteratio, ripetizione, replica, ἀπαίτησις, ἐπαυλάφης. *Quintil. 6. 1. 1.* Rerum repetitio et congregatio, quæ Græce dicitur ἀνακεφαλαιώσις. *Id. 9. 1. 24.* Frequentior ejusdem nominis repetitio. *Gell. 13. 24. ante med.* Repetitio instauratioque ejusdem rei sub alio nomine. *Ulp. Dig. 30. 1. 19.* Legata inutiliter data Papinianus putat confirmari per repetitionem postea forte in codicillis factam. *Marcell. Empir. c. 29. p. 130. retro ed. Ald.* Partem unam cum novo fœdum colico dabis: alteram tertio die similiter facies. Mira ac sine repetitione emendabis cili dolorem. ¶ 3. Item renovatio. *Ammian. 25. 9. 11.* Memoriae vns vetera docent, in extremis casibus lecta cum dedecore fœdere, postquam patres verbis juravere conceptis, repetitione bellorum illico dissoluta.

REPETITOR, ōis, m. 3. ripetitore, ἀπαίτητής, qui repetit et rem suam sibi dari postulat. *Ovid. Heroid. 8. 19.* Sit socer exemplo pupæ repetitor adeptus.

REPETITUS, a, um, particip. V. REPETO.

REPETITUS, us, m. 4. ritorno, actus repetendi, accessus. *Non. p. 64. 16. Merc.* Pedato positum pro repetitu vci accessu, quasi per pedem, sicut nunc vulgo dicitur tertio pedalo.

REPETO, tis, tvi vel tui, tuium, tere, a. 3. (re et peto). Particip. Repetens sub A. 1. 3. b., II. 2. a. b., 4. a. et sub D. II. 1. a.; Repetitus sub A. 1. 1., 2., 3. b., II. 1. 2. a. b., 3. et sub B. 1. 1.; Repetiturus sub A. 1. 3. b.; Repetendus sub A. II. 2. a. b. et sub B. I. 3. et II. 1. b. — Repetere

A) Est iterum aliquoversus vel in aliquem tendere, denuo ire vel se jactare in aliquem, denuo egredi, redire, reverti, dirigersi di nuovo verso qualche luogo o persona, andare o lanciarsi di nuovo contro qualcheuno, aggredire o assalire di nuovo, ritornare. *Illic*

1.) Proprie. ¶ 1. Est referre, reperire, ripercuotere. — a) Cum Accus. *Liv. 4. 19.* Assurgentem ibi regem umbone resupinat, repetitionemque scipius cuspidem ad teram affixit. *Seneca 3. Ira 27.* Num quis satis constare sibi videatur, si mulam calcibus repelat et caecum morsu? *Ovid. 4. Met. 731.* Ter quater exegit repetita per ille ferrum. — *Huc* referri potest et illud *Sueton. Claud. 44. sub fin.* Repetere aliquem toxico, h. e. post primum venenum, quod non processerit, aliud el pinpinare. — b) Absolute. *Quintil. 6. 13. 54. de gladiatoriis.* Ut bis cavere, bis repetere oportuerit. *Cf. Sueton. Cal. 58.* Jacentem contractisque membris clammantem se vivere ceteri vulneribus triglota confecerunt; nam aliquam erat omnium: Repeto. ¶ 2. Repetere rem, iterum in ius vocare et accusare, accusare di nuovo. *Sueton. Aug. 32.* Diuturnorum reorum nomina abolevi, conditio-

ne proposita, ut si quem quis repetere vellet, periculum prœca subiret. *Id. Domit. 8. a med.* Corneliæ absolutam omnem, debinc longo intervallo repetitam atque convictam defodi Imperavit, riaccurata. Adde *Paul. Dig. 48. 2. 3. et ibid. 16. 10.* Sic repetere crimen *Ulp. ibid. 7. 3.* Repetere est etiam redire, reverti. — a) Repetere aliquem, reverti iterum ad aliquem. *Ovid. Heroid. 3. 143.* Quæ (spe) si destitui, repetam fratresque utrumque. *Horat. 3. Od. 20. 6.* Ibi insignem repetens Nestor. — b) Repetere locum, reverti, redire, ritornare. *Liv. 31. 21.* Galli, omnia præda, castra repetivere. *Id. 3. 63.* Locum, ex quo cesserant, repetunt. *Id. 22. 18.* Ex Pellis Pæus deit iter, retroque Apuliam repetens, Geronium pervenit. et 25. 27. Na- clessia Punicæ Africæ repetet. *Horat. 3. Od. 14. 8.* Cæsar Hispana repetit penates Victor ab ora, et *ibid. 27. 9.* Antequam stantes repetat paludes avis etc. *Virg. 7. Ecl. 39.* Quum primum pasil repetent præsepia teuri. *Ovid. 4. Pont. 4. 41.* Inde domum repetes toto comitante senatu. *Id. Heroid. 18. 123.* Invitus repeto patriam, quis credere possit? *Tac. 15. Ann. 17.* Syriam repetiturus. *Justin. 32. 3.* Inde per eadem vestigia, qua venerant, antiquam patriam repetivere. *Martial. 12. 18.* Me multos repetita post decembres Accepti mea Bilbilis. h. e. quam repetii ac revisi. — Cum Accus. et præposit. *Liv. 25. 27. sub fin.* Missis nunciis, qui curatissimè retrin in Africam repetere juberent. *Virg. Cui. 103.* Et jam compellente ragæ pastora capellæ Ima susurrantis repelebant ad vada lymphae. (*Scaliger mallet ropebant*). *Grat. Cynege. 245.* Intacto repetens prima ad vestigia gyro. Simile esse videtur visere ad aliquem apud *Plaut. Ter., Luciet.* Alii putant esse ellipsis, ut integra locutio sit, repetere sen resumere viam ferentem ad vada aut vestigia. — *Liv. 5. 51.* Camillus loquitur. Quid enim repetimus? quid abscessum ex hostium inanibus eripimus, si etc. h. e. patriam. ¶ 4. Figurate, repetere dicuntur et morbi, quum redeunt et rursus corpora egrediuntur. *Cels. 2. 1. ante med. et 4. 14.* Morbi repetunt. *Id. 3. 22.* Fabricula repetit. *Id. 4. 4. n. 5. circa med.* Quum vomitus repetit. Sic *Scribon. Compos. 56.* Si repetierit, aut permanserit nihilominus aliquis dolor etc. Adde eund. *Compos. 122.*; et *Marcell. Empir. c. 29. p. 129. retro ed. Ald.* — Et cum Accus. *Cal. Aurel. 1. Tard. 4. a med.* Hæc passio vel alia quæque similis nequitia parvo impulsu repetit corpus, quod proxime eliminasse videbatur.

II.) Translate. ¶ 1. Est revocare, richiamare, far venire. *Cic. Dom. 57. 144.* Vos, qui maxime me repetistis aliqua revocastis. *Ter. Andr. 1. 5. 14.* Repudiatus repeto. *Plaut. Truc. 4. 3. 72.* Filium istinc tuum te melius est repetere. *Virg. 7. En. 240.* hinc Dardanus ortus, huc repetit. *Cic. Brut. 16. 63.* Lysias est Atticus, quoniam Albenis est et natus et mortuus: quemquam Timæus sum, quasi Licinia et Mucia lege, repetit Syracusas. *Liv. 21. 28.* Ita primis expositis, alii delude (elephantis) repetiti ac trajecti sunt. *Sueton. Aug. 16.* Trajecto in Siciliam exercitu, quum partem reliquam copiarum continenti repeleret, oppressus etc. *Id. Cal. 52. extr.* Gestavit Alexandri M. thoracem repetitum a conditorio ejus. mandato a prendere. ¶ 2. Sepe repetere est resumere, interruptam rem iterum sumere, riassumere, ripigliare. — a) Generalit. *Cic. 5. Fin. 19. 51.* Prætermisita repetimus, inchoata persequimur. *Id. Fat. 2. 4.* Longo intervallo hæc studia repetens. Sic *Sueton. Gram. 9.* Functusque militia, studia repetit, quæ jam inde a puero non leviter attigerat. *Petron. Satyr. 21.* Lassitudinis abjecta, omnia iterum repetimus. *Ovid. 3. Met. 151.* Propositum repetamus opus. *Id. 3. Art. am. 747.* Sed repetamus iter. *Virg. 2. En. 178.* Omnia ni repellant Argis. *Lucan. 3. 520.* cinctas rapelunt navalibus elmos. h. e. deducunt et navalibus, ut rursus utantur. *Cic. 2. Ferr. 6. 17.* Ecce autem repente eadem illa vetera consilia pecunia majore repetuntur. *Plin. 9. Ep. 33. ad*

fin. Solita ministeria repetere. *Tac. 3. Ann. 6. extr.* solemnia. *Sueton. Claud. 21.* Spectacula ex antiquitate repetite. *Id. ibid. pres. innovati.* *Colum. 11. R. R. 2. 6.* Ab idib. Januæ, quidquid ex auctumno putationis superfuit, repetendum est, si de ripigilare e compire. Sic *Arbor. 10.* Quam partem vitæ non depulaveris, circa calend. Februar. repetito. *Pallad. 2. R. R. 13. 2.* Quum tumor pastini nondum repetita soliditate subsedit. h. e. nondum resumpta. *Ovid. 9. Met. 422.* repetitum Mulciber ærum Pncil Etichthonio. etâ raddoppiata, rinnovata. *Id. 12. ibid. 287.* notat repetitum stipite vulnus. *Id. 8. ibid. 768.* in qua virum convellit ab arbore ferrum Deluncalque caput, repetitæque rubora cædit. *Id. 6. ibid. 20.* repetitæque longo Vellera molibat nebulas æquantia tractu. h. e. sæpius tractata digitis. — b) Specialit est iterare, replicare, ripetere, ridire; et sæpe de oratione et verbis usurpat. *Colum. 4. R. R. 28. 1.* Pamplotionem repetere. *Liv. 5. 17.* Ut auspicia de integra repetentur. Sic *Id. 8. 32.* Illud interloquo, quum me incertis auspiciis profectum ab domo scirem, utrum mihi turbæ religionibus respública la discrimen committenda fuerit, an auspicia repetenda, ne quod dubiis Diis agerem? *Id. 10. 36.* Tum alii alios bortari, ut repeterent pugnam. *Justin. 12. 2. 13.* Sed Brutii Lucenique quum auxilia a Sinitimis contraxissent, acius bellum repetivere. — De oratione et verbis cum Accus. *Cic. 1. Nat. D. 7. 17.* Quamobrem, Vellei, nisi molestum est, repeto quæ cæperas. Repetam vero, inquit. *Quintil. 1. 1. 31.* Repetere aliquid et inculcare. *Flor. 2. 7. in fin.* iterum iterumque præconem repetere illam vocem jubebant. *Seneca 6. Benef. 35.* Si repeti vero quod dixi. *Ovid. 13. Met. 739.* Talibus alloquitur, repetens suspiria dictis. *Horat. Art. P. 385.* Hæc placuit semel: hæc decies repetita placebit. *Quintil. 11. 3. 39.* Ad verbum repetita reddantur. *Capell. 5. p. 167.* Vitium maximum est, non vitare cufuscumque illiteræ assiduitatem in odium repetitam ut (*Virg. 5. En. 866.*): Tunc raucæ assiduo iongo sale raris sonabant. h. e. ad nauseam usque licitatem. — Cum Infinito. *Lucret. 1. 418.* Sed nunc ut repetam capium perlexere dictis etc. *Id. 6. 936.* Nunc omnes repetam quam rari corpore sint res Commemorare. *Quintil. 6. 3. 101.* Repetam necesse est, Infinitas esse species. et *ibid. § 46.* Repetendum est mihi, non omnes eos (locos) oratoribus convenire. ¶ 3. Ponitur pro exordii, incipere, retrorsum illius petere, quum de re aliqua est dicendum. *Virg. 7. En. 371.* Et Turco, si prima domus repetatur origo, Inachus Acrisiusque patres. *Cic. 1. Legg. 6. 18.* Alte et a capite repetere. cominciare, ripigliare, prender la cosa da suoi principii. et *ibid. 20.* Visne, ipsius juris ortum a fonte repetamus? *Id. 1. Orat. 20. 91.* Neminem scriptorem artis de mediocriter quidem disertum fuisse dicere, quum repeleret usque a Corace nescio quo, et *Tiaia. Id. 1. Tusc. 48. 116.* Repetunt ab Etichtheo Codrum, qui etc. cominciando da Eretteo, dicono di Codro, che etc. *Id. 1. Invent. 49. 91.* Quilpiam Ionizius repetere, quam res postulat. *Id. 1. Fin. 20. 65.* Febulas ab illius antiquitate repetere. *Id. 6. Fam. 16.* Istitia amicitia ex parentibus. His affinia sunt illa ejusd. 2. *Divinat. 47. 98.* L. Tarulius urbis nostræ diem natalem repelebat ab iis Patribus, quibus etc. h. e. ducebat. et 5. *Tusc. 12. 34.* Hujus sententia gravitas a Platonis euctoritate repetatur. h. e. ducatur, hauriatur, sumatur. *Id. Sect. 13. 31.* (et 3. *Orat. 24. 91.*) Ne quis miretur, quid hæc mea oratio tam longa ac tam alte repetita velit. *Id. Orat. 3. 11.* Video banc primam Ingressionem meam non ex oratoris disputationibus ducam, sed e media philisophia repetitam. *Id. Divin. in Q. Cæcil. 22. 67.* Hinc majorum consuetudo longo intervallo repetita ac rita. *Ulp. Dig. 39. 2. 15. a med.* Repetita igitur die promittendum erit. h. e. die sen tempore retro atque in præteritum tracto: quod nos diuinus un'antidat. Ita *Budæus.* Sic *Paul. ibid. 22. 4. 3.* repetita

quidem die cautionem Interponi non debuisset. ¶ 4. Hinc pertinet etiam ad memoriam, richiamare alla memoria, riandare, rammentarsi, nam remiluisset, ut ait Varro 6. L. L. 44., Müll. quoniam ea, quæ tenuit mens ac memoria, cogitatur et cogitando repetitur. — a) Repetere aliquid memoria, animo, vel repetere memoriam: ut Scipio Afric. apud Gell. 4. 18. Memoria repeto, diem esse bodiernum etc. Cic. 1. Orat. 1. 1. Cogitanti mihi et memoria valere repetenti etc. Virg. 12. En. 439. et te animo repetentem exempla tuorum etc. Cic. 6. Verr. 47. 105. et Deiot. 7. 20. Alicujus rei memoriam repetere. — b) Absoluta, Cic. 1. ad Q. Fr. 2. 2. a med. Si omnium meorum epistolarum præcepta repeles, intelliges etc. se si farai souvenir. et Virg. 7. En. 122. genitor mihi Italia nuncque (Nunc repeto) Anchises fatorum arcana reliquit. Sall. Cat. 5. ad fin. Res ipsa hortari videtur, quoniam de moribus civitatis tempus admonuit, supra repetere ac paucis instituta majorum domi militiæque, quoniam etc. Ovid. 1. Trist. 3. 3. Quum repeto noctem, qua tibi mihi cara reliqui, Labitur ex oculis nunc quoque gulla meis. — c) Cum Infinito. Plin. 7. Ep. 6. ad fin. Non facile me repeto tantum consecutum assensum agendo, quantum tunc non agendo. Sueton. Gramm. 4. Me quidem adolescentulo, repeto, quemdam alternis diebus declamare, alternis disputare solitum. Cf. Virg. 3. En. 184. Nunc repeto hac generi (Cassandram) portendere debita nostro, Et sæpe Hesperiam, sæpe Italia regna vocare.

B) Repetere est etiam iterum aut bis petere. I.) Proprie. ¶ 1. Generaliter. — a) De re quocumque. Cæs. 5. B. G. 49. Cicero Gallum ab eodem Verticone repetit, qui litteras ad Cæsarem deferat. Virg. 1. G. 39. Nec repetita sequi curat Proserpina matrem. — b) Sæpius est II. demandare il suo, ἀναίρειν, quod meum est, peto, quod mihi debetur, reposco: quasi retro ad me redire peto. Plaut. Trin. 5. 2. 7. Quod datum utendum est, id repetundis copia est, quando velis. Horat. 1. Ep. 3. 18. si forte suas repetundis venerit olim Grex avium plumas, morreat cornicula risum Furtivis nudata coloribus. Cic. Arch. 8. 19. Homerum Colophonii civem esse dicunt suum, Chii suum vendicant, Solamini repetunt. Id. Planc. 42. 101. Quid me ad spectat? quid mea primum repetis? Id. Divin. in Q. Cæcil. 5. 18. Ereptas pecunias civili actione et privato jure repetere. Ter. Eun. 4. 6. 11. Hæc illi dono do, neque repeto pro illa quicquam ab te pretii. Plaut. Bacch. 4. 6. 7. Navigo in Ephesum, ut aurum repetam ab Theotimo domum. Cic. Dom. 55. 141. Res publica ab istis inflammato atque ignito furora jam tum meaque repetebat. ¶ 2. Specialiter in re bellica de rebus ab hoste captis vel areptis. Varro 5. L. L. 86. Müll. Feciales militebant, antequam bellum conciperetur, qui res repelerent. V. CLAUDIUS; et Cic. 1. Off. 11. 36.; Liv. 1. 32. at 4. 30. — Hinc Justin. 6. 5. 7. Itaque armato exercitu Arcades adhibitis in auxilium Thebanis amissa bello repetunt. ¶ 3. Item repetitum in jure. Cic. Mur. 2. 3. In iis rebus repetendis, quæ mancipi sunt, is periculum iudicii præstare debet, qui se obru obligavit. Hinc REPETUNDÆ, quam voc. V. loco suo.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ sumptâ a superiore paragr. B. 1. — a) Specialiter. Repetere penas ab aliquo est fargi, pagare il fio, exigere, et debitas penas luit, penas petere, exigere, Cic. Rosc. Am. 24. 67. Fariæ, quæ dies noctesque parentum penas a conscientia illis repetunt. Adde eund. 7. Verr. 63. 163. Cf. Justin. 2. 9. 21. Cecidit et Hippis tyrannus Atheniensis, auctor et conditor ejus belli, de patris altioribus penas repetentibus. — b) Et generaliter. Cic. 10. Phil. 10. 20. Ne more quidem in repetenda libertate fugienda. h. e. recuperanda. Id. Flacc. 42. 106. Meam fidem implorant, se repellit eam, quam ego patri suo pro salute patriæ sponderam, dignitatem. Sall. Jug. 96. Beneficia propterantius,

quam æ mutuum (Sullæ), reddere; ipse ab nullo repelere, et ibid. 85. Nobilitas — omnes honores non ex merito, sed quasi debitos a vobis repellit. Liv. 1. 47. Tarquinus admonere (senatores) paterni beneficii, ac pro eo gratiam repelere. ¶ 2. Metaphorâ ductâ a superiore paragr. B. 2. Sall. in orat. M. Licini tr. pl. ad plebem § 17. Nequa ego vos ultum injurias horret, magis ut requiem cupatis; neque discordias, ut illi crimioantur, sed earum finem volens jure gentium res repeto, et si pertinaciter retinebunt, non arma, nequa secessionem, tantummodo ne amplius sanguinem vestrum præbeat, censebo. h. e. jura nobis erepta ut nobis restituantur, postulo. ¶ 3. Metaphorâ sumptâ a superiore paragr. B. 3. Ennius apud Gell. 20. 10. Non ex jure manum consertum, sed magi ferro Rem repetunt regnumque petunt, vadunt solida vi.

REPETUNDÆ, ærum, f. plur. 1. res, quæ repetuntur, seu quarum restitutio poscitur. Crimen repetundarum fuit crimen magistratus, qui in provinciam cum potestate missus pecuniam in usum privatum a provincialibus accepisset. Nomine pecuniæ intelligitur non solum nummi, sed etiam omnia, quibus divitiæ constant, ut vase pretiosa, statera, pictura, vestes, frumentum, navigia etc. Ceterum lege Julia hoc crimine etiam magistratus urbani accusabantur, siquid in aliqua curatione pecunias cepissent; item iudices, si pecunias cepissent ob judicandum etc. Repetundarum causa, inquit Ascon. in Cic. 3. Verr. 23, ita se habebat, ut si convictus reus esset atque damnatus, pecuniam redderet estimata lite, hoc est in pretium redactis omnibus fuitis: quam summam, proscriptis ejus bonis, secleros curabant. Quod vero ad vocem attinet, participium seu gerundium est, sub quo pecuniarum vel rerum intelligere oportet. Est autem repetundarum more antiquo pro repetendarum. — a) Absoluta. Cælius apud Cic. 8. Fam. 8. 2. Pilius de repetundis sum postulavit. et ibid. § 3. Sic nunc neque absolutus neque damnatus Servilius de repetundis Pillo tradetur. Quintil. 4. 2. 15. Repetundarum insimulati. Sueton. Cæs. 43. conrincit. Tac. 4. Ann. 19. criminibus hæere. Id. 3. ibid. 38. Postulare aliquem repetundis. Vellej. 2. 13. 2. Interrogari lege repetundarum. Adde Plin. 2. Ep. 11. — b) Cicero fere addit pecuniæ, ut Cluent. 53. Lege pecuniarum repetundarum non teneri. et Brut. 27. 106. L. Piso legem primus de pecuniis repetundis tulit. (V. dicta in CALPURNIUS, a, um). Et rursus Id. Cluent. 37. 104. Repetere rationem ab aliquo de pecuniis repetundis. Adde eund. 2. Off. 21. 75., Divin. in Q. Cæcil. 4. 11., Rabir. Post. 4. 9. at alibi. Sic Sall. Cat. 18. Catilina pecuniarum repetundarum reus. et Tac. 1. Ann. 74. De pecuniis repetundis ad recipiendos itum est.

REPEXUS, a, um, particip. V. REPECTO. REPIGER, gra, grum, adject. valde piger. V. Repigratus in fin. v. REPIGRO. REPIGNERO et Repignori, as, are, a. 1. rescuotere il pegno, disimpegnare, pignus recipio, soluto pretio. Ulp. Dig. 13. 6. 5. a med. Rem tibi dedi, ut creditori tuo pignori daret: dedisti: non repigueras, ut mihi reddas. Festus p. 281. 28. Müll. Relucere, solvere, repignerare. Cf. Paul. Diac. p. 280. 6.

REPIGRATUS, a, um. V. voc. aequent. REPIGRO, as, (ari), alum, are, a. 1. (re et piger). Particip. Repigratus et in fin. — Repigrare est retardare, ritardare. Apul. 8. Met. Quum et ipso lumina dlarum bestiarum repigratur impetus. Id. 1. ibid. Obsepio ulero et repigrato fetu. Capell. 1. p. 13. Ne uoris Cylleus totibus repigratus, simulante repente merore torperet. Zeno Peron. p. 321. Suos ut (sol) repigret cursus. — Hinc Particip. præter pass., cujus exempla retulimus,

Repigratus, a, um, adjective quoque usurpat, apud Capell. 1. p. 13. Ne totius noctibus repigrator paululum simularet anomaliam. Alii minus recte legunt repigrator; At Kopp. ex Cod. Fossian. mavult repigrior.

REFINGO, is, ere, a. 3. rursus pingo. Venant. 1. Vit. S. Martin. 172. Stet rubor inde genis: oculos pupilla replagit. Id. ibid. 246. Jussit ab ira procul, digitis crucis arma replagere.

REPLANO, as, are, a. 1. iterum planum facio. Vox a Lexico expungenda; legitur enim solummodo in Not. Tir. p. 79.

REPLAUDO, dis, dere, a. 3. (re et plaudo) referio, percutio. Particip. Replaudens apud Apul. 1. Met. Dextre sævientia frontem replaudens. et 6. ibid. Equestri celeritate, quadrupedi cursu solum replaudens.

REFLEO, ples, plēvi, plētum, plere, a. 2. (re et inusit. pleo). Repleti syncope, pro replexisti. V. sub B. I. Sic repleat pro repleverat apud Lucret. 6. 1272. sub B. II. — Particip. Replens sub B. II.; Repletus sub B. I. II. et in fin.; Repleturus et Replendus sub A. I. — Repleo

A), Ratione habita præpos. re, est idem ac rursus impleo, denuo compleo, suppleo, ἀναπληρω, ἀναπληρώ (It. riempire, empire; Fr. remplir de nouveau, remplir, compléter, parfaire; Hisp. llenar de nuevo, rellenar, completar; Germ. wieder an- oder vollfüllen, wieder vollmachen, vollzählig machen; Angl. to fill, fill up, repleish).

I.) Proprie. Plin. Paneg. 55. Ut qui exhaustum ætariū non sis innocentium bonis repleturus. Cic. Prou. cons. 2. 4. Replere exhaustas domos. Virg. 2. G. 235. scrobes terra. Ovid. 4. Fast. 823. Fossa repletur humo plenæque imponitur aræ. Propert. 2. 1. 69. replere dolia. Liv. 24. 43. Iis populandis militem suum repleturum se (dixit), avrebbe dato a' suoi corpi d'esercito il numero dovuto. Sic Plin. Paneg. 28. Ex bis (ingenuis) castra, ex bis tribus replantantur. Ovid. 7. Met. 287. replet (corpus) succis. Plin. 34. Hist. nat. 15. 46. (153). Iis adjicitur, quum sunt repurganda vulnèra, aut replenda, ceratum. h. e. vulneribus caro inducenda. Sic Id. 20. ibid. 23. 99. (263). Replere slopecias. Adde eund. 23. ibid. 7. 63. (124). — Medietum apud Græcos more. Ovid. 8. Met. 679. Interea, quoties haustum cratera repleri Sponte sua per seque vident succrescere vina, Attoniti novitata pavent.

II.) Translate pro supplere, supplire. Ovid. Heroid. 10. 37. quod voci deerat, plangore replebam. Ulp. Dig. 42. 1. 4. ad fin. Tempore legitimo repleretur ex lege, quod sententiæ iudicis deerat. — Sic replere est rescuere, recreare. Stat. 4. Theb. 759. tu refugas vires et pectora bello exanimata reple.

B) Nulla ratione habita præpos. re, repleo est idem atque impleo, compleo, et videtur plus aliquid significare quam hæc.

I.) Proprie. Ovid. 4. Fast. 432. Replere sinum floribus. Martial. 7. 20. lagenam vino. Ovid. 12. Met. 155. corpora tota carne. Petron. Satyr. 96. et 111. extr. aride se cibo. Phædr. 2. 4. te esca et prolem suam. Cæs. 7. B. G. 56. extr. frumento et pecore exercitum. Ovid. 7. Met. 334. sanguine venas. Lucret. 6. 1272. delubra replerat Corporibus mors exanimis. Liv. 9. 40. Jam strage hominum armorumque insignium campi repleri. Justin. 13. 7. 7. Virginem a deo replerat quatuor pueros peperisse, ingravida. Sic Pallad. 4. R. R. 13. replera equas. ingravida. Ovid. 3. Fast. 121. Annus erat, decimum quum luna repleverat orbem. Lucret. 5. 813. femina quæque Quum peperit, dulci repletur lacte. Id. 2. 535. replere numerum. Manil. 2. 710. summa repletur. h. e. absoluitur, completur. Ulp. Dig. 40. 1. 4. a med. Pretium redemptionis replere. h. e. totum pretium numerare. — De Nil incremento Lucret. 6. 717. aquilones contra fluvium stantes remorantur, et undas Cogentes sursum replent cognitqua manere. h. e. retro impelleotes inflant et extollunt ac pleniores reddunt. — In illo Stat. 3. Silv. 91. Tunc, inquit, largior opum, qui mente profusa Tecta Dicarchæ pariter juvenemque repluit Parthenopeu? repleti est exorussit, dilasi.

II.) Translate. Plaut. Rud. 4. 6. 23. Replere

verba aures alicujus. *Virg.* 2. *Æn.* 679. gemito lectum omne. *Seneca Hippol.* 1171. Dadaea vasto claustra mugitu replens. *Lucret.* 5. 992. Et memora ac montes gemito allasque replebat. *Justin.* 11. 3. 11. Fabulas, quibus omnes acenas replerent. *Veit.* 2. 100. 2. Spectaculis animos oculosque populi Romani replere. et *ibid.* 103. 1. Incredibili lætitia patriam. *Sueton. Aug.* 89. Angustus eruditionis varia repletus. — Et mediorum apud Græcos more. *Cic.* 1. *Orat.* 42. 191. Dum hæc, quæ disperse suot, coguntur, vel passim illic carpentem et colligentem undique, repleri iura iuris civilis scientia. — Hinc Particip. præter. pass., cuius exempla retulimus.

Repletus, a, um, adjectivæ quoque usurpatur, et est impletus, plenus, *ἀμπληγής*, riempito, ripieno, pieno.

1.) Proprie. — a) Absoluta. *Cic.* pro *leg. Manil.* 15. 44. Refero foro, repletis omnibus templis. *Virg.* 5. *Æn.* 806. Millia multa deret (*Achilles*) leto, gementisque repleti *Amos.* *Sueton. Cal.* 3. Gratillas crurum paulatim repleta assidua equi refectione post cibum. *ingrassata, ingrossata. Sil.* 11. 6. 160. serpens repletus. h. e. cibo. *che ha mangiato a crepapancia.* — b) Cum Ablat. *C. Gracchus* apud *Gell.* 15. 19. Amphoras argento repletis domum reportaverunt. *Lucret.* 2. 806. Cauda pavonis larga luce repleta. *Ovid.* 9. *Met.* 87. coram pomis et odore flore repletum. *Seneca Agam.* 1006. Repletum ratibus avertis mare. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 10. 21. (38). Insula repleta olivis. *Claudian. Fescenn.* 16. repletus epulis. — c) Cum Genit. *Liv.* 6. 25. Vidit repletæ semitas, inter vulgus allud, puerorum et mulierum huc etque illuc euntem. *V. Drakenborch.* ad h. 1.

II.) Translata. *Lucret.* 5. 40. terra trepida terrore repleta. *V. TERROR.* *Liv.* 25. 26. Adalidentes enantesque eadem vi morbi repletos (*ægræ*) secum iraherent. *Capitolin. Macrin.* 3. Vates, quæ Deo repleta solebat vera canere. (*V. PLENUS*). *Lucret.* 2. 1170. antiquum genus pleste repletum. *Petron. fragm. Tragar.* 80. *Durmann.* Repleti voluptatibus. *Lucan.* 3. 243. viles. h. e. qui cursum viles implerant; qui satia diu vixerunt.

REPLETIO, *ōis*, f. 3. adimpletio, complementum. *Imp. Justinian.* Cod. 6. 28. 4. a med. et *ibid.* 7. 2. 15. a med.

REPLETIVUS, a, um, adject. completivus. *Priscian.* 16. p. 1022. *Putsch.* Tandem non solum pro adverbio temporali, sed etiam pro conjunctione repletiva invenitur, ut *Cicero* (1. *Cat.* 1. 1.): Quousque tandem abutere, *Caecilie*, patientia nostra? et 18. p. 1169. *Cap.* conjunctio causalis invenitur et repletiva et confirmativa apud Græcos, quomodo et apud Latinos. Adde *Charis.* 2. p. 200. *Putsch.*

REPLETUS, a, um. *V. REPLEO.*

REPLEXUS, a, um, particip. ad lausht. repleto, replexus, replicatus. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 1. 3. (7). Semen autem esse ad speciem scorpionum, cauda replera, sed candida. *Fortasse legendum est rades: et sane Sillig.* legit scorpionum caudæ radesum, sed candidum.

REPLICABILIS, a, adject. ¶ 1. Est dignus qui repetatur aut licetur, degno d'essere ripetuto. *Venant.* 7. *carm.* 8. 33. O nomen mihi dulce, Lupi, replicabile semper! ¶ 2. Allo sensu usurpat *Serv.* ad *Virg.* 1. *Æn.* 165. *V. Reductus* in *V. REDUCO.*

REPLICATIO, *ōis*, f. 3. (replico). ¶ 1. Est conversio, revolutio, ἀνὰ πύξ. *Cic.* 1. *Nat. D.* 13. 33. Ut replicationes quædam mundi motum regat. ¶ 2. Est et replicatio vox *IClis* frequens, ad eas allegationes pertinens, quæ intentionem sustentant adversus exceptionis iniquitatem: inde dicta, quod implicatam et lectam exceptionis iniquitatem replicet atque patefaciat. *Justinian.* 4. *Institut.* tit. 14. Alia allegatione opus est adiuvandi actoris gratia, quæ replicatio vocatur, quia per eam replicatur eiqus resolvitur ius exceptionis. *Julian.* Dig. 44. 2. 24. Adversus exceptionem, si non ejus sit res, replicationes hæc adiuvabitur, ad si res iudicata non sit. Ad-

de *Cajum* *ibid.* 27. 10. 7. ¶ 3. *Replicatio* numeri apud *Capell.* 7. p. 250. contraria est multiplicationi, et est ejus applicatio et veluti revolutio, quom numerus, qui duplicatus erat et compositus, simplex fit etque adeo minor, nam replicare aliquando explicare et revolvere significat. Græci multiplicatos numeros *πολλαπλασιάζουσ*, replicatos *ὀπλοπλασιάζουσ* appellant, ut *Id.* *ibid.* docet. et *moz.* Multiplicationis ratio est senctal ad ternionem, contra replicationis ternioni ad senctionem. ¶ 4. Est etiam figura dictionis, eadem atque anadiplosis. *Capell.* 5. p. 175. Anadiplosis est replicatio optima, quum es, quæ in priore membro postrema ponitur, in posteriore prima repetuntur, ut est illud *Terentij* (2. *Phorm.* 3. 5.): Negat hæc sibi cognatam *Demipho*; hæc *Demipho* negat esse cognatam. Sic *Aquila Rom.* § 32. ed. *Ruhnken.* Anadiplosis, replicatio. ¶ 5. Est etiam idem atque *Iteratio*. *Sidon.* 1. *Ep.* 5. Campi prætorium replicatione monstrabiles.

REPLICATORA, a, f. 1. Videtur esse Italorum rimendatura, ita appellata a filo, quod plures replicatur, ut scissæ vestis partes rursus adherant; seu potius est idem ac replum, h. e. costura Italorum, vel orlatura nostratum. *V. SUBSTURA.* *Edict. Dioclet.* p. 21. Sarcinatori in veste subtili replicaturæ X ses.

REPLICATUS, a, um, particip. *V. voc.* sequenti.

REPLICO, a, avi, alium, are, a. 1. (re et plico). Perfectum replicavit legitur apud *Fulgat.* *interp.* *Num.* 27. 23. et *Jos.* 8. 35.; et replicasse apud *Ammian.* 17. 5. 4. — *Replicatus* pro *Replicatus*, vel potius *Replicatus* *in*us., per syncope. est *Stat.* 4. *Silo.* 9. 29. non replicat *Bulbore* tunica. — Particip. *Replicans* I. et II. 1.; *Replicatus* I. et II. 5.; *Replicandus* I. — *Replico* est idem ac retro vel in contrariam partem plico, complico, contraho, flecto, recurvo, πλίσσω (li. ripiegare, piegare indietro o nella parte opposta, torcere, incurvare; Fr. *fléchir* en arrière, en sens contraire, plier, courber, replier, recourber; *Hisp.* plegar hacia atras, y al contrario, corvar, torcer, encorvar; Germ. zurückfallen, zurückrollen, — *beugen*; Angl. to bend or turn back, bend, twist, curve, contract).

1.) Proprie. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 45. 70. (181). Taurus erat ira gliscens, alternos pedes replicans apertensque in alvum arenam. *Id.* 17. *ibid.* 14. 24. (107). de insitione. Calamus ne laxetur, dum deprimitur; neve cories replicetur la rugas. *Id.* 8. *ibid.* 27. 41. (98). Replicans, ut intra stat, membranas quod fuerit intus. *Cato R.* 41. Surculos in terram demittito replicatoque ad vitis sapat. *Quintil.* 11. 3. 84. Labra et porrigitur melle et adstringuntur et diducuntur et velut quodam festidio replicantur et pendunt. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 19. (80). Vitulus genu premitur, replicate cervice. *Id.* 9. *ibid.* 33. 52. (102). Conchæ verlice muricatum latero, margine in mucroem emissio, foris effuso, intus replicato. *Id.* 11. *ibid.* 87. 73. (190). Victimarum lecinora replicata introsecus ab ima ubre. *V.* similem locum *Sueton.* Aug. 95., docetque ibidem *Baumgarten-Cruisii* annotationem. Rursus *Plin.* 35. *ibid.* 15. 51. (180). Blatamen incommodos oculorum pilos replicat. h. e. in contrarium plicat et deilli, ne oculos pungent. Sic *Id.* 24. *ibid.* 6. 22. (36). Palpebras lentisclæ resina commodissime replicat. (*Harduin.* exponit, replet et pilis ornat. *Dioscor.* de eadem res ita loquitur l. 1. c. 91. Ἐν τῷ ἀνακλῆσαι τριχῶν ἀμύξαι τῶν ἐν βλεφάρῳ. et c. 90. ἀνακλῆσαι δὲ τὰς τριχὰς ἐν ὀφθαλμοῖς). Et *Id.* *ibid.* 7. 28. (43). Masticho lentici replicandis palpebris et ad extendendam vitem adhibetur. *Seren. Sammon.* 54. 986. Si autem subito replicatur corpora morbo. h. e. currantur, contrahuntur. — *Seneca* 1. *Quæst. nat.* 3. circa med. Ab omni lœtitate acies radios suos replicat. h. e. reflectit. et 2. *ibid.* 10. a med. Radii solis replicantur. — De volumine est allam recludere atque idem aperire. *Arnob.* 4. 29. Possumus omnes istos, nobis quos inducitis atque appellatis Deos, homines fuisse monstrare vel Eubemero

replicato vel *Nicagora* vel *Leonte* vel auctoribus aliis mille, qui etc. Sic *Ammian.* 20. 9. 6. Principi progressio in campum cum multitudinis armata — e tribunal, ut emiserit alius, superstanti, scripta jubetur offerre. Replicatoque volumine editi, quod missum est, et legi ab exordio capio etc.

II.) Translata. ¶ 1. Generatim est erplicare, evolvere. *Cic.* 1. *Divinat.* 56. 127. Non enim illa, quæ future sunt, subito erresunt; sed est, quasi rudentis explicatio, sic traductio temporis nihil novi efficiencia et primum quidque replicatio. *Id.* *Salt.* 9. 27. Si queris, qui sicut *Roma* regnum occupare conati, ut ne replices anallum memoriam, ex domesticis imaginibus invenies. *Id.* 3. *Legg.* 14. 31. Licet videre, si velle replicare memoriam temporum, qualescunque summi civitatis viri fuerint, talem civitatem fuisse. — Hoc pertinet et illud *Senecæ* de *Chrysippo* 1. *Benef.* 4. Cujus acumen (*ingeni*) nimis tenuis retunditur et in se semper replicatur. ¶ 2. Specietim. *Replicare vestigium suum* apud *Apul.* 3. *Met.* est iterare, repaera, eadem red eundo, quæ veneris. ¶ 3. Item specietim ac versare animo, repetere, renarrare. *Apul.* 4. *Met.* et 3. *ibid.* sub finit. Hæc ideoidem mecum replicabam. *Pacat. Paneg. Theodos.* 3. Sed per eam replicare causas, et placulum vulgus offendere. *Prudent.* 11. *aspi.* *orep.* 3. Incisos tumuli titulos et slogia queris *Nemina*: difficile est ut replicare queam. *Hieronym.* Ep. 129. n. 2. extr. Quæ idcirco non replico, ne sensum legendis rideat obtundere et memoriam illius diffidere. non recito, non apporto. ¶ 4. Item, in iure est replicationem facere (*V. REPLICATIO* 2.). *Dig.* 2. 14. 35. ¶ 5. *Replico* ut etiam contrarium verb. multiplico. *Capell.* 7. p. 251. Procedere quoque ultra multiplicatio potest, per eodemque rursus gradus idem numerus replicatus. Sic replicatus numerus apud eund. *V. REPLICATIO* 3.

REPLICUS, a, um. *V. voc.* præced. lat.

REPLORO, a, are, a. 1. Iterum ploro. Vor a Lexico expungenda; legitur enim solummodo in *Not. Tit.* p. 191.

REPLUM, l, a. 2. vos, quæ legitur apud *Vitruv.* 4. 6., ubi de ostiis verba facti, in quæ explicanda valde audant interpretes, nec inter eos convenit. *Baldus* in *Lexic. Vitruv.* putat, replum dici partem excavatam et profundam in valvis januæ, quæ media est later scapæ ac tympanum; consueque rem illustrare exhibita figura, fascia. *Turneb.* l. 11. *Adversar.* c. 4. fasces, se hujus vim verbi assequi non posse, replum legendum putavit, ut significaret operimentum quoddam in modum vestimenti undantia et replicat: idque confirmare conatus est illo *Vitravii* loco 10. 17., ubi ait: Cheloni replum, quod est operimentum. Alii alias excogitare interpretaciones, quæ collegit *Id.* *Bald.* loc. cit. Alii fortasse rectius putant, esse regulam illam lligosam, quæ mobilis aliquando ite imponitur extremitati latitudini valvarum, ut, quum clausæ fuerint, intersitam earumdem rimam operiat: eadem vero si immobilis fuerit, pagmentum a *Vitruv.* 4. 6. ad fin., Italice battente, dicitur. Hinc in *Gloss.* *Isid.* Replum, ventis muliebria. h. e. pars vestis, quam nostrates vulgo doppione, Itali solino vocant. — *NB.* De cognom. Rom. *V. ONOM.*

REPLUMBATUS, a, um, particip. *V. voc.* sequenti.

REPLUMBO, a, alium, ere, a. 1. (re et plumbum). Particip. *Replumbatus*. — *Replumbo*, *spionbare*, *staccare*, *ἀναμολύβδω*, quod plumbo ferruminalum erat, dissolvere, a plumbo separo: et generalim quamvis ferruminalionem dissolve. *Ulp.* Dig. 34. 2. 19. § 3. Coleus querit: si centum poodo argenti fuerint relicta, an replumbari debeant, ut sic appeadantur: et *Proculus* et *Celsus* ajunt, arempio plumbo appendi debere; nam et emptioribus replumbare assignantur. *Seneca* 4. *Quæst. nat.* 3. a med. Sars velut igul ferrescent, argenium replumbatur, ignorum coagmenta solvuntur. *Paul.* Dig. loc. cit. 32. Auræ emblemata, quæ in absidibus argenteis essent, et replumbari possent.

REPLUMIS, a, adject. qui rursus plumis emit. *Paulin. Notan. carm.* 21. 857. *de aquilis.* Donec replumis vestiantur corpora.

REPLUO, is, ere, n. 3. (re et pluo) rursus aut vicissim aut contra pluo. *Musa apud Senec.* 5. *Controu. p. a. f.* circa med. Quis ferret hominem de siphonibus dicentem, caelo repluunt?

REPO, pis, psi, plum, pere, n. 3. Particip. *Repens* I. a., II. 1. b. f. et 2. — *Repo*, a voce Græca ῥέπω (a qua et serpo), per metathesin, est idem atque corpus trahens ambulo, bumi hærens ibcedo, serpo. Proprium est animalium carentium pedibus, aut pedes admodum breves habentium, ut sunt vermes, cochleæ, formicæ (It. *strascinarsi per terra, strisciare*; Fr. *ramper, se traîner, se glisser*; Hisp. *anastrar per la tierra, anastrarse*; Germ. *schleichen, kriechen*; Angl. *to creep or crawl as serpents*).

I.) Proprie. — a) De animalibus, quæ supra dicta sunt. *Zueret.* 3. 388. Nec reptans itum culusvis cumque animalis Sentimus. *Sall. Jug.* 93. Animadvertit inter saxa reptantes cochleas. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 20. 37. (73). Muræna in sicco quoque reptat. *Id.* 29. *ibid.* 6. 39. (136). Millepeda multis pedibus arcualim repens. *Id.* 37. *ibid.* 11. 72. (187). Repens formica. *Horat.* 1. *Ep.* 7. 29. Fortis per angustam lenulis nitidula rimam Repserat in cameram frumenti. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 7. 7. (20). Elephas pedibus confossas reptit genibus in catervis. *Id.* 11. *ibid.* 37. 77. (197). Pyrro regi, quo die perit, præcisa hostiarum capita reppsisse. — b) Item de hominibus, quum manibus ac pedibus simul bumi procedunt, *andare carpo*. *Nepos Hann.* 3. ad fin. Effecitque, ut ea elephantus ornatus hic posset, qua antea unus homo inermis vix poterat repere. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 17. 20. (44). Vena carus Pasicli, quum is in arce templum edificaret reptassetque super altitudinem fastigit et inde cecidisset etc. *Stat.* 9. *Theb.* 427. ad hunc certe reptit Thyntihus amnem. h. e. puer theucules ad hunc fluvium reptavit. *Quintil.* 1. 2. 6. Quid non adultus concupiscet, qui in purpura reptit? h. e. infans delictis omnibus innatritus est. — Sic de equilibus, qui in equos non insiliunt, sed reptant. *V. SUBLIMITUS.*

II.) Translate. ¶ 1. Dicitur — a) De rei facientibus, qui in rheda sedentes, quæ humilis est, a iumentis trahuntur. *Horat.* 1. *Sat.* 5. 25. Millia tum pransi tria repimus. — b) De navibus. *Arnob.* 1. 36. Indigeles illi, qui dumen reptant, et in alveis Numici cum ranis et pisciculis degunt. — c) De rebus. *Ennius apud Varron.* 7. *L. L.* 23. Mult. talibus reptantibus æquore in alto. — d) De turribus ligneis ambulatilibus. *Lucan.* 3. 457. hæc nullo fixerunt robore terram. Sed per itas longum causa repære latenti. — e) De his, quæ tacite et occulte subeunt et fallunt. *Stat.* 1. *Silv.* 2. 59. ubi quondam conscia culpa Lemnia repperunt deprensos vincula futo. h. e. rete tenuissimum, quo Vulcanus Venerem Martemque deprehendit. — f) De plantis eamque radicibus. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 5. 24. (70). Cucurbitæ bumi reptant. et 22. *ibid.* 22. 39. (82). Olos silvestre in terra reptans. *Colum.* *Arbor.* 4. 5. Spatium autem radicibus, qua repant, lapides præbent. et *ibid.* 10. 4. Paucas vili gemmas relinquo, ne, antequam invaluerit, in altitudinem repat. — g) Item de aquis, quæ vix fluunt. *Id.* 1. 5. Deterior equa palustris, quæ pigro lapsu reptat. — ¶ 2. Apud *Horat.* 2. *Ep.* 1. 259. sermones reptantes per humum. h. e. humili illo, in basso stile. ¶ 3. Sumitur etiam pro lente ire, ambulare, *andare passo*. *Ennius apud Serv.* ad 3. *G.* 76. *de gruib.* Perque sabam reptant et mollia crura reponunt. *Virg. Cat.* 104. capellæ Ima susurrantibus repabant ad vada nymphæ. Ita legit *Scalig.* Alii aliter. Græci quoque ἔγραυ pro ire, incedere usurpant.

REPOLIO, is, ire, a. 3. (re et polio) rursus polio. *Colum.* 2. *R. R.* 20. 5. Pura frumenta si in annos recondantur, repurgari debent: sin protinus usui destinantur, nihil attinet repoliri. h. e. repurgari.

REPONDĒRO, as, avi, aie, a. 1. (re et pondo-ro) rependo, repono, quasi contra seu vicissim pondero. *Sidon.* 1. *Ep.* 4. sub fin. Reminiscaris, velle me tibi studii huiusce vicissitudinem reponderare. *Id.* 5. *Ep.* 1. Reponderatus tibi ex hoc consummatissima gloria. *Claud. Mamert.* 3. *Stat. anim.* 15. Solem tibi pro falsitate veritatem haud pail vicissitudine reponderavi.

REPŌNO, pōnis, pōstū, pōnere, a. 3. (re et pono). Perfectum *Heposivi* est *Plaut. A. sin.* 3. 1. 16. — Particip. *Repositus* per syncope pro *repositus* legitur apud *Zueret.* 1. 35. et 3. 346; *Virg.* 1. *Æn.* 30., 6. *ibid.* 59., 11. *ibid.* 149. et 3. *ibid.* 384; *Horat. Epod.* 9. 1.; *Sil. It.* 7. 507, et alios. — Particip. *Reponens* I. 6.; *Repositus* I. 1. a. b. c., 3., 6., II. 5. et in fin.; *Reponendus* I. 2. b. et 4. — *Repono* generatim est idem atque iterum aut rursus pono, *avatiŋus* (It. *riporre, rimettere*; Fr. *remettre, rétablir*; Itisp. *remeter, volver a meter, restablecer*; Germ. *zurücklegen, - stellen, - setzen*; Angl. *to place again, put or set again, replace*).

I.) Proprie. ¶ 1. Ratione præcipue habita præpositionis re, — a) *Repono* est aliquid in eodem loco, in quo antea fuerat, iterum pono, ricollocare, *rimettere*. *Cic. Ser.* 27. 58. Insigne regium, quod ille de suo capite abiecerat, reposuit et regnare iussit *Virg.* 7. *Æn.* 134. et vina reponita mensis. *Id.* 3. *ibid.* 231. arisque reponimus ignem. *Cels.* 8. 10. n. 1. a med. Reponera ossa in suas sedes. *Id.* 8. 10. n. 1. Indiciū ossis repositi est dolor sublatu, rimesso a suo tuogo. *Virg.* 2. *G.* 230. atque iubebis in solido puteum demitti, omnemque repones Rursus humum. *Marital.* 2. 37. Illus si pudor est, reponere cenam. h. e. rursus appone et mensæ restitue cibos, quos e mensa sustulisti. *Horat.* 1. *Sat.* 4. 39. Laugibus in cubitum se jam conviva reponet. *V. CUBITUS.* *Colum.* 12. *R. R.* 3. 4. Ut meminisset atque adnotaret, quid et quando et cui dedisset: et quum recepisset, ut quidque suo loco reponeret. *Quintil.* 8. *proem.* 22. Ungues polire, et capillum reponere. h. e. disiectum refingere. *Id.* 5. 7. 11. Si quid testes illubaverint, opportuna Interrogatione velut in gradum reponatur. *Id.* 11. 3. 149. Togem, si decidat, reponera. *Id.* 2. 4. 29. Necessa est his, quum eadem iudiciis pluribus dicunt, fastidium moveant, velut frigidi et repositi cibi. — b) Item restituo, in pristino statu pono. *Virg.* 1. *Æn.* 257. sic nos in scæpra reponis? *Sil. It.* 10. 487. Certabat pulsus per bella reponere leges. *Val. Flacc.* 6. 742. Reponere aliquam aollo. *Petron. Satyr.* 110. Repositum in pristinum decorem puerum gaudebam. — c) Item reparo, reedifico, reficio. *Tac.* 1. *Ann.* 63. extr. Ruptos velustate pontes reponere. *Virg.* 5. *Æn.* 752. Ipsi transita novent flammisque ambeas reponunt Robora. *Sil. It.* 1. 558. molemque reponunt. *Tac.* 3. *Hist.* 34. in fin. Reposita fora templaque munificentia municipum. — d) Item reddo, restituo, restituere, rendere. *Plaut. Pers.* 1. 1. 37. Ut mihi des nummos, quos continuo tibi repocam in hoc triduo. *Virg.* 2. *G.* 201. Et quatuor longis carpent amentia diebus, Exigua tantum gelidus ros nocte reponet. *Seneca* 4. *Benef.* 32. extr. Quid culque debeam, scio. Aliis post longem diem repono, aliis in antecessum. *Plin.* 8. *Ep.* 2. Quum repulerem, quosdam ex debito aliquantum, quosdam aliquid, quosdam nihil reposuisse. avere dato a conto di debito. et *Horat.* 1. *Ep.* 7. 39. donata reponere. — *Reponere pontum*, procellosum, tamidum et vento subiatum deprimere et planum tranquillumque reddere. *Val. Flacc.* 1. 651. Hæc ait, et pontum pater (Neptunus) et turbata reponit Littora. *Ponere frela* eadem ratione dixit *Horat.* 1. *Od.* 3. 16. ¶ 2. Item est replico, retro flecto, *ripiagare, piegare indietro*. — a) Speciatim reponere crura est sublatu crura et pedes demittere et in terra rursus ponere: quod ampe illi, quum lente ambulamus, sæpius, quum properamus, aut currimus. *Ennius apud Serv.* ad 3. *G.* 75. *de gruib.* Perque sabam reptant, et mollia

crura reponunt. *Virg. ibid.* Continuo peccoris generosi pullus in arvis Altitus ingreditur, et mollia crura reponit. — b) Generatim. *Lucret.* 1. 35. tereti cervice reposita. Sic *Quintil.* 4. 2. 39. Hic paucissimum et vocem flectit et cervicem reponunt et brachium in latus faciunt. *Id.* 11. 3. 89. Interim quartus (digitus) oblique reponitur. ¶ 3. Item ad tempus recondo servandi causa, *mettere da parte, riporre*. *Cic.* 2. *Nat. D.* 62. 156. Nec tempestive demetendi percipienda fructus, neque condendi ac reponendi ulla pecudum scientia est. *Virg.* 4. *Æn.* 402. formica sacris acervum populant lectoque reponunt. *Quintil.* 10. 4. 2. Optimum est emendandi genus, si scripta in aliquod tempus reponatur. *Id.* 11. 2. 9. Scriptis reponere aliquid. *Colum.* 12. *R. R.* 11. 1. et 48. 7. poma in vetustatem. *Quintil.* 2. 16. 10. alimenta in blemem. *Virg.* 3. *G.* 403. caseum parvo sale collingunt biemique reponunt. *Horat. Epod.* 9. 1. Repostum Cæcubum ad festas dapes. *Cæs.* 2. *B. C.* 14. Arma omnia reposita et contecta. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 7. 71. (137). Rleini mori sanguinem sistunt adelligeti: ad hoc servantur repositi. *Quintil.* 2. 7. 4. Repositus thesaurus. — *Poetica.* *Stat.* 5. *Silv.* 5. 47. Repono Infelix lacrimas, et tristia carmina servo. — *Absolute.* *Seneca* 4. *Benef.* 20. Multa ex reposito exquisitoque perenda sunt. — Sic de mortuis. *Virg.* 6. *Æn.* 654. quæ cura (vivis) nitentes Pascera equos, eadem sequitur tellure repositos. h. e. sepultos. *Propert.* 1. 17. 11. An poteris sicels mea fata reponere ocelli? h. e. cineres et ossa mea componere et humo condere. ¶ 4. Item alterius rei loco pono, *porre in vece, sostituire*. *Cic.* 7. *Fam.* 18. Non enim puto te meas epistolâ delere, ut reponas totas. *Seneca Phœniss.* 121. dira ne sedel vacet, Monstrum reponere majus. *Quintil.* 11. 2. 49. In vltus perdit quisque id, quod elegerat, verbum: nec facile reponit aliud, dum id, quod scripseret, querit. *Brutus ad Cic.* 1. ad *Brut.* 16. ante med. Qui se in ejus locum reponi pateretur. *Colum.* 4. *R. R.* 26. 2. Submenda pedamenta, quæ justo breviora sunt, eorumque in vicem idonea reponenda. ¶ 5. Item depono, deponere. *Ovid.* 4. *Met.* 10. Talasque calathosque infectaque pensa reponunt, Turaqua dant. *Plaut. Asin.* 3. 1. 16. Si repositi remum sola ego in casteria. *Cic.* 2. *Nat. D.* 49. 125. Græci in tergo pravolantium colla et capita reponunt. *Val. Flacc.* 4. 279. respirent ambo paulumque reponunt Brachia. h. e. demittunt. *Calull.* 31. 8. Quum mens onus reponit ac peregrino Labore fessi venimus ad Larem nostrum. *Virg.* 11. *Æn.* 149. feretro Pallanta reposito Procumbit superi atque hæret. *Id.* 5. *ibid.* 819. faciemque Deæ vestemque (Iris) reponit. Fit Beroc. *Ovid.* 12. *Met.* 556. cui posse liguas Sumera quas vellet, rursusque reponere bumptes Neptunus dederat. — Apud *Virg.* 2. *G.* 415. Jam vincia vires, jam falcem arbusta reponunt. h. e. putata sunt et falcem non amplius requirunt. — Proprie deponit, qui resumpturus non est: reponit, qui contra. *Quintil. Declam.* 3. 9. Quid faciet? deponet arma, an reponet? ¶ 6. Sæpe ponitur pro simplici pono sive colloco, *mettere, collocare, riporre*. *Horat.* 1. *Od.* 9. 5. Dissolve frigus, ligna super foco Large reponens. et *ibid.* 10. 17. Tu pias jælis animas reponis Sedibus. *Val. Flacc.* 3. 339. hunc Adleget Asonides celsoque reponit in ostro. *Ovid.* 15. *Met.* 407. nidum Ante fores sacras Hyperlopiæ æde reponit. *Colum.* 12. *R. R.* 16. 2. Quum uræ modice aruerint in vasa nova sicco loco reponio. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 23. 35. (205). Totus mergus absconditur, reponiturque altius in terram. *Cic.* 6. *Verr.* 3. 5. Duo signa virginali habitu, quæ manibus subtilis sacra quædam reposita in capitiibus sustinebant. h. e. canephora. *Seneca Hippol.* 1230. Saxum his cervicibus repositum degradat fessas manus. *Liv.* 26. 15. Reponere litteras in gremio. *Colum.* *Arbor.* 4. 2. Reponere vineas agro repositinato. *Schneider. leg.* ponere. et *ibid.* 15. 4. ossa in crates.

II.) Translata. ¶ 1. Metaphorâ sumptâ a su-

per. paragr. 1. est reus in eodem loco, in quo antea fuerat, iterum ponere. *Horat.* 3. *Od.* 5. 39. Nec vera vitius, quam semel accidit, lual repone deterioribus. *Quintil.* 11. 2. 19. Etiam excidentis unius admonitione verbi in memoriam reponuntur. *Tac.* 14. *Ann.* 61. Mutataque, quae per seditionem verterat, et Poppaeae bonos repositus est. ¶ 2. Item metaphorâ sumptâ a super. paragr. 1. est iterum inducere, repetere. *Horat.* *Art.* P. 190. Fabula, quae posci vult et spectata reposit. h. e. iterum induci et agi. et *ibid.* 120. Itemorem si forte reponis Achilleo. h. e. si iterum scribis de Achille, de quo olim Homerus. *Pers.* 8. 65. neu dicte repone patetio. h. e. ne iugressi saepiusque repetas. ¶ 3. Item metaphorâ ductâ a super. paragr. 1. est respondeo, repondeo, respondere, quasi vicissim punere, par pari referre. *Cic.* 1. *Fam.* 9. Peto a te, ut id a me in hoc reo non regulas, ne libi ego idem reponam, quum verberis. *Juvenal.* 1. 1. Semper ego auditor factum? numquamne reponam? — *Reponere injuriam, scelus, injuriam pro injuria reponere, scelus pro scelere.* *Seneca* 2. *Ira* 28. Cogitemus, alios non facere injurias, sed reponere. *Seneca* *alter Thyest.* 1032. Sceleri modus debetur, ubi facias scelus, non ubi reponas. ¶ 4. Item metaphorâ ductâ a super. paragr. 1. est restituere, pensare. *Sil.* 11. 5. 532. Jam castris Mago relicto, Jam Libye ductor prospera signa citato Raptabant curam, et cessata reponere aerebant Tempora caede virum, ac multo pensare cruore. h. e. restituere tantis majora strage. ¶ 5. Metaphorâ ductâ a super. paragr. 3. est ad tempus recondere servandi causa. *Virg.* 1. *En.* 26. Maenel alta mente repositum Judicium Peridis spretaque Injuria forma. *Tac. Agric.* 39. in fin. Optimum in praesentia statuit. reponere odium. h. e. occultare, celare. *Quintil.* 8. *proem.* 29. Sed opus est studio precedente et acquisita facultate et quasi reposita. *Val. Flacc.* 2. 286. Natis Thetidi Glaucocoe reposita. h. e. reposita post longum usum et concolorati. Simile est illud *Virg.* 5. *En.* 484. hic rictor caestus atremque repono. Mos enim fuit arma et instrumenta artis postibus alicujus Dei suspendere et sacrare post desitam artem et etiam militum. *V. Virg.* 1. *En.* 252. et 7. *Ecl.* 24., *Horat.* 3. *Od.* 26. 3. et 1. *Ep.* 1. 5. ¶ 6. Metaphorâ ductâ a super. paragr. 4. est alterius rei loco ponere. *Cic.* 4. *Verr.* 21. 52. At vero praclarum diem illis repositum, Verres, ut agerent. ¶ 7. Metaphorâ ductâ a super. paragr. 5. est d. ponere. Reponere fugam, cavere a cursu, apud *Stat.* 6. *Theb.* 591. nunc Ignea tollunt Curra, brevemque fugam necopino line reponunt. — *Et Manil.* 2. 649. Sumere liam et reponere. ¶ 8. Metaphorâ sumptâ a super. paragr. 6. est simpliciter ponere sine collocare. *Cic.* 2. *Nat. D.* 21. 54. Stellas in Deorum numero reponere. et 1. *ibid.* 15. 38. Romanos jam morte deletos reponere in Deos. *Antonius* ad *Cic.* post *ep.* 8. 1. 10. ad *Att.* a med. aliquid in suis. *Cic.* 2. *Orat.* 48. 198. Si placuerit, vos meam defensionem in aliquo articulo reponitis. *Id.* *Sull.* 33. 92. In Judicium humanitate causam totam reponere. *Id.* 9. *Fam.* 14. *sub fin.* Intelligere debes, in te repositam esse rempublicam. *Plin.* 3. *Ep.* 9. circa med. in re aliqua omnem fiduciam. *Cic.* 2. *B. C.* 41. spem omnem in virtute. *Liv.* 1. 49. In caritate civium nihil spei reponens. *Id.* 27. 45. In illorum armis destrisque suam liberumque suorum salutem ac libertatem repositam esse. *Tac. Germ.* 30. Plus reponere in duce, quam in exercitu. *Val. Flacc.* 5. 301. In te animos, sed et omnia nostra repono. *Virg.* 3. *Ecl.* 54. Senibus haec imis (res est non parva) reponas. h. e. Immittas, insigas. *Plin.* 1. *Ep.* 3. Hoc sit oegotium tuum, hic labor, haec quies; in his vigilla, in his etiam somnus reponatur. h. e. insumatur, occupetur, collocetur. — Hinc Particip. praeter. pass., cuius exemplo retulimus, Reponitus, a, um, adjectiva quoque usurpatur, et est retro positus, remotus, reductus, repositus, distans, rimolo, posto addentio, appar-

tato, riposto. *Virg.* 6. *En.* 59. penitusque repositas Massylum gentes. *Id.* 3. *ibid.* 364. Italiam petere, et terras tentare repositas. *Apul.* 4. *Met.* Coovales lacunose carneque nimium, spinetis exaggeratae et quaquaversus repositae. **REPORRIGO**, is, ere, a. 3. rursus porrigo. *Petrone* *fragm.* *Tragur.* 51. *Burmman.* Phisism reportigeia. **REPORTATIO**, ōnis, f. 3. actus reportandi. *Augustin.* de *gest. Pelag.* 5. Et ab inimicis victorisium reportatio. **REPORTATUS**, a, um. *V.* voc. sequent. **REPORTO**, as, avi, atum, are, a. 1. (re et porto). Particip. *Reportans, Reportatus et Reportandus* I. 2. — Reporto est ratio porto, re-veho, refero, *avax:μῦζω* (It. portare indietro, riportare; Fr. porter en arrière, relirer; Hisp. llevar hacia atrás, retirar; Germ. zurücktragen, — bringen; Angl. to bring or carry back, carry again). I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cæs.* 5. *B. G.* 23. Quod nonnulli deperierant oves, duobus commestibus exercitum reportari constituit. *Tac.* 1. *Ann.* 63. Legiones classe, ut adveniat, reportet. *Cic.* 4. *Att.* 17. ad fin. Exercitum Britannia reportabant. *Cæs.* 2. *B. C.* 43. Illi (miles) orant atque observant, ut in Siciliam reportentur. *C. Gracchus* apud *Gell.* 15. 12. extr. Alii viam amporas quas plenas tulerunt, eas argento plenas dumtaxat reportaverunt. *Virg.* 1. *G.* 274. lapidemque reverteos Incidunt, aut aliam messem picis urbe reportat. *Cic.* 6. *Verr.* 28. 64. Statuerunt id (candelabrum) secum in Syriam reportare. *Tac.* 14. *Ann.* 12. Lollii Paulinae clocres reportari permisit. — Reportare se, se referre, recipere se, reverti, ritornare. *Luc.* 8. *Hisp.* 4. Lusiati, bene magna ianu comparata ad Didium se reportant. *Apul.* 1. *Met.* Lautusque ad hospitium Milone ac deinde cubiculo me reporto. — Huc pertinet et illud *Virg.* 11. *En.* 764. Qua victrix redit illa, pademque ex hoste reportat. — Pro reducere *Calv.* 46. 10. Longe quos simul a domo profectus Diversos varias vias reportant. ¶ 2. Specialim de victoris dicitur, et est referre, hoc est colligere, consequi, obtinere, et quasi domum secum ferre, riportare, consequere. *Cic.* pro *leg. Manil.* 3. 8. Ita vestri cum illo ruge contenderunt Imperatores, ut ab illo insignia victoriarum, non victorisiam reportarent. *Id.* 3. *Legg.* 8. 18. Nihil enim, praeter laudem, bonis atque innocentibus, neque ex hostibus, nequa a sociis reportandum. *Plin.* 3. *Ep.* 7. Ex proconsulatu Asiae gloriam reportaverat. *Sic Id.* *Paneg.* 16. Imperatore veram ac solidam gloriam reportante. *Flor.* 1. 1. a med. Spolia optima da rege Feretrio Jovi manibus suis reportavit. *Plin.* *praef. Hist. nat.* (39). Qui imperator triumphum reportavit. *Apul.* 11. *Met.* Cuiusmodi prospera solistum primum reportasti. — Similiter *Cic.* post redit. in *senat.* 11. 28. Non reduci sumus in parlum, ut nonnulli cives, sed equis insignibus et curia aurato reportati, come in triumpho. et 2. *leg. Agr.* 23. 61. Nam si est aequum, praedam ac manubias suas imperatores, non in monimenta deorum immortalium — conferre, sed ad decemvitos, tamquam ad dominos, reportare etc. *Orellius* tamen leg. deportare. II.) Translate. ¶ 1. Generatim est referre. *Cic.* 7. *Verr.* 49. 128. Unicum hic miser abs te alium optimum atque innocentissimum flagitat. Non ex illius estimatis tuis pecuniam domum, sed ex tua calamitate ciocri atque ossibus illi sui solatium nulli aliquid reportare. *Horat. Carm. sec.* 74. Spem bonam certamque domum reporto. *Justin.* 11. 14. 12. Data potestate redeundi agros accipere maluerunt, ne non tam gaudium parentibus, quam detestandum sui coemptum reportarent. *Stat.* 1. *Silv.* 3. 13. O longum memoranda dies! quae menta reporto Gaudia! ¶ 2. Specialim est renuocare, referre, riferre, portare in risposta, riportare. *Virg.* 2. *En.* 114. Rurpyllum scitatum oracula Phœbi Mittimus; inque adyis haec tristitia dicta reportat. *Id.* 7. *ibid.* 284. Talibus Aeneadae donis dictisque Latini Sublimis

in equis redeunt, pacemque reputant. *Id.* 11. *ibid.* 511. Eaeas, ut fama lidem missique reportant Exploatores, equitum levia improbus arma transistit etc. h. e. ut fama et missique exploratores fidem faciunt. Et cum infinito. *Id.* 7. *ibid.* 106. longevi regis ad aures Nuncius ingentes ignota in veste reportat Advenisse viros. *Propert.* 3. 4. 37. Et mea eum inultis Isciomis indata reportat. *Apul.* *de Mag.* Reportat ad sucerum Eud mollia. *Ovid.* 3. *Met.* 369. de Echo. Ingemist voces; suditaque verba reportat. **REPOSCO**, acis, scere, a. 3. (re et posco). Particip. *Reposcens* 2. — Reposco ¶ 1. Est rursus posco, repetito; et de his dicitur, quae nostra fuerunt, vel aliqua ratione nobis debentur, antea, (It. ridomandare, ripetere; Fr. redemander, réclamer, demander en retour; Hisp. volver á pedir, reclamar, demandar de retorno; Germ. zurückfordern, wiederfordern, fordern, einfordern; Angl. to demand back, ask again, walk is one's own, claim). *Ter. Adelph.* 1. 2. 51. Nam ambos curare, propinodum reposcere illum est, quem dedisti. *Plaut.* *Trin.* 3. 2. in fin. Cui talentum mutuum dedi, reposcam. *Id.* *Aulul.* 4. 10. 33. Aulam auri ta reposco, quam tu confessus mihi tibi abstulisse. *Virg.* 7. *En.* 606. Parthosque reposcere signa. *Val. Flacc.* 7. 656. Haud jam masdadem promissa repuscera regem Dignatum. *Stat.* 11. *Theb.* 570. I mecum ad manes: illic quoque pacta reposcam. *Cic.* 6. *Verr.* 51. 113. Ut ad Verrem edirent, et eum simulscium Cereris reposcerent. *Id.* post redit. in *senat.* 4. 10. Quotum alteri a me Catulinam sinatorem suum, alter Catibegum consobinum reposcebat. *Virg.* 11. *En.* 240. Quae referant, fari jubet, et responsa reposcit Ordine cuncta suo. *Martial.* 8. 38. Reposcere vicem. h. e. ut par pari referatur, chievere ricompensa. et *Plin.* 1. *Ep.* 13. in fin. Ut ta ceteris rebus, ita in audient offitio perit gratia, si reposcatur. *Id.* 7. *Ep.* 12. extr. Negabam ullius prelii esse bellum, cujus pretium reposceris. ¶ 2. Universim pro exigere, repetere, postulare, ridomandare, esigere. *Calv.* 50. 20. Na pœnas Neineis reposcat a la. *Virg.* 2. *En.* 139. Quos illi fors ad pœnas ob nostra reposcent Rlingia, et 12. *ibid.* 573. Ferte faces propae, foelisque reposcite flammis. *Propert.* 2. 1. 81. Quoadocumque igitur vit m mea fata reposcent. *Cic.* *Divin.* in *Q. Caecil.* 9. 27. (et 5. *Verr.* 1. 1.). Nibi est quod minus ferendum sit, quam rationem alio altero vitâ reposcere eum, qui non possit eum reddere. *Cæs.* 5. *B. G.* 30. Illi sapient, et si gravius quid acciderit, ab te rationem reposcent. *Liv.* 39. 37. circa med. Vos rationem reposcitis, quid Achaei Lacedaemoniis bello victis fecerimus? Sic *Quintil.* 6. 3. 10. Quum rationem facti reposcerentur. Est tamen qui leg. reposcat. *Ovid.* 13. *Met.* 234. trepidos cives exhortor in hostem, Amissamque mea virtutem voce reposco. *Lucret.* 6. 920. Quo magis attentas aures animumque reposco. *Tac.* 3. *Ann.* 13. Quid dicturi reposcentibus aut prospera aut adversa? **REPOSCO**, ōnis, m. 3. qui, quod sibi debet putat, acriter reposcit, flagitator molestus et assiduus. *Ammian.* 22. 16. 23. Horuioes Egypti ad sloguos motus escandescentes, controversi el reposcones accerim. **REPÓSITO**, ōis, f. 3. ¶ 1. Est actus reponendi, et reconduendi. *Pallad.* 1. *R. R.* 32. Repositioes fœni, ligal, canuam oibit refert, in qua parte fœni, dummodo sicce sint. *Nips.* inter *Gromat.* vel. p. 286. *Lachmann.* in *lennale.* Limitis reposito. Adde eund. *ibid.* p. 288. et *V. Rudorff* adnotat. p. 341. n. 276. ¶ 2. Item locus, lo quo res aliqua reponitur, repository. *V. Inscript.* in *SUBSCALARIS*. **REPÓSITIONÁLIS**, e, adject. qui repositus est, vel reponi potest. *Repositionales* limites leguntur apud *Boeth.* *demonstr. art. Geometr.* p. 409. ed. a *Rudorff.* inter *Gromat.* vel. **REPÓSITIONÁLIS** el per syncope. Repositoryum, ōis, n. 2. (repono). ¶ 1. Est iostiuoconio, puta orbis, aut discus maior, in quo vasa escitia in mensa imponuntur. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 11. 49.

(140). Vasa argentea et in mensas repositiis imponimus, et ibid. 52. (146). Cornelius Nepos tradit - repositiis argentum addi sua memoria ceptum; Fanestella, qui obit novissimo Tiberii Cæsaris principis, ait et testudina tum in usum venissa (V. 9. ibid. 11. 13. (39). ante se autem paulo lignea, rotunda, solida, hac multo maiora, quam mensas fuisse. Se quidem puero, quadrata et compacta, aut scere aperta, aut citro cæpiisse: mox additum argentum in angulos lineasque par commissuras. Id. 28. ibid. 2. 5. (26). Bibacile convivæ, mensam vel repositurum lotli, inauspicalissimum iudicatur. Id. 18. ibid. 35. 90. (365). In cibis mensisque nostris vasa, quibus esculentum additur, sudorem repositiis retinquentia diras tempestates prænunciant. V. INCITEGA; et addit Petron. Satyr. 35. et 60. ¶ 2. Idem est ac sepulcrum. Jul. Valer. res gest. Alex. M. (edenia A. Maio) 3. 95. His igitur omnibus mando repositiis corpori meo fieri auti magnorum talentorum sex. ¶ 3. Repostorium per synecopen: accipitur etiam pro loco secretiore in ædibus, ubi pietiosiora quæque reponuntur. Capitolin. M. Aurel. 17. Vendidit gemmas etiam, quas multas in repostorio maxime Hadriani repererat. — Sic generaliter Acro ad Horat. 1. Sat. 1. 50. Granaria, heretæ, in quibus frumenta reponuntur, repositoria. REPOSITUS et per synecp. Repostus, a, um, particip. V. REPONO.

REPOSTOR, ñris, m. 3. ristoratore, resituttore, qui reponit, h. e. refect, resitutor, rastaurator, repator, refector. Ovid. 2. Fast. 63. de Augusto. Tempiorum positor, templorum sancte repostor. Alii leg. refector.

REPOSTORIUM. V. REPOSITORYUM 3.

REPOSTUS pro Reposuit. V. REPONO.

REPOTATIO, ñris, f. 3. iterata potatio. Varro 6. L. L. 84. Müll., qui tamen legit repotia. V. ibid. adnotat.

REPOTIA, ñrum, n. plur. 2. (re et potare). ¶ 1. Stricto sensu, repotia, τὰ ἐπαυλῆα, sunt, quum postridie nuptias apud novum maritum carnatur: quia quasi refecit potatio. Ita Festus p. 281. 3. Müll. Aliis est septimus a nuptiis dies, quo nova nuptia solebat redire ad parentes suos, ut est apud Acron. ad illud Horat. 2. Sat. 2. 60. Ille repotia, natales aliove dierum Festos elbatus celebret. Gell. 2. 24. sub fin. Lege Julia profectis diebus CC. finitur (in sumptum cænarum), calendis, idibus, nonis et aliis quibusdam festis CCC., nuptiis autem et repotiiis HS mille. Auson. sub fin. epist. 9. Natalis si forte fuit solemnibus amico Conjugioque dapes aut sacra repotia patrum. h. e. quæ in liberorum baptismate celebrantur. ¶ 2. Generaliter. Aput. de Mag. Quid sit diei, vides. Dico, Crassum jamdudum ebrium sletere, aut secundo lavacro, ad repotia cænarum obeunda, vinolentum sudorem in balneo desudare, h. e. ad repetendam potationem. Id. de Mundo. Hic ad convivii repotia vespertinas comissuras adventat.

REPOTIALIS, e, adject. ad repotia pertitens. Petrus, apud Festum p. 281. 4. Müll. ex lectione Scalig. Ab eo depulsum inanimata pedagogandum accipit repotialis liber. h. e. puer pater statim post nuptias, ipsa repotiiis. V. Interpres Festi, inter quos Müllerus legendum putat repotiali lacte.

REPRESENTANŒUS, a, um, adject. idem quod præsentaneus, præsens. Tertull. Apolog. 28. RepresentanŒus potastalis respectu aliquid agere.

REPRESENTATIO, ñris, f. 3. actus repræsentandi, representatione, id est far vedere, id est ferre sotto gli occhi, vortuonaz.

I.) Proprie. ¶ 1. Generaliter est actus repræsentandi, et rem quasi præsentem atque ob oculos ponendi. Quintil. 8. 3. 61. Plus est evidentiæ, vel ut alii dicunt, representatio, quam perspicuitas. Plin. 9. Hist. nat. 6. 5. (12). Otca, infesta balæne bellua, cuius imago nulla representatione exprimi possit alia, quam canis immanis dentibus truculentæ. Cell. 10. 3. circa ead. Sed enim Cicero præclaræ, quum diutina representatione non cæsus est, sed cædebatur, in-

quit, (7. Verr. 62. 162), virgis in medio foro Messanæ civis Romanus. Tertull. advers. Præz. 24. Pater visibilis sit in filio ex virtutibus, non ex representatione personæ. ¶ 2. Specialiter. Representatione emere, præsentem solutione seu pecunia, a soldo contante, a soldo vivo. Cic. 12. Att. 31. Si Fabetianum venderem, explicare vel representatione non dubitarem de Silianis, si modo adduceretur, ut venderet. Id. 13. ibid. 29. sub fin. Dolabellæ nomen jam expeditum videtur, ut etiam representatione confidam. Marcell. Dig. 35. 1. 35. Representatio fideicommissi. h. e. præsens solutio.

II.) Translata est figura, exemplum, imago. Val. Max. 5. 10. n. 2. Amilius Paulus quocumque felicissimi, nunc miserimi patris clarissima representatione.

REPRESENTATOR, ñris, m. 3. qui repræsentat, chi rappresenta. Tertull. advers. Præz. 24. circa med. Filius repræsentator patris.

REPRESENTATUS, a, um, particip. V. voc. sequentem.

REPRESENTO, as, avi, atum, arc, a. 1. (re et præsens). Particip. Representans I. 2. et II. 2.; Representatus I. 1. a. at 2.; Representatur et Representandus II. 2. — Represento idem ac præsentem esse facio, ob oculos pono, in conspectu pono, refero, exhibeo, vortuonaz (It. far vedere presente, porre sotto gli occhi, rappresentare; Fr. rendre présent, mettre devant les yeux, représenter, reproduire; Hisp. hacer presente, representar, reproducir; Germ. wieder vorgegenwärtigen, gegenwärtig vorführen, - darstellen; Angl. to represent, exhibit as present, lay before one).

I.) Proprie. ¶ 1. Generaliter. — a) Universaliter. Colum. 8. R. R. 17. 6. Scopulos per stagni spalia disponere, et quantum communisci valet hominis ingenium, representare faciem veri maris. Plin. 37. Hist. nat. 10. 56. (154). Ciocallis gemma cæsum representat. pare, è simile a una ciriegia. et ibid. 58. (159). Encardia cordis speciem representat. et ibid. 8. 33. (122). Callidæ villiores constantius colorem representant. h. e. exhibent ac servant. Sic Colum. 12. R. R. 40. 8. Hæc maxime nota (condituræ) etiam post annum representat viridem saporis olivarum. Cic. Sext. 11. 26. Etiam senatus in æde Concordiæ, quod ipsum templum representabat memoriam consulas mei. Horat. 1. Ep. 19. 12. si quis vultu torvo fetus et pede nudo Eriquæque togæ simulat textore Catonem, Virtutemne representat moresque Catonis? Aput. Florid. n. 9. Effingere et representare virtutes alicujus. h. e. moribus exprimere, referre, imitari. Id. de Mag. similitudinem alicujus rei. Plin. 4. Ep. 10. affectum patris. mostrare un amor da padre. In quodam SC. apud eund. 8. Ep. 6. Quum senatus populoque R. liberalitatis gratior representati nulla materia possit, quam si etc. presentarsi, offerirsi. Id. 9. Ep. 28. Nuncias, multa te nunc dicite, nunc scribite, quibus nos tibi representas. h. e. nos, qui absumus, velut presentes tibi facias. Plin. aller 35. Hist. nat. 10. 36. (65). Representata veritas. Val. Max. 7. 5. in ill. Campi representata condilio. Plin. 7. Hist. nat. 24. 24. (89). Charinadas quidam in Græcia, que quis erigeret volumina in bibliothecis, legentis modo representavit, recitò a mente. statim memoriter, quid illa continerent, recitavit. — b) Representare dicuntur pictores et statuarii, qui similes imagines faciunt, ritrarre, rappresentare al naturale. Plin. 34. Hist. nat. 8. 19. (88). Niceralus representavit Alcibiadem lampadumque accensu matrem ejus sacrificantem. Adde Val. Max. 8. 11. n. 3. et 5. extern. — c) Item oratores graphice quippiam describentes. Id. 2. 7. n. 6. — d) Representare se, præsentem se sistere, adesse, farsì vedere, presentarsi. Colum. 11. R. R. 1. 26. (et 1. ibid. 8. 11.). Curabit villicus, ut justa reddantur: istaque non ægè consequetur, si semper se representaverit. Aput. 10. Met. Et iste representatus est iudicio. s'è presentato, è comparso. Adde Ulp. Dig.

48. 5. 15. ante med. ¶ 2. Specialiter in emptionibus et solutionibus significat pecunia præsentem rem transigere. comperare col soldo alla mano, pagare senza ritardo. V. REPRESENTATIO I. 2. Cic. 12. Att. 23. Reliquæ pecuniæ vel usuram silio pendemus, dum a Faberio vel ab aliquo, qui Faberio debet, representabimus (Adde ibid. 29). Sueton. Aug. 101. Legavit populo Romano quadringentis, cohortibus ut banis quingenos, legionariis tricenos nummos: quam summam representati jussit: nam et concuscatam semper repositamque habuerat. h. e. statim post mortem suam solvi. Id. Claud. 18. Positis ante se cum pecunia fideis, ad subvenendum hortatus est, repræsentans pro opera dignam cuique mercedem, dando sul fatto etc. Cic. 16. Fam. 14. in fin. Dies promissum adest: quam etiam representabo, si advenieris. h. e. statim atque advenietis, præstabo: quoniam dies promissorum hunc, quin advenies, fortasse implens non erit. Loquitur autem de manumissione, quam Titoni suo ante diem certam promiserat: quæque eadem præstulisse comperimus ex epistola Quinti fratris ejus 15. Fam. 16. Marcell. Dig. 35. 1. 35. a med. Representare fideicommissum. h. e. ante diem litam, in præsentem ac statim solve-re. Ulp. Dig. 2. 15. 8. Representatam pecuniam consumere. Inscript. apud Orell. Coll. Inscr. Lat. n. 5020. IN VIA DYCENTE HERDONIAS TRIA MILLIA PASYVM EX D. D. REPRESENTATA PECUNIA STRAVIT.

II.) Translata. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a super. paragr. 1., representare vicem, præstare. Plin. 28. Hist. nat. 10. 45. (160). Bulvrum per se prodest contra venena: nam si oleum non sit, vicem ejus representat. Id. 18. ibid. 14. 36. (134). Lupinum adeo non eget vino, ut optimi vicem representet. ¶ 2. Metaphorâ ductâ a super. paragr. 2., representare aliquid, statim et in præsentia præstare quod differri poterat, far subito. Seneca Ep. 95. in ill. Petis a me, ut id, quod in diem suum dicebam debere differri, representem. Frontin. Aquæd. 119. Ut æstimet, quæ representanda, quæ differenda sint. Cæs. 1. B. G. 40. ad fin. Se, quod in longiorem diem collatus esset, representaturum, et proxima nocte castra moturum. Auct. B. Alex. 70. Respondit, se fore æquissimum Phernaci, si quæ pollicetur, representaturum esset. Plin. 31. Hist. nat. 2. 7. (10). Thespisiorum fons conceptus mulieribus representat. h. e. statim fecunditatem affert. Cic. 5. Fam. 16. ad fin. Neque debemus eispectare temporis medicinam, quam representate ratione possimus. h. e. statim adhibere. Id. 2. Phil. 46. 118. Corpus libentiar obtulerim, si representari morte mea libetis civitatibus potest. h. e. statim dari. Id. 16. Att. 2. circa med. Mibi videtur istorum animi incendi etiam ad representandam improbitatem suam. h. e. in præsentem declarandam, effundendam, ersiandam. Curt. 10. 1. 39. Cooperat esse præceptis ad representandam supplicia. b. e. statim litiganda. Id. 6. 11. 33. Representare consilium. b. e. maturare. Quintil. 10. 7. 2. judicium. Phædr. 10. 10. in se pænam facinoris. Sic Sueton. Claud. 34. Tormenta questionum pænasque partidarum representabat exigebatque. h. e. statim sumebat, nulla post sententiam dilatione interposita. Id. Vitell. 10. a med. Verbera et plagas, sæpe vulnera, nonnunquam necem representantes adveniantibus. h. e. statim inferentes. Huc referri potest et illud Cæli. Aurelianus. 2. Acut. 37. a med. Hæc enim imposita constingunt fluida atque laxata corpora, et stomachi vigorem representant. h. e. brevi restitunt.

REPRESTO, as, avi, atum, arc, a. 1. idem fere quod præsto, do, exhibeo, solvo. Paul. Dig. 19. 1. 47. L. Titius accepta pecunia ad materias vendendas sub pæna certa, ita ut si non integras repræstaverit etc. Ulp. ibid. 36. 1. 22. Decrevisse dictum Marcum, fideicommissum eis repræstandum. Ita Torrentini editio et alior. Apud Halaquandr. et alios præstiterit et repræstandum.

REPREHENDO, hendis, hendi, hensum, hendi, a. 3. (re et prebendo). Reprando et Re-

premissis synop. fere posticum est. *Ovid. Heroid. 11. 53.* Contineo gemitus, elapsaque verba reprimendo. *Lucilius apud Non. p. 427. 3t. Mero.* Calpurni navam legem Plioni? reprimis? Edulique etc. *Lucret. 4. 497.* Nec porro poterunt aensu reprehendere sese. *V. atis exempla in I. et II. 1. et 2. a. d. — Particip. Reprehensens II. 2. a. s.; Reprehensus I. et II. 1., 2. a.; Reprehensurus II. 2. a.; Reprehendus II. a. c. — Reprehendo est retro prehendo, prehendem retrahere: et proprie est euntem vel fugientem capere, sistere et retrahere, ἀναλαμβάνω, ἀντιλαμβάνω (II. prendere e tirare indietro, fermare, ritenere prendendo; Fr. retener en saisissant, retenir, arrêter, saisir; Hisp. retener agarrando, detener, arrestar, agarrar, asir; Germ. ergreifen zurückhalten, fassen, festhalten, rückwärtsziehen, wiederer greifen; Angl. to catch again, lay hold of, seize, pull back).*
I.) Proprie. *Plaut. Mil. glor. 1. 4. 59.* et *Trin. 3. 1. 23.* Ut illi, here qui pallio me reprehenderunt. *Id. Most. 4. 1. 5.* Servi fugiunt: sed si reprehendi sunt, faciunt etc. *Liv. 34. 14. n. med.* Adeo turbati erant equites pedesque, ut quodam consui manu ipsi reprehenderit, et adversos in hostem vertit. *Phaedr. 6. 8.* Quem si occupas, teneas: elapsum semel non ipse possit suppler reprehendere. *Sueton. Cal. 45.* Obides quodam clam premissis, cum equitatu insecutus, venit profugos ac reprehensos, in catenis rediit. *Curt. 4. 14. 2.* Reprehens ex fuga Persar. *Ovid. 15. Met. 525.* de *Hippolyto*, nervos in atropae teneri, Mambra rapi partim, partim repressa reliquit, ritenute.

II.) Translata. *¶ 1.* Generatim est retinere, revocare, reprimer. *Cic. 4. Acad. p. 45. (2. pr.) 139.* Labor eo, ut essentia Epicuro: revocat virtus, vel polius reprehendit manu. *Ter. Adelph. 4. 4. 13.* Sensi illico id illas suspicari: sed me reprehendi tamen, ne quid de fratre garrutū illi dicerem. *h. a. me reprehendi. mi sono trattenuto. Alii leg. repressi. Lucret. 6. 568.* vis nulla refrenet Res, neque ab exitio possit reprehendere euntem. Sic pro retinere aliquid ne elabatur, aut dissolvatur. *Lucret. 3. 598.* at omnes Extremum cupiant vires (*Lachmann. vltas*) reprehendere vinculum. *Id. 3. 858.* Nec memori tamen id quimus reprehendere mente. *Propert. 3. 17. 9.* Cursum allicuius reprehendere. *fermare, ritenere. — Et iterum prehendo, resumo, ripigliare. Ter. Adelph. prol. 12.* Pernocite, furtivum factum assistimile, eo locum reprehendum, qui praeteritus negligentia est. *¶ 2.* Specialim est saepe aut increpo, arguo, castigo verbi, accuso, biasimare, ripigliare, reprehendere: nam aliam verbis ab agenda retrahimus. — a) Cum Accusati, vel sequente quod. *Nepos Dalam. 6.* Reminiscens, a quanto bello ad quam parvam rem principem ducum misisset, se ipsa reprehendit. *Cic. Planc. 35. 86.* Meum discessum, quem saepe desieras, nunc quasi reprehenders et subaccusare voluisti. *Id. 7. Ferr. 18. 46.* Non modo te hoc crimina non arguo, sed na illa quidem communis vituperatione reprehendo. *Cres. 7. B. G. 62.* Reprehendere temeritatem cupiditatemque militum. *Colum. 11. B. 1. 9.* Non satis est reprehendisse peccantem, si non doceas recti viam. *γυνή. Ter. Adelph. 6. 9. 36.* Consiliis parum hac reprehenders, et corrigere me. *Sueton. Vesp. 23.* Reprehendit illo Titu, quod etiam nriam vestigal commentos esset. *Hieronym. 1. advers. Iovinian. n. 11.* Nonnullis hanc intelligentiam reprehensoris arbitror. *Horat. 1. Sat. 6. 67.* ei Egregio inepersos reprehendes corpore naves. *Id. 1. ibid. 10. 65.* Quam de se loquitur, non ut meliore repraesentat. *Plin. 8. Ep. 10. n. med.* Tanto melius de viro merita, quanto magis est reprehensa, quod nupit. — Similiter usurpatur de scriptis, quae minus proba videntur, critica-re, notare. *Sueton. Gramm. 10.* Aulius Pollio Gallustii scripta reprehendit, ut omnia praeconum verborum affectatione oblita. *Plin. 9. Ep. 26.* Plurimum autem refert reprehendenda annotas, an insignia. Adde *Cic. Orat. 8. 28. — b)* Reprehenders aliquem in aliqua re, ut *Cic. 6.*

Verr. 2. 4. Ita postulatur ab omnibus, ut ab illis se abstinere maxime vitilis, in quibus alterum reprehenderint. *Id. 6. Att. 2. 3.* Graecos in eo reprehendit, quod mare tem secuti sunt. *Id. Partit. orat. 37. 129.* Se id fecisse ipsum, in quo reprehenduntur. — c) Reprehendere aliquem de aliqua re, vel aliqua re, ut *Cic. 1. Nat. D. 11. 28.* Tum Xenophanes — de ipsa mente item reprehenditur, ut ceteri; de infinitate autem vebementius. *Quintil. 12. 10. 43.* Non erit hac calumnia reprehendus. *Id. 1. 5. 33.* Sunt proprii quidam et inevitabiles soni, quibus nonnumquam nationes reprehendimus. — d) Reprehendere aliquid in aliquo, ut *Cic. Planc. 36. 89.* Tu id in me reprehendis, quod Q. Metello laudi datum est. *Cas. 1. B. G. 20.* Quae in eo (fratre) reprehendit, ostendit. *Horat. 1. Sat. 10. 52.* Tu nihil in magno doctus reprehendis Homero? — e) Absolute, ut *Cic. Amic. 16. 59.* Ut quem saepissime peccat amicus, non plures det sibi tamquam aenas ad reprehendum. *Id. Planc. 31. 75.* El quidem, qui pro uno laboravit, et ipsum id non obtinuerit, dici Quousque, irridenti magis est, quam reprehendenti. *¶ 3.* Item specitum est confuto, praecipue apud Rhetores. *Cic. Partit. orat. 12. 44.* et *1. Invent. 42. 44. 45. 46.* etc. *V. REPREHENSIO II.*

REPREHENSIBILIS, a, edject. riprensibile, reprehensione dignus. *Salvian. 4. Gubern. D. 13.* Ebrietas reprehensibilis. *Rufin. 2. Invektiv. in Hieronym. n. 30.* Quae tibi videbantur reprehensibilia, in medium proferre debueras. Adde *Fulg. interp. Gal. 2. 11. — Comp. Reprehensibilior apud Ambros. in Ps. 118. Serm. 3.* Ut in quo laudabilis fore crederetur, ibi reprehensibilior iudicaretur.

REPREHENSIBILITER, adverb. riprensibiliter, vituperabiliter. *Alcim. Ep. 9.* Ne videatur faculus in eo sacerdotis officii reprehensibiliter minorata.

REPREHENSIO, ōis, f. 3.

I.) Proprie est ocus prehendi, sistendi et retro trahendi, retractio. *Cic. 3. Orat. 23. 100.* Conclusionem, distinctionem, ornatam, festivam, sine intermissione, sine reprehensione, sine varietate, quamvis claris sit coloribus picta vel poesis vel oratio, non posse in delectatione esse diuturna. *h. a. si non statat se quodammodo et continuata navitate retrahat. Lambin. leg. respiratio.*

II.) Translata. *¶ 1.* Saepe est increpatio, vituperatio, accusa, riprensione, disapprovazione, ripiglio, ἐπιτιμία, ἐπίταξις. *Cic. 12. Phil. 10. 25.* Gloriam in morte debent illi, qui in republica versantur, non culpas reprehensionem et stultitiam vituperationem relinquere. *Plancus ad Cic. 10. Fam. 23.* A reprehensione temeritatis absum. *Cic. 1. Fin. 1. 1.* Ut hic noster labor in varias reprehensiones incurreret. *Id. Orat. 1. 1.* Doctorum reprehensionem vereri. *Plin. 36. Hist. nat. 6. 8. (49).* Magna reprehensione atiquid facere. *Tac. 1. Hist. 49.* Sine reprehensione quipplam agere. *Sueton. Ner. 19. sub fin.* Hac partim nulla reprehensione, partim etiam non mediocri laude digna, in unum contuli. *Quintil. 5. 7. 1.* Si reprehensionem non capit ipsa persona, infamare signatores licet. *Id. 8. 5. 34.* Aliquis intra reprehensionem nitit. et *11. 3. 165.* Mollior nonnumquam cum reprehensione dixerat partis imitatio. *¶ 2.* Passivo est peccatum, error, seu quidquid reprehensione dignum est. *Quintil. 3. 11. 22.* Ut ipsa ejus reprehensio laude aliqua non indigna sit. Huc pertinere videtur et illud *Plin. 3. Ep. 7.* Erat (*Silius Italicus*) φιλέχολος usque ad emacietate reprehensionem. *¶ 3.* Apud Rhetores reprehensio est idem quod confutatio, quon argumentando adversariorum confirmatio diluitur, aut infirmatur, aut elevatur, ut sit *Cic. 1. Invent. 42. 78.* Adde *ibid. 14. 19.* et *Partit. orat. 9. 33.* et *12. 43.* *¶ 4.* Recensetur etiam ab eod. *3. Orat. 64. 207.* Inter figuras verborum, quon orator corrigat seipsum, quas reprehendens, ut *Id. alt. Orat. 39. 135.* Graeco est ἐναρπάζω, ἐμδιόρῳας. *Id. Babir. Post. 6. 10.* Numquid

testis Postumum appellavit? Testis autem? Num accusator? etc.

REPREHENSIO, as, ora, a. 1. frequentat. a reprehendo, ἐπαλαμψίζω. *Liv. 2. 10.* Reprehensens singulos, obsistens obstantisque Deum et hominum fidem. *h. e. retinens et retro trahens.*

REPREHENSOR, ōis, m. 3. *¶ 1.* Est Ital. riprensore, μῦπος, qui reprehendit. *Cic. opt. gen. orat. 6. 18.* Huc labori nostro duo genera reprehensorum opponuntur. Adde *eumd. 2. Nat. D. 6. 20.* *Ovid. Heroid. 17. 219.* Delicti des idem reprehensor et auctor. *¶ 2.* Sumitur etiam pro emendatore at correctore. *Cic. Planc. 3. 8.* Ut reprehensores essent comitiorum.

REPREHENSUS, a, nm, particip. *V. REPREHENDO.*

REPRENDO, dis, etc. et

REPRESSUS, a, um. *V. REPRIMO.*

REPRESSE, adverb. con riguardo, ristrettamente. *Gell. 12. 11.* Si sciant homines, nihil diutius posse celari, repressius pudensque peccabitur. *Alii leg. inpressus, eodem sensu. Ammian. 29. 2. 12.* Nec tamen post hac tam pernitens repressius actum est vel pudenter.

REPRESSIO, ōis, f. 3. repressio, coercitio. *Inscript. apud Murat. 1412. 13.* Cum quo vixit ann. XXV. sine repressio. Ita fortasse insculptum fuit vel marmorari negligencia, vel vitio saeculi pro repressio.

REPRESSOR, ōis, m. 3. κατασταλτής, qui reprimat. *Cic. Sezt. 69. 144.* Extinctor domesticis latrocinii, repressor cadis quotidianae. *Eutrop. 10. 16.* Iulienus imperator tributorum, quatenus fieri posset, repressor. *h. a. tributa minuens, nova non indicens.*

REPRESSUS, a, nm, particip. *V. vos. sequent.*

REPRIMO, prima, pressi, pressum, primere, a. 3. (re et premo). Particip. *Reprimens I. b.; Repressus I. a. c. d. et II. a. b.; Reprimendus I. c. — Reprimo est coerceo, cohibeo, inhibeo, compesco, ἀναστέλλω, καταστέλλω (II. raffrenare, retinere, reprimere, fermare; Fr. faire reculer en pressant, retenir, arrêter, empêcher d'avancer, refouler; Hisp. detener, reprimir, contener, refrenar, impedir de pasar adelante; Germ. zurückdrängen, aufhalten, zurückhalten, hemmen, einschränken; Angl. to repress, check, restrain, curb, keep within bounds, confine, stop, hinder).*

I.) Proprie. — a) Dicitur praecipue de torrente vel amne. *Cic. 2. Divinat. 32. 69.* Si lacus Albenus redundasset, Romam perluram; si repressus esset, Vefon. *Stat. 5. Theb. 522.* arentesque iacens fontesque repressi. *fermati, seccati. Flor. 1. 1. 3.* Reprimere amnem. et *Cic. 6. da republ. 3. scitum. — b)* Illa ad rem medicam pertinent, quon vis morbi sistitur. *Plin. 35. Hist. nat. 15. 51. (182).* Reprimera vulvas proclidentes. *Id. 27. ibid. 5. 15. (32).* abundantiam sanguinis. *Id. 20. ibid. 9. 36. (95).* parotidas. et *31. ibid. 9. 45. (103).* pusulas. et *20. ibid. 13. 51. (142).* sudorem. et *34. ibid. 18. 50. (166).* cicatrices. scil. ne deformitate inducant: vel complanare. *Cels. 2. 12. n. med. atvum.* quod *ibid.* opprimere, dixerat. *Id. 6. 10.* Medicamenta reprimant. et *ibid. 15.* Si sine morbo id lotumuit, primum reprimentibus experimentum fiat. — c) De aliis rebus physieis. *Cic. Brut. 4. 16.* Sic omnis fetus repressus, exustusque floa illi veteris ubertatis exaruit. *h. a. euectus. Plaut. Cas. 2. 8. 16.* ego vis reprimo labra, quon etc. *Virg. 2. En. 378.* retroque pedem cum voca repressi. *Id. 12. ibid. 939.* Reprimere dextram. trattenere il braccio. *Sic Stat. 11. Theb. 309.* atque ensam, quon jam dabat ira, repressi. *Clauudian. carm. de piis frat. 31.* tanta virtute repressas Eneceides fances obriguisse reor. *chiuse. Val. Flacc. 6. 278.* vosque repressa gelo. *Sueton. Cal. 9.* Repressum ap retentum vehiculum. *fermato. Tac. 16. Ann. 43.* Aque privatorum licentia intercepta, subsidia reprimendis ignibus quiqua haberet. — d) Raro de personis. *Novius apud Non. p. 316. 6. Merc.* Nunc res me ipsa reprimat; saepe hae eadem enim grassatas vis. *Cas. 7. B. G. 8.* His rebus comparatis, re-

presso jam Luctio et remoto etc. et *Cic. 11. Att. 15. ad fin.* Et cetera, quae, si reprimor, ne scribam.

II.) Translate. — a) De abstractis. *Cic. pro leg. Manil. 5. 13.* Impetus hostium repressi ad retardati. *Accius apud Non. p. 495. 20. Merc.* Reprimere parumper vim citatum quadrupedum. *Cic. 10. Att. 19.* Dubitabat nostrum nemo, quin Caesar itinera repressisset: volare dicitur. h. e. a celeritate, se cohibuisset. *Cæs. 3. B. G. 14.* Reprimere fugam hostium, et 3. *B. C. 93.* cursum. *fermari a mezzo il corso. Cic. 1. Fin. 1. 2.* Difficilem quendam temperantiam postulat in eo, quod semel admissum coerceri reprimique non potest. *Id. 2. ad Brut. 7.* Quorum repressimus impetum, ardoremque restinximus. *Id. Sext. 55. 117.* Vix homines odium suum a corpore ejus impuro represserunt. *Id. 4. Att. 18. sub fin.* Reprimere susceptam oburgellonem. h. e. abrumperem, omittere. *Id. 4. Ferr. 22. 53.* consuetudinem peccandi. et *ibid. 26. 64.* conatus allicuius. *Id. Sext. 44. 95.* furorem exultantem allicuius. *Id. Harusp. resp. 1. 1.* allicuius impudentiam. *Id. Cael. 80. 71.* Flagitii memoriam, non extinctam illam quidem; sed repressam vetustate. *Id. 1. Cat. 12. 30.* Republicam pestem paulisper reprimere. *Ter. Adelph. 5. 3. 8.* iracundiam, atque ad se redire. *Ovid. 9. Met. 163.* solita gemulum virtute repressit. *Sueton. Cal. 6.* Brevia represso. — Cum infinito. *Ennius apud Festum p. 178. 17. Müll.* Aut occasus ubi, tempore audere repressit. Sed audere pro sustentivo est. *V. Lachmann. ad Lucr. 4. 214.* — b) De personis. *Ter. Adelph. 5. 3. 8.* neque illum misericordia repressit. *Cic. Sext. 69. 144.* Sed me repente, iudices, de fortissimorum et clarissimorum civium dignitate et gloria dicentem, et plura etiam dicere parantem, horum aspectus in ipso cursu orationis repressit. *Justin. 1. 6. 15.* Haec repressit castigations, in prelium redeunt. *Plin. Paneg. 83.* Reprimere se ad revocare ab omni contagione viliorum. — *Reprimere se est trahere, raffrenarsi, se continere. Cic. 2. Legg. 17. 44.* Reprimam jam me, et non insequer longius. *Ter. Hecyr. 5. 1. 39.* Reprimam jam me, ne aegre quidquam ex me audiat. Adde eundem. *Heaut. 1. 2. 25.* — Et mediorum apud Graecos more *Plaut. Mil. glor. 4. 8. 58.* Vix reprimor, quin te manere iubeam.

REPROBABILIS, e, adject. qui reprobari debet, Vos a Lectione expungenda; legitur animi solammodo in *Not. Tyr. p. 32.*

REPROBATIO, ois, f. 3. riprovazione, Improbatio, rejectio, abolitio. *Tertull. Apolog. 13.* Nec electio sine reprobatione. Adde eundem. *4. advers. Marcion. 35. ad fin.; et Vulgat. interpr. ep. ad Hebr. 7. 18.*

REPROBATRIX, icis, f. 3. riprovatrice, quae reprobat, *Tertull. 4. advers. Marcion. 36.* Disciplina reprobatrice superbia.

REPROBATUS, a, um, particip. *V. voc. seq.* REPROBOS, a, v, i, atum, are, a. 1. (re et probos). Particip. *Reprobatus.* — Reprobo est idem atque improbo, rejectio, disapprovare, rigellare, rifiutare, riprovare, ἀποδοκιμαζέω. *Scaevola Dig. 45. 4. 4. extr.* Qui natus imperatorum reprobus conseruit. *Paul. 5. Sentent. 25.* Reprobare innotiam. Adde *Vulgat. interpr. Job 5. 17. Eccli. 20. 22. 1. Petr. 2. 4.* et alibi saepe. — *Apud Cic. 1. Fin. 7. 23.* Quod ipsa natura adhibet et reprobat, id est voluptatem et dolorem. *Jo. Nic. Hadvig. legit:* Quod ipsa natura adhibet et probet, id est, voluptatem et dolorem. Et spud *Quintil. 6. proem. 3.* Quem ultra esse eorum mel, diis reprobantibus, credam? Idem *Hadvig. ad loc. cit. ex Ambros. 1. legit* diis reprobantibus.

REPROBUS, a, um, edject. *Reproba pecunia, adulterus, improba, moneta falsa. Ulp. Dig. 13. 7. 24.* Reprobos nummos creditori solvere. et *cic.* Reproba pecunia non liberat solvendum.

REPROMISSIO, ois, f. 3. ripromissione, ἐνέχυρον, actus repromittendi. *Cic. Rosc. Com. 18. 55.* Siquidem sine cautione et repromissione, ni-

hilominus id Fannius societati debebat. Adde eundem. *ibid. 13. 39.*

REPROMISSOR, oris, m. 3. ἑνέχυρος, malleadore, qui repromittit. *Vulgat. interpr. Eccli. 29. 21.* Repromissorem fugit peccator et immanis. Bona repromissoris sibi adscribit peccator. Adde *Ambros. de Fide 4. 11. § 154.*

REPROMISSUS, a, um, particip. *V. voc. seq.* REPROMITTO, mitto, misi, missum, mittere, a. 3. (re et promitto). Particip. *Repromittens 1. et II. 2.; Repromissus I.* — Repromitto est vicissim promitto, stipulenti promitto, poscenti spondeo, promettere vicendevolemente, obbligarsi, ἀναδέχεται.

1.) Proprie. *Plaut. Asin. 2. 4. 47.* Argentum tamen mihi si vis denumerare, repromittam istoc nomine solutam rem futuram. *Cic. Rosc. Com. 13. 37.* Repromittis tu ebbero triennium Roscio: quid? recita istem restipulationem elarius. *Id. Brut. 5. 13.* Non mebercule tibi repromittere istuc quidem ausus sim. *Justin. 22. 2. 5.* Hamilcarem etoret, ut inter se et Syracusanos facis arbitria suscipiat, pecuniaria tibi ipsum officia sub repromittens. *Aurel. Vict. Vir. illustr. 2.* Petiit quod illi in sinistris manibus gerebant: quibus dolore repromissis etc. — Cum infinito et addita conditione. *Plaut. Curc. 5. 3. 67. m.* Quamobrem istuc? tu, quia ille ita repromissit mihi, si quicumque hanc liberam esserisset manu, sine controversia omne argentum reddere. et *Sueton. Claud. 20.* Faculum aggressus est, non minus compendii spe, quam gloria, quum quidam privato sumptu emissuros se repromitterent, si sibi siccat egri concederentur.

II.) Translate. ¶ 1. Adhibetur pro simpliciter promitto, polliceor, promettens. *Cic. post red. ad Quir. 10. 24.* In referendis gratia hoc vobis repromitto semperque prestabo etc. *Plin. 4. Ep. 27.* Ad hunc gustum totum librum repromitto. Adde *Sueton. Tib. 17.* ¶ 2. Speciatim est iterum promitto. *Sueton. Oth. 4.* Qui quum enim olim superstitem Neroni fore spondidisset, tunc nitro inopinatus advenerat, imperatorum quoque brevi repromittens.

REPROMITTO, as, are, a. 1. (re et propitio) iterum propitium reddo, idem fore ac propitio. *Tertull. 1. ad Nation. 17.* Quod irreligiosi dicuntur in Caesares, utque imagines eorum repromittendo, neque Genios dejerando, hostes populi nuncupamus. *Vulgat. interpr. ep. ad Hebr. 2. 17.* Ut repromittat delicta populi. et *Levit. 19. 22.* Orabitque pro in sacerdos et pro peccato eius eorum Domino, et repropritiabitur ei dimitteturque peccatum.

REPROMITTENDUS, a, um, adject. multum reptans. *Seneca Vit. beat. 18. a med.* Hoc me non impedit, quo minus virtutem adorem, et ex intervallo ingentem reptabundus acquar. *carpone e strascinandomi, et ibid. 12.* Equum in voluptate, reptabundus semper atque ebrui.

REPTANS, antis, particip. *V. RRPTO.*

REPTATIO, ois, f. 3. lo strascinare, l'andare carpone, ἑρπύς, actus reptandi, reptatus. *Quintil. 1. 12. 10.* Ut corpora infantium nec casus tam graviter affligit, nec illa per manus et genna reptatio etc.

REPTATUS, a, um, particip. *V. RRPTO.* RRPTATUS, us, m. 4. ἑρπύς, reptatio. In sexto casu sing. *Plin. 14. Hist. nat. 1. 3. (13).* Vix improbo reptatu pampinorumque superbitate, perilla domini amplo dicursu atria medea compleret. *V. Silig. ad b. l. Tertull. de Anim. 10. a med.* Limaces incedunt spumante reptatu.

REPTABILIS, e, adject. qui repere potest, reptilis. *Boeth. in Topic. Cic. 3. p. 805.* Animalis quippe intellectus ad plures differentias pertinet, ad rationis scilicet atque irrationis, ad mortale etiam atque immortale, ad ambulebile, reptabile, volatile, nativum, et est eorum omnium, quae sub his differentiis sita sunt, genus.

REPTICIUS, a, um, adject. qui reptando ingressus est. *Pseudo-Sall. declam. in Cic. 1.* Ita in hoc ordine M. Tullius moderatur, quasi unus reliquis et familia viri clarissimi, Scipionis Africanus, non repticius, acclius ac paulo ante

insus bulo nrbi civilis. *Alti leg. repetiticia, alii repetitici.*

REPTILE, is, n. 2. *V. voc. sequent.* In fin. REPTILIS, e, adject. reptile, ἑρπετός, omne animal reptans. *Sidon. 8. Ep. 12.* Ipsae tuum mihi videntur adventum reptiles eccliam cum domibus nativis antecessurae. — Hinc

Reptile, is, n. 2. absolute, substantivorum more, est animal reptans. *Vulgat. interpr. Genes. 1. 20.* Dixit etiam Deus: Producant aquae reptile animae viventis, et volatile super terram sub firmamento caeli. et *ibid. 24.* Dixit quoque Deus: Producat terra animam viventem in genere suo, iumenta, et reptilia, et bestias terrae secundum species suas. Adde eundem. alibi saepe.

REPTO, as, v, i, atum, are, n. et a. 1. Particip. *Reptans sub A. 1. et II. a. b.; Reptatus sub B.* — Repto est frequentat. a repo, et ejusdem significationis atque una. *V. REPO. ἑρπύς* (It. strascinarsi per terra, andare carpone; Fr. ramper, se traîner; Hllp. arrastrar per la tierra, arrastrarse; Germ. kriechen, schleichen; Angl. to creep along, crawl over, advance creepingly).

A) Nentrum reptans

I.) Proprie est frequenter repere; et narpatur — a) De brutis animalibus. *Plin. 9. Hist. nat. 30. 50. (95).* Cetera in undis natant: locustae reptantium modo sunt. *Claudian. II. cons. Stilich. 172.* anguis reptavit placido tractu. *Gell. 10. 12.* Chamaeleon humi reptans. *Claudian. de equo 2. in Eutrop. 441.* qui pondere postquam deidit implicitus limo, conentia pronua Per vada reptabat corno subulsa tenecl. —

b) De hominibus et praecipue de pueris. *Seneca Here. Fur. 216.* gemine cristati caput angues ferebant ora: quos contra obviis Reptavit infans. *Claudian. 1. in Rufin. 93.* reptavit parvus in isto saepe sinu. *Stat. 1. Silv. 2. 250.* At te nascentem gremio mox prima recepti Parthenope, dulcisque solo in gloria nostro Reptasti. *Id. 1. Achill. 476.* de Achille puero, quis enim Emonis sub vailibus aliter Creverit, effossa reptans alve.

II.) Translate. — a) De hominibus et brutis animalibus lente incedentibus. *Plaut. fragm. apud Gell. 3. 3.* Major pars populi eridi reptant fame. h. e. adeo languent fame, ut stercora nequeant et repant. ὀψέσθλη. *Cf. Ammian. 19. 8. 8.* Per aetum arida nil reptantes equum diu querentem profundum bene vidimus puteum. *Horat. 1. Ep. 4. 4.* tactum sivas inter replere salubres. *passaggiare. et Lucr. 2. 317.* in collis ludentes pabula lata Lanigeris reptant pecudes. Adde *Plin. 1. Ep. 24.; et Claudian. 1. in Eutrop. 316.* — b) De plantis. *Plin. 19. Hist. nat. 5. 24. (69).* Cucumeres reptantibus flagellis scandentes parietum aspera in totum usque. Hinc refertur potest et illud *Ammian. 15. 10. 4.* Pleuraque vehicula vastis funibus illigata pone cohibente virosum vel boum nisu valido via gressu reptante paulo tutius devolvuntur.

B) Activi formae repto nusquam legitur; sed passivo narpatur Particip. *Reptatus* et est reptando perennius, scorpio colit ira a carpone o strascinando, ἑρπύς. *Stat. 5. Theb. 581.* Et Nemees reptatus eger. scilicet ab angue. *Claudian. IV. cons. Honor. 133.* Cretaque se lactat tenero reptata Tonanti. *Id. 2. in Rufin. 180.* teneroque amnis reptans Achilli. *Pacat. Paneg. Theodos. 4. extr.* Geminis Delos reptata nminibus.

REPTUS, i, m. 2. ventis genus, de quo ita *Isid. 19. Orig. 23. ante med.* Rhenones sunt valamina humorum et pectoris usque ad umbilicum atque intortis vilis adeo bispidi, ut imbres respuant, quos valgo reptos vocant, eo quod longitudo villorum quasi reptat.

REPUBESCO, is, ere, n. 3. (re et pubesco) ringiovanire, ἀνέβη, rursus pubesco. *Colum. 2. A. E. 1. 4.* Non ergo est esigeraum frugum causa terrae vetustas, al modo, quum semel invavit senectus, regressum non habet, nec rarirescere aut repubescere potest.

REPUDIATIO, ois, f. 3. ributtamento, rifiuto, ἀπορριψη, actus repudiandi, rejectio. *Cic.*

12. *Att.* 51. a med. Epistola, nisi plane iis intelliges placere, mittenda non est. Id autem utrum illi sentiant, an simulanti, tu intelliges. Mihi simulatio pro repudiatione fuerit. *Id. Mur.* 4. 9. Fuga laboris desidiam, repudiatio supplicum superbiam coarguit. *Imp. Dioclet. et Maxim.* Cod. 6. 42. 26. Repudiatio fideicommissi.

REPUDIATOR, ōris, m. 3. qui repudiat et rejicit. *Tertull.* 1. *advers. Marcion.* 14. Marcionilla repudiator creatoris.

REPUDIATUS, a, um, particip. *V. voc. seq.*
REPUDIŌ, as, avi, ām, are, a. 1. Vocis ely. mon *V. in REPUDIUM* init. — Particip. *Repudiatus* I. 1. 2. et II. a. b.; *Repudiatus* I. 1.; *Repudiandus* II. a. b. — Repudia est respuo, rejicio, repello, aspernor, ἀποσπῶ, ἀποβάλλω (II. rigettare, rifiutare, ripudiare; *Fr. rejeter, refuser, repudier*; *Hisp. volver á arrojar, recusar, recusar, repudiar*; *Germ. zurückweisen, nicht annehmen, verwerfen, verstoßen*; *Angl. to reject, refuse, cast off, disown, divorce, repudiate*).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu adhibetur in re nuptiali, quum aut uxorem sponsamve quis dimittit, aut uxor sponsam virum vel sponsum. *Plaut. Truc.* 4. 1. 8. Si repudiatur miles, mulier tecum perit. *Ter. Andr.* 1. 5. 14. Repudiatus repeto. *Sueton. Cal.* 25. Orestilam ad se deduci imperavit, intraque paucos dies repudiata benedictio post relegavit. *Id. Cæs.* 21. Repudiatus prior sponsus. *Id. ibid.* 74. in fin. Interrogatus, cur repudiasset uxorem, quoniam, inquit etc. *Id. Claud.* 26. Priorem sponsam virginem adhuc repudiavit. *Id. Tib.* 35. Quam (uxorem) se nuncquam repudiaturum, ante iuraverat. *Quintil.* 7. 8. 2. Venesica secubanti amatorio dedit: eundem repudiavit. ¶ 2. Latiori sensu apud Ictos de hereditate usurpator, et est rejicare et nolle ad se pertinere. *Terent. Dig.* 37. 14. 21. extr. Liberti filius heres institutus, si bona repudiaverit, patronum non excludit. *Modest.* ibid. 32. 1. 35. ante med. Repudiare fideicommissum. *Papinian.* ibid. 79. sub fin. hereditatem. *Paul.* ibid. 33. 5. 10. a se legatum. *Sic Martian.* ibid. 20. 6. 8. a med. Repudiatum legatum.

II.) Translate at sæpe universim ponitur pro respuere, rejicere. — a) De hominibus. *Plaut. Merc.* 5. 2. 30. Repudia istos comites. *Cic. Senect.* 16. 55. Curio ad focum sedenti magnum auri pondus Samolice quum attulissent, repudiavit. *Id. Mur.* 5. 11. A parente repudiatus videretur. *Id. Phil.* 8. 23. Cui (senatus populoque Rom.) qui non parer, non ab eo mandata accipienda sunt, sed ipse est totus repudiandus. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 24. 24. (103). Repudiat advenam inhospitalis duritia. — b) De rebus et abstractis. *Varro* 9. *L. L.* 111. *Müll.* Sic enim omnia repudiandum erit artes. *Plaut. Trin.* 2. 3. 11. Repudiare beneficium. *Id. Rud.* 3. 6. 47. hospitium. *Plin. Paneg.* 55. amplissimos honores. *Cæs.* 2. *B. C.* 32. fortunam et duces. *Cic. Quint.* 14. 46. conditionem exquisitam. *Id. 1. Off.* 25. 89. Iracundia omnibus in rebus repudianda est. *Id. Orat.* 8. 25. Quod genus dicendi Athenienses funditus repudiaverunt. *Ter. Andr.* 4. 3. 18. Repudio quod consilium primum intenderam. *Cic. 3. Orat.* 1. 3. Naque vero esse mirandum, et quum suis consiliis rempublicam prollasset, consilium senatus a republica repudiaret. *Id. Cluent.* 70. 201. Cujus vota et preces a vestris mentibus repudiare debitis. *Id. Orat.* 3. 13. Eloquencia forensis preta a philosophis et repudiata. *Id. Phil.* 6. 15. Repudiata et rejecta legatio. *Quintil.* 12. 1. 16. Repudiatus vigintiviratus. *Id. 1. 5. 71.* Si recepta sunt (nova verba), modicam laudem afferunt; repudiata eam in locos eunt. *Colum.* 7. *R. R.* 3. 7. Majorem trima (ovem) denla miam sterilem repudiabit.

REPUDIŌSUS, a, um, adject. qui repudiari meretur. *Plaut. Pers.* 3. 1. 56. Ne hac fama faciat repudiosas nuptias. h. e. ut nemo velit matri uxorem propter hanc famam.

REPUDIŌ, ū, n. 2. ἀπορριψη (II. ripudio,

rifiuto; *Fr. refus d'un parti, répudiation, séparation, divorce*; *Hisp. deseché, repudiación, separación, divorcio*; *Germ. d. Trennung, Auflösung*; *Angl. the breaking off of a marriage contract*) est — a) Rejectione uxoris aut sponsæ a viro aut sponso facta: vel viri aut sponsi ab uxore aut sponsa: a pudor, quia, ut est apud *Festum* p. 281. 12. *Müll.*, repudium Verrius ait dictum, quod sit ob rem pudendam. Accius: Repudio ejecta ab Argis: jam dudum exulo. *Modest.* Dig. 50. 16. 101. Divortium: inter virum et uxorem fieri dicitur: repudium vero sponsæ remitti videtur, quod et in uxoris personam non absurde cadit. *Paulus* ibid. 191. Inter divortium et repudium hoc interest, quod repudiari etiam futurum matrimonium potest: non recte autem sponsa divertisse dicitur, quando divortium ex eo dictum est, quod in diversa partes eunt, qui discedunt. *Plaut. Aulul.* 4. 10. 53. Is me nunc renuciare repudium jussit tibi. *svcl.* repudium, rebus paratis atque ornatis nuptiis! (Adde *Ter. Phorm.* 4. 3. 72.). *Id. ibid.* 69. et *Lucilius* apud *Non.* p. 383. 20. *Merc.* Cohibet domi mæstus se, Albinus repudium quod filia remisit. *Marcell.* Dig. 24. 3. 38. *Mavla* denuo repudium sponsalibus misit. — Formula repudiandorum sponsaliorum hæc fere fuit: *Conditione tua non utor; ut est apud Cajum* Dig. 24. 2. 2. — b) Repudium pro divortio, h. e. diremptione matrimonii, divorzio. *Val. Max.* 2. 1. m. 4. Repudium inter uxorem et virum, a condita Urbe usque ad vigesimum et quingentesimum annum, nullum intercessit. (*V. tamen Gell.* 4. 3.). *Plin.* 7. *Hist. nat.* 36. (122). *M. Lepidos* Apulejæ uxoris caritate post repudium obiit. *Sueton. Tib.* 11. a med. Repudium uxori remittere. *Tac.* 3. *Ann.* 22. dicere. *Tertull.* *Apolog.* 6. circa med. scribere. *Justin.* 11. 11. 5. Uxorem repudio dimittere. — Formula fuit: *Res tuas tibi habetis. V. DIVORTIUM.*

REPŪERASCO, is, era, n. incubat, 3. (ra et puerasco) rursus puer fio, ad puerilem ætatem redeo, rimbamire, ἀναγενναίμαι.

I.) Proprie. *Cic. Senect.* 23. 83. Si quis Deum mihi largiatur, ut ex hac aiala puerescam (al. repuerescam, in *MSS.* repueriscam), et in cunis vagiam.

II.) Translate est puerilia studia resummo, insular pueri desipio. *Plaut. Merc.* 2. 2. 24. Senes quum æstempio est, jam nec sentit, nec sapit: adjunt aolere eum rursus repuerascere. Hinc proverb. δις παίδες οἱ γέροντες, ὅπως τὸ λόγιον. *Cic. 2. Orat.* 6. 22. Lælius fere cum Scipione solum rusticorum, eosque incredibiliter repuerascere esse solitos etc., conchas et umbilicos ad Cafetam legere consuevit. — Apud *Varron.* *Sat. Menipp.* 44. alii leg. repuerascunt; alii repuelascunt pro puellascunt. b. e. effemulantur.

REPUGNANS, antis, particip. *V. REPUGNO.*
REPUGNANTER, adv. contra repugnantia, di mal grado, ripugnantelemente, ἀναντι, repugnando, invite. *Cic. Amic.* 25. 91. Monere et moneri proprium est veræ amicitiae: et alterum libere facere, non asperere; alterum pallescente accipere, non repugnanter. Adde *Ammian.* 20. 8. 4.

REPUGNANTIA, æ, f. 1. repugnantia, resistentia, contratio, contrarietas, ἀναντιωσις, actus repugnandi, contentio, pugna. — a) Concrete, uti ajunt, sensu. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 13. 45. (78). Natura hæc dedit repugnantiam (h. e. cuspidem) apibus, sicut contra serpentes Psyllis Marsisque inter homines. — b) Abstracte. *Cic. 2. Phil.* 8. 19. Qui tantam rerum repugnantiam non videas, nihil profecto sapia. *Id. 3. Off.* 7. 33. Panælius — induit eam, quæ videretur esse, non quæ esset, repugnantiam. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 23. 49. (106). Concordia naturæ ac repugnantia.

REPUGNATIO, ōnis, f. 3. repugnantia, obaculum. *Apul.* 1. *Dogm. Plat.* 586. ed. *Ondendorp.* Ubi repugnationes istæ nocivæ erunt, infelicitas dicitur. *Gloss. Labb.* repugnatio, ἀντιπαρρησις.

REPUGNATOR, ōris, m. 3. impugnator. *Ambros.* de *Paradis.* 8. § 38. Conticescant igitur repugnatores isti Veteris testamenti. *Cyprian.* de sin-

gul. *Cleric.* ante med. Et pro altera persona contra Salanum repugnator.

REPUGNATORIUS, a, um, adject. ad repugnandum aptus. *Vitruv.* 10. 22. a med. In repugnatoris rebus non solum machinæ, sed etiam maxime consilia sunt comparanda. nella difensiva.

REPUGNAX. *V. PERPUGNAX.*

REPUGNO, as, avi, ām, are, n. 1. (re et pugno). Particip. *Repugnans* I. et II. 1. b. d. 2. et in fin.; *Repugnandus* II. 1. a. e. — Repugno est contra pugno, pugnando resisto, ἀντιπαρρησις, ἀντιπαρρησις (II. combattere contro, resistere combattendo; *Fr. lutter, résister, opposer de la résistance à*; *Hisp. luchar, resistir, oponerse*; *Germ. dagegen — wieder etwas kämpfen, widerstreiten, widerstand leisten*; *Angl. to fight against, make a resistance*).

1.) Proprie in re militari. *Cæs.* 3. *B. G.* 4. Nostri primo integræ viribus fortiter repugnare. *Id. 7. ibid.* 42. repugnantes diem noctemque obsident. *Cic. 5. Ferr.* 35. 91. Quum ipsi neque repugnare neque mari effugere ullo modo possent. *Pompej.* ad *Domit.* 2. post ep. 12. 1. 8. ad *Att.* Ut non pugnet, sed suis locis repugnet, hærebis. stia sulla difesa. *Sall. Jug.* 47. Pauca oppida, repugnantibus Numidis, capit: plura deserta igni corruptit. *Id. fragm.* apud *Donat.* ad *Ter. Phorm.* 1. 2. 48. Non repugnantibus modo sed ne deditis quidem. *Nepos Epam.* 9. Neque prius pugna excesserant, quam repugnantes prodigarunt. *Liv.* 29. 33. Duæ turmæ hæserunt: altera metu dedita hosti; peritior in repugnando telis obruta et confixa est. *Justin.* 12. 7. 6. Quum ad Nysam urbem venisset, oppidanis non repugnantibus — parci jussit.

II.) Translate. ¶ 1. Repugnare universim est quacunque ratione resistere, obniti, adversari, obstare, reluctari, ripugnare, opporsi, esser contrario. — a) Sæpe cum Dativo. *Cic. Rabir. perduell.* 5. circa med. Quum ego omnibus dictis atque factis repugnarem et resisterem crudelitati. *Id. 4. Fin.* 7. 17. Magnitudo animi, qua posset repugnari obstititque fortuna. *Id. 3. Tusc.* 11. 25. His perturbationibus — omnibus viribus alque opibus repugnandum est. *Plin.* 7. *Ep.* 14. Pallaris, ma in hoc uno tibi eodem animo repugnare, quo in omnibus obsequi soleo. *Id. 8. Ep.* 6. Repugnare voluntati principis. *Seneca Med.* 294. precibus. *Ovid.* 10. *Met.* 319. amoris. *Marcell.* *Empir.* c. 33. p. 133. ed. *Ad.* Medicamentum dolori repugnat. — b) Cum præpos. *Cic. Rosc. Com.* 17. 51. Resistere et repugnare contra veritatem non audent. *Quintil.* 8. proem. Circa quæ si la, qui instituitur, non repugnauerit, primum ad cetera habiturus est cursum. *Id. 1. 5. 65.* Interdum repugnantibus (*Spalding.* dum me pugnantis) inter se duabus (*præpositionibus*) quæle est imperterrita. — c) Cum Infinito, aut cum Coniunct. et partic. ne, quominus. *Lucret.* 4. 1081. Quod fieri contra coram natura repugnat. *Ovid. Heroid.* 17. 137. Ferrea, crede mihi, non sum: sed amare repugno illum, quem fieri vix puto posse meum. *Id. ibid.* 20. 121. Hostibus a si quis, ne sua nostra, repugnat. *Sic Colum.* 7. *R. R.* 10. 7. Quod si locorum situs repugnat, ne ita fieri possit etc., ubi alii leg. ut ita fieri possit. *Cic. 1. Orat.* 60. 256. Neque repugnabo, quominus — omnia legant, omnia audiant, in omni recto studio atque humanitate versentur. — d) Absolute. *Pacuvius* in *Scam. Rom. Poes. fragm.* 215. ed. *Ribbeck.* Repugnanti ego porro hunc vt detrahi ungulum. *Cic. 1. Fam.* 2. 2. Consentes neque concedebant, neque velle repugnabant. *Id. fragm.* apud *Augustin.* 2. *Acad.* 11. Quæ tu si alio nomine vis vocare, nihil repugno. *Id. 2. Fin.* 28. 90. Hæc bene dicuntur: nec ego repugno. *Id. 1. ibid.* 19. 62. Sed possunt hæc quadam ratione dici, non modo non repugnantibus, verum etiam approbantibus nobis. *Ovid.* 1. *Art.* am. 127. Si qua repugnaret nimium nimiumque negaret etc. *Fellej.* 2. 89. a med. Quum sæpe obnitiens repugnasset. Adde 2. 38. 2. *Martial.* 9. 12. Nomen nobile, molla, delicatum Versu dicere non rudi

volebam, sed tu syllaba cootumax repugnas. me lo impedisci. et *Vopisc. Prob. 22.* Intelligi boue virum aut patrem (*alii Romanis ductibus*) fulsae, aut, si non repugnat lovidia furiosa, mellorem. — e) Passiva, repugnari aliquid, appugnari, impugnari. *Tertull. 3. advers. Marcion. 16. sub fin.* R. et vobis diversitas defensionis est, sicut et a nobis repugnanda. ¶ 2. Speciatim repugnare dicuntur, quae contraria sunt et coherere non possunt; quidquid enim repugnat, id ejusmodi est, ut una simul esse non possit. *Cic. 3. Tusc. 29. 72.* Sed haec inter se quam repugnant, plerique non vident. *Id. Top. 4. 21.* Repugnat enim recte accipere, et invitum reddere. *Id. 6. Fin. 26. 77.* Nam illud vehementer repugnat, eundem ad beatum esse et multis malis oppressum. *Id. 4. ibid. 28. 75.* Quid enim tam repugnans quam eundem dicere etc. *Id. Amic. 25. 92.* Simulatio amicitiae repugnat maxime. *Cl. Quintil. 1. 6. 65.* — Hinc Particip. praes., casus exempla ratallimus,

Repugnans, antea, adjectivum quoque usurpatur, unde *Comp. Repugnanti* 2. — ¶ 1. Repugnans est contra pugnantem, resistens, adversarius, relictans (*V. sub IL 2.*), repugnante, resistente, *avertitque, aversio. Cic. 2. Orat. 44. 187.* Tantum vim habet oratio, ut non modo inclinante erigere aut stantem inclinare, sed etiam adversantem et repugnantem cepere possit. *Id. 1. Off. 31. 110.* Nihil deest invita, ut ajunt, Minerva: id est adversanta et repugnante natura. *Adda ibid. 19. 78. Hirt. 8. B. G. 23.* Inviti principibus, resistente senatu, hanc omnibus repugnantibus, bellum conestare. *Plin. 10. Hist. nat. 12. 14. (30).* Duritia nudi rostris cornicis repugnans. *Id. 36. ibid. 17. 28. (133).* Ulcera caretinali repugnantis. ¶ 2. *Repugnantis* apud rhetores sunt, quae simul coherere non possunt, ut verum falso. *Lactant. Ira D. 9.* Quid quid repugnantis dici possit, non video. ¶ 3. Hinc locus a repugnantibus, qui etiam a contrariis dicitur, unde sumare licet argumenta. *Cic. 2. Orat. 40. 170. et Top. 4. 19. et 12. 53.* Exemplum esto illud *Rusc. Cam. 6. 19.* Quia in re mihi ridicula es visus esse inconstans, qui eundem et laedere, et laudare et virum optimum, et hominem improbissimum esse dicebas; eundem in at honoris causam appellabas et virum primarium esse dicebas, et socium fraudes arguebas.

REPULLESCENS, entis, particip. *V. voc. seq.*
REPULLESCO, is, are, n. 3. Particip. *Repullescentis*. — *Repullesco* est rigermogliare, ripululare, *ἀναβλαστάνω*, repululari inelapio, regermilino, rebascare. *Colum. 4. R. R. 22. 5.* Plurimarum stirpium natura sic se commendat, ut iuxta cestrilem novellis frondibus repullescant. *Alii leg. repullescant, alii repululascant. et ibid. 24. 4.* Praestat ex vulgore sobolem repullescentem vellere, quam nodosam et scabram plagam relinquere.

REPULLULASCO, is, et **REPULLULASCO**, is, *V. voc. praesed.*

REPULLULO, as, avi, are, n. 3. (re et pullulo) rigermogliare, *ἀναβλαστάνω*, regermilino.

1.) Proprie. *Plin. 16. Hist. nat. 10. 19. (46).* Larix vestis radicibus non repullulat, picea repullulat. et *ibid. 44. 90. (241).* Vites aquaticae senescent quidem velociter, sed e radicibus repullulant laetis et mali et puolcae.

II.) Translate. *Augustin. in Psalm. 40. 11.* Tandem aliquando repullescentis pro me sapere. *Repullescentis* aut arboribus dicit, quae sterilitate exaruerant quaedam. *Adda eumd. de catech. rud. 19.*

REPULSA, ae, f. 1. (repello, repulsus) est rejectio, repudiatio; et praecipue usurpatur in petitione honorum, *ἀποδοκιμασία*, *ἀποτυχία* (It. *ripulsa*, *negativa*; Fr. *refus*, *refus* qui *éprouve un échec*, *mauvais succès*, *échec d'un candidat*; Hsp. *denegacion*; Germ. *d. Zurückweisung*, *d. Fehlbild*; Angl. *a repulse*, *denial*, *refusal*).

1.) Proprie. *Cic. Planc. 21. 51.* Applum Claudium sine repulsa factum esse consulem. et *mor. Aras* tibi edillitiam praedicaret repulsam. et *mor. Dantes* edillitiam acceptis repulsa. *Id. 5. Tusc. 12. 54.* A pupulo repulsam ferro. *Id. 2. Off.*

17. 58. Mamereo praetermissio adillitiae consuetas repulsam attulit. et 1. *ibid. 39. 138.* Non repulsam solum retulit, sed ignominiam et calamitatem. *Id. Pis. 1. 2.* Omnes magistratus eius repulsa assequi. *Id. 5. Tusc. 19. 54.* C. Laellum enim eosulatum fulsa, et eum quidem cum repulsa. *Id. Planc. 21. 52.* Quid ego adillitias repulsas colliga? *Sall. Cat. 20.* Nobis reliqua perleula repulsas, *Judicia* egestatem. *Horat. 1. Ep. 1. 43.* Turpis repulsa, et 3. *Od. 2. 17.* sordida. *Claudian. cons. Honor. 6. 351.* tristis. *Val. Max. 7. 3. n. 1.* Repulsa notatos. et n. 4. affatus. et n. 5. augillatus.

II.) Translate, de petitione aliorum rerum. *Nepos Pausan. 2.* Si fecerit, nullius rei a se repulsam iaturum. *Ovid. 2. Met. 97.* Equa tot ac tantis casu terreaque marisque Posse huius alligui: nullam patiere repulsam. (*Adda 3. ibid. 289.*) et 12. *ibid. 199.* Sicut tua vota licet, dixit, aequa repulsa. *Id. 5. Art. am. 580.* Misceunda est iactis rara repulsa joela. *Propert. 3. 12. 26.* longae nulla repulsa morae. h. e. nulla repulsa dila distartur sed statim venit. *Phaedr. 1. 3.* Nec hanc repulsam tna sentiret calamitas. *refuto, rigeltamento, et Seneca 2. Ira 6.* In tristitiam amols ira, vel post penitentiam vel post repulsam, revoivitur. h. e. postquam repulsa est, ne ultionem perageret.

REPULSANS, entis, particip. *V. REPULSO.*

REPULSIO, onis, f. 3. refutatio, rejectio. *Cael. Aurel. 2. Tard. 7. 112.* Communi repulsione arguendus Erasistratus et Asclepiadem arbitramur, quod non viderit etc. *Isid. 5. Orig. 4.* Violentia per vim repulsio. *Pompej. gramm. p. 268.* ed. *Lindemann.* Delude alla illorum repulsio, quae repellunt istam modum. *Adda Augustin. 4. contra Crescon. 7.*

REPULSO, as, ere, a. frequentat. a *repello*, 1. (re et pulso). Particip. *Repulsans* 1. et 11. *ridattere, ripercuotere, rigeltare, saepe repellere.*

1.) Proprie. *Lucret. 4. 579.* Ita colles collibus ipsi Verba repulsantes iterabant dicta referre. *Ambros. in Ps. 118. serm. 22.* Civitas eloquiis caelestibus magis quam corporis voluptatibus hostiles impetus repulsare consuevit.

II.) Translate. *Lucret. 4. 913.* retroque Vere repulsanti discedas pectore dicta. h. e. refutanti, asperuanti.

REPULSOR, oris, m. 3. qui repellit, qui rejicit. 1.) Proprie. *Ambros. in Ps. 118. serm. 3.* Similliar etiam textitior praepositum, repulsorem negligenti, ut substituat diligentes.

II.) Translate. *Ambros. in Ps. 118. serm. 5.* Tamen quasi Deum repulsorem peccati esse amplebat.

REPULSORIUM, ii. *V. voc. seq. in fin.*

REPULSORIUS, ae, um, adject. ad repellendum aptus. *Ammian. 24. 4. 7.* Sureus a cohortibus nostris repulsoribus cum paucorum exitio habitus frustra discessit. — Hinc

Repulsorium, ii, n. 2. absolute, substantivorum more, est id quod repellit, quod pollet vi repellendi; et translate est munimen apud *Cyprian. de singul. Cleric. post med.* Rationabili simul et certum recognoquant, quod accepimus ab eodem Paulo apostolo, repulsorium.

REPULSUS, ae, um, particip. *V. REPELLO.*

REPULSUS, us, m. 4. (repello) ripercuotimeto, *ἀποδοκιμασία*, repulsio. *Cic. in Atrat. 1. Divin. 7. extr.* Densus stridor cum celso et vertice mootis Ortus, adaugescit scopulorum saepe repulsa. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 62. (164).* Vipera impressa deatium repulsa virus fundit in morsus. h. e. repersuissu et collisione deotium inferlorum cum superioribus. *Id. 8. ibid. 43. 68. (169).* Asiol varia somno visa coocipiunt, iactu pedum crebro, qui nil per loane emicuerit, repulsa durioris materiae claudilatem illico offert. *Lucret. 4. 106.* asiduo crebroque repulsa Rejecta (effigie) reddunt speculorum as aquora visum. *riverbero, et Claudian. B. Gild. 433.* an Mauri fremitus rancorque repulsa Umbonum, at veltros passuri commicis eores?

REPUNICATIO, onis, f. 3. expolitio velut pumice facta, levigatio. *Plin. 17. Hist. nat. 26.*

39. (246). *de remediis arborum.* Vitium extenuatio et domitura palmitum, gemmarum, al frigue retortidas brisaeque fecerit, repunicatio et quaedam politura. h. e. decussu et abrasio gemmarum frigora perstricturam et inutillium, relicis illa, quae spem fructus habent.

REPUNCTOR, oris, m. 3. puntatore Itali vulgo, Galli nonne piqueur vocant, qui nempe in aliquo collegio, quoties quis collegarum a collegialibus conventionibus abfuerit, nomen ejusdem in albo descriptum puocito notat, ut in conventileio, seu sportula, quae eo die ex privatorum legatis distribuenda inter praesentes est, privetur; vero autem simile est, fulsa eandem sportulam, quae ad absentes pertinebat, in arcam collegii repositam, ideoque in ea tabula, quae collegarum nominos continebat, absentiam nomina puocito notata. Constat enim ex plorimis inscriptionibus ac praesertim ex duabus apud *Visc. Mon. Gab. p. 82. et 105.* et ex illa, quae attulit *Martin. Frat. Arv. p. 400.*, huiusmodi distributiones, seu sportulas factas semper fuisse statim ac palam inter praesentes. Hinc etiam in *Gloss. Isid.* Dirpunctores, qui dona militibus Imperator distribuebat, eorum nomina in albo descripta dispungebant. *Inscript. apud Murat. 1067. 4.*

Q. ALBINUS OVR. SECUNDINO Q. P. Q. NEP. Q. PRON. MESTRO AEBVIO TYLLIANO EQ. A. EQ. P. ACCENS. VEL FLAM. DIVI MAGN. ANTONINI (h. e. Carecaliae. V. MAGNUS 3.) II. VIR. S. D. M. P. (h. e. daumviri juri dicundo municipii Placentini) OVR. A. P. PARMENS. (h. e. curatoris republice Parmensium) REPUNCTOR SPENDI. COLLEDIORVM FABRYM ET CENTONARIORVM C. A. A. P. M. (h. e. coloniae Aelle Augustae Feliciae Mediolanensis) COLLECTA S. S. (h. e. supraescripta) PATRONO. ALLA apud *Donat. T. 1. p. 555.* M. ATRVIO M. P. OVR. GLYCERO EQ. R. II. VIR. I. D. M. P. PONT. QVAEST. AER. PATRONO ET REPUNCTOR COLL. AER. COL. M. (h. e. collegii aeraliorum coloniae Mediolanensis) etc.

REPUNGO, is, are, a. 3. (re et puogo). De praeterito haec habet *Priscian. 10. p. 894. Futsch.* Repungo rapungui et repunxi, ut Capro videtur, quam ei, qui nos pupugit, talionem, id est vicem a nobis redditam ostendimus, rapungui dicimus; quando vern de ratiooe vel calaudaria loquimur, rapunxi dicimus. Item repunxi legitur in *Not. Tyr. p. 131.* — Repungo est iterum puogo, vicissim puoga, *avertitque. Cic. 1. Fam. 9. 19.* In quo possem illorum animos medloeriter laesultus leviter repungere.

REPURGANS, antea, partile. *V. REPURGO.*

REPURGATIO, onis, f. 3. purificatio. *Gloss.*

Cyrril. KdSapais, repurgatio, purgatio.

REPURGATUS, ae, um, particip. *V. REPURGO.*

REPURGIUM, ii, n. 2. nettamento, *ἀνοξοδωπος*, purgatio, expurgatio. *Imp. Constantin. Cod. Justin. 11. 42. 1. et Cod. Theod. 15. 2. 1.*

Repurgium formatum (*aqueductum*) facere. *Cassiod. 6. Hist. Eccl. 8.* Hic Gaorgius volens oratorium fabricare, repurgium faelebat: quod dum fieret, inventum est illic adytum in multa profunditate iustruetum, in quo paganorum mysteria celebrabantur. *Adda eumd. 4. ibid. 3.*

REPURGO, as, avi, atum, ara, a. 1. (re et purgo). Particip. *Repurgans* I.; *Repurgatus* I. et II.; *Repurgandus* I. — Repurgo est purgo, per-purgo, expurgo, *ἀνοξοδωπος* (It. *ripurgare*, *net-tare*; Fr. *nettoyer de nouveau*, *nettoyer*; Hsp. *limpiar de nuevo*, *limpiar*; Germ. *wieder reinigen*, - *saubern*; Angl. *to make clean*, *cleanse carefully or thoroughly*, *purge*, *purify*).

1.) Proprie. *Liv. 44. 4. sub fin.* Per Italia transgressus, praemissaeque repurgarent iter. *Ovid. 6. Met. 285.* vltioque Aquilonibus Austro, Fusa repurgato fugiebant nubila aelo. *Id. 125. de nuce.* Repurgata dumtaxat saxa. *Seneca Ep. 66. a med.* Serenitas eam non reclipit majorem adhuc claritatem in sincerissimum nitorem repurgata. *Plin. 8. Hist. nat. 25. 37. (90).* O primam assultim repurgans, mox deotes etc. *Id. 23. ibid. 4. 38. (78).* Cauliculi as oleastro nomas repurgant, carbuculus rumpunt. *Id. 34. ibid. 15. 46. (155).* Repurganda vulnura aut replenda. *Suston.*

Aug. 30. Ad coccoendes inundationes alveum Tiberis laxavit ac repurgavit. Curt. 6. 6. 26. Ac primum repurgati jubet quidquid ingredi possent. Id. 4. 1. 21. Hortum, steriles herbas eligens, repurgabat. Sicut. Flacc. de condit. agr. 11. Goer. Si sexuosus sit ager, repurgatur, et ex congestione maceris fuit. Id. ibid. p. 12. Maceris aut repurgandi agri, aut finem præstandi causa sunt. Rureus Sueton. Tib. 8. Curam administravit - repurgandorum tota Italia ergastulorum. Colum. 2. H. R. 21. 1. Frumentaria, si in anno reconducuntur, repurgari debent.

II.) Translatè est purgando extrahere. Ovid. 14. Met. 603. Quidquid in Aenea fuerat mortale, repurgat. Flor. 4. 12. ante med. Repurgare aurum venis. Plin. 8. Hist. nat. 55. 81. (217). Felus (cuniculorum) putri exsectos, non repurgatis interaneis, gratissimo in cibatu bebent. h. e. non extractis. Plin. alter 1. Ep. 20. ante med. Quæ per plures dies latius dixit, postea recisa ac repurgata la usum librum coartavit.

REPŪTANS, entis, particip. V. REPŪTO.

REPŪTATIO, ōnis, f. 3. reputandi actus, ἀναλογισμός.

I.) Proprie est actus computandi et imputandi alicui. Marcell. Dig. 46. 3. 48. Quæro, an ea, quæ ex re mariti perceptorit, in dotem ei reputari debeant. Marcellus respondit, reputationem ejus, quod proponeretur, non laqueum videri. Cujus ibid. 10. 2. 19. Quæ consequetur, si aut reputationes inter heredes fecerit, aut coraverit cautiones interponi. Ulp. ibid. 27. 2. 2. officio iudicis congruit, reputationes tutoris non improbas admittit, ut puta si dicat, impendisse in alimenta pupilli aut disciplinas. Paulin. Nol. 28. 501. al. 553. Quotæ portio namque tuorum est erga nos operum reputatio muneris hujus?

II.) Translatè est actus reputandi et quasi rationem putandi, consideratio, cogitatio, aestimatio, consideratio, pensamentum. Plin. 18. Hist. nat. 1. 1. (2). Ipsa materia accedit intus ad reputationem naturæ patientis et noxia. Id. 7. ibid. 48. 47. (151). Subeunt in hac reputatione Delphica oracula. h. e. in hac enumeratione calamitatum Augusti. Id. 10. ibid. 37. 54. (111). Columbarum volatus in reputationem ceterarum quoque vulnorum nos impellit. h. e. ed percensendos varios volandi modos in ceteris avibus. Id. 25. ibid. 3. 7. (23). Quæ quidem in reputatione misereri sortis humanæ subit. h. e. in recensendis et recensendis multiplicibus morborum humanorum generibus. Tac. 2. Hist. 38. extr. Sed me veterum novorumque morum reputatione laugius tollit. Gell. 12. 5. circa med. Et utendi consilii reputatio et honestatis utilitatisque veræ contemplatio.

REPŪTATUS, a, um, particip. V. REPŪTO.

REPŪTESCO, is, ere, n. 3. iachnat, a puteo, iterum, aut valde putresco. Tertull. Anim. 32. Ne aliqua reputuræ conditione putesceret.

REPŪTO, as, avi, atum, are, a. 1. (re et puteo). Particip. Reputans I. et II.; Reputatus I. a.; Reputatus I. b. — Reputo est rationem inco, computo, ἀναλογίζομαι (It. mettre en conto, computare; Fr. mettre en ligne de compte, compter, imputer, tenir compte; Ilsp. contar, suputar, computar; Germ. berechnen, wiederberechnen, überrechnen, d. Ueberschlag machen; Angl. to think and think again, consider, weigh over, revolve in one's mind. reflect upon).

I.) Proprie. — a) Reputare aliquid est computare. Cic. 4. de republ. 15. 25. Ex hoc die superiorem solis defectum reputat auri naque ad illam, quæ etc. Plin. 7. Hist. nat. 50. 51. (167). Nec reputantur infantia anni, qui sensu careant; non senectæ in penam vivacis. Tac. 2. Hist. 50. Et tempora reputantibus, initium finemque miraculi cum Othonis exitu competisse. Ulp. Dig. 27. 3. 1. circa med. Item sumptus illis fuit reputabit et vitales. Paul. ibid. 3. 5. 33. Reputabant heredes avitæ alimentis præstita nepotum. — b) Reputo aliquid alicui est computationem laudando imputo, attribuo. Papinian. Dig. 11. 7. 17. Si nondum pater dotem recu-

perevit, vir solus conveniatur (ut in funus uxoris conferat), reputaturus patri quod eo nomine præstiterit.

II.) Translatè et frequenter est cogito, considero, quasi rationem puto alicujus rei, pensare et ripensare, considerare, ἀναλογίζομαι. Donat. ad Ter. Eun. 4. 2. 4. putare esse rerum præsentium, reputare præteritarum. Sed hoc discrimen nullum puto. — a) Cum Accus. Plaut. Bacch. 5. 1. 5. Magis quam ille reputo tam magis urar. Cic. 2. Nat. D. 46. 115. Quæ reputatio rerum quem non movet, hunc horum nihil unquam reputavisse, certo scio. Id. Deiot. 13. 38. Ille ille reputans, et dies et noctes cogitans, non modo tibi non succenset, verum etc. Tac. 2. Hist. 16. Reputare infirmitatem evaræ. et ibid. 74. Vespasianus modo in spem erectus aliquando adversa reputabat. Seneca Agam. 23. Reputamus omnes, quos ob infandas manus Quæsitur ura Gæssius versat reos; Vincam Thyestes sceleribus cunctos meos. — b) Cum additis mecum, tecum, secum, cum animo, ut apud Ter. Andr. 2. 6. 11. Et enim ipse secum recta reputavit via. ha. fatto bene i suoi conti, ha pensato bene. et Id. Eun. 3. 5. 44. Dum hæc mecum reputo, accessit interea virgo. Cic. post redit in Senat. 12. 32. Multa mecum ipse reputavi. Nepos Alcib. 4. Multa secum reputans da immoderata civium suorum licentia. Sall. Jug. 13. In otio facinus suum cum animo reputans, timere populum R. etc. et ibid. 87. a med. Quæso, reputata cum animis vestris, num etc. — c) Cum Accus. et infiniti. Cic. 5. Fam. 17. ad fin. Quam tibi pluit merito accidisse reputabit. Plin. 1. Ep. 9. Ille si quotidie fecisse te reputes, inania videntur. Sueton. Aug. 28. Reputans se privatum non sine periculo fore. Adde Tac. 3. Hist. 8. — d) Sequenta relativa. Plaut. Trin. 3. 2. 48. Te monen hoc etiam atque etiam, ut reputes, quid facere epetias. Lucr. 3. 724. nec reputas, cur milia multa numerum conveniant unde una recesserit. Cic. 1. Fam. 9. 6. Tamen non reputans, quid ille vellet etc. Sall. Jug. 4. Qui si reputaverint, et quibus ego temporibus magistratum adeptus sum, et quales viri id assequi nequiverint, profecto existimabunt etc. Id. ibid. 70. Proinde reputare cum animo suo, præmia ex cruciatum mallet. Sueton. Cas. 31. Reputans quantum moliretur. Id. ibid. 28. Attonitis jam omnibus et, quorsum illa tenderent, reputantibus, M. Claudius Marcellus etc. Adverte et illud Ammian. 16. 5. 1. Sumptuarias leges reparavit Sylla dictator reputans ex prædictis Democriti, quod ambitiosam mensam fortuna, parcam virtus apponit. — e) Absolute. Tac. 4. Hist. 17. Secretis sermonibus admonerat, — vere reputantibus, Galliam suismet viribus concidisse. Fronto de Elog. p. 148. Apud te ipsum reputa.

REQUIEO, quies, quiescere, n. 2. (re et quiesco). Idem quod quiesco, requiesco. Inscript. Dalmat. la MSS. apud el. Furlanetto n. 90. non requiescit in pace si quis voluerit sepulchrum violare nup (corripit nas dabit) nunc ARGENTI LIB.

REQUIES, ōis et ōis, f. 3. et 5. (re et quies). Occurrit reque in Inscript. apud Fabrett. p. 408. n. 331. — Requies est cessatio a labore, laxamentum, quies, ἀνάπαυσις (It. riposo, posa, requie; Fr. cessation, repos, récréation, trêve; Ilsp. cesacion, intermision al trabajo, reposo, descanso, quietud, recreacion; Germ. d. Ruhe, Rast, Erquickung, Linderung; Angl. rest, repose, quiet, ease, refreshment, relaxation, respite, intermission). — 1.) Generalit. — a) Sæpe cum Genetiv. Cic. 1. Orat. 52. 224. Philosophorum libros reservet alibi ad huiusmodi Tusculani requiem atque otium. Id. 2. Off. 2. 6. Requies corarum. Lucr. 4. 227. nec requies inter datur ulla fruendi. Id. 6. 1177. Neo requies erat alla mali. Virg. 5. Æn. 458. Nec mora nec requies. Tibull. 1. 8. 41. Bacchus et afflicta regem mortalibus affert. Ovid. 2. Art. am. 490. requies doloris feri. Colum. 12. R. R. præf. a med. Ad requiem forensium exercitationum. Val. Flacc. 5. 602. Nec requies, quia Martem diem noctemque fatiget. Adde Martialis. 4. 25. — b) Cum Dativo. Virg. 4. Æn.

423. tempus inane peto - requiem spatiumque furori. Ovid. 3. Met. 618. et qui requiemque modumque Voce dabat remis. Id. 7. ibid. 817. Annum expectabam: requies erat illa labori. Lucius apud Cic. 5. Fam. 14. Nunc requiem quærit magnis occupationibus. Liv. 9. 17. Varietatibus distinguendo opera et legentibus detentacula amena et requiem animo meo quærerem. Vulgat. interpr. Deut. 28. 65. Neque erit requies vestigio pedis tui. Sed in quibusdam ex his locis. Dativus a verbis pendet. — c) Cum Ablativo et præpos. ab. Vulgat. interpr. Exod. 5. 5. Videtis quod turba succreverit: quanto magis si dederitis eis requiem ab operibus? — d) De loco vel re, in quo v. in qua erit quies. Virg. 3. Æn. 392. et 8. ibid. 45. Alba sobb recubans, albi circum ubera nati. Ille laus urbis erit, requies ea certa leborum. — 2.) Speciatim. — a) Genetivus requietis apud Cic. 1. Att. 18. Ita sum ab omnibus destitutus, ut tantum requietis habeam, quantum cum uxore et filia consumitur. Id. 1. Fin. 15. 49. Ad dolores ita paratus es, ut meminerit, maritus morte finiri, parvos multum habere intervalla requietis, medicinum nos esse dominos. — Genetivum requietis agnoscit Priscian. 6. p. 704. Putsch. et 7. p. 781. sub fin. et Valer. Prob. in Cathol. p. 1460; sed apud scriptores ego nondum legi, inquit Furcellinus; habet tamen Vulgat. interpr. Eccl. 36. 15. Miserere civitati sanctificationis tuæ Jerusalem, civitati requietis tue. Pro eo requie dixit Sall. fragm. apud Priscian. cit. p. 781. At inde nulla munitionis aut requie mora processit ad oppidum. Auson. Edyll. 4. 4. Sed requie studiique vices rata tempora servant. Addit Priscianus vetustissimos etiam requies dixisse in eodem casu. V. DIES. — b) Accus. requiem apud Cic. 5. Fin. 19. in fin. et fragm. apud Charis. 1. p. 52. Putsch. Si requiem natura non quæreret. Id. 2. Legg. 1. 2. Ad requiem animi. Adde eund. Senect. 15. 52. — Accus. requiem apud Sall. in orat. M. Licinii § 17. Neque ego vos ultum injurias hortor, magis ut reglem cupiat, al. capiat. Cic. Arch. 6. Tantum temporis, quantum ad animi et corporis reglem conceditur. Curt. 9. 6. 3. Placuit is locus et ad suam et ad militum reglem. Plin. Paneg. 13. Requiem corpori dare. Tac. 2. Ann. 33. Taliaque ad requiem animi aut salubritatem corporum parentur. V. alia sub 1.º — c) Vocat. requies apud Lucr. 6. 93. Currenti spatium præmonstra, callide musa Cellope, requies hominumque divæque voluptas. — d) Ablat. requie apud Cic. de suo cons. 1. Divin. 13. Tu tamen anxiosas curas requie relaxa. — Ablat. requie apud Ovid. Heroid. 4. 89. Quod caret altera regula, durabile non est. Liv. 22. 9. Præda et populationibus magnis quam otio aut requie gaudetibus. Adde Ovid. loc. cit. sub 1.º; et Vulgat. interpr. Job 30. 27. et Eccl. 4. 6.

REQUIESCENS, entis, particip. V. voc. seq. REQUIESCO, quiescis, quiesci, quiescere, 3. (re et quiesco). Per syncopen requiescunt legitur apud Stat. 12. Theb. 511; requiescit apud Varron. 1. R. R. 44. 2; requiescant apud Catull. 84. 7; requiescet apud eund. 64. 176; requiesce apud Liv. 26. 22; requiescit leg. apud De-Rossi Inscript. Chr. t. 1. n. 161. — Particip. Requiescens sub A. I. 1. a.; Requiescit sub B. et in fin.; Requiescitur sub A. II. — Requiesco est verbum A) Neutrum; et B) Activum. A) Neutrum mure requiesco est idem atque a labore cesso, quietem ago, conquiesco, ἀναπαύομαι, ἡσυχάζω (It. riposarsi, prendere riposo; Fr. prendre du repos, se reposer, repauser; Ilsp. dar intermision a la fatiga, reposarse, descansar; Germ. ruhen, ausrühen, sich erholen; Angl. to rest, lie at ease, repose, be at rest, take rest) et construitur sæpe cum Ablativo et præpos. ab vel ex.

I.) Proprie. — 1. Generalit. — a) De hominibus. Cic. 1. Divinat. 46. ad fin. Puellam defatigatam petisse a matertera, ad albi concedere paulisper, ut in ejus sella regulaceret. Id. 6. Ferr. 61. 137. Quum diutius in negotio

Senect. 10. 33. Isto bono utare, dum adsit: quum absit, ne requiras, nisi forte adolescentes pueritiam, paululum etate progressi adolescentiam debeat requirere. *Id. Mil.* 1. *init.* Hæc novæ iudicii nova forma terret oculos, qui, quocumque inciderint, veterem consuetudinem fori desiderant, et pristinum morem iudiciorum requirunt. *Id. 5. Fin.* 20. 57. Voluptatem requireres. *Ovid.* 7. *Met.* 515. multos tamen inde requiro, Quos quondam vidi vestra prius urbe receptus. — Hinc a Particip. præter. pass.

Requisita, orum, absolute, substantivorum more. *Quintil.* 8. *proem.* ad fin. Ad requisita respondere. *Sall. fragm.* apud eumd. 8. 6. 59. et *Spartian. Caracall.* 6. a med. Ad requisita naturæ. h. e. ad ventrem, aut vesicam exonerandam. Sic *Ammian.* 23. 6. 79. Nec stando mingens, nec ad requisita naturæ sedecens facile visitur Persæ; Ita observantius hæc aliæque pudenda declinant. Adde *Augustin.* de ord. 1. 8.

REQUISITA, ōrum. *V. REQUIRO* in fin.

REQUISITE, adverb. requitendo. *Asper. Jun.* p. 1735. *Putsch.* Præpositiones junguntur adverbis sic: composite, requisite, disiecte, constriete.

REQUISITIO, ōis, f. 3. (requiro). ¶ 1. Est inquisitio, indagatio. *Gell.* 18. 2. Historia antiquioris requisitio. ¶ 2. Item questio, interrogatio, percontatio. *Inscript.* apud *Orell.* 4370. A quo didici causas requisitionis est et relictoria.

REQUISITUS, a, um, particip. *V. REQUIRO*.

REROGO, as, are, a. 1. iterum rogo. *Plaut. Amph.* 2. 2. 76. Alcmena, unum rogare te volo. etc. quidvis roga, rero. *Alii leg.* quid vis rogare? roga: *alii rectius* quidvis roga.

RES, rei, f. 5. Quod ad quantitatem attinet, Genetivus rei primam corripit, ut *spet, fidei. Horat.* 3. *Od.* 18. 25. Contemptæ dominus splendidiore rei. Adde *Charis.* 1. p. 28. *Putsch.* et *Priscian.* 8. sub fin. p. 789. Aliquando producit. *Lucret.* 6. 918. Ipsius rei rationem reddere possis, et 393. Et potius nullæ sibi turpis concitæ rei. (*At Lachmann.* legit: Et potius nulla sibi turpi concitæ in re.) Adde 1. 688., 2. 112. et alibi. Quidam volunt bla locis scribi *reij* (ut *ej*), de quo *V. in Is*) ut alii ratio producendi. Monosyllabum est in illo ejusd. 3. 918. alii, cuius desiderium insidet rei. et 4. 885. Id quod providet, illius rei constat imago (nisi malis illius seu illius dactylum esse et rei produci, ut supra). *Vet. Poeta* apud *Lactant.* 6. 6. Virtus, querendæ finem rei scire modumque. — Res est id quod est, actio, opus, factum. Vox est usus prope imminens ad omnia significanda, quæ fieri, dici, aut cogitari possunt; in cuius notatione assignanda valde laborant etymologi. *V. Foss.* in *Etymol.* Ceterum conjungi potest cum *sanscr. ras*, h. e. id quod habetur, quod possidetur, opes, facultates. Gr. est *ῥῆμα*, ἔργον (*It. cosa, faccenda, fatto; Fr. chose, objet, être, affaire, cas, événement, circonstance, position; Ilisp. cosa, objeto, el ser, negocio, caso, suceso, ocaecimientó, circunstancia, situación; Germ. Sache, Gegenstand, Wesen, Ding, Begebenheit, Angelegenheit, Umstand, Handlung, Verrichtung, Lage, That; Angl. a thing, affair, matter, concern, fact, deed*). ¶ 1. Generatim.

Gramm. latin. XLII. f. 98. in *Anecd. Helv.* ed. *Hagen.* Quid interest inter corpus et rem? Omne corpus potest res esse — sed non omnis res corpus est. *Priscian.* p. 1230. 28. *Putsch.* Quamvis quidam grammatici locorporalia soleant res dicere; tamen vera ratione omnia, quæ sunt sive corporalia sive incorporea, *ῥῆματα* res possunt nominari. *Id.* p. 2082. 1. *Putsch.* Res sunt, quæ animi ratione percipiuntur. Intellectus, quibus res ipsas addiscimus. Voces, quibus res intellectas proferimus. *Cic.* 1. *Nat. D.* 38. ad fin. Earum rerum, quæ nunquam fuerunt, nec esse potuerunt, ut *Scyllæ*, ut *Chimeræ*, præsto est imago. et 15. 39. Communis rerum natura universa atque omnia continens. *Id.* 2. *Fin.* 28. 90. Negat, tenuissimo victu infanrem voluptatem percipi, quam rebus exquisitissimis ad epu-

landum. *Catull.* 39. 16. Nam risu inepto res ineptior nulla est. *Plaut. Men.* 5. 2. 60. Men. Quisquis es, senex, summum Jovem Deosque detestor. sis, qua de re, aut cuius rei rerum omnium? *Ter. Adelph.* 2. 1. 21. Quid hoc rei est? che cosa è questa? quid hoc est? *Plaut. Men.* 5. 2. 14. Propemadum jam scio, quid siet rei, che cosa sia, quid sit. *Sall. Jug.* 105. Rein, uti erat, quietam nunciant. *Horat.* 1. *Ep.* 12. 19. Quid vellet et possit rerum concordia discors. *Id.* 2. *ibid.* 1. 125. parvis quoque rebus magna iuravi. *Id.* *ibid.* 2. 30. loco — Summe inuito et multarum divite rerum. *Id.* *Art. P.* 55. quum lingua Catonis et Enni sermonem patrium ditaverit et nova rerum Nomia protulerit. *Id.* 1. *Ep.* 1. 19. Et mihi res, non ine rebus subungere conor. fo ciò che mi aggrada, non ciò che mi è imposto, et 1. *Sat.* 1. 14. ne lo morer, audl Quo rem deducam. *Virg.* 6. *Æn.* 272. et rebus nox abstulit atra colorem. *Id.* 2. *G.* 490. Felix qui potuit rerum cognoscere causas. *Rursus Horat.* 1. *Ep.* 6. 1. Nil admirari prope res est una, Numici, Solaque, quæ possit facere et servare beatum. *Id.* 1. *Sat.* 5. 8. venit viliissima rerum hic aqua. *Cæs.* 6. *B. G.* 32. Explorata re questione captivorum. *Novius* apud *Non.* p. 500. 16. *Merc.* Quod res vis hunc privari puicras, quas uti solet. *Rursus Sall.* *Jug.* 78. Syrtis, quibus nomen ex re inditum. *Lucret.* 6. 424. Presteras Grail quos ab re nominantur. *Sic Liv.* 4. 8. Censores ab re appellati, et 37. 18. Ab re nomen habet. *Cic. pro leg. Manil.* 17. 51. Omissis auctoritatibus ipsa re et ratione erquirere possumus veritatem. *Id.* *Senect.* 6. 17. Non viribus, aut velocitatibus (al. velocitate), aut celeritate corporum (al. corporis) res magnæ geruntur, sed consilio, auctoritate, sententia. *Id.* 1. *Off.* 22. 74. Quum plerique arbitrentur, res bellicas majores esse, quam urbanas. *Id.* 1. *Orat.* 17. a med. Videamus ne plus et tribuas, quam res et veritas ipsa concedat. *Id.* 2. *Att.* 21. ad fin. Quum comitia in mensem Octobr. distulisset, quod solet ea res populi voluntatem offendere, putaret Cæsar etc. et *ibid.* 22. Nuoc se res sic habet: volitat, furit, nihil habet certi. *Id.* 13. *Fam.* 8. 2. Res autem est hæc. il negozio, il fatto è questo, et *Amic.* 13. 44. Ad movendum non modo aperte, sed etiam acriter, si res postulabit. se fara bisogno, et 15. *Fam.* 11. *init.* Res ipsa loquitur. il fatto parla da sè, et 4. *Acad.* (2. pr.) 1. 2. Res militaria. *Parte e l mestier della guerra.* et 7. *Verr.* 17. 43. Res navalis. et 4. *ibid.* 12. 31. Res judiciaria. la giudicatura. et 8. *Att.* 1. 2. Res frumentaria. l'vivere, et *Senect.* 15. sub fin. Res rustica. et *Quint.* 3. 12. Res pecuaria et rustica. *Cato R. R.* 5. Res divina. il sacrificio, et *Ter. Andr.* 5. 1. 10. Res uxorialis. il matrimonio, et *Lucret.* 2. 173. et *Ovid. Remed.* am. 431. Res Veneris. ουνουσία. quæ *Cic. Senect.* 14. 47. res Veneris. *Plaut. Amph.* 2. 2. 1. Res voluptatum. h. e. voluptates. *ῥῆμα ἡδονῶν. Phædr.* 4. 7. Res cibi. h. e. cibis. *ῥῆμα τροφῆς.* Sic apud Græcos *ῥῆμα* vocatæ nor. *ῥῆμα γυναικός* femina. *ἔργα δαιτός* convivium etc. — Res humanæ sapie dicuntur quum sermo est de earundem mutabilitate. *Cic.* 4. *Parad.* 1. *init.* Sapientis solius magnitudine consilii, tolerantia rerum humanarum, virtutibus denique omnibus, ut moribus aptus, vincitur? *Sall. Jug.* 14. At ego infelix, in tanta mala præcipitatus ex patrio regno, rerum humanarum spectaculum præbeo. et *ibid.* 38. Tametsi ipsum cum exercitu fame et ferro clausum tenet, tamen ea memore humanarum rerum, quæ secum sedes faceret, incolumes omnes sub jugum missurum. et *ibid.* 104. Pauci ferocius decernunt, scilicet ignari humanarum rerum, quæ fluxæ et mobiles semper in adversa mutantur. Adde *Liv.* 37. 35. Et absolute *Horat.* 1. *Ep.* 16. 79. mors ultima linea rerum est. la morte è l'ultima linea o confine dell'umana carriera, o l'ultima pennellata del quadro dell'umane vicende. — Et de mundo. *Ter. Andr.* 5. 4. 7. Tunc impone hæc factas? tunc hic homines adolescentulos Imperitus rerum, eductos libere, in fraudem lulcis? *Ovid.* 15. *Met.* 736.

Jamque caput rerum Romanam intraverat urbem. *Id.* 2. *ibid.* 258. Ilesperiosque omnes, Rhenum Rhodanumque Padumque, Cuique fuit rerum promissa potentia Tybrim, et 5. *ibid.* 446. Hanc (urbem Romanam) alii proceres per sæcula longa potentem, Sed dominam rerum de sanguine natus Iuli effecit. *Virg.* 1. *En.* 282. mecumque (Junio) sevebit Romanus rerum dominos gentemque togatam. *Cic.* 1. *Tusc.* 31. 76. Nihil malo, quam has res relinquere. *Id.* 3. *Nat. D.* 8. 20. Quum Deo nihil præstantius esset. *Justin.* 1. 1. 1. Principio rerum gentium nationumque imperium peores reges erat. *Id.* 2. 1. 6. Egyptiis prædicantibus, initio rerum — Egyptum ita temperatam semper fuisse, ut etc. *Str. It.* 6. 593. Maxima curarum, rectorem ponere castris, Cui Latium et moles rerum quassata recumbat, Spectante occasum patriæ. — Interdum vim addit Superlativo. *Ovid.* 8. *Met.* 49. Si, quæ te peperit, talis, pulcherrima rerum, Qualls ea ipse, fuit, merito Deus arsit in illa. *Horat.* 1. *Sat.* 9. 4. quid agis, dulcissima rerum? *Ovid. Heroid.* 4. 125. O ultioam nocitura tibi, pulcherrima rerum, In medio nisu viscera rupia forent! Adde eumd. *Art.* am. 213. et 13. *Met.* 508. modo marina rerum Toti generis natisque potens nurbusque viroque, Nunc trahor axul, laops etc. ¶ 2. Speciatim est factum, il fatto, l'effetto. *Sall. Cat.* 21. Tantum modo inepto opus est: cetera res expediet. *Ovid.* 3. *Met.* 349. Vana diu visa est vox euguris: exitus illam, Resque probat. *Liv.* 2. 65. Conclamant se ituros: clamoremque res est secuta. *Plancius* ad *Cic.* 10. *Fam.* 11. ante med. Et me, si, quem esse voluisti, aum exitu rebusque cognoscis, defende ac suscipe. ¶ 3. Similiter interdum est eventus, exitus, effectus. *Marcell.* ad *Cic.* 4. *Fam.* 11. extr. Ut intelligas, boni ad amicitissimo te tribuisse officium, ra tibi præstabo. *Cic. Orat.* 30. a med. Adolescens non tam re et maturitate, quam spe et expectatione laudatus. *Id.* *Cluent.* 16. a med. Servus non incalidus, sed, ut ipsa res declaravit, frugi atque integer. *Ter. Eun.* 3. 2. 15. Perpulera, credo, dona, haud nostris similia. PAR. res indicabit. *Ovid. Heroid.* 20. 99. Omnia re careant. ¶ 4. Item specialim facta, res gesta, acta, fatti, azioni, imprese, geste. *Sall. Cat.* 3. Haudquaquam par gloria sequitur scriptorem et auctorem rerum. *Liv. init. Hist.* A primordio Urbis res populi R. perscribere. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 83. 85. (189). et *ibid.* 103. 106. (232). Sicut in rebus Neronis retulimus. nella vita, nella storia. — Differunt tamen inter se factum et res gesta, ut dictum est in fin. v. FACIO. ¶ 5. Experientia, esperienza, pratica, uso. *Cic.* 6. *Fam.* 14. Et res eum quotidie, et dies, et opinio hominum, et etiam sua natura mitiorem facit. *Ter. Adelph.* 5. 4. 2. Res, alas, usus semper aliquid apportat novi. ¶ 6. Pertinet ad veritatem significandam. *Plaut. Trin.* 2. 4. 89. Rem fabulare. tu dici il vero: tu dici la cosa come sta. et *Ter. Eun.* 5. 5. 9. Te erbillari quod res est, velim. com'è la verità. *Id.* *Andr.* 1. 2. 28. Aperte ipsato rem modo locutus, nihil circuitione usus es. avendo detto schietto il tuo sentimento. Adde *Nepot. Paus.* 3. extr. coll. *Sall. Jug.* 33. ad fin. et *Fulgat. interpr.* *Jud.* 16. 17. ¶ 7. Aliquando opponitur verbis, dictis. *Cic. fragm.* apud *Augustin.* 2. contra *Acad.* 11. Non enim vocabulorum opificem, sed rerum inquisitorem decet esse sapientem. *Id.* 1. *Orat.* 5. 17. Est enim scientia comprehendenda rerum plurimarum, sine qua verborum volubilitas inanitas atque irridenda est. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 5. ad fin. Peripatetici et Academici nominibus differentes, re congruentes. Sic Græci λέγειν ἔργον. *Mattius* ad *Cic.* 11. *Fam.* 28. Ta rogo, ut rem potiorem oratione ducas. *Cic. Rosc. Am.* 15. a med. Vides, quantum distet argumentatio tua ab re ipsa atque a veritate. *Id.* 2. *Fin.* 10. a med. Ut lo omnibus factis re, non teste, moveamur. *Id.* *fragm.* apud *Macrob.* 2. *Saturn.* 2. sub fin. Ut majora omnia re, quam fama viderentur. *Sall. Hist.* 2. 96. ed. *Dietsch.* Res plus valet quam verba. *Quintil.* 1. 10. 23. Quo minus adiuvat ser-

reliquissent, nō eic. *Ter. Phorm.* 5. 3. 8. Ex his prædiis talenta argenti hinc, tabna villoribus multo, capiebat. ¶ 18. *Rebus prolatis. V. PRO-FERO.* ¶ 19. *Res redeunt. V. REDEO.* ¶ 20. *Alias res agere. V. AGO.* ¶ 21. *Re recenti. V. RECENS.* ¶ 22. In malam rem, in calamitatem, in exilium, in malam crucem, in maiora. *Ter. Andr.* 2. 1. 17. Abin' hinc in malam rem cum suspicione isthac, scelus? *Id. Phorm.* 5. 7. 37. I in malam rem hinc cum isthac magnificencia. ¶ 23. *Res tuas tibi habe, formula divortii faciendi. V. DIVORTIUM.* Similis est illa *Res tuas scius tolle, in dirimentia societate, contubernio, amicitia, apud Petron. Satyr.* 79. extr. ¶ 24. *Res, res militaris. Sil. It.* 15. 149. comites retum bellicue militari. Hinc res gerere. *V. GERO. Auct. B. Afr.* 33. Quum eni madvertisset, praesidium tibi esse, non ausus periculo suo rem facere eic. tentar cor'alcana. ¶ 25. Negotium; consuetudo, congressus, commercium, negotio; contracto, affare, pratica, commercio. *Cic. Cluent.* 13. ad fin. Itaque rem cum Oppienien treosigt: pecuniam ab eo occipit, causam resinqunt. *Ter. Adelph.* 4. 7. 17. Res composita est: sunt nuptiae. *Id. ibid.* 2. 1. 23. Quid tibi rei mecum 'st? Che ho to che far teco? *Cic. Rosc. Am.* 30. 84. Tacum enim mihi res est, T. Rosci, quoniam litte sedes, ac te palam adversariolum esse proferis. teco la voglio. et *V. Fam.* 20. 2. Prolinde te para: cum homine adeo tibi res est. hai a fare con un mangione. et *Sext.* 16. 37. Erat autem ei res cum exercitu C. Marli invicto. *Ter. Eun.* 1. 2. 39. et 57. Ego cum illo, quocum tum uno rem habebam hospite, abis hnc. Adde *Plaut. Bacch.* 3. 6. 35. et *Merc.* 3. 1. 35. et 37. Uterque autem locus tarpem consuetudinem significat. *cuvvoiaζiv.* — Similiter res acta apud *Pallad. carn. de insit.* 30. ed. *Wernsdorf.* Si velocis equae plura miscetur asello Ardor, ut in sterilem res cadat acta gradum. h. e. admixtura asini ad equum, qua fit ut proles inde nata sterilis sit, nec amplius generare possit. ¶ 26. Refertor ad militiam, commodum, neum. *Cic. Cluent.* 69. 196. Summa est hominis in communem municipii rem diligentia, in singulos mulcipes benignitas. *Ter. Phorm.* 2. 4. 9. Ego quē in rem tuam sint, ea velim facies. *Id. Andr.* 3. 3. 14. Si in rem est utriusque, ut fiant (nuptiae), arcessi iube. *Sall. Jug.* 33. extr. Id frustra, an ob rem faciam, in vestra manu situm est. h. e. milititer, con fructo. Adde eund. *Cat.* 20. init. Sic *Ter. Phorm.* 3. 2. 40. Non pudet vanitatis? no, non, dum ab rem. *Cic. Rosc. Am.* 30. a med. Si ex eo negotio tantulum la rem suam convertisset. *Id.* 3. *Fam.* 44. Tanta mihi cum eo necessitudo est, ut, si mea res esset, non magis laborarem. *esse fasce mio interesse.* et *Ter. Heaut.* 2. 3. 113. Quasi litte minor mea res egatur, quem tua. ¶ 27. *Ali cui rei esse, esse aliquantum frugis, utilem, idocuum esse ad aliquid, exier da qualche cosa. Ter. Adelph.* 3. 3. 3. Si illum potest, qui elici rei est, etiam eum ad nequitiam abducere. *est qui leg. alcujus. Plaut. Stich.* 5. 4. 38. Nolo ego nos pro summo bibere: nulli rei artimus postes. Alii eliter leg. *Gell.* 13. 30. Mulcam, qua sit abscondite, eam esse nulli rei. *Id.* 9. 9. Erraticum esse hominem, dicere, et nulli rei. *Id.* 14. 2. ante med. illum hominem esse non bonae rei, viteque turpi eo sordida. ¶ 28. E, seu ex ra esse, in rem esse, lucum, commodo esse; re, cum fructu. *Ter. Phorm.* 5. 7. 76. Non hercle ex re istius me insigasti, Demipho. *Cic.* 5. *Att.* 8. extr. Statues, ut ex fide, fama reque mea videbitur. *Plaut. Pseud.* 1. 3. 102. et 104. Ex tua re non est, ut ego emoriar. non ti torna a conto. Et omnes prepositi. *Id. Capt.* 2. 2. 46. Haec tu eadem si confiteri vis, tua re feceris. in tuo vantaggio. ¶ 29. *Pro re, ut res fert, ut res patitur. Sall. Jug.* 54. Dela ipse pro re aliqua loco, sicuti montes descenderat, paulatim procedere. *Lucret.* 6. 1279. Quisque suum pro re compositum mentis habebat. h. e. pro facultatibus. ¶ 30. *Pro et re nota, pro eventu rei, et occasione, pro tali rerum statu. Cic.* 7. *Att.* 8. Anlmadvertentem,

posse pro re nata, te non incommoda ad me in Albanum venire, et 14. *ibid.* 6. Antonii colloquium cum herodibus nostris pro re nata non incommodum. *Ter. Adelph.* 3. 1. 8. E re nata melius haud potuit quam factum est. *Ubi* *Ter. Adelph.* 3. 1. 8. Sic proprie dicimus de illis, quae contra voluntatem nostram acciderunt. *Apul.* 4. *Met.* E re nata consilium capere, et 9. *ibid.* E re nata fallaciosa mulier temperarium tollens caccionum, magnum, inquit, etc. *Huc* pertinet illud *Plauti Truc.* a. 5. v. 70. Ut rem natam video, hoc accipiendum est, quod datur. Adde eundem. *Bacch.* 2. 2. 40. ¶ 31. *Ab re* significat — a) ab eventu. *Liv.* 1. 17. *Id* ab re interregnum appellatum. — b) sine causa, sine ratione, praeter propositum. *Plaut. Capt.* 2. 2. 88. Quidvis, dum ab re ne quid ores, faciam. *Sueton.* Aug. 93. Non ab re fuerit subtexere quae venerint. *Gell.* 18. 14. *Huc* notare non abs re visum est. *Ia Gronov.*, alii ab re. — c) in damnum, in iacturam. *Plaut. Asin.* 1. 3. 71. Si papillam (meretricis) pertraxit haud est ab re aucupis. *h. e.* non est aucupis, *h. e.* tenax, damnosum. *Id. Trin.* 2. 1. 11. de *Amore*. Ab re consulti blandiloquentulus, harpago, mendax. — d) in illo *Ter. Adelph.* 5. 3. 44. At enim metuas, ne ab re sint omissioes paullo: ab re est, quod ad rem familiarem attinet, seu, ut ait *Donatus*, a patrimonio, rispetto alla roba, al tener di conto. ¶ 32. Interdum res relativis pronomini vim gerit, vel cum eo iuncta redundat. *Varro* 2. *R. R.* 2. 6. Emptor stipulator prisca fortis sic: Illasce ores, quae de re agitur, sanas recte esse etc. *Plaut. Capt.* 2. 2. 13. Sunt ex re quae solo scitari volo, quarum rerum te falsiloquum mihi esse nolo. — Similiter redundat cum pron. quid, et partic. *ita. Catull.* 28. 3. Verrani optime, tuque, mi Fabulle, quid rerum geritis? *Fulgat. interpr.* *Judith* 6. 10. Peruncatili sunt quid rerum esset, quod illum vincium reliquissent. *Tertull.* adv. *Fal.* 14. Dum ita rerum habet. — Item cum Participio, seu Adjecto. *Horat. Art.* P. 47. Iudicis monstrare recipientibus addita rerum. — Item cum Superl., sed vix addit, ut supra diximus paragr. 1. in fin. ¶ 33. Est aliquando loco pronomini *is* vel *idem*. *Varro* 3. *R. R.* 16. ante med. Quos alii *peccatores* appellat, eandem rem quidam metularia. *Id.* 7. *L. L.* 44. *Müll.* Altissimum in urbe quod est, ea res tutissima tululus vocatur. At *Müller* alter omnino legit. — Ille alia exempla, praeter allata, seu dictiones pro vario huius vocis usu cum Verbis transit, servato litterarum ordine, subtilimus. *Sall. Hist. fragm.* 3. 61. *Dietsch.* rem absolvere. *Cæs.* 3. *B. G.* administrare. *Sall. Jug.* 103. aggredi, et *ibid.* 27. agitare. *trattare. et Cat.* 41. aperire. *Ter. Eun.* 4. 2. 3. illam ex alla cogitare. *Cic.* 5. *Att.* 5. cognoscere. *Sall. Cat.* 26. comparare. *Id.* *Jug.* 43. componere. *Plaut. Pæn.* 5. 4. 54. In pauca conferre. compendiare. *Sall. Cat.* 46. conficere, complere, eseguire, fare. *Id.* *Cat.* 52. considerare. *Plaut. Capt.* 2. 3. 93. concubillare. *Id.* *Cist.* 1. 1. 99. consuere. *Sall. Hist. fragm.* 2. 98. *Dietsch.* consummare, dilapidare. *Id.* *Jug.* 79. conturbare. *Id.* *ibid.* corrumpere, guastare. *Paffare. Id.* *ibid.* 83. curare. *Cic.* 7. *Att.* 3. 5. deducere. *Cæs.* 4. *B. G.* 9. deliberare. *Sall. Jug.* 95. dicere, trattare. *Ulp. Dig.* 43. 30. 3. differre. Poeta apud *Charis.* p. 252. dilapidare. *Titinius* apud *Non.* p. 511. 26. disperdere. *Turpilius* apud *eundem.* p. 333. 14. dispollare. *Quintil.* 10. 1. 4. dispendere. *Mafius* apud *Cic.* 11. *Fam.* 28. ducere, stimulare. *Varro Sat. Menipp.* 8. 1. *Oehler.* descriptione duplicare. *fin gere di avere e far registrare nel censo il doppio di quel che si possiede. Sall. Hist. fragm.* 4. 61. *Dietsch.* eripere. *Nepos Eun.* 9. epeidire. *Id.* *Pelop.* 1. explicare. *Sall. Jug.* 53. explorare. *Cic.* 5. *Fin.* 23. 64. exponere. *Sall. Jug.* 70. exsequi. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 65. facere, far roba. *Cato R. R.* 5. 3. divinam facere. sacrificare. *Liv.* 22. 3. ferre, portar via. *Cic. Amic.* 6. 22. adversas ferre, sopportare. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 19. frangere. *rovinnare le facoltà. Plaut. Pseud.* 1. 2. 61. et *Nepos Dion.* 8. gerere, fare, esegui-

re. *Cic. Senect.* 7. 22. gerere. fare i suoi interessi. *Cic.* 5. *Att.* 20. ante med. et *Nepos Hannib.* 3. de re bellica, gerere, amministrare, compiere. *Cic.* 5. *Fin.* 19. 52. gerere, far grandi imprese, aver grandi maneggi. *Quintil.* 10. 1. 4. invenire, trovare la materia, i concetti. *Cic.* 2. *Fin.* 16. 54. iudicare. *Quintil.* 8. 6. 75. minuire. *Sall. Jug.* 18. mulare, far de' cambi. *Afranius* apud *Non.* p. 81. 16. narrare. *Sall. Hist. fragm.* 1. 90. *Dietsch.* novare. *Nepos Eun.* 6. occupare, occupare l'impero. *Horat. Art.* P. 310. ostendere. *Id.* 2. *Sat.* 4. 11. peragere, trattare. *Caelius* apud *Non.* p. 127. 10. perdere. *Nepos Dion.* 5. perducere. *Titinius* apud *Non.* p. 306. 29. procurare. *Plaut. Capt.* 1. 1. 10. proferre, suspendere, o differire gli affari nel tempo del feriato. *Quintil.* 6. 3. 15. proponere. *Liv.* 23. 20. relaxare. *Cic.* 1. *Tusc.* 31. relinquere. *Plaut. Rud.* 4. 3. 87. reperire. *Sall. Hist. fragm.* 3. 61. *Dietsch.* repatere. *h. e.* Jura erepta ut restituantur, postulare, metaphorā sumptā a fellilibus, qui antequam populus R. bellum faceret, mittebantur ad res repetendas (cf. *Liv.* 1. 32.). *Tac. Agric.* 39. 4. reponere. *h. e.* differre. *Liv.* 1. 17. sociare. *Plaut. Aulul.* 3. 6. 8. struere. *Titinius* apud *Priscian.* p. 629. 4. studere. *Cic. Orat.* 2. 24. suscipere. *Pomponius* apud *Non.* p. 516. 18. tractare. *Cic. Brut.* 41. 152. in partes tribuere, distribuire, dividere.

RESACRO. V. RESECRE.

RESACRO, *is, ire, a.* 4. (re et sacro) incurdelire di nuovo, iterum sacro. *Ovid.* 1. *Trist.* 1. 103. Quaeque quiescebat, ne mota resacral, *ira.* Et poenae tu sis altera causa, cave.

RESALOTANS, *antis, particip.* V. RESALUTO. RESALOTATIO, *onis, f.* 3. risaltazione, a. ctus resalutandi. *Sueton.* *Ner.* 37. sub fin. Neque quatenquam osculo imperitili, ac ne resalutatione quidem.

RESALUTATUS, *a, um, particip.* V. voc. seq. RESALUTO, *as, avi, atum, are, a.* 1. (re et saluto). Particip. *Resalutans, Resalutatus et Resalutaturus.* — Resaluto est salutantem saluto, risaltare, *ἀνταναλόμα, ἀντιπροσάγορεύειν.* *Cic.* 2. *Phil.* 42. a med. Descenderant, ut istum salutarent: tamen inter omnes constabat, neminem esse resalutatum. *Martial.* 5. 21. Quatum pro Decimo, pro Crasso, Regule, Macrum Ante salutabat rhetor Apollonius. Nunc uirumque suo resalutat nomine, et 57. Quum voco te dominum, noli tibi, Cinna, placere: Saepa etiam servum sic resaluto meum. *h. e.* resalutando appello. *Id.* 10. 70. Nunc resalutantes video nocturnos amicos. *Seneca Tranquill.* 12. Salutatur aliquem non resalutaturum. *Petron. Satyr.* 44. Quam benignus resalutare, nomina omnium reddere, tamquam unus de nobis. Adde *Lucilius* apud *Charis.* 2. p. 190.

RESALVATUS, *a, um, particip.* V. voc. seq. RESALVO, *as, atum, ara, a.* 1. (ra et salvo) iterum salvo. *Hieronym.* *Ep.* 98. 21. extr. Resalvare animam suam. *Augustin.* 18. *Civ. D.* 31. Apparet quippe id essa completum, quum resalvati ex monte Sion, id est ex Iudaea credentes in Christum etc.

RESANEO, *nes, nūi, nere, n.* 2. et RESANESCO, *is, ere, n.* 3. inchoat. *risanarsi, guarire,* iterum sanus fio. *Translate. Ovid.* 1. *Amor.* 10. 9. Nunc timor omnis abest, animique resanuit error. *Lactant.* 5. 2. circa med. Ut susceptis deorum cultibus resanescant.

RESANATUS, *a, um, particip.* V. voc. seq. RESANO, *as, avi, atum, are, a.* 1. *risanare,* iterum sanus.

I.) Proprie. *Capell.* 3. 224. ed. *Kopp.* Dicebat nigello quodam pulvere illato per cannulas eadem (vicia l'inguarum) resanari. *Id.* 9. 926. Phreneticos symphonis resanari.

II.) Translate. *Lactant.* 4. 20. 1. Ne adduceret in penitentiam atque impios resanaret. *Id.* 5. 22. 23. Omnes qui resanati fuerint, adhuc in religione.

RESAPSA, res ipsa, ut respice, re ipsa. V. SAS. RESARCINATIO, *onis, f.* 3. sarcimen. *Gloss.* *Cyrill.* Ἰνσφαρτί, plicatura, resarcinatio.

RESARCIO, *sarcis, sarcis, sartum, sarcire, a.* 4. (re et sarcio). Præter. *resarcierit* legitur in *Justinian.* *Inst.* 4. 8. 3. — Particip. *Resarturus I. et II.; Resarciendus II.* — Resarcio est idem ac sarcio, reficio, reconcinno, *ἀναρτίζω* (It. rattoppare, ricucire, rappazzare, racconciare; Fr. réparer, raccomoder; Hisp. reparar, remendar, poner las cosas en orden; Germ. wieder flicken, — aurbessern, — zurecht machen; Angl. to patch, mend, repair, refit).

I.) Proprie. *Ter. Adelph.* 1. 2. 40. Foras effregit? restituentur, discidit vestem? resarcietur, ubi *Donatus.* Re abundat. *Liv.* 45. 28. Gravior increpuit vadit C. Sulpicium, — quod adeo indubisset militibus, ut audari legulis muros urbis ad tegenda tabernacula sua pateretur: referrique tegulas et resarciri tecta iussit. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 20. 32. (143). Perticæ ex salice cædi iustum est quarto fere anno. Et ea autem senescentium propagine resarciunt locum. *h. e.* rurens implent, suppleant. At *Silius.* senescentium locum resarciunt. *Colum.* 11. *R. R.* 2. ante med. Fracta iuga vitium considerare et resarcire.

II.) Translate est compensare, ricompensare, risarcire. *Cic.* 1. *Fam.* 9. ab init. In meis damnis ex auctoritate senatus resarciendus. *Alit leg.* sarcindis. *Sueton.* *Claud.* 6. Damnum (domus incensæ) liberalitate sua resarturum pollicens. *Colum.* 11. *R. R.* 1. ad fin. Ut iacturam capitis amissi restituat, et quæstum resarciat.

RESARRIENS, *antis, particip.* V. voc. seq.

RESARRIO, *is, ire, a.* 4. tornare a zappare, *ἀναρτίζω,* rursum sarrio. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 20. 40. (4.) Quia hinc prægelida capite segetes essent, reseverunt, resarientes campos messe Martio, aberrimisque messes habuerunt.

RESCINDENS, *antis, particip.* V. voc. seq.

RESCINDO, *sciendis, sciidi, scissum, scindere, a.* 3. (re et sciando). Particip. *Rescindens I. 1.; Rescissus in omni paragr.; Rescindendus I. 1.* — Rescindere est idem ac sciando, cædo, confringo, dissolvo, labefacto, *ἀναρτίζω, ἀναρτίζω* (It. tagliare, rompere, squarciare; Fr. déchirer de nouveau, briser, séparer, couper; Hisp. desgarrar de nuevo, rasgar, despedazar, romper, quebrar, separar, cortar; Germ. wieder abloszerreissen; Angl. to cut, cut off, cut or break down, destroy, tear up or off, rend in pieces).

I.) Proprie. ¶ 1. Generationem. *Tibull.* 1. 11. 61. Silt saris, e membris tanquam rescindere vestem. *Sall. fragm.* apud *Non.* p. 95. 22. *Merc.* Pluteos rescindit, multationes demolitur. *Cæs.* 7. *B. G.* 35. Pontes rescindentes cravarent, et *ibid.* 56. extr. Falciibus vallum ac lorica rescindunt. *Flor.* 2. 15. In usum novæ classis tecta domusque resciderunt. *disfecero.* Et *Propert.* 3. 6. 8. Fac mea rescisso pectora nuda tui. *Virg.* 12. *Æn.* 389. Euse recent lato vulnus, tellus latebras Rescindunt penitus. *Id.* 1. *G.* 280. Et conjuratos calum reiciendere fratres. Sic 6. *Æn.* 583. manibus rescindere calum Aggressi. *Lucan.* 4. 328. Rescissoque nocent suspiria dura palato. *h. e.* sili exasperato, ulcerato. *Seneca* 5. *Controv.* 34. a med. Cadaverum artus rescindere, ut nervorum articulorumque positio cognoscit possit far la notomia. Et *Colum.* 2. *R. R.* 14. init. Et quod falsi reliquert, priusquam inarescat, vomis rescindat atque obruat, et *ibid.* 4. ad fin. Modo in elatiora, modo in depressiora elivi obliquum agi sulcum oportebit, ut in utramque partem rescindamus. *h. e.* vomera prosicudamus, rompiamo, ariamo. *Id.* 4. *ibid.* 29. ante med. Rescissa vitiis. *h. e.* cæsa et assa. *Alit leg.* rescisa. *Sueton.* *Cal.* 3. Germanicus lenis adeo et innoxius, ut Pisoni decreta sua rescindenti etc. *Justin.* 14. 1. 5. Rescissurosque se ferro decreta Macedonum affirmarent. — Poetice. *Claudian.* *B. Get.* 586. Vulneribus pars nulla vocat: rescissaque contis Gloria sedat splendet jactantior ora. *h. e.* rescissa et vulnerata facile vulneribus in prælio acceptis: unde gloria et militaris honestaque jactantia nascitur. *περὶ τὴν ἀντι.* ¶ 2. Specialiter rescindere vulnus est. quod ait *Ovid.* 4. *Trist.* 4. 41. retractando

rumpere, refricare. h. e. renovare memorando. Flor. 3. 23. Na vulnera curatione ipsa rescindere. Ovid. 3. Trist. 11. 63. Ergo quicumque es, rescindere vulnera noli. Est qui leg. crimina. Sic Plin. 7. Ep. 19. sub fin.; et Seneca Phœniss. 164. Rescissa vulnera. — Similiter Virg. 3. G. 453. ferro rescindere summum Ulceris os. Colum. 6. R. R. 11. inst. suppurationem ferro. et ibid. 30. 5. venam, quæ sub oculo est. Quintil. Declam. 10. 2. Rescissa orbitas. h. e. refricare et renovata tamquam vulnus. Sic rescindere cæcitatem apud Quintil. Declam. 6. 19. extr. est ex oculis cæcis et obstructis vi lacrimas exprimere, et ita obductam quasi cicatricem rescindere. — Huc pertinet et illud Ovid. 12. Met. 542. quid me meminisse malorum Cogis, et obductos annis rescindere luctus? — Rescindere vias apud Lucret. 2. 406. est obstantia tollendo aperire, munire, patefacere. Alii leg. restringere. Similiter Cic. 2. leg. Agr. 1. sub fin. Et eum locum, quem nobilitas præsidii firmatam atque omni ratione obvallatam tenebat, me duce, rescidistis virtutisque in posterum patere voluistis. Apud Senec. Phœniss. 226. rescindere vias aurium est lacerare, confringere meatus et organa aurium, per quæ sonus hauritur.

II.) Translate est abrogare, abolere, tollere, irritum esse jubere, annullare, cassare, togliere. Ter. Phorm. 2. 4. 15. Mibi non videtur quod sit factum legibus, Rescindi posse. Cic. 13. Phil. 3. 5. Acta Antonii rescidistis, leges reliquistis. Sic Plin. 10. Ep. 64. Acta alicujus rescissa. et Sueton. Cæs. 82. Acta rescindere. Rursus Cic. 4. Verr. 26. 63. Ut omnes istius injurias rescinderet et irritas faceret. Id. 6. Att. 1. sub init. Rescindere constituta ab alio. Id. Prov. cons. 5. 10. pactiones. Id. Sull. 22. 63. res judicatas. Id. Dom. 15. a med. quæ contra aspicienda sunt. Vellet. 2. 90. 3. fœdus turpe. Cic. 3. Verr. 43. sub fin. voluntates mortuorum, tagliata testamenti. et 4. ibid. 57. ante med. totam triennii præturam. Scævola Dig. 2. 15. 3. Rescissum testamentum. Seneca 3. Benef. 13. Beneficium suum ipse insequenti injuria resoldit, distrusse, quastò. et Inscript. apud Orell. 775. si opus rescisisset unquam styum MYTASSETY CONIUGIONEM TYM etc. — Rescindere sacrilegium apud Val. Max. 1. 1. n. 2. est destruere, expiare. — Huc pertinent et illa Horat. 1. Ep. 3. 31. an male varia Gratia nequicquam colit, et rescinditur? Il mal rannodato legame dell'amore non ista e di nuovo sit spezia? et Petron. Sat. 114. a med. Veritus, ne inter initia coeuntis gratiæ recentem cicatricem rescinderet. — Apud Sueton. Tib. 34. Ludorum ac munerum impensæ corripuit, mercedibus scenæcorum rescissis. h. e. diminutis. Alii rectius rescisis. Sic in illo ejusd. Cal. 55. Mirmillonum armaturas recidit, rectius quam rescidit.

RESCIENS, entis, particip. V. voc. seq.
RESCIO, is, tri et li, Irum, ira, a. 4. et
RESCISCO, is, ere, a. 3. (re et scio, -scisco). Particip. Resciens sub b; Resciturus sub a. — Rescio et rescisco est idem atque latelligo, cognosco, γινώσκω, γινώσκω, risapere, venire a sapere; et fere usurpatur, quum aliquid ex alio, aut aliquid da industria celatum, aut inopinatum, insperatum, nobisqua molestum cognoscimus. Gell. 2. 19. Aliter dictum esse rescivi, aut rescire apud eos, qui diligenter locuti sunt, nondum invenimus, quum super his rebus, quæ aut oculo consilio latuerint, aut contra spem opinionemve usenerint. Deinde Nevii, Quadrigrati et Catonis locos subjicit: pro quibus a ma baba — a) Præter, apud Ter. Hecyr. 4. 1. 4. Quod si rescierit, paravisit eam. Id quæ causa clam ma habuisse dicam? Id Adelph. 5. 3. 5. Nam tibi? rescivit omnem rem: id nunc clamat schœlæ. Nepos Datam. 2. a med. Mater, quid ageratur, rescivit, filiumque monuit. Cic. 3. Off. 23. c med. Quærit etiam, si sapiens adulterinos numeros acceperit imprudens pro bonis: quum id rescierit, solutusne sit eos, si cui debeat, pro bonis, Fulgat. Interp. 1. Reg. 23. 9. Quod quum

David rescisset. Ter. Adelph. 1. 1. 45. Dum id rescitum iri credit, tantisper cavet: si sperat fore clam, rursum ad ingeoium redit. Nepos Eumen. 8. ad fin. Intelligebat, prius adversarios rescituros de suo adventu, quam etc. — b) Extra præter, fere in usu est rescisco pro rescio. Ter. Hecyr. 5. 2. 26. Placet non fieri hoc litidem, ut in comediis, omnia omnes ubi resciscunt: hic, quos par fuerat resciscere, sciunt: quos non autem equum est scire, neque resciscant, neque sciunt. nē da altri n'avranno notizia, nē per sè stessi potranno saperlo. et Id. Adelph. 4. 2. 7. Primus sentio mala nostra: primus rescisco omnia. Plaut. Merc. 5. 4. 44. Nihil opus est resciscat, syr. quid istac? non resciscit: na time. Liv. 29. 14. Occultantibus id patribus, ne resciscerent Carthaginienses. Alii leg. rescirent. Sed Hygin. Fab. 164. Quod pater resciscens. et Comedian. Apul. 12. Quid ibi rescirem.

Homonym. In quo differant rescire aut resciscere, et scire, ex his, quæ supra attulimus, præcipue ex illo Ter. Hecyr. 5. 2. 2., facile intelligitur.

RESCISSIO, et
RESCISSIO, ōnis, f. 3. taglio, actus rescindendi. Translate. Callistrat. Dig. 50. 9. 5. Si ad publicam utilitatem respiciat rescissio prioris decreti. Ulp. ibid. 37. 4. 3. ante med. Rescissio emancipationis. Id. ibid. 43. 23. 11. sub fin. emptionis. Tertull. Resurr. carn. 57. a med. mortis. h. e. deletio, obliteratio per resurrectionem. Augustin. contra Crescon. 2. 8. Sacramentorum violatio atque rescissio.

RESCISSORIUS, a, um, edject. ad rescissionem pertinet. Ulp. Dig. 4. 6. 28. ad fin. Rescissoriam actio. Cels. ibid. 39. 5. 21. Habeo adversus debitorem meum rescissoriam in id, quod supra legis modum promissit.

RESCISSOR, a, um, particip. V. RESCINDO.
RESCRIBO, bis, psi, plum, bere, a. 3. (re et scribo). Particip. Rescriptus in omni. paragi: Rescripturus sub B. 1.; Rescribendus sub A. 2. a. — Rescribo

A) Est idem ac vicissim scribo, scripto respondens, ἀντιγράφω (li. respondere in iscritto, rescribere; Fr. récrire, répondre par écrit; Hisp. volver a describir; Germ. zurück schreiben, schriftlich erwiedern; Angl. to write back, answer by writing, write word back). ¶ 1. Generatim. — a) Stricto sensu. Cæs. 1. B. C. 19. Pompejus rescripserat, sese rem in summum periculum deducturum non esse. Cic. 13. Att. 23. Antemeridianis tuis litteris beri statim rescripti: nunc respondeo vespertinis. et 4. ibid. 16. Ad eam epistolam rescribam. et 7. ibid. 17. a med. Rescripti ad Trebatium, quam illud hoc tempore esset difficile. et 8. ibid. 1. Pompejo statim rescripti, non me querere, ubi etc. et 5. ibid. 12. a med. Cul rei fugerat me rescribere. Id 1. Fam. 9. sub init. Rescribam tibi ad ea, quæ queris. Horat. 1. Ep. 5. in fin. Tu, quotus esse vella, rescribo. — b) Latiore sensu est a contrario scribere, seu contra ea, quæ scripta sunt. Quintil. 10. 5. ad fin. Melius hoc, quam rescribere veteribus orationibus, ut fecit Sextius contra Ciceronis orationem habitam pro eodem. Sueton. Gramm. 19. Cuius etiam libro de Orthographia rescripti, non sine insecutione studiorum mormque ejus. Adde eumd. Cal. 53. Sic Cic. 12. Att. 21. Legi Brutii epistolam sane non prudenter rescriptam ad ea, quæ requireras. Adde Tac. 4. Ann. 34. a med. Senec. 5. Contrav. præf. a med. et Sueton. Aug. 86. — c) Et pro scribere, perscribere, scribere. Cic. 4. Tusc. 2. 3. Morem hunc epularum fuisse, ut delinque, qui accubarent, canerent ad tibiam clarorum virorum laudes atque virtutes, ex quo perepicuum est, et canticum tum fuisse rescriptos vocum sonis, et carmina. h. e. scriptos et notatos auis sonis, ut a musicis sit. Est qui leg. descriptos. ¶ 2. Speciatim rescribere — a) dicitur princeps, quum per litteras respondet consulenti bus de iure alicujus rei. Sueton. Aug. 45. Quod inter spectandum, epistolis libellisque legendis ac rescribendis vacaret. Papir. Dig. 18. 1. 71. Im-

peratores Antoninus et Verus Augusti Scælio Vero in hæc verba rescripserunt. Ulp. ibid. 36. 4. 1. ad fin. Divus Pius ad Emiliū Equestrem rescripsit, non debere etc. Id. ibid. 1. 16. 4. ad fin. Imperator Antoninus ad desideria Aslanorum rescripsit, proconsuli necessitatem impostam etc. — Hinc rescriptum absolute, scriptum quo imperantes consulentes se respondent. rescripto, risposta. Plin. ad Trajan. 10. Ep. 2. Ex rescripto intelligo, hoc te ei præstitisse etc. Tac. 8. Ann. 9. Precatusque per codicillos, immittit rescripto renas resolvit. Ulp. Dig. 49. 1. 1. Quasitum est, an adversus rescriptum principis provocari possit. V. ANNOTATIO. — Rescriptum dicitur etiam de priatore litteris, quibus alicui respondetur. M. Aurel. ad Fronton. inter epist. 5. ad M. Cæs. 36. in fin. Vale, mi jacidissime magister. Rescripto nihil opus est. h. e. de re respondeas. Sueton. Aug. 85. Nulla varil generis prosa oratione composuit, ex quibus nonnulla in cætu familiarium, velut in auditorio, recitavit. sicut Rescripta Bruto de Catone. h. e. contra Brutum scripta, quibus respondebat his, quæ Brutus de Catone Ulicensi vituperum, ut veri simile est, Julii Augustique scripserat. — Rescribere litteras pro respondere litteris alterius habet Fronto ad M. Cæs. 1. 2. Eas quidem litteras, quas ad priorem epistolam tuam jam rescripseram, dimisi ad te. — b) Etiam Jcti rescribere aliquando dicuntur: quævis eorum proprium sit respondere aut scribere. Hinc Labco rescripti, Scævola. Julianus rescripsit, babes apud Pompon Dig. 40. 7. 29. a med. et ibid. 4. 46. et Ulp. ibid. 47. 2. 53. a med. etc. ¶ 3. Item specialim rescribere pecuniam dicitur trapezita, qui datam sibi ab aliquo pecuniam fenori, eidem aliquando restituit: quia tum in danda, tum in recuperanda pecunia scriptura intervenit. Ter. Phorm. 5. 7. 28. Transi sodes ad forum, atque illud mibi argentum rursum jube rescribi. Servius ad Virg. 7. Æn. 422. Et tua Vardantis transcribi scæptra colonis. transcribi, laquit, trad. Sermi autem hic tractus est de pecunia, nam scribi est dari. Iloratus (2. Sat. 3. 69.) Scribe decem Nerio. rescribi, reddi. Maratius (ibid. 75.) dicitur quod tu numquam rescribere possis. Terentius (loc. cit.) illud mibi argentum, etc. Hæc Servius. Auson. epist. 5. 23. Ergo aut prædictos jam nunc rescribe Darios etc. Aut alios a me totidem dabo. ¶ 4. Item in re militari rescribere milites est de uno in alium militiæ ordinem transferre. Cæs. 1. B. G. 42. in fin. Casarem pollicitum, cohortis prætoris loco deciman legionem habiturum: ad eum rescribere.

B) Est etiam rursus scribere, scrivere di nuovo. ¶ 1. Generatim. Sueton. Cæs. 56. Asinius parum diligenter composuit (commentarios) putat, existimatque rescriptum et correctum fuisse. Plin. 5. Ep. 8. Potes simul et rescribere actiones, et componere historiam. h. e. retractare: quod paullo supra dixerat. Adde eumd. 7. ibid. 9. Et 8. ibid. 21. extr. Hæc vel emendata postea, vel delerata facta, quasi nova rursus et rescripta cognosces. ¶ 2. Speciatim rescribere milites est dimissos rursus per delectum milites facere. Liv. 9. 10. Rescriptæ ex eodem milites novæ legiones.

Homonym. Differunt inter se rescribere et respondere ex eo quod, ut vidimus, rescribo est proprie scripta respondeo, quum contra respondeo latius patet, at proprie dicatur de presente, rescribo vero de absente. Seneca Ep. 67. Sic afficior animo tamquam tibi non rescribam, sed respondeam. At vide RESPONDEO 3.

RESCRIPTIO, ōnis, f. 3. rescripto, idem quod rescriptum. Julian. Dig. 1. 18. 8. Hæc rescriptio non imponi necessitatem proconsuli. Callistrat. ibid. 9. Quoties princeps ad prædes proclamarum remittit negotia per rescriptiones.

RESCRIPTUM, i, n. 2. V. RESCRIBO sub A. 2. a.

RESCRIPTUS, a, um, particip. V. RESCRIBO.

aufbewahren, zurückbehalten, aufsparen; Angl. to reserve, keep, retain, preserve). Usurpatur — a) Cum Accus. et praepos. ad. Cæs. 1. B. C. 36. Frumentum in publicum conferant: reliquos commestus ad obsidionem urbis, si acciderit, reservant. et ibid. 2. Reservare et retinere legiones ad periculum allicius. Cic. 1. Orat. 52. 224. Philosophorum autem libros reservet sibi ad Tusculani requiem atque otium. Id. Rosc. Am. 29. extr. Si quid est, quod ad testes reservet, ibi nos quoque paratiores inveniet, quam putabat. Cæs. 3. B. G. 5. extr. Placuit, hoc reservari ad extremum consilio, interim rei eventum experiri. Cic. Cæcin. 10. 28. Testis expectatus, et ad extremum reservatus. Id. fragm. in toga cand. apud Ascon. O miser, qui non sentias, illo iudicio te non absolutum, verum ad aliquod severius iudicium ac majus supplicium reservatum. Id. 4. Cat. 9. 18. Habetis consilium ex plurimis periculis et insidiis atque ex media morte, non ad vitam suam, sed ad salutem vestram reservatum. Inscript. optimæ notæ apud Marin. Iscrip. Alb. p. 139. ad obsidionem LYCYUMQUE RESERVATVS VIDEOR. Cic. Fontej. 15. 32. Nonne et hominem ipsum ad dubia reipublicæ tempora reservandum putatis? Id. Sert. 22. 50. Atque ille vitam suam, ne inultus esset, ad incertissimam spem et ad reipublicæ statum reservavit. Alii aliter leg. et Virg. 4. En. 368. Nam quid dissimulo? ant quæ me ad maiora reservo! — b) Cum Accus. et praepos. in. Cato R. R. 29. Stercus sic dividito: partem dimidiam in segetem, partem quartam circum oleas, alteram quartam partem in pratium reservato. Cæs. 1. B. G. 53. extr. De sa tar sortibus consultum dicebat, utrum igni statim necaretur, an in aliud tempus reservaretur. Cic. Prov. cons. 20. 47. Ego, si essent inimicitiae mihi cum C. Caesare, tamen hoc tempore reipublicæ consulere, inimicitias in aliud tempus reservare deberem. Id. Cat. 24. 59. Dii præsentis fraudis poenas in diem reservant. Liv. 7. 7. Immanes quoque operum militarium erant, ut in unum pugnae laborem reservati, plus sibi, quam pro virili parte, admittendum acirent. — c) Cum Dativo. Lucet. 1. 607. Comedit natura reservans semina rebus. Virg. 8. En. 575. Incolumem Pallanta mihi si fata reservant. Cic. 1. leg. Agr. 4. a med. Hanc causam idcirco a iudicibus prætermittam esse arbitrantur, quod ipsi sit reservata. Liv. 3. 51. Melioribus meis vestrisque rebus reservate, inquit, ista de me iudicia. Cic. 2. ad Q. fr. 8. Cetera præsentis sermoni reservantur; hoc tamen non quo differre. si reserbino a quando ci abbocheremo. et Ovid. 13. Met. 168. Nate dea, dixi, tibi se peritura reservant Pergama. Stat. 8. Theb. 120. si quando nefanda Hoc aderit conjux, illi funesta reserve Supplicia. Quintil. 11. 1. 10. de Socrate. Et quando ab hominibus sui temporis parum intelligebant, posteriorum se iudicis reservavit. Virg. 5. En. 625. O genus infelix! cui te exitio Fortuna reservat? Martial. 8. 40. ad Priap. Furaces moneo manus repellas, Et silvam Domini foci reserves. h. e. serves, custodias. Colum. 7. R. R. 3. 13. Fere omnem sobolem pastioni reservare suburbanam. Id. 9. ibid. 15. 10. Etiamini prognerando reservari. Id. 12. ibid. 50. 2. Reservetur maturo fractus pars oliveti. — d) Cum Adverbio finem significante. Cic. Sert. 13. 29. Quid hoc homine facias? Aut quo civem importunum, aut potius hostem tam sceleratum reserves? — e) Cum Accus. tantum pro servare, conservare. Cic. 5. Fam. 4. extr. Vide, ne, quam vetis revocare tempus omnium reservandorum, quum qui servetur, non erit, non possis. Cels. 2. 8. ante med. Ut etiam gravida mulier non solum conservari possit, sed etiam partum reservare. Ovid. 7. Met. 636. parcumque genus, patiensque laborum, Quæsitiva tenax, et qui quæsitæ reservet. Cæs. 7. B. C. 89. Reservatis iteduis atque Arvernias, si per eos civitates recipere posset, ex reliquis captivis toti exercitui capta singula prædæ nomine distribuit. Tac. 4. Hist. 42. Retinete, patres conscripti, et reser-

vate hominem tam expediti consilii. Sueton. Cæs. 26. Gladiatores notos, sicuti i. festis spectatoribus dimicant, vi rapiendos reservandosque mandabat. Cyprian. Ep. ad Donat. Innocentia nec illic, ubi defenditur, reservatur. è salva.

RESES, idis, adject. omni. gen. qui non movetur: a resideo, ut deses a desideo: cf. Charistum p. 70. 9. ed. Keil.

I.) Proprie. Claudiam. epigr. 36. Insula, quæ resides ductus mltescera cogit. h. e. quietos, tranquillos. Varro 3. R. R. 17. a med. Residem aquam, et locis pestilentibus habilarent pisces ejus, stagnante. Id. 2. ibid. 11. 3. Casel quum molles sunt, magis alibiles, in corpore non resides. h. e. in stomacho non remanentes, sed concoqui faciles. Liv. 2. 32. Timere patres residem in Urbe plebem, incerti, manere eam, an abire, mallet. h. e. quæ, quum milites per secessionem abiissent, eam non sequebatur. Varro Sat. Menipp. reliq. 64. 2. ad. Oehler. Resides linguæ, nuno murmurantes dicunt etc.

II.) Translatè dicitur de animo, et pigrum, otiosum, desidem, inertem significat, pigro, otioso, oxiolios: cf. Festum p. 281. 18. Müll. Ceterum Liv. 6. 23. Cunctatorem ex acerrimo bellatore factum: et qui adveniens castra urbesque primo impetu rapere sit solitus, eum residem intra valium tempus terere. Virg. 1. En. 725. vivo tentat prævertore amore Jampridem resides animos desuetæque corda. et 6. ibid. 814. residesque movebit Tullus in arma viros. Ovid. 14. Met. 463. resides et desuetudine tardi. Claudian. præf. B. Get. 1. Resides annt. h. e. in otio acti. et præf. 2. Rapt. Pros. 15. de Orpheo. Et resides levit modulatus pectine nervos. h. e. quos diu non pulsaverat. Phædr. 5. 1. Resides et sequentes otium. Val. Flacc. 8. 220. Solvere in hoc tandem resides dux litore curas. h. e. residem facientes. Heins. mallet residens. h. e. residens hoc litore.

RESEX, sœcia, m. 3. saettolo, ritaglio, in vitibus, quid sit, discas ex locis, quæ subijcio. Colum. 4. R. R. 21. 3. Novellis palmis semper vitis renovetur: quæ si satis excreverint, iugo superponantur: sin aliud eorum vel perfracta, vel parum procera fuerit locumque idoneum obtinebit, unde vitis anno sequenti renovari debeat, in pollicem tendatur: quem quidam custodem, alii resecem, nonnulli præsidium appellant, id est sarmentum gemmarum duarum vel trium: ex quo quum processera fructifera materiam, quidquid est supra vetusti brachii, amputatur: et ita ex novello palmitis vitis pullulascit. et 3. ibid. 10. a med. Conliteor, pampinarios quoque, quum e duro properebat, tempora anni sequentis acquirere fecunditatem et ideo ita resecem submitti. et 5. ibid. 3. circa med. Pro materis longioribus pollicis quaternum aut quinquem gemmarum relinquuntur: pro custodiibus autem bigemmis resecem finit. Loquitur hic Colum. de putatione, quæ adhibetur vitis componendæ in brachia, docetque quid differat a putatione vitis jugatæ. Est autem resex a resecando dictus, quia palmes resecatur in cacumine et ad longitudinem pollicis truncatur.

RESIBILANS, antiq. particip. P. voc. seq.

RESIBILO, as, are, n. 1. (re et sibilu) rursus sen multum sibilu. Particip. Resibilans apud Sidon. carm. 9. 83. de Gigantum turba. Mox contra tonitrus resibilante Audabat superos cie-re planta. h. e. planta angusta, nam Gigantibus angues pro cruribus inerant.

RESICCO, as, are, n. 1. iterum siccresco. Plin. Valer. 1. 10. Et quum resicaverint hæc omnia etc.

RESIDENS, entis, particip. P. voc. seq.

RESIDEO, stides, sed, sessum, sidere, n. 2. (re et sedeo). Particip. Residens I. a. b. et II. 1. a. — Resides est sedeo, considero, subsisto, quiesco, καθίσταμαι, ἀνακρίσσω, ἀνέκειμαι: (II. pors) a sedere, fermari; Fr. resler assis, rester, s'arrêter, séjourner; Ilisp. quedarse, estarse, cesar de andar, quedar; Germ. irgend wo sitzen bleiben, sitzend verweilen, bleiben, zurückblei-

ben, sitzen bleiben, sitzen; Angl. to sit down, rest, sit still).

I.) Proprie. — a) Usurpatur sæpe cum Ablativo et praepos. in, vel sine praepos., vel absolute. Lucet. 3. 398. Nam sine mente animoque nequit residere per artes Temporis exiguum partem pars ulla animæ. Cic. 3. Fin. 2. extr. Sed resideamus, inquit, si placet: itaque fecimus. Ovid. 3. Fast. 749. pandi tergo residebat aselli. Id. 3. Art. am. 698. Lassus in hac juvenis sæpe resedit humo. Id. 3. Fast. 15. Fessa resedit humo. Id. 7. Met. 102. medio rex ipse resedit Agmine purpureus. Virg. 1. En. 510. solioque alte subalta resedit. et 5. ibid. 180. Summa petit scopuli, siccaque in rupe resedit. Id. 8. ibid. 503. Elrusca resedit hoc acies campo, montis exterrita dirum. si è fermata. Sic Cic. Mil. 19. 51. Cur neque ante occurrit, ne ille in villa resideret? Id. 1. Cat. 5. 12. Residebit in republica reliqua conjuratorum manus. Phædr. 1. 13. Corvus alta arbore residens. Sil. It. 12. 499. an, resideas vicini vertice montis, Exeindi ante oculos patiar socialia tacta? et 14. 401. residentis puppe magistri. Ovid. 8. Met. 301. Dumque rogat, pro qua rogat, occidit: orba resedit Examines inter natos natusque virumque. Plin. 8. Hist. nat. 37. 55. (132). Similiterque (mures Alpini) resident in clunio. Alii leg. resident. — b) Cum Accus. vel cum Dat. Apul. 8. Met. Muller, quæ meum dorsum residebat etc. et 10. ibid. Iussus præco pronunciat: Patres in curiam convenirent. Quibus protinus dignitatis iure consueta loca residentibus etc. Id. 3. ibid. Juvenis tonitruum residens. et 7. ibid. Asello spicas hordeas gerenti residens. — c) Apud sequioris ævi scriptores de iudicibus dicitur. Spartian. Hadrian. 13. Multa in Athenienses contulit et pro agnotheta resedit. Ammian. 26. 10. 10. Ubi vero consiliis impis Inra quidem prætentantur et leges, et Catonianæ vel Cassianæ sententiæ furo perilli resident iudices etc. et 14. 9. 3. Die funestis interrogantibus præstituta imaginarios Iudæ equitum resedit magister — et adstant hinc inde notarii. Cassiod. 3. Variar. 38. Præsent auctoritate delegamus, ut in Avenione, in qua resides, nulla tibi violentia patiaris. h. e. quod ita quoque nunc dicunt residere.

II.) Improprè, et sæpe cum Ablat. et praepos. in, ex, de, vel absolute. ¶ 1. Per metonymiam est corsare, otiosum esse. — a) Neutorum more. Petron. Sat. 112. a med. At miles circumscriptus, dum residet etc. Plant. Capt. 3. 1. 8. Itaque venter gutturque resident esuriales ferias. h. e. cessant ab edendo et bibendo, quasi serviant ferias esuritioni dicatas. Plin. 34. Hist. nat. 14. 40. (140). Quum capræm vellet Athamantis forem, Learcho filio præcipit, residentem penitentia. h. e. præ penitentia sedentem et feriantem. Alii leg. residentis penitentia. h. e. quum exprimere vellet forem, simulque penitentiam feriantis et nihil agentis. Alii aliter leg. — b) Passive. Cic. 2. Legg. 22. 55. Nec vero tam denicales, quæ a noce appellata sunt, quia residentur (alii qua resident mortui (Orell. et Vahl. mortuis), quam ceterorum caelestium quieti dies, ferie nominantur etc. h. e. sedendo aguntur ferie mortuorum ¶ 2. Traoilata est remanere, perdurare, hærere restare, rimanere; item inesse, vigere. Plant. Truc. prol. 7. En mehercule in vobis resident mores pristini. Cic. Deiot. 3. 8. Ne residere io te ullam partem iracundie suspicemur. Id. 1. Tusc. 43. extr. In corpore autem perspicuum est, elapso animo, nullum residere sensum. Id. 1. Att. 17. Itujus incommodi culpa ubi resideat, facilius possum existimare quam scribere. Id. 1. Cat. 13. 31. Si ex tanto latrocinio iste unus tolleretur, periculum residebit in venis atque in visceribus reipublicæ. Cæs. 7. B. G. 77. Quorum in consilio pristina residere virtutis memoria videtur. Cic. 5. Fam. 7. 2. Quibus (meis officiis) si quando non mutue responderetur, apud me plus officii residere facillima pactor. Id. 5. Fam. 5. extr. Abs te hoc petam, ut, si quid in te residet amoris erga me, id omne in Pomponii negotio osten-

das. *Id.* 1. ep. ad *Brut.* 1. post init. Ista vero imbecillitas et desperatio, cuius culpa non magis in te residet, quam in omnibus aliis etc. *Id.* Dom. 23. 61. Horum totius ac sedibus residere aliquid bellum semper videtur. *Liv.* 40. 7. Quin commissatum, inquit, ad fratrem imus? et iam ejus, si qua ex certamine residet, simplicitate et hilaritate nostra lenimus? *Fulgat.* interpr. *Exod.* 34. 25. Neque residet mane de victima solemnitate Phaeo. *Plin.* 4. Ep. 23. extr. Viennensium villa intra ipsos resident, nostra late vagantur. *Alii leg.* residunt. *Cic.* 12. *Fam.* 3. sub fin. Etiam nunc residet spes in virtute tua. h. e. inest, viget. *Sic Senect.* 17. sub fin. Quorum non in sententia solum, sed etiam in nutu residet auctoritas. h. e. inerat, vigebat. ¶ 3. Est etiam sedari, subsidere, desinere; item inclinare, descendere: hoc autem et illo sensu cum residuo confunditur, cum quo communia habet praeiteritum. *V.* RESIDO.

RESIDIA, a, f. i. desidia. *Plaut.* *Merc. prol.* 20. Haret etiam aviditas, residia, injuria. *Plerique* tamen rectius leg. desidia.

RESIDO, edis, sedi, sessum, sidere, n. 3. est idem fere quod residueo, a quo et praeiterita mutantur, licet sicuti habent: sed vide loc. *Cic.* sub II. 1. init.

I.) Proprie. — a) Stricto sensu. *Virg.* 8. *Æn.* 467. Congressi jungunt dextras, mediisque residunt. *Ædibus.* *Sil.* 16. 245. Scaptrigero cum rege pari aub honore residunt. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 30. 55. (114). Primum (*Siliis.* plurimum) volant (aves) quae spodea, quia carent usu pedum. Cetera genera residunt, et insistent. — b) Latiore sensu est idem ac remanere, remanere, fermari. *Virg.* 5. *Æn.* 702. Siculians resideret arvis, Oblitus fatorum, Italiam capesseret aras. — c) Specialim residere retro, arretrarsi, rinculare, demittendo se recedere. *Virg.* 9. *Æn.* 539. Dum se glomerant, retroque residunt in partem, quae peste caret.

II.) Improprrie. ¶ 1. De rebus physicae saepe est ac demittere, subsidere, descendere, abbasari, calare. *Cic.* *Pis.* 33. 82. Si montes recedissent (at. residissent), amnes exaruiscent. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 82. 84. (198). de terrae motu. Quum intumescit aduigens, alternoque motu residit. *Alii leg.* residet. *Id.* 28. *ibid.* 13. 57. (201). Residere lienem aegri vitium, liberarique a morbo dicitur. *restringersi, agonizari.* et 5. *ibid.* 9. 10. (57). Nullus incipit crescere Cancrum solo transeunte, et residit (at. residet) in Virgine. *Virg.* 2. *Æn.* 479. qua vi maria alta tumescant Oblivibus rupis, rursusque in se ipsa residant. *Ovid.* 9. *Met.* 94. Discedunt juvenea: neque enim dum flumina pecem Et placidos habeant lapsus, motaque residant, Opperiuntur aequae. *Horat.* 2. *Od.* 20. 9. Jam jam residunt crucibus asperae Palles. h. e. erecto adherescunt, abscedente pulpa, quae in humanis crucibus esse solet, la cute, divenuta aspra pelle, si restringe e s'attacca agli stinchi. — Sic residere dicitur quidquid faeculentum, aut spissum in liquoribus in fundo vasti subsidit. *deporre, far posatura o fondigliuolo.* *Plin.* 33. *Hist. nat.* 4. 21. (67). Aeneam lavantur, atque ex eo, quod resedit, conjectura capitur. ¶ 2. De animo, et interdum de rebus, est sedari, subsidere, desinere, cessare, calmaris, mitigari. *Cic.* 3. *Tusc.* 12. 26. Quum tumor animo (at. animi) resedisset. *Liv.* 3. 29. Quum ira resedisset. *Id.* 35. 38. Postquam resedit terror. *Caes.* ad *Cic.* 8. *Fam.* 2. Marcelli impetus resederunt, non inertia sed consilio. *Caes.* 7. *B. G.* 64. sub fin. Quorum mentes nondum a superiora bello resedisso sperabat. *Liv.* 10. 28. Ita parvasum erat ducti, et Samnites et Gallos primo impetu feroces esse, quos sustineri satis sit; longiore certamine sensim residere Samnitium animos, Gallorum etiam corpora etc. *Virg.* 6. *Æn.* 407. tumida ex ira tum corda residunt. h. e. placantur. *Id.* 9. *ibid.* 642. Jure omnia bella Geos sub Assyraei fato ventura resident. h. e. adhibuntur. *Horat.* 3. *Od.* 3. 29. Nostrisque ductum seditionibus bellum resedit. *Plin.* 5. *Ep.* 17. de recitante elegos suos. Aple enim et varle nunc attollebatur, nunc residet: excelsa

depressis, exilia plenis, aetheris jucunda montabat. *Virg.* 7. *Æn.* 27. Quam venti posuere, omnisque repente resedit Flatus. *Cf. Ovid.* 1. *Art. am.* 373. Sed propterea, ne vale cadant euraque resedant. ubi auram pro ira. *Plin.* 6. *Ep.* 16. 12. Sarcinas contulerat in naves, certus fugae, et contrarius ventus resedisset. *Ovid.* 1. *Amor.* 1. 27. Sex mihi surgat opus hameris, in quoque resedat. h. e. hexametro incipiat, in pentametro se demittat.

RESIDUITAS, atis, f. 3. ommissio residui in debito solvendo. Vox a Lexico espungenda: occurrat enim solummodo in *Not. Tir.* p. 78.

RESIDUUM, i, n. 2. et *Residua*, ōrum, n. pl. 3. absolute, substantivorum more. *V.* voc. aeq. sub A. 1. et 2.

RESIDUUS, a, um, adject. a residueo, ut assidueus ab assidueo, duo diversa significat: videlicet

A) Residuus est qui residet, hoc est remanet, superest, reliquus est, λοιπός, υπόλοιπος (It. rimanente, restante; Fr. qui reste en arrière, qui est de reste; Hisp. lo que sobra o queda; Germ. was übrig oder zurückbleibt, übrig; Angl. remaining, which is left). ¶ 1. Generalit. *Cic.* 5. *Verr.* 97. 226. Quid enim potest esse in calamitate residui, quod non ad maiores aratores, isto praetore, per summam injuriam ignominiamque pervenerit? *Liv.* 29. 37. circa med. Residua et vetus simulata. *Plancius* ad *Cic.* 10. *Fam.* 11. a med. Cuplo mebercules, nullum residuum sollicitudinem esse. *Justin.* 27. 2. 2. Nec quicquam illi ex tanto apparatu, praeter nudum corpus et apritum, et paucos naufragii comites residuos fortuna fecit. *Auct. B. Afr.* 44. Navis una ab residua classe quum erravisset, a Virgilio excepta est. *Sueton.* Aug. 73. Instrumenti ejus et suppellectilis parcelmonia apparet etiam nunc, residuis lectis aique mensis, quorum pleraque vix privatae elegantiae sint. et *ibid.* 3. Fugitivos, residuum Spartaci et Catilinae manum, delavit. *Id.* Ner. 13. Bellum residuum. *Tac.* 11. *Ann.* 23. Residui nobilitum. *Sueton.* Galb. 7. Residuum cibatorum vendere. *Id.* Aug. 73. Residua diurni actus conficere, et *Cal.* 15. ad fin. Criminum si qua residua ex priore tempore manebant, omnium gratiam fecit. *Quintil.* declam. 9. 23. Infelissimus senex, confectus cladibus et tantum poenae suae residuus. h. e. superstes tantum ad poenas, ut *Id.* 6. *Institut.* proem. a med. loquitur. ¶ 2. Specialim residua pecuniae est non quae ex integra summa debili reliqua est, et solvenda remanet, ut apud nos i residui, i resti; sed quaecumque summa siue ex toto, siue ex parte residet apud aliquem, et ab eo retinetur; idque — a) praecipue de pecunia publica intelligendum est. *Paul.* *Dig.* 48. tit. 13. qui ad legem Juliam peculatus, et de sacrilegiis, et residuis inscribitur. 2. Lege Julia de residuis tenetur, qui publicam pecuniam, delegatam in usum aliquem, retinuit, neque in eum consumpsit. et *Martian.* *ibid.* 4. Lege Julia tenetur is, apud quem ex locatione, emptione, alimentaria ratione, ex pecunia, quam accepit, elliae qua causa pecunia publica resedit. *Paul.* *ibid.* 9. a med. Cum eo, qui quum provincia abiret, pecuniam, quam penes se esset, ad aerarium profusus retinuerit, non esse residuum pecuniae actionem, quia eum privatus fisco debebat. et *moz.* Sed eam quoque lex Julia residuorum post annum residuum esse iussit. h. e. lotra annum habetur, qui pecuniam retinuit, tamquam privatus debitor; post annum fit reus lege Julia de residuis. reo d'intacco di cassa. et *Cic.* 2. *leg. Agr.* 22. a med. Quante culusque manubis fuerat, quid reletum, quid residuum sit. *Liv.* 33. 48. Omnibus residuis pecuniis exactis, tributo privatis remisso. *Sueton.* Aug. in fin. Residua vectigalium. h. e. pecuniae, quae apud publicanos vectigalium conductores erant, et reipublicae solvi aliquando debebant. — b) De pecunia privatorum. *Ulp.* *Dig.* 26. 7. 6. a med. Residuorum sammarum pupillares usuras pendit oportet. h. e. pecuniae pupilli a tutoribus retentae. *Papinian.* *ibid.* 27. 7. 7. Placuit inter eos, qui solvendo essent, actionem residui dividi. — Curator residuorum in *Inscript.* apud

Gruter. 178. 3. sub M. Aurelio, et fortasse etiam in alia apud eund. 184. 4. fuit, qui praerat exactoribus pecuniae fisco vel aerario debili, et ultra concessum a publicanis allisve retentae. Ceterum haec perperam omnino; nam in priore *Inscript.* mendose quidem legitur *Statio Juliano curatore resi. rejectit*, quum eadem apud *Marat.* 485. 9. multo rectius habeat a. r. c. REPERIT ET PERPERIT. In altera autem, quam affert et *Smetius* 11. 17. verba ASD. CYN. RES. Ita ex ejusd. ludice nominum proplorum est interpretanda: ædilis curulis restituit.

B) Residuus est etiam reses, doses, ignavus. *Accius* apud *Festum* p. 281. 19. Müll. *Cf. Paul.* *Diac.* p. 280. 11. Müll. Reses ignavus, quia residet. *Placidi Gloss.* p. 497. ad. A. Mai. Residuus quasi tardus.

RESIGNACULUM, i, n. 2. contrarium signaculo. *Tertull.* 2. *advers. Marcion.* 10. ex *Ezech.* 28. 12. Tu es resignaculum similitudinis: qui scilicet integritatem imaginis et similitudinis resignaveris. *Fulgat.* habet signaculum. *V. Hieronym.* 9. in *Ezech.* 28.

RESIGNATRIX, tris, f. 3. quae resignat et aperit. *Tertull.* *Habit. mul.* 1. de Hera. Tu es diabolus Jenua, tu es arboris illius resignatrix, tu es diabolus legis prima desertrix.

RESIGNATUS, a, um, particip. *V.* voc. aeq.

RESIGNO, a, avi, ōtum, are, n. 1. (re et signo). Particip. *Resignatus* sub A. I. et B. I.

A) Resigno est idem ac, signo amoto, aperio, resolvo, διασπαρίζω (It. dissigillare, dissuagellare, aprire; Fr. desceller; rompre le cachet, ouvrir; Hisp. desellar, quitar el sello, abrir; Germ. entsiegeln, öffnen; Angl. to unseal, break open a seal, open what is sealed, open).

I.) Proprie. *Plaut.* *Trin.* 3. 3. 65. Resignata litterae et inspectae. *Sic Cic.* 11. *Att.* 9. a med. Resignare litteras. *Horat.* 1. *Ep.* 7. 9. opella forensis Adducit febres et testamenta resignat. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 13. 14. (89). Fabius Pictor scripsit, matronam, quod loculos, in quibus erant claves vinariae cellae, resignavisset, a suis inedia mori coactam. *Sil.* 17. 425. Irrumpit mole ruinae Aulonius globus, et perfora Graja resignat. h. e. aperit, laxat, disjicit phalangem Macedonum perjurorum. — In illo *Virg.* 4. *Æn.* 244. Dat somnos admittique, et lumina morte resignat. dissentiant interpretes, quid resignare significet: multi aperire, quod mortuorum oculos aperire, rursusque in rogo patascere, Quiritium ritu, sacrum est: Ita more condito, ut neque ab homine supremum eos spectari fas sit, et cito non ostendi nefas. *Servius* ad *Virg.* loc. cit. Claudere, perturbare, auferre: claudere, inquam, non adductis manu palpebris aperire oculos, sed, opinor, confecta corripiaque eorum acie, animum videndi adimere. Fortasse etiam resignare est solvere et resolvere eo sensu, quo *Virg.* 12. *Æn.* 951. Illi solvantur frigore membra. et *Ovid.* *Id.* 148. Sive maon facta morte solutus ero. et 1. *Met.* 227. Jugulum mucrone resolvit. Sane quod dicimus resignare litteras etiam solvere et resolvere recte et latine dici potest. Itaque hac ratione resignare morte lumina erit ita corrumpere ac dissolvere oculos, exsiccatis eorum humoribus, et labefacta structura, ut pervidere amplius nequeant. *Cf.* et *Virg.* 5. 856.

II.) Translate. ¶ 1. Est labefactare, abrogare, dissolvere. *Cic.* *Arch.* 5. 9. Quum Appli tabulae negligentius asservatae dicerentur: Gabinii, quamdiu faculomis fuit, levitas, post damnationem calamitas omnem tabularum fidem resignasset, avendo levato ogni autorità e fede alle scritture: ducta translatione ex eo, quod quipiam, dum clausum est, sincerum habetur: si aperitur collibet, ob asservandi negligentiam, corrupti aut adulterari potest. *Flor.* 4. *T. sub fin.* Brutus quum in Cassio etiam suum animum perdidisset, ne quid ex constituti fide resignaret (ita enim pariter superesse bello convenat), ipse quoque uni comitum confodiendum praeiussit, per non mancare al patto. et *Sil.* 11. 4. 788. I. pacta resigna Per cunctos iurata deos! h. e. irrita fac, rumpe, et *Zachar.* 7. 22. ad

fin. Eos, qui resurrexerint, nec mori jam ulterius fas, ut beatam possint agere vitam, quorum mors resignata est. h. e. dissoluta et infracta. — Sic pro violare. *Prudent.* 1. *advers. Symmach.* 90. de Mercurio. Traditor existimatus exempli moderamine virgæ in lucem revocasse animas, Cocytia lethi Jura resignasse, sursum revolantibus umbris. h. e. quam sit ius mortis et inferorum, ut nemo inde remeet, dicitur Mercurius hoc ius violasse, aperiendo mortuis viam redeundi ad vitam. ¶ 2. Item explicare, revelare, patefacere, *spiegare*, *dire*, *riserire*. nam et hoc est aperire. *Ovid.* 6. *Fast.* 535. Nunc ait, o vates, ventientia fata resigna, Quæ licet. *Pers.* 5. 28. totumque hoc verba resignant, Quod latet arcanæ, non enarrabile, fibra. *Martial.* 9. 36. Verba ducis Daci Cælia mandata resigna.

B) Resignare ponebant pro rescribere, ut *Festus* docet p. 281. 31. *Müll. Cf. Paul. Diac.* p. 280. 7.

I.) Propria. Resignatum æs dicitur militi, quum ob delictum aliquod Jussa tribuni militum, ne ei stipendium datur, in tabulas referatur, inquit *Festus* p. 285. 21. *Müll.* quocum *cf. Paul. Diac.* p. 284. 7. nam resignare, ut *Idem* docet, antiqui ponebant pro rescribere, h. e. rursus scribere. Itaque æs, quod in tabulis scriptum fuerat, ut militibus in stipendium daretur, id si aliquando, ne amplius daretur, rescriptum esset, resignatum æs dicebatur: et miles, cui admebatur, ære dirutus. V. *Dirutus* in DIRUO.

RESILIENS, entis, particip. V. voc. seq. RESILIO, alia, aliud et alii, (sultum) salire, u. 4. (re et salio). Perfect. resiliit V. sub I. b. et resiliit sub II. 3. — Particip. Resiliens sub I. b. et II. 1. — Resilire est iterum salire, atque adeo saltando recedere, refugere, saltare di nuovo, saltare indietro ed anche fuggire, scostarsi, ritirarsi.

I.) Propria. — a) Est iterum salire. *Ovid.* 6. *Met.* 373. de ranis. Sæpe super ripam stagni considere, sæpe in gelidos resilire lacus. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 19. 35. (71). Exit in terram in Indiæ luminibus certum genus pisium, ac deinde resiliit. *Flor.* 3. 6. de piratis. Sub ipso hostis recessu, impatientes soli, in aquas resiliunt. *Quintil.* 11. 3. 128. Quidam et resiliunt, quod est plane ridiculum. — b) Hinc est etiam recedere, refugere. *Claudius Quadrigarius* apud *Priscian.* 10. p. 906. *Putsch.* *Arrioris* *Taurææ* detrum humerum sauciat, atque ita resiliit. *Zucet.* 4. 688. ad sua quemque Pabula duct, et a tetro resilire veneno Cogit. *Liv.* 30. 33. ad fin. Resilientes enim ad manipulos velites, quam viam elephantis, ne obtinerentur, fecissent etc. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 70. 90. (195). Non potest patria avelli polypus, idem, cuncta admota, ab odore prolixus resiliit.

II.) Impropria. ¶ 1. Est in contrarium salire vel potius in contrarium repelli, saltando magno impetu recedere, rimbalzare, risaltare. *Zucet.* 4. 344. Propterea quia, de speculi qua parte recedas, Continuo nequeunt illic simulacra reverti; Omnia quandoquidem cogit natura referri Ac resilire ab rebus ad æqua reddita feris. *Ovid.* 12. *Met.* 479. Nudaque Phyllai juvenis ferit ora variis. Non secus hæc resiliit, quam tecit a culmine grando. *Seneca Herc. Cæ.* 153. In nudo gladius corpore frangitur, Et sazum resiliit. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 54. 55. (142). Ab ictu resiliit ignis. *Id.* 11. *ibid.* 15. 15. (39). de melle. Abrumpi statim et resilire gullas, vilitalis indicium habetur. *Id.* 2. *ibid.* 38. 38. (103). Radli infracti resiliunt. *Id.* 11. *ibid.* 37. 45. (126). Cornea cochleis semper bina et ut præstantur, ac resiliunt. e presto si ritirino, e rientrano in sé. *Vitruv.* 5. 8. Locis, in quo leniter applicet se vox, neque repulsa resiliens incertas auribus referat significationes. Hoc pertinet et illud *Flor.* 4. 12. Nec dum assuetæ frenis servitutis tumida gentium servicia, ab imposito nuper Jugo resiliabant. — Et sine motu. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 27. 27. (97). de Taurus monte. Mediam distrabens Asiam, alii

opprimenti terras occurrerent maris. Resili; ergo a septentrione. h. e. se declit. ¶ 2. Res. re etiam dicuntur, quæ residunt, subsidunt, resiliuntur, decrescunt, contrahuntur. *Ovid.* 3. *Met.* 677. In spatium resilire manus brevis vidit, et illas jam non esse manus, jam pinnas posse vocari. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 40. 95. (234). de porcellis. Suam quisque (mamam) covit in se, eaque alitur, nec alia, detractio illa alumna suo sterilesit illico, ac resiliit. *Id.* 22. *ibid.* 13. 15. (31). de urtica. Uvas in ore, procidentesque vulvas tacta resilire cogit. ¶ 3. Translat. *Cic. Rosa. Am.* 29. 79. Scopulum offendis ejusmodi, ut non modo ab hoc crimen resiliira videas, verum omnem suspicionem in vosmetipsos recidere intelligas. h. e. ab hoc esse crimen remotum, alienum, hinc non berare, non convenire. *Quintil.* 12. 10. a med. Instandum iis, quæ placere intellexeris: resiliendum ab iis, quæ non recipiuntur. *Petrone. fragm. Tragur.* 46. *Burm.* Quod si resiliit (puer), designavi illum artificii docere, aut constrictum aut præconem aut certa causidicum. *Ulp. Dig.* 18. 2. 9. Ut liceret emptori resiliira, meliore conditione allata. ritirarsi dal contratto.

RESILITARE, sæpe resiliira. *Paul.* ex *Festo*; ubi alii leg. resillare, alii resultare, alii residiare.

RESIMPLICATUS, a, um, particip. ab inuit. resimphico, reduplicatus: a re et simplico. *Cæli. Aurel.* 5. *Tard.* 1. 20. Alii linteolum aqua flagentes paribus resimphicatum apponunt.

RESINUS, a, um, adject. (re et sinus) — a) Stricto sensu dicitur de naribus depressis, extremitate rursus relexa, rincagnato, *ἀνδορῶς*. *Ovid.* 14. *Met.* 95. de simia. nareque a fronte resinas. *Colum.* 6. *R. R.* 1. 3. Dotes naribus resimis patulisque, cervicæ longa et torosa. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 25. 39. (95). Hippopotamus rostro resimo, cauda et dentibus aprorum aduclis. *Varro* 2. *R. R.* 9. 4. Canis tabris subnigris, neque resimis superioribus, neque pendulis subtilis. rilevate. — b) Transferitur ad alia. *Cels.* 8. 3. a med. Lamina aenea firma, paululum resima. h. e. recurva, reflexa, ripiegata. et 4. 1. ante med. Renes, qui lumbis sub imis costis inhaerent, a parte earum resimi, ab altera rotundi. *Id.* 7. 26. n. 2. Incidi cutis plaga letala debet etc., deinde ea parte, qua resima plaga est, etc., h. e. recurva, relexa. Ita edidit *Targa* ex *Morgagno* ep. 7. in *Cels.* et ex MSS., quum antea omnes editiones haberent qua strictior ima plaga est.

RESINA, æ, f. 1. ῥητινῆ (It. ragia, gomma, resina; Fr. résine, gomme; Itisp. resina; Germ. Harz, Gummi; Angl. resin or rosin) humor tenax ex arboribus sponte sua defluens: a voce Græca allata, quæ a ῥέω fluo. Duplex est, sicca, et liquida: illa a pino et picea fit, hæc a terebintho, larice, lentisco, cupresso etc. Ex ea cocta fit pix. V. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 11. 22. et 24. *ibid.* 6. 22, ubi plura de ea, deque variis ejus in medicina usibus. Præcipue autem utebantur evellendis pilis et corpora: Item vias condiendis. *Capitolin.* *Pertin.* 8. Vasa Samnitica calfactanda resina ac pici devellendis hominibus ac levigandis. *Martial.* 12. 32. Nec plena turpi matris olla resina, Summanianæ qua pilantur uxores. (Adde eund. 3. 74. et 77.) *Tertull.* *Pall.* 4. Apud virtos et hirsutos tam rapax resina, tam furax volsella. Cuto *R. R.* 23. Resinam si indes, in culleum musti pondo tria bene commixto; ladito in fuscillam, et facito uti in dolio musti pendat: eam quassato crebro, ut resina condoleascit. *Cæli. Aurel.* 2. *Tard.* 7. 108. Resina cadialis, hoc est dicamalis illotmentum vel dropacis. h. e. resina liquida, quam vocat cadiale, quod cadis adveheretur. — Metaphorice. *Fulgat.* *interp.* *Jerem.* 51. 8. Tollite resinam ad dolorem ejus (Babylonis). h. e. in fulcrum medicamentum, et *ibid.* 8. 23.

RESINACEUS, a, um, adject. *ragioso*, ῥητινώδης, resinam referens. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 11. 59. (99). Rosmarinum, cui et caulis, et serpes resinaceum.

RESINÁLIS, e, adject. resinaceus, resinosus. *Cæli. Aurel.* 2. *Tard.* 13. 173. Strobilus, quod in semet habeat resinale etc. Adde *ibid.* 14. 207.

RESINARIA, æ, f. 1. quæ resinam vendit, seu quæ resina utitur ad pilos e mulierum corporibus evellendos, V. RESINA. *Inscript.* quom in *Mus. Vatic.* vidit B. *Borghesius*. IULIAE AGELLAE RESINARIAE QVAE VIX. AN. LXXX. ISLTA IRENE PATRONAE D. M. P. ET SIBI ET SVIS POSTERISQ. HORVM. V. PICATRIX.

RESINATUS, a, um, particip. ab inuit. resino, adjectivorum more; unde non ragia, resina illitus. *Juvenal.* 8. 114. quid resinata juvenus, Cruraque totius facient tibi levia gentis? h. e. mollis, effeminata, et pilos corporis resina illita evellens. — Resinatam vinum, ῥητινωτὸν οἶνον resina conditum: quam rationem docet *Cato* in RESINA allatus. *Martial.* 3. 77. Resinata bibis vina, Falerna fugis. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 23. (36). Novicium resinatum nulli condeit, capitis dolorem et verligines facit: ab hoc dicta crapula est. Adde *Cels.* 2. 24.

RESINOSUS, a, um, adject. Sup. Resinosissimus. — Resinosus, ragioso, ῥητινώδης, resinam ferens, resina abundans, resinam referens. *Colum.* 12. *R. R.* 20. 3. Medicamina vino adjicere, quæ sint aut liquida, aut resinosa. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 8. 30. (43). Ladanum odoratum, molle, viride, resinosum. *Id.* 24. *ibid.* 11. 60. (104). Cachrys si fricetur, resinosa est. *Id.* 13. *ibid.* 6. 12. (54). Resinosus lentior. *Id.* 27. *ibid.* 4. 10. (26). odor. *Id.* 24. *ibid.* 7. 23. (37). et 15. *ibid.* 7. 7. (31). Bruttia pix pinguisima et resinossissima.

RESINULA, æ, f. 1. diminut. a resina. *Arnob.* 7. p. 233. Si hoc dominantur numina, nec indigne sustinent Pantheicas sibi ardere resinulas. h. e. turis grana, tus enim resinae genus quoddam est.

RESIPIENS, entis, particip. V. voc. seq. RESIPIO, pis, piri et pii et pii, pere, 3. (re et sapio). Particip. Resipiens I. et II. 1. — Resipio est idem ac saporem habeo, refero, sapio, *χρῶμα ἔχω* (It. aver sapore; Fr. avoir la saveur, le goût de; Itisp. haber sabor; Germ. nach etwas schmecken, e. Nachgeschmack haben nach etwas; Angl. to taste, savour or smack of).

I.) Propria, dicitur de sapore, et referri potest etiam ad odorem. *Varro* 1. *R. R.* 54. 3. Secorum, quod expressum est, servant, quod resipit ferrum. (V. FERREUM) *Colum.* 12. *R. R.* 48. Hoc iure macerentur, donec quam minimum amaritudinis resipiant. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 1. 3. (18). Uva picem resipiens. *Id.* 31. *ibid.* 3. 22. (37). Est etiamnum vitium (aque), non fœdida modo, verum omnino quidquam resipientis, jucundum sit illud licet gralumque. et 28. *ibid.* 9. 35. (134). Quo magis vitus (accus.) resipit butyrum, hoc præstantius judicatur.

II.) Impropria. ¶ 1. Figurata. *Cic.* 2. *Nat. D.* 17. 46. Epicurus non optissimum ad jocandum, minimeque resipiens (al. respiciens) patriam, non sapera piaggare e percid nulla teneva de'snoi compatrioti. et *Gell.* 3. 3. a med. Non tamen dubium est, quia ista (fabula), quæ scripta a Plauto non videntur, veterum postarum fuerint, et ab eo retractata et eipolita sint, ac propterea resipiant dictum Plautinum. h. e. stilo Plauti similes sint, Plautinam locutionem redeant. *Ascon. præf. monosyll.* *Edyll.* 12. Laboravi, ut quantum ejus posset apud aures indulgentissimas, absurda concinerent, insulsa resipierent, biulca congruerent. h. e. aliquem elegantiam saporem haberent. ¶ 2. Sæpe transferitur ad moralla, et est ad priorem mentis statum, vel ad meliorem mentem redire, resipiscere, tornare in sé, o in cervello, ripigliare il senno, ravedersi, ἀναρροῦν. Adhibetur fere in præteritis: In aliis temporibus resipisco locum habet: referturque tum ad corpus, tum ad animum. *Sueton.* *Ner.* 42. Postquam Hispanias descivisse cognovit, collapsus animo male fracto, diu, et sine voce, et prope Interimortuus Jacuit. Uique resipivit, resta

discessa, capite conerberato, actum de se pronuntiavit. *Alii leg. respicit: alii respicit. Cic. 4. Att. 5. Vix aliquando, te auctore, respicit. Alii leg. respicit. et Sert. 38. 80. respiciet (ex Codd. melior.). Plaut. Mil. glor. 4. 8. 35. Jam respiciet? Ter. Heaut. 4. 8. 1. Nunc me fortunatissimum factum puto esse, quale, quom te intelligo respicisse. Ita cum aliis Priscianus 10. p. 879. Putsch. Alii respiscere. et Afranius apud Priscian. ibid. Equidem nunc respici, postquam pectus est laticia onustum.*

RESIPISCENTIA, a, f. 1. revocamento, penitencia, paravencia, actus respiscendi, penitentia. *Lactant. 6. 24. 19. quem facti sui poenitet, errorem suum pristinum intelligit: ideoque Graec melius et significantius paravencia dicitur: quam nos possumus respiscientiam dicere.*

RESIPISCENS, entis, particip. *P. voc. seq.* RESIPISCO, scilicet, scire, n. 3. inchoat. a respicio. *Perf. Resipivi, -psi st-pui P. in RESIPPIO. Particip. Resipiscens I.— Resipisco est idem ac respicere incipio, a deliquo autem me respicio, ad pristinum sensum statum redeo, ἀναρπείω (It. tornare in se, o in cervello, ricuperare i sentimenti; Fr. reprendre ses sens, revenir à soi, se remettre; Hisp. volver en sí, recobrar el uso de los sentidos; Germ. wieder zur Besinnung kommen, wieder zu sich kommen, sich erholen; Angl. to come to one's self again, recover one's senses, revive).*

I.) Proprie. *Plaut. Mil. glor. 4. 8. 22. Animo male factum est huic repente miserae etc. afferto aquam, queso, dum respicit. Sueton. Tib. 73. Quam extractum sibi deficienti annulum, mox respiciens requisisset. Petron. Sat. 138. sub fin. Et respicerent partes veredicio, credo, rogitat.*

II.) Translate ad animum, et significat ad bonam mentem redire, rectius sentire incipere, ad frugem bonam reverti quasque ab insipientia, sen insaniam convalescere, revocari. *Lir. 36. 23. Ut tunc saltem, experti regiam vanitatem, respicerent. Plin. 30. Hist. nat. 10. 24. (84). Tradunt, lymphatos sanguinis talpa aspersu respiscere. Propert. 3. 23. 17. Nunc demum vasto fessi respiciamus aestu. Tac. 4. Hist. 67. sub fin. Respicere paulatim civitates, lasque et fœdera respicere. Sueton. Aug. 48. Rectorem eponeere solitus ætate parvis ac mente lapsis, donec adulescerent, aut respicerent. Ter. Andr. 4. 2. 15. Hanc, nisi mori, mihi admet nemo. cna. respicio. ripigko animo, respicio. et Vulgat. interpr. ep. 2. ad Tim. 2. 26. Respiciant a diaboli laqueis, a quo captivi tenebantur ad ipsius voluntatem.*

RESISTENS, entis, particip. *P. RESISTO. RESISTENTIA, a, f. 1. repugnantis. Augustin. de peccat. merit. 2. 22. Exhiberet vitæ illi congruum sine ulla resistentia famulatum.*

RESISTO, stituli, stituli, stituli, n. 3. (re et stituli). Particip. Resistens sub A. I. et II. et sub B. 1. et II. a. — Resistit

A) Est idem ac mansio non ultra progrediens, gradum isto, resto, consisto, ἵσταμαι (It. fermarsi, fermare il passo; Fr. s'arrêter, rester en arrière, rester; Hisp. quedarse, cesar de andar, pararse; Germ. zurückbleibend sich hinstellen, irgendwo stehen bleiben, bleiben, Halt machen, Stand halten, stille stehen, zurückbleiben; Angl. to stand still, halt, stop, stay, stop short, pause).

1.) Proprie. *Ter. Andr. 2. 2. 7. Dava, ades, resiste. Id. Eun. 2. 3. 45. Hæu, hæu, tibi dico, Chærea, inquit: restitit. Cic. 7. B. G. 35. B regione unius eorum pontium cum duabus legionibus in occulto restitit. Val. Flacc. 3. 100. Restitit illa gradu, seseque a lumine ferri sostulit. Cic. 2. Att. 24. 2. Vettius primo negabat se unquam cum Curione restituisse, ch'egli non si fermò mai a parlare con Curione. Alii leg. constituisse; alii aliter. Cic. 2. B. C. 35. Ubi illo sapius appellatus asperit ac restitit et, quis esset aut quid vellet, quæsit, etc. et 1. ibid. 25. Inopit navium ibi restitit. Cic. 4. Fin. 18. 50. Deinde reliqui gradus: sed ego in hoc resisto. Phædr. 1. 12. Ad fontem cervus quom bl-*

bisset, restitit. *Liv. 36. 13. extr. Babilus restitit ad Pellinæum oppugnandum. Tac. 2. Hist. 87. Vilellius ad omnes municipiorum amonitates resistens, gravi orhem agmine petebat. Liv. 2. 59. Turpi fuga petit castra; nec ante restitit, quam etc. Id. 9. 29. P. Decius graviter eger Romæ sestiterat. Ovid. 1. Met. 502. fugit oclor aurâ illa (Nympha) levis; neque ad hæc revocantis verba resistit. Id. 4. Trist. 2. 53. Ipsa sono plausuque simul fremituque canentum Quadrijugos cernes saepe resistere equos. Id. 2. Art. am. 704. Ad thalami clausas, Musa, resiste fores.*

II.) Translate. *Seneca 1. Quæst. nat. præf. a med. Sibus nusquam resistens, sed æqualiter clum. Colum. 6. R. R. 7. a med. Si neque ventris restitit citata prolivies, neque intestinum dolor. Ovid. Heroid. 13. 121. verba resistunt. h. e. sermo intermititur. Quintil. 11. 2. ad fin. Interruptus actionis impetus, et resistens ac salebrosa oratio. Virg. 4. En. 76. Incipit effari, mediæque in voce restitit. Seneca Med. 744. Rota resistit membra Torquens: tangat Ixion humum. Cic. 5. Tusc. 28. 80. Vita beata, virtutibus omnibus sine ullo animi terrore ad cruciatum profecta, resistit extra fores limenque carceris. — Huc referri potest et illud Plaut. Trin. 4. 18. Hic meo hero amici solus firmus resistit. h. e. permanet, persistit.*

B) Resistit est etiam idem ac non cedo, repugno, obisto, resistere, fare resistenza, star saldo contro, ἀνίσταμαι; et usurpatur cum Dativo, vel Accus. et præpos. contra, adversus, ad, ante, vel sequente Coniunct. et partic. ne, quin, quominus, quo secius, vel absolute.

1.) Proprie. — 1.) In re militari. *Cæs. 2. B. G. 22. Quom legiones alie alia in parte hostibus resistenter etc. Id. 1. B. C. 55. Scilicet in duas partes sese distribuunt, alii ut prædæ præsidio sint, alii ut venientibus resistant atque eos propellant. Nepos Hannib. 5. Quamdiu in Italia fuit, nemo ei in acie restitit. Cæs. 4. B. G. 14. Qui celeriter arma capere potuerunt, paulisper nostris restiterunt. Nepos Pelop. 1. ad fin. Existimabant, eos esse solos, qui adversus resistere auderent. Cæs. 4. B. G. 12. sub fin. Ipse equo vulnerato dejectus, quoad potuit, fortissime restitit. Id. 7. ibid. 62. Quom primi ordines hostium transfusi telis concidissent, tamen acerrime reliqui resistebant. Nepos Hannib. 5. Hac pugna pugnata, Romam profectus est, nullo resistente. Rursus Cæs. 4. B. G. 7. Quod Germanorum consuetudo hæc sit a maioribus tradita, quicunque bellum inferant, resistere neque deprecari. Sall. Jug. 51. Ubi quemque periculum ceperat, ibi resistere ac propulsare. Cæs. 2. B. C. 34. Nihil de resistendo cogitabat. Curt. 7. 4. 4. Inter quos (atebras) deprehensus hostis ne fugæ quidem, nedum resistendi occasionem fuerit habiturus. Vulgat. interpr. Eccli. 46. 4. Quis ante illum (Jesum Nave) sic restitit? Nam hostes ipse Dominus perduxit. — Et passive impersonaliter. *Cæs. 5. B. G. 39. A nostris eadem ratione, qua pridis, resistitur. Id. 1. ibid. 37. Cæsar maturandum sibi existimavit, ne, si nova manus Suevorum eum veteribus copiis Arriovisti sese conjunxisset, minus facile restitit posset. — 2.) Generaliter. Cic. 2. Att. 1. a med. Restitit, et pervicit Cato. tenna saldo, si oppose. et Nepos Attic. 3. Quamdiu affuit, ne qua sibi statua poneretur, restitit. Cic. de Harusp. resp. 34. 50. Ne a republica publica pestis removeretur, restiterunt. Adde Liv. 23. 7. Seneca nat. quæst. 2. 9. Non aquam sibi resistere, quominus mergantur. Cic. Rosc. Com. 17. a med. Resistere et repugnare contra veritatem non audent. Sueton. Tib. 25. Obfirmato culpam resistere. Cic. 2. leg. Agr. 6. 14. Resistere libidini. Id. 5. Fam. 17. fortiter dolori ac fortunæ. Seneca Hippol. 891. precibus. Sall. Cat. 35. factioni inimicorum. Id. Jug. 41. Lucullus et Annus, Tribuni plebis, resistentibus collegis, continuare magistratum volebantur. Cic. 7. Ferr. 1. imit. Resistere defensionis officio. h. e. respondere, esumque refellere. Id. Inv. 57. 170. Necessitudinem, cui nulla vi resisti potest, quo-**

ea seclus id, quod facere potest, perficiat. — Et passive impersonaliter. *Cæs. 5. B. G. 30. Hac in utramque partem disputatione habita, quom e Cotta acriter resistetur. Sall. Jug. 67. Neque a fortissimis infirmis generi resisti posse. Liv. 3. 11. Legi resistebatur. Dict. 2. 12. Neque amplius resisti jam apud eos poterat, quin etc. Adde Cic. Amic. 11. 41. et fragm. apud Priscian. 15. p. 1014. Putsch.*

II.) Translate. — a) Generaliter. *Virg. 3. G. 502. asit Pellis, et ad tactum trahenti dura resistit. Plin. 19. Hist. nat. 5. 23. (88). Fimo circum aggeratis radices frigorì resistunt. Id. 36. ibid. 15. 24. (3). de cloacis Romæ. Aliquando Tiberis retro infusus recipiunt fluctus, pugnantque diversi aquarum impetus intus: et tamen obnixta firmitas resistit. Id. ibid. 22. 49. (109). Siles vehementer igni resistens. Id. 37. ibid. 7. 30. (104). Gemmæ, quæ sculpturæ contumaciter resistunt. Id. 17. ibid. 13. 21. (96). Rubi designant rursus in terram capite, iterumque nascuntur ex sese, repietari omnia, ni resistat cultura. Id. 29. ibid. 4. 22. (72). Nil incendiis semina exurerentur, non esset fecunditati eorum resistere. Varro 1. R. R. 13. 2. Plaustra ac ceterum instrumentum sub dio adversus tempestatem nocentem non resistunt, non si conservano. et Colum. 1. R. R. 5. ad fin. Fundamenta præstructa valenter resistunt contra ea, quæ postmodum superposita incumbunt. Tac. 2. Ann. 16. Is (campus) medius inter Visurgim et colles, at ripæ fluminis cedunt, aut prominentia montium resistunt, inæqualiter sinuatur. Lucret. 5. 206. Quod super est arvi, tamen id natura sua vi sentibus obducit, ni vis humana resistat. Vitri causa valido conneta bidenti Ingemere et terram pressis procladere aratri. Cæs. 3. B. G. 19. extr. Mollis ac minime resistens ad calamitates perferendas mens eorum (Gallorum) est. — b) Speciatim de medicamentis, quæ morbos propellant, nec sinant accedere. *Plin. 22. Hist. nat. 13. 15. (33). Semen artem potum in sepe resistit stomachi inflammationibus. Id. 37. ibid. 10. 67. (157). Dionysias (gemma) ebrietati resistere putatur. Id. 36. ibid. 19. 31. (139). Amiantus veneficis resistit omnibus. Id. 30. ibid. 11. 28. (93). Morbo sæglo resistunt sordes aurium. Id. 29. ibid. 4. 17. (64). Resistere febribus. Id. 23. ibid. 8. 80. (152). serpentium venenis. — Et passive impersonaliter. *Id. 26. ibid. 13. 86. (138). Phthirasi resistitur ura tamina iucco.***

C) Resistit interdum est idem ac resurgo, rivalzarsi. *Ennius apud Cic. 1. Divinat. 20. 40. n gnata (h. e. illa) tibi sunt ante ferendæ ærumæ, post ex Julio fortuna resistit. Sunt qui huc referunt et illud Cic. Mur. 39. 84. In discrimen extremum venimus; nihil est jam nunc nos reficemus, aut ubi lapsi resistamus. o dove risolviamci dalla nostra caduta. At Forcellino hoc loco resistamus est insistamus, pedem sistamus.*

Homonym. Inter verba resistere et restare id videtur interesse, quod resto sit proprium ejus, qui perstat, perseverat, manet in gradu vel loco, gradu vel loco non deficitur; at resisto sit ejus, qui alios a se vi repellero conatur. *Liv. 4. 58. at 23. 45. Nunc paucis plures vi restatis. Sed Id. 3. 13. Vi contra vim resistunt. et Id. 34. 15. Ut qua minima vi resistitur. ubi Drachenborch. concolit vi restatur: rectius tamen vi resistatur. Similiter plus, quam resistere, est obistere, quod et aggrediendi vel invadendi vim habet. Liv. 21. 41. Nec est alius ab tergo exercitus, qui hosti obistat. et Cic. 3. Tusc. 29. 71. Natura premit atque instat, nec resisti potest. — Illic qui disputant, hoc student efficere, natura obisti nullo modo posse.*

RESOLIDATUS, a, um, particip. ab laas. resolido: refocillatus, solatio recreatus. *Alcim. Ep. 33. Resolidatam, Christo propitio, familiam meam ab eo, quem misissem, invenendum esse firmavit.*

RESOLUBILIS, e, adject. qui resolvi potest, solubilis. *Prudent. 10. Cathemer. 157. resolvable corpus Revocas, Deus, atque reformas. Id.*

Apoth. 58t. Jacet illud nobile templum. Cur lacet? artificis quia dextra solubilis illud Cæmentum struxit resolvable, jura solum est. *Sidon. Carm.* 23. 190. nulli resolvable calori nives. *Ambros. in Psalm.* 118. *serm.* 13. Homines luti corruptione resolvable.

RESOLVĒRE, adverb. solute, effuse, libere. Occurrit Compar. *Resolutius* apud *Tertull.* 1. ad *Nation.* 19. Quo resolutius decachinnetis.

RESOLVĒTIO, ōnis, f. 3. scioglimento, ἀναλυσις, actus resolvendi.

I.) Proprie. *Gell.* 17. 9. a med. Resolutio lori. *Cels.* 2. 6. ventris. *solutio*, soccorrenza, *menagione*, et *ibid.* 1. a med. nervorum, quam Græci παραλύσιν nominant. *paralysis*, et 6. 6. n. 36. oculorum, quam παραλύσιν Græci nominant. *Id.* 4. 5. circa med. Vulgatissimum pessimumque stomachi vitium est resolutio, idest quum cibi non tenax est. *Marcell. Empir.* c. 7. *sect.* 2. p. 92. *retro*. Resolutio vel compositio medicaminis talis est. *Sergius p.* 1831. *Putsch.* Resolutio, ut si pro. spondeo procleusmaticum ponatur. Solvuntur enim duæ longæ in quatuor breves. (Adde *Pompejum p.* 12t. 24. ed. *Keil.*) *Fulgat.* *interpr.* ep. 2. ad *Tim.* 4. 6. Tempus resolutionis meæ iostat. h. e. mortis.

II.) Translate. *Ulp. Dig.* 41. 2. 13. Redhibitio, venditionis resolutio est. h. e. rescissio, abrogatio, disfacimento, et *Gell.* 18. 2. a med. Resolutio sophismatis. h. e. declaratio, la soluzione.

RESOLVĒTŌRIA, æ, f. 1. *V.* voc. seq. in fin. **RESOLVĒTŌRIUS**, æ, um, adject. ἀναλυτικός, qui resolvit. *Boeth.* in *Porphyr. dialog.* 1. p. 4. Scribit itaque Aristoteles primos (libros) resolutorios, quos Græci ἀναλυτικούς vocant, qui legendi essent, antequam aliquid dialecticæ vel apodicticæ artis attingerent. — Hinc

Resolutoria, æ, f. 1. absolute, substantiivorum more, est ars resolvendi. *Boeth.* de *diff. topic.* 1. p. 857. Omnis ratio disserendi, quam logicæ Peripatetici veteres appellaverunt, in duas distribuitur partes, unam invenienti, alteram iudicanti. Et ea quidem pars, quæ iudicium purgat atque instruit, ab illis analytica vocata, a nobis potest resolutoria nuncupari.

RESOLVĒTUS, æ, um, particip. *V.* **RESOLVO**.

RESOLVENS, entis, particip. *V.* voc. seq.

RESOLVO, solvis, solvi, solutum, solvere, a. 3. (re et solvo). Particip. *Resolvens* I. 1.; *Resolutus* I. et II., et in fin.; *Resoluturus* II. 3.; *Resolvendus* I. et II. 2. — Resolvo est idem fere quod solvo, dissolvo, a vinculis libero, aperio, dilabi facio, ἀνάλω (h. *slegare*, sciogliere, aprire, dissipare; Fr. *délier*, *dénouer*, *déborder*, ouvrir, dissiper; Hisp. *desliar*, *desligar*, *deslazar*, *desanudar*, *desvendar*, *abrir*, *dispar*; Germ. *Gebundenes*, *Festgemachtes* *Festes* von *einander lösen*, *aufflösen*, *lösen*, *lasmachen*, *öffnen*; Aogl. to *unloose*, *untie*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generativum. — 1.) Est idem fere quod solvo, dissolvo, a vinculis libero. *Colum.* 1. *R. R.* 8. a med. Villicus, quem ipse suis sponte vinasit, antequam sciat dominus, non resolvat. *Quintil.* 6. 1. a med. Resolvere vallum. sfasciare la *piaga*. *Ovid.* 3. *Art. am.* 252. vinculis crura resolve suis. *Id.* 1. *Met.* 382. cinctaque resolve vestes. *Id.* 4. *Fast.* 180. Ter iungat Titan, terque resolvat equos. *Cels.* 7. 4. r. 4. Tertio quoque die nodus resolvendus est. *Sil. It.* 6. 280. longoque resolvens Agger se ripæ. — Et Particip. *Resolutus* apud *Sil. It.* resoluta vincla. *Tibull.* 1. 3. 31. et *Ovid.* 2. *Amor.* 14. 39. puella resoluta capillis. *Id.* 3. *Fast.* 257. resoluta crine precari. *Lucan.* 8. 787. ossa resoluta nervis. *Ovid.* 4. *Met.* 737. virgo resoluta estenti. et 11. *ibid.* 516. cedunt largi resoluti nubibus imbræ. *Seneca Octav.* 317. Navis resoluta robore labens, Pressa dehiscit, sorbetque *mare*. sfasciata. — 2.) Item aperio, aprire. *Tac.* 6. *Ann.* 48. Resolvere venas. *Liv.* 26. 15. a med. litteras. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 30. 47. (109) Fiber, hominis parva comprehensa, non antequam fracta concernerentur, nixa, motus resolvit, *apre e rallenta*. *Ovid.* 2. *Met.* 282. faneas hæc ipsa

in verba resolve. et 13. *ibid.* 226. expectatoque resolvit Ora sono. (Adde *Virg.* 4. *G.* 452. et 3. *En.* 457.) et 1. *ibid.* 227. et 6. *ibid.* 643. Jugulum ferro resolvere. quod *Juvenal.* 4. 110. aperire, dixit. *Val. Flacc.* 1. 655. Emicuit reserata dies, cælumque resolvit Arcus. h. e. aperuit, patefecit, fugatis nubibus. — Et Particip. *Resolutus* apud *Colum.* 12. *R. R.* 50. ante med. Olivæ resolutis corticulis emolliri debebunt. h. e. ruptis apertisque per primam pressuram. — 3.) Item dissolvit, dilabi facio, tenuo, disfare, dissipare, sciogliere, liquefare. *Virg.* 1. *G.* 44. Zephyro putris se glabra resolvit. *Ovid.* 14. *Met.* 400. nebulas ventis ac sole resolvit. et 3. *Trist.* 10. 13. Nix jacet, et iactant nec sol, pluviamque resolvunt. *Virg.* 8. *En.* 59t. Lucifer extulit os sacrum cælo, tenebrasque resolvit. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 35. 58. (120). Aceti asperitas in tabem margaritas resolvit. *Lucret.* 6. 966. Igis enim ligidum facit æs aurumque resolvit. *Colum.* 11. *R. R.* 2. a med. Omnis glabra in vineis refringitur, et resolvitur in pulverem. *Sil. It.* 5. 553. Resolvere muros arietis. h. e. diruere. — Et Particip. *Resolutus* apud *Claudian.* *epigr.* 7. Gemma resoluta gela, sciolta dal ghiaccio. *Sic Sueton.* *Domit.* 6. Resolutus repente Rhenus. et *Lucan.* 1. 219. madidis Euri resolutas flatibus Alpes h. e. nives in Alpibus liquefactæ. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 11. 41. (149). Resolutæ igni ceræ strutte. — Huc pertinent et illa, in quibus resolutus est diductus, separatus, divisus, dissolutus. *Vellej.* 2. 123. extr. Augustus in sua resolutus in illa, animam celestem cælo reddidit. *Virg.* 4. *G.* 225. Scilicet huc reddi deinde, ac resoluta referri Omnia. *Colum.* 4. *R. R.* 1. 4. et 11. *ibid.* 3. 5. Terra resoluta. h. e. aratro aut ligone fossa et subacta, lavorata. *Sic Pallad.* 1. *R. R.* 5. ad fin. Pingula ac resolutus ager, terra grassa et sfarinacciola: qui facile subigitur. *Rursus Colum.* 10. *R. R.* v. 7. Pinguis ager putres glabras resolutaque terga Qui gerit. — 4.) Item partior, divido. *Ovid.* 8. *Met.* 587. Continuum diduxit bimum, partesque resolvit In totidem, mediæ quot cernis Echinadas undis. — Resolvere nummos apud *Lamprid.* *Alex. Sev.* 39. sub fin. est rursus solvere, et coadare, ut novæ formæ pecunia cudatur. — Resolvere vocabulum Græcum in voces latinas ratione etymologica falsa. *Gell.* 1. 18. v. g. Iepus in levis et pes. — Resolvi stomachum quid sit apud *Cels.* 4. 5. *V.* in RESOLVĒTIO. ¶ 2. Speciatim de his, quæ corporis membris relaxandis inseruiant, et est mollitio, enervo, effemino, languidum reddo, remissionem facio. *Virg.* 6. *En.* 422. de Cerbero. atque Immania terga resolvit Fusus humi. *Seneca Octav.* 717. Resolvi somno. *Sic Ovid.* 7. *Met.* 328. Jamque neci similis, resoluta corpore regem Et cum rege suo custodes somni habebat. et 9. *ibid.* 468. placidâ resoluta quiete Sæpe videt, quod amat. *Propert.* 2. 25. 42. ad molles membra resolve choros. *Curt.* 5. 8. 21. Illum sive securitate animi, sive fatigue resolutum somnus oppresserat. et 9. 5. 10. Quo vulnere afflictus remissit arma, moribando similis, adeoque resolutus, ut ne ad evellendum quidem telum sufficeret dexters. *Ovid.* 2. *Art. am.* 683. Voluptas resolvit corpus. *Cf. Sil. It.* 14. 680. mense resoluta in gaudia. h. e. sepositis curis effusa. *Seneca Ep.* 36. Felicitat alios in aliud irritat: hos in potentiam, illos in luxuriam, hos inflat, illos mollit et totos resolvit. — Et Particip. *Resolutus* apud *Ovid.* 3. *Art. am.* 793. ex imis resoluta medullis Femina. et 9. *Met.* 483. totis resoluta medullis. h. e. præ voluptate diffusus. *Id.* 1. *Fast.* 371. Brachia somno resoluta. *Val. Flacc.* 2. 535. Suctus deserat bellua in lmos, Jam totis resoluta vadis, scil. quia clava ab Hercule lecta et occisa. *Sic Seneca Edip.* 139. sub lectu ponderis resoluta cervix. — Huc referri possunt et illa *Pallad.* 3. *R. R.* 29. ad fin. Laser ex aqua ad sapæ planguediam resolutum. h. e. mollium, subactum. et *Plin.* 18. *Hist. nat.* 7. 12. (68). framento in potum resolutum. ¶ 3. Item speciatim, interdum, ponitur pro solvere in re pecuniaria, et æris alieni, pagare,

contare. *Cato R. R.* 144. et 149. Si quid emptor, aut pastores, aut pecuni emptoris domino damno dedit, boni viri arbitrata resolvat. *Plaut. Asin.* 2. 4. 26. Equis pro vectura ollis resoluti *Id. Epid.* 1. 2. 38. Huic opus est quadrangula minis, danistæ quas resolvat. *Id. Men.* 5. 5. 30. Perdormisco, si resolvit argentum, cui debeo.

II.) Translate. ¶ 1. Generativum metaphorâ sumptâ a super. paragr. 1. — 1.) Universim. *Virg.* 1. *G.* 302. Inviat genialis blema, curasque resolvit. *dissipa.* et *Plin.* 24. *Hist. nat.* 6. 15. (24). Styracis potu modico tristitiam animi resolvit. *Tibull.* 1. 10. 83. fallaci resolutus amore *Tibullus. sciolto, svincolato.* et *Lucan.* 2. 145. Tunc data libertas odiis, resolutaque legum Frenis ira ruit. *Claudian.* 2. in *Eutrop.* 233. pavor, resoluta corda, quievit. *Pallad.* 4. *R. R.* 12. a med. Quæ res intra triduum totius ævitiæ irem resolvit. *Sil. It.* 7. 153. Disclinxit ratione dolos, fraudesque resolvit. *dissipò, sventò.* *Cf. Virg.* 6. *En.* 29. Dædalus ipse dolos tecti ambagesque resolvit, Cæca regens filo vestigia. — 2.) Est etiam violi, pertumpo. *Id.* 4. *ibid.* 27. Ante, pudor, quam te violi, aut tua jura resolve. — 3.) Item libero, levo, absolvo, liberare, assolvere, sollevare. *Horat.* 1. *Od.* 28. 34. Teque placula nulla resolvit. *Sil. It.* 17. 205. de *Hannio*. cuncti præstare videntur, Quod sponte abscedat Superi, tandemque resolvat Ausoniam. — 4.) Item dirimo, finio. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 103. Nil agit exemplum, quod item lite resolvit. *Val. Flacc.* 4. 43. Quum sopor, et vano spes mæsta resolvitur actu. — 5.) Item refello, sciogliere gli argomenti, rispondere. *Quintil.* 5. 13. 12. Si resolvere ex parte diversa dicta difficilior erit, nostra argumeta cum adversariorum argumentis conferemus. — 6.) Item explico, expono. *Lucret.* 5. 770. Quod superest, quoniam magni per carula mundi Qua feri quidquid posset ratione, resolvit etc. Nunc redeo etc. — 7.) Resolvere amphiboliam, ambiguitatem, apud *Quintil.* 7. 9. ad fin. et 12. 2. ante med., est tollere, declarare. — 8.) Item rescindo, tollo. *Cajus Dig.* 21. 2. 57. in fin. Resolvere stipulationem. *disfare.* *Pompon.* *ibid.* 46. 3. 107. obligationem. *Paul.* *ibid.* 41. 5. 2. ante med. conventionem. *Julian.* *ibid.* 23. 3. 44. promissionem. *Ulp.* *ibid.* 18. 2. 2. electionem. *Sic Id.* *ibid.* 12. 6. 23. Transactio resoluta. — 9.) Item aboleo. *Tac.* 4. *Hist.* 65. Vectigal, et onera commerciorum resolvimus. ¶ 2. Speciatim, metaphorâ sumptâ a super. paragr. 2., est idem ac laxo, remitto, allentare. *Val. Flacc.* 4. 703. Nec vero ipse metus curasque resolve dactor, sed etc. *Tac.* 1. *Hist.* 51. Resolvere disciplinam militarem. *Quintil.* 8. *proem.* ante med. Argumentandi et afficiendi locos, et quibus generibus concitari, placari, resolvit iudices oportet, adjecimus. h. e. ad hilaritatem excitari, ab intenta audiendi cura tantisper solvendo. *Sic Id.* 4. 2. ante med. Ficta narratio introduci solet vel ad concitandos iudices, vel ad resolvendos aliqua urbanitate. *Alii leg.* solvendo. ¶ 3. Item speciatim, metaphorâ sumptâ a super. paragr. 3., est solvere, pagare. *Plaut. Amph.* 2. 2. 71. Non in reis, Bacchæ bacchanti si velis adversariis. Et insana insaniorem facies, feriet, capius: Si obsequare, nna resolves plaga. h. e. si cedis et obsequeris, una plaga ipsi satis facies. *Cic.* 14. *Phil.* 14. 38. Quumquid virtus legionum digna clarissimis imperatoribus esset, sena enim, quæ est antea pollicitus legionibus exercitibus nostris, ex summo studio, republica recuperata, resolutum. Ita legit *Orellius ex optim.* *Codd.*; alii solviturum. — Hinc Particip. præter. pass., cuius plurima superius exempla retulimus, *Resolutus*, æ, um, adjectivorum etiam moro usurpat, unde *Comp. Resolutior*, et est enervatus, effeminatus, languore affectus, diffusus, snervato, ilanguidito, spossato, infiacchito. *Colum.* *R. R.* præf. circa med. Juvenum corpora fluxa et resoluta. *Marzial.* 10. 98. minuer Idæo resolutior cinædo. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 60. (137). In equis aures indolis antea præstant,

marcidae fessis, micantes perdidis, subrectae furentibus, resolutae aegris. Cf. *Sil. It.* 11. 305. Tyrio resoluta la gaudia cecit. *Converso*, h. e. immo-dica, effusa. — Et in bonam partem *Val. Max.* 8. 7. Quo vacuum, promptius esset et resolutius os. *Alti rectius leg. solutius*. Cf. *Cic. Brut.* 70. 245.

RESONA, *a*, f. 1. *V.* **RESONUS**, *a*, nm, in fin. **RESONABILIS**, *e*, adject. resonante, qui resonat, aut resonare potest. *Ovid.* 3. *Met.* 357. Vocalis Nymphae, quae nec reticere loquenti, Nec prior ipsa loqui didicit resonabilis Echo. Adde *Auson. epigr.* 99. *Idem* de Echo loquentem.

RESONANS, *antis*, particip. *V.* **RESONO**. **RESONANTIA**, *a*, f. 1. *rimbombo, risonanza, ἀντήχων*, actus resonandi, vocis aut sonitus redditio. *Vitruv.* 5. 3. *a med. de theatro*. Ita in voca, quum offensio nulla priorem interpellaverit, non disturbet secundam, nec insequentes, sed omnes sine resonante perveniunt ad imorum et summorum aures.

RESONATIO, *onis*, f. 3. *Idem* quod resonantia. *Cassiod.* in *Psalm.* 150. 4. Tympanorum est-tensi carili sonora resultat, quod musci disciplinabili mensura percussiones gemitata resonantione modulatur.

RESONO, *es*, *avi* et *di*, *are*, 1. (re et sono). Particip. *Resonans* sub *A. I.* et *B. I.* et *II.* — Olim dicebant resonare, *is*, ut sono, *is*. *Accius* apud *Priscian.* 9. p. 863. *Putsch.* Sed valvae resonant regiae. *Id.* apud *Non.* p. 504. 30. *Merc.* Clamorem at gemitu templum resonit caelium. *Pacuvius* apud *eumd.* p. 505. 1. *Merc.* Hymenaeum fremunt aequales: aura (ah. aule) resonit crepitu musico. *Ennius* p. 123. 1. *Müll.* Tum pariter euboe resonat euben eubius. *Id.* apud *Priscian.* loc. cit. Tunc clupel resonat, et ferri stridit acumen. *alii leg.* resonant. Perf. *Resonavi* habet *Manil.* loc. infra cit. (Adde *Hieronim.* Ep. 117. 1.); *Resonuisse* est *Porphy.* in *Horat.* 1. Od. 20. 5. Quam (*Vaticanum montem*) resonuisse simul cum ripla Tiberis plausu populi dicit. — *Resonant* *A*) Verbum neutrum; et *B*) Cum Accusativo usurpatur.

A) *Resono*, verbum neutrum, est idem ac sonum reddo, sonui respondeo, ἀντήχων (It. rimbombare, risonare; Fr. retentir, résonner, renvoyer un son; Hsp. retumbar, resonar; Germ. wiederhören, wiederhallen; Angl. to sound again, resound, ring again).

1.) Propria. — 1.º) Absoluta. — a) Generalit. *Lucilius* p. 84. 52. *Müll.* Quam vox ex late resonans meo gradu remorem facit? *Cic.* 1. ad *Q. fr.* 1. 14. ad fin. Theatrum astra ita resonans, ut usque Romam significationes vocesque referantur. *Catull.* 11. 13. Litus ut longe resonante Eoa Tunditur unda. *Phaedr.* 4. 24. Megno apparatu laeta resonebat domus. *Virg.* 7. *Ecl.* 13. eque sacra resonant examina quereu. *Manil.* 5. 566. Aura per extremas resonavit debilis rupes. *Cic.* 1. *Tusc.* 40. 96. Quum vacuum obduxisset, reliquum sic e paulo elecit, ut id resonaret. *Ovid.* 4. *Met.* 333. resonant ara auxillaria Lupa. et 8. *ibid.* 320. Ex humero pendens resonebat eburnae laevo Telorum castor. *Seneca Thyest.* 584. Ne superfluis violatur undis Igne eterna resonans caninis. *Claudian.* *Cons. Prob.* et *Olybr.* 55. Non, mihi cantantis resonant si vocibus ora, Acta Probi narrare quae. *Justin.* 24. 6. 8. Media saxi rupes la formam theatri recessit. Quamobrem et hominum clamor et si quando accedit tubarum sonus, personantibus et resonantibus inter se rapibus multiplex audiri ampliorque, quem editur, resonare solet. — b) Specialit. dicitur de echo, quae voces et sonum repercutit et reddit, echeggiare. *Varro* 3. *R. R.* 16. ante med. Μητρώων secare oportet, potissimum ubi non resonant imagines. *Vitruv.* 5. 8. ad fin. Sicut nonnulli loci naturaliter impediunt vocis motus, uti disonant, qui Graece dicuntur ἀντήχωντες: circumsonantes, qui apud eos nominantur ἀντήχωντες: item resonantes, qui dicuntur ἀντήχωντες: et mox. Resonantes sunt, in quibus

quum in solido lectu vox percussa resiliat, imagoes exprimendo, novissimos casus duplices faciunt auditu. *V.* **RESONABILIS**. — 2.º) Cum Abiat. sine praepos., et raro admodum cum Abiat. et praepos. ab, et est persono, sonitu plenus sum. *Virg.* 2. *G.* 328. Avia tum resonant avibus virgulta canoris. et 2. *Ecl.* 13. Sole sub ardenti resonant arbusta cicadis. *Id.* 3. *En.* 432. Scyllam, et caeruleis canibus resonantia saeva. et 12. *ibid.* 607. resonant late clangoribus edes. *Horat.* 3. *Od.* 11. 3. Tuque testudo resonare septem Callida nervis. *Ovid.* 3. *Met.* 231. resonant laetibus aether. *Id.* 12. *ibid.* 214. Festaque confusa resonabat regia turba, Ecce canunt Hymenaeon. et *ibid.* 668. resonant specacula plausu. — *Ammian.* 16. 12. 37. Caelumque exsultantium caecutimque resonabat a vocibus magis. — 3.º) Cum Dativo. *Horat.* 1. *Sat.* 4. 76. Sive locus voci resonat conclusus. — 4.º) Singulari est illud *Cic.* 2. *Nat. D.* 59. 149. Plectri similem linguam nostri solent dicere, chordarum dentes, nares cornibus illa, qui ad nervos resonant in canibus.

II.) Translata. *Cic.* *Brut.* 46. 171. In vocibus nostrorum oratorum reclinat quiddam at resonat urbanus. *Quintil.* 11. 3. 30. In quo (ore) nulla neque rusticitas neque peregrinitas resonat. — Cum Dativo, metaphorā ab echo sumpta, *Cic.* 3. *Tusc.* 2. 3. Gloria virtuti resonat, tamquam imago.

B) Cum Accusativo. 1.) Propria. Ad rem *Propert.* 1. 18. 31. resonant mihi Cynthia silvae. h. e. me saepe Cynthiam in silvis appellante, respondent silvae, idemque nomen repetunt. — a) Generalit. *Virg.* 1. *Ecl.* 7. Formosae resonare doces Amaryllidis silvas. *Claudian.* *Epit. Pallad.* et *Celer.* 23. omnisque maritum Palladium resonabat ager. *Val. Flacc.* 4. 18. de *Hercule*. Ille graves oculos et Hylian resonantia semper Ora ferens. *Cf. Horat.* 1. *Sat.* 8. 40. Singula quid memorem, quo pacto alterna loquentes Umbrae cum Sagana resonarent tristes et acutum. — b) De locis, resonare est resonare facio: qua ratione etiam persono adhibetur. *Virg.* 7. *En.* 11. Divae inaccessos ubi Solis filia lucos Assiduo resonat cantu. *Sic Sil.* 11. 14. 28. Hic Phoebe digna et Musae venerabile vatium Ora excellentum, sacras qui carmine silvas, Quisque Syracosis resonant Heliconae Camenae. — Item de locis est persono. *Virg.* 3. *G.* 338. Littoreque alicyonem resonant, scalasibida dum. h. e. illora personant voce alicyonis etc. — c) Passivo impersonellit. *Cic.* 2. *Nat. D.* 57. a med. Quocirca et in fidibus testudine resonatur, aut coram. h. e. sonus fidium augetur et redditur. Sicut tamen qui ita accipiant, ut sensus sit sonus resonatur.

II.) Translata pro dicere legitur apud *Ammian.* 17. 11. 1. Haec et bis congruentia plurima aequae ut tinnibula principii resonantes.

RESONUS, *a*, um, adject. resonante, rimbombante, sonoro, ἀντήχων, ὑποχόντης, sonum reddens, resonans, sonorus. *Ovid.* 3. *Met.* 495. de *Narcisso*. quotiesque puer miserabilis, abso, dixerat, haec resonis iterabat vocibus, eheu. *Lucan.* 7. 480. Excepit resonis clamorem vallicibus Haemus. *Val. Flacc.* 1. 618. convessequa frontem Pupis in obliquum resobos latero accipit ictus. *Solin. fragm. Pont.* 22. Vos quoque qui resonare oculis cava Tempea cecit. h. e. aquarum, quae aestu illatae antra cava, quae hic cava Tempea vocantur, flagellant. *Sil.* 11. 3. 285. Et resocae silva ululatur debilis ripae. Adde *eumd.* 3. 348. — *Hinc*

Resona, *a*, f. 1., substantivorum mora, resonantia. *Gloss. gr. lat.* *Hyd.* resona, et

Resonus, t, m. 2., substantivorum mora, resonantia. *Cael. Aul.* 3. *Tard.* 8. 105. Ventrile infatio vel instantia, et pro corporis motu liquoris collis sonitus vel ad concussum palmam resonos tamquam semipleni utrius. et 4. *ibid.* 5. 82. Si palma fuerint partes palatae, ut tympani resonum sagunt.

RESONUS, i, m. 2. *V.* **RESONUS**, *a*, um, in fin.

RESOPPIO, *is*, *ire*, *a*. 4. (re et sopio) idem quod sopio. *Fulgent. Contin. Virg.* p. m. 956. *Staver.* pro simplici sopio. *Tricerberum* molitibus resopit offusis.

RESORBENS, *antis*, particip. *V.* voc. seq. **RESORBEO**, *bes*, *bere*, *a*. 2. (re et sorbeo). Particip. *Resorbens* sub *a*. — Resorbere est iterum sorbere, quod quis evomuit, ἀναρροφῶ (It. risorbire, riassorbire; Fr. avaler de nouveau, ravaler; Hsp. volver á tragar lo que se salia de la garganta; Germ. wieder verschlucken, einschlürfen, einschlucken; Angl. to suck or draw back, swallow again, resorb). — a) Generalit. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 43. 67. (145). Hamu devorato, omnia interanea evomunt, donec hamum egerant: deinde resorbent. *Id.* 18. *ibid.* 35. 87. (362). Corvi singultu quodam latentes, sequa concutientes, si continuabunt, ventos praesagunt; si vero carptim vocem resorbent, ventorum imbram. *Plin. alter* 6. Ep. 20. Mare in se resorberi, et tremore terrae quasi repelli videbamus. *Tac. Agric.* 10. extr. Mare hore tenuis accrescere, aut resorberi. *Quintil.* 11. 3. ante med. Sunt qui spirillum cum stridore per rilitatem dentium non recipiunt, sed resorbent. *Virg.* 11. *En.* 627. de ponto. Nunc rapidus retro, sique aestu revoluta resorbens Sarsa lugit, *Ovid. Heroid.* 12. 125. Quaeque vomit totidem fluctus, totidemque resorbet. Adde *Lucret.* 6. 1055.; et *cf. Horat.* 2. *Od.* 7. 15. te rursus la bellum resorbens Unda frella tulit aestuosus. — b) Specialit. resorbere fletum est gelum comprimere, contruere et erumpentem veluti litronis egere. *Sil.* 11. 12. 594. respectantque suos, fletumque resorbent. *Seneca Cel.* 1285. Fletum virtus saepe resorbet. *Stat.* 5. *Theb.* 654. Forlor illa malle: lecrimasque insana resorbet ira patria.

RESPARGO, *is*, et **RESPARSUS**, *a*, um, particip. *V.* **RESPERGO** sub init.

RESPECTANS, *antis*, particip. *V.* **RESPECTO**. **RESPECTIO**, *onis*, f. 3. inspectio, ἐπισκοπή. *Fulgat. interpr. Sapient.* 3. 13. Quo necivittorum in delicto, habebit fructum in respectione animarum sanctarum. h. e. in ultimo iudicio, quum animarum sanctarum gesta expenduntur.

RESPECTO, *es*, *avi*, *atum*, *are*, 1. frequentat. e respicio. Particip. *Respectans* I. et II.; *Respectandus* II. 1. — Respecto est idem ac saepe retro aspicio, respicio, oculos reflecto, ἀποβλέπω, πρὸς ταίρια (It. guardare spesso addietro, voltarsi a guardare; Fr. regarder derrière soi, regarder autour de soi, avoir les yeux sur; Hsp. mirar detras, mirar al redro; Germ. eifrig sehen, zurücksehen, -schauen - blicken auf etwas, sich umsehen; Angl. to look back often, look round or behind).

1.) Propria. — 1.º) Neutorum more. *Plaut. Cas.* 5. 2. 13. et *Men.* 1. 2. 51. Ne te uxor sequatur, respectas identidem. *Ter. Adelph.* 2. 1. 3. Quid respectas? nihil periculi est. *Ennius* apud *Macrobi.* 6. *Satura* 2. quid te ita cautus lacereto corpore, Mier, aut qui te sic tractaveris nobili respectantibus? *Liv.* 8. 48. Respectans ed tribunal, tuum, inquit, etc. *Id.* 8. 39. Dictator, ubi respectantes hostium antesignanos turbataque signa - vldit, tum adhortari milites etc. *Sil.* 11. 12. 729. Respectans abii, et castris avulsa moveri Signa jubet ductor. Adde *Virg.* 11. *En.* 630.; et *Quintil.* 12. 3. 2. Huc refertur potest et illud *Lucret.* 5. 374. Haud igitur leti praclusa est Jovis caelo, Sed pset, immani et vesta respectat blata. h. e. quesi videretur expectare, dum caelum ruat, et pereat, ita aspiciendo con la vasta sua bocca. — 2.º) Activa. *Liv.* 4. 18. Dictatore arcem Romanam respectante. *Vellej.* 2. 107. 2. Slus sua respectas Caesarem, ripae suorum appulsus est. *Tac. Agric.* 37. Alius alium respectantes. *Stat.* 3. *Theb.* 376. non me ullius domus anxie culpet, Respectentque truces obliquum Iurula matres. Adde *Sil.* 11. 12. 594.

II.) Translata. — 1.º) Neutorum more. *Cic.* *Sext.* 5. extr. Haec ita praeteremus, ut tamen influentes et respectantes relinquamus. *Lucret.*

5. 975. taciti respectabant romoque sepulti, Dum rosea face sol inferret lumine exilo. *Virg.* 3. *R. A.* 16. 30. Apes respectantes, dum convolvant. — 2.º) Activa est curam habere, curare: quod qui facit, solent, et quidem sapienter, respicere. *Virg.* 1. *En.* 607. siquis pios respectant numine. *Catull.* 12. 21. Nec meum respectet, ut ante, emorem. Alii bio interpretantur exspectat. Nem ei exspectatum est, imple respicere, ut in illo *Lucret.* 6. 973. Sed taciti respectabant, somnoque sepulti, Dum etc. et 6. 1232. Funera respiciant. *Cic.* *Planc.* 18. 45. Neque hoc liberis nostris latidicendum est, ne observet tribula suos, ne per ab his mannos in sua petitione respectent. *Eumen.* *Grat. act. Flav.* nom. 12. Remissis reliquis nihil est quod respectandum timendumque sit, quod aliquid virum venturis pensitationibus necat.

RESPECTUS, a, om, particip. *P.* **RESPICIO**.

RESPECTUS, n; m. 4. est actus respiciendi, conversio oculorum retroriam, ἀποσπασμός, ἀποστροφή (II. guardo al' indietro; Fr. action de regarder derrière soi, regardé jetté en arrière; Hsp. el acto de mirar detrás; Germ. d. Rückblick; Angl. a looking back).

I.) Proprie. *Cic.* 1. *Divinat.* 32. 68. Coosensationem in nevis eam fuga, fugientibusque miserabilem respectum luceodiorum fore. *Id.* 2. *ad Brut.* 1. sub fin. Mea quidem animus in adiem est, neque respectum illum querit, nisi me utilitas civilis forte coconverterit. nē circa di' rivolgersi nitrove, et *Liv.* 32. 12. a med. Rex primo elatus, ac sine respectu fugit: dein subititit etc. (h. e. quod Xenoph. *Symp.* c. 4. n. 50: φαίγαν ἀμυνοσπῆντι). *Id.* 8. 38. a med. In eum quisque grado obulsi, urgentes scutis, sine respiratioe ne respecta pugoant.

II.) Translata. ¶ 1. Respectus dicitur locus, quo, si opus sit, respicere et confugere possumus, *refugio, scampo.* *Cic.* 10. *Phil.* 4. sub fin. Qui ab illo abduci exegit, et respectum pulcherrimum, et praesidium firmissimum edidit seipollice. (Adde 11. *ibid.* 11. 28.; qd locus varie a variis legitur: et e *Grævio* corruptus putatur et luanehilli, quem tamen *Orellius* sanissimum dicit.) *Liv.* 9. 23. a med. Castra habent, repetantque, quibus opem est trahere bellum: non omnium rerum respectum, praeterquam victoriam, nobis obsequimur. *Id.* 21. 44. a med. Illi timidi et leovavis tici esse, qui respectum habent, quia nos ager, sua terre per tota ac pacata itinera fugientes accipit. *Est* qui sag. receptum. *Id.* 42. 46. Quam serva atque obnoxia fore, si nullus illo sit, quam ad Romanos, respector. ¶ 2. Item ratio, que ad quipplam agendum vel non agendum moveat. *respicio, riguardo, considerazione, cagno, stima, λόγος.* *Cic.* 5. *Phil.* 18. 49. Itaque quum respectum ad senetom et ad bonos non haberet, eam sibi viem ipse patefecit ad opem coosamplificandas, quam xlitus liberi populi ferre non possent. Ita *Forcellinus*; recentiores vero plerique hunc locum ad paragraph. proxime superiorem referentes aliter interpretantur. *Martial.* 8. 18. Sed tibi laetus inest veteris respectos emiel, Carior ut mea sit, quam tua semis tibi. *Liv.* 39. 28. extr. Si aliquis respectus est mel, ne oculi neque emiel regis, deprecor, ne me tanta infamia dignum iudicetis. *Id.* 29. 9. Sine respecta non maiestatis modo, sed etiam humanitatis, in legatum impetum facient. *Seneca* 4. *Benef.* 13. Non enim erigo, ut sine sui respectu mihi consolat. senza riguardo al suo proprio interesse. et *Val. Max.* 3. 7. n. 3. Majorem ejus auctoritatis, quam suorum alimentorum respectum egerot. *Seneca* 4. *Benef.* 32. In illius respectum iste populo praesideat. in considerazione, in grazia. *Sic* *Ovid.* 1. *Trist.* 3. 99. At voluisse mori, et moriendo ponere sensus: Respectuque tamen non posuisse mel. et 4. *Pont.* 9. 99. Illi me, quie velle vident, discedere melant: Respecto capient hic tamen esse sol. — Proverbiom est a *Græcia* exemplum, apud *Sueton.* *Ner.* 20. Occultis molis nullus est respectus. Τῆς λαθρανούς μοι-αῆς; οὐδεὶς λόγος. h. e. nulla ratio habetur,

nullo in honore est, nihil sit. — Hinc est coosideratio, cogitatio, sollicitudo, considerazione. *Phædr.* 5. 4. Huius respectu fabula deterritus, Periculosum semper viavi lucrum. *Senten.* 2. *Iron.* 28. ad fin. Faciet nos moderatores respectus nostri; si consulerimus nos, nonquid et ipsi tale commisimus. *Pentrate* in noi stessi, il dare un'occhiata a noi stessi, et *Val. Max.* 2. 1. init. Operæ est cogosci, huiusce viam quendam fuerit elemento, ut eorum quoque respectos praesentibus aliquid moribus proit. *Justin.* 11. 9. 2. Movebat hæc multitudine hostium respectu paucitatis sue *Alexandrom.* considerando, veggend. et *Vulgar.* interpr. *Psalm.* 72. 3. Nō est respectus mortis eorum. ¶ 3. Est etiam epoxom, inspectio, inquisitio. *Commod. pref.* 2. Respectumque hominum, quum voverit sæculi meta. h. e. postrema inquisitio, ultimum iudicium. *P.* **RESPICIO**.

RESPERGO, gis, f. 3. respersio. *Prudent.* 1. in *Symmach.* 503. Marmora tabenti respergine tinota lavare.

RESPERGO, et **respergo**, gis, si, sum, gera, a. 3. (ra et spargo). *Respergit* habet *Accius* p. 187. 8. ed. *Ribbeck.* Pelagus respergit refat. *Alm* leg. *respergit.* *Sic* *Resparus* hab. *Festus* p. 262. 15. *Müll.* Resparum vinum apud aoli-quos significat vinom rogo ispersum, quod in sacris coorandilibus vino mortui sepulcrum spargebatur. quæ sacra fiebant die nono. Alii leg. *respersum*. — Particip. *Respersus* I. et II.; et *Resparus* loc. supra cit. — *Respergo* est idem atque *aspergo*, re aliqua liquida perfundo, παρ-ρίζω (II. spargere, aspergere, spruzzare; Fr. couvrir d'un liquide qui rejait, arroser, mouler, éclaousser, tacher; Hsp. regar, rociar, mojar, salpicar, manchar, ensuciar; Germ. übersprengen, besprühen, bestreuen; Angl. to sprinkle, besprinkle, wet, bedew).

I.) Proprie. *Cic.* 7. *Verr.* 38. 100. Quom praetor nequissimi inertissimique oculos praediorum remi respergerent. *Id.* *Rosc. Am.* 24. sub fin. Respersa manus fraterno sanguine. *Liv.* 1. 13. Ne re sanguina nefando socii georlique respergerent. *Id.* 21. 63. Vitulus iam eltos - multo circumstantes errore respersit. *Catull.* 64. 230. Adouit ut lauri respergas sanguis dextram. *Id.* 64. 181. fraterna esde respersus. *Ovid.* 14. *Met.* 603. Numicis sub Quidquid in Enea fuit rat mortale, repurgat. Et respergit equi. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 12. 14. (88). Numa regis Postumia les est: Vno rogom na respergit. *Id.* 18. *ibid.* 30. 73. (308). Lantem acato respergere. *Id.* 31. *ibid.* 6. 89. (65). Pyrede aspide respersi. h. a. aspari vocoata salivn aspidia. *Ammian.* 22. 8. 5. Mæce circumfusus spatilis Propontidis respergit as eo intra Cysicum et Uindymn. *Colum.* 1. *R. E.* 5. 5. Villa docta respergitur. *Stat.* 8. *Theb.* 8. resperos pulvere camp. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 27. (84). Phalaagium rofo capite, relique parte corporis nigra, albis locurastibus respersum goilla. (*Sillig.* incurantibus respersom om.) *Sic* absolute *Vulgar.* interpr. *Genes.* 31. 12. Vide mescolos varios, maculosos, resperos. h. e. punctis refertos, punctis, quasi gradibus, notatos. *Seneca Herc.* *Act.* 732. nulla nube respersus Jubar Lasabet ardeos fervidus Titan diem. *Seneca* alter 3. *Ira* 6. Per frequentia loca properant necesse est elicubi respergi. h. e. inquinari. *Lucret.* 2. 143. Quum primum auro respergit limbos terras.

II.) Translata. ¶ 1. Ret retro spargere, retro decere lo variis partib. *Pallad.* 2. 15. a med. Lapis subter, vel tecto poende est, et nuz tata radicem non simplicit, sed repercutit respergat. ¶ 2. Metaphorâ ductâ n super. paragr. I. *Quintil.* declam. 18. 3. Cujus mentem nulla libidinum resperit infamia. *Tac.* 1. *Hist.* 48. Servili delucept probro respersos est tamquam scyphum aoreom fratus.

RESPERSIO, solis, f. 3. spargimento, παρρίζω, actus respergendi. *Cic.* 2. *Divinat.* 21. 48. Rabet et resperiosem pigmentorum. *Id.* 2. *Legg.* 24. 69. Na sumptuose respersio, na longe coraom etc. h. e. infusio ungoentorum el vial in rogum.

RESPERSUS, a, um, particip. *P.* **RESPERGO**. **RESPERSUS**, ut, m. 4. respersio. In sexto casu siog. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 17. 102. (163). Feras urium byana respersa recreat. At *Sillig.* legit uria adpersa. *Id.* 10. *ibid.* 3. 3. (10). Respersu plocorum hostem obcecaotes.

RESPICIENS, eotis, particip. *P.* voc. seq.

RESPICIO, spicis, spesi, spectrum, spicere, a. 3. (re et obso. spetio). *Resperim*, in, il, pro respererim, enilquum est, et comicom. *Plaut.* *Aulul.* 1. 1. 19. Si resperis, donicum ego te iunero. *Id.* *Molt.* 2. 2. 90. Cava, resperis. Adde *Rud.* 3. 3. 16. — Particip. *Respicens* I. et II. 1. et 2. a.; *Respectus* I. 2. et II. 1. a.; *Respicendus* I. 2. — *Respicio* est idem ac retro aut post me aspicio, ἀποσπῆναι, ἀποσπῆναι (II. guardare indietro; Fr. regarder par derrière, se tourner par regarder; Hsp. mirar detrás, volver por mirar; Germ. zurücksehen - blicken nach et-wns, sich umsehen; Angl. to look back).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricte tenen. *Nonius* p. 442. 30. *Merc.* Respicere, quasi retro aspicere. *Verra* *Manio*: Sedens nitus alicno sumtu, neque post respiciens, neque ante prospiciens. — 1.º) Neotrorum more. — a) Cum Accus. et prapos. ad, vel, raro admodum, in, aot com Adverbio motus ad locum. *Plaut.* *Capt.* 4. 2. 55. et *Cas.* 3. 5. 10. Respicie ad me. *Ter. Andr.* 2. 5. 6. Quail de improvviso respice ad eom. *Cic.* 1. *Divinat.* 32. 69. Nocto ad oppidum respicientes videbatis etc. *Ovid.* 11. *Met.* 545. et, quum desideret a oam (*Halcyonem*), Gaudet abesse iaman: Patrim quoque vellet ad oras Respicere inque domum supremos vertere vultus. *Quintil.* 11. 2. 45. Ad libellam respicere. *Plaut.* *Trin.* 4. 3. 61. Sed respice ad me huc. *Apul.* 2. *Met.* Hæc dicens, lo me respexit, et rult. *Plaut.* *Pseud.* 1. 3. 30. Potlu'ut samel modo, Balilo, huc cum lucro respicias? Adde eumd. *Truc.* 1. 2. 20. — b) Absoluta. *Cic.* 1. *Divinat.* 24. 49. Tom el docem illum præceptum, ne respiceret: Num autem id diatios facere non potuisse, alatumque cupiditate respiciens. *Id.* 5. *Tusc.* 2. sub fin. Tam longe retro respicere nō possunt. *Liv.* 21. 22. Paridum primo, nusquam circumspicientem aut respicientem, secutum. *Cas.* 2. *B. G.* 24. Prædandi causa egressi, quum respiciuot, et hostes lo nostris castris versari videntur, etc. *Virg.* 6. *En.* 548. Respicit Eneas subito, et sub rupe sinistra Mœnia lata videt. *Seneca Ep.* 73. Habet hoc vitium omnis ambitio: non respicit. h. e. non respicit eos, qui inférieure honoris gradum post se possunt. — 2.º) Activa. *Plaut.* *Stich.* 2. 2. 7. Respicie me. *Cas.* 3. *B. C.* 91. Simul respiciens Cæsarem, faciam, inquit, etc. et 2. *ibid.* 39. Proximaque respiciens aqua, videt, loquit, militet etc. *Virg.* 6. *En.* 167. Cum clamore Gys revocabat: et ecce Cloanthum Respicit instantem n tergo. *Ovid.* 2. *Met.* 189. Et modo, quos illi fato contagera non est, Prosplcit (*Phaethon*) occasus; Interdum respicit ortus. et 3. *ibid.* 22. respiciens comites sua terge sequentes. *Liv.* 30. 20. Mæstum abissu ferot Hanubalem hostium terre ascedentem; respiciens iape Nallia litora etc. ¶ 2. Latiore sensu pro simplici respicio. *Cic.* *Client.* 61. 170. Quem propter nimil importunitatem nemo rapere tecto, nemo adire, nemo alloqui, nemo respicere (al. adspicere) vellet, degnario di un'occhiata, et *Val. Flacc.* 6. 561. tandem dolcessem casum la aures Respicit, *Lucan.* 4. 57. Sidera respiciens. *Ovid.* 1. *Amor.* 8. 38. Quosqum quolque faret, respiciendus erit. *Virg.* 5. *En.* 665. Incensas perferit naves Eumalus, el ipsi Respiciunt nrem in nimbo voltare favillam. *Apul.* 10. *Met.* Pacillatere respetto.

II.) Translata. ¶ 1. Refertor ad animom, et — 1.º) Neotrorum more poitor pro spectare, pertinere, appartenere, quemadmodum et nos vulgo dicimus riguardare. *Cas.* 3. *B. C.* 5. extr. Toti officio maritimo M. Bibulus prepositus cuncta administrabat. Ad hunc samme Imperii respiciebat. *Quintil.* declam. 1. 14. Ad te suspiclo magis respicit. *Ulp.* *Dig.* 18. 6. 4. Uabet dicit, emptione manere, periculum autem ad ven-

ditorem respicere. — 2.º) Active. — a) Speciatim significat res præteritas mente percurrere, quod est quasi retro aspicere. *Cic. Arch. 1. init.* Quoad longissime potest meos mea respicere spatium præteriti temporis. Sic *Lucret. 3. 854.* Nam æquum respicias immensi temporis omne Præteritum spatium, tum etc. — b) Generaliter est animadvertere, considerare. *Horat. Art. P. 317.* Respicere exemplar vitæ morumque Jubebo Doctum imitatore, et vivas hinc ducere voces. *Id. 1. Ep. 1. 105.* De te pendeolis, te respicientis amici. *h. e.* qui a te, Mæcenas, pendet, ci tua Jussa ac voluntatem respicit. *Liv. 4. 46.* Subditiis, quæ respicerent in ra trepida, præparata erant ab tribuno militum. *Apul. 9. Met. Ni,* re specio communi periculo, vix eum ab Impetu furioso cobibuissem. *h. e.* nisi ego considerans commune nostrum periculum elo. Adde *eumd. 9. ibid. Publil. Syr. fragm. 344. ed. Ribbeck.* Metum respicere non solet quicquid jurat. — Et cum Relativo. *Lucret. 5. 1446.* Propterea quid sit prius actum, respicere ætas Nostra nequit, nisi qua ratio restigla monstrat. *Val. Flacc. 6. 661.* Respicitens, an vera soror. *h. e.* attente intueas et considerans. ¶ 2. Item est considerare, intueri, aspicere Juvandi cause, favere, curam habere, prospicere. — a) De diis. *Ter. Phorm. 5. 3. 34.* Dil nos respiciunt: gnetam inveni nuptam cum filio tuo, ci guardano di buon occhio, hanno cura di noi. Sic *Plaut. Rud. 5. 2. 29.* Dil homines respiciunt. *Cic. 7. Att. 1. 2.* Videro mihi videor tentam dimicationem, nisi idem deus, qui nos Parthico bello liberavit, respererit rempublicam. et 1. *ibid. 16. 6.* Republicæ statum - nisi qui nos deus respererit, elapsum scito esse de manibus. *Horat. 1. Od. 2. 36.* Sive neglectum genus et nepotes Respicis etc. Huc pertinet et illud *Virg. 5. Æn. 687.* Jupiter omniopolens, si nondum exosus ad unum Trojanos, si quid pietas eniqua labores Respicit humanos, da etc. *h. e.* si velis clementia tua, etc. (cf. *Cassiod. Compl. Act. Apost. 20.* Tunc superna pietate respicite) Item illud *Justin. 14. 4. 10.* At vos, ali, derota capita, respiciant dil perjuriorum vindictas. Contra *Plaut. Bacch. 4. 3. 24.* Tace: Aliquis nos deus respiciet. *Id. Capt. 4. 2. 54.* Respice, xno. fortune quod tibi nec facit, nec faciet, hoc me Jubes. — Hinc *Fortuna respiciens*, *b. e.* favens, opem ferens; cuius nempe simulacrum Ita reflexo est capite, ut respicere videretur. *Cic. 2. Legg. 11. 28.* Indicat Fortunæ respicientis sapum Romæ fuisse: nomenque ex ea vico Inditum In regione decima, docet vet. *Monum. apud Gruter. 250.* Apud *eumd. 79. 1. et 1072. 6.* et apud *Murat. 84. 5. 350. 1. et 1043. 2.* et apud *Orelli. 1766.* sunt inscripti, In quibus Fortunæ respicienti quippiam sacratur. *Vir. Heynium ad Virg. 1. Ecl. 28.* — b) De hominibus. *Ter. Andr. 5. 6. 11.* Me in tuis respice. *abbi cura, ricordati.* et *Adelph. 5. 8. 9.* Nec qui eam respiciat, quisquam est. *Cæs. 1. B. C. 1.* Lentulus consul senatui reique publicæ se non desuturum, pollicetur, si eudacter ac fortiter sententiam dicere velit; sin Cæsarem respiciant, atque ejus grailum sequantur, se sibi consillum capturum, neque Senetus auctoritati obtemperatum. — Siogulara est illud *Tac. 4. Hist. 4.* Mox deos respererit; restitit pleuit Ceptitollum. *h. e.* de diis cogitarunt. — c) De rebus. *Ter. Phorm. 2. 3. 87.* Respice ætatem tuam. *abbi riguardo alla tua età.* *Cic. 5. Verr. 55. 127.* Saltem commoda populi Romani respicite, si ænciis fidelissimis prospicere non laboratis. *Lucret. 4. 1158.* fædo afflictantur amore, Nec sua respiciunt maleri mala maxima sæpe. *Cic. Plane. 38. 91.* Sina ullo reipublicæ detrimento, respiceo ellam aliquid saluam tum meam, tum meorum. *Publil. Syr. fragm. 580. ed. Ribbeck.* Respicere nil consuavit lracondia, non bada a nulla, non ha riguardo a chechessia. — d) Respicere se est sui respectum seu ratuonem habere, riguardare sè stesso, aver riguardo a sè stesso. *Plaut. Pseud. 2. 2. 18.* Non soles respicere te, quom dicas Injusto alteri? (cf. *eumd. Truc. 1. 2. 53.* Quid alterum lacusat aprobi, quom Injustum

se intueri oportet.) *Ter. Heaut.* 1. 1. 18. Nul-
lum remittis tempus, neque te respicias, e non
hai riguardo a te stesso. *Sic Cic.* 2. *Fin.* 24.
79. Si factura rei familiaris erit facienda; la-
bores suscipiendi, adeundum vitæ periculum: ne-
tum quidem te respicias? — e) El neutrorum
more, cum *Accus.* et *præpos.* ad. *Quintil.* 2. 9. 4.
36. Modice respuerunt ad hanc partem. *Id.* 9.
2. 68. Ad utilitatem Ligerii respicit. ¶ 3. In-
terdum est idem ac perspicere, intelligo. *Plaut.*
Curc. 1. 2. 88. Respicio, nibili meam res gra-
tiam facere. *veggo, m' accorgo.*

RESPIRABILIS, e, adject. ἀναπνευστος, respirabile, qui respirari potest. Boeth. Aristot. Topic. 5. 4. p. 701. Qui posuerit aeris proprium respirabile, de aere verum est, de toto autem non dicitur, non enim erit universus aer respirabilis, non erit aliquis aeris proprium respirabile.

RESPIRACULUM, *n.* 2. *respiro*, *Claud. Mamert.* 2. *Stat. Anim.* 12. *Redactæ* paullulum *respiraculo* *vires*.

RESPIRĀMEN, m̃yals, n. 3. ἀνδνευμα, he-
litus, seu m̃cetus spiritus. *Ovid.* 2. *Met.* 828. Vi-
talisque vias, et respiramina clausit, et 12. *ibid.*
143. Elidunt fauces, et respiramen lterque Eri-
plunt animæ.

RESPIRAMENTUM, i, n. 2. sollievo, ristoro, solatium, laxamentum. *Augustin. Serm.* 144. de *Temp. in fin.* Solatium meum et respiramentum periculum meorum nullum est, nisi bona vite vestra. *Id. 7. Confess. 7. ad fin.* Et nusquam eret levementum et respiramentum.

RESPIRANS, aolis, particip. **V. RESPIRO**.
RESPIRATIO, ōis, f. 3. actus respirandi (cui respondet, vel contraria est **aspiratio**), attractio aeris in pulmones per asperam arteriam, simulque ejus emissio a pulmōibus, quia sibi invicem **aspiratio** et **respiratio** succedunt, ἀναρροή; (It. **respiro**, **respirazione**, **ristamento**; Fr. **action d'exhaler**, **respiration**; Hisp. **respiracion**; Germ. **d. Ausathmen**, **Athemhelen**; Angl. **a breathing** or **fetching breath**, **respiration**).

1.) Propria, *Cic. Tim.* 6. Neque eret anima circumfusa extrema mundi, ut respiratio-
nem requireret, *Plin.* 9. *Hist. nat.* 7. 6. (18).
Quis enim sine respirazione somno locus? *Cæli*,
Aurel. 2. *Acut.* 32. 167. Respiratio parva atque
anhela et insustentabilis, *Id.* 2. *ibid.* 21. 126. calida
et odoris terti, *Id.* *ibid.* 3. 16. tardior ac major,
cum quodam gemitu, *Id.* *ibid.* 1. 2. humanior, *Id.*
ibid. 3. 17. Respiratio crassescit ita ut distincta
videatur, *h. e.* fit tarda et alta, *Id.* *ibid.* 22.
sub fin. Difficilis respiratio minuitur, accen-
dente animi quadam securitate, *Id.* *ibid.* 36.
sub fin. Recte sudantibus pulevis erectioni, respi-
ratio faciliior ac labor efficitur.

II.) Transleite. ¶ I. Est ebelatio, evapora-
tio, esalazione, svaporamento. Cic. 2. Nat. D.
10. 27. Aer multo calore admixtus est, Ipse enim
oritur ex respiratione aquarum. aerum enim
quasi vapor quidam aer habendus est. ¶ 2.
Item pausa, intervallum in loquendo, linterspi-
ralio, interpuccio, pausa, respiro. Cic. Orat.
16. a med. Flumen aliis verborum volubilitas-
que cordi est, qui ponunt in oreliosis celeritate
eloquentiam: distincta allos et interpuncta in-
tervalla, morae respirationesque delectant. Quintil.
7. 9. 1. Amphiboliz divisio respiratione et
mora consistit: statum, deinde auream hastam,
vel statum auream, deinde hastam. Liv. 8. 38.
In suo quisque gradu oboli, urgentes oculis, sine
respiratione ac respectu pugnabant. Ammian.
14. 6. 19. Quum peregriol - pellereotur ab urbe
praecipites, sectatoribus disciplinarum liberalium
impedulo caucis sine respiratione extrusis, etc.

RESPIRATUS, *un, m, 4. respiratio. Cic. 2. Nat. D. 55, 136. Pulmones tum se contrahunt adspirantes, tum respiratu dilatant. Alii leg. spiritus, plures respiritu, eodem sensu. Apul. 4. Met. Parvis respiratal circa nares et oculos datis foraminibus.*

RESPIRĪTUS, us, m. 4. *V.* In voc. præced.

RESPIRUM, *n*, n. 2. respiratio. *Gloss. lat. gr.*
 respirium, ἀνάπνοη.
 RESPIRO, *at*, *avi*, *atum*, *are*, *n*. 1. (re et spl.

ro). Particip. *Respirans* II. 1. a.: — Respiro est idem atque aerem in pulmones per asperam arteriam attrebo, spiritum duco, anheło: quasi retro spiro, aut spirando retraho: et sumitur etiam pro aspiro; b. e. aerem exspiro ex pulmonibus, ut in RESPIRATIO diximus: quasi iterum spiro, *avavvııs* (II. respirare, rifiatare, tirare il fiato); Fr. respirer, attirer et repousser l'air par l'action de la respiration, exhiler; Hisp. respirar, despodir el aliento; Germ. zurück -, entgegen - blasen, - wehen, hauchen u. aus-suchen; Angl. to breathe, take or draw breath, fetch breath, respire).

1.) Proprie. *Cic. 4. Fin. 23. ad fin.* Quis enim ignorat, si plures ex alto emergere velint, proprius fore eos quidem ad respirandum, qui ad summam jam aquam appropinquant, sed nibilo magis respirare posse, quam eos qui sunt in profundo? *Plaut. Pers. 3. 3. 12.* Sine respirare me, tibi ut respondeam. *Juvenal. 14. 26.* quæ oumquam maternos dicere mæchos Tam cito, nec tanto poterit continere cursu, Ut non ter decies respiret, *Flin. 14. Hist. nat. 22. 23. de strenuo potore.* Optima fide non respirasse in hauriendo, neque exspuisse. *Græci ἀνασπναι πνεύσιν dicunt.* — Cum Accusat. *Cic. 2. Nat. D. 54. 136.* Quum aspera arteria ad pulmones usque pertineat, excipiatque animam eam, quæ ductæ sit spiritu, eisdemque a pulmonibus respiret et reddat.

II.) Translate. ¶ 1. Respirare dicuntur, qui labore, morbo, negotiorum mole paulisper intermittendo levantur, recreantur. — a) Absolutè, Cic. 2. Att. 24. extr. Respirato, si te videro. Id. Rosc. Am. 8. 22. Quum tot tantisque negotiis distentus sit, ut respirare libere non possit. Id. 6. Fam. 2. Si ermis posita civitas respireverit. Id. 1. Fin. 16. 53. Improbitas, cujus in animo versatur, numquam sinit eum respirare, numquam acquiescere. Liv. 18. 28. Spatium respirandi dare. Val. Flacc. 7. 618. Siculo respirat in æquore Cyclops. Plin. 17. Hist. nat. 23. 35. (26). Arbor quoque ipsa gaudet assiduo levata onere, similis respiranti. Quintil. 9. 4. ante med. Quo animi respirant et reficiuntur. Adde eund. 9. 2. 26. — Passive impersonalis. Liv. 29. 4. Nuncius tandem venit, Lælium, non Scipionem, etc. Ita respiratum est. — b) Cum Ablat. et præpos. ab. Cic. Cluent. 70. ad fin. (et Harusp. resp. 23. 48.) Spe vestra equitate erigere animum, et paulum respirare a metu cepit. Liv. 23. 18. in fin. Haud parvam rem esse, ab totius victore hoste vinci desisse et ab continuo cladium respirasse. Alii aliter leg. Quintil. 1. 8. circa med. Quum poeticis voluptatibus aurea a foreosi asperillate respirant. ¶ 2. Pro intermittere, sistere se, cessare. Cic. Quinct. 16. ad fin. Si hæc tecum duo verba fecisset, quid ago? respirasset cupiditas atque avaritia paululum. Id. 8. Phil. 7. 20. Ne punctum quidem temporis oppugnalo respiravit. Lucret. 6. 568. Quod nisi respirant venti, vis nulla refrenet Res. h. e. Rare cessant. ¶ 3. Poniitur et pro exhalare, esalare. Stat. 2. Silv. 2. 77. inda malignum Aera respiret pelsgo circumflua Nesis, et ibid. 4. 35. Et tenues Arabum respirant gemmæ plumæ, h. e. balant, spirant. Calpurn. 4. Ecl. 74. prospice, ne tibi forte Tinnula tam fragillî respiret fistula buxo, Quam resonare solet, si quando laudat Alexia. h. e. exspiret, et sonum emittat:

RESPLENDENS, entls, particlp. *V.* RESPLENDEO.

RESPLENDENTĪA; æ, l. 1, splendor. *Augustin. Ep. 55. ad Macedon. a med. Luculentis ingenii non desit resplendentia veritatis.*

RESPLENDĒO, es, n̄ ere, n. 2. (ra et splen-
deo). Particip. *Resplendens* I. — Resplendeo est
splendorem remitto, refulgeo, ἐκλάμπω, *risplendi-
dere, brillare.*

1.) *Proprie. Virg. 12, Æn. 741. fulva resplendet fragmina arena. scil. ensis fracti. Seneca Agam. 543. Omnes resplendet frelum, scil. jacta fulminibus. Sil. It. 12. 732. Et tremula infuso resplendet cœrule Phœbo. Adde Claudian. 3. Rapt. Pros. 446. et Aicim. Homil. fragm. 9.*

Sic *Vulgot. interpr. Eccli.* 43. 9. de luna. Vas castrorum in excelsis, in firmamento caeli resplendens gloriose, et 1. *Machab.* 6. 39. Et ut refulsit sol in clipeos aureos et aereos, resplenderunt montes ab eis. — Pro simplici splendore. *Manit.* 5. 719. Quae (sidera) neque per cunctas noctes, neque tempore in omni Resplendent alto caeli summota profundo. *Vulgot. interpr. Matth.* 17. 2. Resplenduit facies ejus sicut sol. — Adduit et *Cic.* 2. *Fin.* 8. 23. Resplendebat his vestis, argentum, etc., sed alii rectius respondeat.

It.) Translate. *Claudian.* 1. *Laud. Stilich.* 16. Narrem justitiam? resplendet gloria Martia. *Ambros.* 3. *Offic.* 17. Cura honestatis inter aversas patriae cineres at favillas in affectibus piis resplenduit et refulsit.

RESPLENDESCO, *is, a.* 3. Herum splendescit, et

RESPLENDOR, *oris, m.* 3. literatus splendor, sunt voces a *Lesico* expungendae; occurrunt enim solummodo in *Not. Tir.* p. 56.

RESPONDENS, *entis, particip.* *V.* voc. seq.

RESPONDEO, *spondei, spondi, sponsom, spondere, 2.* (re et spondeo). Aliquando est tertiae conjugationis in quibusdam modis, aut temporibus: quod in verbis secundae saepe usu venit. *Manit.* 5. 737. Sic etiam magno quaedam respondere mundo. *Bentley.* rectius leg. *Sic etiam in magno quaedam respublica mundo est.* et *Martial.* 3. 4. Si, quando veniet? dicit, responde: poete *Eslerat*, veniet, quum citharædus erit. A-lil rectius leg. *Si quando veniet, tu responde: poeta etc.* *Ital. interpr. fragm.* 1. *Reg.* 12. 3. Respondite contra me coram Domino et coram Christo ejus. De præterito perf. hæc habet *Caper* p. 103. ed. *Heil.* Respondidi nibili est: respondi dic *Ciceroni*. — Particip. Respondens 3. *b.* 9. at 12.; *Respondus* 3. *a.*, 10. et in fin.; *Respondurus* 10. et 12.; *Respondendus* 6. — ¶ 1. Respondeo, rationis habita etymt, est idem ac vicissim spondeo, reprimto, promittere vicendevolmente, *εναγγισμας*. *Plaut.* *Capt.* 4. 2. 118. *sno.* Sponden'tu istud? *ne.* spondeo. *sno.* At ego tuum tibi advenisse filium, respondeo. *Plautus* tamen hic locari videtur. Addunt quidam *Proper.* 4. 8. 88. Respondi, et telo solvimus arma toro. Sed ellter leg. *Heins.* et *Broukus.* Retinet *Passerat.* et conatur explicare: nibil tamen affirmat. — Pro simplici spondeo videtur poni a *Papinian.* *Dig.* 50. 1. 17. extr. Fidejussores, qui salvam rem publicam fore responderunt. — ¶ 2. Item respondere est per pari referre, correspondere. *Plaut.* *Pers.* 2. 2. 41. Par pari respondes dicto. *h. e.* totidem verbis, quot compellaria. *Ter. Phorm.* 1. 4. 35. Istuc serra, et verbum verbo, par pari ut respondeas. *Cic.* 6. *Att.* 1. 22. Habet ad omnia, non, ut potuisti *ῥητορα χαλκωον*, sed paria paribus respondimus. — *Passiva Atticus* apud *Cic.* 16. *Att.* 7. 6. Provide, si cui quid debetur, ut sit unde par pari respondeatur. *Cl.* *Cic.* 16. *Fam.* 21. a *med.* Col quidem ego amoris, ultimam ceteris rebus possem, amora certe respondebo. — ¶ 3. Generaliter et sapissime respondera est vicissim dicere, interroganti satisfacere, ad voluntatem rogantis loqui. veteribus enim spondeo erat dico, loquor, teste *Festo* p. 349. 34. *Müll.*, ἀποκρίνω, ἀντιφώνω (It. respondere; Fr. répondre, faire une réponse, répliquer; Hisp. responder, satisfacer, dar solución a alguna duda; Germ. antworten, beantworten,worten, — redend entgegnen, erwiedern; Angl. to answer, reply, respond). Respondere proprie aut ore loqui, non scripto. Unde *Seneca Ep.* 67. Si quando intercurrent epistolae tuae, tecum esse mihi videor, et sic afflictor animo, tamquam tibi non rescribam, sed respondeam. *Cic.* tamen 6. *Att.* 2. Respondebo primum postremae tuae paginæ. et *post.* Respondi postrema tuae paginæ prima mee. Ceterum — a) Proprie usurpetur vel absolute, vel respondere aliquid alicui, ad, adversus, contra aliquem etc. *Plaut.* *Rud.* 3. 5. 33. Si spectabit quamplam, vos respondeatote istine iteram vicem. *Id. Pseud.* 4. 2. 12. Responde,

good rogo. *Id. Merc.* 2. 1. 73. Qui, malum, ego nugor, si tibi, quod me rogas, respondeat? *Ter. Phorm.* 4. 4. 3. Verbero, aliud mihi respondes ac rogo. *Id. Andr.* 2. 2. 8. Etiam tu hoc respondes? quid istic tibi negotii est? *Id. Phorm.* 2. 1. 50. Ubi tute verbum non respondeas. *Plaut.* *Pers.* 3. 3. 39. Adit ad nos: salutari: respondeamus, risalutiamo. *Horat.* 1. *Sat.* 9. 62. unde veuls? et quo tendis? rogat et respondet, et *ibid.* 6. 60. quod eram, narro; respondes, ut tuus est mos, Paucæ. *Cic. Amic.* 1. 5. Ab his (*C. Fannio et Q. Mucio*) sermo oritur, respondet *Lælius*. *Id. Brut.* 32. 122. Nobis vero (placet), inquit *Atticus*, vel pro *Bruto* etiam respondeam. *Ter. Andr. prol.* 6. Non quod argumentum varet, sed qui malivoli Veteris poetae maledictis respondeat. *Quintil.* 4. 4. 1. Cui opinioni respondimus, et 2. 17. 32. Respondebo propositis. *Plin. Paneg.* 79. Nulla in audiendo difficultas, nulla in respondendo more. *Cæs.* 1. *B. G.* 44. Arlovisus ad postulata *Cæsaris* pauca respondit. et 4. *ibid.* 8. Ad hæc, quæ visum est, *Cæsar* respondit. *Liv.* 3. 4. Introducti a consulis ad senatum ita responderunt ad interrogata, ut etc. *Id.* 30. 31. Adversus hæc imperator *Romulus* in hac fere sententiam respondit. *Id.* 8. 32. Adversus quæ singula quum respondere baud facile esset, etc. *Id.* 35. 50. Neo absurde adversus utrosque respondisse visus est, et facile erat orationem apud faventes æquis auribus accipi. *Cic. Harusp. resp.* 8. 17. Potestne quisquam vir in rebus magis cum inrida versatos, satis graviter contra inimici contumeliam sine una leude respondera? *Quintil.* 5. 7. 24. Contra ille, quæ supra diximus, similis ratione responderi locis communibus. *Sueton.* *Tib.* 61. Precauti quidam pœnæ maturitatem respondit: Nondum tecum in gratiam redit. *Horat.* 1. *Ep.* 7. 62. quid multe? «beulge» Respondet. — Cum Accus. et Infinito. *Plaut. Amph.* 1. 1. 59. Responderet, bello se et suos tutari posse. *Sall. Jug.* 11. Tm idem *Hiempsal* placere sibi respondit. *Cic. Ligar.* 8. 23. Si responderit *Tubero*, *Africam* — tibi patrem suum traditurum fuisse, non dubitabo etc. *Justin.* 37. 4. 5. *Mithridates* — superbo responso hereditarium patri suo regnum obvenisse respondit. — Cum Relativo. *Liv.* 8. 32. Quia tu respondes, veterime, te quidquam rei, me absente, agere? veterime, signa cum hostibus conferre? — Ad hæc, quæ interrogatus es, responds. — Passiva Imper. *Sall. Jug.* 112. *Romæ* legatis *Bocchi* amicitiam petentibus hoc modo respondetur. *Plaut. Curc.* 2. 3. 57. Postquam mihi responsum est, abeo ab illo mœstus ad forum. *Cic.* 1. *Fin.* 1. 2. Philosophis vituperatoribus satis responsum est eo libro, quo etc. — Et passiva person. *Sall. Jug.* 117. Solis respondit, panca se coram *Aspare* locuturum, cetera occulte: simul edocet, quæ sibi responderentur. *Cl. Cic. Mur.* 13. 28. Quæ consulantur, minimo periculo respondentur. scilicet, a *JCili.* — Particip. *Responsus* apud *Ter. Hæd.* 4. 8. 18. Quid nunc renuntiem ab te responsum, *Chremes*? *Cic. Amic.* 2. 6. Multa ejus (*Catonis*) et in senatu et in foro vel provis prudenter, vel acta constanter, vel responsa acute ferebantur. — Supin. *Responsus* apud *Cic. Cluent.* 59. 164. Habetis, *Judices*, quæ in totam vitem de moribus *Cluentii*, annos octo meditati accusatores collegerunt. Quam levis, genere ipso! quam falsa, re! quam brevis, responso! — b) Translata. *Cic. Arch.* 8. 19. Saxe et solitudines vocis respondent; bestiae sæpæ immanes cantu docentur. *Virg.* 10. *Ecl.* 8. Non caecus surdis: respondent omnia silvæ. *Ovid.* 11. *Met.* 52. debile lingua *Murmurat* esanlimis: respondent debile ripæ. *Stat.* 2. *Achill.* 174. Aut teretes thyrsos, aut respondentia (alix) tentant *Tympæna*. *h. e.* quæ pulseta scille sonum reddunt. *Calpurn.* 6. *Ecl.* 65. sub aereo raucum mihi pumice *lymphæ* Respondent et obest arguti glarea rivi. *Id.* 8. *Ecl.* 74. reboat te, quicquid carminis *Recho*: Respondent silvæ. *Cic.* 2. *Cat.* 11. 24. Jam vero urbes coloniarum ac municipiorum respondebunt *Catillæ* tumulis altiviribus. si opporramo a *Catillina* fortificatosi su

colli e selve. ¶ 4. Specialiter respondere criminibus, accusatori, argumentis, dictis refellere, solvere. *Cic.* 2. *Phil.* 43. sub fin. Respondere ad hæc, aut omnino hiscere audebis? *Id. Planc.* 2. 4. Hæc mihi sunt tractenda tum denique, quum respondero criminalibus. *Id.* 3. *Verr.* 5. 12. Videat, quid de illis respondeat, quos domi suæ reservet. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 7. 19. Neque hoc loco expectandum est, dum de remo inflexo, aut de collo columbæ respondeam. ¶ 5. Item respondere dicuntur ore, et bernapiceæ. *Sueton.* *Aug.* 94. Valltris tacta de celo parte muri, responsum est, ejus oppidi eivem quandoque rerum potiturum. Adde *eumd.* *ibid.* 97. *Sic Cic.* 1. *Divinat.* 36. 79. Pater ad baruspices retulit: qui responderunt, nibil illo pnero clerius fore. *Sic Sall. Cat.* 47. Quam (annum) sæpe ex prodigiis baruspices respondebant belle civili eruentum fore. *Justin.* 1. 4. 3. Consulti *hælioli* ex eodem filia nepotem et futurum, — regnique ei amissionem portendi responderunt. ¶ RESPONSUM 2. ¶ 6. Item *ICI* consulentibus de jure, consiliare. ¶ RESPONSUM 3. *Cic. Brut.* 30. 113. *Rutilius* magnum munus de jure respondendi sustinebat. *Id.* 2. *Legg.* 12. 20. Facultas respondendi jori. *Id.* 1. *Orat.* 45. 198. Ut in respondendo jure, auctoritate plus etiam, quem ipso ingenio valeret. *Id.* 1. *Legg.* 4. 12. Si te ad jus respondendum dedisses. *Id. Planc.* 25. a *med.* Quasi quisquam sit, qui sibi hunc falsum de jure respondisse dicat. *Horat.* 1. *Ep.* 3. 23. Seu linguam caulis acnis, seu civica jura Respondere paras. ¶ 7. Item qui vocati adsum, comparire. *Horat.* 1. *Sat.* 9. 36. et casu tunc respondere vadit. Debebat: quod si fecisset, perderat item. *Varro* apud *Gell.* 11. 1. *M. Terentius* quando citatus neque respondit, neque excusatus est, ego ei nam ovem multam dico: *Liv.* 7. 4. *Virg.* *cæsi*, qui ad nomina non respondissent, scilicet, in delecto habendo. *Val. Max.* 6. 3. n. 4. Consul, quum delectum subito edicere coactus esset, et juniorum nemo respondisset. *Arr. Menand.* *Dig.* 49. 16. 4. a *med.* Qui ad delectum non respondebant, ut proditores libertatis in servitutem redigebantur. *Ulp.* *ibid.* 49. 1. 14. a *med.* Respondere nomine possessoris absentis. *h. e.* comparere in iudicio et defendere. *Id.* *ibid.* 3. 3. 35. per procuratorem. ¶ 8. Item qui satisfaciunt, qui, quod optamus, volumus, speramus, præstant. *Cic.* 2. *Fam.* 1. a *med.* In omnibus tuis rebus meis optatis fortuna respondit. *Id.* 16. *Att.* 2. 2. Quamquam enim reliqua satis apta sunt ed solvendum, tamen sit sæpe, ut il, qui debent, non respondeant ad tempus. *Seneca Ep.* 87. Respondere nominibus. pagara t debiti. *Cels.* 2. 6. ad fin. Conjectura ratio tollit est, ut quum sæpius aliquando responderit, interdum tamen fallat. *Sueton.* *Cæs.* 46. *Viliam* a fundamentis inchoatam magnaque sumptu absolutam, quæ non tota ad animum ei responderat, totum dirulsæ. *Seneca Ep.* 47. sub fin. Quidquid non ex voluntate respondit, iram provocet. *Liv.* 28. 6. a *med.* Haudquaquam ad spem eventus respondit. *Pallad.* 1. *R. R.* 5. sub fin. Aser splens labore quidem maximo, tamen ad vota respondet. *Virg.* 1. *G.* 47. seges velle respondet evart *Agricolæ*. — Passiva impersonaliter. *Cic.* 5. *Fam.* 7. Si quando officis non mutue respondetur. *Vallej.* 2. 103. extr. Ut neo plus sperari poterit, nec spei responderi felicitas. ¶ 9. Et quæ conveniunt, consentiunt, quadrant. *Cic. Orat.* 12. 38. Ut verba verbis, quasi dimensa et parlo, respondent. *Virg.* 1. *En.* 589. dictis respondent ceteræ metris. *Cic.* 2. *Fam.* 15. Nem ca, quæ sperat etc., scio, cui epistolæ tuæ respondeant. *Virg.* 7. 3. Deformantur directiones arenati, nil longitudines ad regulam et lineam, altitudines ad perpendicularum, anguli ad normam respondentes exiguatur. Adde *Plin.* 36. *Hist. nat.* 22. 51. (172). ¶ 10. Univerum usurpatur de rebus inenimis, quæ, quod volumus, aut quod natura solent, efficiunt. *Frontin.* *Aqued.* 10. Dies, quæ primum aqua *Virgo* responderit, *V. Id. Jun.* invenitur. *h. e.* destinatis in Urbe locis fluxerit. *Cels.* 4. 4. n. 5. Femina, quibus sanguis per menstrua non respondet

Id. præf. a med. Medicus aliquid oportet inveniat, quod non ubique fortasse, sed sæpius tamen etiam respondeat. *h. e.* remedium, quod invenit. *Petrus. fragm. Tragur. 40. Burmann.* Multis jam diebus venter mihi non respondit. *Seneca Ep. 23. circa med.* Metella opulentissima assidue plenius responsura fodienti. *Colum. 3. R. N. 2. ante med.* Gemella vitis maior, nisi præpiugui solo, non respondet. et *ibid. 3. 4.* Frumenta quando cum quarto responderint, vix meminisse possumus. ¶ 11. De illa, quæ stato tempore redeunt. *Seneca 3. Quæst. nat. 16.* Quartana ad horam venit, podagra ad tempus respondet. ¶ 12. Item quæ similia sunt, referunt, imitantur, æquant. *Varro 2. R. N. 3. circa med. de bobus.* Ut mares seminis boni sint, quorum et forma est spectanda, et qui ex his orti sunt, ut respondeant ad parentum speciem. *Cic. 3. Fin. 2. a med.* Hoc proprium tuum munus est, ut ita erudiat, ut et patri, et Cæpioni nostro, et tibi tam propluquo respondeat. *Id. 1. Tusc. 2. 3.* Neo tamen, al qui magis ingenilis in eo genere existerunt, non satis Græcorum gloriæ responderunt. *uguagharono. et 2. Fam. 5.* Tua virtus opinioni hominum respondet. *corrisponde. et Ovid. 4. Fast. 641.* fructu non respondente labori. *Horat. 2. Ep. 2. 48.* arma Caesaris Augusti non responsura iacertis. *Cic. Harusp. resp. 23. sub fin.* Velle se in Carinis edificare alteram porticum, quæ Palatio responderet. *h. e., ut ait Manut.* eversa Pompei domo, edificare porticum similem illi, quam domo mea eversa, edificavero in Palatio. *Plin. 9. Hist. nat. 30. 48. (93).* Caput polypi doli magnitudine, dentes magnitudinis respondentis. *proportionati. et Fellex. 2. 129. 2.* Respondente culta triumphorum, quæ gesserat, magnitudinis. *corrispondendo, parraggiando.* ¶ 13. Item est pertinere, appartenere. *Ulp. Dig. 50. 1. 30.* Qui ex vico ortus est, eam patriam intelligitur habere, cui reipublicæ vicus ille respondet. ¶ 14. Item contra, aut a regione eorum esse, respicere. *Virg. 6. Æn. 23.* Contra elata mari respondet Gnosia tellus. — Hinc Particip. perf. pass.

Respondum, s. n. 2. substantivorum more. *V. RESPONSUM.*

RESPONDO, is, V. voc. præced.

RESPONSALIS, is, m. 2. apocrisarius. *Justinian. Novell. 37. (39.).* Ecclesiæ responsalis. *V. RESPONSUS, us, in fin.*

RESPONSIVUS, a, um, adject. qui invicem respondet. *Isid. 2. Orig. 21.* Atlas (sententia) responsivus, ut *Uline, istino.* Alii leg. *responsivæ.*

RESPONSIÓ, ónis, f. 3. *risposta, ἀποκρίσις, a-*ctus respondendi, responsum. ¶ 1. Generalim. *Plaut. Most. 3. 1. 62.* Molestus al sum. redde argentum: abiero. Responsiones omnes hoc verbo eripite. *Gell. 12. 12.* si obiectum sit turpe aliquid, quod negari non queat, responsiones inoculari sindas. *Cic. Balb. 16. 36.* In quo erat accensoris interpretatio indigna responsione, qui ita dicebat, comiter esse communiter. *h. e.* indigna quæ refelleretur. ¶ 2. Speciatim apud Rhetores — a) Est figura sententiarum, qua aliud interroganti aliud responditur. *Quintil. 9. 2. 12.* Est aliqua etiam in respondenda figura, quum aliud interroganti ad aliud, quia sic utilius sit, occurrat, tum augendi criminis gratia ut testis in reum rogatus, an ab reo fustibus vapulasset, et innocens, loquitur: tum declinandi, quod est frequentissimum: quero, an occideris hominem: responditur, latroem: an fundum occupaveris: respondetur meum. — b) Item qua orator se ipsum interrogat, sibi quæ ipse respondet: quæ et subiecto dici potest. *Cic. Orat. 40. 137.* Ut interrogando argeat, ut rursus, quasi ad interrogata, sibi ipse respondeat. — Hanc idem *Cic. 3. Orat. 54. a med.* enumerat inter figuras verborum, ubi ait: Et interruptum, et imago, et sibi ipsi responsio. Sed videtur hic *dialogismus* designare. ¶ 3. Est etiam congruentia, convenientia, *corrispondenza.* *Capell. 9. p. 731.* Hopp, Conveniens aptaque responsio inter *ἀποκρίσις* et *ἀποκρίσις*.

RESPONSITÓ, as, avi, are, f. frequentat. a

responsio, ἀποκρίσις. Speciatim dicebatur de Juriis et de posticibus, qui de jure civili et de caeremoniis consulti responsa edebant. *Cic. 1. Legg. 4. 14.* Summos fuisse in civitate nostra viros, qui ius civile interpretari populo, et respondere soliti sint, dare consulti. Adde *eumd. 5. de republ. 3. at Gell. 13. 10.* Consulibus de jure publice responsivavit. Adde et *Ulp. Dig. 3. 1. 1.*

RESPONSIVÉ, adverb. respondendo, per responsionem. *Pseudo-Ascon. ad Cic. 2. Verr. 1. 56. 148.* A capite, quod est *At enim*, interrogative pronuntiandum est, et contra responsive: *Omnes rejecti sunt.*

RESPONSIVUS, a, um, adject. responsionem continens. *Priscian. p. 54. 2. Keil.* Verba imperativa et responsiva, — ut si dicam «quid est summum bonum in vita?» et respondeat quis «honestas». Adde *Rufin. de fig. sent. 19. et Isid. 2. Orig. 21.* de quo *V. RESPONSIVUS.*

RESPONSO, as, are, a. 1. frequentat. a respondendo, est respondeo, aut vehementer respondeo. I.) Propria. — a) Stricto sensu. *Plaut. Merc. 4. 2. 56.* Numquis servorum deliquit? num ancillæ aut servi tibi responsant? si soglione respondere con arroganza? — b) Latiore sensu pro simplici respondeo. *Plaut. Cist. 2. 1. 31.* Non remissura es mihi illam? *mel. pro ma responsa tibi. Id. Most. 2. 1. 56.* Neu quicquam responset, quando hæc ædes pultabit, senex. Adde *eumd. Mil. glor. 4. 1. 17.*

II.) Translat. ¶ 1. Est eorum reddere, *e-cheggiare.* *Virg. 12. Æn. 756.* horitur clamor, ripæque lacusque Responsant circa. *Pal. Flacc. 4. 286.* Avia responsant gemitu iuga. Adde *eumd. 3. 597. et Claudian. 2. in Eutrop. 162.* ¶ 2. Sumitur et pro repugnare, adversari, contrastare, resistere, opposeri. *Horat. 2. Sat. 7. 85.* Responsara cupidinibus, contemnere honores. et *ibid. 103.* tibi ingens Virtus atque animus cœnis responset optimis. et 1. *Ep. 1. 68.* qui, fortunæ te respondere superba Liberum et erectum hortatur. *Id. 2. Sat. 4. 18.* Ne gallina malum responset dure palato. *h. e.* reluctetur palato et dentibus ob duritiam.

RESPONSOR, oris, m. 3. qui respondet. *Plaut. Rud. 1. 4. 6.* Neque eam usquam invenio, neque quæ esm, neque qua quæram, consultum est: neque quem rogemus responsorem, quemquam interea invenio. *h. e.* qui mihi respondeat de illa sciscitanti. *Horat. 1. Ep. 16. 40.* vir bonus est quis? Hoc consulta patrum, qui leges Juraque aerrat: Quo multa magnæque secantur Judicia lites: Quo respondere, et quo causæ teste tenentur. *h. e.* jurisperito respondentia ius consultibus. *Bentley.* cum aliis legit quo responso: quod videtur ad totam sententiam aptare.

RESPONSORIUM, ii, n. 2. V. voc. seq.

RESPONSORIUS, a, um, adject. ad responsionem pertinens. *Isid. 6. Orig. 19.* Inter responsorios (cantus) et antiphonas hæc differt quod in responsoriis unus versum dicit, in antiphonis autem versibus alternant chori. — Hinc

Responsorium, ii, n. 2. absolute, substantivorum more. — ¶ 1. Sumitur pro responso. *Jul. Pict. Art. rhet. (edente A. Maio) 26. p. 123.* ad fin. Audire sermocinentem rationis est, primum ut attente audias, ne, dum res alias egas, quum responsorio opus est, aliud respondeas. ¶ 2. Est item vox ecclesiastica, eorum nempe propria, qui in choro psallunt, responsorio. *Isid. 6. Orig. 19.* Responsoria Itali tradiderunt, quod inde responsorios cantus vocant, quod alin desinente, id aliter respondeat. *Ambros. 3. Hexaem. 5. 23.* Responsoria psalmorem.

RESPONSUM, i, n. 2. responsio, *ἀποκρίσις* (It. *risposta*; Fr. *réponse*; Hisp. *respuesta*; Germ. d. *Antwort*; Angl. *answer, response*). ¶ 1. Generalim. *Ter. Phorm. prol. 17.* Si sibi responsum hoc habeat, abbia questo in risposta. et *Cic. 7. Att. 17.* ad fin. Sed hæc paucis diebus ex illius ad nostra responsa responsia intelleguntur. scilicet per litteras. *Id. 7. Verr. 16. 40.* Responsum dare alicui de re aliqua. *Id. Plane. 14. 34.* reddere. *Id. 1. Cat. 8. 19.* ferre ab ali-

quo et 1. *Orat. 56. a med.* auferre. et 7. *Att. 17.* Scire te oportet, quæ L. Cæsar responsa referat a Pompeio. *Hirt. 8. B. G. 23.* Legati responsa ad suos referunt. *Quintil. 5. 7. circa med.* Responsum elicere. *Justin. 12. 2. 8.* accipere. *Tac. German. 8.* negligere. *Papuvius apud Non. p. 111. 8. Merc.* explanare. *Liv. 9. 38.* Sine responso legatos dimisit. *Propert. 1. 20. 48.* Tum sonitam rapto corpore fecit Hyas: Cui procul Alcides iterat responsa. *h. e.* auditu sonitu cadentis in aquas respondet iterum iterumque vocando. ¶ 2. Speciatim dicitur de oraculo, aut responsione haruspicii. *Ter. Andr. 4. 2. 15.* Non Apollinis magis verum, quam hoc, responsum est. *Cic. 3. Cat. 4. 9.* Et fati Sibyllis, haruspicumque responsio. *Virg. 7. Æn. 85.* Hinc Italæ gentes — In dublis responsa petunt. Adde *eumd. 6. ibid. 82.* *Nepos Pausan. in fin.* Inde dei delphici responso erutus. *Tac. 2. Ann. 54.* Sacerdos edit responsa versibus. et 13. *ibid. 24.* Urbem princeps lustravit a responso haruspicum. *Plin. 15. Hist. nat. 30. 40. (134).* Brutus telluram oculatus ex responso. *Sil. It. 1. 120.* poscens responsa sacerdos. ¶ 3. Item de sententia et opinionibus eorum, quibus permittum ariet de jure respondere, ut ait *Justinian. 1. Institut. tit. 2. a med.* Nam quum veteres leges regis et XII. Tabularum et in sententiis et in verbis obscurissimæ essent, et in pluribus deficerent, constitutum est, ut essent qui ea publice interpretarentur; quorum responsiones consulibus datæ responsa prudentum vocaverunt. Multis doctissimis viris, quorum nomina in Digestorum libris leguntur, utilissimum hoc civibus munus Romæ exercuerunt: hique libri his ipsis eorum responsa refert. *sunt. V. Pompon. Dig. 1. 2. 2.* ubi veteres juris peritos recenset. *Cic. Mur. 13. sub fin.* Vestra responsa atque decreta evertuntur sæpe dicendo. Adde *eumd. 2. Orat. 27. 116.* Et *Id. ibid. 56. 239.* Audivi accessisse ad Cræsum consulendi causa quemdam rusticum: qui quum Cræsum seduxisset, atque ad eum retulisset, responsumque ab eo verum magis, quam ad suam rem accommodatum abstulisset, etc.

RESPONSUS, a, um, particip. V. RESPONDEO.

RESPONSUS, us, m. 4. ¶ 1. Est responso. *Cajus Dig. 44. 7. 1. a med.* Verbis obligatio contrahitur ex interrogatione et responso. Ita *Torrentin.* Alii leg. *responsione.* Cf. *Cic. Client. 59. 164. V. RESPONDEO 3.* ¶ 2. Item convenientia, congruentia, consensus. *Vitruv. 1. 2.* Scenographia est frontis et iterum abscidentium adumbratio, ad circinque centrum omnium lineæ responsa. et *moz.* Symmetria est ex ipsius operis membris conveniens consensus, ex partibusque separatis, ad universæ figure speciem, ratæ partiæ responsa. *Id. 3. 1.* Sacrarum ædium membra, ad universam totius magnitudinis summam, convenientissimam debent habere commensuram responsum, *corrispondenza, proporzione, ἀναλογία.* Adde *Manil. 3. 71.* ubi alii aliter leg. ¶ 3. Ad responsum, et, ut alii volunt, conjunctis vocibus, *adresponsum* dicitur is, qui deputatus est a magistro militum, ut responsum, id est ministerium exhibeat militibus, ipso magistro absente. *ἀποκρίσις. Imp. Anast. Cod. 12. 36. 18. V. RESPONSALIS.*

REPUBLICA et Res publica, reipublica, *f. 1.* De declinatione et compositione hæc habet *Priscianus 5. p. 180. Keil.* Si duo sint nominativi, ex utraque parte declinatur compositum ut «reipublica reipublica». et *ibid. p. 177.* Composita (dictio) per se ex diversis componatur dictionibus separatim intelligendis sub uno accentu et unam rem suppositam [id est significandam] accipiat, ut est «reipublica». Una est enim res supposita, dum vero voces diversæ sub uno accentu prolatae. Ceterum dum reipublica conjunctum, an disjunctum res publica scribendum sit, disputat *Mainus ad Cic. de republ. 3.* et exemplis hæc super re allatis probat, duas esse voces. Rectius itaque veteres duplex, quam recentiores unicum ecclesie vocabulum, vero simile est. *V. dicta in PROMAGISTER et PROMAGISTRATUS.* — *Reipublica* ¶ 1. Est res communis et pu-

biles civitum una viventium, τὸ κοινόν, δημοσίον (It. comune, repubblica, stato; Fr. la chose publique, république, état; Hisp. república, estado; Germ. d. Gemeinwesen, Staatswesen, Staat; Angl. a commonwealth, state, republic, the public weal). Cic. fragm. 3. de republ. apud Augustin. 19. Civ. D. 21. Respublica est res populi. populus autem non omnis cœtus multitudinis, sed cœtus juris consensu, et utilitatis communione sociatus. Plaut. Pers. 1. 2. 23. Sed summe ego stultus, qui rem cure publicam, ubi sunt magistratus, quos curare oporteat? § 2. Item reipublicæ gubernandæ ratio, et quæ reipublicam constituunt, ut sunt, Cic. Sez. 46., seiliones, auspici, potestates magistratuum, sedes anteoritas, leges, mores majorem, iudicia, iurisdicte, fides, provinciæ, socii, imperii iura, res militaris, æterium; præterea actio vel negotium, quod quocumque modo ad reipublicam spectet: reipublicam autem genera sunt quatuor: regnum seu monarchia, monarchia, in qua unus tantum domiatur: oligarchia, oligarchia, in qua pauci: aristocratia, aristocratia, in qua optimates: democratia, democratia, in qua populus universus ex patribus et plebe mixtus, qualis fuit Romana post reges exactionem usque ad C. Julium Cæsarem, qui rursus in monarchiam seu singulare imperium reipublicam convertit. — Promiscua sunt, quæ subiectum exemplo. Cic. Rosc. Am. 1. a med. et 1. Ferr. 12. 33. Ad reipublicam accedere. Id. 1. Off. 25. 89. Reipublicæ præesse, et ibid. 85. Corpus reipublicæ curare. Id. 2. Att. 22. Reipublicam attingere. Sall. Cat. 52. capessere. Cic. 1. Off. 25. 87. administrare. Id. 1. Invent. 3. 4. gerere. Sall. Cat. 38. agitare. Id. Jug. 41. dilacerare, et ibid. 31. vastare. Plin. Paneg. 61. in summum discrimen adducere. Id. ibid. 6. concutere. Id. ibid. 5. opprimere. Cic. 1. Fin. 13. a med. labefactare. Id. prov. consul. 1. 13. (Cf. Gruter. Inscript. p. 280. 2.) et 4. Herenn. 28. 38. radiis avertere. Vellej. 2. 4. 4. accipere. h. e. imperium reipublicæ accipere. Cic. 2. Divin. 2. 6. tueri. Id. 1. Ferr. 2. 4. defendere. Id. Rosc. Am. 49. 141. recuperare. Id. 2. Orat. 30. 132. servare. Id. 6. Fam. 2. conservare. Nepos Dion. 6. a med. bene gerere. Liv. 1. 35. augere. Cic. 3. Phil. 2. 5. nullam habere. Id. 2. ibid. 3. 6. Reliquas reipublicæ dissipare. Id. 2. Nat. D. 2. Temere de reipublicæ loqui. Liv. 5. 7. Tribunal plebis velut ab se victis reipublicæ insultant. Cic. 10. Fam. 5. 2. De reipublicæ bene mereri. Quintil. 6. 3. 68. Reipublicæ causâ laborare. Id. 11. 1. 85. A reipublica immovere. Id. 8. 6. 15. Reipublicæ vomica pericula. Commod. apud Spart. Pesc. 4. 4. Reipublicam recusare. Cato apud Gell. 13. 24. Quam tantam reipublicam agere arbitraret. negotio publice et importante. Cic. 11. Fam. 13. Bonam spem de summa reipublica vos habere volumus. h. e. de libertate publica. Sic Id. 10. ibid. 3. Unus est per tot annos reipublica devexata corpus reipublicæ bene gerendæ ad gloriam. Id. 3. Phil. 2. 24. Quam de reipublica relatione fulsisset, — facti senatusconsulti de applicatione. Id. 13. Fam. 68. Si ad me de reipublica, id est de stata provinciæ, de familiaribus talis familiariter scribes. Id. 2. Ferr. 55. 138. Respublica administrari non poterat. h. e. exacte et solutio tribuit. Id. Pis. 32. 79. Cæsarem non eadem de reipublica sensisse, quæ me scio. Item Id. 1. Ferr. 14. 37. Quod de reipublica sensit. h. e. de partibus, quas quis in reipublica sequitur, atram videlicet popularis est, an cum optimatibus faciat. Liv. 8. 4. extr. et ibid. 23. et ibid. 32. extr. Hoc est a reipublica. Cæs. 1. B. C. 9. Omnem reipublicam seculi populeque R. permittere. Et maneggio, l'administratione, il comando. et Nepos Cat. 3. Reipublica peritus. politicon, reipublicista, statista, et Cic. 1. Invent. 3. 4. In rebus publicis versari. Id. 4. Acad. (2. pr.) 9. 27. Propositiones rerum publicarum. C. Gracchus apud Fest. p. 286. Müll. Rationes per avaritiam atque stultitiam res publicas suas amiserunt. Cic. 2. Divin. 3. a med. A Platone didiceram, naturales esse quædam conversio-

nes rerum publicarum, ut ex tum a principibus tenerentur, tum a populis, atquando a singulis, mutationi dei stato, et 1. Fam. 8. a med. Commutata tota ratio est senatus, iudiciorum, vel totius publicæ, di tutto il governo, et 3. Legg. 16. a med. Utinam isto animo atque virtute in summa reipublica nobiscum videri, quam in municipali maluisses. h. e. Roma quem Arpini. — De formula Videant Consules, Prætores etc., ne quid reipublica detrimenti capiat vel accipiat, vide quæ dicta sunt in fin. v. DETRIMENTUM. — Aliquando ad anam rem bellicam et militare imperium refertur, quæ ibi maxima res agitur publica. Cic. pro leg. Manil. 21. 62. Tanta in ea (Cn. Pompejo) reipublica bona gerendæ spes constituebatur. Adde eund. 10. Fam. 11. et prov. consul. 6. 14. et Sall. Jug. 100. Liv. 2. 64. Et in Volscis reipublice egregie gesta, tum ducta, tam militiam spera. Adde eund. 8. 31. Plaut. Amph. 1. 1. 42. Ut gesserit reipublicam ductu, imperie atque auspicio suo, et 1. 3. 26. Ex me primo prima scires, rem ut gesserim publicam. Adde Liv. quæpiurimis in locis, quæ congressit Drakenborch. ad 2. 64., in quib. reipublicam gerere da re militari dicitur, contra Sigon., qui in eorum multis re publicum expungit. Sic administrata reipublicam eodem sensu dicitur ab eod. Liv. 6. 6. et 40. 35. sub fin. — Reipublicas non modo municipiorum, sed etiam coloniarum et collegiorum et corporum fuisse docet Orellius p. 230. Inscript. apud eund. 4063. hoc amplius AR. REIP. CALLEGIT etc. et apud Henzen. 7101. L. ALFIO etc. CYRAT. REIP. CAL. CAST. NATIVM.

Homenym. De differentia inter reipublicam, civitatem et populum vide quæ supra dicta sunt in paragr. 1. et in fine v. CIVITAS.

RESPUENS, entis, particip. V. voc. seq.

RESPŪO, spūs, spūs, sphere, a. 3. (ra et spu). Particip. Respuens I. et in fin. — Respus est idem ac spuenda rejecta, expus: item simpliciter rejecta, repello, expella, non admitto, ἀπορῶν (It. spual fuori, ributtare, rigettare; Fr. recracher, rejeter de la bouche, rendre, vomir; Hisp. rechazar, rendir, vomitar; Germ. zurückspeien, ausspeien, auswerfen, austosen, austreiben, ab-, — zurücklassen; Angl. to spit out, reject, repel).

I.) Proprie. Stat. 8. Theb. 543. Saucius extremo donec cum saguina frenos Respuat, scil. equos saucios. Cic. 2. Nat. D. 9. 24. Reliquis cibi, quas astores respuunt. Id. 2. Orat. 25. a med. Gustatus, qui est sensus ex omnibus maxime volupteris, quam sitio id, quod valde dulce est, aspernatur ac respuat! Quintil. 1. 2. ad fin. Viscula eris angustis superfluum humoris copiam respuunt. Scribon. Compos. 104. Varios liquores ex stomacho respuere. — Impropris. Vitruv. 7. 4. Tegules curiosos plicantur, ut ab se respuant liquorem. Adde Lucet. 6. 1052. Plin. 2. Hist. nat. 103. 106. (231). Dna fontes iuxta fluant, alter omnia respuens, elter absorbeas. Pallad. 1. R. R. 33. Limus, quem nulli incrementa respuerit. Ovid. Id. 170. Respuat invivum iuxta cadaver humos. Plin. 17. Hist. nat. 10. 14. (72). Materia respuens secures. Id. 8. ibid. 21. 30. (74). Tauri silvestris tergori duritia silicis, omne respuens vulnus. h. e. invulnereabilis. Id. 7. ibid. 15. 13. (63). Mole, care informis, inanimata, ferri ictum ac aciem respuens. Id. 33. ibid. 9. 45. (128). Speculum ærem raperusum respuat, ent excipit. h. e. remittit. Sic Seneca Ep. 53. in fin. Philosophia quædam tela defatigat, et valut larva laeo sinu eludit: quædam discutit, et in eam neque, qui miserat, respuat. et Plin. 31. Hist. nat. 2. 15. (18). Fons exilit tante vi, ut elae mare poodus impactum respuat. Claudian. 1. Rapt. Pros. 146. caput inde Pachyoi Respuat Jooias prætoris rupibus iras.

II.) Translate est repudiare, aspernari, nolle, rifiutare, non volere, aver dell'avversione, disapprovare. Cic. Cat. 15. sub fin. Ilum habere tals copla devinctum non potes: calcitrat, respuat. Id. Fal. sub fin. Quom id dicit, quod omnium mentes asperantur ac respuunt. Id. Cæ-

cin. 19. extr. Hominum prudentium consilium et auctoritas respuat banc defensionem, et pro nibilo putat. Liv. 2. 41. ad fin. Munera ejus in euimis hominum respuerant. Lucet. 6. 67. Quæ nisi respuat ex animo, longæque remittis, diis iudique pulando, etc. Val. Flacc. 5. 322. sio vero preces et dicla superbus Respuerit, jam nuoc animos armate repulsæ. Ovid. Remed. am. 123. Impatiens animus, nec adhuc tractabilis arte Respuat atque odio verba monentis habet. Cæs. 1. B. C. 42. Non respuat conditionem Cæsar. Cic. Partit. orat. 5. 15. Auditorum aures moderantur oratori, et quod respuunt, immutandum est. Id. Pis. 20. 45. Nemo bonus est, qui vos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur. che voglia vederli, sentirli, etc. Horat. 2. Ep. 1. 42. poetæ, quos et præsentis, et postera respuet ætas. Gell. 6. 16. extr. Maledicere alicui et respuere, et secum, et detestari. Plin. 28. Hist. nat. 2. 3. (10). Itoc sapientissimi cuiusque respuat fides. lo rigetta come falso, et Colum. 6. R. R. 2. a med. Respuere imperium. h. e. detrectare, nolle abedire. Cic. 7. Att. 26. Cæsaris interdicia, si te secundo lumine hic offendera, respuuntur. h. e. contemnuntur. — Cum Infinito, aut cum Coniuncto, et partic. ut. Boeth. Consol. phil. 1. metr. 5. Hominum solos respuat aclus Merite rector cohibere modo, et ibid. 2. pros. 6. circa med. Natura respuat, ut contraria quæque jungantur. — Hinc Particip. præ., casus exempla retulimus.

Respuens, entis, adject. h. e. cum Genellivo, more substantivi, apud Gell. 6. 15. Communium vocum respuens nimis ac fastidiosus.

RESTAGNANS, entis, particip. V. RESTAGNO. RESTAGNATIO, entis, f. 3. ristagno, inondazione, πλημμύρα, aclus restagnandi, inundatio. Plin. 2. Hist. nat. 67. 67. (168). Palus Mæotica, sive Oceanus sicut est, sive angustio discreti sita restagnatio. Id. 6. ibid. 28. 32. (146). Ubi restagnatio Euphratis cum Tigri confluit. — Translate. Plin. 11. Hist. nat. 37. 68. (176). Ne restagnatio intempesiva alvi obstrepat. h. e. redundatio et rejectio cibi a stomacho per fauces in os.

RESTAGNATUS, a, um, particip. V. voc. seq. RESTAGNO, at, (ari), stum, are, a. 1. (se et stagoo). Particip. Restagnans et Restagnatus I. — Restagnare dicuntur aquæ, quom quere desinentes in morem stagni redundant, πλημύω, πλημμύρα (It. ristagnare; Fr. déborder, inonder; Hisp. inundar, salir de madre; Germ. überfließen, überreten, austreten; Angl. to run over, overflow, stagnate, restagnate).

I.) Proprie. Liv. 44. 46. Cingunt (urbem) paludes inextinguibiles altitudinis æstate et bieme, quas restagnantes faciunt locus. Plin. 5. Hist. nat. 5. 5. (34). Putos baud difficile inveniunt, ibi restagnantibus Mauretanie aquis. Ovid. 2. Met. 382. Quam restagnantis fecit maris unda paludem. Lucan. 4. 88. impulsæque gurgite multe Castra labant: alte restagnant Gumina vello. Sil. It. 8. 352. Qua Setura nebulosa palus restagnat. Seneca Edip. 545. Tristis restagnat humor. Colum. 8. R. R. 15. 3. Violentis restagnantibus unda. — Huc refertur potes et illud Cassiod. 2. Variar. 32. Quantum spatii restagnatis incurribus paludibus illuvies occupavit.

II.) Translate de locis, quæ stagnantibus aquis inundantur. Cæs. 2. B. C. 24. extr. Longe lateque is locus restagnat. Sil. It. 4. 752. restagnant arva palude.

RESTANS, entis, particip. V. RESTO. RESTAURATIO, entis, f. 3. rinnovazione, ἀναστροφή, reoratio, instauratio, refectio. Julian. Dig. 23. 5. 7. Si fundum Titio reddiderit suo restoratione servitute. Ulp. ibid. 4. 4. 7. extr. Coostat, omnis ætatis hominibus restorationem eremodici præstari.

RESTAURATOR, oris, m. 3. rinnovatore, ristoratore, ἀναστροφῆς, renovator, instaurator, rector. Inscript. apud Fabrett. p. 164. n. 297. DOMITIVS SECVNOVS CYRAT. ET RESTAVRATOR FRATRIB. SVIS. Alia apud Marini. Frat. Arv. p. 582. RESTAVRATOR THERMARVM HEMALIVM. Adde Corp. Inscript. 8. 898. et ibid. 899.

RESTAURATRIX, *Artis*, f. 3. *rinnovalrice*, *ristoratrice*, quæ renovat, quæ restaurat. *Augustin. Serm.* 30. Hæc est salus animarum, distipatrix vitiorum, restauratrix virtutum, oppugnatrix demonum.

RESTAURATUS, a, um, particip. *V. voc. seq.*

RESTAURO, as, avi, flum, atq, a. 1. Quod ad etymon spectat, videtur esse, ut instauro, a v. sto, et conjungendum cum v. sanski. sthā, sto, unde sthāvata, stans, reclus (cf. σταυρός, σταυρώω) ite ut sit proprie facio iterum stare, restituo. — Particip. *Restauratus* I.; *Restauraturus* II.; *Restaurandus* I. — *Restauro* igitur est idem atque instauro, reficio, restituo, renovo, ἀποκατατίω (It. rifare, ristaurare, rinno-vare; Fr. rétablir, réparer, rebâtir, restaurer, refaire; Ilisp. restablecer, reedificar, restaurar; Germ. wiederherstellen, erneuen; Angl. to renew, repair, rebuild, recruit, restore).

I.) Proprie. *Tac.* 3. *Ann.* 72. Pompeii theatrum igne sortuito haustum, Cæsar exstructurum pollicitus est, eo quod nemo a familia restaurandu sufficeret. et 4. *ibid.* 43. Edem Veneris vetustate delapsam restaurari postulaverat. *Ulp. Dig.* 7. 4. 10. a med. Navis dissoluta, et eadem tabulis restaurata. *Id.* 43. 20. 1. Quod corruptum est, in pristinum statum restaurare. *Vulgar. interpr.* 1. *Mach.* 10. 44. Ad ædificanda vel restauranda opera senectorem sumptus dabuntur de ratione regis.

II.) Translate. *Ulp. Dig.* 48. 5. 4. in fin. Restaurare accusationem. h. e. rursus instituere. *Modestinus. ibid.* 4. 99. Item. *Ulp. ibid.* 42. 9. 14. et Tryphonin. *ibid.* 9. 4. 37. actionem lurti. *Papinian. ibid.* 10. 5. 9. veterem obligationem. *Justin.* 20. 5. 6. Amittis auctus bellum velut ex integro restaurat. et 31. 3. 8. Promittens, hac manu non minus bellum quam geserit, Italiae restauraturus. Adde 2. 10. et 3. 5. Ubique autem illi instaurat et instauraturum legunt, sed minus recte, ut ait *Drakenborch.* ad *Liv.* 27. 21.

RESTERNO, sternis, stravi, stratum, sternere, a. 3. iterum sterno. *Vox a Lexico expungenda; legunt enim solummodo in Not. Tir. p. 90.*

RESTERTO, is, ere, a. 3. (re et sterto) iterum, aut valde sterto. *Pelagon. Veterin.* 12. ante med. Toto corpore coecidit, naribus reddit humida, et aquam multam bibit, tussit duriter et restertit.

RESTIARIUS, II, m. 2. qui restes facit. *Fronto apud Futsch. p. 2201.* Restiarius, qui (restes) facit: restio, qui vendit. At meo iudicio, inquit *A. Popma (De differ. verb. ad b. v.)*, non recte. Nam restiarius est, ut linearius, qui restes vendit, ex eaque re quæstum facit; restio est, ut lineo, pellio, qui restes intorquet et necit. Alii Græcis dicitur σχοινωπάτης, alter σχοινωπάτης sive καλωσερφότος, ut Plutarchus in *Angusto* dixit. Sed *V. RESTICULARIUS* et *RESTIO*. *Inscript.* abhinc paucis annis Anxani reperita et nuper edita a Jo. Cam. Rossi. L. ARRIO ET M. SERVILIO COS. (h. e. an. a Chr. n. III.) PATRONO L. FLAV. TOTO COLLEG. FR. (h. e. labium) RESTIARIORUM MUNCIPII ANXANI P. PROB. D. D.

RESTIBILIO, is, ire, a. 4. (re et stabilio) iterum stabilio, restituo, restauro, instauro. *Pacuvius apud Fest.* in Sas. Nam Teucium regi sapsa res restibillet.

RESTIBILE, is, n. 3. *V. voc. seq.*

RESTIBILIS, æ, adject. (re et stabilis) in re rustica est qui quotannis seritur, che ogni anno si torna a fare, καλινβλαστός, καλινβύσις.

I.) Proprie. — a) *Restibilis* ager ita definitur a *Varron.* 5. *L. L.* 39. 5. *Müll.* Ager restibilis, qui restituitur, ac crescit quotquotannis: contra qui interimitur, a novando novalis. *Id.* 1. *R. R.* 44. 2. Illud quoque multum interest in rudl terra, an in ea seras, quæ quotannis obsita sit, quæ vocatur restibilis, an in vervaeto, quæ interitum requirit. *Colum.* 2. *R. R.* 10. 4. Phaselis terre mandabitur, vel in vervaeto (*Schneid. veterico*), vel melius pingui et restibili agro. — *Restibilis* ager definitur a *Festo* p. 281. *Müll.*, qui biennio continue seritur farreo spico, id

est aristato: quod ne fiat, solent, qui prædia locant, excipere. In *Gloss. Philox.* Ἀγρός δις τοῦ ἔτους ἡγορημένος. Idem fere dicit *Festus*, quod *Varro*. Aget enim, qui biennio continuo seritur, illo biennio restibilis est: qui veto quotannis, multo magis. Illud solum interest, quod eum sic dicit *Festus*, qui seritur farreo spico, hoc est semine spicam et aristam ferente: *Varro* autem quolibet semine. — b) *Restibilis* seges, est quæ regenerat, quasi cuius fecunditas in sequentem quoque annum restat; hinc alii huius vocis etymon, scil. a restando, ducunt. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 17. 45. (162). Uberius tamen tanta est, ut sequente anno sponte restibilis fiat seges. — c) *Restibile* vinetum, quod singulis annis repastinatur. *Colum.* 3. *R. R.* 18. *init.* Repastinata dicitur fuere vinea. nam si necessitas facere cogit, prius quidquid est residui vitis extirpari debet, etc. Sic *Cato* apud *Plin.* 18. *Hist. nat.* 17. 46. (164). Hordeum serendum in novali et in arvo, quod restibile possit fieri. *V. infra sub f.* — d) *Restibilis* platanus, quæ rigorem suum recuperat. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 32. 57. (133). Antandti platanus etiam circumdolalis lateribus restibilis sponte facta, vitæque reddit. — e) *Restibilis* locus legitur apud *Caton.* *R. R.* 35. 2. Hordeum, qui locus novus erit, aut qui restibilis fieri poterit, serito, et mox. Qui locus restibilis crassitudine fieri poterit. — f) *Hinc restibile*, is, absolute, substantivum more, est locus restibilis apud *Colum.* 2. *R. R.* 10. 6. Sin autem proxima messis occupandum erit restibile, etc.

II.) Translate. *Restibilis* fecunditas est continua, et non intermissa. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 19. 77. (249). Conceptum leporum utero exemplum his, quæ parere desierint, restibilem fecunditatem afferre putant.

RESTICULA, æ, f. 1. diminut. a restis, picciola resta, funicella, οὐρίον, parva restis, funiculus. *Cato R. R.* 110. Testam calcitrato in igni bene: ubi calebit, eam picato, resticula at ligato, testam demittito in dellum iustum lenijet. *Varro* 1. *R. R.* 41. ad fin. Resticulas petiscos, quas edimus, maturas perserunt, et eas, quum inaruerunt, complicant, ac, quo volunt, mittunt. Quidam *Codd.* fortasse rectius habent: per resticulam ficos, et *Cic. fragm. orat. pro Scaur.* (edente *A. Peyron.*) p. 76. Sed collum digitalis duobus obliqueret, resticula cingeret. *Amnian.* 14. 7. a med. Hirsutis resticulis cruribus ejus innexis, divaricatum adusque prætorium traxere. Adde *Apul. Apolog.* circa med.

RESTICULARIS, *V. voc. seq.*

RESTICULARIUS, II, m. 2. qui resticulas facit. *Gloss. Labb.* σχοινωκόος, resticularius, restio. *Alii leg.* resticularis.

RESTICULUM, *V. voc. seq.*

RESTICULUS, I, m. et Resticulum, I, n. 2. resticula. *Hieronym.* in *Job.* 40. *Ulp. Dig.* 9. 3. 5. Si amphora ex resticulo suspensa decidisset, ubi *Torrentin.* et *Mommsen.* hab. reticulo. *Ampros.* in *Ps.* 118. *serm.* 15. Cocciolum resticulum.

RESTIGO, as, ate, a. 1. iterum instigo. *Vox a Lexico expungenda; tegitur enim solummodo in Not. Tir. p. 90.*

RESTILLO, as, avi, ere, 1. (re et stillo).

A) Neutrum restillo est idem ac stillando et fluendo redeo. *Prudent.* 2. *advers. Symmach.* 287. ad proprium restillet vena metallum.

B) Active et transito sensu usus est elegantissime *Cic.* 9. *Att.* 7. Litteræ tuæ mihi quiddam quasi animatæ restillarunt; recreatum enim me non quo dicere. *Alii leg.* instillarunt; *alii stillarunt.*

RESTINCTIO, ðals, f. 3. estinzione, ἀπόσβεσις, actus restinguendi. *Cic.* 2. *Fin.* 3. a med. Illa autem voluptas ipsius restinctionis in motu est.

RESTINCTUS, a, um, et

RESTINGUENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

RESTINGUO, ulinguis, stiaxi, elinctum, ulinguo, a. 3. (re et stinguo). Particip. *Restinguens* I.; *Restinctus* I. et II.; *Restincturus* I. — *Restinguo* est idem atque estinguo, ἀποσβέννυμι (It. estinguere, smorzare, spegnere; Fr. éteindre de nouveau, éteindre; Ilisp. apagar, matar; Germ. wieder-auslöschen, auslöschen, verlöschen, losen, stützen; Angl. to extinguish, quench, put out, restinguish).

Getm. wieder-auslöschen, auslöschen, verlöschen, losen, stützen; Angl. to extinguish, quench, put out, restinguish).

I.) Proprie. *Plaut.* *Cas.* 4. 1. 15. Nimis lapide ei vel dant operam, ne cœnet senex. Aulas pervertunt, ignem restinguunt aqua. *Cic. Mur.* 25. extr. Respondit si quod esset incendium excitatum, id se non aqua, sed ruina restincturum. *Id.* *Rosc. Am.* 6. Ignis in aquam coniectus continuo restinguitur et refrigeratur. *Id.* *Topic.* 12. 52. Restinctus ignis. *Plin.* 20. *Hist. nat. præf. init.* Ignis aquis restinguitur. Et absolute *Liv.* 1. 39. Puero dormienti — caput assise ferunt. — Et quum quidam familiarium aquam ad restinguendum ferret, etc. Adde *Cæs.* 7. *B. G.* 24. et *Horat.* 1. *Sat.* 5. 76. Ceterum *Ovid. Remed. am. sub fin.* Nutritur vento, vento restinguitur ignis. *Lucet.* 5. 121. præclarum cælli restinguere solem. *Cæs.* 7. *B. G.* 25. aggerem. h. e. ignem, qui aggerem comprehenderat. *Sic Hirt.* 8. *B. G.* 43. Nostri opera flammâ comprehensa partim restingunt, partim interiscunt. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 3. 27. (46). Lucerna restincta. *Id.* 36. *ibid.* 27. 68. (201). Carbo restinctus. *Virg.* 5. *Æn.* 698. vapor omnis. *Id.* 2. *ibid.* 686. sanctos restinguere fontibus ignes. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 55. (150). Broole gemma putat restingui fulmine lectum. h. e. refrigerari. *Id.* 31. *ibid.* 14. 41. (150). Tenuiora ferraementa oleo restingui mos est, ne aqua in fragilitatem durentur. h. e. quum Ignita fuerint, refrigerari oleo, temperari. et 33. *ibid.* 3. 20. (65). Es accensus restinguitur sale, aceto, atumio. *Id.* 36. *Hist. nat.* 24. 58. (181). Restinguere calcem, bagnare. et 34. *ibid.* 10. 22. (104). exustum lapidem vino Chio. — Sic pro tollere, delere, comprimere. *Cic.* 2. *Fin.* 3. a med.; et *Virg.* 5. *Ecl.* 47. Stitit restinguere. *Horat.* 2. *Od.* 11. 18. Restinguet ardentis Faleini Pocula prætereunte lympha. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 21. 84. (223), 28. *ibid.* 10. 45. (158), et 29. *ibid.* 4. 23. (75). Restinguere venena. *Id.* 32. *ibid.* 5. 20. (58). veneficium. *Id.* 24. *ibid.* 8. 29. (45). ietus scorpionum.

II.) Translate. *Cic. Itabir. Post.* 6. 13. Restinguere odium. *Id.* 1. *Fin.* 13. 43. omnium cupiditatum eisdem. *Id.* *Sext.* 21. 47. Animæ hominum sensusque morte restingui. *Id.* 1. *Orat.* 51. 219. Eorum mentes, qui audiunt, aut inflammare dicendo, aut inflammatas restinguere. *Ter. Eun.* 1. 1. 22. Hæc verba (irarum plena) una mehercle falsa lacrimula Restinguet. *Id.* *Phorm.* 5. 7. 81. Illuc ego illum dictis illa tibi locum dabo, ut ne restinguas, te erimis et extillaveris. *Cf. Plaut. Trin.* 3. 2. 49. Si istuc, ut conare, facis iudicium, tuum incendes genus. Tum igitur tibi aqua erit cupido, genus qui restinguas tuum. *Liv.* 28. 42. Velut ad commune restinguendum incendium concurrent. *Cic.* 1. *de republ.* 1. Non duo Scipiones oriens incendium belli Panieli secundi sanguine suo restinxissent. *Id.* 11. *Fam.* 12. Non modo non restinctum bellum, sed etiam inflammatum videtur. *Id.* *Orat.* 8. 27. Restincta ætiorum incendia, et 1. *Divinat.* 30. ad fin. Illa enim tertia parte animi, in qua irarum existit ardor, sedata atque restincta. *Ennius* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 31. citat, forte opem et restinguere. *Plin.* 2. *Ep.* 11. Favor et misericordia acies et vehementes primos impetus habent, paulatim consilio et ratione, quasi restincta, considunt. *Cic.* *Orat.* 1. extr. Nec vero Aristotelem in philosophia deterruit a scribendo amplitudo Platonis; nec ipse Aristoteles admirabili quadam scientia et copia ceterorum studia restinxit. *Id.* 13. *Att.* 10. Cui quidem quamplurimum ageodum puto, præsertim si statuit, semmuncutum enim omnem aut restinxit, aut sedavit. *Sil.* *It.* 16. 618. Quo Martem aut quo aliqua trabis? restinguere primum est Ardentem Italian. h. e. incendium, quo quasi adurit, idem propulsare summum periculum, in quo versatur. *Id.* 13. 576. rabies restinguitur. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 17. (62). Cimices in potu datos baustas sanguisugas ab animalibus restinguere. h. e. necare. *Id.* 28. *ibid.* 10. 77. (252). Equi spuma illa, priusquam primum de-

scantur pilli, restinguuntur. *Id.* 26. *ibid.* 10. 63. (98). Vim Veneris restituit aqua mulas. *Id.* 26. *ibid.* 1. 5. (8). Morbus celeriter restituitur. *Id.* 32. *ibid.* 10. 40. (119). Ignis sacros restinguunt ranarum ventres impositi. *Id.* 8. *ibid.* 27. 41. (99). Restinguere cauleam silvestris lectuca succo.

RESTIO, *ōnis*, m. 3. (restis) funicularis, funalis, *σχοινωπλῆς* aut *σχοινωπλόχος*, qui restes vendit, aut facit, funarius. *Fronto* loc. cit. lo **RESTIARIUS**. *Sueton.* Aug. 2. extr. M. Antonius libertinum ei proavum exprobat restionem, avum argentarium. — Restionem inscripsit Leberius unum a mimis suis, teste *Geil.* 10. 17. et 16. 7. — *Plaut.* *Most.* 4. 2. 1. Illi erant bucedae multo potius, quam ego sim restio. h. e. ut mihi ad restem res redeat. Jocos in verbis. Ita *Forcellinus*: at cl. *Furlanetto* to *Append.* i Restio est etiam, qui reste cadunt; et allatum *Plauti* locum his verbis interpretatus est: Multo potius erit, si illi bubulli coris cadantur, quam ego cadar restia.

RESTIPULATIO, *ōnis*, f. 3. ἀνταποστροφή, actus restipulandi. *Cic.* *Rosc. Com.* 13. 38. Quid est hujus restipulationis scriptor, testis, arbiter? Adde *Caj.* *instit.* 4. p. 759. *Goer.*

RESTIPULOR, *aris*, *ari*, dep. 1. (re at alipulor) ἀνταποσπῶμαι, cum eo certo, a quo sponcione sum provocatus; ideo vicinim stipulor, et mutam sponcionem exigo. *Cic.* *Rosc. Com.* 13. 38. Quid hic porro nunc restipulatur, quod jam pridem ipse egerit? *Val.* *Max.* 2. 8. n. 2. Venerius sponcione Lutatium provocavit, non se petiturum triumphum, nisi suo ductu Punicam clavis esset oppressa, nec deditur restipulari Lutatium. *Apul.* da *Mag.* sub fin. An ut eam dotem filius suis magis restipularetur, quam penes me siceret? h. e. mihi quidem promitteret, se viva, sed, se mortua, me obligaret, ut filius suis, quos ex priori marito susceperat, restituerem. Adde *Varro*. 5. *L. L.* 182. 42. *Müll.*

RESTIS, *is*, f. 3. In quarto et sexto casu singulari duplicem positionem habet *restim* et *restem*, *restis* et *reste*, ut ignis, pippis, turrus at alla mollis, quae *Priscian.* 7. p. 756. et 759. *Putsch.* enumerat. Quod vero ad notationem pertinet, *V.* Etymologos. — Restis est idem ac funis: nisi quod hic de cranioribus etiam dicitur, illa fere de tenulioribus, *σχοινος*, *ἀγγύων*, ἡλαδάς (h. fune, corda, cordiculae; Fr. corde; Hisp. cuerda, soga; Germ. d. *Ssil*, *Tau*, *Strick*; Angl. a halter or cord, a rope or cable).

1.) Propria. — a) Generatim. *Varro* 1. *R. R.* 22. *instit.* Quae nasci in fundo, ac fieri a domesticis potuerunt, eorum ne quid ematur, ut quae sunt de cannabi, lino, junco, palma, scirpo, ut funes, restes, tegetes. et *ibid.* 23. a med. Serere canasum, linum, juncom, spartum, unde linoas, cestes, funes facias. *Colum.* 11. *R. R.* 3. sub *instit.* Farina aqua conspersa illinitur vel nautica veteribus funibus, vel quibuslibet aliis restibus. *Ruricius Varro* 1. *R. R.* 8. 2. Jugorum genera fere quatuor, perlica, arundo, restes, vites. h. e. quum vitis brachia in jugum alligantur restibus. *Inscript.* apud *Gruter.* 715. 10. in fin. *ATINETO* LIB. CIVIS DOLO FILIAM AMISI RESTEM ET CLAVUM VIXE SIBI COLLYM ALLIGET. *Plaut.* *Pseud.* 1. 1. 86. ps. Sed quid de drachina facere vis? ca. restim volo tibi emere, ps. quam-obrem? ca. qui me faciam pensillem. Certum est mihi aote tenebras persequi tenebras. *Id.* *Pers.* 5. 2. 34. Restim tu mihi cape crassam, ac suspende te. *Id.* *ibid.* 2. 4. 11. Cadere tu hodie restibus. *Lucilius* apud *Non.* 2. 868. Grabbati restibus? teoil. *Juvenal.* 10. 58. descendant statum, restemque sequuntur. *Plaut.* *Rud.* 4. 3. 97. Paullisper remitte restem, dum concedo et consulo. h. e. rodentem. *Juvenal.* 3. 126. Bortolus hic, puticusque brevis, nec resta movendus. h. e. noli non fune, sed manu aqua hauritur. *Id.* 14. 272. de schenobate. accipit ligens vestigia planta, Victum illa merceda parat, bromamque, famamque illa resta cavet. et *Marcell.* *Empir.* c. 29. p. 130. *instit.* Da reste ventrem circumcirciteria, de qua quis laqueo vitam haurit. — b)

Spēdātīm, *restim* ducere (*σχοινάρα* *δύναμις* dicit *A-*

ristoph. in *Nub.* v. 540) dicuntur in saltationibus pueri et puellae choros agentes manu velut reste conserit. Hujusmodi choros describit *Homer.* *Iliad.* 18. 594. Ὀρχεῖντ' ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχοντες. *Liv.* 27. 37. sub fin. Per manus reste data virgines sonum vocis pulso pedum modulationes incenserunt. *Ter.* *Adelph.* 4. 7. 34. Tu inter eos restim ductans saltabis, mēnerai la ridda. *Ibi* *Donatus*: Latus est natus ab eo fune, quo introductus equus durlus in Trojam est, quum neri manibus funa chororum ducunt saltantes. Hoc a quibusdam dicitur: sed ego puto, manu conserlos choros puellorum puellarumque cantantem, restim ducere existimari: et id maxime convenire ad exagitantem importunitatem senis, velot pueros imitantis. *V.* quinquae puellas ita saltantes apud *Visc.* *Monum.* *Borghes.* p. 188. tab. XXV. — c) Ad restim. res rediit, pro-verb., h. e. adeo perditae sunt res, ut da suspēdia cogitandum sit. *Ter.* *Phorm.* 4. 4. 4. Opera tua ad restim mihi quidem res rediit planissime. sono a termina che mi bisognerà impicarmi a dirittura. *Cæcilius* apud *Non.* 3. 64. Ad restim res rediit. Immo collus, non res. nam ille argentum habet. Huc pertinet illud *Martiat.* 4. 70. Nili Ammiano praefer ardam restem Moriens reliquit nihilis pater ceris. h. e. laqueum, quo se suspenderet. *V.* *Inscript.* cit. sub a. — d) Colubra restem non parit, illud proverbium, h. e. non sunt dissimiles parentum filii. *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 45. *Burmman.*

RESTITANS, *antis*, particlp. *V.* voc. seq. **RESTITO**, *as*, *are*, n. 1. frequētat. a *resto*. — Particlp. *Restitans* I. — Restito ¶ 1. Est idem ac saepe, aut sublede resto, subsisto, ira recuso, remoror, fermor, arrestor, ἐπιστάσας. *Ennius* apud *Non.* p. 147. 10. *Merc.* *Restitator*, occurrunt, obstant, obstringunt, obganolunt. *Ter.* *Eun.* 4. 4. 1. Est foras, scelestus? et etiam restitas, fugitives? *Plaut.* *Capt.* 3. 2. 2. ubi quisque vident, eunt obviam, Gratulanturque eam rem, ita me miserum restitendo, retinendoque tassum reddiderunt. *Liv.* 30. 31. a med. Restitantes ac tergiversantes attrahere. *Id.* 7. 39. ad fin. Imperium atque honorem, aut, ubi restitaret, mortem, ut sequeretur, denunciantes. *At.* *leg.* restaret. Adde *eumd.* 10. 19.; et *V.* *Drakenborch.* ad *Liv.* 6. 7. § 2. *Plin.* 8. *Hist.* nat. 16. 19. (50). de leone. Quamlibet magna canum at venantium urgente vi, contemptim restitensque cedit. ¶ 2. Est etiam resistere, repugnare. *Ennius* apud *Rufinian.* de fig. sent. et eloc. § 11. p. 205. *Ruhn.* Mensant me oburgat? id meis rebus regimen restitat. *At.* *leg.* restat.

RESTITOR, *oris*, m. 3. qui restat. Vox a *Restico* expungenda; legitur enim solummodo in *Not.* *Th.* p. 91.

RESTITRIX, *trix*, f. 3. quae restat, et in eodem loco remanet. *Plaut.* *Truc.* 4. 2. 5. Ego interim hic restitrix hic praesidebo.

RESTITUENS, *entis*, particlp. *V.* voc. seq.

RESTITUO, *itis*, *iti*, *tutum*, *tere*, e. 3. (re et statuo). Particlp. *Restituens* sub *B.* II. a.; *Restitutus* fere in omni. paregr.; *Restitutus* sub *B.* I. a. at II. b.; *Restituendus* sub *B.* I. et II. b. et c. — Restituo

A) Generatim est idem ac rorsus statuo, rursus colloco, reficio, restauro, instauro, et universim lo pristino loco aut statu repono, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, ἀνακαταστήω (h. riporre o piantar di nuovo, rifare, rifabbricare, rimettere; Fr. placer, remettre à sa première place, ou remettre en état, rétablir; Hisp. remeter, volver a meter las cosas donde estaban, restablecer; Germ. *wiedersetzen*, an d. *frühere Stelle wiederzusetzen*, od. *wieder in Stand setzen*, *wiederherstellen*; Angl. to put or set up again, replace).

I.) Propria. — a) Est rorsus statuo, rursus colloco, repono. *Virg.* 2. *G.* 270. Ut quo quaque (arbor) modo staterit, qua parla calores Anstroos tulerit, qua terga obverterit axi, Restituitur. *Cic.* 12. *Fam.* 25. Ut statua, quam turbo deiecerat, restitueretur. — b) Item reficio, restauro, instauro. *Cic.* *Topic.* 3. a med. Si aedes em corruerat, vidulumque fecerunt, quam usu-

fructus legatus est, heres restituere non debet, nec reficere, non magis quam aeryum restituere, si in, cuius usufructus legatus est, deperisset. *Cæs.* 1. *B. G.* 28. Ipsos oppida vicinosque, quos incenderant, restituere iussit. *Nepos* *Timoth.* 4. A Moros ex hostium praeda patri restituit. (Reperitur etiam pro extruere, aedificare, fabbricare, apud *eumd.* *Themist.* 6. Idemque muros Atheiensium restituit praecipuo periculo suo. Ita *Forcellinus*; at suot qnt buoc locum isic interpretantur: muros a Persis, tempore Darii, dirutos refecit, instauravit, ent itarum extruxit) *Vellej.* 2. 45. 3. Domus a Clodio dilecta, a senatu restituta. *Ter.* *Adelph.* 1. 2. 40. Fores egressi? restituentur: discedit vatem? resarciunt. *Plin.* 18. *Hist.* nat. 28. 67. (4). Senescunt prata: restituique debent faba in bis sata, vel rapae, vel millo. *Inscript.* apud *Orell.* 3278. *APODYTERIUM* AD NOVITATEM A. H. E. restitutum. *risfabbricato* in quibus da farlo credere nuovo. Sic *Inscript.* apud *eumd.* 3297. *PRATORIUM* IN AVINAM COLLAPSUM AD NOVAM FACIEM RESTITUTUM. — c) Et universim in pristino loco aut statu repono. *Ovid.* 3. *Fast.* 16. turbatas restituitque comas. *Sall.* *Jug.* 51. Metellus ordines (militum) restituit. Sic *Liv.* 5. 18. a med. Aciem restituit. h. a. exercitum inclinatum, ad fugam turbatoque ordines rorsus colligere et in hostem dirigere. et *Sueton.* *Cæs.* 62. Inclinetam aciem solus saepe restituit obstaculo fugientibus retinesque silegatos. — Huc pertinet et illa, in quibus restituere est corrigere, emendare, sanare. *Cic.* 2. *Divinat.* 46. 96. Illudne dubium est, quin multum, quum ita nati essent, ut quadam contra naturam depravate haberant, restitueretur et corrigereatur ab aotura, aut arte, aut medicos? *Cels.* 8. 20. Lunetum semur ex toto restituit. h. e. ita ut rursus na excedat. *Sueton.* *Vesp.* 7. Restituere oculos. *Plin.* 25. *Hist.* nat. 8. 50. (89). Chelidoneis birandioes oculis puliorum in alido restituit visum. *Id.* 36. *ibid.* 21. 40. (152). Vertigines sedat, mentes commotas restituit. et 14. *ibid.* 18. 22. (118). Vina in epothecis Caolis orto melaotora quaedam, posteaque restituitur sibi. *ritornano.* *Id.* 8. *ibid.* 22. 34. (80). Homines in tuos verti rursusque restituit albi. *rimetterti nella loro forma.* et 32. *ibid.* 10. 40. (119). Hac curatio etiam pilos restituit. *fa rinascere.* Sic *Varro* 3. *R. R.* 16. extr. Quae spes sic concaluerunt, restitunt se, reviviscunt, si rianno, si rimettono. Similiter restituere aliquem a limine mortis apud *Catull.* 68. 4. est sottrarre, ritrarre, richiamare. Sic *Sall.* *Orat.* 2. in *Cæs.* da republ. ordin. sub fin. Urbem prope iam ab occasu restituere. Et *Ovid.* 3. *Pont.* 6. 35. Adde quod extinctos sub aqua, vel Marte, vel igni, Nulla potest itarum restituere dies.

II.) Translata. *Ennius* apud *Cic.* *Senect.* 4. 10. et 2. *Att.* 19. *Virg.* 6. *En.* 846., *Ovid.* 2. *Fast.* 242., *Liv.* 30. 26., et *Macrob.* 6. *Saturn.* 1. Unus homo nobis cunctando restituit rem, rimise in piedi. Adde *Liv.* 2. 12. Sic *Ter.* *Andr.* 3. 5. 13. Tu rem impeditam et perditam restitui? tu potrai rimediare ad un negozio così imbrogliato e rovinato? *Liv.* 6. 22. Rem temeritate ejus prolapsam restituit. *Cæs.* 6. *B. G.* 12. Adventu Caesaris facta commutatione rerum, obsidibus Haednis redditis, veteribus clientelis restituta, novis per Caesarem comparatis. *Cic.* 2. *leg.* *Agr.* 14. Quae post restitutum tribunalem potestatem oemo attigit. *Liv.* 4. 38. sub fin. Restituitur omnibus locis pugna. et 6. 8. Imperator conspectu suo praelium restituit. *Cf.* *Justin.* 35. 1. 10. Restituere bellum. *Sil.* *It.* 9. 4. 88. fusos — acrl Restituit pugnae. *Plin.* 20. *Hist.* nat. 6. 28. sub fin. Ita in cibo sumptum, donec senilitate restituit. *Val.* *Flacc.* 2. 69. Careris tum munere fessas Restituunt vires, et parco corpora Baccho. *Varro* 1. *R. R.* 17. 7. Consolando eorum (servorum) restituit voluntatem ac benevolentiam in dominum. *Liv.* 35. 27. Quoniam satis et suorum a pudore maritibus ignominia restituit animi et hostiam conterit esset, statuit etc. et *Plaut.* *Trin.* 1. 2. 79. Quid tu adolescentem, quem esse corruptum vides, qui tuae mandatus est fidei et fida-

cis, quia in eum restituit? quia ad frugem corrigis? rimetis sulla buona strada?

B) Specialis est reddere, reponere, referre, restituere.

I.) Proprie. — Absolute, vel cum Dativo. *Accus.* et *propos.* ad. *in.* — a) Universim. *Plaut. Pen. 5. 2. 120.* At Paterna oportet reddi filio bona. Equum est habere hunc bono, quae possedit pater. Haud postulo aliter: restituatur omnia. Suam rem sibi salvam sistam, si illo adveherit. *Ter. Eun. 1. 2. 67.* Virgineam cupio abducere, ut suis restituam ac reddam. *Liv. 3. 68.* Tribuisti vobis amissa reddant ac restituat. *Cæs. 3. B. C. 60.* in fin. Quam maximas pecunias mutuasti, perinde ac satisfacere et fraudula restituere vellet. *Id. 2. ibid. 21.* Bona restituit illi, quos etc. *Liv. 2. 13.* De agro Veientibus restituendo impetratum. *Hor. 4. Od. 15. 6.* Et signa nostro restituit Jovi Diapra Parthorum superbia Postibus. *Cæs. 1. B. G. 53.* ad fin. Hospitem areptum a manibus hostium, sibi restitutum videbat. — Restituere aliquem natalibus suis apud *Ulp. Marcell. Scævolam*, cett. *to. tit. 11. lib. 40. Dig. quid sit. F. in NATALIS: Liv. 24. 47.* Arpi eius clada — restituit ad Romanos. *Id. 2. 13.* et 40. Deos precantur, ut sospites brevi in patriam ad parentas restituant. *Cf. Cic. Dom. 27. 11.* Ad administrandam civitatem restitutus. *Cic. 2. Ferr. 4.* Restituta provinciam in antiquum statum. *Id. 10. Fam. 27.* Sin ista pax perditum hominem in possessionem impotentissimi dominatus restituta est. *Id. Cæcin. 13. 36.* Restituta aliquem in aedes suas. *Id. 2. Att. 23.* aliquem in locum, ex quo decidit. — b) Spacialim est idem atque ab exilio in patriam reducere, richiamar dal bando, *Nepos Arist. 1. extr.* Sexto fere anno, postquam erat exsul, plabi-scito in patriam restitutus est. *Cic. Mil. 34. 36.* Quae fuisset igitur causa restituendi mal, nisi ei fuisset iusta efficiendi? *Id. 2. Phil. 23. 56.* Restituebat multos calamitosos in his patuli nulla mentio. *Id. Dom. 32. a med.* Amplissimis molium iudicis restituta, richiamato dal bando. *Sic Sueton. Claud. 12.* Nemioam exsulum nisi ex senatus auctoritate restituit. — c) Item spacialim ponitur pro reddere, h. e. producere, terre. *Pallad. 7. H. R. 5. in.* Ramus pincel potarit intra sicile vesculum claudi, ut ad ejus multitudinem poma restituit. — d) Item pro praestare. *Ulp. Dig. 5. 1. 67.* Qui se dicit suis nummis redemptum esse, si hoc probaverit, exinda liber erit, ex quo redemptus est: quia constitutio non liberum pronunciarit praecipit, sed restituit ei libertatem jubet. — e) Et pro dare, tradere. *Paul. ibid. 11. 4. 14. a med.* An cogi debet dominus restituere servum, et pretium servi accipere? *Ulp. ibid. 19. 1. 13. a med.* Quod ex operis servus praestitit venditoris, emptori restituendum. Hinc restituere dicitur heres fiducia-rius, seu fideicommissarius, cui hereditas ex testamento obvenit cum pecto, ut certo post tempora alteri tradat. Exempla passim occurrunt in *Digestis*, praesertim 36. tit. 1. Jungitur autem reddere restituere in illo *Scævolae Dig. 36. 1. 78. ante med.* Fidel vestras mando C. Sei et Lucia Thia, nil post obitum vestrum redditis restituatis Titio et Sempronio semissem patrimonii et portione ejus, quam vobis dedi. — f) In jure restituere est idem atque injurias rescindere et irritas facere, atque res et personas in pretio-ni statu reponere, riparare una ingiustizian, rimettere alcuno ne suoi diritti ingiustamente lesi. Hinc — g) Est verbum solemne praetoris, quo in interdiciis utebatur, quae restitutio vocantur: et significat in eo statu rem ponere, quae antea fuit, sive faciendum sit aliquid, sive omittendum, sive reddere quippiam necesse sit, sive non, sive edificare, sive destruere. *Cic. Cæcin. 13. 36.* Praetor interee tenta de re tacebit? qui diea totos aut vim fieri velit, aut restitui factam jubet etc. In *Edicto praetoris* apud *Ulp. Dig. 43. 8. 2. a med.* Quod in via publica itinere publico factam, immisum habes, quo a via, idve iter deterius sit, fiat; restituas. *Id. ibid. ad fin.* Restituere videtur, qui in pristinum statum re-

ducit: quod sit, sive quis tollat id quod factum est, sive reponat, quod sublatum est. Adde *ibid. 11. 1. ad fin.* et 12. 1. sub fin. et *ibid. 22. 1. extr.* et *ibid. 23. 1. et ibid. 25. 2.*, quibus locis similia edicta proponuntur. — h) Similiter *Cic. 3. Ferr. 26. 63.* Fecerat haec egregia primo adventu Metellus, ut omnes istius (*Verris*) injurias, quas modo posset, rescinderet et irritas faceret. Heraculum restitui jusserat; non restituebatur. — Epictetes quidem cootigum est restitutus. Alia iudicia Lilybaei, alia Agigenti, alia Panhormi restituta sunt. *Id. Dom. 4. a med.* in meam pristina digolatem restitutos. *Sic Cæs. 1. B. C. 22.* Ut tribuoni plebis in ea se ex civitate expulso in suam digolatem restitueres. *Nepos Timot. 1.* Restituere aliquid in pristinum. *Ter. Phorm. 2. 4. 11.* aliquid in integrum.

II.) Translate. — a) Cum Dativo. *Cic. Corn. fragm. 19. p. 450. Orell.* Ut anno XVI. post reges asactos recederent, leges, sacras ipsi sibi restituerunt. *Id. Dom. 28. ad fin.* Me patria sic accepit, ut lucem salutemque redditum sibi ac restitutum accipere debuit. *Plin. 20. Hist. nat. 6. 23. (51).* Capitis ulcera manantia sanitati restituit. *Liv. 25. 18.* Restituere alicui animum. *rimettere il coraggio.* et *Cic. Rosc. Am. 22. 61.* Quae quocumque te fefellerunt, Eruci etc. restitue nobis aliquando veterem tuam illam calliditatem atque prudentiam. h. e. iterum aga nobiscum callida et astute, ut solebas, quando ad-bus oscitante et remissa egisti. *Yac. Agric. 15.* Brillantiam unius prelli fortuna veteri patientis restituit. *rimette l'alfanica obbedienza.* — Restituere se est recoocillare apud *Catull. 107. 5.* Restituit cupidini aliqua insperanti ipsa refera te. *Sic id. 36. 2.* mea puella Vorei, si aibi restitutos essem, etc. h. e. animum reconciliatus. *Cf. Liv. 23. 7.* Ut, interfecto Punico praesidio, restituerent se Romanis, et unissero nuovamente ai Romani. — b) Cum Accusativo et *propos.* in. *Plaut. Merc. 5. 2. 4.* Ne pave: restituum jam ego te in gaudia. *Ter. Hecyr. 3. 1. 11.* Restituere aliquem rursus in gratiam. *Cæs. 1. B. G. 18.* fratrem in antiquum locum gratiae atque honoris. *Liv. 28. 39.* aliquem ex aervitute in libertatem. *Id. 31. 31. extr.* Vobis restituendi vos in amicitiam pietatemque nostram fortune oblata est. *Id. 26. 24.* Et Acarnanas, quos egre terrent Aetoli a corpore suo direptos, restitutum se in antiquum formulam jurisque ac dilectionis eorum. — c) Absolute. *Horat. 4. Od. 7. 21.* Quum aemal occideris, et de te splendida Minos fecerit arbitri, Non, Torquate, genus, non te facundia, non te Restituet pietas. *Sic Ovid. 11. Met. 134.* Mita deum nomen Baccus peccassa latentem (*Midam*) Restituit. *Publi. Syr. 520. ed. Ribbeck.* Quam fama semel oppressit, vis restituitur. Apud *Q. Cic. Petit. cons. 5. ad fin.* Ut intelligant, nulum se nunquam illud tempus habiturus restituendae gratiae. Alii *rectius leg. referendae.*

Homonym. Hoc differunt inter se reddere et restituere, quod reddere est acceptum et ablatum vel abductum satro dara; restituere vero est amissa et alienate aut immutata ad priorem domum atque statum pristinum reducere. *Ter. Eun. 1. 2. 66.* Praeterea ut suis restitum ac reddam. h. e. ut virginem aervum in libertatem restitum et abductam reddam. *Liv. 3. 68.* Tribuni vobis amissa reddent ac restituant. *Gell. 9. 8.* Captivosque omnes, quos tunc habuerint, restituisse et reddidisse. Sed hoc discrimen non aequaeque servatur.

RESTITUTIO, fons, f. 3. est

A) Generalim, actus restituendi, instauratio, refectio, ἀνορθωσις, si rimettere.

I.) Proprie. *Sueton. Aug. 57.* Pecuniam conferre in restitutionem domus incendio absumptae. *Id. Tib. 47.* Restitutio Pompeiani theatri. *Id. Vesp. 8.* Ipse Capitolii restitutionem aggressus. *Justin. 2. 14. 2.* Restitutio urbis in majus. *Inscript. apud Gruter. 1067. 4.* MINERVAE MEMORI TYLLIA SYRRIANA RESTITUTIONE FACTA SIBI CAPILLORUM. *Sueton. Tit. 8.* Bona oppressorum in Veauvio, quorum heredes non habebant, restitui-

lioni afflictarum civilium attribuit. a miglio-varne te tristi condizioni.

II.) Translate. *Sueton. Ner. 4.* Spondere alicui pristinae fortunae restitutionem. *Val. Max. 4. 1. n. 4. extern.* Victoria insignis restitutione liberatis. *Arnob. 6. p. 196.* Luna semper in motu est, at ter denas facies in restitutione accipit meostrua. *Cf. Fulgat. interpr. Act. 3. 21.* Quem (*Jesum Chr.*) oportet quidem calum suscipere usque in tempora restitutionis omnium.

B) Spacialim. — a) Universim est redditio, restitutio. *Cajus Dig. 50. 16. 22.* Plus est in restitutione, quam in exhibitione. nam exhibere est praesentiam corporis praebere: restituere est etiam possessorem facere innotusque reddere. *Ulp. ibid. 36. 1. 1.* circa med. et *ibid. 6.* Restitutionem facere. — b) Spacialim in jura est actus in priorem locum aut statum reponendi, reparatio. *Sueton. Oth. 2.* Damnatum repetundis consulare virom, priusquam plana restitutio-nam ei impetrasset, non dubitavit in Senatum ad agendas gratias introducere. Adde *Cic. 2. leg. Agr. 4. 10.* Rursus *Cic. Pis. 15. a med.* Nemol est triumphus honorificentius, quam mihi salus restitutioque peracripta. h. e. revocatio ab assi-llo. Adde *Quintil. 7. 1. 42.*

RESTITUTOR, fons, m. 3. qui restituit.

I.) Proprie. *Liv. 4. 20.* Augustus Caesar tem-plo-rum omnium conditor, aut restitutor, riparator, reparatore. *Cf. inscript. apud Orell. 1103.*

II.) Translate. *Cic. Mil. 15. 39.* P. Lentulus nitor accleris illius, propugnator Senatus, resti-tutor salutis meae. *Eumen. Grat. act. ad Con-stantin. 4.* Restitutor republieae. *Popisc. Aurel. 9.* Me (*Aurelianus*) liberator Illyrici, illa Gal-liarum restitutor. Adde *Quintil. 7. 1. 43.* et in-script. apud *Orell. 1071.* et 1084.

RESTITUTORIS, adverb. et

RESTITUTORIUM, n. 2. f. voc. seq.

RESTITUTORIUS, a, um, adject. ad restituendum pertinens, ut Restitutorium interdictum, *Ulp. Dig. 43. 1. 1.* iudicium, *Cajus ibid. 3. 3. 46.* Restitutoria actio. *Julian. ibid. 2. 10. 3. § 1.* — Et absolute Restitutorium, n. substantivum more, apud *Ulp. ibid. 27. 6. 7.* Sumptus, quos facturus est actor restitutorio agendo. h. e. iudicio restitutorio. Est qui lag. restitutorie. *F. RESTITUTO B. I. g.*

RESTITUTRIX, fons, f. 3. restitutrice, quae restituit. *Apul. Trismeg. sub init.* Terra sola in sa ipsa consistens, omnium est sacaptris, omni-umque generum, quae accipit, restituit.

RESTITUTUS, a, um, particip. *V. RESTI-TUTO;* at cognom. *V. in ONOM.*

RESTO, star, attli et stavi, stara, n. 1. (ra et sto). Perf. Restavi est Augustin. *Serm. 112.*; Restaverit est *Propert. 2. 23. 53.* — Particip. Restans 2. et 3. — Resto fere usurpatur in praeterito restiti, quod communis habet cum resisto; et ¶ 1. Est idem ac tubilio, ramaneo, resideo, sessito, remoror, ἐπιστάμαι (Il. fermarsi, restare, rimanere; Fr. rester en arrière, s'ar-rêter, rester; Hisp. quedarse, cesar de andar, quedar, estarse; Germ. zurückbleiben, zurück stehen bleiben, still stehen; Aogl. to stand still, stay, stand, stop, remain). *Pacuvius* apud *Non. p. 77. 25. Merc.* Si resto, pergit, et eam; jam si ire conor, prohibet belere. *Cic. 4. Cat. 2. 4.* Tenentur illi, qui ad Urbis incendium, ad vestram omolium cedem, ad Catilinam accipiendum Romae resisterunt. *Liv. 26. 3.* Quum effuse omnes fogerent, sa quoque turba ablatum, quid autem solum se rasantem prodesse reipublicae potuisse? — Restat pro distat (resistit legendum conjicit *Goth.*, ut apud *Non. p. 378. 27. Merc. Gell. 1. 22.* sed non recte. *Müll.*) ait (*Ferrius*) Ennium ponere, quum in dicat, impetus hant longe medius regionibus restat. Hec *Festus p. 285. 1. Müll.* Sed restat est restitat, et retro manet. si ferma e resta indietro: es quo sit, ut ab aliis progredientibus magno intervallo distet. — Et figurate *Propert. 2. 25. 18.* amor Restat, et immeritis sustinet aura minas, sta saldo, firmus manet. ¶ 2. Item adversor, re-

luctor, obailor, repugno, resisto, resistere, star saldo, far resistenza. *Ter. Heaut.* 5. 3. 7. In qua re nunc tam confidenter restas, eluta? *Proper.* 3. 6. 31. Dum vincunt Danai, dum restat barbarus Hector. *Ennius* apud *Fest.* in *Sibinam*. Illuc restant sticis ebibisqua fodantes. *Sil. It.* 6. 124. tuus ille parens decora alta paravit Restando adversa. *Ovid.* 2. *Fast.* 749. Postmodum victa cadec: mellioribus, Ardea, restes. *Sall. fragm.* apud *Non.* p. 520. *Müll.* Et Diponam validam urbem multos dies restentem pugnando vicisti. *Ovid.* 3. *Met.* 636. Is mihi dam recto, juvenill guttura pugno Rupit. Adde eund. 7. *ibid.* 411. *Sil. It.* 10. 23. Nunc in restantes mucronem comminus urget, Nunc trepidos ac terga mala formidinos versus Assequitur telis. Adde *Lucret.* 1. 111; item multa *Livii* loca apud *Drakenborch.* ad 4. 58., in quibus alii aut restito, aut resisto legunt. — Passiva impersonaliter. *Liv.* 34. 15. Ut qua minima vi restetur, ce paria irrumpat. Alii leg. resistitur, vel resistatur. — De rebus, restare dicuntur, quæ firma manent, et non cedunt. *Lucret.* 2. 449. Duri roboræ ferri, Æraque, quæ clauetris restantibus vicerantur. Sic *Sil. It.* 7. 129. Impasta truces ululatus turba luporum Exercent, morsuque quatit restantia claustra. (*Id.* 13. 103. quateretque morantia claustra.) *Tac.* 3. *Ann.* 46. Restantibus leminis adversum pila et gladios. ¶ 3. Est etiam asperesse, reliquum esse, restare. *Ter. Adelph.* 3. 3. 90. Quem gaudeo! ubi etiam huius generis reliquias Restare video, vivere etiam nunc lubet. *Cic. Marcell.* 9. 27. Ille igitur tibi reliqua pars est, hic restat actus. *Id. Senect.* 14. 46. Ego vero conviviis delector, nec cum æqualibus solum, qui pauci admodum restant, sed cum vestre etiam ætate atque vobiscum. *Id.* 3. *Off.* 2. a med. Qui e divisione tripartita duæ partes absolvit, bula necesse est restare tertiam. *Virg.* 4. *Æn.* 324. hoc enim nomen de conjugæ restat. *Ovid.* 6. *Fast.* 795. Tot restant de monie dies, quot nomina Paris. *Id.* 3. *Amor.* 9. 59. Si tamen e nobis aliquid, nil nomen et umbra Restat. *Virg.* 1. *Æn.* 679. Dona ferens palago et flammis restantia Trojæ. *Id.* 2. *ibid.* 70. quid jam misero mihi denique restat? *Cic.* 3. *Cat.* 10. extr. Quum hostes vestri tantum civium superfuturum putassent, quantum infolias cædi restitisset, fuisse sopravanzato da un' infinita strage. et *Id.* *Sull.* 26. sub fin. Studia amicorum, quæ ei sola in metis restiterunt. *Ovid.* 3. *Met.* 687. De modo viginti (tot enim ralis illa ferebat) Restabam iulus. *Horat.* 1. *Sat.* 9. 28. Omnes composui. Felices! nunc ego resto; Confice. *Pers.* 3. 97. Jam pridem hunc sepell: so restas. — Sequente ut. *Cic. Quinct.* 9. a med. Illud etiam restiterat, quod besterno die fecerant, ut te in ius adducerent. *Id.* 2. *Nat. D.* 16. ad fin. Restat igitur, ut motus astrorum sit voluntarius. *Ter. Hecyr.* 3. 1. 20. Quod quam ita esse invenero, quid restat nisi porro ut fiam miser? *Horat.* 1. *Ep.* 1. 27. Restat, ut his ego me ipse regam solerqua elemeote. — Cum infinito. *Ter. Phorm.* 1. 2. 35. Restabat aliud albi, nisi oculos pascere. *Lucret.* 5. 227. Cui tantum in vita restat transire malorum. *Horat.* 1. *Ep.* 6. 27. Ira tamen restat, Nama quo devenit et Ancus. *Ovid.* 1. *Met.* 700. restabat verba referre. *Stat.* 4. *Silv.* 1. 40. Restat Euxina novis, rastet Babylon tributus Frenari. — Pleonasmus est in his, non tamen vitiosus. *Virg.* 11. *Æn.* 160. vivendo vici mea fata, insperet Restarem ad genitor. *Plaut. Cist.* 1. 3. 40. Nunc quod reliquum restat, volo pereolvere. Sic *Ter. Hecyr.* 4. 1. 11. Na mea presentia obstat, nec causa ulla restet reliqua. Quin tua Philumene ad te redeat. *Liv.* 10. 16. Unam sibi spem reliquam in Etruscis restere. ¶ 4. Quom da futuro tempore agitur, est imminere, manere aliquem. *Cic.* 5. *Verr.* 89. 208. Placet (vobis) rocos sic tractari, quod restet, ut per hæc tempora tractatos videtis? che signo tractati per Favvenire. — Restat hoc mihi, manet me, inquit Servius ad *Illud Virg.* 7. *Æn.* 270. generos externis edfora ab oris, Illos Lallo restare canant, qui sanguine nostrum Nomen in astra ferant.

RESTRICTE, adverb. Comp. *Restrictus* et *Sup. Restrictissime* 1. — Restrictus ¶ 1. Est stricte, arcte, anguste, ristrettamente, στεγανός, συσπυγνός. *Cic.* 2. *Fin.* 13. a med. Parce et restrictive facere aliquid. *Nazar. Paneg. Constant.* 15. Qui refrenandis cupiditatibus restrictive contenteqque vixerunt. *Augustin.* 3. *Doctr. Chr.* 12. Rebus prætereuntibus restrictus uti. *Plin.* 6. *Ep.* 8, sub fin. Tum si laudaveris, paucis; si culpaveris, nimis fulse dicaris: quamvis illud plenissima, non restrictissime feceris. ¶ 2. Item est accurate, severe, esattamente, rigorosamente. *Cic.* 2. *Legg.* 18. 43. Sed ego cetera non tam restrictive præfatio. *Id. Amic.* 16. 58. Hoc quidem est nimis exigue et exiliter ad calculos vocare amicitiam, at par sit ratio acceptorum et datorum. Divitior mihi et affluentior videtur eesa vera amicitia nec observata restrictive, ne plus reddat, quam acceperit.

RESTRICITUM, adverb. idem ac restrictive. *Afranius* apud *Non.* p. 516. 8. *Merc.* Eaque firme sedere melius consultoribus Quam restrictum cogitata atque omnibus rationibus. h. e. multum diuque, exultiliter.

RESTRICITIO, ñle, f. 3. restrizione, actus restringendi. *Augustin.* *Mor. Eccl. Cathol.* 31. a med. Necessario victui redundat plurimum ex operibus manuum et epularum restrictione. restringimento, parsimonia, frugalità. Adde *Chalcid. Tim.* 3. — Apud medicos est sibi duritia, stitichezza. *Plin. Nat.* 5. 42. Omne legumen, quod restrictionem facit. *Cf. Seren. Sammon.* 28. 519.

RESTRICITUS, s, am, particip. *P. RESTRINGO.*

RESTRIGO, as, are, n. 1. iterum strigo, interquiesco. *Seneca Ep.* 31. ante med. Surge et restringe, ut elivum istum uno, si potes, spiritu exaspera. Alii rectius leg. inspira.

RESTRINGO, stringo, stringi, strictum, stringere, a. 3. (re et stringo). Particip. *Restrictus* A. 1. at B. et in ño. — Restringo duo diversa significat; scilicet

A) Est idem quod stringo, adstringo, constringo, arcte religo, presse revincto, ἀσπείδω (*It. stringere, legare strettamente; Fr. serrer étroitement, attacher fortement, resserrer, Hisp. legar estrechamente, alar 6 enlazar fuertemente, restringir; Germ. straff od. fest zurückziehen, zurückziehen, einziehen, zubinden, festbinden; Angl. to bind hard or tight, tie-fast*).

I.) Proprie sapientissime occurrat Particip. præter. pass. *Horat.* 3. *Od.* 5. 35. Qui lora restrictis lacertis sensit iners. *Calull.* 64. 296. Prometheus illuc restrictus membra cæstena. *Petr. fragm. Tragur.* 73. *Burm.* Restrictis manibus anulos de pavimento conabantur Tollere. et *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 36. (16). Restrictis ad terga manibus. *Tac.* 15. *Ann.* 57. Vinculum fasciæ in modum laquei ad arcum sellæ restrictum. — Cæterum *Id.* 14. *ibid.* 64. Puella restringitur vinculis, venaque ejus par omnes artus assolvuntur. *Apul. Florid.* n. 17. Quid si manus manibus restringentur, pedes pedibus coarctentur? *Quintil.* 11. 3. a med. Lavam restringere, prolata longius destra, est odiosam. h. e. retrahere. *Stat.* 6. *Theb.* 814. tunc vix ambo conatibus ambas Restrignant cohibentque manus. h. e. corripuerit, reituant, impediunt, na feriant. — Ille ferri potest et illud *Tertull.* *Apolog.* 20. a med. Cæcos reiluminare, leprosos purgare, paralyticos restringere. rassodare, rasolutes artus quasi revincire et firmare.

II.) Translate est coercere, restringere. *Seneca 1. Benef.* 4. Ne liberalitate hæc ipsa observatio restringat, dum temperat. et *Plin.* 1. *Ep.* 8. circa med. Quum omnes homines ad custodiam pecuniæ natura restrinxerit. *Id.* 6. *ibid.* 19. Restringeret sumptus candidiorum. *Id.* 5. *ibid.* 19. extr. Est anim tam pareps et cothens, ut non solum delicias, verum etiam necessitates valetudinis frugalitate restringat. *Auct. Paneg. ad Constantin.* 6. Iratos incensosque ad ulciendos animos restringere trattenere. *Tac.* 16.

Ann. 16. Patientia servilis, tantumque eanguis nis domi perditum, fatigant animum et moestitia restringunt. *Apul. de Mundo.* Quanto improvisior nubis præcipitatio est, tanto brevior casu restringitur. h. e. contrahitur, et parum durat. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 16. 97. (154). Myrthie phalangiorum morsus restringit. h. e. coerct, ne ellus descendat, et letos erpant. Adde 23. *ibid.* 7. 63. (119). At *Sillig.* utrobique leg. restringere. *Augustin.* *Serm.* 43. Terrigenæ coadimentum eaporie vitæ æternæ parceperunt, ut restringerent carnis lasciviam. h. e. cohiberent.

B) Est etiam laxare, diducere, colvere, aperire, allargare, aprire, sciogliere. *Plaut. Capt.* 3. t. 25. Ne eadem quidem scititatem voluit, quæquam imitari. Saltem si non erriderent, dentes ut restringerent. *Lucret.* 2. 406. Propter ea que solere vias restringere nostris Sensibus, introitusque suo perumpere corpus. Alii leg. resclndere. *Ovid.* 12. *Met.* 542. quid me mentinisse melorum Cogit, et obduetos anni restringere luctus? h. e. renovare, quasi rursus aperte vulnere, quod coleret. Alii leg. resclndere. Quidam addunt ex *Apul. Met.* hæc verba, quæ ego nondum reperi: Jumentum restrinxit abirequa liberum stabula sivit. — Similiter Particip. Restrictus est laxatus, diductus, ut reseratus est apertus, relectus delectus. *Apul. Apolog.* in *carm.* Misi, ut petisti, modicinas dentium etc. Ne qua visator latra labes sordium, Restrictis forte si labellis riseris. *Quintil. declam.* 12. 27. Restrictis labris morsus abruptimus. — Ille Particip. præter. pass. cuius exempla retulimus.

Restrictus, a, um, etiam adjectivorum more usurpatur, unde Comp. Restrictior I. et II.; et Sup. Restrictissimus II.

I.) Proprie est strictus, adstrictus, stretto, ristretto, ἀσπείδης. *Sueton. Domit.* 18. Pulcher ac decens toto corpore, exceptis pedibus, quorum digitos restrictiores habebat. *Id. Aug.* 73. Togæ neque restrictæ, neque fuscæ. *Seren. Sammon.* 28. 519. Restricta atvus, stitico.

II.) Translate ¶ 1. Est angustus, definitus, ristretto, limitato. *Plin.* 9. *Ep.* 19. ad fin. An restrictus arbitraris, per orbem terrarum legendum dare, duraturam memoriam suam, quem uno in loco duobus versiculis signare quod feceris? ¶ 2. Item parvus, avarus, tenax. *Cic.* 10. *Att.* 11. An existimas illum in leto genere (solvendis) lentulum aut restrictum? *Id.* 2. *Off.* 18. 62. In his qui se adjuvari volent, restricti omino esse nullo modo debemus. *Id.* 3. *Fam.* 8. ad fin. Quum natura semper ad largiendum ex alieno fuerim restrictior. *Id. Planc.* 22. 54. Restrictum et tenacem esse. ¶ 3. Item avarus, rigidus. *Tac.* 15. *Ann.* 48. extr. Summum imperium non restrictum, nec perseverare voluit. *Apul. Florid.* n. 23. Judicatio restrictior. *Spartian. Carac.* 2. Gressus vero pueritiam restrictior, gravior, vultu etiam truculentior factus est. *Ammian.* 23. 6. 78. Immane quantum (hi populi) restricti et cauti, ut inter hostiles hortos gradientes non cumquam et vineto, nec cupiant aliquid nec contingant. *Ambros.* 1. *Off.* 3. Sermo restrictior. *Arnob.* 7. p. 135. Restrictiores in numero deorum. *Cod. Justin.* 1. 17. § 10. Restrictissimis regulis.

RESTRICITUS, s, am, particip. *P. voc. seq. RESTRUO, struis, struui, structum, struere, a. 3. (re et struo). Particip. Restructus I.* — Restruo est idem atque iterum eistruo, restitui.

I.) Propria. *Tertull.* I. ad *Nation.* 10. ante med. Varro commemorat, statuas dejectas non nisi per vim popularium restructas. *Id. Apolog.* 6. sub fin. Licet Serapidi aras restructeritis.

II.) Translate. *Tertull.* *Resurr. carn.* 31. Ita et Deus eam restructebat fidem, quam populus destruebat.

RESUDANS, antis, particip. *P. RESUDO.* RESUDATIO, ñis, f. 3. exsudatio, sudoris aut illiqui emissio. *Cæf. Aurel.* signif. 79. Quod sunt differentis sanguinis quoris? tres: eruptio, vulneratio, resudatio.

RESUDO, *as, are, 1.* (re et sudo). Particp. *Resudans* — *Resudu*

A) *Nautum verbum, est idem atque eisudo; trasudare. Curt. 5. 4. 12. Causa fertilitatis est humor, qui ex utroque emne manat, toto fere solo propter venas aquarum resudante. Id. 7. 10. 3. Quum solum, sub quo tantus amoris fuit, ne modico quidem resudet humore.*

B) *Activa est liquidum aliquid emittere. Prudent. Apoll. 787. crudus conviva resudat Congeriem ventris. Id. 10. Cathemer. 403. Morbus pestifer Sua tunc tormenta resudans Luet Inter vineula mille.*

RESULCANS, *antis, particp. V. voc. seq.*

RESULCO, *as, are, a. 1.* (re et sulco) *risolcāre, rursus sulco. Venant. 3. Vit. S. Martin. 162. dumosa novalis purgans, Proscindens, iterans bis terque quaterque resulcans. Prudent. 5. nepi atq. 141. Præsioca rursus vulnera, dum se cicatris colligit, Manus resulcans diluet. h. e. iterum redens, deglubens, aperiens.*

RESULTANS, *antis, particp. V. RESULTO.*

RESULTATIO, *ōnis, f. 3.* actus resultandi.

I.) *Proprie. Cassiod. 2. Variar. 40. a med. Concava citibara-blenda resultatio. Adde Augustin. Ep. 109. ubi resultatio et manalis opponuntur. Ambros. 3. Hexaem. 5. § 11. Quam grata et consona resultatio. Id. in Psalm. præf. § 9. Clamor incontinentis, latitatis resultatio.*

It.) *Translate. Cassiod. 2. Variar. 24. Non decet inde signum resultationis exire, unde exemplum potuit resultationis effulgare. h. e. non decet vos, senatores, tributa recusare, qui exemplo aliis esse debetis.*

RESULTATOR, *ōris, m. 3.* qui resultat, seu adversatur. *Cassiod. in Psalm. 9. 27. In ore habebit amaritudinem, quando resultatoribus suis pœnam mortis indicet. Cf. 5. Hist. Eccl. 11. in Voc. seq.*

RESULTO, *as, atum, are, 1.* frequentat. a *resilio*. — Particp. *Resultans* in omnibus paragr.; *Resultaturus* I. 1. — Resulto est idem ac retro salto, resilio, reflector, *ἀναρῶμαι* (It. *risaltare*; Fr. *sauter en arrière, rebondir, rejeter*; Hesp. *saltar hacia arriba, rebolar, recudir, resaltar*; Germ. *zurückspringen, -prallen*; Angl. *to leap back, rebound*).

I.) *Proprie. V. 1. Generalit. Virg. 19. Æn. 330. tela partim galea, clipeoque resultant Irrita. Sie Sil. 1. 2. 244. arma fragore lecta grati raurum gemuere, atque resultant Ære illisa cavo nodosa pandera clava. Petron. Sat. 80. Unda resultat scissa. Lucret. 2. 96. de corporib. Sed magis assiduo varloquo exercita motu, Partim intervalli magnis conficta resultant. Seneca Hippol. 1091. illud caput oculis resultat. Sidon. 8. Ep. 13. a med. Illic tessera frequens eborsali resultatura pyrgorum gradibus ta expectat. Quintil. 12. 2. 11. Aqua objectu lapillorum resultans. Plin. 3. Hist. nat. 44. 44. (115). Concaxi vallium sione sciadunt iœqualiter resultantem aerem. h. e. aerem, es quo Echo. V. 2. Spectatim resultare dicantur loca, quæ sonum reddunt, sive quis sono percussu resillire videatur quodammodo, et contremere, sive quia sono ipso resiliente resonant ac respondent, *echeggiare, risonare, ribombare*. — 1.) Stricto sensu, seu proprie de sono. Virg. 4. G. 50. ubi concava pulsa Saxe sonant, vocisque offensa resultat imago. Plin. 11. Hist. nat. 19. 21. (65). Inimica est aplibus echo resultanti sono. Id. 2. ibid. 80. 82. (193). Murmur grassans in angusto, idem saeuum la recurvis, resultans in duris. Iluc refert potest et illud Ammian. 31. 1. 2. Post multa eolm, quæ vates auguresque prædixera veridice, resultabant canes ululantis iupis. — 2.) Latiora sensu, seu figurate de locis. Virg. 6. Æn. 150. et 8. ibid. 305. pulsati colles clamore resultant. Tac. 1. Ann. 65. Quam barbari læta cantu, aut truci sonore subjecta vallium ac resultantis saltus complebant. Plin. Paneg. 73. Resultantia vocibus tacta. Stat. 3. Theb. 714. orant uos, at fuga longa resultant. Adde Martialis 9. 70., et Claudian. 3. Nepit. Pros. 359. — Similiter Ammian. 20. 11. 21.*

Jamque resultantibus armis et tubis uno parique ardore hiac indeque pugnabatur. Adde eum. 19. 6. 10. — Et cum Accusativo. Apul. 5. Met. Sara cautesque parilem sonum resultant. Calpurn. Eccl. 4. 5. Carmina jam dudum, non quæ memorale resultant. Capell. 1. p. 2. Nec illequet, Hymenæo prælibante, disposita (carmina) nuptias resultare.

II.) *Translate. V. 1. Metaphorâ ductâ a super. paragr. 1. Quintil. 9. 4. 68. Ne brevium (syllabarum) contextu (verba) resultant eo sonum reddant pœne puerilium creptaculorum. saltellino. Sic pronuntialio resultant, varia, inconitans crebra mutatione vocis, non æqualis aut moderata. Quintil. 11. 3. 183. et 9. 4. 83. de rhythmo. Et illud, ubi opus est velocitate, tardum et segne; et hoc ubi pondus exigitur, præceps ac resultans. V. 2. Est etiam aptari, accommodati. Plin. 8. Ep. 4. Nonnullus et in illo labor, ut barbara et fera nomina - Græcis versibus non resultant. non si adallino alla misura, non possano aver luogo nel verso. V. 3. Item significat adversari, obsistere alicui. Cassiod. 5. Hist. Eccl. 11. Judæi tentabant resultare Romanis. Adde eum. 11. ibid. 4. et Imppp Gratian. Valentin. et Theodos. Aug. Cod. Theod. 12. 89.*

RESUM, *ees, eſſi, eesse, anom. (rē et sum)* revere, reapse sum. Cic. Scaur. 8. (edente A. Maio in Class. Auct. T. 2. p. 291.) Num igitur in his criminalibus resit etiam aliqua suspicio? Henrichius putat legendum *residet etiam*, quod amplexus est et Peyronius; *Maio* vero scribit *residet jam*: at nihil esse immutandum ex sequentibus apparet. Cic. (ex Cod. palimpsest. ab A. Maio edito in Class. auct. T. 2. p. 434.) 2. Verr. 53. Non opinor, resisit dubium quin eum, quum id planum feret, condemnari necesse esset. Pro reest editiones habent esset. Virg. Maron. grammat., qui, ut conjicit A. Maius saeculo sexto vixit, in Epit. 10. (edente eod. Maio in Class. auct. T. 5. p. 142.) Multa verba sunt, quæ personis dedicare videntur. Siquidem verbum *lareninus*, quod prima caret persona, *rees, reest*; nam *resum, resumus* Latine sermo non profert: sensus autem hujus verbi hic est, *reesse*, hoc est in munitione multo tempore residere, Gratiano dicente: *Campari, multis in orce reant anois. Nol. Tir. p. 7. Præfuit, interfuit, refuit. Hucusque cl. Furlanetto in Append.*

RESUMENS, *entis, particp. V. voc. seq.*

RESUMO, *sumis, sumpsi, sumptum, sumera, a. 3.* (re et sumo). Particp. *Resumens* II; *Resumptus* I. et II.; *Resumpturus* I.; *Resumendus* II. — *Resumo* est iterum sumo, *ἀναρῶμαι* (It. *ripigliare, riprendere, riassumere*; Fr. *repréhre, ressaisir, retrouver, recouvrer*; Hesp. *volver a tomar, tomar de nuevo, recobrar*; Germ. *zurück - wiedernehmen, wiedererhalten, wiederannehmen*; Angl. *to take up again, take again, resume*).

I.) *Proprie. Ennius apud Farron. 5. L. L. 64. Mûl. de Terra. Hæc enim terri gentes omnes peperit et resumit denuo. h. e. recipit. Ovid. 9. Met. 523. culpatque, probatque tabellas, Inque vicem sumptas posuit, positasque resumit. Id. 4. ibid. 664. Resumptæ penæ. Plin. Paneg. 61. a med. Modo prælestas exuerant: resumant. Quintil. 10. 1. 20. et 1. Librum perfectum resumere in manus ex integro. Plin. 7. Ep. 9. extr. Quid ergo pugillares resumis, et aliquid ex his scribis? Tac. 4. Hist. 78. Resumpturus arma, si metus absciderit. Sueton. Ner. 24. Quum elapsam baculum cito resumpsisset, etc.*

II.) *Translate. Ovid. 9. Met. 192. nec profuit Hydræ Creicere per damnum, geminaque resumere vires. et Justin. 20. 5. init. Crotonianæ viæ vires longo otio ex prioris belli clada resumentes. Plin. Paneg. 66. Universos adhortatus ac resumere libertatem. et ibid. 79. Constaribus curis axolutus, principales resumpsit. Justin. 6. 4. init. Hoc latium Atheniensibus resumenda potentia, et Lacedæmonibus habenda fides fuit. Claudian. 2. in Rufin. 141. reddit in rabiem, sclerumque immane resumit Ingenium.*

Stat. 6. Theb. 11. Resumere gemitus. Sueton. Ner. 41. nomen. Id. Aug. 78. somnium. Id. Vitell. 15. animum. Seneca Herc. Cl. 25. enlammam, risuscitare. Vulgat. interpr. Judih 13. 30. spiritum, rinvenire. Plin. 2. Ep. 18. Beneficio tuo in scholam redeo, et illam dulcissimam mitem quasi resumo: sedao inter Juvenes, ut solebam, etc. Tac. 8. Hist. 67. Resumpta militie. et 5. ibid. 8. dominatio per arma. Id. 4. ibid. 37. sacramentum. Id. 12. Ann. 15. Resumere hostilia. Id. 2. Hist. 41. pugnam. Id. 3. Ann. 6. voluptates. — *Resumere ægrolum* epud Cæl. Aurel. 2. Acut. 1. 3. et 3. Tard. 7. 91. est reficere, refocillare, recreare. Sic eadem Cæl. Aurel. 2. Acut. 18. *resumptus æger* est cibo refectus, refocillatus.

RESUMPIO, *ōnis, 1.* 3. actus resumendi. V. 1. Est figura rhetorica, quæ dicitur etiam epanalepsi, seu sententiæ repetitio. Jul. Rufinian. de schem. lex. 5. p. 66. V. 2. Io re medica est recreatio, refectio. Cæl. Aurel. 2. Acut. 27. ad fin. Erit implenda resumptio usque ad perfectionem desideratam. Adde eum. 4. Tard. 3. 44.

RESUMPTIVUS, *a, um, adject. ad resumendum, seu recreandum et refocillandum pertinet.* Cæl. Aurel. 4. Tard. 3. a med. Resumptiva virtus. Id. ibid. 3. ante med. odoramentum. Id. 2. ibid. 1. a med. cyclus.

RESUMPTORIUS, *a, um, adject. resumptivus, ut Resumptoria adjutoria, Cæl. Aurel. 3. Acut. 8. ad fin.*

RESUMPTUS, *a, um, particp. V. RESUMO.*

RESÜO, *ōis, atum, are, a. 3.* (re et suo) *acucire, aducire, disuuo. Sueton. Aug. 94. Summenti vilitem togam, tunica læti clavi resuta ex utraque parte, ad pedes decidit. h. e. vel suturæ resolutæ, vel nodis, aut fibulis, quibus in humeris jungebatur, disuta et divisa. — Est etiam in Not. Tir. p. 136. Suit, assau, result, quod Forcellinus interpr. iterum suo; sed huc interpretationi Quicherat non adstipulatur.*

RESÜPINATUS, *a, um, particp. V. RESUPINO.*

RESÜPINATUS, *us, m. 4.* supinatio. Plin. 9. Hist. nat. 20 36. (72). Resupinatus dextar soleles est, passerii laevis. Alti leg. *resupinatio*.

RESÜPINO, *as, avi, atum, are, a. 1.* (re et supino). Particp. *Resupinatus* I.; *Resupinandus* I. — *Resupino* est idem ac retro supino, retro et aurum reflecto, Ita colloco aut vorto, ut supinus sis, aut jaceat, *ὀπίσσω* (It. *ri-voltare all'insù*; Fr. *tirer en arrière, faire pancher en arrière, renverser, jeter à la renverse, étendre sur le dos*; Hesp. *echar à ezlender hacia atras si de espaldas*; Germ. *zurückbeugen, -wenden, -drehen*; Angl. *to turn or raise upwards, lay one on his back*).

I.) *Proprie. Ter. Phorm. 5. 6. 23. Puer ad me adcurrit, Mida, Pona apprehendit, alio, resupinat: respicio. mi tira riverso, mi fa rivoltare indietro. Liv. 4. 19. Assurgentem ibi regem umbone resupinat, fa cader riverso. et Stat. 9. Theb. 311. Te quoque sublimi transantem flumina curtu, Dum socios, Pharsale, pells, resupinat adeptis Dorica cuspis equis. Plin. 24. Hist. nat. 17. 102. (182). Hac herba admodum, leones resupinati cum hialu laio. Cels. 7. 16. Resupinandus autem homo est, etc. Juvenal. 8. 175. Et resupinat cessante tympana Galli. h. e. qui præ ebrietate, vel desidio, aut mollitie resupinus jacet. Cels. 7. 14. Resupinatum corpus. Seneca Ep. 123. post med. Qui par prouum aant, resupinat corpora: qui in arduum, incumbunt, piegano all'indietro. et Quintil. 11. 3. ante med. Nares plana manu resupinare, Indecorum est. Plin. 10. Hist. nat. 34. 52. (105). Proprium turturum colla non resupinare, quom bibunt, et ibid. 46. 63. (129). Bibunt aves, quibus longa colla, internitentes, et capite resupinato valut infundentes sibi. Id. 9. ibid. 30. 48. (91). Polypus si invertatur, elanguescit vis, exporrigunt animæ sa resupinati. — Obscœam videntiam habet illud Juvenal. 3. 112. aviam resupinat amici. Qui aulam legunt, non facile descendunt. — Pro evterere, prosternece retro im-*

pellendo, riversare. *Propert.* 4. 8. 51. Nec mora, quum totas resupinat Cynthia velas. — Resupinatus universim est etiam retrorsum pandus, reclusus, recurvus. *Cels.* 8. 1. a med. Os coarctum ab exteriori parte gibbum, ad spinem resupinatum. *Vitruv.* 3. sub fin. Quo longior visus linea in superiorem partem procedit, resupinatam facit ejus speciem.

II.) Translate. *Accius* apud *Non.* p. 165. 4. *Merc.* Quid agis? perturbas rem omnem ac resupinas soror. h. e. pervertis. *Seneca* 2. *Benef.* 13. Libet interrogare, quid tantopere te resupinet. h. e. superbum faciat, caput altolendo et pectus projiciendo. *Andar* *trifio*, o pectoruto. Alii leg. supinet.

RESUPINUS, a, um, adject. (ra et supinus) idem ac supinus, id est ita procumbens, ut pars corporis anterior sursum, posterior deorsum spectat, intus (h. supino con la faccia insù; Fr. *penché en arrière, qui se renverse, renversé, couché sur le dos, couché*; Hsp. *echado hacia atrás, de espaldas*; Germ. *zurückgebogen, rückwärts gebeugt, gekrümmt, hingestreckt*; Angl. *lying on one's back or with the face upwards, turning or looking upwards, supine*).

I.) Proprie. 1. Stricto sensu. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 2. 3. (23). Sciapodae in majore aestu humi jacentes resupini, umbra se pedum protegent. *Id.* 9. *ibid.* 8. 7. (20). Delphini resupini atque conversi. *Quintil.* 10. 3. ante med. Si non resupini spectantesque tectum expectaverimus, quid obveniat. *Ovid.* *Heroid.* 16. 255. Et modo cantabam veteres resupinus amores. h. e. mollior in tergum propositus. *Virg.* 1. *Æn.* 480. Fertur equis, curruque haeret resupinus inani, Lora tenens tamen. *Ovid.* 13. *Met.* 86. Communis ingenti resupinum pondere fudi. et 15. *ibid.* 520. Et retro lentas tendo resupinus habenas. et 2. *ibid.* 267. Corpora phocarum summo resupina profundo Etanimata jacent. *Martial.* 9. 44. spectat respino sidera vultu. *Colum.* 2. *R. R.* 2. a med. Si cornibus illigetur jugum, boves retractis et resupinis capitibus acriusculantur. *Ovid.* 1. *Met.* 730. Resupinum collum. et 12. *ibid.* 138. pectus. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 25. 38. (93). caput. *Accius* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 22. de Tarquinii somnio. Eain prostratum terra, graviter saucium, Resupinum in caelum contueri. ubi minus recta *Orellius* eum aliis post Resupinum interpunxit. Adde *Lucret.* 1. 38. 2. Latiore sensu dicitur et de aliis rebus. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 5. 11. (23). de lilio. Paulatim se laxans e iugie calathi, resupinis per ambitum tabris tenuique filo at semina. *Id.* 19. *ibid.* 4. 20. (60). Hortum areis distinguat, easque resupinis pulvinorum toris. *Id.* 18. *ibid.* 18. 48. (171). Cultus futuris sulcis vestigia praescribens incisuris, quas resupinus in arado mordeat vomer. *Stat.* 4. *Theb.* 237. auget resupina maniplos Ellis. h. e. colle acclivi et supposito sili.

II.) Translate. 1. Est mollis, effeminatus. *Quintil.* 5. 12. a med. Licet hanc eloquentiam libidinosam resupina voluptate auditoria probent. *Id.* 11. 3. ad fin. Nam cantici quiddam habent, secumque resupina sunt: *saxa* atque solitudines vocis respondent (*Cic. Arch.* 8. 19.). 2. Item negligens, exultans, secura. *Paul.* *Dig.* 23. 3. 25. Qui solvit, numquam ita resupinus est, ut facile res pecunias jactet. *Venulejus* *ibid.* 43. 23. 4. Quae non opinionem. ejus et resupinam existimationem sequi oportet. 3. Item superbus, elatus, significat Incedens, trifio, pectoruto. *Ovid.* 6. *Met.* 275. de Niobe. Et mediam tulerat gressus resupina per urbem, Invidiosa suis: at nunc miseranda vel hosti. *Seneca* *Ep.* 80. a med. Illa qui in scena elatus incedit, et haec resupinus dicit.

RESURGENS, entis, particip. *V.* voc. seq. RESURGO, surgis, surrexi, surrectum, surge-re, n. 3. (re et surgo). Particip. *Resurgens* I. et II., et littera n. exiit, *Resurges*, quod legitur in nummis Vespasian. apud *Eckhel.* *D. N. V.* *P.* 6. p. 327. ut insultas pro insultans apud *Enn.* *fragm.* p. 123. *Müll.* aliaque hujusmodi passim in Inscripiti. et MSS.; *Resurrecturus* II.

— Resurgo est idem atque iterum surgo, in pristinum statum redeo, *ἀνασταίνω* (It. *rialzarsi, risorgere, rimettere*; Fr. *se relever, reparaitre*; Hsp. *volverse a levantar*; Germ. *sich wieder erheben, sich wieder aufrichten, sich wieder zeigen, wieder aufstehen*; Angl. *to rise again, be renewed, recover*).

I.) Proprie. — a) De hominibus. *Ovid.* 3. *Trist.* 3. 25. Nunciet huc aliquis dominam venisse, resurgam. balzerò di letto, guarirò. *Id.* 5. *Met.* 349. Nititur illa quidem (*Typhæus*, cui Sicilia ingesta est), pugnatque resurgere saepe. Sic *Horat.* 2. *Od.* 17. 14. Nec, si resurgat, centimanus Gigas, divelet (me) unquam. *Tac.* 3. *Ann.* 46. Jacentes nullo ad resurgendum nisu, quasi exanimis linquebantur. *Apul.* 9. *Met.* Ut primum humi supinatus est, — comminabatur, si resurrexisset, sese concisurum eum machera sua. *Id.* 5. *ibid.* init. Jamque sufficienti recreata somno, placido resurgit animo. — Pro reviviscere, post mortem ad vitam redire, *ritornare in vita, risuscitare*. *Lactant.* 4. 19. *Tertull.* saepe, *Claudiam*. (si modo is auctor est) epigr. 49. de mirac. Christi, *Augustin.*, *Hieronym.* etc. — b) De rebus. *Ovid.* 2. *Amor.* 16. 9. Herbas resurgentes. *Tac.* 2. *Hist.* 78. Arbor repente prociderat, ac postera die, eodem vestigio resurgens etc. Adde *Sueton.* *Vesp.* 5. *Ovid.* 4. *Pont.* 8. 28. Obruta de mediis cymba resurgit aquis. et 7. *Met.* 81. favilla Crescit, et in veteres vires agitata resurgit. et 2. *ibid.* 453. Orbe resurgebat lunaria cornua nono. spuntavano dall'orizzonte. et 8. *ibid.* 11. Sexta resurgebant orientis cornua Phœbes. *Vellej.* 1. 7. 3. Vix crediderim tam matura tantam urbem (*Capuam*) crevisse, floruisse, concidisse, resurrexisse. *Gell.* 17. 11. *Claustria* mobilia conniventia vicissim et resurgentia.

II.) Translate. *Virg.* 4. *Æn.* 531. rursusque resurgens *Saviti* amor. *Propert.* 4. 1. 71. Dicam, Troja, cades, et Troja Roma resurges. Cf. *Ovid.* 1. *Fast.* 523. Victa tamen vinces averseque Troja resurges. et *Horat.* 3. *Od.* 3. 65. Ter si resurgat murus aeneus Auctore Phœbo etc. *Liv.* 24. 45. Posteaquam res Romana, contra spem votaque ejus, velut resurgeret. *Justin.* 37. 1 sub fin. Quum eum summi imperatores Ita vicerint, ut major clariorque in restaurando bello resurgeret. *Tac.* 3. *Hist.* 2. Legiones deceptae magis, quam victae, resurgit in ultionem properant. *Vellej.* 2. 88. 3. Novi ac resurrectori belli civilis initium. — Pro reviviscere secundum spiritum, seu amissam Dei gratiam recuperare. *Vulgat. interpr.* epist. ad *Col.* 2. 12. Consepulti ei in baptismo. In quo et resurrexistis per fidem operationis Dei.

RESURRECTIO, ōnis, f. 3. (resurgo) rialzamento, risorgimento, actus resurgendi. *Cel.* *Aurel.* 3. *Tard.* 8. 105. Resurrectio liquoris. — Fere dicitur de redivit in vitam. *Tertull.* *Resurr.* *carn.* 1., *Lactant.* 4. 19., *Supl.* *Sev.* 2. *Chron.* 33. *Vulgat. interpr.* *Luc.* 23. 35. ex mortuis. *Id.* 2. *Matth.* 7. 14. ad vitam. Absolute *id.* *Psalm.* 65. 1.

RESUSCIPIO, is, ere, a. 3. (re et suscipio) iterum suscipio. *Arat.* 2. 589. Qui per tua munera semper Quod reddamus, agis, denique resuscipis usum.

RESUSCITANS, antis, particip. *V.* RESUSCITO. RESUSCITATIO, ōnis, f. 3. 1. Actus resuscitandi, ad vitam restituitio. *Tertull.* *Resurr.* *carn.* 30. 2. Actus resurgendi, resurrectio. *Mar.* *Victorin.* in epist. ad *Eph.* t. 22.

RESUSCITATOR, ōris, m. 3. qui resuscitat, qui vitam restituit. *Tertull.* *Resurr.* *carn.* 12. a med. Nec dubites Deum carnis resuscitorem quem omnipotens notis restitutorum. Adde *Patient.* 15.

RESUSCITATUS, a, um, particip. *V.* voc. seq. RESUSCITO, as, avi, atum, are, a. 1. (re et suscito). Particip. *Resuscitans* I.; *Resuscitatus* I. et II.; *Resuscitandus* I. — Resuscito est idem ac resurgere facio, iterum suscito, excito, *ἀνίσταμαι* (It. *risuscitare*; Fr. *réveiller, faire revivre*; Hsp. *resucitar*; Germ. *wieder er- oder auf- erwecken*; Angl. *to rouse again, revive, resuscitate*).

I.) Proprie est revocare ad vitam. *Prudent.* 6. *pepi* *crep.* 136. reliquias resuscitandas, Et innox cum Domino simul futuras. Adde *Tertull.* *Resurr.* *carn.* 38. *Vulgat. interpr.* *Act.* 13. 33. Hanc (repromissionem) Deus adimplevit filiis nostris resuscitans Jesum. *Alcim.* *Ep.* 28. ante med. Thomas apostolus quum in resuscitati mediatoris corpore fixuras clavorum digito palpante tentasset, etc.

II.) Translate. *Ovid.* 8. *Met.* 474. inque vicem ponit, positamque resuscitat iram. Adde 14. *ibid.* 495. *Paul.* *Dig.* 34. 4. 27. Si rursus in servitutem incidit, non tamen legatum ejus resuscitabitur. *Sidon.* *Panep.* 23. 416. Miscet cuncta fragor resuscitatus. *Vulgat. interpr.* epist. 1. ad *Tim.* 1. 6. Admoneo te, ut resuscites gratiam Dei. Apud *Quintil.* 4. 4. 9. sunt qui leg. velut quodam tactu resuscitatus.

RESUTUS, a, um, particip. *V.* RESUO. RESUXORIA. *V.* UXORIOUS.

RETAE, arum, f. plur. 1. arbores, quae ex ripis eorum eminent, aut virgultae, quae in alveis eorum exstant: dictae a *retibus*, quod praeteruentes naves retineant instar retium, et quasi irretiant. *Gavius* apud *Gell.* 11. 17.

RETALIO, as, are, a. 1. (ra et talio, ōnis) quo jure compenso, talionis lege ago. *Gell.* 20. 1. ante med. Quod per imprudentiam factum est, retaliari per imprudentiam debet.

RETANGENS, entis, particip. *V.* voc. seq.

RETANGO, gis, gere, a. 3. (re et tango) litorum aut saepe tango. Occurrit tantum Particip. *Retangens* apud *Cel.* *Aurel.* 2. *Tard.* 13. 156. Detergemus faciem quoque, spongia aqua frigida expressa retangentes. h. e. saepe contingentes.

RETARDANS, antis, particip. *V.* RETARDO.

RETARDATIO, ōnis, f. 3. ritadamento, ritardo, *ἀναβολή, μέλλησις*, commoratio, mora. *Cic.* 5. *Phil.* 11. ad fin. Unde est adhuc bellum tractum, nisi ex retardatione et mora? *Vitruv.* 9. 4. ante med. Mercurii et Veneris stellae circum aequis radiis, solem ipsum, uti centrum, itineribus coronantes, regressus retrorsum et retardationes faciunt.

RETARDATUS, a, um, particip. *V.* voc. seq.

RETARDO, as, avi, atum, are, a. et raro n. 1. (re et tardeo). Particip. *Retardans* sub B. II.; *Retardatus* sub A. I. et B. II. — Retardo

A) Est idem ac remoror, delinco, moram affero, *ἀναχω* (It. *ritardare*; Fr. *retarder, arrêter, retenir*; Hsp. *retardar*; Germ. *verzögern, zurückhalten, aufhalten*; Angl. *to stop, delay, hinder, impede, retard*).

I.) Proprie. *Cic.* 10. *Phil.* 5. 11. Quem nisi in via caduca haereditas retardasset, etc. *Auch.* *B.* *Afr.* 66. Quo facto perterrita Labieno ac retardata etc. *Virg.* 3. *G.* 253. Non scopulis rupesque cavas atque obiecta retardant Flumina (equos). *Ovid.* 3. *Met.* 82. instantique ora retardat Cuspide praetenta. *Colum.* 2. *R. R.* 2. ad fin. Bares fortiter retinere ac retardare. *Sueton.* *Oth.* 8. Inundationibus Tiberis retardatus. *Id.* *Galb.* 20. Itinere devio per ignorantiam locorum retardatus. Adde *Nepot.* *Epam.* 9. *Horat.* 2. *Od.* 8. 23. tua ne retardet Aura meritos. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 21. 89. (156). Thymum praestet mulierum mensibus retardatis. — Absolute. *Cic.* pro *leg. Manil.* 14. 40. Eae res, quae ceteros remorari solent, non retardarunt.

II.) Translate est reprimere, contioere. *Cic.* pro *leg. Manil.* 5. ad fin. Impetus hostium reprimere ac retardare. Sic *Auct.* *B.* *Afr.* 68. Caesar animadverit copias hostium his legionibus occurrere suppetias. Quae res usque impetum retardavit. *Cic.* *Vatin.* 1. 2. Ut loquacitatem istam tam paucissimis interrogationibus irretitam retardarem. *Id.* pro *leg. Manil.* 9. 22. Ut minor patrius celeritatem persequendi retardaret. *Id.* 2. *Ferr.* 6. 17. Quum iste (*Ferres*) atque istius amici — sermones hujusmodi dissiparent, quo animos testium retardarent, me magna pecunia a vera accusatione esse deductum etc. *Id.* *Sext.* 31. 67. Exertavit illam suam non sapientiam, sed suspitionem atque retardatam consue-

tudinem reipublice bene gerendae. *Ovid. 3. Trist. 7. 21.* Sed vereor, ne te mea fortuitae retardet. Postquam meos casus tibi pectus iners, non tibi rallenti pectro poetico, et *Nazar. Paneg. Constant. 36.* Velox virtus statim more non retardat. — Et cum additis. *Cic. pro leg. Manil. 9. 21.* Illum in persequendi studio moror, has lachrymas retardavit. *Id. 5. Fam. 17.* Retardero aliquem a scribendo. *Sueton. Cæs. 59.* Ne rallione quidem ulla a quoquam incepto absterilius unquam, vel retardetur. — Et cum parte, quominus apud *Plin. Paneg. 32.* Ergo non satis quemquam, non valetudo, non sexus retardavit, quominus oculos insolito spectaculo impleret. — Absolute. *Cic. Senect. 16. a med.* Ad agrum fruendum non modo non retardet, verum etiam invitiat atque ellectat senectus. *Cf. Sueton. Cæs. 34.* Et quemquam obsidione Messilias, quae sibi ex illius portis clauserat, summe quo frumentariae rei penuria retardante, brevi temen (*Caesar*) nullo subegit.

B) Neutrum retardare est idem ac retro mēnere, essere in ritardo, restare indietro. *Cic. 2. Nat. D. 20. 52.* In quo enim (scilicet Saturni) nulla mirebilitate efficiens, tum entecedendo, tum retardando, tam vespertinae temporibus delitescendo. — Eodem sensu, mediocum apud Graecos more, neuropavit *Cic. ibid. 40. 103.* Molus (*stellarum*) tum inelantur tam retardantur.

RETARIUS. V. CRTARIUS.

RÉTAXO, et, are, a. 1. (re et taxo) riprendere, ἀναλαμβάνω, taxo, aut vicissim taxo. *Sueton. Vesp. 13.* Lelulum Mucianum numquam nisi clam, et haecenas relesere sullauit, ut etc.

RÉTÉ, is, n. saepius quam Retis, is, m. et f. 3. — 1.) Quod ad casus attinet — a) Recte casus retis agnoscitur a *Priscian. 5. p. 659. Putsch.* — b) Accus. retem est *Plaut. Rud. 4. 3. 45.* al *Varron. 3. R. R. 5.* — c) Ablat. rete est *Plaut. Rud. 4. 2. 9.* et *4. 3. 81.* *Varron. 3. R. R. 5. 8.* et *5. L. L. 130. Müll., Colum. 8. R. R. 6. 8.*, ol *Plin. 11. Hist. nat. 24. 28. (81).*; alia rete et Ablat. reti *V. infra sub I.* ad fin. — d) Genetivus plur. est retium, non retum, quoniam, ut ait *Plinius* Sermonis dubii libro sexto, genetivus numquam penultio syllabas habet quam nominativus. *Charis. 1. p. 115. Putsch.* et *Caper de verb. dub. p. 2250.* — 2.) Quod pertinet ad genus — a) Femina, gen. legitur rete cannabina apud *Varron. 3. R. R. 6. 11.*, et reles meas apud *Charis. 1. p. 20. (V. infra sub I.)* et *Priscian. 5. p. 659. Putsch.* — b) Da masc. gen. dubitat *Charis. 1. p. 45.* et *Priscian. 5. p. 659. Putsch.* — Ollm neuropetum fuit Retia, et, f. 1. et Retium, is, n. 2. *V. loco ant.* — 3.) Quod ad vocis notationem spectat, Curtius et alii, totae receptiores etymologos, putant rete deducum a rete, necto, texo, ut sit pro arete; et *Döderlein.* com ἐργάζω, detineo, impedia, coniungit. *Varro 5. L. L. 130. Müll.* a saritudine dictum censet, si probere hoc vane quisque potest. — Ceterum rete est instrumentum, quo aves, ferae, pisces cepluntur, plaga, laqueus, δίχτυον, σαρύνη (lit. rete; Fr. rete, filet; Hsp. red; Germ. d. Netz; Angl. a net, toll, gin, a nare or trap).

1.) Proprie. — a) Generalim. Accius apud *Non. p. 534. 2. Merc.* Eo ostenta retia ut probeberem, et elatorem. *Varro 3. R. R. 11. 3.* Idque septum totum rete grandibus maculis integrum. *Id. Sat. Menipp. p. 185. od. Oehler.* Dedit Diana rete nesile. (*Cf. Ovid. 2. Met. 499.* Nexillibus quo plagis silvas Erymanthidas embli) *Cic. 2. Nat. D. 48. 123.* Araneolae quasi rete tesunt, ut, si quid inhaerit, conficiant. *Plaut. Rud. 4. 3. 45.* Ubi demisi retem atque hominum, quidquid haesit, estrabo. *Varro 3. R. R. 5. 14.* Intra rolem aves sunt omne genus. et *moz.* Quibus cibis oblectatur sub retem. et loc. supra cit. Positum tecta est rete cannabina. *Plaut. Rud. 4. 3. 5.* Non vides referro me visum retem sine equamoro pesu? Ita enim *Priscian. 7. p. 759. Putsch.* legit. (*vulg. rete*). *Virg. 1. G. 307.* ratia ponere cerulis. *Ovid. Heroid. 6. 19.* Retia saepe comes menalis distincta tendit. *Id. 12.*

Mel. 922. ducebam ducentis setio pisces. *Id. Halieul. 27.* iaxeto foraminis retis. *Nemesian. Cyneget. 229.* Nec non et casses litem (*servu*) renelibus aptos Atque plagas, longoque meantio retia tracta Addiscant raris semper contexere nodis. *Tibull. 4. 3. 12.* Ipse ogo per montes retia iorta ferem. *Plin. 9. Hist. nat. 8. 9. (29).* Retio pretendere. et *ibid. (30.)* pondera. et *ibid. (31.)* circumdare. et *16. ibid. 1. 1. (4).* praetexere piscibus. *Plaut. Truc. 1. 1. 16.* rete iacere. *Sueton. de clar. rhet. 1.* trebere. et *moz.* estrahere. *Charis. 1. p. 20.* Retes, δίχτυον, nam et in consuetudine dicimus: in retes meas incidisti. — b) In Ablat. habet sets et reti. *Ovid. 5. Fast. 371.* pro Libyae claudantur rete leuulis. et *Halieut. 22.* Clausus rete lupus. *Plaut. Rud. 4. 4. 27.* Si in mari reti apprahendi, qui tuum potius est, quam meum? *Id. Truc. 1. 1. 17.* pisces reti impedi. — c) Retia et linum Arachne puella Lyda (de qua fabulam narrat *Ovid. 6. Met. init.*) invenisse dicitur. *Plin. 7. Hist. nat. 56. 57. ante med.*

II.) Translato. *Lucret. 4. 1145.* Nam vitare, plagas in amoris ne lacemor, (*Lachmann.* lacemur) Non ita difficile est, quem ceptum retibus ipse Esire. *Propert. 2. 25. 70.* Tendis iners docto retia nota mihi. *Lucilius* apud *Priscian. 10. p. 903. Putsch.* Nectare elicit retie. *Plaut. Pers. 1. 2. 22.* Qui albo rete aliena oppugnent bona. h. e. legum et iuris specioso praetextu. *Ovid. 2. Art. am. 189.* fallentis retia.

Homonym. Rete letius petet quam cassis et plaga; illud enim in piscando tum venando inservit, huc polius ad venationem pertinet. Ceterum, quomodo differant rete et plaga, vide in *PLAGA B. 1.*

RÉTRECTIO, ōnis, f. 3. detectio. *Gloss. Cyrill.* Ἀποκαλύψις detectio, revelatio.

RÉTRECTUS, a, um, et

RÉTREGNS, entis, particip. *V. voc. seq.*

RÉTÉGO, is, m. tectum, tegere, a. 3. (re et tego). Particip. Retegeus sub *A. I.*; Retectus sub *A. I.* — Retegeo

A) Est idem ac detego, denodo, aperio, revelo, ἀνακαλύπτω (lit. scoprire, aprire; Fr. decouvrir, dévoiler, mettre à nu, ouvrir; Hsp. descubrir, destapar; Germ. wieder aufdecken, enthüllen, öffnen; Angl. to uncover, bare, lay open).

I.) Proprie. *Petron. Sat. 17.* Raleat sperbum pallio caput. *Lucan. 8. 669.* Ac retegit saeros emissu velamnos vultus. *Id. 9. 768.* Fugit rupta outa, pallentiaque ora relesit. *Stat. 3. Theb. 174.* Tum ferro retegant alivas, colliqua proploqui Aonosum truncant apicem. *Ovid. 5. Met. 356.* et rex pavet ipse silentium, Na pateat, iolequa enlim retegatur hietu. *Seneca Herc. Fur. 54.* Brebquo cepto positur, et retegat Styge. *Juvenal. 6. 277.* Retegeat scintila. *Cic. 4. Att. 7.* thecam nummorum. *Ovid. 8. Met. 1.* Lucifer retegens diem. *Virg. 4. Aen. 119.* et *6. ibid. 65.* ubi Titan radille retegerit orbem. *Id. 9. ibid. 451.* Jam sole infuso, Jam rebus luce relectis. *Sil. It. 6. 3.* primique novo Phaethonte relecti Seres, lenigeris repebant vetiere lucis. *Virg. 12. Aen. 374.* hunc iata retectum Lencea consequitur. *Plin. 28. Hist. nat. 7. 23. (78).* Iro per media arva, retectis vasilibus. Alii rectius rejectis leg. *Propert. 4. 9. 26.* nullis sacra relecta viris. *Pers. 3. 101.* dentes crepura relecti. *Lucan. 9. 830.* relectos ensis. spada sguainata. — Apud *Sueton. Aug. 78.* Post cibum meridianum, ille ut vestitus caecatusque eret, relectis pedibus paulisper conquelescebat. Nonnulli interpretantur totius, contectis, alii recillos apertis, seu stragula non tectis, ut meridianis solebant.

II.) Translato. *Virg. 1. Aen. 350.* caecumque domus seclis omnes relesit. *Lucan. 7. 787.* clare dies Phaeacica demne relesit. *Ovid. 13. Met. 336.* responsa doctum, Trojanaque feta relesi. *Horat. 3. Od. 21. 15.* Retegeat arcenum consilium. *Claudian. 2. Laud. Stilich. 215.* insidiosa. *Tac. 15. Ann. 74.* occulla conjurationis.

B) Est etiam iterum tegere, scoprire. *Pal-lad. 12. R. R. 7. ante med.* Circa limum tran-

cum cortex secludatur, et quum inde modicus humor effunderet, argille vel paleo luto plaga retegatur. Huc trahunt nonnulli *Sueton. Aug. 78.*, sed vide, quae supra diximus *L. in fin.* ad *Vulgat. interpr. Eccl. 46. 16.* Terram relesit anima tua. est enim Graeco ἐπακαλύψεν; sed *Vulgat.* videtur legisse ἀπακαλύψεν, b. a. aperuit, palefecit.

RÉTJACŪLUM, i. n. 2. sorta di rete da pescare, giacchio, ritrecine, genus retis piscatorii, dictum o faciendo: quod ot funda appellatur, Graece βολος, a βάλλω iacto. Differt a verriculo, quod non iacitur, sed verritur, b. a. trahitur. Hoc autem super aquam lata et longe iacitur spargiturque, et quando abili passum, adducitur. Unde iaculatorum de piscatore *Plaut. dist. 1. JACULATOR. Id. Ast. 1. 1. 87.* Venari retejaculo in medio mari. Alii leg. reliaculo, quod habetur ollam apud *Servium* ad *Virg. 1. G. 141.* *V. FUNDA.* Sane dum voces sunt: uodo et divisim usurpantur a *Paulo Truc. 1. 1. 14.* In piscinam rete qui jaculum parat. Ita *Forcellinus.* Verum recentiores tesent, has voces solummodo divisim usurpari. *Hermann.* et *Ritschel.* leg. *Ast. l. c.* Reti autem iaculo venari; *Fleckeisen.* ot venari autem reticulo.

RÉTTEMPERO, as, are, a. 1. (re et tempero) idem ac tempero. *Theod. Priscian. 2. 21.* Cautum folia, pro calepialmalibus adhibita, veluti commotionis vaporem retemperant. Adde *Cassiod. in Psalm. 41. 2.*

RÉTempto, as, *V. RETENTO.*

RÉTENDO, tendis, tendi, tensum et tentum, tendere, e. 3. (re et tendo). Particip. Retensum et Retentus sub *A. I.* — Retendo

A) Est idem ac, quod tensum erat, laso, remitto, ἀνίπτω (lit. rallentare; Fr. détiendre, relâcher, débânder; Hsp. soltar, delaxar; Germ. v. d. Spannung zurücklassen, lossprechen, nachlassen; Angl. to unbend, slacken).

I.) Proprie. *Ovid. 2. Met. 419.* Ruit hic humero pheretram, lenosque relendit Arcus. *Id. 3. ibid. 155.* de Diana. Nympharum tradidit uni Armigeri ieculum pheretramque arcusque retentos. *Phaedr. 3. 14.* Arcum retensum posuit in medio via. *Stat. 4. Silv. 4. 30.* Et sonites operit pheretra, arcumque reledit Parthos.

II.) Translato. *Quintil. 1. 3. ante med.* Ra quoque, quae sensu et anima carent, ut cervere vim suam possint, volut alterna quilete retenduntur. Alii perperam leg. retinentur; praecedit enim remissio.

B) Est silem verbum castrense; nam milites in retentura, quae retro, seu post praetorium est, positi, dicuntur retendere. *Hygin. Gromat. p. 16. col. 1.* Runt itaque lateribus cohortes sedulam, praetendunt et retendunt. *Id. p. 9. col. 1.* Retendunt cohortes oquitate milliarum, vel quingentiarum. h. e. tendunt in retentura.

RÉTENSUS, a, um, particip. *V. voc. praeced.*

RÉTENTACŪLUM, i, n. 2. viniculum, quo quile retinetur. *Venani. Vit. S. Menard. 12.* Ille, quos iniqua ferral ponderis retelectae, gressibus nectis, adstrinsarent, ad templi praeculum summas entistes venendi praestitit facultatem.

RÉTENTANS, antis, particip. *V. RETENTO.*

RÉTENTATŌR, ōris, m. 3. detentore, ritentore, διακροχός, qui retinet, b. a. retinet, detentor. *Cassiod. 2. Variar. 10.* Quidquid a retentatoribus constituitur possideri, sine ulla facili dilatione restitui. Adde *Ennod. 1. Ep. 7.*

RÉTENTATŌRIX, icis, f. 3. ritentrix, quae retentat, sen retinat. *Macrob. 7. Saturn. 4.* circa med. de cibor. digestionem. Secundum hoc ora virtutis est, quam Graeci, quia retentatrix est, vocant καταδερκίχη.

RÉTENTATŪS, a, nm, particip. *V. RETENTO.*

RÉTENTŌ, ōnis, f. 3. (retineo) est

I.) Proprie retinendi actus, cohibilio, ritentmentio, ἔκωχη, ἐνέκωχis. *Cic. 13. Att. 21.* Retentio auriga.

II.) Figurato. § 1. Generalim. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 18. a med.* Retentio attentionis h. e. Academicorum, ἔκωχη. § 2. Speciatim in re medica est dysuria, quam nostrates vulgo ritenzione

d'urina dicunt. Cael. Aurel. 3. Tard. 8. ante med.
Item Apollonius Memphis alium dicit Geri bydro-
pem cum retentione, ut, si quid biberit, sicut dilatio-
ne tamquam per fistulam transiens egeratur. Adde
eund. 2. Acut. 10. 68. et Theod. Priscian. 4.
p. 317. ¶ 3. Item est conservandi actus, con-
servatio. *Lactant. 6. 10. sub fin.* Retentio so-
cietatis. h. e. conservatio. *Pseudo-Ascon. in*
Cic. 3. Ferr. 2. Relectio iudicium et retentio. *Vi-*
truv. 9. 4. circa med. Retentiones fecere. ¶ 4.
Item jus eliquid retinendi et conservandi. *Cic.*
13. Att. 23. 3. Retentio pecuniae. *ritenuta* so-
pra una somma che deesi pagare. et *Papi-*
nian. Dig. 31. 1. 79. Retentionem dotis virum
habere placuit. — Retentio delicti, cui opponi-
tur remissio, est apud Tertull. ad. Marcion.
4. 28. Cf. *Fulgat. interpr. Jo. 20. 23.*

RETENTO, *as, avi, atum, are, a. 1. (re et tento).*
Particip. *Retentans* sub B.; *Retentatus* sub B.;
Retentatus sub A. I.; *Retentandus* sub A. II.
— Retento duo diversa significat; scilicet

A) *Retento*, frequenter, e retineo, idem fore
significat, *εἰς τὸν* (It. *ritenere, trattenere*; Fr.
retenir fortement, arrêter, contenir; Hsp. *re-*
tener fuertemente, confener, detener; Germ.
fest zurückhalten, festhalten; Angl. *to hold*
back, keep back, stop, hold or keep in, re-
tain, detain).

I.) Proprie. *Plaut. Asin. 3. 3. 1.* Cur me re-
tentat? rei, quia tui emans ebeuulis ago. *Liv.*
10. 5. Quo magis festinentes videt dicitur, eo
impensius retentat agmen, ac sensim locedere
jubet. *Tac. 5. Hist. 21. 21.* Sed, ubi Coriellus enim
defecta militum manu subvenit, veris fortunā,
praecipites Germani in amnem aguntur. Civills,
dum fugientes retentat, agnitus petitisque telis
etc. *Ovid. 2. Art. am. 433.* In curru modis dat
sustantia rector Lora, modo admissos arte retentat
equos. *Id. 2. Amor. 9. 30.* Retentare frenā. *San-*
neca (Edip. 1054). quosque exillem iacens Animum
retentat, *tiene l'anima co' denti*, et *Lucan. 3.*
585. dum pugnat ab alta Puppe Catus, Grajum-
que audax aplustre retentat, h. e. manu corripit,
et retinere conatur. et *ibid. 638.* mensus foret
ille profunda, Sed prohibent loci, suspensaque
crura retentant, h. e. retinent, ne mergatur. *Ne-*
mesian. 3. Ecl. 58. Salyri Nymphas Jam jamque
elapsas bio cruce, bio veste retentat. *Lucan. 4.*
723. ipse cava regni vires in valle retentat, h.
e. retinet, seu detinet exercitum in valle insidia-
rum causa, nec in apertum contra hostes educit.
Cic. 4. Herenn. 49. a med. Iste qui tamquam
cochleas abscondens retentat se tacitus, h. e. domi
eae continet. *Lucret. 2. 726.* quae non animalia
solum Corpora sejungunt, sed terras ex mare to-
tum Secernunt, calumque a terris omne retentant.
h. e. distinguunt, distere faciunt, retinereque, ne
calum cum terra confundatur. Adde *Claudian.*
cons. Mall. Theod. 203. Imp. Major. Novell. 8.
§ 7. Sibi ad usum fructum sex residuas nicias
retentaturus.

II.) Translate. ¶ 1. Est reprimere. *Val.*
Flacc. 3. 97. Retentare ires. ¶ 2. Item conser-
vare. *Cic. Carm. de suo consul. 1. Divin. 11.*
caelum terremque petessit, Quae penitus sensus
hominum vitesque retentant, h. e. continent, con-
servant. *Impp. Valentin. et Valens in fragm.*
Coel. Theod. (a Peyronio editis) 5. 14. 4. Eliget
unusquisque quem velit (fundum), eumque per-
petuo iure suscipiat, palatilis tantum in rei pri-
vate sollicitudine retentandis.

B) *Retento*, vel *retentio*, frequentat. a re-
tendo, est iterum tento, seu exterior, retracto,
resumo, *diavampio* (It. *ritentare*; Fr. *essayer de*
nouveau, tenter une seconde fois, revenir sur;
Hsp. *tentar de nuevo, ensayar a otra vez*;
Germ. *wieder, - von Neuem versuchen*; Angl.
to try or attempt again, reattempt). *Ovid. 14.*
Met. 382. Retentis precibus. *Seneca Ep. 73.*
inf. Quod quæris a me, liquebit mihi, al reme-
diali possem: sed dila non retentavi memoriam
meam. *Ovid. 5. Trist. 12. 53.* al demans studium
fatis retentem. *Id. 5. Met. 117.* Retentare fila
lyre et 11. *ibid. 792.* viam loti. *Lucan. 2. 514.*
etc. *Ovid. 1. Met. 745.* metallice loqui, ne

more iuvenae Muglat: et illic verbe intermissa
retentet. h. e. iterum conetur proferre. *Seneca*
Brevit. vit. 10. Nec eudent es retentare, quorum
vilia retractando petescant. *ritoccare, riandare.*
— Spes vane me retentat, *Val. Flacc. 5. 679.*
b. a. movet, sollicitat, impellit. — Retentare vota
epud *Val. Flacc. 5. 173.* est iterum suscipere.
— Et cum infinito. *Ovid. 9. Met. 208.* retentens
totes infringere vexes.

RETENTOR, *oris, m. 3.* qui retinet. *Apul.*
Florid. n. 6. Dracones lubrico volumine ste-
phantos indepti revolvunt, ut illis expedire gre-
sum nequenteribus, necesse sit utilitatem a ruina
molli sum petere, eo retentores in toto corpora
oblidere. Adde *Augustin. Serm. 206. Gloss. lat.*
p. 381. ed. Löwe. Demorator, l. a. retentor, illi-
getor, firmator.

RETENTORIUS, *e, nm, edject.* ad retinen-
dum pertinens. *Cassiod. de antm. 6.* Virtus an-
timae retentoria, assumpta retinens, donec ex his
utilis decocto procuratur.

RETENTURA, *æ, f. 1.* pers. eastrorum tertia
et postrema, a via quintana ad tergum eorum-
dem: a retru et tentura. *Hygin. Gromat. p. 7.*
Quantum autem ad retenturam pertinet, via, quae
est super praetorium, per cuius rigorem utraque
parte, quum major exercitus est, hoc est, quinque
legiones et supra, pedetura cohorti primae dari
solet, accipere debet latitudinem pedum quadra-
ginta. Adde eund. p. 7.

RETENTUS, *a, um, particip. V. RETINEO.*
RETENTUS, *ns, m. 4.* actus retinendi, tena-
citas. *Claudian. 2. in Rufin. 438.* de manu
Rufini abscessa. vivisque imitata retentus Cogit
ad ductus digitos inducere nervis.

RETERGEO, *terges, tersi, tergere, a. 2. (re et*
tergeo). Occurrit *Retergere* in *Not. Tyr. p. 80.*
— Retergeo est idem atque abstergeo, extergen.
Cael. Aurel. 2. Tard. 14. 207. Reterget vulnera.
Ammian. 29. 6. 11. Reterit obrutes roderibus
fosses.

RETERO, *teris, tritum, tere, a. 3. ἀνατρέπω,*
rursus, seu malum tero, purgo, sicerno, frico.
Colum. 2. R. R. 21. 5. Pura deinde frumenta, si
in annos reconducunt, reteri debent. *Plerique*
alii leg. repurgari. Seneca Ep. 47. reteritis pills.
— Reteritum rutabulum, h. e. rutabulum detritum
seu valde tritum, habet *Nævius* epud *Fest.*
p. 262. 10. Mül. V. RUTABULUM.

RETEXENS, *entis, particip. V. voc. seq.*
RETEXO, *is, xii et xi, xum, xere, a. 3. (re*
et texo). Perf. *retexit* pro *retexuit* est *Manil.*
4. 214. — Particip. *Retexens* sub A. I. et II.,
et B. II.; *Retextus* sub A. I.; *Retextendus* sub
A. II. — *Extexo* duo diversa significat; scilicet
A) Est idem ac, good textum erat, dissuo, eol-
vo, *avallo* (It. *disfare il tessuto, stessere*; Fr.
défaire un tissu, déteisser, défaire; Hsp. *desha-*
cer a desatar un tejido, una tela; Germ. *wie-*
der aufmachen, - auflösen, - auftrennen e. *Ge-*
webe; Angl. *to unwind, - untwist, untwine,*
unwind, unravel).

I.) Proprie. *Penelopes* telam *retexere* prover-
bio dicuntur, qui magni vel labore, vel sumptu
rem quampiam faciunt, quem postea destrunt.
Tractum a *Penelope* Ulyssis uxore, quae pecta-
nim prociis pudicitiae suae insidiantibus, ut ten-
tisper expectarent, donec telam, quam tum forte
habebat praemenibus, detexeret, quidquid interdiu
texerat, noctu retexebat. *Cic. 4. Acad. (2. pr.)*
29. ad fin. Quid quod illa ars, quae *Penelope*
telam *retexens*, tollit ad extremum superiora?
Stat. 3. Silv. 5. 8. mille procos totacte fugares,
Nun intertextas commenta *retexere* telas, Sed sine
fraude pelam. *Ovid. 3. Amor. 9. 30.* Tardeque
nocturno tele *retexta* dolm.

II.) Translate est dissolvere, destruere, revocare,
lirritum facere, *disfare, distruggere, mutare.* *Lu-*
cret. 1. 528. Hac (corpora solida) neque dissolvi
plagis extrinsecus ictu possunt, nec porro penitus
penetrata *retexi*. *Id. 5. 265.* de aquis, in sum-
maque sit ut nil humor abundet, Partim quod
validi vorantes aquora venti Diminuant radiksque
retexens aetheris sol, Partim etc. — Sic *retexit*
orbem *Luna*, quum decrevit. *Ovid. 7. Met. 531.*

Luna quater plenum tenuata. *exult orbem.* —
Hinc illa *Cic. 2. Orat. 38. 158.* Reperiunt non
modo ea, quae jam non possint ipsi dissolvere,
sed etiam quibus ante exorta, et potius detesta,
prope *retexantur.* *Manilius ad Cic. 11. Fam. 28.*
a med. An quod edolescens praestitit, quum etiam
arrere cum excussione possem, id nunc etate
praecipitata commutem, eo me ipse *retexam*? *Cic.*
ibid. 14. ad fin. Novi timores *retexunt* superiore.
Id. 4. Ferr. 26. 63. Omne erant *Metelli* ejus-
modi, ut totam istius praetorem *retexere* videretur.
rovesciare. et *2. Phil. 13. 32.* Itaque sem *re-*
texo nationem meam, *mi discedo*, et *5. Fin. 28.*
84. Audeo dicere, inquit, non potest, nisi *re-*
texeris illa. *Ovid. 1. Pont. 3. 29.* Rursus amor
patris, ratione potentior omni, Quod tas *re-*
tunt scripta, *retexit* opus. Adde *Remed. am. 12.*
et *Horat. 2. Sat. 3. 2.* scriptorum quaque *re-*
texens h. e. ed laudem revocans, relegens, cor-
rigens. *rivedendo, correggendo.* At *Forcellinus*
hunc *Horatii* locum ed peregr. proxime sequen-
tem ubi II. *retuli. Manil. 4. 214.* Qui leges
potius posuit, quem iura *retexit.* *Apul. de Mag.*
Ordine eorum vestigia persequor, et singulatum
apprehendens, omnem celumale textum *relexo*
h. e. accusationis artificium dissolvo. *Seneca Ep.*
94. ad fin. Omnia ista exempla *retexenda* sunt,
et plenum malis sermonibus pectus exhauriendum.

B) Est etiam iterum *terere, ritessere.*
I.) Proprie. *Orpheus* ad *Plutonium* et *Perse-*
phonem, epud *Ovid. 10. Met. 31.* *Eurydice*,
oro, propere *retexite* fila.

II.) Translate est *repetere, iterare, renovare.*
Virg. 12. Aen. 763. Quinque orbes explent ensem,
totidemque *retexunt.* *Ovid. 15. Met. 249.* Inde
retro redeunt: idemque *retexitur* ordo. *Claudian.*
VI. cons. Honor. 130. Letio discedere *iusus*
Hostis, et *immanis* revolutus culmine *falli*, *Tarpe*
rexit iter. — Sic *prn* recensere, *evolvere, her-*
rare. *Claudian. B. Gild. 325.* Talia dum longu
secum sermone *retexunt.* *Auson. Edyll. 10. 298.*
Qui patris innumeros cultusque, habitusque *re-*
texens, *Pendere* tectonicas per singula praedia
formas? *Id. praef. Perioch. Nid. Breviter.* et
in epitomae speciem belli *Troie* causam originis,
apparatusque *reteximus.* *Apul. 9. Met. Orn.*
mater, ordine mihi singula *retexo.*

RETEXTUS, *a, um, particip. V. voc. praeced.*
RETI, *æ, f. 1.* idem ac rete. *Plaut. Rud.*
4. 1. 9. Nunc et nperam ludos facit et retiem. Ita
legit *Priscian. 7. p. 759.* alii *retia*. et *Ammian.*
16. 2. 19. Ipsa oppida ut circumdacta retibus busta
declinant (nisi retibus a retium deducere mavis). *Ita-*
lia Math. 4. 18. et 20. apud *Mat. Nov. Coll. 1. 3.*
p. 257. *Simonem* et *Andream* mittentes *retiem*.
et *ibid. p. 258.* *Efficientes* retis suas.

RETIACULUM, *i, n. 2.* aut ¶ 1. Rete, rete-
jeculum. *Fulgat. interpr. Psalm. 140. 10.* Ca-
dent in retiaculo ejus peccatores. Adde *Augustin.*
in Ps. 30. enarrat. 2. n. 10. Hanc vocem legunt
nonnulli epud *Plaut. Asin. 1. 1. 87. V. RETE-*
JACULUM. ¶ 2. Dicitur et de re quocumque
in modum retis confecta. *Fulgat. interpr. Exod.*
38. 5. Fusis quatuor annulis per totidem *retia-*
cull (h. e. craticulae senae) summittetes. Adde
eund. Jerem. 32. 28. et *3. Reg. 7. 17.* Septena
versuum *retiacula* in capitello uno et septem *re-*
tiacula in capitello altero. h. e. vittae, fasciae.

RETIALIS, *e, adject.* ad rete pertinens. *Non.*
p. 378. 2. Merc. Plagae, maculae retiales.

RETIARIUS, *is, m. 2.* δειροπόπος, qui fert
reto. Hoc nomine speciatim dicebatur alter ex
gladiatoribus in erene depugnantibus. Fuit enim
genus gladiatorii certaminis, in quo duo pugne-
bant, quorum alter *retiaris* vocabatur, quod
tunicetux fuscina et rete gestaret, quod adversa-
rium involveret, et implicatum cepere: alter ap-
pellabatur *Gallus* a Gallicae armaturae genera, et
mirmillo, fortasse a mormyra pisce, quia armatus
erat scuto et falce et galea, in cuius verlice con-
spiciebatur bujus piscis effigies, et *seguitor*, quia
in primo congressu perinde eo *retierium* fugiens,
vel fugam simulans, eris letum ejus evitebat, et
si frustra rete *laci*isset, infesta falce sequebatur.
Retiaris figuram habet apud *Gor. Inscript. Etr.*

T. 3. p. 89. et apud *Marin. Frat. Arv.* p. 165. Ille genus pugnae institutum videtur a Pittaco, una ex septem sapientibus, qui adversus Phryonem dimicetibus propter finium controversias, quae erant inter Atticos et Mitylenenses, rete occulto allato impedit Phryonem, ut *Strabo* 1. 13. narrat. *Isid.* contra 18. *Orig.* 54. et 55. putat, hoc certamina pugnam Vulcani et Neptuni, h. a. duorum elementorum ignis et aquae, representatam antiquitus fuisse; sequitur enim Vulcanum, retiarium fuscina armatus Neptunum representabat. A retis autem pugnae adversus militem cantabatur: *Non te peto, piscem peto: quid me fugis, Gallie?* Ita *Festus* p. 285. 10. *Müll.* V. *Lipsium* 1. 2. *Saturn.* c. 8. et *Labusium* in *Monum. Bresc.* p. 81. et seqq. *Sueton. Cal.* 30. Retiarum tunicati quinq; numero gregatim dimicantes, alios certamina ullo totidem equitibus succubuerunt: quum occidi suberentur, unum resumpta fuscina omnes victores interemit. *Quintil.* 6. 3. *circum med.* Peto da militem, qui retiarium connequebatur, nea ferlebat, *Vivum*, inquit, capere vult. Hinc *Juvenal.* 8. 203. movet ecce tridentem *Nequicquam* effudit etc. *Inscript.* apud *Gruter.* 649. 6. et *Donat.* 244. 3. RATIO RETIARIO PUGNARUM V. INGENYA POSUIT CONIUGI KARO etc. et apud *Orell.* 2566. RELICIANA RET. TIA. (h. e. retisarius tiro). Adde *Val. Max.* 1. 7. n. 8. — Contra retiarium ferula, proverbium in eos, qui infirmo praesidio contra maxime instructum pugnant. *Martial.* 2. praef. denique videas, an te delectet contra retiarium ferula. — Subdubitare videtur *Jo. Casp. Orellius*, num hoc nomine intelligendus sit qui retia fecit et vendit, in *Inscript.* n. 4273. D. M. S. CAIUS VICTORINUS RETIARIUS AN. XXXV. E. S. T. T. L. ANTONIA SEYENA P. C. Ceterum *Gloss. Cyrill.* Διττωρδίκος, retiarium, et in *Bullet. Archeol. Napol.* a. V. p. 114. Mercatores retiarum.

RETĪATUS, a, um, adject. factus a rete: dicitur de fenestra in *Italia* *Judic.* 5. 28. et *Elech.* 11. 16., et est cancellatus, clathretus. V. RETICULATUS in fin.

RETĪCENS, entis, particip. V. RETICEO. RETĪCENTER, adverb. tacendo. *Cic.* 10. *Att.* 6. Fiat in Hispania quilibet, et tamen reticenter. *Alii* rectius leg. retice, alii respice.

RETĪCENTĪA, ae, f. 1. et tacere, silenzio, ἀποκέντης, silentium, taciturnitas: et praecipue quum non dicitur, quod dici debet. ¶ 1. Generalit. *Plaut. Merc.* 5. 2. 52. Quid taces? dic, enicas ma miserum tua reticentia. *Cic.* 14. *Phil.* 12. a med. Vestra virtus nec oblivione eorum, qui nunc sunt, nec reticentia posterorum insepulta esse poterit. *Id.* 3. *Off.* 16. 65. A iureconsultis etiam reticentia pœnis est constituta. h. e. quum vilius meritis a venditore reticetur. *Id.* 2. *ibid.* 41. 146. Ex modestia, ex hilaritate, ex riru, ex locutione, ex reticentia, — ex ceteris similibus facile iudicabimus etc. ¶ 2. Specielem est figura rhetorica sententiarum apud *Cic.* 3. *Orat.* 53. ad fin., et *Quintil.* 9. 2. *circum med.* V. APOSIOPESIS.

RETĪCO, ces, cūi, cers, 2. (re et taceo). Particip. *Reticens* sub A.; *Reticendus* sub B. — Retico est idem ac taceo, cantico, tacendo occulto, ἀποκέντης (h. e. tacere; Fr. taire, se taire, garder le silence; Hisp. callar, enmudecer; Germ. stillschweigen; Ang. to hold one's peace, be silent, say nothing, conceal, keep secret); est autem verbum A) Neutrum; et B) Activum.

A) Neutrum reticere est aliquid, quod scias, retinere, naque eloqui, interroganti aut tacenti non respondere (V. *Drakenborch.* ad *Liv.* 23. 12.); et occurrit 1.º Da hominibus. — a) Sine additis. *Cic.* 2. *Orat.* 57. 232. Ille quum Sulpicius reticuisse, Quasi vero, inquit *Crassus*, etc. *Id.* *Harusp. resp.* 28. 61. Facile, tacentibus ceteris, reticuisse; sed hoc oratio etc. *Ter. Heaut.* 1. 1. 32. Ne lacruma, etque lacu, quidquid est, sic me, ut sciam: Na retice, ne verere, crede inquam mihi. *Sall. Jug.* 85. med. Sed in maiimo vestro beneficio quum (ibi) omnibus locis ma vosque maledictis lacerant, non placet reticere, ne quis mo-

destiam in conscientiam duceret. *Lucan.* 6. 812. Tu fatum ne quere tuum; cognoscere Parcae, Me reticante, debuit. — b) Cum Ablat. rei et praepos. da. *Cic.* 3. *Ferr.* 53. 139. De Chelidone reticuit, quoad potuit; alio responsio derivavit. *Id.* 6. *ibid.* 7. 15. Na forte, dum publicis mandatis serviet, de privatis iuribus reticet. *Tac.* 1. *Ann.* 67. Quae domi cera, quae in castris honesta, memoret: reticuit da adversis. — c) Cum Dativo personae. *Liv.* 23. 12. Tacuisse hodie, patres conscripti, na quid, minus latum quod esset rabie, loquerer. Nunc interroganti senatori, pœnitentiae, si reticam, superbus videar. Adde *eund.* 3. 40. et *Ovid.* 3. *Met.* 357. Vocatis Nymphae, quae nec reticere loquenti, Nec prior ipse loqui didicit renebilis Echo. *Tac.* 14. *Ann.* 49. *Vitallius* optimum quemque Iuglio lacerant et respondent reticens, ut pœvida ingenia solent. — 2.º De brutis animalibus. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 29. 43. (83). de lusciniis. Audit discipula intentione magna, et reddit: vicibusque reticent. — 3.º Poetice et urbane. *Claudian.* IV. *conr.* *Honor.* 223. Vel Iyra, quae reticet, vel qui non tenditur, arcus. *Id.* 2. in *Rufin.* 43. reticet, pastora fugeto, Pellon.

B) Active est silentio celare, nullo modo manifestare, dissimulare. — a) Cum Accus. *Plaut. Men.* 5. 9. 47. Respondebo: nihil reticebo, quod sciam. *Cic.* 1. ad *Q. fr.* 2. 1. sub fin. Nihil nec temere dicere, nec astute reticere debeo. *Sall. Cat.* 24. Neque relicera quae audieret, neque suamet ipse scelera occultare, quicquam pœni habebat. *Ovid. Heroid.* 19. 63. Multaque praeterea, linguae reticende modesta etc. *Propert.* 1. 10. 13. vestros didici reticere dolores. *Justin.* 1. 7. 15. Matrimonii reticenda publicare. — b) Absolute. *Cic. Cluent.* 1. 1. Itaque mihi certum est, hanc eandem distributionem invidiae et criminum sic in defensione servare, ut omnes intelligant, nihil me nec subterfugere voluisse reticendo, nec obscurare dicendo.

RETICESCO, is, ers, n. 3. idem ac reticen. Vox a leico erumpenda; legitur enim solummodo in *Not. Tir.* p. 90.

RETĪCULA, ae, f. 1. idem ac reticulum. *Ars anonym.* in *Anecd. Helv.* p. 70. *Hagen.* Rete, reticula. Adde *ibid.* p. 96. Legitur etiam in *Not. Tir.* p. 178. At huius generis nomen improprie *Charis.* 1. p. 45. *Pulsch.* Nemo tam obstinatus impudens erit, ut dicet feminino genere hanc reticulæ, huius reticulæ.

RETĪCULATIM, adverb. in modum reticuli. *Pelagon. Veterin.* 16. a med. Si nihil posuerit, necessitate cogente urito reticulatim: uris curato, ut supra. *Vegel.* 2. *Veterin.* 41. extr. Si tardius confirmabitur, uris reticulatim, et solemniter ura curabis. Itē ex *Codd.* addit *Schneiderus*; minus recte *Gesnerus* sic: Si tardius confirmabit vires, regulatim et solemniter etc.

RETĪCULATUS, a, um, adject. factus a rete, dictus *Foraminibus*, dictus *Foraminibus*, inter retis factus, multis foraminibus rete imilans, cancellatus. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 33. 52. (103). Conchae distinctione virgata, crinita, crispata, cuniculata, pectinata, divisa, imbricatim nudata, cancellatim reticulata. — Reticulata structura parietum est, quum tepidal cunei sibi invicem superpositi et in laeas jacentes ita parietem convestiunt, ut eorum capita foris exstantia retis figuram referant; quod quidem struendi genus, postremis rei publice temporibus et imperii R. etate ineunte, in Italia plurimum invaluit. *Vitruv.* 2. 8. *inl.* Structurarum genera sunt: reticulatum, quo nunc omnes utuntur, et antiquum, quod incertum dicitur. Ex his venustius est reticulatum, sed ad ruinas facientes ideo parietum, quod in omnes partes dissoluta habet cubicula et coagmenta. Incerta vero camenta alla super alia sedentia, inter seque implicata, non speciosam, sed firmiorem, quam reticulata, praestant structuram. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 22. 51. (172). Reticulata structura, qua fragmentissima Romae strunt, rimis opportuna est. — Reticulata fenestra, minutis clathris in retis modum manita, grata. *Varro* 3. *R. R.* 7. 3. Fenestrae punicanae, aut latiores reticulatae, nino-

que ut locus omnis sit illustris, neve quae serpeos, aliudve quod animal ietroira queat.

RETĪCŪLUM, i, n. et Reticulus, i, m. 2. diminut. a rata vel retis. — Da genere haec ait *Non.* p. 221. 30. *Merc.* Reticulum genera masculino: *Fenestelle Annal.* Fascem pectoralis reticulatur. Neutro: *Claudius* primo: Prius hinc austeribus inde reticula galeis. ubi *Peter.* adnotet: priusque ductaribus indit reticula ex *Lipsii* lectione. Ceterum masc. genera us sunt *Varro*, *Petron.*, *Plin.* et *Trebell. Poll.* locle infra cit. — Reticulum, vel reticulus — 1.º Generalit. art parvum rete, vel rete solito angustioribus maculis contextum, reticella, διττωρδίκον. *Varro* 3. *R. R.* 5. a med. Inter columnas exteriores reticuli e nervis sunt, ut perspicili in silvis possit, neque avis eas transire. — 2.º Specielem — a) Reticulum aeneum apud *Festum* in *Secespita*, aut rete ex aere, quo sacristia in templis olim saepiebantur: apud Italos gratificata, apud norales ramata, reala. — b) Item sacculus in modum retis contextus, ad verius usus, sacchetto, sacchetta. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 6. 37. (70). Demissae reticuli in mare concave e cera pilae, duicem intra se colligunt humorem. *Colum.* 12. *R. R.* 53. 1. Aromata leviter contracta in reticulum iunceaum aut lineum adici, et ita cum saxi pondusculo in olei partem demittit. *Cic.* 7. *Ferr.* 11. 27. Reticulum ad nares sibi admovebat, tenuissimo lino, minutis maculis, plenum rosa, cunzeria. — c) Praecipue reponendis ad iter cibariis, gerla o tasca, carnieri. *Horat.* 1. *Sat.* 1. 47. ut si Reticulum panis venales inter onusto Forte vehas humero. *Juvenal.* 12. 60. Mox cum reticulis, et pane, et ventre laegens etc. — d) Sacculus est etiam in filo *Ovid.* 3. *Art. am.* 361. Reticuloque pilae laeves fundantur aperto: Nec nisi quam tolles, ulla movenda pila est. Describit *Ovid.* verlos lusus puellae aptos, inter quos illum, quo multae pilae in reticulum, h. e. sacculum coniectae effunduntur e cervatim, deinde ita singulae tolluntur, ut, dum una manu capitur, ceterae minime moveantur. Nihil huc facit ludus pilae, virorum proprius, quo reticulis manubrialis pila datur ac remittitur. *racchetta, lacchetta.* V. integrum *Ovidii* locum. — e) Item fascia, vel pileolus in modum retis, a mulieribus praecipue usurpatus capillis contioendis, κεκρυφαλος, rete, reticella, cuffia. Solebant sumptuosiores feminae has auro et gemmis ornare. *Varro* 5. *L. L.* 130. *Müll.* Quod capillum conlinceret, dictum a rete reticulum. *Id.* apud *Non.* p. 538. 14. et p. 542. 12. *Merc.* Suspendit laticibus marinas molles pilas, reticula, ac strophis. *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 67. *Burmman.* Ultimo et paricellides resolvit, et reticulum aureum, quem ex obrizo esse dicebat. *Capitolin.* *Maximin.* jun. 1. extr. Reticulum da praeterea undecim. h. e. ornatum gemmis undecim praeterea, ejuamodum sunt smaragd. V. FRASINUS. Adde *Fenestell.* et *Claud.* *Quadrigr.* apud *Nonium* 1. c. et *Fest.* in *Regillis*, et *Lamprid.* *Alex.* Sev. 41. et *Elagab.* 11. ad fin., quo loco de viris loquitur effeminat vivacibus, et molli ac muliebri cultu utentibus. Sic *Juvenal.* 2. 96. Reticulumque comis ornatum ingentibus implet. — f) Quod ait *Plin.* de opificibus turis, 12. *Hist. nat.* 14. 32. (59). Signatur his subligaria, persona adicitur cepiti densusque reticulus: intelligit sudarium aliudve tegmen, velut calvaticam, ad operiendos oculos, na, ubi re, onatur tus, videant. — g) Item parvum reticulato apere textus. *Spartian.* *El. Ver.* 5. Lectum eminentibus quatuor analictis fecerat, minuto reticulo undique inclausum. h. e. conopeo, cortinaggio, zanzariera. — h) Reticulum iocosi apud *Fulgaz. interpr.* *Ezod.* 29. 13. — Gallienus imperator campagus reticulos appellat, teste *Trebell. Poll.* *Gallien.* 16.

RETĪCŪLUS, i m. 2. V. voc. praeced. RETĪCUS, a, um, adject. ad rete pertinens. *Augustin.* 18. de *Civit.* D. 18. Annonam inter aliaumenta habuisse militibus, quae dicitur retica, quoniam ad retis deportatur. V. RETICULUM c.

RETIFEX, fidei, m. 3. qui reie facit. *Alcim. Homilias fragm.* 3. Sic quondam carcer retificis Petri pretiosiorum illicum radio illustrante resplendit. h. e. plicatoris.

RETINESCO, is, eis, v. 3. reformido. *Gloss. Cyril.* Ἀποθεωσῶ, retineo.

RETINACULUM, i, a. 2. (retineo). *Retinaculum* per syncop. est *Prudent.* 2. in *Symmach.* 147. — *Retinaculum* (quod in plurali fere numero usurpatur) est id quo aliquid firmatur, et retinetur, vinculum, nexu, ἔχμα (It. ritegno, fermaglio; Fr. corde, cordage, attache; Hisp. cuerda, cordage, atadura; Germ. Band, Seil; Angl. any thing with which another thing is stayed or held back, a stay, holdfast, tie).

1.) Proprie. *Cato R. R.* 63. et 135. Lorea retinacula in plostro, longa pedes viginti sex. *Virg.* 10. 5. Tignum quod erigitur, et distinctur retinaculis quadrifariam. *Horat.* 1. Sat. 5. 18. missa pastum retinacula mule Naala piger saxo refigit. la cavezza, et *Ovid.* 14. Met. 547. Slappea perumpit Phrygiæ retinacula classis, et 15. ibid. 696. Torta coronata solvunt retinacula navi. funi, ansiera, ὀγκύριον, ἐνίστορον. *Colum.* 6. R. R. 2. 4. Buculos retinaculis continere. *Virg.* 1. G. 513. frustra retinacula tendens Fertur equis auxilga. *Le briglie*, et 265. Amerina parant lentæ retinacula vilis. *Vinini, vinchi, vincigli.*

II.) Translate. *Plin.* 1. Ep. 12. Ut jam securus liberque moriturus, multa illa vitæ retinacula abruptit. *Apul.* 11. Met. Abrupta ardentissimi desiderii retinaculis. *Auson.* Epist. 8. 1. Tædum eluctati retinacula blanda morarum, Duridigæ molles liquimur illecebras. *Ammian.* 14. 6. 5. Leges fundamenta libertatis et retinacula samplerna. *Id.* 30. 9. 2. Ilanc ob causam tamquam retinaculis petulantiam frenarat aulæ regalis. Adde eund. ibid. 4. 4. *Id.* 29. 1. 15. Novo furore, sine retinaculis, imis summa miscante.

RETINAX, acis, adject. omn. gen., retinendi vim habens. *Symmach.* 1. Ep. 41. (cl. 47). Non illius calli aut inli Macebraim setinax advenarum lotos asbor æquaverit.

RETINENS, entis, particip. *V. RETINEO.*
RETINENTIA, æ, f. 1. conservatio. *Lucret.* 3. 675. Omnia ut actorum eridentur retinentia rerum. h. e. recordatio, retentiva; et ibid. 851. retinentia nostri. *V. REPETENTIA.*

RETINEO, tines, tui, tentum, tinere, a. 2. (re et teneo). *Retenetur* pro *retinetur* in *Inscript.* Chr. apud *De-Rossi T.* 1. m. 212. Perf. *retinuit* per syncop. est *Lucil.* Sat. 29. 85.; at *Cod.* habent retinere. — Particip. *Retinens* sub A. I. 1.º et B. I. et in fin.; *Retentus* in omni paragr.; *Retenturus* sub A. II.; *Retinendus* sub A. I. 1.º et B. II. — *Retineo*

A) Ratione præcipua habita particulæ re, est *tenere* et *teneo*, ne abeat, ne elabatur, *retinere* tæne, ἔχω (It. tenere, indietra, ritenere, ferare, trattenere, rattenere; Fr. retenir, empêcher d'avancer ou de tomber; Hisp. retener, detener, impedir de adelantarse u de caer; Germ. nicht fortlassen, festhalten, zurückhalten, aufhalten; Angl. to hold or keep back or in, stop, detain).

1.) Proprie. — 1.º) Ponitur pro simplici *tenere*, *tenere*. *Cic.* 6. *Ferr.* 34. 74. Sinistria manu retinebat arcum: destria facem præferebat. *Plaut.* *Epist.* 4. 1. 32. Cedo manum. *aut.* accipe. *arum* mulierem retines. Adde eund. *Capt.* 2. 3. 82 et *Propert.* 2. 22. 5. — 2.º) Generatim est idem ac *teneo*, ne abeat, ne elabatur, *retinere*. — a) De hominibus. *Plaut.* *Stich.* 2. 2. 41. Jube me emittere hos, qui retinent. *Id.* *Epist.* 1. 1. 61. Adsta: abire hinc non aiam. *tnsa*, quid non me retines? *Cæs.* 1. B. G. 18. Conclam dimittit, Liscum retinet. *Plaut.* *Curc.* 2. 2. 30. (et *Ter.* *Heaut.* 2. 4. 23.) Tenebre oboriuntur, traxi foedia succidunt: retine, retine me, *tenere*, *retinere*, et *Propert.* 2. 1. 67. Quid *tenere* retinere miles ad Indos? *Cæs.* 3. B. G. 92. Levius caura pila sperabat in loco *tenere* milibus, quam si ipsi immixta talis oc-

cucurrissent. et ibid. 102. Biduam tempestale retentus. *Plin.* 10. Ep. 28. Coolatui ventis retentus aliquando tardius, quam speraveram. Bithyniam intrari. *Cic.* *Planc.* 41. 101. In Ariam me ire - non est parius: vi me, inquam, Plancius, et complexu suo retinuit. *Id.* 13. Att. 14. Quare, nisi jam profecti sunt, retinebis homines. *Id.* ibid. 33. Vario venit ad me, et quidem id temporis, ut retinendus esset. h. e. ad cenam vocandus. *Ovid.* *Heroid.* 18. 97. Nec tamen effeci, quamvis retinebat eum. Ne heret prima pes tuus udus aquæ. *Id.* *Remed.* am. 213. Tu lamen i, quamvis firmus retinebers vinculis. *Liv.* 34. 10. Retentus ibi longo et gravi morbo. — Cum partic. *quoniam*. *Plaut.* *Curc.* 2. 1. 12. Tormento non relinere potuit ferro, quin recipere se hoc esum ad præsepim suam. Sic *Cæs.* 2. B. C. 13. Agre tunc sunt retenti (milites), quia oppidum irumpere. — Et absolute. *Ter.* *Phorm.* 5. 8. 88. ps. In Jus eamus. *ps.* In Jus! huc siquid iubet. ps. Assaquare, retine, dum ego huc servos evoco. *ca.* Enim nequeo solus: adcurre. *Sall.* *Jug.* 79. Solet in illis locis tempestas haud secus alque in mari relinere. *Virg.* 5. *Æn.* 669. acer (*A-*scanius) equo turbata petivit Castra: nec exanimis possunt reliare magistri. Cf. *Ovid.* *Heroid.* 13. 3. Aulide te fama est vento retinente morari. — b) De brutis animalibus et de rebus. *Ovid.* 6. *Fast.* 741. Solliciti terrentur equi, frustra que retentili par scopulos domum, diuque saxa trahunt. *Albinov.* 1. 117. plenior unda Effluit, exigua si qua retenta mora. *Ovid.* 5. *Fast.* 580. Persequitur Palha signa retenta manu. *Lucret.* 1. 495. manu relinentes pocula. *Cæs.* 1. B. C. 58. Injuncta manu serie et retenta utraque nava diversi pugnabant. *Martial.* 5. 79. Sudor madida vesle retentus, et 12. 32. Sarcina retentæ pensione probima. *trattenute in pegna*, et *Plin.* 5. Ep. 6. ante med. Humiles et retentæ manu arbusculæ. h. e. manu et arte coercitæ, ne creant. — c) Nolandum illud *Nepot.* *Epam.* 10. Quamdiu facta est cædes civium, domi se retinuit h. e. continuit, tenuit. *ps.* *Paul.* *Dig.* 11. 4. 4. Fugitivos retinere in custodiam. — Sic pri habere, possidere, tenere, occupare. *Lucret.* 4. 414. terrarum millia multa, Quæ variis retinent gentes et sæcula ferarum.

II.) Translate est cohibere, coercere, reprimere. *Ter.* *Adelph.* 1. 1. 33. Pudore et liberalitate liberos retinere, satius esse credo, quam melu. *Cic.* *Rosc.* Am. 25. Retinere aliquem in officio. Sic *Sueton.* *Galb.* 10. ad fin. Alarum altera ægre retenta in officio. *Liv.* 25. 40. Retinere in fide animos sociorum. *Ovid.* 1. Met. 649. Nec retinet lacrimas. Sic id. 2. Amor. 18. 7. lacrimis via illis retentis, Me miseram! dixit etc. et 9. Met. 575. Visque manus retinet trepidantis ab ore ministri. *Id.* *Heroid.* 11. 82. Torpuerat gelido lingua retenta metu. *Id.* 10. Met. 474. Verba dolore retenta. *Id.* 4. *Fast.* 461. Sic dea, nec retinet gemitus. *Id.* 3. Met. 566. Acrior admonitu est: irritaturque retenta, Et crescit rabies. *Spartian.* *Hadrian.* 10. Labanlem disciplinam incuria superiorum principum, retinuit, ordinatis et officiis et impendiis. *Liv.* 32. 8. Nec Attili auxilia retenturos ultra quam regi commodum esset. *Ovid.* 14. Met. 338. silvæ al saxa movere, Et mulcere feræ, et lumina longa morari Ore suo vulnereque vagas rallere solebat. Cf. *Cic.* 5. *Fam.* 12. 5. Elenim ordo ipse annuum mediocriter nos retinet, quasi enumeratione factorum. b. e. trattenere, diletta. Similiter id. ibid. § 4. Quæ (varietas) vehementer animos hominum in legendo - retinere possit. *Id.* 1. *Legg.* 19. 32. Videtisne, quanta series rerum sententiarumque sit: atque ut ex alio alla nectantur? Quin tabebar longius nisi me retinuissem. — Opponitur tæ reinitio apud *Vulgat.* interpr. Jo. 20. 23.

B) Ratione habita præcipua verbi, sæpe est, quod habemus, servare et custodire, conservare, ritenere, mantenere.

1.) Proprie. *Cato ad C.* 15. *Fam.* 5. Potius mansuetudine el innocentia Imperatoria provinciam, quam vi militum retentam atque con-

servalam esse. *Cæs.* 7. B. G. 21. In en, si id oppidum retinuissem, summam victoriæ constare intelligebant. *Cur.* 4. 1. 30. Spem retinendi Ægyptum non amiserunt. et 6. 5. 21. Barbari, desperato, regionem, quam occupaverant, posse retinere, gentem suam desiderata. *Catull.* 64. 8. Diva, retinens in summis urbibus arces. h. e. Minerva, quæ ideo a Græcis ἡνέροχος dicitur. *V. POLIAS* in ONOM. *Cic.* 2. *Verr.* 10. 31. Quem ego hominem, si ejus fidei diffusus enim, judicem non retinuissem. *Id.* *Quinct.* 18. 50. Id egit, ut amicis observantia, rem parimonia retinere. *Horat.* 1. Sat. 1. 89. Retinere el servare aliquem amicum. *Plin.* 10. Ep. 40. In publicis officiis retinere damnos non satis honestum putabam. *Id.* *Paneg.* 83. Multis dedecori fuit aut inconsultius uxor assumpta, aut retenta patientius.

II.) Translate. *Cic.* 5. *Verr.* 14. a med. (et *Cæs.* 1. B. C. 5.) Retinere Jus aum contra aliquem. *Id.* *Amic.* 24. 88. Idem in amicitia. *Id.* 3. *Off.* 29. 105. Regulus retinendi officii causâ cruciatum subiit voluntarium. *Id.* 3. *Fin.* 18. a med. Retineri in vita. *Plaut.* *Rud.* prol. 29. Qui elatam agilis cum pietate et fide, retinele porro, post factum ut latemini. *Cæs.* 5. B. G. 46. Hortatur, ut pristinam virtutem retineat. *Cic.* 2. *Fin.* 1. 2. Qui mos quem a posterioribus esset retentus, etc. *Id.* 2. *Divinat.* 35. extr. Jus augurum divinationis opinione principia constitutum, postea reipublice causâ conservatum ad retentum. *Id.* 1. *Tusc.* 1. init. Reluli me ad ea studia quæ retenta animo, remissa temporibus, longo intervallo intermissa revocavi. et 5. ibid. 30. 84. Sunt autem hæ de sciobus, ut opinor, retentæ defensione sententia. *Val.* *Max.* 2. 8. n. 1. Disciplina militaris acriter retenta. *Cic.* 2. *Off.* 12. 42. Omni igitur ratione colenda et retinenda iustitia est. *Id.* 1. Att. 13. 2. Retinere dignitatem in republica. *Id.* *Amic.* 19. 70. caritatem in aliquem. et ibid. 27. 88. veritatem et fidem in amicitia. *Id.* 2. ad Q. fr. 3. ad fin. gratiam allicuius. *Id.* 1. *Off.* 29. 104. Ludendi etiam est quidam modus retinendus, et ibid. 28. 137. Nilam in illis contentionibus, quæ cum loimicis simis sunt, gravitatem retinere, iracundiam pellere. *Sall.* *Cat.* 61. Ferociam animi, quam habuerat virus, in vultu retinens. *Ovid.* *Nac.* 52. Retinere nativum decus. *Tac.* 3. *Hist.* 84. Plurimum molis la oppugnatione castrorum fuit, quæ acerrimus quisque, ut novissimam spem, retinebat. *Id.* *Agric.* 4. Retinuit, quod est difficultissimum, es sapientia modum. *Id.* 0. Ann. 37. Monet illos, obsequium in regem, reverentiam in nos - retinere. *Sueton.* *Gramm.* 4. Poriores quoque existim - vel retinuisse vel instituisse el ipsos quædam genera institutionum ad eloquentiam præparandam. — Et sequente partic. *ne*. *Cic.* 2. de republ. 32. 56. Quodque erat ad obtinendam potentiam nobilium vel maximum, vehementer id retinebatur; populi comitia ne essent rata, nisi ea patrum apprehavinet auctoritas. — Similiter *Cic.* 3. *Legg.* 12. in fin. Gratissimam memoriam retinet consuetudo tui. *Nepos.* *Attic.* 11. sub fin. Immortali memoria præcepta retinebat beneficia. *Horat.* 1. Ep. 18. 70. garrulus idem est; Nec retinet palulæ commissa fideliter aures. — Hinc pro meminsse. *Gell.* 17. 9 a med. Virum quempiam illustrem (sive illa illudubal, sive quis alius est, non retineo) epistolam hoc modo abscondisse. Et cum inlinita. *Ulp.* *Dig.* 35. 1. 90. Retineo me diligere, deducere eos a petitione fideicommissi. — Hinc Particip. præz, ejus exempta retulimus.

Retinens, entis, adjectivum more usurpat, unde *Sup.* *Retinentissimus*; et est conservans, tenax, observans, tenace, ἡνέροχος. *Cic.* 1. ad Q. fr. 2. 3. ad fin. Fert enim graviter homo et mel observantissimus, et sul juris dignatissime retinens. *Id.* *Planc.* 23. 55. Optimus vir, nimium retinens equestris juris et libertatis videtur. *Tac.* 2. Ann. 38. in fin. Avitæ nobilitatis, etiam inter angustias fortunæ, retinens. *Id.* 5. ibid. 41. Nisi laceraretur, retinens modestia. et 16. ibid. 5. Antiqui moris retinens. *Id.* 6. ibid. 42. Ci-

vitas (h. e. Seleucienses) potens, septa muris, neque la barbarum corrupta, sed conditoria Seleuci retinens. *Gell.* 10. 20. sub fin. Salsus quoque proprietas in verbis retinentissimus.

RETINGO, it, ere, a. 3. iterum tingo. *Stat.* 1. *Silv.* 3. 73. Nec in ota pacis Permissum laxare animos, ferrumque retingi. h. e. sanguine imbuti. *Alit leg.* recingi. *Pallad.* 13. *R. R.* 2. Vium myrtile retinemus. h. e. conditura imbuesmus, qua colorem aliquantum mutabit. *At Schneiderus leg.* myrtilem tingemus. — Item retingo, it, tigi, a tango, idem quod tango. *Cato R. R.* 160. Ubi coleriat, ut altera alterum retigerit. *A. 3. leg.* tetigerit.

RETINIO, it, ire, n. 4. (re et tinio) rursus eo valde tinio. *Varro R. R.* 2. præf. 2. Si non multis verbis retineat Græcia, h. a. resonet. *Ita Gesnerus pro vulg.* retineat. *Cic. Brut.* 46. 174. Illud aut majus, quod in vocibus nostrorum oratorum retinuit quoddam et resonat urbanum. *Ita leg.* Schneiderus. at hanc lectionem *Orellius improbat* at leg. retinuit, *Alit retinuit. Cassiod.* in *Psalm.* 117. extr. isti in fias eodem retinunt, quæ in capitis sonuerunt.

RETINIO, it, ire, n. 4. (re et tinio) rursus eo valde tinio. *Varro R. R.* 2. præf. 2. Si non multis verbis retineat Græcia, h. a. resonet. *Ita Gesnerus pro vulg.* retineat. *Cic. Brut.* 46. 174. Illud aut majus, quod in vocibus nostrorum oratorum retinuit quoddam et resonat urbanum. *Ita leg.* Schneiderus. at hanc lectionem *Orellius improbat* at leg. retinuit, *Alit retinuit. Cassiod.* in *Psalm.* 117. extr. isti in fias eodem retinunt, quæ in capitis sonuerunt.

RETIS. *V. RETE.*
RETITUS. *V. RETUS.*
RETICUM, it, n. 2. Idem ac rete. *Vet. Scholiast.* ad *Juvenat.* 8. 207. Galatæ est humero Impositum gladiatoris, quo ellus sparsum funem, vel lactatum ratium colligit. *Gloss. Philox.* Raticum, ῥητιον. *Cf. Ammian.* 16. 2. 12. *V. RETIA.*
RETO, at, ere, e. 1. rete purgo alveum humilis. *V. RETE.* In edicto prætoris apud *Gell.* 11. 17. Qui humilis retande publice redempta habeat etc. *V. LUCRINIUS* in *ONOM.*

RETOLLO, it, ere, a. 3. (re et tollo) ritogliere, aufero. *Coripp.* 2. *Johann.* 329. parloque triumphos De nostris manibus, missa pietate, tollunt. *Id.* 4. *ibid.* 1154. Solomonia signa retollunt *Prætor* viri.

RETONDEO, des, nm, dere, a. 2. (re et tondo) Idem ac tondo, vel rursus tondo. *Plaut. Pseud.* 1. 2. 26. At hæc (securis) retorta est. *Plerique alii rectius leg.* retansa. — Particip. *Retonsus*, h. e. rursus tonsus, risonatus, legitur apud *Plin.* 16. *Hist. nat.* 17. 45. (161). de segelibus. *Retonsarum* vero etiam semel omnino certum est graecum longius fari.

RETONO, es, ere, p. 1. (re et tono) tonare a vicenda, ἀναστράω, e contra tono, resono. *Calull.* 63. 82. Fœc, euncta mugienti fremitu loca retonant.

RETONSUS, a, om, particip. *V. RETONDEO.*
RETOR. *V. RHETOR.*

RETORPESCO, it, ere, a. 3. (re et torpescio) obtorpescio. *Tertull.* advers. *Gnost.* 1. a med. Pristini sensus retorpescant.

RETORQUENS, ens, particip. *V. voc. esq.*

RETORQUEO, torques, toral, tortum, torquere, a. 2. (re et torqueo). Particip. *Retorquens* I.; *Retortus* I. et II. — *Retorquere* aut idem ac retororqueo, reflecto, ἀναστράω (It. ritorcere, rivalgere, ripiegare; Fr. diriger en arrière, tourner, retourner; Hsp. volver atras, revolver, dar vuelta al reves; Germ. zurückdrehen, -wenden, -kehren, umwenden, umdrehen, zurückbeugen, -schleudern, schleudern, krümmen; Angl. to writhe or twist back, bend back, turn or cast back).

1.) Proprie. ¶ 1. Univrsalium. — a) Stricto sensu. *Cic.* 2. *Cat.* 1. in fin. Retorquet oculos saepe ad haec urhem. *Sic Ovid.* 10. *Met.* 695. vetusto temerat sacrastra probro. Seere (h. e. simalacre deorum) retorserunt oculos. *Id.* 3. *ibid.* 68. de angua vulnerata. Ille dolosa ferox caput in soa terga ratorit. et 11. *ibid.* 163. sacer ora ratorit *Tmolus* ad os *Phæbi*. *Id.* *Heroid.* 9. 66. de *Maxandro*. Qui lassas la se sape retorquet aquas. *Stat.* 9. *Thab.* 892. ferri limboe dilo *Turbatus* so-

nipes sese, dominumque retorsit in letas. *Ovid.* 1. *Trist.* 1. 83. Quicumque Argolica da classe Capharea fugit, Semper ab Euboica veia retorquet aquis. *Virg.* 12. *Æn.* 485. aversa eursus Juturna retorit. *Horat.* 3. *Od.* 5. 21. vidi ego clypeum *Etoria* tergo brachia libero. *Plin.* *Paneg.* 34. a med. Intueri deistorum sapina ora retortasque cervicæ. *Colum.* 4. *R. R.* 26. ad fin. Meminerit alligator, ne retorqueat sermentum, sed leatum inflexum deviciet. *Quintil.* *declam.* 8. 8. astr. Omium oculos in se retorquara. h. e. convertera. — Et *Mediorum* apud *Græcos* mora. *Cæs.* 1. *B. C.* 69. Ubi paulatim retorqueri aginea ad dextram conspexerat. — b) Letiore sensu retortus est retro actus; retro pulsus, repulsa. *Horat.* 1. *Od.* 2. 13. Vidimus flavum *Tiberim*, retortis *Litora* *Etrusco* violenter undis *Ira* etc. *Seneca Hippol.* 678. Ao versa retro sidera obliquos agant retorta carus. — Similiter retorquera aliquem, repellere, retro agere, ributare, spingere indietro. *Horat.* 2. *Od.* 19. 21. de *Baccho*. Tu, quom parentia reges par ardaum *Cohors* *Gigantum* scaaderet *Impia*, *Rheum* retortisti *leonia* *Unguibus* horribilibus male. *Quintil.* *declam.* 16. 18. Tibi imputes, quod me retortisti. h. e. retraxisti. — c) Item retortus est contortus, flexuosus. *Colum.* 8. *R. R.* 17. 2. Specas alios simplices et rectos, alios in coehleem retortos. *Claudian.* *cons. Prob.* et *Olybr.* 86. Colla nec ornatu petitur mollire retorto. h. e. torqua. *Martial.* 6. 39. Ille qui retortio erina *Maurus* locedit. *crespo*, *ricciuto*, *inanellato*, et *Virg.* 12. *Æn.* 400. Ille retortio *Pæonum* in marem senior aucinatos amictu. h. e. circa corpus nroluto. *Cf. eumd.* 8. *ibid.* 460. Demissa ab *lva* panthera terga retorquens. Ubi *Servius*: A *lva* humero pellem demissam habet, quam retorquens et in dextram revocans, se amicebat. *Hieronym.* *Ep.* 64. n. 10. Refert *Josephus* (*Antiq. Hebr.* 1. 3. c. 8. ix βουκουλαστής) hæc femella da bysso retorta ob fortitudinem solere contexi. ¶ 2. Speciatim retorquera viam, redira viam, eandem viam rursus intra. *Claudian.* de *Phœnica*, 27. nbi milla via longlaqua ratorit æstas.

II.) Translata. *Virg.* 12. *Æn.* 841. Annuit *hæc* *Jano*, at mentem letata retorit. h. e. ab ira at tristitie rovocavit, et alio flexit. *Seneca* 3. *Benef.* 3. a med. Nemo nostrum novit nisi id tempus quod quum maxima transit: ad præteritis vari aulium retorquet. *Justin.* 34. 4. 2. Hortati sunt, ut crudelitate patri provocatos occupet insidias, at in auctorem ratorqueat scilum. *Ulp. Dig.* 38. 2. 14. circa med. Si ab eo petitus ratorit in aum crimlas. *Apul. Florid.* n. 18. *Discipulus* *biceps* illud argumeatum retortit. h. e. convertit in adversarium. *Fronto de Eloqui.* 1. Sermoas gibberos, ratorit. — Singulare aut illud *Diomad.* 2. p. 423. *Putsch.* *Syllabæ*, ut *alt* *Verro*, *alim* sunt asperæ, *allæ* *leaci*, *proceræ* *alim*, *alim* *relojæ* etc. *Retortæ* sunt, quæ mutam habent extramam, ut *hic*, *hæc*, *hoc*.

RETORRESCO, it, ere, a. inchoat. 3. divenir secco, inaridire, καταξηραίνωμαι, retorriddus flo, areco. *Colum.* 3. *R. R.* 3. ante med. Sata non ite enalrunt, ut anta convallescant ac prosiliat, quem retorrerent. Adde *eumd.* *ibid.* 5. *init.* et 17. sub fin.

RETORRIDE, advrb. καταξηραίνωως, eride. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 5. 8. (33). Terram amaram sive mecrum, aiquis prohere relit, demonstrant alre herbe: frigidam autem ratorrida nata.

RETORRIDUS, a, um, adject. est valde torridus, nimio solo aut frigore oilus, ambusto similia, asocens, corragalos, aridus, alccas: at fere da plantis dictor, καταξηρος (It. seccato, secco, inaridito, riaro; Fr. desséché, sec, ridé, rabougri; Hsp. desecado, seco, arrugado, desmedrado; Germ. verdorrt, dürr; Angl. shrivelled or wrined with too much heat, parched, dried up with heat, burnt up).

1.) Proprie. *Varro* 1. *R. R.* 9. c. 3. fin. Prata retorridda et muscos. *Colum.* 3. *R. R.* 12. 2. (et 4. *ibid.* 5. extr.) Nimia siccitas desinit plantat naturallemento, aut in totam necet, eut

scebræ et retorriddas facit. *Id.* 11. *ibid.* 2. a med. *Olea* cecuminibus retorriddas frondia. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 29. 36. (121). *Myrtus* retorridda ac squallida. *Id.* 17. *ibid.* 25. 39. (246). Si frigus gemmes retorriddas hrlasque fecerit. *Id.* *ibid.* 22. 35. (11). Fructus retorriddus et nodosus. *Seneca Ep.* 12. Nodosi et retorriddi remi. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 97. (122). Herba spinis retorridda, lenagias spissa.

II.) Translata. *Phædr.* 4. 1. da murib. Aliquot secutis, vealt et retorriddas, Qui sape lequeos et muscipule effugerat. h. a. analis obitas, maculeatus, enectos, pelle corrugata at aride: atque adeo callidus, astutus. *Gell.* 15. 30. Qui ab allo genera vitæ detriti jam et retorriddi, ad litterarum disciplinas serius edeunt. *Capitolin.* *Maxim.* 6. Vultu gravissimus, et retorriddas. h. e. tristia, corrugata fronte, asperas. *Alit leg.* verecundus. *Lamprid.* *Alex. Sev.* 59. *Gellicanus* meates, ut sese habent duræ ac retorriddæ, et sape imperetoribus graves, aseritatem hominis nimiam non inleroni. h. e. asperæ, difficiles, intractabiles, inflexibiles, ut sunt areates arborum rami. *Ita Salmas.* *Alit leg.* retrorsæ, aut retrogradæ.

RETORTUS, a, om, particip. *V. RETORQUEO.*

RETOSTUS, e, nm, particip. ab *lausit*. *retoreo*: iterum aut valde totus, biscottato, καλίστρος. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 9. (45). *Thebeidis* palmæ fructus in eadon conditur cum sui ardoris anima: ni ita fiat, celeriter exspiret, mareescitque non retostus furia.

RETRACTANS, ens, particip. *V. RETRACTO.*

RETRACTATIO vel *Retractello*, ðila, f. 3. ¶ 1. Est actus retractandi, h. e. opationam revocandi, ritirazione, ἀναστράωσις. *Cic.* 5. *Tusc.* 29. 82. Ut ilas retractatione libera dicam eudeat, sapientes esse semper beatissimos. *Id.* 13. *Att.* 25. Coactis, el quidem sias ulla dubitatione, aut retractatione. *Id.* 14. *Phil.* 14. sub fin. Quum siua alta retractatione pro palrie vitem profuderint. h. a. detractione, recusatione. Omnihus his loc. *Alit leg.* retractatio. — *Retractationes* inscripsit *Augustinus* libros duos, in quibus multa retractat et corrigit, quæ in aliis operibus scripserat. ¶ 2. Item retractatio, actus alius, qui parat recusat. *Liv.* 6. 28. *Juiores* *Romani* ad edictum siua retractatione convenera. *Alit leg.* detractione; *Alit aliter.* *V. Drakenborch.* ad b. 1. et ad *Liv.* 3. 49. § 2. et ef. *voc. seq.* ¶ 3. Apud *Rhetores* est repellit ejusdem vocis alia significatione acceptæ. *Jul. Rufin.* de *schem.* *lex.* 14.

RETRACTATOR, ðila, m. 3. qui detractat, et recusat elliquid facere. *Tertull.* *Jejun.* 15. *Retractor* offelli. *Alit leg.* detractor. *Aboluta Spartian.* *Get.* 4. Fuit moribus asperis, retractator, gulosus, cupidus etc. *Ita Salmas.* ex *MSS.* *Alit tractator*. — *Rit* qui retractat, h. e. repellit vel ed examen revocat, apud *Jaid.* 10. *Orig.* 235.

RETRACTATUS vel *Retreclatus*, a, nm, particip. *V. RETRACTO.*

RETRACTATUS, us, m. 4. retractatio. *Tertull.* 1. *advers.* *Marcom.* 1. sub fin. *Allus* *Ilbellus* hunc gradum sustinuit adramus hereticos, ellam siua retractato doctrinaram revincendos, quod hoc sicut da præscriptione novitatis. h. e. ellam si eorum doctrinam non retractatur, et ad examen non revocentur. *Id.* *Præscript.* 7. Redem materiam apud *barelicos* et *philosophos* voluclatur, lidem *retreclatus* impli-
ceatur. *Id.* *Apolog.* 4. Dare *debatilis* dicendo, non licet esse vos: et hoc siue allo retractatu humaniore præscribitur, senza alcuna remissione.

RETRACTIO, ðata, f. 3. actus retrahendi.

I.) Proprie. *Cæc.* *Arrel.* 3. *Acut.* 6. 65. *Rapto* posterganeus, quum opistholoan *Græci* vocat, est involuntaria colli retractio, ob nimiam strictiorem sive tumorem. — In gradibus scale-
ram retractio est spatium et latitudo, quæ gradus superior ab inferiore retrahitur, ut *pedi* *sca-*
deulium locum præbet latitandi, il piano dell'
scaglione. *Vitruv.* 3. 3. *Retractiones* graduum
acc minus quam sesquipedales, nec plus quam
bipedales faciendæ videatur.

II.) Translat. ¶ 1. Retrayocetio. Boeth. in Porphy. Dial. 1. Ret autem hic amos sapientie intelligentis animi ob illa pora sapientia illiolumello, et quodam modo ad se ipsam retractio atque advocatio. ¶ 2. Figurata est retractio, diminutio, detractio, substractio. Macrob. 1. Saturn. 14. Modo enuctio, modo retractio diarum proveniebat. Boeth. Arithm. 1. 18. Quoad unitas ultima visum retractiois impedit. ¶ 3. Item recosatio. Arnob. 5. p. 162. Tem gerere illa morem sine ulla retractioe debuerat. h. e. non retrahendo se, non recedendo.

RETRACTO vel retractio, as, avi, atom, aro, a. 1. Particp. Retractus sub A. II. et B.; Retractatus sub A. II. et in fin.; Retractandus sub A. et B. — Retrecto

A) A re et troctio aut idem atque iterum tracto, coutlogo, sefrico (it rimaneggiare, ritoccare; Fr. reprendre, traiter de nouveau; Hsp. volver a tomar, tomar otra vez, tratar de nuevo, empunder de nueve; Germ. v. Neuem od. wieder angreifen, - behandeln, - vernahmen; Angl. to handle again, touch again).

1.) Proprie. Virg. 10. En. 596. Samianimerque micent digiti, ferromque retractant. Ovid. 4. Trist. 4. 41. (et 3. ibid. 11. 12.) Neve retracto nodum nodum secutis sumpam vulnera. Id. 10. Met. 288. rorsusque manu sua vote retractat. et ibid. 370. furiosaque vota retractat. Virg. 7. En. 603. desuetaque bello Agmion in arma vocat solito, ferromque retractat. ripigila, resumit. Adde Liv. 2. 30. Tulio visum est defendi lostrum Latio, quem post retractare arma. — Sic est senovo, sefrico, ripultra, rifare, apud Colum. 4. R. R. 26. inquit. Pedameota post putatloem retractanda sunt, partesque eorum putres dedolanda. II.) Translatio ad meum animomque referatur, et — a) Est idem ac rursus inspicio, recogitatio, memoria: repeto, iterum commemoratio, rivedere, risonoscere, riondore, αναμνησκειν. Colum. 1. R. R. 4. inquit. Ager prime inspectione neque vili, neque virtutes abditas ostendit, quos mos retractantibus facillius apparent. Id. pref. ante med. Saep mecum retractans atque cogitans, quem turpi consensu deserta axoleverit discipline rursus. Cic. 2. Nat. D. 28. 72. at Ovid. 4. Met. 568. Retractore ad relegera aliquid. Eurip. Cic. Mur. 26. 54. Nunc mihi tertius ille locus est orationis de ambibus criminibus, - secus e ma retractanda. Horat. 2. Od. 1. 38. Retractare munera Cae neque. h. e. Spargere, seu lugubres ceotus, post Simopidem iterum sonari et imitando exprimeret. Seneca Ep. 46. sub fin. De libro tuo plura scribam, quum illum retractavero. Varro 8. L. L. 2. Müll. Quid quum de copia verborum scribam, erit retractandum. Quintil. 9. 4. 13. Quoties eandem materiam sortus a ma retractat scribere de integro, juberem. Alii leg. tractatam. Sueton. Aug. 34. Leges retractavit, et quidem ex integro senat. Ovid. 7. Met. 714. mecumque Dea memorata retracto. Sueton. Gram. 2. Carmio peccatorum diligentius retractare. Plin. 8. Ep. 21. sub fin. Lega librum sed retractatum, Eumen. erat. pro restaur. schol. 2. Me jurit disciplinam artis oratoris retractata. h. e. resumere, iterum profiteri. Cic. 8. Att. P. ad fin. Sed hmo omissam augemus eum dolorem retractando. Seneca 1. Contriv. pref. circa med. Retractera memoriam carissimam solida. — b) Item revisto, relego, recosco emendandi gratia. Plin. 8. Ep. 8. circa med. Egi magnas et graves causas, hec destino retractare, ne tantus ille labor meus, nisi hoc, quod reliquum est, studi addidero, mecum pariter intereat. Adde 4. Ep. 9. asir. et 9. Ep. 10. et 40. Me Gell. 3. 6. ad fin. Fabola a Plauto retractata etque apollita sunt. et 17. 10. Retractera et corrigere aliquid. — Hinc Particp. prater. pam, ejus exemple retallimus.

Retractotus, a, um, etiam edestivorum more carpatur, et est recognitus, recensitus, riveduto; unde Comp. Retractotus apud Cic. 16. Att. 3. Sed tamen idem οὐραγμα mihi ad ta retractotus, et quidem ἀφ' ὧν ipsum crebris locis inculce- et refectum.

B) Quum est frequentativum e retraho — a) Absolute significat retrahere sa, recusare, relateri, detractare, ricusare, fare il ritroso; a' que hac notione etiam retracto scribitur. Cic. 1. Asc. 31. 76. Venit tempus, et quidem celeriter, et diva retractabilis, sivo properabilis. h. e. coactioe-ria, invitosque progredieris. Alii leg. setardebis. Liv. 3. 52. Secuta exercitum plebe, nullo, qui per statem ire posset, retractante. et 37. 18. a med. Rumenne somms sei discrimen baud dubie retractante. Alii utrobique leg. detractata. Colum. 2. R. R. 2. ad fin. Ectractans juvenes et calcitrans. h. a. qui non potest facile duci, quo volumus, sed retractat a seculi. Alii leg. retractans. Sall. in orat. Philippi contra Lepid. Vos moventes et ectractantes verba et vatum esumibos, passem optatis magis, quam defenditis. h. e. secusantes quidquam egere propter verba et carmina vetom. Virg. 12. En. 582. Quam nono daide mersa est cot quid Jam, Turas, retractas? — b) Com Accusativo significat sevoctore, reprohere, omittere, quasi se retrahendo, ritrotare, rivocare, darsi spina. Virg. 12. En. 11. nihil est quod dicte retractent ignavi Eneada, nec quis pepigere, secusant. Trojan. ad Plin. 10. Ep. 112. Na molterom securitas sub- ractur, factas ente aliquantum temporis largitiones retractari, atque in irritum videri non oportet. — Item seprahedens, improbare, riprandere, criticare. Gell. 14. 8. Ectractandi le- vendiquo ejus operis gratis.

RETRACTUS, a, um, particp. V. RETRAHO. RETRACTUS, as, m. 4. ectos seprahendi, retractile. Tertull. advers. Gnost. 1. Bellisem machinam retractu tela vegetantem. Adde Isid. de not. rer. 40. 4.

RETRADO, dis, dero, a. 3. (ra et trado) re- stituito, reddo, restituo. Ulp. Dig. 4. 2. 9. a med. Ut si pes vim res tradit sit, retradetur. Modestini. ibid. 24. 2. 58. Reddenus ost e marito servus uxori, ea conditione, ut, quom jussu ejus adierit, rursus marito retradetur. Adde Pompon. ibid. 19. 1. 6.

RETRAHENS, entis, particp. V. vos. eeg. RETRAHO, trahis, trahi, tractum, trahere, a. 3. (re et traho). Particp. Retrahens sub A. II. a.; Retractus sub A. I. et II. et sub A. II. a.; Retracturus sub A. II. g. et D. II. — Retreho

A) Est idem ac retro, vel in contrarium par- tom treho, ἀνίστα (it. tirare indietro, ritirare; Fr. tirer en arrière, retirer, reprendre, rap- parer; Hsp. tirar atras, traer atras; Germ. zurückziehen, - holen, - rufen; Angl. to draw or pull back, draw the contrary way, withdraw).

1.) Proprie. ¶ 1. Generellm. Accas p. 143. 2. Bibbeck. Quum strideret retracta suras infera. Cic. Cat. 26. ad fin. Licius quum jam monum ad tradendam pyxidem porrexisset, re- traxit. Plaut. Rud. 4. 3. 8. Quid ta, malum, nem me seprahis? Virg. 5. En. 709. quo fata trabunt seprahuntquo, sequamur. et 10. ibid. 307. seprahitquo pedem simul uode solabens. Cic. 2. Fin. 17. ad fin. Solpio Hanolbalem in Africam retraxit. Sisenno Hist. p. 279. Peter. Si qm celeriter solvi poterat, in eum semalco seprahit. Ovid. 8. Met. 87. no seprahabebat eb leto, Lasequa colla debat retro. Auct. B. Hsp. 6. Retrahere aliquem a via. Gic Apul. 4. Met. Poollalum a via retractom in vellem proximem praeceptum. Cels. 1. 1. Ioterum in convictu esso, interdum eb so eo retrahere. Liv. 32. 38. Pecunia imperata logotes. Qui non coeotater coutulere, sine contumelia et lecerateno corpo- rum nunt dimisit: quos oculatere ent retrahere aliquid sospicio fuit, in servilem modum lace- retit atque extortit. Plin. 9. Hist. nat. 17. 26. (59). Mugillem longa linee ed branchias seligate emimom in maro, oedemqoa linee retractum femina secutus ad littus. Colum. 2. R. R. 2. a med. Plos goeunt pecodes colle et pectore cooari, quam cerulibus etque boe modo tota mole corporis altoatur: et illo retractis et res- puspola capillibus escruculantur. — Et mediorum apu. Gracos more. Lucr. 2. 153. Quapropter stimu inter se (corpuscula) retrahuntur. ¶ 2. Spectalum retrahit dicuntur, qui in fuga capiti,

aodern, uode auferant, reducuntur. Cae. 5. B. G. 7. a med. Partem equitatus ad eum inas- quendum militi, retrahitque imperat. Liv. 25. 7. Missi qui sequebantur, ab Taracina compre- hensos omnes retraherant. Justin. 38. 9. 6. Fo- glestem Phraates, equitum celeriteta per com- pendiosos tremites occupatum, seprahit. — Sic Particp. Retractus saepe da ao dicitur, qui loter fugiendum captus reductus ee, uode fu- gerat. Cic. 6. Phil. 4. 10. Atqoa lie mactae redit, ut retractus, non severos videretur. Sall. Cat. 40. et 49. Quem retractom ex itinere pa- rans necati jussit. Id. ibid. 48. extr. et Sueton. Aug. 17. sub fin. Quem retractum ex fuga sup- plicio affecti. Tac. 4. Ann. 29. Cedit arka, ac seprahos Ravenna ossequi accusatloem ed- gilos. — Joculariter Tar. Heaut. 4. 2. 11. Re- treham herede, optner, ad me idem illad fugi- tivom argentum tamen. rimenero a bottega.

II.) Translatio latissime patet, et est — a) Avoco, revoco, abdoce, eprahio. Cic. Sest. 18. 34. Quom duos consules a sepublica provinciarum fodere retrahisset. Pseudo-Cic. in Sall. 3. At- quo ipse republica mano seprahata me. Tar. Phorm. prol. 1. Postquam poeti vatus postam non potest retrahere ab stadio, et transdere hominem in otium. Fulg. interpr. Joel. 2. 10. A facie ejus (Dei) contremuit terra, moti suat caeli: sol et lune obtinetrati suat, et stellae retra- xerunt splenderem suum. h. e. epraherunt, den- sissimis pulveris voluminibus lucem impediunt. b. a med. Uno proelio Thebas ab lateritu retra- hit. Augustus in ep. apud Sueton. 71. Ad sum- mam tamen perdidit non multum, sed ex magni detrimetis praes sepm paullatim seprahos est. — c) Item repono, restituo. Trojan. ad Plin. 10. Ep. 41. Qui demotit ad pcam erant, non modo ee libere suat, sed in conditionem pro- borum ministrorum retrahuntur. — d) Item coo- verto, in contrarium traho. Cic. Partit. orat. 39. 137. Delude geas ejusmodi calliditatis et calomoi- seprahetur in odium judicis, cum quadam iavidos querela. — Huc referri potest ad illud Tac. 16. Ann. 1. Nocturnos quietis imaginem ad spm baud dubiam retrahit. h. e. somnium pro re certa ha- buit. obi Forcellino to seprahit est pro simpli- trexit. — e) Retrahare se, se subducere, ritirar- si. Horat. 1. Ep. 18. 58. Ao ne te retrahas, et loecusabilis absis. Colull. 30. 9. Idem nunc retrahit ta, ac tua dicta omnia ventos irrita fer- re sine. h. e. a fide et promissa discedis. — f) Retrahare verba, suppressere, sermonem ab- rumpere, aliquo, eul non fida, superveniente. Seneca Ep. 3. a med. Quid est ergo, quare ulla verba coram amico meo retraham? quid est, quare me coram illo non putem solum? — g) Retrahare vires logenli, retinere, reprimere, non omnes exorere. Seneca Ep. 79. onta med. Modestie tanta in te est, ut videris mihi seprah- turus logenli tul vires, et vinceodi periculum sit. tota tibi priorum reverentia est. — h) Retrahare noctes, ad brevitate seducere, coo- trahare, accorciare. Manil. 2. 253 de Capri- corno. brumalem servare per sidere sortem, Quo retrahit ductas somme ad fastigia noctes. Cf. Sueton. Caes. 41. Ex viginti treceotisque militi- bus acopleptum frumeotum e publico ed centum quinquaginta retrahit. ridusse, restrinse.

H) Retraho est etiam idem eo suras trebo. 1.) Proprie. Tac. 15. Ann. 57. Postero die quom od eodem erocletos retraheretur etc. Id. 5. ibid. 38. Caesar Anthitium Veturam ebsolutum edulterit, loerptis iudicibus, ad discudam ma- jestatit causam retrahit. et 4. Hist. 70. Velen- tius ee Tutor in arme Treveros retrahunt.

II.) Translat. Tac. 4. Hist. 46. Pollicitus, et praxidum daretur, itorum in Batovos, et po- tiorem civitatis portem ad societatem Romanam retracturum. Id. 13. ibid. 23. extr. Tabulae esot- as sunt, quibus obliterete araril oomloe retra- hebat. h. e. exigendi cause rescribebat, et quo- dammodo reviviscere fecerat. Varro 5. L. L. 2. 5. Müll. Quare illa (verba) quum jam maioribus nostris ademil oblitio fugitis, secuta sedolitas

Mucii et Bruti retrahere nequit. *h. e.* in usum reducere. — *Itine* Particip. präter. pass., cuius exemplum retulimus.

Retractus, *a*, *um*, etiam adiectivorum more usurpatur, unde *Comp. Retractor*; et est reductus, remotus, *retrator*, *rimolo*, *lontano*. *Liv.* 34. 9. Græcum oppidum in mare expositum: Hispanis retractor a mari murus erat. *Plin.* 2. *Ep.* 17. *ante med.* Itujus atrii a tæva retractus paullo cubiculum est amplum. *Liv.* 38. 21. Creusa, Theopisium emptum est, in intimo sinu Corinthiaco retractum. *Seneca* 1. *Controv.* 6. Retracti tetroreus occit. *h. e.* intorsum condit, ut *id.* alt. *ibid.* 1. *ante med.*

RETRANSEO, *te*, *ire*, *a*, iterum transeo. — *a*) Neutorum more. *Augustin.* 10. *Confess.* 30. Quo bioc ad soporem transeo, vel huc inde transeo? — *b*) Actiue. *Innocent.* de cas. *Riter.* p. 312. 24. *Rudorff.* Casa retransit et limitem sextaneum ante se. *Gromat. vet.* p. 335. 23. *R.* Ipsum rivum illas transit et retransit.

RETRANSITIO, *ōis*, *f.* 3. iterata transitio. Translate apud *Priscian.* 17. p. 1036. et 1092. *Putsch.* ubi loquitur de pronome sui, sibi, se.

RETRANSITIVE, adverb. per retransitionem. *Priscian.* 17. p. 941. *Putsch.* Quum ipsa (tertia persona) agit et sic alta ia ipsam, id est quum retransitive dicitur.

RETRANSITIVUS, *a*, *um*, adject. ad retransitionem pertinens. *Priscian.* 18. p. 1086. *Putsch.* Retransitivum (pronomen), in quo necesse est prius personam tertiam significatorem voca altqua fieri, ad quam genitivus vel reliqui casus referantur. *Adde* 13. p. 963.

RETRANSMEO, *as*, *are*, *a*. 1. iterum transmeo. *Jornand. Get.* 20. Gothi Hellesponticum fretum retransmeant.

RETRANSMITTO, *is*, *ere*, *a*. 3. iterum transmitto, idem ac retrahere. *Auct. Itiner. Alex. M.* (edente *A. Maio*) 103. Bacris ipse profectus retransmittit profluvium Cocasum. *V. TRANSMITTO.*

RETRARIUS, *a*, *um*, adject. retro versus, apud *Augustin.* *Serm.* 105.

RETRACTO, *V. RETRACTO.*

RETRIBUENS, *entis*, particip. *V. voc. seq.*
RETRIBUO, *bu*, *ere*, *a*. 3. (re et tribuo). Particip. *Retribuens* II.; *Retributus* I. — *Retribuo*

I.) Proprie. — *a*) Est idem ac reddo, restituo, quasi retro tribuo, restituere, rendere, *ἀνταποδίδωμι*. *Liv.* 2. 4. *a med.* Jabet, pro Siculo frumento pecuniam acceptam retribui populo. *Paulin. Nolan. carm.* 32. 513. Cur aliena tenes? qua spe liquenda retentas Nec retributa suis, nec potenda tibi? — *b*) Item vicissim tribuo. *Lucret.* 5. 276. Semper enim quodcumque fuit de rebus, id omne Aeris in magnum fertur mare: qui nisi contra Corpora retribuat rebus, recreetque fluentes, Omnia jam resoluta forent, et to aera versa. — *c*) Item assigno, adscribo, attribuo. *Cic. Rosc. Com.* 15. 44. Nihil mihi detrahā, quum tibi exacte etatis severissime fructum, quem meruerant, retribuoam.

II.) Translate. *Lactant.* 6. 18. *Is*, qui sibi nocent, vicem retribuerit. *Fulgat. interpr. Psalm.* 7. 4. Si reddidi retribuentibus mihi mala, decidam merito ab inimicis meis innotis. *Id. Psalm.* 51. 22. Deus extendit manum suam in retribuendo. — In illo *Plin.* 10. *Ep.* 86. *Reil. leg.* pertribuerant.

RETRIBUTIO, *ōis*, *f.* 3. retributione, recompensa, *ἀντιδωδ*, *ἀνταπόδοσις*, remuneratio. *Tertull. Apolog.* 18. Deus iudicaturus est cultores suos in vitæ æternæ retributionem. *Sidon.* 4. *Ep.* 11. *ante med.* Merita sua spe futuræ retributionis celare studuit. — In malam partem. *Lactant.* 6. 18. *a med.* Voluit (Tullius) hominem canio more vivere, ut remordeat lacessitas. Quæ retributio contumeliæ quam perniciosa sit, etc.

RETRIBUTOR, *ōis*, *m.* 3. retributore, qui retribuit, et compensat. *Tertull.* 4. *advers. Marcion.* 29. *a med.* et 5. *ibid.* 18.

RETRIBUTUS, *a*, *um*, particip. *V. RETRIBUO.*

RETRICES, *um*, *f.* plur. 3. Retricebus quum ait Cato in ea, quam scripsit, quum edisseravit Fulvii Nobilioris censuram, significet equum eo nomio, quæ est supra viam Ardeatiam inter lapidem secundum et tertium, quæ irrigantur horri infra viam Ardeatiam et Asinariam usque ad Laviniam. *Hæc Festus* p. 282. 18. *Müll.* Retrices itaque sunt civi aquæ: fortasse e *ῥέτρικον* vel *ῥέτρικον* fluentium, rivus, ut ait *Martinius*.

RETRICO, *as*, *ere*, *a*. 1. iterum trico. *h. e.* trici involvo. Vox a *Lexico* expungenda; tegitur enim solummodo in *Not. Tyr.* p. 150.

RETRIMENTUM, *i*, *n.* 2. (retero) feccia, *ἀποκρμα*, cuiuslibet rei excrementum. *Varro* 1. *R.* 64. Amara quum ex oteæ est expressa, qui est humor aquatilis, ac retrimentum conditum to vas fictile. *Alit leg.* recrementum. *Cels.* 5. 15. et 19. n. 26. Plumbi retrimentum *οκρίαν πολυβέου* Græci vocant. — In animalibus quoque excrementa omnia retrimenta vocantur, excrementi, *ἀποδευματα*. *Varro* apud *Non.* p. 217. 23. *Merc.* Retrimenta cibi, quæ exierint per posticum, evallat. *Macrob.* 7. *Satur.* 4. Ia ventre sit prima digestio, cuius sex retrimenta sunt, quæ per intestina labuntur. *Id. ibid.* 15. *ad fin.* Urina est retrimentum potus.

RETRIOR, *os*, *ōis*, adject. compar. a retro, posterior. *Vet. Scholiast.* ad *Juvenal.* 11. 123. Pygargus, fera est specie cervi, quæ retriores partes atbes habet: ideo et pygargus dictus est, quia Græce nales *πυργ* dicuntur. *V. PYGARGUS.*

RETRITURO, *as*, *are*, *a*. 1. idem quod trituro, vel iterum trituro. *Augustin.* *ep.* 255. *ad Macrob.* 3.

RETRITUS, *a*, *om*, particip. *V. RETERO.*

RETRO, particip. (re et suffix. ter): est autem *A*) Adverbium, et *B*) Præpositio.

A) Adverbium, est idem atque a tergo, post, to eam partem, quæ a tergo est, et quum statui, tum motui inservit, *ὀπίω*, *ὀπισθεν* (It. *di dietro*, *indietro*, *addietro*; Fr. *par derrière*, *derrrière*, *de derrière*; Hisp. *detrás*; Germ. *rückwärts*, *hinterwärts*, *hinter*, *hinten*, *nach hinten*; Angl. *behind*, *on the back side*, *back*, *backwards*).

I.) Proprie. — *a*) Quum statui tum motui inservit. *Pacuvius* p. 119. 3. *Ribbeck.* Rapida retro citroque percito æstu præcipitem retem Reciprocare. *Alit leg.* ultro citroque. *Ter. Heaut.* 5. 1. 29. Est mihi lo ultimis conclave ædibus quoddam retro. *Cælius* ad *Cic.* 8. *Pam.* 15. *a med.* Item mihi necessarium retro ad Alpes versus incidit. *Cic.* 1. *Divinal.* 24. 49. Præcepit, at pergeret profluvius: quid retro atque a tergo fieret, ne laboraret. *Horat.* 1. *Od.* 35. 25. meretrix retro Perjura cedit, et *ritura*, et 2. *ibid.* 11. 5. fugit retro Levis juvenas et decor. *Ovid.* 4. *Met.* 134. retro ferre pedem. et 3. *ibid.* 10. flectere ora. et 1. *ibid.* 529. Et levis imperos retro dabat aura capillos. *Liv.* 30. 10. *ad fin.* Retro inhibere nevem. *Virg.* 5. *Æn.* 428. Abduere retro longe capla ardua ab tecto. *Id.* 9. *ibid.* 392. simul et vestigia retro Observata legit. et 4. *ibid.* 489. Sistere aquam invitis et vertere sidera retro. et 3. *ibid.* 686. certum est dare lintas retro. *h. e.* retro navigare. et 4. *G.* 495. en iterum crudella retro Fata voesut. *h. e.* revocant. *Lucret.* 6. 331. Non Tyrbena retro volentem carmina frustra. *h. e.* a dextera ad sinistram scribentem, ut *Etrusci*, *Arabes*, *Hebræi*. — *b*) Cum præpos. de, *a*. *Fulgat. interpr. Bar.* 6. 5. Visa turba de retro et ab anta etc. *Inscript.* apud *Murat.* 480. 7. ANTE PONTAM PED. XII. A RETRO P. XV. Alia apud *Gud.* 299. 4. in FR. P. VII. A RET. F. V. Adde aliam *ibid.* 197. t. Alia apud *Marin.* *Frat. Arv.* p. 635. ANTE ET A RETRO. — *c*) Amat pleoasmm.

Cic. 5. *Tusc.* 2. sub fin. Tam longe retro respicere non possunt. *Auct. B. Afr.* 50. Retro regredit. *Phædr.* 2. 1. et *Virg.* 9. *Æn.* 798. referre pedem. *Id. ibid.* 794. *Ovid.* 15. *Met.* 249. et *Liv.* 24. 20. redire. *Id. ibid.* 40. Navius Oricum retro, unde venerat, ad ceteram classem remisit.

It.) Translate. 1. Speciatim refertur ad tempus præteritum. *Cic.* 1. de republ. 37. 5.

Ergo his anois quadringentis Romæ rex erat? 1. Et superbus quidem. s. Quid supra? 1. Justissimus; et deinceps retro usque ad Romulum, qui ab hoc tempore anno sexcentesimo rex erat. *Horat.* 3. *Od.* 29. 43. cras vel atra Nubes polum Pater occupato: non tamen Irritum Quodecumque retro est, efficiet. *Trajan.* ad *Plin.* 10. *Ep.* 116. Cujus legis vim si retro quoque velimus custodire, nulla necesse est perturbati. *h. e.* in his, quæ jam acta sunt. *Id. ibid.* *Ep.* 120. Obsonia eorum certaminum retro non debentur. *h. e.* pro tempora præterito. *Apul.* de deo *Socrat.* Existimet naturas prorsus ac retro æternas. *h. e.* ante et post. *Inscript.* apud *Gruter.* 281. 4. MAGNO INVICTO AC SYPER OMNES RETRO PRINCIPES FORTISSIMO IMP. CÆS. M. AVRELIO MAXIMIANO PIO FELICI etc. *Adde* *Pacat. Paneg. Theod.* 1. *Id. ibid.* 22. *a med.* Persis ipsa, republica nostræ retro æmula, ne' tempi andati. *Adde* *Plin.* 10. *Ep.* 119. *Stat.* 1. *Silv.* 4. 68. et *Capitolin.* *Partin.* 9. — Et cum Genetiro temporis *V. Inscript.* io SUPERATRIX. ¶ 2. Generatim ad alias rationes refertur. *Virg.* 10. *En.* 6. Calicolas magni, quia eam sententia vobis Versa retro? *h. e.* mutata, in contrarium versa. *Seneca* 1. *Controv. præm.* Nescio qua Integritate naturæ, eloquentia se retro tulerit. *h. e.* collapsa sit, et a pristino nitore recesserit. *Cic.* 5. *Tusc.* 31. 87. Honestatem sic complectitur, ut omnia, quæ sive ea sicut, longe et retro ponenda censeat. longe, a se removendo: retro, posthabendo.

Lucret. 1. 943. retroque Vulgus abhorret ab hoc. *h. e.* refugit, et aversatur. *Seneca* *Ep.* 122. in fin. Infamiam petunt omnes isti, qui, ut ita dicam, retro vivunt. al contrario degli altri. — Sic pro viceversa, contra. *African.* *Dig.* 46. 1. 21. Si hic servus manumissus fidejussorem dederit, deinde fidejussori suo heres existat, durare causam fidejussionis etc. Retro quoque si fidejussor servo manumisso heres extiterit, eadem adversus eum stipulatio manet. *Adde* *Cajum* *ibid.* 7. 7. 4. — Huc pertinet et illud *Marcell.* *Dig.* 46. 3. 67. Aliquot nummos accipiendo ab eo, elque retro dando. *h. e.* reddendo, vicissim dando. et mox. Ut quum decem acceperti, eadem si retro reddat.

B) Præpositio cum Accusat., et est post, pone. *Apul.* 6. *Met.* Conveniat retro metas Murtias. *Fulgat. interpr. Is.* 57. 8. Retro postem posuisti memoriale tuum. *Adde* *eumd.* *Marc.* 8. 33. et *Chalcid.* *Tym.* 239.

RETROACTUS, *a*, *um*, particip. *V. voc. seq.*
RETROAGO, *āgis*, *ēgi*, actum, *āgera*, *a*. 3. Particip. *Retroactus* II. — Retroago est idem ac retrosum ago, *ἀνταρπάω* (It. *tirare indietro*; Fr. *ramener en arrière*; Hisp. *volver a pular atrás*; Germ. *zurücktreiben*, *-führen*, *wenden*; Angl. *to drive or throw back*, *turn back*).

I.) Proprie. *Quintil.* 11. 3. *a med.* Caplitos a fronte contra naturam retroagere, ut sit horror ille terribilis. *Mela* 2. 1. 2. Retroagere vasta flumina.

II.) Translate. *Seneca* 1. *Ira* 16. *ante med.* Iram sæpe misericordia retroagit. *h. e.* matura propositum et quasi cursum coegit. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 44. 45. (145). Quos non honores currusque illa sua violentia fortuna retroegit, per mediam Urbem censore tracto to Capitolium illud, in quo triumphans ipse ne captivos quidem de traxerat? *Quintil.* 9. 4. *a med.* Dactylum retroactum appellari constat anapæston. *Id.* 1. 1. *a med.* Ut quum satis litteras affixisse pueris recto illo, quo primum scribi solent, contextu videntur, retroagant rursus, donec litteras facile norint, non ordine. *Id.* 2. 4. *ante med.* Retroagere expositionem, et a media in utramque partem discurrere. et 12. 2. *ante med.* ordinem. *h. e.* invertere, ab ultimis incipiendo.

RETROCEDENS, *entis*, particip. *V. voc. seq.*
RETROCEDO, *cedi*, *cessi*, *cedere*, *n.* 3. Particip. *Retrocedens*. — Retrocedo est retrorsum cedo, retro gradior, camminare indietro, retrocedere. *Amian.* 18. 12. 1. Extrema mesentem Cæsarem arbitrati retrocedisse etc. *Id.* 31. 10. 5. Retrocedere coacti. *Id.* 29. 1. 3. Opera

consulite retrocedentes, ne ferru violarent adversorum quemquam primi. *Liv.* 8. 8. circa med. Pede presso eos retrocedentes in intervalla ordium principes recipiebant. *Avian.* fab. 3. 1. Curva retrocedens quum fert vestigia cancer. *Curt.* 7. 4. 4. Occurrit enim in Cilicia angustissimis faclibus, quum retrocedendo posset perducere incertos in loca naturae sita laeva.

RETROCESSIO, ōis, f. 3. retrocedendi actus, retrocessus. *Augustin.* *Quant. anim.* 22. Reparatus in minoris (lapidis) et retrocessu fiat necesse est.

RETROCESSUS, us, m. 4. ii tornare indietro, avayōpōis, regressio. *Apul.* 1. *Dogm. Plat.* Illi septem motus, processus et retrocessus, dexterloris ac sinisterlori etc.

RETROCTUS, a, nm, particip. ab invisi. retroctio, reflexus, rearsus. *Zucrat.* 4. 548. (542). Nec simili penetrant aures primordia forma, Quum tuba depresso graviter sub marmora mugit, Aut reboant rancum retroctis cornua bombum. At Lachmannus rectius legit: Et reboant rancum regis alta barbara bambum.

RETRODO, ar, are, s. 1. retru dn. *Marcell.* *Dig.* 46. 3. 67.

RETRODUCO, is, ere, s. 3. condurre indietro, avayō, retrorum ducere, reducere. *Vitruv.* 10. 6. in fin. Non poterat via recte ducere, sed exhibet in nam vel alteram partem: ita nacesse erat rursus retruducere. *Martian.* *Dig.* 34. 5. 16. Quædam sunt, in quibus res dubia est, sed ex posito retroduclur, et apparet, quid actum sit.

RETRODO, is, ire, n. 4. andare indietro, avayōis, retrorum eo. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 16. 13. (70). Progreditur rasil violentis, et retruira cogit vapor repercutiens. Sic Particp. *Retrosians* apud *Seneca* 7. *Quæst. nat.* 21. Deficiente materia, retruens ipse descendit. Ceterum *V. RETRO* ad EO, is.

RETROFLECTO, ctis, xi, xum, ctare, n. 3. piegare indietro, avayōpōis, retrorum flecto, reflecto. *Petron.* *Sat.* 126. Frons minima, et quæ radices capillorum retroflecterat. Sic Particp. *Retrosflexus* apud *Apul.* 3. *Met.* Manibus ambebus capillu abruptum ac retraflexum affligere lapide gestit. Ceterum *V. RETRO* ad FLECTO.

RETROFLUXUS, a, um, part. *V. vno.* præced.

RETROGRADATIO, ōis, f. 3. retrocessus. *Capell.* 8. ad fin. Retrogradationis ana viculus solis adnotat. *Cassiod.* de astronom. Retrogradatione stellarum est, quem Græci avayōdipōis vocant, in qua stella, dum motum suum agat, simul et retrorsum moveri videtur.

RETROGRADIENS, entis, partis. *V. vno.* seq.

RETROGRADIOR, gradieris, (gressus sum) gradii, dep. 3. Particip. *Retrogradiens* et *Retrogressus*. — *Retrogradior* est retrorsum gradior, retruog. camminare indietro, avayōpōis, *Plin.* 8. *Hist. nat.* 15. 12. (40). Labrum ei (ashk) superius prægradat: ubi id retrugraditur in pascendo, ne in priora tendens involvatur. *Ammian.* 20. 11. 15. Artiles ferream frontem lacialis retinere longissimè, ne retrogradiens resumeret vires. — Habet locum in motibus planetarum, quum moveri videntur contra signorum ordinem. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 15. 12. (61). Ab his terminis retrograduntur ad solem. et ibid. 17. 14. (76). Max ab altitudine descendit, retroque graditur ab occasu respertilio neque ad exitum matutillum. *mesis.* *Capell.* 8. p. 298. de stella *Veneris*. Tunc etiam quum retrograditur, ultra autem circum tardior collustrat orbem. *Id.* 1. p. 19. Ipse Juppiter penitulum retrogressus sub immensi nitentis lumine caligavit.

RETROGRADIS, a, adject. retrogradus. *Apul.* 4. *Met.* Sensim retrogradi gradu domum facessent. Ita leg. *Forcellinus*; et *Ruhnkenius* sensim retrogradi (alii retrograda) fuga domum facessent.

RETROGRADO, ar, are, n. 1. retrogradior. *Capell.* 8. in fin. Solis radius eas retrogradas facit.

RETROGRADUS, a, um, adject. retrogradus, qui retrogradior, avayōdipōis. — a) Spectatim de planetis recedentibus, ut in *RETROGRADIOR* dictum est. *Seneca* 7. *Quæst. nat.* 25. c. m. 2. Utrum emergeret Juppiter, an occideret, an retrogradus esset, (nam huc illi non

mea imponere cedenti) ante paucos annos didicimus. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 17. 15. (77). Mercurii sidus retrogradum in Tauru, et Gemis non fieri. *Sidon.* 8. *Ep.* 11. a. med. Super tetragonu Salurnus retrogradus. — b) Generalim. *Hetrogradum* carmen apud *Augustin.* 17. *Civ. D.* 15. (ubi alii leg. grande) est reciprocum, non recurrent.

RETROGRESSUS, a, nm, particip. *V. RETROGRADIOR*.

RETROGRESSUS, us, m. 4. retrocessus. *Macrobi.* 3. *Saturn.* 17. a. med. Quum sol in signu Canceri æstivum solstitium facit, et inde retrogressum agit ad demutationem dierum. *Cal. Aurel.* 1. *Tard.* 1. 20. Retrogressus cum salibus. (Huc genus exaltationis *Galen.* 1. 2. ex-
αλτωση vocat.)

RETROIENS, entis, partis. *V. RETROEO*.

RETROLEGO, is, ere, s. 3. retruere lego. *Quintil.* *declam.* 6. 7. Curva illius retrulegn. h. e. retru navigo.

RETROPENDULUS. *V. ANTEPENDULUS*.

RETROPOSITUS, a, nm, particip. ab invisi. retropono. *Acron* ad illud *Horat.* 2. *Sat.* 3. 299. Respicere ignoto discet pendente tergo. Id est, retruposito. Ita *Forcellinus*: et *Pauli* repositu.

RETROREDDO, is, ere, s. 3. retru reddo. *Marcell.* *Dig.* 46. 3. 67.

RETRORSUM et *Retrorsum*, adverb., quasi retruversum, ut *antorsum*, quasi anteversum, est idem ac retru, sig. τούτω, ούτω (It. indietro, all'indietro; Fr. en arrière, à reculons, dans une direction retrograde; Hsp. hacia atras, al revés; Germ. rückwärts, zurück, umgekehrt; Angl. backward, backwards, back).

I.) Proprie, tum motu tum statui inservit. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 74. me vestigia terrent Omnia te adversum spectantia, nulla retrorsum. *Id.* 1. *Od.* 34. 3. retrorsum veia dars. *Id.* 4. ibid. 8. 16. Relectaque retrorsum Hanniballe mias. *Val. Flacc.* 3. 268. dare versa retrorsum Terga metu. *Zucan.* 8. 652. Ipsique retrorsum Effusi faciem vltabant Corgoneos angues. *Sil.* *It.* 11. 511. de *Aufido*. Mox fluctus fuit Hadriaco, magnaqua fragore Cedentem impellit retrorsus in æquore pontum. — Pleonasmus est in *lin Plin.* 9. *Hist. nat.* 31. 51. (99). Cancrui in pavore etiam retrorsum peri velocitate redeunt. At *Sillig.* leg. retrorsal. *V. RETRO*.

II.) Translate. ¶ 1. Speciebus adhibetur ad designandum tempus præteritum. *Ulp.* *Dig.* 15. 1. 32. ad fin. Retrorsum ad id tempus conventionem reducere emptoris, qui venditor convenit est. h. e. in tempus præteritum. Sic ibid. 15. 6. 18. Retrorsum se actio refert. ¶ 2. Generalim ad alias rationes transfertur, et idem est eo reciproco, modo prorsus contrario, reciprocamente, in modo contrario, in sensu inverso. *Cic.* 2. *Nat. D.* 33. 84. Rr terra aqua, ex aqua nrtur aer, ex ære ether: deinde retrorsum vltimū ex æthere aer etc. retrocedendo. *Quintil.* 6. 9. 6. Quædam argumenta et retrorsus idem valent, ut vivere hominem, qui spirat: et spirare, qui vivit. reciprocamente. et *Flor.* 4. 12. ante med. Sumpserant bellum ad certa victoris spe, ut prædam in antecessum pactione diviserint: Cherosci equos, Suovi anrum et argentum, Sicambri captivos elegerant. Sed nulla retrorsum. victor namque Drusus equos, pecora, torques eorum, ipsosque præda divit et vendidit tutto successu al contrario. et *African.* *Dig.* 44. 3. 6. Hunc perinde haberi an si retrorsum homo mihi venisset. h. e. si homo e me venditus, tunc ad me emptione redisset.

RETORSUS, adverb. *V. vno.* præced.

RETORSUS, a, nm, adject. Comp. *Retrorsior*.

— *Retrorsus* est retru versus, volto all'indietro.

I.) Proprie. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 8. 68. (93). Atque ita retrorsa manu ter dicit. h. e. retrorsum adducta. *Apul.* 2. *Met.* Denique sepe retrorsa respiciens subitit. Ita *Præcæus*; et alii leg. *retrorsus*. Adjectivum videtur esse etiam in *lin ejusd.* 6. *Met.* Iter retrorsum porrigeus.

II.) Translate ad præteritum tempus refertur,

et *retrorsior* est antiquior: a retru et retrorsum, quum p.o ante ponitur. *Tertull.* *Apolog.* 19. Extramissimi eorum non retrorsiores deprehenduntur vestris sapientibus legiferis at historicis. Alii leg. *retrosiores* eodem sensu, a retru, vel legendum *retiores*. *V. RETRIO*.

RETORSIOR. *V. in vno.* præced.

RETROSPICIENS, entis, partis. ab invisi. *retrospicio*, retru aspiciens. Ita *Forcellinus*; at *Schneiderus* *retrospiciens* uncis includit.

RETROSUM, adverb. prn retru. *Val. Long.* p. 79. 6. *Heil.* Dorsum per duo s. quam per dorsum quidam ut levis euntlayerunt. a. tota r littera rubata est in eo quod est rusum at retru. Ita in quibusdam *Codd.* leg. *Horat.* 1. *Od.* 34. 3. et 1. *Ep.* 18. 89. *Keller*.

RETROVERSIM et

RETROVERSO at

RETROVERSUM et

RETROVERSUS, adverb. all' indietro, recessum, retru. *Plaut.* *fragm.* apud *Non.* p. 145. 14. *Merc.* *Retroversum* cedam, imitabor nepam. *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 44. *Burm.* *Colonia* *retroversus* crescit, tamquam eoda vituli. *Claud.* *Mamert.* 1. *Stat. anim.* 7. Radil corporum repercutus retruversim cedentes. *Id.* 18. *Orig.* 4. *Opisphora* funes qui cornibus antenas destra sinistraque tenduntur, et retruverso.

RETROVERBUS, a, um, particip. *V. vno.* seq.

RETROVERTO, tis, ti, sum, tere, s. 3. Particip. *Retroversus* I. et II. — *Retroverti* est idem ac retruversum verto, vel convertu.

I.) Proprie. *Ovid.* 4. *Met.* 655. Ipse retruversus equalentia prodidit ora. *Terentian.* de metr. p. 2435. *Putsch.* Quns (jambos) in trochæos retruvertit dactile. *Cl. Virg.* 4. *En.* 489.

II.) Translate. *Lactant.* 1. 16. sub fin. Argumentum retruversum idem valet.

RETRODO, tridis, tridi, tridum, tridere, a. 3. Perf. *Retruisit* legitur in *Not. Tir.* p. 131. — Particip. *Retrusus* in *lin.* et *Retrudendus*. — *Retrudu* est idem ac retru trudu, *spingere* indietro, avayōis. *Plaut.* *Epid.* 2. 2. 63. Capi cursum varsum ad illas paulistim accedere, quasi ratruaderet hominum me vis lavitum. *Imp. Constantin.* *Cod. Theod.* 1. 5. 1. In metallum retrudendus. *Sulpic.* *Sev. vit.* 8. *Martin.* 3. *Retradi* ergo in custodiam jubetur. — Iluc particip. præter. pass.

Retrusus, a, um, adjectivorum more nuntatur, et est idem ac retru trusus, a conspectu remotus: jungitur autem eum *abditus*.

I.) Proprie. *Cic.* 3. *Verr.* 3. 7. Simulacra deorum, quæ non modu ex sole templis ablata sunt, sed etiam jacent in tenebris, ab isto retrusa atque abdit.

II.) Translate. *Cic.* 1. *Orat.* 19. ad fin. Hæc sunt in media philosophia retrusa atque abdit. *Q. Cic.* *Petit.* *cons.* 11. ad fin. Frons est animi janus: quæ si significat voluntatem abditam esse ac retrusam, etc.

RETUNDO, tundis, tundi, tuium et tuium. *tundere*, a. 3. (re et tundo). Perf. *retundi* est *Phædr.* 4. 23; sed *V.* quæ dicta sunt in *RE*. — Particip. *Retusus* et *Retunsus* in *lin.*; *Retundendus* II. — *Retundo* est idem ac repercutio, repello, hebetu cuspidem aut aciem ejusplam rei, αψύλω (It. ribaltiera, spuntara, rintuzzare; Fr. enlever quelque chose d'affilé, de tranchant, émausser; Hsp. embotar, engrosar los filos y puntas de los armas y otros instrumentos; Germ. etw. Scharfes od. e. Spitze abstossen, stumpfmachen, abtumpfen; Angl. to blunt; dull, turn the edge of any thing, retund).

I.) Proprie. *Cic.* 3. *Cat.* 1. a. med. Gladios in republicam destitutos retundimus. *Id.* *Sull.* 30. 83. Cujus nuper ferrum retundim, flammamque retinxerim. *Adda Horat.* 1. *Od.* 35. 30. et *Plin.* 16. *Hist. nat.* 40. 76. (3). Tilla clissima acies retundit. *Ovid.* 3. *Amor.* 9. 12. Quid jurat in nudis hamata retundera tela Onibus? *Zucan.* 6. 160. contriugile tela Pectoris incurat, jugulique retundit ferrum.

II.) Translate. *Cic.* *Cluent.* 44. 123. Censorii illi

li mucronem multis remediis majores nostri retundunt. *Quintil.* 10. 5. a med. Mucro ingenui quotidiana pugna retunditur. *Atticus* apud *Cic.* 16. *Att.* 15. ante med. In praesentia belle iste puer retundit Antiochum. *Lentulus* ad *Cic.* 12. *Fam.* 14. ante med. Alioquin improbitatem retundere. *Prudent.* 6. *Cathemer.* 94. *Iram.* *Phaedr.* 4. 23. superbiam. *Ter. Heaut.* 5. 1. 72. animum, qui luxuria et lascivia diffinit. *Caelius* ad *Cic.* 8. *Fam.* 6. sermones. *Liv.* 33. 31. a med. linguas Etolorum. *far tacere.* et *Plin.* 3. *Ep.* 15. Hebetare et retundere aculeos iudicii. *Lucan.* 5. 601. Occurrit gelidus Boreas, pelagusque retundit, ribatte, ribuita. *Nazar. Paneg. Constantin.* 5. Nec intuentem iniquus fulgor retundit. *Hieronym.* *Ep.* 14. n. 3. extr. Aries ista pietatis, quo fides quatitur, Evangelii retundendus est muro. — Hinc Particip. praeter. pass.

Retusus, et *Retunsus*, a, um, adjectivorum more usurpatum; unde *Comp. Retusior* II. 1.

I.) Proprie. ¶ 1. Est idem atque obtusus, *ἀπὸ τοῦ τοῦ, ῥιτῆζατο, ὀτῖος*. — a) *Retunsus* legitur apud *Plaut. Pseud.* 1. 2. 26. *Securis retunsa. Virg.* 2. *G.* 301. neu ferro laede retunso *Scutina. Pier.* testatur isti legi in exemplaribus antiquioribus. Alii et recentiores plerique omnes *retuso*. V. infra sub II. a) *OBTUNSUS*. — b) *Retusus* legitur apud *Ovid.* 12. *Met.* 496. Tela retusa cadunt: menset imperforatus ab omni Inque cruciatus *Caneus* *Elateus* ictu. *Colum.* 4. *R.* 94. ad fin. *Retusum* et cressum ferramentum. *Petron.* *Sat.* 94. in fin. *Rudis novacula*, et in hoc *retusa*, ut pueris discantibus audaciam tonsoris daret. *Lucret.* 5. 1273. Tum fuit in pretio magis *ma*, aurumque *Iscebat* Propter inutilitatem beccil mucrone *retusum*. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 13. 76. (200). Tania differentia est (*gemmarum*), ut alia ferro scilicet non possint, alia non nisi *retuso*. h. e. *col bottone*, quod Galli nunc dicunt *bouterolle*. *Sillig. leg. retunso*. ¶ 2. Est etiam repercutus, *ripercusso*. *Plaut. Pseud.* 1. 2. 26. *Serri* plagis *retunsi*. *Claudian.* 2. *Napt. Pros.* 135. de *Hyacintho*. le fronte *retusa* *Delius* iugel.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorā sumptā a superiore paragr. 1., est bebas, mialme acutus aut peripicax. *Plaut. Pseud.* 4. 4. 8. Quam diu mihi cor ratunsum est oppugnando pectore! Cf. *Claudian.* 2. in *Eutrop.* 47. adeo *retusi* Quisquam cordis erit, dubitet qui etc. *Hieronym.* *Ep.* 69. n. 4. Acumen omni pistillo *retusius*. V. *PISTILLUM*. *Sil.* 11. 16. 21. *rebusque retusis*. h. e. fractis, occisis. *Id.* 8. 319. et, beccil fervore *retuso*. *Lara* fides socium est. ¶ 2. De luce repercuta et reddita. *Claudian.* *cons. Prob.* et *Olybr.* 22. *Haud secus ac, tacitam Luna regente per Arctos, Sideres cedunt acies, quum fratre retuso Emulus adversis Ougraverit ignibus orbis. Alii leg. retruso; al. recusso*. — De luce subobscura, fusca et languida. *Id.* IV. *cons. Honor.* 183. *Visa etiam media, populis mirantibus, audax Stella die, dubitante nibil, nec crine retuso Languida, sed quantus numeratur nocte Bontes*.

RETUNSONUS, a, um, adject. qui sonum reddit retusum. *Paul. Diac. de laud. Hierici* apud *Durandi de lite ant. città* etc. p. 33. v. 95. *Lanceae summo Retunsonae* iaculo.

RETUNSUS, a, um, partic. V. *RETUNDO* in fin. *RETURBO*, as, are, a. 1. iterum turbo. Vox a Lexico expungenda; legitur enim solummodo in *Not. Tir.* p. 82.

RETURO, as, are, a. 1. (re et inusit. *turo*: cf. *OBTURO*) aperio, resero. *Arnob.* 1. p. 52. Ora coartulare mutorum, aurorum auriculas returare. At *Orellius leg.* reserare; alii reclusara. — *Varro* apud *Non.* p. 167. 5. et 357. 2. *Merc.* Pueri obscenis verbis novae nuptiae aures returant. Quo loco ad veterum respectu consuetudinem, qui simul ac virgo nupta detulisset praetextam ad Fortunam Virgineatam, pueris permittentibus, ut coram ea obscena verba proferrent: ante vero Veneris vocabulis acerbae virginis aures imbuere non licebat. *Returo* igitur est hic

translate obturare, aures imbuere, implere; at *Forcellinus* pro aperio usurpatum censuit.

RÉTUS, a, um, pro retitus: ab inusit. *retio*, *irretitus*, apud *Priscian.* p. 534. 6. *Retil.*

RETŌSUS, a, um, partic. V. *RETUNDO* in fin.

REU et

REUBARBĀRUM, i, a. 2. V. *RHEU*.

REULCERO, as, are, a. 1. iterum nlcero. Vox a Lexico expungenda; legitur enim solummodo in *Not. Tir.* p. 180.

REUMA etc. V. *RHEUMA* etc.

REŪMENE, es, f. 1. genus spuma ex argento, apud *Plin.* 33. *Hist. nat.* 6. 35. (103). At *Sillig. leg. peumene*.

REŪNCTOR, ōris, m. 3. sottocerasico, is cuius ministerio utuntur medici, qui iatroleptice profitentur; quem Patavini nostri per jocum appellant *scaldia e peta*, quoniam ejus frequens officium est cataplasmata et cerota ab iatroleptis praescripta calefacere et imponere. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 1. 2. (4). *Prodicus* instituens quam vocant iatroleptice, reuntoribus quoque medicorum, ac mediastinis vesticigal invenit.

REUNGO, te, unxi, unctum, ungera, a. 3. iterum ungi. Vos a Lexico expungenda; legitur enim solummodo in *Not. Tir.* p. 180.

REUPONTICUM, i, n. 2. V. *RHEU*.

REUS, i, m. 2. et *Rea*, s, f. 1. De Vocativo sing. haec habet *Ars anon. Bern.* p. 100. *Hagen.* Veteres dicebant o deus, reus, plus pro o dee, ree, pia. Quod vero ad etymon spectat, hanc vocem alii ducunt a *res*, alii cum reor, aut cum *Græc. ῥέος*, conjugant. — Ceterum reus est vox juris propria; et

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu, litigator, et quidem uterque litigator olim hoc nomine appellatus fuit. *Cic.* 2. *Orat.* 43. 183. Reos appello non eos modo, qui arguantur, sed omnes, quorum da ra disceptatur. sic enim olim loquebantur. *Id.* *ibid.* 79. 321. Sed quum erit utendum principio (quod plerumque erit) aut ex reo, aut ex adversario, aut ex re, aut ex ais, apud quos agitur, sententias duci licebit. Ex reo (reus appello, quorum res est) quæ significant etc. *Festus* p. 273. 16. *Müll.* Reus nunc dicitur, qui causam dicit: et item qui quid promissit, sponditva ac debet. At *Gallus Aelius* libro secundo significationum verborum, quæ ad jus pertinent, ait: Reus est, qui cum altero litem contestatam habet, sive is egit, sive cum eo actum est. Hæc *Festus*, qui, lege *XII. Tabul.* allatis, statim addit: tunc uterque, actor reusque, in iudicio rei vocantur. ¶ 2. Item a *IClis* reus dicitur interdum, qui aliquam rem prestare tenetur. *Festus* p. 273. 15. *Müll.* Reus stipulandus est idem, qui stipulator: reus promittendo est, qui suo nomine alteri quid pro altero promissit. *Paul. Diac.* p. 272. 1. *Müll.* Reus dicitur est a re, quam promissit ac debet. *Modestin.* *Dig.* 45. 2. 1. Qui stipulatur, reus stipulandi dicitur: qui promittit, reus promittendi habetur. *Julian.* *ibid.* 46. 3. 34. ad fin. Quoties reus satisfacendi reo satisfacendi heres existit. *African.* *ibid.* 16. 1. 17. a med. Reus pecunia. *Ulp.* *ibid.* 24. 3. 22. dotis. *Id.* *ibid.* 19. 2. 13. a med. locationis. ¶ 3. Latiore sensu et saepius, reus est quicumque in iudicium adducitur sive quippiam admiserit, sive non: cui opponitur accusator, petitor et actor. Dicitur est etiam unde petitur. (V. *UNDI*) *ἱμῶδixos, ἑνὸς, ἑταῖρος* (li. reo o rea, un prevenuto, un accusato; Fr. celui qu'on accuse d'une chose, un prévenu, un accusé; Hisp. el acusado; Germ. e. Sache beschuldigt, angeklagt, der od. die Angeklagte, Schuldige, Verklagte; Angl. a person accused or impeached, a culprit, criminal, defendant; a female culprit or defendant). Usurpatur absolute, h. e. sine addito crimine, aut addito crimine per Genetivum, vel per Abiativum et prepos. de. *Cic. Rosc. Com.* 14. 42. Venerat, ut opinor, hæc res in iudicium. certa. Quis erat petitor? Fancius. Quis reus? Flavius. Quis iudex? Clavius. *Id.* *Divin.* in *Q. Cæcil.* 16. 50. Vobis autem tanta inopia rerum est, ut mihi causam præripere conemini potius, quam aliquis a columnis Mania ve-

stri ordinis reos reparatis? *Id.* 13. *Fam.* 54. Ut operam des, ut socrus adolescentis rea ne fiat. *Id.* 2. *Verr.* 2. 5. Semel ait se in vita pertimuisse, tum quam primum reus a me factus sit. Ubi *Ascon.* Quid est reum fieri, nisi apud prætorum legibus interrogari? Quum animi in jus ventum esset, dicebat accusator apud prætorum reo: ajo, te *Sicalos* spoliasset. Si tamenisset, illi ei aestimabatur, ut victo: si negasset, petebatur a magistratu dies inquirendorum ejus criminum, et instituebatur accusatio. *Val. Max.* 6. 8. init. *M. Antonius*, avorum nostrorum temporibus clarissimus orator, incesti reus agebatur, et *id.* 8. 1. n. 7. *Flavius a C. Valerio* adile apud populum reus actus. h. e. accusatus, nam reum agere est proprie accusare et actionem prosecui. *Liv.* 4. 42. et *Plin.* 3. *Ep.* 9. ad fin. Peragere reum. V. *PERAGO*. *Id.* 7. *Ep.* 33. Postulare aliquem reum impietatis. V. *POSTULO*. *Quintil.* 12. 7. 3. Accusatoriam vitam vivere, et ad deferendos reos premio duci, proilum iatrocino est. V. *DEFERO*. *Cic.* 7. *Verr.* 42. 169. Absentem aliquem referre in reos. *Id.* 4. *ibid.* 40. ad fin. Eximera aliquem ex reia. *Quintil.* 12. 1. sub fin. Defendenda manifesti peculatus reum: *Ovid.* 15. *Met.* 41. Reos damnae aut absolvere culpe. *Cic.* *Sext.* 15. ad fin. Quum equester ordo reus a consulibus claretur. *Id.* *Mil.* 13. in fin. Reus *Milonis* lege *Plotia* fuit *Clodius*, quoad vixit. h. e. *Milona* accusante. *Id.* *Sext.* 35. 75. *Sextius*, qui est de vi reus. *Id.* *Fatin.* 17. Est enim reus uterque ob eandem causam et eodem crimine. *Vellej.* 2. 45. 1. Reus incesti actus *P. Clodius*. *Quintil.* 4. 2. 30. *Quicum* apud censores reum de moribus facere. *Ovid.* 15. *Met.* 36. Spretaeque agitur legum reus. *Sueton.* *Vesp.* 16. Reia tam innoxia, quam nocentibus obsolescentes venditare.

II.) Translate. ¶ 1. Extra forum et lites, metaphorā sumptā a super. paragr. 2., reus est qui aliquid promissit rei spondit, atque inde debet. *Virg.* 5. *Æn.* 236. taurum constituam ante aras voti reus. Ubi *Servius*: voti reus, debitor: unde vota solventes dicimus absolutos. Inde est, (5. *Ecl.* 80.) damabis tu quoque votis, et *Macrob.* 3. *Saturn.* 2. Hinc vox propria sacrorum est, ut reus vocetur, qui suscepta vota se naminibus obligat: damatus autem, qui promissa vota non solvit. *Liv.* 25. 30. circa med. Quo intentius custodire serventur, opportuna loca dividenda praefocile esse, ut suæ quisque partis tutandæ reus sit. h. e. ut si quid adversi acciderit, ei, qui tutari debuit, imputetur. ¶ 2. Item extra forum et lites, metaphorā sumptā a super. paragr. 3., reus dicitur is, in quo alienus facit culpa residere putatur. ad rem *Plaut. Trin.* 2. 1. 4. Nec satis cogitatum est, - amoris me, an rei obsequi potius par sit. - Utramque rem simul exputem: iudex sim reusque ad eam rem. Sic *Cic. Mil.* 19. 50. Tota denique rea claretur *Strutia*. et *Sext.* 15. 35. Quum aqvester ordo reus a consulibus claretur. *Liv.* 6. 24. a med. *Orare*, ut se reum fortunæ ejus diel, crimina eximerent. h. e. in quo residebat culpa adversi praellii ejus diel. *Id.* 24. 22. Ulrum quod satis libertati foret, contenti nece tyranni essent, an, quicumque aut propinquitate, aut affinitate, aut aliquibus ministeriis regiam contigissent, alienæ culpæ rei trucidarentur. *Id.* 9. 8. Sp. Postumius tamquam reus qua infelicis belli, qua ignominiosa pacis. *Martial.* 10. 70. Reum esse desidia. *Ovid. Heroid.* 14. 120. Quid est soni, quum rea laudis agar? *Plin.* 2. *Hist. nat.* 7. 5. (22). Fortuna - una accusator, una egitur rea. ¶ 3. Est etiam idem ac fureus, infensus: Itali nunc rio vocant. *Manil.* 4. 477. *Scorpini* in prima reus est, et *ibid.* 5. 35. Ille (*Leo*) patri natusque reus, quas ceperis ipse, Non legabis opes, censumque immerget in ipso.

REVALESCENS, entis, particip. V. voc. seq. *REVALESCO*, lesca, leri, lesere, n. inchoat. 3. Particip. *Revalens* I. et II. — *Revalesco* est idem sique ex morbo coalesco, risanari, risarsi, rimettersi, *ἀναρῶναι*.
I.) Proprie. *Ovid. Heroid.* 21. 234. Ne tamen

ignores, ope quā se valere possim etc. *Gell.* 16. 13. Quod in eorum quibus ex capiti morbo revaluit. *Apul.* 6. *Met.* Sed Cupidū sem cicalica solidā revalere etc. *Auson.* *Grat.* act. 34. Ravalere quibus gratulari.

It.) Translate. *Tac.* 2. *Hist.* 54. Caesa dogendi fuit, ut diplomata Othooli, quae negligebantur, revalerent. *Id.* 14. *Ann.* 27. Leodicea tremore terrae prolapsa, nullo a nobis remedio, propriis opibus revaluit. *Apul.* 10. *Met.* Revalens rursus estutit. *Fronto* ep. ad *Ver.* 6. Iterum respitari et revalui.

REVANESCO, nescis, nūti, nescere, v. 3. *avapavēscō*, iterum evanescere, et in nihilum redire. *Ovid.* 2. *Amor.* 9. 27. omniūque revaluit ordo. *Alti* leg. relengit, reseruit, evanuit.

REVECTANS, anis, partic. *V.* voc. seq. REVRCTO, es, ere, e. 1. frequentat. a reveho, reporto. Passiva apud *Jul. Valer.* res gent. *Alex.* 3. 42. Revertari ad Macedonem corpus meum dūi permittente. — Partic. *Revectans* legitur in *Prodr. Corp. Glossar.* ed. *Lévy.* p. 419.

REVECTUS, a, um, partic. *V.* voc. seq. REVĒHO, vēhis, vēli, vectum, vēhara, a. 3. (re et vebo). Partic. *Revectus* — *Reveho* est idem ac rursus aut se in vebo, refero, reporto: et dicitur de illo, quae navi, aut cursu, aut jumento seportamus, *avapavēscō* (It. riportare; Fr. ramener en transportant; rapporteur; Risp. retraer transportando; Germ. zurückbringen; - fahren, - tragen; Angl. to carry or bring back).

1.) Propria. — a) Generalit. *Plaut. Bacch.* 1. 1. 9. Ravare aliquem domum. *Cic.* 6. *Ferr.* 35. 77. Quum illa eadem Diaea Segestam Carthaginē reventa victoriam populi R. reditu suo nunciaret. *Horat.* 2. *Od.* 18. 34. neo setelles Orci (h. e. Charon) Callidum Prometheus Revertit euro captus. *Liv.* 4. 35. a. mad. Præda inde meliore, quam quantā belli seme fuerat, reventa, ludor opulentius, quam priores seges, fecit. *Id.* 2. 47. Consul reventa in castra. Adde *Vallej.* 2. 24. 3. et *Ovid.* 13. *Met.* 401. Vela det, ut seferat, Tirythia tela, segittas: Quas postquam ad Grajos, domino somnente, revexit etc. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 17. 40. (80). R. Syria revaluit stracem. et *ibid.* 19. 42. (88). Contra revaluit vitrea at ebene, vestes etc. — b) Mediorum apud Græcos more, revehi dicuntur, qui equi, curra, aut navi sedent. *Liv.* 3. 70. Coolicerent equos virosque, ne quis retheretur inde ad prælium. *Horat.* 2. *Sat.* 5. 4. Non setis est Ithecam sevehi, petriosque penates Aspicere? *Martial.* 6. 58. Sospite me sospes Lalia seveheris ad urbes. *Ovid.* 2. *Art. am.* 138. Hæc ego sum rapite parte reventis equi. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 26. 27. (106). Equos R. curru triumphali reventus est. — c) Pro simplici vehere. *Val. Flacc.* 4. 98. Jam sterceratem, ramisque superbam Poscere quos revehat.

II.) Translate. *Cic. Brut.* 63. 225. Sed ad penilo superiorem metatem revehi omnia. h. e. reverti sermonem ad superiorem statum. *Plin.* 9. *Ep.* 24. a. med. Onerat te quæstura tua fama, quam ex Bithynia optimam reventisti. *Tac. Agric.* 23. Clota at Bodotria (fluvii), diversis maris æstibus per immensum reventa. h. e. contrariis maris æstibus repulsa.

REVELANS, anis, partic. *V.* REVRLO. REVELATIO, onis, f. 3. scoprimiento, *ἀποκάλυψις*, actus revelandi ac delegendi, detectio.

1.) Propria. *Arnob.* 5. p. 182. Revelatio pñdendorum.

II.) Translate est manifestatio arcani, revelatio. *Tertull.* 5. advers. *Marcion.* 4. Qui illi sui revelationem disposuit. Adde *Augustin.* 9. *Confess.* 10. et *Vulgat.* interpret. passim.

REVELATOR, oris, m. 3. revelatore, *ἀποκαλύπτων*, qui revelat. *Tertull.* 4. advers. *Marcion.* 25. Nea revelator ipse erit, qui aconditor noo fuit. — *Not. Tyr.* p. 154. Revelat, revelator.

REVELATORIUS, a, nm, adject. *ἀποκαλυπτικός*, ad revelandum, seu manifestandum pertinet. *Tertull.* *Anim.* 47. Somnia revelatoria.

REVELATUS, a, nm, partic. *V.* REVELO.

REVELLENS, entis, particip. *V.* voc. seq. REVELLO, vellis, velli (et raro vnbis), vulsum et vulsum, vellera, e. 3. (re et vello). Alterum præteritum revulsi apud *Ovid.* *Heroid.* 6. 104. Auræ Phryxæ terga revulsi ovia. et 8. *Met.* 584. A silvis silves, et ab arvis arve revulsi. Itē, præter illos, *Pierius* ad illud 4. *En.* 427. cineres mensesque revelli. nbi in obliquo codice Vaticano revulsi legi testator: *Servius* negat revulsi recte dici. Grammatici velli et vultu simplici vello passim tribunt. Ceterum revelli et sertius et ostentius est. — Partic. *Revellens* I. a.; *Revulsus* et *Revolutus* I. a.; *Revellendus* I. a. — *Revello* est idem etque vello, refigo, aufero, *ἀνακαίω*, *ἀνακαίω* (It. suellere, estirpare, staccare, cavare a forza; Fr. détacher, arracher, séparer, ôter de force; Hsp. desatar, arrancar, guinar con violencia, separar; Germ. wider werg, los -, abreißen, - trennen; Angl. to pull or tear away, pull or tear off, pull up, tear up). Usurpetur vero absolute, vel cum Ablativo sine præpos., aut cum præpos. ab, ex, de.

1.) Propria. — a) Generalit. *Cic.* 6. *Ferr.* 11. a. med. Nec prius illam crucem, quā dicitur ad portum urbemque vestram, revellitis. *Horat.* 2. *Od.* 18. 23. Quid, quod neque proximos Revelli agrī terminos etc. *Colum.* 2. *R. II.* 3. *Ant.* Roves quum ab opere disjuncterit, substrictos conficit, menibusque comprimit dorsum et pellem revellat, neo pelletur corpori adherere. *Virg.* 9. *En.* 581. simul erripit ipsum Peodentem, et magna murt cum parte revellit. et 12. *ibid.* 787. telumque esse ab radice revellit. *Ovid.* 4. *Pont.* 13. 7. ut chartas titulum de fronte revellas. *Id.* 12. *Met.* 356. solidoque sevellera dum Anonem pinum magno molimine tentat. et *ibid.* 300. duroque eadem vix osse revellit. *Id.* *Remed.* am. 37. Arbores tellure revellera. *Val. Flacc.* 5. 8. Sens arme revellit Idmonis a celsa Mopsus reto. *Sil.* 1. 4. 181. Idem, sanguinea Venuli cervicis revellens, Sternit præcipitem etc. *Cic.* *Plin.* 11. a. med. Revellera tela de corpore alicuius. *Quintil.* *declam.* 10. 15. eldera mundo. *Apul.* de *Mag.* Instrumenta Magis attribuitur non fundo revellenda, sed etc. h. e. non revallenda ex tenaris frontibus pñlorum. — Et Partic. *Revulsus* vel *Revolutus* apud *Cic.* 4. *Ferr.* 46. Cujus de meritis fuit aenea tabula sua in curie etc., quæ tabule tum Imperio tan revulse, quæ a me reportata est. *Virg.* 8. *En.* 691. pelago credas innare revolas Cycladas. *Id.* 4. *G.* 523. caput a cervicis revolum. et 4. *En.* 515. equi de fronte revoluti, R. metri præreptis amor. *Ovid.* 2. *Met.* 316. Illia fræna jacent, ille temone saulus Axis. et 13. *ibid.* 882. partemque a monte revolum Mitit. et 5. *ibid.* 39. ferrum ex osse revolum *Lucan.* 1. 482. patriaque a sede revolum Poo sequi. *Sensca* *Cedip.* 978. lacernam caput largum revulus sanguinem vena vomit. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 4. 9. (41). Revolutus eruci. *Alti* leg. a eruca. — b) *Revulsi* signa militaria est, quum signis sublati exercitus elio ducitur. *Lucan.* 7. 77. et *Sil.* 1. 12. 733. — c) Pro erueri, everti, subruere. *Virg.* 4. *En.* 427. Nec patris Anchisæ cineres, manesque revelli. *Ovid.* 3. *Amor.* 10. 13. de *Cerere.* Prima iugum tauros supponere colla cogit, Et veterem curvo deota revellit humum. — d) Item eripere, efferre. *Ovid.* 6. *Fast.* 515. Injunctaque memos, puerumque revellere tentant. — e) Item effringere, vi serrare. *Cic.* 8. *Ferr.* 23. ad fin. et *Liv.* 5. 21. a. med. Pars clensira portarum revallant. *Lucan.* 3. 415. Ut videt ingenti Saturnia templa revalli Mola.

II.) Translate. *Cic.* *Cæcin.* 25. 70. Qui Jns civile contemndum potat, la vincula revellit iudicio. h. e. dissolvit. *Id.* 5. *Att.* 20. 1. Parilustres fulmus, hooorificique verbis omos inlaris sevellimus anperiores. h. e. sustulimus, ex omioim memoria delevisim. *Id.* 13. *Phil.* 12. 28. Constatum allicul ex omol monumantorum memoria sevellere. *Virg.* 4. *En.* 545. et quos Sidonia vix arbe revalli, Rursus agam pelago? staccat. et *Stat.* 3. *Theb.* 375. Revelli natls, thalemo, petrie. *Ovid.* 4. *Met.* 152. quique a me mortis

revelli lleu! sola poteres, polaris nec morte revelli. h. e. separari. *Sensca* *Ep.* 93. circa med. Ut revellat panitas fatiorum teespie persuasū. si cavi di capo. *Sio* *Pers.* 5. 91. ira cadet naso rugosequa senna, Dum veteres arles tibi de pulmone revello. *Stat.* 9. *Silv.* 2. 57. Disipet empletus, eigne oscule fida revellit. *Claudian.* 2. in *Rufin.* 207. Si Jnet imperiam penitus de stirpe revelli. *Nazar.* *Paneg.* *Constant.* 3. Elui conspectu ebes, revelli temen mentibus non potes.

REVĒLO, es, avi, stum, ere, a. 1. (se et vello). Partic. *Revelans* et *Revelatus* I. et II.; *Revelandus* II. — *Revelans* est idem ac, valemus ablato, delegere, operire, nudare, *ἀνακαίω*, *ἀνακαίω* (It. scoprire, snudare, svelare; Fr. dévoiler, découvrir; Hsp. quitar el velo, descubrir; Germ. enthüllen, entblößen; Angl. to unveil, uncover, bare).

1.) Propria. *Ovid.* *Heroid.* 11. 73. Rript iasentem, mentilque sacra revelet. *Id.* 6. *Fast.* 619. Ore sevelto qua primū lace patebit *Servius* etc. *Arnob.* 7. p. 221. Via decedere, essurgere, caput revelare. *Tac.* *Germ.* 31. Supes aenugnum et spolia revelant frontem. h. e. cepillia spoliunt. *Sustor.* *Galb.* 7. extr. Ut Jomentum ad lacum duceretur capite involuto, atque ibidem sevelto. *Flor.* 4. 2. a. med. de *Caton.* *Ulic.* Stricto gladio seveltum meum pectus emel Iteromque percussit. *Apul.* 10. *Met.* Carpentia peritum contacta, peritum reveleta. *Vulgat.* *Interpr.* *Deut.* 27. 20. Revelat opusimentum.

II.) Translate. — a) Generalit. *Auson.* *Petric.* 21. *Odyss.* Ulyxes Rumæ, quis alt, revelat. *Tertull.* *Apolog.* 7. ad fin. Tempus omnia revelat. et advers. *Hermog.* 28. Si hoc e Deo revelatum est. *revelat.* *Hieronym.* 15. in *Isaj.* 56. 2. Justitia et selus Domini, quæ prope est, at cunctis genibus revelanda. *Apul.* 0. *Met.* Detecta ac revelata fraudes. *Vulgat.* *Interpr.* *Dan.* 2. 47. Deus vestis revelans mysterio. et *epist.* 2. ad *Cor.* 9. 14. Velamen non revelatum. — b) Pro declarare, explicare. *Cal. Aurel.* 4. *Acut.* 1. 2. Ut, riga forte e Græcis obscure dicta sunt, revelentur. — c) *Revelata* aurem vel auriculam est clam admoere, secretū nonclari, apud *Vulgat.* *Interpr.* 1. *Reg.* 9. 15. et *ibid.* 20. 13.

REVENDO, vendis, vendidi, venders, a. 3. rivenders, iterum venio, *ἀναπαίω*. *Ulp.* *Dig.* 38. 2. 87. Quoties peter ejus donum, munus, operas liberto rivendiderit.

REVENEO, is, II, Ire, o. 4. rivenders, rursus venio. *Nerat.* *Dig.* 18. 3. 5. 81 fundus reve-nieset.

REVENIO, vēnis, vēni, ventum, vēnita, p. 4. (re et venio) rursus venio, redeo, revertor, *ἐναρπαίω* (It. ritornare; Fr. revenir, retourner; Hsp. retornar, volver; Germ. zurückkommen, heimkehren; Angl. to come back, return).

1.) Propria. *Plaut.* *Marc.* 8. 8. 4. Quæro, si senex reverent, na me indicis. *Cic.* 1. *Orat.* 38. ad fin. et *ibid.* 40. Quum miles domum revenisset. *Plaut.* *Trin.* 1. 2. 110. Si ille hoc salvus revertit. *Tac.* 2. *Ann.* 24. extr. Ut quis ex longinquo revererat, miracula narrabant. et 4. *ibid.* 74. extr. Revenere in urbem trepidi. *Apul.* 9. *Met.* Larem reveni meum. *Id.* de *Mag.* Postquam Alexandriā seveoerit, domum suam rectā contendisse.

II.) Translate. *Plaut.* *Stich.* 3. 5. 8. Cum eo reveni ex inimicilla in gratiam. *Id.* *Bacch.* 2. 24. Ia cum nunc hæc revereit res locum, ut quid consilii dem meo sodali, oaslem. — Passive impersonaliter. *Plaut.* *Amph.* 3. 2. 61. Si revertum in gratiam est.

REVENTILO, es, era, a. 1. (re et ventilo) iterum ventilo. Translate *Claud.* *Mamert.* 1. *Stat.* an. 24. Istiusmodi illusiones in memorie palitir anime, ex qua nihil phantastiarum reveo-tilera eo proferre possit, nisi eadem a formis corporum per corporeos senens haultisset.

REVENTO, as, ere, a. 1. severtit, aut sape revertito. *Lucr.* 3. 1074. Exit sape foras magnis ex adibus ille, Rursus domi quum portæsum est, eubloque revertit. *At* *Lachmannus* leg. revertit.

REVENTUS, us, m. 4. ritorno, sedilus. *Sus-*

vius apud *Macrobi.* 3. *Saturn.* 14. ad fin. suo post inde reventu hoc genus arboris in praetibus omnibus Grajis Dissuere.

REVERA et *Re vera*, adverb. in factu, effectivamente, per veritatem, in realtà, in sostanza, *ὅντως, ὡς ἀληθεῖα, ὡς ἡ ἀλήθεια*, re ipsa, reapse. *Cic. Balb.* 3. 7. Cuius igitur crimen est? revera nullius: actione accusatoris eius unius, qui donavit. *Id.* 3. *Fam.* 5. Et re vera, confirmata amicitia et perspecta fide, commemoratio officiorum supervacua est. *Id.* 1. *ibid.* 4. Qui nunc populi nominis, re solum vera sceleratissima atrocitatis etc. *Id.* *Quinct.* 17. sub fin. Hec ille si verbis non potest, re quidem vera pelam loquitur. Adde *Nepot. Eumen.* 1.

REVERBERANS, antis, part. *V. REVERBERO.* **REVERBERATIO**, *ῥοιή*, f. 3. reverberandi actus. Translate occurrit, et est oburgatio apud *Cassiod.* *Complex. Act. Apost.* 17. Qui telli reverberatione convictus petebat labilis pro se orari.

REVERBERATUS, a, um, part. *V. voc. seq.* **REVERBERO**, *ῥέω, ῥέω, ῥέω, ῥέω*, a. 1. (re et verbera). Particp. *Reverberans* II.; *Reverberatus* I. et II. — Reverbero est idem ac repercutio, repello, *ἀντιδίδωμι*, percutendo rito spingere.

1.) Proprie. *Seneca* 1. *Contr.* 3. a med. Sic venetilla corpus induruit, ut aera reverberaret. *Colum.* 3. *R. R.* 13. circa med. Ut mota equaliter humus novelli seminis radicibus mollior cedat, ne incrementa duritie sua reverberet. (*V. REPERCUSSUS*, ns in fin.) *Apul.* de deo *Socrat.* Corpora splendida et tenuia usque adeo, ut radios nostri tororis et veritate transmittant, et splendora reverberent. *Vet. Scholiast.* ad *Lucan.* 1. 242. Pila reverberata, mutilata in acie. Adde *Ammian.* 24. 4. 28. et *Curt.* 8. 9. 7.

II.) Translate. *Seneca* 2. *Clem.* 5. a med. Sapientem omnem fortunae iram reverberabit, et ante se frangat. *Ammian.* 22. 15. 7. Vi reverberante ventorum. *Claud. Mamert.* 1. *Stat. an.* 27. Reverberata utique affectuum disparilitate anima tua, ab ejus (amici) anima quodammodo resillret.

REVERECUNDITER, adverb. reverenter. *Ennius* apud *Priscian.* 15. p. 1010. *Putsch.*; et *Pomponius* apud *Non.* p. 516. 25. *Merc.*

REVERENDUS, a, um, particp. a *revereor*, quod adjectivorum more usurpatur, unde *Sup. Reverendissimus*, et est timore ac reverentiam incutiens, venerabile, venerando, reverendo, *ἀδείκτος*. *Ovid.* *Id.* 75. Noxque tenebrarum specie reverenda tuarum. *Juvenal.* 6. 513. Reverenda facies. *Spartian.* *Sev.* 19. Reverendus vultu, canorus vocis. *Ammian.* 26. 1. 2. Ut in quadam ad *Cornellium Nepotem* epistula *Tullius* quoque testis reverendus affirmat. *Id.* 23. 5. 10. Quorum (*philosophorum*) reverenda tunc eret auctoritas. *Claudian.* *VI. cons. Honor.* 588. de *Victoria*, quae divita pompa *Patricii* reverenda fovet encariae colus. *Gell.* 9. 14. sub fin. et 18. 5. sub fin. Reverenda vetustatis liber. *Oros.* 7. 37. Reverendissimi dies. et *Imp. Honor.* et *Theodos.* *Cod.* 1. 55. 8. Reverendissimi episcopi. *V. voc. seq.*

REVERENS, entis, particp. a *revereor* (*V. REVEREO*), adjectivorum etiam more, absolute vel cum Genetiv. usurpatur, unde *Comp. Reverentior* sub a et c; *Sup. Reverentissimus* sub a. et d.; est autem — a) Activus, qui veretur et observat, *rispettosu, riverente*. *Ovid.* 1. *Met.* 232. Non illo melior quisquam, nec amantior aequi Vir fuit, aut illa reverentior ulla deorum. *Alf. leg. metuentior.* *Apul.* 8. *Met.* Puella parentum suorum reverens. *Tac. Germ.* 34. extr. Sanctius ac reverentius visum de acie deorum credere quam scire. *Plin. Paneg.* 69. Quis revareotior senatus candidatus, quam tu? *Id.* 6. *Ep.* 17. in fin. Quis uno te reverentior huius operis, quis benignior aestimator? (*supra dixerat*: omnes, qui aliquid in studiis faciunt, venerari etiam merique soleo.) *Id.* 8. *Ep.* 21. a med. Illud modestius, et fortasse reverentius, sed hoc simplicius et emendatius. *Id.* 10. *Ep.* 18. Integer, probus, industrius atque inter ista reverentissimus mei. *Tac.* 1. *Hist.* 17. Sermo *Pisonis* erga patrem imperato-

remque reverens, de se modestus. *Massur. Sab.* apud *Gell.* 4. 20. sub fin. Responsum patrum reverens. — *Poelice. Propert.* 2. 23. 29. Nec in virginibus (*Musis*) reverentia moveris ora. h. e. pudibunda, verecunda ora seu vultus conturbaveris, et ruborem expresseris. — b) Passivus, qui reverentiam incutit, venerando, reverendo. *Flor.* 4. 12. extr. Sanctius ac reverentius visum est nomen Augusti. *Inscript.* apud *Henzen.* 6910. *ACILIO GLABRIONI SIBIDIO PATRI REVERENTISSIMO* (sic) *ANICIUS ACILIVS GLABRIO PATIVS* etc. Sic apud *Cassiod.* 7. *Variar.* 21. et alibi reverentissimus legitur pro reverendissimus. *V. DESIDERANS.*

REVERENTER, adverb. *Comp. Reverentius* et *Sup. Reverentissime*. — Reverenter est cum timore et observantia, con timore e rispetto, riverentemente, rispettosamente, *εὐλαβῶς*. *Plin.* 3. *Ep.* 21. Adito reverenter eliquem. *Id.* 7. *Ep.* 31. a med. Reverenter et fideliter amicos colere. et 10. *Ep.* 32. *Gabius Bassus* et reverentissime et officiosissime venit ad ms. *Tac.* 2. *Hist.* 27. Copias reverentius et aequalius duos parebant. *Sueton. Ner.* 23. ad fin. *Judices* reverentissime alloqui. *Id.* *Aug.* 93. *Veteres* caeremonias reverentissime colere. *Auson. Epigramm.* 8. Fortunam reverenter habere, quicumque repente *Dives* ab exili progrediere loco. *Ammian.* 22. 7. 3. Effuso cursu, a vestibulo longe progressus exculatum (*philosophum*) susceptumque reverenter secum (*in curiam*) induit.

REVERENTIA, *ῥέω, ῥέω, ῥέω, ῥέω*, f. 1. (revereor) — 1.) Activus est pudor ac metus cum observantia conjunctus, *αἰδώς, εὐλαβία* (It. rispetto, timore, soggezione, riverenza; Fr. crainte respectueuse, respect, révérence, déférence, égard, considération; Hsp. temor, miedo reverencial, respeto, obsequio, atención, reverencia, consideracion; Germ. aus Achtung, bisweilen aus Furcht entspringende Scheu, Achtung, Ehrfurcht, Rücksicht; Angl. respect, regard, fear, reverence, awe, submission). — a) Generalim. *Cic.* 1. *Off.* 28. 99. Adhibenda est igitur quaedam reverentia adversus homines, et optimi cuiusque, et reliquorum. nam negligere quid de se quisque sentiat, non solum arrogantia est, sed etiam omnino dissoluti. *Quintil.* 11. 1. ante med. *Videas* rhetores quosdam neque iudicium reverentia, neque agendi more ex modo contineri, et *ibid.* a med. Oblivisci reverentiae, quam paronibus debetur. *Juvenal.* 2. 110. Ille nullus verba pudor, aut reverentia mens. et 5. 71. dextram cohibere memento. Salva sit atroxia reverentia. *Id.* 14. 177. quae reverentia legum, Quae metus, aut pudor est unquam propterant avari? *Martial.* 11. 5. Tante ubi est recti reverentia, Caesar, et aequi. *Plin.* 8. *Ep.* 5. et 10. *Ep.* 11. Reverentem praestare allici. *Id.* 4. *Ep.* 17. habere. *Tac.* 1. *Hist.* 55. euerere. *Id.* *ibid.* 12. sacramenti rumpere. *Id.* 6. *Ann.* 37. in fin. retinere in aliquem. *Id.* *Germ.* 29. Protulit magnitudinem populi R. ultra Rhenum imperii reverentiam. *Curt.* 8. 8. 8. Obsequio militum imperia: ubi vero reverentia excelsit anima, vi opus est. — b) Est etiam erga minores reverentia, quum cavemus, ne qua ratione laedantur. *Juvenal.* 14. 47. Maxima debetur puero reverentia. *Plin.* 7. *Ep.* 24. Quod mihi non amore ejus (nepotis) magis facere, quam reverentia videbatur. *Martial.* 9. 80. Tam placide mentes, tante est reverentiae nostrae. — c) Est etiam respectus et cura. *Quintil.* *declam.* 5. 13. Quum fratri, praeter ejusdem nominis par ac simile consortium, reverentia quoque languoris accessit. Similiter *Pulcat.* *interpr.* *Sap.* 12. 18. Cum magna reverentia disponis nos. h. e. cum magna attentione et moderatione. — d) Item pudor, verecundia. *Id.* *Palm.* 34. 26. Induuntur confusione et reverentia. Adde *Ecclesi.* 41. 19. et *epist.* 1. ad *Cor.* 15. 34. — e) Item modus. *Propert.* 3. 11. 13. Nulla est poscendi, nulla est reverentia dandi. *Ovid.* 9. *Met.* 555. Nec nos aut datus pater, aut reverentis famae, Aut timor impediunt. — f) Item metus, fuga, cunctatio. *Colum.* 11. *R. R.* 1. ante med. Nisi ingratitudo rei pepererit reverentiam vel discendi, vel

proficendi paena immensam scientiam. — g) Item aestimatio, ratio, stima. *Plin.* 4. *Ep.* 28. Ibi etodiorum summa reverentia, summus amor studiosorum. — 2.) Passive, seu melonymica, videri potest persone ipsa reverentia digna. *Plin. Paneg.* extr. Ego reverentiam vestram sic semper inservam, ut non me ut consulem, sed ut candidatum consulatus putem. Similiter *Pulcat.* *Gall.* 4. 6. Reverentia *Romani* imperii. h. e. magnitudo, majestas. *Vopisc. Prob.* 12. 8. patris patriae. *Capit. Macrin.* 7. 7. sacrali nominis. — 3.) Apud *Ovid.* 5. *Fast.* 23. Reverentia est Deo, mater Majestatis ex Honoris.

REVEREO, *vereri, veritus sum, vereri, dep.* 2. (re et vereor). Antiqui etiam *revereor* dixerunt, teste *Prisciano* 8. p. 799. *Putsch.* — Particp. *Reverens* 1.° b. et *V.* suo loco; *Reveritus* et *Reveriturus* 1.°; *Reverendus* *V.* supra loco suo. — *Revereor* est idem ac *vereor* et *colo*, observo simul et metuo, *αἰσχύνομαι* (It. temere, rispettare, avere riguardo o soggezione, riverire; Fr. craindre, appréhender, craindre par respect, révéler, vénérer; Hsp. temer, tener miedo, reverenciar, respetar, venerar; Germ. aus Scheu zurücktreten vor etwas, scheuen, scheuen, achten, Ehrfurcht haben, auch fürchten; Angl. to fear, stand in awe of, respect, honour, regard, reverence, revere). — 1.) Dependent. — a) Cum Accus. personae. *Plaut. Epid.* 2. 1. 5. *Revereor* illum *Cic.* 2. *Invent.* 22. 66. *Observantia*, per quam aetate, aut sapientia, aut honore, aut aliqua dignitate antecessantes reveremur, et colimus. *Alf. leg.* veremur, alii veneramur. *Tac. Dial. de orat.* 36. Hos (oratores) ituri in provincias magistratus reverebantur, hos reveri colebant. *Gell.* 11. 11. *Nigidium Cicerone* summe reveritus. *Plin.* 5. *Ep.* 15. Quum eum sequer, ut magistrum, ut parentem revereretur. *Curt.* 7. 8. 29. Qui non reverentur homines, sellunt deos. *Inscript.* *Roma* reperta, edita vero an. 1840. in *Bullett. di corrisp. archeol.* p. 139. NE TANCITO O MORTALIS REVERERE MANES DEOS. — b) *Septius cum Accus. rel.* *Cic.* 2. *Orat.* 28. Dicam enim non reverens assentandi susceptionem. *Id.* 1. *Tusc.* 30. a med. Itaque dubitans, circumspiciens, haesitans, multa adversa reverens, tamquam in rata, in mari immenso, nostra vabatur oratio. *Alf. leg.* reverens. *V. REVERTO.* *Lucret.* 2. 51. fulgorem reverentur ab auro. *Rurici.* *Cic.* 2. *Alf.* 19. ex *Ter. Phorm.* 2. 1. 3. Mihi nihil est molestius, quam *Stallum manumissum*: nec meum imperium: ege mitto imperium: non simulatam meam revereri saltem? *Id.* *Hecyr.* 3. 1. 10. Adventum tuum ambas scio reverituras. *Cic.* 4. *Herenn.* 17. 24. Difficile est virtutes revereri, qui semper secunda fortuna sit usus. avere stima e venerazione, et *Colum.* 2. *R. R.* 1. 2. Illustrum scriptorum auctoritatem revereri. *Plaut.* *Mil. glor.* 4. 4. 34. Te ita volo estimulare, quasi ejus opulentiam revereris. h. e. admireris, suspicias, teque multo inferiorem dicas. *Plin. Paneg.* 76. ad fin. Revereri numquam monitus. *Curt.* 3. 13. 17. Unus a consiliis ejus, credo, regis vicem etiam in illa sorte reveritus etc. *Id.* 6. 2. 8. Fortunam regis stirpe gentis et tam celebre nomen reveritus, non dimittit modo captivum, sed etiam etc. — Et pro parere. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 51. 72. (141) de histrione. Ne quastus quidam suos reveritus illos optimos et voce meritos: — c) Cum Genetiv. *Afranius* apud *Non.* p. 496. 27. *Merc.* Si non verear, nemo vereatur tul. — d) Sequente particp. quominus. *Ter. Hecyr.* 4. 3. 7. Dic illis, rus concessuram hinc *Sorastatem*: ne reveratur, mihi jam quo redeat domum. pro quominus jam. — e) Absolute, pro erubescere. *Pulcat. interpr.* *Palm.* 39. 15. Confundantur et reverentur. Adde *Ecclesi.* 41. 19. — 2.) Passive impersonaliter, et cum patris caso. *Varro* apud *Non.* p. 497. 1. *Merc.* Non te tul saltem pudet, si nihil mei reveratur? Adde *Pacuv.* *ibid.* 31.

REVERGO, *re, ere, u*, 3. (ra et vergo) revolvit. Translate *Claud. Mamert.* ad *Sidon.* 4. *Ep.* 2. Quia illud in aliorum commoda *revertat* h. e. redndet, torni, ridendi.

REVERTITUS, a, um, particip. *V. REVEREOR*.
REVERRO, is, ere, a. 3. (re et verro) contrarium significat re verro, in illo *Pinul. Stich.* 2. 64. Revertam hercle hoc, quod converti modo. h. e. diaspargam, amittam, quod modo collegi et comparavi. *V. supra v. 51. Alii leg. revertor.*
REVERSATUS, e, um, particip. *V. REVERSO*.
REVERSI, adverb. vicissim. *Mar. Victorin.*
 2. adverb. *Arium* 11.

REVERSIO, ōnis, f. 3. actus revertendi, regressio, il tornura indietro, ritorno, ἀναστροφή. Quomodo a reditu differat, in ea voce dictum est.
 I.) Proprie. 1. Stricto sensu de hominibus. *Pinul. Truc.* 2. 4. 42. et *Purro* apud *Non.* p. 322. 19. *Merc.* Reversionem facere ad aliquem. et *ibid.* p. 245 14. *Merc.* Caesar reversionem fecit, ne post occipitum in Hispania exercitus qui erant, relinqueret. *Cic.* 1. *Phil.* 1. int. Espouam vobis breviter consilium et protectionis et reversionis meae. Adde eund. 16. *Att.* 7. 5. 2. Latrore venio de rebus. *Cic.* 3. *Ant.* D. 40. 24. Tertianas febres et quartanas divinas esse dicendum est, quarum reversione et motu quid potest esse constans? *Apul. de Mundo.* Caeli spatium tot annua reversione collustrat. *Id.* 1. *Dogm. Plat.* Planetarum reversiones, ortus, obitus. *Cel. Aul.* 1. *Pard.* 1. 19. Frequens reversio vehicul.

II.) Translate reversio, b. e. inversio, est figura verborum apud *Quintil.* 8. 6 n. med. *V. ANASTROPIE*. — Item apud rhetores reversio est quod Graeci ἀναστροφή. *Jul. Rufinian.* de schem. lat. 18. et etiam quod Graeci ἐκτρέφω. *Id.* *ibid.* 21.

REVERSO, as, atum, are, a. 1. (re et verro). Particip. *Reversatus* 2. — Reverso est 1. iterum verso, revolvitur. *Augustin.* 6. *Confess.* 16. extr. Versa et reversa in tergum et in latera. 2. Item reintroverto, revolutore. *Fulgat. interpi.* Os. 7. 6. Ephraim factus est subinveritatis panis, qui non revertitur. Sunt qui tot reversatur a depon. revertor deducunt. *Pin.* *Puer.* 1. 21. Reversata prius palpebra. *Isid.* 20. Orig. 2. Sabellianus panis est cinere coctus et reversatus *V. FOCACIUS*.

REVERSOE, aris, ōnis eum, arl, dep. 1. riveriori, vertor *Vegat.* 3. *Valerin.* 11. *V. voc.* praeced.

REVERSUS, e, um, particip. *V. REVERTO*.
REVERSUS, ut, m. 4. Idem as reversio. *Mar. Victorin.* 3. p. 2562. *Putsch.* Qualls (versus) apud Virgilium reperitur: Musa, mihi causas memora quo numina laeso. aequo enim et in reversione lectionis suae heroum custodit metrum; sic: Laeso nominae quo memora causas mihi Musa.

REVERTENS, entis, particip. *V. REVERTO*.
REVERTICULUM, i, n. 2. raversio. *Apul.* 3. *Met.* et *Florid.* n. 18. Siderum obliqua curricula, solli annue reverticula.

REVERTO (antique Revertor), vartis, verti, verum, vertere, e. 3. (re et verro). Particip. *Revertens* I. 1.º; *Reversus* I. 2.º et II. b.; *Reverturus* I. 1.º et II. b. — Revertor proprie est idem etque iterum verro, revolvare, ἀναστροφή; et translate revolvio, reputo. *Cic.* 1. *Tusc.* 30. a. med. Dubitans, circumspectans, basitans, multa adversa revertens. At nisi, inter quos *Orell.*, leg. raverens. — Ceterum fere positus pro regredi, redire, revertire: quasi retro vertere se (II. ritornare, tornare indietro; Fr. retourner, revenir, reirouser chemin; Hisp. volver, retornar, desandar; Germ. zurückkehren, umkehren, sich zurückwenden, — umwenden; Angl. to turn back or over).

I.) Proprie. — 1.º Forma activa *Revertor*, absolvo. — n) Saepissima de personis. *Cic.* 3. *Tusc.* 15. 31. Hic est enim ille vultus semper idem; quam dicitur Xanthippe praedixisse solita in viro suo fuisse Socrate, eodem semper se vidisse exentem illum domo, et revertentem. *Lucr.* 3. 1074. Exit saepe foras magnis ex aedibus illa, Easa domi, pertasum est, ambiguo revertit. *Alti* revertit. *Pomponius* apud *Non.* p. 476 2. *Merc.* *Quintil.* 11. eum nemo vocat, revertit mox ad eam misari. *Cas.* 7. B. G. 5. a. med.

Paucos dies ibi morati, domum revertunt. *Id.* 2. *ibid.* 14. Divitillae post discessum Gallorum ad eum revertent. *Id.* 4. *ibid.* 4. Tridui viam progressi rursus revertantur. *Plaut. Men.* 2. 1. 31. Nisi domum revertoris. *Etc.* 1. *Divinat.* 15. 27. Persape revertit ex itinere, quam jam progressus esset multorum dierum viam. *Id.* 3. *Fam.* 10. Ut vidit tua interesse, Epheso Laodiceam revertit. *Cas.* 7. B. G. 66. Majoribus enim copulis reverturos. *Virg.* 1. G. 274. lapidemque revertens Incursum, aut atrae massam picis urbe reportat. et 4. *ibid.* 133. veraque revertens Nocte domum etc. — b) De rebus. *Lucr.* 5. 658. Sol sub terras revertens. Adde eund. *ibid.* 616. et *Cas.* 5. B. G. 5. 1bl cognoscit LX. naves — tempestate rejectas carum tenere non potuisse, atque eodem, unde erant profectae, revertisse. — 2.º Saepius usurpatur in voce passiva *Revertor*, deponentium more, praesertim in indicativis. — n) De personis. *Ter. Henul.* 1. 1. 16. et 70. Domum revertor mecum. *Id.* *Adelph.* 4. 1. 9. Prius nos oppressisset, quam huc reverti posset iterum. *Id.* *Eun.* 2. 1. 13. Aut jam revertere, aut mos est *Plaut. Pseud.* 1. 2. 30. Quum ego a foro revertor. *Cic.* *Mur.* 4. 89. At habet magnum dolorem, unde cum bonore decesseris, eodem cum ignominia revertit. *Cas.* 6. B. G. 53. Labienum Treboniumque bortatur, — ad eum diem revertantur. *Sall. Jug.* 58. extr. Metellum, infecto negotio, — in castra cum exercitu revertitur. *Ovid. Heroid.* 1. 80. Neve revertendi liber abesse vella. *Id.* 5. *Met.* 585. Laesa revertit (memini) Symphalide elva. *Nepos Themist.* 5. Qua sex mensibus iter fecerat, eadem mibus diebus triginta in Asiam revertens est. *Phaedr.* 4. 17. Mirari, ubi lagatos non revertit. *paragoge.* — Sic Particip. *Reversus* apud *Cas.* 6. B. G. 41. Reversus ille, iudicavit etc. *Justin.* 43 5. 2. Reversus ab India. *Id.* 21. 6. 7. In patriam. et 16. 4. 9. ciellio. *Pin.* 7. *Ep.* 19. sub fin. Ego solatium relegatarum, ego ultor reverentem. — b) De rebus. *Lucr.* 2. 129. Multa videbis enim — Commutare viem retroque repulse revertit. *Horat.* 1. *Od.* 29. 10. quis negat, arduis Pronos relabi posse rivos Montibus, et Tiborim revertit?

II.) Translate. — n) Speculatio de oratione, in voce passiva. *Farro* 1. R. II. 1. 4. Scribam tibi tres libros, ad quos revertare. *Cic.* 1. *Divinat.* 23. 47. Discedo parumper e somnis, ad quae mox revertar. *Id.* 2. *Vin.* 32. Ut ad propositum revertamur. *Formula* post digressionem. *Sic Nepos Dion.* 4. extr. Sed illic revertor. *Cic.* *Cael.* 3. 6. Ut ad me revertar. h. e. de me dicere aggrediar. *Cic.* *Pinul.* *Cas.* prof. 79. Revertor ad illam puellam expositiclam, Quam etc. Animedvertendum et illud *Cic.* *Font.* 4. 7. Sed Posidonium, sicut aequum est, cum bona gratis dimitamus, ad Chrysipli iaqueos revertamur. *Curt.* 6. 10. 11. Ad verum crimen revertendum mihi est. *Joculariter Pinul. Psen.* prof. 79. Revertor rursus denno Carthaginem. — b) Generalit. — in voce activa. *Cic.* 9. *Fam.* 24. 2. Nisi ad euplorem consuetudinem revertisses. *Sall. Con.* 37. extr. Id adeo malum multos post annos in civitatem revertent. *Ovid.* 1. *Art. am.* 340. Pona reversure est in caput ista tunica. — In voce passiva. *Ovid.* 3. *Trist.* 7. 9. Et tamen ad Muses, quamvis nocere, revertit. *Lucr.* 2. 959. Revertit ad vitam. *Cas.* 1. B. G. 42. ad sanitatem. *Scavola Dig.* 34. 4. 30. Si putaveris eam ad bonam vitam consuetudinem revertam. *Liv.* 8. 35. et *Petron.* *Sat.* 87. Reverti in gratiam cum aliquo. *Horat.* *Art.* P. 390. nescit vos missa reverti. *Paull.* 19. R. A. 20. In melio decoquet, donec ad mensuram madram revertatur. h. e. redigatur. *Cic.* 2. *Invent.* 56. 168. Utilitas aut in corpore posita est, eut in extraneis rebus: quarum tamen rerum multo maxima pars ad corporis commodum revertitur. h. e. redundat, refertur. *Pompon. Dig.* 1. 6. et 7. Revertit ad aliquem, et adversus aliquem. h. e. regressum habere. — Cum *Dalio. Rust.* *Lup.* 2. 4. Non arbitratus es igitur, rursus eum reverturam officio.

REVERTOR. *V. voc.* praeced.

REVESTIO, is, tri vel ii, itum, ire, a. 4. (re

et vestio). Particip. *Revestitus*. — Revestio est idem ac rursus vestio, rivestire. *Translat.* *Terull.* 5. *carm. advers.* *Marcion.* 129. Et jam despectum victor sue luce revestit. (*Quicherot.* alt. *Forcellinum* carmen pseudo-Tertulliani hio laudasse, cujus auctoritas fere nulla sit.) *Id.* *Resurr.* *carm.* 42. sub fin. Revestitis vultu intelliigi eadem substantia, quae fuerent spoliat. *Draconi.* 2. *Hexaem.* 629. Pampinus niveris villis sarments revestit.

REVESTITUS, e, um, particip. *V. voc.* praeced.
REVESTRATIO, ōnis, f. 3. riverbero, incis percussio. *Hygin.* 4. *Astron.* 14. circa med. Lunam solis lumine accepto, Incens revestratione.

REVESTRATUS, us, m. 4. Idem eo revestratio. *Capell.* 2. p. 27. Revestrata corporis mensie apposito irroret liquoris allinebat nunguentum. h. e. ex fulgore iunae, revestretis edim mensis est, quum iuna iterum incrementa accipit, et e sole illuminatur.

REVBRO, es, avi, ere, 1. (re et vibro) repetitio, riverbero, ripercuotere. — a) Active. *Capell.* 2. p. 41. Globorum corpus instat speculi praenitens fulgoris radios revibrare. — b) Neutrorum more. *Id.* 8. p. 273. Ipsa extimi emil contextio lucis fulgoribus revibravit.

REVICATIO, ōnis, f. 3. actus revincendi, refutatio. *Apul.* 3. *dogm. Plat.* Utriusque harum propositionum revictio confirmat alteram: non tamen et utriusque confirmatio revincit alteram.

REVICIUS, e, um, particip. *V. REVINCIO*.

REVIDEO, es, ere, e. 2. (re et video), rividere, rursus video. *Complex.* *Accl.* *Apul.* 51. Sa dicens vale facto discedere, nec eorum aspectus ultra revidera. — *Pinul. Truc.* 2. 65. Nunc ad heram ravidere. h. e. rursus ad heram accedam. *V. REVISO*.

REVIGESCO, gescis, gū, gescere, n. inchoet. 3. rursus vigere incipio. *Juven.* 2. 204. Hunc similem senecti status revigescere certum est. *Cic.* 1. *Tusc.* 16. in fin. Multaque saecula post reviguit Pythagoreorum nomen. Ita leg. *Non.* p. 500. 33. *Merc.* Ail sic viguit: quod est longe rectius.

REVILESCO, is, ōis, are, n. 3. Revili legitur solummodo in *Not.* *Tir.* p. 66. — Revileco est idem ac vili ōis, evileco, divenit vile. *Seneca Tranquill.* 15. circa med. Nec virtuti periculum est, ne edmotia oculis revilescet.

REVIEMENTUM, i, n. 2. frangia, lacinia, umbra: est ab inquit, rebio, quod ex bito, vel a revio, quod a vilo, as, quia totum vestem embi. *Hinc Gloss.* *Isid.* Revicare (lege reviare), reverti, redire, repedare. *Gloss.* *Philoz.* Rebio (pro revio), παρὰστροφή. et Rebiare (lege reviare), παρὰστροφή. et Revimentum, παρὰστροφή. Recentiores etymologi potius ab inquit, revio, revincio, bano vocam deducunt. (*Cf. Fronton.* loc. mox sequent.) *Fronto Laud.* fumt etc. (cedente iterum *A. Maio*) sub init. Sed contra istis laborandum, na quid inconcinnum, vel biuicium (in oratione) relinqualur; quia omnia, ut in tenui vesta, oris detesta, et revimentis sint vincta. *Id.* alii verba eodem fore disti *ibid.* paullo post. Rem culpam ita devitabimus, si diris generatim argumenta neccemus, non sparsa, nec sine discrimine aggereta, ut quae per suturam feruntur, sed ut praecedens sententia in sequentem laciniam aliquam porrigat, et oram praetendat.

REVINCENS, entis, particip. *V. REVINCIO*.

REVINCIBILIS, e, adject. *cha* si pud convincere, qui revinci potest. *Terull.* *Resurr.* *carm.* sub fin. Misteris illud lictis revincibiles.

REVINCIENTS, entis, particip. *V. voc.* seq.

REVINCIO, vincis, vinci, vincium, vincire, a. 4. (re et vincio). Particip. *Revinciens* eub *A. II.*; *Revinculus* sub *A. I.* et *II.* — *Revincio* 1. Saepissime est idem quod vincio, vel ante vincio, alligo, ἀνάβω (It. legurs; Fr. lier, enchaîner; Hisp. ligar, encadenar; Germ. zurückhinter — umbinden; Angl. to tie, bind fast).

I.) Proprie. *Cas.* 7. B. G. 23. Trabes revinciantur introrsum, et multo eggero vestiuntur. *Virg.* 3. *Aen.* 76. de *Deio*. Quam plus Arcitenens, oras et littora circum Errantem, Gyro calae Myconaeque revincit. *Propert.* 3. 12. 11. laetis enes

revincit. *Apul. Florid.* 6. Dracones (elephantos) lubrico volumine indepti revinciunt. Sic Particip. *Revinctus* apud *Lucret.* 5. 554. terra Partibus aeris mundi, calloga revincta. *Virg.* 2. *Æn.* 57. juvenis manus post terga revinctas. *Ovid.* 10. *Met.* 379. zona do postea revincta. et 11. *ibid.* 212. quam dura ad sara revinctam vindictet Alcides. *Cæs.* 3. *B. G.* 13. Ancora pro funibus ferreis calenis revincta. et 7. *ibid.* 73. Stipiles ob infimo revincti, ne revelli possent. *Plin.* *Paneg.* 82. Religato revinctoque navigio, non secus ac placulum aliquod trabebatur. *Marital.* 6. 41. lana fauces et colla revinctus. cinto. et *Varro Atacin.* apud *Charis.* 1. p. 70. *Putsch.* Colus ut asperit torta caput angua revinctum. *Virg.* 4. *Æn.* 459. templum Valleribus niveis et festa fronte revinctum.

II.) Translate. *Ennius* p. 4. *Fahlen.* somno leni placidoque revinctus. *Catull.* 61. 33. Nentem amore revinctus. *Claudian.* *B. Gild.* 47. urbesque revincti Legibus. *Id.* *nupt.* *Honor.* et *Mar.* 36. Qui sibi te generum fraternae prola revincti. *Val. Flacc.* 6. 418. Implicitis miseraque in vesta revinctos Confodiunt. *Id.* 4. 708. (Symplegadam scopulos) Imperio fros Iovis, aeternumque revinctos. *Claudian.* 1. in *Rufin.* 168. Latites in glaciem revincti. h. e. gela adstricti.

B) *Raro* significat solvere, elegare. *Colum.* 1. *R. R.* 8. a med. Nam villicos aut elligaverit quemplam, domino nesciente, aut revincterit.

REVINCO, vincis, vici, victum, vincere, a. 3. (re et vinco). Particip. *Revincens* II.; *Revictus* I. et II.; *Revincendus* 1. — Revincere est idem quod vincere, aut iterum vincere, vincere, revincere.

I.) Proprie. *Lucret.* 5. 410. Inde eedunt vires (ignis) allqua ratione revicta. *Id.* 1. 592. nam si primordia rerum Commutari aliqua possent ratione revicta, Incertum quoque jam constat quid possit oriri. *Horat.* 4. *Od.* 4. 23. dio Lateque victrices caterva Consilii juvenis revicta. *Bentley.* leg. repressæ. et *Apul.* 8. *Met.* Simulante revicta Charita. h. e. fingens se vicem. *Cæl. Aurel.* 3. *Acut.* 3. ad fin. Ratio revinctendæ passionis.

II.) Translate est manifeste probare rem ita esse, coarguere, convincere, vincere con argomenti manifesti convincere, ἐξελύχω. *Lucret.* 4. 487. An poterat oculos aures reprehendere, an aures Tactus? an hunc porro tactum sapor arguet oris? An confutabant nares, oculis revinctus? *Cic. Arch.* 6. 11. Quare argumenta, si qua potes, numquam enim hic neque suo, neque amicorum iudicio revinctur. *Liv.* 6. 28. ad fin. Crimine revicta rebus, verbis confutere nihil attinet. Sic 40. 10. Ut omnibus appareret, noctis proximæ crimen facili revictum. *Tac.* 15. *Ann.* 73. Cepta, adulte et revicta conjuratio, scoparta e convincta. et *Gell.* 6. 2. ad fin. Illores in culpa et in maleficio revicti. convincti. et *Lactant.* 4. 15. ad fin. Ille testimonio revicti solent confingere etc. *Ulp. Dig.* 26. 10. 3. a med. Si in mendacio revinctur. *Apul. Apolog.* a med. O pulcra argumenta et aperte crimen revinctantia!

REVINCTUS, a, um, particip. *V. REVINCIO.*

REVIRENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

REVIREO, es, ul, era, n. 2. (re et viro) revirdeggere, reviresco. Particip. *Revirens* I.

I.) Proprie. *Albinov.* 2. 113. Redditur herbis flores revirentibus etas.

II.) Translate est renovari, renasci. *Cic.* 4. *Herenn.* 34. 45. Aliquando republica rationes, quæ malitie nocentum exaruerant, virtute optimatum revivuerunt. *Alia* revirescunt, vel revirescent.

REVIRESCENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

REVIRESCO, is, ere, n. Inchoat. 3. Particip.

Revirescent II. — Reviresco est idem atque iterum viridis fio, ad pristinum viriditatem revertor, ἀναδύλλω (h. e. riverdeggere, rinverdire; Fr. reverdir; Hisp. reverdecer; Germ. wieder grün werden, wieder grünen; Angl. to become or grow green again).

I.) Proprie. *Tac.* 13. *Ann.* 58. Eodem anno Rumanalem arborem in comitio, mortuis ramibus et arcescente trunco demoustrat, prodigii loco habitum ait, donec in novos fetus reviresceret, O-

vid. 2. *Met.* 403. lasasque jobet revirescere sivas.

II.) Translate sumitur pro revirescere, renasci, renovari. *Cic. Prov. cons.* 14. 34. Impolitæ vero res et acerba, si sunt relicta, quamquam sunt abscessæ, tamen effluent se aliquando, et ad renovandum bellum revirescent. *Ovid.* 7. *Met.* 304. Spes est virginibus Pella subjecta creatis, Arte suum parili revirescere posse parentem. *ringio-vanira.* *Adda eumd.* 9. *ibid.* 430. *Val. Maz.* 4. 8. n. 4. Omne præclaræ facti decus crebra memorie in se ipso revirescit. *Sil. It.* 8. 228. promissa revirescens pignore landis. h. e. gaudens et animo resumens. *Curt.* 10. 9. 5. Non ergo revirescit eolum, sed etiam florat imperium. *Tac.* 3. *Hist.* 7. Decorum pro causa ratus, si placera Galbae principatus et partes revirescere crederentur. *Colum.* 2. *R. R.* 1. 4. Senectus neo revirescere, nec repubescere potest. *Adda Sil. It.* 15. 134; *Flor.* in fin. proamii, et *Cic.* 7. *Phil.* 4. 1. ubi ell leg. reviviscere.

REVIRISCO, is, ere, n. 3. Idem fere ac reviresco. *Gloss. Cod. Voss.* Reviridescit, revirescit. Legitur et in *Not. Tir.* p. 9.

REVIRIDO, es, ara, a. 1. revirescere facio. *Vulgar. interpr.* 4. (apoc.) *Esdr.* 5. 36. Revirida mihi aridos flores.

REVIRTICO, *V. REFRIVA* ad fin.

REVISCERATIO, ōnis, f. 3. viscerum reparatio. *Tertull. Resurr. carn.* 30. Ita oportebit ossium quoque credi reviscerationem et respirationem.

REVISENS, entis, particip. *V. REVISO.*

REVISIO, ōnis, f. 3. id rivedere, actus revindendi. *Claud. Mamert.* ad *Sidon.* 4. ep. 2. Revisionis potestas multis modis intercluditur.

REVISITO, es, ara, a. 1. frequenter, a reviso, sepe reviso. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 3. 3. (13). Nundinis urbem revisitabat.

REVISO, visis, vium, visura, 3. Particip. *Revicens* et *Revisurus* 2. — Reviso est iterum viso, redeo ut videam, redeo ad videndum, ἀνασιντομαι (h. e. ritornare a vedere, visitare; Fr. regarder, inspecter, venir pour visiter; Hisp. mirar, observar, venir par visitar; Germ. auf etwas zurücksehen, nachsehen, wieder besuchen; Angl. to return or come again to see, come back to see, revisit). Usurpatur — 1.º) Absolute, vel neutrorum more. *Plaut. Truc.* 2. 4. 79. ut quando otium Tibi sibi, ad me revisas. Sic *Gell.* 13. 30. Quum volebo ab oculis, revise ad me. *Lucret.* 1. 360. et crebra revisit Ad stabulum. *Ter. Eun.* 5. 4. 1. Reviso, quidam Chæree hic rerum gerat. *Id. Andr.* 2. 4. 1. Reviso, quid agent ut quid capient consili. — Et de inanimit. *Lucret.* 4. 1117. Inde redit rabies eadem et furor ille revilit. — 2.º) Active, vel cum Accusativo. *Accius* p. 179. 6. *Ribbeck.* de *Eurysace.* Super Oceaali stagna alie patris Terrarum asfracte reviam. *Cic.* 1. *Att.* 14. Revis nos aliquando. *Id. Quinct.* 6. 23. Hic quum rem Gellianam cuperet revitere. *Liv.* 7. 39. Revitere domos. *Virg.* 1. *Æn.* 419. sader eas, et 2. *ibid.* 669. Instaurata proelia. h. e. rursus pugnare. *Horat.* 1. *Od.* 31. 14. æquor Atlanticum. *Catull.* 64. 377. Non illam nutrix orienti luce revirens. *Colum.* 12. *R. R.* proem. a med. Nec villici magna erat opera, quam ipsi domini quotidie negotia sua revirerent atque administrarent. *Apul.* 11. *Met.* Recta, patrum larem revisurus meum, contendo. — Et de inanimit. *Lucret.* 4. 393. Quandoquidam longos obitus (sidera) aorta revirunt. *Virg.* 11. *Æn.* 426. multos alterna revisas luit, et in silido rursus fortuna locavit. Sic *Id.* 3. *ibid.* 318. aut quæ (te) digna satis fortuna revilit?

REVISITATIO, ōnis, f. 3. actus revocandi, revivendi.

REVISITUS, a, um, particip. ab inuit.

revivifico, ad vitam revocatus. *Tertull. Resurr.*

carn. 19.

REVIVISCENS, entis, particip. *V. REVIVISCO.*

REVIVISCENTIA, e, f. 1. actus reviviscendi.

Mar. Victorin. 1. *advers.* *Arium* 58.

REVIVISCO, is, ere, n. 3. Revivisco legi *Orell.*

apud *Cic.* 6. *Fam.* 10. 5. — Secundam syllabam licenter corripit *Juvenc.* 2. 204. Hunc si-

miliam sancti statu revivificare carum est. — Par-

ticip. *Reviviscens* I. et II. — Revivisco est idem atque ad vitam redeo, renascor, ἀναβίω (h. e. risuscitare, rinascere, tornare in vita; Fr. revivre, renaitre, ressusciter; Hisp. revivir, renacer, resucitar; Germ. wieder lebendig werden, wieder aufleben, - aufstehen; Angl. to recover life, come to life again, revive).

I.) Proprie. *Varro* 3. *R. R.* 16. extr. Reviviscunt apes. *Cic.* 5. *Parad.* 2. 38. Reviviscat M. Curia, aut eorum aliqui, quorum etc. *Brutus* ad *Cic.* 1. ad *Brut.* 16. ante med. Ne patri quidem mas concesserim, si reviviscat, ut etc. *Colum.* 4. *R. R.* 5. Gramina nisi manu elliguntur et in summum rejiciuntur, reviviscunt. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 28. 33. (96). Nullis eorum (insectorum) penæ reviviscunt evulsæ. *At* *Sillig. leg.* reviviscunt. *Id.* 9. *ibid.* 37. 61. (132). Reviviscentes conchæ.

II.) Translate. *Cic. Har. resp.* 23. 48. Respirare vos a metu cadis, reviviscere memoriam se desiderium mei vidit. *Id.* 6. *Fam.* 10. 5. Causa est, ut jam simul cum republica, quæ in perpetuum facere non potest, necessario reviviscat etque recreatur. Sic 4. *ibid.* 4. a med. Ut speciem aliquam videri videri quasi reviviscentis respublikæ. *Id.* 6. *Att.* 16. ad fin. Adventu nostro reviviscunt iustitia, absentia, olerocopia. *M. Anton.* apud *Cic.* 13. *Phil.* 18. 38. Quo facilis reviviscat Pompejanorum causa toties jugulata. *Petron.* *Sat.* 91. extr. Reviviscens amicitia. *Paulin. Nolan. carm.* 15. 306. Ergo reviviscens notissima comminus ora.

REVIVO, vivis, vili, victum, vivere, n. 3. (re et vivo). Particip. *Reviviscens* I. — Revivo est idem ac rursus vivo, renascor, tornare in vita, rivivere.

I.) Proprie. *Cic. Mil.* 29. 79. Si possem afficere, ut Milonem absolvis, sed ita, si P. Clodius revivisset, etc. *Id.* *Fin.* 27. extr. Ubi galli cantum audivit, avum suum revivisse putat. *Seneca Med.* 476. Secare membra non reviviscit sanis. *Paulin. Nolan. carm.* 35. 563. Quumque omnes, in qua vixerunt, carne revivunt.

II.) Translate. *Cic.* 8. *Att.* 1. ante med. Civitates suis legibus et iudiciis usæ, ἀνασιντομαι adepta reviviscunt. *Id.* 7. *Ferr.* 61. sub fin. Quum ex metu mortis ad tenebris, quasi luce libertatis et odore aliquo legum recreatus reviviscat. *Ovid.* 1. *Pont.* 3. 9. Et jam deficiens sic ad tua verba revivi, Ut solet infuso vena redire mero. *Adda eumd.* 4. *Trist.* 5. 3. et *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 19. (52). Cessavit deinde ars, ac rursus Olympade CLV. revivit.

REVOCABILIS, e, adject. qui potest revocari. *Ovid.* 6. *Met.* 264. quum jam revocabile talum Non fuit. *Claudian.* 2. in *Eutrop.* 488. revocabile demum. h. e. reparabile. *Val. Flacc.* 6. 461. et non revocabile unquam Cessit ab ore pudor. *Albinov.* 1. 427. Supprime jam lacrimas. non est revocabilis ista, Quem semel mbriferæ navita litte tulit. h. e. ad vitam revocari non potest. *Seneca Herc. Fur.* 559. Parcarumque colos non revocabiles. *Adda Propert.* 4. 7. 51. ubi ell leg. revolutile.

REVOCAMEN, ōnis, n. 3. idem ac revocatio. *Ovid.* 1. *Fast.* 561. Accipio revocamen, ait. et 2. *Met.* 596. Ubi ell, revocamina, corvus, Sicut, precor, ista malo. h. e. hæc dicta, quibus me debortari conaris e referendo alterius crimina. *V. REMORANEN.*

REVOCANS, entis, particip. *V. REVOCO.*

REVOCATIO, ōnis, f. 3. actus revocandi, revivendi, ritornare, ἀνασιντομαι.

I.) Proprie. *Cic.* 13. *Phil.* 7. a med. Recapitul signum, aut revocationem a bello audia non possumus. *Ulp. Dig.* 5. 1. 2. ante med. Celus hule domum revocationem dandam ait. h. e. ius et facultatem revocandi domum, sed ad patrum forum. *V. DOMUS.* *Fitruv.* 9. 4. ad fin. de luna. Revocationes a sole. — Alio tenui *Cæl. Aurel.* 2. *Tard.* 1. 50. Protagoras primo vomitum probat, tum revocationem. h. e. humoris stagnantis derivationes.

II.) Translate. ¶ 1. Georatiem. *Cic.* 3. *Tusc.* 15. a med. Avocatione a cogitanda molestis, et revocatione ad contemplantas voluptates. ¶ 2. Speciatim apud Rhetoras est figura, videlicet cor-

rectio, la correzione di una parola. Sic Cic. 3. *Orat.* 54. 206. Nam et geminatio verborum habet interdum vim, - et ejusdem verbi crebrius positi quædam distinctio, et revocatio verbi. Adde Quintil. 9. 1. 33.

REVOCATOR, oris, m. 3. richiamatore, qui revocat. Quintil. *declam.* 10. 19. Magus revocator animarum. h. e. revocans ad vitam.

REVOCATORIA, æ, f. 1. *V. voc. sequ. in fin.* REVOCATORIUS, a, um, edject. ad revocandum, seu estrahendum pertinens, ut Emplastrum revocatorium. Theod. Priscian. 2. 32. — Hinc Revocatoria, æ, f. 1. absolutâ substantivorum more, est epistola, seu diploma principis, quo absentem ad se revocat. Imp. Anastas. *Cod.* 12. 1. 18.

REVOCATUS, a, um, particip. *V. voc. sequ.* REVOCO, a, vi, itum, are, a. 1. (re et voco). Particip. Revocans sub *A.* 11. 3. et 5; Revocatus fere in omni paragr. 1; Revocaturus sub *A.* II. 4., *B.* et *C.*; Revocandus sub *A.* II. 1. 5. et 6. — Revoco tria significat.

A. Est idem ac retro voco, abeuntem vocando retraho, reduco, ἀναχάω (lt. *chiamare indietro, richiamare*; Fr. *rappeler, dire de revenir*; Hisp. *volver d llamar*; Germ. *zurückrufen*; Angl. *to call back, recall*).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. Plaut. *Men.* 1. 2. 5. Quoties foras ire volo, me retines, revocas. Horat. 2. *Sat.* 3. 264. Excluit: revocat, redeam? non si me obsecret. Adde Ter. *Eun.* 1. 1. 4. et Horat. 1. *Sat.* 6. 61. abeo, et revocas nono post mensa. Cic. 10. *Fam.* 1. Et esul proficiscens la Græciam: et posteaquam de meo cursu respulsi sum voce revocatus, etc. Id. 2. *Divinat.* 8. 20. Deleturam, familiarem nostrum, ex itinere aquila revocavit. Id. 3. *leg. Agr.* 1. 1. Quo provocati a me venia noluerunt, revocati saltem revertantur. Curt. 6. 11. 19. Rursusque illo revocante torlores, tempus petere capite, etc. Ovid. 2. *Amor.* 1. 23. Carimine sanguineæ deducunt corvæ Lunæ, Et revocant nitros Solis euntis aquos. Id. 1. *Met.* 331. Revocare ductus et fumina. h. e. regredi et reflueret jobere. Plin. 28. *Hist. nat.* 2. 5. (26). ferculum, aut mensam. far riporre.

¶ 2. Speciatim, in republica revocari dicitur, qui ab exilio, a provincia, a fuga etc. redire jubentur. Cic. *Dom.* 57. 144. Qui maxime me repetitis atque revocatis. h. e. ab exilio. Liv. 5. 46. Camillus comitis curiatis revocatus de exilio. Adde eund. *ibid.* 51. Sio domum revocare. *V. DOMUS.* Cic. *Prov. cons.* 6. 13. Iidem vos, anno superiore, hos eodem revocabatis, quum lo provincas jam pervenisset, et *ibid.* 14. 35. Nec Imperatorem, incensum ad rempublicam bene gerendam, revocare debemus, nes etc. Plin. *Paneg.* 6. Olim duces magni a peregrinis externisque bellis ad opem patriæ ferendam revocari solebant. et *ibid.* 87. Dignus es, Cæsar, - qui semper invectis et quos ex otio revocas, et quos otio redas. Justin. 5. 1. 2. Alcibiades revocatus a bello ad iudicium. ¶ 3. Item speciatim in re militari. Sall. *Cat.* 9. In bello sæpius vindictam est in eos, qui contra imperium in hostem pugnaverant, quique tardius, revocati, bello excesserant, quam qui etc. Cæsar. 3. *B. C.* 51. Insequentes nostros, ne longius prosequerentur, Sulla revocavit. Id. 5. *E. G.* 11. Cæsar legiones equitatumque revocari atque in itinere resiliere jubet. et 2. *ibid.* 20. Signum tuba dandum, ab opere revocandi militis. Adde eund. 1. *B. C.* 82. Liv. 25. 14. Jam et consuli, mutato consilio, ab revocando ad incitatos hortandosque versus milites. Cf. Cic. 1. *de republ.* 2. extr. Neque ea signa audiamus, quæ recepti canunt, ut eos etiam revocent, qui jam processerint. ¶ 4. Item, in citationibus revocare est jubere, ut qui legil, repetat, far ripellere. Plin. 3. *Ep.* 5. a med. Memini quemdam ex amicis, quum lector quædam perperam pronoclasset, revocasse, et repeti coegisse: bulo avunculum meum dixisse: Intellexeras nempe? quum ille annuisset, Cur ergo revocabas? decem amplius versus hac tua interpellatione perdidimus. Cic. *Sext.* 58. 123. Nominatim sum appellatus in Bruto: Tullius qui libertatem civibus stabilire.

rat. millies revocalum est. Adde Arch. 8. 18. Sic Liv. 7. 2. Livius (Andronicus) quum sæpius revocatus vocem obtulisset, etc. Id. 33. 32. Revocatus præco, - iterum pronunciarit eadem. Adde Horat. 2. *Ep.* 1. 223., et Val. Max. 6. 2. n. 9. ¶ 5. Item, revocare aliquem a morte, h. e. liberare. Virg. 5. *Æn.* 476. Et quo servetis revocatum a morte Daretæ.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a super. paragr. 1., res ipsam revocari dicuntur, quæ rursus aliqua vertuntur, aut retro aguntur. Ovid. *Heroid.* 16. 231. Multaque ne vides, versa cer vice recumbo: Sed revocas oculos prolious ipsa meos. h. e. facis ut rursus convertam in te. Id. 4. *Met.* 247. gelidos artus in vivum revocas caforem. Claudian. 2. in *Rufin.* 78. Ipse inter mædior, ne qua de parte relinquit Barbariem, revocat fulvas in pectora pelles. h. e. gestat complicatas ante pectus. Virg. 9. *Æn.* 125. revocatque pedem Tiberibus ab alto. si ritira. Sic 6. 128. revocare gradum. Ovid. 3. *Amor.* 5. 17. lente revocatus ruminat herbas. h. e. a stomacho ad os retractas. Seneca *Agom.* 296. Revocare frenâ, h. e. adducere et equos retrahere. Id. *Thyest.* 685. Post terga juvenum nobiles revocat manus. h. e. reducit et religat. Id. *Ædip.* 416. Spargere abusus sine lege crines: Rursus adducto revocare nodo. Colum. 2. *R. R.* 10. ante mæd. Proscindemus terram, proscissamque in liram revocabimus. h. e. proscissione dissipetam, in liram componemus. Sil. 11. 14. 166. ferrumque manu revocavit. Id. 16. 343. Verbera dimittite, et revoca moderatus habenas. — Sic revocare vitam, h. e. nimis sa effundente putatione compescere. Cic. 2. *Orat.* 21. 88. Facilius, ut in vitiis, revocantur ea, quæ sese nimium profuderunt. ¶ 2. Est etiam resumo, recipo. — a) Universim. Cic. 1. *Tusc.* 1. Studia longo intervallo intermisisse revocari. Id. 7. *Fam.* 26. extr. Vires et corpus amisi: sed si morbum depulero, facile illa revocabo. Virg. 1. *Æn.* 248. Tum victa revocant vires, et *ibid.* 206. revocate animos, mastumque limorem Mitite. Plin. 18. *Hist. nat.* 6. 8. (3). ex Catone. Præmissa frustra revocari. h. e. quæ suo tempore in agri cultione facta non sunt, frustra rapet et resumi, quia, ut *ibid.* alt *R. R.* 5. a med. res rustica sic est: si unam rem sero feceris, omnia opera sero facies. Cf. Liv. 44. 40. Post hanc orationem silentium fuit, partim traducta in sententiam ejus, partim verentibus nequidquam offendere in eo, quod, utcumque prætermisum, revocari non posset. Cic. *Marcell.* 8. 23. Omnia sunt esclande tibi, C. Cæsar, quæ fecere sentis: constituenda iudice, revocanda fides. — b) Ad vim reducere pertinent illa Plin. 22. *Hist. nat.* 24. 53. (113). Multum appetendi quoque revocat aviditatem cibi. Id. 2. *ibid.* 101. 104. (223). Lona somno sopitis torporum contractum in caput revocat. — c) Item est renovo, restore. Val. Max. 6. 2. n. 8. Obducta jam vetustis cicatricibus bellorum civillium vastissima vulnera impune revocare illeuit. Virg. 1. *Æn.* 239. Hinc fora ductores revocato a sanguine Teuci, h. e. retracto a deletionis, a qua non procul aberat, renovato. Sil. 11. 123. bumentis fluvio revocare colorem. Id. 4. 15. revocantque nova fornace bipennes. Alii leg. recoquantque. Priore autem loco renovare. hæc anim duo revoco et renovo, ob facilem mutationem, sæpe confundere libraril apud Ovid., Propert., Senec. etc., ut præter alios monet Drakenborch. ad Sil. 11. 14. 112. at ad Liv. 3. 51. — d) Item sumo, duco. Virg. 4. *G.* 281. at quem proles (apum) subito deferent omnis, Nec genus unde novæ silps revocetur, habebit. — e) Item repono. Id. 3. *Æn.* 451. Neo revocare alius (foliorum), aut jungere carmina curat. — f) Item reparo, reddo. Seneca *Hippol.* 291. sensibus fessis: Rursus extinctos revocat calores. Id. *Herc. Cl.* 1578. comam silvis revocabit æstas. — g) Item in usum reduco. Horat. 4. *Od.* 15. 12. Et veteres revocavit artes. Juvenal. 2. 30. qui tunc leges revocabat amaras. Sueton. *Claud.* 22. Quædam esoleta revocavit, aut aliam novâ instituit. Tac. 1. *Ann.* 20. extr. Veterem duramque militiam revocabat. Cic. 4. *Acad.* (2. pr.). 4. 11. Homo sane

in ista philosophia, quæ nunc prope dimissa, revocatur, probatus et oobilis. — h) Revocare se ad se, se colligere, rientrare in se stesso. Cic. *Acad.* 4. (2. pr.) 16. 51. Quis enim quum sibi fingit aliquid, et cogitatione depingit, non, simul ac se ipse commovit, atque ad se revocavit, sentit, quid intersit inter perspicua et insania? et *ibid.* 17. 52. Ne violenti quidem, quæ faciunt, eodem approbatione faciunt, quæ sobril: dubitent, hesitant, revocant se interdum, iisque, quæ videntur, imbecillius assentiantur. — i) Revocare memoriam, quasi vocere iterum, ut officio suo fungetur, rinnovare, richiamare. Seneca 5. *Benef.* 25. extr. Memoria ad referendam gratiam admonitione revocanda est. et 7. *ibid.* 25. Submissis et femilleribus verbis (beneficii) memoriam revocare. Liv. 3. 51. Non minora notu animorum Siciliæ cædis memoria revocata. His quoque locis renovare alii. V. Drakenborch. loc. cit. — Dicitur etiam revocare aliquem in memoriam. Petron. *Sat.* 10. ante med. et Justin. 7. 1. 8. Rursus revocatus in memoriam rei alicujus. Adde Justin. 1. 5. 3. Similiter Sil. 12. 51. dignos jam vosmet pectora Cannas. h. e. ascitate in animis vestris eam virtutem, quum in prælio Cannens Romanos fregisset. Absoluta Virg. 7. *Æn.* 40. et prima revocabo exordia pugne. referit. ¶ 3. Est etiam retraho, abduco, avoco, remoreo, ritirare, distornare. — a) Cum præpos. Cic. 3. *Att.* 15. circa med. Revocare aliquem a turpissimo consilio. Id. *Cluent.* 5. a med. a cupiditate. Id. 3. *Cat.* 5. a scelere. Ovid. 2. *Trist.* 557. animum ab ira. Id. 2. *Amor.* 18. 11. Ingenium sumptis revocatur ab armis. h. e. a bellis canendis. — b) Sine præpos. Virg. 4. *G.* 88. ubi ductores (apum) acie revocaveris ambo. h. e. ab acie. Tac. *Agric.* 18. Cujus (insulæ) possessione revocatum rebellionis totius Britannie supra memoravi. h. e. a qua occupanda revocatum etc. Cf. eund. 2. *Ann.* 5. Cic. *Sull.* 16. 46. Nonnumquam animum, locitatum ad ulciscendam orationem tuam, revoco et reflecto. — c) Cum infinito. Propert. 1. 16. 11. Nec tamen illa suæ revocatur parcere famæ: Turpior et sæcli vivere iururia. h. e. non retrahitur, ut parcat, etc. et desistat a vita lasciviosa. — Item abstraho. Cic. 1. *Tusc.* 16. 38. Revocare mentem a sensibus, et cogitationem a consuetudine abducere. At Sillig. leg. revocare. ¶ 4. Item adduco, devoco. Cic. *Cluent.* 49. 136. Quum tribunus plebis, populo concitato, rem pæne ad minus revocasset. Id. *Cæcin.* 27. 76. Populi R. causa, civitatis jus, bona, fortunæ possessionesque in dubium incertumque revocabantur. Id. post red. in *Senat.* 9. a med. Qui me a morte ad vitam, a desperatione ad spem, ab exilio ad salutem revocavit. Id. *Brut.* 3. 11. Vestris literis recreatus, me ad pristina studia revocavi. Id. *Amic.* 16. a med. Omnia ad sum potentiam revocans. Petron. *Sat.* 111. a med. Exulceretas mentes ad sanitatem revocare. Cic. *Rosc. Am.* 39. 113. In minimis privatisque rebus etiam negligentia in crimine mandati iudicijque infamiam revocatur. Id. 5. *Verr.* 91. 213. An mo ad M. Antonii æstimationem frumenti exactionisque pecuniæ revocaturus es? h. e. dices, Verram imitatum fuisse M. Antonium in æstimatione frumenti? Id. diserat *ibid.* 90. 210. Quo me igitur, aut ad quæ exempla revocas? Plin. 29. *Hist. nat.* 1. 2. (4). Medicinam revocavit in lucem Hippocrates. Cato *R. R.* 2. Ad rationem operum operarumque villæcum revoca. — Revocare se ad aliquid, rursus se comparare. Cic. *Brut.* 94. 323. Itaque quum jam pæne avanisset Hortensius, et ego consui factus essem, revocare se ad industriam capiti. Id. 3. *Orat.* 30. 119. Nunc ad reliqua progrediar, nequa ad meum munus pensumque revocabo. — Revocare præmia coronarum apud Sueton. *Ner.* 32. est repetere præmia pecuniarum, quæ ob delatas sibi coronas in publicis certaminibus scientis et circensibus dederat Nero iudicibus eorumdem certaminum. Cf. eund. *ibid.* 24. ¶ 5. Item refero, reduco. Cic. 3. *Off.* 21. a med. Quum ad veritatem compl revocare rationem. Id. *Fin.* 13. sub fin. Ad scientiam omnia revocans. Id. *Dom.* 5. 15. Nonnulli illam rem ad illam rationem conjecturamque revocabant, quod etc.

Id. Flacc. 12. 28. Quam in privata rebus solisque sumptibus minimo contenti, (maiores nostri) tenuissimum cultu viverent, in imperio atque in publica dignitate omnia ad gloriam splendoremque revocarent. *Id.* 1. *Off.* 33. 119. Spallum deliberrandi habuerant, quem potissimum vitae carsum sequi vellent: in qua deliberatione ad suam cuiusque naturam consilium est omne revocandum.

¶ 6. Item retracio, *ritrattare*; *rivocare*. *Seneca* 4. *Benef.* 39. Fuit lentum non revocare promissum suum. *Ovid.* 9. *Met.* 617. Nam primum (si facta mihi revocare liceret) Non compassus fuit. *h. e.* infecta reddere. *Tac.* 13. *Ann.* 26. Actum in Senatu de fraudibus libertorum, efflegitumque, ut adversus meile meritis revocanda libertatis sui patroni deretur. Adde *Sueton.* *Vesp.* 8. et *Ulp.* *Dig.* 43. 19. 1. in fin. Praeses provinciae pecuniarum sententiam eum revocare non potest. *h. e.* rescindere. — Revocatus est etiam cognom. *R.*, de quo *P. ONOM.*

B) Est rarus voco, *chiamar di nuovo*. *Petr.* *Sat.* 23. Refectum igitur est convivium, et rursus Quartilla ad bibendum revocavit. rursus revocare pleonasmus non inusitatus, ut retro regredi, rursus rescribere, etc. Alii tamen leg. provocavit. Cf. *Rutil.* *Lup.* 2. 7. bibendo revocet. ubi alii leg. provocet. *Sueton.* *Claud.* 32. Convivae, qui pridie scyphum aureum subripuisse estimebatur, revocato in diem posterum calicem flitilem apposuit. *Liv.* 45. 36. Tribunal-revocatus esse easdem tribus reconvocaverunt.

C) Revoco est illem mutuo et per vires voco. *ἀνακαλέω*. *Varro* apud *Non.* p. 167. 14. *Merc.* Qui nos provocare, edvocare quum audeant, nos illos revocare illemus? *Cic.* *Rosc.* *Am.* 18. extr. Domum suam istum non fese quiquam vocabet (ad cenam): nec mitrum, qui neque la urbe videret, neque revocaturus esset. Adde *Phaedr.* 1. 26. et *Lactant.* 6. 12.

REVOLANS, a, uls, particip. *P.* voc. seq.

REVOLVO, a, avi, alium, are, d. f. (re et volo). Particip. *Revolutus* II. — Revolo est retro volo, volando redeo, *ἀναπτόμαι* (It. volare indietro; Fr. *revenir en volant*; Hisp. *revolar*, *volover volando*; Germ. *zurückfliegen*; Angl. *to fly back*).

1.) Proprie. *Cic.* 2. *Nat. D.* 49. ad fin. Grues in tergo praevolentium colla et capite reponunt. quod quia ipse dux facere non potest, revolat, ut ipse quoque quiescat. *Virg.* 1. *G.* 381. Quum medio celerece rotolant es aequore mergi, Cleomarche ferunt ad illora. *Varro* 3. *A. R.* 5. 7. Turd quatuor in Italiam trans mare adstant circiter equinoctium auctumnale, et eodem revolent ad equinoctium vernalium. *Colum.* 9. *R. A.* 12. in fin. Apis ut oule intro rotolet. *Ovid.* 9. *Met.* 741. Ipse licet revolet ceratili Daedalus alis.

II.) Translate est celeriter redeo. *Ovid.* 7. *Met.* 684. fortunaeque missum (telum) Non regit, et revolat, nullo referente, cruentum. *Manil.* 2. 193. Quum sol aequoreis revolvat decurrit in astra. *Pet.* *l.* 2. 120. 1. et 123. 2. Ille ad patrem patris aspexit rutilant matutinus.

REVOLVO et

REVOLVUS. *P.* REVULSIO et REVULSUS.

REVOLUBILIS, a, adject. *che si può rivolgere*, *στροφικός, ἐπιτροχικός*, qui revolvit potest, volubilis. *Ovid.* *Id.* 193. Sisyphus, cui tradas revolvibile pondus, babebis. *Propert.* 4. 7. 51. Iusto ego felorum nulli revolvibile stamen. *Auson.* *Eclagar.* de nominibus, sept. die. 12. revolvibilis orbita. *Sil.* *It.* 11. 472. Bistonius vates — Anli revolvibile sarum. *Id.* 15. 237. pelagi revolvibilis unda.

REVOLUTATIO, ōnis, f. 3. (ad inusit. revolutio) iterata volutatio. *Cassiod.* *Complex.* in 2. *Petr.* 7.

REVOLUTIO, ōnis, f. 3. *rivoluzioni*, conversio. De Pythagorica animarum migratione *Augustin.* 22. *Civ. D.* 12. extr. Ut post multas istidem per diversa corpora revolutiones aliquando tamen eam, sicut Porphyrius, finire miseriam etc. Adde 12. *Trinit.* 24. et *Capell.* 9. p. 312. Siderum revolutio est cursus.

REVOLUTUS, a, um, particip. *P.* voc. seq.

REVOLVO, volvis, volvi, volutum, volvere, a.

3. (re et volvo). Particip. *Revolvens* I. f. 3. et II. 5. et 6.; *Revolutus* fere in omni. paragr.; *Revolutus* II. 1. — Revolve est idem quod volo, retro, aut rursus volvo, convolve, circumvolve, *ἀνακλύω, ἀνατρέφω* (It. *rivolgere, rivoltare, volgere, sospira*; Fr. *rouler en arrière, faire retrograder, faire remonter en roulant, refouler*; Hisp. *volver d volver, volver atras, hacer retrogradar volviendo*; Germ. *zurückwälzen* — *rollen, wickeln*; Angl. *to roll back, roll again, roll*).

1.) Proprie. ¶ 1. Generalit. revolvare est retro, aut rursus volvere. *Cic.* in *Arat.* 2. *Nat. D.* 42. Torva Draco serpit subter supraque revolvens Sese, conficiensque sinus e corpore desos. *Virg.* 11. *En.* 6. 25. de mari. Nunc ruit ad terras, scopulosque superjacet undam; Nunc rapidus retro, atque aestu revoluta resorbens Saxa, fugit. et 10. *Id.* 660. rumpit Seturula funem, Avaleamque rapit revoluta par aequora navem. *Colum.* 8. *R. A.* 17. 1. Pelagus agilitum ventis assidue renovatur, neq. concalcare potest, quoniam gelidum ab imo ductum revolvit in parlem superiorem. *Seneca Agam.* 488. Vento resalili aestus, et ventis retro aestum revolvit. *Tac.* 5. *Hist.* 14. Addiderat obliquam in Rheum molem, cujus objecta revolutus amula adiacentibus superfundetur. *h. e.* resiliens. *Claudian.* in *Rufin.* 1. 132. Revoluta Tethys. *Petr.* *Sat.* 134. trepidumque furentes Fleclere Phaeus equos revoluta cogitur orbe. *h. e.* retro verso. ¶ 2. Specialit. mediorum apud Graecos more, revolvit est recidere, relabi. *Virg.* 4. *En.* 690. Ter sese alijollens, cabuloque adnata levavit, Ter revoluta toro est. *Ovid.* 10. *Met.* 63. de *Eurydice*. revolutaque rursus eodem est. *Virg.* 5. *En.* 336. Ille autem spissa jaculi revolutus arena. *Id.* 11. *Id.* 671. Suffuso revolutus equo. *Sil.* *It.* 7. 140. revolutus oberret Mæandrus. *Seneca Oedip.* 238. meternos iterum revolutus in ortus. ¶ 3. Item revolvit, aut revolvare se, dicuntur sidera, anni, tempora, quia certos habent cursus, et velut orbes volvantur. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 25. 57. (317). Centesima revolvente se inne. *Virg.* 10. *En.* 256. interea revoluta rubeat, Matura Jam luce, dies. *Ovid.* 4. *Fast.* 29. Principiumque sui generis, revolutaque quarens Saecula, passat, andati et *Claudian.* de *Phoenice* 104. te saecula leste Cuncta revolvunt.

¶ 4. Est etiam evolvere, explicere. *Liv.* 34. 5. circa med. Tuas adversus te Origines revolvam. *h. e.* librum Catonis de Originibus. *Plin.* 5. Ep. 5. Revolvere librum ad extremum. — Hinc Particip. *revolutus*, contrarium *convolutus*, est evolutus, explicatus, avolto. *Gell.* 17. 9. circa med. Id lorum, litteris Jam perscriptis, revolutum ex aureulo, imperatori commentum illius consilio mittebat. *Virg.* 9. *En.* 476. Excussit madibus radii, revolutaque pensa. *h. e.* incomposita et evoluta cecidera. *Seneca Oedip.* 985. Servatque sua decreta colus Lachesis, dara revoluta manu. decreta colus revoluta, b. e. colus decreto seu fato stamine pollata. *ὑπαλλὰγχι*. *Petr.* *Sat.* 136. circa med. Anseres revolutem, passimque per lotum effusam parlamentum collegerant fabam. *h. e.* evolutam et folliculis spoliata. Alii leg. revolutam. — ¶ 5. Revolvere *fila* est, postquam suo evolveris, rursus circa illum convolvere. *Seneca Herc. Fur.* 181. Duram peregrinam pensa Sorores, Nec sue retro fila revolvunt. *Stat.* 7. *Theb.* 774. Immites scis nulle revolvare Parcas Staminia.

II.) Translate. ¶ 1. Generalit. *Virg.* 10. *En.* 61. iterumque revolvare casus Da, pater, Nilacus Teucris. *h. e.* subire iterum, experiri, pati. *Quintil.* 12. 10. 34. Summa paupertas in eadem nos frequentissime revolvit. *Claudian.* *VI. cons. Honor.* 131. immens revolutus culmine feli. *h. e.* delatrabas, ajectus. *Apul.* *Apolog.* post med. Ad pestes listas oratio revolvende. *h. e.* deflecente. ¶ 2. Specialit. mediorum apud Graecos more, revolvit est redire, recidere, relabi. — a) Cum praepos. ad vel in. *Cic.* 2. *Orat.* 31. 135. Omnia ad communes rerum et generum summas revolvuntur. *Id.* *Acad.* 4. (2. pr.) 48. 143. Ad patris revolvor sententiam. *h. e.* accedo. *Id.* 1. de *reput.*

24. 38. ad illa elementa. *Tac.* 11. *Ann.* 34. ad memoriam conjugii. *Id.* 4. *Id.* 9. Revolutus ad vena et tolles Irlisa de reddenda republica etc. *h. e.* dicendo quum redisset. et 16. *Id.* 18. ad vitia. *Liv.* 4. 12. ad dispensationem inoplae. *ri-volutosi*. *Curt.* 7. 7. 8. rursus ad superstitionem. *Ter.* *Heeyr.* 4. 4. 69. in eadem vitem te revolutum denuo video esse. *Virg.* 6. *En.* 448. juvenis quondam, nunc femina Caneus, Rorens et in veterem seto revoluta figurem. *Ovid.* 10. *Met.* 335. quid in leta revolvor? Spes interdicta discedite. *Seneca Thyest.* 418. Modo foris fui, et latus: nunc contra in metus revolvor. *Sil.* *It.* 14. 174. dignumque iterum in pejora revolvit. *Curt.* 4. 10. 31. Animus in sollicitudinem auspicionemque revolutus est. *Justin.* 30. 1. a med. Revolutus in luxuriam. *Seneca* 2. *Ira* 6. Iracundia Irlitila comes est, et in hanc omnia ira revolvitur. *Val. Max.* 7. 2. n. 3. externa. Revolvi in eundem somnum. — b) Cum adverb. *Cic.* 2. *Divinat.* 5. 13. Primum eodem revolveris. *h. e.* eodem dicit, quae prius: in eandem sententiam relabaris. *Liv.* 5. 11. Bo revolvit rem, ut aut patricii, aut patriciorum aeseles habendi tribuui plebis sint. *Cels.* 7. 26. 2. Cum majore periculo eodem revolvuntur. ¶ 3. Metaleptice est lego, *leggere*, ea ratione, qua in EVOLVO dictum est. *Martial.* 6. 64. huius nugas Non dedignatur bis terve revolvare Cæsar. Adde eund. 11. 1. — Et rursus, iterum lego. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 233. Quam loca Jam recitata revolvimus irrevocati. *Tertull.* 1. ad *nation.* 10. Relegere et revolvare testimoniis temporum. *h. e.* legendo repetere. ¶ 4. Est enarro, evolvo. *Virg.* 2. *En.* 101. Sed quid ego bavo autem nequidquam ingratia revolvor? *Claudian.* 1. *Laud.* *Stilich.* 35. quid facta revolvam, Militumque patris? ¶ 5. Metaphorice sumitur pro recogitare, secum iterum mente versare. *Ovid.* 4. *Fast.* 667. Numa visa revolvit. *Lucan.* 8. 316. cuocia revolvens Vllaz fela mæ. *Seneca Oedip.* 763. Curas revolvit animus, et repellit melus. *Tac.* 3. *Ann.* 18. Quanto plura recentium, seu veterum revolvor. *Id.* 4. *Id.* 24. Animus revolvens Iras. *Id.* *Agrie.* 46. Ut omnia dicta faciaque ejus secum revolvant. ¶ 6. Revolvere iter est remittere, iterum percurrere. *Virg.* 9. *En.* 391. rursus perplexum iter omne revolvens Pallacie illva.

REVOMENS, a, uls, particip. *P.* voc. seq.

REVOMO, vōmis, vōmū, vōmere, a. 3. (re et vomo) Particip. *Revomens* I. at II. — Revomo est idem quod vomo, evomo, vomitare, *ἀσπιω*.

1.) Proprie. *Virg.* 5. *En.* 181. Illum — el sisere natalem, Et saius idem ravomentem pedore fluctus. *Seneca Thyest.* 581. repex haustum mare revomit Charybdis. Adde *Ovid.* 13. *Met.* 731. et *Sil.* *It.* 2. 308. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 72. 92. (97). Drecones avibus devoratis solidis, contentione plumam excitant revomunt. *Sil.* *It.* 10. 326. At mileri fluctant revomentes aequora dentæ. *Cæc. Aurel.* 2. *Tard.* 1. 10. Aliqui etiam revomunt accepta nulle corruptione mutata. Adde *Marcell.* *Empir.* c. 20. p. 115. et *Seren.* *Sammon.* c. 21. p. 67.

II.) Translate. *Lucret.* 2. 196. Nonne videas etiam, quante vi ligna trebesque Respat homor aquae? nam quo magis ursum alio Directe, et magna vi multi pressimus aegre, Tam cupide sursum revomit magis aique remittit. *h. e.* repellit, rejicit. Alii minus recte leg. removel, ut *Lachmann.* Sic *Lucan.* 6. 24. illius scopulis revomentibus equor. *Alii* leg. scopulis vomentibus. *Flor.* 2. 10. extr. Sic com sanguis el spirita male partem revomere victoriam.

REVORO, es, ere, a. f. apud *Lucret.* 4. 544. Et revorat raurum reglo clie barbara bombum. Al rectius Creech. et *Lachmann.* leg. reboat.

REVORSUS et

REVORTO. *P.* REVERTO.

REVULSIO et Revolio, ōnis, f. 3. (revello) staccamento, *ἀνσπασμα*, actus revellendi, evulsio. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 12. 24. (80). Sed ratio deprehendit vilius, antes scheda revulsioem plures infestante paginas.

REVULSUS, a, um particip. *P.* REVELLO.

REX, regis, m. 3. Genetivus sing. rege legitur in *Inscript.* apud *Henzen*. 6363.; et plur. regerum est *Gellii* apud *Charis.* 1. p. 55. *Putsch.* — Rex, a v. *rego*, ut *lex* a v. *lego*, est qui habet summum imperium alicuius regni, aut populi, aut urbis, βασιλεύς, ἄναξ (it. re, sovrano; Fr. chef de l'état, roi, souverain, monarque; Hisp. rey; Germ. *Leiter* e. *Staates*, *König*; Angl. a *king*, sovereign, monarch). Est autem nomen A) Substantivum; et B) Adjectivum.

A) Substantivum.

1.) Proprie. ¶ 1. Generativum. — 1.º) Stricto sensu. *Cic.* 1. de *republ.* 26. 42. Omnis res publica, quae populi res est, consilia quodam regenda est, ut diuturna sit. Id autem consilium aut uni tribuendum est, aut delectis quibusdam — quoniam penes nomen est omnium summa rerum, regem illam unum vocamus, et regnum ejus rei publicae statum. *Id.* 3. *Fin.* 32. a *med.* Rectius appellabitur rex, quem Tarquinius, qui nec se, nec suos regere potuit. *Id.* *Sext.* 26. sub fin. Rex sedens cum purpura et accepta, et illis insignibus regis. *Lucret.* 3. 1041. multi reges, rerumque potentes occiderunt, magni qui gentibus imperitavit. *Sall.* *Cat.* 2. Initio reges (nam in terris nomen imperii illi primum fuit) divitiis pars ingenium, apud corpus exercebant. *Seneca Benef.* 7. Omnia rex imperio possidet. *Ovid.* *Heroid.* 17. 166. An necis longas regibus esse manus? *Claudius.* *IV.* cons. *Honor.* 298. componitur urbis Regis ad exemplum. *Publ.* *Syr.* p. 372. 87. *Ribbeck.* Rex universos, singulos servos timet. *Sall.* *Cat.* 9. Regibus boni quam mali suspiciones sunt. *Horat.* 3. *Od.* 1. 6. Reges in ipsos imperium est Jovis. Cf. *Sueton.* *Cæs.* 6. Deorum, quorum ipsi in potestate sunt reges. *Seneca Med.* 195. æquum atque iniquum regis imperium feras. *Fronto* ad *L. Ver.* imp. 1. p. 183. Regum pueris in utero matris summa iam potestas destinata est: opotretis manu imperium adipiscuntur. *Cic.* 2. de *republ.* 12. 23. Regem declarare. *Id.* *ibid.* deligere. *Id.* *ibid.* 13. 23. sibi adsciscere. *Id.* *ibid.* 17. 31. creare. *Id.* *ibid.* 18. 33. constituere. *Cæs.* 1. *B. G.* 35. et 41.; *Cic.* 5. *Att.* 17.; *Sall.* *Jug.* 65. et *Liv.* 30. 17. appellare. *Plin.* 2. *Ep.* 7. in regnum inducere. *Nævius* apud *Fest.* p. 270. 20. *Müll.* Velens regem solum jubet Albaum Anulum. *Virg.* 1. *Æn.* 548. Rex erat Æneas nobis, quo Iustior altis Nec pietas fuit, nec bellum major et armis. *Horat.* 1. *Ep.* 2. 14. de *Agam.* et *Achill.* Quidquid delirant reges, plectuntur Achilli. h. e. ut in Græcos se discordia inter Achillum et Agamemnonem arda, ita in populos ad regum erroribus ac vitis male ducunt. *Fulgat.* *interp.* *Psalm.* 59. 9. Jode rex meus. h. e. es tribu Juda regnabit super posteritas regie. — Usurpatur ἡγεμὼν ab *Ovid.* 12. *Met.* 30. Rex patrem vicit. et 13. 243. 187. etque in rege tamen pater est. — 2.º) Latèse nomen. — a) Rex dicebatur summus magistratus Lacedæmoniorum; eratque talis nominis magis, quam imperio: huius autem simul et perpetui erant, et apud *Nepot.* *Agenit.* 1.; item Carthagini, et Romæ consules, huius et annui suffraganei erant, qui tamen ab eod. *Hannib.* 7. appellator reges. — b) Etiam regum liberi et affines reges dicebantur. *Cæs.* 3. *B. C.* 107. Controversas regum ad populum R. pertinere existimans. et 109. Controversas regum componere. *Cic.* 6. *Verr.* 37. 61. Reges Syriæ, regis Antiochi filios pueros, scitis Romæ nuper fuisse. Sic *Virg.* 9. *Æn.* 323. vocat regem Iulium Æneæ filium. *Val. Flacc.* 1. 174. Arcatum filium Pelis. Adde *Stat.* 1. *Achill.* 156. et *Manil.* 2. 2. Similiter reginæ dicuntur regum filie. ¶ 2. REGINA. ¶ 1. Specialim, per ætatem, βασιλίσκη dicebatur a Græcis rex puerorum: quorum imitatione *Ter.* *Heaut.* 1. 1. 55. in Adam ad regem militum abiit. Adde *Eva.* 3. 1. 7. et 11. Idem dicebatur etiam rex regum, et ut apud *Sueton.* *Cal.* 5, quia reges regum habebat instar satellitum sibi ministrantes. ¶ 2. Translata. — 1.º) Dicitur de illa. *Accius* p. 151. 7. *Ribbeck.* deum supremum rex. *Virg.* 2. *Æn.* 645. dirum pater atque hominum rex. h. e. Jupiter, qui rex deorum, 12. *ibid.* 851.

appellatur. Adde *Plaut.* *Capt.* 3. 4. 89. *Ovid.* 10. *Met.* 606. res aquarum. h. e. Neptunus. *Seneca Herc. Fur.* 833. tertius sortis. h. e. Pluto: qui dicitur *ibid.* 563. qui rex populis pluribus imperat. Rursus *Ovid.* 7. *Met.* 229. de *Plutone.* Rex umbrarum silentium. et *Virg.* 6. *Æn.* 106. infernus. et 6. *ibid.* 252. Stygius. *Martial.* 12. 62. Antiqui rex magne poli, mundique prioris. h. e. Saturnus. — Rex artis dicitur Vulcanus in nummo (Claudii Gothicus apud *Eckhel.* *D. N. F.* T. 7. p. 473., quem *Plutarch.* *Comp. aqu.* et *ign.* vocat ἀρχηγὸν τῶν τεχνῶν, ducem artium, *Homerus* saepe κλυτὰ τεχνῶν, artis celeberrimæ, appellat. — 2.º) De hominibus. — a) Romæ ab initio, ut traditur, reges imperitavit, per annos fere CCXLV. Quorum septimus, qui Tarquinius Superbus fuit, propter suam impotentiam et Sexti filii libidinem, a L. Janio Bruto privatus imperio, et in vitam abiit. *V. Liv.* 1. 1. et 2.; *Flor.* 1. 1.; *Ovid.* 2. *Fast.* a v. 885. et *Sex. Aurel. Vict. Vir. illustr.* init. Postea creatis consilibus, ad rem regis nomen exosum fuit Romanis, ut ea ad invidiam condandam potentissimis civium uterentur; qua de re etiam in REGNO et REGNUM dictum est. Hinc *Cic.* 2. *leg. Agr.* 6. 15., ut in agraria legis auctores odium populi concitaret, vocat eos reges ararum, vectigalium, provinciarum omnium etc. *V. eund.* 3. *Off.* 21.; *Sueton.* *Cæs.* 79. et 80. et *Liv.* 4. a c. 13. ubi de Sp. Maelio, et 6. 20. ubi de M. Mantio narrat. — b) Rex causarum dicitur ab *Ascon.* in *argum. Divin. Ferr.* *Hortensius*, qui in foro ob eloquentiam aliquando regnavit. — c) Item rex sacrorum, et rex sacrificulorum, aut sacrificus, sacerdos apud Romanos, qui publica quædam sacra, olim per reges festiata, obibat. Retantum est in eo regis nomen religionis causa, ut ea sacra rite peragere, atque etiamnum a rege fieri dicitur, quævis reges in perpetuum essent expulsi. Sublecebant tamen pontifici maximo, ne regem et supremam auctoritatem in sacris habere videretur. *Cic.* *Harusp. resp.* 6. sub fin.; *Liv.* 2. 2. et 6. 40. ad fin. et 40. 42.; *Festus* in *Sacrificulus* p. 318. *Müll.*, *Varro* 5. *L. L.* 4. et *Massur. Sabin.* apud *Gell.* 10. 16. *Tertull.* 1. *uzor.* 7. Regem sæculi (h. e. regem sacrificulum) pontificem maximo rursus antebra nescis est. — Item rex Nemorensis apud *Sueton.* *Cal.* 35., ubi alii leg. *Nemerensis*, al. *Nemoresis*, b. e. sacerdos Dianæ, quem et regis nomen appellatum significat *Ovid.* 3. *Fast.* 271. et *Lucan.* 3. *Pharsal.* 86.: cf. et *Strabon.* 1. 5.; barbarico enim Scytharum more institutum erat, ut qui victimam, quam fugitivus quidam vir gladium tenebat et undique circumspiciens tuebatur, mactasset, in sacerdos Dianæ fieret, et res appellaretur (*V. Babelon.* ad h. t.). — d) Item caretur, rector, moderator, inspector, ajo, maestro, direttore. *Horat.* 1. *Od.* 36. 7. memor Actæ non alio rege pueritæ. (Cf. *παῖδάραξ*.) Alii tamen interpretantur de eo, qui loter indentes sorte res eligitur, ut est apud *eund.* 1. *Ep.* 1. 59. et *Justin.* 1. 5. 1.; sed minus recte. — e) Item magister convivii, qui et Græce βασιλεύς: hinc, quæ *Cic.* *Senect.* 14. 46. magisteria, hæc *Horat.* 1. *Od.* 4. 18. regna vini appellat. (Cf. et *Tac.* 13. *Ann.* 15.) *Macrob.* 2. *Saturn.* 1. Rex mentis. Adde *Prudent.* 9. *Cathemer.* 30. *Sidon.* 9. *Ep.* 13. Rex cordis. — f) Universum divites, potentes, felices reges dicuntur, quia tales esse reges vulgo creditur. *Plaut. Pæn.* 3. 3. 58. Rex sum, si ego illum hodie hominem ad me allexero. *Seneca Thyest.* 911. o me callitum arcissimum, Regumque regem! *Horat.* 1. *Ep.* 1. 106. Ad summam sapiens uno minor est Jove, dives, Liber, honoratus, pulcher, rex denique regum. *Id.* 1. *ibid.* 59. rex eris, elant, si recte facies. — g) Hinc asseclis, ciliantibus, salutatoribus, parasitis patroni sui, domini, et amici potentiores reges sunt. *Plaut. Stich.* 3. 2. 1. Confido me meum abundantum regem ridiculis meis. *Colum.* 1. *præf.* ante *med.* An honestius duserim mercenarii salutatoris mendacissimum aucupium, circumvolitantibus limina potentiorum, somnolinqque regis sui rumoribus inaugurantis. *Martial.* 2. 18. Sum comes ipse tuus, tumidique antecubito regis, et

moz. Qui rex est, regem, Maxime, non habet. Adde *Juvenal.* 1. 136. at 5. 14., *Stat.* 3. *Silv.* 2. 92. et *Ter. Phorm.* 2. 2. 24., ubi parasitus loquitur. — 3.º) De brutis animalibus. *Phædr.* 4. 12. Quam se ferarum regem fecisset leo. *Stat.* 5. *Theb.* 333. Rex armeni. h. e. laurus. De regibus apud *Virg.* 4. *G.* a v. 88. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 74. 95. (203). Res arum. ¶ TROCHILUS. — 4.º) De rebus inanibus. *Virg.* 1. *G.* 482. Flavio rex Eridanus. et 2. *ibid.* 98. Armissima vinas, Timolus assurgit quibus, et rex ipse Phænæus. Cf. *DALSAMUM* init. — NB. De cognom. R. ¶ ONOM.

B) Adjectivorum more, est regnator ac dominus. *Virg.* 1. *Æn.* 25. Hinc populum late regem, belloque superbum Venturum excidio Libyæ.

RH

RH. De hac descriptione animadvertimus, litteram h subungi consonanti r (quæ respondet Græcæ ρ), idque ut valentius sonet dictio, quamquam ante *Ciceronis* tempora, *Orat.* 48. 160., solis vocalibus addebatur aspiratio, non autem consonantibus. Hinc *Cassiod.* p. 2285. 35. *Putsch.* Inquit: H sicut in quæstione est, littera sit, necne; si numquam dubitandum est, secundo loco a quacumque consonante poni debere, quod solus *Varron* dubitat. — sed *Varronem* praterit, consonante idem secundo loco h recipere, quod non possit ante aspirationem nisi vocales habere; itaque et ante et post h littera culcumque tali adjungatur, non sonabit. Et p. 2288. 31. *Varroni* placet r litteram, si primo loco ponatur, non aspirari. *lector* enim ipse, inquit, intelligere debet, *Rodam* tametsi h non habet, *Rhodum* esse, *retorem* rhetoricum. sed eadem observatio non necessaria est in r littera. sunt enim verba primo loco r litteram habentia non minus Latina quam Græcæ itaque merito auferemus aut amovebimus aspirationem a *Roma*, *regina*, *rapa*, *Rodus*. Hæc *Cassiod.* in vet. *Latins* *Inscriptionibus* pro littera h est signum ρ, quæ est forma spiritalis iunctæ Græcorum; quod fortasse ideo factum, quia Latini saepe Græcam aspirationem tollabant, hic vero leni potius, quam aspero spiritu utebantur. *Videsis* dicte in *lit.* H et R, et *Fabrell.* *Inscript.* p. 195.

RHA vel **Ra.** ¶ **RHACOMA**, **RHEUPONTIUM** et in **ONOM.**

RHABDOS, f. 2. ῥάβδος, virga. In metecris rhabdos est ad virgæ rigorem per loogum colorata tubercula, ut ait *Apul.* de *Mundo*.

RHABO vel **Rabo**, solis, f. 3. est ¶ 1. Arrhabo vel arrabo, per ephærean. ¶ **ARRHABO** et **RABO**. ¶ 2. Genus mensura apud *Augustin.* *Ep.* 102. Modis et rationes, urnæ et amphoræ.

RHACINUS vel **Racinus**, l. m. 2. piscis pulli coloris, memoratus ab *Ovid.* *Haliect.* 104., ut testatur *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 54. (152), si modo ea lectio sana est, ubi alii leg. *Erythrinus*, qui rubeus dicitur *ibid.*, et creditur esse idem ac rubellus. *fravolino*.

RHACOMA, s. f. 1. Legitur et rhecoma vel recoma, et etiam divise rheu cyma a *Poss.* ad *Metam.* 3. 5. p. 802. — Rhacoma est herba speciosa, eadem quæ rha, seu radia Pontica. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 105. (128). Rhacoma affertur ex his, quæ supra Pontum sunt, regionibus. Radix costo nigra similis, minor et rudior paulo, alio odore, calidius gusta et astringens etc.

RHADINE, s. f. 1. ῥαδίνη, gracilis, tenuis (vox Græca ῥαδὶ τοῦ ῥαδίου διεικνύει), de puella tabida, tussis et macie confecta, ab amatoribus dicitur apud *Lucret.* 4. 1160. quom viresce non quili *Præ* macie, rhedine vero est. Ita *Lachmann.* et *Creech.* leg. Græce ῥαδίνη.

RHAGADES, um, f. plur. 3. et **RHAGADIA** vel **Ragadia**, drum, n. plur. 2. et **RHAGADIUM**, il, n. 2. et

RHAGAS, *rhagās*, f. 3. *ῥαγάς*, *ῥαγάς*, crepatura, fissura, scissura in labiis, ano, pedibus etc. *V. INTERDIGITIA*. Vox Græca a *ῥάσσω*, frango. *Cels.* 6. 18. n. 7. In ano sepe, et quidem pluribus locis, cutis scinditur: *ῥαγάς* Græci vocant. *Id.* 7. 30. fissa ani appellat. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 4. 44. (87). Myrtum oleum attrita sanas, et furures, et rhagadas. *Id.* 24. *ibid.* 7. 23. (299). Pir rhagadas sedis, et pedum, panosque emendat. *Id.* 23. *ibid.* 7. 23. (129). Caprifol cinnis ex melle rhagada sedat. *Id.* 28. *ibid.* 6. 18. (35). Urina exesis, ambustis, sedis villis, rhagadiis linuntur. *V. FISSUS*. — Sing. *rhagadium* est *Veget.* 3. *Veterin.* 51. et *Theod. Priscian.* 4. p. 312. et sing. *rhagas* est *Augustin.* *Ep.* 38.

RHAGION, *rhagion*, n. 2. *ῥάγιον*, parvum acinus apud Græcos. Hinc et genus eranel. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 27. (86). Vocatur et rhagion acino nigro et molli, ore minimo rub albo, pedibus brevissimis tanquam imperfectis.

RHAGULÆ vel *Regulæ*, *rhagula*, f. plur. 1. capitula ossium humeri. *Veget.* 6. *Veterin.* 1. 4. In armis prioribus eunt regulæ duæ ab armis usque ad brachiole duo. Adde *ibid.* 2. 2. At *Schneiderus* leg. utrobique regulæ, ut osea recta et longa dicantur.

RHAMNOS et *Rhamnus*, *rhāmnos*, f. 2. *ῥάμνος*, ranno, genus rubi albi. Latine *rhamnus* apud *Isid.* 17. *Orig.* 7. et sentis ursio. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 14. 76. (124). Inter genera ruborum rhamnos appellatur a Græcis, candidior et frutescior. In flores, ramos spargens rectis aculeis, non, ut ceteri, aduncis, foliis majoribus. Adde *Veget.* 5. *Veterin.* 74. *Fulgat. Interpr. Psalm.* 57. 10. Priusquam intelligerent spinas vestras rhamnos, etc. in ira absorbet eos. h. e. clius, quem spinis in rhamnos excrescant, ira Dei eos, cetera valentes, dolebit.

RHAPÉION, *rhapéion*, n. 2. *ῥάπειον*, herba eadem que *leontopetalon*. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 11. 72. (96). ubi alii leg. *raphanition*, alii *pardation*, ut *Sillig.*

RHAPHANIDION, *rhaphanidion*, n. 2. *V. voc. præced.*

RHAPHANUS. *V. RAPHANUS*.

RHAPISMA, *rhāpisma*, n. 3. *ῥάπισμα*, alapa, vel polius scius virga aut baculo laesio: a *ῥάπισω*, virgile cado, quod a *ῥάπισ*, virge. *Imp. Justinian.* *Cod.* 8. 49. 6. Iospeimus in emancipationibus venam observationem custodiri, et venditione in liberas personas, et circumductione inextricabiles, et injurias rapismata.

RHAPONTICUM. *V. RHEU*.

RHAPSODIA vel *Rapsodia*, *rhāpsōdia*, f. 1. *ῥάψωδία*, contextura carminum, præsertim herolorum, liber versuum: a *ῥάπτω*, consuo, et *ῥῶδη*, carmen. Hoc nomen appellata sunt carmina Homeris, quia, quam ante dissipata essent disiectaque, a Pisistrato, ut *Cic.* 3. *Orat.* 34. 137. scribit, vel potius a filio ejus Hipparcho, ut *Plato* tradit, in libros, seu rhapsodias digesta sunt. *Nepos Dion.* 6. R. verum filium Homeris retulit ex secunda rhapsodia. h. e. secundo libro eam cantu *Iladis* (quam, titulo omisso, laudat: hanc enim *Odysseum* præferri nomeni fuit utquam obsecram) v. 205. *Ὀὕς δὲ γὰρ Σὺν πολυχοιρανῶν εἰς κοίρανός ἔστω. Diomed.* p. 484. 12. *Reis.* hæc habet: *Rhapsodia* dicitur Græca *ῥάψωδος* μέγας, alique particula discretæ atque divolsæ: dicta *ῥάψω* τὸ ῥάπτειν, quod vereus in unum volumen velut conspantur et comprehendantur, vel quod olim partee Homerici carminis in theatralibus circulis cum baculo, id est virga, pronuntiabant qui ab eodem Homero dicti *Homeristæ*.

RHECOMA. *V. RHACOMA*.

RHECTÆ, *rhēctæ*, f. plur. 1. *ῥήκται*, motus terre, quorum impulsu tellus dissilit: a *ῥήκω*, frango. *Apul. de Mundo*.

RHEDA, *rhēda*, f. 1. Scribitur et *reda* vel *rēda*, in MSS. et editis libris non unis, et etiam *reda* apud *Isid.* loc. *infra* cit. — Rheda (cf. *ἐπίδια*) est vehiculum quatuor rotarum, teste *Isid.* 20. *Orig.* 12. gestandis hominibus et sarcinis idoneum, sedia *da* viaggio, *carretta*, *carrozza*, *ἀρῆμα*, *ζεύγος*, *ὄχημα*, *ταρῆμα*. Vox est Gallica, ut *Quintil.* 1. 5. 68. docet: figuram rhedæ aliquam exhibet *Ginzrot*, *Wagen*, und *Fahr-*

werke Tab. 20. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 8. 5. 8. Statuimus rhedæ mille pondo tantummodo superponi, birotas ducentas, veredo triginta. *Varro* apud *Non.* p. 167. 23. *Merc.* Si tuam heri rhedam non habuisses, varices haberem. *Cæs.* 1. *B. G.* 51. Omnem eciem eam rhedis et carris circumdederunt. *Cic. Mil.* 20. 54. Quum alter reberetur in rheda pæoniatæ, una sederet uxor. *Id.* 6. *Att.* 1. ad fin. Vedius venit mihi obviam cum duobus essedis, at rheda equis juncta, et lectica, et familia magna. *Id. Mil.* 10. 29. Quum hic de rheda desiluisset, etc. *Sueton. Cæs.* 57. Longissimas vias incredibili celeritate confecit, expeditus, meritoria rheda. *Cic.* 5. *Att.* 7. Hanc apostolam dictavi eedens in rheda. *Helvius Cinna* apud *Gell.* 19. 13. extr. At nunc me Geniana per calicta, binis rheda rapit clitate nensis. *Martial.* 10. 13. Quum cathedralicis portet tibi rheda ministros. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 42. Rheda tollio aliquem, h. e. mecum in rheda sedere jubeo. *Varro* apud *Non.* p. 451. 16. *Merc.* Medeam advectam per aera in rheda angustibus. *Nonius* Vult impropria pro curru duorum intarum. — *Capsue* rhedæ quid sit, *V. in CAPSUS*.

RHEDARIUS vel *Rederius*, a, om, adject. ad rhedam pertinens. *Varro* 3. *R. R.* 17. 7. Bx equill educere rhedarios mulos. — Hinc

Rhedarius, *rhēdarius*, m. 2. absolute, substantivorum more, est 1. Rector rhedæ, aurige, cochiere, carrozziere, *carrettajo*, *ζυνγυλάτης*. *Cic. Mil.* 10. a med. Adversus rhedarium accidit. 2. Item qui rhedam facit, carrozzatore, *ζυντομοτός*. *Capitolin. Max.* et *Balb.* 5. Marimo pater fuit, ut nonnulli dicunt, faber ferrarius, ut alii, rhedarius vehicularius fabricator. h. e. artifex ejus generis vehiculorum, quæ rhedæ dicuntur. *V. MULIO*.

RHEDARIUS, *rhēdarius*, m. *V. voc. præced.*

RHENO vel *Reno*, *rhēno*, m. 3. *ῥήνεια*, *ῥήνεια*, vestis pellicea, Gallorum Germanorumque propria, ab humeris dependens usque ad umbilicum, et Sardonum mastrucæ similis. *V. MASTRUCÆ*. Alii putant, hanc vocem derivandam a *ῥήν*, *ῥῆς*, ovis, unde et *ῥήνξ*, *oxos*, ovium pelle; alii a *ῥήνός*, pelle. Videtur plerisque fuisse pellis illius quadrupedis ex cervorum genere, qui calorice impatientissimus eodem nomine fuit appellatus, quiqua a *Cæs.* 6. *B. G.* 26. boe cervi figura, a *Plin.* 8. *Hist. nat.* 34. 52. (123), tarandus (*Sillig.* tarandrus), a recentioribus Gallie renne, a Germanie rennithier (a rennen, clato curru ferri, et thier, animal), ab Italia vulgo rangifero dicitur. Sane in ipsa olim Germania indigenæ videntur fulvæ rhenones. nunc vero in septentrionalibus tantum ejusdem regionibus degunt, quoniam, excide silvis, et excultis agris, longe clementius Germaniæ calum sit, quam illa fuerit ætate. Paulo alter eodem describit *Isid.* 19. *Orig.* 23. Rhenones sunt velamina humerorum et pectoris usque ad umbilicum, aliqua intortie villis adeo hispida, ut imbræ respuant, quæ vulgo reptos vocant: de quibus *Sallustius*: Germani intectum rhenonibus corpus tegunt. Dicit autem rhenones a *Rheno* Germaniæ flumine, ubi iis frequenter utuntur. Hæc *Isid.* At *Servius* ad illud *Virg.* 3. *G.* 382. Geos effreva vitum Rhiphæo traditur Euro, Et pectus fulvis velatur corpora setis: Rhenonibus; nam, ut *Sallustius* in historicis fragm. locet. Vestes de pellibus rhenones vocantur. *Cæs.* 6. *B. G.* 21. extr. Germani pellibus, aut parvis rhenonum tegumentis utuntur, magna corporis parte nuda. Adde *Sidon.* 4. *Ep.* 20. Memit etiam *Varro* 5. *L. L.* 167. *Müll.* *V. TARANDUS*. Porro hæc vestis effecti homines Germani prostant in columna Antonini, et etiam nonnulli ex Romanorum exercitu in columna Trajani.

RHETOR, *rhētor*, m. 3. Scribitur et *retor*. *V. Inscript.* apud *Orell.* 2538. et *Cassiod.* p. 2286. 31. *Putsch.* — Genetivus Græcæ positionis rhetores est *Priscian.* 2. 43.; accus. sing. rhetora est *Martial.* loc. *infra* cit. et *Fronton.* de *Eloqu.* ep. 3. et plur. rhetoras est *Martial.* 5. 56. et *Tac. Dial.* de orat. 30. — *Rhetores*, nominativus plur., et *rhetoras*, accusat. plur., brevem habent ultimam syllabam, Græcorum more,

apud *Rufin.* de compos. et metr. p. 346. et 348. *Capper.*, ut *Arcades* apud *Virg.* 7. *Ecl.* 4. — *Rhetor*, a *ῥῆω*, dico, eloquor. 1. Est qui rhetoricam, seu artem oratoriam docet, maestro di retorica, *ῥήτωρ*. Differt ab eloquente, ab oratore, a declamatore, a sophista, quod rhetor sit, qui rhetoricam profitetur, seu qui docet vel scribit præcepta de bene dicendo: eloquens, qui excellit facultate vel virtute bene dicendi: orator, qui in iudiciis, contionibus et senatu causæ agit: declamator, qui aut docendi alios, aut exercendi ee gratia fictas causas agit, ut in veris postea causis possit orare: sophista, qui artificiosas orationis delicias affectat. *Cic.* 1. *Orat.* 18. in fin. Eos, qui rhetores nominarentur, at qui dicendi præcepta traderent, nihil plane tensere. *Id.* 2. *Phil.* 39. extr. Quasi rhetor ille te disertum facere potuisset. *Martial.* 2. 64. Dum modo caueidicum, dum te modo rhetora fingis. *Apul. Apolog.* ante med. Rhetori iurganti, an philosopho obijurganti? — *Rhetor* eloquiis habet *Inscript.* apud *Henzen.* 5606. 2. Aliquando ponitur pro oratore. *Cic.* 2. *Fin.* 6. 77. Quæ vero perpetua oratio rhetorum solum, non etiam philosophorum est. Adde 2. *Orat.* 3. 10. et *Nepot.* *Epamin.* 6.

RHETORICA. *V. RHETORICUS*.

RHETORICATUS, a, om, particip. *V. RHETORICOR*.

RHETORICÆ, adverb. *ῥητορικῶς*, rhetorum more, perpetua oratione, oreteris, copiose, ornate. *Cic.* 2. *Fin.* 6. 17. Rhetorica igitur, inquam, nos matre, quam dialectice, disputare? *Id.* *Brut.* 11. 43. Hanc enim mortem rhetorice et tragice ornare potuerunt.

RHETORICÆ, es, et

RHETORICI, *rhētorici*, f. plur. *V. RHETORICUS*.

RHETORICUS, a, *ῥήτωρ*, ara, n. et *Rhetoricor*, *rhētoricos*, *rhētoricos*, arl, dep. 1. *ῥητορικὸς*, rhetorum more loquor. — Forma *Rhetoricus* est apud veteres. *Novius* apud *Non.* p. 476. 6. *Merc.* Age nunc, quando rhetoriciasti (pro rhetoriciavisti), responde quod te rogo. *Rhetoricor* est apud *Terent.* *Resurr. carn.* 5. Ita nos rhetoriciari provocant hæretici, et *Hieronym.* advers. *Helvid.* n. 23. Rhetoricati sumus, et in morem declamatorum paululum lusimus.

RHETORICOR. *V. voc. præced.*

RHETORICOTEROS, a, nm, adject. *ῥητορικώτατος*, magis rhetor, compar. mora Græcorum. *Cic.* 3. *Orat.* 43. ex *Lucilio*. Crassum habeo generum, ne rhetoricotero? tu sis.

RHETORICUS, a, nm, adject. *ῥητορικῶς*, appartenente alla retorica, ad rhetoricam pertinens. *Cic.* 2. *Orat.* 3. 10. Nec vero te rhetorice nunc quibusdam libris, quos tu agrestes putas, insequor, ut erudiam. *Id.* 4. *Fin.* 3. 7. Scripsit artem rhetoricam *Cleantes*. *Id.* 1. *Orat.* 19. a med. Rhetoricæ doctores. *Id.* 1. *Orat.* 29. 133. Nostro more aliquando, non rhetorice, loquamur. *Quintil.* 5. 10. 3. Rhetoricus syllogismus. *Gell.* 17. 5. eosphista. *Id.* 17. 5. artifices. et 12. 12. disciplina. — Hinc

Rhetoricus, i, et *Rhetorici*, *rhētorici*, f. plur. m. 2. absolute (subaudi. liber, vel libri). *Quintil.* 3. 5. a med. Sicut et Ciceronis quoque Rhetorice prima manifestum est. *Id.* 3. 1. de *Ciceronis*. Nlei et Rhetoricos suos ipsa adolescenti sibi elapsos diceret. h. e. libros de *Inventionis*. *V. Cic.* 1. *Orat.* 2. — *ND.* De cognom. *R. P. ONOM.*

Rhetorica, *rhētorica*, f. 1. absolute (subaudi. ars), *ῥητορικὴ*, rhetorica, est ars vel doctrina bene dicendi. *Quintil.* 2. 15. ad fin. Hinc ejus substantiæ maxime convenit sententia, rhetorice esse bene dicendi scientiam. *Id.* 5. 10. 54. Rhetorice est recte loquendi, et disponendi, et eloquendi cum firma memoria et cum diglitate actionis scientia. *Id.* 2. 17. 3. Rhetorica maximum ac pulcherrimum opus. *Id.* 2. 1. 9. Rhetorices Institutio. *Id.* 2. 14. 1. Rhetorice in Latinum transferentes tum oratoriam, tum oratoriam nomenclaturam. *Id.* 2. 1. 3. Rhetorice exercere. *Cic.* 2. *Fin.* 6. 17. Omnem vim loquendi in duæ tribuit esse partes; rhetoricam partem, dialecticam pugna similis esse. et *moz.* Dicam,

ei potero, rhetorice, sed hac rhetorica philosophorum, non illa nostra forensi, quam necesse est, quum populariter loquatur, esse interdum paullo hebetiorem. Quintil. 2. 15. 10. Opus, quod de Rhetorice inscribitur.

Rhetorica, *ōrum*, n. plur. 2. absolute, sunt res rhetoricae, studium aut cognitio rhetoricae. Ennius p. 84. 9. Müll. alii denique rhetorica tōgent. h. e. noscunt. *V. TONGRO.* et Cic. *Fat.* 2. 4. Mibi rhetorica vestra aetis nōle sunt.

RHETORISCUS, i, m. 2. deminut. rhetoris. Gell. 17. 20. Illeus, inquit, tu rhetorice, (sic enim me in principio recens in distribum acceptum appellabat) vides ne, inquit, etc.?

RHETORISSO, as, ere, n. 1. *ῥητορικός*, rhetorice loquor, Pomponius epud Non. p. 166. 1. Merc. Dolast uxorem, nunc quapropter me cupis Concideret? etiam rhetorissas? h. e. blateras?

RHETRA, as, f. 1. *ῥήτρα*, dictio, oraculum, lex: a *ῥέω*, dico. Hoc nomine appellatae sunt teges Lycurgi a Lacedaemoniis. Ammian. 16. 5. 1. Tamquam adstrictis sumptuosis legibus viveret, quas ex rhetris Lycurgi, et aenibus Romam translatae, et senescentes paulatim, reparavit Sulla dictator.

RHEU. *V. voc. seq.*

RHEUBARBARUM vel Reubarbarum, i, n. 2. idem ac Rheponticum vel Rheuponticum vel Reuponticum. Scribitur et divise *Rheu barbarum*, *Rheu ponticum*. — Rheubarbarum est nobilis radix, de qua *V. RUA* in ONOM., et Ammian. 22. 8. 28., reobarbaro, rabarbaro. *Isid.* 17. Orig. 9. Rheubarbarum sive rheuponticum, illud quod trans Danubium in solo barbarico, istud quod circa Pontum colligitur, nominatum. Rheu autem dictum quod sit radix: rheubarbarum ergo quasi radix barbara, rheuponticum quasi radix pontica. *Rheuponticum* legitur etiam apud *Plin.* *Valer.* 2. 14. et Theod. *Priscian.* 4. p. 314.

RHEUMA vel Reuma, *ātis*, n. 3. Occurrit etiam Rheuma, as, f. 1. apud *Isid.* 4. Orig. 7. — Rheuma, *ῥεύμα*, est

1.) Propria. ¶ 1. Aestus maris, fluxus, refluxus, et refluxus. *Veget.* 5. *Milit.* 12. Certis horis, diebus pariter ac noctibus, aestu quodam, quod rheuma vocant, ultro citroque pelagus procurrit, et, more torrentium fluminum, nunc exundat in terras, nunc refluat in altitudinem suam. Adde *Ambros.* 5. *Hexaem.* 10. ¶ 2. Item morbus oculorum, quum nempe humoris praetor naturam emittant, hinc *Seneca Ep.* 64. Hoc (collyrio) asperitas oculorum conlevatur; hoc palpebrarum crassitudo tenuatur; hoc vis subita, et humor avertitur; hoc acuitur visus. *Inscript.* apud *Fiscum.* Op. var. T. 3. p. 326. edit. *Mediol.* *ῥῆμα* TAVRIS CROCIDI. PACCIAN. AD CICAT. ET ASYM. h. e. crocides Peccorum ad elcatrices et rheumata. Theod. *Priscian.* 1. 10. ante med. Si his adblitis, rheuma (oculorum) cum dolore perseverant, phlebotomandi sunt. *V. RHEUMATIZO.*

II.) Translate, metaphorā ductā a super. paragr. 1. *Hieronym.* Ep. 122. n. 1. a med. In terra deserta a villis, et invia adversariis potestibus, et obsque humoris et rheumate ullius Ubidinis commoraretur.

RHEUMATICI, *ōrum*. *V. voc. seq.*

RHEUMATICUS vel Rheumaticus, a, um, adject. *ῥευματικός*, catarro, qui rheumatismum seu fluxione laborat. — Hinc

Rheumatici, *ōrum*, m. plur. 2. absolute, substantivum more. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 6. 39. (142). Aut tritas clysteribus infundenda orthopnoeis, aut rheumaticis. Adde *Marcell. Empir.* 15.

RHEUMATISMA, *ātis*, n. 3. et

RHEUMATISMUS vel Rheumatismus, i, m. 2. *ῥευματισμός*, fluxione, catarro, fluxus, eruptio. *Emil. Mac. de papavere.* Vocalis vana bene rheumatismata siccant. *Cael. Aurel.* 2. *Acut.* 27. 146. Levis humoris fluxus, quem Graeci rheumatismum vocant. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 18. 21. (46). Decoquant in cibo contra fluxiones, quas Graeci rheumatismos vocant. *Id.* 23. *ibid.* 2. 32. (66). Fax aceti stomachum, interanes, ventrem illa adjutat: ab illis eorum partium rheumatismos. *Id.*

26. *ibid.* 14. 87. (144). Rheumatismos cohibere. *Id.* 25. *ibid.* 8. 49. (88). sanare. *Id.* 27. *ibid.* 12. 88. (111). Rheumatismis mederi. *Id.* 24. *ibid.* 3. 3. (7). resistere. *Id.* 25. *ibid.* 13. 109. (174). Rheumatismo laborare. *Id.* 23. *ibid.* 1. 23. (43). Si ventis, aut interanea rheumatismum sectant. Adde Theod. *Priscian.* 3. 7. et alibi. et *Cael. Aurel.* 2. *Acut.* 27.

RHEUMATIZANS, *antis*, particip. *V. voc. seq.*

RHEUMATIZO vel Reumatizo, as, avi, are, n. 1. Particip. Rheumatizans. — Reumatizo est fluxione vel gravedine infestor, *ῥευματίζωμαι*. Theod. *Priscian.* 1. 10. ante med. Si oculi rheumatizant, his vini et cerium percitas indicenda est. et mox. Silitre etenim omnibus rheumatizantibus setis prodest. *V. RHEUMA.* Adde *Plin.* *Valer.* 1. 32. et *Marcell. Empir.* 20. *Id.* 7. s. 2. Si humoris capitis reumatizantis oculi gravabuntur etc.

RHEUPONTICUM, i, n. 2. *V. RHEUBARBARUM.*

RHEXIA, e, f. 1. herba ille appellata, quia fissum asini labium representat: a *ῥήξω*, fasso. *V. ONOCHEILES.*

RHIGOLETRON, i, n. 2. rigoris exitium: a *ῥίγος*, rigor, et *ἔλεσπος*, exitium. Ita vacatur aqua calida, in qua aegroti merguntur post perfrictionem. *Cael. Aurel.* 1. *Tard.* 4. ante med. Tunc etiam in aqua calida, quam rhigoletron (alii leg. rhigoliton, aut etiam pygoliton) vocant, deponendi sunt aegrotantes, ne percussu frigoris nervositas afficiatur.

RHINA, as, f. 1. *ῥίνα*, squatina, piscis marinus ex genere squalorum, qui Latine squatus seu squatina dicitur, cuius meminit *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 53. a med. ubi *Sillig.* leg. Graeca positione *rhina*. Ita vero appellatur a *ῥίγν*, quae vox timam significat, quia, ut ait *Isid.* 12. Orig. 6., sit squama acutis, unde et ejus cute lignum pollitur. Eodem etiam nunc utuntur nostri fabri lignarii, ac praesertim intestinali; et pelle di pesce vulgo vocant.

RHINENCHYTES, as, m. 1. et Rhinenchytos, i, m. 2. *ῥινενχύτης*, specillum, seu instrumentum quo quid in nares infunditur: a *ῥίγν*, nares, et *ἐγχύω*, infundere. *Scribon.* Compos. 7. Per nares ergo purgatur caput his rebus infusus per cornu, quod rhinenchytes vocatur. *Cael. Aurel.* 2. *Tard.* 4. 82. Alii nari edere succum infundentes eis feramento, quod rhinenchyton vocant. Adde eund. 3. *ibid.* 2. 42. Alii tamen loc. *adl.* leg. *rhinenchyta*, aut *rhinenchylos*.

RHINENCHYTOS. *V. voc. praeced.*

RHINION, i, n. 2. *ῥίγιον*, collyrium ita dictum ab exteendis callis et elcatricibus: a *ῥίγιον*, limo. Hinc compositionem docet *Cels.* 6. 6. n. 30.

RHINOCEROS vel Rhinoceros, *rotis*, m. 3. Rhinoceros est Lucil. apud *Priscian.* 6. 26. (at Lucil. 3. Sat. 9. Rhinoceros legit *Müller*). Rhinoceros, accusat. sing. Graeca positionis, est *Martial.* 14. 52. et *Rhinocerosas*, accus. plur. *Gr. pos.*, *Curt.* 8. 9. (31) 16. Etiam Rhinoceros legitur apud *Eucher.* p. 293. Rhinoceros, fera terribilis, gemine in naribus gestans cornu. — Vox Graeca est, ex *ῥίγν*, *ῥίγιος*, nasus, et *ῥάγας*, cornu. — Rhinoceros, *ῥινόκερος*, rhinoceros.

I.) Propria. ¶ 1. Est animal quadrupes simile elephanto, nisi quod cornu habet ex nare prominens. *Solin.* 43. sub init. dicit illud cornu repandum esse, id est recurvum, sed attritum cautibus in munerem excitari, et rhinocerosum pugnare cum elephantis. *Pausanias* i. 9. c. 21. affirmat, rhinocerotem duo habere cornua, alterum insigni magnitudine ex naribus exstant, alterum, quod auperne erumpit, exiguum quidem, sed validissimum: quod colligit etiam ex *Martial.* *Spectac.* 22.: nunc vero exploratum est, Africanum rhinocerotem (qui et eale appellatur) duo, Asiatum vero unum habere cornu. ¶ 2. Rhinocerotem quidam esse ajunt bovem Egyptianum, ut ait *Festus* p. 270. 8. *Müll.*, pro quo alii *Ethiopianum* tradunt, ut *Pausanias* loc. cit. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 20. 29. (71). Isdem ludis et rhinoceros, unus in nare cornu, quod saepe visus. Alter hic genitus hostis elephantu cornu ad

saxe limbo preparat se pugnae, in dimicatione elum maxime petens, quam scit esse molliorem. Longitudo ei per, crura multo breviora, color luteus. Hae *Plin.* De pugna ejus cum tauro est epigramma *Martialis Spectac.* 9. et 14. 53. et cum uro seu urso *Spectac.* 22. — *Dion* 53. 22. ait, rhinocerotem Romae primo visum fuisse an. 725. At erret *Dion*, nam *Plin.* loc. *adl.* narrat, Pompeii Magni ludis adfuisse, non vero ante, nam *Solin.* loc. *adl.* ait, ante ludos Cnei Pompeii rhinocerosa Romana speculaculo nescivisse.

II.) Translate. ¶ 1. Rhinocerotem metaphorice appellat Lucilius apud *Non.* p. 25. 29. *Merc.* eum, qui hronchus est, h. e. ore productio et dentibus prominentibus. ¶ 2. Proverbium est nasum rhinocerotis habere apud *Martial.* 1. 4. scilicet acerrimum esse in deprehendendis aliorum vitiis, irridendis, insectandis. hoc enim per nasum Latini significant (*V. NASUS*), et rhinocerotis nasus, seu cornu longissimum est. ¶ 3. Synecdoche est in illo *Juvenal.* 7. 130. magnu cum rhinocrote lavari. h. e. ingenti gutto ex cornu rhinocerotis. et *Martial.* 14. 62. cujus lemma, Gultus corneus. Gestavit modo fronte me juvenis: Verum rhinocerosa me putabas. Adde *ibid.* 53.

RHINOCEROTICUS, a, um, adject. ad rhinocerotem pertinens. *Sidon. Carm.* 9. 339. Sed nec turgida contumeliosi Lectoris nimium verebor ore, Si tamquam gravior severiorque, Rugato Caio tertius labello, Narem rhinocerotica minetur. h. e. Irrisionem, reprehensionem: respicitque ad locum *Martial.*, de quo in voce praeced.

RINOCHIA, as, f. 1. genia herba. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 8. 37. (59). Alterum genus (catanances) quidam anchusam vocant, alii rinochiam. Alii leg. rinochiam; at *Sillig.* onocilam.

RHINOCORAX, *ātis*, f. 3. genus corvi, a rostri fortasse longitudine sic nuncupatum: a *ῥίγν*, nasus, et *ῥάγας*, cornu. *Jul. Valer.* res gest. *Alex.* 11. (edente A. Maio) 3. 34. Tum rhinocoraces inscutae, sed ea sana neque ad homines saeviebant, neque ignes temere advolabant.

RHIZA, as, f. 1. *ῥίζα*: h. e. radix, unde ¶ 1. Rhiza dicitur herba betonica. *Auct. de Betonica*, qui libellus *Apuleio* adscribitur. Alii leg. thyariza. ¶ 2. *Althaea* riza dicitur bibiscum. *Apul. Herb.* 38., ubi alii leg. ororiza.

RHIZIAS, as, m. 1. *ῥίζιας ὄζος*, succus a radice laserpili profluens. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 3. 15. (43). Succus duobus modis capiebatur, e radice, etque caule. Et haec duo erant nomina, rhizias, atque caulias, villor ille, ac putrescens.

RHIZOTONOS, i, f. 2. *ῥίζοτόμος*, herba, species Iridis subrufa, apud *Plin.* 21. *Hist. nat.* 7. 19. (41). *V. IRIS.*

RHIZOTOMOMENA, *ōrum*, n. plur. 2. *ῥίζοτομώματα*, vox Graeca: a *ῥίζα*, radix, et *τομώω*, secō, significat ea, quae pertinent ad medicinam ex secis herbarum radicibus. *Plin.* loc. cit. in OPHIACA.

RHO vel RO nomen illiterā R apud Graecos, *ῥῶ*. *Cic.* 2. *Divinat.* 46. 96. Demosthenem scribit Phalerus cum rho dicere nequiret, exercitatione fecisse, ut planissime diceret. *Auson.* epigr. 128. Quid, imperite, rho putas ibi scriptum? Ubi locari iota convenit longum?

RHOAS. *V. RHEAS.*

RHODINUS, s et t, nm, adject. *ῥόδινος*, di rosa, roseus: a *ῥόδον*, rosa, ut *Rhodium* nunguentum. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 1. 2. (5). oleum. *Id.* 15. *ibid.* 7. (30). — Simplicissimum rhodiale unguenti mixtura diu fuit, additis omphaculo, flore rosae, crocino, clonabari, calamo, melle, juncō, salis flore, aut anchusa, vino. *Id.* loc. cit. — *NB.* De cognom. R. *V. ONOM.*

RHODITIS, *idis*, f. 3. *ῥοδίτις*, gemmo sic dicta a colore roseo. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 11. 73. (191).

RHODODAPHNE, as, f. 1. *ῥοδοδάφνη*, frutex florem habens similem rosae, foliis indeciduum simile lauri foliis: a *ῥόδον*, rosa, et *δάφνη*, laurus. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 20. 33. (70). et 24. *ibid.* 11. 53. (90). *Palad.* 1. R. A. 35., *Virg. Cul.* 401. et *Prudent.* *Hamartig.* 234. *V. voc. seq.*

RHODODENDROS, l. m. et Rhododendron, i. n. 2. ῥοδοδένδρον, olivandro, frutex folio similis amygdalae, sed majore planguloreque, semine patenti, qui et nerion, et rhododaphne dicitur: a ῥόδον, rosa, et δένδρον, arbor, quasi rosa arborescens. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 11. 53. (90). Rhododendros ne nomen quidem apud nos invenit Lullium, rhododaphnen vocant, aut nerium. Mirum, folia ejus quadrupedum venenum esse, homini vero contra serpentes praesidium, ruta addita e vino pota. Adde eund. 16. *ibid.* 20. 33. (79). et 21. *ibid.* 13. 45. (77).

RHODOMEL, mellis, n. 3. et **RHODOMELI**, n. indeclin. Forma *Rhodomet* est apud Theod. Priscian. 1. 15. init. et *Plin.* *Valer.* 5. 4. et *Rhodometum* apud *Isid.* 20. *Orig.* 3. — Rhodomeli, ῥοδομέλι, est mai rose conditum, vel mistum. *Pallad.* 6. *R. R.* 16.

RHODOMELUM, l. n. 2. *V.* voc. praeced. **RHODORA**, e, f. 1. nomen herbes Gallicum. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 19. 112. (172). Juxta rumhotium vidi quam vite nascitur herbe, quam Galli rhodoram vocant. Caudem habet virgē sicutem modo geoculatum, folia utiles in medio asalibida, eadem procedente tempore tota subentia, florem argenteum.

RHOEAS vel Rhoeas, Edla, f. 3. ῥοείας. Tertium genus papaveris sativi, erucis simile, cubitelli altitudine, flore albo, sponte nascentis in arvis, melius eum bordeo, Lalini erratillum dicunt, Graeci ῥοεία, (*Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 53. (169). et 20. *ibid.* 77. (204)). Latina positione in accusativo *rhoeam*: ubi aut leg. *rhoam*) quia floris folia protinus decidua sunt: a ῥή, duo. *Plin.* *ibid.*

RHOECUS, a, om, adject. ad rhum pertinens. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 11. 54. (92). Medici rhoeis (foliis) utuntur ad contusa etc.

RHOETES, e, m. 1. ῥοήτης, vinum ex mellis Punicis expressum: a ῥοή, m. m. Punicum. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 16. 19. (3).

RHOMBŌIDES, is, f. 3. romboide, ῥομβοειδής, figura rhombo similis. *Frontin. Expos. formar.* p. 36. *Goes.* Quarta (figura), quae nec aequalitatem, nec sectingula est, sed adversa latera et oppositos angulos aequales habet, et appellatur rhomboides. Adde *Capell.* 6. p. 230.

RHOMBOS, Rhombus et Rumbus, i. m. 2. ῥόμβος: a ῥόμβος, circumago.

I.) Proprie et speciatim ita primo dictus est suus, in quem illa mulieres glomerant, cuius, quum plenus est, decrecente versus utrumque extremum crassitie, verticillis ejusdem sectio per aetern instituta exhibet eam figuram, quae rhombus e mathematicis dicitur. *V.* infra 2. Jam nunc illum domesticum seminum appellatio sua, frequentior obscuravit, sed superest ceteri rhombi mentio in sacris Rhem, seu Matris magae Phrygiae apud Graecos, nempe apud Scholast. ad *Apollon. Argon.* l. 1. v. 1139. Ῥόμβος, ῥομβικός, ὅς ἐστιν ὁμοῖον ἑκατέρωθεν. — Item a similitudine ita appellari putant nonnulli mallebae instrumentum, quod circumageodo laeta natur, filatores: et fortasse est, quod nostras vulgo corio et torgietta vocant. Sunt qui huc trahunt locum *Gloss. Philol.* Gergilus, ῥόμβος. Sed ibi quoque de instrumentis hauritorio mentio habetur. *V.* GERGILLUS. Hinc ¶ 1. Saepo rhombus memoratur apud Graecos et Latinos auctores in rebus magicis et incantationibus, ut vertigo et turbo, quae fere idem sunt. *Ovid.* 1. *Amor.* 8. 7. Scit bene, quid gremem, quid torto conatista rhombo Lilia, quid valeat virus amantis equae. *Propert.* 2. 21. 35. Deficiunt magico torti sub carmine rhombi. *Martial.* 9. 30. Thessalico Linoam deducera rhombo. *Id.* 12. 57. Quum scita Colebo Luna repulat rhombo. *V.* alia in **STAMINEUS**. ¶ 2. Rhombus dicitur aliam figuram mathematicam, quadrilatera, angulis oppositis aequalibus, sed illa, qui ad latus sunt, obtusius; qui versus extrema, acuti. *Capell.* 6. p. 230. Tertile figura aequalitatem est, non tamen directi angule, et dicitur ῥόμβος. *Frontin. Expos. formar.* p. 36. *Goes.* Tertile aequalitatem est, sed rectos non continet angulos, et dicitur rhombus.

II.) Translate, a simili figura factum est quo-

que nomen pisci maris e genere planorum, laudatissimo in elbis, praecipue circa Ravennam, ut *Plin.* 9. *Hist. nat.* 54. 79. (169) docet. Graece etiam ῥήττα dicitur, laudaturque ab *Horat.* 2. *Sat.* 2. 95. et *ibid.* 3. 30. *Juvenal.* 2. 2. et 4. 39. et *Martial.* 13. 81. et alibi.

RHOMPHEA vel Romphæa, f. 1. *Rumpia* positione latina legitur apud *Gell.* 10. 25. et *Val. Flacc.* loc. infra cit. Est autem a ῥήμψα, circumago: hae enim facere solent romphæa pugnatores, ut qui anceps est gladius. *V.* *Isid.* 18. *Orig.* 6. — Ceterum romphæa apud *Gell.* loc. cit. dicitur geos tell esse Thracæ nationis, positumque hoc vocabulum in Q. Ronli Annali quarto decimo. Alii volunt esse gladium ex utraque parte acutum, quæ sit quam vulgo spatium vocant, *Isid.* loc. cit., illi vero basem. *V.* **FRAMEA**. *Liv.* 51. 39. a med. Thracæ quoque romphææ, longitudo et ipsa longitudine, totus obiectus undique ramos impediens. *Ascon. argum.* *Milontia*. Humerum ejus Bithia romphææ traiecit. *Clodius. epigr.* 27. Sic Geticae ultis ferat romphæa ceteras. *Val. Flacc.* 6. 98. Equaque nec ferro brevior, nec rumpia ligno. Quidam leg. romphæa, extrita priore adspiratione et prepositivæ diphthongi. *Fulgat. interpr. Eccli.* 21. 4. Quasi romphæa his acute omnia loquitas: plagæ illius non est sanitas. et *ibid.* 26. 27. Deus paravit eum ad romphæam. h. e. ad grave supplicium.

RHOMPHEALIS, e, adject. ad romphæam pertinens. *Prudent.* sine diphthongo scribitur corrigendi causa 7. *Cathermer.* 93. Dextram perarmet romphæall incedio.

RHONCHISŌNUS vel Ronchleonus, a, um, adject. qui rhonchos sonat. Translate ponitur pro derisore. *Sidon. carm.* 3. 8. Neo nos rhonchiseno rhinocerote notet.

RHONCHISSO vel Ronchisso, ae, are, n. 1. rursare, sterto, ῥήγχο, *Plaut.* *Cyathissat*, dom canat; dum dormit, rhonchisset. Ita est in *Celepin*, et aliorum Lesile: sed nos, inquit *Forcellinus*, locum *Plauti* invenire non potuimus. Ceterum hæc vox in recentioribus optimisque Lesile omittitur. Legitur tantum in *Onomast. lat. gr.* Rhonchisso, ῥήγχο.

RHONCHO vel Roncho, ae, are, n. 1. Idem eo rhonchisso. *Sidon.* 1. *Ep.* 6. Si relinquas Interbussequas rusticanos, subulcosque rhonchantes.

RHONCHUS vel Ronchus, i. m. 2. ῥήγχο, et rursare, rous, quem stertentes edunt: a ῥήγχο, sterto.

I.) Proprie. *Martial.* 3. 82. Nos accubamus, et silentium rhonchi prestare iussu, nonibus propinquamus.

II.) Translate. ¶ 1. Est sonus ranæ tacite coarscit. *Apul.* 1. *Met.* Cauponem vicinum deformavit in ranam: et nunc sonus ille doliolum innotens vixit sui, adventores pratinos la feces submissis officiosis rhonchis rancus appellat. ¶ 2. Item Irridit, atque idem est ac sanna. *Martial.* 1. 4. Meliores nasquam rhonchi: juvenesque secesque, Et pueri nasum rhinocerote habent. et 4. 87. Nea rhonchos metues melliglorum.

RHOPALICUS et Rhopalus, a, um, adject. ut Rhopallicus vel Rhopallicus versus, de quo hæc habet *Mar. Plot. Sacerd.* 3. p. 505. 27. *Keil.* Rhopallicus versus, a monosyllabo verbo incipiens, gradatim crescit, et ῥόπαλον, id est Hecullis clavum, imitatur ab angusto et tenui in latitudinem declinare, ut a ῥόπαλον Ἀπρεῖδην μοι ῥηγεῖς δαδίζαιμον (*Hom.* 3. 182.): talium non repperit, sed potius filium Virgilii versus verba commutans sine sensu lesione formere: quarum quæ forma pulcherrima *Deiopa*, ut sit sit: quæ quærum facie pulcherrima *Deiopa*, et *Servius* in *Centim.* p. 1826. *Fulch.* Rhopallicus versus est, quum verba, ut sequuntur, per syllabas crescunt, ut est hoc: *Rem tibi concessi, doctissime, dulcisonorem.* Ceterum *Ausonii Orat.* cons. est tota ex vers. rhopalica, quæ incipit: *Spes deus æternæ stationis conciliator.*

RHOPALUS. *V.* voc. praeced.

RHOPALON, i. n. 2. ῥόπαλον, herba Nymphææ, inde dicta quod radicem habet clavæ si-

miltem, nam ῥόπαλον clavam significat. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 7. 37. (75). *Apul.* *Herb.* 67.

RHOTACISMUS vel Rotacismus, i. m. 2. ῥωταξισμός, vitium sermonis, quum littera nimum saepe repetitur. *Mar. Pl. Sacerd.* p. 454. 25. *Keil.* Huc vitium (myotacismo) similes sunt nattaclum, rotacism et emmno, ubi tamen *Keillus* legendum putat *taddacismi* et *iotacismi*.

RHUS, rhôle, m. et f. 3. In accusativo rhum Græca positione, et rhum Latina fecit *Plin.* 24. *Hist. nat.* 14. 79. (129). Pari mensura ejus, quod rhum Syriacum vocant. *Id.* 20. *ibid.* 3. 11. (50). Una mensura ejus, quod rhum dicitur. Aliam formam *Ros*, roris, *V.* infra. — Rhus, ῥύς, ῥόδς, ὅς, ῥ, est herba, et frutex quidam, somnacco: de quo *Plin.* 24. *Hist. nat.* 11. 54. (91). Nec rhus Lellium nomen habet, quum in usum plurimis modis veniat. Nam et herba est silvestris, foliis myrti, cauliculis brevibus, quæ tinosa pellicit: et frutex corticibus appellatur, subrutillus, cubitalis, crassitudine digitali, cuius aridis foliis, ut malleorio, coria perducuntur. *Id.* *ibid.* 55. (93). Rhus, qui erythros appellatur, semen est hujus fruticis. Vim habet adstringendi refrigerandi: quæ aspergitur pro se obsonio: alvum solvit, omnesque carnes cum aliphis suaviores facit. *Id.* 13. *ibid.* 6. 13. (55). Rham rhus Syriæ mescula fert, sterili femina, folio utal paulo longiore et piloso, foliorum inter se semper contreritis pediculis, gracili brevique ramo. Pelles candidas conficiuntur illa. Semen lentis simile, cum nra rubescit, quod vocatur rhus, medicamentis necessarium. *Hactenus Plinius*, et *Cels.* 6. 12. a med. Rhus, quam Syriacum vocant. *V.* **EXBUDUM**. Quidam leg. roa. Ubi autem tegimus apud *Scribon.* *Compos.* 111. Rhus Syriacæ coquuntur sestari duo. *Eruditi* cerigunt rhus Syriacæ, et apud *Colum.* 9. *R. R.* 13. Uva pessa cum rose Syriacæ: rhus Syriacæ. et 12. *ibid.* 41. sub fin. Tres heminae rose Syriacæ: rhus Syriacæ. Adde *Pallad.* 4. *R. R.* 15., *Marcell. Empir.* 27. et *Cels.* *Aurel.* 4. *Tard.* 3. 51. Alii temen putant, nihil esse mutandum, quod non sit librariorum error, ead depravatio Græce vocis olim in Latinam consuetudinem infecta.

RHUSELINON et Rhosellion, i. n. 2. ῥουσέλιον, epulum rusticum, herba veslerata. *Apul.* *Herb.* 3.

RHYPAROGRAPHUS vel, Græca positione, Rhyparographos, i. m. 2. Ita cognominatus est quidam Pyrrhicus, aut Piræicus pletor, quod tenetinas sutrinæque pinxit, et assellos, et obsonia, ac similia, apud *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 37. (112): est autem a ῥυπαρός, sordidus, et ῥάφω, pingo. Cuius generis pictura, ut videtur, apud Romanos plurimū habebatur: cf. *Plin.* loc. cit., et est, maxime apud aetores, recentiori ætate excultis, pittura *flaminga*.

RHYPODES, is, adject. neut. ῥυπόδες, robendi ἱπποδρόμων, genus emplastris, cuius compositionem tradit *Cels.* 5. 19. n. 15., a similitudine sordium appellatum. ῥυπόδες enim sordes significat. Apud eund. *Cels.* altitibi Lallini litteris scribitur, ut 6. 18. n. 7. Tetracharmacum, aut rhyposdes rosa ditiendum est.

RHYYSIS, is, f. 3. ῥύσις, usus, usus. *Mar. Plot.* 1. *Art. gramm.* 3. *V.* **RHYTHMUS** lat.

RHYTHMICA, e, et

RHYTHMICE, ae, et

RHYTHMICI, orum. *V.* voc. seq.

RHYTHMICUS, a, um, adject. ῥυθμικός, ad rhythmum pertinens. *Diomed.* p. 494. 25. *Keil.* Versus locipletos a synalipha rationis rhythmicæ secta. *Capell.* 2. p. 30. Et reboare tua tollimur quæ cernua cura Melo serente rhythmicæ, et *ibid.* Regula rhythmica. *Mar. Victorin.* 1. *Art. gramm.* 3. p. 39. *Keil.* Rhythmica modulatio. — Hinc

Rhythmicus, orum, m. plur. 2. absolute, instantivorum more, dicuntur qui curiose oumerum in oratione consecantur, diligentissime singula verba et particulas expendant, et ad certum soni rationem ac regulam exigentes: quod musicorum potius, quam oratorum munus est. *Cic.* 3. *Orat.* 49. a med. Neque tamē hoc tantū is-

boris est, quanti videtur: nec sunt hæc rhythmicorum ac musicorum acerrima norma dirigenda. Quintil. 9. 4. circa med. Quis dubitet, animum sensum, et unius spiritus esse? (Cic. Cluent. 1.) Animadverti, iudices, omnem accusatoris orationem in duas divisam esse partes: tamen et duo prima verba, et tria proxima, et deinceps duo rursus ac tria suos quasi numeros habent spiritum sustinentes: sicut apud rhythmicos aestimantur hæc particule, prout sunt graves, acres, lentæ, celeres, etc.

Rhythmica, æ, et Rhythmicæ, es, f. 1. absolute, substantivorum mora (subaudi ars), est ars supputandi numeros, arithmetice. Capell. 9. p. 327. Rhythmicæ est ars omnis in numeris, quæ numeros quosdam propriæ conversionis accipiat. Adde Cassiod. de music. p. 587. Garst. et Isid. 3. Orig. 17. et 18.

RHYTHMIZOMENON, i, n. 2. ῥυθμιζόμενον, id quod ad numeros, vel rhythmum redigitur: est particip. a ῥυθμιζέω, ad numeros redigo. Capell. 9. p. 326. Interest tamen inter rhythmum et rhythmicizomenon: quippe, rhythmicizomenon est materia numerorum.

RHYTHMOIDES, is, adject. omn. gen. ῥυθμοειδής, similis rhythmico, vel numeris. Capell. 9. p. 327. Verba, quæ rhythmoideæ, id est similia numeris iudicantur.

RHYTHMOPŒIA, æ, f. 1. ῥυθμοποιία, modulatio. Capell. 9. p. 335. Tropi in rhythmo poiesis tres sunt, quos systematicos dicimus.

RHYTHMŒUS, i, m. 2. deminut. rhythmi. Diomed. 3. p. 474. Putsch. Musici viri ocrio melo iocanti, ex rotæ situ et volubili modo, rhythmicum ejus (pedis trochæi) et tonum designant.

RHYTHMUS, i, m. 2. ῥυθμός, vox ducta a them. ῥυ, unde ῥέω, fluo, ut docet Curtius, Grundzüge d. Gr. Etym. n. 517. et est apud Mar. Victorin. 1. Art. gramm. 8. p. 42. Heil. Rhythmus, ut volat, protrahit tempora, ita ut brevis tempus plerumque longum efficiat, longum contrahat; unde et rhythmus, id est a rhyss et fluore quodam, nuncupatur. — Ceterum rhythmus est modus certa dimensione, et proportionem constans, concinnitas, harmonia, congruentia ex plurimorum rerum apte decurrentium, aut inter se compositarum ordine et motu nascenti, consonantia, proportione, numero. Hinc ¶ 1. Specialiter rhythmus venarum apud Vitruv. 1. 1. ad fin. est pulsus earum per certa intervalla distinctus, ex quibus modos et numeros quidam efficitur. ¶ 2. Similiter rhythmus dici potest certus motus pedum in iis, qui ad tibiam saltant. Sed præcipue locum habet in musica, et a Capella, 9. p. 326, definitur, diversorum modorum ordinata connexio, temporis pro ratione modulationis inseriens, per id quod aut efferenda vox fuerit, aut premeda, et qui nos a licentia modulationis ad artem disciplinamque costringat. Gell. 10. 18. Καὶ οὐκ ὀλίγῃς ῥυθμῶν ὁμοιότησιν, ut ait, longior mensura vocis ῥυθμός; dicitur, aliorum μέλος. ¶ 3. Item in oratione, in qua, ut Quintilianus verbis utar, 9. 4. 45, omnis structura, ac dimensio, et copula vocum consistit aut numeris (numeros ῥυθμῶς accipi volo) aut metro, id est dimensione quadam. Quod etiam consistat utrumque pedibus, habet tamen non simpliciter differentiam, nam rhythmi, id est numeri, spatia temporum constant: metra etiam ordine: ideoque alterum (h. e. rhythmus) esse quantitatis videtur, alterum (h. e. metrum) qualitatis. Addit mox alia discrimina, quod in rhythmis non servatur ordo, modo sit eadem quantitas: Idem enim rhythmus est in anapesto superant, quod in dactylo conterit: in metris certa ordinis lex est, quam si violas, metri ratio tollitur: Item quod rhythmis libera sunt spatia, in metris solia: Item quod metrum in verbis modo, rhythmus etiam in corporis motu est, etc. Varro apud Diomed. 3. p. 512. Putsch. dicit, inter rhythmum et metrum id interesse, quod inter materiam et regulam. Disserit de rhythmo etiam ipse Diomed. 2. p. 464. Putsch.; Mar. Victorin. loc. cit.; Aud. Excerpt. p. 331. Heil. V. quæ diaphana in V. NUMERUS. — De ver-

su, non ad metrum, sed ad rhythmum composito, verso ad orecchio, loquitur Quintil. loc. cit. Poema nemo dubitaverit imperito quodam initio fusum et aurium mensura et similiter decurrentium spatiorum observatione esse generatum. et Victorin. de Metr. p. 208. Heil. Rhythmus quid est? Verborum modulata compositio non metrica ratione, sed numeros scansione ad iudicium aurium examinata, ut puta veluti sunt cantica poetarum vulgaria. V. SATURNIUS. — Hinc, voce latina depravata, orta est lex Italici carminis rima, quæ si spectetur in mensura ipsius versus, certis syllabis et certo temporum intervallo constantis, idem est, cum rhythmico Latinorum: si in fine, ubi ὁμοιοτέλευτα, hoc est similiter desinentie, ponuntur, alia prorsus res est, et a Latinis non usurpata. V. LEONINUS in ONOM.

RHYTIUM, i, n. 2. ῥυτίον, poculi genus infra angustum, supra latum, et curvum in modum cornus, deminut. a ῥυτός, quod inter pocula numerat Athenæus l. 10. c. 13. et l. 11. c. 5. et est a ῥύω pro ῥέω, fluo, nam ex parte angusta per foramen fluit liquor in ora bibentium. V. Mus. Borbon. T. 1. tav. XXIII. Hinc Martial. 2. 35. Quam sint crura tibi, simulat quæ cornua Lunæ; In rhylio poterat, Phæbe, lavare pedes.

RI

RIBORASTA, æ, f. 1. genus herbæ, apud Apul. Herb. 36. ubi alii aliter leg.

RICIA, æ, f. 1. Hanc vocem ducit Varro 5. l. 130. Müll. a ritu, quia in sacrificiis præcipue rica utebantur Romani; sed etymologi recentiores, hac notatione rejecta, thema hujus vocis cum Sanskr. rikā, extendo, dilato, conjungunt. — Ceterum rica est — a) In ritu sacro, palliolum, flammæ, seu tegumentum capitis, quo Flaminiæ sacrificiorum utebantur. καλύπτρον: unde ricinulus, et ricinulus. Festus p. 289. 19. Müll. Rica est vestimentum quadratum, fimbriatum, purpureum, quo Flaminiæ pro palliolo mitræ utebantur, ut (Verrius) existimat. Titius (leg. Titianus) autem ait, quod ex lana fist succida alba vestimentum dici ricam idque esse triplex, quod consuevit virgines ingenuæ, patrimæ, matrimæ, quod confectum lavetur aqua perenni et tingendo fiat cæruleum. Hæc Festus. Etiam Varro loc. cit. rica velari docet caput feminarum, sacrificium quum faciunt. Massur. Sabin. apud Gell. 10. 15. Flaminiæ Diali venenato operitur, et in rica surculum de arbore felici habet. h. e. in tutulo, quod est ornamentum ac tegumentum capitis. — b) Extra ritum sacrum. Plaut. Epid. 2. 2. 48. Quid istæ, quæ vesti quotannis nomina inveniant nova: — Supparum, aut subminiam, ricam, bssilicem etc. Massur. Sabin. apud Gell. de quodam Euclide, qui mutata veste itabat ad Socratem, 6. 10. Euclides, quum advesperasceret, tunica longa muliebri indutus, et pallio versicolore amictus, et caput rica velatus, e domo sua Megaris ad Socratem comibat. Cæs. German. in Arat. 121. de Astræ. ore Velato, tristesque genas abscondita rica. Alii leg. villa, Adde Seren. et Nov. apud Non. p. 539. 18. Merc. et Lucil. apud eund. ibid. 22. qui quidem Nonius interpretatur sudarium: sed et sudarium velando capiti nonnumquam adhibetur.

RICINIATUS et Riciniatus, a, um, adject. ricinio indutus. Arnob. 6. p. 209. Riciniatus Jupiter. Inscript. apud Marin. Frat. Arv. p. 279. PVERI RICINIATI. V. Festi loc. cit. in voc. sequenti, ubi Müller. pro riciniati leg. ricinifi.

RICINIUM, Ricinium, i, n. 2. et Ricinus, i, m. 2. — 1.º Quod ad quantitatem attinet, Forcellinus penultimam thematicam syllabam facit brevem; verum ad Lucil. apud Non. 14. 16. Ricini et aurati, ricæ, atque oraria mitræ, addit:

Voss. leg. Ricini aurati etc., ut duæ priores syllabæ producantur: quas et recentiores philologi productas voluit, at ibi Mercellus leg. Hyoditi. et Müllerus leg. Chiroditi aurati, ricæ, thoracla, mitræ. — 2.º Quod ad clymon spectat, hæc habet Varro 5. l. 132. Müll. Ricinium, id quod eo utebantur duplici: ab eo quod dimidiam partem retrorsum iacebant, ab rejiciendo ricinium dictum. Rectius tamen ducas a rica, colas est deminutivum. — 3.º Alia forma Ricinus legitur apud Lucil., Varron. et Serv. loc. cit. — Ricinium est igitur pallioli quadrati genus, quo duplicato tum viri, tum præsertim mulieres humeros et capita tegebant, vel in suorum laeta et ersequia, vel in scanicis fabulis actandis, vel etiam in sacrificiis perageodis. (V. A. Rich in h. v.) Festus p. 274. 32. Müll. Ricinium omne vestimentum quadratum, i, qui XII. Tab. interpretati sunt, esse dixerunt virilem togam, qua mulieres utebantur, præteritam clavo purpureo, unde ricinisti mimi plantipedes. Id. in Orchestra: Orchestra locus in scena, quo antea, qui nunc plantipedes appellantur, non admittentur histriones, nisi tantum interim dum fabulæ explicarentur, quæ sine ipsis explicari non poterant: ricinia autem portabant, quod nequiori (Godofr. æquiori, alii nobiliori) habitu prodirent, atque ut inde nomen ducerent, ita leg. Forcellinus; at Müllerus pro ricinia habet soccos, et Non. p. 542. 1. Merc. Ricinium, quod nunc matorium (alii matorium) dicitur, palliolum femineum breve. Varro τὰς Μεικτόν: Nihil magis dicere muliebri, quam de muliebri ricinio psillum simplex. Idem de vita populi R. l. 1. Et quo mulieres in adversis rebus ac luctibus, quum omnem vestitum delicatorem ac luxuriosum postea institutum ponunt, ricinia sumunt. Varro apud Non. p. 549. 32. Merc. Ut dum supra terram essent ricinisti (Forcellinus ricinisti) lugerent, funere ipso, ut palli psillis amictæ. Cic. 2. Legg. 23. a med. Extenuato igitur sumptu, tribus ricinis, et viaculis purpureis, et decora thibicinis, tollit etiam lamentationem. at Dalm. et Vahlen. leg. ricinisti. et Servius ad Virg. 1. En. 286. Togas autem etiam feminas habuisse, cycladum et ricini usus ostendit. Ricinus autem dicitur ab eo, quod post tergum rejicitur: quod vulgo matorie dicunt. Isid. 10. Orig. 25. Eadem stola et ricinium Latino nomine appellata, eo quod dimidia ejus pars retro egerit, quod vulgo matorie dicunt: vocatum autem dicunt matorie, quasi Martem. Signum enim marialis dignitatis et potestatis in eo est. Caput enim mulieris vir est: inde et super caput mulieris est. (Cf. ἑφορία in epist. 1. ad Cor. 11. 10. et Παύλεια apud Diod. 1. 47.) — NB. Matorium seu matorium Nonii, matorie Servii, et matorie Isidori sunt voces minus Latine, quæ tamen idem significant, scilicet operimentum muliebri capitis, quod plurali numero est Glossar. Isid. Matories, operimentum capitis mulierum. V. LENA. At Bianchi Marm. Cremon. p. 179. putat falsè pallium talare Tab. XXIV., ubi ricinium representatum exhibet.

RICINOSUS, a, um, adject. qui ricinos habet. Gloss. Cyrill. ὁ ῥικινώδης, ἐπὶ ἀλγέου ζωὴν, ricinosus.

RICINUS, a, om, adject. ad ricam aut ricinium pertinet. Varro Sat. Menipp. p. 197. 5. Oehl. Alia emit miltis ricinam aut miltrem Miltensem. h. e. in modum ricinoli, ut Forcellinus, aut rica vel ricinio instructam, ut Oehlerus interpretatur.

RICINUS, i, m. 2. V. RICINIUM.

RICINUS, i, m. 2. zecca, ῥικόν. ¶ 1. Est animal æstivi temporis, omnium sedissimum, insano semper sanguini capite vivens, atque ita inlumescent: animum animalium, cui cibi non sit exitus: debiscitque nimia satietate, alimento ipso moriens. Numquam hoc in jumentis (h. e. mulis, asinis) gignitur, in bubus frequens, in canibus aliquando; in ovibus et in capris hoc solum. Ita, tacito nomine, a Plin. 11. Hist. nat. 34. 40. (116) et 30. ibid. 10. 24. (82). describitur. Id. 22. ibid. 18. 21. (47). Chamæleonis nigri succo

ricinos canum necant. *Varro* 2. *R. R.* 9. ad fin. de canib. Nucleus Graecis in aqua trille perungit aures, quod muscae, et ricini, et pulices solent eas exulcerare. *Colum.* 6. *R. R.* 2. ante med. de bub. Sub femine manum sublevere, ut ricini, qui pierumque feminibus inhaerent, elimantur. Adde eund. 7. *ibid.* 13., et *Caton. R. R.* 10. *Seren. Sammon.* 36. 899. purgabilis ulcus sanguine seu ricini, quem hos gestaverit ante. — Tineas appellat *Nemesian.* *Cyneg.* 209. Auribus (canum) et flores candentem pellere cultro. a ricinis namque aures canum exulcerari ait *Varro* loc. adl. — In alio peduculum vides, in te ricinum non vides proverb., de quo *V.* in *PR-DICELLUS*. ¶ 2. Est etiam nomen fruticis, ad magnitudinem parvis ficus assurgentis, folio plantati, sed majore, laeviore et nigriora, ramis et caudice arundinum modo concavis, semine arum aspero, quod purgatum figuram ricini animalis representat, Graec. *κρότων*, et *xixi*, ricino. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 7. 7. (25). *V.* *CICLI* et *CROTON*. ¶ 3. Praeterea ricinos appellant Graeci pome imperfecta mori arboris. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 7. 71. (137), ubi alii leg. *cytinos*.

RICOTIA, *ae*, f. 1. medicamentum genus. *Theophr.* *Priscian.* 1. 5. Aliud medicamentum. Olei rosae vel myrtis unctam milles in mortarium plumbeum. Accipies etiam plitulum ejusdem metalli, et teris quamdiu oleum pinguescat et nigrescat. Item in aliud mortarium cujuellibet metalli mittes spumam argenti libram unam, tantumdem es ceruiae, et eorum pulverem combures cum oleo supradicto. Ex hoc omnes acoris, ubi fuerint, linimento curabile. Hoc medicamentum et in papulis et in pudendis ragadilis, vel condylomatis etiam prodest. Apud aliquos hoc medicamenti genus ricotia appellatur.

RICTO, *ai*, are, n. 1. frequenter a ringor, digrignare spesso, rictum saepe aperio, dentes ostendendo, et turbatam vocem emittendo, quod irritata caecis facere solet. *Spartian.* *Get.* 6. Famillare illi fuit has quæstiones grammaticas proponere, ut dicerent, singula animalia quomodo vocem amitterent, velut agni balant, porcelli grunnunt, ursi æviant, leones rugiunt, leopardi rident, etc.

RICTUM, *i*, n. 2. bocca, idem ac rictus. *Lucr.* 5. 1064. Mollia ricta fremunt duos nudante dentes. *Id.* 6. 1195. laboraret rictum, fronte tanta manebat. *Cic.* 6. *Verr.* 43. 94. de *Herculis* statua. Usque eo, Judices, ut rictum ejus, eo mentum paulo sit attritum. *Illa Non.* legit p. 221. *Merc.* alii rictus.

RICTUS, *na*, m. 4. *ρύγχις*, *χάρος*, a priore Graeca voce addita, vel pulsus a sup. verbi ringor, est blatus oris, unde verba et vox exit, et tota ille pars circa ipsum blatum, quae in homine ridente et in bestis os aperientibus tinea quibusdam terminatur, ut maxime sunt labia, bocca aperta.

1.) Proprie. — a) De hominibus. *Varro* *Sat. Menipp.* p. 185. *Oehl.* Rictus parvissimus, ut refrenato risu roseo! *Quintil.* 1. 11. 9. Ne immodicus blatus rictum distendat. *Id.* *declam.* 10. 11. in fin. Illos oculos, illam gressivam faciem, et rictus oris expressor, etc. *Sueton.* *Claud.* 30. Rictus indecens, ita turpior, spumante rictu, humentibus neribus. *Horat.* 1. *Sat.* 10. 7. risu diducere rictum. *Apul.* *Florid.* 23. Toto rictu haurit. *Juvenal.* 10. 230. ad conspectum canem diducere rictum. *Ovid.* 3. *Art. am.* 283. Sini modici rictus, eint parva utriusque lacuna. *Id.* 11. *Met.* 126. de *Mida*. Fusile per rictus aurum bullare videras. *Pont.* 4. ad *M. Cæs.* (edente iterum *A. Mado*) ep. 12. a med. Quam intarim nunquam tua imago (picta in pergulis, tabernis, protectis, vestibulis, etc.) tam dissimilis ad oculos meos in thraese accidit, ut non a ore meo excuserit rictum osculi et somnum (lege eorum). *Ciceronis* locum *V.* in voca praeced., et edde *Lucan.* 6. 757., *Titin.*, *Pompon.*, *Lucil.* et *Varron.* apud *Non.* p. 456. 2. *Merc.* et poetam *Gellii* æqualem apud *eund.* 19. 11. et *Flor.* 3. 11. extr. — Poetice *Sil.* 1. 1. 207. de *Atlante*. Nimboaque ruunt spumantia flumina ri-

ctis. — b) De feris. *Ovid.* 6. *Met.* 378. de ranis. Ipsaque dilant patulos convicia rictus. et 11. *ibid.* 59. in lapidem rictus serpentis apertos Coogeleit. et *ibid.* 367. rictus lupi fulmineos. et 14. *ibid.* 65. rictos Carberet. et 4. *ibid.* 98. Cæde leone boum spumantis oblita rictus. Adde *Sil.* 1. 2. 157., *Martial.* 1. 105. et *Lucan.* 9. 845. 11.) Impropria. ¶ 1. Da plantis. *Sokn.* 4. 4. Diducit rictu ora. ¶ 2. De apertura oculorum. *Lucan.* 6. 757. distento lumine rictu nodantur. *Seneca* *Herc.* *Get.* 1274. Rictus meos infregit at laerimam extulit. Adde *eund.* *ibid.* 1168.

RICULA, *ae*, f. 1. deminut. rictae. *Isid.* 19. *Orig.* 31. Ricula est mitra virginalls capitis. *Turpilii* apud *Non.* p. 539. 25. et p. 549. 10. *Merc.* tolerea adspexit virgineam, injecta in caput ostine indutam ricula.

RIDENS, *entis*, particip. *V.* voc. seq. RIDEO, ridere, *risi*, *risum*, *ridere*, 2. *Rideo* deponentia forme. *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 57. *Burm.* Bellum pomum, qui rideatur alios. et 61. Quid enim mihi aures, qui ridetur? Na imiteris. Olim rido, *is*, dictum fuit, ut stridit, ferveo, olo etc. *Diomed.* 1. p. 378. *V.* *IRRIDEO*. Sic ridit legunt nonnulli in *Illo* *Lucr.* 5. 21. large diffuso lumine ridit. At *Lachmannus* leg. rident. — Ratione habita etym., *rideo* conjungi potest cum forma *Dæot.* *κρίδω* pro *κρίθω* b. e. *γλάω*. — Particip. *Ridens* sub *A.* 1. et 11.; *Risus* sub *B.* 1.; *Risurus* sub *A.* 1. 1.; *Ridendus* sub *B.* 1. et in fin. — Est autem *A)* Neutrum; et *B)* cum Accusativo usurpatur.

A) Neutrum ridere est idem ac risum adde, lo- cor, erriden, risu blador, *γλάω* (11. ridere, sorridere, scherzare; Fr. rire, rire amicaliter, plaisanter, sourire; Hsp. reir, alegrar, reírre; Germ. lachen, freundlich lachen, lächeln, scherzen; Angl. to laugh, to joke, jest).

1.) Proprie. ¶ 1. Generetum. *Plaut.* *Cas.* 5. 1. 4. Numquam ultro dle risi edaque Neque plus risurem opinor. *Id.* *Asin.* 5. 1. 13. rideo ara. Em adspice; rideo. vnt. utinam male qui mihi volunt, sic rideant. *Cic.* 5. *Fin.* 30. ad fin. *M. Crassum* semel ait in vita risisse *Lucillus*. *Id.* 5. *Verr.* 25. 62. Ridere convive, cachinnari (rectius cachinnare) ipse *Apronius*. *Id.* 7. *Fam.* 25. Ne si lntum habuerimus, rideamus *γέλασθαι* *Σαπρόνιον* (alii *σαπρόνιον*). ridere con danno proprio, o ridere per forza. *Id.* 5. *Fam.* 4. Incerne tecum per litteras? elvem mehercule non puto esse, qui temporibus his ridere possit. b. e. joculari, scherzare. *Catull.* 42. 9. Rideant catulli ore Galliani. *V.* *GALLICANUS*. *Horat.* 1. *Sat.* 1. 24. rideant dicere verum Quid vetat? *Id.* 2. *Sat.* 3. 70. malis ridentem allenia. ridendo sgangheratamenta. et *Porphy.* in *Horat.* 2. *Sat.* 3. 72. Non ex animo ridare. — De dille. *Ennius* p. 67. 1. *Vahl.* Juppiter bia risit. *Horat.* 3. *Od.* 20. 31. Prudens futuri temporis exitum Calligine nocte premittit deus, Ridelque, si mortalis ultra Fas trepidat. *Sil.* 1. 7. 467. attente Adfulsit vultu ridens Venus. — *Rideo*, inquit *Galba* canterio, proverbium est quod *Sinnius* Capito ita interpretatur, si qui principio rei aliquid la- cheatam deficiunt animo. *Sulpicius* *Galba*, quum in provocatione exiens, ad portam ipsam canterium suum enlmadverisset cecidisse: Rideo (inquit), oporter, te jam lassum esse, quum tam longum iter iturus, via id sis ingressus. Hæc *Festus* p. 282. 10. *Müll.* — Passiva impersonaliter. *Horat.* 2. *Sat.* 8. 63. Ridetur scilicet rerum, trovato pretesti di buffonate fingevano ridere di quelle. Huc nonnulli trahunt illud ejusd. 1. *Sat.* 7. 22. ¶ 2. Speciatim Ridere alicui aut ad aliquem est arridere, risu blandiri. *Plaut.* *Truc.* a. 5. v. 8. Hanc meam fero auri, si mihi ridet: spice, *Virg.* 4. *Ecl.* 62. cui non risera parentes Nec Deos hunc mensa, Dea nec dignata cubili est. h. e. infans, cui parentes, ejus risu blandilisque provocati, non arisere, neque mensæ admissus est ab Hercule, neque lecto ab Janone. Unde mox erat, inquit *Servius*, nobilibus pueris edita, in atrio domus Junoni lectum, Herculi mensam ponere. *Quintil.* 9. 3. sub init. legit qui, et ita interpretatur: Ex illis qui non risere, hunc non dignatur Deus, nec Dea dignata. Addique, esse

signam, quæ plurali numero singularis subjun- guntur: qui non risere... hunc. Porro ridere parentes hæc ratione est arridere ad parentes, et, ut ait *Virg.* *ibid.*, risu cognoscere matrem. *Pierius* testetur, se in omnibus *Codiceb.* vidisse, eui, in aliquibus quoi: Ideoque *Quintiliani* le- cillo et interpretatio jure meritoque repudianda videtur *Heynii* ad *Virg.* loc. cit. et *Spaldingio* ad *Quintil.* loc. cit., quib. adde *O. Ribbeck.* *Ca- tull.* 61. 219. parvulus dulca rideat ad petrem. — Absolute et cum adject. neutr. gener. pro Adverb. *Horat.* 3. *Od.* 27. 67. Perfidum ridens Venns. sor- ridendo, sogghignando malignamente. *Cf. Catull.* 61. 219. *Petron.* p. 175. 1. ed. *Bücheler.* ille risit tem hiodum ut etc.

11.) Translata. ¶ 1. Est prosperum esse, fe- vere, arridere. *Ovid.* 1. *Trist.* 5. 27. Dum juvat ai vultu ridet Fortune sereno. ¶ 2. Item nite- re, polorum, amanum esse; blae et placere. *Ho- rat.* 4. *Od.* 11. 6. Ridet argento domus. *Lucr.* 4. 1118. et pulcra in pedibus Sicyonia ridet. *Claudian.* cons. *Prob.* at *Olybr.* 70. Oraque ri- dentis lanugine vestit metas. *Virg.* *Cir.* 103. Pur- pureis late ridentia litora conchis. *Catull.* 64. 284. Quis (floribus) permulsa domus jucundo risit odore. *Ovid.* 15. *Met.* 204. Sorumque co- loribus almus Ridet ager. *Virg.* 4. *Ecl.* 20. Mix- taque ridenti colocasia fundet acantho. *Lucr.* 5. 1394. tempestas ridet. h. e. serena ares et tepide. et 1003. ridentibus undis. h. e. tranquillæ ac iociter crepantibus. Sic *Ennius* p. 67. 1. *Vahl.* Juppiter his risit tempestalque serenæ Riserunt omnes risu Jovis omnipotentis. *Horat.* 9. *Od.* 6. 13. ille terrarum mihi præter omnes Angulus ridet. h. e. amantate, et fertilitate placet. Sic *Patron.* *Sat.* 5. sive armigeras ridenti Tritonidis ercas, seu Lacedæmonia tellus habitata colono, Sire- numque domus. h. e. seu placent Athenæ, seu Tarentum, seu Neapolis. ¶ 3. Item irridere. *Ho- rat.* 4. *Od.* 1. 18. quandoque potentior Largis muneribus riserit æmuli.

B) Cum Accusativo. ¶ 1. Universim est de persona, aut re aliqua ridere, deridere, rideri. *Ter. Adelph.* 4. 1. 9. Rideo hunc: primum ait, se scire: la solus nescit omnia. mi rido di costui. *Cic. Harusp.* resp. 5. 8. Sna contio risit homi- nem. *Id.* *ibid.* 4. extr. Quum riseritis impudentiam hominela. *Id.* 2. ad *Q. fr.* 13. 1. Risi ni- vem etiam. *Id.* 14. *Att.* 14. Joca tua de bareli Vestoriana et de phitronum more Puteolani ri- disse me satia. *Cæt.* ad *Cic.* 8. *Fam.* 14. ad fin. Curte per deos, et quam primum hæc risum veni. *Horat.* 1. *Sat.* 10. 54. Non ridet versus Enni gravi- late minores. *Ovid.* 3. *Met.* 657. Ridere lacrimas. *Quintil.* 2. 11. 1. diligentiam. et 8. 3. 19. pne- tam. — Poetice cum Infinito. *Stat.* 10. *Theb.* 646. sic Lydia conjus Amphitryoniden exutum horrentia terga Perdere Sidonios humeris ridebat amicus. Et turbare colus, et tympana rumpere dextra. — Passiva. *Ovid.* 4. *Pont.* 19. 15. His ego si viliis eism corruptere nomen, Ridear, et merito pectus habere negor. *Horat.* 1. *Sat.* 7. 29. Perilus exponit causam: ridetur ab omni conventu. sed vide quæ supra diximus ad b. 1. *Id.* 1. *Ep.* 1. 9. Solva senescentiam matura sa- ouis equum, nam Peccet ad extremum ridendus. *Juvenal.* 10. 124. ridanda poemela malo, Quam etc. *Martial.* 1. 54. Inter Ledæos ridetur corvus olores. *Cic.* 3. de republ. 28. 31. Pyrrhi ridetur largitas et consule. *Quintil.* 4. 1. 6. Ridendi varo qui etc. *Valer. Max.* 8. 8. n. 1. extern. So- crates enim parvis filiolis ludens ab Alcibiade ris- us est. — *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 61. *Burm.* *Satius* est rideri, quam derideri. *Rideri* est hoc loco risum movera joci et alii scurri- libus: derideri, contemni, è megin far ridere, che dar da ridere. ¶ 2. Speciatim ridere vi- tia, nam ludicram villa putare, et solum risu di- gna, non vindicte. *Tac. Germ.* 19. Nemo illo villa ridet, nec corrumpere et corrumpi, sæculum vocatur. *Ovid.* 1. *Art. am.* 633. Juppiter ex alto perjuris ridet amantum. Adde *Tibull.* 3. 6. 49. ¶ 3. Item ridere aliquem, arridere alicui. *Plaut.* *Capt.* 3. 1. 20. Quasi muti silent, neque me ri- dent. — Hinc particip. pass

Ridendus, a, um, etiam adjectivorum more usurpatur, et est dignus risu, ridiculus. *Augustin.* in *Psalm.* 80. *Folia ridenda simulacra.* Adde *Petr.* Sat. 80. — Neutr. plur., absolute, *Ridenda*, *drum*, apud *Auson.* *Edyll.* *præf.*

Homonym. Ridere et *cachinnare*, ut risus et *cachinnus* seu *cachinnatio*, in eo differunt, quod ridere est simpliciter et generaliter risum edere, atque opponitur flere aut ingemere; et *cachinnare* est effusa atque immoderate et cum strepitu ridere, atque fere opponitur *plorare*. *Nomius* p. 463. 13. *Merc.* *Cachinnare* non risu tantum sed et de sono vehemensiore vetustas dici voluit. *Acilius Fiolius*: Simul et circum magno sonentibus *Ecclia* *sais* *trava* *sonando* *Crepitu* *clongato* *esse* *innunt.* *Cic.* 4. *Tusc.* 31. 56. *Si* *ridere* *concessum* *est*, *ut* *superatur* *tamen* *cachinnatio.* *Id.* 5. *Ferr.* 25. 62. *Ridere* *convivis*; *cachinnasse* *ipse* *Aproloos*, *nisi* *forte* *existimatis*, *eum* *in* *vino* *et* *lusu* *non* *risisse*, *qui* *nunc* *lo* *periculo* *atque* *extremo* *risu* *tenere* *non* *possit.* *Id.* *eumd.* 3. *Barren.* 14. 25. *Si* *erit* *sermo* *in* *joculatione*, *lenites* *tremabunde* *voce* *cum* *perve* *significatione* *aliam* *aliam* *ultra* *supplicatione* *minime* *cachinnationis* *leviter* *oportet* *et* *sermone* *serio* *torquere* *ad* *liberalem* *jocum* *vocem.* *Quid.* 3. *Art.* am. 287. *Est* *que* *perverto* *distorque* *ora* *ceebione*; *Quum* *risu* *ista* *est* *altera*, *flere* *pates.* *Id.* *Horat.* *Art.* p. 101. *Ut* *ridentibus* *erident*, *ita* *flentibus* *adsonat* *Humani* *vultus.* — *Item* *ridere* *aliud* *est* *a* *v. ringi*; *nam*, *ut* *Schol.* *Crusq.* *ad* *Horat.* 2. *Ep.* 2. 128. *Præteritum* *scriptum* *delirus* *in* *enique* *videri*, *quam* *sapere* *et* *ringi*: «*Ringi*, *alt.* *est* *fi-* *cto* *risu* *littilem* *simulare*; *et* *Donatus* *ad* *Ter.* *Phorm.* 2. 2. 27. *Id.* *ringitus*, *tu* *rideas*: «*Ringi* *est* *stomacheri* *taclum*; *est* *eum* *translatio* *a* *causibus* *litterarum.*»

RIDIBUNDUS, a, um, adject. *ridente*, *μειδῶν*, *alideus*, *abunde* *ridens*. *Cato* *apud* *Fest.* p. 154. 1. *coll.* *Paul.* *Diac.* p. 155. 2. *Müll.* *Ridibundum* *magistratum*, *paucos* *homines*, *mediocri-* *culum* *aerclum* *obvium* *ducl.* *Plaut.* *Epid.* 3. 3. 32. *ita* *ridibundum* *atque* *bilem* *buc* *addu-* *xit* *stimul.* *Adde* *Gell.* 11. 15.

RIDICA, a, f. 1. *Primam* *syllabam* *corripit*, *secundam* *producit* *Attn.* *Robustiorum* *fascias* *ridicarum.* *Ita* *Jul. Scalig.*, *quem* *penes* *sit* *fides.* *Ceterum* *Döderlein.* *conjungit* *has* *voce* *cum* *gādī*, *et* *secundam* *syllabam* *longam* *ponit.* — *Ridice*, *steccone*, *palanca*, *χαράξ*, *ἀγρῶν*, *est* *genus* *pedamentum* *sustinentis* *viribus*, *ex* *tales* *cras-* *sa*, *non* *integra*, *sed* *assa*, *ita* *ut* *ex* *una* *fiat* *plu-* *res.* *Itaque* *difert* *a* *palo*, *qui* *integer* *est* *et* *su-* *tuendus*, *ridica* *sive* *et* *augulus.* *P.* *PEDAMEN-* *TUM.* *Varro* 1. *R. R.* 26. *Diligenter* *observant*, *ut* *sidica* *villa* *ob* *septatione* *versus* *tegetur*; *et* *si* *expressos* *vires* *pro* *ridiculis* *inferant*, *eternos* *ordiceos* *imponunt.* *Colum.* 4. *R. R.* 26. 1. *Vi-* *nes* *stabilem* *melior* *est* *ridice* *palo*; *neque* *ex* *quellbet* *oam* *est* *præcipua* *causis* *assa* *oliva*, *quercus*, *aub.* *et* *ibid.* 33. *sub* *fin.* *Castaneorum* *tales* *propius* *stirpem* *rectas* *quadrifidas* *plerum-* *que*, *ad* *defendo* *secundam* *tales* *ejuodem* *arboris* *bi-* *lidas* *ridicea* *subministrant*; *quod* *genus* *flavilla* *admodiculi* *menet* *diutius*, *quem* *terres* *pelas.* *Ad-* *de* *Mün.* 17. *Hist.* *nat.* 22. 35. (10). *et* *Inscript.* *apud* *Fabreit.* p. 404. n. 306.

RIDICATUS, a, um. *P.* *voc.* *seq.* *RIDICO*, a, alum, are, s. 1. *ridiculis* *sæpio.* *Gloss.* *Cyrill.* *Χαράξ*, *vello*, *sæpio*, *ridico.* — *Particip.* *Ridicatus*, *ridiculis* *instructus*, *adjectivo-* *rum* *more* *usurpatur.* *Orell.* *apud* *Cic.* *loc. cit.* *in* *VIRIDICATUS* *legendum* *putat*, *ita* *ut* *ibi* *aliva* *ridicata* *sit* *silva*, *eujos* *arbores* *slogulae* *aut* *ridiculi* *sunt* *fulsa.*

RIDICULA, a, f. 1. *diminut.* *ridicula*, *perillus*, *parva* *ridico.* *Seneca* 1. *Quest.* *nat.* 3. *Quam* *(fullo)* *os* *aqua* *implevit*, *et* *vestimenta* *ridiculis* *diducia* *leviter* *aspergit.* *P.* *TENDICULA.*

RIDICULARIA, *drum.* *P.* *RIDICULARIUS.* *RIDICULARIS*, ia, m. 3. *buffone*, *ridiculus*, *apud* *Isid.* 8. *Orig.* 7. *Valerius* (comel) *qui* *et* *joco* *ridicularet* *existit.*

RIDICULARIUS, e, um, adject. *buffonesco*,

καταγλαστός, *risum* *exaltans.* *Fronto* 4. *ad* *M.* *Cæs.* (edente *literum* *A. Maio*) *ep.* 3. *In* *verbis* *rusticis*, *sed* *et* *jocularibus* *ac* *ridicularis.* — *Hinc*

Ridicularia, *drum*, n. plur. 2. *absolute*, *sub-* *stolutorum* *more*, *ridicolosaggini*, *facetia*, *res* *ridiculæ.* *Plaut.* *Asin.* 2. 2. 64. *Mitte* *ridiculæ-* *ria.* *Adde* *eumd.* *Truc.* 3. 2. 16. *Cato* *apud* *Ma-* *crob.* 2. *Saturn.* 10. *Ridicularia* *fundere.*

Ridicularius, i, m. 2. *absolute*, *substantivo-* *rum* *more.* *Gell.* 4. 20. *Qui* *jurabat*, *convallor*, *et* *conelicola*, *et* *nimis* *ridicularius* *fuit.* *buffone.*

RIDICULARIUS, i, m. 2. *P.* *voc.* *præced.*

RIDICULE, adverb. *ridevolente*, *ridicolosam-* *ente*, *καταγλαστός*, *cum* *risu.* — a) *In* *bon-* *am* *partem.* *Cic.* 1. *Orat.* 57. 243. *Non* *modo* *acuto*, *sed* *etiam* *ridicule* *ac* *fecite.* *Id.* 2. *ibid.*

71. 289. *Naturis* *aliorum* *irridendis*, *ipsorum* *si-* *dileis* *indicandis* *risu* *movetur.* *Plaut.* *Trin.* 4. 2. 60. *Novit* *in* *hominem* *ex* *ridicule* *rogitas*, *quocum* *una* *clivum* *capere* *soleo.* *Phædr.* 3. 4. *Ridicule* *magis* *hoc* *dicitur*, *quam* *vere* *æstimo.*

— b) *In* *malam* *partem.* *Cic.* 6. *Ferr.* 66. 148. *Homo* *ridicule* *insanus.*

RIDICULOSUS, e, nm, adject. *Comp.* *Ridicu-* *losior* *et* *Sup.* *Ridiculosissimus.* — *Ridiculosus* *est* *idem* *ac* *ridiculus*, *ridiculo*, *quomquam* *Hie-* *ronym.* 3. *advers.* *Rufin.* n. 12. *init.* *ridicu-* *losum* *a* *ridiculo* *dislogult*, *ubi* *est*: *Non* *ridi-* *culosus* *ut* *scribis*, *sed* *ridicule* *mibi* *forte* *res* *oc-* *cidit.* *h. e.* *non* *risu* *digne*, *sed* *contemptu.* *Ceterum* *Arnob.* 5. p. 175. *Ridiculosus* *negotia* *de-* *fundens.* *Boeth.* *Aristot.* *topic.* 3. 2. p. 682. *Consi-* *derandum* *autem*, *si* *et* *in* *ridiculosioribus* *prin-* *cipi* *sit* *simile*, *ut* *simile* *homini* *quam* *equo.* *Plaut.* *Stich.* 2. 2. 64. *Advenit* *secum* *parasitos* *ridicu-* *losissimos.* *Alit* *leg.* *ridiculissimos.*

RIDICULUM, i, f. *P.* *voc.* *seq.*

RIDICULUS, e, nm, adject. *Sup.* *Ridiculissi-* *mus* 1. — *Ridiculus* *est* *risum* *movens*, *risu* *digne*, *rideus*, *ridiculosus*, *ῥιζωτός*, *καταγλαστός* (i. *ridicote*, *ridevole*, *ridicologo*; *Fr.* *qui* *fait* *rire*, *qui* *provoque* *la* *rire*, *plaisant*, *drôle*, *amusant*, *comique*; *Hisp.* *lo* *que* *mueve* *a* *risa*, *ridiculo*, *placenter*; *Germ.* *lächerlich*, *scherzhaft*, *spass-* *haft*, *possierlich*; *Angl.* *merry*, *jocose*, *worthy* *to* *be* *laughed* *at*, *exciting* *laughter*, *ridiculous*, *laughable*). *Usurpatur* *eodem* — 1.) *In* *bonam* *partem.* — n) *Da* *hominibus.* *Plaut.* *Men.* 2. 2. 43. *Solet* *jocari* *sæpe* *mecum* *illo* *modo*: *quemvis* *ridiculus* *est*, *ubi* *utor* *non* *adest.* *h. e.* *cautos*, *urbanus.* *Id.* *Stich.* 2. 2. 58. *Quando* *adhibero*, *si-* *ludibo*: *tum* *sum* *ridiculissimus.* *Ter.* *Andr.* 2. 2. 34. *Ridiculum* *caput*! *h. e.* *o* *homo* *ridicule.* *Cic.* 1. *Att.* 13. *anta* *med.* *Facile* *magis*, *quam* *scetilis* *ridiculus.* *Id.* 3. *Ferr.* 46. 121. *Hoc* *illi* *homi-* *nes* *erat*, *qui* *etiam* *idiculi* *joveniebantur* *ex* *dolore.* — b) *De* *brutis* *animalibus.* *Horat.* *Art.* p. 139. *Parturiunt* *montes*: *nascetur* *idiculus* *mas.* *Proverbium* *de* *his* *qui* *magna* *verbis* *pol-* *licentur*, *re* *autem* *parva* *gerunt.* *Sic* *apud* *Græ-* *cos* *Athen.* *Deipn.* 14. 7. *ἄνθρωπος* *ὀρεῖ* *Ζεύς* *δ' ἰσοβίτη* *τὸ* *δ' ἴσται* *μὴν.* *Id.* *Phædr.* 4. 23. *et* *P.* *PARTURIO.* — c) *De* *rebus.* *Plaut.* *Asin.* *prol.* 13. *Inest* *lepos* *lusuque* *in* *hac* *comedia*: *ridiculis* *res* *est.* *Id.* *Capt.* 3. 1. 22. *Dico* *unum* *ridiculum* *dictum* *de* *dictis* *maioribus.* *Catull.* 56. 1. *O* *rem* *idiculam*, *Cato*, *et* *jocosam*! *Quint.* 1. 6. 3. 26. *Ridiculi* *vultus* *gestusque.* *Id.* 10. 1. 117. *Ut* *amari* *sales*, *ita* *frequent* *amariludo* *ipsa* *ridicule* *est.* — *Poetice* *eum* *Idiculis.* *Horat.* 2. *Sat.* 8. 24. *Ridiculus* *totes* *simul* *absorbere* *pleceotas.* — *Absolute* *ridiculum*, *vel* *ridiculum* *est* *ridicula* *res* *est.* *Ter.* *Andr.* 3. 1. 16. *Hui*, *tam* *cito?* *idiculis*! *postquam* *anta* *ostium* *me* *audivisti* *stere*, *appropriet.* *Adde* *ibid.* 4. 2. 29. *Id.* *Reaut.* 2. 3. 112. *Ridiculum* *est*, *te* *istuc* *me* *admoere.* *Adde* *eumd.* *Eun.* 3. 1. 62. *et* *Phorm.* 5. 7. 8. — 2.) *In* *malam* *partem.* *Zu-* *cret.* 2. 47. *Quod* *si* *ridicula* *hæc* *ludibrague* *esse* *videmus.* *Cic.* 6. *Ferr.* 66. 148. *lusaola.* *Horat.* 2. *Ep.* 1. 238. *poema.* *Juvenal.* 11. 55. *pudor.* *Quintil.* 3. 10. 6. *themetis.* *Id.* 6. 3. 71. *Stulta* *per* *sa* *sunt* *ridicula.* *Fest.* p. 282. 5. *Müll.* *Ri-* *diculus* *proprie* *dicitur* *qui* *in* *rebus* *turpibus* *ri-* *detur.* *at* *Juvenal.* 3. 153. *Nili* *habet* *infelis* *pau-*

pertas *durios* *et* *sa.* *Quam* *quod* *homines* *ridicu-* *los* *facit.* — *Absolute* *ridiculum* *est.* *Cic.* *Arch.* 4. a *med.* *Est* *ridiculum*, *ad* *ea*, *que* *habemus*, *oibis* *dicere*: *querere*, *quis* *habere* *oon* *possumus.* *Id.* *Divin.* in *Q. Cæcili.* 18. 59. *putare.* *Quintil.* 5. 13. 7. *de* *coofessis* *præcipere.* — *Itine*

Ridiculus, i, m. 2. *absolute*, *substantivorum* *more*, *est* *parasitus*, *quia* *potissimum* *ejus* *orili-* *cium* *est*, *et* *captandæ* *cænes*, *tum* *risu* *dictis* *capere*, *tum* *se* *rideodam*, *et* *contumelia* *ince-* *ssandum* *præbere*, *buffone*, *crocone.* *Plaut.* *Capt.* 3. 1. 10. *et* 17. *Ita* *juvenis* *jam* *ridiculos*, *ino-* *pesque* *ab* *sa* *segregat.* *Id.* *Stich.* 4. 2. 54. *Vi-* *des*, *ridiculos* *nihil* *feri.*

Ridiculum, i, n. 2. *absolute*, *substantivorum* *more*, *res*, *aut* *dictum* *ridiculum.* *Plaut.* *Stich.* 3. 2. 1. *Confido*, *me* *meum* *obtinentur* *regem* *ridiculis* *meis.* *Id.* *Amph.* 3. 2. 35. *Joco* *illa* *disersum* *duum* *ibi* *ridiculi* *causa.* *Cic.* 1. *Off.* 37. a *med.* *Quam* *studios* *de* *absentibus* *detre-* *bendi* *causa*, *aut* *per* *ridiculum*, *aut* *severe*, *me-* *ledice* *contumeliosaque* *dicitur.* *per* *ridere*, *in* *buria.* — *Ridiculo*, *et* *pro* *ridiculo* *esse* *habet* *Ter.* *Reaut.* 5. 1. 79. *Qui* *alibi* *me* *pro* *ridiculo* *ac* *delectamento* *patat.* *mi* *tenere* *per* *suo* *buf-* *fone*, *a* *per* *suo* *spasso.* *et* *Eun.* 5. 7. 3. *Mihi* *sola* *ridiculo* *fuit.* *a* *me* *sola* *diè* *spasso.*

RIDICULUS, i, m. 2. *P.* *voc.* *præced.*

RIDO, is, f. *RIDEO.*

RIEN. *P.* *RENES.*

RIENOSUS, a, um, adject. *laborans* *ex* *reni-* *bus.* *Gloss.* *Philos.* *Rlenosus*, *νεφρικός.*

RIGANS, antis, particip. *P.* *RIGO.*

RIGATIO, *ois*, f. 3. *adacquamento*, *innaf-* *fiamento*, *δευμα*, *actus* *sigandi*, *irrigatio.* *Colum.* 11. *R. R.* 3. a *med.* *Sic* *autem* *alio* *loco* *seri* *debuant*, *quo* *rigationem* *ministrari* *non* *expe-* *diat.* *etc.* *Pallad.* 3. *R. R.* 25. *ante* *med.* *Si* *in* *area* *est*, *rigationibus* *adjunctur.*

RIGATOR, *ois*, m. 3. *inacqualiore*, *c* *δευμα*, *irrigator*, *qui* *irrigat.*

1.) *Proprie.* *Dracont.* 1. *Hexam.* 552. *ipse* *(Deus)* *rigator* *erit*, *sator*, *altor*, *messor*, *arator.* *It.* *Translate.* *Tertull.* *advers.* *Valentin.* 15. *extr.* *O* *setum* *rigatorem!*

RIGATUS, a, um, particip. *P.* *RIGO.*

RIGATUS, us, m. 4. *irrigatio.*

1.) *Proprie.* *Ambros.* *in* *Luc.* 8. *Qua* *(aqua)* *rigatum* *superfluum* *ad* *commodum* *subministrat.*

II.) *Translat.* *Penant.* 3. *Carm.* 26. 3. *Me* *ventro* *arentem* *madefacti* *optima* *(pagina)* *rigata.* *Ambros.* *in* *Luc.* 6. *Pauli* *exuadit*, *et* *netum* *solidioris* *rigatos* *exuberat.* *Adde* *eumd.* *de* *I-* *saac* 1.

RIGEFACIO, *facis*, *fecit*, *facere*, a. 3. *sigidum* *ex* *frigore* *facio*, *resu* *reddo.* *Frontin.* 2. *Strateg.* 5. n. 23. *Hoc* *consul* *et* *adortus* *temore*, *et* *se-* *cutus*, *jejunum* *exercitum* *in* *maximo* *frigore* *trans-* *itu* *summo* *rigefecit.* *Alit* *leg.* *rigare* *fecit.*

gent Aquilonis flamina. Adde eund. 6. 170. *Plin.* 5. Ep. 6. a med. Cryptoporeus subterraneus similis, estate loci frigore riget. § freco. et *Seneca* 2. *Ira* 3. Oratori eloquentissimo, dum ad dicendam compoitur, extrema signarent. *Justin.* 2. 1. 15. Ut nulla magis riget frigore. *Lucan.* 2. 25. membra praeit flegente rigentia vito. et 4. 291. alca rigens adstrinxit vulnere sanguis. — b) Latiore sensu, de eo qui durus est, rigidus, erectus et inflexibilis, at suat quae frigore contrahuntur. *Virg.* 5. *Aen.* 404. de caestib. tantorum lagentia septem Terga boum plumbo insuto ferroque rigebant. *Ovid.* 11. *Met.* 121. de *Mida*. sive ille sua Cerealia destrā Menera conligarat, Cerealia doas rigebant. h. e. indurabatur in aurum. *Id.* 3. *ibid.* 100. gelidua comae terrore rigebat. s' arrieciavano. erectae eo durae stabant. *Id.* 1. *Amor.* 6. 28. Roboribus darā jenua sulca riget. h. e. immota manet, et limbo valde haeret. et 4. *Met.* 554. sensit sigulisse lacertos. h. e. versos esse in lapidem. *Sic Seneca Herc.* *Oct.* 390. Rigel superba Teatilis lucta parat. h. e. Nobile in sasum versa est. *Id.* *Agam.* 714. versi retro Torquantur oculi: rursus immites rigent. h. e. duri sunt, neo circumagantur. *Id.* *Med.* 853. Vultus citatus ira riget. h. e. obdurecit, et obstinat contra pietatem aut misericordiam. *Sic Herc.* *Oct.* 167. Quis vestus Driarea, quis tamidus Gyges Hoc vultu riguit? *Ovid.* 8. *Met.* 284. de apro. Igne micant oculi, riget arduus cervix. h. e. recititudinem se robat habet: cui coeternum est apud eund. 3. *Amor.* 7. 66. et 67. et *Horat.* *Epod.* 8. 16. languet, remissa ast. *Sil.* *It.* 4. 155. Auro virgatae vates, manicaeque rigebant auro. *V. Rigens* la da.

II.) Translata. § 1. Rigere dicuntur, quae statim et erecta horrorem locutiunt. *Ennius* p. 111. *Vahien.* Arma sigant, borrescant tela. *Ovid.* 2. *Art.* am. 116. Et riget amissa spica vellicta rosa. *Id.* 13. *Met.* 690. sias froadibus orbes Nuda riget. *Id.* 11. *ibid.* 150. late riget arduus alto Tmolus in edscensu. § 2. Obiceno sensu est idem atque arigo. *Auct.* *Priap.* 72. Tota aocie (canis) mihi litat rigendo. *V. AR-RIGO.* § 3. Rigere est allam torpere, languere, laetere esse. *Horat.* *Epod.* 8. 17. Miterat num mabus aeris riget? *Martial.* 5. 31. Sed feritas immota riget. — Hinc Particip. praes.

Rigens, enis, adjectivorum mora fere usurpatur; unde Sup. *Rigentissimus* I.

1.) Propria. — a) Stricto sensu est gelu contractus, frigore laduratus, rigidus. *Liv.* 21. 33. circa med. Adimalia laaolmaque amale rigentia gelu. *Tibull.* 4. 1. 105. Pars terrae rigens. la zona fredda. et *Solin.* 15. a med. Pars muadl spia prorus Aquilonis conceptaculis rigentissima. *Martial.* 14. 117. aqam potare sigentem De nive. *Id.* 4. 50. Avidam rigens Dirceana placabit solum. *freca.* *Claudian.* 1. *Laud.* *Stilich.* 125. nuaa trile rigentem Daauhim calcabat equa. *Petron.* *Sat.* 122. tellus glacie concreta rigens, hieminaque prulais. et 132. Rigens bruma. — Neutr. pl., *Rigentia*, um, absolute, apud *Plin.* 2. *Hist. nat.* 67. 67. (167). Classe circumvacta Seythica ad plagam, at humore nimio rigentia. — b) Latiore sensu, inflexibilis, durus, ut ea, quae gelu lodaruerit, duro, inflexibilis. *Virg.* 8. *Aen.* 631. lorcam ex ore rigentem. h. e. reclam, durum, non facile flexilem. *Sic* 11. *ibid.* 72. veles aaroga ostroque rigentes. *Claudian.* 2. *Laud.* *Stilich.* 339. rigentia profert Doaa, grava auro trabas, et cons. *Prob.* et *Olybr.* *Rigentes* tualce. *Seneca Thyest.* 634. Si metu corpus rigens remittet arius. h. e. metu, quasi gela, contractum et induratum. et *Herc.* *Oct.* 578. Coma rigens Heculla. h. e. hirta, erecta. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 24. (49). Rigentes oculi. immobili. et *Quintil.* 11. 3. ante med. Capat pradurum ac sigens. *Id.* 2. 13. ante med. de statua. Advarta facies, et demissa brachia, et Juncit pedes, et a summis ad imo rigens opas, rito e duro.

II.) Translata. § 1. Poetica. *Seneca Herc.* *Oct.* 1432. rigenti carnitur Trachia Jugo. h. e.

saxato, spero, duro contra caltam agricolarum. et *ibid.* 135. Ad Trachias vocor, sata rigentia. Et dometa Jugo horrida torridis. § 2. Figurata. *Ovid.* *Heroid.* 5. 72. Et secul madidas uagae rigente geas. *Seneca Hippol.* 413. Aaimum rigentem trista Hippolyti doma. h. e. frigeatem et obduratam contra amorem. *Id.* *Thyest.* 304. Vir rigens tot malis. h. e. cuius animus tot malis induruit. § 3. In illo Optat. *Ar.* *Pyth.* 16. rigente limite. rigens est rectus. Cf. *RIGOR.*

RIGESCO, gescis, gūl, gescere, n. 3. inchoat. a rigeo. — *Rigesco*

I.) Propria. — a) Stricto sensu est frigore rigere laciplo, frigore corripior et edstragor. *Virg.* 3. G. 363. vestesque rigescant Induta, caeduntque secaribus homide vias. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 63. 63. (155). Rigescunt equae in graadias. — Joculariter *Cal.* ad *Cic.* 8. *Fam.* 6. 4. Si Parthi vos nibli calfaciant, nos hic frigore rigescimus. — b) Latiore sensu, edstragor et durus fio. *Ovid.* 2. *Met.* 364. stillicataque sole rigescunt De ramis electra novis. et 9. *ibid.* 257. materne rigescera sensit Ubra. h. e. durescere in liguum. et 14. *ibid.* 564. sigescere puppim Cantibus Alcaoi, saxumque lncrescere ligno. *Id.* 1. *Fast.* 97. meta riguisse capillus.

II.) Translata. *Claudian.* 2. in *Eutrop.* 113. numquam corrupta rigescant Saecula? h. e. viliem severitatem induent?

RIGIDA, a, f. 1. *V. RIGIDUS* I. in fin.

RIGIDE, adverb. Comp. *Rigidius* II. — *Rigide* est dure, solide, duramente, solidamente, dextissime.

I.) Propria. *Vitruv.* 2. 3. ante med. Tectorio laddato rigideque obollato.

II.) Translata. § 1. Est lenta, et recta linea, a divitura. *Seneca* 2. *Benaf.* 17. a med. Rigide et excusse pilam mittere. § 2. Item aspero, severe, rigorosamente, severamente, dextissime. *Ovid.* 2. *Trist.* 251. Equid ab hac omnes rigide submovimus Arte? *Val.* *Mar.* 9. 7. extr. Dissolutem discipulam praefecit et rigidius edstringere conalus.

RIGIDITAS, a, f. 3. durezza, fermezza, oclupetns, duxupia, rigor, durities, soliditas, firmitas, quae non facit. *Vitruv.* 2. 9. ante med. Populus, salix, lilie; vites parum terrea habentes, egregiam habere videatur in usu rigiditatem.

RIGIDO, a, are, a. 1. rigidum et durum facio. *Seneca Ep.* 71. a med. Virtus recta est; flexurem non recipit: rigidi quidem, amplius intendi non potest. Alii rectius leg. rigida est.

RIGIDULUS, a, um, adject. deminut. rigidi, rigidello. *Hadrian.* *Aug.* in *carm.* apud *Spartian.* *Hadrian.* 25. Anmula, vagula, blandula, Quae nuae abibit in loca Palidula, rigidula, naddula. Alii minus recta leg. rigido.

RIGIDUS, a, am, adject. (rigeo). Comp. *Rigidior* I. et Sup. *Rigidissimus* II. — *Rigidus* est rigens, praepens frigoris rigore correptus, duras pra frigore, gelidus, pnyos (It. indurito, irrigido dal freddo, intirizzito, rigido; Fr. roide, dur, tendu, particulièrement roide de froid, gelé, glacé; Hisp. aa, tieso, envarado, duro, entorpecido particularmente de frio, helado; Germ. starr, steif, unbiegsam, hart, v. Kälte erstarrend; Angl. stiff with cold, frozen, chill).

I.) Propria. — a) Stricto sensu est frigore correptus, durus, gelidus. *Zucret.* 2. 520. Hinc dammis, illac rigidis lassas prulais. et 1. 355. rigidum permanat frigus ad ossa. *Virg.* 3. G. 316. Tellurem borea rigidam spirante moveri. *Seneca Med.* 715. Rigida bruma. *Ovid.* 3. *Trist.* 10. 48. Nec poterit rigides findere remus aqas. *Auson.* *epist.* 12. 6. Erramus gelido-typospou sigidique poeta. intirizzit. — b) Latiore sensu est rectas, aectas, arrectus, steas: item durus, inflexibilis, firmus, ut suat ea, quae frigore adstraguntur, rito e duro, inflexibilis, fermo, duxaxto, duxapptos. *Virg.* 6. *Ecl.* 28. tum rigidas molere eaculina quercus. *Ovid.* 3. *Fast.* 529. Rigida columbae. *Id.* *Heroid.* 5. 63. rigida pudentia liata malo. *Id.* 10. *Met.* 425. albaque tote Vertice cauities rigidis stellis birta capillis. et 9. *ibid.* 225. et 613. Rigida silice. *Id.*

ibid. 85. Rigidum cornu. *Id.* *Remed.* am. 19. ferrum. *Id.* 2. *Amor.* 6. 4. Et rigido teacera uagae aotare genas. *Id.* 3. *Met.* 118. et *Virg.* 12. *Aen.* 304. Rigidus ensis. *Id.* 10. *ibid.* 346. Rigida haste. *Sueton.* *Tib.* 68. laeadebat oervice rigida et obispla. Adde *Ovid.* 1. *Trist.* 4. 14. *Cic.* *Brut.* 18. 70. Caesari signa rigidiora, Calamidis dure illa quidem, sed tamen molliora, quam Caesari. *V. RIGOR.* *Quintil.* 11. 3. 160. Stare vel rigidum, vel supinum, vel incurvum. et *ibid.* 82. Cervix recta, non rigida, aut copina. — In re turpi *Catull.* 56. 7. *Ovid.* 1. *Fast.* 391. *Petron.* *Sat.* 134. et *Martial.* 6. 49. 9. 48. et 11. 16. Hic rigidus deus, Priapus. *Auct.* *Priap.* 46. et *Ovid.* 1. *Fast.* 361.; et rigida, ce, abolute, est mentula tenta. *V. PROTELUM.*

II.) Translata. — a) Refertur ad aaimum severum, constantem, recti teacem, rigoroso, severo, rigido. *Liv.* 39. 40. ad fin. de Catone. Vir invicti cupiditatis aaimi, et rigide lonocentia. *Lucan.* 2. 389. de altero Catone. Justitia cultor, rigidi servetos boaculi. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 17. Virtutis varas custos rigidusque satellites. *Ovid.* 2. *Art.* am. 664. Rigidus caecos. *Id.* *Remed.* am. 762. Rigidi moras. *Id.* 4. *Fast.* 310. seces. *Plin.* 4. *Ep.* 9. a med. Sententiam Maeri, at rigidem duramque, reprehendat. — b) Est etiam duras patiensque laboris, asperam vitam daceas. *Ovid.* 14. *Met.* 797. et *Horat.* 2. *Ep.* 1. 25. Rigidi Sabai. *Id.* 3. *Od.* 24. 11. Getae. *Martial.* 7. 70. Rigidas fossos. — c) Item immilla, crudelis, farns, fiero, crudelis. *Ovid.* 5. *Trist.* 1. 45. pnaa moda paria lavata, Barbariem, sigidos enuglamque Gelas. *Martial.* 10. 65. Rigidus leo. *Ovid.* 8. *Met.* 20. Mars. et 1. *Fast.* 124. Rigide serm. — d) Item durus, rudis, nihil valeos perepere, tamquam caudas, stipos, laps. *Arnob.* 5. p. 154. O Abdara, esse tu falua, et stoliditatis rigidissimae Jadicaris. — e) Rigides dicuntur apud *Mart.* *Victorin.* art. gramm. p. 7. 11. Keil. littera b d g q, quia nallam earum b ad recipiendam aspirationem sectat.

RIGO, a, avi, stum, are, a. 1. Particip. *Rigans* I. 2.; *Rigatus* I.; *Rigaturus* I. et II. — *Rigare*, quod alii docuat a *v. spēxō*, humecto, alii a *v. pnyōw*, tiago, unde pnyos, alii a *v. rtus* at ago, est aquam vel aliud simile derivare ad ducere in agram, in aliquem locum rivas deducere.

1.) Propria. — a) Stricto sensu est igitur aquam vel aliud simile veris ductibus derivare, ut fluat, qui prata rigant. In *Vet.* oraculo apud *Liv.* 5. 16. ad fin. Romae, aquam Albanam eare lacu conlaeri, cave in mare moare soo flumies slas. amissam per agros rigabls, dissipatamque rive extingues. Simile est illud *Curt.* 8. 9. 10. Brymaabus crebris flexibus sablnde curvatis, ab ecclis rigatibus carpitur. agros tinea hic possis subatelligera. *Sic Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 68. (182). de corde. Ex hoc fonte dux veae per alias maiores omalbus membrb vltaiem sagulacem rigat. h. e. difluant. — b) Latiore, seu pragnaati, ut ajuat, seasa, est irrigo, terram aqua deducta madefacio, hamorem laduco fertilitatis caasa, madefacio, hamecto, adacquare, irrigare, innaffiare, bagnare, dpxōw. *Liv.* 1. 21. Lucus erat, quem medlum ex opaco speca foas pereant rigabat aqua. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 103. 106. (230). Fluvius Astates rigat campos. At *Siliig.* leg. irrigat. *Id.* 6. *ibid.* 27. 31. (130). Euphrate accola agros rigatens. *Id.* 17. *ibid.* 26. 40. (249). Desiderant maxime rigari arboras, quae assuevere. *Colum.* 6. *R. R.* 6. ante med. Semiacula conspergi potius, quam rigari debeat. *Id.* 11. *ibid.* 3. ante med. Nihil lagruetie astate obui debet nisi semen apil, si tamea rigaturus es. *Horat.* 3. *Od.* 3. 48. Quae tumidus rigat erve Nilus. *Ovid.* 5. *Fast.* 210. hortus liquida fonte rigatur aqua. *Propert.* 3. 1. 52. operosa rigat Marcius aatra liquor. *Tibull.* 4. 1. 146. Quaque Ictus Taaisque Gatas sigat. *Zucret.* 6. 612. Imbres qui maria ac terras sparguntque, rigantque. *Id.* 4. 1023. humore seccato. (h. e. lotio) rigare vestem stragulam. *Lucan.* 4. 326. uolique humore rigatus Aeris oclternos angustat pulmo meatus.

II.) Translate. *Cic. 4. Herenn. 6. 9.* isti quomodo ipsos fontes esse dicant, et omulium rigara debeant logenia. *Ovid. 3. Amor. 9. 25.* Adlice Mæoniden, a quo, cea fonte perenni, Vatum Plethra ora rigantur aqua. *Propert. 3. 2. 51.* Calliope Ora Philetæ nostra rigant aqua. *Cic. carm. de suo cons. 1. Divinat. 12. 20.* quæ parros Mavortile semine natos Uberibus gravidis vitali rore rigebat. — Illa sunt poetarum: imber rigans geos, *Ovid. 1. Art. am. 532.* rigare Gelibua ora, 11. *Met. 419.* lacrimis vultum, *Virg. 9. Æn. 251.* lacrimis ora, *Ovid. 2. Pont. 11. 0.* oculos uberi datu, *Seneca Med. 388.* effuso genas flatu, *Proad. 4. 10.* arma lacrimis, *Lucan. 4. 180.* vultus etque ora lacrimis, *Sil. It. 6. 294.* Sic *Seneca Hippol. 990.* Rigatque mæstis tugubram vultum geola. — Commodum est illud *Lucr. 4. 200.* et 5. 294, ubi dicitur lux solis mara ac terree calumque rigare. h. e. perfundera, complera, et *Æt. Antiat. apud Macrob. 6. Saturn. 1. a med.* multemque rigat per pectora somnum. (*Sic Virg. 1. Æn. 695. V. IRRIGO.*) *Prudent. 6. Cathemer. 27.* Quies pectas feriatum placet rigante somno.

RIGOR, oris, m. 3. (rigore). Legitur *Rigoro* apud *Innocent. Cas. litter. p. 362. 14.* et p. 366. 3. *Audorff.* et legendum videtur *Rigoris*. — Rigor est rigiditas, durities, spaciolum est frigora, vis et asperitas frigoris, frigidus horror, rigor (It. rigidezza, durezza, rigor di freddo, freddezza; Fr. roideur, particulièrement causé par le froid, dureté, solidité; Hsp. durezza, envariamiento, endurecimiento á causa de frío; Germ. d. starre Wesen, d. Unbiegsamkeit, Härte, Steifheit, eigentlich v. Hälte u. Erstarrung; Angl. stiffness arising from cold, vehement cold, chilliness).

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto seneca, vis et asperitas frigoris. *Lucr. 6. 367.* Prima coloris animi pars, et postremo rigoris, Tempus id est verum. *Id. 5. 630.* Brumales usque ed flexus, gelidamque rigorem, et *ibid. 745.* bruma nives affert, pigromque rigorem. *Ovid. 14. Met. 794.* Rigor Alpinus. *Tac. 2. Ann. 23.* Anster — immenso nubium tractu validus et rigore violat septentrionalis horridior. Sunt tamen qui h. l. non de frigore sed de vehementia septentrionalis rectius interpretantur. *Plin. 17. Hist. nat. 24. 37. (t).* Rigor cæli et soli. *Id. 11. ibid. 28. 34. (98).* et *Justin. 2. 1. a med.* blemia. *Id. 11. 8. 4.* In præfrigidam undam se proiecit: tum repente tantus nervos ejus occupavit rigor, et laterclausa voce, etc. *Colum. 3. R. H. 21. 8.* Sarculi rigore videntur. h. e. frigora. *Alit aliter leg. Id. 9. ibid. 14. ante med.* Estuantes apes refrigerere oportet, quam recentissimi rigoris aqua infusa, freschezza, et *Apul. de Mundo ante med.* Glacem dicitur humore sereno rigore coneretur.

¶ 2. Latore senau. — 1.º) Generatim rigor est quævis durities firma et inflexibilis, qualis est in illo, quæ frigore congelent, durezza inflexibile. *Plin. 36. Hist. nat. 16. 25. (126).* Quid lapidis rigore pigrius? *Virg. 1. G. 143.* Rigor farri. *Lucr. 1. 492.* Conlebasectus rigor auri solvitur æstu. — 2.º) Speciatim. — a) in corporibus rigor est, quum membrum durecit torpetque velut gelu adstrictum, et sensum amittit, et corrumpitur. *Cels. 2. 7. ante med.* Si tamen super ulcera subito essa desiderant, vel distentio nervorum, vel rigor timeri potest. Adde *ibid. 1. ante med.* et 10. *Plin. 26. Hist. nat. 12. 84. (130).* Atque radix rigoras excellit. *Id. 35. ibid. 6. 27. (46).* In mediculis iadicum rigores et impetus sedet. *Id. 31. ibid. 10. 46. (4).* Nitrum infunditur rigori corporum. — Allas est distentio nervorum. *Cels. 4. 3.* Cervicis morbus in, qui quædam rigore nervorum modo caput scapula, modo mentum pectori adhevit, modo rectam et immobilem cervicem intendit. *Plin. 28. Hist. nat. 12. 52. (192).* Cervicem rigores perficiantur bubulo sevo. *Id. 32. ibid. 8. 29. (89).* Rigorem cervicis mollire. — b) in arboribus rigor est spissa firmitas in ligno rectitudinem serrata, et resistens pueri sine flexu, aut pædatione. *Viruv. 2. 9. ante med.* Ables rigore naturali contenta non cito flecitur ab onere, sed directa permauet in contiguo-

tiona. *Plin. 16. Hist. nat. 40. 77. (210).* Rigorem fortissime servat ulmus, ob id cardiolibus crassamentisque portarum utilissimus, quoniam multime torquetur. *Colum. 4. R. R. 16. ad fin.* Statuminalibus firmiora iuga sunt alligenda: eaque vel saligne pectis, vel compluribus quasi fasciculis arundinum connectuntur, ut rigorem habeant, nec pendentur onere fructuum. et 9. *ibid. 14. ante med.* Si quid abluvi non potest (in alvis apum), pinnis equit, rei etiam quouslibet vastæ altis, quæ rigorem habent, emundari. che hanno durezza e nervo.

It.) Translate est coosleas tenor eliculus rei; binc ¶ 1. Rigor equæ fluentis est rectus tenor, et naturalis cursus ejus, quo in medio alveo fluit, sive rectus sit, sive induratus, si filo dell'acqua. *Ulp. Dig. 43. 12. 1. § 5. 5.* Flumen naturelem rigorem cursus sui tenens. Sic uti dicitur rigor apud *Scævola. ibid. 8. 2. 41.* est rectus furus, quo naturaliter defluit. ¶ 2. Item in re ageraria rigor est rectus processus, seu tractus adumpia: ducta appellatio-na e rigora aque in flumina. *Frontin. Exposit. formar. p. 38.* Goes. Extremitas est quousque unicuique possidendi jus concessum est. Extremitatum genera sunt duo: nnum quod per rigores observatur alterum quod per flexa. Rigor est quidquid loter duo signa veint in modum lineæ rectam perspicitur. Flerus, qui secundum locorum naturam curvantur. *Aggen. de limit. ibid. p. 46. extr.* Limes est quodcumque in agro opera manuum factum est ad observationem finium. Rigor vero suæ rectitudinis naturalis nomen accepit. *Sticulus Flacc. p. 6.* Aliquando petras recrantes in finibus notatas invenimus, et quædam, et persaveret rigor, rectas notas habentes: in versuris vern gemmas. *Auct. de limit. p. 296.* Si ordines olivarum sibi in transverso occurrerint, hic est rigor finalis. Adde *Frontin. de colon. p. 120.* et *Inscript. adi. in HYPAMPULUS.* ¶ 3. Item rectitudo situs allucius rei. *Apul. de Mundo circa med.* Palmætiis epellantur. quorum peditatione illa quæ trepidant, sine inollinationis periculo nent, quum directi tamen rigoris statum retineant. h. e. servant rigidam rectitudinem sol altus. ¶ 4. Item rigor est tenor constans, et nulla re deribilla, severitas, constantia, severitas, rigore, constanza, et dicitur tam de personis tam de rebus. *Modestin. Dig. 42. 1. 19.* Si expressim sententia contra juris rigorem data sit. *Tac. 1. Hist. 18. extr.* Nocuit antiquæ rigor et nimia severitas, cui jam pares non sumus. et *ibid. 83. a med.* Rigor disciplinæ militaris. *Id. 6. Ann. 50. animi. Quintil. declam. 19. 8.* Quis non novit teclurietis meæ rigorem? quæ Ignorat, quæ cuncta solem ferre patietis? *Seneca Hippol. 686.* Hoc meus meruit rigor? h. e. constanter aversos ab amore animus. Adde *Cæli. Aurel. 3. Tard. 2. 32.* — Differt a constantia, quæ virtus est, et fleat aliquando petitur: rigor fleat nascit, ob id vitium. *Seneca 1. Ira 16. ante med.* Ca. Piso vir a molliis integer, sed prævus, et cui placebat pro constantia rigor. *Plin. 7. Hist. nat. 19. 18. (78).* Socratem ferunt eodem semper visum vultu, nec aut bilero magis, aut turbato. Rrit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam torvitatemque naturæ drem et inflexibilem, affectusque humanos admittit. *Quintil. declam. 17. 19. a med.* Pertinacissimus rigor. ¶ 5. Item rigor dicitur de rodi, agrestis, inenito. *Ovid. Heroid. 4. 77.* Te tuus lita rigor, postique sine arte cepilli, Et levis egregio pailis in ore decet. ¶ 6. Hinc in picturæ quoque locum habet. *Plin. 35. Hist. nat. 9. 35. (58).* Polygnolus plurimum picturæ primus contulit: siquidem instituit os adaperire, dentes ostendere, vultum ab æotiqno rigore variare. durezza. Sic *Quintil. 9. 3. sub fin.* Et oratio habet rectam quamdam velut faciem, quæ ut stupera immobili rigore non debeat, ita sapiens in ea, quam nature dedit, specie continenda est. ¶ 7. Rigor accentus, in Latine lingue dicitur a *Quintil. 12. 10. 33.* pæne confluatus accentuum quasi tenor se modus: quia nullum in ea verbum in acutam aut circumflexam syllabam desinit: quum in lingua Greca id sæpius sit: ed-eoque sit ea, quo magis varia, ita jucundior.

RIGORATUS, a um, particip. V. voc. seq. RIGORO, æ, stum, ara, a. 1. rassodare, rendere stabile e diritto, firmare, roborare, fulcire, ut rigor seu rectitudo babeatur. Occurrit tantum Particip. *Rigoratus*, epud *Plin. 17. Hist. nat. 23. 35. (26).* Traduces alligentur une conciliati, virgultorum comitatu obiter rigorati, qua deficiant. h. e. quod dicit *Colum. 5. R. R. 7. sub fin.* Si tradux tredecum non contigit, media virge inter eas deligetur.

RIGOROSUS, e, um, adject. rigido, rectus, sa-vetus, rigidus. *Seneca Ep. 11.* Opus est aliquo rigoro, ad quem mores nostri se ipsi erigent. Videtur tamen, ut recte ait *Forcellinus*, illud rigoro irrepsisse. nam in plerisque optimis editionibus deest.

RIGUUM, i. V. voc. seq.

RIGUUS, e, um, adject. Usurpatur A) Active, et B) Passive.

A) Active. Riguus dicitur de aqua, quæ rivis diducta rigat, che innaffia e bagna, *apud Virg. 2. G. 485.* Rute mibi, et rigul piceasot in valibus amnes. — Hinc

Riguum, i, n. at Riguus, i, m. 2. absolute, substantivorum more, ipsa aque irrigans. *Plin. 17. Hist. nat. 26. 39. (247).* Ficus arbor ipsa riguis altat, pomum vero ejus marcescit. et *ibid. 40.* Rigua æstivis veporibus ntilis, hieme inimice, eustomoo varie. et *ibid. 41. Silig.* Riguus pro sarculo est. Bilem hic *Harduinus* putat legend. riguum.

B) Passive. Riguus est qui rigatur, irriguus, adacquato, innaffiato, bagnato, *apud Virg. 1. Propria. Colum. 2. R. R. 17. de prato.*

Ejus animadvertimus duo genera, quorum eltarum est eicecneum, alterum riguum. *Plin. 5. Hist. nat. 1. 4. (6).* Mons opeus, nemorosus, et acetebis fontium riguus. *Id. 16. ibid. 17. 29. (72).* Italia nimis eicecneae pifera, quæ non sint riguus. *Ovid. Remed. am. 193.* rigule plantam deponere in hortis.

II.) Translate. *Solin. 2. a med.* Roa cepiat primo greges bubulos: at quæ plurimo lacte rigua bos est, ejus sa uberibus innecit. h. e. abundans per catachresin. — Hinc

Riguum, i, n. 2. absoluta est locus aquis irrigetæ. *Plin. 9. Hist. nat. 57. 83. (175).* Circa Babylonis rigua. *Id. 19. ibid. 5. 24. (62).* Cucurbitæ amaot rigua ac stum.

RIGUUS, i. V. voc. præced.

RIMA, æ, f. 1. Est a ῥίμα them. v. ῥήγναι, scindendo, frango, pro rigma, unde et ringor, rictus, riza, etlaque derivata, quæ vide suis locis. (*Cf. ῥήγναι.*) v. *Paul. Diac. p. 291. 2. Mülk.* — Rima est fissura, speciatim in tabulis male junctis, hiatus tenus in pariete et alii rebus, forem, ὀχλοπα, ῥάγας, ῥήγνα (*It. fessura, crepatura, pertugio;* Fr. fente, fissure, crevasse; Ilsp. hendedura, resquebradura, grieta b quiebra de alguna cosa; Germ. d. Ritze, Spalte, d. Riss, Leck; Angl. a fissure, cleft, chink, cranny, crack, rift).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Horat. 1. Ep. 7. 29.* Forte per angustam tenuis nitidula rimam Repereit in cameram frumenti. *Propert. 1. 16. 27.* O ntiuem trajecta cava mee vocula rima Per-cussas domine vertat in auriculari. *Plin. 10. Ep. 48.* Theatrum ingentibus rimis descendit ad biat. *Plin. alter 17. Hist. nat. 14. 24. (108).* Ne hiscal nimium rima, isaeque cepiat, aut ne parum. *Id. 16. ibid. 40. 78. (212).* Rimam fissuramque non capit spota cedrus, expressus olea, burum. *Apul. 4. Met. Juocetæ rimam, licet grellam, etla circumfluente deultate sapimus. Colum. 3. R. R. 12. 2.* Perdenam humum facillime perrumpi et præbere rimas. *Virg. 1. Æn. 126.* Iaric laterum compagibus omoes (naves) Accipiunt laticum imbrem, rimisque faiscunt. *Ovid. 2. Met. 260.* Dissiliit omos eolum penetratque in Tartera rimis Lomen. et 14. *ibid. 303.* setaque cadunt biadosque relloquit Rima pedes. — Agere, ducere et facere rimas, rimis scindi. *Cic. 14. Att. 9.* Tabernæ mibi due corruerunt reliquæque rimas agunt, fanno pelo. et *Ovid. de nuce 67.* maturas illo nova cortice rimas Nux agl. *Id. 4. Met. 65.* Fissus erat tenui rime, quam dure-

rat olim; Quam fieret paries domus commuols
atrique. ¶ 3. Speciatim rimas in corpore sunt
assure in labris, manibus, pedibus, sede, etc.
crepature, parades. Plin. 28. Hist. nat. 15. 61.
(216). Taurinum vel rimas parit ad cicatricem.
Id. 27. ibid. 9. 47. (71). Dipsaotes aenai rimas
caedis. ¶ 3. Item rima etiam dicitur padendum
mallebre, cunna. *Juvenal. 3. 97.*

II.) Translate. ¶ 1. Generatim. *Ovid. 2. Trist.*
85. Quenctaque Fortuna rimas faciente, dabiscent.
h. e. easdem minante. — *Explere rimas est im-*
plere, furetra quod vacuum est. *Cic. Orat. 69.*
sub fin. Neque inserere verba, quasi rimas ex-
pleat; nec innotos numeros sequens. — *Non cito*
ruind opprimitur qui rimam timet, sententia
apud *Publ. Syr. p. 341. 9. Ribbeck.* de eo,
qui caute se gerit, seu periculum precavet. ¶ 2.
Speciatim. — a) Rimam aliquam reperire di-
citur de tergiversatoribus, qui nulla in causa
tot fidel vinculis adstringi possunt, quia aliqua
elabantur, *trouar modo d'uscir d'impaccio, uci-*
re per qualche gretola, dociturque a muribus
muscipulo inclusis, qui adao rimantur cuncta,
ut tandem evadant. *Plut. Curc. 4. 2. 23.* Ru-
gitationes plurimas propter vos (*trapezitas*) po-
pulus scilicet, quas vos rogatas rumpitis: aliquam
reparitis rimam. Simile est illud *Propert. 4. 1.*
146. persuasum fallere rima est est. — b) Jocu-
lariter plenus rimarum, qui nihil celare potest
eorum, quae illi creduntur, itaqueque vas aqua;
rium rimosum. *Ter. Eun. 1. 2. 25.* Pleus ri-
marum eum, hac alque illac perduo. son ducato
come un vaglio; sono come un panier: verso
da tutte le parti. ¶ 3. RIMOSUS. — c) Poetice
igneus rima de fulgure, quod per caelum ita dis-
currit, quasi lumen per tenuem rimam telens.
Virg. 8. Aen. 391. totidit quum rupta corusco
Ignea rima micans percurrit lumina nimbos. *Plin.*
2. *Hist. nat. 43. 43. (112).* Esse tonitrua im-
pactorum ignum plagas: ideoque prolixa cornu-
scare ignea nubium rimas.

RIMABUNDUS, a, um, adject. studiosus per-
scrutatus, contemplans. *Apul. 2. Met.* Dum hec
ideatidem rimabundus eximia detector. Adde
eumd. de deo Socrat. 2. et Fulgent. 1. Mythol.
prof.

RIMATRIX, is, f. 3. quae diligenter rimatur.
Dicitur de quodam serpentum genere in *Thesaur.*
Nov. Lat. p. 508. ed. A. Mat. Cl. Virg. 1. G.
394.

RIMANS, entis, particip. ¶ 3. RIMOR.

RIMATIM, adverb. per le fissure, per rimas.
Capell. 2. p. 27. Quam quum rimatim ab ostio
speculabunda cognosceret, etc.

RIMATOR, entis, n. 3. investigator, qui di-
ligenter rimatur. *Arnob. 5. p. 161.* Varro ille Ro-
mæus multiformibus emittens disciplina, at in ve-
netatis indagatione rimator. *Cassiod. 3. Variar.*
6. Hæc rimator morum noster sensus insepit.
Adde *eumd. 8. ibid. 10.*

RIMATUS, a, um, particip. et

RIMO, as. ¶ 3. voc. seq.

RIMOR, entis, alius sum, art, dep. 1. (rima).
Rimo, formæ setrâ, idem ac rimor, *Priscian. 8.*
p. 709. Putsch. inter verba latina recenset.
Vet. Poeta apud Fest. in Ruspâ. Ut latebras
ruspas rimare optimas. *Alit leg.* rimer meri-
timas (*Ita corrig. Müllerus p. 285. 27.*). *Atcius*
apud *Non. p. 392. 10. Merc.* Aut eloquium
humorem, rimare fecit. *Ita leg. Voss.* et *Rib-*
beck. ad *fragm. Pacuvii.* Alit *Rinaret.* — Par-
ticip. *Rimans II. 1.; Rimatus II. 1.; Rimand-*
us II. 1. — Rimor est idem ac Sudo, rimas seu
sulcos ducere, fendere, solcare.

I.) Propria. ¶ 1. Generatim. *Virg. 3. G.*
534. Ergo egre rastre terram rimantur. ¶ 2.
Speciatim rimari locum, subtrahere quærendi cau-
sa. *Tac. 2. Hist. 23.* Tabernacula ducta, ipsam-
que humum pills et laccis simabantur. *Virg. 1. G.*
384. volucres rimantur prela (iustri). Ubi *Ser-*
uius. Pascuntur in pratis solum per terre rimas
requirantes. Nam rimari tractum est a porcis,
qui glandes rimantur de rimis terrarum. *Id. 6.*
Aen. 597. rostroque immanis vulnus obunco Vi-
scera rimatur epulis.

II.) Translate est aspiro, diligenter quæro,
perscruto, quasi rimas omnes persequor lava-
nendi causa, ut est apud *Festum p. 277. 15.*
Müll. ¶ 1. Generatim. — a) cum Accus. per-
sona vel rei. *Cic. 1. Divinat. 57. 130.* Id quo-
que rimatur, quantum potest, Posidonius. *Varro*
apud *Non. p. 392. 11. Merc.* et *Stat. 11. Theb.*
526. Oculis cæli rimari plagas. *Apul. 8. Met.*
Fera, quem primum foeliat, euoclabunda rimatur.
Adde *eumd. 3. Met. Virg. 11. Aen. 748.* partes
rimari aperias, Quas vulnus icale ferat. *Ovid.*
Halient. 77. elatis rimantur naribus auras. *Gell.*
7. 2. Malta in Cassellio reprehendendo etiam
per calumnias rimabantur. *Quintil. declam. 3.*
18. Rimari occasionem criminum. *Tac. 6. Ann.*
3. a med. Omnia secreta rimans. *Id. 4. Hist.*
11. Rimandis offensis sagax. *Claudian. cons. Mall.*
Theod. 40. Quidquid luce procul veos rimata se-
quaces Addita pallentis fodit solertia Bessi. Adde
eumd. Lond. Seren. 236. — Passiva. *Sidon.*
7. *Ep. 2. a med.* Diligenter, quæ ad socrum
pertinuerant, rimatis. — Metonymia est in illo
Apul. 3. Met. Rimatus Irondosum fustem cunctis
vastorem, non prius me miserum tundere da-
nit, quam etc. — b) Absoluta. *Virg. 7. Aen. 507.*
quod cuique repertum Rimanti, telam ira facit.
¶ 2. Speciatim rimari exta est, in aspicienda,
aspirore seu inspicere aspiciendi causa. *Juvenal.*
6. 551. Armenius vai Commagane haruspex, Pe-
ctora pallorum rimabitur, exta extelli. et *Apul.*
Apolog. ante med. An harolis licet Jocinera ri-
mari, philosopho contempleri non licebit?

RIMOSUS, a, um, adject. Comp. Rimosior. —
Rimosus est rimis abundans, pleno di fissure,
ρῥυαλός.

I.) Propria. *Virg. 6. Aen. 414.* Rimosa cymba.
et *G. 45.* cubilia. *Propert. 2. 13. 72.* Rimosa
fores. *Juvenal. 3. 270.* Rimosa vasa. *Colum. 1. R. R. 5.* sub fin. Edificium fissum et rimosum.
Virg. p. 169. 2. et *56. 25. Ros.* Rimosa tectoria.
Cassiod. 11. Variar. 10. ante med. Rimosum do-
tium. *Gell. 17. 14.* Potum defluera ad pulmonem
et demanare per eum, quia sit rimosior.

II.) Figurata rimosa auris, quæ quasi rima-
rum plena, non retinet, neque celat, quæ audit.
Horat. 2. Sat. 6. 46. Et quæ rimosa bona de-
ponantur in aure. ¶ 3. RIMA II. 2.

RIMULA, æ, f. 1. diminut. a rima, picciola
fissura, tenuis rima. *Cels. 8. 4.* Ne particula ri-
muia fallant. *Alit leg. rimæ. Lactant. Opif. D. 6.*
a med. Biguæ cavernarum rimula. Adde
Boeth. Consol. phil. 4. pros. 4. ad fin. et Au-
gustin. in Psalm. 66.

RINCTUS, a, um, et

RINGENS, entis, particip. ¶ 3. voc. seq.

RINGOR, ringens, rictus et rinctus sum, ringi,
dep. 3. Præter. *ringi* ab *inu. ringo* habet *Gloss.*
apud *Mat. in Class. Auct. T. 8. p. 504.* Supi-
num rictum agnoscat e *Priscian. 10. p. 895.*
Putsch. Particip. *rinctus* exhibet *Gloss. Gr. Lat.*
Ἀγανκτος, exardescere, indignor, rinctus
sum. — Derivatur autem hæc vox a Gr. *ringyos*,
rostrum, unde rictus. ¶ 3. RIMA init. — Particip.
Ringens II. 2. — Ringor est os aperio et den-
tes ostendo, nares corrogo, et hirrio: quod fit a
cautibus aliisque bestis, quum irascuntur, *cēnypa*
(It. *disgrignare i denti, ringhiare*; Fr. *ouvrir la*
bouche, grincer les dents; Hisp. *abrir la*
boca, cruzir los dientes de rabia; Germ. *d. Mund*
weit aufsperrn, d. Zähne fletschen;
Angl. *to grin or show the teeth like a dog, to*
gnar or gnarl, to uary the mouth).

I.) Propria. *Pomponius apud Non. p. 547.*
30. *Merc.* Fit deubito hilaris, irrisus saltat, si-
dens ringitur.

II.) Translate. ¶ 1. Dicitur de plantis, quæ
frigore adstrictis corrugantur, et cortice indun-
tur. *Varro 1. R. R. 45. 3.* Radices tectæ terre
lepore propagantur, supra terram aera frigidiora
ringuntur. At *Schneiderius leg. clinguntur*; *alit*
aliter. ¶ 2. Est etiam stomachari, indignari,
sdegnari, arrabbiare. *Ter. Phorm. 3. 2. 27.*
Quum ille cura et sumptu assumitur, dum tibi
sit quod placeat: ille ringitur, ita rideas. Ubi
Donat. ringi est stomachari tactum, est enim

translatio a canibus latratoris. *Seneca Ep. 104.*
anie med. Ringens quoties alium in fastis im-
pius legeris. *Sidon. carn. 23. 86.* Ignavis timi-
dis, et improbatissimum ringitur otiosa virtus.
Alit leg. singitur. Horat. 2. Ep. 2. 126. Præju-
lerim scriptor daltus fœsusque videri, Dum mea
delectent mala me, vel denique fallant, Quam sa-
pers et ringi, roderi dentro, et *Petron. fragm.*
Tragur. 75. Burmann. Me non fecias ringentem,
amaliungula.

RINOCEROS. ¶ 3. RHINOCEROS.

RIPA, æ, f. 1. Quod attinet ad hujusce vocis
etymon, sunt qui v. ripa cum Græco *ρίπα*, a *ρίπω*,
ερίπω, conjungunt, et sicut proprie significare
locum declivem, præcipitem, precipitio, balza,
scera. — Ceterum ripa est extremitas terræ, quæ
aqua alluitur, et propria dicitur de flumine, ut
litus de mari; nam hoc depressum est, decliva
atque humilis: ripa altior fere, et præeripit. ¶ 3.
loc. Ovid. 1. Met. 42; Helæ 3. 9. et alia in-
fra cit. I. Græca est ῥίπα (II. riva, riviera;
Fr. riva, rive d'un fleuve, bord ou rivage d'un
fleuve; Hisp. ribera, orilla, riba; Germ. d. steile
Rand, d. Ufer eines Gewässers, Flusses od.
Baches; Angl. the bank of a river).

I.) Propria. *Up. Dig. 43. 13. 1. § 5.* Ripa
recte dicitur id quod flumeo continet, naturalem
rigorem cursus sui tenens. *Ovid. 1. Met. 42. de*
fluminibus. In mare porveniat partem, campo-
que recepta Liberloris aquæ pro ripa litora pul-
sant. *Cl. eumd. 11. ibid. 53. et 55. Virg. 2. 9.*
Circa ripam humilis Padi at litore maris Ha-
driatic. et *Helam 3. 9.* Vasta omnia vastis præ-
cibus montibus, ripæ potius sunt quam litora.
Plaut. Pœn. 3. 5. 17. Vos mihi amnes estis: ve-
stra ripa vos sequar. *Lucret. 5. 257.* ripas ra-
dentia flumina rodunt. *Ovid. 2. Fast. 222.* Ri-
parum clausas margines fluit aquas. *Virg. 7. Aen.*
106. Laomedontia pubes Gramineo ripæ religavit
ab aggere classem. *Ovid. 6. Fast. 519.* Appulsat
ripæ vacas Cæleus Iheras. *Id. 2. Amor. 17. 31.*
Sed neque diversi ripa labuntur eadem, etc. h.
e. eodem alveo fluent. *Id. 3. ibid. 6. 11.* Uter
nostro ripa premenda pedl. *la riva di Id. at*
Cæs. 4. B. G. 4. Menapit ad utramque ripam
fluminali edificia vicosque habebat. *Ovid. 1. Fast.*
505. In dextram tendens sua brachia ripam, h.
e. quæ adverso flumine naviganti erat ad dexte-
ram. Ceterum dextra ripa est ea, quæ secundo
flumina spectantibus dextera est. Hinc de Tiberi
urbem inundante *Horat. 1. Od. 2. 18.* vagus et
diabla labitur ripa. *Virg. 3. G. 144.* viridis-
sima gramina ripa. *Stat. 6. Theb. 174.* Ripæ
arundinæ. *Ovid. 5. Met. 591.* declives. *Plin.*
9. *Ep. 39.* abruptissimas. *Horat. 3. Od. 1. 23.*
Ripa umbrosa. *Tac. German. 41.* Non in ripa
commercium. h. e. non tenue commercium, quip-
pe non ultra angustum ripæ spatium exteotum.
Quintil. 12. 2. 11. Vis amulum major est altis
ripis. et *ibid. 10. 61.* Amis qui ripas sibi faciat.
— Hinc curator alvei et riparum in *Inscript.*
apud *Orell. 3210.* et *εργωντων ποταγς τταγς*
que ripas tiberis in *Inscript.* apud *Murat. 514.*
t. et *Orell. 3278.* et *τραγεκαγς ripas apud Orell.*
3233. et *Henzen. 6943.* de quibus in v. CURA-
TOR etc.

II.) Impropria. ¶ 1. Aliquando pro litore
ponitur. *Colum. 1. R. R. 5. ante med.* Villa
semper mare recte conspicit, quum possidet, et
ducta respergitur: utraque ex ripa, sed paulum
audmota e litore. — Sic litus pro ripa. *Virg. 7.*
Aen. 797. et *8. ibid. 83.* ¶ 2. Pro laio tra-
ctu. *Tac. German. 28.* Ipsam Rheni ripam haud
dubio Germanorum populi colant. *Id. ibid. 29.*
ita sede solibusque in sua ripa meote animoque
nobiscum agunt. h. e. in patria terra. ¶ 3. Ripa
de fretis, quæ quum angusta sint, fluminis potius,
quam maris similia sunt. *Plin. 9. Hist. nat. 15.*
20. (50). Thyri dextra ripa latrant, eueant læ-
va. Id accidere existimatur, quia dextro oculo
plus cernant. ¶ 4. Hyperbolice, ac joculariter
Plaut. Stich. 2. 1. 6. Ripi superat mihi atque
abundat pectus latilla meum.

Etymoym. Quomodo inter se differant ripa,
litus et ora, dictum est atiam in v. LITUS.

RIPARENSIS at

RIPARENSIS, e, adject. a ripa. Riparienses milites dicebantur, qui lo ripis fluminum, praesertim Danubii, seu Ietri, ubi terminat Imperii R. erant, stationem habebant ad hostium incursionem prohibendam. *Vopisc. Aurelianus*. 38. Septem milibus ripariensium interemptis. Adde *Imp. Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 7. 1. 18., ubi legitur riparienses.

RIPARIOLUS, e, nm. adject. diminut. riparii. *Marcell. Empir.* 15. ante med. Pullus hirundinis alivertis, vel melius si ripariola; certe etiam domesticus assus, vel elius comestus angliam vaticissima certissimeque sanat. *V. voc. seq.*

RIPARIUS, a, nm. adject. lo ripis habitans. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 4. 12. (33). de hirundinib. Multo tamen efficacissimi (contra anginas) ripariarum pulli: ita vocet in ripem cavis alidicantes. *V. DREPANIS.* — Hic

Riparius, R, m. 2. absolute. substantivorum more, ripem custos. *Gloss. Philox.* Ὁ ῥιπάρης, riparius.

RIPARIUS, II. *V. voc. preced.*

RIPENSIS, e, adject. iusta ripam positus, ut Ripensis Dacia, quae Daubii ripam spectat, apud *Ammian.* 26. 7. a med., cui opponitur mediterranea apud eundem. *ibid.* 6. — *Ripenses milites* apud *Imp. Constantin.* *M. Cod. Theod.* 7. 20. 4. idem sunt ac riparienses: hinc *Ripensis militaria* apud *Imp. Valentinian.* *Valent. et Gratian.* *ibid.* 22. 8.

RIPULA, ae, f. i. diminut. a ripa, exigua ripa, riparella, ὀξυδίου. *Cic.* 15. *Att.* 16. Tamen haec τρυπαρία ripula videtur habitura celerem solitatem.

RISCUS, l, m. 2. *πίστος*, cesta, o casa da cose donneche, forziere o scrigno, cista, aut arca repositio vestibus alisque mulierum ornamentois, ut est apud *Polluc.* l. 10. c. 31. n. 137. Sic *Gloss. Philox.* *Riscus*, *κιστός* *μεγάλη*, *λάρναξ*. b. a. cista, arca, capsa magna, loculus. *Dionysius* ad *Ter. Riscus*, cista pelle contexta: nomen Phrygium. — Etiam ligneos esse riscos ostendunt illa *Hieronymi* 4. in *Ezech.* 15. 1. de lignis silvarum. Succula plurimam praebet utilitatem: attenuantur in acuta, raduotur in haedilla, cludunt foribus, continent armariis, riscos, loculis. — *Riscos* *Nonius* p. 155. 8. *Merc.* Interpretatur loca lo parietibus angusta, quae Itali dicebant *ormadi cavali nel muro*: et fortasse intelligit *κιστὸν ὑποδωτός*, arcae fenestras, quae memorantur a *Polluce* loc. adl. — Videtur itaque esse nomen generis: ceterum magis placet prior interpretatio. Hinc illud *Ter. Eun.* 4. 6. 15. *Clitellam, Pythias, domo effer cum monumentis.* cm. ubi *alta* est? *tas*. In *risco*, quod aili interpret. nel vano del muro (Fortiguerr), vel nella finestrella del muro (Febrini); aili vero rectius nel *pianiere* (Casari). *Ulp. Dig.* 34. 2. 25. *riscum* mudo muliebri contuari ait, et cum lavatione congiungi. *V. LAVATIO.*

RISIBILIS, a, adject. (rideo). — Risibilia

1.) Active, ad ridendum apta, qui ridere potest et solet. *Capell.* 4. p. 123. Quomodo omnis homo risibilis est, ita omne risibile homo est. *Id.* *ibid.* p. 101. Dum hominem risibile animal dixerimus, eo a exterorum adiutorium generalitate disceverimus. Adde *Cledon. art. rhet.* 591. et *Boeth.* in *Cic. Top.* 1. 5.

II.) Passive, rien dignus, ridiculus, deridendus. *Cassiod.* 11. *Hist. Eccl.* 13. Iudae consuevit quendam risibilia celebrantes. ubi videtur *risibilia* absolute, substantivorum more, usurpasse.

RISIBILITAS, ita, f. 3. facultas ridendi. *Boeth.* in *Porphy.* 5. p. 97. Per se quippe proprium est hominis, quod ei omni et soli et semper adest, ut risibilitas.

RISILOQUIUM, II, n. 2. sermo enim risu. *Terent.* *Penit.* 10.

RISIO, onis, f. 3. risata, idem ac risa. *Plaut.* *Stich.* 5. 3. 10. Quot ego voluptates fesso, quot risiones, quot locos! (*Fleckeisen.* leg. risiones).

RISITO, as, are, u. i. frequenter. a rideo, imple rideo. *Nævius* apud *Non.* p. 209. 29. *Merc.*

innot, irruunt, cecidit, loco, dicta risitotis. *Alti leg.* risitot, alii misitantes.

RISOR, oris, m. 3. (rideo) chi ride, κατὰ γέλαστος, qui ridet. — Risor usurpatur — a) in matam partem, et est scorta, lrisor. *Horat.* *Art.* *P.* 235. Verum ite risores, ita commendare dicaces Conveniet Satyros. *Firmic.* 5. *Mathes.* 2. Risores mulierum. — b) in boeam partem dicitur de eo, qui sine lrisione ingenu ridet. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 99. n. 222. M. *ALFEDIVS* L. V. MARCELLVS INGENIO BELLYS CANTOR RISOR ARTAVTA PRIMA BEIC REQVIXIT.

RISORIVS, a, um, adject. est

1.) Active, qui ridet, qui ridere solet. *Augustin.* *od frat.* *erem. serm.* 16. Serene facie, risorio ora.

II.) Passive, qui risu dignus est. *Fulgent.* 2. *Mythol.* 17. Urbicularius mimologus praestare visus est ex parte quidem veros bonores, sed risorios et elius fugitivos. Adde *Cassiod.* in *Psalm.* 82.

RISUS, a, um, particip. *V. RIDEO.*

RISUS, us, m. 4. (rideo) actus ridendi, γέλαστος (It. riso, risata; Fr. rire, ris, risée; Hisp. reir, risa, risada; Germ. d. Lachen, Gelächter; Angl. a laughing, laughter).

1.) Proprie. 1.º lo bonam partem. *Cic.* 2. *Orot.* 58. 235. Quid est risu, quo pacto concitetur, ubi sit, quomodo existat, etque ita reapeate erumpet, ut eum cupientes tenere, nequeamus, et quomodo simul latera, os, venas, vultum, oculos occupet, viderit *Democritus*. *Quintil.* 6. 3. 7. Neque ab illo celsi explicari potest, unde risus, qui non aotum facto aliquo dicitur, sed interdum quodam etiam corporis tracta laeessitur. *Id.* *ibid.* 105. Risus erant, quicumque hoc facit orator. *Farro Sat. Menipp.* p. 181. 29. *Oehler.* Refrenato risu roseo. *Virg.* 4. *Ecl.* 60. Incipe, parve puer, risu cognoscere matrem. *Horat.* 2. *Od.* 16. 26. Letus in praesens animas, quod ultra est Oderit curare, et amera lento Tempore risu. *Id.* 1. *Od.* 9. 21. Risus gratus propter puelle. *Seneca Ep.* 52. Improbam risus, insanom vultus animusque demonstrat. *Capell.* 4. p. 100. Proprium est, quod et eidem formae et ita semper accidit, ut unamquamque rem ab o-molium communiore discriminet, ut in homine risus. *Cel. Aurel.* 1. *Acut.* 3. 35. Cum risu tacto, aut eum cecidit. *Pulgat. interpr.* *Prov.* 14. 13. risus et dolor. et *id.* *Jac.* 4. 9. risus et luctus. — 2.º In matam partem est derisus, indubium. *Cic.* 2. *Nat. D.* 3. 7. Per iocum deos lrisidens: qui risus classe devicta multas ipsi (*Claudio*) lrisimas, magnum populo R. cladem attulit. — Alias locutiones hic promiscue subiicimus. *Cic.* 6. *Att.* 3. a med. In quo tamen ille mihi risum magis, quam stomachum movere solet. *Id.* 2. *ad Q. fr.* 10. 2. Miros risus edera. et mox. Fene ille timore, ego risu corral. *Ovid.* *Heroid.* 17. 151. et *Horat.* 2. *Sat.* 8. 63. Risum comperere. *Plaut. Asin.* 3. 2. 36. egra continere. *Horat.* *Art.* *P.* 381. tollera. alioz et 1. *Sat.* 4. 63. et *Cic.* 2. *Tusc.* 7. 17. captara cercare di for ridere. *Nepos Hannib.* 11. concitatio. vulg. acitatio. *Quintil.* 6. 3. 26. conciliare. *Justin.* 21. 5. 6. prabra. rendersi ridicolo. et eodem sensu *Macrobi.* 7. *Saturn.* 15. risum de se tradere posteris. *Plaut. Mil.* 4. 2. 81. Nequeo risu ma admoderari. *Ter. Eun.* 3. 1. 42. Risu omnes, qui ederaut, amotri. *Ovid.* 3. *Art. am.* 295. contendere illa. *Petron.* *Sat.* 24. ille sue dissolvere. et *ibid.* 20. sub fin. non indecenti commovere latera. *Horat.* 2. *Ep.* 3. 84. populum quater. *Justin.* 44. 2. 4. exultare. *Africanus* apud *Non.* p. 503. 14. *Merc.* rumpli. *Petron.* *Sat.* 10. In risum alfundi. et *ibid.* 18. efundi. *Horat.* 1. *Ep.* 13. 9. aliquid vertere. *Quintil.* 1. 2. 7. Risu aliquid eripere. *Cic.* 2. *ad Q. fr.* 6. a med. In aem tabulam magni risu connequebantur. *Virg.* 2. *G.* 386. risu soloto ludere. *Nepos Epom.* 6. *extr.* Hec quam dixisset, risu omnium cum hilaritate est coortas. *Cic.* 2. *Phil.* 29. 73. Quum repenta a ta praedicta illa tabula prolata: qui risu hominum de te arat! *Id.* 6. *Ferr.* 12. 27. Risu populi, atque edmurmurello omnium facta est. *Cel.* ad *Cic.* 8. *Form.* 9. Post

repniram vero risu facit. h. e. movet: ridendi de se causas praebet. Eodem sensu *Horat.* 2. *Sat.* 5. 57. Captatorque dabit risus Nasica Cora-o. *Liv.* 6. 34. a med. Minor Fabia risu sorori fuit.

II.) Translate. — a) Metonymia est in illo *Ovid.* 1. *Fast.* 438. Ille est risus omnibus. h. e. causa et occasio risus. — b) Risus fuit dens epud *Thessalos*. *Apul.* 3. *Mel.* Nam insus iste, quem publice gratissimo deo Risui per annua reverentia sollemniter celebramus, semper commentu novitate floreat. Iste dens antorem eum propitius ubique enmitabitur amanter, nec unquam patietur, ut ex anima doleat, sed frontem tuam serene venestate tatabit assidue.

RITE, adverb. (ritus). Forme rite substantiva usurpator pro ablativo ritu, ut nocte et noctu, die et diei dicimus. *Stat.* 11. *Theb.* 284. regol. Hostile, neta, jaces, con matas, et e grega sanguis: Mei mihi! primitiis armorum, et rite nasesto Libatos, jusque mori. — Rite, secundo i ritt e le ceremonie, secundo il costume, αὐτίως, παρὰ συνήθειαν, secundum morem et comprobata consuetudinem, ex more atque instituto, bene, recte: et primo locum habet in sacris, quae rite fieri dicuntur, quom servatur in his consuetudo recepta et mos majorum. Ritus enim est mos comprobatus in administrandis sacrificiis, ut est *Paul. Diac.* ex *Festo* p. 289. 12. *Müll.* Nihil autem, inquit *Priscion.* 15. p. 1011. *Futsch.* traditur ritibus, nisi quod rectum esse credetur. Utrumque legitur in *Inscript.* apud *Orell.* 137. *serv.* (*Varillii Sonnet*) *ABBITA.* RITE SACRIS DE SINISTRIS CYM VELIENS. ACTVM LMITIBVS CONSTITVTIS. — Rite itaque dicitur 1. Stricto sensu, quod aili est proprie, de sacris. *Accius* apud *Varron.* 7. *L. L.* 88. *inil.* Rite perfectis sacris. At *Mulier leg.* recta. et *Colum.* 10. *R. R.* 419. sacris jam rite sololis. *Cic. arm.* de suo consul. 1. *Divinat.* 13. 21. Rite divos colere. *Id.* *Dom.* 52. a med. Si postem tremebunda manu teigit, nihil rite, nihil ceste, nihil more institutoque perfecti. *Horat.* 4. *Od.* 6. 37. Rite Latona puerum ceneret. et *ibid.* 15. 28. Rite deos prius apprecati. *Ovid.* 1. *Fast.* 509. augusta vocentur Tempia, sacerdotum rite dicata manu. *Virg.* 7. *En.* 5. At plus esset, quibus *Aeneas* rite solutis, etc. et *ibid.* 93. Centum lanigeras mactabat rite bidentes. 2. Latiore sensu, quod aili est translate, de his omibus, quae ex more sunt, secundo il costume o l'usonzo. *Lucret.* t. 495. menu retinentes potula rite. come si suole: ut *St. Virg.* 9. *En.* 353. religatos rite videbat *Carpere* gramen'equos. *Horat.* 3. *Od.* 24. 10. Seytha campestras, Quorum plaustra vagas rite trahunt domos. *Ovid.* 4. *Trist.* 2. 47. In curru, Caesar, victora veburis purpureis populi rite per ora tul. *Cic.* 1. *Herenn.* 13. a med. Testamentum ipso praesente conscribunt: testes rite adfuerunt, colla solite formolita. et *Quintil.* 2. 4. 35. Non rite creatus tribunus. 3. Item, quae recte, ordine, bene sunt, nella debita maniera, bene, rettamente. *Festus* p. 273. 3. *Müll.* Ritus est mos, vel consuetudo. rite autem bene ac recte significat. *Ennius* apud *Non.* p. 214. 11. *Merc.* Nil metus illa teot, rite in virtute quiescant. At *cl. Vabien.* leg. *fretu* *Africanus* apud *Charis.* 2. p. 193. *Futsch.* Idque ut rite intelligi te facere. *Plaut. Bacch.* 3. 9. 53. Hic rite prodactus est patri: In mare it, rem familiarum curat, eustodit domum: est stato ben allevoato. et *Ovid.* *Heroid.* 7. 107. spem rite dare. con fondamento, con ragione, recte, et merito. *Id.* 3. *Mel.* 253. si maxima Juno Rite vocor. *Cic.* 2. *Fin.* 12. 37. Divinam humanarumque rerum scientia, quae potest appellari rite sapientia, con verita, et *Virg.* 5. *En.* 25. Si modo rite inemor serveta remator astra. ben ricordevole. et 4. *ibid.* 555. rebus jam rite paratis. *Terent.* 2. *ad Uxor.* 3. Matrimonium rite contractum. h. a. legitime. 4. Poetica usurpatur pro-felicitate, prospere, felicemente. *Plaut. Pæn.* 5. 1. 17. deos deaque veneror, ut quod de mea re luci vent, rite venerim. *Virg.* 10. *En.* 254. tu rite propinquas *Aegurium*, Phrygibusque edis pede, Diva, secundo.

et 3. *ibid.* 36. Rite secunderant visus, omenque levarent. *Horat. Carm. saecul.* 13. Rite matoros aperire partus Leonis Illybyle, tuare metres.

RITO, ar, are, a. 1. Legitur apud *Priscian.* p. 67. 20. *Neil.* Adverbia vel primitiva — vel derivata sunt, ut peragro, peregre; pugio, impune; abundo, abunde; rito (unde irritio), rite, et p. 71. 14. A rito verbo, rite, pro recte.

RITUALIS, e, adject. *cerimoniale, rituale, νόμος*, ad ritus pertinens. *Rituaes libri*, *ἱεροποιήματα βιβλία*, libri de ritibus sacris. *Festus* p. 285. 25. *Müll.* Rituales nominantur Etruscorum libri, in quibus perscriptum est, quo rito conductur arbes, aræ, ædes sacrentur, qua sanctitate muni, quo jure portæ, quò modo tribus, curiæ, centuriæ distribuantur, exercitus constituantur, ordinentur, ceteraque ejusmodi ad bellum ac pacem pertinentia. *Cic.* 1. *Divinat.* 33. 72. Quod Etruscorum declarant et baruspiciis, et fulgurales, et rituales libri, nostri etiam augurales. *Hic tamen Orellius et alii leg. tonitruales.* — Absolute *Ammian.* 17. 7. 10. In ritualibus et pontificis obtemperantibus sacerdotibus cavetur, ne etc.

RITUALITER, adverb. *conforme ai riti, con le solite cerimonie*, rite, servatis caeremoniis ac ritibus. *Ammian.* 29. 1. a med. Mensula imprecacionibus carminum secretorum, choragisque multis ritualiter consecrata.

RITUS, us, m. 4. *Ritus* in genetivo, ut *senatus, fructus, gradus*, antiquum est. *Varro* apud *Non.* p. 494. 30. *Merc.* Domi ritais nostri, qui per diem fidium jurare vult, prodire solet in compluvium. **R. FRUCTUS**, et *rite* in ablativo. **R. RITE**. — Quod ad notationem attinet, alii hanc vocem deducunt a them. Sanskr. *ra*, ordinare, in ordinem digerere, computare, unde et *reor, ratio, ratus*; alii vero a Græc. *pōo* pro *pōo*, fluo, ita ut sit *fl. corso, andamento*. *Lanz.* *Sagg. di ling. Etr.* 2. p. 822. putat, hanc vocem derivatam fuisse ab Etrusco *eritu*, quod legitur in *Tab. Eugub.*, quodque idem significat ac *reparitō*, ministerium sacrum. — Ceterum ritus est mos et approbata consuetudo: et præcipue in sacrificiis administrandis, ut ex *Festo* p. 289. 12. *Müll.* docet *Paulus* *Diac.*, et *Servius* ad *Illud Virg.* 12. *En.* 836. morem situsque sacrorum Adjiciam. *Servius* eddit esse morem sacrorum externum et adscitum, qui quum receptus est, mos dicitur, *ἱεροποιήματα* (i. caeremonia, rito, costume; *Er. rit, cérémonie, coutume religieuse, coutume*; *Ilisp. rito, ceremonia establecida per la iglesia, costumbre*; *Germ. d. hergebrachte Weise in der Religionsübung, d. religiöse Gebrauch, Religionsgebrauch, d. Ceremonie, d. Ritus, d. Gebrauch*; *Angl. a rite, ceremony, custom, use*). Dicitur itaque § 1. Stricto sensu, quod aliis est proprie de sacris. *Varro* 7. *L. L.* 80. *init. Müll.* Quod est in versu (Pacuvii) *Alecyonis ritus*, id est ejus institutio, ut quom aruspex præcipit, ut suo quisque ritu sacrificium faciat, et nos dicimus XII. viros Græco ritu sacra, non Romano facere. *Cic.* 2. *Legg.* 16. 40. Ut de stilbus petriis colatur optimi. *Id.* 3. *Nat. D.* 20. 51. Tempestates populi R. ritibus consecrata. *Liv.* 1. 7. Sacra Albano ritu facit. *Tac.* 2. *Ann.* 85. *extr.* Cederent Italia, nisi certam ante diem profanos ritus eruisent. *h. e. sacra et religionem Aegyptiorum et Judæorum*. *Sueton.* *Tit.* 5. De more rituum præscas religionis. *Ovid.* 3. *Fast.* 291. Ritu plandi prodere. et 5. *ibid.* 424. Ritus erit veteris, nocturna Lemuria, sacri. *Id.* 10. *Met.* 398. magico iustare ritum. et 15. *ibid.* 493. Sacrificios docuit ritus. § 2. Latiore sensu, quod aliis est translate, — a) De alio quocumque more et consuetudine, costume, usanza. *Ovid.* 15. *Met.* 93. ritusque referre Cyclopium. *imitare, praticare le usanze*. *Sil. It.* 15. 40. Ni fugis hos ritus, Virtus — save jubebit per medias volitare acies. *h. e. hunc morem Romanis usitatum bella gerendi*. *Liv.* 24. 3. Moribus ritibusque effereceribus, quem ulli barbari, Immo quam immanes belum vident. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 1. 1. (6). Neque enim ritus moresque nunc tractamus, innumeros,

et totidem pæne, quæ sunt hominum cælus. *Id.* 3. *ibid.* 5. 6. (39). Italia numine decorum electa, quæ sparsa congregaret Imperio, ritusque molli-ret. *Id.* 11. *ibid.* 10. 10. (23). de apib. Favi aliquid duorum generum, quum duo examina concordibus populis dissimiles bebuere ritus. *Gell.* 14. 2. Legitimi ritos. *le usanze, la pratica del foro*. *Horat.* 3. *Od.* 1. 45. Cur invidendis potibus, et novo Sublime ritu molliar atrium? *Plin.* 7. *Hist. nat.* 8. 6. (46). Ritu natura capite hominem gigni mos est, pedibus efferr. — b) Hinc *Ritus nuptiarum* sunt leges de matrimonio in-eundis. De his est *tit. 2. lib. 23. Digest.* — c) Frequentem habet in ablativo usum, et significat more, modo, instar, *all'usanza, a foggia, a guisa, a maniera*. *Cic.* 2. *Phil.* 25. a med. Erat ei vivendum latronum ritu, ut tantum haberet, quantum rapere potuisset. *Id.* *Amic.* 9. a med. Qui pecudum ritu ad voluptatem omnia referunt. *Liv.* 3. 68. mulierum ritu. *Ammian.* 14. 6. 18. sepulcrorum. *Id.* *ibid.* 10. 6. grandinis. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 268. tempestatis. *Quintil.* 8. 3. 81. ferarum. Sic *Hieronym.* *Ep.* 8. Rudes illi Italiam homines, quos cascos Ennius appellat, ritu ferino victum quærebant. *Justin.* 27. 2. a med. Nob hominis, sed accipitris ritu in alienis rapiendis, etc. *Plaut. Men.* 2. 3. 44. Hæc mulier cantherino ritu adstant somniet. *Petron.* *Sat.* 102. Statuerum ritu patiemur pannos et vincula. *Horat.* 3. *Od.* 29. 32. quod adest, memento Componere æquos: cetera fluminis Ritu feruntur. *Gell.* 18. 13. Ritu aleatorio. a guisa di chi giuoca. et *Zucet.* 6. 1152. tetrum volebat adorem, Rancide quo perolent projecta cadavera ritu. *h. e. quo modo.*

Homonym. Iis, quæ dicta sunt de more (*V. MOS* in fin.), hæc addimus de ritu, ut utriusque vocis discrimen appareat. Sane ritus tum habet aliquid in rerum natura positum, quod petet ex loc. *Cic. Amic.* 9. 32. Qui pecudum ritu ad voluptatem omnia referunt, et *Justin.* 27. 2. 8. Non hominis sed accipitris situ. (*Supra dixerat: latronis more*) et aliis hujusmodi bene multis; tum præcipue ad res sacras refertur, ut vidimus. *Plin.* loc. supra adl. Neque enim ritus moresque tractamus innumeros. *Virg.* 12. *En.* 836. Sermonem — mores ritusque sacrorum. Adde *Sueton.* *Tib.* 5. et al. — Differt etiam ritus ab instituto hisdem de causis. *Tac. German.* 27. Nunc singularem gentium instituta ritusque, quatenus differant, expedit. instituta civilia ac bellica; ritus circa religiones vel superstitiones. *Cf. eund.* *ibid.* 45.

RIVALICUS, a, um, adject. ad rivales pertinens, ut *Rivalicia* lex, quæ lris fuit rogeote populum Sar. *Sulpicio* Sex. F. *Rufo*, de iis, qui ab eodem rivo equam ducunt. *Fest.* in *Sifus*.

RIVALIS, e, adject. (rivus) di rivo, d'acqua corrente, ad rivum, seu ad aquam fluentem pertinet. *Colum.* 8. *R. R.* 15. a med. de anatib. Aquatilibus cibis datur cammarus, et rivalis allecula, vel si qua sunt incrementi parvi flavorum suumella. *h. e. in rivis degens.* — Hinc

Rivalis, is, m. 3. absolute, substantivorum more. — Rivalis

1.) Proprio dicuntur, qui in agris rivum habent communem, *ἐμπόριον*; et propter eum saepe contendunt. *Ulp. Dig.* 43. 19. 1. a med. Si inter rivales, id est qui per eundem rivum aquam ducunt, sit contentio de equæ usu. *Gell.* 14. 1. Negotium alicujus, quod ei forte de equæ ductu cum rivalibus, aut de communi perietis cum vicino apud judicem est.

II.) Translate, qui ejusdem mulieris amore tenentur, rivali, concurrenti in amore, *ἀνταγωνισται*. — a) De hominibus. *Donatus* ad *Ter. Eun.* 5. 8. 42. Rivalis dicuntur amul de mulieribus, facta translatione nominis a feris bestis, quæ sitientes quum ex eodem rivulo benestum petunt, in prælium contra se invicem concitantur. *Nævius* p. 13. 6. *Ribbeck.* *Rivialis*, salva. *Plaut. Stich.* 3. 1. 30. Eadem est enclitica ambobus: rivales sumus. *Ter. Eun.* 2. 3. 62. *Miles Threos* Phædria rivalis, ubi *Nonius* p. 32. 23. *Merc.* Rivales dicti sunt, quasi in uoum a-

morem derivantes. *Ovid.* 2. *Amor.* 19. 60. Me tibi rivalem si juvat esse, veta. *Id.* 2. *Art. am.* 539. Rivalem potenter habe. *Id. Remed. am.* 791. Hunc quoque, quo quoddam nimium rivale dolebas, etc. *Sueton.* *Oth.* 3. Poppæam adeo dilexit, ut ne rivalem quidem Neronem æquo tulit animo. *Catull.* 57. 9. Rivales uocli puellularum. — b) De bestis. *Apul.* 7. *Met. de equis.* Mares rivalem summo furentes persecuntur odio. *Colum.* 7. *R. R.* 3. 4. Aries rivalem violentissime persequitur. — *Amare sine rivali* dicitur, qui stulte ea ament, quæ demo alius, utpote minimi prelii: ductum ab amantibus puellam deformem. *Cic.* 3. ad *Q. fr.* 8. a med. O dii, quam ineptus! quam se ipse amans sine rivali! *Horat.* *Art. P.* 444. Quin sine rivali teque, et tua solus amares. — Singulare est illud *Varron.* *Sat. Menipp.* p. 204. 5. *Oehler.* Noster Atticus, rivalis homo. an Atticum rivalem dixit Varro, quæ et ille erat rerum Romanarum suctor diligentissimus? *Cf. Cic.* 12. *Att.* 5.

RIVALIS, is. *V. voc. præced.*
RIVALITAS, atis, f. 3. Translate neupatur, et est æmuletio inter amantes, qui eandem mulierem, vel quæ eundem virom amant, rivalitâ, *ἀντιζήλια*. *Publil. Syr.* p. 354. 9. *Ribbeck.* Rivalitatem non amat victorie. *Cic.* 4. *Tusc.* 26. 56. Oblactare vero alteri aut illa vitiosa æmuletione, quæ rivalitati similis est. *Apul.* 10. *Met.* Cuius (fortune) hostiocto domum juvenis protinus se direxit sava rivalitas. Et illico hæc eadem uxor cepit puellam, velut æmulem tori, primo suspicari, dehinc detestari, dehinc crudelissimis laqueis mortis insidiari.

RIVARIA, æ, f. 4. quæ est rivalis in amore. *Gloss. Lat. Gr.* *Rivaria*, ζήλη.

RIVATIM, adverb. per rivus, vel in morem riv. *Macrob.* 7. *Saturn.* 12. ad fin. Rivatim equæ de Ponto fluunt.

RIVIFINALIS, e, adject. objectu rivuli fines agrorum faciens, ut *Tractus rivifinalis*, *Sicul. Flacc.* de cond. agror. apud *Goes.* p. 12.; nisi sint duæ voces separatim legendæ. *Cf. RIVUS.*

RIVINUS, i, m. 2. idem ac rivallis. *Auct. argum. Asin. Plaut.* Rivinus amens ob præceptam mulierem. *Alit leg. rivalla.* *Gloss. Philoz.* Rivinus, *ἀντιζήλος*.

RIVO, as, are, a. 1. derivo. *Paulin. Nolan. Carm.* 28. 614. Conditæ perductos rivaret in atria fontes.

RIVORUM, i, n. 2. Idem ac rivus. Usurpatur tantummodo in plurali. *M. Baro de geometr.* p. 235. *Goes.* Tria rivoa significat. et p. 237. Tria rivoa discindit. et p. 238. Duo rivoa current.

RIVOSUS, a, um, adject. qui rivus habet. *Gloss. Cyrill.* *Ῥιψώδης* (*leg. Ῥιψώδης*), rivosus.

RIVULUS, i, m. 2. diminut. a rivus, rivoletto, rivolo, pervus rivus.

1.) Proprie. *Varro* 3. *R. R.* 5. 11. Rivulus tenuis. *Prudent.* 10. *περί σπερ.* 160. Almonis usque perventis rivulum. *Apul.* 4. *Met.* Rivulus quidam serpens teniter. et *ibid.* Fons rivulus pluribus dispersus. *Fulgat. interpr. Cantic.* 5. 12. Rivuli aquerum. *Id.* *Sob.* 20. 17. Rivuli luminum. — Similiter de canali, aut fistula. *Apul.* 11. *Met.* Ejus (urnulae) orificium non altiusculæ levatum in canalem porrectum longo rivulo prominebat. *Cels.* 7. 4. n. 1. Si flexus reperiantur, hi quoque ferro persequendi sunt: idemque faciendum, si plures se quasi rivuli ostendant.

II.) Translate. *Cic.* 2. de republ. (edente *A. Maio*) 19. 34. induxit enim non tenuis quidam e Græcia rivulus lo hanc urbem, sed abundantissimus amnis illarum disciplinarum et artium. *Id.* *Cæc.* 8. a med. Quæram denique, a quo iste fonte senator emanet. nem si ipse oriatur ex sese, fortasse commovebor: sin autem, ut rivulus excessus et ductus ab ipso capite etc., letabor. *Id.* 2. *Orat.* 27. 117. Tardi ingenti est rivulus consecretari, fontes rerum non videri.

RIVUM, i, n. et

RIVUS, i, m. 2. Rivum, i, n. habet *Gloss.* *Gr. Lat.* *Ῥις*, rivum, rivus, alveum, alveus.

— De hujus vocis origine hæc habet *Ulp. Dig.* 43. tit. 20. qui est De rivis. 1. Rivos est locus per longitudinem depressus, quo aqua decurrat. cui nomen est *ἀπό τοῦ πείν*. *Festus* p. 273. 29. *Müll.* Rivos vulgo appellatur tenuis duor aquæ, aon spe condilioque (*Müllerus* corrig. specu inclivæ) factus, verum naturalis quo impetu. sed et il rivus dicitur, qui mana fecit sunt, sive super terram fossa, sive super (*Müllerus* subter) specu, cujus vocabuli origo ex Græco pendet. — Rivos igitur est aqua fluens, e fonte vel flumine deducens, *ῥίγας*, *ῥίγας* (It. *rigagno*, *rigagnolo*, *rio o rivo*; Fr. *petit cours d'eau*, *ruisseau*; Hisp. *arroyo*, *riachuelo*, *canal*; Germ. *das Gerinne*; Angl. *a brook*, *stream of water*, *rivulet*, *rill*).

1.) Proprie. — a) De rivis manufactis, ut vult *Festus* loc. cit. *Cic. Top.* 8. 33. Partium distributio sapie est insulter, tamquam rivorum a fonte deducendo. *Ovid. Remed. am.* 445. Grandia per multos teneantur flumine rivos. *Horat.* 1. Ep. 10. 21. aqua per pronum trepidat eum marmure sylvam. *Virg.* 3. *Ecl.* 111. Claudite jam rivos, pueri: est prata biberant. *Id.* 1. G. 289. rivos deducere nulla Belliglo velat. *Ovid. Remed. am.* 194. rivos ducere lenis aquæ. *Colum.* 10. R. R. 48. Iusti dechit tramite rivu. *Virg.* 4. *En.* 126. potis gaudet intyba rivu. *Id.* 5. *Ecl.* 47. Rivos equæ salient. *Inscript.* apud *Murat.* 441. 6. *INUIT IMP. CAESARIS AVGVSTI CIRCA EVM ANTONI QVI AQVAV DVEENDAE CAUSA FACTVS EST OCTONES PED. AOR DEXTRA SINISTRAQVE VACVVS BALRETYS EST.* — Similiter de canali aut fistula, per quam aqua defluit. *Nerat. Dig.* 7. 1. 61. Usufructuarius novum rivum parietibus non potest imponere. — Rivos finale apud *Gromaticos* est, qui ad agrorum finem pertinet, seu quo limites agrorum constituuntur. *Aug. Cæs. et Ner. col.* 1. p. 217. 18. *Audorff*; et *Faust. et Valer. de ration. limit. reg.* p. 366. 10. R., et *Boeth. demonstr. art. geometr.* p. 401. 14. R. — b) De rivis aon manufactis, seu de aquis naturaliter decurrentibus, quando tantæ non sunt, ut amnes dial possint. *Catull.* 68. 87. Quella In aeris pellueens vertice montis Rivas, muscosæ proclit e lapide. *Virg.* 4. G. 26. tenuis fugiens per gramina rivus. *Ovid.* 8. *Met.* 334. Concera vallis erat, qua se demittere rivu Assuerant pluvialis aquæ. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 8. 66. (88). Siliæ nascitur glareosis et piceanibus sylvæ. *Horat.* 1. Ep. 14. 29. rivus, si desidit timber, Multa mole docendos aprico parete prato. h. e. rivus, qui erexit, et se torrens, ut pluvia deidit. *Virg.* 3. *En.* 350. arentem Xaothi cognomiae rivum. *Cæs. 8. B. G.* 48. Ut minore cum periculo vallem rivumque transiret. — E rivo flumen facere, rem minimam nimis amplificare, *fur d'une mouche un elefant, d'un puceux un cavalle*. Habet *Ovid.* 2. *Pont.* 2. 21. Ingenioque meo vens quod paupere manet, Pleudis, et e rivo flumina magæ fecit.

It.) Translate dicitur de quoque humare fluenti. *Virg.* 1. G. 132. rivis eurreatis vna. *Id.* 5. *En.* 200. endor fuit undique rivis. et 11. *ibid.* 668. Sanguinalis ille vomens rivos cadit. *Lucret.* 5. 1255. argenti rivos et auri. *miniere*. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 106. 110. (237). Rivu ignium. *Horat.* 2. Od. 19. 10. Vniqus sentam, lactis et uberes Ceatere sivos. *Ovid.* 6. *Met.* 655. et huncet lacrimarum gramlaa sive. h. e. magæ vi lacrimarem. — Figurale. *Horat.* 1. Ep. 12. 2. nte Confessum liquidos Fortunas rivos laanet. h. e. divitiis affluentibus te locupletet. *Lactant.* *Opif. D.* 20. in fin. Tenuis ib nuble facundis rivus est.

RIXA, s, f. 1. Sunt qui hanc vocem derivatam putant a Gr. *ῥίγας*, contendendo; at vide, qui init. v. RIMA diximus. — Rixa est contestatio, quæ peritumque manu peragitur, pugna levior inter duos, *ῥίγας* (It. *riolta*, *rioso*, *contesa*; Fr. *lutte*, *rixe*, *contestation*; Hisp. *riña*, *pendencia*; Germ. *der Hader*, *Zank*; Angl. *bickering*, *mauling*, *strife*, *riot*).

1.) Proprie. — 1.) Stricta senen. *Cic.* 4. *Ferr.* 66. 148. Recce anlem nova turba etique rixa. *Tac. Germ.* 22. Crebræ, ut inter risolentos,

ritæ, raro convicils, sapius cæde et vulneribus transiguntur. *Petr.* Sat. 96. sub fin. Manus a rixa continere. *Horat.* 1. Od. 13. 9. seu ubi eandem Turparunt humeros immodicæ mero Rixæ. *Juvenal.* 3. 288. miseræ eognoice proemia rixæ; Si rixe est, obli tu pulsas, ego vapulo lentum. *Horat.* 1. Od. 27. 4. Rixæ sanguineæ, et 3. *ibid.* 14. 26. protervæ, et *ibid.* 27. 70. Rixa calide. — 2.) Litiore sensu, dicitur de disidia ac pugis inter plures. — a) De hominibus. *Liv.* 2. 18. Concursu hominum rixe eo prope prælium fuit, et *ibid.* 29. Intereorso patrum rixa sedata est. *Tac.* 1. *Hist.* 64. Jurgio primum, mox rixa later Batavos et legionarios prope in prælium exarsere. *Horat.* 1. Od. 18. 8. Centauree eam Lepithis rixa super mere Debellata. *Catull.* 40. 4. Rixam vacordem exellare. *Vellej.* 1. 2. 2. Rixam eiere, et 2. 47. ad fin. contrabere. *Petr.* *fragm. Tragar.* 70. *Burm.* *mann.* facere. *Quintil.* 6. 4. 13. ire in rixam. — b) De beluis. *Ovid.* *Id.* 174. de sue fel Inasatilibus corpore rixa lupi. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 17. 18. (58). de nptis. Rixa in convendendis soribus exorta. *Colum.* 9. R. R. 15. 4. Rixam fucorum et aplum sapius committit rideris. — 3.) Dicitur et de Venereæ amantium colluctatione. *Propert.* 2. 12. 10. Quæque sub lato lumine rixe fuit! *Catull.* 66. 13. Dulela nocturnæ portans vestigia rixæ. *F. PROELIUM et PUGNA.*

It.) Translate est quæcumque contestatio. *Cic.* 9. *Fam.* 22. Academis nostris magna cum Zenone rixa est. *Martial.* 1. 37. Nobilis hæc esset pietatis rixa duobus. *Flor.* 3. 10. Major eum Oceana, quem cum ipsa navibus, rixa, contrasto. — Velut dictum est, a laiso rixam queri, inquit *Seneca* 3. *Trin.* 10., quia labore semel proniores ad irecundiam sunt. — *NB.* De eogam. R. F. ONOM.

Homonym. Rixa et jurgium ita differant, ut hoc verbis, illa manu peragatur; unde sanguineæ rixæ apud *Horat.* 1. Od. 27. 4. et *Tac.* 1. *Hist.* 64. Jurgio primum: mox rixa. Cæstet tamen ex *Cicerone* rixam verbis quoque fieri, loc. *supra* cit. Academia nostris magne eum Zenone rixa est. — Multum etiam later se distans rixæ et turba, quum hæc sit multitudinis turbæ, commotio sen concursus, vel contestatio, illa vero duorum, ut *Labeo* ducet apud *Ulp.* *Dig.* 47. 8. 4., aut sit verborum velletin. *Cic.* loc. *supra* cit. Recce autem nova turba atque rixa. Præterea rixam et pugnam hoc differre ait *Fronto* p. 2202. 41. *Putsch.*, quod rixæ sine armis est, et habet defensionem: pugna legem habet vel naturalem vel meralem. palatrans enim vel exhibet virtutem, vel armis per ana vltæ pericula dimicat. *Cf. Tac. Dial. de orn.* 26.

RIXANS, antiq. particlp. F. RIXOR.

RIXATOR, sris, m. 3. rixans, rixoso, qui rixatur. *Fermic.* 6. *Mathes.* 8. Homines eruat meli, litigios, rixatores, cocontentiosi. *Quintil.* II. 1. 29. Videas rixatores quosdam neque iudicem reverentis, aequæ ageadi more eo modo contineri. Tribuat etiam *Horatio* 1. Ep. 13. 15. pro rixatur. Altes rixator de lena sæpe caprina Propugnat, quam unicam et vernam lectionem dicit *C. Fen.*

RIXATORIUS, a, nm, adject. rixoso, idem ac jurgiosus. *Fronto* 4. ad *M. Cæs.* (edente *Iterum A. Maio*) Ep. 12. Acclipe allud rixatorium jam hoc et jurgiosum.

RIXATUS, e, am, particlp. F. voo. seq.

RIXO, at, are, n. 1. et

RIXOR, sris, stus nm, sri, dep. 1. (rixæ). Forma *Rizo*, idem quod *rixor*, apud veteres. *Farræ* apud *Non.* p. 477. 22. *Merc.* Illo viros hortari ut rixarent, prælati philosophi et *ibid.* Darmit allex, nimirum vigilant, clamant, calant, rixant. *Forcellinus* addit *zum.* *ibid.* Ne familiaris rixent enim vicinis, at *Mercerius* leg. rixentur. *Porphy.* ad *Horat.* 3. Od. 21. 3. Per vinum quidam rixant in convivio. — Particlp. *Rixans* I. et II.; *Rixatus* I. et II. — Rixor est idem eo rixam fecit, contendit, *ῥίγας*, *vaixas* (It. *far rixa*, *rixare*; Fr. *se quereller*, *quereller*, *contester*, *avoir une rixe*; Hisp. *reñir*, *contender*, *con-*

testar, *plegiar*; Germ. *zanken*, *streiten*, *hadern*, *streiten bis zur Erbitterung*, *ja bis zu Thätlichkeiten*, *sich in den Haaren liegen*; Angl. *to bustet*, *maul*, *bicker*, *brawl*, *quarrel*, *scold*, *jangle*, *dispute*), et usurpator cum additis, eut absoluto.

1.) Proprie. *Lucret.* 6. 1283. multo enim sanguine sæpe rixantes. *Cic.* 2. *Orat.* 59. 240. Quum essent cum eo de amicis rixatus. *Horat.* 1. Ep. 18. 15. Alter rixator de lena sæpe caprina. F. CAPRINUS. Alii leg. rixator. F. RIXATOR. et *Tac. Dial. de ern.* 26. Non pugnet, sed rixetur (orator). *Quintil.* 6. 4. 9. et 11. 3. 172. rixentis modo.

It.) Translate. *Farræ* 1. R. R. 47. Herba dum tenera sunt, vellendæ, prius enim aridæ (*Schneid.* corrig. *validæ*) factæ rixantur, et celerius rompuatur, quam seenuatur. *Seneca* Ep. 56. ante med. Dum inter se non rixenter cupidites et timor. *Martial.* 9. 28. sones grandibus miox verbis, Et cum theatro sæculoque rixaris. h. e. labeberis, deelemas, indignaris. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 2. 2. (6). Remi arborum inter se rixantes. h. e. erentesque unus contra alterum, sequæ invicem implicantes luctantium more. *Quintil.* 9. 4. 37. Consonantes, quæ sunt asperiores, in commissa verborum rixantur. *Capell.* 8. p. 273. His me satnraque mea altera diutule objurgatione rixatis.

RIXOSUS, a, um, adject. rixoso, *ῥιγώδης*, contentiosus, pugnas, proclivis ad inendndum certamen. *Colum.* 8. R. R. 2. Non rixeserum etiam lanista. F. LANISTA.

RIXULA, s, f. 1. deminut. n rixa, parva rixa. *Inscript.* apud *Henzen.* 1187. et *sym dignis* *ADRYC* *SAVORE* *VETRO* *SI* *POST* *PRAEMIA* *RIXVLASQUE* *NOSTRAS* *VT* *TRO* *AC* *BYDIS* *IN* *QVIETE* *VIVAM.*

RO

ROBEUS. F. ROBIVS.

ROBIGALIA, Iom. F. voo. seq.

ROBIGALIS, s Rubigella, a, adject. (robigo vel rubigo). De hujus vocis scriptione et quilibet F. ROVIGO init. — Robigella est ad rebiginem pertinens; ceterum usurpator tantummodo

Robignia, sum, n. plus. 2. absolute, substantivum more, et est dies festus in honorem Robignis deæ, seu Robigi dei, cui sacra fiebant, ut rubiglem a segetibus averteret. Insinita fuisse a Numa anno regni sui uadeclimo, ad Græcorum, ut videtur, exemplar. Rtenim Rhodii, teste *Strabone* 1. 13. p. 912., Apollia *Ἐρυσίβη*, h. a. Soli rebiginem, *Ἐρυσίβη*, frugibus atrenscanti templum dicaverant. Celebrabatur autem VII. Kal. Majas, idest die XXV. Aprilis, quia tuas fere segetes rubigo laesat. *Farræ* 1. R. R. 1. et 6. L. L. 16. *Müll.*, *Plin.* 18. *Hist. nat.* 29. 69. (2) et *Paul.* ex *Festo* p. 267. 1. *Müll.* *Andendar.* *Prænestin.* apud *Foggia.* Feriæ Robigo via Claudia ad milliarium V., ne robigo frumentis noceat, sacrificium et ludu eursoribus majoribus minoribusq. sunt. — Sacra hæc ore et eane fiebant, quorum exia cum ture et vino offerabantur. *Ovid.* 4. *Fast.* 908. et 935. et *Colum.* 10. R. R. 342. F. ROVIGO et ROVIGUS in ONOM. — Hujusmodi festum dia celebratum fuisse constat etiam post Christianam religionem et Cæsaritiao M. premogetam, cui delaticeps suffecum sunt *litaniae majores*, quæ etiamnum eodem die in Ecclesia Catholica celebrantur.

ROBIGNO et Rubigno, at, are, n. 1. (robigo) arruggire, robiginem contrahere, *idolant.* *Apul. Florid.* n. 17. Gladus un splendescit, alia robignat. Alii leg. robignatur.

ROBIGNOSUS et Robiginosus, a, um, adject. — Robiginosus est idem ac robigne plenus, *ruginosus*, *idolys*.

1.) Proprie. *Finut. Stich.* 1. 3. 77. Robignosam strigilem, ampullam subdam (vendo). *Fronto de eloq.* (edente *Iterum A. Maio*) p. 230. Gladio dimicandum, sed interest robiginosum, an splen-

didō. Hic tamen legitur robignoso per syncope. — Cum addito Ablat. *Apul.* de deo *Socrat.* Talem sanguine rubiginosum.

II.) Translate. *Martial.* 5. 28. de obrectatore. Rubiginosis cuncta dentibus rodit.

ROBIGO et Rubigo, gnis, f. 3. (robns vel robns). — 1.º Ad descriptionem quod attinet, *Pterius* ad loc. *Virg. citata*, in antiquis plerisque codicib. primam syllabam per o scribi testatur. Non desunt alii, qui per u. Præfert *Brouhus* ad *Propert.* 2. 19. 55., item *Manut.* in *Orthogr.* priorem scripturam, quæ antiquiorum est: alteram *Dausquius*, quæ videtur frequentiore posteriorum usu confirmari. — 2.º Ratione habita quantitatis, prima syllaba a *Virg.*, *Ovid.*, *Colum.* allatis, itemque a *Sil. It.*, *Juvenale*, *Propert.* produciunt: corripitur a *Prudent.*, *Psychom.* 105. Condere vaginæ gladium, ne tecta robigo, etc. et *Venant.* 2. *Carm.* 13. 7. Scabrida nunc resonat mea lingua rubigine verba. Addunt quidam et *Martial.* 2. 51. nimisque rubigino captus Adlatras nomen quo tibi cumquæ datur. Sed plerique alii leg. ærugine. Item *Ovid.* 8. *Met.* 803. Labra incana sita, scabraque rubigine dentes. Sed alii tollunt quæ: alii leg. scabri rubigine dentes, vel scabræ rubigine fauces. — Robigo tria significat; scilicet

A) Robigo est vitium metallorum, quo atrum ruborem contrahunt, et exeduntur: in ferro dictum specialiter nomine ferrugo, in ære ærugo, ἑρυσίνη, ἰός (It. ruggina; Fr. rouille d'un métal, rouille; Hsp. orin, herrumbre; Germ. d. fehlerhafte rothe Ansatze am Metall, Rost; Angl. rust).

I.) Proprie. — a) Stricto sensu dicitur de metallis. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 15. 13. (64). *Es* ac ferrum rubigo protinus corripit. At *Silius* leg. ubiq. robigo. *Id.* 33. *ibid.* 3. 19. (62). de auro. Super cetera non rubigo illa, non ærugo, non allud ex ipso, quod consumat bonitatem, minuat pondus. *Id.* 34. *ibid.* 9. 21. (99). *Æro* externa rubiginem celerius irubuit, quam neglecta. et *ibid.* 15. 43. (150). Ferrum a rubigine vindicatur cerussa et gypso, et pice liquida, et mox. Ferreos anulos rubigine infestari. *Id.* 17. *ibid.* 4. 3. (27). Terra ferrum rubiginem obducit. *Id.* 34. *ibid.* 14. 41. (143). Celerius rubiginem sentire. *Virg.* 1. *G.* 495. *Erexa* inveniet scabra robigne pila. et 2. *ibid.* 220. salva lædit robigne ferrum. *Propert.* 2. 19. 55. scabra teritur robigne mucro. *Ovid.* 1. *Pont.* 1. 71. Roditur ut scabra positum rubigine ferrum. — b) Latiore sensu, per similitudinem dicitur de aliis rebus. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 18. 30. (136). Sunt lapides molares, qui vetustate rubiginem trahunt. *Id.* 16. *ibid.* 6. 8. (20). de glandib. arborum. Distant inter se, quod aliis subest junica rubigine scabra, olis protinus candidum corpus. *Ovid.* 1. *Art. am.* 515. Linguaque na riget, careant rubigine dentes. *Calpurn.* 5. *Ecl.* 76. Fragilis rubigo. h. e. putredū.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim, metaphorâ sumptâ ex ferro, quod robiginem contrahit, quum diu in usu esse desit. *Ovid.* 5. *Trist.* 12. 21. Ingenium longa rubigine læsum Torpet. *Fal. Max.* 2. 9. n. 5. Abrogamus istud horrida vetustatis rubigine oblitum Imperium. *Seneca Ep.* 95. circa med. Hebetibus et obtusis aut mala consuetudine obsessis diu rubigo animorum effricanda est. *Ovid.* 8. *Met.* 803. de *Fame.* scabræ rubigine fauces. scil. per quas diu cibus non descendit. *V. Init.* *Claudian.* cons. *Malh. Theod.* 175. Infestis longi rubigine raris. h. e. longo situ, et otio, quo rursi degebant, remotus a rebus gaudet. ¶ 2. Specialim rubiginem peccatorum appellat *Prudent.* 7. *Cathermer.* 205. Vltia animi, peccata et sordes, quibus estur et inquinatur. Similiter *Seneca Ep.* 7. a med. Malignus comes, quamvis candido et simplici rubiginem suam afficit. *Martial.* præf. lib. 12. Accessit his municipalium robigo dentium, et iudicii loco livor.

B) Robigo sæpe dicitur morbus satorum: de quo *Plin.* 18. *Hist. nat.* 28. 68. (3). Plerique disere, rorem innotum sola acril frugibus rubiginis causam esse, et carbuncul vltibus: quod ex parte falsum arbitror, omnemque uredinem

frigore tantum constare, sole innoxio. *Id.* *ibid.* 10. 20. (3). Siligo semper rectam habet spicam, nec rorem conficit, qui rubigioem faciat, et *ibid.* 17. 44. (2). Castelle frugum vinearumque malum nullo minus noxium est rubigo. Frequentissima hæc in rosido tractu convallibusque, et perdatum non habentibus: e diverso carent a ventosa et excelsa. *Ovid.* quoque rori, et soli attribuit, 4. *Fast.* 917. Nec venti tantum Cereri nocuere, nec imbres; Nec sic marmoreo pallet edusta gelu; Quantum si culmos Titan incalfacit udos. At *Colum.* *Arbor.* 13., *Pallad.* 1. *R. R.* 35. et *Servius* ed 1. *G.* 131. mala nebula causam assignant: quod et rustici Patavini nunc faciunt, qui ideo vocant nibia: quæ vox a nebula facta est. Italis est golpe, melume, ruggine, Gallis nicile. *Varro* 5. *L. L.* 16. *Müll.* Ne rubigo occupet segetes. *Virg.* loc. cit. Mox et frumentis labor additus, ut mala culmos Esset robigo. *Colum.* 2. *R. R.* 12. (11). 5. Segetes rubigine infestantur. et 10. *ibid.* 342. mala rubigo virides ne torreat verbas.

C) Addit *Servius* loc. cit. robiginem esse, ut *Varro* dicit, vitium obscenæ libidinis, quod uterque vocatur: idque nasci abundantia et superfluitate humoris, et a Græcis οὐροπαγν vocari. — NB. De Robigine dea *V. ROBIGO* in ONOM.

ROBIUS et Robeus, a, nm, adject. rosso carico, o scuro, idem quod rubeus, rufus. *Inscript.* apud *Gruter.* 81. 3. VT PRAETOR LITATVRVM ES SCIAT VOLCANALIBVS OMNIBVS ANNIS VITVLO ROBIO ET VERRA. Alii leg. roboe. *Voss.* in *Etymol.* in *V. Ruber*, at *Scalig.* in not. ad *Varron.* 2. *R. R.* 5. p. 244. Legitur robius etiam apud *Colum.* 6. *R. R.* 1. 3. *Schneid.* ubi de coloribus boum loquitur, et 8. *ibid.* 2. 8. *Schn.*, nbi de gallinam, in quibusdam MSS., nam alii passim habent rubeus. (Alii ad 6. 1. rubius; alii ad 8. 2. leg. probus.) *V. ROBUS.* *Marcell.* *Empir.* 27. p. 126. retro inat. Rbun merinum sive rhun orientalem, quod est minutum robium simile lentiscule, quantum tribus digitis prendere poteris, multies in mortarium etc. *V. RHUS.*

ROBOR. *V. ROBUB* Inlt.

ROBORARIUM, n, n. 2. ῥοβωρῆριον, vivarium, septum, villa, quæ inclusa habet animalia: a v. robur, idest a tabulis roboreis, quibus vivaria septa erant, antequam mœnibus cingerentur. *Scipio African.* apud *Gell.* 2. 20.

ROBORASCO, la, ere, n. 3. (roboro) robur acquiro. *Nævius* apud *Non.* p. 116. 26. *Merc.* de puero pubescente. Cujus vox gallatascit, cujus jam ramus roborascit. *V. RAMUS.*

ROBORATUS, a, um, particip. *V. ROBORO.*

ROBORETUM, l, n. 2. locus roboreibus constitutus. *Gloss. Gr. Lat.* ῥοβωρῆτιόν τόπος, quercetum, roboretum.

ROBORÉUS, a, nm, adject. di rovere, ῥοβῆρος, qui est ex roboreis materiis, robustus. *Colum.* 6. *R. R.* 30. 1. Stabula roboreis aibus constrata. *Id.* 11. *ibid.* 2. 13. Roborea materies. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 8. 29. (113). ligna. *Pallad.* 1. *R. R.* 21. 2. plancae. *Ovid.* 5. *Fast.* 623. virgo simulacra virorum Mittere roboreo scirpea ponte solet. *Hygin.* de limitib. agr. p. 112. 12. *Rudorff.* Roboreus limas, et de gener. contron. p. 127. 4. terminus.

ROBORO, as, avi, stum, are, a. 1. (robur). Particip. *Roboratus* sub A et B; *Roborandus* sub A. a. — Roboro duo significat; scilicet

A) Roboro est robur et vires addo, firmo, re-belo, ῥοβωρῆω (It. rinforzare, fortificare; Fr. fortifier, donner des forces à, consolider, affermir; Hsp. fortificar, dar vigor y fuerzas, endurecer, afirmar; Germ. kernfest machen, stärken, kräftigen, haltbarmachen; Angl. to strengthen, invigorate, fortify). Occurrit — a) De rebus physicis. *Lucet.* 4. 1032. adulta ætas quum primum roborat artus. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 33. 49. (92). Hirundines nidis luto construunt, stremento roborant. *Id.* 17. *ibid.* 22. 35. (11). Pampinos adjugata vltis detergere, usque quo pleceat roborari eam. *Id.* 18. *ibid.* 28. 67. (4). Quum spica deflorescere capit, atque roborari. *Colum.* 6. *R. R.* 27. a med. Equus roborandus est lerge cibo.

Vulgat. interpr. *Exod.* 1. 7. Quasi germinantes multiplicati sunt ac roborati nimsi impleverunt terram. — b) De moralibus et abstractis. *Cic.* 1. *Off.* 31. 112. Catoni quum incredibilem tribuisset nature gravitatem, eamque ipsa perpetua constantia roboraret. *Horat.* 4. *Od.* 4. 33. Doctrina sed vim promovet insulam, Rectique cultus pectora roborant. h. e. efficit animum fortem. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 15. 55. (93). Mordacitas urtica non prolious cum ipsa herba gignitur, nec nisi solibus roborate. *Apul.* 5. *Met.* Procedente consuetudine et affectione roborata. *Boeth.* in *Porphyrr.* 1. Et tamen, scientia roboratus, quid quæri lure possit, agnosceret. h. e. fretus. — Hinc Particip. præter. pass., cujus exempla retulimus.

Roboratus, a, um, etiam absolute, adjectivorum more, occurrit; unda Comp. *Roboratio.* *Tertull.* *Anim.* 25. Roboratio exitus.

B) Roboro est etiam robore, seu tetano afficio, corripio. *V. ROBUB.* Occurrit tantummodo Particip. *Roboratus* apud *Pelagon.* *Veterin.* 19. Si equus vulneratus, si marmoratus, si roboratus etc.

ROBOROSUS, a, um, adject. qui robore, seu tetano laborat, tetanicus. *Veget.* 3. *Veterin.* 24. Quæ potio roboreos tetanicos, et opisthotonicos salubriter curat. *Id.* *ibid.* Roborosa paulo dicitur, quæ animal rigidum facit ad similitudinem ligni. *V. ROBUB* sub C.

ROBRUS. *V. RUBER.*

ROBUR (Robor), ôris, n. 3. Olim robus et robos dixere pro robur, ut labos, honos pro labor, honor. *Cato R. R.* 17. Robur, materies item pro rîdica, ubi solstitium fuerit ad brumam, semper tempestiva est. Forma robor est apud *Charis.* p. 32. 12. et p. 548. 16. *Keil.* et *Priscian.* de accent. 24. p. 524. 2. *Keil.*; et a *Lachmann.* legitur apud *Lucret.* 2. 1131. Inde minetalim vires et robor adultum Frangit. *Gloss. Cyrill.* ῥοβός, valentia, virtus, robur. — *Festus* p. 264. 10. *Müll.* bene vocem ducti a robus, ruber, rufus, quia roboris materia plurimas venas ejus coloris habet; alii vero eum themati pō, unde ῥοβωρῆτιον, ῥοβῆν, cojungunt. — Robur tria præcipue significat; scilicet

A) Dicitur de lignis duris et validis, præsertim de lignis quercis.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Colum.* 9. *R. R.* 1. 3. Robur quercum vel robereum. *Cæs.* 3. *D. G.* 13. Naves totæ factæ ex robora. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 31. ad fin. Sapiens non est e saxo sculptus, aut a robore dolatus. *Id.* 2. *Divinat.* 41. 86. Quis robur illud cecidit, dolavit, inscripsit? *Virg.* 4. *Æn.* 441. Annoso validam robore quercum ætuare. *Id.* 12. *ibid.* 783. Discludere morsus roboris. h. e. olestri, quem supra dixerat v. 766. Adde 2. *G.* 305. 3. *ibid.* 420. et alibi sæpe. Huc pertinent et illa *ibid.* 332. Sic ubi magna Jovis antiquo robore quercus ingentes tendat ramos, h. e. vetustate duritiam et firmitatem. *Ovid.* 1. *Met.* 303. agitata robora pulsan. *Id.* 3. *ibid.* 92. fixa est pariter cum robore cervix. — *Masyia* robora *Statius* 3. *Silv.* 3. 94. sunt arbores citri, ex quibus pretiosæ menzæ fiebant. *V. CITRUS.* Hæc eadem vocat *id.* 4. *ibid.* 2. 39. robora Maurorum. *Id.* 5. *Theb.* 237. curvum robur. h. e. cymba ex codice cavato. ¶ 2. Specialim est genus quercus durissimo ligno et in aquis incorruptibil, rovere o rovero, quercia, ῥοβῆς ἄγρια. Multa de ea *Plin.* 16. *Hist. nat.* c. 6. 7. 8., item *ibid.* 38. 73. extr., ubi totam ejus materiam oseam esse: et *ibid.* 40. 76. (3), ubi tantam ei esse duritiam scribit, ut terebrari nisi madefactum non queat, et ne sic quidem adactus avellit clavus: et *ibid.* 79., ubi marinis aqua corrumpi. Sed profecto plures sunt non una species quercuum, quæ hoc nomina appellantur. *Gell.* 10. 12. Caput et collum chamaeleontis si uratur ligno, quod appellatur robur, imbres et tonitrus scilicet derrepente. — Robore natus, agrestis, durus, inhumanus, ferreus. *Stat.* 4. *Theb.* 339. vos autem bunt ire sinefili. *Arceades* o saxo nimirum et robora nati!

II.) Translate. ¶ 1. Per synecdochen robur

est res aliqua ex robore. — a) Generatim. *Sil. It.* 2. 244. et 267. robur letale. *h. e.* hasta. *Sic Virg.* 10. *En.* 479. ferro præfixum robur acuto. *h. e.* bastille ferrea cusplide armatum. *Martial.* 9. 44. Cuius (*Herculis*) lava calet robore. *h. e.* clava. (*Adde Stat.* 2. *Silv.* 1. 35.) *Virg.* 1. *En.* 230. sacrum robur. *h. e.* equus ligneus. Apud *eumd.* 1. *G.* 162. et *Val. Flacc.* 7. 555. grave robur aratri est ipsum aratrum e robore. *Cic.* *Mur.* 35. ad fin. Lacedæmonii quotidianis epulis in robore accumbunt. *h. e.* in sedili e robore vel alio quocumque ligno duro. — b) Speciatim. *Festus* loc. cit. Robns in carcere dicitur is locus, quo præcipitatur malefactorum genus, quod ante arcis robuste includebatur. (*Cf. Plaut.* *Cure.* 5. 3. 14.) *h. e.* carcer inferior, in segreta sotterranca d'una prigione. *Liv.* 38. 59. sub fin. Ut in carcerem inter fores nocturnos vir clarissimus includitur, et in robora et tenebris exspret. *Id.* 34. 44. extr. inferiorem carcerem appellat, et *Sall.* *Cat.* 55. Tullianum: ac describit. *Calpurn.* *Flacc.* *declam.* 4. Video carcerem publicum, saxis ingentibus strictum, etc. in hunc confectus robur Tullianum prospiciunt. *Alii leg.* robur Tullianumque. *Lucan.* 2. 125. Saxa tribunicio maderunt robora tabo. *Apul.* *Apolog.* O subtilitas digna carcere et robore! *h. e.* vinculis et morte, quia in robore supplicium de reis sumebatur. *Tac.* 4. *Ann.* 29. Robur, et saxum, ant. parricidarum penas militari. *Adde Lucet.* 3. 1031. ubi quidam designari potent equuleum, in quo insidentes, vel porrecti rei torquebantur. Quid scribit *Val. Max.* 6. 3. n. 1. in fin. familiares Gracchorum de robore præcipitatos fuisse, negotium facessit interpretibus. neque enim præcipitari poterant, qui de carcere in robur, tunc carceris locum, supplicii causa demittebantur. Itaque aut locum ipso robore depressiore ibi fuisse putandum est: quod sane non constat; aut *Valerium* robur cum saxo Tarpeio confudisse; aut in robore pro in robur dixisse; aut denique locum esse corruptum. Clara erat sententia, si dixisset in robur. ¶ 2. Item dicitur de duritia aut firmitate, aut facultate et viribus aliarum rerum, et quidem — 1.º De rebus physiciis. — a) Generatim. *Lucet.* 1. 889. fruges robora quom saxi tranguuntur. *Virg.* 7. *En.* 609. Centum atri claudunt vectes, æternæque ferri Robora. (*Adde Lucet.* 2. 449.) *Liv.* 37. 30. Robore navium et virtute militum Romani longe regios præstabant. *Virg.* 2. *G.* 177. Nunc locus arborum ingentis: quæ robora cuique, Quis color, et quæ sit rebus natura ferenda. — b) Speciatim ac sape de viribus corporis, robustezza, fortetza, lena, forza, vigore, fermetza, pòjny. Hanc notionem ex eo descendere putat *Festus*, quia homines valentes boni coloris esse solent, et ad rubrum, qualis in venis roboris est, accedentia. *Alii* tamen, ut *Foss.* in *Etymol.* et recentiores, volunt hanc esse primam et propriam vim huius vocis, et inde transferri ad arborem. *Virg.* 2. *En.* 638. quibus integer avi Sanguis, alt, solidæque suo stant robore vires. *Id.* 8. *ibid.* 518. Arcadas bulc equites bis centum, robora pubis Lecta dabo. *h. e.* fortissimos juvenes. *Sic Val. Flacc.* 2. 644. Quom tales intrasse duces, tot robora cerno. *Id.* 1. 561. robur Herculeum. *h. e.* ipse Hercules fortissimus. — 2.º De moralibus, præsertim de viribus animi: et universim ponitur pro vi, virtute, firmitate. — a) Abstracte, ut adjunt, sensu. *Cic.* *Nosc.* *Am.* 51. 149. Qui si iam satis ætatis atque roboris haberet, ipse pro Sax. Roscio diceret. (Hunc tamen locum *alii* interpretantur de viribus corporis.) *Id.* pro leg. *Manil.* 4. 10. Altera pars, quæ multo plus firmitatis ac roboris habebat. *Id.* 5. *Fyn.* 5. 12. Dummodo plus in virtute teneamus firmitatis et roboris. *Id.* 6. *Fam.* 1. 3. Quantum in cuiusque animo roboris est, atque nervorum. *Id.* *Font.* 8. 16. Illi habuerunt tantum animi, tantum roboris, ut M. Scauro testi non crederent. *Id.* 2. leg. *Ag.* 35. a med. Quibus illi rebus elati et inebati, si paulum assumpserint robustatis ac roboris, non continebuntur. *Id.* 1. *Off.* 5. 14. Azimi excelat atque invicti magnitudo ac robur.

Id. *Mit.* 37. 101. Vir quodam incredibili animi robore. *Quintil.* 6. *proem.* a med. Robur contra dolores ac metus. *Ovid.* 5. *Trist.* 12. 11. Des licet hic valido pectus mihi robore fultum, etc. Fracta cadet tanta sapientia mole ruina. *Martial.* 1. 40. magnæ subnixus robore mentis. *Seneca Phæniss.* 78. Magno robore ærumnas domat. *Alter Seneca Ep.* 10. a med. Verba plena roboris. — b) Concreto, ut dicitur, sensu. — a) Generatim. *Cic.* *Orat.* 10. 34. Versaris in optimorum civium vel flore vel robore. *Id.* *Cluent.* 56. 153. C. Flavius Pustio, Cn. Titinius, C. Mæcenæ, illa robora populi R. *Flor.* 2. 17. Celtiberos, id est robur Hispania. *Colum.* 19. *R.* 326. pallentia robora betæ. *h. e.* ejus caules duriusculi et aliquid roboris debentes. *Alii tamen leg.* tubera. — b) Speciatim de militibus. *Cic.* 6. *Att.* 5. a med. Auxilia sane bona, sed ea Galatarum, Plisidarum, Lyciorum. hæc enim sunt nostra robora. *Asin.* *Poll.* apud *Cic.* 10. *Fam.* 33. Et robur et suboles militum perit. *Liv.* 5. 39. Placuit juventutem militarem senatusque robur in ascem concedere. *Id.* 27. 14. Id roboris in omni exercitu erit. *Id.* 30. 2. Quod roboris ex provincia habuerat. *Id.* 33. 4. Robur omne virium. *Adde eumd.* 28. 14. et 39. 30. *Virg.* 8. *En.* 518. robora pubis. *Liv.* 24. 46. centurionum. *Tac.* 1. *Ann.* 24. Germanorum. *Id.* 4. *Hist.* 33. extr. Cæsarum eo die in partibus nostris major numerus et imbellior: e Germanis ipsa robora. i. p. u. valorosi. et *Flor.* 3. 5. Priusquam inter se gentium robora colerent. B) Dicitur robur, antiquâ formâ, genus tritici, a colore, vel a Græco ῥοβός, erigere rubeo, vel potius a comparatione arboris sic dictum, quia tritici huius robustissimum omnium et durissimum granum: nunc Italici grano duro, aut etiam grano rosso o roba appellatur. *Colum.* 2. *R.* 6. 1. Tritici genera quamplura cognovimus, verum ex his maxime serendum est, quod robur dicitur, quoniam et pondere et altiore præstat.

C) Robur est morbus jumentorum, quo nervi rigent et in robur obdureant, tetanus, τένανος, irrigidimento de nervi apud *Veget.* 3. *Peterin.* 24. ab init. et *Pelagion.* *Peterin.* 23. P. RORORO et ROBOROSUS.

ROBURNEUS, a, um, adject. di quercia o rovere, ῥοβύκος, qui est a robore, quærua, *Colum.* 9. *R.* 1. a med. Fera pecudes in vivariis ut graminibus, ita frugibus roburnels opus habent. *h. e.* glandibus, quibus vescuntur.

ROBUS, rober, rnfus, flavus, ῥοβός. *Festus* p. 264. 10. *Müll.* Robur rubro colore et quasi rufo significari, ut botem quoque rustici appellant, manifestum est. Unde et materia, quæ plurimas venas ejus coloris habet, dicta est robur. Hinc et homines valentes, et boni coloris, robusti. *Servius* ad illud *Virg.* 6. *Ecl.* 22. Sanguinels frontem moris, etc. Multi hoc dictum putant, quod robur color deorum sit: unde et triumphantes facie ministe, et in Capitolio Jupiter in quadriga ministe. *Alii leg.* rubeus. *Gell.* 4. 6. Si quid succedaneis opus erat, robos accederet. *h. e.* vitulus robius. *Alii perperam leg.* robigus. — NB. De cognom. R. V. ONOM.

ROBUS, oris, n. 3. V. ROBUR.

ROBUSTARIUS, ii, m. 2. artifex, qui in robusta materia opus facit. *Inscript.* apud *Don.* *cl.* 2. n. 27. coarctis robustariorum. Hanc eamd. habet *Murat.* 519. 2, ubi aliter legit, et contendit minus Latinam robustariorum vocem esse.

ROBUSTE, adverb. Comp. Robustius, et Sup. Robustissime. — Robusta est fortiter, firme, valide. *Augustin.* 8. *Confess.* 11. Na: revalesceret iterum, et me robustius alligaret. *Nazar.* *Paneg.* ad *Constantin.* 17. Fecunda malis suis natio ita raptim adolevit, robusteque recreata est. *Cassiod.* 12. *Variar.* 21. Fide publica robustissime reparatur quidquid a privatis emittitur.

ROBUSTUS, a, um, adject. di rovere, ῥοβύκος, qui est e robore, roburneus, robustus. *Virg.* 2. 1. Scandula robustæ. *Id.* 3. 3. et 5. 12. a med. Robusti palli. Addunt et *Farron.* 1. *R.* 38.

extr., ubi constans lectio non est. *Schneid.* leg. robustus.

ROBUSTUS, a, um, adject. (robustus). Comp. Robustior II. 1. et 2; et Sup. Robustissimus II. 1. — Robustus

I.) Proprie, qui ex quocumque duro ligno, et specialim ex robore est factus, roburneus, quæruus. *Cato R. R.* 18. Eo capitulum robustum indito. et *ibid.* Stipites robustas latio. *Varro* 1. *R. R.* 38. extr. et *Colum.* 2. 15. Robusta materia. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 55. a med. Robusti caudices. *Ovid.* 5. *Met.* 120. Robusta repagula. *Plaut.* *Cure.* 5. 2. 14. Robustus carcer. *h. e.* locus robustis aribus munitus. V. ROBUR. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 74. Tristia robustis luctantur funere plaustris. *Id.* 3. *Od.* 16. 2. Robustæ fores. — De robusto codice V. in v. CODEX.

II.) Translate est durus, rigidus, valens, firmus, vigorem ac robur habens, duro, saldo, forte, robusto. — 1.º De physiciis. — a) Generatim. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 45. (125). Cornua aliis ad incursum robusta, aliis ad ictum. *Id.* 17. *ibid.* 22. 35. (175). Tertius vineæ annus palmitem velocem robustumque emittit. *Id.* 36. *ibid.* 22. 48. (167). Albi lapides, nec contra humores et antram maris robusti. *Colum.* præf. a med. Robustissimum solum. *h. e.* cui imperari assidua cultura potest, et quod fecitissimum est. — b) Speciatim robustus cibus est valens, *h. e.* in quo multum alimentum inest, ut *Cels.* 2. 18. ab init. explicat. *Id.* *ibid.* Et feris quoque majus quodque animal, eo robustior ex eo cibus est. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 17. 46. (166). Coles robustius, sed minus, reddunt triticum. *Adde ibid.* 30. 72. (295). — c) Item da viribus corporis. *Nepos Alcib.* 2. Postquam robustior est factus. *Suædon.* *Tib.* 63. Corpore amplo atque robusto esse. *Cic.* 2. *leg.* *Ag.* 31. Homines robusti, et valentes, et audaces. *Justin.* 25. 4. 6. Exercitus partem robustissimam amisit. *Ovid.* *Heroid.* 9. 77. de *Hercule.* Crassaque robusto deducis pollice bla. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 16. 17. (76). Robusta vox. *Nepos Hannib.* 10. Quom videret, regem domesticis rebus minus esse robustum. *h. e.* minus instructum militaribus copiis. *Id.* *Alcib.* 2. Robustior factus. *h. e.* adultior. *Paul.* *Diac.* ex *Fest.* p. 264. 11. *Müll.* de robore. Hinc et homines valentes et boni coloris robusti. — Plur. absolute. *Seneca* 3. *Ira* 5. Promiscue (pestilentia) imbecilla robustaqua invadit. *Vulgar.* interpr. *Exod.* 15. 15. Robustos Moab obtinuit tremor. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 4. 10. (27). Robustiores vinum bibere, infirmiores aquam. — Figurata. *Ovid.* 15. *Met.* 297. Transit in ætatem post ver robustior annus. — 2.º De moralibus et abstractis. *Cic.* 2. *Phil.* 25. a med. Sed hæc, quæ robustiori improbitatis sunt, oimittamus. et 5. *Phil.* 11. extr. Omne malum nascens facile opprimitur, inveteratum sit plerumque robustius. *Id.* 1. *Off.* 20. 67. Ea, quæ videtur acerba, ita ferre, ut nihil e statu naturæ discenda, robusti animi est magnæque constantia. *Id.* 4. *Tusc.* 23. 51. Robusti et stabili fortitudo. *Id.* *Planc.* 8. extr. Solidam, et robustam, et assiduam frequentiam præbuerunt. *Pers.* 5. 5. robustum carmen. *h. e.* grandiloquum, tragicum, magni ponderis. *Val. Max.* 4. 7. n. 2. Robusta constantis amicitia exempla.

RODARUM, i, n. 2. species herbæ (*Spiræa ulmaria* L.) apud *Plin.* 24. *Hist. nat.* 19. 112. (172). Juxta hanc (rumpolinum) viduam vite nascitur herba, quam Galli rodarum vocant. Ita *Siliig.*; *alii leg.* rhodorum.

RODENS, entis, partic. V. voc. seq.

RODO, rōdis, rōsi, rōsum, rōdere, a. 3. Hæc vocem *Forcellinus* deducti a verbo Gr. ῥοδῶ, edo, rodo; et *Döderlein.* conjungit cum ῥοδῶσαι (*Hom. Il.* 1. *IP.* v. 35.), quod est rodere, terere dentibus, unde et rudus, res trita: verum simplicius derivatum putamus e them. Sanskr. rad ejusdem cum v. rado et rodo significationis. — Particip. Rodens, et Rosus I. a. et B.; Rosurus I. a. — Rodo est idem ac dentibus quippiam erado, ῥοδῶν (*It.* rasicchiare; rodere; Fr. ronger, rognier avec les dents; Hæp. roer con los dientes; Germ. nagen, kauen; Angl. to gnaw).

1.) Proprie. — a) De feris. *Phædr.* 1. 22. laboras, ut frueris reliquis. Quæ sunt rosuri mures. *Stat.* 4. *Silv.* 9. 10. Rodus sinels, siluque putris. *Ovid.* 1. *Fbst.* 357. Rode, caper, vitæ. *Martial.* 3. 24. Vite nocens roas stebel mortiterus ad eras Hircus. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 5. 3. (37). Corvi aretoris vestigia ipse rodentes. h. e. rostro tundentes cibi exquirendi gratie. — b) De hominibus. *Horat.* 1. *Ep.* 14. 40. Cum servis in arbena diarie rodere mavia. h. e. durum servorum solum, et peam vix morsus edmittentem, qualis urbanis debetur servis, fatigato dente mandere. *Id.* 1. *Sot.* 10. 70. In versu faciendo Sape caput scabere, vivos et roderet unguis. (Cf. *Pers.* 1. 106.) *Id.* *Epod.* 5. 47. Irsectum aave dente livido Censida rodens pollicem. *Petron.* *fragm.* apud *Fel. Scholiast.* ad *Horat.* *Epod.* loc. cit. Pollice aque ad periculum roso. *Martial.* 7. 19. Roso tepenti spondylos sinu condit. — Absolute *Fulg.* *interp.* *Job* 30. 3. Qui rodebant in solitudine.

11.) Translata. ¶ 1. Pontius pro exedere, corrodere, logorare, consummare. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 22. 48. (106). Tophus tectorii calce roditur. *Id.* 35. *ibid.* 15. 52. (185). Vis liquidi elemi adstrigere, indurare, rodere. *Ovid.* 1. *Pont.* 1. 71. Ferrum rubigine roditur. ¶ 2. Item eradere, abraders. *Lucr.* 5. 257. ripas rodentis flumines rodunt. et *ibid.* 258. quodcumque elit, angit, Roditur. h. e. demolitur. *Lucmann.* *leg. redditur.* ¶ 3. Figurate dicitur de obrectatoribus et maledictis. *Cic. Balb.* 26. 57. Mors hominum invident, in civis rodunt, in circuli valliant. *Horat.* 1. *Sat.* 4. 81. absentem rodere amicem. et *ibid.* 6. 48. Quam rodunt omnes libertino patre natum. *Martial.* 5. 28. Eudignos sancta dentibus rodit. *Id.* 13. 2. quid dentem dente juvebit rodere? h. e. carpere eum, qui pari est mordacitate. ¶ *PELLIS.* — Sloguere est lile *Pers.* 3. 81. Murmure quam sacum, et rabiosa silencia rodunt. b. e. versant, et quasi dentibus rodunt verba, secum obmurmurantes.

RODUS et RODUSCULUM. ¶ *RAUDUS, RUDUS et RAUDUSCULUM.*

ROGA, m. f. 1. res rogata, elemosyne. *Gloss.* *Id.* Addit *Quicherat.* et *Gloss.* *Pith.* et *Theat. Nov. Latinit.* p. 495. et 506. ed. *Mat.*

ROGALIS, a, adject. ad rogam spectans. *Ovid.* 3. *Amor.* 9. 41. Te ne, acer vates, stemma rapere rogales? *Sidon.* 3. *Ep.* 13. ante med. Sordidior et deformior est cadavere rogali.

ROGAMEN, Inli. n. 3. rogatio. *Gloss.* *Gr. Lat.* *Δέμας*, rogemem.

ROGAMENTUM, l. n. 2. (rogo) interrogazione, quistione, propositione. *Apul.* 3. *Dogin.* *Plat.* Rogamentum proponere. *Id.* de habit. *doctr.* Est una quæ pronuntiabilis appellatur, absolutam sententiam comprehendens, sola ex omnibus veritati, aut falsitati obnoxia. quam vocat *Sergius* effatum, Varro proloquium, Clesero enantiatum, Græci protella, tum axiomat: ego verbum e verbo tum propositionem tum rogamentum.

ROGANS, antiq. particip. ¶ *ROGO.*

ROGARIUS, li. n. 2. qui rogam accendit, et curat. *Gloss.* *Gr. Lat.* *Νεποκαύωνες*, rogerius.

ROGATARIUS, a, um, et

ROGATARIUS, li. n. 2. voc. seq.

ROGATICUS, a, um, adject. qui eb alio rogatus fuit. *Fronto ad Ver. Imp.* (sudentia Iterum *A. Moio*) *Ep.* 1. a med. Nerva facta sua in senatu verbis rogaticis commendavit. h. e. oratione ab aliquo scriptoris a se rogato mutuate. in *Codicis* margine antique manu scriptum est rogaticis pro rogaticis. — Illic

Rogatorius, li. m. 2. absolute. *Gloss.* *Id.* Rogatorius, petitor, et apud *Marin.* *Pap. Dipl.* n. 90. l. 10. rogatorius est idem ac receptor seu notarius, quis qui instrumentum aliquod facturus erat, eum rogabat, ut illud subscriberet.

ROGATIO, onis, f. 3. ¶ 1. Est actio rogendi, aut interrogandi, domanda, quæstio, interrogazione *ἐρωτική, ἐρωτική*: et usurpatur — 1.º) Active. *Cic.* 1. *Invent.* 32. 54. Plerumque aut non responderis, aut male respondendo longius

procedere rogationem non sinit. Quare ratione rogationis imprudens ab eo, quod concessit, ed id, quod non vult concedere, deducendus est. — 2.º) Passive — a) Est interrogatio, figure sententiarum apud Rhetores. *Cic.* 3. *Orat.* 53. 203. Et rogatio etque hinc finitima quæ percontatio. ¶ *PERCUNCTATIO et PERCUNCTOR.* Adde *Quintil.* 9. 1. 21. — b) Hoc nomine appellatur etiam lex, antequam perferretur, quæ in ea ferenda rogebatur populus illis verbis: *velitis, jubeatis, uti etc.*, (integram formulam habes apud *Gell.* 5. 19.) post quæ ferebat ille suffragium: quo si responderetur, uti rogas, lex erat: quæ quum perscriberetur, hæc in principio verba apponebantur: *consul populum jure rogavit, populusque jure scivit.* Deinde vero quom per leges tabellarias factum est, ut suffragia scripta ferrentur, tum tabellæ diribebantur, ubi inscriptæ erant litteræ *U. R. b. e.* (voto vel jubeo) uti rogas. ¶ *ROGO.* *Cic.* 4. *Fin.* 28. 77. Et eadem imbecillitate et inconstantia L. Tubulum fuisse, quæ illum, cuius est condemnatus est rogatione, P. Scævolem. — c) Aliqui rogationem accipiunt pro privilegio, et a lege differre eunt, quod lex universalis sit, rogatio particularis. *Festus* p. 286. 2. *Müll.* Rogatio est, quum populus consultur de uno pluribusve hominibus, quod non ad omnes pertineat: et de uno pluribusve rebus, de quibus, non omnibus, sanctiatur. nam quod in omnes homines, res populi scribit, lex appellatur. Itaque *Gallus* *Ælius* ait: Inter legem et rogationem hoc interest. rogatio est genus legis; quæ lex, non continuo eo rogatio est. rogatio non potest non esse lex, al modo iusta comitiis rogata est. Hæc *Festus*. Sed hæc differentia non observatur; nam, ut ait *Gell.* 10. 20., aive lex, aive privilegium, aive plebiscitum sit, sine rogatione ad populum perferri non potest, et atrumque confuso et indistincto vocabulo rogatio dicitur. *Cic. Brut.* 23. 127. de *C. Galba.* Rogatione *Manilla* (*Sillig.* *Manilla*), Jugurthinæ conjurationis invidia oppressus est, et mox 34. 128. Invidiose lege *Manilla* C. *Geibam* Graccheni iudices sustulerunt. *Id.* *ibid.* 23. 89. Rogationem in Ser. *Galbam* privilegium similes ferente T. *Libone* trib. plebis. *Id.* *Sext.* 10. extr. Promulgare rogationem de re aliqua. *Id.* 2. ad *Q. fr.* 2. ad fin. Rogationem perferre. *Id.* 1. *Att.* 14. a med. accipere. h. e. approbare. *Cæs.* 3. *B. C.* 1. ad populum ferre. — d) Dicitur interdum rogatio, etiam postquam peracta est. *Laetius* *Felix* apud *Gell.* 15. 27. Quibus rogationibus ante patricii non tenebantur, donec Q. *Mortensius* eam legem tulit, ut eo jure, quod plebes statueret, omnes Quiritæ tenebantur. *Gell.* 20. 1. circa med. Quid salubrius fletum est rogatione illa *Stoloni* iugurum de numero prædolio? ¶ 2. *Pellio*, pontificatio, preces, *deprec.* — 1.º) Generalit. *Cic.* 3. ad *Q. fr.* 1. 3. ad fin. Ego Curtium non modo rogatione, sed etiam testimonio tuo diligo. *Vol. Max.* 6. 4. n. 4. Quom amici cuiusdam iniuria rogationi resisteret. — 2.º) Specialit. — a) Rogatio dicitur etiam præsentio in comitiis, *brogiis*. *Cic. Planc.* 10. 25. Rogatio ipsa semper est gretiosissima, quæ est officio necessitudinis conjuncta maxima. Neque enim ego sic rogebam, ut petere viderer, quæ familiaris esset meus. *Id.* *pouillo* ante. Appellevi populum, tribubus submisit me, et supplicavi; ultro pollicentes rogavi. — b) Item Rogationes, Italia quoque nunc rogationes, appellata fuerunt triuana supplicationes, quæ aegelum lustrationibus per Fratres Arvales triuoa Romæ habitis subiectis videatur, ut tribus diebus JESU CHRISTI Ascensionem præcedentibus celebrari in Italia sunt capta a Lazaro Mediolanensi archiepiscopo ena. CCCXXII., et minores deo dictæ, ut ab his distinguantur, quæ *Gregorius* I. Pont. Mex. instituit (Cf. *Paul.* *Dinc.* de *gest.* *Longob.* l. 3. c. 25.), mox autem Invecta etiam a Mamerto Viennensi in Gallia episcopo, ut constat ex *Sidon.* 5. *Ep.* 14. Quidquid illud est, quod vel otio vel negotio vacat, in urbem tamen, nil fallitur, rogationum contemplatione revocebere. Quæram nobis solemnitetem primus Mamertus pater et pontifex invenit, instituit, inveniit. Erent quidem prius vegæ, tepentes in-

frequentesque, et, ut sic dixerim, oscitebunda supplicationes, quæ sæpe interpellantem prenditorum obiectibus bebetabantur, maxime aut imbres, eorum serenitatem deprecaturæ; in his autem juncturæ, orelet, psallitur, cetera. *Id.* 7. *Ep.* 1. ad Mamertum. Solo Invecturum te auctore rogationum pelpemur auxilio: quibus inchoenda instituendisque populus Arvernus, et non effecto perit, affectu certe non imperi caput inhiert. Ex his petet, *Sidonius* Augustonemell, nunc *Clermont*, episcopum illas rogationes, Mamerto auctore, adoptasse; quæ postea Leo III. Pont. Mex., ann. DCCCII., Romæ celebrari jussit, unde per. universam Catholicam Ecclesiam propegetæ suol. Ceterum de Rogationibus vel suo tempore celebratis est mentio apud *Augustin.* *Serm.* 173. de Temp.

ROGATIONALIS, a, adject. ad rogationes pertinet. *Alcin.* *Homilior.* *fragm.* sub init. Rogationibus observantia.

ROGATIONCULA, a, f. 1. ¶ 1. Est brevis rogatio, seu Interrogatio, breve argumentum, Interrogationa. ¶ *INTERROGATIO.* *Cic.* 1. *Fin.* 11. a med. *Chrysippus* in hæc est rogationcula delectatus: Num quidnam minus tua, etc.? ¶ 2. Item perva rogatio, seu iux. *Cic. Dom.* 20. 51. Raque te ex una rogationcula fecisse.

ROGATOR, oris, m. 3. ¶ 1. Est qui roget, eol interroget. — 1.º) Specialit. — a) Dicitur de eo, qui in lege ferenda rogat populum, aut legem proponit vel fert. ¶ *ROGATIO et ROGO.* *Lucilius* apud *Non.* p. 383. 14. *Merc.* Consilium patriæ, legumque oriundum rogator. — b) In comitiis illa dicebatur, qui illa præerat, et tribus de aliqua re rogabat. *Cic.* 2. *Nat. D.* 4. 10. Haruspice responderunt, non fuisse iustum comitiorum rogatorem. Tum *Gracchus*: itane vero? ego non iustus, qui et consul rogavi, et engur, et auspicio? — c) Item qui nomen ejus, de quo comitia habant, renunciet, et centuriarum suffragia rogabat. Locum habuit primo, quum suffragia voce ferebantur; retentua est etiam post inductum tabellærum usum. *secretario dello scrutinio.* *Cic.* 2. *Divinat.* 35. a med. et 1. *ibid.* 17. extr. Quum *beruspice* *TI. Gracchus*, propter mortem repentinam ejus, qui in prærogativa referenda subito concidisset, in senatum introduxisset, non iustum rogatorem fuisse dixerunt. Primum vide, ne in eam dixerint, qui cogitor centuriæ falsas, in enim erat mortuus. *Id.* in *Senat.* 11. 28. Quando illa dignitate rogatores, diribitores custodesque vidistis? Adde *Fin.* 15. ad fin., ubi de eadem re loquitur, b. e. de se ab exilio revocando. (Cf. *Inscript.* *Orell.* 4109). — 2.º) Generalit. *Cic.* ad *Planc.* 2. post ep. 16. l. 16. ad *Att.* Quamquam hæc epistole non suaviori est, ad rogationis. ¶ 2. Item qui petiti, qui postulati vel oret, *αἰτητής*. — Specialit. usurpatur, et est — a) Silpem petens, mendiculus, mendicante, *ἐκείτης*. *Martial.* 10. 5. Interque rancos ultimus rogatoris Oret cenles panis improbi buccas. *Id.* 4. 30. *Bejanos* sedet ad lecus rogator. — b) Inter ministros scænæ etiam rogatorem fuisse, colligitur ex *Inscript.* apud *Murat.* 660. 3. et *Orell.* 2640. *M. VIPSANIVS NARCISVS ROGATOR AD SCENAM.* Pulset autem fuisse is, qui vestes bloe inde rogando conquirebat, ad verior scænæ atque histrionum usus: et hac pertinere illud *Horat.* 1. *Ep.* 6. 40. *chlamyda* *Lucullus*, ut ajuat, si possit centum scænæ præbere, rogatus. Qui possum tot? ait. tamen et quæram, et quot habebis. *Militam.* post paullo scribit, sibi milia quinque *Euse* domi *chlamydam*: partem, vel tollaret omnes. Alia est *Inscript.* apud *eund.* *Murat.* 898. 5., quæ vel eodem refertur: *BROS AVG. L. ROGATOR LIVIA LEBBIA.* vel rogatorem comitorum significat. Tres alias *Inscript.* effert *Ficoroni* de *person. scenic.* c. 56. (unde hæc sumpta sunt), in quibus rogator legitur.

ROGATORIA, a, f. 1. rogatio, salutatio. *Gloss.* *Gr. Lat.* *Ἀσπασμός*, rogatura.

ROGATUS, a, um, particip. ¶ *ROGO.*

ROGATUS, us, m. 4. *richiarta*, *preghiera*, *δέσους*, rogatio. *Cic.* 1. *Att.* 8. extr. *Chilius* te rogat, et ego ejus rogatus. *Id.* 1. *Nat. D.* 6. ad

fin. Quum ad eum ipsius rogatu accessitque venissem. *Id. Flacc. 4. 10.* Numquam nobis ad rogatum respondet. Adde *Amic. 1. a med.*, et *7. Fam. 1. a med.*, at *13. ibid. 36.* et *Nepot. Epamin. 4.*

ROGITANS, aotia, particip. *V. ROGITO.*

ROGITATIO, ois, f. 3. actus rogandi. *Plaut. Curc. 4. 2. 23.* Rogitationes publicas propter vos populus scilicet. h. e. leges rogavit.

ROGITATUS, a, um, particip. *V. voc. seq.*

ROGITO, as, avi, atum, are, a. 1. frequentat. a rogo. Particip. *Rogitans 1. b. et c.*; *Rogitatus 1. b. at 2. b.* — *Rogito* ¶ 1. Est idem ac saepe rogo, quæro, acclitor, dimandare spesso, interrogare. — a) Absoluta. *Ter. Eun. 3. 5. 5.* Neminem na intervenire nunc mihi, qui rogando obtundat, enecet? *Id. Andr. 1. 4. 56.* Observabam illorum servulos venientes aut abeuntes: rogabatam, heus, puar, etc. *Plaut. Epid. 2. 2. 16.* Rogitandum sum raucus factus. — b) Cum Accusativo. *Virg. 1. En. 750.* Multa super Priamo rogatus, super Hectore multa. — Passive *Cic. nov. fragm. orat. pro Scauro* ed. ab *A. Maio* p. 11. Consensio late facta compromissioni Sadorum et conjuratione rogata. — c) Cum regimine *Liv. 5. 40.* Muliebris fœtus nunc hos nunc illos sequentium rogitantumque, cui se facti darent. ¶ 2. Adhibetur atiam prn simplici rogo, sine ulla frequentia significatione, et est — a) Interrogo, quæro, absoluta aut cum regimine. *Plaut. Cas. 3. 3. 8.* Rogitare oportet prius. et percontarier. *Id. Merc. 3. 4. 48.* Requireres, rogitaris, quis esset, aut unda esset. *Id. Aut. 2. 8. 3.* Veolo ad macellum, rogita piscas: indicant caros. h. e. quæro, quanti valeant pisces. *Ter. Adelphi. 4. 1. 11.* Rogitavit me, ubi fuerim. *Id. Heaut. 5. 1. 70.* Illum rogitalo, quamobrem id faciam. *Plaut. Curc. 5. 2. 3.* Rogita, unda istanc habeat annulum. — *Rogitas?* frequentissima apud comicos formula, in eum, qui aut scit, aut scira debet, et tamen rogat. *Ter. Eun. 4. 4. 8.* Ubi est? ruz. rogitas? non vides? *Id. Heaut. 4. 1. 18.* Perilli! quid ego feci? curas, rogitas? Adde *Plaut. Autul. 2. 5. 13.* et *4. 4. 7.* etc. Sic *id. ibid. 6.* Verberabilissime, etiam rogitas? Adde *3. 2. 10.* et *23.* etc. — b) Item precor, peto. *Ter. Eun. 2. 2. 35.* Sed ego cesso ad Thalidem hanc deducere, et rogitare, ad cenam ut veniat? *At Fieschiens. leg. rogare. Sall. Cat. 31.* Mulierce addictare sese, manus supplicas ad caelum tendere, rogitare. — Particip. *rogans* II. 1. at 2.; *Rogatus* Ise in omni. paragr.; *Rogaturus* II. 1. 1. b.; *Rogandus* II. 1. 2. d. — Rogo est igitur, universim, tendo ad aliquid, en ad aliquid assequendum vel obtinendum, aut capiendum. Cf. PETO.

ROGO, as, avi, atum, are, a. 1. *Rogassit, rogassint* antiquæ pro rogaverit, rogaverint; at rogato syncop. pro rogavero apud *Cic. loc. infr. cit.*; item rogari pro rogari apud *Cic. Cæcin. 33. 95.* — Ratione habita etym, adductur hæc vox a them. Sanskr. arg et Græc. ἀργ, nuda ὀψιγῶ, porrigo, tendo, pervenio ad aliquid, appeto. — Particip. *rogans* II. 1. at 2.; *Rogatus* Ise in omni. paragr.; *Rogaturus* II. 1. 1. b.; *Rogandus* II. 1. 2. d. — Rogo est igitur, universim, tendo ad aliquid, en ad aliquid assequendum vel obtinendum, aut capiendum. Cf. PETO.

I.) Proprie. *Plaut. Rud. 2. 3. 73.* Aquam hinc de proximo rogabo. andrò a pigliar acqua. *Cic. 4. Herenn. 6. 9.* Non ut si quis purpuream aut aliud quippiam vendens dicat, Same a ma; sed huius exemplum aliunde rogabo, ubique ostendans. Si merces ipsa qui venditant, aliunde exemplum quaerit etc.

II.) Improprè. ¶ 1. Est quæro, percontor, sciscitor, sciendi causa interrogo, peto. — 1.º) Generalim. — a) Cum Accusativo personæ. *Plaut. Pseud. 4. 2. 15.* ta rogo. *Ter. Andr. 4. 4. 10.* quem igitur rogasset? *Cic. 5. Fam. 27.* Stoicos roga. — b) Cum Accusativo rei. *Ter. Andr. 4. 4. 24.* Na. Cujum puerum hic apponisti? dic mihi. arx. Tu nescis? Na. milita id quod scio: dic quod rogo. *Plaut. Asin. 3. 9. 32.* hoc quod rogo, responde. Adde *Curc. 2. 1. 30.* *Ovid. 1. Art. am. 223.* Omnia responde: nec tantum si qua rogabit. *Sueton. Cæsar. 82.* Quasi aliquid rogaturus proptus accessit. *Id. Most. 2. 1. 131.*

dicine hoc, quod ta rogo? Cf. *Cic. Flacc. 4. 10.* — c) Cum Accus. personæ et rei. *Plaut. Bacch. 2. 3. 24.* quintu id me rogas? *Id. Epid. 1. 1. 49.* haud istuc te rogo. *Cic. 5. Fam. 27.* Quid me istud rogas? *Plaut. Amph. 2. 2. 76.* Alcumens, nnum rogare te volo. *Phædr. 4. 18.* Rogara aliquem causam alicujus rei. — Passive *Ovid. Heroid. 1. 60.* multa rogatus abii. — d) Cum Ablativo et præpos. de. *Plaut. Pers. 4. 4. 90.* Jam de istoc rogare omittite. non vides nolle eloqui? *Cic. Vatini. 4. extr.* Tum respondito ad ea, qua da te ipso rogato. *Id. 6. Verr. 3. 17.* Rogatus de cybea, tenetis memoria, quid responderit. — e) Sequente relativo. — a) Cum interrogatione obliqua. *Cic. fragm. apud Non. p. 383. 9.* Merc. Roga ipsam, quemadmodum ego eum Arimini acceperim. *Ter. Eun. 2. 3. 49.* Rogo, numquid velit. *Id. Andr. 1. 1. 96.* Quas sit, roga. *Plaut. Curc. 2. 3. 83.* Rogant me servi, quoniam? *Varro 8. L. L. 33.* Mili. Rogant, cur malimus habere lectus ex ebore etc. *Cic. 6. Verr. 12. 27.* Rogavi, parvanisentina Agrigentum: dixit, parvenisse. *Rorat. 1. Ep. 1. 11.* quid veram atque decens, curo at rogo. *Martial. 4. 90.* Rure morans quid agam, respondeo pauca rogatus. — b) Cum interrog. directa. *Ter. Eun. 3. 3. 5.* Roget quis: quid tibi eum ea? *Id. dicitur aliquo: dicit aliquis.* — f) Absoluta. *Plaut. Merc. 3. 1. 17.* roganti respondebo. *Ter. Phorm. 4. 4. 3.* Eho! verbera! aliud mihi respondes ac rogo? — *Rogas?* at etiam rogas? est increpantis eum, qui de re interrogat, quam scit, aut scira debet. *Ter. Andr. 1. 1. 134.* si. Quam ego credo—obnixie omnia fecturum, mihi ut incommodet. so. quapropter? si rogas? Mala mens, malus animus. et *4. 4. 23.* quid vis? Na. an etiam rogas? Adde *Eun. 2. 3. 34.* et *Phorm. 5. 7. 22.* et alibi, et *Plaut. plurimis in locis. v. gr. Amph. 2. 1. 21.* Rogasne, improba, atiam, qui ludos facis me? — *Rogas?* sine increpatione, vuoi tu saperio? *Cic. Mil. 22. 59.* Quibuscum de servia? rogas? de P. Clodii. *Plaut. Autul. 2. 4. 17.* quid negotii sit, rogas? Pumex non aqne est aridus atque hie est senex. *Id. Bacch. 4. 9. 56.* Quod te misit, equid agisti? Chry. rogas? congradere. — Si rogas, si queris. *Ovid. 13. Met. 823.* Nec, si forte roges, possum tibi dicere, quot sint. — 2.º) Speciatim — a) Rogara dicitur, qui stipulatur, interrogat enim alterum, utrum dara, aut facere quippiam vult. *Ulp. Dig. 2. 14. 7.* a med. In novissima parte pactorum ita solet inseri: Rogavit Titius: respondit Maevius. *Plaut. Pseud. 4. 1. 112.* et *4. 6. 8.* Roga ma viginti minas: Roga, obsecro hercla. gestio promittera. *Id. Bacch. 4. 8. 37.* Tu aurum rogato. — b) Rogare aliquem sententiam, interrogare, quæ sit alicujus aliqne de re sententia, dimandare illi parere: et locum habet præcipue in senatu: ordo autem rogandi sententias, inquit *Gell. 4. 10.* variis fuit; alias anim primus rogabatur qui a censoribus princeps in Senatu lectus fuerat, alias qui designati consules erant: quidam a consensibus studio aut necessitudine aliqua adducti, quem iis vixum erat honoris gratia extra ordinem sententiam primum rogabant: observatum tamen est quum extra ordinem faret, nequis quemquam ex alio, quam ex consulari loco, sententiam primum rogaret. *Cic. 2. ad Q. fr. 1. a med.* Racillius de privatim me primum sententiam rogavit. *Id. 1. Att. 13.* Scito, me non esse rogatum sententiam. et *Atejus Capito apud Gell. 4. 10.* Senator sententiam rogatus. *Sall. Cat. 50. extr.* Cæsar, obi ad eum ventum est, rogatus sententiam a consula, huiusmodi verba locutus est. Absoluta *Cic. 4. Fam. 4.* Quum omnes ante ma rogati gratias Cæsari egissent, ego rogatus mutavi meum consilium. — c) Rogare legem, rogare populum, plebem, aliquid, aut rogare absolute, est ferre legem, portare una legge, propterea al populo una legge. *V. ROGATIO,* ubi etiam de formula uti rogas dictum est. *Festus p. 282. 28.* Merc. Rogat, est consulit populum, vel petit ab eo, ut id scisciat, quod ferat. unde nos quoque in consuetudine habemus pro petere, et orare. Cato in disputatione, na lex Bæbis derogaretur: alit: hoc potius

agam, quod hic rogat. *Fetus formula* (infinitivum legum perscribendarum, apud *Frontin. Aquæd. 129.* et *Cic. 1. Phil. 10. 26.* Consules populum jura rogaverunt populusque jura scivit. *Id. 2. ibid. 29. 72.* Ego leges perniciosas rogavi. Adde eund. *3. de republ. 10. 17.* *Id. 3. Legg. 3. ad fin.* Quod tribuoi plebem rogassint, ratum esto. Cf. *Pompon. Dig. 1. 2. 2.* Penes consules summum ius uti esset lege rogatum est. *Cic. Flacc. 13. 30.* Nonne eo ipso tempora, quum L. Flaccus in Asia remiges imperabat, nos hic in mare superum et inferum sestertium ter et quadragies rogabamus? (*Siliig. leg. arogabamus*) h. a. legem ferebamus, qua lege illa pecunie summa in classem, ad mare superum inferumque tueodum, impenderetur. Sic *Sall. Jug. 76.* sub fin. Populus a tribuno plebis rogatus, quem vellet cum Jugurtha bellum gerere, frequens Marium fussit. et *Plaut. Curc. 4. 2. 23.* Rogitationes plurimas propter vos populus acivit, quas vos rogatas rumpitis. et *Cic. Sext. 24.* Puncto temporis eodem mihi rei qua publicæ perniciæ, Gabinio et Pisoni provincia rogata est. *Quintil. 2. 4. 40.* Quæ non in perpetuum rogentur. *Liv. 10. 8.* Ego hanc legem, uti rogas, iubendam censeo. *Id. 4. 2.* Nunc rogavi, ut populus consules creet. *Cic. 2. de republ. 17. init.* Mortuo rege Pompilio, Tullum Hostilium populus regem, interrege rogantia, comitiis curiatis creavit. — d) Rogare magistratum, creare, seu interrogare populum, velitis, ac jubeat atque in magistratu essa. *Liv. 3. 63.* Ut qui plebem Romanam tribunos plebis rogaret, is usque eo rogaret, dum decem tribunos plebis faceret. *Cic. 1. Divinat. 17. 33.* Comitibus consulibus rogandis habuit. *Id. 9. Att. 9. a med.* Majus imperium a minoris rogari, non est ius: prætores quum ita rogentur, ut etc. *Id. 3. Legg. 4. 10.* Tribunis, quos tibi plebes rogassit, ius est cum patribus agendi. Adde *Liv. 6. 42. extr.* — e) Rogare milites sacramento est milites facere, at citatos sacramento obligare, ad sacramento vocare. *Id. 35. 2. C. Flaminium:* vagos milites de exercitu P. Africani sacramento rogasse. *Cæsar. 6. B. G. 1.* Milites, quos ex Cisalpina Gallia consulis sacramento rogavisset, ad signa convenire jubet. *Quintil. 12. 2. 20.* Qui velut sacramenta rogati, nefas ducunt a suscepta samel persuasione discedere. Adde *Liv. 34. 26.* — f) Rogare testes in Jura dicitur de iis, qui certiores facti, qua de re testes futuri sint, interrogantur, an velint adesse, necne, quique idcirco dicuntur testes rogati, *παράκλητες μαρτυρας.* *Ulp. Dig. 28. 1. 21. a med.* In testamentis, in quibus testes rogati adesse debent, ut testamentum fiat; alterius rei causa forte rogatus ad testandum non esse idoneos placet. *Pompon. ibid. 22. 5. 11.* Ad fidem rei gestæ faciendam etiam non rogatus testis intelligitur. Sic *Plin. 1. Ep. 9.* Illa me ad signandum testamentum, ille in advocacionem, ille in consilium rogavit. ¶ 2. Item rogare est precibus petere, orare, quætere, prægare, dimandare pregando, *δέσπει:* quia preces fere per quamdam interrogationem et postulationem concipiuntur: et scilicet sunt rogata sciendi causa, at habendi: et præterea qui preces adhibet, sciscitatur animus ejus, a quo quippiam expectat. — 1.º) Generalim. — a) Cum Accusativo personæ et rei. *Plaut. Pers. 1. 1. 40.* Quod tu me rogas. *Cic. 13. Fam. 43.* Hoc te vehementer etiam atque etiam rogo. *Horat. 2. Od. 16. 1.* Rogare otium divos. *Seneca Ep. 10.* nihil deum. *Martial. 4. 77.* discitis deus. — b) Cum Accusativo personæ et cum Ablativo rei et præp. de. *Cic. 3. ad Q. fr. 1. 2.* Taurum da aqua per fundum ejus ducenda rogabo — Absoluta sive Accus. *Id. 4. Fam. 4.* Dixit se senatui roganti de Marcello na hominis quidem causa negaturam. — c) Cum Accus. personæ vel rei tantum. *Nepos Thrasib. sub fin.* Nolite, rogo vos, mihi dare, quod multi invident. *Sall. Jug. 77.* Romam miserat amicitiam societatemque rogatum. *Quintil. 10. 1. 50.* Priami rogantibus Achilles preces. — Passive. *Cic. 1. E. G. 44.* Transisse se Rhenum non sua sponte, sed rogatum et accessum a Gallis. *Ovid. 2. Amor. 19. 20.* Saape time insidias, saepe rogata nega. *Id. 1. Art. am.*

345. quæque negant, gaudent tamen esse rogatæ. *Id. 4. Fast. 150.* Fortuna hoc, parvo ture rogata, facit. *Horat. 1. Sat. 4. 97.* causâque meâ permulto rogatus fecit, et 2. *ibid. 4. 88.* per amicitiam divoque rogatus. Rursus *Ovid. 15. 543.* Pauca quidem, fœtor; sed dii dent plura rogata. *Cæs. 1. B. G. 11.* Rogare auxilium. *Cic. 2. Phil. 30. 76.* consulatum. *Id. Amic. 12. 40.* Neque rogemus res turpes nec faciamus rogati. — d) Cum Accus. rei, et cum Abiat, personæ et præp. ob. *Soll. Jug. 64.* Marius ab Metello petendi gratia missionem rogat. *Plaut. Trin. 3. 3. 29.* Interim Ab amico aliunda argentum rogas. — e) Cum Abiat. et præpos. pro. *Sueton. Aug. 13.* Patrem et filium pro vita rogantes iussit, etc. *Lucian. de mort. persecut. 17.* Ut per omnes deos pro vita ejus rogaretur. *Feiron. Sat. 39.* Servus, pro quo rogaveramus. — f) Cum Coniunctivo et partic. ut vel ne, aut cum Coniunct. tantum. *Cic. 3. Ferr. 49. 72.* Rogat et orat Dolabellam, ut de ana provinciâ decedat. *Sic 13. Fam. 66. extr.* Etiam atque etiam te rogo atque oro, ut etc. *Plaut. Men. 5. 9. 92.* rogo — mihi ut præconium dædes, et *Stich. 1. 3. 93.* Rogare iussit — mecum ut lres ad se domum, et *Cæs. 1. B. G. 7.* Rogata, ut ejus voluntate id sibi facere liceat. *Lucan. 4. 735.* Rogatus, ut meluat. *Sueton. Ner. 22.* eub fin. Rogatus, ut contaret. *Ovid. 4. Met. 154.* Hoc tamen emborum verbis estote rogati, Ut etc. — *Cæs. 1. B. G. 20.* Rogat, sinem orandi facit. *Marcell. Dig. 38. 1. 44.* ante med. In ejusmodi quæstione rogo, respondeas, an etc. *Quintil. 6. 3. 88.* Rogo, des mihi auriculum. *Ovid. 3. Amor. 14. 4.* Sed tantum, tantas dissimulare, roget. — *Ter. Adelph. 5. 5. 1.* Hæus Demæ, roget te frater, ne abesi longius. *Cic. 13. Fam. 1.* Rogo, ne quid latius mea causa facias. *Propert. 3. 12. 4.* ne faceris, Gallia multa rogante tua. — g) Sequente Infinito. *Catull. 35. 10.* roget (eum) morari. *Justin. 1. 4. 9.* Summis precibus roget sibi perferri ostenditque puerum. *Gell. 3. 29. a med.* Cognati et affines operam quam dare rogati sunt, supercedunt. — h) Absolute. *Cic. Plane. 10. 25.* Neque ego sic rogabam, ut petere viderer. *Quintil. 11. 3. 63.* In blandiendo, rogando lenis et summissa vox. *Ovid. Heroid. 20. 33.* En iterum scribo, mittoque rogantia verba. *Id. 1. Art. am. 442.* Floctitur iratus voce rogante Deus. *Id. 9. Fast. 70.* Blandior, et per te pane rogantis ago. — 2.) Speciatim. — a) Rogare est utendum petere, aut etiam accersere. *Plaut. Aulul. 1. 2. 18.* Quæ utenda vana semper vicini rogant, fures venisse, atque abstulisse dicito. *Sempron. Asellio apud Gell. 13. 21. extr.* Crepidularum cultellum rogavit a crepidularum colore. *Jabolen. Dig. 18. 6. 16.* Servi emptor, si eum conductum rogavit, donec pretium solverit, etc. *Ulp. ibid. 22. 1. 21.* Rogare adfussoræ h. e. precibus accersere: trovare, far venire. Hoc sensu *Empriti. Elagab. 4.* Ubi primum diem senatus habuit, matrem eum in senatum rogari iussit, sè invitare, et *Alex. Sev. 48.* Quom quidam senator rebellare voluisset, ad Palatium eum rogavit, etque gratias egit, quod eum respiciat recipere. *Id. prægò, lo sè venire. Adde eund. Elagab. 28. 1. Plin. 1. Ep. 9. et Justin. 43. 3. 10.* — b) Est etiam in comitiis aliorum suffragia prestando petere. *V. ROGATIO.* — c) Precario rogare apud *Cic. 7. Ferr. 23. 59.* dicitur is, qui ab eo aliquid petit, a quo nihil postulare jure potest, sed ipem obtinendi in solis precibus ponit. Non enim precario, sed jure suo rogat, qui vel ex conventionne, et pecto, vel ex fœdere quippiam petit. *v. gr. Romanus magistratus a civitatibus eorum.* — *Malo emere, quam rogare, proverb. apud eund. 6. ibid. 6. extr.* de his, qui ægre ad preces descendunt, maluntque vel magno quippiam emere, quam rogando se eubmittere. Molestum enim verbum est, ut ait *Seneca 2. Benef. 2.* onerosum, et demisso vultu dicendum, rogo. Posset etiam usurpari, quom res vilissimæ pretio emuntur: quia tunc maxime præstat emere, quam precario habere. — *Rogatus nom. pr. V. in ONOM.* Homonym. *Rogare minus est, orare plus: hinc Ascon. ad Cic. Divin. in Q. Cæcil. 1. 3.* Rogare ut hominem, orare ut deum. *Sic Donat.*

ad *Ter. Adelph. 3. 4. 26.* Plus facit obsecrans, quem orans; plus vero orans, quam rogans. Distinguit etiam *Cic. Inter petere et rogare, 2. Phil. 30. 76.* Qui magister equitum fuisse tibi videre, in proximum annum consulatum peteres, vel potius rogares: is per municipia colonias que Gallia, a qua nos tum, quom consulatus petebatur, non rogabatur, petere consulatum volebam etc. *Cellar. ad hunc loc. Petitur, tamquam in præmium virtutis, rogatur precario et gratia concedi. Quamquam Cic. Ipse petere et rogare pro synonymis ponere videtur, 2. Fam. 6. Gravis est homini pudenti petere aliquid magnum ab eo, de quo se bona meritum putet, non id, quod petat, exigere magis quam rogare, et in mercedis potius, quam beneficii loco numerare videatur:*

ROGUM, 1, n. et

ROGUS, 1, m. 2. Rogum neutr. gen. est *Afran. apud Non. p. 221. 23. Merc.* Pulcre hoc incendi rogum. — Deducenda videtur hæc vox ab eodem them. ac rogo, vel rego, unde erigo, nrrigo, et conjuncta cum Sanskr. rgus, rectus, erectus. — Rogus est strues ligoorum, in qua imposita cadavera cremantur pyra (*V. PYRA*), rupa (*It. pyra, rogo; Fr. bûcher funèbre; Hisp. hoguera; Germ. Scheiterhaufen; Angl. a funeral pile, funeral pyre*).

1.) Proprie. *Sueton. reliq. p. 318. 20. Roth.* Pyra sacris illis, roque defunctia. *Cic. 1. Tusc. 35. 85.* Metellum multi filii, filie, nepotes, neptes in rogum imposerunt. *Id. 3. Nat. D. 35. 84.* In suo lectulo mortuus, in rogum illatus est. *Plin. 7. Hist. nat. 3. 3. (34).* Eutychia a viginti liberis rogo illata. *Cic. 1. Divinat. 23. 47.* Ad mortem proficiens, quom scenderet in rogum ardentem, etc. *Id. 3. Fin. 23. extr. et Liv. 25. 17.* Rogum extruere. Adde *Gran. Licinian. fragm. 7. Pertz. Lex XII. Tab. apud Cic. 2. Legg. 23. 59.* Rogum ascia ne polito, et eadem apud *Plin. 14. Hist. nat. 12. 14. (88).* vico ne respargito. (*Sed cf. Virg. 6. En. 227. et Stat. 2. Silv. 92.*) *Id. 8. ibid. 40. 61. (143).* accendere. *Id. 7. ibid. 44. 45. (146).* Portari in rogum, et ibid. 52. 53. (173). Aviola consularis in rogo revixit: et quoniam subveniri non potuerat, prevalens flamma, vivus crematus est. *Id. ibid. G. Atilium Tuberonem a rogo relatum plerique iradunt, Adde 26. ibid. 3. 3. (15).* *Ovid. 3. Amor. 9. 28.* Diffugiunt avidos carmina sola rogos, h. e. mortem.

II.) Metonymice rogos est idem ac sepulcrum. *Propert. 4. 11. 3.* Obserrat herbosus turba porta rogos. *Inscript. apud Don. cl. 5. n. 189.* hic collectio vero centonariorum legavit HS 100, ex civis reditu quotannis his parentalium ne minus homines mil. ad rogum eorum rescerentur.

ROMANE, adverb. Romano more. *Gell. 13. 21.* Ite, me audiente, Castrius Romano et severo dixit. h. e. graviter, et ut Romanum civem deceat.

ROMANITAS, atis, f. 3. mores et instituta Romanorum. *Tertull. Pall. 4.*

ROMPHEA, V. RHOMPHEA.

ROMPHUS, V. RUMPHUS.

RONCHISÓNUS, a, um, adject. qui stertendo soeum edit, qui stertit. *Sidon. 3. Carm. 8.*

RONCHUS, V. RHONCHUS.

RONCINIUS, V. RUNCINIUS.

ROPIO, atis, f. 3. fortasse idem ac nullas habatus. *Mar. Plot. (H. Cloud.) Sacerd. 1. art. gramm. p. 462. 2. Heil.* Ropio est aut minium aut pisces rebus, aut penia; unde apud *Catull. 37. 40.* Frontem tabernæ eoripionibus scribam. ubi alii leg. ropionibus, alii vero sopionibus.

RORALIS, a, adject. rorans, roratus, lo modum rosæ sparsus. *Ovid. 4. Fast. 738.* Virgaque rorales aurea misit aquas. Plerique alii leg. roratar: quidam rorantes.

RORANS, atis, particip. *V. RORO.*

RORARI, drum, V. voc. sq. in fin.

RORARIUS, a, um, adject. ad rorarium seu rorarios pertinet. *Paul. Dia. ex Fest. p. 287. 2. Müll.* Rorarium vinum, quod roratis dabatur. — Hloc

Rorarius, 1, m. 2. absolute, substantivorum more. apud *Lucil. p. 39. 9. Müll.* Quinque bastæ,

aurisole cluctu rorarii' veles, et p. 55. 5. Müll. Poce paludatos stabat rorarii' velox. — Usurpat rorari fere plur. num.

Rorarii, drum, m. 2. Idem ac velites, expediti, idest milites levis armaturæ, qui, antequam ecies congregarentur, fundis et lapidibus pugna prælucebant: Ita dicti a roræ, vel a rorando, quia sicut ros pluviam præcedit, Ita hi aciem præcedebant, et pugnabant, antequam justum et verum prælium inciperetur. *Varro 7. L. L. 58. Müll.* Rorarii dicti ab roræ, qui bellum committebant ante: Ideo quod ante rorat, quam pluit. *Paul. Dia. ex Fest. p. 284. 8. Müll.* Rorarios milites vocabant, qui levi armatura primi prælium committebant, quod, ut ante imbrem fere rorare solet, sic illi, ante gravem armaturam quod prodibat, rorarii dicti. *Nonius p. 552. 31. Merc.* Rorarii appellabantur milites, qui antequam congressæ essent acies, primo non multis jaculis inibat prælium, tractum quod ente maximas pluvias cælum rorare incipiat. *Plaut. apud Varron. loc. cit.* Ubi rorarii estis? aa sunt. Ubi sunt accensit? ecce. *At Liv. 8. 8.* Primum vexillum triarios ducebat, veteranum militem spectata virtutis: eadum rorarios, minus roboris ætate factique: tertium accensos, minime fiducia manum. eo et la postremam eciam rejiciebantur. et ibid. 9. et sub fin. Nam et rorarii procurabant inter antepilanos, addiderantque vires hastis ac principibus. Ex his itaque Livii locis apparet, rorarios non ante hastatos aut principes, sed post triarios in acie locum habuisse: procurrisse autem, ubi res posceret, et ad committendam pugnam, et ad opem laborantibus opportuno ferendam. Ita *Forcellinus.* Hinc videtur pugna præluendi officium proprie fuisse ferentiariorum, qui, ut ait *Veget. 1. Milit. 20.*, præcipue in cornibus locabantur, et a quibus pugnandi sumebatur exordium. quom rorarii medium inter triarios et accensos locum tenerent, et acutis defecsi, a ferentariis, qui missilibus tantum armis erant instructi, distinguarentur.

RORARIUS, 1, V. voc. præced.

RORATIO, atis, f. 3. rosæ casus, si cader delata rugiada, *φρκαρμός.*

1.) Proprie. *Apul. 9. Met.* Assiduæ pluvias nocturnisque rorationibus, sub dio, et intacto conclusus stabulo, continuo discruciar bar frigora.

II.) Translatè. § 1. Est morbus viliū, quoties uva deflorescente ros frigidior acinus infestat, nunc enim hi decidunt. *Plin. 17. Hist. nat. 24. 37. (6).* Siderationis genus est in his deflorescentibus roratio. *Id. 18. ibid. 29. 69. (3)* docet, ad huic morbum averrandum inestita fuisse Florelia, IV. cal. Maji. § 2. Item decidens guttation aqua in holoquio aquali. *Cassiod. 1. Variar. 45.* Prædicibilis iadefecta roratio.

RORATUS, a, um, particip. *V. RORO.*

RORESCO, 1, ere, n. Inchoat. 3. roris instar diffinere incipio. *Ovid. 15. Met. 245.* resolutaque tellus in liquida roravit aqua. *Alii leg. rarescit.* at roroscit defendit Lemaire.

RORIDUS, a, um, adject. (ros) rocidus, humidus, aquis madens. *Propert. 4. 4. 45.* Tu care epicas terida targa jugi. *Id. 2. 23. 28.* Rorida mucosæ antra tenere Jugia. *Alii leg. utroque loco roride, vel rosida.* *Apul. 4. Met.* An ignoras, hoc genus bestia locos conitos, et spæus roridos, et colles frigidæ semper iacubare?

RORIFER, atis, drum, adject. rorem ferens, rugiadaso, *φρκαρφόρος, φρκαρφόρος.* *Lucrat. 6. 861.* roriferæ terram nox obruit umbra. *Sonæa Hippol. 10.* quæ prata læant, quæ rorifera multens aura Zephyrus vernæ vocat herbas. *Stat. 1. Theb. 337.* Titans late mundo cubrata silenti Rorifera gelidum tenuavisset æera biga.

RORILUUS, a, um, adject. rore suavis. *Sicubul. in Anthol. Lat. T. 2. p. 327. Ruemann.* Quia magis pernice aquila vis pigra strophæum præcurret, volucrumque pigan testudo molossum, quam nos roriluum sectemur carnalis inuam. h. e. quæ rorem in terras demittit. De *Sicubato* bujua carnalis eustore *V. lo LEGICREPA.*

RORIGER, atis, drum, adject. rorem gærens, rorifer. *Fulgent. 1. Mythol. de nocte.* Carula rorigeris pigrescere jusserrat alia.

RORO, a, avi, atum, are, 1. (rus). Prima persona praesentis vs est in usu, inquit *Diomed.* 1. p. 375. *Putech.* — Particip. *Rorans* sub A. 1. a. et II. et B. II.; *Roratus* sub B. I. et II. — Rorare est verbum A) Neutrum; et B) Activum.

A) Neutrum rorare est rorem, vel tennem pluviam roris instar fundere.

I.) Propria adhibetur — a) Personaliter. *Ovid.* 3. *Fast.* 403. quom rorare Tithonia conjus Ceperit. *Id.* 13. *Met.* 622. dat lacrimas et toto rorat in orbe. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 10. 14. (74). Periculum eo totum die est, si rorerit quantumcumque imbrem. — Item Particip. pass. *Rorans* apud *Stat.* 2. *Theb.* 136. Impulsi cado gelidas Aurora tenebras, Rorantes excussa comes. *Manil.* 2. 53. Integra quaramus rorantes prata per herbas. — b) Sapius impersonaliter, ut pluit, tonat. *Colum.* 11. *R. R.* 2. a med. *Idib.* Octobris, et sequenti biduo interdum tempestas, nonnumquam rorat. *Sueton.* Aug. 92. Si ingrediente se longinquam profectioem, forte rorasset. *Varro* 7. *L. L.* 58. *Müll.* Rorant dicti a rore, qui bellum committunt ante: idcirco quod ante rorat, quam pluit. h. e. minuta guttula cadunt. *Pluvigina.* — Adde *Fest. Paul.* *Diat.* ex p. 264. 8. *Müll.* (V. RORARI) et *Varron.* apud *Non.* p. 553. 6. *Merc.*

II.) Improperia dicitur de quocumque humore in modum roris destillante: et de quacumque ra, humore quolibet aspersa, eumque raris instar demittente, gocciolare a gutta di rugiada, *ῥοιζῶ*, *ῥοιζῶν*. *Virg.* 8. *En.* 644. Raptabatque viri mendacia vincta Tullus Per silvam: et apertis rorabant sanguine vepres. *Propert.* 4. 1. 123. Qua nebula cavo rorat Nereia campo. *Ovid.* 3. *Met.* 683. de delphinis. Undique dant saltus, multaque aspergine rorant. et 1. *ibid.* 266. de Noto. Barba gravis nimbia, canis fluit nuda capilli. Fronte sordent nebulae, rorant penaeque sinuque. *Sil.* It. 4. 447. rorantia (sanguine) coosculi ora. *Claudian.* 1. in *Rufin.* 393. Rorabant querceta favili. *Val. Flacc.* 5. 415. deosque sequuntur Phlades, et madidus rorant a crebris ignes. *Apul.* 5. *Met.* Pollicem oliv fortiore pupugit alius, ut per summam cutem roraverit parvula saugulans rorei guttae. — Hinc Particip. *Rorans*, idcirco ad madens, et macans, stillans, roscidus, stillante, colante, gocciolante, molle. Usurpatur autem — a) Adjectiva cetera. *Ovid.* 3. *Met.* 177. rorantia sonibus aotra. *Stat.* 5. *Theb.* 406. cana rorans aspergine ponti Tynderides. *Virg.* *Cul.* 75. rorantes lacte capellae. *Quintil.* *Declam.* 4. 8. Rorantia hostili cruore arma. *Lucan.* 7. 163. Romana signa rorantia fluctu. *Sil.* It. 7. 180. Irriguit citus exultit borile Rorantes humore dapes. h. a. olara recentia: val potius, ut ait *Virg.* 8. *Ecl.* 37. roscida mala. *Colum.* 10. *R. R.* 267. Antraque Castalis semper rorantia guttis. *Martial.* 7. 37. Exprimet quoties rorantem frigore nasum. *Apul.* 2. *Met.* Vonus cinnama fragrans, et balsama rorans, accusativus Graecus. — b) Absolute. *Virg.* 3. *En.* 567. Per spumam Nilum, et rorantia vidimus astra. *Ovid.* 4. *Fast.* 141. Litoris elocabat rorantes nuda capillos. *Lucan.* 2. 123. Ora ferreo milia fosta rorantia mensa Imposuit. h. o. caput abscesum, venter sanguine manatibus. *Manil.* 5. 489. rorans juvenis. h. e. Genymedes, qui la caelum translatus, est ibi signum Aquarii.

B) Activum

1.) Rorare est rora vel tenui pluvia perfundere seu madefacere, irrorare, aspergere, irriguare, bagnare di rugiada, bagnare, spargere, *ῥοιζῶ*.

I.) Propria. *Ovid.* 3. *Fast.* 357. Mollis erat sillos rorata mane pruosa. Alii leg. roratque, ut ad felix referatur. *Id.* 4. *Met.* 478. Lata redit Juno: quam caelum intrare parantiam Rorantis Iustravit aquae Tbaumantis Iris. Adde 4. *Fast.* 728. *Auct.* *Fervigil.* *Vén.* 20. Humor illa, quam serotus astra rorant noctibus.

II.) Improperia. *Lucr.* 3. 470. lacrimis rorantes ora genasque. *Sil.* It. 10. 263. Quam videt in scopulo rorantem saxa cruore, Torroque obtutu Isbantem in Tartara Paulum. *Ovid.* *Heroid.* 15.

97. Scribimus, et lacrimis oculi roratur oborile. *Manil.* 5. 563. Exultit et liquido Nerels ab equore vultum, Et casus miserae roas roravit et uodas. h. e. lacrimis aspersit. — Eleganter *Cic.* *Senect.* 14. 46. Ma vero et magisteria delectant, et pocula, aicut in Symposio Xenophontis, minuta atque rorantia. *Id.* bere poco e spesso. Hic rorantia activa sumitur, h. e. leviter et paulatim madefacientia, quia locus Xenophontis sic habet, in *Sympos.* c. 2. sub fin.: 'H δὲ ἡμῶν οἱ παῖδες μικραῖς κυλίσσιν: πικρὰ ἐπιφειλάουσιν, οὕτως: οὐ βιαζόμενοι ὑπὸ τοῦ οἴνου μέδουσιν, ἀλλ' etc.' — Hic translata *Macrob.* 7. *Saturn.* 9. Elerosa Disarum nostrum, et tamen minutis illis sala, et rorantibus responsionibus satisfaciet consulenti. Apud *Ovid.* 2. *Pont.* 1. 36. Sasaque roratis erubuisse rosis. (*Abi* leg. Iactatis.) h. e. manu a populo sparsit. alii roratis proprie occipit pro rore aspersis et recentibus.

2.) Rorare est rore marlo condire, ut Roratum vitium, quod legitur in lemmate cod. *Vindob.* *Colum.* 12. *R. R.* 36. teste *Schneidero* in *Ind. Scriptor.* *R. R.*

RORULENTUM, i. V. voc. seg. in fin.

RORULENTUS, a, nm, adject. rugiadoso, quazoso, *ῥοιζός*, *ῥοιζός*, rore plenus, roscidus, pruinosus. *Cato* *R. R.* 37. Caveto, ne quam materiam doles, nen cadas, neu laugas, si potes, nisi siccam, neu gelidam, neu rorulentam. *Accius* apud *Non.* p. 395. 24. *Merc.* Ut rorulentas terras ferro fidas prociadant. *Colum.* 12. *R. R.* 38. a med. Ne becca rorulentae legantur, cavendum. *Id.* 5. *ibid.* 6. circa med. Roruleota vitas. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 31. 74. (315). Roruleota uva. *Id.* 12. *ibid.* 17. 37. (74). Pastibus matutinis, quam est roruleota Cyprus. — Hinc

Rorulentum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est terra irrorata, rore pleoa. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 33. 76. (330). Quam aestate pasces, in occidentem specia ante meridiem, post meridiem in orientem; aliter notum, sicut blema et vero in roruleto ducere.

ROS, rōris, m. 3. a voce Graeca *ῥοσός*, littera d' extrita: cf. Sanskr. *drū*, Quere, stillara; vel, ut addit *Forcellinus*, a *ῥωσῆ*, *ῥωσῆ*, gutta, stillidium: hinc tamen notatam! proclipe obtare videtur fossilis littera thetalis Graecae, cum e val r them. Latine non facile permittenda, neque extendenda; vel potius a Sanskr. *varsha*, piure, unde *rasas*, succo, aqua: cf. *Græc.* *ῥοσῆ*. Ceterum ros duo diversa significat; scil.

A) Ros est humor caelo defluens noctu, quem autem est, et omnis aura quascit, vel humor, quem, ut ait *Colum.* 12. *R. R.* 15. 1. noctibus remittit humus: qui si gelu concrecat, est pruina, *ῥοσός*, *ῥοσῆ*, *ῥωσῆ* (It. rugiada, quazza; Fr. *rosée*; Hap. *roció*, rociada; Germ. *der Thau*; Angl. *dew*).

I.) Propria. — a) Singul. nm. *Plaut.* *Capt.* 1. 1. 13. de cochliis. Suo sibi saepe vivunt, ros si non cadit. Sic *Plin.* 31. *Hist. nat.* 10. 46. (3). Quam ros cecidisset. *Lucr.* 2. 319. herbas gemmantas rore recenti. *Virg.* 8. *Ecl.* 15. (et 3. G. 326.) Quam ros in tenera pecori gratissimus herba est. *Ovid.* 3. *Fast.* 880. ubi — Canuerint herbas rore recente. et 1. *ibid.* 312. Sparsaque caelesti rare madabit humus. *Id.* 1. *Amor.* 6. 55. vitreoque madentia rore Tempora noctis eunt. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 31. 74. (315). Uram ne legito prius quam ros a sole discutatur. *Id.* 20. *ibid.* 18. 76. (198). Quam ros la pspavere esaruerit. — b) Plur. nm. *Cic.* in *Arnt.* 1. *Divin.* 8. extr. Quam primum gelidus rores aurora remittit. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 29. 69. (5). Neque in nube, neque in statu cadunt rores. *Id.* 17. *ibid.* 24. 37. (5). Scabies gigitur roribus lentia. nam al rariore fuere, etc. *Id.* 16. *ibid.* 26. 46. (109). Puncta roribus nimis, et pruinae florem amittit. *Seneca* 4. *Quæst. nat.* 3. Quod intar equam et rores interest. *Augustin.* 16. *Civit. D.* 32. de *Isaac.* De rore caeli, hoc ait de verborum pluvia divinum.

II.) Improperia. — 1. Poetice dicitur de aqua. *Lucr.* 1. 769. Igolis tarraqe colore Carpus, et astra auras, ruremque liquoris. et *ibid.* 496.

infuso lympharum rore superne. *Id.* 4. 439. quacumque supra rorem salis edita pars est Hamorum, recta est, etc. Quae demeris liquoribus obaunt, refracta videntur. *Propert.* 2. 20. 1. Vidi ta in aomis fracta, mea vita, carina Ionio lassas ducera rore menus. *Ovid.* 4. *Fast.* 778. vivo proluet rore manus. h. a. Sumine vivo, ut ait *Virg.* 2. *En.* 719. Sia *Horat.* 3. *Od.* 4. 61. Qui rore puro Castalia lavit Crines solutos. *Id.* 3. *ibid.* 3. 56. Rores pluvii. h. a. Imbres. *Petrone.* *Sat.* 131. ammi querula versabat rore lapillos. — 2. Magis proprie *Virg.* 6. *En.* 239. ter oculos pura circumtulit uoda, Spargens rore lavit. et 5. *ibid.* 554. Lethæo rore madens ramus. Adde *Martial.* 9. 19. — 3. Item da lacrimis, quæ roris instar defluunt. *Horat.* *Art. P.* 429. super his altum stillabit amictis Et ocullos rorem. *Claudian.* 1. *Rapt. Pros.* 190. Heu quollas praesaga mali voloravit oborto Rore genas! *Ovid.* 14. *Met.* 708. madida lacrimarum rore coronas. *Seneca* *Hippol.* 384. Lacrimas cadunt par ora, et assiduo genas rore irrigantur. Adde *Stat.* 5. *Silv.* 1. 35. — 4. Item de alio liquoribus. *Cic.* de suo consul. 1. *Divinat.* 12. 22. parcos Mayortis asmine natos Uberibus gravidia vitall rore rigabat. *Ovid.* 11. *Met.* 57. sparsos stillant rora cepillos. h. e. cruore. *Stat.* 2. *Theb.* 673. ardentiaque ora cruentis Roribus. h. e. aspergine cruore. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 36. 60. (126). Minores purpuras cum testâ vivas frangunt, illa demum rorem. eam aspientes. h. e. saniem, quæ color est purpure. *Martial.* 4. 59. Quas (vipera) dum mlatur plogui se rore teneri, etc. h. e. succino. *Ovid.* *Heroid.* 15. 76. Non Arabo nostro rore capillis nlet. h. e. myrrba. *Sic* *Tibull.* 3. 4. 28. Stillabat Syrio myrtis rore cama. h. e. melobathro, aut nardn, aut balsamo. — 5. Usurpatur et de virili semine. *Apul.* *Avysop.* 20. Ejaculent tepidum rorem niveis laticibus. — Rores obicent ex virgine essa menstrua videntur apud *Seren.* *Sanimon.* c. 12. — NB. De nom. propr. V. ONOM.

B) Ros marinus et ros marinum, poetice ros maris, aut ros absolute, est herba, vel frutes, de qua V. in ROSMARINUS. *Ovid.* 12. *Met.* 410. Ut modo rore maris, modo se violave, rosave implicet. *Id.* 3. *Art. am.* 690. Ros meris, et lanti, nigraque myrtus olant. *Horat.* 3. *Od.* 23. 15. Parvo coronatam marino Rore deos, fragillique myrto. *Virg.* 2. G. 213. clivosi glareas raris Vix humiles apibus casia roremque ministrat. — De rore Syriaco V. in RHUS.

ROSA, æ, f. 1. Scribitur et rhosa quod V. in *Edict. Dioclet.* infra cit. *Auct.* de dub. nomin. p. 589. 13. *Reil.* Rosum diserant quidam singulariter, rosa pluraliter, quasi generis neutri, sed una rosa singulariter et pluraliter rosas, ut Sidorius; rosa nullia coronat, et alibi: bibernas rubuere rosas. sed generis feminini est — Rosa, a voce Graeca *ῥόδον*, et docet *Varro* 5. *L. L.* 103. *Müll.*, est flos pulcherrimus, ndoretissimus, e spine nascent.

I.) Propria. — 1. Generalit. — a) Universalit. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 4. 10. (14). Rosa nascitur spina verius, quam frutice: in rubo quoque proventus, illic etiam jucundus odoris, quamvis angust. Germinat omnia primo inclusa granneq notice: quo mox intumescente, et in virides elabescit: quo pandit in calyce, medio sui stantes complexa luteos apices. Usus ejus in coronis prope minimus est; oleo maceratur; praeterea in unguenta transit: amphiastri atque collyria insaritur moriacle subtilitate. Genera ejus nostri facera celeberrima, Prænestinam, et Campanam: addiderit illi Miletiam, cui sit ardentissimos colos, non accedent duodena folia: proximam et Trachiniam minus rubentem: mox Alabandicam, villorem albicantibus foliis: villissimam vero plurimam, sed minutissimam, spinoletam. Differunt enim multitudine foliorum, asperitate, lavore, colore, odore. Paucissima quina folia, se deinde numerosiora, quam sit genus ejus, quam cotifoliam vocant, etc. Hæc *Plin.* loc. cit., ubi et alla multa da rosarum ratione, proventu, etc. *Id.* *ibid.* 18. 73. (121). Et rosa adstriguit, refrigerat. Usus ejus (in medicina) dicitur

In folia, et flores, et capite. Foliorum partes quas candidas, unguis vocantur: in flore aliud est semen, aliud capillus: in capite aliud cortex, aliud calyx. — Novissimam inter vernos flores esse, scribit *id. 21. ibid. 11. 38. (64)*. Hinc reprehendit residem Verrem *Cic. 7. Verr. 10. sub fin.*, quod veris initium non a Fevonio, neque ab ellquo astro notaret; sed quum rosam viderat, tunc incipere ver arbitrabatur. — Usus rosæ in coronis, quibus utebantur præcipue in convivis, et potationibus: item in unguentis, quas divulget maxime, ut est *Plin. 13. Hist. nat. 1. 2. (9)*, eorumque mixturam *ibid. tradit*, et in RHODINUS a nobis posita est. *V. Propert. 3. 3. 44. et 5. 6. 72. Ovid. 5. Fast. 344. et Martialis. 5. 64. 7. 89. et 9. 94. etc.* Huc pertinent illa *Cic. 2. Fin. 20. 65. M. Regulum* clamat virtus beatiorum fuisse, quam potentem in rosa Thorium, et *5. Tusc. 25. in fin. m.* Omnes sapientes condideri beatos esse, necesse est. A. Rillama in crucietu atque formentis? m. An in me in viola putabas et in rose dicere? — Rosæ ornabant menses et lectos, ferebant pulvina odoris causa. *Cic. 7. Verr. 11. 27. et Horat. 1. Od. 5. 1.* — Rosæ item mortuos spargebant, sternerant sepulcra. *Virg. 6. En. 885. Propert. 1. 17. 22. V. ROSALIS.* — Flores et Veneri sacer, propter odorem et pulcritudinem: hinc *Emil. Macer* de rosa. Dicit illos floribus nobis rosa iura videtur, Quæ specula cunctos præcedat odoreque flores. Fabulantur etiam, olim candidam fuisse, trasisse autem purpureum colorem ex sanguine Deæ, ausus pedem in horto deambulantis spinae forte papaverat, ut ejus est apud *Auson. 6. Edyll. 76. et 92.* Adducit ad causam, quia aleat rosa breviter viget, ita et forma corporis, et inventus illos, ex Veneria voluptas. Nam, ut ait *Auson. Edyll. 14. 39.* Una dies aperit, concidit una dies, et *ibid. 43.* Quam longa nunc dies, etas tam longa rosarum. *V. totum Rdyllum*, ubi et rosa describitur, et ejus brevis explicatur. *Lucret. 2. 627.* nunguntque rosarum Floribus. *Horat. 2. Od. 3. 13.* Huc vine et unguenta, et nimium breves Flores amena saras jube rose, et *3. ibid. 29. 2.* Iena metum cum flore rosarum. *Virg. Cop. 14.* Setaque purpureas inter mirta rose. Hinc *Fulgat. Interpr. Sep. 2. 8.* Corosamus nos rosæ antiquam marcescent: nullum præsumit si quod non partransat luxuria nostra. — b) Collectivorum more. *Cic. 7. Verr. 11. 27.* Pulvina rose factus. *Id. 3. Tusc. 18. 43.* Sertis redimiri jubebat et rosa. h. e. sertis rosæ, *endiadychi. Id. 3. Fin. 20. 65.* In rosa potare. *Ovid. 5. Fast. 336.* Et lateet injecta splandide mense rosæ. *Horat. 1. Od. 5. 1.* multæ in rosa. *Seneca Ep. 51.* Flutantum toto iacu rosa. et *122.* Hieme concupiscant rosam. — *Vivere in rosa*, in deliciis et voluptatibus. *Martialis. 8. 77. ad Liberum.* Liber in miana vivere digna rosa. Sic *Seneca Ep. 36. a med.* Nemo dicit, ut si necesse fuerit, equo animo in rosa jaceat. — *Trojan* est in illo *Hieronym. vit. Hilarii. 2.* Rose, ut dicitur, de splenis donat. Cf. *Ammian. 16. 7. 4.* Inter vapores rosæ nascuntur. — c) Est vos blandientia amatoria. *Plaut. Aul. 3. 3. 74.* De, meus ocellis, mea rose, mi anime, mea voluptas. *Id. Men. 1. 3. 9.* Quid hoc est? Indivisum, atque uoris asensu, rose. Adde *Bacch. 1. 1. 60.* — d) De formoso hinc dicuntur. *Perz. 2. 37.* Hunc optent generum rex et regina: puellæ hunc rapiant: quidquid calcaverit hic, rosa fiat. *Claudian. Laud. Seren. 90.* quemcumque per herbam Reptares, fluxura rosæ. ¶ 2. Speciatim rosa Græca vel Græcula est genus rosæ nas odora nua specia probabili. *Plin. 21. Hist. nat. 4. 10. (18)* et *26. ibid. 7. 27. (42).* *Gloss. Cyrill. Auxyq.* rosa Græca, et *Philos.* Rosa Græca, *Auxyq.* q. podo-dipny. *V. LYCINIS.* — Item rosa flava, luteola, etc., da quibus *V. Plin., Colum., Pallad.* et alios rei herbarie scriptores.

II.) Improprie. — a) Rosa est nungantum, vel oleum rosaceum, de quo *Geil. 14. 6.* Scriptum erat, quapropter (Homerus) rosam non novit, oleum ex rosa novit. *Cels. 8. 3.* Instillera paululum rosæ, vel lactis, quo magis iudicio

scelprum circumagatur. et *ibid. 4. a med.* Si membrana per inflammationem intumuerit, infundenda erit rosa tepide. Adde *6. 18. n. 8.* — b) Ipse frutes, unde rosa nascitur. *Plin. 8. Hist. nat. 41. 63. (153).* Redix silvestris rosæ, quæ cynorrhodos appellatur. *Id. 15. ibid. 28. 64. (236).* Terrem ad rosarum et vineæ satum ventera bipellio. — c) Rosa canina, genus herbæ apud *Veget. 5. Peterin. 84. V. CYNORRHODA.* — d) Est etiam rosa alba, ex cujus vermiculis nasci cantherides, *Plin. tradit 29. Hist. nat. 4. 30. (94).* et *11. ibid. 35. 41. (118).* — e) Item mei species, nomine deducto a colore, quod Itali nunc mea rosa, aut conjunctim melarosa, aut absolute rosa vocant. *Edict. Dioclet. p. 18.* Mala minor N. quadraginta X quattuor. Rhosa N. centum X octo. Adde *Apic. 4.* — f) Metonymice dicitur de roseo colore; hinc etiam lebra formosioris, et pulcro in vultu pudor rosæ comparantur. *Ovid. 2. Met. 113.* Recce vigil rutillo patefecit ab ortu Purpureas Aurora fores et plena rosarum Atria. *Martialis. 4. 42.* Pastante rubeant æmula labra rosæ. Sic *Claudian. Nept. Honor. 263.* non labra rosæ, non colla pruinæ, Non crines sequantur violæ, non lumina flammæ. *Anacreon od. 28.* Ποσειδά γίγα καὶ καριδάς Ποδα γὰ γάλακτι πιζας. et *Virg. 12. En. 68.* mixta rubent obli-lia multa Alba rose, talis virgo dabat ore colores, et *Ovid. 2. Amor. 3. 34.* Conesla purpurens venit in ora pudor, Quale rosæ fulgent inter sua lilia mixta. Cf. *Enn. apud Non. p. 483. 2. Merc.* Sic mulier erubuit, seu lacte et purpure mista. Adde *Propert. 2. 2. 22. V. ROSR-TUM.* — g) Item mensis Majæ rosarum tempus. *Inscript. apud Gruter. 753. 4. in fin.* OLEYNI ET PROPINATIONEM PER ROSAM PRÆBENT. Hinc rosales escæ. *V. ROSALIS.* — *NB.* De cognom. *B. V. ONOM.*

ROSACEUM, i. *V. voc. seq. in fin.*
ROSACEUS, a, um, adject. ποσειδος, rosato, qnt est as rosa. *Plin. 21. Hist. nat. 3. 6. (9).* Rosacea corona. *Id. 24. ibid. 13. 73. (119).* Rosaceum ceratum. *Id. 15. ibid. 7. 7. (30).* R junco fit junclum oleum, quod est rosaceo similitum. *Marcell. Empir. 8. ad fin.* Rosaceum collyrium. — Hinc

Rosaceum, i, n. 2. absolute, substantivorum more (subaudi oleum). *Plin. 32. Hist. nat. 7. 24. (71).* Oculum rosaceo inungera. *Id. 22. ibid. 24. 50. (108).* Mei auribus instillatur cum rosaceo. Adde *Marcell. Empir. 1. p. 88.*

ROSACINUS, a, um, adject. rosaceus. *Pelagon. Peterin. 6. 10. et 33.*

ROSALIA, yum, *V. voc. seq. in fin.*

ROSALIS, a, adject. ποσειδος, ad rosam pertinen, seu qui ex rosæ fit. Hebet hanc vocem vetas *Inscriptio optima nota (apud Murat. 867. 8. et Orell. 4419).* in pariete templi S. Rulallæ in pego hujusce nominis inter Acclum et Bassanum sito (vulgo Santilaria), quam, apud *Forcellinum* et *Furlanetum* alique ex parte meucam, a viro docto accuratissime ex archetypo exscriptum edimus, d. m. c. VETTONIVS FABIA MAXIMVS VETERANVS EX MILITIA REVERSVS VIYDVS IPSE SISI FECIT INQVÆ MEMORIAM SVI ET COLENDÆ SEPVLTTRE ROSIS ET ROSIS FAGANIS MÆQVILENSIBVS HS X. DCCC. DEDIT EX CIVIS SYM- ME REDITY ROSAM XX MIVY EX HS X. XVI. POSVITVS VELLINT ET SELICVVM QVOT SIT EX VSVIS ESCÆ ROSALES ET VINDICIALIS OMNIBVS ANNIS PONTI SVI VOLVIT ET LOCO VTI IVSIT. Escæ autem rosales sunt, quæ nna cum rosæ, et vindiciales, quæ tempore vindamias in sepulcro G. Vettoni quotannis ponenda es filius jussu erent a Misquiliensibus, h. e. incolis olim pagi Misquili (vulgo Musile), qui fuit band ita pridem viens pagi S. Rulallæ, ubi lepis est reperta, ut ardit doctet L. Guerra, *Descrizione di un' Urna cineraria di sotterrata nel paga di Musile, territorio d'Asolo.* Morem loferendū rosas cum cibo mense Majo in sepulcra illi quoque memorent veteras lepidas, videlicet apud *Gruter. 237. 6. vt quotannis ROSAS AD MONY- MEETVM NIVA DEFERANT ET IBI EPVLENTVR.* et *435. 2. vt EPVLENTES ROSIS S. (h. e. sepulcrum) IACENTIS QVOTAM. XAL. IVN. AXONET RIGQVÆ EPVLENTVR.* et *444. 6. PÆCVNIAM DEDIT LEOAVITQVÆ AD SOLEMNIA*

GIBI ET ROSARYM. et *636. 12. CVRATORVS SVSTITVM QVI VESCANTVR EX ROSVM ROTORYM REDITY NATALI MEO ET PRÆBANT ROSAM IN PERPETVVM.* Alios satis ait judicasse, ut apud *eumd. 449. 5., 460. 3., 636. 12., 744. 1., 753. 4., 809. 8. (Orell. 4415.)* et *1024. 4. (Orell. 4415.)* Huc pertinet illud *Tibull. 2. 4. 48.* Annua constructio sarta dabit tumulo. — Hinc

Rosalia, yum, n. 3. absolute, substantivorum more, sunt solemnia rosarum seu dies, quo rosæ in sepulcra ferebantur. *Inscript. apud Maff. Mus. Ver. 146. 3. ITEM DEDIT COLL. NAVT. AN- TIC. HS. XII. N. VT EX RIVS SVM. REDITY ROSAL. ET PARENT. IVSTO V. ET IVSTÆ VYORI ET IBI OMN. AN. IN PERPETVVM PROCVR. Alle apud Gruter. 1031. 5. at Cor. Inscr. Etrur. T. 2. p. 25. EX CIVIS. REDITY PARENTAL. ET ROSAL. (legs ROSAL.) QVOT ANN. AD SEPVLCRVM SVVM CELEBRENT. Aila apud *Fabrett. p. 147. n. 182. et Gruter. 772. 7. vt EX VSVIS ROSVM PROVISIONES SI TAM PARENT. TAM ROI. QVODANNI CELEBRENT.* — Rosaliaum porro dies non idem ubique sunt; nam ex *In- script. apud Fabrett. p. 724. n. 443. salt v. in. XAL. h. e. die XI. Maji*; ex aila in ROSATIO ad- lata *XII. KAL. IVN. h. e. die XXI. Maji*; aa aila apud *Henzen. 6085. v. E. RVLIAS. h. a. die XXVII. Junii*; ex *Kalendar. Constantii* apud *Spon. Miscell. antiqu. p. 55. X. Kal. Jan. (h. e. die XXIII. Maji)* macellus rosas sumat; ex aila *Inscript. apud Gruter. 435. 2. supra adlata XAL. JUN.* quem- admodum dies violaris, seu violæ aa eadem *In- script. apud Fabrett. mode adl. salt XI. KAL. APR. h. e. die XXII. Martii. V. VIOLARIS.**

RÖSANS, anlis, particip. ab inuit. roso, as, rosas sum. *V. Sisebuti loc. cit. in ROTO.*

RÖSARIA, drum, et

RÖSARIUM, il. *V. voc. seq.*

RÖSARIUS, a, nm, adject. ποσειδος, di rosa, ad rosam pertinen, rosaceus, roseus. *Sueton. Ner. 27. exir.* Indicebat et familiaribus cenæ: quorum uoi mellita quadregies HS constitit, alteri pine aliquanta absorptio rosaria. *Alit eod. sensu leg. rosacea. Apul. 3. Met.* In alterum diem auxilio rosario Lucina denun futura. et *4. ibid.* Rosarium venenum. — *Rubus rosarius* apud *Marcell. Empir. 26. p. 124.* — Hinc

Rosarium, il, n. 2. absolute, substantivorum more, locus rois conulis, rosetum, rosajo, roseto, ποσειδ, ποσειδωιδ. *Colum. 11. R. R. 2. ante med.* Rosarium serotinum perfossum et cultum habere, jam tempus est. *Plin. 18. Hist. nat. 26. 65. (2).* Rodem hoc tempore hortorum rosario- rumque cure est. *Virg. 4. G. 119.* bifaria roseria Pæsti. *Ovid. 6. Trist. 2. 23.* Littora quot conchas, et amena rosaria flores, etc. *Martialis. 5. 37.* Fragravit ore, quod rosarium Pæsti. Adde *Propert. 4. 5. 59.*

Rosaria, drum, n. 2. absolute, substantivorum more, dicitur dies festus, qui sibi et rosalia appellatur, ut in *Gloss. Cyrill. Ποσειδος, rosalia.* *Inscript. ad Capuæ amphitheatrum* ebblne pau- cis annis reperta, quæque spectat ad ann. Chr. CCCLXXVII., atque a *Fr. M. Avellino* adlata et illustrata in *Opusc. T. 3. p. 216.* ut. rive MATI ROSALIA AMPLIAR AFRAE. h. e. es testamento Am- pliar Afræ instituta, quæ utrum ad funebrem, an ad sacram solemnitatem pertineat, adhuc ambigitur. Hinc statui potest, etiam in *Inscript. apud Gruter. 1031. 5.* et in *V. ROSALIS* cit., non ro- salia, sed rosaria hildem legendum esse.

ROSATIO, sola, f. 3. spargimenin di rose, ro- setum sparsio, ποσειδος. *Inscript. apud Zaccar. Ann. lett. d'Italia T. 1. P. 2. p. 208. et Mar- rin. Frat. Arv. p. 639.* ITA VT EX REDITY NIVA INSVLAS QVODANNI DIE NATALIS SVI ET ROSATIONIS ET VIOLÆ ET PARENTALIVS MEMORIAM SVI SACR- FICIVS QVATER IN ANNYM FACTIS CELEBRENT. etc. Alle, quæ estra portam Labicanam prope aque- ductus Claudii Imperat. in vinea *Hieronym. de Lazaris* Romæ iuvencia, et accurate descripta fuit a Jo. Zaratino Castellinio (*Inscript. apud Hen- zen. 7321.*), ex cuius scheda hma habentur. ITEM XII. K. IVNIAS DIE ROSATIONIS ITEM XII. N. IANV- ARIAS DIE NATALI MEO, etc. *V. aillam apud Mu- rat. 529. 4.* Mos bis spargeodi rosæ super de-

functorum sepulchra pluribus eductis Inscriptio-
nibus illustrat idem *Marin.* *ibid.* p. 362. *V.*
ROSALIS.

ROSATUM, i, *n.* *2.* *absolutum*, substantivum

more, est *¶* 1. Vinum rosa conditum, *ποδὶνος*
ovos. *Pallad.* 3. *R. R.* 32. et 11. *ibid.* 15. et *Lam-*
prid. *Elagab.* 19. Fiebat autem hoc modo, ut *Pal-*
lad. tredit 6. *ibid.* 16.: quinque libras rosae pridie
purgatae in vini veteris decem sestertio margebant,
et post triginta dies decem desumpti mellis libras
adhibebant, et utebantur. *Elagabalus* pineas attritas
admiscere solitus est, quo esset odoratus. *Lam-*
prid. loc. *adl.* *V. Eucherii* loc. in *LASER.* *¶* 2.
Edula rosa compositum, aut conditum, apud
Apic. 4.

ROSCIDUS, a, um, adject. Legitur etiam ro-
sidus in multis libris, apud *Colum.* *cit.* 5. *R. R.*
6. et 4. *ibid.* 30. *ad fin.*, *Pallad.* 3. *R. R.* 13.,
Catull. 61. 24. *Lachm.* et *Ovid.* 2. *Fast.* 314.
etc.: est enim a *ros*, unde et *roseus*. *V. ROSEUS*
in *ONOM.* — *Roscidus* est idem ac *rose* perfusus,
rosulentus, rose abundans, rugiadoso, guazzoso,
δρῶδης, δρῶγος.

I.) Propria. *Varro* 2. *R. R.* 2. circa med.
Prima luce esseunt pastum, propterea quod
tunc herba rosida meridiana, quae est aridior,
succunditate praestat. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 10. 12.
(38). Tardius rosco, ut creditur, humore vi-
ventes, h. e. rose. *Virg.* 8. *Ecl.* 37. Roscida mala
legere, et 4. *ibid.* 30. Et duræ quercus sudabant
roscida mella. h. e. purissimo rose confecta. (*V.*
Plin. 11. *Hist. nat.* 11. 11. et *ibid.* 12. 12.) *O-*
vid. 3. *Art. am.* 180. Roscida luciferos quum *Dea*
iungit equos, h. e. Aurora. Sic *Seneca Thyest.*
816, genitrix prima rosida lucis, et *Med.* 100. sic
nitidum jobar Pastor luce nova rosco, ut aspiciat,
h. e. rose perfusus tempore aurorae. *Virg.* 3. *G.*
337. salus reficit iam rosida Lana. *Id.* 4. *En.*
700. rosida Iris. *Ovid.* 2. *Fast.* 314. Hesperus
et fusco rosco ibat equo. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 62.
62. (153). et 18. *ibid.* 28. 67. (4). Roscida noctes.
Id. *ibid.* 17. 44. (2). Rubigo frequentissima. In
rosco tractu convallibusque, h. e. ubi roses
plurimi esduot: qualla sunt loca venis minime
obnoxia. Sic *Colum.* 5. *R. R.* 6. ante med. In solo
rosco et oculo. *Varro* 3. *R. R.* 14. 2. Lo-
cus (*cochleis*) in mellor, quem et non coquit sol,
et tangit ros, quod si naturalis non est, man-
scere oportet rosco: qui sit, si eduxeris si-
stulam, at in eam mamillas imposueris tenues,
quae eructant aquem, ita sit in eliquem lapidem
incidit ac late dissipatur. — Absolute neutr. gen.
Apul. 1. *Met.* Roscida exemplum.

II.) Impropria. — a) Roscidus locus, in-
mectos, madens, irriguus, acquoso, umido. *Plin.*
19. *Hist. nat.* 12. 62. (187). Libanotis locis pu-
tribus et mectis ac roscois seritur. Sic *Propert.*
2. 23. 28. et *Ovid.* 2. *Fast.* 33. Roscida antra.
Virg. 7. *En.* 683. rivis *Hernice* saxa, *Martial.*
4. 18. templa. — b) Roscidus sudor, et rosco
sudatio, h. e. sudor colligativus, apud *Cel.*
Aurel. 1. *Acut.* 15. 145. et 2. *Tard.* 2. 15.

ROSÉTUM, i, *n.* *2.*

I.) Propria. *¶* 1. Est locus rose consili-
gatus, rosato, rosajo, idem ac rosarium. *V. RO-*
SARIUS. Sunt tamen qui putent rosetum illa dif-
ferre a rosario, ut illud natura, hoc sit manu et
arte factum: ceterum sequentia exempla id non
probant: etenim pro ipsa planta, delinde pro flore,
tum translate pro papilla asportatur. *Varro* 4.
R. R. 35. *Schneid.* Quod iam egit radicum, ro-
setum concidit radicitus in virgulas palmeres, et
obtrahit. *Virg.* 5. *Ecl.* 16. Leota salix quatuor
palleoli cedit ultre, Puncis humilis quatuor
sellone rosos. *¶* 2. Dicitur etiam de flore. *Cla-*
udian. *Nupt. Honor.* 8. Subiliquis se rosetis Ye-
stiat *Alpion* spes. *Auct. Epithal. Laur.* et *Ma-*
rice 32. Lilia esu alient rutilla commixta rose-
la. *Heponian.* *Concub. Mart.* et *Ven.* 58. Tunc

ne purpurei lædat le apina roseti. *Id.* *ibid.* 79.
comium deest ire rosatis. h. e. rose consertis.
Pallad. 12. *R. R.* 11. Quamvis mense Februario
sint conserenda rosaria, tamen locis calidis hoc
etiam mense poterimus rosata instituire. Alii
rescius rosata omittunt, ut et *Interpres* *Italus*
Veronæ ann. 1810. editus. — *Rosetum* est etiam
titulus poemati in *Append. Virgiliana* ed. ab
O. Hübbeck., de cuius auctore viri eritici dis-
putant.

II.) Translate dicitur — a) De rubicundis ma-
millerum papillis. *Capell.* 7. p. 236. Furtis modo
(*Voluptas*) adhibebat, Et clam rosele parvæ Li-
liaque det papillæ. h. e. modo sicut me etiam
tractata rosata candidam mamillarum papillas.
V. ROSA II. — b) Metonymice de rubicundo
colore ætheris ante auroram. *Id.* 2. p. 47. Ni
roselle purpurarat calmina Aurora. Adde *eumd.*
ibid. p. 28.

ROSÆUS, a, um, adject. *ποδῖνος, rosaceus, ro-*
salia.

I.) Propria. *Seneca Med.* 70. Præcingens ro-
seo tempora vinculo, h. e. corone a rose. *Virg.*
Cop. 32. Et gravidum roseo aeta caput stro-
phio. *Claudian.* de *Magnete* 29. Rosel flores.
h. e. rosæ. *Id.* 3. *Rapt. Pros.* 85. Rosæ con-
valles. h. e. rose consistat: val universum rosæ,
floridæ. Sic *Id.* *Laud. Seren.* 73. et rosele for-
mosus Doria ripis. *Cel. Aurel.* 3. *Acut.* 37. 200.
Palmulæ nuctas olco roseo arpersæ.

II.) Metonymice est *¶* 1. Rose colore habens,
di color di rosa, vermiglio, *ποδῖος, ποδῖος.* *Fronto*
de *diff.* voc. p. 2191. 24. *Putsch.* Roseum
per se (h. e. quod rosarum qualitates habet): ro-
saceum mixtum (h. e. es rose confectum). *Plin.*
21. *Hist. nat.* 23. 94. (186) et 29. *ibid.* 4. 17.
(64). Roseus pannus. *Sillig.* leg. nitro. rusceus.
Id. 37. *ibid.* 9. 40. (123). Refulgens quidam in
purpure leviter roseus nitor. *Id.* 14. *ibid.* 1. 3. (15).
hic (*acinetus*) purpureo lucens colore, illic ful-
gent roseo. *Id.* 25. *ibid.* 6. 26. (62). Mithridatis
herbæ casulis austinas roseum florem. *Nemesian.*
3. 59. Roseum munus. *Catull.* 64. 49. Tincta ta-
git roseo conchyli purpurea fæco. *¶* 2. Hinc
Poeta roses dicunt partes corporis, in quibus
est coloris coerulei, h. e. niveus candor eum ra-
dore sanguinis, qui color est pulchritudinis ac ve-
nustatis proprius, incarnato, incarnatino, scar-
latino. Unde *Ovid.* 3. *Amor.* 3. 5. Candida can-
dorem roseo suffusa rubore Ante stetit: niveo
lucet in ore rubor. *Virg.* 1. *En.* 406. de *Ve-*
nere. avergens rosea cervice refulset. et 2. *ibid.*
593. de *ead.* roseoque hæc lousper oddidit ora.
(*Sic Sil.* 11. 7. 448.) *Id.* 12. *ibid.* 606. Roseus
genæ. *Martial.* 8. 56. Rosea labra. *Claudian.*
Nupt. Honor. 19. roseo pectebat pollice erioes.
Catull. 55. 12. Rosea papillæ. *Val. Flacc.* 8.
257. rosea radiata juvenis. *Id.* 8. 30. Roseus
honor. h. e. venustas admiratione et honore di-
gne. *V. HONOR.* *Martial.* 7. 80. ephæbus. h.
e. formosus. et 12. 64. Rosei ministri. *Apul.* 3.
Met. Aurora roseum quatiens lacertum cælum
loequitabat. Sic *Capell.* 9. n. 306. Aurora aso-
riens roseis spectabit ocellis. — Item res sales,
in quibus la color, aut similis apparet. *Ovid.* 3.
Art. am. 84. Rosea dea. h. e. Aurora. Sic 4.
Fast. 714. Memnonis in roseis lutes matar aqua.
Propert. 3. 23. 7. Roseus Eous. *Val. Flacc.* 6.
527. roseis li Lucifer alis. *Lucet.* 5. 609. rosea
sol olte lampede lacens. *Id.* *ibid.* 974. Dum ro-
sea face sol inferret lumina cælo. Adde *Martial.*
12. 60. *Virg.* 11. *En.* 913. roseus Phæbus. *Val.*
Flacc. 4. 77. Velocem roseis demittit nubibus
Irim. *Id.* 3. 538. roseis Bacchus habentis, scil.
quia etiam vinum roseum dicitur a *Nemesian.*
3. 59. et ab *Id.* 20. *Orig.* 3

ROSIDUS. V. ROSCIDUS.

ROSINUS, a, um, adject. Da hac voce hæc ha-
bet *Luce* in *Prodr. Corp. Gloss.* *Lat.* p. 81.
In lingua vulgaris censendum est auxiliare rosina
vocabulum (e *ros*, roseis [rosis], ut videtur, deri-
vatum) umorem fere significare, ad quod sedent
adjectiva rosinalis (brumalia: rosinalis, pluvialis)
et rosinosus (rosinosus annuus) rosei, si fides ha-
benda est *cod.* *Bern.* 178. f. 20. gloss. brumo-

sus: rosinalis (et *Ampl.* p. 278. 55. brumaria:
rosina, pluvialis) —, aliam rosinus. — Ceterum ro-
sina herba legitur apud *Veget.* 6. *Peterin.* 13.
4. *Schneid.*

RÖSÖ, *Ösis*, f. 3. *corrosione, rodimento, ro-*
sione, rōsē, aetus rodendi. *Cels.* 7. 23. Spu-
mans hille alva eum rosiona redditur. *con bru-*
cione. *Id.* 5. 28. n. 17. Alterum genus (*impeti-*
ginis) pejus est, equomale ex summa eutē decli-
nant, rosio major. *maggiora* è *il prurito.* *Plin.*
28. *Hist. nat.* 9. 93. (128). Infunditur iso contra
rosiones a medicamentis fecias. et mox. Ad ro-
siones intestinum bubulum utilis. *Id.* 20. *ibid.*
14. 54. (153). Pulejum stomachi rosiones sistit. *Id.*
23. *ibid.* 1. 23. (43). Rosiones præcordiorum.

ROSMARINUM, i, *n.* *2.* *et*

ROSMARINUS, i, *m.* *2.* *ramerino, rosmari-*
no, genus fruticis. Duplex est — a) Rosmari-
num vel ros marinum (Caebyrs Libanotis L.),
de quo *Plin.* 24. *Hist. nat.* 11. 59. (99). Est
at rosmarinum. Duo genera ejus: alterum sterile,
alterum odal et cæulis, et seman rosinaeum, quod
caebrys vocatur. *Apul. Herb.* 79. Libanotis alla
est coronalis a Soracæ appellata, quam Latini rosmari-
ninum appellant, tanquam nutrens virgas, in
quibus folia longa, tenula, viridia: alla est fructi-
fera, folia habens fœnticuli similia, sed aspera, et
terra prostrata, et boni odoris, thyrsu cubitali, etc.
radica turis odorem simulante. Nasclitur in locis
maritimis (ob id marinus rose dicta) et hortis. An-
tequam tus sciscetur, hæc herba homines deos pla-
cebat. — b) *Rosmarinus* vel *ros marinus* (*Ros-*
marinus officinalis L.). *Colum.* 9. *R. R.* 4. 2.
Ut rosmarina, et utraque cythni. *Pallad.* 1. *R.*
R. 27. In fruticibus sunt roses, illæ, rosmarinus,
hedæra. Adde *Horat.* 3. *Od.* 23. 15. et *Plin.* loc.
cit. at 19. *Hist. nat.* 12. 62. (187). *V. ROS.*

RÖSÖR, *Öris*, m. 3. *rodifore, qui rodit. Am-*
bros. *Serm.* 81. Murs borreorum rosorea.

ROSTRILLUM, i, *n.* *2.* *deminiut. a rostrum,*
beccuccio, pippio, parvum rostrum, πυγχιον. *Colum.*
8. *R. R.* 5. a med. Animadvertat, an pulli
rostellis ova parcerent, et anscultatur, si pi-
pleot. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 11. 30. (99). Murs
rostellum auriculæque summas rosan pannu ad-
alligari jubent. *grugino.*

ROSTRA, *strum.* *V. ROSTRUM.*

ROSTRALIS, e, adject. a rostris. *Sidon.* 1.
Ep. 14. Diguum poema, quod apicibus peron-
naodum auratis iuste tabula rostrali acciperet,
aut etiam Capitolio. h. e. dignum, quod in æ-
lincium pro Rostris, vel in Capitolio inter pu-
blicorum monumentorum tabulas collocetur.

ROSTRANS, *antis*, et

ROSTRATUS, a, um, particip. *V. voc. seq.*

ROSTRO, as, atum, are, a. 1. Particip. *Rostrans*
et *Rostratus* in 6n. — *Rostrata* est rostrum in-
quire, rimari. *Gloss. Lat. Gr.* *Rostrat*, *in-*
quire. — Hinc Particip.

Rostrans, *antis*, adjectivorum mora venterpetor,
et est rostrum impingens, rostro penetrans. *Plin.*
18. *Hist. nat.* 19. 49. (178). *Sillig.* In eollibus
transverso tantum monta aratur, sed modo in su-
periora, modo in inferiora, rostrante vomare. *Bar-*
duin. suspicatur, rostrato esse legendum, h. e. vo-
mera simpliciter rostro instructo, non aurito, quall
lo planis utebatur, testa *Pallad.* 1. *R. R.* 43.

Rostratus, a, um, adjectivorum mora, idem
ac rostro instructus; est autem propria da ani-
malibus, sed transfertur ad alia, ad dicitur —
a) *Rostratus* vectis, genus vomeris a vecte præ-
fixum ferreum rostrum habente. *Plin.* 18. *Hist.*
nat. 18. 48. (171). — b) *Rostratæ* fulces,
quæ in modum rostri curvatæ ac continuæ
aciem habent. *Colum.* 2. *R. R.* 21. 3. Sont ma-
teodi geora complura, mult falchibus vercalia-
tis, aliqua ille val rostratis, vel denticulatis me-
dium culmum secant. *Schneid.* ad b. 1.: *Georo-*
ri Index loterpr.: quæ continuam habent aciem,
Male! Ipse enim noster l. 4 c. 25. in falsa vi-
nitoria rostrum partem aduncam interpr. Sunt
igitur *rostratæ* aduncæ, *denticulatæ* rectæ. —
c) *Rostratæ* naues, rostrum in prora habentes,
χαλκίφοροι νῆες. *V. ROSTRUM.* Porro hæ na-
ves da mora in prima acia collocabantur, et erent

mucro belli. (V. Liv. 30. 10.) Cic. 2. Invent. 32. 08. Ut si qua rostrata in porto navis deprehensa sit, publicetur. Auct. B. Afr. 23. Cum naviculis cujusque modi generis triginta, totius paucis rostratis, profectus, etc. Plin. 9. Hist. nat. 30. 49. (90). Concha acutis modo carinata, lottica puppe, prora rostrata. Id. 10. ibid. 23. 32. (63). Olores libulacearum modo rostrato impetu feruntur, facillime ita flodentes aera, quam si recta froie impellerant. — Hinc rostrata absolute sunt naves rostratae. Symmach. 2. orat. in Valentin. (edente iterum A. Maio) 3. Scit bicornis iste (Rhénus) vicinis succumbendum esse rostratis. et mox 21. Hebet sua quodammodo castra rostrata. Hinc — d) Rostrata corona apud Plin. 16. Hist. nat. 4. 3. (7) et 22. ibid. 3. 4. (6) eadem erat, quae novitas et classica, aurea, et exiguis quibusdam veluti rostris aevum insignita, ut est apud Gel. 5. 6., qua donabatur la, qui navali proelio primos in hostium aevum insilisset: vel generetum qui vicisset navali cartamine. Duos hac doctos fulse, refert Plin. cit. 16. ibid. 4. 3. (7): primum M. Terentium Varronem, deinde Magno Pompeio, ob devictos piratas; quod narrat etiam Festus in fragm. la Navali: secundum M. Agrippam, tribuente Augusto ob similem causam. At contra ait, loquitur cl. Furfurett. in App. II., quod habet Vellej. 2. 81. 2. Insigne coronae classicae, quo usmo unquam Romanorum doctos erat, hoc bello Siculo Agrippa singulari virtutis meritis. Id ipsum confirmant Liv. Epit. 130., Seneca 3. Benef. 32. et Dion 49. 14. Ceterum ex hujus postremi loc. cit. apparet, in hoc ab aliis Agrippam differre, quod quum ali victores simpliciter tantum coronae laurae, ille aurea semper et rostris orata utaretur, quoties la publicum processisset. De hoc Virg. 8. Aen. 683. cui belli insignis asperbum, Tempora navali fulgent rostrata corona. — e) Rostrata columna apud Sueton. Galb. 23. rostris aevum exornata, qualls videtur la nammis Caesarum apud Patin. in Sueton., poalta est in foro post devictos navali primum proelio Carthaginenses a C. Duilio Cos., qui primus ob id navalem triumphum agit de Pons, ut est apud Plin. 34. Hist. nat. 6. 11. (20), Flor. 2. 2. et Epit. Liv. 17. Adde Sil. It. 6. 663., et hodie Romae la Capitolio asservatur. (V. A. Rich.) In ea longa Inscriptio fuit de illa victoria alique rebus ab Duilio gestis. Est autem fere omolom Latine linguae monumentum antiquissimum: ex quo videre licet, ut ait Forcellinus, quae illius statit (id est enal CCCXCV. ab U. C.) loqueat ratio et scribendi fuerit: quare la ea describenda, suppleenda, explicanda laborant viri docti, et praecipua P. Ciacconius, qui singulari libello illustravit. F. Heteram D. At recentioribus videtur hae Inscriptio posteriorum aetatem redolere, et ad Claudii imperatoris tempora commodum posse referri. (Cl. Ritcheh, Inscript. quae fertur col. rostr. Duellianae; Mommsen., C. Inscript. Lat., et Teuffel., Geschichte d. röm. Literatur.) Eius fragmentum est in collectione Gruteri p. 404. n. 1. — Servius ad illud Virg. 3. G. 29. navali surgentes aere columnas: Angustus, loquit, victor totius Aegypti multa de navali certamine sustulit rostra, quibus confatis quatuor efficit columnas, quae postea a Domitiano la Capitolio sunt locatae: quae hodieque conspiciuntur. Nam rostrata C. Duilius Cos. posuit, victis Pensis navali certamine: a quibus noem in Rostris, alteram ante Circum videmus a parte Jaanarum. Hinc Servius.

ROSTRUM, f. n. 2. Est e rodo, ut rastrum a rudo, est os, quoniam animalia cibum caplant, rictus, fures (It. becco, grugno, muso; Fr. bouche, bec, museau, gueule des animaux; Hisp. pico, rostro; Germ. e. Nagewerkzeug; Angl. the beak, bill, or nib of a bird, the snout of a fish or beast).

I.) Proprie dicitur — 1.º Stricto sensu de bestia. Cic. 1. Nat. D. 36. a med. Aves cruribus rigidas, proceras corneae rostro, et 2. ibid. 47. ad fin. Animalia cibum partim oris hiant capessunt, partim ungulum teneciliata arripunt, partim aduncitate rostrorum. Id. 1. Divinat. 13. ad fin. Sus rostro si humi A litteram impresserit. Plin. 8. Hist. nat. 32. 50. (112). Cervorum rostra.

et ibid. 25. 39. (95). Hippopotamus rostro resimo. Id. 9. ibid. 8. 7. (20). Rostrum delphoi stium. et ibid. 10. 12. (37). Dentes non sunt testudini, sed rostri margines acuti. Lucan. 4. 441. nra creditur uti Silva cani, nisi qui presso vestigia rostro Colligit, et praeda nescit latrare repera. Plin. 28. Hist. nat. 10. 44. (157). Rostrum lupi. Id. 10. ibid. 3. 4. (14). superius aequale. Id. 28. ibid. 8. 25. (90). Inferius leonis. Varro 2. R. R. 3. 2. Caprae sub rostra duos ut mammas peniles habent. Plin. 11. Hist. nat. 10. 10. (21). Rostrum apum. Varro Menipp. p. 213. Oehl. buxae anatum. Oehl. Serg. v. 7. Warnsd. acutum pulicis. Juvenit. de Philom. v. 29. W. ficolus. Incert. Epit. II. v. 4. W. latrentumque dedit rostris volucrumque. Nemesian. de Aucup. 27. W. de scotopace. rostri mucro. — 2.º Latiore sensu de hominibus, sed fere in sermone familiarit et per contemptum. Varro Menipp. p. 150. Oehl. Manius rostrum sub rostra adfert. Plaut. Men. 1. 1. 11. Quem lo asservare recte, na aufingit, volas, asca atque potione vocat deat: apud mensem plenam homini rostrum deliges. Lucilius apud Non. p. 455. 15. Merc. Ne designat rostrum pratoris, pedasse Spectes. Id. ibid. Arripit et rostrum, labesque etc. Varro ibid. Itaque videas barbato rostro illum commentari, et unumquodque verbum statera auraria pendere. Petron. fragm. Tragur. 75. Burmann. a med. Ut celestis rostrum barbatum haberem, labra de lucerna ngebam. Ulp. Dig. 10. 1. 17. sub fin. Rostrum personae, lo bocuccum d'un mascherone. — Hinc proverbium apud Fronton. 1. ad Antonin. Imp. (edente iterum A. Maio) ap. 5. sub init. Causa moras fuit, quod quum scriberetur insiluisse, quodam menit mea se offerrebat non suplo, ut dicitur, rostro ascribenda. h. a. vultu negligenti.

II.) Translate ob similitudinem dicitur de aliis rebus. ¶ 1. Generalim. Colum. 4. R. H. 25. Falce vinitioris pars, quae adunca est, rostrum appellatur. Ro victor utitur, quoniam locavere quid debet. Plin. 16. Hist. nat. 18. 48. (172). Vomer exigna cuspidis la rostro. h. e. in anteriore parte. Id. 28. ibid. 11. 46. (163). Fuangi lucernarum, aa fulgilo, quae est in rostris aarum. Id. 34. ibid. 14. 41. (144). Ad densandas lucendas, meliorumve rostra. h. e. qua parte mallei tundunt. Id. 10. ibid. 33. 49. (94). Insulam ne laesaret amnis, manul opere, palea et stramento rostrum ejus frumantes. h. e. partem ejus in angustum procurerent contra flumen. ¶ 2. Speciatim rostrum navis est trabs aerea, (hinc aera vocatur Horat. 2. Od. 16. 21.) interdum ferrea, prominens a prora parie inferiore, rostri modo, unde, si navis remigio agitare in hostilem aevum, hae parforari poterat et deprimi: sperone o sperone, ἄσπερον: quem primus addidisse navibus dicitur Plautus Tyrreus, ut Plinius refert 7. Hist. nat. 56. 57. (209). Id mos erat ars feroque praefigere ad ictus in praellis. Caes. 3. H. G. 13. Neque anim hic nostras (naves) rostro nocere poterant: tanta in eis erat firmitudo. Adde ibid. 14. Liv. 37. 80. Regis naves naque ipse ferire rostro hostem poterant, et obliquas se ipse ad lectus perhabent. et ibid. ad fin. Rhodia quum rostro percussisset Sidoniam aevum. et ibid. 24. Rostro cocenrere cum hostium aevi. Ovid. 4. Met. 705. velut navis praefixo concita rostro Sulcat equas. Seneca Ep. 76. Navis, cui argenteum, aut eureum rostrum est. — Plur. nom. Auct. B. Alex. 46. Naves adversas rostris concurrunt adeo vehementer, ut navis Octaviana, rostro discussio, ligno conficeretur. Auct. B. Afr. 4. Naves rostris perforatae merguntur. Virg. 5. Aen. 143. totamque debiscit Convulsam remis rostrisque tridentibus aequor. Adde Sil. It. 6. 358.

¶ 3. Hinc metonymice — a) Rostrum est pars oris anterior. Virg. 10. Aen. 157. Enela pappi Prima teoei, rostro Phrygius subjuvata leones. Id. ibid. 301. rostra teneat allicum. Cl. Plin. 18. Hist. nat. 18. 49. (171). — b) Rostra, drum, n. plur., suggestus, et locus circa positus, ante curiam illustis, quae eolm primum hostiles naves Bomeni bello Latino ab Antiatibus cepere, L.

Furio Camillo, C. Mauro Cos., h. e. an. U. C. CCCXXVI., eorum rostris, lo victoria monumentum, eam partem fori exornari placuit, teste Varro. 5. L. L. 155. Müll., obli suggestus erat, seu pulpitum, ejus figuram exhibet nummus G. Lollii apud Morel. Num. Fam. H.; quo contiones ad populum habebantur, ut Liv. 8. 14. extr. et Flor. 1. 11. narrant. Fuerunt autem olim ad comitium, prope juncta curiae, ut ait Ascon. in Milonion. 5., postea a Jul. Caesare translata sunt in allum locum ejusdem fori, ante aedem D. Julii: et hac nova, illa vetera dicta. Liv. 8. 3. Deductum de rostris Jussit. Nam lo lis privatus, nisi a magistrato in contionem productus, consistere non poterat. Cic. Cluent. 40. 111. Rem a subseillis ad rostra detulit. Id. Pis. 3. 7. Ita a me est consulatus peractus ut semper in rostris curiam, in senatu populum defenderim. Id. Vatin. 11. 26. Quum Vettius perforasset, descendissetque de rostris. Liv. 30. 17. Prator, contiones advocata, aum C. Laelio in rostra accedit, sullo ringhiera, in oringa, et 34. 54. Consul ex auctoritate patrum la rostra accedit. et adit, ut etc. Id. 27. 50. sub fin. Vociferantes, ut in rostris prius, quum in senatu, litteras recitarentur. Caes. 3. B. C. 21. Consul contionari contentam de rostris deduxit. Sueton. Claud. 12. extr. Plures a magistratibus in rostra producti. Plin. Paneg. 65. Procedere in rostra. Varro 5. L. L. 9. circo med. Comitila edicere a rostris. Cic. 1. ad Brut. 15. a med. In Lepido reprehendimur, col quum stanim in rostris statuissimus, lidem illam avertimus. Vellej. 2. 19. 1. Sulpicii caput arectum et ostentatum pro rostris. h. e. in suggestu. et ibid. 56. extr. Caesar sedens pro rostris. Sueton. Aug. 100. ad fin. Biferiam laudatus est, pro ado D. Julii a Tiberio, et pro rostris sub veteribus a Druso. Alii desent to sub. Id. Ner. 13. Coroli residens apud rostra triumphantis habita. — c) Postea rostra pro foro. Horat. 2. Sat. 6. 50. Frigidus a rostris manet per comples rumor. Adde Senec. Const. sup. 1. — d) Item pro populo in comitilis et contionibus congregato. Lucan. 8. 685. Campum et rostra movera. Id. 1. 275. Teoere rostra. h. e. dominari in contionibus. Id. 7. 65. Rostra formaeque optare. h. e. pacem.

RÓSULA, f. 1. deminut. rosae, rosetta, parva rosa. Dracont. 1. Heraem. 165. Qui rosulis stellarum oemus, vel floribus agros Imperat. Arevalus leg. rosula. Id. tamoa 2. ibid. 441. Et rosulas proferat biems. — NH. De nomine propr. F. ONOM.

RÓSULENTUS, a, nm, adiect. ¶ 1. Est rose abundans. Prudent. 3. aspi. orsp. 199. Floribus ut rosulenta putas Prata rubescera multimodis. ¶ 2. Metonymice, rosens. Capell. 1. p. 10. Rosulenti splendoris gratia totam aures curiam illuminavit.

RÓSURA, f. 1. idem ac rosio. Plin. Valer. 2. 28. Qui sanguinem faciat cum conatione vel rosaria. et ibid. Ad omnes dolores et rosuras ventris. Cl. Marcell. Empir. 28. ante med.

RÓSUS, a, nm, particip. F. RODO.

RÓSUS, u, m. 4. idem ac rosio. Marcell. Empir. 28. ante med. Ad ventris rosus remedium sit.

ROTA, f. 1. Roda leg. a Schneidero apud Varro. 3. R. R. 5. 15. Aila, qui pro mensa sustinet rodam radiatam. — Rota, fortasse a ῥότω, impeto feror: cf. v. Sanskr. rathas, et Germ. rad a reiten, movere, quae recentiores philologi conjungunt cum v. rates, et remus (V. Döderlein., Lat. Synon. v. 7.; Curt., Grundzüge d. Griech. Etym. p. 492., Vanicek., Gr.-Lat. Etym. Wört. p. 60., Eichhoff., Diction. etym. etc. ad h. v.), est instrumentum versatila rotandum, orbis, quo, v. gr., circumactio curus procedit: ejus partes sunt modiolus, radii, abides, canthus seu orbis: ῥωχός (It. ruota; Fr. roue; Hisp. rueda, ruedecilla, rodete, rodetno; Germ. Rad; Angl. a wheel).

I.) Propria. ¶ 1. Generalim. Plaut. Capt. 2. 3. 9. Pro role me uti licet: vel ego hac, vel illic vortar, quo imperabilis. Lucret. 6. 551. Feratos utrimque rotarum succutit orbes. Plin. 8.

Hist. nat. 16. 19. (52). Orbes rotarum circum-
acti. *Id.* 16. *ibid.* 43. 84. (229). Rotarum axis
frenius utilis. *Id.* 16. *ibid.* 9. 37. (141). Adipe
verruis axis vehiculorum perungenda ad faci-
lloriam circumactum rotarum utebantur. *Ovid.*
2. *Mel.* 107. Aureus axis erat, tamo aureus, au-
res summa Curvetura rotas. et 317. Rotarum
radii. *Varro* 3. *R. R.* 5. 15. Rota redieta. *Virg.*
2. *En.* 235. pedibusque (equi lignei) roterum
Subiiciunt lapsus. h. e. rotas. *Ovid.* 2. *Mel.* 133.
Rotarum vestigia. h. e. orbitas. *Id.* 2. *Pont.* 7. 44.
curris Appia trita rotis. *Id.* *ibid.* 194. Celeres rotas
et 178. rapidas. *Id.* 2. *Pont.* 10. 34. Etsi nos
egill alva tulere rota. et 1. *ibid.* 8. 68. Appie fer-
venti ducit in erva rota. *Horat.* 1. *Od.* 1. 5. me-
taque fervida Evitata rota. *Propert.* 4. 8. 18.
Effusa per sara rota. *Cato* *R. R.* 11. 3. Rota
aquaria. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 10. 23. (97). Rotas,
quas equa versat oblit. *Id.* 19. *ibid.* 5. 23. (64).
Penalles hortis rotis in solem promovero. *¶* 2.
Spectatim delectat de rote signi. *Plaut.* *Epid.* 3.
2. 35. Versatior ea, quem rota singulari. *γῆγλυπον*
κλυτροποπῆτος. *Horat.* *Art. P.* 21. amphora
compt instituit: currente rota cur arens exit? Sic
Vulgat. interpr. *Ser.* 18. 3. *Tibull.* 2. 3. 48. Rota
Cumena. *Seneca* *Ep.* 90. Anecharis invenit rotam
signi, cuius circula vera formatur. *Petron.* de
antig. *viol.* 5. *Wernsd.* nove terra Pocula, qua
facili vili rota fuserat actu. Adde *Augustin.* 6.
Civ. D. 3. *¶* 3. Item rota est genus
supplicii apud Græcos, quoniam santes distanti corpore,
et inter rotas radios implicata suspensi torque-
bantur. *Cic.* 5. *Tusc.* 9. 24. Theophrastus puta-
tur dicere, in rotam beatus vitam non accedera.
Apul. 3. *Met.* Nos mora, quoniam ritu Græcienis
ignis, et rota, tum omne flagrorum genus inferuntur.
Seneca *Herc.* *Act.* 1011. Membra præbere
rotas. — Talis essa singuli penna Isonis apud In-
feros. *Tibull.* 1. 3. 73. Ille Iannem tentare Isoni-
nis anal Versantur celeri nola membra rota. *Se-
neca* *Herc.* *Fur.* 750. Raptus volucris torrens Ilioo
rota. *Claudian.* 2. *Rapl.* *Pros.* 335. Non rota sus-
pensum præceps Isona torquet. *Virg.* 4. *G.* 484.
Atque Isonis vento rota consistit orbis. *Id.* 6. *En.*
616. Saxum ingens voluit illi, radilique raterum
Districti pendent. *Lamprid.* *Elagab.* 24. Parasitos
ad rotam aquariam ligabat, et cum vertigine sub
aques militebat, rursusque in animum revolve-
bat: eoque Isonis emicos vocavit.

II.) Improprie. *¶* 1. Rota dicitur a veteri-
naribus machina quædam, ad quam alligabantur
lumeola eorumque armis lussit in locum suum
rastituebantur. *Pelagon.* *Veterin.* 4. 2. et *Paget.*
3. *Veterin.* 45. 7. Si elegerit (armum), ex more
ad rotam armum reponit. *ex carâ spallato*, se-
condo il costume la spalla alla ruota. *¶* 2.
Item cylindrus ad propellendum. *Frontin.* 1. *Strat.*
teg. 5. 7. Subjectis rotis avari ad proximum por-
tum trejecit. Sic *Tac.* 4. *Hist.* 23. Doeabant strue-
re materias in modum pontis, mox subjectis rotis
propellere. Adde *Pluv.* 10. 13. *¶* 3. Item
trochus luvorius. *Vulgat.* interpr. *Psalm.* 82. 14.
Pona illos ut rotam. h. e. circumagantur o Deo,
ut a puero trochus. *Cf. Martialis.* 14. 168. In-
ducenda rota est: — Ista trochus pueris. et *ibid.*
169. *¶* 4. Per synecdochen, poetice, est —
a) Pro curru, carro, cocchio. *Virg.* 12. *En.*
671. equa rotis megam proposit ad urbem.
Id. 3. *G.* 114. Rotas insinere. At *Rich.* sensu
proprio interpr., ex more veterum pedibus sten-
tilum supra rotas currus. star ritto sulle ruote.
Val. Flacc. 1. 678. de *Neptuno*. ubi omne
rotis horrendus equisque Stas, pater. *Ovid.* 2.
Art. am. 230. Si rota defuerit, tu pede carpe
vitem. et 3. *ibid.* 468. nec admissis excutilla
rotis. *Id.* 2. *Mel.* 312. Rotas expallit. *Propert.*
4. 10. 42. Nobilit e tectis fundera gassa rotis.
h. e. es emedo, aut corvino. *Id.* 1. 2. 20. A-
vecta asteroid Hippodamia rotis. Adde *Ovid.* 2.
Art. am. 8. Huc trahunt nonnulli illud *Vulgat.*
interpr. *Psalm.* 76. 19. Vox tonitrali tui in rota.
At *Augustin.* od h. i. Orbis terrarum est rota.
— b) Item pro ferro, quo rota vincuntur, apud
Quintil. 1. 5. 12. — *¶* 5. In illo *Propert.* 3. 4.
26. Stamina rhombi ducitur illa rota: rota est

ipse rhombus, vel rhombi versatio et cursus. *¶* 6.
Rota solis est ipsum solis corpus, discus, orbis,
rotundus globus. *Lucret.* 5. 433. Hic neque tum
solis rote cerni lumines largo Allivolans poterat.
Adde *ibid.* 565. Sic *Ennius* apud *Id.* 18. *Orig.*
36. extr. et *Val. Flacc.* 3. 559. Inde pete-
facti rediis rota cendide cælum. *Seneca* *Herc.*
Act. 1022. Teslor nitenlis nemmeem Phæbi ro-
tem. — *Luciferi rota* eodem modo intelligende
videtur. neque enim *Lucifero* corrus tribul so-
lis, sed equus, ut est apud *Id.* loc. cit. et *O-*
vid. 15. *Mel.* 189. quomque albo *Luciferi* exit
Clarus equo. *Tibull.* 1. 10. 62. Dum rota *Luciferi*
prævoce orta diem. *Claudian.* 2. in *Rufin.* 337.
de eod. Festinamque rotam sollio preparantur
urget. — In illo *Senec.* *Herc.* *Act.* 1439. Phæ-
bique tritam nemmea zonam rote: rota currus
Phæbi omnino significatur. At in *Thyest.* 796.
Nondum *Hesperia* lesora rota Jubit emeritis
solvere currus. h. e. senna et inclinatio cæli ad
occidentem. *¶* 7. Est etiam gyros, seu circuitus.
Val. Flacc. 5. 413. rapit ipse (sol) nitenles Al-
tus equos, curvoque dlem subtegit Olympo. Pone
rota brevior totor, denseque secuntur *Pliades*:
rota brevior est brevior et angustior gyros, quem
sua curru Luna percurrit. Sic in illo *Propert.* 2.
19. 65. prius infecto deposcit præmia cursu,
Septime quem metam triserit ante rota. h. e. se-
ptimus circuitus enno circendi. aam septies ob-
eundus erat circus victoriam appetenti, ut *Varro*
docet apud *Gall.* 3. 10. sub fin. et *Ovid.* *Ha-*
leut. 68. *¶* 8. Illic rota anni circularis cur-
sus anni sa circumagantur. *Seneca* *Herc.* *Fur.*
179. volucrisque dia Rota præcipitis vertitur an-
ni. *¶* 9. Rota natiuitatis, totus vitæ cursus,
apud *Vulgat.* interpr. *Jac.* 3. 6. *¶* 10. In mo-
numentis sepulcr. rota indicat celeritatem, seu
fugam temporis. V. *Bulleit.* di corr. arch. a.
1845. p. 131. *¶* II. Figurata. — a) Refertur
ad varietatem instabilitatemque Fortunæ, que
rotas insinera dicitur. *Cic.* *Pis.* 10. 22. In quo
ne tam quidam, quoniam illam suum saltatorum
versatiles arbem, Fortunæ rotam perliminebat.
Tibull. 1. 6. 33. At tu, qui potior nunc es, mea
furia timeo. Versatur celeri Fors levis orbe ro-
ta. *Auct.* *Eleg.* de Fortun. viciss. 82. *Wern-*
dorf. Tuta aec in solido rarum Fortuna favore
est: Quoniam minime credes, impulit ista rotam. *Cf.*
Claudian. *Gal.* 631. Dea iugavit flestitque ro-
tam. — b) Item ad emorem. *Plaut.* *Cist.* 2. 1.
4. Jector, crucior, agitor, stimulator, rorsor in
amoris rota miser. *Propert.* 2. 7. 32. Vincaris,
aut vincis. hæc in amore rota est. — c) Com-
mode etiam ad elegiacum carmen. *Ovid.* 1. *Art.*
am. 264. Imperibus vetia Thalla rotis. et 3.
Pont. 4. 86. Farræ etiam molles elagi tam vaste
trumpbi Pondera disparibus non potnera rotis.
¶ 12. Est etiam animal, et quidem — a) Ob si-
militudinem, belus marinus, quaternis rediis di-
stincta, modiolum ejus oculis duobus atrinque
claudensibus. *Plin.* 9. *Nat.* 4. 3. (8). et
32. *ibid.* 11. 53. (144). — b) Capra ignoti ge-
neris. *Varro* 2. *R. R.* 1. 5. Ut in Samothrace
greges caprarum, quas Latine solas appellant.
Schneiderus putat scribendum strepticerotas
pro Latine rotas.

ROTABILIS, e, adject. *¶* 1. Qui rotari, et in
gyrum agi potest, girevole. *Ammian.* 23. 4. 2.
Validi juvenes versent egilliter rotabilem flexum.
Augustin. *Genes.* 5. 23. Rotabilis molus. *¶* 2.
Item qui rotis et rheda percurri potest. *Inscript.*
si modo legitima est, apud *Gruter.* 149. 1. c.
IYLIVS CARRIARI VIAM INVIAM SOLERTIA SUA ET IM-
PANNIO NOTAT. REDD. V. *Marin.* *Frat. Arv.* p.
697. col. 1. n. 128. et præsertim *Asquini.* d. *For-*
ogiulio de Carni p. 54.

ROTABULUM. V. RUTABULUM.

ROTABUNDUS, a, um, adject. qui in gyrum
volvitur. *Chatrid.* *Tim.* 15. Qui semper ultra
procedere geliens, ejusdem atque immutabilis
naturæ coercitione intra objectum ejus rotabun-
dus loqueretur.

ROTACISMUS. V. RHOTACISMUS.

ROTALIS, e, adject. qui rotas habet. *Capitol.*
Macrin. 12. a med. Rotale serpentum. *Sulpic.*

Sever. 1. *Dial.* 13. Impulsa rotelli machine a-
quam producera.

ROTANS, antis, particlp. V. ROTO.

ROTARIS, e, et

ROTARIUS, e, um, adject. ed rotas, seu omne
genus vehiculorum pertiosas in *Inscript.* *Afric.*
apud *Renier.* 2300. et 2301. ubi alii pro rotari
leg. rotarii, ita ut sit roterium, il.

ROTATILIS, e, adject. qui in gyrum agitur.
Sidon. 2. *Ep.* 9. ante med. Inter rotatiles cata-
stropharum gyros. *Prudent.* præf. napi *crap.* 8.
Secrarius et rotetiles trochæos.

ROTATIM, adverb. in giro, in ruota, in cir-
colo, κύκλῳ. in modum rotas, in orbem. *Apul.*
10. *Met.* Pusill pusillaque saltantes pyrrhicham
decoros embitus lætrebant, nunc in orbem ro-
tatim desuoni, nunc in obliquem seriem conueri,
etc. — Apud *Diomed.* 3. p. 474. *Putsch.* rota-
tim et volubilliter dicere est per trochæos loqui.
Trochæus autem est ἀπό τοῦ τρέχειν, unda et
τροχός, rota.

ROTATIO, ōnis, f. 3. id girare, κύκλοφορία,
in gyrum versatio, circumductio.

I.) Proprie. *Pluv.* 10. 8. sub init. Nec sine
porrecto rotetionis versatione cuserum possunt fe-
ceta levationes. et in fin. Rotatio circuli. Adde
Apul. *Apolog.* circa med.

II.) Translato. *Capell.* 3. p. 287. Diei nocti-
qua rotetio.

ROTATOR, ōris, m. 3. qui rotat, at in gy-
rum agit. *Stat.* 2. *Silv.* 7. 7. Et la Rassaridam
rotator Euen. *Cassiod.* 3. *Farlar.* 5. Cameraram
rotetor. h. e. qui camaras in forniciis speciem æ-
dificat. V. GYPSOPLASTES.

ROTATUS, e, um, particlp. V. ROTO.

ROTATUS, us, m. 4. rotatio, circumductio.
Stat. 2. *Achill.* 416. didici, qua Pæones arma
rotatu. Quo Meceles sua gata client. *Auson.* *E-*
dyl. 10. 362. Præcipit torquens cerealis sera
rotetis. *Prosp.* *Aquit.* ad *Uxor.* 5. *Wernsd.*
Celari vides rotatu Rapidos dies meare. *Cf. Senec.*
Herc. *Fur.* 178. et edde *Calcid.* *Tim.* 36.

ROTELLA, æ, f. 1. deminut. a rota, parva
rota. *Augustin.* in *Psalm.* 76. Brevis rotella or-
bicularis appellatur. Adde *Id.* 14. *Orig.* 2.

ROTO, as, avi, stum, are, 1. (rota). Particlp.
Rotans sub A. 1. et B.; Rotatus sub A. 1. et
II. — Roto est verbum A) Activum, et B) Nou-
trum.

A) Activum, roto est rotas more verso, circum-
ago, volvo, in orbem verio, torquere, κύκλω,
περιελίσσω, σπενδάζω, τροχίζω, (il. girare at-
torno, far rotare, roteare; Ft. mouvoir circu-
lairement, faire tourner ou rouler; Hisp. hacer
volver, hacer mover circularmente, rodar;
Gærm. *iw.* e. *Rad* od. *Kreisförmig* herumdrehen,
echleudern, schwingen; Angl. to tourn a thing
round like a wheel, whirl round, winging).

I.) Proprie. *Lucret.* 6. 201. de ventis. rotant-
que cavia flammam fornacibus Intus. *Virg.* 9.
En. 441. ac rotas onsem fulmineum. *Val.*
Flacc. 6. 551. elipentemque rotans. *Ovid.* 4. *Mel.*
515. et perre *Learchum* Brechia tendentem ra-
pli, et bis *Thyæque* par auras *Moro* rotat fundæ.
Horat. 4. *Od.* 11. 11. Sordidum flammæ trepi-
dant rotantes Vertice sumum. *Val. Flacc.* 4.
235. Sanguisquæ rotat farlis ardentibus oides.
h. e. torquet in gyrum oculos. *Id.* 1. 20. de vasa
Deo pleno. vitemque comamque per euras Sur-
gentem, leurusque rotet. (Similem locum habes
apud *Lucan.* 5. 172.) *Id.* 4. 656. Unda labo-
rantes præceps rotet. *Ovid.* 2. *Art. am.* 373. Sed
neque fulvus aper medie tanti sævus in ire, Ful-
mineo rabidos quoniam rotat ore canes. *Lucan.* 6.
222. Urta se rotat in vulous. *Auct.* *Panegy.* ad
Pison. 53. et nunc cervice rotata, Incipit effusus
in gyrum carpere cursus. *Quintil.* declam. 17.
16. Rotatos per abrupta mollis jactus explicuit.
Id. 11. 3. ante med. Jactare caput, et comas
excutientem rotare, tanatolum est. *Apul.* 8. *Mel.*
Crinas pedulos rotantes in circulum. *Plin.* 8.
Hist. nat. 16. 19. (51). Corruptum aliquem, ro-
tatumque sternere. et *ibid.* 53. 79. (214). Ut ro-
tati tormento aliquo. *Id.* 2. *ibid.* 3. 3. (6). Mo-
les rotata vertigine assidua. *Claudian.* *IP.* cons.

Honor. 329. Rotare sara. h. e. facere, lanciare, ductum a funda. Sic *Stat.* 9. *Thob.* 801. in ora loquentis Tulum immae rotat. *Lucan.* 8. 673. caput ense rotare. h. e. desectum prorolvera. *Manil.* 1. 281. Orbis sideris ætheris rotat cursus. h. e. agit lo orbem. *Hieronym.* *Ep.* 107. n. 10. Rotare fusum. — *Rotari*, mediorum apud Græcos more, in gyrum verti, circumagi, andare in giro, muoversi in giro. *Ovid.* 12. *Met.* 296. Ignis rotatus. *Id.* 2. *ibid.* 74. poterisne rotatis Obvius ire polis? et 9. *ibid.* 221. Rotatæ nives. *Manil.* 1. 595. His eadem est via, quæ mundo, pariterque rotantur lachrymæ, gireno. *Stat.* 1. *Achill.* 56. scopulosque ceta Tyrrhenique greges circumque infraque rotantur. rotando nuotano. *Prudent.* 10. *asp.* 537. Cædet rotati solis in terram globus.

II.) Figurata. *Seneca* 2. *Quæst. nat.* 35. Sic ordinem fati rerum æterna series rotet. — *Sermo* rotatus est oratio brevis, expedita et volubilis. *Juvenal.* 6. 448. aut curtum sermone roteto Torquet enphymeme.

B) Neutorum mare, absolute. *Lucret.* 1. 294. de ventis. res Corripiunt rapideque rotanti turbine portant. *Vitg.* 10. *En.* 362. quæ sasa rotantia late Impulerat torrens. Ubi *Servius*: ut Eleusinae matris volventia plaustra (1. *G.* 163.): Rotantia ergo, quæ rotantur. *Sicub.* in *Anthol.* *Lat.* T. 2. p. 330. *Burm.* de defectu lunæ. tum sidere casso Pellascit teres umbra rotæ, dum transeat asem Aggorei velox tumuli, speculoque rotanti Fraternas reparat per cælum libera flammæ. Alii minus recte leg. speculoque rosati. V. ROSANS. — Rotare dicuntur pavones, quum caudam explicentes se circumagunt. *Colum.* 8. *R. R.* 11. circa med. Signa sunt æstimulata libidinis, quum semetipsum veluti mirantem gemmantibus pinnis protegit: idque quum facit, rotare dicitur. *Alii* leg. rotari.

ROTULA, æ, f. 1. deminut. a rota, rotella, rotelletta, rotellino, τροχίλιος, parva rota. *Plaut.* *Pers.* 3. 38. Citius abeunt, quam in cursu rotula circumvortitur. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 18. 46. (172.) Ut duas aratro adderent rotulas. *Colum.* 11. *R. R.* 3. a med. Possunt etiam vasis maioribus rotulae subijci, quo minore labore producantur. *Cæc. Aurel.* 2. *Tard.* 2. 44. Super pendenti rotule, quam Græci τροχίλιον appellant.

ROTULUS, i, m. 2. (rotula) rotolo, cylindrus. I.) Proprie. *Calpurn.* 7. *Ecl.* 50. Sternitur adjunctis ebur admirabile truncis. Et coit in rotulum, tereti quæ lubricus axe. Impositos subita vertigine falleret ungues, Escutretque feras. Alii perperam pro rotulum legunt rotulam, vel rotillum, vel rotajum. V. *Salinas*, ad *Hist. Aug.* scriptores p. 436. *Lips.* de *amphit.* c. 12. Sane rotulum *Salmasius* facile admittit scriptura codicum; rotule minus respondet, quod sequitur, lubricus, ut ait *Heinsdorf.*, *Poet.* 1. *il.* *Min.* T. 1. p. 169.

II.) Translate ita appellatur pes trochæus. *Dion.* med. 3. p. 474. *Putsch.* Trochæus dictus από τοῦ τροχίου: ajunt, hunc trochæum Auruncos rotulem occupasse, nimirum simili ratione, qua Græci a rota invitati, vel diversa appellatione persuasi, etc.

ROTUNDA, æ, f. 1. V. ROTUNDUS.

ROTUNDATIO, ōnis, f. 3. ritondamento, τρογγύλωσις, actus rotundandi, rotunditas. *Vitruv.* 1. 6. ad fin. Diducto circino circumagatur linea rotundationis. *Adde* 3. 1. et 10. 11.

ROTUNDATUS, a, um, particip. V. ROTUNDO.

ROTUNDE, adverb. Sup. Rotundissime. — Rotunde, ritondamente. τρογγύλως, cum rotunditate.

I.) Proprie. *Colum.* A *bur.* 5. ante med. Ut in orbem quam rotundissime formetur. Ita *Schneiderus* optime edidit ex *ed.* *Sangermanensi*, quam antea *Gesnerus* haberet rectissime.

II.) Translate est concinne, collecte, ut ait *Non.* p. 164. 1. *Merc.* vel eleganter, composita, ut alii: nam, ut rotundum sit aliquid, arte opus est, et diligentia. *Cic.* 4. *Fin.* 3. ad fin. Ita ipsa, quæ tu breviter, regem, dictatorem, divitem solum esse sapientem, a te quidem opte

ac rotunda, quippe: habes enim a rhetoribus. Supra dixerat *polite apteque*.

ROTUNDIFOLIUS, a, um, adject. rotunda habens folie, ut *Herbæ* rotundifolia, *Apul.* *Herb.* 71.

ROTUNDITAS, atis, f. 3. ritondezza, rotundità, τρογγυλότης, qualitas figuræ rotundæ, circulus, gyrus, circuitus.

I.) Proprie. — a) Abstracto sensu. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 11. 73. (190). Gemma rotunditatis absolutæ. *Id.* 16. *ibid.* 23. 35. (86). Populo aliæ folia in juvenia circinata rotunditatis sunt: vetustiora in angulos exeunt. *Id.* 19. *ibid.* 5. 25. (76). Rapum rotunditatis brevi notabile. *Id.* 11. *ibid.* 18. 19. (59). Apas optima breves, verique, et in rotunditatem compactiles. *Id.* 22. *ibid.* 22. 33. (74). Olus maritimum esse dixerunt salsum et inde nomen solis in rotunditatem longis. *Id.* 18. *ibid.* 13. 34. (130). Rape in rotunditatem globantur. *Adde* *Apul.* 9. *Met.* et *Augustin.* 12. *Civ. D.* 26. *Cassiod.* 2. *Varian.* 42. ante med. Prolixa rotunditas. b. e. figura elliptica, loquitur enim de forma amphitheatri. — b) Concreto, ut ajunt, sensu. *Capell.* 2. p. 36. Quamdam globosam animatamque rotunditatem sumit, ac virgini porrigit hauriendam. h. e. ovum orbile.

II.) Trenstate. *Macrobi.* 7. *Saturn.* 5. Aure nostras gratia linguæ captivas tenet, et verborum rotunditati assentire cogimur, circumventi volubilitate sermonis. *Sidon.* 1. *Ep.* 1. Symmachi rotunditatem, C. Plinii disciplinam maturitatemque vestigiis insequi.

ROTUNDO, as, avi, atum, ars, a. 1. (rotundus). Particip. Rotundatus I. et II. — Rotundo est idem ac rotundum facio. τρογγύλω (It. far rotondo, ritondare; Fr. former en rond, arrondir; Hisp. redondear; Germ. rund machen, abrunden; Angl. to round, make round).

I.) Proprie. *Civ. Univ.* 10. Quumque similem universalitati efficere vellet, ad volubilitatem rotundavit. *Vitruv.* 10. 11. Rotundata tignora ad circumum. *Mela* 1. 18. ad fin. Flamina cogit se ac rotundat, et sit ingens globus. *Vallej.* 2. 59. in fin. Solis orbis super caput ejus, curvatus æqualiter rotundatusque in colorem arcus conspectus est. *Apul.* 11. *Met.* Vascularum in modum papillæ rotundatum. *Cæc. Aurel.* 4. *Tard.* 3. 65. Rotundata frusta dare bibenda. h. e. in pastillos formata. *Adde* *Marcell.* *Empir.* 35. p. 138. — Rotundari, mediorum apud Græcos more. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 17. 66. (106). Omnes herbæ quum folium primum emittant, mox in caulem rotundantur etc. *londeggino*.

II.) Translate. *Horat.* 1. *Ep.* 6. 34. Mille talenta rotundentur, si facia il numero tondo di mille talenti. V. CORROTUNDO. *Sidon.* 8. *Ep.* 4. Citos iambos, elegos acutos, ac rotundatos hendecasyllabos elucubrere. h. e. polite et affabre compositos.

ROTUNDULA, æ, f. 1. deminut. a rotunda, parvum emplastrum, vel placenta rotunda. *Apul.* *Herb.* 13. His bene commixtis facies erinde velut rotunditatem, etc., τροχίλιον. V. TURUNDULA.

ROTUNDUS, a, um, adject. (iota). Scribitur et rotundus apud *Gell.* 11. 13. *Herz.* et *Spartian.* *Hadrian.* 18. 4. *Prier.* et etiam *Farron.* 1. *R. R.* 51. et 3. *ibid.* 12. *Polit.* *Adde* *Fest.* loc. cit. — Comp. Rotundior, et Sup. Rotundissimus. — Rotundus est circuitu figuram habens, globosus, τρογγύλος, τροχίλιος (It. tondo, rotondo; Fr. rond; Hisp. redondo; Germ. rund, scheidenrund; Angl. round, circular, globular, globose, spherical, rotund).

I.) Proprie. — 1. Generatim. *Cic.* *Sonn.* *Scip.* 1. Stellæ globosæ et rotundæ. *Id.* *Univ.* 6. Mundum Deus ita tornavit, ut nihil effici possit rotundius. *Id.* 2. *Nat.* D. 19. 49. Stellarum rotandi ambitus. *Ovid.* 3. *Art. am.* 149. ora rotunda. facce o visi tondi. et *Cic.* 5. *Tusc.* 14. extr. Medius mundi locus, qui est idem infimus in rotundo. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 16. 91. (142). Radix nigre in latitudinem rotunde. *Horat.* *Epod.* 8. 13. Nec sita mûrta, quæ rotundioribus Onusta baccis ambulet. *Cels.* 8. 4. ad fin. Capita seminum rotundiore, quam buine-

rorum sunt, quum illa ex ceteris rotundissima sint.

— Rotundam ædem Vestæ Numa Pompilius rex Romanorum consecrasset videtur, quod eandem esse terram, quæ vitæ hominum sustentaretur, crediderit, eamque pilæ forma esse: ut sulcimiti templo dea coleretur. *Festus* p. 262. 26. *Müll.* V. *Ovid.* 6. *Fast.* e. v. 263. — 2. Speciatim rotunda vestis esse videtur, quæ æqualiter ambit, et undique clausa est, unoque injecto totum tegit corpus: qualem fuisse Romanorum togam, *Ferrar.* I. 1. de re vestiar. priorib. capitib. ostendit. *Quintil.* 11. 3. a med. Ipsam togam rotundam esse, et eptæ casam velim. Vult *Quintil.* togam esse rotundam, quia illa erat togæ forma maxime decens. Fortasse autem hoc significat, ut sit toga æqualiter ab omni parte fluxa, et undanti ambitu composita. Sunt enim qui inter quadratas vestes eam reponunt: quæ de re legendi *Ferrar.*, *Sigon.* de judic., *Salmas.* in not. ad *Tertull.* de Pall., *Ruben.*, *Manut.* de quæstionib. per epist., etc. V. QUADRATUS. — Rotundo maxime contrarium est quadratum. Hinc proverbio dicitur mutare quadrata rotundis apud *Horat.* 1. *Ep.* 1. 100. qui vitæ disconvenit ordine toto, modo ædificat, modo diruit, sibi quæ ipse contrarius est.

II.) Translate. — 1. Generatim. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 85. de sapiente. contemnere honores Fortis; et in se ipso totas; teres atque rotundus, Esterni ne quid valeat per leve notari. (Ita distiguit *Bentley.*, probante C. *Fæa*; nam alii: et in se ipso totus teres atque rotundus.) Respleit *Horat.* rotundam figuram, quæ, ut ait *Cic.* *Univ.* 6, nihil asperitatis habet, nihil offensionis, nihil inclusum angulū, nihil anfractibus, nihil eminens, nihil lacunosum: ita vir sapiens adeo æqualiter est compositus, et undique perfectus, ut nulla ei labes vitii adhaereat. *Auson.* *Edyil.* 16. 4. de cod. mundi instar habens, teres atque rotundus, Externæ ne quid labis per levā sicut. — 2. Speciatim refertur ad dictionem periodicam, et ad eloquentiam. *Cic.* *Brut.* 78. a med. Erat verborum et delectus elegans, et apta et quasi rotunda constructio. h. e. apta, concinna, polita, æquabilis: unde orationis volubilitas essiat. *Id.* *Orat.* 13. 40. Quum Thucydides videretur Socrati praeceptor, nec satis, ut ita dicam, rotundus, primus instituit dilataro verbis, et mollioribus numeris explere sententias. *Gell.* 16. 1. Ένδομηχανίων vere atque luculente dictum, verbiq; est brevibus et rotundis vinctum. et 17. 20. Videns ένδομηχανα crebrum, et coruscum, et convexum, brevibusque et rotundis numeris cum quadam æquabili circumactione devinctum? *Id.* 11. 13. Cursus, et sonus rotundæ volubilitate sententiæ. periodica. et 1. 4. Crispum sane agmen orationis, rotundumque, ac modula ipso numerorum venustum. *Horat.* *Art. P.* 323. Grajis ingenium, Grajis dedit ore rotunda Musa loqui. h. e. copiose, polite, perfecte, suaviter. — Aliiter accipiendum est illud *Quintil.* 8. 5. a med. Soluta oratio et a singulis non membris, sed frustis collata, structura caret: quum illa rotunda, et undique circumcisa insistere invicem nequeant. Is. c. verba, quæ simul componi nequeant, et alterum alteri inhæerere, et quadrare, velut si quis murum ex rotundis saxis construeret. *Adde eund.* 3. 4. 16. — Hinc

Rotunda, æ, f. 1. absolute, substantivorum more, massa rotunda. *Scribon.* *Compgs.* 201. extr. Atque ita emplastrum manibus subigitur, et redactum in rotundas amplores, quas magdalias dicunt, reponitur. *Rectius* legend. videtur tarundas. — NB. De nom. propr. V. ONOM.

RUBEDO

RUBEA, æ. V. RUDEUS in fin.

RUBEDO, ōnis, f. 3. rossezza, ροδονημα, color rubeus. *Firmic.* 2. *Mathes.* 12. ante med. Leo significat colorem cruceum, atque ad rubredinem declinantem.

RUBEFACIO, facti, feci, factum, facere, a. 3. Particip. *Rubefactus*. — Rubefacio est rubere vel rubentem facio, rubro colore tingo. *Ovid. 8. Met. 382.* Elise sub aure feri summum destrinxit arundo Corpus, et exiguo rubefecit sanguine testes. *Id. 12. ibid. 383.* Cornua vara boum multo rubefacit errore. *Sil. It. 16. 136.* Aurora obscuri tergebat nubila caeli, Vixque Atlantidum rubefecerat ora sororum.

RUBEFACIUS, a, um, particip. *V. voc. præc.*
RUBELLIANUS, a, um, adject. et Vitis rubelliane, dicta a colore rubello, apud *Colum. 3. R. R. 2. ante med.* Sed aarum quoque seraeior est minor (vitis *Nomentana*), cuius et folium parvulus actidit, et metella non ita rubet, ut Amineis: a quo colore rubelliane nuncupantur.

RUBELLUS, onis, m. 3. piscis prægrandi capite, ex genere mulorum: a *rubellus*, quod diminutivum a *ruber*. Ita vero a colore dici, augmento est, quod similiter Græcia vocatur *ῥυβύλιος*, ab *ῥυβρός*, rubeo. *Plin. 32. Hist. nat. 10. 49. (138).* Mullus in vias necatus, vel pisce rubello, hic, qui lade biberat, tædium vitæ affert. Adde *Apic. 10. 7. V. ERYTHINUS*.

RUBELLULUS, a, um, adject. diminut. rubelli. *Capell. 5. p. 187. in carm. Umbilicus (voluntatis) rubellulus. V. RUBERICA.* — In *Illo Veget. 5. Veterin. 74. cit. in NURELLULUS* fortasse legendum est *rubellulus*.

RUBELLUS, a, um, adject. diminut. rubri, rossetto, *ῥυβύλιος*, subrubens, qui modice et dilute rubet. *Martial. 1. 104.* Et Veientani bibitur fæssa crassa rubelli. (Adde *Pers. 5. 147.*) *Plin. 14. Hist. nat. 2. 4. (23).* Proxima dignitas Nomentanis (vitis), rubante metella, quæ propter quidam rubellæ appellaverat vineas. *V. RUBELLIANA. Capell. R. p. 271.* Depiit rubellumque calvitium. Adde *Theod. Prisc. 4. et Marcell. Empir. 29.* — *AB.* Da cognom. *R. V. ONOM.*

RUBENS, entis, particip. *V. voc. seq.*
RUBEO, bes, hui, here, n. 2. (ruber). Particip. *Rubens* I. et II. et in fin. — Rubeo est ruber, seu rubens sum, *ῥυβύλιος* (It. esser rosso, rosseggiare; Fr. être rouge, rougir; Hisp. ro-æar, bermejar; Germ. roth sein; Angl. to be red, redder).

1.) Proprie. *Zucet. 6. 1164.* ulceribus quasi inusta omne rubra Corpus, n̄ est, per membra sacer quum didit igne. *Virg. 2. G. 430.* Sanguineisq; incolta rubent avaria bacca. *Juvenal. 6. 479.* hic frangit ferulas, rubet ille flagellis. *Seneca Herc. Fur. 135.* Asperæ die dumeta rabent. h. e. luce perfusa. *Catull. 3. 17.* mea puella Flendo tardiduli rabent ocelli. *Horat. 2. Od. 11. 19.* neque uno rubens Luna nitet vultu. *Ovid. 11. Met. 19.* tum denique saxo Non exaudiri rubuerunt sanguina velle. et 3. *ibid. 483.* de pomis. quæ candida parte, Parte rubent. et 3. *Art. am. 170.* bis Tyrio murice lana rubet. *Tibull. 2. 2. 16.* Eol qua maris unda rubet. *V. vocem seq. Pallad. de insit. 92.* Nespilus rubet. *Quintil. 5. 9. 16.* Si vento tubet luna, aliquid venti aut rubor.

II.) Translate, est erubescere, arrossire, vergognarsi. *Cic. 15. Att. 4. a med.* Rubeo, mihi crede: sed jam scripseram: delere nolui. *Id. 4. Verr. 76. a med.* Hærete homo, versari, rubere. *Ovid. 7. Met. 78.* Et rubuere genæ, totoque recendit ora. *Ita leg. Forcellinus et Notz.*; at rectius erubescere. *Juvenal. 1. 166.* rubet auditor, cui frigida mens est Criminibus. *Tibull. 3. 4. 31.* Ut juveni primum virgo deducis marito Inficitur teoeras ora rubente genæ. *Martial. 5. 2.* Quem Germanicus ore non roborandi Coram Cecropia legat puella. h. a. Domitianus coram Minerva. Adde *Claudian. 2. Laud. Stilich. 327.* ubi pro rubenti illi leg. verendo. Adde *Senec. Ep. 11.* — Hinc Particip. præc.

Rubens, entis, edicitorum etiam more usurpatur, unde *Cump. Rubentior*, et est rubens, rosseggiante, rosso. *Virg. 1. G. 234.* Semper solis rubens, et torrida semper ab igni. *Ovid. 5. Fast. 511.* Vina rubentis. *Plin. 37. Hist. nat. 6. 23. (89).* Superficies locustarum maris cru-

stie rubentior. *Virg. 3. Ecl. 63.* suere rubene hyacinthus. et 4. *ibid. 29.* Rubens uva. *Id. 1. G. 251.* Vesper. et 2. *ibid. 319.* var. *Horat. 1. Od. 2. 2.* de Jove. rubente Dextera secras jaculatus arces. h. e. igne et fulmine armata. *Catull. 20. 7.* Rubens arista sote servido. *blondeggiant.* *Ovid. 12. Met. 277.* Rubens ferrum igne. rovente. et 6. *ibid. 222.* Tyrio rubentia fuce Terga. et 4. *ibid. 481.* Palla rubens errore. et 10. *ibid. 101.* pomaque onerata rubenti Arbutus. *Lucan. 8. 34.* emittit Emethia clade rubens. *Claudian. Epith. Pallad. et Celer. 116.* tum vere rubentes Desuper invertunt celathos. h. e. purpureis floribus plenos. *Id. Laud. Seren. 7.* flores veris bonore rubentes. *Id. 1. in Rufin. 102.* stagna rubentia Aurea Paetoli. *Hieronym. Ep. 23. 16.* Rubentibus buccis cutis facta distenditur. h. e. ex vino.

RUBER, bra, brum, adject. Forma rubrus praeruber est *Solin. 40.* de *chamaeleone*. Colores duo sunt, quos fingens non valet, rubrus et candidus. et *Isid. 19. Orig. 10.* Lapidis in strataris apti, albus, rubrus et reliqui. — Hæc autem vox duæ potest a them. Senskr. rudh, unde rudhiras, et Græc. ῥυβρός, unde ῥυβύλιος et ῥυβύλιος, mutato *ῥ* in *β*, et *ῥ* in *β*, ut in *βῆρ*, fera, videre est. Item *Foss.* essa canat à voce Græca allata *ῥατ' ἀρῆσιον*. — Ruber, unde *Comp. Rubrior* 1. et *Sup. Ruberrimus* 1., aut colorem bebenæ sanguinis, aut ignis, aut ostri, aut croci, aut prope accedentem ad borum aliquem, rubens, rufus, rufus, rubidus: de quibus disputat *Gell. 2. 26.* ῥυβρός (It. rosso; Fr. rouge; Hisp. rojo; Germ. roth; Angl. red). ¶ 1. Generativum. *Plin. 31. Hist. nat. 7. 41. (86).* Sal ruber Memphis, rufus est circa Osum. et *Sillig. leg. rubet.* (*Isid.* hæc describens 16. *Orig. 2. ante med. Sal.* inquit, *Memphiticus* rufus est. De eo, qui ait circa Osum, tacet.) *Ennius p. 63. 2. Vahen.* rubra ætre. *Zucet. 4. 404.* rubrum tremulis inbar ignibus. *Id. ibid. 1051.* hostem ruber occupat humor. *Horat. Epod. 17. 51.* panni cruora rubri. *Id. 3. Od. 13. 7.* Rivos rubro sanguine inficere. *Ovid. 11. Met. 368.* lupus rubra suffusus lumina flamme. *Horat. 2. Sat. 5. 39.* rubra Canicula. accessa. *Propert. 3. 14. 16.* Quos Aurora suis rubra colorat equis. *Martial. 8. 56.* Theatylis et rubras mensibus usta genas. *Id. 12. 54.* Crine ruber, niger ore, brevis pede, laminae latus. *Id. 5. 8.* Phasis purpureis ruber leceris. *Ovid. 2. Amor. 6. 22.* Tincta gerens rubro punice rostra croce. *Horat. 2. Sat. 6. 102.* Rubro cocco tincta vestis. *Ovid. 1. Fast. 415.* At ruber hortorum deus at tutela, Priapus. *Tibull. 1. 1. 21.* Pomoniaque ruber cantos ponatur in borte (Priapus). *Martial. 9. 91.* Frontem subtilibus ruber coronis. *Plin. 10. Hist. nat. 63. 83. (180).* Cadorem illico mutant rubriore pillo. *Cels. 5. 18. n. 31.* Nitrum quum ruberrimum. *Virg. 3. G. 359.* eol Oceali rubro levit aquore currum. h. e. qui accedente ad occasum sole rubescit. *Cels. Aurel. 2. Acut. 19. 114.* Donec plurimum rubrilis sanguis exeludatur, vel ex rubro ac limpido lividus. ¶ 2. Specietim. — a) Rubrum mare apud *Cic. 1. Nat. D. 35. 97.*, *Propert. 3. 11. 6.*, *Tibull. 2. 4. 30.*, *Nepot. Hannib. 2.*, *Liv. 42. 52.*, *Melam 3. 3.* et *Plin. var. in loc.*: poëticæ rubra æquora apud *Propert. 1. 14. 12.*, et absolute rubrum apud *Flor. 3. 5.*, et quod Persicum et Arabieum sinum complectitur. *V. ERYTHREUS* in *ONOM. Claudian. Laud. Seren. 3.* soliam consurgere geminis, Et rubro radiere mari. h. a. fulgere margaritis. *Sil. It. 12. 231.* Lucet in aere lepis rubris advectus ab undis. — b) Quas breves Rubras memoret *Martini. 4. 64.*, suis locis Etruriæ in Veientano agro, via Flaminia, circa Cremerem: qui et Saza rubra appellatus est. *Liv. 2. 49.* et *Cic. 2. Phil. 31. 77.* Hinc apud *Vitruv. 2. 7.* rubra lapideis circa Urbem inmemorantur. — c) Rubra leges apud *Juvenal. quid sitot. V. in RUBRICA.*

RUBESCENS, entis, particip. *V. voc. seq.*
RUBESCO, in, ere, n. 3. inchoat. a rubeo. Particip. *Rubescens*. — Rubesco est rubere incipio, rubere co, farsi rosso, *ῥυβύλιος*. *Virg. 12. Æn. 77.* Punicea latecta rotis Aurora rubescit. (*Forcellinus* offert hunc loc. in *V. RUBEO*, et minus recte leg. *rubescit*.) *Id. 8. ibid. 695.* erva nova Neptunæ cæde rubescunt. *Id. 7. ibid. 25.* Jamque rubescant radiis mara. et 3. *ibid. 521.* Jamque rubescant stellis Aurora fugatis. *Ovid. 6. Fast. 727.* Sol ebit et Geminis, et Cancri signa rubescunt. h. e. sole ingrediente occiduntur. *Claudian. de magnæ, 4.* rubescunt ferall erias eumetæ. *Id. Nupt. Honor. et Mar. 187.* Mavortia signa rubescunt Floribus. *Plin. 34. Hist. nat. 18. 54. (176).* Coquitur (cerussa) in patinis, misceturque radculis, donec rubescat. *Id. 11. ibid. 37. 63. extr.* Ceteris connecte dentes rubescunt, equo tantum candidiores sunt. *Id. 21. ibid. 4. 10. (14).* Rosa rubescens. *Id. 14. ibid. 2. 4. (35).* Vina rubescens. *Sillig. leg. rubescens.*

RUBERA, æ, f. 1. et Rana rubeta (rubus), sorta di rana velenosa, rospo, ῥυβός, genus ranæ venenatæ, fere in rubis degentis: unde et nomen. Idem est ac baso. Vim multam habet in veneficiis ad dementandos homines, et occidendos. *Plin. 32. Hist. nat. 5. 18. (50).* Sunt quæ in vepribus tantum vivunt, ob id rubetarum nomina, quæ Græci phrynos vocant: grandissimæ cunctarum, geminæ veluti cornibus, plenæ veneficiorum. *Id. 8. ibid. 31. 48. (110).* Rana rubet, quærum et in humore vite. *Juvenal. 6. 659.* res egitur lenni pulmone rubetæ. *Propert. 3. 4. 27.* Illum turgentia ranæ portenta rubetæ, Et tecta ex secis anguibz omne trahunt. Adde *Plin. Valer. 3. 14.* — Mira, quæ de his tredont magi, referuntur a *Plin. cit. 32. Hist. nat. 5. 18. V. et Emil. Macr. e. 1. de Artemisia p. 223. retro.*

RUBETUM, i, n. 2. (rubus) rovelto, *βαρύς*, locus, in quo rubi copiose prosculant, vel ipse ruborum copie: fere in plur. cum. usurpatur. *Ovid. 1. Met. 105.* In duris berentis mora rubeti. Adde 4. *Fast. 509.* et *Calpurn. 3. Ecl. 5. Maxim. Eleg. 47.* Dulcius in solitis cantet pbi-lomela rubetis.

RUBIUS, a, um, adject. ¶ 1. Est idem quod robius, robus, rufus, fœvus. *Varro 2. R. R. 5. ante med.* Vacca colore potissimum nigro, dein rubeo, tertio helvo, etc. *Colum. 6. R. R. 1. extr.* Roves colore rubeo, vel fusco. *Pallad. 4. R. R. 14. a med.* Alnus murini maxime coloris, aut rubi. *V. RUBIUS.* ¶ 2. Est etiam pertinens ad rubum, ex rubo. *Virg. 1. G. 266.* Nunc fecilla rubetæ texatur fœcia virgæ. Servius ad hunc loc.: idem ex virga, quæ apud Rubos Italiam oppidum (in Apulia, prope Canusium: de quo *Horat. 1. Sat. 6. 94.* Inde Rubos fœssi perventimus. *V. RUBASTINUS*) plurima nascitur: an a rubo, cuius meminit *Virg. 3. Ecl. 89.* ferat et rubus asper amomum. Hæc *Servius*. Sunt tamen etiam virgæ coloris rubi, aut sanguinei, quarum meminit *Plin. 16. Hist. nat. 18. 30., 19. ibid. 10. 58. et 21. ibid. 10. 43.* Hæc *Virgilium* potius significare quipiam putet, quem spinosæ virgæ c rubo, quæ texendis fœciis ineptæ quidem videntur; sed ita etiam vateres usos fuisse ad ligandos vitæ, constat ex *Colum. 4. R. R. 31.* et *Plin. 16. ibid. 37. 69. (176).* — Hinc

Rubea, æ, f. 1. absolute, substantivorum more, genus morbi apud *Plin. Valer. 3. 35.*
RUBIA, æ, f. 1. robbia, ῥυβύλιος, tingendie lant et coriis idoneam. *Plin. 19. Hist. nat. 3. 17. (47).* In primis rubie, tingendis lenis et coriis necessaria, etc. *Id. 14. ibid. 11. 56. (94).* Alia est erythrodanica, quam aliqui erythrodanum vocant, non rubiam, quæ tinguntur lanæ, pellesque perficiuntur. *Seren. Sammon. 37. 707.* conviciet rubiam quoque ducere poti. Adde *cum. 58. 1035.* *Vitruv. 7. 14.* et *Marcell. Empir. 25.*

RUBIBUNDUS, a, um, adject. Idem ac rubicundus, apud *Priscian. p. 137. 24.* *Heil. Rubicundus*, ne sit ebsonum, si rubibundus dicemus.
RUBICO, as, ere, n. 1. idem ac rubeo. *Vernant. R. Carm. 12. 11.* Aureus ordo crociis, violis hinc blaveus est, Cocinus hinc rubicat, lacius lade nivet. Adde *cum. 2. Vlt. S. M.*

12. *Æn. 77.* Punicea latecta rotis Aurora rubescit. (*Forcellinus* offert hunc loc. in *V. RUBEO*, et minus recte leg. *rubescit*.) *Id. 8. ibid. 695.* erva nova Neptunæ cæde rubescunt. *Id. 7. ibid. 25.* Jamque rubescant radiis mara. et 3. *ibid. 521.* Jamque rubescant stellis Aurora fugatis. *Ovid. 6. Fast. 727.* Sol ebit et Geminis, et Cancri signa rubescunt. h. e. sole ingrediente occiduntur. *Claudian. de magnæ, 4.* rubescunt ferall erias eumetæ. *Id. Nupt. Honor. et Mar. 187.* Mavortia signa rubescunt Floribus. *Plin. 34. Hist. nat. 18. 54. (176).* Coquitur (cerussa) in patinis, misceturque radculis, donec rubescat. *Id. 11. ibid. 37. 63. extr.* Ceteris connecte dentes rubescunt, equo tantum candidiores sunt. *Id. 21. ibid. 4. 10. (14).* Rosa rubescens. *Id. 14. ibid. 2. 4. (35).* Vina rubescens. *Sillig. leg. rubescens.*

RUBERA, æ, f. 1. et Rana rubeta (rubus), sorta di rana velenosa, rospo, ῥυβός, genus ranæ venenatæ, fere in rubis degentis: unde et nomen. Idem est ac baso. Vim multam habet in veneficiis ad dementandos homines, et occidendos. *Plin. 32. Hist. nat. 5. 18. (50).* Sunt quæ in vepribus tantum vivunt, ob id rubetarum nomina, quæ Græci phrynos vocant: grandissimæ cunctarum, geminæ veluti cornibus, plenæ veneficiorum. *Id. 8. ibid. 31. 48. (110).* Rana rubet, quærum et in humore vite. *Juvenal. 6. 659.* res egitur lenni pulmone rubetæ. *Propert. 3. 4. 27.* Illum turgentia ranæ portenta rubetæ, Et tecta ex secis anguibz omne trahunt. Adde *Plin. Valer. 3. 14.* — Mira, quæ de his tredont magi, referuntur a *Plin. cit. 32. Hist. nat. 5. 18. V. et Emil. Macr. e. 1. de Artemisia p. 223. retro.*

RUBETUM, i, n. 2. (rubus) rovelto, *βαρύς*, locus, in quo rubi copiose prosculant, vel ipse ruborum copie: fere in plur. cum. usurpatur. *Ovid. 1. Met. 105.* In duris berentis mora rubeti. Adde 4. *Fast. 509.* et *Calpurn. 3. Ecl. 5. Maxim. Eleg. 47.* Dulcius in solitis cantet pbi-lomela rubetis.

RUBIUS, a, um, adject. ¶ 1. Est idem quod robius, robus, rufus, fœvus. *Varro 2. R. R. 5. ante med.* Vacca colore potissimum nigro, dein rubeo, tertio helvo, etc. *Colum. 6. R. R. 1. extr.* Roves colore rubeo, vel fusco. *Pallad. 4. R. R. 14. a med.* Alnus murini maxime coloris, aut rubi. *V. RUBIUS.* ¶ 2. Est etiam pertinens ad rubum, ex rubo. *Virg. 1. G. 266.* Nunc fecilla rubetæ texatur fœcia virgæ. Servius ad hunc loc.: idem ex virga, quæ apud Rubos Italiam oppidum (in Apulia, prope Canusium: de quo *Horat. 1. Sat. 6. 94.* Inde Rubos fœssi perventimus. *V. RUBASTINUS*) plurima nascitur: an a rubo, cuius meminit *Virg. 3. Ecl. 89.* ferat et rubus asper amomum. Hæc *Servius*. Sunt tamen etiam virgæ coloris rubi, aut sanguinei, quarum meminit *Plin. 16. Hist. nat. 18. 30., 19. ibid. 10. 58. et 21. ibid. 10. 43.* Hæc *Virgilium* potius significare quipiam putet, quem spinosæ virgæ c rubo, quæ texendis fœciis ineptæ quidem videntur; sed ita etiam vateres usos fuisse ad ligandos vitæ, constat ex *Colum. 4. R. R. 31.* et *Plin. 16. ibid. 37. 69. (176).* — Hinc

Rubea, æ, f. 1. absolute, substantivorum more, genus morbi apud *Plin. Valer. 3. 35.*
RUBIA, æ, f. 1. robbia, ῥυβύλιος, tingendie lant et coriis idoneam. *Plin. 19. Hist. nat. 3. 17. (47).* In primis rubie, tingendis lenis et coriis necessaria, etc. *Id. 14. ibid. 11. 56. (94).* Alia est erythrodanica, quam aliqui erythrodanum vocant, non rubiam, quæ tinguntur lanæ, pellesque perficiuntur. *Seren. Sammon. 37. 707.* conviciet rubiam quoque ducere poti. Adde *cum. 58. 1035.* *Vitruv. 7. 14.* et *Marcell. Empir. 25.*

RUBIBUNDUS, a, um, adject. Idem ac rubicundus, apud *Priscian. p. 137. 24.* *Heil. Rubicundus*, ne sit ebsonum, si rubibundus dicemus.
RUBICO, as, ere, n. 1. idem ac rubeo. *Vernant. R. Carm. 12. 11.* Aureus ordo crociis, violis hinc blaveus est, Cocinus hinc rubicat, lacius lade nivet. Adde *cum. 2. Vlt. S. M.*

RUBICUNDULUS, a, nm, adject. *deminit. rubicundi, vermigliuzzo, subrubesc.* *Juvenal.* 6. 425. tandem ille venit rubicundula, totum Oenophurum ciliens.

RUBICUNDUS, a, nm, adject. Comp. *Rubicundior.* — Rubicundus aut rubore plenus, abunde subeus, rubicundo, rosseggiante, *ἐρυθρὰς*. *Priscian.* loc. cit. in v. **RUBIBUNDUS**. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 35. 79. (347) de luna. Si rubicunda, ventos portendere creditur. *Seneca* 7. *Quaest. nat.* 11. Habitus cometas rubicundior. *Virg.* 1. G. 397. Rubicunda Ceres, h. e. *Sava*. *Ovid.* 6. *Fast.* 319. subleunde Priape. *Id.* *Medie. fac.* 13. (et *Martial.* 6. 64.) matrona premeus altum subicunda cubile, h. e. perusta solibus, ut ait *Horat.* *Epod.* 2. 41. de Sabalis enim sermo est. *abbronata.* *Sic Claudian.* 2. *Laud. Stilich.* 257. El calido subicunda die sic Africa satur. *Plaut.* *Pseud.* 4. 7. 120. Rufus quidam, embolger, magoo capite, ore rubicundo. *Horat.* 1. *Ep.* 16. 3. Rubicunda corae. *Martial.* 14. 114. testa. *Varro* 1. *A. R.* 9. a med. Sabulo rubicundior.

RUBIDUS, a, nm, adject. *Rubidus* apud *Plaut.* loc. cit., el *sava* est lectio, primem habet loogam. — Rubidus, rosso oscuro, rossiccio, rossigno, *ἐρυθρὸς*, subruber, subrufus. *Gell.* 2. 23. Fulvus, et livus, et rubidus, et phoeniceus, et rutilus, et luteus, et spadix appellatioes sunt rufi coloris, aut acutius eum, quasque incoadentes, aut cum colore viridi miscentes, aut nigro infuscentes et mox. Rubidus est rufus atior, et nigrore multo inuetus. *Sueton.* *Vitell.* 17. Erat lo eo facies rubida plenumque ex violentia. *Festus* p. 262. 31. *Müll.* Rubidus panis appellatus parum cuctus, h. e. cito coctus, rubefactus. *Plautus* in *Cassia* (2. 5. 1.): In forum condito, atque ibi torreto me pro pane subido. Quidam leg. apud *Paul.* *Diac.* iterum coctus: quod ad *Plauti* coctorem optius convenire videtur. *Id.* 30. *Orig.* 2. Panis rubidus, recoctus et rubefactus. *Rursus Paul.* *Diac.*: Scortae ampullae, sugosae, rubidae dici solent. *Plaut.* *Stich.* 1. 3. 78. Rubiginosam strigilem, ampullam rubidam. Adde *Cel.* *Sympos.* *ænigm.* de strigili, 1.

RUBIGO, *Yola*, f. 3. Quod ad descriptionem attinet, dicendum esse debet *Probus* app. p. 199. 5. *Reil.* rubigo, non rubigo. (*Cl. Brambach.* *Neugestaltung d. Lat. Orthogr.*) Sed *V.* **ROBIGO** cum derivatis.

RUBOR, *Orla*, m. 3. rubedo, color rubeus, *ἐρυθρότης* (It. *rossezza*, rosso; Fr. *rougeur*; Hisp. *bermeja*; Germ. *d. Rölhe*; Angl. *redness*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Gell.* 2. 36. Sed quum aliter rubet igitur, eliter sanguis, aliter ostrum, aliter crocum, has singulas rufi varietates Latina oratio singulis propriisque vocabulis nunc demonstrat, omniaque lata significat nua ruboris appellatione, quum tamen ex ipsi rebus vocabula mutatus, et igneum aliquid dicat, et flammeum, et sanguineum, et croceum, et ostrinum, et aureum. *Agroet.* p. 2269. 23. *Putsch.* Rubor, coloris est: robur, virtutis: robur, arboris. ¶ 2. Speciatim. — a) De tinctura rubea. *Cic.* *Orat.* 23. sub fin. Fucali medicamenta candoris et suboris omnia repellantur. *Virg.* 3. G. 306. quamvis Milesia magno Vellere muteatur Tyrios incocta subores. h. e. colorem purpureum. *Seneca Herc.* *Cel.* 663. Sidonio mollis aheoo Repetita libit lana rubores. *Apul.* 11. *Met.* Multicolor bysso tenui perexta, nunc albo candore lucida, nunc roseo rubore flammida. et *Accius* p. 193. 5. *Ribbeck.* rubore fulgens flammio. — b) De colore rubeo, qui suffuso sanguine lo vultu, aut in alia corporis partibus apparet, *rossore*. *Ovid.* 3. *Amar.* 3. 5. Candida candorem roseo suffusa rubore Ante stetit: niveo luset in ore rubor. *Lycan.* 5. 214. rubur igneus inficit ora. *Virg.* 12. *En.* 66. de *Lavinia*. Flagrantem perfusa genas: cui plurimum ignem Subiecit rubor, et calefacta per ora cucurrit. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 39. 91. (324). Alius est levis rubor, et alius verecundia. *Id.* 24. *ibid.* 17. 69. (233). Rubori cum puriginis hincur aqua apuma. h. e. suffuso sanguini sub cute. *Plaut.* *Capit.* 5. 2. 9. At ego faciam, ut pudeat, nam in ruborem te totum dabo. h.

e. loris cadam. *Cael. Aurel.* 5. *Tard.* 2. 40. Rubor cutis est sinapl factandus, quem Graeci *ῥοιγυγόν* appellant. — c) Item de colore rubeo in aliis rebus. *Val. Flacc.* 8. 58. Quis rubor iste poli? quod tam lugubre refulsit Sider? *Id.* 6. 27. Aureus fulsit campis ruber. Adde *Quintil.* 5. 9. 16. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 22. 29. (56). Decet tetraonae suus nitor, absoluteque nigritia, in supercilis cocci rubor. *Id.* 23. *ibid.* 23. 47. (96). Fungi, qui rubent callo, minus diluto rubore, quem boliti. *Pallad.* de insit. 76. de punic. mat. plecta rubore placent.

II.) Metonymice est pudor, rossore, erubescenza, vergogna, verecundia, *ῥοιγυγόν*: cuius signum est in vultu rubor. — a) Absolute. *Publil. Syr.* p. 354. 10. *Ribbeck.* Ruborem amico excutere amicum est perdere. *Cic.* 2. *Orat.* 59. extr. Praestet orator logenultatem et ruborem suum, verborum turpitudine et serum obscenitate vitanda. *Id.* 4. *Herenn.* 10. 14. Rubores alicui ellecte. *far arrosire.* *Liv.* 30. 15. Messiniae haec audienti non rubor solus suffusus, sed lacrimae etiam oborta. *Martial.* 1. 53. Ruborem colipam imponere. *Alil leg.* pudorem. *Tac.* 13. *Ann.* 15. inferre. et 4. *Hist.* 7. afferre. *Plin.* 38. *Hist. nat.* 1. 2. (4). Ingenita seputantem subit etiam aotiquitatis rubor. h. e. redeo in memoriam, quantis fuerit majorum pudor et parcimonia lo sumptibus. *Sueton.* *Domit.* 18. Vultu modesto, ruborisque pleno. *Ovid.* *Heroid.* 20. 201. matri licet omnia narres: Nil tua, *Cydippe*, ficta ruboris habet. *Id.* 5 *Fast.* 69. Dicere verba digna rubore. h. e. turpia, et arubescenda. *Tac.* 1. *Hist.* 30. Rubor ac dedecus. *Id.* 4. *ibid.* 62. Rubor et infamia. *Juvenal.* 13. 241. quando recepit Ejectum semel attrita de fronte ruborem. *Martial.* 7. 12. Et mihi de oullo fama subora placet. h. e. non placet mihi famam parare ruborem alio inferendo. *Apul.* 2. *Met.* Io subore infusus rejecto capite restit. — Figurati. *Colum.* de cult. hort. 260. Ingenue confusa rubore Virgines adaperita genas rosa prebet boores. *Cl. Peruvig.* *Vener.* 25. Adde *Cel.* *Sympos.* *ænigm.* de viola, 3. — b) Sequente Iohisito. *Ovid.* 3. *Amar.* 14. 21. Illic nec tuocam tibi sit p.ulsus subori. *Alil leg.* pudori. *Id.* 3. *Art.* am. 167. Nec rubor est emisse palam, ne si vergognano di. et *Val. Max.* 4. 4. n. 5. Nec fuit ille rubori, eburneo scilpione deposito agrestem stivem atrali repetera. — c) Sequente Genetivio. *Id.* 1. 1. n. 15. Magnus celestibus injectus rubos, ultellus adversus eam saviendi. — d) Sequente partic. quod. *Tac.* 14. *Ann.* 55. extr. Rubori mihi est, quod praecipuum caritate, nondum omnes fortuna antecella. *mi vergogno che.*

RUBORATUS, a, nm, particip. ab inua rubero, et est ad ruborem pertineas, rubore affectus, pudendus. Legitur totum Comp. *Ruborator* apud *Tertull.* de anim. 25.

RUBRANS, antiq. particip. ab inuati rubro, rubrum reddens. *Alcim.* 5. *Carm.* 525. Junserat interea, ponto qua Magdalenus instat, Hebraeus populus rubrans castra profundo. h. e. mari Rubro.

RUBRATUS, a, nm, particip. ab inuati rubro, rubefactus. *Alcim.* *Ep.* 13. Columba inuatiato colore rubrata. In *Ep.* 11. eadem dicitur inuatiato colore rubra columba.

RUBRICA, a, f. 1. *V. RUBRICUS.*

RUBRICATUS, a, nm, particip. *V. RUBRICO.*

RUBRICETA, *V. RUBRICUS.*

RUBRICO, a, nm, are, a. 1. (rubricus). Penultimam syllabam licet corripit *Venant.* loc. cit. — Particip. *Rubricatus.* — Rubrico est rubrica tingo. *Venant.* 2. *Pit. S. Martin.* ad fin. Adde *maritibus*, quasi (lege quos) rubricat unda cruoris. *Auct.* *Priap.* 74. Rubricatus martinus. Adde *Augustin.* in *Exod.* 3. qu. 177. *Marcell.* *Empir.* 34. et *Fulgat.* *Interp.* *Exod.* 25. 5. etc. Legitur etiam in *Not. Tyr.* p. 86.

RUBRICOSUS, a, nm, adject. Rubricosus ager, locus. *Cato II. R.* 34. et 35. et rubricosum solum. *Colum.* *A. R.* 33. 1. et *Plin.* 18. *Hist. nat.* 17. 46. (163). est rubri coloris, aut ad rubrum accedentis, et rubrica dicitur.

RUBRICUS, a, nm, adject. (ruber) idem ac rubricatus. *Gloss.* *Cyrill.* *ῥυβρός*, aureus, rubri-

eus, rufus. Legitur et in *Not. Tyr.* p. 82. Rubor, rubricus, et p. 128. Rubra, rubricus, rubricosus. — Hinc

Rubrica, a, f. 1. absolute, substativorum more, duo diversa significat; eci.

A) Est terre rubri coloris, *ῥυβρός* *ῥουσιώτης*, *συμμετός*, *ῥυβρός*, sorta di terra rossa, *sinopia*, rubrica, qua et pictores utuntur. Quum enim colores partim bent, partim nascantur, rubrica ex his est, ut *Plin.* docet 35. *Hist. nat.* 6. 14. (33). Est autem multiplicis generis, *Sinopica*, *Aegyptia*, *Balearica*, *Africana*, *Lemolia*, *Cappadox*, ni *id.* *ibid.* n. 35. et *Vitruv.* 7. 7. tradunt.

I.) Proprie. — a) Stricto sensu. *Colum.* *Arbor.* 20. Priusquam arbuseulas transferes, rubricā, vel alia quolibet re signato, ut iisdem ventis, quibus ante steterunt, constitues eas. *Pers.* 1. 65. acit teodere versum, Non secus ac si oculo rubricam dirigat uoto. h. e. lineam rubrica tinctam, ut solent materiarii. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 30. 35. (190). Homines atri coloris tota corpora rubrica tinctunt. *Cic.* 3. *Herenn.* 22. ad fin. Rubrica delibutus, imbellettatus, et *Plaut.* *Truc.* 2. 2. 39. Buceas rubrica, creta omoe corpus tincti mibi. *Cod. palimps.* rubricacreta: *Palat.* rubrice ceta vel rubricata: at *Scholast.* ad h. t. Rubrica: roses tinctioes. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 13. 37. (135). *Diphyrges* fit ex lapide pyrite cremato in camina, donec excoquatur in rubricam. h. e. in rubrum colorem. — b) Lictore sensu rubrica dicitur quævis terre coloris ad rubrum accedentis. *Vitruv.* 2. 3. Faciendi sunt lateres ex terra albidā, cretosa, sive de rubrica. *Colum.* 3. *R. R.* 11. extr. Gravia est rubrica et ad comprehendendum radicibus iniqua; sed alit eadem vitem, quum teout: verum est in opere difficillor, quod nequa dumentem fodere possis, quod sit glutinosissima; nec olimum siccam, quia ultre modum prædura. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 14. 36. (135). Lupinum ex deosiore terra rubricam maxime amat. Adde *Colum.* 2. *R. R.* 10.

II.) Metonymice est inscriptio vel titulus eorum rerum, quæ in legibus infra scriptis conuocatur: quia olim rubrica legum tituli et capita librorum notabantur, distinctione et ornatu gratia, et ut facillius apparerent. Hinc *Ovid.* 1. *Trist.* 1. 7. Nec titulus minio, nec cedro charta notetur, et *Martial.* 3. 2. Et cocco rubeat superbus index. *Pers.* 5. 89. Cur mihi non liceat, iuesit quodcumque voluntas, Excepto si quid Masuri rubrica retarit? *Quintil.* 12. 3. sub fin. Alii se ad album, ac rubricas transtulerant, et formulari, val, ut *Cicero* ait, leguleji quidam esse maluerunt, ubi *rubricas* oppon. *ty album.* et *Paul.* *Dig.* 43. 2. 2. sub fin. Recuperanda possessionis causā proponunt Interdicta sub rubrica. Unda vi. Huc pertinet illud *Juvenal.* 14. 101. accipia ceras, Seribe, puer, vigila, causas age, perlege rubras Majorum leges.

B) Est etiam tunica ignei coloris apud *Charis.* p. 296. 16. *Reil.* Induo puerum rubricam et rubrica.

RUBRUS, *V. RUBER.*

RUBUM, *V. voc.* seq.

RUBUS, *l.* m. 2. (rubus, ruber). Feminino generis *Prudent.* 5. *Cathermer.* 31. Moyses nempe Deum spinifera in rubo Vidit conspicuo lumine flammeum. Adde *Apotheos.* 133. at *Sulpic.* *Sever.* 1. *Hist. sacr.* 14.; at neutro, ut videtur, genare, si analogiam sequaris, *Rubum*, i. epud *Proper.* loc. cit. — Rubus

I.) Proprie. ¶ 1. Est rovo, *ῥογός*, frutex spinosus caule et folio, passim in dumetis nascentis et saula, florem candidum, et mora ferens ante maturitatem rubentia; unde fortasse nomen: cuius alterum genus cynobatus dictus, florem habet rosei similem: tertium genus Idæum vocant Graeci a loco: quoniam in Ida non aliud nascitur: teoulus quam cetera, minoribusque spinis, et minus aduncis. Hinc *Plin.* 16. *Hist. nat.* 37. 71. (180), qui *ibid.* 21. 33. (80). scribit, alicui generi folia non cadere: et 17. *ibid.* 13. 21. (65). curvari rubos gracilitate, et simul proceritate nitula, deligere rursus in terram capla, lictumque nati ex se, repleturos omnia, ni resistat cultura:

illa pessimam et execrandam rem propagandam
tamen ducisse, ac vivandem. *Id.* 26. *ibid.* 13.
73. (117). et *ibid.* 14. 74. 75. et 76. varias et
valde utiles eorum vires in medicina persequitur.
Virg. 3. G. 315. Horrentesque rubos, et ementes
ardua dumca. *Id.* 3. *Ecl.* 82. ferat et rubus asper
am-mum. *Ovid.* de nuce 113. At rubus et son-
tes tantummodo ladera nate. *Id.* *Medic. fac.* 4.
mordaces interiere rubi. *Id.* 4. *Pont.* 4. 4. Mixta
fere daris utilis herba rubis. *Propert.* 4. 4. 26.
hirsutis brachia secte rubis. *Tibull.* 4. 3. 10. be-
matis crura notare rubis. *Quintil.* 19. 1. 7. In
terra sentibus eo rubis occupata. — *Cael. Aurel.*
2. *Acut.* 18. 107. Agrestis celae coma, quam ru-
bum vocant. ¶ 2. Dicitur de moris rubi. *Pro-
pert.* 3. 11. 28. Et dare punicis plena canistra
rubis. Adde *Calpurn.* 4. *Ecl.* 31.

II.) Figurata. *Tertull.* *Pall.* 2. Eradicato cecto
et rubo subdole femellitatis.

RUCLATUS, a, um. Legitur apud *Marcell.*
Empir. c. 22. p. 118. Cocleare plenum, vel
rasum id est ruclatum. Fortasse per syncop. ab
linus. runculatus, si temen lectio vera est. Cf.
securiculus.

RUCLA, =, f. 1. idem ac rumen. *Gloss. Isid.*
Rucla, vel frumen in homine, vel rumen in be-
stia: pars gutturis gurgulioi proxima. *V. RUMA.*

RUCLABUNDUS, a, um, adject. ruclans aut
rucluosus. *Seneca* 12. *Vit. beat.* 3. Ruclabundus
semper atque ebrius.

RUCLAMEN, inla, n. 3. ruclus. *Prudent.* *Hu-
martig.* 467. Carulis et immodicis spurco rucla-
mina erudos.

RUCLANS, antis, particip. *V. RUCTO.*

RUCLATIO, ōis, f. 3. ruclatio. *Cael. Aurel.* 5.
Tard. 3. 57. Cum tormento et ruclatione, in-
fectione cognata. *Id.* 3. *Acut.* 20. 124. Ruclatio lu-
mosa. *Id.* 6. *Tard.* 10. 96. tetra. et *ibid.* acla.
Ennod. 7. *Ep.* 21. Roca inter ruclationes Lyco
debitas, quolia Silenus alter, verba compo-
nit. Adde *Marcell.* *Empir.* 20.

RUCLATRIX, trich, f. 3. quae ruclat: at quae
ruclum movet. *Martian.* 10. 48. Nec deest ru-
clatrix mania, nec herba rates.

RUCLATUS, a, um, particip. *V. RUCTO.*

RUCLATUS, us, m. 4. ruclus. *Augustin.* 5.
contra *Faust.* 10. Ut vestris ruclatibus cito pu-
gentur. Adde 20. *ibid.* 13.

RUCTO, as, avi, atum, are, a. 1. at Ructor,
Eris, Eius sum, ari, dep. 1. De hac forma *Paul.*
Diaz. ex *Festo* p. 263. 2. *Müll.* Euolare, non ru-
clari dicendum est. Flaccus: Videre alios ruclare
ac respicere pulcherrime superbia. Cicero tamen ru-
claretur dicit. *Caper* p. 93. 10. *Keil.* Ruclio di-
cendum, quamvis quidam veteres ruclari dixerint.
Adde *Macrob.* p. 628. 18. *II.* et *Porphy.* in
Horat. *Art.* P. 457. ubi tamen *Pacuv.* leg. eru-
clat. De notatione vero bujusce vocis *V. ERU-
CTO.* — Particip. *Ruclans* sub *A.* et *B.* II.; *Ru-
clatus* sub *B.* I. et II. — Ruclio duo significet;
scilicet.

A) Est ruclum emitto, ῥυκνῶ (It. rulture; Fr.
rotter; Illap. regoldar; Germ. rülpfen; Angl.
to belch, rift, aruct); et usurpatur — a) Cum
Accusativo. *Varro* 3. *R. R.* 2. 3. Cujus aves bo-
spitales etiam nunc ruclor, quia mihi apposuit
paucis ante diebus. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 17. 68.
(176). Tragorilegem efficacissimum stomacho aci-
da ruclant. *Juvenal.* 6. 10. glandem ruclante ma-
rito. *Martian.* 2. 49. Ruclare aprum. *Cels.* 1. 2.
erudum. — b) Absoluta. *Lucilius* apud *Perott.*
in *Cornucop.* Ruclantur Jutenes, et spulsi omnia
sedant. *Plaut.* *Pseud.* 5. 2. 9. Pergin' ruclare
in os mihi? *Juvenal.* 3. 107. St bene ruclavit.
Plin. 7. *Hist. nat.* 19. 18. (80). Ut in Antiochia
Drus numquam expulsi, in Pompoio consulari
pocia numquam ruclasse. *Cic.* 2. *Phil.* 25. sub
fin. Magister equitum, cui ruclare turpe esset, is
vomeas etc.

B) Est etiam praegnavit, ut ajunt, sensu ru-
clando emitto, emitto, ejicio, mendar fuori.

I.) Proprie. *Sil. It.* 2. 686. patuloque redun-
dat gollure ruclatis large cror. Adde eund. 15.
432.

II.) Translate: sed metaphora est humilis et

picula. *Pallad.* 8. *R. R.* 8. ad fin. Si terra va-
porata humidum fumum ubulesumque ruclaverit,
aqua loasse cognosces. h. e. exhalera. *Horat.* *Art.*
P. 457. dum sublimis versus ruclatur. *Sidon.*
23. *Carm.* 252. Qui supra salrapas sedet tyrenus,
Ruclans semelidum propinquitate. h. a. Jeetans,
in ora habens. *Id.* 4. *Ep.* 17. Potor Mosellas Ti-
berim ruclat. *Tertull.* *testim. anim.* 1. Que aca-
demilli et porticibus Attici pasta sapientiam ru-
clat. *Prudent.* *Apotheos.* 93. Protulit imperium
patro ruclata profubdo. *Licent.* ad *Augustin.*
28. addita jussit Uberitate animi longe ruclare
sueula.

RUCTOR, ōis. *V. voc. praeced.*

RUCTOATIO, ōis, f. 3. ruclatio. *Cael. Aurel.*
de signis. 63. et *Augustin.* *Serm.* 150.

RUCTO, as, avi, are, a. 1. ructo. *Augustin.*
Serm. 135. de *Temp.* n. med. Bibentia unicam
Verbum, unde impleri ruclant leudes. Adde *So-
lin.* 1. 74.

RUCTŌSUS, a, um, adject. ῥυκνωδής, pie-
nos ruclibus. *M. Caelius* apud *Quintil.* 4. 2. sub
fin. Totis praecordis stertentem, rucluosos spiri-
tus gemiare.

RUCTOS, us, m. 4. ῥυκτός, ructo, cibi et potus
in stomacho male coococi ventosa per os respi-
ratio, erudi stomachi sonitus, quem edere solent,
qui plus aequo coetantur ventriculum.

I.) Proprie. *Cic.* 9. *Fam.* 29. in fin. Stoici cre-
pitus ajunt aequae liberos, ac ructus esse oportere.
Martian. 1. 88. Extremo ructus quum venit a ba-
rathro. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 15. 86. (136). Ruclia
gravis herba. h. a. quae manducata ructus movet
scilicet orla. *Lucilius* apud *Nom.* p. 164. 33. *Merc.*
exhalas acidus da pectora ructus. *Cels.* 4. 5. sub
fin. Si ocauli latus cibis, aut computruit: quo-
rum utrumlibet ructus ostendit. *Plin.* 26. *Hist.*
nat. 8. 47. (74). Pucedani succos ructus gignit.
Id. 20. *ibid.* 18. 74. (196). Anethum ructus movet.
Id. 27. *ibid.* 15. 109. (135). Smyrnae sudores
clat, et ructus. *Id.* 22. *ibid.* 23. 48. (109). Stipholo
ligationes facit, et ructus. *Id.* 20. *ibid.* 12. 48.
(123). Ruclum dissolvere. et *ibid.* 17. 86. (174).
Piperitis utilis ruclibus.

II.) Translate. *Cyprian.* *Ep.* 62. n. 2. Nec pu-
tatur pro arbitrio, at ruclu uno vivere. gusto, det-
tame, arbitrio.

RUCLATUS. *V. voc. seq.*

RUCLATUS, a, um, adject. (rudus) est adju-
ctum terrae ruderibus pleum, macra, sicca. *Cato*
R. R. 34. Ager rubricosus, et terra pulsa, ma-
teria, ruclata, aranea, et *ibid.* 36. Leutim in
ruclato et rubricoso loco, qui herborum non slet,
serito. (*Plin.* haec sic reddit 18. *Hist. nat.* 17.
46. (166). Laute serit in frutescente et rubrico-
so, qui non slet herbida.) *Id.* *ibid.* 131. Ea lo-
ca primum arato, quae ruclata areosaque erunt.
(*Plin.* 18. *ibid.* 26. 65. (243). Arare locipal macra
areosaque. Ipse *Cato R. R.* 60. Loca primum
arato, quae siccissima erunt.) Alii leg. ruclata,
quidem ruclata, aod. sensu, quae varietas est etiam
in duobus prioribus locis modo edictis.

RUCLUS, ōis, f. 3.

A) Nomen substantivum, gener. masculini; at
scdm. quoque habet, ut apud *Plaut.* *Rud.* 4. 3. t.
Maue, dum haec tibi, quam trebla, rudentem com-
plico. — Ablat. sing. aut rudente, raro rudenti, ut
apud *Vitruv.* 10. 2.; Genet. plur. rudentium pro
rudentum habet *Vitruv.* 10. 19. n. med. et *Pru-
dent.* 2. advers. *Symmach.* praef. — *Cincius*
apud *Fest.* p. 265. 16. *Müll.* videtur *Forcel-
linus* haec vocem ducere a rudi: at *Fest.* *ibid.*
24. potius ducit a rudando. Inquit enim: Ru-
dentes resiles nauticae, et axini quum voces mit-
tunt. *Nomius* vero p. 51. 16. *Merc.* Rudentes
ea causa sapientissimi dictos voluit, quod fuses,
quum vento verberantur, rudere aximentum; at-
que hunc sonum proprium suolum, non enioruro
putant. Cf. *Virg.* t. *Aen.* 91. Inscquitur clamor-
qua virum stridorque rudentum. — Ceterum ru-
dens est fons nauticus, praestitum quo sentina
et relum teoditur, fume da nave, tartiane, scot-
te, imbrogi, surte, κλῶς, κρότος, κίτος, κρῶτος.
καρῶτος.

I.) Proprie. — 1.º) Stricto sensu. — a) Ge-

neretlm. *Cic.* 1. *Divinat.* 56. 127. Explicatio ru-
dentis. *Pacuvius* apud *Cael.* ad *Cic.* 8. *Fam.* 2.
da abortu tempestute. Strepitus, fremitus, clamor
construum et rudentium sibilu. Sic *Horat.* *Epod.*
10. 5. Nigrescentes furus, inversa meri, Tractos-
que remos differat. *Ovid.* 1. *Trist.* 11. 19. contenti
stridunt Aquiliones rudentes. *Id.* 3. *Mel.* 616. quod
non alius conuocare summas Ocelor antennis,
prensoque rudente relabi. *Catull.* 64. 235. Candi-
daque intortili sustollant vela rudentes. — *Excute-
re, lazara, immittere, expedire rudentes est vela
facientium.* *Virg.* 3. *Aen.* 287. excusosque jubet
lexare rudentes. et *ibid.* 682. Principles metus acer
egit quocumque rudentes Excute, et ventis luten-
dere vela secundis. *Id.* 10. *ibid.* 229. velis immitte
rudentes. *Lucan.* 6. 426. Quum pariter solvera rates,
totosque rodeutes Lazavere sinus. *Claudian.*
B. Gild. 480. arripunt naues, ipsique (militar)
rudentes Aspediunt. — b) Speciatim Rudens est
illutus comedis Plantium, in quo plicator indu-
citur captum in meri vidulum rodente trahena.
— 2.º) Latiore sensu, adhibetur etiam extra rem
nauticam, et quaecumque sonem significandum.
Vitruv. enim usurpat de funibus catapultae et
ballistae. 10. 17. extr. et *ibid.* 18.

II.) Translate. — n) Per syncrochan dicitur
de navi, aut velle, aut navigatore. *Val. Flacc.*
1. 627. illicitas temeraria rudentibus nadas. *Cic.*
5. *Tusc.* 14. 40. Qui gloriantur euidem meratori,
quod multas naues in omnem oram maritimam
dimississet: non sana optabilis quidem ista, inquit,
rudentibus apta fortuna. h. e. quasi alligata ruden-
tibus, at-ab incerto maris statu pendens. — b)
Figurate. *Vulgar. interpr.* 2. *Pet.* 2. 4. de na-
gelis. Rudentibus inferni detractos in tartarum
tradidit cruciados.

B) Particip. praes. *V. RUCLO.*

RUCLENTIBILUS, i, m. 2. stridor sonium
nauticorum. *Pacuvius* apud *Varron.* 4. *L. L.*
1. a med. *V.* ejusd. locum in RUCLENS, ubi *Cae-
lius* videtur duriusculam veteris poetae compo-
sitam vocem mitigasse. Ita *Forcellinus*: at *Mül-
lerus* in *Varron.* loc. cit. (5. 7.) et *Hibbeckius*
in *Pacuv.* *fragm.* p. 112. 6. lag. divise rudentium
sibilus.

RUCLERARIUS, a, um, adject. ad rudera spe-
tens, ut Euderarium eribrum, idest cribri genus
majus et membraua miculis foraminibus pertusa,
quo rudus, et araeo, et calx eribretur. *Apul.* 8.
Met. Quem ad sinem cantherium isti venut sub-
silem, et vetulum, et colora deformem, nec
quidquam amplius, quam ruderarium eribrum?

RUCLERATIO, ōis, f. 3. (rudero). ¶ 1. Ab-
tractorum more, est actor rudrandi, h. e. ster-
uendi rudera pavimenta, il fare un battuto, un
pavimento, uno strato, o spazzo, φῦρως. Differt
a stumulatione, quia stumulatione fit lapidibus,
et cementis libralibus, et maqualibus, alio calce
et arena; ruderatio vero statumini superiuductur
cum calce et arena, aut rudera novu, aut redi-
vum, idest ex veteri edificio sumpto, non nuper
effuso, quod constat a cemento, ad differentiam
oclei, qui est a tests confusa, et tertio loco in-
ducitur. *Vitruv.* 7. 1. Primumque incipiam de
ruderatione, quae plicipia tenet expolitionum.
¶ 2. Concreto, ut ajunt, sensu, est rudis seu pa-
vimenti massa. *Vitruv.* 5. 12. Locus ruderationis
seu structure compleatur.

RUCLERATUS, a, um, particip. *V. voc. seq.*

RUCLERO, as, avi, atum, are, a. 1. (rudus). Par-
ticip. *Ruderalus*. — Rudera est rudus iaduco in
pavimentis, solum rudere steruo, fare un battuto
o strato, φῦρως. *Vitruv.* 7. 1. Si plauo pede
arit rudendum, quaratur solum, etc. et mor.
Tunc insuper stumulatur, ne minori saxo, quam
quod possit manum implere: stumulationibus in-
cels, ruderetur. Ita *Forcellinus*: at *Schneiderus*
utrobique ellit legit. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 4.
10. (20). Rosa seri nec plugibus vult, nec ar-
gillinis locis, nec riguit, contenta raris: proprie-
que ruderatum agrum amat. h. e. in quo rudera,
veterumque edificiorum fragmina plurima sunt.

RUDESCOLUM (Rudescolum), i, n. 2. demis-
sio. rudantis, parvum funis. *Gloss.* *Gr. Lat.*
Σχοινίον: funis, restis, rudescolum.

RUDIARIUS, m. 2. ¶ 1. Est gladiator rude donatus. *V. RUDIS*, is. *Sueton. Tib. 7.* Munus gladiatorum in memoriam patris dedit, rudierile quoque quibusdam revocatis auctoramento centenum millium. *Inscript. apud Orell. 2534.* *V. in RUDIS*, is. ¶ 2. Cincius apud *Fest.* in *Rodus*, vocat rudiaris qui saga nova poluit: nempe a rudis adject.

RUDICULA, f. 1. demant. a rudis, virga, est spatula, ligula, instrumentum, quo agitantur ea, quæ coquantur, spatula, mestola, *κωκυθίων, σκιάδη*. *Cato R. R. 95.* Amurca in vas æneum indito conglo duas: postea igni levi coquito: rudicula agitato crebro, usque adeo dum fiat tam crassum, quam mel. *Colum. 12. R. R. 46. a mek.* Defrutum confusum in ollam, taleolas laute adjecto, ac rudicula liques peragitato. *Plin. 34. Hist. nat. 18. 54. (176).* Coquitur in pelinis, miscaturque rudiculis, donec rubescat.

RUDICULUS, i, m. 2. vas quoddam, sic enim vocatur a *Paul. Diac.* apud *Fest.* p. 217. 14. *Müll.* Periculum vocant sacerdotes rudiculum pectus, quo ungula Flamen Fortunalis arma Quirini unguet. Alii leg. *rudusculum*, et intelligunt vas ex cavo informi saxo, quia rudus saxum impositum est. (*Cl. Epit. Vitruv.* quæ tribuitur *Pallad.*, 307. 3. *Noth.*, ubi rudis est vas fictile. *Haupt.* libelli auctorem M. Cellum Faventium nuper primo reperit.)

RUDIMENTUM, i, n. 2. ¶ 1. Est primum principium artis, aut disciplinæ cujuslibet: a rudis, quis res omnes initio rudes sunt, et qui ad artem quamlibet accedit, rudis est, primo principio di qualique professione, noviziato, rudimento, *ῥυθμις*. *Quintil. 2. 5. 1.* Prima rhorice rudimenta tractamus. *Vellej. 2. 129. 2.* Imbutus rudimentis militiæ. Adde *Sueton. Tib. 8.* et *Curt. 5. 1. 43. Stat. 1. Achill. 478.* Crude rudimenta, et teneros formaverunt annos. — Rudimentum ponere, deponere, rudem esse desinere, incipere fieri instructiorem et politiorem, *uscir di noviziato, dirozarsi. Liv. 31. 11. ad fin.* Verminem rudimentum adolescentiæ, bello lacerantem Romanos, posside. *Justin. 7. 5. 3.* Prima pueriliæ rudimenta in urbe severitatis antiquæ deposuit. *Id. 9. 2. sub fin.* Sub militiæ patris tirocinii rudimenta deponere. Adde *Sueton. Ner. 22.* — Rudimentum temporis apud *Cæsar. Aurel. 1. Tard. 2. 50.* est rudioris sæculi ignorantie. ¶ 2. Hinc est primum specimen, periculum, experimentum. *Petron. Sat. 83.* Vidi Protopenis rudimenta, quom ipse naturæ veritate certantia. *Plin. 21. Hist. nat. 5. 11. (24).* Est nos non dissimilis illis in herba, quam convolvolum vocant, nullo odore, nec croce intus, cadorem tantum referent, ac veluti naturæ rudimentum illia facere coadjuvant. *imparitatio.* et *Gell. 12. 1. circa med. de lacte matris.* Ad forenda vitæ etque lucis rudimenta præsto est. *Ovid. Heroid. 5. 97.* Turpe rudimentum, patriæ præponere reptam. *brutto saggio, disonesto principio.* et *Quintil. 2. 1. circa med.* Suasoriæ, quæ sunt apud rhetorem materiam inter rudimenta dicendi. *Liv. 1. 3.* Rudimentum primum puerili regni. i. primi anni. et *Virg. 11. Æn. 157.* Dura rudimenta belli. *Apud. Apolog. Virgo* offert ad maritum pulcherrudis gratiam, floris rudimentum. h. e. primitias virginitalis delibandas. *Id. 6. Met. Tbalani rudimentum.* et 7. *ibid.* Veneris rudimentum, h. e. primus virginis cum marito concubitus, quom nempe amoris rudis litare novi conjuges solent.

RUDIS, e, adject. Rude in ablativo sing. habet *Inscript.* apud *Murat. 347. 1.* MOENIA DE AVUS CORITA SOLO. Ducitur autem ab eodem themate ac Lat. rudis, virga, ramus, radius, et Græc. *ῥάδιος*, h. e. a Sanscr. *rudh*, cresco, germino. — Comp. *Rudior* non habet, quod sciam, exemplo: non tamen improbaverim. Sup. *Rudissimus* tribuitur *Ammian. 26. 6. 8.* Insuperabilis et crudelis, et in rabido corde rudissimus. sed alii leg. *durissimus*, alii *crudissimus*. — Rudis est incultus, impositus, inelaboratus, non levigatus, inornatus, imperfectus, *ἀτελής, ἀνέργατος* (*Id.* non laborato, inculto, rozzo, grossolano, ruvido, rude; Fr. qui n'est pas

travaillé, brut, sauvage, rude; Hisp. rudo, da, tosco, sin pulidez; Germ. unbearbeitet, ungebildet, kunslos, roh, grob, wild; Angl. unwrought, uncultivated, unpolished, rude, rough, rugged).

I.) Proprie. ¶ 1. Est incultus, impositus, inornatus, imperfectus. Cincius apud *Fest.* in *Rodus*. Omnis fere materia non deformata, rudis appellatur, sicut vestimentum rude, non perpolitum. *Virg. 2. G. 211.* At rudis exstitit impulsu vomera campus. *Varro 1. R. R. 44. 2.* Multum interest, in rudi terra, an in ea seras, quæ quotannis obita sit. *Colum. 3. R. R. 11.* Rudem potius eligendum agrum, quam ubi fuerit seges. *Virg. 9. Æn. 743.* illa rudem nobis et cortice crudo Interquet summis adnixus viribus hastam. *Petron. Sat. 114.* Rudis atque infecte materies. *Ovid. 1. Met. 7.* chaos, rudis indigestaque moles. *Plin. 11. Hist. nat. 51. 112. (270).* Rudis parietum circumjectus. h. e. parietum tetorin non politorum. *Ovid. 3. Art. am. 227.* Cur mihi nota tuo causa est candoris in ore? Claude forem thalami. quid rude prodis opus? h. e. opus faciendi oris, quom adhuc imperfectum est. *Id. 6. Met. 19.* Rudis lana. *Id. 4. Fast. 659.* vestie. *Id. 8. Met. 640.* Textum rude, et 1. *ibid.* 406. Signa rudia. statue abbozzate. et *Quintil. 9. 4. ante med. sera. non laborati.* et *Plin. 37. Hist. nat. 3. 11. (46).* Succinum advehi rude, polirique adipsa suis. *Id. 33. ibid. 3. 13. (43).* Servius rex primus signavit æs: antea rudi æcos Romæ, *Timæus* tradit. *V. GRAVIS. Seneca Hippol. 320.* Dare tegem rudibus capillis, scarmigliati, incomptis. *Ovid. 3. Art. am. 113.* Dudis simplicitas. h. e. inornata. *Martial. 2. 90.* fons vivus, et herba rudis, h. e. sua sponte nascentis, nulla arte excolta est dispositis, ut sit in hortis delicarum causa institutis. *Id. 10. 48.* Prototomi rudes. h. e. vel nulla, vel simpliciter conditura in cibum parati. — Absolute *Quintil. 2. 12. 8.* Detrahit doctrina aliquid, ut lima rudibus. — Ex his apparet rudia dici, quæ talia sunt, quælia natura edidit, nihilque illis adhuc adjectum est. Huiusmodi sunt lana, herba, hasta, campus rudis, æs rude etc. ¶ 2. Sic rudia dicuntur etiam quæ recentia sunt, nova, integra. *Plin. 35. Hist. nat. 6. 26. de purpuris.* Præcipuum est primum, fervente æeno rudibus medicamentis inebriatum. colore, o tinctura virgine, sanie purpure, quæ undum quiddam ellud tinsit. *Petron. Sat. 94. sub fin.* Rudis novacula, et retusa. h. e. nova, cute undum asperata, et quæ nullam adhuc barbam desecuit. *Claudiam. VI. cons. Honor. 541.* tunamque rudem madefecerat Auster. h. e. novam. *Id. Nupt. Honor. et Mar. 80.* Rudes lacrimæ. h. e. quæ funduntur a teneris juvenibus tum primum amore implicitis. *Lucan. 3. 193. et Apul. 11. Met.* Rudem dedicantes carinam. h. e. novam, et mare nondum expertam. *Nemesian. Cynege. 19.* Rudes sulci. h. e. primi, recens facili. *Id. ibid. 33.* pinnae. h. e. novæ, primæ, inexpertæ. — Rudis agna apud *Martial. 9. 72.* est tenella, recens a matre. *ῥέπυ ὑπόβατον.* Sic rudis filia, parvula, infans. 7. 95. ¶ 3. Aliquando rudis est durus, non mollitus. *Martial. 13. 68.* Target adhuc viciidi quom rudis uva mero. immatura.

II.) Translate. ¶ 1. Sumptâ metaphorâ a superior. paragr. 1. — 1.º De rebus est impositus, inelaboratus, imperfectus, incultus, incomptus, imper. *Plaut. Pæn. 1. 1. 60.* Placet consilium, m. imo etiam ubi expolivero, Magis hoc tum demum dices: nunc etiam rude est. *Cic. Brut. 85. 294.* Forma ingenii admodum imposita et plans rudis. *Id. 1. Orat. 2. 5.* Quæ pueris, aut adolescentulis nobis ex commentariolis nostris inchoate ac rudia exciderunt. *Horat. 1. Sat. 10. 88.* rude et Græcis intactum carmen. *Id. Art. P. 410.* ingenium. *Ovid. 1. Art. am. 111.* modus. *Plin. 18. Hist. nat. 29. 89. (284).* Rudis fuit prætorum villa, et alius illius. *Tac. 4. Ann. 8.* Rudis ætas. *Quintil. 12. 11. a med. et Val. Max. 5. 3. init.* Rude sæculum. h. e. sine literis. *Tac. 13. Ann. 16. Quintil. 1. 1. 5. et Seneca Thyest. 317.* Rudes anni. h. e. infantia

et pueriliæ. *Quintil. 3. 1. 7.* Quæ rudis atque imperfecta adhuc erant. *Id. 11. 3. 32.* Rudis vor. et 12. 10. 3. primordia. *Pallad. de insit. 6. ubelli.* Sed pura tantum rusticitate rudes. *Hygin. Gromat. p. 203. Rudorff.* Rudis ager. *Sil. It. 14. 501.* Puero rudis pagina. h. e. cui puer nondum par erat. — 2.º De personâ imperitus, ignarus, indoctus, rozzo, ineducato, ignorante, inesperto, *ἀκρίδευτος, ἀμαθής*. — a) Absolute. *Fest. p. 265. 23. Müll.* hominem imperitum rudem dicimus. *Cic. Sext. 21. 47.* Tam eram rudis? *Id. 3. Nat. D. 3. 7.* Rudem me et integrum discipulum accipis. *Horat. 3. Od. 24. 54.* nesci equo rudis Hæra Ingenua puer. *Plin. 8. Ep. 14.* Rudis et imperitus. *Quintil. 11. 3. 76.* Plani rudis aut stultus. Adde 8. 3. 36. — b) Cum Genetiv. *Cic. Flacc. 7. 16.* Imperiti homines, rerum omnium rudes ignarique. *Id. Balb. 20. 47.* Non imperitis fœderis, non rudis exemplo. *Id. 4. Verr. 6. a med.* Provincie rudis ac tiro. *Id. ibid. 2. 35.* Rudis harum rerum. *Id. 1. Off. 1. 1. Græcarum litterarum. Id. Acad. (1. post.) 2. rei militaris. Horat. 3. Od. 2. 9. agminum. Id. 2. Ep. 2. 47. civilis belli. Ovid. 7. Met. 213. somni. Id. 4. Fast. 336. operum conjugumque. Liv. 1. 7. artium. Tac. 1. Ann. 3. bonarum artium. Id. 1. ibid. 29. dicendi et 12. ibid. 51. facinorum. — c) Cum Accusativo et præpos. ad. *Liv. 24. 48.* Rudem ad pedestria bella Numidarum gentem esse. *Ovid. Heroid. 12. 48.* Et rudis ad partus, et nova miles eram. *Id. 3. Pont. 7. 18.* Ad mala jam pridem non sumus ulte rudes. *Justin. 1. 1. 5.* Rudes adhuc ad resistendum populos. *Curt. 6. 21. 9.* Rudis natio ad voluptates. — d) Cum Ablativo et præpos. in. *Cic. Marcell. 7. a med.* Quis est omnium tam ignarus rerum, tam rudis in republica, qui etc.? *Id. 1. Orat. 50. extr.* Orator nulla in re tiro ac rudis, nec peregrinus atque hospes in agendo esse debet. et *ibid. 58. a med.* In communi vita nec hebentem esse, nec rudem. *Id. 1. Fin. 2. 5.* Rudis omnino in nostris poetis. *Id. 4. Fam. 1. in causa. Id. 1. de republ. 8. in disserendo. Id. 1. Orat. 10. 40. in iure civili. Propert. 2. 25. 82.* Sive in amore rudis, sive peritus erit. Adde *Quintil. 10. 1. 66.* — Cum Ablativo sine præpos. *Stat. 6. Theb. 437.* Ennius ingenio maximus, arte rudis. *Vellej. 2. 73.* Adolescentis studii rudis, sermone barbarus, impetu strenuus. — e) Cum infinito. *Sil. It. 6. 90.* nec ferre rudis medicamine, et 8. 260. debilis arte Belligera, Martemque rudis versare. ¶ 2. Metaphorâ ductâ a superior. paragr. 2. *Catull. 64. 11.* rudis Amphitrite. h. e. mare nondum navibus tentatum. *Seneca Troad. 217.* Rudem cruore regio dextram imbuit. h. e. quæ sanguinem nondum feriendo hauserat. *Martial. 1. 67.* Secreta quære carmina, et rudes curas. h. e. quæ nondum vulgatae sunt, neque expertæ iudicium vulgi. *Propert. 3. 13. 5.* Rudes animi. h. e. nondum amore experti. ¶ 3. Item rudis est molestus, incommodus, novus. *Martial. 6. 42.* fontes Aponi rudes puellis. scil. quia in his viri recreantur, si mulier descendat, incenditur, inquit *Cassiod. 2. Variar. 39. circa med.* ¶ 4. Item agrestis, rusticus. *Quintil. 11. 3. ante med.* Sit vox non absurda, rudis, immanis, dura, rigida etc. *Ovid. 1. Art. am. 111.* rudem præbente modum illicine Tusco.*

RUDIS, is, f. 3. Ablativ. sing. sapius rude, aliquando rudi, ut apud *Capitolin. Opell. Macr. 4.* — Rudis (*V. voc. præced. init.*) est

I.) Proprie. ¶ 1. Ligula, seu spatula, idest virga lignea, quæ res agitantur, et miscantur, ut sit in lis, quæ coquantur, mestola. *Plin. 34. Hist. nat. 18. 50. (170).* Uritur in palinis per laminas minutas cum sulphure, versatum rudibus ferreis, aut ferulaceis. *Cato R. R. 79.* Coquito, versatoque crebre duabus rudibus. ¶ 2. Virga imposita, qualis erat, quæ gladiatores olim, quom ipis permittitur a gladiatorio munere cessare, a prætoribus duabantur, et publica alebantur pecunia. Rudis autem a missione differebat, quia hæc victo, illa victori tribuebatur. *V. MISSIO. Cic. 2. Phil. 29. extr.* Tam bonus gladiator rudem tam cito accepisti? *Charis. 1. p. 115. Putrch.* Rudis, sive

scipio, quem laetitia liberandis gladiatoribus gerit. *Mortal. Spect.* 29. Mult utrique (gladiator) rudis et palmis Caeter utrique. — Huiusmodi audibus ipse gladiatores, quoniam ad extremum discendum exercebantur, pugnant. *Sueton. Cal.* 32. Myrmillonem e iudo rudibus secum latucentem, et sponte prostratum confodit ferrea eica. *Auct. ep. ad Octavianum propa fin.* Veteres vulnibus, et aetate coactos gladiatores ad rudem compellere. h. e. ad resumendam professionem cogere. *Ovid.* 2. *Amor.* 9. 22. Tutaeque deposito poscitur ense rudis. *Id.* 3. *Art. nm.* 515. Sic ubi proliuit, audibus puer ille relictis, Spicula da pharetra prompsit ecute sua. *Liv.* 26. 51. Rudibus lotar se in modum iustis pugnae concurrerunt, praepitatisque missilibus iaculati sunt. *Inscript. apud Gruter.* 333. 4. DACONATO RETIAZIO QVI PARERIT CARNIVM ET PEREMPTVS DECIDIT. ANEAS EXSTINAT RVDS VTROQUE PROBOIT ROOVS. — Hinc primo rudis, vel summa rudis, seu conjunctum summorudis, vocabatur primus lanista, seu gladiatorum doctor, et secunda rudis, qui secundo loco id munus obibat. (Cf. primus palus, primopilus, prunicerius etc.) *Inscript. apud Murat.* 613. 3. (Orell. 2584.) D. M. ET MEMORIA AETERNAE HYLATIS DYMACHABEO (lege dimachero) LEVE AEDIVARIO (lege aedero) P. VII. AV. I. (h. e. pugnarum septem rudis primus: alii rudario invicto) EMMAIA COMITVO etc. Adde *Inscript. epud Henzen.* 6189. Alla apud *Don.* cl. 11. n. 12. et *Murat.* 1282. 4. (Orell. 2575.) CORNELIO EUGENIANO SYMMACHV ET CORNELIAE RVFINAE PARENTIS. DVCIVSIVS FICIA FECIT. Alla apud *Marin. Frat. Arv.* p. 682. Q. TITIO LATRICO SACVNDAN RVDI CASARVM FECIT NYMISIDIA QVARTINA YXON ERRE MERTENT. Adde aliam apud *Murat.* 617. 1. (Orell. 2575.) In qua pro secunda audis legendum secunda rudis, ut invicta probat *Marinius loc. cit.* V. *Gruter.* 57. 8.

II.) Translate, metaphorâ ductâ a super. peragr. 2., accipitur pro libertate, et opiato rei cuiusvis sine: et rudem dare, seu donare est a quovis munere dimittere: rudem mereri, est mereri munitionem, vel cenationem a labore, vel officio: rude donari, vel rudem accipere, quocumque onere liberari, a munere quovis in oñium restitui, vel ob matrem, vel ob imbecillitatem, etc. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 2. Spectatum catie, et donatum jam rude queris, Maccenas, Iterum antiqua me includere iudo. *Martial.* 3. 36. Ut quidam credas me meruisse rudem. *Juvenal.* 7. 171. Ergo sibi dabit ipse rudem. *Ovid.* 4. *Trist.* 8. 28. Me queque donari jam rude tempus eret.

RUDITAS, aile, f. 3. ignorantia, rozzezza, apudia, ignorantia, imperitia. *Apul. Florid.* n. 20. Litteratoris ruditetem esmere.

RUDITUM, i, a. 2. V. voc. seq.

RUDITUS, us, m. 4. ragghio o raglio, ὀρχηδμός, vos esini. *Apul.* 8. *Met.* Audito rudili meo. In *Gloss. Philoz.* est ruditum, i, neut. gen.

RUDO, h, i, are, d. 3. Prime syllabe fere corripitur, aliquando producit. — Particip. Rudens i. et ii. — Rudo, quae vos a them. Saokr. rud, gemere, ululare, ducenda videtur (cf. ῥοδία, trepo), est clamorem edo, et dicitur de feris. speculatio vero da aīoo, ὀρχηδμαι (i. ragghina o ragghare; Fr. braire, hurler; Hisp. rebuznar; Germ. yaen, brüllen; Angl. to bray like an ass).

I.) Proprio. — a) Strictu sensu est vos assial. *Ovid.* 8. *Fast.* 342. Intemptivo quum rudili ille cono. *Id.* 1. *ibid.* 433. Ecce rudens rauco Sileni vector assellus. *Id.* 3. *Art. am.* 290. Ut rudili ad scabrum turpis assella mulam. *Pers.* 3. 0. Findos, ut Arcadiae pecuscula rudera credas. *Apul.* 7. *Met.* Porrectis auribus, profectisque oaribus, rudiri fortiter. *Auct. carm. Philom.* 55. tardus rudis, uncal assellus. — b) Lato sensu, exprimit etiam vocem loconditiam ellorum animalium. *Virg.* 7. *En.* 16. da leonib. iava sub noctis rudentum. *Id.* 3. G. 374. de cervis. graviterque rudeotas Caduot. *Claudian. cons. Milt. Theod.* 298. Conveniant ursi, megoa quos mole rudentes, etc.

II.) Translate. — n) Da incoodita voce hominum. *Virg.* 8. *En.* 248. de Caco. Ioculum-

que cavo sexo, atque insueta rudentem. *Lucilius epud Varron.* 7. L. 103. *Müll. Haec,* inquam, rudet e ostris, atque ajutitabit, Concorans veluti ancalis, clereque quilriteni. — b) De rebus. *Virg.* 3. *En.* 561. primusque rudentem Cootorsit lavas proram Pallurus ad uodas.

RUDOR, oris, m. 3. ruditus, clamor locooditus, mugitus, stridor, murmur. *Apul. de Mundo.* Mycelles vocatur tetri rudoris inquietudo terrena. *Id. Florid.* n. 17. Vos bumiois et tuba rudore torvlor, et lyra concentu variator.

RUDUS, deris, n. 3. Scribitur etiam Rudus et Rudus. *Contul.* 63. 5. *Haupt. et Lachmann.* Devoluit ille acuto sibi rodere silicis. et *Fest. loc. cit.* In RAUDUS. — Rudus, ut *Fest. ibid.* docet, est generatim res rudis et imperfecta; spectatque vero q I. Rudis lapie, sasum, sire bumus, aut potius horum fragmenta, vel sasa, bumus congelicila; hinc — n) Rudus vetus, seu rudus, quod Graeci vocant ἐπίτοριον, et ostri rovinaccio, Itall vero calcinaccio, fragmina minula iate-rum, vel lapidum, et ducata calcis et adificia prolepla quarum serum atquis usas est et lo novis esitruendis. *Thuc.* 15. *Ann.* 43. Ruderis accipiendi Ostiensis paludis dentioabat: utique oaves, quae frumentum Tiberi subvectabant, onetas rudere decurrereol. *Sueton. Aug.* 30. Alveum Tiberis laxavit, et perpurgevit, complem olim ruderi-bus, et adificiorum proisplonibus coartatum. *Id. Vesp.* 8. ad fin. Restitutionem Capitoii aggressus, ruderibus purgaodis manus primus admovit. *Inscript. apud Orell.* 2. ROASTI RYDERIBVS IMVLA-CRA CONSTITVIT etc. — b) Rudus novum, vel rudus, glareas, aut ieteres, vel sasa contusa: quae calce admista usum habent praepone lo pavimentis: unde rudero, et ruderatio. Hinc illa rudus inducens, injicere, solidare, densare, fistucare, subigere, fricare etc. apud *Caton. R. R.* 18. *Vitruv.* 7. 1. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 25. 62. (186). et 63. (188), *Psallad.* 1. R. R. 9. et 6. *ibid.* 11. *Cf. Non.* p. 18. 17. *Merc.* — c) Illoo rudus est ipsum pavimentum ex glareas, antisais contuse admixtis calce coideum. Pavimentum vero dicitur, quum ex tepide quadrata, aut lateribus iolegria stratum est. Illud dicitur Itall. un battuto, un terrazzo: hoc selciato, lastrico. *Isid.* 16. *Orig.* 3. Rudus artifices appellat iapidem contusos, et celci admistos, quos in pavimeotia facieodis superfundunt, unde et rudera dicitur. *Auct. B. Alex.* 1. *Alexandria* adificia tecta sunt rudere, aut pavimentis. *Auct. B. Hisp.* 8. Omole loca rudere, non tegulis, teguntur. V. PAVIMENTUM. — d) Alla est ruderis retin in lilo Colum. 10. R. R. 81. Rudere tum pingui, solido vel stercore asellil, Armeotiv simo seturet jejunia terrae. In *Gloss. Philoz.* rudus dicitur ῥαός, ῥαός, quae voces glabam, aut terram significant. Itaque Colum. videtur pingue rudus intelligere plaguem terram, probe maceratam et fermentatam, qua hodieque ad elecorandos hortos utuntur, et oostre-las vocant terruzzo. — *Purgare rudera* Latium est, illud contra rejicere rudera ab antiquis esse negat *Morcall. de stil. Inscr. Lat.* T. 1. p. 238. *ed. Pat.*, ec ootas illas R. R., quae plerique ruderibus rejectis interpretari solent apud *Gruter.* 148. 2. 3. 4. et alibi, legenda esse ait per haec verba recta regione, quae omibus litteris perscriptis epud aumd. *Gruter.* esibentur p. 200. n. 3., quaeque rei omnioo conveoluit, de qua in clippis riparum Tiberis agitur. Heno eandem asotientiam amplexus est, el plurimis comprobati esemplia *Marinius Frat. Arv.* p. 617. Idem sentiant *Orell.* et *Henzen.* — 2. Es iolectum, ses rude, aliquaoda et signatum, v. gr. assae, ut in ea voce dictum est. V. RAUDUS. *Prudent. Apotheos.* 792. sculpior ab aris Rudera decociam conquecit flogere massam. Adde *Varron.* 5. L. 163. *Müll. Vnl. Maz.* 5. 6. n. 3. et *Liv.* 26. 11. *cit.* In RAUDUS, ubi iocere rudera videtur eo sensu dictum, quo id. 3. 18. extr. In consuls domum plebes quadrantes, ut fanere amplore esserretur, iactasse fertur. et *Sueton.* Aug. 57. Omnes ordines in lacum Curtii quoloanis es voto stipem iaciebaot. *Cf. Lucil.* p. 16. 44. *Müll.* ed. Plumbi pausillum sudas hnlque metexem.

RUDUSCULA et RUDUSCULUM. V. RAUDUSCULUM. RUENS, entia, particip. V. RUO. RUFATUS, a, um, particip. V. RUFO. RUFESCO, i, ere, o. 3. divenire rosso, πυρροῦσαι, rufus fio. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 29. 42. (80). Grues asocetute nigrescunt, merula ea nigra rufescit. *Id.* 28. *ibid.* 12. 53. (194). Butyrum cum melle decoctum, donec rufescat. V. RUBESCO in su.

RUFUS. V. CHAMA. RUFIO, at, are, a. 1. Particip. *Rufatus.* — Ruffo est rufum facio, fare rosso, πυρροῦσαι. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 2. 32. (67). Tunc (sax necit) addito lantiscion oleo illita, una nocte rufat capillum. *Id.* 15. *ibid.* 22. 24. (87). Rufatur capillus primum prodeuotibus nucleis. Adde aumd. 23. *ibid.* 4. 46. (94). *Gloss. Votic. in Class. Auct. T. VI.* p. 500. ed. A. Mai. Rufatus saogulne, cruceotatus.

RUFULUS, a, um, adject. rossigno, rossiccio, rossofio, demlut. rufi. *Plaut. Asin.* 2. 3. 20. Macilleotia malis, rufulus, aliquantum ventriosus. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 13. 94. (147). Mandragora folia bimutia, radicibus binis rufulis, nigris foris, iolus albis, etc. *Alit leg. folia; Stilig.* rufulla omittit. — Hinc

Rufuli, vel Rutuli, orum, m. plur. 2., absolute, uoue genus tribuorum militum, ita dictum a Rutilio Rufo, qui de eorum iura legem tulit. Tribuoi eom militum dividebantur in Rufulos, et Comitatos. *Ascon.* in *Cic.* 1. *Ferr.* 10. Tribuorum militarium duo sunt genera. primum eorum, qui Rufuli dicuntur. Ili in stercltu crecet soleot. Alit suot Comitati, qui Romae comitia designaot. *Fest.* p. 261. 29. *Müll.* Rufuli tribuoi militum appellabantur, quos consul faciebat, ooo populus: da quorum iure quod Rubilius Rufus legem tulerat, qua eis cavabatur mollis modis, (sic enim elevaverant eos, ut praeponderabant bi qui populi suffragia creabatur), Rufi e cogomine Rutilli ac post Rufuli appellati sunt. *Liv.* 7. 5. sub fin. Et cum eo anno primum placuisset tribuoo militum ad legiones suffragio fieri, (nam et antea, sicut nuoc, quos Rufulos vocant, imperatores ipsi faciebant) T. Meollus, qui postea Torquatus appellatus est secundum in ses locis tenuit.

RUFUS, s, um, adject. (rubeus, b in f mutato.) Cootre sanam orthographiam est, gemiois littera f, ruffus scribere. — *Comp. Rufior.* — Rufus est ruber. rosso, rossigno; lionatto, biondo, πυρροῦς, ξανθός. Docet *Gell.* 2. 26. nomen esse generale cuiuscumque rubri coloris: at idem significare, quod rossus, et ruber: cuius species sunt fulvus, flavus, rubidus, rutilus, phoeniceus, etc. Itaque asurpalur de omnibus rubri coloris gradibus, et praecipue da eo, qui non plano rubei, sed ad flavum nonnibil declinet: vel qui ita flavus est, ut ad ruborem accedat. Rufus autem dicitur — 1.) Da inaoimia. *Cels.* 2. 8. Sputum mixtum rufo quodam saogulioe. *Martial.* 14. 129. cuius lemina Rufae Canusinae: Roma magis fuscis vestitur, Gallia rufis: Et placet bio pueris, militibusque color. rosso. et *Plin.* 31. *Hist. nat.* 7. 41. (86). Sal ruber Aemphl, rufus est circa Oxum. rossigno. et 17. *ibid.* 24. 37. (3). Sorbus arbor iofelatur vermiculis rufis et pillosis. et 32. *ibid.* 6. 21. (60). Ostrea rufa Hispaniae, fusca Hyrico, nigra Circeia. *Id.* 18. *ibid.* 0. 20. (86). Campasa siligo rufior, et Pisana candidior. *Id.* 16. *ibid.* 14. 25. (65). In titia mas et femioa differunt: nam materies mari dura rufiorque. — 2.) De animalibus, et quidem — a) Quum declin de bomibibus, refertur ad colorem capillorum. *Plaut. Pseud.* 4. 7. 120. Rufus quidam, ventriosus, crassus sortis, subalger, Magna capite, acutis oculis, ore rubicundo, edmodum Magnis pedibus. Creditur a nonnullis *Plautus* bis ootlis se ipse descripsisse. — b) Hic color in cute puelliarum improbat, ut videre est apud *Ter. Heaut.* 5. 5. 17. et *Martial.* 2. 33. 6. 39. et 12. 32.; candida eom membra, coma vero rufa seu flava leuoduntur apissime apud poetas Graecos et Lelloos, ut pluribus ostendit *Ug. Foscato* in *Chionia di Berenice* p. 205-213.

— c) Ab hoc facta sunt *Ruforum*, *Ruforum*, *Rufinorum*, *Rufillorum* et *Rufionum* cognomine non una in familia apud Romanos. *Quintil.* 1. 4. a med. Scrutabitur originea nomina, ut quæ ex habitu corporis Cicerones, Rufos Longos fecerunt. De his *V. ONOM.* — d) De brutis. *Filuv.* 8. 3. a med. Quoniam in campis Trojane proxime human eremta rufa, et pectore leucophæa nascuntur, ideo id lumen illenses Xanthum epellavisse dicuntur.

RUGA, æ, f. 1. Vocab. etymon a Senekr. varg, ut videtur, quod est verto, torques, unde vruga, et, per aphæresin, ruga (cf. Græc. *ρῦγ*): plicatura in cute contracta, aspera et inæquali, ut in senibus videre est, *ρῦγ* (It. ruga, grinza, crespia; Fr. ride; Hisp. arruga, ruga; Germ. d. Runzel, Falte d. Haut; Angl. wrinkle, furrow).

1.) Proprie. — I. Generalit. *Apul. Apolog.* p. 427. Oudend. Relicto aratro mirare tot in facie tue sulcos rugarum. h. e. partium in cute, poræ inter, existantium. *Horat.* 4. Od. 13. 11. te rugæ Turpent, et capitis nitæ. *Id.* *Epod.* 8. 4. ruga veteris Frontem senectus exeret. *Virg.* 7. *Æn.* 416. In vultu esse transformat ævæ, Et frontem rugis erat. *Ovid.* 1. *Pont.* 4. 2. Jamque meos vultus ruga senilis aret, et 3. *Trist.* 7. 34. Ruga que in senile fronte ænille erit. *Id.* 3. *Mel.* 276. Sulcavitque eum rugis. *Petr.* Sat. 23. extr. Inter rugas malarum tantum eret crates, ut puteris detectum parietem nimbo laborare. *Propert.* 2. 14. 8. Et faceret scissas lenglunda ruga genas. *Tibull.* 2. 2. 19. terda senectus Inducit rugas. *Hieronym.* ad *Nepotian.* 1. Cæno capite et arata ruga fronte. — 2.) Speciatim dicitur. — a) De stato projecta. *Horat.* 2. Od. 14. 1. fugaces Labuntur æni, nec pietas moram Rugis, et Instanti senectæ Asseret. *Cic.* *Senect.* 18. 62. Non cani non rugæ repente auctoritatem arripere possunt. — b) Item de tristitia et merore. *Varro* 1. *R. R.* 2. ad fin. Hujusce pedes solent dolere et in fronte contrebere rugas. *Ovid.* 1. *Art.* am. 240. Tunc dolor et curæ rugaque tristis abli. *Juvenal.* 13. 245. densissima ruga Cogitur in frontem. *Id.* 14. 325. Hæc quoque si rugam trebil, extendique labellum etc. — c) Item de severitate et rigidis moribus. *Cic.* in *Senat.* 7. Populum R. non consilio, neque eloquentie, sed rugie eupercilloque decepti. *Propert.* 2. 21. 23. numquam vitæ fallit me rugæ cœvæ. *Ovid.* 2. *Amor.* 2. 33. Quom bene vir traxit vultum, rugarque coegit. *Plin.* 9. Ep. 17. Vis in remittere aliquid ex rugis?

11.) Translate. — I. Generalit. a similitudine rugarum senilium usurpatur et in aliis rebus. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 45. (124). Cornua erecta, rugarumque ambilu contorta strepiscerent. *Id.* 15. *ibid.* 16. 18. (59). Aquilana effectus poma deturpans rugis, et *ibid.* 13. 13. (43). Pruna siccata in rugas. *Id.* 12. *ibid.* 7. 14. (26). Candidum piper totum solibus colora rugique mutetur. *Id.* 9. *ibid.* 35. 54. (109). Margaritæ deservunt senecta, rugisque torpescunt. *Id.* 17. *ibid.* 14. 24. (107). Cortex arboris replicatur in rugas. *Id.* 8. *ibid.* 10. 10. (30). Artera aliquid in rugas. *Juvenal.* 14. 2. Nitida rabus maculam et rugam figere. h. e. res bonas corrumpere, ut ruga in vultu pulcritudinem oris corrumpunt. *Pers.* 6. 19. Jam decies redit in rugas. — 2.) Speciatim. — a) In vestibus rugæ sunt parvulae plicaturæ, contra grandes cavitates inter rugas sinus dicuntur. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 8. 34. (57). Cimon articulis membra distinxit, vana protulit, præterque in veste et rugas et sinus invenit. *Petr.* Sat. 102. Veste quoque diutius vinctas ruga consumit, *Macrob.* 2. *Saturn.* 9. Mortuus togam corpori sic applicabat, et rugas non forte, sed industrie locatas artibus nodus constringeret, et aïnus es composita defluente nodum soteris ambiret. Adde *Tertull.* *Pall.* 5. sub *inf.* — b) Item dicitur de spiribus cochlearum, *περὶ κόχλων*. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 31. 74. (317). Mali (lorcularis) rugis per cochleas bullantibus. *V. BULLO.* — *NB.* De cognom.

RUGATIO, ōnis, f. 3. *ρῦγισμός*, corrugatio, incrippatio. *Cæd. Aurel.* 2. *Tard.* 1. 3. Se-

quente etiam rugatione cum adductione partium vel extensione. et mox. Quippe quum frigescente et quadam rugatione crispari corpora, communia contrariis partionibus esse videtur.

RUGATUS, e, nm, particip. *V. RUGO.*

RUGEO, rugis, ruxi, rugare, n. 2. Legitur apud *Diomed.* p. 367. 11. *Keil.* Quinte forma est quæ extrema syllaba in xi litteras cadit, ut frigeo frisi, mulgeo mulsi, rugio rugi.

RUGIENS, entis, particip. *V. RUGO.*

RUGINOSUS, a, um, adject. rugosus. *Cæd. Aurel.* 1. *Art.* 11. 86. Cutis valuti ruginosa, vel sulcata pennis, quam Græci *ρῦγινος* vocant.

RUGIO, is, ōis vel ōis, ire, n. 4. Præter. perf. rugierunt apud *Vulgat.* interpr. *Jerem.* 2. 15. — Particip. *Rugiens* 1. et 2. — Rugio est leonum, quum vocem emittunt, factum a sono ut mugire, gannire, mullaque alia: cf. Græc. *βρυγῶν* (It. ruggire o ruggiare; Fr. rugir; Hisp. rugir, bramir; Germ. brüllen; Angl. to roar).

1.) Proprie. — a) Stricto sensu de leonibus. *Spartian.* *Sev.* 5. Agni belant, porcelli grunnant, oris ululant, leones rugiunt. *Auct. carm.* *Philom.* 49. Tigris Indomita rancant, rugiuntque leones. *Vulgat.* interpr. *Psalms.* 21. 14. Sicut leo rapiens et rugiens, et *ibid.* 103. 21. Catuli leonum rugientes ut repiant. — b) Latiore sensu, de aliis belulis. *Ammian.* 27. 3. 1. Asinus tribunali escenso audiebatur destinatus rugiens. *Sueton.* *fragm.* p. 248. 2. *Reifferscheid.* Leonum est fremere vel rugire, cerrorum rugire.

11.) Translate. *Hieronym.* *Ep.* 52. n. 6. Vis milio et elbarlo penna rugiantiam saturara ventrem poteram. *V. voc. seq.* et MURMURO. *Vulgat.* interpr. *Psalms.* 37. 9. Rugiebam a gemitu cordis mei.

RUGITUS, ōis, m. 4. vox leonis, *βρυγηδὺς* (It. ruggito, ruggio; Fr. rugissement; Hisp. rugido, bramido; Germ. Brüllen; Angl. roar, roarings).

1.) Proprie. *Vopisc.* *Prob.* 19. Centum leones, qui rugilibus suis tonitrua exclabant. *Jul. Valer.* 1. 9. Rugitus leonibus. *Solin.* 15. 7. Centes terrifici tetratibus ultra rugitus insistentes. Adde *Hieronym.* vit. *S. Hilar.* 6.

11.) Translate. *Cæd. Aurel.* 3. *Tard.* 2. 18. et 4. *ibid.* 7. 92. Interiorum rugitus, quem Græci *βρυγῶν* vocant. *Hieronym.* *Ep.* 22. n. 11. Intestinarum rugitus, et inanitas ventris. Adde *Vulgat.* interpr. *Iob* 3. 24.

RUGO, es, ōis, ōis, are, 1. Forma Rugor, aris, arī apud *Eutych.* p. 2177. 16. *Putsch.* — Particip. *Rugatus* sub A. 1. et 2. — Rugo usurpatur A) Transitive; et B) Neutrorum more.

A) Transitive rugo est in rugas contraho, putidæo.

1.) Proprie. *Hieronym.* *Ep.* 50. n. 2. Si rugeret frontem, jaceret manum, barbam tornaret. *Propert.* 1. 10. 23. rugata fronte negere. *Maximian.* 1. *Eleg.* 226. rugato creditur ore loqui.

11.) Translate. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 33. 52. (102). de concharum testis. Levibus, rugatis, denliculatis, striatis. *Optat.* 6. 10. Tunicæ, quæ nec in infantibus rugatur, nec in juvenibus tanditur.

B) Neutrorum more, est in rugas contrahere, putidæo. Translate. *Plaut.* *fragm.* apud *Gell.* 18. 12. Quid est hoc? rugat pallium. amictus non tum commode. *Id.* *Ca.* 2. 3. 30. Vide pallium ut rugat. Observat autem *Gell.* *ibid.*, id quoque habitum esse in pretione faciendâ elegantis genæ, ut pro vertice habentibus patendi figuram, agentia ponerent: additque præter bon alla tum ejusdem *Plauti*, tum aliorum exempla.

RUGOR, ōis, m. 4. rugarum multitudo.

RUGOSITAS, ōis, f. 3. rugarum multitudo, ruga. *Tertull.* *Patient.* 15. Si et effigiem ejus comprehendamus, vultus illi tranquillius et placidus, frons pura, nulla meroris aut iræ rugositate contracta.

RUGOSUS, a, nm, adject. Camp. *Rugosior* est rugis planus, aggrinzato, grinzo, increspato, rugido, *ρῦγιδής*.

1.) Proprie. *Horat.* *Epod.* 9. 14. Fort vallum

et arme miles, et spadonibus Servire rnosios pol-est! *Id.* 1. *Ep.* 18. 105. rugosus frigore pagus. *Tibull.* 3. 5. 25. Quum mea rugosa paliebunt ora senecta. *Ovid.* 1. *Amor.* 8. 112. Rugosæ genæ. *Martial.* 3. 93. Rugosior quum geras stola frontem. *Pers.* 5. 91. Rugosa sanna. scil. quæ in sanna os at nates corrugantur. *Claudian.* 1. in *Entrop.* 110. sulcique genarum Corruerat passa facies rugosior ura.

11.) Translate. *Ovid.* *Heroid.* 5. 28. Populi rugosus cortex. *Pers.* 5. 55. Rugosum piper. *Martial.* 13. 29. Pruna peregrinæ carie rugosa senectæ. *Id.* 4. 89. Nec rugosatum vimen breve Picearum. *V. PICEUS* in *ONOM.* *Colum.* 11. *R. R.* 43. ante med. Rugosa acina. *Imppp.* *Theodos.*, *Arca.* et *Honor.* *Cod.* 11. 40. 4. Si qua plicare rugosa sinibus agitatore offerat in publicis partibus, illico revellatur. Hujusmodi purro agitatoris figuram videre est apud *Visc. Mus.* *Pio-Clem.* T. 3. tab. 31.

RUIDUS, a, um, adject. ruidus, aspro, non levigatus, impolitus, asper. *Ruidum* plium opponitur præferrito in pista feris. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 10. 23. (97). Etruria spicam farie tostâ pisente (lege plit) plio præferrito etc. Major pars Itellæ ruidus utitur plio, ruidus quibundam dicitur videtur a ruendo, h. e. cadendo, quia crebro casu plium frumenta pliat, et dæcortice. *Quil leg. ruidus*, contra vet. lib. seclunt, et MSS. Ita leg. et *Silligius*; eili vero cum *Cod. Paris.* et *Vatic.* leg. nudo pilo.

RUINA, æ, f. 3. (ruo) est

1.) Proprie. — I. Impetus et incursus cujuspian personæ aut rei in aliquid irruentis, *εἰςβολή*, *ἐμβολή*. *Virg.* 11. *Æn.* 613. Conlasi incur-runt hastis, primique ruinae dant sonitu ingenti. *Martial.* 7. 19. de *Argo* navi, Quam nec Cyaneæ quondam potuere ruinae Frangere. *Val. Flacc.* 4. 684. fugit ipse navissimus Ictus Tiphys, et e media sequitur freta rapta ruina. — 2.) Casus, lapsus, caduta, rovina, πτώσις, κατάρσις.

a) Generalit. *Lucret.* 5. 1329. Permixtas dabant equitum peditumque ruinas. *Id.* 6. 156. ruina Grandiis in magnis sonitum dat nubibus alle. *Horat.* 3. *Sat.* 8. 54. autem ruinas in patinam fecere. *Virg.* 2. *Æn.* 631. ornis traxit jugis avulsa ruina. Adde 9. *ibid.* 712. *Propert.* 2. 25. 4. Capanei magno grata ruine Jovi. h. e. quum ictus fulmine de muro Thebarum cecidit. *Martial.* 13. 26. Ruine nucum. *Liv.* 44. 5. Jumentorum sarcinarumque. *Cæd. Aurel.* 2. *Tard.* 1. a med. Aquarum ruinis partes in pestione constitutæ aublicandæ, quas Græci *κατακλυσμους* appellant; plurimum enim eorum percussiones corporum faciunt mutationem. h. e. stillidid.

b) Speciatim de casu edifiçiorum. *Cæd.* 2. *B. C.* 11. Turris repentina ruina commoti. *Cic.* 2. *Orat.* 86. 353. Scopas ruine conclavis oppressus cum suis interiit. *Virg.* 2. *Æn.* 310. Deipho-bi dedit ampla ruinae vulcano superante damna. *Horat.* 2. Od. 19. 14. tectaque Penibi Disiecta non leni ruina. *Seneca* 1. *Ira* 16. a med. In ruinem prona sunt, quæ sine fundamente crevere. *Id.* 7. *Benef.* 31. Nemini ad excitandas domos ruina deterruit. *Id.* 1. *Clement.* 26. Multos occidere incendii et ruinae potentia est. Adde *Tranquill. anim.* 11. *Tac.* 2. *Ann.* 47. Effulserunt inter ruinam ignea. *Justin.* 5. 7. 10. Ruinam urbis et incendia recordantes. Adde *Sueton.* *Orh.* 8. *Inscript.* apud *Orell.* 3448. STATVM EX RVINA TEMPLI VEXATAM AVA IMPENSAM REPERCIT. — 11) plurali num. *Plaut.* *Epid.* 1. 1. 77. tantæ impendant in te ruinae. *Lucret.* 2. 1145. menla mundi Epugnata dabunt labem pulvisque ruinas. *Horat.* 1. Od. 37. 6. dum Capitolio Regina dementea ruinas, Funus et imperio parabat. *Felley.* 2. 35. 4. Ruinae incendiaque urbis. h. e. maxima et multifaria ruina. Adde *Auct.* *B. Alex.* 24. 3.

11.) Translate, metaphorâ ductâ a super. paragr. 2. — I. Est error, lapsus moralis. *Cic.* 5. *Fin.* 28. 83. Jam ruinas videres. In virtute enim sola et in ipso honesto est bonum positum. *Lucret.* 1. 740. Principia tamen in rerum fecera ruinae, Et graviter magni magno cecidere ibi casu. h. e. graviter lapsi sunt, et a veritate longe aberrant.

Adde Augustin. 14. Civ. D. 13. ¶ 2. Calamitas, perturbatio, defectio, periculis, excidium, interitus, mors, discidium, perdita, disgrazia, molanno, morte. Cic. 1. Cat. 6. Prætermitto ruinas fortunarum tuarum, quas omnes impendere tibi proximi idibus senties. Auct. Eleg. de Fortun. 117. Wernsd. Venit ubi ad summum, non progressura ruina est. Sall. Cat. 32. extr. Quoniam quidem circumventus es inimicis præceptis agor, incendium meum ruina restringam. h. e. excidio republicæ. Adde Cic. Mur. 25. extr. et Cluent. 35. 96. Liv. 26. 41. In hac ruina rerum stetit una virtus populi. Id. 21. 10. a. med. Saguntii ruina (falsus utioam vates sim) nostris capilibus incidit. Felleg. 2. 91. in fin. Ita se mores habent, ut publica quisque ruina malit occidere, quam sua proferri. Ovid. 8. Met. 493. Spemque patrii, regniq; trahat, patriæque ruinam. Id. 1. Pont. 4. 5. Nec, si me subito videas, agnoscere possis: Etatis facta est tanta ruina mea. Sic Heroid. 12. 32. Illa fuit mentis prima ruina mea. et Licent. cormi ad Aug. 15. Wernsd. Sic jacet nutans, ut talem omnino ruinam etc. h. e. perturbationem et defectionem mentis. Cf. Val. Cat. 182. cordi fecere rapinam. Maximian. 1. Eleg. 277. Wernsd. certam perferre ruinam. h. e. mortem. Sil. It. 8. 244. Savit jam rostris Varro, ingentisque sulcas Festinane aperire locum, fata admoveat Urbi. Horat. 2. Od. 17. 8. Illa dies utramque Ducet ruinam. h. e. mihi quoque unum tecum afferet interitum. Virg. 4. G. 249. generis lapul sarche ruinas. h. e. apum excidium. Plin. 17. Hist. nat. 25. 38. (245). Prodigtum in nostro ævo Neronis principis ruina factum. Tac. 4. Hist. 6. Ruina socii in essilium pulvis. Fulg. interpr. Is. 3. 6. Ruina hæc sub manu tua. h. e. collabenti resplicibus manum admove, ne concidat. — Hinc pro strage, cæde, et clade exercitus ponitur et ab Horat. 4. Od. 14. 18. Devota morti pectora ilberæ Quantis fatigeret ruinis. et n. Val. Flacc. 3. 206. nox alta cadentum ingentes duplicat sonitus, augetque ruinas. et a Liv. 42. 66. sub fin. Ibi vero clamor ludentium referre signa, ruina quoque prope eimilem trepidationem fecit et a Sil. It. 4. 710. parat Imperio Saturnia fesso Ductorem, dignumque virum veniente ruina. h. e. losigni clade. ¶ 3. Metonymice ruina est illud ipsum, quod ruit, et dicitur — a) De rebus. Horat. 3. Od. 3. 7. Si fractus illabatur orbis, Impavidum ferient ruinæ. Ovid. 15. Met. 424. Nunc humilis veteres tantummodo Troja ruinas Ostendit. Liv. 42. 3. Obstringere religione populum R. ruinis templorum templa edificantem. Id. ibid. 63. Ut eodem tempore, quo ipsa transcendera ruinas conaretur, mœnia capi possent. Plin. 33. Hist. nat. 4. 24. (74). Flumina ad lavandam hanc ruinam Jugis montium ducere. Lucil. Jun. Etn. 463. truncæque ruinae Provolvunt. h. e. fragmenta rubentium rupium. — Binc ruina celi, quidquid e celo ruit, et præcipue fulmina ac tonitrua, quibus ipsum rueret cælum videtur: simulque fragor talium rerum comes. Virg. 1. Æn. 133. Fluctibus oppressos Troas, cælique ruina. Sil. It. 1. 231. de Hannib. vertice nudo Excipere insanos umbres, cælique ruinas. Val. Flacc. 8. 334. Crebre ruinae poli cæcæ limina lassat. Cf. Sympos. Enigm. 9. 1. de pluvio. luoga delapsa ruina. — b) De personis. Cic. Prov. cons. 6. 13. Pestes auctorum, millitum eledes, publicanorum ruinas, provinciarum vastitates, imperii macules teneretis? Adde eumd. Sext. 51. 109.

RUINOSUS, a, um, adject.

1.) Proprie est qui casum minatur, collebens, rovinoso, cadente, ἐπειψυός. Cic. 3. Off. 13. 54. Adet male materialis, ruinoræ. Seneca 3. Ira 35. extr. Parietes exesi, ruinosi, inæquales.

11.) Translate. ¶ 1. Est qui ruinam minatur. Augustin. 21. Civ. D. 16. Quædam sibi placendi ellitudo ruinosa. Ambros. Ep. 28. Tenebris et parietibus quibundam animæ ruinoræ. ¶ 2. Item qui cecidit, rovinato. Ovid. Heroid. 1. 55. Semisepulta virum curvis feruntur aratra Ona: ruinas occulit herba domos. ¶ 3. Item damnosus, perniciosus. Cassiod. de anim. 4. Ruinosa

præsumptio. — Ruinoso, orum, plur. n., idem ac sulca, apud Fulg. interpr. Ezech. 23. 24. et 27., et 36. 10. et 33.

RULLA. V. RALLUM.

RULLUS, a, nm, adject. deminut. ab inusit. rurus, rusticus, et ὑποκοριστικῶς rullus, pro rutilus, ut pullus a purus, pro purulus, rusticellus, ut docet Voss. in Etymol., nonnulli leg. apud Plaut. Mostell. 1. 1. 39. Gloss. Labb. Rulla, ὑποκορῆ, ὑποκορῆς, et rullus, mendicus, ὑπόκορῆς. — NB. De cognom. R. V. ONOM.

RUMA, æ, f. 1. et Rumis, is, f. et Rumen vel Rumin, is, n. 3. Ablat. sing. rumi est Varro. loc. cit. et Accus. rumim est Plin. loc. cit. — Ruma, a ruma sive ruma, traho, vel potius a ruma (skr. rui), duo ¶ 1. Est mamma, mammina, θῆλη, apud veteres. Varro apud Non. p. 167. 30. Merc. Hiscæ Mamilibus lacte sit, non vino, Cunioæ propter cunas, Rumioæ propter rumam, id est prisco vocabulo mammam: a quo subromi etiam nunc dicuntur egn. Id. 2. R. A. 1. a. med. Agni appellantur subrumi, id est sub mamma. antiquo enim vocabulo mamma rumis, ut opinor. et ibid. 11. 5. Mammæ enim ramis, sive rumæ (Scalig. rumin; Pontedero rumus), ut ante dicebant, a rumi. Festus in Ruminolis. Mamma autem rumis dicitur: unde et rusticell appellat hædos subrumos, qui ad huc sub mammis habentur. Plin. 15. Hist. nat. 18. 20. (77). Sub ea inventa est lupa infantibus præbens rumes: ita vocabant mammas. Silig. leg. rumim. ¶ 2. Est præterea ruma, et rumen cavus gutturis locus, et ipsum guttur, gola. Paul. Dinc. ex Fest. p. 271. 6. Müll. Rumen est pars colli, qua esca devoratur: unde rumare dicebant, quod nunc ruminare. At Nonius p. 18. 13. Merc. Romen dicitur locus in ventre, quo cibus sumitur, et unde redditur: unde et ruminare dicitur. Festus in Subrumori. Agni rumina trahunt lacte sugentes. Servius ad illud Virg. 6. Ecl. 54. pallentes ruminat herbas: Ruminatio dicta est a ruma, emittente gutturis parte, per quem demissus cibus e certis revocatur animalibus. Arnob. 7. p. 230. Rumæ, quæ sunt prima in gurgulionibus capita, qua deficere cibos, et referre natura est ruminatoribus sæculis. Alii perperam leg. rumæ. Poinponius apud Non. p. 18. 16. Merc. Ego rumorem parvifacio, dum sit, rumen qui impleam. Cæc. Aurel. 1. Tard. 3. 58. Ex utraque parte gutturis, quam Græci ἀνδρῶνα vocant, nos rumam. et 2. ibid. 7. 107. Antibereoni, hoc est thursci, vel gutturis circulo, quam rumam vocemus. et 5. ibid. 10. 103. Vomitarum eruptiones aliquæ ad pulmonem, sive arteriam majorem, vel rumam, quam Græci βρόγχον appellant. Adde Tertull. Resurr. carn. 4. et Isid. 11. Orig. 1. ante med. V. RUCTA. — NB. De cognom. R. V. ONOM.

RUMBOTINUS. V. RUMPTINUS.

RUMBUS, rombus et rhombus, i, m. 2. figura quadrilatera, de qua V. RHOMBUS. Gromat. colon. 1. p. 250. Rudorff. Rumbus nimpligonens.

RUMEN, is, f. V. RUMA.

RUMENTUM, i, n. 2. Rumentum in auguralibus significare videtur interruptio abruptiove, dum verba ancillis movendis præsit, si interim avis canerit, tum æque atque auspicio, augurio rumentum est. Id. Festus p. 270. 30. Müll. Ut a moveo est movi, movimentum, momentum, ita n. rumpo sit rupi, rupimentum, rumentum, illa dum verba etc. desumpta videntur a Festo ex libra auguralibus. Paul. Dinc. p. 271. 7. Müll. hæc omnia ita contrahit: Rumentum, abruptio.

RUMEX, micis, m. 3. Repertur etiam in genera fem. Plin. 11. Hist. nat. 8. 8. (18). Ceras ex omolium arbutum, satorumque floribus consurgunt, excepta runice, et chenopode. Sed subintellegi potest arbore vel herba. Adde Plaut. Pseud. 3. 2. 26. — Rumes ¶ 1. Est lapathi silvestris genus, romice, ῥάδαρον, ad strumas enim augung efficacissimum, Plinio teste 20. Hist. nat. 21. 85. (231). Adde 19. ibid. 12. 60. (184). Auct. Moret. 73. Fecundusque rumex, malvæque, lonæque virebant. Marcell. Empir. 8. ante med. Rumice silvatici radicem luna decreta collige, et tecum habeto nitidissima, quamdiu eam

tecum habueris, non ippies. ¶ 2. Tell genus, simile spari Gallici, ut ait Festus p. 270. 16. Müll. Lucilius apud eumd. loc. cit. Tm spara, tum rumices portantur, tragula porto. Adde Gell. 10. 25.

RUMICA, æ, f. 1. nomen coccygis, seu suouli. Gloss. Lat. Gr. Rumica, κόκκυξ.

RUMIFERO. V. voc. seq.

RUMIFERO, es, are, e. 1. (rumor et facio) divulgare, predicare, divulgo, prædico, rumoribus tero. Plaut. Amph. 2. 2. 46. Quisquæ adeo cives Thebani vero rumificant probam. Ita MSS. omnia, et lib. vet. Unus Nonius p. 166. 33. Merc. rumiferant.

RUMIGERANS, antis, particip. V. RUMIGERO. RUMIGERATIO, onis, f. 3. λογοποιΐα, divulgatio. Lampriid. Etalog. 10. In tanti rumigatione pascuntur.

RUMIGERO, as, are, n. et Rumigeror, is, ari, dep. 1. (rumor et gero). Particip. Rumigerans. — Rumigero est idem ac rumito, divulgo. Fest. p. 270. 19. Müll. Rumitant significat rumigerant, ut Nævius: Simul alius aliunde inmittant inter se. ubi Paul. Dinc. p. 271. 3. M. Rumitant rumigerantur. Vel. Scholiast. ad Cic. orat. de are al. Milon. (edente A. Moio in Class. Auct. T. 2. p. 223.) 2. n. 7. Rumigerentium sermones retulit, qui etc.

RUMIGEROR. V. voc. præced.

RUMIGERULUS, n, um, adject. διαδερυλλέν, qui rumores aucupatur, et gerit, et aliquid divulgat, spio. Ammian. 14. 1. 2. Per clandestinos, versutosque rumigerulos. Hieronym. Ep. 117. n. 10. Me malignum, suspiciosum, et rumigerulum clamitas. Id. Ep. 50. n. 1. Monachus rumigerulus, rabula, vaser.

RUMIGO, as, are, a. 1. (rumor et ago) biasciare, biasciare, nostrates vulgo rumegare dicunt. Idem ac rumino. Apul. 4. Met. de Asino. Jam fere tertium qualem (panis) rumigabam. Voss. legit rumitabam, eodem sensu. Sed nihil mutandum: nam apud Gorgil. de cur. bovm ante med. Bos si non rumigat, etc. Fragin. VIII. ab A. Moio edit. in Script. Vel. N. Collect. T. 3. P. 3. p. 243. Rumigantia animalia comedenda esse, lei præcepit. Ceterum Coper p. 2246. Putsch. Rumigat nihil est, sed Ruminat et Rumino.

RUMIN, minis, n. 3. V. RUMA.

RUMINALIS, e, adject. qui ruminat, ut Ruminates hostiæ, eorum animalium, quorum proprium est ruminare. Plin. 8. Hist. nat. 51. 77. (206). Coruncanus ruminales hostias, donec bidentes fierent, puras negavit. — NB. RUMINALIS fides, et poetice RUMINA fides, V. in ONOM.

RUMINANS, antis, particip. V. RUMINO.

RUMINATIO, onis, f. 3. rugumazione, ῥυγισμός, actus ruminandi: a rumino, quod a rumio, qua notat cayum gutturis locum.

1.) Proprie. Plin. 11. Hist. nat. 37. 79. (201). Quibus neque dentes utrinque, neque ruminatio. Adde Serv. ad 6. Ecl. 54. Novation. de cib. Jud. 2. Que animalia ruminatione ruminant.

11.) Translate. ¶ 1. Est replicatio, ripiegamento. Plin. 15. Hist. nat. 23. 25. (94). Ceteræ (castaneæ) suum psbulu gignuntur, scrupulea corticis lura nucleos quoque ruminatione. Ita Harduin. et Silig. es omnib. MSS. Quidam leg. ferruminatione. ¶ 2. Item iteratio, reditus. Id. 17. ibid. 22. 35. (191). Si saucles vites recenti medicioa mordeat quædam hie mis ruminatio. ¶ 3. Item consideratio, seu sei cuiuspiam in memoriam revocatio. Cic. 2. Att. 12. Ubi sunt, qui ejunt ῥῆσις ὁρῶντες? Quanto magis vidi ex tuis litteris, quam ex illius sermone, quid ageretur? de ruminatione quotidianæ, de cogitatione Publii, de illius Boamdos, etc. h. e. de commentatione et meditatione Cæsaris, et aliorum de republica suo arbitrio administranda. It. Corradus. De occultis consiliis, quæ Cæsar, Pompejus, Crassus quotidiana ruminatione contra rempublicam intulerat. Manutius. Augustin. Rom. 35. circa fin. Ruminatio pertinet ad eos, qui cogitant postea quod audierint, et tenerint.

RUMINATOR, is, m. 3. qui ruminat. Arnob. 7. p. 230., colus verba V. in RUMA 2.

RUMINO, *as*, (*avi*, *alim*) *are*, *a*. et *Ruminor*, *aris*, *atus* *sum*, *ari*, *dep.* 1. (*rūmen*). Particp. *Ruminans* I. 2.º — *Rumino* val *ruminor* est davoratum cibum rursus e *rūmina*, seu *gule*, ad os revoco, et iterum mando, conficio, remando, *μῆνυμι*, *ἀναμῆνυμι* (*It. rugumare*, *rūminare*; *Fr. ruminer*; *Hisp. ruminar*; *Germ. wiederkauen*; *Angl. to chew the cud, chew over again, ruminare*); et proprium est eorum animalium, quae in superiore oris parte primores dentes non habent, ut boum, ovium, cervorum, Ponticorum murium, scari piscis etc., ut est apud *Plin. loc. cit.*

I.) Proprie. — 1.º Cum Accusativo. *Virg. 6. Ecl. 54.* de bove. *Illice sub nigra pallescentes ruminat herbas. Ovid. 3. Amor. 5. 17.* Dum *fecel*, et lente revocas *ruminat* herbas. *Paulin. Nal. carm. 18. 340.* Armentum reducas dum gutture *ruminat* escas. *Ovid. Halieut. 119.* de scaro. epastas solus qui *ruminat* herbas. *Alicim. Ep. 77.* Dibendo cibos, pocula *ruminando*. — 2.º Absol. neutrorum mora. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 61. (161).* Continui (*dentes*) aut utraque parte ori sunt, ut aqua, aut superiore primores non sunt, ut bubus, ovibus omnibusque, quae *ruminant*. *Id. 10. ibid. 47. 66. (131).* de *onocrotala*. Perfecta rapina, sensim inde in os reddita, in varam altum *ruminantis* more refert. *Adda eumd. 9. ibid. 17. 29. (62).* de scaro. *Colum. 6. R. R. 6. 1.* de bove. et *Vulgat. interpr. Levit. 11. 5.* et 6. de *chaerogryllo* et *lepore*. *Augustin. Hom. 35.* circa *fin.* Quid facit pecus quando *ruminat*? Illud quod fuerat in ventra repositum, revocat ad os.

II.) Figurate. — 1. Est in memoriam revocare, recensere, relucere; et adhibetur fere *ruminor*, *aris*, deponentis forma. *Varro apud Non. p. 166. 27. Merc.* Non modo abiens quicquam de te seculis cogitabili, sed etiam *ruminabitur* humanitatem. *Livius ibid.* Nemo huc voster *ruminabitur* mulieri. *Rursus Varro apud eumd. p. 480. 23. Merc.* Erras, inquit, Marce: accusare nos *ruminari* antiquitates. *Id. ibid.* *Odysseam* *Homeri* *ruminari* incipias. *Gell. 19. 7.* Figuras *babiliusque* verbarum nova aut insignitior dictorum in *Levlano* illo *carthage* *ruminabatur*. — *Rumino*, *as*, forma activa. *Synmach. 3. Ep. 13. extr.* Dum *cerminia* tua *ruminas*, dum *apigrammata* componis, fallitur *doctis* cogitationibus *sensus* laboris, et *Ep. 96.* Cujus *edulio* *saturati* *ruminamus* *quotidia* *verba*. *Augustin. in psalm. 36. serm. 3.* Qui autem est non oblitus, cogitat, at cogitando *ruminat*, *ruminando* *delectatur*. — 2. Item gustare. *Augustin. 6. Confess. 3.* Quam *sepla* *gaudia* *da* *pana* *tuo* *ruminaret*.

RUMINOR, *V.* voc. praeced.

RUMINUM, *l*, *n.* 2. genus vestimenti subius habens purpuram, ut est in *Gloss. Lat. Gr.* *Ruminaum*, *ῥυμνιον* *κατὰ* *ἔχον* *πορφύρεον*.

RUMIS, *V.* *RUMA*.

RUMITO, *as*, *are*, *a*. 1. *rumigaro*. *Nævius* apud *Fest. loc. cit.* in *RUMIGERO*. — *Rumito* pro *rumigo* *V.* in *RUMIGO*.

RUMIO, *as*, *are*, *a*. 1. *rumino*. *Paul. Diac. ex Fest. p. 271. 6.* *Müll.* *Rumen* est pars colli, qua esca davoratur, unde *rumara* dicebatur, quod nunc *ruminare*.

RUMOR, *oris*, *m.* 3. Vox, fortasse a sono vel motu orta, conjungi potest cum *them*. *Sansk. ru*, mugire, strepere, syllaba suffixa, ut in *clamor*, nisi *mayis* eam deducere a *them*. *Skr. ru* et *Gr. ῥυ*, fluere, ita ut dicatur de aqua, vel sonitu rerum fluentium. — *Rumor* illa qua est murmur, strepitus, *ῥῶμος* (*It. rumore*, *mormorio*, *strepito*; *Fr. bruit*, *murmure*, *rumeur*; *Hisp. ruido*, *mormureo*, *rumor*; *Germ. Geräusch*; *Angl. a rumour, flying, bruit, hersey*). — 1. Universim. — a) Da inanimis. *Vel. Poeta* apud *Cic. 1. Divinat. 16. 29.* Solvra impera secundo *rumore*, adversus. *Virg. 8. En. 90.* Ergo iter *inceptum* *celerant* *rumore* *secundo*. *Forcellinus*, alii hos locus ita interpretatur, ut *rumor* sit sermo omnium approbans, acclamatio, applausus; tamen inquit: In allato *Virg.* et *vel. Poeta* loco quidam putant, *rumorem* poni pro fluxu aquae, ut sit a *ῥῶμα* pro *ῥῶμα*: *Servius* vero in *Virg.* censet posse legi *rumore*: de quo *V.*

RUMO, *onis*, at **RAUCUS**. *Recta Heyne. ad b. i.* *Rumor* dictum est olim, testa *Donat.*, de murmure aquae carina et ramis percussa, adeoque omnino da motu aquae. *Auson. Edyll. 10. 22.* amena fluentia *Subterlabentis* *tacito* *rumore* *Mosaltae*. — b) De animalibus. *Claudian. nupt. Honor. et Mar. 159.* varis *vetes* *Nereides* *ibant*, *Audito* *rumore*, *feris*. *Apul. 3. Met.* *Trepido* *rumore* *vicinis* *conclamantis* *latrones* *fugit* *territus*. — Hinc saepe *rumore secundo* pro *clamore secundo*, b. e. *faventa*. *V.* dicta in *a. Virg. 10. En. 266.* de *gruibus*. *aethera* *trenant* *cum* *sonitu*, *fugiuatque* *Notos* *rumora* *secundo*. *Horat. 1. Ep. 10. 9.* *Quem* *ad* *caelum* *fertis* *rumora* *secundo*. *Adda Tac. 3. Annal. 29.* *Fenestell. et Ennius* *apud. Non. p. 385. 17. Merc.* — 2. Speciatim, aut praegnant. ut *ajunt*, *sensu*. — a) Est vox, siva sermo in populo da recenti re dispersus, in bonum vel in malum, sine certo auctore: qua re differt a *fama*, ut in *aa* vox dictum est, *seniore*, *voce*, *fama*, *rumore*, *ῥῶμος*, *ῥῶμος*. — α) Absolute. *Sall. Jug. 22.* *Is* *rumor* *clemens* *erat*. *V. CLERNENS. Cæs. 6. B. G. 19.* Si quis quid da república a finitims *rumore*, aut *fama* *accepit*, *uli* *ad* *magistratum* *deferat*. *Id. 4. ibid. 5.* *His* *rumoribus* *atque* *auditionibus* *permoti*, *da* *summis* *saepe* *rebus* *consilia* *ineunt*. *Plin. 6. Ep. 31. ante med.* *Tertio* *dile* *inducta* *cognitio* *ast*, *multis* *sermonibus*, *et* *vario* *tamora* *jacitata*. *Cic. 2. Fam. 8.* *Rumot* *multa* *perfert*. *Cæs. 1. B. C. 53.* *multe* *flagit*. *Cic. Deiot. 9. 25.* *Rumores* *exclpere* *et* *referre*. *Id. 14. Phil. 4. 10.* et *Liv. 7. 38.* *sub* *fin.* *dispare*. *Ter. Heaut. prol. 16.* et *Nepos Dion. sub* *fin.* *differe*. *Virg. 12. En. 228.* *serera*. *Cic. Mur. 21.* *ad* *fin.* *Rumor* *serpit*. *Horat. 2. Sat. 6. 50.* *manat* *per* *compila*. *Virg. 7. En. 144.* *didit* *per* *agmina*. *Claudian. 1. in Rufin. 347.* *vollat* *per* *oppide*. *Tac. 3. Ann. 9.* (et *Sall. Cat. 30.*) *Res* *vulgi* *rumoribus* *asagitata*. *Id. ibid. 76.* *Testamentum* *ejus* *multo* *apud* *vulgum* *rumore* *fuit*, *diēde* *molto* *da* *dire*, et *Ter. Phorm. 5. 7. 18.* *Qui* *erit* *rumor* *populi*, *ei* *id* *facieris?* *che* *non* *dirassi?* et *Tac. 2. Ann. 77.* *Relinquo* *rumoribus* *tempus*, *quae* *senescant*, et *4. ibid. 10.* *Non* *omiserim* *eorum* *temporum* *rumorem* *validum* *adeo*, *ut* *nondum* *exolescat*. *Cæs. 4. B. G. 5.* *Incertis* *rumoribus* *servira*. *dar* *sede*, et *Tac. 5. Ann. 10.* *Rumor* *acar* *magis*, *quam* *dium*. *Id. 1. Hist. 34.* *vagus* *et* *incertus*. *Cic. 2. Herenn. 8. 12.* *falsus*, at *ibid.* *verus*, et *ibid.* *probabilis*. *Optul. 5. 2.* *Rumoresque* *enem* *severiorum* *Omnes* *unius* *estimamus* *aisis*. *le* *dicerte*. *Prosp. Aquit. Epigr. 95.* *Non* *patet* *facilis* *savia* *rumoribus* *aures*: *Quae* *nacira* *juvet*, *eroda* *non* *libeat*. *Vulgat. interpr. Marc. 1. 28.* *Processit* *rumor* *statim* *in* *omnem* *regionem*. — Hinc *rumore primo*, *disti* *Sall. fragm.* *apud Charis. 2. p. 192.* *Futsch.* *nbl* *Asper*, *Non* *est*, *inquit*, *nomen*, *sad* *adverbium*: *tosto* *che* *si* *sente* *dire*: *at* *primo* *sentore*. *Sic* *Tac. 2. Ann. 77.* *An* *festinamus* *appellere*, *ut* *te* *in* *audium* *at* *in* *defensum* *placius* *Agrippinae* *ac* *vulgus* *imperitum* *primo* *rumore* *rapiant?* — β) Cum Genetiv. *Tac. 3. Hist. 45.* *Ea* *discordia*, *et* *crabris* *belli* *civilis* *rumoribus* *Britanni* *sustulata* *sulmor*. *Sueton. Cæs. 2.* *Non* *sine* *rumore* *prostratae* *regi* *puclitiae*. *Id. Aug. 70.* *Auxil* *cane* *rumorem* *penuria* *ac* *fames*. — γ) Cum Ablat. et praepos. *de*, *super*. *Cæs. 7. B. G. 59.* *Da* *Aduorum* *defectione* *rumores* *adferbantur*. *Id. 1. B. C. 60.* *Restitit* *rumoribus* *da* *auxillis* *legionum*. *Cic. 12. Fam. 9.* *Nihil* *perfertur* *ad* *noe* *praeter* *rumores* *da* *oppresso* *Dolabella*, *satis* *illos* *quidem* *constantes*, *sad* *adul* *sine* *ancure*. *Id. Deiot. 9. 25.* *Graves* *da* *te* *rumores* *sparsi*. *Adda Liv. 28. 24.* *Tac. 11. Ann. 23.* *Mulus* *ea* *supet* *revariusque* *rumor*. — δ) Cum Infinito. *Plaut. Cæs. prol. 11.* *populi* *rumorem* *lucilestimus* *Studione* *aspetera* *Plautinas* *fabulas*. *Ter. Hecyr. prol. 31.* *Rumor* *venit*, *datum* *iri* *gladietores*. *Cic. 16. Att. 5.* *Rumoris* *nescio* *quid* *asiderat*, *commulione* *Græcorum* *frequentiam* *non* *tolse*. *Nepos Dion. 10.* *Rumore* *dillato*, *Dioni* *vim* *allalam*. *Auct. B. Alez. 25.* *Quum* *rumores* *existenter*, *magna* *Cæsari* *praesidia* *adduci*. *Tac. 6. Ann. 23.* *sub*

fin. et *15. ibid. 15. extr.* *Rumor* *incedebat* *fore*, *ut* *atc.* *Id. 15. ibid. 39.* *Pervaserat* *rumor*, *inissa* *aum* *domeilicam* *scenam*. *Adda eumd. Agric. 43. Curt. 7. 2. 15.* *Rumor* *percrebuit*, *regam* *protinus* *redire* *statuisse*. — Hinc *rumor* *est*, *diellur*, *fertur*, *corre* *voce*, *vish* *detto*. *Ter. Andr. 1. 2. 14.* *Meum* *gnatum* *rumor* *est* *amare*. *Cia. 1. Fam. 8.* *sub* *fin.* *Rem* *te* *valde* *beus* *gesisse*, *rumor* *erat*. — e) Cum partio. *relativa*. *Tac. 6. Ann. 38.* *Subdilo* *rumora*, *tamquam* *Masopotamiam* *lava-* *surua*. *Id. 15. ibid. 73.* *Crebro* *vulgi* *rumore* *la-* *cerabatur*, *tamquam* *viros* *laoantes* *ob* *invidiam* *aut* *matum* *resistisset*. *Vulgat. interpr. 2. Macc. 5. 5.* *Quum* *falsus* *rumor* *exisset*, *tamquam* *vita* *excessisset* *Antiochus*. — Apud *Rhatores* *rumor* *est* *genus* *probationis*. *Quintil. 5. 1. 2.* *Ex* *illo* *priore* *genera* (*h. e. probationem*, *quas* *ἀνέχουσ* *id* *est* *inartificiales* *vocaverant*) *sunt* *praedicta*, *rumores*, *tormetes*, *tsbulz*, *Jusjurandum*, *testes*. *Adda Cic. 2. Herenn. 8.* et *Planc. 23.* et *Capell. 5. p. 184.* — b) *Fama*, *opinio*. *Publil. Syr. p. 329. 3.* *Ribb.* *Honastus* *rumor* *alterum* *est* *patrimonium*. *Id. p. 326. 6.* *R. Rumor* *bonus*. *Horat. 1. Sat. 4. 125.* *rumore* *malo* *flagrare*. *h. e.* *male* *audira*. *Liv. 27. 20.* *a* *med.* *Marcellus* *ad-* *verso* *rumore* *esse*. *Tac. 13. Ann. 48.* *Claro* *apud* *vulgum* *rumore* *esse*. *Figurate Martial. 10. 3.* *Pro-* *cul* *a* *libellis* *nigra* *sit* *meis* *fama*, *Quos* *Rumor* *eiba* *gemmeus* *vehit* *penna*. — In *bonam* *partem*. *Plaut. Trin. 3. 2. 14.* *nec* *tuls* *deplor* *dicilis*, *quin* *rumo-* *ri* *serviam*. *Cic. Cluent. 47. 131.* *Rumorem* *quem-* *dam* *et* *plausum* *popularem* *essa* *questum*. *Tac. 2. Hist. 91.* *Omnem* *infimae* *plebis* *rumorem* *affe-* *clavit*. — In *malam* *partem*, *et* *est* *obrectatio*, *ra-* *prehensio*, *calumnia*. *Sall. fragm.* *apud Non. p. 335. 3.* *Merc.* *Ad* *haec* *rumoribus* *adversa* *in* *pre-* *vilateme*, *secunda* *in* *casum*, *fortunam* *in* *temer-* *itatem* *declinando* *corrumpabant*. *et* *Pomponius* *apud* *eumd. p. 18. 15.* *Merc.* *Rumorem* *parvula-* *cio*. *Curt. 10. 31. 18.* *Hac* *eorum*, *quos* *rumor* *espererat*, *mos* *potentia* *estinxit*, *h. e.* *suspitione* *aut* *infamia* *criminis*. *Cf. Cic. Cat. 10. 23.* — *Ambiguum* *habet* *turpemaque* *sensum* *apud Martial. 2. 72.* *3. 73.* *80.* et *87.* *tamquam* *sit* *e* *ruma*: *unde* *et* *irrumo*, *etc.* — c) *Singulare* *est* *illud* *Grom-* *mat. vet. p. 366.* *Rudo*: *ff.* *Exponantur* *leges* *sa-* *cundum* *artis* *geometricae* *ad* *pertinentes* *iectiones* *secundum* *locl* *rumorem*, *quod* *interpretatur*, *sa-* *cundum* *locl* *observationem*.

Homonym. *V.* in *V. FAMA*.

RUMPNIS, *antis*, *particip.* *V. RUMPO*.

RUMPHUS, *V. RUMPUS*.

RUMPIA, *e*, *f.* 1. *V. RHOMPHAEA*.

RUMPIA, *e*, *m.* 1. *autor.* *Gloss. Lat. Gr.*

Rumpia: ῥῶμα.

RUMPISSA, *e*, *f.* 1. (*rumpla*) *apina* *eiba*, *biancospino*, *apud Gargil. de cur. boum.*

RUMPO, *rumpi*, *rupti*, *tuptum*, *rumpare*, *e*, 3. *Rupit*, et *rupit*, pro *rupert*, *ῥῶμα*. *Las XII. Tab.* *apud Fest. in Talionis*. Si *membrum* *rupit* (*Müllerus* *rupit*), *ni* *cum* *eo* *pacti*, *talio* *esto*. *Lucilius* *apud Non. p. 382. 31.* *Merc.* *Ferri* *tantum*, *si* *roget* *ma*, *non* *dem*, *quantum* *auti* *pe-* *tit*, *si* *se* *rupit*. *h. e.* *etiam* *si* *rogando* *et* *cla-* *mando* *se* *rupit*. *Rumpier*, *paragoge* *pro* *rumpi*, *est* *Afran.* *apud Non. p. 392. 20.* *Merc.* *Ego* *mi-* *sera* *reus* *clandestino* *rumper*. *Alii* *tamen* *leg-* *rumperer*. — *Rumpus* *pro* *ruptus* *in* *MSS.* *Codd.* *dicunt* *essa* *Ritschel.* *ad* *Plaut. proleg.* *unde* *di-* *rumptum* *pro* *diruptum* *in* *Bacch. 4. 2. 21.* — *Particip.* *Rumpens* I. 2. *a*; *Ruptus* *fare* *in* *oma-* *paragr.*; *Rupturus* I. 1. *d*; *Rumpendus* I. 1. *m*. — *Rumpo*, *quod* *Curtius*, *Grundzüge d. Gr. Etym.* *p. 267.* *conjugi* *posse* *putat* *cum* *them*. *Sansk. lup*, et *lump*, *scindere*, *nam* *litterae* *l* *at* *r* *facile* *permutantur*, *est* *idem* *ac* *frango*, *abrumpo*, *discolo*, *dissolvo*, *ῥῶμα* (*It. spez-* *zare*, *rompere*, *stracciare*; *Fr. rompre*, *cas-* *ser*, *briser*, *déchirer*, *séparer* *da* *force*, *fen-* *dre*; *Hisp. romper*, *quebrar*, *desgarrar*, *rasgar*, *despedazar*; *Germ. brechen*, *zerbrechen*, *zer-* *reissen*, *zertheilen*, *gewaltsam* *trennen* *od.* *öffnen*, *zerstören*; *Angl. to break*, *burst*, *tear*, *rend*, *rive*).

I.) Proprie. — 1. Universim. — a) Gene-

ratina. *Cic.* 1. *Tusc.* 30. sub fin. Rumpere vincula carceris. *Lucret.* 6. 430. Incita vis venti rumpit nubem. *Horat.* 1. *Ep.* 14. 9. Rumpere obstantia claustra. et *ibid.* 10. 20. aqua tendit rumpere plumbum. *Id.* *Epod.* 10. 20. Ventus rumpit carinam. *Ovid.* 3. *Amor.* 10. 32. Ruperat et duram vomer aduncus humum. *Id.* 3. *Art. am.* 707. tenues a pectore vestes Rumpere. *Id.* *Heroid.* 3. 15. et *ibid.* 3. 141. ungue capillos. *Id.* 3. *Amor.* 11. 3. ctenas. *Phædr.* 3. 14. Cito rumpes arcum, tempus si tensus habueris. *Virg.* 4. *G.* 135. quum tristis hiems etiamnum frigore sasa Rumperet. *Id.* 3. *En.* 639. fugite, atque ab titore sanem Rumpite. *Plin.* *Hist. nat.* 20. *proem.* Rumpit edamianem sanguis hircinus. Rursum *Virg.* 9. *En.* 431. viribus ensis adactus Transabilis costas, et candida pectora rupit. *Ovid.* 6. *Met.* 251. sagitta rumpit præcordia. *Liv.* 7. 9. puerum. *Quintil.* 12. 8. 13. lium. *Flor.* 4. 2. vallum. *Curt.* 3. 2. 18. Gladio rupta omnibus Ioria. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 70. Rupla catenæ. *Virg.* 2. *G.* 480. obices. *Tac.* 1. *Ann.* 63. vetustate pontes. *Petron.* *Sat.* 111. crinas. laceratis, sveltis. et *Val. Flacc.* 2. 37. rupit sonuit sacer æquor Titan. h. e. perripuit, intravit. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 16. 16. (73). Ruptus mons terra motu. — Mediorum apud Græcos more. *Id.* 36. *ibid.* 22. 48. (167). Tosi aspergine, et gelu, pruinaque rumpuntur lo festas. Spectalum de celo, quum tonat ac fulgurat. *Sil.* *It.* 1. 184. quænam subito horrebit turbida nimbis Tempestas, ruploque polo micat igneus æther? *Id.* 3. 196. Congeminat sonitus rupti violentia calli. *Id.* 6. 653. et 17. 252. Sic 6. 607. utramque per æthera volvens Abrupto fregit celo super agmina nubem. — b) Spectalum rumpere, fur crepare. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 4. 10. (30). de suprestis. Bovem ita inflammat, ut rumpat. *Id.* 20. *ibid.* 22. 89. (214). Marubium tepesfactum rumpere vomica promittens. *Martial.* 1. 50. Leporemque forti calidum rumpes equo. h. e. adeo fatigabis, ut rumpatur. — c) Item implendo adeo distendere, ut rumpere videatur. *Virg.* 1. *G.* 49. Illius immensas ruperunt horrea messes. *Colum.* 10. *R. R.* 307. Pressaque flammeola rumpatur fascina calbis. *Ovid.* 4. *Pont.* 4. 27. Cernere jam videor rupi pœnalibus turba. — d) Hinc *Rumpere se* et *Rumpi* est crepare. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 9. (45) de caryotis. Rumpit se pomi ipsius etiam in sua matre, ebrietas, calcatis similia. *Virg.* 8. *Ecl.* 71. Frigidus jam pralis cantando rumpitur anguis. et 7. *ibid.* 26. invidia rumpantur ut illa Codro. *Plaut.* *Capt.* *prol.* 14. Ego me tua causa, ne erres, non rupturus sum. h. e. disrupturus. (Simile est illud *ejusd.* *Merc.* 1. 2. 27. Tua causa rupi ramices: tamdudum sputo sanguinem.) *Cic.* 2. *Divinat.* 14. 33. infatatas rupi vesiculas. *Id.* 3. *ad Q. fr.* 9. (Licentia audacium) antes rumpebar. *Horat.* 1. *Sat.* 3. 136. Miser rumpere (irâ). *Propert.* 1. 8. 27. rumpantur iniqui. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 319. non, si te ruperis, par eris. *Lucilius* apud *Non.* p. 89. 11. *Merc.* Tu Lucillum credis contenturum, quum me ruperim, summa omnia fecerim. son mezzo crepato. — Huc pertinet illud *Lucret.* 3. 298. de leonib. Pectora qui fremitu rumpunt plerumque gementes. h. e. adeo graviter fremunt, ut pectus rumpere videantur. Similis hyperbole est in his. *Virg.* 2. *G.* 238. Et cantu querulæ rumpunt arbuta cicadæ. *Juvenal.* 1. 13. assidue rupit lectore columnæ. *Afranius* apud *Non.* loc. supra cit. Ego misera riau claudestino rumpier. — Sequente Infinito. *Seneca Marc.* 22. Non rumperetur supra cineres Cn. Pompei conculit Sejanum? — e) Item debilitare, corrumpere, guastare. *Afranius* apud *Non.* p. 124. 6. *Merc.* Offendit, rumpit, icit poculo. *Cato* apud *Priscian.* 6. p. 710. *Putsch.* Si quis membrum rupit, aut os fregit, taliose priusmodi cognatus nescitur. Plerique hæc ex lege XII. Tab. Catonem proliis rati sunt. At vero constat illis diversas pœnas sanctas esse membra fracto et ossi rupto. Ita *Peter.* in h. l. *Lex Aquilia* apud *Ulp.* *Dig.* 9. 2. 27. Si quis alteri damnum faxit, quidve userit, fregit, ruperit injuria. *Ulp.* *ibid.* ante *med.* Inquit lex,

ruperit: quod verbum fere omnes veteres intellexerunt, cœruperit. et paullo post. Rupisse eum utique accipimus, qui vulneraverit, vel virgis, vel loris, vel pugnis ceciderit, vel telo, vel quo alio sciderit alicui corpus, vel tumorem fecerit. *V.* ibi reliqua. *Alfen.* *ibid.* 19. 2. 30. Qui molles ad certum pondus oneris, locarat, quum majore onere conductor eas rupisset, etc. *Id.* *ibid.* 47. 10. 9. Servus præsidi offerendus est, qui eum flagris rompat. *Val. Flacc.* 5. 341. rumpere tumina delu. Quod *Ovid.* dixit 1. *Art. am.* 129. lacrimis corrumpere oculos. — f) Item lacerando interficere, sbranare. *Ovid.* *Id.* 605. Quique Lycurgiden letavit, et arbore natum, Idmonaqua audacem, te quoque rumpat aper. Frango quoque hæc ratione usurpatur. — g) Item abscindere, tagliare. *Ovid.* 12. *Met.* 249. candida tauri Rumpere sacrificia mollior colla securi. — h) Item de membris est scindere, frangere; hinc *Rupta* in membris sunt scissa et fracta, Græco ῥυπαρά, ex casa vel lelu. *Cels.* 4. 4. n. 5. Vel esca parte aliqua sanguinem extra, vel rupla, vel ore alicujus venæ patefacto. Primam διαβρωσιν, secundam ῥυμφοσιν, tertiam διαστροφιν: appellant. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 11. 48. (173. 176). Si sicut rupla aliqua in auribus, vel caprinum (medetur) cum lacle mullerum. et *ibid.* 14. 58. (210). Fœnidum bædi cinis rupla intestina sarcit. *Id.* 27. *ibid.* 4. 6. (21). de alcea. Usus radicis ex vino dysentericis, et rupla, convulsis. *Id.* 32. *ibid.* 9. 32. (103). Rupla, convulsa cancri Gavia, tales saçant. *Id.* 26. *ibid.* 13. 85. (137). Ruplis convulsisque, ex alto defectis centaurum majus. Ut *Dioscorid.* habet ῥυπαρά, ὀνδραμα etc. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 21. 92. (160). Abrotoni semen nervis utile, tussis, orthopææ, convulsis, ruplis. *Id.* 22. *ibid.* 17. 20. (43). Herba urceolaris contra ulcera, rupla lapsusque. Adde alibi sæpissime, quæ loca indicare nimis longum est. Utram autem rupla apud eundem aliquando herniam significent, non affirmaverim. Apud *Martial.* certe distinguuntur, 10. 56. Enterocælarum fertur Podalirius Hermes: Qui sanat rupios, dic mihi, Galle, quis est? Rupios hic intellige, nimia lassitudine defatigatos et pœne confectos. crepati da stanchezza. (Simili sententia *Phædr.* 1. 24. de rana. dum vult validius Indare sese, rupto jacuit corpore. et 20. 5. de canib. Aquam capere bibere, sed rupi prius Periere, quam etc.) Cf. *Marcell.* *Empir.* 17. sub fin. Ex eo medicamento dabis rupium et infirmum stomachum habentem. — i) Item rupi dicitur animal, quod ex labore vehementissime defatigatur, apud *Vegel.* 3. *Veterin.* 1. a med. Nimiâ lassitudine sequitur ægritudo: et omne animal est debile, si rumpitur. Adde 1. *ibid.* 41. 42. et 43. — l) Hinc etiam rumpere membra libidinibus. *Propert.* 2. 13. 14. et rumpere latius. *Auct. Priap.* 83. in fin. et *Martial.* 11. 104. et rumpere illa, *Catull.* 11. 20. pertinent ad enervandas vires τῇ οὐνοῦ. Sic *Ovid.* 2. *Amor.* 10. 29. quum Veneris certamina rumpunt. — m) Est etiam irrumpere, petrumper, penetrare. *Virg.* 12. *En.* 583. rapido cursu mediæ agmina rumpit. apre, sbaraglia. et *Propert.* 3. 9. 64. Admissa cursu Decius prælia rupit equo. *Liv.* 6. 13. Rumpere ordines. *Id.* 26. 5. mediam aciem. *Justin.* 1. 6. 11. Pugnantibus acies rumpenda. *Val. Flacc.* 1. 463. de Lyuceo. possit qui rumpere terras, et Styga transmisso tacitam deprendere visum. penetrare col'occhio. *Sil.* *It.* 11. 135. Hannibal rupit Alpes. h. e. per Alpes viam sibi fecit, rupit aceto saxis. *Juvenal.* 10. 153. Diducit scopulos, et montem rumpit acelo. (Adde *Liv.* 21. 37.) *Pallad.* 4. *R. R.* 1. Quum germina ruperit, et allquid cepit incrementum, h. e. corticem petripuit, et exierit. — n) Hinc disjungere, diffringere, lasare, vi aperire. *Virg.* 1. *G.* 473. Vidimus undantem ruplis fornacibus Ælnam. *Id.* 3. *En.* 391. tonitru quum rupla corusco Ignea rima micans percurrit lunium nimbos. et 7. *ibid.* 569. ruptoque ingens Acheronte vorago Pestiferas aperit fauces. — o) Item dissolvere, destruere in illo *Stat.* 9. *Theb.* 173. Eumenis et oculis rejecta cœrula patina Fu-

git, et innumeris galeam rupera cerastæ. h. e. galeam, quam habere in capite visa fuerat, existentes subito cerastæ destruxerunt, quod est uno verbo, galea in cerastæ dissoluta et versa est. — 2. Prægnant, ut ajunt, sensu apud Poetas — a) Rumpere est rumpendo aperire, aperire; hinc *Rumpere viam, iter, cursum*, celeriter prosequi, impellere ira obstacula quæque perumpendo. *Sil.* *It.* 5. 616. Dissiliens tellus, nec parvos rumpit hiatus. h. e. aperit. *Virg.* 2. *En.* 494. Fit via vi: rumpunt editus, primosque trucidant. *Val. Flacc.* 1. 2. Fatidicamque ratem Scythici quæ Phasidis oras Ausa sequi, mediusque inter juga concita cursus Rumpere. *Sil.* *It.* 8. 568. Disiecit postes, rupitque prælia cursum. *Id.* 4. 106. Si rescrare viam, atque ad regem rumpere ferro Detur iter. et 15. 782. rumpit per medios Nero sævus iter. *Stat.* 8. *Theb.* 468. turbataque agmina Grajûm, Igne viam rumpeas. *Virg.* 10. *En.* 372. Rumpere ferro viam per hostes. — b) Item rumo est eire, vel erumpere facio. — a) Generalit. *Ovid.* 5. *Met.* 257. Ions, Dura Medusæ quem præpetis ungula rupit. h. e. rupia humo elicere. — β) Speciatim dicitur de voce; hinc *Rumpere vocem*, quasi invilum erumpere in vocem et verba: vel polius rumpere. h. e. aperire viam vocis. Nolant erudit diuise etiam Demostheoem ῥῥαί φωνῆν, et in epigram. esse ῥῥαί δάκρυα, erumpere in lacrimas: eademque ratione, absolute, *Paul.* *ad Galat.* 4. 27. ῥῥαί καὶ βίον. Ita *Forcellinus.* Ceterum *Schenkel.* addit ῥῥαί φωνῆν ex *Herodoto*, β. αὐδῆν ex *Euripide*, β. κλαυδῆν ex *Plutarcho*. (Cf. β. δακρύων νύκτα apud *Sophocli.* et *V. Passow.*, *Handwörterbuch* d. Griech. Sprache.) *Virg.* 2. *En.* 377. Composito rumpit vocem, et me desiliat aræ. et 11. *ibid.* 377. Dat gemitum, rumpitque hæc imo pectore voces. *Sil.* *It.* 8. 301. Invitus vocem hæc e pectore rumpam. *Ovid.* 10. *Met.* 147. hoc vocem carminis rupit: Ab Jove Musa parens, etc. Sic *Virg.* 4. *En.* 553. Tantos illa suo rumpebat pectore questus. et *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 249. et questus ad nubila rumpit inanes. *Sil.* *It.* 4. 458. gemitumque ad sidera rupit. *Grat.* *Cyneg.* 188. illa metus convicia rupit. *Coripp.* 7. *Johann.* 547. morientis lingua loquelam Rumpere non potuit. — *Rumpi*, mediorum apud Græcos more, vel *Rumpere se*, usurpatur sæpe pro erumpere magna vi, uscire dirottamente. *Virg.* 11. *En.* 548. tantus se nubibus imber Ruperat. *Id.* 1. *G.* 445. *Ribbeck.* ubi sub lucem densa inter nubila sese Diversi rumpunt radii. h. e. quasi ruplis nubibus esibunt. *Alis leg.* erumpunt. *V. ERUMPO.* *Id.* 3. *ibid.* 428. omnes rumpuntur fontibus. *Auct. Æn.* 1. rupitque cavis fornacibus ignes. h. e. erumpentes. — Hinc *ruptus turbo*, magna vi ac celeritate se rumpens. h. e. se propiciens, discurrans. *Väg.* 2. *En.* 416. Adversus rupto ceu quadam turbine venti Coadigunt. *Petron.* *Sat.* 123. nec rupto turbine venti Decant. *Auct. Æn.* 53. Densa per altitatis rumpuntur lutina nubes. *Alis leg.* funduntur. — II.) Translate. — 1. Rumpere est dissolvere, violare, irritum reddere. *Sil.* *It.* 6. 500. (et 1. 35). Si stat rumpere vitam, In patria moriamur. *Lucret.* 2. 254. Principium quoddam, quod fuit fœdera rumpat. Sic *Horat.* 1. *Ep.* 3. 35. Indigni fratrum rumpere fœdus. et *Cic.* *Balb.* 5. extr. Fœdera negligere, violare, rumpere. Adde *Liv.* 9. 1. et 21. 10. *Virg.* 4. *G.* 213. *Liv.* 9. 49. *Flor.* 1. 16. et *Sabin.* *Ep.* 2. 96. Rumpere fœdem. *Sil.* *It.* 1. 11. pacem. *Plaut.* *Curc.* 4. 2. 24. rogationes rogatas. *Lucan.* 4. 175. leges. *Liv.* 4. 17. jus gentium. *Horat.* 4. *E.* 15. 22. edicta. *Seneca Thyest.* 179. fas nmas. *Id.* *Merc.* *Fur.* 79. imperium Jovis. *Ovid.* 15. *Met.* 789. superi Ferres non possunt veterum decreta sutorum Rumpere. *Virg.* 6. *En.* 883. fata aspera. *Tac.* 1. *Ann.* 42. hostium jus et sacra legationis et fas gentium. *Cic.* 1. *Orat.* 57. 241. testamentum. cassare, annullare. Sic *ibid.* 38. 173. Testamentum ruplorum aut ratorum iura. *Horat.* 1. *Od.* 15. 7. Rumpere nuptias. *Tac.* 11. *Ann.* 30. tabulas nuptiales. *Virg.* 4. *En.* 292. amores. *Liv.* 1. 43. Ali

RUO, rūis, rūi, rūtum et rūitum, rūiere, 3. Sapiam ruitum ex futuro ruiturus armatus; sed et ruitum dici posse, ostendunt *ruta cæsa*, *rutabulum*, et composita erutus, prorutus, dirutus etc. Sic *Priscian.* 10. p. 505. *Keil.* Excipitur ruitum vel ruitum quod i corrumpit, vel quod i servavit; nam secundum futuri participium, id est ruiturus, debet ruitum esse, secundum præteritum vero debet ruitum dici pænultimū corruptū. At de quantitate pænultimæ quid dicat *Varro* V. in *RUta CÆSA.* *Gramm.* in *Anecd. Helv.* p. LXVIII. ad *Hagen.* Det ruitum ruo sive ruitum. — Particip. *Ruens* fore in omni paragr. *Ruitus* sub *B.* 1. 1. 2.º; *Ruiturus* sub *A.* 1. 2. a. — Ruere, quod a *ru-* et *ps-* a, fluo, derivatur, est idem ac precipitem currere, cursu precipitem ferri, ardentem ac festinanter ire, audaci impetu agi, advolare, *dicere, cædesque* (It. correre precipitosamente, andar con impeto; Fr. courir, se jeter sur, s'élancer en avant; Hisp. correr, caminar moviéndose con impetuosa y suma velocidad, abalanzarse; Germ. rennen, stürzen, stürmen, cilen; Angl. to rush or run headlong, rush furiously, ruin, throw down) et usurpatur *A)* Intransitive, et *B)* Transitive.

A) Intransitive, quod commune est proæ scriptoribus.

1.) Propria. ¶ 1. Universim, tum de personis, tum de rebus. — 1.º) Generalim. — a) Absolute. *Cic.* 7. *Att.* 20. At illum (*Pompejum*) ruere nunciant, et jam jamque adesse. *Id.* 1. *Fin.* 10. 34. Id ne ferre quidem faciant, ut ita ruant atque turbentur, ut etc. — b) Sapiam cum additis. *Virg.* 10. *Æn.* 811. Quo morituro ruis, majoraque viribus audes? et 9. *ibid.* 438. At Nisus ruit in medios, esumque per omnes Yolcentem petit. *Sil.* 11. 6. 319. Latrabat ferro campum, ac per iniquos ruebat. *Tac.* 16. *Ann.* 32. Simul in amplexum occurrentis illæ ruebat, nisi lictores obstitissent. *Id.* 2. *Hist.* 68. Ruebat ad convivium nates mortem Vergiliæ exposcens. *Quintil.* 2. 12. 2. Gladior qui in rixam ruit. — 2.º) Specialim de his, qui certant, seu magno numero affluunt, aut pagandi causa irruunt, correre, concurrere a gara, o in solia, o a frotte, avvenirsi. — a) Cum addito loco, quo vel qua ruit. *Virg.* 8. *Æn.* 618. Enceada in ferrum pro libertata ruebant. *Id.* 12. *ibid.* 526. Rexas Turnusque ruunt per prælia. *Tac.* 5. *Hist.* 22. Quærant arma, ruunt per vias. *Liv.* 3. 3. Legiones adesse hostium, et infesta agmine ruere ad urbem. *Id.* 24. 16. Inde targa data, ruuntque fugientes in castra. *Id.* 26. 44. Ruere in vulnera ac tela. *Virg.* 6. *Æn.* 305. Iluc omnis turba ad ripas effusa ruebat. *Tac.* 1. *Hist.* 45. Ruere cuncti in castra, antre proximis, corstare cum præcurrentibus. *Curt.* 7. 9. 12. Ruera in hostem. *Id.* 8. 14. 6. in medium discrimen. *Flor.* 2. 18. a med. Ut destituta morte in prælium ruarent. *Id.* 4. 2. Rex infesto in Cappadociam agmine ruebat. — b) Cum addito loco, a quo quis ruit. *Liv.* 27. 41. ad fin. Rues pedesque cartilum portis ruere. — c) Absolute. *Tac.* *Agrie.* 37. Inermes ultro ruere ac se morti offerre. *Id.* 5. *Hist.* 78. Legio castris ruentes, mox impellit. h. e. irruentes. *Flor.* 2. 18. Pari violentia ruentem ulterius hostem. *Curt.* 4. 56. 3. Ruabant laetis habent aurigæ. *Tac.* 3. *Ann.* 35. Sarmata, omisso arcu, quo brevius valent, cæcis gladiisque ruarent. — 3.º) Item effundi, emitti. *Virg.* 3. *Æn.* 44. Unde ruunt totidem vocem, responsa sibyllæ. — 4.º) Item cum impetu, vel celeriter ruere. *Virg.* 4. *Æn.* 164. ruunt de montibus amara. *Ovid.* 1. *Met.* 285. flumina per caespes. *Tac.* 5. *Hist.* 19. in Galliam Rhenus. — 5.º) Item adventare. *Virg.* 2. *Æn.* 250. Versatur interea caelum, et ruit Oceano nor. h. e. celeriter venit, et ideo ruit, quia mare altius terra. *Id.* 10. *ibid.* 256. Interea revoluta ruebat, Natura jam luce, dies, noctemque fugarat. — Contra sol ruit apud *Val. Flacc.* 1. 274. est occidit, ruit in mare. Sic *Virg.* 1. *G.* 313. Quom ruit Imbriferum ver. h. e. in finem vergit. — ¶ 2. Præquant, ut ajunt, sensu est cum impetu et celeriter cadere, concidere, corrumpere, in præcepe ferri, cadere, precipitare, rovinare, wieten, wpaßi-

populi, et dicitur tam de rebus, tum de personis. — a) Generalim, cum vel sine additis. *Cic.* pro leg. *Man.* 7. ad fin. Ruere illa non possunt, ut hæc non eodem labefacta motu concidant. *Ovid.* 4. *Met.* 459. Ant petis, ant urges ruiturum, Si syphæ, saxum. *Lucan.* 7. 403. stat tectis putris avitis in nullo ruitura domus. *Virg.* 2. *Æn.* 390. Hostis habet muros: ruit alto a culmine Troje. *Lucr.* 4. 403. omnia tecta. *Id.* 5. 96. moles et machina mundi. *Id.* *ibid.* 307. altæ turres. *Horat.* 2. *Sat.* 2. 104. templa decum. *Id.* *ibid.* 8. 71. culæ. *Id.* 2. *Ep.* 1. 47. acervus. *Val. Flacc.* 7. 387. stricturnque ruebat in ansem. *Seneca Herc.* *Cet.* 349. Ruere super aliquem. *Id.* *Herc.* *Fur.* 1046. ad terram. *Id.* *Thyest.* 728. in pronum. *Plaut.* *Cure.* 5. 2. 47. Speculaculo ibi ruunt. *Id.* *Most.* 1. 2. 36. parietes. *Id.* *Truc.* 2. 2. 50. lateres veteres. *Liv.* 21. 11. murus latius quam caderetur. — *Sall.* *fragm.* apud *Donat.* ad *Ter.* *Adelph.* 3. 2. 2. in flumina. pro in flumen. At *Kritz.* interpretatur ruere, ut sit vi procedere, magno impetu grassari. et *Martial.* 1. 89. Accipe non Phario nutantis pondera saxo, Quæ cineri vanus dat ruitura labor. h. e. sepelire sumptuosos in cineres ibi reconditorum corporum jam collapsa. — b) Specialim, de his qui moriendo cadunt. *Virg.* 10. *Æn.* 756. cadebant pariter, pariterque ruebant Victores vicique. *Sall.* *fragm.* p. 177. *Kritz.* Ruuntque pare magna insimet aut prorumorum tellis. *Val. Flacc.* 7. 841. sancta jacebant Agmina, nec quisquam primus ruit. — c) Ruere cæsum dicitur (ut et *rumpi*), quom vel tonat, vel fulgurat, vel immoderatos imbres cadunt. *Lucr.* 1. 1105. Nere ruant cæli tonitralia templa superna. *Virg.* 1. *G.* 324. ruit arduus æther, Et pluvia ingenti sata ista, bonique labores Diluit. *Id.* 8. *Æn.* 524. Improviso vibratus ab æthere fulgor Cum sonitu venit, et ruere omnia visa repente. Sic *Id.* 5. *ibid.* turbidas imber aquæ. *Seneca Hippol.* 674. omnia impolus ruit æther, et alris nubibus coadat diem. *Val. Flacc.* 1. 664. Juppiter ruens contra Athon, aut Rhodopen. *Liv.* 40. 38. Ruit caelum in se. Sic *Tac.* 1. *Ann.* 3. Adversus impios hebescere sidera, ruere tempestates. Adda *Val. Flacc.* 1. 616. et 1. 633. et *Martial.* 3. 100. — Quid si caelum ruit? si, ei oupavce cæsum; proverb. apud *Ter.* *Heaut.* 4. 3. 41. in eos, qui omnia timent, et vano metu ab agendo delerrantur.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ sumptâ a enper. paragr. 1. — 1.º) Generalim. — a) Universim. *Cic.* *Marcell.* 5. a med. Ut nullo non modo cupiditate, sed ne spe quidem prudens et sciens ad interitum ruere voluntarium. *Liv.* 3. 53. Crudelitatis odia in crudelitatem ruitis. *Tac.* 1. *Hist.* 46. Ad conditiones et discordias, et ad extremum, bella civilia ruebant. *Id.* *ibid.* 78. Ruere in exitum. *Id.* 1. *Ann.* 7. At Romæ ruere in servitium consules, patres, eques: quanto quis illustrior, tanto magis falsi ac festinantes. *Horat.* *Epod.* 7. 1. Quo, quo, caelesti, ruitis? *Virg.* 10. *Æn.* 811. Quo morituro ruis, majoraque viribus audes? — Ruere in pejus, andar di male in peggio. *Virg.* 1. *G.* 290. sic omnia falsi in pejus ruere, et retro anlapsa referri. — b) Personæ impersonaliter. *Liv.* 8. 24. Ut ferme fugiendo in media fata ruitur. — c) Cum infinita. *Propert.* 4. 1. 73. Quo ruit imprudens vasa dicere lecta, Propertii *Lucan.* 7. 751. Scire ruunt, quanta fuerint mercede nocentes. h. e. nosse festinent. *Stat.* 7. *Theb.* 177. nocentibus ruimus ditare Mycenæ. *Claudian.* 3. *Rapt.* *Pros.* 386. animare ad crimina totos Torva Megæra ruit. — 2.º) Specialim ponitur pro temere et sine consilio agere, cæco impetu ferri, nimio festinandi medio ira precipitem, mentis quendam furorē repli, transversum agi, labi, errare. *Ter.* *Heaut.* 2. 3. 128. tiens in, vide sis, ne quid imprudens ruas. *Cic.* *Dom.* 55. 141. Non potuit ulla modo non in agendo ruere, ac sepe peccare. *Id.* *Sext.* 64. 133. Quom quollidie ruetis. *Id.* 3. *Off.* 13. 55. Emplorem pati ruere, et per errorem in maximam fraudem incurrere. *Id.* 2. *Fin.* 5. 18. Ruit in dicendo. *Id.* 7. *Att.* 7. ad fin. Ego bonos viros sequar, etiam si ruent. Adde 2. *ibid.* 14. 1.

Liv. 3. 11. Accusator pati reum ruere. *Tac.* 1. *Hist.* 56. Non compescere ruentes. *Quintil.* 2. 20. 2. Nullus video, qua vel impudentia, vel famæ duxit, ruentes. ¶ 2. Metaphorâ ductâ a super. paragr. 2. *Lucr.* 4. 507. ratio ruat omnia, vita quoque ipsa Concidat extemplo. *Cic.* 7. *Ferr.* 6. 12. Quæ quom accidunt, nemo est quin intelligat, ruere illam rem publicam. *Quintil.* 3. 12. 3. Si negat, hic causam cardinem ponit, in quo si victus fuerit, etiam in sequentibus ruit. *Sil.* 11. 15. 736. fortuna ruebat Sidonia. *Horat.* 1. *Od.* 2. 25. Quem vocet dirum populus ruentis Imperi rebus?

B) Transitive, quod usum habet fere poetarum. 1.) Propria. ¶ 1. Ruere, significat a priori intransitive notione ducta, est egero, cum impetu emitto et impello; hinc, capius, eruo, effodio, cavare. — 1.º) Generalim. — a) Absolute. *Plin.* 10. *Hist.* nat. 71. 91. (156). Alle (animalia) dentibus prædantur, alla unguibus, alla rostri eduncitate carpunt, alle latitudine ruant, alle acumine excavant. *Sillig.* leg. eruant. — b) Cum addito Accusativo. *Virg.* 2. *G.* 308. de igne. Et totum involvit flammis nemus, et ruit atram Ad calum pleca crassus caligine nubem. *Lucr.* 6. 726. mare permotum ventis ruit latus arenam. *Virg.* 1. *Æn.* 98. Iscubare mari, totumque a sedibus imis Una Zoraeque Notæque ruunt. et 11. *ibid.* 211. Mærentes altum elegerunt, et confusa ruebant Osse socia. h. e. de cineribus eruebant, pro legebant, vel celeriter colligabant. Sic *Horat.* 2. *Sat.* 5. 21. unde Divites ærisque ruam, dicit augur, acervos. h. e. eruas, colligam, comparem, inveniam. et *Lucilius* apud *Non.* p. 380. 8. *Herc.* ruit hoc et colligit omnia fertum. *Virg.* 1. *Æn.* 35. spumas salis ære ruebant. h. e. seabant, ut terra ruitur sales facti, scil. erantur. *solocano.* — 2.º) Specialim, particip. *Ruens*, unde nauti: plur., absolute, ruit cæsum, vel ruit et cæsum apud *ICTos*, nauticam, quod colam, huius participii exemplum. 7. *RUta CÆSA.* ¶ 2. Ruere, significat a posteriori intransitive notione ducta, (quem primum, et proprium huius verbi vim, *Forcellinus* posuit) — a) Generalim est cerno, arcto, dejicio, daruo, diruo, gesser, gesser, gesser, rovinare, rovesciare, wpaßien. *Ter.* *Adelph.* 3. 2. 21. Ceteros ruere, agere, ruere, ruere, cedere, prostrare. *Ubi* *Donat.* Ruere est toto corpore ulli ad impellendum: quod faciunt, qui ipsi præcipientes alios prostrant. *Ovid.* 12. *Met.* 134. Caden-tique æqueo læpæ, turbotque, ruitque. *Plaut.* *Trin.* 4. 1. 17. Proculca læpæm frangere malum, ruere autem, colidere vela. *Val. Flacc.* 3. 102. ad amara Spumantem nimis, Ætæque arbusta ruentem. *Virg.* 9. *Æn.* 516. Immaçem Teucri moiem voluente ruantque. *Lucr.* 5. 1324. Ruere aliquem ad terram. *Virg.* 5. *Æn.* 295. ruit æthere toto Turbidus imber æquam. — b) Specialim, de navibus, est affligo, wergo. *Lucr.* 1. 273. venti vis ingentesque ruit naves et aubilla differt. Similiter *ibid.* 289. — c) Item deruendo complauo. *Virg.* 1. *G.* 105. emulosaque ruit male pinguis arena. *Ilinc* *Scalig.* in *Conjectan.* ad *Varron.* putat ruere esse, modo cumulum ædificare: unde ruitum, et ruitellum. Non tamen satis probat; et, cum affert *Plauti* verba, inveniri non potest. Ita *Forcell.* — d) Ruere se, celeriter se demittere. *Apul.* *Florid.* n. 2. ad fin. de aquila. Et quarli, quorū possiduum in prædam superna esse ruit, fulminale vice. Sic *Ter.* *Eum.* 3. 5. 51. foras simul omnes proruant se

II.) Translate, metaphorâ ductâ a paragr. super. 2. *Cic.* 2. *Att.* 15. Seu ruet, seu eriget rempublicam. — *Ilinc* Particip. præz., cuius exempli relati sunt. *Ruens*, entis, altum adjectivum mora usurpatur, ut *Edificia* ruentia, et sunt, quæ nostras subbricks rovinose vocant. *Etiam* snæ. a *Chr.* n. *LVI.* sub *Nerone*, apud *Reines.* cl. 7. n. 12. p. 477. (*Orsil.* 3115) *EAQUE* *ADIFICIA* *LONGA* *VE* *TYSTATE* *DILABRENTUR*, *EAQUE* *REFACTA* *VSQ* *SE* *SENT* *VSITRA* *QVIA* *EAQUE* *HABITANT* *IN* *IS* *QVIBUS* *QVAM*, *NEC* *VELLET* *IN* *DESERTA* *CVBENTIA* (*corrigere ac ruentia*) *COMMICARE* etc. *Iluc* *speculare* *vi*

elne additis, indietro. *Plaut. Epid.* 2. 2. 63. Cœpi rursum verum ad illas paucissimas accedere, quasi retruderat hominem me vis invitam. *Non.* p. 384. 30. *Merc.* Rursus, retro. *Virg.* in *Georg.* Rursus cure patrum cadere. At *Forcellinus* rectius interpretatur contra, vice versa.

II.) Translatio. 1. Respondet Græc. αὐτῷ, αὐτίς, et — a) Est contra, vice versa, invicem. — a) Sine additis. *Plaut. Amph.* 3. 2. 59. redeunt rursum in gratiam. *Id. Mil. glor.* 3. 1. 178. accipe a me rursum rationem doli. *Id. Pœn.* 5. 2. 40. Saluta hunc rursum meis verbis. *Ter. Eun.* 1. 1. 16. Bellum, pax rursum. *Id. ibid.* 2. 2. 20. Quidquid dico, laudo: id rursum si negant, laudo id quoque. *Cæs.* 5. *B. G.* 5. Hic rursum circumvento fert subsidium. Adde *eumd.* 7. *ibid.* 47. et 88. *Sall. Cat.* 53. Postquam lusu atque deridia civitas corrupta est, rursum magnitudine sua imperatorum vitia sustentabat. Adde *eumd.* *Jug.* 69. *Cic. Brut.* 12. 47. Rem augere posse laudando, vituperandoque rursum affligere. *Id. 1. Orat.* 24. 110. Vehementer se assentire Crasso dixit, quod nequa illa amplecteretur artem, ut ille solerent, qui omnem vim dicendi in arte ponerent: neque rursum eam totam, sicuti plerique philosophi fecerent, repudiaret. *Id. Amic.* 16. 59. Necesse erit cupere et optare, rursum autem recte facili angere. *Id. 4. Tusc.* 31. 65. Alia ratione matervolus, alia amator, alia rursum anxius, alia timidus corrigendus. *Id. 3. Fin.* 10. 34. Neque in bonis numerata, neque in malis. (Cf. *Goerenz.* ad b. l.) *Horat.* 1. *Sat.* 3. 75. æquum est, Peccatis veniam postentem reddere rursum. *Id. 1. Ep.* 2. 17. Rursum quid virtus at quid sapientia possit etc. *Tac. Agric.* 29. Casum nequa ambitione, neque per lementia rursum et morem muliebriter tollit. *Id. 1. Ann.* 80. Neque eminentes virtutes seculabatur, et rursum vitia oderat. Adde 1. *Hist.* 1. *Curt.* 3. 21. 21. Rursum occurreret, maiora periculis præmia esse. Adde *Tac.* 13. *Ann.* 13. et *Val. Flacc.* 3. 645. — b) Cum addito retro, contra, invicem. *Cæs.* 4. *B. G.* 1. Hi rursum invicem anno post in armis sunt, illi domi remanent. *Cic.* 5. *Fin.* 28. 83. Vide rursum retro. Cf. *Horat.* 1. *Sat.* 3. 28. at tibi contra Evenit. Inquirant vitia ut tua rursum et illi. — b) Sæpe est denuo, iterum, di nuovo, un'altra volta, at adhibetur ubi eadem res ab eadem persona, et etiam ubi ab alia sit. — a) Sine additis. *Plaut.* 2. 6. 55. Feri malam tu illi rursum. *Id. Cist.* 4. 2. 88. obloquere rursum, perge porro dicere. *Id. Men.* 40. 2. 61. hem rursum ducas agis. *Ter. Eun.* 4. 4. 40. Dic dum hoc rursum. *Id. Phorm.* 5. 4. 8. Te suam (censam) rogavit rursum ut ageres. *Cic. Mur.* 7. 15. Facis, ut rursum plebes in Aventinum evocanda essa videtur. *Varro* 5. *L. L.* 40. *Müll.* In agris quotquot annis rursum facienda eadem, ut rursum capiss fructum. *Cæs.* 1. *B. G.* 25. sub fin. Rursum instare at prolium redintegrare. *Id.* 2. *ibid.* 24. Rursum aliam in partem ingam petebant. Adde 1. *B. C.* 83. *Sall. Cat.* 18. Ea re cognita rursum, in Nonas Februarias consilium cædis transtulerat. Ita *Klotz.*; at *Aristius* revocavit interpunctionem Gruterianæ editionis, commate post cognita posito, quod inde a *Cortio* omnes etiam *Gerlachius* et *Herzogius* post rursum habent, non satis considerato, ut videtur, usu loquendi. (*V.* sub c.) *Lucr.* 1. 215. ulli quocumque in sua corpora rursum dissolvat natura. *Virg.* 2. *Æn.* 635. Rursum in arma feror. *Tac. Germ.* 18. Digna reddat, quæ nurus accipiant rursum, quæ ad nepotes referantur. h. e. a sua parte, et ipsæ. — b) Cum denuo jungit *Plaut.* *Cas. prol.* 32. Diphilus hanc Græce scripsit: post id rursum denuo latine *Plautus*. Adde *Pœn.* *prol.* 79. et *Act.* *B. Hisp.* 34. Sic in *Nov. Test.* πάλιν ἀνοίξεν (*Paul. Gal.* 4. 9.) et πάλιν ἐκ ταυτέων (*Matth.* 26. 42.). — c) Item redundat (telegraphum tamen) etiam in his: *Cæs.* 4. *B. G.* 4. a med. Triduum iam progressi, rursum reverserunt. et 6. *ibid.* 3. Rursum legiones in hiernis reduci. et 3. *B. C.* 93. Rursum renovato cursu. et *Nep. Alcib.* 6. Sacerdotes rursum sacrare sunt coacti. Sic rursum revocari, recipere,

reperere, redire, referre etc. apud *Varron.*, *Plaut.*, *Terent.*, *Sueton.*, *Claudian.* etc. Similiter et retro usurpatur. Cf. etiam *Ter. Adelph.* 4. 1. 9. et *Liv.* 21. 20. et 32. 2. Hinc est etiam alio deinceps tempore. *Sueton.* vit. *Horat.* Et rursum: Tui qualem habeam memoriam, poteris ex Septimio quoque nostro audire. 3. Dicitur etiam pro modo—modo, ommissa primo loco particula. *Tac.* 3. *Hist.* 22. Prelium tota nocte varium, anceps, atrox: his, rursum illis, exitabile.

Homonym. Hoc interest iter rursum et iterum, quod rursum repetit nullo ordinis vel numeri respectu; iterum communiter designat in ordine vel numero secundum locum ejusdem vel æqualis rei, primam rei agendæ repetitionem, quæ duplex apparet eadem res, ita ut illud tñ πάλιν vel αὐτίς, hoc tñ δεύτερος vel δεύτερον, Lat. secundo (*Cic.* 2. *Legg.* 13. 45. coll. *Plat. Legg.* 12.), respondeat. *Sueton.* *Aug.* 76. Verba ipsius ex epistolis sunt: nos in essedo panem et palmulas gustavimus. Et iterum: Dum lectica etc. Et rursum: Ne Judæis quidem etc. — Rursum differt etiam a denuo; nem, si alteram, quæ secunda est, vicem ab alia quacumque vice, quæ multiplex esse potest, singulari notione Latini distinguunt, illudque per iterum, hoc per rursum designant, utramque hanc rationem particula denuo complectitur. In denuo proprie consideratur res, quæ esse desit, sed renovatur (ut ex ipso vocis etymo, de et move, liquet), in iterum tempus, quo eadem res secunda vice apparet, in rursum reversio et repetitio rei; quamquam hæc plerumque usu confunduntur. Item denuo, et etiam ex rei de integro, differt a rursum majora vi. *Plaut. Men.* 5. 2. 115. Ecce Apollo denuo. h. e. qui jam antea sapius jussisset, rursum jubet. *Cic.* 1. *Verr.* 14. 37. Recite denuo. h. e. perge rursum recitare, non enim intelligitur: iterum recita. *Liv.* 5. 5. Relinquenda hæc censetis, ut ed æstatem rursum novas de integro his instituendis exsudetur labor? *Plin.* 9. *Ep.* 35. Indicavimus Senatui didicisse nos publicam causam rursum quæ debere ex integro discere. (*V. Hand. Turbell.* v. 2. p. 278. et *Döderl.* v. 1. p. 184.)

RUS, rûris, n. 3. — 1.º) Quod ad descriptionem pertinet, ruse pro rure. differunt veteres, teste *Varron.* 6. *L. L.* 3. ubi alia multa bujus generis ponit. — 2.º) Quod attinet ad formam. — a) In Ablat. sing. ruri et rure dicitur. *Brutus* apud *Cic.* *Client.* 51. Forte evenit, ut ruri in Privernate essemus. *Cic.* 3. *Off.* 31. 112. Quod filium ex hominibus relegisset, et ruri habitare jussisset. *Horat.* 1. *Ep.* 14. 10. Rure ego viventem, tu dicis in urbe bestum. — Est tamen in usu discrimen, quia ad adjectivum jungitur, rure dicas, non ruri. nam hoc adverbium vim habet, ut *vesper, peregrin, item noctu, diu, illud est c. ablativus nominis.* Ita *Forcellinus*: at recentiores philologi ruri casum localem vocant, qui terminatione i a ceteris in sermone Sanskr. ornato distinguitur ac tum Latinis, tum Græcis usurpatur, ut videre est in v. οἶκος, χωράς etc. domi, humi etc., atque adeo in adverb. loci hic, ibi, ubi etc., quamquam pro genetivo et ablat. apud Latinos, et pro dativo apud Græcos est habitus et cum his permutatus. *Horat.* 1. *Ep.* 18. 60. nugaris rura paterno. *Ovid.* 6. *Fast.* 671. Rure dapes parat ille suo. *Ter. Eun.* 5. 6. 1. Ex meo propinquo rure hoc capio commodi. — Similiter si verbum adhibeas motus de loco. *Ter. Hecyr.* 1. 2. 115. Rure huc advenit. *Id. Eun.* 3. 3. 63. Ne pater rura redierit. Illic *Cledon.* p. 21. 27. *Heil.* Sic et rus vsdo, rure venio, ruri sum. Adde 5. 5. 25. *Plaut. Merc.* 4. 5. 5. et *Truc.* 3. 2. 26. et *Cic.* 5. *Fam.* 20. extr. Sic *Ovid.* 1. *Pont.* 8. 40. rure frui, non ruri. Neque tamen hoc est perpetuum. nam apud *Plaut.* legitur in optim. lib. *Truc.* 3. 2. 1. Ruri filium non rediisse. et *ibid.* 25. Si ruri veniet. Adde *Must.* 5. 1. 28. — Cum verbis status ruri dicere semper *Plaut.* ac *Terent.* Unde rure esse negat *Festus* recte dici. (*V.* quæ modo de casu locali diximus.) Nihilominus *Horat.* 1. *Ep.* 14. 1. pollicitus me rure futurum. *Ovid.* 2. *Art.* ann. 229. Rure erit, et dicat, venias etc. *Liv.* 38. 53. a

med. Morientem rure, eo ipso loco sepeliri se jussisse ferunt. Præterea *Charis.* 1. p. 115. *Putsch.* adfert loca, *Varron.*, *Thynii*, atque etiam *Terent.* *Adelph.* (4. 2. 3. ubi tamen lectio variat) qui rure esse diserunt. — b) In plur. numero præter rura nullum alium casum habet in usu. *Charis.* 1. p. 72. et 97. *Putsch.* Quidam tamen leg. apud *Plin.* 5. *Ep.* 18. Frueris mari, fontibus, ruribus, egro. Sed reponunt alii, ut *Heil.* viridibus, alii aliud. Etiam *Probus* p. 194. 30. *Heil.* ponit rus inter nomina generis neutri, quæ in plurali aptota esse reperiuntur. — 3.º) Rurone habita etymol. derivari potest a Sanskr. karsh, unde crus, et per ephæresin rus, ut lamentum pro clamentum; vel a Gr. ἀρού, et Lat. aru, unde ἀρούρα, arura, et arva, h. e. ager cultus, satus, et per ephæresin rura, ut factum esse docet et *Servius* ad 1. *Æn.* 434. Sic ab ἀρούρα, mulgeo. At incepte *Varro* 5. *L. L.* 40. *Müll.* Quod in agris quotquot annis rursum facienda eadem, ut rursum capias fructus, appellata rure. — Ceterum rus est locus extra urbem, ubi sunt agri sive culti sive inculti, silvæ, pascua et villæ, et urbi oppositur. (Cf. loc. *Cic.* infra cit.)

I.) Proprie. — 1.º) Universim. *Servius* ad illud 2. *Æ.* 412. laudato ingentia rura, Exiguum colito: rura ait a majoribus dictos agros incolitos, idest silvas et pascua, (quo sensu *Virg.* 4. *Æn.* 527. aspera dumis Rura. et *Lucr.* 5. 1247. Pandere agros pingues et pascua reddere rura.) agrum vero, qui colebatur. Postea de agro culto et de quocumque prædio rustico cum villa, secessus et fructus causa peratò usurpatum est. *Cic.* 1. *Off.* 1. 1. Urba relicta, rura peragrantes, sæpe soli sumus. *Id. Rosc. am.* 46. 133. Habet animi relaxandi causa rus amicum et suburbanum, plura præterea prædia. *Cels.* *Med.* 1. 1. Sanum oportet — modo ruri esse, modo in urbe sapiusque in agro. *Thynii.* 2. 3. 1. Rura meam, Cornute, teneat, villæque puellum. *Horat.* 3. *Od.* 18. 2. Aprica rura. *Id.* 1. *Ep.* 15. 9. frigida. *Virg.* 1. *Æn.* 430. Rura. *Ovid.* 13. *Met.* 719. felicitibus obita pennis. *Horat.* *Epod.* 2. 3. paterna bobus exarcere. *Seneca Troad.* 10. 21. centum Rura qui scindunt opulenta bubus. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 6. 7. (36). Coli rura ab ergastulis, pessimum est. *Virg.* 1. *G.* 156. ruris opaci Fæce premeas umbras. *Horat.* 1. *Ep.* 10. 6. ego laudo ruris emani Rivos, et musco circumlita saxa, nemusque. *Id.* 1. *Od.* 1. 16. laudat otium et rura. h. e. otium ruris, pace campestre. et 2. *ibid.* 6. 12. regnata — Rura Phalanto. *contrado, paese.* Cf. *Virg.* 3. *Æn.* 4. et 6. *ibid.* 793. — 2.º) Specialim. — a) Ruri, et etiam rure sine præpos. cum verbis satus. *Ter. Phorm.* 2. 3. 16. ruri fere se continebat. *Id. Adelph.* 1. 1. 20. agere vitam. *Cic. Rosc. Am.* 48. 51. vivere. et *ibid.* 52. esse. *Id.* 3. *Off.* 31. 112. habitare. — Cum et sine præpos., si adjectivum jungitur. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 1. 5. (11). In Veliterno rure mirati. *Horat.* 1. *Ep.* 18. 60. dugeris rure paterno. — b) Rus sine præpos. cum verbis motus ad, vel in locum. *Turpil.* apud *Non.* p. 136. 9. *Merc.* hic villicor ante urbem: nunc rus eo. *Plaut. Capt.* 1. 1. 10. quum rus homines eunt. *Ter. Eun.* 2. 1. 10. Ego rus ibo, atque ibi maneo. *Id. Hecyr.* 1. 2. 100. Senes rus abdidit se. — Cum præpos., si adjectivum jungitur. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 19. 21. (83). Omnia hæc in Albense rus et Syria intulit L. Vitellius. — c) Rure, at etiam ruri, sine præpos. cum verbis motus de loco. *Plaut. Merc.* 3. 3. 25. cras si rure redierit. Alia exempla *V.* initio posita sub 2.º a.

II.) Translate rustici incomptique mores, sermo ineruditus, facillius, rus dicitur. *Callim.* 22. 14. Idem inficeto est inficetum rure. et 36. 19. Pleni ruris at inficetiarum annales. *Horat.* 2. *Ep.* 4. 157. sic horridus ille diffusil numerus Saturnius, et grave virus Munditiæ pepulere: sed in longum lætæ ærum Manseverunt, hodieque manent vestigia ruris.

Homonym. Quomodo inter se differant rus et ager, videas in Gn. v. AGER. RUSCARIUS. R. RUSTARIUS. RUSCEUS. R. RUSSEUS.

RUSCO, ōnis, m. 3. quoddam insecti genus, ut putant. Gargil. de cur. boum a med. Iumentum ruscones si habebit, alium cum axungia conteres, et dabis. Gloss. Philox. Rusco, *κοίραπος, κοίραπος* (sic).

RUSCULUM, i, n. 2. deminut. a rus, villetta, parvum rus, agellus. Gell. 19. 9. Cœnam dabat amicis enis sub orbe in rusculo.

RUSCUM, i, n. et

RUSCUS, i, f. 2. pungitopo, brusco, eprunegio, nostratibus vulgo rusco, *ῥυσκούριον*, genus myrti silvestris per colles nascentis, foliis acutis, ex quo sunt ruri scopae, ut est apud Plin. 23. Hist. nat. 9. 83. (166). Ejus cauliculi incipientes, asparagus more, usum habent in cibo sumpti, teste eod. 24. ibid. 15. 50. (86), et Colum. 12. R. R. 7. et Edict. Dioclet. p. 16. Rusci fascis habens N. sesaginta *℥* quattuor qui ibid. 27. 100. utilitates ejus in medicina recenset. Colum. 20. R. R. 373. Jam tamni sponte vireseunt, Et scilla, birsuta sepes nunc borrida rusco Prodit. Alii leg. Et illo thyruta seges nunc horrida, etc. (V. THYRSUTUS) Festus p. 262. 24. Müll. Ruscum est, ut ait Varrius, emplius paulo herba, et exilius virgultis fruticibusque, non dissimile junce. Calpurn. 3. Ecl. 4. duris ego perditis ruscis jam dandum, et nullis dubitavi erura rubetis Scindere. Apul. Herb. 88. sempius ruscum memorat, ubi tamen ruscus scribend. est.

RUSMARINA, (Rhosmarina) æ, f. i. herbe a vire marino dicta, est in lib. de Betonica, qui tribuitur Apul. Romani betonice, aliqui seriatam, nonnulli tusmarinam appellaverunt.

RUSPANS, autis, particip. V. voc. seq.

RUSPINO, as, are, a. i, frico. Gloss. Lat. Gr. *ῥυσπίναι, ῥυσπίναι*. h. e. manu fricat.

RUSPO, as, are, e. et

RUSPOR, ōris, ari, dep. 1. Activa forma, apud Tertull. loc. cit. in RUSTO. Vocis autem etymon, obcurum est: cf. Germ. *räusporn*, expurgare. — Particip. *Ruspans*. — Ruspanti est idem ac scrutari, ut Nonius loc. cit. exponit, sive crebro querere, ut Festus loc. cit. interpretatur, *cercare, indagare, ἐξερύειν*. Accius apud Non. p. 166. 18. *Merc.* Jube nunc attentare, jube nunc animo ruspanti Phrygas. Id. ibid. Vagant ruspantes illyas, secantes seras. Vel. Poeta apud Fest. p. 265. 25. Müll. Ego ibi, ut latrabas ruspans rimer. Apul. Apolog. post mad. Si coctis (pisci) ventrem ruspares, hepatis suffoderem. Gloss. Isid. Ruspantur, perquirunt auxilia.

RUSSATUS, a, um, particip. ab inusit. russo.

¶ 1. Est rusen colore tinetus. Tertull. Cor. mil.

¶ 2. Nunc sanguine evo russatus, spe calcatus.

¶ 3. Russo colore indutus. tunc russata (etiam rursata) dicebatur una e factionibus eurigarum in Circo, quia rursatis vestibus utebatur; quatuor enim erant, alba, russata, prasina, venata. V. FACTIO. Plin. 7. Hist. nat. 53. 51. (186). Invenitur in actis, Felice russo auriga elabo, in rogum ejus unum e faventibus jecisse sese. At Siliig. rectius leg. russei (suband. coloris vel panni). Inscript. apud Reiner. cl. 5. n. 63. AGITATOR FACTIONIS RUSSATAM. Adde alias Gruter. 96. 4. et 337., item 338. 3. 4. et 5. et 339. 1. et Orell. 3021. Marin. Frat. Arv. p. 257. comitron cneis rusatam. V. GERX.

RUSSEOLUS, a, um, adject. deminut. a russeus aliquanto roseggiante, aliquantum russens. Prudent. 11. nepi orph. 130. Luserat e minio russeolum sanieum.

RUSSESCO, is, are, n. 3. russeus fio. Ennius p. 33. 268. Müll. Russeunt frondes. Alii leg. rurescunt. V. RUBESCO.

RUSSEUS, a, um, adject. russeus, rubens, rusus. Charis. 1. p. 72. Keil. Russeum grammaticum non magis dicendum pulsui quam albeum aut prasineum, sed russeum, ut album prasinum. Cato apud Fest. in Ruscum. Russeus fascis. At Poter. leg. rusceus. Lucrat. 4. 73. Et vulgo faciunt id lutea, russea vela, Et ferrugine cum magis in-tenta theatris, etc. Alii leg. russeus. Petron. Sat. 27. Russeus tunica. Pallad. 4. R. R. 13. ante med. de equis. Colores bi præcipui, bedius, aureus albineus, russeus, murteus, castineus, gil-

bis, etc. Adde Plin. loc. cit. in RUSSATUS. — Russea factio, russata. Inscript. apud Symmond. in not. ad Sidon. 23. Carm. 323. M. AVELLYS MOLLICIS TATIANVS VIGIT PALMAS N. CXXV. etc. IN RUSSO N. LXXXVIII. IN PRASINO N. XXIII. IN VENETO N. V. IN ALBO N. VIII. V. FACTIO.

RUSULUS, a, um, adject. deminut. a russeus, rosceolus, subrufus. Capitulin. Albin. 5. ad fin. Quam pneri ejus familia rassulis fasciis diligenter. Valerian. Imp. in ep. apud Vopisc. Prob. 4. Huc igitur dari Jobebis, (quoniam mediocris fortunæ est) ut ejus dignitas incrementis juvetur, tunicae russulas duas, pallia Gallica duo sibiula, etc. Alii leg. rufulus.

RUSSUS, a, um, adject. rosso, rufus, rubens. Ennius p. 95. 53. Müll. Gallique favent faulbu' russis. Varro Sat. Manipp. p. 130. Oehl. Russa acie emicant. Catull. carm. 39. 18. Quod quisque misit, hoc solet sibi mane Deum at-qua russam defricare gingivam. Valerian. Imp. in ep. apud Trebell. Claud. 14. Tunicae russas militares annas. Id. apud Vopisc. Aurelian. 13. Tunicae ducales russas quatuor. Adde Gell. 2. 26. ubi tamen Hertz. leg. rusus.

RUSTARIUS, a, um, adject. rursis exscinden-tis aptus, ut Rustariae falces apud Caton. R. R. 11. ad fin. et Varron. 1. R. R. 22. ad fin. sunt falces, quibus rubus sen rustum pasum per incuitos agros proserpens exscinditur, quæque Pallad. 1. R. R. 43. suncones, Itali vero ron-venti vocant. Alii minus recte leg. ruscariae, alii pejor rusticariae. V. RUSTO et RUSTUM. At Varron. loc. cit. ruscarius Schneideriana retinuit.

RUSTICA, æ, f. 1. V. RUSTICUS.

RUSTICANS, antis, particip. V. RUSTICOR in fin.

RUSTICANUS, a, um, adject. da villa, contadinesco, ἀγροικός, ad rus et rusticos pertinens, agrestis, rusticus. Rusticanus homo qui ruri degit, et rusticum ritam agit: cui urbanus opponitur. Cic. 8. Att. 13. Multum pecum muu-olpales homines loquuntur, multum rusticani. Id. 3. Verr. 48. ad fin. Homines rustici et mu-nicipiis. Id. 2. Tus. 22. a med. C. Marus, rusticane vir, sed plane vir. Id. Rosc. Am. 15. ad fin. Attenta vita, et rusticana. Id. 3. Orat. 11. Hinc quod loquitur, priscum visum iri putat, ei plane fuerit rusticanum. Fronto Ep. ad Cæs. 4. 3. p. 95. (ed. A. Maio) In verbis rusticanis et jocularibus et ridicularis. Jul. Capitul. m. Max. 14. Rusticana plebs. Hieronym. Ep. 52. tugurium. — Hinc

Rusticanus, i, m. 2. absolute, enstantiorum more, idem quod rusticus, rusticanus homo. Apul. 5. Met. Ego sum rusticanus et nplito. Id. 8. ibid. De summis tectis ac de praximo colle rusticani illa sasa super nos reptim devolvunt. Eumen. Grat. Act. ad Constant. 6. Rusticani in ære alieno vacillantes. Adde Eutrop. 9. 20. Homonym. Qui dixerat rusticanus a ru-etico, docet Isid. 1. Differ. 488. Rusticus operarius diei potest, rusticanus paterfamilias.

RUSTICANUS, i, V. voc. præc.

RUSTICARIUS, V. RUSTARIUS.

RUSTICATIM, adverb. idem ac rustice. Pompon. apud Non. p. 166. 31. Merc. Ego rustica-tim tangam, urbanatim nescio.

RUSTICATIO, ōis, f. 3. ¶ 1. Est actus rusticandi, villeggiatura, ἀγρωδία. Cic. Amic. 27. a med. Neque solum militia, sed etiam per-egrinationes, rusticationesque communes. ¶ 2. Est etiam labor, et cura rei rustice. Colum. 6. R. R. proœm. In rusticatione antiquissima est ratio pæcedi. Adde 11. ibid. 1. et Cæl. Aurel. 1. Tard. 5. 165.

RUSTICATUS, us, m. 4. idem ac rusticatio. Cic. 12. Att. 1. Ut dum consisto in Tusculano, sciam, quid garriat in rusticato. At Orellius cum aliis leg. rectius garriat: sibi rusticatur.

RUSTICE, adverb. Comp. Rusticius. — Ru-stice est rusticorum more, da contadino, con-tadinescamente, ἀγροικῶς.

¶ 1. Proprie. Cic. 3. Orat. 12. 45. Sic locutam esse ejus patrem judico, sic majores, non vate,

non rustice, non blaiice, sed presse, et æquali-ter, et leniter. Gell. 13. 6. Quod nunc barbare quem loqui dicimus, id vilius sermonis non barbarum esse, sed rusticum, et cum eo vilita loquentes rustice loqui dicebant. P. Nigidius in commentariis grammaticis, Rusticus sit ecr-mo, inquit, si adspires perpetram.

¶ 2. Translate, est duriter, inurbane, imperite, absurda. Cic. 3. Off. 9. ad fin. Urgent rustice sane. negant enim posse. Id. 12. Att. 36. ad fin. Brutum objurgato, quod in Cumano esse nolue-rit, cogitanti enim mihi, nibili tam videtur po-tuisse facere rustice. Horat. 1. Sat. 3. 30. ri-deri puseit, eo quod Rusticius inno so toga defuit, et male laesus in pede calceus hæret, quod Por-phyryon. p. 115. 32. Pauly. interpretatur im-peritiue. Commode tamen sensu proprio veritas: rusticorum mure, alla contadinesca, alla vil-lesca.

RUSTICELLUS, a, um, adject. deminut. a ru-cticus, aliquantum rusticus. Varro apud Plin. 7. Hist. nat. 20. 19. (83). Rusticellus Hercules ap-pellatus, mulum suum tollebat Fulus. At cl. Fur-lanetius in aea Append. II. ait delendam esse banc vocem ejusdemque interpretationem, quum apud Plin. loc. cit. non rusticellus sed Rusti-cellus legendum, quod sit nomen gentiliolum. Sil-ligius tamen leg. rusticellus, nulle adi. ver. lect. — NB. De cognom. R. V. ONOM.

RUSTICITAS, ōis, f. 3. (rusticus).

¶ 1. Proprie est ars ruralis, vel res rustice, o-pus rusticum, economiæ rurale, o lavoro, opera rurale. Pallad. Instit. 11. Est nostræ studium non condemnabile Mure, Urbanum fort rusti-citatis opus.

¶ 2. Translate. ¶ 1. Metonymice, rustici ho-mines. Pallad. 1. R. R. 31. Piscina madescit virgas: coria et lupinus, et si qua rusticitas cona-suevit infundere. Imppp. Valentin. Valens, et Gratian. Cad. 1. 55. 3. Ut Innocens et quieti rusticitas in pecuniarie causa litigandi habeat facultatem. ¶ 2. Est agreste quiddam, durum, impolitum, quod in rusticis hominibus apparet, rustichezza, rusticaggine, selvatichez-za, ἀγροικία, ἀγροῦς. — a) In bonam par-tem. Plin. 1. Ep. 14. Brisia multum adhuc rerecundia, frugillitatis, atque etiam rusticitatis antiquæ retinet. h. a. simplicitatis, justitiae, dili-gentiae, gravitatis. Calpurn. 4. Ecl. 14. Dum mea rusticitas, si non valet arte polita Carminis, at certe valet pietate proberi. Adde Pallad. Instit. 6. — b) In malam sumitur pro vilita ur-banitati contrario, quod est in imperitiis ac negli-gentia et fuga elegantiae et cultas erga se, et erga alios, et in rudi duritia tum in sermone, tum in moribus. V. URBANITAS. Quintil. 6. 1. a med. Nam et imperitiis, et rusticitas, et rigo-r, et deformitas afferunt inferum frigus. Id. 11. 3. 10. Pronunciatio vilita carebit, si fuerit os fa-cile, eripietum, incundum, urbanum, id est in quo nulla neque rusticitas, neque peregrinitas reasonet. et paulo ante. Qui verborum, atque ipsius etiam soni rusticitate, ut L. Cottam dicit Cicero (3. Orat. 11. 42.) fecine, imitationem antiquitatis affectant. Plin. 35. Hist. nat. 4. 9. (26). M. Agrippa, vir rusticitati propior, quam deliciis. Ovid. 3. Art. am. 127. cultus adert: nec nostros mansit in annos Rusticitas, priscia illa superstes avis. Id. Heroid. 20. 59. Et decor, et vultus sine rusticitate pudentes, et ibid. 17. 186. Rusticitatem excutere. Martial. 7. 58. Quæra aliquem Curios semper, Fabiosque loquentem, Hirsutum, et dura rusticitate truncem. Adde Sue-ton. Cæs. 53. ¶ 3. Item nimis timida et inepta verecundia. Ovid. 1. Amor. 8. 43. casta est, quam nemo rogavit. Aut, si rusticitas non retat, ipsa rogat. Id. 1. Art. am. 672. rusticitas, non pudor ille fuit. Adde Senec. 2. Benef. 3. V. RUSTICUS: ¶ 4. Denique ruditas, et ignorantia, quæ in rusticis esse solet. Prudent. 1. Sym-mach. 79. Rusticitas indomitorum stulta virum. Calistat. Dig. 49. 14. 2. extr. Si ea persona sit, quæ ignorare propter rusticitatem insuam possit. Adde Paul. ibid. 2. 6. 2.

RUSTICOLA, æ, adject. omn. gen. (rus et colu)

idem ac rusticola. *Prudent.* 1. *Symmach.* 107. auctos Rusticolas vexare lupas. — Hinc

Rusticola, *æ*, m. 1. absolute, substantivorum more, idem quod homo rusticus, rusticola. *Venant.* 5. *Carm.* 107. Res sacra rusticolarum, urbanos exsultat omnes. *Alit leg.* rusticolas.

RUSTICOR, *ar*, *ari*, dep. 1. (rusticus). Particip. Rusticans in fin. — Rusticor

1.) Propria. ¶ 1. Est ruri dego, ruri vitam ago, villeggiare, ἀγροῦσθαι. *Cic. Arch.* 7. sub fin. Hæc studia pernoctant nobiscum, peregrinantes, rusticantur. *Id.* 1. *Legg.* 3. a mad. Si qui dies ad rusticandum dati sunt. *Id.* 2. *Orat.* 6. 22. Rusticari cum aliquo. ¶ 2. Item rei rustice operam do, agros colo. *Colum.* 11. *R. R.* 1. ante med. Sed hæc ejus temporis sunt, quo Ischomachus negabat quemquam rusticari necesse. *Id.* 12. *ibid.* 3. Fortis rusticari. *h. e.* estra doctum, seu villam. *Adde Apul. Apolog.* ante med. et *Sidon.* 8. *Ep.* 6. circa med.

II.) Translate est rudi stilo at rustice loquor. *Sidon.* 4. *Ep.* 3. Cui Varro, Terentius, Plinius compositi, in presentialium rusticabantur. — Hinc Particip. præ.

Rusticans, *antis*, absolute, substantivorum more, usurpatur. *Aurel. Vict. Epit.* 41.

Homonym. *Rurare* seu *rurari*, et *rusticari*, a nonnullis confunduntur. *Rurare* est ruri agere, et opus facere, seu rui colere, sicut arare, arvum colere. *Varro* apud *Non.* loc. cit. in RURO. Dum in agro studiosius ruro. *h. e.* agrum colo. Sed aliud plane quid notat *rusticari*, quod et *Scipio Gentilis* monuit: significat nimirum ruri agere, degere sine labore rustico. Ita *Propertius*. Hoc tam discrimen perpetuum non est, ut ex loc. cit. *Colum.* aliorumque satis liquet.

RUSTICULA, *æ*, *f.* voc. seq.

RUSTICULUS, *a*, um, adject. deminut. a rusticus, rusticellus, aliquantum rusticus. Translate. *Martial.* 10. 19. Neo doctum satis, et perum severum. Sed non rusticulum nimis libellum. Facundo mea Plinio Thella, I. perfer. *h. e.* non omnino rudel et rustico stilo conscriptum. *Auson.* *Edyll.* 7. *carm.* 3. Bisula nomen teneræ rusticulum puella. Horridulum non solitis, sed domino venustum. *durello.* — Hinc

Rusticula, *æ*, *f.* 1. absolute, substantivorum more, gallina rusticula. *V.* in voce sequenti. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 38. 54. (111). Ambulante aliqæ, ut cornicæ: salient aliæ, ut passeræ, merule: currunt, ut perdices, rusticulæ. *Martial.* 13. 76, cujus lemma *Rusticula*: Rustica sim, an perdis, quid refert, si sapor idem est? Carior est perdis: sic sapit illa magis. *Alit leg.* Rustica sum perdis.

Rusticulus, *i*, m. 2. absolute, substantivorum more, contadinello, villanello. *Cic. Sest.* 38. 82. Sensit rusticulus incautus suum sanguinem quæri. *Adde Arnob.* 7. 39.

RUSTICUS, *a*, um, adject. (rus). Comp. Rusticior I. 2. et II. 2. — Rustica est ad rui et agros pertinet, agrestis, villaticus, eni urbanus opponitur, villereccio, contadinesco, rusticano, rustico, ἀγροικός.

1.) Propria. ¶ 1. Generatim. *Varro* 2. *R. R. proem.* Nostri majores præponebant rusticus Romanos urbanis. *Id.* 3. *ibid.* 1. 1. Duæ vitæ hominum, rustica et urbana. *Cic.* 1. *Orat.* 58. a med. Cui nostrum non licet fundos nostros obire, aut rui rusticus vel fructus caure, vel delectationis invidere? *Id.* *Rosc. Am.* 15. 42. Rustica prædia. *Ter. Heaut.* 1. 1. 90. opus. *Plin.* 2. *Ep.* 17. a med. hortus. *h. e.* in urum rusticorum. *Horat.* 3. *Od.* 23. 2. Phidyle. *Id.* 2. *Sat.* 6. 80. mus. *Id.* 2. *Ep.* 1. 146. opprobria verbis altarnis. *Quid.* 8. *Met.* 191. festula. *Id.* 2. *Fast.* 646. colona. *Id.* 6. *ibid.* 534. sedulitas. *Phædr.* 4. 4. Instrumantum. *Juvenal.* 14. 24. carcer. *h. e.* ergastulum. *Rurari* *Cic. Rosc. Am.* 27. a med. In rusticis moribus, in victu arido, in hac horrida incultaque vita latiusmodi maleficia gignit non solare, et mox. Vita hæc rustica, quam ut agrestem vocas, parcimonia, diligentia, justitia magistra est. *Id.* 3. *Orat.* 11. 42. Rustica vox et agrestis quosdam detectat, quo magis antiquitatem,

si ita sonet, eorum sermone retinere videatur. *Id.* *Rosc. Am.* 49. 143. Putat homo imperitus morum, agricola, et rusticus, ita omnia more, lege, jure gentium facta. *Varro Sat. Menipp.* p. 176. 12. *Oehl.* Homines rustici in vindemia incondite cantent, sarcinatrices in machinis. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 47. (160). Grato menta mensis odore percurrit in rusticis dapibus. *Id.* 10. *ibid.* 33. 49. (93). Rustica et agrestes hirundines. *Ovid. Heroid.* 4. 132. Rustica Saturno regna tenente. *h. e.* aureo sæculo, quum homines ruri agebant, nondum conditi urbibus. *Id.* 1. *Met.* 192. rustica numina, Nymphæ. *Apul.* 5. *Met.* deus rusticus. *h. e.* *Paul. Colum.* 1. *R. R. proem.* a med. Prolata rem rusticam. *h. e.* agros, et eorum colendorum artem. ¶ 2. Specialim. — a) Rustica gallina, genus gallinæ silvestris, facie similis, non his villaticis nostris, inquit *Varro* 3. *R. R.* 9. a med., sed Africanis, aspectu ac facie incontaminata. *Colum.* 8. *R. R.* 2. Cohortalis est avis, quæ vulgo per omnes fere villas conspicitur: rustica, quæ non dissimilis villaticæ, per aucupem decipitur: eaque plurima est in insula, quam in Ligustico mari sitam nautæ Gallinariam vocaverunt. *V. RUSTICULUS.* — b) Rustica Vinalia, dies festus, de quo *V. VINALIA.* — c) Rusticus sermo, quo utuntur rustici homines. *Gell.* 2. 21. a med. Triones rustico certo vocabulo boves appellatos scribunt. *Id.* 17. 2. a med. Sermonari rusticus videtur, sed rectius: sermocinari crebrum est, sed corruptum. — d) Antiqui rusticum sermonem dicebant, qui nunc barbarus. *V.* locum *Gellii* in RUSTICE.

II.) Translate. ¶ 1. In malam partem. — a) Est incultus, imperitus, rudel, agrestis, durus, grossolano, incolto, rozzo, selvatico. *Virg.* 3. *Ecl.* 84. Pollio amat nostram, quamvis est rustica, Muram. *Plaut. Pers.* 2. 1. 2. Nimis me quidem pro barda, et pro rustica reor habitem. *Quintil.* 1. 11. a med. Gestus, manusque formantur, ut recta sint brachia, ne indoctæ, rusticæ manus, ne status indecorus. *Cic.* 10. *Phil.* 10. sub fin. Homines rustici et agrestes. *Martial.* 4. 55. Hæc tam rustica, delicata lector, Rides nomina? *Virg.* 2. *Ecl.* 56. Rusticus es, Corydon. *h. e.* stultus. *Ovid.* 3. *Fast.* 463. quem sebam rustica, disti, Utiliter nobis perditus ille fuit. sciocca, et *Heroid.* 16. 219. Pœnitet hospitii, quum, me spectante, lacertos Imporuit collo rusticus irte tuo. *Infra v.* 305. vocat hominem sine pectore, et qui ignorat dotes formæ nitoris suæ. *Curt.* 6. 11. 4. Ludibrio ei fuerunt rustici homines, Phrygæque at Paphlagonæ appellati. — b) Item asper, molestus, aspro, villano. *Ovid.* 14. *Met.* 522. Addidit obscenis convicia rustica dictis. *Id.* 3. *Amor.* 6. 88. quid emptum, rustice, rumpis iter? — c) Item nimis verecundus, insolens, inepta timidus. *Ovid.* 1. *Art. am.* 607. Colloquio jam tempus adest, fuga rustice longe Hinc pudor: eudætes Fortique, Venasque juveni. *Cic.* 5. *Fam.* 8. subrusticum pudorem disti. *Rattus* *Ovid.* 2. *Amor.* 4. 13. Sive proæx aliquo est; oapior, quæ rustica non est. *V. RUSTICITAS.* — d) Et qui amoris vim non sentit, aut repellit. *Id.* 3. *ibid.* 10. 17. de *Cere*. Nec tamen est, quamvis agros amet illa feraces, Rustica, nec viduum pectus amoris habet. — e) Oboluit ollum, germana illuvies, rusticus, birrus, bara suis. *Phædr.* 4. 23. Labore nihil, atque optimis rebus fruor. Quid horum simile tibi contigit, rustica? ¶ 2. Interdum in bonam partem sumitur pro simplici, puro, non fucato. *Martial.* 10. 72. Per quem de Stygia domo reducta est Siccis rustica veritas capillis. *Seneca* *Ep.* 88. a med. Magno impendio laudatio hæc constat: O hominem litteratum! nimis hoc titulo rusticiore contenti. O virum bonum! — Hinc

Rustica, *æ*, *f.* 1., substantivorum more ¶ 1. Est quæ ruri degit, donna di villa, villana, contadina. *Ovid.* 5. *Met.* 583. rustica dote Corporis erubet. *Adde Martial.* 13. 17. Rustica sim, an perdis etc. Sed *V. RUSTICULUS.* ¶ 2. Rustica est etiam res rustica, apud *Veget.* *Veterin. præf.* Licet proximaestate at Pelagonio non defuerit,

et *Columellæ* abundaverit dicendi facultas: verum alter eorum quum rusticæ præcepta conscriberet, curas animalium lavi admonitione perscrutavit; alter, omissis signis canumque morborum, tam magnæ rei fundamenta neglexit.

Rusticus, *i*, m. 2. substantivorum more, contadinus, villanus, forese, homo ruri degens, et in opere rustico occupatus, ἀγροῦστος. *Ovid.* 1. *Fast.* 665. Rusticus emeritum palo suspendat aratrum. *Id.* 2. *Pont.* 5. 61. Rusticus agricolam, miles fera bella gerentem — amat. *Adde eumd.* 2. *Met.* 699. *Horat.* 1. *Ep.* 7. 42. Rusticus aspectat dum dequat amnis. *Id.* 1. *ibid.* 7. 83. es nitido sit rusticus, di persona civile si fa contadino. *Plaut.* *Capt.* 3. 5. 5. semper occant priuquam sarriunt rustici. *Cf. Most.* 5. 1. 28. *Id. Merc.* 4. 3. 15. urbani sunt rustici. *Cic. Orat.* 24. 81. Sermo omnis non modo urbanorum, sed etiam rusticorum. *Id.* 2. *Fin.* 25. Omnes urbani, rustici. *Adde Quintil.* 6. 2. 17. et *Apul.* 7. *Met.*

Homonym. Quid sit discriminis inter rusticum et agrestem, vide in fin. v. AGRESTIS.

RUSTICUS, *i*, *f.* voc. præced.

RUSTO, *as*, *are*, a. 1. rusti aliquid emundo. *Tertull.* *Pall.* 2. Ilaque (gens humana) culere omnia, si demum intelligis alibi stipantem, alibi deserentem, runcare atque rustare intulit, ut inde, velut ex sarculis et propaginis, populi de populis, urbes de urbibus per ubique orbis pangerentur. *Alit minus recte leg.* ruspere.

RUSTUM, *i*, n. 2. idem ac rubus: videtur esse per syncope a rubustum, quod a rubus. *Festus*: Rustum est rubus. *Virg.* 7. *Ecl.* 42. Horridior rusto, projecta villor alga. *Id.* 2. *G.* 413. nec non etiam aspera rusti Vimina per silvam, et ripis fluvialis arund. Cæditur. Ubi *Servius*: Rustum virgultum est, unde vites ligantur. *Apud Virg.* loc. cit. utrobique, et apud *Serv.* alit perperam leg. rusco, rusci, et ruscum. *V. Pontedera Op. post.* T. 1. p. 275.

RUSUM et **RUSSUM**. *V. RUSUM.*

RUSUS. *V. RUSSUS.*

RUTA, *æ*, *f.* 1. ruta, vel ruta, olin, et etiam rhyacov dicta, herba hortensis, ruta.

1.) Propria. *Varro* 5. *L. L.* 103. *Müll.* Quæ in hortis nascuntur, alia peregrina vocabulis, ut Græcis celsum, menta, ruta, quam non rhyacov appellant. *Sic Plin.* 20. *Hist. nat.* 13. 51. (142) alit, eam emundare sanguinem oculis suffundum, et Venerem cohibere, unde eidem nomen est dotum rhyacov a rhyacum, cohibeo; ut contra eruca eandem excitare creditur. Hinc *Ovid. Remed.* am. 801. Ullius rumas acriter lumina rutas, Et quidquid Veneri corpora nostra negat. et *Auct. Priap.* 52. p. 189. *Wernsd.* tollat erucas Mentamque olentem cum selubribus rutis. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 45. (156) et *Colum.* 11. *R. R.* 9. a med. ejus serendæ rationem tradunt. Duplex est: sativa et silvestris. Utriusque vires in medicina fere perrequitur *Plin.* loc. cit. et 20. *ibid.* 13. 51. *Id.* 14. *ibid.* 16. 19. (105) ait, ea condiri vinum, quod rutatum ipse appellat. *Id.* 8. 45. (156) manipulis blinis conditis in eadem murti etc. — Condendis cibis multum usum habet. *Martial.* 11. 52. tenui major cordyla lacerto, Sed quam cum rutæ froodibus ora tegant. et *ibid.* 31. Ut condet (cucurbitas) vario vaser sapore In ruta folium capellianæ. — Hinc in ruta folium conjicere aliquem, proverb. apud *Petron.* fragm. *Tragur.* 37. extr. et 58. *Durmann.*, in quo explicando variæ conantur erudit. Eor confule apud *Durmannum*. Alia de ruta *V.* in *Apul. Herb.* 100. at 116.

II.) Translate. *Cic.* 16. *Fam.* 23. extr. Cras exspecto Leptam, atenit ad cuius rutam pulejo mihi tui sermonis utendum est. *V. PULEJUM.*

RUTA CÆSA vel Ruta et cæsa, peutr. plur. 2. absolute. Si *Varroni* credimus, *V. L. L.* 104. *Müll.*, primis syllabam in ruta illa dicimus, ut u producamus. Fortasse, quia contractum est a ruta: at in corporibus erutus, dirutus etc. brevis est. — Ruta cæsa, a ruo et cædo, dicitur suppellex omnis, quæ loco moveri possit et quæ vel ruitur, vel etiam cæditur; quæ avulsa et separata ab ædibus vel fundo venali. excipi sibi que

retineri a venditore possit, sique opponuntur firm. Festus p. 262. 15. Müll. Ruta cassa dicitur, quae venditor possessionis sui usus gratia condidit rusedoque extirrit. *Ulp. Dig. 19. 1. 17.* Si ruta at cassa excipiantur in reuditione, ea placuit esse rute, quae erata sunt, arena, creta et similia: cassa esse, ut arbores cassas, carbonem et his similia. *Q. Mucius ibid. 50. 16. 241.* In rutis cassis ea sunt, quae terra non tenentur, quaeque opere elractili tectoriove non continentur. *Cic. Top. 26. 109.* Na praeterissem aliquid, quod ad ergamentum in omni ratione sperandum pertineret, plura, quem a te desiderata erunt, sum complexus: scilicet quod expe liberales venditores solent, ut quum mdes fundumve vendiderint, rutis cassis receptis, concedant tamen aliquid emptori, quod ornandi causa eptis et loco postum esse videatur. Sic tibi nos ad id, quod quasi mancipio dara debabemus, ornamenta quaedam voluimus non debita accedere. Crassus apud *Cic. 2. Orat. 55. 226.* Cal rel staders dices? an iuri civili? aut paternum. Sed dices, te quum mdes vendere, ne in rutis quidem et cassis eolum paternum receptis.

RUTABRI, ferramenta ad terram erucendam. *Farro 4. L. Z. 31.* Rutabris, quibus dentalibus pedibus eradant terram atque erunt: a quo et rutabris dicit. Ita *Forcell.*; at *Müllerus* lag. a quo rutu rutabris dicit.

RUTABULUM vel Rotabulum, l, n. 2. (rao). I.) Propria. ¶ 1. Est instrumentum, quo ruticli in proruendo igne, pedi coquendi gratia, utuntur, at *Fest.* definit, strumento da sbraciara il fuoco, palletta, ἀρκαλλή. *Novius* apud *Fest.* p. 262. 11. Müll. Quid ego fecerem? otiosus rodebam rotabulum. Adde *Caton. R. A. 10. 21.* et *Sueton. Aug. 75.* ubi inter instrumenta villes una eum forcipe enumerat. ¶ 2. Rutabris et pro radicata, mestola. *Colum. 12. R. A. 20.* circa med. Iubebis rotabulo ligneo agitari quod decoreris. et *ibid. 23.* Rotabulo ligno permiscere. ¶ 3. Instrumentum ad proruendo stercorea, ut est apud *Isid. 20. Orig. 8.*

II.) Translati est tō αὐτοῦ ἀρκαλλή. *Novius* apud *Fest.* p. 262. 15. Müll. Senile retritug rotabulum.

RUTACEUS, a, um, adject. Forme rutacius apud *Cael. Aurel. loc. cit.* — Rutaceus est ex ruta factus, ut Rutaceum oleum, *Marcell. Empir. 29.*, *Plin. Valer. 2. 28.* et *Cael. Aurel. 4. Tard. 7. 104.* clyster, *Marcell. Empir. 28.* herba.

RUTACIUS, *V. voc. praeced.*

RUTARIUS, a, um, adject. *Inscript. apud Fabratt. p. 10. n. L.* IN MONUMENTO PALANCIARTORY IN AGRO FONTINANO QVON EXV VIA AVRELLIA IN CIVITO AVTARIO. h. e. ubi multa ruta, seu rudera sunt. Hic enim multa olim aedificia fuerunt, temporum laetitia proleptis.

RUTATUS, a, um, adject. ῥυτινωτός, et ruta factus, ruta conditus, seu medicatus. *Plin. 19. Hist. nat. 8. 45. (156).* Invenio, mustum rutatum populo datum. *Martial. 10. 48.* Secta coronabant rutatos ova lacertos, h. a. vna conditos, vel lavatos. *Pelagon. Veterin. 2.* ante med. Perungendus est equus oleo primum rutato.

RUTELLUM, l, n. 2. diminut. a rutrum, parvum rutrum. *Lucil. apud Non. p. 18. 22. Merc.* Frumentarius est, modicum secum, atque rutellum Una avertit. h. a. baculum ad aequandum modum cumulum, horiorum. *rasiera.*

RUTICA, a, f. 1. Legitur in *Gloss. Gr. Lat. Kῥυαῖ*, rutica, particula.

RUTILANS, antia, at

RUTILATUS, a, um, particip. *V. RUTILO.*

RUTILESCO, is, are, n. Incipiat. S. rutile is, flavescere, fariis biondo, ξανθίζωμαι. *Plin. 8. Hist. nat. 56. 81. (217).* Lepores in Alpibus candidi, quibus hibernis mensibus pro cibatu nivem eradunt esse, certe liquescentia ea rutilescunt annis omnibus. *Capell. 2. p. 31.* Fulgura rutilescunt.

RUTILIS, a. *V. RUTILUS.*

RUTILIUS, a, um, adject. rufus, rutilus. *Festus* in *Rutilius*: Rutilius, rufum significat, cuius coloris studiosi etiam antiquae mulieres fuerunt, unde traxerunt nomen *Rutillus*, ut in-

dices frequenter *Africanus*. Sunt qui leg. rutilum, ut et *Müllerus* at etiam *Neukirch.*, *Fab. Tog. p. 279.*, ubi inquit: Rutilum rufis doctis debetur. Ceterum usurpator ut nomen proprium; hinc Rutiliorum familia, de qua *V. RUTILIUS* in *ONOM.*

RUTILO, a, s, i, Rum, are, 1. (rutilus). Particip. Rutilans sub B.; Rutilatus sub A; Rutilandus sub A. — Rutilo usurpatur A) Active; et B) Neutrorum mora.

A) Active rutilo est rutillum facio, far biondo, dara il color dell'oro, arrossare, ξανθίζω, ἵπου. *Spauw. Liv. 38. 17.* Procere corpora, promissae at rutilatis coma. *Plin. 28. Hist. nat. 12. 51. (191).* Sapa, Gellierum lareotum rutilaodis captilis, sit ex seba et cinere. *Tac. 4. Hist. 61.* Propere rutilaturque crinis. *Val. Max. 2. 1. n. 5.* Cepillos cinere rutilare. *Sueton. Cal. 47.* Rutilare et submittere comam. *Lucan. 9. 810.* omnia membra Emisere simul rutillatam singulos virna. *Alit leg. rutillum pra. Capell. 1. p. 20.* Pellium coccineum sed auro plarimo rutillatam. h. e. cui lateatum erat aurum. — Sunt qui patent rutilare crimem esse crispere, arricinare. Afferunt illud *Senec. Herc. Fur. 948.* de leone. et rutilat jubam *Cerres* lactans. Sed alii leg. at rutila jubam *Cervice* faciat.

B) Neutrorum mora est splendescere, nitere in modum auri, aut cuiuslibet rei cere ee nitentis, rubere. *Accius* apud *Varron. 7. L. L. 83. Müll.* Jamque auroram rutillare procul Cerna. Ipse *Farro* mox: Rutillare est a colore auri. auri enim rutill. *Virg. R. En. 529.* Arma inter nubem caeli in regione serena Per nudum rutillare vident, et patia tondre. Adde *Sil. It. 1. 477. Val. Flacc. 5. 251.* Tu quoque secreta rutillant cal vellera quercu, *Excubias*, *Platone*, tena. *Apul. Apolog. p. 417. Ovidend. v. Platon.* Ἀορίπ πρὶν μὲν ἀλαμπὲς ἐν ζωοῖσι εἶς εἰο νερίτι: Lucifer ante meos rutilens mortalibus Aster. *Stat. 11. Theb. 513.* Et praepere sonipes (taucius) strictum contemptor habent, Arveque saequineo scribit rutilectia gra. la terra roseggianta di sangue. *Fulgent. interpr. Math. 16. 8.* Vespere dieit: Sereum erit, rubicundum est enim caelum: Et mane: Hodie tempestas; rutilat anim triste caelum. h. e. rubet, πορπάζει. Sic etiam vertit *Syrus* et *Arebius*. *Cf. Plin. 18. Hist. nat. 35. 78.* et *Virg. 1. G. 438-460.* — Bine Particip. praes., cuius exempl. retinamus.

Rutifans, antia, occurrat etiam adiectivorum mora, unde *Comp. Rutilantior*, et est rufus. *Claudian. 1. Laud. Stilich. 38.* rutilantes erubescit atq. h. v. anilla Germanorum, quibus flava coma. *Tac. 1. Hist. 13.* Vires per caelum concurrera acies, rutilantia arma, etc. *Plin. 16. Hist. nat. 11. 22. (53).* Rutilans color. *Nazar. Patenc. Constantin. 35.* Rutilantes auro columnae. *Venant. 8. Carm. 7. 351.* Vellera candidior auro, rutilantior euro.

RUTILUGNIS, a, adject., fortasse a rutilus, at ignis. *Augustin. Serm. 151. n. 1. Mai.*

RUTILUS, a, um, adject. Sunt qui rutilis legunt apud *Colum. 8. R. A. 2.*; at *Schneid.* cum aillis plerisque rutilus. Et sane his delinde eodem capite hanc positionem edidit: ut veri simile non sit alteram illam inusitatam probasse. — Rutilus, ab eodem them. ac ruber (cf. *Germ. roth*)

¶ 1. Est rufus, rubeus, ruber, flavus ad rubrum accedens, enrens, fuvius. De his appellationibus rufi coloris disputat *Oell. 2. 26.*; sed quum singulis propriam definitionem assignet, de rutilo nihil dicit. Usurpatur eodem de colora auri, l-guis, et sauginalis, et Gaye comm. elve est quae apud nos pelo rosso, elve capello biondo, Hinc a *Farrone 7. L. Z. 83. Müll.* aurora dicitur rutilata, quod ab igni solis tunc anteo aer eurescat: auram enim rutilli: et inde aitam mulieres valde rufae, rutilae dicitur. *Val. Flacc. 8. 114.* Rutila pellis. h. a. aureum vellus *Phisal. Claudian. 1. in Rufin. 197.* laxet rutilos tibi Lydia fustes. h. e. Pactolum auriferum. *Lucan. 9. 354.* rutillum mellillum, h. m. aurum. *Cic. Somn. Scip. 4.* Hominum generis salutaris ille fulgor, qui dicitur Jovis: tum rutilus horribilique ser-

ris, quem Martem dicitur. *Virg. 1. G. 454.* et *8. En. 430.* Rutillus igitur. *Val. Flacc. 7. 647.* Rutillum fulmen. *Ovid. 12. Met. 294.* Rutillus flammus. *Val. Flacc. 5. 451.* pallis rutillis corripit venenis. h. e. incanditae portentibus. *Ovid. 5. Met. 83.* rutillum vomit ille errorem. *Colum. 8. R. A. 2. circa med.* Gallinae rutilis rutillique cristulle. et mox. Gellinae maribus pales ex rutillo albicantes. *Servius* ad *8. En. 64.* Cato in originibus: Mulleres, inquit, nostrae capillum cinere nunguitabant, ut rutillus esset. *V. RUTILO. Ovid. 2. Met. 635.* et *6. ibid. 715.* Rutilli capilli. *Tac. Agric. 11.* et *Germ. 4.* Rutillus Caladoniam habitantium comae. *Sil. It. 16. 472.* comam rutillius, sed cum fulgore nivali Corporis. *Plaut. Merc. 2. 2. 34.* Tun' capitis ceno emes, senes nequissimi? dz. Seu cenam, seu istus rutillum, elve atram est, amo. (*Rufum crimem eodem sensu dicit Seneca 3. Ira 26.* de Garmaulo loquens: flavam caesariem de Hiedem *Juvenal. 13. 164.* et *auricomum Batavum* habet *Sil. It. 3. 608.*) *Sueton. Ner. 1.* R nigro rutillum, erique adsimilem capillum reddere. et mox. Rutilla barba erit. *Catull. 63. 83.* Rutille juve leonile. *Festus* p. 295. 31. Müll. Rutille eanea, id est, non procut a rubro colore, immolatur cenario sacrificio pro frugibus. *Colum. 8. R. A. 2.* Gallina Africana rutilem geiam et cristam in capite gerit. *Alit rutillam. V. Init.* ¶ 2. Aliquando rutillus est splendens, aliens, nitidus, resplendens, rilucens, terso. *Val. Flacc. 4. 620.* Rutillus thorax. *Claudian. 2. Stilich. 341.* columnae. *Prudent. Hamartig. 927.* corone. — *NE.* De cognom. *R. V. ONOM.*

RUTINUS, a, um, adject. ad rutem pertinens. *Cael. Aurel. 4. Tard. 7. 100.* Rutinum oleum.

RUTRUM, l, n. 2. Derivatur a supino rutum, verbi ruo, ut atrum est aratum. *Farro 5. L. Z. 134. Müll.* Rutrum rutrum a ruendo. (*Forcell. leg. rutrum, ut rutum, a ruendo.*)

I.) Propria. ¶ 1. Est instrumentum rutellum praefertum ad ailquid erucendum, cappa, oxanay, ἀνψάριον, ῥωμῖον. *Cato R. A. 18.* et *11.* Rutra quinque, rutros quadridentes duos. *Fest.* p. 262. 21. Müll. Rutrum tenuente *Juvenalis* est effigies in Capitolio, ephabi more *Graecorum* erant nam rutilis exercitationis gretia, quod aliquum Pompeius Bithynicus ex Bithyniae expellectis regis Romem deportavit. *Farro* apud *Non. p. 18. 22. Merc.* Rutro caput displanat. *Ovid. 4. Fast. 843.* de *Aemio*. Nec more, translatit, rutro Celer occupet eusom. *Claudian. 3. Stilich. 91.* quis Gallica rutra? Quis meminit *Letio Senonum* servisse ligones? *Alit leg. rura.* ¶ 2. Item instrumentum, quo permiscetur cels, et subigitur, quae et ascia et marra dicitur. *Vitruv. 7. 3. n med.* Ita materies temperatur, uti, quum subigitur, non hereat ad rutrom, sed parum ferum et mortario librat. *Plin. 36. Hist. nat. 23. 55. (177).* Experimentum marmorat aut in subigendo, donec rutro non cohaeret. Adde *Pallad. 1. R. A. 15.* Huc pertinet illa *Caton. R. A. 37.* Partem de nucleis succernito, et in lacum coniecto: eo aquam addito, permisceto rutra bene. et *ibid. 128.* Terram crelosam sumito, eo amurcam Infundito, paleas indito: multo quadri-duum frececat. ubi bene freceat, rutro concludito. ubi conciderit, delutito. *Id. 10.* et *11.* rutra. ubi *Alit leg. rasra.* ¶ 3. Adit *Scalig.* ad *Farron.* dicit rutrum etiam hostorium, quo modis emulus sequatur. *V. RUTELLUM.*

II.) Figurata. *Seppon.* apud *Non. p. 18. 22. Merc.* Sarcolum hinc illo protectis, titine rodist rutrum. h. e. rutro res tota lernot, haud aliter eo el agar, qui jam sarculo sarclandus erat, talis aradat, qualis prius fuit, quum rutro vertedus erat. Prius colm rutro vertitne ager, deinde sarritur, occatur, sarritur.

RUTUBA, a, f. 1. perturbatio, testis *Non. p. 167. 9. Merc.* Videtur esse a supino rutum verbi ruo, quamvis prior ejus syllaba longa sit, quum in compositis corripitur, ut in *RUTA CESA* adnotavimus. *Farro* *ibid.* Ergo tam Roma perce pureque pudentes Vivere; cum patria nunc sumus in rutuba. — *NE.* De nom. propr. *V. ONOM.*

RUTULA, a, f. 1. diminut. a ruta, patia rut-

Cic. 9. Fam. 22. Ruta, at mente, recte utrumque dicitur: volo mentem pusillam ite appellare, at rutulam; non licet. Huc addit Hieronym. 13. in Is. 47. 2. Stoici disputant, non potest nos, ut dicitur a ruta rutilem, sic ἀροαριστιχόν mente fecere.

RUTULUS, l. F. ROTULUS.

RUTUNDUS, F. ROTUNDUS.

RUTUS, e, um, particip. F. RUO.

RUTUS, us, m. 4. (ruo) octus erudiendi. Varro 5. L. L. 136. Müll. Rastri, quibus dentatis penitus eradunt terram atque eruunt, a quo rutu rastri dicitur. Alii aliter leg. (F. ROTABRI); et cf. quae supra dixerat ibid. Ab ratu testellii dicitur.

RUVIDUS, F. RUUDUS.

RY

RYMULCUM, l, n. 2. Ita etiam scribitur pro remulcum; deducitur enim a Gr. ῥυμουλκίζω, b. e. ῥυμὸν v. ῥύμα ἵνα, temonem v. sonem trebo. Ceterum F. REMULCUM.

RYSSATUS, F. RUSSATUS.

RYTHMUS etc. F. RHYTHMUS etc.

S

S est A) Littera, et B) Nota.

A) S littera — a) Consonans semivocellis respondet littera s et spiritali espero Græcorum, et Saoskr. s, ṣ, ś, etc. Sibilum autem quendam sono exprimit; unde Messala apud Capell. 3. p. 55. non litteram, sed sibilum esse dixit. — b) Praepositur ac subicitur omnibus vocalibus, et, ex consonantibus, c, p, q, et t, et in quibusdam peregrinis vocibus etiam m et ph, ut in scabies, scio, scribo, spero, squolor, etc, strenuus; Smyrna, smaragdus, smegma, sphæra.

— c) Postponitur consonantibus b, p (cujus loco Claudius Cæsar antidigma scribi voluit, sed frustra. V. Priscian. p. 558. 1. Putsch.) et r, ut in scrobs, priamus, princeps, pars, soror. — d) Omittitur, aut additur post s, in compositis, etymologia causa, ut in eximius, exemplum, existimo, et exsuo, exspectatus, exsul, exsolvo.

— e) Geminatur in medio vocum, quemadmodum cetera, ut festus, pessum, osse. — Cleonice temporibus, inquit Quintil. 1. 7. 20., paululumque infra, fere quoties media vocalium longerum, vel subiecta longie esset, geminabatur, ut causus, casus, divisiones: quo modo et ipsum, et Virgilium quoque scripsit, manna eorum docant. Atqui paulum superiores etiam illud, quod nos gemina s dicitur fuisse, uno dixerunt fuisse. Hæc Quintil.

— Ollm duplex e usurpetur fuit pro z, ut in crotalisso, malacisso pro crotalizo, malacizo. — f) Mutatur in s post litteram gutturalem, ut cozi a coquo, azis ab ago, fazo a facio, extasis, quamquam at ecstasis dicitur. — g) Item mutatur in r in medio vocum, ut Valerius, Furius, Papius, arn, dari, et alie apud Varro. 7. L. L. 26. 27. Müll., pro Valesius, Furius, Papius, asa, dasi etc., quod olim dicebant, testa Cic. 9. Fam. 21., Quintil. 1. 4. 13., Macrobi. 3. Saturn. 2., Serv. in 4. Æn. 219., Vel. Long. p. 2239. Putsch., Ter. Scur. p. 2252. Putsch., Pompon. Dig. 1. 2. 2. at Fest. in Aureliam, et in Dasi: et in fine, ut arbor, honor, labor, vapor etc., olim arbos, honos, labos, vapos: (cf. Agroc. p. 2269. 18. et p. 2272. 10. Putsch.) quæ bodieque interdum in: us sunt, præsertim in carmine. F. litter. R. Ita Forcell.

Non tamen credibile est, litteram r a primitiva s fere derivatam fuisse; blinc si ponas mores pro more, hoc, non illud, primitivum esse debet, quum vera hujusmodi vocis radix sit mor; quod si in recto est mor, id factum est, quia

littera s buis efficiendo cesari inservit. Ceterum patet in quibusdam vocibus r in locum litteræ s successum fuisse, ut in quæro et quæro, in (genus) generis pro generis, amare pro amari (entia). cf. Græcorum positionem (ai), dirimere pro dissimere etc. — h) Ponitur — a) Pro litter. d, t, at raro b, ut in v. cessi pro cedi, passus pro patius, jussi pro jubiis: et divisi pro dividisi, et casus pro cadus, quamquam legitur etiam divisi et cassus. F. quæ supra diximus. — β) Pro littera r in dorsum pro dorsum, et russum pro rursum. V. RUSUM. — γ) Pro spiritu aspero in vocibus e Græco sermone derivatis, ut sex ab ἑξ, super ab ὑπερ, socer ab ἑυχεος, somnus ab ὕπνος etc. (Cl. Sanskr. śnā, svapnas, quæcuras.) Adeo autem cogoatio est hanc litteram sum spirationalis, quod pro ea in quibusdam dictionibus solebant Ræoti, pro s, h scribere Rukh pro Musa dicerent. Ita Priscian. p. 557. 46. Putsch. — δ) Permutatur cum allis litteris, ut videre est in Clausus et Claudius, sensus et tentus, itam pultare et pulare, meritare et merare, lassus et lassus, azis et assis, Sestius et Sestius, obtrinzeris et obtrineris etc. — ε) Additur aliquando vocibus a Græca lingua derivatis, ut in sculpo a γλύφω. — m) Eandem in fine dictionis elidebant. Cic. Orat. 48. n. med. Quia etiam, quod sem subintratum videtur, olim antem politus, eorum verborum, quorum eadem erant postrema dum litteræ, que eunt in optinens, postremam litteram detrahebant, nisi vocelli insequeretur. Ita non erat offusio in versibus, quam nunc fugiunt poëta novum, ita enim loquebamur: qui est omnibus princeps, non omnibus princeps: et vitta illa digna locoque, non dignus. Hæc Cic. Plura dabit hoc de re exempla Gell. 12. 4. ex Ennio. Sed et in aliis positionibus id fecerant, ut notat Quintil. 9. 4. ante med., tritioris soni vitandi causa. Sic Ennius apud Fest. in Genna, et in Sultis. Pandite, sultis; genus, et corde relicta somnium. Id. apud eund. in Sas, Virgine nam sibi quisque domi Romane habet sas. Lucil. p. 131. 5. Müll. Sibiatus pudor omni, licentia, sensu refertur. — n) In compositis eliditur, ut in disimilito, dirumpo etc. pro disimilito, dirumpo etc.

B) Nota, in notis S. est suus, sui, sibi etc. sacrum, semis, seculor, servus, Sestus pronomen, sextarius, senatus, Sergius, stipendia etc.; S. G. senatusconsultum; S. F. sacris facultatis; S. H. signum hoc; S. I. Sol ianitor; S. P. sue pecunie, vel subpræfectus, vel servus publicus; S. S. senatus sententia; S. V. sacra urbs, vel spectatus vic; S. A. D. sub acie dedecavit; S. C. A. senatusconsulti auctoritas; S. L. M. solvit libens merito; S. M. V. sacra moneta urbis; S. P. P. sua pecunia posuit; S. S. P. suis sumptibus posuit; S. P. P. S. sacra publicis præsto not; S. T. T. L. sit tibi terra levis, vel S. V. T. L. sit vobis terra levis; S. V. S. L. M. susceptum votum solvi libens meriti: et alia, quæ in litteratis lapidibus occurrunt. — Est etiam nota silentis. F. SILEO.

SA

SĀ pro sua. F. SUUS.

SABACTHANI, שבתני shevaqhani, vox Syro-Chaldaica, idem ac deseruisti me, composita ex verbo Chald. שבת shevaq, deseruisti, et pronomine Fulgat. interpr. Matth. 27. 46. Eli, Eli, lama sabachthai: hoc est Deus meus, Deus meus, ad quid dereliquisti me. Sumptum est ex Psalm. 22. 1. pro Hebr. שבתני shevaqhani, quod etiam thargum illa voce reddit.

SĀBĀDĪA, ōrum. F. SABAZIA.

SĀBĀTĀ vel Sabaja, a, f. 1. et Sabajum, l, n. 2. Videtur esse eb Hebr. שבת sabat, potavit: unde etiam sabajon vulgo apud nostrates. — Sabala, vel sabajum est cerevisia, potio quædam ex bordeo, vel frumento equæ macerato. Ammian.

26. 8. de Valente Aug. Injuriose compellatur ut sabaiarius. Est autem sabala ex hurden, vel frumento in liquorem conversis pauperibus in Illyrico potus. Hieronym. 7. in Is. 19. 10. Notandum, quod שבת (seker b. e. miera) LXX. Σῦδος trenatulerunt, quod genus est potionis ex frugibus aquaque confectum, et vulgo in Dalmatia Pannoniaque provincia gentili barbarorum sermone appellatur sabajum. Hoc maxime utuntur Egyptii.

SĀBAJĀRIUS vel Seberarius, ſi, m. 2. qui sabaiam conficit, vel potat. V. Ammian. loc. ad. in voca præced.

SĀBAJUM, F. SABATA.

SĀBĀNUM vel Severanum, l, n. 2. σαβανον, σαβανον, vox peregrina, et, si Isidoro 19. Orig. 26. n. med. credimus, Græca; si illis, Hispanica, ut est apud Jo: Rhod. de acta, c. 14. — Sabanum aut linteum, pennus ad tergeodum, aut fricandum, aut tegendum involvendum, pezzu, tovaghuolo. Pallad. 7. R. R. 7. Nunc melia conficimus, congestis la mundissimum sebanum favis, ac diligenter expressis. Apic. 6. 2. Quum cocta fuerit, sabano calido involves gruem. Veget. 3. Veterin. 47. ad fin. Animal exercetur, dum sudet: post sebanis validioribus abstergetur. Pelagon. Veterin. 17. n. med. Egrum exercemus nequa ad eudorem; sudoribus sebanis detergentes diligenter. Marcell. Empir. 26. a. med. Melior erit, si bene potionem post balneum, in sebanis adhuc constitutus, acceperit. h. e. in linteis, quibus loti involvuntur exsiccandi causa, antequam vases resumant. Hieronym. Reg. S. Pachom. 81. Escapto sabano longiore, quod collo humerisque circumdat. Itæ nunc utuntur sebanis Turcæ, qui Venetis degunt, quodque nos vulgo scial, et Galli challe vocant.

SĀBĀOTH, n. indecl. gen. fem. et num. plur. apud Hebræos, a sing. שבת שבת, exercitius. — Sabaoth est igitur exercitus, militum, virtutes, שבת שבת, שבת שבת, שבת שבת. Prudent. 4. Cathemer. 7. Ille est, quem Sabaoth Deus vocamus. Id. Apotheos. 901. Est impossibile spectare profunda Sabaoth. h. e. del exercituum, vel Dei potentia. Priore loco penultimam corripit, posteriore product. Adde Tertull. advers. Jud. 13., et Fulgat. interpr. Jarem. 11. 20. et Phil. Rom. 9. 29. ex Is. 1. 9. ubi angelorum exercitus intelligit.

SĀBĀTHĒNUM, l, n. 2. Idem ac diabathrum. Plin. Valerian. 2. 17. sub init. Tundes omnia veteri sabatheno calefacto.

SĀBĀTĪT, indecl. nomen Syro-Chaldaicum mensis undecimi a novilunio Februarii ad novilunium Martii, ut patet recentiores, eb Hebr. שבת shevat, Græc. σαβῆς Fulgat. interpr. Zach. 1. 7. et 1. Mach. 16. 14.

SĀBĀZĪA, Sabadia, Savadia vel Sabadia, ōrum, n. plur. 2. sacra in honorem Bacchi, a σαβῆς, bacchari, unde Sabazius cognomen Bacchi tertii, et etiam Jovis. (F. SABAZIUS in ONOM.) Sabazia, vel, ut est apud Arnob. 5. p. 170., Sabadia sacra, vel etiam Savadia sacra, ut est in Inscript. apud Gruter. 431. 7.: in quibus aureus coluber, ut verbis utar Arnobii, in sinum dimittebatur consecratis, et eximebatur rursus ab inferioribus partibus atque impia. Idque eb sabulum a Phrygiis confectum, quam idem narrat, qua dicitur Supplier sub specie tanti ipsam matrem Cererem temerarie, et Liberem seu Proserpinam genuisse: hanc quoque sub forma draconis incesta contractare, et taurum genuisse: (h. e. Liberum specie tauri) unde Tarentinus notusque seotinus: Taurus dracoem genuit, et taurum draco. Sunc qui Sabazia leg. apud Cic. 3. Nat. D. 23. 54., et Orell. leg. Cabiria. Inscript. apud Orell. 2357. L. LYCICOR SACERDOTI SABADIONUM.

SĀBĀTĀ, ōrum. F. SABATUM.

SĀBĀTĀRIUS, F. voc. seq.

SĀBĀTĀRIUS, a, um, adject. ad sabbatum pertineos. Sidor. 1. Ep. 2. a. med. De luxu autem illo Sabatario narrationi mea supersedendum est. h. e. qui in convivia paulo largior est sabatis, seu diebus festis, quam profectis. — Hinc Sabbatarii, ōrum, m. plur. 2. absolute, sunt

Ipsi Judaei, qui sabbata servant. *Martiat. 4. 4.* Jejunia Sabbatariorum. Alii leg. Sabbatariorum gen. fem.

SABBATHUM. V. SABBATUM.

SABBATISMUS, i, m. 2. σαββατισμός, sabbati observatio. *Augustin. 22. Civ. D. 30. ad fin.* Iste sabbatismus evidenter apparebit, quoniam septimus invenitur. Adde *Hieronym. Ep. 140. n. 8.*

SABBATIZO, as, ara, a. i. sabbatum colo, servo. *Tertull. advers. Jud. 2. ad fin. et Vulgat. interpr. Exod. 16. 30. Id. Levit. 25. 2.* Sabbatizans sabbatum Domini.

SABBATUM, i, et Sabbata, orum, n. 2. Sunt qui scribunt Sabbatum Hebraeis litteris laberentes: Graeci nullam aspirationem admittunt.

— Sabbatum, Hebr. שַׁבְּתַת sabbad, regules, κατὰ τὰς ἡμέρας, septimus quisque dies uniuscujusque hebdomadae, apud Hebraeos, quem Ethnici Saturni diem nominaverunt: a שַׁבָּת sabbad, requievit: quasi dies quietis. Nam hoc die Judaei ab omni opere ferantur, Deum, mundi architectum, imitati, quem sacra Litterae tradunt, confecta sex diebus mundi universi machina, equa exornata, septima die quiescit, id est a novis rebus creandis cessavit. (*Genes. 2. 2-3.*) ¶ 1. Universum. — 1.º Stricto sensu. — a) Sing. num. *Vulgat. interpr. Exod. 20. 3.* Memento, ut diem sabbati sanctifices. — Sex enim diebus fecit Dominus caelum, at terram, at mare, et omnia, quae in eis sunt, et requievit in die septimo; idcirco benedixit Dominus diei sabbati, et sanctificavit eum. *Augustin. Ep. 36.* Sicut quidam jejunantes sabbatum observant. — b) Plur. num. *Justin. 36. 2. 14.* Moyses septimum diem more gentis sabbata appellatum in omne ævum jejuniis sacravit. At falso scribit, Moysen instituisse, ut sabbatum in omne ævum jejuniis sacretur. Illos quidem opinionem habebant Romanis: et fortasse aliquando, gliscante Judaeorum superstitiosa, vera fuit. Ceterum ab initio sabbatis quies operum, non ciborum abstinentia, a Deo indicata est. *Augustin. apud Sueton. Aug. 76.* Ne Judaeus quidam, in Tiberi, tam diligenter sabbatis jejuniis servat, quam ego bodie servavi. *Juvenal. 14. 96.* Quidam sortiti mentem sabbata patrem Nil præter nubes, et caeli numen adorant. *Patron. fragm. p. 686. Burmann.* Et non jejuna sabbata lege premet, *Seneca Ep. 95. a med.* Accendere aliquem lucernam sabbatis prohibemus, quoniam nec lumine dei agere, et ne homines quidam delectantur fulgine. *Vulgat. interpr. Is. 21. 23.* Eril Nebuchodonosor sabbatorum otium imitans, h. e. otiosus instar Hebraeorum diem sabbati colentium. *Cl. Ovid. 1. Art. am. 416.* Culta Palestina septima festa viro. — 2.º Latiora sensu sabbatum accipitur pro tota hebdomada. *Vulgat. interpr. Luc. 18. 12.* Jejunio hic in sabbato. Hinc una vel prima, secunda, tertia sabbati pro prima, secunda, tertia die hebdomadae apud eund. *Matth. 28. 1. Marc. 16. 2. at alibi.* ¶ 2. Speciatim. — 1.º Stricto sensu. — a) Sabbatum secundo-primum, σαββατον δευτερον, apud *Vulgat. interpr. Luc. 6. 1.* ridetur esse sabbatum primum a die secundo Paschatis, qui maxime festiva erat, et ex quo septem sabbata numerabantur usque ad Pentecosten; alia vero aliter (*V. D. Magri, Voc. Eccl., F. Achermann, Arch. bibl., at J. Perini, N. T. Graece cum Lect. var. et Lexic. Graec. Lat.*). *Eust. in Vit. Eutych. n. 95.* diem dominicum a Christianorum festo paschali proximum appellat δευτερον πασχα. — b) Sabbati iter apud eund. *Act. 1. 12.* est via spatium, quod amatitri iter facientibus die sabbati licet, h. e. a Thalmudistarum praecepta via his mille ulnarum, teste *Epiphania Har. 66. 82.* — 2.º Latiore sensu. — a) Sabbatum terrae apud eund. *Levit. 25. 4.* est annus sabbaticus, h. e. septimus, qui annus requiescentia terrae erat, ut ibid. dicitur. — b) Tricesima sabbata apud *Horat. 1. Sat. 9. 69.* primus dies cuiusque mensis, seu neomeniae, vel magnum sabbatum paschale, quod tricesimum erat, incipiendo annum a m. Septembri. *V. Acron. ad Horat. loc. cit.* —

c) Sabbata interdum sunt quaecumque Judaeorum festa. *Juvenal. 6. 138.* Observant ubi festa mero pede sabbata reges. Suot qui b. i. sabbata adjectivum faciunt. (*Cl. Juvenal. 2. 572.*) *Pers. 5. 184.* recutitque sabbata pallas. *Ovid. Remed. am. 219.* Nec pluvias viles, nec te peregrina morentur Sabbata. *Vulgat. interpr. Levit. 23. 32.* A vespere usque ad vespem celebrabitis sabbata vestra.

SABBURRA. V. SABURRA.

SABELLA, ae, f. i. idem ac sabina. *Gloss. Gr. Lat. Σαβίνα, Sabella.*

SABINA vel Savina, ae, f. i. lavina, βραδυ, herba seu frutex duorum generum: altera tamarici similis folio, altera cupressi. quare quidam Creticam cupressum dixerunt. Seritur propagiae, et avulsionem. Folia ei numquam decidunt. Haec ex *Plin. 16. Hist. nat. 20. 33. (79), 17. ibid. 13. 21. (98), et 24. ibid. 11. 61. et 62.* ubi et ejus utilitates recensent: et praecipua quod a multis in suffitus pro tura assumitur. Hinc *Virg. Cul. 403.* Herbaque turis opes prisca imitata Sabina. *Alit. leg. Sabulis. Ovid. 1. Fast. 343.* Tura nec Euphrates, nec miserat India costum, Nec fuerant rubri cognita fila croci. Ara dabat fumos verbis contenta Sabina. Adde 4. ibid. 741. et *Propert. 4. 3. 58. Apul. Herb. 86.* Graeci narion dicunt, alii arathy, alii baryton: Itali herbam sabinam atque savinam.

SABINE, adverb. Sabinorum more, vel lingua *Varro 5. L. L. 32. Müll. Cyprum Sabinae bonum. V. CYPRIUS in ONOM.*

SABLO et SABLUM. V. SABULO.

SABUCUS. V. SAMBUCUS.

SABULA, ae, f. SABULO ibid.

SABULETUM, i, n. 2. locus, in quo sabulum abundat, φαμαδών. *Plin. 27. Hist. nat. 8. 41. (64).* Crocodillon nascitur in sabuletis.

SABULO, onia, m. 3. et Sabulum, i, n. 2. Scribitur et sablo apud *Venant. 9. Carm. 15. 5.* et sablum apud *Plin. 35. Hist. nat. 14. cit. (170):* cf. Fr. *sable, sablon.* Fortasse etiam *Sabula, ae*, quippe *Vitruv. 2. 3. et Plin. loc. cit.* duplex distinguunt sabuli genus, masculinum, qui dicitur sabulo, et femininum, cujus terminatio ignoratur; probabiliter itaque fuit sabule, quo cognominis utitur L. *Consulius* in nummis epud *Eckhel. D. N. P. T. 5. p. 197. V. ONOM.* — Sabulo, et sabulum, pro sabulatum, ut videtur, a Gr. *φαμας*, diversa significat.

A) Sabulo, vel Sabulum, diversa positione sed eodem significato ¶ 1. Est terra arenae similis, seu arenae terrae, aut limo mista. nam arena tennis est, minuta et infuscanda: sabulo crassior, humidior, et glignenda quibusdam saminibus utilis, rena mista di terra, sabbioncello, sabbionella, sabbia, sabbiana. *Varro 1. R. R. 9. In terra, quae est mista, quum alot dissimili vi ac potestate partes permixtae, la quae lepla, marmor, rudus, arena, sabulo, argilla, radrica, creta, glares, carbunculus. Colum. 4. R. R. 33. de castanea. Pullam terram, et resolutam desiderat; sabulonem humidum, vel refractum tofum non respuit. Pallad. 1. R. R. 5. 1. In terris querenda fecunditas: ne macer sabulo alia admistione terreni. — Duplex est, ut distimus, masculus et feminus: haec soluta et mollis: ille densior, et durus. Itaque ex sabulone masculo duol possunt lateres pro edificis, ut *Vitruv. et Plin. loc. supra cit. docent.* — Tria ejus genera enumerat *Plin. 17. Hist. nat. 4. 3. (25)* a colorum discrimine, album, nigrum, rubrum. *Colum. 3. R. R. 11. ad fin.* Jejunus sabulo inimicissimus est viti, et mox. Nigrum tamen et rutilum sabulonem, qui sit humidus terra permixtus, probaverunt antiqui. *Varro 1. R. R. 9. a med.* In sabulosa terra refert, sabulo elbus sit, an rubicundus: quod subalbus ad serendos surculos alienus, contra rubicundior appositus. *Plin. cit. 17. Hist. nat. 4. 3. (25).* Sabulum album in Tincinensi infuscandum est. *Id. 31. ibid. 3. 28. (48).* Sabulum asiles limosaeque (aquas) promittit. Sic *Pallad. 9. R. R. 8.* Sabulo solutus asiles (venas crabit), lasuaves, limosas. *Vitruv. 8. 1. ante**

med. Sabulone masculo, arenaque, et carbunculo cartiores et etabilioris sunt aquarum copiae, exque sunt bono saporis. ¶ 2. Sabulum pro arena. *Plin. 36. Hist. nat. 25. 63. (188).* Spissa calcatilis carbonibus pavimentum inducitur, sabulo, calce ac favilla mixta. *Curt. 7. 4. a med.* Magnam partem terrae sterilis arenae tenent atq.; quum vero ventis spirant, quidquid sabuli in campis jacet, converrunt. *Id. 4. 7. 7.* Com sabulo tenacissimo luctari. *Id. ibid. 6. 9.* desidentia moriori. *Id. ibid. 7. 11.* acto obrui.

B) Sabulum, et Sabulo, diversa positione at diverso significato. ¶ 1. Sabulum est instrumentum musicum, vel plectrum, quo pulsatur. *Apul. Florid. n. 15.* Dextera psallentis gestu ad sabulum citharae admovet. Ita *Scalig. in Conject. Varron. At Oudendorp.* cum aliis rectius leg. pulsabulum. V. PULSABULUM. ¶ 2. Sabulo, qui instrumentum musicum pulsatur: aliis est ridiculus, buffone. *Macrob. 2. Saturn. 1. circa med.* Haec nobis sit litterata latitudo, et docta cavillatio, vicem planipedis et sabulonis impudica et praetextata verba jactantis, ad pudorem ac modestiam versus imitata. Alit, ut *Mommsen., leg. sabulonis*, alit vero fabulonis.

C) Sabulo, num. plur., usurpator pro calcalis. *Marcell. Empir. 26. ante med.* Confectio candidi nephritici, quod facit ad calculos, vel sabulones ejiciendos.

SABULOSUS, a, um, adject. φαμαδών, sabuloso, sabulo abundans. *Varro 1. R. R. 9. 5.* Sabulosa terra. Adde *Plin. 13. Hist. nat. 4. 7. 281. Vitruv. 2. 3.* Sabulosum lutum. *Colum. 2. R. R. 10. 23. arva. Id. 2. ibid. 15. 4. loca. Id. 6. ibid. 23. 1.* sabulosa. *Marcell. Empir. 26. init.* arena. — Hinc

Sabulosa, orum, n. plur. 2. absolute, loca sabulosa. *Plin. 21. Hist. nat. 29. 103. (175).* Herba sabulosis apricis nescens. At *Forcell. et Klotz.* non sabulosis sed apricis absoluta accipere videntur.

SABULUM. V. SABULO.

SABURA et

SABURRA, ae, f. i. Utraque scribendi ratio, et simpliciter et geminatio r, probabilis est. Saburra magis placet *Dausguis, et Prisciano 2. p. 567.* *Putsch.* qui tamen Sabburra, littera b geminata, scribendum esse docet. Sabura, prima syllaba longa, et secunda brevi, ut etiam nomen propr. (*V. ONOM.*) epud *Lucan. 4. 722. et Sil. It. 15. 441.* — Saburra, a sabulo, est idem ac sabulum, et quidquid in sentina nevia certa mensusura congeritur, ne instabilis sit, et ventorum vi evertatur, savorra, *σημα, ἐμασμα. Liv. 37. 14. ad fin.* Onerarias ducere multa sabura gravetas. *Virg. 4. G. 194. de apib. et sapa lapillos* (Ut cymbae instabiles, fluctu lactante, saburram) Tollunt: his sese per inanile nubila librant. *Plin. 16. Hist. nat. 40. 76. (202).* Qua nave nihil admirabilius visum in mari, certum est: centum viginti mittie modium lentis pro saburra ei fuere. *Id. 10. ibid. 23. 30. (60)* de gruis. Certum est, pontum transvolaturs saburra stabiliri: quum medium transierint, abijci lapillos e pedibus; quum attigerint continentem, a guttore arenam.

SABURRALIS, e, adject. saburra constena. *Vitruv. 9. 9. circa med.* Secoma saburrele. contrappeso fatto di sabbia.

SABURRANS, antiq. particip. V. SABURRO.

SABURRARIUS, ii, m. 2. facchino, qui saburrae navibus importandae, rursusque extrahendae destinatus est. *Inscript. apud Donat. 458. 5. (Orrell. 4116.) IMP. CAES. M. AURELIO ANTONINO AVG. CORPVS SABURRARIORVM S. P. P. (h. e. suis pecunia possit).*

SABURRATUS, a, um, particip. V. voc. seq.

SABURRO, as, (ari) atum, are, a. i. Particip. Saburranus et Saburratus II. — Saburro

I.) Proprie est saburra onero et stabilo adversus vim ventorum, *ἐματισμα. Plin. 18. Hist. nat. 35. 87. (361).* Echini affigentes sese, aut areos saburranes, tempestatis signa sunt. — Mediorum apud Graecos more. *Solin. 10.* Graes volaturs arenam devorant, sublatisque lapillis ad moderatam gravitatem saburrantur.

II.) Translata. ¶ 1. Est seturare, opplere; bine, saburratus est seturus, pleonus, appletus. *Plaut. Cist. 1. 2. 2.* Quae ubi saburrata sumus, largiloque ariemulo somos. *rimpinzale bene, dventilimo torto cicalone.* Adde *Arnob. 5. 12.* ¶ 2. Eibulare, fundere. *Venont. Misc. 5. 1. p. 178.* *Migne.* Peradislaci borti ndoramenta saburrans.

SACAL, n. indeclin. Idem quod electrum linguæ Egyptiorum, qui scal vocant quoddam succel, vel gummi genus (*I. Rosst. Etym. Egypt. p. 185.*). *Plin. 37. Hist. nat. 2. 11. (36).* Electrum in Egypto nasci simili modo, et vocari sacel.

SACCARIA, m. f. voc. seq.

SACCARIUS, a, um, adject. ad secos pertinnans. *Saccaria navis* apud *Quintil. 8. 2. circa med.* a saccis certe dicta videtur, eaque frumetorum aliarumque rerum sacculi vendendis apta fuisse, ut putat *Cæli Rhodig. l. 25. c. 20.*, sed quid recipere significet, abscurum est. Ipse enim *Quintil.* ut rem obscurem ponit, et illi solum notam, qui artem quamplam profitentur. — Hinc

Saccaria, æ, f. 1. absolute, substantivorum more. *Saccariam facere*, est saccariam artem ererere, saccos portare. *Apul. 1. Met.* In eam (mulierem) contuli operulas etiam, quas adhuo vegetas saccaria faciepe merebam. Alii minus recte leg. *sagariam*.

Saccarius, f, m. 2. absolute, substantivorum mora — a) Est, qui saccos portat. *Paul. Dig. 18. 1. 40. ad fin.* Si gold ex eo, quod de sacco sacculi cecidisset, oatum esset. *Inscript. apud Orell. Coll. Inscr. Lat. n. 4176.* *ITALIA VICTORIS CYPARIUS ET SACCARIUS.* At *Quicherot* putat, hic agi de eo, qui saccos conficit. — b) Est etiam, qui saccos, vel cribra conficit. *Gloss. Cyrill. Σακκαριος, saccarius.* Cf. *Inscript. apud Henszen. 7276.* A. VERTIVM AEP. SACCARI ANO. *Pompeii. Bull. Nap. N. S. 1853. p. 150.*

SACCARIUS, n. f. voc. præced.

SACCATUS, i, n. 2. et

SACCATUS, a, um, particip. f. SACCO.

SACCELLARIUS, f. SACELLARIUS.

SACCELLATIO, ñla, f. 3. saccellorum impositio, ad egrum membrum fovendum. *Veget. 2. Veterin. 11.* Saccellationibus caput vaporare. *Id. 3. ibid. 24.* circa med. Saccellationem ex surfuribus imponere.

SACCELLO, as, are, a. 1. saccellum, seu cataplasma imponere. *Plin. Valerian. 2. 18.* post med. Hederæ folia in aceto decoques, et ipso ecato surfures, et fervefacias, et saccellabis.

SACCELLUM, i, n. et

SACCELLUS, i, m. 2. Scribitur et *saculus* apud *Coripp. 3. Johann. 369.* et 4. *ibid. 334.* at *Dracont. Laud. Just. 4. 334.* — *Sacculus*, deminut. a *sacculus*, est ¶ 1. *Sacculus, sacchetto*, borsa, *Σακκουλον.* *Petron. Sat. 140.* sub fin. Sonantes ære sacculos mittere. ¶ 2. *Cataplasma*, emplastrum, fomentum. *Veget. 2. Veterin. 53.* Super rebes, ad dorsum sacculos calidos ex surfure plecos imponere. *Cels. 4. 4.* circa med. Saccum calidum cum sacculis superponere. Adde *Acon. in 1. Ferr. 8.*, *Commodian. Instr. 9. 3.* *Theod. Priscian. 1. 14.* et *Cæli Aureli. 3. Acut. 8. 76.* — Naotr. gen. *Plin. Valerian. 2. 18.* *Sacculum* ad splenis dolorem.

SACCUS, a, um, adject. e sacco confectus. h. e. villi et crasso panno, aut cilicio. *Hieronym. Vit. Hilar. n. 44.* Tunica seccea. *Id. Ep. 22. n. 27.* Vestis pille, ciogium saccaum. *Saccinea* quidam leg. priore loco, quod est contra analogiam, et optimos quosque libros. Adde *Arnob. in Psalm. 64.*

SACCARUM et Saccharon, i, n. 2. Legitur et *succarum* apud *Veget. 5. Veterin. 23. 4.* — *Saccharum*, vox Orientalis, Græce *σακχαρ*, *σακχαρι*, *σακχαρον*, est genus mellis, quod Persæ atque Arabes colligunt ex arundinibus. canna *zuccherrina* e materia dulce indi raccolta. *Plin. 12. Hist. nat. 8. 17. (33).* *Saccharon* at Arabia fert, ad iandates India. Est autem mel ip arundinibus collectum, gommiosum modo candidum, dentibus fragile, amplissimum nucleis arellarum magnitudine, ad medicam tantum usum. Hæc *Plin. De cadem*

re, tacto nomine (quod Arabicum est) *Lucan. 8. 237.* Quilque bibunt tenera dulces ab arundinis soccos. *Seneca Ep. 84.* Ajunt, tursatiri apud Iudæos mel in arundinum foliis, quod aut ros illius est, aut ipsius arundinis humor dulcis et pingulior gignat. — Et hic colligunt *Voss. in Etymol. Soliman, Hurdun.* etc., aliud esse e saccharo nostrum *zucchero*, (cujus historiam habet *Jo. Beckmannus in Comment. Soc. R. Golling. T. 5.*) quod ex arundinibus non colligitur, sed exprimitur, et igitur collitur, non statim collectum sumitur: et non in medicina solum, sed in cibis pæce omnibus usum habet. *V. Isid. 17. Orig. 7. 58.* at *ibid.* addunt.

SACCIA, æ, f. 1. saccus. *Gloss. Cyrill. Σακκος, saccula, saccus.* Cf. *BISACCIUM*.

SACCIUCCIS, e, adject. *φαιγγατος*, qui buccam magno habet, velot sacci, bucculentus. *Arnob. 3. p. 108.* Nonnullus turgentibus malis, aut buccarum tubulatione saccibuccus.

SACCINUS, f. SACCEUS.

SACCINUS, a, um, adject. a sacco confectus, cilicinus. *Fulgens. interpr. Zach. 13. 4.* Nec upariatur pallio sacchino, ut mentiantur.

SACCIPERIO, ñla, m. 3. et

SACCIPERIUM, i, n. 2. (saccus at pera) *σακκίπρια*, majus crumena, et minoris maraupii receptaculum. *Plaut. Rud. 2. 6. 64.* Meum maraupium, quod plenum argenti fuit in sacculperio. Adde *Farron. apud Non. p. 531. 15. Merc.*, ubi in sacciperione pro in saccipero legitur.

SACCO, as, (avi) atum, are, a. 1. Particip. *Saccatus*. — *Sacco* est per saccum vel lioteum transmitti, percolare, illico, possare per una pezza, filtrare, colare, *σακκίζω*.

1.) Proprie. *Plin. 33. Hist. nat. 6. 34. (104).* Stibulum tritum in aqua triplici lioteo saccant, scemque sibiiciunt. *Id. 29. ibid. 2. 10. (35).* Frigida aqua lavator, et in lioteo saccator. *Seneca Ep. 86.* Saccate aqua. *Martial. 2. 40.* Cæcoba accentur, quæque enus coxit Oplmi, siccentur legunt quidam, sed minus recta. Huc pertinet illud *ejusd. 12. 60.* Turbida sollicito transmittere Cæcuba sacco, et *Plin. 14. Hist. nat. 22. 28. (139).* Sacco frangere vites vini. *V. CASTRO.*

II.) Translata. *Lucrat. 4. 1028.* Tollis humorem saccatum corpori fundunt. h. e. orinam. Cf. *Seren. Samm. 6. 77.* — Hinc

Saccatum, f, n. 2. absorta, substantivorum mora.

1.) Proprie. *Isid. 20. Orig. 3.* *Saccatum liquor* est aqua sacculi vini admixtus at sacco expressus.

II.) Translata. *Arnob. 3. 69.* Degerent inter stercore hos vires et saccati obacculissimas seras. h. e. orinam. Alii leg. *saccati humoris*.

SACCUMEL, melle, n. 3. cataplasma ex melle. *Theod. Priscian. 4. 311.* Confecio saccumelle.

SACCOMORUM, i, n. 2. genus est arboris, quem dictam *Pomponius* est ex fico atque moro, quod ficus ea illi et morus, unde omen per moron at ficum deductum est. *Ila Fest. p. 317. 34. Mill.*

SACOPATHNA, æ, f. 1. *σακκοπαθνα*, saccus longus et angustus. *Edict. Diocl. 11. 8.*

SACOPHORUS, i, m. 1. *σακκοφορος*, saccum ferens; sacco indutus, nomen cuiusdam sectæ hereticoorum. *Cod. Theod. 16. 5. 11.*

SACULARIUS, i, m. 2. a sacculo, quo pecunia continetur, significat peculatorum, qui publicam pecuniam avertit, *παρτυρος*. *Acon. in arat. Cic. contra C. Anton.* et *Cicil. circa med.* Equiter ordo pro Cincenis partibus steterat, multarum pecuniarum abstulerat: ex quo saccularii erant appellati. *Ulp. Dig. 47. 11. 7.* *Saccularii*, qui vestias in sacculis arantes ererentes, partem subducunt, partem subtrahunt, plus quam fures puniendi sunt. Adde *ibid. 18. 1.* Sunt autem vestitæ artes magicæ, ut exponit *Cujac. tit. 10. Observat. 27.*

SACULUS, i, m. 2. deminut. a *saccus*. Legitur et *saculus* in *Inscript. Helu. 51.* apud *Hommisen. (V. Orall. 246.)* Cf. *SACELLUS*. — *Sacculus, σακκουλον, μαρτυριον, Σακκουλον*, est par-

vos *saccus*. ¶ 1. Generalim. *Apul. 9. Met. a med.* Promittit ei, de prædile suis aere daturum et frumentum et olivæ aliquid, etc. *Seculo* et utribus vasculis secum apportatis, etc. ¶ 2. Specialim est *pervus saccus*, id quo pecunia reponitur, borsa. *Plin. 2. Hist. nat. 51. 52. (137).* Fulmine aurum, et ær, et argeum liquor lotos, sacculis ipsis nullo modo ambusis. *Catull. 13. 7.* nam tui Catulli Plene sacculus est areosarum. h. e. pecunia omnino caret, è asciutta, et *Juvenal. 14. 138.* pleno surget quum sacculus ore, Crescit amor nummi, quantum ipsa pecunia crevit. *Id. 11. 26.* Igoorat, quatum ferrata distet ab arca *Sacculus*. h. e. parva nummorum summa, quæ sacculo contineri potest, a magno vi pecuniæ, quæ in arca servatur: vel pars pauciorum a toto censu. *Martial. 5. 40.* Ereus loculosque sacculumque. Adde *Ulp. Dig. 18. 3. 1. a med. et Paul. ibid. 29.* etc.

SACCUS, i, m. 2. Vox hæc communis pluribus linguis videtur alibi decende ab Hebr. *שק* *sag*, quod est *saccus*, cilicium; alibi vero a them. Indo-Europ. *sak*, vel *sag*, quod est firmare, claudere, unde Græc. *σακος*, propria operculum, hinc scutum oblongum totaque magnitudine, ut totum corpus tegat (*Ebeling, Lex. Hom.*): cf. *Lat. sagum*. — Ceterum *saccus* est vas ex tela, vel corio, vel alia materia, *σακος* vel *σακος* (*It. sacco*; *Fr. sac*, *anhet*, *besaca*; *Hisp. sacco*, *tallego*; *Germ. Sack*; *Angl. a large sack or bag*).

1.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Cic. 1. Ferr. 38. 95.* Quom ista civitatibus frumetum, coris, cilicia, saccos imperaret. Alii leg. *sagos*. *Phædr. 2. 7.* Mulus ferebat tumentes multo saccos hordeo. *Colum. 9. R. R. 15.* ad fin. de melle liquando. Saligneos quelus, vel tenoi vimine raribus contextos saccos, inversa meta illimis, qualis est quo vinum liquor, obscuro loco suspenditur. *Id. 12. ibid. 17.* Ficus recentes in junculis fscallis, vel spariels saccis percolant. *Plin. 31. Hist. nat. 9. 45. (102).* Sal in saccis aque ferventi madefactus. *Id. 29. ibid. 6. 39. (134).* Adeps sacculus liote saccis. *Veget. 3. Veterin. 58. extr.* Corpus animalis multorum perficitur manibus: saccis cooperiunt, ut sudat. ¶ 2. Specialim. — a) *Saccus vinarius*, quo vinum transmittitur, at defæcelor, asperitatem eruat, suavius et blaudius sat, mousque capiti necesse, feltra percolare, colatoio. *Plin. 24. Hist. nat. 1. 1. (3).* Nitrosæ, aut amaræ aquæ, polenta addita mittantur: qua da causa et in saccos vinarios additur poleola. *Id. 19. ibid. 4. 19. (53).* Iovetarii vius, saccisque castri. *Id. 14. ibid. 22. 28. (138).* et 23. *ibid. 1. 24. (45).* Vini vites sacco frangere. *Martial. 12. 60.* Turbida sollicita transmittere Cæcuba sacco. — b) *Soccus nivarius*, quo nive repleto transmissa aqua refrigeratur. *Id. 14. 104.*, cuius lemma *Soccus nivarius*. Attenuare olives norunt et liotea nostra. Frigidior colo non selli unda tuo. — c) Saæpe *saccus* est, quo reponitur pecunia, maraupium, crumena, sacculus, borsa. *Horat. 2. Sat. 3. 149.* meam ponit lubet, atque effundi saccos nummorum. *Id. 1. ibid. 1. 70.* congestis undique secclis Indormis inblao. *Martial. 10. 74.* Quum Scorpua (auriga) una quindecim graver bora Ferventis auri victor affert saccos. — d) In illo *Plauti Copt. 1. 1. 22.* Vel ire extra portam Trigeminam ad saccum licet: ad saccum ire est ad crumenam mendicantium, et stipem in ea colligentium ire (h. e. mendicare). *Ila Lambin.*; alii leg. ad *sacculum* eod. sensu.

II.) Metonymice *saccus* dicitur vestit crassiore filo contera, quæ præcipue utebantur in Egypto monachi in poenitentia signum, rlos manilis, et preste corpori adhaerens, vel etiam vestis seu cilicium a pilis contestum, quo veteres in luctu indoi solabant. *Hieronym. Ep. 44.* Soccus orationis algoum atque jejunit est. *Augustin. Enarrat. 2. in Psalm. 29.* ad fin. Soccus de capris conficitur et bædia. *Paulin. Nolan. 35. Carm. 451.* gravis birto tegmina saccus. *Fulget. interpr. 2. Reg. 3. 31.* Sciodite vestimenta vestra, et accingimini sacculi, et plangite eota exequias Abner. *Id. Jon. 3. 8.* Operientur arcis

homines et jumenta. *Id. Psalm. 29. 12.* Consecristi sacrum meum, et circumdediti me iustitia. *Id. Eccl. 25. 24.* Vultum suum quasi sacrum ostendit. *h. e. os squalidum, triste, rugosum præbat, ut officium videatur.* — *Ubi vestis, quæ sacrum dicitur, descriptionem apud Cassiod. loc. cit. in GROSSUS.* — *NB. De cognom. R. V. ONOM.*

SACELLARIUS vel **Sacellarius**, *II. m. 2.* (sacellus vel sacellus) fisci custos, procurator, *βαλαντιφύλαξ. Gloss. Labb. (Cl. Gregor. 4. Ep. 34.).*

SACELLUM, *s. n. 2. V. inc. seq.*
SACELLUM, *a. um, adject. deminut. a sacer,* apud *Priscian. p. 111. 11. Ael. Add. Auct. art. anonym. Bern. p. 98. 4. Hagen.* — *NB. De cognom. R. V. ONOM.* — *Hinc*

Sacellum, *s. n. 2. absolute, substantivum more.* Merito *Gell. loc. cit. C. Trebatium* reprehendit, quod compositum putet a *sacer* et *cella*. est enim simplex, et a *sacer*, ut vidimus, deminutum, ut a *macer macellus, tener tenellus, pulcher pulchellus* etc. — *Sacellum, vailior, locus parvus Deo sacratus cum ara, ut C. Trebat. apud Gell. 6. 12. definit. Fest. p. 218. 33. Müll. Sacella dicuntur loca diis sacrata sine tecto, qui locus consideratione dignus est. Inde nimis discimus, sacellum esse, quod Græci dicunt *νεφέλειον*, hinc est conceptum, nempe locum sacrum landummodo clausum muro. *Cic. 1. Divinat. 46. 104.* Erius in quoddam sacellum omnino capiendi causa. *Id. 2. feg. Agr. 14. 38.* Sunt enim loca publica urbis, sunt sacella, etc. *Vener. Them. 6.* Atheniensium moros ex sacellis sepulcrisque constitissæ. *supra dixerat:* neque ulli loco parcerent, si *sacer* esset, si *profanus*, et undique quod idoneum ad munificendum putarent, congererent. *Juvenal. 13. 232.* pecudem spondere sacellum Balantem, et Laribus cristam promittere galli Non audent. *Propert. 4. 2. 57.* Flore sacella teco, verbenis compita valis. *Ovid. 1. Fast. 273.* Ara mihi posita est pervo conjuncta sacello. *Virg. 8. G. 9.* Novimus et quæ, — Et quo, ad faciles Nymphæ risse, sacello. *Adde Plin. 8. Ep. 8. coll. Propert. 3. 19. 13. Liv. 1. 55. et Tac. 3. Hist. 74. Venant. 3. Vit. s. Martin. 203.* Non templa expectat, nec claustra dicata sacelli. oratio *o sacella.**

SACELLUS, *1. V. SACELLUS.*

SACENA, et per syncope. *Scene, a. f. 1.* Fortasse scribendum *Sacena*, ut sit e secando dicta. *V. SCENA.* — *Sacene* est dolabra. *Fest. p. 318. 15. Müll. Scene* est silis; a quibusdam *sacena* appellatur, dolabra pontificia.

SACER, *a. um, adject. Olim sacris, e, dictum est.* *Festus p. 318. 7. Müll. Sacrum* porcum dici ait *Verrius*, ubi jam a partu habetur purus, a qua re appellatum esse sacrum dicit. *Varro 2. R. 1. 1. a med. Porci* puri ad sacrificium, ut immolentur, olim appellati *sacres*, quos appellat *Plautus*, quum ait: *Quantum sunt porci sacres?* et *ibid. 4. a med. Porci*, qui a partu decimo die habentur puri, (*Haridius* ex hoc loco *Plin. 8. Hist. nat. 31. 77. (206).* Sula fetus sacrificio die quinto purus est, pecoris die octavo, bovis trigesimo: *Varronis* locum corrigendum putat.) ab eo appellantur ab antiquis *sacres*, quod tam ad sacrificium idonei dicuntur primum. *Adle Plaut. Men. 2. 2. 18. et Rud. 4. 6. 4.* — *Rationis* habita etym, *sacer* deducitur a *idem. Sanskr. jag, venerari, adorare, sacrare*, unde *Græc. άγιος, άγιος.* Quidam vero putant esse vocem *Tuscam.* — *Comp. Sacer* non habetur, ut et *Varro 7. R. 39. et usus docet; Sup. Sacerrimus 11. 1. et 2.* — *Sacer* est ad deos pertinens, religiosus, consecratus, sacratus, sanctus, cui opponitur *profanus*: *ισσος (16. consecrato, santo, sacro; Fr. consacré à la divinité, voué, dédié à un dieu, sacré, saint; Hisp. sacro, sagrado; Germ. einem Gott geweiht, geweiht, heilig; Angl. consecrated, holy, sacred, divine).*

1.) *Proprie.* ¶ 1. In bonam partem. — 2.) *Generatim.* — a) *Absolute.* *Gallus Alius* apud *Fest. p. 318. 20. Müll. ait, sacrum* esse quocumque modo atque instituto civitatis consecratum

sit, si *ve ædis, si *ve ara, si *ve signum, si *ve locus, si *ve pecunia, si *ve quid aliud, quod diis dedicatum atque consecratum sit.* Quod autem privati omne religionis causa aliquid earum rerum Deo dedicant, id pontifices Romanos non existimare sacrum. At si qua privata sacra suscepta sunt, quæ ex instituto pontificum stato die, aut certo loco facienda sint, ea sacra appellari tamquam sacrificium. Ille locus, ubi ea sacra privata facienda sunt, vix videtur sacer esse. Hæc *Festus.* *Cic. 3. Legg. 13. in fin.* Signa sacra et religiosa. *Nepos Them. 6.* Sive sacer (*locus*), sive profanus, sive privatus, sive publicus. *Quintil. 5. 10. 38.* Locus sacer, aut profanus. *Cl. Claudian. cons. Honor. 4. 238. et Sall. Cat. 11. Virg. 5. Æn. 761.* sacer locus. *Ovid. 7. Met. 109.* arvum Martis. *Id. 2. ibid. 264.* fontes. *Cic. 13. Fam. 11. ades.* *Horat. 2. Od. 13. 29.* silentiam. *h. e. pium, religiosum, venerationis plenum.* *Id. 4. ibid. 9. 28.* vates. et *ibid. 15. 25.* Profecta et sacra tuces. *Apul. 11. Met. comitatus. processione. Grat. Cyneq. 403.* Sacra conchæ. *h. e. Veneri dicatæ.* *Propert. 3. 3. 11.* sacra fatalia lumina Vestæ. et *ibid. 14. 11.* Nec tamen est quisquam sacros qui lædat amentes. *h. e. qui se Veneri dicantur, et in ejus tutela sunt.* *Virg. 7. Æn. 60.* laurus Sacra comam, multosque metu servata per annos. *Horat. Epod. 2. 43.* Sacrum focum lignis exstruere. *h. e. sacrum Laribus.* *Horat. 1. Od. 1. 22.* nunc viridi membra sub arbutu Stratus, nunc ad aquæ tene caput sacre. *Cl. Senec. Ep. 41.* Magnorum fluminum capita veneramus; subita ex abdito resili amnis erupit aras habet; coluntur aquarum calentium fontes. *Adde Virg. 4. 319.* — De *Judiciis sacrarum cognitionum V. COGNITIO* in fin. — Poetice dicitur de diis. *Propert. 3. 22. 3. Bahr.* sacra Cybelle. *Id. 3. 4. 11.* Vesta. (*Cl. Liv. 3. 19.* Ut sacrosancti habeantur, quibus ipsi dii neque sacri, neque sancti sunt.) — Neutr. plur. absolute. *Horat. 1. Ep. 16. 54.* miscetis sacra profania. *farat d'ogni erba fascio, et Sall. Cat. 11.* Sacra profanæque omnia polluera. — b) Cum Dativo. *Ovid. 10. Met. 109.* sacer Nymphis Carthæa tenentibus arva Ingens cervus erat. *Id. 2. Fast. 52.* mensis Qui sacer est Iouis Manibus. *Virg. 6. Æn. 484.* sacrum Cereri Polypten. *Id. ibid. 137.* ramus Junoni loferna dictus sacer. *Id. 12. ibid. 766.* Fauno oleaster. *Id. 11. ibid. 768.* Cybete Chlorea. *Plin. 16. Hist. nat. 4. 5. (11).* Esculus Jovi sacra. *Inscript. apud Orell. 1457.* SACRYM DEANAE ET MEMORIE AELIAN PROCVLAE. et apud *eumd. 1551.* etc. *Cl. 2499.* In *Inscript. apud eumd. 2499.* SACRYM PORTIA SEX. etc. subaud. *Deo;* quod quidem singulare est. — c) *Raro cum Genetivo.* *Cic. 3. Verr. 18. a med.* Illa insula eorum deorum sacra putatur. *h. e. ibi diis sacra. Ascon. ibid.* Elegit sacra dicere, quam, quod in consuetudine est, *sacra.* — 2.) *Speciatim.* — a) *Sacrum* est, res sacra est. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 55. (150).* Morientibus oculos operire, rursusque in rogo patefacere, Quiritium ritu sacrum est. — b) *In sacro* esse, sacrum haberi. *Plin. 18. Hist. nat. 12. 39. (118).* Prisco ritu fabacia aus religione diis in sacro est. — c) *Sacram vitem* appellat *Ennius* apud *Charis. 2. p. 214. Putsch.* et *Horat. 1. Od. 18. 1.*, quia vini multus usus in sacrificiis: et quia Baccho monstrante coli cæpit, eique sacra est. — d) *Sacra urbs*, est Roma, apud *Null. 1. Itiner. 417.*, et *Cæs. Taurin. Fortun. 12. Wernsd.*, et *Inscript. apud Orell. 52.* — e) *Sacra via* in urbe Roma, in ejus regione quarta, incipiebat ab amphitheatro, et per vicinos hortos juxta Basilicam Constantinianam et forum Cæsaris in Capitolium tendebat. Quidam, ut ait *Paul. Diac. in Fest. p. 290. 11. Müll.*, appellatam esse existimant, quod in ea fœdus lectum sit inter Romulum ac Tatium. Cujus rei signa stabant *Servi* tempore, Romulo a parte Palatii, Tatilo a Rostris veniente, ut ipse docet ad *8. Æn. 641.* Alii putant, eod. *Festo* teste loc. cit. et *Varron. 5. L. 2. 47. Müll.*, sic dictam, quod eo itinere utantur sacerdotes idulum (*lege in Capitolium pro idulum*) sacro-*****

rum conficiendorum causa. Eadem *sacer* dicitur ab *Horat. 4. Od. 2. 35.* et a *Martial. 1. 71. et 4. 79.*, et *vía a sacris* ab *Ovid. 3. Trist. 1. 28.* Hæc est a sacris quæ *vía* nomen habet. Sunt quidam qui scribant *sacra via. V. SACRAVIENSIS.* — f) *Sacer mons*, appellatur trans Aoniem paullo ultra tertium miliarium: quod eum plebes, quum secessisset a patribus, creatis tribunis plebis, qui sibi essent auxilio, discedentes Jovi consecraverunt. *Fest. p. 318. 20. Müll. Liv. 2. 32. et Cic. Brut. 14. 54.* — g) *Sacrum ver. V. in VER.* ¶ 2. In malam partem, interdum sacer est detestabilis, execrandus. *Festus p. 318. 11. Müll. Sacratæ* teges sunt, quibus sanctum est, qui quid adversus eas fecerit, sacer alicui deorum sit cum familia pecuniaque et *moz.* Homo sacer is est, quem populus iudicabit ob maleficium: neque las est eum immolari: sed qui occidit, parricidii non damnatur. nam tege tribunicia prima cætur: Si quis eum, qui eo plebiscito sacer sit, occiderit, parricida ne sit. Ex quo quisvis homo malus atque improbus, sacer appellari solet. Hæc *Festus.* Ratio sic appellandi est, quia *Diis patri, vel Jovi, vel aliis deo consecratus per populi iudicium fuerat.* Mos enim erat, ut quos vellet impune occidi, eorum corpora alicui deo, præcipue vero Isteris devoverent. Quomodo *Servius* ad *3. Æn. 57.* tractum ait a Gallis. quoties enim Massilienses pestilentia laborarent, unus se ex pauperibus offerebat, alendus anno integro publicis et purioribus cibis. Postea verbenis et vestibus sacris ornatus circumducebatur per totam urbem cum exsecrationibus, ut lo ipsum recederent msta totius civitatis: et sic præcipitabatur. (Alii teg. projiciebatur: alii prosiciebatur.) Hoc autem la *Petronio (Sat. 141.)* lectum est. Hæc *Servius.* Simile quiddam habes apud *Sueton. Cat. 27. V. PHARMACUS.* Causam, cur sacrum istum hominem jus fuerit occidi, quia res sacras alloqui violere sit nefas, (unde *Tibull. 1. 2. 27.* Quisquæ amore tenetur, eat tutusque, sacerque Qua libet: insidias non timuisse decet.) offert *Macrobi. 3. Saturn. 7. ad fin.*, quia veteres nullum animal sacrum in finibus suis esse patiebantur, sed abigebant ad fines deorum, quibus sacrum erat: animas vero sacratorum hominum diis debitas existimabant: et sic quam primum ad eos mittendas arbitrabantur. *Horat. 2. Sat. 3. 181.* ulter adlitis fueritque Vestrum prætor, is intestabilis et sacer esto. *sia inaledetto.* *Liv. 3. 55.* Ut qui tribunis plebis, ædilibus, iudicibus, decemviris nocuisset, ejus caput Jovi sacrum esset.

11.) *Translate.* ¶ 1. In bonam partem. — a) *Sacer* est sacratus, dicatus, destinatus. Absolute neutr. gen. in *Inscript. apud Orell. 4551.* SACRYM QUIRTI CONTRAIS PEROMAE etc. *h. e. locus sacer.* — b) *Sacer* dicitur etiam de iis, quæ admirabilia et divina quodammodo sunt. *Martial. 5. 69. de Cicerone.* Quid prosunt sacre pretiosas silentia linguæ? *Id. 8. 56.* Ingenium sacri mirari abesse Maronis. *Colum. de cult. hort. 219.* Sacra orgia naturæ movere. — Adulatio et imperatoribus tribuit. *Martial. 7. 99.* Namque solent sacra Cæsaris aure frui, et *6. 76.* Ille sacri lateris custos, etc. *Frontin. 1. Controv. p. 8. Rudorff.* Sacra præceptione firmatus. *h. e. Imperatoria.* Illic illa frequentissima in utroque Codice *Justiniano*, et *Theodosiano*, sacra domus, sacre largitiones, sacra scrinia, sacer comitatus, vice sacra cognoscere etc. — Uujus adulationis initia *Tiberii* temporibus fuere, qui, ut narrat *Sueton. Tib. 27.*, eum reprehendit, qui sacra ejus occupationes dixerat. *V. et Tac. 2. Ann. 87.* — c) *Sacer* est etiam sanctus. *Venant. 2. Vit. s. Martin. 304.* Uic sacre (*Martinus*) intrepidus, nolens responsa referre, Despicit. — d) Item colendus, sacre observandus, venerandus. *Ovid. Heroid. 9. 159.* Deprecor hoc unum per jura sacerrima lecl. *Pallad. de insit. 36.* Sacraque priscorum verba labore sequar. — e) *Sacra* etiam vulgus appellat, quæ majora sunt, inquit *Cæ. Aurel. 1. Tard. 4. 60.* Inde tragicus poeta *sacrum nactum*, hoc est magnum, appellavit: quæ

ratione os sacrum, ἱερός δὲ ὁ ἀνατομικὸς ἀπελλάρων ἱερός, quod tunc ventrem sustinet, et os cosarum dicitur a *Cels.* 8. 1. a med. ¶ 2. In malam partem — a) Sacer est detestabilis, execratus, maleolus, sceleratus, notus, ut *ōiōs* apud Græcos. — α) De animantibus, *Plaut. Bacch.* 4. 6. 13. Ego sum malus, ego sum sacer, sociatus. *Id. Most.* 4. 2. 67. aervus est sacercerimus. *Id. Poen. prol.* 89. Vendit bas — homial, si ieno est homo, Quasum homioum terra sustinet, sacercerumo. *Afranius* apud *Non.* p. 397. 22. *Merc.* O sacrum scurrarum et malum! *Turpilii* *ibid.* *Elismas* lrides, perima et sacercerime. *Virg.* 11. *En.* 271. Quem facile accipiter raso sacer ales ab alta Consequitur penais sublimem in nuba columbam. Ubi *Servius*: Sacer ideo, quia Marti consecratus accipiter; aut quis avibus execrabilis; aut, quod varius est, Græcum nomen expressit, nam ἱερός dicitur. *Stat.* 10. *Theb.* 804. Uade hic mortia amor? quæ sacra iasania meatu? *Virg.* 3. *En.* 56. quid oon murtalia pectora cogis Auri sacra famel? *Catull.* 71. 1. Sacer alarum bircus. — β) Tribuitur at rebus inanimatis, quæ malis, et noxiis. *Id.* 9. *ibid.* 109. ratibus sacer depellera tædæ. *Alit leg.* sacris. et 6. *ibid.* 573. horrogo stridenter cardias sacra Panduntur portæ. *Catull.* 14. 12. Diis magis, horribilem et sacrum libellum! *Stat.* 2. *Theb.* 297. Sacrum aurum. *Turpilii* apud *Non.* loc. cit. Sacercerimum domicilium. *Horat.* *Epod.* 7. 19. Ut immerseatis Rusit in terram Remi Sacer nepotibus cruor. h. e. qui civilium discordiarum ac bellorum causa fuit. — b) Similitur sacrum dicitur: quidquid religiose, aut opulenta horrendum, aut aliquo terribili etque recordatio obcurumque est: præsertim si a diis veaira credatur. *Val. Flacc.* 1. 789. sacer effera rapit Corda pavor. et 4. 185. Arma sacra matu. et 6. 165. sacro freta vaceno Medea. et 8. 25. Nemoris sacra nos. — c) Sacer, ignis apud *Virg.* 3. 6. 566. aedem ratioe dicitur. *V. IGNIS.* — d) Sacer morbus, epilepsia. *V. MORBUS.* — e) Item sacer, vetulus, prohibit, *ōiōs.* *Imp. Justinian.* *Cod.* 3. 43. 3. a med. Non aam solum bella ordiamus, sed et rei sacris ludicras. h. e. atearum usus. — Huc pertinere possent, quod sacros fluctus dicit *Val. Flacc.* 1. 632. mare aodum teatatum navibus, quasi dii veterat ab hominibus navigari, et sacrum sibi reservarent. *Cf. Senec.* 1. *Suas.* 4. Sacer Oceanus. Eadem ratioe *Sil.* 1. 3. 501. sacros fines, et 4. 70. sacra rupes disti, Alpes significans ante Ilanoibalem nunquam transita. *Cf. Colum.* de cult. hort. 218. — Hinc

Sacra, α, f. 1. absolute, substantivorum more, est scriptum, vel decretum Imperatoris. *Augustin.* *advers. Donat.* 31. Illi multorum Imperatorum sacras: nos sola portamus evangelia.

Sacrum, i, et sæpius Sacra, &rum, n. 2. absolute, substantivorum more, rei divina, rei sacra, quidquid ad religionem spectat, omne quod nomiae deorum habetur.

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cic.* 2. *Legg.* 9. 22. Sacrum sacrove commendatum qui cleptor, rapierique, parricida esto. *Næv. fragm.* 6. p. 158. *Müll.* Sacra ia mensa Penatum ordiae ponnatur. *Horat.* *Epod.* 17. 57. sacrum liberi Cupidinis. *Id.* 3. *Od.* 3. 52. omnia sacrum rapiente destra. *Id.* 1. *Sat.* 1. 71. tamquam partecere sacris Cogaris. *Id.* *Ari.* *P.* 224. functusque sacris. *At Doerlog.* interpretatur rei, negotium grera. *Tac. Agric.* 19. Eorum sacra depræbada, superstitionum persuasioe. sacra, exterius deorum cultus; superstitiones, dogmata de rebus divinis. *Cic.* 14. *Dom.* 38. Rex sacrorum. *V. REX.* et absolute *Inscript.* apud *Orell.* 1712. et 2308. sacronym, subaud. magister vel minister. ¶ 2. Speciatim. — a) Sæpe sumitur pro sacrificio. *Cic.* *Harusp. resp.* 15. 33. Ac te sacra illa tua scientiam videre. *Virg.* 3. *En.* 19. Sacra Dioneæ matri, divisque ferebam etc. *Ovid.* 12. *Met.* 83. later Officium tartarumque sacri, rectique precantum. *Tac.* 2. *Hist.* 70. extr. Instaurabit sacrum diis loci. *Ambros.* in ap. ad *Rom.* Sacra coracina. h. e. la bonorem corrotum. *Propert.* 4. 9. 48. Juoni sacrum fasere,

Adda *Sueton.* *Ner.* 34. *Inscript.* apud *Orell.* 1656. *ixx.* *FABIVS* etc. DE PRONVA OVA LABIVY SACR. DEDERE. Sacrum dare rarissima est formula (*V. Gruter.* 4. 12.). *Prudent.* 12. *inpi.* *atq.* Traas Tiberias prius salvi sacra pervigil sacerdos: Mos huc recurrit, duplicatque vota. celebra due volia la Merta. — b) Pro templo, sacratio. *Pers.* 2. 69. in sacro quid facit aurum *Liv.* 26. 30. Sacra fracta ac spoliatæ deum delubra. *Alit rectius leg.* et refracta. — c) Stala sacra dicuntur, quæ stato et certo tempore iugitè annis recurrunt, diversa ab illis, quæ indicta vocantur, quæ nimirum in alla tempora rejici possunt, vel etiam penitus omitti. *Ovid.* 1. *Fast.* 660. Quid a Fastis non stata sacra petia? — d) Sacra nuptialia et jugalia dicuntur sacrificia et solemnitates nuptiarum, *Quintil.* 1. 7. 28. *Ovid.* 7. *Met.* 700. *Cf. eund.* *Heroid.* 21. 155. socialia sacra parantur. h. e. nuptialia. — e) Sacra sacrilega sunt carmona pagatorum *Sidon.* 3. *Ep.* 12. in carm. Primus de numero patrum suorum Sacris sacrilegia reuocavit. — Inter sacrum saxumque stare reu poni, proverbialis locutio pro ia summo periculo esse, sumpta ex principiæ fæderis feriendi carimonis, la quibus fatalis porcum silice lapide percussurum, saxum illud manu tenens verba fæderis pronuntiabat, quibus dicitur porcum feriebatur. *Plaut.* *Capt.* 3. 4. 84. Nunc ego omnia occidi: nuac ego later sacrum saxumque sto, nec quid faciam, scio. sono tra l'uscio è il muro. et *Apul.* 16. *Met.* Quod ait vetus proverbium, inter sacrum ac saxum positus cruciabar. — f) Sacra etiam erant privata gentis, vel familie alicujus. *Cic.* 2. *Legg.* 9. 22. Sacra priata. *Id.* *ibid.* 19. 48. Na mortia patris familias sacrorum mamoris occiderat. *Id.* *Orat.* 42. 144. Si quibus verbis sacrorum alicatio fiat. *Macrob.* 1. *Saturn.* 16. Sacrum familiare. *Liv.* 5. 52. An gentilia sacra ne in bello quidam latermitti, publica sacra ia pace deserit placet. *Id.* 4. 2. Ut qui natus sit, lgooret, ejus sanguine, quorum sacrorum illi. h. e. cultus familie, aut gentis. Habebat enim Romani sacra quædam privata, quæ uno cum bodis ad heredes traasibat. *V. COEMPTIONALIS.* — Hinc sine sacris hereditas proverb. apud *Fest.*, quod dici solet, quum aliquid obvenisset ulla lacommoda appendice: quod olim sacra non solum publica curiosissime admistrabatur, sed etiam privata: relictuque betes sie pecualæ, atem sacrorum erat, ut aa diligetissime administrata esset necessarium. Hæc *Festus.* Hinc paratulus apud *Plaut.* *Capt.* 4. 1. 7. Ita hic ma amantate amens amæus ogeravit dles. Sios sacris bereditatem sum aptus effelissimam. Nos stali simili seatu dicimus carne renza osso et rosa senza epina. — Alias locutiones seu exempla bis subtilius promiscque. *Cic.* 2. *Legg.* 8. 19. Nera nlla vitiorum sacra solema obeuato. *Id.* 6. *Verr.* 39. 84. Qui sacris aadivariis apud eos coleretur. *Cf.* 1. *Att.* 18. *Virg.* 1. *G.* 338. anava magna Sacra raser Careri lateli operatur in berbis. Adde *eund.* 8. *En.* 173. *Id.* 4. *ibid.* 638. sacra Jovi Stygio perficere. *Ovid.* 5. *Fast.* 444. de mora peragere. *Id.* 12. *Met.* 11. parare. *Id.* 3. *ibid.* 581. frequentare. *Nepos Them.* 2. *extr.* Sacerdotibus procuranda tradere. *Colum.* 10. *R. R.* 419. rite solvere. *Cic.* 2. *republ.* 7. communicare. *Liv.* 31. 44. insituere. *Plaut.* *Pseud.* 2. 1. 107. comoveri. *V. COMMOVERE.* *Cic.* 2. *Legg.* 9. 21. initiari. *V. INITIO.* *Flor.* 1. 13. 16. solema coascere. *Liv.* 41. 12. cremare. *Phædr.* 4. 11. accendere. h. e. vicli-mem, aut igaem. *Stat.* 10. *Theb.* 392. commune dare. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 110. coatiogere. *Ovid.* 2. *Met.* 713. portare castris. *Virg.* 2. *En.* 239. canere. *Id.* 8. *ibid.* 173. annua celebrare. *Id.* 4. *ibid.* 50. litare. Adde *Stat.* 3. *Silv.* 213. *Auct.* *B. Alex.* 33. proferræ. *Liv.* 26. 30. profasare. *Nepos Alcib.* 4. violare. *Tac.* 1. *Ann.* 42. Sacra legatilis et fas gentium rompere. (Adde *Virg.* 8. *En.* 111.) *Id.* *ibid.* 54. Sacra Sabinozom retinere. *Id.* 13. *ibid.* 17. Intra mania sacra. *Cic.* *Dom.* 14. 36. Sacrorum religio. *Lucan.* 1. 811. noo grilum sacrum. *Horat.* *E-*

pod. 5. 52. sacra arcana. Adde *Ovid.* 11. *Met.* 436. *Id.* *Heroid.* 2. 42. mystica. *Id.* 13. *Met.* 544. fers. *Id.* 10. *ibid.* 227. nefanda. *Stat.* 3. *Silv.* 137. crudalia. *Sil.* 1. 3. 140. horrida. *Id.* 7. 382. veneranda. *Stat.* 1. *Achil.* 370. casta. *Id.* 3. *Silv.* 139. fortia. h. e. certamioa ludicra in boadrem Herculis. *Festus* p. 157. 6. *Müll.* municipalia. *V. MUNICIPALIS.* *Varro* 6. *L. L.* 28. *Müll.* noalia. *V. NONALIS.* *Fest.* p. 237. 7. *Müll.* peregrina. *V. PEREGRINUS.* *Id.* p. 263. 13. *Müll.* popularia. *V. POPULARIS.* *Liv.* 1. 31. novendialis. *V. NOVEDIALIS.*

II.) Translate. ¶ 1. Postre sacra vocant carmina sua, et versificandi facultatem et vim divinum, quam habere se jactant. (Ita *Plat.* in *Jon.* ἱερός τι δ ποιητής. *V. Cic.* *Arch.* 8. 18.) *Ovid.* 4. *Trist.* 10. 19. At mihi jam puero celestia sacra placebat, inque suum furtim Musa trabebat opus. *Pers.* *prol.* 7. Ad sacra vatum carmen altero nostrum. *Martial.* 7. 63. Sacra cothurnati, non attigit aata Maronis, Implevit magni quanto Ciceronis opus. ¶ 2. Interdum sacra dicuntur recondita artium, aut scientiarum præcepta, mysteria. *Quintil.* 5. 14. a med. Peregrine mihi videor sacra tradentium artes. *Tac.* *Dial.* de orat. 11. Sacra studiorum profasare. *Ovid.* 7. *Met.* 709. Sacra tori coitusque noros referre. — *Aliter hæc sacra non constant, proverb.* apud *Auson.* in *fin.* *Edyll.* 13., seu cantonis nuptialis, quo uti possumus, quum quippiam mala facimus, aut dicimus, sed quod tota aut rei conveniat, aut necessarium sit.

Homonym. Inter sacrum, religiosum et sanctum discrimen est, quod videtur in *V. RELIGIOSUS.*

SACERDA, α, f. 1. sacerdotiss. *Inscript.* apud *Henzen.* 7417. β. SILEVETIA VICTORIA SACERDA MAGNA. *V. A.* *XCV.* Adde *Renier.* *Inscript.* 744.

SACERDOS, ōis, m. et f. 3. Genis. plur. est etiam sacerdotium pro sacerdotum in *Inscript.* apud *Marin.* *Inscr.* *Alb.* p. 26., quam vide in *PRINCEPS*, ubi pra sacerdotum legend. sacerdotium. et *Orell.* 1942. 2432. SACERDOTIUM TITIALIVM FLAVIALIVM. *Cf. Marin.* *Atti fr.* *Arv.* 1. p. 209. et *Inscr.* *Alb.* p. 72. — Ratione habita etym., ducitur a sacer at do, quasi sacrorum dator: *Cf. Gr.* δέσνης, dator, at sacrum dare, quod legitur in *Inscript.* apud *Orell.* 1656. *Varro* 5. *L. L.* 83. *Müll.* Sacerdotes universi a sacris dicti. — Sacerdos est Deo datus ad rem diviam faciendam, minister sacrorum, flamen, anister: item augur, ἱεραῖς, ἱερεῖα (It. sacerdot, sacerdotessa; *Fr.* prêtre, prêtresse; *Hisp.* sacerdote, sacerdotisa; *German.* Priester, Priesterin; *Aogl.* a priest or priestess), at utriusque *A)* Substantive, et *B)* Adjective.

A) Substantive. ¶ 1. Generatim. — a) Mesc. *gea.* *Cic.* 2. *Legg.* 8. 20. Sacerdotum duo genera suoto: unum, quod præsit caeremoniis et sacris: altarium, quod loterpretetur fatidicorum et vatum effata incognita, quum senatus populusque adsciverit. *Id.* *Dom.* 1. 1. Si ulio tempore magaa causa sacerdotum populū R. iudicio aa potestate variata est etc. *Id.* 4. *Verr.* 52. 129. Sacerdos maximus. *Liv.* 5. 40. publici. *Virg.* 6. *En.* 681. casti. *Claudian.* *cons.* *Honor.* 6. 326. doctas. *Sueton.* *Dom.* 4. *Dialis.* *Id.* *Galb.* 9. *Joris.* *Virg.* 3. *En.* 80. Rex Antius, rex idem homiaam Phæbique sacerdos. Adde 5. *ibid.* 760. *Cic.* *Brut.* 39. 127. la collegio sacerdotum sive. *Tac.* *German.* 43. Apud Nabasavallos antiquæ religiois lucus ostenditur: præsidet sacerdos mullebrī ornatu. *Id.* *ibid.* 7. Apud Germanos populus neque ammadretare, naque violere, ac verberare quidem alii sacerdotibus permittum relut Deo Imperante. Adde *ibid.* 11. *Plin.* 2. *Ep.* 1. Illo die, quo sacerdotis solet nominare, quos dignissimos sacerdotio iudicat, me semper nomiaabat. h. e. augures. Adde 4. *Ep.* 8. *Sueton.* *Claud.* 22. In cooptandis per collegia sacerdotibus. *Seneca* 4. *Eccr.* *conlr.* 2. Sacerdos noa integrī turpore quasi mali omiala res vitanda est. *Fulgat.* *interpr. Eccl.* 7. 31. de sacer. *Hebr.* Sacerdotes

illius sanctifica — et honorifica. *Id.* 4. *Reg.* 22. 4. Sacerdos magus. *Augustin.* 3. *Quaest.* in *Lev.* 28. summus. *Id.* *Math.* 2. 4. Principes sacerdotum. *h. e.* familiarum, seu clarium sacerdotum. *Venant.* 1. *Carm.* 1. 5. de sacerdot. *Christ.* apostolica praefulgens mente sacerdos. *Augustin.* sermo ad *Fr.* 36. Sacerdotes vos estis patroni et rectores terrarum, Angelorum et paradisi cives, Prophetarum filii, Patriarcharum cognati, Apostolorum successores. — b) Fem. gen. *Cic.* *Balb.* 24. 55. Sacra Cereris per Graecas semper curata sunt sacerdotes. *Id.* *Font.* 17. 37. Prospecte, ne ille Iguis aeternus, etc. sacerdotis vestre lacrimis extinctus esse dicatur. *Id.* *ibid.* 16. 37. Fontes sacerdos. *Ovid.* 5. *Fast.* 573. et *Sall.* *Cal.* 15. Vestre, et *Gell.* 1. 12. Vestralis. *Plaut.* *Rud.* 2. 4. 17. Veneris. et *id.* *ibid.* 2. 3. 20. Veneris. *Virg.* 8. *Aen.* 35. Phœbi Triviaeque, *h. e.* Sibylla. *Horat.* 3. *Od.* 3. 32. Troica. *h. e.* Illa. *Virg.* 8. *Aen.* 544. magna. *Id.* *ibid.* 321. longeva. *Id.* 1. *ibid.* 273. regina. *h. e.* Rhea Silvia. *Stat.* 2. *Theb.* 21. furcata. *Inscript.* apud *Orell.* 2195. CARSONIAE EUGILLAE SACERDOTI DIVI TITI FLAVI. et 2198. GARCITIAE PROCYLAE SACERDOTI XV. VIRALI. Adde 2186. etc. ¶ 2. Speciatim sacerdos — a) Est pontifex maximus. *Vulgat.* *interpr.* *Num.* 13. 51. — b) Item episcopus. *Sulpic.* *Sever.* 2. *Chron.* 31. 4.

II.) Improprie. — 1.) In bonam partem — a) Dicitur etiam de laicis. *Vulgat.* *interpr.* *Apo.* 5. 10. Fecisti nos Deo nostro regnum, et sacerdotes. Adde *ibid.* 1. 6. et *Cyprian.* de unct. chrism. — b) De poelis. *Ovid.* 3. *Am.* 8. 23. Musarum purus Phœbius sacerdos. Sic *Horat.* 3. *Od.* 1. 3. carmina non prius Audita Musarum sacerdos Virgilibus puerique canto. *Propert.* 3. 1. 3. Primus ego ingredior puro de fonte sacerdos Italae per Grajos orgia ferre choros. Cf. *Sacr.* 11. in SACER. — 2.) In malam partem. *Cic.* *Sext.* 30. 56. de Clodio. Illi populari sacerdoti comparabatur. et *ibid.* 17. 39. Nihil res erat cum sororis adultero, cum stuprum sacerdos. *Id.* 2. *Att.* 4. Iste sacerdos Bonae Deae. *Id.* 2. *Phil.* 43. 110. O detestabilem hominem, iure quod tyranni sacerdos es, siue quod mortui. Adde *Quintil.* 5. 10. 104. — NB. De cognom. R. V. ONOM.

B) Adjective. *Virg.* 1. *Aen.* 277. donec regina sacerdos Maie gravis geminam partu dabit Illa prolem. *Vellej.* 2. 124. extr. Mihi siatque meo, propterea a nobilitatibus ad sacerdotibus viris, destinari praetoribus convenit. In his tamen sacerdos per ephegesin addidit *Plotinus* putat.

SACERDOTA, æ, f. 1. sacerdotissa, *l'épouse*, mulier, quae sacerdotio fungitur. *Inscript.* apud *Orell.* 2184. SILVIAE I. (h. e. Julii) FILIAE MATERNINAE SACERDOTAE.

SACERDOTALIS, æ, adject. Scribitur etiam sacerdotialis in *Inscript.* apud *Murat.* 161. 4. infra cit. — Sacerdotialis est ad sacerdotem pertinens, sacerdotale, *l'épiscopale*. *Plin.* 7. *Ep.* 24. Sacerdotales Iudi. *h. e.* qui edebantur a sacerdotibus, inito honore, ut ab Augusto in pontificatu maximo, ut est apud *Sueton.* *Aug.* 44. ad fin. *Macrob.* 3. *Satur.* 5. Minus vocabulum non poeticum *ἐπίσκοπος*, sed sacerdotale nomen. *h. e.* a sacerdotibus, honoris causa, usurpatum. *Paulin.* *Nol.* 14. *Carm.* 237. Casta, sacerdotale genus, ventura proptago. *Lamprid.* *Comm.* 12. Sacerdotalla collegia. *Amian.* 15. 7. 9. sedes. *h. e.* episcopalis. Cf. SACERDOS 1. 1. a. in fin. *Tertull.* *advers.* *Jud.* 5. *lei.* *Ambros.* 1. *Off.* 18. iudicium. *Inscript.* in *Annal.* dell' *Istitut.* *archeol.* a. 1842. p. 152. VALERIVS MAXIMVS SACERDOS ORNAM. (h. e. sacerdotibus ornamenti) MONUMENTVS. — De sacerdotibus praetogativis V. *Gothofr.* in *Par.* 1. 16. tit. 10. *Cod. Theod.* — Illic

Sacerdotalis vel Sacerdotalis, is, m. 3. absolute, seu etiam Sacerdotalis vir, dictus est cadentis Latinitatis tempore

I.) Proprie. ¶ 1. Is, qui provinciae alicujus sacerdos primarius erat; quum nomen diceretur, qui alicujus tantum civitatis sacris praerat. His sacerdotibus post Christianam religionem promul-

gationem, quum nempe Ethnicorum sacrificia, et decorum simulacra et templis esset sublata, nihil aliud reliqui concessum ab imperatoribus Christianis est, quam ut ludos propriis sumptibus publice ederent; hinc anno. a Cbi. n. CCCC. civitates Africae proconsulibus legatum ad Honorium Aug. miserunt rogantes, ut familias singulas literali hujus sacerdotii, seu ludorum curationis, quae annua erat, incommoda liberaret, quod ex lege *Impm. Honor.* et *Arcad. Cod. Theod.* 12. 1. 166. constat. *Iidem Impm. ibid.* 145. Sacerdotales Carthagini tentili, ibique arbitrali suo aegre (ludos) cum favorabili editione placuit. *Impm. Honor.* et *Theodos. Cod. Theod.* 16. 10. 20. Sacerdotales paganam superstitionis competenti coercionem subacta praecipimus, etc. *Tertull.* *Spectac.* 11. Quid ergo mirum, si apparatus agnominum idololatriae conspurcat de coronis profanis, de sacerdotibus praesidibus, de collegialibus ministris? *Amian.* 28. 6. ante med. Oculis decurionibus multis, inter quos Rusticianus sacerdotalis, et Nicasius edilisbat aedilis. *Inscript.* apud *Gruter.* 20. 3. P. C. IONIVS D. C. P. O. SACERDOTAL. V. B. h. e. decurion coloniae Pistorianae, sacerdotalis, vir egregius. Alia apud *eund.* 325. 12. ti. cl. R. Q. NORATIANVS CASTRENSI MORINI IN CIVITATE SVA SACERDOTALIS. Alia apud *Orell.* *Coll. Inscr. Lat.* n. 4981. c. PATERIVS POSTVMIVS DEC. C. TAVRENSIVS VIR SACERDOTALIS FRAGMENTVS. — Hi provinciales sacerdotales dicuntur quia pontifices; singulorum vero civitatum famines appellabantur sacerdotes maximi apud *Lactant.* *Mori.* perierunt. 36., unde etiam discimus, eos a Maximino Daza institutos fuisse. ¶ 2. Sacerdotalis etiam dicitur, qui sacerdotio provinciae jam sanctus fuit. *Imp. Constantin. Cod. Theod.* 12. 5. 2. Sacerdotales, et famines perpetui, etque etiam duumvirales ab annorum praepositis infelicitibusque muveribus immunes esse praecipimus. *Inscript.* apud *Orell.* *lat. cit.* n. 1408. MASCIPIO MATRINO DEC. C. A. (h. e. decurion coloniae Agripinae) AEDILICIO DVVNIVIRALI GRATVATV SACERDOTALI ET EX COMITIBVS MASCIPIVS LEO PATRI BENEMERIT. FECIT DECENTIO CAES. ET PAVLO COS. h. e. anno a Cbi. n. CCCC. ¶ 3. In *Inscript.* apud *Murat.* 161. 4. (*Orell.* 2409.) PAULI PVBLCI SACERDOTALII CINERIBVS LOCVS AVONIA APHRODISIA CONIVGI BENEMERENTI FECIT. *Dupius* in *Epitaph. Sever.* p. 3. et in *Dissert.* T. 2. p. 93. existimat, hunc Latum fuisse publicum, h. e. servum sacerdotum, nempe augurum, qui praecipue ita appellabantur; sacerdotialis vero esse vocem ex sacerdotio derivatam, quod nomine collegium sacerdotum intelligatur, ut servitium numerum aliquem servorum, et satellitum satellitum multitudinem significat. At *Morinus Frat.* *Arv.* p. 213. patet, sacerdotialis hic significare illum, qui sacerdos antea fuit, postea esse desierit, et *Lali* positum pro *L. Ali*, et *Publi* esse illius viii cognomen. Viderit etiam, quid amplectendum; ego vero a *Lupio* standum arbitror. Ita cl. *Furlanellus*.

II.) Improprie, Sacerdotalis est etiam, qui, quasi sacerdos esset, caste et abrie vixit. *Sidon.* 4. *Ep.* 9. in fin. Plus ego admittam sacerdotalem virum, quam sacerdotem.

SACERDOTALITER, adverb. more sacerdotis. *Prosop.* de vit. *contempt.* 1. 25. Sed quidquid sibi sacerdotalliter viventibus atque docentibus honoris impenditur.

SACERDOTIALIS. F. voc. praeced.

SACERDOTISSA, æ, f. 1. sacerdotessa, *l'épouse*, mulier, quae sacerdotio fungitur. *Massur.* *Sabin.* apud *Gell.* 10. 15. Eadem ferme ratione sunt, quae faminicas sacerdotissae Diales scorum adiuncti observantur. Ita legitur in quibusdam editionibus; in aliis vero, inique emendationibus et sacerdotissas deest. Adde *Schol.* *Lucan.* 7. 778. Adfertur etiam a quibusdam lexicographis *Inscript.* apud *Gruter.* 325. 10. in qua sacerdotissae perpetuae legunt, sed *ibid.* legend. sacerdotis perpetuae. In *Inscript.* mendosa apud *Murat.* 164. 5., emendata apud *Aldini.* *Lap. Ticin.* p. 184. FAMILIA Q. P. SACCIA SACERDOS MINERVAE

V. s. L. M. suot qui sacerdotissa ponunt. *Aldini* vero putat legend. sacerdotissae.

SACERDOTIUM, ii, n. 2. (sacerdos)

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Abstracte est sacerdotii dignitas et officium, *l'épiscopat*, *l'épiscopatus* (It. sacerdotio; Fr. sacerdoce, ministrere sacerdotale, dignité sacerdotale; Hisp. sacerdocio; Germ. des Priesterthum, Priesteramt, die Priesterwürde; Angl. priesthood). — a) Sing. num. *Cic.* *Dom.* 53. 136. Quum Licinia Virgo Vestalis, summo loco nata, sanctissimum sacerdotium praedita, T. Flaminio, Q. Metello Cos. aiam, at aedulam, et pulvinar sub sacro saxo dedidisset. *Id.* *ibid.* 52. 135. Sacerdotium Italia. *Id.* *ibid.* 14. 37. In sacerdotium venie. *Id.* 2. *Leg. agr.* 7. 18. Sacerdotia mandare. *Id.* 4. *Verr.* 51. 127. Illa Jovis sacerdotium amplissimum Theomnatio datur. *Id.* 2. *Leg. agr.* 7. 18. Amplitudo sacerdotii. *Liv.* 9. 29. familiare sacerdotium. *Auct. B. G.* 8. 50. Sacerdotii petitio. *Vellej.* 2. 59. 3. Pontificatus sacerdotio puerum honoravit. *Vulgat.* *interpr.* *Exod.* 28. 4. Sacerdotio fungi. *Id.* 2. *Macch.* 2. 29. a sacerdotio amoveri. *Id.* 1. *Esdr.* 2. 62. de sacerdotio ejici. *Id.* 2. *Macch.* 2. 17. Summum sacerdotium. *Tac.* 11. *Ann.* 11. Sacerdotium quindecimvirale. V. QUINDECIMVIRALIS. — β) Plur. num. *Cic.* 3. *B. C.* 12. De sacerdotiis contendere. *Cic.* *Dom.* 40. 103. Publicis sacerdotiis praesse. *Id.* 2. *Leg. agr.* 7. 18. Hoc idem de ceteris sacerdotiis Domitius tulit. *Sall.* *Jug.* 31. Sacerdotia ostentare. *Liv.* 30. 26. Ubi sacerdotia habere. — De sacerdotum cooptationibus prius a populo factis, deinde a senatu, mos per codicillos ab imperatoribus V. *Borghesi.* *Mem. dell' Istitut.* *arch.* 1. 1. p. 272-275. Alia de sacerdotiis Romanorum V. *ibid.* t. 1. p. 255-325.

— b) Concreto, et ajunt, sensu, est idem ac sacerdotes, seu cates et collegium sacerdotum. *Amian.* 17. 7. 10. In istualibus et pontificiis obtemperantibus sacerdotiis cavetur, ne alio deo pro alio nominato placula committantur. ¶ 2. Specialim accipitur interdum pro augurio. *Plin.* 4. *Ep.* 8. Gratularis mihi, quod acceperim auguratum. Ipse gratularis primum quod gravissimi principis iudicium in minoribus etiam rebus coniectat, pulchrum est: deinde quod sacerdotium ipsum quum priscum et religiosum, tum hoc quoque sacrum plane et insignis est, quod non admittat viventem. ¶ 3. Significat etiam sacerdotis proventum, nam apud Gentiles sacerdotia fuerunt, qualia nos minus Latino in hac significatione vocabulo *beneficia* appellamus. Sacerdotum autem duo fuerunt genera; unum quod sacris esset addictum locis, quae republicae, aut principum, aut pontificum collegii collationis essent; alterum, quod adis, aut sacelli juris esset a patre familias ea ratione erecti dedicatique, ut et sacrorum cura, et fructuum ipsius sacerdotii perceptio ad solam gentem, familiamque suam perpetuis successionebus devolveretur. *Liv.* 9. 21. ante med. Gens Potitia, cujus ad aram Herculis familiare sacerdotium erat. *Id.* 30. 26. ad fin. In ejus locum pontifex (nam duo sacerdotia habuit) Ser. Sulpitius Galba inauguratus. *Tac.* 1. *Ann.* 77. Recenti ab consilio reversos adulescentes arils et paternis sacerdotiis in solatium revolvit. Nam sacerdotia senioribus laetum, et quidem anno aetatis praefinito concedebantur. *Seneca* 3. *Tra* 31. § 2. A me numerari voluit anoum? (h. e. consulatum fecit), sed deest (annus) ad sacerdotium; cooptatus in collegium sum? sed cur in unum?

II.) Improprie. *Vulgat.* *interpr.* 1. *Petr.* 2. 5. et 9. (Cf. *Exod.* 19. 6.). Vos autem genus ecclesum, regale sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis.

SACERDOTULA, æ, f. 1. deminut. a sacerdos, vel sacerdotia, minor seu parva sacerdos. *Varro* 5. *L. L.* 130. *Mill.* Dictum capital a capite, quod sacerdotula in capite etiam nunc solet habere. *Fest.* in *Flaminia*. Flaminia dicebatur sacerdotula, quae faminicae Diali praemistabat. *Venerius* apud *eund.* in *Oletum*. Sacerdotula in sacris Martialis fecit obitum.

SACERDUS, i, m. 2. sacerdos. *Inscript.* apud *Gruter.* 34. 5.

SACERSANCTUS, a, um, adject. sacrosanctus. *Tertull.* *Cor. mil.* 13. sub fin. Quam sacersanctus, quamque honestus ac mundus sit habitus iste etc.

SACOMA, ālis, n. 3. σῆκος, peso, contrap-peso, romano, æquipondium, quod in altera statera parte opponitur ad æquilibrium alicujus rei faciendum. *Plin.* 9. 3. Auream coronam votivam immensi pretio locavit faciendam, et aurum ad sacome appendit redemptori. Is ad tempus opus manufactum subtiliter regi approbavit, et ad sacoma pondus coronæ visus est præstitisse. h. e. eodem pondere aurum elaboratum reddidit, quo infectum acceperat. *Id.* *ibid.* 9. sacoma sabbatula vocat pondus appensum horologio. contrappeso.

SACOMARIUM, ii. *V.* voc. seq. in fin.

SACOMARIUS, a, um, adject. qui sacomati in-eravit, seu quo utimur ad mensurandam vasorum capaciatem. *Hieronym.* in *Jon.* 4. 6. Quidam Cantherlii dudum Romæ dicitur mo accusasse sacrilegii, quo pro cucurbita bederam transtulerim: timuit videlicet, ne, si pro cucurbitis bederet, nascerentur, unde occulte et tenebrosè bideret, non haberet. Et revera in ipsis cucurbitis vasculorum, quæ vulgo sacomarias vocant, solent Apostolorum imagines adumbrare; e quibus et ille sibi non suum nomen assumpsit. In editionibus perperam legitur *saucomarias*, quod verbum bibuli est: nam hic *Hieronymus* aliud videtur ad vascula illa cucurbitina, quibus capones utuntur ad vinum perpotentibus subministrandum, in quorum fundo olim, ut interdum etiam nunc, Sanctorum vel Apostolorum imagines representantur. *V. Inscript. Fabrett.* p. 593. — Hinc

Sacomarium, ii, n. 2. absolute, substantivorum more, publicum sacoma, seu ponderatio, vel locus, quo collegium sacomarium coire solebat. *Inscript.* apud *Henzen.* 7194. CALPURNI IVNCTVS SACOMARIO.

Sacomarius, ii, m. 2. absolute, substantivorum more, pesatore, ponderator, seu potius sacomatum confector et exactor. *Inscript.* apud *Murat.* 979. 4. (*Orell.* 4274.) STRACCVS A. L. MARIO MENSOR IVEN SACOMARIVS. Adde aliam apud *Fabrett.* p. 731. n. 450., et apud *Gor. Inscr.* *Etr. T.* 1. p. 308. n. 50.

SACOMARIUS, ii. *V.* voc. præced. in fin.

SACONDIOS et *Socondios*, Græca positione, ii, m. 2. apud Indos est genus amethysti colera ad hyacinthum descendens: quem colorem illi sacon vocant, gammam socondion. Dilutior sagapenos vocatur. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 9. 40. (122) ubi *Sillig.* leg. *socor*.

SACOPENIUM, ii, et *Sagapenum* vel *Sagapinum, i, n. 2. σάγαπνον, sucus herbæ feruicæ, et ipse fructus, unde manat: de quo *V.* et in *SAGAPENUM*. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 52. (167). Sacopenium et ipsum in hortis quidem nascitur, sed mediciose tantum *Id.* 20. *ibid.* 18. 75. (197). Sacopenium, quod apud nos gignitur, in totum transmarino alienatur. Illud enim bamoniaci lacrimæ simile, sagapenum vocatur. Prodest laterum et pectoris doloribus, convulsis, tussibus vetustis etc.*

SACOS et *Socos*, m. 2. *V.* **SACONDIOS**.

SACRABILITER, adverb. in modum sacrum. *Theod. Priscian.* 2. 2. de epilepticis. Tunc omnium muscutorum vel nervorum spasmi et salibus confringuntur, et vocis articulatæ quadam confusione sonus magis et ululatus excluduntur ore et naribus, et sacrabiliter spumant. h. e. more eorum, qui morbo comitiali seu sacro corripiuntur. *V.* **MORBUS**.

SACRAMENTALIS, e, adject. pertinet ad sacramentum. *Cassiod.* in *Psalm.* 8. 11. Hunc esse ex his primum primum, qui se repetitione verbum sacramentali iteratione congeminat.

SACRAMENTARIUM, ii, n. 2. rilosio, quo continetur ordo ministrandorum sacramentorum. *V. Gennadii loc. adl.* in **HYMNARIUM**.

SACRAMENTUM, i, n. 2. Est a sacra, a,

unde sacramen, sacramentum, ut a levo, levamen, levamentum etc., et tria præcipue significat.

1) Sacramentum ¶ 1. Prisci Latini fuit pecunia, quam litigentes in loco sacro, vel apud pontificem deponebant, depositis, pigno. Quæ de re illa *Varro* 5. *L. L.* 180. *Müll.* Ea pecunie, quæ in iudicium venit in litibus, sacramentum a sacro. Qui pelevat, et qui infiliabatur, de illis rebus utrique quingentos æris ad pontem deponebant: de aliis rebus item certo alio legitimo numero assum. Qui iudicio vicerat, suum sacramentum a sacro auferebat: victi ad ærarium redibat. Instituta autem res est etiam propter inopiam ærarii, auctore *Varrone*, ut id inde aliquem redditum haberet. Differt vero sacramentum a sponsione in eo, quod in sponsione non deponitur pecunia, sed tantum promittitur. *Festus* p. 344. 33. *Müll.* Sacramentum æs significat, quod pœnæ nomine penditur, sive eo quis interrogatur, sive contenditur. Id in aliis rebus quinquaginta assum est, in aliis rebus quingentorum, inter eos, qui iudicio inter se contenderent. Quæ de re lege *L. Papirii*, tribuni plebis, sanctum est his verbis: Quicumque prætor posthac factus erit, qui inter cives jus dicet, transviros capitales (alii monetales) populum rogato, hique tresviri capitales, quicumque posthac facti erunt, sacramenta exigunt, iudicantque, eodemque jure auno, uli ex legibus, plebelque scitis exigere, judicare esseque oportet. Pergit *Festus* *ibid.* Sacramenti autem nomine id æs dici emptum est, quod, et propter ærarii inopiam, et sacrorum publicorum multitudinem connebatur id in rebus divitiis. *Ascon.* in 3. *Ferr.* 9. Quum in rem aliquam agerent litigatores, et pœna se sacramenti pœnerent etc. ¶ 2. Ex hoc more litigantium deponendi pecuniam, ne calumniatores impune discederent, factum est, ut sacramentum pro causa, vel controversia usurparetur, seu pro litis genere simili sponsonis. *Cic.* 1. *Orat.* 10. 42. Agerent enim tecum lege primum *Pythagorei*, vindicarentque orati homines in dicendo, et graves, quibuscum tibi iusto sacramento contendere non liceret. *Id.* *Cæcin.* 33. 97. Quum *Arretina* mulier libertatem defendere, et *Cotta* decemviris religionem injecisset, non posse sacramentum nostrum iustum judicari etc. *Id.* *Mil.* 27. 74. Qui non calumnia litiem, non iniustis vindictis ac sacramentis alienos fundos, sed castis, exercitiis, signis inferendis petebat. *Id.* *Dom.* 29. ad fin. Si decemviri sacramentum in libertatem iniustum judicassent.

2) Sacramentum sæpe est iusjurandum, quod sacrum maxime habetur: item id, quod iurejurando contractum aut fit, at obligatio iurejurando contracta, giuramento, sacramento, ὅρκος, ὀρκωσιαίον.

1.) Proprie. — a) Præcipue dicitur de eo, quo se milites nomina dantes reipublicæ strenuam et fidem operam dantur, et militarem disciplinam servaturos pollicentur. *Liv.* 22. 38. discrimen tradit inter sacramentum, et iusjurandum militare: illud fuisse iuramentum ab ipsis militibus inter se sua voluntate factam: hoc legitimam iusjurandi edactionem singulorum militum eorum tribunis suis, quam rem taogit etiam *Frontin.* 4. *Strateg.* 1. Distinguit etiam *Servius* ad 8. *Æn.* 1. inter sacramentum, et conjurationem. Sacramentum vocat legitimam militiam eorum, qui singuli jurabant pro republica se eisa facturos; nec discedebant, nisi completis stipendiis: conjurationem, quum subito ad res illa vocati, ut sebat in tumultu, simul omnes jurabant. Formulam vero iusjurandi, sive sacramenti ex *Cincio* recitat *Gell.* 16. 4. Erudite edmodum bis de rebus, et fure disputat *Schælius* in not. ad *Polyb.* c. 1. de sacram. *T.* 10. *Antiquit. Rom. Grævi* p. 1172. Porro varii sunt in hac voce loquendi modi. *Cic.* 1. *Off.* 11. a med. Cato ad *Pomplium* scripsit, ut si (filium) pateretur in exercitu remanere, secundo eum obligaret militiæ sacramento, quia, priore amisso, iure cum hostibus pugnare non poterat. *Cæs.* 1. *B. C.* 23. ad fin. Milites *Domitiani* sacramentum apud se dicere jubet. et *ibid.* 86. extr. Ne quis inritus sacramentum di-

cere cogatur. (Sic *Liv.* 4. 53. sub init. Nemo invitus sacramento diceret, et *Plin.* 10. *Ep.* 38. Ut jam dicerent sacramento militari.) *Id.* 6. *B. G.* 1. Et quos ex *Cisalpinæ* Gallia consulis sacramento rogavisset, ad signa convenire jubet. *Id.* 2. *B. C.* 32. a med. Ut eo neglecto sacramento, quo nunc tenemini, respiciatis illud, quod deditione ducis sublatum est. *Val. Max.* 5. 2. n. 2. Juvenius ultro nomina sua militari sacramento obtulit. *Sueton.* *Ner.* 44. Clitare tribus ad sacramentum. *Liv.* 4. 5. et *Tac.* 3. *Hist.* 58. et 1. *Ann.* 37. Sacramento milites adigere. *Id.* *ibid.* 42. et *Sueton.* *Aug.* 24. Imperatoris sacramentum dellectare. *Id.* *Galb.* 10. ad fin. mutare. *Tac.* 3. *Hist.* 42. esuere. et 4. *ibid.* 21. accipere. et 16. *Ann.* 13. sub fin. Etate fessor sacramento solvere. et 2. *ibid.* 81. Ante idus *Julius* Syria omnis in eodem sacramento fuit. h. e. una cum exercitu in *Vespasiani* verba juravit. *Liv.* 28. 27. Sacramenti religionem rumpere. *Sil.* 1. 10. 418. Obstringunt animas patriæ, dictataque jurant Sacramenta deis. — b) Extra rem militarem. *Festus* p. 344. 17. *Müll.* Sacramento dicitur, quod iusjurandi sacralione interposita actum est: unde quis sacramento dicitur interrogari, quia iusjurandum interponitur. *Petron.* *Sat.* 117. In verba *Eumolpi* sacramentum iuravimus, uti, vincti, verberari etc. et *ibid.* 80. Sacramentum emicilia delere. *Horat.* 2. *Od.* 17. 9. non ego perdidici Dixi sacramentum. *Plin.* 10. *Ep.* 97. de *Christianis*. Se sacramentum non in scelus aliquod obstringere, sed ne furta, ne adulteria committerent. *Apul.* 3. *Met.* sub init. Priusquam iste elaboraret ad gravissimum iudicii vestri sacramentum, eum curavi producere. h. e. fidem ac religionem iusjurandi, qua vos iudices tenemini de criminibus reorum iudicare.

II.) Translate. — a) Metonymice, qua est militiæ obligatio iurejurando contracta, ponitur pro militiæ stipendiis, servitio militari, gaggio. *Tac.* 1. *Hist.* 5. Miles urbanus longo *Cæsaris* sacramento imbutus. h. e. qui diu sub *Cæsaribus* militaverat. *Juvenal.* 16. 35. Præmia nunc alia, atque alia emolumenta notemus *Sacramentorum*. h. e. militiæ. — *Arnob.* respicit ad sacramentum militare, quum inquit 2. p. 45. Maluit exberedari a parentibus liberi, quam fidem rumpere *Christianam*, et salutaris militiæ sacramenta deponere. — b) Item, extra ram militarem, pro obligatione, vinculo, fœdere. *Petron.* *Sat.* 80. Sacramentum amicitia deleri. *Apul.* 3. *Met.* Si quod inesset mutis animalibus tacitum ac naturalia sacramenta. h. e. consensio, conspiratio, societas, qualis est inter milites ejusdem sacramenti. *Capell.* 2. p. 23. Sacramenta nuptialia. *Auct. ep. Did.* ad *En.* 27. *Wernsd.* Lecti sacramenta.

c) Sacris et ecclesiasticis scriptoribus est mysterium, res sacra, signum sensibile rei sacræ latentis.

I.) Proprie. *Augustin.* 10. *Civ. D.* 5. Sacramentum sacrum signum est. *Hieronym.* *Ep.* ad *Heliod.* 1. In sacramenti verba iurasti. *Cl. Lactant.* 7. 24. *Tertull.* adv. *Marcion.* 3. Sacramentum baptismalis. *Id.* *Martyr.* 3. Vocati sumus ad militiam Dei, quum io sacramenti verba respondimus. *Paulin. Nolan.* 25. *Carm.* 117. Castifico socias pia sacramenta lavacro. Adde *Prudent.* *Apotheos.* 355. *Vulgat.* interpr. *Ephes.* 5. 32. Sacramentum hoc magnum est. h. e. mysterium. ¶ 5. Pro ipso verbo Dei ponit *Prudent.* 10. *epi. grat.* 18. Nolite verba, quum sacramentum meum erit canendum, providenter querere. ¶ 6. Pro sacrificio. *Vulgat.* interpr. *Sap.* 12. 5. Devotiores sanguinis a me die sacramento tuo perdere voluisti.

II.) Translate, qua aut mysterium, pro re arcana, secreta. *Vulgat.* interpr. *Tob.* 12. 7. Sacramentum regis abscondere bonum; opera autem Dei revelare honorificum est. *Id.* *Apoc.* 17. 7. Ego dicam tibi sacramentum mulieris et bestię, quæ portant eam.

SACRARIA, æ, f. 1. sagrestana, sacarii custos. *Inscript.* apud *Hier. Asquin.* *Pago degli Arusnati* p. 6. SALVIAS SACRARIAS XVIIVS CONSERVVS (ita pro conservus) nō svs DAT.

SACRARIUM, n, n. 2. duo diversa significat.

A) Sacrarium

1.) Proprie. ¶ 1. Est locus, in quo res sacrae ponuntur, *sagrestia, sacrario, iepareiov, iepopu-λaxiov*. *Ulp. Dig. 1. 8. 9.* Notandum est, aliud esse sacrum locum, aliud sacrarium. Sacer locus est locus consecratus: sacrarium est locus, in quo res sacrae ponuntur: quod etiam in aedificio privato esse potest: at solent, qui liberare eum locum religione voluit, sacra inde evocare. *Servius ad 12. En. 199.* Sacrarium proprie locus est in templo, in quo sacra reponuntur: sicut donarium est, ubi ponuntur oblata. Apud *Ovid. 10. Met. a. v. 691.* huiusmodi sacrarii descriptio habetur. *Sapientator secespita, b. o. repagulo, seu reliculo aeneo, in quo tubi relinquebantur, per quos sacra inanibus tangere licebat, ut docet Fest. in Secepsita. Liv. 7. 20.* Cetera sacrarium populi R. *Ovid. 10. Met. 695.* Hunc inlt (*recusum Hippomenes*), et vetito temerari sacra pro-
bro. *Sueton. Vesp. 5.* Teneam Iovis a sacrario in domum deducere. *Id. in reg. c. 8.* Custos sacrarii. ¶ 2. Ponitur etiam pro sacello locoque sacrali, oratorio, cappella, sive publicas est, sive in privatorum aedibus constituta. *Cic. Mil. 31. 86.* Ante ipsum sacrarium Bonae Deae, quod est in fundo T. Sertii Galii, primum illud vulgus accepit. *Prudent. 5. Cathem. 140.* Histructoque egimus libe sacrario. *Sueton. Aug. 5.* Naturae est regioe Paletii, ad capita bubula, ubi nunc sacrarium habet, aliquando postquam excrevit, coconstitutum. *Cic. 13. Fam. 2. C. Aviano Euanthro, qui habitat in tao sacralio, multum utor. h. e. la eo parteedium tuarum, in qua sacrarium habes. Adde 6. Ferr. 2. —* Hinc servus ab sacrario est inter officia domus Augustae in *Inscript. apud Murat. 893. 6. et 909. 8.* ¶ 3. Item pro latiore et sacrore parte templi, ut aedijum; et pro ipsa templo. *Martial. 7. 73.* Hinc videtur Cybele, illiac sacraria Vestae. *Inscript. apud Orell. 1359.* *SEMPRVS CONDITOR SACRARIY VENERIS. et 1051. D. S. S. M. [h. e. deo Soli Invicto Mitbrae] AVGVSTI ET CAESARIS SACRARIY RESTITVIT.* *Virg. Cir. 154.* Noa umquam violata manu (tua esse) sacraria diva. *h. e. te penetrale ingressam numquam res sacras manu contractasse. Nepos Themist. 8.* Se in sacrarium, quod summa celebratur caeremonia, con-
flecti. Morem enim Graecorum fuisse apparet, ut nec loco, tamquam alyo, extrahere, nec ab era nec a principis status rapera liceret. ¶ 4. Hinc sacraria dicuntur etiam interiores altarium recessus, disa agrestibus sacri. *Calpurn. 1. Ecl. 15.* Parvia conculgarit fecit sacraria Faoni. *Cf. Propert. 3. 13. 47. et Grat. Cynege. 484. et 534.* ¶ 5. In illo *Apul. 11. Met. Permixtus egmiol religiose procedens comitabat sacrarium. sacra-
rium est pompa sacrorum.*

II.) Translate. ¶ 1. Metaphora a super. pa-
ragr. 2., seu S. sumptis. *Cic. 1. Cat. 9. sub fin.* Aquilam illam argenteam, cui domi tuae sacrarium scelere tuorum constitutum fuit, scelrem esse praemissam. *Adde 2. ibid. 6. ad fin. Seneca 7. Quaes. nat. 31.* Arcana naturae non promiscue, nec omnibus patent: reducta et in latiore sacrario clausa sunt. *Virg. 12. En. 199.* Juro Vimque deduxi infernam, ad duri sacrariae Ditis. *Stat. 3. Theb. 246. de caelo.* Arcem hanc aeternam, mentis sacraria nostrae. *Propert. 3. 23. 19.* Mens bona, ei qua daa es, tua me la sacraria conda. *Claudian. IV. consul. Honor. 509.* quae (Victoria) divita pompa Patricii reverenda fovet sacraria celsus. *Auson. Grat. act. 1.* In sacrario Imperialis araculi. *h. e. cubili vel recessu, stanza, gabinetto. Val. Max. 6. 5. n. 4.* Cottam in tribunatu, quasi in aliquo sacrario latentem, tribunicia inda iustitia ertrahit. *Symmach. Laud. in Valentinian. (edenta iterum A. Maio) 2. 22.* Nusquam majus silentium, quam in sacrariis litterarum. *h. e. in librorum scolis.* ¶ 2. Metonymice pro cultu sacro, caeremonia. *Propert. 3. 13. 47.* At nunc desertis cessant sacraria luca. *Cf. Prudent. 1. advers. Symmach. 500.*

B) Sacrarium est signum caeleste, situm ad australem plagam eub cauda Scorpii prope cir-

culum aeternicum: quod aliis nominibus *Ara, Turibulum et Lar* appellatur. *V. la ARA.*

SACRARIUS, n; m. 2. sacrarii custos, *sagrestiano, custode, iepopuλax. Inscript. apud Gruter. 308. 1. (Orell. 1304.) q. TYLLIVS q. s. PONTIFEX SACRARIY IYNONIS QYVATIS.* *Adde 1088. 9. et allam apud Murat. 963. 3. Marin. Frat. Arv. p. 294.* de eilete vocis interpretatione subdubitat: quid vero de eadem voca ita sentiat, alibi protulit. Ceterum bene interpretationem confirmet *Inscript. a. 1822.* effossa ad Falerios, nunc *Civita Castellana*, quae ad tempora Trajani Aug. pertinet, et tegitur apud *Kellermann. Fig. Rom. latero. p. 68. p. 253. c. NYMIVS HOR... PONTIF. SACR. RVN. CV... (h. e. sacrarius Junonis Curliis, scil. Quirilis.) V. CURIS.*

SACRARE, adverb. ¶ 1. Est sacre, religiose, religiosamente. *Augustin. Ep. 22. sub fin.* Aliud bana, aliud sacrare vivere. ¶ 2. Mystico. *Id. 2. doct. Christ. 16.* An magis sacrare accipiendus sit nuntius.

SACRATIO, ois, l. 3. consecratio, consecrazione, *ἀγίασις.* *Macrob. ad illud Virg. 10. En. 419.* Iocere manum Parcae, tellurae secerant Euanthri, 3. Saturn. 7. a med. Es manus, iniectione pene mancipium designavit: et sacratiois vocabulo observantiam divini juris implevit. *Fest. in Sacramento.* Sacramento dicitur, quod iurijurandi sacratiois laterposita acium est.

SACRATOR, ois, m. 3. qui sacret, ut Sacra-
tor Justitiae. *Augustin. Ep. 140. — NB.* De nom. pr. *V. ONOM.*

SACRATUS, a, um, particip. *V. SACRO.*

SACRAVIA, ae, f. 1. *V. voc. seq.*

SACRAVIENSIS, is, 3. incolae regionis sacrae viae in urbe Roma. *V. SACER.* *Festus in October.* Da cepite (equi Octobris) noa levis coactio so-
lebet esse inter Saburanenses at Sacravieases. Ipsa enim Sacra via alicum Sacravla dicebatur, duabus simul conditis vocibus, ut est apud *Diomed. 2. p. 401.* *Putsch. at Charis. 1. p. 6.* Et ita esse volunt quidam la illo *Farron. 1. R. R. 2. ante med.* Summa sacravla, ubi poma veniunt. Et in *Inscript. apud Gruter. 638. 7. m. CAESARIVS RV-
CENDVS AVREVS DE SACRAVIA. at 1033. 1. ARM-
LIA AVCTA DE SACRAV.*

SACRES PORCI. *V. SACER.*

SACRICOLA, ae, m. et f. 1. (sacer et colo) sacra colens, sacra faciens, *ιερωκοός.* *Tac. 3. Hist. 74.* Domitianus apud aedijum occultatos solertia liberti, illico amictu turbae sacricolam im-
mixtus. *h. e. sacerdotum Iudae seu Isidorum, quos Sueton. Domit. 1.* rem eandem narrant sacricolos appellat. *V. locum ejusd. in SACRI-
FICULUS. Apul. Florid. n. 18. ad fin.* Sum-
ealm noa ignotus illius sacricola, nec recans cultor, aco ingratus antistes. *Macrob. 5. Saturn. 19.* Ad sacrularum segarumque carminas et d-
volitoas fugiens. *Solin. 1. post init.* Quum vi-
saceratioem sacricolis daret. *h. e. omnilus, qui sacrum illud colentes sacrificio interserant. Am-
mian. 22. 14.* Victimarius pro sacricola dicebatur, ad erabilitatem hostiarum atludentibus multis. *Tribuunt aliqui et Cic. 6. Ferr. 50. a med.* Urbs illa non urbe videtur, sed saum Cereris esse: habitare apud sese Cererem Eonenses ar-
bitrantur: ut mihi non cives illius civilis, sed omnes sacerdotes, omnes sacricolae, atque satellites Cereris esse videantur. *Plerique alii leg. accola.* — Per appositionem *Prudent. praef. 1. advers. Symmach. 47.* reges sacricolae. *h. e. sacricoli.*

SACRIFER, feris, ferum, adject. (sacer et fero) sacra ferens, *ιερωφερος.* *Ovid. 4. Fast. 251.* Quum Trojam Aeneas italos portaret in agros, Est dea (Cybele) sacrificis penna secuta rates.

SACRIFICABILIS et **Sacrificialis**, e, adject. ad sacrificioe et sacrificia pertinet, *ιερωθυικός.* *Tac. 2. Ann. 69.* Admolos hostias, sacrificioem ap-
paratum, festam plebem per illores proturbat. *Apul. 9. Met. init.* Triclinium, la quo domus aedijum sacrificales epulas cum sacerdotibus deo comitabat *Popisc. Prob. 5.* Sacrificialis patera. *Terull. advers. Haeret. 40.* ministris et instru-
mentis. *Frontin. 2. de controu. agr. p. 43. Ru-*

dorff. terminiae et ibid. palus. et *Gromat. colon. 1. p. 240. ara.*

SACRIFICANS, antis, particip. *V. SACRIFICIO.*
SACRIFICATIO, ois, f. 3. sacrificazione, *ισ-
πουγία, θυσία*, actus et ratio sacrificandi. *Cic. 2. Nat. D. 27. 67.* In ea dea, quae est rerum custos intimarum, omnis et precatio, at sacrificatio extrema est.

SACRIFICATOR, ois, m. 3. qui sacrificat, *θύτης.* *Terull. Spectac. 8. sub fin.* Si Sarapeum sacrificator, et adoletoz intravato.

SACRIFICATRIX, triceis, f. 3. quae sacrificat. *Inscript. apud Donat. 33. 9. de Venere. PA-
CATRIX (alii leg. GRATRIX) SERVATRIX AMATRIX*

SACRIFICATRIX. V. Ignarr. de phraltris p. 117.

SACRIFICATUS, a, um, part. *V. SACRIFICIO.*

SACRIFICATUS, us, m. 4. sacrificatio. *Apul. 7. Met.* Nullum uspiam pecos sacrificatu, ac ne vinum quidem potatui habedamus.

SACRIFICIALIS. *V. SACRIFICALIS.*

SACRIFICIOLUS, i, m. 2. deminut. a sacrifi-
ceus, sacrificulus. *Varro 6. L. L. 31. Mith.* Quando rex comitavit, fas, is dictus ad
eo quod eo die rex sacrificiolus itat ad comillum. *V. SACRIFICULUS.*

SACRIFICIUM, n, n. 2. (sacrifico) est res di-
vina, sacrum, *ισπουγία, θυσία* (It. sacrificio; Fr. sacrifice; Ilisp. sacrificio; Germ. das Op-
fer; Angl. a sacrifice).

I.) Proprie. — a) In sing. num. *Cic. 3. Orat. 19. 73.* Pontifices vateres tres viros apulones esse voluerunt, quum essent ipsi e Numae, ut etiam illud ludorum epulare sacrificium facerant, in-
stituti. *Id. Brut. 14. a med.* Seciditum com-
leus facere. *Id. Harusp. resp. 6. a med.* Se-
lere violare sacrificium, quod sit pro salute po-
puli R. *Id. 1. Tusc. 47. 113.* Ad solemne ei
statum sacrificium curru vehi jos esset. *Liv. 1. 28.* Sacrificium iustitia parata. *Id. 44. 37.* rite
perpetrare. *Plin. 8. Hist. nat. 51. 77. (206.)* Suis
satus sacrificio dia quato purus est, pecoris die
octavo, horis trigemino. *Ovid. 3. Pont. 2. 57.*
Sacrifici genus est (sic instituere priores), Ad-
vena virgineo casus ut ense cadet. *Frontin. 2. Controv. agr. p. 43. 5. Rudorff.* Sacrificium ab-
uti. *h. e. igni consummare. Augustin. 10. Civ. D. 5.* Sacrificium visibile invisibile sacrifici sa-
cramentum, idest sacrum signum est. *Inscript. apud Orell. 4588.* OMNIBVS ANNIS SACRIFICIUM
INSTVIT. Alii leg. sacrum; at cf. 4107. 4373. 4374. 4379. etc. *Fulgat. interpr. Exod. 29. 33.* Sacrificium placabile. *Id. Levit. 6. 20.* eem-
pliarum. *Id. Dan. 8. 12. Iuge. Id. ibid. 14. 19.* pro peccato. *h. a. pro eo quod prudenter ac
scilenter committitur; quum pro delicto sit pro
eo quod ignoranter fit. Alii tamen aliter laterpr. V. Ackermann. op. cit. Id. Num. 7. 17. paci-
ficorum. h. s. pro pace et salute obtenta, vel ob-
tineenda. Id. ibid. 5. 15. zelotypia. Id. 4. Reg. 16. 15. vesperlanm. Id. Num. 28. 8. et Levit. 2. 4. offerre. Id. Judic. 6. 18. portare. Id. 1. Par. 16. 20. tollere. Id. Psalm. 4. 6. sacrifici-
cara etc. — b) In plur. oim. *Cae. 4. B. G. 12.* Sacrificia publica ac privata procurara. *Id. ibid. 16.* publice habera. *Id. ibid. 12.* Interdicere sa-
crificiis. *Id. ibid. 21.* studere. *Cic. 6. Ferr. 57.* extr. Sacrificiis anniversariis Deum colere. *Id. 5. Phil. 9. 24.* Neque sacrificiis solemnibus factis, neque vobis nuncupatis prolugit. *Liv. 36. 1.* Ea omnia sacrificia lata fuerunt. *Colum. 9. R. R. 14. 12.* Sacrificiis publicis aptati. *Id. 12. ibid. 18.* ante med. Sacrificia Libero Liberique quam sanctissime castissimeque facienda. *Macrob. 1. Saturn. 16. Peter. (Romulum) communicato
regno cum Tito Tatulo sacrificiis et sodalitatibus institutis nundinas quoque adiectas commemora-
rant. — Res sacrificiorum V. in REX.**

II.) Translate. — a) Metonymice. *Schol. in Juvenal. 12. 14.* Sacrificia occidere. *Fulgat. interpr. Ezech. 46. 20.* coquere. *Id. Psalm. 105. 23.* comedere. — b) Sacrificium laudis apud *Fulgat. interpr. Psalm. 49. 15.* est cultus et laus Deo tributa, pia mentis adoratio. *Cf. eund. Os. 14. 3.*

SACRIFICIO et **Sacrificio**, ae, avi, stum, ere,

1. (sacrum et facio). Olim deponentis forma Sacrificor, Arius, Atus sum, ari. Varro apud Non. p. 480. 2. Marc. Viri nuptia sacrificabantur in cubiculo vldum. Adde alia duo loca ejusd. ibid. et 2. R. R. 8. Gall. 18. 12. Hinc Particip. sacrificatus, qui sacrificavit. quod negat Varro 9. L. L. 105. Müll. recte dicit: ut et sacrificandus. Nihilominus apud Cyprian. Ep. 52. dicuntur sacrificati, qui Christianam religionem professi, metu persecutorum, diis sacrificaverant. — Particip. Sacrificans sub A. I. a. et b.; Sacrificatus sub A. I. c. et E. I. b.; Sacrificaturus sub A. I. a. — Sacrificia est sacrum facia diis quippiam offerendo, aut victimam cadendo rem divinam facio, *Sūs* (li. sacrificare; Fr. sacrificer, offrir un sacrifice; Hsp. sacrificar; Germ. e. Opfer bringen, bringen, offern; Angl. to sacrifice, offer or perform sacrifice); usurpatur autem

A) Neutorum inane.
1.) Proprie. — a) Absolute. Plaut. Pæn. 1. 2. 107. Nactu sacrificatum tra. Adde eumd. Rud. 4. 7. 37. et Mil. glor. 3. 1. 117. Cic. 2. Nat. D. 27. 67. Principem in sacrificando Jenum esse voluerant. Liv. 25. 1. Mulierum turba erat nec sacrificantium, nec precantium patrio mora. Adde eumd. 44. 14. Nepos Hannib. 2. Ad aram adduxit, apud quam sacrificara instituerat. Sueton. Aug. 14. Circa Perunum murum sacrificans. Plin. 2. Hist. nat. 105. 109. (235). Sacrificatura ad aras accesserat. — Sacrificio et sacrificium facio differre videntur in Inscript. apud Fabrett. 7. 29. in eo mon. itv (sc. monumento illi) actu ambitu inlatos mortuos mortuave inferas coronare sacrificare sacrificium facere et. — b) Cum Dativo. Enn. p. 41. 278. Vahl. Pæn. suos soliti diis sacrificare pueros. Plaut. Most. 1. 3. 4. Si summo Jovi viva argento sacrificassem. Id. Epid. 2. 1. 7. Uxoriam quoties sepulcrum vides, sacrificas illico Orco hostilis. Id. Amph. 4. 2. 14. mæc. Sacrificas ega tibi, amæn. qui? mæc. quia enim te macto infortunio. h. e. diis sacra facio, quæ tibi malum inferant: in tuum cruciatum victimas cædo. Ovid. 3. Fast. 850. Admonet et forti sacrificare dæm. Servius ad Virg. 3. En. 407. Sciendum sacrificantes diis omnibus caput celare consuevit, excepto Saturno, ne numinis imitatio esse videretur. Eadem tradit Macrobi. 1. Saturn. 10. — c) Cum Accus. et præpos. ad Plin. 7. Hist. nat. 47. 48. (152). Ad eum jussisse sacrificare, quod et vivo factitatum et mortuo. Silig. rectius leg. sacrificari. — d) Passive impersonaliter. Liv. 27. 10. A matronis sacrificatum (est). Plin. 2. Hist. nat. 5. 9. (65). Diva Angerona, cui sacrificatur a. d. XII. cal. Joviar. Id. 16. ibid. 6. 8. (25). Emortuo carboe sacrificatur. Adde 7. ibid. loc. supra cit. — e) Deponentis formâ V. exempla in it. adlata.
II.) Translate. Vulgat. interpr. Psalm. 53. 6. Voluntarie sacrificabo tibi. h. e. sacrificia cordis et voluntatis, vel laudis. Alii tamen h. l. proprie interpretantur.

B) Transitive.
1.) Proprie. — a) Formâ activâ. Varro 5. L. L. 26. Müll. In sacrificando deis hoc poculo magistratus dat deo vinum. Plaut. Pæn. a. 2. v. 3. Quivo ullum turis graum sacrificaverit. Fest. In Sacrima. Mustum sacrificare Libera. Ovid. 4. Fast. 413. ignavam sacrificare anem. Plaut. Stich. 1. 3. 97. Quot aguis fecerat? cao. illa quidem nullum sacrificavit. Liv. 45. 1. Sacrificare lustra Apollini. Id. 41. 18. pecora. — b) Formâ passivâ. Plin. 36. Hist. nat. 21. 39. (151). Actus lapides gravidis adalligati mulieribus vel quadripedibus pelliculis sacrificatorum animalium continetur partus.

II.) Translate. In suppos. Plaut. Amph. scena quæ incipit: Tun' mo mactes, in fin. et alia quæ incipit: Quis tam vasto, v. 17. sacrificare aliquem est malo afficere, mactare infortunio, vel etiam cædere, occidere. Vulgat. interpr. Psalm. 108. 22. Sacrificet sacrificium laudis. Homonym. Inter sacrificare et litare, ut ait Nonius p. 424. 17. Merc., hoc interest: sacrificare est veniam petere: litare est propitiare

et vatium impetrare Virg. Æn. 4. Tu modo porce deos veniam, sacrificque titatis, id est impetratis. Plautus in Pænulo: Si hercle istuc umquam factum est, tum me Jupiter faciat, ut semper sacrificem, neque umquam litem. Ita Nonius. Et Lactant. ad Stat. 10. Theb. 610. Sacrificare est hostias immolare, litare vero post immolationem hostiarum impetrare quod postulas. V. LITO in it.

SACRIFICULUS, i, m. 2. diminut. a sacrificus, sacerdos rille et vanæ superstitionis, ut ipsa diminutiva vox indicat, *ἱεροκουλός*. Liv. 25. 1. Sacrificuli ac vates ceperant hominum mentes. Cf. 4. 30. Sueton. Domit. 1. Isiaci celatus habitu, interque sacrificulos vanæ superstitionis iactavit. V. Tacit. Inc. adl. in SACRICOLA. — Rex sacrificulus (Cf. SACRIFICIOLUS), rex sacrorum. Festus p. 318. 29. Müll. Sacrificulus rex appellatur, qui ea sacra, quæ facere reges suaverant, facit: primus memoratur post rages exacles Sulpicius Cornutus. (V. REX.) et Vates sacrificulus Liv. 35. 48. ubi alii aliter leg.

SACRIFICUS, a, um, adject. (sacrificus) ¶ 1. Est sacra faciens, *ἱεροποιός*. Ovid. 6. Fast. 803. Marcia sacrifico deductum nomen ab Anco. h. e. qui sacrorum potissimum curam habuit, ut est apud Liv. 1. 32. Idem epitheton Numæ tribuit Lucan. 9. 478. ab eadem rationem. V. Liv. 1. 19. ¶ 2. Item ad sacrificia perlicos, sacerdotales. Ovid. 13. Met. 590. Dies sacrifici. h. e. festi, et in quibus sacrificia fiunt. et 15. ibid. 483. Docere aliquem ritus sacrificos, et 12. ibid. 249. qui candida tauri Rumpere sacrificia mollitur colla securi. Sil. It. 3. 27. Vestis sacrificæ. Seneca Agam. 584. tibia. Id. Med. 38. preces. Val. Flacc. 8. 213. arm. Adde 4. 110. ubi sacrificum jugum dicit montem, in quo Amycus mactabat homines, sacrificium Neptuno patri. Ovid. 1. Fast. 129. modo namque Patulcius idem, Et modo sacrifico Closius are vator. h. e. illogus sacerdotum. Vel. Egipt. in Anthol. Lat. T. 1. p. 199. Burmann. de Mucio Sævola. Sacrificæ propriam consecrat igne manum. h. e. igna ad sacrificium parata. — Hinc Sacrificus, i, m. 3. absolute, per appositionem, ut Rex sacrificus (Cf. SACRIFICULUS), rex sacrorum. V. REX. Liv. 40. 42. circa med. De rege sacrifico, sufficiens in locum Dolabelæ, contentio fuit. (Huc commodè traxeris locutionem cit. ex Ovid., Liv. et Lucan.)

SACRILEGE, adverb. (sacrilegus) sacrilegamente, *ἱεροπλως*, impie. Tertull. Apolog. 12. Cautumeliosissime, et in ipso opera sacrilege.

SACRILEGIUM, ii, n. 3. (sacrilegus) ¶ 1. Stricto sensu est furtum rei sacræ, aut ex sacro, ut Quintil. 7. 3. 10. dicitur, *ἱεροπλῆξ* (It. furto sacrilego, sacrilegio; Fr. pillage d'un temple, vol dans un temple, sacrilège; Hsp. hurto sacrilego, sacrilegio; Germ. d. Tempelraub; Angl. the crime of stealing or robbing sacred things, sacrilege). Quintil. loc. adl. Rem sacram de templo surripere sacrilegium est. et 5. 10. 39. Privatam pecuniam suscipiit: verum quia de templo, non furtum sed sacrilegium est. Capell. 5. p. 146. Objectus: pecula templi e sacerdotis domo furatus es, sacrilegium fecisti; respellitur: pecula quidem abstuli, sed quia de domo, non de templo, furtum, non sacrilegium nuncupandum. Phædr. 4. 10. Fur onustus sacrilegio. Liv. 42. 3. Sacrilegium prohibere. h. e. ac regulæ de Jannonis ede tollantur. Quintil. 5. 10. 39. facere. Id. 4. 2. 8. admittere. Id. 5. 14. 11. et Justin. 32. 2. 1. committere. et 1. 9. 8. perpetrare. et 8. 1. extr. Sacrilegii pœnas tœre sanguine. Liv. 4. 20. Prope sacrilegium ratus sum, Consp. spotionum unum Caesarem subtrahere tentem. Curt. 4. 3. 23. Sacrilegium verius quam sacrum fecisse. Sueton. Cæs. 54. Rapinis ac sacrilegiis et onera bellorum ex munera sustinuit impendia. ¶ 2. Latiore sensu est quævis religionum violatio. Nepos Alcib. 6. a med. Damnae aliquem sacrilegi. h. e. quod sacra Cereris violaverit. Seneca Vit. beat. 27. Quum in caelum iocantur, non dico sacrilegium factis, sed operam perditis. Flor. 2. 17. a med. Non prius sigue converterit, quam cadem

tem in maria solem, obrutumque aquis ignem, non sine quodam sacrilegii metu et horrore deprehendit. Apul. Trismag. 41. Nec enim sacrilegis (h. e. sacrilegiis) simile. Alii leg. sacrilegi. Augustin. 2. contra Donat. 96. Crimen schismatis, a quod immanissimo sacrilegio nemo vestrum se potest dicere immunem. et Inscript. apud Orell. 2633. TERRÆVM SACRATVM IN QTO CONDITA EST FODERE NOLS NE SACRILEGIVM COMMITTAS.

SACRILEGO, as, are, n. 1. sacrilegium perpetro. Gloss. Gr. Lat. *ἱεροκουλός*, sacrilego.

SACRILEGUS, a, um, adject. (sacrum et lego) Sup. Sacrilegissimus — Sacrilegus ¶ 1. Stricto sensu est qui sacra legit, h. e. furatur (Cf. Horat. 1. Sat. 3. 117. Qui nocturnus sacra divum legat.), *ἱεροκλῆξ*, *ἱεροκλῆξ* (It. sacrilego; Fr. qui vole des objets sacrés, sacrilège; Hsp. sacrilego; Germ. tempelräuberisch; Angl. guilty of stealing sacred things, sacrilegious). Liv. 29. 18. Audi sual sacrilegas admove manu intactis illis thesauris. ¶ 2. Latiore sensu, quicumque sacrorum violator, vel generatim impius, scelestus. Tibull. 3. 55. 11. sacrilegos templis admorlans ignes. Ovid. 14. Met. 539. Irrita sacrilega iactas incendia destra. h. e. in naves sacras Mistris Idææ. Id. Remed. am. 367. Sacrilege illogæ. h. e. eorum, qui pio Enæam maledixere. Id. 3. Fast. 700. manus. h. e. eorum, qui occiderunt C. Cæsarem. Sic manus sacrilegæ apud eumd. 1. Amor. 7. 29. sunt quæ dominum verberant. Martiat. 9. 71. Sacrilegum strueret cum Calilina nefas. h. e. conjuratorem pararet in patriam. et ibid. 86. Sacrilegi furores. h. e. ejus, qui movit bellum civilia: qua de ra Sueton. Domit. 6., ubi da L. Antonio Saturnalia. et Sall. Cat. 14. Parricidæ sacrilegi. Rursus Martiat. 4. 30. Hami sacrilegi. h. e. qui piscibus sacris injiciuntur. Ovid. 1. Art. am. 435. sacrilegas meretricum ut prosequar artem. Plaut. Rud. 3. 4. 1. hominum sacrilegissimum. Val. Max. 8. 11. n. 4. extern. Sacrilega cupiditas. voglia bestiale. — Hinc

Sacrilega, æ, f. 1. et Sacrilegus, i, m. 2. absolute. ¶ 1. Stricto sensu, sacrorum fur. Ter. Eun. 5. 1. 13. quid ais, sacrilega? Cf. Ovid. 11. Met. 41. Cic. 2. Legg. 16. 40. Sacrilega pœna est: neque al soli, qui sacrum abstulerit, sed etiam ei, qui sacro commendatum. Seneca 2. Ira 28. a med. Homicidæ tyrannus iracundus, et punit furta sacrilegus. Quintil. 9. 4. 23. Carendum non fortiori subjuogatur aliquid infirmis, ut sacrilego fur. Cic. 3. Ferr. 3. 9. Non sacrilegus, sed hostis sacrorum. Nepos Ages. 4. Mirari se non sacrilegorum numero haberi, qui supplicibus (deorum) nocuissent. ¶ 2. Latiore sensu, sacrorum violator, impius, scelestus. — a) Absolute. Plaut. Pseud. 1. 3. 129. parricida, sacrilege. Ter. Eun. 5. 3. 13. huic perterrebo sacrilegum. Id. ibid. 5. 3. 2. qui referam illi sacrilego gratiam, qui huic suppositus nubis. Ovid. 8. Met. 816. Protiuas intrat Sacrilegi thalamus (Fames). Adde eumd. ibid. 793. Juvenal. 13. 150. et Sall. Cat. 14. — b) Cum Genetiva. Ammian. 19. 4. 6. Sacrilegus violati templi. Imp. Constantin. Cod. 9. 9. 30. Sacrilegos populiæ gsidio pœniri oportet. b. e. adulteros.

SACRIMA appellabatur, inquit Paul. Diac. p. 319. 1. Müll., mustum, quod Libera sacrificabant pro vinis, et vasis, et ipso vina conservandis; sicut præmetium de spleis, quas primum mesuissent, sacrificabant Cereri. Cf. Fest. p. 318. 23. Müll. Gloss. Philox. Sacrima, ἀπαρχή γλεύκους. Id. Fest. in fragm. Sacrificium, quod prævix primis feret, appellabatur ab antiquis sacrima. Est autem, ut Aelius Stilo, et Cloelius dicunt, mustum inditum in amphoram Liberalibus (Meditroalibus Müll.), sacrificii causa, prævix et vino, quæ quæ sacra sunt, quum Libera sit; ut præmetium, quum Cereri.

SACRIMENSIS, is, m. 3. (sacror et mensis) festum in novotis mensis. Gloss. Cyrill. *ἱερομηνία*, sacrimensis.

SACRIMONIUM, ii, n. 2. Idem ac sacerdotium Gloss. Lat. Gr. Sacrimonium, *ἱεροσύνη*.

tium sæculi habetur. Hæc Festus. Originem et causam horum tudorum ad miraculum refert *Val. Max. loc. cit.*, quod ibi fuisse persequitur. Quod vero centesimo quoque anno ferent, piæter Festum docet *Censorin. de die nat. 17.* adoleis fragmentis *Varronis et Livii*. Alii tamen apud eund. *ibid.*, scilicet *Comentarii quindecimviro-*rum, et *D. Augusti edicte*, ostendunt, post centesimum decimum annum esse factos: unde *Horat. Carm. sæcul. 21.* Certus undecies decies per annos Orbis ut cantus referetque ludos, Ter die claro, totiensque grata Nocte frequentes. Quare *Censorin.* rem incertam esse ait, sicut incertum est, quot annorum spatio sæculum defoliretur. *Plin. 7. Hist. nat. 48. 49. sub fin.* Minus miror, *Stephanioem*, qui primus togatus saltare instituit, utrisque sæcularibus ludis saltasse, et *D. Augusti*, et quos *Claudius Cæsar* consulatu suo quarto fecit, quando resaginta tres non amplius anni interfuerit. *Sueton. Claud. 21.* Fecit et sæculares, quasi anticipatos ab Augusto, nec legitimo temporis reservatos. Quare vox præconis irrita est, invitantis more solemni ad ludos, quos nec spectasset quisquam, nec spectaturus esset: quum superesset adhuc qui spectarent, et quidam histionum producti olim, tunc quoque prodicerentur. Itæc *Sueton.* Ceterum quo anno fuerint celebrati, et quot fuerint ludi sæculares, *V. apud Cavedoni Sagg. di Medagl. p. 190.* — Hinc *Sæculare carmen*, quod sæcularibus ludis cani consuevit a selectis pueris et puellis: quale habemus ab *Horatio* compositum post *Epod.*

11.) Metonymice, sæcularis est ad sæculum pertinens, quæ significat mundum, vel hominum vitam, mores, disciplinam; usurpatum autem hoc sensu ab Ecclesiasticis scripturibus, et est *¶ 1.* Profanus, mundanus, ethnice. *Sedul. init. conc. post ep. 9. l. 7.* Historia sæcularia. *Tertull. Exhort. ad castit. 13. sub fin.* Femine quædam sæculares. *h. e. Dido et Lucretia. et ibid. init.* Sæcularia exempla. *Sedul. ep. ad Macedon. studia. Vulgat. interpr. Hebr. 9. 1.* Sanctum sæculare. *h. e. terranum, κοσμικόν.* Rursus *Tertull. Cor. mixt. 7.* Litteræ sæculares. — Neutr. plur. absolute. *Vulgat. interpr. 1. Cor. 6. 3.* Quanto magis (iudicabimus) sæcularia. *h. e. res sæculares, terrenas.* Adde *Commodian. loc. cit. in v. SÆCULUM init. ¶ 2.* Item qui nullo clericali ordine est insignitus, quique etiam cum abbatibus seculare dicitur, et presbytero, seu monacho opponitur. *Hieronym. Ep. 60. n. 11.* Sint utiliores monachi, quam sæculares: aspiciet eos Ecclesia divites, quos tæquit mundus ante mendicos. *¶ 3.* Ante tempora sæcularia apud *Vulgat. interpr. 2. Tim. 1. 9.* est idem quod ante sæcula, vel ante mundi creationem, ab æterno.

SÆCULARITER, adverb. secularescente, in morem sæculi. *Cyprian. 3. Testimon. 36.* Mulierem ornari sæculariter non debere. Adde *Augustin. Ep. 25.*

SÆCULARIUS, a, um, adject. idem ac sæcularis. *Alcin. Ep. 1. ante med.* Genus hoc nominis etiam in sæcularibus auctoribus invenietis. At *Quicherat.* de vocabulo dubitat, etsi duplex sæpe est in talibus declinatio; miratur autem quod sæcularius non alibi reperiat. *Georg. laudat Eustath. 3. Hesiod. 3.* ubi sæcularius absolute occurrit.

SÆCULUM, et poetice per syncope. Sæculum, i, n. 3. Sunt qui scrib. sæculum sine diphthongo, quos probant *Jun. ad Tertull. Pall. 1.* et *Dausqu. in Orthogr.* tum ex notatione, quod sit, non quidem a sene, ut vult *Varro*, sed vel a sequor, vel a seco, unde secius et sexus. tum quod quidam Græci scriptores σέκυλα scripserint. Sed multo graviora sunt argumenta diphthongum asserentium, nummi multorum Cæsarium, veteres Lapides apud *Gruter., Spon. et Orell., veteres libri et Virgil. Carpentis apud Manut., Cellar. et Pier. ad Virg. 4. Ecl. 46.,* quos non sequi religio est, et *Commodian. 23.,* cujus lemma est habetudo sæculi: hæc enim lectio confirmatur ex instillibus litteris cujusque ex quindecim versibus, quæ acrostichidis more duas illas voces representant. Adde 43. et 57. *Id.* tamen iustus

providens auctor, et scriptor barbarus parum sibi constans hæc habet 69. Redditur in culpa pastor sæcularia servans. V. etiam *Brambach. d. Neugestalt. d. Lat. Orthogr.* — Sæculum, quod ab eodem them. ducitur, unde αἰ, αἰών, ævum, vel probabilius a them. sa (V. *Bücheler. de Art. voc. Lucret. p. 57.*), unde Græc. αἰών, et Lat. sero, semen etc., fere eadem ratione ac periculum a perio, obstaculum ab obsto, allaque id genus.

1.) Proprie est natio, genus, ac soboles, γένος, γένεσις, et dicitur tem de hominibus quam de brutis animantibus. (*Cf. Hom. Il. 6. 146. οἱ γὰρ φύλλον γενεή, τοῖς δὲ καὶ ἀνδρῶν.*) — a) In sing. num. *Lucret. 4. 1230.* Et multibet oritur patrio de semine sæculum. et 2. 1077. cufusque sient sæculi. — b) Sapius in plur. num. *Id. 5. 864.* Lanigeræque simul pecudes et hucera sæcula. et 3. 754. fera sæcula ferarum. et 2. 502. sæcula pavonum, et 5. 1083. cornicum sæcula vastula. et 1. 467. et 5. 349. sæcula hominum. et 6. 722. et 1107. Nigra virum, percoctaque sæcula calora. et 3. 630. scriptorum sæcula priorum. *h. e. antiqui scriptores. Id. 1. 202.* Multaque vivendo vitia vincere sæcula, molli animati. *et ibid. 1090. et 5. 789. et 986.* e terra vresci mortalia sæcula. et 1. 20. et 2. 173. Propagare sæcula. et 5. 850. Ut propagando possint progudere sæcula.

11.) Translatè sæculum est *¶ 1.* Spetium temporis, quæ una generatio vivit, ætas humana. *Cic. 6. republ. 22. 24.* Quam ad idem, unde semel profecta sunt, cuncta astræ redierint — tum ille vero vitæ annus appellari potest; in quo vix dicere audeo, quum multa sæcula hominum teneantur. *Liv. 9. 18.* Quum es hæc parte (*h. e. in populo R.*) sæcula plura numerentur, quam ex illa (*h. e. in Alexandro M.*) anni, plus lo tam longo spatio, quam in ætate tredecim annorum fortuna variaverit. *Hieronym. de vit. Cler. 4.* Quorum (*Socratis et Epicuri*) ætates non annis sed sæculis scimus esse dijunctas. *Cf. Censorin. de die nat. et Serv. ad Virg. loc. infra cit.* *¶ 2.* Sæculum est etiam (idque tenent cum *Forcell.* plerique primo ac proprie hac voce significari) longum annorum spatium, quod quidem apud *Serv. ad 8. En. 508.* et ad 4. *Ecl. 5.* definitur esse triginta annorum: (quod *Plin. de Druidibus* tradit 16. *Hist. nat. 44. 95.* (250) alii centum ac decem: alii mille: *Varro 6. L. L. 11. Milt. et Festus* centum: et dictum esse ait *Varro* a sene, quod longissimum spatium senescendorum hominum id putarunt. *Censorin. de die nat. 17.* duplex sæculum facit, naturale et civile: illud dicit esse spatium vitæ humanæ longissimum, partu et morte deficiunt: quare qui annos triginta sæculum putarunt, multum errasse vident. Quot autem anni longissimum humanæ vitæ spatium constituant, statui non posse: in libris ritualibus Etruscorum scriptum esse, initia sic poni ætatorum: qui die urbes constituerent, de his qui eo die nati essent, eum qui diutissime visisset, die mortis suæ primi sæculi modulum finire: eoque die qui essent reliqui in civitate, de his rursus ejus mortem, qui longissimum ætatem egisset, finem esse sæculi secundi. Itæc *Censorin.* Et bis vulgatior est *Varronis* sententia centum annos sæculo tribuentes. Porro sæculum, quæ id significat, Græcè αἰών (*lit. seculo; Fr. siècle; Hisp. siglo; Germ. Jahrhundert; Angl. secle*), usurpatur — a) Stricto sensu, seu definito. *Cic. 2. Orat. 37. 154.* Quo etiam major vir Numa habendus est, quum illum sapientiam constituentem civitatis duobus præpe sæculis ante cognovit, quam eam Græci natam esse senserant. *Plaut. secundum vna,* qui millo annorum sæculum faciunt, *Mil. glor. 4. 2. 87.* Quia mille annorum perpetuo vivunt, ab sæculo ad sæculum. *Horat. 4. Od. 6. 42.* Sæculo festas referente locas. *Curt. 4. 16. 10.* Propemodum sæculi res in novum illum diem fortuna cumulavit. *h. e. casus tam varicos ac multos, qui alias integro sæculo sufficerent.* — b) Latiore sensu, seu indefinito ponitur pro quovis longo tempore. *Virg. 8. En. 508.* Sed mihi tarda gelu, sæclisque effusa sena-

ctus laudet Imperium. *Cic. 11. Fam. 14. a med.* Victoria nunciata, in multa sæcula videbamus rempublicam liberatam. *Id. 4. Acad. 5. a med.* Nihilis tot sæculis, summis ingenis, maximis studiis, explicatum pulamus? *Virg. 2. G. 295.* multa vitum sæcula, molte etæ, et *Plin. Paneg. 55.* Ibit in sæcula, fuisse principem, cui florent et incolunt aumquam nisi modici honores decernerentur, passerà alla posterità. et *Sil. 11. 12, 312.* factoque in sæcula ituro Latantur tribuisse locum. *Lucan. 10. 533.* potuit discrimina nullo Cæsare una dies in semam et sæcula mitti. *Val. Flacc. 1. 98.* Jam stare ratem, remisque superbam Poscere, quos revebat, rebusque in sæcula tollat. *Cic. 2. Phil. 22. 54.* Hujus rei ne posteritatem quidem omnium sæculorum immemorem fore. et 4. *ibid. 1. ad fin.* Nihil ex omniom sæculorum memoria tale cognovi. *Id. 2. Nat. D. 20. 52.* Nihil immutat sempiternis sæculorum ætatibus. *Virg. 1. En. 449. et 6. ibid. 235. et 12. ibid. 826.* per sæcula. *h. e. per multas ætates, longo tempore.* *Pallad. 11. R. R. 12.* Cul placet curas agere sæculorum. *h. e. posterit temporis.* — In sæculum, in sæculum sæculi, in perpetuum, per omnem ætatem, vel etiam in æternum, seu totam æternitatem; in sæcula sæculorum, in æternum, apud *Vulg. interpr. passim. ¶ 3.* Hinc metonymice accipitur — 1.) De ipais hominibus, de vitæ, quæ homines vivunt, deque eorum vitæ, moribus. *Plaut. Trin. 2. 2. 0.* novi hoc sæculum, moribus quibus vici. *Ter. Adelph. 3. 9. 8.* bocine sæculum! o scelera! *Cic. 2. republ. 10. 18.* In id sæculum Romuli cecidit ætas. *Id. ibid. Di ex hominibus facti iniquis eruditibus hominum sæculis fuerunt.* *Stat. 11. Theb. 691.* intæta longum cæcanta magistra (*Charonte*) Crescat opus, totisque exspectent sæcula ripis. *h. e. animæ defunctorum transibenda.* Adde *Claudian. Rapt. Proserp. 311.* *Horat. 3. Od. 6. 17.* secunda culpa sæcula. *Id. 1. ibid. 2. 6.* grave ne rediret Sæculum Pyrrhæ. Joculariter. *Ter. Enn. 2. 2. 15.* Olim isti fuit generi quondam quæstus apud sæculum prius, al tempore d'una volta. et *Cic. 1. Divinat. 19. 36.* Nec sæculorum reliquorum iudicium pertimescere. *Virg. 1. En. 295.* Aspera tum positis mitescent sæcula bellis, et 1. *G. 468.* Implaque æternam timentur sæcula noctem. *Seneca 1. Benef. 10.* Ne in nostro sæculo culpa subleat. *Id. Brevit. vit. 12.* Ingenioso in hoc novum sæculo. Adde eund. *Tranquill. 2. Quintil. 10. 1. 92.* Dicant hæc plenius futura sæcula. *Id. 11. 1. 13.* Perpetua sæculorum admiratione celebrantur. *Id. 12. 11. 23.* Cato rudi sæculo litteras Græcæ didicit. *Tac. Agric. 3.* Primo statim beatissimæ sæculi ortu. (*Cf. Vellej. 2. 13. 2.*) *Id. Germ. 19.* Nemo illic vitia ridet: nec corrumpere et corrumpi, sæculum vocatur. costume del secolo, moda. Sic *Albinov. 1. 45.* Quid (prodest) tenuisse anticum contra sua sæcula rectum. *h. e. contra vitia hominum sui temporis.* Adde *Martial. 9. 28.* Hinc dictum est sæculum aureum, argenteum, æneum, ferreum a moribus hominum, qui tum visere, ut lo *ÆTAS* dictum est. *V. Ovid. 1. Met. a v. 90. et 15. ibid. 261. Virg. 6. En. 793.* aurea condet Sæcula qui rursus Latio, regnata per æra Saturno quondam. *Claudian. 2. Laud. Stilich. 446.* Illic habitant vario faciem distincta metallo Sæcula certa locis Illic glomerantur ænea, Illic ferrata rigent, illic argentæa cadent. *Lamprid. Elagab. 35.* His luagendi sual Diocletianus auri patens sæculi, et Maximianus, ut vulgo dicitur, ferreæ. — 2.) Christianis scriptoribus sæculum est — a) Generallim mundus, et vita hæc mortalis, mondo, secolo, vita mortale. *Prudent. 5. Cathemer. 109.* Fessus ille vocat per fleta sæculi, et 2. *repi orasp. 583.* lit servientem corpori Absolve vinculis sæculi. *Paulin. Nolan. ep. 23. n. 33. ad fin.* Si hoc sæculum noctem putes, quod conversione gentium æternitatem est. *Sedul. 4. 291.* caduca vagi contemnens culmina sæculi. Adde *Hieronym. et Augustin.* plurimis in locis. — b) Specialim, gentiliū seu ethnicorum vitæ ac disciplina. *Tertull. Exhort. ad castit. 13. init.* Videmus etiam sæculi exempla, quæ

sæpe nobis in testimonio posita sunt. *Alii leg. sæcularia. V. SÆCULARIS.*

SÆPARIUS et **Sæperius**, Yi, m. 2. qui facit, seu struit sæpes. *Inscript. apud Prælit. via Apul. p. 160.*

SÆPE, adverb. Comp. *Sæpius*; Sup. *Sæpissime*. — Sæpe, quod ab eodem them. ac *sæpes*, vel potius ab *aisi* seu *ais* (Cf. Boeckh. ad *Pynd. Pyth.* 19. 92.), adjecta partic. *παι*, derivatur, est frequenter, crebro, *πολλάκις* (It. spesso, sovente, frequentemente, spesso volte; Fr. souvent, fréquemment, plus d'une fois, à plusieurs reprises; Itisp. a menudo, muchas veces; Germ. oft, häufig, wiederholentlich, mehrmals; Angl. often, oftentimes, oft, many times, frequently) et

¶ 1. Positiv. occurrit — 1.º Absolute. *Plaut. Cist.* 1. 1. 52. mollis damno et mihi lucio sæpe eris. *Id. Stich.* 1. 3. 13. audi vi sæpe hoc vulgo dicier. *Sall. Jug.* 107. Sæpe ante paucis strenuis adversum multitudinem bene pugnavit. *Id. ibid.* 112. Sæpe antea cum imperatoribus R. pacem conventum frustra fuisse. *Lucret.* 6. 489. si parvo tempora sæpe tam magnis nimbiis tempestas et tenebræ coperiunt maria. *Cæs.* 5. B. G. 7. sub fin. Sæpe clamitanti, liberum se esse. *Cic. Quint.* 1. 3. M. Junius in hac causa multum et sæpe versatus. *Id.* 1. *Invent.* 1. 1. Sæpe et multum hoc mecum cogitavi. *Id. Quint.* 31. 96. Quo-

rum sæpe et diu ad pedes secuti stratus. *Id.* 3. *Herenn.* 8. a med. Si separatim hæc causa minus sæpe tractatur. *Quintil.* 2. 3. 3. Numquam auctoritate, vetustate plerumque defenditur, sæpe etiam ratione quadam. *Tac. Agric.* 9. Agricola gravis, intentus, severus, et sæpe miscelcor. h. e. haud raro. — 2.º Cum additis. — a) Ornatus causa cum ablat. numero, divise aut cojunctim, immo a multis tanquam una dictio pronuntiatur et scribitur. *Cic. Senect.* 2. 4. Sæpe numero admirari soleo. *Cæs.* 1. B. G. 33. Sæpe numero ab senatu appellatus in servitute aique in ditione videbat Germanorum teneri. Adde *Sall. Cat.* 52., et *Cic. Rosc. Am.* 24. 67. et 1. *Orat.* 1. 1. et 16. *Fam.* 21. etc. *Lucret.* 6. 413. At sæpe est numero factum, si aliqua necesse est. *thesis*. — b) Bene sæpe, molto spesso, est *Enn.* apud *Gell.* 12. 4.; nimirum sæpe, est *Cic. loc. infra cit.* — c) *Sæpeque*, et sæpe. *Cato* apud *Gell.* 3. 7. ad fin. — 3.º Cum oppositis interdum, nonnumquam, raro. *Cic. 2. Fin.* 13. 41. Quod vos interdum, vel potius nimirum sæpe dicit. *Id. Orat.* 66. 221. Quamquam atrumque nonnumquam, vel potius sæpe accidit. *Cf. 3. Nat. D.* 27. a med. — 4.º Repetitur his, aique adeo pluries, cum aliis adverb. *Liv.* 23. 15. Sæpe vi, sæpe sollicitandis principibus etc. *Horat.* 1. Od. 8. 11. sæpe disco, Sæpe trans ænem seculo nobilis æspedit? Adde eund. 1. *Ep.* 19. 10. Sæpe - sæpe - sæpe - sæpe *Cic. Amic.* 10. 33, sæpe - sæpe - modo - modo *Horat.* 1. *Sat.* 3. 9, modo - sæpe - modo - interdum *Id. ibid.* 10. 11., sæpe - modo *Id.* 2. *ibid.* 7. 8. — 5.º Interdum maiorem vim, seu frequentiam notat. *Plaut. Most.* 1. 2. 27. Illud sæpe ait, *Ter. Heaut.* 4. 1. 53. Non licet hominem esse sæpe ita ut vult. *Cf. Eun.* 5. 2. 34. *Id. Hecyr.* 3. 1. 28. sæpe est, quibus in rebus alius de iratus quidem est. *Arien. Descr. orb.* 665. Exulis et toto rapiti sæpe profundo. h. e. diu, vel assidue. Adde 542. — Specialim cum v. soleo. *Cic. Senect. loc. cit.* et *Quintil.* 2. 4. 19. *Cf. Virg. 2. En.* 109. — 6.º Rarius contra videtur esse idem atque aliquoties, interdum, quandoque. *Virg. 2. En.* 103. Sæpe fugam Danaï Troja volvere relicte. *Molli.* 1d. 8. *ibid.* 353. Arcades ipsum Crediunt se vidisse Iovem, quum sæpe migrantem Ægida coccideret. *Id.* 10. *ibid.* 723. Impastus stabula alta leo æcu sæpe peragians (Suadet enim vesana fauces) si forte fugacem Conaperit capream etc. ¶ 2. Corop. *Sæpius*. — 1.º Relative, seu definite — a) Cum ablat. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 22. 35. (189). Sæpius justo, più del dovere. — b) Cum partic. *quam. Martialis.* 4. 29. Sæpius in libro memoratur Persius uno, Quam levis in lecta Marsus Amazonide. *Sall. Cat.* 9. In bello

sæpius vindicatum est io eos, qui contra imperium in hostem pugnaverant, quam qui signa reillocare ausi erant. — c) Cum nom., vel adverb. temporis. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 6. 6. (22). Oleum sæpius die copulandum, più volte al di. et 7. *ibid.* 15. 13. (66). Sæpius mense. *Cic. 3. Off.* 17. 60. Quod eis sæpe dictum est, dicendum tamen est sæpius. *Id.* 13. *Fam.* 42. extr. Iterum sæpiusque te rogo. *Id. Font.* 8. 16. Pecuniam semel aique iterum, ac sæpius invitissimi dare coacti suoi. *Id.* 2. *Invent.* 4. ad fin. Commitem illum suum inclamavit semel et sæpius. — 2.º Absolute, seu indefinite. *Virg. 2. En.* 455. qua se, dum regna mensebant, Sæpius Andromache ferre incomitata solebat. *Charis.* 4. p. 240. Putsch. hunc locum solacismis accenset, quum reletivum, h. e. compersivum pro absoluto ponitur: sed unitativum est omnibus scriptoribus. — 3.º Cum ablat. numero. *Gell.* 3. 16. Sæpius numero decimo mense. — 4.º Sunt qui sæpius interpi. tantum apud *Cæ. Aurel.* 3. *Acut.* 21. 199. Frigidamus, ut non sæpius - virtute constitutiva, verum etiam frigido tactu (spontanea) fluorem constringant. ¶ 3. Sup. *Sæpissime*. — a) Absolute. *Cic. 1. Phil.* 14. 34. De quo tamen additis multa et ma sæpissime. *Id. Amic.* 8. 26. Sæpissime solere. — b) Cum additis. *Id. ibid.* 16. 59. Optare ut quam sæpissime peccet amicus. *Sall. Jug.* 63. Fortunem quam sæpissime experiri. — c) Cum oppositis. *Id.* 3. *Nat. D.* 27. a med. Vinum ægroto prodest raro, nocet sæpissime.

Homonym. Sæpe differt a crebro ob maiorem vim, ita ut sæpe maiorem frequentiam, quam crebro, significet. *Cic. Cæl.* 24. med. Crebro Catulum, sæpe me, sæpissime reimpubliam nominabat. *Cf. eund. Orat.* 66. 221.

SÆPĒFĀTUS, a, um, particip. sæpe fetus. *Paul. Diac. vit. Greg. M.* Sæpēfata mulier plurimum in sacra religione ac fide proficiens.

SÆPENŪMERO, V. SÆPE.

SÆPENŪMERUS, a, um, adject. Vox a Lesleo expungenda; legitur enim tantummodo lo *Not. Tir.* p. 33. Sæpe, sæpenumerus.

SÆPES et **Sēpes**, is, f. 3. Sed et Sæps dici potest. *Ciceronem* testem dat *Auson. Edyll.* 12. in *Grammaticomast.* 11. Bucolicæ sæps dicit Maro: cur Cicerō sæps? Sed quo loco *Cic.* usurparit, ignotum est. *Val. Flacc.* 5. 536. pavidos te, inquit, nunc rere magistros, Et atolidum petillissæ pecus: non pascua, nec sæps hic tibi. *Alit. aliter leg.* — Scribitur et Sepes, de qua scriptio-

ne, et etiam de notatione vocis V. SÆPIO. — Sæpes est septem ex lignis, ramis arborum, aut spoliis consitis, quo clauduntur agri, aut hortii, *φραγμός, φράγμα* (It. siepe, fratta; Fr. haie; Itisp. maleza; Germ. e. Zann, Verzäunung, Gehege; Angl. a hedge, fence).

1.) Proprie. — a) Io sing. num. *Varro* 1. *R.* 14. 2. Secunda sæpes est ex agresti ligno, sed non vivit. *Colum.* 11. *R.* 3. Vestimentis auctores vivam sæpem structili prætulere. *Virg.* 1. *Ecl.* 54. Hinc, tibi quæ semper vicino ab immitte sæpes Hyblæis apibus Orem depasta saliculi. *la siepe* che segna il confine del podere. *Id.* 1. *G.* 270. segeti prætendero sæpem. *Ovid.* *Heroid.* 20. 144. Ad sæpem alterius quis tibi fecit iter? *Plin.* 17. *Hist. nat.* 14. 24. (101). Casam sæpis munimento cingere. *Claudian. nupt. Honor. et Mar.* 56. campum aureæ sæpes Circuit. — b) In plur. num. *Colum.* 10. *R.* 27. Sæpibus hirtis buntum claudere. *Cic. 1. Nat. D.* 42. sub fin. ex poeta. Ea, quæ Lemni Nocturno aditu occulta coluntur Silvestribus sæpibus densa. *Cæs.* 2. *B. G.* 22. Densissimæ sæpes. *Virg.* 2. *G.* 371. Tesendæ sæpes etiam, at pecus omne teocendum. *Ovid.* 3. *Art. am.* 582. Cingenda est ellis sæpibus ista seges. *Id.* 1. *Met.* 493. Ut facibus sæpes eident, quæ forte vlatior Vel nimis admovit, vel jam sub tace reliquit.

2.) Metonymice. — a) Generatim est quodlibet septium, claustrum, tuogo chiuso. Hinc *Pacuvius* apud *Non.* 179. 15. *Merc.* Nam is in teobricis sæpe lacerabo fame Clausum. h. e. in tenebrosio carcere. *Ovid.* 4. *Trist.* 1. 81. Sic

si quem nondum portarum sæpe receptum *Barbarus* in campis reperit hostis, agit. *Cic. 1. Divinal.* 7. ex poeta. Stridor adaugescit scopulorum sæpe repulsus. — b) Specialim dicitur de ovili. *Val. Flacc.* loc. adl. non pascua, nec sæps hic tibi.

SÆPIA et **Sēpia**, æ, f. 1. *σπία, seppia*, genus marini piscis atrum humorem (quod atramentum dicitur a *Cic. 2. Nat. D.* 50. 127.) vomens, quo aquam circe se adeo infuscat, ut ea se celei, et piscatoris manus, effugiet, ut ait *Plin.* 9. *Hist. nat.* 29. 45. (84).

1.) Proprie. *Ovid. Halieut.* 18. Sæpia tarda fugæ, tenui quum forta sub unda Deprensa est, jam semque manus timet illa rapaces, Ioficiens æquor nigrum vomit illa cruorem, Avertitque vias, oculos frustrata sequentes. *Plaut. Rud.* 3. 2. 45. Inbe oculos elidere, itidem ut sæpiis faciunt coqui. *Colum.* 6. *R. R.* 17. 7. Facit idem trila sæpia testa, et per fistulam ter die oculo inspirete. Adde *Cic. et Plin.* locc. adl.

2.) Metonymice pro atramento scriptorio. *Pers.* 3. 12. Tum quæritur, cressus calamo quod pendest humor: Nigra quod infusa vaneat sæpia lymphæ. *Pet. Scholiast.* sæpiam pro atramento a colore posuit, quamvis non ea, ut *Afric.* sed ex fuligine ceteri conficiant elramentum. *Auson. Ep.* 4. 76. Notasque furvæ sæpiæ. h. e. litteræ.

SÆPICŪLA et **Sēpicula**, æ, f. 1. diminut. a sæpes, piccola siepe, parva sæpes. *Apul.* 8. *Met.* Dum forte passerem incantantem sæpiculæ consecratur assipere.

SÆPICŪLE, adverb. diminut. a sæpe, idem ac sæpiusculæ, aliquanto spesso, aut potius assai di frequente. *Plaut. Cas.* 3. 5. 59. Sæpicule peccas. un po' troppo spesso fai dei marroni. Sed *Friscian.* p. 104. 11. *Keil.* leg. sæpiusculæ a comp. sæpius, ut celeriusculæ, plusculum et similia. *Apul.* 1. *Met.* Lectima sæpicule de gaudio producit. *Id.* 2. *ibid.* Sæpicule nomen loter tuos frequentatim educatores. Adde 5. *ibid.* et alibi.

SÆPIMEN et **Sēpimen**, mīnla, n. 3. idem quod septimentum. *Apul. Florid.* n. 4. sub init. Colliculus sæpimine consecratur.

SÆPIMENTUM et **Sēpimentum**, 1, o. 2. (septiplo) serraglia o serraglio, siepaglia, steccato, clausura, φράγμα, id, quo aliquid sæpius et clauditur, septum, sæpes. *Varro* 1. *R. R.* 14. Tutandi causa fundi tutelarum genera quatuor: unum naturale, alterum agreste, tertium militare, quartum fabrilis. Primum naturale septimentum vivæ sæpis, quod obsei solet virgultis aut splinis; secunda sæpes est ex agresti ligno; tertium militare septimentum est fosse et terreus agger; quartum fabrilis septimentum est maceria. *Cic. 1. Legg.* 24. 62. Atque hæc omnia, quasi septimento aliquo, vallabit disserendi ratione.

SÆPIO et **Sēpio**, is, sæpi et raro sæpiti, septum, sæpire, a. 4. (sæpes). — 1.º Quod ad scripturam attinet, qui diphthongum abijciunt, *Voss.*, *Heins.* *Erythreus*, alii, partim ocellatione aluntur, quod sæpes sit a σπός, stabulum, ovile: partim codice *Virgil.* *Mediceo*, in quo 7. *En.* 600. sepsit se tectis: at 9. *ibid.* 551. septa corona scriptum est. Sed in eod. cod. plura sunt loca, in quibus æ apparet, 1. *Ecl.* 54. sæpes: 1. *En.* 415. æere sæpsit, v. 443. sæptus nebula, v. 510. sæpta armis. His adda *Cenotaph. Pisan.* Augusti ævo scriptum, et infra citatum, sæpiatur: *Inscript.* apud *Gruter.* 61. 5. aream sæpiendam: et 864. sæzo septum. Quare *Dausq.*, *Cellar.*, *Noris.*, *Pier.* diphthongum retinent. Ita *Forcell.*, qui, quamvis sæpio primo loco ponat, recte ita concludit: neutram scripturam damobis: secundam, h. e. sæpio, præferes. Sane præter ea, quæ in medium sunt adlata, animadvertendum est, Romanos et *Eolibus* multa habere, et, ut scenam et scriptum ab *Eolico* *οκαιπύ* et *οκαιπύ* frequentissime usurpant, ita et a σπός pro σπός scriptum. V. *SCÆNA*. Huc adde recentiores philologos et lexicographos, inter quos recensendi sunt *Fleckeisen.*, *Brambach.*, *Georger.*, al., qui diphthongum primas dederunt. — *Sæpiant* loco τοῦ *σæπιαντ* legitur apud *Plut.* 44. 39., edente *Drakenborg.* Et hoc loco *Pavus* laudat

sæpiissent, et es Hieronymo profert sæpiui. Sana Vulgat. interpr. II. 5. 2. Sæpiuit cam, et lapidea elegit es ea (vinea). — 2.) Ratione habita etymol. videtur hæc vox derivata a Sanskr. sag vel sak, implere, stipare, obstruere, unde Gr. σῆκος, sæpium, litterâ gutturali in labialem mutata, ut in Epona, lupus, ai. factum est. — Particip. Sæpius. — Sæpio est claudo, vallo, muno, circumdo custodiâ causâ, sæpars, circumdare, munire, claudere, φράττω, περιβάλλωμαι.

I.) Proprie. 1. Speciatim est vallo, muno. — a) Absolute. Colum. 2. R. R. 22. Possit fœces negant, tegentem feris sæpii debere. Liv. 2. 11. Sæpius elas. Curt. 6. 5. ante med. Jura montium præstat æliæ, rupesque lavia sæpiunt. Cic. 2. republ. 17. 31. Facti et sæpi (Tullius) de manubiliis comitum et curiam fortificâ con le spoglie de nemici. — b) Cum Ablativo. Io Cœnotaph. Pisano L. Cœx. locis erexit rursus rostris sæpiatæ. Cic. 15. Fam. 4. circa med. Oppidum vallo et fossa circumdedit, sex castellis castrisque maximis sæpii. Id. 2. Nat. D. 57. Nature oculos membrana tenuissimâ vestivit at sæpii. Nepos Dion. 2. Domum custodibus sæpii. Id. Themist. 7. urbem muris. Rurici Cic. 3. Phil. 9. 20. Sæpiæ oppidum operibus, munitionibus, castris. Id. Sæpi. 42. 91. urbes manibus. Id. 1. republ. 26. 41. locis manibus (sedem). Liv. 9. 11. legiones luto. Id. 25. 25. castra castris parietum pro muro. Virg. 7. Æn. 599. nec plura locutus Sæpius se tecilla, rerumque foliis babas, et chivæ nelle sue stanze. et Sueton. Aug. 65. sub fin. Agrippam in dies amantissimam in insulam transportavit, sæpiis insuper custodiâ militum. Curt. 9. 4. sub fin. Perpetua lorica obducta transitum sæpiis. Id. 8. 20. fauces regionis valido munimento. Vellej. 2. 51. 1. mare præsidia claudum. 2. Generatim est clugo, circumdo, claudo. — a) Cum Ablativo. Ennius apud Non. p. 537. 2. Merc. Sæpiæ quædam stola. Lucet. 5. 1249. Nam fossa atque igni prius est venarum ortum, Quam sæpiæ plagis saltum. et ibid. 470. tum se levissimæ diffusis æther Corpore concreto circumdatus undique hæsit: Et late diffusus in omnes undique partes, Omnia sic arido complexu cetera sæpiis. Cic. 5. Tus. 23. 64. Sæpium vadique at vestitum vepribus sepulcrum. Virg. 1. Æn. 415. At Venus obscuro gradientes ære sæpiis, cinis et copri. Id. 9. ibid. 551. Ut feras, quæ densa venantium sæpiæ corona, Contra tela furit. — b) Absolute. Plaut. Curc. 1. 1. 36. Sæpiæ fundum. Cic. 5. Phil. 4. 9. orones fori aditus. Val. Flacc. 6. 346. leonem in arto.

II.) Translato. Cic. 1. Orat. 31. a med. Inventa componere: tum ea denique vestiri atque orare oratione: post memoria sæpiæ. h. e. compliciti, continere. Id. 2. ibid. 34. sub fin. Hoc totum est, nosse regiones, intra quæ venera, at pervestigas, quod quæras. ubi eum locum omnem cogitatione sæpias, nihil te effugiet. περὶ πόρᾶ a vocatoribus. Id. 3. Att. 23. Nulle est loci, quæ non ipsa se sæpiat difficultate abrogationis. Id. 12. Phil. 10. 25. Sæpiæ legibus et iudiciorum metu. Id. 1. republ. 44. 68. præsidia. Id. 16. Fam. 23. 2. philosophiæ præsidia. Liv. 3. 43. Omnia pudore sæpiæ. Thc. Germ. 19. Sæpiæ pudicitia agant. Plin. Paneg. 49. Sæpius caritate. Gall. 1. 15. Patulantia verborum coarceat vallo esse oppositum dentium, ut loquendi temeritas non cordis tactum custodia cohibeatur, sed et quibusdam quasi sacubus in ore positus sæpiator. Pet. Poeta apud Cic. 3. Orat. 39. Quoadquodam lute circumvestit dictis, sæpi sedulo. h. a. legit, occultat. — Eligorate Afranius apud Non. p. 41. 4. Merc. Perit lacrumæ linguam sæpiant. h. e. Impediunt. — Hinc Particip. præter pass.

Sæpium et Sæpium, s. n. 2. substantivorum mora. 1. Generatim est locus munitus, et quocumque sæpiamento vallatus et clausus, cujusmodi sunt stabula, orilia, vivaria etc., serrogiò, steccato, barricata, chiusura, racinto, φράγξ. Cic. 5. Phil. 4. 9. Omnes fori aditus ita sæpiant, ut, nisi sæpiæ revolsis, introiri in forum nullo modo

possit. Id. 13. ibid. 3. 5. Quibus enim sæpia tam immares belluas continerimus? Id. Sæpi. 37. 79. Tribonum alii gladiis adoriuntur, alii fragmentis sæpiorum at fustibus. Varro 1. R. R. 14. 1. Sæpia, quæ tutandâ causâ fundi sunt. Id. 3. ibid. 12. 3. Sæpia a maceris ita esse oportere in leporario, ut lectorio tacta sint. Virg. 1. Ecl. 34. Quamvis multa meis exeat viciis sæpia. Colum. 6. R. R. 23. Ut ad sonum buccinæ pascos sæpia repsters conuencat. Id. 8. ibid. 17. ante med. Animadvertimus intra sæpia palagios greges. h. s. in pascuis. Lucet. 1. 489. et Virg. 4. G. 159. sæpia domorum. h. e. domus. Nemesian. Cyneget. 308. Sæpium illud. h. e. retium todago. Illud 2. Speciatim est. 1.) In plur. num. — a) Sæpia Roma loca duo In Campo Martio olim tabulatis clacta et clausa (V. B. Crus. ad Sueton. Aug. 43.), in modum stabuli (unde et Ovilin dicta), in quorum altero populus R. stabat comititum tempore, antequam ad suffragium vocaretur: in altero magistratus, qui comitiis præerat, atque ministri, præcones et alii. Distinguebantur pontibus, per quos populus transibat, ut in PONS dictum est. Ovid. 1. Fast. 53. Est quoque, quo populum ius est includere Sæpia. h. e. dies comitiales. Cic. 4. Att. 16. ad fin. In Campo Martio Sæpia tribus comitiis marmorea sumus et tecta facturi. Lucan. 7. 306. Sæpiorumque nefas et clausi prælia Campi. V. OVILE. — In Sæpia mercatores negotiabatur, venelasque omni generis merces prostabant. Martini. V. 60. In Sæpiis Mamurra diu multumque vagatus, hic ubi Roma suas anrea vexat opes. V. totum spigr., ubi raceoset varia rerum venalium genera, quæ ibi proponebantur. — b) Sæpia item sunt obices et clausura, quæ ad incila opponuntur, aquæ derivandæ compellendæ ex flumine causa: sive ea lignee sint, sive lapideæ, sive ex alla qualibet materia, ad continentem transmittendamque aquam accogitata. Ulp. Dig. 43. tit. 20. qui est De rivis, l. 1. ceteris. — 2.) In sing. num. — a) Sæpium transversum a medicis dicitur membrana valida in ventre, a præcordiis uterum diducens, a superiore parte non solum intestina, sed jecur quoque, lienemque discernens, pannicolo, settotraverio, diaphragma, διαφράγμα. Cels. 1. præf. at 4. 1. et 7. 4. — b) Sæpium clausum seu clusum est quod introeuntibus editum negat, quæ fuisse videtur illud, quo templum Bonæ Dæm claudabatur. Inscript. apud Fabrett. p. 3. n. 9. (Orsk. 1515.) votu sycæpto EORAM DEAM AITRAPTON CAESARI VILIC. ARDICYLAM ARAM SÆPIVM GLYSVM TETITATE DIAVTA RESITVIT.

SÆPIOLA et Sæpiola, s. f. 1. deminut. n. sæpia, parva sæpia. Plaut. Cas. 2. 8. 57. Emto sæpiolas, lepades, lottigunculas, hordeias. SÆPIOTICUS et Sæpioticus, a, nm, adject. qui est ex sæpia succo. — Hinc Sæpioticum, vel Græca positione Sæpioticon, i. n. 2. absolute, substantivorum mora, est atementum, et translate ipsa scriptura. Fulgent. Mythol. præf. Redde quod sæpiolicon debes, et quidquid libet Nilfacis exarare papyris. V. SÆPIA. SÆPIS, e, adject. Inusit. (sæpe) idem ac frequens, unde Comp. Sæpior apud Priscian. p. 1016. Putsch. qui oblitus sui, sæpior ab antiquis dictum fuisse, scribit, et Sup. Sæpiusimus est Calon. Nep. apud Priscian. p. 602. Putsch. Propter diem atque fœnus sæpiusimam discordiam fuisse. SÆPIUSCULÆ. V. SÆPICULÆ. SÆPS, in, f. 3. V. SÆPES. SÆPTA s. Sæpia, òrum, V. SÆPTUM. SÆPTATUS et Sæptatus, a, nm, n. inusit. sæpio, sæpius, clausor, apud Capell. 2. p. 208. SÆPTIO et Sæptio, òis, f. 3. actus sæpiendi, sæpiementum, seu locus sæpius. Vitruv. 5. t2. a med. Locus, qui in ea sæpiatione ductus fuerit, et innox. Inter sæpiationes fundamenta fodiantur. Adde 6. 11. ante med. Poplic. Aurelian. 22. Sæpio Urbis. h. e. partes Urbis addite. Id. anim ibid. 21. narrat, Aurellanum muros urbis Romæ dilatasse. SÆPTUM et Sæpium, i, n. 2. V. SÆPIO in Bo.

SÆPTOSUS et Sæptosus adverb. (sæptum). Metaphorice occurrit, et est idem quod obscura, confusa. Liv. Andr. apud Non. p. 170. 17. Merc. Ita sæptosus dictio abs te datur, Quod consensura sæpians negro cantulit. At Ribbeck, legit Pacuv. trag. 5.: Ita sæptosus dictione abs te datur, Quod consensura sæpians etc.

SÆPTOSUS, a, nm. V. voc. præc. SÆPTUS et Sæptus, a, um, particip. V. SÆPIO. SÆPTUS et Sæptus, us, m. 4. idem ac sæptum. Plin. Hist. 46.

SÆTA et Seta, s. f. 1. Cum diphthongo invenitur in plerisque omnibus MS. optimæ notæ. — Ratione habita etymol. et. Furlanellus hanc vocem ducit a σῆτα, vel σῆτα, quatio; et Döderlein. conjungit cum σῆτα, pilus, mutata litterâ χ in s, ut in σῆτα a σῆτα. — Seta est pilus crassior, durior rigidiorque, quales sues habent, et equi, et boves etc.

I.) Proprie. — a) Stricto sensu de brutis animalibus. Plaut. Cas. 5. 2. 49. Ita, quæ sætis, labra mihi compungit barba. Cic. 5. Tus. 21. 62. de Damocle. Fulgentem gladium, a lecuari sæta aqulas appensum, demitti iussit, ut impediret illius brachii cervicibus. Ovid. 8. Met. 428. de apro, rigidis horrore sætis Terga. Id. Halieut. 59. de apro pice. sætis iram denunciat hirtis. Colum. 7. R. R. 9. Græz suum densæ et nigre sætis. Virg. 7. Æn. 666. tegumen torquens immane leonis Terribili impetum sæta. et ibid. 790. vacca sætis obrita. et 8. ibid. 266. de Caco. villosaque sætis Pectora Samleri. Id. 3. G. 311. barbas incanaque moeta Cinyphili tondent hirci. sætasque comentes Usam in castrorum, et mioria velamine nautis. Val. Flacc. 6. 71. de ceræ. sætis fulgens et cornibus aureis. Claudian. de hirtice, 6. mentis cornua sætis Summa fronte rigent. — b) Latiore sensu de hominibus, et dicitur de pilis crassioribus in corpora humano. Ovid. 13. Met. 850. Barbe virosæ, hirtæque decant in corpore sætis. Adde Juvenal. 2. 11. et Martini. 6. 66.

II.) Translato. 1. Dicitur de arboribus. Plin. 16. Hist. nat. 10. 18. (41). Omnia bis genaribus foliis breviter sætis et crassiora duraque ceu cupressis. h. e. ecumina. 2. Matonymice. — a) De linea, qua captantur per hamum pices. Martini. 1. 56. Et plicem tramula salientem ducere sætis. Adde 10. 30. et Ovid. Halieut. 34. — b) De penicillo a sætis. Vitruv. 7. 9. circa med. Ceram Punicam igni liquefactam, paullo oleo temperatam, parietis sæta inducere. Plin. 33. Hist. nat. 7. 40. (123). Parietis siccato cera Ponica com oleo liquefacta candenti sætis Inducatur.

SÆTIGER et Sætiger, gæra, gærum, adject. (sætia et gæro) χαιροφόρος, qui sætas gerit. Virg. 12. Æn. 170. Sætigera fetum suis, solonsæque bidentem Atullit. Paulin. Nolan. ep. 49. (n. 36.) n. 12. Vellia sætigera. h. e. ex vellera caprino, melote. — Hinc

Sætiger, gæri, m. 2. absolute, est apr. Ovid. 8. Met. 376. nihil sætiger inter opacas Neo Jaculis, læst, nec aquo loca pervia, silvas. Adde Martini. 13. 93.

SÆTOSUS et Sëtiosus, a, um, adject. χαιρῆτος, setoloso, setoloso, sætis plenus, villosus. Plin. 6. Hist. nat. 45. 70. (181). Tauri terra fronte, antibus sætosus. Cels. 2. 8. Corpus, quod maxime latè pectoris atque sætis est, peloso. Sic Virg. Mor. 99. Sætosa inguina. Id. 7. Ecl. 29. Sætiosus aper. Propert. 4. 1. 25. Verbera pellicus sætosus movebat arator. h. e. scuticuli et caprina pelle villosi.

SÆTULA et Sætula, s. f. 1. deminut. n. sæta, setoletta, setolina, parva sæta. Arnob. 7. p. 228. Soles immolare illa lauas, veltasque ex hostiis sætulas.

SÆVE, adverb. (sævus) Comp. Sævius; Sup. Sævissime. — Sæve est saviter, crudeliter, nimium severa. Sueton. Tib. 59. Multa sæve et atrociter faciebat. Flor. 3. 7. Adeo sæve in captivos consuebat, ut etc. Lucan. 7. 171. Impia tam sæve gesturus bestia litant. Id. 8. 493. incere omnia sæve Non impune licet. γυναικ. Plin.

30. *Hist. nat.* 2. 5. de Nerone. Sævius non replevit umbris. *Ovid.* 3. *Art. am.* 504. Lamine Gorgoneo sævius igne micant. *h. e. Iralius. Colum.* 11. *R. R.* 1. ante med. Quidam Imperilandi parum prudenter, aut sævius, aut lenius agendo, rom domini corruptunt. ubi sævius opp. rō lenius. con troppo rigore. et 1. 4. ad fin. Sui loca, quæ tepent blème, sedestate sævissimis candent. nel modo più intollerabile. et *Sueton. Claud.* 2. Aliquem sævissime coercere.

SÆVIDICTUM, *i*, *n*. 2. parole. *aspere, bravata, sævum dictum. Ter. Phorm.* 1. 4. 36. Ne te eula iratus sævidictis proleat. Alii rectius leg. sævidictis dictis.

SÆVIDICUS, *a*, *um*. *V. voc. præced.*

SÆVIENS, *antis*, particip. *V. voc. seq.*

SÆVIO, *vis*, *vii*, *vitum*, *vire*, *n*. 4. (*sævus*). Imperf. sævibat pro sæviebat apud *Lucret.* loc. cit.; *Perf. sævibo* pro sæviam est *Mar. Vict. de frat. Machab.* 20. p. 443. *Fabric.* Perf. sævit pro sæviri habet *Ovid.* loc. loc., et *Vulc. Gall. Avid. Cass.* 7. 5. *Peter* (at *Jordan.* hab. sævilit). — Particip. *Sæviens* *I.* et *II.* 1. 2.º et 3.º; *Sæviturus* *II.* 1. 1.º — Sævio est furo oxagitor, rabio teror, violenter ago.

I.) Proprie dicitur de bestia, quam transcantur, efferrant, furunt, et la morsus ruant. *Lucret.* 5. 1075. Inter equos ubi equus sævit calcibus letus Amoris. *Phædr.* 3. 2. de panthera. Et cuncta vastans sævit irato impetu. *Ovid.* 11. *Met.* 369. lupus sævit rebleque fameque. *Val. Flacc.* 6. 613. etabulis quællæ leo sævit opimis Luxurians, aspergitque famem. *Virg.* 3. *G.* 434. angula sævit agria. *Id.* 5. *Æn.* 257. sævit canem letatas fa auras. *Gell.* 7. i. a med. Canes in allos sævientes. et 9. 13. a med. Corvus, ubi setis sævior etc.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim. — 1.º) De hominibus. — a) In malam partem, et est sævas sum in aliquem, crudeliter ago, furo, infirire, in crudeliter. — a) Absoluta. *Virg.* 1. *Æn.* 149. sævique animis ignobile vulgus. *Id.* 8. *ibid.* 700. in certamine Mavors. *Sall. Cat.* 10. Fortuna sævire, ac miscere omnia cepit. *Quintil.* 1. 1. 8. Imperiosi atque intorrens sævientes (pedagogi). — β) Cum Accas. et præp. in. *Liv.* 3. 45. a med. Sævite in tergum, et in cervicis nostras: podiclitia saltem in tuto sit. *Justin.* 12. 5. 3. Hostili odio sævire in mox. *Sueton. Aug.* 13. In captivum non sine verborum contumelia sævilit. *Liv.* 29. 34. a med. Neque se in obides innuixos, sed in ipsa, si desecraret, savitaram. *Ulp. Dig.* 29. 5. 1. circa med. Sævire in se. *h. e.* sibi manus inferre. *Tac.* 3. *Ann.* 31. extr. in pecuniam et famam multorum damnationibus et hacta. *Juvenat.* 18. 180. flagellis in aliquem. *Vallej.* 2. 85. 3. In diestoras sævire debuerat. *h. e.* animadvertere, vel poenire. — γ) Cum Dativo. *Ovid. Heroid.* 4. 148. Qui mihi nunc sævit, sic tibi parcat Amor. Adde *Tibull.* 1. 5. 46. — δ) Cum Accas. communi. *Plaut. Epid.* 5. 1. 51. Memento, si quid sæviant senes, suppetias mihi ferre. — a) Cum Infinito. *Ovid.* 1. *Met.* 200. Quam manus impla sævit Sanguine Cæsarei Romanum exlinguere omen. sævit pro sævilit. — ζ) Passive impersonaliter. *Justin.* 39. 3. a med. A nullo unquam majorum suorum in feminas sævitur. *Tac.* 1. *Ann.* 40. Intellecto, in quos sæviretur. *Vallej.* 2. 120. ad fin. Quum in captivos sæviretur a Germanis. — Leniter sævire simile ac lente festinare. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 4. Leniter qui sævluat, sapient magis. *h. e.* qui leniter compescunt, et severitate parce utuntur. — b) In bonam partem est fortiter facere, strenue se gerere. *Martial. Spectac.* 6. Belliger invictis quod Mars tibi sævit la armis, non satis est, Cæsar: sævit et ipsa Venus. — 2.º) De rebus inanimatis, ut mari, ventis, bieme, morbis etc., quum maxime vim eam producat, et valent furant. *Sall. Jug.* 80. Ubi mare magnum etis, et sævire ventis cepit. *Lucret.* 1. 276. sævique minaci murmure pontus. et 6. 1001. mare sævibet fluctibus. *Cæs.* 3. *H. G.* 13. sub fin. Quum sævire ventus crepisset. *Horat.* 4. *Od.* 14. 27. de *Aulida.* Quum sævit, horrendamque culis Diliavem

minitatur agria. *Seneca Hippol.* 766. sævit solstitio medio dies. *Claudian.* 2. *Laud. Stilich.* 459. Immodico nec frigore sævit Ursa. *Id.* *VI.* cons. *Honor.* 241. aulique vapore Sævit aucta lues. *Id.* *B. Gild.* 515. pestifer aer Sævit. *Horat. Epod.* 3. 5. Quid hoc veneni sævit la præcordia? *Gell.* 12. 5. ante med. Morbus sæviens. *Seren. Sammon.* 18. 322. At male digestis ai crepula sæviet esels. *Val. Flacc.* 4. 454. de *Harpytis.* Diripiunt, verruntque dapes, fœdatisque turbant Pocula: sævit odor. Sic *ibid.* 493. Flagrat acerbus odor. et *ibid.* 499. Sævit utriusque fœmus. — 3.º) Similiter dicitur de Immodicis animi affectibus. *Virg.* 7. *Æn.* 461. Sævit amor ferri, ac scelerata lasante belli. *Propert.* 2. 7. 24. dolor. *Horat.* 1. *Od.* 25. 15. ibido circa lecur. *Ovid.* 14. *Met.* 193. tra. *Gell.* 4. 11. ad fin. Orationem alicujus aut demissam facientemque erigere, aut ferocientem sævientemque cohibere. — Passive impersonaliter. *Tac.* 4. *Ann.* 20. Sævitum tamen in bona. *Curt.* 8. 10. 6. In tecta. ¶ 2. Speciatim exhibetur ad exprimendam orationem rugitum, aut etiam immodicum sonum vel strepitum quemcumque. *Anthol. Lat. T. p. 424.* *Burmamn.* Sus grunnit, bos mugit, equus blant, asinus rudit, ursus sævit, elephas barrit, corvus crocit, merulus frindit, turdus truculat, anser sclingit etc. *Virg.* 7. *Æn.* 17. Sælgerrique inas, atque in præsepibus urai Sævire, ac formæ magnorum ululare iuporum. *Sil. It.* 4. 95. ac simul acer Vincendum illons blantius sævit equorum. *Id.* 13. 600. sævit stridoribus arbor. *h. e.* valde strepit. Et qui legit mutat, sed minus recte.

SÆVIS, *s*, *adject.* Idem ac sævus. *Ammian.* 15. 9. 6. Sævius tyrannorum. Translate. *Id.* 29. 5. 48. Suppliciorum sævium repertorem. At *Gardthausen.* leg. sævum. Est etiam qui *Tac. Agric.* 2. legit sævia; sed minus recte.

SÆVITANS, *antis*, particip. *V. SÆVITO.*

SÆVITAS, *itis*, *f.* 3. (*sævus*) Idem ac sævilit. *Prudent.* 10. *epi. crep.* 483. Quum vapo morbos major ermet sævitas. *Firmic.* 6. *Mathes.* 5. Sævitate aliquem deterrere. *Apul.* 9. *Met.* En Indigne vel savitate. Alii legunt scævitate, *b. e.* adversam fortunam, a *oxaiós*, sinister, adversus. *Gell. præf. a med.* Quam sit quorumdam male doctorem hominum sævitas, et invidentia irritator. Hic quoque illi reponunt scævitas, *b. e.* sinistra et perversa voluntas.

SÆVITER, *adverb.* sæva. *Enn.* p. 115. 1. *Faht.* Sæviter fortanum ferro ceruunt da victoria. *Id.* p. 135. 8. Sæviter ruspitionem ferre falsam futillum est. *Plaut. Pseud.* 5. 2. 3. Magis cogito, sæviter blasiditære alioquar. *truscamento.* et *Tris.* 4. 3. 53. Quid it agomet te velie nullo? mas. ob ulminum, Stasime, sæviter! un po' troppo crudo. Adde eund. *Poen.* 1. 2. 122. et *Acc.* *epud Non.* p. 611. 3. *Merc.*

SÆVITIA, *s*, *f.* 1. (*sævus*) est teror, rabies, impetus.

I.) Proprie dicitur de bestia. *V. SÆVIO.* *Plin.* 8. *Hist. nat.* 40. 61. (146). Impetus eanum et sævitia milliget ab homine considente hami. *Quintil.* 1. 1. 1. Ad sævitiam ferre gignitur.

II.) Translate. — a) De hominibus, et est asperitas, crudelitas, immanitas, sommo rigore, crudeltas, fiera, barbaras, spietatezza, *ἀνθρωπίνης, ἀνθρώπου, οὐδὲς, χυλάνος.* — a) Absoluta. *Ter. Adelph.* 5. 4. 12. Ego ille agrestis, sævus, tristis, parvus, truculentus, tenax, duxi uxorem. *Id. Phorm.* 5. 1. 17. Conclusam hic habeo uxorem sævum. *h. e.* rehidam, iracundam, molestem. *Plaut. Bacch.* 4. 5. 3. Truculentus atque sævus senes. *Ovid.* 12. *Met.* 219. sævorum sævissimo Centeaorom. *Virg.* 2. *G.* 128. Pocula si quaddo sæva infecere noveram. *Tibull.* 1. 11. 65. Sed manibus qui sævus erit, etc. *h. e.* qui tam ferus erit, ut puellam suam verberet. *Id.* 1. 9. 62. Sæva puella. *h. e.* amoris inlucida, et precibus amantium dura. *Plaut. Amph.* 1. 3. 43. Ex amore hic admodum cuam sævus est. *h. e.* iracundus. *Tibull.* 1. 2. 5. puella aut nostrum cupidoia sæva puella. *h. e.* arda, severa, Impeetrabilia. et *ibid.* 5. 13. ne possent sæva nocere Somnia. *h. e.* tristie, omnicosa et noxia. Quidam hic volent sæva. *Horat.* 31. Superbiam in soci, sævitiam in populares

sumpsit. *Plin.* 2. *Ep.* 11. Immanitas, et sævilia. *Sall. Cat.* 34. feneratorum. *Justin.* 21. 2. 2. Sævilia grassari. et *ibid.* ad fin. Sævillam exercere. *Sueton. Cal.* 6. extr. reprimere. *Petrone. Sat.* 94. Paullulum Intepescente sævilia. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 1. 6. (13). de *Archagatho medico.* A sævilia secandi urendique transitit nomen in carolicem. *Propert.* 1. 1. 10. Sævillam duræ contudit Iasidos. *h. e.* asperitatem et duritiam animi amorem avertentis. — In plur. num. *Sall. fragm.* apud *Augustin.* 2. *Civ. D.* 18. Quibus sævillis, et maxime senoris coera oppressa plebs etc. — b) De immodicis affectibus. *Colum.* 6. *R. R.* 37. de animo admissario. Amoris sævillam labore temperare, la rabbiosa libidine. — c) De rebus insanis. *Curt.* 8. 4. circa med. Jam calli mitescente sævilia. *Ammian.* 17. 1. 10. Sævilia aeris. *Sall. Jug.* 41. et *Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 51. (166). blema. rigore, furore. *Id.* 9. *ibid.* 31. 51. (100). et *Vallej.* 1. 2. extr. morle, tempesta, furia. *Ovid. Heroid.* 19. 23. ubi sævilia paullum gravis unde remisit. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 8. 14. (87). In eo freto est scopulus Scylla: item Charybdin mare vorlicosum: ambo elaca sævilia. *Sueton. Cal.* 32. Sævilia dictorum factorumque. *Sall. Cat.* 57. bellu. *Id. Jug.* 37. tempora. *Pacuv.* p. 133. 8. *Ribbeck.* Sataia. *Curt.* 8. 4. 13. calli mitescent. — d) Sævilitæ annoz, rigoroso prezo dei viveri, caritas, difficultas, pretium immodicum, et pauperes quasi sæve torquens. *Tac.* 2. *Ann.* 87. Sævitiæ annoz incunante plebe, statuit trumento pretium.

SÆVITIÆ, *is*, *f.* 5. sævilita. *Tac.* 11. *Ann.* 10. extr. Per sævilitem et luxum adegit Parthos. Alii rectius leg. sævitiam. *Apul.* 6. *Met.* Canis sævitiem offula redimere. et *ibid.* Socrus sævitiem exsecrata. Adde *Jul. Valer.* 3. 20. Alii ubiq. leg. sævilita, sed minus recte. Hinc temere *Freund.* hanc vocem a *lexico suo* excludit.

SÆVITO, *ai*, *ero*, *n*. 1. frequentat. a sævio, sæpe, aut valde sævio. *Ammian.* 15. 10. 2. Plebe jam sævitante immanius. At *Gardthausen.* leg. sæviente.

SÆVITUDO, *inis*, *f.* 3. idem ac sævilita. *Plaut. fragm.* apud *Non.* p. 172. 32. *Merc.* Vincula, vitæ, mox, sævitudo mala At pejor. Adde *Jul. Valer.* 1. 9. et 3. 16.

SÆVUM, *i*, *n*. 2. *V. SÆVIO.*

SÆVUS, *a*, *um*, *adject.* Comp. *Sævior*; Sup. *Sævissimus*. — Sævus est furens, rehidus, violentus, fortasse a Sanskr. *savya* at Græc. *oxaiós*, unde Lat. *scævus*. (*Cl. Tac.* 2. *Ann.* 5.)

I.) Proprie dicitur de bestia. *V. SÆVIO.* *Lucret.* 5. 1314. lenne omnia calentes Turbant sævi turmas. *Id.* 5. 863. sæva eccla ferarum. *Ovid.* 4. *Met.* 102. *Virg.* 3. *G.* 246. læne sævior. *Propert.* 4. 4. 40. caeas. *Id.* 3. 14. 16. sæva canum rabies. *Apul.* 8. *Met.* sæviores oves. *Tibull.* 1. 6. 54. lupi. *Id.* 1. 10. 6. feræ. *Horat.* 1. *Od.* 29. 23. bellus. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 64. (170). Reliqua animalia, quæ serratos (dentes) habent, sævissima dentibus. *Sillig.* leg. sævissime dentiant.

II.) Translate. — 1.º) De hominibus. — a) In malam partem, et est severus, rigidus, asper, durus, immitis, ferus, crudelis, lobumanus, rigoroso, severo, insensibile, crudele, fiero, barbaro, *ἀνθρώπινος, οὐδὲς, χυλάνος.* — a) Absoluta. *Ter. Adelph.* 5. 4. 12. Ego ille agrestis, sævus, tristis, parvus, truculentus, tenax, duxi uxorem. *Id. Phorm.* 5. 1. 17. Conclusam hic habeo uxorem sævum. *h. e.* rehidam, iracundam, molestem. *Plaut. Bacch.* 4. 5. 3. Truculentus atque sævus senes. *Ovid.* 12. *Met.* 219. sævorum sævissimo Centeaorom. *Virg.* 2. *G.* 128. Pocula si quaddo sæva infecere noveram. *Tibull.* 1. 11. 65. Sed manibus qui sævus erit, etc. *h. e.* qui tam ferus erit, ut puellam suam verberet. *Id.* 1. 9. 62. Sæva puella. *h. e.* amoris inlucida, et precibus amantium dura. *Plaut. Amph.* 1. 3. 43. Ex amore hic admodum cuam sævus est. *h. e.* iracundus. *Tibull.* 1. 2. 5. puella aut nostrum cupidoia sæva puella. *h. e.* arda, severa, Impeetrabilia. et *ibid.* 5. 13. ne possent sæva nocere Somnia. *h. e.* tristie, omnicosa et noxia. Quidam hic volent sæva. *Horat.*

Epod. 12. 13. Sava verba. aspre e pungenti. — β) Cum Dativo. *Tac.* 11. *Ann.* 5. Sævus accusandi reis Sullius. — γ) Cum Abiati, vel Accus., et præpos. in. *Ovid.* 4. *Met.* 547. nimum in pellice sæva des. *Liv.* 34. 32. Tyrannus sævissimus et violentissimus in suos. — δ) Cum Infinito. *Horat.* 1. *Ep.* 15. 30. Quælibet in quemvis opprobria fingere sævus. *Sil.* *It.* 11. 7. Sævior euta alios iras servasse repostas Atque odium renovare faras. — b) Item potens, terribilis. *Virg.* 1. *En.* 142. Non illi imperium pelagi, sævumque tridentem, Sed mihi sorte datum. *Tibull.* 1. 1. 22. Terraat ut sæva falce Priapus aves. — c) In bonam partem, aliquando est acer, fortis, strenuus, bellicosus. *Virg.* 1. *En.* 103. Sævus ubi Eacides telis jacet Hector. et 12. *ibid.* 107. materis sævus in armis Eneas cum Martem, et se suscitât ira. *Horat.* 3. *Od.* 16. 16. Sævi duces. — Item magnum, et Servio credimus ad 1. *En.* 8. Ita interprecatur illud Ennii: Induta fuit sæva stola. Adicit hic et illud *Virg.* modo adiatum. Fatetur tamen et fortem intelligi posse. — 2.) Da affectibus vabemotioribus, unde homines turbati graviter, eui sævire solent. *Propert.* 1. 18. 14. Sæva ira. *Virg.* 1. *En.* 29. Sævi dolores. *Id.* 12. *ibid.* 406. Sævus horror. *Id.* 3. *Ecl.* 47. amor. *Propert.* 1. 7. 51. melus. *Id.* 3. 14. S. Sævior deius. h. a. amarior, et cruciabilior, at 1. 17. 9. Sævus querela. h. a. dira et imprecationes. — Neutr. pl. absolute. *Tac.* 4. *Ann.* 67. Objecta mortis, quo sæva venturum arcantur. pro sævi vanti. Adde *Sall.* *Jug.* 14. — 3.) Da rebus inanimis. — a) Uivertim. *Tibull.* 4. 1. 144. Sæva mensa. h. e. in quibus humanæ carnes comeduntur. *Propert.* 1. 1. 27. Sævi lgoes. *Ovid.* 4. *Trist.* 4. 69. sævi ignes sunt fulmina. *Virg.* 9. *En.* 603. Sævum telus. et 19. *ibid.* 590. Sæva anima. et 6. *ibid.* 270. Sævus scopulus. *Seneca* 1. *Clem.* 17. animadversio. *Sto.* 2. *Theb.* 85. odor vici. h. a. quod ad sævitiam homines impellit. *Tac.* 3. *Hist.* 83. Sæva ac deformis urbe tote facies. sævo propter cædes: deformis propter populum, scorta et forum. *Lucil.* apud *Non.* p. 388. 15. Marc. Sævum at durum bellum. *Martini.* 4. 55. metalum. h. e. ferrum. *Id.* 5. 76. Sæva toxica. *Id.* 9. 28. visella. h. e. quæ cum dolore pillos velunt. *Tac.* 2. *Ann.* 26. Gravia et sæva damna infera. et *ibid.* 6. Quæ sibi belligeranti sæva, vel prospera eveniunt. h. a. adversa. Hic etiam molliat aliqui sæva. *Id.* 1. *ibid.* 6. Multa et ne dubio sævæque-quentia (πολλὰ καὶ θανά). *Auct. Symp.* p. 567. *Wernsd.* sævis metuendus in armis. *Sil.* *It.* 1. 463. sæva luca coruscum Scintillat sidus. h. a. infesta, ominosa, pernicio. — Sævi joci apud *Horat.* 1. *Od.* 33. 10. sunt ejus, qui locatur simul, at lædit. — b) Speciatim et sæpe dicitur de ventis et mari. *Enn.* p. 150. 2. *Vahl.* Neptunus sævus undis asperis pavem dedit. *Id.* p. 81. 1. turbina sævo. *Cic.* 5. *Att.* 12. inde Gyarum ventibus sævo vento, non adverso. h. a. vehementi. *Pl.* *Flacc.* 7. 52. Sæva hlema. h. e. biberaum tempus, quo mare turbatum esse solet, atque adeo clausum navigantibus, exceptis piratis et avariis, ut est apud *Plin.* 2. *Hist. nat.* 47. 47. extr. et *Plout.* *Mil.* 2. 5. 4. Sævi ductus. *Lucil.* apud *Non.* p. 385. 17. *Merc.* et *Tac. Agric.* 22. Sæva tempestates. (*Cl. Senec.* *Ep.* 23.) *Sall.* *fragm.* apud *Serv.* ad 1. *En.* 620. Mars sævum. h. e. importuosum. *Virg.* 7. *ibid.* 719. sævus Orion. h. a. procellas inducens. *Justin.* 4. 1. de freto Siculo. Terræ freium non solum citato impetu, verum etiam sæva. h. a. naufragia afferens. Sic *Propert.* 3. 17. 8. Sæva Mæsa. at 1. 17. 6. sævas læcepit aura micas. — Hinc Sævum, adverbil vice pro sæva. *Stat.* 3. *Theb.* 552. læcepit sævum rubuere iligones. *Sil.* *It.* 1. 393. Cui sævum eridens. *Claudian.* 1. *Hapt. Pros.* 387. sævumque frementes. Sævum, et atrox ita differre videtur, ut hoc persone gentis faciem, est atrox vel aucturam vel modum; illud vero persone affectus vel sensus animi, et vim respiciat. *Liv.* 39. 43. Felinus sævum atque atrox. et

Plin. *Paneg.* 53. Atrocissima effigies sævissimi domini. *Cl. Sueton.* *Tib.* 59. Multa Tiberius sæve et atrociter facitavit. SÆVIRINUS. P. SAPPHIRINUS. SAGA, æ, f. 1. idem ac sagum. *Ennius* apud *Charis.* 1. 81. SAGA, æ, f. 1. P. SAGUS, æ, um. SAGACITAS, alia, f. 3. (sagar) 1.) Proprie. — a) Stricto sensu, est acuta vis odorandi, præsertim in canibus. *Cic.* 2. *Nat.* 2. *D.* 63. n. med. Canum tam incredibilis ad investigandum sagacitas varium, tanta acuitas in nando. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 30. 48. (92). Polypus sæpes transcurrabat per arborem, nec deprehendi potuit, nisi canum sagacitate. *Apul.* *Apolog.* post med. Vincit idem sagacitate odorandi canes et vulturnos. — b) Latius patet, et dici potest etiam de aliis sensibus. *Seneca* *Ep.* 95. a. med. Valetudo, vires, forma, sagacitas sensuum, hæc omnia æstimatorem desiderant. 11.) Translate refertur ad animum, et significat solertiam, acumen, celsitudinem, avvedutezzam, sagacità, penetrantione, ἀγχινοια. — a) Generalit. *Cic.* 3. *Ferr.* 41. 105. Utrom admoultor, an tentatus, ac, quæ est lata sagacitate in his rebus, vires duce ullo, alio indice pervenerit ad hanc improbitatem, nescio. *Id.* 6. *ibid.* 12. extr. Tuam tantam fuisse sagacitatem, ut etc. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 13. 10. (57). Hipperebi sagacitate comperitum est, luna defectum aliquando quanto mense a priore fieri. *Nepos* *Alcib.* 5. Erat enim æ sagacitate, ut decipi non posset. *Pl.* *Mar.* 7. 3. n. 3. Quod temporis angustia negabant, sagacitate consilii asecutus est. *Firmic.* *Moth.* 5. Vigili sagacitate occulta fecloora perquirere. — b) Speciatim, de venatoribus. *Plin.* *Paneg.* 81. Ut domitas feres mentis sagacitate colligerent. SAGACITER, adverb. (sagas) Comp. Sogacius; Sup. Sogacissime. — Sagaciter est cum sagacitate. 1.) Proprie. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 69. 88. (191). Vulturæ sagacius odorantur. *Id.* 11. *ibid.* 37. 50. (137) Delphinæ nec olfactus vestigia habent, quam olfactant sagacissime. *Colum.* 7. *R. R.* 12. circa med. Canes villatati satis pulcra funguntur officio, si et adprolentem sagaciter odorantur. h. a. callide, astute. 11.) Translate, refertur ad animum prudentem, peritum, vatum, acutum in investigando, presentiendo, sagocentes, avvedutezzam, furbescimento, ἀγχινοια, callide. *Cic.* 1. *Orat.* 51. in fin. Acuto homine nobis opus est, et nature unque callido, qui sagaciter perveniet, quid sui elives cogitent, sentiant etc. et 2. *ibid.* 44. a. med. Omni mente in ea cogitatione versor, ut odoror quam sagacissima possum, quid sentiant indicas, quid existiment, quid aspectent. *Horat.* *Epod.* 12. 4. Nemque sagacius unus odoror. *Liv.* 27. 28. ibi duo duces sagaciter moti sunt, alter ad inferendum, alter ad cavendum fraudem. *Quintil.* 2. 5. 4. Quum sagaciter fuerit intaltus, ejus ingenium presso genere dicendi, ejus acri maxime gaudet. *Sueton.* *Tib.* 57. Sagaciter perspicere naturam alleujus. *Plin.* 10. *Ep.* 69. sub fin. Sagacius conquirere et explorare. *Gell.* 10. 12. Curiose et sagaciter conquirete. SAGADA. P. SAGDA. SAGANA, æ, f. 1. Prima syllaba brevis est, licet longa sit in eaga, unde derivatur, straga, idem quod saga, ut *Priscian.* docet 4. p. 622. *Putsch.* — Hinc apud *Horat.* *Epod.* 5. 27. et 1. *Sat.* 8. 25. 41. et 45. nomen proprium est mulieris vevædæ. P. ONOM. SAGAPENOS. P. SAGONDIOS. SAGAPENUM, f. n. 2. Scribitur et Sagopinum et Sacopenium. — Sagapenum, σαγάπενον, serapino, angupeno, sacus herbæ feruleas: de quo P. in SACOPENIUM. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 3. 15. (40). Laser Cyprenseum adulteratur gummi, sagapeno, aut fæba fracta. *Id.* 12. *ibid.* 25. 56. (126). Galbanum adulteratur fæba, aut sagapeno. *Sillig.* utrobique. *leg.* sacopenio. Adde *Theod. Priscian.* 19. p. 295. et *Cl. Aurat.* 3. *Tord.* 1. extr. SAGAPINUM, i, n. 2. P. voc. præc.

SAGARIA, æ, f. 1. P. voc. seq. SAGARIUS, æ, um, adject. ed sagum pertinens. *Ulp.* *Dig.* 17. 2. 52. Quidam sagariam communione inlerant. h. a. sagorum consuecendarum et vendendorum. *Id.* *ibid.* 14. 2. 5. n. med. Duas negotiationes exercere, puta sagariam, et linteariam. *Inscript.* apud *Gruter.* 650. 2. NEGOTIATOR LINTEARUM MERCATOR SAGARIUS. Alia apud *Fabret.* p. 265. n. 105. MILLES COR. VII. VIRGILIUM SAGARIUS. scilicet ejus cohortis militum sagos custodiebat. Alia apud *Orell.* 4251. NEGOTIATOR SAGARIUS. Adde *Schol. Juvenal.* 6. 591. ed. *Cramer.* — Hinc Sagarin, æ, f. 1. absolute, sagorum mercatara, aut ars. *Apul.* 1. *Met.* Sagarium facera. Alii ratiocitius leg. saccarium. Sagarium, ii, m. 2. absolute, sagorum negotiator, aut artifex. *Inscript.* apud *Gruter.* 650. 1. c. TERTENTIO C. L. PAMPHILO SAGARIO. Alia apud *Don.* cl. 9. n. 18. M. AVSTRONIVS M. F. PAL. NICEPHORVS OA ROM. Q. Q. COLLEO. SAGATOR. ROMANOR. Q. EX s. c. COIRE LICET etc. Alia apud *Gruter.* 650. 6. (*Orell.* 4275.) P. VETTIVS GEMELLVS SAGARIUS ROMANENSIS. h. e. qui saga consilii Romano more, alla maniera de' Romani. SAGARIUS, ii, m. 2. P. voc. præc. SAGATIO, onis, f. 3. laciatio elicujus per sagum facte. P. SAGUM. SAGATUS, æ, um, particip. ab inuit. sago, sago vestitus. 1. Generetiv. *Cic.* *fragm.* apud *Non.* p. 538. 27. *Merc.* Descendi ad forum togatus, quum reliqui consulares sagati velient descendere. *Id.* *Font.* 11. 29. Galli sagati, et breccati. *Martini.* 6. 11. Te Cadmes Tyros, me pioguis Gallia vestit: Vis, te purpureum, Marces, sagatus emem? 2. Speciatim togati cucullis, ac ea materia qua saga fiunt, confecti. *Colum.* 12. *H. R.* 1. a. med. Cultam vestitamque famellem culliter magis habeat, quam delicate, id est montum diligenter at frigoribus et imbribus: quæ utraque prohibentur optime pellibus manicellis, et sagatis cucullis. *Id.* 1. *ibid.* 8. ante med. eadem fere verba habet: nisi quod cuncto prohibentur pellibus manicellis, centonibus confectis, vel sagis cucullis. sunt qui tog. hic sagis et cucullis: item qui utroque loco sagis cucullis. 3. Sagatus gallus gollinoceus. V. Afranius loc. adl. in TAXIA. 4. Sagato silva in *Tod.* olim. *Fellej.* apud *De Loma* p. 43. esse illi videtur, quæ constat esse arboribus ita densis ramis foliisque præditis, ut saga quædam circa trunco representantur. SAGAX, gæcis, adject. omn. gen. Prima syllaba brevis est, quamvis vox derivatur a sagio, cujus prima producitur. — Comp. Sagacior; Sup. Sagacissimus. — Sagar 1.) Proprie. — a) Stricto sensu dicitur is, qui acutus est neribus in odorendo, ut canes venatici, di fino odorato, εὐπρὶς, εὐνιχάτης. *Enn.* p. 44. 5. *Müll.* Invicinis canis atque sagax et naribus fretus. *Id.* *ibid.* 3. Ac veluti quando vinculis venatica velox Aptæ caulis, si forte ea nars sagaci Senall, voce una nescit alulatraque ibi acule. *Cic.* 1. *Divinat.* 31. 66. Sagre, sentia acute est: ex quo sagæ annæ, et sagacæ dicti caues. *Plout.* *Curc.* 1. 2. 17. de annu hiberni. Canem esse hanc quidem magis per fuit: sagas nasum habet. *Ovid.* *Hemid.* *Am.* 201. Nunc leporem pronum castulo sectare sagaci. *Seneca* *Hippol.* 30. Nunc demissi nars sagaci Capteant auras, lustraque presso Quarant rostro. *Ovid.* *Halieut.* 76. Venandique sagax virtus, viresque sequendi. *Id.* 11. *Met.* 599. Sollicitus canes, canibusque sagacior anier. h. e. anrium sensu præstantior. (*V. Liv.* 5. 47.) *Sil.* *It.* 3. 296. Umbra nars sagax. — b) Latius patet, et dicitur de eo, qui alio quovis sensu pollet. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 37. 55. (132). Murium palatum in gustu sagacissimus. 11.) Translate. — 1.) Refertur ad animum, et est perspicax, acutus, solers, callidus, prudens, peritus, sagaces, accorto, avveduto, scaltro, dygivoos. — o) Absolute. *Fest.* v. *Sagaces.* Sagaces appellatur multi ac solerti acumuli. A. fræolus in Brundisina: Quis tam sagaci corde, atque ingenio unio? *Cic.* 2. *Fin.* 14. 45. Homines hoc a bestis plurimum differunt, quod

sationem habent a natura datam, mentemque et acram, et vigentem, saltemque multe simul agilitatem, ei, ut ita dicam, sagacem. *Id.* 5. *Tusc.* 23. ad fin. Quid est satem in homine sagaci et boue mentis melius? *Lucrat.* 1. 368. Sagaci ratione querere eliquid. *Sueton. Claud.* 15. Modo circumspexerat et sagas, modo inconculta ac praecepta. *Martial.* 12. 88. Esogilavit homo sagex et astutus, Ne etc. *Justin.* 38. 4. a med. Sagacior logenia. *Horat.* 4. *Od.* 4. 75. curaque sagaces Expediunt per acuta belli. — b) Cum Genetivo. *Id.* *Art. P.* 218. Utillimumque sages rerum, et divina futuri. *Colum.* 1. *prof.* a med. Rerum naturae sagacissimus. h. a. peritissimus. *Sic Justin.* 36. 2. 8. Sagacissimus prodigiorum. *Sil.* 11. 3. 345. Fibrarum, at penae, divinarumque sagacem Flammaram. — c) Cum Accus. gerundivi, et praepos. ad. *Cic.* 1. *Cat.* 8. 19. Homo ad custodiendum diligentissimus, ad suspicandum sagacissimus. *Plaut.* ad *Cic.* 10. *Fam.* 23. Nimia eius indulgentia in Lepidum, ad haec pericula praesepit fecit cum mious sagacem. — d) Cum Ablat. gerundivi. *Tac.* 4. *Hist.* 11. Civiles rimandis offensis sagax. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 3. 12. (53). Magorum solertie occultandi fraudibus sagax. — e) Cum Ablat. et praepos. in. *Justin.* 1. 9. a med. Vir in conjecturis sagacissimus. — f) Cum Infinito. *Ovid.* 6. *Met.* 146. Aethlonque sagax quondam ventura videre. — 2.) Dicitur et de rebus inanimis. *Plin.* *Faler.* 2. 17. sub init. Sagacem lapidem accendit, et in aqua calida extinguit, et ante quam duritum vedet, dabit ei bibere per triduum, et saevitior.

SAGDA, et Sagade, a, f. 1. Vos, ut videtur, Orientalium: est autem gemma porracae coloris. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 67. (181). Sagdam Chaldaei adhaerentem navibus inventant, praesent coloris.

SAGENA, a, f. 1. Quidam scribunt sagina. — Sagina, *σάγινα*, rete da pescare, rete piscatorum genus. *Herichius: Zayrin, σάγινα* τὸ ἐκ καλαμῶν σὺν ὀφθαλμοῖς ἰχθύων. Sagina, contestus ex caulem ad cepturam piscium. *Italis est nassa.* In *Gloss. Philox.* et ab *Ulp. Dig.* 47. 10. 13. a med. espouitur everriculum.

1.) Proprie. *Mans.* 5. 678. Ricipitur vasta circumvallata sagena. *Vulgar. interpr. Matth.* 13. 47. Sagena missa in mare. Adde *eumd.* *Job* 40. 26. etc.

II.) Translato. *Id.* *Hab.* 1. 16. Immolabit sagena sua, et sacrificabit rell suo. h. e. potentiam suam, quoque consilio. (*Cl. Virg.* 10. *En.* 773). Alii metonymice assuipit pro pisse. h. a. Dagou. *V. Cornel.* A-Lup. in h. i.

SAGENICUM, i, n. 2. (sagena) genna retis caplandis piscibus, qui Italice fructus di mare appellatur. *Edict. Dioclet.* 5. 11.

SAGENON, i, n. 2. opalus Indicus. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 9. 46. (130). Hae laudatissima aut in India, epod quos sagenon vocantur. At *Sillig. leg.* sängenon.

SAGINA, a, f. 1. Ratione habita etymol, derivatur a *σάγινα*, quae vox a *σάγγω*, impleo, colui them. *σάγ*, unde *σάγ*. *σάγινα*. — Sagina est sibus, quo quis pinguis fit, *σάγινα* (It. cibo da ingrassare; *Fr.* ce qui sert à engraisser, nourriture, aliment, pâtüre; *Hisp.* cebo, pasto de gando, alimento para cebar, engrasar; *Germ.* d. *Mast, Mastung, Fütterung* bis zu *Fettigkeit*; *Angl.* meat with which any animal is crammed or fattened), et occurrat

1.) Proprie. — a) In slug. uom. *Colum.* 8. *R.* 14. sub fin. Facilis est anserum sagina. nam praeter potentem, et pollinem ter die, ubi sua allud dari necesse est. Adde *Parron.* 3. *R.* 8. 10. *Id.* *ibid.* 17. a med. Evericulum in illis edusere rivem saginam. h. e. pliculos minatos majoribus piscina luculis in cibum praebenda. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 66. 82. (174). Coeblesarum saginem commentus est sape et sarre alique generibus, ut coebles quoque attillas gansaem impleat. — b) In plur. num. Fronto *fer. Als.* 3. Altilia veterum saginarum.

II.) Translato. 1. Generativum. — a) Metonymice est ipsa pinguedo az sopia cibi, gras-

sezza. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 50. 71. (140). Gallinae ad saginam non omnes eligunt, nec alii in service pingui ente. *Colum.* 6. *R.* 27. Ut admissarius sagina hilaris pluribus femiois sufficiat. *Justin.* 21. 2. 1. In segnitiam lepus, saginam corporis ex vime luxurie contraxit. *Id.* 38. 8. a med. Erat sagia ventris non homini, sed balitua stimula. *Auson.* *Ephemer.* 1. 5. tibi causa summi Nulla quod potas, nimisque tendis Mole saginam. h. e. pinguis aqualiculum. *Cl. Horat.* 2. *Sat.* 5. 40. *Apul.* 4. *Met.* *Uria*, quae soteris sagina corporis pravelebat. — b) Item ipsum enimet sagia pinguisatum. *Plaut. Most.* 1. 1. 61. bibite, pergrasamini, Este, afferatis vos, saginam cadite. — c) Item saginarium, seu locus, in quo animalia saginantur, stia, cortile. *Id.* *ibid.* 1. 3. 78. dies noctesque estur libitino, neque quicquam parsimoniam adhibet. sagina plane est. sagina hic potest esse etiam saginatio, aut saginatio. *Id.* *Trin.* 3. 2. 96. Aut aliquid ad regem in saginam besne se soulest mea in saginam potest aliquid esse etiam, ut fiat miles, aut gladiator. uam gladiatores largo cibo alabantur, ut intra diceret. Et hoc verius est. — d) Per synecdochem poulitur pro quavis cibo. *Cic.* *Flacc.* 7. ad fin. Nuper epulati, paulo ante omni largitione saturati Pergemeul, quod Mitridates, qui multitudinem illam non auctoritate, sed sagia tenebat, se velle dicit, id maiores et zovarii conclamant. *Juvenal.* 4. 67. propra stomachum lasere sagia. *Nemian.* *Cynag.* 166. tuuc soostam mloissa sagiam Profucit, ienueque magis ratinera cibatus. *Aust.* *Sympos.* 54. 3. *Wernsd.* de hamo. Morti praemittit saginam. *Id.* *ibid.* 36. 2. virides exspecto saginae. h. e. glandes queres. *Veget.* 2. *Veterin.* 45. Postea firmioribus cibis ad saginam pristinam revocanda. *Justin.* 42. 4. a med. Tenta pabuli letitia est, ut nisi abstinentia interpellata sagie fuerit, pecora rumpantur. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 6. 5. (14). Orce, dum sagiam persequitur, in illis ductibus propule etc. *Sueton.* *Cal.* 27. Quam ad saginam ferarum muneri praepratarum carlos pecudes somparatur, et noxillis laudibus adnotari. 1. 2. Spelatim gladiatoria sagina, cibi valeutiores, quibus gladiatores elebantur. *Tac.* 2. *Hist.* 88. Singulis ibi militibus Vitellius paratos cibos, ut gladiatorum saginam, dividebat. *Propert.* 4. 8. 25. Qui dabit immuoda venatia fata saginae. Simille quippiam habet *Seneca Ep.* 15. sub init. — Hinc metaphorice *Quintil.* 10. 5. a med. Foreusibus certaminibus exercitatos, et quos militantes, rebelli eo reparat haec velut sagina dicens. h. e. iucunde ubertas et copia.

SAGINANS, ante, partisip. V. SAGINO. SAGINARIUM, i, n. 2. V. voc. seg. SAGINARIUS, a, um, adject. qui saginator. Attamen probe non usurpat nisi, absolute substantivorum more, Saginarium, i, n. 2. *σάγινη* prev, locus, in quo animalia saginantur. *Varro* 3. *R.* 10. sub fin. da anserib. Ad saginandum aliquot pullos quatuor esse menses qui sunt nati: eos includunt in saginario, ibique potentem et pollinem aqua madefacta dant cibum.

SAGINATIO, ois, f. 3. ingrassamento, *σάγινη*, actus saginandi. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 51. 77. (207). da sub. Pinguescent LX. diebus, sed magis tridui ludia saginatione orsa. *Tertull.* *Pall.* 4. Lutec unctio, et pulvere volutatio, et arida saginatio. h. a. sagina se cibis assit.

SAGINATOR, ois, m. 3. ingrassatore *di* *σάγινη*, stessu, qui sagia pinguefactus est. *Tertull.* *Jejun.* 17. extr. Saginator Christianus uris et leonibus lrtta, quam Den, erit nasceretur. Alii leg. saginatio. *Gloss.* *Cyrril.* *Σαγινη* *Βού*, saginator. SAGINATUS, a, um, partisip. V. voc. seg.

SAGINO, a, avi, atum, ere, e. 1. (sagina) Partisip. *Saginans* I. 2.; *Saginitus* I. et II. et in flu.; *Saginiturus* I. 2.; *Saginandus* I. 1. — Sagino est sagina alo, pinguefactio, sarre, *λαγνισμός*, *σάγινη* (It. ingrassare; *Fr.* engraisser, rendre gras; *Hisp.* engrasar; *Germ.* masten, fett machen, vollfüttern; *Angl.* to fatten, stuff, cram, pomper).

2.) Proprie. 1. Stricto sensu. *Varro* 2. *R.* 1. 20. Bovae ad sacrificia publice saginati. *Id.* 3. *ibid.* 7. 9. Qui solent saginare pullos soluminos, quo plaris raudent, secudunt eos, quum jam plume quot terit, deludo manducato candido larsunt pane. *Colum.* 6. *R.* 27. a med. Equae roborandus est largo stho, et hordao ervoque saginandus. *Liv.* 36. 17. Velut saginatus upitilibus cenis. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 9. (50). Sues es palmulis saginantur. *Id.* 16. *ibid.* 6. 7. (18). Fagi glans gliras saginat. *Id.* 8. *ibid.* 36. 54. (129). Ursi somno saginati. 1. 2. Latiore sensu est passere, alere, callare. *Id.* 9. *ibid.* 35. 58. (119). Quum aquisitit quotidie Autontine saginaretur apulla. *Id.* 33. *ibid.* 10. 47. (136). Ptlemeum mille conivas, totidem anelis potioris mutantem esse cum larsulis saginare. *Quintil.* 12. 6 a med. Catuli ferarum molliore prada saginantur. *Apul.* 4. *Met.* Nos polpa ejus (ursae) valeuter saginantes. *Id.* 5. *ibid.* Nec diu blandia alimentum obsequia ta saginatarum omnes affirmant.

II.) Translato. *Cic.* *Sexs.* 36. 78. Qui ab illo petillio ac perditio elve lampidem respublice sanguine saginantur. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 4. 19. (54). Cenia in tantum saginato, ut propter menses non capiat. h. a. altitil asparago. *Colum.* 3. *R.* 1. a med. Tera mulorum aurorum frondibus et herbis velut saginata largioribus pabulis consumata. et *Tac.* 4. *Hist.* 42. circa mad. Ex funera sepulchris sapit consularibus spoliis, septuagies restitit saginata. *Arriehita.* — Hinc Partisip. praeter, solus exsample ratallimus, Saginatus, a, um, edjestivum more usupatur, uuda *Comp.* *Saginitior.* *Hieronym.* *Ep.* ad *Damas.* Cruora at vicinia pascat, et unvisime saginitore quadam hostia, ipsius hominis morte saturatur. *Tertull.* *Jejun.* 17. extr. Saginatus Christianus uris et leonibus. Alii sag. saginator. V. SAGINATOR.

SAGIO, is, ira, a. 4. sentire, praesentire, *σάγινη*, odorare, asuta saulise, ludagere, quam vocem *Döderlein.* eniungit eum *Gr.* *σάγινη*, et *Let.* *ajo*, adagio, azare, uude et *saga* (cl. *vates*). *Cic.* 1. *Divinat.* 31. 65. Sagire, sentire acule est es quo sagae eous, quia multa seia volunt: et sagacis disti caues. In igitur, qui ante sagit, quam obata res est, dicitur praesagire, id est futurum eute sentire.

SAGITTELLA, a, f. 1. scalpellum. *Veget.* 1. *Veterin.* 11. 13. Inter uares jumata sagitella accabla. At *Schneid.* restius leg. scalpetto.

SAGITTA, a, f. 1. Sagitta legitur apud *Plaut.* *Aulul.* 2. 8. 26. et *Pere.* 1. 1. 25. V. *Fleckeisen.* *Brit. Miss.* p. 39 — Sagitta, quam vocem *Döderlein.* confortat cum *σάγινη*, ab *ινα*, b. a. *ινα*, mltto, iaculo, est iaculum, quod arcu emittitur ex satamo vel ligno leviore, cui ferrum acutum ipienlum, sape hamatum, praeglitus: et a posteriori parte pous, aut quippiam simile indigitur, ut recta provellet, *σάγινη*, *βέλος*, *ιός*, *σάγινη* (It. freccia, strale, quadrello, bolzone, saetta; *Fr.* *flèche*; *Hisp.* *saeta*; *Germ.* d. *Pfeil*; *Angl.* an arrow, shaft).

1.) Proprie. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 56. 57. (201). Arcum et sagittam lavent Sagthes Jovis filius: alit sagitta Perseus Persel filium invenisse dicitur. *Id.* 11. *ibid.* 53. 115. (279). Sagthes sagittas lingunt viperula sanis, et humano sanguina, lretemlabile id oculis mortem illis offert havi tasto. *Id.* 16. *ibid.* 36. 65. (161). Nullus sagittae aptior calamus, quam in Rheno Bononiensi amne, col et plurima inest madulla, pondusque volucere, et contra natu quoque perveles libra. *Tac.* *Germ.* 46. Sola in sagittis spes, quas inopia ferri osibus asperant. (Da *Fennis* loquitar.) *Plaut.* *Aulul.* 2. 8. 25. Confuga sagittis fures thesaurior. *Virg.* 10. *En.* 131. nervo aptata sagittas. *Ovid.* 8. *Met.* 380. celarem Tegaea sagittam Imposuit cervo, sinuatoque espulit arsa. et 11. *ibid.* 324. curavit cornu, uerquoque sagittam Impulit, et meritam trajecit aruadine linguam. *Horat.* 1. *Od.* 29. 9. Sagittas arsa tendere. *Ovid.* *Heroid.* 15. 362. Figitus in iussu nostre sagitta loco. *Cic.* 6. *Ferr.* 34. de *Diana*.

Sagittae pendebant ex humero: sinistra manu retinebat arcum. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 28. 89. Sagittae aliquem confingere. *Justin.* 7. 6. sub fin. in praeteritum de muris sagitta iacta dextrum oculum regis effudit. *Id.* 12. 9. sub fin. Sagittae sub mamma traiecit. *Seneca Herc. Cl.* 1469. Sagittis ictus vitam exiit. *Val. Flacc.* 8. 698. Sagittas spargere. *Virg.* 9. *En.* 590. ceteros intendere. et 11. *ibid.* 590. et 858. pharetra deponere. et 12. *ibid.* 858. nervo per nubem impellere. *Tibull.* 4. 1. 90. iacere. *Claudian.* *IV.* conc. *Honor.* 639. arte dirigere. *Virg.* 4. *En.* 59. conicere. *Marcell. Empir.* 7. ad fin. protrahere. *Virg.* 9. *En.* 632. Effugit horrendum stridens adducta sagitta. *Ovid.* 3. *Trist.* 10. 63. Pars eadit demissa misere confusa sagittis. Nam volucris ferro tinella virus inest. — Jungitur saepe cum jaculo, ut apud *Virg.* 10. *En.* 248. Oculi et Iecoris, et ventos equante sagittis. et 9. *ibid.* 572. Ille jaculo bonus, hic longe feliente sagitta. Adde 10. *ibid.* 754. 5. *ibid.* 68. et 9. *ibid.* 178. *Cic.* 1. *Tusc.* 42. sub fin. et *Lucan.* 6. 212. Differunt autem, quia jaculum talis patet, et de us etiam melleibus dicitur, quae manu fecerunt. — Saepe sagittis Cupidinis tribuntur a poetis: quae, ut ait *Serv.* ad 1. *En.* 667. amore et libidine sequitur punctura punitentis: vel quia, ut ipse, incerta velocesque sunt. *Ovid.* *Remed.* am. 157. Vincit Cupidineas pariter, Partibusque sagittas. *Horat.* 2. *Od.* 8. 15. ferus et Cupido semper ardentis accens sagittas Cota cruenta. *Lucret.* 4. 1272. Sagittas Venere. *Stat.* 3. *Silv.* 6. 8. Non metuo, ne tesa fides, aut pectus in isto Alter amor, nullis in te datur ira sagittis. *Plaut.* *Pers.* 1. 1. 25. Sagitta Cupido cor meum transiit. — Sagittis Hercule felle Hydrea imbuta, et ab eo in Ceta Philocteta commendata, fatum Trojae fuisse. Responsum enim fuerat, Troiam si bis numquam espugnatum iri. Hic ergo et Philocteta acceptis ocetis est Paria, et Troja eversa. *Serv.* ad 3. *En.* 462. et *Ovid.* 3. *Met.* 334.

II.) Translat. — a) Dicitur de scalpello, quo venae aperiantur detrahendo sanguinem, lancetta. *Veget.* 1. *Veterin.* 25. a med. Haec venae sagitta percutiuntur. et *ibid.* 43. Sagittam intulit, ut non solum cutem, verum etiam peritonaeum ipsum aperiat. *V. ACUTATUS.* — b) Sagitta apud rusticos aut summa et tenulior melleoli pers. *Colum.* 3. *R.* 17. Sagittam rusticus vocat nosterisimam partem sureuli, sive quia longius recessit a matre, et quasi emicavit aliqua prodiit: utraque quia eucumine ettaucta praedicti test speciem gerit. et *ibid.* 10. sub fin. Si sagittam, id est superiorem partem melleoli, vituperandam canebant, quoniam eadem pars sureuli frugiferi etc. *Plin.* sic appellat melleolum, quoniam tototus fuerit. Eius verba sunt 17. *Hist.* nat. 21. 95. (156). Sagittae vocentur, quoniam lotiori panguntur: item quoniam recit nec lotiori, trigemmas et mox. Quidam seri volent nisi eos, qui floruerint, aureolos. Sagittas serere minus utile, quoniam in transferendo facili rumpitur, quod tantum fuerit. *Colum.* Interquendam melleoli rationem improbat 3. *R.* 18. — c) Est etiam herba in genere ulvarum, quem recentiores sagittalem vocant, et linguam serpentis, Graeci pistanam. *Plin.* 21. *Hist.* nat. 17. 68. (111). — d) In fabulis est sigum caeleste spiculum habens ad pedes Equi, alteram partem ad humeros Ophionch. Occidit ortu Virginia, oritur eum Scorpione. Habat omnino stellae quatuor, quoniam in principio materis, alteram in medio, duas reliquas in eo loco, quo ferrum solet effigi. Haec ferunt Herculem occidisse equitalem, seu vituperandam, qui Promethei fecit rodebant. Atque tredecim, ea Cyclopes interfecisse, qui fulmen Iovi fecerant, quoniam Esculapius ictus est. Haec ex *Hygia.* 2. *Astron.* 15. et 3. *ibid.* 14. Hinc *Plin.* 17. *ibid.* 18. 30. (131). Lacorum seri ad occasum Aquilae ad occasum Sagittae. *Colum.* 11. *R.* 2. 21. VIII. est. Martis Sagitta crepusculo incipit oriri. *Capell.* 8. p. 279. Par Sagittae ultimam partem ad octavam Capricorni partem circulus revocatur. — e) Prun fulgure, vel fulmina. *Ful-*

gat. *Interpr.* *Psalm.* 77. 19. Vocem dederunt nubes: etenim sagittas tuas transeunt; vox tonitruum tui talis rota. — *NE.* De cogoom. *R.* *V. ONOM.*

SAGITTANS, antis, particip. *V. SAGITTO.*
SAGITTARIUS, a, um, adject. da sagitta, saetivole, τοξικός, ad sagittas pertinens. *Plin.* 16. *Hist.* nat. 36. 66. (166). Sagittarius calamus. h. e. aptus ad sagittas faciendum. *Dict. Cret.* 4. 19. Philocteta Alexandrum tacescit sagittario certamine. *Inscript.* apud *Spon.* misc. p. 256. SAGITTARIUS DOCTOR. — Hinc

Sagittarius, ii, m. 2. absolute, substantivo more, est

I.) Proprie. — a) Sagittarum feber, saetivore, βολονός. *Aurel. Acad.* *Diag.* 50. 6. 6. Sagittarii, ararii, bractearii. — b) Item miles sagittis pugnans, arcieri, saetivore, τοξότης. *Cic.* multis in loc., *Sall. Jug.* 46., *Cic.* 15. *Fam.* 4., *Plin.* 6. *Hist.* nat. 23. 26. (101), et *Curt.* *scapa.* Erant hi in militia tum pedites, tanti armati alla leggiera: tum equites, cavaleggieri: utriusque levis armatura. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 29. n. 129. CN. MYNATIVS M. F. PAL. AVRELIVS CASSVS PRAEF. COH. III. SAGITTARIVM. Alie apud *Murat.* 954. A. T. REAVIVS EXPEDITVS DOCTOR SAGITTARIVM. Hinc fabrica Concordiensis sagittaria, de qua vide in FABRICA. — In sing. uum, per appositionem, collectivum usurpat *Tac.* 2. *Ann.* 16. Auxiliares Galii tu fronte, post quos pedites sagittarii: exin legionas, et levis armatura com equite sagittario.

II.) Translat. — a) Dicitur tussidator, qui ex occulto sagittis infert. *Cic.* *Sext.* 64. 133. Neque potui de uno sagittario me queri convenire. *Fel. Schollast.* ab A. Maio editus in *Class. auct.* T. 2. p. 157. De ipso Valentin scilicet, quem sagittarium, quasi levi armatura subnixum, hic appellat: qui timendus non videretur, quoniam majora essent alia in exercitu C. Caesaris, quae magis Ciceroni timere deberet. — b) Sagittarius a *Cic.* *Arat.* 181. et *Auson.* *Ecl.* de Signis. caelestibus, 8. et alibi dicitur Arctiensis, est unum ex duodecim Signis Zodiaci inter Scorpionem et Capricornum, stellis quatuordecim coconstans secundum *Hygnum.* Dicitur esse Croton, seu Crotus, Panis et Euphemes Musarum nutritus filius, quoniam cum Musis educatus, et praestans poeta evasit, et vocandi equitandique peritus: ob quae merita in caelum Musarum precibus translatus est. Pingitur Centauri forma propter aquorum studium: cauda satyri ad indicandam ejus cum Musis familiaritatem, quae non minus eo sunt delectatae, quam Liber satyris, arcumque tenens sagittantia habitu, propter venationem. Alii censent esse Chironem: ut *Seneca Thyest.* 861., sed hic est potius idus Centauri, in Austro porte sit. *V. CENTAURUS.* *Hyg.* *fab.* 124., 2. *Astron.* 27. et 3. *ibid.* 26. Hinc *Plin.* 30. *Hist.* nat. 14. 29. (97). Quomodo sol Sagittarium transit. Adde *Hyg.* *Astron.* 2. 57. et *Fab.* 124. et *Plin.* 17. *Hist.* nat. 24. 36. (215).

SAGITTARIUS, ii, m. 2. *V. voc. praeced.*
SAGITTATIO, ois, f. 3. actus sagittandi. *Nald.* 1. 13. 18. apud *Tychon.* *De sept. reg.* 4. p. 45. *Migne.*

SAGITTATOR, ois, m. 3. saetivore, qui sagittas mittit. *Boeth.* *de Porphy.* *Dial.* 2. p. 44. Fortasse quidam velox est, et idem etiam corpore validus est, idem etiam sagittator.

SAGITTATUS, a, um, particip. *V. SAGITTO.*

SAGITTIFER, fera, ferum, adject. (sagitta et fero) est 1. Sagittas ferens, εὐτοξόφορ. *Ovid.* 4. *Met.* 468. (et *Stat.* 1. *Achill.* 416.) Equae sagittifera prompsit duo tela phretra. Sagittifera pecus apud *Claudian.* *de hystrice.* 48. est hystrix, epinis, tamquam sagittis, armata. 2. Item sagittandis peritus. *Virg.* 8. *En.* 725. Sagittifer Geloui. *Call.* 11. 6. Partib. *Apul.* 11. *Met.* *Cretes.* — Hinc

Sagittifer, feri, m. 2. absolute, est idem ac Sagittarius, signum caeleste. *Manil.* 2. 266. Estas a Gemina, Aenclomous Virginia surgit, Bruma Sagittifera, Ver Phelbus incipit esse. Adde *ibid.* 500. et 560. et *Anthol.* *Lat.* 616. 5. et 623. 5. *Ries.*

SAGITTIFER, feri, m. 2. *V. voc. praeced.*

SAGITTIGER, gēra, gērum, adject. (sagitta et gero) sagittifer. Usurpatur Sagittiger, geri, eb-solute, et est idem ac Sagittarius. *Avien.* *Arat.* 482. Ora Sagittigeri. h. e. Sagittarii, sideris.

SAGITTIGER, gēri, m. 2. *V. voc. praeced.*

SAGITTIPOTENS, entis, adject. omni. gen. (sagitta et potens) βολοκράτωρ, sagittarius. Absolute da Sagittario sidere. *Cic.* *Arat.* 73. Menas, Sagittipotens solis quum sustinet orbem. *Auson.* *Ecl.* 16. 11. Pigra Sagittipotens jaculatur frigora terris. Adde *Anthol.* *Lat.* 642. 11. et 1028. 0. *Ries.*

SAGITTO, as, (sui) atum, are, 1. (sagitta) Particip. Sagittans sub A; et Sagittatus sub B I. et II. — Sagitto est sagittas ex arcu emitto, sagittas jaculo, τοξεύω (II. saetivare; Fr. lancer, décocher des flèches, darder; Hsp. arrojar saetas, saetar; Germ. Pfeile abschiessen, mit Pfeilen schiessen, - treffen; Angl. to shoot forth arrows), et usurpatur

A) Neutorum more. *Justin.* 41. 2. 5. Hos agitare, et sagittare magis industria docent. *Curt.* 7. 5. extr. Sagittandi celebris usus. *Solin.* 19. a med. Cervi obvios se praebent sagittantibus.

B) Transitive.

I.) Proprie. *Aibric.* c. 3. Apollinem sagittabit. *Caes.* *Aurel.* 2. *Tard.* 12. a med. In bello quemdam sagittatum, penetrato pulmone, convalescit.

II.) Translat. *Plaut.* *Trin.* 2. 1. 15. Savili sagittatis percutitur h. e. Instat sagittas animum ferientibus: et respicit ad sagittas Cupidinis. *V. SAGITTA.* At recentiores leg. ejus savili percutitur est. *Vulgat.* *Interpr.* *Psalm.* 63. 5. Intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum. Subito sagittabant enim. h. e. maledictis vaneneticisque sermonibus, et calumniis incessant.

SAGITTULA, ae, f. 1. diminut. a sagitta, saetivata, perva sagitta. *Apul.* 10. *Met.* Illos puellios dices tu Cupidines. nam et pinnulis, et sagittulis, et debitu cetero forma praedare congruebant. *V. PINNULA.*

SAGMA, mātis, n. 3., et Sagma, ae, f. 1. *Isid.* 20. *Orig.* 16. f. 1. minimum facit, Graec neutrum, ut et *Vulgat.* *Interpr.* *Levit.* loc. cit. *V. SCHEMA.* et *Edict.* *Diocl.* 11. — Sagma, σάγμα, a σάω, onero, onus impono 1. Cilleitis, quibus onera a iumentis portande imponuntur, basto, soma. *Veget.* 2. *Veterin.* 69. Exceptis his, qui deputati sunt Circo, reliquum molotum, equorum asinorumque ganna sub sellis, aut eagmis solo terga praestet officium. 2. Epiphippium, seu aquilantis selle, stratum equi. *Vulgat.* *Interpr.* *Levit.* 15. 9. Sagma, super quo sederit, immundum erit. — De sagma, quod fuerit theca senti, *V. Stat.* 9. *Theb.* 730. ad *J. Feenhuusen.* in adnot.

Homonym. Sagma et sella differunt; nam eagma proprie est quod iumentis onere bajulantibus imponitur; sella equorum est aliorumque animalium, quibus quae vehitur. *Veget.* loc. supra cit. Reliquum mulorum, equorum asinorumque genus sub sellis aut sagma solo tergo praestat officium. *Id.* *ibid.* Sagarum, vel settarum mensura conveniens et apta qualitas debet adhiberi. *V. SELLA.*

SAGMARIUM, ii, n. 2. *V. voc. seq.*

SAGMARIUS, a, um, adject. σαρμαριος, da basto, somajo, ad sagma pertinens, cillearius. *Isid.* 20. *Orig.* 16. Sagarinus caballus, mula. — Hinc

Sagmarium, ii, n. 2. absolute, est ipsum nunc, quod sagmati imponitur. *Servius* ad *Virg.* 1. *En.* 417.

Sagmarius, ii, m. 2. absolute 1. Qui sagme garli. *Lamprid.* *Elagab.* 4. a med. Senatusconsulta ridicula da legibus metronalibus, quae pudento, quae equo, quae sagmario, quae asino vebatur, quae carpento mulari etc. At *Forcell.* elliq. leg. quae equo sagmario. et *Aurelian.* *Imp.* in ep. apud *Vopisc.* *Aurelian.* 7. Miles equum et sagmarium suum deficiet: equos enim est militum portantes, sagmarius (sive equus, sive mulus,

sive asinus) ejus sarcinas. At *Forcell.* aliq. leg. *sagum* *sagmarium*. ¶ 2. Qui sagma, seu elitel-
tes, et ephippia conficit. *Gloss. Cyrill. Sazmaro-*
niōs, sagmarus. Sunt qui male leg. *saginator*.
SAGUARIUS, II, m. 2. *V. voc. præc.*

SAGMEN, *minis*, n. 3. Ratione habita etym.,
recentiores hanc vocem etymologi ducunt ab eod.
them., unde *sacer* et *sancio*. — *Sagmen* est ver-
bena, seu herba pura; sed usus vocis fuit apud
Latinos in sacris tantummodo, et in legationibus.
Martian. Dig. 1. 8. 8. Sanctum dictum est a
sagminibus. Sunt enim sagmina quædam herbæ,
quas legati populi R. ferre solebant, ne quis eos
violaret: sicut legati Græcorum ea, quæ vocan-
tur *κρηναίαι*, ferunt. *Smithii sanctum* a *sag-*
mine dicit *Festus*, cuius verba sunt: Sagmina
vocantur verbenæ, id est herbæ puræ, quia ex
loco sancto arcebantur (forte arcescebantur: at
Hutsch. apud Müller. ad Fest. p. 320. conficit
legendum arce dantur ex *Liv. 30. 43.* ubi *sag-*
mina dicit herbæ genus ex erce sumptum) a
consule prætorive, legatis proficiscentibus ad
sædus faciendum bellumque indicandum: vel ab
sanciendo, id est confirmando. *Nævius*: Jus sa-
cratum Jovis jurandum sagmine. *Plin. 22. Hist.*
nat. 2. 8. (5). Auctores imperii R. immensum
quiddam et hinc (h. e. ex herbis) sumptere,
quoniam non ellunde sagmina in remediis pub-
licis fuere, et in sacris legationibusque verbenæ.
Certe utroque nomine idem significatur, hoc
est gramen ex arce cum sua terra avulsam: ac
semper a legellis, quum ad hostes clarigaliumque
mitterentur, id est res raptas clare repetitum,
uons utique verbenæque vocabatur. Quod att
in remediis publicis, intellige in exlationibus
et lustrationibus. *Liv. 1. 24.* Fetialis regem Tul-
lum ita rogavit: Jubeas me, rex, cum patre
patrato populi Albani sædus ferre? Jubeas
rege, sagminæ, loquit, te, rex, posco, rex alii,
pura tolli.

SAGMO, as, are, a. 1. sagma, seu onus impo-
no, oero. *Gloss. Lat. Gr. Sagmat, odoas* *ovov*.
SAGŌCHLAMYA, et *Sagochlamys*, *mydis*, f. 3.
σαγχαλμύς, genus vestis militaris, et sagi et
chlamydis formam referens. *sagum* enim erat
Romana vestis, *chlamys* Græcorum: utraque suam
formam habebat: quæ in his in eadem veste sa-
gochlamydem faciebant. Hujusmodi fuere pellio-
latæ tunicae. Quid vero a sago distaret *chlamys*,
haud facile dictu est. *Palerian. Imp. in ep.*
apud Trebell. Claud. 14. Huic dabis *sago-*
chlamydes aureas duas, fibulas argenteas laurate-
tas duas. *V. Salmas. ibid.*

SAGRABA, æ, f. 1. alluvio. *Gromat. vet. p.*
306. 8. Rudorff. Et *sagrabam*, quam appellat
adlyvionem.

SAGULĀRIS, e, et *Sagularius*, a, um, adject.
ad sagulum pertinens. *Pia sagularis* plures ino-
moratur ab *Hygin. de cast. met.*, quæ ita vide-
tur appellata, quia secus eandem in castris mi-
lites sagula sua daponere solebant. *V. Schelium*
ad *eum.* p. 28. et 322. — Hinc absolute id. *Hy-*
gin. p. 5. col. 2. Vix vicinaria ideo dantur, per-
currentes proximam sagularem, ut ad eruptionem
exercitus eipedili progredi possint.

SAGULĀRIUS, a, um. *V. voc. præced.*

SAGULĀTUS, a, um, particip. a verbo *sagulo*
inuit, vestito de sajo, sagulo indutus, sagetus.
Sueton. Vitell. 11. Urbem introit paludatus,
feroque succinctus, sagulatis comitibus ac de-
tectis comilitonum armis. — Hinc

Sagulati, *drum*, m. 2. plur. absolute, h. e.
milites, quibus oppo. *prætextati*, h. e. olives,
apud Flor. Virg. orat. an poet.

SAGULUM, l, n. 2. diminut. a *sagum*, sajo,
sajone, *σαῖρα*, *χλαμύς*, *ἐπιδρακιδίων*, idem fe-
re significans ac *sagum*: — a) Est sagum
gregariorum militum proprium. *Cic. Pis. 23.*
55. Togulæ lictoribus ad portam prieto fuerunt;
quibus illi acceptis, sagula rejecerunt, et cater-
vam Imperatori suo novam præbuerunt. *Virg.*
8. Æn. 660. de *Gallis Capitotium* obsidentib.
Virgatis lucent sagula. *Liv. 7. 34. extr. de P.*
Decio trib. mil. Sagula gregali amictus, centu-
rionibus item inaulpularium militum habitu du-

ctis, ne, ducem circumire, hostes notarent. —
b) Dicitur etiam de sago imperatorio. *Sil. It. 4.*
518. humerique refulget Sanguinei patrium saguli
decus. *Id. 17. 527.* atque humeris imponit ho-
norem Fulgentis saguli. *Liv. 30. 17. ad fin.* Mu-
nera regi decreverunt sagula purpurea duo cum
fibulis aureis singulis, etc. *Id. 27. 19. extr.* Puer
tunicam lato clavo, cum Hispano sagulo et an-
rea fibula, donat. — c) Sagulis pro velis instru-
ctas lictres memorat *Tac. 5. Hist. 23. V. SAGUM*.

SAGUM n. et *Sagus*, l, m. 2. et *Sag*, = f. 1.
Masculino genere præter *Varron.* infra adlatum
usurpavit *Enn.* apud *Non. p. 223. 30. Merc.*
tergum igitur sagu' pinguis operat. et *Afran.*
apud *Charis. 1. p. 81. Putsch.* Quod quadrati
sunt sagi, et *Cic. ipse 3. Verr. 38. 95.* Quum
late cleftatibus frumentum, coria, cilicla, sagos
imparat. At plerique omnes leg. *saccos*. Etiam
femilino genere usurpatum reperitur, unde *sagas*
cæruleas ex *Enn.* affert *Charis. loc. cit.* — Sa-
gum, vox, ut videtur, Celtica, (cf. v. *σακος*, *sac-*
cus) est vestimentum militare, apertum, et libula
connexum, villosum, longius tunica, ex crassiore
lana confectum, quod reliquis vestibus superin-
datur.

I.) Proprie dicitur — a) De veste militari.
Cæs. 1. B. C. 75. sub fin. Repentino periculo
exterritis sinistras sagis involvunt, gladiosque di-
stinguunt. *Amian. 18. 6. 13.* Porrecto exten-
sibus brachio, et summitibus sagi contortis elat-
us adesse hostes signo solito demonstrabam. Sa-
gum enim militare elatum et contortum impe-
tus hostili signum fuit. Adde *eum.* 19. 5. 5.
— Etiam duces exercitus saga habebant, et tri-
buni militum, et centuriones: sed ex nobilitate
materis. Exempla habes in *SAGULUM*, et con-
firmat *Sall. fragm. apud Non. p. 538. 22. Merc.*
— Hinc *saga* sumere, ad *saga* ire, in *sagis* esse.
Erat enim sagum belli index, ut toga pacis: et
non solum milites, sed etiam populus in urbe,
exceptis consularibus, (ut colligitur ex *Cicer.*
fragm. apud Non. p. 538. 22. Merc., et *Phil.*
loc. cit.) *saga* sumere solebant, majore aliquo
tumulto exorto. *Cic. 5. Phil. 12. 31.* Tumultum
decerni, iustitiam edici, *saga* sumi dico oportere.
Id. 8. Phil. 11. 32. Quinquam hoc honore (con-
sularis) usi legati esse solent, quum est in sa-
gis civitas; statui tamen a vobis ceterisque civi-
bus, in tanta perturbatione reipubl. non differre
vestitu. *Id. 14. ibid. 1. 2.* Propter cuius peri-
culum ad *saga* issemus, propter ejusdem salutem
redendum ad primum restitum, censerem. Ad-
de *Epit. Liv. 72. et 73. et Vellet. 2. 16. 4.*
Quibus orationibus locis de tumultu Italico sermo
est. — b) Extra militiam, de veste agrestium
et pauperiorum. *Colum. 1. R. 8.* In cultu
familie rustice *saga* punit. *V. SAGATUS. Ulp.*
quoque *Dig. 34. 2. 24. in fin.* inter ea, quæ ad
familiam vestientem parata sunt. — Apertum
falsum, illud probat quod eo expanso domines per
ludibrium in sublime iactabant: cuius generis
ludibrii mentio est in *Gloss. Philox.* *Sagatio*,
σαγισ, (quamquam male hic a *Philoxeno* sa-
gatio vocatur *σαγισ*, quum potius sit cordis
pulsatio, quam *Aristænetus 1. Ep. 12.* vocat *τὸ*
πῆδμα τῆς καρδίας) quodque Galli berne, Itali
berta dicunt hinc propterea factum nostratum
dar la bertia et berteggiare. *Sueton. Oth. 2.*
Ferebatur vagari noctibus solitus, atque invelli-
dom quemque obviorem, ac potulentum corri-
pere, ac disento sago in sublime iactare. *Martial.*
1. 4. Ibis ab arcusso missus in estra sago,
Ulp. Coll. Mosae. et Rom. leg. tit. 1. § 11.
Cognovi, quod Clodius Lupi filius in convivio,
dum sago iactetur, culpe Marli Eueristi ita mala
acceptus fuerit, ut post diem quatum moreretur.
Tac. vero 5. Hist. 23. memorat lictres sagulis ver-
sicoloribus pro velis instructas. *V. SAGULUM*. —
De fibula. *Varro apud Non. p. 223. 31. et p. 538.*
20. Merc. Quum neque aptam mollis (*Ad.*
et *Popma leg. molibus* contra *Codd. auctoritatem*)
humeris fibulam sagus ferret. *Tac. Germ. 17.*
Tegumen omnibus sagum, fibula, aut, si desit,
spina consertum. (*Aristænetus ad h. l.*: sagum in-
definite intelliges vestimentum genus sago Romano

quodammodo comparandum: Germanice dixerit
Kittel.) Adde *Liv. 30. 17. ad fin.* Non omnia
saga libulam habuisse, ostendit *Claud. Imp.*
in *ep. apud Trebell. in XXX. Tyrann. 10.*
Duo saga ad ine velim militas, sed fibulatoria,
quum ipse miserit de nostris. — De cras-
siora lana, et villo *Martial. 6. 11.* Te Cadmea
Tyros, me pioguis Gallia venit. Vis, te purpu-
reum, Marce, sagatus amem? *Id. 14. 159.*, cuius
lemma *Tomentum Lingonicum*. Vellera Lingoni-
cis accipe rasa sagis. — Gallicum, et Hispani-
cum sagum inter se, et a Romano diversa fuisse,
faulsi probat *Ferrar. de re vestiari.* et ex
illo *Taciti 2. Hist. 20.* Ornatum Cæcinæ muni-
cipia Italiæ, et coloniarum in superbiis trabebant,
quod versicolore sagulo, braces, barbarum teg-
men, indutus togatos alloqueretur. h. e. Gallico
sagulo, quod virgatum *Virgilio 8. Æn. 680.*;
si enim Romana forma fuisset, non offendisset.
— Sagi figuram videre est in *Mus. Mant.* ab
Labusio edit. *T. 2. tav. 9. V.* et *CHLAMYD.*
— c) In illo *Pulgat. interpr. Exod. 26. 7.*
Facies et saga cilicina, saga sunt vela, velamina,
cortinae.

II.) Metonymice — a) *Sagum* dicitur etiam
lana ipse, ex qua saga texantur. *Varro 4. L. 2.*
35. (5. 167. Müll.) Posteaquam transierunt ad
culcitas, quod in ea sagum, aut tomentum alludve
quid calcabant, ab calcandis culcita dicta. Ita
Forcell.; at *Müll.* cum *Turneba leg. in eas*
acus. — b) Et ipse pannus ite dici videtur,
ex quo sagum fit. *Veget. 4. Milit. 6.* Saga cili-
ciaque tenduntur, quæ impetum excipiant sagit-
terum. *Veget. alter 1. Veterin. 42.* circa med.
Jumentum loco calido stantes, ac sagis cooperies
diligenter. Adde 2. *ibid. 59.*

SAGUS, a, um, adject. (sagio) ¶ 1. Qui acute
sensit, præsagus, presago. (*V. SAGIO.*) *Stat. 8.*
Theb. 204. Ipse nihil certum sagis clangoribus
æther præloquit. *Id. 1. Achill. 519.* Nunc sagas
effatur aves, nunc dira sororum Licia. Adde *Pru-*
dent. Apotheos. 366. ¶ 2. Item magicus, vene-
ficus. *Inscript. apud Maff. Mus. Ver. 170. 1.*
(*Orell. 2486.*) BRIVIT ME SAGA MANY CRDELIS
VBIQVE QVVM MANET IN TERRIS ET NOCTE ARTE
SVA. *Apul. 2. Met. Sagæ* mulieres ora mortuo-
rum passim demorantur. — Hinc

Saga, æ, f. 1. absolute, substantivorum mo-
re, est ¶ 1. Sagax et versule mulier, quæ multa
scire vult: et specialim venefica, quæ malis ar-
tibus ac potissimum pravis superstitionibus boni
aliquid, aut mali cuiquam conciliat, atrega, ma-
ga, ammalatrice, malarida, *σαγαστρία*. *Cic. 1. Divinat. 31. 1.* Sagire, sentire acute est; ex
quo sagæ anus, quia multa scire vult: et sa-
gaces dicti canes. *Fest. in Sagaces.* Saga dicitur
mulier perita sacrorum. *Ovid. 3. Amor. 7. 29.*
Sagare punicæ defili nomina cæra. Et mediam
tenues in jecur egit acus. *Horat. 1. Od. 27. 21.*
Quæ saga, quis te solvere Thessalis Magus vene-
nolis, quis poterit Deus? *Tibull. 1. 2. 41.* Nec ta-
men huic credet conjux tuus, ut mihi verax Pol-
licita est magico saga ministerio. *Colum. 1. R.*
R. 8. Haruspices sagasque, quæ utraque genera
vena superstitione rudes animos ed impensas, ac
deinceps ad sagilia compellunt, ne admiserit.
Adde *eum.* 11. 1. a med. et *Martial. 7. 54.*
et 11. 50. et *Apul. Apolog. ante med. 7. 2.*
Et quia hujusmodi enicula conciliandis amo-
ribus sæpe adhibentur, *saga* pro lena ponitur,
ruffiana. Non. p. 22. 33. Merc. Sagæ mulieres
dicuntur femine ad libidinem virorum indagetri-
ces: unde et sagaces canes dicuntur ferarum vel
animalium quæsitores. *Lucil. ibid. Etatem* et fa-
ciem, ut saga et bona conciliatrix. *Turpil. ibid.*
Non ego hoc per sagam pretio conductam, ut
vulgo solent. *Tibull. 1. 6. 23.* sagæ præcepta ra-
paciis Desera.

SAGUS, l, m. 2. *V. SAGUM* init.

SAJO, ōis, m. 3. Scribitur et *Sajus*. *V. loc.*
infra cit. — Cadenis Latinitatis tempore ita di-
cti sunt ministri iudicium, et magistratuorum, ex
lictorum et exactorum genere, a sajo vel sago,
veste eorum propria, quam Itali nunc sajo et
sajotto vocant. *V. Ducang. Glossar. med. et*

inf. Latinit. in V. *Sajones*. Hi etiam tascotae videbantur fuisse appellati, quam vocem vide sub loco. *Cassiod.* 4. *Variar.* 47. Nullum sajonum discursus facere patieris, sed ad causam, quam directus fueris, uno tantum itinere permittitur accedere, vel redire. *Id.* 12. *ibid.* 3. universi sajoni, qui sunt cancellarii deputati, sub nomine praefecti praetorio, quid libidem in munerum suorum exercitatione peregrandum sit, praecipit. et *Id.* 7. *ibid.* 42. nbi sajus scribitur, ut et 8. *ibid.* 24.

SAJUS. *V.* voc. praeced.

SAL, salis, m. et n. 3. in sing. num., at in plur. mascul. tantum. Olim *sals*, *is*, n. dictum est. *Varro* apud *Non.* p. 223. 17. *Merc.* Sale aridum. et *Ennius* apud *Priscian.* 5. p. 659. *Putsch.* Cereale spumat sale conferta rate pulsum. — Ablativus sing. *sals* est *Veran.* apud *Fest.* p. 158. 30. *Müll.*; *Dallius* plur. *sals* est *Fabian.* apud *Charis.* 1. p. 82. *Putsch.* Haerescunt infusus salis. In *Fragm.* *Bob.* de nom. § 25. p. 560. 31. *Reil.* intensius etiam salis in Nomin. slag. — Sal, a Graece voce *ἀλς*, *ἀλός* per metathesin, ut ait *Forcell.*, vel pollus adjecta littera e pro spirita aspera (*V.* tit. 8), est mistum quiddam ex aqua marina et terra, quo ta cibis condiendis et e putredine servandis utimur (It. *sals*; Fr. *sel*; Hsp. *sal*; Germ. *d. Salz*; Angl. *salt*).

1.) Propria. — 1.º In sing. num. — a) Mascul. gen. *Cato R. R.* 88. Salem candidum alo facito. *Plaut.* *Merc.* 12. 92. Salem in aquam inders. *Sall. fragm.* apud *Charis.* 1. p. 82. *Putsch.* et apud *Priscian.* 5. p. 644. Neque salem, neque alla irritamenta quae querebant. *Varro* 1. *R. R.* 7. a med. Ubi salem nec fossilem, nec maritimum haberent, sed ea quibusdam lignis combustis, carbonibus salis pro an uterentur. *Colum.* 8. *R. R.* 17. Sive album in oculo bovis est, montanus sal, hispanus vel ammoniacus, vel etiam Cappadocus minime tritus et immixtus mellis vitum extenuat. *Apic.* 8. 6. Asperges salem primum. *Marium Cato* apud *Priscian.* 5. p. 659. *Putsch.* Ex sale, qui apud Chartagenses sit. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 7. 40. (83). Quicumque illo quo constit, al niger est. *Id.* *ibid.* 7. 41. (85). Salissimus sal qui siccatissimus, suavissimus omnium Tarentinus, etque candidissimus. *Petrus.* 3. 3. Lacus ille salis, at habeant insuper se salem congelatum. — b) Neutr. gen. *Varro* apud *Charis.* 5. p. 644. *Putsch.* Nunc vides, in convulsiis poni et sal et mel. *Cato R. R.* 88. Sal populare. enia comuna. et *Colum.* 12. *R. R.* 53. ad fin. In seriem subternunt sal coctum, sed modice infractum. — Adde *Cic.* 2. *Nat. D.* 64. 160. Sns quid habet, praeter escam? cui quidem eo patresceret, animam ipsam pro sale datam dicit esse Chrysippus. *Zucet.* 1. 326. Nec mare quae impendent, vesca sale rana peresa. Quid quoque amittant in tempora cernere possit. *Pirg.* 3. 6. 403. caseum perca sale contingere. *Horat.* 1. *Sat.* 3. 14. Concha sals puri. *Plin.* 8. 3. Sal foditur. et *ibid.* Sals fodinae. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 6. 6. (21). Selo aliquid aspergere. *Cal. Aurel.* 5. *Tard.* 1. 14. Convenit incorporatum etiam sals (leg. sals) igniti vaporatio. *Id.* *ibid.* Saccellum implere sale torrida. *Id.* 4. *ibid.* 2. 16. Cum sals flora, quem Graeci *ἀλς ἀνθος* vocant. *Apic.* 1. 27. Sals fricii lib. 1. *Id.* 7. 10. Sals grane infringe. — 2.º In plur. num. *Varro* 2. *R. R.* 11. Quia aspergi soleat sales: mellor fossilis, quem merinus. *Colum.* 7. *R. R.* 4. sub fin. Coelestis aqua sub dio salibus durata. *Pallad.* 6. *R. R.* 9. Vitis casel eunt, et sales nimios accipiat, etc. *Id.* 12. *ibid.* 19. Si sordet oleum, frictos et adbuo calentes sales inllei iubent. Adde *Ovid.* 15. *Met.* 286. — De varis generibus et usu salis haec loca subdum. *Fabian.* apud *Charis.* 1. p. 82. *Putsch.* Sal aut fecitilis est, aut nalius: hic aut marinus, aut fossilis. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 7. 39. (73). Sal omne aut sit, aut eligatur: utrumque pluribus modis, ead causa gemina, coacto humore, aut decalo. Siccatur in laeu Tarentino stilvis solibus, totumque stagnum in salem abit. Omnis talis sal minutus, atque non glabra est, et mox. Aliud genus ex aquis maris

sponte gignitur, spuma in extremis litorebus ac scopulis. Hic omnis rore densatur. (At pro hic omnis (scil. spuma) rore densatur legendum hic omnis sole densatur, ut monet *Ponteder.* *Antiquit.* Gr. et Lat. p. 613. ex *Ir.* 16. *Orig.* 2. § 3. qui eadem fere *Plin.* verba refert, et pro rore densatur habet sole decocto. Corrigendum itaque est error amanuensis, minime vero ipsius *Plin.*, qui idcirco a recentioribus Gallis interpretibus erroris ibidem arguitur. Hinc *Manil.* 5. 686. tum demum suscipit undae Area, tum posita per aolem humora natescit. Ita cl. *Furlanettus* et paullo post. Sunt et montes nati salis, ut in Iodis Oromaeus, in quo lapidicinarum modum caeditur rascens. Effoditur et a terra in Cappadocia. (*V.* CAPPADOCUS in ONOM.) Item per Africae sitientia usque ad Ammonis oraculum. (*V.* AMMONIACUS.) et *ibid.* a med. Facilius varia genera: vulgaris plurimusque in salinis, meri aduon, non sine aqua dulcis sguis, sed imbre maxime iuvante, ac super omne sole multo, non aliter inarescens. Galliae Germaniaeque ardentibus lignis equam salem infundunt, etc. (*V.* loc. *Varro.* supra edictum est 1. *R. R.* 7.) Haec *Plin.*, qui *ibid.* 40. pargit docera, quomodo, et a quibus sit ex cinere quercus, ex arundine et iunco, ex murle salematorum etc., variosque ejus colores refert, atque utilitates in medicina. — *Varro*, inquit *ibid.* 41. sub fin., etiam pulmentarii vice sale usus veteres, auctor est: et salem cum pane citasse eos, proverbio apparet. Hinc *Horat.* 2. *Sat.* 2. 17. cum sale panis Latrantem stomachum bene teniet. h. e. tenuis et simplex cibus, qualis veterum fuit, sine aliis ferculorum delictis. Parum quod proverb. *Plin.* langit, videtur esse illud *Cic.* *Amic.* 19. 67. Verum illud est, quod dicitur, multos modios salis simul edendos esse, ut amicilia manus espletum sit. h. a. diu multumque amicos eodem victu ei consuetudine uti oportere. — Huc pertinet salem de Kingere, cibo at victu att. *Plaut.* *Pers.* 3. 3. 2. Nisi me haec (lingua) defendet, numquam delinget salem. *Id.* *Curc.* 4. 4. 6. Hic hodie apud me numquam delinget salem. h. e. cenabis: et simul respicitur at tenuem victum priscorum. *Sic Pers.* 5. 138. regumatum digita lerebrere salinum. Contentus perages, si rivere cum Jove tendis. *Id.* *epon.* — Item salem comedere, ammoniam et salarium accipere, apud *Fulg.* *Interpr.* 1. *Esdr.* 4. 14. — Hic olim sal honoribus militibus interponebatur, seleris inde dicitur, magna apud antiquos auctoritate, sicut apparet ex nomine Salaris viae, quoniam illa salem in Sabulos porteri convenerat. Aucus Marcius rex salis modios ses mille in conglarium dedit populo, et salinas primus instituit. *Plin.* *cit.* 31. *Hist. nat.* 7. 41. — Salibus praefectus dicitur is, qui commilitonibus suis salis distribuendi curam habebat, in *Isidori.* apud *Fabrit.* p. 676. n. 27. (*Orell.* 3541.) i. o. m. conservatori *TRATINVS* *VITALIS* *MIL.* *LEG.* *XXX.* *V. V.* (h. e. valentis victricis) *SALIS.* *TRAEV.* *PRO* *EX* *ET* *SVS* *V.* *A. L. M.* (h. a. votum solvit libens merito) *VI.* *KAL.* *MALAS* *LVPO* *ET* *MAXIMO* *CON.* (scil. ann. a Chr. n. cccxxxv.)

II.) Translata. — 1. A similitudine dicitur de villa gemmarum, ut crystalli, quum parva veluti salis grena nitorem corrumpunt. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 8. 37. de jaspidib. Vitium est et brevis in ille nitore, et longe splendens, et sal. et *ibid.* 6. 22. (82). Villa opali, si sal interveniat, aut scabritia, aut puncta oculis occurrantia. et *ibid.* 2. 8. (22). In murrinis transire quidquam, aut pallida, vitium est: Item sales (h. a. parvi cristalline), verrucaeque (h. a. quasi piccole mam-melle) non amittentes. et *ibid.* 10. (27). Infestatur crystallia scabro ferrumine, maculosa nabe, Item sala appellato. — 2. Metonymice est mare, il maro. *Pirg.* 10. *En.* 214. campos salis are scabant et 1. *ibid.* 177. Et sale tabentes erius in litore ponant. et 5. *ibid.* 848. salis placidi vultum ductusque quietos. et 866. rauca assidan longe sale rase sonabant. et 6. *ibid.* 697. Stant sala Tyrrhena classes. et 3. *ibid.* 385. sala Ausoni equor. *Ovid.* 1. *Pont.* 1. 70. Equorel scupulos ut cavat unde salis. *Val.* *Flacc.* 4. 721.

lumineo sic egmine frengit amari Vim salis. h. e. Cumlunum indusum maris salitudinem minuit. *Sic Lucan.* 10. 257. Equoreosque sales longo mlescera traelu. — 3. Metaphorica. — a) Dilectum, lepos, urbanitas, facetia, locus, propior acrem sensum, et quia est veluti condimentum sermonis, et quasi espidam fecit orationem, ut sal est condimentum ciborum, dedit *leggiadro*, *grazioso*, molto, *arguzia*, *grazia*, *facetia*; o detto frizzante, piccante, mordaco, canzonatorio, salira: et fero masculino genora. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 7. 41. (88). Sal adeo necessarium elementum est, ut transferri intellectus ad voluptates animi quoque. nam ita sales appellantur: omniaque vitae lepos, et summa hilaritates laborumque requies non alio magis vocabulo constat. *Afran.* apud *Priscian.* 5. p. 659. *Putsch.* Quidquid loquitur, sel merum est. *Plin.* 3. *Ep.* 21. de *Martialis.* Erat homo ingeniosus, eolus, ecer, et qui plurimum in scribendo et salis haberet, et salis. *Cic.* *Brut.* 34. 128. P. Scipio omnes sales facietisque superabat. *Id.* 2. *Orat.* 23. ad fin. Caesar inuallatum quidem nostris orolioribus leporem quemdam et salem est consecutus. *Id.* 1. *Att.* 13. Littera humanitatis sparsa sale. *Id.* 5. *Tusc.* 19. 55. In quo mihi videtur fuisse specimen humanitatis, salis, suavitatis, leporis. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 37. (117). Plurimum argutis facietisimi salis. — *Id.* 18. *ibid.* 26. 66. (249). Pelulantissales. *Seneca* *Vit. beat.* 27. circa med. Tota illa comileorum postarum manus in ma venenatos sales suos effudit. *Id.* *Tranquill.* 4. Quidam urbanitatem nesciunt continere, nec periculosos abstinent salibus. *Ovid.* 2. *Trist.* 565. Caudidus a salibus suffusus salis refugit: Nulla venenata littera mista joco est. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 60. Bionis armonibus et sala nigro delictari. h. e. mordaci dicecitata. *Cic.* 2. *Nat. D.* 29. 74. Salem laetum in irridendis nobis nolite consumere. *Horat.* 1. *Sat.* 10. 3. Lucilius sale multo Urbem defecit. — *Id.* *Art.* P. 270. At nostri proavi Plautinos et numeros, et Leudavere sales: alium patienter nramque. — b) Item sapientia, calliditas, acumen. *Ter.* *Eun.* 3. 1. 9. Labore alieno magnum pertam gloriam verbis saepe lo re transmovet, qui habet salem: quod est in te, quod ad totam sententiam refertur, ut et *Servius* docet ad 1. *En.* 39. — c) Item venustas, elegantia, decor, etiam in rebus corporeis. *Nepos* *Allic.* 13. Ipsum lectum antiquitus constitutum, plus salis, quam sumptus habebat. *pit di buon gusto, che etc.* *Catull.* 86. 3. nullo venustas, Nulla in tam magna est corpore mica salis. — d) Item naturalis acrimonia, et acitas, eriditas, ex qua fames et illis oritur. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 72. 93. (198). Nolum interli fama, aut sili venenatum, nem nequo calor his, neque aegulus, neque sudor, quae aviditalem naturali sale augent. — a) Item firmitas, stabilitas. *Fulg.* *Interpr.* *Num.* 18. 19. Pactum salis. h. a. stabile, perpetuum: Hebraice locutio inde orta, quod sal corpora incorrupta servat.

SALACACCABIA, *Orum*, n. plur. 2. *αλακκαβια*, cibi salis, in olis cocti: ab *αλας*, sal, et *κακαβια*, olla, cacabus. *Apic.* 4. 1.

SALACIA, *a*, f. 1. (sal) aqua. *Fest.* p. 326. 16. *Müll.* Salacia dicta est, quod satum. etot; antiquitus autem eo vocabulo postea pro aqua ipsa usi sunt. Sed *V.* SALACIA in ONOM.

SALACITAS, *is*, f. 3. (salar) kibitina, praelus in Venerem. — a) De brutis colmanibus. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 36. 52. (107). Columbae et turturae octonis annis vivunt: contra passeri minimum vitum, cui salacitas par. et *ibid.* 59. 79. (162). Corruptur salacitate secunditas. Adde 9. *ibid.* 17. 26. (59). — b) De hominibus. *Ter.* *Jul.* *Jejun.* 1. de psychis. Per edacitatem salacitas transit.

SALACO, et Salacon, *onis*, m. 3. *σαλακων*, *Hesychio*, et *Suidae* in dicitur, qui tantum fero litteris *αλακων* vocatur, idest arrogans, lactabundus. Quidam derivant et quodam viro nomina Salacone, qui, quum pauper esset, se divitem simulabat: est varu a *σαλακων*, *lecto*. *Cic.* 7. *Fam.*

SALEBRATIM, edverb. *V.* voc. seq.

SALEBRATUS, e, um, particip. ab inusit. salebro: salebris plenus, salebrosus. *Sidon.* 2. *Ep.* 2. a med. Fluvius salebratis sexorum obicibus astractus, spumoso canescit impulsus. Alii leg. salebratim. b. e. quæper salebras.

SALEBRITAS, atis, f. 3. iter salebrosus, viae difficultes. *Apul.* 6. *Met.* Sagum Immanit magnitudine procerum, et inaccessis salebriate lubricum.

SALEBRÖSUS, e, um, adject. *Sup.* Salebrosissimus II. — Salebrosus est seclitris plevus, lapidosus, scarpus, asper, difficilis, sassoso, difficile da camminare, aspro, ἀσφαλός, τραχύς. I.) Proprie. *Apul.* 8. *Met.* Sed et raris gerchet, quæ salebrose semita largiter subministrabat. et 7. *ibid.* Mibi surfures apponebat incretos et cordidos, multoque tepide salebrosos.

II.) Translate. *Quintil.* 11. 2. a med. Iode intersuptus actioalis impetus, et resistens eo salebrosa oratio, et qui dicit, edicenti similis. h. a. quibuscumque veluti salebris remorans impetum actoria, ut salebris retardat progressum embulentis. *Martial.* 11. 2. Lectoris tetrici salebrosus edicente Senectrem. h. a. difficillem, asperum, et in ejus lectione saplus resistentem sit. *Sidon.* *epist. præfixa carm.* 14. Omissa epithalamii tenerritudine, per asperissimas philosophias, et salebrosissimas regulas stilum trahit.

SALGAMA, drum, a. plur. 2. *V.* SALGAMUM.

SALGAMARIUS, ii, m. 2. ἀλγανός, qui saligema vendit, vel conficit. *Colum.* 12. *R. R.* 54. Deinde, sicut conseruerunt salgamasil, decumatum ferramentum luvain lucidito. — Salgamarius inscriptus fuit libes ejusdem C. Mailli, la qan de selgami condiendi agebatur. *Id.* *ibid.* 44.

SALGAMENTARIUS, ii, m. 2. Idem eo saligementarius. *Salvian.* 4. *advers. avar.* 7. Si mutuum a te quippiam propolis, aut seligementarius postuleret, redditorum eum aza diffidens, quem dedisses. Alii rectius leg. *salsamentarius*.

SALGANUM, i, et sæpius Salgema, drum, a. 2. Videtur vox esse corrupta ex Gr. ἀλγας, αδός, mæria. ¶ 1. In sing. num. *salgamum*, i, quiddam militibus ab eorum hospitibus præbatur. *Imp. Constantin.* *Cod.* 12. 4. 1. Ne quis comitum, vel tribunosum, aut prepositosum, aut militum, selgam gratia, culcitras, ligum, alium a soli, extorqueat hospitibus. *Cod. Theod.* 7. 9. in *temmæ*. De salgemo. *Id.* 7. 9. 3. Selgemi aliquid postulat. ¶ 2. In plus. num. *salgama*, drum, quæcumque conditea ad victim in vasis serventur, interdum sicce, sæpe cum liqumida et jora, ut mala, pira, fici, ova, reges atc. *Colum.* 12. *R. R.* 4. Post hoc præceptum locum, et vasa idonea salgamis præparari jubent. *Id.* *ibid.* 117. Tempore non atin villi quoque salgema merces, Capperia, et tritres luvæ feratque minores Plantatione. *Id.* 12. *ibid.* 9. Sapa suffundere luv debet, non pail nitre salgema. Adde *ibid.* 4. a med.

SALIARIS, e, adject. (selin) non diverse selgicicat.

A) Salialis est ad saltum pertinet, saliens. *Fest.* p. 320. O. *Müll.* Critotau (ait) Saonem ex Samolbrece, cum Eneæ, deor Penates qui Levantin transulerit, saliare genus saltandi instituisse, a quo appellatus Salio. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 95. 96. (209). Saliares lasuiz. supra dixat: quædam insulae semper fluctuant.

B) Salialis est etiam ed Salior pertinet. *V.* SALIUS. ¶ 1. Generalim. *Macrob.* 3. *Saturn.* 12. circa med. Salialis sacra. *Seneca Ep.* 15. Curque, et enim aliquo pondera manus motas, et saltus, vel illa, qui corpus in altum levat, vel illa, ut ita dicam, Salialis, aut, ut contumeliosius dicam, saltolus. ¶ 2. Specialim — a) Saliare carmen, quod canebatur a Salis sacerdotibus, præsertim in bonorum Martis, quod tribuitur Nomæ a *Farron.* 7. *L. L.* 3. *Müll.* ubi ait: Verborum poeticorum et Pompili regnum fons la carminibus Saliorum etc. Hinc *Horat.* 2. *Ep.* 1. 86. Jam Salia Nomæ earmen, qui laudat. h. e. quod Numa Salis canendum protulit in movendis anclibus, præcis et lguetis

verbis refertum. Hæc *Quintil.* 1. 6. ad fin. Et Saliorum carminæ, vi sacerdotibus suis itis intellecta. Horum carminum aliquot fragmenta collegit *Egger.* *Lat. term.* vel. *rell.* p. 72. Cf. etiam *Bergk.* de *carmin. Sal.*, et *Corssen.* *Orig.* *poet. Rom.*, et *V. AXAMENTA.* — b) Saliares epulae, lautæ et opiparæ, quales erant Saliorum. *Fest.* loc. supra cit. Salis per omnes dies, obicumque manant, quia amplæ ponuntur cæcæ, aliquæ illæ magnæ sunt, Saliares appellantur. *Horat.* 1. *Od.* 37. 2. ante Saliares Oroare pulvinas deorum Tempus erat depibus, ioculea. Cf. *Cic.* 5. *Att.* 9. Quum epulisti essemus Sallerem in modum. *Apul.* 4. *Met.* Saliares se cæcasse cæces crederet. et 7. *ibid.* Vobis epulas Sallares compereturas. et 9. *ibid.* At pudios nior statim cæces Sallares comperat.

SALIATUS, ns, m. 4. dignitas, seu officium Saliorum. *Cic. fragm. orat. pro Scaur.* 5. epud *A. Maium* in *Class. auct. T.* 2. p. 307. Appius autem hoc majorem contentione fore putabat, quod illum in pontificatus petitione, in Saliatu, in ceteris meminerat fuisse patricium. *Capitolin.* *M. Aurel.* 4. In Saliatu omen accepit imperii.

SALIBARIUM. *V.* SALIARIUS.

SALICASTRUM, i, n. 2. (salla) genus labronæ in selictis nescens, ἀμπελος ἀγρία. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 15. (20). Est labronæ similis, sed in selictis nascens, ideo distinguitur nomine, quum eisdem uni habet, et salicastrum vocetur.

SALICETUM. *V.* SALICETUM.

SALICTARIUS, e, um, adject qui in selictis et sapibus provenit, ut *Lupus salictarius* epud *Plin.* 21. *Hist. nat.* 15. 50. (86) herba est de sponte nascentibus, et la cibus unum habentibus, verius tamen oblectementum, quam cibus. Officina, inquit *Haradin.*, lupulum pessim vocant, et Galli du *houblon*, nostreles vulgo bruscandolo, Heli luppola. — Hinc

Salictarius, ii, m. 2. absolute, qui selictum euret, at ex eo materiam salignem viti pedandæ Jogendæque parat. *Cato R. R.* 11. 1, ubi sunt, qui vocem hanc omittunt, ut omisit etiam *Varro* 1. *R. R.* 18., qui *Catonis* locum eundem retulit.

SALICTARIUS, ii, m. 2. *V.* voc. præc.

SALICTETUM, i, n. 2. Idem quod selictum. *Ulp. Dig.* 47. 7. 3. Idem de saltetito dicendum est. Alii leg. *salictio*, ut est epud *Haloand.*, sed *Torrentin.* habet *salicteto*; vitiose tamen: rectius leg. *salicteto*.

SALICTOR, oris, m. 3. (selio) saltator. *Anthol. Lat.* 793. 54. *Ries.* *V.* SALITOR.

SALICTUM, i, n. 2. synop. a saltetum, locos selictibus conlitis, et ipi salices. *Cato R. R.* 1. sub fin. Vites est prime: secundo loco hortus irriguus, tertio salictum, quarto olatum, quinto prædum etc. *Cic.* 2. *Leg. agr.* 14. a med. Accedet eo mons Gaurus, eccedent salicta et Minuturne, etc. *Plaut. Autul.* 4. 6. 9. Lucus crebren salictio oppletus. *Liv.* 29. 17. Quum forte inter salicta innata ripla laterent hostes. *Virg.* 3. *G.* 13. glauca canentia fronde selicta. *Ovid.* 11. *Met.* 363. Juncta palus bulo est, densis obrassa salictis. *Colum.* 10. *R. R.* 332. Glauca salicta. *Ennius* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 20. 40. Pes emana salicta. *Virg.* 1. *Ecl.* 55. rapas Hyblæis apibus florem depasta selictis. h. e. lutum forti similem, qui emittit a salice sterili: cui insidentes apes suum bauriunt operi suo idoneum. — Quod *Servius* ad loc. cit. *Virgili.*, et *Cincius* epud *Festum* in *Salicem*, dicunt esse virgult genus, de humilis ac teul salice loquuntur, ex quo vimina fiunt. *V.* SALIX.

SALIENS, entis, particip. *V.* SALIO, saltum etc.

SALIFODINA, e, f. 1. (sal et fodio) ἀλμύρον, miniera di sale, salina, locus, ubi salivus est effoditur: et differt a salina, in quo arte fit. *Pitruv.* 8. ante med. Fontes, et flumines, et lacus, qui per salifodinas percurrentes, necessario salis periculantur. Est qui leg. *salisfodina*.

SALIGINEUS. *V.* in voc. saq.

SALIGNEUS, a, um, adject. Idem ac saligneus.

Ulp. Dig. 47. 7. 3. Si quis saligneas virgas, insalutandi selicti caute desierit. Est qui le saligneas. quod minus probum videtur. *Colum.* 6. *R. R.* 2. Saligneæ clava. *Id.* 9. *ibid.* 15. ad fin. Saligneas quelor.

SALIGNIANUS, e, um, adject. ita appellatur optimorum malorum genus. *Edict. Diodet.* p. 17. Mala optima Matthea, sive Saligione N. X. X. quattuor.

SALIGNUS, e, um, adject. (salls) di salice, insalutandi selicti caute desierit. Est qui le saligneas. quod minus probum videtur. *Colum.* 6. *R. R.* 2. Saligneæ clava. *Id.* 9. *ibid.* 15. ad fin. Saligneas quelor. SALIGNIANUS, e, um, adject. ita appellatur optimorum malorum genus. *Edict. Diodet.* p. 17. Mala optima Matthea, sive Saligione N. X. X. quattuor.

SALIE, drum, et SALII, drum. *V.* SALIUS. SALILLUM, i, a. 2. diminut. a salinum, salieretta, parvum salinum. *Catull.* 23. 19. porlor salillo. — *Plaut. Trin.* 2. 4. 90. salillum animæ vocat ipsam enim eo spirillum, quo vivit corpus, et a putredine, quasi sale conditum, defenditur. At rectius leg. scintillule animæ.

SALINACTUS. *V.* SALMACIDUS.

SALINÆ, drum, f. plur. 1. (selina, e, um) Negant *Varro* 8. *L. L.* 48. *Müll.*, et *Charis.* 1. p. 20. *Putich.* la singulari comera disparari. — Selina locus est, in quo sal peratur, ἀλμύρια, ἀλμυρά. *V.* SALIFODINA. ¶ 1. Generalim. *Cic.* 2. *Nat. D.* 53. 122. Sallam ab ora maritima remotissimæ. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 7. 39. (81). Sel facilius plurimus in salinis, mari educto, non itoa equæ dulcis rigule, sed imbre maxime Juvante, ac super omnia sole multo: non aliter inarescens, et *ibid.* 41. (89). Ancus Marcius salinas primus instituit. *Colum.* 10. *R. R.* 135. Quæ dulcis Pompeja palus vicine selinis Herculeis. h. e. quæ sunt prope Pompejos, Campaniæ urbem, ubi Herculis petra fuit, ut recte interpretatur *Host.* *Dissert. isagog.* p. 30. *V. HERCULEUS* in ONOM. — Ludit in ambiguo *Cicero*, Jocos et sales intelligens in illa 7. *Fam.* 32. Perum diligenter possant salinorum meaurum a te præparatore defenditur. ¶ 2. Specialim, sen nar' ἱερόν, Salinæ, locus la orbe ed portam Trigemina, *Frontin.* *Aqued.* 5., *Liv.* 24. 47. sub fin. et *Solin.* 1. 8.; Itemque ad Ostiam. *Liv.* 5. 45., sub fin., de quibus *Id.* 1. 33. In ore Tiberis Ostia urbs condita, salinæ circa factæ, et 7. 19. Depopulatum agrum circa Romanas salinas. — Fuit etiam vallis Salinaram in Palæstina ad Mera mortuum, sen Aspheltitæ. *Vulgat. interpr.* 3. *Reg.* 8. 13.

SALINARIUS, a, um, adject. ed salinet, vel ed sal pertinent, ut Arenæ salinarias, apud *Pitruv.* 8. 3. circa med.

SALINATOR, oris, m. 3. (selinos, vel selian) qui in salinis versatur, qui sal conficit, aut vendit. ¶ 1. Generalim. *Ennius* apud *Serv.* ad 4. *Æn.* 244. Salinatores arerit. h. e. qui pro sale conficiendo et vendendo rectigal maris pendunt. *Arnob.* 2. p. 70. Selinatores, ungulari, enifoces, aueupes. *Inscript.* apud *Gruter.* 1096. 4. L. LEPIDIO L. F. AN. PROCVET MIL. LEO. V. MACEDON. EIC. SALINATORES CIPITATI MENASTORVM DE MERITA RITI. ¶ 2. Specialim Salinator, titulus nini Laberiani. *Gell.* 3. 12. — *NB.* De cognom. *Rom. V. ONOM.*

SALINIENSIS, is, m. 3. qui in selinis operatur, salinator. *Inscript. Pompejana* apud *Host.* *Dissert. isagog.* p. 30. M. CERNIVVS ARDILEX SALINIENSIS ROGANT. *V. Colum.* loc. cit. in SALINÆ. — *NB.* De nom. props. *V. ONOM.*

SALINUM, i, n. 2. (salinum, a, um) Etiam *Salinus*, i, mascut. gen., dicit *Varro* apud *Non.* p. 546. 14. *Merc.* Dicuntur enim patellæ, salini, acetabula, catini, petenæ. — Salinum, ἀλμύριον, saliera, ves, in quo sal reponitur, tum ad mensæ usum, tum ad sacras oblationes. *Plaut. Pers.* 2. 3. 14. Triparel homines, qui salinum servo obviuant cum sale

Atii leg. allium, alii alliatum. *Pers.* 3. 25. Est tibi far modicum, purum et sine labe salinum: Quid metuas? *Stat.* 1. *Silv.* 4. 130. sed saepe deus inter honores *Campes*, et saepe placuerunt ferra salino. *Liv.* 26. 36. Ut senatores salinum petellamquo deorum aana habere possint. *Val. Max.* 4. 4. n. 3. In C. Fabricii et Q. Emili Papii domibus argentum fulsae confitear oportet. uterque enim petellam deorum, et salinum habuit. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 12. 54. (153). Fabricius imperatores plusquam pateram et salinum ex argento habere vestabat. *Arnob.* 2. p. 91. Sacras faciles manus salinorum appositae, et simulacris deorum. *Horat.* 2. *Od.* 16. 13. Vivitur parvo bene, oia paternum Splendat in mense tenat salinum. h. e. supellex, et res familiares a patre relictae, diligenter et parco servatur, et admixtae, quamvis tenuis sit. *Pers.* 5. 138. regustatum digito terebrata salinum Contentus peragis, si vivere com Jove teodis. h. e. modico victu contentus eris, et parco veterum more, pacem cum satis comestibile, et plus ac religiosus esse cupis. *V. SAL.* — Salinum in mensa pro equali solitum esse poni, ait (*Cincius*, vel *Ferrus*) cum patella, quia nihil aliud est sal, quam aqua. *Festus*. — Salinum cum sala in mensa ponere, figulis religioni habetur: quod quondam in *Esquilina* regione Ogulo, quum fornax plena vasorum coqueretur, atque illo proxima eam convivatus, super modum potus somni esset oppressus eum convulsis suis; praeteriens quidam pelulana, ostio patente, ex mensa salinum coniecit in fornacem: atque ita incauto excitato, figulus cum suis concrematus est. *Idem*.

SALINUS, a, um, adjectivum, unde **SALINUM** et **SALINAE** absoluta, quas voces vide suo loco.

SALIO, salia, saliv, et salii, salitum, (salium) salire, a. 4. (sal) Sunt qui ubique salio scribunt, liquida geminata, quod improbare non aulam: quamvis a sal, salis, unde sit salio, nulla geminatio oriatur. *Salero* aut inltero pro saliro unda et *salvus*, veteres dixisse *Diomedes* 1. p. 371. *Putsch.* *Idem* exempla demonstrat. Sic *Sall.* fragm. apud *Priscian.* 10. Parte consumpta, reliqua cadaverum ad ditionem salient. Adde *Varro*. 6. *Z. L.* 110. *Müll.*, al. — Particip. *Salit* (et *Salinus*); *Saliturus*, et *Salivus*; *Salientis*. — Salin est saltem aspergo, sale condio, *ἀλάζω* (h. e. insalare, salare; Fr. *salor*, *souppoudrer*; *Illep.* *salat*; Germ. *salzen*; Angl. to season with salt, salt, powder, pick). *Varro* 1. *R. R.* 2. sub fin. Quia rationa oportet pernas salire. *Cato* *R. R.* 23. Olas caducas saliantur. *Cels.* 2. 18. Pisces, qui solidi saliantur. *Sisenn.* apud *Priscian.* 10. sub fin. Piscium salientium causa. *Nov.* *ibid.* *Salivus* luto est, mittam saltem. *Mumm.* *ibid.* luto enim multo sala *Salernus*. *Priscian.* *ibid.* Praeteriti participium *salitinus*, et *salino*. At buxas nollum addere exemplum. *Colum.* 6. *R. R.* 32. *Salit* thynnos. *Pallad.* 11. *R. R.* 10. *Salita* oliva. *Fabian.* apud *Diomed.* 1. p. 373. *Putsch.* *cero*. *Cornel. Sever.* apud *Priscian.* 10. sub fin. *Salit* pumiliones. Adde *eum.* apud *Diomed.* *loc. cit.* Adde *Marcell.* *Emp.* 26. 123. et 14. 104. *retro*. *Fulgat.* *interpr.* *Tob.* 6. 6. *Cetera* saliorunt. *Id.* *Ezech.* 16. 4. *Sale* salita. h. a. fricata. — **Iliao**

Salvus, a, um, adjectivum moro, unde *Comp. Salior* I. 1. et II. 2. a; *Sop. Salisissimus* I. 1. et II. 2. b. — *Salino* est sala gustum habens, sale aspersus, salitus.

1.) **Propter**. ¶ 1. Generalit. *Ennius* apud *Macro.* 6. *Saturn.* 4. *Salum* mara. *Plaut.* *Trin.* 4. 1. 2. *uctus*. *Ter.* *Adelp.* 3. 3. 71. *Res salum* at, hoc adiutum est. *Lucet.* 4. 222. *Humor salis* aporia. *Id.* 5. 482. *salus* gurgis. *Virg.* 2. *G.* 238. terra *salis*. *Id.* 5. *En.* 158. longa sulcant vade *salis* carina. *Id.* 2. *ibid.* 132. mihi sacra parari. Et *salis* fruges, et circum tempora vitas. h. a. far cum sala, quod mola *salis* dicitur. Sic *salis* ferra apud *Ovid.* 3. *Fast.* 284. *V. MOLA*. *Colum.* 12. *R. R.* 57. *Caveas* racens, aut *salina*. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 9. 50. (82). *Folia salis* gustu. *Id.* 36. *ibid.* 17. 28. (132). *Amicus* tepis gustu *salus*. *Id.* 31. *ibid.* 7.

41. (85). *Salissimus* sal, qui sicissimus. *Id.* 7. *ibid.* 6. 5. (42). *Salioribus* cibis uti. *Auct. B. Alex.* 6. *Aqua* *salior*. ¶ 2. Speciatim *salis* dicitur etiam lacrima, sudor et sanguis, se autem vera tales sunt. Et de sudore quidem *Aristot.* *sect.* 2. *περὶ ἀνθρ. quest.* 3. *ceuius* querit. *Accius* apud *Non.* p. 503. 29. *Merc.* *Salis* cruorem guttis lacrimarum lavit. (Adde *Lucret.* 1. 918.) *Virg.* 2. *En.* 173. *salusque* per artus *Sudo* sit. *Ennius* apud *Macro.* 6. *Saturn.* 2. Neque miseris lavere lacrima salum sanguinem. ¶ 3. Item *salis* dicitur rubigo, quae ferrum assumitur, tam quia gustu *salis* est, tum quia a quibus *salis* more rodit. *Virg.* 2. *G.* 220. Nec scabie, et *salis* laedit rubigine ferrum.

II.) **Translat.** ¶ 1. Ex sapidus, sapore praeditus, saporito, gustoso. *Plaut.* *Cas.* 2. 3. 8. Neque *salum*, neque suave esse potest quicquam, ubi amor non admiscetur. ¶ 2. Hinc percommodum refertur ad sermonem urbanum, lepidum, facetum, argutum, et dictis tamquam salibus aspersum conditumque, anda risus movetur, aut mordetur aliquis et pungitur, *fascio*, *grazioso*, *acuto*, *frizante*, *mordage*, *ακοντικός*, *ελεός*.

— a) De rebus. *Quintil.* 6. 3. 19. *Salum* in consuetudine pro ridiculo tantum accipimus. natura non utique hoc est: quoniam et ridicula oportet esse *salis*, nam et *Cicero* nunc, quod *salum* sit, est esse *Atticorum*. et *moz.* *Salum* igitur erit, quod non erit *insulsum*, velut quoddam simplex orationis condimentum, quod sentitur latente iudicio, at velut *palatum* excitat: quod et a *tadio* defendit orationem. *Cic.* *Orat.* 26. a *med.* *Quidquid* est *salum*, aut *salubre* in oratione, id proprium *Atticorum* est: a quibus tamen non omnes facit. *Id.* 16. *Att.* 12. *Negotia* *salis*. *Horat.* 1. *Sat.* 7. 28. *salis* multoque *fluvi* (*sermone*) *regerit* *convicia*. *Rurus* *Cic.* 9. *Fam.* 15. *Saliores*, quam *illi* *Atticorum*, *Romani* *veteres* atque *urbani* *salis*. *Martial.* 3. 12. *Res* *salis* est, *bono* *olere* et *asurire*. — *Neutr.* *plut.* *absoluta*. *Cic.* 2. *Orat.* 54. 267. *Inveni* *ridicula* et *salis* multa *Græcorum*. nam et *Siculi* in eo genere, et *Rhodii*, et *Erysotii*, et praeter ceteros *Attici* *essellunt*. Adde *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 9. (49). — b) De hominibus. *Cic.* 2. *Orat.* 56. 228. *Homo* *facetis* atque *salus*. et *ibid.* 63. 255. *Aditio* *ambiguo*, altero genere *ridiculi* fuit *salissimus*. (*At* *Orell.* *leg.* *salissimum*.) *Horat.* 1. *Sat.* 9. 65. *male* *salus*. *maligno*, *tristia* *zuolo*. *Catull.* 14. 16. *Non* *hoc* *tibi*, *salis*, *sic* *abit*. h. e. ingeniose et fraudem mihi facientem. *Augustin.* 2. *de Genes. contra Manich.* 23. *extr.* *Latine* *salis* *dicitur*, qui *locati* *amant*. — *Commode* *ludit* in *ambiguo* *Plaut.* *Rud.* 2. 6. 33. *de eo* qui *naufragium* *fecit*. *Bonam* *est* *quod* *babes* *gratiam* *merito* *mibi*, qui *te* *ex* in *sulso* *salum* *fecit* *mea* *opera*. h. e. in *causa* *fui*, *at* *fracta* *navi* *maderes* *salis* *fuclibus*. *Id.* *ibid.* 2. 1. 12. *de piscatore*. *Neque* *quicquam* *captum* *est* *piscem*: *salis* *laulique* *pure* *domum* *redimes* *etancum*: *dormitis* *incomat*. *Cic.* *fragm.* *pro Senur.* 4. *edente* *A.* *Mato* *in* *Class. auct.* *T.* 2. p. 291. *Quara* *quæ* *potest*, *quamvis* *salis* *ista* *Sarda* *fuert*, *ulla* *libidinis*, *aut* *amoris* *esse* *supleto*?

Salum, i, a. 2. absolute, *Idem* ac *salamentum*. *Cacl. Aurel.* 3. *Tard.* 2. 39. *Dandæ* *etiam* *reps* *madidatæ*, atque *salum* *ex* *aceto* *et* *oleo* *conditum*.

SALIO, salia, saliv, et salii, et salii, salitum, salire, a. — a) Quod ad scripturam attinet, *salis* in praeterito pro *salii* veteres dixerunt, non solum in compositis *adulsi*, *provisi* etc. sed et in simplicibus. *Diomed.* 1. p. 370. *Putsch.* *Salis* perfectum suavis annulari videtur *salii*, quam *saliv*: sed plerique veteres *salii* dixerunt. *Virg.* 2. *G.* 384. *Mollibus* in *prælia* *unctos* *salare* *per* *utres*. *Priscian.* *quoque* 10. p. 906. *Putsch.* *testatur* *se* *in* *quibusdam* *codicibus* *salvere* *laventis*. *Serv.* *ad* *illud* 3. *En.* 416. *Disiulisse* *ferant*: *bino* *apparet*, *inquit*, *bono* *dictum*, *unctos* *salare* *per* *utres*. *Est* *enim* *positio* *salis*, *salis*, *salui*. *At* *in* *cod. Romano* *et* *Mediceo* *tagitur* *salire*. *Illud* *quoque* *Ovidii* *a* *multis* *enim* *Priscian.* *loc. cit.*

sic *legitur*, 4. *Fast.* 805. *Per* *flamas* *salules* *pecus*, *saluisse* *colonus*. — *Salibit* pro *salivit*, ut videtur, habet *Itala* *Jo.* 21. 7. — *Salivus* ponit *Priscian.* 11. p. 929. *Putsch.*, *unilo* *tamen* *exemplo* *adito*. — *Salientis* pro *salens*, de aqua, legitur in *Inscript.* apud *Henzen.* 7068. *Aquam* *salientem* *a.* — b) *Ratione* *habita* *elymi*, *salio* *est* *ab* *ἀλλομαι*, *adjecta* *littera* *pro* *spiritu* *aspero* *Græcorum*, *et* *multo* *λ* *in* *ι*, *at* *in* *ἀλλος*, *unde* *Lat. alius*. — *Particip.* *Saliena* *sub* *A* 1. 1. 1.º *a.* *et* *2.º*, *II.* 1. *n.* *et* *sub* *B*, *et* *in* *an.* — *Salio* *est* *salium* *edo*, *salto*, *πηδάω*, *ἀλλομαι* (*It. saltara, balzare*; *Fr. sauter, bondir*; *Illep. saltar, brincar*; *Germ. springen, hüpfen*; *Angl. to leap, jump, dance, hop, skip, bound*), *et* *occurrit* *A*) *Intransitive*, *et* *B*) *Transitive*.

A) **Intransitive**.

1.) **Propter**. ¶ 1. Generalit. *Est* *salum* *edo*, *salto*. — 1.º *De* *hominibus*. — a) *Cum* *aditis*. *Plaut.* *fragm.* *apud* *Priscian.* 6. *sub* *fin.* *Saliam* *in* *puteum* *praecipites*. *Ovid.* *fb.* 558. *In* *que* *maris* *salis*, *Glaucus* *ut* *alter*, *aqus*. *Plin.* 4. *Hist. nat.* 12. 26. (90). *Es* *rope* *in* *mare* *salientes*. *Rurus* *Ovid.* *fb.* 597. *Tinaerit* *salas* *super* *ore* *gleaotia*. *Liv.* 2. 39. *Obsapia* *litore*, *super* *vallum* *saliant*. *Virg.* *loc. supra* *cit.* *unctos* *salare* (*al. salere*) *per* *utres*. *Horat.* 2. *Od.* 18. 26. *ultima* *limites* *ellectum* *salis* *avarus*. *Liv.* 2. 24. *Salire* *de* *muro*, *praecipitantes*. *Plaut.* *Trin.* 2. 1. 30. *Qui* *in* *amorem* *praecipitavit*, *pajus* *perit*, *quam* *al* *saxo* *salat*. h. e. *de* *saxo*. — b) *Absolute*. *Plaut.* *Bacch.* 3. 3. 24. *Hasta*, *disco*, *pugillatu*, *pila*, *saliendo* *eo* *exercere*. *Id.* *Mil. glor.* 2. 3. 8. *Metuo*, *ne* *in* *malum* *cruciatum* *insultemus*. *PALM.* *tu* *sal* *solus*. *nam* *ego* *latam* *insulturam* *nihil* *moror*. *V. CRUCISALUS*. *Horat.* *Art.* *P.* 430. *saliet*, *tundet* *pede* *terram*. *Id.* 1. *Ep.* 14. 26. *cujus* (*tibicines*) *Ad* *strepitum* *salas* *terra* *gravis*. — 2.º *De* *brutis* *animalibus*. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 38. 54. (111). *Aves* *vario* *meatu* *feruntur*, *et* *in* *terre*, *et* *in* *aere*, *ambulant* *aliquæ*, *ut* *corulces*: *saliant* *allæ* *ut* *passeræ*, *merulæ*: *currunt* *at* *perdiscæ*, *rutilonæ*. *Cf.* *Propert.* 4. 5. 52. *et* *Flor.* 3. 10. *Ovid.* 6. *Met.* 381. *saliant* *in* *gurgite* *raus*. *Id.* 3. *ibid.* 587. *calamo* *salientes* *ducere* *pisces*. *Similiter* *Martial.* 1. 56. *Et* *placem* *tremula* *salientem* *ducere* *sæte*. *Cato* 2. *Orig.* 16. *Capra* *fero*, *quæ* *saliant* *e* *saxo* *pedes* *sexagenos*. *Phædr.* 4. 2. *Fame* *coacta* *vulpis* *alta* *in* *vineæ* *Uvam* *appetebat* *summis* *salientis* *vilibus*. ¶ 2. Speciatim *salire* *est* *emercere*, *celeriter* *emergere*, *procellere*, *exillire*, *salire* *fuori*. *Claudian.* *præf.* *ad* *III. cons. Honor.* 3. *escusso* *salit* *eam* *tegmine* *proles*. h. e. *pullus* *aquilæ* *salus* *est* *rupto* *putamine*.

II.) **Translat.** ¶ 1. Generalit. — a) *Metaphorâ* *sumpta* *ex* *super.* *paragr.* 1. *Virg.* 1. *G.* 449. *Tam* *multa* *in* *te* *te* *crepitant* *salit* *horrida* *grando*. *Ovid.* 14. *Met.* 543. *Cum* *saliente* *grates* *cecidissent* *grandine* *nimbis*. *Id.* 4. *Fast.* 409. *Ferre* *Dem.* *micæque* *licet* *salientis* *honorem* *Deis*. h. a. *salis*, *qui* *in* *ignem* *conjectus* *et* *salit*, *et* *crepitat*. Adde *Horat.* 3. *Od.* 23. 20. *Sic* *Tibull.* 3. 4. 10. *Ferre* *plo* *placant*, *et* *saliente* *sale*. *Cato* *R. R.* 154. *Ut* *in* *culicem* *de* *doli* *vinum* *salire* *possit*. — *Hinc* *Particip.* *salens* *dicitur* *de* *aqua* *in* *rivis*, *quæ*, *lapillis* *cursum* *interumpentibus*, *salit* *potius* *quam* *debut*: *item* *in* *fontibus*, *et* *tubis*, *ob* *impetum* *scatariendi*, *ant* *quæ* *in* *altum* *salit*, *et* *in* *fontibus* *arte* *facile* *videre* *est*. *Virg.* 5. *Ecl.* 47. *Dulcis* *aquæ* *saliente* *nilum* *restingens* *ribo*. *Ovid.* *Hem.* *am.* 632. *Et* *multam* *salientis* *incitat* *unda* *altum*. *Plin.* 2. *Ep.* 17. *ad* *fin.* *Hæc* *amentis* *desiliunt* *aquæ* *salientis*, *sed* *puteos*, *ac* *potius* *fontes* *habet*. *runt* *enim* *in* *summo*. *acqua* *corrente*. *et* *Suston.* *Aug.* 52. *Æstate* *epertis* *cubiculi* *foribus*, *ac* *aspe* *in* *peristyllo* *saliente* *aquæ* *cubant*. Adde *Frontin.* *Aquæd.* 9. *extr.* *et* *II.* *etc.* — b) *Metaphorâ* *ex* *super.* *paragr.* 2. *ductâ*. *Lucret.* 1. 187. *E* *terrasque* *exarta* *repente* *arbuta* *salient*. *Ulp.* *Dig.* 19. 1. 17. *Personæ*, *o* *quarum* *constris* *aquæ* *salira* *solet*. *Varro* 1. *R. R.* 13. *Cohortis* *interius* *compiusculum* *habent* *lacum*, *ubi* *aquæ* *salat*. h. a. *decurrit*, *desinet*. ¶ 2. Speciatim *salire*

pro palpitare, micare, subillire, battere, palpitare, tremolare, πάλλω, πάλλωμαι. Ovid. 10. Met. 289. salient tentatae pollice venae. Plin. 10. Hist. nat. 53. 74. (148). Guttia in ovo salit, palpitataque. Seneca Herc. Œd. 708. Stat terror animis, et cor ettonitum salit. πάλλας ἢ καρδία. Pers. 3. 109. via est ei forte pecunia, sive Candida violi subrisit molle puella; Cor tibi rite salit? Plaut. Pseud. 1. 1. 104. Id futurum, uode unde dicem nescio: ois! quia futurum est: ita supercillum salit. V. SALISATOR. Similiter Horat. 2. Sat. 6. 34. elieo negotia centum Per caput et circa saliant letua.

B) Transitive salire dicitur lo brotis de mare ἐν τῇ οὐνοῦσι, montare apud Italos. Varro 2. R. 1. 7. a med. Quom equos matrem ut saliret, adduci non posset. Nonius p. 105. 12. Mere. Varro tege Mœnia: Nemo est tam negligens, quo summa diligentia eligat salium, qui suam saliat equillum. — Abiolute. Varro 2. R. R. 4. ante. med. Verres octo mensium locipit salire. Adde 3. ibid. 6. et 10. Lucet. 4. 1193. Vocem salientium lata (natura) retractat. pro salientium. Calpurn. 5. Buc. 23. Lascivumque pecus salientes accipit bircoas. — Et passive. Varro 2. R. R. 2. a med. de ovib. Neque pati oportet, minores, quem bimas, saliri. Ovid. 2. Art. am. 485. Lata salitur ovile. — Hinc

Salient, tis, et fere in plur. num. Salientes, um, m. 3. absolute, denotatur fortes, et ipsi tubi, ac fistulae, ex quibus aqua salit, et allo ducitur, quasque ois dicimus doctioris, sifoni, canne, cannoni: σωληνας. Cic. 3. Q. fr. 1. 2. Affirmo, mirifica suavitate te villam habiturum, piscina et salientibus additis. Ulp. Dig. 19. 1. 15. Labra, salientes, fistulae quoque, qua salientibus junguntur, quamvis longe excurrant extra ædificium, ædium suot. Vitruv. 8. 7. In medio ponentur fistulae lo omnes lacus, et salientes, et ibid. 3. ante. med. Ex bulumodi locis et fontibus et in asty, at ad ortum Piræum duell sunt salientes, quibus bibit nemo, etc. Plin. 36. Hist. nat. 15. 24. (121). Agrippa lacus aspirogenus fecit, præterea salientes centum quinquaginta, castella eorum triginta. Adde Frontin. Aquæd. 9. 11. 87. 103. 104. etc. — Io sing. oim. Cælius apud Auct. de dub. nom. p. 590. 21. Keil. Salient perpetuus. Homonym. Differentiam inter salio, et salito vide sis in hac voce.

SALIPOTENS, entis, m. 3. (saloni et potens) qui salo seu mari præest, maris dominator: tributor Neptuno. Plaut. Trin. 4. 1. 4. Salipotenti et multipotenti Jovis fratrl ætherei, Neptuno, Lætos Iubeos laudes agô gratas. ἀλός κρατοῦντι. (Cf. Horat. 1. Od. 3. 1., al.) At Gronov. et Valla. cum Forcell. leg. salisipotentis.

SALISATIO, et Salissatio, ònis, f. 3. ab inusit. saliso, vel salisso, frequentat. a salio, (cf. σαλίζω et σαλίσσω, quatio, coeuntio) qua palpitare significat. — Salissatio est igitur palpitatio, πάλμος. Marcell. Empir. 21. in fin. Cordis pulsio, sive salissatio. Gloss. Philox. Salissatio, πάλμος.

SALISATOR, at Salissator, oris, m. 3. ab inus. saliso, πάλμοποιός. Salissatores, loquit Isid. 8. Orig. 9. ad fin. vocati sunt, qui, dum eis membrorum quæcumque partes salierint, aliquid sibi eranda prosperum, seu triste significare prædicant. Muret. l. 9. var. lect. c. 6. legit salissatores. Hinc pertinet illud Theocr. Edyll. 3. v. 37. Ἄλλεται ὀφθαλμός μὲν ὁ δίζιος ἀράχ' ἰθυσὶ Ἀντών; et Plaut. Pseud. 1. 1. 105. ita supercillum salit, et Asin. 2. 9. 49. Ergo miraber, quod dudum seculum gestabant mihi.

SALISUBSULUS, et Salisubulus, i, m. 2. idem ac Salus subsiliens, Catull. 17. 5. Sic tibi boos es tua poos libidinis fist, in quo vel Salisubulus satura suscipiunt. h. e. in quo etiam Salis salientes subsiliensque securi sacra sua peragant. Muretus locum armat auctoritate Pacuvii in Aratorum iudicio. Pro Imperio sic Salisubulus nostro escubet. h. e. Mare, qui lo prellis hac illac salit subsiliisque Imperium nostrum tueatur. Huoc etiam Pacuvii versum primus aote Muretum attulit Guarinus ad Catull. loc. cit., cuius fidei acquiescendum esse videtur. Alii apud Catull.

leg. Salii ipsulsi, et Pacuvii versum spurium putant. Ipsulas vero, sive ipsillas, dicunt esse lamellas in sacris adhibitas, specie virorum et mulierum. V. IPSULLICES. Ita Forcell. At Lachmann. leg. Salisubulus, quamquam u et i facile permuteantur: cod. vero Laurentianus habet salisubulus. (V. F. Hand Quæst. Catull. p. 7.)

SALITIO, ònis, f. 3. actus saliendo: ut salitio equorum, si saltore a cavallo, apud Veget. 1. Milit. 18.

SALITO, as, ere, n. 1. intens., seu frequentat. a sallo, valde, aut sæpe salio, salto, Varro 5. L. L. 85. Mili. Salii a saltando, quod facere in comitio in sacris quotannis et solant, et debent. Alii leg. saltando.

SALITOR, oris, m. 3. (salio) ¶ 1. In Gloss. Philox. est ταραχτήρ, h. e. salementarius. Quidam leg. apud Cic. 4. Att. 17. ad fin. Litteras datas salitoribus Britanniae. Sed plerique omnes, datas a Ritoribus Britanniae. ¶ 2. Salitator. Prob. de nom. p. 212. 30. Keil. Salitor eo saltor? quod saltorem eruditia consuetudo et proba auctoritas indicat, salitor dicimus. nam saltre tamquam sarcire sarcire, ex quibus sortor, ois sareinator etc. Anthol. Lat. 794. 54. Rics. Salitores novi. Alii leg. salictors.

SALITURA, æ, f. 1. insalamento, αλισς, coaditura ex sale. Colum. 12. R. R. 21. Post salturam musti.

SALITUS, a, um, particip. V. SALIO, salem aspergo.

SALIUNCA, æ, f. 1. herba, de qua Plin. 21. Hist. nat. 7. 20. (43). Sallunca folio quidem subbrevis, et quod oculi noo possit, radici numerosae cohaeret, herba verius, quam flos, densa veluti manu pressa, breviterque caespes sui generis. Pannonia hanc gignit, et Norici Alpiumque aprica: urbium, Eporedia: tantæ suavitatis, ut metallum esse cœperit. Vestibus loterpoli eam gratissimum. Hæc Plin. Eandem ac nardum silvestrem Scribon. Compos. 195. et apicam Celticam, ibid. 258. facit. Virg. 5. Ec. 16. Laeta salix quantum pallescit cedit olivæ, Puniceis humilis quantum salunca rosetis. Ubi Servius: herba quam Orci tunicam vulgo vocant. Recentiores botanici potant eandem esse ac nardum Celticam (Valerianam Celticam L.). V. NARDUS.

SALIUNCULA, æ, f. 1. diminut. a salionca, parva salionca. Gloss. Cyrill. Ἀγριόποδον, salioncula. et ibid. Ἀνεμώνη, vaccinium, salioncula. Adde Ital. 16. 55. 13., Hieronym. in 16. 15. 55., Inscript. Wilms. 2754. et Not. Tir. p. 170.

SALIUS, i, um, adject. (salio) ad Salios pertinens. Fest. p. 329. 18. Mili. Sallia virgines Clodius ait esse cooducticias, quæ ad Salios adhibeantur cum apicibus palodatis, quæ Eilius Stilo scripsit sacrificium fecere lo regia cum pontifice paludatus cum apicibus lo modum Saliorum. Potuit tamen virgines per epægeio addi. Horat. 4. Od. 1. 28. pede caodido lo morem Salium ter quatitot homum. et 1. ibid. 36. 12. Neu morem lo Salium sit requies pedum. Utrobique autem Salium potest etiam accipi pro Saliorum. — Hinc

Salice, arum, f. plur. 1. absoluta, subaud. epulæ, vel cenæ, apud Apul. 4. Met. Cl. Fest. p. 329. 9. Mili.

Salii, orum, m. plur. 2. absoluta. Σάλλιοι, sacerdotes Martis apud Romanos, qui ancilia custodiebant, et certo tempora se gestantes, saltatoresque per Urbem discurrebant. Varro 5. L. L. 85. Mili. Salii a saltando, quod fecera in Comitio lo sacris quotannis et soleat, et debent. Festus: Sallos a saltando, id est saltando, dictos esse, quamvis dobitari non debeat, tamen Polemon ait, Arcada quemdam fuisse nomen Salium, quem Eneas a Maotinea lo Italiam deduxerit, qui juvenes Italicos ἐνέπλων saltationem docerit. (Cf. Virg. 5. Æn. 347. et 10. ibid. 753.) At Critolaus Saonem ex Semothrace, cum Eneas, deos Penates qui Laviolum transtulerit, Sallara geous saltandi instituisse, a quo appellatos Salios: quibus per omnes dies, ubicumque maneat, quia amplis pooatior cens, sique alie magne sunt, Sallares appellatior. Hinc Fest. Virg.

8. Æn. 663. Hic assultantes Salios, nodosque Lupercos, Lanigarosque apices, et lapsa ancilla cælo Extulerat. Cic. 3. Orat. 51. 197. Non neglecta, ut mihi videtur, a Numa rege doctissimo maioribusque nostris, ut epularum solaminum fides ac tibia, Salliorumque versus laudat. — Instituti sunt a Numa Pompilio. O-rigo hæc fuit, Quom Egeria Nymphæ bortata Numa Picum et Fauoum de ratione plendi fulminis coosulisset, illique Jovem cælo siliantem, eamque rem Numa a Jove precatu esset, ille pollicitus est, se crastino die, exorto sola, Romani Imperii futurum certa pigoora daturum. Igitur Numa cootionem advocavit, Jovis promissum enarravit, postero die adesse iussit. Ubi nequens dies illuxit, populusque universus. affuit ad regiam, Numa prodit, sub dio lo solio acroos sedit, et, exorto sole, Jovem veneratus est precatuque, ut promissum munus exhiberet. Tunc sios nubibus cælum ter tonuit, targe fulguravit, tandemque acutum ab omol parte rascium delapsum est, quod Romaol ancille appellare. Sed quoniam sors Imperii in illo scuto posita erat, os forte hostes illud surripere possent, Mamurium, locillum ea tempestate fabrum ad se accerit, negotiumque dedit complura huius æmilla effingendi. Quod opus quom illa æquissima absolvisset arte, scutum caeleste cum catarla Numa misceri iussit, quod dæmones internosci noo potuit. Optionem deinde rex artificis obtulit, quicquid vellet, a se postulandi. Mamurium noo pecuniam, sed gloriam pro mercede petiit. Quom enim Numa illis diebus carmloos quædam composuisset, quæ Salii per Urbem discurretes in hocce Martia canerent, Mamurium petiit, ut nomeo suum a Sallis lo fina quoromlibet carmionum recitaretur. Id, annuente Numa, per multa tempora observatum est. Ovid. 3. Fast. a v. 250. — Numa Juvenes elegit lo Salios ex ordiois patrio, qui forma et virtute ceteris excelleret, oimero duodacim: (Lyd. Laurent. de mens. 4. 2. p. 56. Ἀνοκάλεια πρυτάνεις πρὸς τοῦ Νουμά τοὺς καλοῦμένους Σάλλιοις ὁρίσθαι φασὶν ὑπεκύντας τὸν Ἰαννὸν κατὰ τὸν τῶν Ἰταλικῶν μνηστῆριδμόν. et μοι, ταυτὴ δωδεκάβημον εἶναι τὸν αὐτοῦ νῶν κατὰ τὸν τῶν μνηστῆριδμόν.) qui Palatio dicti suot, quique in Palatio sedem habebat, ut affirmat Dionys. Halic. l. 2. a. 70. Illi alios duodecim, Collicios at Quirinales appellatos, mox adjecti Tullius Hostilii ob votum quod voverat, ut id. Dionys. l. 3. c. 32. ait, lo bello cootra Sabios; ut Liv. 1. 20. et 27., in prælio contra Fidenates et Veientes, quom, Romanis in aciem eductis, Albani a Romaol, duce Metlo Fuffetio, defecero. (V. Pauli, Real-Encyclo. VI. 1.) Hos Favorios etiam at Pallorios disere, ut Serv. ad Virg. 8. Æn. 285. tradit. Eo igitur huius ordiois sacerdotum oimero crevit, ut ad collegium redactum fuisse. Qui præerat Sallis, magister Sallorum (ut est apud Val. Max. 1. 1. n. 9.) dicebatur: alius erat præsul appellatus, qui alie præsulabat in crimiois publicis; alius vates, qui Sallares versus aote allos præloebat. Capitolin. M. Aurel. 4. Fuit lo eo sacerdotio (Sallorum) at præsul, et vates, et magister. Inscript. apud Gruter. 473. 5. MANSIONES SALLIORVM PALATINORVM. Alia apud Murat. 173. 8. Q. POMPEIO Q. F. QVIR. AKKEKONZ SALLIO COLLINO, etc. — Sallii Palatini vocati etiam suot sacerdotes domus Aug. Palatinæ in Inscript. apud Gruter. 309. 2. V. Bulett. archæol. an. 1842. p. 13. et seqq., ubi præclara multa attulit E. Borghesius. — In sacris illis, quæ Salii celebrabant, tunica pictis iocultis erat, et aneas baltis supra tunica cincti, ornatiq; prætestis, quæ subtegmine poiteel fibulis astrictæ erant, et trabes vocabantur: gestabant in pectore acneum tegmen, lo capite plioos rotundos, et lo altum fastigiatos, quos Eomeol apices appellabant: gladio acclocti erat, manodextra lanceam, aut virgam, aut aliquid bojæmodi tensabat: collo ancille ferebant, libant per Urbem coentes carmloos, laudentesque Martiam armorum præsidem cum tripadiis solemnique saltu, at lo fine omnium certaminum suorum Mamu-

rium appellabant. *Lucan.* 1. 603. Et Salivus leto portans ancilla collo. et 9. 477. quae laeta juvenis Patricia cervicem movet. *Adda Stat.* 5. *Silv.* 2. 130. — Salivus etiam extra urbem fuere. *Inscript.* apud *Gruter.* 318. 2. et *Orell.* 2247. I. ANTIQVITATIS. C. F. HOR. SARGILO 'SALIVS ALBIVS IDEM MAGI: SALIVVM. — Salivus etiam Herculi sectos fuisse Tibur, constat ex *Virg.* 8. *En.* 285. et ex *Inscript.* Tiburtina apud *Orell.* 2249. C. TERENTIUS VALENS IIII. VIS AEDIL. POT. PRAEF. Q. Q. SAL. (h. a. *Salivum*) PRAEF. RIVI SYVERN. PATRONO MYN- CIPES. V. *Murat.* p. 173. In *Gloss. Philox.* asamenia (quae sunt carmina Saliaria) dicuntur σι- χοι ἐν Συσίων Ἡρακλέους. Praeterea Octav. Her- iennius apud *Macrobi.* 3. *Salurn.* 12. In libro, qui inscribatur de rebus Saliariis Tiburtium, et *Antonius Nipho* ibid. docuere, Salivus Herculi datus fuisse. Hoc autem ideo, quia, ut ait *Ma- crobi.*, is Deus apud Pontifices idem, qui Mars habetur: quod et *Varron.* auctoritas confirmat in *Sal. Menip.*, quae inscribitur Ἄλλος Οὐτός Ἡρακλῆς. Chaldaei quoque stellam 'Herculis vo- cant, quam reliqui omnes Martis appellant. *Ad- de Serv.* ad *Virg.* loc. cit., *Plin.* 2. *Hist. nat.* 8. 6. (34). *Hugon. Astron.* 1. ad fin. V. etiam *Hartung. Relig. d. Römer* 1. 2. p. 22. — *NB.* De nom. propr. V. ONOM.

SALIVA, s. f. 1. σάλις, σάλις, humor in ore animalis, sputum (h. saliva, scilicet saliva, sputo, bava; Fr. saliva; Hsp. saliva; Germ. d. Spei- chel; Angl. saliva, spittle): est a Graeca voce adlata, et saepius in diag. num. usurpatur.

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. — a) De brutis animalibus. *Colum.* 6. *R. R.* 9. Signa bovis febricitantis inanes lacrimae, oculi compressi, fluidum salivis os etc. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 12. 53. (193). Tussim sanat saliva equi triduo pota. — b) De hominibus. *Zucet.* 4. 1101. Affigunt avide corpus, Junguntque salivas Oris, et ibid. 639. ut aerpens, hominis quae lacta selivir disperit. *Ju- venal.* 6. 621. de *Claud. Imp.* (quem in ira rictu spumantem fuisse, scribit *Sueton.* 30.) tre- mulum cepit, et longa manantia labra saliva. *Catull.* 23. 15. A ta sudor abest, abest saliva Mucosque, et mala pituita nasi. h. e. numquam esepulis. *Id.* 99. 10. Spurca saliva, et 77. 8. et *Seneca* 3. *Ira* 38. extr. pinguis. sputo grosso. *Peget.* 2. *Peterin.* 22. *Jejuna. Tertul.* *Jejun.* 6. *virgo. Cael.* *Aurel.* 2. *Acut.* 3. 15. Infrequens ac rellua. *Id.* ibid. astuta. h. e. tenax, viscosa. *Id.* ibid. arastior et indigesta. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 4. 7. (37). Salivam in manu ingerere. spu- tarsi in manu, et 27. ibid. 6. 24. (41). viere, et 37. ibid. 10. 59. (163). facere. Hinc *Id.* 7. ibid. 2. 2. (13). et 28. ibid. 4. 7. (35). et ibid. 7. 22. (76). *Jejuna* salivae hominis contra serpentes, fascinationes, lividam, comitalem morbum furan- culos, icthenas, lippitudines etc. miram vim praedat. *Pers.* 2. 31. cunis Exerit puerum, fron- temque atque uda labella infanti digito, et lu- stralibus ante salivis Exipat. Cf. *Sueton.* *Vitell.* 2. ¶ 2. Specialim, arcana saliva aut venosi- cum, in quo saga spurcam salivam suam insipuli, vel amatorum poculum inficit. *Proper.* 4. 7. 45. Aut Nomus areanas tollat versuta salivas.

II.) Translate. ¶ 1. Dicitur de quibusdam certorum animalium humoribus salivae similibus. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 15. 47. (136). Cochlearum saliva infusa infantum oculis. *Id.* 32. ibid. 6. 21. (60). Ostrea spissa, nec saliva suo lubrica. *Id.* 9. ibid. 36. 60. (128). Purpure diebus quinquagenia vivunt saliva sua. *Id.* 11. ibid. 37. 54. extr. Oculorum natura composuit calloris in extimo tunica, quae subinde purifescat lacrimationum salivis, et ibid. 12. 12. de melle. Sive ille est celi sudor, sive quaedam siderum saliva, stre purgantia ea aaris succus. ¶ 2. Metonymica saliva est gustus, sapor, gustus, sapor. *Id.* 23. ibid. 1. 23. (40). Sua culque vino saliva innocentissi- ma, sua coiqua aetas gratissima, hoc est media. *Proper.* 4. 8. 38. Et Metymnae Graja saliva meri. *Pers.* 6. 24. turdorum nosre salivem. *Petron.* fragm. *Tragur.* 48. *Burmman.* Quidquid ad salivam facit, in suburbano narcitor. h. e. omne vi- num, quod sapore gratum est, et gurguli jucundum:

dā nel gusto. ¶ 3. Item generatim appetitus, cupiditas alicujus rei. *Seneca Ep.* 79. ante med. Aut ego ta non novi, aut Aina tibi salivam mo- vet. h. e. valde cupie Aina cognoscere ac de- scribere. Itel. far venir l'acqua, o l'acquolina in bocca, eccitare o sluzzicare l'appetito. Sic saliva Mercurialis apud *Pers.* 5. 112. est cupi- ditas lucri. Huc trahit *Klotz.* illud *Petron.* fragm. *Tragur.* supra adl. ¶ 4. Omnia una saliva continuare apud *Hieronym.* advers. *Jo. Hiero- sol.* n. 10. est uno impetu, aut spiritu, protinus. protelo, ita ut ne semel quidem spuat.

SALIVARIUM, II. V. voc. seq. in fin. **SALIVARIUS**, a, um, adject. σαλιωδης, sali- vale, ad salivam pertinens. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 51. 74. (160). Mituli, et pectines sponte natura in arenosis proveniunt: quae durioris testae sunt, ut murices, purpurae, salivario lentora. h. a. hu- more inlar salivae, sed viscoso. — Hinc *Salivarium*, II. n. 2. absolute, pars frontis intro ora. *Edict. Dioclet.* 19. 5. ubi vulg. sellbarium. **SALIVATIO**, ōnis, f. 3. (salivo) σαλιωμός, sa- livazione, salivae fluxus. *Cael.* *Aurel.* 3. *Acut.* 2. 7. Sequitur autem eoa, qui jam passione ten- tantur, salivatio plurima, etc.

SALIVATUM, I, n. 2. (salivo) ποτόν, πομα, προπότισμα, medicamentum liquidum, vel solidum in quibusdam animalium morbis a mulo- medicis adhiberi solitum. Dicitur ex eo, quod primo nimis saliva compescenda institutum sit: vel quia salivam, h. e. cibi appetentiam, restituit. Sunt tamen, qui salivatum ubique reponunt, quasi prima ejus compositio ex saliva fuerit; In- vitis tamen optimis Codicib. *Colum.* 6. *R. R.* 25. Lepus semicrudus conteruntur, et ossa salivati more fauclibus ingeruntur. et ibid. 9. Coctos brassicae colliculos triginta ex oleo et gase sali- vati more febricitanti bovi demittit. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 11. 76. (101). Ex hac herba in tres mo- dos salivati additur, quantum in unam sagittam addi solet (h. e. quantum addi solet ad unam sa- gittam veneno inficiendam); ita ossa demittitur bonis fauclibus in morbis. *Pallad.* 5. *R. R.* 7. Vitulis totum molitumque milium cum lacte mis- ceatur, salivati mora praedodum. — Cum Ge- netivo. *Colum.* 6. *R. R.* 10. Recens tussis (bom) optime salivato farina bordeacea discutitur. be- verone.

SALIVO, as, are, a. 1. Particip. Salivandus 2. — Salivo, σαλιζ, spulare, sellvam emitto. Translate. ¶ 1. Generalim. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 36. 60. (125). Purpurae congregantur verno tem- pore, mutuoque attritu lentore ejusdem ceris salivant. ¶ 2. Specialim, corro eo medicamento, quod salivatum dicitur: quia etiam clenda sa- livae vim habet. *Colum.* 6. *R. R.* 5. Panecia et eryngii radices feniculi samilibus miscenda, et cum defruti ac moliti tritici farina, candenti equa conspergenda: eoque medicamento salivan- dum agrotum peus, et ibid. 24. a med. Fetez vacca cytissus viridis praebetur, vel tenero olere eommitto torrido molitoque milio, et per unam noctem lacte macerato salivatur. et ibid. 37. a med. Admisarius equus desecto viridi pabulo, et largi bordeo firmandus, nonnumquam etiam sa- livandus erit.

SALIVOSUS, a, um, adject.

I.) Proprie, saliva abundans, salivoso. *Virg. Catal.* 5. 29. *Ribbeck.* Quibus (dapihus) re- pletus ut salivosis labris Obesam ad uxorem red- it. *Cael.* *Aurel.* 2. *Acut.* 2. 12. Egrotosa sa- livosus. *Apul.* *Apolog.* Salivosa labia. bavosa.

II.) Translate, salivae similis, viscosus, sali- vale, mucilaginosis. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 38. 72. (181). Humor eceris (in cortice) gummosus, ulmi salivosus, lentus ac pinguis malis.

SALIX, Ictis, f. 3. genus plantae, quem ridi- cule, inquit *Fest.*, interpretebat dictam, quod ea celeritate ereseat ut salire videatur: quod et *Serv.* facit ad *Virg.* 1. *Ecl.* 55.; sed potius duxerim a Graeca ἄλσος, torquere, flecto, unde ἄλιν, salis tor- tillis; hujus enim ramis torilibus texuntur cele- tibi. — *Salix*, ἄλς (h. salice, salce, salcio; Fr. saule; Hsp. rálca; Germ. d. Weide, d. Weiden- baum; Angl. a willow or willow, a withy, osier).

I.) Proprie est genus plantae plurimi usus in cultu vinearum, sive grandior sit, et perlicale, sive humilior, seu viminalis: quae duo genere po- nit *Colum.* 4. *R. R.* 30. et 31. *Ferrius*, vel *Cin- cius* apud *Fest.* salicem esse ait virgulti genae, non arboris: quod verum est, si de viminali, hu- mili, et tenues virgas ferente loquatur: quamquam et bene inter arbores ponit *Plin.* 18. *Hist. nat.* 28. 68. (267). ubi ait esse humilissimam arborum. — Quae Graeca dicitur a *Varrone* 1. *R. R.* 24. extr. et a *Catone* *R. R.* 6., viminalis est, et flavī coloris. *Gloss. Philox.* Salix Graeca, ἄλως, δινδρον (Gall. agnus-castus). — Amerina ejusdem est usus, gracili virga, et rutila: eademque et Sabine voca- tur. *Virg.* 1. *G.* 265. Atque Amerina parant tentae retineculi viti. *Addo Colum.* loc. cit. — Est et Gallica obsolati purpurea, et tenuissimi viminalis. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 37. 68. (174). Salicis plura genera. namque et in proceritate magnam emittunt jugis vinearum perlicas, parionique baltes corticis vincula: et alla virgas sequales ad vincen- ras lentitiae. Aliae praetenuis viminalis terendae spectabili subtilitate. Rursum alia firmiores corbi- bus, ac plurima agricolarum supellectili: candi- diores, ablato cortice lenique tractata, villoribus vasie, quam ut a corio fiant: atque etiam supina- ram in delicis cathedrarum aptissimas. Caudae sal- icis fertillitas, densior tonsura, etc. nullius quippe tutior est redditus, minoris impendit, aut tempe- statum securior. Hae ex *Plin.*, qui 24. ibid. 9. 37. varios enumerat ejus usus in medicina. *Id.* 14. ibid. 16. 19. (110). Mira vitium natura saporem atienum in se trahendi, qualem et salicem redolent *Pe- tavinorum* in pelustribus vindemiis. *Virg.* 3. *G.* 175. Nec vascas salicem frondes, ulvamque pa- lustrum etc. *Id.* 3. *Ecl.* 83. lenta salix. *Pallad.* de insit. 161. Suminea. *Ovid.* 10. *Met.* 96. Amnicolae salices. *Zucet.* 2. 361. tenerae. *Virg.* 4. *G.* 182. glaucae. et 2. ibid. 446. secundae viminalibus. *Id.* 1. *Ecl.* 79. amara. *Lucan.* 4. 131. cana sellis madefacto vimine pervam Tasitur in puppim: caeque indocna juvenos, Vectoris pa- tiens, lumidum superenatal amnem. *Paul. Dig.* 33. 1. 12. Salicis mundiis annos librarum sin- gula millia. h. e. a foliis, aut etiam a cortice purgate.

II.) Translate, per synecdochen, ut ferrum pro- ante, sic ad salix ponitur pro virga ad caden- dum, hachetta, verga. *Prudent.* 10. *sepi* *crep.* 703. Impacta quoties corpus attigerat salix, Tenui rubeabant saeque oda vimina.

SALLIO, is, et

SALLITUS, a, um, et

SALLO. V. SALIO, salem aspergo.

SALLUSTIANE, et *Sallustiane*, adverb. more *Sallustii*. *Priscian.* p. 1022. *Putsch.* V. SAL- LUSTIUS in ONOM.

SALLUSTIANUS, et *Sallustianus*, a, um, adject. ad *Sallustium* pertinens. V. hanc voc. in ONOM. Hinc *Sallustianum* as apud *Plin.* 34. *Hist. nat.* 2. 2. (3). In Centrozon Alpino tractu, dic- tum est a *Sallustio* Crispo, Augusti amico, Hi- storici nepote ac sorore, et in nomen adscito (ut ait *Tac.* 3. *Ann.* 30.: et, et 1. ibid. 6.), qui ejus metalli dominus fuit, unde effodiebatur. *Ha- rat.* ed eum scripsit od. 2. l. 2.

SALMACIUS, a, um, adject. Est a Graeca voce ἄλμα, equa maris, et aceo. *Gloss. Philox.* Salmaci- dum, ἄλμαρον, Salmacidus, ἄλμαρος, ἄλμας. — Salmacidus, salmastro, salus simul et acidus. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 3. 22. (36). Nitrosae aquae, atque salmacidas in desertis Rubrum mara petant, ed- dita potente, utiles intra duas horas faciunt. *Flor.* 4. 10: a med. Non minor es aqua portea, quam ab hostibus clades: infesta primum sili regio: tum quibusdam salmacidis fluvilis infestior. *Plin.* *Fa- ler.* 5. 41. ad fin. Ipsum vero balneum es dolci equa fiat, non es salmacide. At *Reines.* l. 3. var. lect. c. 4. a med. et *Salmas.* in *Solin.* 5. omni- bus adlatis locis salmacidus tegi valuit. Ultra ex bis vocibus praefrenda sit, siliat uti. — *NB.* De nom. propr. V. SALMACIS in ONOM.

SALMACIUS, a, um, adject. Idem ac salma- cidus. *Gloss. Lat. Graec.* Salmacis aequa, ἄλμα- ρον ὕδωρ.

SALMENTUM, l, n. 2. idem ac salsamentum. *Capr* p. 104. 8. *Keil*. Salsamenta proferre non liceat, quia Latium est. *Adda Charis*, p. 285. 16., *Julian*, etc. ex *comm. Donat*, p. 324. 10. et p. 327. 15. et *Consent*, p. 392. 10. *Keil*, et *Gloss*. *Id.*

SALMO, ðnis, m. 3. *salamone*, sermone, genus piscis marini, qui etiam sardios subit semelque gustata equa dulci vix noquem in mare regreditur. *Plin* 9. *Hist. nat.* 18. 32. (68). In Aquilonia salmo sardivilla marinis omnibus praefertur. *Auson*. *Edyll* 10. 97. Nec te punicæo rutilicem viscere, Salmo, Transferim, late cuius vaga verbera caudæ Gurgite de medio summas referuntur in undas, Occultus placido quum proditur æquore pulsus. Tu foicato squamosus pedore, frontem Lubricus, et dubia factus ferente cænas, Tempore longum fere incorrupte morerum, Præsignis maculis capitis: cui prodige putat Alvus, opimatoque fœces ebdomos vaster. *V. SALAR*. *Adda Gargil*. *Hart*, de *medic*. 62. **SAL NITRUM**. *V. NITRUM*.

SALO, *V. SALIO*, solum aspergo. **SALOPYGIUM**, ði, n. 2. motacilla: a *σαλος*, motus, et *πυγή*, oales: quemadmodum etiam dicto est *σακκονγυς*, a *σακκ*, moveo, et *πυγή*. Uns creditur *Catullus* Ep. 50., et ita Calvus oretolem appellasse, hoc versu, Dii magni, salopygium dicentem! Sic vero Calvus dictus sit, quia motacilla instar in dicendo subleitet. Placuit hæc lectio *Salmasio*, qui pro se adducit, quod in veteribus *Catulli*, ac *Senecæ* membranis *salopygium* legatur. Alii eliter legunt, ut dictum est in *SALAPUTUM*.

SALOR, ðris, m. 3. color sili, sen maris, qui madios fere est inter viridem, et cauleum, et communis vitro et mari. *Capell* 1. p. 8. Urna perincens vitri colore renidebat. Ad rectine legend. *salo*, vel *hyalo*: (*V. SALUM*) immo ex illa, quæ attulit *Kopp*, ad *Capell*. loc. cit., vox rejicienda.

SALPA, æ, f. t. *σαλπη*, *sarpa*, genus piscis marini, litoralis, squamosi, solitarii, aureis lineis intersiecti. *Plin* 9. *Hist. nat.* 18. 32. (68). Circo Ebusum salpa, obscenus elibli, et qui nusquam percoqui possit, nisi ferula verberatus. *Obscenum* vocat fortasse, quia stercore vescitur. *Ovid*. *Har. 121*. merito vilissima salpa.

SALPICTA, sive Salpicta, sive Salpinctes, sive Selpicta, æ, m. 1. Est a Græcia, quibus dicitur *σαλπιγκτής*, a *σαλπιγγ*, vel *σαλπιγής*, a *σαλπιγ*, buccino, inba cano. *V. SALPINX*. — Salpicta est igitur tubicen, trombetta. *Vopisc*. *Cæsar* 19. Exhibuit et centum salpictas nno creptin concinentes. *Firmic* 8. *Mathes* 21. Salpictas reddet, sed qui in bello confusi moriantur. *Stetrichius* similiter interpretatur illud *Arnobii* 7. p. 239. Delectantur, ut rea est, stupidorum capillibus rasis, salpictarum sonitu etc. Alii metonymice hic accipiunt pro alapa, sonora gurgula. *Cl. Gloss*. Salapitta, *σαλπιγχα*. *V. SALAPITTA*.

SALPINX, pingis, f. 3. *σαλπιγξ*. *V. voc. præced.* — Salpinx est tuba, buccino, tromba. *Servius* in *centimetro*, in exemplum Sotadii metri affert hunc versicolum, p. 1824. *Futsch*. Salpinx cano, tempus fugit: intendito laborem. Legitor etiam in *Not. Tir.* p. 173. Salpinx, salpinctes, *Harosalpinctes*.

SALPISTA, æ, m. 1. *V. SALPICTA*. **SALPUGA**, æ, f. 1. genus formica venenata. *Plin* 29. *Hist. nat.* 4. 29. (92). Est et formicæ genus venenatum, non fere in Italia: solum *Græco* appellat, salpuga Batia. *Sillig*. *Serpent*. *Lucan* 9. 837. Quis calcare tasse metat, salpuga, latebras? Alii leg. *solpuga*, alii aliter. *V. SOLPUGA*.

SALSAMEN, minis, n. 3. (salso) idem quod salsamentum. *Arnob* 7. p. 230. Carnam strebulam, et salsamenta, salsamina denique, quæ commixta quædam copulata de frugibus. *Gloss*. *Labb*. *Salsamen*, *ταρῖχος*.

SALSAMENTARIUS, a, um, adject. ad salsamentum pertinens, de *salsum*, *ταρῖχος*. *Colum* 2. *R. R.* 10. a *med*. Vasa olearia, et salsamen-

taria. *Plin* 18. *Hist. nat.* 30. 73. (308). Salsamentarii cedi. *Id.* 28. *ibid.* 9. 37. (140). Salsamentaria testa. *Inscript.* apud *Donat*. 315. 10. *Ti. CLAUDIUS DOGIVS NEGOTIANS SALSAMENTARIUS*. — *Hinc*

Salsamentarius, ði, m. 2. absolute, qui salsamente facit, aut vendit, *πιζισαγνολο*, *ταρῖχου*, *ταρῖχοπώλης*. *Cic* 4. *Herenn* 54. 67. Ut si salsamentarii filio dices: quiesce tu, cujus peter cubita se emungere solebat. *Sueton*. *Vit. Horatii*. *Horatius Flaccus*, petre, ut creditum est, salsamentario, quum illi quidem in eltercalione expressasset: quoties ego vidi petram tantum cubito emungentem? etc. Idem habet *Macrob* 7. *Satur* 3. *Adda Salvian* 4. *advers. avar* 7., ubi tamen *Halm*. leg. *salgamarius*. et *Gloss*. *Labb*. Salsamentarius, *ταρῖχοπώλης*.

SALSAMENTARIUS, ði, m. 2. *V. voc. præced.* **SALSAMENTUM**, l, n. 2. (salso) *¶* 1. Piscis sale, aut muris conditus cibi gratia, ad diuturnum usum, *pesce salato*, *salsum*, *salsum*, *ταρῖχος*. Quia enim obsonia Letialis fere pisces erant, eo si seliterentur, salsamenta dicta. Fere in plur. num. usurpatur. *Ter. Adelph* 3. 3. 27. Salsamente hæc fac mæcerentur palcio. *fa che a questi salsami si levi il sale*, et *Varro* 3. *R. R.* 17. Hortensius salsamente in eas pisces emptice coniciebat, quum mere turbaret, ut per temperietem suis piscibus e melleo cetariorum, nti e mari, obionum præberet. *Colum* 12. *R. R.* 53. in fin. Ea care (*sulita*) semper conservatur, et tamquam salsamentum in muris sua permanet. *Id.* 8. *ibid.* 17. a *med*. Salsamentorum purgamenta, quæ cetariorum officinis everrantur. *Gell* 2. 24. circa *med*. Carnis arida et salsamenti certa pondera in singulos dies constituit. *Plin* 32. *Hist. nat.* 7. 26. (80). Salsamentorum spinæ, et *ibid.* 9. 34. (106). Salsamenta corecini. et *ibid.* 2. 9. (18). Piscis ita salsos esse, ut possint salsamenta existimari, circa *Cephelem*, et *Peron*. *Adda ibid.* 5. 17. Et rorsus *ibid.* 2. 9. (19). Salsamenta reficere. *H. e.* litarum aale condire. *¶* 2. Item ipse muria. *Cic* 2. *Divinat* 57. 117. De vino, aut salsamento putes legi, quæ evanescent velostate.

SALSARE, ði, n. 3. est *Acronis* ad *Horat* 2. *Sat.* 8. 86. *Mezonomon* genne lancia est, in quo portantur escæ, veluti graode salsare. Hene lancem *Pet. Scholiast*. *Cruquii* interpretatur *magnam scutellam*.

SALSARIUM, ði, n. 2. *V. voc. seq.* **SALSARIUS**, a, um, adject. (salso) ut *negotians salsarius* in *Inscript.* *Gruter* 647. 1., est salsamentorum negotiator. *V. MALACITANUS*. — *Hinc*

Salsarium, ði, n. 2. absolute, vas in quo salsamentum reponitur, *salsaria*. *Apic* 9. **SALSATIO**, ðnis, f. 3. actus salsandi. *Gloss*. *Cyrill*. *Ταρῖχισμός*, salsatio.

SALSATUS, a, um, particip. *V. SALSO*.

SALSÆ, adverb. (salans) *Comp. Salsus*; *Sup. Salsissime*. — Salsæ est cum salo, aut salsitudine, con sale: et translate, con grazia, con aculezza, faciente, *σκαρῖκος*, *κομφός*, urbane, faceto, cum dicti mordacitate. *Cic* 2. *Orat* 68. 275. Velde hæc ridetur, quæ, quæ par dissimulationem non intelligit, subabsurde salseque dicuntur. *Quintil* 8. 3. 13. Salsæ dicere in aliquem, et *moz*. Nihil ex illa, quæ dicuntur salsa, dicitur salsius. Rorsus *Cic* 2. *Orat* 51. ad fin. Salsissime dicere aliquem.

SALSËDO, ðnis, f. 3. salens sapor, salsitudo, *ἀλυν* (It. *salsezza*, *salsedine*; *Fr.* *salsure*; *Hiip.* *salsedumbre*; *Germ.* *d. Salzigkeit*, *d. Salzige Geschmack*; *Angl.* *saltiness*). *Pallad* 11. *R. R.* 14. Ut aqua marina salsadina esteat. *Rufin. comm.* in *Amos* 1. 5. Salsedo amara.

SALSICIUM, ði, n. 2. *V. in voc. seq.*

SALSICIUS, et Salsitius, a, um, adject. salans, sale conditus, seu confectus. *Acro* ad *lind Horat* 2. *Sat* 4. 60. perna magis ac magis bilis Flagilat immorsus (stomachus) refect; quia omnia malit, Quæcumque immundis fevent illata populi. *Hæc* habet: Ille reficitur per has res, id est perdas atque billes, convlve stomachus, ut non omnia malit, quæ venduntur in popinis im-

mandis. Hille dicuntur salsæ intestines birci. *Pe-* altum deminuitur hæc bilis. Quidem in deminutione neutri generis esse dicunt, alii eilem forte salsicla (*Pauli* salsilla) salsicla. At *cl. Furlanet*. in *App.* Salsicium ponit absolute, sublaotiverum more, ut genus farculinis idem quod insicium.

SALSIFLÛS, a, um, adject. (salso et floa) qui salsus dult. *Paul. Diac.* de cons. *Herici* v. 56. apud *Durandi dell' ant. città di Pedoma* etc. p. 33. *Paludes* *Mæolides*, *Pontii* coereat quas unda salsiflui, *Dalmatiarum*, quibus obstat terminus.

SALSIFODINA. *V. SALIFODINA*.

SALSILAGO, gnis, f. 3. idem ac salsugo, *ἀλυν*. *Plin* 18. *Hist. nat.* 12. 32. (92). Ciceris nature est gigni cum salsilagina. *H. e.* cum insito salsitudine. *V. SALSUGO*.

SALSIPOTENS, *V. SALIPOTENS*.

SALSIPOTIS, is, adject. idem quod salsipotens. *Anihol*. *Lat* 21. 2. *Ries*.

SALSITAS, itis, f. 3. salsitudo.

I.) *Propria*. *Jul. Valer.* res gest. *Alex. M.* (*edente A. Maio*) 3. 29. *Hujus* fluminis liquor ad potum hominis edversus, amaritudine uimia cum salsitate. *Adda Cæsar*. *Aurel* 3. *Tard* 8. 113.

II.) *Translate*. *Augustin*. in *Psalm*. 73. Irrigare salsitatem gentium. *Hieronym*. *advers. Lucif* 14. Gretulor ioterim tibi, quia animo bono a salsitate Sardorum ad totius orbis te saporem coniolisti. *Alii* minus recte leg. salsiteta. *V. Salsus* in *SALIO*.

SALSITUS. *V. SALSICIUS*.

SALSITUDO, ðnis, f. 3. humor saporis sili referens. *Vitruv* 1. 4. ad fin. Bestia notando inconstante salsitudine necantur. *Adda Augustin*. *Serm.* app. 295. — In plur. num. *Plin* 20. *Hist. nat.* 14. 54. (154). de *pysejo*. Salsitudines corporis, si cum vino treditur, minuit.

SALSITUSCULUS, a, um, adject. deminut. a *comp.* salsus, aliquantisper salsus. *Augustin* 8. *Confess* 3. Et ebriosi salsiscula quædam comedunt.

SALSO, as, avi, etum, are, a. 1. (salus) Particip. *Salsatus*. — Salso est salsamento condito, sallo. *Gloss*. *Cyrill*. *Ταρῖχισμός*, salso. *Augustin*. *Ep.* 108. Nec ulla aqua pavimenta salsavill. *Gloss*. *Cyrill*. *Ταρῖχισμός*, salsatus.

SALSÛGO, gnis, f. 3. *ἀλυν*, *ἀλυν*, *ἀλυν*, salsedo, salsedine, salsuggine.

I.) *Propria*. *Vitruv* 1. 4. de arena marina. Partes, quum in his tectoria facta fuerint, remittentes salsuginem, ea dissolvunt. *Plin* 36. *Hist. nat.* 23. 55. (178). Ulgiouosa loca, ut ubi salugo viliat, testaceo sublimi utilitas. *Fulgat*. *interpr.* *Job* 39. 6.; et *Jerem* 17. 6., et *Psalm* 106. 34. Terra salsuginis, et *Plin* 35. *Hist. nat.* 15. 52. (183). Alumen, quod intaliglitur salsugo terræ.

II.) *Metonymice*. *¶* 1. Aqua salsa. *Plin* 19. *Hist. nat.* 5. 26 (85). Salsugina amaritudo (*raphanorum*) existimur. *Adda Sofin* 30. 8. *¶* 2. Humor qui in areis salinarum sub salis crusta liquidus remanet, nequa in salem concrevit. *Plin* 31. *Hist. nat.* 7. 42. (92). Præter hæc etiam num appellatur in salinis salugo, ab aliis salsilago. tota liqorda; marina aqua salsior, si distans.

SALSÛRA, æ, f. 1. salitura, salsamentum, insalsamento, *salsum*, *το* *ἀλυν*.

I.) *Propria*. *Colum* 12. *R. R.* 21. Salsura siliæ carolis insalsamento. *Id.* 8. *ibid.* 17. a *med*. Nulla æquæ, quam prædictæ salsura pabula, commode dantur, pesce marinato. *Varro* 2. *R. R.* 4. a *med*. Corpus suis, quod in salsura foit.

II.) *Translate*. *Plaut. Stich* 1. 2. 33. æ. *Salve*, mi pater. *Ant.* et vos ambæ. Illico agite, abscedite. *At.* *Osculum*.... *Ant.* Sat est oculi mihi vestri. *At.* qui, pater? *Ant.* quia ita meæ animæ salsura evanit. *H. e.* balis vestro, o filia, bono et sano jam evanit oculis vestris salsura quædam et condimentum senil animæ meæ. *Fulgent*. *Myth* 1. præf. Ordior fabulam, quam nupar Attica sapiente salsura, nocturna præstule lucerna, commentus sum. *H. e.* salibus, discite.

SALSUS, a, um. *V. SALIO*, solum aspergo.

SALTABUNDUS, a, um, adject. (salto) saltitans. *Gell* 20. 3. Saltabundi caneant, quæ nunc stantes canunt.

SALTANS, antis, particip. *V.* SALTO.

SALTARIS. *V.* SALTUARIS.

SALTATIM. *V.* SALTUATIM.

SALTATIO, ōis, f. 3. actus saltandi, et gesticulandi quippiam canendo, aut recitando, ut expressius id, ac plenius significetur (*V.* SALTO.), ὀρχησις, χορευσις, οὐκίτησις (It. ballo, danza; Fr. danse; Hsp. danza, baile; Germ. d. Tanz, d. Tanz; Angl. a dancing, dance). ¶ 1. Generatim. *Cic. Brut.* 62. extr. Ses. Titius, homo loquax saepe, et satis acutus, sed iam solutus et molli in gestu, ut saltatio quaedam nasceretur, cui saltationi Titius nomen esset. ¶ 2. Specialim. saltatio militaris, quam Lacedaemonios, tamquam ad bella utilem, habuisse inter exercitationes accepimus, inquit *Quintil.* 1. 11. sub fin. *V. PYRRHICHA. Phn.* 8. *Hist.* nat. 42. 64. (157). de equis. Oculi illas tanta est, ut universus Sybaritani exercitus equitatus ad symphoniam cantum saltatione quadam moveri solitus invenitur. (*Cf. Sil. It.* 3. 347.) Pergit *Quintil.* loc. cit. Neque id veteribus Romanis dedecori fuit: argumentum est, sacerdotum nomie ac religioe duras ad hoc tempus saltatio: et illa in tertio Ciceronis de Oratore libri verba Crassi (c. 59), quibus praecepti, ut orator utatur laterum inclinatione fortis ac virili, non a scena, et bistriolibus, sed ab armis, aut etiam a palaestra: cuius etiam disciplinae usus in nostrum usque aetatem illos reprehensibilis descendit. Hec *Quintil.* ¶ 3. Hinc saltatio bellis crepi, genus saltationis Romanae militaris, a Romano instituta in memoriam rebus Sabinarum mulierum, de qua *V. Paul. Dinc.* as *Fest.* p. 35. 3. *Müll.* ¶ 4. Atta fuit saltatio Sallorum, de qua *V.* in *SALIUS*. ¶ 5. Saltatio voluptuosa, olim quidem honesta et ab honestis appetita, ut *Macrob.* 2. *Saturn.* 10. docet: una paulatim corrupta, molli, soluta, quae etiam in convivis adhibebatur, deliciarum et libidinis causa, post multum cibum et pocula. *Scipio African.* apud *Macrob.* loc. cit. Vidi puerum bullatum cum crutella saltare: quam saltationem impudicus servulus honeste saltare non posset. *Cic. Mur.* 6. 13. Nemo fere saltat subleus, nisi forte insauit: neque in solitudine, neque in convivio moderata, tempestivi convivii, amoeni luci, mullarum deliciarum comes est extrema saltatio. *Plaut. Stich.* 5. 2. 11. Pro dii immortales, quot ego voluptates feras! quot rissoles, quot jocos, quot varia, saltationes, blanditias, prothymias! ¶ 6. Pantomimorum saltatio, quae ad penultimam artificiosa evasit, ut ee sola, sine voce, fabulas in scena illi repraesentarent. *Macrob.* 2. *Saturn.* 7. sub fin. et *Sueton.* *Tit.* 7. n. med. *V. SALTO*. — Porro saltationis scenicae genera tria enumerantur: emmelia, cordax, siciliaca; emmelia tragicarum conveit, cordes comediae, siciliaca setyrae. *V. Lucian.* de saltat. c. 22. et 26. ¶ 7. Saltatio fuit etiam singulare quoddam ludii genus apud Germanos. *Thc. Germ.* 24. Genus spectulorum unum atque in omni caelo idem. Nudi juvenes, quibus id ludicrum est, inter gladios se atque infestas frammes saltu jaciunt.

SALTATIUNCULA, ae, f. 1. deminut. a saltatio, parva saltatio. *Vulpis. Aurelian.* 6. Adeo ut pueri saltatiunculas in Aurelianum tales compunerent, quibus diabus festis militatiter saltarent. h. e. componerent cantilenas quasdam, quas saltando canerent.

SALTATOR, ōis, m. 3. qui saltat voluatis at deliciarum causa: molli artifex et probrosus, ὀρχηστής (It. ballatore, danzatore, ballerino; Fr. danseur, sauteur; Hsp. danzador, bailador; Germ. d. Tänzer; Angl. a dancer, vaulter). ¶ 1. Generatim. *Cic. Mur.* 6. 13. Saltatorem appetat L. Murenem Ceta, maledictum est, si vere obijciat, vehementer accusatoris: sin falso, maledicti coviciatoris. Adde *Dejot.* 10. 28. et 1. *Off.* 42. 150. et *Macrob.* 2. *Saturn.* 10. ¶ 2. Specialim pantomimi sic dicti, varis gestulationibus fabulas, sive verba, exprimentes. *Quintil.* 6. 3. a med. Fluitatione usus est Angustus, de pantomimis duobus, qui alternis gestibus contendebant, quorum alterum saltatorem disti, alterum interpetlatorem. *Id.* 1. 12. n. med. Non comedi in

pronunciando, nec saltatorem in gestu facio. *Id.* 11. 3. circa med. Absesse plurimum a saltatore debet orator, ut sit gestus ad sensus magis, quem ad verba accommodatus: quod etiam bistriolibus paulo gravioribus tacere moris fuit. *V. SALTO*. — In *Inscript.* apud *Murat.* 975. 4. p. 878. SALTYX saltator. At *Orellio* videtur cognomen R. potius esse, quam appellativum.

SALTATORIE, adverb. saltando. *Apul.* 10. *Met.* Mercurius saltatorie procurrens.

SALTATORIUS, a, um, adject. ad saltandum pertinuens, da ballo, ὀρχηστικός. *Cic. Pis.* 10. 22. Quum collegae tui dumtaxat cantu et cymbalis personaret, quumque ipse cecidit in convivium saltaret: in quo ne tum quidem, quum illum suum saltatorium versaret orbem, fortunae rotam perillu-mascebat. Sic *Arnob.* 2. p. 73. Ut incompositis corporum dissolveretur in motus, saltaret et centarar, urbes saltatorios verteret. Orbem saltatorium versare, est in orbem se saltando convertere, loquit *Manut.* et alii. Sunt etiam qui putant, in quodam saltationis genere fuisse rotu-dam aliquam mecliam, quam saltantes impelle-rent versarentque. Neque eburde aliqui cymba-lum intelligat, de quo *Cic. ibid.* 9. *Scip. African.* apud *Macrob.* 2. *Saturn.* 10. Quum duobus sum in ludum saltatorium. nlla scuola di ballo.

SALTATRICULA, ae, f. t. deminut. a saltatrix, ballerina, parva saltatrix. *Gell.* t. 5. extr. Dina-siamque eum volissimam saltatriculam nomine appellaret.

SALTATRIX, trice, f. 3. Genet. plur. saltatrixum apud *Amian.* 14. 6. 19. et *Vulgat.* interpr. *Eccl.* 9. 4. — Saltatrix, ballerina, ὀρχηστρίς, quae saltat. *Cic. Pis.* 8. 18. Tu ex teu-berienae populi consui extractus, cum illa saltatrixe ionae, senatum reipublicae occasum atque interitum lugere veluisti. h. e. cum A. Gabinio, qui nudus in convivio saltaverat; cur vero dica-tur ipse tonsa saltatrix. *V.* in *TONSUS*. *Plin.* 10. *Hist.* nat. 23. 33. (68). Ovis imitatrix avis, ac peravita, et quodam genere saltatrix. Adde *Am-bros.* de *Cain* et *Abel.* 1. 4. *Paulin. Nolant.* *crim.* 14. 120. Imple saltatrix, filia digna patre. *V. Prudent. Psychom.* 380.

SALTATUS, a, um, particip. *V.* SALTO.

SALTATUS, us, m. 4. idem ac saltatio. *Liv.* 1. 20. Per Urbem ire cauentes cernine cum tri-pudis solemnique saltatu jussit. *Ovid.* 14. *Met.* 637. Satyri saltetibus apta Juventus. Adde *Senec.* *Trond.* 783.

SALTEM, adverb. — a) Quod ad inscriptionem attinet, saltim saepissime legi in MSS. testantur eroditi: sed saltim magis videtur usu receptum. Quod *Priscian.* 15. p. 1015. *Futsch.* inter ad-verbale in im recenset, his verbis: a statu statim, a repta repta, a saltu saltim et saltuatum, a cursu cursim, etc., videtur saltim occipere pro saltitendo. — b) Ratione habita elymi, obscura est vocis notatio, ut est epod *Gall.* 12. 14. Neque enim probare se posse dicit, quod quidam puterunt, saltim dictum esse per defectionem, prius si salter non potest, quia tunc verba in paucissimas litteras cludere, improbae cuiusdam est subtilitatis. Neque quid illis vltum est, saltim dictum videri, a littera media estrita, pro saltim, quia quum illa quaedam petita, et non im-petrata sunt, tunc sollemnus, quasi extremum ali-quid petitur, quod negari minime debet, dicere, hoc saltim fieri aut dari oportere, tamquam sa-litem postrema petentes, quam impetrari certe sit exquisitum. Sed hoc, inquit, nimis esse vi-detur commenticium. Donat. tamen ad *Ter. Andr.* 2. 1. 13. et *Adalph.* 2. 2. 41., et *Serv.* ad 4. *En.* 527. posteriorem hanc notationem proba-veri, saltim scilicet datum esse a captivis, qui ab illi aliud, praeter salutem, a victore petunt: quasi dicant: sublati omnibus, salutem concede. Ita *Forcell.* At illi recutores, licet hanc vocem a them. sal, unde saluus (salus) et solus, totus, integer, deriverit; nihilominus tunc seu tem miram esse docent terminationem, ut in v. vltimam a vir, sic ut saltim, seu saltim sit fere idem quod in-tegre, eut seiva rei parte aliqua vel minima. — Ceterum saltim est minimum, ab certo, tamen,

το ὅχαρον, ἀλλὰ γὰρ, ἀλλὰ, καὶ, γοῦν (It. almeno, per lo meno; Fr. au moins, du moins, pour le moins; Hsp. d lo menos; Germ. im Ganzen wenigstens, sum wenigsten; Angl. at least, at the least, at all events), et usurpatur — t.) Affirmative. — n) Cum oppositis. *Plaut. Truc.* 4. 4. 2. Si alla membra vino madeant, cor sit saltim sobrium. *Id. Merc.* 3. 4. 52. ca. Ubi habiteret, invectres saltim, si uomea ne-quis. av. Nemo ajebat scire, ca. at saltim humilis faciem exquireres. *Id. Pen.* 3. 1. 41. Attrepide saltim: nam vos appropriare heud postulo. *Ter. Andr.* 3. 2. 14. tam aperte? Saltim accurate, ut matui videar certe, si receiverim. *Cf. Phorm.* 2. 1. 3. et *Andr.* 2. 1. 13. *Cic. 9. Fam.* 8. Uti-uam quietis temporibus atque ellquo, si non bouo, at saltim certo statu civitatis hae later non studia exercere posemus. *Id. 9. Att.* 6. a med. Ob-secro te, eripe hunc dolorem, eut minue saltim *Cf. Rosc. Am.* 19. 54. Vere nihil potes dicere: foga alliquid saltim commode. — Interrogative. *Plaut. Amph.* 1. 1. 282. Quid ego som saltim, si non sum Sosia? — b) Sine oppositis. *Plaut. Rud.* 1. 3. 39. Nec loci gnera sum, nec dia hic ful. Saltim aliquam velim, qui mihi viam mon-stret. *Cic. 8. Att.* 12. Nunc saltim ed filios cal-culos revertamur. *Id. 12. Fam.* 33. Antebac qui-dem sperare saltim licebat; nunc etiam id ere-ptum est. *Horat.* 1. *Sat.* 6. 44. saltim tenet hoc nos. *Quintil.* 1. 4. 7. At grammelici saltim omnes descendunt. *Rursum Plaut. Rud.* 2. 6. 68. Saltim si mihi mulierculae essent salva: spea alliqua forent. *Id. Rud.* 4. 4. 146. triduum hoc saltim. *Id. Pseud.* 1. 3. 87. Ut oppertare hos res dies saltim modo. — c) Cum partic. viz. *Quintil.* 6. 4. 15. Illud vir saltim praecipitandum videtur, na turbidum et clamorosum sit alterator, h. e. certe. — 2.) Cum partic. negativis, et est ne — qui-dem. *Liv.* 5. 38. Tribunal, non decorum saltim, si non huminum, memores. *Quintil.* 1. 1. 24. Neque enim mihi illud saltim placet, quod fieri in plurimis video. *Id.* 12. 11. Ut ipsum iter neque imperium, neque saltim durum putant. *Id.* 6. 5. 1. Ne a sententiis quidem ad verbis saltim sloganis separari. h. e. certe. *Plin. Paneg.* 82. Non pulsam saltim fragoremque reorum per-pelli poterat. *Id. ibid.* Neo defurmitate ista sal-tem flumina crebant. *Apul.* 7. *Met.* Nec mihi statuta saltim cibaria praestebatur. *Rursum Quintil.* 10. 2. 15. Nec vero saltim his, quibus ad evitanda vitia iudicii satis fuit, sufficit imaginem vltutis effingere, et solum, ut sic dixerim, eulem. *Forcellinus* ad h. l.: Pro solum, tantummodo affertur illud *Quintil.* 10. 2. circa med. Nec vero saltim etc. Addunt alii loca *Plauti Cnpt.* 3. 1. 25. *Cure.* 4. 2. 21. et *Pen.* 3. 1. 41. etc. Item *Terentii, Pelli,* *Liv., Virgil., Ovid.,* etc. Sed viri docti *Cellar.* in *Cur. poster.* et *Vorst.* da *Latm. mer. susp.* c. 18. ad priorem notionem, minimum, reducunt omnia, et quidem recte, con-tra *Borrich.* in *Vindict. Latin.* et *Pareum* in *Lex. Plaut.* etc. Quid et locus modis allatus ex *Quintil.* eodem reduci debet, ita ut sit sensus: Si non omnibus, at illa certe, qui satis iudicii habuerunt ad evitanda vitia, non debet suffi-cere etc. Ita *Forcell.*

SALTICUS, a, um, adject. qui saltare solet. *Ter-tull.* *advers. Gnost.* 3. de *Joanne Baptista.* Con-tumallosa eade truncetur, in puella saltica tucur.

SALTIM, adverb. ¶ 1. Saltim. *Auson. epist.* 7. 23. Numerare saltim mora vulgi ut noveris. ¶ 2. Saltando. *Gloss. Lamb.* Saltim, πηδητικῶς. *Priscian.* 15. p. 1015. A saltu saltim, et saltua-tim. *V. SALTEM.*

SALTITANS, antis, particip. *V.* voc. seq.

SALTITO, as, are, d. 1. frequentat. a salto. Particip. *Saltitans.* — Saltitio est saepe saltu, saltellare, ballare, οὐκίπε. *Macrob.* 2. *Saturn.* 10. sub fin. Appius Claudius, vir tri-umpballis, qui Saltus usque ad senectutem fuit, pro gloria obtinuit, quod later collegas optima saltabat. *Arnob.* 2. p. 73. Saltitare et cantare. *Quintil.* 4. 9. props fin. Quolidia magis lascivimus, synonorum modis saltitantes. *Alit leg.* saltantes; nisi aliter.

SALTO, as, avi, alium, are, 1. frequentat. a salio. Particp. Saltans sub A. I. a. at B.; Saltatus, Saltaturus et Saltandus sub B. — Salto dicitur de his, qui lasciviae causa, artificiosis saltibus et gesticulationibus ed sonum tibiae moventur, brachia, pedes et corpus varie jactando, crotelis etiam et cymbalis interdum adhibitis, ut et Cic. Pis. 9. et 10. colligitur, χοροὶς, ὀρχήσται (It. ballare, danzare; Fr. danser; Hisp. danzar, bailar; Germ. tanzen; Angl. to dance), et usurpatur A) Introductivae; et B) Transitive.

A) Intransitive.

1.) Proprie. — a) Forma activa. Scip. Afric. apud Macrob. 2. Saturn. 10. Vidi puerum dulcissimum cum crotelis saltare. Cic. 3. Orat. 22. 83. Negarem, posse histrionem satisfacere in gestu, nisi palæstram, nisi saltata didicisset. Id. Deiot. 9. 26. Deiotarum vino se obnoxiis, in convivioque nudum saltasse. Id. Mur. 6. 13. Nemo fere saltat sobrius, nisi forte inaequil; neque in solitudine, neque in convivio moderato atque bonesto. Plin. 8. Hist. nat. 2. 2. (4). Elephantum quendam in condolis motus edidere, saltantium modo. Inscript. apud Orell. 2605. de ludione. SALTAVIT CANTAVIT ET PLACUIT PRO LOCIS QUIBUS CYNCTOS OBLECTABAT. — Praecipuum saltandi artificium erat in jactatione brachiorum, et gesticulatione manuum, ut ostendunt illa Ovidii 1. Art. am. 595. Si vox est, centa: si mollia brachia, salta. Id. 3. ibid. 349. Quia dubiet, quia scire velim saltare puellam, ut moveat posito brachia iura mero? et 2. ibid. 305. Brachia saltantis, vocem mirare canentis. Id. Remed. am. 333. Exige quod canet, si qua est sine voce puella: Fac sellet, nescit si qua movere manus. V. BRACHIUM et MANUS. — Hinc in scenam maxime saltatio inducta, in qua primum pantomimi egentem histrionem saltatoria gesticulatione sequebantur, gestu significantes, quod ille voce et verbis exprimebat: unde et saltatores dicti. Cui arti tanta aliquando fiducia accessit, ut Roscius, celebris histrio, non dubitaret cum Cicerone contendere, utrum ille sapiens eandem sententiam variis gestibus efficeret, an hic per eloquentiam copiam sermone diverso pronuntiaret: quae sunt verba Macrobii 2. Saturn. 10. a med. Quo pertinet illud, quod de se narrat Plin. 9. Ep. 34. statuisse, quum mele verus legeret, librum suum recitantem inducere. Ipse, inquit, quid, illo legente, interim faciam? sedam deflexus, et mulus, et similis otioso; an ut quidam, quae pronuntiabit, murmure, oculis, manu prosequar? Sed puto, me non minus mele saltare, quem legere. Heclenus Plin. Postea crescente artificium, soli pantomimi, sine ulla voce aut verbis, adeo espressive gestus moderari ceperunt, ut totam fabulem agerent, et intelligendam perspiciebantque spectantibus exhiberent, ut io PANTOMIMUS dictum est. V. Macrob. 2. Saturn. 7. Hinc saltare fabulam, solo gestu agere, sub litt. B exemplis declaratum est. — Salva res est, dum saltat senex, proverbium, quod quere parasiti Apollinis in scena dicerent, causam Ferrius apud Fest. p. 326. 33. Müll. reddidit, quod C. Sulpicio, C. Fulvio Coss. M. Celpurnio Placone praetore Urbis faciente ludis, subito ad arma exierint, nunciato advecto hostium, victoresque in theatrum redierint, solliciti, ne intermissi religionem afferrent, instaurandique assent: inventum esse ibi C. Pomponium libertinum, in quo magno natu, qui ad tibicinem saltaret. Illaque gaudium non interrupte religionis editam vocem nunc quoque celebrari. Reprehendit Ferrius ipse Festus, ejurque hoc in ro inconstantiam accusat, quod alibi referat Simili Capitonis verba, quibus ad ludos Apollinarios Claudius et Fulvio Coss. factos dicit ex libris Sibyllinis, et vaticinio Martii vatis institutos: (V. Liv. 25. 12. et 27. 23.) nec nominatur ullus Pomponius, ridiculusque de ipsa appellatione parasitorum Apollinis hic causam reddit, quum in eo praeterisset, ait enim illa appellari, quod C. Voluminus, qui ad tibicinem saltat, secundarum partium fuerit: qui fere omnibus mimis parasitis inducatur. Hec Festus, Paulio aliter Serv. ad 3. Aen. 279. Sciendum moris fuisse, ut,

piaculo commisso, ludii celebrarentur. nam quum Romani iracundia Mettiae dedam laborarent, et eam nec sacrificiis, nec ludis placare possent; quidam senex stultus ludis Circensibus saltavit: quae sola causa fuit placationis. Unde et natum proverbium est: Omnia secunda: saltat senex. — Saltare apud veteres religiosa res fuit: Ita docet Serv. ad Virg. 5. Ecl. 73. et haec, inquit, ratio est, quod nullam majorem nostris partem corporis esse voluerunt, quae non sentiret religionem. Hinc etiam Salti originem habuerunt. — Saltare lasciviae et deliciarum causa, alienum erat a Romanis moribus, ut ait Nepos praef. et Epam. 1. Olim tamen moderato artificio, et bonitate de causa id facere (ut in seclis Saltorum) probatum fuit: et pueri ingenuli, et renstorum filii in ludum saltatorum comabant; et matrones non inbonestum docebant saltandi artem addicere. quid enim ait Sallustius? Cat. 26) Psallere, saltare elegantius, quam necesse est probare. Adeo et ipse Semproniam reprehendit, non quod saltare, sed quod optime scierit. Haec Macrob. 2. Saturn. 10. Hinc Scipio triumphante illud et militare corpus aliquando movit ad numeros, ut ait Seneca Tranquill. 13. a med. — b) Passive impersonaliter. Quintil. 2. 17. 10. Cantatur et saltatur per omnes gentes. Serv. ad Virg. 5. Ecl. 73. Ut in religionibus saltaretur, haec ratio est, etc.

II.) Transitive. Cic. Orat. 67. sub fin. Numerosam comprehensionem perveris fugiens Hegeles, dum illa quoque imitari Lysiam vult, alterum pene Demorthenem, saltat, incidens particulas. h. e. procedit oratione, non numeris periodicis, quasi curru quodam, sed brevibus incis, et velut taliendo. Apul. 10. Met. Nunc acre comminantis gestire populi, et nonnumquam saltare solis oculis. Anthol. Lat. 617. Ries. Plectra gerens Erato saltat pede, carmine, vultu.

B) Transitive. — a) Forma activa. Velleg. 2. 83. 2. Quum carulectus et nudus, caputque redimitus arrodine, et caudem trahens, genibus innixus Glaucum saltasset in convivio. Ovid. 1. Art. am. 501. Et plaudas aliquam mimo saltante puellam: Et faveas illi, quisquis agatur amans. Sueton. Cal. 57. Pantomimus Moester tragediam saltavit, quum olim Neoptolemus tragedus. Id. Ner. 54. Voverat, se saltatorem Virgilii Turbum. Macrob. 2. Saturn. 7. Saltabat Hylar Oedipodem: et Pylades haec voce securitatem saltantem canitavit: ut plaudas. Scip. Afric. apud Macrob. loc. supra cit. Quam saltationem impudicus servatur honeste saltare non posset. Apul. Apolog. Saltantis fabulis. — b) Passive. Arnob. 4. p. 151. Saltator Venus, saltatur et magna Mater. Ovid. Remed. am. 755. Ille (in theatro) esset duo fidei saltantur amantes. Id. 5. Trist. 7. 25. Carmina quod pleno saltant nostra theatro, Veribus et plaudis scribis, amice, melis. Id. 2. ibid. 519. Saltata poemata.

Homonym. Diferit salto a saltio, nem saltio est transcendendo, at supero saltu, saltio est motus compositus pedibus edo: illud est alacritatis, hoc elegantiae. Varro 2. R. R. 3. 3. Caprae furcae sunt, quae saltant et saepe pedes plus sexagenos. Quamquam poeta interdum saltio pro salto usurpant. Propert. 4. 5. 51. Celati medio quum saltare foro. Ita Propert. — Item salto a tripudio differt, quod salto omne genus saltationis continet, tripudium proprie est ter pede in saltando, quantum per artem licet, terram perculere. Cf. Horat. 1. Od. 37. 1. et 3. ibid. 18. 15. Hinc saltatum et tripudium coniungit Liv. 1. 20. Saltos ancilla ferro ac per urbem ire cantantes carmina cum tripudis solemniter saltatu iussit. — Sic etiam saltationem inter et saltum distinguit Scalig. Poet. 1. 64. Salire est moveri in sublime vel tamquam medium, vel tamquam metam. Ejus frequentativum est saltitare, unde concisum saltare. Graeca origo verbi ὑπέρσκιον, quod motum rudem, at certis legibus compositum ἀρχαίον vocare. Latini rudem illum veterem saltum, hunc saltationem quum adpellarent, non habuere verbum separatim elent Graeci.

SALTOR, oris, m. 3. Idem ac saltator. Quintil. 6. 3. 65. Augustus sorum (pantomimorum)

alterum saltatorem dixit, alterum interpellatorem. Alii tamen legunt saltorem. Cf. Val. Prob. Excerpt. de nom. p. 246. 20. Heli. Saltor en saltor? quod saltatorem credito consuetudine et proba auctoritate indicat, saltor dicitur. Alioquin ratio analogica pro altero etc.

SALTRIA, ae, f. 1. saltatio, seu ars saltandi. Schol. Juvenal. 2. 92. Saltaria vocatur turpe exiliitio, quam agebant Beptrae.

SALTRIX, trice, f. 3. idem ac saltatrix. Fulg. interpr. Eccl. 9. 4. Ne respicias mulierem multivola. Cum saltatrix ad adiduos sis, nec audias illam, ne forte pereas in effeculis (at feculis) illius. Alii rectius leg. saltatrix.

SALTUARIUS, i, adject. qui saltat. Saltuarius insulae, sunt insulae parvae, de quibus Plin. 2. Hist. nat. 95. 96. (209). Sunt et in Nymphaeo parvae, Saltuariae dictae, quoniam in symphoniacu cantu ad ietus modulantiu pedum moventur. Alii leg. saltares, alii rectius saliares.

SALTUARIUS, ii, m. 2. (saltus) guardaboechi, nostrates vulgo saltaro, ἀλασκόμοι, proprie est custos saltus, seu silvae pascentis: sed dicitur et de custode cuiuscumque fundi, egri, toris. Pompon. Dig. 7. 8. 16. Dominus proprietatis, etiam invito usufructuario, fundum, vel aedes per saltuarium, vel insularum custodire poterit. Id. ibid. 33. 7. 15. Mulier villae custos in fundo, qui cum instrumento legatos est, continetur, sicut saltuarium. per enim ratio est, nem desiderant tam villae, quem agri custodiam. Petron. fragm. Tragur. 53. Burmann. Testamenta saltuariorum. African. Dig. 32. 1. 55. sub fin. Saltuarium tuendi et custodiendi fundi magis, quam colendi peratus est. Inscript. apud Orell. 1599. s. avo. s. (h. e. Silvano Augusto sacrum) C. INGENUVIVS HELVVS SALTUARIUS VIRTVTIS. h. e. custos saltus, qui ad Virtutis eodem pertinet.

SALTUATIM, adverb. a salti, ὑψηματικῶς, per saltus.

I.) Proprie. Priscian. 15. p. 1015. Putsch. A statu statim, a raptu reptim, a saltu saltim et saltuatum. Ammian. 29. 1. 31. Saltationem includere singulis litteris. Gell. 9. 4. a med. Homines, qui monomeri appellantur, singulis cruribus saltatione currentes vivacissimam periclitant. Alii leg. saltatum.

II.) Transitive. Saltuatum scribere, est non scribere rem suo ordine, sed ut cesa offert, hoc est digredi. Sisenn. fragm. apud Gell. 12. 15. et Non. p. 163. 11. Merc. Ne vellicatum, ac saltuatum scribendo lectorum animos impediremur. Ammian. 26. 5. 15. Dum ex locu subinde saltuatum redire festinamus. Sidor. 3. Ep. 3. Dum novum scribendi morem gradatim appello, et veterem saltuatum deduco.

SALTUENSIS, e, adject. ad saltum, seu nemus piscium pertinens. Fundi saltuenses, in Cod. 11. 61. in lemmate, et ibid. leg. 13. et tit. 62. Item in lemmate, sunt passioni deputata nemora. Saltuenses coloni, ibid. 63. 1. sunt saltibus at praediis coleodis addicti.

SALTUOSUS, i, um, adject. pleno di boschi, boscato, πολυκύνητος, plenus saltibus seu silvis. Sall. Jug. 58. Illa sese in loca saltuosa, et natura munia receperat. Nepos Datam. 4. Saltuosa regio castellisque munia. Liv. 27. 12. Aperta erat regio, sine ullis ad insidias latebris: itaque in loca saltuosa edere inde cepit. Plin. 6. Hist. nat. 7. 7. (19). Solitudines saltuosae convallibus exsertae. Tac. 6. Ann. 34. Iberi saltuosos locos incolentes, duritiae patientiaeque magis insueverunt.

SALTUS, us, m. 4. Olim secunda declinationis fuit. Accius apud Non. loc. cit. sub B. in salti faucibus. Slo senati, exerciti, sumpti etc. dixere. — Saltor duo diversa significat.

A) Saltus, a saltu, est actus saltandi, seu celeriter scandendi, aut currendi, aut movendi, ὄλμα, πρὸς ἄλμα (It. salto; Fr. saut; Hisp. salto, brinco; Germ. d. Springen, d. Sprung; Angl. a leaping, leap).

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. Seneca Ep. 15. ante med. Saltus, vel illa, qui corpus in altum levat: vel ille, qui in longum mittit: vel ille,

ut ita dicam, Sellaris, aut, ut contumeliosius dicam, fallonius. *Cic. Serect. 6. a med.* Nec enim excoelone, nec saltu uteretur, sed consilio, ratione, sententia. *Lucret. 5. 559.* saltu tollere corpus. *Virg. 6. Aen. 515.* Quum fatalls equus (igneus) saltu super ardua venit Pergama. h. e. velociter ascendit. *Id. 3. G. 141.* saltu euporare viam — et acri Carpare prae fuga. *Claudian. III. cons. Honor. 47.* Saltu vincere valles et concava. h. e. celerissimo cursu. *Plin. 9. Hist. nat. 8. 9. (32).* Saltu evadere. *Rursus Virg. 2. Aen. 565.* corpora saltu ad terram misere. *Id. 9. ibid. 815.* praecipit saltu spee omnibus armis in fluvium dedit. et *ibid. 553.* saltu supra venabula fertur. et *12. ibid. 287.* corpora saltu subjiciunt in equos. et *ibid. 326.* saltu Emicat in currum. et *8. ibid. 257.* sequi ipse per ignem Praecipiti Iniecit saltu. et *12. ibid. 681.* *Ovid. 1. Fast. 507.* Saltum dare, spiccare. et *Id. 287.* Dare saltus de summo monte, precipitare. et *2. Met. 314.* facere. *Id. 3. ibid. 599.* Saltus, leves. *Stat. 6. Theb. 569.* volucres. *Id. 1. Achill. 178.* rapidus. *Lucret. 5. 559.* pernici. *Phaedr. 3. 2. velox. Plin. 7. Hist. nat. 2. 2. a med.* Homines miris periculis ad saltum. *Cael. Aurel. 2. Acut. 22. 165.* de pulsu. Celeritate coactus, implicatis saltibus, ordinibus careat et modo. *Id. ibid. 10. 69.* Saltus laenter comitatus musculos. h. e. cordis palpitatio. *Id. 3. ibid. 5. 50.* Saltus errans. h. e. motus vagus. Similiter *2. ibid. 3. 18.* Saltus inferioris labii. ¶ *2.* Speciatim dicitur de saltatione ludica, baillo. *Ovid. 14. Met. 520.* Nymphas ad nomen molle pedibus ducere choreas. Improbatur has pastor saltuque imitatus agresti, etc. *Juvenal. 8. 225.* de Nerone. Gaudens fœdo peregrina ad pulpita saltu. h. e. blistronio. ¶ *3.* Item de exercitio militari. *Sall. fragm. apud Veget. 1. Milit. 9. extr.* Pompejus cum alacribus saltu, cum velocibus cursu, cum validis vecte certabat. *V. Lipsium de Milit. Rom. 5. 14.* et *Nieuport. de Hist. Rom. 5. 5. 8.*

11.) Translate. *Ammian. 22. 4. 3.* Ab egestate infima ad saltum sublimi divitiarum ingentium.

B) Saltus, a Gr. ἄλτις, ἄλτος, quod est ab ἄλσος, et ἄλσιον, augeo, nutrio, derivatur (cf. Germ. Wald), favente Forcellino, qui ait minus placere ab eo deduci, quod in illo pecora saliant, ut ipse significare videtur Varro bis verbis, *5. L. L. 36. Mül.* Quos agros non colebant propter silvas, aut id genus, ubi pecus posset pasci et possidebant, ab usu suo saltus nomioarunt. hæc etiam Græci νάπας, nostri nemora. *Festus p. 302. 20. Mül.* Saltum Gallus Ælius lib. 2. significationem, quæ ad jus pertinet, ita definit: Saltus est, ubi alivæ et pastiones sunt: quorum causa eas quoque. Si qua particula in eo salto pastorum, aut custodum censæ arant, eo res non peremittit nomen saltui: non magis quem fundi, qui est in agro cultus, et ejus censæ habet edictum, si qua particula in eo habet silvam. — Saltus est locus clivus et pascuus, nemus, bosco da pascolo, selva, ἄλτος, βόσκον. — Aliquando a silva tu usu loquendi, et a nemore distinguitur. *Cæs. 6. B. G. 54. sub fin.* Ille latebris ac silvis, aut salibus se eripiebat. *Virg. 2. G. 40. et 4. ibid. 53.* Dryadum saltus, silvasque sequamur. *Id. 4. Aen. 72.* silvas saltusque peregrat. *Catull. 34. 10.* Diana domina Silvarumque virentium, Saltuumque reconditorum. *Virg. 10. Ecl. 9.* Quæ nemora, aut qui vos saltus habuere, puellas Nalides? et *6. ibid. 56.* nemorum jam claudite saltus. h. e. aditus ad silvas, angustos fere et asperos. (*V. Heyne ad h. l. et cf. 11. Aen. 904.*) Aliquando vero cum ille confunditur. *Justin. 44. 4. circa med.* Montes saltusque peragravit. *Virg. 2. G. 391.* vallesque cavæ, saltusque profundus. et *ibid. 471.* saltus et intra ferarum. *Id. 1. G. 140.* magnos cantibus circumdare saltus. (Cf. *Claudian. 2. Rufin. 375.*) *Id. 4. Aen. 121.* saltusque indagine clugunt. Sic Pyrenæi saltus, *Cæs. 1. B. C. 37. h. e. silvæ montium Pyrenæorum.* *Plin. 5. Hist. nat. 1. 1. (9).* Saltus pleni feris. et *ibid. 4. 4. (26).* repleti ferarum multitudine.

Id. 4. ibid. 7. 12. (25). Thæbis Bæoliis datur saltus Citharon. h. e. mons cum silva. *Id. 3. ibid. 1. 3. (9).* Saltus Tuglenda. *Ovid. 1. Trist. 10. 21.* Saltus ab hac terra brevis est Tempura petenti. h. e. brevis silva, aliquo adeo breviter tractus.

I.) Proprie. ¶ *1. Generalim. Virg. 3. G. 143.* Saltibus in vacuis pascant, et plena secundum Flumina. *Ulp. Dig. 19. 2. 19.* Si saltum pascuum locast, in quo herba mala nascebatur. Accus apud Non. p. 486. t. Merc. Hic Menalippum intra trajectus nemorum, in salti faucibus. Scævola *Dig. 19. 1. 53.* Conductor saltus, in quo fundus est. *Modestin. ibid. 3. 5. 26.* Major frater in saltu communi habebat habitationes paternas, ampla ædificia edificaverat. *Cæs. 7. B. G. 19.* Omnia vada ac saltus ejus paludis certis custodiis obtinebant. *Varro 2. R. R. 3. 6.* Saltus silvestres. *Virg. loc. cit. profundi. Maximian. Eleg. 23. densi. Curt. 3. 10. 2. vasil. Id. ibid. 11. 19. occulit. — Estivi saltus, in quibus æstate, hiberni, in quibus hieme pascuntur pecora. Justin. 8. 5. Paul. Dig. 41. 2. 3. circa med. et Papinian. ibid. 44. extr. — Uno in saltu apros duos capere, proverb. apud Plaut. Cas. 2. 8. 40., de quo V. in FIDELIA. ¶ *2. Speciatim* emittit pro possessione, fundo, prædio, præsertim in quo pascua multe sint, possessione, fondo, podere. *Cic. Quinct. 6. extr.* Quinctius contra ius de saltu agroque communis, vi detruditur. *Id. disertat ibid. 3. 12.* pecuaria res ampla et rustice, eana bene culta et fructuosa. *Juvenal. 7. 188.* unde igitur tot Quintilianus habet saltus? Adde *Catull. 114. 6. et 115. 4. ¶ 3. Item pro certo possessionis modo. Varro 1. R. R. 10. extr.* Hæ quatuor centuriae conjunctæ, ut sint in utramque partem binæ, appellantur in agris divisi virilium publice saltus.*

II.) Translate. ¶ *1. Joculariter saltum dicit Plaut. τὸ αἰδοῖον ὀρχήσων, Cas. 5. 2. 42. et Curt. 1. t. 56.* Simili ratione arum, et hortum, et agrum, et fundum vocant *Lucret. 4. 1100., Virg. 3. G. 136., Martial. 7. 102. et Plaut. Asin. 5. 2. 24. et Mil. glor. 2. 2. 39. ¶ 2. Saltus damni epud Plaut. Men. 5. 6. extr.* est locus, ubi plurimum damni inest, quasi silva multa foris plena. ¶ *3. Dicitur et de aliis rebue.* Sic montes mali apud eund. *Epid. 1. 1. 78. et mali mæoris mons in Mosl. 2. 1. 5. Vulgat. interpr. Is. 10. 18.* Gloria saltus ejus. h. e. exercitus. *Id. Jer. 21. extr.* Succendam ignem in saltu. h. e. in urbe Jerusalem.

Homonym. Differt saltus a silva; quod bæo, ut ait *Popma*, est nomen generis, habetque arbores incædnas pariter et cædus; illa dicitur locus seclusus, nec victori parvus, ubi pascuntur armenta, feræque versantur. *Catull. loc. cit.* Diana domina Silvarumque virentium, Saltuumque reconditorum. — Aliquando silva eel pars saltus; ut saltus est pars silvæ, aut nemoris. *Lactant. Phæn. 76. et 68.* Secretosque petis diversa per avia locos Hic nbi per saltus silva remota jacet. *Enn. apud Schol. Horat. 1. Ep. 13. 10.* Silvarum saltus, latebras lamesque lutosas. *Virg. loc. cit.* nemorum jam claudite saltus. Aliquando vero nihil differunt. — Ceterum videsis, quæ supra diximus. (Cf. *LUCIUS in fin. et Döderl. op. cit. v. 2. p. 93.*)

SĀLUBER, bris, bre, et Salubris, bre, adlect. (selus) Quod ad quantitatem attinet, salubris, ut involucrium, lavacrum (*Prudent. c. Symmach. 1. præf. 54., Venant. miscell. 5. 5. p. 189., Petron. Antig. Mey. 185. 8.*), per extremam imperii R. correptam habet syllabam penultimam. Ita Müller. — Comp. Salubrior sub A. I. a. et II. et sub B. I.; Sup. Saluberimus sub A. I. a. et II. — Saluber corripies, oñlies, ὑγιανός (It. salubre, salubre, sano; Fr. utile au bien-être, a la santé, salutaire, salubre, sain; Hisp. saludable, salubre; Germ. Wohlsam schaffend, heilbringend, gesund, heilsam; Aogl. healthful, promoting health, wholesome, salubrious) adhibetur

A) Active, et est conferens ad boem valetudinem, salutaris, sanitatem afferens.

I.) Proprie. — a) Absolute. *Cic. 1. Divinat. 57. 130.* Conjecturam capere, salubrisne an pestilens annus futurus sit. *Cæs. 3. B. C. 2.* Saluberrimæ regiones. *Ovid. Remed. am. 704.* Utque facis, capitis, Phœbe salubar, ades. *Varro 1. R. R. 2. 4.* (Terræ pars) quæ esubrior, illa fructuosior. *Id. ibid.* Spectare, utrum saluber locus esset, an non. et *ibid. 4.* Utilissimæ is ager, qui salubrior est. *Ovid. 2. Amor. 10. 2.* Irriguis ore salubris equis. *Plin. 5. Ep. 6. a med.* Triclinium saluberrimum. *Colum. 1. R. R. 2.* Salubre casum. *Cic. 1. Divinat. 29. 61.* cultus et victus. *Id. 9. Fam. 12. Bajæ. Horat. 1. Sat. 8. 14.* Esquilis. *Id. Carm. sæc. 31. equæ. Id. 1. Sat. 7. 24.* stellæ. *Propert. 3. 22. 16.* Iympha. *Petron. Priap. 52.* rutæ. *Lucan. 1. 661.* sidus. *Virg. 3. G. 530.* somni. *Id. 1. G. 262.* fluvius. *Plin. 21. Hist. nat. 14. 48. (82).* Hæ decocta fieri saluberrimum acetum. *Ovid. 6. Fast. 753.* Pectora ter teigit, ter verba salubria dicit. Joculariter *Plaut. Cist. 3. 13.* O esule mea salus salubrior. — b) Cum Dativo. *Colum. 12. R. R. 27. extr.* Vinum suave, firmum, corpori salubre. *Horat. Epod. 2. 58.* gravi Malvæ salubres corpori. — c) Cum Accusati, et præpos. ad, contra. *Cato R. R. 156.* Lotium ad omnes res salubre est. *Plin. 37. Hist. nat. 10. 61. (170).* Icteria existimatur salubris contra regios morbos.

II.) Translate est utilis, salutaris. — a) Absolute. *Cic. 8. Att. 12. a med.* Salubria consilia. *Horat. Art. P. 198.* Salubris iustitia. *Petron. Sat. 140.* Salubribus præceptis juvenes instruere. *Gell. 5. 1.* Quæ dicuntur, nulla eo salubria sunt. *Id. 6. 10.* Bona ea salubria exempla. *Plin. 2. Ep. 11.* Factum evaritate exempli salubre. *Sueton. Aug. 42.* Ut salubrem magis, quem ambitiosum principem scires. h. e. moderantem beneficia sua, et utilitatem magis reipublicæ spectantem, quam famam liberalitatis, et gloriam. — b) Cum Dativo. *Cic. Dom. 7. 16.* Disi sententiam reipublicæ saluberrimam. *Liv. 2. 3.* Leges, res salubrior meliorque sapientia, quam potentia. *Plin. 3. Hist. nat. 4. 5. (31).* Saluberrima Romano Imperio Alpium Inga. *Quintil. 3. 1. 5.* Liber salubrior studiis, quam dulcor. — Salubre pretium est Italorum prezzo basso, confæcivola, convenientis, modicum. *Colum. 7. R. R. 3. a med.* Clercula emptuosior est, quam ut suburbane regionibus salubri pretio possit præberi. *Martial. 10. 104.* Jucundos mihi, nec laboriosos Secessus pretio parat salubri. V. SALUBERTER.

B) Passive, et est sanus, valens, sano, ὑγιής. I.) Proprie. *Liv. 3. 8.* Defuncta morbis corpora salubriora esse incipere. *Sall. Jug. 20.* Ganus hominum salubri corpore, velis, patiens laborum. Adde *Martial. 10. 47.* et *Tac. 5. Hist. 6.*

II.) Translate. *Cic. Orat. 26. a med.* Quidquid est saluum, aut salubre in oratione, id proprium Atticorum est. At Forcell. interpr.: quod causæ prodest, et eloquentis ostentatione caret. *Grat. Cyneget. 120.* Tala modi salubris. *Forcell.* interpr.: magnitudinis medicioris, atque adeo habiliora et utiliora vagantibus.

Homonym. De differentia inter v. saluber et v. salutaris hæc habet *Fronto de differ. p. 528. 18. Keil.* Salubre ad locum refertur et ad cibum, saluta consilium est. ita salubre non nocet, salutare prodest. Ceterum saluber dicitur fere de rebue physicis, salutaris potius de moralibus. *Cato apud Plin. 18. Hist. nat. 5. 6. (28).* Nihil salutare est, nisi quod toto anno salubre. *Cf. Cic. Mur. 13. 29. V. Orellium ed Mil. 25. p. 112.* — Ita etiam differt v. saluber a v. sanus, quum dicatur saluber, qui esset sanitate, sanus vero, qui sanitate percipit ac tenet. *Seneca 4. Quæst. nat. 13.* Quamdiu sanus, et salubris cibi capax stomachos est. — Sic sanitas distat a salubritate. Translate *Cic. Brut. 13. 51. Orell.* Ut eloquentia — omnem illam salubritatem Atticæ dictionis, et quasi sanitatem perderet. — Denique salus dicitur de eo, qui salvus est, seu vita trahitur; sanitas de bono stata salutis; salubritas de qualitate rei salutem, seu sanitate afferentis; valetudo de viatu bono, aut malo. *Cic. Mur. loc. cit. A vobis (ju-*

reconsultis) salubritas quædam; ab illa, qui dicitur, salus ipsa petitur. *V. voc. seq. et Ernest. n. 21. 172.*

SALUBRITAS, *itis, f. 3.* (saluber) ὑγιᾶ (lit. salubritas, *buon'aria*; *Fr. éant, qualité salubre, salubrité*; *Hisp. salubridad*; *Germ. d. heilsame, gesunde Beschaffenheit, Gesundheit, Heil-samkeit*; *Angl. wholesomeness, salubrity*).

A) Active, est quelites rei honorem valetudinem afferentis

I.) Proprie. — **a)** In sing. num. *Cic. l. Divin. 57. 131.* Ea habita atque ex colorum extorum tum salubritate, tum pestilentia signa percipi. *Id. 2. Legg. 1. n. med. Loca amoenitas et salubritas. Tac. 12. Ann. 66.* Salubritas æquarum. *Plin. 8. Ep. 1. extr. at Plin. elter 37. Hist. nat. 13. 77. (201).* cæli. *Id. ibid. nemorum. Id. 5. ibid. 16. 15. (72).* Calidus fons medicæ salubritatis. *Id. 14. ibid. 6. 8. (64).* Vina Sorrentina convalescentibus maxime prebata propter tenuitatem salubritatemque. — **b)** In plur. num. *Plin. 5. 3.* Ut in primo de salubritatibus in mentium collocactionibus est scriptum.

II.) Translate. *Cic. Brut. 13. 51. Orell.* Ut semel a Piræeo eloquentie evecta est, ita peregrinata tota Asia est, ut se æternæ obliuisceret moribus, omnemque illam salubritatem Atticæ dictionis, et quæ sanitatem, perderet. *Id. diseret. ibid. 9. 36.* Sucus ille et sanguis incorruptus usque ad hanc ætatem oratorum fuit. *Id. Mur. 13. ad fin.* A vobis (juresconsultis) salubritas quædam; ab illa, qui dicunt, salus ipsa petitur. *h. e.* quæ conducere possunt ad causas defendendas; ab oratoribus vero ipsa defensio.

B) Passiva, est salutaris, saluber status, sanitas. — **a)** In sing. num. *Tac. 2. Ann. 33.* Salubritas corporum. *Colum. 6. R. R. 4.* Hæc remedia salubritatem seculum. *Curt. 3. 6. 16.* Ut medicamentum se diffudit in venas, et sensim toto corpore salubritas percipi potuit. — **b)** In plur. num. *Gell. 2. 1. extr.* Percendi moderandique rationibus dicitur salubritates corpora retinuisse. *h. e.* incolumitatem, in sanitate. et *Censorin. 18. 7.* Quod in eo (anno) dicunt morbos salubritatesque circumire.

Homonym. Quomodo different salus, salubritas, sanitas et valetudo, vide in **SALUBER**. **SALUBRITER**, *advrb.* (saluber) *Comp. Salubrius*; *Sup. Saluberrime*. — Salubriter est cum salubritate, conducitur ad bonam valetudinem, con salubritate, salubriter, *salubriter, salubriter.*

I.) Proprie. *Colum. 1. R. R. 8. circa med.* Ut et panis diligenter confiat, et reliqua salubriter apparentur. *Id. 2. ibid. 9. a med.* Hordeum heraricum bonam salubritatem perit, quam malum tritum. *Cic. Senect. 16. ad fin.* Ubi enim potest illa ætas umbris aquis refrigerari salubriter? *Plin. 19. Hist. nat. 1. 6. (24).* Velis forum in umbravit, ut salubrius litigantes consisterent. *Id. 22. ibid. 12. 14. (29).* Hæc bilem detrahit obolo ponderis, saluberrime cum malis. *Gell. 3. 10. circa med.* Ante mensum septimum neque maculus, æque femina salubriter ac secundum naturam nasci potest. *sicché sta sano, e camp.*

II.) Translate. **¶ 1.** Est utilitas, commoditas, giovevolimento, utilmente. *Liv. 3. 62.* Et trahi bellum salubriter, et mature perfici potest. *Velley. 2. 89. a med.* Leges emendatas oilliter, late salubriter. *Gell. 6. 2. circa med.* Salubriter oilliterque fingere aliquid. *Id. 2. 29.* Res salubriter ac prospiciente animadversæ. *Curt. 4. 7. 29.* Vere et salubriter eximantur fides. **¶ 2.** Et parva impensa, modico pretio, con poca spesa, a buon mercato. *Plin. 6. Ep. 30.* Villa est quidem vetustata vetusta: tamen quæ sunt prelosores, eam integra manent, aut fessissime læsa sunt. Attendimus ergo, ut quam saluberrime rescilatur. *Id. 1. Ep. 24. extr.* Si prædolum istud tam salubriter emerit, ut penitentiam locum non relinquat. *V. SALUBER.*

SALUBEROSUS, *a, um, adject.* Idem fere ac saluber. Vox a latice expurganda; legitur enim tantummodo in *Not. Tyr. p. 125.* Saluber, salubre, saluberrime, salubrosus.

SALUM, *i, a. 2.* Masculino gen. *Enn.* apud

Non. p. 223. 24. Merc. undantem salum. — In plur. num. caret exemplis. — Salum, *eb αλς*, vel potius *α υαλς* (αλλοματι),

I.) Proprie. **¶ 1.** Stricto sensu, est motus, egillio seu iactatio maris. *Cæsar. 3. B. C. 28.* Tirones multitudinem navium perterriti, et salo nausesque confecti se dederunt. Idem Græci per *v. αλς* significant. **¶ 2.** Latiore sensu — **1.º)** Accipitur pro lato apertoque mari, alto mari, euntre littus, aut portum. — **a)** In accusat. *Cic. Cæcin. 30. extr.* Siqui ex alto, quum ad petram accessisset, tempestate subito rejectus, optaret, ut quum esset a petra dejectus, eo restitueretur; hoc, opinor, optaret, ut a quo loco depulsum esset, in eum se fortune restitueret, non in salum, sed in ipsam urbem, quam petebat.

— **b)** In ablat. *Auct. B. Afr. 46.* Quos in stationibus cum longis navibus apud Thapsam custodiæ causa in solo esse iusserat. *Nepos Themist. 8. sub fin.* Diem noctemque præcul eb insula in solo navem tenuit in sacris, neque quemquam ea ex eire passum est. *Adde Liv. 29. 14. a med. et 37. 10. 13. et 16. — 2.º)* Fere apud poetas pro mari. *Virg. 2. Æn. 541.* Perque undæ, superante salo, perque invia særa Dispuunt. *h. e.* omni vi maris, seu æquarum. *et 2. ibid. 209.* Et sonitus spumante salo. *Val. Flacc. 1. 68.* volat immixtus cava pinus bebeas, laudatque salum, et *ibid. 703.* tellesque salum, facibusque cornucop. *Ovid. 2. Amor. 11. 24.* Currit in immensum panda cælos salum. *Propert. 1. 6. 2.* Egenum salum. *et ibid. 15. 12.* Calypso in iuncto multa locata salo est. *et 3. 11. 6.* Salum rubrum. *Seneca Here. 67. 731.* Ianium. *Id. Hippol. 332.* elum. *Catull. 63. 16.* rapidum. *Curt. 9. 20.* profundum. *Solin. 52. de serpentib.* Idque ipsum pelam est, non quilibet magnitudine evenire, at per totam salis lititudinem ad tota permeant destinata. *Varro Sat. Menipp. p. 229. 3. Oehl.* Nec multum minus picis ex solo capitis.

II.) Improprie. — **a)** Dicitur de unda Numini. *Stat. 10. Theb. 864.* Amne ut lacumbeas longævi robora pontis Asidulis oppugnat aquæ. Jam særa fatiscunt, Emotæque trabes: tanto violentior ille (Sævit enim majore solo) quæsatque, trahitque Molem ægram. *h. e.* impetu, seu vi ægram. — **b)** De colore maris. *Capell. 1. p. 8.* Urne perincensitæ vitri solo replebat et mox. Urna palli resplendentis. Utrobique legendum videtur hyati et hyati. *V. SALOS et HYALUS.* At *Kopp.* nibli mutandum censet: — **c)** Metaphorice. *Cic. 3. Tusc. 28. 67. ex Euripide.* Si tristis Maxisset dies, Nec tam ærumnoso navigavisse salo, Eset dolendi causa. *Apul. 4. Met.* Quam in isto cogitationis solo fluctuarem. *Id. 9. ibid.* Mirum mentis solo et cogitationum disensione. *Augustin. 9. Civ. D. 6.* Ipsa mens eorum solo perturbationum fluctat.

SALUS, *itis, f. 3.* (salvus). *Detiv. salutis* pro saluti in *Inscript. apud Orell. 3036.* — Salus est incolumitas, sanitas, vita, statio, dignitas, quies, bonum; cui opponitur exitium, periculus, morbus, mors, seu pes, *σωτηρία* (lit. salvezza, salute, salvamento, vita, sanitas; *Pr. bien-être, santé, salut*; *Hisp. salud, sanidad*; *Germ. d. unversehrte Zustand, Wohlbefinden, Gesundheit*; *Angl. safety, health, life, peace of mind, ense*).

I.) Proprie. — **1.º)** Generatim. — **a)** Universaliter. — **a)** Quæ opponitur exitio, perniciæ, neci. *Plaut. Asin. 3. 3. 127.* Quid est olim homini salute melius? Joculariter *Cic. 8. 13.* O salute mea salus salubrior. *Cf. Cas. 4. 3. 3. Cic. 9. Orat. 9. 35.* Fraus hominum ad perniciem, et integritas ad salutem vocatur. *Id. fragm. apud Ammian. 30. 8. 7.* Multum posse ad salutem alterius, bonori multis: parum potius ad exitium, probro nemini unquam fuit. *Id. 2. Fin. 35. 118.* Opem indigentibus salutemque ferre. *Id. Dom. 29. a med.* Alicui lucem salutemque reddere ac restituere. *Id. 10. Fam. 29.* Meum studium erga salutem et incolumitatem tuam. *Id. 1. Q. fr. 1. 9. ad fin.* Alieni commodis consulere, et utilitati salutique servire. *Id. 1. Orat. 9. 32.* Solu-

lem dare. *Id. 3. Att. 19.* Ad salutem proficisci. *Id. Mil. 23. 63.* Salutem alicui adferre. *Id. 4. Ferr. 6. 16.* Fortunarum suarum salutem in istius damnellos consistare. *Sal. Cat. 58.* In fuga salutem sperare. *Id. Jug. 77.* In summo periculo salutem esse. *Id. ibid. 39.* Salutem querere. *Thc. Agric. 16.* Salutem pacis. *Id. Fulgent. interpr. 1. Reg. 14. 45.* facere. *Nepos Dion. 9.* Navem triremem armata ornat, ut haberet, quæ fugeret, ad salutem, a salvamento, et *Hannib. 11. a med.* Fuga salutem petere. *salvati cons in fuga. Cic. Harusp. resp. 16. 34.* Salute spes. *Tac. 12. Ann. 23.* sagurium. *Cic. Mil. 15. 39.* restitutor. *Lactant. Benefic. 8.* elms salutis imago. *h. e.* salutis spiritalis eternæ. — In plur. num. apud *Fulgent. interpr. 1. 26. 18.* — Adhibetur salus in blanditiis. *Plaut. Cas. 4. 3. 3.* Quid agis, mea salus? *Id. Pen. 1. 2. 153.* Mea salus, meum scilicet, meum mel, meum cor. *et ibid. 176.* Hujus colostræ, hujus salis emena, hujus festilitas. *Adde 1. 3. 12.* — **β)** Quæ opponitur morbo et mori. *Varro 1. R. R. 2. 27.* Terra pestem tenet, salus hic manet. *Cato R. R. 141.* Mare peter, te precor, quæsoque, ad dula bonam salutem valetudinemque mihi, domo familiarique nostræ. *Cic. Harusp. resp. 16. extr.* Qui medicis suis non ad salutem, sed ad necem nititur. *Id. ad Quirit. 6. 15.* An dubitarem, quia is me confectum consularibus vulneribus, consulari medicina ad salutem reducere? *Ter. Andr. 3. 2. 2.* quæ assolent Signa esse ad salutem, nuda buis esse video. *Id. Adelph. 4. 1. 3.* Quod cum salute ejus fiat, ita se defatigerit, velim, ut hoc triduo prorsum a lecto nequeat surgere. *tenza scapito della sua sanità. Nepos Att. 21.* Anxierum dolores salus spe salutis. *Ovid. Heroid. 20. 179.* Potiri firmæ salutis. *Apul. 9. Met.* Salutem alieni imprecari. — **b)** Salutis esse, salutare esse, salutem afferre. *Plaut. Merc. 1. 2. 32.* salutis quod tibi esse censeo, id conuadeo. *Nepos Themist. 2.* Id quantæ salutis fuerit universæ Græciæ, bellum cognitum est Persico. *Sall. Jug. 33.* Sociis esse salutis. *Adde Cic. 2. Orat. 49. 200., Cas. 5. B. G. 43. extr. et 7. ibid. 50. extr. et Curt. 4. 4. 5.* — **c)** In sexto casu. *Plaut. Men. 1. 3. 25.* Averti prædam ex hostibus, nostrum salute socium. *h. e.* salvis sociis nostris. *Id. Rud. 4. 2. 1.* Neptuno ago gratias, quum me ex sole pulvere ornatum expediti templis reducem, salute horæ. *h. e.* salva et incolumi horæ. *Sic Bacch. 4. 9. sub fin.* Ut ovans præda onustus incederem, salute aostro, atque urbe capta. *Id. Merc. 4. 5. 8.* Jam mater rursus reddit? responde mihi. *ex.* sua quidem salute ac familiaris maxima. *Cato R. R. 4. in fin.* Si te libenter victualis videbit, facillius tua vendes, etc. si edificabis, adjuvabunt: si quid (bona salute) ante venerit, benigne defendent. *σώτηριος*, cal simile est, quod dii omnes averrant; et non: *che Din ci guardi.* — **2.º)** Speciatim interdum salus est remedium, peragium. *Virg. 2. Æn. 354.* Una salus vixit nullam operare salutem. *Plaut. Cas. 5. 3. 14.* Nam salus nulla est scapulis, si domum redeo. — **3.º)** Item capitalis votum, san precatio, quæ aliquem sanum salvumque esse optamus, salutis: unda *salutare, salutator, etc.* *Cic. 4. Att. 10. extr.* Pompeius in Camannum Perillibus venit. misit ad me statim, qui salutem nunciaret. *mi recasse un suo saluto.* *et 7. Fam. 14.* Salutem enim verbis tuis mihi nunciaret. *et 16. Att. 3. extr.* Atticem cupio suscipiari: Ne mihi ducis salus visa est per te mixta ex illis. *Id. 6. ibid. 1. ad fin.* Filioia tua gratum mihi fecit, quod tibi diligenter mandavit, ut mihi salutem ediceret. *Plaut. Epid. 1. 2. 23.* Advenientem peregre herum suum salva imperit salutis servus Epidicus. *Id. Pn. 4. 2. 47.* militaris disciplina est, Ballo: Mene salutem mittunt. *Id. ibid. 13.* au non prius salutas? *ex.* nulla est mihi salus detaria. *V. DATARIUS.* *Cic. 2. Att. 12. extr.* Torenle imperit tibi multam salutem. *et Lucius apud Non. 7. 34. Merc.* Imperit salutem plurimam et plenissimam. *Liv. 3. 26. a med.* Salute date invicem, redditaque. *Id. 7. 5.* Mox introductus, salute accepta redditaque, ait, etc. *Ovid. 1. Pont. 6. 13.* Jam illos nostram

eniquam mandare salutem, mandare ut salutem. — Hinc salutem dicere in principis epistolarum. Et verbum aliquando omittitur, ut Cicero Attico 5. Sic 5. *Tusc.* 32. 89. Anacharis Hannoni salutem. *Id.* 13. *Att.* 23. in fin. Illud accuso, non te, sed illum, ne salutem quidem (misisse): at tu et illi, et illi plurimam, dic, vel nuncia. — Verteres, ut etiam non vulgares homines apud nostras, solebant magnam potulam potanti salutem adprecari. *Apul.* 10. *Met.* Satis genialiter grandisimum illum salicem unum haustu perhausi. Clamor exsurgit consona voce cunctorum salute me prosequuntur. *Xiphilin.* ex *Dione* 1. 72. c. 18. *Kai Kopuδoc* *εἰς* *αὐτοῦ* *ἐφ' ᾧ* *καὶ* *ὁ* *δῆμος*, *καὶ* *ἡμῶν* *παράκλημα* *παύει*, *τοῦτο* *δὲ* *τὸ* *ἐν* *τοῖς* *συμπόσις* *εὐαδὲς* *ἀγνοῦναι*, *ἐξέβουλα*, *Ζηνοῦ*, h. e. Viva, Cf. *Venantii* loc. cit. in *BOMBICUM*. — 4.º Salus dea est habita, *Euclypi* illi: tempiumque habuit in summo Quirinali, quod C. Junia Bubula censor locavit dedicavitque anno U. C. CCCCLVII. quam coosul balio Samnium vorisset. (*V. Labus. Mon. scop. in Cartur.* p. 8. et *Pisc. Op. var.* T. 3. p. 345.) pluit autem, eum operi nomen inscribens, C. Fabius Pictor. Sub Claudio principe incendio consumptum est. *Liv.* 9. 43. *extr.*, *Pal. Max.* 8. 14. n. 6., *Plin.* 35. *Hist. nat.* 4. 7. (19). Hinc *Cic. Font.* 6. 11: Salus ipsa virorum fortium innocentiam fieri non potest. *Ter. Adelph.* 4. 7. in fin. Ipsa si capiat Salus, servare prorsus non potest hanc familiam. *Plaut. Most.* 2. 1. 4. Nec Salus nobis saluti iam esse, el capiat, potest. *Adde Capit.* 3. 3. 14. Sic *Cist.* 4. 2. 76. At vos Salus avertisset. *V. Varron.* 6. L. L. 74. *Müll.* — 5.º Angurium Salutis, *ὀδύνη* *Σωτηρίας*, fuit solenne quoddam eugurii genus, quo deorum voluntatem explorabant, condescendatne illa, ut pro populo salutem peterent: quasi nefas esset eam petere a diis sine eorum vultu. Ad hoc eligebatur dies quotannis, quo die nulla nequam resp. domi forisve calamitas evenisset, ut docet *Dio* 1. 37. c. 24. Intermissum aliquando fuit, sed revocatum ab Augusto primum, ut est apud *Sueton.* 31., deinde a Claudio, ut apud *Tac.* 12. *Ann.* 23. Meminit et *Cic.* 1. *Divinat.* 47. 105. II.) Translate, metaphorâ ductâ a super. paragr. 3.º *Cic.* 7. *Fam.* 93. Ego vero multam salutem et foro dicam et curiae, vivamque tecum multum, ubi salutem dicere est vale dicere, desinere, ab aliqua re recedere, dare l'addio.

SALUSTIANUS, V. SALLUSTIANUS.

SALUSTIANUS, a, um, V. SALLUSTIANUS.

SALUTARUNDUS, a, um, (saluto) multum salutans, aut potius salutanti similis. Cum Accusativo. Capit. 7. p. 237. Septingentos decem et septem numeros Jovem salutabunda subrexit. Cf. *Liv.* 25. 13. et *Apul.* 11. *Met.*

SALUTANS, anus, particip. V. SALUTO.

SALUTARE, le, n. 3. V. voc. seq. in fin.

SALUTAREIS, e, adject. (salus) Comp. Salutarior 1. 1.º b. — Salutaris est salutem, vitam, sanitatem effarans, salubre, salutivole, salutifero, salutare, salubre, *ωσπρίος*; cui opponitur nocens, mortifer, perniciosus. ¶ 1. Generativum. — 1.º De his, sive personis, sive rebus, quæ incommutatam, salutem, utilitatem afferunt. — a) Absolute. *Cic.* 2. *Nat. D.* 12. 34. Nature bastia dedit accessum ad res salutaris, et pestiferis recessum. *Id.* 27. *ibid.* 10. Salutaris est vitæ calor. *Id.* 6. *Fam.* 6. Salutare consilium. *Id.* 1. ad *Brut.* 2. avertias. *Id.* *Mil.* 8. 20. Civis iam beneficis et salutaris. *Sueton.* *Tib.* 29. Bonus et salutaris princeps. *Liv.* 24. 28. Habere orationem salutarem. *Plin.* 6. *Ep.* 31. *extr.* Portus vel maxima salutaris. *Bursus Cic.* 9. *Att.* 7. Sic habeto, salutare te mihi litteras misisse. *che mi han data la vita.* Dixerat paulo sup. quæ mihi quiddam quasi animula restituerunt. *Po. pisc.* 4. 4. Quod bonum faustum salutareque sit. *Inscript.* apud *Henzen.* 6086. *quod favetym* *πλεῖς* *salutareque* *sit.* — Salutaris, absolute in plur. num. *Cic.* 2. *Legg.* 5. 13. Pro salutaribus mortifera conseribere. — Salutaris *libere*, salutis amicorum potare, *far brindisi.* *Apul.* 2. *Met.* prope fin. Compulsores vino madidi rursum ca-

chinnum integrant: dumque bibere salutaria potulant, etc. *V. SALUTARIUS.* — b) Cum Dativo. *Cic.* 3. *Nat. D.* 9. ad fin. Mundo nihil est puteris, nihil nobis salutaris. *Id.* *Senect.* 16. 56. Hominum generi universo cultura agrorum est salutaris. *Id.* 14. *Fam.* 17. Nihil præclarus actum unquam, nihil resp. salutaris. *Plaut. Aulul.* 2. 1. 36. Quod tibi emptiorum salutem sit procreandis liberis. — c) Cum Accus. et præp. ad. *Cic.* 1. *Divinat.* 39. 85. Stella Jovis ad ortus puarum salutaris est. — 2.º De his, quæ salutem afferunt, seu morbos arcant, aut pellunt. — a) Absolute. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 16. 92. (148). Radix in pestilentia salutaris est in cibis. *Horat. Carm. sac.* 63. Qui saluti levat arte fessos. h. e. medicina. *Ovid. Remed. am.* 45. Terra salutaris herbas, eademque nocentes Nutrit. — b) Cum Dativo. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 2. 2. (5). Medios inter ductas celsitit aliquid valetudini salutare. *Id.* 21. *ibid.* 19. 77. (132). Radicem decoctam bibere, spasticis, avertis etc. salutare est. — c) Cum Accus. et præp. ad, contra. *Id.* 24. *ibid.* 9. 42. (71). Ad deotum dolorem decoctum eorum salutare est. *Id.* 25. *ibid.* 3. 6. (20). Britanica non nervis modo, et oris malis salutaris, sed contra anginas quoque, et contra serpentes. ¶ 2. Specialiter digitus salutaris est index, vel quia illo ori admoto eilectum indicitur: res maxime salutaris; vel quia illo et pollice contractis salutem precabantur. *Sueton. Aug.* 30. Dextra quoque manus digitum salutarem tam imbecillam interdum sentiebat, ut etc. *Capell.* 1. p. 22. Quidam radimitus puer ad os compresso digito salutaris silentium commovebat. ¶ 3. Littera salutaris, A, quæ absolutio nota erat: ut C tristis, quæ condemnationis. *Cic. Mil.* 6. ad fin. Nec vobis tam salutarem hanc in judicando litteram, quam illam tristem dedisset. ¶ 4. Salutaris porta, inquit *Fest.*, Roma appellata est ab æde Salutis, quod ei proxima fuit: vel ob salutationes, quæ ad eam prætor salutaretur is, qui in provinciam pro prætoris, aut pro consule exibat. *Adde In Prætor.* quamquam hæc posterius incertum est ob leucaniam in verbis *Festi.* *Nibby.* *Mura di Roma* p. 143. probat, hanc portam fuisse ad radices collis Quirinalis inter portas Sangualem, et Flacularem. ¶ 5. Similiter Salutaris collis, qui fuit unus ex quatuor apicibus collis Quirinalis, apud *Varron.* 5. L. L. 52. *Müll.* ab eadem Salutis æde cognomen habuit. ¶ 6. Legio Salutaris in *Inscript.* apud *Orell.* 2908., quæ subiecta fidei est. ¶ 7. Collegium salutare Dianæ et Antinoi, et absolute collegium salutare fuit appellatum illud, quod, nuda defuncti sepelirentur, curabat. Consuebat autem fere ex servis, seu ex liberis et tenuioribus conditionis hominibus. Ejus institutio facta est ann. a Chr. n. CXXXIII. in honorem Dianæ, quæ et Hecata et Libitina dicebatur, et Antinoi, amasi Hadriani Aug., qui ann. CXXIX. in Egypto pro ejusdem incoluntate voluntariam mortem obierat. Quicquid porro in hoc collegium intrare volebat, capitulari nomine æstertis nummos centum, et vini boni amphoram, item in menses singulos aces quinquaginta conferre, et semel in mense in collegium coire debebat. Hujusmodi eum collegii mentio est in *Inscript.*, quæ pluribus capitibus constat, reperta Lanuvii, nunc Civita-Lavinia, ann. 1816., edita vero est in *Atti dell'Accadem. Rom.* di *archeol.* T. 2. p. 462, ibique a *Nic. Ratti* illustrata. Idem collegium memoratur etiam in *Inscript.* Combrigenis in Lusitania apud *Bertol. Antiqu. d'Aquileja* p. 199. n. 228. d. m. m. IVLIO SBRANO IN ITINERE VA. (sc. urbano) DEYVCTO ET SEPULTO CORLIA ROMYLA MATER FILIO PISSIMO ET COLLEGIVM SALVTARE D. D. — Hinc

Salutaris m., et salutare, is, n. 3. absolute, *ωσπρίος*, perfugium, salus, aut salvator. *Lactant.* 4. 12. Qui (Jesus) Latine dicitur salutaris, sive salvator. *Vulgar. interpr.* *Ps.* 61. 3. Deus meus et salutaris meus. *Id.* 95. 2. Annunciale de die in diem salutem ejus, et alibi passim. *Adde Tertull. Resurr. carn.* 59. *Palgab. interpr.* *Ps.* 67. 20. Deus salutaris nostrorum.

h. e. salutis, aut salvatoris nostri. — Est etiam cognomen Jovis apud *Cic.* 3. *Fin.* 20. 68. — Salutares, in plur. num., h. a. qui salvant, dicuntur Castor et Pollux apud *Schol. Cæs. Germ. Arat.* 146. p. 390. 9. *Eys.* — Salutaris, b. e. soteria, quidem leg. apud *Tertull. Apolog.* 1. 6., alii salaria. *V. SALUTARIUS.* — *NB.* De cognom. *R. V. ONOM.*

SALUTARITER, adverb. (salutis) salutivolmente, giovolevolmente, ωσπρίως, utiliter ad salutem. — a) Absolute. Cic. Brut. 2. ad fin. Tum ea arma sumpta sunt, quibus illi ipsi, qui didicerant sis uti gloriose, quemadmodum salutariter uteretur, non reperiebant. *Plaut.* ad *Cic.* 10. *Fam.* 24. De militum commodis fuit tibi eura: quos ego oon potentia causa (nihil enim me non salutariter cogitare celo) orari volui a senatu, sed primum quod ita maritos judicabam; deinde quod conjunctiores reipubl. esse volebam. *Id.* *ibid.* 23. Copias prope ite adspesum Lepidi adduxi, eo consilio, ut vel celeriter accedere, vel salutariter recipere me possem. h. e. exaratu salvo et incolumi. — b) Cum Dativo. *Pal. Max.* 5. 2. n. 3. Quinque consulatus salutariter reipublicæ administrati.

SALUTARIUS, a, um, adject. salutaris. Tertull. Apolog. 46. Plurique philosophi in principia latent, sustinentibus vobis, et facilius statim et salutaris remunerantur, quam ad bestias pronunciantur. h. e. muneribus et donis. *Aut leg. salaria.* Huc adducendus videtur locus *Apul.* 2. *Met.* in *SALUTARIS* adlatos. — Legitur et in *Not. Tyr.* p. 105. Salus, salutaris.

SALUTATIO, ōnis, f. 3. actus salutandi, consalutatio, *ἀσπασμα* (it. saluto, salutatione; Fr. salutation, salut; Hsp. salutación; Germ. d. Begrüssen, d. Begrüssung; Angl. a saluting, greeting, salutation). ¶ 1. Generativum. *Cic. Pis.* 40. 95. Quis te adit, quis illo honora, quis denique communi salutatione dignum putat? *Tac.* 4. *Ann.* 60. Alius occursum ejus vitare: quidam, salutatione reddita, statim averit. *Liv.* 1. 1. sub fin. Inde fœdus ictum inter duces, inter exercitus salutationem factam. *Macrob.* 1. *Saturn.* 6. Accepta ac reddita salutatione, condescendunt. *Curt.* 10. 8. 23. Mutua salutatione facta. *Vitruv.* 4. 5. In conspectu salutationes fecere. *Cic. Brut.* 3. 13. An mihi potuit esse aut gravior ulla salutato. ¶ 2. Spectatum est visitatio, quæ fit salutandi causa, obsequium. *V. SALUTO.* — a) De salutatione pilvatorum. *Cic.* 7. *Fam.* 28. Dare se salutationi amicorum. h. e. præbere se amicis salutantibus: amicos convenientes at salutantes admittere: et alios adire, et salutare. *Id.* 9. *ibid.* 20. a med. Mane salutatio domi et bonos viros multos, sed hoc tristis; et hos malos, victores. Ubi salutio deduxit, illiteris me invoivo. *Id.* 2. ad *Brut.* 4. Hoc paululum exaravi ipsa in turba matutina salutationis. *Seneca Brevit. vit.* 14. a med. Per diversas domos salutationem meritorum circumferre. h. e. sportula, aut gratia captandæ causâ. Unda mercenarium salutorum vocat *Colum.* 1. *A. R. præf. ante med.* — b) De salutatione principum. *Gell.* 4. 1. et 20. 1. In vestibulo ædium Palatinarum omnis fere ordo multitudine, operientes salutationem Cæsaris constiterant. h. e. ut admitterentur, et salutarent Cæsarem. *Sueton. Vesp.* 4. Prohibere aliquem non consubernatio modo, sed etiam publica salutatione. h. e. na adeat eum aliis salutandi causa. *Id.* *Aug.* 53. Promiscuis salutationibus mittebat et plebem. — c) De salutatione deorum in templis stantium, aut sedentium. *Seneca Ep.* 95. Vetemus salutationibus matutinis suogi, et loribus assidera templorum. Humana ambilio istis officiis capitur. *Sio Apul.* 11. *Met.* Deo perfectis salutationibus matutinis. *Id.* 9. *ibid.* Inchoat lucis salutationibus, religiosi primam nunciantes horam perstrepuot. *Vitruv.* 4. 5. Si circum vias publicas erunt ædificia deorum, ita constituabatur, uti præterentes possint respicere, et in conspectu salutationes facere. — d) De salutatione a mortuis redditis illis, qui eorum sepulchra prætergrediuntur. *V. Cavendon. Mart. Nov.* p. 235.

SALUTATIVUS, a, um, adject. ad salutationem

pertinens. *Gloss. in Anecd. Helvet. p. 243. Hag.* Vocativus (ceus) vocatur et salutator, quia per illum salutatio, ut o *Enca. selve.*

SALUTATOR, oris, m. 3. qui salutat, salutatore, *σπασχόπορος*. ¶ 1. Generalit. *Stat. 2. Silv. 4. 29. de psittaco.* Ille salutator regum, nomenque locutus Caesarum. ¶ 2. Specialit., qui visitat salutandi, obsequendi, gratias captandas causa, chi corteggia. erant enim multi Romae, qui vel officiis ergo, vel spe lucri, potentium amicorum aedes mane obibat salutandi gratia. *Q. Cic. Petit. cons. 9.* Hujus autem rei (assectationis) tres partes sunt, una salutatorum, quum domum veniant; altera deductorum, tertio assectatorum. *Colum. 1. R. R. praef. ante med.* An honestus dixerim mercenarii salutatoris mendacissimum aucupium, circumvolitantis limina potentiorum, semelcumque regie sui rumoribus inangorentis? *Martial. 10. 74.* quando salutator, Anteambulones et logatinos inter, Centum merborum plumbeos die toto? *Id. 1. 71.* quatuor quo leguntur ista, salutator scribere non potuit. Adde *Sueton. Claud. 35. et Juvenal. 5. 16.*

SALUTATORIUM, ii, n. 2. *V. voc. seq.*

SALUTATORIUS, a, um, adject., ad salutandum, vel ad salutatorem pertinens, *σπασχόπορος*. ¶ 1. Generalit. *Plin. 15. Hist. nat. 11. 10. (38).* Omnia jam et virorum salutatoris cubilibus inclusa, h. e. cubiculis, in quibus cilester dominum salutabant, camera d'udienza. et *Seneca Const. Sup. 14.* Salutatorium publicum exercebat. *Alit. leg. salutatorum.* *V. PUBLICUS.* ¶ 2. Specialit. salutatoris casus, vocativus, quia eo salutamus. *Friscian. 5. p. 671. Putsch.* Vocativus salutatoris etiam vocatur, ut o *Enca.* et *salve, Enca. Cf. SALUTATIVUS.* — Hinc

Salutatorium, ii, n. 2. absolute, substantivum more, locum, quo salutandi causam convenit, camera o *caia di ricevimento, d'udienza. Cassiod. 9. Hist. Eccl. 30.* Theodosius veniens ad antistitem, et inveniens eum in salutatorio residentem, supplicabat, ut ejus vincula resolveret.

SALUTATRIX, tritula, f. 3. salutatrix, quae salutat. ¶ 1. Generalit. *Martial. 7. 87.* Plae salutatrix tibi, Lausa, placet. *Id. 9. 100.* Marconi amat nostras Antonius, Atticus, Musae, Charta salutatrix ei modo vera salet. *Id. 10. 100.* biglietto di saluto, o di visita. ¶ 2. Specialit., quae obsequii causa salutat, che corteggia. *Juvenal. 6. 20.* sollicitus, ne Tota salutatrix jam turba pergerit orbem. *V. SALUTATOR.*

SALUTATUS, a, um, particip. *V. SALUTO.*

SALUTIFER, fere, ferum, adject. (salus et fero) ¶ 1. Saltem ferens, salutaris, saluber, salutivus, salutifero, *σπασχόπος*. *Ovid. 2. Met. 642.* totique salutiferi orbi Cresta, puer, disti. *Id. Heroid. 21. 174.* Salutiferam opem dars. *Stat. 1. Achill. 117.* Herbæ salutiferæ. *Id. 3. Silv. 4. 25.* salutifero mille deus (h. e. Esculapius) incubat angui. *Martial. 6. 1.* Salutiferam aquæ. *Luc. 1. 146.* *Wernsd. sermo. Inscript. apud Murat. 65. 5.* *SSACTI SALUTIFERO etc. Apul. 4. Met.* Nunc maxima funditis perili, nunc epei salutiferæ renunciavi. Adde *Emil. Macr. c. 36. p. 237. retro.* ¶ 2. Item qui salutationem ferit. *Alcim. 4. 225.* Ille salutiferis primum molcera timentem Aggrediens verbis cælli mandata ferebat.

SALUTIFICATOR, oris, m. 3. salvator. *Terent. Inoff. Resurr. carn. 47. et Car. Chr. 14.*

SALUTIGER, gæra, gærum, adject. (salus et gero) ¶ 1. Salutifer, qui salutem gerit. *Auson. Edyll. 8. 25.* vos comminans ita Stella salutigari Jovis, et Cytheree Vesper. *Prudent. 11. rap. 335.* salutigeros feret hic venerantibus ortus. ¶ 2. Item qui salutationem fert. *Auson. Epist. 25. 4.* Fausta salutigari aderibens ora libellus. h. e. epistola. — Illic

Salutiger, gerit, m. 2. absolute, est qui salutem gerit, vel nunciat, salutigenus. *Apul. loquens de his, quos δαίμονας Græci vocant, de Deo Socrate.* Inter terribiles cælestesque factores, bine precum, inde donorum: qui nullo citroqua portans hinc petitiones, feda supplicas, cœu quidem utriusque interpretis, et salutigeri. *V. voc. seq.*

SALUTIGERULUS, a, nm, adject. (salus et ge-

rolus) salutem gerens, seu nunciatus. *Puer salutigerulus, servus heræ nomine hunc et illi salutem, et jussa perferens, et referens, che porta i saluti e le ambasciate, vassetto, paggio, messaggerio, εὐαγγέλιος, ut habetur in Gloss. Philox. ab εὐαγγέλιος, visio, visio. Plaut. Aulul. 3. 5. 26.* mibi quidam æquum est purpuram atque eorum deri, Ancillas, mulos, muliones, pedisequos, Salutigerulos pueros, etc. *V. voc. præced.*

SALUTO, as, avi, ætum, are, a, 1. (salus) Particip. Salutans sub *B. 1. a. et 2.*; Salutatus sub *B. 1. b. et 4.*; Salutaturus sub *B. 1. b. et 2.* — Saluto duo diversa significat.

A) Saluto est servo, quasi salutem do. *Plin. 17. Hist. nat. 23. 35. (177).* Sequenti anno palmites salutator. *Alit. tamen leg. serventur; alit. salutantur; alit. aliter. V. SALVO.*

B) Saluto est salutem dico, salvare jubeo, salutem mittere, dond'equa (it. salutare, dare il buon di, far riverenza; fr. saluer; hisp. saludar; Germ. Wohl wünschen, begrüßen, grüßen; Angl. to salute, greet). ¶ 1. Generalit. — a) Absolute. *Augustin. serm. 42.* Qui salutem salutem dicit. *Plaut. Asin. 1. 3. 69.* Salutem bene. Adde *Ter. Adelph. 3. 3. 93. Cic. 13. Phil. 2. extr. benigne. Seneca Tranquill. 2. Salutanti motum salutacionem reddere. Plin. 28. Hist. nat. 2. 5. (23).* Cos sternutamentis salutamus? h. e. salutem adprecamus; nos dicimus Dio ti salvi, o l'aiuti. — b) Active eum accuset, aut passive. *Plaut. Amph. 2. 2. 44.* Amphitruo uxorem salutem salutem aperam eum. *Id. ibid. 84.* quos postquam salutavi. *Cic. Planc. 14. 33.* Quum ille eum salutasset, ut si, distulsetque, quid agis, Grani? *Id. 7. Fam. 29.* Thronem salutem nostris verbis. salutem a nome nostro. Adde *Ovid. 1. Trist. 1. 15. Cic. 4. Att. 11. Dionysius* ie, omnesque vos salutavi. *Plaut. Aulul. 2. 2. 8.* Ille homo acrum me scit habere, eo me salutavi blandus. *Cic. Cael. 16. extr.* Mullerem paulo liberius salutare. *Virg. 3. En. 524.* Italiam læto socii clamore salutant. *Ovid. 2. Pont. 7. 1.* Esse salutatum vult te mea littera primum A male pacatis, Attice, missa Getis. *Martial. 9. 65.* Inde salutatus pio respondet arator. — Millibus mos erat salutandi manu, vel eneo. *Lucan. 4. 178.* motoque salutant Euse enos. *Cf. Plaut. Pæn. loc. cit. in SALUS.* — Salutare nomine, nomen alioquin dicere in salutando. *Cic. 2. Phil. 24. 58.* Aperta læticia mima portabatur, quem homines honesti, obviam necessario prodantes, non noto illo, et mimico nomine, ad voluminem salutabant. *Al. Orell. consalutabant. Sic Juvenal. 10. 161.* domum regemque salutavi. *et Tac. 12. Ann. 41. a med.* Obvii inter eos, Nero Britanniarum nomen, ille Domitium, salutaverat. *et Horat. Art. P. 87.* Cor ago, el nequeo ignorare, pbea salutari? h. e. appello poete, dum me obvii salutant. *et Curt. 6. 11. 23.* Jovis filium se salutari jussit rex. — Hinc salutari imperatore, apud milites est creare, declarare, dicere. *Tac. 2. Hist. 80.* Pauci milites solito adstantis ordine, ut legatum salutatori, imperatorem salutaverat. Adde *2. Ann. 18.* Verbo appellandi utilis. *Cic. 2. Fam. 10. et 6. Att. 20. ¶ 2. Specialit. est adira, convenire, visere, visitare, far visita, εὐαγγέλιος. Sall. Cat. 28.* Salutatum introire. *Cic. 14. Att. 20. extr.* Eram conlano Pillam salutatum: deinde ad epulas Vestorli, navicula. *et 13. ibid. 9.* Venit paulo post Curtius, salutandi causa: sed mensis invitatus. Adde *6. ibid. 2.* — Offici, aut sportula causa potentiores ditioresque salutari a clientibus et hominibus, mos erat, eorum aedes mane obendo, et la vestibulis die expectando, superbo altus regnum, dantesque fores colendo, ut ait *Seneca Herc. Fur. 164.* maxime vero sub Augustis, ad gratiam captandam, et obsequium testandam. *Cic. Senec. 18. 63.* Hæc ipsa sunt honorabilia, salutari, appell. decedi etc. *Virg. 2. G. 461.* ingentem foribus domus alta superba Mæne salutantum totis vomit edibus ndam. *Juvenal. 3. 184.* quid das, ut Cossum aliquando salutes? *Tac. dial. de Orat. 29. a med.* Colligant discipulos non ingentem experimento, sed ambulatione salutantem, et

illecebris adulationis. *Id. 2. Hist. 92.* Ambito, comitatu, et immensali salutantium egminibus contendunt. *Plin. 7. Ep. 3.* Saluta paulisper, quo sit tibi jucundus salutari. Adde *3. Ep. 7. et Senec. 6. Benef. 34. et V. SALUTATIO et SALUTATOR.* — De loco, in quo atabant salutatori. *Gell. 16. 5.* Qui domos amplas antiquitas faciebant, locum ante Januam vacuum relinquerebant, qui inter fores domus et viam medius esset. In eo loco qui dominum ejus domus salutatum venerat, priusquam admitteretur, consistebant. *Hæc Gell. ¶ 3.* Salutare plebem dicitur de ambitiosis hominibus, qui propter honores prebeabant plebem, etiam nomenclatura adhibito. *Sall. Jug. 4. Cic. Petit. cons. 8. et Liv. 23. 4. ¶ 4.* Salutare deos et venerari, adorare, precari. *Cic. Rosc. Am. 20. 56.* Quum deo salutatum aliqui venerat. *Plaut. Curc. 1. 1. 69.* Quo me votam, nescio. *Id. si deos salutes, dextro vortum censeo. Ter. Phorm. 2. 1. 81.* Ego deo Penetes hinc salutatum domum dovertar. *Ovid. Heroid. 21. 91.* Superis, quibus insula sacra est, Flava salutatis tura, merumque damus. h. c. adoratis. Adde eund. *2. Pont. 8. 15. Caton. R. R. 2. Stat. 4. Silv. 2. 60. Sil. It. 4. 215. Liv. 38. 51. a med. et Martial. 12. 78.* qui, preclibus Jovem salutare, dicit. ¶ 5. Hoc verbo proprie utimur in adventibus, et quum accedimus: allquando et in abeuntibus, et quum recedimus, pro valedicere. *Plaut. Mil. glor. 4. 8. 29.* Etiam nunc saluto te, Familiaris, priusquam eo. *Stat. 4. Thab. 29.* atant in rupe tamen, fugientia carbasa vleu Dulce sequi, etc. Stant tamen, et notam poppæ de rupe salutant.

SALVAMENTUM, i, n. 2. salvatio, generalis, *V. nani. Alb. 9.* Ut beate natus actio generale fieret salvamentum.

SALVANS, entis, particip. *V. SALVO.*

SALVATIO, oris, f. 3. actus salvandi, salus. *Boeth. de duab. nat. p. 953.* et *Fulgat. interpr. Is. 37. 32.* et alibi. — In plur. num. *Id. Ps. 27. 8.*

SALVATOR, oris, m. 3. (salvo). Vox est a probatis scriptoribus non usurpata, quæ nec entis, ar, in usu erat. *Cic. eund. 4. Ferr. 63. 154.* Latine non esse significat, dum alii: Itaque eum non solum patronum Istia insula, sed etiam eotera inscriptum vidi Syraculis. Hoc quantum est? Ita magnum, ut Latino uno verbo exprimi non possit. Is est nimirum soter, qui salutem dedit. *Sic Tac. ad eandem Græcam vocem respiciens, 16. Ann. 71.* Milibus præmissa ditatus, conservatoris sibi nomen Græco ejus sal vocabulo assumpsit. *Capell. 5. p. 166.* Auribus temperandum, et insolentia fugienda, quam vltant Cleares, soterem salvatorem, noluit nominare, etc. Absit nulli atiam *Plin. 22. Hist. nat. 6. 5. (9).* at *34. ibid. 8. 19. (67).* Item *Val. Max. 5. 4. in fin.* qui servator usurpavit: et *Apul. 7. et 9. Met. et Apolog.* qui scriptor dicere maluit. Frustra itaque sunt qui ex quibusdam MSS. nollus ponderis Ovidio tribuunt. *4. Pont. 15. 41.* quum boni libri omnes habeant servatorem *V. SOTER.* — Postea adhibet capli a Chrestiane scriptoribus *Tertull. 3. advers. Marcion. 18. Lactant. 4. 12. Juvenal. 3. 192. Prudent. 1. rap. 335. 115. Sedul. 2. 155. Paulin. Nol. carm. 32. 423. Augustin. Hieronym. Auson. Ephemer. in oratione, 81. etc.* Merito igitur dicit vlti permulti (quos inter Baronius ad Martirol. R. V. Cal. Decembr.) eos reprehendunt, qui quum de Jesu Christo agitur, servatorem potius, quam salvatorem, vapo meo, na in Latine nam linguam psecut, appellare maluerint. — Salvator et Servator, utpote Græcæ vocis σωτήρ et ἑσβρ. Jesus respondentia vocabula, quomodo inter se differunt, docet *Barth. Heineccius Disp. VI. Christolog. Sac. § XI.* et *Jacobus Pontanus in Attice Bellarmin. Syn. X. Ita Bekkhus.* — Ceterum salvator est qui salvat, servator, conservator, sospitor, salvatore, σωτήρ. ¶ 1. Generalit. *Inscript. apud Gruter. 18. 5.* iovi cyeroo quivno salvatori. *Fulgat. interpr. Judic. 3. 9. et 15.* Suseitavit eis salvatorem. *Id. 2. Eisd. 9. 27.* Dedit eis salvatorem. Adde *Capell. aliorum-*

que loco, supra cit. ¶ 2. Speciatim et *χρῆσ-
τις* dicitur de Christo, qui, ut apud *Fulgat.*
interp. 1. *Tim.* 4. 10., est salvator omnium ho-
minum, quique ideo vocatus est Jesus (*V.* hanc
vozem in ONOM.): Ipse enim, ut apud *eumd.*
Matth. 1. 21., saluum facturus erat populum
suum a peccatis eorum. Præclare *Augustin.* *serm.*
299. sect. 6. Christus Jesus, id est Christus sal-
vator. hoc est enim Latine Jesus. Nec querant
grammatici, quam sit Latine, sed Christiani,
quam verum. Salos enim Latine nomen est
salvere, et salvator non fuerit hæc Latina,
antequam veniret Salvator. quando ad Latinos
venit, et hæc Latina fecit. *Id.* 13. *Trin.* 10.
sub fin. Qui Hebraice Jesus, Græce σωτήρ, no-
stra autem locutione salvator. Quod verbum La-
tina lingua antea non habebat, sed habere pos-
erat: sicut potuit, quando voluit. *Auson.* *loc.*
cit. Christe-Salvator, Deus ac Dominus, mens,
gloria, Verbum, Filius ex vero verus, de lumine
lumen, Eterno cum Patre manens, in sæcula re-
gnans. *Prudent.* 1. *advers. Symmach.* præf. 80.
Salvator genitoris Romulei. Cf. et *rept. orat.* 1. 115.
Seuer. Buc. 112. *Hernsd.* Sic vero Deus hoc
nomine præpotens Salvator vocitatus est. veniam
des perantibus.

SALVATRIX, tritice, f. 3. *salvatrice*, quæ sal-
vat. *Prosper.* *Aquit.* 39. 3. Salvatrix autem cum-
ctorum gratia Christi.

SALVATUS, a, um, particip. *V.* SALVO.

SALVE est A) Adverbium, et B) Verbum.

A) Salve, adverb. con *salute*, integre, recte,
commode, ut interpretatur *Donat.* ad illud *Ter.*
Eun. 5. 5. 8. Item quid est? quid trepidas? sa-
pui salve? dic mihi. *Sall. fragm.* apud *Donat.*
ibid. Inde ortus sermo, personantibus utroque,
salin salve? quam grati duclibus suis: quantis fa-
miliaribus copula augerentur. *Plaut. Trin.* 5. 2.
63. Satin salve? dic mihi. His omnibus locis ad-
verbium esse ait *Donat.* producta e littera. — *Charis.* 3. p. 225. *Putsch.* et *Diomed.* 1. p. 340.
a *salveo* ducunt. Habat, inquit, hoc verbum
(*salveo*) et adverbium, quum dicimus, satin salve,
salve est domi. Sed propius est vero, ut sit a *sal-
vus*, ut a *rectus* recte, et *sercentia* alia. — *Liv.*
1. 59. a *med.* Quærenti viro, satin salve? mi-
nime, inquit, quid enim salvi est mulieri, amissa
pudicitia? (Adde 6. 34., 10. 18. et 40. 8.) *Plaut.*
Stich. 1. 1. 9. pr. Multa volo tecum loqui de
re viro. *Æa.* calvæne, amabo? pr. spero quidem,
et volo. *Id.* *Men.* 5. 2. 26. Salven advenio?
salven accessi jubes? quid tu trisilis es? — Porro
ellipses est in his: et plena oratio esset, *satinsne*
salve agis, agitis, agitur, agens. Unde *Apul.*
1. *Met. in fin.* Quam salve agit Demeas noster?
et *Apolog.* Interroga, puer ubi sit, et quam calve
agat. Simile est illud, rectene omnia? de quo
V. in RECTE. Sunt tamen qui pro satin salve
scribi malint satin salve, subintelligendo *res*
sunt; nos: c'è nulla di guasto? quod plene di-
cit *Liv.* 3. 26. a *med.* Rogitans, satin calve
essent omnia. Quam item nã ego sim demens, si
dirimere nitar, magni utrinque critica, pro una
quoque sententia, aterrime depugnantibus; pro
salve enim *Donato*, *G. Fabric.*, *Acidali*, *Bris-*
soni, *Taubm.*, *Voss.*, *Perizon.*, *Cort. in Sal-*
lust. etc., pro salve autem *Sanctio*, *Sciop.*,
Vineto, *Gronov.*, aliis. Ita *Forcell.* Ad *Sall.*
fragm. supra cit. hæc adnotat cl. *Kritzius*: Quam-
quam concedi debet, veteres dixisse satin salve?
sc. *sunt res*, et *satin salve sunt omnia?*; tamen
etiam *satin salve?* optime se habet. Item quam-
vis *agere* fortasse suppleri possit; tamen, quum
formula ex consuetudine vulgaris vitæ repetita sit,
simpliciter videtur tantummodo est suppleri, quod
subiecti indefiniti vim habens idem valet ac *rea*
est, sit ut esse, abstracta copulæ vi, significet ali-
quo statu esse; sic dicitur recte est, bene est,
et similia. Ceterum viderint eruditi.

B) Salve, pers. 2. imperativi v. *salveo*, *V.* in
voce seq.

SALVEO, es, ere, n. 2. (salvus) Verbum da-
fectivum, cofus præter futuri, *salvebis*, Imperat.
salve, *salveto*, *salvete*, et infinit. *salvere*, ce-
tera Latine consuetudine exulant. Nam quod

Plaut. Truc. 2. 2. 4. dixit, non *salveo*, irridenter
posuit pro persona rustici, inquit *Fal. Prob.* in *Ca-*
thol. p. 1486. *Putsch.* — *Salveo* idem est ac *sal-*
vus sum, bene me habeo, sanus sum. ¶ 1. Ge-
neralim. *Plaut. Curc.* 1. 2. 26. Salve. egon salva
sim, quæ sili sicca sum? *Id. Truc.* 2. 2. 4. *Sal-*
va. pr. satin mihi est tuæ salutis: nihil moror
non *salveo*. ¶ 2. Speciatim tum de personis
viviis aliquæ mortuis, tum de rebus. — a) Est
salutantis, et quidem ulimur *salve* et *salvete*,
quum advenientes salutamus, ti *saluto*, *beon*
giorno, *Dio ti salvi*, *χαιρε*, *υγιαive*: quemad-
modum vale dicimus abeuntibus. *Plaut. Mil.*
glor. 4. 8. 5. Philocomædom, *salva*. emi, et tu
salve. *Id. Trin.* 3. 2. 39. O *salvete*, *σῖνες* mei.
Catull. 31. 12. Salva, o venusta Sirmio, atque
hero gaude. *Plaut. Rud.* 2. 4. 3. Salve adole-
scens. scs. et tu multum *salveto*, adolescentula.
et 1. 5. 5. Jubeamus te *salvere*, *meter*. *PALAE*,
salvete, puellæ. *Id. Most.* 3. 1. 41. Salvere jubeo
te, *Misargyrides*, bene. *Id. Trin.* 2. 4. 34. Jube
te *salvere* plurimum. *Id. Men.* 5. 9. 17. Tu he-
us es: tu servum quære. celveto tu: tu vale.
Enn. Fab. p. 107. *Müll.* Loca *salvete* infera.
Id. ibid. p. 118. *Salvete*, o pia pignora. *Auson.*
epist. 16. in *carm. imit.* Et dic hero, meo at-
que tuo, Ave, atque *salve* plurimum. *Hieronym.*
Ep. 118. n. 1. Frater tuus Antonius in ipso jam
professionis articulo, quum mihi præsentiam sui
tarde dedisset, et cito abstulisset, atque in puncto
temporis, *salve* pariter, *velique* disisset. — In
matutina salutatoria *salve* dicebant, *vale* in ve-
spertina. *Sueton. Galb.* 4. extr. Veterem civita-
tis exoletumque morem, ac tentum in domo sua
hærentem, obstinissimæ retinuit, ut liberti ser-
vire his diu frequentes adessent, ac mens *sal-*
vere, *vesperi* valere, sibi singuli dicerent. — In
ironia. *Plaut. Rud.* 2. 2. 5. *Salvete*, fures ma-
ritimi, famelica hominum natio: quid agitis? ut
peritis? *Id. Asin.* 2. 2. 31. Gymnasium flagri,
salveto. *Id. Curc.* 2. 1. 19. O scelerum caput,
salveto. *Catull.* 43. 1. *Salve* nec minimo puella
naso. — Siervientes *salvere* jubeamus. *Petron.*
Sat. 98. Gilon ter continuo ita sterutavit, ut
grabatum concuteret: ad quem motum Eumolpus
convorsus, *salvere* Gilonæ jubet. *V. STERNUTA-*
MENTUM. — Etiam mortuos sic *salvete*bant, qua-
si dimittentes. *Virg.* 11. *Æn.* 97. *salve* æternum
mihi, maxime Palla, *Æternumque* vale. (Adde *Stat.*
3. *Silv.* 3. 208.) *Varro fragm.* apud *Serv.* *ibid.*
Ideo mortuis, *salve*, et *vale* dicit, non quod aut
valere, aut *salvi* esse possint, sed quod ab his re-
cedimus, eos nunquam visuri. — b) Est etiam
adorantis, et invocantis. *Virg.* 2. *G.* 173. *Salve*,
magna parens frugum, *Salonia tellus*. *Id.* 8.
Æn. 301. *Salve*, vera Jovis proies, decus addite
divis: Et nos, et tua dexter adi pede sacra se-
cundo. *Liv.* 1. 16. Deum Deo natum, regem pa-
rentemque orbis Romanæ *salvere* universi Romu-
lom jubent. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 30. 31. (117) ad
Cicer. *Salve*, primus omnium parens patriæ ap-
pellate, etc. ¶ 3. Item est salutem dicere, nun-
ciare, mittere absenti, jubere saluum esse. *Cic.*
16. *Fam.* 9. extr. Medico de te accepi diligen-
tissima. vale, *salve*. *Id.* 4. *Alt.* 14. extr. Diony-
sium velim *salvere* jubeas. et 6. *ibid.* 2. extr.
Salvete a meo Cicerone.

SALVIA, n. f. 1. (salvus) *salvia*, *ἑλεσιφακον*,
(*Salvia officinalis* Llo.) herba, de qua *Plin.* 22.
Hist. nat. 25. 71. (147). Nostris, qui nunc sunt,
herbarii *aleisphacon* Græce, Latine *salviam* vo-
cant, mentæ similem, canam odoratam. *Id.* 26.
ibid. 6. 17. (31). Altera (*tussilago*) a quibusdam
selvie appellatur, similis verbasco. Conteritur ea,
et colata calescit, atque ita ad tussim laterisque
dolores bibitur. — Nomina et virtutes *salvia* *V.*
etiam apud *Apul.* *Herb.* c. 202. et *Emil. Mac.*
p. 234. retro. — *NB.* De nom. propr. *V.* ONOM.

SALVIATUM. *V.* SALIVATUM.

SALVIFICATIO, ðnis, f. 3. salvatio. *Gloss. Cy-*
rilli. *Σωτηρία*, salvificatio, incolumitas, salus.

SALVIFICATOR, ðris, m. 3. salvator. *Terull.*
Pudic. 2., ubi alii leg. *salutificator*.

SALVIFICO, as, are, a. t. (salvificus) *salvare*,
salutem do. *Sedul.* 5. 7. Pater ista memet ab

hore *Salvifica*. Adde *Fulgat. interpr.* Jo. 12. 47.
SALVIFICUS, a, um, adject. (salvus et facio)
salutem afferens. *Alcim.* ad *Soror.* 380. *salvificum*
appellat corpus Christi sepultum. *Claud. Mar.*
Victor. Comment. 3. *Salvificis* purgatum tri et
lustralibus unctis.

SALVO, as, avi, atum, are, a. 1. (salvus) Par-
ticip. *Salvans* 2. n., c.; *Salvatus* et *Salvatu-*
rus 2. a. — Salvo ¶ 1. Sanum facio, sano,
sanare. *Gloss.* *Philox.* *Salvo*, σωζω. et σωζω,
salvo, eano. *Gargil. Medic.* 22. *Salvare* aliquem.
¶ 2. Servo, libero, *salvare*, liberare. — a) A-
cive cum accus., aut passiv. *Cic. Pis.* 31. *sub*
fin. Posse me iterum rempublicam *salvare*, si
cessissem. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 23. 35. (177).
Sequenti anno palmites *salventur*, pro viribus
matris, singuli, aut gemini. Locum *Ciceronis*
ita leg. *Faern.* in MSS. suie: sed et ipso, et alii
fere omnes critici damoant, et *servare* repo-
nunt ex melioribus libris. In *Plinio* vero *Har-*
duinus ita emendavit, quum *salutentur* inve-
nisset, et *submittantur* ab aliis reponeretur. Ita
Forcell. Ad *Sillog.* leg. *attolentur*. *V. ejusd.* ad-
not. ad h. l., ubi inter alia varias lect. ponit
etiam *serventur*. *Quintil.* 12. 10. 44. *Salvant*
personarum discrimen. Sic habent opt. MSS., sed
vulg. *servant*. et *Veget.* 3. *Peterin.* 23. 3. Hæc ra-
tione *salvantur* animalia. *Lactant.* *Ira D.* 5.
ante med. Leudabile videtur prodessa polius,
quam nocere; *salvere*, quam perdere. *Hieronym.*
Ep. 20. n. 4. Quod ille, qui reprimitebatur de
genere David, venerit *salvaturus* Israel. *Augustin.*
Serm. 125. *Salvatur* unitas, *salvatur* unus. *Boeth.*
Aristot. Analyt. post. 1. 6. p. 526. Si aliquis
nescit, nunc habens rationem, et *salvatus* est.
Fulgat. interpr. Is. 60. 16. Ego Dominus *salvans*
te. *Id. Judic.* 5. 13. *Salvete* sunt reliquæ po-
puli. — b) Cum dativo. *Id. Ps.* 97. 1. *Salvavit*
sibi dextera ejus. *Augustin.* ad h. l. *Sibi*, inquit,
id est, propter se tantum, gloriæ suæ causa; sed
alii, quibus Græca *sevent*, sibi pro se aut *eum*
accipiunt. Ita *Weitenauer.* Adde *Is.* 63. 5. —
c) Absolute. *Id. Is.* 63. 1. Propugnator eum ad
salvandum. et 45. 21. *Salvans* non est præter me.
h. e. *salvator*.

SALVUS, a, nm, adject. Ratione habita ætymi
philologi recentiores ducunt a them. δλ, unde
δλος, totus, integer, et adjecta litt. s pro spirita
Græcorum aspero, sol, unde *salvus*: cf. *Gr. δσος*.
— *Salvus* idem est ac *vivus* et *aunus*, incolumis,
integer, conservatus, σωος (lt. *salvo*, vivo e sano,
sano e salvo, intiero, intatio; Fr. *conservé*,
sain et *sauf*, *innuè*, *qui est en bon état*, *intact*,
bien portant; *Hisp.* *salvo*, sano, entero; *German.*
bewahrt, gerettet, erhalten, *wohlerhalten*, *ge-*
sund; *Angl.* *safe*, *safe* and *sound*, *well*, in
good health). ¶ 1. Universalis. — n) De ani-
mantibus. *Cato R. R.* 141. Mers pater, ta pre-
cor, pastores pecneque *salva* servassia. *Cic.* 1.
Divinat. 26. 55. Illud debilem factum lectu-
cula in curiam esse delatum: quumque senectol
somnia enarravisset, pedibus suis *salvum* rever-
tisse. *Id.* 6. *Fam.* 22. Oro, te ut nobis *salvum*
conservee. *Ter. Hecyr.* 3. 2. 18. Gaudas venisse
salvum. *salvan* Philomena est? *ita ella bene?*
et 3. 5. 7. Bene factum, te advenisse *salvum* at-
que validum. et *ibid.* 14. Illum vivum et *salvum*
vellem. *Cæs.* 1. *B. C.* 72. Civibus *salvis* atque
incolumibus rom oblinere maiebat. *Cic.* 7. *Ferr.*
58. *sub fin.* Quem non ille summo cum studio
salvum incolumemque servavit? *Plaut. Epid.* 4.
1. 36. Domi meæ eccam *illam* *selvam* et *sanam*.
Id. Trin. 4. 3. 69. Dli me *salvum* et *servatum*
voluit. *Id. Capt.* 4. 2. 93. Tuum modo in porta
Philopolemum *vivum*, *salvum* et *ospitem* vidi.
Id. Stich. 3. 1. 1. Quum bene re geste *salvus*
convortor domum. *Id. Amph.* 2. 2. 88. Equidem
sana sum, et deos quæso, ut *salva* pariam *illam*.
Id. Rud. 4. 4. 5. *Salvum* aliquem *mitere*. *Cic.*
leg. Manil. 18. 55. prætare. *Propert.* 2. 7. 41.
Penelope poterat bis deos *salva* per annos *Vi-*
vere. h. e. *pudica*, et a prociis intacta. *Alcim.* 3.
410. Omnes *selvos* fieri cupla atque *basia*. h. e.
liberos ab inferis, a pœna æterna. — *Salvum*
ne, venire, reverti, edire, formulæ in Inscripiti

V. Orell. — *Salvus* sanus in *Inscript.* apud Orell. 2143., et *sanus saluus* apud eund. 4360. — b) De iustitiis. *Plaut. Amph.* 2. 2. 14. *Salvum* signum est, id sigillo est intallo. *Id. Trin.* 2. 4. 192. *ager urbis salvus* est. *Id. Pen.* 5. 2. 192. *Restituentur omnia: suam rem sibi salram sistam*, si illo adveniat. *Id. Aul.* 2. 4. 56. De, quanto, argentum, ac ne formida: *salvum* barele erit. *sarā sicuro, sarā ben dato.* *Id. Pseud.* 4. 6. 6. *Minz riginti sanas ac salvas sunt tibi.* *Cic. Divin. Ferr. sub fin.* Ut haec ratinera incolumia ac salva possimus. *Id. 12. Fam.* 23. a med. *Nullum partem sane ac salva respubl. guttata potuisti.* *Liv.* 1. 58. a med. *Quid enim salvi est mulieri, amissa pudicitia?* *Tac. Germ.* 23. *Salva nriusque tamporia ratio est.* h. e. utriusque suum tribuitur. — c) *Commodus* habet usus in ebullivo tom de personis, tum de rebus. *Quintil.* 11. 2. a med. *Nec est mendacio locus, salvis qui interfuerunt, essendo vivi e sani etc.* *Id.* 4. 2. 75. *Salva causis rationa.* *Ter. Eun.* 2. 2. 27. *Quibus et ra salva, et perdita profueram.* h. e. et quom rem babarem, da men impendens: et re familiari ebomptam, de aliano. *Propert.* 4. 3. 72. *Subscribam: salvo grata puella viro.* *Cic.* 1. *Fam.* 2. *sub fin.* *Hoc videtur esse consecuti, ut ne quid agi cum populo, aut salvis auspiciis, aut salvis legibus, aut denique sine vi possit, et* *4. ibid.* 1. *Ultam, Servi, salvis rabus* (sic enim est dicendum) colloqui potuissimus inter nos. h. e. quom salvis erat respubl. status, qui nunc enucleit elvili bello. *Id. Rosc. Am.* 1. *sub fin.* *Ut utrumvis salvo nfielo se facera posse arbitrantur, senza mancar al dovere.* et *ibid.* 34. 95. *Cupio tibi aliqua ex parte* (quod salva fide possim) *parcere. salva la mia puntualità: vel senza pregiudizio della mia puntualità.* et *Ulp. Dig.* 18. 3. 1. a med. *Si purpure infecta sit, vel lana* (deposita sit), *pondus adiciendum: salvo eo, ut si de quantitate ponderis incertum est, iuranti succurrat.* *Sic, salvo ordine, Stat.* 5. *Silv.* 1. 181. *salva conscientia.* *Seneca* 4. *Quaest. nat. praef. a med.* *salvo iura amictis.* *Cic.* 13. *Fam.* 77. ¶ 2. *Specialim. Salvus sum, et salva res est, formule praedicantis, bene secum agi, res belle procedera, rem esse in tuto.* *Ter. Andr.* 5. 6. 9. *Salvus sum, si haec vera sunt, sono a cavallo: son felice: sono in salvamento.* et *Eun.* 5. 1. 18. *Tace, obsecra: sei-vus sumus: habemus hominem ipsum.* *Plaut. Aul.* 2. 2. 54. *Si istam firmitudinem animi obtineas, salvi sumus.* *Ter. Adelph.* 4. 5. 9. *Eru-boit: salva ras est, va bene.* *Id. molinatum ex Menandro* apud *Stob.* tit. 31. *Εὑβοῖαν εἰς χοντροῦ εἶναι: μοι δοκᾷ.* *Sic Plaut. Epid.* 1. 2. 21. *Salva res est: bene promittit.* *Adde Capt.* 2. 2. 34. et *Ter. Eun.* 2. 2. 37. — *Huc pertinet il-lud salva res est, dum saltat senex, de quo V. in SALTO.* ¶ 3. *Salvus sit est salutantis, il cial ti salvi buon giorno! ben venuto! salve, χαῖρε, ὤλαυα.* *Ter. Adelph.* 5. 6. 2. *Sed ec-cum Demeam, salvus sis.* *Plaut. Bacch.* 3. 3. 52. *Salvus sis, Moasilloche: saluum te advenire gaudeo.* *Adde* 4. 6. 7. et *Ter. Andr.* 4. 5. 7. et 5. 4. 3. ¶ 4. *Satin salve?* V. SALVE, adv.

SAM, est ¶ 1. *Suam* apud veteres. *Paul. Diac.* p. 47. 3. *Müll. Callim* (al. callm) antiqui dicebant pro clam, ut ale pro nobis, sam pro anam, im pro eum. ¶ 2. *Item eam.* *Ennius* apud *Fest.* in *Sas.* *Nec quisquam sopbiam, sapientia quae paribetur, in somnia vidit plu'*, quam sam dicere cepit. V. SAS et SOS.

SAMANNARION, ðale, m. 3. vox, ut culpam videtur, origlois Syræ, et eum denotans, qui colores vendit. *Inscript.* Ostia reperta, in *Giorn. Arcad.* T. 38. p. 359. L. OSTENSIO BILARO SAMAN-NARIONI QUI VIXIT ANN. VI. M. VIII. CONVARISIA VICTORINA ALUMNO BENE MERENTI FECIT. Num puaro annorum septem nondum impletorum mer-catura aliqua convenial, vidiant eruditi.

SAMARA. V. SAMERA.

SAMARDACUS, i, m. 2. Hanc vocem sili deducunt ab Hebr. שָׁמַר שָׁמַר shomer daq, observans rem minutam; sili vero ab Græc. ἀμάρτυρ, erro. — *Samardacus*

1). *Proprie*, Afris est morio, impostor, buffone, furbo, ciurmadore, cingano, ἀμάρτυρος. *Augustin.* 3. *contra Acad.* 15. *Ille autem casu plau-us erat, da lia, quos samardacos jam vulgus vocat.* *Atii leg. samardacos.* (V. SAMARDACUS) *Vel. Scholiast. Cruq.* ad *illud Horat.* 1. Sat. 6. 113. *Fallacem Circum etc.* *Fallacem* dixit propter samardacos et sortilagos mathematicos, qui ad metes spectatores circumstabant, et imperitos sortilibus et nugis fallabant. *Hic similia habet Chrysostom.* in *Epist. ad Ephes. homil.* 18.

II.) *Translatè* vocatur terminus quidam agrarius, quasi errare faciens, vel in errorem inducens. *Auct. de termin.* p. 305. 22. *Rudorff.* *Terminus si biforcus fuerit, samardacus dicitur, trifinium facit.* *Atii leg. samartiacus.* V. voc. seq.

SAMARTIA, æ, f. 1. ἀμάρτια, error. Ita vocatur terminus, qui trifinium demonstrat; quia prætereuntes facile in errorem inducit, ita ut nesciant, ad quos dominos illi linea pertineant: est autem ab allata voce Græca ἀμάρτια, error, assumptâ litterâ s ob aspirationem, ut Latini solent in *serpyllum* et *serpo*, ab ἑρπύλλον et ἑρπε-*Auct. de limit.* p. 266. *Goes.* *Terminus, si tres patras circa se habuerit, trifinium demon-strat.* *Talis terminus, nomine bifurcium, sam-artia vocatur.* *Hinc derivatur samartiacus, in errorem inducens, ut epud eund.* *ibid.* p. 303. *Goes.* et corrigendæ voces *samardacus* et *sar-madacus*, quæ nibili sunt, et ubique scribeodum *samartiacus* in loco *ibid.* cit. *Augustini, Chry-sostomi et vet. Scholiast. Horatii.* *Hucusque cl. Furlanetto in Append. At Rudorff.* ex recen-sione C. Lachmanni ed. *samardacus* loc. epud *Grosch.* supra cit.

SAMARTIACUS, a, um, adject. V. SAMAR-DACUS et SAMARTIA.

SAMBUCA, æ, f. 1. Est vox Chaldaica סַבְבָּעָא sabbeca (insertâ litterâ m pro altera b, ut so-lent Græci et Latini in vocabulis orientalibus. V. MAMPHULA), quæ opus implexum et re-ticulatum significat. — *Sambuca, γαμβύκη sam-buca, instrumentum musicum, forlasse illud, quod vulgari vocabulo vocetur harpa.* V. *Por-phy.* loc. *infra* cit. *Sed Athen.* 1. 14. p. 633. *Casaub.* ait *sambucam* quatuor sibus tensum instrumentum, usitatum Parthis et Troglodytis. *Paul. Diac.* p. 324. 7. *Müll.* *sambucam organi ga-nus esse scribit, a quo sambycistræ dicuntur, quo nomine et Liv.* 39. 6. *otitur, easque per Asia-ticam luxuriam in Latium introductas esse ait.*

I.) *Proprie.* *Porphy.* in *Ptolem. Harmon.* *Sambuca* triangulum instrumentum est, quod ex inæqualibus longitudine, acut et crassitudine, nervis efficitur. *Vitruv.* 6. 1. *Animadvertemus ex eo esse schemata trigoni mundo, uti organi, quam γαμβύκη Græci dicunt.* *Scip. Afric.* apud *Macrobi.* 2. *Saturn.* 10. *Docentur* (puellæ pue-rique) *præstigiis inbonestis: cum cinædulis, et sambucis, psalterioque eunt in ludum histionum:* *dicunt cantare, quæ majores nostri probro du-cer voluerunt.* *Pers.* 5. 95. *Sambucam citius caloni aptaveris alto.* h. a. citius calonem pro-carum, et stultum, et quæ ideo musicæ imperi-tum, *sambucam* pulsare docuatis: *citius asloum sibus canendis aptum reddideris.* *Adde Ful-gat. interpr. Dan.* 3. 5.

II.) *Translatè.* ¶ 1. *Pro sambucistræ, ut videtur.* *Spartian.* *Hadrian.* 26. *In convivio tragedias, comedias, Atellanas, sambucas, lectores, poetas pro re semper eribuit.* *Plaut. Stich.* 2. 2. 57. *Sambucas adrait secum.* *Atii leg. sam-bucinas.* V. SAMBUCINA. ¶ 2. *Est et genus machinæ militaris, ponte levatois.* *Paul. Diac.* loc. cit. *Sambuca* organi genus, a quo sambycistræ dicuntur. *Machina quoque, quæ urbs expug-natur, similiter vocatur.* *Nam ut in organo chor-de, sic in machina funes intenduntur.* *Hæc Paul.* *Erat autem huiusmodi machina pons quidam li-gneus qui funibus circa tensa a navibus, aut turri lignæ erectus condescendis hostium muris viam præbebat.* *Veget.* 4. *Milit.* 21. at *Vitruv.* 10. 22. V. PONS, et *Lips.* 1. 1. *Poliorcet. dial.* 6.

SAMBUCATUS, a, um, adject. *sambuco* con-fectus, aut conditus. *Theod. Priscian.* *dict.* 12.

SAMBUCÆUS, e, um, adject. *di sambuco, sam-buchino, ἀμύγεος, qui est e sambuco.* *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 14. (57). *Canea vivi in turca sam-bucea arbore fixa.* *Atii leg. sabucea.* *Aurel. Vict.* *Vir. illustr.* 10. L. *Junius Brutus baculo sam-buceo aurum inclusum Deo donum tulit.* *Liv.* 1. 56. a med. *hoc idem narrans, corneum baculum fuisse dicit.*

SAMBUCINA, æ, f. 1. t. (sambuca et cano) quæ sambuca canit, sicut fidicina, quæ fidibus. *Plaut. Stich.* 2. 2. 57. *Fidicinas, libicinas, Sambucinas adrait secum forma eximia.* *In quibusdam edi-tionibus est sambucas eod. sensu.* V. SAMBUCA.

SAMBUCISTRIA, et Sambycistræ, æ, f. 1. σαμ-bυκίστρια, mulier sambuca canens, quæ et sam-bucina dicitur. *Fest.* p. 325. 32. *Müll.* *Sambuca organi genus, a quo sambycistræ dicuntur.* *Atii sambicistræ; at sambucistræ.* *Liv.* 39. 6. *Tunc psalteris sambucistræque, et convivalia iudio-num oblectamenta addita epulis.*

SAMBUCISTRIO: saltator. *Gloss. Isid.*

SAMBUCUM, i, n. 2. V. voc. seq.

SAMBUCUS, et Sabucus, m. et f., Sambucum, et Sabucum, i, n. 2. De altera scriptione V. *infra*. ¶ 1. *Sambucus* — 1.) Masc. gen. est, qui sam-bucum pulsat, ut sambuca eadem est ac sambu-cina et sambucistræ. *Capell.* 9. p. 313. *Psellit, chordacista, sambucos, hydraulas per totum or-be-m ad commodum humanæ utilitatis inventi.* — 2.) Fem. gen., sambucus, et etiam sabucus, ut apud *Seren. Sammon.* loc. *infra* cit., quam scrip-tionem reprehendit *Johan. Rhod.* ad loc. *Scrib-on. Compos.* 160., ubi notat poeticâ licentiâ ex-tari m, et a prosæ scriptoribus non admittendâ. *Est autem arbor fungosi generis, multa medul-la, ramosos fereos acinis nigris et parvis, ho-moria lentis, insidendo maxime capillo: qui et ipsi aqua decocti manduntur.* *Raro visitor in montibus.* *Firmissima est contra humorem ad pedem: taleis scribit, ut populus: habetque varios in me-dicina usus.* *Plin.* 16. *Hist. nat.* 18. 30. (74). et *ibid.* 37. 71. (180) et 17. *ibid.* 20. 34. *estr.* et 24. *ibid.* 8. 35. (51). *Sambucus* habet alterum genus magis silvestre, quod Græci chamæacten, sili bellon vocant multo brevius. *Dioscor.* 4. 172. *Χαμαίκτην καλεῖται, οἱ δὲ δειοὶς ἀκτῆ.* *Seren. Sammon.* 7. 100. et 19. 337. *Ungitur et sucis, dederit quos parva sabucus. h. e. chamæ-acte.* et 27. 503. et 28. 528. *teneræ radix decocta sabuci.* et 32. 587. *Prodest ex parvis acinis potare sabucis.* et 4. ubi de capillo tingendo, 50. vel tri-alia poma sabuci. ¶ 2. *Sambucum, aut sabucum, neut. gen., fructum significat apud Scribon. Com-pos.* 160.

SAMBUCISTRIA. V. SAMBUCISTRIA.

SAMBYX, h. e. sambuca, legitur apud *Mar. Victorin.* p. 2463. *Putsch.* *Clarî* in studiis vi-ri, qui aliquid de orthographia scripserunt, omnes lere ajunt, inter m et n litteras mediam vocem, quæ non abhorreat ab utraque littera, sed neu-tram proprie exprimat, tam nobis deessa quam Græcæ, quum illi sambyx scribant, nec m ex-primere queant.

SAMBUX n. indeclin. nomen Hebraicum ajus litteræ, a qua ipsa hæc vox incipit, שָׁמַר, b. e. o=, quæque est Hebraici alphabeti decima-quinta. *Ambros.* in *Psalm.* 118. *Serm.* 15. *init.* *Incipit samech littera decimaquinta.*

SAMENTUM, i, n. 2. pellicula cum lana in apica saminum: ridetur esse a σάμα Dorice pro σῆμα, signum; eo enim saminis a ceteris sacer-dotibus distinguebantur. V. APEX. M. *Aurel.* apud *Fronton.* 4. ad M. *Cæs.* (edente iterum A. Maio) ep. 4. *In porta Anagninæ quum eximus, ibi scriptum erat bisariam: Flamen, sume sa-mentum.* *Rogavi aliquem ex popularibus, quid illud verbum esset? ait lingua Heronica pelliculam de hostia, quem in apicem suum saminem, quum in urbem introeat, imponit.* *Ad Fest.* p. 320. ex conjectura *Mülleri* samentum idem fortasse ac sagem.

SAMERA, et Samara, æ, f. 1. σάραρα σῆμα, semen ulmi. *Colum.* 5. R. A. 6. *Alneam ulmum Tremellius Scrofa non lerre sameram, quod est semen ejus arboris, lalso aut opipatus.* *Plin.* 16.

Hist. nat. 17. 29. (72). Atinam non ferunt semina, ille vocatur ulmi semen. Quidam leg. samara, ut si accusat. plur. a samarus, n. *Id.* 17. *ibid.* 11. 15. (76). Ulmorum prius, quam folio vestiantur, samara colligenda est circa Martias calendae, quam davesere incipit.

SAMIA, *a*, f. 1. genus plantarum, sic dicta a semine laesula, ubi optime ferebant in sacris Junonis. *Tertull.* 3. *advers. Marcion.* 5. *a med.* Placentas et seminas cogere.

SAMIARIUS, *u*, m. 2. arrotino, qui semina tale arma et ferramenta acuit, et ad nitorem fricat. *Gloss. Philox.* Ἀροτῆς, semlaris, collarius, acutator, semletor. *Turneb. Advers.* 1. 2. c. 21. offert et *Inscript.* apud Gruter. 874. 5. haec verba: SAMIARIUS DORYPHORON. Sed in ejusdem inscriptionis initio *Jo. Chr. Amaditius*, ut per litteras testetur est *B. Borghesius*, ac legio ne affirmavit: *o. ivciis candioy lis. samia-* *ois qvintiani salytem*, in fine autem: SAMIARIUS DORYPHORON. Et his patet, Doryphorionem fuisse uolum ex libertis Samiaris Quintiani, ideoque Samiaris tam initio, quam in fine illius inscriptionis esse nomen proprium viri, non artis. Ceterum, quum apud *Cic.* 11. *Phil.* 2. et 3. eujusdam Samiaris in Asia esset et carnalis mentio sit, videtur, in adulescentia utrobique fuisse non Samiaris, sed Samiaris insculptum fuisse.

SAMIATOR, *oris*, m. 3. (samio) idem ac Samiaris: quum vocem vide supra. *Edict. Dio-* *clet.* p. 20. Samiolori in spatia ex usu *xx* vigintiquaque, in casside ex usu *xx* vigintiquaque, in securi *xx* sax, in bipenni *xx* octo.

SAMIATUS, *a*, um, particip. *V. voc. seq.*

SAMIO, *ei*, (avi) *atum*, *are*, *a*, 1. (Semlus) Particip. *Samiatus*. — Samia est Samia cote esaspero, polio et tergo: nam Samium lapidem poliendo auro nitentem laudat *Plin.* 35. *Hist. nat.* 21. 40. (152). Illic *Aurelian. Imp.* in ep. apud *Vopisc. Aurelian.* 7. Arma terge sint, ferrementa ramista, calceamenta fortia. Ubi *Salmus*, merito *Nomium* reprehendi, qui p. 398. 30. *Merc.* ideo docet samiatum significare exasperatum, et samiare acuire, quia Samius acutum significat. *Veget.* 2. *Milit.* 12. Samiare loricis vel catractas.

SAMIOLUS, *e*, um, adject. *ceminut. a Samis.* *Plaut. Stich.* 5. 4. 12. Belliis libunt, nos nostro Samiolo poterio. *h. e.* parvo poculo scitilli.

SAMIUM, *u*, n. 2. *V. voc. seq.*

SAMIUS, *a*, um, adject. ad Samum insulem pertinet. *V. haec voc. in ONOM.* — Hinc ¶ 1. Samius lapis, poliendo auro nitentem, laudatur a *Plin.* 35. *Hist. nat.* 21. 40. (152). ¶ 2. Samia terra duplex, collyrium, et aster, varlos habet usus in medicina. *Id.* 35. *ibid.* 16. 53. (191). Adde 28. *ibid.* 12. 53. (194). et *ibid.* 19. 77. (249). et 31. *ibid.* 10. 46. (117). ¶ 3. Samia creta scitilibus valde idonea, Samie vestis omen dedit: quae et Samia absolute dicta sunt: quamvis et Samia creta non essent. *Lucil.* apud *Non.* p. 398. 25. *Merc.* Et non pauper uti Semio corpore castro. *Cic. fragm. ibid.* Quam almpuvia pontificum dila grata sicut, Samiaeque capedinea. *Tibull.* 2. 6. 29. At tibi teta trabant Samiae coovite testae. *Cic.* 4. *Herenn.* 51. *a med.* Argenti quumque vult? utletur licet, nos Samia delectabimur. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 12. 46. (160). Samie etiamnum in esculentis laudantur. *Plaut. Men.* 1. 2. 65. Placida putta. *xx* metuis, credo, ne forte Samiae sint. Similem jocum habet *Bacch.* 2. 2. 23. *Auson. epigr.* 8. Fama est, scitilibus conesse Agathocles regem, Atque abacum Samio saepe onasse luto. ¶ 4. Samiae testae fragmento emputari tuto membrum aliquod credent. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 12. 46. sub fin. Samia testa Matris deum sacerdotes, qui Galli vocentur, virilitatem amputare, nec aliter citra periculum, M. Caio credamus, qui linguam sic amputandam obiecti gravi probro. *Lucil.* apud *Non.* loc. cit. Testam sumit homin Samiam, sibi que illico tale Praeclit caulem, testesque una emputat ambo. Sic *Juvenal.* 6. 513. Mollia qui rupta accuit gentilia testa. Adde *Martial.* 9. 81. Et

his male docuit *Non. loc. sup. cit.* Samiari acutum significare: et merito reprehenditur a *Salmas.* ed *Vopisc. Aurel.* 7. (P. SAMIO.) — Hinc

SAMIUM, *u*, n. 2. absolute. *V. supra* ad § 3. **SAMNIS**, *itis*, m. et f. 3. qui est ex Samalo. *V. haec voc. in ONOM.* — Samnites quoque fuere gladiatorum genus, cui hoc nomen, non quia natione essent Samnites, sed quia armatura eorum talis esset, qualis Samnitum: iidem et hoplomachi dicebantur. *Liv.* 9. 40. ad fin. Campani eb superbie, et odio Samnitum, gladiatores, quod spectaculum inter epulas erat, eo ornati erant, Samnitiumque nomina appellabant. Vide de his *Lips.* in *Saturnali.* 1. 2. c. 11. *Cl. Cic.* 2. *Tusc.* 17. extr. et *Lucil.* apud *Cic.* 3. *Orat.* 23. 86.

SAMOLUS, *i*, f. 2. herbae nomen, aliis eadem ac *Samolus Valerandi* (Lin.); aliis, quae in officinale *Anemone Pulsatilla* (Lin.), seu rectius *Peronica Beccabunga* (Lin.) *V. cl. Fée op. cit.*, ab aliquibus etiam *Samio*, dicitur, fortasse ab Hebr. שָׁמֹל *shemol*, vel *shamol*, sinistra; quia superstitio rito sinistra manu colligebatur. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 11. 63. (104). Iidem (*Druidae*) samulum herbam nunciavere nascentem in humilis: et hanc sinistra manu legi a jejunis contra morbos suum bouumque, nec respicere laetantem.

SAMOTHRACIUS, *a*, um, adject. ad Samothraciam pertinent. *V. haec voc. in ONOM.* — Hinc *Samothracia ferrea* apud *Lucret.* 6. 1042. sunt aconiti ferrei, qui in Samothracia primum fieri cepit sunt. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 1. 6. (23). Nec non et servitia jam ferrum (annuli) auro cingunt: alla per saae maro auro decorant: cujus licentia origo nemine ipso in Samothrace id institutum declarat. *Isid.* 19. *Orig.* 32. *Samothracius annulus aureus* est quidem, sed capitulo ferreo a loco ille vocatus.

SAMPSA, vel *Semsa*, vel *Sanse*, *a*, f. 1. *sansa*, olivarum caro mola suspensa leviter comminuta, et assibus liberata, quae deinde exprimitur, oleumque fundit, aut aridis quibusdam herbis semini-busve condita la usum cibi condimentiva repolitur. Ejus conficienda ratio nem *Colum.* 12. *R. R.* toto c. 49. tradit. *Id.* *ibid.* 51. 2. Olae inicitur quem mundissimis mollis suspensio, ne nucleis frengatur: et quum est la sampsam redacta, tunc sel coctus tritusque manu permiscetur cum ceteris aridis condimentis. Adde *ibid.* 52. circa med., ubi quidam sampsam pro ossicula, seu nucleis allvae accipiunt: sed non satis probant.

SAMPSUCHINUS, et *Samsuchus*, *a*, um, adject. *σάμψυχος*, qui est es sampsuchus. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 22. 93. (163). Fit ex eo oleum, quod sampsuchium vocatur, aut amarescens. Adde *Teod. Priscian.* 2. 4. et *ibid.* sape, et *Carl. Aurel.* 4. *Tard.* 7. 101.

SAMPSUCHUM, *n*, et **SAMPSUCHUS**, *i*, m. 2. Scribitur et *sampsuchus*. — *Sampsuchum*, *σάμψυχον*, *maggiorana*, *peraa*, *sansugo*, herba, quae aliter *amaracus* (*Origani Majorana* Lin.). *Plin.* 21. *Hist. nat.* 11. 35. (61). *Amaracum* *Diocles medicus*, et *Sicula* gens appellare, quod *Aegyptus* et *Syria* *sampsuchum*, etc. *Id.* *ibid.* 22. 93. (163). *Sampsuchum*, alia *amaracum*, in *Cypro* laudatissimum et odoratissimum, scorpiantibus adversatur ex aceto et sela illitum. — In plur. num. *Colum.* 10. *R. R.* 171. Nataque jam venient bilari sampsucha Canopo. *V. AMARACUS*. — Forma *sampsuchus* apud *Marcell.* *Empir.* c. 36. p. 141. retro.

SAMPSOCUS, *V. voc. praeced.*

SANABILIS, *e*, adject. (sano) Comp. *Sanabilior*. — *Sanabilis*

A) Passiva est qui sanari potest, *sanabilis*, *id. ciuoc.* — a) De physica. *Ovid.* 2. *Pont.* 2. 59. Vultus id genus est, quod quum sanabile non sit, etc. *Cels.* 2. 8. ante med. Quisque dolor dantem tendit, sanabilis est. — b) De morali-bus. *Cic.* 4. *Tusc.* 37. *a med.* Il sunt constituti, quasi male valetudina animi, sanabiles temen. *Seneca Ep.* 108. Qui ad philosophorum scholas venit, aut sanior domum redeat, aut sanabilior. B) Activa est salutaris, saluber utilis, vel sa-

nando aptus, et dicitur tum de physica tum de morali-bus. *Augustin. serm.* 18. Ista poenitentia cruciabilis, non sanabilis. *Carl. Aurel.* 4. *Tard.* 8. 123. Erit sanabilis ergo, ut etc. *Fulgat. interpr.* *Sap.* 1. 14. Sanabiles (Deus) fecit nationes orbis terrarum. *h. a.* tebus e se condilis salubritatem impertit.

SANANS, *antis*, particip. *V. SANO*.

SANATIO, *onis*, f. 3. valetudinis restitutio, sanitas, salus, *ιασις* (II. *guarigione*; *Fr. guérison*; *Hisp.* *recobro de la salud*, *curacion*; *Germ.* *Heilung*; *Angl.* *a healing, curing, health, sanitation*).

I.) Propria. *Cic.* 3. *Tusc.* 3. 5. Quum ad corporum sanationem multum ipsa corpora, et nature valeant. *Theod. Priscian.* 4. p. 314. retro. Uicel imponito usque ad sanationem. *Id.* 2. 8. Sanatio plane. Adde *Carl. Aurel.* 2. *Tard.* 4. 63.

II.) Translat. *Cic.* 4. *Tusc.* 15. 35. Eorum igitur malorum la una virtute posite sanatio est. et *ibid.* 28. 60. Sanatio certa et propria. *Augustin. op. imperf. contra Julian.* 6. Sanatio nostrae naturae. Adde *Tertull.* de fug. 3.

SANATIVE, *adverb.* (sanallus) salubriter, *ὡς-ισως*. *Boeth. Aristot. Topic.* 2. 3. p. 678. Casus, ut iuste et fortiter, al sanative, habitualiter, et quocumque eodem modo dicuntur.

SANATIVUS, *a*, um, adject. (sano) *sanativo*, saluber, *ὡςισως*. *Boeth. Aristot. Topic.* 2. 3. p. 678. Similiter effective et conservativa conjugata sunt illi, cujus sunt effective, ut sanativa sanantis etc. — In neutr. gen., absolute. *Id.* *ibid.* p. 708. Si medicinam (dicit) disciplinam sanallivum animal et homini.

SANATOR, *oris*, m. 3. qui sanat, *sanatore*, *ὑγιαίνων*. *Paulin. Nolan. carm.* 26. 394. Quum tantum positi sanator adesset *Spiritus*. Adde *eumd.* *carm.* 27. 272. *Augustin.* in *Psalm.* 36. *serm.* 2. et *Hieronim.* in *Job* 34.

SANATUS, *e*, um, particip. *V. SANO*.

SANATIVARIA porta dicebatur in amphitheatro opposita Libitinensi, ex qua exibant gladiatores, aut bestiarii, aut rei ad bestias damneti, quibus a populo misericordia motus perceratur, aut etiam victores. *Act. S. mart. Felicit.* etc. apud *Ruinart.* n. 10. Caeli lre cum gloria ad portam saovarverlam. *V. LIBITINENSIS* in *ONOM.* At *Mazoch. Amphit.* *Camp.* p. 171. col. 1. subdubitat, nam pro sanativaria legeodum sit *sandapitaria*, ideoque eandem esse ac Libitinensem, per quam sanapitiae cum mortuorum cedaveribus efferrentur. Ita etiam *Judicat Labus Fast. delicta Chiesa T.* 3. p. 217.

SANCAPTIS, *V. Saucptis*.

SANCHROMATON, et *Sancrometon*, *i*, n. 2. dracontae, genus herbae. *Apul. Herb.* 14.

SANCIENS, *entis*, particip. *V. voc. seq.*

SANCIO, *sancti*, *sancti*, *olm sancti*, aut *sancti*, *sanctum*, et *sanctum*, *sancti*, *a*, 4. Altorum praeteritum antiquum est. *Pompon.* apud *Diomed.* 1. p. 368. *Futsch.* et apud *Priscian.* 10. p. 904. Sanclerat jus utile elevati. Adde *sancivit* epud *Lamprid. Alex.* 15. — Retinere orbita etym, *Servius loc.* infra cit. scribit, *sancire* proprie esse sanctum aliquid, id aut consecratum fecere, fuso sanguine hostiae: et dictum sanctum, quasi sanguine consecratum. Alii ducunt a *tb. Sansk. jag.* venerari, sacrare, alii vero a *sak*, vel *sag*, stabilire, firmare, statuere, inserta littera *n*, ut in *jungo*, *pango* etc.; hinc etiam *Græc.* *ἀγ.* unde *ἀγιος*, sanctus, *Lat. sacer*. — Particip. *Sanciens* i. 1.º *b*; *Sanctus* et *Sancitus* in omn. paragr. et in fine; *Sanciens* 11. — *Sancis*, pro diversa notatione, est aliquid ritu sacro, seu religioso decerni, constitui, aut simpliciter decerni, constitui, scilicet (II. *decretare*, *ordinare*, *stabilire*, *stanzare*; *Fr.* *établir*, *décréter*, *ordonner*; *Hisp.* *decretar*; *Germ.* *festsellen*, *festsstellen*, *verordnen*; *Angl.* *to decree*, *ordain*, *appoint*, *establish*, *order*) et proprium est eorum qui leges ferunt, et legum.

I.) Propria. — 1.º) Est decernere, constituere, sciocere. — a) Cum accusat, aut passiva. *Sancire legem*, sancire, statuere, far una legge. *Cic. Planc.* 18. 44. Noli putare, legibus istis, quae senatus de ambitu sancire voluerit, id esse actum,

ut suffragatio tolleretur. *Id. Dom. 30. ad fin.* Meliores de civitate et libertate ea jura sanxerunt, quae nec vis temporum, nec potentia magistratuum labefactare possit. *Quintil. 2. 13. 6.* Neque enim rogationibus plebis scilicet sancta sunt ista praecepta. *Cic. Amic. 13. 40.* Hæc igitur res in amicitia sancitur, ut neque rogemus res turpes, nec faciamus rogati. *Horat. 1. Sat. 3. 67.* In noemet legem sancimus iniquam. *Liv. 10. 9.* Eodem anno M. Velerius consul de provocatione legem tulit, diligentius sanctam. *Alti leg. sanctam, alii factam. Id. 3. 55.* Legem sanciendo. *Horat. 2. Ep. 1. 24.* tabular, quæ his quique viri sanxerunt. *Cic. 3. republ. 11. 18.* Sanxisset jura nobis. *Auson. Grith. 61. Wernsd.* Ine triples, tabulas quod ter sanxere quaternæ. *Similliter Sueton. Claud. 11.* Omnium factorum dictorumque veniam et oblivionem in perpetuum sancti. *Cic. Rosc. Am. 26-70.* Quam solo de eo nihil sanxerit, quod antea commissum non erat. *Id. Balb. 14. 33.* Sacrosanctum esse nihil potest, nil quod populus plebesque sanxisset. *Id. 4. Ferr. 60. 123.* Agrigentini de senatu cooptando Scipionis leges antiquas habant: in quibus et eadem illa sancta sunt, et hoc amplius est. *Plaut. Trin. 4. 3. 26.* Amblio jam more sancta est, libera est a legibus. *sancita dal'Pusanza, divenuta di moda. et Sil. II. 11. 592.* opibus sancte modum. — Hinc sancire pœnam, lege pœnam stituere, imponere. *Stat. 3. Theb. 244.* ut me veterum pœnas sancire malorum Gentibus, et diros enlitis punire nepotes. *Tac. 1. Ann. 6.* Sancire assilum alicujus senatusconsulto. — *δ)* Cum ablat. lege, edicto etc., et accus., aut ablat. rei, quæ sancitur, et prapros. de., aut conjunctivo et parit. ut, na. *Cic. Harusp. resp. 14. extr.* Hoc si minus civili jure perscriptum est, lege tamen naturæ, communis jure gentium sanctum est, ut etc. *Id. 3. Off. 16. 65.* De jure prædiorum sanctum apud nos non est jure civili. *Id. Flacc. 28. 67.* Flaccus sanxi edicto, ne aurum ex Asia exportari liceret. *Sic Liv. 30. 19.* Ne Servilio fraudi esset, quod tribunus pl. fuisset, contra quem legibus sanctum erat. *Alti leg. sanctum; alii factum. Plin. 15. Hist. nat. 19. 21. (82).* Cato elbaria rursi operariis, iusta couleges sanctens, prescrivendo. *et Justin. 3. 2. ad fin. de Lycurgo.* Nihil lege ultia in alios sanxit, cuius non ipse primus in se documentum daret. *Similliter Cic. 10. Att. 1. ante med.* Solonis legem negligit, qui cepit sanxi, si qui in seditione non alterutris partis fuisset. *ordinis pena la vita.* — *c)* Absolute. — *a)* Sequente Coniunctivo. *Cic. 2. Fin. 31.* circa med. Tam diligenter cavet et sancti, ut heredes sui etc. *Id. 3. Leg. agr. 2. 8.* Lex sanxi, na etc. *Id. 1. ad Brut. 5. a med.* Nec, quo minus id potest liceret, ultia lex sanxi. *Tac. 6. Ann. 16.* Primo XII. tabulis sanctum, na etc. *Lucret. 1. 588.* Quid porro nequeant, sanctum quandoquidem esset. — *β)* Seq. Infinito. *Sueton. Claud. 25.* omnes, qui exponerentur, liberos esse sanxi. *Cl. Ammian. 16. 12.* — *2.)* Sepe est firmare, confirmare, at quæ sanctum, vel secretum facere, stabilire, confirmare, ratificare. *Cic. 3. Leg. agr. 1. ad fin.* Genus id agrorum certo capita legi impudentissime confirmari atque sanciri. *Id. 10. Phil. 8. 17.* Quæ Cæsar egit, ea rata esse non curat, de quibus confirmanda et sancienda legem comitiis centuriatis ex auctoritate nostra laturus est. *Id. 4. Att. 31.* Antonium circumire veteranos, ut acta Cæsaris sancirent. *Cæs. 7. B. G. 2.* Et quoniam obsidibus cavere inter se non possent, ne res efflaret, ut iurejurando et fide sancitur, petunt. *Cic. 1. Fin. 10. a med.* Filium morte multavit, ut dolor suo sancit militaris impari discipulo. *Id. in Senat. 4. 8.* Ut, me conservato, vestram in posterum dignitatem auctoritatemque sanciret. *Id. ad Quir. 5. 13.* Quom omnia cum omnibus fœdera sanguine meo sancirentur. *Tac. 12. Ann. 65.* Sancire pacta. *Claudian. B. Get. 573.* hæc mundo pacem victoria sancit. *Gell. 20. 1. ad fin.* Eam capitis pœnam sancientes fidel gratia horricam reddiderunt. *Sil. It. 1. 304.* verba oculus acer Intorto sancit Jaculo, ligique per arma Statera pro mu-

ro. *Virg. 12. Æn. 200.* Audiat hæc genitor, qui fœdera fulmine sancti. Ubi Servius: confirmat, sancte esse fecit: quia quum sunt fœdera, si coruscillo fuerit, confirmantur. *Nepos Attic. 19. extr.* Quæ conjunctio necessitudinem eorum sancti, familiaritatem reddidit frequentiore. *Cic. 13. Phil. 5. 12.* Utrum igitur augere populus R. libentius sanciet, Pompejum an Antonium? *Propert. 4. 9. 76. de Hercule.* quoniam manibus purgatum sanxerat orbem, Sic Seocum Tatili composuere Cures. *h. e. armaverat, pecaverat. Id. ibid. 19.* Ite bovas, Arvaque mugitu sancite boarum longo. *h. e. firmate his loca nomen fori boarum. V. BOARIUS. Stat. 6. Silv. 3. in fin.* Sancire allicui crimina. *h. e. perpetua dicere, ut ait Virg. 1. Æn. 17.* Rursus *Stat. 11. Theb. 344.* Non ego te contra Stygis fœralia saxi Vota dets. — *3.)* Singulare est illud Tertull. *advers. Psych.* Nam et Jobel exclamavit, sancite Iehunum, ubi sancire est pro sanctificare.

II.) Translatæ. Sancire scelus, pœna inflicta punire. *Cic. 2. Legg. 9. ad fin.* Incestum pontificis supremo supplicio sancito. *et 3. ibid. 20. 46.* Nosia pœna par esto, ut in suo vitio quisque plectatur, vis capite, avaritia mulcta, honoris cupiditas ignominia sancitur. *Id. Planc. 19. 47.* Noli maleficium putare esse gratiam: noli observantem sancire pœna. *Id. 3. Off. 13. 55.* Qui est aliud, errantem viam non monstrare, (quod Athenis execrationibus publicis sanctum est) si hoc non est, etc.? *Orell. leg. sanctum est. Cf. eund. 10. Att. 1. ante med. Gell. 16. 4. in lemmate.* In quæ verba conceptum fuerit iusjurandum de furtis militibus sanciendo. *Ipsæ Gell. 20. 1. a med.* Injurias factas quinquæ et viginti assibus sanxerunt. *h. e. XXV. assium mulcta vindicarent.* — Hinc Particip. præter, cuius exempla retinimus,

Sancitus, a, um, eadem adjectivorum more usurpatum; unde Comp. *Sanctior; Sup. Sanctissimus.* — *Sancitus* — *1.)* Dicitur de illis rebus, quæ sanctione seu tege firmata sunt et munita, ne quis aut invadere, aut violare possit, et est inviolabilis, veneranda, secer, incorruptus. — *a)* Universalis. *Ulp. Dig. 1. 8. 9.* Proprie dicitur sancta, quæ nec sacra, nec profana sunt, sed sanctione quadam confirmata: ut sunt leges, quæ sanctione quadam subnixæ sunt, quod enim sanctione quadam subnixum est, id sanctum est, et id Deo non est consecratum. *Cic. Rabir. perduell. 4. 11.* Castam contionem, sanctum campum, inviolatum corpus civium R., integrum ius libertatis defendo servari oportere. *Id. 3. Legg. 3. ad fin.* Tribunal sancti sunt. *Nepos Pelop. 5.* Legationis jure satis tectum se arbitrarer, quod apud omnes gentes sanctum esse convenisset. *h. e. inviolabile. Tac. Germ. 8.* Inessa quin etiam sanctum aliquid et providum putant. *h. e. venerabile. Gromat. p. 359. 16. Rudorff.* Quoniam sanctior est, id est iustior videtur, maritimus illes frequentius solet etc. *Nepos Attic. 3.* Aliquot (statui) ipsi et Philidæ totie sanctissimis posuerunt. *Virg. 12. Æn. 648.* Sancta ad vos anima, atque istius insula culpæ Descendam. Ubi Servius, et *Macrob. 3. Saturn. 3.* Sancta, hoc est incorrupta, neque enim sacro aut religioso anime Turni tenebatur, Hinc sancta quæcumque inviolata, integre, religiose servari oportet. *Enn. apud Cic. 1. Off. 8. 26.* Nulla sancta societas, Nec fides regni est. *Liv. 8. 37.* Nec ludæarum sancta fides fuit. *Cic. Quinct. 6. a med.* Nullum est officium tam sanctum atque solemne, quod non avaritia commovere atque violare soleat. *Id. Rosc. Am. 38. 109.* Nullum esse officium, nullum ius tam sanctum atque integrum, quod non ejus scelus atque perfidia violarit, et immoluerit. *Id. Quinct. 1. sub fin.* Si apud bona consilium ex opibus, non ex veritate causa pendetur, nihil est iam sanctum, naque eincerum in civitate. *Id. Arch. 8. a med.* Sit igitur, iudices, sanctum apud vos, humanissimos homines, hoc potest nomen, quod nulla unquam barbaria violavit. *Id. 12. Att. 19. in fin.* Ma quidem id multo magis moris, quod mihi est et sanctum, et antiquius. *Nepos Timoth. in fin.* Sanctiore fura patris, quam hospitii. *Val.*

Flacc. 5. 499. Sed me nude fides, sanctique potestate iusti Huc tulit. *Tac. Germ. 34.* Sanctius ac reverentius visum de actis deorum credere, quam scire. *Adde Sall. 3. Hist. 67. 17. Dielsch.* — Neutr. gen., absolute. *Liv. 21. 4.* Nihil veri, nihil sancti. *Id. 23. 22. a med.* Si quid unquam arcani, sanctive ad illud in curia fuerit, id omnium maxime legendum, occultandum, obliviscendum. *Sall. Jug. 41.* Nihil penari, neque sancti habere. — *b)* De arario sanctiore. *V. ARARIUM.* — *c)* Etiam muni civitatis, et portæ sanctæ dicuntur a *Cajo Dig. 1. 8. 1.* et ab *Hermogeniano ibid. 43. 6. 2.*, quia legibus cautum est, v. gr., ne cut ascendere, aut diruere, aut inhabitare licet. — *d)* Sanctus dies, sancle colendus, celebrandus. *Horat. 4. Od. 11. 17.* dies iure solemnibus mihi sanctiorque Pæne natali proprio. *Sulpicia inter carmina Tibulli 4. 5. 1.* Qui mihi te, Cerinthe, dies dedit, hic mihi sanctus, Atque inter festos semper habendus erit. — *e)* Illa etiam, quæ sacra sunt, ut sedes deorum; vel religiosa, ut sepultura, sancta dicuntur: quia aut lege, aut instituto majorem sanctum est, ut ne quæpiam re violentur. *V. RELIGIOSUS.* Hinc Trebat, apud *Macrob. loc. cit.* Sanctum est interdum idem, quod sacrum, idemque quod religiosum: interdum aliud, hoc est nec secretum, nec religiosum. *Virg. sanctum pro secreto posuit (ut Macrob. ibid. adscribit) in isto 2. Æn. 688.* et sanctos restringere fontibus ignas. scilicet quia divinitus immixti. *et 6. ibid. 65.* tuque, o sanctissima vates, Præcæta venturi, scilicet quia Deo plena, et sacerdos. *Slo 11. ibid. 785.* sancti custos Soractis Apollo. *et 9. ibid. 406.* Sancti ignas. *h. e. quibus crematur victima. Tibull. 1. 5. 18.* Somnia ter sancta devoranda mole. *Cic. Univ. 9. init.* Lucifer delude et sancta Mercurii stella cursum habent solis celeritati parem. *Vertit Cic. verba Platon. in Tim. Ἐσπερόν, καὶ τὸν ἐπὶ τῷ Ἑρμῶι λεγόμενον (πλανήτην) Ἰσχυρὸν etc.* Itaque sanctam sacram Mercurio intelligit, nam ἱερός τις est sacer alicui. — *2.)* Dicitur eodem sensu etiam de diis, et de rebus, quæ ad eos pertinet. *Virg. 3. Æn. 543.* numina sancta præcatur Palladis armisonæ, et 4. *ibid. 578.* sequimur te, sancte deorum Quisquis es. *Lucil. apud Non. p. 427. 13. Merc. Sanctissima Erichon. Virg. 8. Æn. 131.* sancta oracula divum. *Ovid. 14. Met. 536.* Sancta deum genitrix. *et 3. ibid. 733.* Sanctæ arm. *Gell. 1. 21.* Sanctissimum iusjurandum. — Multæ sunt *Inscripti.* apud *Gruter.* ut 46. 7, 48. 1. 2. et 11. 49. 1. et 1070. 6., item apud *Reines. cl. 1. n. 64. etc.* *Gudium et Murat.* in quibus Hercules sanctus, et sanctissimus cognominatur. *Sic Propert. 4. 9. 71.* Sancta peler, salva, cui jam faret aspare Inno. Sancte, velis libro dexter inessa meo. *V. SANCUS in ONOM.* — Sanctos dicere etiam Imperatores R. tamquam diis proximis, immo tamquam deos. *Sic appellat Vespasianum, addito patris nomine, Val. Flacc. 1. 11., et Augustum Ovid. 2. Fast. 126.* *Sic Imperator sanctissimus, Dominus sanctissima,* titulus honorarius Imp. sequenti mato. *V. Dirksen, Man. Jur. Civ. — Item Manes. V. dicta in SANCITAS. Virg. 5. Æn. 80.* Salve, sancte parens, iterum: salvata recepti Nequidquam clueros. *Cic. 14. Phil. 12. 33.* Actum igitur præclare vobiscum, fortissimè dum vixistis, nunc vero etiam sanctissimi milites. *Adde Val. Flacc. 6. 288.* et *Tibull. 2. 7. 23.* — Sancti apud Christianos scriptores ita dicuntur, qui cælesti gloria donati et altarium honoribus ex decreto Ecclesiæ aucti publico obsequio ac veneratione a fidelibus coluntur, cælestes, cælicolæ, beati; cuius vicia loco suot qui minus recte utantur v. *divus. (V. Th. Fallaui de voce divus opusc. var.) Prudent. 2. aspi. aspi. 549.* Sic, sancte Laurenti, tuam Nos passionem querimus. *Juvenc. 4. 268.* Huc veniant sancti: immudum debita sumant Docta Patris. *Adde Alcim. 2. 37.* et *Paulin. Nolan. ad Aus. 310.* — *3.)* De hominibus, at etiam de rebus ad eos pertinentibus; et est — *a)* Inleger, bonus, probalis moribus, Innocens, iustus, atque adeo dignus qui observetur ab omnibus, violetur a nemine, sancto, ὁσος, ἀγιος. *Cic. Rosc.*

Com. 15. 44. Vni ordinis senatores, ætate grandæ natæ, naturæ sancti et religiosi. *Tag. Germ.* 7. Sanctissimi testes. *h. e. incorrupti.* Cf. *Cic. Rosc. Com.* 15. 43. Sanctissime testimonia virorum optimorum. *Id.* 7. *Ferr.* 19. 49. Viri in publicis religionibus fœderum sanctos et diligens. *Id. Flacc.* 20. *a med.* Homines frugalissimi, sanctissimi. *Sall. fragm.* apud *Macrob.* 2. Saturn. 9. Veteres et sancti viri. *Cic.* 1. *Orat.* 53. 229. Quum esset ille vir exemplum innocentie, quumque illo nemo neque integrior esset in civitate, neque sanctior. *Virg.* 1. *Æn.* 430. Jura, magistratusque legunt, sanctumque senatum. *h. e.* es probis et sanctis viris constantem; atque adeo venerabilem. Unde et sanctissimus ordo dicitur, ut *Servius* monet. *Liv.* 30. 16. Ad pacem petendam multotriginta seclorum principes. Id erat sanctus apud illos consilium. *Val. Max.* 2. 2. n. 8. Sanctas manus habere. *h. e.* integras ab avaritia, et accipiendis muneribus. *Gell.* 2. 29. sub fin. Sanctiores libri philosophorum. et 1. 2. *a med.* Sanctissimæ disciplinæ (Stoicorum) nomen ementit. *Quintil.* 10. 1. *a med.* Inveni, qui Celsum præferrent omnibus; Inveni, qui Ciceroni crederent, eum nimia contra se calumnia verum sanguinem perdidisse. sed est et sancta, et gravis ratio, et castigata, et frequenter vehementer quæque. *h. e.* pura, integra, incorrupta. *Gell.* eodem sensu dixit 19. 8. Castissimus sermo. et 17. 2. Castæ puræque lingua Latina uti. — b) Sæpe ad castitatem refertur. *Horat.* 1. *Od.* 2. 27. Virgines sanctas. *Virg.* 11. *Æn.* 158. sanctissima conjux. *Phædr.* 3. 10. Sancta mor. Supra v. 14. castam mulierem dixerat. Adde *Val. Flacc.* 2. 345. Sio Tibull. 1. 3. 83. sanctique pudoris Alcestea custos sedula semper anus. *Quintil.* 1. 2. 5. Sanctissimus præceptor. — *Cic.* 3. *Fin.* 20. *a med.* Ne amores quidem sanctos a sapientia alienos esse arbitrantur. *Alibi leg.* castos. *Juvenal.* 10. 298. Sancti mores.

Sanctus, *f.*, et plur. *Sancta*, *ŏrum*, n. 2. absolute, dicitur de loco sancto, sanctuario, vel templo. *Pers.* 2. 69. In sancto quid facit aurum? *Fulgat. interpr.* *Ps.* 59. 8. et 107. 8. Deus locutus est in sancto suo. et *Hebr.* 9. 1. Sanctum sæculare. *V. SÆCULARIS.* et *Ps.* 150. 1. Laudate Dominum in sanctis ejus. — *Sanctum*, et *Sancta* sanctorum, dicitur pars intima, adytus tabernaculi vel templi, ab eod. *Exod.* 26. 34., *Num.* 4. 19. et alibi passim.

Sanctus, *i.*, m. 2. absolute. *Fulgat. interpr.* *Marc.* 1. 24. et *Luc.* 4. 34. Sanctus Dei. *h. e.* Christus, qui et Sanctus sanctorum dicitur ab eod. *Dan.* 9. 24. — Sancti, absolute, omnes Christiani apud eundem passim appellantur. — *NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

SANCITUS, *a*, nm, parit. *V. voc. præced.*

SANCHROMATON. V. SANCHROMATON.

SANCTE, adverb. (sanctus) Comp. *Sanctius*; Sup. *Sanctissime*. — Sancta est ¶ 1. Religiosa, agnoscere, pia, secundum ea, quæ sancta sunt legibus, institutis et ritibus, religiosamente, piamente, santamente, *ἀγίως, εὐσεβῶς.* *Cic.* 3. *Nat. D.* 21. 58. Augusta sanctæque venerari deos. et 1. *ibid.* 20. sub fin. Pia sanctæque colere Deum. *Id. Rosc. Com.* 2. *a med.* Adversaria sunt menstrua, tabulae sunt æternæ: hæc defleant statim, illæ servantur sancta. *Plaut. Rud.* 4. 7. 8. Iste pauper es, quum nimis sancte plus. *Id. Cist.* 2. 3. 27. et *Capt.* 4. 2. 112. et *Ter. Hecyr.* 2. 2. 26. Sancta jurata allici. *Nepos Tim.* 4. Secellum sanctissime colebat. *Quintil.* 1. 2. 4. Corrupti mores in scholis putant: sed domi quoque et sunt multe ejus rei exempla, tam lævæ hercle, quam conservatæ sanctissime utrobique opinionis. *Val. Max.* 8. 15. n. 6. Q. Scævola Asiam tam sancte et tam fortiter obtulit, ut etc. *h. e.* abstinenter, moderate. *Plin. Paneg.* 87. Vos quoque, quos patres noster familiariter inspicere dignatur, fovete sancte iudicium ejus, quod de vobis habet. *h. e.* diligenter, accurate, scrupolosamente. et *Marcell.* 8. 1. laurigeros domini, liber, intratorem Penates Disce verecundo sanctus ora loqui. *Cic.* 1. *Q. fr.* 2. 4. Te nunquam ulla in re dignum reprehensione putarem, quum te sanctissime gere-

res, nisi inimicos multos haberemus. *Id.* 5. *Fam.* 8. *a med.* Meque ea, quæ tibi promitto, sanctissime esse observaturum, diligentissimeque esse facturum. ¶ 2. Ad castitatem refertur. *Val. Max.* 2. 1. n. 5. Nulli tunc subessores alienorum matrimoniorum oculi metuebantur: sed pariter et videre sancte, et aspicere, mutuo pudore custodiebantur. *Quintil. declam.* 3. 14. sub fin. Plura pæne moribus, quam viribus vicinus, quum captilæ quoque sancto habebatur. Adde *Curt.* 3. 12. *a med.* et *Lactant.* 6. 24. *a med.* Sic *Quintil.* 8. 3. circa med. Ductare exercitus, et patrare bellum, apud Sallustium (*V. DUCTO*) dicta sancte, et antiquæ, ridetur a nobis, si diis placeat. ¶ 3. Est etiam inviolata. *Liv.* 24. 18. Nusquam eas (pecunias) tutius sanctiusque deponere credentes, quam in publica fide.

SANCTESCO, *is*, *ere*, n. 3. sanctus sum, vel fio. *Accius* apud *Non.* p. 143. 22. *Merc.* Oculi nocturno obliteraretur Pelopidarum, et per nos sanctescat genus.

SANCTICIA, *æ*, *f.* 1. idem fera ac sanctitas. Vos a Lexico expungenda; legitur enim tantummodo in *Not. Tir.* p. 92., ubi tamen *Kopp.* legendum putat *sancticolæ*.

SANCTIFICANS, *antis*, particip. *V. SANCTIFICO.*

SANCTIFICATIO, *ōis*, *f.* 3. (sanctifico) sanctificatione, *ἀγίασις*, actus sanctificandi. *Tertull.* *Exhort.* ad castit. 1. et *Sidon.* 8. *Ep.* 14.

SANCTIFICATOR, *ōis*, m. 3. sanctificatore, qui sanctificat. *Tertull.* in *Præf.* 2. et *Augustin.* 10. *Confess.* 34. *a med.*

SANCTIFICATUS, *a*, um, particip. *V. SANCTIFICO.*

SANCTIFICIUM, *ii*, n. 2. (sanctifico) sanctificatio, vel sanctificationis locus. *Tertull.* *Resurrect.* carn. 47. ex *S. Paulo* ad *Rom.* 6. 19. et *Fulgat. interpr.* *Ps.* 77. 69.

SANCTIFICO, *as*, *avi*, *ŏrum*, *are*, a. 1. (sanctus et facio). Particip. *Sanctificans*; *Sanctificatur*; *Sanctificandus*. — Sanctifico est sanctum facio, consecro, divinis honoribus prosequor. *Tertull.* *Orat.* 3. *Prudent.* *Hymn.* ante cib. 15. *Id.* 3. *Cathermer.* 15. Omnia sanctificante fide. *Fulgat. interpr.* *Genes.* 2. 3. (Deus) benedixit diei septimo, et sanctificavit illum. *Id.* *Apoc.* 22. 11. Qui sanctus est, sanctificetur adhuc. *Id.* 1. *Cor.* 7. 14. Sanctificatus est enim vir fidei per mulierem fidem. *Id.* 2. *Esdr.* 13. 22. Sanctificanda dies sabbati. — In illo *Fulgat. interpr.* *Deut.* 22. 9. Ne quæ nascentur in vinea, sanctificentur, sanctificare est lignare, polluere, dicitur per antiphrasin: reddit autem *Hebr. gadash*, autem ex illa, quæ sunt contraria significatione. — *Sanctificata*, *ŏrum*, neutr. plur., absolute. *Id.* *Levit.* 22. 16. Quum sanctificata comederint. *SANCTIFICUS*, *a*, um, adject. sanctificans. *Juven.* 1. *proef.* in fin. Ergo age sanctificus adisti mihi carnialis auctor Spiritus.

SANCTILŒQUUS, *a*, um, adject. (sanctus et loquor) qui sancte loquitur, ut *Lucas* sanctilloquus, *Prudent.* *Apotheos.* 1070. Sanctilloqui libri, *Arator.* 2. *Act. Apost.* 730. Sanctilloquus propheta, *Paulin. Nolan. carm.* 23. 228.

SANCTIMŒNIA, *æ*, *f.* 1. (sanctus) ¶ 1. Sanctitas, *sanctimonia*, *ἀγιότης*. *Cic.* *Rabir. perduell.* 10. ad fin. Viri sapientissimi ac fortissimi cives, qui mihi videor ex hominum villa ad deorum religionem et sanctimoniam demigrasse. *h. e.* deorum numero adscripti esse, et digni, qui religio et sancte, tamquam dii, colantur. *Id.* 4. *Herenn.* 33. 44. Sanctimonia nuptiarum. ¶ 2. Ad castitatem refertur. *Cic.* *Quintil.* 17. *a med.* Quid mihi, inquit, cum ista summa sanctimonia ac diligentia? viderint, inquit, ista officia viri boni, et *ibid.* 30. 93. Habere domum clausam pudori et sanctimonie. *Tac.* 3. *Ann.* 69. extr. Torquatus, prius sanctimonie virgo.

SANCTIMŒNIALIS, *a*, adject. sanctimonie studiosus. *Imp. Justinian. Cod.* 1. 3. 56. Sanctimoniale vitam vivere. *Imp. Valent.* et *Marci.* *ibid.* 2. 13. Sanctimonialis mulier. — *hinc Sanctimonialis*, *is*, *f.* 3. absolute, est mulier sanctimonie, et Dei cultui addicta, monaca. *Augustin.* *Epist.* 169. Sanctimonialis formam suscipere. *Id.* 2. *Retract.* 22. Ut connullas etiam sanctimoniales decessisse in nuptias diceretur. Adde 1. *Civ. D.* 16. *inst. Imp. Majorian. Novell.* 6. § 1. Sanctimonialis puella non ante honorato capite velamine consecratur, quam quadraginta annos ætatis ementa fuerit. — Hæ virgines sacratæ etiam dicuntur. *V. SACRO.*

SANCTIMŒNIALITER, adverb. cum sanctimonie, ut sanctimoniale decet, sancte. *Imp. Justinian. Cod.* 1. 3. 56. Reliquum vitæ tempus sanctimonialiter degere.

SANCTIMŒNIUM, *ii*, n. 2. ¶ 1. Est idem ac sanctimonia, sanctitas. *Augustin.* in *Psalm.* 99. ¶ 2. Estiam martirium. *Cyprian.* *Ep.* 21. et 75.

SANCTIO, *ōis*, *f.* 3. (sanctio) ¶ 1. Generalitèr est actus sciendi, rogatio, lex: proprie ut quidam sentiunt, lex illa, vel pars legis, quæ poenam irrogat; quod non semper verum est: decreto, constitutione, sanzione, statuto, *legge, νόμος, δέταγμα.* *Cic. Balb.* 14. 33. Sanctiones sacrandæ sunt aut genere ipso, aut oblatione et consecratione legi, aut poenæ, quum caput ejus, qui contra facit, consecratur. *Id.* 6. *Ferr.* 66. sub fin. Nisi vehementius homini minatus essem, nisi legem sanctionem poenæque recitarem, tabularum mihi potestas facta non esset. *Id.* 2. *Herenn.* 10. 15. Plus valet sanctio permissione. *h. e.* lex quæ cogit, quam quæ permittit. *Liv.* 4. 51. Agerrime plebs ferebat, jacere tamdiu irritas sanctiones, quæ de sola commodis ferrentur, quum interim de sanguine ac supplicio suo istam legem confestim exercebat. *Papinian. Dig.* 48. 19. 41. Sanctio legum, quæ certam poenam irrogat illi, qui etc. *Cod.* 1. 2. 10. Sanctio pragmatica. ¶ 2. Speciatim, in fœdere est clausula, articulus. *Cic. Balb.* 16. 36. Ille populus in superiori conditione causæque ponitur, ejus majestas fœderis sanctione defenditur.

SANCTITAS, *atis*, *f.* 3. (sanctus) qualitas illa, quæ res venerabiles et inviolabiles sunt, *ἀγιότης, ὁσιότης* (1. sanctitas; Fr. inviolabilitèr, caractères sacrés, augustes, sainteté; Hisp. inviolabilidad, santidad; Germ. d. Unverletzlichkeit, Unantastbarkeit, Heiligkeit, Ehrwürdigkeit; Angl. sacredness, sanctity, sanctitude). ¶ 1. In singulorum. — 1.º) Generalitèr. *Sall. fragm.* apud *Servium* ad *A. G.* 211. Se regibus deorant, et post ea vitam resulant: adeo illis ingenua est sanctitas regum nomina. *Cæs.* apud *Sueton.* *Cæs.* 6. Est ergo in genere et sanctitas regum, qui plurimum inter homines polent, et carissima deorum, quorum ipsi in potestate sunt reges. *Tac.* 3. *Ann.* 62. sub fin. Qui non modo templo, sed duobus milibus passuum eandem sanctitatem tribuerant. *Quintil.* 11. 3. ante med. Ipsam foris sanctitatem ludorum talarium licentia solvera. *Massur. Sabin.* apud *Gell.* 4. 9. Religiosum est, quod propter sanctitatem aliquem remotum ad sepositum a nobis est. — 2.º) Speciatim — a) Est scientia colendorum deorum, ut est apud *Cic.* 1. *Nat. D.* 41. in fin., sicut tota est iustitia adversum deos. *Id.* *ibid.* 2. 3. Quæ potest esse pietas, quæ sanctitas, quæ religio? Hæc enim omnia pure ad casu tribuenda deorum numina sunt. Adde 2. *Off.* 3. *a med.* — b) Est colendorum Manum. *Illoc Top.* 23. in fin. Equitas tripartita dicitur esse: una ad Superos, altera ad Mance, tertia ad homines pertinere. Prima, pietas: secunda, sanctitas: tertia, iustitia aut æquitas nominatur. et 2. *Legg.* 9. in fin. Manum iura sancta sunt: hos leto datos divos habent. et *Æmic.* 4. 13. Plus apud me antiquorum auctoritas valet, qui mortuis tam religiose iura tribuerunt. — c) In hominibus est probitas, innocentia morum, integritas, sanctimonia. *Id.* 4. *Fam.* 3. ante med. Omnes sic existimant, quasi lumen aliquod, extinctis ceteris, elucere sanctitatem, et prudentiam, et dignitatem tuam. *Plin. Paneg.* 3. extr. Deos non tam accuratis adorantibus precibus, quam innocentia et sanctitate imitari. *Nepos Lysand.* 4. Ut ad Ephoros sibi testimonium daret, quanta sanctitate bellum gessisset. *h. e.* integritate, et abstinencia a crudelitate et avaritia. — d) Est præ-

cipos abstinentie a rebus venereis, castitas, castitas. *Plin.* 1. *Ep.* 12. Dolorem pedum abstinentia, sanctitate, quod viridis stas, vici, et fragit. *Tac.* 14. *Ann.* 60. Plures (sanctitas) perilliter sanctitatem domus tueri. *Flor.* 6. 2. a med. Ad prodigendam provinciam masima profectis singularem ducis sanctitatem: quippe qui capillos pueros puellasque precipue pueritudois Barbaris restituerit. Adde *Plin.* 4. *Ep.* 11. a med. Huc pertinet illud *Cic.* *Caec.* 13. a med. Pelulenter facimus, si matremfamilias, secus quam matronarum sanctitas postulat, nominamus. et *Liv.* 34. 6. ante med. Nobis quoque vereodum sit, ne cum ea (lege) pudorem sanctitatemque feminarum abrogemus. et *Vellej.* 2. 29. 3. de *Cn. Pomp.* Vir innocentia asinus, sanctitatem praecipuas. et *Quintil.* 2. 2. 3. Ut tenariorum annos ob injuria sanctitas docentis custodiat. — e) Sanctitas lun, vestra, reverens appellatio, seu titulus Episcoporum, apud *Augustin.* *Ep.* 249. et *Hieronym.* *Ep.* 62. Cf. *Cassiod.* 3. *Variar.* 37. et *V. BEATITUDO.* ¶ 2. In plur. nam. *Cic.* in *Senn.* 14. 34. Mecum deorum et hominum sanctitates omnes et religiones abfuerunt. Adde 2. *Nat. D.* 2. 5. *Arnob.* 6. p. 199. Sigillaria lota formare, adorare pro diis ea, sanctitatem accumulare divinis. h. e. carmonis et honoribus.

SANCTITUDO, inis, f. 3. Idem ac sanctitas: ascepto quod minoris est usus. — a) In sing. num. *Gell.* 13. 3. Nihil quicquam interest, sanctitudo dicas, an suavitatis; sanctitudo, an sanctitas. *Accius* apud *Non.* p. 173. 33. *Merc.* Alia hio sanctitudo est, aliud ac nomen, ac nomen Jovis, et *Pomponius* p. 174. 5. Miserem tarent me omnia, meris scopali, sonitus, collitudo, sanctitudo Apollinis. *Claud.* *Quadriger.* apud *Gell.* 17. 2. a med. Tanta sanctitudo fuit, ut numquam quisquam violare eum ausus. Ubi *Gell.* Sanctitas quoque, et sanctimonia non minus Latine dicuntur: sed nescio quid majoris dignitatis est verbum, sanctitudo. *Cic.* *fragm.* apud *Non.* p. 174. 7. *Merc.* Sanctitudo sepulchra. *Afranius* *ibid.* Tuam majestatem, et nominis matronae sanctitadinem. *Apul.* de deo *Socrat.* 3. Profana pbiopis turba, vana sanctitudinis. *Cnptolin.* *Ver.* 8. Sanctitudo morum. h. e. integritas. — b) In plur. num. *Accius* apud *Non.* p. 174. 2. *Merc.* Cellum sanctitudinis.

SANCTOR, oris, m. 3. (sancio) legislator, νομοδότης, qui aliquam legem sancti. *Tac.* 3. *Ann.* 26. in fin. Sed praecipuus *Servius* *Tullius* sanctor legum fuit, quos etiam reges obtemperarent.

SANCTUARIUM, ii, n. 2. (sanctus) ¶ 1. Est sacrarium, sacer locus, ανταρτίον. *Aggen.* de *limil.* p. 61. *Goes.* Extra sanctuarium, profanum dictum, est. *Ambros.* *Ep.* 41. Porta sanctuarii. *Fulgent.* *interp.* *Exod.* 15. 17. et ibi saepe, tum in sing., tum in plur. num. ¶ 2. Dicitur etiam da aliis rebus, ut de tabulis, aut libris, in quibus sancta referuntur. Hinc sanctuarium principis, id est libri, ac commentarii sacerdotum principis, vel loci ipse, ac tabularum, in quo hujusmodi libri repositi asservantur. — a) In sing. num. *Stout.* *Flacc.* de *limil.* p. 16. *Goes.* Quod siquis contradicat, sanctuarium Caesaris respiciet. Omnium enim agrorum ac divisonem, et assignatorum formas, sed et divisionem commentarii, et principatus in sanctuario habet. Quasi enim forma fuerit, et ambigatur de aetna fide, ac sanctuarium principis reverendum erit. *Inscript.* apud *Haff.* *Mue.* *Ver.* 92. 4. (*Orell.* 2388). ΕΡΗΤΗΜΟ ΑΥΟ. Λ. ΕΧ ΟΛΛΕΟ. SANCTVAE. ΠΟΤΕΡ. — b) In plur. num. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 8. 77. (149). In sanctuario Mithridatis maximi regis devicti *Cn. Pompeius* inventi in peculiari commentario ipsius manu compositionem antidoti.

SANCTULUS, a, um, adject. diminut. a sanctus, qua bonum, innocentem, iustum significat; aliquotiesper sanctus. Ita per contemptum appellat *Rufinus* *Hieronym.* 3. in *Rufin.* n. 7. Tibi quasi religiosus et sanctulus personam humilitatis imponis, etc.

SANCTUS, a, um, particip. V. SANCIO.

SANDALA, et Sandula. V. SCANDALA.

SANDALIARIS, e, adject. sandaliarius. *Inscript.* apud *Gruter.* 621. 3. D. M. M. AFRANUS HELIODORI MAGISTRAT VIGI SANDALIARIS.

SANDALIARIUS, a, um, adject. ad sandalia pertulens. Vicos Sandaliarius Romae lo regione quarta, vel nomen dedit, vel acceptum retulit Apollini Sandaliario, cuius ibi fuit signum com sandalis. *Sueton.* *Aug.* 57. Deorum simulacra mercetis, vicalem dedebat, ut Apollinem Sandaliarium, et Jovem Tragadum. *Inscript.* apud *Gruter.* 79. 5. CN. POMPEIUS CN. L. NICEPHON. MAG. VIGI SANDALIARI REG. TIB. *Gell.* 18. 4. In Sandaliario forte apud librarios fulmus. — Hinc Sandaliarius, ii, m. 2. absolute, substantivum more, est qui sandalia conficit, vel vendit. *Inscript.* apud *Spon.* *Miscell. antiq.* p. 114. GENIO VIARYM L. LYTATIVS L. L. PACIVS SANDALIARIUS S. P. D.

SANDALIARIUS, ii, m. 2. V. voc. praeced. SANDALIGEBULA, e, f. 1. (sandalium et gero) ancilla sandalia hore gerens et subministrans. *Plaut.* *Trin.* 2. 1. 22. Vestispica, flabellifer, sandaligerina.

SANDALIS, idis, f. 3. σανδαλίς, genus palmae fructum ferens soleae, aut sandali similem. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 9. (43). Quarta auctoritas sandalidum, a similitudine appellatum.

SANDALIUM, ii, n. 2. Quod ad quantitatem attinet, sunt qui doceant, secundam syllabam semper brevem esse, et vel male producti, vel aliter esse legendum apud *Albinov.* 2. 65. Argentata tuos etiam sandalia talos violaverunt certe: nec, puto, Baccha, negas. — Sandalinum, σανδαλίον, sandnio, pinnella, pantofole, genus calcemanti mullebris aithoris, elegantis, interdum etiam aurei, annulis post talos adstricti. *Turpilii* apud *Non.* p. 427. 28. *Merc.* Sandello innixa digilis primoribus. *Ter.* *Eun.* 5. 8. 4. Utinam tibi committigari videam sandalio cepit. Simile est illud *Pare.* 6. 169. solea puer obijgere rubra. at *Juvenal.* 6. 611. Et solea pulvere metes. — In *Inscript.* apud *Murat.* 929. 1. habetur verania serve a sandalle. Adde etiam apud *Gud.* 199. 1., unde patet fuisse inter officia domus augustae. In alia *ibid.* iagitur 200. 5. LYTIVS ALOPE LYTVX AVO. SEN. A CYR. MANNAL. *Augustin.* 3. *ndvers.* *Julian.* *Peling.* 3. Sandalia muliercularum.

SANDAPILA, e, f. 1. Quod ad etymon pertinet, vox potest conjungi cum σανίς, ἴδος, tabula, assis, et sepelio, quam vocem V. — Sandapila est loculus ligneus, in quo non nobilium, sed plebeiorum et damoalorum cadavera efferebantur, ut *Fulgent.* de *prisc.* serm. n. 1. interpretatur, cataletto, barn, νεκροποτεῖον. Vilem arcam *Horat.* 1. *Sat.* 8. 9. Orcinalem spondam *Martial.* 10. 5. appellat. *Id.* 8. 76. tollitur alto Grandis in angustia sarcina sandapila. *Sueton.* *Domit.* 17. ad fin. Cadaver ejus populari sandapila per vespillones exportatum. *Juvenal.* 8. 175. Inter carnifices, et febris sandapiliarum. Adde *Horat.* 2. 81. et 9. 3.

SANDAPILIARIUS, ii, m. 2. qui sandapillam fert, vespillio, beccomortii, νεκροπατήτης. *Sidon.* 2. *Ep.* 8. Vespillonum sandepiliariorumqua ministeria.

SANDAPILO, onis, m. 2. idem ac sandapiliaris. *Gloss.* *Int.* *Gr.* Sandapillo, νεκροπατήτης.

SANDARACA, Sandereca, et Sandaracha, e, f. 1. σανδαράκη, et σανδαράχη ¶ 1. Est genus coloris rubri, duplicis speciei, fossilis, ac fossilis. Fossilis invenitur in auratis et argenteis metallis, ac melior, quo magis rufis, quoque magis vltus radiolens, ac pura friabilisque: habetque varios usus lo medicinis, quos recenset *Plin.* 34. *Hist. nat.* 18. 56. qui 35. *ibid.* 6. 22. es Juba tradit, nesci etiam in Toposo lousle rubri maris. Facticile (quem adulterinum *ibid.* vocat) fit es carosa in fornaca cocta: cujos color debet esse flammus, preliumque habet in libras asses quinos. *Vitruv.* 7. 12. Cerussa quum lo fornaca coquitur, mutato colore ad ignis incendium, efficitur sandaraca. Id autem, lacedio facto, ac casu didicerunt homines: et ea multo meliorem usum praestat, quam quae de metallis per sa nota foditur. Hae *Vi-*

truv. et *Marcell.* *Empr.* 16. p. 109. Sandaraca quoque cum resios terebinthina ex ovo sorbill sumpta tussim remediast. Adde *Cael.* *Aurel.* 3. *Tard.* 4. 51. — De sandarace pallidi coloris auripigmento similis, vulgo Messicoi, seu ossido giallo di piombo, V. *Alou.* *Rossi* in *Biblot. Ital.* T. 2. p. 174. Apud *Fest.* dicitur esse genus coloris, quod Graeci saodycem appellant. V. SANDYX. ¶ 2. Est etiam nomen ejusdem suci, quo apes rescuntur ante confectum mel. V. ERYTHACE.

SANDARACATUS, et Sandarachatus, a, um, adject. σανδαράκωτος, cui sandaraca admista est. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 15. 50. (177). Item lentes tollit cum squamis eris, aceto sandaraceto.

SANDARACEUS, a, um, adject. Idem ac sandaracinus. *Labeo* apud *Fulgent.* de *prisco serm.* n. 4. Fibra Jocinoris sandaracae coloris dum fuerint. V. MANALES.

SANDARACINUS, Sandaracinus, et Sandersachinus, a, um, adject. σανδαράχινος, colorem sandarace habens. *Næv.* apud *Fest.* Merula sandaracino ore. h. e. lateo. Hunc enim colorem habet rostrum merulae. Nemp sandaraca quidem rubet ipsa, sed inteo colore tingit.

SANDARESOS, et Sandaresna, i, f. 2. gemma in India nascent, loco ejusdem nominis: item in Arabia meridionali, colore igneo aureis intus guttis interstincto. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 7. 28. (100). Cognata est et sandaresos, quam aliqui geramantem vocant. — In transiendio ignis fulget etc. *Sillig.* leg. sandastros. *Isid.* 16. *Orig.* 14. habet sandastros. et *Plin.* loc. cit. 102. Avert ali quando errorem similitudo nominis sandarasi (al. sandas): Nicosider sandaserlon vocat, alii sandaseron, quidam vero banc sandastron, illam sandaresum, in India nascentem illem quoque et loci nomen custodientem, meli colora aut olei viridis.

SANDASEL, et SANDASEROS, vel SANDASIRUS, at SANDASTROS. V. in voc. praeced.

SANDICINUS, a, um, at SANDIX. V. SANDYX.

SANDRISITAS vocant nonnulli sandastros apud *Plin.* loc. cit. in SANDARESOS.

SANDYCINUS, a, um, V. voc. seq.

SANDYX, dydis, m. et f. 3. Penultimam in obliquis corripit *Gratius*; sed produxit *Propertius* loc. *Infra* cit. — Sandys, σανδύς, vel potius σανδύς ¶ 1. Est genus herbae rubrae, cujus radices infantes quum coherint, tabularum ceras ea eis tingunt, unde et sandines et sandices vestes dicuntur: ita *Schol. Bern.* ad *Virg.* 4. *Ecl.* 45.: fortasse *Lichen roccellus* (Lil.). *Grnt.* *Cyng.* 86. Interdum Libye fucant sandyce pinnae. *Vopisc.* *Aurelian.* 29. Dicitur sandyx Indica talem purpuram facere. ¶ 2. Item genus rubri coloris factici, et quod inter villora enumerat *Plin.* 35. *Hist. nat.* 6. 12. (30), scil. cum ochra cerussa usta, sandaraca, Syrico atramenta, et *ibid.* 23. (40), docet al sandaraca torreatur, aqua parte rubrica admista, sandycem fieri: quemquam animadverto, inquit, Virgilium eslatimasse herbam id essa lilo versu (4. *Ecl.* 45.): Sponie sua sandyx pescentes vestiet agnos. Pretium in libras dimidium ejus, quod sandaracae. nec sunt alii dum colores majoris ponderis. At, quod scribit *Plin.* b. 1., Virgilium existimasse esse herbam, non ita intelligendum est, quod agni sandyce post sint, sed quod pascentes lanam induturi sint colore sandycis, alve ea sit planta, alve pigmentum. *Servius* herbam esse docet, ex qua, inquit, sandycinus tingitur color. *Resych.* utromque significere docet his verbis: Σανδύς, δίδρυπος Σανδύδης, οὗ τὸ ἀνδύς χροιάς ἔχει κόκκινον εὐπρεπὲς, αἷς Σανδύβιος. ἢ πάρεμνον ἰατρικόν. Quod vero *Virgil.* herba colorem intallesarit, illud praecipue argumento est, quod pigmentis utuotat pictores, numquam vero lenae infectores, sed planterum suci, ut adnotavit *Salmas.* ad illud *Vopisc.* *Aurelian.* loc. cit. Plura da sandyca id. in *Solin.* p. m. 1152. V. etiam *Paulet.* *Flora* d. *Virg.*, et *Bubni.* *Flor.* *Virg.* Tamen *Heynius* ad *Virg.* loc. cit. ita rem explicat, ut sandyx hic usurperet pro colora asodycis. *Sorus* *Plin.* 35. *Hist. nat.* 6. 26. (45).

Fligentes sandyes subita, mor ovo inducentes purpuratum, fulgorem minui faciunt. *Propert.* 2. 19. 81. Illaque plebeio, vel est sandycis amictu. h. e. veste induta sit, cuius color est lanae albae cultus, ad fuscum excedens, et pauperiorum; vel sandycis tactus, qui est color rufus, punctosus, purpureus, coccineus, et diliorum. Adde *Marcell. Empir.* carm. 30. f. 141. § 3. Hinc est etiam genus pigmenti, specie si fallitello, o brilleto. *Auson. Epigr. de Biscula* 6. Sandyx et cerussa, allos simulate puellas: Temperiem hanc vultus nescit manus.

SANUS, adverb. (sanus) Comp. *Sanus*.

I.) Proprie est saniter, more eorum, qui corpore et mente sani sunt, sanamente, *Bynag.* *Plant. Cure.* 1. 3. 20. Bonum est, paucillima amara sanis insano, non bonum est. *Id. Amph.* 1. 1. 209. Sane sapio, et sentio, *Horat.* 3. *Od.* 7. 27. non ego paulus Bacchabator *Edonia. Seneca* 6. *Controv.* 34. ad fin. Haterius dixit sanus. *Supra dixerat:* Dorsum ferio dixit. — *Sane* scilicet audire, viderique apud *Fest.* in *Sarte*, locutio ex Auguralibus sumpta, h. e. integra, et mora eorum, qui sani sunt, et senem aurum et oculorum bene valent.

II.) Translate, et emphatice est affirmandi particula. § 1. Certe, quidem, profecto, vera, certamente, per veritatem, id vero, puerum — 1.) Generaliter. *Varro* 3. *R. R.* 18. ante med. Agellus non sane maior iugero uno. *Plant. Cure.* 1. 3. 16. sane haud quicquam est magis quod cupiam. Adde *eund.* *Mil. glor.* 3. 3. 23. *Cic.* 14. *Att.* 7. Alia quaedam sane passim. *Id.* 3. *Fam.* 5. extr. Sane vellem, potuisset obsequi voluntati tuae. *Horat.* 1. *Ep.* 15. 5. sane mureta reliqua. Adde 2. *ibid.* 3. 24. *Phaedr.* 4. 23. Est sane gloriosus conviviens domum. *Quintil.* 4. 2. 130. Hoc sane fraquentissimum est. — 2.) Speciatim. — a) In enumerantibus. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 32. sub fin. Hec si vobis non probamus, sint falsa sane: Invidiosa certe non sunt. *Id.* *Sext.* 54. 115. Sit hoc sane iure. *Id.* *Prov. cons.* 7. 16. Sed fructus sane hoc colatio. Adde *Sall. Cat.* 55. et *Tac. Germ.* 30. — b) In responsionibus. *Ter.* *Eun.* 2. 3. 69. Eius, ut fertur, forma? *Id.* sane. *Id.* *ibid.* 1. 3. 3. quid taces? sane quia vero hic mihi patet temporis fores. *Varro* 1. *R. R.* 2. Vultu interea, verus proculdubio usurpamus? sane, inquit Agellus. *Cic.* *Part. or.* 5. 15. Non sane. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 206. Dicit adhuc aliquid? Nihil sane. — c) Cum aliis particulis affirmantibus. *Cic.* 2. *Legg.* 4. 3. Sane quidem hercule: et est ista recta docendi via. *Ter.* *Andr.* 1. 4. 2. Sane pot illa temulentia est mulier. — d) Cum imperativis. *Ter.* *Heaut.* 3. 3. 26. sv. Abi desambuletum. ca. deambuletum? quo? sv. Vah, quasi desit locus! Abi sane istac, istorum, quorū. va in ogni modo? sv. vaticene. et 4. 7. 4. Quid stas, laps? quia accipis? *Id.* cedo sana. va, da qua: sv. *Sammi.* et *Adelph.* 4. 2. 48. I sane. — e) Cum conjunctivis. *Sall. Jug.* 31. Sed sane fuerit regal paratio. *Id.* *Cat.* 52. Sint sane, quoniam ita mores se habent, liberatis. Adde *Cic.* *Amic.* 5. 18. et *Sext.* 54. 115. — f) Servit ironie. *Plant. Mil. glor.* 3. 3. 9. quem sane magis referet. *Phaedr.* 3. 12. Beneficium magnum sane natali dedit. Ut expectarem tantum in horas slugatas. *Nero* apud *Quintil.* 33. Sane togem Juliam timeo. — *Sane* quoniam, certe multum, valde quidem, admodum quam. *Cic.* 2. *Legg.* 10. 23. Conclusa quidem est a te tam magna lex sane quam brevi. *Id.* 2. *Q. fr.* 6. a med. Nam quod de Pompeio Caelius agit, sane quam refrigit. *Brut.* ad *Cic.* 11. *Fam.* 13. a med. Sane quam sum gavisus. *Sulpic.* ed *eund.* 4. *ibid.* 5. Sane quam, pro eo ac debui, graviter molestae tuli. § 2. Est etiam valde, omnino, admodum: quam nollem agnoscelt quoque *Priscian.* 15. p. 1011. *Putsch.* (Cf. *Peter. Exc. VII.* ad *Cic.* *Brut.* p. 289 et seqq.); sed quem affert, et alia huiusmodi exempla, est *Forcell.* ad primam notionem, certe, vera, reduci posse. *Ter.* *Eun.* 5. 5. 11. recte sane laeterrugasti. Adde *eund.* *Phorm.* 5. 8. 10. *Id.* *Adelph.* 4. 2. 42. Sane bene. *Id.* *Heurr.* 1. 2. 103. Bene sane. *Cic.* *Quinct.* 3. a med. Erat ei pecunia res

ampla et rustica, sane bene culta. *Plaut. Pers.* 3. 3. 42. Sapienter esse. *Id.* *Most.* 3. 2. 73. Nam sibi laudasse hasce ait architectonem nescio quem, esse edificatas has sane bene. *Charis.* 2. p. 194. adducti in hanc sententiam illud *Cic.* 4. *Ferr.* 17. 42. Interea sane perturbatus et ipse, et amici, et consiliiarii ejus etc. *Id.* 2. *Orat.* 66. 264. Res sane dissellis.

SANESCO, la, ere, n. inchoat. 3. (ab inusit. sano) sanus fio, convalesco, guarire, risanarsi, *Bynagor.* § 1. Fere dicitur de ulceribus ex vulneribus. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 23. 35. (214). Doli dolent talla ulcera, et difficile sanescunt. Adde *Cels.* 3. 21. ab inusit. *Id.* 8. 4. ante med. Nas lamen magno negotio tuis sanescit. *Id.* 2. 10. ad fin. Arteria incisa neque colit, neque sanescit. *Id.* 5. 28. extr. Exulceratio digitorum sanescendo in unum eos jungit. *Colum.* 6. *H. R.* 7. in fin. Vulnera facta igitur dum sanescunt, etc. *Seren. Sammon.* c. 14. p. 55. retro. Sanescunt dentes. *Id.* pluribus haec voce utitur. § 2. De toto corpore egrotantia. *Cels.* 2. 8. a med. In morbo comitali, et simul totum corpus afficitur, ejusque in la mistis est, vix sanescit. *Id.* 3. 18. ante med. Insanentes sub anno sanescunt.

SANGENOM, i, n. 3. gamma, apud *Plin.* 37. *Hist. nat.* 8. 43. (136). Hec (poderos) laudatissima est in India, apud quos sangenen vocatur. *V. PEDEROS.*

SANGI. *V. TRAHA.*

SANGUALIS. *V. SANQUALIS.*

SANGUEN, gualis, n. 3. *V. SANGUIS.*

SANGUINIBUS, a, um, adject. (sanguis et bibo) sanguinarius. *Gloss.* in *Prodr. gloss.* p. 410. ed. *Loewe.*

SANGUICULUS, i, m. 3. deminut. a sanguis, sanguinaccio, *aludrov.* *Plin.* 28. *Hist. nat.* 14. 53. (209). Utuntur ad utramque vitam et sanguine haedi in cibum formato, quem sanguiculum vocant.

SANGUIENTUS, a, um, adject. sanguigno, sanguinolentus, sanguineus. *Scribon. Compos.* 182. Oculi sanguinanti, et 143. Sanguilentam uriam facere. — Neutr. plur. absoluta, ut Sanguilentia rejicere, apud *eund.* 186. Fortasse ubique res sanguinolentus legendum.

SANGUINALIS, e, adject. ad sanguinem pertinens. *Cels.* 2. 33. 3. 22. ad fin. 5. 1. et 6. 7. n. 3. et *Colum.* 6. *R. R.* 12. sub fin. Herbe sanguinalis. h. e. sanguinaria, Graecis *κόλυβογος*. *V. SANGUINARIUS.*

SANGUINANS, notis, particip. *V. SANGUINO.*

SANGUINARIUS, a, um, adject. di sanguis, ad sanguinem pertinens.

I.) Proprie. Herba sanguinaria, *sanguinella*, *sanguinaria*, Graecis *κόλυβογος*, et *κόλυβος*, e frequentia geniculatorum, non attollitur a terra, foliis rufis, semine granulis, acua ejus infusus artribus supprimit sanguinem: et potus com vino curislibet peris profurium: excretionemque cruentas inhibet. Hec *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 91. (113). Adde *Theop. Priscian.* p. 313. retro. et *Colum.* 7. *R. R.* 5. ad fin., ubi tradit gravem esse ejus perniciem, si ea ovīs pasta sit, toto enim ventre distendi contrahique, et spumam quemdem tenuem tetr odoris exspuere.

II.) Translate. *Sanguinarius* dicitur, qui sanguine et cadibus gaudet, crudelis, trux, *sanguinario*, *crudele*, *αἰματώδης*, *φόνος* *Cic.* 7. *Att.* 2. Hec sanguinaria juvenis inimicissima est. *Plin.* 4. *Ep.* 22. a med. De huius aequile, sanguinariisque sententis loquebantur. *Sueton. Claud.* 34. Sævum et sanguinarium natura fuisse, magna minimeque apparuit rebus. *Justin.* 29. 3. 3. Cruentus et sanguinaria iuter se bella gerere. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 53. (170). Tarquilius Superbus legatis a filo missis, docuendo papavera in horto attulisse, sanguinarium illud responsum hac facti ambage reddidit.

SANGUINATIO, ois, f. 3. (sanguis) sanguinis eruptio. *Cat. Aurel.* 4. *Tard.* 6. ante med. de dy-senter. Ultimo egestionis tempore ulcerum tactu sanguinatio fit. *Id.* 2. *ibid.* 4. ad fin. Glagivarum sanguinatio.

SANGUINATUS, a, um, pert. *V. SANGUINO.*

SANGUINEUS, a, nm, adject. qui est ex sanguine, et qui habet sanguinem, sanguinolentus, cruentus, *αἰματώδης* (II. di sanguis, sanguigno, *insanguinato*, *sanguinoso*; *Fr.* de sang, composé de sang, *sanglant*, *insanguinant*; *Hisp.* *sanguino*, *sangriento*, *manchado con sangre*; *Germ.* aus Blut bestehend, blutig; *Angl.* of blood, bloody, sanguineous).

I.) Proprie. *Cic.* 2. *Divinat.* 28. 80. Lapidem aut sanguineus imber. *Ovid.* 14. *Met.* 403. Spar-saque sanguinea maduerunt pabula guttis. *Seneca* *Œdip.* 368. et *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 72. et 83. Sanguinea pulmo. *Seneca* *Agam.* 760. Sanguinea verberare. *Ovid.* 13. *Met.* 85. cades. *Id.* 3. *Trist.* 9. 30. Sanguineum caput. *gron-dante* sanguis. *Sic* *Val. Flacc.* 3. 587. velut re-fugi quem contigit improba Mauri Lancea, san-guinea vasto leo murmuris ferior. *Stat.* 8. *Theb.* 436. Hæta sanguinea. *insanguinata*, et *Ovid.* *Heroid.* 16. 334. Casaque sanguineam victimam plangit humum. *Id.* 1. *Met.* 143. de bello. Sanguineaque manu crepitantia concutit arma. *Val. Flacc.* 5. 308. et 3. 134. Sanguineum bellum. *Horat.* 1. *Od.* 27. 4. Sanguinea rixas. *Stat.* 10. *Theb.* 173. Sanguinei crines, tinti, intrisi di san-gue. *Cf.* *Augustin.* 2. *Civ.* D. 23. Sanguinea Maril fellitas.

II.) Translate. § 1. Sanguineus dicitur de eo, qui habet colorem sanguineum, rosso, purpureo, vermiglio. *Ovid.* 2. *Amor.* 1. 23. Carmina sanguinea deducunt cornua Luna. *Virg.* 2. *Æn.* 207. Sanguinea iube. *Sil. It.* 4. 519. Sanguineum segulum. h. e. purpureum. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 9. 11. (80). Colores vni quatuor, albus, fulvus, sanguineus, niger. *Id.* 21. *ibid.* 13. 56. (95). Herba sanguineum aucum fundit, et 25. *ibid.* 6. 32. (49). mittit. *Id.* 37. *ibid.* 10. 60. (165). Heliotropium gemma, sanguineis vasis distincta. — delecta in vae aquas fulgorem solis accendit sanguineo percussus. *Id.* 13. *ibid.* 13. 30. (74), et 19. *ibid.* 10. 53. (180), et 24. *ibid.* 10. 43. (73). et *Modestin.* *Dig.* 48. 9. 9. sanguineum fruticem, et sanguineam virgam appellat genus plantarum cortice habentis colore sanguineo, *sanguine*, *Stry-luxpavia*. *Colum.* de cult. hort. 402. Sanguineus error. h. e. aucus sanguini colore similimus. § 2. Est etiam sanguineus et cadis cupidus, sanguinarius, sanguinario. *Ovid.* *Remed. am.* 163. Mars sanguineus. *Sil. It.* 1. 40. vir. h. e. Hancibis.

SANGUINO, es, svi, stum, ara, 2. (sanguis). Particip. *Sanguineus* sub A. I. et II. et B. II.; *Sanguinatus* sub B. I. 1. — Sanguineo usurpatur A) Neutorum mora; et B) Activa.

A) Neutorum mora, sanguine est sanguine mano, *sanguinare*, *scorror sanguis*, *αἱμοπρία*.

I.) Proprie. *Quintil.* *declam.* 10. 8. Tum repetitis sanguinaveris plantibus jam convalescentes lacerit. *Id.* *ibid.* 9. ad fin. et *ibid.* 18. Sanguinantes laceros porrigere. *Terenti.* 4. *Advers.* *Marcion.* 20. a med. Lex a contactu femina sanguinantis submoret. h. e. cui menses fluunt. *Solin. fragm.* in *Anthol.* *Lat. T.* 2. p. 384. *Burm.* Venas alma fove, qua aemulae celi, Parturiente salo, divini gemitus exitu, Spumæ purpureis dum sanguinat anda profundis, Nasceris e pelago.

II.) Translate. *Tac. Dial.* de orat. 12. Nam in crosa huius et sanguinentis (al. sanguinaria) eloquentia usus, recens, et matris moribus aatos, h. e. quæ pecunias es clientum marsupio eticulis abundat, et quasi sanguine manat; rei potius etloquentia sanguineus est delatorum, qui innocentium sanguine et pernicie delectantur, qualis fuit Eprili Marcelli, qui Thraseam Patum accusavit, de quo *id.* 16. *Ann.* 22. et 33.

B) Activa.

I.) Proprie. *Sanguinare* aliquem § 1. Generatim est aliquem sanguine conspergere, elicuius sanguinem fundere. *Porphyr.* ad *Horat.* *Epod.* 17. 51. Puerperio sanguinati panni. *Fulgat. interpr.* *Eckh.* 42. 5. Sanguinare latus cervo pessimo. § 2. Speciatim est sanguinem emittere, *salassare*. *Pelagon. Veterin.* 3. Febrilem equum, utilissimum est sanguinare. et 26. sub inft. Postea

sens quam iam reparat scabiles, sanguinabie eum iuxta genum.

II.) Translata, sanguinea colore indicare. *Apul. 5. Met. Serpens venens noxia colla sanguinea. Cf. SANIES 11. At Forcell. proprie interpretatur, ut sit sanguis, sen sanis-veneni collum tamidem habens.*

SANGUINOLENTIA, *m. f. 1.* (sanguinolentus) sanguinis suffusio. *Cat. Aurel. 1. Acut. 1. 10. Sanguinolenta oculorum, vel capitis gravedo. Cf. voc. seq.*

SANGUINOLENTUS, *a, um, adject.* (sanguis) sanguinolentus habet Scribon. *Compos. 192. et Claud. Quadrigrar. epud Gell. loc. cit. p. 208. Pater. — Sanguinolentus est sanguis plenus, aut mucus, sanguineus, crassus, sanguinosus, insanguinatus, sanguinolentus, aliquidque.*

1.) Proprie. *Claud. Quadrigrar. apud Gell. 9. 13. ad fin. Caput praecidit, torquem detrahit, tamque sanguinolentam sibi in gollum imponit. Ovid. 1. Art. am. 414. de Allia. Volaribus Lellu (latia) sanguinolenta fuit. Id. Heroid. 3. 50. Sanguinolenta pectoris, et 6. ibid. 46. Betuys. Tibull. 2. 7. 21. ex excelsa praesepse delapsa fenestra Venit ad inferos sanguinolenta lacus. Parro epud Non. p. 465. 53. Merc. Seditiones sanguinolentas. Cat. Aurel. 1. Acut. 3. 36. et 1. ibid. 3. 55. et 1. Tard. 3. 152. Sanguinolenti oculi. Adde Marcell. Empir. 8. et Firmic. Mathes. 4. 12. Ruram Cat. Aurel. 2. Tard. 11. 134. Vicio loca quoque sanguinolenta apperebant. et Ovid. Heroid. 7. 7. Sanguinolenta conjugal imago. Id. 1. Amor. 336. nece natorum sanguinolenta perena. Seneca Ep. 66. Sanguinolenta es acie redeuntis. — Neutr. sing. sanguinolentum, adverbialiter, apud Marcell. Empir. n. 16. p. 108.*

II.) Translata. *Ovid. 1. Amor. 12. 12. Sanguinolentus color. Cic. 4. Herenn. 39. 51. Inimici sanguinolenti patinae, crudelissime victorie potit, insultant in horum miseris. Ovid. Ib. 3. Natiqque, qui possit scriptis, tot millibus, coetis Littera. Nasone sanguinolenta, legi. h. e. qui atque dictis transierit. Seneca 7. Benef. 10. a med. Quid sunt ista tabulae, quid computationes, et venale tempus, et sanguinolenta centesima? h. e. numerus, pecunia et quae sanguinem et vitam miserum exhaurentes.*

SANGUINOSUS, *a, um, adject.* (sanguis) sanguis, sanguine abundans. *Cat. Aurel. 3. Acut. 4. 30. Sanguinosi phlebotomandi.*

SANGUININUS, *a, um, adject.* (sanguis) idem ac sanguineus. *Consent. Ara p. 398. 5. Reil. All perumque sanguinolentus pro sanguineus quasi ad vituperationem profertur: peccant hi non in regula, non in proleptis, sed in historie.*

SANGUIS, *m.*, et apud veteres Sanguen, gūinis, n. 3. — 1.) Quod ad quantitatem spectat — a) Causa beneficii secunde syllaba prodipit. *Tibull. 1. 7. 72. Quidquid aget, sanguis est tamen illa tana. Virg. 10. En. 487. Uas eademque via sanguis aulmque sequuntur. Ovid. 6. Fast. 428. Edocet et sanguis ille sororis erat. Lucan. 3. 338. Dum sanguine lacerat, dum via materna, peragi. et 7. 635. sanguis tibi fluxit Achaeus. (Adde 10. 128.) Vat. Flacc. 3. 234. et iuxta sanguis emberet alios. Sil. R. 10. 23. Et color, et sanguis, et tela mala pericula. Adde Lucrat. 4. 1043. et alios, quos viri docit Broukue. ad Tibull. Oudendorp. ad Lucan. et Drakemborch. ad Sil. R. jam coeque: qui idem factum adnotant in pulvis a Virgil. et in cinis ab Albinov. etc. — b) Extra causam. *Seneca Med. 775. Vectors ille perfidi sanguis laet. Sio Horat. 1. Od. 15. 35. uret Achaicus Igis Iliacas domos. Ita Forcell.; sed alii rectius leg. Pergameae domos. — 2.) Quod ad formam attinet — a) Sanguen, neutr. gen., est Caton. apud Gell. 3. 7. Quum agra epirentem, quod sanguine defluerat, cognovire, etc. Sio Enn. apud Non. p. 224. S. Merc. Pergant lavare sanguem sanguine. Id. apud Cic. 5. Fin. 11. 31. et 3. Orat. 58. 218. et in Horatens. apud Priscian. 6. p. 708. Futsch. Quid est ealm, aut quotusquaque, cui mori quum appropinquet, non, ut ait Ennair, refugiat timido sanguem, atque**

essalbescat metu? *Lucrat. 1. 830. et 859. Visceribus giscid gigni, sanguisque creant, etc. Enn. apud Priscian. loc. cit. et Lactant. 1. 15. in fin. O pater, a gailior, a saugena dila orlandum! Adde Accium, et Varron. apud Non. loc. cit., Petron. fragm. Trugur. 59. Burmann. et Arnob. 1. p. 36. Sui qui tribuunt atiam Statio 4. Theb. 404. Receptum pateris praebat sanguem, et omnes, etc. At alii leg. sanguinem. V. Cuper. in Harpocr. p. 90. — 5) Genet. sing. est etiam saugula. *Cat. Aurel. 2. Tard. 11. 128. et Paulin. Nolan. 21. 376. — c) Accur. siogmas, etiam saugema. Inscript. Frat. Arv. n. 41. lin. 23. apud Marim. et roncias riactianes evlavt synt et saugem. Adde Culendar. Constantinian. ad IX. Cal. April. et Inscript. apud Orell. 2271. et 0074. — d) Abiet. sing. sanguis epud Enn. Fab. 7. p. 100. Mül. — 3.) Reliense habita styml, videtur posse derivari a th. sak-vel sag, inserta littera r, cui inest significatio stillicidi, quod. (Cf. UNGO et V. A. Fannick, Gr.-Lat. Etym. p. 992.) nam sanguinem dici a cunctando ac in quile sanciet corpus, t. a. cunctum, et in adnot. ad Comment. Einsidl. in Donat. etc. (ed. Hage in A. necd. etc. p. 241), neutiquam probaverim. — Saugula est humor in corpore animalis, per venae in omnia membra diffusus, pūx (lt. sanguis; Fr. sang; Hisp. sangre; Germ. d. Blut; Angl. blood).**

1.) Proprie. — 1.) In sing. num. — a) Generaliter. *Cic. 2. Nat. D. 55. a med. Ventriculus cordis, in quem sanguis a jecore per venam cavam infuit: eoque modo ac his partibus et sanguis per venas in omne corpus diffunditur, et spiritus per arterias. Id. 6. Att. 1. et Cels. 2. 10. a med. et Patron. Sat. 40. Sanguinem mittere ac hrebulo, in temporibus, a capite, cavare. Sio Enn. loc. cit. Aulmam misso sanguis tepida tullis effusae vomunt. Plin. 29. Hist. not. 4. 13. 377. Sauginem exereare. et 32. ibid. 10. 42. (132). extrahere. Colum. 6. R. R. 14. detrahens. Vaget. 1. Veterin. 25. 2. demora. Id. 3. ibid. 43. 1. trahere de cervicis. Plin. 25. Hist. nat. 5. 23. (56). emittere venis. Gell. 10. 8. demittere. Sio Fronto ad L. Ver. imp. 6. Post abulnientem tridul, et sanguinem satie strenae et prompte demissum, dopo un' abbondante a pronta cavata di sanguis. Cels. 2. 10. a med. Sanguinem apprimere. Id. 3. 4. ante med. et Plin. 22. Hist. nat. 25. 71. (147). cohibere. Id. 20. ibid. 7. 25. (59). et 28. ibid. 16. 73. (239). et 32. ibid. 10. 42. (121). sistere. Justin. 1. 8. 14. et Seneca Thyest. 103. eltra. Cic. 2. Phil. 28. 71. gustare, vel potius exorberare. Id. Quintil. 11. 32. eripere. Liv. 7. 24. haurire, aut dare. Adde Fulgat. interpr. Levit. 3. 16. Id. ibid. 16. 10. eumere. Id. ibid. 17. 10. comedere. Id. Num. 23. 24. bibere. Id. 2. Reg. 21. 19. lambere. Justin. 1. 8. 13. Sanguine salare. Nepos Epam. 10. croctare. Sall. Jug. 101. laocera. Id. ibid. oblinere. Id. 1. Hist. 23. Dietach. fodare. Id. 1. Dictinat. 23. 45. Sanguinem fudere. Virg. 3. En. 30. Sanguis gaildus colit. Id. 3. ibid. 259. deriguit. Id. 5. ibid. 396. hebet. Id. 2. G. 484. oltre praecordia oballitit. Id. 3. ibid. 508. ater et naribus. Id. 12. En. 905. concretit. Liv. 2. 30. extr. Ples tbi sanguis, promiscue omnium generum caede, quem la ipia dimicatione, factum. Adde 35. 51. Cic. Mül. 37. 101. Vos appello, fortissimi viri, qui multum pro republica sanguine effudistis. Plaut. Most. 2. 1. 76. Guttam haed habet sanguinis. h. e. pra metu refugit mihi sanguis. non m' a rimazo eungus addosso. et Varro Sat. Menip. p. 191. Oshl. Sanguine fontium lecus aperis, taque vita levas ferren omi? Id. ibid. p. 111. Ensis sanguine imbutus ulgru. Cat. Aurel. 2. Tard. 11. 129. Sanguinis fluor. et ibid. Partus atque flavus saugule ferri. Id. ibid. 130. Saugis plurimus, teauls, et spamosus. Id. 2. Acut. 28. 156. subulla. Fulgat. interpr. Eccli. 33. 31. In sanguine animae comperat illam (servum). h. e. pretio, quod odore et laboribus partum est, vel cum praesenti vita periculo. Alii aliter interpretantur. Id. 2. Mach. 14. 18. San-*

guine iudicium fecere. h. e. praetio decoraere. — Caro et sanguis epud eumd. Math. 16. 17. est idem quod homo, homo errori obnoxius, vel opponitur spiritui et rationi. Adde 1. Cor. 15. 50. et Gal. 1. 16. — b) Speciatim dicitur de sanguine hostiae, et hostia, quae Den immolatur. *Horat. 1. Od. 30. 1. Et tunc et adibus iuret Plecere et vituli saugulas debita Custodes Nmidm deos. Cf. Virg. 2. En. 116., et 3. ibid. 67. etc. et Fulgat. interpr. passim. — Humano saugine olim iarebatur in aeternae. Stat. 0. Theb. 162. dulce nefas la saugine vivo Conjurant. Sall. Cat. 22. Fuere qui dlearent, Catiliam, quum ad iustitiam populares sceleris sat edigeret, humani corporis sanguinem vino permiscuit la pateris circumtulisse. Adde Flor. 4. 1. Cf. Dion. 37. et Varron. 0. L. L. 122. Mül. — De die sanguinis V. in BELLO-NARIL — 2.) In plur. num. *Priscian. 6. p. 175. Keil. negat posse unarperi; inquit enim: plura ille collibuit, quomodo saugines dicere nihil impediret. Sed Fulgat. interpr. 2. Reg. 16. 7. et Pr. 23. 9. Vir saugulum. h. e. saugularius. Cf. Cassiodor. in Psalm. 15. 4. et Jo. 1. 13.**

II.) Translata. § 1. Dicitur sape de genere, alirpe, affioiale, discedenza, schiala, saugue. — a) Abstractorum more. *Cic. Rosc. Am. 24. 68. Magnam vim, magnam necessitatem, magnam possidet religionem paternae materis saugula. Id. in Senat. 7. 15. Cogesta materina Transalpina saugulae. Horat. 2. Od. 27. 65. nidi herile mavis Carpere pausum Regis saugula. Virg. 1. En. 23. progeniem Trojanae a saugine duct. et 4. ibid. 330. genus alto a saugine Teacri. Ovid. Heroid. 3. 28. Ille grada propter saugula. Stat. 5. Silv. 3. 116. Non tibi deformes obscari saugula ortus. Cic. 2. Invent. 53. a med. et Sall. Jug. 10. Saugulae conjunctae. Quintil. 8. 3. a med. Cohere alicui saugulae. Propert. 1. 10. 16. Saugulae vincula rumpere. Plin. 7. Ep. 24. Saugulae atque athlagere. Tac. 2. Ann. 71. et 3. ibid. 13. Proploque saugula. Flor. 3. 1. ad fin. Bocchus iare saugulis Jogurtibem vladicans. — b) Concreto, nli alant, senza, nisi soboles, proles, filius. *Horat. carm. scae. 50. clavis Anchiae Veneris saugula. Id. 2. Od. 20. 6. non ego pauperum Saugula percutam. Cf. eumd. 4. ibid. 2. 14. Enn. Ann. reliq. p. 19. Fahl. O pater, a gailior, a sauguen dila orlandum! Ovid. 0. Met. 512. Sanguis meo. Stat. 3. Theb. 559. Saugis aereas. (V. Drakemborch. ad Sil. R. 10. 170.) Virg. 3. En. 836. Proles tibi manu, saugula meus. Tibull. loc. cit. Quicquid agit, sanguis est tamen illa tana. § 2. Metonymias eadem et mortem significet. *Virg. 2. En. 366. dere saugulae penae. Ovid. 13. Met. 149. pater frater sanguine insone. Lucan. 8. 9. Nondum vltis aul pretium icti saugulis esse. Petron. Sat. 129. Julius la gratam perfudit saugulae Romae. Liv. 23. 8. extr. Saugule Hannibale sanclem Romanum laedus. Sall. Jug. 24. Ut saugulae meum quam omnia malle. Id. ibid. 31. Quicquid sine saugine olivum ulicel nequitur. Cic. 15. Fam. 15. Odium civile saugulae. Liv. 2. 64. Pugnum plurimo saugulae. Cf. Curt. 3. 11. 5. Tum vero multum saugulae suum est. h. a. multi vulso-rati et occisi. § 3. Per oetachresia a Poetis dicitur de aliis humoribus. *Manil. 5. 212. Et vltidie uemori saugula decedit, et herbie. Nemesian. 2. Ecl. 50. Pallas emat turgatas saugine baccae. h. a. oleum. § 4. Dicitur de colore sanguineo. *Culpaum. 1. Ecl. 81. ardeat scintilla saugine lampes. h. a. tumida sauguloso. § 5. Figurata est vigor, vltre, spiritus, audacie, spirito, forzu, vigore, narbo. Plaut. Bacch. 1. 2. 44. Magistra? quemquam discipulum milita-rier? nihil moror discipulos mihi esse sem ple-nos saugulis. valens afflicto me vacivom vlt-rlum. Vellej. 2. 9. 3. Enui adeo quidem, ut illis illam, in hoc pane plus videatur fulis saugulae. Cf. Quintil. 12. 3. 12. Stat. 2. Theb. 561. saxum ingene toto saugine niene Sustinet. Virg. 2. En. 538. vos n, quibus laeger avi*****

Sanguis, aut, solidæque suo stant robore vires. Cic. 4. Att. 16. a med. Amisimus, mi Pomponi, omnem non modo uicem et sanguinem, sed etiam colorem et speciem pristinam civitatis, Adde Sall. 1. Hist. 45. 25. Kritz. ¶ 6. Item dicitur de pecunia. Cic. 5. Ferr. 36. 83. Quæ quom de populi R. victa, de rectigallum navis, de sanguina detraxisset araril, Teritæ mimæ condonavit. Id. 6. Att. 1. Appius quum ex ἀπαρτίσας provinciam curerit, sanguinem miserit, quidquid potuerit, detraherit. ¶ 7. Refertur et ad orationem. Cic. Brut. 9. 36. Sucus illa et sanguis incorruptus usque ad hanc ætatem oratorum fuit, in qua naturalis inesset, non succus nilor. et Orat. 23. 76. In orationis subtilitate etiam non plurimi sanguinis est, habeat tamen uicem aliquam oportet, ut etiam si illis maximis viribus careat, sit, ut ita dicam, integra valetudine. Adde Brut. 82. 283.

Homonym. Quid sanguis a cruore differat, in CRUOR dictum est.

SANGUISUGA, æ, f. 1. (sanguis et sugo) Scribitur et sanguisuga. V. Acron. ad Horat. Art. P. 476. — Sanguisuga est idem quod birudo, vermis equitilis sanguinem augens, mignatilla, sanguisuga, βέλλα.

1.) Proprie. Plin. 8. Hist. nat. 10. 10. (29). Elephanti cruciatum in potu maximum sentiunt hantia birudine, quam sanguisugam valgo complices appellari advertit. Id. 32. ibid. 10. 42. (123). Diversus birudinum, quæ sanguisugas vocant, ed astrabendum sanguinem vult est. Cels. 5. 27. n. 16. Si sanguisuga epote est, acetum sale bibendum est. Pallad. 1. R. R. 35. 4. Erolinguntur cimices incensis sanguisugis. Adde Colum. 6. R. R. 18. 1. Cæl. Aurel. 3. Acut. 3. 21. et Marcell. Empir. 16. extr.

II.) Translate. Fulg. interpr. Prov. 30. 45. Sanguisuga dum sunt illas dicentes: offer, offer. h. s. insatiabilis cupiditatis, seu concupiscentie.

SANCTIUM, n. 2. (sanctus) locus, ubi ponebantur gladiatores vulneribus, seu plagis affecti, specie di lazzaretto. Curios. urb. Rom. reg. 13. V. Preller, d. Reg. d. Stadt Rom. 122.

SANIES, æ, f. 6. Exempto recto, quarta et sexto casu singulari numeri, nullum præterea habet usum, nam pluri carere, docent etiam Charis. 1. p. 10. et Diomed. 1. p. 314. Putsch. Ita Forcell. Sed genet. plur. sanierum invenitur apud Cæl. Aurel. de sign. diat. pass. 97. et 98. — Sanies, quæ vox eodem them. ac sanguis arri nonnullis videtur, est sanguis corruptus, nequidum ad puris albedinem crassitudinemque coactus, ἰχμῶς (st. marcia, sanguis corrollo, sanie; Fr. sang corrompu, sanie; Hisp. podre; Germ. d. krankhafte, eitrige, verdorbene Blut; Angl. corrupt matter issuing from a sore, putrid blood).

1.) Proprie. Cels. 5. 26. n. 20. Ex vulneribus ulceribusque exit sanguis, sanies, pus. Sanguis omnibus notus est. Sanies est tenuior hoc, variæ crassæ, et glutinosæ, et coloratæ. Pus crassissimum albidissimumque, glutinosius et sanguine et sanie. Exit autem sanguis a vulnere recenti, aut jam sedescente: sanies est inter utrumque tempus: pus ex ulcere jam ad sanitatem spectante. Rursus et sanies, et pus quasdam species Græciæ nominibus distinctas habent. ut eorum quædam sanies, quæ vel ἰχμῶς, vel μάλικηρα, nominatur: est pus, quod ἰχμῶδες appellatur. ἰχμῶς tenuis, subalbidus, ex malo ulcere asit: μάλικηρα crassior est, glutinosior et subalbida, mellique albo sublimis, etc. Itæ Cels. Cato R. R. 157. Caucar atar, le olat et aniam spurcam mittit. Ennius apud Cic. 1. Tusc. 44. 106. et Pis. 19. 43. Sasa spargens tabo, sanie et sanguine atro. Virg. 8. Æn. 487. sanie taboque fluentes. Lucan. 6. 548. nigramque per artus Stillantis labi seniem, et 9. 783. corpus sanie stillans peruritum. Seneca Œdip. 140. Nec cror ferrum maculavit: atre Turpe a plage sanies profusa est. Virg. 3. Æn. 632. de Polyphemo. seniem eructans, ex fruste cruento Per somnum commixta marn. Ovid. 7. Met. 338. seniem coniecto emittite ferro. Lucan. 3. 657. sivo vantro, per ora Eleclat seniem

parimitus viscera sanguis. Propert. 2. 23. 18. Vulnare et ad sanem dunc colare mea. Alii recillus leg. ad sanem. Tac. 4. Ann. 49. Pollui cuncta sanie, odore, contactu. scil. caecorum militum. Gell. 5. 14. a med. Conceptam saniem vulnere intimo exprimere. Seneca Ep. 95. Antiqui ne solebant saniem emittere. Stat. 12. Theb. 569. Putris sanies. Claudian. 2. Rapt. Pros. 212. crassa. V. RAMEX.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim, aliquando cum pure confunditur, et de corrupto omni humore ponitur. aut corrupto simili, licet non cruento. Plin. 27. Hist. nat. 7. 28. (50). Sanie si manant eures. Id. 20. ibid. 6. 39. (138). Sanies arapel. Id. 31. ibid. 11. 47. (124). Spongie saniem emittunt. Id. 15. ibid. 3. 3. (9). Olivæ constant nucleo, oleo, carne, amurca. sanies hæc est ejus amara. (Adde Colum. 1. R. R. 8. in fin.) Manil. 5. 671. Hinc sanies pretiose fuit, etc. h. e. garm. V. MURIA. Plin. 33. Hist. nat. proem. a med. de auro. Parum erat uoanr vitæ larentis pestem, nil in pretio esset auri etiam sanies. h. e. chrysocolia. ¶ 2. Speciatim, a Poetis pro veneno ponitur noxiarum animalium. Ovid. 4. Met. 493. colubæ Sibita dant, saniemque vomunt. Horat. 3. Od. 11. 19. de Cerbero. Spiritus leter, saniesque macat Ore trilingui. Sil. It. 6. 276. asperna Tablicem aspiat saniem. et ibid. 678. Viperea sanies. et 12. 10. angulis saniem sublati faucibus efflat. Lucan. 4. 321. In fluvios saniam labemque ferarum infundas. Id. 6. 457. Sanies veneni. Virg. 2. Æn. 221. Perfusus sanie vltas, atroque veneno. in bid. 6. ¶ 3. Item dicitur de cruore trite purpure sanie tingendis. Plin. 9. Hist. nat. 38. 62. (134). Quinque lana potat boris, rursusque mergitur carminata, donec omnem ebibat saniem. Id. 35. ibid. 6. 26. (44). Quoties id factum est, levatur bonitas (coloris) pro numero, dilutiora sania. Hæmonia. Sanies ita differe a tabo, ut hoc de viro, illud de mortuo dicitur, docet Seru. ad loc. supra cit. Sed vel una Celsi auctoritate refellitur. Ipsa Virgilius, ut ait Popma, hanc differentiam explodit, quum de mortuo dicit 3. G. 490. Et genus omne neci pecudum dedit, unas ferarum, Corripuitque iacua, Infecti pabula tabo. Adde Sueton. Vitell. 10. et Tac. 2. Hist. 70. Verius ergo est, saniem esse atrum et corruptum sanguinem, tabum esse liquorem putridum, ejus appellatione interdum continetur omne id, quod ex putrescentibus dæluit. Unde dixit Virg. 3. Æn. 28. Hule atro liquantur sanguine gutta: Et terram tabo maculant. Adde Lucan. loc. cit. Ennius apud Cic. loc. cit. Sasa spargens tabo, sanie et sanguine atro. Cf. Auct. de differ. voc. p. 220. 16. Putsch.

SANIFER, fera, ferum, adject. (sanus et fero) salutifer. Poulin. Nolan. carm. 20. 218. quæ te quoque dextra potentem Sanifers virtute dedit. SANIOSUS, o, um, adject. (sanus) sanie et impuro sanguine conspersus, marcio, ἰχμῶδης. Plin. 7. Hist. nat. 15. 13. (66). Invalidi, aut non vitales partus eduntur, aut saniosi, ut eucior est Nigridia. Augustin. serm. 8. Saniosa ulcere. Adde Cæl. Aurel. 4. Tard. 6. 84. et Theod. Priscian. 1. 7.

SANITAS, æ, f. 3. (sanus) inepulmitas, salus, bona valetudo, status corporis actiones omnes suas probe obeuntis, ὑγίεια (st. sanità; Fr. santé; Hisp. sanidad; Germ. d. Gesundheit; Angl. soundness of body, health).

1.) Proprie. Cic. 4. Tusc. 13. 30. Corporis tampo-rello, quum ea congruunt inter se, a quibus constamus, sanitas est: sic animi dicitur, quum ejus iudicia opinionemque concordant: equæ est animi virtus, quam esse ipsam temperantiam dicunt esse. illi obtemperantiam temperantiam præceptis, et eam subsequentem, nec habentem ullam speciem suam: sed alia hoc, alia illud sit, in solo esse sapientia. Est autem quædam animi sanitas, quæ in insipientem etiam cadit, quum curatione medicorum conturbato mens avarius. Cels. 8. in fin. Donec sanitate oculi dolor solatur. Id. ibid. 2. Reddera sanitatem verum. Plaut. Marc. 4. 1. 12. Apollo, quæm te, ut des pacem

propitius, Salutem et sanitatem nostræ familiæ. (Adde Plin. Paneg. 22.) Favro 2. R. R. 1. a med. Sanitas pecoris, res multiplex ac necessaria. Id. ibid. 5. circa med. Lanit, qui ad cultum bovem emunt, et qui ad altaria, hostie sanitatem non solent stipulari. Tac. 1. Ann. 69. extr. Vinr, sanitatem, copias cuncta in victoria habere. Plin. 20. Hist. nat. 8. 23. (56). Allium tussim sanis, fractæ iococitur labæ, atque ita in cibo sumptum, donec sanitatem restituat. et ibid. Capitis ulcers manantia sanitati resiliens. Id. 11. ibid. 18. 20. (64). de aptb. Hilaritate et nitore sanitas æstimatur. Gell. 18. 1. Corporis integritas sanitasque, et honestus modus forme etc. Seneca 2. Quæst. nat. 38. extr. Sanitas debetur medico. Phædr. 5. 7. Ad sanitatem ventis curatio. Justin. 20. 2. a med. Sanitatem recuperare peste sedata. et 11. 8. extr. recipere. Adde Augustin. 19. Civ. D. 4. ubi sanitati opp. imbecillitas, et Chalcid. Tim. 185. extr. ubi sanitati opp. exitum, et Cæl. Aurel. 2. Tard. 14. 247. Sanitas exteriorum ulcerum. h. e. consolidatio. Id. 1. ibid. 4. 113. Liquida sanitas.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim et sæpe refertur ad animum, et significat bonam mentem, rectam consilium, recte sentiendi vim, rationem, mentem sanam, bonum iudicio, bonum sensu, ratione, cervello, σωφροσύνη. Cic. 3. Tusc. 4. extr. Sanitatem animorum positam in tranquillitate quadam constantiaque censebant; his rebus mentiam vacuum appellaverunt insaniam, propterea quod in perturbato animo, sicut in corpore, sanitas esse non possit. Id. 4. ibid. 10. 23. Quomadmodum quum sanguis corruptus est, aut putida redundat, aut bilis, in corpora morbi agrotationesque nascuntur; sic pravatum opinionum conturbatio, et ipsarum inter se repugnancia sanitas spoliat animum, moribusque perturbat. Id. Pin. 20. 46. Sæpe quæque fraus, suum scelus de sanitate ac mente deturbat. Id. 4. Ferr. 40. 98. Ne tum quidem le potuit, si non pietatis, at salutis tom ratio ad officium sanitatemque reducere. Id. 12. Fam. 8. Lepidus hosti a sanatu iudicatus, caterique, qui una cum illo a republica defecerunt: quibus tamen ad sanitatem reduci ante cat. Septembr. potestas facta est. Id. Sull. 5. sub fin. Convertit se aliquando ad timorem, nunquam ad sanitatem. Cæs. 1. B. G. 42. Cæsar Ariovistum ad sanitatem reverti arbitrabatur. Petron. Sat. 111. Esulceratas mentes ad sanitatem retrocra. Hist. 8. B. G. 22. parducare. Phædr. 3. epit. extr. Dum sanitas constabit, pulcre mamlero. sinchê aurô il mio buon giudizio, at Plin. 6. Ep. 15. Est amirno Priscus dubia sanitatis. Seneca Hippol. 249. Pars sanitatis, velle sanari fuit. ¶ 2. Speciatim ad orationem puram, pressam, non redundantem, quæ probati at incorrupti verbi sanisquæ sententia constat, purità di stile, parlare di buon gusto. Cic. opt. gen. Orat. 3. 8. Nos imitatur, si possumus: sin mios, illos potius qui incorrupta sanitate sunt (quod est proprium Atticorum), quam eos, quorum vitiosa abundantia est, quales Asia multos tulit. Id. Brut. 13. 51. Ut semel e Piræo eloquentia erecta est, omnem illam sanbritatem Atticæ dictionis, quam sanitatem, perdidit. et ibid. 82. 284. insulitatem at insolentiam, tamquam insaniam quamdam orationis, odit: sanitatem autem et integritatem, quas religionem at verecundiam oratoria, probat. et ibid. 80. ad fin. Sic nos summi oratori vel sanitati, vel vitio, pro argumento ad dluendum crimen est sumus. Tac. dial. de Orat. 25. Omnes eandem sanitatem eloquentiam ferunt. V. SANUS. — Sanitas metri apud Macrob. 5. Saturn. 17. extr. est quum versus nulla in syllaba contra prosodice leges paccet. — Sanitas victorie apud Tac. 2. Hist. 28. est integritas, perfectio, victoria compiuta.

SANITER, adverb. (sanus) more sani hominis, sive ad corpus referas, sive ad animum, sanam mentem. Afram. apud Non. p. 515. 22. Merc. Adasto: essentio te amare, me odorare sanitar. SANNA, æ, f. 1. Notationem etymologi ab Hebræis atque deducunt; vox itaque derivari potest ab Hebr. שן shen, dens, unde שנת שן shennin,

dictorium: nos Itali dicimus zanna, sanna, dentem magnum, vel dentem incurvum e quorundam animalium ore exstantem; recentiores vero alii derivant a Sansk. *san*, sono, alii a *ozi*, quatio, caudam morao. — Sanna est ¶ 1. Distortio vultus, quæ fit diductis labiis, ore bianco, corrugata facie et ostentatione dentium. *Juvenal.* 6. 306. I nunc, at dubite, quæ sorbeat astra sanna Maura. ¶ 2. Hinc irrideandi genus est, quod eo habitu oris fit, dileggiamento, sberleffo, *μωκος, χλευσιν*. *Pers.* 1. 61. Vos, o patricius sanguis, quos vivere fas est! Occipiti eaco, posticæ occurrit sanna. (In præcedentibus, tres alias irridionum species enumerat: O Jane, a tergo quæ etc.) *Id.* 5. 91. Disce: sed ira cadat naso, rugosaque sanna. Dum videres avias tibi de pulmone ravello. — *NB.* De cognom. R. V. ONOM.

SANNATOR, *aris*, m. 3. (sanno) qui sannat, idem ac sannio. *Gloss. Philoz.* Sannator (corrigis Sannator), *χλευαστής*.

SANNIO, *onis*, m. 3. (sanna) buffone, zanni, *μωρός, χλευαστής*, scarra, qui omnibus modis risum movere nititur, qui soluto risu et contortis corporis totius partibus quempiam irridet, morisque aliorum tam inepto gestu exprimit, ut, quum alios irrideat, ipse omnibus sit ridiculus. *Cic.* 9. *Fam.* 16. *extr.* Salis enim satis est, sannionum parum. *Id.* 2. *Orat.* 51. in fin. Atque hoc etiam animadvertendum, non esse omnia ridicula faceta. Quid enim potest esse tam ridiculum, quam sannio est? Sed ore, vultu, imitandis moribus, voce, denique corpore ridetur ipso. Sannum hunc possum dicere, etque ite, non ut ejusmodi oratorem esse velim, sed ut mimum. *Apud Ter.* *Eun.* 4. 7. 10. nomen est servi: et *Adelph.* 1. 2. 2. tenonis. *Adde Ammian.* 14. 6. 16.

SANNO, *es*, are, et
SANNOR, *aris*, *ari*, n. 1. (sanna) *χλευάζω, μωκτηρίζω*, idem ac subanno. *Gloss. Philoz.* Sannat (corrigis Sannat), *χλευάζει*. *Adde Dosit.* p. 61. 3. *Id.* et V. SUBSANNO.

SANO, *as*, *avi*, *atum*, *ere*, a. 1. (sanus) *Παρίελε*. *Sanans* I.; *Sanatus* I. et II.; *Sanaturus* et *Sanandus* II. — Sano est idem ac sanum facio, curo, medeor, morbum depello, sanitati restituo, *ὥστας* (It. *guarire, risanare, sanare*; Fr. *guérir, rendre la santé*; Hisp. *curar, sanar*; Germ. *gesund machen, heilen, curiren*; Angl. *to heal, cure, restore to health*).

1.) Proprie. *Cic.* 3. *Nat. D.* 28. 70. Gladio vomitæm elis aperuit, quem sanare medicus non poterat. *Id.* 4. *Tusc.* 37. *extr.* Citius repentinus oculorum tumor sanatur, quam diuturna tipitudo depellitur. *Id.* 5. *Fam.* 18. et *Propert.* 2. 2. 59. Sanare dolorem. *Nepos Attic.* 21. Quod ad sanandum me perlineret. *Propert.* 2. 1. 61. Tarda Philoctetes sanavit cruce Machaon. *Ovid.* 1. *Pont.* 3. 21. Adferat ipse licet sacras Epidaurius herbas, Sanabit nulla vulnere cordis opes. *Adde Plin.* 29. *Hist. nat.* 6. 36. (114). *Id.* *Remed. Am.* 527. Corpora via ferro quadam sanantur acuto. *Id.* *ibid.* 113. Post tamen hic multos sanatus creditur annos. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 6. 23. (55). Alium tumores suspectos sanat. *Id.* 12. *ibid.* 17. 40. (81). Ad hunc sanandum (odorem) urant styracem in pellibus hircinis, per togliere, o *correggere*. *Id.* 20. *ibid.* 6. 23. (56). Sanare morbum comitilem. *Id.* *ibid.* *tusim.* *Vulgar. interpr. Math.* 4. 2. Sannas omnem languorem et omnem infirmitatem.

II.) Translate. *Cic.* 2. *Cal.* 5. 17. Quæ sanari poterant, quæcumque ratione sanabo. *Id.* 13. *Att.* 12. Valde ma momorderunt epistolæ iura da Attice nostra: eadem tamen me sanaverunt. *Id.* *Mit.* 25. 68. Omnes tibi reipublicæ partes egreas et labantes, ut eas his armis sanares et confirmares, esse commisit. *Id.* 7. *Verr.* 46. 121. Qui te castissimæ avaritiæ vulnera crudelitatis remediis posse sanare. *Id.* *Sull.* 9. sub fin. Voluntates consceleratas ac nefarias nec sanare potui, nec tollere. *Cæs.* 1. *B. C.* 35. Reliquæ, quæ ad eorum sanandos mentes pertinere arbitrabatur, commemorat. *Tibull.* 3. 3. 13. et *Propert.* 1. 10. 17. Sanare curas. *Hirt.* 3. *B. G.* 38. Ilmentes animos conulatione. *Fellej.* 2. 3. a med.

discordiam. h. e. sedare, discordes animos ad sanitatem revocando. *Sic Liv.* 2. 34. Sanata discordia. *Cæs.* 1. *B. G.* 29. Factum imprudentia Biturigum, ut hoc incommodum reciperetur: id tamen se celeriter majoribus commodis sanaturum. *Seneca Herc. Fur.* 1261. nemo poluito queat Animo mederi: morte sanandum est scelus. h. e. expiandum. *Rursum Cic.* 1. *Q. fr.* 2. 2. Quem denique, præter Tuscenium, cuius causa sanari non potest, non mitigavi? h. e. melior fieri, et defendi. *Gell.* 2. 12. ad fin. Adversarios sanatos magis cupimus, quam perditos. *Val. Max.* 6. 7. n. 1. *extern.* Unius orationis saluberrima medicina sanatus.

SANQUALIS, *e*, adject. (Sancus) Legitur et *Sangualis*. — Sanqualls ¶ 1. Appellatur avis quæ in commentariis ossifraga dicitur, quia in Sancti dei tutela est, inquit *Festus*. Meminit et *Liv.* 41. 13. V. IMMISSULUS. ¶ 2. Sanqualis porcia appellata est ab avi sanquali: ideoque eodem est nomico, quo avis ipsa appellatur. *Festus*. *Adde Paulus*, proxima fuisse ædibus Aocl. At *Müllerus* cum alii leg. ædibus Sancti. Nunc in via, quæ a fonte, qui vocatur Trevi, ducit ad forum, quod *Monte Cavallo* dicitur, h. e. *Fin della Dataria*. (V. *Becker, Handh. d. r. Alth.*)

SANSA. V. SAMPUSA.

SANTERNA, *æ*, f. 1. cbrystocolla agglutinando auro temperata. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 5. 29. (93). Cbrystocolla temperatur Cypria æruginè, et pueri imbibis urina, addito nitro: teritur Cypro ære in Cypris mortariis: santernam vocant. *Adde 34. ibid.* 12. 28. (116).

SANTONICUS vel Santonicus, *a*, *um*, adject. ad Santones pertinens. V. hanc vocem in ONOM. — Santonicus speciatim dicitur de absinthio. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 7. 28. (45). Absinthii genera sunt plura. Santonicum appellatur a Gallis civitate, Ponticum a Ponto, etc. *Martial.* 9. 96. Santonicam (al. Sardoam) virgam appellat. *Scorbor. Compos.* 141. Santonica herba. *santonico*. — *Pulvis santonicus* apud *Fellej.* 6. *Veterin.* 10. 2. qui et absolute usurpat 2. *ibid.* 16. 2. *Cl. eum.* *ibid.* 5.

SANUS, *a*, *um*, adject. Comp. *Sanior*; *Sep. Sanissimus*. — Sanus, e Gr. *σώος*,

1.) Proprie. ¶ 1. Passiva est salvus, bona tætatudine utens, firmus, integer, liber a morbo, *ὥστας* (It. *sano*; Fr. *sain, en bon état, bien portant*; Hisp. *sano*; Germ. *heil, wohl, gesund*; Angl. *sound, in health, well, sane*). — 1.º) Generalit. — a) Absolute. *Plaut. Bacch.* 3. 5. 37. Sanus es? pro sanus. *Sic Curo.* 5. 2. 54. Sannas es, Quæ isti committit? pro sanus. et *Pseud.* 4. 7. 33. Sanus es? pro sanus. *Id.* *Truc.* 2. 2. 5. Agitare malum, quæ esse tæ salute sanior. *Cato R. A.* 157. Hæc omnia dicere parvabit, sanaque foret sine dolore. *Varro R. A.* 1. 13. Sanum pecus. *Cic.* 3. *Off.* 21. 93. Sanum fieri medicamentis. *Id.* 2. *Phil.* 39. *1.1.* Sannum facere aliquem. At *Orell.* sanare. *Cato.* 1. 1. Sanus homo, qui et bene valet, et suæ spontis est, nullis obligare se legibus debet, ac neque medico, neque iustrocepta egere. — *Cic.* *Sext.* 45. 97. Qui integri sunt, et sani. *Horat.* 1. *Ep.* 16. 21. Ne, si te populus sanum rectoque valentem dicitur, occultam febrem sub tempore edendi dissimules. *Gell.* 18. 19. Opera lux istas hunc nobis sanum etque validum quam citissime. *Plaut.* *Merc.* 5. 2. 48. Tuam autem sanus et salvum vidi. *Cato.* 1. 4. n. 4. Interim licet negotia agere, ambulare, tarrare, cibum capere, perire etque sanissime. — Absolute. *Propert.* 3. 23. 18. Vulneraque ad sanum nunc colere mea. h. e. ad sanitatem venerunt: id quod apud *Phædr.* 5. 7. Ad sanitatem venit curatio. *Alti* minus recte leg. ad sanum. — Sani plor. *nub.* Item absolute, apud *Augustin.* in *Psalm.* 38. et *Vulgar. interpr.* *Marc.* 2. 17. — b) Cum Ablat. et præpos. et. *Cato R. A.* 157. circa med. Citissime sanus fiet ex eo morbo. *Propert.* 2. 9. 12. Nec quinquam ex illo (Amoris) vulnere sanus abii. — 2.º) Speciatim sanus etiam dicitur, qui integrus est membris, et ab omni vitio liber, licet furtive morbo aliquo laboret. Unde quidam Julli apud

Gell. 4. 2. quærebant, num sanus esset is, cui deus deesset, et qui non longe rideret, et mulier sterilis. ¶ 2. Active pro salubri. *Zucan.* 2. 829. et quidquid nare sagaci Aera non sanum, motumque cadaveris sentit. *aria malsana, infella.*

II.) Translate. ¶ 1. Generalit. *Cic.* 12. *Fam.* 23. Nullam partem sanæ et salvæ reipublicæ gustare poluisti. *Plaut. Merc.* 1. 2. 61. Salva est naris: ornamenta salva et sano sunt. ¶ 2. Speciatim, et sæpe refertur ad animum, et significat mentis compotem, ratione et recto iudicio præditum, ab omni ægritudine perturbacione liberum, *saggio, assennato, prudente, sano di mente, σωφρων*: eul opponitur furens, tarvatus, certitus, insanus, amens, præcept. — a) Absolute. *Cic.* 3. *Tusc.* 5. 11. Eon sanos intelligi necesse est, quorum mens molis, quasi morbo, perturbata nullo sit. qui contra affectu sunt, hos insanos appellari necesse est. *Martial.* 6. 84. Octophoro sanus portatur, Avila, Philippus. Hanc tu si sanum credis, Avila, fatis. *Plaut. Men.* 5. 2. 66. Sanus es, qui istuc exoptas? *Id.* *Amph.* 5. 1. 31. Hæc sola sanam mentem gerat. *Tiber.* apud *Sueton.* *Tib.* 67. Quamdiu sanæ mentis fuisset. *Cic.* 3. *Off.* 25. a med. Si gladium quis apud te sana mente deposuerit, repetat intenciens. *Plaut. Amph.* 3. 2. 23. Nam certo si sis sanus, aut sapias satis, cum es sermonem non babeas. et 2. 2. 98. Equidem ecator sana et salva sum. *Val. Max.* 9. 13. n. 3. Sana rationis modum expugnare. *Id.* 8. 9. n. 1. Ad meliorem et saniora consilia revocare aliquem. *Ulp. Dig.* 27. 10. 1. Quamdiu, prodigius sanos mores receperit. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 28. 89. Quisquam sanissimus tam certa putat quæ ridet, quam la putabat, quæ videt, quam la putabat, quæ videbatur? *Fellej.* 2. 25. 2. Conduentibus ad eum optimo quoque et sanissimo. *Virg.* 8. *Ecl.* 68. Conjugis ut magis sanos avertere aeris Epierat senans. h. e. animum ab amore liberum. *Cæs.* 5. *B. G.* 7. ad fin. Nihil hunc, se absente, pro sano facturum arbitrat, qui præsentis imperium neglisset. *Plaut. Men.* 2. 1. 24. Pro sano toqueris, quum me appellas nomine. *Adde 5. 5. 43. et Liv.* 39. 49. — b) Cum Ablat. et præpos. ab, et est liber, immunis, remotus. *Horat.* 1. *Sat.* 4. 129. ego sanus ab illis, Periclium quæcumque ferunt, medicoribus et quis Ignoscas, vitis teneor. — c) Cum Genet. rel. quæ quæ sanam habet. *Plaut. Trin.* 2. 2. 53. Salto tu sanus mentis, aut animi tul, qui conditionem hanc repudles? — *Ma.* *le sanus, insanus.* *Cic.* 9. *Att.* 15. sub fin. Ego illum male sanum semper putavi. *Virg.* 4. *En.* 8. Hæc sana Dido. *Horat.* 1. *Ep.* 19. 3. Male sanis poem. *ἐνδοναχόρας*. ¶ 3. Hinc metaphorice ad humani carum non præcipitem, sed lenem placidumque retulit *Claudian.* *Cons. Mall. Theod.* 215. eadem clementia sanis Gurgitis immensum diducit in ossa Gengen. ¶ 4. Item sæpe ad orationem refertur. Sanus enim orator dicitur, et sanum dicendi genus, in quo nihil est absurdum in sententia aut alienum, aut non acutum, aut subintrusum: in verbis nihil iniquum, nihil abjectum, nihil non aptum, nihil durum, aut longe petitum: absunt tamen vires, concitatio, et impetus eloquentiæ: ut in corpore si sir quidem sanus, derint autem vires, taceri, sanguis. *Leg.* *Cic.* *Brut.* 55. 79. et 80. et opt. gen. *Orat.* 3., ubi hoc totum describitur, et explicatur. *Id.* *cit.* c. 55. Nihil erat in ejus oratione nisi sincerum, nihil nisi siccum atque sanum. et *cit.* c. 3. Sani et sicci oratores. *Id.* *Brut.* 13. 51. Asiatici oratores non contenti quidem nec celeritate nec copia: sed parum pressi et nimis redundantes: Rhodii saniores et Atticorum similliores. *Plin.* 8. *Ep.* 26. Orator rectus quidem et sanus, sed parum grandis et ornatus. *Petron.* *Sat.* 2. Ne carmen quidem sani coloris enituit.

SAPA, *æ*, f. 1. Rationis habita elymi, vox conjugii potest cum *Germ.* *Saft*, succus, a *sausen*, humectare. — Sapa, mosto cocto, *ἰχθυαί, σάπων*, mulum decoctum usque ad dimidium, h. e. ut a quatuor v. gr. bemilis dux igne absumatur, dux remaneant, uli docet *Varro* apud *Nom.* p. 551. 23. *Merc.* Sapam appellabant, quod de mu-

ato ad medium partem decesserat. At *Plin.* vobis sapam mustum usque ad tertiam partem decoctum: defrutum usque ad dimidium. Eius resbe sunt 14. *Hist. nat.* 9. 11. (80). Siraum, quod alit bespeum, nostri sapem appellant, ingenti, non naturae opus est, musto usque ad tertiam partem decocto: quod nbi factum ad dimidium est, defrutum vocamus. Adde 23. *ibid.* 2. 30. (62), ubi olus vires in medicina recenset, praesertim contra nosa animalia, et *Pallad.* 11. *R. R.* 18. — *Colum.* lra de sapa requirit 12. *R. R.* 19, ut cum defruto confundat, et sive tertia, sive quarta, sive dimidia pars musti decocta sit, hoc nomine complectatur. — Usus sapa et defruti fuit praecipue vincti condiciendis. *Cesum.* loc. cit. — n) In sing. num. praeter loc. cit. *Varro* apud *Nem.* p. 551. 17. *Merc.* Antiquae mulieres majores notu bibebant teram aut sapem, aut defrutum, aut psum. *Ovid.* 4. *Fast.* 780. Les ovisum potes, purpureumque sapem *Martial.* 7. 53. Rs Laletiam nigra lagens eapae. — b) In plur. num., musta ad sapa decoquere apud *Plin.* 14. *Hist. nat.* 19. 24. (121) aut sapem facere.

SAPENOS, i, f. 2. gemme os genero amethystorum. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 9. 40. (122). Alterum (omethystorum) genus descendit ad hyacinthos. Hunc colorem Indii sacon vocant, talemque gemmem secundum. Diuiter eadem et sapenos vocetur. *Alit leg.* sapnos.

SAPERDA, m, m. 1. *σαπίδης*

I.) Proprie, Feste est genus villissimi piscis. *Haeych.* op piscis, qui et coracinus dicitur, et salamentis villioris apud Ponticos nomen esse docet. Unde *Pers.* 5. 134. Et quid agem? rogitas? soperdas odvehe Ponte, Castereum, stuppas, ebennum, tus, lubrica Cos.

II.) Translate enparda est sapiens, lequiti *Fest.*, et elegans, ut addit *Nem.* p. 176. 21. *Merc.* Varro apud utrumque. Omnes videmus nobis esse bellis, festivi, sperdam, quum simus *σαπποι*. h. e. putidi. Ito *Forcell.*, et *Madvig.* ad h. t.: Nonius, aut is, quem equitibus, Varro nis verba malo interpretavit et intellexit. Varro enim sic conjungi voluerat. *σαππος* dñ quum alius *σαπποι*, ut *saperdas* *σαπποι* insipidi et nullius pretii intelligitur. (*Cf. Athen.* 8. 339. *σαπποει* *σαπποει* *δωκι*. b. e. dñbus hominibus insipidis). Ito *Madvig.*, cui suffragatur *Oehler*. Enimvero soperdas piscia quum vel recens captus villissimus sit, quanto magis postquam potrelactus est. Ceterum *Glote.* *Philoz.* *Saperdo*, *σαπφός*. h. e. festivos, elegans.

SAPHO, indecl. Idem ac chamelaea herba. *Apul. Herb.* 25. p. 114.

SAPHON, ònis, m. 3. *Isid.* 19. *Orig.* 4. Saphon, fons neutrens in prura positus: de quo Caecilius: Venero curia veni, prolato pede usque ad sephonem. — *NE.* De nom. propr. *F. ONOM.*

SAPHITHO, indecl. nomen Egyptium herbae hyoscyami. *Apul. Herb.* 4. p. 213.

SAPIDUS, odverb. (sapidus) Sup. Sapidissime. — Sapidus, greco sapore, saporitamento, *συχύλας*. *Apul.* 8. *Met.* in fin. Femur in protinentis rapidissime percoctum.

SAPIDULUS, e, um, adject. (sapidus) aliquantisperapidus. Translato *Mur.* *Merc.* *Nestor.* *serm.* 12. 6. Ut eorum contiones etiam elegantes etapidulas espremas.

SAPIDUS, e, um, adject. (sapio) Comp. Sapidior; Sup. Sapidissimus. — Sapidus est gratum saporem habens, *συχύλος* (h. e. saporoso, euphorio, gustoso; *Fr.* *sapide*, qui a du goût, *savoureux*; *Hisp.* *embrose*; *Germ.* *schmackhaft*; *Angl.* *well-relished*, *enjoying*, *insted*, *capid*).

I.) Proprie. *Plaut.* *Pers.* 4. 4. 80. Nata est (puella) in calido loco (h. e. in calina), ubi rerum omnium bonorum copie autapidissima. Ita addidit *Beitha* pro *sapidissima*. *Apul.* 2. *Met.* Tacetum porquamapidissimum. et t. *ibid.* Coquus quiapidissimis intrimentis uicuum pulmenta conditis sapore molliabit. *Apic.* 6. 6. Avemapidorem facere.

II.) Translato. *Alcim.* 6. 458. *sapidus* reptim properate puella. h. e. virgulae prudenter, ex *Matth.* 25. 2. — *NE.* De nom. propr. *F. ONOM.*

SAPIENT, entia, particip. *F. SAPIO.*

SAPIENTER, adverb. (sapient) Comp. Sapientius; Sup. Sapientissime. — Sapienter translate tantum adhibetur, et ¶ 1. Est ecite, docte, cordate, prudenter, sapulamente, avedutamente, savamenie, sapientemie, *σάφως*: eul opponitur insipienter, stulte, temere. *Plaut.* *Pers.* 3. 1. 47. Sapienter potius facios, quem stulta. *Id.* *Aukul.* 3. 5. 3. Sapienter factum est consilio bono. *Id.* *Curc.* 4. 8. 15. Facis sapientius. *Id.* *Pæn.* 1. 1. 1. Sape res multas tibi manderi Dubias, egenas, inopioles consilia: quas tu sapienter, docte, at cordate, et cate mibi reddidisti opiporas upero tua. *Id.* *Mil. glor.* 3. 3. 34. Lepide et sapienter, commodi et facete res poreto sit. *Id.* *Epid.* 3. 3. 23. Docte et sapienter dicere. *Id.* *Amph.* 1. 1. 133. Recte et sapienter facere. *Id.* *Mil. glor.* 3. 1. 89. et *Justin.* 2. 15. sub fin. Sapienter consulere. *Id.* *Pæn. prol.* 7. Qui edistis, multo facistis sapientius. *Id.* *Truc.* 4. 3. 53. Insipienter factum sapientes ferre. *Ter.* *Adelph.* 5. 8. 30. Bene et sapienter disti didam. *Id.* *Eun.* 3. 1. 26. Pulera mebercle dictum, et sapienter. *Id.* *Andr.* 1. 1. 40. Sapienter vitam instituere. *Cic.* 1. *Fam.* 7. circa med. Si cecidisset, u. votumus omnes te, et sapienter et fortiter, sin aliquid esset offensum, eodem illos et cupide et temere fecisse dicturos. *Id.* 4. *Phil.* 2. ad fin. Non solum id onlmeso et fortiter, sed considerate eilam sapienterque fecerunt. *Id.* *Dom.* 1. 1. Sapienter interpretari religiones. *Nepos Epum.* 3. temporibus nli. *Isid.* *Horat.* 4. *Od.* 9. 48. muneribus nli. *Gell.* 19. 12. Mitus sapienter, et parum villititer dolorem ferre. *Rursus Cic.* 2. *Fam.* 7. Neme est, qui tibi sapientius suaderet possit te ipso. *Id.* *Brut.* 42. 155. Servius sapientissime fecit. ¶ 2. Est etiam animose, generose, simul et prudenter. *Ovid.* *Heroid.* 21. 57. Hostem sapienter omere. *Cf. Plaut.* *Truc.* loc. cit. ¶ 3. Item, in malam partem, calide. *Fulgat.* *interpr.* *Exod.* 1. 10. Sapienter opprimamus onm.

SAPIENTIA, e, f. 2. (sapient) gustus, sapor, gusto, sapore.

I.) Proprie. *Cael.* *Sympas. enigm.* 83. de perna. Una mibi soror est, plures licet esse putentur. De fumo facies, sapientia de mare nate est. h. e. sapor salus est: quod enim sapit perne, de sale habet. Videtur ad hanc notionem respectus *Ter.* *Adelph.* 3. 4. 60. Conservi ad hunc praepolice medum: Hoc salum est, hoc adustum est, hoc lontum est parum: illud secte: iteudu alomemento, sedulo moneo, quae pessum, pro meo sapientia. Ubi *Donatus*: *Διασπριξας* sapientia dicit: quio condimentum gusta eo sapore temperant coeli.

II.) Translato, et fere dictus de animo ¶ 1. Generetim significat sonom mentem, recte sentiendi vim, sonum de rebus iudicium, quibus homo eul compos est, cognoscit, advertit, intelligit; et opponitur delirio, amentia, furori. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 50. 51. (170). Atque etiam morbus est aliqui per sapientiam mori. sapendolo, accorgendosi, essendo in buoni sentimenti. et *ibid.* 51. 52. (171). Jam signa letalia in furoris morborum, sapientia vero egritudine fimbrietur cusem, et strengula vestis pilicatures. Ita *Harduin.* nam alit aut sectione, aut interpretatione mire veriant. ¶ 2. Speciatim dicitur de cognitione, peritis, sagacitate, prudentia, rerum expectandarum et fugiendarum scientia, sapere, cenno, giuditio, accortezza, saviezza, prudenza, *σάφους*; et opponitur stultitia, temeritate, insidia. *Ter.* *Phorm.* 2. 1. 17. Incredibile est, quantum herum anteo sapientia. Meditata mibi sunt omnia mea incommoda, herus si redierit. *Nepos Attic.* 20. a med. Hoc quate sit, facilius existimabit te, qui iudicare poterit, quanta sit sapientia oorum sentire usum benevolentiamque, inier quos non solum emulatio, sed obtreccatio tanta latercedebat. *Cic.* *Marcell.* 2. extr. Numquam temeritas eum sapientia commiscetur: nec ad consilium casus admittitur. *Nepos Timoth.* 3. Homines usu at sapientia praestantes. *Justin.* 18. 3. u med. Tunc intellectum est, quantum ingratia servillibus ingenio praestarent: matilique servos, non

sapientia vincere. *Plaut.* *Mil. glor.* 2. 2. 81. Herus meus non habet plus sapientia, quam lapis. *Id.* *Cupt.* 2. 3. 53. Emissi e vioclia lulum herum tua sapientia. *Id.* *Merc.* 3. t. 7. Facere certum est pro copie et sapientia, quae te velle arbitror. per quanto i' estendono la mie facoltà e l'mio sapere. et *Stich.* 1. 2. 62. Quanta mea sapientia est. per quanto io so. et *Horat.* 1. *Ep.* 1. 41. sapientia prima Stultitia carnis. *Id.* 3. *Od.* 23. 4. munita adhibe vim sapientiae. — *Ozymorot.* *Id.* 1. *ibid.* 34. 2. Insanens sapientia. Adde *Fulgat.* *interpr.* 1. *Cor.* 1. 20. ¶ 3. Item de temperatione quadam lenitate et prudentia: quae sapientia est, in rebus humanis equum se potius, quam rigidum praebere. *Cic.* *Marcell.* 6. 18. Videntur mibi dii immortales, vel placati iam, vel satulati aliquando, omnem spem salutis ad clementiam victorie et sapientiam contulisse. *Plaut.* *Mil. glor.* 4. 6. 36. Si parem sapientiam hie habet, ac formam; per amorem si quid fecero, elementis animo ignoscat. Adde *Cic.* *Deiot.* 2. 4. ¶ 4. Item de peritia in una aliqua scientia. — n) Absolute. *Cic.* 2. *Oras.* 33. sub fin. Islam oscitantem et dormitantem sapientiam, Scavolatum et ceterorum beatorum otio concedamus. h. e. Javis prudentiam. — b) Cum Genetivo. *Id.* 2. *Orat.* 37. 154. Sapientiam illam sustituentis civilis cognovit. ¶ 5. Prægnanti, ut ajunt, sensu, sape est cogitatio et scientia omnium divinarum humanarumque rerum, quam vltia integritas et morum castitas consequitur, *sapientia*, *philosophia*, *enitit*, *copia*. — n) In sing. num. *Cic.* 1. *Off.* 43. 153. Principes omnium virtutum est ista sapientia, quam *σάφια* vocant, prudentiam enim, quam *Græci* *σοφίαν*, illam quendam intelligentiam: quæ est rerum expectandarum fugiendarumque scientia, illa autem sapientia, quam principem dial, rerum est divinarum eique humanarum, in qua continetur deorum et hominum communis at societas inter ipsos. Adde 2. *ibid.* 2. 5. et 5. *Tusc.* 3. 7. oic. *Ennius Ann.* 227. Nec quinquam Soplham, sapientio quæ perhibetur, in domo vidi. *Afran.* apud *Gell.* 13. 8. Usus me genuit, mater peperit Memoria: Soplhem vocant me *Græci*, vos sapientiam. *Plaut.* *Cupt.* 2. 2. 25. Ad sapientiam hujus nimium nugator fuit. *Cic.* 4. *Fin.* 7. 17. Sapientia hominis custos et procuratrix. *Id.* 1. *Legg.* 23. 58. Mater omnium bonarum artium sapientia est. *Tuc.* 14. *Ann.* 56. Sapientia studia. *Id.* 14. *ibid.* 16. doctores, i. *philosophi*. *Id.* *Agric.* 4. Julius Græcinus senototil ordinis, studia eloquentia sapientiaque notus. *Seneca Phil. beat.* 3. A natura non deerrare, et ad illius legem exemplumque formari, sapientia est. *Id.* *Ep.* 20. Quid est sapientia? camper idem velle, atque idem nolle. licet illam accepilunciam non edictas, ut rectum sit: quod velle, non potest cuiquam semper idem placere, nli rectum, et *Ep.* 89. Dicam, inter sapientiam et philosophiam quid intersit, sapientia perfectum bonum est mentis humane philosophia sapientia amor est et affectio. *Colum.* 1. *R. R.* 1. 7. Sapientia fontibus orti. h. e. *philosophi*. *Curt.* 7. 8. 10. Sapientiam capere. — b) In plur. num. *Cic.* vertens *Epicuri* verba, 2. *Tusc.* 18. ad fin. Qui si virtutes ebullire nolent, et sapientias, nihil illud dicent, nli etc.

SAPIENTIALIS, e, adject. (sapientia) ad sapientiam pertinens. *Tertull.* *Anim.* 15. Summus in anima gradus vitalis et sapientialis

SAPIENTIFLO as, are, e. 1. (sapient et fello) sapientem facere. *Fulgat.* *lat.* *interpr.* *Ps.* 145. 8.

SAPIENTIPOTENS, entia, adject. (sapientia et potens) qui sapientia multum valet, ut bellipotentis, qui plurimum potest bello. *Cic.* 2. *Divin.* 56. 116. Postremo quamquam semper fuit, ut apud Eolum est, stolidum genus *Æacidarum*, Bellipotentis; tamen hinc versus emphiboliam intelligere potuimus.

SAPINEUS vel Sappineus vel Sappinias, e, um, adject. qui est ex sapino. *Colum.* 12. *R. R.* 5. in fin. Sapinea nuce. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 10. 9. (36). Tertium genus (pinearum nucum) esp-

rect: qui demum statuit Apollini dicendum, soli vera sapientia et sapientiae largitori. Admirata Graecia illorum virorum magistudinem animi, eos et esse et vocari debere sapientes iudicavit. Adde *Val. Max.* 4. 1. n. 7., ubi paucis mutatis eadem narret. — Post hoc fuit Pythagoras, dignus et ille quidem eo nomine, sed qui se matui philosophum appelleret, id est amatorem sapientiae, quam sapientem, ut est apud *Cic.* 5. *Tusc.* 3. 9. Apud Romanos sapientes dicti sunt L. Atilius Iulius, M. Cato, C. Laelius, item C. Fabricius, M. Curius, T. Coruncanus, ut *id.* *A. amic.* 2. 6. et 5. 18. tradit.

D) Substantivum more Ψ 1. Significatione in super. paragr. 1. adlata. *Plaut. Rud.* 4. 7. 19. Semper cavera hoc sapientia oequissimum est. *Id.* 2. 4. 15. Sapientia ornatus, quid velim, indicium facit, a chi sa, et *Pers.* 4. 7. 19. (et *Ter. Phorm.* 3. 3. 8.) Dictum sapientia est. a bono intenditur poche parole. *Cic.* 1. *Nat.* 2. 9. 23. Sapientumque (causa) an stultorum? *Id.* *Sext.* 10. 23. Sapientia omnia sua causa facere. *Sall. Cat.* 11. Secundae rei sapientum oculos fatigant. *Id.* 1. *Hist. fragm.* 48. Dietsch. Quae pessimi et stultissimi decreverunt, ea bonis et sapientibus faciunda sunt. *Horat.* 3. *Od.* 21. 14. sapientum carae regeles Lyæo. *Id.* 1. *Ep.* 4. 5. quidquid diguum sapientie bonoque est. Ψ 2. Significatione in super. paragr. 2. adlata. *Lucret.* 2. 8. Sed illi dulcius est, bene quam munia tederat Edita doctrina sapientum templa serena. *Nepos Thrasyb.* 4. Pittacus ille, qui septem sapientum omaro est habitus. *Tac. Agric.* 46. Ut sapientibus placet. h. e. philosophia. *Cic.* 3. *Off.* 4. 16. Nemo enim bonum (sapientum) sic sapiens est, ut sapientem volumus intelligi: nec illi, qui sapientes bebilli sunt, M. Cato at C. Laelius, sapientes fuerunt: ne illi quidem sapientem: sed ex mediocri officiorum frequentia et multitudine quamdam gerebant, speciemque sapientum. Hinc proverbii loco ab *Horat.* 2. *Sat.* 3. 296. sapientum octavus ridicula vocatur L. Stentinius, Stoicus philosophaster, ut *Juvenal.* 2. 40. Tertius ex caelo cecidit Cato. — *NE.* De cognom. *V. ONOM.*

SAPLUTUS. *V. ZAPLUTUS.*

SĀPO, ōla, m. 3. Elymon vocis videtur inesse Cellico sap, pinguis, glutinosus, unguulosus. *V. SĀPIUM*: cf. Germ. *seife*, et Angl. *soap*. — Sapo est emegmatis genus, *sapone*. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 12. 51. (101). Strumis prodest et sapo: Galliaque hoc lavetum rutilandis capillis. Ut ex sebo et cinere: optimus fagino (cinere), et caprii (sebo), duobus modis, pinguis ac liquidus: uterque apud Germanos meliora lo usu vltis, quam femina. *Seren. Sammon.* 11. 157. Horrebit si utror atrox, aut nigra cleatris, Atrillo sepoae gnos purgare memento. *Martial.* 14. 26. cui lemne Sapo. Caustica Teulonicos accendit spuma capillos, Capillivis poteris cultior esse comis. Eandem rem designat, aut ejusdem generis, *ibid.* 27. Si mulere paras longaeve cana capillos, Accipio Malticæ (quo tibi calva?) ples. *Malticæ* Germaniae oppidum. et *Seren. Sammon.* 4. 55. Ad rutilam speciem utgroz flavescere crines Unguento cineris atc. — Sapo Gallicus apud *Narcell. Empir.* 19. 113.

SĀPŌNĀRIUS, ū, m. 2. (sepo) qui saponem coactit, saponajo. *Plin. Valerian.* 3. 14. ante med. Recipe lissivæ, qua utatur saponerit, libram unam, uocies quatuor. *Pap.* n. 117. 6. (a. 542.) apud *Mar. Pap. dipl.* Itacis saponarins emptor.

SĀPŌNĀTUM, ū, n. 2. (sapo) puma ex sepoae aqua macerato, saponata. *Theod. Priscian.* 1. 10. Post etiam saponato lavara linimenta conveniet.

SĀPOR, ōris, m. 3. (sapio). Diclum voluit ab *ἄπορ* Æolico pro *ὄρος*, sucus, quia sapor in succo et humore maxime sentitur. *V. SĀPIO*. — Sapor est gustus, qualitas illa rerum, qua gustu percipitur, *χὺς*, *χυμός* (It. gusto, savor, sapor; Fr. *sauveur*, goût; Hisp. *sabor*; Germ. *d. Geschmack*; Angl. a taste, savour, relish, smack).

1.) Propria. — a) In plur. num. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 65. extr. Intellectus saporum est

ceteris in prima lingua, homini et in palato. *Horat.* 2. *Sat.* 4. 36. exacta tenui ratione saporum. Adde *Plin.* 8. *Hist. nat.* 51. 77. (209). — b) In sing. num. saepius. *Cic. Cat.* 27. in fin. Qui non odore ullo, non tactu, non sapore capitur, excludit auribus omnem suavitatem. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 27. 32. (106). Quae sunt communia et pomis omnibusque such, saporum genera tredecim reperiuntur: dulcis, suavis, pinguis, emarus, austerus, acer, acutus, acerbus, acidus, salus. Præter hæc, tria sunt genera mirabili maxime castura. onum, in quo plures pariter sentiuntur sapor, ut vinis: alterum, in quo est et alius quidem, sed et suus quidem et peculiaris, ut in lacte, siquidem loest ei, quod tamen iure dici dulce et pinguis et suavis non posset, obtineat lealtate, quæ ipsa succedit in seporis vicem. Nullus hic aqua, ne succus quidem, ut tamen eo ipso fiat aliquis, ac suum genus faciat. et mox. Mixtum tria naturæ præcipua elementa sine sapore esse, sine odore, sine uoco, aqua, aëre, igne. *Id.* 8. *ibid.* 51. 77. (209) de sue. Neque alio ac aculmæi quomodo materla genæ: quinquaginta prope saporum, quum ceteris singuli. *Id.* 15. *ibid.* 15. 16. (55). Pira acidulo sapore jucunda. *Ovid.* 1. *Pont.* 10. 13. Non tamen esacuet torpens sapor ille palatum. *Virg.* 4. *G.* 277. de amello. Asper in ore sapor. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 100. 104. (222). Asper sapor maris. *Id.* 14. *ibid.* 2. 4. (21). Sapor eserrimus, et 20. *ibid.* 11. 44. (113). acer et ferridus. *Pallad.* 3. *R. R.* 25. et 4. *ibid.* 10. a med. argutus. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 13. 33. (120). horridus. *Id.* 28. *ibid.* 8. 50. (83). odoratus et jucundus. *Id.* 15. *ibid.* 14. 15. (50). gratesimus. *Id.* *ibid.* 16. in it. blandus. *Rutil.* 1. *Itiner.* 233. mollis. *Virg.* 2. *G.* 120. tardus. h. e. qui vis percipitur. *Ovid.* 4. *Trist.* 6. 12. Puma saporis trist. *Pallad.* 4. *R. R.* 10. a med. Ficus saporis obtus. *Apul.* 1. *Met.* Caseus scili saporis. *Colum.* 3. *R. R.* 7. 2. Sapor pretiosus. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 1. 2. (5). Oleum sapore præstantissimum. *Id.* 31. *ibid.* 7. 30. (79). Ham-molacus sel ingratus sapore, sed medicina utilis. *Id.* 28. *ibid.* 10. 63. (97). Erythraico sapor subdulse. *Id.* 14. *ibid.* 20. 25. (124). Ut odor vino contingat, et seporis quedam acumi-na. *Flor. de qual. vit.* 4. *Wernsd.* Asperum seporum ducere. *Emil. Macer* de eruca. Grelum præstare seporum.

II.) Translat. — a) Metonymice est res ipsa saporum habens. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 17. 29. (63). Admovit sibi gula saporis, piscibus salis, et novum tocolam mari dedit. *Id.* 12. *ibid.* 1. 2. (4). Tot saporis anoni sponte vententes, et mensæ secundæ. (Odor quoque sic usurpat. *V. haec voc.*) *Virg.* 4. *G.* 62. hic tir jussos aspergo saporis, Tria melisphylla, et cerinthæ ignubila giamen. Adde *ibid.* 257. — b) Item aut ipsa facultas percipiendorum saporum, quæ in ore est. *Lucret.* 2. 509. Nemque aliis aliud retro quoque tetrius est et Natibus, auribus, atque oculis oris quæ sapor. — c) Per catachresin ad odorem, et etiam ad ceteros sensus refertur. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 10. 39. (117). Gravitate saporis occurrunt teclis naribus unguento. *Id.* 23. *ibid.* 4. 45. (88). Oleum esyrium iners, et gravi sapore. *Schol. Bern.* ad *Virg.* 2. *G.* 246. Quoquo genera saporum sunt: visus, auditus, odoratus, tactus, gustus. — d) Metaphorice dicitur de oratione et de aliis rebos. *Cic. Brut.* 48. ad fin. Tincam multa ridicula dicebam Gracius ornebat oesio quo sapore veroculo. h. e. salibus, urbanitate, facetiis. *Petron. Sat.* 3. Quoniam sermonem habes non publici saporis. h. e. non vulgaris, sed cultioris eloquentiæ. Adde *ibid.* 5. al *V. PUBLICUS*. *Cic.* in *Senat.* 6. 14. Homo sine seosu, sine sapore, elinguis, tardus. h. e. fatuus, locutus, stultus. *Arnob.* 3. p. 108. Quisquæ est hominum rationis alicujus sapore coactus, qui pilos et lenugines credat lo deorum corporibus oasit? che abbia fior di senno. Adde *Ennod.* epigr. 15. — *NE.* De oom. propr. *V. ONOM.*

SĀPŌRANS, solis, et **SĀPŌRĀTUS**, a, nm, particip. *V. voc. seq.* **SĀPŌRO**, as, Etum, ara, a, 1. (sapor) Paril-

cip. *Saporans* 11.; et *Saporatus* 1. et in fin. — Sapor est saponem alicui rei tribuo, randere saporito.

1.) Proprie. *Dracont.* 1. *Hexæm.* 165. Qui rosulis stellare nemus, vel floribus agros Imperial, auctumini qui dulcia poma saporat. *Tertull. Spectac.* 27. Condit pulmenta, et bene saporata, et plurimum dulcis. *Virg.* 6. *Æn.* 420. Melle saporatam, et medicatis frugibus offam Obijcit. Ubi tamen codd. ms. Vatic., Medic., Palat. et Rom. habent saporatam, et *Petron. fragm.* p. 675. *Burmann.* Nulle saporatam medicatis frugibus offam. At rectius leg. saporatam.

II.) Translat. *Fulgent.* 1. *Mythol. præf.* Ordior fabulam, quam nuper Atlica saporante sat-sura etc. — Hinc

Saporatus, a, um, adject. quoque occurrit; unde *Comp. Saporator*: et est idem ac saporus, sapore imbutus, conditus. *Ammian.* 31. 2. 21. Ut neque igni, neque saporatis indigeant cibis. *Arnob.* 5. p. 164. Saporator sanguis. At alii rectius leg. saporator.

SĀPŌRUS, a, uia, adject. (sapor) sapore grato imbutus, sapidus, saporatus, saporito, *γεωτός*.

I.) Proprie. *Lactant.* 3. 16. ad fin. Postquam, inquit (*Pers.* 6. 38.), sapere urbi Cum pipa et palmis venit: tamquam sapientia eum seporis meribus fuerit invecita. *Prudent. Hamartig.* 751. Saporum sasum. *Jul. Valerian.* 3. 33. mala.

II.) Translat. *Prudent.* 4. *Calhemer.* 94. Nihil est dulcius ac magis saporum, quam valis pla præcipientis orsa.

SAPPA, ō, f. 1. *xappa*, instrumentum rurale. *Gloss. Isid.* Sappa, quasi sarcolum.

SAPPHIRUS, a, um, adject. *Σαπφίρος*, a Sappho. *V. ONOM.* — Hinc *Sapphicum* metrum et *Sapphicus* versus, de cuius origine et diverso genere *V. Diomed.* loc. cit., *Mar. Victorin.* p. 25 59. *Putsch.*, *Bedam* p. 2377., *Terent. Maur.* p. 967., *Sidon.* 9. *Ep.* 16., al. Speciminis causâ stropham afferimus et iis, quæ habentur, paucis hujusce poetrix carminum reliquis, apud *Dionys. Halic.* de *Compos. Verb.* c. 23. *Ποικιλόστροφος, ἀόρνατος* 'Αρροδίτα Παι Διός, δολοπόλοχα, λίσσονται αἰγ-μή μ' ἀσπασί, μηδ', ἀνίσσονται δαρμνα-Πορνια, Σῶμον. Uade patet Sapphicum esse versum hendecasyllabum, vel trime-trum catalecticum. Porro apud Latinos Sapphici hendecasyllabi exemplum est illud *Horatii* 1. *Od.* 2. 1. Jam satis terribi nixi atque diræ. *V. Diomed.* 3. p. 508. *Putsch.* Alla sunt genera carmi-num, quæ Sapphica dicuntur, ut illud trochai-cum: Splendet aurum, gemme fulget, forme sed placet. Item: Faune Nymphaeum melius et vo-luptas: Et illud choriambicum: Dulcisioræ Ple-rides versifico faveta. Et illud Iocicum: Sonat alta trabe Iusis tibi aidus. *Servius* in *Centime-tro*, p. 1819. *Putsch.* et sequentib. *Auson.* *Ephemer.* 21. Fors et hæc somnia tibi castille-na Sapphico mædet inodulata versu. *Venant.* 9. *Carm.* 6. Sapphica metra.

SAPPHIRATUS vel *Sapphratus*, a, um, adject. (sapphirus). Secundam syllabam *Sidon.* loc. cit. corrigit; sed licentia est non imitanda. — Sapphiratus est sapphiris ornatus, *σαπφειρωτός*. *Sidon.* 2. *Ep.* 10. in *carm.* Ac sub versicoloribus figuris Verones herbida cruste, sapphiratos Fie-clit per prasinum vitrum lapillos.

SAPPHIRINUS vel *Sapphirinus* vel etiam *Saffiri-nus*, a, um, adject. (sapphirus) *σαπφειρινός*, qui est ex sapphiro, aut ad sapphirum pertinet, ut *Lapia sapphirinus*. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 9. 38. (119). Inest et aliquando et aureus pulvis, non qualis in sapphirial. *Dig.* 39. 4. 16. Sapphirinus laple. Adde *Alaim.* 4. 731. et *Fulgat.* interpr. *Exod.* 24. 10. *Hieronym.* in *Is.* 54. v. 11. et 12. Sapphi-ricos fodameola. *Jul. Valerian.* 1. 3. borosco-pus. *Jornand. Get.* 3. Hl (*Scandinavi*) quoque sunt, qui lo usus Romanorum sapphiratos pel-les, commercio Interveiente, per alias innumeras geates transmittunt, famosi pellum decora ni-gredios. *V. MURINUS.*

SAPPHIRUS vel *Saphirus* vel *Sappirus*, ū, f. 2. *σαπφειρος*; cf. Hebr. *רֶשֶׁף raphar*, pulcrum esse, — *Marcul. geo.* est apud *Isid.* 16. *Orig.* 9. —

Quod ad quodlibet attinet, secundam syllabam licenter corripuit *Penant.* 6. *Carm.* 2. 86. Sapphius, alba adamas, crystallina, smaragdus, iaspis, cedant cuncta. Cf. *Sidon. loc. cit.* in SAPPHIRATUS. — Sapphius, *zaffiro, lapis lazuli*, (et venturina orientalis apud *Coripp.* 286.) geminæ nomen, de qua *Plin.* 37. *Hist. nat.* 9. 39. (119-120). In sapphiris aurum punctis collucet caruleis. Sapphirorum, quæ cum purpura, optimæ apud Medos, nusquam tamen per lucidæ: præterea inutiles sculpturæ, interuenientibus crystallinis centræ. Quæ sunt ex iis cyanei coloris, mares existimantur. Adde *Tertull. advers. Marcion.* 2. et *Pulgar. interpr. Erod.* 28. 18. *Avien. Descript. orb.* 1304. quærere pulcræ Sapphiri latebras, et præduros adamantæ.

SAPPINEUS. V. SAPPINEUS.

SAPPINIA Tribus, in Umbria. Scribitur et *Sapinia*: quæ scriptura probatur etiam a *Morgagno Epist. Emil.* 14. *sect.* 5. et a recentioribus; censet enim fuisse eum tractum, qui Sapiuvio attulitur. *Liv.* 31. 2. C. Opium cum hac tumultuaria manu per Umbria, quam tribus Sappiniam vocant, agrum Bojorum invadere jussit. Adde 33. 37. Ex hoc autem loquendi modo satis constat, non esse unam ex XXXV. tribubus R., sed locum in ea provincia sic appellatum.

SAPPINUS. V. SAPPINUS.

SAPPIRATUS. V. SAPPURATUS.

SAPPINUS. V. SAPPINUS.

SAPPINUS. V. SAPPINUS.

SAPPINUM vel Sapium, *li.* n. 2. Orig. vocis videtur esse a Celtico *sap*, pinguis, glutinosus, unguinosus. V. SAPIO. — Sapium est picea, feritatis paulum mitigata salu. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 12. 23. *extr.*, ubi alii aliter leg.: fortasse locus est corruptus. V. cl. *Fêa* ad h. l. et v. SAPPINUS.

SAPPINIA, *is*, *era*, n. 3. putridis cibis vacor: a *sappis*, putris, et *physis*, comedo. Translata et obsecro sensu de cunilinguo usurpat *Martialis*. 3. 77. ut quid enim, Bætica, saprophagis? Quædam aditiones scribunt Græca *sappophagis*: est enim Græca vox.

SAPPROS vel Saptus, a, um, adject. *sappos*, Græca putridum significat. Hinc apud *Plin.* 28. *Hist. nat.* 9. 34. (132). Saptos caseus dicitur, qui cum sale et sorbis sicca o. vivo tritus potusque medetur cæliaci.

SAPSA, ipsa, at non alia, apud veteres: quasi se ipsa: a Sanskr. *sa*, prob. 3. pers., *hic*, *is*, h. o. i-*psa* vel *ea-*psa**, seu *ea-*pse**. Hinc *Festus* p. 325. 17. *Müll.* *Sas* Verrius putat significare eam. *Enn.* apud eund. *ibid.* Quo res sapsa loco resæ ostentatque jubetque. *Pacuv.* *ibid.* Nam Teucrum regi sapsa res restituit.

SAR, m. genus pisces, Phæniciæ lingua. *Isid.* 12. *Orig.* 6. Quæ nunc Tyrus dicitur, olim Sarra vocabatur, a pice quodam, qui illis abundat, quem lingua sua sar appellant.

SARABALA vel Saraballa, *drum*, n. plur. 2. et Saraballæ, *drum*, f. plur. 1. Est etiam Saraballum, *s*, n. sing. 2., de quo vide infra. — Saraballa, *ἀναβυβιάς*, eadem quæ sarabara: est a Chald. *ܣܪܒܐܠܐ* sarbela, braccæ, quod a *ܣܪܒܐܠܐ* sarbel, texit. *Hieronym.* *Ep.* 1. n. 9. ex *Daniel.* 3. 94. Circa quorum saraballa, sindacumque cæteri innoxium luit incendium. V. voc. seq. Forma *saraballæ*, sem. plur., est *Augustin.* de *Magistr.* 33. — Etiam *saraballum*, invenitur apud *Commodian.* 10. 1. Mercurius vester fiat cum saraballo depictus. Et galeam aut pileum pinnatus, cetera nudus. At *Schulzius* in *Lex. Hebr. Chald.* 2. p. 1197. putat, saraballum, a *Commodiano* memoratum, non braccas, sed chlamydem seu pallium significare; animvero Mercurius sapissimus in antiquis monumentis visitur cum chlamyda retro rejecta, cetera nudus.

SARABARA, *a*, f. 1. et Sarabara, *drum*, n. plur. 2. vestis Persicæ genus luteum et siccissimum, ut *Isid.* 19. *Orig.* 23. describit. Est autem eadem, quæ Latine braccæ. Publius apud eund. *ibid.* Ut quid ergo in ventre tuo Partibi sarabara suspenditur? *Hieronym.* ad *Daniel.* 3. 21. Pro braciis, quæ Symmachus *ἀναβυβιάς* interpretatur, est, Aquila et Theodotus *saraballa* dixerunt. Lingue

autoe Chaldæorum *saraballa* vocantur braccæ eorum, quibus crura teguntur et tibiæ. *Tertull.* *Pall.* 4. de *Alex. M.* Vicerat Medicam gentem, et victus est Medica veste; triumphalem cataphractem amolitus, in captivi sarabara decessit. *Id. Resurr. carn.* 58. Babylonii ignes trium fratrum nec tiasas, nec sarabara læserunt. *Alii leg.* sarabaras. Ex his patet, sarabala rectius, quam sarabara scribi; eamque vestem fuisse, quæ ei crura et femora tegit, quamque ita definit *Tac.* 2. *Hist.* 20. Breccas, legmen barbarum.

SARAPA, *a*, f. 1. nomen avis vulgo ardeæ. *Sch. Bern.* ad *Virg.* 1. G. 364. Alii rectius leg. *sarpa*. V. hanc voc.

SARAPIS, *is*, f. 3. *Hesych.* *Σάραπις*, *πρωτοῦ* *χρῆτος* *μεσολενχος*. h. e. Persica tunica candidos habens clavos. *Plaut. Poen.* 5. 5. 33. Deglupe menses, sarapis, semicinctum. Alii aliter leg. — *NB.* De nom. propr. V. ONOM.

SARCASMOS vel Sarcasmus, *i*, m. 2. *σαρκασμός*, species allegoriæ, qua acriter irridemus aliquem: plena odio atque hostilis irrisio, per amaram ironiam, lusus amarelentus. Græce vox a *σαρκαζέω*, carnes detrabo, ut sit a canibus morsu lacerantibus: quia huiusmodi irrisio valde mordet, et quasi lacerat: nostrates vulgo levar la pelle dicunt. *Quintil.* 8. 6. a med., *Charis.* 4. p. 247. *Putsch.*, *Diomed.* 2. p. 458. Tala est illud *Virg.* 13. *Æn.* 359. En agros, at quam bello, Trojana, pelisti llesperiam, melire Jæcans. et 10. *ibid.* 537. Iste nunc, metuenda, jace. Adde *Sall.* 1. *Hist. fragm.* 35. *Kritz.* A *Cic.* 3. *Orat.* 53. 202. dici videtur illius. V. — Alio modo describit *Rufinian.* de *fig. seut.* nampa quum fœdiora significamus, non sine decitate concinna: ut in illo *Virg.* 3. *Eccl.* 8. Novitas et qui te, transversa tuantibus biris, eta. et *Cic. Dom.* 18. 47. Sexte noster, bona vania quoniam jam dialecticus es, et hoc quoque liguris. et *Cæc.* 13. sub fin. Nisi intercederem mihi inimicitia cum istius mulieris viro: fratrem volui dicere: semper hic erro.

SARCIA. V. SARCOMA.

SARCIMEN, *menis*, n. 3. (sarcio) cucitura, *rappezzatura*, *ράψη*, sutura. *Apul.* 4. *Met.* Tunc tenui sarcimino summas ora ejus (corii urini) adæquamus, et junctura rimam, ille gracilem sætis circumfluentis densitate sarpimus.

SARCINA, *a*, f. 1. involucrum, fascis rerum utensillum, quem quis humeris portare potest, v. gr. in itinere: a sarcio (cf. *σαργάνη*, vineulum, vimineum opus, canistrum); porro in militia est quoddam pro se quisque portat miles, at oppon. impedimento, quod pro toto exercitu est, *τὸ ὄξυς*, *τὸ φορτικόν*, *φάκελλος* (It. fardello, fagotto, bagaglio, carico, soma, valmeria; Fr. *bagage*, paquet; Hesp. *bagage*, paquete, carga; Germ. d. *zusammengeschnürte Bündel*, *Bürde*, *Last*; Angl. *a bundle*, *burden*, *load* fardel, pack).

1.) Proprie. ¶ 1. Generalim. — a) In sing. num. Fronto de *diff. voc.* p. 2197. *Putsch.* Onus vehiculorum et majus est: sarcina hominum. *Plaut. Trin.* 2. 4. 194. Actum est da collo meo: gestandus peregræ clipeus, galea, sarcina. et 3. 2. 93. Sarcinam constringere, et clipeum ad dorum accommodare. *Horat.* 1. *Ep.* 13. 6. gravis sarcina chartæ. *Propert.* 4. 3. 43. Romanis utinam patulissent castra puellis! Essem militæ sarcina fida tum. *Petrone.* *Sat.* 117. a med. Præcati deos riam logredimur: sed Coras, detractores ministræ, posita frequentius sarcina, maledicebat perperantibus affirmabaturque, sa aut projectorum sarcinas, aut cum onere fugituros. — b) In plur. num. *Sall. Jug.* 97. Priusquam exercitus aut instrui aut sarcinas colligere quirit, equites in nostros incurruunt. *Cæs.* 2. *B. G.* 17. Legionem sub sarcinis adoriri. *Auct. B. Afr.* 75. Exaltimabat, milites sub onera ac sub sarcinis defatigatos pugnare non posse. *Cæs.* 3. *B. G.* 76. Magna pars impeditiorum et sarcinarum relicta. *Liv.* 10. 20. Arma in sarcinis deligata. *Id.* 40. 3. Sarcina jumentisque coactis etc. *Tac.* 1. *Ann.* 23. Sarcinas fugientium direptæ et *ibid.* 20. Sarcinis gravata aliquem. ¶ 2. Specialim dicitur etiam de ouibus, quæ jumentis, aut plebs-

tris rebuntur. *Phædr.* 2. 7. Multi gravati sarcinis ibant duo, et 3. 20. Asinus bajulus sarcinas. *Auct. B. Afr.* 75. Litarum mercatorumque, qui ploritis interex portabant, interceptis sarcinis, hinc sarcinaria jumenta. V. SARCINARIUS. *Cæs.* 1. *B. C.* 81. ¶ 3. Item de rebus domi cistis arcave compositis, mobilis. *Martial.* 2. 11. Salva est et uxor sarcinæque servique. et *ibid.* 68. Totis pilea sarcinis redemi. *Quintil. declam.* 12. 13. Ubi universas familias famex extinxit, inanes domus situm ducunt, jacent, relicta sine bere de sarcinæ.

11.) Translate. *Phædr.* 3. 15. portat onus ignotum certis mensibus: Novissime prolapsam effundit sarcinam. h. e. fetum partum. Sic *Ovid.* 6. *Met.* 224. Ismenox, qui matri sarcina quondam Prima suæ fuerat. *Id. Heroid.* 4. 23. Sic male visque subit primos ruda pectus amoris: Sarcinaque hæc animo non sedet apta ma. *Id.* 3. *Pont.* 7. 13. Hæc quoque, Naxo, feres: etenim pejora tulisti. Jam tibi sentiri sarcina nulla potest. h. e. molestia, calamitas. et 1. *ibid.* 2. 101. publica sarcina rerum. il peso del governo. et *Plaut. Most.* 2. 1. 82. hinc specularior procul, Unde adveniant sarcinam imponam seni. h. e. curam, molestiam, negotium facessam. *Varro* 1. *Il. R.* 1. Annus octogesimus admonet ma, ut sarcinas colligam, antequam proficiscar o villa. far fardello, far fagotto. *Ammian.* 17. 12. 11. Condidicimus sarcina compensare inimica facta. *Apul. Doctr. Plat.* 1. *extr.* Valetudo obliquit pabuli sarcina immodice inventa.

SARCINALIS, e, adject. (sarcina) ad sarcinam pertinens, ut Sarcinalia jumenta, bestie da carico, apud *Ammian.* 15. 6. 55. et 29. 5. 3.

SARCINARIUS, a, um, adject. (sarcina) ad sarcinas pertinens, *οὐνεφορικός*, ut Sarcinarius jumentum, quæ sarcinæ rebuntur. *Cæs.* 1. *B. C.* 81. *extr.* Illi omnia sarcinaria jumenta interfecti jubent. — Cf. *Σαρκινάρια βάρκα*, naviculae ad transferendum Jo. *Lyd.* de magistr. 11. 14. h. a. onararum, a sarcinis; sit enim: *Σάρκινα κατ' αὐτοὺς τὸ ἄρτος καλίσται*. — Hinc

Sarcinarius, *is*, m. 2. absolute, qui sarcinas jumento rebendas curat, mulattiere, apud *Porphyrion.* ad *Horat.* 2. *Ep.* 2. 73.

SARCINARIUS, *is*, m. 2. V. voc. præced.

SARCINATOR, *oris*, m. 3. (sarcina) duo diversa significat, prout est ¶ 1. Sarcinator, a sarcio, scil. sartor, qui resarciit ac reparat, et specialim qui suit, et vestes rellit, sartore, risarcitore, *οὐνεφορ.* *Serv.* ad *Virg.* 12. *Æn.* 13. Sarcinatores concipere dicuntur vestimenta, quum et diverso conjungunt et adstruunt. *Lacil.* apud *Non.* p. 175. 33. *Merc.* Sarcinatorum esse summum, suere centonem optime. *Plaut. Aulul.* 3. 5. 41. Petunt fullones, sarcinatores petunt. *Paul.* *Dig.* 47. 2. 82. Fullio, vel sarcinator, qui polienda et sarcenda vestimenta accepit, si forte his ulatur ex contractione eorum furtum fecissa vidatur. Adde *Charis.* p. 94. 21. *Keil.* et *Inscript.* apud *Orell.* 7274. ¶ 2. Sarcinator, a sarcina, bajulus. *Bedae* p. 2345. *Putsch.* Sartrix, vel sartrix, quæ sarclit: sarcinator qui (al. leg. sarcinatrix, quæ) sarcinas servat. Ita enim habet et *Fronto de differ. vocab.* p. 2192. Adde *Albin.* p. 309. 28. *Keil.* et *Gloss. Cyrill.* *Σαρκινάρια*, vasifer, sarcinator.

SARCINATRIX, *trix*, f. 3. duo diversa significat, ¶ 1. Sarcinatrix, a sarcio, mulier, quæ vestes suit, et redell, sartora, *πάρτις*. *Varro* apud *Non.* p. 56. 25. *Merc.* Homines rusticos in vindemia incondita cantare, sarcinatrices in machinis. h. e. dum in machinis repales prostant. V. MACHINA. *Cajus Dig.* 15. 1. 27. Maxima siqua sarcinatrix, aut testrix erit, aut aliquod artificium vulgare exerceat. — Fuit inter officia domus Augustæ. Probatur quinquæ *Inscript.* apud *Gruter.* 580., quarum una n. 2. *ΙΥΛΙΑ ΙΥΕΝΝΑ*. *AVO. L. SARCINATRIX A MYNDO MYLIENT.* Adde apud *Mural.* 896. 5. et *Orell.* 645. et apud *Henzen.* 7275. *Gloss.* *Ῥάββ. Sarcinatrix* *ὑπὸντρία*, *ἀνταρτία*. ¶ 2. Sarcinatrix, a sarcina. *Non. loc. cit.* Sarcinatrices non, ut quidam volunt, sarclitricæ, quæ a sarciendo: sed magis a sarcinis; quod plurimum vestium sumant. Idem confirmare videntur

rare, s. 4. Quod ad descriptionem attinet, in optimis codd. MSS., in Editt. recentioribus ad Inscripti. unum tantummodo r. Invanitur. V. Fleckstein, *N. Jahrb. für Phil.* 60. 262. et 97. 212.

— Rationes autem habita etym., alii vocem conjungunt cum Germ. *scharren*, radare; alii cum *oaipev*, verrere; alii eum *sarpere*, putare: cf. etiam Gr. *oxaliζω* et Lat. *scalpo*. — Particip. *Saritus* et *Sarientus*. — *Sarlio*, *βαραζω*, *oxaliζω*, est sarculo, videlicet herbas laniantes inter segetem succrescentes sarculo avello at purgo, segetes laviter scalpando e noxilis herbia sarculo purgo: et differt a *runcatore*, quia hoc fit manu, sariro ferramento: Item ab occidere, quia hoc est grandes terrae glabias contondere, ut pulvere semina laeta cooperiantur, sarira est herbas inutilis inter segetem succrescentes sarculo avellere. Deinde occidere postremum est in agro colendo, sarira est primum post aestas fruges. Fil enim, quum seges est in herba. Prius porro rustici terram variant, hinc serunt, inde occant, tum sarunt. *Plaut. Capt.* 3. 5. 5. Nam semper occant prius, quem sarunt, rustici. *Varro* 1. *R. R.* 29. Prata purgari, salscia aevi, segetes sariri. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 21. 50. (184). Hordeum ocasto, sarito, runcato, quibus dictum arit, diobus. *Id. ibid.* Qui sarit, caveat, ne frumenti radices affodiat. *Cato* *R. R.* 161. Ne ante sarnaria, quam asparagus natus erit, ne in sarillade radices laedas. *Alii leg.* saritaria. *Martial.* 3. 93. ad fin. Sariro sarnum. h. e. laniantiter laborare, operam perdere. *Alii rectius leg.* fulnare. *Colum.* 11. *R. R.* 2. ab init. Fecim sarivlas nimium tenoriam, non expedit. *Id. ibid.* 11. Ligneis restris locas sarlandus, et identidem runcandus est. *Inscript. apud Orat.* p. 380. *τυρλι. sarrivri* soceras sarrivri. *Rorsas Plin.* 18. *Hist. nat.* 17. 45. (158). Fecim ter saritum modum ireset o modio solidum reddere. Hoc ita explicat *Colum.* 2. *R. R.* 12. a med. Comperimus, feda fressa at expurgata modum pene iam pleam esse, quem integras. *Id. ibid.* sub fin. Sagae saris sarita corrumplunt. *Alii leg.* sarita.

Homonym. Quomodo differant sarire, runcare et occidere, supra dictum est.

SARIPHA, m, f. 1. genus plantae. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 23. 45. (128). Fructuosi est generis et saripha circa Nilum nascentis. *Alii* aliter leg. *V. SARL*

SARISA rectius quam Sarissa, m, f. 1. *οπίσθια* et *οπίσθια*, sortis d'asta, piceo, lancia, hasta praelonga, quae Macedones in bello utebantur. *Fest.*

I.) Propria. *Liv.* 2. 12. Arma elipsea sarisaeque illis: Romano scutum et pilum. *Id.* 38. 7. sub fin. Praelonga hasta, quae sarissae vocant, ad summoveandos hostes ominabatur. *Stat.* *R. Theb.* 262. Fraxinea vibrans Macetum de mora sarissae. *Adde* 37. 42. *Curt.* 7. 4. ad fin. et 2. 7. a med. et *Ovid.* 12. *Met.* 466.

II.) Translata, per metonymiam, in illo *Lucani* 9. 298. Primi Pelles arcu fragere sarissae, h. e. Macedones. Sic 10. 47. Eoi propius timuere sarissae, Quam nunc pilla timent, populi. h. e. Macedonum, quam Romanorum arma.

SARISAZONIUM et Sarissazonium, n, m. 2. zona, ex qua suspenditur sarissa, ut pharetrazonium, ex qua pharetra. Vox a *Larice* expungende; legitur eadem tantummodo in *Not. Tyr.* p. 126. ubi legend. sarissa, sarissazonium pra sarissa, sarissonium.

SARISOPHORUS et Sarisophorus, m, m. 2. *επιστοφός*, sarissam portans, caque in praefilo ulens, ut olim Macedones. *Liv.* 36. 18. Loris armatum partem ante vellum locavit, tum Macedonum rubur, quos sarisophoros appellabant. *Adde* *Curt.* 4. 15.

SARISSA, SARISSAZONIUM et SARISSOPHORUS. *V. SARISA, SARISAZONIUM et SARISOPHORUS.*

SARITIO et Saritio, n, m. 3. (saritio) sarichiamiento, sarchiatura, *oxaliζω*, *oxaliζω*, actus sarienti, sarculatio. *Colum.* 2. *R. R.* 12. Parata sementi, sequenti cura est saritionis. et *moz.* Simul ac primum saritionem pati queant segetes. et deinde. Piana saritionis terram permo-

vere. *Id.* 11. *ibid.* 2. ab init. Adrel et tritici tempestiva saritio est, quum enata frumenta quatuor fibrarum esse ceperunt. *V. Serv.* ad *Virg.* 1. *G.* 21.

Homonym. Quid saritio a runcatione et occisione differat, *V. in RUNCO et SARIQ.*

SARITOR et Saritor et per syncope. Sartor (*V. SARTOR*), n, m. 3. ¶ 1. Est qui sarit, sartor, sarchiatura, *oxaliζω*. *Colum.* 2. *R. R.* 13. Tritici modii quatuor bubulcorum operas occupant quatuor, occatores unam, saritoris duos. ¶ 2. Item occator. *Varro* 1. *R. R.* 29. Id genus praedit per saritores occidere solent, ut quae in porcis relictae grandiores sunt glabae. *V. IMPORCITOR.* ¶ 3. Rr atiam deus. *Serv.* ad *Virg.* 1. *G.* 21. Fabius Pictor hos deos enumerat, quos invocant flamen, sacrum Cereale faciens Telluri at Cereri: Vervacorem, Occatorem, Saritorem, etc.

SARITÓRIUS et Sarritorius, a, nm, adject. (saritor) ad sarilandum pertinens. *Colum.* 2. *R. R.* 13. Hordei modii quinque operae tres exigunt, occatorem nom, saritorem unam etc.

SARITURA et Saritura, m, f. 1. Idem ac saritio. *Colum.* 11. *R. R.* 2. ante med. Saritura quoque frumentorum laniatur egregie.

SARITUS et Saritus, e, um, particip. *V. SARIO.*

SARMADACUS, m, m. 2. impostore, plannus. Est qui putet, vocem auso compositam ex *Sarmata* et *Dacus*, quasi ita appellaretur is, qui ex hisce profectus provinciae errorum instat ubique discurreret, innotum quemque decepturus. *Augustin.* 3. *contra Aed.* 15. Illo autem casu planus orat, de his, quos sarmadacos jam vulgus vocat. *Alii* rectius leg. sarmadacos; quam vocem *V. ano loco.*

SARMATICE, odverb. *Σαρματικῶς*, more Sarmatarum. *Ovid.* 5. *Trist.* 12. 58. Jam didici Gallico Sarmatice loqui.

SARMEN, m, n, m. 3. Idem ac sarmantum. *Plaut. Most.* 5. 2. 65. Jam Jubebo ignem at sarmen, sarmulas, circumdari.

SARMENTARIUS. *V. voc. seq.*

SARMENTICIUS, a, nm, adject. (sarmenlom) qui est ex sarmenlis, *ἀρμηνικός*. *Colum.* 6. *R. R.* Vulnere sarmenleio cinero cum argenti spuma linenda sunt. — Sarmenleio olim et Sarmenleio dicitur sunt Christiani, teste Tertull., qui et causam hujus appellationis affert *Apolog.* 50. Licit nono sarmenleio, et sarmenleio appellationis, quia ad stipitem dimidii ovis revincti, sarmenlorum ambitu aurum. *Alii* leg. sarmenarii, et sarmenarii.

SARMENTOSUS, a, nm, adject. (sarmenlom) Idem ac sarmenleio abundans, sarmenloso, *ἀρμηνικός*. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 11. 90. (140). Psyllion radies tenet, supergracae, sarmenloso, feda granis in caenulibus.

SARMENTUM, n, m. 2. (sarpo) virga, ramus tenuis supervacuos, a vita abscessus vel abscindendus, et igni accendendo aptus, sarmenlo, potatura, ramo verde o secco tagliato, *ἀρμηνικός*, *φρύγανον*. ¶ 1. Stricto sensu dicitur de vite. *Fest.* p. 323. 10. *Müll.* Sarpta vinea potata, id est pura laeta. Virgula enim relicta impedimento vitibus solent esse, quae ideo abscinduntur. Inde etiam sarmenla scriptores dici putant. *Sarpere* enim antiqui pro purgare dicebant. *Cic. Senect.* 15. 52. Vitam serpentem multiplici lapsu, ferro amputata eorum ara agricolarum, ac silvestes sarmenla, ut in omnes partes nimia fuodst. *Colum.* 5. *R. R.* 5. a med. Inutilia sarmenla decidera. *Liv.* 22. 16. ad fin. Focas, lascesqua virgaram, atque arida sarmenla praeligantur eorallibus boam. *Cic.* 3. *Varr.* 27. 69. Ligna at sarmenla circumdare, ignemque subiectione ceperunt. *Cas.* 3. *R. G.* 18. sar. Sarmenla virgultique collectis, quibus fossae compleant, od castra pergunt. *Sil.* 7. 314. Sarmenloque leves fronti religera mantiplos. *οὐρανός* pro sarmenlorum. — Latum sarmenlum in vite est, quod ab binis plerumque, sed prolimin oculis, quum geminus coles sit, per medullam coalescit, ideo non teres, sed compressum et late expansum gigitur, quousque separatur: nonnumquam e. unius gemma, sed parva animantis vulnura protruditur. *Colum.* 4. *R. R.* 24. Sarmenla lata, vatera, male nata, conforta, deorum spectantis recidunt. et *Pallad.* 3. *R. R.* 12. Aularende sunt lato, intorta, debilia, melis locis nata sarmenla. ¶ 2. Item de palmitis, pamplo, flagello viti adherente, *tralcio*. *Cic. Senect.* 15. 53. Rustici tamquam ad articulos sarmenlorum ea, quae gemma dicitur. *Varro* 1. *R. R.* 31. Pampinara aut ex sarmenlo coles, qui nati sunt, decerpere. *Colum.* 3. *R. R.* 10. Numerus uvarum, qui conspiciunt in productissimo sarmenlo. ¶ 3. Videtur dial etiam de pediculis, ex quibus acini uvarum pendent. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 8. (13). Sarmenla earum, in quibus acini fuera, adstringendi vim habent. ¶ 3. Latiore sensu dicitur de virgis aliarum plantarum. *Plin.* 12. *ibid.* 25. 54. (118). de balsamo. Et sarmenla quoque in mero sunt. *Id.* 22. *ibid.* 25. 72. (150). Ciceris folia et sarmenla decocta. *Solin.* 33. ante med. Arabes sarmenla myrram ligoa foveat.

SARNA, m, f. 1. 1. scabiei. *Isid.* 4. *Orig. R.* Banc (scabiem) vulgus sarnam appellat.

SARPA, m, f. 1. Idem quod arda. *Serv.* ad *Virg.* 1. *G.* 363. e. *Gud.* — Ad *Pallad.* 1. *R. R.* 42. 2. per sarnam fieri non possent. *Gasner.* lectionem per sarnam praestabat.

SARPIO. *V. voc. seq.*

SARPO, sarpi, sarpi, scriptum, sarpere, s. 3. *Sarpio* pro sarpo legitur apud *Fest.* loc. *Infra cit.*, ubi tamen alii aliter leg. — Particip. *Sarpius*. — Sarpo (quam vocem cf. cum *oaipev*, varro, pargo, vel potius eum *ἀρπάζω*, *fax*, et *carpo*) est pulo, purgo, potare, contrates rustici vulgo scripta at *sarpere* dicunt. *Festus* p. 322. 10. *Müll.* Sarpta vinea potata, id est pura laeta. sarpere enim antiqui pro purgare dicebant. (*Adde* *Paul. Dinc.* p. 323. 1.) et p. 348. 3. Sarpiuntur vineae, id est putantur, ut in *XII.*: Quandoque sarpta, donec dempta erunt. *Alii leg.* sarpiuntur. *Gloss. Lubb.* Sarpo, *ἀρπάζω* *ἀρπάζω*. *Charis.* p. 245. 21. *Keil.* Sarpo, sarpi. *Adde* *Priscian.* p. 331. 22. *Keil.*

SARPTUS, e, om, particip. *V. voc. praeced.*

SARRA. *V. SARRA.*

SARRACUM. *V. SARRALIA.*

SARRACULUM (vel Serraculum) et per syncope. Sarraculm, n, m. 2. (serracom) deminut. a sarracum, parvum sarracum, plastrum. *Amian.* 31. 2. a med. de *Alonis hamazobis*. Quum ad graminea venerint, in orbiculatum figuram locatis sarraculis, serino ritu vescuntur. *Alii leg.* sarracis. Paulo supra plaustra dixerat. *Id. Not. Tyr.* p. 182. Eplredium, sarraculum.

SARRACUM, n, m. 2. Invenitur et sarracum apud *Sidon.* 4. *Ep.* 18. Nulla sarraca, nulla cressa subvehendis oneribus attrahatur. — Sarracum, carro, corretta, currus, plastrum, vaticulum portandis oneribus idoneum, *ἀρμα*. *Pitruv.* 10. 1. ad fin. Portationes fructuum non essent, nisi plastrorum, aut sarracorum per terram, navicularum per aquas inventae essent combinationes. *Sinen.* apud *Non.* p. 195. 28. *Merc.* impedimentum collocant omnes, costruunt carros, at sarraca erebra dispoant. *Cic. fragm.* in *Pis.* apud *Quintil.* 8. 3. ante med. Quum ubi tota cognatio in sarraco adbeatur. Ubi *Quintil.* notat, sordidum hoc nomen esse, sed *Ciceronem* ideo usurpasse, ut contemptum hominis angeret, quem destructum volebat. *Juvenal.* 3. 254. modo longa coroscat Sarraco veniente abies, atque aliterra plium Plaustra vehunt: nutant alia, populoque miantor. *Capitolin.* *M. Aurel.* 13. Tanta pestilencia fuit, ut vehiculis cadavera sint exportata sarracibus. *Juvenal.* 5. 22. illo tempore, quo se Frigida circumagunt pigri sarraca Rootae. h. e. plastrum signum caeleste.

SARRALIA, m, f. 1. 1. (sarra vel sorra) genus lactuca silvestris. *Isid.* 17. *Orig.* 10. Lactuca agrestis, quam sarraliam nominaunt, ac quod dorsum ejus in modum terrae est. Hec, scriptura baud acie ac rectiora, inquit *Paucker*, dicitur sarracin in *Dynam.* 2. 52., ut sit adject. sarraciva, a, um.

SARRANUS, *a*, um, adject. ad Serram, seu Tyroa, partuena. *F. SARRA* et **SARRANUS** in ONOM. — Hinc *¶* 1. *Sarranus* dicitur hic dictum pulatior, quia fuerit Tyriorum inventum, sicut Phrygiae Phrygiorum. In inscriptione *Adelphor. Terentii*: Modos fecit Flaccus Claudii libelli Serranus. *Servius* ad illud *Virg. 9. En. 818*, hinc dat tibi scutum: Tibia, inquit, aut Serranus dicitur, qui sunt periti, et iniquales debent cavere: aut Phrygia, quae et impares sunt, et iniquales habent cavernas. Ergo bifariam, dissonum dissimilemque. non solum sunt periti modum compositi, et eum ait Vatro, Tibia Phrygiae dextra unam foramen habet, sinistra duas: quorum unum acutum sonum habet, alterum gravem. Hinc *Servius*: de quibus fusa disputat *Manut. de quibus*, per *epist. cl. 3. ep. 4. Sani qui leg. Serranus*, et a terra dicitur putant, quasi scuto sonum, ut stridorem terrae, quam scultor, imitant. Sed hoc minus pleset. *¶* 2. Saeps refertur ad purpureum. *Virg. 2. G. 506*. Ut gemma bibat, et Sarranus damiat ostra. *Juvenal. 10. 33*. et plenus Sarranus fessentem Re dumeris aiala togas. *Sil. 12. 15. 205*. Sarranus murice fulgens. *Sidon. carm. 2. 3*. humerosque ac mora priorum ineludat Sarranus shima. *Colum. 10. R. R. 287*. Jam rosa mellecit Sarrano clerice ostra. *Id. 9. ibid. 4. a med.* Sarranus violas. *h. e. coloris purpurei.*

SARRIO, **SARRITIO** et cetera derivata. *F. SARRIO*, **SARRITIO** etc.

SARSOR, *oris*, m. *3*. qui marmora varicoloria committit, mosaicista. *Act. Circ. Rom. cll. Sirmeni*. Cum vestum est ad damam Felis sarcoris, protulit oculos quique.

SARSORIUS et *Sarsorius*, *a*, um, adject. (*sarsor*) qui pertinet ad sarsuram. *Sarsorium opus* apud *Ennod. 2. Epigr. 81*. in lemmate vocatur, quod marmoribus varicoloribus constat, et marmur dicitur. *V. Sirmeni* adnot. ad loc. *cll.* — *Sarsoria* absolute (*subaud. etc.*) in *Cod. Bern. p. 49. 14. Hag.*

SARSURA. *F. ASSURA*.

SARTAGO, *gulae*, f. *3*. *padella*, *τῆγανον*, vas collinarium, in quo cibi fruguntur: vel etiam quipillum liquefit, quae torretur: quasi *ἀγρον τῆγανον*.

I.) Propria. *Juvenal. 10. 63*. ex facie toto orbe secunda Flani urecoli, pelvea sartago, patellam. *h. e. ex mrae Salsi stetus. Plin. 16. Hist. nat. 11. 22. (15)*. Restum terebinthinum in sartagine referentis coquere. *Adde Augustin. serm. 273.*

II.) Translata. *Petr. 1. 79*. Hos pueris mentis patres infundere lippos Quam vides, quamplene, unde haec sartaga loquendi Venerit lo turgens? *queste miscuglio*, mixtura vocum probatarum et damuatarum in orellous: quasi velli generis clorum mixtura, qui frigit soleat, et confundit in sartagine, v. gr. *peuls τῆγανόν*, farina, adipis, melle, caseo, caseo confecti, inquit *Casaubon*. Vel aspleit ad stridorem lugratum rernm, quam frigaunt. Sed prior translata magis pleset.

SARTATECTA et *Sarta tecta*. *F. SARTUS*, **SARCIO** et **TECTUS**.

SARTIS et *Sarto*, adverb. (*sartus*) Idem quod *Integre. Paul. Diac. p. 223. S. Mili et Charis. p. 220. 29. Reil. v. SARTUS*.

SARTIO, *onis*, f. *3*. synop. pro *sartitia*, semper tagior in MSS. *Colum. v. gr. 2. R. R. 12*. sub fin. Subiungenda delinde est sartioni runcatio. et *11. 2. ibid.* quem locum in *SARTIO* retinimus. Sic *sartio* pro *sartior*: et *sartura* pro *sartitura*: et *sartus* pro *sartitus*.

SARTOR, *oris*, m. *3*. dñi divites significat, proat deditur, ut ait *Non. p. 7. 28. Merc.*, a *sarcendo*, est a *sariendo*, *h. e. tem aem*, qui sarit, quam qui sarit.

A) *Sartos*, a *sarcio*, est qui sarit, vel resarcit, sarcinatos, ripetizatos, risarcitores, sartores. *Augustin. 22. Cic. D. 8. Sartoris arte se pescere. Optat. 3. p. 64*. Dilipicat ubi sartos, qui scissuram dam sanat, vulnerat. et *ibid.* Qui fecit, ut sartor peccare potuisset. *Adde Pompei. comment. p. 149. 10. Reil. Inscript. Afric. apud Renier. 2118.*

SARTOR ARTHAGIUS *magister filius dylachinus* *zotit. h. e. qui sarit domos. Non. loc. cit. et*

fert locum es Varrone, in quo videtur sartor esse pro eo qui resarcit.

B) *Sartior*, a *sarcio*, pro *sartitor*, est qui sarit, sarcitatore.

I.) Propria. *Prob. app. p. 202. 29. Reil.* Iustus sartiorum et sarilorem has interest, quod sartorem agrum sarientem significat: sarilorem autem vestem sarilectam demonstrat. *Adde Non. loc. cit.*

II.) Translata. *Plaut. Capt. 3. 5. 3.* Sator sartosque scelerum, et messor mesume. *Non. osetorem dicitur audebas prius? nam semper osetat prius, quam sarior, rustic.*

SARTILX, *trix*, f. *3*. *Rilem sertris* apud *Bedam de orthogr. p. 238. 29. Reil.* — *Sartilis*, est, quem iareit, sartoru. *Caes. Aurel. 8. Act. 9. 100.* Sartilis etiam quidem quum eblydemy, scissam sabidie moribus, serelendam sameret, aliqua ore slamine compensaret, et illogus paunorum suturas lamheret adnendo, quo treuitum esus faceret facillorem, tertia die in rabiem venisse memoretur. *Adde Albin. p. 309. 28. Reil.*, *Bedam p. 288. 29. et Fronton. de diff. voc. p. 520. 15.*

SARCINATOR.

SARTURA, *a*, f. *1*. *¶* 1. Est idem ac *sartio*, pes synopen. *Plin. 18. Hist. nat. 27. 67. (254)*. Sartura coereit ot vinum et segeli extillmatas. *¶* 2. Est etiam idem ac *sartilem*, repetitio, refectio: a *sarcio*. *Colum. 4. R. R. 26*. Iugo, si non erit opus nova sartura, recentia vincula inassentus. *Seneca Vit. beat. 25*. Tamentum per sarturas veteris lintel effluens. *Albi leg. suturas.*

SARTUS, *a*, nm, particip. *F. SARCIO* et **SARCIO**, **SARTIO**.

SAS, *vois*, ut illi huiusmodi, quom deduci potest a *Seusur*, *sa*, in, ble: et *conspicuo*, hoc die, et sic, hoc modo. *F. SAPSA*. *Fest. p. 325. 17. Mili.* Sas *Verrius* putat significare oes, teste *Ruilo*, qui dicit in libro primo: *Virgines* (i. *Virgine*) nam ubi quisque domo Romanus habet sas, quum sas magis videtur significare: sicut ejusdem libro septimo latendum est eam significari, quum ait: *Nec quisque solum sophlem, sapientia quae peribetis. In somale vidit prius*, quam sem discesse cepit. Ita *Festus*. — Simile est eum pro eum: quum nens est *Ennius 1. 1. At la non ut sam eumnam servare decet sem. et 1. 2. Ad sese sem qui dederat in lamlis ore. Fest. in Sum.*

SAT, *vaz*, seu forma, unde satis et satur, deducit, ut videtur, a *Græc. ἀτῶ*, satietas, vel *ἀτῶ*, abunde, satis, quae sunt ad *das*, satia; aut *apo-copa* pro *satis*, ut *Forcellinus* patet. *F. SATIS*. — Set idem est a *satis*, abundantia, et usurpatur A) Adjectivum mare. — 1.) *Universum. Plaut. Pers. 1. 1. 26*. Quasi Titul eum dñs belligerem, quibus est sas non quem? *h. e. par esse, et resistere. Id. Bud. 3. 28*. Hic verbum sat est. *Ter. Eun. 4. 5. 3*. sat erit officium. *Virg. 11. En. 366*. sat funesa vidimus. *Cic. Senect. 14. 48*. Tantum quantum sat est. — 2.) Substantivum mare eum Genitivo. *Plaut. Amph. prol. 79*. Sat habet sartorum semper. *Id. Stich. 1. 2. 34*. Sat est oculi mihi vestri. *Id. Bud. 2. 7. 25*. Illum. *Ter. Hecyr. 2. 1. 39*. signi. *Cic. 2. Fin. 28. 61*. satillum. *Propert. 1. 17. 10*. Sat ubi sit pœam nos et inique vda. — 3.) Sat est, sat habeo. —

c) Sequentia Infinito. *Ter. Phorm. 3. 2. 3*. Nonne id sat erat accipere ab illa injuriam? *Virg. 7. Ecl. 34*. Esperare sat est. *Adde eund. 1. ibid. 70. Ovid. Heroid. 12. 75*. Perdera pœam sat est. *Quint. 11. 5. 100*. Quae neque haberet in tdera sat est. *Colum. 6. R. R. 3. 6*. Sat erit dari. et *19. ibid. 93. 3*. Sat erit plicis sex scrupulis mixtura. *Pet. Post. apud Cic. 3. Nat. D. 27. 69*. Non sat habuit conjugem illere in stuprum, non si contentis. — b) Sequentia Coniunct. cum partic. ut. *Sil. It. 17. 613*. mihi satque superque (est), Ut ma Dardanis matres etque Itale tellus, Oam rivam, essepient. — 4.) Sat superque, satis superque, statim, plasmquem satis. *Sil. It. loc. cit.*

B) *Adverbialiter*. — a) Cum Verbis. *Accius p. 188. Bibbeck*. neque sat flagi neque dici potest Pra magultata. *Virg. 3. Ecl. 111*. et prata biberunt. *Petua Post. apud Gell. 12. 6*. non sat scio. — b) Cum Adjectivis. *Rorat. 2. Od. 19.*

28. non sat idoneus pugnaz. *Cic. Rosc. Am. 32. 89*. Te pugaz Canacatis accuestorem set bonum fecit. *Liv. 6. 18*. Sat plauum. *Publi. Syr. 624. p. 337. Ribbeck*. Sat magna aara. et pro bea-ficio memoria. — c) Cum *Adverbis*. *Plaut. Capt. 4. 2. 12*. Qui sat diu vlrise se arbitrat-tur. *Adde Cic. 15. Att. 3. exit.*

SATA, *Grum*, *a*, plus. *3. F. SATUS*, *a*, om.

SATACCEPTUS et

SATACCIPPIO. *F. SATISACCIPPIO*.

SATAGENS, *entis*, particip. *F. SATAGO*.

SATAGEUS et *Satagus*, *a*, um, adject. (*set et ego*) *satagens* ad nimis diligens, qui satagit. *Seneca Ep. 98. circa med.* Ut satis satagos, et sibi modestos describam ubi.

SATAGITO, *as*, *ere*, *n. 1*. (*sat et agito*) idem ac *satago*. *Plaut. Bacch. 4. 3. 29*. Nunc agitas set tute tuarum serum. *h. e. exerecitiis, lebosas, sollicitus es, habes quid cogites, et exerecitiis, ol crucieris. tmeris. Alii tamen leg. satagitus, et Ter. Heaut. 2. 1. 11*. Magis nunc me misis dicta stimulant: de mibi, etque effes mibi. Qui quid respondens, nihil habeo: nec me goloquam est miorior. Nam ble Cilnia, etia la quoque suarum reum satagit, attemen debet pudica et deus etc. eductam, ignasem eris meretrixia. ha pur tropo i suoi gratiacapi, ha da pensare avat a' casti suoi. Ita leg. *Charis. 2. p. 199*. *Putash*. pro *satagit*, tamen, et quidem secilis; haue posso lectianem la tertum reseperunt *Bothe, Bentley* illique resatiores: et *Forcell.* locum *Terentii* attulit la *Satago*, quumquam ipse ellor legendum causare videtur.

SATAGIUS. *F. SATAGEUS*.

SATAGO, *agis*, *agere*, *n. 3*. (*sat et ego*) Particip. *Satagens 1. n. et 2. a. et 3. — Satago ¶* 1. Est sedale ago, far con diligenza, con premura, fare assai, et occurrat absolute, aut cum casuali. communi, sat genitivo. — a) In bonem pertem. *Plaut. Asin. 2. 4. 43*. Prius quem (*psucum*) eredit, via anna eregi: nunc satagit. *Petron. Sat. 137*. Interes huc satagos, lufu minus meas camellam vini posuit etc. — b) In melem pertem, *Gell. 1. 17*. Xantippe, Socratis uxor, morosa admodum fuisse fertur: Irerumque et molatillum mulabrum per diem perque noctem satagabat. *Albi leg. scatebat. ¶* 2. Suplus est sat haban quod agem, intente ad sollicita ego, trepido, exerecitiis sem, angor se quipsum, rei differentia totaquest, ho che fare, ho da pensare, sona occupato, ho del travaglio, solunparum, dianové-mai, aymoi, quumquam huc nolle velle effilis priori est. — a) Absolute. *Quint. 6. 3. 54*. circa med. Venuste Domitius Afer Neullam Suram multam in agendo discursantem, salientem, mecum iactantem, togam deilectantem et ronsestem, non egera dicit, sed satagere. *Adde eund. 11. 3. a uied. Auct. B. Afr. 78. a med.* Postquam equites vim hostium sustinere non poterat, Cæsar altaram a-lum mittit, qui satagentibus sceleriter occurrerent. *Petron. fragm. Tragur. 58. Burmann. a med.* Curris, stapes, satagis, lamquam mus lu metella. *Arnob. 5. p. 170*. Iuppiter satagit iactus metu. *Fulgat. interpr. Mich. 4. 10*. Dole et satago. — b) Cum Genitivo. *Ter. Heaut. 2. 1. 11*. la quoque suarum raram satagit. (*Sed de hac lectione F. dicit in voce preced.*) — c) Cum Oativo Commedian. *Apul. 1007*. Quisqub ubi satagit, sed nihil proficiet illi. — d) Cum Accus. et prapos. circa. *Fulgat. interpr. Luc. 10. 40*. Satagebat oltra frequens ministerium. — e) Cum Ablati. et prapos. de. *Gell. 9. 11*. Instruebat scias a soualibus, de vi eo multitudine hostium satagentibus. *Albi leg. divise sat agentibus. ut et satis ago ben sensu dicitur. F. SATISAGO*. — f) Cum Coniunctivo ad partic. ut, ut ne. *Fulgat. interpr. 2. Petr. 1. 10*. Fretus, magis satagit, ut etc. *Pacuv. frag. 72*. Semper satagere, et ne in emore culum oesuper. — g) Cum Infinito. *Commodian. Apol. 604*. Prevalere satagit vis. *Fulgat. interpr. 2. Petr. 1. 14*. Satagite immesuati et inviolati el inviolati in pace.

SATAN, *Indecilio*, et *Satanas*, *a*, m. *1*. Quod ad quantitatem elluat, prime syllaba in *Satan*, et prima et secunda in *Satanas*, produendum es-

sent ex eo quod Hebraice vocalibus longis notantur; sed uti plerumque corrumpuntur. — Satana vel Satanah est ab Hebr. שָׂטָן *satān*, adversarius est: duplici forma, Hebr. prima, altera Chald., et significat proprie adversarium. ¶ 1. Stricto sensu dicitur de diabolo, bonorum omnium generis. *Vulgat. interpr. Apoc. 20. 2.* Serpens antiquus, qui est diabolus et satanas. ¶ 2. Latro sensu dicitur de quolibet adversario, hoste. *Id. 2. Reg. 19. 22.* Cur effugimus milibz bodis in istan? *Id. Matth. 16. 23.* de Petro. Vade retro, satana. h. e. qui operi tam utili et necessario humanæ salutis adversaris.

SATANARIA, a, f. 1. herba, quæ et paucodans dicitur. *Apul. Herb. 93.*

SATANAS, a, m. 1. **SATAN.**

SATARIUS. **SATORIUS.**

SATELLES, itis, com. gen. 3. *Satelles*, itis, licenter declinatur, et prior syllaba producit a *Commodian. 53. 14.* Suscipit, et proprium satellem dicitur esse. — Etymologi hanc vocem conjungunt alii cum *ἐταρος*, socius, seu comes, adjecto s pro spiritu aspero, et mutato, ut sit, p in l; alii cum *εὐλας*, mittere; alii denique, cum Germ. *sith*, col inest sequendi, seu comitandi significatio. — Quicquid sit de etymo, satelles est miles mercede conductus, qui custodiæ causa a regis latere non discedit, stipator, corpore - custos, iatro, δορυφόρος, σωματοφύλαξ. (It. *guardacorporo*, *guardia*, *custode*; Fr. *garde du corps*, *garde d'un grande personnage*, *satellite*; Hisp. *guardia de corps*, *guardia de príncipe*, *satélite*, *alcavil*; Germ. *d. dienende*, od. *beschützende Begleiter eines Vornehmen*, *bes. eines Fürsten*; e. *Trabant*; Angl. a *lifeguard*, *lifeguardman*, *soldier who guards the person of the prince*).

1.) Propria. *Sall. Jug. 69.* Contumeliosum foret, si equites R. satelites Numidæ traderentur. *Nepos Pausan. 3.* Apparatu regio utebatur, veste Medica: satelites Medici at Egypti sequebantur. *Liv. 2. 12.* circa med. Quam comprehensum regis satelites retraxissent ante tribunal regis. *Ovid. 14. Met. 354.* ne posset adire, Curvis equi fecit, circumfusosque satelles. *Curt. 10. 7. 14.* Novi regis satelles sequitur. *Id. 6. 7. 29.* Dymnus occurrit satellitum lobibitus perforator in regiam. *Adde Justin. 13. 3. 1. Plin. 11. Hist. nat. 17. 17. (53.)* de re apum. Circa eum satelites quidam, lictoresque, assidue custodes auctoritatis.

II.) Translatæ. — 1.º) In bonam partem. — a) Generaliter. *Horat. 1. Ep. 1. 17.* Virtutis vero custos rigidusque satelles. *Cic. 1. Legg. 9. 26.* Humanæ natura non solum caloratis mentis ornans, sed etiam sensus, tanquam satelites attribuit ac nuncios. *Plaut. Trin. 4. 1. 14.* Satelites Neptuli. h. e. turbines, venti, procelles, ductus. — b) Speculativè. *Horat. 2. Od. 15. 34.* nec satelles Orci Callidum Prometheus Revehit auræ caplus. h. e. Charon. *Cic. 1. Divinat. 47. 106.* et vertens *Eschyl. carmæo 2. Tusc. 10. 24.* Pennata Iuræ satelles. h. e. aquila. *Id. fragm. apud Ann. p. 65. 10.* Merc. Prævius Aurora, Solis Notisque satelles. h. e. Phosphorus. *Auson. Grifh. 26.* *Wernsd. de gallo gallinæo.* ter elata instans Eoi Signa canit ævus depresso Marte satelles. *Scaliger* minus recte de castrensi buccinato interpretatur. *P. adnot. ad b. i. Macrob. 2. Somn. Scip. 4.* Mercurialis et Veneris orbis pari ambitu comitati totem rix ejus tanquam satelites obsequuntur. *Cic. ibid.* hos comites vocat. Hinc nostri temporis astrononi satelites appellant quinque planetas, qui circa Jovis orbem, et ocho, qui circa Saturni sphaeram revolvuntur. — 2.º) In malam partem, Romanis eamque odiosum erat regis nomen, et omnium, quæ regem circumstant; ideo sæpe satelles de malo ministro dicitur mali civis, et nimix potentis, sgherro, *agnatio, bravo. Sall. orat. Lepidi contra Sull. Satelites quidem ejus homines maximi nominis, dominatissimi in vos servitium suum mercedem dant. Cic. 2. Leg. agr. 13. 32.* Stipatores corporis constituit, eodem ministerio et satelites potestatis. *Id. Quinct. 23. extr.* Administræ et satelites Sex. Ne-

vii Roma trans Alpes In Sebastianos biduo veniunt. *Id. Prov. cons. 3. a med.* Quot putavit fore diligentissimos satelites scelerum, ministros cupiditatum suarum. *Id. 1. Cat. 3. 7. C. Maullum, audacie satelitem atque administrum tuum. Id. 1. Invent. 2. 2.* Cæca ac temeraria domitrix animi cupiditas, ad se explendam viribus corporis abutebatur, perniciosissimis satellitibus. **SATELLITIUM** et **Satellitium**, ii, n. 2. (satelles) satellitum cohors et officium, auxilii et defensionis causâ, *compagnia, o difesa ed ajuto di guardacorpori.*

1.) Propria. *Jul. Faler. 1. 17.* Pautanas repente, satellitio stipatus, strictis gladiis theatrum irrumpit, Philippumque vulnere prævenit.

II.) Translatæ. *Augustin. 3. Doctr. Chr. 18.* Cupiditas dominans, et ipsarum quoque Scripturarum, quibus evertenda est, satellitium querent. *Adde eund. Ep. 118. et 2. contra litt. Petil. 209. Itin. Alex. 31.* In ejus satellitium confluera.

SATFACIO, facis, facere, n. 3. (sat et facio) idem ac satisfacio. *Laber. epud Macrob. 2. Saturn. 7.* Cur, quum vigebam membris prævidentibus, Satisfacere populo, et tali quum poteram viro, Non exibilum me concurrevisti ut carperet?

SATIABILIS, e, adject. (satio) ¶ 1. Active, qui satiat, aut satiare potest. *Cæc. Aurel. 1. Tard. 4. 123.* Non aliter inutilis atque satibilis sunt locutiones, sive fumigationes etc. *Adde Augustin. term. 100.* ¶ 2. Passive, qui satiari potest. *Victor. 2. Genes. 372.* nullo satiabilis unquam Amnibus Oceana. — Est etiam in *Not. Tir. p. 33.* Satiabilis, insatiabilis, essetabilis, insatiabilis.

SATIABILITER, adverb. (satiabilis) satiabli modo. *Rufin. ex Clem. ep. 3. a med.*

SATIANS, antis, particip. **S. SATIO.**

SATIANTER, adverb. (satians) satiate, a satio. *Apul. 7. Met. Bqui partî satiantur ac diu saguati.*

SATIATIS, atis, f. 3. idem quod satietas per syncope, sed rarior forma. ¶ 1. Obiective, ut ajunt, est abundantia, satio, abundanza, κόπος. *Plaut. Pseud. 1. 3. 100.* Ut hodie ad litationem huic suppetat satias Jovi. *Lucr. 5. 1389.* Illic animos olim mulebant atque juvabant Cum satiate cibi, et 2. 1036. fessus satiate videndi. *Sall. fragm. epud Non. p. 172. 12. Merc.* Frumentique ex longia gravi satias facta. *Accius apud Non. ibid.* Quorum crudelitatem nunquam ulla explet satias sanguinis. *Macrob. 7. Saturn. 12.* circa med. Cur qui avidius vorant, facillius satias caput, quam qui eadem quietus ederint. — *Ad satietatem*, abunde, assatim, satiate, a satio. *Lucr. 5. 40.* Ita ad satietatem terra ferarum Nunc etiam scitit. ¶ 2. Subjective est tedium, nausea, odium, sazievolezza, nausea, tedio, noja: quæ ex satietate oriri solet. *Ter. Eun. 5. 6. 1.* Ex meo proloquio rura hoc capio commodi. Naque agri, neque urbis odium me unquam percipit. Ubi satias capiti fieri, commuto locum. *Id. Hecyr. 4. 2. 18.* Dum satias tempus tulit, perfusa satie sum, satias jam tenet Studiorum letorum. *Lucil. apud Non. loc. cit.* Quid mihi proderit, quam satias jam malum rerum tenet? *Liv. 30. 3.* Si forte eum satias amoris in uore et multa copia cepisset. *Id. 25. 23.* Satias vini. *Sil. It. 4. 110.* Nec finis satias, novi sed singulis ardor Gilecare. *Alti leg. satias.*

SATIATE, adverb. (satias) Sup. *Satiatissime.* — Satiate est ad satietatem, copiose, assatim, a satio, abundanter, in copia, κατὰ κόπον. *Vitruv. 2. 9. ante med.* Populus, satia, filia, vites Igals at æræ habendo satiate, atque humoris temperate, egregiam hñere videntur in utu rigiditatem. *Alti leg. satietatem. Tertull. Anim. 46. a med.* Cetera Hermippus Berytensis quolone voluminum satietissime exhibebit. *Arnob. 6. sub init.* Ut eadem rursus satietateque dicantur. *Augustin. 4. de Musio. 14. a med.* Quod satietissime sentis, quum lingua repatis.

SATIATUS, a, um, particip. **S. SATIO.**

SATIES, ei, f. 5. (satia) satias, satietas. *Plin. 8. Hist. nat. 51. 77. (209).* Fico arida saginatis sul-

bus, ac satie, necatis repente mulæ potu dato. *Itu Harduin. et Silig. Anl aliter. Juven. 1. 637.* Provenit tamen his saties potusque citique. — *Ad satiem*, assatim, abunde, satiate. *Id. 3. 316.* populusque repletur Ad satiem dapibus. **S. SATIAS.**

SATIETAS, atis, f. 3. (satius).

1.) Propria. ¶ 1. Obiective, ut ajunt, est copia, abundantia, multitudo. — a) In slog. num. *Plant. Pæn. 1. 2. 6.* neque eis ulla ornandi satietas est. *Ammian. 23. 6. 64.* Satietas scugum. *Adde Vitruv. 2. 9.* ubi alii aliter leg. **S. SATIATE.** — *Ad satietatem*, assatim, abunde, satiate. *Curt. 4. 10. 15.* Ad satietatem copia commensuum lustratus. — b) In plur. num. *Vitruv. 2. 9. ante med.* Quæcus terrenis principiorum satietatibus abundent. h. e. copla qualitatum terræ; vel copiose participans qualitates terræ. ¶ 2. Subjective est saturitas, satio, ripienazza, κόπος. — a) Abstractorum more. *Plin. 8. Hist. nat. 26. 40. (96).* Hippoplatamus assidua satietate obesus alii in litus, etc. *Id. 11. ibid. 34. 40. (116).* Unum animalium, cui cibi non sit exitus: debilitique omnia satietata. — *Ad satietatem*, et plenius usque ad satietatem, assatim, abunde, et deinceps satietus sia, a satio, inistro a satio, satio, κόπος. *Sueton. Domit. 21.* Prandere ad satietatem. *Plin. 18. Hist. nat. 16. 43. (149).* Medica dari jumentis non ad satietatem debet. *Id. 34. ibid. 17. 49. (165).* Lexalis spramentis, ad satietatem lufusus aer. *Petron. Sat. 131. extr.* Re quamvis usque ad satietatem frui. *Plaut. Cist. 1. 1. 72.* Amor amarum ad satietatem usque aggerit. — *Citra satietatem* contrarium. *Plin. 23. Hist. nat. 6. 57. (106).* Pullos mala alvum distunt, et stomachum, dumtaxat paula, citraque satietatem. — b) Concreto, ut ajunt, seorsu dicitur de stercore animalium. *Solin. 2. a med.* Lupi, quos carverlos dicitur, quamvis post longa jejunia repertas ægra carnes mander copariat, ubi quid casu respiciunt, obliuiscuntur; et immemores præteritis copie, eunt questum quam reliquerant, satietatem.

II.) Translatæ, metaphorâ sumptâ ex super. paragr. 2, est fastidium, tedium, quod ex cibi, vel rei alius cujuspiam olim usu nobis ingignitur, sazievolezza, rincrescimento, noja, fastidio, stucozevolezza: cui oppositior desiderium, aviditas. *Cic. 2. Fam. 11.* Mirum me desiderium teus urbis, satietas autem prolixior. *Plin. 12. Hist. nat. 17. 38. (77).* Tanta mortalibus suorum rerum satietas est, alienarumque aviditas. *Cic. 1. Invent. 17. 25.* Cibi satietas et fastidium subamara aliquæ re relevatur. *Plin. 3. Ep. 9. circa med.* Ne il longius suat extracta cognitio, satietate et tedio quodam iustitia cognoscendum reveritasque langueretur. *Quintil. 9. 4. ad fin.* Id quum manifesta affectatione, tum etiam similitudine tedium ac satietatem creat. *Cic. 4. Hecyr. 27. extr.* Rariis utamur ea, ne satietatem perlat. *Id. Mur. 9. a med.* Ita nostra aviditas, nasci, quantum afferat hominibus fastidium, quantum satietatis. *Id. 3. Orat. 25. 98.* Quenam causa sit, cur ea quæ specie prima acerrime commoveat, ab illi celerrime fastidio quodam et satietate abalienetur. *Id. Orat. 52. 174.* Dicitur Isocretes numeros secutus cum jucunditatis causa, tum ut varietat occurreret satietati. *Id. 1. Invent. 41. 76.* Variare orationem magnopere oportebit, nam omnibus in rebus similitudo est satietatis mater. *Sall. Jug. 36. a med.* Nil forte eundem etiam vos dominatiosis eorum satietas tenet. *Nepos Pelop. 1.* Medebat quum satietati tum ignavia illa lectorum. *Plaut. Amph. 1. 2. 10.* Satietatem capere alioquin rei. h. e. da re quaplam sumare usque ad satietatem. *Sic Ter. Phorm. 5. 5. 6.* Sumere satietatem amoris. *prenderse una ingolla. Rursus Cic. 15. Att. 16.* Hæc παντοπαρία ripula videtur habilita celerem satietatem. et 2. ibid. 5. Cupio Alexandriam visere, et simul ab hac hominum satietate nostri diceret, et cum aliquo desiderio reverti. h. e. ab his hominibus, quos saties mei cepit. *Id. 5. Verr. 43. a med.* Fugere satietatem judicium. *Id. 4. Herenn. 11. extr.* Satietatem varietatis vitare. *Plin. 8. Ep-*

5. in fin. Satiatus doloris. h. e. quum dolor veluti satiatum est diuturnitate sentiendi. — b) In plur. num. Cic. *Amic.* 10. 67. Non enim auctoritatem debent esse, sicut aliarum rerum, satietates.

SATIN, idem ac saties. *V. SATIS.*

SATIO, es, evi, sum, are, a. 1. (sati, satio) Particp. Satiatus 1. a. et II. 2.; Satiatus in anim. paragr.; Satiaturus II. 2. — Satio est saturo, pascio, expleo, xopéw (II. satollare, abramare, saziare; Fr. rassasier, satisfaire la faim, la soif, assouvir; Hisp. saciar, hartar, llenar la panza; Gata. m. Speise z. Genüga anfüllen, sättigen, satt machen; Angl. to satiate, satisfy, overfill, sate, glut).

1.) Proprie refertur ad appetitum elbt et potus. — a) Cum Accus. tantum ejus, qui satiat. Cic. *2. Fin.* 8. 25. Veniebat ad cenam, ut animo quieto satiare desideria natum. *Ovid.* 11. *Met.* 371. Diram famem satiare. *Martial.* 6. 35. nilum. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 6. 5. de orca. Satiasque se per complices dies etc. *Colum.* 8. *R. R.* 9. a med. Satiat semodius cibi in diebus elongis vicibus et centenis turtures. — Passive absolute. *Lucret.* 2. 320. satiati agoli laudat blandique coniscant. — b) Cum Accus. ejus, qui satiat, et Ablat. rei, quae satiat, sine prepos. aut cum prepos. de; vel passive. *Vulgat. interpr. Ps.* 147. 11. Adipe frumenti satiat te. *Ovid.* 3. *Met.* 140. vorage cunctis satiat sanguibus herili. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 10. 27. (92). Vultur satiatum humano cadavere. *Vulgat. interpr. Ps.* 103. 13. De fructu operum tuorum satiabitur terra. h. e. homines. Alii aliter interpret. Adde *Auct. quest. gram.* p. 173. 11. *Hag.*

II.) Transitive. § 1. Speciatim refertur ad appetitionem animi, sive in bonum, sive in malum partem, contentare, sfogare. — a) Cum Accus. tantum ejus, qui satiat. Cic. *Harusp. resp.* 20. 42. Satiare libidines. *Id.* 3. *Fin.* 2. a med. Erat in eo inebriata aviditas legendi, nec satiare poterat. *Id.* 6. *Verr.* 28. 65. Alii se velle illud (candelabrum) etiam atque etiam considerare: nequaquam se esse satiatum. *Catull.* 64. 147. Libido mentis satiata. *Ovid.* 3. *Trist.* 8. 19. Satiare iram. *Id.* 9. *Met.* 178. cor. *Petrone.* *Sat.* 97. sub fin. lasciviam. *Sil.* II. 601. iras. *Id.* 1. 150. furor. *Capitol. Max.* 10. Sa satiare non potuit. h. e. satiare. — b) Cum Accus. ejus, qui satiat, et Ablat. vel rectius General. rei, quae satiat; vel passive. Cic. *Dom.* 22. extr. Ne absens quidem lucto meo mentes illorum satiare potui. *Id.* 1. *Q. fr.* 3. ante med. Crudeles pondum est nostra celebritate satiata. *Liv.* 8. 20. Supplicis satiati nocentium. *Tac.* 2. *Ann.* 21. Cruora hostium satiare. *Horat.* 1. *Od.* 2. 37. bene dimis longae satiate iudo. *Propert.* 2. 12. 23. Satiare oculos amore. *Stat.* 4. *Silv.* 6. 34. lumbis longo visu. *Seneca Troad.* 762. avidos dolores implere. *Id.* *Agam.* 519. quicquid es pondum mellis Satiata tantis Caelitum laudem tuum Numen serena. *Lucan.* 7. 803. Ira nondum satiata caditibus. Adde *Sil.* II. 4. 735. *Liv.* 2. 65. inil. Romanus integer satietate romno, productus in aciem, fassum standu et vigiliis Vincum primo impetu percussit. *Ovid.* 7. *Met.* 808. quum satiete ferio Desidera caedis erat, repetebam frigus et umbra. *Sil.* II. 4. 436. quaeque par aures Titanum bello satiatam sanguine bastam. *Id.* 16. 603. satietas et veri Et decoris. § 2. Est etiam fastidium, tedium crescere, annojare, infastidire. Cic. 3. *Orat.* 50. 193. Horum visatitudines efficiunt, ut neque sit satietas, qui audient, fastidio immittuntur etc. *Seneca Consol. ad Helv.* 16. a med. Neminem satietate garrulitas. *Tac.* 1. *Ann.* 75. Nec patrum cogitationibus satiatum, iudicis assistebat in cornu tribunalis. *Id.* *Agri.* 39. Donitiamus secreto suo satiatum. *Id.* 3. *Hist.* 65. senex prosperis adversisque. *Tibull.* 2. 1. 51. Agricola satiatum aetio. *Alis leg.* *Isid.* — Absolute. Cic. *Orat.* 63. 215. Primum enim numerus eguoscitur, deinde satiat, postea, cognita facilitate, contemnitur. *Quintil.* 9. 3. 5. Figure, ut novitate exsiliant, ita copia satiant. *Apul.* 6. *Met.*

Fatu satiente, postremus parvis effudit. § 3. In illo *Cyprian.* 1. *Ep.* ad *Mag.* Satiat adhuc in erangello suo Dominus. satio videtur esse confectio, stabilio. Sic apud eund. *serm. de elemos.* Deprecationes sales parum ad impetrandum valere, nisi factorum et operum accessione satientur. § 4. Generaliter idem est quod abundare, vel repleere, aliqua re large, abunde uti. — a) Absolute. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 9. 10. (51). Observatum est, prout in Mauritanie nives imbreve satiaverint, ita Nilum incrementum h. e. abundaverint, et terras replerentur. — b) Cum Accus. ejus, qui satiat, et Ablat. rei, quae satiat, sine prepos. aut cum prepos. ex, de. *Id.* 19. *ibid.* 8. 42. (148). Satiari stercore, crebro purgari, caveri, ne cum herbis evellatur espargere. h. e. large stercorari. *Sic Colum.* 2. *R. R.* 10. sub fin. Solum subactum tergoque stercore satiatum. *Ovid.* 4. *Met.* 758. largis sequeuntur odoribus ignes. h. e. multo lura sparguntur. *Martial.* 8. 36. satiari lumine Phœbi. h. e. plena illustrari. *Seneca Oedip.* 632. pluvio mihare satiatu tellus. *Stat.* 1. *Silv.* 2. 153. Robora Dalmatico Incent satiatu metallo, h. e. irabes auro large oblitae et ornatae. *Petrone.* *Sat.* 135. periea pila satiatu loeni Fortitudoque lotio. h. e. densatus, repletus totaque oblitae, cuiusmodi foies casas apud priscos *Vitruv.* 2. 1. scribit. *Veget.* 1. *Veterin.* 47. Oleo manum perunges, et ipsum animum lumenque oleo satias. *Id.* 2. *ibid.* 48. 6. Ex eceto et oleo ioca satiare. *Vulgat. interpr. Ezech.* 23. 22. De quibus (amaribus) satiata est anima tua. — Sic satiare lana dicitur, quum inficillur, si abunda colorem imbibat. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 38. 62. (135). Tyrius pelagius primum satiatum, immatura viridique cortina: mox permutat in bucinum.

Homonym. In eo differunt satiare et ex-
plere, quod hoc significat plenum esse, illud supra modum et abundantem, ita ut plus sit quam explere. Ita *Non.* p. 424. 25. *Merc.* *Lucret.* 3. 1017. animi ingratis naturam pascere semper. Atque explere bonis rebus, satiare enim numquam. Cic. *Parad.* 1. 2. Neque enim explere unquam, nec satiare cupiditatem sili. *Id.* *Partit.* 27. 86. Explere cupiditates, satiare odium. Cf. tamen Cic. *Senec.* 14. 47. Cupidis voluptatum odiosum et molestum est fortasse cerere: satietas vero et expletis jucundius est carere, quum frui.

SATIO, ōnis, f. 3. (sati, satum) actus serendi, seminazione, seminata, piantazione, onopd. — a) In sing. num. Cic. 5. *Verr.* 47. 112. In iugero agri Leontini medietatem fere tritici scribitur, perpetua atque aequabili satione. *Colum.* 11. *R. R.* 2. a med. Vetus est agricolarum proverbium, Maturam sationem saepe decipere solere, seram nunquam, quia mala sil. *Id.* 3. *ibid.* 14. Sationis (viti) duo genera malleoli, vel vivitredis. *Virg.* 2. *G.* 319. Optima vinctis satio est, quum vera rubenti Capida venit avis. *Colum.* 2. *R. R.* 9. ante med. Sationem peragere. Adde *Liv.* 32. 34. — b) In plur. num. idem ac sata, seminati. Cic. 5. *Verr.* 15. 38. Ut aratores iugera satiorum suarum proficerentur.

Homonym. Differt satio a semente, quae proprie est seminis satio: satio omnem culturam, quae in serendo fit, significat. *Colum.* 9. *R. R.* 4. ante med. Limosa arva non sunt habilia sationi, aut occasio, aut sationi. (At in optimis Codd. legitur sationi pro sationi, quod postremum *Schneiderus* in testum admisit.) — Idem omnino videtur in illo *Pallad.* 12. *R. R.* 1. Novembri mense triticeum seremus, et ser satione legitima ac semente solemn.

SATIONALIS, e, adject. (satio) qui sationi idoneus est. *Isid.* 15. *Orig.* 13. Arvus ager, id est sationalis.

SATIO. *V. SATIS.*

SATIRA vel etiam Satyra, olim Satira, m. f. 1. *Scaliger* ad 1. 5. *Manili.* et *Casaubonus* 1. de satyra, scribere iubent satira, vel more antiquo satira. Qui satyra scribitur, eo id faciunt, quia hoc carminis genus a Satyris habere nomen arbitrantur, idque ob dicacitatem, quae et *Cæs.*

Scaligeri sententia est 1. 1. *Rei poeticae* c. 12. Aliqui causam afferunt, quod in hoc genere carminis res ridiculas perindeque scribuntur, quemadmodum proferri a Satyris solebant, vel quod in antiqua satyra introducebantur satyrorum personae, aut et quae erant ridiculae similes Satyris. Qui satira maluit, ea re adducunt, quia genus hoc poesis dictum censent ob carminis veritatem, et propter copiam rerum, quae ibi tractantur. Ut magis liqueat, utre sententia sit potior, distinguendum fortasse est inter satyram *Lucili.*, *Horat.*, *Pers.*, et satyram *Ennii* et *Varronis*. Prior ita dicta videtur a satyrica poesi; nam huc erat similitudo ob maladicentiam. At satyra *Ennii* ac *Varronis* ex eo nomen occipit, quod multa metra et res periter misceret. Quod ex *Diomed.* 3. p. 482. *Putsch.* cognoscere est. *V. SATUR* in ōn. Quare posteriorem bene satiram vel satiram, alteram illam satyram appellari placet his, quos adduximus, *Casaubonus* et *Scalig.* Verum, utcumque se res habeat, non esse a communi scribendi per se consuetudine recedendum, pluribus ostendit *Daniel Heins.* 1. 1. de satyra *Horat.*, quum utramque, quod dicitur, carminis genus commode possit a Satyris deduci. Hucusque *Forcellinus*. Verum *L. Müller*, *Schütz*, *König* alique plurimi philologi recentiores docent id carminis et genus et nomen, non a Graecis esse profectum, sed *Romeorum* proprium fuisse (Cf. *Quintil.* 10. 1. 93., *Diomed.* 3. p. 483. *Putsch.* et *Horat.* 1. *Sat.* 10. 66.) et descriptionem per u vel per i vocabuli etymo solam respondere, ite ut illi satira vel satira a satur, subaud. lanx vel res. *V. SATUR* in ōn. (Cf. *Diomed.* loc. cit., *Isid.* 8. *Orig.* 9., *Acron.* ad *Horat.* 1. *Sat.* 1., *Paul.* *Diac.* p. 315. 7. *Müll.*, et.)

— Ceterum satira est genus carminis, in quo multa metra ac res pariter miscentur: item carmen medicum et ad carpande vitae compositionem. Duo enim satirarum genera fuisse constat, alterum, quod carminum et rerum varietate constabat: alterum apertam hominum reprehensionem continens et acram viliorum obijurgationem. At, secundum ipsum dominum etymon, numquam satira defuisse varietatem, nunc eruditi viri defendunt. Satira enim, uti ajuat, fuit latio carmen estemporale, inconditum variumque, praecipue in Liberalibus usurpatum, quum, messe condita, agricolae satiri bujiamodi versibus diceret et probra sibi laticem ingererebent (Cf. *Virg.* 2. *G.* 386., *Horat.* 2. *Ep.* 1. 145. et *Tibull.* 2. 1. 51.); dein scannum et escutius per Livium Andronicum; in quo eulem verba, catus et satio commista rep'untur: mos per Ennium extra scannum tractari cepit versus argumentorumque varietate insignis, et per T. Varroem prosa ac versa oratione: postremo per Lucillum, quem secuti sunt *Horatius*, *Persius*, al., hominum vitia hac nova satira forma mirra rebusque varia castigantem. (Cf. *Juvenal.* 1. 85. et *Isid.* 5. *Orig.* 15.) Non est tamen infandum, questionem de satira origine et natura difficilem esse et acriter vexatam, adeo ut *Teuffel* dicere non dubitaverit: Uebar die Satira sit elies dunkel und unklar (*Geich. d. röm. Litt.* Cf. *Van Heusde*, *Studia critica in Luc.*) *Quintil.* loc. cit. Satira quidem tota nostra est, in qua primus insignem laudem adeptus est *Lucillus*. *Id.* *ibid.* Aitiorum illud etiam prius satira genus, sed non sola carminum varietate mistum, condidit T. Varro. *Diomed.* loc. cit. Satira dicitur carmen apud Romanos, non quidem apud Graecos. *Alis leg.* nunc quidem apud Graecos; alii apud Graecos omittit, ut *Keil.* *Horat.* 2. *Sat.* 1. 4. Sunt quibus in satira videor nimis acer. *Stat.* 1. *Silv.* 3. 103. Liventem satiram nigra rubigine turba. — Satira et Satira jocunda occurrunt, xavá ποικιλον, apud *Capell.* 6. p. 189. et 9. p. 336.

SATIRICA et Satyrica et Satyrica, edvrb. (satyrica) satirico modo, per satiram, satirico sermone. *Vet. Scholiast.* *Crug.* ad *Horat.* 2. *Sat.* 8. 72. Hic autem satirice significat escarum mptulerum. *Porphy.* ad eund. 1. *Ep.* 15. 1. *Paul.* Scribit satirice de Bajarum luxuria, ubi *Meyer* satyrica, *Hautal* satirice.

SATIRICON. *V. voc. seq. in gp.*

SATIRICUS et Satyrus, a, um, adject. (satira) ad satirum pertinens. *Lactant.* 2. 4. Flaccus, ut satirici carminis scriptor, derisit hominum vanitatem. *Sidon.* 8. *Ep.* 11. a med. In materia satirica sollicitus et mordax, in tragica saevus et debilis. *Fulgent. Myth.* 1. proem. 2. Satiricus lepos. *Sidon.* 1. *Ep.* 11. versus. *Schol. Juvenal.* leges. — Hinc

Satiricus, t, na. 2. absolute, substantivorum more, est satirorum scriptor. *Sidon.* 1. *Ep.* 11. et 4. *ibid.* 1. — Satiricon, satire, inscribitur Petronii liber.

SATIRICUS, i, m. 2. *V. voc. preced.*

SATIROGRAPHUS et Satyrographus, i, m. 2. satirarum scriptor. *Sidon.* 1. *Ep.* 11. ante med. Ut satirographum te aut execrantur, eul reformidant.

SATIS idem ac sat, addita terminatione nominis adjectivi, quare, non modo adverbialiter, sed, ut ait *Priscian.* 15. p. 1015. *Pusch.*, etiam loco nominis positivi accipitur: itaque etiam comparationem recipit; quod quidem videtur est in *petis*, cui forma accedit. — Satis igitur usurpatur A) Adjectivorum more, et B) Adverbialiter, quia ratione multo saepius occurrit.

A) Adjectivorum more satis idem est ac sufficiens, equus, par, *ἰκανός* (i. e. *sufficiens, bastante*; Fr. *suffisant*; Hsp. *suficiente, bastante*; Germ. *hinlänglich, zureichend, genügend*; Angl. *sufficient, enough*). Comp. *Satior*. ¶ 1. Positiv. *satis* — a) Universim. *Lucil.* apud *Charis.* 2. p. 103. *Putsch.* Cui, si cojungetur populus, vir totus satis sit. *Tulin.* apud *Non.* p. 81. 13. *Merc.* Libram aiebant satis esse ambobus farris intrita. *Lucret.* 1. 241. Tactus enim lecti satis esset causa profecto. *Id.* *ibid.* 402. animo satis huc vestigia parva sagaci. *Ter. Eun.* 4. 7. 40. Satis hoc tibi est. *Id.* *Andr.* 4. 2. 22. Dies mihi hic ut sit satis, vereor. *Plaut. Capt.* 1. 1. 9. Semel fugiebat si deta esset occasio, satis est. *Virg.* 7. *Æn.* 470. Se satis ambobus Teucrisque venire Latinisque. *Cic.* 1. *Herenn.* init. Elsi negotia familiaribus impediti, vix satis otium studio supeditata possumus. *Ulp. Dig.* 5. 40. 45. a med. Pecuniarum fideicommissum, si divisum fuerit, satis injuriarum facit libertati. Ita *Torrentin.* Alii leg. sane. et *Ovid.* 3. *Met.* 149. Fortunamque dies habuit satis. *Cic. Orat.* 22. Eos peccare dicebat, qui non sentirent, quid esset satis. *Id.* 9. *Fam.* 14. Sum enim avidior, plus quam satia est, gloria. *Nepos Epam.* 4. sub fin. Abstinentia erit hoc satia testimonium. — b) Cum Genetiv. *Plaut. Truc.* 2. 4. Satis mihi est lux celula. *Ter. Phorm.* 2. 3. 89. satis iam verborum est. *Id.* *Andr.* 1. 1. 111. Nec satis ed objugandum causae. *Cic.* 4. *Verr.* 1. 2. Ut ad dicendum temporis satis habere possim. *Liv.* 32. 21. a med. Satis exemplorum nobis alienae cladis praebent. *Quintil.* 7. 4. 18. Si videretur satis praenarum dedisse. — Satis superque, plus quam satis, eodem modo edibitur. *Liv.* 3. 67. Satis superque vitae erat. *Cic. Amic.* 13. 45. *Klotz.* Satis superque esse sibi suarum cuique rerum. *Cf. Horat. Epod.* 17. 19. et *Liv.* 2. 42. — Itam satis ac nimium saepe junguntur. *Rutil.* 1. de fig. sent. 1. Nobis si nihil accidit meli, satis ac nimium boni videtur. *Cf. Seneca Herc. Cl.* 1121. et *Stat.* 1. *Silv.* 2. 169. — c) Cum Dativo. *Cic. Brut.* 35. sub fin. Dicebant de republica, quod esset illis viris et consulari dignitati satis. *Liv.* 3. 53. Quibus non fuit satis consules spondere. *Quintil.* 2. 4. 9. Si oratori satis esset decere. — Satis superque, plus quam satis, eodem modo usurpatur. *Sall. Jug.* 75. Tanta repente caelo missa vis aquae dicitur, ut ea modo erexitui satis superque forat. — d) Cum Accus. et prep. ad. *Liv.* 2. 49. Fribi satis erant ad praedium tutandum. *Cajus Dig.* 38. 1. 19. Ut satis tempus ad questum faciendum habent. Ita *Torrentin.*, alii satis temporis. — e) Cum Verbis, ut satis sum, puto, credo etc. — a) Sequens Infinitiv. *Lucret.* 2. 934. Huic satis illud erit planum facere. *Cic. Amic.* 26. 98. Satis erat respondere. *Horat. Art. P.* 99. non satis puicra esse pua-

mata. *Id.* 1. *Sat.* 2. 60. personam satis est avitare. *Virg.* 6. *Æn.* 487. Nec vidisse semel satis est. *Quintil.* 2. 4. 9. Dum satis putat viti carere. *Id.* 2. 1. 2. Non satis credunt excepisse, quae relictia erant. — Sic satis habeo, contentus sum, sufficit mihi, mi basta, mi contento. *Cic.* 5. *Fam.* 2. circa med. Satis habeas, nihil me etiam tecum de tui fratris injuria conqueri. Adde *Rosc. Am.* 52. 150. *Sall. Jug.* 31. Satis habebatis enimam retinere, nam servatorem quidem quis vestrum recusare audebat? *Nepos Hannib.* 10. sub fin. A ceteris tantum satis habeant se defendere. — β) Cum Accusativo communi. *Plaut. Poen.* a. 2. v. 12. Quando id, quod satis habere noluit, ego pausam feci. *Nepos Epam.* 4. Nec veto id satis habuit, sed, etc. ne si contenti di questo. *Balb.* ad *Cic.* post ep. 8. 1. 9. ad Att. Atque hoc non solum in te satis habebit, sed, etc. — γ) Cum particula si, quod. *Horat.* 1. *Sat.* 4. 116. mi satis est, si Traditum ab antiquis morem servare — possum. *Nepos Timol.* 2. Carthaginienses satis habere coegit, si liceret Africam obtinere. li costrinse a contentatari etc. *Liv.* 40. 39. Senatus consult satis habendum, quod praetor iurandum polliceretur. — Satis superque habeo apud *Cic. Rosc. Com.* 4. 11. Constat plus se petere, quam debeatur: sed satis superque habere dicit, quod sibi ab arbitro tribuitur. ¶ 2. Comp. *satior*, et saepius *satius*, h. e. melior, melius, utilius, praestantius. — a) Absolute. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 5. 3. (36). Erit igitur hac terra optima et operi satior. At *Harduin.* et *Sillig.* et operi, et satia; alii aliter leg. — b) Cum Infinitiv. *Plaut. Cist.* 4. 1. 10. Satius est mihi quovis exitio interire. *Id.* *Trin.* 2. 30. Nimio satius est, nisi opus est, te ita esse, quem at animo iubet. *Ter. Heaut.* 5. 2. 16. Satius est quam te ipso bere de hac possidera Bacchidem. *Id.* *Andr.* 2. 1. 7. Ah quanto satius est, te id operam dare, quem etc. *Lucret.* 5. 1127. Ut satius multo jam sit parere quietum, quam regere imperio res velle, et regna tenere. *Cic.* 4. *Att.* 36. Non igitur satius esset devenire. *Id.* *Rosc. Am.* 52. 150. Inter feras satius est malem agere. *Nepos Pelop.* 1. Satius ducebant eos obsideri, quam liberari. *Id.* *Pausan.* 5. Satius putaverunt in urbe eum comprehendendi. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 26. (52). Et quis satius censeat, absintibis vino utendum potius, quam abstinibis ipso? — In illo *Plauti Truc.* a. 5. v. 36. Nihil *ὑλῶσαί* satius est, mites, si te amari postulas, Auro, baud ferro delerrere potes, ne amet *Stratophanes*. *satius est* significat opus est, aut prodest, aut necesse est, amissa significatione comparativi. non occidre che tu faccia delle bravate a credenza. — c) Cum Coniunctivo et part. ut. *Lactant.* 6. 20. 25. Satius est, ut se ab usoris congressione contineat. *Nov. com.* 16. (U) meam penum componam, satius est.

B) Adverbialiter, quia ratione multo saepius usurpatur, satis est quodcum sufficit, aut opus est, *ἰκανός* (i. e. a bastanza, a sufficienza, bastantemente, sufficientemente; Fr. *assez, suffisamment*; Hsp. *harto, bastantemente, sobradamente*; Germ. *genug, z. Genüge, genugsam, hinreichend*; Angl. *sufficiently, well enough*): hoc, ut ait *Forcell.*, redaci possunt multa ex modo adlati scriptorum locis. — Comp. *Satius*. ¶ 1. Positiv. *satis*. — 1.º) Quantum sufficit, aut opus est, a bastanza. — a) Cum Verbis. *Plaut. Amph.* 5. 1. 45. quando satis deluseris. *Ter. Heaut.* 5. 4. 3. Ego itac satis scio. *Id.* *Eun.* 3. 4. 9. Nequen satis mirari. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 19. 63. Non eodem satis intelligebam. *Id.* 7. *Verr.* 45. sub fin. Plusquam satis est, doleo. *Id.* 4. *Herenn.* 43. Quid est quod a me satis ei persolvi possit? *Ter. Eun.* 1. 2. 5. Accede ad igoem buco, sem calestes plus satis. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 53. Satis iudera. *Id.* 1. *Od.* 13. 13. audire. *Id.* 3. *ibid.* 16. 3. munire. *Id.* 3. *ibid.* 15. 7. placere. Adde *Liv.* 26. 51. *Id.* 36. 35. Satis coarctat. *Id.* 21. 8. creditur. *Plin. proem.* Non est satis estimare, natura pereos mellor homini, an tristior hovaica fuerit. non si pud abbastanza discernere, non licet satis estimare. — Satis ca-

veo, exigo, offero, peto, Jurisconsultorum sunt, et ad fideiubendum pertinent. *Paul. Dig.* 7. 1. 60. Satisque et a possessore cavendum est, quod non sit prohibitorum. h. e. satisfando, per fideiussorem. Ita *Torrentin.* Alii leg. dandum. *Id.* *ibid.* 26. 7. 45. ad fin. Papilio a magistratibus tutor datus est: a quo magistratus satis exegerunt, rem salvam fore. b. e. fideiussorem exegerunt, richiesero la sicurtà. Sic *Scaevola* *ibid.* 36. 3. 18. Salla a Sejo patre meo exigi veto. *Ulp.* *ibid.* 43. 23. 3. ad fin. Si modo satis offerat, et defendere paratus sit. b. e. fideiussorem exhibeat. Sic *Martian.* *ibid.* 48. 17. 1. sub fin. Si provinciae praesidem adierit, et satis obtulerit. Adde *Ulp.* *ibid.* 26. 10. 5. *Id.* *ibid.* 36. 4. 3. Si in, a quo satis petitur, offerat cognitionem, dicendum est, cessare satisfactionem. h. e. fideiussor petitur. Sic *Papinian.* *ibid.* 35. 1. 70. Ita ne satis fidelcommis petatur, nere ratio exigatur. h. e. nomine fideicommissi. — His adde satis accipio, satis do. *V. SATISACCIPIO, SATISDO.* — Satis ago, idem ac satego. *Plaut. Merc.* 2. 1. 3. Ego nocte huc, quae praeterit, proxima egi satis, et fui bono exercitus. *Cato* apud *Charis.* 2. p. 193. *Putsch.* Jam epud vailum nostri satis agebant. *Apul.* 8. *Met.* Villae coloni multitudinem nostram tetrones rati, satis agentes rerum suarum eximieque irepudi etc. *Gell.* 3. 8. Quum Pyrrhus rex in Italia esset, et unam atque alteram pugnas prospere pugnasset, satisque egerent Romani etc. *Id.* 19. 1. Complorantibus nostris omnibus atque in sententia satis agentibus. — Et impersonaliter *Cic.* 4. *Att.* 15. ad fin. Tribus habet Pompeianam, Velinam, Mædiam: pugnat acriter: agitur tamen satis. — Satis superque, abunde, affatim, piucché bastantemente. *Horat. Epod.* 1. 31. Satis superque me benignitas tua ditavit. *Cic.* 2. *Nat. D.* 1. 2. Satis superque dictum est. — De hoc satis, ellipsis, b. e. dictum est. *Cic.* 6. *Att.* 9. Quare de hoc satis. *Nepos Alcib.* 11. extr. Sed satis de hoc: reliquos ordiamur. — b) Cum Adjectivis. *Plaut. Aulul.* 2. 2. 62. Dummodo morata recte veniat, dotata est satis. *Ter. Andr.* 5. 1. 1. Satis iam, satis, Simo, spectata erga te amicitia est mea. *Cæs.* 1. *B. G.* 16. Ne pabuli quidem satis magna copia est. *Cic. Rabir.* Post. 16. extr. Satis multa hominibus non iniquis hac esse debent: omnia etiam multa vobis, quos aequissimos esse confidimus. Adde *cum d.* *Mil.* 34. 92. *Virg.* 2. *Æn.* 375. Responsa non debantur satis fida. *Horat.* 1. *Ep.* 15. 43. satis inter villa fortis. — c) Cum Adverbis. *Cæs.* 1. *B. G.* 25. Neque, sinistra impedita, satis commode pugnare poterant. *Nepos Thra.* 4. Quum non satis diligenter in castris agerentur vigiliae. — d) Cum particula Interrog. ne, quescam conjungi potest, satine? et extrita utriusque littera finali, satin? et fere in sermone familiari. *Enn.* apud *Gell.* 18. 2. extr. Satia rates verant mata in segunda? *Plaut. Trin.* 4. 3. 64. Satin ego oculis plane video? satas ipso, an non est? *Ter. Andr.* 4. 4. 10. Satin sanus es, qui me id regitis? et 4. 5. 9. Quid vos? quo pacto hic? satia recte? *Cic.* 1. *Nat. D.* 41. 114. Satin est id ad illam abundantem bonis beatissimam vitam? — Aliquando Interrogst, et affirmandi vim habet, ut nonne. *Plaut. Epid.* 5. 2. 1. Satin ille homo tudibrio nos vetulos decrepitos duos habet? *Id.* *Rud.* 4. 5. 3. Satia si cui homini Dal esse beneficium voluit, alique illud pacto obligit optatum plis? h. e. nonne? vel nonne perspicuum est obligere? — Satin ut simlem vim habet. *Plaut. Mil.* 4. 3. 40. Pro Juppiter! Satia ut commoditas usquequaque me adjuvat! *Id.* *Merc.* 2. 4. 12. cua. Qui scis, esse amicam illam meam? *Virg.* tuta heri ipse mihi cecrasit. *CHA.* Satia ut oblitus fui, tibi me narravisse? *Virg.* baud mirum factum est. — Satin salve? *V. SALVE.* — Apud *Ter.* locis cit. quidam leg. satine me. — 2.º) Interdum *σντατικός* est, h. e. augendi vim habet, vehementer, valde, abunde. *Plaut. Amph.* 2. 2. 208. Satie audacter. *Id.* *Poen.* 1. 2. 73. Pro herili et nostro quantum satis bene ornat sumus. *Ter. Heaut.* 1. 1. 19. Hac non voluplati tibi esse,

ante certo acio. *Id. Andr. 1. 1. 104.* Ad damnum accessit imprudens, satis cum periculo. *Cic. 3. Off. 8. sub fin.* Satis nobis persuasum esse debet, si omnes deos hominesque celere possumus, nihil tamen avari, nihil iniuste esse facendum. *Horat. 1. Od. 13. 13.* Non, si me satis audiam, Spes perpetuum. *Cass. 1. B. G. 43.* Placities erat magna, et in ea tumulus terreus satis grandis. *Nepos Epam. 5.* Vir satis exaratus in dicendo. *Ulp. Dig. 29. 2. 70.* Hoc enim satis impium esset. *Id. ibid. 43. 23. 7.* circa med. Magna et satis necessaria causa. *Rursus Plaut. Pers. 4. 4. 53.* Satis recte. *Sall. Jug. 63. sepe. Liv. 34. 13.* admodum. *Ammian. 16. 12. 54.* prosperrime. Adde alia quae congesti Broukus. ad illud Tibulli 2. 6. 53. Tunc tibi, tene, precor dices. satis anxio vias. — 3.º) Interdum minuendi. Satis bene est non omnino bene, sed mediocriter. satis bonus non plana bonus, sed probabilis. *Cic. 2. Off. 25. 89.* A Catoe quum quereretur, quid maxime in re familiaris expadiret, respondit, bene pascere. quid reuendum? satis bene pascere. quid tertium? male pascere. (*Plin. 18. Hist. nat. 5. 6. (30).* et *Colum. 6. R. R. praef.* hoc ipsum Catois dictum reuerens, pro satis bene habere mediocriter.) mediocriter. et 3. *Orat. 22. a med.* Quara si iam me vultis esse oratorem, si eliem est bonum, si bonum denique, non repugabo. se anche mediocre, tollerabile. et 2. *Att. 19. a med.* Videat mihi nostrum illum consularem exercitum bonorum omnium, etiam satis bonorum, habere firmissimum. *Ter. Heaut. 3. 2. 12.* Meretris haec est forma inculenta. cara. sic satis. cost, cost, et *Seren. Sammon. p. 67. retro.* Quodque satis melius verbis dicemus *Horat. 1. a. aliquanto.* Similiter *Cic. 3. Off. 14. init.* Nec inulatus et satis litteratus. *Cf. Nepot. Cim. 2.* Habebat enim satis eloquentiae, summam liberalitatem. *Justin. 2. 1. 1.* Quae res satis amplius magnificus fuerunt. *Id. 2. 13. 6.* Satis multum. — 4.º) Pro intente, ut satis agere. V. in SATAGO.

¶ 2. Compar. salius, idem ac potius *Varro. 1. R. R. 2. ad fin.* Ego, quod magis pertineat ad Fundanli valetudinem, salius dicam. Sed hanc lectionem (coi adde *Propert. 2. 34. 31.*) falsam putat *Lachmann. ad Propert. p. 224. V. Haupt. opusc. 2. 419.*

SATISACCEPTIO, *ōis, f. 3.* (satis at acceptio) accettazione della sicurezza o del mallevadore, *ἰσχυρολογία*, actus satisfaciendi. *Pompon. Dig. 45. 1. 5.* Satisfactio est stipulatio, quae ita obligat promissorem, ut adpromissores quoque ab eo accipiuntur, id est qui idem promittant.

SATISACCEPTIO vel Satisfactio, et rectius dicitur Satis vel Satisfactio, *ēpis, cēpi, ceptum, cēpere, a. 3. Particip. Satisfaciens* 11. — Satisfactio est acceptio fideiussoris mihi caueo, fideiussorem a debitor oblatum admitto, *accettare la sicurezza, la peggieria, ricevere il mallevadore*, *ἰσχυρόν λαμβάνω*. cui satisfatio respondet.

1.) Proprie. — 1.º) Active. *Pompon. Dig. 45. 1. 5.* Satisfactio est stipulatio, quae ita obligat promissorem, ut adpromissores quoque ab eo accipiuntur, id est qui idem promittant. Satis autem accipere dictum est eodem modo, quo satisfacere. nam quia id, quo quis contentus erat, ei prestabatur, satisfactio dictum est: et similiter quia tales, quibus contentus quis futurus esset, ita dabatur, ut verbis obligaretur, satisfactio dictum est. *Cic. Quinct. 13. a med.* Pecuniam petiit, negamus debere iudicium huius statim: non secusamus. Numquid praeter? i. veretur, ut res, iudicio facto, parata sit iudicatum solvi satisfactio: quibus verbis a me satisfactio placet, istdem ipse quod peto, satis det. et *moz.* Immo, inquit, abs te satis accipiam ego autem tibi non satisfabo. V. **JUDICATUS**. *Ulp. Dig. 46. 1. 33.* Si eum hominem, pro quo satis de lite acceperam, Titius heredem reliquerit, etc. *Plaut. Stich. 4. 1. 4.* Satis abs te accipiam, nisi videam, mihi te amicum esse, Antipho: nunc qui te amicum mihi sperio esse, creditur tibi. *Cic. 5. Ferr. 45. 115.* Si quis testamento se heredem esse arbitratetur, quod tunc non eiaret, lege ageret in hereditatem, aut, pro praeda litis vindictarum quum satis

acceperet, sponsonem faceret. Ubi *Ascon.* Aut peteret, ut possessor esset, aut acciperet ab adversario satis pro praeda litis vindictarum, et ipse sponsonem faceret. *Ulp. Dig. 36. 4. 5. ad fin.* Nomine legell satis accipere ab herede. Et nomine omisso, *Paul. ibid. 3. 15. et 17.* Si ab herede instituto legatorum satis acceperit legatarius — 2.º) Passive. *Cato R. R. 2. a med.* Quae satis accipiunda sunt, satis accipiuntur. h. e. quae sub fideiussore accipienda sunt.

II.) Translate satisfactio est compertus, certus, quasi datis acceptisque fideiussoribus. *Plaut. Most. 1. 3. 90.* Si acceptum sat babes, tibi fore illum amicum sempiternum. et *ibid. 67.* Si tibi sat acceptum est, fore victum tibi sempiternum. se heni per sicuro.

SATISFATIO, *ōis, f. 3.* ¶ 1 Actus satisfaciendi, hoc aut fideiussores offerendi, sicutq, assiduatione, malleveria, peggieria, *ἰσχυρολογία*. *Cajus Dig. 2. 8. 1.* Satisfactio eodem modo appellata est, quo satisfactio. Nam ut satisfactio dicitur ei, cuius desiderium implemus, ita satisfactio dicitur adversario nostro, quum pro eo, quod a nobis petiit, ita cavemus, ut eum hoc nomen securum faciamus, datis fideiussoribus. *Ulp. ibid. 4. 6. 28.* Si quis nec in custodia, nec in vinculis sit, ad sub fideiussorum satisfactio. *Id. ibid. 46. 5. 1.* Satisfactio praeiorum quaedam sunt, quae satisfactioem exigunt, quaedam quae nodam re promissionem. *Papinian. ibid. 7.* Praetoris satisfactioes personae desiderant pro se intervenientium: nequa pignorisbus quis, neque pecuniae vel auri vel argenti depositione in vicem satisfactiois fungitur. *Ulp. ibid. 35. 3. 3. in fin.* Interponere. *Id. ibid. 26. 3. 17.* offerre. et *moz.* Implere. et in fin. contumeliam satisfactiois subire. *Id. ibid. 2. 8. 7.* Satisfactioem prestare. *Paul. ibid. 4. 8. 32. a med. dare. Ulp. ibid. 26. 4. 5.* alicui remittere. *Plin. 36. Hist. nat. 5. 4. (30).* Satisfactio capitalis. h. e. quae non fideiussor offertur, sed vilia ipsa ejus, qui quippiam praestandum suscepit. ¶ 2. Satisfactio appellatio interdum etiam re promissione continetur, quae contextus fuit ei, cui satisfactio debebatur, ut *Ulp. docet Dig. 50. 16. 61.* Hinc apud *Cic.* hoc sensu satisfactioem intelligendam esse, contendit *Grævius*, quum ait 6. *Att. 1.* De satisfaciendo vero te rogo, quoad eris Romae, tu ut sates: et sunt aliquot satisfactioes secundum mancipium, in via et Memmianorum praediorum vel Atilianorum. Nam quum primitus, inquit *Grævius*, in mancipationibus fideiussor interponeretur, quae satisfactio secundum mancipium appellabatur; et deinceps exolevisset haec fideiussio, introducta in locum ipsius nova re promissione, vetus formula mansit quidem, sed mutata veteri aliquidallone: at satisfactio secundum mancipium nihil aliud nunc significat, quam re promissionem pro ra mancipi. ¶ 3. Pro satisfactioe. *Martian. Dig. 46. 3. 49.* Solutiois quidem verbum non proficit, sed satisfactiois sufficit.

SATISFATIO et Satis dato, (satisdo) adverbii more dictum, ut testato, datis fideiussoribus, con dar peggieria. *Ulp. Dig. 5. 1. 2. ad fin.* Cavere nuda cautio, aut satisfactio. et *ibid. 2. 11. 4. ad fin.* Queritis, alique, quum iudicio niteod causa satisfactio non deberet, satisfactio promiserit, ad fideiussoribus ejus exceptio datur. *Id. ibid. 40. 5. 4. ante med.* Ergo cavendum est idooce. quid est idonee? satisfactio ultique, aut pignorisbus datis. *Pompon. ibid. 35. 2. 31. in fin.* Satisfactio cautum debet esse al, a quo pecunia profiscitur. *Martian. ibid. 49. 17. 18. in fin.* Satisfactio filium in solidum, non pecunia teona defendere debet. — Eandem sententiam habere videtur illud *Cic. 16. Att. 6. ad fin.* Hoc, quod satisfactio debeo, peto te, ut ante providam planeque expedas, et solum reliquas. et *ibid. 15. ante med.* Sed et illi turpe erit, eo nomine, quod satisfactio debeat, procuratore ejus non dissolvere. *Gronov.* tamen priora loco satisfactio debere aum potest non qui fideiussores dedit, sed qui ipsa fideiussor pro alio fuit. *Ernestius vero*, qui facta pro alio idonea cautione, se solum sponponit.

SATISFATOR, *ōis, m. 3.* (satisfactor) malle-

vadore, fideiussor. *Ascon. in 3. Ferr. 45.* Praedes dicuntur satisfactores locupletes pro re, de qua apud iudicem lit est. *Sidon. 4. Ep. 21. sub fin.* Custorior nequum satisfactor inventus est.

SATISDÁTUM, *l, n. 2. et*
SATISDÁTUS, *a, um, particip. V. voc. seq.*
SATISDO et Satis do, *das, dēdi, dātum, dāre, a. 1. Particip. Satisfactus; Satisfactor; Satisfaciendus.* — Satisdo est fideiussura dato creditori caveo, dar peggieria, sicurā, *ἰσχυρόν δίδωμι*: cui respondet satisfaccio. V. **SATISFATIO**. *Cic. Quinct. 13. a med.* Quibus a me verbis satis accipiet, siudem ipsa quod peto satis det. *Id. Ror. Com. 12. a med.* Quid ita satis non dedit, amplius a se neminem petiturum? *Paul. Dig. 46. 6. 1.* Quum, pupillo rem salvam fore, satisfactum est. *Ulp. ibid. 2. 8. 7. sub fin.* Si satisfactum pro re mobili non sit. *Id. ibid. 36. 4. 1.* Ante aditam hereditatem satisfaciendum de legatis est. *Cic. 3. Ferr. 50. 146.* Qui redemerit, satisfact damni infecti, ei, qui a velare vedemptore acceperit. h. e. nomine damni infecti. *Val. Max. 4. 1. n. 8.* Quum Scipio iudicatus pecuniae satisfacere non possat. *Ulp. Dig. 36. 4. 5. ad fin.* Si legatarius fidelcommisi satis non det. *Id. ibid. 43. 14. 1. a med.* Dabitur autem satis vinculis, sed et his qui trans Rumeo possidebunt. *Cic. 4. Ferr. 24. extr.* Debebat Epicrates ullum ammum nemini amici, al qui quid poteret iudicio, secum agi passuros, iudicatum solvi satisfacturos esse dicebant. V. **JUDICATUS**. *Id. 13. Fam. 28.* Rogo, ut si quid tibi satisfaciendum erit, amplius eo mine non peti, cures: ut satisfactur fide mea. — Hinc Particip. praeter. pass. cuius exempla retulimus.

Satisfactum, *l, n. 2.* absolute, subreptitiorum more, occurrit, et idem ac satisfactio. *Ulp. Dig. 43. 3. 1. ad fin.* Quod ait praetor: nihil satisfactum sit accipere debemus. si perseveret satisfactum. V. **SATISFATIO**.

SATISFACIENS, *entis, particip. V. voc. seq.*
SATISFACIO et Satis facio, *faciō, feci, factum, facere, a. 3.* Olim satisfactor dictum est. V. *Varronis loc. cit.* — Particip. Satisfaciens 1. a; Satisfactus fere in omni paragi; Satisfactorius 1 a. et 2. — Satisfactio aut tantum facio, quantum satis est, officium totum praestit, impleo, *ἰσχυροποιέω* (It. fare il suo dovere, soddisfare, appagare, contentare; Fr. satisfaire, contenter, s'acquitter de, remplir; Hlsp. satisfacer, contentar, acquietar; Germ. Genüge thun od. leisten, richen stellen, befriedigen; Angl. give satisfaction, satisfy). ¶ 1 Generalit. — a) Cum Dativo. *Cajus Dig. 1.* Satisfacere dicimur ei, cuius desiderium implemus. *Cic. 14. Phil. 9. extr.* Quum aut morte, aut victoria sa satisfactorum respublikem sponponidit *Nepos Att. 21.* Quibus quoniam, ut spero satisfacti. *Colum. 11. R. R. 3. a med.* Quae ratio docet, universo iugero satisfactura modis stercoreis *MCCCLX. Cic. Balb. 1. 2.* Me amolibus, qui amici fuerint salutis meae, si minus referenda gratia satisfacere potuerim, et praedicanda et habenda certe satis esse facturum. *Id. 7. Ferr. 53. 139.* Satis aut factum Sicilia, et ita officio ac necessitudinali satis promisso nostro ac recepto. *Plin. 35. Hist. nat. 10. 36. (102).* Non iudicabat se asprimere in ad spumam anbelantibus possa, quum reliqua omni parte sibi ipse satis fecisset. 6. *Att. 18. extr.* Boni negotia leata et lucra: faciam tamen satis tibi quidem, cui diffiditius est, quam ipse. sed caris satisfactum utriusque. *Id. Top. sub fin.* Ad id autem, quod te velle senteram, conmutata satisfactum esse debet voluntati tuae. *Id. Divin. Ferr. 14. extr.* Causa et officio suo satisfactura. *Id. Cluent. 10. 29.* naturae et legibus mori, a andar in bando. et *Orat. 41. 140. et 2. Att. 4.* alicui quippiam petanti. *Ulp. Dig. 36. 4. 5. a med.* voluntati defuncti. *Severolā ibid. 1. 77. extr. condicionali. Cic. Habir. Pers. 17. 45.* Ut cunctum val suspiciois, val malevolentiae, vel crudelitatis satisfacti. *Id. 14. Fam. 7.* Deo pio et caste. h. e. Deum pia et caste colere. et 13. *ibid. 16. ad fin.* Satisfactio immortalitati laudum tuarum cupli. h. e. ita scribere de rebus tuis, ut scriptis tuis aequal immortalitati laudum tuarum. *Senec. Ep. 57. ante med.* Virtus, quem satisfacere

beatae vitae contendimus. h. e. satis esse ad beatam vitam. — *Varro* apud *Priscian*, 8. p. 789. *Putsch*. Si mercurius purgant, et deorum cura non satisfaciatur reipublicae. — Obsequere sensu, *Petron*, Sat. 75. Satisfacere dominum. Adde eund. *ibid.* 57. — *Satis superque facere* apud *Cic.* 1. *Orat.* 47. 204. Satis superque ab ea videtur istorum studiis esse factum. — b) Cum Ablat, et praepos. in. *Cic.* 1. *Legg.* 2. 5. Voles tu profecto satisfacere in ea (historia). *Id.* *Orat.* 37. 170. in iure civili. Adde 16. *Att.* 5. 2. — c) Cum Infinito, *Nepos* *Att.* 21. Satisfeci me nihil reliqui fecisse, quod ad sanandum me pertineret. — d) Absolute. *Cic.* 1. *Fin.* 5. 15. Quamobrem tandem, inquit, non satisfacit? Adde *Quintil.* 4. 5. 16. ¶ 2. Speciatim, saepe refertur ad dissolutionem vis alieni, *pagare, reddere, acquiescere, far tacere*. *Cic.* 1. *Q. fr.* 3. a med. Video quid sceleris admiseris, quomodo de visceribus tuis, et filii tui satisfaciatur sis, quibus debes: ego acceptam ex avaritia pecuniam tuo nomine frustra dissipavi. *Cas.* 3. B. C. 60. extr. Maximae pecuniae mutui, paranda ac satisfacere, et fraudata restituere vellent. *Cas.* ad *Cic.* 8. *Fam.* 12. Ut si mihi in pecunia minus satisfecisset. *Cic.* *Flacc.* 20. 47. Pecunia petitur ab *Hermippus*: *Hermippus* ab *Heraclides* petit: Ipse tamen *Fusili* satisfaci ab *Antibus*, et *fidem* suam liberat. *Ulp.* *Dig.* 40. 1. 4. ante med. Quasi poterit, si emptor festinavit, et pretium numeravit, an postea ei satisfactio, servus constitutus ad possit. — Cum Accusativo *Cato* 149. Bonicum pecuniam satisfecerit, aut delegavit. — Non tamen idem sunt semper satisfacere et solvere. ¶ 3. Item pro saldare, et occurrit cum Genetivo. *Jabolen.* *Dig.* 33. 3. 30. Cui usufructus legatus esset, donec ei totius dotis satisficeret: quomodo ei heredes pro sua parte satisfecerint, quamvis reliqui satis non darent; tamen etc. At *Forcellinus* subintelligendum esse ait totius dotis nomine. ¶ 4. Etiam pro purgare se de injuria illata, verbis recusare, deprecari, veniam petere culpam fatendo, dar satisfactionem, confessari ille factum et chidendi peronem. Formulae satisfaciendi sunt apud *Ter.* *Adolph.* 2. 1. 21. Nihil me factum: iugurandum dabitur, te esse indignum injuria hac. et apud *Plaut.* *Amph.* 3. 2. 50. Arbitratus tuo iurandum dabo, me meam iudicem esse uxorem arbitrari. — a) Absolute. *Cic.* 3. *Verr.* 31. a med. In qua civitate legatus populi R. violatus sit, nisi publice satisfactum sit, ei civitati bellum indicit solere. Ubi *Ascon.* Satisfacere est tantum facere, quantum satis sit iure ad vindictam. *Cas.* 6. B. C. 52. Mitis ad Caesarem satisfaciendi causa legatis. *Sueton.* *Claud.* 38. Omissionibus graviter exscriptis, repente, tantum non satisfaciendi modo, veniam dedit. — b) Cum Genetivo. *Cornific.* 4. *Rhet.* 37. Injuriarum satisfaciendi L. Labroni. — c) Cum Dativo. *Cic.* 2. *Phil.* 20. 49. Acceperam jam ante Caesaris litteras, ut mihi satisfacti paterer a te, et mos. Praedicabas, te non existimare, nisi Clodium interficeres, unquam mihi pro tuis in me injuriis satis esse facturum. *Seneca* 2. *Ira* 21. a med. Non resistet offensae puer, cui nihil unquam negatum est, cui de pedagogo satisfactum est. h. e. quod a pedagogo se laesum dixerat. *Ovid.* *Remed.* am. 597. qui dicit multa pueris Proba, satisfacti potest illi tibi. Adde *Sueton.* *Cas.* 73. et 276. 27. *Seneca* 2. *Ira* 33. et *Tac.* 3. *Ann.* 26. Nunc acuta *Martial.* 12. 79. Nil in te scripsi, Bibynica: credere non vis, et iura iubeas: malo satisfacere. h. e. saltem respiciat, ut tantum potere. — d) Cum Ablat, et praepos. de. *Cas.* 5. B. C. 1. Bene paratos esse demonstrant omnibus rationibus de injuriis satisfactores. ¶ 5. Item satisfacere alicui, dare pennis alicui, quoniam laeserit. *Martial.* 12. 14. Saepe satisfacti praeda renator, et acri Decidit exensae, nec rediturus aequo. ¶ 6. Item pro sarrum facere, *Cato* R. R. 141. Neque satis sarrum est, h. e. vitatum.

Homonyma. Saepe differunt satisfacere et solvere; nam solvit, qui creditorem pecuniam eamque aurum: satisfaci, qui quocunque modo creditorem placat, v. gr. cautione, satisfactione,

pignore, parcia debiti solutione, etc. V. *Schard.* *Lex. Jurid. Ulp.* *Dig.* 13. 7. 9. Satisfactum autem accipimus, quemadmodum voluit creditor, licet non sit solutum. Vt. *Tabula aen.* apud *Murat.* 582. a med. Si eam pecuniam non solverit, neque satis fecerit. *Modestin.* *Dig.* 40. 4. 41. Stichus servus meus heredi meo milite nummos si solverit, satisve fecerit, liber esto. *Pompon.* *ibid.* 18. 1. 19. Quod vendidi, et tradidi, non aliter sit accipiens, quam si aut pretium nobis solutum sit, aut satis eo nominis factum. *Jabolen.* *ibid.* 40. 7. 39. Stichus liber esto, quando ex alienum meum solutum, creditoribus meis satisfactum erit.

SATISFACTIO, onis, f. 3. (satisfactus) ¶ 1. Actus satisfaciendi creditori *Paul.* *Dig.* 46. 3. 52. Satisfactio pro solutione est. V. voc. praeced. 2. ¶ 2. Item satisfaciendi ei, quem laesimus. *Cas.* 6. B. C. 8. extr. Casus Ubiorem satisfactionem accepit. *causa, discolora.* et *Cic.* 7. *Fam.* 13. Hic tu me etiam insimulas, nec satisfactionem meam accipis. *Sall.* *Cat.* 36. Quam ob rem detensionem in novo consilio non statui parere, satisfactionem ex nullo consensu de culpa proponere decrevi. *Petron.* Sat. 107. Eiecit ergo meos satisfactione lenitas. *Ulp.* *Dig.* 47. 10. 17. Qui accepit satisfactionem, injuriam suam remisit. *Plin.* 10. *Hist.* nat. 34. 52. de columbis. Tum plenum querela gattar, saevique rostro lectus, mox in satisfactione exosculatio. *Quintil.* 11. 1. 76. Satisfactio culpa. Adde *Tac.* *Germ.* 21. V. voc. praeced. 4. et 5.

SATISFACTIONALIS, e, adject. (satisfactio) ad satisfactionem pertinens. *Cassiod.* 9. *Hist.* *Eccl.* 23. ad fin. Quam veniam Symmachus meruisset, apologeticum, id est satisfactionem librum in Theodosio conscripsit imperatore.

SATISFACTUS, a, um, particip. V. SATISFACTIO.

SATIVUS, V. SATIS.

SATIVA, orum, n. plur. 2. V. voc. seq.

SATIVUS, a, um, adject. (satur, satum) qui sedit et colitur: sed contrarius est qui sponte et sine cultu provenit, agrestis, silvestris, ἡσυχός (It. the si semina e coltiva, sativo, domestico; Fr. semé, planté, qui r'ent de semis, cultivé; Hisp. sembrado; Germ. was gesät, gepflanzt wird, v. zahmen, gepflegten Gewächsen; Angl. that is or may be sown, that may be set or planted, sative, domestica). *Plin.* 32. *Hist.* nat. 2. 11. (22). Sativa corna. *Id.* 24. *ibid.* 13. 73. (120). Sativa moras. *Varro* apud *Gell.* 17. 3. Graec naves suabant cannabo et stappa, ceterisque sativis rebus. — Sativum tempus, sationi aptum. *Plin.* 19. *Hist.* nat. 8. 40. (132). Nostris hae genera faciunt, verum et aeternale, a temporibus sativis, quamquam et Junio veritur. Ita Edit. vet. 1469. 1470. et 1472. et aliae. *Harduin.* cum *Sili.* 11. et alia addit a temporibus satius. — Hinc Sativa, orum, n. plur. 2. absolute. *Plin.* 19. *Hist.* nat. 12. 60. (183). Quae sunt silvestria, eadem la sativa sicciora intelliguntur et aciora.

SATIO, ae, avi, are, n. 1. frequentat. vel intans. a sato, diligenter sato, aut sationem euro. *Augustin.* *serm.* 199.

SATOR, oris, m. 3. (sato, satus) qui plantat, et colit, satorum (It. plantatore, coltivatore; Fr. sémur, planteur; Hisp. sembrador; Germ. d. Säer, Pflanter; Angl. a sower, planter or sower).

1.) Proprie. *Varro* 1. R. R. 45. Ita esse docent silvestria, ad quae sator non accessit. *Colum.* 3. R. R. 15. Sator vitis. *Plin.* 15. *Hist.* nat. 1. 1. (3). olea. *Cic.* 23. *Nat.* D. 34. 86. O molum rerum, quae natura administrantur, sator et sator et parens, ut ita dicam, atque educator et altor est mundus.

2.) Translate. *Cic.* vertens *Sophocli.* 2. *Tusc.* 9. 21. tuque celestium sator, Jace, obsecro, in me vim committam fulminis. h. e. Juppiter genitor, creator: qui dicitur a *Virg.* 41. *Aen.* 725. hominum sator atque deorum: a *Silio* It. 4. 432. rerum sator: et 9. 308. sator ari: a *Phaedro* 3. 17. Deorum genitor, atque hominum sator. *Seneca* *Herc.* *Fur.* 357. verus Alcides sator. pater. Janus designatus in illo *Martial.* 10. 28.

Anorum nilidique sator pulcherrime mundi. *Liv.* 21. 6. Sator litis, seminatore, autore, et *Sil.* It. 8. 260. Idem ut turbarum sator, atque accendere sotes Invidiam. *Plaut.* *Capt.* 3. 5. 3. Sator satorque scelerum, et messor maxima. *Fronto* 1. ad *Antonin.* *Imp.* (edente *Iturum A. Maio*) ep. 3. de puerulis filiis ejus. Dicos precor, est salus sator, salva sint salia, salva reges sit, quam tam similes procreant. h. e. salus sit pater, salvi sint filii, salva sit eorumdem mater.

SATORIUS, a, um, adject. (sator) da seminare, ad serendum pertinens. *Colum.* 2. R. R. 9. ante med. Pelle hyemae satorum trimodiam vestient. Adde 12. 50. ante med. Sic satoria quala apud *Caton.* R. R. 11. *Schneid.*, ubi alii leg. sataria.

SATRÁPA. V. SATRAPES.

SATRÁPEA. V. SATRAPIA.

SATRÁPES et Satrapa, ae, m. 1. et Satrapes, is, et Satrap, apia, m. 3. Genetivus sleg. Satrapis apud *Nepot.* loc. cit. a Satrapes sit, ut *Orestis*, *Timarchidis* pro *Orestae*, *Timarchidæ*, et alia multa de quib. *Priscian.* 6. p. 705. *Putsch.* Potest esse etiam a recto Satrapis; ceteros carus nriusque numeri. V. in loc. cit. — Ratione habita aym, est a Persic. kshatra-pavan, vel contract. kshatra-pa, regni tutor. — Satrapa, satrapes, praefectum, praetorem, praesidem provinciae sub rege Persarum significat, satrapa, gubernatoris di provincia appresso i Persiani. Praetorem vocat *Cic.* 5. *Fin.* 30. extr., praefectum *Justin.* 5. 1. a med. at *Nepos* *Datam.* 3. sub fin. Hi opulentissimi habebantur, et quasi reguli. — a) In sing. num. *Nepos* *Pausan.* 1. *Mardonius* Satrapes regius. *Ter.* *Heaut.* 3. 1. 43. Satrapa si siet amator, nunquam sufferre ejus sumptus queat. At *Forcellinus* leg. satrapes. *Sidon.* *carm.* 2. 78. Quisque sedet sub rege satrapa. et *Alcim.* 6. 392. Ornati cum fraude satrapa etc. *Nepos* *Lysandr.* 4. Factum Pherobaz satrapis regli. *Curt.* 5. 3. 16. satrapa. *Nepos* *Com.* 2. satrapam. *Curt.* 6. 4. 25. et 6. 6. 10. satrapam. *Fulgat.* *interpr.* 4. *Reg.* 18. 24. satrapam. *Curt.* 7. 3. 1. satrapa. — b) In plur. num. *Nepos* *Datam.* 3. Optima veste, quam satrapae regli gerere consueverant. Adde eund. *Agas.* 2. et *Ammian.* 23. 6. 14. *Plin.* 6. *Hist.* nat. 26. 30. (119). Oppidum, satraparum regia appellatum. Adde *Curt.* 6. 6. 20. *Fulgat.* *interpr.* 1. *Reg.* 6. 5. et 29. 5. satrapis. *Apul.* de *Mundo.* satrapae. At satrapae. *Jul.* *Valer.* 2. 21. satrapibus. *Sidon.* *carm.* 9. 50. Praefectos satrapasque perculine. Adde eund. 6. 3. et *Jul.* *Valer.* 2. 23.

SATRÁPIA saepius quam Satrapia, ae, f. 1. οὐρανοῦ, πόρος, provincia satrapis. *Curt.* 5. 1. sub fin. Mazaeum transfugam satrapae Babylonis donat. Adde *ibid.* 2. a med. et *ibid.* 3. etc. Ubique alii leg. Satrapis. *Plin.* 6. *Hist.* nat. 20. 23. (78). Adiciunt quatuor satrapias, Gedrosia, Arachotae etc. Adde *ibid.* 21. 23. (79) et *ibid.* 23. 25. init.

SATRÁPES. V. SATRAPES.

SATULLO, ae, are, a. 1. (satullus) satollare, idem ac saturo. *Varro* apud *Nem.* p. 171. 15. *Marc.* Neque sequam carnes, quibus satullum corpora ac famem ventris.

SATULLUS, a, um, adject. (satur) satollo, idem ac satur. *Varro* 2. R. R. 2. a med. Ii ogni satulli sunt iacta. Alii leg. saturi. — *NE.* De cognom. R. V. ONOM.

SATUM, i, n. 2. satov, genus mensurae aridorum, sequimodius (*Cf. Jos. Antiqu.* 9. 4. 5. ἡ γὰρ δὲ τὸ σάτον μόνος καὶ ἡμῶν ἰταλικόν): a voce Chald. NIND sates, mensura. *Fulgat.* *interpret.* *Math.* 13. 33. et *Luc.* 13. 21.

SATUR, itra, itrum, adject. (satis) Saturnus, forma plena, pro satur, est in *Prodr.* *Gloss.* *Lat.* p. 410. *Loewe.* — Comp. Saturior. — Satur, cibo plenus, satius, ἡμεῖος, κορεστικός (It. satio, satollo, pieno; Fr. qui a pris suffisamment de nourriture, rassasié; Hisp. saciado; Germ. m. Speise zur Genüge, vollauf versehen, satt, gesättigt; Angl. full, full of food, well-fed, sated, stuffed, crammed).

I.) Proprie. — a) Absoluta. *Ter. Hecyr.* 5. 2. 2. Sed tu quom saturas etque ebria eris, puer ut sit satur, facito. *Virg.* 10. *Ecl.* 75. Saturas capella. *Quintil.* 11. 3. 27. Gradum est saturum declamare nomen. *V. CRUDUS.* *Varro* 1. *R. R. praef.* Qui nobis frumentum adrebat, qui saturi flamma. — *Ire*, quo saturi solent, pro ira cecatum, honestis verbis dixit *Plaut. Curc.* 2. 3. 83. Adde *Martialis.* 12. 78., ubi solur est, qui cacara cupit. — b) Cum Gesellivo. *Ter. Adelph.* 5. 1. 3. Intus sum omelum rerum satur. *Horat.* 1. *Sat.* 7. 35. Satur altitum. *Colum.* 7. *R. R.* 4. Agens saturior iactis. — c) Cum Ablativo. *Pers.* 6. 71. Satur anseris estis. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 25. 37. (90). cibo piscum.

II.) Translata. § 1. Universim. — 1.º Genuitatem satur, satiatum qualibet re, satio. *Lucret.* 3. 973. Et non opinanti mors ad caput adslitit ante, Quam satur eo plenus possit discedere serum. *Cic.* 5. *Verr.* 42. asir. Ut aliquando ex eorum egris expleti atque saturi, cum hoc cumulo quiescit decederent. *Catull.* 48. 4. Saturum cor. *Plaut. Pen.* prol. 8. Qui non edistis, saturi sitis fabula. favei una satolla di favole. — 2.º Specialim pinguis, grasso, ingrassato. *Martialis.* 11. 52. Et cortis saturas, atque paludis aves. — 3.º Item sumites interdum pro secundo, abundanti. *Virg.* 2. *G.* 197. Satis, et saturi pelle loeqinqua Tarenti. *Pers.* 1. 71. Nec rus salurum laudare, villa ricca di messi. *Cl. Virg.* 4. *G.* 335. *Sever. Aen.* 12. Saturas menses. *Alit* lag. sacra. *Colum.* 10. *R. R.* 43. Satur auctumans. *Virg.* 3. *G.* 314. Saturas praesepia. h. e. plees pabuli. — 4.º Satur color est pleous, vabemeos, color carico, cui dilutus oppositur. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 61. (170). non apud in hoc violacea est, sed raro saturo colore lucet. *Virg.* 4. *G.* 335. byeli saturo fucata (velleri) colore. *Seneca* 1. *Quaest. nat.* 5. ad fin. Purpuram, quo mellos saturiorque est, eo oportet altius teneat, ut fulgorem suum ostendat. Sic in illo ejusd. 13. *ibid.* 2. Debent ha eubae, quae hoc praestant, deesse esse, leves, splendidas, plana naturae solis, pro naturae solis lege. saturae solis putat *Madvigius* (*Advers. crit.* v. 2. p. 435); non enim Latine dici ait esse naturae solis, nec posse nubibus solis naturam tribui; ita ut eodem sensu accipiendum sit ad saturam purpura apud eund. loc. cit., et color satur apud *Plin.* loc. cit. (Germ. *gonnengesaeilligt*). — Saturae vestes astro Tyrio apud *Senec. Thyest.* 955. sunt purpureo colore multo imbutae, large infectae, dilabae. § 2. Metaphorice. *Varro Sat. Menipp.* p. 123. *Oehl.* Et ceteri sebolastiei, saturis auribus sebolae dape etc. *Alit* elter ieg. *Cic. Orat.* 36. 123. Nec saturae jejune dicet, nec grandula minute, nec item costra. *Sensus* est: Siquae res sunt plene, et quae megae dicendi copia expleari possunt, non eas jejuae et exiliiter tractabit etc. — Saturum gestum, hoc est ratiun, plenum, perfectum. *Manil.* 5. 474. Sa panto-mimis. Esteris tamen aptus erit nene voce poe-tis. Nunc saturo gesta. — *hitee*

Satura, ae, f. i. subaud. lanx, absoluta, seba-tulivorum more: est enim satira, lanx variae frugum, pomorum vel simillium generibus referta, picea.

I.) Proprie. *Acron* in *Horat.* 1. *Sat.* 1. Lanx plena diversis frugibus in templum Cereris infer-tur, quae satira nomine appellatur. *Diomed.* 3. p. 483. *Futsch.* Lanx referta variis melleisue primitiis sacris Cereris referebatur, et a copia, et a saturitate rei satira vocabatur. Cuius generis laecum at *Virgilius* in *Georgicis* meminit, quem hoc modo dicit (2. 194.): Laecibus et paedis fu-menita reddimus exta. Et (*ibid.* 394.): Lancaeque et liba feremus.

II.) Translata. § 1. Ab hoc lance caput aliam dici satira, genus iarcheialis multis rebus refer-tum. *V.* verba *Fest* lastra est. Coestabat autem uva passa, potente et nucleis piceis ex melle coeque. quibus alii addunt et de malo Puelco graec. *Varro* *ibid.* § 2. Satira item est lex, quae uno rogatu multa simul complectitur; unde *Isidorus* per satiram: de cuius urigree *V.* infra.

Fast. p. 314. 25. *Müll.* Satira et cibi genae ex varis rebus conditum est, et lex multis aliis legibus coepta. Itaque in assatione legem adscri-bitur: Neve per satiram abrogato, aut derogato. T. Aenias Lusens in ea, quem dixit adversus Ti. Gracchum. Imperium, quod plebes per satiram dederat, id abrogatum est. Et C. Laelius in ea, quam pri se dixit: Dein pastore die, quasi per satiram sententia exequiis, in dedicationem accipit. *Ilex Festus*, et *Gloss. Philox.* Satira, νόμος πολλὰ ἐπεσχαν. *Fest* tamen seolantia hac in ra eruditae non placet. nam quum legimus per satiram aliquid facere, non videtur sigelari lex aliqua, sed per satiram idem est ac con-fuse, nullo ordine aut distinctione, ducta transac-tione ab ea laece, quam diximus (*Gail. p. 10. mēle*). Porro, quae ex C. Laelio affert *Festus*, sunt *Sat-urati* *Aug.* 29., ubi multo *Codd.*, sed in ille nulli op-limae notes, hab. per satiram iagam. *V. Kritz.* ad b. 4. et *Casaubon.* in libro de *Rom. Sat.* II. 4. Fortasse verba *Laeli* e scriptis *Festi* exoliderunt. *Imp. Justinian.* *praef. ad Dig.* ad *Antecessor.* ab *enil.* Hoc opus legentibus iradebatur, non se-cundum edicti perpetui ordinationem, sed passim, et quasi per satiram collectum, ut illi testibus mltis. Eadem ratioa commodius explicari videtur exempla a *Festo* allata. *Lucit.* apud *Diomed.* loc. cit. Per satiram adilem factum qui legibus coitit. Per satiram lae legis exemplum esto: Veitit iubeat, cum Jugurtha poeem componi, fides fe-riri, elephanis tredi, item perfugas omnes etc. *Lactant.* 1. 21. ante med. *Peseonius Festus* in libris historiarum per satiram refert, Carthagi-nenses Saturno humaeas hostias solitos immolare. *Ammian.* 16. 6. 3. Tamquam per satiram en-bito cebienlarie subragentibus. *Cod. Just.* 7. 6. 1. imperfecta Latinorum libertas iecertis vestigis titubet et quasi per satiram inducta aduc remeet. *Charis.* p. 194. 21. *Kail.* Peodectan va-caet, nam omnia in ea cepit quasi collata per satiram concessa sibi rerum veria potestate. *Eum-an.* *grat. act.* 11. Separata igitur utraque di-cem; neque enim quasi per satiram confundende aut tanta beoeficia. Ceteram *V. CECILIUS* et *DIDIUS* in *ONOM.* § 3. Denique sumitur pro genere carmine, in quo multa mltae multaeque res miscelant, quodque de in scenam translatum coeferri potest cum *Ital. farsa*, Germ. *Mischspiel.* *Paul. Diae.* ex *Festo*. Satira et cibi genus dicitur ex varis rebus conditum, et lex multis aliis confor-ta legibus, et genus carminis, ubi de multis rebus disputatur. *Liv.* 7. 2. (Historiones) non sicut ante, Fescennio versu similes incompotum temera eo rudem iacabant, sed impietas modis saturas descripto iam ad libidinem cantu molique congruenti paregebant. *Val. Max.* 1. 1. A saturis primae o-mnium poeta *Livius* ad fabularum argumenta spe-ctentium animos transevit. — Hic, ut *Forcel-linus* ait ad b. r., *Petrone* *Satyr* vel *Satyr*-con a ponnentis ita appellatum videtur, quae pronu eratione et versibus constat; idem etiam dicen-dem de *Martiani Capellae Satyr*ico, de quo ipso euctor in fine operis ita eloquentiam inducitur Har-moniam: Teodem senilem, Martiane, fabulam, Miscella lusi quam iuvenalis famlosa *Satyr*a (alii lag. *Satyr*) *Peisago*, dum docere nilliter *Artes* creagris via amica *Attica*, Sic in novena decidit volumine. — De satira *R.* praeter vetares, scripserunt eruditae *Schützlerus*, *Scheibne*, *Peterman-nus*, *Fallaureus*, *Linguistius*, *Rasius* alique re-cessiores. *V. SATIRA*, de cuius origine et laode ibi plura dicuntur. — *NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

SATURA, ae, f. 1. *V.* voc. praeced.

SATURABILIS, e, adjeat. (saturo) qui saturari potest. *Gloss. Gr. Lat.* *Χρηστικὸς*, saturabilis.

SATURAMEN, mēis, n. 3. (saturo) idem ac saturatio, saturitas. *Paulin.* *Nolm.* *corm.* 27. 194. isopum saturamine pasci.

SATURANTER, adverb. (saturans) Comp. *Saturantius*. — Saturator est ad saturitatem. *Ful-gent. Contin.* *Virg.* ante med. *Saturaster* hae le libra Physiologo, quem nuper edidimus, omeem arithmeticae arit digestum rationem. *Id.* 3. *Hy-thol.* 6. Sed quia hac saturantius *Apulejus* pae

duorum continentia librorum totam falsitatem congeriem equaravit.

SATURATIO, adverb. (saturo) ad saturitatem. *Gloss. Gr. Lat.* *Κρηστικὸς*, saturatum.

SATURATIO, deis, f. 3. (saturo) actus satu-randi, satollamentis, κόρησις. *Augustin.* *Tract.* 24. in *Jeann.* *Saturatio* quioque millum homi-num de quiesque panibus.

SATURATOR, ari, m. 3. (saturo) qui saturat. *Augustin.* *Ep.* 120. n. 25. De qua saturator ipse dicit etc. *Alit* aliter ieg.

SATURATUS, a, um, particip. *V. SATURO.* SATUREJA, ae, f. 1. et *Saturejum*, i, n. 2., quod in plur. nam. occurrit apud *Ovid.* et *Martialis.* loc. cit. — *Satureja*, *santoreggi*, *Σάβρον*, herba hortensis, quae et curia dicitur, cuadi-mantis ciborum idonea (*Satureja Thymbr* *Lin.*). *Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 50. (165). *Græci* *thym-bram* vocant, quae est curia: hac apud nos habet vocabulum ad aſud, *satureja* dicta. *Colum.* 9. *R. R.* 4. *Nostras* curia, quem *saturejam* rusticis voceat, et 10. *ibid.* 233. Et *satureja* *thymi* refe-rent, *thymbr* quae saporem, ubi, ut ait *cl. Fela*, fortasse distiguit hortensem seu sativam (*sature-jam*) a silvantri (*thymbr*): quam *Virg.* 4. *G.* 31. vocat graviter *spirans*. Sed *V. Bubant*, *Florn* *Virg.* *Id.* 11. *ibid.* 3. ad fin. *Satureja* et viridit-escit est jucunda, nec erida teutilis ad pulmoaria coedue. Adde *Fullad.* 3. *R. R.* 24. — *Va-neris* incitatrice herbam esse, colligunt ex *Ovid.* 2. *Art. nrm.* 415. Sunt qui praecipiant herbas, sa-tureja, nocentes. et *Martialis.* 3. 75. improba nec prorsum jam *satureja* tibi. *Alit* ieg. *satyrion*, h. e. *satyrion*, quia neque *Plin.*, neque *Colum.* eam vim *saturejae*, aut *curiae* tribuunt.

SATURIANUS, a, um, adjeat. *Saturejanus* *caballus* dicitur ab *Horat.* 1. *Sat.* 6. 59. qui in *Saturejano* agro totius *Apuliae* fertilissimo situs fuit, ideoque geosonius. Ita *Acron.* *Huc* fecit, quod *Serv.* ad 2. *G.* 197. et 4. *ibid.* 335. oppi-dum *Saturiam* vel *Saturejum* pooli *Iusta* *Taran-tum*: quae regio est *Apuliae* *Peucetiae* contermina. *Alit* tamen ducunt a paluda *Satur* ubi essent prata, in quibus equorum megui greges alerentur. *V. ONOM.*

SATURJUM, i, n. 2. *V. SATUREJA.* — *NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

SATURICE, ae, f. 1. SATIRICE.

SATURIO, deis, m. 3. nomen comediae *Plen-tinae* amicae *eped Fest* in *Catullianam*, *Nequit-tum*, *Rienae* et *Succenturiato*: quibus totis ali-quod es eo fragmeatum refert. Porro apud *Gell.* 3. 3. ad fin. tradit, scriptum a *Plauto* fuisse in *pietien*. Apud *eund.* *Plaut. Para.* nomen est *perasiti*: qui ita loquitur *ibid.* 1. 3. 21. O Sa-turio opportune adrenati mihi! *aarva*. *Menda-elim* edepot dicit nam *Eurio* venio, non ad-venio *Saturio*. Ceteram hanc inter *ἀντιλογισμῶν* pooli *Ritschel.* in *Parerg.* *Cl. Gell.* *ibid.* *V. Teuf-fel.* op. cit.

SATURISCUS, ae, f. 1. SATYRISCUS.

SATURITAS, ae, f. 3. (satur) satietas, comedia, satollanza, κόρος, πληροπν.

I.) Proprie. § 1. Generatim. *Plaut. Capt.* 4. 1. 4. Offers mihi peum, potationes, saturita-tem, gaudium. *Aurel. Vici. Epit.* 45. sub fin. Quod intemperantia cibi et saturitate, quae artus diffuderat, accidisse, plures retulere. *ripienza*. et *Plaut. Rud.* 3. 4. 53. Quid causae est, quin virgine te usque ad saturitatem sauciem? § 2. Specialim et locularites apud *Plaut.* dea est pa-rastitorum. Ita enim *parastiti* loquitur, *Capt.* 4. 2. 97. Ita me amabit sancta *Saturitas*, *Regio*, ita-que seo me semper condoret coeomina.

II.) Translata. § 1. Specialim dicitur da co-lore saturo. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 39. 64. (135). de conchylio. Sic gignitur laudatus ille *paſter* saturi-tate fraudata. § 2. Geosolim da abundantis et copis. — a) Abstractorum more. *Cic. Senect.* 16. 56. Naque solum oſcio, quod hamlum geosol-cultura agrom est saturitatis; sed et defactione, quam dixi, et saturitatis coplaque omnium rerum, quae ad vicium hominum pertinent. Adde *Fulgat-interp.* *Eccle.* 5. 11. — b) Concreto, ni ajuet, senu, puta de acromenlis. *Plin.* 10. *Hist. nat.*

33. 49. (92). Hirundines notabili munditia egerunt excrementa pullorum, adulescentes circumagi docent, et foris saturitatem emittunt.

SATURNALIA, tum, a. plur. 3. *V. SATURNALIS.*

SATURNALICIA, drum, n. plur. 2. *V. voc. seq. in Sa.*

SATURNALICIUS, a, um, adject. (Saturnalia), ad Saturnalia pertinet. *Martial.* 10. 17. Saturnalicio Mactum fraudata tributo Frustra, Musa, cupis. h. e. munusculo, quod Saturnalibus mitul solebat. *Id.* 5. 30. et 7. 91. Saturnaliciae nubes. *Id.* 11. 15. Saturnalicio versus. *Id.* 5. 19. Saturnalicio tigitum malsee sellibra. h. e. tigitum argenteam selibra pondo. *Id.* 14. 182. de sigillo fictilis. Ebrius hac fecit teris, puto, monstra Prometheus: Saturnalicio lusi et ipse luto. h. e. quod Saturnalibus pro munere esset. — Hinc

Saturnalia, drum, a. plur. 2. absolute, h. e. dona. *Spartian. Hadrian.* 17. 3. Saturnalia et sigillaria frequenter amicis inopiantibus misset, et ipse ab his libenter accepit, et alia invicem dedit.

SATURNALIS, e, adject. (Setusque) ad Saturnalia pertinet, ut Saturnalia festum, *Macrob.* 1. Saturn. 2. a. med. — illud

Saturnalia, tum, n. plur. 3. absolute. Plurimae declinat, quia unoquoque anno fiebant: ita *Comment. in Don. art. p. 241. 33. Hagen.* — In Genetico Saturnaliorum rectius dici, quam Saturnalium, *Macrob.* 1. Saturn. 4. monst; nam sic omnes fera scriptores locuti sunt, quamquam ex grammaticorum regula Saturnalium dicendum videtur. Itaque refert scriptores *Sallust.*, *Masur. Sabin.*, *Verrius Flacc.*, *Jul. Modest.*, etc., qui Bacchanaliorum, Pinatiorum, Saturnaliorum, Agonaliorum dixere. *Claudii Macrob.* certum esse, licito Saturnalium et Saturnaliorum dici, quam alteram regna, alteram etsi sola, sed multorum defendat auctoritas. — Saturnalia, Kpovia, festa unius, seu trinum, seu quinquae, seu septem dierum, in honorem Saturni. A. Sampronio Atratinio M. Mucio Augurino Cons. sedes Saturno dedicata, Saturnalia instituta festus dies. h. e. U. C. ann. CCLVII. Hoc autem festum in Attica primum ortum fuisse, monet *Macrob.* 1. Saturn. 10. ad fin. *Joh. Malala chion. VII.* p. 179. *Dind.* δ Πάρος εὐαγγέλιος τὰ λεγόμενα Βρουαλία. at mox καὶ κατὰ τὸν αἶον τῶν Βρουαλίων ἐν τῇ Παλαιᾷ πόλει τῆς Ἰσθμίας τῆς νῦν. Alii alio Saturnaliorum originem assignant, Romano praeter hos nemo, inquit *Peter.* ad h. Celebrabantur mensa decembris unio primum die, nempe XIV. K. Jan., testibus *Macrob.* 1. Saturn. 10. et 11. et *Liv.* 2. 21. et 22. 1. *Porc. Latro in Catilin.* 17. Saturnalibus proxime futuris adorari placuit; quoniam die civitas omnis foris publico edicto confesso se in montem Aventinum ac rusticari quodammodo solita est. Postea in triduum propagata festivitas, ex adiectis prius a Julio Caesare huius mensis diebus, deinde ex edicto Augusti; a XVI. igitur coepit in XIV. K. Jan. desinere, quo solo die fieri aota consueverant. Tandem a Catigula quatuor Saturnalibus est additus dies, quem Juvenalem appellarunt (*Sucton. Cal.* 17. et *Dio* 1. 59, c. 6.): quod lo deusitatem quam abisset, a Claudio iterum instauratum est (*Id.* 1. 60. c. 25.). Sed Sigillariorum adiecta celebritas, ut ait *Macrob.* *ibid.* 10. ad fin., in septem dies discursum publicum et laetitia religionis extendit. Hinc *Martial.* 14. 72. Qui venit botulus medio tibi tempore brumae, Saturni septem venerat aote dies. Porro erant dies illi plenae laetitia. His continua epulae et comissiones essent; munera utroque et quoque mitti remittebant solebant Romanis diebus synthesis, quod genus vestis brevis erat, sumebant, servisque discumbentibus inerviebant. Saturni enim aote omnia communia fuere, nec, quid servitus esset, notum fuit. *V. Macrob.* 1. Saturn. 7., *Liv.* 2. 21., *Stat.* 1. *Silo.* 6. et *J. Lipsium* 1. 1. Saturn. c. 2. — De Saturnalibus multa habet *Lucian.* in *Cronosolone.*

1.) Proprie. *Cic.* 5. *Att.* 20. Saturnalibus mano se mihi Pindenisse dederunt. *Macrob.* 1. Sa-

turn. 2. Solstitialis dies, qui Saturnaliorum feste consecutus est. *Petron. Sat.* 58. In Saturnalia, rogo, mensis Decembris est! Adde *Caton. R. R.* 57. — *Secunda, tertia Saturnalibus* pro secundo et tertio die Saturnaliorum. *Cic.* 13. *Att.* 52. Sed quoniam secundis Saturnalibus ad Philippum vesperi venisset. *Id.* *ibid.* Ille tertius Saturnalibus apud Philippum ad horam, nec quemquam admisit. — *Ex Saturnalibus primis in Saturnalia secunda* idem est ex die Saturnaliorum unius anni ad diem eorundem anni loquentis. *Inscript.* apud *Marin. Frat. Aiv.* n. 32. 35. et 36. EX SATURNALIBUS PRIMIS IN SATURNALIA SECUNDA MAGISTRVM ANNYM RECVRYNT. *V. eund.* *ibid.* p. 275. et PRIMUS.

II.) Translate. *Martial.* 5. 84. Scis certe, puto, vestra jam venire Saturnalia, Martias Calendas. h. e. ferias matronales. *Cl. Sueton. Vesp.* 19., *Macrob.* 1. Saturn. 12. et *Juvenal.* 9. 53. — Non semper erunt Saturnalia, proverbium, quo significatur, non semper prosperis rebus uti licere. *Seneca Apocoloc. a. med.* Quam vidisset fortunam suam deploantes caudicibus, accedit, et ait: dicebam vobis, Non semper erunt Saturnalia. — Saturnalia, titulus septem librorum, quos scripsit *Th. Macrob.*

SATURNIGENA, a, m. 1. (Saturnus et gigno) Saturni filius. *Auson. Edy.* 15. 22. Testatur Saturnigenam, nec nomine cessat Inconsata Jovem. *Sidon. Carm.* 9. 131. Venatu, fidibus, palastra et herbis Sub Saturnigena sede institutus. *scil.* Achilles sub Chirone cantare, Saturni filio.

SATURNIUS, a, um, adject. (Saturnus) ad Saturnum pertinet. Hinc *V. Saturnius* numerus seu versus, vel Saturnium metrum, genus quadloris caeminis, leconditi et impositi, quo praeter temporibus et sub Saturno utebantur. *Festus* in Saturno. Versus quoque antiquissimi, quibus Faunus fata cecidisse hominibus videtur, Saturni appellatur: quibus et a Navio bellum Punicum scriptum est, et a multis aliis plura composita sunt. *Ascon.* in 2. *Verr.* 10. Antiquum Navi est: Fata Metelli Romae sunt consules. Cui tunc Metellus hatus verus responderat senario hypercatalecto, qui et Saturnus dicitur: Dabunt malum Metelli Navio poetae. *V. Terentian. de metr.* p. 2439. *Futsch.* et INCONDITUS. Hucusque *Forcellinus.* Ceterum de veru Saturnio, (quam vocam Grammatici velt. a Saturno, vel a Saturnia urbe derivant, *V. Mar. Victorin.* 3. p. 138. *Heil.*, *Terentian.* p. 399. et *Fortunatian.* p. 293: minus recte a Saturno ducit *Mommsenius.* *Cl. Corssen.* *Ausprache* etc. l. p. 417.) qui et Fenolus dicitur (*Mar. Victorin.* loc. cit.), alii alla scripserunt, nec satis edub constat inter viros doctos. Sunt qui putent ab totio ad rhythum modo compositum, ut *Servius* ad *Virg.* 2. G. 381. (*V. RHYTHMUS*) et nuperlime *Westphal* (*Allgemeine Griech. metr.* p. 2.), qui formulam, seu carmen: Marti pater te precor - Quaeque uti nien volens propitius etc. ex *Caton. R. R.* 141. esset: deia vero certis mensurae legibus adstrictum dicant, statuantes quatuor Saturni formas: primam, antiquiorem rudioioremque, de qua loquitur *Horatius* 2. *Ep.* 1. 157. sic burridus ille Dehussit numerus Saturnius; alteram ac versiculis brevibus alythmicam ac definito syllabarum numero confatam, quam videre est in inscriptione L. Scipionis: Hoc unum plurimi - Consuevit Romae - Bonorum optimum - Fuisse vltum - Lucium Scipionem etc.; tertiam tongiorem ac magis metricam, ut Summas opes qui regum regias refregit; postremam a Navio inductam, in qua Saturnius versus cooslet dimetro jambico catalecticis, ut Adact celer phaselus, eni additus est Ithyphallicus, ut Et Navio poetae - sic ferunt Metelli Quam sepe ludebant - esse cominatos Dabunt malum Metelli - Navio poetae. (*V. Serv. de cent. metr.* p. 466. 5. *Heil.*) quamquam recentioribus philologis videtur trimeter trochaicus cum anacrusi. At semper ad quantitatem leges exactum, non rhythmicam modulationem temperatum esse, affirmat *L. Müllerus* in *Quaest. Nav.* adversus *Kellerum.* — De Saturnio veru V. *Santennius* et *Terentian.* p. 350., *Bardeletti*, de' primi abili. d. Italia; *Galvani*, della

genti a favella loro in Italia; *L. Müller*, *Metrik* etc.; *Ritschel*, *opuscul. phil.*; *Düntzer* et *Leisch*, *Haavel*, *Pfau*, alii. *V. 2.* Dicitur Saturnius et de aliis rebus. *Cic. Somn. Scip.* 4. Stella, quam in terris Saturniam nominant. *Claudian. III. cons. Honor.* 168. Argenti qua zona riget Saturni tractu. h. e. circule stellas Saturni, quae frigida dicitur a *Virg.* 2. G. 336., quia altissima, et a sole maxime distans. Hinc *Claudian.* 1. *Laud. Stilich.* 178. Saturnia stagna. h. e. maria Septentrionalia. *Id.* 3. *Rapt. Pros.* 20. olla. h. e. pas aurei aucti sub Saturno. *Virg.* 4. *Ecl.* 6. regna. h. e. stas aures sub Saturno. *Ovid.* de nuce. 63. falx. h. e. quae est insignis Saturni, qui cultorem agrorum praesidera videtur, ut ait *Festus*. *Lucan.* 3. 115. templa. h. e. ades Saturni Romae, ubi ararium. *Pers.* 2. 59. Aurum vasa Numae, Setusneque impulit era. h. e. paupertatem aucti aures sub Saturno, quo tempore nullus fuit auri unus, sed aeris tantummodo. *Festus*. Saturnia, Italia: et mons, qui nunc est Capitolinus, Saturnius appellabatur, quod in tutela Saturni esse existimetur. Saturni quoque dicebantur, qui castrum in imo clivo incollebant: ubi ara dicata ei deo etc. *Varro* 5. L. L. 42. *Müll.* Tarpejum aotea montem Saturnium appellatum prodiderunt, et ab eo late Saturniam terram, ut etiam Ennius appellat. Ejus vestigia etiam nunc manent tria: quod Saturni sanum in faucibus: quod Saturnia porta, quam Junius scribit, quam nunc vocant Pandaniam, etc. *Alla V.* lo ONOM. ad hanc voc.

SATURNUS, i, m. 2. Saturno, Κρόνος, de quo *V.* plura in ONOM. — Hinc *V. 1.* Saturni hostia dicitur miser et infelix, qui ultimum supplicium expectat, quasi Saturno mactandus. *Plaut.* in *Suppos.* *Amph.* scena, quae incipit Tun' me mactes? v. 2. *V. 2.* Saturni dies apud *Tibull.* 1. 3. 18. est Sabbatum, quod erat religiosum non solum Judaeis, sed superstitiosis etiam apud Romanos, metuentibus illo die quidquam aggredi, praeteritum lites longiusculum. Testem habemus *Ovid.* *Remed.* am. 219. et 1. *Art. am.* 415., item *Horat.* 1. *Sat.* 9. 69., *Pers.* 5. 184., *Juvenal.* 14. 96. et *Tac.* 5. *Hist.* 4. *V. DIES.* *V. 3.* Saturnus item unus est ex planetis, seu stellis errantibus. Cursum suum undetriginta annis et sex fere mensibus conficit. *Cic.* 2. *Nat. D.* 20. 52. Nam ea, quae Saturni stella dicitur, Phaivusque a Graecis nominatur, quae a terra abest plurimum, signota fere annis entium ruom conficit. In quocumque multa misabiliter effluens tum anteedendo, tum retardando, tum vespertiois temporibus dellescendo, tum matutinis rursum se aperiendo, nihil immutat sempiternis saeculorum aetibus, quin eadem iisdem temporibus afficiat. Hinc *Cic.*

SATURIO, an, avi, drum, ere, a. 1. (setur) Part. Saturatus sub A. I. et II. 1. et in fin.; Saturandus sub A. I. — Saturio idem ac selusum seddo, pascio, salio, expleo, copio (lt. satollare, sfamare, contentare; *Fr. rassasier, repaître, nourrir*; *Hisp. saciar, repaçar, comer*; *German. satt machen, sättigen*; *Angl. to satiate, sate, glut, satisfy, cram*).

A) Activo.

I.) Proprie. *Cic.* 2. *Nat. D.* 51. 128. Mammas appetunt, eamque ubertate saturant. *Claudian.* de phaeice, 13. Epulis saturate famem. *Juvenal.* 14. 166. saturabat glabula talia Petram ipsum turbamque caes. h. e. elebat. *Hieronym.* *Ep.* 21. n. 35. Ipse ei carne saturandus. *Virg.* 8. *Aen.* 213. Jam stabulis saturata moveret Amphitryoniades armenta. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 10. 12. (36). Testudines pastum egressae avidae saturant. *Ovid.* 10. *Met.* 541. armenti saturatos cadē leones. *Id.* 2. *Amor.* 16. 25. submeris ratiibus saturata Charybdis. *Claudian.* *Nupt. Honor.* et *Mar.* 248. Ross saturata vernis rotibus. *Martial.* 3. 60. Ostrea tu sumis stagno saturata. *Luciano.* et 13. 24. Cecropio saturata sydonia melle. ben intuppate, et *Ovid.* 11. *Met.* 166. et *Martial.* 4. 48. saturatae murice vestes. ben tinte, cavitate di colore.

II.) Translate. *V. 1.* Generalim. — a) De hominibus. *Cic.* 2. *Phil.* 24. 59. Versatus in bello est; saturavit se sanguine civium. *Id.* *Faltn.*

3. 6. Quam crudelitatem vestram odiumque dilu-
torum, quod in bonos jam inveteratum habe-
batis, saturare cuperetis. *Id. Dom. 17. 44.* Explevi
animos invidorum, placavi odia improborum, sa-
turavi etiam perfidiam et scelus proditorum. *Ju-
stin. 12. 12. 6.* Orant, supplicis suis potius saturaret
se, quam contumelias. *Catull. 68. 83.* Saturare
amorem. *Seneca Thyest. 393.* Me dulcis saturaret
quies. *h. e. saliet, plene recreet. Cic. Planc. 8. a med.* Homines saturati honoribus. *Id. 1. Divinat. 29. 61.* Pars animi, quae mentis et con-
sillii est, saturata bonarum cogitationum epulis.
Catull. 64. 220. cui languida nondum Lulnae
sunt gnati care saturate figura. *sati di mirare.*
— Part. *Saturatus* cum accus. Graecorum more.
Virg. 5. Aen. 608. Multa movent, necdum an-
tiquum saturata dolorum Iuno. — b) De rebus,
et est implao. *Sever. Aetn. 268.* Saturata horrea.
Pallad. 1. R. R. 35. a med. Quereuo cinere
inurtum aditus saturare. *Id. 2. 13.* Valles, quas
Numinum saturabili aggestio. *Plin. 2. Hist. nat. 99. 102. (221).* Lunae sidus terras saturat. accen-
densque corpora implat, abscedens inanit. *Virg. 1. G. 80.* Nec saturare fimo pingui pudeat sola.
h. e. large stercore. Martial. 8. 28. Qua saturat
Calabris culta Galeus aquis. *h. e. large irrigat.*
Stat. 3. Silv. 4. 82. capillum multo Pappie sa-
turabat amomo. *h. e. plene imbebat. Claudian. 1. in Rufin. 208.* Et picturata saturantur mu-
rica vestes. *Plin. 10. 11. ad fin.* Tunc am
tabulas pice saturantur, et laminis ferreis collig-
gantur, ut ab aquae vi ne dissolvantur. ¶ 2.
Speciatim est nauseam, fastidium, tedium cren.
Plaut. Stich. 1. 1. 18. Haec res vitæ me, soror,
saturant: hæc mihi dividia et senio sapt. Ubi no-
tandos genitivus casus.

b) Neutrum more. *Lucil. Aetn. 264. Wernsd.*
Horrea nil saturant, tumeant et dolia musto Ple-
naque desecto surgant familia campo. *Cf. Virg. 3. G. 214.* — Hinc Part. præter. pass., cuius ex-
empla retulimus.

Saturatus, a, um, adjectivorum more occur-
rit; unde Comp. *Saturatior*, apud *Plin. 21. Hist. nat. 8. 22. (16).* Saturatior color.

SATUS, a, um, particip. V. SERO.

SĀTUS, us, m. 4. (sato) actus serendi, semi-
natio, plantatio, seminatio, plantatio, onop.

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cato R. R. 5.* Sati semina dederit nemini. *Cic. 2. Divinat. 32. 68.* Herbarum autem asperam, credo, avium con-
gestu, non humano satū. *Id. Senect. 15. 53.* Quid
ego vitium ortus, satū, incrementa commem-
ram? ¶ 2. Speciatim sumitur pro generatione.
Cic. 1. Off. 32. ad fin. Hoc Herculi Jovis satū
edito potuit fortasse contingere. *Id. 1. Divinat. 42. 93.* Ob eandem causam multa insitata partim
e celo, alia ex terra oriebantur, quædam etiam bo-
minum, pecudumque conceptu et satū. *Id. 3. Fin. 23.* A primo satū, quo a procreatoribus nati di-
liguntur. *Accius apud Non. p. 174. 14. Merc.*
Profecto haudquaquam est ortus mediocri satū.
h. e. genere, sanguine.

II.) Translate. *Cic. 3. Tusc. 5. 13.* Philosophia
extrahit vitia radicitus, et præparat animos ad
satū accipieundos: eaque mandat his, et, ut ita
dicam, seri, quæ adulta fructus uberimos ferant.

SĀTŪRA, æ, f. t. V. SATIRA et SATYRUS.

SĀTŪRIĀSIS, is, f. 3. *satyrīasis*, inguinum
morbus, quoniam nimia lentigine virile membrum
arrigitur; ita dictas vel a satyris herba, quæ vim
excellendæ libidinis habet, vel a Satyrorum sala-
citate, vel quia iidem ea corporis parte maxime
erecta passim videntur insculpti in antiquis ana-
glyphis. *Cæc. Aurel. 3. Acut. 18. 175. et seq., et Theod. Priscian. 2. 11.*

SĀTŪRICE, V. SATIRICE.

SĀTŪRICOS, adverb. (satyrice) Græca positi-
one, *satyrice*, satyrice. *Porphyrr. ad Horat. 1. Ep. 18. 19.*

SĀTŪRICUS, a, um, adject. (satyrus).

I.) Proprie. ¶ 1. Est ad satyrum pertinens,
da satiro, *satyrice*. *Plin. 5. 8.* Genera sunt
scenarum tria: onom, quod dicitur tragicum, at-
terum comicum, tertium satyricum. Horum ornatus
sunt inter se dissimiles, quod tragice deformantur

columnis, fastigiis etc., comicæ ædificiorum priva-
torum habent speciem etc., satyricæ vero ornan-
tur arboribus, speluncis, montibus raliisque
agrestibus rebus. *Plin. 19. Hist. nat. 4. 19. (50).*
de hortis. Quam rem comitata est et religio quæ-
dam: hortoque et loco tactum contra invidentium
effascinationes, dicari videmus in remedio satyrica
signa: quæquem hortos tutelæ Veneris assignente
Plauto. *h. e. signa satyrorum similia, tentis ve-
retris, cuiusmodi figuntur in satyris et Priapis.*
V. SATYRUS. ¶ 2. *Satyriceus*, ad satyram per-
tinens. *Acron ad Horat. Art. P. 216.* Satyricæ
fabulæ. *Augustin. 5. Civ. D. 26.* Satyrice val
minime teritis. Ceterum V. SATIRICUS.

II.) Translate. *Cæc. Aurel. 2. Acut. 18. sub
init.* Satyrice, vel *satyrice* vocant medicamenta,
quæ sunt eccla atque incentiva et nervis improba.

SĀTŪRION, ū, n. 2. *satyrion* ¶ 1. Herbae genus.
Plin. 26. Hist. nat. 10. 62. (96). Concitaticum
vim habet satyrion. Duo ejus genera: una lon-
gioribus foliis, quam nles, esule quatuor digito-
rum, flore purpureo, radice gemine ad formam
hamulis testium, alteris annis intumescens ea
ac residente. Altera satyrios orbis cognominatur,
et femina esse creditur: distiuguitur internodiis
et ramosior fruticosa: nascitur fere iuxta mare. *et ibid. 63. (97).* Græci satyrion foliis illis robri minoribus,
et tribus non amplius e terra exeuntibus tradunt,
caula levi, cubitali, nudo, radice gemina, cujus
inferior pars et major mares signat, superior ac
minor feminas. Et aliud genus satyrii erythraicon
appellatur, semper vitile majore, levi, dura rad-
icis, cortice rubro, intus album includi sapore
subdole: fere in montosis inventi: Venerem,
etiam si omnino manu teneatur radix, stimulari:
adeo ubi bibatur in vino anastro. *Add. Theod. Prisc. 2. 11. et Apul. Herb. c. 15.* ¶ 2. De
euso hujus herbae dicitur apud *Petron. Sat. 8. extr.* Adeo ubique omnes mihi videbantur satyrion
bibisse.

SĀTŪRIOS, V. in voc. præced.

SĀTŪRISCUS, i, m. 2. (satyrus) *satyriceus*,
satirello, satirello, parvus satyrus. *Cic. 1. Divinat. 20. 39.* Somniavit se peperisse satyriceum.
Baier saturiscum.

SĀTŪROGRĀPHUS, V. SATIROGRAPHUS.

SĀTŪRŌMA, ū, n. 3. *satyrōma* Inult, Sa-
tyrorum lusus. *Helvid. Rust. earm. da Christo 45.* Hinc etiam nostro pugila est schema dolori,
Garrula mendosa fingens satyromala Musla, Fal-
leret ut trepidior cantatrix pagina questus.

SĀTŪRUS, i, m. 2. et Satyra, æ, f. 1.

A) Satyrus, *satyrus*, ferum animal ex genere
simiarum, a *satyr* dictum, ut *Domitius et Ma-
crob.* putat, quod Satyr libidinosi sint.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Plin. 7. Hist. nat. 2. 2. a med.* Sunt et satyri Subsolani In-
dorum montibus perniciosissimum animal, quum
quadrupedes, tum recte currentes, humana effi-
gie: propter velocitatem, nisi senes aut ægri non
capiuntur. *Id. 8. ibid. 54. 80. (216).* de simiis.
Efferatior cynocephalis natura, sicut satyris. *Alti
leg. sicut mitissima satyris. Id. 5. ibid. 9. 8. (46).*
Satyris præter figuram, nihil moris humani. *Id. 10. ibid. 72. 93. (199).* Condit in thesauros melli-
larum cibum sphingiorum et satyrorum genus,
mox inde sensim ad mandendum manibus expo-
mit: et quod formicis in annum solemne est,
his in dies vel horas. *Solin. 27. sub fin.* Sunt
et (simiæ) quæ vocant satyros, facie admodum
grata, gesticulatione motibus iniquis. ¶ 2. Spe-
ciatim. apud poetas satyri sunt bipedes, superiore
parte homines, inferiore feras, villosos, caprinis
pedibus, petulantibus, lascivios, salacissimos. Bacchi
comites, Nymphis infestor etc. *Horat. 2. Od. 19. 4. et aures Capripedum Satyrorum acutas. Ovid. 1. Met. 193.* sunt mihi semidæ, Fauni Satyrique.
Id. 14. ibid. 637. Satyri saltatibus apta juvenus.
Id. Heroid. 5. 135. Me Satyri aaleres (silvis ego
tecum latebam) Quæsierunt rapido, torba proterva,
pede. *Id. t. Art. am. 542.* Ecce levis Satyri,
prævia turba dei. *et 3. ibid. 157.* Talem ta Bac-
chus, Satyris clamantibus Euoe, Sustulit in currus,
Gnos relicta, snos. *Calpurn. 2. Ecl. 13.* Satyri
bicornes. *Id. 10. ibid. 26.* procaces. ¶ 3. Sa-

tyrus Phryx apud *Ovid. 3. Pont. 3. 42.* est Mer-
tyas. ¶ 4. In illo *Pers. 5. 123.* Tres tantum ad
numeros Satyri moveare Bathylli: Satyrus dicitur
Bathyllus, quia pedibus valde agilis erat, et sal-
tem celer instat Satyri. — NB, De nom. pr.
V. ONOM.

II.) Metonymice, genus dramæ apud Græcos:
unde *Satyrorum scriptor* apud *Horat. Art. P. 235.* est qui drama satyricum scribit, minime vero,
ut quidam falso putarunt, qui satyras componit
iis similes, quas ipse elegantissimæ posteris le-
gendas reliquit. *Add. eund. ibid. 226. et 233.*

B) Satyra est femine satyri, satyressa. *Zu-
cret. 4. 1162.* Simula, Sileua et Satyra est. *h. e.*
puelle, quæ simis est naribus, vocalur ab ama-
tore suo Sileua et Satyra; nam Sileui ac Satyr-
simi sunt.

SAUCAPTIS, ptidia, f. 3. nomen fictum are-
metis, apud *Plaut. Pseud. 3. 2. 43.* Alii leg.
sancaptis.

SAUCIANS, antia, particip. V. SAUCIO.

SAUCIATIO, ōnis, f. 3. (saucio) actus sa-
ciendi, vulneratio, ferita, *τραυμα, τραυμας. Cic. Cæcin. 15 a med.* Et sauciatio queretur, quum
fugam factam esse constabit.

SAUCIATUS, a, um, particip. V. SAUCIO.

SAUCIETAS, atis, f. 3. (saucius) Idem ac sa-
ciatio, seu latio, mala affectio, *h. e. indisposi-
tione. Cæc. Aurel. 2. Tard. 13. a med.* Neque
gravado aut singultus vel quæpiam saucietas æ-
grum sequi videbitur.

SAUCIO, a, vi, atum, are, a. 1. (saucius)
Part. *Saucians II.; Sauciatus I. 1. a.; Sau-
ciandus I. t. b.* — Saucio est vulnus indigo, ferio,
cædo, verberando rumpo, concaucio, *τραυματίζω*
(It. ferito, impiagato; Fr. blesser, lésar; Hsp.
herir, golpear, estreñir violentamente; Germ.
verwunden, verletzen; Angl. to wound, hurt,
cut, gash).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) De ani-
mantibus. *Plaut. Rud. 3. 4. 53.* Quid causæ est,
quin virgis te usque ad saturitatem sauciem? *Auct. B. Alex. 52. extr.* Jacentem sauciat teviribus pla-
gis. *Sail. fragm. apud Non. p. 398. 8. Merc.*
Ut Metellus ictu fragule sauciaretur. *Cic. Vatini. 5. extr.* Omnia mea tela sic in te coniciuntur,
ut nemo per tuum latus sauciatur. *Ovid. 3. Art. am. 708.* Indignas sauciat ungue genas. *Colum. 11. R. R. 1. a med.* Sive quis sauciatus in opere
noiam cepit. — b) De inanimis. *Plin. 17. Hist. nat. 22. 35. (198).* Cava radices ne saucias.
h. e. cædes. Colum. 4. R. R. 22. a med. Sau-
cianda ferro atque atque avulcanda riliis in ea par-
te, qua pampinus studemus alicere. *h. e. cæ-
denda. Add. 4. ibid. 4. 2. Ovid. Remad. am. 172.* Sauciat ut duram vomer aduncus humum.
h. e. fodiat. Add. Colum. 2. R. R. 2. a med.
¶ 2. Speciatim, per extenuationis figuram, est
occidere. *Cic. 14. Att. 22.* Meus discipulus valde
amat illum, quem Brutus noster sauciavit. *h. e.*
interiecit: et loquitur de Cæsare.

II.) Translate. *Plaut. Bacch. 1. 1. 30.* Facta
et famam sauciant. *et 2. 3. 35.* Mihi cor odio
sauciat. *h. e. mihi est odiosus, mihi stomachum
mouet. Enn. apud Fulgent. da prisco sermone. 19.* Hæc anus sauciavit se flore Liberi. V. SAU-
CIUS. *Apul. 8. Met.* Linguae sauciantis susurros
improbos inurgere. *Seren. Sammon. c. 12.* Dolur
sauciat aures.

SAUCIOLUM, i, n. 2. vocatur atrium in urbe
Carthagine a solum supplicio, quod ibidem iu-
mebatur. V. *Morcell. Afr. Chr. t. 2. p. 151.*

SAUCIUS, a, um, adject. Hanc vocem conjun-
gunt cum Lat. seco, cædo, excido, aut cum Germ.
siech, morbo affectus. — Saucius est vulneratus,
(quamquam atquid hic ab illo differa videtur
Favassor. Antibarb. p. 585. *τραυματίζω, τραυμα-
τίζω* (It. ferito, impiagato, offeso; Fr. blesser, lésar; Hsp. herido; Germ. verwundet, verletzt; Angl. wounded, hurt, cut).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — 1.) De a-
nimantibus. — a) Universal. *Accius apud Cic. 1. Divinat. 22. 44.* me graviter saucium. *Varro apud Non. p. 398. 13. Merc.* Multis civibus ex ultra-
qua parte saucio etc. *Cæs. 5. B. G. 36.* Illum

enim Cotta saucio communicat. *Virg. 2. En. 223.* fugit quum saucius aram Tauris, et incertam accusit oerula securum. *Ovid. 1. Amor. 14. 18.* Brachia dropta saucia foeti non. — *Saucius*, absolute. *Cæs. 3. B. C. 75.* Sauciorum et egrovum habita rallone. *Justin. 37. 3. 2.* Saucil ex congressione. — b) Cum accus., Græcorum mora. *Tibull. 1. 6. 49.* sal saucia pacius. *Virg. 12. En. 451.* Sacas adversa sagitta saucius ora. *Id. 12. ibid. 5.* da leone. Saucius ille gravi venantium vulnere pectus. *Propert. 2. 8. 22.* saucius onse iatus. *Adda Quintil. 9. 3. 17.* — 2.) Do sensu carentibus. *Horat. 1. Od. 14. 5.* Et malus celeri saucius Africo, Automæque gemunt. *Claudian. VI. cons. Honor. 138.* triformis antennis saucia fractis. Alii aliter legunt. (V. *Keller, Epilog. zu Hor. t. 1. p. 59.*) *Id. Epithal. Pallad. at Celer. 122.* Corion nique saucius. *Propert. 1. 16. 5.* Janua nocturnis potorum saucio risis. *Ovid. 2. Met. 808.* Liquebit ut glacies incerto saucia sola. et 10. *ibid. 373.* Trabe saucia securi. *Id. 1. ibid. 102.* neq. ullis Saucio vomeribus, per se dabat omnia tellus. *Claudian. Cons. Prob. et Olybr. 101.* stridunt Zephyri cursuque rotarum Saucia dividule clarescunt nubila sulcis. squarciata. et de Apono. 24. saucia saxa. spezzati. et *IV. cons. Honor. 425.* quo saucia tanto Decolor iratos attollat Cynthis vultus, rasseggiane, sanguigna, tamquam el vulnerata esset. *Sic Stat. 3. Silu. 4. 84.* Huio et purpurei codat coma saucia Nisi. porportina. ¶ 2. Spaciatim dicitur, qui se percussit Bora Liberi (ut *Plaut. Cas. 3. 5. 16.* loquitur), abrina, ubriaco. *Justin. 24. 8. 1.* Galli hesterni mern saucii. *Martial. 4. 66.* Incaluit quoties saucia vana maro. *Addo 3. 68.* et *Justin. 1. 8. a med. V. SAUCIO*, as. ¶ 3. De ægro-tanta, ammalato. *Propert. 2. 21. 33.* Nunc ut-eumque potes, fatio gera saucia morem. *Apul. 4. Met. Alrus* Inbriaco fluxu saucia. et *Apolog. Divitino* ista viscoram saucia mulier. *Belua male saucia* apud *Sil. It. 15. 789.* est fame laborans. II.) Translate,empa refertur ad animum. ¶ 1. Generatim. — a) Ualvorem. *Stat. 1. Theb. 248.* Juno saucia dictis, foccata sul vivo, punta. at *Prudent. 9. Cathemer. 90.* Saucius dolor mullo. *Claudian. 2. in Eutrop. 455.* vltam sola formidiosa saucius offat. *Cic. 1. Att. 17. 7.* Subesta noscio quid opinione incommoda, sauciumque dñs animum, at insodiosas quasdam odioras suspiciones. — b) Cum gnot., Græcorum mora. *Apul. 2. Met. Mibi* fatigationis holonæ ollam tunc saucio de vionem, maturus eoncedam cubitam. *Id. 4. ibid. Psycho* ægra corpore, anmi saucia. *Auson. Profess. 5. 15.* cilleutes fama ol salutis saucil. h. e. porcilitantes. — c) Cum accus., Græcorum mora. *Sil. It. 6. 8.* Functi rumora mali jam saucias aures. ¶ 2. Spaciatim dicitur do eo, quem pugnara tale Cupidinale. ferito d'amora. *Plaut. Fors. 1. 1. 24.* Adepo! pallor. to. saucius facies sum: In Veneris prelio sagitta Cupido cor meum transiit. *Virg. 4. En. 1.* At regina gravi foududum saucia cura Vultus allivent. *Ennius* apud *Cic. 2. Herenn. 22. 34.* at *Cic. Cæl. 8. 18.* Medea animo ægra, amora savo saucia. *Ovid. Heroid. 5. 151.* Ipse rapertor opti vacces pelysse Pheræsi Ferlus: et a nostro saucia igna full. *Addo Tibull. 2. 6. 109.* ¶ 3. Saucia, liem fuit appellata una ex triginta urbis Romæ curiis, ejus montis est apud *Liv. 9. 38* ad fin. Triste omen diom diffidit, quod Saucia curia fuit principium, duobus insignis cladiibus, capte urbis et Caudine pacle, quod ntroque anno ejusdam curie fneral principium. Maser Lianius tortia atiam clada, quæ ad Cameram accepta est, abominandam eam curiam fecit. Alii tag. *Faucia*, nt alluso sit ad Faeces Caudinas, sed prestat lectio Saucia, quæ triste omen habuit a sauciis in prelio milibus. *V. PRINCIPIMUM.*

SAUCOMARIUS. *V. SAUCOMARIUS.*

SAUCUNCULUS, i, m. 2. sanguiculus, sanguinaccio, miglaccio, cibi genus a sanguine porcio factum: quam vos. contractum e saulucunculo putabat *Hesius*. *V. LUCUNCULUS. Petron. fragm. Tragur. 66.* *Burmman. Hibernias* in primo poscum podulo coronatum, at circa sau-

concunium, et gigeria optimo facta. Alii tag. *Incuncunium*; *Büchelerus sauncunium*: at in *Cod. Tragar. lagitur sauncunium.*

SAUMARIUS at Sangmaris, ii, m. 2. idem ad sagmaris: Gallico sommier. *Penant. vit. S. German. init.* Anna matrona dñorum saumariorum cum pane dirigili ouera. *Adda Gloss. io Class. auct. ed. ab A. Maio T. 6. p. 513.*

SAURA, æ, f. 1. saupa, lacerta. *Isid. 12. O. rig. 4. at Apul. Apolog. 30. extr. — NB.* De cognom. *R. V. ONOM.*

SAURRX, rictis, m. 3. pro sorex, nt caudez pro codex, Latina dicitur, si Servio est fides ad *Virg. 2. G. 30. V. SAURIX.*

SAURION, ii, n. 2. saupiov, ita appellant Athonienas sament papaveris, quia acrimonia sua mordet, velut lacerta, quæ ille saupz. *Plin. 19. Hist. nat. 8. 54. (171).*

SAURITIS, is, f. 8. saupitiz, gemma, quæ in vntre viridis lacerti (qui Græca σαύρος) arundloe dissacti invonit traditur. *Plin. 37. Hist. nat. 10. 67. (181).*

SAURIX at Sörix, rictis, m. 3. Penultimam ganalli alii ponunt brevem, nt *Klotz.*, alii longam, nt *Döderlein.* qui bano vocem cum Gr. saupz conjungit. — Saurix est avis, tributa Salurno ab ougurbus, ex nocturnarum genero, tempestatis nuncia. *Mar. Victorin. 1. p. 1470.* *Putsch. Cf. SAUREX.*

SAUROCTŌNOS, i, m. 2. saupoxtrōnos, lacerta intersector: a saupos, lacerta, ol xtrōnos, interfector. Ita cognominatur Apollo, quem Praxiteles ex æra nudum Saxit, dum puber adhuc Admeti grogas pasceret, arboris trunco sinistra innitum, at lacerta pes eundem reptent insidies segilla stromentem. *Plin. 34. Hist. nat. 8. 19. (70).* Praxiteles fecit et puberem Apollinem subrepenti lacerta comminus segilla insidiantem, quem Sauroctonon vocant. Hinc *Martial. 14. 172.* culus lem-ma ad Sauroctonos Corinthius. Ad te reptant, puer insidiosa, lacerta Parca: anpil diglita illa perla tuis. *V. Mon. Borgh. p. 134. tav. 21., et Visc. Mus. Pio-Clem. T. 1. tab. 13. p. 75. edit. Mediol.* qui marmoream ejusdem Sauroctoni statuam exhibet ere lucisom, doctaque illustrat.

SAURUS at Saurus, i, m. 2. nomen piscis, qui ollas at lacertus dicitur. *Plin. 32. Hist. nat. 8. 28. (89).* *V. LACERTUS. Cassiod. 11. Variar. a mad.* Sio et sauri, argutum piscium ganas, a volocitate nominali, ato *V.* integrum locum in *NEKUSOSUS. — NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

SAVADIA. *V. SARAZIA.*

SAVANUM. *V. SADANUM.*

SAVIATIO, SAVIATUS, SAVILLUM, SAVIO, SAVIOLUM, SAVIOR, SAVIUM at SAVIUNCULUM. *V. SUAVIATIO, SUAVIATUS, SUAVILLUM, SUAVIO, SUAVIOLUM, SUAVIOR, SUAVIUM at SUAVIUNCULUM.*

SAVUNCULUS. *V. SAUCUNCULUS.*

SAXALIS. *V. SAXIALIS.*

SAXANUS, i, m. 2. epith. Herculis, qui ideo *Saxanus* dictus videtur, ut at *Lapidarius* in *Inscript. Nicleni* apud *Zaccar. Excurs. par Ital. p. 53.*, quod quum a Hispania Gelliam ingrederetur, ab Alblone et Bergione, Neptuni filijs (*V. ALBION at BRIGION* in *ONOM.*) inde prohibitus, quumque tela el defecissent, ab invocato Jove adjunctus imbre lapidum fertur. Id ex *Mela 2. 6. Inscript. Tibura* reperta, ubi Hercules in primis colebatur (*V. TIBUR* in *ONOM.*), apud *Gruter. 49. 3. HERCVLI SAXANO OACRYM SER. VLPTRIVS TROPHIMVS ARDEM EOTHECAM CYLINAM PEGYNIA IVA A SOLO RESITITIT TROPHVS DEDICAVIT K. DECEMBER. L. TVERPILIO DEXTRO M. MARCIO RYFO COS. h. e. ann. a Chr. n. CCXXV.* Sani porro dum alie *Inscript. apud Murat. 12. 5. ol 65. 6.*, in quibus Hercules eodem cognomine appodatur.

SAXATILIA, tum, n. plur. 3. *V. voc. seq.*

SAXATILIS, e, adject. (saxum) ¶ 1. Ret qui saxa incolit, cha sta fra i saxi, saxajuolo, saxatog. *Column. 8. R. 16.* ad fin. Saxosum mare nominis sal pisces nutrit, qui scilicet, quod in petris stabantur, saxallies dicti sunt, ut merula lurdiqua, nec minus malanrfi. *Cels. 2. 18. de piscib. Lavioris* suot lupi mulliqua: et post

hos omnes saxallies. *Varro 3. R. R. 7.* Cotum-barum duo genera: unum egreste, ut alii dicunt saxetile, quod hebetur in larribus ac columinibus villis, etc. ¶ 2. Item qui e saxis constat. *Solin. 10. de gruib.* Quum medium Ponti alveum adventara sa sciuit, scrupulorum sareina pedes liberant. ita nautæ prodiderunt, compinti æne ex illo coru imbre saxotili. h. e. saxis depulsi-bus. ¶ 3. Piscatus saxatilis, qui sit inter saxa. *Plaut. Rud. 2. 1. 10.* Piscatum bametilem at saxatilem aggredimur. h. a. bamo pisces captamus, qui in aqua degunt, at manibus nos, qui saxis adherant et scopillis. — Hinc

Saxatilis, is, m. 3. absoluta appellator piscis quidam. *Ovid. Halieut. 110.* Tum viridis aqua-ma, parvo saxatili ore.

Saxatilia, tum, n. plur. 3. absolute, saxatiles pisces. *Plin. 32. Hist. nat. 9. 31. (94).* at 9. *ibid. 15. 20. (52).*

SAXATILIS, is, m. 3. *V. voc. præced.*

SAXETANUS, a, um, adject. videtur esse idam quod saxetilla. *Martial. 7. 78.* Quum saxotani ponatur cauda lacerti. Alii tamen leg. *Seritani*, ab oppido in Bætica Hispania provincia. *V. SE-XITANUS* in *ONOM.*

SAXETUM, i, n. 2. (saxum) locus saxosus, salebrosus, luogo sassoso, *σαρκώ.* *Cic. 2. leg. Agr. 25. ad fin.* Quod est tam asperum saxatum, in quo agricolatum cultus non alaboret?

SAXEUS, a, um, adject. (saxum) qui e saxo est, di sasso, *λαττω.*

I.) Proprie. *Lucret. 4. 697.* per saxea septa Non peccat. *Ovid. 14. Met. 73.* Saxeus scopulus. *Od. Heroid. 10. 128.* tecla. h. a. marmorea. *Catull. 64. 61.* effigies. h. e. signum e marmore. *Lucan. 4. 15.* Saxeus ingenti quem pons am-plectitur arcu. et *ibid. 157.* Attollunt campo gamina jugo saxeas rupes. *Plin. 12. Hist. nat. 1. 5. (10).* Saxeæ crepido. *Stat. 10. Theb. 879.* te-ctique tremantis Saxeæ freca labant. h. e. com-pages lapidum, quibus edificium colligator. *Ovid. 5. Met. 509.* Mater ad audilas stupuit, ceu saxeæ, voces. Hunc loc. *Forcellinus* in translate posuit. *Sueton. Ner. 38.* Saxeus murus. h. e. marmo-reus.

II.) Translate. ¶ 1. Est durus, valde durus.

— a) De rebus sensu carentibus. *Apul. 6. Met. Saxeæ* frons. h. e. prædura, qualis in arietibus. *Sic 10. et 11. ibid.* Saxeæ dentes. *Cæl. Aurel. 3. Tard. 6. St.* Saxeæ durities jecoris. — b) Do animalibus. *Plin. 2. Ep. 3.* Quem tu nisi concupiscis cognoscere, saxeus ferreusque es. *Stat. eod. sensu dicit 4. Theb. 339.* vos autem bno Ira sinetis, Arcades? O saxeæ almlrum et robo-ro nati. ¶ 2. In illo stat. 1. *Silv. 3. 20.* Anlen saxeus est qui per alveum defluit lapideo opera instructum.

SAXIALIS, e, adject. (saxum) saxeus, di sasso. *Frontin. de colon. p. 132.* *Goes.* Termini lapidel alii cæstales, alii moleres. Al saxales omolno lo-gendum videtur.

SAXICOLA, æ, adject. omu. gen. (saxum et colo) qui saxa, sive idola colit. *Paulin. Nolan. carm. 26. 167.* Nola Saxicolis polluta diu cul-toribus.

SAXIFER, fœra, fœrum, adject. (saxum et fero) saxa fereos. *Val. Flacc. 5. 608.* saxifera surgat quibus imber habens. h. e. foudæ, qua lapides fecluntur.

SAXIFICUS, a, um, adject. (saxum et facio) qui saxa facit, h. e. in saxa vertit. *Ovid. Ib. 555.* Saxificas vides infelix ore Medusæ. *Id. 5. Met. 217.* Saxifici Medusæ vultus. *Seneca Herc. Fur. 901.* Belligera Pallas, ejus lo iæva diet Egis fa-roces ore seclitico minas. *Adda Lucan. 9. 670.* et *Sil. It. 10. 178.*

SAXIFRAGA et Saxifragia. *V. voc. seq.*

SAXIFRAGUS, a, um, adject. (saxum et fran-go) saxa frangens, spezzasassi. *Pet. Poeta* apud *Cic. 3. Orat. 42. 105.* Mara saxifragis uadis. *Plin. 22. Hist. nat. 21. 30. (64).* de herba adianto, Calculeos e corpore mire pellit fragigitque, ulquæ oigram. qua de causa potius, quam quod in saxis nasceretur, a nostris saxifragom appellatum crediderim. — Hinc

Saxifraga et *Saxifragia*, *m*, f. 1. absolute, herba eadem, quæ Italica nunc *saxifraga* et *saxifragia* vulgo dicitur (*Saxifraga crassifolia* L.). *Saxifraga* apud Seren. *Sammon*. 32. 602. et *Apul. Herb.* 67. (*Calcifraga* apud Scribon. 150.) et *Saxifragia* apud Plin. *Valer.* 3. 36., et etiam *Saxifrica* apud eund. 2. 37. et 38. *Benedict. Medicin.* 19. apud A. *Maium* in *Class. auct.* T. 5. p. 397. *Saxifricam* tollunt petra nec aonæqæ sellas. An potius hæc *Tragopogon porrifolium* L., Italice *saxefrica*? (In loc. Seren. *Sammon*. est etiam *sarzeiphagon*. quid? an *saxaphagon*?).

SAXIFRICA, *m*, f. 1. *V.* voc. præced.
SAXIGENUS, *m*, um, adject. (saxum et gigno) e saxo natus. *Prudent.* 5. *Cathemer.* 7. Incossum silicis lumbos nas tamen Mostras saxigeno semine querere. h. a. scilicet excitare terendo saxa saxis. *V.* **SAXUM**.

SAXIPERUM, *m*, n. 2. Idem ac *saxiperium*. *Fulgent.* *serm.* 74. Nis tendebat arcum, iste (David) parabat saxiperiam. Cf. *Fulgat. Interpr.* 1. *Reg.* 17. 40.

SAXITAS, *alis*, f. 3. (saxum) saxi natura. *Cæli. Aurel.* 3. *Tard.* 4. 49. Duritia aut saxitas. *Id. ibid.* 8. 109. Difficilis ajunt oratione hydropes, qui ex asinitate magis, quam ex duritia facili facit. Hic saxitas, ut et saxositas, esse videtur saxea durities. Sic 3. *Tard.* 4. sub init. Saxitas, quem sclerobos vocat.

SAXOSITAS, *alis*, f. 3. (saxosus) idem ea saxitas, apud *Cæli. Aurel.* 3. *Tard.* 6. 52. Durities sive saxositas. *V.* voc. præced.

SAXOSUS, *a*, um, adject. (saxum) Apud *Gromat.* vet. ed. *Rudorff.* legitur pessim saxosus. Sile dicitur montosus et montuosus. monstruosus et monstruosus. — Saxosus est saxis abundans, saxosus, *περσικός*.

1.) Proprie. *Colum.* 6. *R. R.* 10. ante med. Fleus loco aprica, calaniosa, gleveosa, interdum et saxosa amet. *Sil. It.* 12. 373. de *Sardinia*. Que videt Italiam, saxoso torrida dorso Exerces accipulis lato freta. h. e. scopuloso *Propert.* 4. 5. 20. Saxosa via. *Virg.* 5. *Ecl.* 84. vettes. *Id.* 2. *G.* 111. montes.

11.) Translate. *Advocate Virg.* 4. *G.* 370. Saxosumque sonans Hypeale. h. e. adens sonitum aquarum inter saxa decurrentia. Ita legit *Servius*: at. saxosusque. h. a. inter saxa defluens. Est autem Hypanis Ponti fluvius. Sic *Plin.* 5. *Hist. nat.* 24. 20. (84). Euphrates saxosus et violentus. Apud eund. 15. *ibid.* 7. 7. (24). chamæssa est frutex saxosus. h. e. nascens in petrosis, at de eadem dicit 24. *ibid.* 15. 82. (133). *Veget.* 3. *Peterin.* 13. 4. Solet la locis saxosis et commissuralibus statulam ferri. h. a. ossuola, ut leg. *Schneiderus*. — Hinc

Saxosa, *brum*, n. plur. 2. absolute, loca saxosa, apud *Quintil.* 6. 10. 21. et *Plin.* 21. *Hist. nat.* 29. 103. (175).

SAXULUM, *l*, n. 2. (saxum) diminut. a saxum, assectio, esignum saxum. *Cic.* 1. *Orat.* 44. 196. Ut itacem illam in asperissimis saxillis tamquam nidulum affixam sapientissimus vir immortalitati anteponebat.

SAXUM, *l*, n. 2. *Saxe*, in vocativ. sing., pro saxum, habetur in *Inscript.* apud *Orell.* 2982. *NYNC RECIPES SA Saxe LIBENS TACVS CVRA SOLVTVS ERD.* Adda *Henzen.* 6406. — Vox fortasse a saxo derivanda, ita ut saxum sit elliquid sectum: a *Döderlein.* vero conjungitur cum *σάξω*, seu *σάξω* a *σάξω* vel *σάξω*, comminuo. — Saxum est lapis, petre, sillex, *λίθος*, *πέτρα*, a quibus, si quid differt, in LAPIS et PETRA dictum aut (it. saxo, pietra; Fr. pierre brute, rocher, roche; Hsp. piedra, guijarro, peña; Germ. rohes Felsstück, roher Felsblock, a. grosser stein; Angl. a stone, rock).

1.) Proprie. 1. Generatim. *Cic. Cæcin.* 21. 60. Saxa jecero. *Phædr.* 3. 2. Onarera aliquem saxis caricat di sarsate. et *ibid.* Saxo aliquam petere. *Sall. Jug.* 57. Saxa volvere in proximos. *Ovid.* 2. *Fast.* 367. mittere. et 1. *ibid.* 570. Saxis rem gerere. *Virg.* 1. *En.* 154. volant facies et saxa. *Id.* 8. *ibid.* 226. Saxum deiecit. *Id.* 10. *ibid.* 381. vallere. *Id.* 12. i-

bid. 904. movere. *Quintil.* 12. 1. 27. Facies et saxa jaculari. *Curt.* 7. 11. 15. Saxa jecere. *Id.* 8. 2. 24. provolvere. *Id.* 4. 14. 13. deolvere. *Id.* 8. 10. 30. Moles saxorum deiecit. *Stat.* 10. *Theb.* 528. Saxa mœolibus rotare. *Sil. It.* 13. 610. Saxa subigere. *Id.* 7. 623. Intorquere. *Liv.* 9. 35. ingerere. *Propert.* 4. 5. 75. Saxa cadere. *Enn.* apud *Serv.* ad 1. *En.* 416. Cuiuspiam cerebrum saxo commouere. *Ovid.* 4. *Fast.* 237. Acuto saxo laniare corpus. et *ibid.* 795. com saxis pastores saxa terebant, Scintille subito prostruere ferunt. *Propert.* 3. 1. 43. Saxa Clithæroni Thebas agitata per ortem Sponte saxa in muri membra colisse ferunt. *Ovid. Heroid.* 10. 49. Aut mare prospiciens in saxa frigida sedi: Quamque lepis sedes, tam lapis ipsa ful. *Id.* 6. *Met.* 573. Strata rigenti solido stabulorum mœnie saxo. *Id.* 12. *ibid.* 341. revulsum Saxum e moate. *Colum.* 7. *R. R.* 6. 6. Saxum nature vel mœnie constratum. *Mazimian.* 1. *Eleg.* 273. veniens consumit eam vetustas. 2. Speciatim dicitur de marmo, marmo. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 31. 100. Non enim est e saxo sculptus, aut e robore dolatus. *Ovid.* 5. *Fast.* 137. At canis ante pedes saxo fabricatus eodem stebat. *Horat.* 4. *Od.* 7. Hic saxum, liquidis ille coloribus Solars nunc hominem potere, quod deum. 3. Saxum sillex, sillex, selce, ciottolo. *Virg.* 8. 1. ante med. Sub redicibus montium et in saxis silicibus uberrime aque suat et affluenter. 4. Saxum quadratum, genas silicis, quo edificia et viæ construebantur, tuso litore, apud *Liv.* 6. 4. et 10. 23. *V. Brocchi*, suolo di Roma. 5. Saxissimum dicitur de rupe, caute, scopulo, monte nudo d'erba, rupe, scoglio. *Virg.* 2. *En.* 307. stupet locius alto Accipiens solum saxi de vertice pastor. *Sil. It.* 11. 217. Cui petere Alpes, saxa impellente cœlum, Atque uni calcata deo. h. e. Herculi. *Horat.* *Epod.* 17. 55. Neptæans saxa ille tandil solo. *Ennius* apud *Cic.* *Pis.* 19. 43. Naufragio expulsus, saxis fixus asperis. *Ovid.* 7. *Met.* 376. alta Desolat saxo. *Virg.* 2. *G.* 156. Tot congesta manu præruptis oppida saxis. *Seneca Herc.* *Clit.* 135. Ad Trechloa vocor, saxa rigentia, Et dumtaxat jugis horrida torrida. *Propert.* 2. 13. 3. Saxum Cereæum. et 3. 9. 45. Tarpejum. *Cic. Dom.* 53. 136. Quam Licinia Vestalis aram et ædulam sub saxo sacro dedicasset. h. e. sub rupe moatis Aveatini, sacra dicta, quia fuit la ea templum Boas Dem. *Ovid.* 5. *Fast.* 149. Et moles nativa: loco res nomina fecit: Appellant Saxumque pars bona montis ea est. 6. Etiam Tarpejos mons ipe Saxum absolute dicitur. *Horat.* 1. *Sat.* 6. 39. Deiecit e Saxo cives. *Tac.* 2. *Ann.* 32. Quorum e numero L. Plautius Saxa deiecit. et 4. *ibid.* 29. Robur, et Saxum, aut parricidarum penas militantes. *Cic.* 14. *Att.* 16. Quis enim audeat, preposita cruce, aut Saxo? *Modestini.* *Dig.* 48. 19. 25. De Saxo præcipiter. *Lucret.* 3. 1030. Cafere, et horribilis de Saxo jactu deorum. Huc irabi potest illud *Plauti Trin.* 2. 1. 30. Qui lo amorem præcipitavit, pelus perit, quam si in Saxo saliat, et *Silii It.* 3. 327. de *Cantabris*. Mirus amor populo, quum pigra ineanit metas, imbelles jamdudum annos pervertere Saxo. 7. Item Capitulum. *Sil. It.* 1. 541. Superis habilebilit saxum. 8. Saxa rubra. *V. RUBER.*

II.) Translate. 1. Universim. Saxum volvere est assiduo arduoque labore atque inutili laborare: ductum a fabula Sisyphi apud inferos. *Ter. Eun.* sub fin. Satis diu hoc jam saxum volvo. abbasstana oggima ho io sudato attorno a questo ceppo. *V. SISYPHUS* in *ONOM.* — Inter saxum et saxum, proverb. in magnis angustis, atque ubi utriusque grava periculum instat. *V. SACRUM.* 2. Metonymice saxum pro muro. *Ovid.* 3. *Fast.* 431. Romulus ut saxo lucum circumdedit alto, Caillbet, buo, luquit, confuge: tutus eris. 3. Item saxa, in plur. num., loca saxosa. *Virg.* 2. *G.* 522. Mitti la agricola coquitur rindemia saxis. *Martial.* 3. 82. Ligarumque nobis saxa quum ministrant, Vel cocta fumis musta Mamillitans etc. h. a. vine

teania in sexole Ligurum neta. — In illo *Horat.* 3. *Od.* 16. 10. perumpere amat saxa. saxa sunt rupes et erces ibi extractæ. 4. Item saxum pro insula. *Avien. descript.* orb. v. 606. Nunc ut quæque vago surrexerit insula ponto Ordine quo steterat pelego circumdusa esse. et v. 666. Plurima præterea coarsurgunt gurgite saxo. Adde v. 691. 5. Inter genera creta Cimolius unam est, quod vocant saxum: cuius proprietates est, quod crescit in macerando. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 17. 57. (196). 6. Figurete. — a) De homine darn, lubumoso, quem dicimus saxo duriorum esse. *Ovid.* 14. *Met.* 713. — b) De stolido, beseil. *Plaut. Mil. glor.* 2. 2. 23. Nulium est hoc stolidius saxum. Cf. *Ter. loc. cit.*

SAXOSUS. *V. SAXOSUS.*

SC

SC', note la *Inscript.* apud *Orell.* 2351. ATENIO MAG. P. SC. scil. magistro publico sacrorum, aut sacerdotum.

SCABELLUM et *Scabillum*, *l*, n. 2. diminut. a scammum. Etiam *scabellus*, *l*, m. apud *Isid.* 20. *Orig.* 11. Hinc et scabelli, qui lectis pervis vel sellis ob escenam apponuntur. *Id.* *ibid.* Tri-podes scabelli sunt habentes tres pedes. Hic illi habent scammelli; et sic *Lindem.* Scribitur et scapillum, ut docet *Scaurus* p. 2252: 33. *Putsch.* — Scabellum est parvum scammum, la quod, ut docet *Varro* loc. cit., non scammum adscenditur, et inserit tum ascendenti, tum etiam sedenti, cuius pedes sustinet, scabellum, scabellum, banchetta, predella, *υποπόδιον*, *σπάκος*.

1.) Proprie. *Varro* 5. *L. L.* 168. *Müll.* Qua simplicior scensione sedebant in lectum non altum, scabellum; in eiliorum, scammum. *Quintil.* 1. 4. ante med. Quere dicat par, quid la litteris proprium, quid commone, quæ eam quibus cogatio: nec mlatur, cur ex scammum fiat scabellum, etc. *Cato R. R.* 10. Scammum in cubiculo unum, scabilla tria, easias quattuor. *Fulgat. Interpr.* *Jac.* 2. 3. Sede sub scabello pedum meorum. *Id.* 1. *Par.* 28. 2. Scabellum Del. h. a. circa fœderis.

II.) Translate, referitur per similitudinem ad instrumentum musicum, quod a tibie lae in scena pede posabatur, dum mann et ore tibiam inflectet: emille parvo suppedaneo ligato eoacavo, quod lignea iidem soles aut ferrea pedi indita parcutiebatur, ut vult *Salmas.*, vel lignea sculptosæ altiori et fissæ, quæ agitatione et teta pedis strepebat, ut est in figura apud *Montfauconium*, *Ruben.* de ra vest. 1. 2. c. ult. et *Spon. Miscell.* c. 21. (Cf. *Hus. Pio-Clem.* *V. t. c.* et *Hus. Capitol.* *III.* 36.) certius lectum intervallis non ingratum strepitum, semper inanea eodem, et sine ulla varietione, edebat. *Cic.* *Cæli.* 27. extr. Mimi ergo est jam exitus, non fabula, la quo quum clausula non lavenitur, fugit aliquis e maibus, deinde scabilla concupant, autem tollitur. *Sueton.* *Cal.* 54. Repente magno tiberum et scabellorum crepitu, cum pale tunicaque tatri prostruit, ac desalato cantico abili. con gran rumore di pifferi e di predelle, ut ait vet. *Interpres Italus.* *Augustin.* 3. de *Musica inst.* Velut quum symphonias scabilla et eymbela pedibus feriunt, ecilis quidem numeris, et bis, qui tibi cum animum voluptate junguntur, sed tamen tenore perpetuo: ita ut si tibias non audias, nullo modo ibi notare possis, quovis procurrat connexio pedum, et unde rursus ad caput redeatur. *Arnob.* 2. p. 73. Numerosos literas scabellorum concupationibus sonores.

SCABELLUS. *V. voc. præced.*

SCABER, *brs*, *brum*, adject. (seabo). Etiam scabrus pro scaber hab. *Gloss.* in *Prodr. Gloss.* ad *Loewe* p. 317. — Comp. *Scabrior*. — Scaber est laquealis et asper, *ἀσπερός*, *τραχύς*: cui opponitur levis, *λαίος* (it. ruvido, aspro, scabro; Fr. rude, raboteux, âpre, inégal; Hsp. ru-

do, toseco, sin piluliter; Germ. rauk, schäbig; Angl. rough, rugged, uneven, scabrous).

I.) Proprie. ¶ 1. Generalit. Virg. 2. G. 214. et Ovid. Heroid. 13. 141. Antra scabro pendente tapho. Id. 3. Art. am. 290. Ut rudis ad scabram turpis aequa molera. et ibid. 275. Cul digiti plingues, et scaber ungula aruit. (Adda Cels. 6. 19.) Plin. 18. Hist. nat. 7. 10. (58). Folia hordio scabra sunt, ceteris laria. Id. 16. ibid. 31. 55. (125). Corles alia laria, ut melo, ilico; Idem scaber rubori, palmis. Fel. Post. apud Cic. 3. Tusc. 12. 26. Pectus illuvie scabram. Ovid. 4. Fast. 921. Scabris manus. Siston Aug. 79. dentes. Plin. 8. Ep. 15. Charis scabris vel bibulis. Virg. 4. G. 493. Rure iuveniet scabra robigine pila. Plin. 12. Hist. nat. 15. 34. (87). Arbor myrtum almillis juniparo, scabrior tentum spinisque horrida. Id. 37. (ibid. 7. 25. (96). et ibid. 9. 46. (130). Scabra gemma. Id. 12. ibid. 25. 54. (114). Arboris genus scabro aspecta, incurvum, fruticosum; frachy appellat. ¶ 2. Specialit. scaber est scabiosus, rognosus, φωφωγός, quia scabies enim scabram facit. Cato A. R. 96. Oves ne scabris sent, amurcam candillo, etc. Adda Colum. 4. R. R. 8 et 7. ibid. 3. Cf. Theophr. 11. P. 5. 22. Plin. 20. Hist. nat. 22. 87. (239). Sinapi inungere scabris genas.

II.) Translat. Macrob. 6. Saturn. 3. sub fin. Nemo es hoc viles putet veteres poetas, quod verus eorum scabris ovis videntur. Ille enim etiam Zenoni ovis aures solus placet, h. e. incompli, dur, insuavis. Quintil. declam. 13. 4. Quo non pedes istos improbi quidve scabris malignis clausum est? Hinc

Scabrum, i, n. 2. absolute, scabrities. Plin. 37. Hist. nat. 2. 10. (28). Crystalla infestetur pluviale villis, scabro, ferrugine, maculosa cuba; etc. Harduin. et Sillig. leg. ss MSS. scabro ferrugine Cels. Aret. 5. Fard 4. 60 de vertica. Propigari, quoniam scabrum vel scabram appellant.

SCABIA V. SCABIES

SCABIOLIS, e, adject. (scabies) ad scabiem pertinet, seu qui scabiei modelat. Psalgon. Veterin. 25. ante med. Compessio scautici: pichi duna libra, resina fricta, resina scabialis libra, etc. Sed videtur legendum cavaleis. V. bene voc.

SCABIDUS, a, nm, adject. (scabies) scabiosus.

I.) Proprie. Marcell. Empir. 8. Scabidus palpebrum. Id. 19. Impeligo. Seron Sammen. 6. 80. corpus.

II.) Translat. Tertull. Anim. 38. Scabida concupiscentia. h. a. mala pruriginis infecta.

SCABIES, si, f. 3. (scabo). Rham scabia, a, 2. In Gloss. Cyrill. ψαπα, scabia, scabies, fil. Philox. Scabia (male Scaria), ψαπα. — In Generalit. scabies pro scabiei olim dictum est V. DERS. — Scabies est asperitas et inaequalitas superficialis, asprezza, ruvidezza, scabrosità.

I.) Proprie. ¶ 1. Generalit. Virg. 2. G. 220. Nec scabia, et aspe tedit rebusque feram luvencat. 5. 153. Tu scabies trueris mali quod in aggera rodit, Qui tegitur parva et palea Apul. 9. Mes Scabies vetustium cariosas testas accipit asculpa. ¶ 2. Specialit. est asperitas cunctis cum pruritu, ψαπα (It. scabbia, rognos, alizza; Fr. gale, searra; Hesp. sarna, roña; Germ. Krätze, Räude, Schorf; Angl. scabbiness, laprony). Cels. 5. 28. a. 16. Scabies est durities cutis rubicunda, ex qua pustulae oriuntur, quaedam hyalidiores, quaedam siciores. Est ex quibusdam anales, siqua ex bis coarctata exulceratillo prulenti. Virg. 3. G. 441. Turpis oves tentat scabies Juvenal. 4. 79. gres totus in agris Unius scabies cadit et porrigine porci. Seneca Fil. beat. 27. ad fin. Quam fada scabies deparscit. Nemesian. Cyneget. 203. Scabies sordida Colum. 7. R. R. 5. Oves infestantur scabie. Justin 36. 2. 12. Scabiem et vitiliginem pati Cels. loc. cit. Scabies laborare Plin. 28. Hist. nat. 18. 75. (244). Canum scabies senatur bubulo sanguine recenti. Id. 23. ibid. 7. 63. (117). Palpebrarum scabiem emendat fel oculi laevis. Id. 31. ibid. 9. 45. (105). Scabiem pecorum sal inillit. Id. 30. ibid. 14. 43. (131). Scabiem mada. Id. 22. ibid. 23. 41. (81). lenira. Id. 32. ibid. 10. 31. (140). et Colum. 6. R. R.

13. extenuare. ¶ 3. In plantis est morbus corticis, quoniam aspera scabritia corrugatur, ex imbre aut rore putrescente. Plin. 17. Hist. nat. 24. 36. (223). et 19. ibid. 10. 57. (176). et 31. ibid. 3. 21. (33). ¶ 4. Scabies, ut dea, a Romanis culta est. Prudent. Hamartig. 280. Par furor illiarum, quos tradit fama, dissilis Consecresse deas, Febrem Scabiemque sacallis.

II.) Translat. Cic. 1. Legg. 17. extr. Voluptatis blanditiis corrupti, quae natura bona sunt, quia dulcedine haec et scabies carent, non carolimus sat. alletamento, illecebra: quia scabies pruritum excitat, et scabendi cupiditatem: Ipsi autem scabere dulcedinem quandam habet. Herat. 1. Ep. 12. 14. Quam in later scabiam tantum et contagia lueri Nil parvum espies, et adhuc sublimis curas pruritu a voglia di avere. et Marital. 3. 60. Nos haec a scabies tenemus angust, h. e. libidine maledicendi. Adde 6. 37. et 11. 7., quibus locis ponitur scabies pro turpis voluptatis pruriginis. Auson. Symm. 15. Hunc locum de terrenis numero nostra illa peatiles scabies capiti osculpera etc.

SCABILE, in, n. 3. Idem ac scabellum seu scabillum. Cato A. R. 10. Scamum in subulo unum, scabilla tria, scillas quatuor. Alii leg. scabilla multo rectius.

SCABILLARIUS, ii, m. 2. (scabillum) qui scabillae facit la usu tibieum et scama, vel patius qui scabillae pulsanis operam dat: idem dicitur et scamillarius, κροδοντορις, κροδοφόρος. Inscript. apud Don. cl. 8. n. 43. PROCVSSA III. SCABILLAR. VERRE A SCABIS. Alla apud Fabrat. p. 603. n. 40. ORREAR VAB. SCABILLAR. Alla apud Orfell. 4117. ORAM FANTO VIL. COL. SCAB. h. a. collegium scabilliarum. Adde aliis apud eund. 2643. et tres alios apud Murat. 329. t. 2. 3. P. SCABILLARI. Porro figuram Fauni scabillarii habet delineatam apud Gor. Mus. Flor. T. 3. p. 59., qui dextro pede scabillum, et ambabus manibus cymbela pulsat; et apud Visc. Mus. Pio-Clem. T. 5. tab. C. figuram Baebae, qui sedens dextro ilidem pede scabillum pulsat, et binos tibias, nam rectam, altam curvam, ora adnotat, insul. — De scabillis V. Calliacii syntagma de iudis scam. p. 82-89.

SCABILLUM. V. SCABELLUM.

SCABIO, as, svi, ora, n. 1. (scabies) scabie labor, dicitur regno, φωφωγός, Psalgon. Veterin. 26. init. Pecus quoniam scabiavelli, non statim corari debet, ne res periculosae praeveniat, et in morbus se convertat.

SCABIOLA, e, f. 1. (scabies) deminut. a scabies Augustin. 4. oper imperf. contra Iulian. n. 13. Sairoi cui facit ovis a peccata, sed i. scabiola.

SCABIOSUS, e, um, adject. (scabies) asper, inaequalis, rognosus, scaber, runido, aspra, τραχύς. ¶ 1. Generalit. Plin. 32. Hist. nat. 2. 11. (22). Carallum probatissimum quam maribus rubens, nec scabiosum, aut lapideum. Pers. 5. 74. Scabiorum far. h. a. velutium, palre, a carculosis exesum. ¶ 2. Specialit. scabiosus est scabie laborans, φωφωγός (It. rognoso, scabbioso; Fr. galeux, lepreux; Hesp. sarnoso, roñoso; Germ. rhudig, krätzig; Angl. scabby, covered with scabs). Pers. 3. 13. namque est scabiosus, et acie blis tamen. Colum. 11. R. R. 2. a med. Si perulibus diabus glans delur, per ver scabiosi bores sunt Plin. 29. Hist. nat. 3. 10. (37). Cypripum alie arois al duris genis, angulis scabiosis et l. erimantibus. Apul. 9. Bet. Nulli scnes, totum eorum reterna alque scabiosa macie asperati. Adde Cels. Aret. 3. Acut 18. 177. et Marcell. Empir. 6. p. 91.

SCABITUDO, dñia, f. 3. (scabo) scabies, vel scabiosa prurigo.

I.) Proprie. In Class. Auct. ad. ab A. Maio T. 8. p. 560.

II.) Translat. Petron. Sat. 99. Omnem scabitudinem animi delere sine clactrice. Alii leg. scabritudinem.

SCABO, scabia, scabi, scabere, a. 3. Infinit. scabens apud Arrippeum Varronem in Calamilo: Ita Eutyph. p. 2168. Putech, qui, pra-

ter hunc et subjucl., nullum aliud modum apud aliquem se cognovisse scelerat; quemquam ex amb-jecia exemplis aliter descendum est. — Ratione habita etymol., conferenda vox enim Gr. scabiosus, fodio, excavo. — Scabo est rado, abrado, lartier perstrugo, frico, scalpo, raschiara, xzocpar.

I.) Proprie. ¶ 1. Generalit. Plin. 10. Hist. nat. 71. 91. (195). Pedibus tellurem scabere non cessat. Id. 18. ibid. 26. 61 (236). Dole quassa sarira, ipsorumque lemlasi scabendo purgare, raschiando. ¶ 2. Specialit. dicitur de euta, quoniam quis fricat ad prurilum sedendum, gratiara. Lucil. apud Non. p. 472. 6. Herc. et Horat. 1. Sat. 10. 70. et in versu sciendo Sapa caput scaberat, vivos et rodere ungues. Lucil. apud Priscian. 10. p. 884. Putech. Scaberat ut porcus conlitis arboris cosila. Plin. 11. Hist. nat. 48. 108. (260). Solidipades in infantia scabunt aures posterioribus pedibus. Id. 10. ibid. 74. 93. (204). Asinus spinetis se scabendi causa alterat. Id. 8. ibid. 27. 41. (99). Anguis si squamæ obtorpueat, spinis juniperi se scabit. et ibid. 23. 37. (90). et 11. ibid. 37. 77. (198). Scabendi dulcedo.

II.) Translat. Mutuum scabere dicitur de duobus, qui mutuo se laudent, sumptum ex proverbio mutuum muli scabunt, quod V. in MULUS. Symmach. 1 Ep. 31. Si plures de te praedicam, ridebor mutuum scabam, et magis imitator tui alloqui, quam probator. Ennod. 1. Ep. 10. Dum in praecantis mutuum videmus scabere.

SCABRATUS, a, um, particip. ab inusit. scabro, scaber factus. Colum. 4. R. R. 14. sub fin. Villa lenitate at scabrata h. e., ut idem Colum. explicat, quando obliuio alque habell ferramento et asperis at lomquibus place le armandendo leniatur et perlingitur.

SCABRE, adverb. (scaber) cum scabritia, asprezza. Gloss. apud A. Mat. in Class. Auct. T. 6. p. 544. Scabre, rugiosa (leg. ruginosa).

SCABREDO, isis, i. 3. Idem ac scabrities. Apul. Herb. 75. Ad caliginem oculorum, et scabredinem Hieronym. Vit. Hieron. ab init. Videns totum corpus impetiginis et pumlea quadam scabredine contrahi. Ceripp. 4. Laud. Justin. 48. at tracia strident scabredine serrae.

SCABREO, as, era, c. 3. Esiom scapros leg. apud Enn. loc. cit. — Scabren est scaber sum, scabra lebern.

I.) Proprie. Ennius apud Non. p. 169. 21. Merc. Scrupes investita saxo elque ostris equanem scabrent. Ita leg. Boiss et Ribbeck., alii scaprant. V. voc. sequent.

II.) Translat. Pacuvius apud Non. p. 152. 29. Quae desideria alumnorum (pro alumnorum), pœtitudine, Squales scabreque (al. scapras) inculte vestitudine. Ita Zaccus. leg. com Turneb. 1. 15. Adversar. c. 15. et 1. 29. c. 20. Alii leg. squale scabreque, et scutula etc.

SCABRES, si, f. 6. (scaber) Rham scapros leggitur a quibusdam Cf. ros. praed. — Scabres est idem ac scabilla. Varro apud Non. p. 168. 20. et p. 125. 35. Me. c. Ager derelliquetur ac perlat squale scabreque, illuvie ex ruitudine. Virg. Cir. 249. quam le tam tristibus illis Sordibus, et scabra pelier laborare tall. Ita emendat Scaliger. V. SCORIA. Apul. Florid. n. 15. sub fin. Infaodi morli pulchritudine in serpentium scabrem solum teligiose tamarit. Alii leg. scobiem. V. voc. praed.

SCABRIDUS, a, um, adject. (scaber) scaber. Penant. 2. carm. 13. 1. Scabrida nunc resonat mea lingua rubigine verba. h. e. aspera, insuavia, rudia.

SCABRITIA, e, f. 1. et Scabrities, si, f. 3. (scaber) Scribitur et scabritia. — Scabritia est asperitas, inaequalitas, τραχύτης (It. ruvidezza, asprezza; Fr. arpeité, rugosité, inégalité; Hesp. escabrosidad, graneria, desigualdad; Germ. Rauhe, Rauheit; Angl. roughness, unevenness, scabridity). ¶ 1. Generalit. Plin. 13. Hist. nat. 12. 25. (81). Scabritia charta levigatur dante concave. Id. 21. ibid. 4. 19. (113). Scabritia corticis. Id. 31. ibid. 9. 45. (105). Scabritia lingua. Id. 23. ibid. 9. 41. (148). Ut terramentorum scabritia

pollatus vehementius, quam lima. et 34. *ibid.* 13. 34. (131). Spodos digitis scabritem extexit. *Id.* 34. *ibid.* 10. 23. (105). Oculorum scabritem extenuare. *Inscript.* apud *Töchon*, *Cachet des ocul.* p. 70. q. *IVNII TAVRI STACT. AD SCABRITUM ET CLARIT.* (V. *Orell.* *Inscript.* 4234.) — In plur. num. *Plin.* 29. *Hist.* nat. 9. 37. (139). Unguim scabritas emendare. *Id.* 27. *ibid.* 12. 105. (130). Arteriarum scabritas sanare. *Inscript.* apud *Töchon*, *Cachet des ocul.* p. 68. c. *LYCII ALEXANDRI AD CALIGINES ET SCABRITAS OMNES.* ¶ 2. Specialim dicitur de scabie, rogna, *ψώρα*, quae scabritem cuti inducit. *Colum.* 7. *R. R.* 5. ante med. Potest etiam scabritem tollere succus viridis cicutas. SCABRITUDO, *Italis*, f. 3. Idem ac scabrities. *Plin. Valerian.* 1. 18. Ad caliginem oculorum at ad scabritudinem. Adde *Marcell. Empir.* p. 279. V. SCABITUDO.

SCABRO, *Græcis*, m. 3. (scaber) ¶ 1. Is, qui scabritia sedatus est. Specialim dicitur de eo, qui hiuvia laborat, dentesque ideo scabros et gingivae patridas habet. *Ulp. Dig.* 21. 1. 12. ad fin. Trebatius ait, non esse morborum, ne alicui otosa, veluti bircosum, scabronam; hoc enim ex hiuvie oris accidere solet. Ita leg. *For.* in *Etymot.* et *Cujac.* l. 11. *Observat.* c. 10.; neque enim strabonem (quod in vulgatis habetur) aut male ulere, aut oris villum esse, sed oculorum. ¶ 2. Vitiose pro crabro in *Gloss. Cyrill.* *Kav-Sapoc*, scabreus, scabro.

SCABROSUS, a, um, adject. (scabros) Sup. Scabrosissimus. — Scabrosus est idem qui scaber. 1.) Proprie. *Plin.* 20. *Hist.* nat. 21. 85. (233). Hippulapatibi radices privatim ungues scabrosos detrahunt. *Hariduin.* at *Sittig.* leg. scabros: et esse recte, quum alibi semper ita *Plin.* loquatur. *Prudent. Psychom.* 106. scabrosa ordo. — Latitur etiam in *Not. Tir.* p. 181. Scaber, scabrosus. II.) Translate. *Optat.* 5. 9. Si invenies cataphractum scabrosissimis moribus. *Venant. pref.* ad fin. Scabrosi operis ignorantiam confiteas, h. e. incoediti.

SCABRUM. V. SCABER in An.

SCÆNA et Scēna, æ, f. 1. — 1.^a) Quod ad descriptionem attinet, multi scribunt scēna, auctoresque habent Pandectas Florantissas, plurimos lapides (inter quos Caolaphium Pisanum C. Cassarii Augusti aro inscriptum) et doctissimos viros *Varron.*, *Priscian.* t. p. 581. *Putsch.* et alios apud *Dausq.* Sine diphthongo maluit *Jul. Scalig.*, *Manut.*, *Cellar.* alii: at ex antiquis *A. clitus* apud *Varron.* 7. *L. L.* 96. *Müll.* His adimpliator satis, quia *Græca* *σκήνη* item vestes libri a *Manutio* vix, et uno at alter litteratus lapis apud *Reines.* ch. 2. n. 30. at 89. Prius scribendū ratio consuetudine nititur illorum temporum, altera ratione: idemque duo de voce scriptum, quod ratione una diphthongo *σκήνη*; consuetudine tunc obliuiole scriptum scriptum fuit. *Varro* loc. cit. austrum reprehendit; utramlibet ergo sequi possumus. At Romani, qui ex *Eolibus* multa habent, scēnam etiam, et scriptum, et scriptum ab *Eolice* *σκαῖνη*, *σκαῖνη*, *σκαῖνος*, usurparunt frequentissima. Ita *Forcellinus*. Recantiores vero pterique omnes d. plurim. MSS. et *Inscripti.* secuti priorem scripturam præferendam censent. *V. Lachmann.* *Lucrat.* p. 217. et seq., *Wagner.* *Orthogr.* *Vergil.* p. 470. et *Fraund.* *Cic. Mil.* p. 29. Sæna olim at scēna scriptum est. *V. Inscript.* *Henzen.* 6594. — 2.^a) Quod spectat ad scēnam, invenitur scēna pro scēna apud *Lucretium* 4. 77. *V. voc. seq.* — 3.^a) Ratione habita etym., est a *Græca* voca *σκήνη*, quæ tabernaculum, tentorium significat: hæc autem *ἀντὶ τῆς οἰκίας*, umbra, ut docet *Servius* ad illud *Virg.* t. *Æn.* 168. tum silvis scēna coraculi Desuper, horrentique atrum nemos imminet umbra. *Cf.* et *Cassiod.* loc. *Infre* cit. — Scēna propria est umbraculum, cembra ex arborum ramis ac frondibus, sive a natura, sive ab arte sit, frascato, coperto fatto di rami a frasca, *σκήνη*. Sub bujosemodi umbraculis *Attica* Juvantes, quum adhuc dispersa per agros habitarent, carminis quedam iocundita decantare solebat, fabulasque suo mo-

re agere: posita in urbem redacta scēnam eo secum transtulit, in qua, vel frondibus vel ex tabulis compacta, bistriones agendis fabulis exercebantur. Ab *Attici* ad *Romanos* et res at nomen transit: diciturque scēna pars theatri proxima proscenio, illo superior, in qua bistriones et mimici ludicrum populo spectaculum præbent. Paulo latius definit *Labeo* apud *Ulp.* *Dig.* 3. 2. 2. sub fin. Ait prætor, Qui in scēnam prodierit. Scēna est, ut *Labeo* definit, quæ ludorum faciendorum causa quolibet loco, ubi quis consistat, moreaturque, spectaculum sui præbatur, posita sit, in publico privatoque, vel in vico: quæ tamen loco passim homines spectaculi causa admittit. (It. scēna; *Fr.* scēne, théâtre; *Hisp.* escena, teatro; *Germ.* d. Bühne, d. Theaters, Scēne, Schaubühne; *Angl.* the stage, scene).

I.) Proprie. *Cassiod.* 4. *Variar.* 51. Frons theatri scēna dicitur ab umbra luci densissima, ubi a pasturibus, luctuante verno, diversis sona carmina cantabant. *Vitruv.* 5. 7. ad fin. Ipse scēnae suas habebat rationes explicatas, ita uti mediæ valvæ ornatos habebat aulæ regis, dextra ac sinistra hospitilla. Secundum ea spatia tres aut species orationis, quæ, quum aut fabularum mutationes sunt futuræ, seu deorum adventus cum tonitribus sepeptilis, versentur mutentque speciem orationis in fronte. *Id.* *ibid.* 8. Genera sunt scēnarum tria, tragicum, comicum, satyricum. V. SATYRICUS. Alia ratione dividitur scēna in versilem, aut ductilem. *Servius* ad *Ilia* *Virg.* 3. G. 24. Vei scēna ut versis discedat frontibus: Versile tuus erat, quum subito tota machinæ quibusdam consertebatur, et aliam picturæ faciem ostendebat: Ducillis tunc, quum, tractis tabulis hac alie illac, species picturæ nudabatur interior. *Virg.* 1. *Æn.* 431. hic alta theatri fundamenta locant alii, immanesque columnas Rupibus excidunt, scēnis decora alta futuris. h. a. scēnis tragædis. *Id.* 4. *ibid.* 471. Aut *Agamemnon* scēnis agitetus *Orestes* h. e. celebratus in tragædis *Plin.* 4. *Ep.* 25. Ludibria scēna at pulchra digna. h. a. quæ bistriones delectant. *Gett.* 17. 21. sub fin. Pleuitur posita in scēna floruit. scil. fabulis scribundis, quæ in scēna agerantur. *Cic.* 3. *Nat. D.* 27. 69. Nec vero scēna solum referta est his sceleribus, sed multa vita communis pæne majoribus. *Id.* *ibid.* 59. Lateram iussio foris ac virilis, non ab scēna et bistrionibus, sed ab armis, aut etiam a palæstra. *Id.* 3. *Orat.* 57. a med. Soleo misari eorum impudentiam, qui agunt in scēna gestum, spectante *Roscio*. *Sall. fragm. Hist.* p. 39. *Dietsch.* Scēnis ad ostentationem histriocum fabricatis. *Nepos pref.* Nulla *Lacedæmon* tam utilis est vidua, quæ non ad scēnam sat mercede conducta. *Sil.* 11. 11. 428. Scēnarum artes. h. e. mimici. — Produci in scēnam dicebantur bistriones mimici, quum ab eo, qui ludos dabat, prætor, auctoritate aut gratia adducebantur, ut in scēnam ad agendum prodirent: reducti, quum postquam sui spectaculum aliquandiu præbuerant, aliquanto intervallo reverti jubebantur. *Plin.* 7. *Hist.* nat. 48. 49. a med. Galeria *Copiola* reducta est in scēnam *C. Poppæo*, *Q. Sulpicio* *Coss.* annuum centesimum quartum ageas, quæ producta fuerat tirocinio a *M. Pomponio* edilii pleb. ante aenos noviginta unum. — Scēnam ædilibus prætoribusque præbendam censoris locavisse narrat *Liv.* 41. 27. h. e. censoris scēnam faciendam locavisse, quæ interviret ædilibus et prætoribus scēnicos ludos facientibus. Scēne in theatro non semper eadem, sed alia aliis temporibus, et alio ornata ac materia fuit. Marmoream in ima parte, mediam vitream, summam a tabulis inauratis fecit *M. Scævur*: admirabili pictura ornatam *Claudius Polichæ* argeatam *C. Antonius*: ex ebore *Q. Caius* etc., ut est apud *Plin.* 33. *Hist.* nat. 3. 16. (53), 35. *ibid.* 4. 7. (23), et 36. *ibid.* 15. 24. (114), et *Val. Max.* 2. 4. n. 6., quæ, crecentibus opibus, religiosem quoque ludum secuta iusuria est. Censores de quibus loquimur, ex pecunia publica scēnam faciendam cararunt, quæ digna esset populo *R.*, ut levarent onus sumptuum ædilibus et prætoribus condum per ea tempora

tam locupletibus, ut publice magnificentissimè essent.

II.) Translate. ¶ 1. Est apparatus, species, ostentatio cujuspiam rei, quæ in oculis omnium geritur. *Cat.* ad *Cic.* 8. *Fam.* 11. a med. Scēna rei totius hæc: Pompejus tamquam *Cæsarem* non impugnet etc. *Peiron.* *Sat.* 117. Et ne quid scēna deesset, quotiescumque aliquem notum vocare testaret, alium pro alio vocaret. *Tac.* 14. *Ann.* 7. ad fin. Scēnam criminis parare. *Apul.* 4. *Met.* Specta scēnam meam calamitatis. *Id.* 8. *ibid.* Omnem scēnam accieris *Iluminat.* et *ibid.* Scēna ferialium nuptiarum. — Hinc *Sueton.* *Cat.* 15. Nec minore scēna Ostium, præfixa in biremis puppa vexillo, et inde *Romam* *Tiberi* subvectos. (matris fratrisque cineras), pes splendidissimum quemque equesstris ordinis, medio ac frequenti diadubus fereulis *Neusolis* infulit. h. e. nec minore apparatu ac pompa. — Afferre aliquid in scēnam, proverb. apud *Cic.* 3. *Orat.* 40. 162. quasi in theatrum et notitiam omnium farris, mettere in campo. — Servire scēnae, proverb. in eos, quorum vita et actiones in omnium oculis sunt. *Cic.* 1. ad *Brut.* 9. Ac mihi tum officio solum erat at natura, tibi nunc populo et scēnae, ut dicitur, serviendum est. *Agli occhi di tutti.* Contrarium est illud *Horat.* 2. *Sat.* 1. 71. Quin obi sa a vulgo et scēna in secreta remorant, etc. h. a. a turba et publico se subdixerant. ¶ 2. Est etiam idem ac locus, ubi spectatores sedent. *Cic.* *Harusp. resp.* 12. 25. Quid magis deformetum, loquinalum, perversum, conturbatum dici potest, quum omnia servitium, permixta magistratus, liberatum, la alteram scēnam immixtum, alteri præpositum etc. *Peiron.* *Sat.* 5. naves plausor in scēnam Sedeat sedemptos, bistrionibus addictus.

SCÆNALIS at Scēnalis, e, adject. (scēna) idem ac scēnicus. *Lucret.* 4. 77. et omnem scēnalem speciem patrum matrumque deorum inficiant. h. a. colorant omnem ornatum, et cultum scēnae. *Plinius* omnes leg. scēnales. *Vat. Poeta* in *Anthol.* *Lat.* 7. 2. p. 48. *Burmman.* Scēnales frondes daturat hinc geminam umbram.

SCÆNARIUM et Scēnarium. V. voc. seq. SCÆNARIUS et Scēnarius, a, um, adject. (scēna) scēnicus. *Ammian.* 28. 4. ad fin. Scēnarii artifices. *Inscript.* apud *Murat.* 948. 4. p. *CORNELIUS* P. L. *PHILOXYENUS* *PICTOR* SCÆNARIUS. Alia apud eund. 970. 2. m. *PETRONIUS* M. L. SCÆNARIUS. scil. scēnarius hic cognomen est, sed ab arte scēnica derivatum, ut *ibid.* adnotat *Musatorius*. V. ONOM. — Hinc

Scēnarium at Scēnarium, *It.* n. 2. absolute, substitutorum more, est locus, in quo scēna constituitur, palca scēnario n. scēnico. *Inscript.* opt. notæ apud *Marin.* *Frat.* *Arv.* p. 527. (*Orell.* 2600.) L. *ATREVS* M. P. *CAPITO* *DYOMVS* *QVINQ.* *CYRIAN* *TABVLARIVM* *SCÆNARIVM* *SVBELLARIVM* *LOCO* *PRIVATO* *DE* *SVB* *RECVIA* *RECVINA* *COHÆVIT.*

SCÆNATICUS at Scēnaticus, e, um, adject. (scēna) scēnicus. *Varro* apud *Non.* p. 176. 18. *Merc.* Ut comici, cinnedici, scēnatici.

SCÆNATICUS at Scēnaticus, a, adject. (scēna) scēnicus. *Varro* apud *Non.* p. 176. 18. *Merc.* Si te pigeat hic modi scēnaticus.

SCÆNICA et Scēnica, æ, f. 1. V. SCÆNICUS.

SCÆNICÆ et Scēnicæ, adverb. (scēnicus) *oxyv-kōs*, scēnicamente, more scēnae. *Quintil.* 6. 1. a med. Facere aliquid scēnicæ.

SCÆNICOLA, æ, f. 1. Scēnicolas meretrices in scēnam productas dicit *Plautus* apud *Fest.*, ut quidem *Governius* ibi legendum censet. Ita *Buchner.* Sed V. SCÆNICULA.

SCÆNICUS at Scēnicus, a, um, adject. (scēna) *oxyv-kōs*, ad scēnam pertinens, comicus, bistrionalis, theatralis, da scēna, teatrala, comico.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cic.* *Arch.* 5. 10. Artifices scēnici. *Id.* 3. *Orat.* 8. 30. Res fortiter scēnica propa venustate tractata. *Ovid.* 2. *Trist.* 514. Scēnica adulteria. h. e. quæ per fabulas in scēnis anarrantur. *Quintil.* 6. 1. ante med. Scēnici actores. *Id.* 11. 3. ante med. Scēnica modicatio. *Id.* 6. 3. ante med. Dicacitas scēnicis et scēnica. *Sueton.* *Ner.* 53. Scēnicæ co-

sonne. h. e. quæ dantur vincensibus in scena. *Id.* Aug. 43. Scenicum at gladiatorum opera. *Id.* Ner. 44. Scenice arguæ. h. a. instrumentis mælicis, quibus in scena utantur, ut tibia, scabellum etc. *Inscript.* apud *Orell.* 2646. VARIUM SCÆNICUM. UT OLADIAT. h. a. somnicarum et gladiatorum, quem tamem *Orell.* suspicam habet. et apud *Schæss.* *Guida* et *Mus. Bol.* p. 127. NAMIPRO AV. LII. PROCESSIONIS SCÆNICÆ etc. ¶ 2. Spectatum scænicæ ludæ sunt, qui in theatro sunt, ad differentiam altorum, qui alibi, ut in Circo etc. Rujasmodi erant fabulæ, mimi, ærode, saltationes et tibicinis modos et alia, quæ in scena exhibebantur. Horum originem at causas et progressum tradit *Liv.* 7. 2. Aliquando astra theatrum eos Augustus fecit, vicatim a pluribus scænis, ut apud *Sustan.* Aug. 46. *legitur.* *Liv.* 21. 4. Ludæ Romani semini eo anno magnifice apparatuque facti. *Id.* 34. 64. Megasthenes ludas scænicos C. Attilius Serranus, L. Scribonius Libo milites euryæ primi fecerunt. h. a. Megasthenes, quem jam antea celebrabantur, primi per ludas scænicos celebraverunt. *Sustan.* Col. 18. Scænicos ludos et assiduo et varii generis ac multiformi fecit: quosdam et nocturnos, æcenis tota urbe luminibus.

II.) Translata scænicus est imaginarius, æctus: nam scænicæ æctores ejusmodi personam sumunt et repræsentant, quem citho, perfecta fabula, sunt deposituri. *Flor.* 2. 14. Papulus R. Iarictus a variis regibus; ab illo imaginario et scænicæ regis superatur. de scena: de Andrisco loquutus, qui se Philippum mentitus Macedoniam regnum invaderet. — Hinc

Scænica et Scænica, f. 1. absoluta pro scænica muliere. *Imp. Constantin.* Cod. 6. 27. 1. Si ex anella, vel ancillæ filia; vel liberta, vel liberæ filia; vel scænica, vel scænica filia suscipit filios in numerum legitimorum habere valeant.

Scænica et Scænica, f. m. 2. absoluta est histrio, actor, commediante. *Cic.* 1. *Off.* 31. a med. Na scænici plus, quam ocs, videntes habere prodeolent. *Sustan.* *Ner.* 42. astr. Quidam scænico placenti nuncium misit, abniti eum occupantibus suis. *Id.* 716. 34. Ludorum se manerum impensas corrumpit, mercedibus scæniconum recitula. *Adda Tac.* 16. *Ann.* 89., ubi Nero per contumeliam scænica dictus. — Scænici Asteticiani, quorum duo erat Asteticus nescio quis, in *Inscript.* apud *Orell.* 2642; et Scænici Latini apud *eumd.* 2619., et Scæniconum collecti apud *eumd.* 2626. et Scæniconum collegium apud *eumd.* 4916.

SCÆNICUS et Scænica, f. m. 2. f. vos. præced.

SCÆNIPACTOR et Scænifactor, f. m. 3. (scænica et factio) *oxyproctus*, qui scænica non tentoria facit. *Arat.* de act. *Apost.* 2. 514. nam scænifactor uterque Pollebant operis studio et dogmata legis.

SCÆNÖFACTÖRIUS et Scænifactorius, m. nm., adject. (scænica et factio) qui ad scenam faciendam tabernaculorum perit. *Fulgat.* *Interpr.* Act. 18. 3. Erant scænifactoris artis.

SCÆNÖGRÄPHIA et Scænographia. f. SCIA-GRÄPHIA.

SCÆNÖPEGIA, m. f. 1., Scænopia et Scænopia, f. m. plur. 2. *oxyproctus*, h. a. tabernaculi, seu tabernaculorum compactio, a *oxyproctus*, tabernaculum, et *oxyproctus*, pango (*Arist.* *Met.* an. 9. 7. *h. rñs xñdñs oxyproctus*) apud *Rebræos* festum tabernaculorum, ΠΙΣΤΩΝ ΑΝ ΗΗΑΓ ΗΑΣΚΟΙΘ, quod quantalibet ab ille celebrabatur inde a XV. die Tisi per septem dies, tum ut memoria secularetur temporis, quæ majoras in deserto Asiæ peragrantes tentoria sibi dixerant (*Lev.* 23. 40.), tum ut peractam messiem eo vindemiam dñe festi sequeretur (*Deut.* 16. 13.): de hoc festo V. *Nah.* 6. 16. et *Lev.* loc. cit. et al. *Ackermann.* op. cit. *Fulgat.* *Interpr.* 1. *Mach.* 10. 21. In die columnæ scænopia; et 2. *Id.* 2. 2. Fræquentata dies scænopia; et Jo. 7. 2. Dies festus Judæorum scænopia;.

SCÆVOLA, f. m. 3. *oxyproctus*, curvitas. Translata est infirmitas, seu cadaver hominis. *Serv.*

ad *Virg.* 3. *En.* 351. Scæna porta dicta est non a pagula ante ea factis scævis, id est malis (nam et antea sic dicta est): nec ab itinera ingressæ scævæ, id est sinistro; quod ingressi non aucto, eod sinistro sunt illare: sed a cadavera Laomodonitæ, hoc est scævate, quod in ejus fuisse unparliminæ. Ceterum ex interpretationibus secunda videtur amplectenda, quæ confirmatur etiam laeo *Polybi.* l. 5. o. 69., in quo *oxyproctus* est aditus obliquus et tortuosus.

SCÆPTRIFER et Sceptifer, f. m. 3. f. m. 3. adject. (sceptum et fero) qui sceptrum fert, sceptrigæ, portansceptro, sceltro, *oxyproctus*. *Ovid.* 6. *Fast.* 480. Sceptrifera manus. *Stat.* 21. *Theb.* 636. Easem sceptrifera spallum lætissimæ *Laji.* *Seneca Med.* 59. Sceptrifera Tonautes. h. a. Juppiter at Juno. *Sil.* l. 17. 142. Sceptrifera palmas. *Capell.* 9. p. 309. Diadema sceptrifera.

SCÆPTRIGER et Sceptriges, g. m. 3. f. m. 3. adject. (sceptum et gero) qui sceptrum gerit, sceptrifera. *Sil.* l. 16. 243. Sceptrigero cum rega parli sub hanc residuit. *Adda Augustin.* contra *Faust.* 15. *Auct. Epit.* *Id.* 8. Sceptrigæ Attridges, et batta clavas Achilles.

SCÆPTRUM et Sceptrum, n. n. 2. De scribendi ratione *Varro* 7. *L. L.* 96. *Müll.* in pluribus verbis a antea et illi ponunt, illi non; ut quod partim dicunt *oxyproctus*, partim *oxyproctus*. ¶ 2. dicit in SCÆNA Initi: ceterum optime libri manuscripti et editi habent sceptrum sine diphthongæ. — Sceptrum, *oxyproctus*, virga, baculus, hasta, scipio: a *oxyproctus*, inultor, inoumbo: at specialim scipio, quæ utantur regi (It. baston, verga, sceltro: Fr. bâton, scèptre, bâton royal; Hlep. cetro; Germ. d. Scepter Königsstab; Angl. rod, sceptre).

1.) Propria. *Virg.* 12. *En.* 208. Sceptrum hæc in olivæ ima de stirpe recleam Matre caret, potuitque comes at brachia ferro. *Justin.* 43. 3. 3. Per æs adhuc tempora (sub Romulo) reges hastas pro diademate habebant, quæ Græci sceptra dixerat. *Cic.* *Sext.* 26. 67. Rex sedens cum patre at sceptro, et illis insignibus regia. *Nepos Eum.* 7. Statoli tabernaculum, in eoque sellam auream cum sceptro at diademate jussit poni. *Sustan.* Aug. 94. antea med. Cum fulmine at sceptro assuuliqua Jovis. *Ovid.* 7. *Met.* 103. ras sceptro insignis aburno. et *Id.* 506. Ecceat, in capula sceptri nitente sinistra, Na petite auxilium, sed sumite, dixit, Athenæ. *Id.* 3 *Amor.* 1. 13. Sceptum regale. *Id.* 2. *Met.* 847. Grætiæ sceptri. *Stat.* 1. *Theb.* 34. Sceptum extitit. — Plus, pro sing. apud *Cic.* 1. *Divinat.* 12. 21. Juppiter ecclesie clarebat sceptre columna. *Ovid.* 3. *Met.* 265. gemmentis dextro Sceptra tenet. Cf. *Virg.* 7. *En.* 173. at *Ovid.* 11. *Met.* 560. — Sceptrum Augusti apud *Sustan.* *Galb.* 1., non est sceptrum regale, quia ille temporibus a regis insignibus maxime eborabant, regiam licet potestatem efficerant: sed hasta imperatoria, vel scipio aburnæ enim equile, qualem triumphantes gestabant, etiam stantia repub., et ornatus sub imperatoribus (P. SCIPIO) et in triumphalibus stantia effigebatur, et baston dñi comando. *Juvenat.* 10. 43. De tunc et valueram, sceptro quo surgit aburno. *Claudian.* *Cons. Frab.* et *Olybr.* 205. Ut sceptrum gesserat manu. — Sceptra, et personæ histronum (h. e. quibus ntebatur agentes regem) n. pluribus ornabatur Nero, testa *Plin.* 37. *Hist. nat.* 2. 6. 17.

II.) Translata. ¶ 1. Metonymia est regnum, regno. *Virg.* 1. *En.* 257. sic nos in sceptra reponis? et 10. *Id.* 859. pulvis solio sceptrique paternis. *Id.* 9. *Id.* 9. Sceptra Palatini sedemque pellet Eundrid. *Ovid.* 4. *Pest.* 197. aptime regum a nato sceptris exaltare tuis. Poeto apud *Quintil.* 9. 4. 140. En impeto Argie, sceptra mihi liquit Pelopa. *Accius* apud *Non.* p. 110. 12. *Merc.* Sceptra taceant. *Virg.* 1. *En.* 78. in sceptra Jovemque Concilias. *Id.* 9. *Id.* 2. Sceptra petare. *Id.* 9. *Id.* 267. Sceptris patrili. *Adda Lucet.* 6. 1038. *Ovid.* *Heroid.* 16. 125. Sceptra Avim tenera. *Id.* 6. *Met.* 667. Sceptra

lesti capera. *Sil.* l. 1. 46. Sceptra fundare. *Maximian.* 6. *Eleg.* 126. de conjugio. Cedunt imperiis maxime sceptra tuis. — In sing. nom. *Accius* apud *Non.* p. 481. 30. *Merc.* Sceptrum potuit. *Stat.* 11. *Theb.* 649. Sceptrum transferre allo. *Ovid.* 16. *Met.* 685. Sceptrum perenne. ¶ 2. In illo ejusd. 2. *Amor.* 18. 16. Sceptra tamen unipol: euraque tregeda nostra Crevit: sceptra sumere est regum gesta, quæ tragici carminis metaria sunt, versibus persequi. Hinc apud *eumd.* 3. *Id.* 4. 16. Augitur Tragædia læva manu sceptrum regale tenens. et *Id.* 66. Aliam me sceptra decaras, etloque eoburno. ¶ 3. Sceptra pædagogorum joculariter apud *Martial.* 10. 62. sunt ferula trinitas, quibus pueri verberantur. P. FERULA. ¶ 4. In illo *Fulgat.* *Interpr.* *Nem.* 18. 2. Sed et fratres tunc de tribu Levi, at sceptrum patris tui sume tecum. sceptrum est tribus; nam apud *Rebræos* vus *וַיְהוֹהוּ* shevet at sceptrum, et tribum significat. Cf. *eumd.* *Gen.* 49. 10. ¶ 5. Nam membrum virile apud *Auct.* *Friap.* 25. Sceptrum, quod patibiles petant quellæ. ¶ 6. Sceptrum est etiam nomen aspalathi arboris. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 24. 52. (110).

SCÆPTŌCHUS et Sceptuebus, f. m. 2. *oxyproctus*, sceptrum tenens, res, *oxyproctus* *Id.* *Tac.* 6. *Ann.* 23. Pharamanes adjungere Albanos, eclipera Sarmetas: quarum sceptuebus, utriusque dñi acceptis, mare gentiles diversa induera.

SCÆVA, m. f. 1. *oxyproctus*, duo diversa significat, prout est gen. masculini, aut feminini. A) Scæva, m. gen., est scæva, seu qui sinistra manu utitur pro dextera, mancino. *Ulp.* *Dig.* 21. 1. 12. Sciendum est scævum non esse maribus vel villosum, præterquam et imbecillitate dextera validius sinistra atatur; sed hunc non scævum, sed mancum esse dicimus. — NB. De cognom. R. P. ONOM.

B) Scæva, f. gen., est augurium: a scævus augur, idem clausura. *Varro* 7. *L. L.* 27. *Müll.* Obsecrum ab ea, quod puerilis turpentina res in colla quædam suspenditur, nequid absit, bonæ scævæ causa scævola appellata. Ea dicta ab scæva, id est sinistra, quod quæ sinistra sunt, bonæ auspicio existimantur. A qua dicuntur camille eladæ quid, sinistra, sinistra quæ nunc sunt. Id a Græco est, quod bi sinistra vacant *oxyproctus*. Quare, quod dixi, obsecrum amen est omen torpæ. *Fest.* Scævam vulgus quidem et in bona et in mala re vacat, quæ sunt bonam, et malam scævam. At scriptores in mala panere consueverunt, ut apud Græcos invenitur passim pro sinistro. *Plaut.* *Pseud.* 4. 7. 39. Dena ego ab hac prædatis lbo: naut: bona scæva est mibi. *Id.* *Cas.* 6. 4. 4. Hæc lbo: canlam scævam spero meliorem fora. Ubi par canlam scævam aut occursum canis intelligit, qui inauspicatus habebatur, aut latratum, ut sententia rñ, minus hunc gratum fore, quam latratum eo illic ausuri. *Bothe* vero putat, bis verbis meliores lbo, quæ præter eiebra illigis connes vacantur, ut apud *eumd.* *Plaut.* *Id.* 2. 6. 12. P. et CANIS. Stalino igliar anen a serra Chalino male verbis acceptis pedem refert, et mulieres, inquit, adibo, quæ mibi meliores portendera arbitros.

SCÆVITAS, f. m. 2. (scævus) ¶ 1. Est prava natura, perversitas, malitia, perversitas, malignitas, *oxyproctus*. *Gell.* 6. 2. a med. Ingenia aspera et lasciva et audia, etiam nullo fatellis incommodi condoleu urgeantur, ena tamen scævitate si voluntario impetu in eisdem delicta sunt. ¶ 2. Infortunium, calamitas, infelicitas. *Apul.* 4. *Met.* Præterea ille canatus Farlane meæ scævitate anteia non patuit. Apud *eumd.* 6. *Id.* Indigne rei scævitas. h. a. infortunium, infelicitas, tamquam malo omnia res indigna eveniit. *Sic* *Id.* 3. *Id.* Quod tam festum scævitas consecuta in meum convertit exitum, strana disgrazia, malignitas dñi destino. V. SEVITAS.

SCÆVŌLUS, a. nm., adject. (scævus) dominus, a scævus. *Varro* 7. *L. L.* 97. *Müll.* Obsecrum ab eo, quod puerilis turpentina res in sello quædam suspenditur, nequid absit, bonæ scævæ causa scævola appellata. *Alti* leg. Scævola, ut ille cognomen. — NB. De cognom. R. P. ONOM.

SCÆVUS, a, um, adject. *σκῆυός*; unde Sup. *Scævissimus*. — Scævus est sinister.

I.) Proprie. *Pluv.* 1. 8. Scæva itinera portarum.

II.) Translate, tam in boeam, quam in melam partem sumitur, ut Scæva auspicio. *V.* verba *Farron.* et *Festi* in Scævo, a, f. Pierumque tamen in malam partem sumitur, ut *Fest.* *ibid.* monet, et est *¶* t. Ineptus, stultus, noxius, prevus, contrarius. *Gell.* 12. 13. Scævus profecto et cæcus animi forem. h. e. stolidus, stultus. *Sall.* orat. *Lepidi contra Sull.* Quæ cuacte scævus iste Romulus, quasi ab externali repti, tenet. h. e. Romulo dissimillimus, perversus (nem Romulus urbis conditor, iste error): vel melo reipublice natus. Ita legit *Serv.* ad *Virg.* 3. *Ecl.* 13. Alii, ut editores ex *Yetic.* 2, scripserunt scævus, quasi Romulus ob scæviam femore fuerit; quam opinionem *Gerlach.* v. 3. p. 55. eatis perversæ tuer, ut ait *Kritikus* ad b. 1. *Paulin.* *Noton.* *carm.* 11. 44. Scævo fabula. *Apul.* 4. *Met.* p. 620. *Quid.* Femina scæva, sava, virosa, ebriosa, perversa, pertinax. *¶* 2. Infelix, calamitosus, miser, ærumosus. *Apul.* 10. *Met.* Scævum præsigium portendere. *Id.* 2. *ibid.* Fortunem scævam an ævum variis direrim. *Id.* 10. *ibid.* Scæva rivalitas. *Id.* 4. *ibid.* Scævissimo somnio cumulat (ad redintegratur) infortunium meum.

SCÆFA, a, f. t. *V.* SCAPHA.

SCAFISTERIUM, n, n. 2. *V.* SCAPHISTERIUM.

SCALA, a, f. t. *V.* voc. eeq.

SCALÆ, ærum, f. plur. 1. Notant gremmeslei *Farro* 9. *L. L.* 63. et 68. *Müll.*, *Charis.* 1. 1, *Diomed.* 1. 1, *Donat.*, *Phocas* etc. semper plur. eum usurpari: et *Quintil.* 1. 5. 16. vltiosum esse ait, si quis scala et scopa dicet. Reperitur tamen et in singulari. *V.* locc. cit. — Ratione hebila stymi, vox est e scondo, ut ala ab ago, ut mala a mando etc. — Scala, machina pluribus gradibus constans, qua utimur ad ascendendum in superiori, *κλίμαξ* (It. scala, scalea; Fr. escalier, échelle; Hsp. escalera, escalon; Germ. Treppe, Stiege, Leiter; Angl. a ladder, stair, greese).

I.) Proprie. *¶* 1. Generatim. — a) Iaptur. num. *Sympos. ænigm.* 77. *Wernsch.*, cuius lemma *scalæ*. Ad cælum tendimus alta petentes Concordi fabricas, quas unus constans ordo, Ut elum barentes per nos (scalas) scandatur ad aures. *Sall.* *Jug.* 6. Murum modo subdudere, modo scalis aggredi. et *ibid.* 64. ad fin. Et jam scalis egressi milites prope summa ceperant. et *moz.* Ubi unus atque alter scalis comminute, qui superlaterant, afflicti suat. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 1. 2. (9). Scalis tentorium scacclitur. *Ennius* apud *Macrob.* 2. *Saturn.* 1. Romaque scalis summe altitatur opum v. *Cæs.* 1. *B. C.* 28. Milites positæ scalis muros ascendunt. et *ibid.* 63. a med. Scalis edmovere. appoggiare. et *Tac.* 4. *Hist.* 29. apponere. *Id.* 2. *Ann.* 81. erigere. et 4. *ibid.* 51. inferre propugnaculis. et 15. *ibid.* 4. promovere. et 12. *ibid.* 17. Scalis evadere. *Curt.* 4. 2. 9. Manibus epiplicare. *Ovid.* 14. *Met.* 650. Induerat scales: toturum pome putera. *V.* INDEO. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 37. 37. (124). Scalarum tapeu axenimatus est. *Id.* *ibid.* 20. 19. (83). Salvus duo coeleuaria podera pedibus, latidem manibus, et ducearia duo bumeris coatre scales ferebat, su per le scale. *Vaget.* 4. de *Capaneo*. Qui scalis in obsidione urbium untur, frequenter periculum sustinent exemplo *Cepenei*, a quo primum scalarum propugnatio (leg. oppugnatio) perhibetur invente. — Ia aevibus. *Virg.* 10. *En.* 653. Forte ratis calet conjuncta crepidias saxi Erpositis elabet scalis et ponte parato. Adde *Liv.* 26. 43. *A. Cæcina* apud *Cic.* 6. *Fam.* 7. Quemadmodum scalarum gradus si alios tollas, alios lucides, nonnullos male barentes relinquant, rula periculum struas, non ascensum pares; sic lat malis etc. — In adibus plures erant gradus ligoel vel lapidei peritibus infixi atque immobilis, ad superiorem contiguationem ferentes: de quorum ratione *Pluv.* 9. 2. disserit. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 15. In scalis letuit metuentis pendenti habent. *Cic.* *Att.* 15. a med.

Quum ee ille fugiens in scatarum tenebras abdidisset. in un scotscata. Ita interpret. *Forcellinus*; sed *V. Rich.* ad b. v., et cf. paragr. 3. *Id.* 2. *Phil.* 9. 21. Nisi ille se sub scalis teberet libreria coniectisset. *Marital.* 1. 118. Et scalis habito tribus, sed alius. h. e. in terlie ædium contiguatione, ubi habitata solebant pauperiores, in soffita. *V.* CENACULUM. — b) Ia siag. num. *Cels.* 8. 15. circa med. Sic brachium deligatum euper scale geillinaris gradum trajicitur. scale da mano. *V.* GALLINARIUS. *Cajus Dig.* 46. 2. 56. ad fin. Qui scalam cummodoverit ad ascendendum. *Sulp. Sever.* *vit.* S. *Martin.* 19. Confragosa scale gradus. *Inscript.* apud *Orell.* 3093. SCALA MEDIA. Adde *Isid.* 7. *Orig.* 8., *Hieronym.* *Ep.* 3. et *Pulgat.* *interp.* *Gen.* 28. 12. et 13. *¶* 2. Speciatim scale Gemonie. *V.* GEMONIUS. *¶* 3. Græce scale sunt, quæ ab utraque latere tabulis clauduntur, ne aspectum ad partem aliquam corporis admittent. Huc seminales Diales prohibebant scales ascendere, quæ ultra tres gradus extollerentur, nisi ex tis essent, quæ Græce appellatæ, ut ee *Massurio Sabino* tradit *Gell.* 10. 15. et plenius *Serv.* ad 4. *En.* 646. *¶* 4. Scale Caci, vel Cocii, videntur fuisse in eugulo occidentali montis Palatini, qui Forum boarium respicit et Velebrum, ante quæ Ia loimo gradu atrium, quod item Caci, vel Carii, dicitur. *V. Diod.* 4. 21. *Solin.* 2. 18. Silve, quæ est ad supercilium ecalerum Caci, debet terminum, ubi tugarium fuit Faustuli. *¶* 5. Scala Jacobi, de qua *V. Augustin.* in *fer. quadrag. serm.* 1. *¶* 6. Scale, genus poculorum. *Isid.* 20. *Orig.* 5. b. Calices, calethi et scale, poculorum genera, antea ex ligno facta, inde et vocata. Græci enim omnes lignum scalar dicebant. — De scala in antiquis ortis monumentis *V. Annali dell' Isid.* *Archeol.* an. 1869. p. 309. et *SISTRUM*.

II.) Translate. *¶* 1. Scale, in plur. num., per synecdocha, eunt ipsi gradus, scilicet, gradini. *Marital.* 7. 20. Hæc per duceles quum domum tulit eclesas, etc. *¶* 2. Scala, in sing. num., est figura rhetorica, eadem quæ gradatio, gradazione, apud Græcos item *κλίμαξ*. *Aquil.* *Rom. de fig. sent.* § 40. *Cf. Augustin.* 4. *Confess.* 7.

SCALARE, a, n. 3. *V.* voc. sequ.

SCALĀRIS, a, adject. (scale) ad scales perti-nens. *Pluv.* 10. 13. Regulæ sculari forma compeolæ. — Hinc

Scolare, is, n. 3. absolute, idem ac scularium. — a) Ia sing. num. *Inscript.* apud *Reines.* *cl.* 7. n. 16. (Orell. 4570.) HOC SCALARE AFFLICTUM HIC SEPULTOR. et *moz.* PRO PONDIMO STATIONIS SCALARIS QVOD EST VIA OSTIENS PARTI LAVA INTER MILL. I. ET II. — b) Ia plur. num. *Pluv.* 5. 6. sub fin. Cuius antem, qui sunt in imo, et dirigit scalaris, erant numero septem. *V.* voc. seq.

SCALĀRIUM, n, n. 3. (scalaris) scalaris dicitur via in amphitheatro, per quas gradibus in cuosos ascenditur. *Gloss. Gr. Lat.* *Κλίμαξ*, hoc scalarium. *Pluv.* 5. 6. *Inscript.* funebr. apud *Mural.* 1753. 2. .... HOC LOCO VIXIT AD SCALARIA OLLAE NUMERO LXVIII. Mæ tamen duo postrema loca a *Forcellina* edicta commode possunt referri ad vocem præced.

SCALĀRIUS, n, n. 2. (scale) qui scales fecit. *Inscript.* apud *Orell.* 4071.

SCALĒNUS, a, um, adject. *σκαληνός*, inæqualis. Dicitur de triangulo, cuius omnia leters sunt inter se inæqualia. *Auson.* *Etyll.* 13. Isoscele, vel isopteuris, orthogonla quoque, vel scatene. *V.* ORTHOGONIUS. Adde *Gromat.* *termin.* *diagr.* p. 341. 10.

SCALMĀTUS, a, um, adject. corruptus, scdatus, morbidus. *Vaget.* 1. *Peterin.* 17. 4. Fæum bordeumque scalmatum, *Gesnerus* interpretatur de bordeo, quem equus scalmatus attingit et fædaverit. *scalmato*, a *affetto dal mal dell'anca*. Sed rectius com *Schneidero* legendum est corruptum.

SCALMUS, l, m. 2. *σκαλμός*, scarmo, litgum, qui remus intra navim elligatur, ut firmus impellat: a *σκάλλω*, fodio; id eom pæcavalum est ad remum excipendum (It. *scarmo*, *scarmo*;

Fr. *toilet* ou *toilet*, *toilette*; Hsp. *escalamo*; Germ. d. *Pflock*, d. *Hölzchen*, woin sich d. *Ruder bewegt*, *Rudersplock*; Angl. oar-pog, oar-pin, a round piece of wood, called a thoul).

I.) Proprie. *Pluv.* 10. 8. a med. Eiam remi circa scalmos strophis religati, quum manibus impelluntur et redouantur, extremitate progedientibus a centro, palmis marie undis apumantibus, impulsu vehementi protrudunt porrectam nevem.

II.) Translate occurrit. *¶* 1. Pro cymba. *Cic.* 3. *Off.* 14. a med. Venit ipse malure: scalmum nullum videt. *¶* 2. Pro remo. *Id.* 1. *Orat.* 38. 174. Tu mihi quom in circulo decipere adversarii stipulatuncula, ego tibi ulium cæciam majorem committendam putem? *Chios* bercula la, qui duorum scalmorum naviculum in puteu evertit, in *Buxino* *Ponta* *Argonautarum* navem gubernavit, una barca do due remi. Adde *eund.* 16. *Att.* 3. *Fellej.* 2. 43. 1. Cæsar quattuor scalmorum navem ingressus effusissimum Adriatici maris trajecit scium.

SCALFORUS. *V.* SCALPRUS.

SCANĀRUS, l, m. 2. grassator. apud *Jornand.* de *reb. Geth.* 58.

SCALPELLO, as, are, a. 1. (scalpellum) scarpellare, scalpello resco. *Vaget.* 1. *Peterin.* 26. Totum simul uogula solam ia circutu scalpelletur, et circumgyrabit. Editio *Schneidert* habet: ia circutu scalpello circumscribit. *Murell.* *Empir.* p. 395. retro. Dentem, il elrea eum gingiva suppurabil, scalpellabis. *Gloss.* *Philox.* *Scalpellat*, *κατασχίζω*, *κατακνίζω*. Adde *Galen.* ad *Glauc.* 2. 5. et 21.

SCALPELLUM, l, n. deminut. a scolum, et scalpello, l, m. 2. deminut. a scalp. *¶* 1. Est perrum scolum, scio untur cibrurgi aperiendo vena, secando caribus etc. *quidior*, *φλοβορος* (It. coltellino, lancetto; Fr. scalpel, lancette, bistouri; Hsp. lanceta; Germ. d. chirurgische Messer, d. Lanzette, d. Scalpel; Angl. lancet, a lancet, scalpel, little knife). *Cic.* *Sext.* 65. 135. Non est ee medicus, quum sauz perli corporis scalpellum adhibetur. *Cels.* 2. 10. a med. Si nervum scalpellus attingit, sequetur nervorum ditentio. et *moz.* Si timida scalpellus dimittitur, summam cutem lacerat, neque venam loedit. *Colum.* 6. *R. R.* 32. Scalpello usque ad vivum resecare ad amputare scehem. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 8. 28. (110). Corti crocodilli cinis ex aceto illitus his paribus, quas secari opus sit, remum omaem scalpelli aufert. *Id.* *taglio*. et *Seneca.* 2. *Ira* 27. a med. Quum castigatio sic accipienda est, quomodo scalpellum et abluacento et alia, quæ profutura sunt. *¶* 2. Cuiuslibet librarie, temperino. *Pulgat.* *interp.* *Jerem.* 36. 23. Quum legisset *Judi* tres pegellas vel quatuor, scidis li-lad scalpello scribit.

SCALPELLUS, l, m. 2. *V.* voc. præced.

SCALPENS, entia, particip. *V.* SCALPO.

SCALPER, ri, m. 2. *V.* SCALPRUM.

SCALPO, scalpis, scalpui, scalpium, scalpere, a. 3. Videtur *Forcellino* esse a *σκάλλω*, fodio. *Farro* enim loquit *L. L.* 90. *Müll.* Quæ a Græcis lingua putant Latias, ut *scalpere* a *σκαλίσσαι* (*σκαλέω* est a *σκάλλω*); steruere a *σκαλίσσαι*; lingere a *λίσσω* etc.; alii vero dascendum videtur a *σκαλπω*, inclina, ut sculpo a *σκαλπω*. — Part. *Scalpens* l. 3. at *ll.* 2.; *Scalpius* l. 2. — Scilicet est cædo, inclina; fodio, *σκαλίσσαι*, *καλίσσαι*.

I.) Proprie. *¶* 1. Generatim. — a) Absolute. *Cic.* 2. *Not. D.* 60. 150. Itaque ad piagendum, ad fugendum, ad scalpandum, ad nervorum eliciendos sonos ac tibiarum, apta manne est admodum digitorum. — b) Cum *Aecusat.* rel, quæ scalpitur. *Horat.* 3. *Od.* 11. 51. et nostrum memorem sepulcro Scelpe querelam. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 5. 4. (15). Et ipsum *Pbidam* tradunt scalpisse marmora. *Sillig.* *sculptura*, et *ibid.* 11. 40. (128). *Supbrator* *Isthmii* marmora ac scyphos scalpuit. *Id.* 37. *ibid.* 10. 66. (177). Scalpere gemmas, et *ibid.* 1. 4. (8). aliquem lo gemma. *Id.* 13. *ibid.* 7. 14. (56). Pious perquam facundo proventus, scalpendo tantum ferreis us-

guibus. — Part. *scalptus*. *Horat.* 2. Sat. 3. 22. Quid scriptum infabre, quod fenum durius esset. *Albi leg.* *scalptum*. *Vitruv.* 2. 7. a med. Flores, et acanthi eleganter sculpti. *Tertull.* *Penit.* 6. Qui venditant, prius nummum, quo paciscuntur, examinant, ne sculptus, nervi raras, ne aduter etiam. ¶ 2. Speciatim scalpo est leviter fodio. *Horat.* 1. Sat. 8. 26. Scalpere tertiam ungulibus. *Pallad.* 10. R. R. 10. Si prata vetera muscos obdurerit, abradendus est, et scalptis eisdem locis fœni spargenda sunt semina. h. e. abrasit, sarcularis, saritis, leviter fossis. ¶ 3. Item scabo, flico, grattare, fregare. *Juvenal.* 9. 133. Qui digito scalpunt uno caput. (V. *Senec.* *Ep.* 52. a med.) *Colum.* 7. R. R. 5. ante med. de scabie. Vitiosum locum pecudes aut morsu scalpunt, aut arbori asfricant. *Sueton.* *Domit.* 16. Exulceratam verrucam vehementius scalpere. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 45. 68. (147). Pices atritu petra scalpentis pruritum. *Id.* 30. *ibid.* 4. 9. (27). Penna vulturis si scalpantur dentes, acidum balitum faciunt. *Id.* 28. *ibid.* 6. 15. (57). Palmam alterna manu scalpere.

II.) Translat. ¶ 1. Generatim. *Pers.* 1. 20. Quam carminia lumbum intrant, et tremulo scalpantur ubi intima versu. h. e. stillantur. ¶ 2. Hinc speciatim scalpere cadaver apud *Martial.* 3. 93. est cum vultu fodere. ¶ 3. Scalpere nates est virgis cedere. *Pompon.* apud *Non.* p. 516. 25. *Merc.* Virginem præteriens vidit duos venam in ludo verecunditer non decorem condiscipulum, verum scalpentem nates. *Bothe* legendum putat: Præteriens vidi Dorsum in ludo verecunditer etc. Scalpentem vero nates hic posset etiam interpretari stuprantem.

SCALPRATUS, a, um, adject. (scalprum) *καλπρωτός*, ad similitudinem scalpri formatur, ut Scalpratum ferramentum, quo opus est ad castrandas apum alveas. *Colum.* 9. R. R. 15. a med.

SCALPRUM, i, n. et scalper, ri, m. 2. (scalpo). Etiam scalprus, i, occurrit apud *Isid.* 19. *Orig.* 19. 13. Scalprus dictum, quod scalpturis et foraminibus sit aptus, quasi scalaris. — Scalprum est ferramentum, quo aliquid luciditur. Varit hoc artifices utuntur, autores, lapidibus, agricolæ, chirurgi etc., *αὐτὸν καλπρῶν*. ¶ 1. Generatim. *Comment. Sedul.* in *Eutych.* in *Anecd.* *Helv.* p. 19. 22. *Mag.* Notandum, quod quasdam litteras aut syllabas in quibusdam derivationibus naturæ vel detrahit vel addit: detrahit quidem ut ab Invidio Invidus; addit vero ut scalprum pro scalpo. ¶ 2. Speciatim dicitur de scalpo auctor, celliello, falcetto da calcolajo. *Horat.* 2. Sat. 3. 106. Si scalpra et formas non auctor (emal), nautica vela Averis mercaturis, cellis et amens Uandique dicatur. ¶ 3. Item lapidicidum, scarpello. *Liv.* 27. 40. Elephantis ab ipsius rectoribus interfecti, fabrilis scalprum cum molle habebant: id, ubi ævire bellus cœperant, magister inter aures positum quanto maiore poterat ictu adigebat. ¶ 4. Item agricolarum, falcuola, falcino. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 16. 26. (119). Cato oteam sicumque sic inseri iussit: cortices scalpro excidi quatuor digitorum longitudine. *Colum.* 4. R. R. 25. scalprum vocat eam partem falcis viularis, quæ a dero procurrit: qua utuntur, quum allerare quid voiant. *Pallad.* 3. R. R. 25. ante med. Værnes si plures circa arborem sunt, arbo scalpru semel rasi est. ¶ 5. Item chirurgorum, lancetta, pro quo scalpellum sapienter nupatur. *Cels.* 8. 4. Scalpiti deradere. et *ibid.* circ. med. Ad manum scalprumque venire. et *ibid.* Scalpro plano excidere. *Marcell.* *Empir.* c. 12. p. 101. Scalprum medicinale radicit dentem, qua cavatus est. *Cels.* 8. 3. Tuo erectorius scalper ab altero foramine ad alterum malleolo adactur, id quod inter utramque medium est, excidit. et *ibid.* 4. a med. Scalper ad rimam agendus. V. SCALPELLUM. ¶ 6. Item de cutella, quo emittit calamus scribendi causa, temperalojo, temperino. *Tac.* 5. *Ann.* 8. P. Vitellius, pectus pro speciem studiorum scalpro, levem ictum vena luit. *Sueton.* *Vitell.* 2. Scalpro librario venas nihil facit.

SCALPRUS, i, m. 2. V. voc. præc. full.

SCALPTOR, ōris, m. 3. (scalpo) qui scalpit, incisore, scultore, *καλπῆρας*. ¶ 1. Generatim. *Plin.* 3. *Ep.* 10. Difficile, sed tamen ut scalptorem, ut pictorem, qui filii vetri imaginem faceret, admodum quid exprimere, quid enscindere deberet. ¶ 2. Speciatim dicitur de scalptore gemmarum et marmorum. *Plin.* *atler* 37. *Hist. nat.* 4. 15. (60). Erpantur (adamantes) a scalptoribus, ferroque includuntur. Adde *eumd.* 36. *ibid.* 6. 5. (44), ubi *Sillig.* leg. scultoribus. et 20. *ibid.* 23. 51. (134). et *Pell.* 1. 17. 4. ¶ 3. Item de scalptore vasculorum. *Inscript.* apud *Orell.* 4276. CRITONIA Q. L. PHILENIA POPA DE INVLA Q. CRITONI F. L. DAST SCALPTORIS T-CLARI SIBI SVISQVE POSTER. ROR. ubi *velari* non viri clarissimi, ut in *Inscript.* apud *eumd.* 2457. explicavit *Murat.* 948. 9., sed vascularii legend. An hic opificum latet scalptoris vascularii, qui varias imagines vasculis insculpsit? quærit *Orell.*: ita profecto interpretatur *Marin.* *Inscriz.* n. 16. p. 110. in nol. ¶ 4. Scalptor etiam dictus is, qui ad cudendos nummos parabat formas aeneas, b. e. le matrici di bronzo per coniar le monete, *χαρὰνματα, τυμωτήρια*. *Inscript.* apud *Marin.* *Inscriz.* *Alb.* p. 109. v. ARDVI FELIX QVI ET NOVELLETS AVG. LIB. ARTIFOR PRÆPOS. (h. e. adjutor præpositi) SCALPTORVM SACRÆ MONETÆ RECTI SIBI etc. Hinc *Impp.* *Gratian.* *Valentin.* et *Theodos.* *Cod.* 12. 34. 7. Scalptores et ceteri aurifices centenarii. V. VAS-SCULARIUS. — De scalptoribus monetariis, qui quandoque in nummis nomina sua ponebant, consule *Letronne*, *Lettre sur les graveurs des monnaies grecques*. ¶ 5. *Morcell.* in quadam sua *Inscript.* in *Oper. epigraph.* T. 4. p. 108. edit. Pat. vocat scalptores lineares ære calando, quos nunc Itali incisori in rame dicunt.

SCALPTORIUM, ii, n. 2. V. voc. seq.

SCALPTORIUS, a, um, adject. (scalptor) ad scalpendum pertinens. Absolutè scalptorium est instrumentum instar manus ad scalpendas scopulas prurientes. *Martial.* 14. 83., cujus lemma Scalptorium. Defendit manus hæc scapulas, mordente molesto Pollice, vel si quid pulce sordidius.

SCALPTORA, e, f. 1. (scalpo) scalpendi scillo, scultura, *ῥαυγῆ*.

I.) Proprie. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 7. 30. (104). Omnia autem hæc genere scalpturæ contumaci-ter resistunt. *Sueton.* *Galb.* 10. Scalptura gemmarum rictoriam cum tropæo exprimens. *Inscript.* apud *Marin.* *Frat. Arv.* n. 43. FIACVLVM SAC-CTVM OB FERRI INLATIONE SCRIPTVRÆ ET SCAL-PTVRÆ MARMORIS CAVIA. — In plur. num. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 63. (174). Gemmarum, quæ ad ectypas scalpturas aptantur. Adde *Isid.* 19. *Orig.* 19. 13.

II.) Metonymice res ipsæ scalptura formatæ. *Vitruv.* 4. 1. Zaphori scalpturis ornati.

SCALPTORATUS, a, um, particip. ab innat. scalpturo, varis scalpturis ornatus, ut Scalpturatum pavimentum, varis lapidibus et varis scalptis elaboratum. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 25. 61. (185). Romæ scalpturatum, in Jovis Capitolii ade primum factum est post tertium Punicum bellum Intum. *Sillig.* ex opt. *Cop.* *Bamberg.* legend. monet scutulatam pro scalpturatam.

SCALPTORIGO et SCALPTORIO. V. in SCALPURIGO et SCALPURIO.

SCALPTUS, a, um, particip. V. SCALPO. SCALPTORIGO et scalpurigo, gulis, f. 3. (scalpurio) titillatio et voluptas, quæ in ente prudens scalpenda nascitur. *Solin.* 38. circa med. Trochilus avis os helus (crocodili) paulatim scalpit, et sensim scalpurigius blandiente editum sibi in usque fauces facit. Alii minus recte leg. scalpturigine.

SCALPTURIO et scalpurrio, is, ire, a. 4. dest-derat, a scalpo: raspere, *κνῆσαι, κνῆσαι*, idem quod scalpo: et speciatim dicitur de galli-
nis, quum terram frequentibus talibus percunt ad quærendum cibum. *Plant.* *Aulul.* 3. 4. 8. *Wagner.* Ubi arat hæc defossa, occipit ibi gallus galliæceus scalpturina uguibus. Alii cum For-

cellino leg. scalpturire eodem sensu. Cf. *Non.* p. 171. 32. *Merc.*

SCAMBUS, a, um, adject. *καμψός*, qui pravus et varie est curvatus, varius, valvus (h. chi hæ le gambe storte, strambo; Fr. *cagneux*; Hsp. *estevado*; Germ. *krummbeinig*; Angl. *bowlegged*, with shambling legs). *Sueton.* *Oth.* 12. Fuisse traditur et modica stature et male pedatus scambusque. *Gloss.* *Philoz.* *Σκαμψός*, scaurus, valvus, curvus.

SCAMELLUM, scamillum et scamnellum, i, 2. 2. deminut. a scamnum, parvum scamnum. V. SCAMILLUS. *Priscian.* 3. p. 615. *Putsch.* Neutra in num designata geminant in deminutione l aute um; et e habent in pænultima, nisi sit pænultima primitivi naturaliter longa, ut bonum bellum, geminum gemellum, scamnum scamellum. (*Keil.* leg. scamnellum) *Apul.* tamen *fragm.* apud *eumd.* *ibid.* Verum infirma scamillorum, obice fullæ fores. Ille *Putschius* male edidit scamnellorum. *Paulin.* *Nolan.* *fragm.* apud *A. Matum* T. 3. p. 371. Si terra tuorum Scamoculum merito creditur esse pedum. V. SCABELLUM. — Legitur etiam in *Not. Tir.* p. 163. Scamnum, scamellum, scabillum.

SCAMILLARIUS, ii, m. 2. (scamillus) qui scamillis pulsandis operam dat in scena, idem ac scabillatus. In plur. num. *Inscript.* apud *Gruter.* 467. 7. DECVRATVS III. SCAMILLARIORVM OPESAB VTEREBS A SCARNA. V. SCABILLARIUS.

SCAMILLUS, i, m. 2. deminut. a scamnum, ut *mammilla* a *mamma*, parvum scamnum, eut gradus, *picciol gradino*. In plur. num. *scamilli* impares apud *Vitruv.* 5. 3. et 5. 9. videntur esse quidam vetuti parvi gradus in stylobatis columnarum, qui veluti parvas scelas uno port alium deorsum efficiunt, *gradini* ne' *pièdestalli* delle colonne, vel *pièdestalli* risaltati. V. de his apud *Bernardini Baldi*, in quo rem totam satis implicatam varis conjecturis et figuris illustrare conatur: de qua tamen re adhuc sub iudice lis est. *Alatz* et *Freund* reddunt «*ungleiche Erhöhungen, Ansätze an den Kapitälern*». Alii leg. *scabelli*; al. *scabilli*.

SCAMMA, atis, n. 3. *καμάρα*, spatium in arena, seu stadio, linea vel fovea conclusum, extra quod certantibus progredi non licet: a *καμαρ*, fodio: quia locus cavatus est, et depressus. Aliis tamen est ipsa fossa, seu solcus, quo illud spatium concluditur; hinc *Gloss.* *Philoz.* *Σκάμμα*, forum. V. *Petr.* *Faber Agonist.* l. II. c. 1. et 7.

I.) Proprie. *Cæc. Aurel.* 2. *Tard.* 1. ad fin. Deambulatio in arena spatio, et quod appellant scamme.

II.) Translat. ¶ 1. Est arena, in qua certamen fit. *Hieronym.* advers. *Joann.* *Ierosolym.* n. 16. Cur tu, omnis super quibus pugna est, de scammate et loco certaminis agrediens, in peregrinis et longe aliis disputantibus immoraris? *Paulin.* *Epist.* 2. (al. 24.) ad Sever. ad fin. Noli loterim, dum in scammate sumas, etta pro nobis sapere, aut loqui. ¶ 2. Item ipsum certamen. *Tertull.* ad *Martyr.* 3. a med. Epistatas vester Christus Jesus, qui vos spiritali unxit, et ad hoc scamma produxit.

SCAMMONEA. V. SCAMMONIA.

SCAMMONEUM. V. SCAMMONIUM.

SCAMMŌNIA et scamonia, e, f. 1. Etiam scammonia dicitur a *Plin.* 25. *Hist. nat.* 5. 22. (54). ubi tamen *Sillig.* leg. scammonium. — Scammonia, *σκαμμόνια* et *σκαμμόνια*, scammonia, herba ab radicibus remota, pinguis foliis, triangulis, albis, radice crassa, medulla, nauseosa (*Convulvulus Scammonia* Lin.). Nasoitur pingui et albo solo: radix extra Cantuarium excavatur, ut in ipsa confusus succus (quod scammonium dicitur), qui sole siccatus digeritur in passillis, habetque varios in medicina usus: ipsa quoque herba, ejusque radix lachrydiosis prodest, et pauli etc. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 8. 38. (59), ubi *Sillig.* scammonium. et *ibid.* 58. (91). et *ibid.* 9. 93. (60). *Cæc. Aurel.* 2. *Tard.* 13. 199. Utatur purgative medioamnis ex papavere vel belliboro, aut diagridis, quod Græci scammoniam vocant. Adde *Cic.* 1. *Divinat.* 10. 16.

SCAMMONITES, æ, m. 1. *οκκμωνίτης* (olivos), vinum factitium ex scammonio, seu scammoniae succo. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 16. 19. (109).

SCAMMONIUM, n. 2. *Βίαια scammonium* apud *Caton.* *R. R.* 157. a med. — Scammonium est succus scammoniae. *Cato loc. cit.*, at *Plin. loc. cit.* in SCAMMONIA, quam voc. *V.*

SCAMNARIUS, n. m. 2. (scamnum) fortasse idem qui arcarius, apud *Renier. Inscript. Afric.* 63. et 70.

SCAMNATUS Ager. *V.* STRIGATUS et SCAMNUM.

SCAMNELLUM. *V.* SCAMELLUM.

SCAMNULUM, l. n. 2. (scamnum) deminut. a scamnum, parvum scamnum. Agnoscitur a *Dio-med.* 1. p. 312. *Putsch.*

SCAMNUM, l. n. 2. Quod ad etymon attinet, vos conjungi potest cum *v.* scapus eul scipio, a Gr. *οκκμω*, fulcio, sustento, unde *οκκμωρον*, seu Dor. *οκκμωρον*, scipio; vel, secundum *Döderlein*, cum scabo, a *οκκμω*, unde et *scabellum*. Cf. *Quintil.* 1. 4. 12. Verum *Anecd. Helvet.* in *Comment. in Donat.* p. 235. 1. *Hagen.* Scamnum dicitur a scandendo, quod altioribus tectis apponitur at de scamno in lectum ascendebatur. — Scamnum est gradus ligneus, qui tacto apponitur scandendi causa: aut fulciendorum pedum, dum sedemus, *βαθρον, ιεροδόνος* (lt. gradino da salire, banohina, predella; Fr. banc, marchepied, escabeau; Hisp. escabelo, tarima; Germ. d. Trilt, Schemel, d. Bank; Angl. bench, stool, footstool).

I.) Proprie. — a) Stricto sensu. *Farro* 4. *L. L.* 168. *Müll.* Quae simpliciter scandione scandebant in lectum non altum, scabellum: in altiore, scamnum. *Ovid.* 2. *Art. am.* 211. Nec dubite terat scamnum producere lecto: Et tenore soles dama, vel adde pedl. *Id.* 1. *ibid.* 162. Et cava sub ianernm scamna dedisse padem. nempe sedanti in Cirao. — b) Latiora saena, cubsellum, sedile, *σπάρος, panca, sedile, scamno*: a similitudine. *Ovid.* 6. *Fast.* 305. Anta focos olim longis considera scamnis Mos erat. *Cels.* 2. 15. Gestatationem lentissima est navi vel in porta, vel in flumine; vel tectis, aut scamno: acrior vehiculo; vehementior io alto mari navi. *Martial.* 5. 41. Sedera in scamnis equitum. *Inscript.* apud *Orell.* 164. ORDO DECEVIT STATVAM ET SCAMNA MARMOREA ET ARBA MARMOR.

II.) Translata. ¶ 1. Docta similitudine a posteriore superloris peregr. significatione, scamna in arboribus sunt rami erantiores in longitudinem diffusi, et sedilium osum praebentes. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 1. 5. (11). Cuius princeps in Veliterno rure miratus unius platani tabulata, laeque ramorum trabibus scamna patula, et in ea apulantes, quindecim convivarum ac ministerii cepace tridilino. *Id.* 17. *ibid.* 21. 35. (159). Scamna inaequalia. *Id.* *ibid.* 23. 35. (201). Ulmus detruncata a medio in ramorum scamna digeritur. at *ibid.* (208). Palmites primo anno imis logerantur scamno, ac per singulos annos ad superiora scandunt. ¶ 2. In agris scamnum dicitur gleba terre grandior non proscissa. *Colum.* 2. *R. R.* 2. a med. Bubulcum autem per proscium ingredi oportet, alternis racta pleneque sulcata, sed ita, neobl erodum solum at immotum relinquit: quod agricolae scamnum vocant. *Id.* *Arbor.* 12. Aratrum scamna fecit. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 19. 49. (179). Scamna inter duos sulcos cruda na relinquuntur. ¶ 3. Item spatium terra ligona non fossa, inter duas scrobes. *Colum.* 3. *R. R.* 13. Quae faciunt in eadem linea, intermissis totidem pedum scamnis, donec paragent ordinem. ¶ 4. Praeterea scamnum vocant agrimensores agrum latitudina praecellentem: sicut strigam, longitudina. Hinc illa: ager par strigas et scamna divinus. Et: Ager per canturias at scamna assignatus etc. *Farr. auct. rei agrar.* p. 46. 125. 198. *Goes.* *V. Guarini Illustraz. della Camp. Tauracina* p. 98. ¶ 5. Figurata scamna regni, solum et ius regni. *Enn.* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 48. *estr.* et *Gell.* 6. 6. Conspicit inde elbet data Romulus esse priora Auspicio, regni stabilitateque scamna solumque.

SCANDALA, æ, l. 1. *V.* SCANDULA.

SCANDALISTA, æ, m. 1. Vox a scandalo conficta, quae legitur apud *Augustin.* 2. *contr. Crescon.* 1. Qui (Donatus) elata contra altare in eadem civitate primus efferit, magnum scandalum factum est: ita fortassis a Donato Donatistas, ut ab scandalo scandalistas voluit appellare.

SCANDALIZATUS, a, nm, particip. *V.* VOC. seq.

SCANDALIZO, æ, xvi, ætum, ars, a. 1. (scandalum) Part. Scandalizatus. — Scandalizo, *οκκμω*, scandalum alicui præbeo, aliquem offendendo. Translate. *Fulgat. interpr. Malach.* 2. 8. Scandalizatis plurimos in Jerusalem. *Id.* *Marc.* 9. 42. Si scandalizaverit te manus etc. at alibi passim. *Tertull.* 5. *advers. Marcion.* 18. sub fin. Angeli scandalizati in filias hominum. Adde *eumd.* *Virg. veland.* 3. at *Cor. mil.* 14.

SCANDALOSUS, a, nm, adject. (scandalum) in quo scandalum est, scandaloso. *Gloss. Irtd.* Aborris (Aborris), scandalosus.

SCANDALUM, l. n. 2. *οκκμωλον*, scandolo, Graece significat offendiculum, quod in via ponitur, ut pedem in illud impingendo cadamus.

I.) Proprie. *Prudent. præf. Apotheos.* 47. Lepis-Signum caventi, non caventi scandalum: Hunc eternit, illum dirigit.

II.) Translata. ¶ 1. Similit pro ruina, perniciis. *Fulgat. interpr. Eccli.* 27. 26. In verbis tuis dabit scandalum. *Id.* *Rom.* 9. 33. Ecce pono in Sion lapidem offensivum et petram scandali. ¶ 2. Item pro suasionem, seu inductionem alienum ad peccandum. *Fulgat. interpr. Rom.* 14. 13. Ne ponitis offendiculum fratri, vel scandalum. Adde *Tertull.* *Virg. veland.* 3., *advers. Jud.* 14. et 3. *advers. Marcion.* 1. etc., *Augustin.* 2. *contra Crescon.* 1. et *Sulpic. Sever. Epist.* 1.

SCANDENS, entis, particip. *V.* SCANDO.

SCANDIANUS, a, um, adject. Scandiana mala inter varia malorum genera recensent at laudant *Colum.* 5. *H. B.* 10. ad fin. et *Plin.* 15. *Hist. nat.* 14. 15. (50). Item *Farro* 1. *H. B.* 19. at *Cels.* 4. 19. n med. Tradit *Plin.* *ibid.* nomen traxisse a quodam Scandio, sicut Maniliana a Manlio, Matiana a Matio etc. Quare non audendi, qui ducunt a Scandia, Insula Oceani Septentrionalis (apud *Plin.* 4. *ibid.* 15. 30. (104). unde adjecta fuerit. *V.* ONOM.

SCANDIX, dicla, f. 3. *οκκμωξ*, gannu olaris vulgaris apud Aegyptios, alio nomine tragopogon (*τραγοπόγων*, h. e. barba hirci), foliis croco similis, longa et dulci radice (Scandix Cerasifolium *Lin.* At et *Fea.* op. cit. v. 3. p. 131. huc habet: Nous ne voyons pas de raison suffisante pour reconnaître, avec Sprengel et ses prédecesseurs, le carfeuil dans la scandix des Grecs et dans le Romarin. Le *Scandix* est une ombellifère, et laquelle nous rattacheons la concordance synonymique Scandix, *Plin.* 1. 22. c. 35.; *Pactan Veneris*, ejusd. l. 24.; Scandix Pecten Veneris *Lin.* Plinius a nommé au l. 21. c. 52. la scandix, que d'autres appellent tragopogon; mais il y a évidemment erreur soit du propre de notre auteur, soit de ses copistes). *V.* *Plin.* 21. *Hist. nat.* 15. 52. (89)., qui ejus varios usus in medicina recenset, 22. *ibid.* 22. 38. (80).

SCANDO, scandis, scandi, scamum, scandare, 2. vox duceoda videtur a th. Sanskr. skand, unde skandami, salio, ascendo, at etiam cado, labor. — Part. Scandens sub B. I. 1.º b. et II. et in fin.; Scandendus sub A. 1. 2.º — Scando est in altum repo, feror, avehor, ascendo, conscendo, *αβαβαω* (lt. andare in su, rampicarsi, montare, ascendere; Fr. monter, grimper, gravir, escalader; Hisp. trepar, escalar, subir; Germ. steigen, emporsteigen; Angl. to climb, mount, clamber, get up, ascend). Usurpatur autem A) Translata, et B) Intransitive.

A) Transitive.

I.) Proprie. — 1.º) Forma activa. — a) De animantibus. Accius apud *Non.* p. 227. 27. *Merc.* Scandit oras. *Cic. Senect.* 6. 17. Quum alii malos scandant, alii per foras current. *Cels.* 5. *B. G.* 40. Alii vallum manu scandere, alii fossas complere. *Liv.* 2. 68. Scandere arctum. *Id.* 5. 21.

maros. *Val. Flacc.* 8. 4. quascumque par undas Ferre fogam, quatumque cupit jam scandere puppim. *Proper.* 3. 20. 24. Scandere viam. *h. c.* viam acclivem corpore. *Id.* 4. 4. 90. cubila. *Lucan.* 9. 599. Capitolia carra. *Virg.* 3. *En.* 401. equum. *Tac.* 3. *Hist.* 28. latitudinem. — b) De inanimatis. *Id.* 3. *ibid.* 237. scandit fatalis machina. *Id.* *Hist. nat.* 1. 2. (9). Scanditur scalis tectum. *Proper.* 3. 18. 24. Scandenda est torvi publica cymba senis.

II.) Translata. ¶ 1. Generalit. *Lucret.* 2. 1121. Paulatimque gradus etatis scandere edulce. *avanzare* in etia. at *Horat.* 2. *Od.* 16. 21. Scandit aetates villosa naves Cura. ¶ 2. Specieit. est infra, salira inscendere, eolius causa. *Plaut. Pseud.* 1. 1. 21. Ut opinor, quærent litteræ hæ sibi liberæ: atia atiam scandit. ¶ 3. Scandere, versus apud grammaticos aut par quos pedes metiri. *Diomed.* 1. 3., *Priscian.* 1. 1. at 2. etc. Hinc *Ironies Claudian. epigr.* 29. in podngram. Qæ tibi eam padibus ratio? quid carmina culpas? Scandere qui neati, versiculos la-ceras. — Hinc pro divido. *V. Isid.* 17. *Orig.* 3. 11.

B) Intransitive.

I.) Proprie. — 1.º) Forma activa. — a) Absolulte. *Lucret.* 3. 551. Nea eacidiæ alius dextram quam scandit, at instat. *Parvus.* apud *Non.* p. 467. 15. *Merc.* Incipio ferrom tentans scandere. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 7. (29). Palmae faciles se ad scandendum Orientis populi præbept. — b) Cum præpos. in, ad, per, super. *Liv.* 3. 67. *estr.* Scandentem in aggram Volscum hostem nemo submovit. *Ovid.* 1. *Fast.* 298. Inqua domos superas scandera cura fuit. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 10. 20. (40). Scandentes in subreptum fallum modo. *Quintil.* 11. 3. ante med. Demosthenes scandens in adrerium continuabat plurimos var-sue. *Phædr.* 2. 4. falsas Ad nidum scandit. *Tac.* 3. *Hist.* 71. Scandere per conjuncta iedificia. *Id.* *ibid.* 28. super testudineam. — 2.º) Passiva impersonaliter. *Vitruv.* 10. 1. Ut sine periculo scandatur ad apparatus spectationem.

II.) Translata. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 14. 14. (20). In tecta jam aliv scandunt. *Id.* 31. *ibid.* 1. 1. (2). Scandunt equæ in sublime. *Id.* 18. *ibid.* 28. 68. (264). Sol scandens ad Aquilonem. *Id.* 14. *ibid.* 1. 3. (10). Vites per ramos populorum procacibus brachiis geniculato auras scandentes. — Metaphorica. *Horat.* 3. *Od.* 1. 38. timor et minas scandunt eodem. *Tac.* 4. *Hist.* 8. a med. Spadare Plisco, na scandet supra principem, na Vespasianum præceptis coerceret. *Auct. Paneg. ad Pison.* 33. Scanda inpar titulos et avitæ laudis honores, Armorumque decus præceda forensibus actis. *Ammian.* 17. 13. 28. per licentiam in majus. — Hinc Part. præsens, cuius exempla raritimus,

Scandens, entis, adjective quoque occurrit, at est acclivus, altus, sa attollens. *Proper.* 4. 1. 65. Scandaotes il quis carnat de vallibus arces. et *ibid.* 125. Scandantisque arce consurgit vertice maros.

Homonym. Inter se differra videntur scandere, at composita ascendere, escendere, conscendere, inscendere; aliquid scando est manibus pedibusque sursum repo, vel reptendo ascendo. *Cic. loc. cit.* Quum alii malos scandant, alii per foras current. *Cels.* 5. *B. G.* 40. Alii vallum manu scandere, alii fossas complere. *Liv.* 2. 68. Scandere arctum. *Id.* 5. 21.

SCANDULA, æ, l. 1. Rationa habita alym, derivatur a scandendo; sicut tamen, qui potant non a scandendo, sed a scindendo oriri, et scindula scribit jubent: quod præter alios piecat *Stewechio* ad *Feget.* 2. *Müll.* 23. Hinc *Isid.* 19. *Orig.* 19. 7. Scindula dicta eo quod scindantur. id est dividantur. Ceterum Quidendorpius ad *Apul.* 2. *Met.* p. 204. existimet, scandula hoc sanru

esse vocem minus Latina; in vocabulis vero scindula, scindularis, scindularius, cadente Latinitate, irrepsit a pro i ab librorum oscitantium ex vulgari tunc loquendi modo. Hinc Papias: Scindulae, quod scindantur, scandulae vulgo. — Scandula duo diversa significat. 1. Est assule, tabella, tanula lamina ex ligno flexilis ad varios usus, praesertim ad tecta domorum: a scandendo, ut dicitur, quia in tectis illa disponuntur scandulae, ut alia illam scandat, assicella, scandola, oxydax, oxydion, καλυπτριον. Plin. 13. Hist. nat. 10. 15. (36). Scandulae a robore optissimas, mox e glandiferae alie fagoquo. Scandulae contactum fulvae Romae, ad Pyrrhi usque bellum, annis CCCCLXX, Cornelius Nepos auctor est. Pallad. 1. R. R. 11. Ad metalla temperandum calorem porticoe furcia, asseribus et fronda formari debent, quae vel scandulae, vel teguli teguntur. Ita leg. Schneid.; alii scandula. Vitruv. 2. 1. Edificia continenter scandulae robustius, aut stramastis. Colum. 8. R. R. 3. a med. Ab abortis forliscus fenestralis scandulae iunguntur, quibus irreperant aves ad raquilam nocturnam. Plin. 16. Hist. nat. 10. 18. (42). Metarum piceae ad fustes scandulae cupaeque et pauca alia secamenta. Hist. S. B. G. 42. Opipidant cupae vero, piceae, scandulae complant, eas ardeoles in opere prevolvant. Adde Inscript. apud Henzen. 6587. 2. Est aliam speltis seu bordel genus, quod Itali nunc scandella vocant, quodque distichum et Galaticum appellat Colum. 2. R. R. 9. ad fin. Da eodem ita Plin. 18. Hist. nat. 7. 11. (62). Galile quoque nunc genus furris datur: quod illis bracea vocant, opud nos scandulam, nitidissimi graeci. Sic scandulam pro sandalam, quod postrema habent Plinii editiones, legendum videtur; at Pontidera Op. post. T. 1. p. 30. scandulam minus recte legendum potest. Sic enim Edict. Dioclet. 27. Spelta mundas K. M. X cantum. Scandula, sive spelta K. M. X triginta. Ita apud Friballinum. Alii tamen ex recentioribus sandalam leg. ad Plin. loc. cit. (nbi Siliig. sandalam) et in Not. Tyr. p. 96. — Eandem inter frumentis genera recenset Isid. 17. Orig. 3. 11. Scandula a divilione vocata: duplex enim est, scanditurque, id est dividitur.

SCANDULACA. V. OROBANCHE.

SCANDULARIS, a, adj. (scandula) ad scandulam pertinens, quae assulam significat. Apul. 3. Met. Tectum scandularum consensit. Alii leg. scindularis. V. SCANDULA int.

SCANDULARIUS, II, m. 2. (scandula) qui scandula domus regit. Aursk. Arcad. Dig. 50. 6. 6.

SCANSILIS, a, adj. (scando) qui facili scanditur, quae si p. ascendere facillime, avascat.

1.) Propria. Plin. 17. Hist. nat. 11. 16. (84). Ficum esse etiam scandulam fieri, h. a. ha aeur-gare, et ita pitorare, ut scandi facile possit. Ritr. Alex. 49. Scansilis via. Schol. in Juvenal. 7. 45. Gradus superiores. Ammian. 16. 10. 14. Bivir rectrices, qui scansili suggestu consurgunt.

2.) Translat. Scansilis annorum lex dicitur, per quem ad partem aetatis, veluti quibusdam annorum gradibus, ascendimus. Plin. 7. Hist. nat. 49. 50. (131). Ingens turba nascetur, scansill annorum lege ocellas, quam climacteras appellant. V. Censorin. de die nat. 14. — Hinc

Scansile, is, a. 3. obsoleta, aut gradus seu scabellum. Isid. 20. Orig. 11. 8. Scansilia sunt, ubi honorati in sedibus sedant.

SCANSIO, onis, f. 3. (scando) actus scandendi, ascensio gradatim facta, ascensimento, ανβαση.

1.) Propria. Varro 6. L. L. 163. Mili. Simpliciter acensione scandebant in lectum, et ibid. Duplicate scansio gradus dicitur.

2.) Translat. 1. Scansiones sonorum apud Vitruv. 6. 1 circa med. sunt aorum elastonas da gradu in gradum, v. gr. ab ima gravi ad supremam acutam, innalzamento della voce di grado. 2. Apud grammaticos scansio in versibus est eorum mensuratio per pedes. Diomed. p. 496. 8. Rasil. Pedes singuli scansionis lege divisi. Adde eund. p. 495. 20. et Donat. in

vit. Virg. 25. — In plur. num. Serv. centim. p. 457. 3. Quae scandulum diversitate caeduntur (metra). Adde Bud. de metr. p. 245. 17. Keil. SCANSOR. V. SCASOR.

SCANSORIUS, a, um, adj. (scando) ad scandendum pertinens, scandendo aptus. Vitruv. 10. 1. Est autem novum genus (machinarum) scansorium, quod Graeca ἀσπαστήριον dicitur, et mor. Scansorium autem est, quom machina ita fuerit collocata, ut ad altitudinem lignis statulis et transversis colligatis, sine periculo scandatur ad operatas spectationem. Schneiderus leg. scansoriae machinae.

SCANTIANSUS, a, um, adj. ad Scantium, vel ad Scantium silvas pertinens. V. ONOM. — Scantiana mala memorat Cato R. R. 7. et 143, in dolis condi solita, et Varro 1. R. R. 59, quae quodam Scantio cultore, aut inventore dicta videntur: vel a silva Scantia. Idem dicit de Scantiana vltia, quae eadem est atque Amminae, Plin. 14. Hist. nat. 4. 5. (37).

SCAPER, pra, prum, adj. pro scaber, eunt qui leg. apud Stat. 1. Theb. 622. scaprosque molaris Deculare genus. At ractus leg. aspros.

SCAPRES, ei, i. 5. pro scapores, apud Non. p. 169. 25. Merc. V. SCABRES.

SCAPHA, ae, f. 1. Cadentis Latinitatis tempora etiam scafa scribitur. Fanani. loc. cit. et Not. Tyr. p. 177. Scafa, scafula. — Scapha 1. Est exigua navicula, quales sunt, quae in majoribus navibus circumvolutae, vel esse possunt secuntor; item quibus ultimor ad piscandum, schifo, barchetta, lan-cetta, battello, palischermo, σκάφη, σφολιγίς (Cl. Fr. esquif, Augl. skiff et Hlsp. esquife): a σκάπτω, fudio, quia primum ex praeparata arborae caepae sunt ascerari. Cic. 2. Invent. 51. 154. Usque adeo, ut dominus navis, quam idem gubernator esset, in scapham confugeret. Nepos Hannib. 11. Tabellarium in scapha cum caduceo militi. Justin. 2. 13. 10. Ubi sololam pontem hibernis tempestatibus offendit, piscatoria scapha trepidus tre-jecit. Rorat. 3. Od. 29. 62. Tum me biremis praesidio scaphae Tutum per Egeos tumultus Aure ferat. Sall. fragm. apud Non. p. 535. 11. Mero. Tot scaphae, quas ad ostia cum paucis fidiis percontatione miserat. Adde Petron. Sat. 103. et Plaut. Rud. 1. 2. 74. Curt. 4. 2. 22. Scaphas removere et appellere. Id. ibid. 23. sub-ire. Id. ibid. 3. 3. In scaphas desilire. 2. Est aliam radicea, romaiuolo. Penant. 6. carm. 10. 14. ad. Braver. de coco. Flixora, cucumae, scafa, patella, tripes. V. FRUXUSA. — NB. Da nom. propr. V. ONOM.

SCAPHARIUS, II, m. 2. (scapha) qui scaphis navigando negotiator. Inscript. apud Gruter. 258. 1. SCAPHARI QVI IYLIAE ROMYLAE RESORTIAN-TYAE. Adde aliam apud Murat. 1050. 3. (Henzen. 6522.) SCAPHARI HISPALENSES. sc. scapharil, qui Juliae Romulae negotiator, di Siviglia.

SCAPHUS, es, i. 1. σκάφη, quadrante, idem ac scaphium. Vitruv. 9. 8. Scaphen, sive hemisphaerium Aristarchus Semius invenisse dicitur. V. SCAPHIUM.

SCAPHIOLUM, i, n. 2. (scaphium) diminut. a scaphium, σκαφίδιον. Vox a Laetico aspugetoda; legitur enim tantummodo in Not. Tyr. p. 164. Scaphium, scaphiolium.

SCAPHISTERIUM. V. CAPISTERIUM.

SCAPHIUM, II, n. 2. (scapha) scribitur et scap-ium: de qua scripturae v. Lachmann. ad Lucrat. p. 411. — Scaphium, σκάπιον, vas concavum. 1. Generatim. Vitruv. S. 1. a med. Podiatum locus pedes quatuor, in eoque collocatur scaphium a-raum aut plumbeum, aut pelvis etc. Lucret. 6. 1043. Et ramenta simul ferri furere intus abent in scaphis. 2. Speciatim vas concavum, in cuius medio stilus infusus solis umbra horas indicat. Capell. 6. p. 194. Scaphia dianulur rotnoda ex eae rasa, quae horarum ductus stilus in medio fundo sui proceritate discriminat: qui stilus gnomon appellatur. 3. Nam vas, quo corporis ecrementa accipiuntur, lasanum, pitale, cathero. Quidam putant esse mullarum, et lasanum virorem: quia reponitur a Pulluc Onom. 1. 10. a. 2. Inter vasa muliebria, et ea

loco Juvenalis mos afferendo, ubi de molliere sermo est. Cael. Aurel. 4. Tard. 3. 50. Scaphia posita ad egestionem. Martialis. 14. 11. Te potara dacet gamma, qui Mentore frangis In scaphium mactha, Sardanepata, tum. Ulp. Dig. 34. 2. 28. sub fin. Argenta legato, non pote ventris causa habita scaphia continari. Juvenal. 6. 263. Et ride, scaphium positis quom similiter aralis. Sunt qui minus recte hie intelligunt quoddam mollebre ornametum cepille, cuffia: sunt qui lignonem: a σκάπτω, fudio. 4. Item vasis potorii genus, figure oblonga in scaphis similitudinem. Plaut. Stich. 5. 4. 11. Quibus divitiis domi sunt, scaphia, at catbaris, Betiolis bibunt: et nos nostro Samio potorio ate. Id. Pers. 1. 3. 40. Cynice esse a genta oportet parastium probe: Ampullem, strigilem, scaphium, soccos, pallium, Marsupium habeat. Cic. 6. Ferr. 47. 37. A papillo Hajo scaphia cum emblematis utam empti assa dicit, an confisteris erepta?

SCAPHON, onis, m. 3. (scapha) funis ad ante-riorem partem scaphae. Caecil. com. 257. Cl. Isid. 19. Orig. 4. 5. et V. SAPHON.

SCAPHULA, ae, f. 1. (scapha) diminut. a scapha. 1. Est parva scapha. Fugat. 3. Mili. 7. a med. Monoxylus, hoc est paulo latiores scaphulae ex singulis trabibus excavatas carpentis eorum portet asceritus. Paulin. Nolan. epist. 49. (ad 36) n. 1. Nante exterriti scaphulam demiserunt. 2. Vas quoddamque concavum, specietim helnearium. Cael. Aurel. 1. Acut. 11. 95. Tum supponeuda scaphula alta, aqua callida pleoa. Adde 2. ibid. 40. 232. V. SCAPHIUM.

SCAPHUM, i, n. 2. σκάφος τό, idem quod scaphium, seu vas quoddam concavum. Vitruv. 9. 9. ante med. Per id eorum luquens aqua sub-let scaphum laversum, quod ab artificibus phal-los, sive tympanum dicitur.

SCAPHUS, i, m. 2. 1. Est idem ac scapha. Gloss. Lat. 2. Est aliam genus instrumenti testorii, quod navetta dicimus. Fulgat. interpr. Raf. 1. Par. 11. 23.

SCAPIO. V. STAPIO.

SCAPIUM. V. SCAPHIUM.

SCAPRES. V. SCABRES.

SCAPRES. V. SCABRES.

SCAPULA, ae, f. 1. duae diverse significat.

a) Scapula, et scapius plur. scapulae, arum, f. 1. Idem quod humeri, vel potius superior dorsi pars, quae ossa gestatur, humeris et summis dorsi vertebrae constans, inter carricem et scapula aperta, spalla, omert, σcapula, ώμοι: a Gr. σκάπτω, fudio, unde scapitrum et scipio et scapus, ut ώμος ab οίω pro ώίω, portio.

1.) Propria. — 1.) De hominibus. — a) Stricto sensu. — α) In plur. num. Cels. 8. 1. a med. Rursus a cervicis duo ossa lata utriusque ad scapulae tendunt. nostri scapulae operis, ώμοπλάτας Graeci nominant. Plin. 30. Hist. nat. 14. 43. (124). Varnes tarred illi, ne cervicis scapularumque carri doleant, praestant. Id. 21. ibid. 21. 89. (155). Si iatere dolor sit, aut later scapulas, aut in thoraca. Martialis. 6. 59. Tollere iaceras de scapulis. Ovid. 3. Art. am. 273. Conveniunt tenues scapulis aualastides alia. — β) In sing. nom. Gloss. Lubb. Scapula, ώμοπλάτη. — Et pra hominibus. Fulgat. interpr. Gen. 24. 14. et 24. 15. et Zachar. 7. 11. — b) Scapulae scapulae accipiuntur pro tota tergo. Plaut. Trin. 2. 9. 92. Mirabar, quod dum scapulae gestabant mihi, Heriolar quae occupaverat, sibi esse in mondo malum. h. e. praesentabant virgas paratas tergo imminere. Sunt haec verba servi metuentis verbera. Sio Cas. 6. 3. 14. Sales quille est scapulis, ei domum redeo. et Truc. 4. 3. 19. Jam livorem lute scapulis aconctas tuis. Seneca 3. Ira 12. Scapulas praebere verberibus. Ter. Phorm. 1. 9. 26. Seni fideis dum sum, scapulas perdidit. Incert. Epit. II. Rom. 2. 4. p. 666. ed. Wernsd. Perque viri scapulas annoaque pectore transit. Sed est vulgata id et plebeum, comelia fere usurpatum. Fisl. in Pro. Pro scapulis quom dicit Cato, significat pro injuria verberum, nam complures leges erant in circis rogatae, quibus saniebat pons verbe-

rum. His significat prohibentes multos suos cives, in ea oratione, quae est contra M. Catum: Si hostem percussit, saepe in columba abili: praeterea pro republica, pro scapulis, atque arario multum reipublicae profuit. Hae Festus. — Scapulas togere apud Senec. Ep. 64. n. med. est utrumque amittere, coprisi, vestiri. Sic ventri et scapulis suum reddere apud eund. Ep. 17. victu vastitque, quantum salis est, sibi consulere. — 2.º) De bellis, et armis significat, h. e. eam partem corporis, ubi cervix desinit, dorsum incipit. Varro 2. R. R. 7. de aquis. Humilis tatis, vestra medico, lumbis procul, scapulis tatis, spina maxima dupli. (humero omne lata, quae sunt supra crura antiores: scapulas, quod supra humeros est, at dorsi initium facit, intaligera videtur. Nisi metis to scapulis tatis ad solitum esse.) Calpurn. 7. Ecl. 60. Vidimus et lauros, quibus aut cervicis lavata Defermis scapulis totus aminet. Plin. 11. Hist. nat. 29. 36. (107). de locustis. Vos aetum proficiet ab occipite videtur. Eo loco in commissa scapularum habere quod dantes asilantur, eosque totos se terenda strideram adere. Apul. 4. Met. de asino. A meis jam quante scapulis obglisset. h. e. e. terga meo. F. MERCURIUS.

II.) Translate. Vitruv. 10. 3. Retinacula supra scapulas machinae vnde disponantur. h. e. in superiore parte. Tertull. Phil. 2. montium scapulas distit. h. e. tatera a vertice declivia. Sic dorsum montis Cæs., Liv. et alii. — Scapulis obumbrare alicui, metaphorica, apud Vulgat. interpr. Ps. 90. 4. altitatem prolegeta.

B) Scapula aut etiam idem ac venula. Plin. 14. Hist. nat. 2. 4. (34), ubi Sillig. leg. stacula; alii aliter. — NB. Da cogoom. R. F. ONOM. SCAPULĀRIS, II, m. 2. (scapula) vestis scapulis tatum legens, scapolare. Vos cadentis Letitialis apud A. Maium in Class. auct. T. 3. p. 574.

SCAPULĀRIUS, II, m. 2. (scapula) qui scapulares conficit, aut bajulas. Spon. Miscel. erud. Antiqu. p. 232.

SCAPULIUM, II, n. 2. (scapus) deminut. a scapus. Gloss. Isid. Cf. Allt leg. scapolum; at scapulum.

SCĀPUS, I, m. 2. proprie est caulis rectus in herbis in columnam modum, καυός, οξύς: est ab altera Graeco voce adlata, convertit litarā n tu n, at fere satent Latine Doricam dialectum secuti (It. fusto, gambo; Fr. tronc, tige d'une plante; Hsp. tallo, tronco; Germ. d. Stengel, Stiel, Schaft, Stamm; Angl. stem, stalk).

I.) Proprie. — a) Stricto sensu. Varro 1. R. 31. de victa. Ad scapum lupulū allamve, quem ut heret, solis vincit. Colum. 9. R. 4. Scapus asphodeli. Plin. 18. Hist. nat. 10. 21. (95). Inventas est jam et scopus unus centum fabis onustus. — b) Latius dicitur de erasitate arborum trunco. Seneca Ep. 86. a med. Megnere arborum trunco, olivaceis sante, et ad unum redactis, pedem eam scapa suo transtatit, emputatis radicebus, relicto tantum capite ipso, ex quo illa penderant. Schwaig. teg. rapa. V. RAPUM. — c) Item de tenui lilo lignosque samunculo, a quo naram aelid dependet. Varro 1. R. 54. Quae calcetra erunt vna, earum script cam sollicitis subijciendi sub pretam. Allt leg. rectius scopi.

II.) Translate. I. Dicitur de corpore celum, seu stila, et velut virga, id est de eo, quod interjacet inter basim, sive aptrem, et capitulum. Vitruv. 3. 3. In omnis columnarum scapis, et ibid. smus columnae scapas. Adde ibid. 2. se alibi. — 2.º) Item de stilo transverso tibræ, vat stetera, fusta. Feat. in Agina. Agina est, que inseritur scapus trutinæ. Id. in Librile. Librile, scapus librae. 3.º) Item de trunco, seu corpora candelabri, il fusto. Plin. 34. Hist. nat. 3. 6. (11). Privatim Eglæ candelabrorum superficiem duntaxat elaboravit, sicut Tarentum scapus. 4.º) Item de instrumento textoris, cujus plectra tela cooperiatur et dantur. Seneca Ep. 90. circa med. spatiam appellat. Lucet. 5. 1352. tuilla de fust et radii scapula sonantes. Sunt qui hic

juga intelligent, quibus et stamen, et tela involvitur: quod sane aptus esset, quia scapo jugum similis est, quam instrumentum, quo tela pascendo decurrit: verum to sonantes magis hinc, quam jugo convenit. 5.º) Item de tigno crassiore in valis, h. e. de segulis quibodam, quibus forum ornatae praecinguntur. Vitruv. 4. 6. a med. Fores ita compingantur, uti scapi cardinales sint ex altitudine luminis tollis daodecima parte: inter duos scapos tympana ex duodecim partibus habeant ternas perlas, et mox. Scaperum latitudines sunt impagis dimidia parte. V. Bald. in Lex. Vitruv. 6.º) Item in scallis adium fistis, de ea parte, quae subjecta et inclinata gradus ipsos sustinet: quia sicut in planis scapus ramus fert, ita in scallis gradus. Id. 9. 2. sub fin. Si altitudo contiguationis, ab summa coactione ad timum libramen, divisus fuerit in partes tres, erit aetum quinquæ in scallis scaporum junta longitudine inellatlo. Nam quam megnæ fuerint, inter coelignationem et timum libremant, altitudinis partes itas, quatuor a perpendiculari recedant, et tbi collocentur interiores calces scaporum. V. Bald. ibid. Snt qui putent, scapos scaterum esse duo tigna foraminibus pertu- in, in quæ transversal bacilli graduum totis sunt: quod certe in scallis mobilibus, v. gr. gallinaris, commode intelligitur. 7.º) Scopus chartarum aut cartus earum namerus inter se junctarum et simul complicatarum: fortasse quia olim in volumina (in rotulo) convolvebantur; seu potius cylindros rotundus ex illo, circa quem libri vel chartæ convolvebantur. Plin. 13. Hist. nat. 12. 23. (77). Sicantur sole pignula aique inter se junguntur, numquam ptares scapo, quam vlcen. Adde Varron. apud Non. p. 168. 14. Merc. 8. Hic etiam membrum velle. Augustin. 7. Cic. D. 24. od fin. Saper Priapi scapum nota nupta sedare jubebatur. Adde Veget. 5. V. terin. 14. 17. de equo. Collyrium facile, et in scapi ejus foramea inserto. Itē edidit Schneide- rus, quum Gesnerus antea tegisset veretri loco scapi.

SCĀRĀBĒUS, I, m. 2. (σκαράβειος) Scribitur et scarabeus. Cf. καράβος, carabos, et Germ. Krebs, cammarus, cancer, et krabben, repere. — Scarabæus, σκαράβειος, καύραπος (It. scarabeo, scarabona, scarafaggie; Fr. escarbot, scarabée; Hsp. escarabajo; Germ. d. Käfer; Angl. a beetle, scrab, scarnbee), insecti geaus tenues habens et fragilis pennas, et ob id crassa sapervolente tectas. His negalis solumus: sed in quodam genere eorum grandi, cornua praelonga, bisetis dentata ferclibus in escumina, quem libit, ad morsum coeuntibus, infantium stiam remediis es carvica suspenduntur. Lucanus vocat hos Nigridas. Allud rursus eorum geaus, qui a dmo togentes pilles etatit padibus retinunt, parvosque in lis contra rigorem hlemis varmiculos salus sui aldantur. Volitant elit magno eam marmure ac muglu. Allt fesos et prata eabrils foremlalibus ascavant, nocturno sridare vocales. Hae Plin. 11. Hist. nat. 28. 34. (97), qui 30. ibid. 1. 30. (99). tradit, Egypti magnam partem scarabæa intes numina colere: nempa qata Egyptii scarabæum focere totis symbolum, eo quod ses menses sub terra latet, ses alias sub diro ducti, et quod unius tantum generis masculiol esse putabatur. Marcell. Empir. p. 95. Scarabæus smaragdini coloris. Hinc Auson. epigr. 70. Perveris Veneris postico vulere fessor, — Non caper, eat aries, sed scarabæus erit. Augustin. 2. mor. Monich. 17. Nemo fere de scorbæis dabit, quia de limo assistant. Adde eund. 2. Retract. 15.

SCARDIA, s, f. 1. herba, quam et aristoclebia dicitur. Apul. Herb. 19.

SCĀRIFĀTIO, scarpbatto et scarificatio, Onis, f. 3. (scarifo) actus scarificandi, seu scarificandi, a portin facto tenat valnare, at sanguis emittitur, griffinamento, scalfittura, scarnameuto, σκαίω.

I.) Proprie. Colum. 6. R. 12. Si sanguis albus supra ungulas in arutibus est, assidua scarificatione discutitur. et ibid. 17. Scarificatio ferro facta. Aude Veget. 4. Peterin. 21. 1.

II.) Translate. 1. De teri rainerattone,

qua arborum cortex aperitur. Plin. 17. Hist. nat. 27. 42. (251). Sillig. Interim est at scarpbatto quodam in remediis, quum macle corilicis ex egriudine astringente se, jusloque plus vitella arborum comprimito, exactam falcis aciem a- traqua manu imprimentes, perpelut incisoris deducunt se veluti culam terent. 2.º) De teri aratione. Id. 18. ibid. 16. 39. (140). Sillig. Fa- num Græcum scarpbatione scribitur, non afflore quattuor digitorum sulco. Forcellinus ubiq. leg. scarificatio.

SCĀRIFĀTUS et SCĀRIFĀTUS, a, nm et SCĀRIFĀTUS et SCĀRIFĀTUS. F. in voc. seq.

SCĀRIFĀTIO, scarifico et scarifico, es, avi, Etum, ara, a. 1. (scarifus) Pro scarifico, inquit Forcellinus, in multis MSS. Pinit, Colum. et alior., teste Voss., Salmas., Harduino, legitur scarifo, et scarifatus. Sic Gloss. Philox. Scarifo, χαράσσω, κατακρίζω. Et: Scarifal, κατακρίζω, κατακρίζω, κατακρίζω. Perro scarifo Græcum est, σκαρίφω, σκαρίφω: a σκαρίφω, stilus. Hanc vero ictioem praesentandam esse putat Lud. Janus siliam ex cod. Hamborg., ubi eadem ubi- que fere serrat. — Perl. Scarifatus vel Scarificatus, et Scarificandus vel Scarificandus I. — Scarifo est leviter in superfice rado, scalpalle aperto, leviter vulnere, quo aliquid scallus ercat, σκαρίφωμαι, ἀνοικίζω, incizō (It. scarnare, graffiare; Fr. scarifier; Hsp. sajar; Germ. aufritzen, schröpfen; Angl. scarify, make an incision).

I.) Proprie. Plin. 32. Hist. nat. 7. 26. (70). Sillig. Pastinacæ quoque radio scarificare glogitas at in dolore utilissimum. Sic ibid. Dentium dolores sedantur ostibus diaconis marit scarpbalis gin- givis. Id. 23. ibid. 1. 31. (179). Scariphare dentes. Pallad. 4. R. 10. 28. Truncus arboris, quo loco turgat, scarificandus est, al possit humor effluere. Adde Pelagon. Peterin. 16. p. 67. et 29. p. 100. — Scarificare dolorem, pręgnanti, ut sicut, sensu, est scarificandam dolorem expellere. Plin. 28. Hist. nat. 11. 49. (181). Hoc scarifi- cari dolorem demonstrant. Sillig. scariphari. — Passiva. Scarifus, is, anom., singulare est apud Scribon. Campos. 272., ubi ait: Luneli leniter scarifant.

II.) Translate. Colum. 12. R. 55. Intritam ad medium mortarium contrabito et comprimito manu plecta: deinde quem compressoris, scarifi- fatio. h. e. varlis in locis pertundit, quasque le- cerate. Inscr. in Ann. dell' Ist. archeol. 1860. p. 434. PARIETES INSCRIBERE AUT SCARIFARE.

SCĀRIFUS et scarpibus, I, m. 2. (σκαρίφος) Scribitur at scarifus. V. Inscript. apud Zurn. 1887. — Scarifus 1. Est stilus, seu plectus in- stramentum, qua chirurgi scarifant. Not. Tyr. p. 150. 2.º) Est etiam forma, diagramma, pincta, disegno, mappa. Gromat. vet. p. 244. 4. Rudorf. In scarife civitatis Capensium, et ibid. 8. In scarifo regionis Asulanorum Ptaeni. — NB. De cognom. R. F. ONOM.

SCĀRIFĀTIO. F. SCARIFATIO.

SCĀRIFĀTUS, a, um, et

SCĀRIFĀTUS. F. SCARIFUS.

SCĀRIFĀTUS. F. SCARIFUS.

SCĀRIFĀTUS, idia, f. 3. (scarina) gemme scarl co- lore. Plin. 37. Hist. nat. 11. 72. (181).

SCĀRIZO, as, ero, n. 1. σκαρίζω, inscullo, a- pud Vulgat. interpr. Ital. Judic. 4. 21. V. Forcellone, Var. lect. 26. h. h. CL. Gloss. Cyrill. Σκαρίζω, paipia.

SCĀRĀTICUS. F. RSCHAROTICUS.

SCĀRĀTICUS. F. RSCHAROTICUS.

SCĀRĀTICUS. F. RSCHAROTICUS.

SCĀRĀTICUS. F. RSCHAROTICUS.

SCĀRUS, I, m. 2. Primam producti, quā for- tasse scaurum pro scaurum legebat, Ennius apud Apul. Apolog. quid Scaurum praterit, cerebrum Jovi pæne supremi? Ubi cerebrum Jovis vocat propter suavitatem cibi. Διός ὑπέπακον dicunt Persæ (teste Suida) proverbialiter epulas exilis- simas. F. SCAURUS. — Scaurus ut plectis nobili- simi genus. σκαίρω, scaro: de quo Plin. 2. Hist. nat. 17. 26. (62). Nunc sacro datur principatus

qui colus piscium dicitur ruminare, herbisque vesci, non aliis piscibus, mari Carpathio maxime frequens. Promontorium Troadis Lecton sponte aequam transit. Inde advector, Tiberio Claudio principe, Optatus Elipertius (*Macrob. idem narrat. 2. Saturn. 12.* habet Octavius praefectus classis contra omnes MSS. *Harduini*) praefectus classis inter Ostiensem et Campaniam oram sparsos disseminavit etc. — De scaris Cilicibus mentionem facit *Varro in Sat. Menipp.* περὶ ἐδωμάτων p. 190. *Oehl.* — Festus in Pollucere docet, licuisse pollucere diis omnes pisces, quibus est squama, praeter scarum: quia scilicet admodum rarus erat, et gravioris impendii. *Plin. 32. Hist. nat. 2. 5. (11).* ex *Ovid. Halieut. 11.* tredit, inclusum nassis non fronte erumpere, nec infestis viminibus caput inserere, sed aversum caudae ictibus crebris laxare fores, atque ita retrorsum erumpere. *Ovid. ibid. 119.* Ut scarus epistas solus qui ruminet herbas. *Horat. 2. Sat. 2. 21.* pinguem viliis albumque neque ostrea, Nec scarus, aut poterit peregrina juvare lagois. *Martial. 13. 84.* Ille scarus, aequorea qui venit oheus ab undis, visceribus bonus est: cetera vite sapit. *Sueton. Vit. 13.* Scarorum iocundiora. Adde *Cael. Aurel. 1. Tard. 1. 22.* et *Inscript. apud Henszen. 5087.*

SCASOR, ὄρις, m. 3. *Inscript. apud Reines. cl. 9. n. 66., et Fabrett. p. 210. n. 526.* et *Murat. 2046. 6. m. VLPVS AVG. LIB. FLOCAMVS BX DONV AVG. SCASOR ET IVLIA CHELIDO CONTYBER. EIVA etc. Imp. Constantin. Cod. Theod. 13. 4. 2.* Barbariculi, scasores, pictores, sculptores, diatretarii etc. *Fabrett. loc. cit.* et *Gothofred. in Gloss. Philox.* exponiturque κατὰσπαρῆς, h. e. qui pavimenta sternit. Sunt qui putant, hac voce eum significari, qui equum sternit et parat domino ad ascendendum; sed hoc sensu minima loco cit. *Cod. Theod.* convenit: neque admittenda *Reinesii* conjectura, qui stator legi mallet. Sunt denique, qui leg. scansor et per eam vocem illum indicari existimant, qui circa gradus scalarum, per quos scanditur, est occupatus. Divinent alii. *V. Orell. n. 4277.,* qui neutram hanc lectionem probat.

SCATEBRA, α, f. 1. (scateo) eruptio aquae scaturientis, et ipse locus, ubi erumpit, sorgente, scaturigine, ἡδᾶξ, πηγή: a scateo, ut a lateo latebra etc.

I.) Proprie. *Acc. trag. 505.* Scatebrae fluvium. *A. e. Oviu. Virg. 1. G. 109.* unda cadens raurum per levia marmura Sara clet, scatebrisque arentia lappet arva. *Plin. 5. Hist. nat. 1. 1. (6).* ἡδᾶς opacus, nemorosus, et scatebris fontium riuus. *Id. 31. ibid. 10. 46. (108).* Scatebra fontis semper emicaco.

II.) Translate accipitur pro caterva, seu multitudine, quae scatet. *Fronto ad Antonin. Pium* (edente iterum *A. Maio*) ep. 9. Respondisti comiler, fulurum, ut, quum Appiano, me rogante, procuracionem dedisses, causidicorum scatebra eioriretur idem petentium. *V. SCATEO.* — *NB.* De non. propr. *V. ONOM.*

SCATEBRÖSUS, a, m, adject. (scatebra) plenus scatebris vel aquis scaturientibus. *Schol. Bern. ad Virg. 2. G. 348.* Occurrit etiam apud *Hilar. Arelat. carm. in Gen. 787.*

SCATENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

SCATEO, scätes, scätere, n. 2. et aliquando scato, scäis, scätere, 3. Praeteritum scatuī analogia defenditur, ut patui, latui etc. — De etymo huius vocis ita *Bopp. (Gloss. comp. etc. p. 104):* Kshar, sibilare, effundere; scätere fortasse cum hac radice cohaeret. — Part. Scatens II. 1. 1.º a. et 2.º et 2.º — Scateo est effluo, assilio, aut ita plenus sum, ut assidue et large effluat assiliatque, quod intus est, sgorgare, mandar fuori, o mandar fuori in copia, abbondevolmente, βυζῶν, βρᾶζω.

I.) Proprie. — a) Absolute. *Vet. Poet. apud Cic. 1. Tusc. 28. 69.* Fontes scätere, herbis prata convescierit. *Lucret. 5. 597.* Largiflamm fontem scätere, atque erumpere flumen. Adde *ibid. 950.* — b) Cum Ablat., aut Genet. rei, quae implet et erumpit. *Plaut. Aulul. 3. 6. 22.* Quae mihi

interbibi sola, si vino scäteat, Corinthiensem fontem Pirenem potest. se scorresse vino. et *Lucret. 6. 890.* fons dulcis aqual, Qui scatit, et vasis circum se dimovet unda.

II.) Translate. § 1. Est plenum esse, large erumpere, affluere, abundare. — 1.º Concrete, ut ajunt, sensu. — a) Cum Ablat., aut Genet. rei, quae implet et erumpit. *Colum. 6. R. R. 16.* Solent etiam neglecta ulcera scätere vermibus. *empirsi e mandar fuori.* et *Horat. 3. Od. 27. 26.* Scätes belluis pontus. *Lucret. 5. 40.* Ita ad scätatem terra ferarum Nunc etiam scatit, abbondevolente. et *Plin. 3. Hist. nat. 3. 4. (30).* Metallis tota ferme Hispania scatet. *Id. 16. ibid. 32. 59. (139).* Terracina silvis nucum scatet. *Siliig. scäteat.* *Id. 19. ibid. 8. 55. (172).* Serpyllis et dymbriis montes plerique scatent. *Id. 6. ibid. 20. 23. (73).* Populi tigri fera scäteantes. *Mela 1. 9. ante med.* Nilus scatet piscibus. — b) Absolute, ipsa etiam res, quae abundat et erumpit, scätere dicitur. *Lucret. 6. 896.* de igne. Et scätere illa foras in stuppam semina. *Plin. 8. Hist. nat. 58. 83. (226).* Cuniculi scatent in Hispania Balearibusque. — 2.º Dicitur et de abstractis. *Plin. 17. Hist. nat. 25. 38. (243).* Ostentis Aristandri volumen scatet. *Id. 22. ibid. 13. 15. (31).* Urtica plurimis scatet remediis. *Gell. 1. 15.* Videas quosdam scätere verbis. *Id. 17. 8.* Puer festivissimis argutis scäteans. *Id. 1. 17.* Uxor morosa irerum et molestiarum muliebrium per diem perque noctem scatbat. *Alii leg. satagebat.* — *Plaut. Pers. 2. 1. 9.* Amas pol misera: id tuus scatet animus. Ego istuc placidum tibi ut sit, faciam. h. e. aestuat, ebullit, fervet, quasi ulcus vermibus. § 2. Spumare, ebullire. *Cael. Aurel. 4. Tard. 3. 39.* Tunc donec scätere tentes coquenda. h. e. ebullire. *Id. ibid. 20.* Scäteos stercus. h. e. ebulliens. *Id. 2. ibid. 13. 169.* Quum semel, vel secundo scätere viderimus, expressas detrahimus lentisci comas. h. e. spumare.

SCÄTO, is. *V. SCATEO* init.

SCÄTÖREX et Scätirox, rigis, (al. ricis), f. 3. (scaturio) scaturigo, scätebra. Translate usurpat *Varro* apud *Non. p. 172. 27. Merc.* ubi *Forcellinus* leg. scaturiz. *V. VINITO.* et loc. *Liv. in SCATURIGO.*

SCÄTÖRIENS, entis, particip. *V. SCATURIO.* SCÄTÖRIGINÖSUS, a, m, adject. (scaturigo) pleno di scaturigini, ἡδᾶξ, scaturiginibus abundans, irriguus, uliginosus. *Colum. 5. R. R. 8. ad fin.* Creta ex toto repudienda est, magis etiam scaturiginosa, et in qua semper aligo consistit.

SCÄTÖRIGO, gñlis, f. 3. (scaturio) Scribitur et scaturrigo. — Scaturigo est locus, unda aqua scaturit, scätebra, fonticulus, ἡδᾶξ (lt. rampollo, sorgente, fontanella; Fr. source, eau qui sourd; Hisp. surtidor de agua; Germ. d. hervorsprudende Quell, Born; Angl. a spring, source).

I.) Proprie. *Capell. 1. p. 12.* Scaturigiosis vena. *Colum. 3. R. R. 13. 8.* Si scaturigo palustris plus quam sequepedem prohibet infodere. *Solin. 37.* Scaturigo fontanea. *Apul. 6. Met.* summi fontis penita. — In plur. num. *Liv. 44. 33.* Scaturigines turbidae. *Alii leg. scaturiges. Eumen. paneg. Constant. Aug. 22.* Fontium scaturigines. *Plin. 31. Hist. nat. 3. 28. (47).* In terra nigra scaturigines non fere aut perennes. *Frontin. Aquard. 10.* Signino circumjecto continendarum scaturiginum causa. *Apul. de Mundo.* Scaturigines quaedam ac proluiones easdem strages dederunt. *Cf. Augustin. 4. Civ. D. 2.*

II.) Translate. *Apul. 8. Met.* Multijuga scaturigo fornicatum. sciaine, brulicame. Adde *Amilian. 19. 1. 9.*

SCÄTÖRIO, is, tvi, ire, n. 4. (scateo). Scribitur et scaturrio. Forma scaturibat syncop. pro scaturiebat apud *Apul. loc. cit.* — Videtur *Auct. Priap. et Prudentius* loc. cit. syllabam huius verbi antepenultimam licenter produxisse, nam omnia verba desiderativa, quae ex simplici derivata in urio desinunt, hanc semper corripiunt, ut amatario, lectario; ideoque nonnulli dupliciter scribunt scaturrio, ut metri lex constet. Ita *Furlanetto* in *App.* — Part. Scäturiens I. a. et II. a.

— Scaturio est scateo, perduo, effluo, emitto, βυζῶν (lt. rampollare, spicciare, scaturire, sorgere; Fr. sourdre, couler; Hisp. manar, brotar, surtir; Germ. hervorquellen, -fließen; Angl. to spring, spout out, rise, issue), et dicitur fere de aqua.

I.) Proprie. — a) Absolute. *Seneca 3. Quäst. nat. 19. a med.* Solum omne aquas reddet, summi scaturient montes. *Colum. 3. R. R. 1. ad fin.* Solum modice roscidum, quod fontibus non in summo, non in profundo terrae scaturiat. *Pallad. 1. 11. R. 33.* exit. Limus, quem scaturiens aqua, vel quivi incrementa respuerit. — b) Cum Ablat. et præp. de. *Apul. 4. Met.* De summo vertice fons scaturibat. *Ampel. 8.* Ibi de terra oleum scaturit.

II.) Translate. — a) Absolute. *Cael. ad Cic. 5. Fam. 4.* Curio totus, ut nunc est, hoc scaturit. h. e. præ se fert, jactat, effundit. Sunt qui aliter leg. *Prudent. 10. nepi ctesp. 551.* Verborum ipse rumpatur locus, scaturientes perdat ut loquacitas Sermonis auras, perforatis foliis. h. e. auras effluentes e buccis. *Auct. Priap. 47.* Scaturientes vermibus. *Augustin. Serm. 9.* Vestra vita quotidiana ipsis peccatis scaturiens. che abunda, abundante, ripiena. — b) Cum Ablat. et præp. ex. *Id. 4. Confess. 13.* Ista consideratio scaturivit in animo meo ex intimo corde meo.

SCÄTÖRIX et SCÄTÖRREX. *V. SCATUREX.*

SCÄTÖRRIGO. *V. SCATURIGO.*

SCÄTÖRIO. *V. SCATURIO.*

SCÄURIPEDA. *V. in SCRUPEDA.*

SCÄURUS, i, m. 2. *V. voc. seq. init.*

SCÄURUS, a, m, adject. In quibusdam libris *Colum. 8. R. R. 16.* et *17. a med.* legitur scaurus pro scarus, piscis. — Scaurus, σκαῦρος, qui talos tumentes et porrectos habet, chi ha i taloni grossi: a σκαῖρος, salio, saltito; quia qui talor habet ejusmodi, difficulter potest σκαῖρειν: vel potius a σκαῖζω, claudico: *Döderlein* putat esse pro curvus. (*V. SCRUPEDA*) quas ego notationes nihil moror. In *Gloss. Philox.* exponitur σκαῦρος, σκαλλός, σπερδρόπου, βλακρόπου: quorum duo priora distortum cruribus significant, altera pedibus. *V. TALAX. Horat. 1. Sat. 3. 44.* strabonem Appellat patrum pater: et pullum, male parvum Si cui filius est, etc. hunc varum, distortis cruribus: illum Balbuti scaurum pravum sultum male talis. Ex hoc *Horatii* loco intelligimus, minimum pedum vitium esse, si scaurus quispiam sit, inter eos, qui pedibus pravis distortisque sunt. — Hinc ortum cognomen multis Romanis civibus, praesertim in gente *Emilia*: de quo *V. ONOM.*

SCAZON, entis, m. 3. σκαζών, scazzonte, versus iambicus sex pedibus constans, quorum quintus iambus est, sextus spondeus vel trocheus, quattuor reliqui partim iambi, partim spondei, vel etiam omnes iambi: et dicitur a σκαῖζω, claudico, quia quum versus iambicus in iambum desinat, hic desinit in spondeum. quare et choliambus vocatur: Item *Hippocræteus* ab auctore. Exemplum esto apud *Diomed. 3. p. 507.* Putsch. Ligare guttur pendulo carum violo. et illud *Catulli 8. 1.* Miser Catulle, desinas ineptire, Et quod vides petisse, perditum ducas. et *Martial. 1. 97.* Si non molestum est, teque non piget, scazon, etc. *Plin. 5. Ep. 11.* Cave, ne eosdem illos libellos, quos tibi hendecasyllabi nostri blanditiis elicere non possunt, conficio scazontes et torqueant. scilicet quia iambis constant, qui maledicendo apti sunt. — Iambicus integer, et non claudicans est, v. gr. illud *Horat. Epod. 2. 1.* Bætur ille, qui procul negotiis Paterna rura bobus exercet suis. Utrumque genus carminis amplectitur *Auson. epist. 12. 31.* Εἰληπὸν σκαζόντα, καὶ οὐ σκαζόντα τριμετρῶν. — Scazon elegiacus apud *Mar. Victorin. p. 111. 21.* Keil. traditur talis, ut primum colum, id est penthemimeres, integrum habeat, secundum vero contra legem suam con una, sed duabus syllabis terminatum, ut «nil mihi scribas» primum colon, secundum «attinet ipse veni» scazon «attinet ut venialis». adfectat enim secundo colo ultimum pedem trocheum inducere.

SCEDA. *V. SCHEDA* et SCHEMA.

SCELERATĒ, adverb. (sceleratus) Comp. Sceleratius; Sup. Sceleratissime. — Scelerate est cum scelere, per scelus, impie, nefarie, scelerate, sceleratissime, avocis: cui opponitur pie. Cic. *Mil.* 38. 103. Pace tua, patria, dixerim, metuo enim, ne scelerate dicam in te, quod pro Milioe dicam pie. *Id.* 1. *Cat.* 10. extr. Bellum scelerate susceptum. *Id.* *Sull.* 24. 67. Nihil scelerate, nihil audaciter facere. *Id.* 1. *Q. fr.* 3. 2. Peccavi, scelerateque feci. *Id.* *Dom.* 38. Domus per religionis vim sceleratius edificata, quam eversae. *Id.* *Sext.* 64. 133. Mibi omnes est insidias sceleratissime inchnatus.

SCELERATUS, a, um, particip. *P.* SCELERO. SCLENITAS, a, f. 3. (scelus) scelleratezza, scellerità, delitto, scelus. *Martian.* *Dig.* 48. 21. 3. Non enim facti sceleritatem esse obnoxium, sed conscientiae metum. Ita *Torrentin.* et *Gothofred.*, illi minus recte sceleritatem.

SCELRO, as, (avi) atum, are, a. 1. (scelus) Part. Sceleratus 3. et in fin. — Scelero ¶ 1. Est scelere pollui, contaminari. *Virg.* 3. *En.* 42. Parce ples scelerare manus. *Catull.* 64. 403. meter subternens se impia nato, impia non verita est diros scelerate Penates. *Juvenat.* 9. 25. Scelerare aedes deorum. *Stat.* 9. *Theb.* 666. Insonitis paeri sanguine dextram. ¶ 2. Item sceleratum facio. *Id.* 2. *ibid.* 662. non Orgia Cadmi Ceruilla, aut avidas Bacchum scelerare parentes. *Sil.* *It.* 16. 122. Scelerare animum. ¶ 3. Item noxium facio. *Id.* 3. 272. Scelerate sucis spicula. — Hinc Part. praeter. pass., cuius exempli retulimus,

Sceleratus, a, um, edjectivorum more fere usurpatur; unde Comp. Sceleratior II. 1. a. et b; Sup. Sceleratissimus II. 1. a. et b. et 2. a. — Sceleratus est scelere pollutus, contaminatus, pascuque.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Auct. diffen.* voc. p. 2208. *Futsch.* Inter sceleretum, et sceleratum, et scelerosum hoc interest, quod sceleratus suo vel alieno scelere contaminatur; sceleretum, scelerum cogitator; scelerosus quasi invidiosus. *Virg.* 3. *En.* 60. et *Ovid.* 1. *Pont.* 6. 29. quum fugerent sceleratas numina terras. *Id.* 13. *Met.* 628. scelerataque ilmicus Thracum. ¶ 2. Speciatim Sceleratus vitus apud *Ovid.* 6. *Fast.* 609. in quo illa Servil regis serpentum Iussit egi per cadaver patris a Tarquinio Superbo occisi, ut ipse *ibid.* et *Fest.* p. 333. 32. *Müll.* (*Cl. Paul.* *Diac.* p. 332. 9. *Müll.*), et *Varro* 5. *L. L.* 159. *Müll.*, et *Liv.* 1. 48. docent. ¶ 3. Scelerata sedes apud *Tybbid.* 1. 8. 67. et *Ovid.* 4. *Met.* 455. h. e. locus epud Inferos, ubi puniuntur scelerati: quod *Virg.* 6. *En.* 563. sceleratum limen vocat. ¶ 4. Sceleratus campus apud *Fest.* p. 333. 32. *Müll.* appellatur propa portam Latinam, in qua virgines Vestales, quae incestum fecerunt, defossae sunt vivae.

II.) Translate. ¶ 1. Generalim est scelere adstrictus, flagitiosus, improbus, sceleratus, nefarius: et praecipue qui impius est lo deum, patriam, parentes, civem, malvagio, ribaldo, scelerato, avocis, katapavos. — a) De hominibus. *Ovid.* 3. *Met.* 5. de Aganore. facto plus et sceleratus eodem. *Id.* 11. *ibid.* 781. ego sim scelerator illo, Ni tibi morte mea mortis solatia mittam. *Petron.* *Sat.* 137. Scelerate, etiam loqueris? nescis, quem magnum flagitium admisisti. *Cic.* *Har. resp.* 3. 5. Io me scelerator, quam lo deos immortales. *Id.* 3. *Off.* 8. 37. Est enim deliberaotium geous totum sceleratum et impium. *Hirt.* *B. Afr.* 22. Audaces et scelerati civis. *Cic.* *Dom.* 41. 107. et *Sall.* *Jug.* 34. a med. Homines sceleratissimi, croentis manibus, imment avaritia, nocentissimi lidemque euparibissimi. *Id.* 14. *ibid.* Jagurba omnium, quos terra suscit, sceleratissimus. *Cic.* *Mur.* 30. 62. Sceleratus et nefarius fueris, et misericordiae adductus feceris. *Id.* 2. *Att.* 15. ad fin. Ego illum male sanum temper putari, aucte etiam impurum et sceleratum puto. — *Id.* 3. *Fin.* 19. sub fin. Vos indumana et scelerata. *Id.* *Cluent.* 68. ad fin. Scelerata praes et nefaria vota. *Seneca Herc. Fur.* 1319. dextra. *Ovid.* 4. *Met.* 131. amor sceleratus ha-

bandi. Sic *Claudian.* 1. in *Rufin.* 220. Crescat scelerata sitis. *Val. Max.* 1. 1. n. 11. Scelerata avaritia. *Justin.* 24. 2. 3. voluntas. *Id.* 27. 2. a med. audacia. — Scelerati, plur., absolute. *Cat.* 6. *B. C.* 12. Numero impiorum et sceleratorum haberi. *Curt.* 6. 10. 14. Scelerati conscientia obteperante, quum dormire non possint, egilant ens furiae. *Cl. Horat.* 2. *Od.* 16. 15. — b) De rebus. *Cic.* 11. *Phil.* 1. 4. Contre patriam scelerata arme capere. *Ovid.* 8. *Met.* 24. Sceleratum munus. h. e. scelere paratum. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 14. 39. (138). Sceleratissima humani ingenii fraus. *Seneca Oedip.* 236. Scelerata caedes. *Virg.* 7. *En.* 461. Insaule belli. *Id.* 2. *ibid.* 576. Subit ira cadentem Ulicies patrem et sceleratas sumere panes. h. e. quales merentur scelerati. *Justin.* 10. 2. 12. Causa pericidii scelerator ipso pericidii fuit. *Quintil.* 3. 8. 43. Rem sceleratissimam audere. — Joculariter sceleratum argentum apud *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 56. *V. ARGENTAEULUM.* ¶ 2. Speciatim est callidus, vaser, improbus. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 70. mille adde catenas: Eragies leman haec sceleratus vinculis Proteus. ¶ 3. Item rigidus, severus, tristis, tetricus. *Martial.* 9. 69. Quid tibi nobiscum est, ludi scelerate magister, Iaviam pueris virginibusque cepul? *Virg.* 2. *En.* 575. supra cit. ¶ 4. Item, per metonymiam, infelix, calamitosus, miser, sciagurato, sfortunato, infelix: quia sceleratos plerumque calamitas et poena premit: et quia infelices creduntur esse scelerati, et ob id puniri. — a) Universalim. *Quintil.* *declam.* 10. 6. Nullis, inquit, destituta sum tenebris, donec scelerata taci. *Albinov.* 1. 135. Tene ego sustinere positum scelerata videre? Tene meae poterant ungere, neta, manus? *Inscript.* apud *Reiner.* cl. 12. n. 122. TI. CLAUDIO ET CLAUDIAE NICE FILIIS SVIS INVALICISSIMIS MATER SCELERATA ET SIBI ET LIBERT. etc. Alia apud *Fabrett.* p. 237. n. 631. ELIARVS ET ANNIA REPIS MATER SCELERATA QVAE HOC FACINVS VIXIT FILIO DVICISSIMO EXCEBUNT. Alia apud *Murat.* 1187. 2. c. MAMMIVS ECHTO ET MAMMIA ROME PARENTES SCELERATISSIMI TITVLVM POSVERVNT MAMMIO ROMVLO F. SVO. VIXIT ANN. IXX. Adde aliam 1280. 2. — b) Scelerata porta, apud *Fest.* p. 334. 2. *Müll.*, quae et Carmentalis dicitur. *V. CARMENTALIS* in *ONOM.* — c) Scelerata castra, in quibus D. Drusus peter Claudii imp. morbo perit, *Sueton.* *Claud.* 1. ¶ 5. Item noxius, periculosus, nocivus, maleficus, pestiferus. *Virg.* 2. *G.* 256. sceleratum frigus. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 13. 72. (117). Sceleratissimi serpentum haemorrhoids et praeter. *Martial.* 1. 103. Uererat impellitum quum scelerata luss. *Apul.* *Herb.* 8. Herba scelerata. (*Ranunculus sceleratus* Lin.) scilicet, quia si quis eam gustaverit, ridens erenimatur. Sic *Plaut.* *Pseud.* 3. 2. 28. Teritur sinapis scelerata cum illis, qui terant. scilicet, quia sapore eceritmo est, et igne effluat, impositus pustules erellans, ul est epud *Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 54. (170). *V. SCELERUS.* ¶ 6. Item molestus, importunus. *Martial.* 3. 30. Quod si non aconabris scelerata poemata donas, Cernabis solas jam, Ligurine, domi. *Arneuv.* 2. sub fin. Nesciens hoc facta ei, cui videatur offoscere, dari ab se lucem, et sceleratum eripi sceleratem.

SCELERO, dñs, m. 8. (scelus) homo sceleratus. Ita quidam legunt apud *Cic.* 9. *Att.* 18. et *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 50. *Burmman.*, alii rectius leg. apud *Cic.* Ara scelerum; in *Cod. Tragur.* *Petron.* Scello. Hoc videtur relinendum, eodem nempe sensu ac scelero. Ita *Forcellinus*; et *Büchelerus* leg. stello, idem ac stella.

SCELEROSUS, a, um, adject. (scelus) Sup. Scelerosissimus. — Scelerosus, scelerato, multis et magnis sceleribus plenus, sceleratus. *Lucrat.* 1. 85. scelerosa atque impia facta. *Varro* 6. *L. L.* 92. *Müll.* Scelerosus homo. *Ter. Eun.* 4. 8. 1. Ubi ego illum scelerosum misera invenendi? *Apul.* 10. *Met.* Scelerosa et polluta femina. *Afran.* apud *Non.* p. 174. 28. *Merc.* Odium scelerosum et indignum? *Inscript.* apud *Gruter.* 19. 6. QVOD IS SCELEROSISSIMVS EXAVI TVSICIT RAMPDO LATROCVRO etc. At in lapide autographo,

quem *Morcellus* inspexit, legitur sceleratissim, ut ipse edidit in op. *De Stil. Inscr.* Lat. T. 1. p. 51. ed. Pat.

SCELERYTIS, tidis, f. 3. Accus. sing. sceleritida. — Scelerytis est genus spumae ex argento. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 6. 35. (108), ubi *Sillig.* pro sceleritis leg. scirerytis.

SCELERUS, a, um, adject. (scelus) sceleratus. *Plaut.* *Pseud.* 1. 5. 31. Hic mihi corrupit filium, scelerum cepul. et 3. 2. 28. Teritur sinapis scelera cum illis. Ita *Serv.* ed 9. *En.* 486. Verum haec loca nihil conficiunt. Primo enim loco est genit. pluralis, altero plerique rectius leg. scelerata. (V. locum in SCELERATUS) *Cl. Brix* et *Lorenz* ad *Plaut.* *Mil. glor.* 2. 6. 14.

SCLESTE, adverb. (scelus) Comp. Scelustus. — Sceluste, sceleratissime, scelerate, avocis. *Liv.* 24. 25. Quaecumque post Hieronis mortem sceluste atque imple facta essent. *Plaut.* *Rud.* 2. 6. 21. Minime miror, navis si frecta est tibi, scelus le, et sceluste pette quae venit haec. *Vellet.* 2. 60. 3. Sceluste insinulare aliquem. *Val. Max.* 5. 1. n. 3. exarsere arma. *Cic.* 6. *Att.* 1. ante med. suspicari. maliziosamente. et *Augustin.* *Ep.* 202. Illic non sanguis bumenus, sed multo sceleratus pudor bumenus interit.

SCELESTUS, e, nm, adject. (scelus) Comp. Scelustior I. 1. et II; Sup. Scelustissimus II. — Scelustus est idem ac sceleratus, avocis (I. scelerato, malvagio, sciagurato, ribaldo; Fr. criminel, scelerat, infame, impie; Hisp. malvado, rebaldo, impio; Germ. frevelisch, frevelhaft, gottlos, verrucht, abscheulich; Angl. wicked, villanous, mischievous, knavish, impious), et dicitur tum de hominibus, tum de rebus.

I.) Proprie. ¶ 1. Genetelim. *Cic. Rose. Am.* 13. 37. Occidisse pelrem Ser. Roscius arguitur. Scelustum, dñi immortales, ac nefarium fecimus! et *ibid.* 22. ad fin. Profecto res iam sceluste, tam atrox, tam nefaria credi non potest. *Ter. Eun.* 4. 4. 41. Juppiter magne, o scelustum atque audacem hominem! *Sall. Cat.* 51. Homines scelusti et factioni. et *ibid.* 55. sub fin. meli et scelusti. *Horat.* *Epod.* 7. 1. Quo, quo scelusti ruitis? *Plaut.* *Men.* 3. 1. 2. Numquam quicquam facinus feci pejus, neque scelustus. *Id.* *Rud.* 2. 6. 24. Scelustiorum canem canavi tuam, quem quae Thyeste quondam enleposita est. *Plaut.* *Cure.* 1. 1. 40. Haec lenonis aedes scelustam servitutem servilant. *Sall. orat. Licin.* ad pleb. Scelustam servitium imponere. *Id.* *Cat.* 15. Scelustae nuplia. *Phaedr.* 2. 4. Sceluste averillie. *Liv.* 5. 27. Scelusto facinori sceleratorem eermoneum eddidit. et mox. Scelustus ipse cum scelusta manera venisset. ¶ 2. Speciatim vaser, callidus, improbus, astutus, maliziat, furbo. *Plaut.* *Mos.* 1. 3. 14. Ita me dii ament, lepide est Scepha! cepit sceluste multum. Ut lepide res omnes tenet sententiasque amantur? *V. SCELERATUS.*

II.) Metonymice est infelix, miser, calamitosus. *Plaut.* *Rud.* 3. 5. 22. Eheu! scelustus galeam in nevi perdidit. *Id.* *Cns.* 3. 5. 34. Scelustissimum me esse credo. *Id.* *Mos.* 3. 1. 1. Scelustiorum ego annum argento fenori Numquam nllum vidi, quem hic mihi annus obtigit. Adde *Rud.* 4. 4. 123. et 140. *V. SCELERATUS.*

SCELETUS, i, m. 2. σκελετόν (σῶμα) cadaver, carnis privatum, et ossibus tantum constans, ut compages ossea, quae forma mortem ipsam representare solent pictores, carcame, scheletros; aut pollus cadaver ossicatum, cadavera dessecato et indurito come una mummia, mummificatio: est a σκελεός, exsiccio, attenuo (Fr. squelette; Hisp. esqueleto; Germ. Skelett; Angl. skeleton). *Apul.* *Apolog.* Tertium mendacium vestrum fuit, (me habere) medicamentum vel omnino eviceratam formam diri cadaveris fabricatam, prorens horribilem et larvalem. Dudum ergo quum audirem, sceletum perquam impudenti mendacio dicitur, Iussit curricula Iret illi, et ex hospitio meo Mercuriolum afferret, quem mihi Saturnius iste Cere fabricatus est. En vobis, quem sceletus illis sceletum nominabat. Hicne est sceletus? haecne est larva? hucne est, quod appellabatis demonium? Hunc qui

scelium audeat dicere, profecto ille simulacra deorum multa vidit: bene denique qui terram patat, ipse est larratus, et ibid. Scelati formæ turpe et horribile.

SCELIO, Onia. *V. SCELERO*, onia.

SCELTYRRE et

SCELÖTURBE et

SCELÖTYRRE, es, f. i. σκαλοτύρρη, morbi genus, quo erura et genua tententur: a σκαλος, erus, et τυρρη, tumulus, turba. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 3. 6. (20). In Germania maritimo tractu fons erat aque dulcis, qua pute lotra bisonum dentes deciderent, compagesque in genibus solverentur. Stomacacen medici vocabant, et scelerphen ea mala. *Syllig.* scetoturbæ; alii niter.

SCELUS, lēris, n. 3. Vocem derivant aili a σκαλός, rigidus, asper, durus; aili a tb. Sanskr. skhal, cadere (Cl. Germ. Scheld). — Ceterum scelus est oeserium facinus, flagitium, peccatum, malefictum, fraus, ἀσέβεια, κακοῦργημα (lit. misfatto, scelleraggine, scelleratezza, ribaldia, enormità; Fr. crime, forfait, attentat; Hsp. crimen, delito; Germ. d. Frevel, d. Frevelthat, Verbrechen, Schalmatreich; Angl. wickedness, guilt, a misdeed).

1.) Proprie. *¶ 1. Generalim.* *Cic.* 7. *Ferr.* 66. 170. Facinus est vinciri civem R.; scelus, verberari; prope parricidium, neceri. *Id. Rose. Am.* 9. 25. Intelligitur, Iudices, imprudente L. Sula, scelera dicit et flagitia sari. *Id. Pis.* 19. 44. infirmus conscientia scelerum et fraudum suarum. *Id. fragm.* apud *Lactant.* 3. 19. Vitio et sceleribus contaminati. *Id. 2. Cat.* 4. 7. Quid animi mali, aut sceleris flagi, aut escogitari potest, quod non ille conceperit? *Quintil.* 11. 1. 42. Ultum ire seiers et injurias. *Id. 12. 1. 2.* Facultas dleendi socia scelerum, adversa innocentie. *Cic.* 3. *Ferr.* 4. 9. Homo tot, tanti, tam nefris sceleribus cooperatus. *Id. Har. resp.* 16. sub fin. Scelere contaminata nomen populi R. et ibid. 3. 5. violare deos immortales. et mos. devincta esse. *Id. 6. Ferr.* 32. 71. se obstrigera. *Id. Flacc.* 17. ad fin. se alligare. *Id. Fest.* 50. 108. adstringi. et ibid. 27. Edera scelus in aliquo. *Id. 1. Orat.* 51. 220. nefarium facere. *Id. 11. Phil.* 1. a med. inscelpere. et *Cluent.* 68. sub fin. perbere. *Id. 3. Ferr.* 4. 9. et 6. ibid. 32. sub fin. in se conselpere. *Id. 7. Alt.* 11. moitri. *Id. 2. Cat.* 1. 1. anbellare. *Id. 9. Alt.* 10. anie med. et 1. Q. fr. 3. a med. admittere. *Id. Sull.* 2. 6. committere. *Quintil.* 6. 13. 30. comminisci et conari. *Id. 7. 2. 42.* efficere. *Id. 2. 15. 17.* suadere. *Id. 12. 1. 26.* compescere. *Curt.* 6. 3. 13. sudere. *Id. ibid.* 7. 22. parare. *Id. 6. 10. 1.* aggitatum ensequi. *Id. 8. 6.* supplicio luere. *Ovid.* 8. *Fast.* 624. Damare aliquem sceleris. *Tab.* 1. *Ann.* 6. Supactare scelus alienum. *Id. 6. ibid.* 24. tegere. *Sall.* *Jug.* 25. Ad scelus rapi. *Cic.* *Cluent.* 66. 159. Infestum scelus et immane. *Id. Amic.* 8. a med. delectabile. *Id. Har. resp.* 3. 4. importunum. *Virg.* 6. *En.* 511. exitiale. *Id. Cir.* 322. nefandum. *Stat.* 2. *Theb.* 534. timidum. *Curt.* 5. 10. 12. occutium. *Id. ibid.* 15. cogitatum. *Quintil.* 8. 6. circa med. abominandum. *Petron.* *Sat.* 17. Insuperabile. *Seneca Med.* 979. horridum. et *Agam.* 989. infandum. et *Truad.* 1057. ferum et triste. *Sall.* *Cat.* 22. sceleris atrocitas. *Id. fragm.* *Hist.* p. 11. *Dietsch.* immanitas. *Id. Cat.* 51. magnitudo. *Id. Jug.* 31. impanitas. *Id. fragm.* *Hist.* p. 16. *Dietsch.* licentia. *Id. Jug.* 14. Sceleribus suis ferox atque preclarus. *Id. Cat.* 12. Per summum scelus omnia adinere. *Id. Jug.* 32. Sceleris socius. *Grat.* *Cyng.* 449. Quis scelus aut mentibus sumptum, et in peccatore motum est. h. e. quis scelus aut opere patretur, aut cogitatum est. *Liv.* 3. 19. Scelus divinum at humanum. h. e. adversus deos et homines. *Id. 4. 32.* legatorum contra Iugentium. *Id. 1. 41.* Molitor sceleris. In Ilio *Lucan.* 2. 163. cognoscitur illa Quidquid ubique latet scelerum: non Thracia tantum vidit Bistonis stabulis pendere tyranni Postibus Antei Libyam. scelus est id quod scelereti facinoris indicium est. — *Scelera non habent consilium*, proverb. apud *Quintil.* 7. 2. 44. h. e. ratione ca-

rent: Impetu sunt et absque scientia. *¶ 2.* Spolatum scelus dicitur, quod religioni et pietati opponitur. *Cic.* 2. *Cat.* 11. 25. Et hac parte pudor pugnat, illinc petulantia: hinc odes, illinc fraudat: hinc pietas, illinc scelus etc. *¶ 3.* Ut Furor, Discordia, Luctus, Metus et huiusmodi tria Inferorum numine sunt, apud *Virg.* 6. *En.* 275. Ita et Scelus. *Seneca Herc. Fur.* 93. Imo Dilis e regno extrahem Quidquid relictum est: veniat Invium Scelus, Suumque lambens sanguinem Impietas feros.

II.) Translate. *¶ 1.* Universim dicitur de vi nocendi in hostile et rebus inanimis. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 23. (74). Inter omnia venenata salamandras scelus maximum est. cetera enim singulos ferunt: salamandra populos pariter etc. *Id.* 25. *ibid.* 3. 6. (20). Nec bestiarum solum ad nocendum seiers sunt, sed interim aquarum quoque ac locorum. — *Scelera naturæ* apud eund. 2. *ibid.* 93. 95. (206). sunt terræ motus, toeniia, inundationes et huiusmodi. *¶ 2.* Metaleptice scelus est pœna, supplicium. *Virg.* 7. *En.* 307. Quod scelus aut Lapibus tantum, aut Calydones merentes? et 2. *ibid.* 229. et scelus expendiisse merentem Laocoonta ferunt. *¶ 3.* Item Iscllicitas, infortunium, disgrazia, miseria, sciagura. *Plaut.* *Capt.* 3. 5. 104. Major filius potius est hostium, quod hoc est scelus? eha sciagura è la mia! et *Ter. Eun.* 2. 3. 32. Nec quoniam esse hominem arbitror, cui magis bonæ felicitatis omnes adversæ sient. *¶ 4.* quid hoc est sceleris? *V. SCELERATUS.* *¶ 1.* Metonymice est homo sceleratus, et occurrit etiam cum pronomine male. *Ter. Andr.* 3. 5. 1. Ubi ille est scelus, qui me perdidit? *Plaut. Bacch.* 5. 2. 57. Abin a ma, scelus? h. a. scelerata mulier. et 5. 1. 9. Is me scelus usque eltondit doli ducte inductum. *Id. Pers.* 4. 9. 6. Ego poi te faciam, scelus, te quoque etiam ipsum ut lamentere. et 2. 2. 10. Scelus tu pueri es. et *Truc.* 2. 7. 60. Etiam, scelus viri, molitare?

Homonim. Quomodo scelus differat a delicto, facinore aliisque similibus, *V. sub FLAGITIUM.*

SCENA et

SCENATICUS. *V. SCHEMA.*

SCENA, SCENALIS, SCENARIUS, SCENATICUS, SCENATILIS, SCENICE, SCENICUS, SCENIFACTOR, SCENOFACTORIUS, SCENOGRAPHIA, SCENOPEGIA. *V. SCENA, SCENALIS, SCENARIUS, SCENATICUS, SCENATILIS, SCENICE, SCENICUS, SCENIFACTOR, SCENOFACTORIUS, SCENOGRAPHIA, SCENOPEGIA.*

SCENA, es, f. 1. per syncopen pro sacena. *Fest.* p. 330. 33. *Müll.* Scenam, genus fuisse ferri manifestum est, sed utrum securis, an dolabra sit, ambigitur: quem Cincius in libro, qui est de Verbis prius, dolabram ait esse pontificiam. *Livius* in Lydio: Corruit quasi lectus scena, baud multa secus. *V. adnotata ad SACENA. A. Rich.* et enaglypta opere villæ Borghæ, docet scenam taminas securis et dolabre ad pereutendum et ed excidendum præfuisse.

SCENOBATES. *V. SCENOBATES.*

SCENSAS antiqui dleebant, quæ nunc ceasæ: quæ autem nunc grandia pro cenis habebant, et pro cenis vespertas appellabant. *Ila Festus* p. 339. 14. *Müll.* Ubi Scaliger mallet legi cenas: unde silicernium, postea silicernium: alii scenas. *V. CENA.*

SCEPTI. *V. PYRRHO* in ONOM.

SCEPTOS et sceptus, i, m. 2. σκηπτός, procello: a σκηπτο, magno impetu decido. *Apul. de Mundo.* Sceptos generale omnibus (procello), quæ de nubibus cedunt, nomen est. — *NB.* De cognom. R. *V. ONOM.*

SCHASTERIA. *V. CASTERIA.*

SCHÉDA, schida, sceda et scida, es, f. 1. σκηδα, a σκηδω, findo. *¶ 1.* Est phylia, pisgula, membrana tanule et papyri libro, es qua charta fit. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 12. 23. (73). Primo supina tabula sebedæ adlinitur longitudine papyri, quæ potuit esse, resgemolibus utrinque amputatis: transversa postea crates paragit. *¶ 2.* Accipitur et pro pagella, tabella, obartæ folio singulari, et

eum illis non compacto: ejusmodi est, in quo scribimus, ut quid ex tempore in mentem venit, foglio, o mezzo foglio di carta, cartella, cedolone, pagina. *Cic.* 1. *Att.* 20. sub fin. Pætus mihi libros eos donavit etc. Rallere, ut scheda neque depareat. ubi alii leg. scida eod. sensu, et a seinda deducunt, vel etiam a σκηδω, sed aspiratione exorta. (*V. Charis.* 1. p. 31. *Putsch.*) *Quintil.* 1. 8. ad fin. Nam qui omnes, etiam indignas lectiones, schedas exentit, anilibus quoque fabulis eecommodare operam potest. *Alit* leg. scidas. *Martial.* 4. 91. Oba jam satis est, nbe libellæ! Jam perveolme usque ad ombiticoa. Tu procedere debuit, et ire quaris, Nec summa potes in scheda teneri.

SCHÉDIA, es, f. 1. *V. voc. seq.*

SCHÉDIOS, es, um, adject. σκηδιος, fatto in fretta, all'improvviso, extemporale, subilo factus, inelaboratus, subitarius: vox Græca a σκηδω, prope, quia quæ subito sunt, prope et statim exstant. — Hinc

Schedia, es, f. 1. absolute (subintellige navis, σκηδιος ναυς), genus navigii incoconditum, tablinis tantum inter se connexis factum, quo meritionis circumferunt post emissam navem. *Ila Festus.* *Ulp. Dig.* 14. 1. 1. omne med. Navam accipere debemus sive marisimo, sive in aliquo stagno naviget, sive sebedia sit.

Schedium, es, n. 2. absolute, substantivorum mare, opus incoconditum et impositum. *Fest.* p. 334. 13. *Müll.* Eodem vocabulo Lucilius quoque poemata teris et varus, non satis perfecti qui essent, appellavit schedia, quum dicit: Qui schedium faciunt loconditum. *Auson.* *Edyth.* 7. *præf.* Bisula in hoc schedio cantabitur, aut Erasinus. *Petron.* *Sat.* 4. extr. Ne me putes improbare schedium Lucilianæ improbitatis. h. e. satiram Lucilii, quæ eudacter secuit Urbem, in hora sepe ducentos versus fundens. *Apul. Florid.* n. 23. Etiam in isto, ut ait Lucellius, schedio incocondito experimint, an idem sibi repentinis qui et preparatos. *Sidon.* 8. *Ep.* 3. Apollonii Pythagorici vitam, ut Faselus Victorianus, a Nicomachi sebedio exscriptis, *Müll.* *Id.* 9. *Ep.* 16. Si quod sebedium temere Jacens chartæ putridæ an velationis continebatur, rapim eorumque transietor festinas accipis. Alit interpr. de scripture male habita, male custodita, corrupta.

SCHÉDUM, es, n. 2. *V. voc. præced.*

SCHÉDULA, es, f. 1. (sebedia) deminut. a sebedia, parva scheda, carticella, cedola, polizella, σκηδιον. *Cic.* 15. *Fam.* 16. Hæc te tartia jam epistola antea oppressit, quam tu schedulam, aut lickerem. *Hieronym.* 3. in *Rufin.* n. 5. Falsitatem sebedularum in asocia viro non suscipio.

SCHEMA, es, n. 3. et scheme, es, f. 1. — a) Quod ad scriptionem attinet, sunt qui scrib. schema, præsertim apud *Petron.* et *Apul.* non uno in loco, et in *Nul. Tir.* p. 179, ubi etiam scematicus habetur, ut scida, aut sceda pro scheda etc. — b) De quantitate observandum est, primam syllabam in schema apud *Plantum* loc. cit. corripit, quum eadem apud *Ulos* semper produciatur; quod tamen non mirari, atentum attem Græca apud *Herichium* σχημα et σχημα habetur. — c) Ratione habita desionis, seu declinationis, in dat. et eblat. plur. et schematibus habet, et schematis magis Latina. *V. Diomed.* 1. p. 285. *Putsch.* *Lamprid.* *Elagab.* 19. Vasa sebedmatibus hbidinosissimis inquinata. *Plin.* apud *Charis.* 1. p. 38. *Putsch.* de *Varrone.* Quem maxime viciis Græco Græce disti, ut nea sebedmatibus quidem dicit, sed schemasin. Sic emblematis dixit et posmativ. *V. EMBLEMA* at POEMA. — Schema, σχημα, est vestis, habitus, veste, abito, foggia di vestire: a σκη pro ixa habeo. *¶ 1.* Generalim. *Plaut. Amph.* *præl.* 116. Nunc, ne hunc oratum vos meum adremint, Quod ego huc processu sto eum carvili schema. *Id. Pers.* 4. 2. 2. Theatrum lepida coodecorat schema. (Ila leg. *Princian.* 6. p. 679; alii rectior: Tarsa ut lepidam lepida condecorat sebedam! Subdit vern, veteres seps hæc nomina neutra Græce terminationis femine estinise, at dognam, diademam, stymam, glaucocomam

II.) Translate. ¶ 1. Metonymice schola saepius est locus, in quo libere libris studiis sub magistro operem damus, ludus litterarius, gymnasium, διακοναλειον, γυμνασιον, σχολη (It. scuola, ginnasio, accademia; Fr. école, lieu ou l'on enseigne, académie; Hsp. escuela, gimnasio, academia; Germ. Schule, Collegium, Academie; Angl. school, school-house, academy). Auson. Edyll. 4. 6. Grajo schola nomine dicta est, Iustus laboriferis tribuantur ut otia Musis. Cic. 2. Off. 25. in fin. Sed da toto hoc genere commodius a quibusdam ad medium Janum sedentibus, quam ab illis philosophis nlla in schola disputatur. Id. 2. Orat. 7. 28. Hominem audistis de schola atque a magistro, et Graeci litteris eruditum. Id. Pis. 25. 59. Homo politus e schola. Martia. 3. 20. An otiosus in schola poetarum Lepore tinctos Attico sales uaret? Alii hoc dictum specietim volunt de loco, in quem ad posterum carmina recitande conuehebatur. Sueton. Gramm. 10. Scholam sperire aprire scuola, magistri munus suscipere. et ibid. 6. et 18. dimittit. h. a. munitis doceodi deponere. Plin. 26. Hist. nat. 2. 6. (11). Sedere in scholis auditiois operator, gratus erat. Val. Max. 1. 8. n. 17. Scholam adire. Quintil. 12. 2. 23. Schola rhetorum, Academiæ spatia. Id. 2. 1. 3. Schola minor. Id. 5. 13. 36. In scholis at in foro. Id. 2. 3. 10. In scholis at domi. — Quam memorat Plin. 35. Hist. nat. 10. 37. (114). et 36. ibid. 5. 4. (32). scholam in Octaviæ porticibus, fuit statio quædam instar lodi litterarum, in quam conueiebant philosophi et eruditi homines disputandi et colloquendi causa, quemque Graeci λέσχην, uolentes casino vocant: huc spectat Inscript. apud Orellium n. 344. c. ΠΛΑΤΩ ΓΑΜΙΛΛΟ Η. VIK. COL. HELV. FLAMINI AVGVSTI QVEM ORDO PATRONVM CIVITATIS COOPTAVIT BIQVE OR MERITA BIVS BROA REM PVBLICAM SCHOLAM ET STATVAS DECREVIT VICANI EBORVDNENSES AMICO ET PATRONO. ¶ 2. Dicitur et de lapsi discipulis, et sectis addiscentium. Cic. 1. Orat. 13. 56. Clamabant omnia gymnasia atque omnes philosophorum scholas, sue hæc esse omnia propria. Plin. 29. Hist. nat. 1. 5. (6). Discederunt hæc diu scholæ: et omnes eas damnavit Herophilus. Id. 14. ibid. 7. 9. (76). Exolevit et protagion, quod Italicis proximum fecerant Aclepiadis scholæ. ¶ 3. Schola erat etiam locus exercitii militaris. Iscr. di M. Lolliano p. 27. (Orell. 3300.) SCHOLA ARMATVR. h. e. armaturam. ¶ 4. ARMATURA. ¶ 4. Dicitur etiam scholæ, corpora sive ordines varii generis hominum, unde aliquod officio addictorum, ut Scholæ agentium in rebus, domesticorum, militum in Palatio appereciorum, quæstorum etc. Inpp. Arcad. Honor. et Theodos. Cod. 12. 20. 20. Nihil de schola agentium in rebus de cetero locum mortali conetur invadere. Inpp. Theodos. et Valentinian. ibid. 17. 2. Primitius domesticorum et protectorum utriusque scholæ. Ammian. 14. 7. 11. Scholæ Palatinæ et protectorum. Coripp. 3. Laud. Justin. 158. Acciti proceres omnes, schola conata Palati Jussu quis adstare locis. Justinian. Cod. 4. 65. 35. Milites appellamus tam eos, qui sub excelis magistris militum tolerare noscuntur militiam, quam qui undecum devotissimis scholis laxati sunt. Inscript. apud Gruter. 169. 7. SCHOLA SPECTATORVM LEGIONVM I. ET II. ADIVTIVVM PIARVM FIDELIVM etc. ¶ 5. SCHOLARIS et SCUTARIUS. — Hinc comes scholarum, qui scholæ Palatinæ præerat. Cod. Theod. 6. 12. Cf. COMES. ¶ 6. Eodem nomine appellati sunt edifica, in quæ ejusmodi corpora conueiebant. Inscript. apud Gruter. 170. 3. c. AVILEVE LICIVTI TRIVIVS CVRATOR SCHOLÆ DE IVO FECIT. DEBYX AFG. I. DRVSIANVS A. FARIVS KANTHVS CVR. SCRIBVS LIBRARIVM ET PRÆCONIVS AED. CVR. SCHOLAM AB INCHOATO REFECERVNT MAXIMORIBVS ORNAVRENT VICTORIAM AVGVSTAM ET IEDVS ANNVS ET CETERA ORNAMENTA DE STA PECVNIA RESECVNT. Adde 168. h. Alla apud Reines. cl. 2. n. 17. COLL. CENTONARIOR. SCHOLAM CVM AETIOVI PECVNIA EVA FECIT. ¶ 7. AETOMA. Adde cl. 1. n. 273. Huc pertinet Schola quæstorum (de qua videtur esse Inscriptio modo citata) et Schola Galli et Ca-

pulatorum, quæ fuerunt in tertia regione Urbis, ut est apud Sez. Ruf. et P. Victor. Schola Galli nomea habuisse videtur ex eo, qui instruxit: Capulatorum, ex distributoribus olei, quod publice Romam quotannis advehebatur. P. OLLA at Val. ad Ammian. loc. cit. — De schola carrucarum in Inscript. apud Orell. 4121. et 4924. V. Zirardini ad Leg. nov. p. 451. et CARUCA. ¶ 8. Metaphorice scholæ bestiarum dicuntur amphitheatrales ludi, seu ipsam amphitheatrum, in quo ipsa certamina edebantur. Tertull. Apolog. 35. Teatis est Tiberis et scholæ bestiarum. h. e. Tiberis, in quem rei conspersionis in principem merguntur, et certamina ferarum, quibus iidem lantandi obijciuntur. ¶ 9. In balneis schola fuit locus, puta spatiosus margines, aut porticus circa labrum, ut conjicit Mercurialis. l. 1. art. gymnast. c. 10. ante med., ubi otiosi conestebant expectantes, dum alii lavarent, qui priores locum occuparent, camera termale. Vitruv. 5. 10. ad fin. Magnitudines balnearum sint ita compositæ: quanta longitudo fuerit, tertia dempta, latitudo sit, præter scholam labri et alvei. Scholæ autem laborum ita fieri oportet spatiosas, et quam priores occupaverint loca, circumspectantes reliqui etare possint. Adde Inscript. Neapol. 2227. ¶ 10. In Inscript. apud Reines. cl. 16. n. 53. (Orell. 4542.) Schola olarum est ordo seu series olarum sepulcralium. P. OLLA. — NB. De cogn. E. P. ONOM.

SCHOLARIS et scholaris, a, adject. (schola) ¶ 1. Est, qui ad scholam pertinet, di. scuola. Capell. 3. sub fin. Scholaris inchoameota Id. 5. p. 139. monitus. Hieronym. Ep. 36 n. 14. declamatio. Prudent. 9. septi. crisp. 16. mormur. Inscript. apud Orell. 1183. otium. ¶ 2. Impp. Honor. et Theodos. Cod. Theod. 11. 18. 1. et Cod. Justin. 12. 38. 14. et rursus Cod. Theod. 7. 4. 34. appellat scholares milites cohortium custodias sacri Palatii deputatum. Sulpic. Sever. Vita S. Martin. 2. Inter scholares alas sub Constantino militavit. P. voc. præc. Alii aliter interpretantur.

SCHOLASTICA, drum. P. SCHOLASTICUS. SCHOLASTICE vel scolastica, adverb. (scholasticus) idem quod rhetorica. Sulpic. Sever. Dial. 1. 4. Adde Anecd. Helv. p. 54. 21. Hag.

SCHOLASTICULUS vel scolasticulus, i, m. 2. (scholasticus) diminut. a scholasticus. Cassiod. de orat. 1. ed. Garat. Unde derivativæ et diminutive veniunt, ut schola, scholasticus, scholasticulus, ubi et scholasticellus et scholasticellulus. Charis. 2. p. 128. Putsch. Ut mopsalones montaniculus, scholasticus scholasticulus. Donat. Art. gramm. 2. p. 1723. Putsch. eadem habet.

SCHOLASTICUS vel scolasticus, a, um, adject. σχολαστικός, di. scuola, scolasticus, rethorico, oratorio, ad scholam pertinens: præcipua ad oratorias declamationes, et eloquentiæ studium. Gell. 15. 1. Scholasticæ declamationes. Tac. dial. de Orat. 14. in fin. controrersia. Varro apud Non. p. 452. 1. Marc. aures. Quintil. 11. 1. a med. metieria. h. a. de qua disputatur in scholæ. Plin. 2. Ep. 20. a med. Sufficiunt duæ fabulæ, an scholasticos lege tertiam poscis. h. e. lege et more otiosorum hominum siliam insuper poscis. Id. 9. Ep. 2. Nisi forte volumus scholasticas libi atque, ut ita dicam, umbraticas litteras mittere. — Hinc

Scholastica, drum, n. plur. 2. absolute, declamationes, controrersia rhetorica, materiæ rhetorica. Quintil. 4. 2. 30. In scholasticis nonnumquam evenit, ut pro narratione sit propositio. Id. 7. 1. ante med. Nam quædam in scholasticis ponuntur ad conjungendam modo actæ rei seriem.

Scholasticus, i, m. 2. absolute ¶ 1. Est qui declamatoribus, et eloquentiæ in scholæ, seu exhedris in portico gymnasii alienius dat operam. rethorico, scolare. Petron. Sat. 6. Ingens scholasticorum turba in porticum venit, ut appareat, ab extemporali declamatione uscio cuius. et ibid. 10. Quis tamquam scholasticus ad coenam promissus, scil. quia solebant declamatores, quo plu-

res auditores haberent, cenas aliquando exhibere. Quintil. 12. 11. circa med. Cognoscere enim, et præcepta vivendi perdiscere, et in foro nos experiri potuimus, dum scholasticis sumus. Adde Tac. dial. de Orat. 15. extr. et ibid. 42. et Plin. 1. Ep. 24. ¶ 2. Quicumque est litteris eruditus, doctus liberalibus studiis, elegans moribus, ut solent esse litterarum studiosi, scholasticus dici potest. — a) Generalim. Alex. Aurel. in ep. apud Capitolin. Maximin. jun. 3. Quamvis ipse edolescente et pulcher et scholasticus, ad Græcas munditias aruditus esse videatur. Hieronym. Vir. illustr. n. 99. Serapion ob elegantiam ingenii cognomen scholasticus meruit. Sulpic. Sever. dial. 1. 9. et dial. 2. 10. a med. Nem quia scholasticus es, non immerito te verum Comici filius (Ter. Andr. 1. 1. 41.) edmonibo. Obsequium emicos, veritas odium parit. Veget. 3. Peterlin. præm. Libellus erit præcipua felicitas, si eum nec scholasticus fastidiat, et bubulcus intelligat. April. 2. Met. Hæus to, scholasticus, ali (nempe ancilla, cui illa sylvam imperat), dulcem et amaram gustulam carpiæ. h. e. simplex et imperite seram humanarum: ejusmodi sunt qui in schola adhuc et ombreticis litteris versantur. Adde Virg. Cat. 7. 4. — b) Speciatim sic etiam appellatur rhetor, quamdum in scholis et in privata umbra causas agli declamando. Sueton. Rhet. 6. de C. Albut. Sifo. Declamabat autem genere varlo: modo eplendide atque adornate: tum, ne ueroqueque scholasticus existimaretur, circumsice ac sordide et tantummodo trivialibus verbis. h. e. ne videretur meditata asserre, et ex scripto, ut sæpe faciunt scholastici eloquentiæ studiosi: coniebat credi, sa dicere seire etiam ex tempora. (Adde Senec. 3. Contrav. præf.) Plin. 2. Ep. 3. Annum sexagesimum excessit, et adhuc scholasticus tantum est. quo genere hominum nihil est simplicius, aut sincerius, aut melius. Nos enim, qui in foro verisque litibus teritur, multum malitias, quamvis noitimus, addidimus. Tac. dial. de Orat. 35. At nunc adolescentuli nostri deducuntur in scenas scholasticorum, qui rhetores vocantur, etia scenas dicit, quia scias causas in schola agitantur, quemadmodum in scena scias fabulas. — Quum vero hujusmodi rhetores in eloquentia exercenda plurimum proficerent, at legales formulæ apprime callerent, hinc sæpe in præsidium prætoris adstant rale et litigatoribus, et pro illam supplicare libello Imperatori seu Jodici afferendos scribent, ac propterea advocatorum munera sustinebant. Augustin. Tract. 7 in Joann. Qui habent causam, et voluit supplicare Imperatori, quærat aliquem scholasticum jurisperitum, a quo sibi preces componantur, na forte, si aliter petierit quam oportet, non solum non impatrent quod petunt, sed et penam pro beneficio consequantur. Imp. Constantius Cod. Theod. 8. 10. 2. Nec latet mansuetudinem nostram, sapientissime scholasticos ultra modum acceptis honorariis, in defensione causarum omnium et anones et sumptus accipere consueta.

SCHOLASTICUS, i, m. 2. P. voc. præced. SCHOLIASTES, æ, m. 1. σχολιαστής, scriptor scholiorum, interpres: Græca vox, a σχολιάζω, schollis illustro, ut Scholiastes Horatii, Juvenalis etc.

SCHOLICUS vel scollens, a, um, adject. σχολικός, di. scuola, ad scholam pertinens. Gell. 4. 1. Ostentabat quædam grammaticæ rei doctor scholice quædam nugalia. Varro apud Non. p. 452. 1. Marc. Scholasticis fartis eoribus scholice dape, atque ebris. Capell. 4. p. 94. Scholiceum axioma.

SCHOLION, ii, n. 2. σχολιον, Græca vox, a σχολή, schola: breve scriptum, disputatioam, interpretationem significans. Cic. Græce usurpat 16. Att. 7. et ipse Atticus ibid.

SCHUTATUM. P. SCYATUM.

SCIA, æ, f. 1. σκίον, idem ac cosa. Plin. Falerian. 2. 33.

SCIARDE, æ, f. 1. (scia) Ischlas, sciatica. Sez. Placit. de Medic. 23. 2.

SCIARDEUS, i, m. 2. piaci maritus mar, σκίανδρος, cujus femina sciena, σκίαινα, dicitur. No-

men habent a *oxia*, umbre. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 53. (151). *V. UMBRA.*

SCIENNA, *sc*, f. 1. *V. voc. preced.*

SCIAGRAPHIA vel *sciographia*, *sc*, f. 1. *oxia* *γραφία*, disegno di qualche fabbrica, abbozzo, modello, ed umbrete descriptio adificii: a *oxia*, umbre, et *γραφία*, scribo. Dicitur et *lechnographia*, quæ est descriptio solius areæ seu plani: et ab orthographia, quæ frontis tantummodo erectam imaginem representat: et *sciographia* totam per umbras et lineamenta describit corpus adificii. *Vitruv.* 1. 2. *Sciographia* est frontis et laterum obsecutionum adumbratio, ad circinque centrum omnium laterum responsus. Atque *leg. sciographia*: alii vero rectius *scenographia*, h. e. universalis tecti deformatio: e *σκηνη*, vel *σκηνο*, tabernaculum, tentorium, quia in ea totum adificium cum suo tecto describitur.

SCIAMACHIA. *V. SCIONACHIA.*

SCIAPODES. *V. SCIOPODES.*

SCIAS, *adis*, f. 3. genus piecis merlat. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 53. (151), ubi *Siliig.* solas.

SCIATICUM, l. n. 3. *V. voc. seq.*

SCIATICUS, a, um, adject. (*scia*) ischiadicus. *Boeth. Music.* 1. 1. p. 1375. Quos schiatici (*leg. sciatici*) dolores vexabant. *Adda Plin. Valerian.*

2. 37. et 4. 12. — *Hinc*

Sciaticum, i, n. 2. absolute est idem quod *ischias*. *Apul. Herb.* 24.

SCIBOLETH. *V. SIRBOLETH.*

SCIBILIS, a, adject. (*scio*) scibilis, qui scientia comprehendit potest. *Tertull.* 5. *advers. Marcion.* 16. Non omnibus scibilis. *Capell.* 4. p. 111. Attenuis vel scibilis scientia est.

SCIDA. *V. SCHEDA.*

SCIENS, entis, particip. *V. SCIO.*

SCIENTER, adverb. (*sciens*) Comp. *Scientius*; Sup. *Scientissime*. — *Scienter* ¶ 1. Est sciendo, non ignorenter, date opera, de industria. *Plin. Paneg.* 64. Expressit verba, quibus cepit suum, si scienter fasset, deorum ira consecreret. *Adda Augustin.* contra duas ep. *Palag.* 3. et 47. et contra *Jul. Palag.* 5. ¶ 2. Sapius est scire, intelligenter, sapienter, ad doctos, *ἐπιστημονως*. *Cic.* 1. *Orat.* 29. 132. Ut illi, quæ beabant, medicæ et scienter utantur. *Id.* 2. *ibid.* 2. 5. Bene dicere est scienter et pariter et ornate dicere. *Nepos præf.* Saltare commode scienterque tibis cantare. *Gell.* 17. 5. a med. Perita et scienter dicere aliquid. *Cæs.* 7. *B. G.* 22. Galli aggerem cuniculis subtrahabant, eo scientius, quod apud eos omne genus cuniculorum notum atque usitatum est. *Cic.* 1. *Divinat.* 41. a med. Erroria de cælo tacta scientissime animadvertit. *Id.* *Orat.* 52. 175. Nemo in eo genere scientius versatum *Isocrate* confutandum est. *Id.* 2. *Off.* 5. sub fin. Moderate et scienter uti aliqua re. et 1. *Orat.* 29. 132. Modice et scienter.

SCIENTIA, *sc*, f. 1. (*scio*) ¶ 1. In sing. num. — 1.º Subjective, ut ajunt, est actus sciendi, cognitio, intelligentia, notitia, *ἐπιστήμη* (h. *capula*, *cognitio*, *notitia*, *practica*; Fr. *science*, *connaissance*; Hisp. *ciencia*, *conocimiento*; Germ. d. *Wissend*, d. *Wissen*, d. *Kenntnis*; Angl. *knowledge*, *science*, *skill*, *expertness*). — a) Absoluta. *Cic.* 2. *Phil.* 23. in fin. Notabo singulas res: etsi nullo modo poterit oratio mea satisfacere vestre scientiæ, dir quanto voi ne sapete. et 1. *Off.* 6. 18. Omnes trahimur et ducimur ad cognitionis et scientiæ cupiditatem. et *ibid.* in fin. Omnis cognitio motusque animi in studii scientiæ cognitionisque versatur. *Id.* 4. *Herenn.* 41. a med. His in unum locum collatis, certam numerum scientiam, non suspitionem maleficii. *Id.* *leg. Manil.* 10. extr. Ille meam scientiam fugit, nol so. et *Tac.* 3. *Ann.* 69. Neque posse principam sua scientia cuncta complecti. *Vulgn.* interpr. *Ps.* 138. 6. Mirabilis facta est scientia tua a me (h. e. præ me, super me), et non potero ad eam. h. e. admirabilior, vel sublimior est tui cognitio, quam ad eam aequi possum. — In plur. num. *Id.* 1. *Reg.* 1. 3. Deus scientiarum. h. e. scientissimus, omnium sciens, quæ a nobis aguntur, et latere nos latent. — b) Cum Genet. rei, quam quis

scit. *Cic.* 1. *Orat.* 14. 60. Regionum terrestrium et maritimarum scientia. *Hirt.* 8. *B. G.* proem. Commentarii sunt editi, ne scientia tantum rerum scriptoribus deesset. *Cæs.* 2. *B. G.* 20. His difficultatibus dum res erant subsidio, scientia atque usus militum. *Tac.* 16. *Ann.* 17. Mixte inter petrem illamque conjurationis scientia fingitur. h. e. consocios fuisse conjurationis petrem simul et filium. — c) Cum Genet. personæ, quæ scit, et Abbat. rel, quem quis scit, cum præpos. de. *Cic.* *Sull.* 13. in fin. Cujus scientiam de omnibus conetel fuisse, ejus ignorantia de aliquo purgatio debet videri. — 2.º Objective, ut ajunt, est doctrina, eruditio, fecultas in aliqua arte liberelli (h. *scientia*; Fr. *science*, *erudition*, *savoir*, *instruction*; Hisp. *ciencia*, *erudición*, *doctrina*; Germ. d. *Wissenschaft*, *Gelehrsamkeit*; Angl. *erudition*, *learning*). — a) Absoluta. *Cic.* 6. *Fam.* 23. a med. Memoria et scientia multa comprehendere. *Id.* 1. *Orat.* 14. 59. Promere quippam ex obscurioribus aliqua scientia. *Id.* 1. *Nat. D.* 33. 91. Enumerasti memoriter et copiose (ut mihi quidem admirari libet, in bonis esse Romano tantam scientiam) usque a Thale Mileseo de natura deorum philosophorum sententias, eruditione. et *Quintil.* 1. 4. 6. Exercera altissimam eruditionem ac scientiam. *Id.* 2. 15. 33. Scientia civilis. *Farro Sat. Menipp.* p. 91. *Oehl.* multiplex. *Id.* 2. 21. 24. consummata. *Id.* 5. 10. 119. multa quædam. *Id.* 1. 4. 27. trivialis. *Horat. Epod.* 17. 1. Jam jam effuget da manus scientia. h. a. venesicio, mæsticio. *Rapum Cic.* 1. *Orat.* 20. 92. Quibus non scientia assit tradenda, sed exigui temporis obscura opinio. *Id.* 1. *republic.* 2. 2. Etsi ars, quum ea non utatur, scientia tamen tenari potest. *Id.* 1. *Divinat.* 1. 2. Diuturna observatione aliquis rei scientiam efficere. — b) Cum Genet. rei. *Cic.* 1. *Divinat.* 41. 91. Megorum disciplinam scientiamque percipere. *Id.* 1. *Orat.* 6. 20. Omnium rerum atque artium scientiam consequi. *Sulpic.* ad *Cic.* 4. *Fam.* 5. Tenere medicinæ scientiam. *Cic.* 2. *Orat.* 9. 36. Ars, quæ verborum aut sciendorum aut diligendorum scientiam proficitur. *Cæs.* 3. *B. G.* 23. Habere scientiam rei militaris. *Sall. Jug.* 67. Scientia militiæ. *Justin.* 2. 4. 17. belli. *Quintil.* 7. 3. 6. bene dicendi. *Id.* *ibid.* 2. 12. declamandi. *Id.* 8. 6. 26. armorum. *Id.* 12. 11. 21. liberalium disciplinarum. *Id.* 2. 15. 36. civilium officiorum. *Fellej.* 2. 79. 2. militaris et maritimæ rei. *Cic.* 2. *Nat. D.* 62. extr. Neque serendi, neque cotendi, nec damandi, neque condendi, fructus ulla pecudum scientia est. et 1. *Legg.* 6. 18. Scientia juris civilis. — *Scientia voluptatum* apud *Tac.* 16. *Ann.* 18. est intelligentia aarum rarum, quæ laxa constant, et corpori voluptatem cibis, sonis, unguitis, turpibus oblectationibus afferant. — c) Cum Ablativo, et præpos. in. *Cic.* 9. *Phil.* 5. 10. Admirabilis et lacrimabile scientia in legibus interpretandis. — 3.º Item dicitur de artibus mechanicis et fabrilibus. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 7. 18. (46). Ea statua indicavit, interlus fundendi artis scientiam, quum Zenodorus scientia fingendi celandique nulli veterum postoneretur. *Id.* 35. *ibid.* 12. 14. (153). de plasticæ. Quo apparat, antiquiorum hanc fuisse scientiam, quam fandeodi veris. — Ceterum nunc ab altero usu semper baud facile distinxeris. ¶ 2. In plur. num. *Cic.* *Senect.* 21. a med. Quum tanta celeritas animorum sit, tanta memoria præteritorum futurorumque prudentia, tot artes, tantæ scientiæ, tot inventa, non posse eam naturam, quæ res eas continuat, esse mortalem. *Vitruv.* 3. præf. Scientias artificiarum penitus tentantes judicare. *Arnob.* 2. p. 55. Quod si haberent scientias animæ. *Augustin.* 7. *Civ. D.* 30. Scientiæ artium variarum. *Jul. Valer.* 2. 13. Scientiarum artes.

Homonym. Ita differt scientia a notitia et cognitione, ut hæc sit quodammodo asterior, illa intima rei notio, aut hæc rei simplex perceptio, illa penitus ac certior notio seu intelligentia. *Cic.* *Senect.* 4. 12. Quanta notitia antiquitatis! quanta scientia juris Romani. et 3. *Orat.* 33. 136. Nulla cognitio ne rerum, aut

la scientia. *Adda* 1. *Fin.* 19. 64. et 1. *Off.* 61. 9.

SCIENTIÁLIS, a, adject. (*scientia*) ad scientiam pertinens, scientificus. *Boeth. Aristot. Analyt.* post. 1. 10. p. 530. Si eum idem est interrogatio syllogistica et propositio contradictionis, propositiones eum sunt eundem unamque scientiam, ex quibus est syllogismus, secundum unamqueque erunt utique aliquæ interrogationes scientiæ, ex quibus qui est secundum unamquamque proprius sit syllogismus.

SCIENTIÁLITER, adverb. (*scientiæ*) scienter, secundum scientiam. *Claud. Mamert.* 2. *Stat. an.* 5. Illud in animo numerosum potius arbitrator, quo eadem scientiæ compos est numerus, ut non pertibus, sicut corpus, numero sit, sed ipsum dignoscat, et secundum eundem judicet numerum.

SCIENTIFICUS, a, um, adject. (*scientie et facti*) ad scientiam pertinens, *ἐπιστημονικός*. *Boeth.* est, quoniam *Aristot. Analyt.* post. 1. 7. p. 527. Manifestum de illi, quæ sunt per se, scientiæ demonstrationes sunt.

SCIENTIOLA, *sc*, f. 1. (*scientia*) diminut. a scientia, parva scientia. *Augustin.* 11. *Civ. D.* 31. Vereor, ne scientiam nostram leviter magis quam nulliter lactare velle videamur. — In plur. nam *Arnob.* 2. p. 56. Parvas conclavit scientias artium.

SCILICET, edverb. Divise invenitur apud *Lucret.* 2. 899. *Lachmann.* Scire licet sine eo fieri non posse putandum. *Lambinus* tamen leg. *scilicet* id sine eo etc. At idem *Lucret.* 3. 866. Scire licet nobis nunc esse in morte timendum. — Vox constat, ut docet *Fest.* p. 343. 20. *Müll.* et *scias* vel *scire*, aut potius, ut *Madvig* ad *Cic.* 5. *Fin.* 1. videtur, ex ipsa radice verbi *scire*, et licet (ut videlicet ex v. videre, et licet ex v. ire et licet). V. de hoc roce *Stüremburg* ad *Arch.* 11. p. 69. seqq. ed. 1., et *Madvig* loc. cit. p. 608. — *Scilicet* ¶ 1. Generatim idem ac manifestum est, perspicuum est, et manifestum, et facile a vedere, *ἀποφύκει*, *δη*, et hoc sensu infolium post se habet. *Sall. Hist. fragm.* p. 66. *Kritz.* *Scilicet* eos gratiam ab eo peperisse. *Lucret.* 2. 468. *Scilicet*, esse globos, tamen quæ squalida constant, Provolvere videntur ut possint, et *Isidora* sapient. *Adda* loc. supra cit. *Plant. Curo.* 2. 2. 10. Hac nocte in somnis vixus sum videri, procul sedere longe a me *Esculapio*. co. item alios deos facturos *scilicet*. *Id.* *Rud.* 2. 3. 64. Nunc eam cum navi *scilicet* abivisse passum in altum. *Ter. Heaut.* 4. 8. 16. *scilicet* datum tri. non pensare che sarà dato. *Adda* *Forcellinus* *ibid.* *Sall. Jug.* 4. *Scilicet*, non eam illam, naque figuram tantam vim in se habere; sed memoria rerum gestarum eam semmam egragilis vili in pectore crescera. Sed V. *Kritzium* ad h. 1. ¶ 2. Utoc specialim habet vim affirmandi, et valet certe, profecto, quippe, nempe, nimirum, cartamente, per certo, veramente, *ἀντὶ τοῦ*, *ἀπαλόν*. *Ter. Phorm.* 1. 2. 82. Quum tu horum nihil refelles, vincam *scilicet*. *Cic.* 7. *Fam.* 23. Quod tibi destinatas trapezophoron, ei te delectat, habebis: nunc autem seicotiam mutasti, ego habeo *scilicet*. *Virg.* 9. G. 534. *Scilicet* et rerum facta est putcherima Roma. *Plant. Capt.* 2. 2. 33. Nunc virat, necne, id Orcum selro oportet *scilicet*. *Id.* *Merc.* 2. 3. 40. Quis est iste Peniculus? *scilicet* *scilicet* qui dudum tecum venit, quum pallam mihi detulisti. colui per apunto che etc. et *Pseud.* 3. 2. 88. Uram amicus hodie, en latmich tuis daturus cenam? *scilicet* ego amicus *scilicet*. *Ter. Heaut.* 4. 1. 33. Ille te obsecro, ut meæ stultitiæ in iustitia tua sit aliquid presidii. *scilicet* *scilicet* equidem istuc factum ignorem. *Phædr.* 5. 5. simulans sese vestimentis rusticis Porcellum obtegere, quod facilebat *scilicet*. *Id.* *che* apunto faceva. et *Cic.* 1. *Q. fr.* 4. n. med. Si revere potes communem cesum misericordia hominum, *scilicet* incredibile quiddam assequeris. *Id.* 13. *Att.* 10. Quemquam hoc nullam ad partem valet *scilicet*. *Ter. Eun.* 2. 3. 54. Comites seculi *scilicet* sunt virgines? *scilicet*. Verum, paresitas cum ancilla. *Ubi* *Donat.*

interrogative quidem, sed sic, ut scire videatur id quod querit. — Sequent. sed. Cic. 5. Fin. 1. ad fin. Me quidem species quaedam commovit, tanti scilicet, sed commovit tamen. ¶ 3. In responsionibus. *Plaut. Asin.* 2. 4. 83. Tam ego homo sum, quem in mea, scilicet ita res est. — Per alipala. *Ter. Adelph.* 4. 7. 33. Et nova aupta eadem haec discit? m. scilicet. appunto, si, messor, gnosis, at. Eun. 5. 4. 10. Fratria igitur Thais tota est? c. scilicet, c. 2. ¶ 4. Servit ironia. *Ter. Andr.* 1. 2. 14. Meum gnatum rumor est amare. Dav. Id populus curet scilicet. *Cic. Rabir. perduell.* 5. 14. Scilicet libi graviorem dolorem patri tui iura attulit, quem C. Graccho fratri: et tibi acerbius ejus patrit mors est, quem nunquam vidisti, quam tibi ajus fratria, quicum concordissimus videret. *Virg.* 4. *En.* 379. Scilicet in Superis labor est, ea cura quietus Scilicet. Adde *Cic. Sull.* 24. 67. ¶ 5. Interdum quamdam continet amplitudinem at irrisuam cum affirmativa conjunctam. *Cic.* 3. *Q. fr.* 1. 1. sub fin. Columnas neque secas, neque e regione Diphris collocarat, eas scilicet demolietur, aliquando perpendicularis et libra dicitur. *Id. Pis.* 9. 19. Ego filius pecunia consilio scilicet, eul presidio niti volebam? et 4. *Verr.* 58. 142. Scilicet expectemus legitimum illud quinquennium? *Val. Flacc.* 3. 673. Scilicet in solis profugit stetit Herculis armis Nostra esina? ¶ 6. Aliquando babel etiam vim exponendi, seu declarandi, et ponitur pro id est, hoc est, videlicet, cioè, vale a dire. *Varro* 10. *L. L.* 18. *Müll.* Prime pars casualis dividitur in partem duas, in nominativum scilicet et articulum. *Cf. ibid.* 44. *Sueton.* Aug. 29. Sub nomine alieno, nepotum scilicet al uxoris sororisque. *Cf. Tib.* 14. at *Vasp.* 2. et *Gramm.* 4. At *Forcellinus* de hac significatione subdubitat, et, ad huc locum *Cic.* 4. *Fin.* 23. extr. Itle tamen alio tempore responderis sum, tunc scilicet, quum tibi. *D. Brut.* ad *M. Brut.* et *Cass.* 11. *Fam.* 1. Quia mente esset Antiochus, demonstravit, peritima scilicet et indolentissima. *Cic. Senect.* 8. 26. Senectus est operosa, et semper agens aliquid et molens, tale scilicet, quale cuiusque studium in superiora vite fuit. (Add. 8. *Verr.* 12. 27.) hanc, loquitur, alia, si qua afferri solent, cominodius at venius ad rationem ac vim affirmandi reducuntur: si exponendum si aliquid, videlicet libentius dixerim. Ceterum, quae ipse attulit, exempla propositam significationem satis probare ac firmare videntur. ¶ 7. Videtur etiam esse pro quoniam, quia, nam. *Claudian.* 1. de laud. *Stil.* 168. Scilicet in vultus manant eximie regentum, utque ducent illuc, sic moras castra secuntur. *Cf. Virg.* 1. *G.* 282.

SCILLA vel squilla, m. f. 1. σκίλλα, squilla, scilla. ¶ 1. Est herba e bulborum genera, imo bulborum nobilissima, ut *Plin.* ait 19. *Hist. nat.* 5. 30. (133), quae radicem habet caparum modo multipliciter tunicatam. Nascitur tam in mari quae in terra. Graece similitur dicitur σκίλλα, si errant qui scylla scribunt. (*Scilla maritima* Lin.) *Plin.* loc. cit. Nobilissima est scilla, quaeque medicamentum nata acutius eracuendo: nec ulli amplitudo major, sicut nec vis asperior. Duo genera, medica: masculus albis foliis, femina nigris. Et tartorum genus est cibus gratum: ephemeridum vocatur, angustius folio ac minus asperum, etc. *Id.* 21. *ibid.* 17. 66. (106). Notabilis est scilla croci-que natura, quod quum omnes herbae solum primum emittant, mox in caulem retundantur, in illa caule prius intelligitur, quam solum. *Id.* 20. *ibid.* 9. 39. enumerat varias ejus, et aceti scillae usus in medicina. Adde *Cael. Aurel.* 3. *Tard.* 8. 139. ¶ 2. *Scilla pusilla*, alio nomine peneration, herba est foliis alibi lili, longioribus crassioribusque, radice bulbi magni, colore rofo. *Id.* 27. *ibid.* 12. 92. (118). ¶ 3. Est hoc nomen et pisces marinos; ac genere τὸν μαλακωσπράκων, seu mollum (*P. MOLLIS*), Graeca καρί: *Id.* 32. *ibid.* 11. 63. (161).

SCILLINUS, a, um, adject. (σκίλλινος) Pseudulmum produxisse videtur *Seren. Sammon.* 27. *b. Q.* Sape et scillino pelluntur noxe Baccho. h.

e. vino scillite. Alii leg. scillitico, alii scillite; sed mate utrumque. — Scillians, ad scillam pertinet. Scillium ecetum, h. e. scilla infusa coactum, tantam vim babel, inquit *Plin.* 20. *Hist. nat.* 9. 39. (136), ut evidus haustus exillocet enim momento eliquo speciem praebet. Ceterum multos habet usus in medicina: quos *Id.* 23. *ibid.* 2. 28. describit. Rhas consuegit rationem tradunt *Colum.* 19. *R. R.* 34. *Pallad.* 8. *R. R.* 8. et *Marcell. Empir.* 20. a med., qui eam compositionem diascillium, h. e. diascillium, appellat. Adde *Cael. Aurel.* 1. *Tard.* 1. 29.

SCILLITES, m. f. 1. σκίλλιτης, squillitico, vinum, vel acellum, vel oleum factum ex scillie, ut absinthites, vinum est absinthio. *Colum.* 12. *R. R.* 33. Vinum scillitis ad coquendum, et ad corpus sciendum, itaque ad veterem tussim, et ad stomachum hoc modo condire oportet. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 10. 47. (135). Urtica marina trite et aceto scillite. *Sillig.* scillitico. *Auson.* epist. 4. 69. Scillita decies non si purgeris aceto. *V. ABROTONITES*. Adde *Marcell. Empir.* e. 6. p. 109. et *Theod. Priscian.* 3. 12.

SCILLITICUS, a, um, adject. σκίλλιτικός, squillitico, scillitius, scillitica. *Cels.* 5. 19. n. 19. Aceti scillitico bema.

SCIMPIDIUM vel scimpodion, li, n. 2. σκίμπος, idem quod grabatus, est grabatulus, sella pilae illa, in qua sedere et accumbere pro lubito licet, lectuccio: est a σκίμπος, lectica, quod a σκίμπος, in combo, et πούς, pes. *Gell.* 19. 10. Memit ma at Celsinum Juttanum ad Frontonem, pedes graviter aegrum, ire et risere: atque tibi usendimus enim cumbentem in scimpodio Graecenis.

SCIN? *V. in SCIO.*

SCIN. *V. SIN.*

SCINCUS vel scincos, li, m. 2. σκίγχος, animal simile crocodilo, circa Nilum frequentissimum: itemque in Libya, Arabia, India. Conditi solet salusque afferri: ac valet ad Venereum excitandam. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 25. 38. (91). Similis crocodilo, sed minor etiam leonumone est in Nilo natus scincos, contra venena praecipuus antidotus. Item ad inflammandam virorum Veneream. *Id.* 28. *ibid.* 8. 30. (119). Et eadem similitudine est scincos, quem quidam terrestrem crocodilum esse dicunt, candidiore autem et tenuiore cute. Praecipua tamen differentia disponitur a crocodilo squamarum serie a cande ad caput versa. *Mezimus* Indicus, deinde Arabicus, etc.

SCINDAPSUS, li, m. 2. σκινδαψος, tria Graece significat, h. e. verbum nullius sensus et inane: genus herbae haderis similis, et musicum instrumentum, quod tres chordas habet. Qua vero significatione Latina hic usurpata sit, baud facile novis. *Boeth.* in *Aristot. lib.* de interpr. p. 221. Naturaliter nomen nullum est, sed quando ut nota: tunc eadem significat nomen secundum plurimum, quando sit nota alibi res, id est, quando significat aliquam rem: ut scindapsus. Quamvis enim hoc vocis nihil subjectum est, scindapsus nomen non est: nam nominis est significare subjectum, scindapsus autem subjectum non significat.

SCINDENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

SCINDO, scindis, scidi, olim sciscidi, scissum, sciudera, a. 3. Sciscidi (ab sciscidi) praeteritum antiquorum fuit. *Afran.* apud *Priscian.* 10. p. 690. *Putsch.* Satis fortiter vestras sciscidisti oculi. *Accius ibid.* Non ergo aquila ita, ut praedicant, sciscideret pectus. Adde *Enn.* et *Næv.* *ibid.*, quibus locis *Gell.* 7. 9. in fin. scriptum fuisse ait sciscidi, ut simile sit memoriam, spondei, peponci, tetuli, et reduplicationem verborum Graecorum referat. — Part. Scindens *L. t.* Scissus 1. 1. et 2. et II. 1.; Scindendus 1. 1. — Scindo vel scido, abruptum, laetare, σχίζω, e qua voce derivatur, inserto n, ut σκίζω, lingo (*It. fendere, rompere, squarcioris, lacerare, stracciare*; *Fr. déchirer, fendre, diviser, séparer violemment, scinder*; *Illep. desgarrar, rasgar, despedazar, hender, dividir violentamente*; *German. zerreißen, zerspalten, zertheilen, n. Gewalt, gewaltsam trennen, theilen, zerlegen*; *Angl. to cut, tear, rand, break asunder, lacerate*).

1.) Proprie. ¶ 1. Generaliter. *Cato R. R.* 129. Lutamente sciundus se. *Virg.* 1. *G.* 144. cuncte sciundebant quille ligum. et 7. *En.* 509. quercum cunctis ut forte coactis sciundebat. *Cae.* 3. *B. G.* 5. Quum hostes vallum sciundere et fossas complere cepissent. *Colum.* 9. *R. R.* 18. Pecora majora demergunt ungulas, at alterius sciunduntque radices herbarum. *Virg.* 8. *En.* 702. Scissus gaudens vadit discordia palla. *Auct. Epit.* 11. p. 721. *Wernsd.* t. 4. sciadit firmas de pectoris vestes. *Ovid.* *Id.* 173. Et sciudent evidae perfida corda oanes. et *ibid.* 185. Hic tibi de Furis sciundet iatus una flagello. *Sil.* *It.* 1. 171. verbera passim ictibus innumeris lacerum sciudentia corpus. *Virg.* 12. *En.* 870. Infelix crines sciadit luturna totos. *Cic.* 5. *Fam.* 20. extr. Hanc epistolam cur non sciodi velim, nulla est causa. *Tac.* 1. *Ann.* 65. Armivine cum delectis sciadit agmen, equisque maxime ruloera ingerit. h. e. perumpit sciem, pertransit, dialicit. *Ambrasian.* 16. 12. 42. Nesam scutorum compagem, quae nostris in modum testudinis tuebatur, sciundebant ictibus gladiatorum adisidui. *Plaut. Baech.* 4. 9. 130 sciudera urbem. h. e. dirotis manibus evertere, escindere. *Petron.* *Sat.* 120. ad fin. frontem cicatricibus. *Virg.* 1. *G.* 50. ferro aequor. h. e. vomere terram arare, proscindere. sic *Claudian.* 1. *Laud. Stilich.* 134. qui pangaea juvenis sciunditis. et *Seneca Phoeniss.* 124. Quisquis Assyrio loca possessa regi sciadit. *Ovid.* t. *Trist.* 10. 48. Sciudere Bistonias altera puppis aquas. *Id.* 11. *Met.* 463. ictu remorum sciudere freta. *Claudian.* *IV.* cons. *Honor.* 347. durios natatu. *Martial.* 3. 12. Unguentum, fa-teor, bonum deditis Conviis bere, sed alibi sciadit h. e. multum cibum distribuit. sciundere est in frusta secare cibum et convivi distribuire, trinciare: unde scinor. *Seneca Pita beal.* 17. Sciundendi obsonii magister. *Id.* *Brevit.* *vit.* 12. a med. Sciundere aves in frusta. Adde *Martial.* 3. 94. — Sciundere alicui pœnulam, apud *Cic.* 13. *Att.* 33. *V. PENULA.* *Cf. Propert.* 2. 4. 21. Sciundere cuiquam vestem de corpore. — Et Mediorum apud Graecos more. *Ovid.* 4. *Met.* 123. vitulo stula plumbo sciunditur, si apre. et *Lucret.* 4. 93. Omnis fumus, vapor. Sciunduntur pro iter. — Part. Scissus, eadem significatione. *Liv.* 3. 58. a med. Scisse veste tergum laceratum virgula ostendit. *Petron.* *Sat.* 89. Scissa robora. *Tibull.* 1. 11. 53. scissosque capillos Femina, perfractas conqueriturque fores. *Virg.* 8. *En.* 702. Et scissa gaudens vadit discordia pella. *Ovid.* *Id.* 282. Viscera diversis icla ferantur equis. *Stat.* 4. *Theb.* 660. portans Semineasque lupos, scissaque Mirmallus ureas. h. e. pelles laporum, at urearum coria detracta. *Martial.* 12. 62. Scissa humus ad Manes. h. e. effusa, perfusa. *Seneca Troad.* 931. Ruper latere scisso. h. e. abrupto. *Propert.* 2. 14. 8. Et faceret scissas languida rugae genas. *frappata.* *Sio Martial.* 14. 60. Scissus venter, rugoso. et in *Catal.* *Virg.* 5. scissus venter, est podex diffututus. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 5. 21. (48). Folia platano similia, sed pluribus divisis scissa. *frastagliata.* et 14. *ibid.* 2. 4. (24). Vitis folio minus scissa. *Id.* 11. *ibid.* 37. 50. (136). Cervis aures scissae eo velut divisa. *Colum.* *cult. hort.* 418. de ficu. Scissa Libysae. h. e. quae habet candicantem rimam. et 6. *R. R.* 13. Scissum alumen. *V. SCISSILIS.* — Cum Accusati, apud poetas. *Virg.* 9. *En.* 478. Scissa (mater) comem. *Propert.* 3. 10. 28. alternas scissa Charybdis equas. h. e. colus aquae alternis sciunditur, et in diversa resuunt. — Neutr. plur. absolute. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 24. 28. (84). de araneo. Scissa prolixus reficit ad polituram sarcionis. h. e. loca scissa in tela. ¶ 2. Specialiter est dirido, diduco, dirimo. *Tac.* *German.* 43. Dirimit sciundique Sueviam continuum montium jugum. *Meta* 2. 4. front Italia in duo se cort qua sciundit. *Virg.* 1. *En.* 591. Sciundit se aubes, o-fa vthera purgat apertum. *Tac.* 1. *Ann.* 50. Limitem sciadit. h. e. aperit. *Cf. Felleg.* 2. 120. 2. — Et Mediorum apud Graecos more. *Sall.* *fragm.* apud *Serv.* ad 3. *En.* 400. Italia sciunditur in duo promontoria, Bruttium et Salentinum. *Lucan.* 1. 650. Nemus Sciunditur in partes,

geminoque cecumulo surgit. Ovid. 15. Met. 739. Scinditur in geminas partes circumdatus amota. — Absoluta. Plaut. Cas. 3. 6. 2. si ess ereptum. Illico scindunt. — Item Part. Scissus. Plin. 25. Hist. nat. 5. 21. (48). Folia pluribus divisis scissa. Lucan. 4. 142. amens spargitur in sulcos, et scisso gurgula rivis. Aut pomas majore aqua. h. e. lo multos rivos derivato ac diviso. diramato, et Seneca Trond. 178. Tum scissa vallibus aperit immensos specus. h. e. diducta ac debiscens. Fulgent. interpr. Hab. 3. 9. Scissae sunt aquae. h. e. per scissam terram eruperunt. ¶ 3. Obscuro sensu scindere podicem est apud Aul. Priap. 78. V. DIVIDO.

II.) Translata. ¶ 1. Metaphorā a sup̄. paragr. 1. sumptā. Plin. Paneg. 37. extr. Ratus non ilas pleculo sanctissimas necessitudines, valut intercedenda vicesima, scindit. Id. 2. Ep. 11. Neque inchoeri poterit actio, nisi ut noctis laterventu scinderetur. s'interrompesset. Sic Ovid. 3. Pont. 1. 157. Nea tua si detu scindantur verba, etc. Stat. 3. Silv. 3. 127. florentesque manu scindit Atropos annos. Cic. 3. Att. 15. Nolo commemorare, quibus rebus iam spoliatus, na scindam doloram meam. h. e. ne refricam, renovein, tamquam vulnus iam iam cicatricem ducen. Est qui malit rescindam. Lucet. 3. 1008. Curā animi scindunt. h. e. mordent, lacerant. Cic. 3. Orat. 57. Vocum plura genera, leva, asperum; confectum, diffusum, continenti sp̄itu intermixto; fractum, scissum; Baso sodo attenuatum, laxatum. Quintil. 11. 3. 20. Fauclum vitio et frangitur, et obscuratur, et asaperatur, et scinditur voa. et mox. Fendit atlam spiritus oblecto aliquo, sicut tepillo tenues aquae, quarum fluus etiam si ultra paulum colit, aliquid tamen cavil relinquat post id ipsum quod offenderet. ¶ 3. Metaphorā a sup̄. paragr. 2. deductā. Seneca Ep. 89. a med. Naturalis pars philosophia in duo scinditur corporalia et incorporalia. Tac. 1. Hist. 13. Si diacordes in duas factiones scindebantur. Virg. 2. Aen. 39. Scinditur incertum studia la contraria vulgus. Id. 9. ibid. 142. Sic gemit amorum scindit se sanguine ab uno, si dirama. — Chelyn scindere, ita pulsare, ut discors, confusus logratuque sonus fiat. Stat. 5. Silv. 5. 31. Ignavo pollice chordas pulso: sed incertam digitis errantibus amena Scindo obelyn.

SCINDULA. V. SCANDULA.

SCINDULARIS. V. SCANDULARIS.

SCINFES. V. CINIFES.

SCINTILLA, s, f. 1. σκινδip, particula ignis, quae a scilicet, quā caditur, easilire solet: quasi scindilla, a scindo, quia flamma videtur quasi scindi: vel quasi sp̄intilla, a Græca voca scidata (It. favilla, scintilla; Fr. étincelle; Hesp. chispas, centella; Germ. d. Funke; Angl. a spark, sparkle).

I.) Proprio. Virg. 1. Aen. 174. Ac primum illic scintillam excudit Achates. Lucet. 6. 160. lapidem il Percussit lapsi, aut ferrum: nam tum quoque luman exillit, et claras scintillas disupat ignis. Id. 2. 174. Scintillas agere, ac late differo favillam. Plin. 36. Hist. nat. 19. 30. (138). Lapidis vivi altero lapida percussu scintillas edunt, quae exceptae sulphura, aut fungis aridis, aut foliis, dictu celerius igoem trahunt. Id. 18. ibid. 35. 84. (358). Ignis scintillam amittit. Id. 37. ibid. 11. 73. (189). In enthractide scintillae discurrens aliquando videtur. Ovid. 4. Fast. 795. quā saas pastores sara terebat, Scintillam sublo proillulase ferunt. Virg. 12. Aen. 101. totaque ardentis ab ore Scintilla absistunt. oculis micat acerbis ignis. Sio Tassus E. 7. dist. Inflammā d'ira il principe le gode E negli occhi di fuoco arda a sfavilla. et Ammian. 30. 1. 7. Fundens in modum scintillarum sagitta. Curt. 6. 3. a med. Parva sempo scintilla contempta maguum excitat incandiam. γυμν. Sio Lucet. 5. 608. videmus Accidera as una scintilla lacendula passim. et Hieronym. Ep. 121. De parva scintilla et pene morlente maxima suscitavit incenda. Sio et Dante Par. 1. dist: Poco favilla grān flamma seconda. Cl. Horat. 1. Ep. 18. 65. et Flor. 2. 5. 14.

II.) Translata. Plin. 33. Hist. nat. 6. 91. (95). Argentum nulla ali sp̄a nascitur, nullis, ut la auro, lucetibus scintillis. h. e. punctulis loater scintillarum lucetibus. — Metaphorice dicitur ut da scintilla particula eorum verum, quae igit aut lacendo comparantur. Cic. 10. Fam. 14. Ut na qua scintilla talarum bellu relinquitur. Id. 4. Acad. (2. pr.) 19. 61. Isti autem, tantis otusis tenebris, na scintillam quidem ullam nobis ad aspiciendum reliquerunt. Plaut. Trin. 3. 2. 52. Ne scintillam quidem relinquit, genus qui bongliscat tuum. Fulgent. interpr. 2. Reg. 14. 7. Querunt extingueret scintillam meam. h. e. sobolem. — NB. Da cognom. R. V. ONOM.

SCINTILLANS, antis, particip. V. SCINTILLO. SCINTILLATIO, ōnis, f. 3. (scintilla) scintillamentum, σκινδipnōs, actus scintillandi. Plin. 20. Hist. nat. 9. 33. (80). Cato brassicam prodeme tradit oculorum caliginis scintillationisque. Siliig. scintillationibusque. Caton. verba sp̄at R. A. 157. a med. Et quibus oculi parum clari sunt, eo lotio (quas qui brassicam extarit) launglio, plus videbunt. Porro oculi parum clari sunt tam el caliginis laborent, quam el scintillas, h. e. obliques et frequentes quasi radios crebra motatione emittere videantur. hoc enim quoque visum impedit.

SCINTILLO, as, ōis, (Xtum), ars, v. 1. (scintilla) Part. Scintillans. — Scintillo, σκινδipnōs. scintillas emitto (It. scintillare, sfavillare; Fr. étinceler, briller; Hesp. chispas, centellas, brillar; Germ. funkeln, flimmern; Angl. to sparkle, emit sparks, scintillate).

I.) Proprio. Calpurn. 1. Ech. 81. scintillet lampas. Plaut. Merc. 5. 2. 77. Oculi scintillant. Lucet. 6. 644. Fumide quum cēst scintillare omnia templa etc. h. e. Argumis micare. Virg. 1. G. 391. teste quum ardente viderent Scintillare oleum, et putres concreverat fungos. Plin. 2. Hist. nat. 43. 43. (113). Scintillantia fulgetra. Id. ibid. 34. 34. (100). Cilpeas ardeas ab occasu ad ortum scintillans transcurrit. Id. 37. ibid. 7. 25. (100). Carbunculi contra radios solis scintillant. Sili. It. 7. 593. Scintillant arista.

II.) Figurata. Sili. It. 9. 582. scintillantique creantia ira gentis. Calpurn. 5. 22. Tunc Vauus et calidi scintillat fervor amoris. Ambros. in Ps. 118. serm. 18. Cupiditatis ardor, qui scintillat in animis audientium. Augustin. 4. Confess. 2. Videt in marito fumo scintillantem fidem meam.

SCINTILLŌSUS, a, um, adject. (scintilla) scintillas emittens, σκινδipnōs. Cassiod. 2. Varian. 39. de Apono fonte. Nam iusta caput fontis scintillat quemdam sibi meatum provida natura formavit.

SCINTILLŪLA, ōis, f. 1. (scintilla) deminat. a scintilla, scintilletta, μικρός σκινδip, parva scintilla. Translata. Cic. 5. Fin. 15. ad fin. Ras la pueris virtutum quasi scintillulas videmus, a quibus accendi philosophi ratio debet. Tertull. Anim. 23. Scintillula vita. Plaut. Trin. 2. 4. 91. nos homunculi Scintillulam anime qui quum a templo amissimus, Equo mendicus atque ille opulentissimus Caesetur. At vulgati libri hab. scintillum.

SCIO, scis, sciri et scil, scituni, scire, v. 4. Scibam pro sciebam, et scibo pro sciam in omnibus personis utriusque numeri, positiones sunt in verbis 4. conjugat., et praeritum in hoc frequentes. Ter. et Plaut. saepe usurpant. Et praeterea Caluli. 68. 85. Quod scibant Parem non longo tempore abesses. Inscript. apud Gruter. 602. 6. scibat morivndum nat. Cato R. A. 5. Si fecerit, scibit, in mente familie quid alet. — Passiva scibitur apud Plaut. Capt. 4. 2. 5. — Scitū synop. pro scivisti babel Ovid. 1. Art. am. 131. et 4. Fast. 627. — Pro scivisse rectius dicimus scisse, ut Liu. 43. 5. Neque scisse future. Ovid. 6. Fast. 336. scisse sed ipsa negat. Colum. 12. R. A. 12. 5. Mortuum sapientissimi multa scisse dicuntur, non annis. Adde Cic. 1. Orat. 13. 58. Sio scissent pri scivissent tege: epud eum. 12. Att. 1. Quintil. 1. 6. 17. scis aperte significat, rō scivisse minus fuisse in

usu apud eos, qui non tam analogiam, quam consuetudinem sequendam censebant. — Scito fere pro sci; et scitote amplius quam scite. V. infra. — Scin? scisne? Plaut. Bacch. 5. 2. 59. Al scin, quo pacto me ad ta intro abduces? — Scitū? scitne? Id. Men. 5. 9. 92. Scitū quid ego vos rogo? — Ratione habita atym, videtur deducta vos a Sk. kha, et Græc. scis, divido, sciado, addito s: cf. Lat. cerno (scerno), quod est separo, et internosco. — Part. Sciens 1. b. c. et d. et in fia.; Scitus 1. b.; Sciturus 1. b. et d.; Sciendus 1. b. — Scio est novi, non ignoro, cogitum habeo, teneo, non ma fugit, perspectum est mihi, habeo, scyru, scis, γινωσκω (It. sapere; Fr. savoir, connaître, comprendre; Hesp. saber, conocer; Germ. wissen, kennen, veratehen; Angl. to know, understand). ¶ 1. Genarativum. — a) Absoluta. Cic. Arch. 4. 8. Adest v'r summa auctoritate et religione et sde M. Lucius, qui se non opinari sed scire; non audivisse, sed vidisse; non interfuisse, sed egisse dicit. ubi rō scire opponitur rō opinari. Plaut. Bacch. 2. 13. qui scire possum? Id. Asin. tu iam scio patra. Ter. Phorm. 5. 1. 38. nemo ex ma scibit. Id. Adelph. 1. 2. 45. Vare scia. Id. Andr. 3. 2. 23. Certa anim scio. Cic. A. fac. 21. 77. Ut scitis. Id. 4. Att. 8. Statim fac, ut sciam. Liv. proem. Nec satis scio, nec, si sciam, dicere ausim. Id. 25. 10. Nemo satis pro certo scire. — Scire, infinit. substantivorum mora. Para. 1. 27. Scire tuum alibi est, alibi ta scire sciat altat. h. e. scientia tua, ut in Comment. Einnid. p. 205. 34. Keil. — Scire Latina, Græca, Mauricetum, saper Latino, Greco, Mauro, subaudi loqui. Cic. Brut. 37. 140. Non tam praclarum est scire Latina, quem turpe nescire. Id. 2. Fin. 5. 15. Quin Græce, ut videor, loculentior sciam. Laber. apud Charis. 2. p. 184. Putsch. Scira Mauricetum. — Scire adibus, saper sonare. subaudi canere. Ter. Eun. 1. 2. 52. Ubi hanc farina videt honesta virgineam, at adibus scira. — Passiva. Ter. Phorm. 5. 8. 14. Non opus est dicto. Puerum, ubi quidem: at scito bulo opus est. — b) Cum Accus. rei, vel personae, quum quis scit. Varro 2. R. A. 1. 2. Nemo enim omnia potest scire. Sio Horat. 4. Od. 4. 22. Id. 1. Ep. 14. 44. Scire artem. Cic. 5. reprob. 3. Illiteras. Plaut. Pæn. prol. 112. In omnes linguas scit, sed dissimulat scire se scire. Ter. Hecyr. 3. 2. 25. Non sciunt ipsi viam, domum qua redeant. Id. Phorm. 5. 7. 60. Id certo scio. Id. Eun. 5. 3. 12. Ibo intro, de cognitione ut certum sciam. per saper la cosa appunto. Adde Cic. 12. Att. 17. Seneca Ep. 6. Nec ma ulla res delectabilis, quum nihil un sciturus sim. Fulgent. interpr. Prov. 1. 2. Ad scendum sapientiam. — Passiva. Asper p. 60. 12. Keil. Passiva verba hæc sunt. ut audior etc. scior, scidior etc. Cic. 2. Orat. 7. a med. Ars earum rarior est, qua scuntur. Plaut. Capt. 4. 2. 5. Quod quum scibitur, per urbem irsidebor. pro scietur. V. supra tali. — Impersonaliter. Cic. Sext. 38. 82. itominem in periculo fuisse, quoad scitum sit, Sentium vivere. Id. Rose. Am. 34. a med. Nondum lucebat, quum Anerim scitum est. — Scire aliquem, conoscere. Spartian. Carac. 3. Eum, quum pueri scirent. Alit scierant. Capitolin. Anton. 111. Scira aliquem bene. Adde Apul. 6. Met. et Tertull. apolog. 5. et 21. — Da consuetudine concubitus. Trebell. in XXX. Tyrann. 30. de Zenobia. Cujus ea castitas fuisse dicitur, ut na virum quidem suum sciret, nisi tentatis conceptibus. V. COGNOSCO. — c) Cum Infinito, aut cum Accus. et Inf. Horat. 1. Ep. 17. 14. si sciret regibus uti. Liv. 24. 25. Libertatem nec sparnere nec habere sciat. Id. 9. 4. Quoniam ne vici quidem ac capti fortunem fateri scient. Quintil. 9. 2. 4. Redira ad propositum suum scierit. Publil. Syr. fragm. p. 284. Ribback. parera scire. Plin. 33. Hist. nat. 4. 21. (73). Nec tamen adhuc eorum rati: nec scire esse, quum forederat. Cato apud Fest. p. 242. 2. Mül. Scio fortunas secundas negligentiā prendere solere. Afran. epud Non. p. 333. 15. Merc. Scias sbeu lugealium. Virg.

20. *En.* 904. Scio acerba meorum Circumolare odia. *Cic.* 3. *republic.* 2. 3. Quae leges scilicet extera. *Id.* 3. *Orat.* 22. 84. Ita me asilimari scio. *Ter. Hecyr.* 4. 1. 26. Multo prius scilicet, quam tu, illum amicum habere. *Caj.* 4. 144. Pro possessore is possidet, qui totam hereditatem sciens ad se non pertinere possidet. — Est Hellenismus in illo *Sist.* 7. *Teb.* 792. Scit peritura ratio. h. a. se peritorem. *Cl. Pindarum Nem.* 9. et *Virg.* 2. *En.* 377. — Passiva. *Arnob.* 1. p. 28. Christus scilicet sociis simpliciter iussione ambuletum dedisse contracta. — d) Cum variis particulis. *Ter. Adelph.* 4. 2. 16. Scila equidem volo, quot mihi stat domui. et *ibid.* 31. Scio ubi sit: aeram nunquam monstrabo. *Virg.* 12. *En.* 143. Scis, ut te cunctis nomen — Præstulerim. *Lucan.* 7. 579. Scit, arcor imperii qui sit. *Cic.* 12. *Att.* 15. n. mad. Nisi scissent, quid esset. *Ovid.* 4. *Fast.* 527. scilicet, qua cogere posses (pro scivisti.) *Cass.* ad *Cic.* 15. *Fam.* 19. ad fin. Caneus scis, quomodo crudelitatem virtutem putet. scis, quam se semper e vobis derisum putet. et mox. Velim scire, utrum tale sollicito animo, an soluto ieges. *Liv.* 43. 6. Nec ea scire, propter quam causam etc. *Ter. Eun.* 4. 7. 20. Qui scis, an qua iubeam, sine vi faciat? *Id. Hecyr.* 3. 5. 18. Omnem rem scio, ut est gesta. *Plaut. Pæn.* 1. 2. 38. Coqua est hæc quidem: scit, murtatica ut maceret. *Cic. Mur.* 9. sub fin. Ille tanat, et scit, ut hostium copias; tu, ut aquae pluviae arecentur. *Plaut. Bacch.* 1. 1. 44. Ut ille te videat, volo. scio, quid ago. *Ter.* at poi ago scio, quid metuo. *Id. Aulul.* 1. 2. 28. Quid agam, scio. so quel che farò. *Phædr.* 5. 2. Ego qui sum expertus, quæ sit fugias viribus, Scio, quod virtuti non sit credendum tum. *Liv.* 3. 52. Scituros, quod sine restituta potestate radigi in concordem vos nequeant. Alii utrobique leg. quam: quæ bulasmodi particula in MSS. solo q, et transversa lineola scribi solent. *V. QUOD*, perchẽ, et *Curt.* 7. 1. 15. Brevi scituros, quæ ipse esset. *Amian.* 14. 7. 11. Sciens quod iubebo. — Cum partic. quin, quoniam, minus eleganter, apud *Fulgat. interpr. Jerem.* 42. 19. Scientes scilicet, quia obtestatus sum vos hodie. ubi scientes scilicet, h. a. dilucida perspicillit, est purus patiusque Hebræorum dicendi modus. — Passiva. *Ter. Hecyr.* 3. 1. 15. Cuius facile scit scis, quam fuerim miser. *Ovid.* 6. *Trist.* 9. 6. Quid tibi deberem, tota sciretur in Urbe. — a) Cum Ablat. rel. et præpos. de, et est doctum, peritum esse, notitiam habere, averne notitiam, sapientia. *Cic.* 1. *Orat.* 13. a med. De legibus institutis, da bello, da pace, da anclis, de vectigilibus, da iura civium Lycurgum scisse malui, quam Hyperidam. *Id. Sull.* 13. sub fin. Quum is, qui de omnibus scilicet, de Sula se scire nagerit. — f) Cum Ablat. personæ, et præp. ex, de, et est ab aliquo narrente scire. *Plaut. Curc.* 2. 2. 6. meliorem, quam ego sum, suppono tibi. Nam quod scio, omne es hoc scio. *Cic.* 9. *Fam.* 17. Es quo vel ex sobrio, vel ex caris es abrio scira posses. — Passiva. *Id.* 12. *Att.* 92. Id de Marcello, aut certe de Postumia sciri potest. — Imperativis utitur quum rem gravem inculcamus, et quem proba latelligi cupimus. *Cic.* 6. *Verr.* 35. 77. Apud Segestanos repertum a me, iudices, scitota neminem, qui illud signum sudaret eltingera. *Cl.* 2. *Att.* 23. Volo ta scira, Sampsiceramum vehementer sui status ponit. *Ovid.* 15. *Met.* 141. Quumque bonum dabitur casorum membra palato, Mandare vos vestros scila. et agillie colonos. *Plaut. Curc.* 1. 1. 53. Samper tu scito, Flamma fumo est proxima. *Cl. Trin.* 4. 3. 24. Vatera quæmit: vatera amara humo, mare majorem, soles. *Id. Mil. glor.* 2. 3. 11. Tute sci solite tibi; mihi ne dixis: scire nolo. sca. Non enim faciam, quin scias. Ille sci est idem eo scito; male in edit. scis legitur. *Bothius* tamen sci recepit. *V. SOLITE*, ubi idem sci scribendum est pro scis. — Scires, latelligeres, cognosceres, videras. *Ovid.* 4. *Amor.* 31. 47. Jurgia anteram. scires audisse; rubebat. *Id. Met.* 23. Seu plingebat acu, scires a Paitade doctam. *Petron.* Sat. 91. Video Gl-tonæ cum Hlatis al strigilibus tristem confusum-

que. scires non libenter servire. Adde *Vallef.* 2. 80. 4. Itali dicunt directi. — Quod sciam, quod scio, quod norim, quod audierim, quantum mihi perspectum est: habetque vim affirmandi: che so sappia, per quanto so. *Cic.* 16. *Att.* 2. a med. Scitins non veneret, quod sciam. *Plaut. Men.* 3. 2. 35. Non edepol ego te, quod sciam, anquam ante hunc diem vidi, at 2. 2. 23. Est tibi Menæchmo nomen tentum, quod sciam. et 3. 2. 39. Menæchma, vigile. *Men.* vigilio hercle equidem, quod sciam. *Quintil. declam.* 9. 18. Quod scio, victis etiam gladiatores parcunt. et *declam.* 8. extr. Fortasse aliquis iubeat sepeliri. certe, quod sciam, nemo prohibebit. *Apul.* 5. *Met.* Jamdudum, quod sciam, fidelis atque parloquii mei perpendisti documenta. *Minuc. Fel.* Octav. 11. ad fin. Hoc, quod sciam, neque mens, neque anima, neque vita est. — Non scis pro nescis. *Plaut. Pseud.* 1. 2. 89. Ea pactis modo scis, sed quæ pecta ea, non scis solvere. — *Haud scio an.* *V. HAUD.* — Quod scis, nescis. *V. NESCIO.* — Scin pro scis? apud *Plaut.* loc. supra cit. et *Aulul.* 1. 1. 8. Sic *Ter. Eun.* 5. 8. 5. Scin ma in quibus sim geullis? — Scin pro scitine? apud *Plaut.* loc. supra cit. — Scin quomodo? malam militantis formula. *Plaut. Amph.* 1. 1. 100. At scin quomodo? faciam ego hodie te superbum, nisi hinc abis. Adde *Aulul.* 6. v. 31. et *Rud.* 3. 6. 18. ¶ 2. Speciatim scire pro posse. *Fronto ad M. Cæs.* 1. 2. Putasne nilis dolor penetrare sciat corpora, aut animum meum? ¶ 3. Item pro scilicet. *Liv.* 26. 33. Tribunus rogationem ferret scilicet. *Alis* scilicet. *Dig.* 46. 3. 98. *Lex XII.* Tebb. lignum edibus junctum vindicari posse scit. *Alis* scit, aut scilicet. *V. SCISCO.* — Hinc *Part.*, cuius exempla vetulimos,

Sciens, entis, adjectivorum quoque more occurrunt; unda *Comp. Scientior* 2. a.; *Sup. Scientissimus* 2. a. et b. — Sciens ¶ 1. Est qui scit, gæstus, prudens: cui inciens, imprudens opponitur. *Nepos Con.* 6. extr. Illud addubitat, utrum Tharibeo sciente, an imprudens sit factum, se con saputa o no di Teribazo. (Hic *Calpurn.* discernim ponit inter sciens et prudens. Ille est, inquit, qui alterius ludicio rem cognoscit; hic, qui intelligentia sua aliquid sentit.) *Ter. Heaut.* 4. 8. 33. Nem ta scientem faciam quisque spero. h. e. certiorum. nos: non alterd un dno senza di te et *Andr.* 3. 2. 28. Id tibi renuncio, bare, futoram, ut als sciens. Adde *Plaut. Pæn.* 6. 2. 78. *Id. Cas. prol.* 63. Sciens ejus mater, et dat operam, conscia di cio, consapevola. — Sciens, et sciens at prudens vel prudens et sciens vel prudens sciens, et sciens at videns quippiam facere dicitur, qui deo opera, de industria aliquid agit, quod scit minime oportere, a bella posta, volendo. *Cic. Planc.* 16. in fin. Plencius ita vixit, ut offenderet sciens neminem. *Plaut. Trin.* 3. 2. 16. Ubi verbis conceptis sciens libenter perjuratur. *Ter. Hecyr.* extr. Plus bodie boni feci imprudens, quam sciens ante hunc diem nunquam. *Id. Phorm.* 2. 1. 6. Les coegit. audio, falsor. Verum scientem, tactum causam tradere adversariis, etiam ne id lex coegit? *Cic. Chuent.* 46. 129. Habebit igitur, te sciente et vidente, curia senatorum, qui fidam sua pecunia commutarit? *Id. Marcell.* 5. a med. Ut prudens et sciens tamquam ad interitum ruem volentarium, ad occhi veggenti. *Cæli.* ad *Cic.* post ap. 9. t. 10. ad *Att.* sub fin. Ne te sciens prudensque eo demittas, unde exitum vides nollum aspe. *Ter. Eun.* 1. 1. 27. Prudens, sciens, virus vidensque pereor. *V. VIDENS.* — Si sciens falso, formula impressandi in iurejurando. *V. PALLO.* *Inscript. Orell.* 3665. SI SCIENS PALLO REPELLERORE TVM ME LIBEROSQUE MEOS IPIVITAR MAIMVS AC NYVE AVOSTVE CETERIQVA OMNES DI IMMORTALES AN (sc. extorrem, exuliam) PATRIA INCOLOYMITATE FORTVNIQVE OMNIBVS FAXINT. ¶ 2. Peritus, doctus, pratico, intendente, esperto. — a) Absolute. *Farro* 1. *R. H.* 31. Vites pemplari, sed a sciente. nam id, quam putare, melius. *Cic.* 1. *Invent.* 34. 58. Scientissimus gubernator. *Id.* 2. *Herenn.* in fin. Tu scien-

tior eris præceptorum aristotelo, nos aliciores ad reliquum parolendum. *Id. leg. Man.* 10. 28. Quis hoc homine scientior fuit? h. a. peritior vel militaris. *Horat. apod.* 5. 72. Salustior venustica. *Colum.* 11. *R. H.* 1. Sit oportet idem scientissimus. — b) Cum Genetiv. *Farro* 3. *R. H.* 3. Domitium scientem esse oportet eorum rerum, quæ in ville ali et pasci pomont. *Sall. Jug.* 102. extr. Romani scientes belli. at *ibid.* 105. Perfugæ regionum scientissimi. *Vellej.* 2. 88. 2. Vir providens, et quæ egendi sciens. *Tac.* 3. *Ann.* 70. et 6. *ibid.* 28. Vir bument divinique iuris sciens. *Id.* 2. *ibid.* 13. Latium Ungos. *Horat.* 3. *Od.* 9. 10. cithara. *Cic.* 1. *Orat.* 49. n. med. Regandæ reipubl. scientissimus. *Amian.* 15. 3. 6. Scientissimi rerum. — c) Cum infinitivo. *Horat.* 3. *Od.* 7. 25. Quemvis non alius sectare equum sciens elo. *Quintil.* 12. 3. 5. Neque delectus egere nec locum capere castris sciens. *Cl.* 12. 7. 7. — d) Sequentis partis. Interrog. *Quintil.* 12. 6. 6. Sciens, quid sit pugna.

Homonym. Quomodo differet v. sciens a v. sciutus at prudens, v. la SCITUS et etiam inlt. bujus vocis.

SCIOGRAPHIA. V. SCIAGRAPHIA.

SCIOLUS, i, m. 2. (scius) deminut. a scius, qui aliquantum scit, vel etiam qui scit. — a) In malam partem est prope ignarus, aut qui scire se prædicat, quæ re vere ignorat, saputello, saccente, sciolo. *Arnob.* 2. p. 83. A scillo nonnullis, si plurimum sibi arrogantibus dicitur. Adde *Hieronym.* præf. in *Daniel.* et *Ep.* 48. 18. et 125. 16. et *Claud. Mam.* de stat. anim. 2. 9. — b) In bonam partem, est quæ idem ac sciens, aut peritus. *Frontin.* 3. *Strateg.* 13. Militum sciolum nandi, et nauticæ artis peritum, juvit etc. In opt. editionib. legitur militam e suis nandi etc. — In illo *Cæcil.* epud *Charis.* p. 144. 18. 18. *Heil.* sciolli scheme; *Ribbeck.* psciculi schama.

SCIOMACHIA et sciemachia, s, f. 1. exapaxia et exapaxia, umbrarum pugna, h. e. vanum certamen: est illius astira ejusdem *Varronianæ.* *Farro* apud *Non.* passim; ubi tamen *Mercutius* Grace legit.

SCIOPODES at sciapodes, um, m. plur. 2. sciopodes, a sciad, umbra, et pous, nodus, peat fabulosum monstrorum hominum genus in Libya, singule crure bebenitum, nec poplitum scientium, et mirabili tamen celeritate: qui per æstom in terra iacentes resupini, umbra se pedum (quos amplissimos habent) protegent. *Augustin.* 16. *Civ. D.* 8. et *Tertull.* *Apolog.* 8. Memoret etiam *Plin.* 7. *Hist. nat.* 2. 2. (23), ubi legitur sciapodes, sciopodes, quod Græcæ analogia megis respondet.

SCIOTHERICON, i, n. 2. (sciothericon) Legitur et sciathericon. nem et Græcæ sciothericon et sciathericon. — Sciothericon, vox adjectiva, horologium algoldæan, quo ex solis umbra hora deprehenduntur, orologio da sole: e sciad, umbra, et thra, ventatio, indagatio. Gnomon in eo sciothericon vocatur: de quo *Varro.* 1. 3. Collocatur æceus gnomon, indagator umbra, qui Græcæ sciothericon dicitur. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 76. 78. (187). Umbrarum rationem, et quam vocat gnomonican, invenit Anaximenes Milesius, primusque horologium, quod appellant sciothericon, Lacedæmonæ ostendit.

SCIOTHERUM, i, n. 2. sciotherum, gnomon. *Hygin.* de limitib. p. 176. Goss. Scribemus circulum la terra loco plano, et in puncto ejus sciotherum ponemus, cuius umbra et latera circulum aliquando intret. *Id.* *ib.* p. 178. de ead. re. Loco plano gnomonem constitutemos, atc. Sciotherum itaque idem est ac gnomon.

SCIPIO, ōnis, m. 3. sciōpius, sciōpius, bartone, baculus, qualis est, cui senes inlti incedunt. *Plaut. Cas.* 5. 4. 8. Quid fecisti sciptione? Adde *Amph.* 1. 3. 22. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 2. 4. (15). Sciptione prius determinata tempis imagine in solis ante se. *Colum.* *Arbor.* 8. 5. Quum sciptiones amplitudinem aciei habuerint. At *Schneiderus* rectius aliter leg. *V. SCOPPIO.* — In illo *Catull.* 37. 10. totius vobis Frontem tabernæ sciptionibus scribam. scipio est baculus semilatus

sen carbo, tizzone. — *Scirpus eburnus*, seu eburneus, stante republica, fuit insignis triumphantium: sub imperatoribus, etiam consulium et consularium. *Liv.* 5. 41. sub *fin.* Papirius dicitur Gallo barbam suam permulcenti, scirpione eburneo in caput incusso, irem morisse. *Val. Max.* 4. 4. n. 5. Manus, quæ modo arenarum boum jugum reserant, triumphalis carrus babenas reliquerunt: nec fuit illa robore, eburneo scirpione deposito, agrestem siliam atrati repetere. *Valerian. Imp.* apud *Popisc. Aurelian.* 13. sub *fin.* Te consulium hodie designo, scripturus ad senatum, ut tibi deputet scirpionem, deputet etiam fascem. *Ammian.* 29. 2. 15. Horret nunc ramis scilicet, quo iustitio domiliat tot rerum apices visabantur, et præcipue consularis, post scirpiones et trabes et fastorum monimenta mundana. *Scirpionem* vocant *Juvenal.* et *Claudian.* V. *SCÆPTRUM*. — Cur vero lædere facientes scirpione eburno, seu scæptro uterentur, habes apud *Serv.* ad *Virg.* 12. *Æn.* 206. Cf. *Val. Flacc.* 3. 807. — *NB.* De cognom. R. V. *ONOM.*

SCIRCITULA et
SCIRCULA. V. **SCIRPULA**.
SCIRERITIS. V. **SCLERERITIS**.
SCIRIA, æ, f. 1. pellis scabra, villosa. *Tertull.* de pall. 4.

SCIROMA vel **scirrhoma**, mās, n. 3. *oxipoma* et *oxipoma*, scirro, tumor in corpore præter naturam durus et sine dolore: a *oxipos*, durities. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 8. 42. (83). Buphthalmos cum cera scirrometa discutit. *At* *Sillig.* rectius leg. steatomata.

SCIRON, ōns, m. 3. *oxipos*, vultus peculiaris Atheniensium, pannum ab Argeste deſectus, idemque lera cum Zephyro: reliquæ Græciæ ignotus, ut ait *Plin.* 2. *Hist. nat.* 47. 46. (120); ita dictus, quia a Scironisasis spirata videbatur. *Seneca* 5. *Quæst. nat.* 17. Atabulus Apuliam infestat, Calabriam Iapyi, Albanas Sciron, Pampbyliam Catægis, Galliam Circius. — De hoc voca V. plura in *ONOM.*

SCIROPÆCTES, æ, m. 1. *oxipoma*, qui tasseris ludit. Vos a Lexico aspugetis; legitur enim tæctummodo in *Not. Tr.* p. 173.

SCIRO. V. **SCIRROS**.
SCIRPATUS, æ, um, particip. V. **SCIRPO**.
SCIRPEA, æ, f. 1. V. **SCIRPEUS**.
SCIRPETUM, i, n. 2. (scirpus) locus scirpis consitus, apud *A. Matum* in *Class. Auct. T.* 8. p. 565.

SCIRPEUS vel **scirpeus**, æ, um, adjec. (scirpus) qui est e scirpo, juncus, di giunco, *oxipoma*. *Novius* apud *Fest.* in *Scirpus*. Summa arma, quid est? an occidam clava scirpea? *Plaut. Aulul.* 4. 1. 9. Quasi pueri, qui nara discunt, scirpea indantur rati, qui laborant minus, læcillim non ment et moveant manus. *Varro* 7. *L. L.* 44. circa med. Argi sunt et scirpeis virginibus. *Müll.* hab. scirpeis absolute. *Ovid.* 5. *Fast.* 659. Scirpea pro domo Tiberi factatur imago. V. *ARGEL*. *Prudent.* 6. *Cathemer.* 15. Fila scirpea favis conſita. h. e. candelæ e scirpo cera illita. V. **SCIRPUS**. — *Hinc*

Scirpea vel *scirpea*, æ, f. 1. absolute, substantivum more, aut corbis ampla ex viminibus, quæ plastro imponitur vehendo stercorei ative rei minutæ, gratificio. V. *BENNA*. *Varro* 5. *L. L.* 139. *Müll.* Scirpea, quod virgibus scirpetur id est colligando implicatur, in qua stercore aliunde quid veblitur. V. voc. præc. *Cato* R. R. 10. at 11. Scirpea stercorearia. *Varro* 1. *R. R.* 23. a med. Ut habes vimine, unde viendo quid facias, ut scirpeas, valios, crates. *Ovid.* 6. *Fast.* 680. In plastro scirpea lata luit. Adde *Justin.* 43. 4. 6. *Arnob.* 2. p. 38. Vannorum scirpearumque vitores.

SCIRPICULA, æ, f. 1. V. in voc. seq.
SCIRPICULUS, scirpionis vel surpiculus, æ, um, adjec. (scirpus) scirpeus, juncus, ex juncu eliove quo lento vimine confectus. *Hinc* scirpicule falces apud *Caton.* R. R. 11. at *Varron.* in **SCIRPO**. hunc tamen *Forcellinus* aberrasse putat in etymologia at nū scirpicularum falciem, quæ vi-

deantur esse. quibus vimem sarpanitor, unde sarmenta fiunt; scribit enim scirpiculus perinde ac sit pro surpiculus. — *Hinc*

Scirpicula, æ, f. 1. et *Scirpiculus*, i, m. 2. eadem, quam supra vidimus, varietate scirpionis, absolute, substantivum more, est vas ex juncu aliove quo lento vimine confectum. *Propert.* 4. 2. 40. Scirpiculis medio pulvere ferre rosam. *Colum.* 10. R. R. 304. cano jam vimine testum Scirpiculum ferrugineis cumulate hyacinthis. *Lucil.* apud *Non.* p. 490. 24. *Merc.* Tionnabulum abest hinc, surpiculique holcorum. *Varro* 2. R. R. 2. circa med. Jugum contiaet scirpiculos. h. e. corbes. *Plaut. Capt.* 4. 2. 36. Eis ego ora verberando scirpiculis piscariis. h. e. nassis piscatoriis. Nisi forte malis intelligere ipse virgas, ex quibus nasse fiunt. nam et *Varro* sic videtur ecclpere scirpiculas, quem ait earum usum esse alligandis fascibus, fastibus, faucibus. V. ejus verba in **SCIRPO**. In hoc tamen *Plauti* loco rectius legas ex libb. veterib. surpiculis. Sic irpicea et urpices dictum est, recipere et recuperare.

SCIRPICULUS, i, m. 2. V. in voc. præc.
SCIRPO vel **sirpo**, as, (ævi) ōtum, are, a. Priorum lectionem prælerunt recentiores lexicographi, at probata editiones posteriorem. — *Part.* *Scirpatus*. — *Scirpo*, vel **sirpo**, est vinclo, alligo, necto vel luto: a *scirpus*, juncus, h. e. juocis aliove quo lento vimine ligo, connecto; vel, ut ait *Forcellinus*, ab *sipos*, necto, delinde cum digammate *Eolico* sipos, tandem scirpos. *Varro* 5. L. L. 139. *Müll.* Scirpea, quod virgibus scirpetur, id est colligando implicatur, in qua stercore aliunde quid veblitur. *Id.* apud *Non.* p. 83. 24. *Merc.* Cupas vinarias scirpara noli. *Id.* 5. L. L. 137. *Müll.* Felce scirpicea vocetæ ab scirpando id est ab alligando. Sic scirpa dola quasse, quam alligata bla, dicta. Utuntur in vinea alligando laces, incisos lutes, faculas.

SCIRPULA Vitis memoratur a *Plin.* 14. *Hist. nat.* 3. 4. (41), ubi passum acinum, h. e. rugosum et succum, habere dicitur: at a *Colum.* 3. R. R. 2. a med. et *Scirpula* uva ab eod. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 9. 11. (81). Sed varie admodum ab aliis legitur, scirpitula, scircula, scirtula, scirpula, scriptula, ex variis codicibus et conjecturis.

SCIRPUS vel **sirpus**, i, m. 2. (Cf. Gr. γῆρας vel γῆρας) ¶ 1. Est juncus, σκῆπτρον, ὄχλος (Scirpus lacustris Linn.). *Fest.* p. 330. 7. *Müll.* Scirpus est id, quod in palustribus locis nascitur leva et procerum; unde tegetes sunt. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 37. 70. (178). Nec in fruticum, nec in veprium ceulimve, neque in barbarum, aut allo ullo, quem suo genere numerentur jura scirpi fragiles palustresque, ad tegulum tegetesque: e quibus, detracto cortice, candelæ luminibus et luneribus serviunt. Firmior quibusdam la locis eorum rigor. Namque illa vellicant non in Pado tantum neutrici, verum et in mari piscator Africus, præpostero mora vela intra malos suspendens, et mapalia sua Meuri legent: proximeque æstivanti hoc videantur esse, quo inferiori Nil partē papyri sunt, usu. *Hæc Plin.*, qui 7. *ibid.* 56. 57. (207). scribit, naves quoque ex scirpo fieri, his verbis: Etiam nunc in Britannico Oceano naves vitiles corio circumsutæ sunt: in Nilo et papyro et scirpo et arundine. — *Nodum* in scirpo quæris, proverb. de his, qui in rebus cleris atque apertis difficultatem faciunt: scirpus enim enodia est. *Ennius* apud *Fest.* Quæritur in scirpo, soliti quod dicere, hadus. Adde *Plaut.* *Men.* 2. 1. 22. et *Ter. Andr.* 5. 4. 38. Itali dicunt cercar l'osso nel fico: vel il pelo nell'uovo: vel cinque piedi al montone: vel etiam il nodo nel giunco. — Et illud scirpo peculiare, quod semper arecit, etiam in bona. *Hinc* teno apud *Plaut.*, quod naufragio hunc perdidisset, ita comica quæritur, *Rud.* 2. 6. 29. O scirpe, scirpe, laudo fortunæ tuas, qui semper servas gloriæ aritudinis. ¶ 2. Est etiam ænigma, indovinello, logogrifo. *Gell.* 12. 6. Quæ Græci dicunt ænigmata, hoc genus quidam e nostris veteribus sirpos, appellaverunt. Alii leg. scirpos.

SCIRRHOMA. V. **SCIROMA**.

SCIRRHOS. V. **SCIRROS**.

SCIRRHOSIS. V. **SCIRROSIS**.

SCIRROS, sciron vel scirrhos, i, m. 2. *oxipos* et *oxipos*, scirro, idem quod scirroma. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 15. 13. (63). de mola uteri. Simile quiddam et viris in ventre gignitur, quod vocent scirron.

SCIRRHOSIS, scirrhosis vel scirrhosis, is, f. 3. *oxipos*, duritia seu tumor durus in membris. *Cæli. Aurel.* 3. *Tard.* 4. 49. Utraque passio (jecorosorum et lienosorum) e locis patientibus nomen accepit. Si quidem est in jecore vel in liene constituta, tumore scilicet effecta, sive collectione vel duritia atque sinitate, quam scirrosin vocant. Adde *Plin.* *Val.* 3. 26.

SCIRTULA. V. **SIRPULA**.

SCISCITANS, antis, particip. V. **SCISCITOR**.

SCISCITATIO, ōis, f. 3. (sciscitor) actus rursus, interrogatio, dimanda, πῶτος, ἰσχυρῶς. — a) Universim. *Petron. Sat.* 24. Cujus esset puer, diligentissima sciscitatione quæsit. Adde *Chalcid.* *Tim.* 153. — b) Cum Genetivo. *Id.* *ibid.* 128. Sciscitatio veri Dei. *Id.* *ibid.* 166. Sapientia. — c) Sequent. particip. interrog. *Hieronym.* *Ep.* 59. Tua sciscitatio fuit, quæ sint illa, quæ nec oculis vidit, nec auris audivit.

SCISCITATOR, ōis, m. 3. (sciscitor) qui sciscitatur, investigator, domandatore, ricercatore, πῶτος. *Martial.* 3. 82. Digiti crepantis signa novit eunuchus. Et delicate sciscitator urina etc. *Prudent.* 7. *Cathemer.* 193. Explorat arte sciscitator callida, Deuse membris sit receptus terreis. *Ammian.* 22. 16. a med. Herodianus artium minutissimus sciscitator.

SCISCITATUS, æ, um, particip. V. voc. seq.

SCISCITO; as, ōtum, are, a. 1. et scipius.

SCISCITOR, ōis, ōtus sum, ari, dap. t. (scisco)

Sciscito, forma activa, apud *Plaut. Merc.* 2. 3. 51. Mane: paucula etiam sciscitare prius volo. et *Paul. Diac.* p. 303. 2. *Müll.* Sciscito, sententiam dico. — *Part.* *Sciscitans* 1. c. et e. *Sciscitatus* lere in omni. paragr. *Sciscitaturus* 1. c. — *Sciscitor* est sciendi gratia interrogare, scire laborare, querere, scitor, loquor, percunctor: quamquam sciscitor a percunctor aliquid differa videtur, ita ut hoc sit graviter, illud contra anxie, curiosa, et etiam callide inquiri, ut sciam: cf. *Liv.* loc. infra cit. (It. dimandar per sapere, interrogare, ricercare, cercar d'intendere, informarsi; Fr. s'enquerir, s'informer, faire des recherches, rechercher; Hisp. inquirir, averiguar, informarse; Germ. sich erkundigen, nachforschen, erforschen; Angl. to inquire, demand, ask, seek to be informed). ¶ 1. Generativum.

— a) Absolute. *Liv.* 6. 34. Ellicit comiter sciscitando, ut feteretur etc. *Id.* 1. 56. Cupido incessit animos juvenum sciscitandi, ad quem eorum regnum R. esset vantarum. *Gell.* 12. 13. Si de veteri jure discendum esset, læm plane sciscitatum ad istos, quod dicit. *Quintil.* 9. 2. 7. Quoties non sciscitandi gratia assumitur (rogare), sed inveniendi. — b) Cum Accus. rel. *Liv.* 7. 26. Sciscitari consilia voluntatem. *Id.* 45. 27. Sciscitatum dens descendunt. *Tac.* 2. *Hist.* 33. Misi, qui consilium ejus sciscitarentur. et 1. *ibid.* 84. Perendo potius, commilitones, quam imperia ducum sciscitando, res militares continentur. *Gell.* 1. 9. Pythagoras a principio adolescentem, qui se ad dicendum obtulerant, ἰσχυρῶς id verbum significet, mores naturæque hominum conſultatione quadam de oris et vultus ingenio, de quo totius corporis sio atque habitu sciscitari. — *Part.* *Sciscitatur*, eodem modo. *Petron. Sat.* 137. Sciscitata causam tristitia, et ipsa flere cepit. — *Passive.* *Ammian.* 25. 8. a med. Omnia mentis occultus sciscitatus. *Id.* 28. 4. 24. Ephemerida scrupulosa sciscitata. — c) Cum Ablat. personæ, quem interrogat, et præp. de. *Cic.* 1. *Nat. D.* 7. a med. Rpicuri ex Valisio sciscitator sententiam. *Cl. eum.* 1. *Orat.* 23. 105. *Fulgat. interpr. Dan.* 1. 20. Sciscitatus est ab eis res. — d) Cum Ablat. personæ aut rei, de qua quis interrogatur, et præp. de. *Cic.* 14. *Phil.* 7. 19. De unoquoque nostrum sciscitantur omnes. *Id.* 1. *Divinat.* 34. ad fin. Quam ora-

culum ab Iove Dodonaeo petivissent, de victoria sciscitantes. Adde eund. 9. *Att.* 15. a med. — 4) Sequantia pericula Interrog. *Cic. Att.* loc. cit. De Domitio, et facit, sciscitare, nbi alij, quid cogit. *Id.* 1. *Nat. D.* 21. Ab utroque autem sciscitor, eor mundi edificatores repente cessaverint. *Ter. Eun.* 3. 4. extr. Quidquid est, procul hinc habet prius, quid sit, sciscitari. *Sueton. Vesp.* 23. Sciscitans, nam adore offenderetur. *Id. Ner.* 48. Sciscitans, equid in Urbe novi de Nerone. *Id. Fidei.* 7. extr. Ut mens singulis, semina sentiant, sciscitaretur. *Petr.* Sat. 37. Capl sciscitari, quia esset illa mollis. et *ibid.* 124. ad fin. Sciscitantes, quod genus hominum, aut unde veniremus. *Sueton. Cal.* 28. Ravocatam quamdam et vetera ensilio sciscitatus, quidam ibi fecere convesset. *Frontin.* 1. *Strateg.* 2. 8. Tisamenus praemissit sciscitatos, quid rei foret. 2. Speciatim pro experiri, tentare. *Capitolin.* *M. Aurel.* 5. Veros in somnis se homines eburneos habere vidit: sciscitatusque, an opti essent oneri ferando, solito reperit fortiores.

SCISCO, sciscis, scisci, scitum, sciscera, a. 3. (scio) Sciscor etiam pro scisco, deponent. forma, disere veteres, teste *Priscian.* 3. p. 799. *Putsch.* Forma videtur esse inchoata a scio, quasi scire incipio, vel sciendum enro: ceterum causative est etiam affixa, ut quib sciet, vulgo, praemolgo. *V. infra.* — Part. Scitus II. 2.º a. et in fin.; Sciscendus II. 3.º — Scisco igitur est sciendum enro, investigo, ut sciam, recio, cercar di sapere, informarsi, venire a sapere.

1.) Proprie. *Afranius* epod *Choris.* p. 186. *Putsch.* Sciscere, quid est necessum scire. *Accius* epod *Non.* p. 505. 12. *Merc.* Ut sciscam quid sint. Sic *Plaut.* *Amph.* 5. 1. 17. Oculi accorro, ut sciscam, quid velit. *Id. Bacch.* 2. 3. 67. Auferimus aurum omne illis praesentibus, palam etque aperte, ut illi id factum sciscarent. Adde *Poen.* 3. d. 27.

II.) Translata la re forensi usurpatur, et est — 1.º) Sententiam dicere, et suffragium forte, ut docet *Fest.* in *Ni quis scivit*, ubi tradit, sciscaturiam a Tullio vaga constitutam, in qua liceret ei suffragium ferre, qui non tuiisset in sua, neque civis suffragii iura priveretur. Etsi autem ni quis scivit, nbi quis scivit. h. a. si quis suffragium non tulit. Porro in ea centuria neque centurio praesidebatur, neque centurialis esse poterat, quia certus nemo erat ejus centuria. *Id.* — 2.º) Frequenter ponitur pro statuara, decernere, sancire, decretare, ordinare, stabilire, ψηφίζωμαι, χριστοῖναι. Hoc fortasse ideo, quia non solet dici sententia, neque decerni, nisi da illa, quae plana sciuntur. — a) Absolute, vel cum Accusat. *Mar. Victorin.* p. 2463. *Putsch.* Scire sciat sciscere, id est habere, praebere. *Cic.* 1. *Phil.* 10. n med. Cedo ille legitime: Consul populum Jura rogaverunt, populusque Jure scivit. *Liv.* 43. 24. Plebes scivit iustitiae. *Id.* 6. 35. Nec quidquam ad sciscendum plebi diti passi sunt. Adde *Plaut.* *Curc.* 4. 2. 23. et *Sil.* *It.* 7. d4d. *Cic.* *Flacc.* 7. 15. Quae scisceret plebes aut quae populus juberet. — *Pessive.* *Cic.* 2. *Legg.* d. ad fin. Multa perniciose sciscantur in populo, quae non magis lege nomen attingunt, quam si latrones aliqui coeessent suo consuerint. *Id.* 1. *ibid.* 15. Quae scita sint la populorum instituta aut legibus. — b) Cum Coniuncti, et partic. ut, ne. *Cic.* 3. *Off.* 11. 45. Durius Atheniensium, qui severant, ut Aeginetis, qui classe valebant, pollices praeciderentur. *Id. Balb.* 11. 27. Si Gaditani sciverint nomenetum de aliquo circa R., ut sit civis Gaditanus. *Curt.* 8. 1. 18. Scire gentis suae more, ne pades veneretur. *Cl.* *Liv.* 25. 33. n med. Ut tribunus plebis rogationem ferret, sciretque plebs, ut etc. ubi sciret pro scisceret: nam et scio pro scisco, et *Paul.* *Dig.* 45. 3. 98. extr. *Ler.* XII. Tab. tignum edibus junctum vindicare posse scit: sed Interim id solvi prohibuit. *Gronov.* tamen epud *Liv.* mallet acisceret. — c) Cum Infinito. *Sil.* *It.* 7. 543. nunc munera Martis Aequant Imperio, et aolem concedere nocti sciscant. h. a. decernant par Imperium Minucio: magistro equitum cum

Febio dictatore. — 3.º) Sciscere legem, rogationem, aut ferre et suffragio suo comprobare. *Cic. Planc.* 14. ad fin. Plancius primus scivit legem de publicanis. *Id. Prov.* contr. 15. 36. Simul ostendit, eam se sciscere legem, quam esse legem negat. *Id.* 3. *Legg.* 15. 33. Suffragia in magistrato mandando, aut reo iudicando, aut lege aut rogatione scienda, palam ferre. et *ibid.* 3. in fin. Cretio magistratum, iudicia, populi iussa, eum suffragio sciscantur, plebi libera sunt. Alii leg. consenscentur. — Hinc Part. praeter. pass., cujus exempla retulimus.

Scitus, a, um, adjectivorum more occurrit; unde Comp. Scitior I. c. et II. 2.; Sup. Scitisimus II. 1. et 2. — Scitus est doctus, sciens, peritus, ingeniosus, acutus, che sn, docto, pratico, accorto, cuivis, supis. *Goerenzius* ad *Cic.* 1. *Fin.* 14. putat, scientem et scito ita differre, ut sciens sit in, qui quem maxime novit artem vel scientiam aliquam; scitus vero, qui quod sciat, rite applicare possit.

1.) Proprie. — a) Absolute. *Plaut.* *Amph.* 1. 3. 8. Nimis hic scitus est sycophanta. *Id. Pseud.* 1. 3. 151. Homo oratus, doctus, scitus et callidus. *Id. Car.* 3. 1. 8. Nihilom scite scitus es. *Gell.* 13. 4. Mulier scita atque prudens. *Enn.* epud *Fest.* Scitus agano. pratico della strade. *Liv.* 3d. 49. Scitus convivor. Rursus *Plaut.* *Molt.* 1. 3. 104. Cedo purpurissam. sca. non do. Scite es tu quidem nova pictura Interpolare vis opus lepidissimum. *Id. Pseud.* 2. 4. 58. Ecquid in homo scitus est? caa. plebiscitum non est scitum. *Quint.* 5. 7. 28. Scita Interrogatio. *Id. Cist.* 4. 2. 12. Non sum scitior, quae vos rogem. — b) Cum Genitivo. *Ovid.* 9. *Met.* 108. Nexus edit, membrisque valens, acutusque vadorum. *Id.* 5. *Fast.* 54. curvae scita Thelie tyr. *Quint.* 9. 3. 10. Scitus pugnandi. — c) Cum Infinito, more Graecorum. *Sil.* *It.* 17. 298. Dur vultu emoritur, scitusque accendere corda Laudibus.

II.) Translata. 1. Scito dicuntur quicumque docte, perite, ingeniose, acute facta, aut dicta. *Plaut.* *Asin.* 4. 1. 57. Pulera scriptis scitum synographum! scitatura ben messa. et *Stich.* 1. 3. 30. Oratio optima at scitissima. *Cic.* 1. *Nat. D.* 33. a med. Scitus sermo et Atticus. — Scitum dictum, sapienter, aante, commode dictum, un bel detto, un motto grazioso. et *Tac.* d. *Ann.* 20. Unde scitum Pessionis dictum (de Caligula) percrebuit, neque meliorem atque servum neque deteriore dominum fuisse. *Cic.* 2. *Divinat.* 24. d1. Vetus illud Catonis admodum scitum est, qui mirari se aiebat, quod non rideret barusper, barnapicem quum vidisset. *Id. Orat.* 1d. 51. Quam autem, quid et quo loco dicat, invenit, illud est longe maximum, videre, quoniam modo. scitum est enim, quod Carnades noster dicere solebat, Chironem eadem dicere, Chiridem autem etiam eodem modo dicere. — Scitum est, res est ingeniosa, mira et scitu digna. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 36. (81). Scitum est inter Protogenam, at aum (*Apellem*) quod accidit. — Scitum est, sapientis est, optimum est. *Ter. Heaut.* 1. 2. 85. Hoc scitum est, periculum ex illis facere, tibi quod ex neu slet. *Id. Phorm.* 5. 4. 2. Quam scitum est, ejusmodi perare in animo cupiditatem, quas, quum res adveniat siant, paullo mederi possis! *Cic.* 3. *Orat.* 51. 228. Scitum est enim, causam conferre in tempus, quum afforta plura, si cupias, non queas. 2. Scitur est etiam pulcher, venustus, elegans, ben formato, bello, leggiadro, garbato. *Ter. And.* 3. 2. 6. Per eorum scitus puer est natus Pamphilo. Ubi *Donat.* elegans, pulcher, quod Graeci κομῖον dicunt. *Plaut.* *Men.* 4. 4. 15. Scita scitum illum mulieris. *Apul.* 10. *Met.* Scitissimum construxerunt eborum. h. e. elegantissimum. *Festus:* Scita facies, bona facies. *Lamprid.* *Commod.* 2. ad fin. Mulierum formae scitioris. *V. PICTURA.* 3. Item accommodatus, aptus, opportunus, idoneus. *Plaut.* *Amph.* 1. 1. 132. Hec nos scita est exercendo scuto conducto. male. *Gell.* 18. 5. Voce admodum scita et canora Enlli Annales legere. 4. Item mulieres et meretrices scitum

vocant τὸν ἄνδρα ἐν τῇ αὐτοῦ ἰσχυρῶς καὶ ἐμπιστῶν. *V. PRÆLIUM.* *Plaut.* *Truc.* a. 5. v. 42. Quamquam hic horridus est, quamquam hic aequilidus est, scitus bellum init. Contra inscitus, tardas, ignavus, neglis. *Id. Merc.* 5. 4. 51. Annus velus sexaginta qui erit, si quem scibimus scortat rier, cum eo nor hic lege agemus, inscitom er hitrabimur. Sed *Bothe* in priori loco es MS. pro scitus bellum init edidit ad est bellus mihi. — *NB.* De cogn. R. *V. ONOM.*

Scitum, i, a. 2. absolute, substantivorum more, est decretum, iussum, decreto, ψηφισμα.

1.) Proprie. 1. Generatim. *Cic. Balb.* 18. 42. Quum scita ac iussa nostra sine sententia comprobant. *Id. opt. gen. Orat.* De hoc igitur Cithophon scitum fecit, ut corona aurea donaretur. *Liv.* 1. 20. n med. Cetera quoque omnia publica privataque sacra pontificis scitis subiecit. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 22. 28. (146). Scito legum diligentia contra bibendi fallacias. *Firmic.* 1. 3. Fatalis sciti les. 2. Speciatim populi scitum et plebis scitum, aut conjuncta populis scitum (de quo tamen *V. POPULISCITUM*) et plebis scitum. Ad b. v. Festus: Scitum populi dicebatur, quod sine plebe cunctus patricius ordo suis suffragiis jussit. Quod autem aliquo interrogante ex patribus, et plebe suffragante, scitum esset, id jam leges scripte dicebantur. Sed illud plebiscitum est, quod tribus plebis sine patriciis plebem rogavit, id est consulit, plebesque scivit: plebes autem est omnis populus praeter senatores et praeter patricios. et Scita plebes appellantur ea, quae plebs sua suffragio sine patribus jussit, plebeque magistratu rogante. Hec *Festus.* *Liv.* 31. 50. in fin. Er de eltero adile scitum plebis est factum, rogantibus tribunis. *Id.* 22. 26. Scitique plebis unus gratiam tulit. *V. PLEBISCITUM.*

II.) Translata scitum est placitum, dogma, δῆγμα. *Sened.* *Ep.* 95. Nulla est contemplativa sine decreto sula est, quae Graeci vocant δόγματα: nobis decreta tunc est appellare, vel scite, vel placita.

SCISSIBILIS, a, adject. (scindo) Idem est scissile. *Theod. Priscian.* 4. 2. anta med. Quam sit omnie spume levis, aliqua fistulosa, et facillata scissibilia, solubilia.

SCISSILIS, a, adject. (scindo) 1. Est qui facile scinditur et frangitur, fissilis. *Cels.* 5. 2. et d. 11. Alumen scissile. στυρυγγία οξύτης. (*Colum.* 5. R. R. 13. et *Plin.* 23. *Hist. nat.* 6. 58. (108). vocant scissus: quia in capillamentis quondam canescentie debiscit. *V. Plin.* 35. *ibid.* 15. 52. (186). 2. Etiam scissus, lacer. *Apul.* 1. *Met.* Homunculi scissilli centunculo magis innumbrati, quam obiecti. *Veget.* 2. *Veterin.* 47. Fracturam componas, et fascis mundis scissilibus, infusa ex vino et oleo conligabis. h. e. pannis laceris; stracci.

SCISSIM, ed verb. (scindo) scindendo. *Prudent.* *Arroy.* 34. Ecce Del famulle scissim freta robra debilaunt. h. a. scindendo sa et aperiendo.

SCISSIO, ōnis, f. 3. (scindo) actus scindendi, divisio.

1.) Proprie. 1. Generatim. *Augustin.* 3. *Cons. evang.* 19. Scissio vel. 2. Speciatim in ra grammatica est idem ac diuresis. *Macrob.* 1. *Sonn.* *Scip.* 5. ab init. Dyas cum quinario aptissime jungitur, dum hic ad errantes, ut diximus, ad celi zonas ille referatur: sed ille ratione scissionis, hic numero. *Anecd. Helv.* p. 99. 5. *Hag.* Per diuresin, hoc est per scissionem syllabar.

II.) Metonymice. *Fulgar.* *Interpr.* *Am.* 6. 12. Scissiones parietum. h. e. rimae, scissurae, fissurae, rquare. *Cl. Rufin.* in *Ann.* II. c. 6. Varro apud *Non.* p. 414. 23. *Merc.* Tales scissiones lignorum vel praegreginis. scheggia, trucioli.

SCISSOR, ōis, m. 3. (scindo) 1. Est qui scindit, et speciatim qui scindit obsonia in menus, carpor, structor, incisor, trinciant, χερσὸν ὀψῶν. *Petr.* Sat. 36. Processit statim scissor, et ad symphoniam gesticulatus laceravit obsonium. *V. SCINDO.* 2. Est etiam scissor inter gladiatores, inque videtur esse, qui jacentium cadavera solitus dissipabat, ne quis spectatores simulatos

morte deluderet, ut *Lactant.* 8. 20. ante med. alt. *Inscript.* apud *Fabret.* p. 40. n. 203. et p. 62., eaque emendatur apud *Eupul. Her. Petrus.* p. 330. *scissura*. m. *garcilys* t. h. e. lito. V. *Orell.* 2569.

SCISSURA, m, f. 1. (scindo) divisura, rima, scissio, hiatus, divisione, fesso, fessura, scissura, σχίσμα.

I.) Proprie. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 9. 9. (50). Ad scissuras *Nili.* *Id.* 11. *ibid.* 28. 34. (100). Pennae insectis omnibus sive scissure. *Id.* 31. *ibid.* 7. 38. (79). Sal probatur quam maxime perspicua, recte scissuris. *Pallad.* 8. *R.* 12. Latentes, qui aestate sunt, celeritate fervoris in aucta cute sicantur, interiorum humora servato: quae res scissuris eos facit aperiri. *Seneca* 6. *Quaest. nat.* 2. Unguiculi nos et ne tollis quidem, dolur, sed alique a latere ejus scissura conficit. *Adlv. Theod.* *Priscian.* 3. 4. et *Marcell. Empir.* c. 23. p. 100. retro.

II.) Metaphorice est dissensio, discordia. *Prudent. Psychom.* 758. Scissura domestica turbat Rem, populi, titubante foris, quod dissidet intus. *Adlv. Fulgat. interpr.* 1. Cor. 11. 18.

SCISSUM, i, n. 2. et

SCISSUS, a, um, particip. *P.* SCINDO.

SCISSUS, m, m. 4. (scindo) scissio. *Gloss. Philox.* Scissus, σχίσμα. *Parroni* quoque tribuunt his verbis: Scissus materiam fatigatus quiescebat lectulo. Ita *Sipontinus*. Sed haec lectio a recentioribus improbat.

SCITALA. *P.* SCYTALA.

SCITAMENTA, ōrum, n. plur. 2. (scitus) scita edulia, cibi delicati, manicaretti, saporetti, lectum, ὀρεῖσματα: a scitus pro pulcro, quod sint saporis egregii et praecellentia.

I.) Proprie. *Macrob.* 7. *Saturn.* 14. Apud populos pleraque scitamentorum ceratimus, proposita emporia specie, quam corpora. *Plaut. Men.* 1. 3. 26. Aliquid scitamentorum de foro obscurer. Alii aliter teg. *Matthias* apud *Gell.* 20. 9. ad fin. Dein coquenti vasa cuncta dejactat, Nequam scitamenta pipulo poscit. *Apul.* 10. *Met.* Scitamenta mellita.

II.) Metaphorice ornamenta orationis. *Gell.* 18. 8. Ὀμοιοτέλευτα καὶ παρίσα καὶ ὁμοιοπύκτω, ceteraque hujusmodi scitamenta, quae isti ἀπειροκαλοὶ in collocandis verbis immodice faciunt.

SCITANS, antis, particip. *P.* SCITOR.

SCITATIO, ōnis, f. 3. (scitor) dimanda, ricerca, πύσις, sciscitatio, interrogatio. *Ammian.* 18. 6. 1. Commensuum copla ad abunda suppetant, indefessa scitione percontans. (At *Gardhaus.* leg. sciscitatione.) et *Chalcid.* *Tim.* p. 36. Propter, quod rudibus animis incedisset vert Dei scitatio.

SCITATOR, ōris, m. 3. (scitor) qui interrogat, et sciscitatur. *Ammian.* 22. 8. 10. Scitissimi (*Gardhaus.* minutissimi) scitatores. Alii leg. scrutatores.

SCITATUS, a, um, particip. *P.* SCITOR.

SCITE, adverb. (scitus) Comp. *Scitius*; Sup. *Scitissime*. — Scite est docte, scienter, cordate, perite, doctamente, saputamente, agguistatamente, επιστημονικῶς, ἐμαλῶς: cui inscite opponitur. *Plaut. Merc.* 3. t. 28. toudetur nimium scite. *Id.* *Trin.* 3. 3. 56. Satls scite et proba. *Id.* *ibid.* 58. Scite hercle sana. *Tac.* 3. *Hist.* 62. Mimos attitavit scite magis, quam probe. *Cic.* *Pis.* 25. ad fin. Rationes ita sunt perscriptae scite et literate, ut etc. *Liv.* 10. 19. Scite loqui. *Seneca Ep.* 9. Si exprimere ἀνάσσειας uno verbo scite voluerimus. *Gell.* 12. 13. circa med. Scite perquam, atque anucleata disputare. *Id.* 1. 1. Scite subtiliterque ratiocinari. *Cic.* 4. *Ferr.* 35. a med. Capella scita facta at venuste, artificiosamente. et 11. *Fam.* 16. Illa, qui meodavi, scis scite et commode tempus ad te cepit adeundi. accortamente. et *Ter. Haut.* 4. 5. 16. At si scias, quam scite in mentem venerit curae. Vah! gloriare evenisse ex sententia? ingegniosamente. et *Cic.* 6. *Ferr.* 24. sub fin. Tum illa ex patella et torbulla quae vellerat, ita scite in aureis poculis illigabat, ita apte in scyphis aureis includebat, ut ea ad illam rem nata esse diceret. *Sal.* *Aug.* 90.

Sordidum me, at incultis moribus ajunt, quae parum scite convivium exornat, etc. h. e. eleganter, exquisita. *Liv.* 4. 44. sub fin. Vestalem absolutam pro collegii sententia, pontifex inanimus abstineret jocis, colique sancte potius, quam scite, jussit. galantemente, pomposamente. et *Plin.* 36. *Hist. nat.* 22. 48. (166). Scite dictum est, ad tecta eos pice, ad vinum calce uti. h. e. commodum, acute, sapienter. *Gell.* 4. 11. circa med. Qui diligenter scitiusque carminis Empedoclis eribitrat sunt. Est qui leg. anquisitiusque. *Plaut. Stich.* t. 3. 115. Vium poculo pauxillulo saepe exanclavit submersum scitissime. saporitissimamente.

SCITHE, es, f. 1. nomen herbae chainaleonis apud *Dacos.* *Apul.* *Herb.* 25.

SCITO, as, ars, a. 1. frequentat. a scio. *Ammian.* 30. 5. circa med. Genuino percontando scimone, quos non scitabat. Alii rectius leg. quos noscibat. et *Gloss.* in *Prodr.* *Gloss.* p. 353. *Loewe.* Plebs scitat: plebs interrogat. et *Plebs* scitat: plebs alloquitur.

SCITOR, ōris, ōrum sum, ars, dep. 1. (scio) Scito, forma activa, *P.* voc. praec. *Scitari*, infinit. paragog. pro scitari, apud *Ovid.* 2. *Met.* 741. — Pert. *Scitans* et *Scitatus*. — Scitor, e supino scitum verbi scio, est idem ac sciscitor.

— a) Cum Accusati, aut Ablat. et praepos. de, ab, ex. *Pirg.* 2. *En.* 114. Suspensi Eurypyli scitatum oracula Phoebi Mittimus. *Ovid.* 2. *Met.* 511. causamque plebs scitantis inest. *Id.* 4. *ibid.* 793. Scitari digna relato. *Ammian.* 22. 12. 7. oraculorum responsa. *Id.* 24. 5. 4. consulta numinum. *Ovid.* 10. *Met.* 564. Scitanti datus huic de conjuge disit. *Id.* 1. *ibid.* 775. gradere et scitabere ab ipso. *Horat.* t. Ep. 7. 60. Scitari tibi ex ipso. — b) Cum partic. Interrog. *Cic.* *Orat.* 16. 52. Nunc te id scitari, qualem esse oratorem vellem, sed id mihi querere videbare, quod genus ipsius orationis optimum judicarem. *Ovid.* 11. *Met.* 622. Quid veniat, scitatur. *Id.* 10. *ibid.* 357. scitatur ab ipso, Nominibus dictis cuius relict esse marit. *Ammian.* 16. 12. 41. Scitantis, ubi relictus sim imperator, respondere nihil fallentes.

— c) Absolute. *Dosithe.* *Gramm.* p. 61. 3. *Keil.* Scitator, φιλοπραγμονῶς χρητήρια (h. e. curiose scrutator osculo). scitatus aum. *Adlv. Augustin.* *Serm.* 2. n. 2. ad *Mai.*

SCITOR, ōris, m. 3. (scio) qui scies est, cognitor. *Claud. Mamert.* 1. *Stat.* an. 11. In imagine Dei pronuncias, tamquam potissimum scitor, qui minorum probis ignarus.

SCITULE, adverb. (scitulus) deminut. a scite, scite, apte, perite, castide, decenter, venute. *Apul.* 2. *Met.* Diribitores splendide amicti, farcula copiosa, puellae scitulae ministrantes. et 7. *ibid.* Tucta concinuit, apponit scitule. et 10. *ibid.* Gredas scitule referens, con leggitadria, con garbo.

SCITULUS, a, um, adject. (scitulus) deminut. a scitus, aliquantum scitus, aut scilus, aptus, venustus. *Plaut. Rud.* 2. 7. 7. Mulierculas qui sunt facie? scs. scitula. et 4. 1. 3. Ambae forma scitulae, atque atutata. *Arnob.* 5. p. 179. Scituli puliones. *Apul.* 1. *Met.* Ad quamdam cauponem, Meroen nomine, anum, sed edmodum scitolam, devorta, garbata.

SCITUM, i, n. 2. et

SCITUS, a, um, particip. *P.* SCIO.

SCITUS, us, m. 4. (scio) idem ac scitum. *Liv.* 25. 7. Comitula de senatus sententia, plebsque scitu sunt habita. *Cic.* 4. *Att.* 2. Si neque populi jussu, est plebs scita id fecere jussu esset. *P.* PLEBSITUM.

SCITURUS, i, m. 2. οὐκίπορος, scotattolo, sciuro, sive vestre animalis ex genere murum: a οὐκί, umbra, et οὐρά, cauda, quia villosa cauda in aestu sibi umbram facit. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 38. 58. (138). Provident tempestatem scuri, obtutalique, qua spiraturus est ventus, caverna, ex alia parte eperiant fores: de caetero ipsi villosior cauda pro tagmento est. *Id.* 11. *ibid.* 43. 98. (245). Sciri admovent cibum ad na pedibus prioribus. *Martialis.* 5. 37. Cui (puellae) comperetis iadecens erat pavo, Inamabilis scirus, et frequens phoenix. Hinc patet, hos animal apud Romanos in deliciis habitum fuisse.

SCIUS, a, um, adject. (scio) ¶ 1. Est idem ac sciens, εἰδώς. *Lactant.* 3. 36. ad fin. Pula, eos prudentes et scios mendacis defendenda suscipere. *Adlv. Non.* loc. cit. in fin. *P.* SCIENT.

¶ 2. Est etiam doctus, peritus, sapiens, ἐμπειρῆς. — a) Absolute. *Pacuv.* apud *Priscian.* 4. p. 634. *Putsch.* Postquam defessus perrogitando advenas de natis, neque quemquam invenit scum. *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 63. *Burmman.* sub fin. Sunt mulieres plus scia. — b) Cum Genetivo. *Macrob.* 6. *Saturn.* 9. Lucilius namque vir aprioris Latinae linguae sciens. *Lactant.* 2. 14. Demones dicti ajunt quasi δαίμονες, idest peritos ac rerum scios. — Hinc

Scius, ūi, m. 2. absolute. *Fulgat. interpr.* *Eccli.* 21. 18. Verbum sapiens quodcumque audierit, sciens laudabit et ad se adjiciet. *Adlv. Hygin.* *fab.* 92.

Homonym. Scius et conscius hoc differunt, quod sciens secum, conscius cum alio sciens est, licet conscium indifferenter postum ingerimus. Ita *Non.* p. 429. 23. *Merc.* — Similiter sciens est is, qui quam maxime scit artem vel scientiam aliquam; sciens vero, qui quod scit, rite appli care potest. Ita putet *Goerenz.* ad *Cic.* 1. *Fin.* 14.

SCLEARIA, e, f. 1. genus fructus. *Strab.* *Gall.* c. 16. Hic umbrosa novos inter Sclarea virores Stipite praevallido assurgens ramosque comasque altius extollit.

SCLEARIA, e, f. 1. genus instrumenti musici, fortasse fistula, tibia, cennamella. *Gargil.* *Mart.* de medic. 62.

SCLERERYTIS, tidis, f. 3. spuma argenti. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 6. 35. (108). Quidem duo faciunt genera spumae, quae vocant sclererytida et pummen. *Sillig.* et *Jan.* sclererytida; al. aliter leg. V. SCLERYTIS.

SCLINGO, is, ars, n. 3. vos anseris. *Sueton.* *Gr.* 161. p. 251. C. Anserum est glicire vel scingere. Ita *Reifferscheid.* V. *Loew.* in *Gloss.* nom. p. 248.

SCLIROSIS, is, f. 3. idem ac scirosis. *Enil.* *Mac.* de Ostrutio, p. 235. *P.* SCIRRHOSIS.

SCLS, illis, f. 3. pro his vel istis in *Inscript.* apud *Mommsen.* n. 314.

SCLOPPUS. *P.* STLOPPUS.

SCOBA, e, f. 1. instrumentum ad politorem oratum. *Gloss.* *Gr.* Lat. Κρομήτριον, scoba. Cf. SCOBIS et SCOBINA.

SCOBEO. *P.* SCOBIS.

SCOBINA, e, f. 1. (scobs vel scoba) instrumentum, quo fabii lignari utuntur ad abradendum, ut lima, quo ferrarii: a scoba, σῆνις (ti. scuffina, raspa; Fr. sorla de lime, râpe; Hisp. escobina, lima grande de dientes gruesos; Germ. Feile; Angl. a rasp). *Varro* 7. *L. L.* 68. *Müll.* Scobina a scoba, lima enim materia fabrilis est. Pleutus in Nervolaria: Scobina ego illum acutum adrauerim. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 68. extr. Novissima asperitas (in stomacho testudinis), ut scobina fabri. *Tertull.* *Apolog.* 12. Uogatis dereditis latera Christianorum; et in deos vestros per omnia membra validiora incumbunt acie et runciae et scobinae. *P.* GROSPHUS.

SCOBIS et scoba, is, m. et scapius f. 3. (scoba) Rectus casus scobs, ut scobis, agnoscitur a *Priscian.* 7. p. 751. *Putsch.* — Scobis est id quod ab aliqua materia minutissimum decedit, dum lima aut scobina raditur, vel terra secatur, vel terebra perforatur, vel aliquo corpore atteritur, σῆνις (ti. roditura, segatura, timatura; Fr. limaille, sciure, râpure, râclure, scories; Hisp. raedura, rasura, limadura; Germ. Feilsnub, Sägaspäne, Hammerschlag; Angl. reaping, sawdust, sawing, scrapings, filings). Quomodo autem a ramentis differat, in ea voce dictum est. Quae est ex auro, Italica dicitur calla.

I.) Proprie. *Comm. Sedul.* in *Entych.* in *Aeneid.* *Helv.* p. 14. 19. Hag. Scobs scobis, scobes scobes. *Cels.* 5. 5. Purgant scus arida, coctum Gnidium, scobis eboris etc. *Id.* 8. 2. a med. Finit villi (in osse) est, ubi scobis, nigra esse desit. *Colum.* 4. *R. R.* 29. ad fin. Antiqua terebra scobem faciebat. et mox. Scobis nunquam sic ainebatur, ut non inbereret foraminibus. *Id.*

7. 10. ante med. Nauseantibus salutaris habetur eburnea scobis sili frictio commista. *Id.* 12. 43. ante med. Populnea vel sblegna scobe virides uvas custodire. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 11. 26. (11). Esobem arie delinatam eceto spargere. *Lamprid.* *Elagab.* 31. in fin. Scobs auri porticum stravit et argenti, dolens quod non posset at electri. *Horat.* 2. *Sat.* 4. 81. Vilibus in scopis, in mappis, in scobe quantus Consistit sumptus! scilicet, ad tergendam marmore, pavimenta, mensas. Sic *Juvenal.* 14. 67. et tamen uno Semodio scobis hac emendat servulus unus. *Vitr.* 8. 3. Scoba vitreo. *Pallad.* 3. *R. R.* 17. T. Educo omni scobe.

II.) Translate. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 4. 10. (28). Scobem cutis in facie æsypum extenuat. *h. e.* furfures, forfore, aut elliquid simile.

SCOBIS, *ls.* *V.* voc. præced.

SCOLĀTĀRIUS vel scolciatarius, *li.* m. 2. Legitur in *Inscript. Chr. apud De-Rossi T. 1. n.* 230. et 1015. et videtur vox facta per metathesim a scultor, qui pro scultor vel æsculator, b. e. explorator, genus militiæ. Cf. *Veget.* 2. *Milit.* 17. et *Cavedoni in Opusc. di Moden. Ser.* 2. T. 1. p. 24.

SCOLA, SCOLĀRIS, SCOLASTICĒ, SCOLASTICŪS, SCOLASTICUS et SCOLICUS. *V.* SCHOLA, SCHOLARIS, SCHOLASTICĒ, SCHOLASTICŪS, SCHOLASTICUS et SCHOLICUS. SCOLAX, *æis.* m. 3. *σκολαξ* inquit, funale. *Isid.* 10. *Orig.* 20. 5. Funalia Græci scolaces dicunt, quod sint scolæ, (*σκολαί*), hoc est intortil. Itali nunc torcie a vento vocant. *V.* FUNALIS *ls.* fin.

SCOLECIA, *æ.* f. 1. sergo in ore Cyprio. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 12. 28. (116). Est et alterum genus æruginis, quam vocant scolceslem: in Cyprio ære hoc, trito alumina, et sale, aut nitro pari pondere, cum aceto alio quam acerrimo; teritur autem, donec viride fiat, contrabaturque se vermiculorum specie; unde et nomen. et *mon.* Scolacia fit et per se, derasa ab ære lapide. At rectius scolacia leg. *Sillig.* cum alio priore loco, et *scolæ* loco posteriore, quod est a Græco *σκολαξ*, vermiculus. Ex hac mixtura fit color, qui Italis dicitur verde grigio.

SCOLECION, *li.* m. 2. *σκολέκιον*, genus coeci, quo vestes tinguntur. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 4. 4. (8). de cocco. Est genus ex eo in Attica fere et Asia nascens, celerrime in vermiculum se mutans: quod idem scolecion vocant, improbantque.

SCOLEX, *æis.* m. 3. *V.* SCOLECIA.

SCOLIBRŌCHON, *li.* n. et

SCOLIBRŌCŪS vel scolibrochus *li.* m. 2. *σκολιβρόχον*, herba, quæ et callitrichon, et scolopendrium, et capillus Veneris dicitur. *Apul. Herb.* 47. *V.* ADIANTUM et SAXIFRAGA.

SCOLIUM, *li.* n. 2. *σκόλιον*, carmen convivale et etiam genus citharæ, ut videtur. *V.* voc. seq. *Diomed.* 3. p. 475. *Putsch.* Scollus quoque ideo (dictus), quia heblitler componitur scolio, est autem citharæ species mensalis. — *NB.* Scolla ab epithetis multis diversa fuisse, negare videtur *Souchay (Mémoire sur l'orig. et le caract. de l'épithal.)* in *Mém. de littérat.* t. 13. p. 475. Sed non parum differre illa carmina, ex Aristoteli et Phylide musteo patet, qui *scolla* nuptialis non carmina fuisse docent in sponsi sponsæque honorem composita, sed amatorias potissimum cantilenas. Itā *Pöppa. Cf. C. D. Rigen* in opere, quod inscribitur *Σκόλια*, ed. *Jenæ*, 1798.

SCOLIUS, *li.* m. 2. *σκολιός*, dicitur pes metricus, frequentiore appellatione amphibrachya, abbrevi, longa et brevī constans, ut *amænus*, renidet: a *σκολιός*, tortuosus, obliquus, quia aptus est cuidam carmini convivali, quod dicebatur *σκόλιον*, et a convivia primo capium, non a prolixo, sed serioso circuitu nitro citroque explebatur. *Diomed.* 3. p. 475. *Putsch.* *V.* voc. præced.

SCOLŌPAX, *pæcia.* m. 2. *σκολόπαξ* et *σκολοπάξ*. Secundam syllabam nimis licenter produxit, vel alteram vocem Græcam secutus est *Nemesian.* *loc. cit.* — Scolopax est avis gallinæ corpore et moribus, rostro prælongo, arbori omnium insidens, eadem eo rusticula, gatto di mon-

tagna. *V.* RUSTICULUS. *Nemesian. fragm.* 2. de aucup. 3. præda est facilis, et amena scolopax.

SCOLŌPENDRA, *æ.* f. 1. *σκολοπένδρα*, scolopendra. *¶* 1. Insectum octipies venenatum, cuius in altero extremo, quod caudæ loco habet, supereminet corbiculum, quasi surculis impactus, a quo nomen creditur accepisse, nempe quasi *ἐχων σκόλον ἐν τῇ ὀδρῇ*. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 29. 43. (104). Et a scolopendris abactos Rhætienses auctor est Theophrastus. *¶* 2. Scolopendra item piscis marinus est. *Id.* 9. *ibid.* 43. 67. (146). Scolopendras terrestribus similes, quas centipedas vocant, hamo devoreto omnia interanea evomunt, donec barum egerant: deinde resorbent.

SCOLŌPENDRIŌN vel scolopendrium, *n.* et scolopendrios, *li.* m. 2. *σκολοπένδριον*, genus herbar. *V.* SCOLIBRŌCHON. Adde *Isid.* 17. *Orig.* 9. 87.

SCOLŌPENDROS, *li.* f. 2. *¶* 1. Est idem ac scolopendra. *Isid.* 17. *Orig.* 9. 87. *¶* 2. Est etiam idem ac scolibrochon. *Marcell. Empir.* c. 26. p. 122. retro ed. *Ald.*

SCŌLOPS, *lōps.* m. 3. *σκολόψ*, vallus, palizata, apud Serv. ed *Virg.* 1. *G.* 264.

SCŌLYNOS, *li.* m. 2. *σκόλυμος* *¶* 1. Genus cardui silvestris: aliis est *Cynara cardunculus* Lio., aliis *Scolymus maculatus* Lin., sed potius *Scolymus Hispanicus* Lio. censetur et *q.* *Fea op. cit.*, qui de eo inquit: « Tout ce qu'en dit Plin, d'après les auteurs, est erroné. » *Plin.* 20. *Hist. nat.* 23. 99. (262). Carduorum silvestrium genere sunt duo: unum fruticosius a terra statim, alterum uniculae cressulis. Utique folia pauca, spinosa, muricata cecuminibus: sed alter florem purpureum mittit inter medios aculeos celeriter canescentem et æbequent cum aura. scolymon Græci vocant. *Sillig.* Græce legit. *Id.* 22. *ibid.* 22. 43. (86). Scolymon quoque in cibos recepit Ories, et alio nomine limoolen appellat. Frutax est nomenclum cubitali et longi, crispisq; foliorum ac radice nigre, sed dulci, Eratostheni quoque laudata in pauperis cœna. *V.* LIMONIA. *¶* 2. Scolymos a quibusdam dicitur etiam herba sanifraga. *Apul. Herb.* 98.

SCOMBER, *bri.* m. 2. Scombris habet *Priscian.* p. 224. 14. *Keil.* — Scombr, *σκόμβρος*, scombr, genus piscis marini villoris. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 53. (151). Scombr, balpa, sperus etc. *Id.* 9. *ibid.* 15. 91. (49). Cum thynnis pelamides in Pontum ad duciora pabula intrant gregatim, et primi omnium scombris, quibus est in aqua sulphureus color, extra qui ceteris *Id.* 31. *ibid.* 8. 43. (94). Garum ex scombro pisce laudatissimum in Carthagini Spartiæ cetadis. Scombris quidem, et Mauretania Batiæque Carteja, ex Oceano intrantes capiunt ad nihil aliud utiles. *Martial.* 13. 103. Exspirantis adbus scombris de sanguine primo Accipe sacrosuū, munera cara, gerum. *Id.* 3. 150. scombris scelegata poemata dices. *h. e.* chartæ poematum involucre facies scombris et id genus villisimjs piscibus. et 4. 87. ad libr. suum. Nec scombris iuncas debis molestas. (Adde *Catull.* 95. 8.) *Pers.* 1. 43. nec scombris mentuienta carmina, nec ius. *Plaut. Capt.* 4. 2. 71. Horum scombrum. *h. e.* salitum, seu salsamento conditum, marinato, o condito con salsa. Alii leg. horum absolutum, ut sit salsamentigenus ex pelamidis pisce. *V.* HORÆUM. *Martial.* 13. 40. Candida el croceos circumdant unda vitellos Hesperius scombris temperet ova liquor. *h. e.* gerum Hispanum. *V.* GARUM. — *NB.* Garum ex scombro usitatum fuisse apud veteres, patet ex pluribus Tituli Pompeiani, qui vasis fletibus inscripti sunt, ed. in *Corp. Inscript.* Lat. t. 4.

SCOMBRUS, *li.* m. 2. *V.* voc. præc. *ibid.*

SCOMMA, *æis.* n. 3. *σκόμμα*, motto, dicto piceante e frizzante o arguto, bottone, dictum; dicitur, salsus locus, cavillette: Græca vox a *σκόπη*, cavillor, saltus ulor. Agit de eo *Macrob.* 7. *Satur.* 3. ubi sic dicitur: Sunt duo apud Græcos nomina, *λογοπία* et *σκόμμα*, quibus nec vocabula Latina reperio, etc. *V.* LŌDORIA, et *moz.* Scomma enim pœna dixerim morum figuratum, quæ sæpe fraude vel urbanitate tegitur, ut aliud sonet, aliud intelligas. Nec tamen semper ad emittitudinem pergit, sed non-

numquam his, in quos jacitur, et dulcor est. Pergit deinde *Macrob.* discrimen inter *λογοπία* et *σκόμμα*, adlatis quoque exemplis, exponere: quæ legisse non penitebit.

SCŌPA, *æ.* f. 1. *σκόπη*, speculatio, speculazione. In plur. num. occurrit apud *Capell.* 3. p. 274. ubi loquitur *Astronomia*. Utinam oullæ me to Græcia terrestres illecebræ, nec jactantes crinitorum scopas palliolos (*Grotius scopas palliolis*) non tegendam (leg. ex Kopp. *contegendam*) potius, quam divulgandam cognovissent. — *NB.* De nom. propr. *R. V.* ONOM.

SCŌPA, *æ.* sing., et fere Scopæ, arum, plur. f. 1. Enumeratur a grammaticis inter feminina semper pluralia: dicimus tamen et *scopa*, inquit *Charis.* 1. p. 20. *Putsch.*, sed nullo adiato exemplo: fortasse respicit ad scopam regiam. Verum habetur etiam apud *Fulgat. interpr.* Is. 14. 23. Scopabo eam in scopa terens, et *Gloss. Philox.* Scopæ, *ἀδρῶν*, *ἀδρῶν*. Adde *Sympos. Enigm.* 78. ed. *Wernsd.* Sed hoc non imitanda, nam scala et scopa vitiosa sunt et barbari, monente *Quintil.* 1. 5. 16. — Ratione habita etym., potes hanc voc. conferre cum scobis et scabo. — Scopa

1.) Proprie. *¶* 1. Stricto sensu, quæ scopa regia dicitur, est genus herbaræ similis Achilleo, sed latioribus foliis. (*Olenopodium scoparia* Lio.) *Plin.* 21. *Hist. nat.* 6. 15. (28). et 25. *ibid.* 5. 19. (44). *¶* 2. Latiore sensu scopæ sunt manipulus barbarum, aut virgultorum, ramulorum, fruticum colligatus, mazzo, mazzetto, manata. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 15. 80. (131). Chamaedrys incipientibus hydropicis efficax, manue libus scopis ejus in tribus beminis aquam decoctæ usque ad tentas. *Id.* 20. *ibid.* 22. 89. (241). Scopæ marubili. *Id.* 32. *ibid.* 18. 21. (46). origani. *Id.* 14. *ibid.* 16. 19. (109). ebsinthii in vinum additæ. *Hirt. B. Afr.* 47. a med. Pauci sub pellibus adquiescebant, reliqui, ex vestimentis tentoriolis factis, atque ex arundinibus scopisque contextis, permancebant. manate di frache. *¶* 3. In espargijs scopæ sunt, quum in tenues multosque ramusculos abeant et arescunt, *Pallad.* 3. *R. R.* 24. 8. Asparagi radices annis omnibus incendamus in scopis, ut fructus frequentior surgat et fortior. *Id.* 4. *ibid.* 9. 12. Postea scopas ejus incendes: tunc circa biensem spongia adicies stercus et cinerem. *Colum.* 11. *R. R.* 3. a med., hanc eandem rem docens, scopiones vocat.

II.) Translate. *¶* 1. Scopæ dicuntur arborum rami, quibus bombyx telam suam affigit et distendit. *V.* BOMBYX. *Tertull.* *Pall.* 3. Bombyx, quæ per aerem liquendo araneorum mora scopis idoneis sedes tendit. Alii pro more scopis leg. horoscopia, b. e. araneorum telis, quæ quodammodo boroscopia seu solaris borologij formam representant. *¶* 2. Metonymice scopæ, et fere scopæ, plur., eo quod, ut in *Comm. in Donat.* in *Aeneid.* *Helv.* p. 241. 18. *Hag.*, ex multis virgis constant, sunt instrumentum, quo verrimus et sordes cumulando purgamus, *σκόπος*, *καλλυπτρον*, *ἀδρῶν* (*li.* scopæ, granata; *Fr. balai*; *Hisp. escoba*; *Gerim. d. Besen*; *Angl. a broom, besom, brush*). — a) In plur. nom. *Non.* p. 46. 6. *Merc.* Has non scopas, rostitit ad nomina syrus vocant. *V.* SYRUS. *Plaut. Stich.* 2. 2. 23. Munditia fieri volo: efferte hac scopas simulque arundinem. et *ibid.* 27. Cape illas scopas: hoc egomet tu hoc converte. *Patron.* *Sat.* 34. Argentum inter reliqua purgamenta scopis emplit verrere. *Horat.* 2. *Sat.* 4. 81. Vilibus in scopis, in mappis, in scobe quantus Consistit sumptus! *Cato R. R.* 152. Scopæ virgæ. *Martial.* 14. 82. In prelio scopas testatur palma fuisse. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 9. 83. (108). Castor oxymyrsinem myrti folis acutis, ex qua sunt rari scopæ, rasum vocavit. *Id.* 16. *ibid.* 26. 45. (108). Tamarix scopis tantum nascens. *Ammian.* 28. 1. a med. In id tempus scopæ florere sunt visæ, quibus nobilitatis curia mundabatur: idque portendebat, extollendos quosdam despiciatissime sortis ad gradus potentatum excelsos. — Scopas dissolvere, proverbio dicitur, rem aliquam prorsus inutilem reddere. nam scopæ solutæ nullæ sunt. *Cic. Orat.* 71. 235. Iul autem quum dissolvant o-

rationem, in qua nec res, nec verbum ullum est, nisi abjectum; non clipeum, sed, ut in proverbio est (etiam humilis dictum est, tamen simile est), scopas, ut ita dicam, mihi videntur dissolvere. Hoc scopas solvas de homine nihili. *Id.* 7. *Att.* 13. a med. L. Caesarem vidi Minutius cum absurdissimis modatilis non hominem, sed scopas solvas. — b) In sing. num. loc. init. cit.

SCOPÆ, grum, f. plur. 1. V. voc. præced.

SCOPARIUS, II, m. 2. (scopæ) scopators, servus, cuius ministerium est, ut deberet pavimenta condantia. *Ulp. Dig.* 33. 7. 8. Quibusdam in regionibus accedunt instrumento, si villa cultior est, etiam atrientes et scoparii. *Adda Inscript.* In *Bullett. dell'Inst.* Archeol. a. 1869. p. 142.

SCOPELISMOS vel scopellismus, I, m. 2. σκοπελισμός. *Ulp. Dig.* 47. 41. 9. In provincia Arabia σκοπελισμόν crimen appellant, cuius rei admissum tale est. Plerique inimicam solent prædum inimici σκοπελίζειν, id est lapides ponere indicio futuros, quod si quis eum agrum coluit, et, melo isto periturus esset insidiis eorum, qui scopulos possideant: quæ res tantum timorem habet, ut nemo ad eum agrum accedere audeat, crudelitatem timeas eorum, qui scopellismum fecerunt. Hanc rem prædiles exsequi soleat graviter usque ad penam capitis, quin et ipsa res mortem committitur.

SCOPES, um, f. plur. 3. σκοπες, avium genus. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 49. 70. (138). Nominantur ab Homero (*Odys.* l. 5. v. 66. Ἐσπε δὲ τ' ὀπίσθας ταυροπτεροὶ σὺνᾶζοντο Σκώπες τ' ἰρηνες x. τ. λ.) scopæ, avium genus: neque harum scyricæ motus, quum insidentur, plerisque memoratos, facile conceperim mente: neque ipsæ jam aves vocantur. Sicut qui huc ubi vocantur.

SCOPPIO, ōnis, m. 3. et Scopius, II, 2. (cf. scopus) pediculus, cui avæ acclum adhæret, σκοπτήρ (It. grappo, raspo, racimo; Fr. grappe de raisin sans grain, rafle ou rafle; Hisp. escobato, el gajo del racimo de uvas; Germ. d. Weinbeeren; Angl. a footstalk, pedicel). *Varro* 4. *R.* 54. 2. Quæ calcetæ erant avæ, earum scopil cum folliculis subleuendi sub prælio ut, si quid reliquum haberet musci, exprimeretur. et 2. *ibid.* 4. 17. a med. Dari solent porcellis vinacæ scopil ex avis. Ita isg. *Schneideras*: al *Forcellinus* et *Alotius* utrobique scopi, ut sit a scopus, i. et Cato *H. R.* 112. Tam acina de avis miscellis dacerpito de scopione. Ille isg. *Schneid.*; al alii scopio, al. scopia. *Colum.* 12. *H. R.* 39. a med. Ubi satis corrugata erunt acina, damito, et tunc scopionibus in dollam conficito, et *ibid.* 43. ad fin. Modice asparatis scopionibus, resolutaque latitula folliculorum, et 11. *ibid.* 3. a med. Scopiones, ita uti sunt, in suo loco perurandi sunt. h. e. cauleculi seu stili asparagorum. *Petron.* Sat. 22. Non sententis labra humerosque scopionibus plaxit. In loc. *Colum.* perperam alii isg. scipionibus; et in loc. *Petron.* mira est dimensio: alii isg. scipionibus, illi scorpionibus, alii aliter. *Büchelerus* ed. sopiti...onibus.

SCOPPIUS, II, m. 2. V. voc. præced.

SCOPO, as, are, a. 1. (scopa) scopis error, purgo (It. scopare; Fr. balayer; Hisp. escobar; Germ. mit d. Besen fegen, aussiegen, kehren; Angl. to sweep).

I.) Proprie. *Comm. in Donat.* In *Anecl. Helv.* p. 241. 19. Hag. Scopare dicitur pavimentum vertere. *Venant.* vit. S. Radeg. 23. Scopare monasterii plateas.

II.) Translata. *Hieronym.* 6. in *Isai.* 14. 23. Clementissimus Dominus scopavit eam (*Babylonem*) vehemensissime tarauit, at quasi quodam verriculo ad purum usque mundavit. Sic *Aristophan.* in *Eclips.* v. 58. Μη κόπες τὴν Ἑλλάδα. h. e. ne scopas Græciam.

SCOPO, is, are, a. 3. Sunt qui legunt scopos, es. — Scopo, a σκοπέω, est speculor, considero, et translata examine, discuto. *Fulgat. interpr.* Ps. 76. 7. Scopabam spiritum meum. Cf. *Hieronym.* ad Ps. loc. cit. *Id.* Ep. 135. habet scrutabar pro scopabam, quod tamen plures dant a scopis, isquam verrebam; alii a sco-

bia, tamquam scopabam, h. e. abradebam lima. SCOPTULA operia. V. SCUTULUM.

SCOPULA, æ, f. 1. (scopa) deminut. a scopis, parva scopæ.

I.) Proprie est ramulus scopæ. *Colum.* 12. *R.* 48. a med. Dolium ferventissima pice infuso, novo alto rutabulo et scopulis picetur.

II.) Metonymice, que verrendo inservit, grana-tino, gratuzza, scopetta, κόρησπ. In plur. num. Cato *H. R.* 26. Dolia extergeantur: priusque scopulas in dolla facilio habeas illi rei. *Colum.* 12. *H. R.* 38. ante med. Scopulis aridæ myrtili serla suffragatur.

SCOPULOSUS, s, um, adjct. (scopulus) scopulis abundans, petrosus, σκοπελωδής, pieno di scogli, scoglioso, sassoso, petroso.

I.) Proprie. *Cic.* 3. *Orat.* 19. 66. Mare inferum scopulosum atque infestum. *Lucan.* 2. 619. Hinc illic montes scopulosa rupis aperto Opusculi nature mris. *Stat.* 4. *Theb.* 102. scopulosa Pylæe. *Sil.* It. 7. 274. scopulosi vertice colles. et 15. 305. scopulosi Neriton arvis. — Nentr. plur. absolute *Plin.* 6. *Hist. nat.* 18. 22. (65). Gengen cum magno fragora ipsius statim fontis erumpere, defectumque per scopulosa et abrupta etc.

II.) Translata. *Stat.* 1. *Achill.* 58. scopulosa-que ceta, Tyrrhenique greges circumfusa iufraque rotantur. h. e. inter scopuli in mari extensa: vel squamis prædulis et conchis obita atque aspera. Est qui mallet scoposæ. *Val. Flacc.* 2. 518. Hæ (betula) molem horrificam scopulosaque terga Promovet logeatque umbra subit. — *Figur.* *Cic. Divin.* in *Cæcil.* 11. ad fin. Intelligi, quam scopuloso difficillique loco verset. h. e. duro, arduo, periculoso.

SCOPULUS, I, m. 2. σκοπῶλος, duo divarsa signifiat.

A) Scopulus est proprie locus editus, hinc rupes, saxum eminens, sive in mari, sive in montis, sive alibi: e voca Græca aliato, quæ a σκοπή, specula: quia ex scopulo circumspici late potest (It. rupe, roccia, scoglio, sasso, vetta sassosa; Fr. rocher, éminence d'un rocher, écueil; Hisp. Peña, penates, roca, escollo; Germ. d. stein-vor-ragende Fels Spitze, d. Fels, d. Klippe; Angl. a high rock, cliff, crag, scar).

I.) Proprie. 1. Universim. *Phædr.* 2. 6. suadet (aquilæ), ut scopulum super Altis ab astris duram illidal corticem. *Virg.* 12. *Æn.* 531. Præcipitem scopulo atque logentis turbulæ saxi Ex-cultu edundatque solo. *Id.* 8. *ibid.* 192. de spelunca Caci, at ingentem scopuli traxere ruam. *Id.* 4. *ibid.* 445. de quercu. Ipse hæret scopulæ, et quantum vertice ad auras elo. *Id.* 3. *G.* 253. Non scopuli rupesque caves, atque objecta reter-dant Flumina. *Sil.* It. 10. 263. Quum videt in scopulo sorsatem saxa ornare, Torvoque obtutu labantem in Tatiara Peulim. (*Liv.* 22. 49. Quum L. Æmilium sedentem in saxo cruora oppletum vidisset.) *Ovid.* 6. *Fast.* 70. Scopulus Mavortius. h. e. Araopagus. 2. Specialim de saxis at lepidibus maioribus. *Val. Flacc.* 6. 384. machina muri, Quæ scopulis trabibusque diu, confectaque nauumis Procubuit tandem. h. e. ingentibus sessis tormento militari in eam amissa. *Stat.* 7. *Theb.* 685. In hæc ultro scopuli vece volentes. h. e. saxa ab Amphibio sono testudine tracta. Sic *Val. Flacc.* 6. 632. velut hiberno proruptus ab ære Imber agens scopulos: h. e. saxa volens torren-tibus aqulis. *Prudent.* 7. *apoi cæp.* 75. suspendit summo kurgite summis, Quum scopulum collo traham. 3. De saxis eminentibus in mari, aut litore. *Cæc.* 3. *B. C.* 27. Ut ex magno ramigum numero pars ad scopulis alilis interderetur. *Virg.* 1. *Æn.* 149. acuto destrudunt naves scopulo. et 5. *ibid.* 270. saxo a scopulo multa vix arte seculis, Amisissæ ramis, atque ordine debilis uno, Irrisam sua honore ratem Sergestus agbat. *Id.* 3. *ibid.* 536. Turreti scopuli. et 7. *ibid.* 588. pelagi rupes sese, multis latrantibus uodis, Moie tenet: scopuli nequidquam, et upumque circum saxa framunt, laterique illius refuadit at-ge. *Id.* 3. *G.* 261. scopulis litia reclamant Æ-quora. *Ovid.* 9. *Met.* 582. Auferrî in scopulos.

Id. 11. *ibid.* 783. e scopulo, quem rauce sube-derat uada, Se dedit in pontum. *Id.* 4. *Fast.* 419. Terra tribus scopulis vastum procurrit in æquor Trinacria. h. e. tribus promontoriis. *Horat.* 1. *Od.* 3. 20. Infans scopulos Acrocerania. *Varro Sat. Menipp.* p. 105. *Oehl.* Ritus offensus a scopulo lapido albicetur. 4. Scopuli errantes apud *Val. Flacc.* 3. 621. sunt dum insulae Cyaneæ, seu Symplegades in Ponto. *Adda* 4. 681. — Scopulo immobilis apud *Ovid.* 13. *Met.* 801. est qui nullis præsibus flelli potest. Sic *Horat.* 3. *Od.* 7. 21. Scopulis sardior. — B scopulis natus rursus apud *Ovid.* 3. *Trist.* 11. 3. est, qui inhonens est moribus. Sic *Virg.* 4. *Æn.* 366. duris genit in caulis horrens Caucasus.

II.) Translata. *Ter. Phorm.* 4. 4. 9. Qui te ad scopulum a tranquillo inferat, ti riduca da buono a cattivo stato. et *Cic. Rosc. Am.* 29. 79. Ubi scopulos offendit ejusmodi. *Id.* Pis. 18. 41. Gemina voragine scopulique relp. h. e. Piso et Geblius. *Id. Rabir. Perduell.* 9. 25. Nec suas umquam rationes ad eos scopulos appulsaes, ad quos Sax. Titil afflicti navem, et in quibus C. Uclian naofragium fortunaram videret. *Quintil. declam.* 12. 22. Commestum publicum in scopulis annos impingit? *Enn. poss. rel.* p. 35. 1. *Fahl.* (at *Cic. Brut.* 18. 71.) Quum esque Musarum scopulos quicquam superaret, Nec dicti studiosus erat. *Cic.* 3. *Orat.* 41. 163. Deinde videadum est, ne longe simile sit duclum. Syrtim p-irimoni, scopulum libentius dixerim. Charybdim bonorum, voragine potius. fecilius anim ad se, quæ visa, quem ad illa, quæ audita sunt, mentis oculi feruntur. *Auct. inc. fab.* p. 255. 5. In Scæn. fr. ed. *Ribbeck.* usque ma petiar Iterum ad scopulum ut olim classem Achivom offensa. *Lucet.* 2. 1170. omnia paulatim tescere, et ire Ad scopulum spetio atalib defessa vetusto. h. e. ad interitum. — Eleganter scopulus dicitur quidquid extitit ad altari, ut scopuli navibus. *Val. Max.* 3. 7. n. 9. L. Cassius prætor, ejus tribunel propter aliam severitatem scopulus reorum dicebatur. *Petron.* Sat. 123. sub fin. Pompejus prætorum scopulus. *Flor.* 4. 9. Scopulus et nodus et mox publica securitatis Antonius. — Figurata. *Ovid.* 7. *Met.* 33. Ferrum et scopulos gestare in corda. h. e. immittam essa. *Amilian.* 30. 5. 10. Ipso quoque prætorum, ut e caliore scopulo ca-daret, affectante.

B) Scopulus deminut. a scopis, parvus scopus, piccolo bersaglio o segno. *Sueton. Domit.* 19. Non-namquam in pueri procui stantibus præbentibus pro scopulo dispensam dextra manus palmam. sagitta tanta arte direxit, ut omnes per intervalla digito-rum inuocis evaderent. Ita *Forcellinus*, qui ta-men alt, opt. edentibus habere scopu. V. voc. seq.

SCOPUS, I, m. 2. Scopus, cum priora syllaba longa, h. e. pediculus accl, leg. a nonnullis apud *Parron.* loc. cit. In SCOPPIO: quam voc. V. — Celarum scopus, σκοπός, est signum, quo sagitta dirigimus: a σκοπεύω, dispicio, intueor: unde et σκοπεύω, specior (It. bersaglio, segno. scopo; Fr. but (au tir), cible; Hisp. hito; Germ. d. Ziel wonach man schießt; Angl. butt, target).

I.) Proprie. *Sueton. Domit.* loc. cit. in voc. præc. B., ubi *Forcellinus*, *Babelonius*, *Rothius* isg. scopulo: et recentiores plerique omnes scopo.

II.) Translata est ōnis, propositum: eaque ratio-ne usurpatur a *Cic.* 8. *Alt.* 11. et 15. *ibid.* 29., sed Græce. Sic *Macrobi.* 1. *Sonn. Scip.* 4. Nunc ipsam ejusdem somuli mentem, ipsumque propositum, quam Græci σκοπός vocant, isatamus aperire. *Cassian.* 1. *Coll.* 5. Nos ad hunc scopum dirigere.

SCORDALIA, æ, f. 1. (scordalis) contentio, alia. *Petron. fragm. Tragar.* 59. *Burmamn.* Agite scordallas de medio: suavit al potius.

SCORDALUS, I, m. 2. feroce, insolente, ferox, Impatiens, et in alionam facili erumpens: plabe-vo, et inter vulgi convicia. *Seneca Ep.* 83. ante med. Tullius Clmber at nimis erat in vino, et scordalus. In hanc rem locutus est ipse: Ego, inquit, quemquam feram, qui vinum ferre non possum? *Id.* *Suavor.* 7. sub fin. Erat etiam,

ubi pietas non exigeret, scordalis. Adde *Petron. Sat.* 95. a med. et rursus *Seneca Ep.* 56., ubi *Exps.* adscribit, originem vocis petere alios a σκόρπ, oleum: alios a σκόρδον, allium, quasi scordium dicitur.

SCORDASTIS, is, f. 3. arbor Persici maris. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 9. 19. (36). Cetera ejus genera cortice et scordasti: ita vocatur arbor amula gummi. Alii leg. in recto scordastus.

SCORDASTUS, i, f. 2. *V.* voc. præced.

SCORDILON, i, n. 2. herba eadem quæ scordion. *Apul. Herb.* 70.

SCORDION vel scordium, ii, n. 2. σκόρδιον, scordeon, herba magnitudinis cubitali, caule quadrangulo, ramosa, foliis laevigiosis, gustu amaro, odore alli, alio nomine scordotis. (*Teucrium scordium* Lin.) *Plin.* 25. *Hist. nat.* 6. 27. (63). Adde *Pelagon. Veterin.* 16. et *Apul. Herb.* 70., ubi varia ejus nomina recensentur.

SCORDISCALÉ, is, n. 3. idem quod scordiscum. *Gloss. Cyrill. Epimnion.* scordiscalis.

SCORDISCARIUS, ii, m. 2. (scordiscum) qui scordisca conficit et vendit. *Hieronym. Ep.* 51. n. 5. Numquid coriarius aut scordiscarius erat Deus, ut conficeret pelles animalium, et consuevit ex eis tunicas pelliceas Adam et Evæ? Editiones perperam habent scordiscarius, aut scortiscarius.

SCORDISCUM n. et scordiscus, i, m. 2. deminut. a scortum, terminatione Græcæ, ut *calathus calathiscus*: atque ita pro scortiscum scribitur, et facili permutatione litterarum d et t. — Scordiscum est pellis, qua milites loco sella utebantur in equis sternendis. *Gloss. Philox.* Scordiscus, σκόρδικον. et *Isid.* Scordiscum, corium crudum, scortum. *Edict. Dioclet.* 24. De lorum mentis. Scordiscum militare X quingentis. *Pelagon. Veterin.* 9. Si dorsum ab injuria aut imperitia sedentis intumentum, malionem capæ sopor somorem impones, fascia constringes, aut scordiscum superimpones. *Veget.* 2. *Veterin.* 60. eadem fere verba repellit, et mendose ibid. in editionib. scordiscum legitur. *Auct. Hippiatr.* p. 93. eadem fere continet, ibique habet: καὶ αὐτὴν σέλλαν ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῶν. h. e. et ipsam sellam equo impones.

SCORDISCUS, i, m. 2. *V.* voc. præced.

SCORDIUM, ii, n. 2. *V.* SCORDION.

SCORDOTIS, idis, f. 3. (scordion) Accus. sing. scordotim. — Scordotis est herba eadem, quæ scordion. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 6. 27. (63). *V.* SCORDION.

SCORIA, æ, f. 1. et raro Scories, æ, f. 5. σκωρία, recrementum, recrementum, fex, spurcilla, sordes, quæ ex metallo luter coqueundum, veluti apuma quedam, expurgantur (h. scoria, fecia de metallis; Fr. scorie, crasse, écume, ordure de métal; Hisp. escoria; Germ. Abgang von Metallen, Schlacken; Angl. scoria, dross, scum).

I.) Proprie, *Plin.* 33. *Hist. nat.* 4. 21. (69). Argentum (vocant), quod exit a fornace audora, quæ a camino lactatur spurcilla in omni metallo, vocatur scoria. *Harduin.* et *Sillig.* sic leg. ex MSS. Vocant argentum, quod exit a fornace: audorisque, qui a camino lactatur, spurcilla in omni metallo scoria appellatur. *Id.* ibid. 6. 35. (105). Scorium in argento Græci vocant belcysma. *Id.* 34. ibid. 11. 21. (107). Scorium æris, et ibid. 51. (171), plumbi. *Philad.* 1. *R. R.* 41. 3. *ferri.* *Cels.* 5. 19. n. 23. recrementum vocat.

II.) Translate. *Virg. Chr.* 244. Si concessus amor nois te macerat igit, Poi tibi Dictyonæ presentia numina juro, Omnia nam potius digna atque indigna laborum Militia visuram, quam te tam irascibus lætis Sardibus, et scoria patlar fatescere tali. h. e. eura, luctu, merore. *Scalig.* vult legi scabre a nominativo scabres, quia scoria primam producit, et vox est boida, allidone illo poemate indigna. Alii oblii mutant, et pro quantitate syllaba ad synizesin, vel synaresin confugiunt. Ita *Forcellinus*; et *Ribbeck* rectius leg. canis. *Gloss.* *Isid.* Scories, alui, stolidi, fatul. *Fulget. interpr. Brech.* 98. 19. Versi colis omnes in scorium. *Cl. Is.* 1. 92.

SCORIBES, æ, f. 5. *V.* voc. præced.

SCORODON, i, n. 2. Licenter primam produxit *Emil. Marer* toc. cil. — Scordon, σκόρδον, allium. *Emil. Macer* 1. 5. Scordon a Græcis sunt alia dicta Latina.

SCOROFIO. *V.* SCORPIO.

SCORPÆNA, æ, f. 1. σκorpion, scorpione, genus marini piscis, qui inde nomro habere dicitur, quod instar scorpil punget. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 53. (151). — Sunt qui putent, eundem esse ac scorpium; sed *Plin. toc. cit.* et *scorpæne* et *scorpionis* mentionem facit.

SCORPIACE, æ, f. 1. et

SCORPIACUM, i, n. 2. σκorpion, proprie ab affect. σκorpion, ή, όν, scorpion, a, um. ¶ 1. Polio, seu pharmacum contra scorpium ictus. *Tertull. advers. Gnos.* 1. ad fin. Adversus bestiolas scorpiacum temperare. ¶ 2. Scorpium, vel Scorpice est etiam titulus operis, quod *Tertullianus* contra Gnosticos scripsit. *Hieronym. contra Vigil.* 8. Volumen, quod scorpiacum vocat (*Tertullianus*) relictissimo nomine.

SCORPINACA, æ, f. 1. barba eadem quæ proserpinaca. *Apul. Herb.* 18.

SCORPIO, ōnis, m. 3. et scorpius vel scorpis, ii, 2. σκοπιός, insectum terrestre, cauda venenatum letum indigens (It scorpione, scarpione; Fr. scorpion; Hisp. escorpion, alacran; Germ. d. Scorpion; Angl. scorpion).

I.) Proprie. *Tertull. initio Scorpici.* Scorpil series illa odorum, venenata intrinsecus venula subtilis, arcuato impetu iocugens, hamalle spiculum in summo tormenti ratione restitios. unde et bellicam machinam, retractu tela regentem, da scorpio nominant. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 62. (163). Scorpionis cauda inesse dentem, et pleisque ternos. *Id.* 28. ibid. 2. 5. (24). *Attalus* affirmat, scorpione viso si quis dicat, duo, cohiberi, nec vibrare letus. *Id.* 29. ibid. 4. 29. (91). Prodest scorpio ipse nunc plagæ impositus, et mox. Proprium est scorpionum, quod manus palmem non ferunt: nec nisi pilos attigat. *Ovid.* 4. *Fast.* 163. elata metuendus acumine cauda Scorpis. et 5. ibid. 541. Scorpion immitit tellus. *Id.* 15. *Met.* 371. Scorpis exhibit, caudaque minabitur nuda.

II.) Improprie et translate. ¶ 1. Celeste signum in Zodiaco, constans una et viginti stellis, (ut ait *Forcellinus*, quæ uerpe nudis oculis conspiciantur juxta probatam *Beyeri* computationem; quamquam recondes quidam acutioris visu ad unam et quadraginta se deteretia dicunt) inter Libram et Sagittarium: quod olim duorum signorum locum occupare dicebatur, unum corpore, Libræ vero chelis, ut in LIBRA dictum est. Fabula de eo est hujusmodi, apud *Hygin.* 2. *Astron.* 25. Quam Orion venator celestis gloriaretur, nullam esse feram, quam non conficeret, Tellus irata scorpionem immisit, a quo letus interit. Juppiter utriusque animam admiratus, scorpionem in cælum traiecit, et species ejus hominibus documento esset, ne quis eorum de aliqua re albi consideret. Palenta vero Diana, idem honor Orion est habilis, constitutumque, ut quum Scorpis oritur, Orion occidat, quasi eum adhuc timent. *V. CILIVS* et ORION la ONOM. ¶ 2. Item ab actuali nomen traxit machina bellica, retractu tela vegetans, ut ait *Tertull. loc. cit.*, alio nomine manuballista, Ideo sic nuncupata, Inquit *Veget.* 4. *Milit.* 22., quod parvis subtilibusque spiculis inferat mortem. *Ammian.* ita describit 23. 4. 4-7. Scorpionis, quem appellant nunc onagrū, hujusmodi forma est. Solentur axes duo quercus vel illic, cum vaulaque medlocritar, ut promissare videantur in gibbes, hique in modum serratorum machinæ connectuntur, ex utraque latere potentius perforant: quos inter per cavernas funes colligantur robusti, compagem, ne dissillat, continent. Ab hac medietate restum ligneus stilus exurgens obliquus, et in modum jugalis temonis erectus, ita nervorum nodulis implicatur, ut altius tolli possit, et inclinari: summitasque ejus unui farrei copulantur, ex quibus pendet stuppa vel ferrea funda: cui ligno fulmenum prosternitur logens, ellicium palea confertum minutis, validis uerbis illigatum, et lo-

catum super congestos caespites, vel latericios aggeres, nam muro saxo hujusmodi moles imposita, dissecat quidquid invenerit subter, concussione violenta, non pondera. Quum igitur ad coactionem ventum fuerit, lapide rotundo fundæ imposito, quaterni alitrinsecus juvenes repagula, quibus incorporati sunt funes, explicantes, retroisus stilum pæue supinum inclinant: itaque demum sublimis aditans magister cleustrum, quod lotius operis continet vincula, reserat malicio forti percussum: uode absolutus letu voluerit stilus, et mollitudine offensus ellicij, sexum contorquet, quidquid incurrit, collisatum. Et tormentum quidem appellatur ex eo, quod omnis applicatio torquetur: scorpio autem, quoniam aculeum desuper habet erectum. Hæc *Ammian.*, qui lamen suorum temporum, non superiorum scorpionis persequitur, quum certum sit ex *Cæs.* 7. *B. G.* 25., non saxo modo, sed et spicula scorpionibus jacit: item alia. *Sall. fragm.* apud *Non.* p. 553. 24. *Herc.* Quam unam epistolam nacti prædatoris Valeriani, scorpione in castra mhere. Ex *Liv.* 26. 47. et 49. dicitur, duplicis generis fuisse, majores et minores. *Plin.* 10. 1. scorpiones inter origina ponit, h. e. later eas machinationes, quæ, ut idem ait, unice opere, prudenti tactu perficiunt, quod propositum est. ¶ 3. Ipsa quoque sagilla, quæ scorpionis jacitur, scorpio dici posse videtur. *Hirt. B. Afr.* 29. Scorpione acutius misso, atque eorum decurione percussio. ¶ 4. Inter instrumenta, quibus cæduntur scutes, ponit *Isid.* 5. *Orig.* 27. 18. virgas aculeatas, vel nodosas, quæ, inquit, scorpiones rectissime vocantur, quia arcuato vulnere in corpus inguntur. *Fulget. interpr.* 1. *Reg.* 12. 11. Pater meus cecidit vos flagellis, ego autem vos cædam scorpionibus. *Hieronym.* 1. *Rufin.* n. 17. ad fin. Quotidie in plateis fictus hætilis stultorum nales verberat et obliquo scorpione dentes mordeotium quatit. *V. adnot.* ad NATES. ¶ 5. Item herba, de qua *Plin.* 22. *Hist. nat.* 15. 17. (39). Et argumentum nomen accepit scorpio herba. Semen enim habet ad similitudinem caudæ scorpionis, folia paura. valet et adversus animal sol nominis. Est et alia ejusdem nominis effectusque, sine foliis, asparagi caule, in cacumine aculeum habens, et iode nomen. Hæc *Plin.* ¶ 6. Item fruter. *Id.* 27. ibid. 13. 116. (142). Est et alia herba tragos, quam aliqui scorpion vocant, semipedem alta, fruticosa, sine foliis, pusillis racomis rubentibus, grano tritici, acuto cacumine, et ipsa in maritimis nascens. Adde 13. ibid. 21. 37. (116). ¶ 7. Est etiam piscis marinus hoc nomina (*Cottus scorpio* Lin.), de quo *Ovid. Halieut.* 117. Et rapitis duro nociturus scorpis ictu. Adde *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 53. (116). ¶ 8. In re agraria scorpiones sunt coegertes lapidum in morem inter se acutum desinentis coacervatæ, et loco terminali in agris collocatæ; fortasse a σκοπιζω, spargo, dissipo, quia ex dispersis per agros lapidibus sunt, vel quia σκοπιός Græcis dicitur etiam quidquid in melam insit caudæ scorpionis fastigium est, v. g. tutulus in crinibus, ut *Scalig.* ad *Sever. Etn.* 104. docet. *Silvius Flacc.* de condit. agror. p. 4. et 7. *Goes.* Alii coegertes lapidum pro terminali observant, et scorpiones appellant. *Ball.* de limit. p. 144. Scorpiones, id est mole petrarum constructi. Apud *Gromat.* vel. ed. *Rudolf.* occurrit passim scorpis pro scorpio.

SCORPIOTONON, i, n. 2. σκοπιότρονον, herba heliotropium, ita dicta, quod contra scorpiones magnum vim habet: a σκοπιός et τρώω, occido. *Apul. Herb.* 49.

SCORPION, ii, n. 2. genus herbæ. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 10. 75. (122). Thelyphonon herba ab aliis scorpion vocatur, propter similitudinem radice, cujus tactu moriuntur scorpiones.

SCORPIONIVS, a, um, adj. (scorpio) ad scorpionem pertineas. Hinc cucumis quoddam genus scorpionum dicitur, quia simile est scorpionis animalis, et contra ejus letos efficacissimum. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 1. 3. (8).

SCORPIOS, ii, m. 2. *V.* SCORPIO.

SCORPITIS vel scorpites, idis, f. 8. σκοπι-

tis, gemma scorpionis colore, aut effigie, inquit *Plin.* 37. *Hist. nat.* 11. 71. (187), ubi alii leg. *scorpius*.

SCORPIURUM vel *scorpiuron*, n. et **SCORPIORUS** vel *scorpiurus*, i, m. 2. *oxo-piouron*, haitotropium majus. *Apul. Herb.* 49. et *Plin.* 22. *Hist. nat.* 21. 79. (60).

SCORPIUS, i, m. 2. *V. SCORPIO*.

SCORTANS, *antis*, particip. *V. SCORTOR*.

SCORTATIO, *ōis*, f. 3. (*scortor*) actus *scortandi*. *Augustin.* in *Ps.* 70. *serm.* 1.

SCORTATOR, *ōis*, m. 3. (*scortor*) *puttiano*, *ēscapiōnis*, meretricum *scortator*. *Cic.* 2. *Cat.* 10. extr. Quam hanc sit habiturus Catilina *scortatorum* cohortem praetoriam. *Alii leg.* *scortorum*. *Horat.* 2. *Sat.* 5. 75. *scortator* erit? cave te roget: ultro Penelopam facili potiori trade. Adde *Plaut. Amph.* 1. 1. 131. et *Hieronym.* 1. ad *Ephes.* 1. 13.

SCORTATUS, *us*, m. 4. (*scortor*) consuetudo cum meretricibus. *Apul.* 5. *Met.* Quod ille quidem montano *scortatu*, tu vero marino natatu necessarius.

SCORTEA, *ae*, f. 1. et *Scortea*, *ōram*, n. pl. 2. *V. in SCORTEUS*.

SCORTES, *pelles* testium arletinorum eb *hisdem* *scortis* *pellibus*. *Paul. Diac.* p. 331. 2. *Müll.* Cf. *Fest.* p. 330. 9.

SCORTEUM, i, n. 2. *V. in* *voc. seq.*
SCORTEUS vel *scortius*, a, um, *adject.* (*scortum*) *de pelle*, *oxūtiōis*, *pellioeus*, *coriaceus*.

1.) *Propria*. *Petron.* *Sat.* 138. Protulit Enolbea *scortum* *fascium*. *Cels.* 8. 12. Subjecto inter parietem et caput ejus *scorteo* pulvino dabo. *Varro* 7. *L. L.* 84. *Müll.* In aliquot sacris ac sacellis scriptum habemus. Ne quid *scortum* adhibeatur: ideo ne morticinum quid addit. *V. MORTICINUS*. *Hieronym.* *Chron.* ad ann. MCCC. ad *Abraam*. Nume Pompilius conglarium dedit asses ligneos et *scorteos*.

II.) *Metaphorice* *scortum* *scortum*, *V. in* **SCORTUM**. — *Hinc*

Scortea, *ae*, f. 1. absolute, substantivorum more *¶ 1*. *Vestis* e pelle. *Marzial.* 14. 130, *cujus* *leima* *Panula* *scortea*. Ingrederet viam caelo licet usque sereno, Ad subitas nusquam *scortea* desit aquas. *Seneca* 4. *Quaest. nat.* 6. Quum signum dedisset, adesse jam grandinem, quid expectas? ut homines ed pascuas discurrent, aut ad *scortea*? *¶ 2*. *Scortea*, seu *scortia*, est etiam ves ex corio, *otre*. *Hinc* *Isid.* 20. *Orig.* 7. 1. *Scortea* vas olearium, eo quod sit ex corio, dicta. *Edict. Dioclet.* 25. De *scortis* *Scortia* in sextario uno *xx* viginti.

Scortea, *ōram*, n. plur. 2. absolute. *Fest.* in *Scortio*. Omnia ex pellibus facta, *scortea* appellantur. *Ovid.* 1. *Fest.* 629. *Scortea* non illi fas est inferre sacello. Ne violent puros exanimata focos. *Varro* 7. *L. L.* 84. *Müll.* *Scortea* ea, quae ex corio et pellibus sunt facta.

Scortum, i, n. 2. absolute, pharetra. *Fest.* *Scortum* ab eadem causa, qua *scortum*, vocabatur pellicum, in quo sagitta reconduntur: eb eo quod ex pellibus factum est. *Salmas.* ex conjectura et ex quodam MS. legit: *Scrautum* ab eadem causa, qua *scortum*, etc. Alii nihil mutant.

SCORTIA, *ae*, f. 1. *V. voc. praeced.*

SCORTILLUM, i, n. 2. (*scortum*) *deminut.* a *scortum*, *amorosetta*, *puttanelia*, *sopidivōis*, *ēscapiōis*, parvum *scortum*, meretricula. *Catull.* 10. 3. *Scortillum*, ut mihi tum repente visum est, Non sano illepidum, nec invenustum.

SCORTINUS, a, um, *adject.* (*scortum*) ad *scortum*, seu pellem pertinens, pelliceus. *Sueton.* *fragm.* 178. p. 318. *Reiff.* *Scortini* asses.

SCORTISCUM. *V. SCORTISCUM*.

SCORTIUS, a, um. *V. SCORTEUS*.

SCORTOR, *ōis*, *ari*, *dep.* 1. (*scortum*) *Scortator*, *patagoge* pro *scortari*, *epud* *Plaut. Merc.* 5. 4. 58. — *Part.* *Scortans* in *fin.* — *Scortor* *¶ 1*. Est *scortia* frequenter, meretricor, amareggiare, andare a donna, *ēscapiōnari*. *Varro* 7. *L. L.* 84. *Müll.* *Scortari* est *ēscapiōnari* meretriculam ducere. *Plaut. Pseud.* 4. 7. 34. Qui se suamque mentem bene curant, edunt, bibunt, *scortantur*,

Id. Merc. 5. 4. 25. si istuc jus est, senecta etale *scortari* senes. Ubi loci *res* *numina* nostra est publica? Adde *Ter. Adelph.* 1. 2. 22. *¶ 2*. Usurpatur etiam de mulieribus, quae *scortatoribus* se praebent. *Rufin.* 1. *Invectiv.* in *Hieronym.* n. 27. Quasi vero si quae meretrix una se nocte aut duabus e *scortando* continet, debeat continuo leges de pudicitia scribere. — *Hinc* *Part. praes.*

Scortans, *antis*, substantivorum more occurrit. In plur. num. *Augustin.* in *Psalm.* 136. *Scortantes* et meretricantes. *Fulgat. interpr.* 2. *Mach.* 6. 4. *Scortantes* cum meretricibus.

SCORTULUM, i, n. 2. (*scortum*) *deminut.* a *scortum*, dictum apud *Tertull.* 2. ad *nat.* 10. da pelle, *leumina*.

SCORTUM, i, n. 2. *pelle*, *cuojo*, *oxūtiōis*, *dipax*, *pellis*, *corium*: a *oxūtiōis*, quod idem significat, inserto r, vel potius ad eod. themata, unde *corium*, *cortex*.

1.) *Propria*. *Varro* 7. *L. L.* 84. *Müll.* Pellem antiqui dicebant *scortum*. *Tertull.* *Pall.* 4. ante meq. Qualis ille Hercules in serico Omphale fuerit, jam Omphale in Herculis *scorto* designata descripsi. h. e. in pelle leonis.

II.) *Translata*. *¶ 1*. Sapissime de femina, et est meretrix, meretrice, amorosa, *τόπων*, *εταίρα*, vel quia *scortea* veste olim induta hujusmodi feminae: vel quia, ut ait *Paul. Diac.* *Festi* ebbreviator, ut pelliculae subjungunt: vel ut per synecdochen pellis pro femina corpore ponatur, ut ait *Poss.* *Scortia*, inquit *Festus*, appellantur meretrices, ex consuetudine rusticorum, qui, ut est apud Aelianos antiquos, solebant dicere, ac attulisse pro *scorto* pelliculam. Omnia namque ex pellibus facta, *scortea* appellantur. *Varro* loc. cit. eodem fere habet. *Plaut. Amph.* 1. 1. 132. Hae nos scita est excreando *scorto* coconducto male. *Id. Truc.* 3. 2. 10. *Scortum* ducere. *Ter. Eun.* 3. 1. 34. habere. *Id. Adelph.* 5. 9. 8. Obsonare cum fide, *scortum* adducere, apparare de dia convivium. *Cic.* 2. *Cat.* 5. 10. In vino et alea commissiones et *scortia* quaerere. *Plaut. Truc.* 1. 1. 45. Nunc lenonum et *scortorum* plus est fere, quam olim masearum est, quum caleat maxime. *Sueton. Ner.* 27. Conitabat inter *scortorum* ambubiarumque ministeria. *Id. Tiber.* 15. *Scorta* meritoria. — *Scortum* devium apud *Horat.* 2. *Od.* 11. 21. est meretrix, quae in urbis recessu habitat, et adventores domi expectat. — *Apul.* 1. *Met.* appellat *scortum* *scortum* meretricem aneam, vletam et lazam inter coril. *¶ 2*. De viro usurpant *Plaut. Curc.* 4. 1. 12. et *Poen. prol.* 17. et *Cic. Sext.* 17. 39. *Hinc* *Aur. Vict.* *Cas.* 28. de *Philippo*. Usum virilis *scorti* removendum hostilissimè consilavit: verumtamen et manet. *¶ 3*. Deperasio pro *locum* *Plaut. Capt.* 1. 1. 1. Juventus nomen indidit *scorto* mihi, eo quia *lavocatus* soleo esse in convivio. *V. integr.* loc.

SCOTIA, *ae*, f. 1. *oxoria*, *scotia*, Graece *umbra*, seu tenebras significat. A *Vitruv.* 3. 3. *scotis* dicitur pars eava in basil columnae, quae ideo, quia cava est, umbrosa apparet. *Id.* 4. 3. *scotiam* vocat civitatem in fundo coronae Doricae, quae a mento ipso coronae propendens, quadam regula seu margine separatur.

SCOTINOS vel *scotinus*, a, um, *adject.* *oxotivōis*, obscurus, tenebrosus. *Seneca* *Ep.* 12. a med. *Heraclitus*, cui cognomen *Scotinos* fecit oratione obscurus.

SCOTOMA, *ōis*, n. 3. *oxōtopa*, morbi genus: a *oxōtiōis*, umbra. *Isid.* 4. *Orig.* 7. 3. *Scotoma* ab accidenti nomen sumpit, quod repentinis tenebris ingerat oculis eam verligine.

SCOTOMATĪCUS, a, um, *adject.* (*scotoma*) *oxo-topatīvōis*, ad *scotoma* pertinens. *Cael. Aurel.* 1. *Tard.* 2. 51. *Scotomatia* passio ab accidenti nomen sumpit, quod repentinis oculis ingerat tenebras. — *Hinc*

Scotomatia, i, m. 2. absolute, qui *scotomate* laborat. *Theod. Priscian.* 2. 3. *Scotomaticorum* et epilepticorum paene similia est in *hisdem* oculibus sollicitudo: simul enim mentis confusione alienantur. Adde *Scribon. Compos.* 99.

SCOTOMATĪCUS, i, m. 2. *V. voc. praeced.*

SCOTOMA, *ae*, *ata*, a. 1. (*scotoma*) *scotoma*

induco. *Theod. Priscian.* de *dicta.* 12. *Falsum* *vinum* *caput* *scotoma*.

SCOTOSIS, *is*, f. 3. Idem ac *scotoma*. *Emil. Macer* c. 49. de *Pneonia* p. 241. *retro*.

SCOTUS, i, m. 2. morbi genus. *Marcell. Empir.* c. 20. p. 115. *retro*. Antidotum *echarlatum* facit etc. ad omnia, quae interiora causas male valetudinis habent, id est ad *scolum* etc.

SCRANTIA et *scralla* vel *scrattia* vel *scratto*, *ae*, f. 1. Apud *Fest.* legitur *Scraptia*. *Scraptia*, inquit, dicebantur nugatoriae et despiciendae mulieres, ut ait *Verrius*, eb *is*, quae *scra* *idem* appellabant, id est quae quis excreare solet, quateous id faciendo purgaret. *Titinius*: *Lectum* *hodie* *stratum* *vidi* *scraptae* *mulieris*. *Hac* *Fest.* *Apud* *Gell.* *loc. cit.* *Ita* *legitur* *versus* *ille* *Plauti*: *Scrattia* (*at*, *scraptia*: *at*, *stratae*, etc.) *scrappedae*, *strictivillae*, *sordidae*. Sunt praeterea variae *lectiones*, *alii* ex variis MSS. et eruditorum conjecturis, quae referre omnes piget. Adde *Nom.* p. 169. 8. *Merc.*

— *Scrantia* est convivium in meretricibus et improbrato vitii aut deformitatis. *Plaut. fragm.* apud *Varron.* 7. *L. L.* 65. *Müll.* *Scrattia*, *scrupipeda*, *strillabilis*, *tentulae*. *Forcellinus* *scrantia*. Ipse *Varro* *ibid.* Ab excreando *scrattia* hic adsignificabat. (*Scalig.* *leg.* ab excreando: *scrantia* *siccam* significat, h. e. aridem, sine succo et sanguine.) Cf. *Ribbeck.* *Coroll.* ad *com. R. fragm.* p. 67. ed. 2.

SCRAPTIA et

SCRATTIA vel *scrattia* vel

SCRATTIA, *ae*, *V. voc. praeced.*

SCRANTUM, i, n. 2. *pellicum*, in quo sagittae reconduntur. *Paul. Diac.* ex *Fest.* p. 332.

5. *Müll.* *V. SCORTEUS*.

SCREA, *ae*, f. 1. id quod quid *creat*. *Gloss.* *Isid.* *Screa*, *pituita*. Adde *Fest.* *loc. cit.* in **SCRANTIA**.

SCREANS, *antis*, particip. *V. SCREO*.

SCREATOR, *ōis*, m. 3. (*creo*) *chi* *tosse* spesso per *ispurgarsi*, qm *identidem* *creat*. *Paul. Mil. glor.* 3. 1. 52. *Minime* *spntator*, *screator* *sum*: *idem* *minime* *mucidos*.

SCREATUS, *us*, m. 4. (*creo*) *la* *spurgarsi* *tossendo*, *χρημίζω*, *excreatio*. *Ter. Heaut.* 2. 3. 132. *Gemitus*, *breatus*, *tussis*, *risus*.

SCREO, *ae*, *are*, a. 1. *Parl.* *Screans*. — *Screo* est enim conatu quodam de pectore sputum seu calarrum ejicere, *spurgarsi* *tossendo*: verbum factum per *onomatopaeiam*, ut et Graecum *χρημίζω*, a quo *Χρήμας*, *comici* *seals* *nomen*, quia senes multum *scrae* solent. *Plaut. Curc.* 1. 2. 23. *Tibi* *qui* *scraenti*, *siccae*, *senilomne* *Adert* *potionem*, et te *sedatum* *it.* *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 17. (28). *Phlegma* *aut* *anguinem*, *qui* *scraetur*, etc. Sed alii omnino aliter leg. *V. in* **FLEMINA**.

SCRIBA, *ae*, m. 1. *Fem. gen.* videtur in *Inscript.* apud *Gruter.* 593. 3. *SABTIA* *XANTHA* *SCRIB. LIBRARIA*, ubi tamen *Orellius* ait legend. *scr.* b. e. *scrva*. — *Scriba* est qui leges, acta, rationes, vel aliud quidvis civile aut magistratus, aut principis nomlos et *lusu* *perscribit*, et *scriptum* *facere* dicitur: *γραμματικός*, *λογογράφος* (*It.* *notajo*, *computista*, *secretario*, *cancelliere*; *Fr.* *écrivain* *public*, *celui* *qui* *enregistre* *les* *actes* *publics*, *qui* *tient* *les* *registres*, *les* *comptes*, *graffier*, *scriber*; *Hisp.* *notario*, *escribano* *de* *justicia*, *cancellier*, *computista*; *Ger.* *d. beim* *Ant* *angestellte* *Schreiber*, *Secretair*; *Angl.* *a* *scribe*, *notary*, *computist*, *secretary*).

¶ 1. *Generatim*. *Fest.* p. 333. 21. *Müll.* *Scribas* *propria* *nomina* *antiqui* *et* *librarii* *et* *poetas* *vocabant*: et *nunc* *dicuntur* *scribae* *quidam* *librarii*, *qui* *rationes* *publicas* *scribunt* *in* *tabulis*. itaque *quum* *Livius* *Andronicus* *Lillo* *Papilio* *secundo* *scribisset* *carmen*, *quod* *a* *virginalibus* *est* *captatum*, *quae* *proprius* *est* *papuli* *et* *gerli* *compta* *est*, *publice* *adhibita* *est* *in* *Avallano* *ad* *dis* *Minervae*, *in* *qua* *habet* *scribis* *historionibus* *que* *considerare* *ad* *dona* *ponere* *in* *honorum* *Idvili*, *quae* *is* *et* *scribent* *fabulae*, *et* *egabat*. *Hac* *Festus*. *Cic. Dom.* 28. 74. *Scriba*, *qui* *nobilis* *in* *rationibus* *monumentisque* *publicis* *tractatur*, *non* *obscurum* *de* *mois* *in* *compubl.* *beneficium* *suum*

Judicium decretumque esse voluerunt. *Id. Pis. 25. in fin.* Rationes ita sunt perscriptae soite et litteratae, ut scriba, ad aerarium qui eas retulit, perscriptis rationibus, necum ipse caput perscriptis connumeratus sit: ratio quidem bercla apparet: argentum olxstai. *Id. 2. Agr. leg. 13. 32.* Decemvros ornat apparitoribus, scribis, libris, praconibus, architectis. (Sunt qui post scribis distinctionem tollunt, ut scribis libris unus sit. Sane apud *Varron. loc. cit.* et in *Inscript.* apud *Gruter. 585. 2., 3. p. 5.*, est scriba libarius, et videtur idem esse ac libarius simpliciter. Sic scriptor libarius apud *Horat. Art. P. 354.* Festus quoque scribas cum libris confundit. Ceterum *V. LIBRARIUS*, *lib.* *Id. 5. Verr. 79. 133.* Scribarum ordo est honestus, quod eorum hominum fidelis tabulae publicae periculaeque magistratuum committuntur. et *ibid. 80. 185.* Saepa nostri imperatores, superatis hostibus, scribas suos annulis aureis in contione donaverunt. ¶ 2. Speciatim. Quum multi essent in civitate scribae, in decurias paullatim descripti sunt, vel lectione magistratum, vel possessione pecuniae. Itaque illi quæstorii dicti, alii edilicii, prætorii, etc., prout varis magistratibus apparebant. *Cic. 3. Verr. 79. a med.* Noli hoc colligere scribas, qui nammulis corrogatis de nepotum donis ac de scenariorum corollariis, quum decuriam emerunt, ex primo ordinis expulsores in secundum ordinem civitatis se voluisse dicunt. *Liv. 40. 29. a med. L.* Petillum scribam quætor Q. Petillius in decuriam legerat. *Sueton. Claud. 1.* Corpus ejus per municipiorum coloniarumque primores, suscipientibus obvia scribarum decurie, ad Urbem devehit. *Plin. 26. Hist. nat. 1. 3. (3).* et *Sueton. Vesp. 3.* et *Domit. 9.* Quæstorius scriba. Similiter *Inscript.* apud *Gruter. 365. 1.* Scriba legionis. *Orell. 3637.* classis prætoriae, et 2436. collegii arvallum, et 3243. medicorum, et 3637. tritremium. — Porro, quamvis honestus esset scribarum ordo apud Romanos, parum tamen bebatur dignitatis, quia exercebatur id munus vel ob ingenuis quidem, sed tenuioribus, vel a libertie libertorumque filiis, et lucri ac mercedis gratia. Scribae tamen pontificum honoratores erant, quippe qui minores pontifices appellerentur, ut ait *Liv. 22. 57.* — Hinc perrera sunt apud Romanos exempla scribarum, qui ad majores honorum gradus ascenderint. Cn. Flavius Cn. F. ædilem curulem factum, quum posita tabula jurasset, ea ecriptum non factum, narrat *L. Piso apud Gall. 6. 9., Liv. 9. 46., Plin. 33. Hist. nat. 1. 6. (17)* et *Val. Max. 2. 5. n. 2.* Prætorum et scriba factum memorat *Horat. 1. Sat. 5. 35.* Adde *Inscript.* in *Bullett. dell' Ist. Archeol. a. 1854. p. 19.* ¶ 3. Scriba ab epistola, in domo Augusti, qui est epistolæ conscribendis addictus, secretarius. *Inscript.* apud *Gruter. 577. 8. T. CLAUDIUS ALCIBIADES MAG. A BIBLIOTHECA LATINA APOLLINIS ITEM SCRIBA AB EPISTOLIS LAT. F. EPISTOLA.* — Similis est scriba cubiculæ, secretarius di camera. *Inscript.* apud *eumd. 575. 7.* IANVARIUS DOMITIANI CAESARIS L. SCRIB. CYS. CONTYBERNALI OPTIMAE FECIT. — Scriba subcornicularius, miuleter cornicularii. *Inscript.* apud *Orell. 3490.* — Scriba armamentarius apud *Gruter. 253. 5. F. ARMAMENTARIUS.* — Scriba libellorum, idem ac scriba a libellis, libellarius. *Inscript.* apud *Orell. 2993.* At *Maffei*, levissimè sane rationibus ductus, hanc *Inscript.* spuriam habuit. — Privatorum hominum scribae non erant, sed libarii, quorum condicio fere servilis. nam quem *Cic. 5. Fam. 20. M.* Tullium vocat scribam nam, et servum suum scribam, intelligit scribam publicum in proconsulatu, et administratione provinciae Ciliciæ. Et quem *Horat. 1. Ep. 8. 2.* dicit cumilem et scribam Neronis, significat Tiberii Neronis scribam, quum in recessu Rhodiensi ageret cum tribunicia potestate, ut est apud *Sueton. Tib. 14.* Cf. *Varron. 3. R. R. 2. 14.* et *Inscript.* apud *Orell. 1631.* et 2950. ¶ 4. Apud exteras nationes scriba multo erat honoratior. *Nepos Eumen. 1.* Fulgebat jam in adolescentulo Indotea virtutis. itaque cum habuit (*Philippus rex*) scribam Joco, quod multa apud Graecos honorificentius est,

quam apud Romanos. nam apud nos revera, sicut sunt, mercenarii scribae existimantur: et apud illos contrario nemo ad id officium admittitur, nisi bono loco, ac fide et industria cognita: quod necesse est omnium consiliorum eum esse participem. *Liv. 2. 12.* Quum stipendium forte militibus daretur, et scriba cum rege sedens pariter ornatus multa ageret. *Plin. 12. Hist. nat. 14. 32. (64)* de ture. Sunt et quæ sacerdotibus dantur portiones, scribisque regum. Adde *Vulgat. interpr. Esth. 3. 12.* ¶ 5. Aliquando scribae sunt consilarii regis, apud *eumd. 1. Esdr. 4. 8.*; aliquando eummi magistratus seu præfecti, apud *eumd. Act. 19. 35.* — De scribarum dignitate apud Graecos *V. Eckhel, D. N. P. t. 4. p. 196.* et seqq. De *Inscript.* vero apud *Borghesi, 1. 2. p. 55.*, valde dubitat *Mommsenius*. ¶ 6. Scriba, γραμματικός, apud veteres Hebraeos, erat legis Moysi et Scripturæ sacræ peritus, interpret, religiosus doctor, et, universim, vir sapientia præditus. *Vulgat. interpr. Matth. 13. 52., 23. 34.* et *1. Cor. 1. 20.* Apud *Luc. 19. 25.* dicitur quoque σοφιστής, et *15. 17.* σοφοδιδάσκαλος. Adde *Juven. 2. 699.* Quum vero legis peritorum consilio utendum esset in causis cognoscendis et in difficilioribus solvendis questionibus, scribae adscripti sunt Synedrion uni cum principibus sacerdotum et presbyteris seu senioribus, ut est apud *Matth. 21. 15.* et *ei. passim.* — In matam partem apud *Vulgat. interpr. ibid. 7. 29.* — De scribis porro multa et scholastica digna congestit *Casp. Barth. advers. 50. 1. Doct.* Adde *Herm. Hugon. de prima scrib. orig. c. 32.* et *Dan. Fessel. advers. sacr. 1. 1.*

SCRIBATUS, us, m. 4. (scriba) scribae munus et officium. *Imp. Philip. Cod. 7. 62. 4.* Ad ecribatum nominatus. *F. SCRIPTUM.*

SCRIBENS, entis, particip. *F. SCRIBO.*

SCRIBILITAS, s. f. 1. Legitur et scribibilis — Scribilitas est genus placentæ ex caseo, farina, alia melle, cujus faciendæ rationem docet quidem *Cato R. R. 78.*, sed unde parum admodum discere queas. Dicitur putatur quasi scribilitas, quod multis in superficie notis inscripta sit. *Plaut. Pen. prol. 41.* in popinam pedisequi Irpationem facite, dum ounce occasio est: Nunc dum scribilitas æstuat, occurrat. *Petron. Sat. 35.* Statera, in cujus altera parte scribilita erat, in altera placentæ. *Id. fragm. Tragar. 66.* *Burmman.* Sequens ferculum fuit scribilita frigida, et enpra mel calidum infusum. Mensa videtur rustica, ubi duplex error homini eleganti committi videbatur, quod mel addebatur et quod ipsa scribilita frigida ponebatur. Cf. *loc. Martialis. 3. 17.* Circumdata diu mensa scribilita egundis. Urebat nimio sævis doloris manus. — Omnib. his locis alii scribi volunt scribilita, aut strebilita, ducique a Græco σφραγίζω, torquere, quis in circulum torqueatur in modum testis; unde Italorum torta, et notatum tortiglione.

SCRIBILITARIUS, ii, m. 2. (scribilita) qui scribilitas facit venditor. *Afran. apud Non. p. 131. 27. Merc. Pietori* dicitur: cur non scribilitario? ut militat fratris filio luconatus?

SCRIBO, scribis, ecripsi, scripsum, scribere, d. 3. *Scriptis*, syncop. pro *scripsisti*, est *Plauti A. sim. 4. 1. 57.*; et *scripsisti* pro *scripsisti* est *Ennii apud Non. p. 153. 29. Merc.* ubi cl. *Vahlen. leg. scriptis*; sic *scripsisset* pro *scripsisset* apud *Fest. loc. cit.* in *SCRIBA*, et *scripsit* pro *scripsisse* est *Lucil. Sat. 29. 26.*, *Auson. in VII. Sap. de Ludio et Arnod. 4. p. 139.* In nonnullis vet. *Inscript.* et *Cat. reliq. p. 66. 5.* *Jord.* habetur scribitur pro *scripsit*. — Ratione habita etym., videtur factum a Græco γραφω, quod idem significat ac scribo, addito s et mutato p in b, sive ut sculpo a γράφω: vel a, γραφίς, stilus aut penicillus, extrito a. Sane scribere et sculpare apud Graecos pro uno verbo solvuntur, id est γραφω: unde poetæ unum pro altero ponere solent. Scriptum autem aurum monetam dicit solidorum, quæ effigiam imperatoris debet vel capitellum Imperatoris et thoraces (id est protuberantias). Ita *Schol. ms. ad Juvenal. 6. 204.* — Part. *Scribens* 1. a. et e; 2. 1.º a; *Scriptus* fere

in omni paragr.; *Scripturus* 1. 2. 1.º b; *Scriptendus* (pro quo et *Scribundus*: cf. *Prob. art. Min. 778. in fin. p. 402. Enkl.*) 1. 2. 1.º b. — Scribo est sculpendo lineas ducto, noto, signo, γραφω (It. segnare, notare, tirar linee scavando; Fr. écrire, tracer des lignes, graver; Hisp. formar líneas, delinear, esculpir, incidir; Germ. scharfen Spitze o. Griffel emwas walzen, einkratzen, graben, eingraben, Linien ziehen; Angl. to mark, cut, or imprint lines).

1.º) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. — a) Generalitatem. *Quintil. 7. 4. ante med.* Si quis fugitivo stigmata scripsit, *Prudent. 40. nepi. 285. 557.* Charaxat cinbas ungulis scribentibus Genas, con unghie che graffiano. (Sic *Plaut. fragm.* apud *Serv. ad illud Virg. 7. En. 482.* et versa pulvis inecribitur hasta: Corpus taum virgula ulmeis inecribam.) *Id. 2. ibid. 120.* scribert nummum. improntare ta moneta et Ennod. *Dict. 11.* sub init. Agricola, si aliquando vomerem illectus urbanitate contemnat, in deviam, hodie dum scribit terga (stelluris), rapietur. — b) Speciatim est lineas deformare, describere, delineare, designare. *Plin. 9. Ep. 39.* a med. Quantum ad portione, mihi interm occurrit, nisi ut formam secundum rationem loci ecribas. *Horat. 1. Ep. 16. 4.* Scribatur tibi forma loquaciter, et eius agri. Sic *Stat. 3. Silv. 1. 117.* Nec moro, conscripta formatur imagine tela. si fa il disegno. *Id. 1. ibid. 3. 9.* Vicia manu tenera lectum scripsisse Voluptas. Cf. *Vulgat. interpr. Jo. 8. 6.* Jesus digito acribebat in terra. h. e. lineas incertas ducebat, prout facit quis meditandus et ineptæ interrogationis pertusus. Sic *Archytas* Tarentinus de ineptis interrogatus eluit et in pariete scribebat. *V. Ælian. Var. Hist. 14. 19.* et cf. *Ackermann. op. cit. § 87.* — c) Aliquando ponitur pro tingere, aut pingere, aut effingere, segnare, dipingere, effigere. *Cic. 5. Tusc. 39. 113.* Geometriæ mundus tuebatur, verba præcipiens discipulis, unde quoque lineam scriberent. *Stat. 11. Theb. 514.* de equo vulnerato. Aræque sanguineo scribit rotulenta gyro. *Id. 1. Silv. 1. 100.* Apelles cuperent te scribere teræ. et 3. *ibid. 1. 95.* scripto vivente lumine ceræ. *Catull. 37. 10.* Frontem tabernæ acipignibus scribam. *Martial. 11. 4.* Scriptus es æterni nunc primum Juppiter auro. *Stat. 3. Silv. 1. 95.* tot saxa imitantia vultus, Aræque, tot scripto viventes lumine ceras Flisil. *F. IN-SCRIBO.* — d) Est etiam, quod itell dicunt ricamare. *Martial. 9. 14.* nomen Quod Cytheræ sue scribere vellet acu. *Sil. It. 14. 659.* quæque Attalica variata per artem Autela scribuntur acu. — e) Item litteras formare, quod fâbat olim kilo librum aut ceratam tabellam sulcando. *Plaut. Pseud. 1. 5. 131.* Quasi in libro quum scribuntur calamo litteræ, stilis me totum ulmeis conscribito. *Propert. 1. 5. 22.* Scribitur et vestris Cynthia corticibus. *Cic. Arch. 8. 18.* Quoties ego hunc vidi, quum litteram ecripsisset nullam; magnum numerum optimorum versuum de his ipsa rebus, quæ tam agerentur, dicere ex tempore? *Plaut. Pseud. 1. 1. 28.* Obsecro, habent quoque gallinæ manus? nam has quidem tabellas gallina scripsit. *Cic. 3. Cat. 5. 10.* Linum incidimus, legimus: erat scriptum ipsius manu. *Lucan. 2. 343.* liceat tumulto scripsisse, Catonis Marce. *Martial. 14. 87.* cui tempe Stibadia. Accipe lunata scriptum testudine sigma. h. e. formatum instar litteræ C. Alii leg. ecriptum testudine sigmaum. *Festus*: Scriptum lapidem esse ait, et ita vocari, *Aottilius Labeo*, in agro Menullino, ubi divinam rem faceret. *Quid. Heroid. 18. 128.* Scriptaque sicut titulo nostra sepulcra brevi. *Pallad. 2. R. R. 15. a med.* Nasel amygdala scripta, si aperte testa nucleum sanum tollas, et in quolibet scribas. ¶ 3. Latiore sensu. — 1.º) Generalitatem eapiasme est componere, commentari, tractare, macerare litteris aliquod opus litterarium, canere, carmine celebrare (It. scrivere, vergare, comporre, trattare; Fr. écrire, composer, rédiger, décrire, notifier, faire part; Hisp. escribir, componer libros; Germ. Büchern, Reden, Briefen schreiben, abfassen, beschreiben, melden

berichten, verfassen, schreibend darstellen; Angl. to write, draw up, compose. — a) Absolue. *Plaut. Asin. prol.* Damocritus scripsit: Marcus barbare vertit. *Cf. Ter. Heaut. prol.* 7. *Gell.* 1. 3. Plutarchus ita scribit. *Cic.* 1. *Legg.* 3. 8. A quibus temporibus scribendi deplet exordium. *Id.* 1. *Divinat.* 18. ad fin. Ut C. Gracchus scriptum reliquit. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 42. 129. Nobilis disciplina, cuius, ut scriptum video, princeps Xenophanes. *Quintil.* 1. 7. 13. Scribere et loqui. *Id.* 12. 10. 57. Dicere et scribere. *Id.* 8. 3. 44. Culpa non scribentium sed legentium. *Id.* 10. 3. ante med. Cito scribendo non fit, ut bene scribatur: bene scribendo fit, ut cito. *γρηγορ.* — *Scribendo adiuv.* V. ANSUM. — De poetis. *Ter. Andr. prol.* 1. Boete quum primum animum ad scribendum appulit. *Cic. Arch.* 3. 4. Ut primum a pueris excessit Archias, se ad scribendam studium cepulit. *Ovid.* 2. *Trist.* 495. Denique nec video de tot scribentibus unum, Quam sua perdidit Musa, repartus ego. Adde 4. *ibid.* 1. 91. 1. *Pont.* 5. 10. et 2. *ibid.* 6. 4. et alibi. — Ego invenitur in monumentis sepulchralibus (*Marin. fr. Arv.* p. 625. col. 2.) scribere protitulum ponere. V. *Inscript.* apud *Oderic. Syll.* p. 272. — b) Cum Accusativo rel. quæ scribitur, vel de qua scribitur, addito aliquando Dat., aut Accus., cum præpos. ad, in (contra), personæ, cui scribitur. *Cic.* 4. *Herenn.* 3. 4. Cur quidquam scribant aut loquantur? *Id.* 1. *Orat.* 33. 150. Caput est quamplurimum scribere, stilus optimus dicendi effector. *Id.* 1. *Fam.* 9. ad fin. Scripsi Aristoteles more tres libros in disputatione ac dialogo de Oratore, et mox. Scripsit enim verbis tres libros de temporibus rebus. *Id.* 7. *Ferr.* 43. 112. Eius defensionem censes nam scripsit. *Horat.* 3. *Ep.* 1. 117. Scribimus indocti doctique poemata passim. *Cic.* 2. *Att.* 19. Hæc scripsi propterea. *Id.* 6. *ibid.* 4. 11. Scriberem ad te de hoc plura. *Id.* 7. *Fam.* 3. Hæc ad te scripsit verbosius. *Id.* 7. *ibid.* 10. Nihil mihi scripsisti in ista epistola. *Id.* *Brut.* 75. extr. Scribere historiam. *Id.* 2. *Orat.* 88. 352. carmen in aliquem. *Id.* 2. *Att.* 19. titteras. *Plin.* 7. *Ep.* 9. epistolam. *Gell.* 3. 8. laudes et gratias. *Ovid.* 2. *Trist.* 497. mimos. *Liv.* 21. 1. Bellum me scripturam. *Sall.* *Cat.* 3. Scribere se gestas. *Cic.* 1. *Fam.* 7. Scripta, quæ scripserim. *Ovid.* 5. *Trist.* 12. 61. Scribimus, et scriptis absumimus igne libellos. *Id.* 3. *Pont.* 2. 9. Ad fratrem scriptas exarat ille notas, et 4. *Fast.* 224. Et manet in folio scripta querela suo. *Cf. Martialis.* 1. 118. taberna Scriptis postibus hinc et inde totis. h. e. inscriptis. *Plin.* 7. *Ep.* 16. Equidem beatus puto, quibus deorum munere datum est aut fecere scribenda, aut scribere legenda. *Quintil.* 3. 6. 37. Alia esse scripta, alia lescripta. *Id.* 9. 4. 52. Quid prosa scriptum. — *Scribere salutem*, salutem per litteras. *Plaut. Bacch.* 4. 4. 79. Quid scribam? cur salutem tuo patri verbis tuis. — *Scribere leges*, condere, facere, fere, dar leggi. *Sueton.* *Tib.* 2. Decemvir legibus scribendis. *Cic. Rosc. Am.* 25. 70. Sapientissimus Atheniensium Solon, qui leges, quibus hodie quoque utuntur, scripsit. Adde 1. *Orat.* 19. 86. — Hinc transecta *Seneca Med.* 319. Ausus Tiphys pandere vasto Caribæa ponto, legesque ovas Scribere vultu. *Cf. et Prudent.* 1. contra *Symmach.* 300. — *Scribere milites*, delectum habere, far leva di soldati: quia delecti in laterculo scribantur. *Liv.* 9. 8. et *Sall. Jug.* 47. Milites scribere, prædila undique arceretur. *Sic id. Cat.* 33. Priusquam legiones scriberentur. *Id.* *Jug.* 27. Eracritus scribitur. *Id.* *ibid.* 43. et *Cic.* 3. *Fam.* 3. Supplementum scribere exercitui, far reclute. — *Scribere civem*, idem ee civitate donare. *Pulgar. interpr.* 2. *Mach.* 4. 9. — *Scribere testamentum*, facere, far testamentum. *Paul. Dig.* 28. 2. 25. Quum quo tempore scriberetur testamentum, iam editus esset partus. — Huc illa pertinent *Cic. Mil.* 18. sub fin. Testamentum palam fecerat, et illum heredem, et ma scripserat. h. e. instituerat. *Cæs.* 3. *B. C.* 108. In testamento Ptolemæi bares erat scriptus ex duobus Alia maior. *Hirt. B. Alex.* 33. Cæsar reges constituit, quos Ptolemæus testamento scri-

pserat. *Sall. Jug.* 65. Quom (*Gaudam*) Micipsa testamentum secundum heredem scripserat. *Sic Horat.* 2. *Sat.* 5. 48. Adpre officiosus, ut et scribare secundus Heres. *Scævola Dig.* 44. 4. 17. § 2. Es quadrante bares scriptus. (*Adde Plin. Paneg.* 43.) *Ulp. ibid.* 29. 2. 70. Scribare servo libertatem. *lasciari in testamento. Id. ibid.* 37. 4. 8. al. quem exheredem. *Cic. Cluent.* 14. a med. aliquem tutorem liberis suis. — *Scribere pecuniam* dicitur debitor, qui non præsentem solvit, sed chirographo per se, vel per trepizitam cavet et promittit, se ad certam diem soluturum, obliigari con iscriptura a pagamento. *Plaut. Asin.* 2. 4. 34. Adducit domum ultro, et scribit nummos. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 69. Scribe decem e Nerio. Alii exterrunt to a. Porro Nerius erat trepizite. *Scævola Dig.* 44. 4. 17. Homo rusticanus genero scripsit uxores præstandas quasi ex dotis promissionis. *Ulp. ibid.* 26. 7. 8. a med. Non tantum autem sibi solvere tutor, verum etiam sibi creditum pecuniam scribere poterit. h. e. mutuum accipere, et se soluturum, cavere scripto. *Paul.* *ibid.* 12. 1. 40. L. Titius scripsit me accipere a P. Mævio quindecim mutua numerata mihi de domo. *Apul. Apolog.* Qui inaniores venere, quasi ad discendum venerint, non prius abeant, quam aliqui scripserint. — *Scribere dicam, formulam.* V. *DICA* et *FORMULA*. — De personis. *Plaut. Mil. glor.* 1. 1. 48. Nullo habeo scriptos. *Horat.* 1. *Od.* 6. 14. quis Martem digue scripserit? *Cic.* 12. *Att.* 19. Quam (*Magnum*) scripsissem. *Horat.* 1. *Od.* 6. 1. Scriberis Varro fortis et hostium victor. *Varro celebrato. Cf. Vulgar. interpr. Jer.* 22. 13. Ecedentes a te in terra scribentur. h. e. recedentium a te (*Deus*) uolunt scribentur in pulvere a quo vento oblitteranda et ex hominum oculis memorique tollenda. — c) Cum Dativo, aut Accus. et præp. ad, personæ, cui scribitur, et est epistola mittere, significare per litteras. *Cic.* 7. *Fam.* 10. Sed in ista epistola nihil mihi scripsisti. *Id.* 9. *ibid.* 16. De quo et tu mihi antea scriparas, his quidem eodem exempto. et 14. *ibid.* 1. sub fin. Ego ad quos scribam, nescio, his ad eos, qui ad me scribunt, aut ad eos, de quibus ad me vns aliqui scribitis. *Ovid.* 1. *Pont.* 2. 11. audeo tibi me scripsisse fateri. *Petron.* *Sat.* 104. Scribit amatori meretrix. *Gell.* 3. 8. Rex Pyrrhus populo Romano laudes atque gratias scripsit. h. e. laudavit, et gratias egit per litteras. — d) Cum Ablativo rel. de qua scribitur, et præp. de, super. *Cic.* 6. *Att.* 1. De me imperatore scribis, is ex Philotimi litteris cognosce. *Id.* 2. *ibid.* 10. In qua (*epistola*) de Campano agro scribis. *Id.* 12. *Fam.* 17. Scripsi de optimo genera dicendi. *Id.* 16. *ibid.* 18. Medico, Curio, Lyeon de ta scripsi diligentissima. Adde *Plin.* 30. *Hist. nat.* 1. 2. (4). *Gall.* 1. 3. extr. Super hoc Chilon Plutarchus in libro *περί φύξης* ita scripsit. — a) Cum particula relativa. *Cic.* 3. *Att.* 7. 1. Nec scribis, quam ad diem te exspectamus. *Id.* 7. *Fam.* 12. Scribe aliquando ad non, quid agas. — f) Cum Coniunctivo et particula ut, ne. *Id.* 4. *Att.* 14. 1. Vellem domum ad me scribas, ut mihi tot libri peteant. *Id.* 16. *ibid.* 7. 2. Ad me scriberat, ut in Italiam venirem. *Tac.* 1. *Ann.* 29. Scripturus patri, ut placatus legionum preces exelperat. *Liv.* 30. 23. Scipioni scribendum, ne bellum remitteret. — *Cæs.* 5. *B. C.* 47. Scribit Lableo, veniat. — g) Cum Infinitivo. *Plaut. Asin.* 45. 1. 45. In foribus scribat occupatum esse. *Cic.* 3. *Att.* 13. Quod ad te scripseram, me in Ephra futurum. *Id.* 1. *republ.* 17. 28. Ut Africanum scribit Cato scitum esse dicere. *Horat.* 1. *Ep.* 6. 43. Post paulo scribit, sibi nullis quinquæ esse domi clamydum. Adde *Quintil.* 11. 1. 92. — Passiva. *Cic.* 2. *Nat. D.* 59. Radem huius acri scribitur, concilis se solere implere. *Brut.* *et Cæs.* apud *Cic.* 11. *Fam.* 2. Scribitur nobis, magnam veterum multitudine Romam convenisse. *Cic.* 1. *Divinat.* 64. 123. Scriptum est etiam, quævisse Socratem etc. *Tac.* 15. *Ann.* 25. Scribitur, tetrarobis obsequi. — 2.) Specialiter est presitutus. *Seneca Herc. Fur.* 189. Nulli iussu cessare licet, Nulli scriptum proferre diem. h. e. lo fati scriptum. — 3.)

Scribere tectum dicit *Stat.* 1. *Silu.* 9. pro facere, condere, aut eligere, decernere. II.) Translata. ¶ 1. Metaphorâ ductâ ab utilitate vocis significatione, scribere in animo est alta mente reponere, imprimere nell'animo, scrivere nel cuore. *Ter. Andr.* 1. 5. 47. etiam nunc mihi Scripta illa dicta sunt in animo. Simillites *Pulgar.* *interpr.* *Prov.* 7. 3. et *Jer.* 31. 33. — *Scribere in vento et aqua* apud *Caull.* 71. 4. est id promittere, quod minime perficere aliquis in animo habet. ¶ 2. Metaphorâ ductâ ab eo, quod significat delectum habere, b. e. milites conscribere. *Horat.* 1. *Ep.* 9. 13. quod si Depositum laudas ab amici Jussa pudorem, Scribe tui gregis hunc et fortem crede bonumque, ricevilo nel numero de' tuoi. — Hinc. Scriptum, i. n. 2. absolute, substantivum more. ¶ 1. Generaliter est id, quod litteris mandatum est, scriptura, scriptio, scripta, scrittura, scritto, *ὡς γράμμα.* — a) Universaliter. *Cic.* 1. *Herenn.* 11. 19. Quum in scriptis, aut ex scripto aliqui controversis nascitur, et mos. Ex scripto et sententia nascitur controversia, quum videtur scriptoris voluntas cum scripto ipso dissentire. *Id.* *Brut.* 39. 145. Multa contra scriptum pro quo et bono dicit. *Id.* *ibid.* 88. 301. Memorie tanta, ut quæ secum commentatus esset, ea sine scripto verbis eisdem redderet. *Id.* 3. *Q. fr.* 3. 5. Laudaris pater de scripto meo. *Ovid.* 1. *Art.* am. 469. Si non accipiat scriptum. *Id.* *Heroid.* 6. 4. Debuera scripto certior esse tua. *Id.* 2. *Trist.* 632. Regale scriptum. *Tac.* 4. *Hist.* 39. Adira aliquem scripto. *Quintil.* 3. 6. 38. Corn. Celsus qualitatem in rem et scriptum dividit. Scripto quattuor partes leges subijcit. *Id.* 7. 10. 3. Scriptum et voluntas de eo disputat verbo, quod est in lege, syllogismus da eo quod non est. *Id.* 3. 6. 46. Et scripti et sententia vel voluntatis questio. *Id.* 3. 6. 100. Scriptum legis. *Id.* 7. 6. 6. Scriptum aut apertum est, aut obsecum, aut ambiguum. — b) De scripto dicere contrarium est *re memoriter dicere*, in dicendo scriptum in manu habere, et omnia dicere, ut domi scriptissima, recitare colla carta alia mano. *Cic. Planc.* 30. ad fin. Oratio, quæ propter rei magnitudinem dicta de scripto est. Adde 10. *Phil.* 2. a med. et 4. *Att.* 3. — c) *Scriptum relinquare*, mandare scriptis, litteris mandatum relinquere. *Id.* 6. *Ferr.* 66. 124. Multi Græci de Valerium verum pulcritudine scriptum retinebant. *Id.* 2. *Off.* 1. a med. Ut scriptis actiones nostras mandaremus. *Id.* 3. *Orat.* 46. extr. Quod a Platone in scriptis ralletum esse dicant. — d) *Scriptum facere*, scribam esse, et scribendo victum querere. *L. Piso* apud *Gell.* 6. 9. et *Eto.* 9. 46. Cn. Plavius patre libertino natus scriptum faciebat. *Sueton.* *Vit. Horat.* sub init. Scriptum quæstorium comparavit. *Piso* loc. cit. Dicitur tabulas ponere, scripto sese abdicasse. *Peter leg. scripta*, ut sit 4. declia, quod confirmator hoc loco *Front.* 2. ad amic. (adente iterum A. *Mato*) ep. 6. Eius lege coloniam Concordensium cantum, ne quis scribam fasti, nisi aum, quem decurionem quoque scete facere possit? Fuerunt omnes et sunt ad hoc locorum, quibus unquam scriptus publicus Concordis latus est, decuriones? h. e. quibus publici scribas officium delatum est? V. *SCRIBATUS*. ¶ 2. Specialiter scriptum est lex aut oratio scripta. *Cic. Dom.* 26. ad fin. Quobis scripto illo latus sententiam dicere vetabatur. *Id.* 3. *Q. fr.* 8. a med. Serrani filii funus perlectum fuit. laudavit pater scripto meo. Scripta, *gram*, n. plur. 2. absolute, substantivum more. ¶ 1. Sont opera litteratorum hominum, historie, carmina, artes etc. *Cic.* 5. *Fam.* 12. Ardeo cupiditate lucradibili, nomen aut nostrum scriptis illustretur et celebratur tuis. et 4. *ibid.* 4. Facile cedo tuorum scriptorum subtilitati et elegantia. ¶ 2. Item indus duodecim scriptorum. *Cic.* 1. *Orat.* 50. 217. Licet, ista ratione dicmas, pila bene, et duodecim scriptis ludere proprium esse juris civilis, quoniam utrumque aum P. Mucius optime fecerit. *Edict. veti. scrupis.* *Id. fragm.* apud *Non.* p. 170. 80. *Herc.* 11a. que tibi concedo, quod in duodecim scriptis sula-

non, ut calculum reducas, si te aliquis dati pœ-
nitet. Utroq. loco est qui leg. scrupis, sed iustis
libr. et Crilicis. Quintil. 11. 2. a med. Scævola
in lusu duodecim scriptorum quum prior calcu-
lum præcessisset, tuncque victus, dum rus tendit,
scriptis totius certaminis ordine, quo dato erras-
set, recordatus est. Scripta hæc vocal scriptula
(vel scriptula, ut quidam volunt, sed idem est)
Ovid. 3. Art. am. 363. Est genus (ludi) in toti-
dem tenui ratione redactum Scriptula, quot men-
ses lubricus annus habet. Parva tabella capit ter-
nos utrinque lapillos: In qua vicisse est, conti-
nuasse suos. Ex quo Ovidii loco et firmatur le-
ctio scriptis, non scrupis, in verbis Cic. et Quin-
til., et hic ludus a talis seu tesserae et latrunculis
diversus fuisse ostenditur. V. Ovid. ibid. 353. et
segg. Porro scripta hæc sive scriptula alii putant
fuisse lineas dispositas in labula ludoria, quæ vi-
millis erat illi, quæ eum ludum ludimus, qui vulgo
Tria a notralibus appellatur, similis, inquam,
non eadem, quia alia ordine in illa lineæ de-
scriptæ fuisse videntur. Alii scripta intelligunt
ipsas calculos, qui in ludo adhibebantur: argu-
mento est, quod ab aliis legatur scrupis pro scrip-
tis. Prior sententia magis congruere videtur cum
aliis Cic. et Quintil. verbis: ipsum tamen lu-
um credimus in antiquitatis tenebris adhuc late-
re. Discrutat de eo Salmas. ad Popic. Procul.
13. Gronov. de pec. vet. l. 3. a. 15. et Thom.
Hyde de lud. Oriental. Cf. Bonghi, Man. An-
tig. Rom. n. 82. A. Rich. ait fuisse ludum non
aleatorium illi adimilem, quem illi dicunt ta-
vola reale. V. ABACUS.

SCRINGIS, fortasse plur. ablat. a *stringa*, æ,
legitur in *Giornal de term.* p. 308. 15. Ru-
dolf. Scringis, atlabinibus et centuriis signa pro-
ponebantur. An leg. strigis?

SCRINIARIUS, ti, m. 2. (scrinium) scrinii cu-
stos, qui etiam magister scrinii dicitur. — a)
Absolute. *Vet. Glossarium.* Scrinarii sunt ma-
gistri scriniorum, vel memoriales scriniorum. Ad-
de *Inscript.* apud Gruter. 643. 9. et 1035. 5.
— b) Cum additis. *Cassiod.* 11. *Variar.* 23.
Scrinarius actorum. *Id.* ibid. 24. curæ milliaris.
Inscript. apud Gruter. 1111. 10. SCRINIARIVS AB
EPISTVLIS. et 587. 10. SCRINIARIVS A LIBELLIS. Ad-
de alias apud eumd. 643. 9. et 1035. 5.

SCRINIOLUM, i, n. 2. (scrinium) diminut. a
scrinium, parvum scrinium.

I.) Proprio la *Not. Tir.* p. 163. Scrinium, scri-
nium.

II.) Translat. *Hieronym.* Ep. 77. n. 7. Fa-
biola per prophetas, euangelia psalmosque cur-
rebat, questiones et proponens, et solutas recon-
dans in scrinio, pectoris sui.

SCRINIUM, ti, n. 2. arcus, loculus, capsula, in
qua res pretiosæ et cariores et arcana, (præser-
tim charæ, ut epistolæ, carmina, commentatio-
nes) clausæ servantur: fortasse a *σφινος*, carus,
capax, (cf. Germ. *Schrein*, capsula), aut a *secerno*,
ob distinctos loculos, quibus a capsula differat
(V. *Plin.* loc. infra mox cit. et *Mus. Borb.* IX.
12, ubi scrinii figuram habet) *σφινος*, *σφινος*
(ti. cassetta, stipa, forziere, scrigno, scansia,
scaffale; Fr. *coffre*, destiné à contenir des objets
précieux, des écritures, des livres, des papiers,
des lettres, scrinium, écriin; Ilisp. *cofre*, arca,
cofreito, cassetta; Germ. e. *Behälter für Schrif-
ten*, *Bücherschrank*, *Brief*, *Papierkasten*, *Ri-
ste*, *Schrein*, *Schrank*; Angl. a *casket*, *coffer*,
trunk, *escrioire*, *bookcase*). *Plin.* 16. *Hist.*
nat. 43. 84. (229). Fagus scitilibus laminis, in
taquil seclis, capisque ad scriniis sola utilis.
Sall. Cat. 47. extr. Flaccum prælorem scrinium
cum litteris, quas a legis acceperat, adferre
jubet. Seneca 2. *Ira* 23. a med. Quum C.
Cæsar scintia deprehendisset epistolam ad Pom-
pejum missam, combussit. Sic *Plin.* 7. *Hist.*
nat. 25. 26. (94). Capite apud Pharsaliam Pom-
peji M. scintia epistolam. *Id.* ibid. 29. 30.
(108). Alexander inter spolia Darii vnguentorum
scrinia capto, quod erat auro gemmisque ac mar-
garitis pretiosum, varios ejus usus amicis demon-
strantibus, immo bercula, inquit, librorum Ho-
meri custodiæ datur: ut pretiosissimum humani

animi opus quum maxime diviti opero servaretur.
Adde 13. *ibid.* 1. 1. (3). *Juvenal.* 8. 276. quæ
scripta, et quæ lecture tabellas, Si tibi zelotypæ
relegantur scrinia mæchæ! *Horat.* 1. *Sat.* 1. 120.
ne me Crispini scribia lippum Compilasse putes.
Id. 2. *Ep.* 1. 112. et pilus orto Sole vigil calamum
et chartæ et scrinia posco. *portafoglio*. Adde
Fal. Maz. 6. 5. n. 6. *Ovid.* 1. *Pont.* 1. 24.
et 1. *Trist.* 1. 106., et *Martial.* 1. 3. 4. et 67.,
4. 33., 6. 64. et 14. 37., quibus omnia hæc de
arca aut plateo librorum sermo est. Cf. *Seren.*
Sammon. c. 61. — Pelatij, seu principum quoti-
dianæ erant scrinia, memoriæ, epistolæ, libel-
lorum, epistolæ Græcarum, qui prima erant
in singulis scriniis, dicebantur proximi, et ma-
gistri. (Ita *Forcellinus*. At pto epistolæ Græ-
carum repon. dispositum: sic enendandum
monet *Zirardin.* ad *Nov. leg. Theodos.* p. 203.
et 223. ac præcipue 469.) De his multa *Salmas.*
ad *Lamprid.* *Alex. Sev.* 3. et *Cod. Justin.* 12.
tit. 19. et *Cod. Theod.* 6. tit. 26.

SCRIPULUM, i, n. 2. SCRIPULUM.
SCRIPTILIS, e, adject. (scribo) qui scribi pot-
est: cui opponitur inscriptilis apud *Diomed.* p.
420. 12. *Keil.* *Amian.* 17. 4. a med. Mons (h. e.
ubelliscus) ipse effigatus scriptilibus elementis. *Di-
omed.* 2. tit. Vox articulata litteralis vel scripti-
lis appellatur, quia litteris comprehenditur potest.

SCRIPTIO, ōis, f. 3. (scribo) actus scribendi,
scriptura, lo scrivere, scrizione. ¶ 1. Abstrac-
tum more. Cic. 10. *Att.* 17. Lippitudo, quæ im-
pediat scitionem meam. *Id.* 9. *Fam.* 12. Ut rem
lenuem et inopem, nec scitione magnopere di-
guam. ¶ 2. Concielo, ut ejus, sensu, seu me-
lonymice, est res ipsa, quæ scribitur. *Id.* 5. *Tusc.*
41. in fin. A quo non modo impulsus sumus ad
pbllosophicas scitiones, verum etiam lacerant.
Id. *Brut.* 64. 228. Hoc genus scitionis nondum
est Latinis litteris illustratum. ¶ 3. Idem fere
quod inscriptio. *Macrob.* 1. *Saturn.* 11. 16. Or-
bis restitutus monumentum ei fecit titulo scrip-
tionis. ¶ 4. Item sumitur interdum pro exer-
citatione oratoria remota a fori, qualis est Para-
nesis Isocratis ad Demonicum, Declamationes et alia
ejus generis. *Id.* ibid. 24. 92. Nulla res tantum ad
dicendum profecti, quantum scriptio. *Id.* *Orat.*
11. 37. Quoniam plura sunt orationum genera,
eque diversa, neque in unum formam cadunt
omnia, laudationum, scitionum et historiarum,
etc. ¶ 5. Item ebtographum, scriptura, carta di
obbligazione, pagherò. *Varro Sat. Menipp.* p.
97. Oehl. Vulgoque avarus fenerator spe lucri Rem
scitione duplicat. Alii interpretantur ita, ut
scriptio sit census æstimatis et descriptis in ta-
bulis censualibus bodis, secundum quas in publi-
cum oper conferebant: factumque imitatione Græ-
corum, qui census ἀπογραφὴν οὐσίας καὶ ἀπο-
γραφὴν, descriptionem substantiam, ut explicant
glossæ. ¶ 6. Est etiam sigilla, nota, quæ servis
aut damalis inurebatur. *Cod. Theod.* 9. 40. 2.
V. *Labus*, *Fast.* 7. p. 409.

SCRIPTIŌNALIS, e, adject. (scriptio) ad scrip-
tionem pertinens. *Capell.* 5. p. 463. Species
questionis scriptionalis.

SCRIPTITANS, nullus, et
SCRIPTITATUS, a, um, particip. V. voc. seq.
SCRIPTITO, as, avi, atum, are, a. 1. (scribo)
frequentat. vel intens. a scripto, quod a scri-
bo. — Part. Scriptitans et Scriptitatus. — Scri-
ptito est sepe scribo, scribere spesso, andare scri-
vendo. ¶ 1. Generalit. *Vel. Long.* p. 57. 21.
Keil. Quod ea quæ nos per æ, antiqui per ai
scriptitaverunt. *Plin.* 13. *Hist.* nat. 11. 21. (63).
In palmarum foliis scriptitatum est. ¶ 2. Specia-
lit. alicui scribo aut sepe scribo, aliquem per
litteras seu scripto doceo, certiorum facio, moneo.
Cic. 7. *Att.* 12. in fin. Et hæc et si quid aliud
ad me scribas velim vel potius scriptites. *Tac.* 3.
Hist. 52. Ad Primum et Varum media scriptita-
bat. — Absolute. *Id.* 2. ibid. 86. Scriptitasse Otho-
ni credebatur. *Fronto* 1. ad amic. (edante iterum
A. Majo) ep. 11. Nec ignoro, nullum adhuc inter
nos multo scriptitantes usum fuisse, ita *Codex*
pro scriptitandi. ¶ 3. Item sepe compono, epus
litterarium coado, scribo. *Cic.* *Brut.* 46. 169.

Scriptitavit orationes multas, orator numquam
fuit. *Nep. fragm.* 3. 4. *Stav.* Albinus res R. o-
ratione Græca scriptitavit. *Plin.* 5. *Ep.* 3. Talia
sanctissimos homines scriptitasse. Cf. *Arnob.* 4.
p. 138. — Cum adverbis. *Cic.* 2. *Orat.* 23. a
med. Sed ne te quidem, Antioch, multum scrip-
titasse arbitror. *Id.* 2. *ibid.* 12. 51. Græci sic in-
itio ipsi scriptitabant.

SCRIPTIŪCŪLA, æ, f. 1. (scriptio) diminut.
a scriptio. *Salvian.* *Gubern.* D. præf. In scrip-
tūculis nostris non tenocula esse volumus, sed
remedia.

SCRIPTULUM et scriptulum. V. in SCRIPULUM.
SCRIPTO, as, are, a. 1. (scribo) frequentat. a
scribo, unde et scriptito. — Scripto est idem ac
scriptito, sepe scribo, scribere spesso, scrivac-
chiare. Cetera, quæ ad hanc vocem pertinent. V.
in LECTO; quibus addimus, præter *Bentlejum*,
etiam *Orellium* hanc vocem rejecisse. Sed cum
bona pace tantorum virorum pro v. lecto asserimus
illud *Porphy.* in *Horat.* loc. cit. Lecto produ-
clā syllabā enunciare debemus, quia frequen-
tativum est ab eo, quod est lego: et proscripto,
præter laudato, *Priscian.* p. 825. *Futsch.* Fre-
quentativa plerumque a supinis derivantur, ut scrip-
tu scripto; dictu, dicto; curau, curso etc. Adde
eumd. p. 1224.

SCRIPTOR, ōis, m. 3. (scribo) γραφτης, qui
scribit (It. scrivano, scrittore; Fr. écrivain,
copiste; Ilisp. escribiente, escribano; Germ.
d. Schreiber, Schriftsteller; Angl. a writer,
scrivener). ¶ 1. Generalit. Cic. 1. *Orat.*
30. 136. E. ejus scriptora et lectore suspicari
liceret. *Id.* 2. *Fam.* 4. Tuarum rerum dome-
sticarum habes et scriptores et nuncios. *Id.* *Brut.*
22. ad fin. Addebant etiam, scriptores illos male
mulcatis erisse cum Galba. h. e. illos servos li-
teratos, amanuenses. *Horat.* *Art.* P. 354. Scrip-
tor libarius. *Tac.* 15. *Ann.* 63. Advocatis scrip-
toribus pleraque tradidit. ¶ 2. Specialit. est
auctor, h. e. qui opus aliquod litterarium condit
et litteris mandat, ut rhetor, historicus, poeta et
hujusmodi, scrittore, autore, συγγραφεύς. —
a) Absolute. Cic. *Orat.* 9. 29. Venustissimus ille
scriptor ac politissimus Lysias. Cf. eumd. *Brut.*
9. 35. Tum fili Lysias, ipse quidem in causis
forensibus variatus sed egregie subtilis scriptor
atque elegans. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 62. habet hos
numeralque poetas ad nostrum tempus Livi (*An-
dronicus*) scriptoris ab avo. *Id.* 2. *ibid.* 27. 77.
Scriptorum chorus omnis amat nemus et fugit
urbem. Poetam scriptorem vocal, ut alibi, quem
præci etiam scribam dixer. *Liv.* præf. 2. In
tantis scriptorum turba. h. e. historicorum. *Sall.*
Cat. 8. Scriptorum magna ingenia. *Gell.* præf.
4. Scriptorum utriusque linguæ. h. e. Latinæ et
Græcæ. *Id.* 19. 8. extr. Classicus assiduusque
scriptor, non proletarius. *Martial.* 3. 20. Fal-
sus scriptor. h. e. historicus mendax. *Phædr.*
5. 1. Hic est Menander scriptor. h. e. poeta co-
micus. *Horat.* *Art.* P. 120. Scriptor honoratum
si forte reponis Achillem etc. h. e. poeta. *Quin-
til.* 7. 10. 7. Est hoc quod scriptor demonstrare
non possit. h. e. artium. *Quintil.* 7. 6. 11. Ac-
cidit, ut eisel scriptum, quod apparetet scripto-
rem noluisse. h. e. testamenti scriptorem. *Id.* ibid.
2. 53. Signator et scriptor. V. SIGNATOR. —
b) Cum Genetivo. Cic. 1. *Orat.* 34. a med. Le-
gendi etiam poete, cognosceoda historia, oniciam
bonarum alium scriptores ac doctores legendi.
Id. *Arch.* 10. 24. Quam multos scriptores rerum
suarum magnus ille Alexander secum habuisse
dicitur! *Sall.* Cat. 3. Scriptores et actor rerum.
Horat. 1. *Ep.* 2. 1. Scriptor Trojani belli. h. e.
Homerus. *Id.* *Art.* P. 235. Satyrorum scriptor.
di drammi satirici. *Plin.* 38. *Hist.* nat. 5. 4.
(36). Callisthenes historiarum scriptor. *Quintil.*
9. 4. 96. Scriptores artis hujus. et 10. 1. 9. jam-
borum et veteris comædiæ. et 1. 5. 11. carmi-
num. et ibid. 21. Irogædiarum. et ibid. 10. 17.
mimorum. ¶ 3. Item publicus scriptor, coadi-
tor, auctor. *Sueton.* *Ner.* 17. Scriptores testa-
menti. Cic. 1. *Brut.* 1. Solon sapientissimus ex
scriptor et legum scriptor solus ex septim. legisla-
toire. Adde 5. *republic.* 2. 3. et cf. 2 *Invent.* 47.

139. — Absolute Quintil. 7. 2. 53. et ibid. 6. 11. Scriptor. h. e. testamenti.

SCRIPTORIUM, ii, n. 2. *V. voc. seq.*

SCRIPTORIUS, a, um, adject. (scriptor) da scribere, scrittore, γραφικός, ad scribendum pertinens. *Cels. 5. 28. n. 12. a med.* Scriptorius celsum. *Id. 6. 4. eitr. at 8. 4. ante med.* Atramentum scriptorium. — Hinc

Scriptorium, ii, n. 2. absolute, substantivum mora, graphium, γραφίον, stilus ferreus quo vetates in tabulis ceratis scribere solebant. *Isid. 6. Orig. 9. 2.* Graphium Graece, Latine scriptorium dicitur.

SCRIPTULA. *V. SCRIPULA.*

SCRIPTULUM, i, n. 2. (scriptum) deminut. n scriptum. In plur. num. *Ovid. 3. Art. am. 361. de iudo duodecim scriptorum. h. a. parva linea. V. SCRIPTUM.* — Da scriptula, quod et scripulum, *V. SCRIPULUM.*

SCRIPTUM, i, n. 2. *V. SCRIBO* in fin.

SCRIPTURA, ae, f. 1. (scribo) Scriptura legitur in *Inscript.* apud *Orell. 4570.* et *Gromat. vet. ed. Rudorff.* — Scriptura est actus scribendi, scriptio, γραφή (It. scrizione, lo scrivere; Fr. action d'écrire, écriture; Itsp. escritura, In action de escribir; Germ. d. Schreiben; Angl. the act of writing, a writing). ¶ 1. Generatim. — a) Abstractorum more. *Martial. 1. 67.* Erres maorum iur avara librorum, fieri poemam posse qui putas tanti, Scriptura quantil constat, et totius villis. *Plin. 33. Hist. nat. 7. 40. (122).* Minium in voluminibus quoque scriptura usurpatur, clariore litterae facit. *Cic. 1. Orat. 33. 150.* Si subtilam orationem commentatio vincit, hanc ipsam profecto assidua ac diligens scriptura superabit. *Id. 15. Fam. 21.* Scriptura aliquid persequi h. e. scribere, et *Cecin. ad Cic. 6. Fam. 7.* Mendum scripturae litora tollit. *Sueton. Gramm. 2. a med.* Navi Punicum bellum, unico volumine et continenti scripturae expositum, dixit in septem libros. — b) Concreto, ut ajunt, sensu. *Petron. Sat. 126.* Supercilia usque ad malarum scripturam currentia, ac rorsus confinio luminum paece permixta. ubi scriptura malarum vel est extrema linea seu confinium malarum in superiore parte: vel pictura seu fucus eorumdem: vel denique cum multis aliter est legendum. ¶ 2. Specialim. — a) Abstractorum more aut modus scribendi, stilus. *Cecin. ad Cic. 8. Fam. 7.* Gaus hoc scripturas non modo liberum, sed incitatum atque elatum esse debet. *Ter. Phorm. prol. 5.* Fabulas tenui esse oratione et scriptura laevi. *Id. Andr. prol. 12.* disit, oratione ac stilo. *Nepos praef.* Genus scripturae laevi. Alii interpret. libelli. *Cf. Vellej. 2. 52. 3. — b) Concreto, ut ajunt, sensu aut scriptum, γραφή (It. scritto, scrittura; Fr. composition écrite, écrit, redaction; Itsp. escrita, escritura; Germ. d. Schrift, Abfassung; Angl. a writing, composition, book). Planc. ad Coss. etc. 10. Fam. 8. a med. C. Furla legato plura verbo, quam scriptura, mandata dedi. più a bocca che in iscritto. *Vol. Mas. 1. 1. n. 12.* Duabus archi lapideis repertis, quarum in altera scriptura indicabat corpus Numae Pompilii fuisse. *Inscripzione, la soprascritta. at Vellej. 2. 61. 3.* Senatus enim honoratum equestri statua, quae bodiue in rostris posita statem ejus scriptura indicat. *Inscripzione. Ammian. 19. 12. 4.* Desideriorum indica missa scriptura supplicationibus asprese conceptis. petitione, istanza in iscritto. et *Sueton. Cels. 41.* Libelli scriptura bravi. vigiliet di poche parole. *Fulgat. interpr. Ps. 86. 6.* Dominus narrabit in scripturis populum et principum: horum qui fuerunt in ea. h. e. tanta erit copia eorum, qui verba Ecclesiae sae aggregabant, ut solus Deus tot principes et populos enumerare et insulae scientias relictis libro complecti omnes possit. Ita *Weitenauer, Lex. Bibl. ad h. l. — c) Item opus litterarium, ut carmina, historiae etc. Ter. Adelphi. init.* Postquam poeta aenati, scripturam soam ab iniquis observari, at adversarios rapere in pejorem partem, quam aeterni sumus etc. *Id. Hecyr. prol. 2. 5.* Na cum poeta scriptura evanescere. *Tac. 4. Ann. 33.* Nemo Anasles nostrorum cum scriptura eorum*

contenderit, qui veteres populi R. res componere. *Sueton. Vit. Juvenat. sub init.* Genus scripturae studiosae escoli. h. e. satira faciendae. *Tac. 3. Ann. 3.* Diurna actorum scriptura. h. e. acta diurna Urbis. — d) Item libri sacri, tā is-pa βιβλία, Scriptura, seu, in plur., Scripturae, la sacra Scriptura, o in Scriptura, κατ' ἱστορίαν. *Juvenat. 1. 419.* Testis erit Scriptura tibi, quam spondet aperta. *Adde Chalcid. Tim. 277. et 278. (Cf. Alcim. ad Soror. 426.) et Tertull., Hieronym., Augustin.* aliosque christianos scriptores. — e) In re agraria — α) Est inscriptio terminum. *Gromat. vet. p. 111. 24. Rudorff. et alibi passim. — β) Modus agri in tabula scriptus. Id. p. 129. 13. et p. 131. 12. — f) In re civili — α) Est scriptio testamenti, aut testamentum et ipse ejusdem testus. *Cic. 2. Invent. 40. 117.* Es superiora et ex inferiori scriptura docendum, quod quaeratur, fieri perspicuum. h. e. superiora et inferiora parte testamenti. *Adde Quintil. 9. 2. 34. Id. 7. 9. 6.* Scriptura dubia. — β) Les scripta. *Sueton. Cal. 41.* Ejusmodi vectigalibus indicia neque propositis quoniam per ignorantiam scripturae multis commissis fuerant. — γ) Vectigal ex agris et silvis publicis, quod pendebatur ab illis, qui in illis pastionis causa pecudes habebant: et scriptura dicebatur, quia numerum pecudum apud publicanos profiteri cogebantur, qui in commentariis referebant et scripto servabant, gubellin de' pascoli. Hujusmodi vectigalia multa erant in Asia, item in Italia, in silve Scanis et in saltibus ad Minturnas, ut *Cic. 2. leg. Agr. 14.* memorat. *Id. leg. Manil. 6. a med.* Ita neque ex portu, neque ex decumis, neque ex scripturae vectigal conservari potest. *Plaut. Truc. 1. 2. 44.* Ubi non est, scripturam unde dedit, incusant publicanos. non hanc modo di pagare il fitto. Scriptura autem dicebatur, quia in consoris tabulis scripta erant vectigalia ex iis agris et silvis, ut relicta erant loca, quae, ut ait *Serv. ad Virg. 4. G. 125.*, non vilibus vel frumentis vel pascuis apta erant. *V. RELICTUS et SCRIPTURARIUS.* — De magistro scripturae, *V. MAGISTER.**

SCRIPTURABILIS, e, adject. (scriptura) scripturabile, cui inscribi potest. *Cassiod. 11. Variar. 38.* de charta ex papyro. Scripturabilis lacles, quae nigredinem suscipit ad decorum.

SCRIPTURARIUS, a, um, adject. (scriptura) ad scripturam pertinens. Scripturarius ager publicus appellatur, in quo, ut pecora pascantur, certum est: quia publicanus scribendo conficit rationem cum pastore. *Festus p. 333. 16. Müll. — Hinc*

Scripturarius, ii, m. 2. absolute, substantivum more, vectigalis ex agris et silvis publicis actor. *Non. p. 37. 33. Merc.* Scripturarius veteras, quos nunc tabularios dicimus, dici voluit, quod scripturis vel commentariis omnia vel urbium vel provinciarum complecterentur. *Lucil. apud eund. p. 351. 7.* Publicanus vero ut Asiae nam scripturarius, Pro Lucilio, id ego nolo, et uno hoc non multo omnia.

SCRIPTURARIUS, ii, m. 2. *V. voc. praec.*

SCRIPTURIO, i, ite, a. 4. (scribo) desiderat. a scribo, scribere gatio. *Sidon. 7. Ep. 18.* Incitatus samet nolimus nec dum scripturaria desinit. *Adde 8. Ep. 11. a med.*

SCRIPTUS vel scribus, e, um, particip. *V. SCRIBO.* *Adde particip. scripta (subaud. lex, constitutio) absolute inveniri in subscriptionibus legum. Cod. Theod. 1. 8. 1. in fin. Item Martian. Novell. 2. 1. in fin. et Cod. Theod. 7. 22. 9.*

SCRIPTUS, us, m. 4. *V. SCRIBO* in fin. ad *V. Scriptum, t. § 1. d.*

SCRIPULA. *V. SCRIPULA.*

SCRIPULARIS vel scrupularis, e, adject. (scriptum) d'uno scrupolo, scrupulum continuans. *Plin. 33. Hist. nat. 8. 43. (126).* Prolixius dicunt, quantum auri sit in ea, scrupulari differentia, mirabili ratione non fastidite. Alii leg. scrupulari. *Adde Theod. Priscian. 4. p. 314. retro.*

SCRIPULATIM vel scrupulatim, adverb. (scrupulum) per scrupula, minutim, scrupulose. *Plin. 23. Hist. nat. 24. 56. sub fin.* Scrupulatim quidem

colligere ac miscere vias, impudentia est. Alii leg. scrupulatim.

SCRIPULUM et scrupulum, i, n. 2. (scrupus). Pro scrupulum legitur ad *scriptulum*. hoc vero est syncope a *scriptulum*: Illud a *scriptulum*: quoniam idem significat. *Inscript. apud Marin. Frat. Arv. p. 357.* Ex voto posuit ARO. p. xv. *scr. rx. h. e. argenti pondo XV. scriplis IX.* *Adde eund. ibid. p. 230. t. p. s. r. xxiii. Eni. h. e. testamento ponendum fuisse pondo tribus et viginti et semis, et scriplis VII.* Sic in *Bullett. archeol. n. 1830. p. 107.*, ubi P. IS.: 8 *ΕΥΧΗΣ*. b. e. pondo unum semis unclae quattuor semis, scripla octo semis. Eam enim *id. ibid.* docet, in antiquis monumentis fuisse notam scriptorum. *V. GRAMMA*, et consula *Pontedera* in *Antiqu. Lat. et Graec. p. 97.* Varro epud *Charis. 4. p. 105. 6. Heil.* Nummum argenteum statum primum a Servio Tullio dicunt. In quattuor scriptulis major fuit, quem nunc est. *Charis. ibid.* Scriptulum, quod nunc vulgus sine i dicit, Varro in *Plutotoryne* (af. Phavorian, vel Plutotino) dicit. *Colum. 12. R. R. 23.* Picli sex scripla in restarios quinqus miscere. et *ibid. 28.* Medicamentis pondo unclae et scripla octo. — Et scrupulum, apud *Vitruv. 7. 8. n med.* Si ibi auri scrupulum imponatur, non nabit. Ita edit. *Elzevir. 1619.* — De iudo duodecim scrupulorum vel *scriptulorum*, seu *scriptorum*, *Ovid. 3. Art. am. 363. V. SCRIPTULUM et SCRIPTUM.* — Eodem sensu dicitur et *scrupulum*, sive es consuetudine venendi i lo u, ut in *caruifex*, opifimus; sive deminutivum sit a *scrupus*, qua lapillum significat. *Ovid. Medic. fac. 93.* Quinqus trabant marebri scrupula, myrrba novem. *Cic. 4. Att. 16. a med.* Neque argenti scrupulum esse ullum in illa Italia. Alii leg. scrupulum. *Plin. loc. infra cit.*, ubi leg. scrupulum. In MSS. est *scrupulum*, teste *Harduino* et *Sillig. Martial. 10. 55.* Libras, scrupula sextulasque dicit. *Adde 4. 69. et 6. 19.*, quibus locis est qui leg. *scriptula*. — Scrupulum proprie est parvus scrupus, vasculum, lapillulus (*V. SCRUPULUS*): trehalate, universim est quodcumque exiguum pondus; specialim vero ¶ 1. Est ponderis esguit nomeo; scrupolo, γραμμα, ducentesima octogesima octava pars assis, seu vigesima quarta pars unclae. *Rhemn. Fann. de ponderib. 8.* Semloboji duplum est obolus, quem pondere duplo Gramma vocant: scriptum nostri dicere priores. Samina spe alii illiquis latitante curia Attribunt scripto: lentes veraciter octo, Aut totidem speltas numerant tristres lupinos Bis duo, sed si par generatim bis pondus loasset, Servarent eadem diversam pondere gentes: Nunc variant. Hae Fann.: *Adde eund. ibid. 25.* Exemplia habes apud *Colum., Ovid., Cic., Vitruv., Martial.* et *Inscript.* supra adlat. ¶ 2. Item nummus, seu tertia pars denarii. *Plin. 33. Hist. nat. 3. 13. (47).* Aureus nummus percussus est post entos sexaginta duos quam argenteus, ita ut scrupulum valeret sestertile vicens. Ita *Plin.* Ejus nota fuisse caput Martis galea apertum in una facie, in altera vero aquila cum inscripto nomine Urbis, ut constat ex perraro exemplari, quod in Bibliotheca regia Parisiensis bodidum asservatur. *V. A. Rich. op. cit. Cf. etiam, quae init. dicta sunt.* ¶ 3. Scrupulum praeterea est minima pars iugeri, h. e. decem pedes in longitudinem et latitudinem quadratum, ita ut triginta ses scripula efficiant clima et quattuor climata acium. *V. CLIMA et ACTUS.* Varro 1. *R. R. 10.* Jugari pars minima dicitur scrupulum, id est decem pedes in longitudinem et latitudinem quadratum. et mox. iugerum habet scripula CCLXXXVIII.: quantum a antiquis nostri ante bellum Punicum pendebat. Alii leg. *scrupula*. *Adde Colum. 5. R. R. 1. a med.*, ubi quoque alii leg. *scrupula*. ¶ 4. Et minima pars cuiusque mensurae. *Plin. 2. Hist. nat. 10. 7. (48).* Non semper, in scrupulis partium congruentis siderum motu. h. e. partibus minimis graduum; minuti nos vocamus, aut econdi. et *Frontin. Aquad. 26.* Capli quinarium, et plus quam quinqus octavam, hoc est sestunciam quinaris, et scripula tria, et sestem scri-

puli. ¶ 5. Item vicesima quarta pars horæ. *M. Aurel.* apud *Fronton.* 2. ad *Cæs.* (edente *litteram A. Maio*) ep. 9. Cuius Neapolitanum plane commodum, sed vehementer varium. In singulis scripulis horarum frigidus, aut tepidus, aut horridus. *V. SCRUPULUS.* Adde *Inscript.* apud *Orell.* 4718.

SCROBATIO, ōnis, f. 3. (serobis) eclus fodienti foras ad erbores depangendas. *Kalend.* rusticum *Farnesian.* apud *Gruter.* 138. mens. Novemb. Serobatio erborum. Huius *Kalendaris* av-
Servius infirmere conatus est *Pontedera* la *Antiqu.* *Lat. et Græc.* p. 393. et seqq.; verum *Morcellus* de stil. *Inscr.* *Lat.* t. 1. p. 75. et seqq., ad. *Patav.* ejusdem difficultatis ibi occurrit, ut illud genulum opus esse probet. Cf. *Orell.* *Inscript.* v. 2. p. 381.

SCROBICULUS, i, m. 2 (serobis) deminut. a serobis, parvus serobis, fossella *βόρπον.* *Colum.* 4. R. R. 15. Et serobiculo factu ad imum eolum prædicitur. *Id.* 5. *ibid.* 6. ante med. Non maximos serobiculos, seroipede lateri se distantes, fodere. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 5. 13. (25). Lilla in serobiculis seruntur Adde *Farron.* apud *Non.* p. 225. 9. *Merc.*

SCROBIS et seroba, ōis, m. et f. 3. Serobs agnoscitur a *Priscian.* 5. p. 657. et 7. p. 751. *Putsch.* Verum *Schneiderus* in loco *Colum.* ubique serobis restituit; quibus loc. editi libri serobe exhibebant. — Ablat. sing. serobe; et Genet. plur. serobium esse monet *Inscr.* *fragm.* *Gramm.* p. 136. *Endl.* — Serobis est cavum in terra factum, fossa, fovea, formella, buca, fossa, *ὄρυγμα*, *αὐρύμα*; fortasse a Gr. *σρόβη* et Lat. *seribo*. (Cf. *Germ.* *Grube*, fossa.)

1.) Proprie. ¶ 1. Generetlm. *Colum.* 5. R. R. 5. Seroba, aut sulcus faciendus est. et mox. Ne protinus totus seroba terra compleatur. et *ibid.* 6. circa med. Serobis fieri debet latus pedum duorum. et mox. Serobem auctumno facito. et *ibid.* 10. Serobis olibanum similis fiat. *Virg.* 3. G. 60. Serobes subigere. *Id.* *ibid.* 255. replere. *Id.* 285. Serobibus quæ alia fastigie, jumentis quanto fonde ei richiedano la fosse. et *Plaut.* *fragm.* apud *Priscian.* 7. p. 751. *Putsch.* et *Non.* p. 225. 6. *Merc.* Ibi serobis fodito se-
agenus in dias. *Id.* *ibid.* Ego esodilebem in diem Janne serobes. *Farro* *ibid.* In serobis fodiendo in-
volunt aream. *Cic.* *fragm.* apud *Serv.* ed 2. G. 285. *Plin.* 17. *ibid.* 13. 21. (97). Eamum eb ar-
nora la serobem deprimere. *Id.* 24. *ibid.* 1. 1. (1). Quereum in serobe depangere. et 10. *ibid.* 24. 61. (126). Serobes exavare. *Colum.* 4. R. R. 4. Facta in pectinato serobe, vilia prosterne-
tur. *Id.* 12. *ibid.* 44. circa med. Facta serobi
perculum imponitur. *Ovid.* 7. *Met.* 243. egesta
serobibus tellure duabus. *Lucan.* 8. 755. lacera
fragmenta carlam *Exigua* trepidus posuit serobe.
Græc. apud *Serv.* loc. cit. Abunde fossa sero-
bi est. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 31. 57. (131). Pla-
tant in sue serobe reponuntur. ¶ 2. Specialim
dicitur de fossa, in qua humatus cadaver. *Mar-
tial.* 10. 97. Jam cetobe, jam lesto, jam pallin-
tare parato. *Sueton.* *Nar.* 49. Serobem coram
ilic imperavit, dimensus ad corporis sui modu-
tum. *Tac.* 1. *Ann.* 61. Quot patibula captivis,
quæ serobes. ubi ai mora R. fortasse dicitur, quo
qui supplieis effundendi erant, in serobem demit-
tebantur; scilicet tamen latelliges de foveis, in
quæ cadavera congeriebantur. (Cf. *Polyb.* 1. 80.
de *Carthaginiensibus*. *Συρριφάντες* *εὐ* *οὐλῆν*,
ἐν *ὥντας*, *ἐπὶ* *φῶν* *εἰς* *τινα* *ταφῶν*.) Adde eund.
15. *ibid.* 67. eub fin. ¶ 3. Item de pudendo
muliebri. *Arnob.* 4. p. 131. Pertunda, quæ in
cubiculis præsto est virginalem serobem effodien-
tibus maritis.

11.) Translate. *Petr.* 1. 110. Meū matre ne-
fas, nec elem, nec oim serobe? Nusquam. Hic
tamen infodiam: vidi, vidi ipse, libelle: Auriculas
asial quæ non habet f. a. occulte. nē dī na-
scosio, nē rimbucato. *V. HIAS* in *ONOM.*

Humonym. Quomodo serobis differat a pa-
stino et sulco, *V.* in *bad* voca.

SCRUPUS, a, nm. *V. SCRUPUS.*

SCROFA, a, f. 1. (*σροφῆς*) Sunt qui scribunt

scropha. — *Scrofa*, a voce Græca *ελία* ¶ 1.
Est porca vetula, quæ fetus easus ellit, *scrofa*.
Farro 2. R. R. 4. Scrofe la sos quæque hera
suos alit, oportet, porcos. *Colum.* 7. R. R. 9.
Scrofe probantur longissimi status, et ut sint
reliquis membris similes descriptis, verribus. *Ju-
venal.* 6. 176. Atque eodem scrofa Niobe secu-
dior elbe. *Laber.* apud *Non.* p. 114. 30. *Merc.*
Grundientem (ad grunnientem) edepesi scrofam.
Inscript. apud *Gruter.* 105. 12. c. *CONSELYS*
CÆSO *SACERDUS* *GENIO* *MVNCIPIT* *SCROFAM* *CVM* *PAR-*
GIS *TRIGINTA* *D. N.* ¶ 2. Scrofe videtur esse mor-
bus apud *Emil.* *Macr.* c. 6. de *Plantagine*
p. 227. ¶ 3. *Scrofa*, in plur. num., idem ac
scrofula apud *Plin.* *Valer.* 4. 8. — *NB.* De
cognom. R. *V. ONOM.*

SCROFINA, a, f. 1. *V. voe* seq.

SCROFINUS vel *scrophinus*, e, um, edject.
(scrofa) ut *Scrophinum* stercus, *Marcell.* *Empir.*
4. et *Gargil.* de cura boum., ubi illi minos re-
cto leg. *scrophinum*. *Scrophine* perna, *Marcell.* *Em-
pir.* 13. Adde eund. 18. — *Hinc*

Scrophina, a, f. 1. absolute, substantivorum
more ¶ 1. Est caro scrophine. *Gloss.* *Labb.* *Scro-
fine*, *σροφίνα*. ¶ 2. Item matris, vulve scrophina-
ta plur. num. *Plin.* *Valer.* 5. 35. *Scrophine* ste-
riles. (ed. *Alid.* *scrophina*.)

SCROFIPASCUS, i, m. 2. (scrofe et pascu) qui
scrofos pascit, *porcajo*, *χορροβοσκός*. *Plaut.* *Capt.*
4. 2. 27. Tum piores scrofpasol, fursure qui
elunt aues.

SCROFULÆ, ōnis, f. plur. 1. (scrofa) scro-
fole, *χορροβός*, struma, aut similli morbus circa
guttur. *Pegel.* 2. *Peterin.* 25. Plerumque stru-
mæ, vel paratides, aut scrofulæ jumentorum gut-
tur infestant.

SCROPHA. *V. SCROFA.*

SCROPHINUS. *V. SCROFINUS.*

SCROTUM, i, n. 2. englia, borsa, *δρόσος*, sac-
culus a pelle, quo testiculi continentur: per me-
tathesia a scortum, quæ pellem significat. *Cels.*
7. 19. Inciditur interdum lagueu, interdum scrotu-
m. Adde *ibid.* 20.

SCRUPĒA, a, f. 4. *V. SCRUPĒUS.*

SCRUPĒDA vel rectius *acropipeda*, a, m. at
f. 1. aciancator, chi eammina malamente, qui
agere incedit, velut qui pedibus scrupus caleos
difficile ingreditur et distorto corpore. *Farro* 7.
L. L. 65. *Müll.* *Scrotis*, *scrupipeda* (*Forcellinus*
scrupeda), stritabilis, tantula. *Scrupipedes*
Aurelius scribit ab *scarpipeda*: *Juvenalis* comicus
dicebat a vermiculo piloso, qui solet esse in fran-
de cum multis pedibus: *Valerius* a pede et *scrup-*
pea. Et eo *Acel* postum in euriola: Itaque est
in *Malenippa*: reles ebs te religionem, ut *scrup-*
eam imponas tibi. ubi *Scalig.* cum *Forcellino* leg.
scruped, hic autem subdit: *scrupeda* est *devidi-*
mus, b. e. cariosa in religionibus, inperititiosa. Ad-
de *Plaut.* *fragm.* apud *Gell.* 3. 3. *V. SCRANTĒ.*

SCRUPĒUS, a, um, edject. (scrupus) scrupis
plenus, lapidosus, scrupulosus, asper, difficilis et-
trectatu, cassoso, aspro, gropposo, *λιδωδός*.

1.) Proprie. *Pacuvius* epua *Farron.* 7. L. L. 6. *Müll.* Templum tribus modis dicitur: in
cælo templum dicitur, ut in *Meubæ*: O magna
temple cælitum etc.: in terra, ut in *Peribos*:
Scrupea sava *Bacchi* Tempia prope edgreditur: sub
terra, ut in *Andromacha*: *Acherusia* templa etc.
Item *Ennius* apud *Fest.* in *Scrup.* *Scrupeo* in-
restita sava atque ostreli squamas saprant. (*Müll.*
scruped) h. e. terga cavæ super obsta cauchis
ut est *Ovid.* 4. *Met.* 724. de eadem re, h. a. de
marino monstro loquens. et 1. *ibid.* 332. Triton
humens innato murice tectus. *Virg.* 6. *En.*
237. Speluince alta fuit, vestoque immanis biatu,
Scrupea, tuta lacu nigro etc. *Seneca* *Agam.* 558.
Est humilis unda, scrupis mendas vadis, Ubi sava
rapidis clusa vorticibus tegit *Fallas* *Caphareus*.
Adde *Stat.* 9. *Theb.* 411.

11.) Translate. *Aueon.* *præf.* *Edyll.* 12. *Scru-
pea* difficultas, h. a. erdua, molesta, difficilis.
Tertull. *Pall.* 4. de *Achille*. Ille apud rupem
et silvianam et monstrorum aruditorum *scrup-*
ea scroba creditus. h. a. apud *Cibronem* centaurum.
— *Hinc*

Scrupea, a, f. 1. absolute, substantivorum
more, idem ac *scrupulus*, quæ est sollicitudo, di-
ligens inquisitio, religio. *Accius* apud *Farron.*
7. L. L. 65. *Müll.* *Reichs* ebs te religionem, ut
scrupeam imponas tibi. Ita leg. et *Ribbeck.* At
Forcellinus leg. *scrupede* et interpretetur: su-
perstitione laboranti, *scrupulosa*. *V. SCRUPĒDA.*
SCRUPĒPĒDA. *V. SCRUPĒDA.*

SCRUPŌSUS, a, um; edject. (scrupus) idem
quod *scrupulus*.

1.) Proprie. *Accius* apud *Non.* p. 223. 2. *Merc.*
Scrupose specus. *Plaut.* *Capt.* 1. 2. 82. *Scrupo-*
sam viam commears. *Lucan.* 5. 675. *Scruposa*
angusta vacant ubi illora sava gropposi. *Grat.*
Cyneg. 514. Instratur equis *scruposa* *Pyrene*. i
sacrosi *Piranej*. et *Sil R.* 7. 274. *Scruposi* col-
les. *Apul.* *Florid.* n. 11 *Scruposum* agrum,
meras rupines et senticete colere *Capell.* 9. p.
301. *Scruposis* lassata salebrili

11.) Translate. *Lucret.* 4. 524. heudquaquam
relio *scruposa* relicta est. *Terentian.* de metr.
p. 2385. *Putsch* *Scruposis* sequimur vadis.

SCRUPŪLĀRIS. *V. SCRIPULĀRIS.*

SCRUPŪLATIM. *V. SCRIPULATIM.*

SCRUPŪLĀTOR, ōris, m. 3. qui *scrupulose*
sollicitat. *Gloss.* nom. ed. *Loewe* p. 169.

SCRUPŪLŌSE, adverb. (scrupulosus) Comp.
Scrupulosus; Sup. *Scrupulosissime*. — *Seru-*
pulose est nimis curiose, diligenter, *scrupulosa-*
mente, con troppa diligenza, *ὤπερσροβός*. *Colu-*
m. 9. R. R. 8. Quæ dono val aucupio eudla-
gant, minui *scrupulose* probantur. *Plin.* 2. *Hiet.*
nat. 46. 45. (118). *Scrupulosus*, quem instituto
fortassis convenit operi, tractabo vanto. *Quint-*
il. 5. 14. a med. *Minutius* et *scrupulosus* *scru-*
tantur omnia. *Apul.* 9. *Met.* *Scrupulosus*
contemplantis angula. *Id.* 1. *ibid.* *Scrupulosissime*
explorans. *Colum.* 1. *præf.* *Corporis* gesticulato-
rem *scrupulosissime* requirunt salationis se must-
em rationis studiosi. Adde *Augustin.* de *anim.* 4.

SCRUPŪLŌSITAS, ōis, f. 3. (scrupulosus) ¶ 1.
Est nimis diligentia, anela cura troppa asattez-
za, *ὤπερσροβία*. *Colum.* 11. R. R. 1. in fin.
In bec autem ruris disciplina non desiderator
ejusmodi *scrupulositas*. Adde *Mar.* *Victorin.* *art.*
gramm. p. 39 32. *Heil.* ¶ 2. Item enclitica,
sollicitudo, scrupulo, riguardo. *Tertull.* *Virg.*
veland. 11. a med. De ceteris, quæ deponantur
non sunt, viderit perentum procrestinatio de an-
guellis et *scrupulositate* descendens. Adde *Hiero-*
nym. in *Ep.* ad *Galat.* *prol.* ed. *Faltars.* t. 7.
p. 370.

SCRUPŪLŌSUS, a, um, edject. (scrupulus) Comp.
Scrupulosior et Sup. *Scrupulosissimus* 11. 1. —
Scrupulosus est idem ac *scruposus*, *scrupulus*, a-
per, gropposo, aspro, ecabro, ruvido.

1.) Proprie. *Cic.* 4. *Tusc.* 14. eub fin. Es quib-
us quoniam, tamquam et *scrupulosus* cotibus, ena-
vigavit oratio. *Alit* leg. *scruposus*. *Pacuv.* apud
Priscian. 6. p. 713. Advenio lo *scrupulosum*
specum. *Alit* *scruposam*. *Plin.* 15. *Hiet. nat.*
23. 25. (94). de *castaneis*. Cetera ruum pebula
gignuntur, *scrupulosa* corticis, inre nucleis quo-
que, ruminatione. *Tertull.* *Cult. femin.* 10. *Scru-*
pulosa Deus auribus vulnere intulit, h. e. auctor
fuit forandarum euriu, unde lapilli penderent.

11.) Translate. ¶ 1. Est diligens, minuta quæ-
que persequens, sollicitus, assidus, quæque *scru-*
pula ipsa ponderum et mensurarum examinans,
esalto, diligente, *scrupuloso*: a *scrupulum*, mi-
nima ponderis pars. *Frontin.* *Aquæd.* 64. *Scru-*
pulosa inquisitione invenire aliquid. *Plin.* 19.
Hiet. nat. 33. 76. (326). Vantorum relia erit paul-
lo *scrupulosior*. *Vol.* *Max.* t. 1. n. 8. *Scrupu-*
losa cura parvula quæque momenta religiosi ex-
aminare. *Apul.* de *Deo Socrat.* *Scrupulosissime*
deorum cultus. *supersticioso*. et *Tertull.* *Spe-*
ctac. 3. Quorumdam fides aut simplicior, est *scru-*
pulosior. *Apul.* 9. *Met.* *Scrupulosus* lector. *Fronto*
B. Parth. (edente *litteram A. Maio*) p. 203. *Cæ-*
sar duos de analogia libros *scrupulosissime* scrip-
psit. ¶ 2. Item molestus, difficilis, nojoso, rin-
crescevole. *Paul.* *Diac.* p. 332. 4. *Müll.* *Scru-*
pulosa rem dicimus, quæ aliquid in se bebet
aperi. *Quintil.* 9. 1. 7. Scio, quem multiplicem

babeat, quamque scrupulorum disputationem. *Gell. praef. circa med.* Quae erunt in his commentariis paucae quaedam scrupulosa et auxilia, vel ex grammaticis, vel ex dialecticis etc. *Plin. 3. Ep. 3. ante med.* Miraria, quod tot volominis multat in his tam scrupulosa hominum occupatus absolverit. *Auson. Grat. act. 24.* Scrupulosus hic mihi locus est, et propter eam, quem nunquam appetivi, gloriam recusandus. *Id. Ant. nupt.* Quem scrupulosum mihi fuerit, latelliga. *Vel. Long. Da Orihagr. p. 2228.* *Putsch.* Scrupulosior questio.

SCRUPULUM, i, n. 2. (scrupus) scrúpulo, minima ponderis pars. *V. SCRIPULUM.*

SCRUPULUS et synecp. scrupulus, i, m. 2. (scrupus) diminut. a scrupus, parvus scrupus, calcululus, lapillulus minutus, qualis est qui in calcem latens et pressus pedem laedit, ψῆξις (It. sassolino, picciruzza; Fr. petite pierre, caillou; Hisp. guijarro; Germ. spitzen Steinchen; Angl. a pebble, small stone).

1.) Proprie. *Solin. 7.* Inter calculos, quibus ripae Achaiae mican, lateantur galactites, qui scrupulus, ipsa ater, si teratur, reddit sucum elubum ad facili saporem.

11.) Translate. ¶ 1. Est minimum pondus. *V. SCRIPULUM.* ¶ 2. Item vigesima quarta horae pars; quod temporis spatium Latini veteres momentum (*V. MOMENTUM*), recentiores vero scrupulum vocabant. Aliquando etiam in XLVIII. partes, quae sicilicet dicebantur, horam dividebant. *V. SICILICUS* et cf. *Fabrett. loc. cit.* ubi de omnibus diei partibus accuratissima disputat. Huiusmodi porro minutissima temporis indicatio in sepulchralibus monumentis fuit Romae usitata, quae eisdem maxima erat circa horoscopus superstitia. *Inscript. apud Fabrett. p. 97. n. 219.* BENEMERENTI IN PACE SILVIANAE QVAE HIC DORMIT VIXIT ANN. XXI. MENS. III. HOS. SV. SCRUPVLVS VI. Aila apud *Murat. 915.* 3. QVAE VIX. AN. XVII. M. III. D. IX. HOR. XV. SCRUPVL. XXX. (Hic fortasse scribendum XX., nam hore apud Romanos constabat scrup. XXIV.)

V. aliam apud Donat. 351. 1. Ceterum *V. SCRIPULUM.* ¶ 3. Metaphorice est sollicitudo, cura, diligentia, seu nimis accurate inquisitio. *Apul. Apolog.* Quibus comitibus, quibus scrupulis, quibus custodibus peroleum prohibeat? con quale cautela e diligencia, et *Gell. 5. 15. in fin.* Mos argutus desidia aculeis quom adiremus, neque in his scrupulis aut emolumentum aut rationem vitae partitio, aut finem ullum querendi videremus etc. in quaste sotilis a minuziosa ricerche, aut in quaste cose difficulti, ut *Forcellinus* interpretatur. ¶ 4. Item quidquid dubitationem affert, sollicitudinem, difficultatem, molestantiam, scrupulo, dubbio. *Ter. Andr. 5. 4. 37.* Mibi uous scrupulus ellam restat, qui me mala habet. *PAM.* dignus es cum tua religione odio. nodum in solco queris. *Cic. Harusp. resp. 5. estr.* Primum aspice religionem medium mearum, si id facere vere ad sine cuiusquam dubitatione potern: sin scrupulus teauissimus residere aliquis videbitur, religioni perebo. *Id. 1. Att. 18.* Domesticearum sollicitudinum aculeos omnes et scrupulos occultabo. et 2. *ibid. 4.* Mibi placat, ea, quae male culpa sunt, reddi, si voluntate Pompeiana fieri poterit: si ne id quidem, nummi potius redantur, quam nullus sit scrupulus. *Id. Rose. Am. 2. sub fin.* Hunc sibi es animo scrupulum, qui es dies doctique stimulat ad pungi, et avellat, postulat. *Plin. 3. Ep. 17.* Estime huic mihi scrupulum, cui par esse non possum. *Cic. Cluent. 28. 76.* Hic tum injectus est hominibus scrupulus, et quaedam dubitatio, quidnam esset actum. Adde *Sueton. Claud. 37. Ter. Adelph. 2. 2. 19.* Timet: injecti scrupulum homini, gli ho messo una pulce nell' orecchio. et *Apul. 1. Met.* Mibi non parvam incussisti sollicitudinem, immo vero formidinem, injecto non scrupulo, sed incoe, ne sermones nostros annis illa cognoscat. *Colum. 5. R. R. 11.* Omnia aureulus, alii similem fructum affert, alius scrupulo egragie inseritur. Adde *Fulgat. interpr. 1. Rag. 25. 31.* ¶ 5. Item formido, melus. Cum genetiva *Apul. Apolog.* Reus

scrupulo questionis liberatur. dal timore del tormento.

SCRUPUS, i, m. 2. *Döderlein* hanc voc. coniungit cum rupes, et derivat a rumpo, ut saxum a seco. (Cf. Germ. schroff, asper.); alii vero ducunt a Gr. σῆρος, durus, per metathesin: cf. *SCISRHUS*. — Scrupus est, at epouli *Isid. 10. Orig. 232.*, arena durior; sive, ut *Paul. Diac. p. 332. 4. Müll.*, saxum asperum et difficile atrectatu, pietra, sasso aspro e ruvido, λῆδαξ.

1.) Proprie. *Festus*: Scrupi dicuntur aspera saxa et difficilia: petrae etiam atrectari insuetae aut nefragiorum pollula scelere. *Serv. ad Virg. 6. Aen. 238.* Scrupus proprie est lapillus brevis. *Petron. Sat. 79.* Quum bore pane tota per omnes scrupos gastrorumque eminauillum fragmenta traxissemus eruentos pedes. *Avien. descript. orb. 503.* Caulibus borrescit: scrupus sola creber iniqua Asperat.

11.) Translate. Idem est ac scrupulus, quam vocem vide. *Cic. 3. de rapub. 16. 26.* Cooltra autem improbe semper aliqui scrupus in animis hareat, semper his ante oculos iudicia et supplicia versentur. — *NB.* De cognom. *R. V. ONOM.*

SCRUTA, drum, n. plur. 2. ῥυτή, ῥ, ῥυτά-ρια, τα, (a ῥύ, blum) res veteres omnes genus, ut atritis seu vestes, dimidiatas strigiles, iumentorum triles solem, vase quasse et fulilla, et huiusmodi quae villisim proxenetae venalia habent: a voce Graeca allata, s praefian (It. stracci, ciabatta, ciarpe, vecchiume, ciarpame, sferre vecchie; Fr. vicilles hardes, — nippes, vieilles, détroque; Hisp. cosas viejas y usadas, andrajos, ropa vieja; Germ. d. Trödelwaare; Angl. old clothes or rags, frippery, lumber, broken stuff, tatters). *Lucil. apud Gell. 3. 14.* Quid uil et sordita quidem, ut vendat, scruteri' laudet. Praefractam strigilem, solem improbu' dimidiatam. *Horat. 1. Ep. 7. 65.* Villa vendentem tunicata scruta populo. *Petron. fragm. Tragur. 62. Burmann.* Scruta scita expedira.

SCRUTABILIS, e, adject. (scrutor) is, quem scrutari quis poterit. *Prosper. resp. ad Capit. Gall. 8.* Prostitit sibi scrutabilia iudicia Dei.

SCRUTABUNDUS, a, um, adject. (scrutor) qui scrutator, scrutationi intentus. *Chalcid. Tim. 7.* Nocturnis vigiliis scrutabundus (σκακωνών) omnia recuperavi.

SCRUTANS, antis, particip. *V. SCRUTOR.*

SCRUTANTE adverb. (scrutor) diligenter, cum scrutatione. *Ambros. Ep. 40.* Scrutanteur discutere.

SCRUTARIA, ae, f. 1. *V. voc. seq. in fin.*

SCRUTARIUS, a, um, adject. (scrutor) ad scruta pertineas. *Inscript. apud Orell. Collect. Inscript. Lat. n. 2954.* ABASCANTVS ANTONINVS NVXI 2. e. e. h. e. servus scrutaris — Hinc

Scrutarius, ii, m. 2. absolute, subuativum more, qui scruta vendit, ῥυτωαῖος (It. ferravechio, conciaiuolo, rigattiere, rivendugliero; Fr. frippier, revendeur; Hisp. ropavejero, revendedor; Germ. d. Trödler; Angl. a broker, ragman, ragrater). *Lucil. apud Gell. 3. 14.* scruta quidem, ut vendat, scruteri' laudet.

Scrutaria, ae, f. 1. absolute, substantivum mura, ars scruta vendendi. *Apul. 4. Met.* Vos inter furta parva atque serville, par acule caluitas reptantes scrutariam facitis.

SCRUTARIUS, ii, m. 2. *V. voc. praeced.*

SCRUTATIO, ois, f. 3. (scrutor) actus scrutandi, inquisitio diligens, ricerca, εξερασις.

1.) Proprie. *Seneca Fit. beat. 23.* Si tutus et securus scrutationem populo praebuerit. h. e. permiserit domum suam scrutandam.

11.) Translate. *Gell. 9. 10. sub fin.* Egregiam istos verendum laudem insula nimis et odiosa scrutationis violavit. — In plur. nom. *Hieronym. la Euseb. chron. 1. proem. 2. et Augustin. in Ps. 58. 15.*

SCRUTATOR, oris, m. 3. (scrutor)

1.) Proprie. ¶ 1. Est qui scrutator, investigator, inquisitor, ricercatore, εξεραστής. *Stat. 3. Silv. 1. 84.* Fluctivagos nautas scrutatoresque profundum. pescatori et *ibid. 3. 93.* Quodque tegit mensus pelagi scrutator Eol. pescatore di per-

le. et *Lucan. 4. 298.* Asiorum scrutator pellidus auri. scavatore. Sic *Sil. It. 1. 231.* Astur avarus Visceribus laetara telluris mergitur lms. Et reddit infella effosso concolor auro. ¶ 2. Item qui malibus pertractat, branciatore. *Sueton. Claud. 35.* Saluatoribus scrutatores semper apposuit, et quidem omnibus, et acerbissimos. h. e. qui pertractarent scrutarentque, numquorum sub vestibus laterent arma. *Justin. 38. 1. 9.* Scrutatori curiosius lnum ventrem pertractant, alii, caveret, na aliud telum etc. *Serv. ad Virg. 1. G. 109.* Scrutatores vel repertoires aquarum equilles dicuntur. *V. SCRUTOR* et *PRÆTENTATUS*.

11.) Translate. ¶ 1. Metaphorice a super. paragr. 1. ducta. *Lucan. 5. 122.* Scrutator fati. *Lactant. de mort. persecut. 10.* rerum futurarum. Adde *Maximian. 3. Eleg. 47.* *Fulgat. interpr. Prov. 25. 27.* maiestatis. *Id. Is. 40. 3.* secretorum. ¶ 2. Metaphorice a super. paragr. 2. ducta. *Ammian. 23. 8. 10.* Hecaton et Ptolomaeus alique huiusmodi cognitionum minutissimae scrutatores. At *Gardih. leg. scitatores. Cf. eumd. ibid. 20. 3.* *Alcim. ad Soror. 712.* snlusque (Deus) animi scrutator optit. scrutatoria o conoscitore della coscienza.

SCRUTATRIX, tris, f. 3. (scrutor) quae scrutatur. *Alcim. 2. 326.* scrutatrix Eva maiorum.

SCRUTATUS, a, um, particip. *V. SCRUTOR.*

SCRUTILLUS, i, m. 2. venter auillus condito farre aspielus. *Paul. Diac. es Fest. post Sora, az Plauto. et Isid. Gloss.* Olim corruptis legib. sortutillus. *V. Pompej. gramm. p. 155.*

SCRUTINATIO, ois, f. 3. (scrutino) actus scrutandi. *Gloss. Gr. Lat. Ερευνα; scrutatio, indagatio.*

SCRUTINATUS, a, um, particip. *V. SCRUTINO.*

SCRUTINIUM, ii, n. 2. (scrutor) inquisitio, ricerca, εξερασις, investigatio, inquisitio. *Apul. 9. Met. sub fin.* Postquam magistratibus placuit obstatu deoegantem scrutinio delegere. *Gloss. Gr. Lat. Ζητησις; scrutinium, questio.* Adde *Fulgat. interpr. Ps. 63. 7.* — In plur. nom. *Ammian. 29. 2. 3.* Inter scrutiola supellectilis.

SCRUTINO, as, (avi) alium, are, a. 1. (scruta) Part. *Scrutinatus*. — Scrutino idem est ac scrutator. *Interpr. Ital. fragm. Jocl. 1. 1. 7.* Scrutans scrutavit, et project, at assallit vites suas. *Fragm. IV. serm. Arrian. apud A. Matum in Script. vat. N. Coll. t. 3. p. 218.* Neque quicumque sibi libet narrare, sed veritatem scrutinam atque probatam in corde per labia emittere ad salutem ei sibi et audientibus.

SCRUTO, as, avi, alium, are, a. et

SCRUTOR, oris, alium sum, ari, dep. 1. (scruta) Scruto, forma activa, apud antiquos, teste *Priscian. 8. p. 799.* *Putsch. et Non. p. 649. 1.* *Merc. Ammian. 15. 6. 30.* Scrutebamus. *Interpr. Ital. (fragm. Heringart.) Jocl. 1. 1. 7.* *Ranke.* Scrutavit. Adde *Minuc. Felic. 5. 6. Gloss. Philoz. Ερευνα, scruto*. — Part. *Scrutans* I. 1. 1.° c. d. 2. a. II. 2. a. in fin.; *Scrutatus* I. 1. 1.° c. e. 2.° a. II. 1. a. — Scrutin aut diligenter rimari, perscrutari, et derivator a scruta, quasi sit ita in loca aliquo praetentata et versare omnia, ut atiam scruta maceantur; unde ead. *Gloss. Philoz. Ερευνα, scrutatur*: εξεραζω, ερευνω (It. frugare, frugolare, ricercare rovistando, far la cerca; Fr. fouiller, rechercher, visiter, explorer; Hisp. escudriñar alguna cosa, examinar, rebuscar; Germ. sorg fällig-genau durchforschen, — durchsuchen, visitiren, untersuchen, durchstöbern; Angl. to feel, grope, search diligently, explore).

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu est diligenter rimari, versanda perscrutari. — 1.°) Activa. — 2.) Cum Accusati. rei, quae scrutationi subijciuntur. *Petron. Sat. 33.* Scrutari paleam camporum, erutaque subinde ova diversera convivia. et *ibid. 78.* Arandiae omnia foremina perietum scrutatur. *Lucret. 6. 809.* Scrutari terrae abdita ferra. *Cic. Fatin. 5. 12.* Quum omnium domos, apothecas, neves furacissime scrutarere. *Sall. Jug. 12.* Scrutari loca abdita, clausa effringere. *Cic.*

Fig. 26, 62. L. Crassus epiculis prope scrutatus est Alpes, ut, ubi hostis non erat, ibi triumphum causam aliquam quereret. *Stat. 1. Theb. 426.* scrutatur et infima vultus Unca manna. *Seneca Oedip. 965.* Scrutatur avidus manibus uncis lumina. *Id. Med. 1013.* et *Lucan. 8. 557.* Gladin scrutari viscera. *Tac. 3. Hist. 27.* Dissectam sultantemque testudinem lanceis contiguis scrutentur, donec soluta compaga scutorum etc. *Id. Germ. 45.* Scrutari mare. pescara. et *1. Ann. 81.* occulta saltum, riconoscera, scoprire, spinnra. *Sio Plin. 5. Hist. nat. 1. 1. (9).* Scrutandi verbi gratia, classe circumvinctur. *Seneca Thyest. 498.* canis prope vias Scrutatur ora. futa, bracheggin. et *Plin. 8. Hist. nat. 40. 61. (147).* canis scrutatur serm vestigia, atque persequitur. *Horat. 2. Sat. 3. 276.* Scrutari ignem gladin. **F. GLADIUS.** — **b)** Cum Accusat, personam est manibus pertractare, nam arma tecta aut ellud quipplam sub veste habet, carcara addosso, brannicra, visitara. *Cic. Rosc. Am. 31. a med.* Non exequit te, si quid forte ferri habuisti, non scrutor. *Sueton. Vesp. 12. cstr.* Nam consuetudinem salutantes scrutandi, manente adhuc bello civili, omiserat. *Addo Plaut. Aulul. 4. 4. 34.* at *Nepos Dalm. 11.* at **F. SCRUTATOR.** *Asin. Poll. ad Cic. 10. Fam. 31.* Qui lectis omnibus dispositi scrutantur tabellarios, et resistent. *Tac. 3. Hist. 25.* Scrutari semianimum. scil. spolandi causa. — **c)** Cum patit. relativa. *Curt. 8. 3. 12.* Suspectus scrutantibus, quid occideret, ostendit ato. *Ammian. 21. 3. 5.* Capto notario scrutatoque, al quid portaret. — **d)** Absolute. *Palron. Sat. 97.* Ut astutus infra grabatum scrutantulum eiuderet manus — **2.)** Passiva. *Aurel. Vict. O. rig. gen. R. 6.* Scrutella omnibus ejusemodi lutebris. *Ammian. 16. 8. a med.* Vixit scrutella veteribus libris. *Id. 21. 3. 6.* Scrutato notario. **¶ 2.** Latiore sensu est quæro, inquiri, investigare, carcara, indagare, investigare. *Plin. 35. Hist. nat. 6. 19. (37).* Scrutantes inter eas venas mellis. *Sil. 1. 7. 273.* Scrutari promia. *Clodian. 1. Rapt. Proa. 172.* ventus Offenso per sese furti rimosa meatu, Dum scrutatur iter. *h. e.* quærit exitum. *Rurum Plin. 23. Hist. nat. 6. 60. (112).* Non est satis mirari curam diligentissimamque priscorum, qui omnia scrutati, nibli intentionum relligantur. *Tac. Agric. 31.* Mare scrutantur: *h. a.* mari ed ignotes terras accedunt. *Cf. eumd. Germ. 34.* *Fulgat. interpr. Is. 22. 5.* Scrutans (Daus) murum. *h. a.* ellgens et velut ostendens imbecilliorum murorum pariem. **II.) Translata.** **¶ 1.** Metaphorâ a super. pavgr. 1. simplâ. — **a)** Absolute. *Fronto de diffar. verb. p. 2199.* *Putech.* Scrutatur in te Me, qui interdicti aliqua secreta. — **b)** Cum Accusat. *Cic. 1. Q. fr. 1. 3. ad fin.* Scrutari omnes sordes, esouteria unquamque. *Tac. 4. Hist. 55.* animum ailculjus at *16. Ann. 6.* nomine ao rultio, elacritatem tralidiamque cosuntum. *Seneca 3. Ira 26.* Totum dlem mecum scrutor facta ac dicta mea remettor. *exmino. et Juvenal. 3. 44.* respice primom, Et scrutata vira. *examina.* et *Stat. 1. Theb. 614.* Imas animæ mucrone co-voico Scrutatius latsbrae. — *Scrutari ignem gladio,* proverb., de quo **F. in GLADIUS.** **¶ 2.** Metaphorâ a super. paragr. 2. ductâ. *Cic. Partit. 3. 8.* Argumenta scrutari at quære ax omnibus locis. *Plin. 4. Ep. 30. cstr.* Scrutare causas, que tantum miraculum efficiunt. *Tac. 12. Ann. 62.* Scrutari finem principis per Cbaidæos. et *16. ibid. 14. a med.* fela ailculjus. *Horat. 1. Ep. 19. 37.* Arcæum nequa to scrutaberis illius unquam Commistumque teges. *Ovid. 15. Met. 136.* libras Inspectum, mentesque deum scrutantur in illis. *Manil. 1. 14.* Jam propiusque fave: muodus scrutantibus ipsum. *Fulg. interpr. 1. Mach. 3. 48.* Expanderunt libros leges, de quibus scrutabantur gentes simillidinem simulacrorum suorum. *h. a.* trahent ea, que in divinis scripturis legebant, ad sua nominum religiones. — *Cum Ablat. et pr. d. Id. 1. Petr. 1. 10.* — *Passive Ammian. 28. 1. 10.* *Faciliora scrutari.* *Cf. 14. 11. 34.* et *15. 3. 16.* — *Illic Part. præseni,* ejus exempla retulimur. *Scrutans,* anlîs, occurrit otiem adjectivorum

more; unde *Sap. Scrutantissimus. Ammian. 30. 9. 4.* *Militaris vel ordinum scrutantissim.*

SCRUTULUS, is, m. 2. *demini.* fortasse a scruto, b. e. ventriculus fartus, ut explicat *Isid. in Gloss. V. SCUTILLUS.*

SCUBIÆ, arum, f. plur. 1. spolia. *Fulgat. interpr. Ital. 1. Mach. 5. 68.* Et absulit scubies civitatis. Fortasse excubias: cf. **SCUTIO.** Sed **F. voc. seq.**

SCUDÛLLI, orum, m. plur. 2. populi quidem bacterus ignoti, vel potius militum quoddam genus fulvus videntur, fortasse scubitorum seu excubiarum. *Cf. voc. præc.* unde *expolizatoris* significatio scubulis inesse videratur. *Borum mentio habetur in Inscript. opt. notæ, apud Spon. Miscell. antiqua. p. 173.* que nunc prope Patavium exstat in *Mus. Obiciano.* *FRASE. EXIVTYM ALAE I SEVYLORVM.* *Alia apud Donat. 10. 2. FRASE. ALAE SEVYLORVM.* *Alia apud Murat. 804. 5. EQVBS ALAE SEVYL.* *Tib. VI. apud Cardinali Dipt. imp. lin. 7. ALA SEVYLORVM.* *Cf. eumd. ibid. p. 91. oss. LVI. et V. Borghesi lett. 6. n. 1830.* *Caesdoni, Nolizini di un dipl. mil. dell'Imp. Vaspasiano scoperto in Ungherin p. 19. et Henzan. Inscr. n. 5418.*

SCULCATOR, oris, m. 3. *Alia forma est sculciator, exculcator, explorator; alia scultor pro auscultor, ut placet Furlanetto.* — *Sculciator est miles ex genere exploratorum levit armaturæ, qui in proliis hostium vestigiis insistant, quasi auscultator dictus ab auscultandis sive emittendis vocibus.* *Veget. 2. Milit. 15. et 17. F. SCULTATOR.*

SCULCATORÏUS, a, nm. **F. SCULTATORÏUS.** **SCUDÛCIA,** æ, f. 1. bipallium, vange, fossorium. *Isid. 20. Orig. 14. 7.* Scudicia dicta ab eo quod circa codicem terram aperiat, at quemvis ejus usus in reliquis operibus habeatur, nomen tamen ex caudice relinnet.

SCULNA, æ, m. at f. 1. *synacop. pro sculina, a sequor, idem ac sequenter, depositario, mezzano, συνθηκαριάζ.* *Gell. 20. 11. P. Lavinii liber est non incuriosus factus, is inscriptus est, De verbis sordidis.* In eo scripsit, sculnam vulgo dici quasi sculoam: quem qui elegantius, loquuti, loquantur, sequestrem appellat. Utrumque vocabulum a sequendo factum est, quod ejus, qui selectus sit, utraque pars fidem sequatur. Sculoam autem scriptum esse in Logistorico M. Varronis qui inscribitur Catus, idem P. Lavinus in eodem libro admonet. *Hæc Gellius. Macrob. 2. Saturn. 13. ad fin.* Sponsione contendit Antonius, dignus sculina Munetio Placono, qui tam honesti certaminis arbitri electus est.

SCULPATOR, oris, m. 3. (sculpo, as) idem ac sculptor. *Gloss. Cyrill. Γλυπτής, sculptor.*

SCULPENS, entis, particip. **F. voc. seq.**

SCULPICIA vel sculpsilla, æ, f. 1. genus avis. *Gloss. Cyrill. Κορυδαλός; sculpsila, bardalia.*

SCULPO, as, are. **F. voc. seq.**

SCULPO, sculps, sculpsi, sculplum, sculpero, a. 3. (γλύψω, γλῦψω) *Diomed. 1. p. 574.* *Putech.* non agnoscit; et composita inculpo, exculpo duali a sculpo, ut inculco a calco; sed contra est aliorum consensus, ad derivata et quidem certa sculps, sculptura, sculpsilla, sculptor etc. Ceterum non aet infillandum, hæc duo verba a libraribus permutata fuisse. — *Etiam sculpo, as, legitur in Gloss. Cyrill. Γλῦψω, sculpo, unde et sculptor.* — *Part. Sculpsus 1; Sculpsus I. at II; Sculpendus I.* — *Sculpo est emendo Imagem allquam aut figuram effingo, sculpo (It. sculpire, effigire; Fr. graver sur pierre, sur métal ou sur bois, sculpter, tailler, graver, ciseler; Ilip. gravur, asculpt, imprimer y señalar alguna cosa en métal, madera ó piedra; Germ. in Stein, Erz, Holz stechen, graben, schneiden, schnitzeln, meisseln, aushauen, bilden; Angl. to carve in stone, grave in metal, cut, engrave, sculpture, sculp).*

L.) Propria. *Cic. 2. Acad. (2. pr.) 31. 100.* Non est e saxo sculptus aut e vobore dolatus. *Alit leg. scalptus.* *Horat. 2. Sat. 3. 23.* quævis emebam, — *Quid sculptum infabre, quid fuxum ducius asset.* *Ovid. 10. Met. 248.* niveum mira felicit

arte Sculpsit ebur. *Alit leg. sculpsit, alit scalpsit.* *Vitruv. 1. 2. n. med.* In coronis denticuli sculptentur. *Id. 4. 6.* Sculpendum est cymatium Laeblum eum atragale. *Manil. 5. 504.* Sculpsentam faciet sanctis laquearia templi. *Apul. Florid. n. 15.* Quem comperio gemmis faberrime sculpsentis laudem magis, quam opem quæsitus. *Addunt Plin. 36. Hist. nat. 4. 4. (9),* ubi tamen alii legunt scalpo, et *Justin. 15. 4. 4.* Annulus, in cuius gemma ancora sculpta erat. *Sueton. Aug. 50.* Imago Diocoridis menu sculpsa. *Lucan. 3. 224.* Sculpsaque servabant magicæ animalia lingua. *Lamprid. Elogib. 19.* Vasa argentea sculpta, et *ibid. 22.* Gemma sculptæ. *Addunt Plin. 36. Hist. nat. 4. 4. (9),* ubi tamen alii legunt scalpo.

II.) Translata. *Quintil. 12. 9. 16.* Dicit scripta, quam res patietur plurima, et, ut *Demosthenes* ait, si contingit sculpsa. *Apul. 2. Dogm. Plat.* Naturæ lege in animo ejus sculptum est, quod nibli eorum possit nocere aspicit.

SCULPONEÆ, arum, L plur. 1. zoccoli, nestrales vulgo iglaimore vocant: a sculpo nemp, quæ sunt calcamenta rudia et scilicet, ex solido ligno excavata, quallæ erant κροῦκῆες Bæotiarum, ut *Pausanias* et *Eustathius* indicent, quas κροῦκῆζα vocat *Pollux Onom. L. 7. c. 22.* et *Hesychius.* *Cf. tamen etiam Gr. κροῦκῆς, ligneus pes.* De hac voce cf. *Schneid. ad Cat. loc. cit. 1.* *Turneb. Adv. 6. 23.* et *Fulg. genl. de prisco serm. p. 582. 3.* *Cato R. R. 69.* Sculpones bonas alternis annis dare (familie) oportet. *Plaut. Cas. 2. 8. 59.* Emto seplias, lepadæ, loligunculas, soles. *cx.* Qui, quæso, potius, quam sculpones, quæis tibi batuatut nî, venes nequissime? *Nævius apud Fulgent. de prisco serm. 21.* Sculponeis betuenda sunt hanc letara proba. — *Fulgat. loc. cit.* perperam ita interpretatus est hanc vocem: *Sculpones dicit voluit æstus plumbo ligates: etenim jam nolum est, vetates solitos fuisse soleis et sandaliis puerorum notes, et virorum caput committigare.* **F. SANDALIUM.**

SCULPONEATUS, a, um, adject. (sculponem) sculponeis indutus. *Varro apud Non. p. 164. 23. Marc.* Dum in agro studiosius ruror, aspicio Triptoleum sculponesatum hlgas sequi cornutas.

SCULPRUM, i, n. 2. (sculpo) idem quod sculprum. *Gloss. Lat. Sculprum (ng. sculprum); sculpsellum.*

SCULPTILIS, e, adject. (sculpo) γλυπτός, qui sculpsit potest, aut sculptus est. *Ovid. 4. Pont. 9. 27.* Signa quoque in sella nossem formata curull, Et totum Numidæ sculpsille dentis opus. *Prudent. 10. aspi. cæp. 166.* Forma in ære sculpsilla. — *Illic*

Sculpsille, is, n. 8. absolute, substantivorum more, imago sculpta, effigies. *Hieronym. Ep. 29. 3.* Sculpsille aut confusilla. *Sic Augustin. 18. Civ. D. 31.* Sculpsilla et confusilla. *Addo eumd. in Ps. 96. 11.* et *Fulgat. interpr. 1. Mach. 5. 68.* et alibi.

SCULPTOS, oris, m. 3. (sculpo) γλυπτής, qui sculpsit, sculptor (It. scultore; Fr. sculpteur, graveur sur pierres, sur bois; Ilip. escultor, gravador; Germ. d. Steinschneider, Graveur; Angl. n. graver, engraver, carver, sculptor). — **a)** Absolute. *Plin. 36. Hist. nat. 5. 4. (11).* Jam fuerat in Chio insula Matas sculptor, dein filius ejus Micciadas. *Plin. alter 1. Ep. 10.* De pictore, sculptore, fectore, nili artes indicare non potest. *Fulgat. interpr. Esod. 28. 11.* Opere sculptoris et calatura gemmarum. — **b)** Cum Genetiro. *Plin. 29. Hist. nat. 6. 38. (132).* Sculpsiores gemmarum. *Caesiod. 7. Variar. 5.* marmoram. *Firmic. Mathes. 1. 7. cstr.* simulacrorum. — *Lectio tamen sæpe variat cum sculptor.*

SCULPTORA, æ, f. 1. (sculpo) γλυψή, ars sculpendi.

I.) Proprie. *Quintil. 2. 21. 9.* Architectonica in omnibus, que sunt edificio utilis, versator, emature, auro, argento, ære, ferro opera efficit; sculptura etiam lignum, ebur, marmor, vitrum, gemmas, præter ea, que supra dist. complectitur. *Justin. 15. 4. 5.* Annulus ejusdem sculpsuræ in lecto inventus est. *Sueton. Ner. 16. a*

ened. Annulus, cuius gemmæ sculptura eret Pro-
ecrupuæ raptus.

II.) *Mystomiceæ*. *Pluv.* 2. *Populus alba* et
nigra, itam salia, illa etc. in sculpturis com-
modam præstet tractabilitatem. *Plin.* 16. *Hist.*
nat. 40. 77. (209). Habent in sculpturis facili-
tatem fides et selia. Adde *Ampel.* 8. 14. *Vulgat.*
interpr. 2. *Par.* 2. 14. Cætare sculpturam.

SCULPTORATUS, a, um, particip. ab inuit.
sculpturo, ad sculpturam pertinens. *Venant.*
9. *carm.* 15. 8. Et sculpturata fuit in arte
faber.

SCULPTUS, a, um, particip. *V.* SCULPO.

SCULTATOR, *oris*, m. 3. chi fa la scolta,
miles qui excubias agit. *Fegit.* 2. *Milit.* 17. Fe-
renteril autem, armatores, scultores, sagittarii,
funditores, hoc est levis armature, edversarios
prorocabant. Alii leg. eod. sensu scultatores,
quamquam scultatores prætere videtur, ut cor-
ruptum sit ab auscultator. (Sed *V.* SCULCATOR
et PROSCULCATOR; et Cf. *Duchang.* ad v. col-
locare, ubi de v. sculta, aut sculea, explorator,
apud *Greg.* Ep. 12, loquitur.) *Id.* anim *ibid.*
15. Erant ferentarii et levis armatura, quos nuac
excultatores et armaturas dictimus.

SCULTORIUS, a, um, adject. (scultor)
epiculatorios. *Cassiod.* 2. *Variar.* 20. Decer-
nimus, ut quantes in Ravenensi urbe scultorios
(scil. neves) potueris reperire, frumetis fiscalibus
oneretis ad nos usque perducas. Alii leg.
sculcatorias, alii sulcatorias. Cf. voc. præced.

SCULTRILATUS, *V.* SCUTULATUS.

SCURRA, æ, m. 1. Alla forme scurrus, t, m.
2. est in *Gloss. Gr. Lat.* Εὐράπτης; scurra,
scurrus. — Ad stymon quod attinet, *Petrus*
Flaccus, apud *Festum* in *Scurra*, censet, scur-
ram dictum esse quasi securram, a sequeodo,
ut in proprie scurra sit, qui parasitico more di-
vites homines sectando, et risum moveodo victum
querat. Hoc tamen tamquam ineptum *id.* *Fes-*
tus deridet, quod, inquit *cl. Furlanetto*, mihi
non fides videtur. Etenim scurra etiam dicitur
miles, quia ducis sui principis aetate est.
V. infra II. Ita et *Isid.* 10. *Orig.* 255. Alias
notationes proferunt recentiores philologi, qui
scurra conjungunt cum *Skr.* kshur et per me-
talbesin skhur, cedere, lacidare, fodere, scil-
pere, trinciare, scalfire; aut cum *Gr.* σκῆπτρα,
aallo, lascivio: cf. *Germ.* scherzen; *It.* scher-
zare. Sed hæc, tam sunt incerte, ut in his
immorari fere (quod plerumque fit) præsteat.
— Scurra igitur est qui risum ab audientibus
captis dictis jocularibus vel corporis gestu, nulla
habita ratione veracitatis et dignitatis, et etiam
qui hisca artibus parasitico mora convivia oc-
cupet.

I.) Proprie. ¶ 1. Genratim. *Cic.* 2. *Orat.* 60.
247. Temporis relatio et ipsius dicacitatis moderatio
et temperantia et reritas dictionum distinguat ora-
torem a scurra. *Id.* 5. *Verr.* 62. sub fin. Qui
se scurram improbitissimum existimeri vult; qui
e scurris potius gloriatur, quem scurra appellatus
sit. *Id.* *Quinct.* 3. 11. Nam nequa peram facies
scurra *Ses Navius*, nequa inbumanus præco est
unquam existimatus. Adde *Horat.* 1. *Sat.* 5. 49.
et *Sueton.* *Tib.* 57. *Plin.* 9. *Ep.* 17. Naquaquam
me delectet, si quid molis a cicoedo, petulans a
scurra, atillum a morlona profertur. — Socrates,
quod Allicorum more, dictionum leporibus, et ca-
villationibus delectaretur, et præcipue quod esset
εἰρωνεύων, scurra *Allicus* a *Zenone* est appellatus.
Cic. 1. *Nat. D.* 34. 94. et *Lactant.* 3. 19. Cete-
rum εἰρωνία Socratica, a *tb.* εἰρωνία, sciscitor, in-
terrogo, ed methodum seu rationem docendi per-
tinet, qua Socrates εἰρωνεύων, b. e. dissimulando
se nescire, ab illis rem sciscitebatur. Cf. *Cic.* 2.
Acad. (2. pr.) 5. 15. et *Brut.* 85. (*V. Ritter* et
Preller, *Hist. philos. Gr.* et *R.* c. 5. et *Ueber-*
weg, *Grundriss d. Gesch. d. Phil. d. Alterth.*
§ 33.) — De scurra multo facilius dives, quam
paterfamilias fieri potest, proverb. apud *Cic.*
Quinct. 17. sub fin. — Scurra parasitici descri-
ptionem habet apud *Horat.* 1. *Ep.* 18. a v. 10.
Cui addendum illud *Plaut.* *Pæn.* 3. 2. 35. Fe-
ciunt scurræ quod consuereunt, pueri vero homi-

nes iocant. h. e. locant se pone homines, eot-
qua sectantur, mensæ gressu, Cymba velut magos
sequitur cum parvula classica, ut ait *Virg.* *Cir.*
479. Eodem undrus vocat *Horat.* 2. *Sat.* 8. 22.
¶ 2. Specieim scurræ vocabantur etiam homines
urbani non rustici, sed comes et elegantes, qui
assidue in urbe essent numquam in agris, for-
tens, ut ait *Forcellinus*, quod sine cura et opere
omoi essent. *Plaut.* *Most.* 1. 1. 14. Tu urbanus
vero scurra, delicæ populi, rus mihi tu objectas?
Id. *Epid.* 1. 1. 13. Scurra es, x. Scio te esse
quidem hominem militarem. *Id.* *Trin.* 1. 2.
163. Nihil est stultius, neque perjurius, quam
urbani assidue cives, quos scurræ vocant. *Id.*
Truc. 2. 6. 10. Non placeat, quem scurræ lau-
dant, manipulares musitant.

II.) Translate. ¶ 1. Scurra est nomen mimis
quoque tributum, ut apud *Juvenal.* 13. 110. mi-
mum agit ille, Urbani quem lacundus scurra
Catull. *Capitolin.* *Ver.* 8. sub fin. Adduxerat
secum et fidicinas et fidicines et histriones scur-
rasque malarlos et præstigiatores et omnia men-
cipiorum genera, quorum Syria et Alexandria
pascebat voluptate, prout ut videretur bellum
con Paribicum, sed histronicum confecisse. ¶ 2.
Aliquando scurræ dicti sunt milites custodes cor-
poris, et attinger principis, quia ejusdem assecla
sunt. (*V.* scurræ etymon.) *Lamprid.* *Alex. Sev.*
61. Unus ex Germanis, qui scurrarum officium sur-
vinebat, ingravis dormientibus cunctis etc. et
ibid. 62. extr. Scurrae barbari manu periti. *Id.*
Elagab. 33. n. med. Nem, ut dicitur, occisus
est per scurras. *Sopra* c. 16. extr. et c. 17. di-
xeret occisum esse a militibus, maxime præto-
rianis. *Trebell.* de *XXX. Tyrann.* 29. da *Zeno-*
dia, sub fin. Nec collo aureum vinculum deerat,
quod scurra *Petrus* præstebat. *Salmas.* ad
Lamprid. loc. cit. Ideo sic appellatus putat, quod
non magis ab letere domini discederet, quam
scurra et parasiti ab illis, quorum mentas secta-
bantur. Huc pertinet *Inscript.* apud *Murat.* 843.
2. ROMANO SCURRAE D. PORTIT. VAL. 1. ITEM TORQ.
t. DON. etc., ubi videt militem, et quidem stre-
num donatumque corona vellari et torque vir-
tutis ergo, acurrum, eo quod armiger esset ex
decusis *Paulilli*, appellari.

SCURRANS, antiq., particip. *V.* SCURROR.

SCURRIBILIS, e, adject. (scurra) idem ac scur-
rilla. *Jut. Vict. Art. rhet.* (edente *A. Maio*) 17.
a med. Ridiculum aec nimis frequens sit, ne
scurrille videatur; nec subobscurum, na mimi-
cum etc. Hic locus sumptus est ex *Cic.* *Orat.*
26. 88. *V.* SUBOBSCURUS.

SCURRILIS, e, adject. (scurra)

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu aut ad scurram
pertinens, ridiculus cum turpitudine, βωμολοχικός
(It. buffonesco, scurrila; Fr. plaïsant, bouffon,
comique, déshonnéte; *Ilip.* burlesco, de bufo,
placentero, lascivo; *Germ.* possenhaft, possen-
reisserartig, scurril; *Angl.* buffoon-like, abu-
sive, insolent, scurrilous). *Cic.* 2. *Orat.* 59. 239.
Na eut scurrilis locus sit, eut mimiæus. *Id.* *ibid.*
2. 60. Scurrile vitium, et *ibid.* 60. 244. dicaci-
tas. *Phil. Maz.* 7. 8. n. 9. turus. *Auct.* *carm.* ita
Phil. 34. strepitus. *Cic.* 3. *Orat.* 60. 245. Vitium
est scurrile totum ridiculum. ¶ 2. Latiore sensu
et in bonam partem est facetus, urbanus. *Val.*
Maz. 8. 8. n. 3. Ut eodem lo rebus seriis Scæ-
volam, sic in scurrilibus lusibus hominem agebat.

II.) Improprie. *Juvent.* *Phil.* 34. Pica loquax
varias conconat gutture voces, Scurrili strepitu
quicquid et audij, ait.

SCURRILITAS, *ilis*, f. 3. (scurrilla) Scurri-
litas quoque legitur apud *Porphyriam*, ad *Horat.*
1. *Ep.* 17. 19. — Scurrilitas est turpis et pra-
cas dicacitas, neque temporis, neque loci, neque
personarum rationem habens, βωμολοχία (It. bu-
foneria, scurrilità; Fr. bouffonnerie; *Ilip.* bu-
fonaria, bufonada; *Germ.* d. Possenreisseret,
Scurrilität; *Angl.* buffoonery, scurrility, drol-
lery, pleasantry). *Tac. dial.* de *Orat.* 22. in
fin. Fæda et insuis scurrilitas. Adde *Quinct.* 11.
1. 30. — Io plur. num. *Sidon.* 1. *Ep.* 5. Scur-
rilitates histronum.

SCURRILITER, adverb. (scurrilli) Scurrilitèr

legitur apud *Porphyriam*, ad *Horat.* 1. *Ep.* 17.
19. — Scurrilitèr est scurrarum more, procedi-
ter, buffonescamente, βωμολοχικός. *Plin.* 4. *Ep.*
25. Qui in tanta re, tam serio tempore, tam
scurrilitèr ludat? *Justin.* 24. 6. 4. Scurrilitèr lo-
cari. *Porphy.* ad *Horat.* loc. cit. obsequi.

SCURRO, *onis*, m. 3. idem ac scurra. *Gloss.*
apud *A. Mai.* la *Class. Auct.* T. 6. p. 579.
Scurro, irrisor.

SCURROR, *aris*, *ari*, dep. 4. (scurra) Part. *Scur-*
rans II. — Scurror est scurrarum ago, βωμολο-
χῶ (It. fare il buffona, buffoneggiare; Fr. faire
le bouffon, faire des facéties pour plaire,
flatter, flagorner; *Ilip.* burlar, lisonjeat, alab-
bar; *Germ.* possenreisser, lustigmacher sein;
Angl. to play the buffon, act the part of a
scoffer or jester).

I.) Proprie. *Horat.* 1. *Ep.* 17. 10. Scurror ego
ipse mihi, populo tu.

II.) Translate est adulator, nam scurræ, ut in o-
mnibus placeant, essentari etiam solent. *Id.* *ibid.*
18. 4. metues, liberrime Lolli, Scurrentis speciem
præbere, professus amicum, adulatorem, cortigia-
no, ubi scurrans prope sumitur subadulatorum
more, perinde ac scurra.

SCURRULA, æ, m. 1. (scurra) deminut. a
scurra. *Apul.* 10. *Met.* Quidam præsens scur-
rula, dale, inquit, bulc quippiam meri. *Arnob.* 6.
p. 206. Scurrula urbanus. Adde *Gloss.* in *Prodr.*
Gloss. ed. *Loewe* p. 155.

SCURRULITAS et

SCURRILITER. *V.* SCURRILITAS et SCUR-
RILITER.

SCURRUS, i, m. 2. *V.* SCURRA.

SCŪTA, æ, f. 1. *V.* SCUTUA et SCUTUM.

SCŪTĀLE, *is*, n. 3. (scutum) peri funda, cui
imponitur glans seu lapis miltendus: ita videtur
appellata a scuti seu rhombi figura, quam habet.
Liv. 38. 29. Centum funditores ab *Egio* et *Pa-*
trio et *Dymis* occisi. A pueris ii, more quodam
gentis, satis globosis, quibus ferme arena im-
mixta strata litora sunt, funda mare apertum
incensentes exercebantur. Itaque longius cer-
tusque et validiora ictu, quem *Balsaris* fundi-
tur, eo telo uni sunt: et est non simplici ba-
benæ, ut *Balsaris* eliatumque gentium funda,
sed triplex scutale crebris suturis duratum, ne
fusa habena volutetur in jactu glans, sed li-
brata quom sederit, veluti nervi missa excu-
tietur. h. a. ita funda non simplici loco
constat, sed la ejus medio sinus ten scutale est tri-
bus quasi scutulis corlaciis sibi impositis, et cre-
bris suturis duratum; in quo glans posita velut
tormento missa excutietur. Ita locum interpre-
tentur *Gesnerus* et *Ernestius*, qui posterior eod-
em sensu Interpretandum, atque ita legendum
putat alterum locum *Liv.* 42. 65. Funda media
duo scutalia (aliis omnes leg. funalie) imparia
habebat; quom majori sinu libratum (spiculum)
funditor habena rotaret, excussum, velut glans,
emicabat. — *Forcellinus* tamen cum aliis rectius
censet, in priore *Livii* loc. cit. vocem scutale
sigillicite eorum seu habenam fundæ. Verum
quom in eo loco his jam habenam mantlo sit, et,
demptis his vocibus triplex scutale, sententia
par sa optime constat, (etenim illud duratum
ad telum supra memoratum referendum vidi-
tur), et præterea scutale, si ejusdem sit cum
scutale seu excutalæ Græcorum significationis,
is et generis feminini, minime vero neutri, satis
apparet, easdem pro reteri glossæ habendas esse,
et impositis libris in iuxta intrusus Ideoque
eliminandas. Ita *cl. Furlanetto*. Ceterum bio
Livii locus offertur etiam a *Priscian.* 6. p. 326.
Putsch. Adde *Charis.* p. 118. 34. *Reit.*

SCŪTĀNEUS, a, um, adject. (scutum) ad scu-
tum scui latus. *Var.* *auct.* da *limit.* p. 270.
Goss. Termini scutenei sunt, hoc est dolatiles,
scil. in uno ltera aliquantum excavati in mo-
dum scuti.

SCŪTĀRIUS, *ii*, a. 2. *V.* voc. saq.

SCŪTĀRIUS, a, um, adject. (scutum) ad scu-
tum pertinens. *Vegit.* 2. *Milit.* 11. Habebant
etiam fabricas scutarias, loricarias, arcuarias. —
Hic

Scutarius, II, m. 2. absolute, subsensilivorum more. ¶ 1. Est qui scuta facit, scudajo, ἀσκητοειδής. *Plaut. Epid. 1. 1. 35.* Id modo videndum, ut materiae suppetat scutaris. ¶ 2. Scutaris fuerunt quoque milites scutis armati, a Constantino M., ut videtur, instituit, et custodiam principis addidit, ut patet ex *Suida* in *V. Ξυλάριοι*, ex *Agathia* l. 5. p. 111., ac praesertim ex *Zosimo* l. 3. c. 29., qui sub Iuliano Augusti eorum ordines memorat imperatorem stipare solitos. Hi videantur substituti fuisse praetoriani, quos idem Constantinus M., ut dictum est in *PRÆTORIUS* ad fin., sustulerat. Duplex fuit hinc militia, in Orienta nempe et in Occidente. In Orienta gemina schola constabat, at ex Armeniorum primoribus deligebatur, teste *Suida* loc. cit. In Occidente vero in plures scholas dividebatur, ut patet ex *Inscript.* apud *Murat.* 1895. 3. RIG IACET IVITINA SCUTARIE EX SCHOLA FAIMA. et 1922. 4. FAX ΞΥΧΑΡΙΔΙ Α. ΑΣΤΥ. ΙΣΧΟΛ. ΑΣΕΥΝΔ. et apud *Gruter.* 1052. 11. FLAVIUS ERGO SCUTARIE SCHOLA TARTIA. Hinc idem appellati etiam sunt scholares. *V.* hanc vocem. Eligebantur autem ex quavis regione, bloc in *Græca Inscript.* apud *Murat.* 798. 5. memoratur Asthienus occasione Vindellus decurio scutariorum: et in alia 861. 8. Valerius Lili scutarius nomine Maurus. *Ammian.* 20. 4. 3. De scutulis et gentilibus acciperetur quædam promissum. et ibid. 3. a med. Equos præbebat curules Hispanos, et miscendos gentilibus atque scutulis adolentes. *V. Labus Fast.* l. 2. p. 355. Ita *Forcellinus*. Ceterum scutulariorum mentio est etiam apud *Sueton.* *Aug.* 55. et *Pulgar.* 3. *Reg.* 14. 28; 4. ibid. 11. 5. et 19. et 2. *Par.* 13. 10. ¶ 3. Scutarii etiam dicti sunt gladiatores loogie scutis armati apud *Marc. Aurel. comment.* 1. 5. *V. SAMNITES*. Scutarium, II, n. 2. asoma militare, ἀσκητοειδής. *Gloss. Ladd.* et *Charis.* p. 118. 34. *Keil.* Scutele, scutarium. — *NE.* De nom. R. *V. ONOM.*

SCUTARIUS, II, m. 2. *V. voc. præced.*

SCUTATUS, a, um, (scutum) particip. ab *ionit.* *ecula*, as: ἀσκητοειδής, ἀσκητοειδής, armato di ecudâ, scuto armatus, et quidem scuto oblongo ac rectangulari, (ut videtur et Romæ in eorum Trajan) quo instructi erant legionarii, non vero equites et praetoriani, qui forma uterantur pteoa, ovata aut sexangula. (*V. A. Rich. op. cit.*) *Cic. 2. Phil.* 42. 108. Scuti milites. *Orell.* aliter leg. *Virg.* 9. *Æn.* 370. Tercientum, scuti omnes, Volcantes magistro. *Sit. It.* 6. 212. scutataque rapim Consequitur manus. *Inscript.* apud *Orell.* *Coll. Inscr.* Lat. n. 3148. M. TARPETIO T. A. TAN. CANTYRINO PRAEF. COHORT. SCUTATA etc. — Absolute scutati moti milites scutis armati. *Liv.* 28. 2. Erant autem in Celtiberia exercitus quatuor mille scutatorum et ducant equites. et *moz.* Jam ferme omnibus scutatis Celtiberorum interfecit. *Veget.* 2. *Milit.* 15. Scutati, qui plumbatis, gladiis et missilibus aciebat. Alii leg. scutatores, qui etc.

SCUTELLA, a, f. 1. (scute) Primam syllabam producit *Venant.* 11. *carm.* 10. 7. Insumit pulvis vitreo scutella rotato. (Adde *eund.* 3. *ibid.* 15. 4.) et recta quidem, et ratio habetur a tymi, quod grammatici veteres quidam statuunt, ut *Diomed.* p. 326. 27. *Keil.*, *Priscian.* 3. 44., *Donat.* p. 376. 8., *Consent.* p. 346. 29. et *Serv.* ad *Virg.* 2. *Æn.* 324., qui hanc vocem deducunt a scutum. At rectius dixerit scutellam deminut. a scutra, ut est a capra capella et a mitra mitella. — Scuteilla ¶ 1. Est genus venalis concavi rotundi, quo minutal ex carna vel oleis in mensam, aut potius pecula la convales distribueoda exhibebatur, scodella a vasajo, πικαρίκος. *Cic.* 2. *Tusc.* 19. 46. Deince scutellam dulciscula pollonis, elliquid providemus et oibi. ¶ 2. Scutellæ etiam dicuntur petellæ, quæ vasis supponuntur, et ea sunt, ut *Ulp.* *Dig.* 34. 2. 20. circa med. Si vas vint legala, non solum ea continentur, quæ elliquid in se recipiant, sed etiam quæ elliquid sustineant: et ideo scutellæ, vel promissidaria continent.

SCUTICA, a, f. 1. Scytica apud *Fest.* p. 333. 21. *Müll.* — Scutica, σκυτάλη, est genus ver-

beris e loris facti: a σκυτός, coriaceus (*II. Iasfile, sferza, scurtada*; *Fr. écrivire, fouet*; *Hisp. azote, zurriago, látigo*; *Germ. d. Fellschenrie-men, d. Karbatsche*; *Angl. stirrupstrap, whip, lash*). *Martial.* 10. 62. Scuticæque loris horridis Scythæ pellis. Quæ vapulari Martias Colonus. *V. ANGUILLA.* *Ovid. Heroid.* 9. 81. scutiam tremefactus babans. Hanc ita describit *Capell.* 3. p. 49. Quod ex ceprigeni lergoris resectiona confecerat, rabi admodum coloris exprospit. Adde *Horat.*, *Juvenal.* et *Domit. Mare.* apud *Sueton.* loc. infra cit.

Homonym. Scutica minus est, quem flagellum. *Horat.* 1. *Sat.* 2. 119. Ne scutiles diguum horribili seclere flagello. *Juvenal.* 5. 479. hic frangi ferulas, rubet ille flagellis, hic scutica. — Differt etiam scutica a ferula, quæ lignea virga est. *Domit. Mar.* apud *Sueton.* *Gramm.* 9. Si quos Orbilius ferula, scuticaque cecidit. *Hieronym.* 3. contra *Rufin.* 6. Neo tibi ferulas adhibeo neque athenogeruntia meum scuticæ et plagis litteras docere contendo.

SCUTIGERULUS, a, um, adject. (scutum et gero) scutidus, σκυτοειδής, servus militaris, qui scutum domini gerit. armiger. *Plaut.* *Cur.* 2. 3. 44. Qui (matum) homini scutigerulo dare lubet?

SCUTILŌSUS, *V. voc. seq.*

SCUTILUM, lenne et macrum dicitur ex *Græco* (σκυτάλη, a σκύτος, pellis) ut quum dictum, scutulum hominem, eadem alique demonstramus, in quo pellicula tantum. In pompa ellud dictum scutulum, ut videatur scutulum de scutulo derivatum, detrita r littera: ellique le, qui virtute potest scutulari. Sed ex *Græco* nomen factum, scutulo, quum (*Forcellinus* scutulosum) corlarium significamus. Hæc *Fastus* p. 329. 16. *Müll.* *V. SCUTULA.*

SCUTIO, scūtis, ecusi, scitlere, a. 3. (ex ei quatio) idem quod escutio. nam ex præpositio cum verbis et consonant incipientibus conjuncta molliore sono facta est æ, et hæc syllaba i. Ita *Loewe* in *Prodr. Corp. Gloss.* Lat. p. 429., unde ex *cod.* *Leid.* Mens collegitur et scutitur. Occurrit etiam in *Not. Tyr.* p. 155.

SCUTLATUS, *V. SCUTULATUS.*

SCUTRA, a, f. 1. olla, pentola, vasis, aut lanci genus, χαλκίον: fortasse ita dictum, quod in modum scuti factum sit. *Plaut.* *Pere.* 1. 3. 8. Strabes colatæque appera, bene ut in scutris concalcant. *Cato R. R.* 157. Ubi in scutris fersaceris, etc. Quidam hic leg. chutra vel chutra, a *Græco* χυτρα, olla, cacabus. Adde *Cæcil.* com. 68. 1., *Pompej. comment.* p. 164. 24. *Keil.*, *Serv.* ad *Virg.* 1. *G.* 110. et *Pulgar.* interpr. 3. *Reg.* 7. 40. Legitur et in *Not. Tyr.* p. 165. Scutra, scutella. *V. Scuta* in *SCUTUM*. SCUTRILLUS, l, m. 2. (scutra) deminut. a scutra. *Pompej. comment.* p. 164. 26. *Keil.* *V. voc. præced.*

SCUTRISCUM, l, n. 3. (scutra) deminut. a scutra, vel idem ac scutra. *Cato R. R.* 10. et 11.

SCUTŪLA, a, f. 1. Hanc vocem ducendam alii putant, ut deminut. a scutra, quod est genus vasis (cf. SCUTRA et *Gr. κοτύλη*, vas cavum); alii vero a σκυτάλη, quod est baculum, aut virga: sunt autem qui scutulam a scuto derivant; sed huc atymo minus faret primæ syllabæ quantitas, quæ in scuto longa est, hic brevis. Porro hujusce vocis significatio videtur modo unam, modo alteram notationem sequi. Itaque

A) Scutula a scutra est parva laus quedam, aut vas, quod osto uncierum capax videtur fuisse: nade et pro tali pondere aut mensura positum.

I.) Proprie. *Cato R. R.* 68. Ubi oteias facta erit, orbet, abulas, vectes, scutulas, fascias, corbular, in suo quodque loco reponito. Alii leg. cuculas. (Ita *Forcellinus*, *Klotzius*, alii; at hic scutulæ altera significatio rectius videtur loesse, quam sub B attulit.) *Martial.* 11. 31. Sic implet gabatas paropidesque. Et leve scutula carassique lances. *Id.* 8. 71. Berselem ad scutulam sexto pervenimus anno.

II.) Transilata diversa significat ab hujus vasis

vel lanci figura, in qua designande alii alios con-
jecturas fecere: ita ut res sit adhuc incerta. *Forcellinus* dicit eam fuisse vel quadratam, vel rhombi similem. Verum *Censorin.* fr. 7. p. 84. *Jahn.* Scutula est rhombos, quod latera paria habet nec angulos rectos. Unda videtur scutula rhombi, aut rhombi similem figuram potius habuisse. Ita etiam *Freund* et *Klotz* ad h. v.

¶ 1. Scutula sunt hujus figuræ scutilla mar-
more in pavimentis, vel tebulatis, seu laquearibus. *Vitruv.* 7. 1. Quum pavimenta structa fuerint, et fastigia estructiones habuerint, ita friceatur, uti, si scutilla sunt, nulli gradus in scutulis, aut trigonis, aut quadratis, seu favi ax-
stent. *Pallad.* 1. *R. R.* 9. in fin. *Ballvæ* man-
dones fastacem accipiant pavimentum, vel mar-
more, vel tesseres, aut scutulas, quibus æquale reddatur angulis lateribusque conjunctis. Idcirco lo *Vitruv.* habet scutulas distinctas a trigonis et quadratis et favis: favi autem licet sex angulos habeant, quadrelli dici possunt: in *Pallad.* distinctæ e tesseres, h. a rhombos a quadrellis. *Tac. Agric.* 10. Formam totius Britannia auctores oblongæ scutulas, vel bipenol assimilaverat. Dum eddit oblongæ, satis indicat, scutulem per se esse quadratam, inquit *Forcellinus*. Sed cum bona pace senti viri hoc absoluta infareodum miloime censuerim. Cf. *Kritzio* ex hoc loco, quum *Tacitus* scutulas eddit bipennem, ad intelligendam alligatæ scutulae formam a notiore bipennis proficiscendum esse videtur; quæ quum ex utraque parte late promineat, media, ubi menubrium est, tenuis sit, scutula quoque similem quandam formam habuisse putanda est. Ceterum a *Plin.* 11. *Hist. nat.* 24. 28. (81.) tela araneorum scutulato reti comparatur: reti autem maculæ vel quadratæ sunt, vel rhombi figura.

¶ 2. Scutula in vestibulis erant segmenta testæ ornata grellis; eujusmodi sunt in foraminibus retium at in tella araneorum, mandorle, quadrelli, scacchi. Ita *Forcellinus*. Hinc scutulata vestis, aut scutulata, neut. plur., subaud. vestimenta. *V. SCUTULATUS.* *Plin.* 8. *Hist. nat.* 48. 74. (196). Plurimis licet tessere Alexandria instituit: scutulis dividere Gallia. *Prudent.* *Hymartig.* 289. Sultantes sumere amictus Gaudet, at scutulis durum perfundera corpus. Ubi *Heins.* minus recte leg. scutilla, h. e. tenuibus et pelliculis vestibus. ¶ 3. In emplatratione cortex, qui uni arbori detrahatur, ut alteri inseratur, scutula dicitur a *Plin.* 17. *Hist. nat.* 16. 26. (118); in autem cortex fere in quodrum deciditur. (*Id.* *ibid.* *moz.* Exemplis corticis tessella. Idem igitur apud *Plin.* significat scutula ac tessella. Ita *Furlanetto* in *App.* Ex quibus omnibus infert *Forcellinus* Ubi, scutula figuram, sive vel sit, sive segmentum, aut quodrum esse, aut amygdalom seu rhombum, qui et ipse mesima ad quadrum accedit, quum quatuor latera habeat. Sunt qui putent, fuisse etiam rotundam; quæ scutulotus dicitur equus a *Pallad.* 4. *R. R.* 13., ejus pellic orbiculati varii coloris aspersa est, Italica *leardo pomellato* verum sic eppeilator in quoque, ejus maculæ rotundæ non sunt, Italice *leardo moscato*. — Meminit scutulæ *Vitruv.* etiam 10. 17., ubi de bellis agit: sed ille locus vel corruptus est, vel certe admodum obscurus.

B) Scutula, a σκυτάλη, est baculus, seu lignum teres, aut cylindricus, qui magnis ponderibus imponitur, ut facilius volvantur et impellantur, et phalanga etiam dicitur, carro. *Cæc.* 3. *B. C.* 40. Quatuor bires, subjectis scutulis, impulsi vectibus in anteriorem partem transduxit. — A virgæ significatione est scytala Laconice, de qua infra suo loco. Ab eadem sunt scutulae in vestibulis, nempe virgæ, seu segmenta oblonga varii coloris: at scutulata vestis eadem ac virgata. Ita *Salmas.* ad *Popisc. Aurelian.* 46. et alii. Sed *V.* dicta sub A. II. 2.

SCUTŪLATA, drum, n. pl. 2. *V. voc. seq. in fin.*

SCUTŪLATUS, a, um, adject. (scutula) Eliam scutulatus, par syncopen, dicitur. *Imppp. Theodos.*, *Arca.* et *Honor. Cod. Theod.* 15. 5. 11. Mmam uil (vestibus) scutillatis, at variis coloribus sericis,

non vetamus. V. Gothofred. adnot. ad loc. cit. — Scutulatus est scutulæ formam habens, salto a mandorla o a scacchi o quadrelli. (P. dicta in SCUTULA.) Plin. 11. Hist. nat. 24. 28. (81). de araneis. Quanta arte celet pedicas scutulato rete grassenica! Id. 8. ibid. 48. 73. (191). Lene, quam Selecle scutulato testu commedat in Lusitania. Id. 26. ibid. 25. 61. (185). Scutulatum pavementum. (Cf. Henzen, Bull. dell'Inst. archeol. a. 1843. p. 125.) Schol. in Juvenal. 6. 382. pecten. Auct. var. de limit. p. 341. Rudorff. terminus. ubi sculteatus pro scutulatus legitur. — Refertur ad colores. Pallad. 4. R. R. 13. Colores bi præcipui (in equis), albineus, ruseus, murleus, scutulatus, albus etc. (V. SCUTULA sub A. II. 3.) — V. Viscont. Monum. Borghes. præf. XXVII. et Cavedon. Indic. antiquæ. p. 76., ubi ἀρχαῖον est vestis reticulæ modo coacta, eputulata, a maglia. — Hinc

Scutulata, ōrum, n. plur. 2. subaud. vestimenta. Juvenal. 2. 97. Cæruleus indulus scutulata, aut galbaea sasa. «di verdi rasi Coperto o di cestre occhiuta veste». Garg. Adde Cod. Theod. 15. 7. Fulgat. interpr. Ecceh. 27. 16. Gemmæ, purpura, scutulata. h. e. vestes scu pictæ.

SCŪTŪLO, a, ere, e. 1. Hanc vocem leg. Codd. Farron. Sal. Menipp. 11. ex coll. Oehler. Legem (Luancicam) tuct clero latam scutulaoe. Pro scutulans alii leg. scutulavimus, ut Popma explicans obscuravimus. Nec ineptum hoc, quum antitheton luci clero (b. e. palem et publica) antecedit: licet verbum scutulare (a σκυτάλη, litteræ reconditæ, mandata arcane) apud neminem veterum scriptorum lectum sit, sed utitur Varro pessim verbis nove formæ et composita. Ita Oehlerus, qui tamen pro scutulans dedit sustulimus.

SCŪTŪLUM, i, n. 2 (scutum) deminut. a scutum, parvum scutum, scudello, scudicciuolo, ἀσπίδιον.

1.) Proprie. Cic. 1. Nat. D. 29. 82. Juno Sospite cum pelle capræ, cum bestia, cum scutulo, cum calceolis repandis. (Adde Inscript. apud Orell. 1307. et V. Eckhel D. N. I. V. p. 294.) Cf. Fulgat. interpr. 1. Mach. 4. 57., ubi Græca est ἀσπίδιον. Sual lamen, qui a scutula derivant. V. hac voc. sub A. II.

II.) Translato. Scutula aperta sunt osse duo lata in tergo humæoli corporis: ita dicta, quod scutuli figuram referunt. Cels. 8. 1. a med. A cervice duo ossa lata utrinque ad scapulas tendunt: nostri scutula aperta, ἀσπίδατες Græci nominant. Ea in summis verticibus alba ad h. tria angula, paulatimque lateceotia, ad epinam tendunt. Sunt qui leg. scoptula, quæ vox unde est, non satis apparet; ideoque mendosa est habende. Id. 3. 22. a med. ossa scapularum vocet. V. SCAPULA.

SCŪTUM, i, n. 2. (σκήτος) Olim scutus, i, m. 2. et scuta, æ, f. 1. dictum est. Turpil. apud Non. p. 226. 13. Merc. Quid non minus ree humanem, quam scutus tegit. Lucil. apud Priscian. 8. in fin. Scutum ligneum cerebrum insitit. Alii hic ves intelligunt, unde deminut. scutella. — Scutum, σκήτος, genus armorum figura quadrata oblonga, quod læva gestatur ad protegendum corpus, ex asibus confectum valvarum instar, unde Gr. δῦπα et δῦπεός. Est autem non a sectura, ut ait Varro 5. L. L. 115. Müll., ut scutum, quod e minuta consuetudine sit lebellis; sed potius a Gr. σκήτος, pellis, corium, quia ligneum quum esset, corio sæpe contegebatur: qua ratioe cum parme et pelta confunditur. Sed a parma differt, quia hæc rotunde, ecutum quadratum oblongum: et a pelta, quæ lunata et scuto minor a clipeo, quia hic fera ærens et scuto longe minor. (V. Veget. 2. Milit. 18.) Poetæ passim stas descripta usurpant.

1.) Proprie. Liv. 1. 43. Secundæ clesis Junioribus arma imparete, scutum pro clipeo, et præter lorica eto. Claud. Quadriger. epud Gell. 9. 13. Scuto pedestri at gladia Hispanico cinctus contra Gallum constittit h. e. braviore et terviora, quam erat equestre. Varro Sal. Menipp. 33. p. 129. Oehl. Scuta oseta Ilbero argento gravi

crebra fulgent. ubi scutum pro clipeo usurpatum videtur. Cic. 2. Tusc. 23. 54. In prælio ignavus miles ac timidus, simul ac videtur hostem, obiecto scuto fugit, quantum potest. Tac. Germ. 6. Scutum reliquisse, præcipuum flagitium. Ovid. 4. Trist. 1. 73. gladioque letos, scutoque sidistram, Canillem gales subliquoque meam. Tac. 4. Hist. 15. Impositus scuto, more gentis, el sustinentium humeris vibratus, dux deligitur. Id moris etiam testatur Theodoricus apud Cassiod. 10. Variar. 31. Judicamus parentes oostros Gothos Inter proclatiales gladios, more majorem scuto supposito, regalem nobis contulisse, præstante Deo, dignitatem; ut boorem arme darent, ejus opinioem belli pepererent. Plin. 16. Hist. nat. 40. 77. (209). Lenissima (genera arborum) et ideo scutis faciendis aptissima, quorum plage contrahit se profusus, claudique eum vuloue, et ob id contumacius transmittit ferrum. Virg. 8. Æn. 662. scutis protecti corpore longis. et ibid. 538. quam multa sub undas Scuta virum galeasque, et fortia corpora volves, Tybri pater! (Adde 1. ibid. 104.) Ammian. 24. 4. 10. Oppidum ordioe circumdatum lino scutorum. h. e. scutatum, scutis armatum. Adde 16. 12. 6. et 21. 12. 4. Tac. Germ. 6. Scute tentum lectissimis coloribus distinguunt. Id. pro scutis Germanos habere tenues, fucetes colore tebulas, tradit 2. Ann. 14. Quintil. 6. 3. 38. Imago Galli in scuto Cimbrico (al. Marieno) picta. Virg. 7. Æn. 722. Scuta eonant. Id. 9. ibid. 666. dant nontum. Id. 12. ibid. 130. rectitare. Id. 12. ibid. 563. deponera. Id. 7. ibid. 796. pictum. et 8. ibid. 93. fulgens. Curt. 111. 2. 5. leve. — Scula ex viminibus memorantur apud Frontin. 1. Strateg. 7. 8. Spartaco copiosius ejus scula ex vimine fuerunt. V. Sall. 4. Hist. fragm. 22. Ariz. et cf. Flor. 3. 20. — Scula gladii, ubi bastia ferire, in contione militari signum est ire et doloris: at illidere genibus, latitæ et plausus. V. Liv. 28. 29. et Ammian. 15. 8. 15. et 25. 3. 3. — Sculo imponebantur, qui duces seu imperatores eligebantur, tam epud Romanos quam epud Græcos. Tac. 4. Hist. 15. et Ammian. 20. 4. 17. — Per scutum, per ocream ægre aginavi legitur apud Petron. fragm. Tragur. 61. Burmann., quod Fr. Oriolius in Coll. Opusc. di Bologn. T. 1. p. 123. legeod. pulet per scoton, per ocrem etc. h. e. per tenebras (σκήτος enim tenebræ), per collum spera ægre festoavi.

II.) Translato est auxilium, præsidium. Cic. fragm. or. pro Tull. 18. (edente A. Maio in Class. Auct. T. 2. p. 353.) Sed a quoddam scutum dare in judicio videretur illi, quos propter hæc arme in judicium vocavissent. Flor. 2. 6. circa med. de Fab. Max. Hinc illud ex populo, ut imperil scutum vocaretur. Similiter Liv. 3. 53. sub fin. Scuto vobis magis, quam gladio opus est. h. e. defensione, seu propulsione injuriæ, quam illatione. Adde Fulgat. interpr. Sap. 5. 20. et Ps. 5. 15. Id. Thr. 3. 65. Scutum cordis labor tuus. h. e. aogor, qui cor operit et opprimat.

Homonym. Quomodo differat scutum a clipeo, parma et pelta, V. in SCUTUM int., et CLYPEUS in fo.

SCŪTUS, i, m. 2. V. voc. præc. int. SCŪBALON, i, n. 2. Apud Veget. 2. Veterin. 19. 2. aquibala pro scybalis scribitur, sed istud glossema est. — Scybalon, σκυβαλον, fæc, ōmus, stercus. Vindictian. in epist. præmiss. Marcell. Empir. Vesica scybalis, vel lapidibus per vicina ioca meatibus premeretur. Theod. Priscian. 2. 9. Scybalorum vero egerendum causa primo sos chalcastica clystere compello. Qui al contenti fuerint, in secundis acrioribus imminebo.

SCYBILITES, æ, m. 1. σκυβιλιτης (subaud. οἶνος), genus vini in Galatia. Plin. 14. Hist. nat. 9. 11. (80). Siliigius legit scybilites; alii aliter.

SCŪLAX, æla, m. 3. σκυλάξ, catulus. Hinc Scylax inscriptus est mimus Labeil Hujus meminit Non. p. 491. 4. Merc., et idem est qui Calatarius. V. Ritsch. in Parerg. 1. 158.

SCYLLA, æ, f. 1. Σκύλλα, de qua V. etiam in ONOM.

1.) Proprie. ¶ 1. Est nomen scopuli Bruttiorum in Italia, in freto Siculo, in mare psu-miuene, ejus ex aduersæ parte, b. e. in Sicilia, est elter scopulus æque periculosos, qui Charybdis dicitur. (V. CHARYBDIS et SCYLLA in ONOM.) Seneca Ep. 79. Scyllam sesum esse, et quidem non terribile navigantibus optime sclo. — Ea duobus hic scopulis ortum est vulgatum illud proverbium ejus lemen auctor incertus est: Incidit in Scyllam cupiens vitare Charybdim; et de fia dicitur, qui volentes periculum minus vitare, in majus incidunt: fuggir l'acqua sotto le grondaje, o cadere dalla padella nella brace. ¶ 2. Est etiam nomen herba nobilissima a genere bulborum. Colum. 10. R. R. 374. V. SCILLA.

II.) Translato a priore ex hinc significationibus. Sidor. 7. Ep. 9. Primum tamen ossa vos par est, la quæ me obloquiorum scyilles, et in quos linguem, sed humanerum, tetratos quorumdam vos infamere conentum turbo conecerit.

SCYLLÆUS, a, um, adject. Σκυλλæος, ad Scyllem peritiosus. Translato periculosus. Ambros. 2. de Cain et Ab. 10. — Item Scyllæ canes, Hæronym. Ep. 125. et Scyllæum illud æris eilem, Cic. Sez. 18. V. ONOM.

SCYLLITICUS, æ, um. V. SCILLITICUS, æ, um. SCYMNOS vel scymus, i, m. 2. σκύμνος λέοντος, catulus leonis, lioncino: Græca vox. nam σκύμνος est a σκύω, catulus. Lucet. 5. 1036. At catuli pentherarum, scymni que leonum Unguibz ac pedibz jam tum morsuque repugnant. — NB. De cogoom. R. V. ONOM.

SCYNIPHES. V. CINIFES. SCYPHŪLOS vel scypulus, i, m. 2. δαμνιζ, a scyphos, parvus scyphus, bíchierino, σκύφιος. Da parva lempede usurpat Paulin. Nolan. carm. 26. 463. his scyphulis locerta relucet Lumina, quom fert festa dies. h. e. parvis lychois. V. CANTHARULUS.

SCYPHUS, i, m. 2. (σκήφος) Olim el scyfos scribebatur. Valerian. apud Trebell. Poll. Claud. 14. 4. — Scyphus ¶ 1. Est vas potorium et in convivio at in sacris locum habens, poculum, patera, cyathus, crater: a Græca voca alala, quæ fortasse est a σκήφος, vas quoddam concavum. Varro Sal. Menipp. p. 91. Oehl. Scyphus celo-dolus artem ostentat Menoris? Cic. 7. Fam. 21. Illuseras heri inter scyphos. παρ οἶνον. Martialis. 8. 6. Hic scyphus est, in quo misceri jussit amicis Lerglus Æacidas, et bibit ipsa, morum. Horat. Epod. 9. 33. Capacioras affer huc, puer, scyphos. Id. 1. Od. 27. 1. Natis in uero latitæ scyphis Pugnara, Thracum est. Tibull. 1. 11. 8. Fagios adstibat quum scyphus ante dapas. Varro apud Gell. 3. 14. Scyphus argenteus. Petron. fragm. Tragur. 62. Burmann. Scyphus urnates plus mious. Virg. 8. Æn. 278. Et sacer implevit dextram scyphus, ocyus annas in meossem tali libant, divosque precantur. Ubi Servius: Legitur in libris antiquis, Hærculem ad Italiam ligneum ingens poculum attulisse, quo utebantur in sacris: quod ne carta consumaretur, pica oblitum servabatur: ejus magnitudinem et asigilonem simul significat dicendo: Et sacer implevit dextram scyphus. Scyphus prætor in anno semel vino libabat: neque hoc sine sacra fiebant. Hæc Servius. Adde Val. Flacc. 2. 272. Da scypho Hærculis Stat. 6. Theb. 531. et seqq. verba facit: et Seneca Ep. 83. a med. Alesandrum tot prælia, tot lumina, tot meria tulum dimiserunt: Intemperantia bibendi, et ille Hærculeneus ac fatalis scyphus condidit. Lipsius as. Athenæo adscribit, Hærcules primum magnos quosdam argenteos scyphos fecisse, quos Hærculaneos vocabant, quia Hærcules ille Bæotius natus fuerat. nam Hærculem epulandi cupidissimum fuisse: ejus exemplo morem obtinuisse, ut libantes nihil in calice vini relinquereant. V. CANTHARUS. — Ponitur etiam inter donaria. Plin. 34. Hist. nat. 4. 1. (141). Videmus et Romæ scyphos a ferro dicatos in templo Martis Ultoria. Adde Inscript. epud Renier. n. 1891. ¶ 2. Est etiam vas aquarium. Isid. 20. Orig. 6. 5. ¶ 3. Prægnant, ut ajunt, sensu, poculum eum infuso vependo.

Cic. 1. Tusc. 40. 97. Vadit in eundem carcerem atque in eundem paucis post annis scyphum Socrates.

SCYRIUS, a, um, adjct. Σκυρίος, ed Scyrum insulam peritiosa. *V. ONOM.* Hinc Scyrius insula, gaeus pomiceis, breccia di sciro. (*V. Corsi, delle pietre ant. p. 140.*) *Plin. 3. Hist. nat. 103. 106. (233).* Scyrum lapidem quamvis grandem locatara, eundemque comminatum mergi. *Adda 36. ibid. 16. 26. (130).*

SCYTALA vel scytala, a, et scytale, ea, f. 1., et scutele, h, n. 3. οχυράλη *¶* 1. Græca later alia est flagellum, lorum, vel bebana a corio: *Hasych. Σκυτάλη, βακτηρίνη καὶ αὐτὴν καὶ ἰσὶ καὶ ὀπίωιν εἶδος. φλαγγέλλια, λάρα.* Latine quoque sic appellat *Liv. 38. 29.* bebana fundas, que circumacta torquentur globosa saze, la coreggia della frombola. Ita *Forcellinus* interpretatur hanc vocem apud *Liv. loc. cit.*, quem *V. in SCUTALE*: elil aliter, quorum interpretationem habes *ibid.* *¶* 2. Et item genus epistolæ scerelloris apud *Lacones*, quam scribebant in membrana, vel loru, super surculum spiræ la- sier existo, deinde evolutum lorum mittant ad eum, qui conclusa erat: a quo rursum circa parum surculum circumvolvatur, apparebantque verba prius descripta, quæ perem surculum non habent, dari nullo modo poterit ut legerentur. Eam rationem *Gell. 17. 9.* accuratius persequitur. *Auson. epist. 23. 23.* Vel *Lacedæmoniam* scytalen imitare, libelli Segmine Pergameli tereti circumdela ligno Perpetuo inarribens versu: qui deinde solutus non respondentes spatio dabit ordina formas, Donec consimilis ligul replicetur in orbem. *Nepos Pausan. 3.* Id postquam *Lacedæmonii* resciverunt, legatos ad eum cum scytala miserant, in qua mora illorum pret scriptum, etc. *¶* 3. Est etiam scytale sarpeos tante (ut ait *Solin. 27. circa med.*) præfulgens tergi varietate, ut notarum gratia videntes retardet: et quoniam reptando pigrior est, quos assequi non quili, miraculo sui capiat stupentes. In hoc tamen equarum aliora hiemales euryas prima ponit. *Lucan. 9. 717.* Et scytale speris etiam nunc sola pulvis Euryas postura suas. *Salmas. in Exerctat. Plin. p. m. 339.* negat cem tergi varietatem in scytale, at in oanchri veram esse asserit testimonio *Lucani ibid. 712.* *¶* 4. Legebatur nlm apud *Colum. 6. R. R. 17.* Mos arecus, quem Græci οχυράλην appellant, quævis exiguis densibus etc. De eo intelligit *Haradin. Illud Plin. 32. Hist. nat. 5. 19. (54).* Eadem via contra venenatorum omnium mortis, privallm scytalen, al angues. Verum in *Colum. alii nunc rectius leg. μυγάλην.*

SCYTALICUS, a, um, adjct. οχυράλικός, al- mille scytale. *Plin. 19. Hist. nat. 5. 23. (68).* Cucumerum Græci tria genera fecere: *Lacosticum*, scytallcum, Bœolicum. *Theophrast. Hist. plant. 4. 7. c. 4.* eundem cucumerum οχυράλην vocat.

SCYTALOSAGITTEPELLIGER, gēri, m. 2. οχυράλοσδιδομαζοφόρος, vox hybrida, a Græca voca οχυράλη scytale, b. a. bacuius, clava, et Latine sagitta et pelliger. — Scytalosagittipelliger est epibeton *Harcellis*, apud *Tertull. Pall. 4.*, quod significat clava et sagittis armatum, et palle leonino indutum.

SCYTANUM. *V. voc. seq.*

SCYTATUM, l, n. 2. genus medicamentum, seu siccaturæ. *Plin. 33. Hist. nat. 5. 26. (88).* Cbry- socolla nisl repulsi colore, adduntur scytatum atque torbysum: Ita vocant medicamenta sorbere cogantia. *Alli leg. schutatum*; at *Sillig. leg. scylanum.*

SCYTHÆ, ærum, m. plur. 1. Σκυθᾶς, pop. Scythia. *V. plura de his in ONOM.* — Hinc Scytharum solitudines, proverb. apud *Curt. 7. 8. 23.* de se- glona vasta et parum culta. nem Scylbarum gæa omnium toto orbe vastissime est. — Adjectiva Scythæ smaragdī, apud *Martial. 4. 28. V. SCYTHICUS.*

SCYTHICA, æ, at

SCYTHICE, es, f. 1. *V. voc. seq.*

SCYTHICUS, a, um, adjct. Σκυθικός, ad Scy-

thas pertinens. *V. ONOM.* — Hinc *¶* 1. Scythici ignes sunt smaragdī. *Martial. 14. 109.* Gemma- tum Scythicis ut luceat ignibus aurum, *Adipica. V. ejusd. loc. cit.* In SCYTHÆ at vocem seq. *¶* 2. Scythica herba, que et Scythica vel Scythice absoluta dicitur, Scylbarum Inventum est. *Plin. 25. Hist. nat. 8. 43. (82).* Invenia herbas et universæ gentis: Scythia primum eam, que Scythice vocetur, circa Bæotiam (*Sillig. Mæotim*) nascens: prædulcem alias, utilissimamque ed ee, que spasmata (*Sillig. asthma*) vocant. Me- gna et ea commendatio, quod in ore eam ha- bentes famem sitimque non sentiunt. Idem præ- stet apud eandem blipace dicta, quod in equis quoque eundem effectum habet: traduntque, his duobus herbis Scythæ etiam in duodenos dies durara la fame sitique. Hæc *Plin. et 26. ibid. 14. 87. (146).* Scythæ vulnera Scythicâ curent. *Adda ibid. 5. 15. (28.); item 27. ibid. 1. 1. (1.),* ubi credit, Scythioem herbam a Mæotis peludibus in toto orbe portari.

SCYTHIUS, Idm, f. 2. mulier Scythica. *V. ONOM.* — Hinc Ita etiam vocetur smaragdus, nem, ut ait *Plin. 37. Hist. nat. 5. 17. (65).* nobilissimi smaragdorum sunt Scythici, ab ea gentis, in qua reperuntur, appellati. *Capell. 1. p. 18.* Diadema, cui naque Scythidis (h. e. gem- mæ Scythidis) vireta, nge cereuniorum vibrans fulgurensque lumen, nec flucticolor bycelitibi credebatur abessa profundites. Verum *ibid. p. 20.*, ubi inquit: Duerum gemmarum smaragdus una, Scythide altera: lespis tartila vocatur. smaragdum a Scythide distinguit aliquoties, furtiva ob di- versum gradum viriditatis, Ita ut mensi Mejo smar- gadus, Scythide vero Aprilii respondeat. (*Cf. Kopp. ed b. l.) V. vocem præced.*

SCYTHICA. *V. SCUTICA.*

SCYZINUM, l, n. 2. vial gæus. *V. ITÆO- MELIS.*

SE

SE est I.) Pronomina; II.) Particula indecline- bills; III.) Nota in monomæthi.

I.) SE pronomen. *V. SUI.*

II.) SE pertinet indeclinabilis — 1.) Est præpositio, at idem velat ac sine. Porro hoc sensu etiam sed pro se scripsit, ex prisca consuetu- dine addendi d multis vocibus, ut dictatored, altod marid in columna rostrata *Duillii apud Gruter. 404. f. V.* inlittum littera *P. Paul. Diac. es Festo.* Sed pro sua inventiuntur posuisse antequi. *V. SED et SUAD.* Occurrit autem — a) Sepa- rate cum Ablativo, apud veteres. *Fragm. leg. XII. Tab. apud Cic. 2. Legg. 24. 60.* ast in- cym illo sepelire vnaeva ea aayde astro. *A- liud apud Gell. 20. 1. ad fin. m plys mivna* scyvarit se travyde esto. *Fel. Plebiscit. apud eund. in Publica pond. ntr coaqvetya sa dozo m. h. e. sine dojo mlo.* Ita *Scalig.* In vulgare est sedulum. *Fragm. tab. æn. apud Gruter. 509. lin. 20.* eam pcyvram eis ao fravyde ita solvito. *Adda apud Gell. 509. lin. 17.* — b) Conjun- cta cum nominibus et verbis, quibus præsig- tar, addit littera d ante vocalis, nisl e esteretur, at sepe divisionem et separationem significat: ele secordia, composita, at Festo videtur, ex se, quod est sine, et cor, cordis; unda secora, est socora (cf. sobrius), seditio, securus, sudus, solvo, secedo, seduco, sedeo, segredo, sejungo, seli- go, sevoco etc. — 2.) Aliquando est pro seinis, ut in selibra, semodius. *V. Furron. 5. L. L. 171. Müll.* — 3.) Aliquando pro ses, ut in sevir, sedigitus, semestris. — 4.) Est etiam adverbium pro seorsum, ut se quamque proa- orsum quamque, apud *Fest. post Sepulcrum.* — 5.) Se pro si, ita ut ordina litterarum defendat, aslibet glossa se non quiverit: si non poterit. Ita *Loewe in Prodr. Corp. Gloss. Lat. p. 422.*

III.) SE nota in monumentis occurrit, et est sepulcrum, apud *Orell. in Inscript. n. 4400.* at 4428.

SEAPSE, idem ac seipse, b. e. se ipse. *Jul. Valer. reg. gest. Alex. M. (edente A. Mofo) 2. 18.* Clemante sua seapse sio et beneficiis com- mendavit, ut etc.

SEBACÆARIUM vel sebacarium, l, n. 2. (se- beceus) illuminatio, que fit cum sebecis. Hinc in plur. num. Sebacaria facera in *Bulliet. del- l'Institut. archeol. n. 1867. p. 15. et 23. et seqq.*

SEBACÆARIUS vel sebacarius miles, qui ou- ram illuminandi bebet, vel potius, qui noctu vias urbis sebecæ fece perustrat. *Inscript. in Bul- liet. dell'Institut. arch. n. 1867. p. 24.*

SEBACÆUS vel sebecius, a, um, adjct. (se- bum), qui es sebo est, σπαρτωδης. *Apul. 4. Met. Tædis, lucernis cereis, sebecis et ceteris noctur- ni lumiois instrumentis clarescunt tenebræ. Alii tamen sebecis rectius eccipiunt absolute pro lu- cernis sebecis.*

SEBADIÆ. *V. SABAZIA.*

SEBADIUS. *V. SABAZIUS.*

SERÆLIS, e, edjct. (sebum) sebaseus, epod *Amman. 18. 6. 15.*

SEBASTONICES, æ, m. f. σεβαστωνίης, qui car- temen vicit Neapoli la ludis Augustellibus, sive Σεβαστοίς: e Σεβαστός, Augustus, et νικῶν, vin- co. *Inscript. apud Fabrett. p. 54. n. 312. et Gud. 217. I. HERIAS TRIBES MONOKOIAITAE (uzori) TT. CLAYDII OLAPHRY CHORAVLAS ACTIONICAE ET SEBASTONICAE etc. Cf. Morcelli, De stit. Inscr. p. 109. ed. Rom.*

SEBAZIUS. *V. SARAZIUS.*

SEBO vel sevo, es, are, a. 1. (sebum) sebo obdu- co: vox eb sebo, uro, videtur esse cl. *Furlanetto*, præmissa littera s pro adspiratione, quod sebum prius quem oleum apud pauperiores vulgo ul- tatum fuerit ad luminum usum, σπαρτω. *Colum. 2. R. R. 22.* Farlis autem ritus majorum etiam illa permittit, far pinsere, facis incidere, candelas sebare. *Alli leg. sebare aod. sensu.*

SEBOSUS vel sevosus, a, um, adjct. (sebum) sebo abundans, σπαρτωδης. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 86. (214).* Medulla pinguis lis, quibus edep; sevoa cornigeris; nervosa ossa non habentibus. — *NB.* de cognom. *R. V. ONOM.*

SEBUM vel sebum, l, n. 2. Sebum, no se- vum realius scribatur, non facile dixerim. b enim et v valde cognata sunt, et lavicem transmutan- tur. *V. litteram B.* At sebum, et etiam sævum cum diphthongo æ, videtur esse forme antiquior. *V. Colum. et Pallad. loc. cit.*; item *Inscript. apud Orell. 3166. et Edict. Diocl. 4. 49.* — Sebum est olivæ et pinguis substantia, adipe stector, con- grator et magis compacta, fragillior aliam at igno difficilijus liquescans, cuius uso prædictum in can- dēlia hūtrando lumini: a que dicitur, ut *all Ind. 20. Orig. 2. 25.*, quod sebum, quod plus pin- guedinis hoc animal habet (*V. etiam SEBO*), σπας (ll. sevo; Fr. suif; Hllp. sebo; Germ. d. Talg, d. Unschlitt; Angl. tallow, suet). *Plin. 11. Hist. nat. 37. 85. (212).* Cornigera sevo plāgu- scunt, non cornigera adipa. *Colum. 7. R. R. 5. circa med.* Caudem sebum vulneri per ardentem tedam intillato. *Plaut. Capt. 2. 3. 31.* Quid divlitim? enol ne opimæ? turt. nnda ascoquet sebum senes. h. a. adeo sunt opimæ, ut nullum sevl inde ascoqui possit: quod est dicere affuen- tes. *Adda Pallad. 1. R. R. 35. 1. et 40. 3., at Marcell. Empir. 16. Seren. Sammon. 19. 347.* Prodarit at veteris sevi pillo sumpia cuillo. *Id. 12. 19.* sebumque ex ansera remo Eicoqua. *Ve- get. 4. Veterin. 1. 8.* Sebum hircinum. *Id. ibid. 8. 2.* caprinum et bubulinum. *Id. 6. ibid. 18. 1.* taurinum. *Eurus Seren. Sammon. 15. 270.* Ursinum at tauri. *Inscript. apud Gruter. 647. 6. et Orell. 3166. σπννν lactans et substylara.*

SECABILIS, e, adjct. (seco) segatitio, sectivus, sectilis. *Lactant. Ira D. 10. ante med.* Si aspara at angulata sunt, et hamata, ut possiot coherere, dividua ergo et secabilia sunt. *Auson. Eck. 1. 7.* nulliquis secabile sigman. *Adda Hiero- nym. in Is. 5. 18.*

SECABILITAS, etis, f. 3. (secabilis) qualitas usu conditio ejus, qui secari potest. *Claud. Mamert. 1. Stat. an. 15.* In Deo bujus secabilitatis et localitatis partes et spatia esse non dicimus.

SECALE, *is*, n. 3. Sicale legitur in *Edict. Diocl.* 1. 3. — Secale est frumenti genus, quod Itali *ségale*, *ségola*, ostrates vulgo *segala* vocant. (*Σεγάλη*, Græc. bod.; *Siligo* apud Colum. 2. R. R. 6. 9., teste Sprengelio; et *Secale Cereale* Lin.) *Plin.* 18. *Hist. nat.* 16. 40. (141). Secale Taurini sub Alpibus asiaticam vocant, deteritum et tantum ad arandum semine utile, secundum sed gracili stipula, nigritie triste sed pondere præcipuum. Admiscetur bulo far, ut mitiget amaritudinem ejus, et tamen sic quoque ingratinum ventri est. Nascentur quelicumque solo cum centesimo grano; ipsumque pro lustramine est — De seculi hæc habet *Pontedera* in *Op. post. T. 1. p. 30.*: Secale in Italia antiquam nomenclaturam retinet: sero ad Romanos pervenit; ideoque inter Romanas fruges non est innotandum. et *cl. Fée* (op. cit. *T. 2. p. 167.*): Le sécale de Plin est-il bien le seigle des modernes?

SECALICIOSUS. F. SEGALICIOSUS.

SECAMENTUM, *i*, n. 2. (seco) opus sculptendi ant incrementi arte confectum. In plur. num. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 10. 18. (42). Materies, quam abietis pulcherrima, picæ ad fissillas scandules cupasque, et pauca alia sacramenta. h. e. opere, quæ ex secili ligno sunt.

SECANS,antis, particip. F. SECO.

SECATIO, *onis*, f. 3. sectio. *Præcept. music.* (ex *August.*) apud A. *Maum Nov. Coll. T. 3. p. 133.* ipse dux lineæ, quam ipsa secatione fluat, procul dubio lineæ sunt.

SECATUS,us,um, particip. F. SECO.

SECEDENS, *antis*, particip. F. voc. seq. **SECEDO**, *cēdis*, *cēsi*, *cēsum*, *cēdera*, n. 3. (se et cedo) Part. *Secedens* 1. 1. a. — Secedo est seorsum cedo, recedo, discedo, semigro, abeo, ἀναχωρῶ (*It. tirarsi in disparte, ritirarsi, scostarsi, appartarsi, levarsi via, separarsi*; Fr. s'en aller en se séparant de, s'éloigner, se retirer; *It. apartarse, alejarse, desviarse, retirarse*; Germ. bei Seite gehen, weggehen; Angl. to go apart, retire, withdraw, step aside, retreat, recede).

1.) Propria. ¶ 1. Generalit. — a) Absolute. *Ovid. 11. Met.* 186. secedit humumque effudit. *Alii leg. incedit.* *Sueton. Tib.* 10. Statuit repente secedere. *Propert.* 3. 12. 21. Lexigilur Spartana vetat secedere amantes. *scostarsi l'uno dall'altro.* et *Plin.* 3. Ep. 21. Proseculus eram vialico secedentem. — b) Cum Ablat. ejus, a quo quis secedit, et præpos. ab, de, aut sine præpos. *Cic. 1. Cat.* 13. 32. Secedant improbi, secerent se a bonis, nisi malis hunc loc absolute accipere. *Propert.* 1. 10. 4. Secedere a tunc. *Plaut. Curc.* 2. 3. 2. fagite omnes, abire et da via secedite. *Ovid. 2. Met.* 465. de quo suo jussit secedere cætu. *Id. 3. ibid.* 467. Secedera nostro corpore. — c) Cum Accus. ejus, ad quem quis secedit, et præp. ad. *Liv.* 45. 38. Secedere ad deliberandum. *Sueton. Ner.* 15. ad consultandum. *Sall. Cat.* 20. In additum partem adium secessit. *Quintil.* 3. 1. 17. Quum in Insulam secessisset *Tib. Cæsar.* — d) Cum adverb. motus ad locum. *Plaut. Capt.* 2. 1. 23. Secede huc anno jam, si videtur procul, ne arbitri dicta monstra arbitrat quæsit. ¶ 2. Speciatim. In re solvit de secessione dicitur, et idem valet. quod desilio, ribellari. F. SECESSIO. *Liv.* 7. 40. In sacrum montem secesserunt. *Sall. Cat.* 34. a med. Plebs a patribus secessit. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 10. 15. (37). Quum plebs secessisset in Janiculum. *Seneca brev. vit.* 13. Quod plebs eo secessisset. At *Porcellinus* hujus parægraphi exempla translati adscripsit.

II.) Translat. ¶ 1. Generalit. *Seneca Ep.* 117. Antequam ego incipim secedere, et alia parte considerare. h. e. discedere ab illorum sententia, et discedere in alia omnia. et *Ep.* 25. sub fin. Tunc præcipue in te ipse secede, quum esse cogitis in turbe. *ritirarti in te stesso.* et *Gell.* 2. 12. Secedere a communi malo civitatis. et *Propert.* 1. 10. 9. a luxu. *Carull.* 64. 189. a fesso secedent corpore sensus. *Quintil.* 1. 12. 12. Secedere ad altum. *ritirarsi a comporre.* et 10. 1. 91. Quid tamen his ipsis ejus operibus, in quæ juvenis se-

cesserat. Alii leg. successerat. ¶ 2. Speciatim est disto, remotus sum. *Plin.* 2. *Ep.* 17. ab init. Ville decem et septem millibus passuum ab urbe secessit. *Ovid.* 6. *Fast.* 379. Et quantum a summis, tantum secessit ab ipsis Terra. *Claudian.* *Epith. Pallad.* et *Celer.* 62. quæ sic imparvia semæ Secessit regio, quæ non etc. ¶ 3. Item, per euphemismum, est mori. *Inscript.* apud *Gruter.* 1059. 6. in *Bullett. dell'Inst. Arch.* a. 1870.

SECENA, *æ*, f. 1. (seco) cultus, aut aliud instrumentum secando aptum. *Liv. Andr. com.* 2. *Cl. Ribbeck Coroll. p. VII. V. SACENA.*

SECRERNENS, *antis*, particip. F. voc. seq. **SECRERNO**, *cernis*, *crēvi*, *crērum*, *cernere*, a. 3. (se et cerno) *Secernier*, parage pro *secerni*, apud *Lucret.* 3. 263. — Part. *Secernens* 1. c. i. *Secratus* 1. b. et in fin.; *Secernendus* 1. a. et II. 1. a. — Secerno est cernendo separo, removo, sejungo, discerno, divido, ἀποχωρῶ, ἀπορίζω (*It. cernere, separare, dividere*; Fr. séparer par le triage, trier, mettre à part, séparer; *It. separar, apartar una cosa de otra, entresacar, escoger*; Germ. ab-aussondern, ab-ausscheiden, trennen; Angl. to put asunder or apart, sever, part, separate, distinguish, secerne).

I.) Propria. — a) Cum Accusativ. *Lucret.* 2. 729. terras ac mare totum Secernunt. *Varro 2. R. R.* 2. a med. *Aristes*, quibus eis usus ad feturam, bimestri tempore ante secernendum et largius pabulo explendum. *Ovid.* 6. *Met.* 55. Tela jugo vincita est: stamen secerant erudo. *Id. 3. Fast.* 127. Secernere pares centum denos in orbes. h. e. distinguere, dividere in decem decurias. *Liv.* 7. 16. partem præda in publicum. *mettere a parte, riservare.* et *Horat. Epod.* 16. 63. plæ secrevit tittore genti. h. e. selegit et plis hominibus habetoda dedit. — b) Cum addito Ablat. ejus, a quo quis seceratur, et præp. ab. *Cic. 1. Cat.* 13. 32. Secedant improbi, secerent se a bonis. *Horat.* 3. Od. 3. 46. quæ medius liquor Sacernit Europæ ab Afro. *Lucret.* 5. 448. Secerere e tartis omnium. *Ovid.* 1. *Met.* 23. cælum ab æare. *Liv.* 41. 3. Inermes ab armata. *Sueton. Aug.* 44. militem a populo. — Item Part. præter. pass. *Varro 2. R. R.* 2. ante med. Faciendum quoque septa secreta ab aliis, quo facientes secludere possit. *Id. ibid.* 1. 18. Secreti mares a feminis. *Cic. 2. Nat. D.* 21. 55. Itabant suam ephoram stela inerrantes, ab ætheria conjunctione secretam et liberem. *Id. ibid.* 55. 137. Secretus accus a reliquo cibo. *Lucret.* 2. 912. manus a nobis. *Liv.* 6. 25. Secreti ab aliis ad tribunos adducuntur. — c) Item cum præp. a. de. *Id.* 35. 14. extr. Quod a grege et imperatorum velat locustimabilem secrevisset. h. e. numero imperatorum eximisset. *Sueton. Aug.* 94. Secernere unum a compluribus. *Id. Galb.* 18. monile ex omni gasa. *Seren. Sammon.* 27. 501. lymphæ lotarens villo gliscente tumescit, Secernens milerem proprio de viscere pellem. h. e. divellens. — d) Poetica sine præpos. *Ovid. Heroid.* 18. 125. Mei mihi! cor animo juncti secerantur andis? *Nemesian. Cyneq.* 304. pulvere puras secerant fruges.

II.) Translat. ¶ 1. Generalit. — a) Cum Accusativ. *Cic. 4. Cat.* 7. 15. Hocce ego homines excipio et secerno libenter. — Passiv. *Id. Top.* 7. 31. Non satis acute, quæ sunt secerenda, distinguit. — b) Cum addito Ablat. rei, a qua quis seceratur, et præp. ab. *Id. Amic.* 25. 95. Secerni blandus amicus a vero et inter nosci potest. *Id. 2. Orat.* 84. 341. Secernimus tertium genus a præceptis nostris. *Id. Sull.* 1. 3. Quæro, cur una a ceteris clariissimi viris in hoc officio secerent. *Id. 1. Off.* 27. 95. Venustus et pulchritudo corporis secerari non potest a validudine. *Liv.* 4. 57. Secernere eam a publicis consiliis. *Quintil.* 1. 11. 17. Ipsam prononciationem eb oratore. *Id. 2. 15. 2.* discendi facilitatem et majore vitæ laude. *Sueton. Ner.* 19. hæc a probis ac sceleribus ejus. — c) Poetica cum Ablat. sine præpos. *Horat.* 1. Od. 1. 30. me gelidum nemus Nympharumque lever enim Satyris ebori Secerant populo. distinguo. et *Art. P.* 397. Publice privatis secerare, sacra profana. *Id. 1.*

Sat. 3. 113. Justo secerare iniquum. et *ibid.* 6. 63. turpi honestum. ¶ 2. Speciatim est eligo, seligo, ἀπεκλέγομαι. *Cic.* 1. *Att.* 16. 3. Secernere frugalissimum quænuque. *Sueton. Vitell.* 2. minus idoneos sepatores. — Hinc Part. præter. pass., ejus exempla retulimus.

Secretus, *a*, *um*, adjectivum quoque more occurrit; unde *Comp. Secretior* 1. 2. et II. 1.; *Sup. Secretissimus* 1. 2.

I.) Propria. ¶ 1. Generalit. *Varro 9. L. L.* 38. *Mili.* Singularibus et secretis vocabulis appellare aliquid. *Id. 1. R. R.* 54. 2. Uve electa in secretam corbulam cootrudetur. In corbello a parte. et *Liv.* 1. 52. Secretum imperium habere. ¶ 2. Speciatim est solitarius, desertus, remotus, abditus. *Horat.* 1. *Ep.* 18. 104. Secretum iter. *solingo, romito.* et *Art. P.* 298. loca. *Virg.* 6. *En.* 477. erve tecebat Ultima, quæ bello clari secrete frequentant. et 8. *ibid.* 604. netumque in valle reducta Ut proci egelido secretum in fumice vidit. solo soletto. et *Martial.* 7. 32. Secreta quies. h. e. quæ illa procul ab honoribus at foro. *Seneca Ep.* 91. ante med. Invidit temperatissimos morbus, validissimos phibis, secretissimos tumultus, ritratissimis, i più solitari. et *Tac. Agric.* 38. Proximus dlas faciem victoriæ latius apernit: vastum ubique silentium, secreti colpes, fumosia proci tecta. solitari, abbandonati, nullo hostium apparente. *Petron.* *Sat.* 100. Ut super coosiretum navis occuparemus secreti primum locum. *Tac.* 11. *Ann.* 21. Vacuis porticibus secretus agitat. *Quintil.* 11. 1. 71. Loco celebri, secreto. — Neutr. plur. absolute. *Tac. Germ.* 41. Pars Suevorum in secretiora Germaniæ porrigitur. F. infra *Secretum*, i. — Poetica loco adverbil clam, secreto. *Virg.* 4. *En.* 499. Tu secrete pyram testo Interfiora sub auras Erige. *Horat.* 2. *Sat.* 8. 78. Stridere secrete divites aure snurros.

II.) Translat. ¶ 1. Secretus est occultus, minime notus, arcanus, secreto, occulto, arcano, ἀπόρρητος. *Ovid.* 7. *Met.* 438. sermon Austillare canit, secretasque advocat artes. h. e. magicas. *Petron.* *Sat.* 138. El mentem timor altus habet, ac forte gravatum Secutiat gramium secreti conciliis auri. et *ibid.* 3. Quotiam amas bonam mentem, non fraudabo te arte secreta. *Lucan.* 1. 599. qui fata deum secretasque carmine servant. h. e. libros Sibyllinos. *Quintil.* 1. 1. a med. Epistolæ secreta et familiares, et *ibid.* ad fin. Interpretationem linguæ secretioris, quas Græci γλῶσσαι vocant, edicere. h. e. a vulgi sensu remotioris. *Tac.* 4. *Ann.* 38. Secreti sermones. h. e. privati. *Martial.* 1. 67. Secreta quæ carmine et ruder auras. h. e. reposita, leventis, in vulgus nondum edita. *Id.* 3. 77. Ne acin quod Almachii vitium secretis esse suspicor. *Id.* 8. 15. Illos quoque secretos memorabit Roma triumphos. h. e. sine ulla pompa aut ostentatione actos lauras colum Jovi Capitolino missas. *Plin.* 7. *Ep.* 9. Audet hæc, non tamen improbs, quia secreta contento. *Quintil.* 2. 18. 4. Est ali quis ex secretis studiis fructus. *Id.* 12. 2. 7. Secretum disputantia. *Tac. Agric.* 40. Libertati et secretioribus ministeriis missus ad Agricolum. de' più confidenti. et *Martial.* 5. 5. Et secreta duca postera vocis licet, i secreti. — Absolute. *Publ. Syv.* 369. Mulus solutus in secreto. *pejus cogitat.* ¶ 3. Item celestus, celestis. *Quintil.* 9. 3. 5. Figura secretum et extra vulgarem usum posita, ideoque magis nobilis, et novitate aures exaltant, hæc septa solent. ¶ 4. Et prohibitus, privatus, cum Ablativo aut oisim Genetivo. *Lucret.* 1. 194. Nec porro secreta cibo nature alimentum Propagare genus possit vitæque tueri. *Id.* 2. 841. Sed ne forte putes solo spoliata colore Corpora prima manere. etiam secreta teporis sunt, ac frigoribus omnino calidique vaporis.

Secretum, *i*, sing. et *Secreta*, *gram*, plur. n. 2. absolute, substantivum more, locus remotus ab urbe et frequentia hominum, recessus, rus, ritiro, luogo solingo, villa.

I.) Propria. ¶ 1. Generalit. *Tac.* 14. *Ann.* 58. Augustus Agrippa Mitytenense secretum permisit. *Plin.* 2. *Ep.* 17. Altum abditumque se-

cretum. *Id.* 3. *Ep.* 1. Quam pulcrum illud, quam dulce secretum! *Quintil. declam.* 17. 17. Secretum solitudinemque captare. *Lucan.* 3. 313. la-
crimas civitibus armis, Secretumque damna. *h. e.* secessum, receptaculum. *Virg.* 6. *En.* 10. horrendumque procul secreta Sibyllae. *Horat.* 2. *Sat.* 1. 71. ubi se a vulgo et seana in secreta remouent, etc. *Phaedr.* 4. 23. Simonides, Victoris laudes cuidam pycet ut scriberet, Certo condidit pretio: secretum petit. *h. e.* secedit in locum remotum scribendi causa. *Id.* 3. 10. Seductus in secretum a liberto suo, tracto in disparte. et *Plin.* 9. *Ep.* 33. Locus ipse quietem secretumque perdebant. *la solitudine, il silenzio, et Tac. Agric.* 39. ad fin. de Domitiano Talibus curis exercitus, quodque saeva cogitationis indicium erat, secreto suo saluatus. *del suo ritiro e de suoi secreti pensieri.* Sic *Quintil.* 1. 4. 5. Grammaticae necessaria pueris, iucunda senibus, dulcis secretorum comes. *de ritiro e delle villeggiature.* — Secretum petere, secreto colloquendi copiam petere, dimandare audientiam in secreto. *Sueton. Tib.* 25. in fin. Secretum petenti, non nisi adhibito filio druso dedit. *Tac.* 2. *Hist.* 4. Petito secreto, futura aperit. *Adde Plin.* 1. *Ep.* 5. a med. ¶ 2. Specialim secretum est ipsa commorelio in secreto loco, lo star sola. *Ovid. Heroid.* 21. 21. Mos ubi secreti longi causa optima somnus Credibilis tarda desinit esse mora etc. *Tac.* 13. *Ann.* 18. Crebra cum amicis acrete habere. *h. e.* solus.

II.) Translate arcannum, res occultae, quam tecum apud nos servamus, secreto, arcano, ἀποκρύφον. *Petrone. Sat.* 21. Uterque nostrum religiosissimis iuravit verbis, tales nos perjurum esse tam horribile secretum. *Id.* *ibid.* 20. Periculosum est alienis intervenire secretis. *Plin.* 1. *Ep.* 12. Quid etiam, usor quemquam omnia acriter capaciorem, digrediebatur. *Seneca. Ep.* 83. a med. Secreta continere. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 22. 23. (141). animi proferre. *Tac.* 4. *Ann.* 7. extr. prodere. *Id.* 6. *ibid.* 3. omnium rimari. et *Id.* *ibid.* 6. a med. Secretorum particeps. *Id.* *Germ.* 9. Locus ac namora consecrant deorumque nominibus appellat secretum illud, quod sola reverentia vident. *h. e.* incomprehensibile mysterium vim. *Seneca. Hippol.* 884. Verberum vi secreta mentis extrahere. *Tac. Germ.* 19. Litterarum secreta viri pariter ac feminae ignorant. *Val. Max.* 1. 1. n. 13. Sacra civitum sacrorum. *Val. Flacc.* 3. 200. Opheltem vana sonentem, Quae stomachi secreta fari. *h. e.* Intima et vtilia. *Capell.* 9. p. 302. Secretis sanctioribus alumnatus. *Maximian.* 5. *Elag.* 95. Consula secreti semper fidissima nostri. *Fulgat. interpr. Prov.* 20. 27. Secreta investigare. *Id.* *Job.* 11. 6. ostendere. *Id.* *Amos.* 8. 7. revelare. *Id.* *Is.* 45. 3. Arcana secretorum.

Secreto, occurrit etiam adverbialiter et est seorsum, separatim, separatamente, in disparte, κατ'ἰδίαν.

I.) Proprie. *Liv.* 3. 36. Impotentibus instructi consilia, quae secreto ab aliis coquebant. *Iustin.* 8. 4. sub fin. Secreto auditae utraque legationes. *Afran.* apud *Charis.* 2. p. 196. *Putsch.* Idcirco hinc agere tecum secreto voluit. *Plaut. Aulul.* 2. 1. 14. Eo nunc ego secreto te hic foras sedusi, ut tuam rem tecum hic loquerer familiarem. *Seneca. Ep.* 10. Quam vidisset adulescentulum secreto ambulantiem, interrogavit, quid illic solus faceret. *Cic.* 7. *Att.* 8. Ab hora octava ad vespereum secreto collocati sumus. in disparte. et *Sall. Jug.* 9. ad fin. Laudatum pro confecta Jugurtham in praetorium abduxit, ibique secreto monuit, uti etc. da solo a solo. et *Plin.* 10. *Hist. nat.* 42. 59. (6). da amb. Docentur (loqui) secreto, et ubi nulla alia res miscetur. *Petrone. Sat.* 28. In aurem aliquid secreto dicere. *Cic.* 7. *Fam.* 25. Sacra hoc audi, tecum habeto, ne Apelle quidem liberto tuo dixeris. tu solo, e non altri.

II.) Translate est occulte, clam, secretamente, in secreto, ἀποκρύφως, et opponitur τὸ palam. *Plaut. Truc.* 2. 7. 7. quandoquidem ipse perditum se it, Secreto hercle equidem illum adju-

tabo: neque meae quidem Opera unquam nullo minus propere, quam potest, petibit. *Plin.* 3. *Ep.* 20. a med. Quotocunque eadem honestatis cura secreto, quae palam?

SECEPO, cipi, psi, ptum, perē, a. 3. seorsum cerpo. Vox a Lexico espungenda; occurrit enim tantummodo in *Not. Tir.* p. 145. Sunt tamen, qui leg. apud *Hieronym.* *Ep.* 131.

SECESPITA, a, f. 1. ¶ I. Est genus cultri in sacrificiis adhibitum, fortasse *seco* *sepi* *sepi*, spe-
lith, gladius. De hoc *Festus* p. 348. 4. *Müll.* Se-
cespitam esse Antiquis Laeco ait cultum ferream oblongum, manubrio aburneo, rotundo, solido, victo ad capulum auro argenteoque, osium clavis eeneis, aere Cypro: quo Flamines, Flaminiae virgines pontificaeque ad sacrificia utuntur. Ser-
vius ad illud *Virg.* 4. *En.* 262. stellatus iaspide fulve Ensis: eandem descriptionem habet, dictamque esse secespitam a secundo. at *Paul. Diac.* ex *Festo* p. 336. 9. *Müll.* Secepsitam alii secu-
rim, alii dolabrum aeoacum, alii cultellum esse putant. *Sueton. Tib.* 25. ad fin. Nam et inter pontifices sacrificanti simul, pro secespita pium-
beum cultum subiiciendum curavit. ¶ 2. Pergit *Festus* *ibid.* Eadem alias dicitur, qua in sacratio utuntur. sacrarie namque in templis reticulo ac-
neo olim sapientantur: in quo tubae relictae sunt, per quas manibus sacra tangere licet. Est hoc in templo Bonae Dae: sed et aliis in locis: et sunt velut repagula quaedam. Ita secespita dicitur quobus modis. Hec *Festus*.

SECESSIO, aphi, f. 3. (secedo) discesso, rades-
sus in aliquem locum secretiorem et minus fre-
quentem, ἀναχώρησις (II. partenza, ritiramento; Fr. action de se retirer, de se séparer, d'al-
ter à l'écart, retraite; Itap. la acción de re-
tirarse, apartamiento, separación; Germ. d. Abseitsgehen; Angl. a retiring, withdrawing, going aside or apart, secession).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cic. Mur.* 24. 49. Mentes emicos, observationes, testificationes, seductiones testium, secessionem subscriptorum animadvertent. ¶ 2. Specialim de actu, quo plebs Romana, quum a patribus defecisset, ag-
mine facto, alio hostilitate concessit; hinc Inter-
dum sumitur pro defectione, divisione populi aut exercitus in duas pluresve partes. *Varro* 5. *L. L.* 31. *Müll.* Tribuni plebei, quod ex tribunis mi-
litem primum tribuni plebei fecit qui plebem de-
fenderent, in secessionem Crumeneribus. *Cic.* 1. *republic.* 40. 62. SeceSSIONES plebei. *Liv.* 2. 32. Pleo auctor est, secessionem factam esse in Aven-
tium. *Cic. Lig.* 6. ad fin. SeceSSIONem tu-
illam existimavisti, Caesar, initio, non bellum et non hostile odium, sed civile dissidium. *Cas.* 1. *B. C.* 20. Divulgato Domitii consilio, milites, qui erant Corbion, secessionem faciunt. ammu-
namento, rivolta. — Quater Romana plebs, ent domandandi studio parata, aut superbia ma-
gistratum, ut ait *Sall. Cat.* 94. armata a pa-
tribus secessit. Prima secessio in Saturnum montem facta est ob fenaratorum iniuriam. *Liv.* loc. cit. et *Flor.* 3. 5. Secunda in Aventium pro-
pter stuprum ab Appio Claudio ingenuae virginis illatum. *Liv.* 3. 5., *Flor.* 1. 24. et *Eutrop.* 1. 18. Tertia in Janiculum, ob matrimonium plebejo-
rum cum patriciis, ut vult *Flor.* 1. 25., vel ob
se alienum, ut ait in *Epit.* *Liv.* 11. sub fin. V. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Quartam facit *Flor.* 1. 26. ob cupiditatem honorum, adnitente plebs, ut secum patricii magistratus communicarentur. Sed in hac nulla secessio facta est: pertinens tan-
tum discordia gratia prius non destitit, quam quod cupierat, obtinere. V. *Liv.* 6. a. c. 34.

II.) Translate. *Chalcid. Tim.* 41. Seccesio animi. *NB.* Seccesio, dictio seu narratio, apud *Paul. Diac.* ex *Festo* p. 336. 10. *Müll.* Seccesiones, nar-
rationes. Sed ellit leg. sectiones, alit vern sectiones, ut sit a verbo inuisti. seccere, hoc est di-
cere. Sane in sectiones pro narrationes dictum esse testatur *Gell.* 18. 9. (Cf. SEQUOR et EXSE-
QUOR) V. *ibid.* addot. *Müller.*

Homonym. Quid discriminis Intercedat Inter secessionem et seditionem, V. in SEDITIO.

SECESSUS, a, m. 4. (secedo) seccesio, abs-

cessio, discessus, ritiramento, partenza, ἀπο-
χώρησις, ἀναχώρησις.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 29. 41. (76). In secessu evium et nocluae pal-
cis diebus letare traduntur. *Id.* 8. *ibid.* 36. 54. (126). Seccesus ferarum in specus. *Gell.* 2. 7. Tamquam quodam secessu mentis atque animi factio a corpore. estasi. ¶ 2. Specialim dicitur de recessu a frequentia hominum et a negotiis, v. gr. quum quis ab urbe discedit, et rps ebit, remissionis et otii causa. *Sueton. Tib.* 56. Essti-
tans exprobratum sibi veterem seccesum. *Tac.* 1. *Ann.* 4. ad fin. Annis, quibus specie seccesua essuiem egit. *Plin.* 1. *Ep.* 3. Quin ipse te in alto lito pinguique secessu studiis adseris? *Quid.* 1. *Trist.* 1. 41. Carminea seccesum scribentis et otia querunt. *Quintil.* 10. 5. a med. Mibi videtur M. Tullius tantum intulisse eloquentiae lumen, quod in hos quoque studiorum seccesus excurrit. *h. e.* in studia remota a contentionibus fori. ¶ 3. Item de seccesione civili. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 4. 19. (56). Nemo irata plebis accessus circumpe-
serit. V. voc. praeced.

II.) Translate. ¶ 1. Metonymice dicitur de loco, quo secedimus: et qui a frequentia remo-
tus sit, ritiro. *Virg.* 1. *En.* 163. et 3. *ibid.* 229. in secessu longo sub rupe cavata. *Plin.* *Paneg.* 49. Arcena illa cubilia, saevique secces-
sus, in quos timore et superbia et odio homi-
num agebatur. et *ibid.* 83. Cubicula ipsa, intimo-
sque seccesus secludera. *Tac.* 14. *Ann.* 62., *Juvenal.* 3. 5. et *Sueton. Cal.* 45. extr. Am-
nos seccesus celebrare. *Id.* *Aug.* 72. Es secces-
sus praecipue frequentavit maritima Ionulasque Campaniae. ¶ 2. Item de portica corporis parte, secceso. *Hieronym.* *Ep.* 64. n. 2. Totum quod curemus, quod voramus, in seccesum projici. *Vet. epigr.* in *Anthol. Lat.* T. 2. p. 468. *Burmann.* Nam turpes fators gravi, si foris loqua-
ris; Si taceas, bino seccesum naribus effas. ¶ 3. Est etiam locus, in quo venter esocoratur. *Ful-
gat. interpr. Matth.* 15. 17. Omne quod in os intrat, in ventrem vadit et in seccesum emittitur. *Adde Gloss. Lat.* p. 269. n. 5. ¶ 4. Metapho-
rica. *Val. Max.* 7. n. 9. extern. In seccesum, quam in fronte beator nell' interno dell' animo.

SECIINGO, cingis, clasi, clactum, cingere, a. 3. seorsum cingo. Vos a Lexico espungenda; occur-
rit enim tantummodo in *Not. Tir.* p. 158.

SECIPIO, cipi, cepi, cipare, a. 3. seorsum ac-
cipio. Vos a Lexico aspungenda; occurrit enim tantummodo in *Not. Tir.* p. 17.

SECIUM et seccivum est, quod secespita seccatur, libum aeu piacente, quae soleat necessariis sacrificiis adhiberi. *Festus* p. 348. 16. *Müll.*

SECIUS. V. SECCS.

SECIIVM. V. SECIUM.

SECLUDO, cladis, clasi, clatum, cludere, a. 3. (se et cludo vel claudo) Part. Seclusus in omni-
paragr. et in fin. — Secludo est seorsum claudo, sejungo; separo, ἀποκλείω (II. chiudere a parte, serrar fuori, separare; Fr. enfermer séparément, isoler, fermer; Itap. encerrar separatamente, apartar una cosa de otra, separar; Germ. besonders verschliessen, abschliessen, einsperrern; Angl. tho shut apart, shut out, seclude, separate).

I.) Proprie. — a) Universim. *Varro* 2. *H. R.* 2. 8. Faciendum septa secreta ab aliis, quo in-
cipientas secludere possis. *Stat. I. Achill.* 358. ne lustris nemorum concede vagari: Intus ale, et similes inter secludo puellas. *Cic.* 2. *Orat.* 39. 162. Illic enim rapiam, ubi non seclusa eliqua aequala teceatur, sed unde universum lumen erumpat. *Festus* p. 318. 15. *Müll.* Seclusa sacra dicebantur, quae Graeci mysteria appellant. *h. e.* sacra Cereris, quae clausa occultabantur in cistis. V. CISTA. — b) Mediorum apud Graecos more, secludi idem ac delitescere, se occultare, cum aut sine praepos. *Propert.* 1. 20. 29. sub extrema pandens secluditur ala. *Virg.* 3. *En.* 446. Quae cumque in foils descripsit carmine virgo. Digerit in numerum, atque entro seclusa rellouit. *h. e.* extra antrum posita.

II.) Translate. — a) Universim. *Varro* 2.

R. R. 15. a med. Quam parere cœperunt, in-
gunt in stabula ea, quæ habent ad eam rem se-
clusa. — b) Sæpius cum Ablat. et præp. aq̃,
aut sloe præp. *Cæs. 1. B. C.* 55. Cohors se-
clusa a ceteris. *Id. ibid.* 97. ad fin. Munitiones
flumen à monte seclussit, ne Pompeiani aquarū
poscent. *Id. 3. ibid.* 69. Dextrum cornu, quod
erat a sinistro seclusum. *Liv. 29. 9.* Ab eulis in-
terceptus et seclusus. *Plin. 36. Hist. nat.* 15.
24. (125). Mare Tyrrheum a Lacrino montibus se-
clusum. *Id. 6. ibid.* 17. 20. (55). Gens apricis ab
omni noxio afflatu seclusa collibus. *Lucr. 5.*
753. cur luna queat terram secludere sotto Lumine.
Plaut. Rud. 1. 4. 4. vitam corpore cacciar i-
anima dai corpo. — Metaphorice. *Cic. 7. Ferr. 9.*
23. de eo, qui in carcere tenetur. A conspectu
parentum ac liberum, denique a libero spiritu
et commun. luce seclusus. *Virg. 1. Æn.* 366.
Solvite corde metum, Teucri, secludite curas.
Ubi Servius: pro excludite: quod sit aut pro-
pter blatum, aut propter suavitatem, ut (1. *Ecl.*
15.) silice in nude connixa reliquit: pro epica.
— Hinc Part. præf. pass., cuius exempla retu-
llimus.

Seclusus, a, um, adjectivum quoque occurrit,
et est remotus, solitarius, secretus. *Virg. 6. Æn.*
704. videt Æneas in valle reducta Seclusum ne-
mus. Absolute *Varro 3. R. R.* 6. 6. Hoc ideo
in secluso etiam, ne reliqui, si videant, despon-
deant aulicum. h. e. loco secreto ac remoto. *Cf.*
Cic. 1. Tusc. 30. 72.

SECLUM. V. SÆCULUM.

SÆCLUSORIUM, il, n. 2. ἐκκληστήριον, locus,
in quo aliquid secluditur. *Varro 3. R. R.* 5.
Excluduntur (aves) in mousculum aviarium,
quod est conjunctum cum majore, otio et in-
mine illustriore, quod seclitorium appellant.

SECLUSUS, a, um, participium. V. SECLUDO.

SECO, secas, seci, furo secavi, sectum, raro
sæcalum, sæcra, o. 1. Secatur pro secaverunt
occurrit in *Inscript.* apud *Orell.* n. 4944. (V.
Inscript. Neapol. 7143.) Item secarit pro seca-
verit apud *Serv.* ad *Virg. 5. Æn.* 2. — *Secatus*
pro sectus in *Inscript. Chr.* apud *De-Rossi,*
T. 1. p. 265. MYNERA PRINCIPIBUS COLLA SECATA
DEDIT. *Vulgar.* interpr. apoc. 4. *Esdr.* 4. 32.
Quaodo secatus fuerit spicas, quarum non est
numerus, quam magnam arcam incipient facere?
Adde *Emil. Macr.* c. 43. v. 7. de *Iri.* p. 240.
— *Secaturus*, pro secutus, apud *Colum.* 5.
R. R. 9. 2. — Ratione habita etym., vox deri-
vetur a Sanskr. sagh, ferre, cadere; vel a Gr.
adv. ἐκός, quod separationem, seu divisionem si-
gnificat; unde ἐκαστος, quisque, at Lat. secus.
— Part. *Secans* I. 1. et II. 2. et 3.; *Sectus* in
omnib. fere paragr. et *Secatus* init.; *Secutus*
et *Secaturus* I. 1.; *Secandus* II. 3. — *Seco* duo
diversa significat.

A) *Seco* est cædo, exsido, resaco, τέμνω, κόπτω,
πέτο (It. tagliare, segare, fendere; Fr. couper,
trancher, découper en morceaux, en pièces;
Hep. cortar, trincar, despadaza; Germ. schnei-
den, abschneiden, zerschneiden; Angl. to cut,
cut off or asunder).

1.) Proprie. ¶ 1. Generalit. — a) Uni-
versim. *Plaut. Merc.* 2. 2. 38. Cæpa cuttrum,
seca digitum vet aurem, vel tæ nasum vel ia-
brum. *Cæs. 7. B. G.* 14. Pabulum secari non
posse. *Cic. 3. Nat. D.* 12. 29. Omnes animat
secari et dividi possunt. *Id. Petil.* cons. 3. Qui
stanti collum gladio textera sua secaverit. *Mar-
tial.* 5. 48. Secare capillos. *Virg. 3. G.* 126.
pubentes barbas. *Horat.* 4. Od. 4. 64. Hydra se-
cto corpore armata. *Id. 2. Sat.* 4. 67. Sectæ
herbe. *Id. 1. Ep.* 1. 104. prave sectum stoma-
cheris ob unguem. *Colum.* loc. supra cit. Supra
quam (partem) ramum secaturus es. Perperam
igitur *Beda de Orthogr.* p. 289. 22. *Kerl.* Sa-
cturus, non secutus, a verbo quod est seco.
Martial. 12. 88. Brigus secto comentem dente
capillos. h. e. pectine. *Seneca Troad.* 76. Secare
a istas. h. e. metere. *Fler.* 1. 5. dolam novacula.
Val. Flacc. 7. 607. velut omnes Libyes ac pla-
gula Nilii Fertilis arva secet. h. e. vomere pro-
seindet, ar. et *Seneca Troad.* 559. sinclis ma-

nus secantibus præstricta. che segano i polsi.
et *Lucan.* 10. 144. secti orbes Atlantide silva.
h. e. mense rotunda a cetro. — b) Cum addito
Accus. et præp. in. *Virg. 1. Æn.* 216. Secare
tergora in frusta. *Justin.* 18. 5. circa med. co-
rium in tenuissimas partes. *Plin.* 11. *Hist. nat.*
37. 45. (126). Cornua lo lamine recta tendu-
ceat. *Id. 16. ibid.* 43. 84. (229). Secare ilicem
in lemias præteous. ¶ 2. Specialit. in partes
divido, trinciare. *Juvenal.* 5. 123. nec minimo
sece discernio refert, Quo gestu lepores, et quo
gallina secetur? (Adde 11. 135.) *Martial.* 3. 77.
sectæ quadra placentæ. et 9. 91. Quadra de pis-
centia secta. *Virg. 3. Æn.* 464. dona secto ele-
phanto. h. e. ebora secilli. *Horat.* 2. Od. 18. 17.
Secta marmora. Sic *Lucan.* 10. 113. jectisque
(domus) nitebat Marmoribus. (Adde *Plin.* 36.
Hist. nat. 6. 8. (50).) V. SECTILIS. ¶ 3. In
re medica est amputare, operare, amputare.
Plaut. Pers. 2. 5. 13. Secare vomica. *Martial.*
11. 84. Mitior simplicitas Alcon secat enterocelas.
Cic. 8. Phil. 5. 15. In corpore il quid ejusmodi
est, quod reliquo corpori nocet, nrl secarique
patimur. (Adde *Plin.* 29. *Hist. nat.* 1. 6. (13).)
Id. 2. Tusc. 15. 35. Quam varices secabatior C.
Mario, dolebat. *Id. ibid.* 22. 53. Marius quam
secaretur, vultu se alligeri? nec quaquam ante
Mariū solutus dicitur esse sectus. *Plin.* 26. *Hist.*
nat. 12. 78. (126). Fistula in omni parte ser-
pant, medicorum vitio melis sectis corporibus.
Id. ibid. 11. 69. (112). Membra, quæ periclitan-
tur, secari. — Hinc secta neutr. plur. absolute,
pro partibus corporis sectis. *Id. 31. ibid.* 47.
(126). Spongia ex aquæ dulcissimi imposita secta
recentia non pallitur intumescere. i. tagli fre-
sch. ¶ 4. Est etiam avirare, castrare. *Martial.*
9. 7. Non puer avari sectus arte mangonis Vi-
ritetie damna macet ereptæ. et 5. 41. Sectus
Gallus.

II.) Translato. ¶ 1. Generalit. pro dividere,
partiri. *Lucan.* 1. 101. qualiter undas qui se-
cat, et gemidum gracille mare separat Irbmos.
¶ 2. Specialit. secare sæpe dicitur quæ mè-
diam quampliem rem pertranseunt, et dividunt.
Plin. 18. *Hist. nat.* 34. 77. (334). Limes, qui
ita secabit agrum, decumabus vocabitur. *Id. 35.*
ibid. 10. 36. (82). Apelles vincl arabescens, ter-
tio colore lineæ secuit. et 37. *ibid.* 10. 63. (174).
Mesomelas (gemma) nigra vena qualifcat colo-
rem secante per medium. *Id. 5. ibid.* 27. 22.
(92). Amnis urbem secans. et *ibid.* 9. 10. (53).
et *Virg. 7. Æn.* 717. et *Plin.* alter 5. Ep. 6.
Nilus medius Ethiopas secat. *Horat.* 3. Od. 27.
75. tua sectus orbis Nomina ducat. h. e. orbis
terre pars aña. *Ovid.* 2. *Fast.* 703. Hortus odo-
ratil suberat cultissimus herbis Sectus humum
rivo lene sonantis aque. intersecato. et *Seneca*
Thyest. 845. Signifer secat obliquo tramite zo-
nes. *Martial.* 9. 58. Neo quæ Flambulam secant
celebre. h. e. per medium Flambulam obita viam
impediant. *Virg. 10. Æn.* 440. Turnum, qui va-
luci curru medium secat ægæa. h. e. penetrat,
et diligit. Sic *Claudian.* VI. cons. Honor. 468.
et stricto prosternens omnia ferro, Barbara ful-
mineo secuit tentoria curru. ¶ 3. Secare viam,
mare, auram etc. dicuntur qui viam carpunt,
navigant, natant, volant etc.; tellurem enim quo-
dammodo, undas et auras dividere ac secare vi-
dentur: et poetica fere sunt. *Virg. 6. Æn.* 900.
Ille viam secat ad naves, sociosque revisit. *Quin-
til.* 3. 1. a med. Hinc velut diversæ secari co-
perunt vias. Sic *Ovid.* 2. *Amor.* 16. 15. Solliciti
foceant, terraque premantur iniqua, In longas
orbem qui secure vias. Ant Jovenum comites
jussissent ire puellas, Si fuit in longas terra se-
cande vias. et *Sil.* It. 2. 170. Obliquos detor-
quat equas, tævumque per orbem Fallas gyro
campum secet. et *Grat. Cyne.* 226. cenis majore
secat spatia exteri gyro. *Virg.* 6. *Æn.* 594. Del-
phinum similes, qui per maria humida cædo
Carpethium Libyeumque secant. et 5. *ibid.* 218.
Sic ipse fuga secat ultima Prælia Equora. *Ovid.*
11. *Met.* 478. medium non amplius æquor Pup-
pe secabatur. Sic t. *ibid.* 870. Cephalides andæ
jam vado nota secantes. h. e. æveo suo decur-

rentes. et *Virg. 9. Æn.* 103. Galatea secat spu-
mantem pectore pontum. et 8. *ibid.* 96. virides-
que secant placido æquore silves. h. e. umbras
arborum in flumine. et *Seneca Agam.* 429. Au-
rata primes prora designat vias, Aperitque cur-
sus, mille quor puppes secant. *Virg. 12. Æn.*
267. sonitum dat stridula corvus, et aures Cæta
secat. et 1. G. 406. avis secet æthera pennis.
Sic 4. *Æn.* 257. terras inter cælumque volabat,
Litus areosum Libyæ, ventosque secabat Cyllo-
nia proter. et 9. *ibid.* 15. de *Iride.* Ingentemque
fuga secuit sub nubibus arcum. h. e. duxit quasi
nubes aurasque coloribus suis secando. et *Seneca*
Herc. *Cl.* 680. Phaethon Phæbali ignota secat
Sidera flammis errante rota. — Porro ut secare
viam est viam carpere, via secta est ducta, fa-
cta. *Lucan.* 5. 272. inde super terras fuit (aqua)
agmies dulci, Qua via secta semel liquido pede
detulit undas. *Virg. 1. G.* 238. via secta per ambas
(zonas temperatæ), Obliquus quæ se Signorum
vertaret ordo. Sic 2. *ibid.* 277. nec secins omnis in
unguem Arboribus positus secto via limlie quadret.
¶ 4. Item est videri, scalpo, lædo, cædo. *Virg.*
10. *Ecl.* 49. Ab tibi ne teneras glæcæ secet asper
plantas! et 3. G. 444. blusit secuerunt corpora
vrepas. *Ovid.* 1. *Met.* 508. ne prone cadas, in-
digne lædi Crura secant sentes. *Tibull.* 1. 10.
22. intorto verbere terge seca. *Horat.* 1. Ep. 19.
46. iuctante acuto ne secet nagul. *Id. Epod.* 4.
11. Sectus flagellis hic triumphalibus Praconis
ad fastidium. *Lucan.* 1. 565. quos sectis Bellona
laceratis Sava mare. *Propert.* 3. 21. 8. Sectaque
Persæ Phorcidis ora manu. capo mozzato. et 4.
4. 26. blusit brachia secta rubis. *Martial.* 10.
5. a med. savori sectus Eact loris. *Id.* 2. 66.
Et cecidit secis icta Placuna comis. h. e. lacerata.
Ovid. 6. *Fast.* 148. Gens rigido ungue se-
ctæ. graffiata. ¶ 5. Item crucio, lancino, tor-
queo. *Catull.* 71. 2. Aut si quem merito tarda
podagra secat. *Martial.* 9. 93. podagra chera-
græque equatur Caius, et pallat verbera mille pall.
¶ 6. Pro rodere, absumere. *Plaut. Most.* 3. 2.
138. Postes eb infimo tarmes secat. Sic *Lucil.*
p. 125. *Mull.* Lanal opas omnes perli: pallor,
tine omnia cædunt.

III.) Figurato. ¶ 1. Est pungo, persiringo,
mordeo. *Pers.* 1. 114. secuit Lucillus urbem, Te
Lups, te Muti, et geoninum fregit in illis. trincid.
¶ 2. Item divido, partior. *Cic. 2. Orat.* 27. 117.
Quam causas in plura genera secuerunt, singulis
generibus argumentorum copiam suggerant. *Quin-
til.* 4. 6. 6. Scrupulose in partes secta (al. sectæ)
divisionis diligentia. *Id. ibid.* 25. Quæ natura
singulæ sunt, secant. *Id. 8. 6. 13.* Secantur
hæc in plures (partes). *Id. 12. 2. 13.* Sectæ ad
tenuitatem vires. *Ovid. Remed.* am. 443. Secta
bipartito quum mens discurrat utroque. — Apud
geometras et mathematicos. *Boeth.* 1. *Arithm.*
10. incipit in imperem (numerum) quem se-
care non possit. *Id. Art. geom.* p. 386. *Friedl.*
In duas æquas partes eam (lineam) angulus secat.
¶ 3. Item dirimo, terminare, disbrigare, de-
cidere, troncare. *Horat.* 1. Sat. 10. 15. ridi-
culum æri Fortius et melius magnos plerumque
sabat rei. *Id. 1. Ep.* 16. 42. Quo multæ ma-
gisque secantur judices lites.

B) *Seco* aliquando est sequi; unde secta est
sectoria. *Virg. 10. Æn.* 107. Quæ cuique est
fortunæ hodie, quem quisque secat epem, Troæ
Rutuluræ fuit, nullo discrimine habebat. Ita et
Servius ad h. l. Si poeta, ut ait *Heyne*, archai-
smum sectatus secit recipiatur, porret esse antiqua
vox seco, secere pro sequi, sequere, unde se-
quor manit. Turnebus exposuerat rumil, b. e.
sibi partem rumil spei sectæ, Ita ut Italice sensus
esset: qualunque ha la parte di speranza che
ciarum si prende o si arraga. et *Scaliger* allo
sensu: aperit, ut qui viam secat, aperit. Sed hæc
dura sunt et longæ palte. Spem incidere et, ex
Horatio, epem longam resicare, rationem certam
loquendi ratis produunt, quæ quidem ita fert, ut
spem secare est incidere, intercipere epem. Vi-
derint erudit.

SECO, is, eul, etum, cæro, a. 3. ab eadem ori-
gine, quæ seco, as, duci potest, sed ella signifi-

calione: est enim idem ec dico, narro. *V. INSECO* et *SEQUOR*.

SECORDIA, a, f. 1. et

SECORS, ordis. *V. SOCORDIA* et *SOGORS*.

SECRETARIUM, Ti, n. 2. (secretus) locus secretus, penetrale.

1.) Proprie. *¶ 1.* Generatim. *Apul. de Mundo*. Ignea qui terrae secretariis continentur. *Id. Florid. n. 17.* ad fin. Avibus hanc secretaria utique magis congruerint. h. e. solitudines. *¶ 2.* Speciatim conciare, in quo iudiciae considerant: iudiciale secretum *Ammian. 15. 7. a med.* appellat. *Augustin. Serm. 47.* Ultimam sententiam iudex in tabella descripturus manu sua, ultra quam sententiam nihil iam iudicaturus est, perthes non audiunt, illis foras exeuntibus scribitur: attantia sunt ambae partes atque suspensae, contra quem, vel pro qua sententia illius procedat: megnem secretum iudicis, unde secretarium nominatur. *Lactant. Mort. persecut. 15.* Tormentorum genera inaudita excogitebantur: et ne cui temere ius diceretur, ora in secretariis, ac pro tribunali posita, ut litigatores prius sacrificarent, atque ita causas suas dicerent, sic ergo ad iudicem, tamquam ad deum, adiretur. Adde *Imp. Zemon. Cod. 3. 24. 3. et Imp. Arcad. et Honor. ibid. 9. 3. 16. et Imp. Constantin. Cod. Theod. 1. 7. 1.* *¶ 3.* Item locus, in quo senatus habebatur. *Inscript. apud Gruter. 170. 5. (Orell. 28.)* SECRETARIUM ANPLISSIMI SENATUS QVOD VIR ILLYSTRIS FLAVIANI INSTITUTE ET FATALIS IGNIIS ADYMPSEIT FLAVIUS ANNIUS BYCARIUS EPICANIUS V. C. PRAEF. VRB. REPARAVIT. *¶ 4.* Item locus in Ecclesia, vel Ecclesiae adjunctus, ubi episcopus vel presbyter audiendis ac dirimendis laicorum negotiis vacabat: ubi etiam sacrae vestes et suppellex ad rem sacram faciendam necessariae adseribantur. *Sulpic. Sever. de S. Mart. dial. 2. c. 1.* Secretarium ingressus, quum solus, ut erat consuetudo, resideret, quum quidem in alio secretario presbyteri sederent, vel salutationibus vacantes, vel audiendis negotiis occupati etc. *V. Paulin. Nolan. epist. 32. (al. 12.) n. 16.* — De huiusmodi secretariis, vilesis opus est. *Fr. Conciliarii, de Secret. Basil. Vatic. nov. et vel., Romae an. 1736.*

11.) Translate. *Augustin. in Psalm. 76.* Secretarium mentis. et in *Psalm. 34.* Interiora mentis secretaria.

SECRÊTE, adverb. (secretus) Comp. *Secretius*. — Secrete est occulte, privatim, secreto. *Tertull. Orat. 1. a med.* Praecipuum secrete adorandi. *Id. Paul. 4. ad fin.* Lecticae domesticae ac secreta habere. *Augustin. serm. 387. 1.* Secreta aut publice. *Cassiod. 6. Hist. Eccl. 2.* Tam secrete quam publice pagani sacrificia celebrabant. Adde *Juvenc. 3. 205. Colum. 11. R. R. 2. ante med.* De quibus suo loco dicam secretius, ne inter hanc quasi turbam operum negligentiam aliorum officia descriptisse videar, più a parte, più specialmente. et *Seneca 5. Quaes. nat. 4.* In noctis corporibus ei cibo sit infatigatus, quae ventrem interdum cum sono eborat, interdum secretum tacitamente, senza strepito. et *Augustin. 8. Confess. 2.* Et dicebat Simpliciano non palam, sed secretum et familiariter.

SECRÊTUM, adverb. (secretus) idem quod secrete. *Ammian. 29. 1. 6.* Fidulum et Parganium nomen imperatori post Valentem detentandis praesagis didicisse secretum.

SECRÊTIO, ōnis, f. 3. (secretus) actus secretandi, separations, expropiis. *Cic. 1. Tusc. 29. 71.* Est interitus quasi discussus, et secretio ac diramptio earum partium, quae ante interitum functione aliqua tuebantur. Adde *Chalcid. Tim. 353*

SECRÊTO. *V. SECERNO* in fin.

SECRÊTUS, a, um, particip. *V. SECERNO*.

SECTA, a, f. 1. calvis vitae, institutum, disciplina, vel etiam familia, schola, congregatio hominum in studiis aut in alia re quapiam idem sentientium, et unum aliquem ducem sequentium: a seco, quia cadere significat, quia secta, h. e. divisa est ab illis: vel quia significat sequi, quia peculiare institutum sequitur: vel a *sequor*, a

quo sector verbum ac nomen, αἰσῆσις (It. speciale modo di pensare ed operare, o partito, fazione, setta; Fr. façon ou manière d'agir, genre de vie, voie qu'on suit, ou parti, école, secta; Hisp. sistema, doctrina, máxima, opinión particular, secta, partido; Germ. d. Folge, d. i. die Grundsätze, d. Jmd. befolgt, d. Denk- und Handlungs-od. Verfahrensweise, Schule, Secte; Angl. an opinion, way, manner, or a sect, party, faction). *¶ 1.* Proprie. — a) Universim. *Catull. 63. 15.* Sectam meam sectantur. Loquitur hic Atys ad comites suos. *Lucret. 5. 1114.* Divitiis enim sectam plerumque secuntur. Quamlibet et fortis et pulcro corpore creti. *Cic. Cat. 17. 40.* Qui hanc sectam rationemque vitae re magis quam verbis secuti sumus. *Id. 2. Nat. D. 22. 57.* Quod (natura) habet quasi viam quandam et sectam, quam sequetur. *Quintil. 3. 8. 38.* Secta vitae. *Gell. 4. 20.* Altera severitas ejusdem sectae disciplinaeque est. *Plin. Paneg. 45.* Quae tibi secta vitae, quod genus hominum placeat. *Juvenal. 14. 121.* Juvenes hortatur, ut illam ire viam pergant, et eidem incumbere sectae. h. e. discendi instituto. — b) Sequent. *Instituto. Lucan. 2. 380.* bi mores, hanc duri immota Catonis secta fuit, servare modum siccumque tenere. principio, massima. *¶ 2.* Speciatim in re politica. *Cic. 7. Ferr. 70. extr.* Horum nos hominum sectam atque instituta persequimur. h. e. eorum qui quum humili loco nati essent, summis laboribus et magis inimicitiis suscipiendis ad primos honores in republ. pervenerunt. *Id. Rabir. perdull. 8. 22.* Quam tandem auctoritatem, quam vocem, cuius sectam aequi, cuius Imperio parere potissimum velles? *Id. 13. Fam. 4. circa med.* Est tua prudentia sequi ejus auctoritatem, cuius sectam atque imperium summa cum tua dignitate secutus es. *Liv. 8. 9.* Pro Vitruvio sectamque ejus secutus. *Id. 29. 27.* Qui meam sectam, imperium auspiciumque terra, mari amibusque sequuntur. *Cic. 1. ad Brut. 3. ad fin.* Hostes omnes iudicet, qui M. Antonii sectam secuti sunt. *¶ 3.* Item in re philosophica. *Cic. Brut. 31. 120.* Es veteris Academiae philosophorum sectam sequi. *Quintil. 3. 2. 22.* Neque me ejusdem sectae velut quidam superstitione imbutus addidi. *Id. 5. 7. 35.* Inter Stoicos et Epicuri sectam secutos pugna perpetua est. *Tac. 16. Ann. 32.* Auctoritatem Stoicae sectae praefere. (Adde *Quintil. 11. 1. 70.*) *Id. 4. Hist. 40.* Cynicam sectam profiteri. *Id. 6. Ann. 22.* Sapientissimi veterum, quique sectam eorum emulantur. *Sueton. Gramm. 18.* Ad alicujus sectam transire. *Rursus Quintil. 3. 1. 18.* Ad morem certas in philosophia sectas sequendi. *Id. 5. 13. 59.* Inter duos diversarum sectarum duces. *Gell. 20. 1. ante med.* Solitum esse me pro disciplina sectae, quam colo, inquirere etc. *Id. 19. 1. circa med.* Majores nostri conditores sectae Stoicae. *Plin. 20. Hist. nat. 1. 5. (9).* Novam sectam instituta. et 30. *ibid. 1. 2. (3).* Inter sapientiae sectas clarissimam utilissimamque eam intelligi voluit. — Varias philosophorum sectas enumerat *Cic. 1. Orat. 10. et seqq. ¶ 4.* In re medica. *Seneca Ep. 95.* Alia est Hippocratica secta, alia Aesclepiadis. *¶ 5.* In re furcisi. *Dig. 1. 2. 2. tit. duo primum veluti diversae sectae fecerunt. ¶ 6.* In re sacra seu religiosa tum in bonam tum in malam partem. *Lactant. 4. 30.* Plurima sectae et haereses. Adde *Cod. Justin. 1. 9. 3. (V. Prudent. 5. resp. crep. 83.). Cyprum, de bono patient. 1. et Fulg. interpr. Act. 34. 14.; 26. 5. et 28. 22. et 2. Petr. 2. 1. — Pro dissidio. Id. Gal. 5. 20. ¶ 7.* Item est gens, familia, domus. *Flor. 3. 12.* Sincera et innoxia pastorem illius sectae integritas. *¶ 8.* Est etiam grassatorum, latronum, praedonum genus aut ars, banda di ladri, di malandrini, o malandrinnaggio. *Apul. 4. Met. Disciplina sectae. et ibid. Secte aucta.*

SECTACULA, a, f. 1. *V. voc. seq.*

SECTACULUM, i, n. 2. (sector) propago, progenies. *Apul. 5. Met. Occipit occidituri, qualis ei martius, et unde nati sunt sectacula provenirent. h. a. series et stemmata generis. Ita leg.*

Forcellinus; sed nunc rectius leg. sectacula proveniret, ita ut sit sectacula, a.

SECTANS, antis, particip. *V. SECTOR*.

SECTARIUS, a, um, adject. (seco) *¶ 1.* Est qui sectis testiculis alitur ad vescendum: a seco, an. *Plaut. Capt. 4. 2. 40.* Qui petroni nomen induit verveci sectario. *V. PETRO. Avellinus p. 121.* putat, hic sectarium idem significare quod admissarium apud eund. *Plaut. Mil. glor. 4. 3. 19.* Ita *Forcellinus.* At *V. Müllerum* ad loc. *Paul.* infra cit. *¶ 2.* Item, aut potius, is, quem quis sequitur. *Paul. Diac. ex Fest. p. 336. 8. Müll.* Sectarius verbi qui gregem agnorum praecedens ducit. *¶ 3.* De poeile sectalis apud *Calon. R. R. 150. V. in SERARIUS.*

SECTATIO, ōnis, f. 3. (sector) actus sectandi, seu sequendi. *Tertull. 1. ad usor. 6. in fin.* Invenit diebojas quomodo homines etiam boni sectationibus perderet. *Fulgat. interpr. Prov. 11. 19.* Sectatio maiorum.

SECTATOR, ōris, m. 3. (sector) qui aliquem assidue sequitur, ἀκόλουθος, αἰσῆσις (It. seguace, scittatore; Fr. compagnon assidu, partisan; Hisp. compañero, seque, adherente; Germ. Begleiter, Anhänger; Angl. a follower, attendant). *¶ 1.* Generalim. *Cic. Mur. 34. 71.* At sectabantur multi, quid opus est sectatoribus? et mox. *Lex Fabia,* quae est de numero sectatorum. Loquitur hic *Cicero* de clientibus candidolorum, qui eos quocumque sectabantur, gratiae conciliandae causa. *Tac. 4. Ann. 68.* Neque omiserat conjugem liberosque ejus percole-re, sectator domi, comes in publico, post tot clientes unus. *¶ 2.* Speciatim dicitur de discipulis philosophorum, qui ut aliquid ab iis addiscant, ab eorum latere nunquam discedunt. *Plin. 18. Hist. nat. 28. 68. (274).* Hoc postea Sextius a Romanis sapientiae sectatoribus Athenis fecit eadem ratione. *Sillig. sectatoribus. Gell. 2. 2.* Tautus, sectatoribus commodum dimissis, sedebat pro cubiculi sui foribus. *Id. 19. 5.* Eloquentiae, aut philosophiae sectatores. *Id. 13. 5.* Cohors sectatorum Aristoteli. *¶ 3.* Item de professore alicujus religiosi cultus. *Venant. 3. carm. 17. 13.* Vocis spoticolae sectator dignus haberia. *V. Prudent. 7. Cathem. 198. ¶ 4.* Item de eo, qui adheret alteri quacumque in re. *Tac. 5. Ann. 16. extr.* Multis sectatorum dilapsis, ascendisse narrem etc. Adde *Inscript. apud Orell. n. 1194. Eumen. Hestaur. schol. 6. in fin.* Omulium rerum sectatores atque fautores. *Sidon. 3. Ep. 13.* Sectator epulatum. *¶ 5.* In re morali. *Fulgat. interpr. Tit. 2. 14.* Sectator bonorum operum.

SECTATRIX, trice, f. 3. (sectator) quae aliquid assidue sequitur. *Julian. epud Augustin. op. imperf. contra Julian. 4. 43.* Socratris ejusdem philosophiae. *Augustin. de Virg. 18.* perpetuum continentia.

SECTATUS, a, um, particip. *V. SECTOR*.

SECTILIS, e, adject. (seco) *¶ 1.* Est idem ad sectus in tenues laminas, aut partes minutas, segaticcio, segato, τμήσις, εὐχαιστός. *Ovid. Medic. fac. 10.* Sectile delicias India praebet ebur. *Plin. 16. Hist. nat. 43. 84. (229).* Sectiles taminæ. et *ibid.* Sectile tuber. et *ibid.* 39. 76. (195). Lentic et abiet ad fabrorum intestina opera medulla sectilis. h. e. quae utuntur intestinarum ad opus sectile ligneum. a commesso, a rimesso, et *Vitruv. 7. 1. ante med.* Supra nucleum ad regulam et libellam pavimenta struuntur aive sectilia, sive tesserae. Sic *Sueton. Caes. 46. extr.* In expeditionibus tessellate et sectilia pavimenta elcircunt. *Sectilia* pavimenta sunt lapidibus varia figura et colore sectis strata, quae Itali a commesso vocant: tessellate vero, sive tesserae structa intelligi, quae minutis quadratis lapillis ex vario colore constant, quae Itali a mosaico, seu prius lauro tessellate dicunt. Adde *Chalcid. Tim. 370. Auson. Epigr. 128.* Tuncque nomen *¶* sectilis signet. h. e. quae littera transversa lineola secta est. — Absolute. *Plin. 16. Hist. nat. 43. 83. (227).* Sarrabilla ac sectilia quae modice humida. *¶ 2.* Est etiam qui secari potest. secabilis, sectivus. *Id. 36. Hist. nat. 22. 34. (159).* Sectiles lapides. *Juvenal. 3. 293.*

et *Martial.* 10. 48. *Sectile* porrum. h. e. sectivum. Adde *Marcell. Empir.* c. 33. p. 133. retro ed. *Id.* v. *PORRUM*.

SECTIO, ōis, f. 3. (seco) actus secandi, τμήσις, κοπή, ὀψις, (It. tagliamento, taglio, segamento, divisione; Fr. notion de couper, de découper, coupure; Hsp. cortadura; Germ. d. Schneiden, Abschneiden; Angl. a cutting, section, division).

I.) Propria. ¶ 1. Generalit. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 41. (137). *Drastica* cymas a prima sectione praestat proximo vere. *Vitruv.* 2. 2. Individua corpora nec internationem recipiunt, nec sectionibus dividuntur. *Gell.* 20. 1. a med. Sectio et partitio corporis. *quartamento*. ¶ 2. Speciatim in re medica, operatione, amputatione. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 13. 94. (150). Bibitur et ante sectiones punctionesque, ne sentiantur. h. e. aotequam coecetur a medico aliquid in corpore. ¶ 3. Item actus castrandi, castratio. *Apul.* 7. *Met.* Destinatum sectionem meam flagitat.

II.) Translate. ¶ 1. Abstractorum more. — a) in re grammatica et rhetorica. *Quintil.* 1. 10. sub fin. De ratione dividendi, da sectione in infinitum, etc. — b) itam in re forensi, est aestimatio atque emptio bonorum alienius proscriptorum, at auctione venditorum. *Sector* coim, ut docet *Ascon.* in 3. *Verr.* 20, est estimator et redemptor bonorum damnati atque proscripti: et sectio est ipsa actio, qua ea bona redimitur lucri causa. [V. **SECTOR**, oris.] *Cic. fragm.* apud *Gell.* 13. 24. Praedam, insanubias, sectionem, castra denique Cn. Pompeii, sedente imperatore, decemviri vendent. h. a. non solum praedam, manubias, sed ipsam quoque aorum redemptionem. — Jus et auctoritas sectionis tanta erat, ut esset unum ex his, per quae legitimum dominium acquiritur. *Varro* 2. *R. R.* 10. In emptioibus dominum legitimum sat fere res perficiunt: si hereditatem iustam addit; si mancipio accepti; aut si in iura cassi, cui potuit cadere; aut si usu cepit; aut si e praeda sub corona emit; tumva quom in bonis sectione ejus publica vanit. Adde *Cic.* 1. *Invent.* 45. ad fin. — Duplici modo emebatur bona damnatorum, aut avarione, b. e. omnia simul, acervatim, et, ut dicitur, una portico: aut sectione, b. a. singulas res aestimando, et pretium pro singulis sortendo. Sectors, ut ait *Ascon.* loc. cit. 23. extr., bona condemnatorum semel, b. e. avarione amebant: ac postea pro compendio suo singulas quasque res pecunia populo venditabant, hoc erat sectione vendere, qual res secando et dividendo, a minuto. Dicitur tamen sectio tum sectoris, tum proscriptantis ratione. *Cic.* 2. *Phil.* 26. 64. Iusta posita, bona Cn. Poropeji voci acerbissimae subjecta praecolis. Expectantibus omnibus, quisnam esset tam impius, qui ad illud scelus sectionis auderet accedere, inventus est nemo praeter Antonium. et *ibid.* 29. 71. Appellatus es da pecunia, quam pro domo, pro hortis, pro sectione debebas. *Sueton.* *Vitell.* 3. Sectionibus et cognitibus uberius compendiumactus. *Tac.* 13. *Ann.* 23. Patius exercendis apud aratum sectionibus famosus. V. **COGNITOR**. Laborabat infamia sectionum professio, tum quia sacrabatur ex damnatorum bonis, tum quia delationibus et accusationibus grassabatur, ut in citata voce dictum est. *Edict. Dioclet.* proam. *lin.* 30. Quis nesciat, utilitatibus publicis insidiariculis audaciam non modo per vicos aut oppida, sed in omni itinere animo sectionis occurrere. ¶ 2. Concreto, ut ejunt, semper, ipse quoque res sectioni subjectae eodem nomine appellatur. *Ces.* 2. *B. G.* 33. in fin. Refractis portis atque introniosis militibus nostris, sectionem ejus oppidi universam Caesar vendidit. *Tac.* 1. *Hist.* 90. Reliquias Neronianarum sectionum, nondum in usum conversas, revocatis ab exilio concessit. — ¶ 3. Est etiam persecutio iusta, apud *Paul. Diac.* p. 337. 2. *Müll.* Sectio, persecutio iuris, ubi *Ant. Augustin.* Pauli epitome nimis conclusa est in bonum verborum interpretatione. V. **SECTOR**, oris.

SECTIVUS, V. **SECVS**

SECTIVUS, a, um, adject. (seco) qui asceri

potest, sectilis. *Colum.* 11. *R. R.* 3. ante med. Porrum si sectivum facere velis, densius satum praeparant priores relinqui, et ita quom lacra-verit, seari. *Id.* 12. *ibid.* 8. Coccolis sectivi porri, quantum videbitur, adjecto. Adde *Pallad.* 3. *R. R.* 24. a med., *Theod. Priscian.* 1. 12. p. 294. et *Marcell. Empir.* c. 25. p. 121. V. **PORRUM**.

SECTOR, as, avi, atum, ere, a. 1. et saepius

SECTOR, aris, atus sum, ari, dep. 1. frequenter, vel intens. a sequor. *Sectarier*, paragoge pro sectari, apud *Plaut. Mil. glor.* et *Horat.* *Sat. loc. cit.* — Part. *Sectans* 1. 1. et 11. 2., *Sectatus* 1. 2. et 11. 2.; *Sectandus* 11. 2. — *Sector* est adsector, frequenter sequor, comitor, adhaere, et dicitur de servis, clientibus, discipulis, pastoribus, amantibus etc., παρακολουθεῖν (It. sequitare, andar dietro, accompagnare; Fr. suivre assidument, escorter, aller à la suite, courir après, poursuivre; Hsp. seguir, perseguitar, acosar, acompañar; Germ. Jmd. überhellen, m. Eifer, in. Begierde folgen; Angl. to follow, follow after, attend or wait upon, accompany).

A) *Secto*, forma activa.

I.) Propria. *Priscian.* 8. p. 728. *Putsch* Multa (verba) adscripti terminatione in una eademque terminatione protulerunt antiqui ut partito et partior etc., tacto et sector. — Passive. *Varro* 2. *R. R.* 9. ante med. Qui vellet se a cana sectari, uti ranam objiciat coctam. — In illo *Capell.* 2. p. 46. eunt qui leg. sectatus, sed qua ducitur a seco, b. e. sectus, divinus; rectius tamen ibi leg. septatus. V. **SEPTATUS**.

II.) Translate. *Fulgat. interpr.* *Ital.* 1. *Tim.* 6. 11. Secta vero iustitiam. *Isid. eccl. off.* 2. 5. extr. Qui ista sectaverit, cercherà di cogliere, di conseguire.

B) *Sector*, forma deponent.

I.) Propria. ¶ 1. Generalit. *Plaut. Mil. glor.* 2. 1. 13. Omnes se ultro sectarier, memorat mulieres, correr dietro. Adde 3. 1. 180. *Id.* *Epid.* 3. 4. 50. Nam servum misit qui sectari solet meum Gnatum. *Id. Pers.* 2. 1. 5. Nam equidam ta jam sector quintum hunc annum. *Sueton.* *Ces.* 86. Custodias Hispanorum cum gladiis sectionibus se removit. *Cic. Rosc. Am.* 28. a med. II servi ubi equi? Chrysogonum, iudices, sectantur. *Id.* 4. *Verr.* 70. 169. Quom praetorum circum omnia sora sectantur, neque ab eo unquam discederet. *Id.* *Mur.* 34. 70. Neque postulandum est ab equibus Romanis, ut suis decemariis candidatos sectentur totos dies. *Tac.* 15. *Ann.* 33. Quique Caesarem per honorem aut varlos usus sectantur. *Ter. Eun.* 2. 2. 30. Homo cepit me obsequare, ut sibi liceat discere id de me. sectari iusti. Ubi *Donat.* proprias nam et sectae philosophorum ab ea dictae sunt. Hinc sunt etiam sectatores. *Gell.* 20. 6. Percoctabar Apollinarem Sulpicium, quom eum Romae adolescentium sectar. *Tibull.* 1. 11. 41. Ipse suus sectatur oves, at illius agnos. et 2. 3. 7. Agricolaque modo curram sectarier aratrum. *Catull.* 8. 9. Nunc jam illa non vult tu quoque impotens nalis, Nec, quae fugit, sectare, nec miser vive. *Horat.* 1. *Sat.* 2. 78. Desine matronas sectarier. (*Donat.* ad *Ter. Phorm.* 1. 2. 36. dicit, sectari propterea esse, ut laurus huculam, ut aries ovem. *Virg.* 3. *Ecl.* 65. trahit sua quemque voluptas.)

¶ 2. Speciatim est ipsector, insequor, urgeo, instandique oasua sequor, δακνω. *Cic.* 6. *Verr.* 66. 148. Homo ridicula insanus, qui illic ejusmodi est, ut am pueri sectentur, ut omnia, quom loqui coepit, irrideant. *Plaut. Cist.* 2. 2. 1. Anum sectatus sum clamore per vias. *Cato* apud *Gell.* 17. 6. Eam pecuniam viro mutuum dat: postea, ubi irata facta est, servum receptitum sectati atque dagitare virum jubet. *Propert.* 2. 7. 81. Bagitat nostros manes, sectetur et umbras, Insultetque rogis. *Horat.* 1. *Sat.* 3. 119. Ne scutella dignum horribili sectera dagello. *Plin.* 8. *Ep.* 22. sub fin. Sectari, carpere aliquem. ¶ 3. Item pertinet ad rem venatoriam. *Varro* apud *Non.* p. 555. 31. *Herc.* Sues elvaticos in montibus sectaris venabulo, sub carvus. *Ovid.* 2. *Art. am.* 201. Nunc leporem pronom canulo sectare

segaci. *Virg.* 3. *Ecl.* 75. dum tu sectaris apros, ego retia servo. *Ter. Phorm.* prol. 7. Cervam fugare, sectari ceno. Adde *Plaut. Mil. glor.* 2. 2. 7. et 28., *Sil.* *It.* 14. 202. et *Horat.* 1. *Sat.* 2. 106. et 2. *ibid.* 2. 9.

II.) Translate. ¶ 1. Est peto, capto, appeto. *Ces.* 6. *B. G.* 34. a med. Quid vos hanc miseram et tenuem sectemini praedam, quibus iam licet esse fortunatissimis? (*Adde Tac.* 1. *Ann.* 65.) *Justin.* 11. 10. 2. Luxuriosa convivia et magnificentiam epularum sectari. *Plin.* 2. *Ep.* 17. sub fin. Illuc a pesculis pecora conveniunt, si quando aquam umbramve sectantur. *Seneca Herc. Fur.* 752. In amne medio faucibus sicels senex Sector undas, abiecit mentum latus. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 31. 50. (96). Canceri bieme aprica loca (ad. litora) sectantur. *Horat.* 2. *Sat.* 4. 44. Pecundi leporis sapiens sectaberis armos. ¶ 2. Item quero, affecto, operam do, coactor, amo. *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 28. facinora: Quae istae atas fugere facta magis, quam sectari solet. *Sueton.* *Aug.* 89. In evolvendis anctoribus nihil aequae sectabatur, quam praeccepta et exempla salubria. *Id.* *ibid.* 25. extr. Mialma commoda non minimo sectantes discrimine, elmites ajebat esse aureo bano piscantibus. *Justin.* 27. 2. a med. Litera cognominatus est, quia non hominis, sed accipitris illi, in allenis eripiendae vitam sectaretur. *Plin.* 9. *Ep.* 19. Laude dignissimos iudico, si immortalitatem, quam maruere, sectantur. *Tac.* 1. *Ann.* 80. de *Tiberio*. Ut callidum ejus ingenium, ita anulum iudicium. neque aom emolumentis virtutes sectabatur, et rursus vitia oderat. h. e. non spectabat, non respiciebat in promovendie ad honores. *Apul.* 2. *Dogm.* *Plat.* Virtutem effectandam praefecto at sectandam existimavit sui causa. *Plin.* 1. *Ep.* 22. Non quidem gymnasia recitatur aut porticus, sed in toga negotiisque versatur, non si dilecta, non frequentata. et *Horat.* 1. *Od.* 38. 3. Mille sectari, rosa quo locorum Sera moratur, indagare. et *Qui.* *P.* 26. sectantem lenia narvi deficiunt. h. e. qui lenas versus scribere amat, nervi et vi carat. *Auson.* *Edyll.* 15. 1. Quod vitas sectabor iter? *Gell.* prol. ante med. Multa at varia lectitantes, in quas res cumque incidere, solum copiam sectati, converrebant. *Fulgat. interpr.* *Is.* 5. 11. Ad ebrietatem sectandam. *Id.* 1. *Thess.* 5. 15. Sectari quod bonum est. et 1. *Tim.* 3. 8. turpe lucrum.

SECTOR, ōis, m. 3. (seco)

I.) Propria. ¶ 1. Generalit. est qui aliquid secat et abscidit, tagliatore, segatore, τρωπός. *Plaut. Trin.* 4. 2. 20. Mira sunt, ni illis buum est aut dormitor, aut sector zonarius, tagliaborse, crumenalea, βαλαντιότοπος. Ille est fur diurnus, ημυροκλέπτης: dormitator autem nocturnus, ημυροκτορος, quia hujusmodi, noctu ut vigilanti, dia toto dormitant. ¶ 2. Speciatim in re fabrilis, sector materiarius at qui ligna ad fabricandum idonea in silvis credit, seu potius qui arborum truncos in trabes tabulasque serrā sucat, seu scindit, quem *Ital.* segatore di legname, nostrates vulgo segantino vocant. *Inscript.* apud *Martin. Frat. Arv.* p. 588. (V. *Orell.* n. 4278) SILVANO SACRYM SECTORES MATERIARVM AQUILIBENIVM ET INCOLAS FOIVERVNT ET MENSAM. V. **MATERIA**. ¶ 3. Item in re geometrica, est angulus qui secat. *Boeth.* *Art. geom.* 379. 13. Fr. Sector circuli est figura, quae sub duabus a centro ductis lineis, at sub circumferentia, quae ab hisdem comprehenditur, continetur. Adde *Gronat.* vet. p. 388. 15. *Hudorff.* ¶ 4. Est etiam idem quod carnifex. *Prudent.* 10. *peristep.* 1101. Carnabit equidem tortor at sector debilis, Jades minatur. *Cfr.* 5. *ibid.* 529. Sic *Cic.* loc. infra cit. ¶ 5. Est praeterea sector, qui damnatorum bona in auctione, vel a proscriptibus emit, et compendii causa distribuit: distor vel a seco, quae equi significat; aut ab ipso segator, a quo secutor, et per synop. sector, quia ipse infori sequitur: vel a seco, b. e. coccolido, incido, qui bona simul emptia in partes valuti secat, et singulatim vendit. Ceterum olim sector erat creditor, cui jus secandi in partes cum, qui solvere

nolet aut non posset, voce praecoris publica. Priorem notationem probare videtur Ascon. infra dilatus: item Paul. Diac. scribens es Festo p. 337. 5. Müll. Sectors et qui secant, dicuntur, et qui emptia sua persequuntur. De posteriore V. SECTIO. Ascon. in 3. Verr. 20. sectorem dicit aestimatorum redemptoremque bonorum damnati atque proscripti, qui spem spectans lucris sui, id est secutus spem aestimationis suae, bona omnia auctione vendit, et semel laesit pecuniam vel aerario, vel sociis, qui compra i beni confiscati. et ibid. 23. Sectors dicitur sunt, qui spem lucris sui secuti, bona condemnatorum semel auctionebantur, proque his pecunias pensabant singulis, ac postea pro compendio suo angustas quasque res pecunia populo vendebant. Cic. Rosc. Am. 29 circa med. Nescimus per lata tempora eosdem fore sectores fuisse collorum et bonorum? et ibid. 36. Quum de bonis et de caede agatur, testimonium dicturus est is, qui et sector est, et scierit, hoc est qui et illorum ipsorum bonorum, de quibus agitur, emptor atque possessor est; et eum hominem occidendum curavit, de cuius morte quaeritur. Flor. 2. 6. a med. Hannibal hostis subiecit argentariae Urbis tabernae: nec sector inventus est. compratore. et Cic. 2. Phil. 26. ad fin. Quum sector is, isto loco natus, delenda quum Pompei sector, non te execrandum populo R., non detestabilem scias? Claudian. IV. cons. Honor. 496. non hasta refusus vendit opes, avida sector non voce clatur. Adde Cic. 13. Phil. 14. 30., Cass. ad Cic. 15. Fam. 19. et Pacat. Paneg. Theod. 25. et 28., es quibus patet, sectores fuisse vile et invidium hominum genus, et quia de miserorum bonis dilacebant, et quia item saepe delatores erant, ut delatorum socii, ut in COGNITOR et in SECTIO dictum est.

H.) Translate Lucan. 1. 178. Hinc rapti praetor fuscus, sectorque favoris ipse sui populus, h. e. largitionibus vendens suffragia, quibus honores mandantur, et luctum captans ex favore suo, ut sector ex venditione bonorum.

SECTORIUS, a, um, adject. (sector) ad sectorum pertinet. Cujus 4. Instit. (edente Iharum Goeschenio) § 146. Item ei, qui publica bona emerit, ejusdem conditionis interdictum proponitur, quod appellatur sectorium, quod sectores vocantur, qui publice bona mercantur. V. vocem praeced.

SECTRIX, trices, f. 3. (sector) mulier, quae bona damnatorum emit in auctionibus. Plin. 36. Hist. nat. 15. 24. (116). Unde enim vitricus Sulla, et Metella uxor proscriptorum sectoris?

SECTRA, ae, f. 1. (seco) sactio, tagliatura, taglia, томъ.

1.) Proprie. Plin. 37. Hist. nat. 8. 33. (111). Caltides sectura furmantur, alias fragiles. Adde Varro. 5. L. L. 115. Müll.

II.) Metonymice. 1. Est locus, ubi sectio facta est. Plin. 17. Hist. nat. 17. 28. (124). Servandum ut talis sectura inferior ponatur semper. 2. Item locus, ubi terra secatur et effoditur, fodina. Caes. 3. B. G. 21. Cuniculis adaggerem acies, cuius rei sunt longa peritissima Aquitani, propterea quod multis locis apud eos erant secturae sunt. Alii tamen eam vocem expungunt; alii leg. stricture, alii structure.

SECTUS, a, um, particip. V. SECO.

SECTUS, us, m. 4. eloquium: a sequor, qua aigaldat loquor, nero. Capell. 1. p. 10. Ille (Apollo) mentem novit tu (Mercuri) verba componi. Phaedro suavit (Juppiter) instante concedere, tibi sectus solitus aperire. h. e. sua iussa tibi solet tradere.

SECUBANS, antis, particip. V. SECUBO.

SECUBATIO, onis, f. 3. actus secubandi, secubitus. Solin. 26. de ursis. Secit honore raverant mares gravidas, et in illis illic foveis, partibus tamen per sorores secubationibus dividuntur.

SECUBITO, as, ars, n. 1. frequentat. a secubo. — Secubito est semper eorum secubo, spesso. dormiri solo. Lucil. apud Non. p. 382. 33. Merc. Si senabilet, sic quoque a me, quae roget, non impetret. Alii leg. si se cupit, nullo sane sensu. Ita leg. et L. Müllerus.

SECUBITUM, i, n. 2. V. SESQUICUBITUM.

SECUBITUS, us, m. 4. (secubo) actus secubandi, secubatio, id dormiri sola, nam dicitur de femina, quae sola sine viro cubet. Catull. 64. 379. Anxie nec mater, discordis mente puellae Secubila, caros mille sperere nepotes. Ovid. 3. Amor. 10. 15. de Cerere. Hanc quisque lecrimis laetari credit amantem, Et bene tormentis secubituque colit? — In plur. nam. Id. ibid. 43. Quod tibi secubitus tristis, dea fava, fuisset, Hoc cogor sacris nunc ego ferre tuis.

SECUBO, cubas, cubui, cubitum, cubare, n. 1. (se et cubo) Part. Secubans. II. — Secubo est eorum cubo, ἀνδραρῶν (It. dormire solo; Fr. coucher à part, faire lit à part, coucher seul ou seule; Hsp. acostar separadamente, dormir solo, aparte; Germ. allein liegen, allein schlafen; Angl. to lie apart, asunder or alone, sleep by one's self).

1.) Proprie. — a) Dicitur fere de femina, quae sola dormit sine viro: quod praecipue servabatur in casto Cereris et Isis et Bacchi. qua de re multa Propert. 2. 24., Ovid. 3. Amor. 10. et Liv. 39. 9. et 10. etc. Tibull. 1. 3. 25. Quidve, pie dum sacra collis, puteque lavari Te memini, et puro secubuisse toro? Ovid. loc. cit. v. 2. Secubat in vacuo sola puella toro. Id. 2. Fast. 328. Et poenit iusta secubare toris. — b) De viro. Liv. 39. 10. Per jocum adolescens vetat eam mirari, al per aliquot noctes secubasset. Sueton. Tib. 7. a med. Cum Julia primo concubitor visit: mox discedit, et aliquanto brevius, ut etiam perpetuo secubaret. Adde Quintil. 7. 8. 2.

II.) Translate est eorum dormire, stare, vivere solo. Propert. 2. 19. 41. Miles depositis annosus secubat armis. h. e. quod ait Horat. 1. Ep. 1. 4. Velantus, armis Herculis ad postem fatis, latet obditi agro. ut Broukus, adscribit. Apul. 2. Met. Omnium ora et obitus in uno quamplam angulo secubantem confectur.

SECULA, ae, f. 1. (seco) fals, apud Campanos, falce, σέκαιον. Varro 5. L. L. 137. Müll. Felices a falso, illiter commutata. haec in Campania secula, a secando. — NB. De nom. propri. V. ONOM.

SECULARIS et

SECULUM. V. SECULARIS et SECULUM.

SECUM. V. in SUL.

SECUNDAE, arum. V. SECUNDUS.

SECUNDANUS, a, um, adject. (secundus) qui est secundi ordinis. Capell. 1. p. 16. Secundus Juppiter. Vulcanius ducit a secundi et felicibus successibus; item Comm. ms. ad Capell. l. 1. Secundanus, qui praestitit secunditatibus, id est prosperitatibus et felicibus successibus. At ne secundi ambigua vox pro prospero acciperetur, consulto usus fuisse videtur Capella voce secundani. Sane a tribus fratribus Jovi proximi erat Neptunus, tertius Pluto; quum vero Pluto Juppiter Stygius dicitur (V. Virg. 4. Aen. 638.), nihil obstat, quominus Neptuno aemula impositum sit Jovi secundani. (Cf. SECUNDIANUS et V. Stat. 1. Achill. 48. et Catull. 31. 3.) Videsis Kopp. ad h. l. Adde Capell. ibid. de Pale. et V. SECUNDIANUS. — NB. De cognom. R. V. ONOM. — Hinc

Secundani, orum, m. plur. 2. absolute, substantivorum more, milites secundae legionis, sicut primani primae, tertiani tertiae, etc. Liv. 34. 15. sub fin. Secundani terga hostium cedunt. et ibid. 46. extr. Secundani se porta eiecerunt. Plin. 3. Hist. nat. 4. 5. (36). In mediterraneo colonia, Arelate Sestandrum, Betetia Septimanorum, Arausio Secundanorum. Adde Tac. 5. Hist. 16., Melam 2. 5. et Auct. B. Alex. 54.

SECUNDANS, antis, particip. V. SECUNDO.

SECUNDARIUS, a, um, adject. (secundus) qui est secundi ordinis, aut qualitat. δευτεράτος, δευτεράτος, secundario, de secundo ordine o qualitate inferiore. — a) De constellis, Cic. Brut. 69. 242. Q. Arrius, qui fuit M. Crassi quasi secundarius. h. e. secundum a M. Crasso locum eloquentiae obtinens. Alii leg. secundanus eod. sensu: alii, ut Orell., leg. secundarum, quod rectius videtur. Plin. 18. Hist. nat. 11. 19. Secundaria

alica. h. e. quae post primam secretionem statim cribro transmittitur. Id. ibid. 9. 20. (87). Secundarium irileum. h. e. quod post siliginem, seu boream e cribro redit: quod et cibarium dicitur, ut ibid. 10. 20. (90). docet. Hinc Sueton. Aug. 76. Secundarius panis. h. e. qui ex secundaria ista farina fit. (Plin. tamen ibid. distinguit secundarium panem a cibario, de similitudine loquens. Secundarii, inquit, panis quas sellibres, totidem cibarii, et furfurum sextarios ses. Hoc autem ite intelligendum videtur, ut in siligine tria sint, ses, secundarium et furfures: in similitudine quatuor, ses, secundarium, cibarium, et furfures.) Id. Plin. 14. Hist. nat. 9. 11. (92). et Colum. 12. R. R. 39. Secundarium passum. h. e. quod post expressas semel uvae, ediecte vinacets aqua puteano, prelo iterum exprimitur. V. DEUTERIAE. Id. ibid. 11. Secundarium meli. h. e. quod a sevis exprimitur, postquam primum destillat, ut id. 9. ibid. 15. in fin. tradit, et secundae notae appellat. Plin. 33. Hist. nat. 7. 40. (120). Secundarium minium. h. e. adulteratum et inferioris notae, quod fit a lapide exusto, in argenteis et plumbariis metallis reposito, et nativo longe deterius est. — Secundarium oleum eod. sensu apud Theod. Priscian. p. 312 et Marcell. Empir. c. 25. p. 121. — b) De abstractis. Cic. 1. republ. 42. 65. Habet statum res publica de tribus secundarium. — Hinc secundarium, absolute, est res secundaria, cui opponitur caput, h. e. res primaria, praecipua. Cic. 2. Invent. 7. 24. In hoc eodem loco caput illud erit accusator, et demonstrare poterit, alii nemini causam fuisse faciendi: secundarium, si tantum, aut tam idoneam nemini.

SECUNDARIUS, ii, m. 2. absolute, videtur qui secundus in theatro partes agit, monitor. Gloss. Lat. Gr. V. adnot. Vulcan. ad h. l.

SECUNDATUS, us, m. 4. (secundus) secundus locus. Tertull. Anim. 27. Alteri primum damus, alteri secundatum.

SECUNDUS, adverb. (secundus) Sup. Secundissime. — Secunde proprie est adverbium ordiale (V. Anecd. Helv. p. 167. 19. Hag.); translate vero est feliciter, prosperere, a secunda, felicemente, prosperamente, ευτυχώς. Cato apud Gell. 7. 3. ante med. Quod hac res tam secunde processit. Cic. 3. Nat. D. 34. 83. Orell. Quum secundissime cursum teneret. Alii leg. secundissimo vento.

SECUNDIANUS, a, um, adject. (secundus) qui est secundi ordinis, idem ac secundarius. Inscript. apud Murat. 945. 10. ti. CLAUDIO PRISCO SECUNDIANO COACTORI etc.

SECUNDICERUS, ii, m. 2. (secundus et cetera) qui secundus notabatur in tabula carata, sive in albo vel catalogo munere aliquo fungentium, seu qui secundo gradu est in aliquo ordine officiorum: ut primicerius, qui primo. Imp. Justinian. Cod. 12. 17. 4. Si quis vitorum fottum, praesentalium domesticorum, in equitum schola secundicerii locum adeptus etc. Adde ibid. tit. 7. qui inscribitur De primicerio et secundicerio et notariis: et V. PRIMICERIIUS. Eadem ratione intelligendi sunt terciocerus, quartocerus, de quib. Imppp. Gratian., Valent. et Theodos. ibid. 24. 7.

SECUNDINA, ae, f. 1. V. voc. aeg.

SECUNDINUS, a, um, adject. (secundus) ad secundum pertinet. — Hinc

Secundina, ae, f. 1. absolute, substantivorum more, membrana, qua fetus in utero involvitur, et quae post eum fere prodit, secundina, placenta, δευτερίον. V. SECUNDAE. Ser. Placit. de medic. 14. et Fulgat. interpr. Deut. 28. 57.; ubi tamen nunc legitur secundum secundum secundinarum. — NB. De cognom. R. V. ONOM.

SECUNDO, adverb. V. SECUNDUS in fin.

SECUNDO, as, avi, atum, are, a. 1. (secundus) Part. Secundans 1. a. et 2. — Secundo est propria sequor et quasi propello, promoveo: hinc tranilate favore, iuro, prospero, prosperum reddo, εὐνοῦναι (It. secundare, favore, prosperare, felicitare, far andare di bene in meglio; Fr. favor ser, rendre heureux, secunder; Hsp. fa-

vorecer, fomentar; Germ. nach etwas schicklich einrichten, begünstigen, beglücken; Angl. second, further, favour, prosper). Verbum est fere poeticum. ¶ 1. Generalit. — a) Absolut. Tac. 2. Ann. 24. Tandem relabente aelu at secunda ante vento, clauda naves revertera. (Adde Justin. 26. 3. 4.) — b) Cum Accusativo. Virg. 7. En. 259. Illi nostra incepta secunda, Auguriumque suum. Propert. 3. 20. 14. Jam illudum cautis aura secunda ter. Ovid. Heroid. 13. 136. Blandaque compositis eura secunda aquas. Seneca Herc. Fur. 645. Votum accunda, qui potest, nostrum Deus. Auson. Profess. 19. 9. Sed numquam jugem cursum Fortuna secunda. — Secundare visus, somnia et vasa infesta et mali omnia in bonum convertere, et efficere, ut felicioram habeant exitum, quam minabantur. Virg. 8. En. 36. Rite secundarent visus, omneque levarent. Lucan. 1. 635. Illi visa secunda, Et sibi sit nulla fides. Adde Sil. It. 8. 124. Sic Virg. 4. G. 397. Expediat morbi causam, eventusque secunda. ¶ 2. Speciatim est accommodare. Apud Plaut. ancilla hram meretricem ita alloquitur Truc. 4. 2. 2. Ama, id quod decet, rem tuam: islum exhortari. Nunc, dum lat lubet, dum habet: tempus ei rei secunda. Alii leg. obsecunda: alii secunda. h. e. tempus ei rei favet. Cf. Varro Sat. Menipp. p. 162. Oehl. Secundans quo natura erigatur. ¶ 3. Item cedere, motam gerere. Ter. Adelph. ad. Umpf. et Speng. Secundare in loco. Alii tamen leg. obsecundare.

SECUNDUM (secundus) est A) Adverbium; et B) Præpositio.

A) Adverbium more secundum occurrit sive casu ¶ 1. De loco, at est — a) Post, pone, subito dietro. Nam qui pone sequitur, secundus est post præcedentem. Plaut. Amph. 2. 1. 1. Age, i tu secundum. so. sequor, subsequor. su viemini tu dietro: — b) Item secundo, in secundo loco, secundariamente. Varro apud Non. p. 149. 15. Herc. Animadvertendum primum, quibus de causis, et quemadmodum constituerint paces: secundum, qua fide et iustitia earum coluerint. — Augustin. de Grammat. p. 2008. Putsch. Secundo ad ordinem pertinet. secundum ad numerum: ut puta quum dico, secundo factus est consul, pertinet, ut dico, ad ordinem, quod primo alter factus sit, et sic alter secundo: quum autem dicimus: secundum consul, vel tertium, quantum etc., ad numerum pertinet, quod his fuerit consul. Inde Cicero de Mario sic ait, sextum consul, id est qui sex consulatus meruit. Hoc Varro distinguit in libris numerorum. Hæc Augustin. F. TERTIO et QUARTO. et Anec. Helv. p. CIII. Hag. ¶ 2. De tempore, at est penultimo. Cæli. Aurel. 2. Acut. 3. 14. Interrogatus non statim sed secundum respondeat. ¶ 3. Pro Iterum. Liv. 7. 3. Drakenb. Itaque, Cn. Genacio, L. Emilio Mamercino secundum consulibus. per 1a secunda volta, ubi duobus consulibus præ secundum leg. Voss. et secundis consulibus leg. Gaertn., sed error arius est ex eo, quod per notas scriptum fuerit II. consulibus, ut in multis Codd. superest.

B) Præpositio secundum occurrit cum Accusativo, qui plerumque sequitur, etiam interjecta voce, ut apud Plaut. Stich. 3. 1. 45.; aliquando vero præcedit, ut apud eund. Mil. gl. 4. 8. 39. — Est autem

I.) Proprie. ¶ 1. Ratione loci. — a) Post, pone, subito dietro. Plaut. Stich. loc. supra cit. Itaque secundum vos me. h. e. venite vos pone me. Sulpic. ad Cic. 4. Fam. 12. Duo vulgares accepisse, primum in stomacho, alterum in capite secundum autem. Plaut. fragm. apud Priscian. 10. p. 890. Putsch. Secundum ipsam aram aurum abscondidi. — b) Sæpe de iis dicitur, quæ longo tractu vicina sunt, lingua, lunghesso. Cic. 16. Att. 8. Facere iter secundum mare superum. costeggiando. et Cæs. 2. B. G. 18. Secundum flumen paucæ stationes equum videbantur. Plaut. R. 2. 1. 2. 61. Quid illic est baminum secundum illud? Plin. 25. Hist. nat. 6. 31. (68.) Centaurion secundum fontem nascitur. Id. 7. ibid. 56.

57. (202). Centauri habitantes secundum Pelium montem. Id. 31. ibid. 3. 28. (49). Secundum puteum dextra ac sinistra fodiant astituta. Varro 1. R. R. 14. Facere sæpe secundum vias publicas et secundum amnes. Id. 7. L. L. 5. Müll. Quum leno secundum parietem transversus iret. et 6. ibid. 3. ante med. Hic deo sacrificatur secundum segetes. — c) Est etiam prope, iuxta, appresso, vicino, κατά, παρά; quæ juxta suæ, secundo statim loco sunt, post illam rem, quæ nominatur. Petron. Sat. 131. Remotis omnibus, secundum irridentem consedi. Varro 1. R. R. 27. Præcidere arbores secundum terram. Plin. 7. Hist. nat. 60. 60. (214). Horologium statutum in publico secundum Rostre, in columna. ¶ 2. Ratione temporis, post, aut statim post, dopo, o subito dopo. Plaut. Cas. prol. 28. ludis poscent neminem, Secundum ludos reddunt autem femini. Cato R. R. 114. Secundum vindemiam. Cic. 2. Ferr. 11. extr. Tua ratio est, ut secundum hinos ludos mihi responderet incipias: map, ut ante binos ludos comprehendam. Id. 1. Orat. 62. 264. Secundum hunc diem. Id. 3. Att. 12. 1. comitia. Liv. 8. 10. prælium. Id. 9. 29. tumultus. Id. 24. 10. apam ex ameo. Plin. 19. Hist. nat. 8. 42. (148). æquinoctium verum. Inscript. apud Murat. 20. 2. Aesculapii et Hygiei M. VLPIS HONORATVS DEC. EQ. SING. IMP. N. PRO SALUTE SVB SVORVMQVE ET Q. IVLII HELICIS MEDICI QVI CVRAM MEI DILIGENTER HABIT SECVDVM SVOS V. S. Z. Z. M. — Secundum quietem est in ipsa quiete, h. e. in somnia, in sogno. Cic. 2. Divinat. 61. 126. Cur secundum quietem aliquid videre, audire, agere videamus. (Adde 1. ibid. 24. 48.) Sueton. Aug. 94. a med. Cujus imago secundum quietem sibi obversata sit. Adde Petron. Sat. 104. Similiter Vulgat. interpr. 1. Mach. 4. 54. Secundum tempus et secundum diem. h. e. eodem mense eodemque mensis die. ¶ 3. Ratione ordinis, aut quietatis, post, dopo. Cic. 2. Off. 3. a med. Proxime et secundum deos, homines hominibus maxime utiles esse possunt. Id. 3. ad Q. fr. 1. 5. extr. Ille mihi secundum te et liberos liberos ita est, ut sit pæne pari et 12. Att. 15. Secundum te nihil est mihi amicis solitudine. Plaut. Capt. 2. 1. 41. Nam secundum patrem in es pater prosumus. Cic. 3. Orat. 59. a med. et Orat. 18. ad fin. In actione secundum vocem vultus valet. Id. Valin. 6. 15. Secundum ea quæro, servare in eo fidem. Liv. 32. 33. Secundum hæc silentium fuit. ¶ 4. Singulari est illud Sall. Hist. fragm. inc. 56. Kritz. Ili sunt qui secundum pucula et alias res aureas diis sacra instrumenta convivia mercantur. ubi secundum est præter, ut dicit Kritzius ad h. l. olei malla hunc loc. cum allatis in paragr. 1. conjungere.

II.) Translati est convenienter, ad, iuxta, conforme, secundo, a seconda, cui oppon. contra. ¶ 1. Generatim. Quintil. 12. 11. Facilius secundum naturam, quam contra eam vivere. Ter. Eun. sub fin. Et collaudat secundum factis et virtutibus tuis. Cæs. 4. B. G. 17. Tigna prope ac fastigiata, ut secundum naturam fluminis procumberent. Cic. 5. Fin. 9. 24. Secundum naturam vivere. Id. Senect. 19. ad fin. Omnia, quæ secundum naturam sunt, sunt habenda in bonis. quid est autem iam secundum naturam, quam sensibus emori? Id. 7. Ferr. 63. sub fin. Secundum arbitrium tuum testes dabo. Plin. 17. Hist. nat. 16. 26. (119). Cato oleam sicomque sic inseri jussit, mœura enim præstigia secundum reliquam diligentiam eam. Gell. 12. 13. ante med. Secundum verbi ipsius rationem. Id. 1. 1. Secundum naturalem membrorum omnium inter se competentiam. et 13. 20. ad fin. Secundum grammaticam tegerem. Id. 20. 1. ante med. Numerari statim, secundum duodecim tabulas, viginti et quinquæ asses jubebat. Cic. ad Planc. in Ep. 5. post Ep. 16. 1. 16. ad Att. Ea, quæ consules decreverunt secundum Cæsaris decreta et responsa. Sueton. Claud. 15. Secundum eos se gentile, qui vera proposuissent. Gell. 1. 17. Secundum hanc sententiam quoque Varro scripsit. Vulgat. interpr. Eccli. 36. 25. Non est vir illius secundum

quos hominum. h. e. nemus hominum est illo viro beatior. ¶ 2. Speciatim pro, ad voluntatem, in commodum, in favore. Cic. 4. Att. 2. Nunciat populo, pontifices secundum se decrevisse, et mox. Multa secundum causam nostram disputavi. Id. 4. Ferr. 17. 41. De absentia secundum præsentem judicare. Sic Sueton. Claud. 15. Absentibus secundum præsentem facilitate dabat. Tac. 3. Hist. 7. Post principia belli secundum Flavianos. favorevoli ai Flaviani. Id. 4. Ann. 43. Ita secundum Messenios datum. Cf. Liv. 23. 4. et Cic. Rosc. Com. 1. 2. ¶ 3. Pro contra, apud Apul. De dogm. Plat. 16.

SECUNDUS, a, um, adject. (sequor) Comp. Secundior 11. 2. a. et 3.; Sup. Secundissimus 1. 2. et 11. 3. — Secundus dicitur, qui statim post primum est, alter: a sequor, quia sequitur primum, δεύτερος (11. secundo; Fr. qui vient après, seconde, deuxième; Illsp. segundo; Germ. folgend, zweite; d. nächste; Angl. second).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. Enn. apud Cic. 7. Att. 26. Si ta secundo lumine hic offendero. h. e. die sequenti. Cic. Orat. 15. ad fin. Jam vero ea, quæ invenerit, qua diligentia collocabit? quoniam id secundum erat de tribus. Id. 1. Off. 17. ad fin. Secundo enim obligaret in illius sacramento, quia priore amisso etc. Plin. 7. Hist. nat. 60. 60. (212). Secundo volumine. Augustin. 6. Civ. D. 3. sub fin. Tres præcedentes libros ita subdivisit, ut etc. secundos tres ita, ut etc. Publil. Syr. 597. Secunda in paupertate fortuna est fides. Horat. 2. Sat. 5. 48. ut et scribars secundus Heres ait. Inscript. apud Gud. 153. 10. r. AELIVS MAXIMVS DECVRIO H. ET T. AVELIVS DEXTERA DECVRIO H. et apud Fabrett. p. 358. n. 82. r. AELIVS AVELIVS HER. ET AELIVS MAXIMVS DECVRIO SECVS HER. h. e. secundus heres; quæ syncope usum fuisse Romæ vulgus putat Marin. Frat. Arv. p. 625. Morcellus vero de stil. Inscr. Lat. T. 2. p. 93. secus heres ita interpretatur: heres, il secus sedidit; quod tamen longius æquum pelitum videtur. F. HERES. Rursum Cic. 3. republ. 14. 23. Optimum est facere, secundum nec facere nec pati. Id. 2. ibid. 20. 36. Prioribus equitatem partibus secundis additis. — Secunda mensa, poma, nuges et cetera bellaria, quæ post ferula avorum, olerum, piscium, carnium, inferuntur, i postposita. Cic. 14. Att. 6. et 21. extr. Hæc asprigi, opposita secunda mensa. Cels. 1. 2. sub fin. Secunda mensa bono stomacho nihil nocet, in imbecillio coarcescit. Plin. 9. Hist. nat. 35. 58. (120). Inferri mensam secundam jussit. Id. 19. ibid. 8. 53. (168). Semen papaveris tustum in secunda mensa cum mella apud antiquos dabatur. Id. 16. ibid. 6. 6. (15). Hodieque per Hispanias secundis mensis fides insertitur. Virg. 2. G. 101. Non ego te, diis et mensis accepta secunda, Transierim, Rhodia. Adde Nepot. Agesil. 8. et Marcell. 3. 50. et 6. 78. et F. MENSA — Secunda dies, penultima retro numeranda. Ovid. 1. Fast. 710. Hæc erit a mensis fine secunda dies. — Secunda persona, apud grammaticos, forma verborum. Asper p. 51. 13. Hag. Persona verborum tres sunt, prima ut jejuno, secunda, ut jejuna, tertia, ut jejunes. — Secundum tempus est idem ac præsens. Quintil. 7. 2. 46. Quæstio, an fecerit incipit a secundo tempore, id est præsent, ac deinde conjuncto. Id. 5. 10. 46. Secundum tempus subtilius quidam quam necesse est, dirigerunt, ut esset juncti sonus audientis est; adhaerentis et amor sublati est; inrequentis aut illa latuisti etc. — Secunda partes, et absolute secunde, secunda persona histriorum, quæ minus frequenter prodit, et miocra agit, quam prima, siquæ se submittit ad inseruit, petiturque in omnibus excellere: quæ de re in PARS satis dictum est. Plin. 7. Hist. nat. 12. 10. (54). Spinther secundarum tertiarumque Pampphilus cognomen dedere collegiæ Lentilii et Metelli Coss. — Secundarum item magister est, qui secunda loco aliquid procurat in oppido, pægo, vico. V. Inscript. apud Orelli n. 106. — Secunda palma, ut alia tertia palma, quæ in ludis ferebant gladiatores. Inscript. apud Orelli n. 2587. ANNARVS MARITIMVS VIGIT QV, SECYND. TITIT XI. IIII. TART. TVIT

XXI. PALMAS ET CORONAS. V. PALMA. — Absoluta, *Pulgat. interpr. Soph.* 1. 10. Vox clamoris a porta piscum, et obliatus a secunda, subaud. porta, h. e. porte piscum respiciebat mare, cui respondebat in muro altero secunda. *Id. Eccle.* 9. 8. Unus est et secundum non habet. h. e. bene de caret. — **Secundo Kalendas, Nondas, Idus** pro pridie, *V. in PRIDIE.* ¶ 2. Speciatim secundo est, qui facile sequitur post nos, et euntes adjuvat fertque: ut fluvius, ventus, currus, etc., che va a secunda. *Virg.* 3. G. 447. (et 7. *En.* 494.) missusque secundo defuit amol. Adde *Curt.* 4. 30. 9. *Liv.* 29. 7. Naves mari secundo misit. h. e. Incluantem mra. *Id.* 5. 46. Secundo Tiberi. *Id.* 21. 28. aqua. *Cf. Tac.* 2. *Ann.* 8. *Cic. Planc.* 39. 94. Quum videam navem secundis ventis cursum tenentem suum. favorevoli. (*Virg.* 3. *En.* 13. Prosequitur surgens a puppi ventus euntes.) *Horat.* 2. *Ep.* 2. 201. agitur tumidis vellis Aquilone secundo. *Cic.* 3. *Nat. D.* 34. 83. Secundissimi venti. *Virg.* 1. *En.* 160. Flectit equos, enrruque volans dat tora secundo. *Nigid.* apud *Macrobi.* 2. *Saturn.* 12. Car alii pisces aquas secunda, escipenser adversa sit, h. e. quæ, si manum trabes o capite ad caudam, non adtersatur. ¶ 3. Item qui iuxta, prupe sequitur, qui est secundum, iuxta, nulla ratione batta alterius, seu absolute. *Sall. Jug.* 19. Ad Catabathinon, qui locus Egyptum ab Africa dividit, secundo mari prima Cyrena est. h. e. (ex *Pussit* et *Aritati* sententia, cui libenter subscribo) secundum mare: Itali. *linguæ* ille mare, vel si secundum mare pergas, seu maris oram requaris, ac. ad occidentem pergas (*V. Vallauri* ad h. l.): ita secundo flumine apud *Cæs.* 7. 3. G. 58. dicitur etiæ de ille, qui flumina tractum sira decursum in ripa secuntur. Simile est illud *Nigid.* apud *Gell.* 2. 22. extr. Rites so cundo sole dant. h. e. secundum colle cursum.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ ex super. paragr. 1. sumptâ. — 1.) Dicitur de eo, qui est deterioris qualitatis, inferiore. — a) Universim. *Seneca Ep.* 52. Egregium hoc quoque, sed secundæ sortis, ingenium. *Flor.* 3. 30. Servi secundum hominum genus sunt. *Juvenal.* 9. 31. tenue argentum venæque secundæ. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 123. vivit siliquis et pane secundo. h. e. secundario. *V. SECUNDARIUS.* *Cf. Sueton. Oth.* 9. Secum ad secundos casus delinuerat. (*V. Madvig.* ad h. l. in *Advers. crit.* v. 2. p. 380.) — b) Cum Indulgentia. *Stat.* 9. *Theb.* 574. nec vertere enquam Frena secundas Mulys. — 2.) Ponitur etiam in laude, quia quæ non quidem primus aut optimus est, sed alium proxime sequitur, et statim post eum pretium aut dignitatem habet. *Cic.* 3. *Fin.* 16. 52. Quorum ordo proxime accedit, ut secundus sit ad regnum principatum. *Acad. 3. Alex.* 33. Sacerdos alius deæ majestate, imperio et potestate secundus a rege habebatur. *Nepos Pelop.* 3. extr. Danique hæc fuit altera persona Thebæ, sed tamen secunda, ita ut proxima esset Epaminondas. h. e. unus de duobus summis viris, non tamen primus, sed statim post primom. *Seneca 5. Benef.* 25. Monari velle ac posse, secunda virtus est. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 6. 5. (62). Secunda nobilitas Salerno agro erat. *Id.* 36. *ibid.* 22. 47. (164). Ceteri Creticæ diu maximam laudem habuere, secundam Laconicæ. *Id.* 12. *ibid.* 13. 28. (48). Secunda bonitas animo pallido. *Horat.* 1. *Od.* 12. 17. de Jove. Unde mi majos generatur ipso, Nec riget quidquam simile, aut secundam. Proximos illi tamen occupavit Pallas honores. h. e. nihil adeo pressians est, ut statim post Jovem sit: Pallas tamen est proxima, sed longo intervallo ut *Virg.* 5. *En.* 320. loquitur. *Sil.* 1. 13. 448. tulit huic virtute secundus. *Cf. Publil. Syr.* 609. Secundus a matre nutritis dolor. — Nulli, hæc aut secundus, qui exellit, qui nullo est inferior, aut it omnium prestantissima pars est. *Virg.* 11. *En.* 441. Turcos ego, hæc ulli veterum virtute secundus. *Curt.* 5. 10. 3. Spatio locorum nulli rum gentium secunda. *Martial.* 9. 1. nulli iugurum laude secundus. ¶ 2. Metaphorâ ex super. paragr. 2. ductâ, est favens, favorevole.

cui opponitur adversus. — a) Universim. *Enn.* 1. *Ann.* 97. secundum Solus avem servat. *Id.* 7. *ibid.* 24. Secundus rumor. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 37. 101. Quis unquam tam secunda contione legem agrariam suavit, quem ego dissuasit. *Id.* 2. *Tusc.* 1. ad fin. Philosophia est multitudinis suspecta et invidia, ut si quis velit vituperare, secundo id populo facere possit. *Id.* 1. *Att.* 19. ante med. Ex hac lege, secunda complonis voluntate, omnia tollebam, quæ etc. *Id.* 2. ad *Q. fr.* 1. 2. med. Eum accusavi multis et secundis admurmurationibus cuncti senatus. *Horat.* 2. *Sat.* 8. 83. Bidetur scotis rebus, Bistrone secundo. h. e. applaudente et arridente. *Liv.* 33. 46. Ut secundis ausibus accipi orationem animadvertit. *Virg.* 5. *En.* 491. primus clamore secundo Ilytiacide ante omnes exit locus Hippocoontis. et 4. *ibid.* 45. diis auspiciibus et Junone secunda. et 10. *ibid.* 21. tumidusque secundo Marte ruat. et 8. *ibid.* 302. (et 10. *ibid.* 255.) Et nos, et tua dexter adi pede sacra secundo. et 11. *ibid.* 739. dum sacra secundus haruspex Nunciat. h. e. sacra secunda, et litatum esse. *hypallage.* *Liv.* 2. 38. Sedulo audientes secunda ira verba. *Sueton. Cæs.* 2. Reliqua militis, secundioris fama fuit: et corona cælica donatus est. ebbe concetto migliore. — b) Cum Dativo. *Liv.* 8. 12. Tres leges secundissimas plebei, adversus nobilitatem tulit. *Cf. Cic.* 1. *Divinat.* 15. 27. Auspicia, quæ siliis secunda eveniunt. ¶ 3. Item prosper, ad voluntatem nostram: Quens, prospero, felice. *Paul. Dia.* ex *Festo* p. 337. 3. *Müll.* Secundæ res non a numero dicuntur, sed quia, ut velimus, sequuntur. *Cic.* 3. *Nat. D.* 36. ad fin. Improborum prosperitates secundæque res. *Cæs.* ad *Cic.* post ep. 8. 1. 10. ad *Att.* Omnis secundissima nobis, adversissima illis occidisse videntur. *Cic.* *Sull.* 23. extr. Et secundas fortunas amittere coactus est, et in adversis sine ullo remedio permansit. *Cæs.* 7. 3. G. 62. Ut ante pristina virtutis, et tot secundissimorum proclerum memoriam tenerent. et 2. *ibid.* 9. Secundore equitum nostrorum procler, Cæsar sub castra reduxit. *Plaut. Bacch.* 3. 5. 14. Nullus est, cui non invidente rem secundam obtingere. *Virg.* 10. *En.* 502. Mens humana modum robis serrare secundis Nesula. nella prosperità, et *Cic.* 1. *Off.* 26. 90. Ut adversas res, sic secundas leniter ferre levitatis est. et mox. Homines secundis rebus effrenati elibique præsidentes. *Sic Nepos Tim.* 1. Multo sapientius tulit secundam, quam adversam fortunam. *Cic.* 4. *Harren.* 17. 24. Septempler cogitant, qui temporibus secundis casus adversos reformidant. *Ter. Heaut.* 2. 2. 1. Si mihi secundum res de amore meo casent. — Et absolute. *Id.* *Andr.* 5. 6. 11. Age, me in tuis secundis respice. et *Nepos Alcib.* 8. a med. Si quel secundum avinisset. *Seneca Thyest.* 615. Nemo confidat nihilum secundis. *Tac.* 1. *Hist.* 10. Vir secundis adversisque iuxta, famosus. *Id.* 2. *ibid.* 69. Nichil bonos inter secunda. *Curt.* 4. 38. 31. Etiam secundis alterabantur copias. — *NB.* De prænom. et cognom. *R. V. ONOM.* — Nunc

Secundæ, *Enn.* 1. plur. 1. absolute, substantivorum more. I.) Proprie. ¶ 1. Secundus, sobaud. partes. *V.* quæ supra diximus ad 1. ¶ 2. Membrana, quæ fatus ip uero involvitur, et quæ post eum fere preclit, secunda, secundina: item quidquid post partum exit ex utero, et dicitur, deuteripus, et dicitur. *V. SECUNDINA.* *Cels.* 1. 29. sub fin. Medicius trahere umbilicum debet usque ad os, quæ secundas vocant, quod velamentum infantis intus fuit. (Adde *Senec. Ep.* 92. sub fin.) *Colum.* 7. *R. R.* 7. sub fin. Quam et tæte pecudis secundam non responderiat. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 14. 43. (123). Partus conceptus evocat membrana e capum secundis, si terram non attigerint. *Id.* 9. *ibid.* 13. 15. (41). Yllulus marinus pœdum mure secundas partes reddit. *Id.* 27. *ibid.* 4. 13. (30). Si secunda mentesque morientur. *Id.* 20. *ibid.* 11. 44. (115). Apium urinam ciet, menstrua ac secundas partes. *Id.* *ibid.* 6. 23. (51). Secundas partes evocare. *Id.* 24. *ibid.* 16. 92. (147). et 27. *ibid.* 8. 38. (60). trahere. *Id.* 30. *ibid.* 14.

43. (124). pellere. *Id.* 21. *ibid.* 24. 95. (167). purgare. *Id.* 26. *ibid.* 15. 90. (152). morantes extrahere. et 20. *ibid.* 14. 54. (154). sedare. *Cels.* 32. retro ed. *Ald.* expellere.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ ductâ ex super. paragr. 1. *Seneca 2. Benef.* 29. Diis agere gratias, quod nos in hoc pulcherrimo domicilio voluerunt secundas sortiri. ¶ 2. Hinc secundas tractare, agere, obsequi, assentari, andare a secunda, compiacere. *Horat.* 1. *Ep.* 18. 10. Alter in obsequium plus æquo pronus etc. Ut puerum sævo credas dictata magistro Reddere, vel partes mimum traciare secundas. *Seneca 3. Ira* 8. a med. Optimum judicavi, quidquid dixisset, sequi, et secundas agere. Addunt huc locum *Plauti Asin.* 2. 4. 89. sed varia ibi lectio.

Secundo, adverbialiter usurpatur et ¶ 1. Est secundo loco, deinde, secundariamente, in secundo luogo, δεύτερον, δεύτερος. *Phadr.* 4. 10. Significat primo, sæpe quos ipse alueris, Tibi inveniri maxime contrarios. Secundo ostendit, scelerata non ira deum, Falorum dicto sed puniri tempore. *Cic. Planc.* 20. sub fin. Primum ut honore dignus essem, maxime semper laboravi; secundo ut existimarer; tertium mihi fuit etc. Usurpavit etiam *Calo senex* apud *Charis.* 2. p. 195. *Pulsch.* — De tempore, et est etiam, postea. *Cels. Aurel.* 1. *Tai.* 4. 61. ¶ 2. Pro iterum. *Auct. B. Alex.* 40. Pontica legio quum fossam circuire secundo conata esset, ut aperto latere aggrediretur hostem, in ipso transitu fossam confixa et oppressa est. Adde *Spartian. Hadrian.* 4. at 23., *Eutrop.* 2. 19. et *Lactant.* 4. 17. Adfertur a *Nizolio* etiam fragmentum *Cicer.*, in quo secundo pro iterum ponitur, la secunda volta. Semel hominem allocutus fueram: an secundo mihi redeundum esset, ignorebam. Sed hæc nec apparet, unde ducta fiat: et *Ciceronem* parum aut nihil aspinat, quare merito suspecta esse debent, donec certius aliquid afferatur. *V. SECUNDUM.* Item secundo, pro iterum, perperam legitur a quibusdam apud *Liv.* 42. 26., nam ibi cum *Madvigio* aliter legendum. *V. ejusd. Emend.* *Liv.* p. 633. Verum in *Inscript.* sæpe occurrit hac significatione. *V. Gruter.* p. 464. n. 8. *Orall.* n. 3161, 3171. etc. ¶ 3. Pro bis. *Trebell. Gallien.* 17. Lavit ad diem septimo aestate vel sexto, bieme secundo vel tertio. Adde *Capit.* *Gord.* 6. et *Capell.* 8. p. 276. *V. Kopp.* ad h. l.

SECURUS, adverb. (securus) Comp. *Securius.* — ¶ 1. Est sine cura, remisse, negligenter. *Plin.* 1. *Ep.* 4. Ut mai epergiscantur aliquando, qui me secure ac prope negligenter expectant. *Sueton. Ner.* 40. Neapoli de motu Galliarum cognovit, adeoque lente et secure tulit, ut gaudens etiam auspicium preberet. *Vellej.* 2. 129. ad fin. Quam illum et bonerate, nec secure continet. *Justin.* 3. 9. 10. Quam hinc pro patriâ cum suis viribus, inde pro aliæque dominatione securius pugnaretur. *Paler. Max.* 4. 7. n. 1. extern. Cui secure vivere licebat. Hæc loc. *Forcellinus* ad seq. paragr. restituit. ¶ 2. Item sine timore, sènter, audacter, senza paura, francamente, sicuramente, ἀδώς, ἀπρόσφινος. *Justin.* 3. 5. 2. Dum agros securus populatur. *Jesp leg.* securus. et *Plin.* 2. *Ep.* 17. ante med. Mæc fenestria subiacens mare longius quidem, sed securius intuetur. *Ermen. Paneg. Constantin.* 16. Secure scilicet usus exercituli, quæ venas manus habere docuisset. *Id. Crat. act.* 8. Secure vocare. *Seneca Ep.* 13. circa med. Securius divites erimus, si scivimus, quam oon sit grave pauperes esse. *Quintil.* 6. 3. 10. Securius loqui.

SECURICULA, æ, f. 1. *V. SECURICULA.*

SECURICLATA, æ, f. 1. *V. voc. seq.*

SECURICLATUS, æ, um (securicula) ab inult. securicula, securicula compactus, πελεκυωτός, ut *Securiculi* cardines apud *Vitruv.* 10. 15. *V. voc. seq.* — Hinc

Securicula, æ, f. 1. absolute, substantivorum more, genus herbe, cujus siliques sunt securiculae similes, πελεκυώες, apud *Plin.* 18. *Hist. nat.* 17. 44. (155), ubi etiam leg. securidaca. *V. hanc voc.*

SECURICULA et *syncop.* securicula, s. f. 1. deminut. a securis, parva securis, dulabellā, piccola scuce, *πικρὸν*.

1.) Proprie. *Plaut.* inter erepundia nominat *Aud.* 4. 4. 114. ensiculum aureolum, securiculum encipitem. *Martial.* 14. 35. cuius lemna *Sacuricula*. Quam heret tritici solitudinis suctio nummis, illos quadragecula millibus empta fuit. *Plinius* securiculum vocat, quam *Colum.* 2. *R.* 3. in sim. dolabram, uempe ferramentum ad accideudas radices in arando, us, si ramere id fiat, borea luctando noam contrahant. Verba *Plinius* sunt 18. *Hist.* nat. 19. 49. (177). *Securiculum* lutilitatem pendere (ab aratro), qua intaraidatur radices. Illos melius, quam conualli erant boreque luctari. *Haradin.* in suis MSS. legit *securiculum*, unde conijcit *serriulum*, ut sit eadem cum serrule minore, quam inter ferramenta rustica recenset *Pallad.* 1. *R.* 43. Porro inuicem *securicula* videtur dici, quia apte est attam dudenda materia in inserendo: sed sunt qui leg. in stiva. Sic *Silligius* leg. *securiculum* in stiva.

II.) Metonymice, apud *Plin.* 4. 7. (et 10. 17. a med.) est caput ligni in modum parvis securis formatum, ut alteri lignum immixtum, quod eadem figure ceratam sit, ut eum ea tenacissime colligatur: incastra a coda di rondine, *καλαμίσκος*, ubi illi leg. *securiculis* pro *securiculis*, unde *securiculus* apud eund. 10. 13.; alii *securiolis*.

Homonyma. Quomodo *securicula* differat a *subscuder*, v. la *SCUSCUS*.

SECURICULARIUS, m. 2. (*securicula*) qui *securiculis* conficit et vendit. *Gloss.* *Isid.* *Securicularius*, qui securis fert. Legitur etiam in *Not.* *Vir.* p. 84.

SECURICULATUS idem ac **SECURICLATUS**, quatuor. *V.*

SECURIDACA, s. f. 1. herbe siliquae ferena *securicula* emilles, inter lentem nascentis, et eam coeque. unde et Graeci *pelecinon* vocant, *πικρὸν*, a *πικρὸν*, securis. *Plin.* 18. *Hist.* nat. 17. 44. (155). MSS. apud *Haradin.* habent *securicula*: quod uice probandum. Ita et *Sillig.*

SECURIFER, fera, ferum, adiect. (*securia* et *fero*) qui fert securim, *πικρὸν* *φόρος*. *Ovid.* 13. *Met.* 460. *Ille* munitur, *securiferumque* *Pyraemon*.

SECURIGER, gēra, gērum adiect. (*securia* et *gero*) idem ac *securifar*. *Ovid.* *Heroid.* 4. 117. Prima securigera inter rictus puellas *Tepepe* h. e. inter Amazones, quae in ballo securibus utebantur. Sic *Pal. Flacc.* 5. 138. *Securigerum* cataract. *Id.* 3. 191. *securigerumque* *Naai* eam Trauegit. *Seneca* *Edip.* p. 471. Regna securigera *Bacchum* seusero *Lyeurg* h. e. qui securi riles ceciderat. *Sil.* 16. 48. *securigera* macebat prole destra; h. e. armata securi.

SECURIS, s. f. 3. Forma Accusativi est *securis* plurumque; aliquando rera *securum*, ut apud *Varron.* *Sat. Menipp.* 68. p. 185. *Oehl.* Ferena ferream bumaro bipinam *securum*. Adde *Liv.* 3. 30. et *Seneca* 2. *Contr.* 3. at *V. Priscian.* 7. p. 758. *Putsch.* Item forma Ablativi est *securi* plurumque; aliquando rera *securum*, ut apud *Apul.* 8. *Met.* et *Tertull.* *Pudic.* 16. *V. Consent.* p. 355. 14. *Reil.* — *Securis* est ferramentum lata acie ad modum birundinis caedens, cuius uisus ligula caedenda, cerrii amputandae, item in proellia: a *seca*, ac, vel *acus*, is; alii *lemna* volunt esse a *sema*, dimidium, et *curis*, hasta: (quamvis prima in *sema* longa sit, in *curis* brevis) quia, ut ait *Isid.* 19. *Orig.* 19. a med., ex una parte acuta est, ex altera fonsoria; quod si sit utriusque acuta, bipennis dicitur (*V. BIENNIS*): vel quia manubrium habet dimidium brevius, quam hasta; alii a *uies* *Parice*, quae Graeca est *παρική*, niri putant. De varia securis forma, rideat *A. Rich.* op. cit. ad h. v. Graeci est *πικρὸν* (*It. manaja*, *scure*, *azza*; *Fr.* *hache*, *cognée* a *trancher* large; *Hisp.* *secur*, *hacha*; *Germ.* *das Beil*, dia *Art*; *Angl.* *an axe* or *hatchet*).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Virg.* 1. *En.* 184. *Capitula* pendent *curtus* euryque *securis*. et *Isid.* 627. *subignatque* in cota *securis*. *Id.*

12. *Isid.* 306. *illa* securi *Adceret* *frontem* mediam, *manubriumque* *reducta* *Disjicit*. et 11. *Isid.* 606. Tum *validam* perque *arma* viro, perque *osse* *securim* *Congeminas*. et *Isid.* 636. *axiam* quatiens *Tarpala* *securim*. (*Priscian.* 7. p. 758. *Putsch.* *Isid.* legit *securum*, ut ostendat, utraque positione accusativum designare.) *Ovid.* 4. *Fast.* 649. *Silva* vetus nullaque *die* *violata* *securi*. *Id.* 10. *Met.* 373. *trabe* *ingens* *saucis* *securi*. *Virg.* 6. *En.* 180. *Proeumbunt* *pieem*, *sonat* *ictus* *securibus* *ilex*. *Pal. Flacc.* 5. 436. *Tessitur* *Argo* *pius* *Pegase* *securi*. *Catull.* 19. 3. *Quarcus* *arida*, *rustica* *conformata* *securi*. *Juvenal.* 10. 59. *rotas* *bigarum* *impacta* *securis* *Cedit*. *Plin.* 16. *Hist.* nat. 39. 74. (192). *Scipionis* *classis* *quadregesima* *die* *a* *securi* *narigari*. h. e. poetquam materia in silva esse est. Apud *Colum.* in descriptione *villicorum* *saeta* 4. *R.* 25. *superpositis* *felci* *semiformis* *luna* *species*, *securis* *dicitur*: *aeque* *utilior* *riolior*, quam *leu* *aliquid* *caedere* *vult*. *Haradin.* 4. *Od.* 4. 20. *Amazonia* *securi* *Destras* *obarmet*. h. e. ab uno tantum parte acuta, quam pelum luterant *Amazones*, *dicitur* *securigera* ab *Ovid.* *Haroid.* 4. 147. *Grat.* *Cyneg.* 68. *Ut* (*Anaxus*) *pradator* *erat*, *gemulique* *securibus* *ingens*. h. e. securi utroque acuta, bipenni. Idem enim apud *Ovid.* 8. *Met.* 399. *dicitur* *bipennifer* *Arkas*. et 397. *incipientem* *maon* *lollens* *utraque* *securim*. et *Varro* *Sat.* *Mem.* loc. cit. *Securis* *bipennis*. h. e. utriusque acuta. — *Illa* *usus* *est* *in* *caedendo* *marmore* *in* *lapicidina*: *de* *marmore* *enim* *loquitur* *Stat.*, ubi sit 2. *Silv.* 2. 87. *Synoede* *quod* *maesta* *Phrygia* *foedere* *securis*. ¶ 2. Speciatim in re sacra, h. e. in sacrificiis *faciendia*. *Horat.* 3. *Od.* 23. 12. *Victima* *pontificum* *securis* *Cervicis* *illegat*. *Ovid.* 4. *Trist.* 2. 5. *Candidaque* *educto* *collum* *percutit* *securi* *Victima*. *Id.* 18. *Met.* 248. *valuit* *qui* *candida* *lauri* *Rumpare* *sacrificis* *molitur* *colla* *securi*. ¶ 3. Item in re civilis. *Erat* *nempe* *apud* *Romanos* *virgarum* *fesees*, (ut dictum est in *FASCIS*) qui magistratibus a *lletoribus* *praeferebantur*, at in singulis fascibus singulis *securis* *ad* *sumendum* *de* *reis* *supplicium*, quam opus esset. *Liv.* 2. 5. a med. *Missi* *liores* *ad* *sumendum* *supplicium*, *udatas* *circa* *caedunt*, *securique* *serunt*. *Cic.* *Pl.* 34. 83. *Tu* *Raboeonium* *Besilem* *gentis* *principem* *securi* *percutiisti*. *Lucr.* 3. 996. *Serum* *securis*. *Pal. Maz.* 4. 1. *P. Valerius* *Poplicola* *invidium* *magistratus* *fastigium* *ad* *tolerabilem* *habitu* *deduxit*, *fases* *securibus* *reueficienda* *et* *in* *contione* *populo* *submitteuda*, et *Cic.* 2. *republ.* 31. 55. *Secures* *de* *fascibus* *demi* *Iussit*. *Flor.* 2. 2. *circa* *med.* *Securim* *distingere*, et *Isid.* 5. *Strictus* *in* *principum* *colla* *securis*. — *Duplici* *saura* *apud* *Plaut.* *Pseud.* 1. 2. 23. *Te*, *eum* *securi*, *caudicall* *praeficia* *provinciam*. ¶ 4. De *securi* *Tenedis*, h. e. *securis* *et* *expedita* *iustitia*, v. *TENEDIS*.

II.) Translate. ¶ 1. Metonymice *securis* designat imperium populi R. ipsosque magistratus. *Cas.* 7. *B. G.* 77. extr. *Flautilla* *Galila* *in* *prociatiam* *reducta*, *securibus* *subiecte*, *perpetua* *premitur* *servitute*. *Horat.* *Carm.* *secus* 53. *Jam* *maris* *terreque* *maum* *potentem* *Medus*, *Albanesque* *timet* *securis*. *Id.* 3. *Od.* 3. 19. *virtus* *Nec* *sumit*, *aut* *ponit* *securis* *Arbitrio* *popularis* *aure*. *Seneca* *Ep.* 83. *Ostendit* *multa* *securibus* *recidenda*. *Tac.* 12. *Ann.* 35. *Majorum* *virtute* *raui* *a* *securibus* *et* *a* *tribus*. *Sil.* 11. 62. *geminasque* *videre* *securis*. — *In* *sig.* *vum*. *Virg.* 6. *En.* 825. *saxumque* *securi* *Aspice* *Torquetum*. h. e. *Mauium* *Torquetum*, qui *consul* *Illium* *securi* *percutit*, *quod* *contra* *edictum* *suum* *cum* *hoste* *extra* *ordinem* *pugnaverat*, *ut* *est* *apud* *Liv.* 9. 7. *Ovid.* 4. *Trist.* 3. 45. *Germania*, *colla* *Romano* *praebens* *animosa* *securi*. ¶ 2. Item est *valens*, *letus*, *dampnum*, *derimentum*. *Cic.* *Mur.* 24. 48. *Quam* *te* *securim* *putas* *iniecisse* *petitioni* *tuae*, *quam* *populum* *R.* *in* *eum* *metum* *adduxit*, *ut* *perterritus*, *ne* *consul* *Catilius* *heret*? h. e. *quam* *magnum* *derimentum*: *dueta* *metaphora* *a* *caedendis* *arboribus*. *Id.* *dixerat* *ibid.* 23. a med. *Atque* *si* *omnibus* *illa* *plaga* *est* *iniecisse* *petitioni* *tuae*, *non*

laccnte *me*, *mesima*. *Id.* *Planc.* 29. 70. *Quam* *enim* *illi* *judices* *graviorum* *potuerunt* *republicam* *indigere* *securim*, *quam* *quam* *illam* *a* *civitate* *elegerunt*?

SECURITAS, f. 3. (*securus*) *securitas*, immunitas a cura.

I.) Proprie. ¶ 1. In bonam partem est tranquillitas, tranquillitas animus, ausletatis et periculis aspers, l'esser senza cura, l'ranquillità, quiete d'animo, sicurezza, *ασφάλεια*, *απαρμία*, *εὐδυνία*. — a) Absolute. *Cic.* 5. *Tusc.* 14. 42. *Qui* *enim* *illam* *maiem* *optalam* *et* *cepe* *ditam* *securitatem* (*securitatem* *enim* *nunc* *appello* *causitatem* *agitudinis*, *in* *qua* *vita* *beata* *posita* *est*) *habere* *quisquam* *potest*, *cui* *tui* *ed* *ist*, *aut* *edesse* *possit* *multitudo* *maiorum*? (*Adde* *Cels.* 4. 4. *sub* *fin.*) *Id.* 5. *Fin.* 8. a med. *Uamocit* *securitas*, *quam* *est* *animi* *tamquam* *tranquillitas*, *quam* *appellat* *subduplar*. *Id.* 1. *Off.* 20. a med. *Vacandum* *est* *omni* *animi* *perturbationi*, *tum* *eupidiata* *et* *metu*, *tum* *etiam* *agritudine* *et* *voluptate* *animi*, *et* *incaudie*, *ut* *tranquillitas* *et* *securitas* *adit*. *Pal. Maz.* 7. 1. *sub* *fin.* *Reppodit*, *magis* *se* *probare* *securitatem* *ridenda* *ingurium*, *quam* *lritam* *euria* *et* *sollicitudine* *eulam*. *Justin.* 43. 3. 8. *Parte* *pace*, *et* *securitate* *suodeta*. *Plin.* 7. *Ep.* 6. extr. *Seurillatem* *et* *otium* *dare* *allicul*. *Id.* 10. *Ep.* 60. *Generia* *humani* *tutela* *securitatis* *salutis* *tue* *in* *uista* *est*. — *In* *plucell* *num*. *Plin.* 23. *Hist.* *nat.* 1. 23. (41). *Vinum* *Jejunos* *bibere* *inutilissimum* *est*: *curis*: *sonna* *raro* *se* *securitatis* *jamda* *dum* *hoc* *solt*, *quod* *est* *per* *la* *scaciamento* *de* *pensieri*. — b) Cum *Gacatiro*. *Id.* 7. *Isid.* 53. 54. (184). *Oparosissimum* *securitas* *mortis* *la* *Id.* *Odilia* *Hilara* *ab* *antiqua* *traditur*. ¶ 2. In malam partem est remissio, incuria et negligencia. — a) Absolute. *Quintil.* 2. 2. 6. *Si* *preceptor* *la* *laudenda* *discipulorum* *delictibus* *ne* *maligna* *ne* *effusus*: *quia* *res* *altera* *diom* *laboris*, *allica* *securitatem* *parit*. *Id.* 6. 3. *cicca* *med.* *Iungitur* *amphibolus* *emililoda*: *ut* *L. Gelbe* *pitem* *negligentia* *potenti*, *sic*, *inquit*, *petis*, *tamquam* *Caesaria* *caudidat*, *nam* *illud*, *quod* *petis*, *ambiguum* *est*, *securitas* *similis*. *Gell.* 1. 15. *Videns* *quodam* *sia* *scatara* *verbia*, *sive* *illo* *iudicii* *negotio*, *cum* *securitate* *multe* *et* *profunda*, *ut* *loquentes* *plurumque* *videantur* *loqui* *seca* *neire*. *Id.* 4. 20. *In* *sura* *stans*, *clara* *nimie* *se* *sonore* *ocillari*: *alque* *inibi* *prope*, *ut* *pleteretor*, *fuit*, *tamquam* *illud* *iudicium* *vagi* *animi* *foret*, *et* *allicuandis*, *et* *dase* *atque* *aperta* *securitatis*. *Tac.* 3. *Hist.* 83. *Nunc* *lobummo* *securitas*. *Vellej.* 2. 118. 2. *Frequantissimum* *esse* *in* *illium* *calamitatis* *securitas*. — b) Cum *Gacatiro*. *Quintil.* 10. 6. 2. *Nalla* *scribendi* *securitate* *laxatur*.

II.) Translate. ¶ 1. Subjective, ut ajunt, est *securitas* *ilmois*, *identitas*, *audacia*, *franchezza*, *intrepidezza*, *fermetas*: *la* *utramque* *partem*. — a) Absolute. *Plin.* 6. *Ep.* 16. a med. *Completitue* *trepidationem*, *concolatur*, *hortatur*: *ut* *que* *timorem* *eius* *sua* *securitate* *leniat*, *deferret* *se* *la* *baliueum* *jubet*. *Quintil.* 6. 1. a med. *Sia* *est* *bebenda* *suetoritalis* *ratio*, *ne* *sit* *lavia* *securitas*. — b) Cum *Geuetica*. *Auson.* *Grat.* *act.* 3. *Aguntur* *gratiss* *imperatoris* *indulgentissimo*, *docet* *securitas* *erroris* *humani*. h. e. *identitas* *erroris* *humani*, *fore* *ut* *sibi* *parcat* *princeps*, *si* *deliquerit*. ¶ 2. Objective, ut ajunt, est *securitas* *rei*, *la* *que* *quapiam* *lotae* *est*, *sicurezza*. — a) Absolute. *Plin.* 7. *Hist.* *nat.* 51. 52. (171). *Quum* *innumersibilis* *slut* *mortis* *signa*, *salutis* *securitatis* *que* *nulle* *sunt*. *Trajan.* *ad* *Plin.* 10. *Ep.* 112. *Sicut* *largitionis* *es* *publico* *seri*, *maudata* *prohibent*; *ita* *ne* *multorum* *securitas* *subruetur*, *sectas* *ante* *aliquantum* *temporis* *retractari* *non* *oportet*. h. e. *certus* *status* *rei* *familiaris*. *Tac.* 11. *Ann.* 31. *Securitati* *ante* *quam* *vindictae* *consuleret*. *Justin.* 11. 13. 3. *Somni* *a* *repetitiss* *securitate* *datus*. *Id.* 39. 2. 9. *Pactis* *regno* *securitatis*. *Vellej.* 2. 98. 1. *Diligentissimum* *securitatis* *urbanae* *custodem* *habemus*. *Id.* *ibid.* 103. 4. *Spea* *concepta* *perpallu* *securitatis*. *Id.* *ibid.* 128. 4. *In* *lutiliam* *securitatis* *lata* *ad*

vocat. — b) Cum Genetivo. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 2. 4. (21). Caesarem dictatorem, post unum an-
cipitem vehiculi casum, ferunt semper, ut primum
concedisset, carmino ter repetito securitatem il-
lenerum aucupari solitum. *Tac.* 15. *Ann.* 18. Se-
curites annonae. ¶ 3. Item la re civili est apo-
cha, exceptio, que securus certiusque quis effi-
citur, ahihi amplius eo nomiae a se petium iri,
sicurila, quietanza, ricevuta, cessione. *Ammian.*
17. 10. 4. Saeptorum villum more securitates
accipiens pro illis: quas si non ostendisset in
tempore, etc. *Cassiod.* 11. *Varior.* 7. ante med.
Meito testimonium solutionis securitas dicitur,
de qua non solum animus, sed substantia com-
munitur. *Symmach.* 10. *Ep.* 43. (al. 50.) ad fin.
Quum videretur omnibus securitatis esse vehe-
mentior imperatoris assertio. *Ulp.* *Dig.* 27. 4. 1.
ad fin. Quod sibi debetur, consequi debet, vel
ejus securitatem. *Cod. Theod.* 11. 1. 19. Securi-
tates reddere. ¶ 4. Velares *Securitatem* tem-
quam deam venerabatur, eamque mulieris ha-
bitu repraesentabat hastam fere dextra gestan-
tem, sinistra autem cubito sic ora inlans, ut
genam palma sustineret. Saepissime in nummis
imperatorum saeculi tertii et quartii legitur *Se-
curitas Aug.* vel publica. *V. Rasche Lex. Num.*
T. 4. *P.* 2. p. 350. et *Eckhel.* *D. N. P. T.* 7.
p. 62. et al. Eadem a Praestitio statuam dedi-
catum fuisse, docet *Inscript.* apud *Gruter.* 105.
6. SECURITATI AVO. SACRYM DECVRIOS FORVVSQV
COLONIAE PRAENESTINAE. — Specialim tribuitur
Manibus alicuius, quorum quieti in sepulcro pra-
sideat. *V. Inscript.* apud *Orelli* n. 2824. et *Ma-
rini Fr. Arv.* p. 161. — Hinc *Dii Securitalis*
appellati videantur ipsi Maes in *Inscript.* apud
Orelli n. 2201. *V. voc.* seq.

SECURITER, adverb. (securus) secure. *Augu-
stin.* in *Joh. Ep.* ad *Parth.* 10. 8. Tmet,
sed securiter.

SECURUS, o, um, adject. (se = sine et cura)
Comp. Securus fere la omni. paragr.; Sup. *Se-
curissimus* 11. a. — Securus est generalim va-
riosa cura, qui est sine cura.

I.) Proprie. ¶ 1. In bonam partem, qui sine
cura, h. e. timore vel sollicitudine est et se tu-
tum putat, qui tranquillo est animo et quieto,
tranquillo, quieto, senza timore, sicuro, ἀσφαλής,
ἀσπίριος: cui opponitur sollicitus. — 1.º) Ge-
neralim. — a) De persona. — a) Absolute. *Cic.*
Flacc. 20. 46. Securus proficiscitur. *Liv.* 25. 39.
Hustus securi eo soluti. *Tac. Germ.* Securus de-
cultorem praestat. Adde 31. 25. *Tibull.* 1. 1. 77.
composito securus everso. *Ovid.* 1. *Met.* 100.
Mollia securae peragebant omnes gentes. *Id.* 5. *ibid.*
572. Ceras nota securae repaet. *Id.* 9. *ibid.* 785.
Non securae quidem, fausto tamen omine lata.
Justin. 13. 8. 5. Lato est victoria et securae Eum-
eni superveniant. *Sever. Aetn.* 9. Aurea
securi quia nascit saecula regis? h. e. Saturni, sub
quo aulla fuere belle. *V. Ovid.* 1. *Met.* a. v. 97.
Inscript. apud *Gruter.* 10. 8. EADRIANVS AVO.
POSTEROS PRAESTITIT HAC LIBERALITATE SECVRVS.
Quintil. 6. 1. 14. Securius reus. *Ammian.* 29.
6. 5. Trucidari securum fecit. *Haupt* secure. —
β) Cum Genetivo. *Virg.* 7. *En.* 303. Teucris
opisto oonduntur Tibridis alveo, Securi pelagi
aque mel. h. e. aequae timentes amplius mare,
neque me Junoem laetorem. *Horat.* 2. *Ep.* 2.
17. Securus pennis. *Ovid.* 6. *Met.* 137. futuri.
Id. 7. *ibid.* 435. Quodque suis securus erat Cro-
myone colonus, Muana opusqua tuum est. h. e.
non timeas aprum a Thesee jam occisum. *Id.*
12. *ibid.* 199. Siat tua vota licet, dixit, securae
repulsa: Elige quid voveas. h. e. sine timore
repulsa. *Stat.* 12. *Theb.* 780. vade atra datur
Supplicia, extremique lamen secure sepulcri.
sicuro che avrai sepolcro. et *Seneca Agam.*
637. Secura metus Troica pubes Sacros gaudet
tangere funes. *Lucan.* 8. 784. Securus vealae.
h. e. certus aut confidens se ventum obtenturum.
Seneca Herc. *Oct.* 1693. et *Thyest.* 720. Sui se-
curus. h. e. nihil de se timens. *Tac.* 3. *Ann.* 28.
Securus potentia. *Id.* 3. *Hist.* 41. Milites avidi
periculorum et dedecoris (al. deoris) securi.
(*Forcellinus* hunc loc. ad seq. paragr. retulit.)

Id. Agric. 43. odil. *Curt.* 5. 29. 15. periculi. *Fel-
lej.* 2. 109. 4. Nec securum incrementi sui pa-
tiebatur esse Italiam. — γ) Cum Accus. et
prap. adversus. *Tac. Germ.* 46. Securi adversus
homines. — δ) Cum Ablat. et prap. de, pro,
ab. *Cic.* 12. *Att.* 52. extr. De linguae Latinae
securi es adimi, dicas, qui talia conscribis. *Liv.*
36. 4. Aetiochus, Ephesi securus admodum de
bello Romano erat. *Tac.* 16. *Ann.* 2. Securus
de facilitate credentia. *Justin.* 3. 1. 3. Securius
de Artaxerxe. *Tac. Agric.* 26. Securi pro salute
de gloria certabat. *Petr.* *Sat.* 18. Bonum
animum habere eam iussit, et de utroque esse
securam. *Tac.* 4. *Hist.* 58. Numquam apud vos
verbe feci, aut pro vobis sollicitior, aut pro me
securior. *Planc.* ad *Cic.* 10. *Fam.* 24. in fin.
Si legatos caleriter venerint, securus vos ab hac
perta reddemus. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 15. 51.
(145). Hirundinis rostri ciais securus praestabit
a temulentia. *Liv.* 9. 22. Dictator securior ab
Samnitibus agere. — a) Cum partic. relativa.
Horat. 1. *Od.* 26. 6. Quid Tiridatem terreat,
palce Securus. (Cf. *Justin.* 42. 5.) *Id.* 2. *Sat.*
4. 50. Quasi perfundat pices securus olivo. *Id.*
2. *Ep.* 1. 176. Securus, cadat, aa recto stel fa-
bula telo. Utrobique tamen possit interpretari:
nihil pendens, aegligeus, non curante. — b) De
rebus. — a) Absolute. *Lucret.* 3. 211. Secura
quies. *Id.* 5. 82. deos securum agere avum. *Virg.*
3. *G.* 376. Secura olia. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 30. olus.
Tibull. 2. 1. 46. meram. *Id.* 3. 4. 54. dies. *Id.* 3.
6. 30. menta. *Ovid.* 7. *Met.* 455. gaudia. *Seneca*
1. *Clement.* 26. Secura convivia. *Quintil.* 11. 3.
64. Vox securae civitatis. *Id.* *ibid.* 151. Casus
tristes, bilae, sollicitae, securae. *Id.* 12. 1. 20.
Tempore ad componendum securiore. *Tac.* 1. *Hist.*
1. Ubiorem securioremque materiam saeculi
seposui. — β) Cum Genetivo. *Ovid.* 12. *Met.*
199. erat tua vota licet secure repulsa. — γ) Cum
Ablativo et prap. ab. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 9.
42. (150). Securus praestat ab eo metu somnos. —
2.º) Specialim interdum ponitur pro audaci, et
minime timente, ubi timore aliquo opus est. *Quin-
til.* 6. 1. ante med. Item offensio iudicii facit, si
reus contumax, arrogans, securus est. *balduzzoso.*
et *Petr.* *Sat.* 123. megam natus la bastam.
Horrida securis frangebat gressibus arva, con-
passi franchi. et *Tac.* 3. *Ann.* 54. Leges obli-
vione aut contemptu abolitae securiorem lusum
facere. ¶ 2. In malam partem, qui sine cura
est, non sollicitus, non anxius, nihil pendens,
negligens, remissus, spensierato, non curante,
trascurato, negligente, ἀμελής, μυχρολογών. —
a) Absolute. *Seneca Hippol.* 974. ad Jovem.
Cur securas abest? non sollicitus Prodesse bonis,
neculise malis? *Ovid.* 1. *Art. am.* 639. Nec se-
cura quies illos (deos) similique sopori detinet.
Tac. Agric. 9. Caesarens iurisdicio, securae et
obtusior, eo plura manu agens, calliditatem fori
non exercet. — b) Cum Genetivo. *Virg.* 1. *En.*
350. securus amorum Germano. (Simile est il-
lud ejusd. 10. *ibid.* 324. Dardania stralus dextra,
securus amorum, Qui iuveam tibi semper erant,
miserande, jacere. h. e. deposita omni amorum
cura, quippe a vltis sublati.) At *Alotzius* hunc
loc. ad superiorem paragr. retulit. *Claudian.* 2.
in *Eutrop.* 52. Et ruli in velitum damni securae
libido. *Quintil.* 8. 3. a. med. Villum, in quod
saepo incidit stiam Cicero, securus tam parva
observationis. *Ovid.* 1. *Trist.* 1. 49. Securus
famae, liber, ire memento. *Sil. P.* 17. 628. Sci-
plo securus scapti. h. e. reglam digantiam a-
spersus.

II.) Translato dicitur de rebus locisque, quae
vel tuta sunt, vel securitatem, quietem, pacem
praestant. — 1.º) Generalim. — a) Absolute.
Liv. 39. 1. Hostis velox at repentinus, qui nul-
lum usquam tempus, nullum locum quietum aut
securum esse sineret. *Petr.* *Sat.* 137. Quisquis
habet aummos, securae cavget aure. *Plin.* *Pa-
neg.* 63. Frequentem securas tandem eo patentes
domos. *Tac. Dial.* de *Orat.* 3. Tragedia non
quidem melior, sed tamen securior. *Spartian.*
Sever. 18. Tripolim, contusis bellicosissimis gen-
tibus, securissimam reddidit. *Virg.* 6. *En.* 716.

Securos latices et longa oblivis polant, che sgom-
brano dall'anima le cure, o rendono l'anime
tranquille. — Neutri, plur. absoluti. *Tac. Dial.*
de *Orat.* 37. Quorum ea natura est, ut securae
relinat. — b) Cum Genetivo. *Id.* 1. *Hist.* 86.
Tiberis immanis aucti non modo iacencia et
pleas Urbis loca, sed securae ejusmodi casuum
implevit. — 2.º) Specialim de quiete sepulcri.
Inscript. apud *Henzen.* n. 7386. — Hinc *Dii*
Securi ipsi Manes fortasse dicit la *Inscript.* apud
Orelli n. 4453.

Homoaym. Hoc differunt securus et tutus,
quod hic re vera est extra periculum, quomvis
fortasse timeat; ille extra timorem, quomvis for-
tesse in periculo sit. Ita *Landin.* ad *Horat.* 1.
Od. 26. et *Forcellin.* ad hanc voc. Cf. et *Popp.*
op. cit. Hinc *Seneca Ep.* 97. ad fin. Tuta
scelera esse possunt, securae non possunt. *Id.*
Hippol. 165. Scelus aliqua tutum, nulla se-
curum tulit, ad *Ep.* 195. Tutum aliqua res
in mala conscientia praestat, nulla securum.
Solin. 1. § 32. Caesar Augustus principatum ita
ingressus est, ut vigilantis illius non modo se-
curum, verum etiam tutum imperium esset.
Similiter derivata conjungens *Plin.* 10. *Ep.* 60.
Generis humen tute et securitas tua an-
luti innixa est. — Errevit *Cortius* ad *Sall.* *Jug.*
88., qui tutum interpretatus est: id quod taster
et tutum praestat, nem tutus dicitur, qui a pe-
riculo prorsus liber est, cuique nihil potest no-
cere: ab eo diversus est securus, quippe qui op-
inetur tantummodo a periculo se esse liberum,
sive sit vera haec optatio, sive falsa. Quum igitur
horum vocabulorum ratio talis sit, qualis inter-
cedit later rem ipsam et rei opinionem, fieri pot-
est, ut qui re ipse tutus sit, tamen errare quodam
iudicii vel sensus sui haud securus sibi vi-
deatur; contra securus esse possit, cui, scilicet
aibi sentienti et quasi imprudenti, gravissima
pericula imminant. Ita *Aritzius*.

SECUS, o, indecl. *Non.* p. 222. 27. *Merc.* et
Priscian. 5. p. 653. *Putsch.* docent, sexus esse
etiam neutri generis: et in adlati *Sallustii*,
Sisennae et *Plauti* locis sexus legunt pro se-
cus: quod et in aliis exemplis ab aliis factum
est. Non tamen periculant, ut secus vetus verbum
non sit, et Latium, ut saniores critici consen-
sunt. *V. Aritzi.*, qui ad loc. *Sall.* de hac voce
dissertit. — Ratioque habita etym., vox conferri
potest cum Gr. τέχος, fetus, proles, aut potius, ut
Döderlein docet, cum seco, a, unde et sexus.
— Secus est idem ac sexus, sesso, γίvos. *Sall.*
fragm. apud *Charis.* 1. p. 61. *Putsch.* et *Macrob.*
2. *Saturn.* 9. et *Non.* loc. cit. Metellus magna glo-
ria concurrentium uadique, virile et mollebre
secus, per vias et tecta omolum vischatur. *Si-
senna* apud *Non.* loc. cit. Tum in muro, virile
ac muliebre secus populi multitudines collocatae.
Liv. 26. 47. Libetorum capitum virile secus ad
decem mille capta. *Plaut.* *Rud.* 1. 2. 49. Virile
secus numquam ullum habuit. *Asell.* apud *Gall.*
2. 13. Eum, quem virile secus tum in eo tem-
pore bebebat, produci iussit. *Varro* apud *eumd.*
3. 10. Quarta hebdomada, quod ejus virile secus
futurum est, caput et spina, quae est in dorso,
informatur. *Auson.* *Edyll.* 11. 8. Vesta, Ceres
et Juno, secus muliebre, sorores. *Id.* *Epigr.* 70.
6. Corrupti totum qui puerile secus. *Capell.* 7.
p. 236. Ne quoc sesso (corrige secus) jugalis Cura
ferale morum etc. Adde *Tac.* 4. *Ann.* 62. et 5.
Hist. 13. *Sueton.* *Aug.* 44. *Arnob.* 5. p. 165.
et *Ammian.* 29. 8. 8. Porro virile ac muliebre
secus quarto casu absolute ponitur, ut subintel-
ligitur xaxo vel secundum.

SECUS, vox multiplex usque, diversitatem aut
oppositionem significans; unde Comp. Secius, ut
videtur, licet quantitate primae syllabae variet,
aut potius Sequitur et Secius (apud *Afran.*, te-
ste *Charis.* 2. p. 195. et apud *Plaut.* *Men.* 5.
7. 57.) et etiam Seliis. (Cf. *Wagner Orthogr.*
Virg. p. 472., et *Wehrhach* in *Philog.* 30.
631.) *V.* aulis locis. — Ratione habita etym., pos-
sibly, secus, putat *Falgius* et *Græco*, quod est
ἐξέχ, dictum: absurda scilicet significat enim
aperte, aliter, exemplis omnium fere, qui eam

vocem usurpant. Ita Festus p. 297. 1. Müll. At Dacertius et Voss. sic *Palgium* defendunt, ut quom exat significet longe, eo resperit, quod qui secus facit, longe ab officio recedit. Certa quidem secus saepe est, quod rectum est, opponitur. Comp. vero secius vel secius a seco ducunt, qua significat equi: et sequius a sequor censet Palmer., et de his multa subtiliter disserit in *Spicileg.* 4. *Lampad. crit.* p. m. 676. At Popma ad h. v., sibi videri secius et sequius omnino eadem esse, nam magis differre, quam arcus et arcus, oculus et oculus. Non est tamen, ut puto, discedendum pro utraque forma a seco, sive qua dividere, sive qua sequi significat, nam uterque notio subjectis exemplis inesse videtur; vel etiam qua est sequi tantum, nam altera notio ad hanc facile redigi potest. (Cf. Seyffert ad *Cic. Amic.* 9. 29.) Occurrit itaque secus, ut A) Adverbium; B) Prepositio; et C) Adiectivum.

A) Secus adverbium. 1. Generatim est aliter, aliter, diversamente, ἄλλως, ἑτέρως. — 1.°) Positiv. secus. — a) Absolute. *Plaut. Capt.* 3. 4. 92. si secus reperies. *Id. Cas.* 2. 6. 25. si eveniet gaudebitis: Sin secus, patiemur animis equis. *Id. Trin.* 4. 3. 57. sin secus est, faciam, uti jubet. *Cic. Brut.* 85. 293. Lysiae Catonem nostrum comparebis. nemo dicet secus. *Id. 1. republ.* 19. 32. Secus esse scimus. *Id. Quinct.* 9. 32. Quom causae nihil esset, quin secus iudicaret ipse de se. *Horat.* 2. Od. 3. 2. Aequum rebus in arduis Servare mentem, non secus in bonis — temperatam. *Tac.* 6. *Ann.* 10. Nec secus apud principem ad mortem agitur. — b) Cum adverbis. *Id. Partit.* 5. 15. C. F. Quid faciendum est contra reos? C. P. Omnia longe secus. *Id. 4. Fam.* 9. Is utilis consilio ne suorum quidem, sed suo: quod non multo secus fieret, si se rempublici teneret, quem secus sumus. *Id. Mil.* 10. a med. Fit obviam Clodia hora fere undecima, aut non multo secus. a un di presso. Sic *Apul. Apolog.* Profero, mihi ac fratri meo relicto a patre HS vicies, paulo secus. *Id. 1. Met.* Et cum dicto modico secus progressus, ostium accedo. poco più avanzatomi. — c) Cum oppositis. *Id. Pis.* 28. 68. Recte, an secus, nihil ad nos. *Id. 3. Fin.* 13. extr. Nobis aliter videtur: recte secusne, postea. *Liv.* 7. 6. Pro bene aut secus consilio habitorum. *Plin. Paneg.* 44. Prout bona aut secus cessit. *Quintil.* 2. 20. 1. Utiles, aut secus secundum mores utentium sunt. *Tac.* 13. *Ann.* 6. Honestis, an secus, amicis ulterius? — d) Cum particulis quam, atque, ac. — a) Praecedente particula negativa. *Cic.* 6. *Att.* 2. ante med. Mihi erit maxime curae, ut quid fiat secus, quam volumus. *Gell.* 6. 17. Ennius non longe secus dixit, quam Cistullus. *Justin.* 22. 8. 9. Haud secus, quam si ab hoste capti essent, trepidare. *Cic.* 2. *Orat.* 6. 24. Non dixi secus ac sentiebam. *Horat.* *Art. P.* 148. In medias res, Non secus ac notas, auditorem rapit. *Virg.* 3. *En.* 236. Haud secus ac iussi faciunt. *Cic. Mur.* 4. in fin. Non secus ac si meus esset frater. *Sall. Jug.* 81. Solet in locis illis tempestas haud secus, atque in mari, retinere. — b) Sine particula negativa. *Ter. Phorm.* 2. 3. 91. Is tu illam attingis secus, quam dignum est. *Cato apud Charis.* p. 195. *Putsch.* Secus aetatem egerem, quam illi egissent. *Cic.* 6. *Att.* 2. Ne quid fiat secus, quam volumus. — Et cum adverb. *Id. 3. Orat.* 30. 119. Eadem sunt membra in utriusque dispositionibus, sed paulo secus a me, atque ab illo, paritae ac distributa. — c) Saepe *Virg.* In similitudinibus afferendis non secus, haud secus usurpat. ut 3. *G.* 346., 11. *En.* 455. etc. Similiter *Plaut. Pæn.* 4. 2. 3. bibitur, estur, qual in popina, haud secus. *Id. Trin.* 4. 1. 16. Is jam quasi canes, haud secus circumstant navem. 2. Speciatim secus adiectivi vim habet in his. *Plaut. Epid.* 2. 2. 86. nisi quid tus Secus sententia est. h. e. alia, diversa. *Id. Capt.* 2. 2. 23. Nec mi secus sciant, quam si eisem familiaris filius. *Id. Trin.* 1. 2. 93. Quid secus est, aut quid interest, dare te in manus Argentum amanti homini adolescenti? h. e. quid est aliud. 3. Et substantivi. *Tac.* 4.

Ann. 5. sub fin. Neque multo secus in iis virum. h. e. neque multa disparitas virum in auxiliis et in legionibus. 4. Praegnant, ut ajunt, sensu, aliquando est male, contra ac par est, aut volutus, malamente, al contrario. *Sall. Jug.* 23. a med. Prius amula pati decrevit, quam bellum sumere, quia tentatum antes secus cesserat. et ibid. 27. a med. Quod ubi secus procedit, neque quod intenderat, efficere potest etc. *Tac.* 2. *Ann.* 80. Quemquam caepa secus cadebant. *Sall. sub fin. Orat.* 2. ad *Cæs.* Si morbo aut fato huic imperio secus accidit, cui dubium est, quia per artem terrarum vastitas, bello, caedae oriantur? *Cic.* 3. *Fam.* 6. ad fin. De tuo in me animo iniqui secus existimandi videret nonnulli loci dedisse. *Tac.* 3. *Ann.* 50. Iotarogalus, quid de his censeret, quae de matre ejus locuta secus argueretur. *Alit leg.* sequius. *Val. Max.* 9. 11. n. 2. Interrogatus quid de eo secus dicturus esset, cui pro sanctitate morum satis digna Isudatio reddi non posset. *Sueton. Tib.* 2. Multa Claudiorum egregia merita, multa etiam secus amissa in rempublicam exstant. *Tac.* 13. *Ann.* 6. in fin. Honestis, an secus amicis ulterius. Similiter cum particulis quam. *Id. 4. Ann.* 8. Ne secus (eos) quam suum sanguinem foveret. — 2.°) Comparativ. secius. — a) Generatim est magis aliter, vel minus, ἄλλοιότερος, et adhibetur fere praecedente negatione. — a) Universaliter. *Virg.* 2. *G.* 277. Indulge ordinibus: nec secius omnis in ugnem Arboribus positus secto via limite quadret. h. e. sive in agro, sive in colle vitem ponsa, non aliter, sed eodem modo utrobique omnis via secta limite quadret. et 3. ibid. 367. Interea toto non secius eere plangit. h. e. dum cuncta glacie adstricta sunt, non minus interea nix cadit. *Id. 7. En.* 781. Filii ardentes baud secius aequore csmpti Exercebat equos. h. e. quamquam pater ab equis distractus fueret, non minus tamen filius equos aglabat. *Afran. apud Charis.* 2. p. 195. *Putsch.* Perdit imbecillitas tua me, quo secius me colligam. h. e. quo minus. Sic *Cic.* 1. *Herenn.* 12. 21. Impedimento est, quo secius lex feratur. *Virg.* 9. *En.* 441. Instet non secius ac rotat ensem Fulmineum. — b) Cum ablativis comparativorum. *Plaut. Capt.* 2. 3. 57. nam si servus meus esses, nihil secius mihi obsequiosus semper fuisset. *Sueton. Ner.* 42. Actum de se pronuntiavit: nec eo secius quidquam ex consuetudine luxu atque desidie omisit. h. e. et nihilominus da luxu nihil imminuit. *Ter. Andr.* 3. 2. 27. Sed nihilo secius mox deferent puerum hac ante ostium. una niente di meno. et *Nepos Miltiad.* 2. Neque eo secius Atheoensibus, a quibus erat profectus, officia praestabat. *Lucret.* 6. 315. *Lachmann.* Nec, quod frigida vis ferret, hoc secius illi Semina concurrunt calid fulgoris ad lectum. — Cum addito tamen, quam. *Nepos Att.* 22. Tamen propositum nihilo secius peregit. *Sueton. Domit.* 2. Nec tamen eo secius — omni ope contendit, ut etc. *Id. Cæs.* 5. B. G. 3. *Plaut. Men.* loc. cit. init. Hae nihilo mihi esse videntur secius, quam somnia. h. e., ut *Varro* enarrat apud *Gell.* 18. 9., nihilo magis narrenda sunt, quem si ea essent somnia. *Alit leg.* secius, alii secus. *Apud Apul.* si una est lectio, nihil secius, pro nihilo habetur. 3. *Met.* Nihil secius, quam una da ceteris statuis. — 3) Sine negatione et sequente particula quam. *Plaut. Aulul.* 3. 2. 22. quid distans sequis, quam velles? — b) Speciatim, aut praegnant, ut ajunt, sensu est magis aliter quam oportet, pejus. *Plaut. Cist.* 4. 2. 24. Sed memet moror, quam hoc ago secius. h. e. remissius, segnius. *Afran. apud Charis.* p. 220. 8. *Keil.* Sin ratio talis aequius ceciderit. *Id.* apud eund. ibid. 5. Setius me colligam. *Colum.* 3. *R. R.* 4. In eo consistit, melius an sequius terrae mandaverit. *Seneca.* 6. *Benef.* 42. Vereor, ne homines de me sequius loquantur. *Liv.* 2. 37. Invitus, quod sequis sit, de meis civibus loquor. *Varro Logist. (Tanquil. I.)* p. 258. Riese. Sequis cogitare de aliquo.

B) Secus praepositio. 1. Est apud, iusta, secundum, appressio, iungo, πλησίον, cum quarto casu: de qua significatione *Charis.* 1. p. 61.

Putsch. has habet: Ceterum id quod vulgus usurpat, secus illum sedi, hoc est secundum illum, et norum et sordidum est. Ipse tamen p. 195. *Sempronium Asellionem*, Gracchianae aetatis scriptorem, *Histor. lib.* 14., testatur hoc secus posuisse temporis significatione. (V. infra et cf. *Gesnerum.*) — a) Generatim. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 14. 85. (135). Chamaeleon nascitur secus Buvious. Ita edition. vet. ann. 1469. 1470. et 1472. at *Harduin.* Alit rectius leg. secundum. Similiter *Quintil.* 8. 2. a med. Conductus est cecus secus viam stare. Est qui secundum legit. Certe *Enn. fragm.* apud *Lactant.* 1. 11. Ut insulis omnibus et quae secus mare essent locis, regnaret. *Fulgat. interpr.* Ps. 1. 3. Tamquam lignum plantatum secus decursus aquarum. *Id. Math.* 13. 48. Secus litus. et *Act.* 22. 3. Secus pedes. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 241. n. 533. ARDIFICIA QVAE SVNT IYNCTA EX VTRAQUE PARTE SECVS VIAM. Alia apud *Gruter.* 806. 5. IPE SVB SE VIVA SECVS CONIVGEM EVVM F. C. Adde *Caton. R. R.* 21. et cf. composita altrinecia, antiseius, circumsecus, longiseius, postsecus, utrinque secus. — Suo casui postponitur. *Cel. Aurel.* 2. *Acut.* 29. 149. Lenarum opposito thorecam secus atque medio scapularum. Hinc translate *Inscript.* in *Bullett. di Corr. arch.* a. 1845. p. 132. (*Henzen.* 7170.) STATVM PEDESTREM SECVS MERITA SVS DECERNERE. Hae autem pertinet ad ann. 141. ante Chr. n. — b) Speciatim de tempore. *Asellio* spud *Charis.* p. 195. *Putsch.* Ne possent vel stationes (*Keil.* stationes) fecere hoc secus. id est non multo post. 2. Est etiam cootra. *Fulgat. interpr. Ital. Rom.* 1. 26. Immutaverunt naturalem usum in secus naturam usum.

C) Secus adiectiv. pro secundus, per synecopen, qua usum fuisse Romae vulgus putat *Marin. Frat. Arv.* p. 625. 7. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 358. n. 82.; quam *Morcellius* aliter interpretatur. P. SECUNDUS et HERES.

SECUTIO vel sequitio, *Uoib.* f. 3. (sequor) a secus sequendi, appetito. *Augustin.* 1. *Mor. Eccles. Cathol.* 11. Secutio Dei beatitatis appetitus est, consecutio autem ipsa beatitas. Quidam addunt *Gell.* 18. 9. ad fin., sed ibi secutio est.

SECUTOR vel sequitor, *Uoib.* m. 3. (sequor) qui sequitur, secutor, assessor, sequitator, ἀκόλουθος. 1. Generaliter. *Apul.* 9. *Met.* Acerimum relinquens uxori secutorem. h. e. custodem, qui illam ubique sequatur. *Id.* 4. ibid. Quem prioris exemplo sepulturae traditum, bonum secutorem Lamachio dedimus. 2. Speciatim est genus illud gladiatorum, qui cum rellariis committentur: Idemque erant ac mirmillones, ut in RETIARIUS dictum est. Cf. *Apul.* 4. *Met.* (V. tamen A. *Rich. op. cit.* Effugim vero secutoris V. apud *Murat.* 617. 1.) Alii putant secutorem fuisse, qui, altera ex duobus gladiatoribus interfecto, succedebat pugnae: et suppositicius dicitur a *Martial.* 5. 24., et tertisrius, ἑρτίριος, in *Gloss. Philoz.* supponebatur enim illa locum occisi, et tertius post illum pugnam intens sequebatur. *Isid.* 18. *Orig.* 55. Secutor ab insequendo retinuit dictum. Gestabat enim cuspidem et massam plumbeam, quam adversarii jaculum impediret, ut antequam illa feriret rell, iste esuperaret. *Cic.* 7. *Att.* 14. Secutorum in ludu quingenti fuere. *Juvenal.* 8. 209. Ergo ignominiam graviolem pertulit anni Vulnere, cum Graccho iussos pugnae secutor. 3. Secutores, genus servorum domus Augustae in *Inscript.* apud *Mommsen.* n. 2910. 4. Secutor tribunus in *Inscript.* apud *Gruter.* 431. 9. et 521. 8. et 561. it. videtur fuisse, qui in militia tribunalum sectabatur in spem promotionis. Ita *Forcellinus.* Sed *Reinsius* rem fortasse acu teligit, qui docet secutores tribuni gaus fuisse satellitum seu stipulatorum, tribunalum in explorandi officio comitantium. V. *Borghesi* in *Bullett. dell' Istitt.* a. 1835. p. 174. 5. Secutor fuit etiam titulus Martis. *Apul.* 7. *Met.* Praefectum grandem bircum Marti Secutori Comitique victimant. h. e. custodi et sodali: hic enim sermo est de latronibus, quibus mos erat Marti sacrificare, ut illum sibi propitium redderent.

SECUTORIUS, a, um, adject. (secutor) qui aliquid sequitur. *Cajus 4. Instit.* (edente literum *Goeschenio*) § 166. Si apud adversarium meum possensio est, quia si fructus licitatione vici, nisi restitui mihi possessionem, Casselliano, sive secutori judicio condemnatur. et § 169. Dicitur autem et hoc iudicium secutorium, quod sequitur appellationem victoriam. *V. CASSELLIANUS* in *ONOM.*

SECUTOLEIUS, a, um, adject. (sequor) qui sequitur. Mulier secutoleja, apud *Petron. Sat. 81. Burmann.* ad fin., est ea, quae virum appetit et secutatur.

SECUTUS vel **SEQUUTUS**, a, um, particip. *V. SEQUOR.*

SED, diversa significat, prout est *A)* Pronomen; *B)* Praepositio; et *C)* Coniunctio.

A) Sed pronomen, cum syllaba longa, pro *se*, addita littera *d* ex veteri consuetudine. *V. SUI* et *SUAD*, et infra ad *C* inf.

B) Sed praepositio, cum syllaba longa, scribitur pro *se*, h. e. aia, de quo dictum est. *V. SE* et *SUAD*.

C) Sed coniunctio, cum syllaba brevi. — *a)* Ratione habita descriptionis, sed et etiam et occurrit (*V. Ritschi, Mon. epigr. tr. p. 17. et Meusel, Lex. Cæs. p. 1794.*) ob affinitatem, quoniam litterae *t* et *d* inter se habent. De hac descriptione ita *Fel. Long. de Orthogr. p. 70. Keil.* Sed coniunctio, quoniam litterae grammaticorum per *t* litteram dicat, quoniam *d* littera nulla coniunctio terminatur, nescio quo modo tamen obrepit auribus nostris, et *d* litteram sonat ubi querendum erat, contra se et loquimur, scribendum, an secundum descriptionem loquendum. — Etiam formam aedum apud veteres nonnullas fulvas monent *Charis. Mar. Victorin. et Scaur. loc. infra cit.*; unde sed derivatum putatur: ita ut *Albin. Orthogr. p. 310. Keil.* doceat, ideo sed per *d* esse scribendum, quod antiqui aedum dicebant. — *b)* Coniunctio aed suapte natura initio sententiae collocanda est; a Pnelis tamen interdum per anastrophe vocabulo primo, aut etiam secundo postponitur. *V. Virg. 1. En. 19., Horat. 4. Od. 4. 33. et 2. Ep. 1. 89., Tibull. 1. 4. 47. etc.* — *c)* In compositione interdum cum partic. enim coniungitur, ut ait *accidens*, in aliq. MSS. Codd. et edit. libb. — *d)* Quod ad etymon spectat, sed, quantitate syllaba non obstante, coniungi potest cum praepos. *se*, h. e. sine, aut cum pronom. *aed*, *ablat.*, pro *se*, h. e. per se, a seorsim. (*Cl. Vanit. op. cit. p. 1037. et H. Müller. Parl. 11. 268.*) Schellerus putabat ex antiquo verbo *aed* vel *aet* factum esse per contractionem *aet*, et, omittens primam litteram *e*, vel *sed*. (*V. Hand, op. cit. 1. p. 417.*) Forcellinus vero ait esse a seorsim per apocopen, quum aedum, ut diximus, usurpavit antiqui pro *sed* (*Charis. 1. p. 87. Putsch., Mar. Victorin. 1. p. 2458. et Scaur. p. 12. Keil.*); sedum autem, quam notationem habet, haud facile dici potest. Verum, si cum recentioribus formam aedum esse pro *sed* et *dum*, quae particula in interdum, nondum et similibus comparsis videri est, ea sit, quae supra docuimus, magis apparat, quid sit de utraque voce tenendum; quamquam saepe in etymo vocum perverligatio plus est facturae quam lucis. — Sed, *αἰδᾶ, εἰ, αἰδᾶ* (*It. ma; Fr. mais; Hispan. pero; Germ. allein, aber, sondern, doch, dagegen; Angl. but, yet*) vim habet excludendi, sacrandi et apponendi id, quod distinguendum videtur, et hinc etiam adversandi: est igitur, quoniam, quae subiungitur, nihil minus quam variis fortiter distinguitur.

1.) Particula adversativa; ponitur enim quod contrarium aliquid subiungitur, ut *Gr. αἰδᾶ. 1. Antecedenti notioni vel sententiae aliquid opponit. — a)* Absoluto. *Plaut. Rud. 3. 5. 14.* Apponam bercla unam iam ego hanc in media via. Sed autem quid, si hanc abstulerit quispiam. *Ter. Andr. 3. 3. 14.* Si in rem est utrique, ut fiant, arceam iube; sed al ex eo re plus mali est, quam commodi utrique, id te oro, in commune ut consulas. et 3. 4. 8. Non fuerant nuptiae futurae: sed ea gralla simulavi, vos ut perentiares. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 20. 66.* Nec tamen ego is sum,

qui nihil opinor: sed quærimus de sapiente. *Nepos Pausan. 1.* Magnas angustias homo, sed variis in omni genere vitæ fuit. *Cic. Mil. 22. 59.* Esse tamen illis meritum præmium persequolum. Sed questionem urgent Milonem. *Ovid. 2. Pont. 2. 126.* Adde sed et proprias in mea verba preces. *Liv. 5. 53.* Sed res ipsa cogit relinquere urbem. — In concessionibus. *Cic. Ligur. 12. 35.* Sed ierit ad ballum: discernerit non a de solum, verum etiam a fratribus. Adde 1. *Acad. (2. pr.) 24. 75.* — In objectione et antithypophora. *Cic. 12. Phil. 11. 26.* Sed et fugi insidias, periculum apertum. nempe in Antonii congressum colloquiumque veniendum est. — In correctione. *Id. 1. Acad. (1. post.) 5. 18.* Sed quid ago? inquit, aut summe sanna, qui hæc vos doceo? — *b)* Cum partic. enim, enimvero, autem, tamen, vero. *Virg. 1. En. 19.* hoc regnum dea gentibus esse, si quis ista sinit, iam tum tenditque foretque. Progeniem sed enim Troiano a sanguine duci Audierat etc. *Liv. 45. 19. a med.* Sed enimvero quum detestabilis altera res et proxima periculis sit, etc. Adde 15. 19. *Plaut. Amph. 1. 2. 12.* Sed hoc me beat saltem. *Id. Asin. 2. 2. 72.* Ita enimvero, sed tamen tu nempes eos animos prædices. *Cic. 1. republ. 30. 46.* Scio tibi ita placere, sed tamen velim scire. *Id. 1. ibid. 43. 86.* Difficile factu est, sed sonabat tamen. *Id. 2. ibid. 33. 57.* Defuit fortasse oratio, sed tamen vincit ipsa verum publicum matris saepe rationem. *Id. 13. Fam. 71.* Sed tamen etsi omnium causa, quos commendando, velle debeo; tamen cum omnibus non eadem mihi causa sit. *Id. 1. Att. 18.* Illi non sunt permolesti, sed tamen insident et urgent. *Od. 7. Ferr. 6. 14.* O præclarum imperatorem! nec jam cum M. Aquilio, sed vero cum Paulis, Scipionibus conferendum. *Id. Cluent. 6. a med.* Quum Cluentius hoc tempore alieret omnia, atque ea in oblivione non posset, tamen tacturnitate sua tecla esse patenter; sed ea (mater) vero alio agit, ut prorsus reticere nullo modo possit. — *2.* Notionem vel sententiam constandam intervit. — *a)* Post enunciatum affirmativum. *Plaut. Capt. 3. 1. 2.* Miser homo est, — Sed illa miserior. *Id. Amph. 2. 2. 205.* Vero dico, sed nequidquam. *Sall. Jug. 75.* Vasa cuiusque modi, sed plerique lignea. *Id. ibid. 85.* Naturam unam et communem omnium salutis, sed fortissimum quemque generosissimum. *Id. Cat. 33.* Plerique patriæ, sed omnes fama atque fortune expartes amant. *Cic. 2. republ. 11. 21.* Arcam sibi sumptis — præclaram ille quidem, sed a vita hominum abhorrentem et moribus. *Id. Brut. 70. 247.* Perfectus litteris, sed Græcis. *Id. 1. Off. 23. 81.* Immens quiddam est, sed decertandum virum est. *Id. 2. republ. 28. 47.* Sane bonum rei publicæ genus, sed tamen iocundum ad perniciolosissimum exitum. *Nepos Ham. 1.* Primo Paulio bello, sed temporibus extremis. — *b)* Præcedente negatione. *Cic. 1. republ. 14. 32.* Non sum tantopere admiratur; — sed posteaquam expl rationem exponere etc. *Id. ibid. 22. 36.* Non possum dicere; — sed neque his contentus sum. *Id. 5. Att. 21.* Nec sum in ulla re molestus civitatibus, sed fortasse tibi. *Sall. Cat. 51.* Nequa studere, nequa odire, sed minima irasci decet. *Id. Jug. 33.* Sin reticent, non sociis salutis fore, sed se suasque apes correpturum. *Liv. 36. 19.* Ipsum quidem regem assuetus non est, sed magnam partem egminis oppresserunt. — *3.* Sed pro tamen. *Stat. 3. Silv. 113.* baudquaquam proprio mihi cognita vis; Sed decus etiam formæ, par reddit imago Vullibus. — *4.* Supplet vicem partic. autem, nunc, nunc autem. *Sall. Jug. 21.* Sed ubi plariumque oculis procerum. *Nepos Eumen. 5.* Sed quod construm subditi habere non poterat, præfectis Aoligon imposuit. *Justin. 14. 6. 9.* Sed Olympias ultra obviam procedit. *Id. 2. 4. 14.* Sed trecenti ex juvenibus civitatem in se converterunt. *Cic. Amic. 9. 32.* Si conglutinetur; sed quia mulieri non potest. *Id. ibid. 27. 104.* Sed nec illa extincta sunt. — Apud *Sall.* saepe superiori sententiae locum impositi. *V. eum. 2. Hist. fragm. 30. Ritz.* — *5.* Pro imo videtur usurpari, vel simili augendi signi-

ficazione. *Fal. Flacc. 3. 391.* In te animos, sed et omnia nostra repono. *Cic. 5. Att. 21.* ante med. Q. Volusium, certum hominem, sed minime etiam abstinentem, nisi in Cyprium. *Plaut. Rud. 3. 5. 19.* curriculo adfer duas elavas. *Id. elavas?* *Id.* sed probas, propterea etc. *Phædr. 4. 17.* Odore anobis aoum, sed multo, sapient. *Martial. 3. 24.* Ut citoasticulos, sed acuta, falce secaret. *Alli leg. peracuta.* — Eleganter repetitur, apud *Valgat. interpr. 2. Cor. 7. 11.* Quoniam (tristitia sancta) operatur in vobis sollicitudinem, sed defensionem, sed indignationem, sed timorem, sed desiderium, sed emulationem, sed viodictam. — *6.* Demonstrandi et declarandi vim habere videtur, ut nam. *Id. Si pro ydp apud Hom. Odys. 2. 433.* ubi *V. Eustath. 6. 469.*; *Hesiod. Scut. Herc. 251.* et *cl. Arnaldi, Animad. crit. p. 5.* *Sil. 1. 14. 387.* Terribilis visu puppis. — Sed quater hæc centum numero verna ponia pontum Pulsabat tonsis. Adde *Liv. 24. 35.*

11.) Particula disiunctiva; ponitur enim ad rationis partes separandas, ita in aequanti oecotie oppositum aliquid precedenti, aut ab ea diversum affirmando, ut logice sententiarum nexus strictior appareat, ut *Gr. αἰδᾶ. — a)* Universim. *Enn. Ann. 201.* Nec supponentes bellum, sed belligerantes. (*V. CAUPONOR*) *Id. ibid. 276.* Non ex iure maoum concertum, sed in iure ferro Ham reperunt. *Plaut. Capt. 2. 1. 41.* Non ego herus tibi, sed servus eum. *Cic. 1. republ. 17. 29.* Non ex agri consiliora, sed ex doctrine indicibus interpretabatur. *Id. ibid. 34. 52.* Nec leges imponit populo, sed iura vim præferi civibus. *Ambros. Ep. 70.* de morte Samsonis. Virtutis fuit, quod victoriarum numero diem clausit; nec captivum exitum sed triumphalem invenit; nec illis, sed hostium cadaveribus pressus humatus est, proprio tectus triumpho. — Elegans est etiam repetitio, qua multa vis additur orationi. *Ovid. 5. Met. 16.* Quam tibi non Perseus, verum et quæris, ademit; Sed grave Nereidum mumen, sed corniger Ammon, Sed quæ visceribus veniebat bellus ponto Eurasteranda mens, et *ibid. 508.* Illa quidem tristis, nec adhuc interrita vultu: Sed regina tamen, sed opaci maxime mundi; Sed tamen inferni pollens matrona tyranni. *Fal. Flacc. 4. 603.* femineas nec tu nate trede catervas, Sed qualis, sed quanta viris insulset Enyo. Adde *Ovid. 3. Met. 311.* et 7. *ibid. 718.* — *b)* Com additis gradationis causis, particulis non modo, non solum, non tantum — sed etiam, sed quoque, sed et; quamquam et pro etiam post sed in hoc exemplorum genere usurpari non facile concedant recentiores quidam; alii vero sed et idem esse ac sed adeo contendunt. (*V. Alotium ad h. v.*) *Cic. Mil. 23. 81.* Neque vero se populum solum, sed etiam seculi commisit; neque senatus modo, sed etiam publicis prædiis et armis; neque his tantum, verum etiam potestati etc. *Id. 1. Legg. 14. 41.* O rem dignam, in qua non modo docti, sed etiam agrestes arbutent. (*Orell. verum etiam.*) *Id. 1. republ. 8. 13.* Non modo viri, sed etiam studio discendi et docendi (esse-mus auctores). *Liv. 30. 14.* Hæc non hostili modo odio, sed amoris etiam stimulis. *Curt. 4. 16. 24.* Non unitate modo præsidia, sed quædam etiam nova. *Cic. 11. Att. 9. 2.* Non modo fativæ sed et pecuniam dedine. *Nepos Thras. 1.* Non solum princeps, sed et solus. — Sed etiam post non solum frequenissimum est. *Curt. 5. 9. 20.* Non donum solum, sed etiam opus vide. *Cl. Cic. Amic. 27. 102.* Cæs. 1. B. G. 12. sub fin. Quæ in re Cæsar non solum publicis, sed etiam piratis iniurias ultus est. — Sæpe tamen non solum opponitur sed quoque. *Liv. 36. 35.* Non responsum solum benignæ est, sed Philippus quoque filius legis datus est. — *c)* Parum etiam amittitur. *Cic. 1. Fam. 6.* Qui omnibus negotiis non interfuit solum, sed præfuit. *Liv. 3. 17.* Tantum hostium non solum intra muros est, sed in arce supra forum curiamque. *Id. 3. 36.* Non infamia solum sed primoribus patrum. *Cic. Brut. 91. 316.* Ita recepi me non modo exercitator, sed prope mutatur. *Id. 2. republ. 44. 70.* Non modo

Jalonum illud esse, sed hoc verissimum. *Id.* 3. *ibid.* 10, 11. Non modo in tot gentibus, sed in una urbe. *Adda* 5. *ibid.* 8, 11. *Id.* 5. *Pam.* 21. Hanc non solum adversam, sed suadit eversam fortunam terre debemus. *Tac.* 1. *Ann.* 30. Concessit per hoc non modo Ciberus, sed continetur gentes. *Adda* 3. *ibid.* 44. *Curr.* 3. 11, 12. Via non angusta modo, sed plerumque præcipua. *Id.* 9, 34, 11. Non tuorum modo militum, sed ullius gentis barbaræ civis. — *g*) Angel etiam vim ætolenis, quem præcedit, a parte ad totum, ab uno ad omnes gradum significando. *Cic. Mil.* 24. 46. Cavebat monere solum, que timenda erant, sed omnia omnia. *Id.* 1. *Off.* 28, 29. Negligit quid de se quisque sentiat, non solum arroganter, sed omnino dissoluti. *Seneca* 2. *Clement.* 5. Nec sibi tantum, sed universis alogiisque consulere. *Plin. Paneg.* 2. Non consuli modo, sed omnibus civibus collendum reor. *Justin.* 1. 8. 34. Non inilio tantum, sed consilio totius temporis accessu admirabiliter insigni. *Flor.* 1. 16. Non modo Italia, sed toto orbe terrarum. — *e*) Nam sequens particula etiam, *Cic.* 1. *Tusc.* 37. 39. Non modo doctores nostri, sed universi etiam exercitio non dubiam mariem concurrerunt. *Curt.* 5. 4. 24. Non regis modo, sed etiam omnium oculis se convertit. — *f*) Sed etiam interdum subicitur, non præposito non modo: quæ ratio est pro imo ponitur, anzi. *Cic.* 3. *Att.* 15. circa med. Alia mihi primum meum consilium defuit, sed etiam obviit. *Id.* 4. *ibid.* 18: a med. Amisimus, mi Pomponi, omnem eam ac sanguinem, sed etiam faciem pristinam civitatis. et 20. *ibid.* 16. in fin. Tu quoniam quartana caret, et novum morbum removeris, sed etiam gravidam. *Id.* 13. *Phil.* 8. 18. In sinu avarissimum, sed etiam crudelissimum morsu defectori legionis Martii centuriones trucidavit. *Orell.* non modo sed etiam. *Id.* 4. *Herenn.* 14, 20. Ut quum idem verbum crebrius ponatur, non offenda animam, sed etiam concinniorum orationem reddat. Queritur *P. Victorius* in *Veigdis* libri hæc esse corrupta, et non modo, ut ædum insertum esse ab iis, qui hæc loquendi rationem non intelligebant: quæ tamen in antiquioribus MSS. constanter legitur: ductaque est a Græcis, qui ἀλλὰ subjiciunt, non præposito ei ποῦν, firmatque id auctoritate *Aristot.* et *Simplicii*, et videtur et in ejus castigatibus *ad cit.* 1, 3. et *Alii* Adsuppletur *Victorio Suda* in *Comment. Linguae Græcæ*, et *Gronov.* *ad cit.* 1, 4. *Herenn.* Adlati autem exemplis eddi potest. *Cic.* 2. *Off.* 20. circa med. Neque vero verbis angel eum munus, sed etiam ostendit. *Alii* omitt. etiam. — *g*) Cum particula negat. non modo non — sed etiam, sed. *Cic. Planc.* 31. 76. Plancius me salutis non oppugnat, sed etiam defensor fuit. *Id.* 3. *Phil.* 6. 14. Judicetur non modo non consul, sed etiam hostie Antonii. *Id.* 10. *Pam.* 8. In illis amplissimis hominibus non modo dignitas nulli erit, sed erit summa deformitas. *Liv.* 24. 40. Tantus terror, et non modo alius quinquam eris, caperet, sed etiam ipse rex ad naves perferret. — *h*) Non modo non — sed ne — quidem, sed viz. *Cic. Rosc. Am.* 29, 79. Non modo nihil eorum fecisse, sed ne potuisse quidem facere. *Id.* *Cluent.* 20. 36. Non modo ad me amicos non adduxit, sed ipse his neque defensoribus uti neque laudatoribus potuit. *Adda* 3. *Off.* 19, 77. et *Amic.* 24. 89. *Id.* 4. *Pam.* 1. Mihi in mentem venire nihil potest, non modo quid sperem, sed viz quid modum optare. — *i*) Non solum — sed viz, non modo — sed neque. *Id.* *Cael.* 17. 40. Hæc genera virtutum non solum in moribus, sed viz jam in libris repetuntur. *Id.* *Sull.* 9. 26. Me non modo serom getarum vacatio, sed neque honoris, neque stultitiae exemplo vindicat a labore. — *l*) Non — sed etiam, sed quoque. *Id.* 2. *Nat. D.* 64. 163. Nec vero sepe terram, sed etiam in totius ejus rebus plerique rerum latet utilitas. *Liv.* 28. 41. Ita ut non præda, sed ermati quoque in periculo fuerint. *Plin. Paneg.* 8. Nec Jodæi hominum, sed decorum etiam. *Curt.* 6. 35. 25. Magnam non salutem, sed etiam invidie periculum.

— *mi*, *Ne* — quidem — *sed*. *Cic.* 13. *Phil.* 18. 43. Tu ne pios quidem, sed plurimos queris, verbum omino nullum in *Uogue Latina*. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 21. (74). Ut procul lotuolibus species ne ferarum quidem, sed illum Bat. *Curt.* 8. 5. 44. Ne potius quidem, sed abjecta pueria. (III.) Particula continuativa, idest orationi continuanda inseriunt, ut *Gr.* 21. ¶ 1. Generatim. *Ter. Phorm.* 1. A. 3. Sed quis hic est senex, quem velleo in ottima platea? *Cic. Brut.* 8. 30. Sed ut solitudo est, quantum vim habet ad accuratam et facili quodammodo oratio, tum etiam magistri dicendi multi subito assistunt. *Colum.* 4. *R. R.* 1. 7. Sed nec domus in unaquaque re, et eorum obligaverit, tenet esse juris an debet, et *ibid.* 6. circa *med.* Sed et decubus distinguuntur granaria, ut separatim quæque legumina possint. *Cas. B. B.* 13. Sed de his duobus generibus alterum est Druidum, alterum equitum. *Cic. 2. Orat.* 81. 330. Sed quando utendum sit est non sit, narratione, id est consilii. *Id.* 3. *ibid.* 56. 213. Sed hæc ipsa omnia perinde sunt, ut eguntur. ¶ 2. Speciatim transitioni inserit. *Id. Orat.* 56. 288. Sed si numeri poetice sint, deinceps est videndum. *Plaut. Amph.* 3. 3. 7. Sed age, responde. *Id. Asin.* 1. 1. 112. Sed quid ego censeo? *Cic. Orat.* 9. 31. Feleor, sed ita ut rerum explicator prudens. *Id. Rosc. Am.* 21. 28. Audio, sed que de causa ferari debuerit, sermo dicit. *Id.* 3. *Legg.* 11. 26. Ego sane discepto; sed ea, quæ restant, audiamus. *Id.* 1. *republ.* 13. 20. Non impedio, præsertim quoniam ferari enim; sed possumus audire aliquid? *Id.* 2. *Nat. D.* 1. 2. Contra Epicurum satis asperius dici non potest, sed etiam audire, tu ipse quid senties. *Plaut. Capt.* 1. 2. 16. Sed satis verborum est. *Cic. Orat.* 19. 31. Sed jam illius perfecti oratoris species exprimebam est. *Id. Brut.* 81. 220. Sed ad instituta redeamus. *Id.* 4. *Tusc.* 30. 64. Sed ingratissimi homines est metus. Adde 2. *republ.* 44. 70. *Enn. Ann.* 318. Sed quid ego hoc memoro? *Id.* *ibid.* 210. Sed quid ego hic nullo tamento? *Virg. 2. En.* 101. Sed quid ego hæc ingrata refero. *Id.* 1. *ibid.* 125. Sed motus præstat componere Lucius. *Quintil.* 7. 3. 12. Sed de his disputator, non dilator. *Id.* 6. 3. 77. Sed elevandi genus est etiam canvarum relictum. *Id.* 11. 3. 29. Sed ut ad propositum redeam. *Id.* 9. 4. 45. Sed transeamus ad numeros. — Cum sponsores. *Cic. 4. Acad.* (2. pr.). 11. 36. Sed de perceptione hactenus. *Id.* 1. *Off.* 39. 140. Sed hæc hactenus. *Quintil.* 8. 5. 76. Sed de hoc satis. *Id.* 3. 14. 32. Sed de figuris alio loco. ¶ 3. Item resumeoda orationi loco totum anquum, aut agit. *Sall. Cat.* 23. Sed in ea conjuratione fuit Q. Curius. *Cic. 3. Orat.* 12. 45. Eoquidem quem audio sacrum meam Læliam, (facilius enim mulieres incorruptam antiquitatem cooservat, quod multorum sermonis experientia assenset semper, quæ prima dixerunt) sed eam sic audio, ut Plentum mihi videar audire. et *ibid.* 19. Quæ si hac eloquentia atque hoc oratore contenti sumus, qui sciat aut negare etc. et si illi esse putatis ea dicens, quæ etc. sed et si his contenti estis, oratorem in eiguum ante gyrum compellitis. *Id.* 7. *Att.* 1. Videre mihi videor tantum dimissionem, nisi idem Deus, qui vos Partibio bello liberavit, respexerit rempublicam: sed tentam, quanta nunquam fuit. Adde 2. ad *Q. fr.* 3. et 2. *Fam.* 16. et *Fin.* 5. Ep. 3. Homonym. Quomodo inter ea differant *sed*, et, autem et similia. ¶ In AT et AUTEN, Ceterum cum ei. Handio animadvertimus, quæsitum esse de discrimine conjunctionum adversativarum, sed plerumque frustra: nam quæ grammatici docuerunt, plurima aut falsa, et non satis distincta sunt. Cf. *eund.* ad b. v., qui *Sumpium*, *Doctilem* et *Ramshornium* de hærum particulis differentiis differentiis carpi.

SEDAMEN, mlati, n. 3. (vado) vadito, quies. *Seneca Hippol.* 1188. O mori amoris non adamen mali.

SEDANS, antiq. partic. ¶ SEDO.

SEDARE, adverb. (sedatus) Comp. Sedatius. — Sedate est tranquille, constantem, rine ubi

commotione, quietamente, *ὑπερμαζ.* Cic. 2. Tusc. 24. 58. Placide et sedate dolorem ferre. et ibid. 20. 46. Non constanter et sedate ferre? Id. Orat. 27. 92. Quom sedate placere soquitor, Paul. Men. 5. 6. 15. heri imperatoris aequor deus, et sedate servio. h. e. equo et ... anli animo. Arminio. 25. 1. 3. Sedatio procedere.

SEDATIO, *ὄλη*, f. 3. (sedo) tranquillitas, quies, moderatio, tranquillitas, quiete, calma, *ὑπερμαζ.* Cic. 1. Off. 27. 93. Io qua verecundia et quasi quidam ornatus vitæ, temperatio et modestia omnique sedatio perturbationum animi et rerum modis cecidit. Id. 3. Tusc. 27. 65. Ut opus hominum quotidianæ necesse interitusque multorum, sedationem mercedi afferunt. Id. 1. Fy. 12. sub fin. Sedatio animi. — In plur. *sedatio.* Cic. 5. Tusc. 15. 43. Sedationes (animi), ut perturbationes opponitur.

SEDATOR, *ἄρις*, m. 3. (sedo) qui sedat, pacificator, paciere. Arnob. 3. p. 115. Sedator militari laqueis.

SEDATUS, *αι*, m. particip. *ἴ. SEDO.*

SEDATUS, *αι*, m. 4. (sedo) sedatio. *Virg.* Grammatic. ab A. Maio ed. in Class. Auct. T. 5. p. 38. Non enim in sedatu et bello uno modo regnat, neque in gaudio et tristitia.

SEDDA pro aello dictum fuit ab antiquis, *Scuta Scaur. de Orthogr.* p. 2252. Punctum.

SEDECENNALIS, *ε*, adject. (sex et decennalis) sedecennis. *Beda* de sex etot. mund. 1. 2. p. 155. *V. Quicherat.* Adde Gloss. in Prodr. etc. *Loe.* p. 119.

SEDECENNIS vel *seisdecennis*, *ε*, adject. quatuordecim vel sedecim et annis) sedecim annos habens, di sedici anni. In *terminis epitaphii* 22. apud *Auson.* Sedecenni matronæ.

SEDECIES, adverb. (sedecim vel sex et decies) sedici volte, *ἑκαδίδυατος.* *Plin.* 3. Hist. nat. 29. 35. (163). Sedecies centena milia. *Alii* leg. sexdecies; *alii* rectius *XVI.* (*Sillig.* XVI) *XXIV* milia. *Aut.* 3. *Itiner.* 135. Quamvis sedecies dens et mille petaculi, Annos pretiaris jam libi movent. h. e. quævis annos millesimos centesimos sexagesimos duos tibi, *Rome*, vertitur. Adde *Paul.* Dig. 38. 40. 30.

SEDECIM vel sedecim. novum. (sex et decem) decem et sex, sedici, *ἑκαδίδυατος.* *Capell.* 8. p. 224. Ibi (in insula Taphobane) Innom ab octava in sedecim tantum supra terra vident. Sic *Plin.* 6. Hist. nat. 22. 21. (87). Ne tantum quidem apud ipsos nisi ab octava ad sedecim supra terram adspici solent. *Al.* *Sillig.* dea. XVI.

SEDECIMVIRI, *ἄν*, m. plur. 3. (12. — *am* et *vir*) sedecim viri, collegium aeternum, a quo sacra Græco ritu, non Romano, fiebant. *Farro* 7. L. 2. 68., ubi leg. duodecim seu XII. viri; sed hi viri Sibyllini libris inspicendis et Apollinaribus sacris facinorosis consulti quom nique ad Cæsarem XV fuisset, hic sono ab D. C. DCCVII. annum addidit. *V. Dio Cass.* 42. 51. et 43. 51. Hinc probabile a Varrone scriptum esse XVI viros. Ita *Heller* ad h. l.

SEDECULA, *αι*, f. 1. (sedes) deminut. et sedes, ut vulpecula a vulpes, plebecula a plebes etc., parva sedes, cellula, seggiola, *Spanh.* Cic. 4. Att. 10. Atalo in illa tua sedecula, quem habes sub imagine Aristotelis, sedere, quam in istorum sella curuli. *Alii* scrib. sedicula. nam et *Paul.* *Diag.* et *Festo* p. 336. 6. 254. Sedecim, sedilla.

SEDECUPUS, *ε*, m. adject. (sex et decuplus) qui quantitatem aliquam sedecies continet. *Beda* de ration. calc. 1. 1. p. 158. *V. Quicherat.*

SEDENIS, *ἴ.* SED finit.

SEDENS, *εντις*, particip. *ἴ. SEDO.*

SEVENTARIUS, *αι*, m. adject. (sedens) *ἴ. t.*

De personis est qui sedendo aliquid facit. *Plaut. Aulul. 3. 5. 39.* Propolis, linteones, calceolarii, sedentarii sutores, diabatarii etc. — *Deus sedentarius*, Isis, quae fere sedens representatur. *Jul. Valer. 1. Gest. Alex. M. 30.* ¶ 2. De rebus est qui sedendo sit, ut Opus sedentarium. *Colum. 12. R. A. 3. a med.* Neque enim sedentarius ejus opera, sed modo ad telam debet accedere, modo eos qui cibum familiae conficiunt, invisere. *Plin. Paneg. 76.* Ceteri (senatores) debet et ettoniti ipsam illem mutam ac sedentariam essentiam necessitatem perpetiebantur. *Apul. 1. Met.* Ut fatigationem sedentariam discutiam. *V. VEGETATIO.*

SEDEO, sedes, sedl, sessum, sedere, 2. Ratione etym. videtur esse a Saokr. sad, se sedere; vel a Gr. ἴδω, pro cō, unde ἴδω, sedes, et ἴδωας (fut. -ἴδωμαι), sedeo, mutata aspiratione in litteram s, ut super ab ὕψος etc. — Part. Sedens sub A passim; et B I. 1. et 2. et II. 1. et 5.; Sessurus sub A I. 1. 1.º n.; Sedendus sub A I. 1. 2.º — Sedeo duo diverse, quomodo affinis, significat; scilicet

A) Est in aliquo loco natibus insisto, assideo, considero, καθίσταμαι (It. sedere, star n sedere; Fr. s'asseoir, être assis, s'asseoir; Hisp. sentarse, estar sentado; Germ. sitzen; Angl. to sit, sit down), et occurrit plerumque intransitive, aliquando verba transitivorum more.

I.) Proprie. ¶ 1. Generalit. — 1.º) Intransitive. — a) Absolute. *Plaut. Capt. prol. 2.* hi elent embo, non aedent. *Id. Men. 5. 3. 6.* Lumbi sedendo dolent. *Cic. Rosc. Am. 1. 1.* Quam tot summi oratores sedent. *Id. 5. Fam. 2. 9.* Sedens ille assensit. *Propert. 4. 5. 37.* Supplex ille sedet. *Virg. 10. Ecl. 71.* Dum sedet, et gracili fuscilam texti bibisco. *Horat. Art. P. 154.* Si pleursoris eges culme meosotis, et usque Sessuri, donec etc. *Phaedr. 5. 5.* El derisuri, non spectaturi sedent. *Gell. 2. 2. Hertz.* Sedet hic potius, qui populi R. magistratus est. Absque praedicio, inquit Taurus; tu interea sedendum, quum conspicimus querimusque, utrum conveniat, tene potius sedere, qui pater es, an filium, qui magistratus est. At *Madvig.* in *Adv. critt. v. 2. p. 580.* hunc locum depravatam dicit, et legendum esse monet sede, dissimulanspiscimus etc., et quidem recte. — Passive impersonaliter. *Id. ibid.* Quum in domestica re etque vita sedetur. *Apul. Florid. 16.* Sed ubi distius equo sedetur. — b) Cum Ablativo et praepos. in, sub. *Plaut. Pæn. prol. 5.* hano ut animo sedent in subselliis. *Id. Rud. 3. 6. 9.* Sedere in ore. *Ter. Eun. 3. 5. 35.* in conciliis. *Cic. 1. Divinat. 46. 104.* Quum virgo staret, et Caecilia in sella sederet. *Id. 2. Fin. 21. 69.* Ornato regali in sollo sedens. *Id. Amic. 1. 2.* Sedare in bembelyclo domi. *Id. 7. Verr. 10. extr. et Plin. 35. Hist. nat. 10. 36. (96).* in equo. *Id. ibid. (109).* in leone. *Horat. Epod. 4. 16.* Sedibusque magous in primis eques Othone contempto sedet? *Ruricius Cic. 4. Att. 10.* Malo in illa tua sedecula sedere, quum in istorum sede curull. *Asin. Poll. ad Cic. 10. Fam. 32.* Iterrenalium Gellum histriionem in quatuordecim sessum duxit. *V. QUATUORDECIM.* — c) Cum Ablativo sine praepos. *Liv. 1. 34.* El carpento sadenti aequo pilleum aufert. *Id. ibid. 41.* Sedere sede regia. *Id. 5. 41.* eburnaei sellis. *Id. 30. 19.* selle curull. *Ovid. 4. Met. 281.* humo nuda. *Id. 1. Art. am. 497.* theatro. *Id. 1. Met. 293.* cymba. et 6. *Fast. 471.* Navita puppe sedant. *Id. 3. ibid. 749.* Sedere tergo ariell. *Martial. 5. 38.* et 11. 105. equo. *Ovid. 4. Trist. 2. 44.* sub pede ducis. *Id. 2. Fast. 255.* sub arbore. — d) Cum Accusati. et praepos. ad, apud, supra, super, ante, post, inter. *Cic. 7. Verr. 41. a med.* Eum vident sedera ad latus praetoris. *Martial. 4. 30.* Bejanos sedet ad locus rogatur. *Quintil. 12. 3. 12.* Sedere ad arculas. *Cic. 3. republ. 28.* apud aliquem. *Plin. 38. Hist. nat. 5. 4. (26).* supra delphinos. *Petron. Sat. 17.* saper torum. *Ovid. 4. Met. 453.* carceris ante fores. *Horat. 1. Sat. 6. 40.* post me gradu uno. *Plaut. Men. 5. 2. 46.* inter ancillas. — e) Cum

adverbis, vel adjectivis. *Plaut. Stich. 1. 2. 36.* m. asside hic, pater. *AN.* Non sedeo istic: vos sedetis: ego sedero in subselliis. *Ter. Heeyr. 5. 3. 4.* Sedere illic. *Cic. fragm. apud Diomed. 1. p. 405.* *Putsch.* Proxime Pompejum sedebam. *Ovid. 1. Art. am. 139.* Proxime a domina, nullo prohibente, sedelo. — 2.º) Transitiveum more, cum accusativo, si de equitando sermo sit, ut sedere equum. Hinc passive *Spartian. Hadrian. 22.* Sedenti equos in civitatibus non sivil. *Solin. 45.* de bucephalo. Quum ab equario suo alias etiam molliter sederetur. *Veget. 2. Velen. 28. 12.* Si sepius, et cum moderatione animalia sedeant. *Impp. Valentinian. et Valens, Cod. Theod. 9. 30. 3.* Sedentorum equorum potestatem alicui dare. ¶ 2. Speciatim dicitur — a) De Judicibus et consiliariis iudicis praetorisque. *Cic. Brut. 43. 161.* Scævola (tribuno) in Rostis sedente. *Id. Mil. 29. 79.* Ejus igitur mortis sedatis ultores. *Id. Anbir. Post. 5. 10.* Vos modo iidem in A. Gabinum Judices sedistis. *Id. Cluent. 38. 105.* Si quis quaret, sedissent judices in C. Fabricium, sedisse se dicerent. *Liv. 40. 8.* Sedeo miserum pater Juxer inter duos filios, accusatorem patricidii et reum. *Ovid. 3. Pont. 5. 23.* sedissem forsitan unus De centum Juxer in tua verba visis. *Propert. 3. 17. 27.* Minos sedet arbiter Orci. *Cic. Cluent. 37. 104.* Quum paucos dies ex subortitione sedisset. *Seneca Herc. Fur. 731.* Non unus alta sede Quasitor sedes, Judicis tepidis sera sortitur reis. *Petron. fragm. ed. Wernsd. t. 3. p. 62.* Sedere in causa. h. e. Judicare. *Plin. 1. Ep. 10. a med.* Sedere pro tribunelli. Similiter *Fulgat. Interpr. Ps. 121. 4.* Sederunt sedes in iudicio. h. e. collocatae sunt sedes iudicum. — b) De praesidentibus. *Cic. 1. Orat. 37. 163.* Nobis in tribunali praetoris ubant sedentibus. *Id. Rosc. Com. 4. 12.* Utinam sederet in consilio Pisonis. *Tac. 11. Ann. 11.* Sedente Claudio. — c) De advocatis. *Quintil. 11. 3. 132.* Incumbere advocato adversis subselliis sedenti contumeliosum. — d) De testibus. *Id. 5. 7. 32.* Dicendo contra reum, cum quo sederit. — e) De consultantibus. *Plaut. Most. 5. 1. 53.* est consulere igitur quiddam quod tecum volo. *ras.* Sic tamen binc consilium dederō, nimio plus sapulo sedens. Huc *Forcellinus* videtur pertinere *Il-lud Varron. 1. R. R. 2. 2.* infra altatum ad B I. 4. — f) De meretricibus, quae quæstui sedent, ut ait *Tertull. 2. Cult. fem. 12.* Adde *Apul. Apolog. 76.* et cf. *Petron. Sat. 126.* ¶ 3. Item pro desideo. *Marcell. Empir. 29. Cf. Val. Max. 9. 13. n. 2.* Sordido in loca sedere. ¶ 4. Item sedere, absolute, idem est ac ventrem exonerare. *Marcell. Empir. 29.* Qui propter perfectionem assidua sedere cupiunt, et nibili deiciunt.

II.) Impropris et translate. ¶ 1. Dicitur de brutis animalibus, praesertim de avibus alicubi se locantibus, posarsi. *Quintil. 2. 4. ante med.* Super caput Valerii pugnante sedisse corvum. *Plin. 9. Hist. nat. 51. 74. (164).* Polypus femina modo in ovis sedet, modo etc. h. e. incubat. *Virg. 6. En. 191.* caelo (columbae) venere volantes, El viridi sedere solo. *Ovid. 3. Amor. 5. 23.* de cornice, in viridi garrula sedit humo. *Id. 6. Met. 431.* tectoque profanus Incubuit bubo, thalamique in culmine sedit. *Phaedr. 3. 6.* Musca in limone sedit. ¶ 2. Item de iis, quae in plano et humili loco sita sunt, ut Gr. ἱσθάν. *Sil. It. 6. 647.* Et sedet ingentem pascens Mevania taquam. *Id. 12. 162.* Campo Nola sedet. *Id. 8. 508.* per uos Alba sedet campos. *Ovid. 1. Fast. 109.* Flamma petit altum: propior locus aera cepit: Sederant medio terra fistumque solo. *Avien. desc. orb. 562.* Inula quam platani follo compari sedet. *Id. ibid. 732.* sedet eminens Ingaus Phanaagora. *Cels. 7. 26.* ad fin. Si venter Imus sedet. h. e. depressus est et jacens non tumescens. *Claudian. de bello Gild. 21.* Vox leuulis tardique gradus oculique jacentes: Interius sedera genae. *Alti fugate. Calpurn. 6. Ecl. 54.* de notis equi generosi. Teiga sedent, micat aere caput, sine pondere cervix. h. e. ampla satis levi sunt aequora dorso, ut ait *Nemesian. Cynege. 243.* Similiter *Fulgat. Interpr. Ezech. 31. 16.*

Brachium uniuscujusque sedebit. h. e. robur uniuscujusque depressum, seu fractum jacebit. *Stat. 1. Theb. 330.* qua molle sedens in plana Cithaeron Porrigitur. ¶ 3. Item de plantis. *Martial. 10. 48.* Lachica sedens. h. e. sessilis. *Cf. eumd. 3. 47.* et *Plin. 19. Hist. nat. 8. 38. (123).* ¶ 4. Figurata. *Sil. It. 10. 624.* His dicit sedere minae, et conversa repente Pectora. h. e. sedatas sunt. *Stat. 10. Theb. 823.* sedit rabies feritque famesque. ¶ 5. Item de gubernatore. *Cic. Rosc. Am. 18. 51.* Clarissimi homines, qui ad gubernacula republicae sedere debebant.

B) Est etiam manere, cessare, otiosum esse (It. fermarsi, rimanere, star a sedere, star ozioso; Fr. s'arrêter, rester, séjourner, demeurer, stationner, se tenir, demeurer oisif, être dans l'inaction; Hisp. pararse, permanecer, quedar, morar ocioso; Germ. an e. Orte verharren, verweilen, verbleiben, ruhig, unthätig dastehen; Angl. to stay, remain, continue, sit still, be idle, remain inactive, loiter, do nothing).

I.) Proprie. ¶ 1. Generalit. *Plaut. Aulul. 1. 1. 34.* Quasi claudus sutor domi sedet totos dies. *Id. Pseud. 3. 2. 11.* cur sedebas in foro? *Id. Truc. 1. 1. 48.* Sedere circum argentarios quotidie. *Ter. Adelph. 4. 5. 40.* an sedere oportuit Domi virginem tam grandem, dum cognatus binc illinc veniet, expectantem? *Nepos praef.* Neque sedet nisi in interiore parte aedum. h. e. habitat, degit. *Cic. 16. Fam. 7.* Qui venit essent, nos Corcyra non sederemus. *Id. 12. Att. 44.* Quid enim sedere totos dies in villa iste? *Liv. 3. 68.* Sedemus desidias domi. *Horat. 1. Ep. 17. 37.* Sedit, qui metuit, ne non succederet. *Virg. 3. G. 456.* aut meliora deos sedet omnia poscens. *Id. 12. En. 15.* sedent spectantque Latini. *Seneca Troad. 211.* fugere bellum jussus, et longa sedens Evum senecta degere. *Sil. It. 14. 265.* Non illebesos inera, non Naluocho pigra perili Sederunt. *Id. 10. 598.* Dura inter pavidos alitur fortuna sedendo. *Tibull. 4. 4. 20.* frustra credula turba sedet. h. e. expectat. — Sedere compressis manibus, proverbiū apud *Liv. 7. 13.* nos dicimus: stansene colle manet in mano. ¶ 2. Speciatim dicitur de iis, qui alicubi sedem et domicilium figunt. *Flor. 2. 11.* Galli, qui Orientem secuti, in media Asia parte sederunt. *Sil. It. 3. 560.* et quando terrasque fretumque Emensis sedisse dabis? *Fulgat. Interpr. 1. Reg. 4. 4.* Aica frederi Domini exercitum sedentis super Cherubim. h. e. habitantis et quasi sedentis in orbe et nominatim supra ejus propitiatorium inter Cherubim, unde oracula edebantur. ¶ 3. Item de orantibus, supplicibus, vota solventibus, praesertim mulierculis. has enim humi considera mos fuit. *Tibull. 1. 3. 29.* Ut me votivas persolvens Delta nocula Ante sacras lino tecte fores sedeat. *Propert. 2. 21. 45.* Ante tuosque pedes illa ipsa adoperta sedebit, Narabique sedens longa pericla sua. *Ovid. 1. Pont. 1. 51.* Vidi ego Illoigeræ nomen violasse latentem Isidis, Isiacos ante sedere focos. *Id. 2. Amor. 13. 17.* Sape tibi sedit certis operata diebus. *Adde 3. Art. Am. 635.* *Virg. 2. En. 517.* et 574. *Macrob. 1. Saturn. 10.* ad fin. et *Jul. Obsequent. de prodig. 71.* item 72, ubi non tantum mulieres, sed populus circo sacella operatarius sedisse tegitur. Quin et ipse *Tibull. de se loquens 2. 7. 15.* Illius ad lumulum fugiam, supplexque sedebō. et *Virg. 9. En. 3.* luo tum forte parentis Pilumnii Turnus sacra valle sedebat. Quod tamen *Servius* de capiente consilium, aut augurium captante intelligit. *Adde Nepot. Pausan. 4. ad fin.* ¶ 4. Item de exercitu contra hostem tendente, aut urbem obsidente. *Plaut. Amph. 2. 1. 52.* Dum apud hostes sedimus. *Næv. 6. 2.* Septimum decimum annum illico sedent. *Virg. 5. En. 440.* montana sedet circum castelle sub armis. *Cato apud Charis. 2. p. 107.* *Putsch.* Hostium copiae magis contra me sedebant. *Liv. 2. 12.* Sedendo expugnatum est orbem, spem habebat. *Val. Max. 7. 4. n. 5. extr.* Ad ultimam el senectutem apud nensis Contrebie armato sedendum foret. *Adde Nepot. Dalam. 8. et Lu-*

can. 2. 474. Illic obideo, anideo etc. — Illic proverbium apud *Varron.* 1. *H. R.* 2. 2. Velus proverbium quod est, Romaoui sedendo vicil.

II.) Translato. ¶ 1. Res iocundissima sedere dicitur, quæ apta consistunt, hærent, manent. *Ovid.* 12. *Met.* 289. in liquido sederunt ossa cerebro. *Martial.* 9. 39. Non tamen efficies, ut tibi pame cedat. Nolentem sequitur: tennesque reversa per aures, Vel pede vel tergo, cluna vel ungue sedet. si ferma, si posa. et *Colum.* 4. *H. R.* 29. ad fin. Plaga loris relinquatur, quæ facillius omni parte sedentem surculum contingat, nulla intersecoles laugine. *Flor.* 4. 2. Cujus in scuto centum etque viginti tela sedere. *Ovid.* 1. *Amor.* 2. 2. neque in lecto pallia nostra sedcol. (Similis est locus *Propert.* 4. 3. 31.) *Martial.* 7. 1. lorica sedet pectore. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 14. 21. (96). Ut sensim opus esderet in cubili. h. e. epistylum in summe columna sistetur et conquiesceret. *Pluv.* 10. 22. a med. Naves super aggerationem, quæ fuerat sub aqua, sederunt, nec ad murum accedere potuerunt. si arenarone. et *Quintil.* 11. 3. a med. Ita logs sedet melius et continetur, sta assettata, sta bene. (Cf. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 96. toga disidet, sbrendola.

V. DISSIDEO) Adde eund. *ibid.* 161. — Illic figurete *Plin.* *Paneg.* 10. Quam bene in bueris tuis sederet impetium. ¶ 2. Similia sunt hæc. *Martial.* 1. 90. penitus sedil hic tibi morbus. h. e. iaveteravit, et 11. 91. lencio sedil in ora lues. h. e. diu mansit et grassata est. *Ovid.* 3. *Trist.* 9. 18. Pallor in alionilo virginis ore sedet. *Id.* *Remed.* am. 108. Et velus in capto pectore sedil amor. *Maximian.* 1. *Eleg.* 1. 2. quid cesas finem properare senectus? Cur et in hoc festo corpore tarda sedet? *Quintil.* 9. 4. a med. Si nihil refert, brevis, an longa sit ullius, idem pes erit: verum, nescio quomodo, sedebit hoc, illud subistet. h. e. apte claudetur, ut veluti conquiescet. *Fulgat.* *interp.* *Gen.* 49. 24. Sedil in foris arcus ejus. h. e. arcus ejus fortis et insuperabilis permansit vicique. ¶ 3. Item quæ descendunt, subsidunt, demittuntur. *Lucret.* 5. 475. Quod neque tam fuerit gravia, ut depressa oderent. *Sall. fragm.* apud *Isid.* 14. *Orig.* 1. Venit per cava tercia dilatis, rupi aliquot montes tumulise sedere. *Tac.* 2. *Ann.* 47. Motu terræ sedisse immensos montes, visa in et duo quæ plana fuerint. *Tibull.* 4. 1. 41. Jutte pari premitur vcluti quum pondera libra, Prona nec hæc plus parte sedet, nec surgit ab illa. *Ovid.* 4. *Fast.* 300. Sedil limoso pressa carina vado. *Stat.* 2. *Theb.* 567. Fiacula commisso sederunt flumina ferro. *Id.* 9. *ibid.* 521. et riso sederunt flumina nulu. s'abbassarono l'acque. ¶ 4. Item iclus, et telum, quod penetrat et vulcus facit. *Ovid.* 3. *Met.* 87. Sed leve vulcus erat, quia se retrahabat ab iclu, Læsaque colla dabat retro, plagamque scdere Cedendo arcebat. *Sil. It.* 7. 606. Dexteriore gena sedil cutu lallifer iclus. *Ovid.* 1. *Fast.* 576. adductaque clova trinodis Ter qualer adversi redil in ora viri. *Stat.* 10. *Theb.* 656. Omne sedet telum: nulli illic cædibus iclus. *Id.* 9. *ibid.* 347. de hasta, alque animæ tota in penetralia sedil. et *Sil. It.* 4. 179. Hasta vlii femur, et pariter per anibela volantis illa sedil equi. *Id.* 5. 345. Num lateri cuspi, num totu pondera telum Sedisset, etc. rogabat. et 6. 273. alio penitus demissa salarica sedil. ¶ 5. Metaphorice est insidere, inhære, inprimi. *Quintil.* 12. 3. ante med. Vox firma, clata, pura, secans æra, auribus sedens. *Seneca Ep.* 2. Certis ingentis immarari et inquiriri oportet, si velli aliquid trahere, quod in animo fideliter sedeat. *Stat.* 12. *Theb.* 114. unum Polynicis amati Nomen in ore sedet. *Plin.* *Paneg.* 55. Cujus amabilis vultus in amulium civium ore, oculis, animo sedet. ¶ 6. Item sedere dicitur, quod probatur, et postquam sapius cogitavimus, tandem decretum et constitutum est. — a) Absolute. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 7. 5. (24). Sedere capit sententia hæc, et vulgus in eam cuius vadit. *Quintil. declam.* 17. in fin. Quæcumque sederit conditio lali. *Val. Flacc.* 7. 427. occumbere tandem Possimus: idque sedet, quam non quæcumque robore Palii iura lei.

Virg. 5. *Æn.* 418. Idque pio sedet *Æneæ*, probet auctor *Acestes*. *Ovid. Heroid.* 2. 75. De taola rerum turba facillique parentis, Sedil in ingenio Cæstra relicta tuo. h. e. placuit et iocunda est, ut recorderet ad imitandum. Adde *Sil. It.* 15. 352. Huc perlinet illud *Seneca Ep.* 46. sub fin. De libro tuo plura scribam, quum illum retractavero: nunc vero parum mihi sedet iudicium. h. e. nodum statul, quid sentiam, sed mens incerta adhuc dubilet. — b) Sequente Infinito, apud poetas. *Val. Flacc.* 2. 383. Si sedet *Ægæi* scopulos habitare profundi. *Stat.* 1. *Theb.* 324. ferre iter imparidum. *Id.* 3. *ibid.* 459. vacuo petere omnia cælo. *Seneca Phænis.* 141. hoc animo sedet, Effondere hanc cum morte luctantem diu Animam. — El seq. Coniunctivo. *Virg.* 4. *Æn.* 15. Si mihi nunc animo fixum immotumque scderet, Ne cui me vicio vellem sociare iugali etc.

Homonym. Discrimine inter sedeo et sideo, V. in hac voc.

SĒDES, is, f. 3. (sedeo) Sedil in vecto sing. apud *Liv.* 9. 23. V. etiam *Anecd. Helv.* p. 117. 19. *Hag.* ubi et *Scs* poouit p. 108. 3., nullo scriptore laudato. In genet. plur. habet *sedium* et per syncop. *sedum*: atque hoc frequentius esse putat *Priscian.* 7. p. 771. *Putsch.*, ut vatium pro vatium: adscribitque illud *Cic.* *Sert.* 20. 45. Veitrarum sedum templorumque causa. Sed alii leg. *sedium*. Sic *Fellej.* 2. 109. circa med. A tergo sedium suarum haberet *Noricon*. Adde *Liv.* 5. 42. *Drakenb.* — De quantitate præultimæ syllabæ V. SEDIO init. — Sedes est sella, sedile, subsellium, *ἔδρα, βᾶδρον*, (ll. *sedia, seggia, sede, sedile, scanno*; Fr. *siège, chaise*; *Ilisp. silla*; *Geim. Stuhl*; *Aogl. a seat, a chair*).

1.) Proprie *Andron.* apud *Non.* p. 127. 31. *Merc.* In sedes collocat se regias. Adde *Curt.* 8. 4. 16. *Cic.* 1. *Orat.* 7. extr. Crassum pulvinos poposcisse, et omnes in iis sedibus, quærant sub platano, consedis. *Id.* 1. *Divinal.* 46. 104. Tibi concedo incas sedes. *Ovid.* 6. *Met.* 72. Bis sex cælestes, medio Jove, sedibus altis Augusta gravitate sedent. *Id.* *Heroid.* 10. 49. in saxo frigida sedi: Quamque lapis sedes, tam lapis ipsa ful. *Plin.* *Paneg.* 52. Media inter deos sedes auro staret, al eubore. *Virg.* 7. *Æn.* 323. templo divum patilique Latinus Sede sedens. *Id.* 2. *ibid.* 525. Locare aliquem in sede. *Lucan.* 3. 673. arular, expulso ieniga, sedes. h. e. transite. *Curt.* 8. 4. 16. in sedi coosidere. *Fulgat. interp.* *Sap.* 7. 8. Præposui illam regnis et sedibus. h. e. thronis. — Sedes sunt etiam sedilia pro iis, qui sedent conversandi seu colloquendi causa, *sedili* per comodo di chi si reca in un dato luogo a conversare. *Inscript.* apud *Garrucci Monum.* *Bæb.* p. 17. CN. IVELLIVS EVTYCHVS. L. D. D. D. CVM SEDIVS. Item alia apud *Morcell.* de stil. T. 1. p. 226. ROMULOGIVS CVM SEDIVS. Hinc apud *Maff. Mus. Ver.* p. 423. 3. NVIC ORDO DECARVIT STATVAM ET SCAMNA MARMOREA ET AREAM MARMOREAM. Hæ sedes et hæc scamna circulari forma risuntur sæpe Pompeis circa sepulcra: fortasse sedes circa dicuntur in *Tab. Bæb.* col. 2. l. 12. — A sede seivus vel liberto inter officia domus Augustæ. *Inscript.* apud *Murat.* 889. 4.

11.) Translato. ¶ 1. Est gradus, locus, quem quis præ aliis sibi vindicat, posto, luogo, grado. Cf. SUBSELLIVM. *Horat.* 4. *Od.* v. 6. priores Mæciois tenet Sedes *Homerus*. Cf. *Lucret.* 3. 1049. ¶ 2. Sæpe est locus quilibet, ubi quis moratur, habitat, residet, ut domus, patria, regio, domicilio, soggiorno, luogo, residenza. *Enn. Trag.* 375. ferro septus possidet sedes sacras. *Acc. fragm.* 62. *Ribbeck.* Sedes inferna. *Sil. It.* 12. 48. Sedes *Tonantis*. h. e. Capitolum. *Virg.* 2. *Æn.* 568. et tacitam secreta in sede latentem Tyndarida aspicio. *Id.* 11. *ibid.* 112. Nec veni, nisi fata locum sedemque dedissent. *Cic. Mur.* 30. sub fin. Omni in sede ac luco ferrum flammamque metuenus. *Cic.* 4. *B. G.* 4. Reverti se in suas sedes legionesque simulaverunt. *Id.* 6. *ibid.* 24. Hic sedibus sese conlovere. *Id.* 1. *ibid.* 31. Alias sedes petere. *Cic. Marcell.* 9. a med. Sedem stabilem et domicilium carum non habebit. *Id.* *Prop. rom.* 14. 34. Hæc urbs summo

imperio domicilium ac sedem præbuit. *Id.* 2. *Leg. agr.* 35. 97. In domicilio superbiam alque in sedibus luxurie collocati. *Id.* *Cluent.* 66. a med. Eam sibi domum sedemque conjugii delegit. et *ibid.* 61. ad fin. Actum esse præcilem in sceleretorum sedem alque regionem. *Sall. Cat.* 6. Profugi sedibus iocertis vagabantur. *Justin.* 3. 4. 12. Sedes ibi constituunt. et *ibid.* *Ripulsi* sedibus suis. *Cic. Arch.* 4. sub fin. Sedem omnium rerum ac fortunæ suarum Romæ collocavit. *Horat. Epod.* 13. 8. deus hæc fottisse benigna Reducet in sedem vice. stato. Adde 1. *Od.* 13. 6. *Juvenal.* 3. 2. Alicubi sedem figere. plantar caia. et *Ovid.* 3. *Met.* 539. hoc profugos posuisti sede Penales. *Tac. Germ.* 30. Catti initium sedis ab Hiccyrio saltu inchoant. del loro pæie. et *Germ.* 25. Suam quisque sedem, suos penales legit. h. e. domum cum agro. *Curt.* 9. 4. 2. Sedem capere. et *ibid.* oblinere. *Id.* 7. 6. 13. Condeodæ urbi sedem eligere. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 15. 24. (102). Circus extructus longitudine stadiorum trium ad sedem CCL. millium. h. e. ut enet capax 260. millium sedentium. *Petrone Sat.* 120. Edificant auro, sedesque ad sidera mittunt. le case, i palagi, et *Virg.* 1. *Æn.* 415. sedesque revisit læta suas. *Id.* 6. *ibid.* 431. sine sorte datæ, sine iudice sedes. *Justin.* 2. 11. a med. In ipsius potissimum sede morilari. h. e. in tabernaculo ducis. *Virg.* 4. *G.* 228. Si quædo sedem augustam servataque inella Thesauri relioes. h. e. alvearia. *Id.* 6. *Æn.* 577. bydia inlus habet sedem. *Horat.* 1. *Od.* 2. 10. Ulmus sedes columbis nota. *Virg.* 6. *En.* 283. sedem somnia vulgo Vana tenere ferunt. ¶ 3. Dicitur de sepulcro. *Ovid.* 10. *Met.* 33. Serius aut didus sedem priperamus ad unam. *Virg.* 6. *Æn.* 371. Sedibus uli saltem placidi in morte quiescam. Item *Inscript.* apud *Orell.* 4534. IENES M. OCTAVIO N. F. APRIENI (leg. Apioi vel Apilli) etc. Adde *Inscript.* apud *De Rossi, Bullett. Crist.* a. 1873. p. 57. n. 6. et *Henzen.* n. 7008. ¶ 4. Locus cuiuslibet rei, in quo conquiescit. *Virg.* 2. *Æn.* 464. tutum convellimus alis Sedibus, impullimusque. et *ibid.* 611. totamque a sedibus urbem Rruit. da'fondamenti. et 1. *ibid.* 88. Incubueris mari, totamque a sedibus imis Una Eurusque Notusque ruat. dai cupi fondi. et *Cels.* 8. 10. Ossa suis sedibus mota. et *ibid.* Ossa in suam sedem compellere. et *ibid.* reponere. *Colum.* 9. *R. R.* 13. ad fin. Favos sedibus suis commovere. *Ovid.* 11. *Met.* 554. Albou Pindumve sede sua revulso. *Lucan.* 2. 184. caris evoluit sedibus orbes. h. e. oculos eivul. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 38. 38. (102). Aeis sedes iofra lunam. *Id.* 33. *ibid.* 4. 21. (74). Ruper caduntur, sedemque trabibus cavatæ præbes cognotur. *Seneca* 3. *Quæst.* nat. 27. Maria sedibus suis excila. Sic *Curt.* 3. 5. 12. Totius Orientis excita sedibus suis moles. *Cels.* 8. 10. Fiacia esse in suis sedibus remanent. *Ovid.* 2. *Met.* 147. solidis etiamnum sedibus adstas. — Metaphorice. *Cic. Pis.* 22. 52. Quum mihi ipsa Roma, prope convulsa sedibus suis, ad complectendum conservatorem soum procedere visa. — *Id.* *Parad.* 1. in fin. Voluptas meotem o sua sede at statu dimoret. *Plin.* 11. *ibid.* 37. 51. (138). Superbia (in superciliis) sedem habet. et *ibid.* 58. (157). Malæ, sedes pudoris. *Id.* 22. *ibid.* 6. 7. (14). Sedes periculi. h. e. locus, ubi periculum fuit. *Quintil.* 5. 10. 20. Sedes argumetorum. *Id.* 8. 6. 63. Eligendæ sedes (verborum). — Sedes sclerata. V. SCLERATUS. — Sedes anguli est locus anguli, ubi linee perpendicularis, aut alla iorist. *Gromat.* vet. p. 100. *Rudorff.* Cujus (anguli recti) si subtendens linea perpendiculari fuerit ioristia, efficit triangulum recto angulo. — Sedes belli, locus firmus et opportunus, ubi copie et omne instrumentum belli constituitur, piazza d' arme. *Fellej.* 2. 74. 3. Hæc sedem belli Pæneste experet. *Sueton. Galb.* 10. In monitione oppidi, quod sedem bello delegerat. *Tac.* 3. *Hist.* 8. Quæritum inde quæ sedes bello legerat. Verroa postior vira. Adde *Lucan.* 2. 394. Cf. *Stat.* 2. *Theb.* 498. Lecta dolis sedes. — Sedem habere, locum habere, aver luogo. *Cic.* 3. *Orat.* 5. 19. Neque verba sedem habere poiunt, si rem

sobtraheret: neque res lumen, si verba semoraria. *Id.* 2. *ibid.* 87. ad fin. Omoibus que sub aspectum remanent, sedes opus est, etenim corpus intelligi sine loco non potest. ¶ 3. Sedes est idem ac sentia in illa *Cœl. Aurel.* 1. *scut.* 3. 38. Relativis et ad sedem pergentibus omnia supradicta minuuntur. ¶ 6. Melonymica est podes, ostes, enus, *il cedere. Plin.* 22. *Hist. nat.* 25. 70. (143). Lentis decoctæ succus edibatur ad sedem cum rosaceis. *Id.* 32. *ibid.* 9. 33. (104). Sedes alitruæ et 23. *ibid.* 3. 37. (75). exulceratio. *Id.* 22. *ibid.* 21. 29. (61). eserecentia. *Id.* 33. *ibid.* 4. 41. (83). in Gammationes. et 26. *ibid.* 8. 58. (90). pncidentia. Adde *Apul. Herb.* 87. SEDIBILIS, a, adject. (sedeo) locua, ubi cedere potest. *Caseod. in Pr.* 1. 1. Cathedra est ex aliquo materia composita forma edibilia, quæ non curvato mollior a dorso euselpit, suoque gemio demileos veluti habilla theca completitur.

SEDILIONOR. P. SEDITIONOR.

SEDICULA. P. SEDEcula.

SEDICULUM, i, n. 2. (sedeo) sedile. *Paul. Dia.* ex *Festo* p. 336. 6. *Müll.* Sediculum, sedile. *Farræ* 8. *L. L.* 54. *Müll.* Ut a caballona cubiculum, sic aensione sediculum, non est. Undo apparat bene vocem minima uellatam tunc temporis fuisse. P. SEDEcula.

SEDIGITUS, a, um, adject. (rex et digitus) qui rex digitus habet. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 43. 99. (314). Digiti quibusdam in manibus senti. C. Horatii ex patricio gentis filie duos ob id Sedigitas appellatas accepimus at Volcillum Sedigitum, illustrem in poetica. Cf. C. VOLCATIUS SEDIGITUS in ONOM.

SEDILE, is, a, 3. (sedeo) cedes, scamnum, seggio, seggia, sedia, edile, ponca, dōpa.

1) Propria. — a) In sing. num. *Virg.* 8. *Æn.* 176. gramineoque riuo locat ipse sedili. *Ovid.* 8. *Met.* 639. Membra tenax positū iussit reterere sedili. *Id.* *Medie. fac.* 13. Quam matrona premeas altum rubicunda sedile. Aniduo durum pollice nebat opus. *Gell.* 2. 2. Sedile apponera alui. — De loco sedendi in vehiculo *Seneca Ep.* 70. — b) In plur. num. *Sueton.* *Aug.* 43. Extructis in campo Martio edilibus ligneis. *Id.* 1. *Hel.* 317. Factaque de vivo pressere sedilia saxo. Adde *Virg.* 1. *Æn.* 167. *Id.* 4. *G.* 350. Vitrea sedilia. *Plin.* 5. *Ep.* 8. a med. Sunt locis plaribus disposita sedilia ex marmore. — De thestris. *Horat. Art.* p. 205. Nondum spissu almis compleri sedilia. *Id.* *Epod.* 4. 15. Sedilibusque magnus in primis eque, etc. sedat. — De transtris. *Virg.* 5. *Æn.* 837. placida laxant membra quiete Sub remis fœd par dura sedilibus ausule.

II.) Translate. ¶ 1. Est locus quilibet ad commodandum, apud *Farron.* 3. *H. R.* 5. a med. Mutuli crebri emabais columis impositi, sedilia autum. ¶ 2. Est aliam idem ac cedare, quiescere. *Cels.* 1. 3. unit med. Poet. itar primam sedilia, deluda uellat reduci. *Id.* *ibid.* Altum edstrigit labor, sedile.

SEDIMENTA, mals, a. 3. (cedo) subidentia (II. posatura, depozitione, sedimenta; Fr. sédiment, dépôt; Hsp. sedimento; Germ. d. Satz, Bodensatz; Angl. a settlement, sediment). *Isid.* 17. *Orig.* 9. 6. Sedimen aceti. *Cœl. Aurel.* 5. *Tard.* 4. 64. de urina. crassio. *Id.* *ibid.* 67. irenoem val capilloem. — In plur. num. *Id.* *ibid.* 62. In ipsa præterea orina sedimonia irenuotur, aliquando crassiora et calida, aliquando arenosa et sassa. *Id.* *ibid.* 10. 108. Sedimina purulenta.

SEDIMENTUM, i, n. 2. (sedeo) subsidentia, calamento, sprofondamento, úndotacq. *Plin.* 38. *Hist. nat.* 10. 15. (73). Inundationibus Tiberis sedimento molle facta, h. e. mola subsidentia; loquuntur enim de obelisco.

SEDITIO, ōnis, f. 3. Vas dicitur e aa, qua eorum signat, ut la ceparo, ceduco etc. (P. 82), et itio, lortio d euphonio causa, at in reditio. — Seditio est recessio ab uno in alium locum.

1.) Proprie. *Ammian.* 17. 13. 23. Et qui antise amittere potius, quam cogi solum vertere

putabatur — parere imperiis et sedes alias suscipere sunt antiosi tranquillitas et fides; ut nec bellie resari nec mulari seditionibus possent.

II.) Translate est dissensio, turba, discordia, motus populi imperium detrectantia, rei inter se certantis, orōis, ἀνταρτασία (It. dissensione, discordia, seditione; Fr. désunion, division, discorde, agitation, révolte; Hsp. desunion, dissension, discordia, sedicion, solevamiento; Germ. d. Fürsich - gehen, d. Trennung, Aufstand; Angl. dissension, discord, debate, broit, sedition). ¶ 1. In malam partem. — a) Dicitur de publicis dissensionibus, discordiis, turbis. *Cic. fragm.* apud *Non.* 25. 4. *Merc.* et apud *Serv.* ad *Virg.* 1. *Æn.* 153. Eaque dissensio citium, quod seorum eunt alii ad alios, seditio dicitur.

Id. 10. *Att.* 1. Solon capita sossit, si qui in seditione non alterutius parte fuisse (P. hac de ru *Gell.* 2. 12). *Id.* 2. *Orat.* 38. a med. Illam Norbani seditionem nequa reprimi potuisse, es jure esse conditum. *Id.* 2. *Att.* 1. a med. Sape seditionem commota. *Id.* *Mur.* 39. 83. Seditionem et discordiam concitare. *Tac.* 6. *Ann.* 3. Discordiam et seditionem querere. *Id.* 1. *ibid.* 19. Par seditionem et turbas. *Cic.* 1. *Divinat.* 24. a med. Magam seditionem in castris inter Pœnos et Siculus militas esse factam. *Cœs.* 1. *B. C.* 87. Quam stipendium ab legionibus, pœne seditione facta, flagilaretur, ammulinamenta, et 7. *B. G.* 28. ad fin. Ne qua in castris sedilio oriretur. *Liv.* 6. 16. a med. Ilud procul seditione res erat. *Sall.* 2. *Hist. fragm.* 49. Sedilio Fimbriana. *Fellej.* 2. 68. 2. et *Curt.* 10. 4. 3. Seditionem morera.

Flor. 1. 25. acitare. *Tac.* 4. *Hist.* 68. extr. miscra. *Id.* 1. *Ann.* 38. et 45. ceptare. et 2. *ibid.* 15. Induere. et 14. *ibid.* 17. exis. concire. et 16. *ibid.* 30. alera. *Id.* 2. *Hist.* 22. coecere. *Id.* 1. *Ann.* 42. compescere. et *ibid.* 52. opprimere. et *ibid.* 69. et *Curt.* 7. 32. comprimere. *Sueton.* *Cœs.* 4. et *Tib.* 25. componere. *Justin.* 11. 2. 5. extinguere. *Cic.* 5. *Att.* 14. et 3. *Ferr.* 27. 70. sedera. *Fellej.* 2. 81. 1. discutere. *Liv.* 6. 16. a med. leniri. *Tac.* 2. *Hist.* 29. Daŋagrania paulatim seditione. *Liv.* 6. 18. recrudescere. *Id.* 42. 2. Gliscit seditio. *Virg.* 1. *Æn.* 149. magos in populo quam sape coorts est Seditio. — In plur. num. *Cic.* 2. *Orat.* 38. 124. Quam hominem seditionem defenderet, non dubitavit seditiones ipse orare ac demonstrare, mellos sape impetus populi non infusos esse, multas etiam a republica ceditiones sape esse factas. Adde *Sall.* *Jug.* 51. *Liv.* 4. 2. et *Tac.* 4. *Ann.* 68. *Horat.* 3. *Od.* 3. 29. Nostriqua ductum seditionibus Bellum reredi. *Sall.* 1. *Hist. fragm.* 10. Plarimæ turbæ, seditiones at ad posteriorem bella civilia orta sunt. *Id.* *ibid.* 11. Seditiones graves ceptare. *Id.* *Jug.* 37. tribuniciis. *Capell.* 9. p. 313. Accipienda seditiones (plebis) accensas exorta inhiult. *Curt.* 9. 4. 22. Seditionis non remediis, quam principia meliora sunt. — b) Dicitur interdum de priusie discordiis, riza, iurgio. *Ter. Andr.* 5. 1. 11. Perquisiti me, ul Gham derem in seditionem atque incertas amplias. *Plaut.* *Amph.* 1. 2. 14. Amphiteno actum usori turba conciet. Iam meus pater Eam ceditionem in tranquillum conferet. *Ovid.* 9. *Met.* 427. crescit que satura Turbide seditio. *Liv.* 45. 19. Seditio domestica. *Sueton.* *Ner.* 26. pactomimorum. — c) Joculariter *Plaut.* *Merc.* 1. 2. 14. seditionem fecit lian, occupat præcordia. h. a. intumeceit, instar populi tumultum cientis. — d) Apud *Ovid.* 13. *Met.* 61. Seditio cum Credulitate, rana Lætiliu, Timora etc. comites Famae iunguotur. et apud *Capell.* 1. p. 18. Discidium vero ac Seditionem quis ad sacras nuptias corrogavit. ¶ 2. In bonam partem. *Claudian.* 2. in *Rufin.* 225. magos certatur amore, Alternamque fidem non illandeta lacescit Seditio. ¶ 3. Figurata. *Cic.* 1. *republic.* 38. 60. Atchyus Iracundiam, rideices dieidentem a ratione, seditionem quemdam animi vara denebat, et eam coesilio sedari volebat. *Stat.* 9. *Theb.* 141. Siculi velut assia puppi Seditione maris, nequique quam obstata magistro, Errat, tempestas. et *Manil.* 2. 40. Sedilio pelagi. et *ibid.* 196. Quia tria Signa cœtem Signis con-

juncta repugnant, Et quasi sedilio cælum tenet. *Stat.* 1. *Theb.* 35. Dammasque rebelles Seditione rogi. h. a. quum rogi duorum fratrum Eteoclis et Polynicis igoem la duns direras perles distulit, ut est apud *eumd.* 12. a v. 420.

Homonyma. Hoc differunt ceditio, recessio, tumultus et turbæ, quod ceditio et recessio sunt, quum de gereodis reipublice ratione circa loter se discedunt; tumultus et turbæ ob causas quælibet, etiam a republica alienas, oriuntur. Præterea seditio et secessione differt; seditio enim est, quum dirersi cirium ordines, ut plebei et patricii, in urbe ita dissentunt, ut pari eorum mista in utriusque partibus sit; in secessione vero altare pari diriditur et recedit ab altera; nus secessio est motus cirium aliquid petentium nec iofereotium bellum. Tumultus autem hoc differt a turbis, quod tumultus opponitur quieti, turbæ ordini. *Cic. Ligar.* 6. 19. Secessioem in illum existimant, Cæsar, initio, non bellum; non hostia odium, sed civile diuidium. *Tac.* 1. *Ann.* 19. Non per ceditionem et turbas desideria militum ad Cæsarem ferenda ait. *Sall.* 1. *Hist.* fr. 10. Plarimæ turbæ, ceditiones et ad posteriorem bella civilia orta sunt. *Id.* *ibid.* 48. Homines scelerum conscientia exagitati, quibus quies in seditionibus, in pice turbæ sunt. Adde *Quintil.* 2. 16. 2.

SEDITIONOR vel seditionor, aris, ari, dep. I. (seditio) seditionem facin, οτασιζω. *Gloss. Latte.* et *Dosit.* p. 61. 6. *Keil.*

SEDITIÖSS, adverb. (seditione) Comp. Seditionissus; Sup. Seditionissimus. — Seditione aut per seditionem, mora seditionum, contentiones, seditionamente, οτασινοτιζω. *Cic.* *Cluent.* 1. 2. Quæ contentibus seditione conciliatis accomodior est, quam tranquillis moderatiusque iudiciis. *Id.* *Mit.* 3. 8. Quom a tribuna plebis in catione seditione interrogaretur. *Tac.* 3. *Ann.* 12. Turbide et seditione tractare exercituz. *Id.* *Agric.* 7. Seditione agere. h. a. modestiam parandi omittere. *Id.* 5. *Hist.* 12. de *Judeis.* Seditionis agebant. *Cic.* 2. *Att.* 21. Multa quum seditionisime diceret.

SEDITIÖSUS, a, um, adject. (ceditio) Comp. Seditionosus; Sup. Seditionosissimus. — Seditionosus est qui seditiones facit, turbolentos, οτασινοτιζω (It. sedizioso, tumultuante; Fr. séditioneux; Hsp. sedicioso; Germ. Aufruhr erregend, auführerisch, unruhig; Angl. turbulent, tumultuous, seditione). ¶ 1. In ra publica. — a) De personis. *Cic.* 2. *Orat.* 11. ad fin. Seditionosus citia et turbulentos. *Id.* 1. *Phil.* 9. 22. Ut turbulentus, at seditione, at paroliosi citre valiat esse. *Id.* 2. *Legg.* 19. 44. Nondum natis seditione tribunis plebis. *Id.* 1. *republic.* 19. 31. Triumviris seditionosissimis aliquid quodidua novi morantibus. *Quintil.* 11. 1. 40. Qui pro republica ceditionum civem toties compescisset. *Tac.* 2. *Hist.* 68. Seditionosus quisque ignorus. *Sueton.* *Cœs.* 70. Seditionosissimum quemque et prædæ et egri destituti tercia parta multavit. — b) De rebuz. *Cic.* 1. *Inuent.* 3. ad fin. Et seditione et tumultuos rita ea in studium aliquid ledere quietem. *Tac.* 1. *Hist.* 53. in fin. Seditionos colloquiis. et 3. *ibid.* 50. Seditionos militum voces. *Aseon.* in *Cic.* *Mit.* 17. Nam ejus seditionos fult eootin. *Sueton.* *Cœs.* 12. Seditionos tribunus L. Sclatolal. — Neutr. plur. absolua. *Tac.* 3. *Ann.* 40. Per conciliabula et cæcus seditionos disarrebant. ¶ 2. In re privata, et est idem ac rixosus, et qui domi semper tumultuatur. *Cic.* 2. *Att.* 1. de *Clodia P. Clodii* sorore. Sed ego illum odi male eouularem. Est enim seditionos, et cum vim bellum gerit, neque solum cum Metello, sed etiam cum Fabio, quod eos mihi amicos esse, molaste fert.

SEDO, is, xvi, itum, ere, a. 1. causat, a sedeo. — De origine roels et quæstionis pœuultimæ sylleba hæc habet *Eutyth.* *Ars.* 2. p. 487. *Keil.* Seden: es præterito perfecto suo, quod est in primitivo seden sadl, scilum expulsiōe e, quæ ante o erat, productaque pœuultimæ, scilicet verbum primæ conjugationis sedo sedis (quæ modo in circumflexis apud Græcos Synteseum more sape verbi positio destrator ab alturios

verbi præterito perfecto, ut *noiv* *πεποιήκα* *πεποιήκα*; quod potest etiam a præterito perfecto, quod est aedt producte *πεποιήκα*, nomen fecisse hæc sedas eadem verbi longitudine etiam in nomine servata. Ita *Eutych.* Verum puto quantitatem differre in *sēdo* et *sēdes*, *sēdo* et *simillibus* vel ratione accentus, vel interdum ob additam vocalem, seu diphthongum, ut videre est in *dūco* pro *duco*, in *dīco* pro *deico*, *eb dīco* et *dīco*, unde *duz*, *dūcis*, et *maledīcus*. — Part. *Sedans* I. et II. 1. a.; *Sedatus* passim et in fin.; *Sedandus* III. — *Sedo*

I.) Propria est facio, ut quis sedeat, aut loco, ubi sedet val est, non moveatur. *Phædr.* 2. 5. Alveolo caput ligneo conspergere Humum æstuatem, comæ officium iacitans: sed deridetur. Inde notis sexibus Præcurrit alium lo sylum, sedans pulverem. Cf. *Sueton. Cat.* 43.

II.) Translata est facio, ut aliquid residat, quod excitatum et turbatum erat, lenio, miligo, pleco, reprimio, restituo, *παύω* (II. accellare, *calmare*, amozare, mitigare; Fr. *arrêter*, *rasseoir*, *apaiser*, *calmer*; Hsp. *volver á sentar*, *detener*, *apaciguar*, *aquietar*; Germ. *machen*, *dass sich etwas setzt*, *zu Boden sinkt*, *sich setzen* od. *sinken* *machen*, *beruhigen*, *stillen*; Angl. *to stop*, *stay*, *allay*, *appease*, *assuage*, *mitigate*, *soften*). ¶ 1. Generalim. — a) Transitive.

Cic. 1. *republic.* 42. 65. Sedere *mara* aut flammam. *Id. Arat.* 125. Curriculum nonquam defesso corpora sedana. non *fermando* *maí*. et 2. *Cat.* 13. 28. et *Nepos Datam.* 8. extr. Sedatum bellum. *Ovid. Remed. Am.* 117. Sedas incendium. *Id.* 15. *Met.* 83. Carne feræ sedat jejuna. et 3. *ibid.* 415., *Phædr.* 4. 3. et *Lucret.* 4. 848. *istim. Plin.* 11. *Hist. nat.* 54. 119. (284). famem. *Plaut. Bacch.* 1. 1. 75. et *Nepos Eumen.* 9. in fin. lassitudinem. *Propert.* 3. 20. 19. per Junium vectus quum fessa Lechæo Sedavit placida vala phaseli aqua. *avrá ammainato*. — Passive. *Cic.* 3. *Cat.* 3. 6. Interventu Pompilii pugna, quæ erat commissa, sedatur. *Id.* 3. *Ferr.* 18. 46. Tempesiae sedatur. Dolabella proficiscitur. *Sueton. Oth.* 11. Sedata sille gelidæ aquæ pollone. *Justin.* 20. 8. Pestis utrobique sedata est. *Cæs.* 3. *B.* C. 18. Sedatus tumultus. *Cic.* 2. *Invent.* 51. 154. Sedati flactus. *Ovid.* 15. *Met.* 349. venti. — b) Neutorum more.

Propert. 3. 17. 5. Flamma per locustas citius sedaret eriatas. *Alis leg.* sedatur. *Cn. Gall.* apud *Gell.* 18. 12. Postquam tempestas sedavit, Athribat taurum immolavit. ¶ 2. Specialim, sæpe refertur ad morbos corporis. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 9. 34. (132). Sedas tormine. *Id.* 29. *ibid.* 6. 39. (134). dolores aurium. *Id.* 30. *ibid.* 13. 39. (114). tumorem vulnerum. *Id.* 20. *ibid.* 17. 73. (188). anginas. et *ibid.* 20. 81. (211). crude. *Id.* 30. *ibid.* 6. 15. (46). iusum. et *ibid.* 13. 41. (121). scabiem, prurium. *Plaut. Curc.* 1. 2. 22. Liber Tibi qui aereant, nescis, semisomnæ Affert potionem, et te sedatum it. viene *aristotari*. ¶ 3. Et ad incommoda fortuna. *Id. Pæn.* 5. 4. 93. Multorum annorum miseriae nunc hac voluptata sedo. *Ter. Hecyr.* prol. 2. 23. Eam calamitatem contra intelligentia sedabit. *Cic.* 2. *Phil.* 18. a med. Tanta mala florētissimæ familie sedavi, vel potius sustuli. ¶ 4. Et per metaphoriam ad appallus et ægritudines animi. *Cic.* 1. *Orat.* 46 a med. Quemcumque in animis hominum motum res et causa postulat, eum dicendo vel excitare, vel sedare. *Id.* 3. *Legg.* 10. 24. Populi impetus allquando incenditur; et quidem sæpe sedatur. *Id.* 1. *Off.* 29. ante med. Appellus omnes contrahendi sedandique sunt. *Id.* 1. *Divinat.* 29. ad fin. Illam partem animi, in qua harum existit ardor, sedere atque restringere. *Sall. Jug.* 4. a med. Memoria rerum gestarum eam flammam egregiis viris in pectore crescere, neque prius sedari, quem virtus eorum famem atque gloriam adæquaverit. *Ovid.* 4. *Pont.* 11. 19. quum longa dies sedavit vulnere mentis, Intempestive, qui sovel ille, novat. *Liv.* 1. 16. Sedere pavorem. *Id.* 25. 37. lamentationem. *Propert.* 2. 13. 31. Ostor. *Justin.* 12. 15. 2. tumultuantes milites. *Cic.* 3. *Alt.* 14. seditionem. *Id.* 1. *Phil.* 1. 1. dis-

cordias. *Id.* 1. *Legg.* 21. 54. controversiam. *Plaut. Merc.* 5. 4. 1. iram. *Stat.* 12. *Theb.* 514. curas. *Seneca Herc. Oet.* 1837. questus. *Cic.* 2. *Verr.* 1. 1. invidiam et infamiam. *Auct. B. Afr.* 87. sub fin. Sedandæ eorum importunitatis gratia, singulis HS centum divisit. *Stat.* 12. *Theb.* 514. Vis ibi sedatis requierunt pectora curis. *Plaut. Merc.* 5. 4. 1. Ad patiem ibo, ut matris iram sibi sedatam esse sciat. *Id. Amph.* 2. 2. 210. Non ego illam mihi dotem duco esse, quæ dos dicitur, Sed pudicitiam et pudorem et sedatum cupidinem. — Hinc Part. præter. pass., cujus exempla retulimus.

Sedatus, a, um, adjectivorum quoque more occurrit; unde Comp. *Sedatior*; Sup. *Sedatissimus*. — *Sedatus* est tranquillus, quietus, minime præcep, *calmo*, *quieto*, *tranquillo*, *ήρεπος*, *ήσυχος*, *ήσυχαιος*. — a) Generalim. *Liv.* 25. 37. ad fin. Contemptim et sedato gradu in castra abeunt. a lento passo, a bell' agio. et *Virg. Aen.* 30. Sedati amnes. *Cic. Cluent.* 37. 103. Paulo sedatiore tempora. — b) Specialim, sæpe refertur ad animum. *Virg.* 12. *Aen.* 18. Olli sedato respondit corde Latinus. *Horat.* 1. *Ep.* 18. 89. Oderunt hilarem tristes litemque jocos, Sedatum celeres. *Cic.* 8. *Att.* 3. extr. Sedatiore animo scribere. — c) Interdum ad orationem et vocem. *Cic. Orat.* 52. ad fin. Est enim ut in transferendis faciendisque verbis tranquillo, sic in ipsis numeris sedatiore. *Id.* 3. *Herenn.* 14. 24. Sermo quum est in dignitate, plenis faucibus quam sedatissima et depressissima voce uti conveniet. — NB. De nom. propr. V. ONOM.

SEDUCENS, entis, particip. V. voc. seq. SEDUCO, dūcis, duxi, ductum, dūcere, a. 3. (se et duco) Part. *Seducens* II. 3.; *Seducus* I. 2. et II. 1. 3. et in fin.; *Seducendus* II. 3. — Seduco est seorsum ab aliis duco, quasi de re aliqua locuturum, *ἀναγορεύω* (II. tirare in disparte; Fr. *conduire*, *tirer à l'écart*, *prendre à part*; Hsp. *tirar*, *atraer á parte*, *apartadamente*; Germ. *bei Seite führen*; Angl. *to lead aside or apart*).

I.) Propria. ¶ 1. Georatiim. — a) Absolute. *Plaut. Curc.* 2. 3. 60. Salve, inquit mihi, prehendit dexteram, seducit, rogat. — b) Cum Accus. tantum, aut etiam addito Ablat. cum præpos. ab, vel Accus. cum præp. in, vel adverb. loci, ex quo aut in quem quis seducitur. *Liv.* 30. 5. Seducere singulos separatim. *Cic.* 5. *Att.* 21. 12. Me rursus seducit. *Ovid.* 2. *Met.* 691. hunc blaoda maou. *Id.* 3. *Fast.* 678. venit Gradivus ed Annam, Et cum seducte lalla verba facit. *Pers.* 2. 3. non tu prece poscis emaci, Quæ nisi seducti nequeas committere divi. h. e. quasi eemotis, et clam eoa rogando. *Plaut. Asin.* 2. 2. 95. Nam me bodie senes seduxit solum seorsum ab ædibus: Mihi tibi que interminatus est etc. *Apul.* 9. *Met.* Quasi quippiam secreto collocutur, in suum cubiculum seducit eum. *Phædr.* 3. 10. Seducere in secretum, a liberio suo. *Petron. Sat.* 13. Seduxit me paululum a turba, et sola, inquit, frater, etc. *Ter. Hecyr.* 1. 2. 69. Pamphilius me solum seducit foras, narratque etc. *Plaut. Aulul.* 2. 1. 14. Secreto te huc foras seduxi. — Seducere aliquid, seorsum habere, seponere. *Seneca Ep.* 90. a med. Irrupit in res optime positas avaritia: et dum seducere aliquid cupit, atque in suum vertere, omnia facit aliena. *Klotz.* b. l. translationis edscipit. ¶ 2. Specialim est avorto, abduco, allo convoito, subduco. *Propert.* 1. 9. 27. Quippa ubi non liceat vacuos seducere ocellos. h. e. alio convertere et ab amica spectanda deflectere. *Ovid. Remed. am.* 446. Seducto stipite, levato, tirato via. *Alis leg.* subducto; eili diducto. *Id.* 8. *Met.* 673. Vina paulum seducta. h. e. seposita.

II.) Transitive. ¶ 1. Est separo, divido, separare, et occurrit absolute, vel cum Abl. et præp. ab, aut sine præp. *Ovid. Heroid.* 10. 142. Seducti terræ hæc brevis unda duas. *Lucan.* 8. 291. Capiaque Immenso seducunt claustra recessus. *Ovid.* 4. *Met.* 371. et istum Nulle dies a me, nec me seducat eb illo. et 13. *ibid.* 611. seducera castra. h. e. bifariam dividere exercitum. *Ovid.* 4.

Fast. 385. Plura locuturi subito seducimur irabile. Adde *Senec.* 1. *Quæst. nat.* 5. *Virg. A. En.* 385. quum frigida mors anima seduxerit artum. *Ovid.* 3. *Met.* 379. puer comitum seductus eb agmine fido. *Id.* 4. *ibid.* 371. et istum Nulla dies a me, nec me seducat eb illo. *Id.* 1. *ibid.* 80. Sive recens tellus seductaque nuper ab alto Albe-re. et *Stat.* 3. *Theb.* 460. Mons erat audaci seductus in æthera dorso. h. e. elatus, et quasi a tellure separatus. *Liv.* 2. 54. Consilia non publica, sed in privato, seductaque a plurium conscientia habere. *Seneca Ep.* 117. ante med. Animi habent proprium quiddam, et a corporibus seductum. *Manit.* 1. 82. Seducia in varias ceciderunt pectora curas. h. e. distracta. ¶ 2. Item subtrahere, excludo, removeo. *Cic.* 13. *Phil.* 10. a med. Quod te idibus Martiis a debita tibi peste seduxit. Adde 10. *Fam.* 28. *Curt.* 10. 6. 7. Quod semper ab immortalitate seducitur. h. e. excluditur. *Seneca Consol. ad Helv.* 16. ante med. Non potes ad obtinendum dolorem muliebri nomen prælerere, ex quo la virtutes tuæ seduxerunt. h. e. subtraxerunt, exemerunt, separaverunt a vulgo muliecularum. ¶ 3. Metaphorice est decipio, illudo, sedurre. *Tertull.* 2. *advers. Marcion.* 8. Nam etsi Angelus, qui seduxit, sed liber et suæ potestatis, qui seductus est. *Augustin.* 2. *Confess.* 3. a med. Seducebat me, quia ego seductilis eram. Adde *Tract.* 29. in *Johann.* sub init. et 14. *Civ. D.* 11. sub fin. Addunt et *Ter. Andr.* 4. 1. 20., sed varia ibi lectio. Item *Quintil.* 7. 2. 24., *Tac.* 2. *Hist.* 90. et *Ulp. Dig.* 43. 28. 3. sed in iuris criticis. *Vulgar. interpr.* *Is.* 9. 16. Et erunt, qui beatificiant populum istum, seducen-tes. *Id.* *Jac.* 1. 26. Seducens cor suum. *illu-* dendo se stesso. Adde *Act.* 8. 9. *Id.* *Marc.* 13. 22. Ad seducendos electos. — Sunt qui leg. epud *Ter. Andr.* 4. 1. 20.; sed rectius ibi leg. ducere h. e. fallere, iretore. Cf. *Phorm.* 3. 2. 15. et *Propert.* 2. 13. 57. Eodem sensu Græci usurpant *ὠνάγυς*. — Hinc Part. præter. pass., cujus exempla retulimus.

Seducus, a, um, etiam adjective occurrit; unde Comp. *Seducior*. — *Seducus* est seorsum ductus, abductus a turba, tirato in disparte, *ἀναχθεῖς*.

I.) Propria. *Pers.* 6. 41. tu meus heres Quisquis eris, peulium a turba seductioni audi.

II.) Transitive. ¶ 1. Est remolus, remolus, lontano, discosto. *Ovid.* 4. *Met.* 622. et ex alto seducias æthere longa Despectat terras. (Cf. *Stat.* 3. *Theb.* 460. supra cit.) et 13. *ibid.* 602. seducio nactis recessus. *Lucil. jun. Etn.* 34. seducto regnant sublimia cælo. *Plin.* 7. *Ep.* 25. sub fin. Effecitque, ut illis, quos doctissimos novi, non minus hos seductos et quasi ruiticos vereor. che vivono ritirati. et *Seneca de consolat.* 19. Seductum vilis genus. — Absolute. *Id.* *Tranquil.* 3. In seducto. *Alis leg.* in seducto. V. SEDUCTUS, ut.

SEDUCTIBILIS, e, adject. (seduco) qui seduci potest. *Augustin.* in *Ps.* 54. 22. Anima seductibilis. Adde *eund.* in *Ps.* 67. 39.

SEDUCTILIS, e, adject. (seduco) qui seduci potest, qui ta errorem facile duci potest, *ἀσέπτος*. *Alcin.* 2. 166. mortiferum seductilis lura venenum Auribus accipiens. Adde *Augustin.* 2. *Confess.* 3. V. SEDUCO II. 3.

SEDUCTIO, ōnis, f. 3. (seduco) actus seorsum ducendi, il tirare in disparte, *ἀναγωγή*.

I.) Propria. *Cic. Mur.* 24. 49. Marios amicos, observationes, testificationes, seductiones tantum, secessionem subscriptorum animadvertebant.

II.) Transitive. ¶ 1. Est separatio, separatio-ne. *Lactant.* 2. 12. Mors est corporis animæque seductio. ¶ 2. Item decipio, seducimento, seductione. *Tertull.* 2. *advers. Marcion.* 2. sub fin. Adam confessus est seductionem, non occultavit seductionem. Adde *Ambros.* in *Luc.* 7. § 218. et *Vulgar. interpr.* *Jer.* 14. 14. et 23. 26. et 2. *Thess.* 2. 10.

SEDUCTOR, ōris, m. 3. (seduco) qui seducit et decipit, seduttore. *Gloss. Philoz.* Seductor, *πλάνος*, *ἀπατητής*. *Augustin.* *Tract.* 29. in *Johann.* sub init. Si enim seducere decipere est, nec

Christus seductor, nec Apostoli ejus, nec quisquam seductor debet esse Christianus. Adde eund. in *Psalm.* 63. n. 15. ex *Matth.* 27. 63. *Venant.* 1. *carm.* 2. 10. de *Paulo*. Seductor quondam qui modo doctor ovel.

SEDUCTORIUS, a, um, adject. (seductor) ad seducendum perficiens.

I.) Proprie. *Ambros.* De bono mort. 9. n. 41. Non sequamur illecebræ et seductoria; sed sequemur illud, quod bonum est. Adde *Augustin.* 5. *Confess.* 6. sub fin. et *Tract.* 4. in *Johann.* Id. *Serm.* 38. Absisterent ab omnibus seductoriis.

II.) Translate. *Cassiod.* *Expos.* in *Ps.* 1. Homo terrenus, quando in datur seductorio vento superbiæ etc.

SEDUCTRIX, tritela, f. 3. (seductor) quæ in errorem inducit, seductrice. V. *Tertullianus* loc. cit. in **SEDUCTIO**.

SEDUCTUM, i, n. 2. et

SEDUCTUS, a, um, particip. V. **SEDUCE**.

SEDUCTUS, u, m. 4. (seduco) recessus, seductio, *Seneca Tranquill.* 3. Nec, ut leonum impetus eavda coarctetur, sic hominum, quorum maxime in seductu actiones sunt. Alii leg. *seducto*, et quidem rectius. V. **SEDUCE** in fin.

SEDULARIA, orum. V. **SELIQUASTRUM**.

SEDULE, adverb. (sedulus) Idem ac sedulo. *olum.* 9. II. R. 9. Semper quidem custos seculi circumire debet alvearia. *Prudent.* 5. n. 407. Hoc munus implet sedule. *Alti* aliter leg. Adde *Futgat.* *Interpr.* 4. *Reg.* 4. 13. Cf. *Priscian.* p. 1299. *Putsch.*

SEDULITAS, alia, f. 3. (sedulus) ardens studium implendi officium eum, diligentia, assiduitas, *ἐπιμελεια* (It. accurata, diligentia, assiduitas; Fr. assiduité, activité, empressément, diligence; Hsp. aplicación continua, actividad, diligencia; Germ. d. Emsigkeit, Geschäftigkeit; Angl. carefulness, assiduity, diligence). ¶ 1. De hominibus. — a) In bonam partem. *Cæc.* 1. *Cic.* 8. *Fam.* 11. ante med. Balbi operam et sedulitatem laudare possum. *Cic. Cæc.* 5. a med. Voluntarius amicus mulieris, non necessitudine alligatus, sed fido officio simulataque sedulitate conjunctus. *Id. Arch.* 10. ad fin. Qui sedulitatem mali poetæ duxerit aliquo tamen præmio dignam. *Plin.* 3. *Ep.* 18. Præstare sedulitatem alicui rei. *Ovid.* 3. *Fast.* 668. Pauper, sed mundæ sedulitatis, anus, et 4. *ibid.* 434. Et non sentitur sedulitate labor. *Id.* 3. *Pont.* 8. 18. Nil igitur Pontis tota regione sinistra, Quod mea sedulitas mittere posset, erat. *Sueton.* *Galb.* 12. Pro sedulitate ad diligentia. — b) In malam partem est nimia et misera diligentia, *ἐπιμελεια*. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 260. Sedulitas autem stulte, quam diligiti, urget, et 1. *ibid.* 7. 8. Officiosaque sedulitas et opella forensis Adducit febres, et testamenta resigat. ¶ 2. De brutis animalibus. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 30. 36. (109). de formica. Jam in opere qui labor! quæ sedulitas!

SEDULO, adverb. (sedulus) Impense, studiose, accurate, diligenter, con diligencia, accuratissime, *ἐπιμελώς, σπουδαίως*. ¶ 1. Generalim. *Ter.* *Heaut.* 1. 1. 74. pro se goliq; sedulo faciebat, quo illam mihi lenirent miseriam. *Valer.* ad *Cic.* 5. *Fam.* 10. Faciam omnia sedulo, quæ te sciam velle. *Plin.* 7. *Ep.* 19. Munera sedulo fungi. *Sueton.* *Tib.* 37. Tumultus ne orirentur, sedulo caviti. *Ter.* *Phorm.* 4. 3. 10. Id agitans necum sedulo, Inveni, opinor, remedium huic rei. *Id. Heaut.* 5. 4. 15. Ego, quod potero, entar sedulo. *Id. Adelph.* 3. 4. 63. Sedulo moneo, quæ possum, pro mea sapientia. *Plaut.* *Men.* 5. 7. 20. Operam dabo, et defendam, et subvengo sedulo. *Id. Aulul.* 1. 2. 35. Sedulo celare aliquid. *Id. Bacch.* 3. 3. 73. rem mendatam gerere amice. *Id. Pseud.* 1. 2. 108. deproperare. *Id. Pers.* 5. 2. 62. curare. *Cic.* 3. *Att.* 12. Tu quidem sedulo argumentaria, quid sit operandum, et maxime per aenatum. *Liv.* 2. 38. Sedulo audientes secunda ira verba. — *Feci sedulo*, formula excusantis, ubi ad voluntatem res non successit. *Cato R. R.* 2. Si domino opus non apparat, dicere villicus, se fecisse sedulo: satras non valuis-

se, tempestates malas fuisse etc. *Ter. Andr.* 4. 1. 56. Parum succedit, quod ago; at facio sedulo. *Plaut. Merc.* 2. 3. 126. et tu excusalo, te fecisse sedulo. (Similis formula est omnia facere apud *Ovid.* 9. *Met.* 549; *Rutil.* de fig. sent. 1. 13; *Sueton.* *Ner.* 33. etc. V. *Gronov.* in h. l.) Passive. *Cic.* 2. *Fam.* 11. Sed tamen sedulo sit, et in primis a Pallisco. ¶ 2. Speciatim est de industria, data opera, n bello studio, a postea: quia qui diligenter facit, datâ operâ facit. *Ter. Hecyr.* 4. 1. 1. Non clam me est, gnate mi, tibi me esse suspectam, uxorem tuam Propter meos mores hinc abissas: et si ea dissimulas sedulo. *Id. Eun.* 1. 2. 58. Fugit causas, ne deti sedulo. *Liv.* 2. 58. a med. Si cilius agi vellet agmès, tardius sedulo incedere. *Id.* 34. 14. Nusquam, nisi in virtute, spes est, milites, loquitur: et ego sedulo, ne esset, feci. *Quintil.* 7. 1. n med. Sedulo imitator quantem, ut quære deoem: et omisso speciosiore illo stili genere, ad utilitatem me submitto discentium. Adde *Ter. Adelph.* 1. 2. 64. et *Phorm.* 2. 3. 81. ¶ 3. Item serio, ex animo, bone fide, sinceramente, seriamente. et hoc enim est diligenter agere. Neque tamen verum quod *Donat.*, *Non.* et *Isidor.* docent, sedulo ex sine dolo confutum esse. Ita *Forcellinus*. Ceterum V. voc. seq. et *Acron.* in *Ter. Adelph.* Ul falan et consueta, ita sedulo dicatum: nisi forte hic est sine dolo, per se tamen sedulo sic ulique est, ut falan. Ita *Charis.* 2. p. 194. *Putsch.* *Ter. Phorm.* 2. 4. 13. Ego sedulo hunc diuine credo. *Plaut. Capt.* 4. 2. 1061 quando mihi nihil credis, quod ego dico sedulo. *Lucil.* apud *Non.* p. 37. 31. *Mero.* Salutem fidei vobis Lucilius, quibus potest, impertit: totumque hoc studiosa ac sedulo.

SEDULUS, V. voc. seq. in On.

SEDULUS, a, um, adject. Ratione habita etym. Grammatici veteres *Sueton.* *fragm.* 289. 5. *Reiff.* (318. 26. *Roith.* *Charis.* p. 219. 6. *Keil.* *Donat.* in *Ter. Adelph.* 3. 3. 59. *Non.* p. 37. 28. *Id.* 10. *Orig.* 244. et 247. docent sedulo, unde sedulus, et se, b. e. sine, et dolo factum esse: cui notationali farent quantitas primæ syllabæ et loca *Ter.*, *Plaut.* et *Lucil.* cit. in fin. vocis præced. quibus adde *Amproß.* 2. *Off.* 7. V. etiam *Sedulum* in fin. Alii vero, etiam ex communiori usu vocis, voluit esse a seden, aut sedes, quia sedulus sedet, hoc est immoretur operi et assiduus est. — Sedulus est qui studio tenetur implendi officii, assiduus, intentus, accuratus, diligens, studiosus, *σπουδαίος, ἐπιμελής* (It. diligenter, attento, sollecito, pronto, assiduo; Fr. empressé, soigneux, diligent; Hsp. apresurado, activo, diligente; Germ. emsig, geschäftig, betriebsam, eifrig, sorgfältig; Angl. careful, attentive, diligent, assiduous). ¶ 1. Generalim. — a) In bonam partem, alia de personis alio de rebus. *Phædr.* 4. 4. Mater sedula jurisperitos consult. *Horat. Art. P.* 116. et *Ovid. Heroid.* 21. 95. sedula nolrix. *Id.* 1. *Art. am.* 377. hæc sit sedula, tardior illa. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 178. Etiam talis tenus spectatur, sedulus innot. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 14. 24. (102). Sedulus agricolæ. *Ovid.* 13. *Met.* 9287 apia. *Id.* 4. *Fast.* 297. Sedula funa viri contentu preceba lassant: Vix subit adversas hinc nauta navis aquas. *Seneca Hip-poli.* 1109. Sedulus labor. *Apul.* 2. *Met.* *Industria.* et 9. *ibid.* operam dara, et 11. *ibid.* ministerium. *Colum.* 8. *R. R.* 1. cura. *Horat.* 1. *Od.* 38. 6. puer. *Tibull.* 1. 3. 84. anus. *Id.* 1. 5. 33. hunc sedule curet. — b) In malam partem de eo, qui diligentia nocet. *Horat.* 1. *Ep.* 13. 4. Na studio nostri pecces, odiumque libellis Sedulus importes. *Ovid.* 3. *Art. am.* 699. Conjugia ad timidas aliquis mala sedulus aures Auditos memori detulit ore sonos. Adde *Propert.* 1. 3. 32. et *Horat.* 1. *Sat.* 5. 71. *Tibull.* 2. 4. 42. Nec quisquam tamquam sedulus addat equum. Cf. *Ovid.* 10. *Met.* 438. ¶ 2. Speciatim dicitur de his, qui in iniquitate aliquam operam perverunt. *Cic. Brut.* 47. *Isid.* Eloquentes enim videtur, non sedulos velle conquirere. ¶ 3. Item simplex, sincerus, sine dolo. *Ambros.* loc. cit. *Sedulus corde.* — Hinc

Sedulum, neutr., absolute, adverbiorum more, pro sedulo occurrit et est sine dolo malo, bona fide, *Vel. Plebisc.* apud *Fest.* p. 246. 3. *Müll.* Publica pondera ad legitimam normam exactam fuisse ex ea causa Junius — colligit, quod duo *Silli P.* et *M. Trib.* pleb. rogantur his verbis: Ex ponderibus publicis, quibus hæc temperata populus ulier solet, ulli coarctetur sedulum, nil quadrantal vinal octoginta pondo siet etc. *Scalig.* corr. se dolo m. h. e. se, val sine, dolo malo. At *Boeckh.* omnino ita legendum censet, ut sedulum sit sine fraude indiligentiæ culpa. Cf. *Charis.* 2. p. 194. *Putsch.*

Sedulo absolute, adverbiorum more, V. supra.

SEDUM olim pro sed. V. **SED** init.

SEDUM, i, n. 2. duo diversæ significat.

A) *Sedum* est genus herbæ, al. sempervivum, et digitellum, sempreviva, αἰώνιον. « *L' nizoum*, inquit el. *Fæ op. cit.*, est une plante crasse, quæ Plinæ dit excitantia, mais mal-à-propos. On peut établir le suivante synonymie des deux al-zoum I. Majus *Dioscor.* — baphthalmon, xophthalmon, stergethron, hypogeson, sedum magnum, ambrosia, aut oculus, aut digitellus *Plin.*: Sempervivum tectorum *Linn.* 11. Minusculum *Dioscor.* — Sempervivum minus, erithales, chrysothales, aizoon *Plin.*: Sedum ochroleucum *Sibth.* Cetera de sedo V. *ibid.* Itali ex foliis, quæ vermiculorum similitudinem habent, vermicularia nominant. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 17. 45. (159). Democritus suco herbæ, quæ appellatur aizoon, in tegulis nascens tabulæve, latine vero sedum, aut digitellum, medicata seri jubet omnia samina. *Colum.* 2. *R. R.* 9. circa med. Sucus herbæ, quam rustici sedum appellat. *Id.* 10. *ibid.* 355. Profruit et plantis latet infundere amarus Marubii, multoque sedi contingere suco. V. **SE-SUNIUM**. — De hujus herbæ virtute V. *Emil. Macr.* p. 232. retro.

B) *Sedum*, a sedeo, est idem ac sedlis apud *Varron.* 5. *L. L.* 28.; ubi tamen *Müllerus* rectius leg. solum.

SEGALCIUS, a, um, adject. a segali vel se-calli confectus, et ideo secundarius, ut *Segalicia* panis apud *Venant.* *Vit.* S. *Radeg.* 21.

SEGES, gētia, f. 3. Ratione habita etym, hanc vocem conjungunt alii cum sero, semina: sic *Fest.* p. 340. 31. *Müll.* Seges dicitur ao pars agri, quæ arata et consista est: a serendo videlicet. Sic a satu vel semine ducunt *Varro* 5. *L. L.* 37. *Müll.* et *Isid.* 17. *Orig.* 2. 7. Alii vero derivant a tixus, gigno, produco, quod est a th. tex. — Seges sunt fruges nondum demessæ, vel antequam in area terantur, præsertim ex quibus panis conficitur (It. biada; Fr. moisson à couper, blé; Hsp. mies, trigo; Germ. d. Erzeugte, d. junge Anwuchs; Angl. standing corn, growing corn, a crop).

I.) Proprie. ¶ 1. Da frugibus præsertim, ex quibus panis conficitur. — a) In sing. num. *Varro* 1. *R. R.* 52. 1. Seges grandissima atque optima. *Id. Sat. Menipp.* p. 146. *Oehl.* bona et mala. *Cæs.* 3. *B. C.* 81. prope jam matura. *Colum.* 2. *R. R.* 9. 9. Uligo segetem enecat. *Id.* 2. *ibid.* 12. 9. Antequam seges in articulum eat. *Slo Plin.* 18. *Hist. nat.* 17. 45. (180). Si in articulum seges ire cæperit, fucare, ne herbe vincerent. *Virg.* 1. *G.* 112. Luxuriam segetum tenere depascit in herba, Quam primum sulcos æquant sata? *Ovid.* 10. *Met.* 655. Et segetis cannae stantes percurrere aristas. *Id.* 3. *Art. nm.* 102. culto stat seges alta solo. *Seneca* 2. *Quæst. nat.* 6. Producti fruges et segetem imbecillum. *Id. Cædip.* 50. Seges sava. *Id.* 6. *Benef.* 4. Segetem ejus procucavit. — Cum Geneivo. *Colum.* 2. *R. R.* 9. a med. Seges bordei. *Varro* 1. *R. R.* 45. febræ. *Virg.* 1. *G.* 77. lial et venæ. — b) In plur. num. *Lucret.* 5. 1372. segetes vinetaque læta. *Colum.* 2. *B. R.* 17. 8. *Cic.* 3. *Orat.* 38. 154. et *Orat.* 24. 81. Segetes lætæ. *Colum.* 2. *R. R.* 9. 10. adoliz. *Id.* *ibid.* 9. circa med. Demessis segetibus, jam in area sulcuro semini conamamus. *Seneca* 3. *Quæst. nat.* 27. Segetum sine fruge surgentium martior. *Id.* 4. *ibid.* 7. Quod negligenter aram se-

getes procidissent. — Cum Genetiv. *Colum.* 2. *R. R.* 14. 3. Segetes leguminaum. — In segetem spicas ferre, proverb. ejusdem sententiae ac noctuas Athenas. *V. NOCTUA.* *Ovid.* 3. *Trist.* 6. 43. in litus arenas, In segetem spicas, in mare fundit aquas. ¶ 2. De ellis. *Herc. Fur.* 909. Indorum aeges. *h. e.* asomata. *Claudian.* *Nupt. Honor. et Mar.* 94. casiae et amoni. ¶ 3. In illu *Virg.* 1. *G.* 212. at lini segetem et cereale papaver Tenipus humo tegere. seges videtur accipiendum pro semente. Cf. *Colum.* 2. *R. R.* 14. 2. et *Varron.* 1. *R. R.* 45. 1.

II.) Translate. ¶ 1. Universim ac saepe dicitur de copia et densa multitudine cujusque rei: etiam in malam partem. *Virg.* 3. *Æn.* 45. hic confium ferrea testis Telorum seges. Sic seges armata, *h. e.* armatorum, apud *Enn. reliq.* p. 131. ed. *Vahl.* et *Ovid.* 3. *Mel.* 110. seges clipeata virorum. *Claudian.* 2. in *Rufin.* 391. aeges undique fessis Circumfusa micat, mille spade. Eadem ratione segetem dicit densos aculeos in corpore bysricia, *id. de Hysric.* 12. Sic segetem athenam vocat *id. Cons. Mall. Theod.* 317. multitudinem tubulorum areorum in machina hydraulica, ad exprimendos varios sonos et concentum musicum efficiendum. Verba *Claudiani* sunt: Et qui magna leri deudent mimumura tactu, Innumeras voces segetis moderatus athenae Intonet erranti digito, peuitusque (al. pedibus-que) traballi Vecte laborantes in carmina concitet unda. *Auct. Symp. denig.* 29. de ericio. Sustinet armatas segetes habitator inermis, *h. e.* densam spinarum multitudinem. *Catull.* 48. 5. Non si densior aridis aristis Sit nostrae seges osculationis. — Sic segetem vocant postea multitudinem hominum, instar segetis ortam ex satis dentibus serpentis. *Ovid.* 3. *Mel.* 110. et 7. *ibid.* 30. et *Heroid.* 12. 59., *Val. Flacc.* 7. 96. et 282. et *Claudian.* *B. Get.* 26. ¶ 2. Metonymica est ager, terra destinata accipiendis seminibus, necdum sala, sive arata est, sive non, terra, campo da seminare. — a) De terra necdum sala, sive est arata, sive non. *Varro* 1. *R. R.* 69. Far ad rationem tum promendum, quid segetes maturae sunt ad accipiendum. *Id.* *Sat. Menipp.* p. 233. *Oehl.* Segetes sarrire. *Cato* *R. R.* 36. Stercus columbinum spargere oportet in pratum, vel in hortum, vel in segetem. *Et ibid.* 37. Nucleos in segetem ne indideris. et 38. *extr.* Virgas et samenta, quae tibi unoni supererunt, in segete comburito, ubi eae combusseris, ibi papaver seito. *Cic. Magm.* apud *Non.* p. 395. 15. *Merc.* Segetes agricolae subigunt aratilis multo ante, quam serant. *Vet. Poeta* apud *eumd.* 2. *Tusc.* 5. 13. Elsi in segetem sunt deteriosam datam Fruges, tamen ipsae apta natura enitent. *Varro* 1. *R. R.* 6. a med. Segetes meliores exstinguant esse campestris, vineae collinae, silvae montanae. *Id.* 2. *ibid.* 7. a med. Ut resistentes segetes essent exsicciores. *Virg.* 1. *G.* 47. Illa aeges demum votis respondet avasi Agricola; bis quae solani, bis frigora sensit. *Colum.* 1. *R. R.* *præf.* a med. Segelum et arationum unum percipere. *Tibull.* 1. 3. 61. Fest casiam non culla seges. *Virg. Mor.* 122. Sub juga parentes cogit torata Jurencos, Atque agit in segetes, et teriae condit avastrum. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 11. 29. (111). Segetes, quae interquiverent. Adde *Caton.* *R. R.* 19. et 155., *Cic. Senect.* 15, sub fin., *Varron.* 1. *R. R.* 23. et 37. a med. et 50. et 2. *præf.*; item *Virg.* 2. *G.* 261. et 4 *ibid.* 129. et alia, quae docte congesti *Jal. Pontedera* tum ad *Varron.* 1. *R. R.* 29, ubi traditam ab eo definitionem segetis et avari examinat: tum in *Antiquitatib.* *Lat. et Graec. epist.* 10. — b) Item terra arata et sala, campo seminato, Festus loc. *init. cit.* Segete dicitur ea pars agri, quae arata, et consita est. *Cic. Orat.* 15. 48. Seges fecundae et uberae non solum fruges, verum herbas etiam effundunt inimicissimas frugibus. *Enn. r. lig.* p. 113. *Vahl.* Segetes latgiri fruges. *Virg.* 9. *Ecl.* 48. Astrum, quo segete: gauderent frugibus. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 161. Quam segetes occat tibi mos frumenta daturus. *Tibull.* 2. 1. 19. Non seges eludat meorum fallacibus verbis. et 4.

1. 172. Tandelorum seges maturos annos parvus. *Martial.* 5. 41. Non reddet sterilia semina lacte seges. — Stimulorum seges apud *Plaut.* *Aulul.* 1. 1. 6. convivium est in malum servum: cujus in corpore tamquam in arvo, stimulos veri et defigilustum est. ¶ 3. Ilinc metaphorice. *Accius* apud *Non.* p. 395. 27. *Merc.* Quod beneficium haud sterili in segete, rex, te obesse intelleges. *Ovid.* 4. *Pont.* 2. 11. Festile pectus habet: interque Hellicona colentes Ueberius nulli provenit ista seges. *Juvenal.* 7. 103. Quae tamen inde seges? *h. e.* quis fructus? *Arnob.* 5. p. 172. Videtur Juppiter non esse causam ob aliam natus, nisi ut esset criminum seges, maledictorum materia. *h. e.* ex quo tamquam ex arvo culto et saeto crimina affatum oriscent. *Prudent.* *Hamartig.* 258. Auri namque fames parto sit major ab auro. Inde seges scelorum. *Cic. Mil.* 13. ad fin. Quid enim otisset Clodium Milo, segetem ac materiam suae gloriae? *h. e.* ex quo, tamquam ex arvo, gloriae fructum perciperet. *Sil. It.* 16. 615. silivuli si pueris agunt nos, Hanc segetem mete. *h. e.* Hannibalem pelles ex Italia, quae larga gloriae materia est.

SEGESTELLUM. I. n. 2. deminut. a segestre. Vox a Lesico espungenda; legitur Enim tantummodo in *Not. Tir.* p. 160. Segestre, segestellum.

SEGESTRA vel segestria, *æ. f.* 1. et Segestrum, *h. n.* 2. vel Segestre, *is.* 3. forma segestria est apud *Varron.*, qui vocem ita sequitur 5. *L. L.* 166. *Müll.* Qui lecticiam involvabant, quod fera stramenta erant e segete, segestra in appellarunt, ut etiam nunc in castris, nisi si a Graecis, nam *στρατηριον*, ubi lectus mortui fuit, dicebant: *στρατηριον* nostri, *Γραει Περστρον*. (Sic et *Gloss. Labb.*) Porro *στρατηριον*, a *στρατη*, tego, monet segestra a Graeco per metathesis factum. — Segestra est: teges, quo lecticiam sternebantur et involvabantur. ¶ 1. Stricto sensu. — 1.) Generatim. — a) Est teges e paleis et stramentis segetum confectus. *Varro* loc. cit. *Id.* apud *Non.* p. 11. 16. *Merc.* Lecticam quae involvabant, segestria appellabant. *Lucil.* apud *eumd.* p. 537. 10. Panula, si quævis conteritur, servu, segestrie Utilior mihi, quam sapiens. — b) Etiam a pellibus degastata facta sunt. *Paul. Diac.* *ex Fest.* p. 70. 7. *Müll.* *Δέσπρ* Graeci appellant pelles nauticas, quae non vacuam segestrie. *Edict. Dioclet.* p. 23. de segestribus. Segestrae de capris pellibus N. octo *χ* sescentis. Pulvinare tenerimum et masimum *χ* sescentis. — Hinc patet, segestra fuisse idem ad stragulum pellicum, quod in memorat *Paul. Dig.* 34. 2. 24., et apud *Plin.* 8. *Hist. nat.* 58. 83. (226) Stragula cubicularia e pellibus talpae. Attamen notandum est, in *Edict. Dioclet.* scriptum fuisse segestribus et segestrae. *Gloss. Lat. Gr.* p. 248. *Vulc.* Segestrum, *δισπείρα*. et p. 272. Segestrum, *στρατηριον*. — 2.) Specialim est genus straguli, quod corpori infliciebatur in exorcendo. *Suton.* *Aug.* 83. Vectabatur et deambulabat ita, ut in extremae patitis subsulium decuraret, segestri vel lodicea indutus. Ita cum *Cujac.* 1. 3. *Observ.* c. 13. pleiura legunt: segestri minus recte alii. ¶ 2. Latiore sensu ponitur et pro quovis involucrio, involto. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 12. 23. (76). Charta emperatica inutilis scribendo, involucris chartarum segestriumque in meribus usum præbet; ideo a mercatoribus cognominata.

SEGESTRATUS, *a.* um, adj. vel part. ab inus. segestro, segestra operitus. *Veget.* 2. *Vaterrin.* 1. 5. Oportebit quiescere et omnibus rebus et etiam segestratum temperato tempore inambulationibus lenibus animal commoveri. Ita recte *Schneiderus* pro vulgato sequestratum ex comparatione loci simile in *Hippiat.*, ubi *ἐκασπάρων* legitur.

SEGESTRE, *m.* n. 3. et

SEGESTRUM, *l.* n. 2. *V. SEGESTRA.*

SEGETALIS, *a.* adj. (seges) Gladiulus segetalis, herba est folia habere gladio similia, caulem cubitalem, flosas purpureos, radices duas parvas et rotundas, nascens iusta segetes. *Apul. Herb.* 78., ubi tamen alii leg. *gemialis*.

SEGETO, *st.* are, n. 1. (seges) apud *Auct. comment. in Donat.* art. p. CXVI. *Hag.* Alias unius partis non reciprocantur, ut est Quiescere segetes et gemmare vites. nam non possumus eas ite convertere, ut dicamus segetes fluxus et vitescere gemmas.

SEGMENT, *m.* n. 3. (seco) segmentum, resegment, *ritaglio, κομμα.* *Fabius Pictor* apud *Gell.* 10. 15. Unguium Dialia, et capilli segmenta subtes arborem felicem terra operiuntur. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 12. 23. (77). Longitudine popyri, quae potuit esse, segmentibus utroque ampulatis, *i. briciohi.* Ita editio. vet. 1470. et 1472., quibus addi potest et antiquior 1469., ubi aperto errore est *graminibus.* At *Siliig. leg. rasegminibus.* *Auson.* *Ecl.* 1. 7. Sad solidum in parvis nullique secabile segmen. *h. e.* atomus. *Vitruv.* 7. 3. in fin. Ita canarum duplex in parietibus, ordinibus transversis, 6sa perpetuitas, nec segmenta, nec rimam ullem fieri petiatur. scorzature nostrales vulgo vocant.

SEGMENTARIUS, *li.* m. 2. qui segmenta in vestium usum conficit. Vox a Lesico espungenda; occurrit enim tantummodo in *Not. Tir.* p. 160. Segmentum, segmentarius.

SEGMENTATUS, *a.* um, particip. ab inusit. segmento, *es:* intarsiato, segmentis variegatus, tessellatus, emblematis distinctus.

1.) Proprie. *Juvenal.* 6. 88. in magnis opibus, plumaque paterna, Et segmentalis durmisset parvula conis. *Martial.* 6. 74. Calvem trifident segmentatus Unguentis. *h. a.* unguenti quesi segmentis imbutus. *Alii leg. semitatus.* *h. e.* unguenti quasi sulcis, aut semitis distinctus. *Alii rectius semitatus.* et *Isid.* 19. *Orig.* 22. 18. Segmentata (vestis est) zona quibusdam, et quasi praecisamentis ornata. *Symmach.* 4. *Ep.* 42. Amicitiae cultus ingenuus est. Alba Velamina, non segmentati amictus fidem ventiant. *Arat.* 9. 343. Qui (pontifex) segmentatus mediis altariibus adstas. *h. e.* segmentis distincta veste ioculus con veste a varie liste et diversi coloris. et *Inscript.* apud *Marin.* *Frat. Arv.* n. 32. (Orell. n. 2270.). DISCVNGENTES TORALIBVS SEGMENTATVM. et n. 41. FRATRES ARVALES SVPER TORALIBVS SEGMENTATIS DISCVBERANT.

II.) Translate. *Symmach.* 3. *Ep.* 12. Paginae Tuillanae segmentatae auro.

SEGMENTUM, *l.* n. 3. (seco) sectio, incisio, sectura, tagliatura, tagliamento, taglio, κομμα.

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Plin.*, ubi egit de secandis marmoribus, 36. *Hist. nat.* 6. 0. (53). Crassior arena lastosibus segmentis terit, et plus erodit marmoris. ¶ 2. Specialim est particula secta ex serico, auro, purpura et hujusmodi, quae assultur vel praeititur vestibus ornatus gratia, striscia, nastro, feltuccia, frangia, cerro, guarnizione: et per synocheben ipsa vestis. *Turpator* lo plur. num. *Fal. Max.* 5. 2. n. 1. Senatus permixti feminis purpurea veste et aureis uti segmentis. *Ovid.* 3. *Art. am.* 163. Quil de vesta loquer? nec vos, segneuta, requiro. Nec quae bis Tyrio ianica lana rubra. *Juvenal.* 2. 124. Segmenta et loogos habitus et flames summi, Arcano qui sacra lerem putantia luso Sudavit clipeis anchibus. *h. e.* qui fuit sacerdos Martis et Salus, muliebras et pretiosas vestes induit. *langhe vesti orlate.* et *Sidon.* 8. *Ep.* 6. ante med. Et Ma Sarranis ebriani sucis intes crepitantia segmenta plus pica oratione coconvulav.

II.) Translate. ¶ 1. Est sectio, divisio, divisione, sezione: itemque ipsa pars cujuslibet rei, quae illa sectione continetur. *Plin.* 6. *ibid.* 33. 39. (211). Plura sunt haec segmenta mundi, quae nostri cluculos appellaverunt, Graeci parallelos. *Alii.* et *ibid.* 34. 39. (216). Quinto continentur segmenta Baetica, Iberia, Armenia etc. *Auson.* *Edyll.* 10. 118. de perca pisce. solidioque in corpore paties Segmentis cunctis, sed dissociantur aristis. *h. e.* incisuris. ¶ 2. Metaphorice. *Ennod.* *Paneg. Theod.* 4. Quo (consule) in segmentis posito, quae ab hostibus sumpta fuerunt arma, tremetunt.

SEGNE *V.* SEGNIIS in fin.

SEGNISSEUS, entia. *V.* in voc. seq.

SEGNISLO, *h.* ere, n. 3. (segnis) segnis flo. *Cuzl. Aurel. 2. Aut. 19. a med.* Millecentibus et segniscentibus spilla.

SEGNIPES, pēdis, edject. (segnis et pes) qui tarde facedit, pigro, *tardo*, βαδίζων. *Juv. sat. 8. 67.* Irtoque irstunt epiribedia collo Segnipedes. *h. e.* equi pigriores, caballi.

SEGNIS, *a.* edject. *Festus p. 339. 34. Müll.* In segnitia, esse monet a se pro sine et nisi, ut segnis ali, qui non nititur ed id, quod honestum est, aut utile. Alii a se et ignis, quasi sine igne et ardore animi (*Cf. Auct. diff. verb. loc. infra cit.*); alii a Gr. σῆνος, piger, aut a Lat. sequor. — Comp. Segnior (pro quo Segnitior apud *Ulp. Dig. 47. 10. 17. a med.*, ut quidem edidit *Torrentin.*) et *Sup. Segnissimus.* — Segnis est piger, tardus, ignavus, cui opponitur promptus, industrius, σῆνος, δῆρος, ῥαδός (*It. pigro, tardo, poltrone, infingardo, negligitoso*; Fr. qui se traîne à la suite de quelqu'un, lent, trainard, nonchalant, inactif, paresseux; *Hisp. tardo, flazo, negligente, perezoso*; Germ. langsam, träge, langsam, zögernd, säumig; Angl. dull, heavy, slothful, slow, lazy). § 1. Generalit. — 1.º) Absoluta. — a) De adimentibus. —

a) Universim. *Tac. Agric. 21.* Laudando promptos et celsigando segnes. *Quintil. 1. 3. 2.* Probus ab illo segni et iacente plurimum aberit. *Tibull. 1. 1. 58.* Duminodo elm, quæso, segnis iacisque vocer. *Sall. Jug. 31.* Bonus segnor sit, ubi negligas. *Cres. 1. B. C. 3.* Segniores castigat atque incitat. *Cic. 8. Att. 11.* Si cui adhuc videor segnior fulvere. *Justin. 2. 8. 27.* Segniores viliis femine. *Cassiod. 8. Variar. 14. ad fin.* Segnissimil est torpere, quum se ad profectionem cognoscat rerum dominos invitasse. *Virg. 3. G. 75.* equus aut morbo gravis, aut segnor annis. *Horat. 2. Sat. 3. 100.* Aristippus ærros proficere aurum iussit, quæ tardius irent, propter onus segnes. *Auct. differ. verb. p. 281. Hag.* Tardus est, qui trahit tempus; laers, qui sine arte nullius officii capax; piger, qui per omnia agro similis est; segnis, remotus a calore. — β) Quum refertur ad animal naturam, tardum stupidumve significat. *Plin. 11. Hist. nat. 52. 114. (275).* Froas ubi est magna, segnem animum subesse significat; quibus parva, mobilem. *Tac. 12. Ann. 28.* Segnis Indoles. *Id. 1. Hist. 52. extr.* Segne Ingenium. — b) De rebus inanimatis. *Sall. fragm. 1. Hist. 53. Kritz.* Segnor neque minus gravis sed multiplex cura. *h. e.* paullo remissior, minus instans atque urgens. *Cic. fragm. apud Non. p. 33. 23. Merc.* In quo tua me prorsus ait oratio, mea consecuta est segnia. *Horat. 3. Od. 12. 8.* neque pugno, neque segni pede victus. *Seneca Troad. 1090.* Segni gradu pergere. *Nemesian. Cynege. 258.* Segnes aures equi. *h. e.* quæ non sunt agiles, ut *ibid. 245.* dixerat: quæ facile non arguuntur. *Vol. Flacc. 8. 99.* Segnia status, tardo respiro, et *Ovid. 1. Pont. 5. 43.* Segnia otia ducere. *Id. 3. Met. 553.* Iussis mora segnis abito, et *ibid. 500.* Segnia acta. *Lucan. 9. 849.* satis. *h. e.* mora tarde adveniens. *Albinov. 1. 449.* Segnes anni, *h. e.* nulla præclara re gesta, la otio peracti. *Sic Seneca Med. 399. et Hero. Celi. 60.* Segnis dies, *h. e.* qui nihil actum est. *Curt. 8. 9. ad fin.* etiam, *h. e.* senectus, quæ passim tarda dicitur. *Seneca Hero. Fur. 360.* Segnis sopor. *Colum. de cult. hort. 80.* Segnes comit. *Lucan. 4. 700.* melius. *Ovid. Remed. am. 401.* voluptas, *h. e.* quæ tarde et perquam movet. *Seneca Troad. 117. et Hero. Fur. 763. et Curt. 8. 9. ante med.* Segnes equi, *h. e.* quæ placide et lente fluunt. *Sic Plin. 3. Hist. nat. 4. 5. (33).* Segnis Arar. *V. ANABAS IN OMNOM. 1., et addo Vol. Flacc. 1. 277.* Segnes radii solis, apud *Nemesian. Cynege. 262.* sunt, quibus est in solitudo æstivo, et tardo ardore dantesque iacetur. *Id. ibid. 164.* postquam Phæbus candentem fervidus ætera contigerit, tardaque vias Cæciliæ morantibus Sidus iact. *Sic Vol. Flacc. 2. 484.* stellæ segnes vocat illam æstivæ, et Rotonæ, quæ pigra et tarda sidera a poetis dicuntur. *Virg. 1. En. 72.*

Segnis campus. *Id. 10. ibid. 592.* fuga. *Liv. 5. 46. obsidio. Id. 10. 12. bellum. Id. ibid. 30. pugna. Id. 26. 21. militia. Id. 30. 10. navigatio. Id. 25. 14. imperium. Id. 35. 40.* Duo fuerunt teriores, dilutus alter sed segnor. *Apul. Apolog. a med.* Luna segnissimil corporis excrementum. — Peculare et elegans est illud *Lucan. 10. 114.* scilisque (domus) aibat Marmoribus; stabatque sibi non segnis achates, etc. *h. e.* non otiosus et ornatus solum gratia in tenues crustas dissectus, sed solidus et integer in columnam elaboratus, ut laquearia et tectorum pondus sustineat. — 2.º) Cum Genetivo. *Tac. 18. Ann. 14.* Vir iniquus animo, et occasum non segnis. *h. e.* non tardus in occasionibus capiendis, statim ac res offerunt. *Adde eund. 14. ibid. 33. — 3.º) Cum Dativo. Sil. It. 1. 614.* Dexteraque a curvis capulo non segnis aratris. *h. e.* inutilis. — 4.º) Cum Accusativo et præp. ad, in. *Cic. 1. Fin. 10. a med.* Nec me segniorem ad respondendum reddidit. *Id. Font. 3. rub. fin.* Segniores ad Imperandum. *Adde Dom. 22. 57. Sic Liv. 24. 13. extr.* Segnor ad credendum. *Id. 44. 12. ad alia facta. Nepos Thras. 2.* Ille illos ad persequendum segnes fecit. *Ovid. 1. Pont. 8. 75.* nec ad citharam, nec ad arcum segnis Apollo est. *et ibid. 4. 50.* Mens ad lætilliam segnis. *Virg. 11. En. 706.* Segnes in bella. *Id. 4. G. 148.* Segnes in Venerem. *Adde 11. En. 786. et Maximian. 5. Ecl. 50. — 5.º) Cum Ablativo et præp. in. Sueton. Claud. 10.* Segnis in exsequendis conatibus. — 6.º) Cum Infinito. *Horat. 3. Od. 21. 22.* Segnesque nodum solvere Græciæ. *Ovid. 3. Trist. 7. 19.* Dextera non segnis fixo dare vulnere culiro. *Adde Lucan. 8. 296. — Virg. 10. En. 699.* poplite Palmum Succio volvi segnem sinit. *h. e.* vulnere tardatum, nec amplius fugiendo apium. *Dixerat enim ibid. 697.* Palmumque fugacem. — 7.º) Sæpe præfixa negatione adhibetur: et alacritatem celeritatemque significat. *Virg. 4. En. 149.* haud illo segnor ibat Eneas, et *ibid. 383.* oon curia segnor illo Per medias urbes egitur. *Adde 8. ibid. 414. Val. Flacc. 5. 587. et Lucan. 6. 181. Sic Val. Max. 6. 4. n. 2.* Nihil segnor Scipionis in contione gravitas. § 2. Speciatim ponitur et pro instructo, stultis, inutilis. *Quintil. declam. 3. 4.* Segnem futuris novatibus erueri illam. *Lucan. 9. 438.* Hoc iam segas solum raras tamen exarill herbas. *Virg. 1. G. 151.* segnisque horret in arvis Carduus. et *ibid. 72.* Et segnem patiere situ durescere campum, *h. e.* cessantem a cultura et fructu. *Id. 2. ibid. 275.* agro in denso non segnor ubere Bacchus. — Illic

Segne, adverbii illi occurrit; unde Comp. Segnius, et Sup. Segnissime. — Segne est idem ac segnitier. § 1. Positiv. Segne. — a) Universim. *Ammian. 21. 10. 1.* Nihil deinde differendum, nec agendum segne retus. — b) Cum præfixa negatione. *Liv. 38. 23.* haud segne id ipsum tempus consumperet. § 2. Comp. Segnius est frequens. — a) Universim. *Liv. 30. 21.* Segnius homines bona, quam mala sentiunt. *Id. 40. 27.* Hortes segnos scordique oppugnabant. *Tac. 3. Hist. 40.* Segnius, quam ad bellum incedens. *Sueton. Claud. 9.* Quod status segnius locandas curasset. *Horat. Art. P. 180.* Segnius irritant animos demissa per aures, Quam quæ sunt oculis subjecta fidelibus. *h. e.* tardius et remissius. — b) Præcedente negatione significat eadem celeritate, alacritate, diligentia. *Sall. Jug. 78. extr.* Oppidoque insolita re percussit, nihilo segnius bellum parare. *Nepos Datam. 2. extr.* Quum ab Ariobarzane desertus esset, nihilo segnius perseveravit. *Plin. 3. Ep. 18. sub fin.* Non ideo tamen segnius precor, ut etc. *Flor. 3. 3.* Nec segnius, quam minati fuerant, per Alpes ferebantur. *Lucan. 6. 286.* qui Cæsaris arma Segnius haud vidit, quæ etc. *Adde Plin. 6. Ep. 20., Liv. 7. 18. sub fin., Sueton. Ner. 20. ad fin., Plin. Paneg. 69., Tac. 3. Hist. 25. in fin., item Ovid. 7. Met. 770. et 10. ibid. 538.* quibus loc. alii reponunt secus, aut sequitur, levi aut nulla mutatione sentient. *Sic Plin. 28. Hist. nat. 7. 23. (77).* Si in defectu Lunæ congruat vis illa, irremedia-

bilem fieri: non segnius et in stante. similmente, non aliter. § 3. Sup. Segnissime habet *Cassiod. 1. Variar. 35.* Nautæ torpedinis tactu segnissime torpuerunt.

Homonymi. Distinguit segnis, iners, piger, tardus, socors, deses et ignavus. Nam piger est similis negro, in agendo lentus; segnis, socors et deses sine fervore; tardus terit vel trahit tempus; iners sine arte, imperitus, nullius officii capax, ad nihil idoneus, quia ignavus, *h. e.* quia nihil vult efficere. Piger et socors naturæ, segnis vero, deses, tardus, iners voluntate sunt; quamquam hoc perpetuum non est. *Cf. Auct. differ. verb. supra cit., Palam. p. 995. et Popm. op. cit. Tac. Germ. 14.* Pigrum quin immo et iners videtur sudore acquirere, quod possit sanguine parere. *Seneca 3. Ira 3.* Ira erepta Inermem animum et ad conatus magnos pigrum inermemque feri. *Cf. Colum. 7. R. R. 5.* Pigra et segolter egere. *V. SEGNITIA io fin.*

SEGNITAS, atis, f. 3. (segnis) idem ac segnitia, sed rarioris usus. *Accius apud Non. p. 174. 23. Merc.* Ro nunc quod eorum segnitie erdet focus. *Id. ibid.* Ut dicam, te metu aut segnitie addubitare. *Cic. 1. Orat. 41. 185.* Et quoniam de Impudentia diu, castigemus etiam segnitatem hominum atque inertiam. Ita leg. *Non.,* sed in libris editis passim habetur segnitiam.

SEGNITER, edverb. (segnis) tarde, pigre, ignave, per inertiam, tardamente, pigramente, negligitiosamente, σῆνως, δῆρως. *Liv. 2. 58. a med.* Segnitier, otiose, negligentier, contumaciter omnia egere. *Sueton. Cal. 43.* Adeo segnitier et delicate, ut octophoro vehetur. *Vellet. 2. 69. 2.* Ad ictum seivi sui Dolabellæ non segnitier cervicem dedit. *Curt. 4. 3.* Ne segnitier addidere uni ubi videretur. *Tac. 2. Hist. 97.* Auxilia e Germania exivit segnitier et necessitatem dissimulans. *Stat. 1. Silv. 4. 106.* intereant positos jam segnitier artus, Pugnantesque animam. *h. e.* membra graviter egrotantis sententia penitus et lethargo oppressa, ita ut ne moveri quidem possent. *Tac. 2. Hist. 71.* Mills et injuriam segnitier iaturus. *h. e.* tarde sensurus et æquo animo passurus.

SEGNITIA, æ, f. 1. et Segnitias, ei, 5. (segnis) tarditas, pigritia, inertia, negligentia, σῆνως, δῆρως (*It. tardità, pigritia, infingardaggine, poltroneria, negligenza*; Fr. lenteur, nonchalance, paresse; *Hisp. lentitud, pereza, desaseo, negligencia*; Germ. d. Langsamkeit, Lässigkeit, Säumigkeit; Angl. slowness, sloth, laziness, inactivity, negligence).

1.) Proprie. § 1. Generalit. *Ter. Andr. 1. 3. 1.* Echinero, Dave, nihil loci est segnitie, neque socordia. *Plaut. Asin. 2. 1. 6.* In abs te recordiam omnem rejice, et segnitiam amove. *Cic. 1. Fin. 2. 5.* Rudem esse in nostris poetis, aut inertissimæ segnitie est, aut fastidii delicatissimi. *Id. Brut. 81. ad fin.* Sine arroganti gravia esse videbatur, et sine segnitia verecundus. *Id. 1. Orat. 41. 185.* Castigemus segnitiam hominum atque inertiam. *Liv. 36. 15.* Ne temere cepta segnitia insuper eveteret. *Quintil. 1. 12. 16.* Difficultatis patrocinia præstimus segnitie. *Id. 6. 5. 8.* Segnitia populi in asserenda libertate. *Id. 11. 3. 52.* Segnitia solvit animos. *Tac. 1. Hist. 33.* Cunctationes et segnitia tempus terere. *Virg. 2. En. 373.* Festinate viri, nam quæ tam seia moratur Segnitie? § 2. Speciatim aliquando est socordia, stultitia, stupiditas. *Sueton. Claud. 5.* Super veterem segnitiam notam abietatis quoque et ætæ infamiam subiit. *Tac. 4. Ann. 51. extr.* Qui nunc patitur senis et segnitiam juvenis iuxta inultes. Huc trahit etiam potest illud *Plaut. Trin. 3. 3. 66.* In ejusmodi negotio Diem seimone terere, segnitie inertia est. è una mera pazzia. Potest etiam trahi trascuraggine, negligentia, segnitia enim et piger negligens est. Quo sensu *Colum. 9. R. R. 5.* de apib. Neque ea res curatorem fraudulentum tantum, sed etiam immodicæ segnitie perora est. æque enim dedignatur, si minus pure habita est, ac si tractetur fraudulentus. *h. e.* quum apud negligentia curatoris immodicæ laziness.

II.) Translato. Tac. 3. Hist. 42. Yelens esiaue Pisano segnitia maris, aut adversante vento, portum Herculis Monaei depellitur. calma, bonaccia. Sic segnitias ventorum apud Colum. 2. R. A. 24. ad fin. silentium, quies, quum venti nequicquam expectantur ad ventilanda frumenta in area. Alii tamen in Tac. leg. sœvitia. Quintil. declam. 12. 11. Segnitia verbi. h. a. terdilas, parilas, verbum minus exprimens rei atrocitatem. Cœl. Aurel. 5. Tard. 6. 76. Segnitias morborum. atovia.

Humorismo. Hoc segnitia differt a socordia, quod illa est tarditas, hæc stupor et remissio: illa corporis, hæc animi: illa in agendis ita, quæ provisæ consuetudine sunt, remissior est; hæc nihil exagitare et invenire potest, quod ad rem sit. Ita Popma. Sic Plaut. Asin. loc. cit. Tu abs te socordiam omnem rajice, et segnitilem amove. et Ter. Andr. loc. cit. Enimvero, Dave, nihil loel est segnitia atque socordia. Ubi Donatus: Segnitia ad agendum, socordia ad considerandum. Cf. Liv. 40. 27. Hostes segnitius socordiusque oppugnabant. et Cic. 1. Nat. D. 2. 4. Ut esclaret homines non socordes ad veri investigandi cupiditatem. V. SEGNIUS.

SEGNITIES, si, f. 5. V. voc. præced.

SEGNITOR. V. SEGNIUS inf.

SEGREDIOR, grædêrê, grâdi, dep. 3. (se at gradior) secedo, abeo. Tertull. Anim. 18. Segredi ab oculis et auribus.

SEGREGATIM, adverb. (segrego) separatamente, separatim. Prudent. præf. Hamartig. 39. Et segregatim numen æternum colens. Adde Serg. expt. in Donat. p. 560. 10. Keil. et Gloss. Gr. Lat.

SEGREGATIO, ñis, f. 3. (segrego) separatione, separatio. Tertull. Anim. 43. Somnus est segregatio spiritus. Gromat. vet. p. 408. 16. Rud. Segregatio locorum. Adde Chalcid. Tim. 279.

SEGREGATIVUS, a, um, adject. (segrego) qui segregat, separativus, ut Segregativa pronomina apud Asper. p. 550. 36. Keil.

SEGREGATUS, a, um, particip. V. SEGREGO.

SEGREGIS. V. SEGREX.

SEGREGO, at, avi, atum, are, a. 1. (se at grego inus., a grex) Per tinea Lucet. 1. 452. Conjunctum est id, quod nunquam sine pernicioli discidio potest esse juncti acque gregari. — Part. Segregatus fore in omni paragr. Segregaturus II. 1. 6. et 4.; Segregandus II. 1. a. et 4. — Segrego est a grege reparo, vel, ut alii Paul. Diac. ex Fest. p. 23. 7. Müll., ex pluribus gregibus partes seduco, ἀποφουδίζω (It. disunire, separare dal gregge; Fr. séparer du troupeau; Hisp. separar de manada, segregar; Germ. von d. Heerde absondern od. trennen; Angl. separate from the flock, segregate).

1.) Proprie. Nemesian. Cynege. 156. de canib. sic concla mater Segregat egregiam sobolem, virtutis amore. V. ABGREGARE. Phædr. 3. 15. Ovesque segregatas ostendit procut. h. e. separatas a grege capellarum.

II.) Translato. ¶ 1. Generatim est separo, sejungo, removeo, separare, allontanare, ἀποφίζω. — a) Cum Accus., cui additur Ablat. et præp. ab. Plaut. Capt. 3. 1. 10. juvenis jam ridiculos inopesque ab se segregat. Id. Most. 5. 1. 9. Illi me a senatu segregant. Forcellinus a senatu. Id. Mül. glor. 4. 6. 17. Ille illas spernit, segregatque ab se omnes. Ter. Andr. 1. 5. 56. ne abs te hanc segreges neu dederas. Id. Heaut. 3. 4. 6. Maretricius, quum vulgus abs se segregat. h. e. non omnes promiscue admittunt, sed uni se dent. Id. Heurr. 3. 5. 30. Segreganda mater a me est. Id. ibid. 5. 1. 25. pollicerer tibi, Laebes, in Segregatum habuisse, uxorem ut duxit, a me Pamphilum. h. e. segregasse a me Pamphilum. di avere allontanato, licenziato da me Pamfilo. et Cie. 5. Phil. 11. 29. Esclauit illum e republ. distrahit, segregavit seculi ipsius. Id. Harusp. resp. 12. extr. Qui antea vocæ præconis a liberis removebantur, tuli iudis, non vocæ, sed manui liberos a se segregabant.

Id. Arch. 2. extr. Segregare aliquem a numerò civium. Stat. 1. Theb. 183. Tunc movet arte dolum, quo semet ab egmine fido Segreget. — b) Sine additis. Liv. 22. 58. Captivi producti et segregatis. Augustini de fid. et opar. 15. Omnes gentes segregaturus se dixit. Adde Lucet. loc. cit. inf. ¶ 2. Specialim. seceruo. Petron. Sat. 133. Graha nordidissimis putaminibus vestite curiose manu segrega. ¶ 3. Seorsum eligo ad aliquid. Fulgat. interpr. Act. 12. 2. et Gal. 1. 15. ¶ 4. Metaphorice. Plin. 34. Hist. nat. 2. 3. (17). Segregare se a ceteris. distinguere. et Plaut. Capt. 3. 3. 2. Spes. opas auxiliæque a me segregant, spernuntque se. Id. Trin. 1. 2. 41. et Asin. 4. 1. 29. Omnes bonos curare addeci, suspicionem et culpam ut ab se segregant. Cic. 3. Orat. 47. 182. Iambum et prociacum frequenter segregat ab oratorum Aristoteles. Id. 3. Fin. 9. 30. Segregare virtutem a summo bono. Id. 3. Off. 6. 32. Ista feritas a communi tamquam humanitatis corpore segreganda est. Id. 5. Tusc. 28. 80. Quid ea vita sœdius? quid deformius sola relicta, comitatu populihermo segregata? Nepos Hannib. 2. Segregari a consiliis. h. e. non adhiberi. Liv. 45. 23. ante med. Publicam causam a privato culpa segregatos. Id. 1. 25. Ut segregaret pugnam, cepessit fugam. h. e. ut hostes disjungeret, quum unus contra tres pugnarat. ¶ 5. Segregare sermonem apud Plaut. Mül. glor. 3. 1. 60. et Plin. 1. 2. 136. est abrumperæ, et tacere. trancar le chiacchiere, ammutolire. Cf. Acc. apud Non. p. 357. 16. et p. 206. 2. Merc. Ut omnes adhibeant faventiam, ore obscena dicta segregant.

SEGREGUS. V. voc. seq.

SEGREX, grægis et Segregis, e, et etiam Segregus, a, um, adject. (se et grex) Segrex tribuitur Plaut. Most. 2. 2. 85. Quæso, quid segrex est? h. e. quid externus est? Alii tamen leg. quid agre est? Adde Senec. loc. cit. Segrex tribuitur Auson. Parental. 8. 10. Ipse tuo vivans segregus arbiurio. Grævius mallet segregis. — Segrex ¶ 1. Est segregatus, sejunctus, separatus: quasi a grege remotus, separato, ἀποδιωχθεῖς, vocηθεῖς. Seneca 4. Benef. 18. Quæcumque animalia vage nascuntur, et acture vitam segrega, armate plaut. solitaria. Aliter Seneca Hippol. 1208. Qui nova natum neca Segregem sparsi per agris. h. e. discerptum, dilanatum, in frusta cõsumum. Prudent. 7. Cathemer. 28. Frangere ab omni quem remotum et segregem Sprevisse tradunt criminum frequentiam. — Cum Genetiv. Seneca 7. Controv. 6. Quasi publici mali segrex. ¶ 2. Dissimilis, diversus, varius. Id. Hamartig. 804. Omnibus una subest natura, sed estus omnes Non unus peragit, placitorum æstæge forma. Adde Sidor. 9. Ep. 3.

SEGULLUM. V. voc. seq.

SEGUTILUM, i, n. 2. terræ genus in summo solo, ex qua metallarii cognoscunt subasse vanam aur. Plin. 33. Hist. nat. 4. 21. (87). Aurum qui quærent, ante omnia segutillum tollunt: ita vocatur idicium. Forcellinus leg. segutillum.

SEI. V. SI.

SEIBI pro sibi. V. SOL.

SEIC et SEICE. V. SIC.

SEIVE. V. SIVE.

SEJUGÆ, ærem, f. plur. 1. V. SEJUGIS.

SEJUGALIS, e, adject. ad sejuges pertinens. Vos a Lesico espungeoda; occurrunt enim tantummodo in Nol. Trin. p. 181. Sejuges, sejugales.

SEJUGATUS, a, um, particip. V. SEJUGO.

SEJUGIS, e, adject. duo diversa significat.

A) Sejugis (se et jugum vel jungo) est qui sex equos iugo junctos habet: currus fore subauditur. Paul. Diac. p. 104. 8. Müll. Juges ejusdem iugl pares. unde et conjuges et sejuges. V. Inscript. in DECEMJUGIS et alias apud Fabrett. p. 276. n. 165. et Gruter. 337. Adde Apul. Florid. 16. et Aurel. Vict. vir. ill. 76. — Hinc Sejuges, iugum, plur. 3. et etiam Sejuges, ærem, f. plur. 1. absolute, sunt ipsi equi sœci ad unum eurrum adhibiti: vel eurrus, qui a sex equis trahuntur. Ibid. 18. Orig. 36. 1. Quadrigæ, et bigæ, trigæ, et sejuge ab eorum numero et iugo dictæ: ex quibus quadrigas Soll, bigas Lu-næ et trigas Inferi, æjugas Jovi sacraverunt. et mox. Sejugerum maximus currus eurrus Jovi, propter quod maximum deorum suorum eum esse credunt. Plin. 34. Hist. nat. 5. 10. (19). Serum hoc et in his non nisi a divo Augustino sejuges, sicut et elephant. Liv. 38. 35. Sejuges in Capitolio aurati a P. Cornelio positi.

B) Sejugis (se et jugum vel jungo) dicitur separatus, sejunctus, vel qui sine iugo et iugibus est. Solin. 4. de Sardinia. Sejuges gentes ad unum morem conjugare.

SEJUNCTIM, adverb. (sejunctus) separatamente, disjuncte, separatim. Tibull. 4. 1. 103. Seu libet duplici sejunctim cernere Morte, Dexter nil laevum teneat, dextrumque sinistræ Miles, sique duplex geminis victoria castris. Ita legend. probat Heynius, alii aliter leg.

SEJUNCTIO, ñis, f. 3. (sejunga).

1.) Proprie est actus sejungendi, separatio, divisio, διαζευξις. Habet locum inter figuras sententiarum. Cic. 3. Orat. 53. 203. Propositioque, quid sit dicturus, et ab eo, quod est dictum, sejunctio, et reditus ad propositum etc.

II.) Translato est discordia, dissidium. Flor. 1. 23. Deinde moribundos a sejunctione rediisse in gratiam.

SEJUNCTUS, a, um, particip. V. voc. seq.

SEJUNGO, jungis, junxi, junctum, jungere, a. 3. (se et jungo). Part. Sejunctus I. b. et II. a. et b. et in fin.; Sejungendus II. a. — Sejungo est seorsum iungo, reparo, removeo, segrego, χωρίζω, ἀποφύγνυμι (It. separare, disjungere; Fr. désunir, déjoindre, séparer; Hisp. desunir, apartar; Germ. absondern, auseinander fügen, trennen; Angl. to separate, disjoin).

1.) Proprie. — a) Universalim. Lucret. 2. 728. quæ non animalia solum Corpora sejungunt. Id. 1. 451. Conjunctum est id, quod nunquam sine pernicioli discidio potest esse sejungi, sequa gregari. — Mediorum apud Græcos more. Justin. 4. 1. 18. Discidere ac sejungi promontoria, quæ ante iuncta fuerant, arbitrare. — b) Cum Ablat. et præp. ab. Nepos Hannib. 2. ad fin. Alpes, quæ Italiam a Gallia sejungunt. Lucret. 1. 430. nihil est, quod possit dicere ab omni Corpore sejunctum, seceretumque esse ab inani. — c) Cum Ablat. sine præpos. Stat. 5. Silv. 3. 241. sejungere matrem iam gelidis nequæ dustis. staccare.

II.) Translato. ¶ 1. Genetivum. — a) Cum Ablat. et præp. ab, ex. Lucret. 2. 648. Semota a nostris rebus sejunctaque ionge. Cic. 10. Fam. 7. Sejongo te, quæso, aliquando ab illa, eum quibus te temporum vincula conjunxerunt. Id. 3. Nat. D. 24. 60. Fortunam nemo ab inconstantia et temeritate sejungit. Id. 5. Verr. 84. 193. Defensio remota ab utilitate, sejuncta a utilitate atque sententia legis. Nepos Pelop. 3. Libet interponere, et si sejunctum a re proposita est etc. Id. Att. 10. extr. Ut apparet, nullam sejunctam sibi ob eo velle fortunam. Quintil. 8. 3. 23. Exercitatio procul a veritate sejuncta. Id. 2. 17. 31. Rhetorica a bono viro atque ab ipsa virtute. Cic. Vatin. 10. extr. Quod me ex fortissimorum civium numero sejungendum non putaris. Apul. de Deo Socrati. Non usque adeo sejunctos et alienatos a nobis deos prædico, ut etc. — b) Cum Ablat. sine præp. Lucret. 2. 18. Corpora sejunctus dolor abili. Claudian. VI. cons. Honor. 407. Laribus sejuncta potestas Essulat. h. e. remota a Laribus. ¶ 2. Specialim est distinguo, discerno. Cic. Orat. 2. 25. Sejungere liberalitatem ac benignitatem ab ambitu atque largitione. Id. 4. Tusc. 13. 29. morbum ab egrotatione. — Hinc Part. præter. pass., ejus exempla retulimus.

Sejunctus, a, um, adjectivorum quoque mora occurrit; unde Sup. Sejunctissimus. Ennod. 2. Ep. 6. Ad illud venio, in quo me sejunctissimus lastraxist.

SEJUNX vel

SEJUX iugis, comm. gen. 3. (se et jugum vel iungo) semotus a iugo, aut sejunctus. Fel. Long. p. 77. 18. Keil. V. CONJUX.

SELA, indecl. ¶ 1. Est gæni mensura, for-

tasse pro sciscia vel sextula. *Gronov. vel. p. 339. Rindorff.* Sela sexta pars uñcie. et mox. Duo sela tertia pars unciae. ¶ 2. Sela, vel selah, ab Hebr. סֶלָה selah, apud Græcos διὰ χάλμα, est certa ratio canendi, nimirum vel pausa vel elevatio vocis aut putatio notæ, aut simile aliquid: alii tamen putant significare amen, ita est, aut in exemplum. Hieronym. Ep. 137. et 138. ad Marcell. V. Augustin. in Ps. 4. et cl. Calmet, dissert. de Sela in præf. ad Psalm.

SELAGO, g'nis, f. 3. planta herbe Sabinæ similis, contra omnem perniciem utilis habita, et solum contra oculorum vitia. (*Lycopodium Selago* Linn.) *Plin. 24. Hist. nat. 11. 62. (103).*

SELAS, n. Sela in plur. num. apud Senec. loc. cit. — Selas est meteoris quoddam genus: a σέλας, αὐς, τὸ, fulgor. *Apul. de Mundo.* Selas Græci vocant latentis aeris lucem. *Seneca 1. Quæst. nat. 15.* Fulgores, inquit, quomodo sunt, quos Græci sela appellant? τὰ σέλα pro σέλας.

SELECTIO, ōnis, f. 3. (seligo) actus seligendi, ἐκλογὴ (It. scelta; Fr. choix, triage; Hisp. escogimiento; Germ. d. Auswahlten, Auslesen; Angl. a selection, choice). *Cic. 2. Fin. 13. ad fin.* Ut eam rerum selectione expoliarent. *Id. 3. ibid. 4. 12.* Nulla selectione uti. *Id. ibid. 5. 20.* Estimabile esse dicunt (Stoici) id quod aut ipsum secundum naturam sit, aut tale quid efficiat, ut selectione dignum propterea sit, quod aliquod pondus habeat dignum estimatione. (*V. Madvig ad b. 1.*) *Id. 3. Legg. 10. 23.* Est iniqua la omni re accusanda, prætermisisti booles, malorum enumeratione vitiorumque selectio. *Id. 3. Fin. 9. circa med.* Si selectio nulla sit ab illis rebus, quæ contra naturam sunt, earum rerum, quæ sint secundum naturam. *Id. ibid. 31.* Si insipientis iudicio multitudinis facta est leorum ista selectio. Adde Augustin. 7. *Civ. D. 3.* Selectioi contraria est rejectio. *Id. 3. Fin. 6. 20.* Quæ inventa selectione et item rejectione, etc. h. e. quæ inventa, adhibita selectio et rejectione, etc.

SELECTOR, ōnis, m. 3. (seligo) qui selegit, sceggitore, ἀρσεν. Augustin. 7. *Civ. D. 3.* Cujus muneris Deam (Mentem) selectores illi inter selecta numina minime posuerunt.

SELECTUS, a, um, particip. V. SELIGO.

SELENIUM, ii, n. 2. σελήνιον, herba pæonia, apud *Apul. Herb. 64.*

SELENITES, æ, m. 1. σελήνιτης, vel SELÉNITIS, iŋdis, f. 3. σελήνιτις. ¶ 1. Forma selenitis, gen. masc., quia vix lapis subintelligitur, apud *Solin. 37. ad fin.* et Augustin. 21. *Civ. D. 5.* Adde *Isid. 16. Orig. 10. 7.* et *Priscian. Perieg. 989.* ubi tamen alii leg. selenitis. ¶ 2. Forma selenitis, gen. fem., quia subintelligitur vix gemma, apud *Plin. 37. Hist. nat. 10. 67. (184).* Gemma ex candido translucens melleo fulgore, imaginem lunæ cōtineat (qua Græca σελήνη), redditque ea in dies singulos crescentis minuentisque sideris: nasci putatur in Arabia. Editores Parisienses *Plinii* ann. 1833. T. 20. p. 478. arguunt, esse nostrum sulfato di rame cristallizzato.

SELENITIUM, ii, n. 2. genus bederæ minore acino, racemō sparse. *Plin. 16. Hist. nat. 34. 62. (146).* ubi tamen alii aliter leg. *Silligius* ait etymo hujus bederæ fuisse Σελήνιος, unde *Plin.* Sileocicuta, a Σελήνιτις, scripsit.

SELENOGONON, i, n. 2. σελήνογονον, herba eadem quæ selecion? *Apul. Herb. 64.*

SELENOMANTIA, æ, f. 1. σελήνομαντία, genus divinationis, quæ fit per lunam: a σελήνη, luna, et μαντία, divinatio. *Plin. 37. Hist. nat. 10. 50. (164).* *Sillig.* ubi alii aliter leg.

SELENIUS, ii, n. 2. gēon tritici præcipuum. *Plin. 18. Hist. nat. 7. 12. (64).* *Sillig.* leg. Selenisium, quod præstat. h. e. ab oppido Selenide dictum.

SELEUCIS, iŋdis, f. 3. σελευκίς, genus avis Casii montis incolle gratæ (*Turdus Seleucis* Linn.). *Plin. 10. Hist. nat. 27. 39. (75).*

SELGICUS, a, um, adject. ad ignotam quampiam regionem pertineas. Cf. voc. seq. *Tertull. Pall. 3.* Eninde materia; nec de vivibus dico Milesiis et Selgicis et Alidiis, aut quæis Tarentum

vel Bælica cluit, natura colorante. Pro Selgicis aut Selgicis, ut alii legunt, scribendum esse Gallicis, satis argunt scriptorum loca cit. in LANA. Ita cl. *Furlanetto.*

SELGICUS, a, um, adject. a Selga oppido Pamphylie, ut Selgicicum oleum, facticium, ex herbis selectis compositum nervisque admodum utile. *Plin. 15. Hist. nat. 7. 7. (31).* et 23. *ibid. 4. 49. (95).* *Sillig.* utrobique leg. Selgicum. SELIBRA, æ, f. 1. (semis et libra). — Quod ad quantitatem attinet, habet apud *Martial. loc. cit.* primam syllabam brevem, quamvis longa sit in semis, a Gr. ἡμιβρα. Longa tamen habetur apud *Priscian. de ponder. 96.* Selibramque ferunt mellis superasse bilibri. *Alii leg.* Sed libramque. At quum lo *Not. Tir. p. 164.* sit libra, silihra, sesquilihra, dicendum fortasse, ideo primam syllabam breviam, quia vulgus Romæ pro selibra pronuntiabat silihra, ut in aliis pluribus vocibus a Græca lingua derivatis, in quibus littera Græca η per i a vulgo Romano efferebatur. — Selibra idem est ac dimidia libra, ἡμιλίτρον: a semilihra per syncope. V. LIBRA. *Plin. 14. Hist. nat. 16. 19. (108).* Malobaltri selibris in musti congiis duos additis. *Martial. 4. 46.* Et turis piperisque tres selibræ. *Id. 10. 51.* Argenti libram mittebas: facta selibra est *Cato R. R. 84.* Sellibra farinæ. *Varro 5. L. L. 171. Müll.* Se valet dioidium, ut in selibra et semodio. *Liv. 5. 47. a med.* Selibras farris, et quartarios vini contulerunt.

SELIGENS, entis, particip. V. SELIGO, ligis.

SELIGO, g'nis, V. SILIGO.

SELIGO, ligis, legi, lectum, ligere, a. 3. (se et lego) Etiam selego in *Anecl. Helv. p. 181. Hag.* ut delego, intellego etc. — Part. Seligens, Selectus et Seligendus. — Seligo est seorsum lego, deligo, ἀπολέγω, ἐκλέγω (It. scegliere, fare scelta, trascegliere, eleggere, Fr. choisir en séparant, trier; Hisp. entresacar, escoger; Germ. absundernd auslesen, auswählen; Angl. to select, choose or cull cut). *Cic. Orat. 15. 47.* Nec vero uter imprudenter hac copia, sed omnia expendit et seliget. et *ibid. 29. a med.* Quæ exempla selegissem, nisi vel nota esse arbitraret, vel posse eligere qui quærent. *Id. 3. Fin. 6. 22.* Illud quasi seligendum, non expelendum. *Ovid. 3. Amor. 11. 49.* tu sellege taotum, Me quoque velle vells, anne coactus amen. *Apul. 10. Met.* Partes optimas quasque devorabam, et raocidiora seligens, abligiebam dulcia. h. e. rejiciens. — Hinc Part. præter. pass.

Selectus, a, um, adjectivum quoque usurpatur. ¶ 1. Generalit. *Cic. 1. Nat. D. 30. in fin.* Selectæ brevesque sententiæ. *Ovid. 5. Fast. 11.* Romulus hoc vidit, selectaque pectora Patres Dixit, ad hos Urbis summa relata novæ. h. e. eximia. ¶ 2. Speciatim dii selecti sunt duodecim mares, Janus, Jupiter, Saturnus, Genius, Mercurius, Apollo, Mars, Vulcanus, Neptunus, Sol; Orcus, Liber pater: octo feminae, Tellus, Ceres, Juno, Luna, Diana, Minerva, Venus, Vesta. Ita *Varro antiquitat. rer. divin. 1. 16.*, qui de diis selectis inscribatur, apud Augustin. 7. *Civ. D. 2.*, qui *ibid.* et c. 3 de hac appellatione multa disputat: ac deum arbitratur, non ideo dictos selectos, quod præstantiores in mundo administrationes agerent; sed quia populi magis innotescerent. Adde *ibid. 27. et 33.* ¶ 3. Selecti iudices erant iudices causarum publicarum, qui una cum prætoribus questionum perpetuarum in decurias distributi iudicia de criminibus publicis et capitalibus exercebant: ita dicti, quod a prætoribus Urbano non sorte, sed iudicia et iurejurando initio magistratus seligebantur ex ordiibus iis, apud quos iudicia essent. *Cic. Cluent. 43. 121.* Deinde prætores tantum Urbani, qui iurati debent optimum quemque in selectos iudices referre. Adde *Horat. 1. Sat. 4. 123. et Ovid. 1. Amor. 10. 38. et 2. Trist. 132.* ¶ 4. *Plin. 33. Hist. nat. 2. 7.* docet, decurias iudicum pluribus nominibus discreta fuisse, tribunorum æris, selectorum, iudicum et nongentorum, ubi quod selectos a iudi-

cibus distinguit, ideo facit, quia sub Augusto (qui decurias iudicum recognovit et auxit, ut est apud *Sueton. Aug. 29. et 31.*) capere selecti esse nomen ordiis, qui antea erant sortis, iudices vero dicti, qui alterius et inferioris ordinis erant, et fortasse hoc loco intelliguntur ducenarii: quæ fuit quarta decuria ab Augusto instituta, ut narrat *id. loc. cit. 32. ad fin.* (V. etiam *Inscript. apud Orell. 3755.*) Quod selecti nomen ordinis fuerit, colligi videtur ex illo *Senec. 3. Benef. 7. extr.* Ubi id, de quo sola sapientia decernit, in controversiam incidit, non potest ad hæc sumi iudex ex turba selectorum, quem census in album, et equestris hereditas misit. Sed rectius alii *Senecam* ceoseot da iis loqui universim, qui a prætoribus olim seligebantur, ut dictum est. Hactenus *Forcellinus.* — Verum, quum ante Augustum tres tantum fuerint iudicum decuriæ, senatorum scilicet, equitum et tribunorum ærariorum, quibus ipse quartam ducenariorum, et Caligula quintam item ducenariorum addidit (V. DECURIA); ex vetustis lapidibus satis exploratum est, hos omnes nullo discrimine fuisse appellatos modo iudices de selectis (*Inscript. apud Gruter. 436. 5.*), modo iudices selectos ex decuriis trib. (Alia apud *eumd. 479. 6.*, ubi tamen perperam pro TRIB. leg. TRIB.), vel ex decuriis quatuor (Alia apud *Murat. 760. 1.*), vel ex decuriis quinque (Alia apud *Maff. Mus. Ver. 365. 3.*), modo iudices ex quinque decuriis inter selectos (apud *eumd. ibid. 371. 4.*). Quandoque tamen qui ex tribus prioribus decuriis erant, iudices quadringenarii vocati sunt, ut scilicet distinguerentur ab iis, qui ex duabus postremis ducenarii dicebantur. V. QUADRINGENARIUS. Hinc ex *Plin. loc. cit.* patet, eos, qui iudicia exercebant, solitos fuisse usurpare diversa et superba nomina, licet eodem omnes pacto et iudices et selecti et ex decuriis tribus, quatuor, quinque iure ac merito appellandi essent. Ita cl. *Furlanetto.*

SELINAS, adis, f. 3. V. voc. seq.

SELINOIDES, σελινόειδης. Accus. sing. selinoidea apud *Plin. loc. cit.* — Selinoides est epitheton brassicæ crispæ, a similitudine apii foliorum. Σελίνιον enim apium est. *Plin. 20. Hist. nat. 9. 33. (79).* ubi alii pro selinoidea leg. selinade, ut sit a selinas, adis.

SELINON et selinum, i, n. 2. σελίνον, apium (*Apium graveolens* Linn.) nostrates vulgo seleno vocant. *Apul. Herb. 8. 118.* Selinon agrion apud *eumd. ibid. 106.* est quod Latini olusatrom dicunt (*Smyrniolum olusatrum* Linn.).

SELINOPHYLLON, i, n. 2. σελινόφυλλον, herba eadem ac callitrichon, polytrichon, adlaeton etc. *Apul. Herb. 47.*

SELINUSIUS, a, um, adject. ad Sellinuntem oppidum, et Narium Sicilia, Achæa et Ciliciæ pertinens. V. ONOM. — Hinc Selinusium tritium, *Plin. 18. Hist. nat. 7. 12. (64).* Alii leg. Selenusium. V. SELENIUSIUM. — Ilic etiam Selinusia creta, apud *Pitruv. 7. 14. et Plin. 35. Hist. nat. 6. 27. (46).*

SELIQUASTRUM, i, n. 2. Festus p. 340. 10. Müll. Seliquastra, sedilia antiqui generis appellatur, D littera in L conversa, ut etiam in sella factum est, et subsellio, et solio, quæ non minus a sedendo dicta sunt. *Varro 5. L. L. 128. Müll.* Ab sedendo appellata: sedes, sedile, solium, seliquastrum. — Seliquastrum igitur est sedile, sella, sedia facta all'antica, panca, ἔδρα. *Paul. Dig. 33. 10. 4.* Instrumenti significatio rbedæ, et seliquastra in supellectili adnumerari soleat. Alii leg. sedularia. h. e. quæ in rbeda sedent subiciuntur. (*Cf. Serg. expt. in Donat. p. 559. 13. Keil.*) *Hygin. 2. Astron. 10. et 3. ibid. 9.* Cassiopeja sedens in seliquastro collocata est.

SELLA, æ, f. 1. (sedeo) Sedda apud veteres. V. Scaur. p. 2252. *Putsch.* — Sella est sedes, sedile, pro sedula seu sedia inus, a sedes, ἔδρα, σέδονος, seggia, seggiola, sedia, scanno. — ¶ 1. Generalit. *Cato R. R. 10.* Scabilla, sellæ, spolia. *Plaut. Curc. 2. 3. 32.* Videa ut expallui? da un isti sellam, ubi assidal, cillo? *Cic. 1. Divinat. 46. a med.* Quum virgo staret, et Cæli-

illa in sella sederet. et mox. Ut in ejua sella requiesceret. *Sall.* 5. *Hist. fr.* 13. *Kritz.* Sella adurgare. *Curt.* 8. 4. 15. Ex sella egressi. *Id.* *ibid.* 9. In sella considerare. *Petr.* *Sat.* 136. Fracta est portis sella, quæ staturæ altitudinem adjecebat. *Cic.* 4. *Cat.* 8. 17. Nulli sunt inventi, qui non ipsum illum sellæ atque operis et quæstus quotidiani loquum saluum esse velint. h. e. artificium, quod sedendo esarcetur. uode sellularii et *Plaut.* *Pæn.* 1. 2. 56. Quæ tibi olant stabulum, statumque, sellam et sesibulum merum. h. e. maretrices, quæ totos dies prostant sedendo et amatoria expectando. *Seneca* 1. *Benef.* 9. Rusticus, inurbanus est, si quis conjugem in selle prostare velit, et vulgo admissis spectatoribus vbi undique perspicuum. h. e. sella gestatoria (de qua mox) aperta in publicum prodeunt, omnibus se conspiciendam dare. *Juvenal.* 3. 136. alta deducere sella. — *Quibus sellis sedere*, proverb. de his, qui duo vel plura negotia inter se diversa eodem tempore auscipiunt: vel qui duobus certantibus, neutri favent, et utriusque amici videri volunt: *sedere sopra due scanni*. Hinc in Ciceronem, qui nec Pompeio certus amicus, nec Casari fuisse videbatur, sed utriusque adulator, usurpavit *Labe*. apud *Senec.* 3. *Contr.* 13. ad fin. Quid enim ille misisset ad Laberium in quatuordecim sedere volentem, nec locum invenientem: Recepissem ta, nisi angustie sederem; Laberius ad Ciceronem remisit: Atqui soles duabus sellis sedere. Adde *Macro.* 2. *Satur.* 3. § 2. Specialim est sedes, thronus magistratum, *Spovos*. *Cic.* 4. *Ferr.* 38. 94. Palam de sella ac tribunali pronuntiavit. et 5. *ibid.* 59. 135. Satisna vobis prætori improbo circumdati cancelli videntur in sua provincia, immo vero in sella ac tribunali? *Id.* 2. *Phil.* 34. 85. Sedit in Rostris collega tuus amictus toga purpurea, in sella aurea, coronatus. *Plin.* 2. *Ep.* 11. a med. Qui sellis consulum edisserant in Cornuli sententiam tre coperunt. *Sueton.* *Galb.* 18. in fin. Neque milites alibeturo castris sellam de more positam pro tribunali, oblitis ministris: et in seatu curulem perverse collocatam. § 3. De regia sede vel solio. *Nepos* *Eumen.* 7. in principis nomine Alexandri statuit tabernaculum, in eoque sellam auream cum sceptro ac diademate jussit poni. § 4. De sella curuli, *V.* in *CURULIS*. — Sella curulis locus in Circo datus est Valerio Dictatori posterique ejua honoraria causa, ut proxime sacellum Murciæ spectarent, unde aspiciantur spectacula magistratus. *Ita Fest.* p. 344. 4. *Müll.* § 5. Sella gestatoria, quæ dicitur a *Cæli*. *Aurel.* 1. *Atul.* 11. 83. bajulatoria. et 1. *Tard.* 1. 15. portatoria: erat autem adaptata aut operis seu clausa prout voletegebatur, aut ininus, quæ et sella absolute, *sedia di mano*, *littigia*, *segettia*, *portantina*, quæ diliores humilis hominum vehuntur, *popovoy*. *V. GESTATORIUS*. *Plin.* 3. *Ep.* 5. a med. Romæ quoque sella rebebatur. *Juvenal.* 1. 124. Ostendens clausam et vacuum pro conjugē sellam. *Sueton.* *Aug.* 53. in consulari pedibus fere, extra consularum sæpe adaperita sella per publicum incessit. *Id.* *Oth.* 6. a med. Abditus prope muliebri sella; in castra contendit: ac deficientibus lecticariis, quum descendisset, etc. *Tac.* 14. *Ann.* 4. Agrippina gestamine sellæ Bajæ pervecta. et 15. *ibid.* 57. Vinclo fasciæ in modum laquei ad arcum sellæ restricto, indidit cervicem. *Id.* 1. *Hist.* 27. Sellæ aliquem imponere. et *ibid.* 35. Sella levare. *Martial.* 12. 17. gestari. *Id.* 2. 57. Recensque sella linteisque lorique. § 6. Sella familiarica, quæ et simpliciter sella, locus ad ventrem exonerandum, cesso, *camerella*, *Spavioy*. *Scribon.* *Compos.* 193. Ex stumacho cruorem rejiciunt, postea per sellas eundem deiciunt. et *ibid.* 227. Quum desiderint ad sellam. *Marcell.* *Empir.* e. 30. p. 131. Per sellam deducere bilem. *Cato R. R.* 157. a med. vocat sellam pertusam. *V. FAMILIARICUS* et *PATROCLIANUS*. § 7. Ehippia, sella. *Impp.* *Valent.*, *Theodos.* et *Arcad.* *Cod. Justin.* 12. 51. 12. al *Cod. Theod.* 8. 5. 47. Sexaginta libras sella cum frenis, trigintaquingue vero averta non traheant.

Veget. 4. *Veterin.* 6. Ad usum sellæ Persis provinciis omnibus meliores præstat equos. da cavalcare. Adde *Fulgat.* *interp.* *Esth.* 6. 7. *V. SELLARIS*. § 8. De sede antice currus, ubi auriga sedet, *cassella* o *sedile pel cochiere*. *Phædr.* 3. 6. Sella qui prima ædens Jugum Bagello temperat.

Homonym. Differunt sella et lectica, quod in illa sedetur, in ista decumbitur. *Sueton.* *Claud.* 25. Viatores, ne per Italiam oppida, nisi aut pedibus, aut sellæ, aut lectica transirent, monuit edicto. *Martial.* 11. 98. Lectica nec te iuta pelle veloce, Nec vindicabit (a basis) sella sæpius clausa. et 10. 10. Lecticam sellamque sequar.

SELLARIA, æ, f. 1. *V. SELLARIUS* in fin. *SELLARIOLUS*, æ, um, adject. deminut. a sellarius, ad sellariam pertinens, *ἐδραϊκός*, ut Sellariolæ popinæ, idest in quibus desidant homines ignevi ad libidinem et lulum. *Martial.* 5. 70. In sellariolis vagus popinæ.

SELLARIS, e, adject. (sella) ad sellam pertinet. *Cæli*. *Aurel.* 1. *Tard.* 4. 92. Sellaris gestatio. h. e. gestatio in sella. *Veget.* 1. *Veterin.* 55. ad fin. Sellaria jumenta, da cavalcare *V. SELLA*.

SELLARIUS, æ, um, adject. (sella) ad sellam pertinet. — Hinc

Sellarius, ii, m. 2. absolute, substantivorum more.

I.) Proprie. In *Gloss. Philox.* exponitur διπποφόρος. est autem διππος proprie sella in curru, ubi auriga sedet, et qui a curru pugoat. Quare huc pertinere puto *Inscript.* apud *Gruter.* 330. 5. in qua varia nomina recensentur agilitorum et aurigerum, et his inservientium, inter quos at sellarius.

II.) Translata et obscena significacione est qui alicujus viri libidini parere coactus, pronus cadit, ut padiconi suo dorsum obvertat, translatione sumpta ab sellariis jumentis, quæ dorsum sella premendum esibent. *Tac.* 6. *Ann.* 1. Tunc primum iugosa ante rostribus reperta sunt sellariorum, et apintriurum. *V. Sueton.* *loc. cit.* in *Sellaria*.

Sellaria, æ, f. 1. absolute, substantivorum more, est locus, in quo sedes disponi solebapt.

I.) Proprie. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 8. 19. (84). Signa violentia Nerontis in Urbem coacta, et in sellariis domus auræ disposita. *Id.* 36. *ibid.* 15. 24. (111). Sic habitant illi, qui hoc imperium fecerunt, quorum agrum quoque minorem modum oblinuere, quam sellariis istorum.

II.) Translata et obscena significacione. § 1. Sellaria dicitur conditio illorum, qui temquam sellaria jumenta padiconibus suis dorsum præbent libidinis explendæ causa. *V. SELLARIUS*. *Sueton.* *Tyb.* 43. Secessu Capresensi etiam sellariam excogitavit, ædem arcanarum libidinum. § 2. Est etiam meretrix, apud *Schol.* in *Juvenal.* 3. 136. *Cf. Plaut.* *Pæn.* 1. 2. 56.

SELLARIUS, ii, m. 2. *V. voc. præced.*

SELLARIUS negotiator, in *Inscript.* apud *Henzén.* n. 7261. fortasse pro sellariarius, a sella dictus.

SELLIFER, fēra, fērum, adject. (sella et fero) qui sellam fert. Translato et obsceno sensu de puero pathico usurpat *Fet.* *Poeta* in *Anthol.* *Lat. P.* 1. p. 629. *Burm.* Publica selliferum per loca duxit equum.

SELLISTERNIUM, ii, n. 2. (sella et sterna) apparatus sellarum, quæ in supplicationibus sternerantur in templis. Nam, ut ait *Val. Max.* 2. 1. n. 2., leniunt cum viris cubantibus sedentes cenabant: quæ consuetudo ex hominum convictu ad divina penetravit. nam Jovia epulo ipse in lectulum, Juno et Minerva in sellas ad cenam invitabantur: unda sequitur discrimen inter sellisternum at lectisternum. *V. Tertull.* *loc. cit.* *Tac.* 15. *Ann.* 44. ad *Orell.* Hausta equa templum et simulacrum Deæ (Junonis) perspersum est: et sellisternia ac pervigilla celebravera femine, quibus mariti erant. Est qui leg. *lectisternia*: item *solisternia*. Sed dubiam *Taciti* lectionem confirmant *Fest.* p. 298. 18. *Müll.* Soliar sternere dicuntur,

qui stellisternium habent. h. e. qui sunt στρωτάς deorum. Sic *Tertull.* 1. *Nat.* 10. circa med. Regibus quidem etiam sacerdotibus adscripta sunt sacrique apparatus, ubi tensæ et currus et solisternia (leg. sellisternia) et lectisternia. scil. sella feminis, lecti viris. *Gloss.* *Cyrill.* *Σελλάστρωσις*, sellisternium. Legitur et in *Not. Tir.* p. 164. Sella, sellarius, sellisternium.

SELLULA, æ, f. 1. deminut. a sella, parva sella, *segettia*. § 1. Generativum. *Hieronym.* *Reg. S. Pachom.* n. 87. Neina dormiens supponat nisi reclinem sellulam. *Arnob.* 2. p. 23. Sellule arquata. § 2. Spaciatim est parva lectica, vel sella gestatoria. *Tac.* 3. *Hist.* 85. In domum usorin sellula deferitur. *Fronto* 5. ad *M. Cæli*. (edente iterum *A. Maio*) *ep.* 44. Puer dum e. belceia me sellula, ut adolent, advehunt, imprudentius ad ostium balnei fervens adlitterum.

SELLULARIUS, a, um, adject. (sellula) ad sellulam pertinens. *Gell.* 3. 1. a med. Augustis se plerumque umbraticis et sellulariis quæstibus inlectos habent. h. e. lucris, quæ domi et sedendo captantur, ut si a trapezitis et feneratoribus. *Apul.* *Florid.* n. 13. Quia comperio inter sellularios artifices, geminis fabarrime sculptendis laudem inagis, quam operum quælesce. et *ibid.* 9. Fateor, me sellularias artes minus callere, vestem de tertrioa emere, bases de autrina præstinare. — Hinc

Sellularii, Ærum, m. plur. 2. absolute, substantivorum more, oplices, qui sedendo opus faciunt, ut cerdones, textores etc. *Liv.* 8. 20. Opificum vulgus, et sellularii, minime militum idoneum genus. *Cic.* *fragm.* apud *Augustin.* 2. contra *Pelag.* 37. Da plabeja face sellulariorum.

SEM, nom. propr. *Ævi* *Noc.* *V.* plur. in *ONOM.* — Sem in Hebræo, idest nomen, vel nominatur *ὄνομα* in Græco. *Anecd. Helv.* p. XLII. *Hag.* *V.* etiam *SEMETH*.

SEMADAPERTUS et similia composita. *V. SEMADAPERTUS*, *SEMIANIMIS* et *SEMIANS*.

SEMANTICUS, a, um, adject. *σημαντικός*, significativus, significandi vim habens. *Capell.* 9. p. 332. Trochæus (versus), qui ramanileus dicitur, et mox. Semantileus sane, quia, quum sit tardior tempore, significacionem ipsam productæ et remanentis cessationis elungit.

SEMIATUS, a, um, particip. ab inuisit. *semo*, deminutus, scemato: ab *ἡμισος*, dimidius, unde Latinum *semis*. *V. SEMUS*. *Illic Gloss.* *Philox.* *Sematus*, *ἡμίκενος*, *ἀνήμενος*. h. e. semiracatus, semiplenus. *Diomed.* p. 436. 14. *Heil.* Semelum caput. *Putsch.* leg. *semiatum*. *V. SINGIPUT.* — *NB.* De cognom. *R. V. ONOM.*

SEMAXIUS, a, um, adject. (semita et asis) ad medium asem pertinet. *V. SARMENTICUS*.

SEMBELLA, æ, f. 1. mezza libella, libellæ dimidium: syncope a *semitibella*, nummus argenteus apud veteres Romanos. *Varro* 5. *L. L.* 174. *Müll.* *Sembella*, quod libellæ dimidium, quod semis assis. *Id.* 10. *ibid.* 38. Quum dicitur, eandem rationem habere asem ad semissem, quam habet in argento libella ad sembellam.

SENE indecl., vox Ægyptia, quam quidam leg. apud *Apul.* *Herb.* 14.

SEMED, adverb. Ratione habita etymi, ducunt a *simul*, quia quod semel fit; una opera et simul fit; hinc utriusque frequens permutatio in vel. *MS.* et adit. libr. *V.* in fin. — Semel est una vice, *ἀπὸς* (li. una volta; Fr. une fois, une seule fois; Hisp. una vez; Germ. einmal, ein einziges Mal; Angl. once).

I.) Proprie. § 1. Universalis. *Sall. epist. Mithrid.* ad *Arsac.* circa med. Cretenes impugnat semel jam, æqua finem nisi escillo habuit. *Plaut.* *Capl.* 3. 5. 99. certum est nulli post hæc quicquam cradare. Satis sum semel deceptus. *Horat.* 1. *Ep.* 18. 71. Et semel emissum volat irrevocabile verbum. *Nepos* *Iphicr.* 3. Causam capitis semel disti bello sociali, simul cum Timotheo. *Cic.* 2. *Divinat.* 52. 107. Semel ita est usus oculis, ut vera careret. § 2. Com addito Ablativo temporis, quo quid semel fit. — a) Cum præpos. in. *Colum.* 12. *R. R.* 30. Semel in diebus triginta sex vinum curare sella

est. una volta in trenta sei giorni. et Cato R. R. 43. Semel in mense sulcus sarrito. *Plin.* 4. *Hist. nat.* 12. 26. (89). Semel in anno. Similiter *Cic.* 5. *Fin.* 30. 93. Semel in vita risisse. et *Plin.* 7. *Hist. nat.* 13. 11. (58). Aliis semel in vite datur gignere. — b) Sine ulla praepos. *Cels.* 1. 3. ad fin. Semel die cibum capere. una volta al di. et *Plin.* 12. *Hist. nat.* 14. 32. (58). Tus mell semel anno solebat. una volta all'anno. ¶ 3. Cum adverb. temporis. *Id.* 2. *ibid.* 25. 22. (90). Semel adhuc jubae effigies mutata in eliam erat. Urbis anno CCCXCVIII una sola volta sin ora. et *ibid.* 35. 35. (110). Scintillae stelle cadere, et eugeri terrae appropinquantes, semel noctem proditur. Cn. Octavio C. Scribonio Coss. h. e. semel la gmn memoria praeteriti temporis. ¶ 4. Cum alia adverb. conjunctis aut oppositis. *Plaut. Pseud.* 1. 3. 30. Potin, ut semel modo hunc eam luero respicies? una sola volta. et *Asin.* 2. 4. 15. numquam quam rem me licet semel praecipere furi. Quia centies eadem imperem. et *Poen.* 1. 2. 148. juravi tibi me haud semel, sed centies. *Varro* 10. *L. L.* 33. *Mull.* Semel et centies. Sic *Cic.* 14. *Phil.* 8. 22. Semel et saepius sententiam meam de numero sectosiarum sustulerunt. *Id.* 5. *Verr.* 77. 179. Non semel, sed his frumentum vendidisti. *Id.* 1. *Att.* 19. Non semel, sed saepe multisque verbis. Sic *Itepos Epam.* 7. Neque hoc semel fecit, sed saepius. *Quintil.* 7. 8. 3. Quod semel ius est, idem et saepius. ¶ 5. Cum adverb. iterum, *Cels.* 1. *B. G.* 31. Cum his *Ednos* semel atque iterum armis contendisse, magnam ciadem pulsos accepit, una e due volte. et *Petron.* Sat. 115. Percussit semel iterumque manu pectus. *Cic.* *Font.* 8. 16. Pecuniam semel atque iterum ac saepius la vilissimam dare coacti sunt. *Liv.* 27. 16. Semel atque iterum aves non addiderunt. *Sueton.* *Aug.* Janum clausum semel, iterumque. ¶ 6. Praecedente plus. *Varro* apud *Plin.* 14. *Hist. nat.* 14. 17. (96). Numquam lautum convivium vidi, in quo plus semel *Gracum* viciu garetur. piu d'una volta. et *Cic.* 3. *Off.* 15. 61. Non plus quam semel eloqueretur. *Sic Pelleg.* 2. 40. a med. Id ille non plus quam semel usurpare sustulit. ¶ 7. Refertur ad numerum, et modum significationem. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 48. 49. (157). Sella curat semel ac vices sedit, ventura volta, et 2. *ibid.* 108. 112. (243). Vices et semel centena tria milia passuum. et *Inscript.* Cn. Pompei apud eund. 7. 26. 27. occisus in depotionem acceptis hominum cantibus vices, semel LXXXIII. m. Adde *Pitruv.* 1. 6. ¶ 8. Et ad magnitudinem. *Seneca* 6. *Quaest. nat.* 16. Sol omni terrarum ambitu non semel maior.

II.) Translata. ¶ 1. Aliquando ponitur pro primo, primo, in ordine temporum vel rerum. Quod ordinavit *Cic.* 1. *Invent.* 39. a med. Primo quidem decipi, incommodum est iterum, stultum; tertio, turpe. Dicere potuit, semel quidem decipi etc. — a) Universim. *Plaut. Amph.* 1. 1. 118. Neque se luno quoquam mutat, atque ut exorta est semel. *Cels.* 1. *B. G.* 31. a med. Aristotism, at semel Gallorum copias proclia vicat, superbo et crudeliter imperare. *Horat.* 2. *Sat.* 1. 94. salit Milonius, at semel leto Accessit fervor capiti, aquerosusque lucerna. *Plaut. Most.* 2. 39. septem menses sunt, quum in besce edes pedem Nemo intro tetulit, semel ut emigravimus. h. e. ex quo primum. — b) Cum oppositis his, iterum, tertio, vel item. *Quintil.* 11. 3. 34. Quum semel aut bis audierit. *Cels.* 1. *B. C.* 10. Vibaliam bis in potestatem pervenisse Caesaris, semel ad Corfiolum, iterum in Hispania. *Liv.* 1. 19. Bis claudens est: semel T. Menlio consul, post Ponticum primum perfectum bellum iterum, post bellum Atilicum. (Adde *Sueton.* *Cels.* 36.) *Id.* 23. 9. ad fin. Tibi ter prodita petris sustinendum est orimen: semel, quum defectionis ab Romanis: iterum quum peccis cum Hannibale auctor fuit: tertio hodie, quum etc. *Fulgat. interpr.* *Phil.* 4. 16. Semel et bis miris. *Sueton.* *Tib.* 8. Parentes vagitu suo paxe bis prodidit: semel quum a nutritis ubere: item quum a riuu matris etc. ¶ 2. Item extra ordinem temporum

vel rerum, et significat alicujus actionis initium. — a) Universim. *Plaut. Amph.* pro. 108. Quantusque amator sis, quod complacitum est semel. *Ter. Phorm.* 5. 7. 9. Ne non id facerem, quod recepisse semel. *Cic. Deiot.* 14. 39. Qui semel a te liberati sint timore. *Liv.* 2. 45. Incitato semel militi. Adde eund. 5. 6. et 25. 6. *Quintil.* 2. 12. 2. In id, quod semel invexit, incumbit. — b) Cum particulis si, ut, ubi, quum, quae particulae possunt subaudiri, vim habet totum statim ac, simul ut, non appena. subito che, etc. *Plaut. Truc.* 4. 1. 22. Si semel amoris poculum accepit, etc. Exemplo et ipsa perit, et res et fides. *Id. Most.* 2. 3. 40. pedem Nemo intro tetulit, semel ut emigravimus. *Id. Amph.* 3. 1. 13. Nunc Amphitruonem memet, ut accipiam semel, Esse assimulebo. Adde *Cels.* 1. *B. G.* 31. et *Cic. Brut.* 13. 51. — *Plaut. Bacch.* 4. 4. 105. ubi erit accubitus semel, Ne quoquam eruatigatis. *Cic. Amic.* 12. 41. Quum semel cepit, labitur. *Horat.* 1. *Ep.* 13. 78. et semel emissum volat Irrevocabile verbum. ¶ 3. Potest etiam reddi aliquando. *Ter. Heaut.* 3. 4. 69. Si semel tuum animum ille intellexerit. *Id. ibid.* 1. 2. 34. ubi animum semel cupiditate as devinxit meta Necease est, Clitipho, concilia consequi consimilia. *Plaut. Epid.* 3. 1. 6. si herce quo illum semel prebendero, Numquam irridere nor illum loutum sinam. *Ovid. Heroid.* 12. 19. Semel in nostras nova puppi arenas Veherat. *Horat.* 1. *Od.* 24. 16. Quam virga semel horrida Nigro compulerit Mercurius gregi. *Cic.* 5. *Fam.* 12. Qui semel vercundius fines transferit, eum bene esse oportet indulgentem. *Liv.* 10. 14. Quando in apertum semel discrimen evasura esset res. Adde 3. 36. *Nepos Att.* 15. In nitendo quod semel annuisset (Forcellinus? admisisset), tanta erat cura, ut sic. *Justin.* 18. 1. 2. Inclinatam semel animum, praecipitem agere exempla majorum. ¶ 4. Pro tandem. *Quintil.* 10. 3. 22. Denique ut semel, quod est potentissimum, dicam. — Cum emphasi. *Id.* 5. 13. 3. Ut quod sentio, semel dicam. ¶ 5. Pregnant, ut ajunt, sensu est prorsus, omnino, penitus. *Cic.* 14. *Att.* 13. Antonius quoniam semel indurcit animum sibi licere quod vellet, fecisset nihilominus me invito. *Id. Deiot.* 3. 9. Quum facile exorari, Caesar, tum semel avorsis soles. *Quintil.* *declam.* 6. 2. Nem ut pietatem filii semel indicem, petram redemit, h. e. uno verbo, in una parola. ¶ 6. Item significatio in perpetuum, in perpetuo, per sempre, una volta per sempre: et dicitur de his, quae non iterantur, vel iterum non habent. *Virg.* 11. *En.* 418. Procebat morient, et humum semel ore momordit. *Quintil.* 1. 2. a med. Nec de hoc semel decretum erat: tricesimus dies reddebat victo certamine potestatem. *Tac. Germ.* 19. Cum se voluqua uxoris semel transigitur. *Ovid. Heroid.* 5. 103. nulla reperabilis arte Leta pudicitia est: deperit illa semel. *Lucan.* 8. 797. semel impulit, illum Dilecta Fortuna menu. *Flor.* 2. 12. Perres semel in perpetuum victem esse Macedonem, non putabat ex gentis dignitate. *Burmman.* recte suspicatur, in perpetuum esse interpretationem totum semel, quae postea in textum irrepsit. Huo et illa pertinent *Quintil.* 9. 4. sub fin. Denique, ut semel sciam, sic fore componendum, quomodo pronuncendum est. *Id.* 11. 1. a med. Et ut semel plura complecter, numquam decebit sic agere, quo modo etc. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 5. 32. (98). Ut semel dicamus, per dirio una volta per sempre. ¶ 7. Pro simul. *Plaut. Aulul.* 4. 3. 2. semel (corvus) radebat pedibus terram, et voce crocibat sua. h. e. eodem tempore. Alii leg. simul. *Seneca* 4. *Quaest. nat.* 2. a med. de Nilo. Quod si e mari ferretur Atlanticum, semel oppleret Egyptum. et nunc per gredus erexit, tulit in una volta et 2. *ibid.* 8. extr. Lumen non peullatim proepit, sed semel universi lafunditur rebus. in un tratto, in un colpo. et *Ep.* 71. a med. Quomodo modum laue quodam coloris semel ducit, quodam, nisi sapias macerata, et recocta, non peribit. alla prima, et *Quintil.* *declam.* 337. ante med. Graes causas alterare potis, si non ingruescit ac

semel veniant. tutte in una volta. Alii leg. simul. et *Cic.* 3. *Off.* 15. 62. Quum postulasset, ut sibi fundus, cuius emptor erat, semel indicaretur. se ne dicesse alla prima l'ultimo prezzo. et *Ulp. Dig.* 37. 14. 16. ad fin. Si quis plane non semel alienaverit, sed quaedam res aule, quaedam postea. Ita *Torrentin.*, alii simul. Alle congerit *Bentley.* ad illud *Horat.* 2. *Sat.* 8. 24. Rideliculus totas semel ebriore pleccias. h. e. uno haustu, in un boccone. Ubi alii leg. simul.

Homonym. Docet *Isid.* 1. *Differ.* 522. hoc differre semel a simul, quod semel ad numerum pertinet, ut semel, bis; simul ad congregationem, ut: Globuli simul feruntur in arma vris. SEMEN, indecl., vos Egyptus, quae significatur herba, a Latina dicitur rormentum. *Apul. Herb.* 79.

SEMEN, mfolu, n. 3. (re) id, ex quo, temquam causa material, res gignuntur, ut frumentum, plantarum, animalium: e sera, is, quasi serimen, ut nomen a nosco, flumen a fluo etc. anopos, anepma, γονή (It. semenza, sementa, seme; Fr. semence; Hlsp. semen, genitura; Germ. d. Samen, Setzling; Angl. seed).

1.) Proprie dicitur de vegetabilibus. ¶ 1. Stricto sensu. — 1.) Generalim. — a) Absolute. *Cic. Senect.* 15. 51. Terra quum gremio mollito ac subacto semen accepit, primum id occacatum cobibet, deinde tepesfactum, vapore et compressu tuo difundit, et elicit herbescentem ex eo viriditatem. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 8. 48. (76). Herbae radix decocta, priusquam semen demittit. *Id.* 18. *ibid.* 18. 48. (173). Semen proutius loquunt, craslesque dantatas supertrahunt. *Id.* 17. *ibid.* 10. 10. (59). Semen serere. *Colum.* 2. *R. R.* 10. solo logetere. *Id.* 1. *ibid.* 7. sub fin. mende terre. *Cic. Rosc. Am.* 19. manu ipargere. *Virg.* 1. *G.* 223. committere sulcis. *Colum.* 11. *R. R.* 2. ante med. In eteclas disserere. *Ovid.* 3. *Trist.* 8. 2. mittere in humum. *Id.* 1. *Pont.* 5. 34. condere humo. *Tac.* 13. *Ann.* 54. eris infere. *Ovid.* 3. *Amor.* 10. 11. turgescit semen in agris. *Id.* 7. *Mel.* 123. semine molit humus. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 6. 34. (114). Allium auit in semen. va in semenza, semenzice, at 21. *ibid.* 11. 38. (65). Viola ablit in semen. *Sillig.* aliter leg. (*Cato R. R.* 161. de asparago. Doncum in semina videris ire.) et *ibid.* 35. Amaracum reritur utroque genere, et semine, et ramo. *Pallad.* de insit. 137. Sorba scos parius merito majorie honestate Seminis. h. e. fructus. *Fulgat. interpr.* *Id.* 17. 11. Mana semen tum forebit. — b) Cum Generalim. *Cic. Senect.* 15. 52. Terra est sici tantulo greno, aut es echno vineae, aut es ceterarum frugum ad alleplum minutissimis semolibus tanto truncos remotique procreat. *Cels.* 4. 19. a med. Semolosa mali Punici. *Colum.* de cult. hort. 106. genitalia semina bulbi. — 2.) Speciatim semen dicitur genus quoddam frumenti (quae et sear) antonomastice, ob praestantiam et ubertatem. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 8. 19. (82). Qui sear utuntur, non habent far. Est et haec Itella, in Campoala maxime, remenque appellatur. hoc habet nomen res pisicla etc. et *ibid.* 24. 55. (198). Serere in Jugera temperati roli sustum est, Itellae aut silligine modios quingue; faris aut remola (quod frumentum genus ita oppellamus) decem; hordel sex. *V. ALICA.* Si *Isidoro* credimus 17. *Orig.* 3. 6., una eademque res sunt adureum, seu far, zea, semen. ¶ 2. Latiore sensu semen est surculus, ramus, talea, malleola rarius ab arbore peogendi aut inserendi gratia, ramicello, marza, magliuolo, plantone, glaba. *Virg.* 2. *G.* 354. Seminibus positis, superest ducere terram Sepius ad esplis. *Colum.* 5. *R. R.* 10. Semina (pomaria) lege non minur, quem manubrium bidentis, recta, leria, procer, integro libro. Adde 3. *ibid.* 4. et 6. et *Arbor.* 20. et *Varron.* 1. *R. R.* 39. et 40.

II.) Translata. ¶ 1. Metaphor ex super. paragr. 1. ducta — 1.) Dicitur de animalibus. — a) Generalim. *Lucret.* 4. 1037. Sollicitatur id a nobis, quod dicitur ante, Semen. *Id. ibid.* 1040. Es homina humenam semen clet una hominis via. *Plaut. Amph.* 5. 2. 9. pro ruice-

ptus semine. Cels. 4. 21. Est etiam circa naturalia vitium, nimia profugio seminis. Cels. Aurel. 3. Acut. 18. 177. Seminis iactus, et ibid. 178. lapsus. et mos. elapsio. Soran. c. 16. in lemmate, coagulatione. Ovid. 6. Fast. 285. Et Ope Junonem memorant, Coreremque creatas Semine Saturni. Seneca 3. Quaes. nat. 29. In semine omnis futuri hominis ratio. Varro 2. R. R. 6. de asine. Duodecimo mense concepim semem reddunt. — b) Speciatim de piscibus, qui eluuntur in piscinis, ut roborem angeant, pesci di razza. Colum. 8. R. R. 16. Quos rerum natura lacus fecerat, convecti maris seminibus replabant. — c) Eleganter de insanis apud poetas. Virg. 6. En. 6. pari quorū semina flammæ Abstrusa in ventis illic, h. e. scriptura latent, et Ovid. 15. Met. 347. et habentem semina flammæ Materlem jactant, ex concipit letibus ignem. Id. 1. Trist. 8. 42. Et sigidum ferri seminis pectus habet. (Adde Senec. Med. 834.) Sever. Etn. 270. Quantus ergonū semen. h. e. particula, venas vel segmenta. Id. ibid. 536. serum naturæ samla. h. e. elementa. Da stiglie Mani. 5. 726. Tunc conferta licet cæpi fulgentia tample Cornere seminihus densis, totisque micare Floribus. ¶ 2. Frægnanti, ut ajunt, sensu. Vulgat. interpr. Is. 23. 3. Semen Nilū. h. e. opes ex frumento Nilū, sc. Ægypti, collectas. ¶ 3. Metonymice semen est indoles, genus, pabulis. Varro 2. R. R. 2. Videndum, ut boni seminis pecus habeas. di buona razza. et ibid. 3. Meliora semina ex capræ, quam his pariant. Cic. 4. Phil. 5. a med. Virtus, quæ propria est Romani generis al seminis. Id. 2. leg. Agr. 35. Non ingeniantur hominibus moree tem a stirpa generis al seminis, quam ex his rebas, quam ab ipsa natura loci et a vitæ consuetudine suppeditatur. Seneca Herc. Fur. 487. Sed ecce prolis regis inimici latet, Lyci nefandum semen. razza, seme. ¶ 4. Figurata, ac metaphorice, est origo, principium, causa, auctor. — a) In sing. num. Cic. 2. Phil. 25. a med. Ut in seminibus est causa arborum et stirpium; sic hujus lucuosissimi belli semen tu fuit. Sic 2. Off. 8. 29. Nec vero unquam bellorum civilium semen et causa deerit, at Sil. It. 1. 654. Cic. 1. Cat. 12. exir. Stirpa ex sanguine malorum amonum Plaut. Rud. 2. 2. 21. Sceleris semen. h. e. auctor. — b) In plur. num. Cic. 1. Divinat. 3. 6. Zeno in suis commentariis quasi semina quedam sparsit. Id. 5. Fin. 1. 18. In animis quasi virtutum igniculi et semina. Tac. dial. de Orat. 33. Infusa et semina veteris eloquentiæ. Id. 2. Hist. 78. ad fin. Nova bello semina ministrare. Id. 12. Ann. 48. odiorum jacera. Liv. 3. 19. Tribuni semina dicuntur. Seneca Phœnix, 279. Jacta sunt semina cladis futuræ. Ovid. 6. Fast. 5. Est Deus in nobis: agitante calescimus illo. Impetus hic sacra semina manibus habet. Seneca Ep. 73. in fin. Semina in corporibus humanis divina dispersa sunt: quæ si bonis cultor excolpi, elumina originis produunt. Calpurn. 10. Ecl. 15. Semina vitæ, h. e. serendæ vitæ et vindemise illia. Homonym. Discrimen inter semen et seminum V. lo hac voc.

SEMENSIS, a, adject. dimidium seu semis mensis, mezzo mese. Vox a Lexico eripienda; occurrit enim tantummodo in Not. Tir. p. 103. Mensi, cemensis. Hic perperam legitur simensis. Kopp. interpretatur singulus mensis.

SEMESTRIS. V. SEMESTRIS.

SEMENTRUM. V. SEMESTRUM.

SEMENTATIO, ūnis, f. 3. (sementis) sementis. Tertull. Spectac. 8. Columnæ Sentes a sementationibus, Mesias a messibus sustinent.

SEMENTE, ū, o. 3. (semen) sementis. In plur. num. Augustin. Serm. 110 2. ed. J. Mai.

SEMENTICIUS. V. SEMENTITIUS.

SEMENTIFER, fēra, fērum, adject. (sementis et fero) V. SERPENTIFER.

SEMENTINUS, a, um. V. SEMENTIVUS.

SEMENTIS, ū, f. 3. (semen). In sing. num. duplinem habet positionem pro quarto casu in met. ū, apud Plaut., Caton. etc. loc. cit.; et pro sexto casu in e et i, apud Cic., Colum.,

Ovid. etc. loc. cit. (In plur. num. secundus casus est in ium, apud Plaut. Pæn. 5. 5. 33. — Sementis est sparsio seminum per agros, satio, seminatō, orōpōs (lt. semina, sementa, sementigione; Fr. ensementement; Ilap. sementera; Germ. d. Sæn, d. Saat, Angl. a sowing).

1.) Propria. ¶ 1. Universim. — a) In sing. num. Cato R. R. 27. et 30. et Liv. 23. 48. Sementim facere. Cic. 1. Orat. 58. a med. Nemo tam stup. oculis, tam sine mente vivit, ut quid sit sementis ac messis, quid erborum putatio, omnino nesciat. Id. 5. Ferr. 54. 125. Semente prohibita, aut masse amisse, fructus annue lacerabat. Colum. 2. R. R. 9. Prima sementis rarior serere permittit, rarissima splulus postulat. Ovid. 1. Fast. 667. Villice, da reglem terræ semente peracta. Flor. 1. 11. Sementis tempus. — Ut sementem feceris, ita et metes, proverb., quo significamus, eo quampiam ralaturum, quæ meritis fuerit. Apud Cic. 2. Orat. 65. 261. dicenti M. Servilio: Nunc mihi, M. Pinar, cum el contra te dixerō, mihi mole dicturus es, et ceteris facisti? respondit Ploarius: Ut sementem feceris, ita metes. Quot asin dā in parete, tal riceve — b) In plur. num. Cato. 1. B. G. 3. Sementes quam maximas facere, ut copla frumanti suppelerat. Plin. 18. Hist. nat. 25. 60. (224). Sementibus tempora plerique præsumunt. ¶ 2. Joculariter Plaut. Merc. 5. 7. 23. Hic ego jam sementem in ora faciam, pugnosque obseram, una semina di densi.

11.) Translata. ¶ 1. Metonymice est sementis tempus. Cato R. R. 17. Nuces par sementim incipiunt maturæ esse. Colum. 2. R. R. ante med. Media sementi pars fabæ seri, pars ultima debet. Adde ibid. 9. ¶ 2. Item ipsum semen, quod terræ mandatum est. Id. ibid. 8. ad fin. Ubi venit imber, multorum dierum sementis uno diesurgit. Vulgat. interpr. Lev. 26. 16. Sementem cerere. Id. Deut. jacare. ¶ 3. Et ipsa segee enata. Ovid. 1. Fast. 679. Vos data perpetuos teneris sementibus succus. Gell. 2. 29. Cæcilia in cements forte concasserat tempestiviores. ¶ 4. Et ipsum semen animale. Arnob. 5. p. 163. Necessa est credere, et receptacula lapides habuisse genitalia, et jaculatam combibissa sementem el completis temporibus sustulissa alvos graves, et postremum peperissa feminel moris difficultate connios. ¶ 5. Item plantarum. Vulgat. interpr. Gen. 1. 12. Lignum habens sementem secundum speciem suam. Adde ibid. 29. Homonym. Hoc differi sementis a satione, quod illa est seminis sparsio, hæc omnis cultura, quæ incedendo fit. Pollad. 12. R. R. 1. Novambri mense triticum seremus et fer satione legitima ac sementa solemus.

SEMENTITIUS vel sementicius, a, um, adject. (sementis) ad sementem pertinens. Gloss. Gr. Lat.

SEMENTIVA, ūrum. V. voc. seq. in fin.

SEMENTIVUS, a, um, adject. (sementis) Omni-bus loc. infra cit. alii leg. sementinus, quia in MSS. facile n et u confunduntur: al Dausqu., Freund, Klotz, al. præferunt u. — Sementivus est ad sementem pertinens.

1.) Propria. Varro 6. L. L. 26. Sementivæ feriæ dies ū, qui a pontificibus dictæ, appellatus est semente, quod earum causa susceptæ. At Müll. hic leg. sementinæ. Encl. Dinc. ex Festo p. 337. V. Müll. Sementivæ feriæ fuerant institutæ, quæ ex his fruges gradescere possint. Varro 1. R. R. 2. Sementivis feriis in ædem Telluris veneram, rogatus ex ædificio. Adde Macrob. 1. Saturn. 16. ubi inter conceptivæ recenset: quod et Fest. facit in Conceptivæ, scilicet quia non habebant statum in anno diem, sed indicebantur a sacerdotibus. Hinc Ovid. 1. Fast. 657. Ter quater evolvi signantes tempore Fastos, Nec sementivæ est ulla reperta dies. Quum mihi (sensit enim) lus hæc indicitur, loquitur Massa. quid a Fastis non steta sacre petis? Ut quæ diee incerte sacro, sic tempora certa, Seminibus facile est ubi festus eger. Pergit tode Ovid. multa persequi ad hoc sacrum pertinetis, quod Telluri et Cæleri liebat. nam hæc præbet causam frugibus, Hic locum. — Sementiva pira apud Caton. R. R. 7. Varro 1. R.

R. 59. Plin. 15. Hist. nat. 15. 16. (56). et Cloat. apud Macrob. 2. Saturn. 15. exir. dicta videntur, quod sera et cements tempora; h. e. auctumno, maturecant. sera certe a Cloatio vacanter. — NE. De cognom. V. ONOM.

II.) Translata. Penant. 5. carm. 1. 3. Ut tenebras animæ lux sementire (Evangelik) fugeret; — Hinc

Sementiva, ūrum, n. plur. 2. absolute, substantivorum more. Sementivæ quidam vocant triticum, bordeum, fabam, napum, spam; verum eutem, millium, panicum, lentem, cleer, aliam, al ait Plin. 18. Hist. nat. 7. 10. (50). h. e. quæ majore seri oportet, ἀργύρα, scilicet auctumno (quod est solemne tempus sementis) in venturam æstatem, ut lo tritico fit.

SEMENTO, ac, (xvi) atum, are, n. 1. (sementis) Part. Sementaturus. — Semento est semen produco, produco sementa, andas in cementsa, cementsire, εὐσπαρίζω. Plin. 18. Hist. nat. 28. 67. (259). Est in primis lantile in pratis enasci herbas sementisuras. Forlasse, inquit cl. Furlanetto, rectius legendum quæ pulaverit semen daturas. Sic tamen leg. cum Siligio recentiores. Quicherat ex Onom. Lat. Gr. Semento, εὐσπαρίζω.

SEMENTUM, ū, n. 2. (semen) sementis, in plur. num. apud Augustin. Serm. 73. ed. A. Mai. V. Comment. ms. in Capell. 2.

SEMEOR, indecl. genus herbæ, quæ ellem chamæleon dicitur. Apul. Herb. 26. ubi alii leg. semeor, vel semmeor. Cf. Parthey, Lex. Copt. et Jablonk. op. 1. p. 378.

SEMERIS. V. SEMIERIS.

SEMES, ūis. V. SEMITA.

SEMESSUS. V. SEMESUS.

SEMESTER. V. SEMESTRIS.

SEMESTRALIS, a, adject. (semestris) ad sementem pertinens. Inscript. apud Orell. n. 5411.

SEMESTRIA, ūm. V. voc. seq. in fin.

SEMESTRIS, a, adject. Sunt qui scribunt sementis: ita in opt. MSS. at Gloss. — Etiam semester vel semenster occurrit in Gloss. Gr. Lat. Εὐσπαρίζω, semestor.

A) Semestris (sex et mensis) dicitur, qui sex mensium est, ἡμῆνος, ἡμῆνος (lt. di sei mesi, semestre, semestrale; Fr. de six mois, qui dure six mois, sémestriel; Ilap. semestre; Germ. sechsmonatlich, halbjährlich; Angl. of six months, half-yearly). Varro 1. R. R. 2. Illic in sementi dia, aut nocte quicquid seri, aut alere, aut meti possit, illic, h. e. inter circulum septentrionalem et inter eardinem cæli. Cic. 10. Att. 8. a med. Semestre regnum. Cato. 1. B. C. 9. imparium. Plin. 8. Hist. nat. 39. 60. (141). Semestris vita, et ibid. 16. 17. (45). Leones semestree vii ingredi possunt. Id. 11. ibid. 51. 112. (270). Semestris locutus est Cræsi illis in crepundio. Id. 10. ibid. 25. 36. (73). Semestres aves, biundines. h. e. quæ semestri spatio apud nos visuntur. Atter Plin. 4. Epi. 4. Hunc rogo sementi tribunatu splendidiorem et sibi et avunculo tuo facias. h. e. militari, qui sex menses durabat. Juvenal. 7. 88. Ille at militiæ multum legitur honorem: Semestri vatum digitos circum! at soro. h. e. tribunos militaræ facit, ut et Lip. 1. 2. de milit. Rom. dial. 9. Interpretatur. Loquitur autem Juvenal. de Peride pantomimo el poeta Neronis, quæ semestribus militiis tumentem (ut ait Auct. vitæ Juvenalis) ipse eo loco perstruit. Capell. 6. p. 214. de Hyperboreis. Gens moribus etc. sementi dia prædicenda. Inscript. apud Orellum n. 3442. et 3443. ex comparatione aliar. tium Inscript. apud Fæhrst. p. 119. n. 7. el p. 217. n. 564. el apud Gruet. 487. 9. Ita affigenda: Q. S. PAL. VALENTIO SEVERO OPT. SENARIO TRIB. SEM. LEG. X. . . . PRIMID. PABR. SEM. COH. II. CLASSICÆ PATRONO HERCULANORUM CAENIENSIVM etc. Hinc patet, tum tribuoc lectionum, tum præfactos cohortilom, qui essent ex ordine equestri ideoque angusticlavii appellati, sementi tantum tempore; ens vero, qui ex ordine senatorio erant, ideoque laticlavii nominali, annuo spatio dignitatem suam conservasse. Sueton. Aug. 35. a med. Sibi instituit consilia sor-

tiri semestria, cum quibus de negotiis ad frequentem senatum referendis ante tractaret. h. e. consiliarios, qui sibi per senos menses adessent. — Hinc

Semestria, *fum*, n. plur. 3. absolute, substantivorum more, dicuntur libri, in quibus perscripta erant, quæ M. Aurelius Antoninus de iure civili constitueret sex illis mensibus, quibus solebat quotannis jori dicundo vacare; quod fecisse videtur ex institutione Augusti. *Sævola Dig.* 18. 7. 10. Divus Marcus, fore liberos in Semestribus constituit. et *Typhonin. ibid.* 2. 14. 46. In Semestribus releta est constitutio divi Marci. Adde *Ulp. ibid.* 20. 2. 12.

B) Semestris (semis et mensis) etiam dicitur dimidium mensis spatium continens, ut semodius pro semimodius, *ἡμισυῖος*, ut Semestris luna, b. e. plena. *Apul. 11. Met.* Stellæ dispersæ coruscabant, earumque medie semestris luna flammæ spirabat ignes. *Vel. Scholiast.* ad *Ilud Juvenal.* 7. 89. Semestri vatum digitos circumtulit auso. hæc habet: Semestris autem luna dicitur, quum mensis medium permensa est spatium, aut declinam quintam dicit, hoc est, cui, ut plena sit, parum admodum deest, quum velut annulus in orbem collecta est. Cf. voc. seq.

SEMESTRIUM vel **semenstrium** vel **semenstruum**, n. a. 2. (semestris). ¶ 1. Est dimidii mensis spatium, spazio d'un mezzo mese, *ἡμισυῖος*. *Colum. 11. R. R.* 2. Hoc igitur semenstrium, et deinceps sequentia tempestatibus adnotatis percensuimus. Alii leg. *seminenstruum*, quia *semenstrium* ex analogia sex mensium tempus significare deberet: at *Colum.* certe dimidium mensem intelligit. *V. vocem præced.* ¶ 2. Est etiam spatium sex mensium. *Gloss. Gr. Lat. ἡμισυῖος*, semenstruum.

SEMESUS, a, um, adject. ex particip. (semi et eda) *Ribbeck* in *Virg. loc. cit.*, et *Fritzsche* in *Horat. loc. cit. ed. semessus*. — Semesus est dimidia parte comesus, arrosus, mezzo mangiato, *rosicchiato*, *ἡμισυῖος*, *ἡμιδαῖς*.

I.) Proprie. *Sueton. Tib.* 34. Ut parchemiam publicam exemplo quoque juvaret, solemnibus ipsa cenis pridiana sæpe ac semesa opposuit. *Id. Vitell.* 13. extr. Ne in itinere quidem ullo temperavit, quin clarea vlarum popinas fumantia obsonia, vel pridiana atque semesa manderet. *Virg.* 5. *Æn.* 244. Semesam prædam et vestigia fœda relloquant. Adde 8. *ibid.* 297. *Horat.* 1. *Sat.* 3. 81. Semes piscis. et 2. *ibid.* 6. 85. Semesa lardi frusta. *Juvenal.* 5. 167. ecce dabit jam Semesum leporem, aut aliquid de clunibus apr. *Petron.* *Sat.* 141. Quam esset Numanila a Scipione capta, inventæ sunt matres, quæ liberorum suorum tenerent semesa in sinu corpora.

II.) Translata. *Cato* apud *Fest.* ex *Paulo Diac.* p. 59. *Müll.* Caplam semesa verbe loqui. *Müll.* leg. *seditione*.

SEMET. *V. in SUI.*

SEMETER, tre, trum, adject. (se et metrum) æperet, quod est sine mensura, enorme, non symmetrum: vox hybrida ex Latino se, sine, et Græco μέτρον, mensura, modus. *Prudent. Psychom.* 826. Aurea plantilem spatula percussit aruado Dimensis, quadrent ut quatuor undique frontes. Ne commissuris distantibus angulus impar Argutam mutilet per dissona semetse normam.

SEMETHI, indecl., nasturtium. *Apul. Herb.* 21. **SEMIHANS** pro semibians; in his namque compositis libri variant. Ceterum *V. SEMIHANS* et cf. **SEMIANIMIS**.

SEMI, pro semis, in compositis dimidium significat, ut *ἡμι* pro *ἡμιον*. Ipsa composita xata στοιχείων hic recensentur.

SEMIACEREBUS, a, um, adject. mezzo acerbò, mal maturo. *ὑποδύπος*, immaturus, subecidus. *Pallad.* 0. *R. R.* 13. Uvæ semiacerbæ sucus.

SEMIADAPERTUS et **semediapertus**, a, um, adject. ex particip. (semi et adaperlo) mezzo aperto, socchiuto, dimidia sive aperta, semiapertus. *Quid.* 1. *Amor.* 6. 3. addit fac Janna parvo Obliquum caput semiadaperta iatus.

SEMIADOPERATUS, a, um, adject. demit-

nut. a semi et adoperatus, mezzo coperto, dimidia parte adoperatus. *Apul. 3. Met.* Oculi tremuli, meridi, jam jamquæ semidopestuli. *socchiusselli*.

SEMIAGRESTIS, e, adject. mezzo rustico, zollico, ruvido, subagrestis. *Aurel. Vict. Cesar.* 39. ante med. Maximianum fidum amicitia, quamquam semiegrestem, militiæ tamen et ingenio bonum, Imperatorem jubet.

SEMIALPHA, indecl. (semi et alpa) dimidium alpa, quo nota quædam musica significatur. *Boeth.* 4. *Mus.* 3. Trile hyperboleon, quæ est tertia excellentium, y deorsum respiciens dextrum et semialpha sinistrum sursum respiciens (A) (X).

SEMIAMBUSTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et amburo) semilustus, mezzo bruciato, *ἡμι-καυρος*, *ἡμιφλογής*. *Sueton. Cal.* 59. Cadaver tumultuosum rogo semiambustum. *Sil.* 11. 63. Semiambusta rotat liquefactis saxa cavernis. Adde 2. 681.

SEMIAMICTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et amicio) dimidia parte amictus, male vestitus opertus, seminudus, mezzo vestito, mal vestito, *ἡμιγυμνος*. *Apul. 1. Met.* Humi jacebat scissili pallastro semiamictus. et 7. *ibid.* Centunculis dispersibus et male conseruatis semiamictus. Adde 9. *ibid.*

SEMIAMIRICUS, a, nm, adject. ad Semiamiram (quæ sapius *Soæmias* appellatur) pertinens, quæ fuit Elagebali mater: ut Semiamirica senatusconsulta, *Lamprid. Elagab.* 4.

SEMIAMPHORA, æ, f. 1. (semi et amphora) dimidium amphoræ. *Soran. Isag. Cap. extr. V. Metrol. Script. Lat.* p. 144. 19. *Hultsch.*

SEMIAMPUTATUS, a, um, adject. ex particip. (semi et amputo) dimidia parte amputatus. *Apul. 1. Met.* Báculo, quod ramulis semiamputatis nodosus gerit.

SEMIANIMIS, a, et semianimus, a, um, adject. (semi et anime) Suius qui jubent *semanimē* scribi, extrito i, præsertim in carmine alii ubique i retineri, et synizesim, seu synepheonem, seu syneresim fieri. *Inscript.* apud *Orell.* et *Momm.* n. 7143. habant *semanimē*. Ceterum libri variant. *Pier.* ad *Virg.* 3. *Æn.* 578. In suis semistum reperit, non semistum: sibi que magis placere ad figuram confingere, quam i tollere. In eadem sententia sunt *Erythræus* in *Indice Virg.* in *Semanimē*, et *Dausqu.* tametsi non in omnibus, quæ post semi habent vocalem, i retinetur, ut in *semesus*. — Semianimis est semivivus, semimortuus, semicæx, *ἡμιζωος*. ¶ 1. Stricto sensu, vel proprie. *Enn.* apud *Serv.* ad 10. *Æn.* 396. Occidit in campis caput a cervice revulsum, Semianimesque micant oculi. *Cic.* 1. *Divinat.* 47. 106. Ipsa serie transgens angulus angum Semianimum, et varia graviter cervicem micantem. *Lucret.* 6. 1266. Languida semianimo cum corpore membra videres. *Virg.* 10. *Æn.* 395. Te decisa som, Laride, dextera quærit, Semianimesque micant digiti, ferrumque retractant. et *ibid.* 403. curruque volutus Cædit semianimis Rutulorum calcibus arva. et 11. *ibid.* 635. Semianimes voluuntus equi. *Liv.* 28. 23. Quum in succensum solum semianima plerique injicerent corpora. Adde *Phædr.* 1. 9. *Juvenal.* 4. 37. *Senec. Cædip. prope fin.* *Stat.* 2. *Theb.* 83. qui semianimus usurpat: et *Senec.* 4. *Benef.* 37. *Lucan.* 3. 747. et 4. 323. et alibi, *Val. Flacc.* 5. 133. et *Sil.* 11. 9. 139. qui semianimis. Scilicet in quibusdam casibus alterum præ altero inalius sonat. ¶ 2. Latiore sensu, vel translate, de eo, qui est in magno metu, mezzo morto di paura. *Lucan.* 4. 339. Semianimes in castra trahens hostilia turmes, Victoris stetit ante pedes.

SEMIANNOUS, a, um, adject. di mezzo anno, dimidium anni continens, semestris. *Capell.* 6. p. 194. Sol in insula Thule brumali decensum semiannum fecit horrere noctem.

SEMIAPERTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et aperlo) mezzo aperto, *ἡμιἀνοίχτος*, semiadapertus. *Liv.* 26. 39. sub fin. Paucos ex mollis trepida fuga incidentes semiaperti portarum foribus, in urbem compulsi.

SEMIAS, assis, m. 3. (semi et as) dimidium assis. *Varro* 5. *L. L.* 171. *Müll.*

SEMIASSUS vel **semessus**, a, um, adject. semicrematus, semiambustus. *Enn.* apud *Cic.* 1. *Tusc.* 44. 106. Heu! reliquias semiasis regis, denudatis ossibus, Per terram senile delibutas fœda divexarier. At *Orell.* rectius leg. Neu reliquias sic meas elris, denudatis etc. De hoc loco, quem recentiores plerique omnes *Pacuvio* tribuunt, *V. Ribbeck.* in *Trag. rel.* p. 101. v. 200.

SEMIATER. *V. voc. seq.*

SEMIATRATUS, a, um, adject. dimidia parte atratus. *Varro* apud *Non.* p. 107. 6. *Marci.* Ippum propter vix liberti semiatrati essequantur. Ita leg. *Forcellinius* et *Oehlerus*; alii minus recte *semiatrati*.

SEMIATUS. *V. SEMATUS.*

SEMIAXIUS. *V. SARMENTICIUS.*

SEMIBARBARUS, a, um, adject. mezzo barbaro, qui dimidia parte barbarus est. *Sueton. Cæs.* 76. Quosdam e semi barbaris Gallorum recepit in curiam. h. e. Narbonenses, ut quidam interpretes putant, quod hi inter barbaros majoris cultus essent atque elegantiss. *Capitalin. Maxim.* 2. Adolescens et semi barbarus. *Hieronym.* 1. *advers.* *Jovinian.* n. 48. Leptis urbs semi-barbara.

SEMIPOS, bōvis, adject. mezz'uomo e mezzo bue, homo dimidia parte bos, qualis fuit Minotaurus. *Ovid.* 2. *Art.* am. 23. Dædalus ut clausit conceptum crimine matris Semibovemque virum, semivirumque bovem. (Adde 4. *Trist.* 7. 18.) Porro hunc versum valde amavit *Ovid.*, et seprehendi ab aliis locci fecit. Rogatus enim aliquando ab amicis suis, ut narrat *Seneca* 2. *Controu.* 10. in fin., ut tolleretur tres versus, invicem pellit, ut ipsa tres exciperet, in quos nihil illis liceret. æqua lex visa est. Scripserunt illi, quos tolli vellent, secreto: hic, quos tutos esse vellet. In utrisque codicibus iidem versus erant: ex quibus primum fuisse narrebbe *Albinovanus* *Pedo*, qui inter arbitros fuit, *Semibovemque virum* etc., secundum *Egelidum* *Borean* etc. Tertium, quis fuerit, *Seneca* non addit.

SEMICANALICULUS, l, m. 2. dimidius canaliculus. *Vitruv.* 4. 3. circa med. de triglyphis *Doricis*. In medio canaliculi ad normæ cacumem imprimetur: in extremis partibus semicanaliculi intervertentur.

SEMICANUS, a, om, adject. mezzo canulo, semicanuto, grigio, *μῆδσπις*, capillos habens partim canos, partim nigros. *Apul.* 8. *Met.* Calvus quidem, sed clancula semicanis et pandulle capillatus. et 9. *ibid.* *Comæ* semicanæ.

SEMICAPER, pri, comm. gen. 2. mezzo capra, *ἡμίτρυγος*, qui dimidia sive parte caper est. ¶ 1. Epitheton est Faunorum et Satyrorum, qui inferiore sive parte capri similes pinguntur. *Ovid.* 5. *Fast.* 101. Semicaper coleris succinctis Faune Luperclæ. ¶ 2. Item *Peols.* *Id.* 14. *Met.* 515. Semicaper Pen. — Absoluta *Gloss. Gr. Lat.* *Ἀγρυαῖς*, Semicaper. ¶ 3. Est etiam convicium hominis rustici et villi. *Anthol. Lat.* n. 682. ed. *Riese.* Semicaper, villosa, fugax etc.

SEMICAPUT, capitis, n. 3. dimidium capitis. *Vel. Long. loc. cit.* in *SINCIPT.*

SEMICENTESIMA, æ, f. 1. pars semicentesima, un mezzo per cento. *Imppp. Gratian.*, *Valent.* et *Theodos.* *Cod. Theod.* 13. 9. 3. Ut omnis ex pusterum duarum semicentesimarum, quæ ex hibernis oneribus postulatur, a vobis petitio conquiescat.

SEMICHRISTIANS, um, adject. Christianus et dimidiu, condicio omnino Christianus. *Hieronym.* in *Gal.* 3. 14. et *Augustinus.* 1. contra *Faust.* 2.

SEMICINCTIUM, n, n. 2. zona minus lata, cincticulus, fascia, cintura, cingolo, grembiule stretto, *ἡμιζώνιον*. *Isid.* 19. *Orig.* 33. init. Cinctus est lata zona, et miocis lata semicinctium. *Martial.* 14. 153. cuius lemons *Semicinctium*. Det tuocam divites: ego te præcingere postum. Essem si locuples, munus utrumque dærem. *Petron.* *Sat.* 94. Inclaves ego suspēdia vilam soire constitui: et jam semicinctio stant-

tem ad parietem spondam vinzeram, cervicisque nodo coadhebam, quom etc. Adde *Plaut.* loc. cit. in *SARAPIS*, *Ambros. Hymn.* 2. *De inv. Ss. Gerv. et Prot.* 29. et *Vulgar. interpr. Act.* 19. 12. et cf. *Arat.* 2. *Act.* 635.

SEMICINGO, in, ere, a. 3. (semi et cingo) dimidia e parte cingens. *Pel. Scholiast.* ad *Germanic. Arat.* 48. Inter ambas Arctos maximus flexuoso corpore adiacens Draco, qui utraque Arcton flexuoso corpore semicingit. Helices super volvit caput, Phœnix (h. e. Arctophylaxis) circumcingit caudam. Adde *Oros.* 1. 2.

SEMICIPIUM, in, n. 2. *Gloss. Gr. Lat.* *ἡμικίπιον*, semicipium.

SEMICIRCULARIS, e, adject. (semicirculus) semicircularis, *ἡμικύκλιος*, semicirculi formam habens. Apud *Colum.* 5. *R. R.* 2., quo loco posita est figura semicirculi, leguntur hæc verba: semicircularis agri forma: quæ tamen incertum, sicut *Columellæ*, an alterius, qui ad indicandam figuram ea addiderit. Ita *Forcellinus*. At recentiores additicia habent.

SEMICIRCULATUS, a, um, adject. (semicirculus) semicirculi forma factus. *Cels.* 7. 26. n. 1. sub fin. Ferramentum fecit reclinum in summa parte labrosum, in ima semicirculatum acutumque.

SEMICIRCULUS, i, m. 2. occurrit

A) Substantivorum more, et est dimidium circuli, mezzo cerchio, semicirculus, *ἡμικύκλος*. ¶ 1. Generativum. *Cels.* 7. 26. n. 2. a med. Unus in semicirculi speciem, retusa latitudinis. Adde *Colum.* 5. *R. R.* 2. 1. et *Gromat. vet.* p. 378. 3. et p. 390. 9. *Rud.* ¶ 2. Speciatim est idem ac hemicyclium, in quo sedere confabulantes solebant. V. *HEMICYCLUM*. *Cic.* 5. *Fin.* 20. 56. Circulos aliquos et semicirculos consecrari. *Goerenzius* ita recte edidit, *Scaliger* ex quodam MS. leg. sessiunculas pro semicirculos. Ita cl. *Furlanetto*. At *Orellius* quoque leg. sessiunculas et: Speciose, inquit, b. f. G. defendit, sed equidem ego suspicari resistere non potui, ortum esse hoc vocabulum, æque ἀπὸ λέγμενον hoc sensu, atque alterum sessiuncula, e stupiditate librariorum, qui circulos pro figuris mathematicis haberent.

B) Adjective, et est circularis. *Colum.* 5. *R. R.* 2. a med. Si semicirculus fuerit ager, cuius basis habeat pedes CXL., curvaturæ autem latitudo pedes LXX. et mox. Si autem minus quam semicirculus erit, arcum sic metiemur. Adde *Gromat. vet.* p. 355. 14. *Rud.*

SEMICLAUSUS et semiclusus, a, um, adject. ex particip. (semi et claudō) mezzo chiuso. ¶ 1. Generativum. *Apul.* 10. *Met.* Semiclausus ore balbutiens. *Amnian.* 18. 6. 11. Semiclausus postica. *Mar. Victorin.* de *Orthogr.* 1. p. 2452. *Putsch.* Semivocales litteræ in enunciatione propria ora semiclosa strepunt. *Cæc. Aurel.* 3. *Acut.* 3. 18. Semiclausus ore et dimisso ita ut mentum propendens videatur. ¶ 2. Speciatim epitheton dei Silvani. *Inscript.* apud *Fabrett.* p. 230. n. 607. SILVANE SACRA SEMICLYSE FRAXINO ET ENIVE ALTI SYMME CVSTOS HORTELLI. *Silvanus* hic dicitur semiclusus fraxino, quia, dei Terminii ritu, caput ejus humerique exstant, reliquum corpus truncato iocutus latebat.

SEMICLUSUS, a, um, V. voc. præced.

SEMICOCUTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et coquo) mezzo cotto, guascotto, *ἡμικότος*, dimidia parte coctus, semicrudus. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 11. 29. (116). Et tritico candidissima atque graodissima eligunt grana, et semicoccta in ollis. *Colum.* 8. *R. R.* 5. Semicocctum bordeum. *Marcell.* *Empir.* c. 29. p. 130. retro. ovum. Adde *eumd.* c. 23. p. 119. retro. et *Pallad.* 1. *R. R.* 27. 1. et *Theod. Priscian.* 1. 17. p. 295.

SEMICOLUMNIUM, in, n. 2. *Gloss. Isid.* Cilindrum (corr. cylindrum), semicoluminium.

SEMICOMBUSTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et comburo) mezzo bruciato, abbruciato. *Prudent.* 10. *perp. step.* 859. Alunt olivo semicombustas faces. Adde *Sidon.* 3. *Ep.* 13.

SEMICONFECTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et conficio) mezzo fatto, ut Semiconfectus cæpes, *Sidon.* 5. *Ep.* 10.

SEMICONGIUM, in, n. 2. dimidium congi. *Gloss. Gr. Lat.* *ἡμικόνιον*, semicongium. V. *Metrol. Gr.* 240. 19. *Hultsch.*

SEMICONSPICUUS, a, um, adject. qui dimidio conspicitur. *Apul.* 3. *Met.* post inil. Nonnulli per fenestras semiconspiciunt.

SEMICORPORALIS, e, adject. idem ac semicorporeus. *Firmic.* 2. *Mathes.* 12. Aries est signum masculinum, semicorporale, oculis languidis, erraticum.

SEMICORPORÆUS, a, um, adject. mezzo corporale, dimidio corporeus. *Firmic.* 2. *Mathes.* 12. Cancer signum est in cælo femininum, mobile, semicorporeum, irrationale. h. e. cuius corpus dimidia tantum parte in cælo coascipitur.

SEMICORPUS, oris, n. 3. mezzo corpo, dimidium corporis. *Cassiod.* 8. *Hist. Eccl.* 1. ante med. Ammonius ad episcopatum tractus atque diffugiens dexteram sibi amputavit aurem, ut semicorpore ordinationis opus efferet.

SEMICORRECTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et corrigo) dimidia parte, aut non omnino seu parum correctus. *Augustin.* 3. contra mendac. 6. Per hoc mendacium et nos erimus ex ea parte perversi, et illi semicorrecti, quosdamquidem istud, quod tantum esse pro veritate mentium, non in eis corrigimus. Adde *Vulgar. interpr. Ital. Os.* 3. 2.

SEMICORUS, i, m. 2. (semi et corus) dimidium mensuræ cori ad grana metienda. *Ambros.* *Ep.* 6. In caro et in semicoro bordei. In coro mensuræ plenitudo est, in semicoro semiplena mensura.

SEMICREMATUS, a, um, adject. ex particip. (semi et cremo) mezzo abbruciato, *ἡμικρέματος*, dimidia parte crematus. *Ovid.* *ib.* 636. Membra feres Stygiæ semicremata peci. *Martial.* 11. 54. Turque de medio semicremata rogo.

SEMICREMUS, a, um, adject. idem quod semicrematus. *Ovid.* 12. *Met.* 287. Semicremoque novat repetitum stipite vulous.

SEMICRUDUS, a, um, adject. ¶ 1. Est dimidia parte crudus, mezzo crudo, *ἡμικρύος*. *Colum.* 6. *R. R.* 25. Lupini semicrudi conteruntur. *Sueton.* *Aug.* 1. Semicruda exita. *Frontin.* 2. *Strateg.* 5. caro. ¶ 2. Est etiam qui cibum pro dimidia parte digestus. *Stat.* 4. *Silv.* 9. 49. Quid, si quum beos mane semicrudus illatam tibi dixero salutem?

SEMICUBITALIS, e, adject. dimidio cubito constans. *Liv.* 42. 65. Bipalme spiculum hastill semicubitali inilium.

SEMICUPA, æ, f. 1. Apud *Amnian.* 28. 4. a med. Semicupa, Cinessores, Statarli etc. sunt scurrilia nomina otiosa plebis hominum.

SEMICUPEA, æ, f. 1. V. SEMIDEUS, a, um, in fin.

SEMICUCINA, æ, f. 1. dimidia pars decimæ. *Cod. Theod.* 14. 4. 4. Per singulas semidecimas.

SEMICUS, a, um, adject. dimidia parte deus h. e. vel ex deo et homine natus, vel ob virtutem ex homine deus factus, heros: ut Pan, Hercules, Romulus, Sirenes etc. (V. HEROS et INDIGETES) semideo, semidea, *ἡμικύος*, ἡρώς, ἡρωίνη, ἡμικύα.

I.) Proprie. ¶ 1. Generativum. *Ovid. Heroid.* 4. 40. Semideæ Dryades. *Val. Flacc.* 5. 222. clari Tautantis alumnus Semidea genitrice Tages. ¶ 2. Speciatim semideum pecus, *Panet. Stat.* 6. *Theb.* 111. cana Pales, Silvanusque arbiter umbræ, semideumque pecus. ¶ 3. Semideus canis, laudator Anubis. *Lucan.* 8. 831. Nos in templa tuam Romana accipimus Isin, Semideosque canes, et astra Iubeotia lucus. ¶ 4. Semidei reges apud *Stat.* 2. *Achill.* 362. et 3. *Theb.* 518. sunt Argonautæ, quos id. 5. *Theb.* 373. et 1. *Achill.* 87. semideos heros vocat, et *Val. Flacc.* 3. 504. reges diis genitos, et 5. 504. deum genus, et *Seneca Med.* 227. proles deum. (V. Horat. *Art. P.* 83.) Adde *Prudent. Hamartig.* 99. ubi cum nomine neutri gen. coniungitur.

II.) Translate. ¶ 1. Est divinus, sublimis. *Auct. Epital. T.* 4. p. 485. *Wernsd.* Semideæ innotes. h. e. diis similes, divinos, sublimes. ¶ 2. Est etiam propheta, vir sanctus. *Pankin. Nol.*

carm. 5. 256. de sancto Johanne. — Hinc

Semideus, i, m. 2. et Semidea, æ, f. 1. absolute, substantivorum more. — Semideum genet. plur. pro semideorum, apud *Ovid.* *ib.* 81., *Stat.* 1. *Theb.* 206. et 5. *ibid.* 273., *Sidon.* 23. *carm.* 252. et *Apul. de Dogm. Plat.* 2. a. — Semideus aut semidea est dimidia parte deus aut dea. *Ovid. Ib.* loc. cit. vos quoque plebs Superum Fauni Satyrique Laresque Fluminaque et Nymphæ semideumque genus. *Id.* 14. *Met.* 673. Mille proci cupiunt et semideique dei. *Lucan.* 9. 6. Quodque patet terras inter lunæque meatus, Semidei Manes habitant, quos ignea virtus Innocuos vltæ patientes ætheris lmi Fecit, et æternos animam collegit in orbes. (Creduntur semidei habitare spatium, quod est inter cælum et terram. *Manil.* 1. 800., *Plin. Pa-neg.* 89. ad fin.) *Stat.* 9. *Theb.* 376. Hoc ubi semidei munus tribuere parentes? *Rutil.* 1. *Itiner.* 365. Sæcula semideum ferrati nescia Mortis, pro semideorum. h. e. ætas aurea. *Auson.* *Edyll.* 11. 21. de Sirenib. Tres volucres, tres semideæ, tres semipuelle.

SEMIAMÉTROS, i, f. 2. dimidium diametri. *Boeth. Geom.* 2. Et in semidiametro XIII pedes habes.

SEMIDES, ei, m. 5. mezzo un di, dimidium diei. *Auson. Eccl. de rat. dier.* 5. Semidemque, duosque dies deciesque novenos. Adde *ibid.* de rat. solstit. in æquinoc. 2.

SEMI DIGITALIS, e, adject. qui habet magnitudinem dimidii digiti. *Vitruv.* 10. 22. ante med. Terebratur foramen digitale, semidigitale, sesquidigitale.

SEMI DIUS, a, um, V. SEMIUDUS.

SEMI DIVINUS, a, um, adject. fere divinus. *M. Aurel.* ad *Front.* 1. ad *M. Cels.* (edente iterum *A. Maio*) ep. 5. Legas semidivinum locum ex oratione tua.

SEMI DOCTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et doceo) dimidio doctus, aliquantum doctus, medicus eruditio aut arte imbutus, semignorante, semidotto, *ἡμιαδής*. ¶ 1. Dicitur de personis. *Plaut. Asin.* 1. 3. 73. Hæcine te esse oblitum, in ludo qui fuisti temdiu? *aro.* Tua ista culpa est, quæ discipulum semidocum abs te amores. a mezzo il corso degli studi. *Cic.* 2. *Orat.* 42. 178. Hæc ut propterea, et apud doctos et semidoctos ipse percurro. Adde *Fronton.* loc. cit. in SEMIPERITUS. *Gell.* 15. 9. Grammaticus semidoctus. ¶ 2. Et de rebus. *Martial.* 10. 92. Et semidocta villici manu stractes Tennantis aras.

SEMI ELEGIACUS, a, um, adject. dimidia ex parte elegiacus. *Terentian.* p. 1801. *Putsch.* Da epodo qui et semielegiacus.

SEMIERMIS vel semermis, e, et Semermus vel semermas, a, um, adject. (semi et arma) Descriptione cf. SEMIANIMIS. — Semiermis est armis mala instructus, mezzo disarmato, *ἡμιοπλος*. *Liv.* 30. 28. Tumultuarii exercitus ex agrestium semiermi turbe subito collecti. *Id.* 28. 16. Ipsa dua in proximis colles cum ses millibus ferme semiermium evasit. Adde 39. 31. a med. at 40. 58. a med. Pro altera positione *Tac.* 1. *Ann.* 68. Hosti facile excidium, et paucos ac semermos cogitanti etc. et 3. *ibid.* 45. In fronte statuerat ferratos, in cornibus cohortes, a tergo semermos.

SEMI ESUS, V. SEMESUS.

SEMI FACTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et facio) imperfetto, ἀτελής, dimidia tantum parte factus, imperfectus. *Tac.* 15. *Ann.* 7. Semifacis opera fugâ perripuit, neque villo extulit. *Auct. B. Afr.* 83. In portas valli semifacias ruera contendunt.

SEMI FALARICA vel semipalarice, æ, f. 1. telum falarica minus, cubitate, quod manu iaculabantur. *Gell.* 10. 25.

SEMI FASTIGIUM, in, n. 2. dimidiatum fastigium. *Vitruv.* 7. 5. a med.

SEMI FER, feræ, ferum, adject. (semi et ferus) Semiferus in recto casu analogia defendi potest: una, quod adhuc sciam, non potest. Ita *Forcellinus*. At hanc formam habet *Augustin.* 19. *Civ.*

D. 12. de Caco. Ipsa saxissima feræ, unde ille partem habuit feritatis (nam et semiferus dictus est). — Semifer est qui dimidia sui parte fera est, altera homo, semivir, semihomo, ut Centaurus, Sthen, Seylla, Cacus, mezzo bestia, *ἡμιάνθρωπος*.

1.) Proprie. — a) Adjective. *Zucet. 2. 701.* Semiferus hominum species esset. *et 4. ibid. 588.* Pan Pine semiferi capitis velamina quasans. *Cic. in Arat. 2. Nat. D. 44. 112.* Corpore semifero magno Capricornus in orbe. *Virg. 10. Æn. 212. de Tritone.* Spumea semifero sub pectora marmure unda. *Claudian. III. cons. Honor. 60.* non oculus basit Aebiles Semiferi præcepta senis. *et VI. cons. 634.* semiferi Gortynia tecte Juvenci. *h. e. Minotauri. Id. Gigantom. 80.* de Peloro gigante. semiferum que sive voluit Daples semiferis connectitur libus æguis. *Seneca Phœnia. 119.* semifero dolos Sphinx ora nectens. *Adde Herc. Æt. 966. et 1470. Stat. 9. Theb. 220. et Lucan. 6. 386.* — b) Substantivum moie. *Ovid. 12. Met. 405.* Hylœome, qua nulla nteorior inter Semiferos elia. habebat femina silvis. *h. e. Centauros. et 2. ibid. 633.* Semifer loterea diviæ silvis alumno Lætes eret. *h. e. Chiron.*

II.) Translate. — a) De brutis animalibus, et speciatim de domestica bestia, quæ multum feritatis habet, ut canes ex lupo at cane geniti: lyciscæ nō id appellati. *Grat. Cynege. 253. de lycisca.* Hic et semiferam Thoud de sanguine prolem finxit. *Plin. 8. Hist. nat. 57. 82. (224).* Geras semiferum animal, cui vivale in doliis idem, qui apia, instituit. — b) De hominibus, qui sunt, agrestes, inculti, montium locola, feris moribus. *Plin. 6. Hist. nat. 19. 22. (66).* de India. Genus hominum semiferum ac plenum laboris immani. — *Apul. 4. Met. Semiferi Epithæ. V. Oudendorp. adn. ad h. l.* — Absoluta. *Sil. It. 3. 541.* Illuvie rigideque comæ squallor perenot florrida semiferi pinguet et robis ora. *selvaggi.* De Alpium incolis loquitur. — *Æt.* Multa in hanc vocem scriptorum testimonia ideo protulimus, quia non defuerit, qui eam toto Latine exulare jubent, et semivir substituerent.

SEMIFERUS. *V. SEMIFER* init.

SEMIFORMIS, e, adject. *informe, mezzo formato, ἡμιμορφος*, dimidia sui parte formatus, imperfectus, semisectus, informis. *Colum. 8. R. R. 5. circa med.* Tonitrus, quibus videntur ora, pullique semiformes laterimuntur, atqueam toti partibus suis consumuntur. *Id. 4. ibid. 25.* Semiformis luæ species. *mezzafuna.*

SEMIFRACTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et frango) dimidia parte fractus. *Beda 5. Hist. Eccl. 13.* Desurantibus circa eum semifractarum crustis glaciolum.

SEMIFULTUS, o, um, adject. ex particip. (semi et foleo) appoggiato per la metà, dimidia tantum parte fultus. *Martial. 5. 14.* Subsellioque semifultus estivo. Et mala receptus altero genu. *h. e. una tantum parte incommode sedens.*

SEMIFUMANS, antis, adject. ex particip. (semi et fumo) mezzo fumante, adhuc aliqua parte fumans. *Translated. Sison. 1. Ep. 7.* Qui adhuc in eo semifumantem præfectum nuper extortæ dignitatem venerabatur.

SEMIFONIUM, ii, n. 2. (semi et funis) mezza fune, cordicella, funis dimidio tenuior. *Cato R. R. 135.* Funem loreum in plostium justum pedes LX., semifunium pedes XLV.

SEMIGÆTULUS, a, um, adject. qui ad Gætulos vel regione vel moribus accedit. *Apul. Apolog. Memet professus sum Seminomidem et Semigætulum.*

SEMIGELATUS, a, um, adject. ex particip. (semi et gelo) dimidia parte gelatus seu gelo constrictus. *Compend. Viruv. 30. p. 312. 11. Rose.*

SEMIGENIUS, a, um, adject. diversi generis, *δρεπογενής*, ut Semigenia nomina, *h. e. nomina quæ in diverso num. diversi sunt generis, ut cæcum, plur. cæci. Anecd. Helv. p. 762. 21. Hag.*

SEMIGERMANUS, a, nm, adject. de Germanis participans. *Liv. 21. 38. sub fin.* Quum quæ

ad Apeoniuum ferat, obsepte gentibus Semigermanis fuisset.

SEMIGOMOR, n. indecl. dimidia pars gomori. *Ambros. Ep. 26. n. 9.* Per semigomom semiplena mensura intelligitur.

SEMIGRÆCÆ, adverb. mezzo alla Greca, *parte Græco more.* *Lucil. apud Vel. Long. de Orthograph. sub init. p. 2214. Putsch. S. nostrum, et Semigræca quod dicitur Sigma Nil erroris habet. Ita et Lachmann. et Müllerus leg. Græce.*

SEMIGRÆCULUS, a, um, adject. deminut. Semigræci. *Hieronym. Ep. 50. n. 2.* Si .ia absque usque Latine lingue, Semigræculum barbarumque bomo Latinissimus et facundissimus superet.

SEMIGRÆCUS, a, um, adject. *ἡμιγρῆκος*, Græcis participans. *Varro 2. R. R. 1.* Ut Semigræcis pastoribus dicem Græce. *Flor. 1. 10.* Tarentum, Semigræta ex Lacedæmonis conditiōibus civitas. *Sinon. Gramm. 1.* Poetæ et oratores Semigræci. *h. e. qui utraque lingua, Græca et Latina, uti sunt.*

SEMIGRÆVIS, e, adject. mezzo aggravato, *parte omnino gravatus.* *Liv. 25. 24.* Magna pars lo turibus epulisti, aut sopiti vino assit, aut semigræves potabant. Alii rectius leg. *sonno graves.* *At Lactant. ad Stat. 1. Theb. 148.* Semigræves viro coovivæ.

SEMIGRO, as, avi, ære, n. 1. (se et migro) partitū, *ἀσπείκτα*, ad seorium habitandum me confens. *Cic. Cæl. 7. ad fin.* Reprehenditis, a petia quod semigrarit.

SEMIBIANUS vel semibians, satis, adject. ex particip. (semi et bio) mezzo aperto, atqueantum bians. *Apul. 10. Met. Semibians tales compingere.* *Id. 5. ibid. Semibians vox. h. e. vox semibians ore prolata.* *Catull. 61. 219.* Dulce rideat ad petram Semibiansa labello. Ut ratio carminis cōstat, recurrendum est ad *symmetria.* *V. quæ dicta sunt in SEMIANIMIS.*

SEMIBULCUS vel semibulcus, a, um, adject. De quantitate syllabæ *V. voc. præced.* — Semibulcus est semibians. *Post. quidam apud Gell. 19. 11.* Dum semibulco sarlo Meum pualtum sarior.

SEMIBOMO, is, m. 3. Si ratio habestor quantitas, ubique blo a postis adhibetur eo modo, quo in SEMIANIMIS dictum est. — Semibomo est semivir, semifer, mezzo uomo e mezzo bestia, *ἡμιάνθρωπος*.

1.) Proprie. *Virg. 8. Æn. 193.* Hic spelunce fuit vasto submeta recessu Semibomnis Caci. *Id. ibid. 198.* vocat monstrum, et 267. semiferum. *Ovid. 12. Met. 536.* Hæc inter Laphthas et semibomines Centauros Prolia. *Sedul. 1. 231.* Semibominesque canem supplex homo proos adoret. *h. e. Anubim.* *Colum. 10. R. R. 19.* Quamvis semibomnis varæo gramina feta Mandragoræ pariet flores. *scil. quæ radices inferiorem partem hominis refert. h. e. crura et pedes.*

II.) Translate, qui incultis et feris est moribus, *selvaggio, bestiale, fiero.* *Sil. It. 11. 180.* Illa ego semibomines inter Nasamonas, et inter Savum atque æqualem ritus Garumanta ferarum Maritimo ponam tentoria mixtus elumno?

SEMIBORA, æ, f. 1. mezz'ora, *ἡμιώρα*, spatium dimidium unius horæ. *Cic. Rabir. perduell. 2. a med.* Neque ex comparato et constituto spatio defensionis in semiboræ curriculum coegisti. *Cels. 3. 21. a med.* Id ante meridiem tota hora, post meridiem semibora fieri oportet. *Adde Aul. B. Afr. 38. Petron. Sat. 69. et Marcell. Empir. c. 22. p. 118. retro.*

SEMIBANIS vel semianis, e, adject. *ἀμφοτερος*, dimidia parte laevis. *Plin. 2. Hist. nat. 18. 16. (80).* Luna in quadrato sillis dividua est, in triquetro semioadi ambitur urba, læptetur autem in adverso. *h. e. orbe illuminato, major scilicet dimidia, minor plena.*

SEMIBSOLA, æ, f. 1. pennisola, *Beda Vit. Cuthb. c. 17.*

SEMINTÈGER, tegra, tegum, adject. dimidia parte integer. *Ammian. 20. 5. 4.* Post civitatem exordia peremptæque innotiers hominum mille, pauca, quæ semintegro sunt relicta, cladis immensis persultaret.

SEMIBJUNIUM, ii, n. 2. mezzo digiuno. In plur. num. *Tertull. advers. Psych. 13.* Stationum semijejuia interponentes.

SEMIBODÆUS, i, m. 2. qui dimidia parte Judæus est. *Hieronym. 1. in Is. 2. 20.* videbitur Judæi sui Semijudæi, id est Ebionitæ.

SEMIBJGERUM, gēri, n. 2. *ἡμιβιδρος*, medium jugerum. *Colum. 5. R. R. 18.* Vel in semijugera omnis modus diluatur. *et ibid. 1.* Gelli semijugerum atepsonem vocant. *Adde Gromat. vet. p. 372. 17. Rudorff.*

SEMIBUSTUS, a, um, adject. ex dimidio justus. *Gloss. Isid.*

SEMILACER, cōia, cōium, adject. mezzo lacero, *ἡμιπακτος*, dimidia parte lacat. *Ovid. 7. Met. 344.* Semilacerque loro tentat consurgere. *V. Afran. apud Perott. Cornucop. ad Martial. 1. 15.*

SEMILATER, tris, m. 3. mezzo matto. *Vitruv. 2. 3. a med.* Una parte lateribus ordines, altera semilates ponuntur. *Ita Forcellinus. At Schneid. leg. semilateris.* *Sia Schneid. et Rosch. apud eumd. ibid.* Fluit cum his lateribus semilateris.

SEMILATERIUM, ii, n. 2. (semi et later) *V. voc. præced.*

SEMILAUTUS, e, nm, adject. ex particip. (semi et lauo) mezzo lavato, male lotus, sordidus. *Catull. 54. 2.* Semilauta crura.

SEMILIBER, vera, bērum, adject. mezzo libero, *ἡμιλευβρος*, media libertate fruens. *Cic. 13. Att. 31.* Obsecro, abjicimur ista, et semiliberi saltem simus. *Seneca Brevit. vit. 5. in fin.* Semiliberum te dicit Cicero. at mebeules numquam sapiens in tam humile nomen procedet: numquam semiliber erit, integram semper libertatis et solidæ.

SEMILIBRA, æ, f. 1. mezza libbra, selibra. *Apul. Herb. 99.* Adipis cavioi semilibra. *Adde Aurel. Pict. vir. ill. 58. Veget. 5. Pelerin. 36. 3.* Resina terebinthinæ semilibram, piperis triti drachmam, olei veteris scularius duos pariter decoques.

SEMILIXA, æ, m. 1. *ἡμιλιξοπος*, qui fere lra est. *Liv. 28. 28.* Illi primum non Atrium Umbrum semilixam ducem secuti sunt. Ita per contemptum vocatur C. Atrius Umber, qui ab eod. ibid. 24. gregarius miles dicitur. *Id. 30. 28.* Cui (Syphaci) Statorius semilix ducem exercitus solitus sit. Hic idem semilix per contemptum appellatur, qui tamen ab eod. 24. 48. Q. Statorius centurio dicitur.

SEMILIXOLA, f. 1. *Varro 5. L. L. 107. Malt. V. LIXULE.*

SEMILUNATICUS, a, um, adject. mezzo lunatico, qui paulo minus est, quam lunaticus. *Firmic. 7. Mathes. 3. ad fin.* Semilunatici nascuntur.

SEMIMADIDUS, a, um, adject. mezzo bagnato, *ἡμιβροχος*, dimidia parte medidus. *Colum. 2. R. R. 4.* Ne lutosus ager tractetur, neve estiguis nimis semipadidus.

SEMIMAGUS, i, m. 2. qui fere magus est. *Vox a Lesco expungenda; legitur enim teotummodo in Not. Tir. p. 50.* Magus, simmagus. *Zege semimagus; ut fortasse legendus est Simon Magus.* Ita cl. *Furlanetto* io *App.*

SEMIMARINUS, a, um, adject. *ἡμιμαριος* qui et de mari et de terra participat. *Lucrat. 5. 890.* Aut rapidis cœnibus succentis semimarinis Corporibus Scyllas.

SEMIMAS, mæris, adject. comm. geo. mezzo maschio e mezzo femina, *ermastrofilito, ἀνδρογυνος*, mas simul at femina.

1.) Proprie. *Ovid. 4. Met. 380.* Ergo ubi eo liquidus, quo vii descendat, undas Semimarem facissa videt. *etc. Liv. 31. 12. ad fin.* Ante nola abominati semimares, jusque in mare deportari. *Apud Ovid. 12. Met. 506.* Ceneum Eliad filium, qui puella fuerat, et Neptuni munere translatus in virum, Centauri per convivium semimarem hostem vocant.

U.) Translate est castratus, *eviratus, exsectus, castrato, eunuco, semivir, ἡμιάνδρος.* *Tales enim masculi vigoris quasi dimidia careat.* *Varro 3.*

R. R. 9. et Colum. 8. R. R. 2. Faminæ, gallinæ; mares, galli; capl. semimares, quod sunt castrati. Ovid. 4. Fast. 183. Ibunt semimares, et inania tympana tudent. h. e. Galli Meis deum. Id. 1. ibid. 588. In magni castus Jovis uide sacerdos Semimatis flammis viscera libat ovis. h. e. varvecla.

SEMIMASCULUS, *m. 2. semimas, castratus. Fulgent. 3. Mythol. 5. Berecynthia Attila castrando semimasculum fecit. Anacron Od. 13. v. 2. Τὸν ἡμιῶλον Ἄττιν.*

SEMIMATORUS, *a, um, edject. mezzo maturo. Pallad. 7. R. R. 12. Semimaturum bordeum. Id. 4. ibid. 10. 22. mespila. Marcell. Empir. c. 29. p. 129. retro. acetum.*

SEMIMEDUS, *a, um, edject. pæne Medus, ut Semigræus, Semimida. Apul. Apolog. Græpa mixto fuit, Semimædus et Semiparis.*

SEMIMENSTRUUM, *l, n. 2. SEMESTRIUM. SEMIMETOPION*, *ii, n. 2. dimidia metopa. In plur. num. Vitr. 4. 3. circa med. In extremis angulis semimetopla sint impressa.*

SEMIMITRA, *a, f. 1. dimidia vel parva mitra, mitella. Ulp. Dig. 34. 2. 26. a med. Ornamentorum hæc sunt: vittæ, mitræ, semimitræ, calvicia etc.*

SEMIMIXTUS, *a, um, edject. ex particip. (semi et mixto) mezzo misto, dimidia parte mixtus. Marcell. Empir. c. 23. p. 119. retro.*

SEMIMODIUS, *V. SEMODIUS.*

SEMIMORTUUS, *a, um, edject. ex particip. (semi et morior) dimidia parte mortuus, pæne mortuus, semivivus, mezzo morto, semivivo, ἡμιθάνατος. Catull. 50. 14. At defessa labore membra postquam Semimortua lactulo jacebant. Petron. Sat. 108. Multj utriusque semimortui labuntur. Alit leg. sine morte. Apul. 6. Met. An custodiam anus semimortuus formidabilis?*

SEMINALIA, *lum, n. 3. V. voc. seq. in fio.*

SEMINALIS, *a, edject. (semen) ad sementem et semen pertineas, da seminare, da sementa, σπαρακκός. 1. Generalit. Colum. 11. R. R. 2. a med. Vitis seminalis modis quilibet, vitæ pabularis modis septem. Augustin. 13. Confess. 17. Seminalis herba. 2. Speciatim de animalibus. Auct. Priap. 26. Seminale membrum. h. e. membrum virile. Lucian. Opif. D. 12. vocæ. Auct. Persig. Pen. 65. tremas. Cæc. Aurel. 3. Auct. 18. 180. vitæ. Theod. Priscian. 4. 2. vesicula. h. e. quæ ad semem virile pertinet. 3. Seminalis vita est, quæ et vegetabilis et italice vegetativa dicitur. Claud. Mamert. 1. Stat. an. 21. Gratias creatori suo totus homo referat, qui illi ineffabilis benignitatis largitate essetiam cum lapidibus, vitam seminalem cum herbis et arboribus, vitam sensualem eandemque animalem eum pecudibus, vitam rationalem eum angelis dedit. — Hinc*

Seminalis, *lum, n. plur. 3. absolute apud Terull. 1. advers. Marcion. 13. ad fin. sunt ipsæ sagetæ, aut menses.*

SEMINALITER, *adverb. (seminalis) ex seminibus. Claud. Mamert. 1. Stat. an. 21. ad fin. Omnia corpora sive crassa vel gravia, ut est aqua vel terra; sive laevia et levia, ut est ignis et aer; sive illa, quæ ex his conflunt, seminaliter coeuntibus, corporis namque includi non ambigitur.*

SEMINANIS, *V. SEMINANIS.*

SEMINANIS, *sotis, particip. V. SEMINO.*

SEMINARIA, *a, f. 1. et*

SEMINARIUM, *ii, n. 2. V. voc. seq. in fio. SEMINARIUS*, *a, um, edject. ad semina pertineas. Cato R. R. 10. sub fin. Pilum fabertum uoum, farrearium uoum, seminariu uoum, qui nucleos succarnat, uoum. — Hinc*

Seminaria, *a, f. 1. absolute, substantivorum more, est quæ semina herbarum vendit. Inscript. apud Gruter. 79. 3. ATINIA TYRANNIS SEMINARIA A PORTA TRIUMPHALIS. Reins. ad Inscript. el. 11. n. 79. legendum putat *feminaria*. h. e. latromas, obstetrices.*

Seminarium, *ii, n. 2. absolute, substantivorum more, est plectarium, locus in agro, in quo surculi arborum, aut semina servantur, ut, ubi*

ed certam magnitudinem adoleverint, in illum locum transferantur: culas faciendi rationem. Cato R. R. 46. Colum. Arbor. 1. at 2. Plin. 17. Hist. nat. lib. 24. (75), et ibid. 11. 15. (78). at Pallad. 3. R. R. 10. tradunt. Patevial rustici chiodra vocant. Grace est φουστυριες, φουστόριον (II. sementajo, nestajuola, seminario; Fr. pépinière, plant de petits arbres; Ilisp. plantal; Germ. e. Baumchule, Pflanzchule; Angl. a nursery or plantation of young trees).

1.) Proprie. Cato R. R. 40. Sulcos et scrobes seminaris facere. Id. ibid. 48. Pomarium seminarium ad eundem modum, atque oleagineum, facito. Varro 2. R. R. 29. Seminaris omne genus ut serantur. Colum. 11. R. R. 2. ante med. Seminaris institueret. et ibid. Naturas plantas de seminaris in scrobes transferre. Id. 5. R. R. 6. Ulmorum seminarium paratum habere. Pallad. 4. R. R. 8. str. Seminaris beccarum et seminum facere. Plin. 18. Hist. nat. 29. 71. (295). purgare sarculo. Pallad. 6. R. R. 4. sordidus fodere. Ulp. Dig. 7. 1. 9. a mid. Conserendi agri causa seminarium paratum renovare, quasi instrumentum agri. Tertull. Exhort. cont. 6. Compaveos concubulum, seminarium generis (hominis).

II.) Translate. Varro Sat. Menipp. 6. p. 117. Oehl. Vino nihil juuodius quisque bibit, Hoc agilitudinem ad medendam lavaverunt, Hoc hilaritatis dulce seminarium, Hoc conloant coagulum convivia. h. e. oeceto, origo, principium. Cic. 2. Cat. 10. a med. Qui nisi exeunt, nili pereunt, etiam Catilina perierit, scilicet, hoc in republica seminarium Catiliorum futurum. h. e. es hoc genere hominum semper multos Catilinas similes exituros. Epit. Liv. 39. Baccanalla scelerum omnium seminarium. Cic. 13. Phil. 2. 3. Veterani seminarium judicum tertis decuriæ. Liv. 6. 12. Vis seminario exiguo militum relicto. Id. 42. 61. Equites seminarium senatus. Flor. 2. 6. a med. Hispania seminarium hostilis exercitus. Cic. Pis. 40. a med. Et illo fonte et seminario triumphorum quum arida folia laureæ retulissas. Capell. 7. p. 238. Monas omnium numerorum sola seminarium est. Hieronym. in Helvid. n. 20. Hinc discordia, seminarium repudii. Id. Ep. 27. n. 2. Seminarium rharum. Apul. Apolog. maiorum. Adde Curt. 8. 6. 6., et Auson. Grat. act. 30. Vopisc. Prob. 3. ad fin. Puer seminario virtutum generosior coneretur. — Ad hæc rationem Seminarium dicuntur loca reditibus Ecclesiasticis instructa, in quibus aluntur et erudiantur pueri bonarum artium et religionis instituti, ut suo tempore alius alio colenda Vinea Domini transferantur. ejusmodi est nostrum hoc Patavium, culus gratia hæc a me, quem jamdiu alumnum habet, lucubrantur. V. Concil. Tridentin. sess. 23. c. 18. Ita Forcellinus, culus verba religiose attulimus, rit et doctrina et pietate esimus, nostri Seminarii atque adeo totius Italia decus immortalis, es quo fontis, quicquid boni in hoc litterarum genere adhuc prodit, derivatum est.

SEMINATIO, *ois, f. 3. (semino) actus seminandi, il seminare, σπρά.*

1.) Proprie. Cassiod. Complex. 1. ad Cor. 27. Quæ seminationis triticeæ facta comparatione destruxit. Varro 2. R. R. 6. Ad seminationem onagræ idoneus, quod s fero fit manuetus facile. h. e. ad generationem, ad coitum. Adde Ambros. de Noe 29.

II.) Translate. Cyprian. Ep. 73. n. 10. Nova adhec ac rudis sermonis seminatio.

SEMINATOR, *ois, m. 3. qui seminat, seminator, σπαρακκός.*

1.) Proprie. Cic. 2. Nat. D. 34. 86. Omolum autem rerum, quæ natura administrantur, seminator et sator et parens, ut ita dicam, atque educator et altor est mundus.

II.) Translate. Id. 3. ibid. 26. 66. Qui est verus omnium seminator matorum. Lactant. 5. 2. Tamquam fallacia seminatores. Julinn. apud Augustin. op. imperf. 1. 9. Iomicus ille seminator.

SEMINATRIX, *tritis, f. 3. (seminatur) quæ seminat. Julian. apud Augustin. op. imperf.*

4. 104. sub fin. Qui virili non est conceptus ex semine, libar a neta seminatrica conspicenda. **SEMINATUS**, *a, um, particip. V. SEMINO. SEMINECO*, *as, are, a. 1. dimidia ex parte neco. Vox a Lesco arspungenda; igitur enim tantomodo in Not. Tyr. p. 122. Necat, seminecet.*

SEMINECUS, *adci, et*

SEMINEX vel *semineela, aela, adject. qui ex accepto vulnere, vel ex morbo mortis est victus, semivivus, semimortuus, moribundus, mezzo morto, ἡμιφαιός. — a) De personis. Liv. 29. 2. ad fin. Qui circa ragam, seminecem restantem, pugnabant. Id. 23. 15. circa med. Seminecem eum in seruo casorum corporum inventum caratunquæ beolga domum remisit. Tac. 3. Hist. 28. in fin. Integri eum saucis, semineces cum expirantibus vorantur. Sil. R. 10. 456. Seminecem extremo jam exhalabat in auras Murmure deliciens vlam Cælius. Virg. 10. En. 462. Cernat semineci sibi ma rapere arma cruenta. — b) De rebus. Val. Flacc. 6. 176. Semineces erines. scil. in capite Medusæ. Ovid. 1. Met. 228. artus. Albinov. 1. 394. oculi. Sil. R. 4. 164. Seminecem latum peragit ungula pulsus. at 6. 11. Prostra seminecem quantalia lumina cæsum. — Adde sequentes formas rariore. Higes. 5. 47. Seminecibus. Gloss. Labb. Simlaes. Spartian. Sever. 6. et Seren. Sammon. c. 42. Seminecia. Fragm. Rob. 542. 40. Keil. Seminecus.*

SEMIFER, *lere, ferum, adject. (semen et fero) qui semem fert. Plin. 19. Hist. nat. 7. 36. (121). ubi tamen Siliig. leg. annifer.*

SEMINIUM, *ii, n. 2. (semen) semen, quo generatur animas, seme, σπέρμα.*

1.) Proprie. Plaut. Mil. 4. 2. 67. Nisi hinc rari afferat merces, non hic suo semine quæquam poreulam imperiturus est. Varro 2. R. R. 6. Anol optimi, et quorum semine ego hic proceevi (lege procuravi) pullos, et ipsi Arendibus vaudidi aliquoties. — In illo Lucet. 3. 765. Si non certa suo cum semine semiploque Vis animi pariter crescit cum corpore quoque. semen est ipsa materla gentilis; seminum eadem materia genstando iofusa, et in prolem transmissa.

II.) Metonymies est genus, proles, indoles, natura, razza. Varro 2. R. R. 1. circa med. Boves quo snt semine, quærendum. Id. 3. ibid. 9. de gallis gallinæ. Nec tamea sequendum la semine legendo Tanagricos, qui ad partus sunt steriliores. Lucet. 3. 742. cor acris violantis triste leonum Semineum sequitur?

Homonym. Discrimen inter seminum et semen, V. apud Lucet. loc. supra cit.

SEMIVERBIUS, *ii, m. 2. (semino et verbum) qui verba hæc illac arit, loquat aut vaniloquus, augator, cienciatore, σπαρακκός: cf. Virg. 6. En. 160. Multa inter sese varia sermone serebant. Fulgat. interpr. Act. 17. 18. Quidam Epicurei et Stoici philosophi diuerebant cum eo, et quidam dicebant: Quid vult semilvarbius hic dicere? Adde Cassiod. Cor. plax. Act. an. 42.*

SEMINO, *as, avi, atum, are, a. 1. (semen) Part. Seminans II. 1. Seminatus I. 1. a. b., II. 2. a.; Seminondus I. 1. b. et II. 2. b. — Semino est semea apargi at terra mendo, sero, contero, σπρίπα (II. seminare; Fr. semer, ensemencer; Ilisp. sembrar; Germ. säen; Angl. to sow) et constituitur cum Accus. rei aut loci, etiam saquente Ablat. cum præp. in, aut sine præp., vel cum Accus. et præp. in, super; aut absolute.*

1.) Proprie. 1. Generalit. — a) Cum Accus. rei, quæ seminator. Colum. 2. R. R. 8. 1. Seminare adorem. Id. ibid. 3. triticeum. — Passive. Id. ibid. 9. a med. Hordeum altero sulco seminati debet, post æquinoctium. Acro ad Horat. Art. P. 187. Draco, ex culus seminatibus dentibus dicitur acies armatorum nata esse. Fulgat. interpr. Matth. 13. 20. Seminatores est soper pferosa. Id. ibid. 23. in terram bonam. — b) Cum Accus. loci, ubi seminatur. Fulgat. interpr. Exod. 23. 10. Sex annis seminabis terram. Id. Fr. 106. 37. Seminaverunt agros. — Passive. Colum. 2. R.

R. A. extr. Neque in tira sed sub sulco lalis ager seminandus est. Adde *Fulg.* interpr. *Jer.* 2. 2. — c) Absolute. *Id.* *Eccl.* 6. 19. Quasi le qui arat et seminat. *Id.* *Eccl.* 11. 4. Qui observat ventos, non seminat. — *Seminata*, part. neutr. plur. absolute, idem ac *sata*. *Ambros.* in *Luc.* 5. 6. ¶ 2. Specialiter est genero. *Virg.* 6. *En.* 205. Quale solet silvis brumeli frigore viscum Fronda virens nova, quod non rursus seminat arbor.

II.) *Treoslate*. ¶ 1. Metaphorâ ductâ a super. paragr. 1. *Lactant.* 1. 21. et 4. 10. Ut cultum Del par totam terram seminare. disseminasse. Adde *Fulg.* interpr. *Prov.* 6. 14. Seminat inter fratres discordias. *Id.* *ibid.* 14. iurgia. *Id.* *Os.* 8. 7. Vanum seminabunt, et turbinam mentent. *Id.* *Prov.* 11. 18. Semioanti iustitiam merces fidelis. — ¶ 2. Metaphorâ ductâ a super. paragr. 2. — a) De hominibus. *Plaut.* *Amph.* 1. 2. 19. Alter decumo post mense nascetur puer, Quam seminatus est. — b) De brutis animalibus. *Colum.* 6. *R. R.* 24. Tauri quadrimiles minores seminandi armentis parum habentur idonei, et mor. Si parte dextre desiluit, merem seminare manifestum est. et *ibid.* 37. Arvum destinare mularum generi seminando.

SĒMĪNŌSUS, a, um, adject. (semen) seminibus plenus. *Auct.* *Friap.* 52. Seminois cucurbitæ.

SĒMĪNŌDUS, a, um, adject. dimidia parte nudus, mezzo nudo, ἡμιγυγος.

I.) *Proprie*. *Liv.* 9. 6. Primi consules prope seminudi sub jugum missi. *Id.* 24. 40. Ipse rex prope seminudus fugiens. Adde 31. 35., *Capell.* 1. p. 3. et *Fronton. princ. hist.* (edente iterum *A. Maio*); p. 318. — *Seminudus*, absolute, apud *Senec.* *Ep.* 62.

II.) *Translat.* *Fronto* 1. ad *Antonin. Imp.* (edente iterum *A. Maio*) *Ep.* 2. ante med. Seminudus sententia. *V. INDECORE.*

SĒMĪNŌIDA, *V.* in **SĒMIGĒTULUS**.

SĒMĪŌBŌLUS et *semobolus*, l, m. 2. dimidium oboli, ἡμιβολος. Alius erat *Atticus*, alius *Egineticus*. Cf. *Rich.* op. cit. et *V. OBOLUS*. *Fann.* de ponderib. 8. Samoboli duplum est obolus. Adde *Isid.* 16. *Orig.* 25. 10.

SĒMĪŌBRŪTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et obruo) mezzo coperto o sepolto, dimidia parte obrutus. *Apul.* 9. *Met.* Dolio, quod erat in angulo semiobrutum, sed alias vacuum, hominem abscondit.

SĒMĪŌNUSTUS, a, um, adject. dimidia parte onustus. *Sisenn.* apud *Priscian.* 10. sub fin. p. 709. *Putsch.* Sic in eam paludem multi piscium salientium causa naribus semionustis commeani.

SĒMĪŌRBIS, is, m. 3. mezzo cerchio o globo, ἡμικυκλος, dimidium orbis. *Seneca* 1. *Quest. nat.* 8. a med. In semiorbe nihil prohibet aspicere totam pilam. *Ammian.* 20. 3. a med. Διχαίρωνος lona: que forma semiorhem ostendit. h. e. medullunum. *Id.* 22. 8. 5. Mara semiorbe curvescens.

SĒMĪPĀGĀNUS, *V.* **PAGANUS**.

SĒMĪPĀSTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et pascio) mezzo pasciuto, dimidio partus. *Isid.* 12. *Orig.* 5. 9. Nec advolet (eruca), ut locusta, ut, huc illasque discurrens, semipasta dimittat, sed universa consumit.

SĒMĪPĀTENS, entis, adject. ex particip. (semi et pateo) mezzo aperto, semipertus, dimidio pateas. *Sidon.* 7. *Ep.* 6. a med. Semipatentibus jacere vestibula.

SĒMĪPĀTER, is, m. 3. *V.* **SEMO**.

SĒMĪPĒDĀLIS, e, adject. ἡμιποδιαίος, medii pedis longitudinem habens. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 8. (37). Semipedales ramorum relloquantes truncos. *Id.* 32. *ibid.* 1. 1. (3). Echenels, semipedalis pisciculus. *Id.* 26. *ibid.* 8. 42. (69). Semipedalis altitudo. *Colum.* 12. *R. R.* 50. Aversuili inter ea distantes semipedallibus spatilis. Adde *Vitruv.* 10. 19. circa med.

SĒMĪPĒDĀNEUS, a, um, adject. semipedalis. *Colum.* 4. *R. R.* 1. Abunde est, semipedaneam consilia resolutam vitibus terram subijcere.

SĒMĪPĒRACTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et parago) semipfectus, semifactus. *Paulin.* *Nolan.* *carm.* 20. 299. Materisque eodem

defecta in parte perorat Semiperactum hominem, qua toto corpora sinit.

SĒMĪPĒREMPTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et perimo) dimidia parte peremptus. *Tertull.* *carm. de Sodom.* 133. Semiperempte etiam ei qua illic jugera. h. e. semilambusta.

SĒMĪPĒRFECTIONE, ois, f. 3. dimidium perfectiois. *Ambros.* *Ep.* 44. Plenitudo in evangelio, semiperfectio in lege. Alii leg. *semipletio*.

SĒMĪPĒRFECTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et perficio) dimidia parte perfectus.

I.) *Proprie*. *Sueton.* *Cal.* 21. Opera sub Tiberio semiperfecta absolvit.

II.) *Translat.* *Apul.* 2. *Dogm. Plat.* Virtutes semiperfectæ.

SĒMĪPĒRITUS, a, um, adject. dimidia parte peritus. *Fronto* ad *M. Cæs.* (edente iterum *A. Maio*) *ep.* 3. imi. Omnium artium, ut ego arbitror, imparitum et indoctum omnino esse præstat, quem semipertum et semidoctum.

SĒMĪPĒRSA, e, m. 1. *V.* **SĒMĪMEDUS**.

SĒMĪPĒS, pēdis, m. 3. dimidius pes, mezzo piede, ἡμιπόδιον. ¶ 1. Est mensura, et dicitur — a) De mensura octo digitorum. *Cato* *R. R.* 123. De Junipero metierum semipedem crasam concidito miscutum. *Varro* 3. *R. R.* 5. a med. Tympanum in latitudinem duo pedes, et semipedem in altitudinem palmum. *Vitruv.* 2. 3. Later lingua pede, latus semipeda. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 20. 33. (144). Interello duum padum ad semipedis. (*V. Gronov.* de sester. 1. 3. p. 29. πνευματόδιον). *Id.* *ibid.* 11. 16. (80). Scrobes non altiores quod semipede esse debere. *Sillig.* semilequpda. *Id.* 9. *ibid.* 5. 4. (11). Dentes belluæ masimi dodraotium mensura, mmoi mi semipadum. — b) De dimidio pede in versu. *Gell.* 18. 15. *Varro* scripsit, observasse se in versu besemetro, quod omni modo quintus semipes verbum solret. *Auson.* *epist.* 4. 86. Qui peothemimerin habent priorem, Et post semipedem duos iambos.

¶ 2. *Semipes* apud *Prudent.* 2. *pepi osep.* 150. est qui altero crure trunco est.

SĒMĪPĒLĀRĪCA, e, f. 1. *V.* **SĒMĪFALA-RICA**.

SĒMĪPĒISCINA, e, f. 1. dimidium piscinæ, perva piscina, species piscinæ, apud *Varron.* 1. *R. R.* 13. Una cohors, ut interdiu compluvium habeat locum, ubi aqua saliet, quæ intro stylobatas quum venit, sit semipiscina. Ita locum refinit *Schneiderus* ad *Scriptor. R. R. T.* 2. p. 704.

SĒMĪPĒCENTINUS, e, um, adject. aliqua ratione Placentinus. *Cic.* *Pis.* 6. in fin. Calatinus, credo, aliquis, aut Africeus, aut Maximus et non Cærolanus Semiplacentinus Calvantius. *V. GALLICANUS*.

SĒMĪPĒGIUM, ii, n. 2. (semi et plaga) genus retis. *Isid.* 19. *Orig.* 5. 1., ubi *symplogium* pro *simpiagium*, vel *semipiagium* esse dicunt erudit, nisi malle a σῆν, cum, et *piagium* pro *plaga* vocem derivare.

SĒMĪPĒNĒ, adverb. dimezzatamente, plene pro dimidia parte. *Sidon.* 4. *Ep.* 22. a med. Præstare instructiore, presentia semiplene dicuntur.

SĒMĪPĒNUS, a, um, adject. plenus pro dimidia parte, ἡμιπλῆς. — a) De rebus seu locis capacitate præditis. *Cic.* 7. *Ferr.* 23. 63. Semiplenæ naves. *Colum.* 9. *R. R.* 15. fevi, et 5. *ibid.* 5. scrobes. *Pallad.* *Febr.* 32. vas. *Eumen.* *Paneg. Constantin.* *Flav.* 7. carpenta. — Cum *Ablat. Cæ.* *Aurel.* 3. *Acut.* 3. 12. Apponendæ esterioribus partibus vasica oleo dulci calido semiplenæ. — b) De aliis est semiperfectus, speciatim quod ad numerum attinet. *Liv.* 25. 30. ad fin. Qui improvviso adorti semiplenas stationes et adaptatas fores portas etc. *Vellej.* 2. 80. 1. Semiplenæ legiones. *Inscript.* in *Bullet. dell'Inst.* archeol. a. 1849. p. 285. honor. *Serv.* ad *Virg.* 5. *En.* 847. allocutiones. *Priscian.* 18. 19. Semiplanum eum (actum) significans. *Serg.* in *Donat.* p. 504. 5. *Keil.* Aliter semiplenus est sensus. — Absolute in plur. num. neutr. gen. *Serv.* ad *Virg.* 2. *En.* 100. Ut semiplena dicendo cogat et interrogare et avidis audire Trojano.

SĒMĪPĒTIO, ois, f. 3. *V.* **SĒMĪPĒRFECTIONE**.

SĒMĪPĒTIA, *V.* **PLAUTUS**.

SĒMĪPŌDIUS, a, um, adject. (semi et ποῦς, ποδός) qui est semipedis. *Mar. Victorin.* de metr. p. 166. 28. *Keil.* Inter quæ si semipodia syllaba posita fuerit, heroi tetrametri Archilochii metrum implebit.

SĒMĪPŌETA, e, m. 1. dimidia parte poeta. *Schol.* in *Pers.* *prol.* 6.

SĒMĪPŌELLA, e, f. 1. semifanciulla, chæ ha meto del corpo ummo come di giovanetta, dimidia parte puella. *V.* **SĒMĪDEUS** et **SĒMĪS**.

SĒMĪPŪLLĀTUS, a, um, adject. semiatratus, dimidia parte pulla veste indutus. *Sidon.* 1. *Ep.* 7. a med. Accusatores semipullati.

SĒMĪPŪLSUS, a, um, adject. ex particip. (semi et pello) in *fragm.* incert. *Auct.*, quod *Censorino* adnectitur, in exemplum pæonis denarii referuntur hæc verba antiquioris cujusdam poetæ, c. 14. ad fin. Qui repens semipulsus onera gravi scras strepitu terret. At recentiores hanc voc. rejiciunt.

SĒMĪPŪTĀTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et puto) dimidia parte putatus sive cæsus, mezzo tagliato, ἡμιχάδευτος. *Virg.* 2. *Ecl.* 70. Semiputata tibi frondosa vltis in ulmo est. Adde *Var. Ruf.* tr. 9. et *Ambros.* *Ep.* 37.

SĒMĪQUĪNĀRIA, e, f. 1. *V.* voc. seq. in fin. **SĒMĪQUĪNĀRIUS**, a, um, adject. (semi et quin) qui continet dimidium numeri quinaril. *Semiquinari*, nulla temen Latini scriptoris adlata auctoritate, agnoscutur a *Priscian.* p. 1355. *Putsch.* — *Hloc*

Semiquinaria, e, f. 1. absolute, substantivorum more, dicitur dimidia pars versus pentametri, qui ex quinque pedibus, seu quatuor cum duobus cæsuris, constat. *Diomed.* 3. p. 502. *Putsch.* Peotameter, id est quinaril, scanditur, ut duæ semiquinariæ, ita ut posterius comme duos dactylus habeat et semipedem. Adde *Priscian.* p. 740. *Putsch.* *V. PENTHEMIMERES* et adnotata ad *SEMISEPTENARIUS*.

SĒMĪRĀSUS, e, um, adject. ex particip. (semi et rado) mezzo rasato, dimidia parte rasus. *Catull.* 59. 4. Quum devolutum ex igne prosequens panem ab semiraso tundaretur ustore. *Apul.* 9. *Met.* Homines frontes litterati, et capillum semirasi, et pedes anulati.

SĒMĪREDUCTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et reduco) aliquantum reductus, retrofusus, interior reductus. *Ovid.* 2. *Art.* am. 613. Ipsa Venus pubem, quoties velamina ponit, Protegitur læva semireducta manu. Hoc *Veneris* schema ita describit *Lamprid.* *Elagab.* 5. Ipse *Veneris* pernoctans subieos, ita ut subito vestes ad pedes defuerent, nudusque una manu ad mammam, altera pudendis edhibita etc. Idem porro est etiam schema *Veneris*, quæ nunc de *Medici* dicitur, et *Florentie* asservatur, quæque videtur, ut ait *Ovid.* loc. cit. 584. Partibus obscenis opposuisse manum. *V. INTERFEMINIUM*. Sic *Lucian.* *Amor.* 13. Ἀρροδίτη γυμνῆται, κλεῖν ὅσα τῇ ἐτέρῃ χερσὶ τὴν αἰδῶ λελήσθως ἐπικρύπτειν.

SĒMĪREFACTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et reficio) dimidia parte refactus, mezzo rifatto, ἡμιανασκευάστος. *Ovid.* *Heroid.* 7. 176. laniataque classis Postulet esiguas semirefecta moras.

SĒMĪREMEX, mīgis, m. 3. mezzo rematore, dimidia parte remes. *Septim.* *Severus* apud *Serv.* ad *Virg.* 5. *En.* 116. Semiremes Hercules. *L. Müllerus* hanc vocem corruptam putat.

SĒMĪRŌMĀNUS, a, um, adject. aliqua ratione Romanus. *Acron* ad *Horat.* 1. *Sat.* 7. 2.

SĒMĪRŌSUS, a, um, adject. ex particip. (semi et rodo) mezzo rasato, dimidia parte rosus. *Arnob.* 6. p. 202. Semirosus panis.

SĒMĪRŌTUNDUS, i, n. 2. *V.* voc. seq. in fin. **SĒMĪRŌTUNDUS**, a, um, adject. mezzo rotondo, semicirculi formam habens. *Apul.* 11. *Met.* Semirotondum subterraneum. h. e. *Orcus*. *Id.* 3. *ibid.* suggestus. *Vegel.* 1. *Milit.* 23. Semirotonda castra. — *Hinc*

Semirotondum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est figura, latus semicirculi for-

mam habens. *Apul. 5. Met.* Viso statim proximo semitruoedo.

SEMIURPTUS, e, um, adject. ex particip. (semi et rumpo) dimidia parte fractus, ut *Semirupta mœnia*, *Dict. Crel. 5. 11. ad fin.*, ubi alii relictos leg. *semitructa*.

SEMIURTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et ruo) mezzo rovinato, *ἡμισυλῆς. Liv. 32. 17.* Purgato loco, qui strage semirudi muri cumulatim erat. *Flor. 2. 15. a med.* Plus negotii fuit cum semiruta CARTHAGINE, quam integra. *Stol. 5. Silv. 3. 104.* Errere semirutis subito de pulvere vultus, *Parthenopa. Tac. 1. Ann. 61.* Semirutum vallum. *Lucan. 1. 24.* Semiruta tecta. et 4. 585. Semirutæ arces. *Claudian. 3. Rapt. Proa. 155.* Semirutas confuso stamine teles, Atque intereeptas agnoscit pectus arte. h. e. semileeres. — *Semirutus*, neut. plur., absolute. *Apul. Florid. n. 15.* Oppidum fulsae amplum, semiruta mœnia iudicant. *Adda Liv. 36. 24.* *Drakenb.* ubi tamen *Gronov. leg. prurutos muror.*

SEMI, indeclin. ἡμισυ. — a) Male *Priseian. 6. p. 708. Putsch.* tribuit huc voci genitivum *semissis*, est enim indeclinabilis, ut dictum est. — b) Derivationem vocis *V. infra.* — c) In compositione pro *semis* est *semi*, et conjungitur vobis a qualibet vocali vel consonante inelapsibus, ut in exemplis, quæ κατὰ στοιχάιον propositus, videtur est. — In quibusdam tamen vocibus non solum *s*, sed etiam *t* abjicitur, ut in *semustus* pro *semistius*, quæ *V. sula tocia.* Cf. **SEMIANIMIS**. — d) Interdum vero in compositis integrum manet, ut in *semistertius*; aut synopen vel contractionem quomodocumque patitur, ut in *seibra* vel in *sestertius*. — *Semis* est dimidium cuiusplam rei: a voce Græca allata (i. e. *meia*, mezzo; *Fr. moitié* d'un tout, moitié; *Hisp. mitad*; *Germ. halb*, die Hälfte; *Angl. half*, the half of any thing). *Festus p. 293. 9. Müll.* *Semis*, *semodius*, *semuneia*: qua ratione ex Græco trabuatur etiam alia, quæ s litteram pro aspiratione eorum habent, ut *ἡμισυ*, *ἡμισυ*, declinata sunt. *Varro 5. L. L. 173. Müll.* *Sestertius*, quod duobus *semis* additur. duppodius enim et *semis* antiquus *sestertius* est. *Aseon. in Cic. Pis. 4.* Las annuaria, ut frumentum papula, quod antea *semis* æris ac trilentibus in singulos modos dabatur, gralla daretur. h. e. *semissibus*. Sic *Horat. Art. P. 328.* et de quinquebus remota est *Uncia*, quid superest? poterat *diassis*, triens etc. sedit *uncia*, quid sit? *Semla*, *V. SEMISSIS. Varro 5. L. L. 173. Müll.* *Veteris consuetudinis*, ut retro ære dicerent, ita ut *semis tertius*, quartus *semis* pronuntiarent, ab *semis tertius sestertius* dictus. *Colum. 5. R. R. 1. ad fin.* Para dimidia (jugeri) pedes quatuordecim mille et quadringentos, hoc est *semis*, scil. dimidium jugeri. *Frontin. Aqued. 7.* *Disseus* ejus habet longitudinem a capite ad Urbem passuum sesaginta milia, et *MDCCX.* et *semis*: rivo subterraneo passuum quinquaginta quatuor milium *CCXXXVII.* *santa. Pallad. 2. R. R. 13. ad fin.* Si campus est, duobus *semis* pedibus *pastinetus*, *pedis due e mezzo*: alio duos pedes et *semissis*, ut *Colum.* quoque 3. *R. R. 13. a med.* tradit. Rursus *Pallad. 3. R. R. 9. a med.* Si duos semis pedes inter vites relinquat placuerit. *Id. 2. ibid. 15. ante med.* Eodemque ergo altam pede uno *semis* arcem. *Isid. 1. Orig. 4. 4.* *Semivocales* dictæ, eo quod quiddam *semis* de vocalibus habeant. *Ulp. Dig. 28. 5. 60. extr.* Partes assis sextena, quadrena, sticea, quicquid, *semis* etc. *Vitruv. 4. 1. a med.* Septem erasitudo latitudinem in altitudinem columnæ *Doricæ*, *Jonicæ* octo *semis* constituerunt. *Fulgat. interpr. Exod. 25. 10.* Longitudo habet duos et *semis* cubitos. *Id. Num. 34. 15.* Dum *semis* tribus.

SEMI, *missis*, m. 3. *V. SEMISSIS.*

SEMIURTIUS, a, um, adject. mezzo fertile, *ἡμισυρτος*. Translate. *Augustin. 8. Confess. 8. med.* Saniusculum versare et iactare voluntatem.

SEMIURTIUS, a, um, adject. ex particip. (semi

et seco) dimidia parte sectus. *Pelagon. Veterin. 1. 7.* Si equus comperit *semissicula* pedibus claudicare. Atque aliter leg., sed minus recte.

SEMIURTIUS, æta, m. 3. legitur a quibusdam in *Plant. Mil. glor. 3. 1. 5.* O lepidum *semissenem*, al. quas memoret, virtutes habet. Alii leg. *senem*: alii *senicem*: quia olim declinabant *senex*, *senicis* vel *senecis* (unde *senecio*), ut *vervez*, *duplez*, *codex* etc., quod et *Charia. 1. p. Putsch.* ednotavit. *Plant. fragm.* apud *Priseian. 3. p. 616.* et 6. p. 724. Detores bellissimi negotioli, *seices*, *soletis* esse. Ita *Forellinus*. Ceterum *Alotatus* hanc sectionem retinuit; et *Ritschl* et *Fleckeisen* leg. *senem*.

SEMIURTIUS, æ, f. 1. *V. voc. seq. in fin.*

SEMIURTIUS, a, um, adject. (semi et septen) qui continet dimidium numeri septenarii. *Semiseptenarius*, nulla tamen adlate scriptoria Latini auctoritate, agnoscitur a *Priseian. p. 1355. Putsch* — *Hinc*

Semiseptenarius, æ, f. 1. absolute, substantivorum more, dicitur pars versus, quæ tres pedes ac dimidium continet. *Beda de metr. p. 2369. Putsch.* *Heptemimeres*, ubi post tres pedes invectur syllaba, ut *Quum* sua gentilis student. Dicitur autem *heptemimeres* Græce (ἑπταμυμερης) quæ *semissis* septenaria; quæ quum per spondæos sit, constat septem syllabis, et septima syllaba tenet semipedem. *Adda Diomed. p. 497. 23. Keil.*

SEMIURTIUS, a, um, adject. ex particip. (semi et sepelio) ἡμισυρτος, dimidia parte sepultus. *Ovid. Heroid. 1. 55.* *Semiseputa* vtrum curvis feruntur aratris *Ossa.*

SEMIURTIUS, ðnis, m. 3. Imperfectus sermo. *Hieronym. Ep. 7. n. 2.* Ille colit aut barbarus *semissero* dicendus est, aut tacendum.

SEMIURTIUS, ii, m. 2. dimidia pars sextarii. *Veget. 1. Veterin. 15.* Hæc omnia diligenter confusa in tres divides partes et diebus singulis lo aqua tepida quasi singulos *semissarios* elysere per intestinum animalis lofovidis.

SEMIURTIUS, a, um, adject. mezzo secro, sechereccio. *Pallad. 3. R. R. 24. 4.* *Vetendi* sunt thalli adhuc *semissicci*.

SEMIURTIUS, i, m. 2. dimidius siliticus. *Pallad. 12. R. R. 22. circa med.* *Viol* veteris unus *semissicilius*. At *reestioras* aliter legunt.

SEMIURTIUS, æ, f. 1. dimidius siliques. *V. SILLIQUA*. Translate. *Impp. Leo et Majoran. Leg. novelli. 1. a med.* Ita ergo prædicta summe inter compulsores, ut diximus, partienda est, ut palatinus siliques mediam pro siliquæ solidi remunerationis binorum solidorum; exactos siliquam, quatuor autem siliques tam curialis, quam officium provinciale percipiat; officium sane præfectorum sex *semissiliques* consequatur.

SEMIURTIUS, e, et

SEMIURTIUS, a, um, adject. *Semisomnis* est apud *Cic. loc. cil. et Senec. Vit. beat. 14. et Ep. 122.* — *Semisomnis* aut fara adhuc dormiens, non satis expectatus, *semissopitus*, mezzo addormentato, *ἡμισυπτος*. *Cic. 7. Fam. 1. Quum* illi interea spectarent communis mimos *semissomni*. *Id. 7. Ferr. 36. 95.* Quum la etiam tum *semissomnis* stuperet. *Liv. 30. 5.* Multas *semissomnos* hausit *flamma*. *Alis leg. semisomnos. Plant. Curc. 1. 2. 22.* Anul screant, sicem, *semissomnos* pottonem afferre. *Adda Sol. Jug. 21. Liv. 9. 24. et Phædr. 4. 15. Tac. 1. Ann. 51.* *Semisomnos*, *Inermos*, palantes eeciderant. *Id. 1. Hist. 22.* *Dus semisomnos* ac prope intertus. *M. Cæf. apud Quintil. 4. 2. ad fin.* *Semianmoo* sopore lites manus centurionum iactabatur.

SEMIURTIUS, æta, adject. ex particip. (semi et sono) *Semisomnantes* *litteræ*, *semissomnantes*. *Apul. de Mundo.* Ea littera alim suot *litteras*, *semissomnantes* alim, *para sonantes*. — Absolute in plur. num. *Terentian. de carm. her. p. 2408. Putsch.* Quæ ubi quum loquas septem quoque *semissomnantes* etc. *Adda Isid. 1. Orig. 4. 4.*

SEMIURTIUS, a, um, adject. Idem ac *semissomnans*. *Mar. Victorin. 1. p. 2455. Putsch.* Superest, ut septem reliquis (*litteris*), *semissomnas*, spiritus quoque *litteræ* pectus, ordines quodam per-

sequamur. *Isid. 1. Orig. 4. 4.* *Vocales* et *semissomnantes* et *mutæ* a *veseribus* sonæ et *semissomnantes* et *insonæ* dictæ sunt. *Id. ibid.* *Semivocales* dictæ eo quod quiddam *semissomni* de vocalibus habeant. *Adda Arnob. in Psalm. 130.*

SEMIURTIUS, a, um, adject. ex particip. (semi et sopio) Tertia syllaba est brevis apud *Ovid.*, si vera est lectio. *V. infra.* — *Semisopitus* est idem ac *semissomnis*, mezzo addormentato, *ἡμισυπτος*. *Ovid. Heroid. 10. 10.* *movi* *Tbeses* presures *semissopitus* manus. *Id. 1. Amor. 14. 20.* *Purpureo* *Jecuit* *semissopita* toro. *Liv. 25. 39.* *Paris semisopitos* hostes exduunt. *Apul. 1. Met.* *Ille marcidus* et *semissopitus*, in alterum latus avolutus etc. *Apud Ovid.* utroque loco alii relictos leg. *semissopitus*, quia la *semissopitus* tertia syllaba nature est longa; apud *Liv.* vero *semissomnos*.

SEMIURTIUS, a, um, adject. *semissopitus*, *semissomnus*. *Sidon. enrm. 11. 59.* *somnoquus* *semissomnus* (*Veneris*) *Semiospora* *lavi* *acelpebat* *luminis* *penna* (*Amor*).

SEMIURTIUS, æ, f. t. ensis dimidio minor, quam *spatha*. *Fegel. 2. Müll. 15.* *colus* *verba* *V. in SPATIA*, item c. 16. *Alit* tamen *ita* *leg.* ut sit a *semisspathia*, *ii*, h. e. *parva* *spatha*.

SEMIURTIUS, ii, n. 2. *semisspatha*. *Isid. 18. Orig. 6. 5.* *Semispadium* *gladius* est a media longitudine *spathe* appellatus. *V. voc. præc.*

SEMIURTIUS, ii, n. 2. *ἡμισφαιριον*, idem ac *hemisphaerium*. *Boeth. 4. Music. 17.* A puncto, quod *nervus* *hemisphaerium* tangit, utque ad punctum, quo *rurus* ab *alla* parte altero *nervus* *hemisphaerium* jungitur, *disido* *spatium*. — In plus. num. *apud eund. 5. ibid. 12.*

SEMIURTIUS, a, um, adject. cui deest dimidium quartæ partis. *V. SEMISTERTIUS* in *Go.*

SEMIURTIUS, æta, f. 1. *V. SEMIPES.*

SEMIURTIUS, e, adject. *semissis* continens. *Modest. Dig. 50. 12. 10.* Ut *sors* apud eam *removeret*, et *ipsa* *usuræ* *semissis* *exolveret*, scil. quibus *semissis*, seu dimidium assis quot mensibus pro sorte centum *assium* *exiguit*, qui sunt sex *esset* *quotannis*. *sei per cento*. *V. SEMISSIS. Gronov. vet. p. 215. 7. Rudorff.* *Tasminis* *lepidus* *semissis*.

SEMIURTIUS, a, um, adject. ad *semissis* pertinens. *Florentin. Dig. 30. 113.* *Semissarius* *coareas*. h. e. qui *semissis* seu dimidium *beraditis* *babet*.

SEMIURTIUS, la, vel *semia*, *missis*, m. 3. Recentiores in recto casu sing. pro *semissis* leg. *semissa*. *V. Comment. in Donat. etc. p. 222. 34. Keil.* — *Semissis* occurrit, tum proprie tum improprie, A) Substantive; et B) Adjective.

1.) Proprie, et quidem

A) Substantive *semissis*, vel *semissa*, est dimidia pars assis: quasi *semissis*, a Gr. *semis*, et Lat. *as*. *V. AS. ¶ 1. Strleto sensu.* — a) Generalit. *Varro 5. L. L. 171. Müll.* *Sestas* ab eo, quod sexta pars assis, ut *quadras* quod quarta, et *triens*, quod tertia pars. *Semis* quod *semita*, id est ut dimidium assis. ubi *F. Cellinus leg. semissis*. et *Plin. 33. Hist. nat. 3. 13. (44).* *Placuit* *denarium* pro *decem* *libris* *assis*, *quinarium* pro *quinque*, *sestertium* pro *dupondio* eo *semissis*. — b) Specialit. de *nummo* *semissis*, qui dimidium assis valebat. *Epit. Liv. 60. C.* *Græcebus* *legem* *tulit* *frumentariam*, ut *seioisse* et *trienta* *frumentum* *plebi* *daretur*. (In ra *similis* *Aseon. in Cic. Pis. 4.* *dicti* *semis* *æris* *ac* *trientibus*.) *Cic. 1. Herenn. 12. 21.* Quum *L. Saturninus* *legem* *frumentariam* *de* *semissibus* et *trientibus* *laturus* *esset*. *Id. Sest. 25. 55.* Ut *remissis* *semissibus* et *trientibus*, *quinta* *propa* *pars* *rectigatum* *tolleteretur*. *Loquitur Cic. de lege* a *Clodio* *lata*, ut *gratis* *frumentum* *daretur* *populo*, quod *antes* *semissa* et *trienta* *in* *singulos* *modos* *dabatur*: *ita* *ut* *quinta* *pars* *rectigatum* *tolleteretur*. *nam* *semissa* *sunt* *uncie* *assis*, et *triente* *uncia* *quatuor*. h. e. $\frac{10}{16} = \frac{5}{8}$. — *Signetis* *cernitur* *littera* *S. V.* *apud Rich. op. cit.* — *Velorem* *semissa* *Augustus* *mutavit*, *ratione* *monetaria* *in* *toto* *imperio* *æquata*; *at* *tameo* *nomen* *servavit*. *V. Manent in Giornale*

degli Scavi di Pompei a. 1871. p. 191. — c) Puit etiam nummus aureus valens dimidium solidi aurei. *Lamprid. Alex. Sever.* 39. Tunc primum semisses aureorum formati sunt; tunc etiam, quum ad tertiam aurei partem vestigal desisset, tremisses. — Hinc translatè dicitur de homine minimi pretii. *Plin.* ed. Cibr. 5. *Fam.* 10. Similis, non semisse homo, contra me erina tulit et eum bello cepi. h. e. qui ne semissem quidem valet. ¶ 2. Latiore sensu. — a) Generatim dicitur da parte dimidia cuiuscunque rei, metà, mezzo. ut eam as totum aliquod significat, v. g. hereditatem, sortem, iugerum; ite semissis dimidium partem. *Liv.* 6. 16. ad fin. Bina iugera et semisses egri assignati. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 19. 49. (178). Iustum est prosciendi semissem, iterari assem. h. e. prosciendi iugeri dimidium, iterari iugeram integrum. *Id. ibid.* 6. 7. (35). Sex domini semissem Africæ possidebant, quum interfecit eos Nero. h. e. dimidium Africæ propriè dictæ, quæ est regio Zeugitana, ut *id. ibid.* 4. 3. (23). docet. *Scævola Dig.* 36. 1. 78. circa med. Ut post obitum vestrum redditu, restitutus Titio et Sempronio semissem patrimonii et portionis ejus, quam populo dedi. *Sueton. Ner.* 32. Ut e libitorum defunctorum bonis pro semissa dectens cogereetur ei, qui etc. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 21. 35. (160). Interesse in plantarum sesquipedes inter bina semina in latitudine, in longitudinem semisses. h. e. semipedes. *Quintil.* 7. 1. 34. Quum alter semissem, alter univertus (sibi vindicet). — b) Speciatim iora usuraria semissis est quum pro sorte v. gr. centum denariorum dimidium denarius singulis mensibus penditur, b. e. sent denarii quotannis, sed per cento: quod est dimidium usura centesimæ. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 4. 6. (56). Usura multiplicata semisibus, quæ civilis ac modica est. *Cic.* 5. *Fam.* 6. ad fin. Omnia semisibus magna copia (pecuniæ) est. a sei per cento si trovano denari in copia. et *Colum.* 3. *R. R.* 3. a med. Semisses usurarum. et mox. Usura semisium. Adde *Lamprid. Alex. Sever.* 26. *Paul. Dig.* 22. 1. 17. § 6. Si debitores, qui minores semisibus præstabant usuras, fisci exactionem, postquam ad fiscum transierunt, semisses cogendi sunt præstare. *Inscript.* apud *Murat.* 318. 1. et *Guaseo Mus. Capit.* 7. 2. p. 74., quæ pertinet ad ann. 81. L. NABATVS SVCCESSE QVI CVM MELIA SYNTYCHEN. MATRE SVA SEMISSE (sic) PORTIONEM HABERAT BTIVS AVIAE PERAQVAVIT CVM SOCIIS SVIS VT OMNIVS COMMVNIS SET (pro esset) HIS QVI S. E. LIBERTIS LIBERTATIS POSTERISQ. NORVM ITA QVI TESTAMENTI SCRIPTI SVRINT.

B) Adjectiv. occurrit speciatim ¶ 1. De usura et semisse. *Scævola Dig.* 22. 1. 13. Qui semisses usuras promiserat, Per multos annos minores præstitit. *Paul. ibid.* 45. 1. 134. Quum præstaturum sa caverit pecuniam, ad usuras ejus semisses. Adde *ibid.* 46. 3. 102. ad fin. *Inscript.* apud *Gruter.* 378. 1. (emendatur apud *Finestres Syll. Inscript. Rom.* p. 183.) L. CASCIVS L. E. FAF. OPTAVS DO LEGO NABIQVE TOLO § VII. D. EX QVORVM VITALIS SEMISSEVS EDI VOLO QVODANNIS SPETACVLVM PVBLICVM DIE III. IDVVM IVNVS VIQVE AT § CCL. ET EADEM DIE EX § CC IN THEATRO PVBLIC. POPVLO PRÆBERR. Vide igitur legatos fuisse septem milia quingentos denarios, quorum usura semisses sunt denarii quadringenti quinquaginta. — Semisses nautæ et agrorum cultu. V. *Plin. loc. cit.* in VECTIGAL. et *Inscript.* apud *Orell.* n. 3678. et cf. *Colum.* 3. *R. R.* 3.

II.) Improprie at quidem

A) Substantive. ¶ 1. Semis apud Mathematicos est numerus tres. *Vitruv.* 3. 1. Sex sextentem unum, tridentem duo, septimem tria, bessem, quem διποπον dieunt, quatuor etc. ¶ 2. Etiam instrumentum semicirculi figura, quo equi iuvantur. *Veget.* 5. *Veterin.* 40. 4. Iiuc SEMISSO, as.

B) Adjective ab instrumento, quo equi iuvantur. *Id.* 3. *ibid.* 11. 4. Caput et tempora sub ipso procumulo semisse iuvare cauterio.

SEMISSE, as, are, a. 1. (semisse) semissa iuvare. *Veget.* 1. *Veterin.* 26. 4. Semissabis illud hoc modo. — Hoc modo plene qui semissantur, non imduntur.

SEMISTERTIUS, e, um, adject. cui deest dimidium tertias partis. *Priscian.* de ponderib. p. 1347. *Putsch.* Sesterquius nummus duarum semilibrarum per duas II, et S, ex qua ineipit semis, perscriptas, HS; unde sesterquius dicitur samis tertius, de quo Aruntius hæc ait: Sesterquius olim dupondius et semis, quasi semistertius, quo tempore denarius decemis valebat. Hoc est, post duos asses sequens tertio loco est semis. *Varro* 5. *L. L.* 173. *Müll.* Dupondius enim et aemis antiquus sesterquius est. Est veteris consuetudinis, ut retro vera dicerentur ita ut semistertius, semiquartus prononciarent. Sesterquius igitur ab semistertius dictus. V. SEMITALENTUM et SEMISTERTIUS. Ita *Forcellinus*; at *Müllerus* leg. semis tertius et semis quartus divisim.

SEMISTRIGIUM, ii, n. 2. (semi et striga) dimidium strigæ. *Hygin.* de munis. castr. § 1. Cf. *Klenze in Philol. Abhandl.* p. 146.

SEMISUPINUS, a, um, adject. ἡμισυπινος, media parte supinus. *Ovid.* 3. *Art. am.* 788. Quum jacet in dextrum semisupinus latens. *Martial.* 6. 35. vitæque tepentem Alipulim potas semisupinus aquam. V. SEMISUPITUS.

SEMISVLLABA, æ, f. t. dimidium ayllabæ. *Consent.* de barb. et metapl. 18. Metaplasmus aut vocalem litteram exciudit, aut syllabam ex una vocali et m, aut semisyllabem.

SEMITA, æ, f. t. Semen, ἥτις, f. 1. occurrit in *Corp. Inscr. Lat.* T. 3. n. 5524. VIS SEMITIVSQUE PEO SALVTE SVA Q. SABIVS ASELEPIADES V. E. L. M. (scilicet, votum solvit libens merito) ubi Semes pro deo, qui semitis præest, usurpatur. — Quod ad vocis etymon attinet, hæc habet *Varro* 5. *L. L.* 35. *Müll.* Qua ibant, ab itu iter appellarunt semita ut aemiter dictum, ubi mænet, vgem a semi et iter derivatum esse. Alii ducunt a Gr. οἶπν, via. V. etiam *Martini, Etym.* At recentiores philologi compositam esse putant a se et th. mi (Skr. maj, unda Lat. mio vel meo), quod significat ire, ita ut semita sit margo lateris viae, seu trames, quæ secedentes a latiore medij viae spatio homines gradiuntur. — Semita igitur est callis angustior in margine majoris viae, seu trames, quæ in utroque margine lata et militaris via calcatur ab hominibus ad evitandam molestiam iumentorum, vehiculorum, bajulorum, luti, pulveris, crepidi (It. marciapiede, sentiere; Fr. chemin latéral, trottoir; Hisp. camino para la comodidad de la gente de á pie; Germ. e. Fussweg, Fusssteig, Trottoir, Nebenweg; Angl. a causeway).

I.) Proprie. ¶ 1. Universim. — a) Strieto sensu. *Plaut. Trin.* 2. 4. 80. Decedam ego illi da via, da semita. *Id. Cure.* 2. 3. 8. Nec quisquam sit tam opulentus, qui mi obstat in via, — Quia cadat, quia capita sistat in via de semita. *Seneca Ep.* 64. sub fin. Si conuleum videro, equo desiliam, caput adasperem, semita cedam. Cf. *Enn. Ann.* 44. Semita nulle pedem stabilibat. — b) Latiore sensu est callis quicunque angustior, vestigiis commeanium signatis, via stretta, viottola, sentieruolo, οἶπν, τριβος. *Plaut. Ruf.* 1. 3. 30. mihi ex his locis est viam aut semitam monstret. *Id. Merc.* 1. 2. 5. Simui autem, plenis semitis, qui adrocurum eunt, aspetunt. Ita pro vulgato plenissime eos leg. *Ritschl* (*Op. phil.* p. 398.). b. e. ultro citraque commeanium concursu crebris, frequentibus. Cf. *Cæs.* 2. *B. C.* 25. Porteri atque agi plenissimis viis. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 35. 96. Romam in montibus positam, ceneaulis sublatam atque suspensam, non optimis viis, angustissimis semitis, præ sua Capus planissimum loco explicata, contempnent. *Colum.* 2. *R. R.* 11. In moram hortu ares latus factu, ut per semitas aqua ministrari possit. *Virg.* 9. *Æn.* 383. Rara per occultos tacebat semita calles. et 11. *ibid.* 524. tenuis quo semita ducit. *Liv.* 44. 43. Simul in silvam ventum est, ubi plures diversæ semitæ erant, cum perpauca via divergit. *Liv.* 9. 24. Semita angusta at ardua. *Curt.* 6. 4. 20. in via. *Id.* 7. 11. 2. perangusta. *Sueton. Ner.* 48. Per arundineti semitam ægre erant. — c) Latissimo sensu, da quacunque via, sive lata, sive angusta, sæpe usurpant poætæ, *Propert.*, *Seneca Tragic.*

Cicadian. etc. — Iocus in ambiguo est illud *Plaut. Cure.* 1. 1. 35. Nemo ire quemquam publica prohibet via: Dum ne per fundum septum facias semitam, Dum te abstineas, nupta, vidua, virgine, Juventute, et pueris liberis; anus quid lubet. — Qui sibi semitam non sapient, aliter monstrant viam, proverbio dixit *Enn.* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 58. 132. de his, qui quum se et res suas curare nesciant, aliis prospiciunt è più debole il puntello, che la trave nos dicimus. — De via in semitam degressi, de via late et recta in viam angustam et impeditam deedere, et dicitur de eo, qui sciens et prudens se ipse impedit, in arcum cogit. via enim lata est et facilis semita angustior et impeditior. *Plaut. Cas.* 3. 5. 40. ¶ 2. Alia semita dicta est sexta regio urbis Romæ, in qua via fuit, quæ ad summum collem Quirinalem ascenderetur, V. *Sez. Ruf.* et *P. Victor.* ¶ 3. Alia est ille, de qua *Martial.* 5. 22. Alia Suburani vineenda est semita citri.

II.) Translate. ¶ 1. *Virg.* 3. *Æn.* 407. de formicis. opere omnis semita servet. Sic *Plin.* 11. *Hist. nat.* 30. 36. (110). de fisd. Silices lineare earum attritos videmus, et in opere semitam fatiat. *Val. Flacc.* 2. 429. Jam tenui repuere ratem, jam flamma portant: Spumea subsequitur fugientis semita elavi. h. e. vestigium gubernaculi undas a puppi secantis. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 88. (218). Artetis, id est spiritus semitæ. *Cicadian.* 2. *Laud. Stilich.* 438. quid valor semita Lunæ, Pigræque Saturni etc. h. e. cursum. *Id.* de *Apono* 25. Hereniei monstratur aratri Semitæ. h. e. sulcus, nota, signum. *Id.* 2. *Rapt. Pros.* 99. de *Iride*. cum tramite flexo Semite discretis interviret humida nimbis. h. e. linea, fascia protensa. Sic *Seneca Troad.* 356. Et stelle iuga semitam flamma trabens, striseta. — De angustio freto maris, *Stat.* 1. *Achill.* 409. Phrix qui semita Iungi Europamque Asiamque vetat. ¶ 2. Et metaphoricè. *Cic.* 4. *Perr.* 23. a med. Jam intelligitis, hæc pecuniæ quæ via modo vita est eire ab ista, eadem semita revertisse. *Alti leg.* eadem, semita revertisse. h. e. eadem ratione, sed semita occurrere at breviora. per la scorciatoja, et *Horat.* 1. *Ep.* 18. 102. Quid pure tranquillet, honos, an dulce iucellum, An secretum iter et fallentis semita vitæ. *Juvenal.* 10. 363. semita certe Tranquillæ per virtutem patet unice vitæ. *Phædr.* 3. prol. 38. Ego porro illius semita feci viam. h. e. illius vestigiis insidens progressus sum: et quum ille (*Æsopus*) pauca quedam scripsisset, cogitavi pigres, quem reliquerat. *Flor.* 1. 14. Novum ad victoriam iter sanguloia sub semita aperire. — Eleganter *Quintil.* 5. 14. a med. Locupies et speciosus vult esse eloquentia etc. Feratur igitur non aemitis, spa campis, non uti fontæ angustis fistulis colliguntur, sed, ut istiusmodi amnes, totis vailibus fluat. ¶ 3. In illo *Vulgat. interpr.* Is. 41. 3. Semita in pedibus ejus non apparebit. semita interpretibus aliis est, per metonymiam, vestigium semitæ seu itineris. scilicet. doloris laboriosius signum in pedibus ex longo itinere; aliis vero via nova, ignota, nulli antea tria.

Homonymy. Ita differunt semita et via, ut via sit latior et frequentior, semita angustior. *Plaut. Cas. loc. cit.* sciens de via in semitam degresso. *Martial.* 7. 61. Jussisti tenues, Germanice, crescere vias; et modo, quæ fuerat semita, facta via est. *Cæs.* 5. *B. G.* 19. Omnibus viis notia semitisque. Adde *Farron. loc. cit.* et *Liv.* 22. 14. P. plura in VIA.

SEMITACTUS. V. SEGMENTATUS.

SEMITALENTUM i, n. 2. ἡμιτάλαντον, eex talenta et semis, h. e. cui deest dimidium talenti. *Priscian.* de ponderib. p. 1347. *Putsch.* Hoc quoque secundum Atticos et Iones, qui ἡμιον τριτος dicebant pro δύο ἡμιον, teste eodem *Didymo*, qui hoc ponit, ostendens in omni perta orationis et constructionis analogiam Græcorum secutos esse Romanos, unde et *Herodotus* in primo *Historiarum* (l. 1. e. 50). ἑλκων σταδρῶν ἑβδομον ἡμιτάλαντον (h. e. habens pondus sex talentorum et semis). Septimum semitalentum dixit

pro sex semis talenta. *V. SEMISTERTIUS*. Adde *Metrol. script. Lat. p. 67-7. Hultsch*.

SEMITALIS, a, adject. (semita) ad semitam pertinens. *Dii Semitales*, *ἑμιτάλοι*, qui in semitis colebantur, Lares Viales, Compitales, ut Mercurius, Hecstia etc. *Virg. Catal. 8. 20*. Neque illa vota Semitalibus deis etc. *Inscript. apud Garrucci Diss. archeol. T. I. p. 51*. **LARIBUS COMPITALIBUS VIALIBUS SEMITALIBUS SACRVM.**

SEMITARIVS, a, um, adject. (semita) ad semitam pertinens. *Semitaris machi* apud *Catull. 37. 16*. sunt, qui meretrices triobolares consecratur, in quadrivis et angiporibus et semitis prostantes.

SEMITATIM, adverb. (semita) per semitas. *Titin. apud Charis. 2. p. 194. Putsch*. Ita semitatum fugi, et quae effugi patrem.

SEMITATRIX, trices, f. 3. (semito) quae semitis praestit. *Semitatrices* decem habentur in *Inscript. apud Orell. Coll. Inscr. Lat. n. 4989*; ita etiam *dii Birii, Trivii, Quadrivii* sunt appellati.

SEMITATUS. *V. SEGMENTATUS*.

SEMITECTUS, a, um, adject. ex particip. (semi et tego) dimidia pars contactus, male tectus, seminudus, *mezzo coperto, ἡμιτεκτός*. *Seneca Fit. beat. 25. ante med.* Molo, quid mihi enim sit, ostendere, peratus et gauspatus (*alii leg. praetertatus et clamydatus*) quam nudis scapulis aut semitectis. *Apul. 4. Met. Capuli carie et vetustate semitecti. Ammian. 19. 11. ad fin.* Exercitus ob procurionem subitem semitectus. *Arnob. 6. p. 209*. Semitectis femoribus *Diana. Capell. 6. p. 189*. Sordenti pallio semitecti.

SEMITER indecl. (semi et iter) dimidium itineris seu viae, semite. *V. loc. Farron. in SEMITA*.

SEMISTERTIUS, a, um, adject. *Scholast. ad Lucan. 2. 338*. Semistertis divisio. h. e. per uos et syllaba.

SEMITO, at, are, e. 1. (semita) semitis distinguo, ut *limito* est limites constituere. *Plin. 17. Hist. nat. 22. 35. (169)*. Semper vero (vineas) quiescens semitari, hoc est ut quiescente quoque palo singulae jago paginae includantur. *Hinc Plin.*, ubi aili parperam leg. *seminari*.

SEMITIONIUM, ii, n. 2. (semi et tonus) ἡμιτόνιον, semitionium, dimidium toni. *Macrob. tamen 2. Somn. Scip. I. ad fin.* Sonum tono minorem veteres quidem semitionium vocitare voluerunt, sed non ita accipiendum est, ut dimidius tonus potest: quia nec semivocalem in litteris pro medietate vocis accipimus. Deinde tonus per naturam sui in duo dividi sibi aequa non potest; quoniam enim ex novenario numero constat, novem autem nunquam aequaliter dividitur, tonus in duas dividi medietates recusat. Sed semitionium vocaverunt sonum tono minorem, quem iam parvo distat a tono deprehensum est, quantum hi duo numeri inter se distant, id est ducentia quadraginta tria, et ducenta quinquaginta sex. Adde *Hygin. Astr. 4. 14. et Boeth. loc. cit. in SEMUS*. Ceterum (*Censorin. in fragm. de metr. p. 610. 17. Hall*. Initium modi dicitur diesis, dimidium semitionium, totum tonos. *Cf. Capell. 9. p. 315. et Pitriv. 5. 4. 3. Schneid.*

SEMITONSUS, a, um, adject. ex particip. (semi et tonsus) dimidia parte tonsus. *Cyprian. Ep. 77. circa med.* Semitonsi capilla capillus horrescit. *et Ep. 78*. Semitonsis capilla capillatam adaequasti.

SEMITRACTATUS, e, nm, adject. ex particip. (semi et tracto) dimidia parte, vel non maina tractatus, *trattato per la metà, o imperfettamente*, ut *Semitractata metaria, Tertull. Pug. in persecut. 1*.

SEMITREPIDUS, a, nm, adject. mezzo tremante. *Apul. 7. Met.* Semitrepidus iuxta murenes Martio constitutus.

SEMISTRITUS, a, um, adject. ex particip. (semi et iter) ἡμιστριβής, dimidia parte tritus. *Colum. 1. R. R. 6. sub fin.* Quo collocata semitrита frumenta protagantur. Adde *Pallad. 1. R. R. 36*.

SEMISTRUNCUS, a, um, adject. dimidia parte truncus. *Gloss. apud A. Maium in Class. Auct. T. 6. p. 534*. Mutillum, sine cordibus, semitruncus.

SEMIUDUS, a, um, adject. *Philargyr. ad Virg. A. En. 77*. Sudum est serenum subhumidum. Proprie autem sudum pars aerea inter nubes quasi semium. *Serv. ad Virg. 8. A. En. 529*. Sudum est quasi subudum, serenum post pluviam. Alii sudum semium. Volunt dici quoniam per nubes ad nos pervenit solis ictus non integer. *Non. p. 31. 14*. Sudum dictum est quasi semium, ut est aer post pluviam serenus et liquidus. At *Mercurius leg. semidium*.

SEMIULCUS. *V. SEMIHULCUS*.

SEMIUNCIA. *V. SEMUNCIA*.

SEMIUNCIALIS. *V. SEMUNCIALIS*.

SEMIUSTILO. *V. SEMIUSTULO*.

SEMIUSTULATITUS, a, um, adject. (semi et ustulo) qui est unus ex semiustulatis. Vox a *Lexico expungenda*; occurrit enim tantummodo in *Not. Tyr. p. 165*. Ustulit, ustulitius; semiustulat, semiustulatus, semiustulatus.

SEMIUSTULATUS, e, nm, particip. *V. voc. seq.*

SEMIUSTULO, es, atum, are, a. 1. (semi et ustulo) In antiquis MSS., teste *A. Peyron. in Cic. fragm. oration. p. 161*, saepissime semiustulo pro semiustulo scribitur. — Part. Semiustulatus et Semiustulandus. — Semiustulo est dimidia parte ustulo, seu amburo, negligenter cremo. *Cic. Mil. 13. 33*. Tu P. Clodii creuentum cadaver ejecisti domo, in spoliatum imaginibus, essequiis, infelicissimis lignis semiustulatum nocturnis canibus dilanandum reliquisti. *Id. 2. Phil. 36. 91*. Facies incendisti, quibus semiustulatus ille est. *Id. fragm. orat. pro Tull. (edente A. Maio in Class. Auct. T. 2. p. 339)*. 14. Semiustulatus effugit. *Curt. 6. 23. 32*. Pauci semiustulati venire in possessionem. *Prudent. 2. nepi orep. 348*. Semiustulatum corpus. Adde *Farron. apud Non. p. 263. 21. Merc. et Not. Tyr. loc. cit. in SEMIUSTULATITUS*. *Sueton. Tib. 75. in fin.* Conclamantibus plerisque, Atellam potius deferendum et in amphithestro semiustulandum.

SEMIUSTUS, e, um, adject. ex particip. (semi et uro) *Pier. in vet. exemplarib. quotquot legit, scriptum reperit semustus*: alii leg. *semustus*, ubi ratio carminis id postulat. *V. SEMIANIMIS*. *Gloss. Labb. Semustus, ἡμικαυτός*; semustum, ἡμικαυτός. — Semiustus est dimidia parte ustus, male ustus, mezzo abbruciato, abbrustito, ἡμικαυτός, ἡμικαυτός.

I.) Proprie. *Sueton. Domit. 15. sub fin.* Evanuit, ut, repentina tempestate delecto funere, semustum cadaver dicerentur cenes. *Ovid. 4. Fast. 167*. Semistomque faciem vigilata nocte victor Ponat. *Lucan. 8. 792*. Semiustus stipes. *et 10. 496*. Semiustus cleses. *Stat. 12. Theb. 439*. cipei fregmen semistatuaq nosco Cingula. *Sil. It. 3. 16*. dona, quae nuper ab arce Victor fomentis rapit semistata Sagoni. — Cum *Ablat. Virg. 3. A. En. 578*. Racedi semistum fulmine corpus.

II.) Translata. *Liv. 22. 40*. Se popolare incendium priore consulatu semistum effugisse.

SEMIVECORS, ordis, adject. stultulus. *Gloss. Isid.* Semivecors, minimus a vecorde.

SEMIVETUS, a, um, adject. mollis, *Raceldus, tangulus. Colum. 12. R. R. 16*. Alii foliis virgineis, nonnulli pletanalis semivetas uvas contegunt.

SEMIVIR, viri, m. 2. dimidia parte vir. *Analect. Helv. p. XXIV. Hag.* Semideos et semiviros victimus, non quod semis, id est medii dii sint vel medii viri, sed quod perfecti dii et perfecti viri non sint: alii et semivocales, quia perfectum sonum non habent, ideo nuncupatae sunt. Quod an verum omnino sit, ex illis, quae subjecta sunt, videri licet. Adde *ibid. Comment. in Donat. p. 222. 30*.

I.) Proprie. § 1. Stricto sensu. — a) Est media parte vir, media bestia. *Ovid. Heroid. 9. 141*. Semivir Nessus. *Id. 5. Fast. 380*. Chiron. *Id. 2. Art. am. 24. bos. h. e. Minotaurus. V.*

SEMIHOMO. — b) Est etiam hermaphroditus. *Martial. 3. 91*. Semivire Cybeles cum gregibus junxit (*Misistis*) iter. § 2. *Latrones sensu est non perfecte vir, eunuchus. Pilo. 11. Hist. nat. 49. 110. (263)*. Testes homini tantum injuria, qui sponte natura franguntur, idque tertium ab hermaphroditis et epandibus semiviri genus habent.

II.) Translata. § 1. Est castratus, sectus. *Varro Sat. Menipp. p. 121*. *Oehl. Semiviri Gell. Sil. It. 17. 20*. chori. *Lactant. 1. 17*. Juvenem exsectis virilibus semivirum reddit. *Juvenal. 6. 513*. Bellona matrisque deum ebors iotret et ingens Semivir. *Hieronym. Ep. 22*. Praecedit caveas basternarum ordo semivirorum. § 2. Et per metaphoram semivir pro effeminato, molli. *Virg. 4. A. En. 215*. Et nunc ille Paris cum semiviro comitatu. *Liv. 33. 28*. Qui tam atrocem eadem perficio ad illos semiviros credas. Adde *Stat. 2. Achil. 363. et Lucan. 8. 552*.

SEMIVIVUS, a, um, adject. semimortuus, mezzo morto, semivivo, ἡμιζωός.

I.) Proprie. *Cic. 3. Verr. 17. 45*. Ibi dominum ingenuum, sumo a cruciatum, semivivum reliquit. *Nepos Eumen. 4*. Craterum ex acie semivivum elatum recreare studuit. *Cic. 7. Att. 2. extr.* Partib. repente tribulum semivivum reliquerunt. mezzo morto di paura.

II.) Translata. *Cic. Sest. 59. 126*. Contionem interrogare solebat, valentne me redire: et quum erat reclamatum semivivis mercenariis vocibus, populum E. negare dicebat, h. e. debilibus et oisibus vigoris. *Id. Pis. 14. 31*. Qui non admurmuratione, sed voce et clamore, abjecti hominis et semivivi furorem petulantiamque frepitiis. *Seneca Brevit. vit. 13*. Ille otiosus est, cui otii sui sensus est: hic vero semivivus, cui ad intelligendum corporis sui habitus indice opus est. non sa d'esser vivo. At *Hilozius* propria significatione h. l. accepit.

SEMIVOCALIS, e, adject. § 1. Est ad vocem et sermonem prope accedens. *Varro 1. R. R. 17*. In tres partes instrumenti genus dividunt, vocale et semivocale et mutum, vocale, in quo sunt servi: semivocale, in quo sunt boves; mutum, in quo sunt plaustra. *Veget. 3. Milit. 6*. signum militare semivocale vocat cornu; buccinam, tubam; vocale verba; mutum vexilla. § 2. Semivocales litterae, seu semivocales absolutae, semivocantes grammaticae sunt, quarum appellatio a vocali incipit, et in ipsas desinit, ut F, L, M, N, R etc. mutae, quarum nomen ab ipsis incipit, et in vocalem terminatur, ut B, C, D, G, P, Q, T etc. *Quintil. 1. 4. ante med.* Consonantes a vocalibus discernere, ipsaeque eas in semivocallum numerum mutarumque partiri. *Id. 1. 7. 14*. Semivocales non geminare diu fuit utilitissimi moris. Adde *Priscian. 1. p. 540*. *Putsch. in Macrob. loc. cit. in SEMITIONIUM*. et *Analect. Helv. in SEMIVIR* ioh. *Gloss. Gr. Lat. ἡμιφωνος γράμμα*, semivocale.

SEMIVOCUS, a, um, adject. (semi et vox) dimidia voce elatus, pronuntiatio a mezza voce, balbettato. *Augustin. Serm. 151. 3. ed. A. Maio*.

SEMIVOLUCER, cris, cre, adject. dimidia parte volucris. *Semivolucas puella* apud *Symmach. 1. Ep. 41. (al. 47)* sunt Sirenes, quae plumeis pedesque avium, virgineis ora gerunt, ut ait *Ovid. 5. Met. 553. V. SIREN*.

SEMIVULSUS, e, um, adject. ex particip. (semi et vello) mezzo strappato, dimidia parte evulsus. *Capell. 1. p. 5*. Absque lauri arentis paucis admodum foliis vitisque (*alii perperam leg. vitibusque*) semivulsis.

SEMIZONARIUS, ii, m. 2. qui semicinctus facit. *Plaut. Aulul. 3. 5. 42*. Strophiaril adstant, distant semizonaril. *Cf. Wagner de Plaut. Aulul. p. 21. Bonn. 1864*.

SEMMEOR vel semneor, indecl. herba eadem quae chamaleon. *V. SEMEOR*. Est autem ab *Aegypt. semehuor*, herba canina: cf. *Gr. κυνέουλον*, planta canis. *Apul. Herb. 26*. Verum *Apul. et Kirker*. male chamelaez posuerunt pro chamaleon, quae est herba ab illa omnino diversa. Sit in *Append. Dioscor. p. 452*. pro *semneor* scri-

ptum cespitibus villosis, idque de diptaco. v. J. Rossi op. cit. p. 190.

SEMNION, n. 2. *οεμνιον*, herba pennis picturis similis, odora asinio: sic dicta a maiestate potentia; ut ait Plin. 24. Hist. nat. 17. 102. (162); *οεμνις* enim est venerabilis, colendus.

SEMO, ōnis, m. 3. Semones vel Simones pro Semones in Corp. Inscr. Lat. 1. 28. — Ratione habita atymi, Forcellinus vocem docet esse compositam ex *semi* et *homo* seu *homo*; Mommsenus ex particula *se* et *homo*. hemōnem pro homine dicit Enn. apud Frisclan. 6. p. 683. Putsch.; iust tamen, qui derivant a *semen*, pariter ac sint dii seminum praesides. — Semo, seu Semones erant dii ex illorum numero, qui minorum gentium dicuntur, hoc est ex hominibus in deos relict. Fulgentius de prisc. serm. n. 11. Semones dii voluerunt deos, quos cetero nec dignos adscriberent, propter meriti pauperiem, sicut Priapus, Epona, Vertumnus; nec terrenos eos deputare vellet, per gentis venerationem. Ovid. 6. Fast. 213. Quarebam, nonas Sancto Fidonia referrem, An tibi Semo pater: tunc mihi Sancus ait: Culcinqua ex istis dederis, ego munus habebō: Nomina tria fero, Quidam mionis vacile leg. An tibi sempiter eto. Liv. 8. 20. Roma (Pitruvii damnavit) Semoni Sancto censuerunt consecranda. Capell. 2. p. 39. Superior portio eos, sicut conspicit, claudit, quos *ἡμιθεοὺς* dicunt, quosque Latina semones et semides convenit memorare. V. SANCUS et cf. Capell. loc. cit.

SEMŌDIĀLIS, e, adject. (semodius) semodlo constans, ut Semodialis placenta, Cato R. R. 76. extr. olla, Marcell. Empir. 16. a med.

SEMŌDIUM, n. 2. et fere

SEMŌDIUS, n. m. 2. (semi et modus) Semodius neutr. gen. hab. Gloss. Gr. Lat. *ἡμιμόδιος*, semodius. Ellem semimodius, a quo per syncope est semodius, leg. apud Veget. 2. Veterin. 8. 21. et Metrol. script. Lat. p. 145. 17. Hallsch. — Semodius, *ἡμιμόδιος*, mezza mina, dimidius modius. Cato R. A. 11. Rolem aquariam unam, modium praeferratum unum, semodium unum. Colum. 2. R. A. 11. extr. Cicera quatuor modis, nonnullam et tribas, Interdum etiam duobus et semodlo iugurum occupat. Varro Sat. Menipp. 9. p. 154. Oehl. Semodius margaritarum. Adde eund. 5. L. L. 171. Müll. Martialis. 7. 53. Semodiusque fabae cum vimine Picenarum. Juvenal. 14. 66. et tamen uno Semodlo scobis haec amandat scribitur unus.

SEMOL. V. SIMUL.

SEMŌNES. V. SEMO.

SEMŌNIA, ō, f. 1. eplitheton des a Semo dictae. Macrobi. 1. Saturn. 16.

SEMŌTE, adverb. (semotus) separatamente, seorsum, secreto. Marcell. Empir. 20. a med., et agnoscitur a Diomed. 1. p. 399. Putsch.

SEMŌTUM, adverb. (semotus) idem ac semole, separatim. Theod. Frisclan. 4. 1. ante med. Itae quatuor tunduntur, cernuntur; mellis autem Attici libras II. semotum bullant, et sic desuper supra memorata nituntur. Adde Scholiast. ad Lucan. 4. 402.

SEMŌTIO, ōnis, f. 3. (semotus) separatio, seorsio. Fulgent. 1. Mythogr. 6.

SEMŌTUS, a, um, et

SEMŌVENS, entis, particip. (se et movens) qui se movet; hinc est semovente recentiorum Itaturum. Resp. Papinian. tit. 8. ad fin. Quod si res mobiles, vel si semoventes vi quaque reperit etc. Sic habet Cod. Amadutii, editiones aliae se moventes. Res porro semoventes sunt pecudes et cetera animalia. Ita et. Furlanetto in App.

SEMŌVĒRO, mōres, mōvi, mōtum, mōvere, a. 2. (se et moveo) Semovē, is, nī mendum irrepsit. In fragm. Leg. repetund. in Corp. Inscr. Lat. 1. 198, ubi leg. semovantur pro semoveantur. — Part. Semotus I. et in fin.; Semovendus II. — Semoveo est idem ac removeo, arceat, separo, sejungo, ἀποχωρίζω (lit. scolare, separare, allontanare, levar via, rimovere; Fr. éloigner en séparant, séparer, mettre à l'écart; Hisp. separar, alejar, apartar;

Germ. b. Seite schaffen, absondern, entfernen; Angl. to remove or put aside, set apart, separate, withdraw).

I.) Proprie. Ter. Andr. 1. 5. 5. Jam ferme moriens ma vocat: Accenti: vos semote, nos soll. Cic. Harusp. resp. 12. extr. Qui antea voce praecōnis a liberis semovebantur, tunc tūda non voca, sed manu liberos a se segregabant.

II.) Translate. Cic. 3. Orat. 5. a med. Neque verba sedem habere possunt, si rem subtraheris; neque res lumen, si verba semoveris. Id. 1. Acad. 9. 34. (2. post.) Ab ea disciplina omnino Strato semovendus est. Id. 5. Fin. 8. 7. Voluptas semovenda est. Ovid. 5. Trist. 7. 65. meque ipsa reduco a contemplatu, semoveoque, mali, scil. studio, carminibus. Alii leg. submoveo. — Hinc Part. praeter. pass., cuius exempl. retulimus

Semotus, a, um, adjectivae quoque occurrit; unde Comp. Semotior.

1.) Proprie. — a) Absoluta. Auct. B. Alex. 2. Muntiones semotarum parillum iuebantur. Horat. 1. Od. 3. 32. Semotique prius terda necessitas Leti corripuit gradum. morte Ionia. — b) Cum Ablat. et praep. ab, aut sine praep. Cæs. 1. B. C. 84. Colloquium petunt semoto a militibus loco. Horat. 2. Ep. 1. 21. et mil quae larris semota, sulaque Temporibus defuncta videt, fastidit et odit. — Neutr. plur. absolute. Lucr. 5. 579. longa semota tuemur.

II.) Translate. — a) Absoluta. Lucret. 4. 811. quasi omni Tempore semotum fuerit, longeqna remotum. Tac. dial. de Orat. 2. Ut eorum disputellones et arcana semote dictionis penitus exciperem. h. e. secretis a vulgo et privatum domi habitis. — b) Cum Ablat. et praep. ab, aut sine praep. Lucret. 1. 58. Semote a nostris rebus junctaque longe, et ibid. 45. Semotus a curis, et 2. 19. cura metuque. Lactant. 5. 15. a med. Quo nihil arrogantiū et alibi a sapientis ratione semollis.

SEMŌVO, is, era, V. voc. praeced. inlt.

SEMPER, adverb. Ratione habita atymi, alii vocem constare dicunt ex sem pro Sansk, sam vel sama, Gr. *σύν*, simul; unde Lat. simplex, singuli, semel, simul etc., et syllaba per, quae ad augendum vim affigi solet, non mutata vocis significatione, ut nuper, parumper, paulisper etc. Alii vero ducunt e Gr. *σύν*, velut; Döderlein a Gr. *διμπερ* pro *διμπερ*, prorsus, in totum, perpetuo. — Quidquid sit de etymo, semper est omni tempore, in omni vita, in omnia tempus missis, usque, dei (lit. sempre, sempre mai, mai sempre, tuttodi, continuamente; Fr. toujours, constamment, en tout temps; Hisp. siempre; Germ. allezeit, immer; Angl. always, ever, for ever). Adverbium latinum usus. ¶ 1. Universalis. — a) Absoluta. Plaut. Amph. prol. 79. Set habet faviorum semper qui recte facit. Id. Bacch. 1. 1. 49. quavis subito ventas, semper liber est. Id. Capt. 3. 5. 6. semper occant, priusquam sarient rustici. Cato apud Gell. 16. 1. Nequiter factum illud epud vos semper manebit. Ter. Andr. 1. 1. 9. postquam te emi a perva, ut semper tibi Apud me iusta et clemens fueri servitus, Scis. Phaedr. 3. 14. Cito rumpe arum, semper si tensum habueris, et 4. 1. Non semper ea sunt, quae videntur. Cic. 1. Tusc. 23. 53. Quod semper movetur, aeternum est. Virg. 5. Aen. 49. dias, quem semper acerbum, Semper honoratum (sic dicit voluitis) habebis. Plin. 29. Hist. nat. 6. 36. (114). Quod remedium pluribus semperque prodest. — Interdum redundare videtur. Plaut. Aulul. prol. 24. ea mihi cotidie — semper supplicat. Id. Amph. prol. 14. Lucrum ut pereuna vobis semper suppetat. Ter. Heaut. prol. 39. ne semper assidue agendi sint mihi. Cic. Rosc. Am. 18. 51. Quum ruri assiduus semper videret. Liv. 5. 42. Nec ullum erat tempus, quod a nostris semper cladis alienigenae spectamine cessaret. Catull. 63. 90. Ibi semper omnia vitae spatium famula fuit. Ovid. 4. Fast. 698. rura assidua nuda semper aequa. Similiter Quintil. 1. 1. 29. Semper et ubique. Id. 10. 1. 106. Ille semper, hic frequen-

ter. Adde Sueton. Aug. 90. et Petron. Sat. 99. — b) Cum Genetiv. Apul. Florid. n. 16. in fin. Totoque abhinc orbe, totoque abhinc tempora laudes beneficii tui ubique gentium, semper annorum representet (liber meus). ¶ 2. Semper Augustus vel Augustus semper, formula secentior adulandi Imperatoribus. Inscript. apud Orelli n. 1003. DIVO VALERIANO PARENTI etc. SEMPER AYO. Adde aliam in Corp. Inscr. Lat. 7. 1190. V. AUGUSTUS IN ONOM. ¶ 3. Adjectivi more, qui quidem adverbiorum usus non solum Latinis, sed Graecis et etiam Hebraei familiaris est. (Cf. Prov. 3. 25., Xenoph. Anab. 1. 1. c. 4. etc.) V. HYPHEN et ANTE. Ter. Andr. 1. 2. 4. Heri semper lenitas, verebar, quorum evaderet. h. a. perpetua lenitas. Cic. 5. Ferr. 12. 29. Omnes Sicilia semper praetores. Liv. 5. 3. Seditionum semper auctores. Id. 8. 1. Sul semper hostes. Adde 30. 42. ¶ 4. Similiter conjungitur cum adjectivis. Lucret. 1. 124. semper forensis Homeri speciem. V. voc. seq. Plin. 14. Hist. nat. 9. 11. (83). Medium inter dulcia vinumque ait, quod Graeci algileacos (*ἀλγίλεικος*) vocant, hoc est semper mustum. Liv. 9. 38. Avidam ulteriorum semper gentem. ¶ 5. Interdum significat continuatam per aliquid temporis spatium. Plaut. Amph. 1. 1. 195. Rex Creo vigiles nocturnos singulos semper locat. Cic. 1. republ. 23. 37. Quibus studiis semper fueris, tenemus. Adde Ter. Adelph. 4. 4. 24. ¶ 6. Pro saepe, per synecdoche, accipit Sedul. Comment. in Eutych. p. 2. 15. Keil., quemquam non absolute rem ponit.

SEMPERFLŌRENS, entis, adject. semper florens. Lucret. 1. 124. Unda sibi axortem semperfloris Homeri. Ita Quicherat; at Lachmannus leg. diuus semper floris. et Ambros. 3. Hexam. 17. Haec viriditatem gratiam semperfloris in Christo secuta Ecclesia.

SEMPERFLŌRIDUM, n. 2. V. voc. seq.

SEMPERFLŌRIUM, n. 2. herba eadem quae sempervivum. Apul. Herb. 123. Alii leg. sempervivum.

SEMPERFRONDENS, entis, adject. semper frondens. Ovid. 8. Met. 295, ubi Quicherat leg. divitum.

SEMPERFLŌRALIS, is, adject. semper pluralis. Frisclan. 18. p. 1201. Putsch. Pro hic nos genellivis, si primae sint vel secundae nomica urbium; sin terrae, ablativis utimur et in semperpluribus, ut Romae, Tyri, Carthagine, Athenis. Adde p. 1334.

SEMPERVIVENS, entis, adject. semper vivus. Cael. Aurel. 2. Acut. 2. 192. Herba sempervivens.

SEMPERVIVUS, a, um, adject. qui semper vivit. Prudent. Hamartig. 164. Deus et Sapientia vera, Spiritus et Sanctus, res semperviva. Apul. Herb. 123. Herba semperviva folia potui dentur. Cael. Aurel. 2. Acut. 37. 201. Semperviva herbe, quem dei *ζωον* vocant. — Hinc

Semperviva, ō, f. 1. et

Sempervivum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, herbae genus, ille dictum a perpetua viriditate, quod et αἰζών Graeca voce appellatur, semprevivo, αἰζών. Plin. 25. Hist. nat. 13. 102. duo ejus genera enumerat, majus et minusculum, additque majus ab Italis vocari etiam sedum magnum, minusculum ab aliquibus sempervivum; quamquam utrumque genus uoc etiam sempervivi nomine appellatur. V. AIZOON. Adde Apul. Herb. 123. Pallad. 1. R. H. 35. Contra eroces, semina quae spargenda sunt, sempervivae succo madefiant.

SEMPITERNĀLIS, e, adject. (sempiternus) idem ac sempiternus. Fulgat. interpr. Ital. 1. Mach. 1. 51. Suscipite gloriam magnam et nomen sempiternale. Adde Augustin. Specul. 28. ad. A. Mai.

SEMPITERNE, adverb. (sempiternus) perpetuamente, semper. Pacuv. apud Non. p. 170. 20. Mere. Populoque ut faustum sempiternae sospiteat. Adde Claud. Mam. 1. Stat. anim. 3. et Augustin. 9. Confer. 3. et 11. ibid. 7.

SEMPITERNITAS, atis, f. 3. (sempiternus) per-

petuū. Apul. Trismeg. Mundus stabili sempiternitate circumvallatus. Adde Claud. Mam. 1. Stat. anim. 1. 3.

SEMPITERNO, adverb. (sempiternus) semper, perpetuo. Cato apud Charis. 2. p. 194. Putsch. Ego mihi monumentum hac sempiterno posui, quæ compl. Vitruv. 1. 5. ante med. Ex materia permanet sola vilis utilis sempiterno. Solin. 35. Tenacibus foliis sempiterno inumbrentur.

SEMPITERNUM. *V. voc. seq. in fin.*

SEMPITERNUS, a, um, adject. (semper et æternus) semper durans, perpetuus, ædioc, αἰώνιος (It. continuo, perpetuo, eterno, sempiterno; Fr. qui dure toujours, perpétuel, éternel, sempiternel; Hisp. durable, perpetuo, eterno, sin fin; Germ. immer während, immer fort dauernd, ewig; Angl. continual, perpetual, endless). Plaut. Mil. glor. 3. 3. 15. Immortalis memoria et sempiterna. Id. Pen. 5. 4. 84. diis gratias agere sempiternas. Id. Most. 1. 3. 67. Si tibi est acceptum est, fore victum tibi sempiternum. Id. ibid. v. 90. Sempiternus amicus. Ter. Andr. 5. 5. 3. deorum vita. Varro 1. R. R. 2. biamas. Cic. 4. Cat. 9. 18. Ignavi Vestem perpetuam et sempiternam. Id. 2. Orat. 40. 169. Si barbarorum est in diem vivere, nostra concilia sempiternum tempus spectare debent. Id. 6. republ. 13. 13. Sempiternum ævum. Id. 5. Fin. 20. 55. In omni animali appetit animus agere semper, neque ulla condicione quietem sempiternam potest pati. Id. 4. Cat. 4. 7. Vincula varo, et ea sempiterna, certa ad singularem penam nefarii seeleris inventa sunt. prigione in vita. et Rabir. perduell. 10. 29. Nihil nisi sempiternum spectare. Adde 1. republ. 17. 38. Id. Sext. 65. 137. Sempiternum consilium Senatus. Id. Agric. 10. 35. odia. Id. 6. republ. 17. 17. cursus stellarum. Apul. Trismeg. Deus in mundo sempiternus gubernator. Burman Plaut. Merc. 2. 4. 2. Homo me miseror nullus est æque, opior, neque adverse cui sint plura sempiterna. — In titulis Imperatorum R. occurrit. *V. Inscript.* apud Orell. n. 1095. — Absolute. Ambros. 5. in Luc. 50. Qui contempserit secularia, merebitur sempiterna. — In sempiternum vel usque in sempiternum, pro semper, perpetuo, sæpe apud Scriptt. Eccl. et Vulgat. interpr. — Hinc Sempiterno. *V. suo loc.*

Sempiternum, adverbii more, pro semper, perpetuo. Plaut. Aulul. 2. 1. 26. Quod tibi sempiternum salutare sit procreandis liberis.

Homonym. Sempiternus et æternus ad deos et cæleses pertinent secundum Donat. Ter. Andr. 5. 5. 3. Ego vitam deorum propterea sempiternam esse arbitror. Perpetuus vero est continuatus, non interruptus; sempiternus et æternus qui semper manet: ille intermissione, hi sine carent. Cic. 4. Cat. 9. 18. Vobis illum ignem Vestem perpetuum ac sempiternum. *V. Popp. op. cit., Goden. Obs. 345. et Döderlein. ed. h. v.*

SEMUL. *V. SIMUL.*

SEMUNCIA, æ, f. 1. (semi et uncia) Semuncia in Gloss. Gr. Lat. ἡμισυνχρον, semuncialis; et etiam semuncialis in Metrol. scriptt. Lat. p. 130. 11., 134. 11. et 131. 15. Hultsch. (*V. Iahn, Var. Lect. in Pers. 5. 121. et Hermann. Lat. Pers. 3. p. 25.*) — Semuncia est uncie dimidium.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim de cuiusque rei, quæ in duodecim partes dividit possit, parte vigesima quarta, præcipue in hereditate. *V. AS.* Cic. Cæcin. 6. ad fin. Faci heredem ex deince et semuncia Cæcinam. ¶ 2. Specialit dicitur de nummo. Varro 5. L. L. 171. Mülh. Aris minima pars sestula, quod sexta pars uncie. Semuncia quod dimidia pars uncie. ¶ 3. De monse in re agraria, et est vicesima quarta pars iugeri. Colum. 5. R. R. 1. 10. Pars vicesima quarta (jugeri) pedes (habet) mille ducentos, hoc est semuncia, la qua sunt scriptula duodecim. ¶ 4. De pondere, et est vigesima quarta pars libre. Liv. 34. 1. Na qua mulier plus semuncia auri haberet. Adde Cic. 4. Ferr. 25. 57. et Pal. Max. 9. 1. n. 3. Colum. 13. R. R. 59. 5.

Semuncia bene plene salis cocli. Apic. 1. Piperis semuncie. Boeth. Geom. p. 426. 8. Fr. Slater, id est semuncia. ¶ 5. De temporis spatlo. Semuncia horæ est pars vicesima quarta, quæ et scriptulus dicitur, quæque duos sicilicos continet. *V. SCRUPULUS.* Plin. 2. Hist. nat. 14. 11. (58). Ilud dubium est, lunam lucere dodrantes semuncias horarum: ab secunda (scil. die) adjicientem usque ad plenum orbem, detrahentemque in deminutionem. h. e. la luna crescendo luce nel secondo giorno sino al pleniturno tre quarti e una decimaquarta parte d'ora più che nel primo, cioè minuti 47½, e decrescendo luce men di altrettanto. *V. SICILICUS.*

II.) Translata. ¶ 1. Est semuncia in instrumento rustico apud Caton. R. R. 10. et 11., et creditur a nonnullis esse citella dimidio minor, quem esse solent. Gloss. Philox. Κανθηλιον, semuncie, citella. Cato loc. cit. Sirpæ stercorales tres, semuncias tres, instrata asinis tria. et; Ornamenta bubus, ornamenta ejus instrata tria, semuncias tres. ¶ 2. Et per metephoram. Pers. 5. 120. sed nullo ture litabis, Hæreat in stultis brevis ut semuncia recti, h. e. exigua pars. Ascon. in Cic. Mil. sub fin. Bona ejus, propter alient æris magnitudinem, semuncia venierunt. h. e. minimo pretio. nummo sestertio.

SEMUNCIALIS et semiuncialis, e, adject. (semuncie) Semiuncialis leg. Mommsen. apud Solin. loc. cit. in opt. Codd. — Semuncialis est qui mensuram, pondus vel velorem semuncie æquat, ut Semunciales asses, apud Plin. 33. Hist. nat. 3. 13. (46). Adde Solin. 53. Uniones ultra semiunciales inventos negant.

SEMUNCIALIUS et semiuncialius, a, um, adject. (semuncia) semiuncialis. Liv. 7. 27. Semiunciarium es unciorum fenus factum. censo di un mezzo per cento all'anno. *V. USURA.*

SEMUUS, a, um, adject. (semis). ¶ 1. Est dimidia parte imminutus, semipicus, scemo. Gloss. Philox. Semus, ἡμικρον. Eugenius præf. ad Dracont. Semum inibi opusculum videbatur, si non inde aliquid in hoc codiculo haberetur. *V. SEMATUS.* Adde Boeth. 1. Music. 15. Est minor pars septuaginta, major sextadecima: sed utraque semitonia nuncupantur; non quod omnino semitonia ei æquo sint media, sed quod semum dici solet, quod ad integritatem usque non pervenit. ¶ 2. Videtur esse idem ac Semo, onis, in Inscript. apud Gruter. 96. 7. sanco fido SEMO PATRI etc. — NB. In Lexico Alotii et Freundii hæc vos desideratur. — Semus in fine quarundum vocum Lat., ut sunt decasemus, polysemus etc., est a Gr. σήμα, signum, nota.

SEMIUSTULATUS vel semustilatus. *V. SEMIUSTULATUS.*

SEMIUSTUS. *V. SEMIUSTUS.*

SENACULUM, i, n. 2. (senatus) locus secretorum, ut ait Paul. Diac. ex Fest. p. 337. 12. Mülh., seu locus, quo senatores conveniebant, seu ubi convulandi gratia consistebant: quemadmodum locus, ubi cenarent, cenaculum vocabatur, palazzo o piazza del consiglio, Βουλευτήριον.

I.) Proprie. Varro 5. L. L. 156. Mülh. Senaculum supra Græcostasim, ubi aedes Concordiæ, et basilica Opimia. Senaculum vocetur, ubi senatus, aut ubi seniores consistent: dictum ut gerula apud Græcos. Adde Fest. loc. infra cit. at Liv. 41. 27. — Differt a curia. Pal. Max. 2. 2. n. 6. Sed ut e luxu perditis moribus ad severissime majorem instituta transgrediar, antea senatus assiduam stationem eo loci peragebat, qui hodie quoque senaculum appellatur, nec aspeclabatur, ut edicto contrahatur, sed inde citatus protinus in curiam veniebat, ambigua landis civem existimans, qui debilis respulsi officii non suo sponte, sed jussu suaggeretur, quia quicquid imperio cogitar, essent magis quam præstanti, acceptum refertur. — Aliquando senaculum et curia promiscue a grammaticis accipiuntur. In hac acceptione tria senacula Romæ fuerunt, quæ a Festo his verbis numerantur. Senacula tria fuisse Romæ, in quibus senatus haberi solitus est, memorie prodidit

Nicosiratus in libro, qui inscribitur, De senatu habendo: unum, ubi nunc est aedis Concordiæ inter Capitolium et Forum, in quo solebant magistratus D. T. cum senioribus deliberare: alterum ad portam Capenam: tertium citra (at. intra) aedem Bellonæ, in quo exterarum nationum legatis, quos in Urbem admittere volebant, æsnatus dabatur. Ita Festus p. 347. 32. Mülh.

II.) Improprè dicitur de loco, quem Elegebalus statuit mulieribus, ubi solemnibus saltum diebus conventus fieret matronalis, ut in ejus vita prodit Lamprid. 4. Adde Fopisc. Aurelian. 49. Homonym. Quomodo senaculum differat a curia, *V. supra.*

SENAPI. *V. SINAPI.*

SENARIOLUS, i, m. 2. deminut. a senarius, h. e. versus senarius. Cic. 5. Tusc. 23. 64. Tenebam etiam quosdam senariolos, quos in ejus monumento esse inscriptos acceperam.

SENARIUS, a, um, adject. (seni) qui constat ses rebus, vel partibus, senario, εξακτος, Frontin. Aquæd. 25. Senario fistula, h. e. cujus diemetros est sex quadrantum. Capell. 7. p. 240. Senarius numerus. *V. HEXAS.* Adde Macrobi. 1. Somn. Scip. 6. Diomed. 1. p. 286. Putsch. Senaria nomenque forme. h. e. quæ per ses casus declinatur. Prob. Cathol. p. 33. 6. Keil. forma casuum. Id. Inst. p. 121. 9. nomen. *V. MONARIUS.* Phædr. 1. prol. Æsopus euctor quam materiem reperit, Hæns ego polivi versibus senariis. Adde Quintil. 9. 4. 125. — Hinc

Senarius, ii, m. 2. absolute, substantivorum more, versus senarius, h. e. sex pedum, idem ac iambicus seu iambicus trimetrus Græcorum, cuius auctor fertur Archilocus (*V. Horat. Art. P. 79.*), tragicis et comicis utilis; sed opud Græcos sex iambis fere constabat, opud Latinos vero plerumque liberior fuit. Hinc Terentian. p. 2432. Putsch. Iambus, ipse sex enim locis manet, Et inde nomen inditum est senario. Sed ter fertur: hinc trimetrus dicitur, Scandendo binos quod pedes coniungimus, et Priscian. p. 1319. Putsch. Omnes tam tragædiæ quam comædiæ veteris Latinæ scriptores eodem metri modo iambici sunt uti, ut omnibus in locis indifferenter ponantur quinque pedes, id est iambum, vel tribrachum, vel anapestum, vel dactylum, vel spondeum, ubique postremo loco etc. Cf. Horat. Art. P. 251. 258. Cic. Orat. 55. 184. Comicorum senarii propter similitudinem sermonis sic sæpe abjecti sunt, ut nunquamvis vis in hic numerus et versus intelligi possit. Adde Quintil. 9. 4. 140.

SENARIUS, ii, m. 2. *V. voc. præced.*

SENATOR, oris, m. 3. (senex) Senator femina. gen. *V. BALNEATOR.* — Senator, senatore, erat vir primi et supremi ordinis, qui prudentia et auctoritate una cum regibus olim, dein consulis aliisve magistratibus, postremo Imperatoribus, suum in gravioribus negotiis sententiam dicendo rempuli administrabat: γενησας, γερων, Βουλευτής, a senectute dictus, ut ait Fest. p. 339. It. Mülh., cuius hæc sunt verba: Senatores a senectute dici salis constat, quos initio Romulus elegit centum, quorum consilio rempublicam administraret. Illaque etiam Patres appellati sunt, et nunc, quum senatores adesse iubentur, quibusque in senatu sententiam dicere licet: quia hi, qui post lustrum conditum ex Junioribus magistratum ceperunt, et in senatu sententiam dicunt, et non vocantur senatores antea, quum in senioribus sunt cens. *V. L. Krahner, Alterth. R. ed. h. l.* ¶ 1. Stricto sensu. — a) In sing. num. Cic. 3. Legg. 18. 40. Est enim ipse senator is, cuius non ed actorem referatur animus, sed qui per se ipse spectari velit. Huic iussa tria sunt, ut adsit, nam gravitatem rea habet, quum frequens ordo est: ut loqui dicat, id est rogatus: ut modo, ne sit infinitus. Nem brevis, non modo senatoris, sed etiam oratoris magna laus est in sententia. Id. 1. Orat. 49. 215. Consilii publici auctor ac senator bonus. Adde Claud. 56. 154. Horat. 1. Sat. 8. 77. Aras, quas decet quivis eques atque senator Semet prugnat. Quintil. 11. 1. 43. Neque eadem apud principem, magistratum, sena-

forem etc. ratio est. — b) In plur. num. Liv. 36. 2. Qui senatores essent, quibusque in senatu sententiam dicere liceret. Uijus discriminis ratio affertur a Fest. loc. supra cit. Sic Gell. 3. 18. Qui nondum a censoribus in senatum lecti erant, senatores non erant, sed quia honoribus populi vel erant, in senatum veniebant, et sententiam jus habebant. *Cass. 1. B. C. 17.* Magnus numerus senatorum atque equitum Romanorum in periculum venturum. Addit Cic. *Senect. 16. 56.* — Apud Tacitum, ubi vox senator additur nomini, desertum excludit magistratus significationem, quam alias fere semper adjungitur. Cf. 2. *Ann. 33.* Proximo Senatus die multa in laetum civitatis dicta a Q. Materio consulari, Octavio Frontone praetura functo, et 3. *ibid. 31.* Domitius Corbulo, praetura functus, de L. Sulla questus est apud Senatum. Contra 1. *ibid. 75.* Pius Arelus senator, et 2. *ibid. 27.* Firmus Catus senator, etc. — Primi senatores Romae ab rege Romulo centum creati sunt: deinde alii adiecti vel ab ipso, vel ex parte a subsequens regibus: Item a consulibus, tribunicis militum, consulari potestate, et maxime a censoribus. *V. PATER et CONSCRIPTUS.* — Legebantur tum ex ordine patricio, tum ex equestri et plebeo, ut Fest. docet in *Prætoris* p. 246. Müll. et in *Qui patres* p. 254. et colligitur etiam ex Liv. 5. 12. ad fin. et 23. 32. — Præter hos in senatum admittebantur etiam ii, qui licet nondum a censoribus in senatum lecti essent, nec senatores dicerentur, tamen ob gestos magistratus, praetorem, consulatum etc. ius dicende auctoritatem in senatu habebant. Gell. loc. supra cit. — Senatorum numerus post C. primos auctus est sub regibus ad CC. Tempore C. Gracchi erant CCC., ut est in *Epit. Liv. 60.* Is DC. equites adiecit voluit, sed non obtinuit. Sulla dictatore et deinceps supra CCC. fuit. V. Cic. 1. *Att. 14. a med.* Caesar dictator auxilii usque ad DCCC. (*Dio 1. 43. c. 47.*) Triumviri post ejus mortemque ad CL., sed demulit Augustus, et ad DC. redegit, ut Sueton. *Aug. 33.* et *Dio 1. 54. c. 14.* narrat. — Mazochi (*Amphih. Camp. p. 166. col. 2.*) ait, ducentorum senatorum numerum appellari a Cicerone frequentem senatum; Augustum vero senatores, ut non pauciores quam quadringenti requirerentur. — Censui senatorius duplo maior fuit equestri. Decebat enim, amplissimum ordinem cum dignitate teneri. — Etas quam fuerit, incertum. Probabilis est fuisse post questuram. Questurae statuta erat annus vicissimuseptimus; tricesimus igitur circiter fuerit etas senatoria. Sunt tamen, qui putent, vicissimquinquaginta ingredienda curiae satis fuisse: inter quos Lips. in Tac. V. *QUESTURA.* — Post sexagesimum quintum annum non cohebantur senatores in senatum venire, nec volebantur, inquit Seneca 1. *Controu. 8. ante med.* Apud Senec. *alt. Brevit. vit. 20.* ponitur annus sexagesimus. Cf. Cic. *pro leg. Man. 21.* — Senatorum ornamenta erant tunica latii clavi, quam in laetum deponere, et (si patricii essent) luna in calcibus: jura, sedendi in orchestra ludis spectandis, et epulas publice habendi in Capitolio. Cic. *Cluent. 47. a med., 13. Phil. 13. 28., Harusp. resp. 13. 24.* et pro C. Cornel. apud Ascon., Sueton. *Cæs. 80.* et *Aug. 33.* et 94. ad fin. et Gell. 13. 8. *V. CLAVUS, ORCHESTRA, LUNA.* — Discrimen aliquod inter senatores fuisse patet ex loc. Fronton. 2. ed. *Per. Imp. 7.* Senator mlate et loco minor majorem gradu atque natu senatorem proba eoliti ad promeretur. *V. CONSCRIPTUS.* — De clarissimus titulo, quo serius praediti fuerunt. *V. CLARUS et CLARISSIMUS.* — Sub imperatoribus senatores veliti erant Italia egressi sine publico munere; ad anco post Chr. XLIX. in hac vana data est. V. Tac. 12. *Ann. 23.* et *Dion. 59. 42.* — Censores in quoque censu, quum fcebat lectio senatus, constituabant album senatorum; eos secundum uniuscujusque gradum ordinem disponendo, prout erant consulares, dictatorii, censorii, praetorii, aedilicii, tribuocici, questorii, pedarii, eosque aenato diebant, quos hoc munere indignos putarent. *V. CENSOR et LECTIO.* De senatoribus vero consularibus, di-

etatorii etc. *V. CONSULARIS, DICTATORIUS* etc. § 2. *Latiore sensu.* — a) Senatores vocati sunt etiam in municipiis, qui saepius decuriones dicuntur. *Inscript. apud Murat. 2024. 4. SEX. OCTAVIUS SEX. 2. PAL. FELICIANVS SENATOR MUNICIPII ET AEDIL. REX. OS. HONOREM ETC.* Hic lapsi Tunculi repertus est. Adde etiam apud Orelli n. 4031. Ceterum senatores pro decurionum ordina deprehendere est Lennvii, Neapoli, Nola, Sagunti, Tibure etc. apud Gud. 89. 3., Gruter. 194. 8., al. — b) Apud exteras gentes senatores sunt etiam viri principes, vel seniores, vel magistratus, qui iudices, duces, consiliarii, seu generalium proceres reipublicae, aut regni, aut imperii dicuntur. *Vulgar. interpr. Prov. 31. 23.* Nobilis in portis vir ejus, quando sederit cum senatoribus terrae. *Id. Don. 6. 7.* Consilium interunt omnes principes regni tui, magistratus et satrapae, senatores et iudices, ut decretum imperatorum eiat. — c) Videtur dici de aliquo gradu in militia palatina. Hieronym. *adv. Joh. Hierosol. n. 19.* Senator, dacearius, biarebus etc. — d) Dicitur etiam de eo, qui in Sanctorum numerum relatus est. *Pennant. 10. carm. 3. 4.* — *NB.* De cognom. R. *V. ONOM.*

SENATORIUS, a, um, adject. (senator) senatorio, *Βουλευτικός*, ad senatorem pertinens. Cic. 3. *Verr. 2. 4.* Soclos, leges, rampubli. senatorio consilio maxime posse defendi. *Id. Flacc. 18. 43.* Lysania adeptus est ordinem senatorium. *Id. leg. Manil. 21. 61.* Cujus a senatorio gradu etas longa abesset. *Id. fragm. pro Cornel. apud Ascon.* Senatoria subesset a populari consensu (vis *ludis*) separare. *Id. 1. Tusc. 1. 1.* Senatoris numeribus liberatus. *Quintil. 11. 1. circa med.* Aliud dicendi genus possit gravitas senatoria, aliud aura popularis. *Sueton. Claud. 24.* Senatoria dignitas. — Senatoria dignitas Item appellatur decurionatus in *Inscript.* apud Gruter 408. 1. et Orelli. n. 4040., quae praestat etiam nunc Tergeste, et pertinet ad tempora Antonini Eli Aug., qui imperavit ab ann. CXXXVIII ad ann. CLXI. Rursum Sueton. *Claud. 25.* Senatoria domus. h. e. quam senator habuit. *Id. Vesp. 17.* Senatorius census. *Tac. 4. Ann. 42. seir.* Albo senatorio gradere aliquem. *Id. 15. ibid. 28.* et Gell. 14. 8. Senatoria mas. h. e. ann. XXV. (*V. supra.*) *Id. 12. 1.* Is erat loci senatorii ex familia nobilior. *Id. 4. 10.* Liber de officio senatorio. *Plin. Paneg. 2. ad fin.* Quid tam civile, tam senatorium, quam etc.? — *Hinc*

Senatorius, *vi*, m. 2. absolute, substantivum more, est idem ac senator. *Sall. orat. 2. ad Cæs. de republ. ordin. 11. sub fin.* Homines nobiles cum paucis senatoriis.

SENATORIUS, *vi*, m. 2. *V. voc. preced.*

SENATRIX, *tricia*, f. 3. (senator) quae ad senatorium ordinem pertinet. *Priscian. 4. p. 638. Putsch.* nullo allato exemplo.

SENATUS, *us*, m. 4. (seno) Senatus est etiam secunda declin.; hinc genet. sing. *Senatis* apud Quintil. 1. 6. a med. Quid de aliis dicam, quam Senatus, *us*, nō, an Senatus, *is*, to faciat, incertum sit? Cic. *Divin. Verr. 5. 19.* Quod in unaquaque re beneficio senati populiue R. juris habui, id tu mihi arripuisti. Adde eund. ad *Brut. 1. 26. Sall. Cat. 31. 37. 57.* et *fragm. apud Donat. ad Ter. Andr. 2. 2. 28.* Senati decretum. *Plaut. Cas. 3. 2. 6.* et *Epid. 2. 2. 5.* Senati column, praedium populi. *Sisenn. apud Non. p. 484. 49. Merc.* Ex senati consulto, Ciceronis locum ita recitat etiam Charis. 1. p. 116. *Putsch.* (cui addunt alii 2. *Fam. 7. sub fin.* Et senati consultum et leges defendas.) Sunt tamen MSS., in quibus beneficio senatus legitur. *Inscript. apud Maff. Mus. Ver. 108. IEX. ATILIVS M. F. SABANVS PROCOS. EX SENATI CONVILTO ETC.* Adde etiam apud *Henzen. n. 6593.* et *Auson. Edyll. 8. 5.* — Etiam Senatus in generivo olim dictum est. C. *Fann.* apud *Chorib. ibid.* Senatus consulta. Adde *Sisenn. apud Non. loc. cit.* et *Senatus ἀπαρχαίος* in S. C. de Raccbanal. apud *Fabrell. p. 427. n. 4. V. FRUCTUS.* Varro et *Nigid. apud Gell. 4. 16.* — Dat. sing. Senato et Senatu (*V. Gell. 4. 16.*)

apud Tac. 1. *Ann. 10. Capit. Ailin. 12. 9.* in *Fest. Philoc. 1. Nov. in Corp. inser. Lat. 1. 354.* — Senatus pro senatum in *Inscript. apud Orelli. n. 3257. Q. NAVELO (sic) P. COMITIO C. R. L. MALIO C. 2. QVAESTORES SENATVS CONSULERE MER. CENSURE ETC.* At pro Senatu apud *Mommsen. n. 715.* — Dat. et Ablat. plur. Senatibus apud *Priscian. 7. 91.* nulla tamen allata scriptoris auctoritate; ceterum legitur apud *Jul. Capitolin. M. Ant. 10. Peter.* ubi alii leg. senatoribus. — Senatus est ordo virorum, quorum consilio respública regitur: a senibus dictus, quia senectas aptissima est consilio dando, *Βουλευή, γερουσία* (It. senato, consiglio; Fr. le conseil des anciens, le sénat; Hisp. senado; Germ. d. Senat, d. Rath d. Alten; Angl. a senate, council).

1.) Propria. § 1. Stricto sensu. — a) Universalis. Cic. *Senect. 6. 19.* Consilium, ratio, sententia nihil essent in senibus, non summum consilium majores nostri appellabant senatum. Apud Lacodemonios quidem il, qui amplissimum magistratum gerunt, ut sunt, sic etiam nomenantur senes. h. e. γέροντες. *Ovid. 5. Fast. 63.* Nec nisi post annos patuit tunc curia senos; Nomen et a senibus miles senatus erat. Cic. 2. *republ. 12. 23.* Ille Romuli senatus, qui constabat ex optimatibus, quibus ipse rex tantum tribuisset, ut eos petres vellet nominari. *Id. Sezt. 65. ad fin.* Magistratus annuos creaverunt, ut consilium senatus rei publicae praepararent sempiternum: senatum reipublicae custodem, praesidem, propugnatorem collocaverunt: hujus ordinis auctoritate uti magistratus et quasi ministros gravissimi consilii esse voluerunt. *Id. Horusp. resp. 27. 48.* Senatus princeps salutis mentisque publicae. *Id. 1. Divinat. 12. 20.* populus sanctusque senatus. *Id. 3. Legg. 12. 28.* Quam potestas in populo, auctoritas in senatu sit. *Liv. 9. 17.* Senatus, quem qui ex regibus constare dixit, unus veram speciem Romani senatus cepit. Cic. *Sull. 23. 65.* Quum in Capitolium nos senatum convocassemus. *Id. 5. Fam. 2. ante med.* Senatum cogere. *Liv. 3. 38. a med.* vocare. Cic. 3. *Orat. 1. 1.* Senatus frequens, vocati diu, in curiam venit. *Id. 2. ad Q. fr. 12. 1.* Senatus infrequens. *Quintil. 8. 3. 14.* Suadendo sublimis aliquid senatus, conciliatus populus poscent. *Jul. Capitolin. Max. et Balb. 3.* Novo genere senatus consulti (Gorillanus) Inductus in curiam Caesar est appellatus. *Liv. 3. 38.* Senatum consulere. h. e. ad senatum referre. Cic. *Senect. 12. ad fin.* Aliquem e senatu dicere. *Id. Cluent. 43. 122.* Senatu movere. *Id. Flacc. 18. 42.* Venire lo Senatum. h. e. senatorem fieri. *Id. Dom. 31. 82.* Legere in senatum. h. e. senatorem creare. *Sueton. Cæs. 80. allegere. Liv. 9. 29. legere. h. e. senatorium nomina recitare: quod erat censorum.* (*V. LEGO, is.*) et Cic. 4. *Verr. 49. a med.* cooptare. — b) Senatum numerare. *V. NUMERO, a.* — c) Senatus legitimus et indictus quid sit. *V. in INDICTUS.* — d) De Senatus actis, et auctoritate, et consulto, et decreto. *V. ACTA, AUCTORITAS, CONSULTUM et DECRETUM.* Huc spectat dissert. Mübner, *De senatus popularis actis, Lipsiae a. 1860.* et Mommsen, *Sui modi usui da Romani nel conservare e pubblicare le leggi e i senatusconsulti in Annali dell' Ist. arch. a. 1859. p. 181.* — De Senatus decreto hinc adda ex *Fest. p. 239. 20. Müll.* Senatus decretum a consilio Ellus Gallus sic distinguit, ut id dicat particulam quandam esse aenatus consulti, ut quum provincia aliqua decerneretur, quod tamen ipsum senatus consulti est. *V. CONSULO in fin.* — e) De siglis S. C. (h. e. Senatus consultum) in nummis aetis Romanorum. *V. Avellino in Atti della Società Pont. T. 3. p. 183.* — f) Senatus populusque R., legitur passim in publicis monumentis. *V. POPULUS.* Alias occurrit etiam senatus et populus vel populus et senatus. *V. Sall. Jug. 41. 104. et.* — Sub imperatoribus senatul praeerat praefectus Urbis, ut constat ex formula bulus dignitatis apud *Cassiod. 6. Variar. 4. Cf. Symmach. 10. Ep. 62.* tum vero hic ordo multum suae auctoritatis potestatisque amiserat. *Plin. 8. Ep. 14. et Tac. Agric. 2. Cf. Haubelst, De*

consistorio Princ. R. in Opusc. Accad. v. I. et Marquardt, *Antiq.* p. 232. ¶ 2. Latiore sensu, etiam in municipiis et coloniis ordo decurionum senatus aliquando appellatur. Cæc. 3. B. G. 16. extr. Omni senatu (Venetorum in Gallia) necato, reliquos sub corona vendidit. *Asin. Poll.* ad Cic. 10. Fam. 32. Quibus temporibus a seditiosis senatus (Gaditanus) tractatus, aut espuas est. *Inscript. apud Murat.* 1023. 3. (*Orell.* n. 120). S. P. Q. (h. e. senatus populusque) ANAONIS. et apud *Orell.* 123. LAYRENS. et 113. TRIVRS. Adde alias apud *Heizen.* n. 5431., 5347., 6501. etc. Cf. Cic. 6. Ferr. 65. 146. Ne senatus consultum Siculi homines facere possent etc. Non aliquis Siculus, sed quæstor prætorum appellat. Quis hoc vidit? quis audivit? Prætor magnus et sapiens dimitti jubet senatum etc. ¶ 3. De aliis huiusmodi cælibus etiam apud externos populos. *Sall.* 3. Hist. fr. 8. p. 207. *Kritz.* Eum atque Metrophacem senatus (Sertorii) magna industria perquirebat. Senatus hic non Romanus, sed quem Sertorius ex suorum numero composuerat. V. *Appian.* 4. B. C. 108. Cæs. 1. B. G. 31. Adhuc omnem senatum amissa. *Asin. Poll.* apud Cic. 10. Fam. 32. A seditiosis senatus expulsi est. *Liv.* 30. 7. Senatus suetus (quod velut consulare Imperium apud eos (i. e. Carthaginienses) erat, vocaverunt. *Pulgar. interpr.* 2. *Mach.* 1. 10. de *Judeis.* Populus senatusque et *Judas.* *Id.* *ibid.* 11. 27. Res Antiochus senatus *Judeorum.* h. e. Synedrio. ¶ 4. De aliis hominum cælibus universim. Cic. 1. Nat. D. 34. 94. Senatus philosophorum. *Hieronym.* Ep. 125. De senatu doctorum excludere. Cf. *Plaut.* *Most.* et *Epid.* loc. infra cit.

II.) Translat. ¶ 1. Universim. *Plaut.* *Most.* 8. 1. 158. Huc concessero, dum mihi senatum consilii in cor convoco. et *Epid.* 1. 2. 56. Jam senatum convocabo in corde consilium. *Id.* *Most.* 5. 1. 8. Capio consilium, ut senatum congererem convocem: Quem quum convocavi, atque illi me a senatu segregant. ¶ 2. Senatus deum apud *Capell.* 6. p. 582. Sic de cæli sanctorum in caelis dicit *Venant.* 3. carm. 15. 17. V. SENATOR. ¶ 3. Metonymice dicitur de senatorum conventu, seu sessione, radunanza o seduta del senato. Cic. 12. Fam. 25. En die non fuit senatus, neque postero, non si tenne consiglio, et *Sueton.* Cæs. 80. extr. Senatum edicere in Pompeii curiam, et 88. agere, tener consiglio, et Cic. 1. Fam. 4. Senatus haberi ante Calend. Febr. per legem Papiam non potest. *Id.* 6. Ferr. 65. 146. Senatum dimittit. *Id.* 2. ad Q. fr. 1. mittit. Adde *Liv.* 41. 6. Cic. *Amic.* 2. 6. Multa et in senatu et in fora provis prudenter. — *Dari* senatus dicebatur, quum leges in senatu audiebantur. *Nepos Hannib.* 23., Cic. 2. ad Q. fr. 13., *Sall.* Jug. 13. extr. et *Liv.* sæpe. ¶ 4. Est etiam locus, quo senatores coeunt, curia. Cic. 1. Cat. 1. 2. Hic tamen vivit, vivit! Immo vero etiam in senatum venit. *Id.* *fragm.* apud *Quintil.* 9. 3. circa med. Qui indicabantur, eos vocari, custodiri, ad senatum adduci jussi: In senatu sunt postuli. *Id.* 4. Acad. 45. 137. (2. pr.) Quum Carneades et Diogenes ad senatum in Capitolio starent. *Sall.* Cat. 49. E senatu egredi. *Sueton.* Claud. 25. ad fin. In senatu sedere. h. e. in orchestra inter senatores. *Id.* *Ner.* 12. a med. Deinde in orchestra senatumque descendit.

SENATUSCONSULTUM. V. CONSULTUM et SENATUS.

SENDIONOR, iodec. herba apud Aegyptios eadem quo sidentis apud Græcos. *Apul.* *Herb.* 72.

SENECTIA vel senicia, æ, f. i. mystas, pilatura laborum. *Hieronym.* in *prol. Ezech.* Ut vocantur fagolidoroi, hoc est manducantes senectas. Alii leg. senitias; alii aliter. Sunt qui interpretentur h. i. de salvis per genus defluentibus.

SENECTIO, ðois, m. 3. Senectio, ði, n. 2. est *Emil. Mac.* loc. cit., qui primam syllabam li-center produxit. ¶ 1. Docet *Priscian.* 3. p. 818. *Futsch.* esse deminutivum a senex, quod senex in obliquo facere deberet, ut ait *Charis.* 1. p. 116. V. SENISENEX. Hoc sensu *Afran.* apud *Priscian.* *ibid.* Tu senecionem hunc salis est si

serves anno. vecchieito. ¶ 2. Est etiam herba, crecione, senazione, de qua V. ERIGERON. *Emil. Macer.* 51. 1. Erigeron Græci, nos senecion vocantur, Quod canis similis videatur flora capillis. Adde *Apul.* *Herb.* 75. — NB. De cognom. R. V. ONOM.

SENECTION. V. voc. præced.

SENECTA, æ, f. i. V. voc. seq. in fin.

SENECTUS, a, um, adject. (senes) Si *Priscian.* no 9. p. 869. et p. 887. *Futsch.* credimus, senectus est δ γρηδοξ, qui senult, particip. a senex. Adfert in hanc rem locum corruptum *Catull.* 4. 25. Sed hæc fuere non recondita senecta quiete. Sed *Catull.* habet: Sed hæc prius fuere: nunc recondita Senet quiete. Dicimus temen senecta ætas, senecta membra, senectum corpus. V. SENEIO init. — Senectus est senilis, senile, vecchio, γρηδοξος. *Lucret.* 5. 884. Etas senecta. Adde *Sall.* *Orat.* *Cotus* ad pop. (ubilamen *Kritz.* leg. acta pro senecta) et *Plaut.* *Trin.* 1. 2. 5. Rursus *Lucret.* 3. 774. Quidve foias sibi vult membris eire senectis? *Sall.* *fragm.* apud *Priscian.* 9. p. 869. *Futsch.* et 10. p. 887. Omnes, quibus, senecto corpore, animas militaria eret. V. voc. seq. — Hinc

Senecta, æ, f. i. absolute, substantivorum more, est idem ac senectus, ut juvenia pro juvenis.

I.) Proprie. ¶ 1. De hominibus. Cæcil. apud Cic. *Senect.* 8. 25. Tum equidem in senecta hoc deputo miserum sentire ex ætate esse se odiosum alteri. *Lucil.* apud *Non.* p. 492. 23. *Merc.* Prospectandum in senecte: nunc adolescentia est. *Horat.* 1. Od. 31. 19. non torpescit senectam De gere. *Justin.* 14. 3. sub fin. Ne victos quidem in missa et inopi senecta quiescere solit. *Ovid.* 14. *Met.* 148. consumptaque membra senecta. *Ter.* *Adelph.* 5. 8. 31. nimium ad rem in senecte alicui sumus. *Varro* 5. L. L. 3. Müll. Quem puerum vidisti formosum, hunc vides deformem in senecta. Adde *Plaut.* *Mil. glor.* 3. 1. 29. *Petron.* Sat. 132. circa med. Senecta ultime mihi lassitudinem imponere. *Enn.* *fragm.* 298. *Ribbeck.* Senecta tarda. *Tibull.* 1. 9. 42. cana. et *ibid.* 11. 40. pigra. et 3. 5. 16. curva. et *ibid.* 25. ragosa. *Martial.* 1. 106. annosa. *Tac.* 4. Ann. 8. et 29 extrema. et *ibid.* 41. vergens. *Sil.* It. 13. 583. queribunda. *Plin.* 7. Hist. nat. 50. 51. (167). vixit in penam. *Id.* 35. *ibid.* 4. 7. (20). Extinctus in longa senecta Antistius Labeo. *Publ.* *Syr.* p. 325. 185. *Ribbeck.* Frustra, quum ad senectam ventum est, repetes adolescentiam. *Pulgar.* *interpr.* Pr. 70. 18. Usque in senectam et senium. Hebraice est: usque ad senectutem et senos ultimos. est igitur gradatio, ita ut plus sit senium, quam senecta. V. SENIUM init. ¶ 2. De bestis, plantis, lignis et lapidibus. *Phædr.* 4. 1. Mustela annis et senecta debilis. *Plin.* 8. Hist. nat. 32. 50. (117). Senecta cervi. *Tibull.* 1. 4. 27. et *Virg.* 3. G. 96. equi. *Id.* 1. *ibid.* 136. Inopi melius formica senecta. *Plin.* 17. Hist. nat. 27. 43. (252). Senecta olivorum. *Id.* 16. *ibid.* 27. 51. (117). amygdalæ et pyri. *Id.* 9. *ibid.* 35. 54. (109). Margaritæ navescent senecta. Adde *Martial.* 2. 106.

II.) Translat. ¶ 1. Et retustas, antiquitas seu diuturnitas. *Claudian.* *Cons. Mall. Theod.* 67. Omnia Ecceproptis relictis secreta senectas, Dicitur quod quisque novum mandaverit mro. h. e. antiquæ traditionis Græcorum, et præcorum philosophorum placita. *Id.* 2. in *Eutrop.* 277. putribus jam propugnacula tæxi Longo corraerant ævo, patisque senecta. h. e. diuturna pace. ¶ 2. Per metonymiam est senex, sive mas sive femina, vecchio o vecchia. *Sil.* It. 3. 6. hoc spirante senecta. Adde *Augustin.* *Serm.* 101. ad A. *Mod.* ¶ 3. Senecta serpentium apud *Plin.* 28. Hist. nat. 11. 48. (174). et 30. *ibid.* 3. 22. (69). et 20. *ibid.* 23. 95. (254). est membrana, quam verno tempore erant. *spoglia.* V. voc. seq.

SENECTUS, ætis, f. 3. (senecta) Ultima syllaba male corripitur apud *Corn. Gall.* 1. 236. Continuos gemitus ægra senectus habet. — Senectus est senium, senecta, γρηδοξ (It. vecchieja, vecchiazza; Fr. âge avancé, vieillesse; Hisp. vejez,

vejezad; Germ. d. hohe Alter, Greisenalter; Angl. age, old age).

I.) Proprie. ¶ 1. De hominibus. *Seneca Consol.* ad Marc. 11. extr. Hoc quod senectus vocatur, pauci sunt circuitus annorum. *Cic. Top.* 7. sub fin. Quasi qui adolescentiam florem ætatis, senectutem occasum vitæ velit definire. *Id.* 5. *Fin.* 11. a med. Homines senectute confecti. *Id.* *Brut.* 48. 179. T. Aufidius visit ad summam senectutem. *Id.* 8. *Phil.* 10. sub fin. Quam esset summa senectute et perdita valetudine. *Nepos Att.* 31. Quom septem et septuaginta annos complasset, atque ad extremam senectutem dignitate et fortuna crevisset. *Id.* *Reg.* 1. Darius senectute diem obit supremum. *Justin.* 41. 5. 5. Arceas matura senectute decedit. *Horat.* *Epo.* 8. 3. et rugie vetus Frontem senectus esarat. *Virg.* 3. G. 67. subeunt morbi tristitia senectus. *Id.* 6. *En.* 304. (et *Tac. Agric.* 29.) cruda et viridis. *Id.* 7. *ibid.* 440. victa aliu verliqua effusa. et 8. *ibid.* 508. tarda gela, exiliique effusa. *Seneca Herc.* *Fur.* 1027. vivas. *Id.* *Edip.* 594. sibi met gravis. *Id.* *Herc.* *Fur.* 198. cana. *Tibull.* 2. 2. 20. tarda inducat rugas, incitque comas. *Ovid.* 14. *Met.* 143. tremuloque gradu venit ægra senectus. *Sic Maximian.* 1. *Eleg.* 223. becuio incumbens ruitura senectus Assiduo pigram verbere pulsat humum. *Lucan.* 1. 343. Senectus exanquus. et 2. 128. fessa. *Stat.* 3. *Silv.* 3. 156. tarda situ rebusque exhausta. *Tac.* 1. Ann. 4. protracta. *Sil.* It. 13. 583. queribunda. *Curt.* 6. 5. 3. præceps, decrepita, extrema. *Quintil.* 11. 1. 10. ultima. *Maximian.* 1. *Eleg.* 261. onerata malis, incurva. *Calpurn.* 7. *Ecl.* 73. tremebunda. et 8. *ibid.* 43. longa, cunctisque diu spectata. et 5. *ibid.* 13. baculum premit inclinata. *Curt.* 9. 6. 19. Senectutem obscuram et ignobilem per otiam corporis expectare. *Juvenal.* 3. 26. Dum nova cæcillies, dum prima et recta senectus. et 9. 139. obrepit non intellecta senectus. et 10. 130. quam conticulis et quantis longa senectus Plana malis deformem et tetrum ante amata vultum Dissimiliorque sui, deformem pro cute pellam, Pandentesque genas et tales epice rugas etc. Cf. *ibid.* 108. Una æquum facies, cum voce tremantia membra, Et jam leve caput meddique infantia nasci. *Crat.* *Aurel.* 2. *Acut.* 1. 8. Aptior senium difficultati atque demerioni senectus. *Pulgar.* *interpr.* Gen. 15. 15. Senectus bone. h. e. matura, protracta. *Id.* *Sap.* 4. 8. Senectus venerabilis est, non diuturna neque annorum numero computata. Etas senectutis vita immaculata. ¶ 2. De bestis. *Plin.* 11. Hist. nat. 37. 84. (139). Senectus in aquis et ceteris veteribus intelligitur dentium brevitatem, superciliorum canities. Adde *Virg.* 3. G. 96. — *Aquila senectus*, proverbium, de quo V. AQUILA. ¶ 3. De lanicinis. *Ovid.* 1. *Amer.* 12. 29. res (tabellæ) cariora senectus. *Sodas.* *Juvenal.* 5. 24. de vino. cuius patriam titulumque præstat Delevis multa veteris fulgine testis. et 13. 214. Albus veteris prætoris senectus. ¶ 4. Senectus apud veteres dea habita est, Herodi et *Rhetis* filia. V. *Hygin.* *præf. fab.* coll. *Cic.* 3. *Nat. D.* 17. 44. et *Virg.* 6. *En.* 275.

II.) Translat. ¶ 1. Metonymice. *Virg.* 5. *En.* 516. Temporibus gemitis canebat sparsa senectus. canis et *Val. Flacc.* 6. 293. que vox subito, tum facta senectus Corripit, fragilique animos? languidæ, parva. et *Horat.* *Epo.* 13. A. Enique vixit juvenis, Et desit, obducta solatur fronte senectus, tristitia, malinconia. et *Claudian.* *VI. cons. Honor.* 523. Quam pus intulere, bello discussa senectus. incertezza, solitudine, ruitura. ¶ 2. Item membrana illa, quam hiberno uti corpori obducunt, verno tempore erant, in ipso fere caveram aditu angues erant, senectus et senecta dicitur. *Plin.* 30. Hist. nat. 9. 23. (31). Verrucas tollit membrana senectalis ungulum, et *ibid.* 7. 19. (81). Senectus ungulum dysenterialis et tanensis etc. *Id.* 9. *ibid.* 30. 50. (95). Caneri veris principio senectutem singulum more erant renovatione targarum. Adde 8. *ibid.* 31. 49. (111). et *Marcell.* *Empr.* c. 29. p. 129. ¶ 3. Figurata. *Cic.* *Brut.* 2. a med. Quum ipsa oratio jam nostra canesceret, ha

Oto. Cael. 16. 38. Senes tristes et directus (*al. decrepiti*). et *Senect.* 11. 35. Senes imbecilli. *Id. ibid.* infirmi. *Id. ibid.* stulti, creduli, obliuolosi, dissoluti. *Id. ibid.* 23. 82. Ut de me ipso aliquid more senum loquar. *Sulpic.* Sat. 43. *Fernsd.* Sic nostri palare senes dicantur et ipse ut ferela suos oves ostendere bellos. *Cf. Ouid.* 2. *Trist.* 1. *Curt.* 8. 4. 31. Inter iuniores senesque orta contentio est. *Quintil.* 11. 3. 178. Senes acres. et *ibid.* 74. austeri ac mites (in comediis). *Id.* 1. 5. 24. Nobis juvenibus doctissimi senes dicere solebant etc. *Id.* 11. 1. 31. in CANESCO. *Maximian.* 1. *Eleg.* 195. *Fernsd.* Senex dubius tremulusque. et *ibid.* malorum credulus. *Id.* 2. *ibid.* 6. imbellis decrepitusque. *Auct. carm. de hort.* 2. p. 197. v. 3. incurvus. *Horat.* Art. P. 169. Multa senem circumveniunt incommoda. *Id. ibid.* 172. senes Dilator, spe longus, inere avidusque futuri, Difficilis, querulus, landator temporis acti. Se puero, satigator censorque minorum. *Ambros.* 1. *Off.* 17. Ut in senibus gravitas, in juvenibus alacritas, ita in adolescentibus veredundia, velut quadam dote commendatur natura. — b) Senex coemptionalis quid sit, *V. in COEMPTIONALIS.* ¶ 2. Compar. senior. — 1.) Generatim. *Cæs.* 2. *B. C.* 4. Omnia seniorum preclibus. *Cic.* 2. *republ.* 22. 39. Seniores a junioribus divisit. *Virg.* 2. *Æn.* 692. Vis aa fatus erat senior, etc. *Ouid.* 4. *Fast.* 515. Restitit et senior, quemvis onus urgat. *Supra v. 508.* et *mox v. 523. senem* dicit. *Stat.* 1. *Silv.* 1. 102. Senior Atticus. *h. e. Pbidias.* et *ibid.* 3. 94. Gargettius. *h. e. Epicurus.* *Id.* 2. *Achill.* 582. Themalus. *h. e. Chiron.* *Horat.* 2. *Sat.* 5. 107. coheredum senior. *Id. Art. P.* 341. Centuria seniorum. *Liv.* 2. 30. Curæ fuit consilium et senioribus patrum. *Id.* 3. 41. Conseries et seniores. *Flor.* 1. 16. 10. Sapientes, ut senior, anserat. *Id.* 2. 6. 26. Juniores a senioribus consilium petiverunt. *Curt.* 8. 4. 27. Ilac læti audire juvenes, lograta senioribus erect. *Gell.* 10. 28. Servium Tullium militem ab anno septimo decimo ad annum quadagesimum sextum Juniores, supraque eum annum seniores appellasse. *Cf. Sall.* 2. *Hist. fr.* 50. 2. *Ariz.* et *Cels.* 26. 6. Facilius senescit puer vel adolescens quam saior. — Nominibus additur, ut junior. *V. Inscript.* apud *Orell.* 3093. et seq. — 2.) Speciatim apud Hebræos, seniores, *ἡγεῖστές* — a) Erant principes tribuum vel capita familiarum, ex quibus una cum principibus sacerdotum et scribis componebatur Synedrion seu Sanhedrin. *Fulgat. interpr.* *Matth.* 27. 3. et 12. etc. — b) Et etiam qui erant in singulis oppidis præfecti, et synagogis præerant. *Id. Luc.* 7. 3. Centurio misit ad eum (Jesum) seniores Judæorum. — c) Item civilitatis præeres et iudices. (*V. SENATOR*) *Id. Deut.* 22. 15. 25. 9. etc. — d) Etiam majores, antenati. *Id. Marc.* 7. 3. Traditio seniorum. — 3.) Senior est etiam sacerdos, presbyter. *Cyprian.* *Ep.* 75. n. 3. Ut per singulos annos seniores et præpositi in unum conveniamus ad disponenda ee, quæ curæ nostræ commissa sunt. *Adde Prudent.* 11. *perp. oraf.* 78. *Cf. Fulgat. interpr.* *Act.* 15. 4. et alibi. — Da episcopo seu prælato nonnulli interpretantur *loc. ejusd.* 1. *Joh.* 1. 1. ¶ 3. Aliquando senex et senior est non tam ætatis, quam honoris vocabulum, unde factum Italorum signor, Gallorum seigneur et Ilisp. señor. *Sil. It.* 1. 564. Jem patribus clarisque senum aua munia curæ. *Liv.* 34. 60. Scriptum erat, Aristonem privetum ad neminem, publice ad seniores (ita senatum vocabant) mandata habuisse. *Varro* 5. *L. L.* 156. *Müll.* Senaculum vocatum, ubi senatus, aut ubi seniores consistent. — In titulis Imperatorum. *V. Inscript.* apud *Orell.* n. 1056.

Homonym. Senex et vetus differunt, nam senex respicit ætatem ejus, qui diu vixit; vetus ætatem aliorum, ante quos vixit, illos fortasse ad sedentem non pervenisse. *Horat.* tamen 2. *Sat.* 1. 34. Luciliam senem vocat, qui anno ætatis XLVI. mortem obiit. — Sic veteres dicuntur senes, ut veteres pro sena. *Ter. Eun.* 4. 4.

21. Hic est vatno, vietus, veterenosus senex «rancido» (*Cæsari*) «grinzoso» (*Bindi*). et *Lucil.* *Sat.* 14. Nam vetus ille Cato dignum quemcumque laceat. *Varro* apud *Non.* p. 154. 7. *Merc.* Quod non solum innubæ sunt commodes, sed etiam veteres puellæ sunt et multi pueri puellæ sunt. *Inscript.* cit. a *Poppa* op. cit. ARVCITANI VETERES ET IVVENES OPT. CIV. — De differentia autem inter v. senex et senior, hæc subleio. *Serv.* ad *Virg.* 5. *Æn.* 409. de hac voc. ita disserit, ut secundum *Varron.* senior, et etiam juvenior, comparativi sint per imminutionem. Hinc apud *Virg.* 6. *Æn.* 304. Jam senior: sed cruda deo viridisque senectus. additum enim hoc ad exprimendum, quid sit senior. Item *Ouid.* 12. *Met.* 464. inter juvenemque senemque. Ergo senior non satis seces. Dicit autem hoc *Varro* in lib. ad *Cic.* *Sic Comment.* in *Donat.* art. p. 232. 20. *Hag.* Senex dicitur a demotione seosus, et plus significat positivus istius nominis, quam comparativus, quia senior dicitur, qui intra senectutem est; senex vero, qui ad ultimam jam pervenit ætatem. *Varro* apud *Censorin.* de die nat. 14. discrimen statuit inter seniozem et senem: Illud dicit esse ab anno XLV. usque ad LX., quod tunc primum senescere corpus incipiat; hunc ab anno LX. usque ad finem vitæ, quod ea ætate corpus senio jam labore. Sed in usu loquendi hoc non servetur. Nam apud *Liv.* 30. 30. Hannibal annus jam natus XLIV. non seniozem se, sed senem nominat. Quare verius est, seniozem et senem promiscue adhiberi.

SENI, æ, a, adject. numerale distributivum (ses) Sænus, in sing. num., apud *Apul.* de *diphthong.* 29. Fuerunt quidam, M. Varrone teste, qui eas dictiones in principibus productis diphthongeri putarent, quia ab eis dictionibus derivarentur, quæ in principalibus e correptam haberent, ut videlicet ipsa diphthongus esset indicio, correptionem primitivorum in derivatis non observari, ut sænus a sex etc. — Genet. plur. senum pro seniorum. — Coniungitur etiam cum aliis num., hinc bissemi, senideni, seniviceni etc. — Seni idem ac sex, sei, o a sei a sei, a sei per sei, ognis sei, sei per volta, etc.

1.) Proprie. — a) Absolute. *Cæs.* 2. *B. C.* 15. Muri senum pedum crassitudine. di sei piedi ciascuno. *Cic.* 4. *Ferr.* 49. 122. Pueri annorum senum. *Liv.* 6. 4. ad fin. Quum in sex partes divisiu exercitui senis bors in orbem succederet prælio, sei ore per saquadronem. at *Plin.* 2. *Hist. nat.* 97. 99. (213). Eritus maris senis semper horis reciproci. ogni sei ore. at 11. *ibid.* 43. 99. (244). Digiti quibusdam in maobus senl. sei per mano. *V. SEDIGITUS.* *Colum.* 8. *R. R.* 11. a med. Non debent amplius quam tera pavonina et sana generis sui fovere. tre e sei per volta. at *Curt.* 8. 14. 3. Senoi viros singuli currus vehebant. ogni carro sei. — b) Cum numer. distrib. vel cardinal. *Liv.* 9. 30. Ut tribuni militum senident in quatuor legiones a populo crearentur. *Tac.* 1. *Ann.* 38. Millozem dari vicena stipendia meriti, exauctorari qui seadens facient. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 2. 6. (16). Militibus singulis data sana milia Sestertium. sei mila per uno.

II.) Metonymice, sæpe ponitur pro cardinali sex sine distributione. *Cic.* 4. *Ferr.* 49. sub fin. Pueri annorum senum septenumque decem senatorium nomen undinati sunt. di sedici e disclassetti anni. at *Ouid.* 5. *Fast.* 623. Corpora post decies senos qui credidit annos Misa neci, sceleris crimine damnat avos. dopo sessant'anni, et 12. *Met.* 429. qui sena leonum Vinserat inter se connexis vellera nodis. *Virg.* 1. *Ecl.* 44. quotannis Bis senos cui (juveni) nostra dies altaria famant. ogni anno dodici volte, o un giorno per ogni mese. et *Horat.* *Art.* P. 253. trimetris accrescere jussit Nomen iambela, quum senos redderet ictus. *Virg.* 6. 9. Latitudo pedum sanum danum. *Inscript.* apud *Gruter.* 575. 1. Senavicina stipendia.

SENUA, æ, m. et f. 1. (senex vel senious inus.) senex vel anus vihi. *V. SENEX.* *Pompon.* apud *Non.* p. 17. 10. *Marc.* Pappus hic medio habi-

lat, senice non seneciæ. *Id. ibid.* Me exercet senica nequam.

SENUCULUS, l, m. 2. deminut. a senice inus, vel senex, parvus et vilis senex, seneculo. *Apul.* 1. *Met.* prope fin. Demonstro seniculum in angulo sedentem. et *mox.* Sufficit mihi seniculi tanta hæc contumelia.

SENIDENI. *V. SENI.*

SENILIS, e, adject. (senes) ad senes pertinet, da vecchio, senile, γερωνικός.

1.) Proprie. *Cic.* *Sext.* 22. a med. Senile corpus. *Ouid.* 8. *Met.* 210. genæ. et *ibid.* 528. volutus. et 13. *ibid.* 66. anni. 7. *ibid.* 250. artus. *Id.* 5. *Fast.* 58. ruga. *Id.* 7. *Met.* 478. egreditur tardus gravitate senili Eacus. *Cic.* 4. *Ferr.* 35. 87. Stenichori statua senilis. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 51. 52. (171). Cato prodidit, senilam juvenem præmaturæ mortis essa signum. *Horat.* *Art. P.* 176. ne forte seniles Maudentur juveni partes, pueroque viriles. *Tac.* 1. *Ann.* 7. Adoptio senilis. *h. e.* quæ a sena fit. *Cic.* 2. *Divinat.* 23. 50. Senilis prudentia. *Ouid.* 1. *Amor.* 9. 4. turpe senilis amor. *Quintil. declam.* 6. 18. Senilis inextia. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 11. 47. (126). Ulcera senilia. *h. e.* senum. *Seneca Ep.* 30. In senili corpore aliquatenus imbecillitas sustineri at fulciri potest. *Id. ibid.* 14. Senilis animo in primis labris est.

II.) Translate. *Cic.* *Senect.* 11. circa med. Senilis stultitia, quæ deliratio appellari solet. *Quintil.* 11. 1. ante med. Morum senilis auctoritas. *Liv.* 10. 22. Senilis animus. *Apul.* 4. *Met.* Senile illud faculus. *h. e.* facinorosa illa anus, ut scelus dicimus pro scelato. *Ouid.* 15. *Met.* 212. Inde senilis biens tremulo venit borrida pesu. Aut spollata suos, aut quos habet, alba capillos. *Inscript.* apud *Gruter.* 408. 1. QUAMVIS AOMODVM ADVLASCENS SENILIBVS TAMEN ET PERFECTIS OPERIBVS AC FACTIS PATRIAM SVAM NOSQVE INSVPER SBI VNIVERSOS OBSTRINXERIT.

SENILITER, adverb. (senilis) more senum, da vecchio, γερωνικός. *Quintil.* 1. 11. 1. Non enim puerum aut femineæ vocis exilitate frangi volo, aut seniliter tremare.

SENIO, ðois, m. 3. (seni) sanarini numerus, si sei. ¶ 1. Generatim. *Capell.* 7. p. 266. Singularitas quinarium numerum quinquies metitur; idem fecit senio in triginta. ¶ 2. Speciatim. dicitur de sex punctis, quæ in jactu talorum existunt, si sei del dado, etc. *Pers.* 3. 48. quid dexter senio ferret, Scire arat in voto, damnosa canicula quentum Raderet. «sapere Quanto guadagna il sei, quanto il dannoso Auo perde» (*Monti*). at *Martial.* 13. 1. Non nec magnanimo depugnat tenera talo, Senio nec nostrum cum cane quassat abur. *August.* apud *Sueton.* *Aug.* 71. Talis enim iactatio, ut quique canem, aut senonem miserat, in singulos talos singulos denarios in medium conferebat.

SENIOR. *V. SENEX.*

SENIOSUS, æ, um, adject. (senium) qui senio laborat. *V. INSONNIOSUS.*

SENIPE, pedia, adject. (sani et psi) sax pedibus constans. *Sidon.* *carm.* 23. 131. Hic dum senipadem stilum polibat, *h. e.* versus sui pedum seu besamatos. Loquitur enim de Consensio, qui par Homero videbatur in heroico versu pangendo. *Adde Hieronym.* præf. *Chr. Euseb.* § 2.

SENIUM, il, n. 2. (senecio) Senius legitur apud *Cic.* 3. *Orat.* 38. 154.; sed locus est corruptus. *V. Orell.* at *Ellendt.* — Senium est ætas senilis et, quæ eam comitatur, infirmitas. Est enim plus aliquid, quam senectus (*V. SENECTA*), vecchiezza, decrepitezza, γήρας, et dicitur tum de animentibus tum de inanimis.

1.) Proprie. *Næv.* apud *Gell.* 19. 7. Homo meote exsensa, terdigemulo senio oppressus. *Enn.* apud *Cic.* *Senect.* 5. de equo. Qui sæpe numero vicit Olympi, nunc senio confectus quiescit. *Cic.* *Tim.* 5. Opus perfectum, quod omni morbo seniore carerat. *Id. ibid.* 6. Se ipsa (mundus) consumptions at senio aiebat sui. *Turn.* *fragm.* *Sat.* 3. *Fernsd.* imperii senium. *Mar. Pict.* ep ad *Salm.* 69. sola est, senium quæ necit, honestas. *Phædr.* 4. epil. olim senio debilem *Frut.*

stra edjvava bonitae nitetur tua. *Stat. 8. Theb. 263.* Adresius aget senio. *Tac. 1. Ann. 34.* Carvata senio membra. *at 2. ibid. 42.* Fessus senio. *et 6. ibid. 38.* Obiecta alieui suam senio mentem. *Liv. 7. 22.* Lenis velut tabis senio victa peritacta. *Sueton. Aug. 38.* Senio vel aliqua corporis labe losignei.

II.) Translate. ¶ 1. Est diuturnitas temporis, vetustas, tempo, antichità. *Plin. 14. Hist. nat. 2. 4. (21).* Senio proclens vini vita. *Stat. 4. Silv. 7. 54.* omne mundi senium remensus. *h. e. chronica scripti. Cell. 20. 1. ante med.* Passus est leges istas situ atque senio emori. *Stat. 9. Theb. 316.* cur ipse scitatus in arma Isemeos, doctus coisse indulgeta sorores: Vestrum opus, fra retro et senium defendere famam. *h. e. effuere, na prisa fame oblivione preest. Claudian. I. P. cons. Honor. 504.* Firmatur seculum iuris, priscumque resumunt Censilem leges. *h. e. antiqua reverentia et senectus.* ¶ 2. Dicitur de lie, qua decreverunt (*P. SENESCO*): ut *Senium luxu*, ultima ejus decreverunt, quum proxime ad novitulum accedit. *Plin. 7. Hist. nat. 48. 49. (155).* ¶ 3. Metonymice. — 1.) De abstractis. — a) Est morositas, severitas, tetricitas: qua sequum villa suot. *Seneca Hippol. 917.* Moramque senium triste et aspectu grava. *Horat. 1. Ep. 17. 47.* Surge et inhumens senium depono Camenae. *Pere. 1. 28.* Ro pellor seniumque. — b) Item tristitia, moror, molestia, tedium, odium, qua crudelior animum, et senium quodammodo ante tempus efferunt, tristezza, malinconia. *Plaut. Truc. 2. 5. 13.* Id illi morbo, id illi senio art, ea illi misera miseria est. *Id. Stich. 1. 1. 19.* Ha mihi dividia et senio sunt. *Pers. 6. 16.* usque recoem Corvus ob id mlovi senio. *Turpil. apud Non. p. 2. 23. Merc.* Odio ac senio mihi bae suat nuplia. *Accius ibid.* Mors amici subigit: quod mihi est senium multo acerrimum. *Pacuv. ibid.* Melus, egestas, senium exillumque et senectus. *Adde Pompon. et Lucil. ibid.* — Ia plorum, *Titin. ibid.* Quot postes, senia et iurgia laepe meis adibus emigrarunt. — 2.) Coacrecto, ut ejuat, saeno. — a) Est senex. *Sil. It. 8. 466.* Ora puer, pulcherque habitum, sed corde sagasi Aequabet senium, atque astu superaverat annos. — b) Est etiam conviciu la seom molestum, tristem, difficilem. *Pers. Eun. 2. 3. 10.* Ut illum dil deaque senium perdant, qui me bodie remoratus est. *Ubi Donatus:* Plus dicit senium, quam cenem. Et senex ad etatem refertur, senium ad coactilem. *Sic Lucilius ait: At quidem te, senium atque insulse sophista, huc Donat.* — c) Item caries, situs. *Sil. It. 3. 20.* seniumque rapellere templi. *h. e. prohibera, ne sita et vetustate putrescat.*

Homonym. Quomodo differat senium a senectute vel senecta, V. Init. et in hisce vocibus.

SENVICENTI. *P. SENI.*

SENSA, drum, a. plur. 2. *P. SENTIO* in Sa. SENSATE, adverb. (sensatus) sapienter, prudenter, sensatamente, σωφροδ. *Fulgat. interpr. Eccl. 13. 27.* Humilis deceptus, insuper et arguitur; locutus est sensate, et aca est datas et locus. *Adde Fulgat. interpr. Ital. Marc. 12. 34.*

SENSATUS, a, um, adject. (sensatus) sapiens, cordatus, prudens. *Firmic. 5. Mathes. 12. a med.* Sensati, cellidi, astuti bomboes. *Fulgat. interpr. 2. Par. 2. 12.* de Salomone. Filius sapiens et eruditus et sensatus atque prudens. — Absoluto. *Id. Eccl. 4. 29.* In illa sapientia dignoscitur, et sasus, et scientia, et doctriae in verbo censati. *Adde ibid. 5. 15.*

SENSIBILIS, e, adject. (sensata)

a) Passive. ¶ 1. Est qui sensu percipi potest, sensibilis, sensible, αἰσθητός. *Vitruv. 5. 3. a med.* Vox est spiritus fluens et aeris lectu sensibilis auditu. *Seneca Ep. 124.* Quicunque voluptatem la summo ponuat, sensibilis indicent bonum: non contra intelligibile, qui illud animo damus. *Apul. de dogm. Plat.* Senas ipsi ad ae, qua sunt sensibilia, apte compositi a natura. ¶ 2. Est etiam gravabilis, gravis, molestus. *Cel. Aurel. 2. Tard. 1. 51.* Sensibilia post cibum omnia et vomitos et multo gravior lugi.

b) Active est, qui sensu percipere potest. *Zetant. 2. 10.* Simulacrum sensibile et intelligente. *Id. ibid. 8.* Ex his enim duobus alterum sensibilia est, alterum caret sensu. *Apul. de Mund. Sensibilis substantia. h. e. res sensibus praedita. — Neutr. sing. absoluta. Id. 7. 4.*

SENSIBILITAS, ita, f. 3. (sensibilia) ¶ 1. Est vis sentiendi. *Fulgent. contin. p. 750. ed. Staver.* At vero animum pictura laani quod parset, certum puerila studium refert: infantia enim videre novit, sentire vero, quid videat, nescit: sicut la pictura est visibilitas, deest sensibilitas. *Pseudo-Soran. Quast. medic. 7.* Sensibilitas corporis. *Isid. in Exod. 31. 2. carnalis.* ¶ 2. Sumitur etiam pro sententia et vi verborum, senso, significato. *Non. p. 173. 14. Merc.* Sententia sensibiles. *et p. 526. 22.* Sensibilitatis ejus non levis ratio est, qua, prima sententia philosophica accipit intellectum sic. Certe ille usurpes.

SENSIBILITER, adverb. (sensibilis) per sensu, sensibilmente, αἰσθητως. *Arnob. 7. p. 234.* Inanis apud deos odor est, nec sensibiliter commovere aura ens polle est odoris ellectus. *Adde Augustin. Soli. 1. 1.*

SENSICULUS, i, m. 3. (sensus) diminut. a sensus, eiqusa sententia, piccolo pensiero o sentimento, εὐδυνματιον. *Quintil. 8. 5. ante med.* Inde minuti corruptique sensiculi, et extra rem patiti.

SENSIFER, fera, ferum, adject. (sensus et fero) sensum ferens, αἰσθηματοφόρος. *Lucret. 3. 273.* Sensifer nude oritur primum per viscera motus. *et ibid. 938.* Longe ab sensiferis primordia motibus errant.

SENSIFICANS, antis, particip. *P. SENSIFICO.*

SENSIFICATOR, oris, m. 3. (sensifico) sentificalore, qui sensificat. *Augustin. 7. Civ. D. 3.* Vinnianus vivificator, et Sentianus sensificatos.

SENSIFICO, as, are, a. 1. (sensus et facio) Part. Sensificans. — Sensifico est sensibilem reddo, sentifico, render sensibile. *Capell. 9. p. 308.* Haeo (*Harmonia*) potuit rupes sensificare tonis. *Claud. Mamert. 1. Stat. anim. 17.* Univerum corpus movere et sensificare. *Id. 3. ibid. 2.* Nec alla pars animae sensificat oculum, et alla vivificat diglum. *Forcellinus leg.* utrobique sensificare. *et Augustin. 1. Confess. 7.* Est etia vis aca solum, qua vivifico, sed etiam, qua sensifico carnem meam. *Adde Theod. Priscian. 4. p. 316.* retro. *Fulgent. De Incarn. 28.* Anima vivificans et sensificans corpus.

SENSIFICUS, a, um, adject. (sensus et facio) sensus causam praestans, αἰσθηματοποιός. *Macrob. 7. Saturn. 9. a med.* Septem aarvorum κύματα de cerebri ventre nascentes, vicem implent fistularum, spiramentum sensificum ad sua quaque loca naturali lege ducentes. *Capell. 3. p. 43.* de Phaebo. Fomes sensificus, mentis fons, lucis origo. *Adde Theod. Priscian. 4. p. 316.* et 317. Sensifica virtus.

SENSILIS, e, adject. (sentio) sensibus subjectus, sensibilis, αἰσθητός. *Lucret. 2. 888.* Ex insensilibus ac credes sensile gigni. — Neutr. plur. absoluta. *Chalcid. Tim. 349.* et 350.

SENSILOQUUS vel sensilocus, a, am, adject. (sensus et loquor) qui cum sensu loquitur, sentimentale. *Non. p. 186. 10. Merc.* Vinnianum, sensilocus, id est illecebrum. *Ribbeck sensilocus. Cf. tamen ejusd. Coroll. p. XL. Scen. H. P. fragm.*

SENSIM, adverb. (sentio) paulatim, pedetemptim, et quasi motu sensum fallente, σιολή, ἡμίμα (It. a poco a poco, insensibilmente, lentamente, adagio; Fr. peu à peu, petit à petit, insensiblement, par degrés, lentement; Hesp. poco a poco, lentamente, poquito a poquito; Germ. nur od. kaum merklich, allgemach, unter der Hand, gelegentlich, nach und nach; Aagl. by little and little, insensibly, leisurely, gradually). — a) Universim. *Plaut. Cas. 4. 4. 1.* Sensim inparat: tolle libum, aora aapta. *Liv. 10. 5.* Sensim incedere jubet. *Gell. 13. 4.* Sensim et committer allquem admonere. *Id. 1. 11. a med.* Qui stitula brevi sensim graviusculum sonum inaptaret. *plan piano.* at 17. 8. Quum omnes sensim atque subtilissim rideremus. *et 12. 6. ad fin.* et

19. 1. extr. Car sepiens tonlira vehementius factio, seasm pavescat. *h. e. leviter. Phaedr. 4. 10.* Parce gaudere oportet et sensum queri. Totum quia vitam miscet dolor et gaudium. *h. e. moderate. Ovid. 3. Art. am. 565.* Illa vetus miles sensim et sapienter amebit. — Ia illo Nepot. Att. 9. Sed sensim is a nonnullis optimatibus reprobabatur, quod perum odisse malos clves videretur. *sensim est clanculum.* Ita leg. *Forcellinus, Klotz, Vannucci, al.;* sicut vero qui leg. *sensus ejus pro sensim is,* Ita ut sensus idem sit, quod propositum, consilium, iudicium; quomodo passim ea voce quum alii veterum, tum Nepos etiam, sunt uti. (*P. SENSUS*) Ita *Barthius, Balmius, al.;* omnes tamen relementibus libris. — b) Cum oppositis. *Cic. 1. Off. 33. a med.* Magis decera, amicitias sensim disuere, quem repente praedere. *Id. 5. Ferr. 68. 158.* Non sensim etque moderate ad istius amicitiam adreperat, sed brevi tempore. *Id. 2. Phil. 17. 42.* Illa sensim dicebat quod causam prodesset: tu cursim dicis aliena. *Liv. 2. 45.* Non jam sensim, ut ante, per centurionem principas postulanti, sed passim omnes clamoribus agunt. — b) Cum homonymis vel similibus. *Cic. Senect. 11. extr.* Seosim ilae sensu seoscit stas. *Id. 3. Tusc. 22. sub fin.* Sensim et pedetemptim progrediens extenuat dolor. *Id. Cel. 11.* Vereber, na illa subtiliter ad erimianum indueta orelio ad animos vestros sensim ac leniter accideret. *Gell. 5. 14. ante med.* Leo sensim atque placide, tamquam noscibundus, ad hominem accedit. *Id. 12. 1. ad fin.* Vigor ille sensim atque paulatim extinguitur. *Plin. 5. Ep. 6. ante med.* Villa leniter at seasia, clivo sellenta, consurgit. *Plin. alter 5. Hist. nat. 9. 10. (57).* Nilus incipit exterece sensim modiceque.

SENSIO, onis, f. 3. (sentio) ¶ 1. Est idem ac sententia. *Gloss. Isid. Sancio, sententia. Vet. Scholiast. ad Cic. orat. pro Sulla (adante A. Maioia Class. Auct. T. 2. p. 264.) 13.* Na sensin ia contrarium vergeret. ¶ 2. SENSIO stomachi est idem quod infertio, infarcimentum, epud *Cel. Aurel. 2. Acut. 10. 69.*

SENSORIUM, ii, n. 2. (sensus) locus, in quo sensus residet, sensorio, πυρρονία. *Boeth. Aristot. Topic. 8. 5. p. 732.* Similiter quonque et in orationibus promptum esse ad principia, et propositiones memoria scire oportet, nam periode ac in memoria sensorio solum loci propositi statim sciunt ipas res memorari.

SENSUALIS, e, adject. (sensus) sensu praeditus, sensibilis, che ha senso, αἰσθητός. *Tertull. Anim. 43.* Stoici somnum resolutionem seasualis vigoris affirmant. *Prudent. 10. uspi orap. 346.* Edem sibi ipse (*Deus*) mentis la bomia condidit Vivam, serenam, sensualem, habilem, solvi inapacem posse, nec destrucillam. *Adde Apul. Trismeg. p. 80. Elmenhorst.,* ubi tamen rectius leg. *similibus. Cel. Aurel. 1. Acut. 1. 14.* Ia sensibus, hos est la sensuibus vis, qua Graeci αἰσθητικα vocant. *Adde eum. ibid. 8. 57. et Theod. Priscian. 4. p. 316.*

SENSUALITAS, ita, f. 3. (sensualis) sensibilitas, sensibilitas. *Tertull. Anim. 17.* Plato irrationalem pronuociat sensualitatem. *Adde 38. extr. et Augustin. contra Faust. 16.*

SENSUALITER, adverb. (sensualis) ¶ 1. Est iusta sensum corporeum. *Claud. Mamert. 2. Stat. an. 12. a med.* Omolus sensualiter vivellum principiliter tactus ex terre est. ¶ 2. Est etiam sensim. *Isid. De nat. rer. 33. de fluvio.* Pluviae nubium eloqola suat apostolorum, qui quael guttatim id est sensualliter veniunt.

SENSULUS, i, m. 2. (sensus) diminut. a sensus. *Eugen. Tolet. praef. ad Dracont. Dracontil libellos multis ideas erroribus involutos, pro tanquitate mel sensul subcorresit.*

SENSUM, i, n. 2. et

SENSUS, e, am, particip. *P. SENTIO.*

SENSUS, us, m. 4. (sentio) vis sentiendi, facultas animi, qua per corpus objecta sensilla percipit, αἰσθησις (It. senso, sentimento; Fr. action de sentir, sens, sentiment; Hesp. sentido, sensimiento; Germ. d. empfindende od. fühlende

Cic. 3. Off. 33. 116. Si honestatem lueri ac retinere sententia est. intentione, voglia. *Sic 3. Herenn. 24. 40.* Pluribus verbis ad eam te hortari non est sententia. *Ovid. 8. Met. 67.* stat sententia credere mecum. *Dotalem petriam* finemque imponere bello. *ho stabilis, ho fisco. et 1. ibid. 242.* dent oculos omnes, Quas meruere pati (sic alet sententia) penas. — c) *De sententia alterius quippiam facere, gerere, scribere etc.*, sequendo alterius sententiam, col parere, secondo il sentimento altrui. *Cic. 1. Fam. 7. ante med. et Cael. 29. 68.* Ea, quae scribam, sic habeto, me, cum illo re saepe communicata, de illius ad te sententia atque auctoritate scribere. *Id. 7. Att. 5. sub fin.* Quid sentis igitur? inquit, alibi accilicet, nisi de sententia tuae. *Id. Sull. 19. ad fin.* Quorum de sententia tota res gesta est. *Id. ad Capiton. post ep. 16. l. 16. ad Att. circa med.* Consules de consilii sententia decreverunt secundum Buthrotios. *Id. ibid. ad Att. ep. 3. sub fin.* Quum ei praescriptum esset, ne quid sine Senti sententia egeret. *Liv. 38. 45.* Quod quum unquam de sua sententia facere ausum? di sunt testis. *Ad da Plaut. Bacch. 4. 9. 105.* — d) *Mea sententia*, ut ego sentio, ut mihi videtur, a mio giudizio, a mio parere, secondo me. *Plaut. Cas. 3. 3. 1.* Stultitia magna est, mea quidem sententia. *Adde Men. 11. 5. et Pen. 5. 6. 1. Cic. 2. Orat. 23. 85.* Demetrius omnium istorum mea sententia pollicitus. *Ter. Phorm. 2. 2. 21.* Aiere noluit hominem edacem: et sepiunt mea sententia. *Id. Adelph. 5. 9. 2.* ergo edepol hodie mea quidem sententia Iudico, Syrum fieri esse equum liberum. — e) *Ex sententia*, ex sententia mea, tua, nostra etc., ut volumus, ex voto, felicitate, prospere, a grado, com'io voleva, con soddisfazione, a mio modo, prosperamente, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην. *Sall. Jug. 47.* Ea sententia omnibus rebus pareis composuitque, in Numidiam proficiscitur. *Nepos Alcib. 7.* Quod epud Cymen solus es sententia rem gesserat. *Cic. 1. ad Brut. 9. sub fin.* Ut reliqua ex sententia succedant. *Id. 5. Att. 21.* Te ex sententia nongisse, vehementer gaudeo. *Ter. Heaut. 4. 3. 5.* Istius tibi ex sententia tua obligata laetor. *Id. Phorm. 2. 1. 20.* Satia omnia ex sententia? *Plaut. Pers. 1. 2. 17. sa.* Quid agitur? ro. vivitur. ea, satia ergo ex sententia? ro. si eveniunt, quae exopto, satia. *Ter. Adelph. 3. 4. 56.* Pisces nectus sum ex sententia. *Cic. 3. Att. 20.* Quam omnia essent ex sententia, si nobis animus non defuisset! *Plaut. Cist. 1. 3. 7.* Quid ego nunc quae sum onusta mea ex sententia, — Tacere nequeo. *Id. Men. 5. 9. 89.* haec evenerunt, frater, nostrae ex sententia. — f) *Præter animi sententiam*, contra animi propensionem, voluntatem, contro voglia. *Id. Rud. 3. 7. 29.* edormicam bene erapulam. Quam potavi præter animi quem libuli sententiam. — g) *Ex animi sententia*, ex animo, ut vere sentimus, sincere, vere, edeller, veramente, con sincerità, da senno, daddouero, κατὰ τὴν γνώμην, et est formula iurantis, est serio affirmatque adieversantis. *Cic. 3. Off. 29. ad fin.* Quod ex animi tui sententia iuraris, id non facere, perjurium est. *Petron. Sat. 109.* Tabulas fœderis signat, quæ hæc formula erat: Es tui animi sententia, ut tu, Tryphæne, neque injuriam tibi factam a Glitone querelis, aequo etc. *Liv. 22. 53. ad fin.* Es mei animi sententia, ut ego rempublicam populi R. non deseram. (Similem iuramentum militaris formulam habes in *Inscript.* apud *Fabret. p. 673. n. 13.*) Et omisso ut. *Liv. 43. 15.* Censora illa iuramentum inilites adiebant: Es tui animi sententia tu ex edicto censorum in provinciam Macedoniam redibis. *Cic. 2. Orat. 64. sub fin. et Gell. 4. 20.* Ridicula etiam illud L. Porcius Nasica censori Catoni: Es tui animi sententia tu uxorem habes? Non hercule, inquit; ex mei animi sententia. *Apud Gell. leg. etiam posteriore loco, ex animi tui sententia: significat autem idam quod ex sententia. Sall. Jug. 89.* Nam me quidem, ex animi sententia, nulle oratio ledere potest, in veritatem, per me se. invidius fidus, inebriatus: formula adieversandi. ¶ 2. Speciatim, in re forensi, di-

citur de unuscujusque iudicio vel sensu, qui in consilio verbis exprimitur. *Cic. 2. ad Q. fr. 1. 1.* Causa perorata (in senatu) sententia se rogatum negavit. et mox. Marcellinus quum graviter de Clodianis sententia quæstus esset, sententiam dixit, ut etc. *Liv. 8. 20. sub fin.* Consul, etsi, inquit, meæ partes exquirendæ magis sententia, quam danda, sunt, tamen etc. più di ricercare il parere altrui, che di dir il mio. *Cic. 1. Fam. 2. Perspicebant enim, in Hortensii sententiam multis peritibus plures lituros. Id. 4. Att. 1. a med.* Factum est senatusconsultum in meam sententiam, ut etc. *Seneca Ep. 102. ante med.* An sit aliquid ex distantibus bonum, etiam nunc queritur, et pars utraque sententia habet. h. e. qui pro eo sentiant, hæc i suoi fautori, et *Curt. 5. 12. 11.* Qui aliud vaserant, in horum sententiam transeunt. *Inscript. epud Orell. 1186.* PROSPERORE LVICIO AVR. AVIANIO SYMMACHO — QVR PRIMVS IN SENATV SENTENTIAM ROGARI SOLITVS. ¶ 3. Dicitur etiam de prudentia et sapientia, quæ dicenda sententia facultatem præbet. *Cic. Senect. 6. circa med.* Non viribus, aut vetustatibus, aut celeritate corporum res magnæ geruntur; sed consilio, auctoritate, sententia. et mox. Nec enim exarsione, nec saltu, nec emula basile, aut eomminus gladiis uteretur, sed consilio, ratione, sententia. *Id. 1. Legg. 22. 58.* Philosophia nus quum ceteras res omnes, tum, quod est difficillimum, docuit, ut nosmetipsos nosceremus: cujus præcepti tanta vis, tanta sententia est, ut ea non homini cupiam, sed Delphico deo tribueretur. ¶ 4. Item de suffragio, tabella, voto, fava. *Cic. 6. Ferr. 47. 104.* De quo vos, Iudices, sententiam per tabellam feretis. *Justin. 32. 3. 6.* Tacte de eo suffragia tulerunt, et sententia, priusquam reciteretur, in ornam conjectas obignari iusserunt. ¶ 5. Item est decretum et iudicium, quo iudex reum vel absolvit vel damnat, sentenza. *Cic. Client. 26. extr.* Sua illam sententia, quem pelem omnes latui essent, condemnationem tri. *Sueton. Domit. 11.* Numquam tristitorem sententiam sine præfatione clementis pronuntiavit. *Cic. 6. Ferr. 45. circa med.* Servus ille innocens omnibus sententia absolvitur. a pleni voti. *Apud eund. 3. Off. 16. circa med.* Iudex sententiam dicit, quum pronunciat. *Quintil. 5. 11. 36.* De quibus ex eadem sententia dicta est. *Petron. fragm. Tragur. 70. Burmann.* Neuter sententiam tulit decernentis, non s'acchetò alla sentenza, et *Nepos Phoc. 3.* Es consilii sententia in eustodiam conjectus. *Id. Lys. 3.* Iudicium absolutæ sententia.

II.) Transite occurrit de oratione. ¶ 1. Abstractorum more. — a) Est res ipsa, quæ verbis exprimitur, senso, significato, δὲ νοῦς. *Cic. Orat. 39. circa med.* Quum continenter unum verbum non in eadem sententia ponitur. *Id. Deiot. 9. 25.* Dixit verum Græcum eadem sententia, quæ etiam nos habemus Latinum. *Id. 3. Off. 3. ante med.* Quod summum bonum a Stoicis dicitur, convenienter naturæ vivere, id habet hanc, ut opinor, sententiam, cum virtute congruere semper, vult dire. et *Zucet. 4. 562.* Internoscere, verborum sententia quæ sit. *Cic. Balb. 8. 20.* Totum hoc in ea fuit positum semper ratione atque sententia, ut etc. *Id. 4. Herenn. 63. sub fin.* Ambiguum, quum verbum potest in duas pluresve sententias accipi. — b) Etiam orationis argumentum, il concetto, il contenuto del discorso o l'argomento. *Cæs. 1. B. C. 1.* In eadem sententiam loqui. *Sall. Cat. 51.* Earum (litterarum) sententia hæc fuit. la sostanza, la somma. *Cic. 3. Orat. 52. 200.* Nobis orator conformandus est et verbis et sententia. *Id. opt. gen. orat. 3. 7.* Est vitium in sententia, si quid aberrandum est. *Cf. Legg. loc. cit. l. 4. Similiter 3. Orat. 4. 16.* Loci ac sententia huius disputationis. concetti principali o generali, et *Liv. 30. 31.* In hac sententia responderet. ¶ 2. Concreto, ut ajunt, senso. — a) Est pronuntiatio, quo sensus iulger verbis exprimitur, senso, sentimento, proposizione. *Cic. 13. Phil. 10. 22.* Est litteras dum recito, dumque de singulis sententiis breviter dis-

puto, velim, ut attente audietis. *Horat. 1. Sat. 10. 9.* Est brevitate opus, ut currat sententia, neu se impediatur verbis lassas onerantibus auras. *Quintil. 9. 3. 45.* Initia et clausula sententiarum. — Opponitur orationi. *Id. 9. 2. 1.* Conformationes verborum ac sententiarum. *Id. ibid. 101.* Nescio an orationis polius, quam sententia sit. *Adde 11. 3. 153.* — b) Apud rhetores sententia est, inquit *Cic. 4. Herenn. 17. 24.*, orationis sumpta de vita, quæ aut quid sit, aut quid esse oporteat in vita, breviter ostendit hoc modo: Difficilis est primum virtutes revereri, qui semper secunda fortuna sit usus. *Quintil. 8. 5. 2.* Consuetudo jam tenuit, ut mente concepta sensus vocarem: lumina autem, præcipue in clausula posita, sententia. *Cf. 6. 3. 36.* (Nulle toto illo cap. de sententia.) *Anecd. Helv. p. XXXV. Hag.* Sententia quid est? Dicitio generalis ad vitæ emendationem in commune pertinens. *Cf. ibid. p. 289.* Consilium cogitatio, sententia consilii pronuntiatio. *Pacuv. fragm. p. 121. Ribbeck.* Odi ego homines ignava opera et philosopha sententia. *Cf. Eurip. fr. 62. μισῶ σοφόν. Ὅντι ἐν λόγῳ σιν, ἀς δ' ὄντων οὐ σοφόν. Cic. 2. Orat. 8. sub fin.* Acule crebraque sententia. *Id. Brut. 78. ad fin.* Concinnæ acutæque sententia. *Id. 1. Orat. 8. 31.* Sapientibus sententia gravibusque verbis ornata oratio et polita. — c) Etiam integra oratio, quæ sapientis alicuius dictum explicatur, sententia dicitur. *Quintil. 1. 9. 3.* Sententia quoque et chris et ethologia, subjectis dictionum rationibus, epud grammaticos scribentur. — d) Sententia necessaria et sententia responsiva sunt figurae rhetoricae epud *Iul. Rufinian. 18. et 19.* — e) Aliquando pro oratione absolute adhibetur. *Curt. 5. 9. 12.* Sententiam ordiri.

SENTENTIALIS, e, adject. (sententia) sententiosus, sentenzioso, γνωμικός. *Isid. 2. Orig. 9. 11.* Sententiale est, quod sententia generalis addicit, ut epud Terentium: Obsequium amicos, veritas odium parit. *Adde Cassiod. Rhetor. 13. p. 499. 22. Halm.*

SENTENTIALITER, adverb. (sententia) sententia modo, per modo di sentenza, γνωμολογικῶς. *Macrobi. 5. Saturn. 16.* Et alie plurima, quæ sententialiter proferuntur: nec hæc epud Virgilium frustra desideraveris. *8. Ecl. 63.* Non umte possumus omnes. (Recentiores quidam hunc loc. corruptum putant.) *10. Ecl. 69.* Omnia vluat amor. *Tertull. Car. Chr. 18. a med.* Ipse Dominius sententialiter et definitive pronunciat (Joh. 3. 6.). Quod in cerne actum est, cæro est. *Adde Cassiod. In Ps. 30. 9.*

SENTENTIOLA, æ, f. 1. diminut. a sententia, brevis levisque sententia, concettino, sentimentuzzo, pensieroletto, γνωμίδιον, ῥησιδίον. *Cic. 3. Phil. 9. 21.* Sententioles edicti cuiusdam memoris mandavi, quas videtur ille persecutus putare: ego autem, qui intelligeret, quid dicere vult, adduc neminem invenit. *Petron. Sat. 118.* Controversie sententioles vibrantibus plecta. *Quintil. 12. 10. ad fin.* Corruptum dicendi genus, quod puerilibus sententioles lascivit. *Id. 9. 2. a med.* Nec meretur fidem, qui pro sententiole iuret. *Id. 11. 1. a med.* Sententiolesna suendum est? *Adde 5. 13. a med.* — In bonam partem. *Gell. 17. 12.* Non bercta hæc sententiole invenuste iulit. Ἄλλοτε μηχανὴ πάλιν ἡμῖν, ἄλλοτε μήτηρ.

SENTENTIOSUS, a, um, adject. (sententia) sententiosus, hoc est sapienter dictis abundans, scilicet, pieno di sentenze, sentenzioso, γνωμικός. *Cic. Brut. 95. 325.* Genus dictionis sententiosum et argutum.

SENTICETUM, i, n. 3. (sentia) locus sententiæ

obitus, spinetum, ἀκασίδων (ll. prunaja; Fr. lieu buissonneux; Hisp. seto de zarzas; Germ. e. Dorngesträuch; Angl. a place full of brambles or briars). Apul. Florid. n. 11. Qui herediolum sterile et agrum scurpionum, mersa rupinas et senticosa mihi colunt. — Frigidejocatur Plaut. Capt. 4. 2. 79. ux. nil sentio. xx. Nō enim es in senticelo; eo non sentis.

SENTICOSUS, a, um, adject. (sentis) Comp. Senticosior. — Senticosus est reatibus obitus, spinosus, ἀκασίδης (ll. spinoso, prunoso; Fr. plein d'épines; Hisp. espinoso, zarzoso; Germ. dornreich, voll Dornen, dornig; Angl. full of brambles, thorny, brambly).

1.) Proprie. Augustin. 6. Op. imperf. contra Julian. 27. Ut compungeretur homo, (terra) solito senticior futura promittitur.

II.) Translate. Afran. apud Fest. p. 339. 28. Müll. Quam senticosa verba peritoret turba! Alit leg. tuba. V. SENTIS. Apul. Florid. n. 18. Merces Protagorae tam aspera, tam senticosa verbulis et avaris relinquenda est.

SENTIENS, entis, particip. V. SENTIO.

SENTIFICO, as. V. SENSIFICO.

SENTINA, ae, f. 1. De notatione hujus vocis nil reperi apud etymologos, nisi frigidum et longe petitum. Cf. tamen sentis et sentus. — Sentina est ima interior pars, seu fundus oavis, cloacae vicem praestans, quo aquae et sordes conflunt: recentiores tamen volunt propria esse ipsam aquam salidam in fundo oavis: Gerio. Schiffsbodenwasser. (Cf. Anecd. Helv. es Comment. in Donat. art. p. 214. Hag.) ἀντρος, τρεῖς (ll. sentina; Fr. sentine; Hisp. sentina; Germ. d. Schiffsboden; Angl. sink-well of a ship, common sewer).

I.) Proprie. Plin. 10. Hist. nat. 70. 90. (194). Pisces sentinae navium odorem procul fugiunt. Gell. 19. 1. In sentina satis agentibus dies tandem illulit. Adde Flor. 3. 12.

II.) Translate. ¶ 1. Allegorice. Cic. 9. Fam. 15. a med. Sedebamus eoim in puppi et clavum tenebamus: ouoc autem vix est in sentina locus. h. e. primum locum tenebamus in administratione reipublicae: nunc Caesare rerum potius, vix in turba civium coarctatissimi, et infima conditione sumus. ¶ 2. Tropice est ipsa aqua foetida in fundo navis. (V. tamed, quae diutius iolit.) Cic. Senec. 6. 17. Quum alii melos scandant, alii per foros cursant, alii sentinam exhauriant. aggotino. et Seneca Ep. 30. Quem admodum in navi, quae sentinam trahit, uoi rimae aut alteri obstititur: ubi plurimae locis laxari cernit, fa aqua, et Gall. Cat. 37. Roman sicut in sentinam confluerant. Cæs. 3. B. C. 28. a med. Milites coacti et in tempestatie et sentinae villis. ¶ 3. Hic metaphorice est sors, sordes, pars infima ac foetior alicujus rei. Cic. 1. Cat. 5. sub fin. Sin tu exieris, exhaurietur ex urbe tuorum comitum magna et perniciosa sentina reipublicae. h. e. multitudo et sors hominum sceleratorum. Id. 1. Alt. 19. ante med. Qua emptio constituta, et sentinae urbis exhauri, et illius multitudinem frequentari posse arbitrabar. h. e. faciem populi, turbam foreensem, infimum populum. Quintil. 8. 6. ante med. Non enim si Cicero recte sentinam reipublicae distit, foetilitatem hominum significans, idcirco probem illud quoque veteris oratoris: Peracuiti reipublicae vomices. Adde Liv. 24. 29. et Flor. 3. 12. Sic Val. Max. 2. 7. n. 1. sentinam exarctus vocat illas, imitatores, scorta.

SENTINACULUM, i, n. 2. (sentina) iostumentum, quo sentina exhauritur. Paulin. Nolan. Ep. 36. (at. 49.) n. 3. Post unum vel alterum brevis sentinaculi haustum humore destitit siccatque navis etc.

SENTINANS, entis, particip. V. SENTIO.

SENTINATOR, oris, m. 3. (sentina) qui sentinam exhaurit. Paulin. Nolan. Ep. 40. (at. 49.) n. 12. Quid boie obfuit sent persoda sentinatoris at io nautis villisima?

SENTINO, as, are, a. 1. (sentina) Part. Sentinans. — Sentino est sentinam exhaure, ut do-

cet Fest. loc. infra cit., (ll. aggotinare, troinbare; Fr. vider la sentine, pomper; Hisp. agolar; Germ. d. ins Schiffgeingedrungene Wasser ausschöpfen; Angl. to pump out the bulge-water from a ship).

I.) Proprie. Paulin. Nolan. Ep. 36. (at. 49.) post init. Unum ex omni numero nautarum semen sentinando deputatum relinquant. Confirmat Augustin. homil. 42. ex 50. c. 9. Addunt et Gell. 19. 1. Complurantibus nostris omnibus atque sentinantibus. Ita Scatig. ad Fest. Sed plerique alii leg. atque in sentina satis agentibus. At Fenant. Fil. S. Radeg. 31. Oborto ventorum turbine. nec tam uauia sentinante, quam unda supervergente. — Passive. Augustin. Serin. 278. Sententia ista est in corde homini, quo modo cadus, unde sentinatur navis in pelago.

II.) Translate. Prul. Diac. p. 338. 1. Müll. Sentinare, satagere: dictum a sentina navis, quam quis, ut aqua liberet, evacuare conteodit. Itaque sentinare est subtiliter periculum vitare. Caelilius: Capit coosilium, postquam sentinal satis. Paullo aliter Fest. p. 339. 8. Müll. Sentinare, satagere, dictum a sentina, quod multum aquae navis quum recipit, periclitatur. Adde Augustin. Serin. 56.

SENTINOSUS, a, um, adject. (sentina) aqua sentinae plenius. Cato apud Non. p. 152. 25. Merc. Si indu naves pulidas et sentinosas commectum ponere volebant. h. e. in sentina villosas. Ambros. de exc. fr. Satyr. 1. Sentinosum navigium.

SENTIO, sentis, sensi, sensum, sentire, a. 4. Sentior, deponent. forma, apud Vulgat. interpr. Ital. Eccl. 23. 19. Improperium sentiaris. Vulgat. nost. ibid. Improperium patiaris. — Sentio, syncope pro sensis, apud Ter. Andr. 5. 3. 11. in plerisq. libi. — Quod ad etymon attinet, V. Panicek, op. cit. p. 1013. et cf. Germ. sinn, sensus, et sinnen, meditari, cogitare, et Gr. αἰσθάνεσθαι. — Part. Sentiens 1. 1.º c. 3.º a d; 2. 1.º e, 3.º a; Sensus 2. 1.º e et in fio.; Sensurus 2. 2.º; Sentiens 2. 1.º a. — Sentio est sensu percipio, αἰσθάνεσθαι (ll. aver senso, sentire; Fr. sentir, avoir du sentiment, percevoir; Hisp. sentir, haber sensación o sentimiento; Germ. fühlen, empfinden, wahrnehmen; Angl. to discern by the senses, be sensible of, perceive). ¶ 1. De sensibus externis. — 1.º) Generatim. — a) Cum Accusativo rei, quem quis sentit. Enn. Ann. 345. feram sentire oara sagaci. Plaut. Curc. 1. 2. in fin. Tace, tace: sentio sonitum. Lucret. 1. 496. utrumque (calorem et frigus) manu sentimus. Id. 4. 267. Duititem penitus sasi sentimus in alto. Id. ibid. v. 615. Nec, qui sentimus sucum, lingua atque palatum Pluiculum habent in se rationis. Id. 3. 384. Nec oebulum noctu, neque aranei tenuia file Obvia sentimus, quando obretimur euntes. Id. 1. 298. varios rerum sentimus odores. Cic. 2. Phil. 45. 115. Ut quidam, morbo aliquo, et sensus stupore, suavitatem cibi non sentiant. Rursum Lucet. 3. 647. Sentire dolorem. Id. 4. 260. frigus. Id. 2. 809. plagas quoddam genus excipit in se Pupula, quum sentire colorem dicitur album. Atque aliud porro, nigrum quum, et cetera sentit. Adde 4. 494. Liv. 35. 13. Sentire famem. Plin. 32. Hist. nat. 4. 16. (?) paralytia et morbos articulares. — Passive. Cæs. 1. B. C. 67. Censebant, ut noctu iter facerent: posse prius ad angustias ventit, quam sentirentur. — b) Cum Infinito. Plaut. Merc. 2. 2. 40. Si me secari sensero. Id. Truc. 2. 3. 29. Sentio aperiri fores. Lucet. 3. 607. iie foras solam. Id. 4. 229. omnia semper Cernere, odorari licet al sentire sonare. Id. 6. 925. Frigus item transire per as calidumque vaporem Sentimus, sentimus item transire per aurum. Claudian. 1. Rapt. Proserp. 269. Sentit adesse deas. h. e. carnit. — c) Absolute. Plaut. Bacch. 4. 9. 77. Non prius salutem scripsit? sic. nō quam sentio. Lucet. 2. 923. Quam sentimus, sentire necesse est. Id. 4. 229. Perpeluo quoniam sentimus. Cic. 2. Cat. 10. 21. Ita ut ne vicini quidem sentiant. Martial. 1. 1. Cul (Martiali) lector studiosc, quod dedisti Viventi decus atque

sentienti, Resi post cineres habent poetae. che ha vita e senso, sentiente. — 2.º) Speciatim de concubitu pro cognoscere. Ovid. 6. Met. 119. Rite, flava comas, frugum mitissima mater, Sensi equum: te semit avem cuncta colubini Mater equi volucris: sensi Delphina Melanibo. — 3.º) Item pro experiri damno suo, provare, experimentar. — a) De animalibus. — a) Cum Accusativo rei, quam quis sentit. Cæs. 7. B. G. 52. Haposuit quid iniquitas loet-posses, quid ipsa ad Avericum sensisset. Petron. Sat. 139. Juvenem Pelias sensit. h. e. expulsum est inimicam es gravem, Seneca Agam. 820. Te sensit Nemcaus aucto Pressus laceo fulminis leo, Cervaque Paribasis. Horat. 2. Od. 7. 9. Tecum Philippus, et celerem fugam Sensi, relicta non bene parmula. Id. 3. ibid. 1. 33. Sentire contracta aequora. Id. 3. ibid. 27. 22. cæcos motus orientis Austri. Id. 4. ibid. 6. 3. Apollinem vindicam. Val. Flacc. 6. 501. meque illa magistram Scotiel. Ovid. 1. Amor. 6. 71. Qualiscunque vale, sentique abeuntis amorem. Liv. 45. 28. Quæ quisque Persei bello sensisset. Tnc. Agric. 6. Ne cuius alterius sacrilegium, quam Neronis sensisset. h. e. passa fuisset. Justin. 2. 3. 5. Audire, non sentire arma. — Plaut. Pæn. 1. 1. 25. mea istuc scapula sentiant. — b) Cum particulâ reflexiva. Ter. Eun. 1. 1. 21. Sentiel, qui vii siem. Phædr. 5. 2. jam curabo sentiel Quos alleceit. — c) Cum Infinito. Cic. 2. Cat. 12. 27. in hac urbe esse consules vigilantes. Id. Sent. 28. 60. manere libertatem illam. Ovid. 13. Met. 864. Sentiel esse mihi lanto pro corpore viles. — d) Absolute. Ter. Adelph. 1. 2. 59. iste tuus ipse sentiel Poterius. Inscript. apud Marin. Frat. Arv. p. 263. POSVERUNT GAIANVS ET RYCHARVS PARENTES FILIIS DVLCISSIMIS SED NON HOC MERENTES A VOBIIS QVI SIBI SENSERVNT III. ID. SEPT. EX QVIBVS VNVS VIXIT IN XI. KAL. OCT. ET ALIVS IN III. KAL. EASEDEM. — e) De inanimis. Virg. 1. G. 136. Tunc alnos primum fluvii sensere cerasas. Horat. 3. Od. 23. 5. Nec pestilentem sentiel Africum Fœcunda villis. Id. 1. Ep. 1. 84. lucus et mæra sentit amorem Festinantis heri. Liv. 9. 37. Vattationem sub Ciminii montis radicibus jacens ora seoserat. Plin. Paneg. 31. Cessantem Nilum sentit urbis annona. Plin. alter 17. Hist. nat. 23. 35. (240). Vites orbites vinculi sentiant, vexatione non dubia. Id. 11. ibid. 42. 97. (242). Caseus ita temperatur, ut valutatatem non sentiat. et 37. ibid. 10. 65. (177). Germa ignem non sentiens. Id. 19. ibid. 28. 68. (270). Sentiat Cæcis ortum maria, et terra. — 4.º) Item pro obnoxium esse, esser soggetto, palire. Id. 12. ibid. 7. 14. (28). Radis celeriter cariem sentit. Id. 8. ibid. 18. 26. (68). Cameli reblem sentiat. Id. 9. ibid. 49. 73. (156). Morbos universa genera pincium non accipimus sentire. ¶ 2. Sæpissime reiertur ad animum, et ponitur — 1.º) Pro intelligere, percipere, videre, scire, intender, vedere, conoscere. — a) Cum Accusativo rei, quam quis sentit. Plaut. Curc. 2. 1. 2. Eculapii ita sentio sententiam. Id. Pseud. 1. 5. 7. id jam eundem sensi. Ter. Adelph. 4. 2. 7. Primus sentio mala costra. Cæs. 7. B. G. 52. Eorum arrogantiam reprehendere, quod plus se, quem imparatorem, de victoria atque vitia rerum sentire existimarent. scaperne pii. et Cic. Rabir. Post. 1. 1. Sentio nihil. Horat. Carm. sæc. 73. hoc Jovem sentire. Id. 2. Ep. 1. 134. presentia numina senti. Sil. It. 12. 639. Aeneada sensere deum. h. e. cognoverunt voluntatem mentemque benignam Jovis. Seneca Ep. 75. Omnia me illa sentire, quæ dicerem, nec tantum sentire sed aiare. Id. ibid. 100. Illum sensisse, quæ scripsit. Apul. de Dogm. Plat. 1. Machinamentis, quibus ad sentendas dijudicandasque quantitates et qualitates sensui instructi sunt. Cæl. Aurel. 1. Acut. 14. 105. Asclepiades constituit alomos corpuscula intellectu sensu. Adde Theod. Priscian. 4. p. 316. — Pnetice. Ovid. 5. Met. 557. Protinus, ut vestium sentiant æquora cutem, Pons super fluctus altum insistere remis Opleus. Id. 12. ibid. 619. Hæc illi mensura viro respondet et hæc est Par tibi Pellide nec inania Tartara sentit. — b) Cum

Infantio. *Plaut. Men.* 3. 3. 76. sentio Errare. *Ter. Adelph.* 3. 4. 66. Inepta hæc esse, nos quæ scilicet, sentio: Verum quid facies? ut homo est, ita morem gerat. *Cic. 1. Tusc.* 23. ad fin. Sentit igitur enim se mori: quod quam sentit, illud una sentit, se vi sua, non aliena moveri. *Id. 2. Cat.* 3. 5. Me scire sentiunt. *Nepos Them.* 8. Sentit sibi esse periculis. *Horat.* 2. Sat. 8. 58. postquam nihil esse periculi Sensimus, argimur. — c) Cum particula relativa, sequente Coniunctivo, vel etiam Indicativo. *Plaut. Bacch.* 2. 3. 56. quoniam sentio, Quæ res gereretur. *Id. Trin.* 3. 2. 23. Scio ego et sentio ipse, quid egam. *Cic. 1. Off.* 4. 14. Unum hoc animal sentit, quid est ordo, quid deceat, in fecit dicitque qui sit modus. *Id. Arch.* 1. 4. Si quid est in me ingenti, quod sentio, quem sit exiguum, et ibid. 6. 13. Illa quidem certe, quæ summa sunt, et quo fonte hauriam, sentio. *Horat.* 4. Od. 4. 25. Sensere, quid mens rite, quid indeoles Posset. *Plaut. Capt.* 2. 1. 14. sentio, quem rem agitis. — d) Cum Ablat. et præp. de. *Cæc.* 5. B. G. 32. Hæstet ex nocturna fremitu vigilante de protectione eorum senserunt. — e) Absolute. *Plaut. Truc.* 2. 6. 64. Vehementer nunc mihi est irate: sentio stique intellego. *Cic. Orat.* 57. 193. Ipsi non sentio, quam utantur. *Id. Sen.* 21. 47. Meas sapientium sentira ac vigere. *Quintil.* 9. 4. 52. Non sententibus nobis excludit veritas. *Id. declam.* 9. 20. extr. Qui lucem, libertatem non ignora, ut primo natalis hunc tempore, sed videns sententiaque accepti. h. e. quod sit *Ter. Eun.* 1. 1. 27. prudens, sentens, Vivus videoque. *P. SCIENS.* *Liv.* 3. 25. Sensere vigilas. *Id.* 34. 14. Priusquam hostes sentirent. — Impersonaliter. *Cic. 3. Orat.* 42. 168. Non ut dictum est, sed ut sensum est. — 2.) Pro adverte, accorgeris. *Ter. Adelph.* 3. 4. 3. Si me senserit cum quæpiare, numquam dicet. *Cic. Amic.* 27. 203. Numquam illum ne minima quidem re offendi, quod quidem senserim. *Ovid.* 13. Met. 287. Est enim certe vestros sensurus bonores. — 3.) Et pro iudicare, existimare, opinari, estimare, iudicare, esse de parere. — a) Cum Adverbis. *Cic. 2. Acad.* 19. 63. (2. pr.) Jocoque, an ita sentiens. *Id. 1. Tusc.* 3. 6. Fieri potest, ut recte quæ sentiat, et id quod sentit, polite eloqui non possit. Adde *Quintil.* 3. 6. 4. *Cic. 3. republ.* 21. 32. Si ita sentit, ut loquitur, — in eliter. *Quintil.* 3. 1. 5. Qui contra sentiat. — b) Cum Accusativo. *Ter. Adelph.* 4. 2. 29. Idem, quod ego, sentit. *Cic. 1. Fam.* 7. ante med. Nos quidem hoc sentimus: si exploratum tibi sit, posse te illius regni patiri, non esse cunctandum: si dubium, non esse conandum. *Id. 4. Cat.* 7. 14. Causa est hæc inventa sola, in qua omnes sentirent unum atque idem. *Quintil.* 5. 13. 3. Ut, quod sentio, semel dicam. *Nepos Hannib.* 3. Ailla atque antea sentire. h. e. idem mutasse. *Arnob.* 5. p. 181. Eadem sentio, quæ sub tacitis cogitationibus ipsis ab historicis senta sunt. Adde *Sueton.* Ner. 43. — Cum addito Ablat. et præp. de. *Cic. 3. Cat.* 2. a med. Qui omnia de republica præclara atque egregia sentirent. — c) Cum Infinito. *Cic. 5. Tusc.* 28. 82. Quam senserint, finem bonorum esse congruere naturæ. *Id. 4. republ.* 46. 70. Sic sentio, nullam rerum publicarum conferendam esse cum ea. — d) Sentire de aliquo, aver. opinione o. conceitio. *Cic. 4. Fam.* 13. a med. Familieris vero aui, et il quidem, qui illi iucundissimè sunt, mirabiliter de te et loquuntur et sentiunt. *Id. 5. Tusc.* 8. extr. Non est enus alate et ample loqui, quum humiliter domilique sentiret. *Cæc.* 2. B. C. 32. Quid irati gravius de vobis sentire possunt, quam ut eos prodatis, qui se vobis omnia debere iudicant? *Quintil.* 2. 2. a med. Si parum a præceptore laudentur, ipsi de illo male sentiunt. *Plin.* 1. Ep. 5. Sentire de Modesto bene. — e) Sentire cum aliquo, esse del medesimo parere o partito, concordare col sentimento altrui. *Cic. Rosc. Am.* 49. 143. Fateor, me insensere, qui cum illis senserim: temet inermis, iudicis, senserim. *Ter. Andr.* 2. 1. 24. Næ ite haud mecum sentit. *Plaut. Most.* 3. 3. 24. Sen-

tire tecum. *Liv.* 1. 52. Stare ac sentire cum rege. *Cic. 7. Att.* 1. 3. Sentire cum Cæsare. *Nepos Phoc.* 3. cum Cossandro. *Liv.* 34. 32. cum Philippo. *Id.* 36. 31. cum Aetolis. — f) Sentire adversus seu contra aliquem, esse del partito avversario o della contraria fazione. *Nepos Dion.* 7. Licet illis eorum bona, quos sciebat adversus se sensisse, militibus dispartiri. *Sall. Cat.* 26. Conlegam suum Antonium pacione provocare perpulserat, ne contra rempublicam sentiret. machinasse. — g) Sentire pro, vel ob aliquo, esse dalla sua, tener de lui. *Plaut. Rud.* 4. 4. 56. Omne patior, dum hic hinc e me sentiat. *Gell.* 5. 10. ad fin. Si iudices pro mea causa sanerint. — h) Sentire ab aliquo seorsum, vel seorsus, discordare dal sentimento altrui, dissentire. *Plaut. Capt.* 3. 5. 52. abs te seorsum sentio. *Afram.* apud *Charis.* p. 195. *Reil.* Ut abs te seorsus sentem de uorle re. — 4.) In re forensi alius pro causare, decernere, statuere. *Cic. 2. Ferr.* 31. Quæ vult Hortensius, omnia dicet et sentiat. *Id. 3. Fam.* 8. 9. Si unquam mea cause quidquam aut sentit, aut fecit. *Id. 5. ibid.* 2. 9. Mihi lenissime sentire vult. *Id. 11. ibid.* 21. 2. Quum ego sensissem, de illi sententiam ferri oportere. *Gell.* 5. 10. Si iudices pro cause mee senserint, h. e. sententiam tulerint. *Catull.* 64. 21. Tum Thetidæ pater ipse Jugandum Pelea sentit. Est qui leg. sanzit. — Hinc vetus illa formula: Qui hæc sentit, in bene partem; qui alia omnia, in illam partem ite, que sentit. *V. Plin.* 8. Ep. 14. — Hinc *Sensu, Grum.* n. plur. 2. absolute, substantivorum more, ea, que mentis concepta sunt, sentimentis, voynpara. *Cic. 1. Orat.* 8. a med. Quod exprimere dicendo sensu possumus. *Id. 3. ibid.* 14. sub fin. Sense mentis at consilia sic verbis explicat, ut etc. Adde *Quintil.* 8. 5. 1. et *P. SENSUS*, us.

Homonym. Sentire differt ab intelligere (*P. super.* petr. 2. 1.) eo quod hoc proprie significat rationales mentis notiones per actus reflexos ac per synthetis, ut ajuat philosophi, acquirat; illud vero cognitiones indicat naturales per sensus comparatas. *Seneca 3. Ira* 13. Quidam gauderet, quod iram suam multum intellexerant, nemo sentiret? *Petron.* Sat. 129. Non intelligo me virum esse, non sentio. Adde *Plaut. Truc.* 2. 6. 64. *P. etiam COGNOSCO* in fin.

SENTIS, is, m. 3. Femininum facere videtur *Ovid.* de *Nuce* 113. At rubus et sentes tantummodo lædere nescit. Nisi ad arbores recurras, es præcedentibus. Ita *Forcellinus.* At femininum nomen est in *Uto Virg.* Cul. 55. teneris fruticibus sentes. — De etymo vocis, *P. dicta* in SENTI. — Sentis est spina, rubus, vepres, *ακωνδα* (It. pruno, spina; Fr. épines, ronces, buisson; Hisp. espinas, breña; Germ. d. Dornstranck, Dorn; Angl. a briar, bramble).

1.) Proprie. — a) In sing. num. *Colum.* 11. A. R. 3. Græci κυνιστάρων, nos sentem canis appellemus. *P. CYNOSBOTOS.* — b) In plur. num. *Festus* p. 339. 27. *Müll.* Sentes quum constat esse spinas, et *Afranius* in *Abdectia* dixerit, Quam sentiose verba pertorquet turba (al. lupa: al. rectius tuba) pro spinosis accipi debet. *Plaut. Capt.* 1. 2. 85. Asper meus victus sane est. pas. sentiose editas? *Colum.* 6. A. R. 3. Liberantur arve sentibus, qui sentio tempore recti plerumque radicibus intereunt. *Virg.* 2. G. 411. et 9. *En.* 382. Denti sentes. *Id.* 2. ibid. 379. aspi. *Id.* 4. *Ecl.* 29. incultis. *Ovid.* 2. Met. 799. hamati. et 1. ibid. 509. Crura secant sentes. *Philad.* de *insit.* 81. Spiniferas prunos armataque robore sentes Levigat. — *Vepres* et *senies* conjuguntur in veteri *Legge* de aqueductibus, apud *Frontin.* *Aqued.* 129., fortasse, quæ illi sunt quæcumque virgula inutilis, hi spinosæ tantum. *Sic Dracont.* 3. *Hexam.* 439. Mille darent vepres, sentis sudaret emomum. *Quintil.* 12. 1. 7. Terra sentibus ac rubis occupata.

II.) Translate et joculariter *Plaut.* *Cas.* servos furaces senies vocat, 3. 6. 1. *oxm.* Vide for, ut sentes sub signis ducas. eo. qui vero sunt

senes? *oxm.* quia quod tetigere, illico rapiunt: al eas areptum, illico sedunt.

Homonym. *Dumus* significat virgultu densa, quæ sunt loco silvestri, ut es probabiliore etymo vocis efficitur (*P. DUMUS*); vepres virgulta potius inutilis ac spinosæ, sentes spinosæ. *P.* quæ supra diximus ad I. b. in fin., et *Döderlein*, op. cit. v. 6. p. 208.

SENTISCO, is, era, n. 3. inchoat. a sentio (*V. Priscian.* 8. p. 824. *Putsch.*), idem ac sentio, cognosco, adverbo. *Lucret.* 3. 394. Quem primordia sentiscant concussu animæ, et 4. 587. Et genus agriculum late sentiscere, quum Pen *Pinea* semiferi capillis velamina quassans etc.

SENTIO, as, are, v. 1. frequentat. vel intens. a sentio. *Gloss.* *Isid.* Sentire, in animo sensum adjudicare.

SENTIS, itis, m. et f. 3. (sentis) De hec voce ita *Isid.* 17. Orig. 7. 60. Sentis dicta a situ, quod sit terre incolta, in qua sentes spinæque nascuntur. At hoc improbabile est; fuit enim verba *Virg.* 6. *En.* 462. Per loca sente situ. — Sentis est idem ac sentia, rubus: hinc senticetum et senticosus recte deducuntur.

I.) Proprie. *Apul. Herb.* 87. A Græcis dictus batos, alii cynosbatos, itall senticem appellant. ell rubum. *Isid.* loc. cit. Rhemus genus est rubi, quam vulgo senticem uralem appellat, asperum nimis et spinosum.

II.) Translate. *Prudent.* 2. *Symmach.* 1042. Ne frugem segetemque animæ spinosa melorum Impediat sentis.

SENTIOSUS vel

SENTIOSUS, a, um, adject. (sentis) senticosus.

I.) Proprie. *Paulin.* *Nolan.* *carm.* 6. 310. sentiosarum purgans concreta visarum. *Fulgent.* *Mythol.* prol. ab inu. Tandem inter sentiose nemorum frutices aequalabat viduus sulcis ager. *Acro* in *Horat.* 2. Od. 9. 1. Agri sentiosi.

II.) Translate. *Boeth.* in *Porphyr.* dial. 1. p. 12. Id ipsum letius expedii, quod stricte et sentiose brevitate vinculo colligaverat.

SENTUS, e, um, adject. (sentis) horridus, incultus, asper, quasi sentibus obsitus, orrido a quæ d. prunaja, *ακωνιστός*.

I.) Proprie. *Virg.* 6. *En.* 462. Iussa deum nunc hæc ire per umbras, Per loca senta situ cogunt, noctemque profundam. *Prudent.* 2. in *Symmach.* 1039. Estrepemus enim sentos de corpore vepres. *Id.* *Apotheos.* 193. senta rubus. — *Senta*, neutr. plur. absolute, loca esota, apud *Petron.* *Antig.* in *Bullett.* *archeol.* n. 1831. p. 49. *Orelli* *Inscript.* 1194. TV RENS QUI STAT- GTO VADIS PER SENTA, VIATOR.

II.) Translate. *Ter.* *Eun.* 2. 2. 5. Video bomilcem sentum, squalidum, egrum, pannis annisque oblitum. h. e. incomptum, horridum. *Dan.* sentum ad horrorem retulit, squalidum ad sordes. *Capell.* 6. p. 227. Hanc ego crediderim sentis spinescere membris.

SENSUS, us. *P. SINUS.*

SEORSIM et

SEORSUM vel seorsus, adverb. *P. voc. seq.* in fin.

SEORSUS, a, um, adject. seorsum positus, separato: pro seorsus, a se at vorto seu verio. *Terentian.* de *syllab.* p. 2398. *Putsch.* Sed dnas fient seorsum syllabæ per se breves, et de *carm.* iamb. p. 2439. in fin. Nunc quia, quæ potul, videor tractare seorsus. *Auson.* *Edyl.* 17. 5. sape seorsis Obstant studiis. Fortasse quæ putat, buo pertinere et illud *Caton.* apud *Gell.* 7. 10. Pignoris capio ob as militare, vocabulum seorsum sit. *Id.* apud *Fest.* p. 201. 26. *Müll.* Majores seorsum aliqua divorum pratum paravere bonis atque strenuis. — Hinc

Seorsum vel seorsus, adverbialiter occurrit. — a) *Sorsum*, pro seorsus, habet *Lucret.* 3. 629. et alib., et *Friap.* 85. 17. — *Seorsim* barbarum esse, monet *Forcellinus.* Ceterum legitur apud *Prudent.* 2. contra *Symmach.* 774. Hinc alios, aut lode alios propterea seorsim Quemque pot anfractus proprios. Alii tamen leg. seorsum. — b) Postia fere dissyllabum est, aliquando trissyllabum. *Catull.* (?) 20. 16. Proin viator hunc

Denm vereberis, Manumque seorsum babebis: hoc tibi expedit. h. e. abstinebis manum, ne quid furto auferas. Alii scrib. sorsum eod. sensu. *Zucet.* 4. 496. Seorsus item sapor oris habet vim, seorsus odores. *Id.* 3. 638. Vis alligat ut seorsum partem recernat utramque. et *ibid.* 552. Et veluti manus elqua oculus auresque seorsum. et 4. 492. Quod molle est durum est, gelidum ferrenaque seorsum etc. — Seorsum vel seorsus est separatim, secreto $\chi\omega\rho\iota\varsigma$, $\kappa\alpha\tau\alpha\ \mu\acute{o}\nu\alpha\varsigma$ (It. separatamente, a parte, in disparte; Fr. à part, séparément; Hisp. separadamente; Germ. besonders, abgesondert; Angl. apart, asunder). Occurrit autem ¶ 1. Generalim. — a) Absolute. Cato apud *Charis.* 2. p. 195. *Putsch.* Qua arte natio sua separata seorsum. *Plaut. Epid.* 3. 3. 20. Cave, alia cum filia mea copulari bene. In aedulam istanc seorsum concludi volo. *Id. Rud.* 5. 2. 26. Nummi octingenti auri in marsupio infuerunt: praterea centum denaria Philippa in pasculo seorsus. *Zucet.* 5. 447. Est seorsum mare nil secreto humore patens, Seorsus item puri secretique aetheris ignes. Adde loc. *Int. cit.* — b) Cum Ablativo et prap. ab, aut sine prap. *Plaut. Asin.* 2. 2. 95. me seduxit solum, seorsum ab adibus. *Fleckeisen* seorsum. *Id. Capt.* 3. 5. 52. At ego alio recte, qui abs te seorsum sentio. h. e. aliter ac tu. *P. SENTIO.* *Sall. Jug.* 73. Qui plerumque seorsum a rege exercitum ducere, et omnes res exsequi, quas Jugurtha fecisse superaverat. *Cat. ad Cic.* 8. *Fam.* 9. a med. Seorsum a college puto mihi emula paranda. *Cic.* 3. *Herenn.* 4. 7. Seorsum tractandum est hoc ab illo. — *Zucet.* 3. 564. *Lachmann.* Dispicere (nequit) ipse oculus ram seorsum corpore toto. *Id. ibid.* 631. At neque seorsum oculi neque nares nec manus ipsa esse potest animi (*Lachmann.* animae), neque seorsum lingua neque aures. ¶ 2. Speciatim est politissimum, praesertim, specialmente, distinctamente. *Ter. Adelph.* 5. 9. 14. Omnibus gratiam habeo, et seorsum tibi praeterea Demea. ¶ 3. Item longe, procul. *V. Catull.* loc. *Int. cit.* ¶ 4. Item aliud vel aliter. *Rutil.* 2. 15. Seorsum est beneficium dare libenter, injuriam facere nolle. Alii leg. *diversum*, vel aliter interpretantur. *Uf. Macrob.* 4. *Saturn.* 6.

SEORSUS, adverb. *P. voc. praeced.*
SEPA et sepa *P. in SEPS.*

SEPAR, pars, adject. omni. geo. (se et par) in Ablativo sing. *separe* et *aspari* est loc. subjectis dici posse constat; et vocam in plur. num., quod sciam, usurpavit nemo. — *Seper* est divisus, separatus, secretus. *Priscian.* 5. p. 646. *Putsch.* Par et quae ex se componuntur impar, dispar, compar et separ. *Val. Flacc.* 5. 57. carae humus haec non dividit umbras, Onsequae nec tumulo, neo separe contegit urna. *Stat.* 4. *Theb.* 482. In separe caeta Elysios, Perseel, ploa, virgaque poteot Nubilus Arcas aget. *Solin.* 4. ad fin. Duo summa natura separi. h. e. diversa. *Prudent.* *Apothos.* 511. de Trinit. Sic tamen haec constera tria, ut ne separe ducta Tres feciam.

SEPARABILIS, e, adject. (separo) qui separari potest, separabile, $\chi\omega\rho\iota\tau\acute{o}\varsigma$. *Cic.* 1. *Tusc.* 10. a med. Vim sam, qua vel agamine quid, vel sentiamus, in omnibus corporibus viris aequabiliter esse fuisse, nec separabilem a corpora esse.

SEPARABILITER, adverb. (separabilis) Idem ac separatim. *Boeth.* in *Porphy.* *diat.* 2. p. 37. Ab accidentibus genus magis de pluribus praedicatur, quod quum unus cygni inseparabile fortasse accideret albi albam, animal non eptum de cygno praedicatur, sed aliam de albis omnibus et non albis animalibus. At vera accidens de soils tantum illis, quibus inseparabiliter coninetur, vel quibus separabiliter. Adde *Asper.* p. 55. 17. *Keil.* et *Augustin.* *Serm.* 52.

SEPARANS, eotis, particip. *P. SEPARO.*

SEPARATE, adverb. (separatus) Comp. Separatius. — *Seperate* Idem ac separatim. *Eumen.* *Gratias.* act. *Constantin.* *Int.* Separata igitur utraque dicam. *Cic.* 2. *Invent.* 51. ad fin. Quaedam argumentationes communiter ac

similiter tractabuntur, quaedam separatim adjunguntur.

SEPARATIM, adverb. (separatus) seorsum, divitum, secreto, separatamente, $\chi\omega\rho\iota\varsigma$. — a) Cum Ablativo et prap. ab. *Cas.* 1. *B. C.* 76. et *Sall. Cat.* 56. Postulat, ut Iureni, se exercitum non deserturus, neque sibi separatim a reliquis consilium capturos. *Cic.* 2. *Nat. D.* 66. 165. Dii separatim ab universis singulos diligunt. *Id.* 2. *Fam.* 16. a med. Nihil accidit ei separatim a reliquis civibus. *Liv.* 40. 47. Separatim eos ab illis se agnoscunt. — b) Absolute. *Cas.* 3. *B. C.* 18. Ad neminem unum summa imperii rediit, sed separatim suam quisque clessem ad arbitrium suum administrabat. *Id.* 1. *B. G.* 29. Quibus in tabulis nomioetim ratio confecta erat, qui numerus demo exisset eorum, qui arma ferre possent, et item separatim pueri, senes mulieresque. et 7. *ibid.* 36. Medicinibus interralis separatim singularum civitatum coples collocaverat. *Nepos Datam.* 11. Compluribus locis separatim gladios obruit, qua e. *Id.* et *Cic.* 1. *Orat.* 3. 9. Qui non una aliqua in re separatim elaborari, sed omne quescumque posset, comprehenderint. *Id. Dom.* 52. ad fin. Se a me pla salutem excepisse, separatim semel, iterum eum universis. *Id.* 13. *Fam.* 12. Alia epistola commendari tibi legatos Arpinatum, hac separatim Q. Fufidium. *Id.* 2. *Orat.* 27. 118. Vel separatim dicere solemus de genere universo vel deinde de singulis temporibus, senza una relazione o rapporto speciale, senza alcun nesso.

SEPARATIO, ois, f. 3. (separo) actus separandi, sejunctio, segregatio, divisio, separazione, $\alpha\delta\omega\rho\iota\sigma\mu\epsilon\varsigma$.

1.) Proprie. *Cic.* *Orat.* 3. 33. Distributione partium ac separatione magnitudines sunt artium dominantes. *Gell.* 2. 8. Separatio animi et corporis in morte. *Tac.* 6. *Hist.* 46. Tamquam ea separatione ad caedem destinarentur. *Gromat.* vet. p. 11. 30. *Rudorff.* Separationes agrorum.

11.) Translate. ¶ 1. Generalim. *Cic.* 2. *Invent.* 18. 55. Facili a desolitione separatio. *Quintil.* 7. 1. circa med. Congregatio criminum accusantem adjuvat, separatim defendentem. *Tac.* *Agrie.* 38. Mischee iuricem consilia aliqua, delode separare. h. e. consilia in commune intrare, ac deinde rursus pro se quisque capere. ¶ 2. Speciatim apud rhetores est figura eadem qua diacope vel diastole, quum inter duos eadem verba direrum ponitur aliquid medium, ut: Due aga, due ad nos. *Jul. Rufinian.* 11. *K. DIACOPE* et *HYPERBATON*.

SEPARATIVUS, a, nm, edject. (separo) $\delta\iota\alpha\chi\omega\rho\iota\tau\acute{o}\varsigma$, separandi vim habens. *Diomed.* 1. p. 412. *Putsch.* Aut conjunctio separativa. *Priscian.* 14. p. 1003. *Putsch.* Praepositiones $\delta\iota$ et $\delta\iota\varsigma$ eodem significationem habent: sunt autem separativae, ut divido distabo, quod apud Graecos $\delta\iota$ praepositio facit.

SEPARATOR, ois, m. 3. (separo) qui separat, separator, $\chi\omega\rho\iota\tau\acute{o}\varsigma$. *Terull.* *Prascript.* 30. a med. Unum ante quam separaretur, posteriolem ostendit separatorem. *Gloss. Gr. Lat.* $\chi\omega\rho\iota\tau\acute{o}\varsigma$, separator. Adde *Fulgat. interpr. Zachar.* 9. 6.

SEPARATRIX, trici, f. 3. (separo) separatrice, qua separat. *Augustin.* 11. *Trin.* 10. Voluntas conjunctrix ac separatrix hujuscemodierum.

SEPARATUS, a, um, particip. *P. SEPARO.* SEPARATUS, a, m. 4. (separo) divisione, separatio. *Apul. Florid.* 15. Adolescent est risenda pulcritudine, erulibus fronte parill separatu per malas remulias.

SEPARIUS vel separius, m. m. 2. (sepes) qui facit seu struit sepes, vel qui sepihus agros cingit earque reperat. *Inscript.* apud *Pratill.* *Via App.* p. 160. m. sabino (lege Sabino) m. l. onyx sepius artexia c. l. sec. *P. SEPARIUS*, ubi non omnia recte.

SEPARO, as, avi, stum, are, a. 1. (se et paro) Primam syllabam licenter curripit *Capell.* 2. p. 33. (*V. L. Müller de re metr.* p. 361.) Part. Separans I. a; Separatus L. b. d.; II. b. c. et

in fin.; Separaturus I. a; Separandus I. b.; II. a. — *Sepero* est sejungo, divido, secerno, disciudo, disterno, distrebo, $\chi\omega\rho\iota\varsigma$, $\alpha\delta\omega\rho\iota\varsigma$ (It. disgiungere, sceverare, separare; Fr. séparer, disjoindre, désunir, diviser; Hisp. separar, dividir, desunir, apartar; Germ. absondern, trennen; Angl. to sever, separate, part, disjoin).

1.) Proprie. — a) Cum Accusativo. *Ovid.* 4. *Met.* 448. nec oos mare separat ingens, Nea via, nec mootes. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 15. 20. (50). Angustius steli Europam Asiamque separatilis. *Ulg. Diq.* 34. 2. 19. § 2. Et scripsit, vascula non separatatum, licet el optio fuerit relicta. — Passive. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 32. 87. Ut duo marie portenul discribioe separatur. *Liv.* 42. 55. Separatus Thessalorum omois equitatus. *Tac.* 5. *Hist.* 5. Separati epulis, discreti cubilibus. *Ovid.* *Heroid.* 8. 173. Quid mihi, quod lato non sepetor aequore, prodest? — b) Cum addito Ablativo et prap. ab, ex. *Cic.* *fragm.* pro C. *Cornel.* apud *Alcon.* A populari consensu senatorie subseilia separare. *Plin.* 4. *Hist. nat.* 12. 26. (87). Ille latitudo Asiam ab Europe separat. *Ovid.* 1. *Met.* 313. Separat Aonios $\Theta\epsilon\tau\alpha\iota\varsigma$ Phocis ab aris Tura ferax. — Passive. *Cur.* 7. 10. 35. Separandus a caetern exercitu ratus. *Cic.* 2. *republ.* 22. 39. Equulum magno numero et omni populi summa separato. — c) Cum Ablativo sine prap. *Ovid.* 1. *Trist.* 10. 28. Seltion Abydena seperat urba frerum. *Lucan.* 9. 524. Separat ordentem tepida Bereniceida Lepti. *Id.* 4. 75. spatium aetheris terram. — d) Cum Accusativo et prap. in. *Vellej.* 1. 18. 1. Corpora gentis illius separate la alias civitates.

11.) Translate. ¶ 1. Generalim. — a) Cum Accusativo. *Quintil.* 5. 7. 9. Separatus officium deolis testes et refellenti. *Tac. Agric.* 38. Mitcare iuricem consilia, delode separare. h. e. in commune intrare ac deinde pro se quisque capere. *Capell.* loc. *supra cit.* Qui (*Mercurius*) fata succedentis Separat libens Osiris. h. e. discernit, aut, ut *Propius* interpretatur, eum nemine communicat, relitcat. — Passive. *Vellej.* 1. 17. 3. Ut idem separetur Cato. *Quintil.* 4. 2. 101. Mischeoda est, an separanda narratio. — b) Cum addito Ablativo et prap. ab. *Cas.* 7. *B. G.* 63. extr. Neque suum consilium ab reliqua separe audeat. *Cic.* 5. *Fam.* 12. 2. Multi Gracel a perpetuis sula historis ea, qua dist, bella separerent. *Liv.* 38. 41. Nihil est quod se ab *Aetolia* separent. *Quintil.* 1. 5. 5. Separare a figuris ea (vitiis). *Id.* 2. 21. 12. oratorem a bono viro. — Passive. *Cic.* 1. *Off.* 27. 95. Cogitatione magis a virtute potest, quem re separe. *Liv.* 23. 20. Ob separata ab se consilia. — c) Cum Ablativo sine prap. *Cic.* 4. *Tusc.* 15. 34. Virtus ipsa per se sua sponte, separata etiam utilitate, laudabilis. ¶ 2. Speciatim pro arcipto. *Cyprian.* de *Mariol.* 8. Quom seltu sterili terra lejuna est, naminem fames separat. — Hinc Part. prater. pass., cujus exempla retulimus.

Separatus, a, um, adjectivorum quoque mora occurrit; unde Comp. Separatior. *Cic.* 11. *Att.* 17. a med. Ita vero, qua tu content vi, aliud quoddam separatum volumem expectant. *Nepos Eumen.* 10. Quum exercitus el ter ante separatis temporibus Jurassel, se eum defensurum. *Cas.* 4. *B. G.* 1. Pilvati ac separati agri apud eos oihil est. *Horat.* 2. *Od.* 19. 18. ad *Bacch.* Tu separetis viduis in iugis Nodo cuerces viperino Bistonidum sine fraude crines. h. e. remotis, secretis. *Tac.* *Germ.* 22. Separata singulis sedes et sus cuique menas. *Quintil.* 1. 5. 35. Neutrum ritiosum separatim est, sed compositione peccatur. *Id.* 8. 3. 77. Interim libera at separata est (parabola), interim cum re conneclitur. *Id.* 1. 3. 15. Quid separe, quid conjunctis (verba) exigant. *Capell.* 9. p. 324. Tetrachorda principellum, mediarum, conjunctarum, separatarum, excellentium. *V. Vitruv.* 5. 4. at *TETRACHORDON.* *Fulgat. interpr.* *Os.* 4. 17. Separatum est convivium eorum. h. e. diversi, disparei cibi. *Terull.* *Anim.* 18. ad fin. Intellectus separatio. — *Cael. Aurel.* 5. *Tard.* 10. 101. Erunt purulenta separata a stercora et

discreta. — *Separatum exordium* apud Cic. 1. *Invent.* 18. a med. est, quod non et ipsa causa ductum est, nec sicut aliquod membrum annexum orationi.

Separati, ōrum, n. plur. 2. absolute, qui separati vel seorsum sunt. *Ambros. Hexam.* 6. 8. n. 45. Copulamur absentibus, alloquimur separatis.

SEPELIBILIS, e, edject. (sepelio) qui sepeliri, seu legi abscondi potest, aut debet. *Trenslatio. Plaut. Cist.* 1. 1. 64. exm. Indidem, unde oritur, facit ut facias stultitiam sepelibilem. *siz.* Quid faciam? exm. in latebras abscondes peiora penultimio.

SEPELIENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

SEPELIO, pēlis, pēlivi et pēlii, pultum, pēlire, a. 4. — a) Quod pertinet ad descriptionem, *sepeliri*, cum duplici i, occurrit in *Inscr.* apud *De-Rossi, Bullett. Crist.* a. 1871. p. 147; item in *Inscr. de Lyon* 6. 10. et *Inscr. Afric.* apud *Rénier* n. 1767. — *Sepeilitus*, cum diphthongo in prima syllaba, occurrit in *Inscr. Neap.* n. 3137. — b) Quod ad formam attinet, *sepeli* pro *sepelii*, legitur apud *Pers.* 3. 97.; *sepuliviv* in *Corp. Inscr. Lat.* 3. 2326.; *sepelibus* pro *sepelice* apud *Auson.* *Ep.* 25.; *sepelitus* pro *sepultus* ee *Caton.* apud *Priscian.* 10. sub fin. *V. etiam Janssen, Mus. Lugd. Bat. Inscr.* p. 99. 3.; *sepelisset*, syncop. pro *sepelivisset*, apud *Propert.* 1. 17. 19. *Lactant. de mort. persec.* 40. 6. et *Quintil.* 8. 5. 16.; item *sepelisse*, pro *sepelivisse*, apud *Aur. Vict.* de orig. gent. *Rom.* 10. 2. — c) Ratione habita etymol., nihil certi afferri potest; non est enim audiendus *Serv.*, qui ad *Virg.* 6. *En.* 424. *Sepulto*, inquit, dormiente sine pulvis, h. e. motu. Alii vocem ducunt a radice *sepel* pro *spai* seu *scat* se *Gr. σκατά*, fodio, aut ab eadem, qua *sopio*. *V. Vancak, op. cit.* p. 985. — *Part. Sepeliens* 1. 1.; *Sepultus* 1. 1.; *II.* 1. 2. et 3.; *Sepeliendus* 1. 1.; *II.* 4. — *Sepelio* est terrae mendo, in sepulcrum infero, terra coepto, humo, (quamquam proprie humo a *sepelio* differt: *V. in ō.*) *Σαπρω* (It. *sotterare*, *appellare*; *Fr. inhumer*, *enterrer*, *ensevelir*; *Hisp. enterrar*, *sepultar*; *Germ. begraben*, *bestatten*, *beisetzen*; *Angl. to bury*, *inter*).

1.) *Proprie.* ¶ 1. *Generalit.* *Acc.* apud *Cic.* 1. *Tusc.* 54. 106. Surge et *sepeli* austum. *Cato* apud *Priscian.* loc. supra cit. *Mortuus* est, *sepelitus* est. *Ter. Phorm.* 5. 7. 40. Nullus sum, *sepultus* sum. h. e. occidi, perii, actum est de me *Lucret.* 5. 991. *Viva* videas viro *sepeliri* viscera busto. Loquitur *Lucret.* de eo, qui a feris *virtus* manditur. *Liv.* 27. 42. Suorum corpore collata in uonem *sepeliri* iussit. *Nepos Timol.* 5. *Uile* quum diem supremum obisset, publice a *Syracusanis*, tota celebrante *Sicilia*, *sepultus* est. *Id. Phoc.* 4. *Nemo* ausus sum (*Phocionem*) liber *sepelire*. *Itaque* a *servis* *sepultus* est. *Proditoribus* enim, ut *id. Them.* 10. *astr.* tradit, *Athenis* non concedebatur *sepultura*. *Apul.* 2. *Met.* *Femina* cum corpore *mariti* *sepellendam*. *Ovid. Heroid.* 14. 127. Et *sepeli* *lacrimis* *parvas* *fidalibus* *ossibus*. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 88. *Iugenilis* non ille *favet*, *plaudique* *sepelitis*, *Nostra* sed *impugnat*. *Lucan.* 8. 859. *templis* *augures* *sepultus*. *Pere.* loc. supra cit. *Jampridem* *huic* *sepeli*: *tu* *restas*. h. e. *sepeli*-vi, *mortuus* est. *Seneca Agam.* 742. *te* *sequor* *tota*, *peter*, *Troja* *sepulta*. *Petron.* *Sat.* 111. a med. *Quid* *proderit* *huc* *libi*, *si* *ta* *vivam* *sepeliri*? *Id. ibid.* 115. a med. *Illum* *dile* *voto* *reddentem* *Penalium* *suorum* *ruinas* *sepeli*. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 30. 36. (110). *Forminae* *sepeluit* *inter* *se* *vivantium* *solae*, *praeter* *hominem*. *Fulgat. interp.* *Num.* 33. 4. *Filli* *Israel*, *videntibus* *Aegyptiis* *et* *sepelitis* *primogenitis*, *quos* *perculserat* *Domino*, *castrametati* *sunt* *in* *Socoth*. — *Apud* *Romanos* *hae* *vete*, *quomodo* *cadavera* *in* *urbe* *sepellebantur*. *Cic.* 2. *Legg.* 23. *ex XII.* *Tab.* *πομηνον* *mortuorum* *in* *urbe* *ne* *sepelito* *neve* *vairo*: *credo*, *vel* *propter* *ignis* *periculum*. (*Paul.* 1. *Recept.* *sens.* 21. 2. *Corpus* *in* *clivitate* *inferri* *non* *licet*, *na* *funestantur* *vatera* *civilitatis*. *Id.* 15. *Orig.* 11. 1. *Prius* *quique* *in* *domo* *sua* *sepellebatur*: *postea* *velitum* *est*

legibus, *ne* *factore* *ipso* *corpora* *viventium* *contacta* *in* *dicentur*. *Eadem* *habet* *Serv.* ad *Virg.* 6. *En.* 152.: *quod* *velitum* *sit* *ad* 11. *En.* 206. *consule* *Duillio*. h. e. *ann. U. C. CCCXVIII.*) *Quod* *autem* *addit*, *neve* *urito*; *indico*, *non* *qui* *uratur*, *sepelli*, *sed* *qui* *bumetur*. *Dein* *rursus*, *quum* *legi* *huiusmodi* *minime* *eret* *satis*, *Antonine* *Pius*, *ut* *confirmat* *Capitolin.* *in* *eius* *vita* (c. 12.), *inter* *urbes* *sepeliri* *mortuosi* *vetuit*. — *Varios* *apud* *varias* *gentes* *sepeliendi* *ritus* *esse* *sequitur* *Sil.* 11. 13. 468. et *seqq. Jornand. Get.* c. 30. *de* *Alarico*, *et* *c.* 49. *de* *Attila* *refert*, *barbarorum* *proceres* *sepultos* *cum* *ingentibus* *divitiis*. — *Da* *Decabala* *Daciae* *rege* *in* *elivo* *fluvii* *Sargellae* *sepulto*, *V. Dion.* 68. 14. — *Sepeliri* *corpora* *defunctorum* *non* *licebat* *in* *Ecclesiis* *sine* *permisso*. *V. Murat. Aned.* p. 238., *sed* *praecipue* *Marini* *Pap. dip.* p. 253. et *Lupi S. Sev.* p. 25. ¶ 2. *Specialim* *pro* *cremare*, *ut* *Σαπρω* *apud* *Græcos*, *quos* *et* *de* *sepeliendis* *et* *de* *cremandis* *cadaveribus* *hanc* *vocem* *usurpasse* *ostendit* *P. Wesselingius* *ad* *Diod. Sic.* t. 3. c. 53. *Cf. Burmann.* *ad* *Val. Flacc.* 5. 10. et *Ernesti* *ad* *Sueton. Domit.* 16. *V. etiam* *Cuper. Obs.* 1. 7. et *HUMO.* *Cic. Flacc.* 38. 95. *Vos* *in* *incendio* *patriae* *sepelire* *conatus* *est*. *Liv.* 8. 24. *Sepultum* *Consentia*, *quod* *membrorum* *reliquum* *fuit*. *Nepos Pausan.* 5. *Eodem* *loco* *sepultus*, *ubi* *vitem* *posuerat*. *Sueton. Domit.* 15. *Interfici* *quidem* *sine* *mora*, *sed* *sepeliri* *quoque* *occuratissime* *imperevit*. *Justin.* 11. 15. 15. *Corpus* *regio* *more* *sepeliri*, *et* *reliquias* *eius* *majorum* *tumulis* *inferri* *iussit*.

II.) *Translat.* ¶ 1. *Generalit.* *Apul.* 8. *Met.* *Crebris* *portionibus* *avide* *et* *securis* *haurientem* *facile* *sepelivit* *ad* *somnum*. *Ovid.* 1. *Pont.* 5. 85. *tunc* *cum* *mea* *fama* *sepulta* *est*. *Addunt* *et* *Senec.* *Ep.* 12. *Quum* *se* *vino* *et* *funeri* *epulis* *sepelivisset*. h. e. *ideo* *na* *ingurgitasset*, *ut* *pæna* *mortuus* *videretur*. *Sed* *alii* *aliter* *leg.* *Virg.* 2. *En.* 265. *In* *adventu* *urbem* *somno* *vinoque* *sepultam*. *Sic* *Propert.* 3. 9. 56. *assiduo* *lingua* *sepulta* *mero*. *Augustin.* *Serm.* 391. *Violentia* *sepelli*. *Similiter* *Sil.* 11. 13. 480. *sævo* *sepelire* *profundo* *Exanimos*. h. e. *meri* *submergete*. ¶ 2. *Specialim* *est* *tollo*, *deleo*, *extinguo*. *Plaut.* *Most.* 5. 2. 1. *Ubi* *somnum* *sepelli* *omnem*, *atque* *obdormivi* *crapulam*. h. e. *finivi*, *abegi*. *Lucret.* 2. 170. *in* *sternum* *sepelire* *salutem*. *Cic.* *pro* *leg. Manil.* 11. 30. *Quod* *bellum* *expectatione* *Pompeii* *attenuatum* *atque* *imminutum* *est*, *adventu* *sublatus* *ac* *sepultus*. *Add.* *Vellej.* 3. 129. 4. *Propert.* 3. 13. 9. *Cuncta* *tuus* *sepelivit* *amor*. h. e. *obruit*, *delevit*: *interlarant* *omnia*. *Maximian.* 1. *Eleg.* 256. *Et* *sensus* *membris* *sic* *sepelle* *suis*. h. e. *sensus* *extinctos* *atque* *obruitos* *corporis* *sui* *membris* *bebere*. *Vellej.* 2. 75. 1. *Bellum* *adventu* *Cæsaris* *sepultum* *atque* *discussum*. *et* *ibid.* 126. 2. *Sepulta* *ac* *situ* *oblitis* *juvillis*, *aquilas*, *industrias*. *Quintil.* *declam.* 12. 24. *Pudor* *projectus* *et* *jam* *olim* *sepultus*. *Petron.* *fragm.* p. 72. v. 3. *Fernand.* *fama* *sepulta* *probris*. *Rurici.* *Cic. Pie.* 5. 11. *Hæc* *sunt*, *o* *carolus*, *in* *gremio* *sepulta* *consulatus* *tui*. h. e. *abditis*, *delectis*, *sublatis*, *to* *consule*. *Id.* 4. *Cat.* 6. 11. (*et* *Propert.* 1. 22. 3.) *Cerno* *animo* *sepulta* *in* *patria* *miseros* *atque* *iosepultos* *acervos* *civium*. h. e. *diruta*, *exclata*. *Horat.* 4. *Od.* 9. 29. *Paullum* *sepulta* *dilecti* *inertis* *Celata* *virtus*. h. e. *ignavæ*, *meræ* *otio*. *Seneca Herc. Œt.* 12. 46. *Sepulta* *vires*. h. e. *defectæ*, *intermortuæ*. ¶ 3. *Item* *operio*, *coprire*. *Sidon.* *carm.* 7. 413. *Jam* *jamque* *frequenti* *Cæda* *sepulturus* *terram*, *non* *hostia* *sepulto*. h. e. *operturus* *corporibus* *cæsorum*. ¶ 4. *Et* *reprimio*, *occulto*, *occultare*, *reprimere*. *Cic.* 2. *Tusc.* 13. *extr.* *Amittenda* *fgitur* *fortitudo* *est*, *aut* *sepellendus* *dolor*.

Homonym. *Discrimen* *inter* *sepelio* *et* *humo* *hoc* *statuit* *Plin.* 7. *Hist. nat.* 54. 65. (187). *Sepultus* *intelligitur* *quoque* *modo* *conditus*, *humatus* *humo* *contectus*. *Cf. Jul. Capitolin.* *Anton.* P. 12.

SEPEO, pēdis, adject. omn. gen. 3. (sex et pes) qui sex pedes habet, ἑξαπόδης. Hinc *sepedes* *populi* *dicuntur* *formicæ* *ab* *Apul.* 6. *Met.*

SĒPES, SĒPIA, SĒPICULA, SĒPIMEN, SĒPIMENTUM, SĒPIO, SĒPIOLA et SĒPIOTICUS. *V. SĒVES*, SĒPIA, SĒPICULA, SĒPIMEN, SĒPIMENTUM, SĒPIO, SĒPIOLA et SĒPIOTICUS.

SĒPHYRUS. *V. ZEPHYRUS*.

SĒPI in rectis sing. pro *sepes*, apud *Hieronymum*. *in* *ep. ad Eph.* 1. *V. SĒPES*.

SĒPLASTA, æ, f. t. et aliquando *Seplasia*, ōrum, n. plur. 2. *Secunda* *syllaba* *licenter* *corripitur* *ab* *Ausonio* *epigr.* 123. *ne* *Aere* *Seplasia* *decipiare* *cave*. — *Seplasia* *est* *forum*, *platea* *urbis* *Capuæ*, *in* *qua* *plurimi* *unguentarii* *negotiabantur*, *ut* *Fest.* et *Ascon.* *in* *Pis.* *docent*.

1.) *Proprie.* ¶ 1. *Universim.* — 1.) *Forma* *Seplasia*, æ, — a) *In* *slag.* *num.* *Cic. Pis.* 11. 24. *Seplasia* *mehercule*, *ut* *dici* *audiebam*, *ta* *ut* *primum* *aspetit*, *Campanum* *consulem* *repudiavit*. *Pompon.* *apud* *Fest.* p. 317. 11. *Müll.* *Lepidum* *unde* *unguentum*, *nisi* *quod* *ex* *Seplasia*, *est*? *Add.* *Plin.* 16. *Hist. nat.* 10. 19. (41). et *Auson.* *loc. cit.* — b) *In* *plur.* *num.* *Varro* *Sat. Menipp.* 84. p. 219. *Oehl.* *hic* *narium* *Seplasia*, *hic* *ῥόδινον* *Neapolis*. *Add.* *Cic. leg. Agr.* 34. sub fin. et *Sext.* 8. 19., *Plin.* 34. *Hist. nat.* 11. 25. (108). et *Val. Max.* 9. t. *extern.* — 2.) *Forma* *Seplasia*, ōrum *est* *Varron.* *Sat. Menipp.* 8. p. 97. *Oehl.* *Dotis* *dato* *insulam* *Chrysam*, *agrum* *Cæcubum*, *Seplasia* *Capuæ*, *macellum* *Romoli*. *Add.* *Marcell. Empir.* 66. ¶ 2. *Seplasia*, *Seturæ* *Veroniana* *(titulum)*, *quem* *finis*, *Postumi*, *cur* *seplasia* *fetet* (*apud* *Prob.* *in* *Virg.* 6. *Ecl.* 31.) *Büchelerus*, *mus. Rhen.* 19. 476., *suspicietur* *ex* *Atellana* *aliqua* *sumptum* *esse* (*Cf. Pompon.* v. 160.). *Proverbum* *Riese* p. 199. *fuisse* *opinatur* *post* *vinum* *seplasia* *fetet*. *Adversus* *utrumque* *qui* *disputavit* *in* *Ann. philol.* 1867. p. 507. *non* *prolulit* *magis* *credibile*. *Ita* *Ribbeck* *in* *Scæn.* *Rom. fr.* v. 11. p. LXXXVI.

11.) *Translat.* ¶ 1. *Pro* *ipsis* *unguentis*, *odoramentis*, *aromatibus*, *pigmentis*. *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 76. *Burmann.* *Oneravit* *vinum*, *lardum*, *fabam*, *sepladium*, *mancipia*. ¶ 2. *Pro* *taberna* *unguentaria*, *Gloss. Labb.*, *ubi* *Sepladium*. ¶ 3. *Et* *pro* *illa*, *qui* *seplias* *vendunt*. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 13. 57. (161). *Non* *obliti* *Demetrium* *a* *tota* *seplasia*, *Neronis* *principetu*, *accusatum* *apud* *consules*.

SEPLASIARIUS, ū, m. 2. (*Seplasia*) *aromatarius*, *unguentarius*, *profumieri*, *droghiere*, *μυροπώλιον*. *Gloss. Lat. Gr.* *Seplasiarius*, *μυροπώλιον*. (*V. Excerpt.* *ex* *vett. lex. Græcol.* p. 247. 47.)

SEPONO, pōnis, pōsti, pōstum, pōnere, a. 3. (*se* et *pono*) *Sepostus*, *per* *syncopam*, *ut* *repositus*, *e* *poetis* *usurpatur*. *Sil.* 11. 8. 378. *Ipsi* *mensis* *seposte* *Lyal* *Sella*. et 17. 281. *et* *seposta* *triumpho* *Laurens* *præda* *ducit*. — *Part.* *Sepositus* 1. 1.; *II.* 4. et *in* *ō.*; *Seponendus* 11. 3. — *Sepono* *est* *seorsum* *pono*, *removo*, *segrego*, *separo*, *reservo*, ἀποτάσσω (It. *mettere a parte*, *separare*; *Fr. placer à part*, *mettre séparément*, *séparer*; *Hisp. apartar*; *Germ. bei Seite setzen*; *Angl. to lay apart* or *aside*, *separate*).

1.) *Proprie.* *Cic.* 1. *Orat.* 35. 162. *Sepondere* *ornamenta*. *Id.* 6. *Ferr.* 10. 23. *Quod* *celari* *opus* *erat*, *habebant* *sepositum* *et* *reconditum*. *Id.* 2. *Divinat.* 54. 112. *Quomobrem* *Sibyllam* *quidem* *sepositam* *et* *conditam* *bebeamus*, *ut* *in* *ō.* *sepositus* *ne* *legantur* *quidem* *libri*. *Id.* 11. *Att.* 24. *Seponi* *ad* *occultari* *possunt*, *ut* *extra* *ruinam* *slat* *eam*, *que* *impendes*. *Liv.* 1. 63. *Capitulum*

pecuniam in ædificationem ejus templi seposuit. *Phædr.* 4. 4. Seponit mœbæ vestem, mundum muliebrem; Lanificæ egellon, pecore, villem, operarios, Potrici plenam antiquis epothecam cedis. riserva, destina. Sic *Cic.* 15. *Att.* 15. a. med. Quod ex latis fructuosis rebus receptum est, id ego ad illud sanum sepositum putebem. h. e. repositum et reservatum ad illud lenum ornandum. *Liv.* 42. 52. Et pecuniam et frumentum seponere in decem annos. *Plin.* 8. *Ep.* 14. a. med. Ut in spectaculis quibusdam suis aliquem seposit ac servat, qui cum victore contendat. *Sueton.* *Cal.* 47. Nonnulli legit ac seposuit ad pompam. *Ovid.* 3. *Fast.* 730. Primillas magoo seposuisse Jovi. *Id.* 5. *Met.* 380. de mille sagittis Unam seposuit. *Calp.* et *Stat.* 2. *Silv.* 2. 150. Non tibi sepositis infelix straugulet arca Dirittæ. *Fulgat.* interpr. 1. *Cor.* 16. 2. Unusquisque vestrum apud se seponat recondeat quod ei bene placuerit. id eē mella in serbo.

II.) Translate. ¶ 1. Generalim. *Cic.* *Orat.* 42. Seponere sibi aliquod tempus ad quippiam agendum, reservare, destinare. Sic 3. *Orat.* 33. 132. Ut nemo genus universum complecteretur, atque ut alius aliam sibi partem, in qua elaboraret, reponeret. *Tac.* 2. *Ann.* 59. Augustus, inter alia dominationis arcana, seposuit Egyptum. h. e. ejus administrationem sibi reservat, per præfectum, procuratorem et juridicum misit. *V. PRÆFECTUS.* *Id.* 1. *Hist.* 1. extr. Principatum Nervæ et imperium Trajani; uberiorum securioremque materiam senectuti seponit, mi reservo per la vecchiaja. et 6. *Ann.* 19. Aurarias ejus, quamquam publicaretur, sibi mel Tiberius seposuit, et ritenne, et riservò. ¶ 2. Specialim est eecernere, eligere, discernere. — a) Cum Ablat. et præp. ab. *Cic.* 1. *Orat.* 6. 22. Seponera a ceteris dictionibus eam partem dicendi. *Quintil.* 12. 2. 16. Seponere rationem susdendi ab honesti questione. — b) Cum Ablat. sine præpos. *Horat.* *Art. P.* 273. Scimus iuribus lepido seponere dicto. distinguere. — c) Cum Accus. et præp. extra. *Liv.* 6. 37. circa med. Seponendum extra oertamen alterum consultum, ad quem plebi sit editus. h. e. estre ponendum. ¶ 3. Est etiam amovere, arcere, oimere. *Tac.* 2. *Hist.* 33. Interese pugna imperatorem, eo seponi melius foret, dubitare. h. e. amovere a periculo. *Id.* 3. *Ann.* 12. Si legatus obsequium erge imperatorem exuit, odo seponamque a domo mea. h. e. ex amicorum numero eximam. ¶ 4. Hinc relegare, relegare. *Sueton.* *Aug.* 65. Agrippam ob ingenium ferax abdicavit, seposuitque Surrentum. *Tac.* 1. *Hist.* 13. ad fin. Mox suspectum in Poppæe in provincia Lueteniam specie legationis seposuit. et *ibid.* 46. sub fin. Seponere aliquem in insulem. *Id.* 1. *ibid.* in eecretum Avæ sepositus. et *ibid.* 88. Sepositus Dolabellæ in coloniam Aquinatem, neque arte custodia, neque obscura. ¶ 5. Pro deponere, prætermittere. *Ovid.* 3. *Met.* 318. Jovem inemorant diffusum neclare curas Seponuisse graves. h. e. ad tempus deposuisse. *Seneca Med.* 404. Seponere questus: non levat miseris dolor. *Val. Flacc.* 1. 631. Inquite, terræ, Spem pelagi, necroque iterum seponite fluctus. h. e. deponite, abjicite cogitationem, consilium navigandi. — Hinc Part. præter. paet., cujus exempla retulimus.

Sepositus, a, um, adjective quoque occurrit. I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Martial.* 6. 18. Jugera sepositi pauca tuere loci. h. e. hortii, qui separatim ab egris esse solet, et septo clausus. ¶ 2. Specialim est remolus, longe positus, remoto, lontano. *Id.* *Spectac.* 3. Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbare, Cæsar, Et quæ spectetor non sit in Urbe tua? *Seneca Med.* 335. Bene discepti fœdera mundi Traxit in unum Thesala plous: Jussitque pati verbera pontum: Partemque metus fieri nostri Mare sepositum. h. e. longinquum, dissitum: vel de quo percurrendo homines antea non cogitaverant. *V.* similem locum *Valerij Flacci* in SEpono.

II.) Translate. ¶ 1. Est electus, eximius, prelior, prezioso, eccello. bujmodi enim seponit

solent, et ad peccolieres rarasque uces reservari. *Martial.* 2. 43. Te Lacedæmonio velat toga lola Galeo, Vel quem sepositio de grega Parma dedit. *Tibull.* 2. 5. 7. nunc indue vestem Sepositum: longas nunc bene pecta comes. ¶ 2. *Ovid.* 2. *Amor.* 12. 11. At mea seposita est, et eb omol mille diuore Gloria. seposita est mee propria et a militum communione remota.

SEPOSITIO, ois, f. 3. (sepono) ¶ 1. Est actus seponendi, il mettere a parte, andsorg. *Veget.* 2. *Milit.* 20. Sepositio inte pecuniar. ¶ 2. Item sepositio, dirisio. *Ulp.* *Dig.* 50. 12. 2. Si decimam bonorum quis vovit, decima non prius esse in bonis desit, quam fuerit seposita: et si forte qui decimam vovit, decemerit ante sepositiorem, beree ipsius hereditario nomina decima obstricue est.

SEPOSITUS, a, um, particip. *V.* SEpono.

SEPS, sēpis, 3. duo diverse signifciet.

A) Seps m. et f. oph

1.) Proprie. ¶ 1. Est genus locertæ, seu parvæ serpenti, cujus lecta membra perousse putraeunt: Græcæ originis vox, a σῆπας, putrefacio. *Lucan.* 9. 723. Oisæque dissolvens cum corpore labificus seps. et *ibid.* 763. plerique in crura Sabelli Sepe stetit exiguus. (*V.* ibi reliqua, quibus via tabie ejus describitur.) *Plin.* 29. *Hist.* nat. 5. 32. (102). Laceria, quem bi seps, alii cheleidecan vocent, in vino pote morsus suos sanet. *Id.* 23. *ibid.* 2. 29. (61). Osmeli profusius salentur contra serpentes, quos sepos vocant. *Tertull.* *carm.* 1. *advers.* *Marcion.* 1. sub fin. seps mandante veneno. *Auson.* *Edyll.* 12. Grammaticomast. 14. An Libyæ ferale melum sit Romula vox, seps. *Ad Venant.* 8. *carm.* 6. 193. et 7. *ibid.* 160. ¶ 2. Etiam millepedem, entmal et vermibus terræ pilosum, peccori præcipue nocivum, seps vocant Græci, quum talem morsu afferat, fortasse quod Itali dicunt porcellino terrestre. *Plin.* 20. *Hist.* nat. 2. 6. (12).

II.) Translate, metaphorâ ductâ a super. paragr. 1. *Prudent.* 1. contra *Symmach.* præf. 74. Seps insueta subit, serpente flexibus, Et vibrere sagax eloqui caput.

B) Seps pro sepes vel sapes. *V.* SEPES.

SEPSE, vox composita ex se et ipse. *Seneca Ep.* 108. a. med. Eosdem libros (*Cic.* de republ.) quum grammaticus explicuit, primum, reapse dici ab Cicerone, id est re ipse, in commentarium refert: nec minus seps, id est se ipse. At hic cl. *Furlanetto*, cui analogia satis faveat, omnino legendum esse docet se ipsa, non se ipse, adlato loco *Cic.* 3. republ. (edente *A. Maio*) 8. 12. Quæ (justitia) omnes magis, quam seps diligit, aliis nata potius, quam sibi etc. Recentes tamen apud *Senec.* leg. se ipse, aut sepe utrobique ponunt. Ceterum particule syllabica pse generi cuiusque inseruit, ut videre est in bujmodi compositis apud veteres, et in ipsa voce reapse. *V.* REAPSE.

SEPTA, ōrum, *V.* SEPTUM.

SEPTAGE. *V.* SIPTAGE.

SEPTAGENUS et

SEPTAGŌNUS vel septagenus, a, um, adject. (septem et γωνία) septem angulos habens. *Gromat.* vet. p. 249. 11. et p. 405 8. *Rudorff.* *Adde Boeth.* *Geom.* p. 405.

SEPTAS, ōdis, f. 3. dictus est a veteribus numerus septenarius, qui Græce dicitur ἑπτάς, spiritum in a traoseunt, teste *Macrob.* 1. *Somn.* *Scip.* 6. circa med.

SEPTATUS, a, um, *V.* SEPTATUS.

SEPTEFOLIUM, ū, n. 2. genus herbæ. *Apul.* *Herb.* 107. Græci septaphyllon, Itali septefolium dicunt.

SEPTETJŪGIS, e, adject. (septem et iungo) Septetjuges equi, septem equi ad currum iuncti, atque absolute septetjuges, veil. currus. *Inscript.* apud *Gruter.* 337. lin. 8. INOX SEPTETJUGIS VICT. et lin. 21. ATQVE ANTIQVIS SEPTEM EQVIS IN SYNTIS NEXQVAM ANTE HOC NUMERO EQVORVM RECTATO CERTAMINE VICTOR ANXIVIT. *V.* DECEM-JUGIS.

SEPTEM, nomen numerale cardinale. Septim

at septem pro septem, in *Inscr.* apud *Mommsen.* 3293. etc. et *Boissieu* p. 553. n. 11. — Ratione beblia atymi, ducitur a Seosk. septum et Gr. ἑπτά. — Septem, numerus, qui proxima sequitur sex, sette. ¶ 1. Stricto sensu. — a) Universalim. — a) Absolute. *Plaut.* *Most.* 2. 2. 39. Septem menses. *Horat.* *carm.* sac. 7. colles. *Cæs.* 1. *B. C.* 34. naves acturias. *Plin.* 36. *Hist.* nat. 5. 4. (30). miracula. *Adde Val. Max.* 4. 6. n. 1. *Lactant.* 3. 24. mira. *Gell.* 10. 18. omnium terrarum spectacula. *Adde Vitruv.* 2. 8. — β) Cum aliis numeralibus. *Plaut.* *Cist.* 4. 2. 89. et *Cic.* *Senect.* 6. 16. Septem et decem. *Liv.* 33. 21. at *Plin.* 2. *Ep.* 17. Decem et septem. *Nepos Cat.* 1. Decem septemque. *Plaut.* *Merc.* 2. 3. 94. Septem et viginti. *Nepos Att.* 21. Septem et septuaginta. *Cæs.* 4. *B. G.* 33. mille passuum. *Adde Cic.* 2. republ. 10. 17. et *Plin.* 7. *Hist.* nat. 62. 53. (175). *Fulgat.* interpr. *Gen.* 12. 21. Duesenti septem anni. *Id.* 1. *Par.* 7. 12. Duesenti et septem milie. *Id.* *Liv.* 25. 8. Septies septem. — Sex aut septem vel sex septem apud *Lucret.* 4. 577. *Ter.* *Eun.* 2. 3. 40. at *Horat.* 1. *Ep.* 1. 58. *Cf. Cic.* 10. *Att.* 8. — b) Septem, oī ἑπτά, ec. septem Græcæ, i sette saggi della Grecia, apud *Cic.* 3. *Orat.* 34. 137. *Ammic.* 2. 7. at 16. 59. 6. *Tusc.* 3. 7. at alibi. et *Colum.* 1. *R. R.* 1. — c) Septem vel septem dies sunt, qui Nonæ septimennæ præcedunt et complent. *Fest.* p. 348. 2. *Müll.* Septem dies vel septem: simpliciter calo, *Antistius* Leuco ait, proclerere magistratum publicum, si Nonæ septimennæ futuræ sunt. *Sic Varro* 6. *L. L.* 27. *Müll.* Primi dies mensium nominati Calendaræ eb eo quod his diebus cantantur ejus mensis Nonæ a pontificibus, quatenus eo septimennæ, in Capitolio in Curia Calabra etc.: Dies in quoque calo Juno Corelle. Septem dies te calo Juno Corelle. — d) Septem stellas, Septentrio. *Seneca* *Troad.* 439. — e) Septem maria, lecuus ad ostie Padis fluvij apud Venetos. *Plin.* 3. *Hist.* nat. 16. 20. (119). et *Tac.* 3. *Hist.* 9. *Cf. Fulgat.* interpr. *Is.* 11. 15. — f) Septem Aquæ: de quo loo. *V.* ONOM. ¶ 2. Latiore sensu in scriis Scripturis multitudin vel universalitatis loarvit, ut septies, quia secundum nonnullos, ut ait *Zanolinius* noster (*Lex. Hebr.* p. 488.), orbis terrarum septem dierum spatio est absolutus (*V.* etiam SEPTUAGONUS), et idem valet eo multo, plures. *Fulgat.* interpr. *Is.* 4. 1. Et apprehendent septem mulieres virum unum in die illa. *Adde Lev.* 26. 28. et *Eccles.* 9. 8. et 11. 2.

SEPTEMBER, bris, bre, edject. (septem) ἑπταμήσιος, μακρομήσιος, Settembre, unus ex anni mensibus, ita appellatus, quod septimum obloeat locum a Martio, a quo Romulus annum lochoavit. Ceterum de etymo hujus vocis *V.* DECEMBER. ¶ 1. Septembris stricto dicitur de mense; et quidem — a) Cum eo nomine jungitur, eo mensis September est, ut dicimus, qui septimum locum leset a Martio. *Cf. Varron.* 6. *L. L.* 34. *Müll.* Sed apud posterioris mlatio scriptores est novus. *Cf. Cic.* 2. *Legg.* 21. 54. *Id.* 1. *Att.* 1. Eicurremus mense Septembris. *Sueton.* *Cal.* 15. Septembrem mensem Germanicum appellavit. *Sic Domit.* 13. Post autem duos triumphos Germanici cognomine assumpto, Septembrem mensem et Octobrem ex appellatib. suis Germanicum Domitienumque transnominavit. Iluc pertinet illud *Stat.* 4. *Silv.* 43. nondum omnis bonorem Aonus bebst, cupluntque decem lue nominis menses. *V. Macrob.* 1. *Satur.* 12. *Plin.* 18. *Hist.* nat. 23. 53. (193). Septembris mensa limum loeret post imbrem. — b) September etiam absolute occurrit, substantivorum inora. *Auson.* *De mensib.* Auctumum, Pomona, tuum Septimber opimal. *Id.* *ibid.* Septembris, Bacchi munera prela rigens. et *ibid.* Bacchi September alumous. et *ibid.* Implent tricenæ per singula menstrua lues Junius Aprilisquæ et cum Septembre November. ¶ 2. Latiore sensu September ait, qui ad mensem Septembrem quacumque ratione pertinet. *Cic.* 14. *Fam.* 24. Car tendis Septembribus. *Horat.* 1. *Ep.* 16. 16. Septembribus horis. *Sueton.* *Cæs.* 83. Idibus Se-

ptembribus. Adde *Liv.* 7. 3. — Septembris descriptionem et opera *V.* apud *Colum.* 11. *R.* 2. 61.

SEPTEMBONUS, a, um, adject. (septem et bonus) valde, perfecte bonus, (nam numerus septem perfectiorem quamdam continet. *V. Macrobi.* 1. *Somn. Scip.* 6.) ut Septembona bresica, apud *Calon. R. R.* 157. 1. At divinum septem bona rectius ed. *Schneiderus*; alii vero aliter leg.

SEPTEMBRIUS, a, um, adject. (septembar) pro septembar videtur usitatum fuisse; etiam ita legitur apud *Ulp. la Collat. Mos. at Rom. leg. tit. 13. § 3.* Divus Hadrianus Terentio Gentiano XVII. KL. Septembrisarum se III. Cons. (h. e. tertium consul) rescripsit.

SEPTEMCHORDIS (septemcordis) et septichordis, a, adject. (septem et chorda) qui septem chordas habet. *Isid.* 3. *Orig.* 22. 4. Antiqua cithara septemchordis erat: unde *Virgilius*: septem-chordis vocum, ubi alii minus recte leg. divisim septem chordis, et *Acro* ad *Horat.* 1. *Od.* 1. 34. Lyra septichordis.

SEPTEMDRĒCIM. *V. SEPTENDECIM.*

SEPTEMFARIAM, adverb. De alymo *V. RIFARIUS*. — Septemfarlam est septem perlibus, in sette parti, *ἐπταμέρος*. Santra apud *Non.* p. 170. 22. *Merc.* In quod volumen unum nos lectitavimus, et postea invenimus septemfarlam divisum. At *Forcellinus* et *Junius* leg. septifariam.

SEPTEMFLOUS, e, um, adject. (septem et fluo) *ἐπταφύων*, qui septem alveis, rivis aut fontibus fluit. *Ovid.* 15. *Met.* 753. Perque papyrifera septemflosa flumina Nilii Victrices egles sales, et *ibid.* 422. Sic ubi deseruit madidos septemflosus agros Nilus, et antiquo sua flumine reddidit alveo.

SEPTEMGEMINUS, a, um, adject. (septem et geminus) *ἐπταγέμων*, septem habens partes. *Virg.* 6. *Æn.* 801. Et septemgeminis turbant trepide ostia Nilii. h. e. septemfidi. *Stat.* 1. *Silv.* 2. 191. Septemgamina Roma. *Id.* 4. *ibid.* 1. 8. Et septemgeminio jactantior æthera pulsat Roma Jugo. *Calull.* 11. 7. Sive qua septemgeminus colorat Æquora Nilus.

SEPTEMYSTRIS vel septimestris, e, adject. (septem et mensis) *δῑ sette mesi*, ut Septemestrus infans, *Censorin.* de die nat. 8. a med. et Septemestrus partus, *id.* *ibid.* 11. sub init., ubi quidam leg. septimestris. *Cic.* 10. *Att.* 18. *ἐπταμηνιαῖον* vocat. *V. NUTRIBILITER.*

SEPTEMNERVA vel septenervia, m, f. 1. (septem et nervus) herba eadem que plantago major. *Apul. Herb.* 1. Ila porro est appellata, quia germina habet septem lateribus similia et nervosa, ut *id.* *ibid.* 11. *V. HEPTAPLEUROS.*

SEPTEMPEDA, m, f. 1. (septem et pes) peritica septem pedum. *Gromat. vet.* p. 258. 13. *Rudorff.* Septempeda, oppidum.

SEPTEMPEDĀLIS, e, adject. (septem et pedalis) *ἐπταποδῆλιος*, septem pedes magnitudinis habens. *Plaut. Curc.* a. 3. v. 70. ibi nunc statuam vult dare auricam, Solidam fecundam ex euro *Philippo*, quæ nist Septempedalla.

SEPTEMPLEX, plicis, adject. omni. gen. (septem et plicis) septilis duplcelus, septem plicaturas habens, doppiato sette volte, *ἐπταπλῆξ*.

I.) Propria, vel stricto sensu. *Virg.* 12. *Æn.* 925: orasque recludit Lorice, et clipea extremos septemplicis orbes. Clipseum *Æneæ* septemplicem dicit *Virg.* secutus *Homarum*, qui *Ajache* scutum ex septem bubulle patibus altera alteri superpositis confectum *ἐπταβύων αἰκός* vocat. *Ovid.* 2. *Trist.* 189. ad aggressus mibus septemplicis Istii. h. a. septeni ostia habentis. Sic 5. *Met.* 187. genitus septemplex Nilo. *Tertull.* *carm.* 4. advei. *Marcion.* 128. In cuius tenebris septemplex Spiritus unus lucebat Sanctus semper. Adde *Ambros.* de *Jac.* et *vit. beat.* 2. 9.

II.) Translate, vel latiore sensu. *Fulgat.* *interp.* *Eclit.* 20. 14. Datus insipientis non erit utilis tibi: oculi enim illius septemplexes sunt. h. e. insipientis oculos habet avidissimos et pro singulis obsequiis septene, idest multa, a te respecta. *V. Heitenauer.*

SEPTEMPLEXITER, adverb. (septemplex) per septem plicaturas, septemplici modo. *Augustin.* in *Ps.* 11. et *Fulgat. interp.* *Is.* 30. 26.

SEPTEMTRIO. *V. SEPTEMTRIO.*

SEPTEMTRIŌNALIS. *V. SEPTEMTRIŌNALIS.*
SEPTEMTRIŌNĀRIUS. *V. SEPTEMTRIŌNĀRIUS.*

SEPTEMYCENNIS, e, adject. (septem viginti et annus) qui est annorum septem et viginti. *Inscript.* apud *Murat.* 1406. 6. STENNIAE VERNANTIAE C. SENTIVS AVLA XORI SANCTISSIMAE FECIT XVII IN MATRIMONIO EIVS ANNIS V. MENIB. VI. DIEB. III. VIXIT AN. XXVII. HIC SITA EST SEPTEMYCENNII SENTII AVLA CII VENERIA etc.

SEPTEMYVIR, viri, sing. et sæpius Septemviri, orum, plur. m. 2. Septemvirum pro septemvirorum habet *Cic.* 6. *Phil.* 5. a med. — Septemviri, *ἐπταπύργες*, collegium seu magistratus Romæ septem viris constans: ut epulonum, qui convivii deorum instructent: de quibus *V. EPULO*; Item agri dividendis et assignandis: de quibus *Cic.* 5. et 6. *Phil.*; Item iudicis exercendis: de quibus *V. SEPTEMYVIRALIS*. — a) In sing. num. *Cic.* 15. *Att.* 19. extr. Dio mihi C. Antonius voluitne fieri septemvir? *Plin.* 2. *Ep.* 11. circa med. Stabat modo consuletis, modo septemvir epulorum, iam neutrum. *Lucan.* 1. 602. Septemvirque epulla festis, Tiliique sodales. Adde *Tac.* 3. *Ann.* 64. *Inscript.* apud *Orelli* 773. CN. DOMITIO SEX. F. VEL. AFRO TITIO MARCELLO CYRVO LYCANO COS. PROCOS. PROVINCIAS — SEPTEMYVIRI EPYLOXYM etc. Alia epud *Eum.* n. 2255. et 2365.

— b) In plur. num. *Cic.* 5. *Phil.* 7. 21. Judicandum, multos septemviris fuisse, nihil placere ratum esse, quod ab his actum diceretur. *Id.* 6. *ibid.* 5. a med. Septemvirum ecta autullimus. *V. dicta* in *QUINDECIMVIRI*. *Tac.* 3. *Ann.* 64. Ludi magni ab senatu decernuntur, quos pontifices et augures et quindecimviri septemviri simul et sodalibus eugustalibus ederent. Adde *Inscript.* epud *Orelli* n. 590. et 2259.

SEPTEMYVĀLIS, e, adject. (septemvir) ad Septemvires pertinens, ut Septemvialis auctoritas, *Cic.* 12. *Phil.* 9. — Septemvialis vir, qui septemviratu præditus est. *Id.* 13. *ibid.* 12. Septemvires Lento et Nucule. — Septemvitalia iudicia erant, quæ a septem iudicibus, ex centumvirorum ordine selectis, exercebantur. Hinc liber *Pauli JCIi De septemviralibus iudiciis*, citatur in titulis legis 7. 28. et 31. *Dig.* 5. tit. 2.

SEPTEMYVĀTUS, us, m. 4. (septemvir) septemvirorum dignitas. *Cic.* 2. *Phil.* 38. 90: Eumdem la septemvirelu nonne destituit? Adde *Plin.* 10. *Ep.* 8. et *Inscript.* in *Annal. dell'Istit. archeol.* an. 1839. p. 49. At apud *Morcelli de stit.* T. 2. p. 291. legitur *II. viratu*.

SEPTEMYVĪT, orum. *V. SEPTEMYVIR.*

SEPTEMYZŌDIUM. *V. SEPTEMYZONIUM.*

SEPTENĀRIUS, a, um, adject. (septeni) septem continens, settenario, *ἐπταδικός*. 1. Universalis. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 43. (120). *Gell.* 3. 10. et *Macrobi.* 1. *Somn. Scip.* 6. Septenarius numerus. *Macrobi.* *ibid.* multa disserit de huius numeri perfectione. *Cf. Virg.* 5. *Æn.* 85. (V. *Heyne* ad h. l.), *Sil.* 11. 16. 295., *Gell.* 3. 10. et *Capell.* 7. p. 241. et *V.* etiam *Aristot. Metaphys.* 14. p. 305. *Brand.* — In illo *Martial.* 4. 46. Et crasso figuli polita cælo Septenarie synthesis Seguntis: *Turneb.* 1. 23. *Adversar.* c. 49. intelligit septem pocula scutilla Seguntina. Alii putant significari vas scille, septem unciorum capax. Magis placet *Turnebi* sententia. *V. SYNTHESIS.* 2. Septenarius, seu iambicus versus, septem pedibus constans, ut senarius etc. *Diomed.* 3. p. 514. *Putsch.* et *Ausin.* *Comm.* in *metr.* *Terent.* p. 555. 5. *Keil.* Septenarium versus Varro fieri dicit hoc modo, quum ad iambicum pes trisyllabus additur et ut tale: Quid imminerebus nocet? quid invidet amicis? Simili in *Tarentio* (*Heeyr.* 3. 2. 14.) Nam si remittit quipplem Philumenæ dolores. *Cic.* Septenarius vocat, qui iambici tetrametri sunt, et octo, non septem, habent pedes. 1. *Tusc.* 4. 107. Non intelligit, quid metuat, quum tam bonos septenarius fundet ad tibiam. Versus, de quib. *Cic.* lo-

quitur, sunt: Hæc reliquias semissæ regis, denu-datis ossibus, Per terram sancta delibutas fœde divasaler. Miratur hoc *Poss.* in not. ad *fragm. traged.* *Ennii*: putet *Scalig.* 1. 7. de re *Post.* deceptum esse: *Lambin.*, ut culpâ liberet, legit tam bonos octonarios. Quid, si dicamus, quicumque versus iambicorum numeros excederent, septenarios vulgari quadam consuetudine dîpi consuevissent? *V. SEMIASSUS.* 3. Septenarius iambicus epud *Censorin.* de *metr.* p. 613. 14. *Keil.* Iambicus septenarius: Ibant malacl viere Veneriam coronam. 4. *Fistulae* septenarice in aqueductibus sunt, quæ diametrum habent septem quadrantum. *Frontin.* *Aqued.* 25. *V.* et *ibid.* 41. — Hinc

Septenarius, ii, m. 2. absolute, septenarius versus, apud *Cic.* loc. supra cit. et *Spartian.* *Anton. Get.* 2.

SEPTENDĒCIM vel septendecim, nomen numeris cardinale indeclin. (septem et decem), idem ac decemseptem, diciassette, *ἐπτά καὶ δέκα*. *Cic.* 7. *Perr.* 47. 124. Nos in septendecim populis Siciliæ numeramur. *Proscian.* 18. p. 1170. *Putsch.* testatur, *Livium* quoque frequenter septendecim dixisse. Adde in cap. *Legis Agrar.* apud *Cic.* 2. *leg. Agr.* 7. 16. et *Liv.* 38. 33. ad fin., quib. locis in multis MSS. notæ numerales XVII. adscriptæ sunt, et *Tac.* 13. *Ann.* 6. *Cf. Charis.* 1. p. 55. *Putsch.* *Apul.* 8. *Met.* Septendecim denarium.

SEPTENERVĪA, m, f. 1. *V. SEPTENERVĪA.*

SEPTENI, m, a. *V. SEPTENUS.*

SEPTENNIS, a. *V. SEPTUENNIS.*

SEPTENNIUM, ii, n. 2. *V. SEPTUENNIIUM.*

SEPTENTRIO, ònis, m. sing. et rectius Septentriones, ònum, plur. 3. (septem et triones) Scribitur et *Septentrio*, quæ scriptio est in libris et lapidib. apud *Manut.*, probantibus *Celsario* et *Dausqu.* Aliis tamen p placet, ut *ia tantu*, quantus: et quod m anle t non facile essetur. *V. Inscript.* infra adlatam, et litteram M. Recentiores *Septentrio* et etiam *Septemtrio* libentius scribunt. — Tmesis est in illo *Cic.* in *Arat.* 2. *Nat. D.* 41. Stellæ, Quas nostil Septem solili vocitare triones. et *Virg.* 3. *G.* 381. Talis Hyperboreo septem subjecta trioni Gens. et *Ovid.* 1. *Met.* 84. Scythiam Septemque trionem Horri-fer lavasit Boreas. — Septentrio seu Septentriones

I.) Proprie septem stellæ prope polum Arcticum. *V. TRIONES.* *Festus* p. 339. 2. *Müll.* Septentriones septem stellæ appellantur a septem bubus iunctis, quos triones a terra rustici appetunt, quod iuncti simul terram atent quasi triones. reliquos assem dixerunt, quod id astrum Græci ἀμπαζον dicunt, idque habet partem quendam temonis speciei, unde ait *Ennius*: Superet lēmo stellæ. Sed et physici eum situm septem stellarum contemplati, septentriones dici ajunt, quod ita sunt septem stellæ sitæ, ut ternæ proximæ quæque efficiant triæ trigona. Sic *Gell.* 2. 21. Græci ἀμπαζον, idest plaustrum vocant: Latini similiter plaustrum. Es septem siquidem stellæ duæ pariles uno in loco cernuntur, quæ pro bubus occipiuntur, reliquæ quinquæ plaustrum figuram designant. Itaque et proximum sidus Bootes Græcis, Latini Bubulcus dicitur, quæ more bubulci curram sequitur. Atque hæ septem stellæ sidus efficiunt, quod dicitur Ursa minor, et a *Vitruv.* 6. 11. minor Septentrio. Alterum vero sidus, quod Ursa major, et a *Vitruv.* *ibid.* Septentrio major vocatur, viginti septem stellis constat, quæ et ipsæ positione plaustrum referunt. Hinc est, quod frequenter a scriptoribus Septentriones, quum de sideribus sermo est, in plurali numero usurpant. *Plaut. Amph.* 1. 1. 117. Nam nequa se septentriones quocumq. in cælo commovent. *Varro Sat. Menipp.* 53. p. 154. *Oehl.* Ventique frigidus ab ære erupunt Phœnici Septentrionum filii Scæum ferentes tegulas, ramos, arui. *Vegat.* 1. *Felerin.* 57. A Septentrionum regions. Adde *Cic.* in *Arat.* loc. supra cit. — In sing. num. *Vitruv.* 6. 11. et *Cic.* 2. *Nat. D.* 43. 111. Septentrio minor. et *ibid.* major: de quib. *V.* supra-

II.) Tenebris. ¶ 1. Est plaga caeli e regione austri seu meridie, *septentrione*, *tramontana*. *Gell.* 2. 22. Satis notum est, limites regionesque esse caeli quatuor: exortum, occasum, meridiem, septentriones. *Cæs.* 7. *B. G.* 83. Erat a septentrionalibus collis. *Cic.* 2. *Nat. D.* 19. 49. Indecens autem soli cursum tum ad septentriones, tum ad meridiem, aetates et biemes efficit. *Nepos Miltiad.* 1. Hic ventus (*Aquilo*) a septentrionalibus oritur. — In sing. num. *Liv.* 32. 13. Lajus oritur aequat: septentrio a Macedonia obijcit. Adde *Melam* 1. 1. et *Tac.* 2. *Ann.* 23. ¶ 2. Septentrio item nomen est venti, qui Austro obiectus est, ita dicti, quod a septentrionalibus stella spirat. Graece *Aparctias* appellatur, quod ab Arcto fiat. Poetae fabulantur, filium esse Astrael. *Cic.* 9. *Att.* 6. Ea ad die fuerit septentriones venti. *Liv.* 26. 45. Ader septentrio ortus stagnum inclinatum eodem, quo aestus, ferebat. Adde *Senec.* 5. *Quaest. nat.* 16. ¶ 3. Item ponitur pro polo septentrionali. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 22. 24. (83). Siderum in navigando nulla observatio, septentrio non cernitur. Adde *Melam* 2. 6. *Plin.* 2. *ibid.* 70. 71. (178). Septentriones non carnit Egyptus. ¶ 4. Dicitur etiam in sing. num. de quodam ornamentii genere, fortasse a septem gemmis, quibus constabat, stellarum formam imitantibus. *Inscr. in Corp. Inscr. Lat.* 2. 2060. V. *Hübner* et *Mommsen* ad b. i.

SEPTENTRIONALIS vel *septentrionalis*, e, adject. (septentrio) ad septentrionem pertinens, *septentrionalis*, *ἀπὸ τοῦ βορρᾶς*. *Vitruv.* 9. 6. In septentrionali circulo duae positae sunt Arcti. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 17. 30. (64). Septentrionalis oceanus. *Id.* 2. *ibid.* 70. 70. (177). Et *Seneca* 4. *Quaest. nat.* 6. plaga. *Id.* 15. *ibid.* 16. 18. (59). Pomaria septentrionalibus fenestris sereno die patere. *Varro* 1. *R. R.* 2. 4. Primum quoniam orbis terrae divisus sit in duas partes ab Eratothemene, maximae secundum naturam ad meridiem versus et ad septentriones et alia dubio, quoniam salubrior pars septentrionalis est, quam meridiana, et quae salubrior, illa fructuosior. — Hinc

Septentrionalia, tum, n. plur. 3. absolute, partes cuilibet loci septentrionem spectantes. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 14. 14. (33). Altubi favi cera spectabiles gignuntur, ut in Pelignis; allubi melis copia, ut in Creta; altubi magnitudine, ut in septentrionalibus. *Id.* 6. *ibid.* 34. 39. (213). Septentrionalia Africae et Numidiae. Adde *Tac. Agric.* 10.

SEPTENTRIONARIUS vel *septentrionarius*, a, um, adject. (septentrio) idem ac septentrionalis. *Gell.* 2. 22. Septentriones habent ob eandem causam unum (ventum): is obiectus directusque in Austrum, Latina septentrionarius, Graeco *ἀπὸ τοῦ βορρᾶς* appellatur.

SEPTENUS, a, um, et fere plur. Septeni, e, a, adject. numeri septenarii (septem). *Septenium*, pro septenarium vel septenarium, apud *Cic.* et *Colum.* loc. cit. — Septenus, val septeni, idem eo septem, *επτά*. — 1.º Est propria distributivum. *Colum.* 12. *R. R.* 28. In series singulas, quae sint amphorum septem, addito medicamini pondo unclam. agnuna di sett'anfore, at 1. 3. a med. Liciniana illa septena jugera, quae plebs tribuona virilium diviserat. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 25. 25. (92). Epistolis vero tantarum rarum quaternae pariter librarie dicere, aut si alibi aliud ageret, septenas, sette alla volta, et 17. *ibid.* 10. 11. (64). Pinem nucleis septenis fero in ollas perforatas additis, sette per pignatta, et *Liv.* 40. 29. Duo fasces septenos habuere libros. *Fulgat. interpr. Gen.* 7. 2. Tolle septena et septena. a cella a saltu. — 2.º Septissima ponitur pro cardinali septem, astra distributionem. — a) In plur. num. *Cic.* 4. *Verr.* 49. sub fin. Pueri annorum senum septenumque denum, di edicti e diciasset anni. at *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 97. (216). Homo cretici in longitudinem ad annos neque ter septenos. *Propert.* 3. 21. 16. Et quae septenes temperat unda vias. h. e. per septem alveos at cista solit. *Virg.* 6. *Æn.* 21. tum pendere pœnar Cecropidae iussu (miserum!) septena quotannis Corpore narorum. *Ovid.* 2. *Mel.* 682.

dispar espleas fistula cannis. *Seneca Herc. Cl.* 1850. bis septenos greges deplaxit uoa mater. quattordici figliuoli. — b) In sing. num. fere poeticeum est *Val. Flacc.* 6. 348. contraque ruentem Septeno validam circumfert tegmine molem. h. e. cilpeo septemplet. *Lucan.* 8. 445. de Nilo. Gurgile septeno rapidus mare submovet amnis. con sette foci. *Sic Stat.* 5. *Silv.* 2. 136. Septenus Ister. Adde *Sil. It.* 1. 197. *Claudian.* 1. in *Rufin.* 185. Hic bibat mstrum septeno gurgilla Nilom. *Apul. Apolog.* Inx hæc optata canatur, Quas bis septeno vere tibi rameat. *Auson. Ecl. de rat. puerper.* 4. Septeno moderanda choro. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 16. 66. (228). Non removeri septeno circulu.

SEPTERESMOS. V. **SEPTIREMIS.**

SEPTICEPSOS. V. **BICEPSOS** in fin.

SEPTICHORDIS. V. **SEPTENCHORDIS.**

SEPTICIANUS, a, um, adject. ut *Septicianus* libra apud *Martial.* 8. 71., dicta est libra Romana, quæ secundo bello Punico, attitis Romanorum opibus, ex duodecim uncis ad octo et remanentem redacta est. dicta creditur *Septicianus* a *Septis*, quo loco Romæ negotiatores versabantur, et ad pondus vendebant. *Id.* 4. 89. meminit argenti *Septiciani*. Cf. **SEPTICIUS** in ONOM.

SEPTICIUM vel *septidium*, li, n. 2. (sepio vel sepio) scatoletta, loculus sepius. *Ennod. epigr.* 46. in *lemmata*. De muræna, quæ in septicio clauditur.

SEPTICOLLIS, e, adject. (septem et collis) septem colles habens, *ἐπτάκολλος*. *Prudent.* 10. *sepi cœp.* 412. quum puer Mavortius Fundares arcem septicollem Romulus. h. e. Romam, in qua septem colles fuerunt, Palatinus, Quirinalis, Aventinus, Tarpeius eoa Capitolina, Caelius, Viminalis et Esquilina, de quibus sole loc. *Serv.* ad 6. *Æn.* 784. omittit Tarpejum, et Janiculum subdit.

SEPTICUS, a, um, adject. *σπυγικός*, vim habens molliendi, absumendi et sedendi excrementa: a *σπῆς*, putrefactio, consomo. Et dicitur de medicamento. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 4. 10. (29). Hæc cum birino sero illita hœbenas ex facie tollit septica vi. *Siliig. smectica.* *Id.* 34. *ibid.* 18. 55. (177). Sandarachæ dea septica. *Cels.* 5. 19. n. 18. Quædam eunt emplastris asedantia, quæ *σπυγικά* Graeci vocant, et 7. 21. Medicamenta, quæ erodunt, nec erodunt, *σπυγικά* Graeci vocant.

SEPTIDONUS. V. voc. seq. in fin.

SEPTIDROMUS, li, m. 2. spatium temporis septeni: vox hybrida e *septem*, et *δρόμος*, cursus. *epallum*. *Theod. Priscian.* 4. 3. n. med. Manifestum est, septidromum septem spatii contineri; septimo mense dentes nasci, aliquid nono; septimo anno infanti dentes cadere; bis septeno pubescere, et nucleantibus mamillis semen generare; ter septenis et uno anno barbam maturare; septidromis ægros periclitari. Perperam *septidromum* et *septidromis* in editionib. legitur.

SEPTIES vel *septiens*, adverb. (septem) septem vicibus, sette volte, *ἐπτάκις*. ¶ 1. Stricto sensu. — a) Universal. *Liv.* 23. 6. Euripus septies die temporibus stas reciprocet. *Alit leg.* to die. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 40. 79. (214). Septies restituito templo. *Spartian. Hadr.* 1. Consul septies. *Ammian.* 14. 10. 1. A consulatione suo septies. *Cod. Theod.* 11. 28. 9. Unqua ad consulatum septies. — b) Cum aliis editis numerabilibus. *Cic.* 2. *Phil.* 37. 93. Ubi est septiens miliens centertium, quod in tabulis, quæ sunt ad Opie, patebat. *Fulgat. interpr. Matth.* 18. 22. Usque septuagies septies. *Id. Lev.* 25. 8. Septies septem. — Septiesdecies conjunctim apud *Bedam* da numer. 1. 100. ¶ 2. Latrore censu pro pluribus, sepius. V. **SEPTEM.** *Fulgat. interpr. Id. Ps.* 118. 164. Septies in die laudem dixi tibi. *Id. Prov.* 24. 16. Septies cadet iustus et resurgit: Impul autem corruent in malum. V. *Wetstenauer.*

SEPTIESDECIES. V. voc. præced.

SEPTIFARIAM. V. **SEPTENFARIAM.**

SEPTIFARIUS, a, um, adject. qui septem partibus constat. *Cassiod.* in *Ps.* 23. Septifaria narratio.

SEPTIFLŪS. V. **VESTIFLŪS.**

SEPTIFOLIUM, li, n. 2. (septem et folium) *ἐπτάφυλλος*, herba eia dicta a foliorum numero. *Apul. Herb.* 116.

SEPTIFORIS, e, adject. (septem et foris) septem fores, seu foramina habens. *Alcim.* 1. 83. Septiforis vultus. *Sidon.* 2. *Ep.* 2. a med. fistula.

SEPTIFORMIS, e, adject. (septem et forma) di sette forme, septem habens formas. *Augustin.* 1. *serm. Dom.* in monte 4. Septiformis gratia Spiritus Sancti. Adde *Isid.* 7. *Orig.* 3. 13. et *Cyprian.* ad *Fortun.* 11.

SEPTIGESIMUS, a, um, adject. (septem) idem quod septingentesimus. *Priscian.* de *Fig.* numer. p. 1352. *Futsch.*

SEPTIM. V. **SETTIM.**

SEPTIMANA, e, f. 1. V. **SEPTIMANUS.**

SEPTIMANARIUS, a, um, adject. (septimana) septenarius. *Augustin.* *Serm.* 99. n. 2. ed. *Mai.* Septimenarius numerus nostræ salutis continet sacramentum.

SEPTIMANUS vel *septimanus*, a, um, adject. (septima) *ἐβδομαδικός*, ad septem pertineos. ¶ 1. *Septimana Nonæ*, quæ septimo mensis die occurrunt, Martio, Maio, Julio, Octobri; ut *quintana*, quæ quinto. *Varro* 6. *L. L.* 27. *Müll.*, *Macrob.* 1. *Satur.* 14. et *Censorin.* de die *nat.* 20. ¶ 2. *Septimana fetura*, partus septimo mense editi. *Arnob.* 3. p. 105. — Et *septimanus partus*, partus, qui salubriter ac secundum naturam fit mense a conceptione septimo. *Capell.* 7. p. 242. Septimani partus hominem absolutum perfectumque dimittunt. V. *Kopp.* adnot. in *h. l.* — Hinc

Septimana, e, f. 1. absolute, instantiorum more, spatium septem dierum, *sestimana*, *ἐβδομας*. *Imp. Theodos. et Valentinian. Cod. Theod.* 15. 5. 6. Dominico, qui septima totius primæ est dies. Adde *Plin.* *Valerian.* 3. *Fulgat. interpr.* 2. *Mach.* 12. 31. Venerunt Ierosolymam die solemnæ septimanarum Instante. h. e. die Pentecostes, quia post septem hebdomadas a Paschate elapsas, seu post dies novem et quadraginta, ipso quinquagesimo die agebatur.

Septimani, *drum*, m. plur. 2. absolute. ¶ 1. Milites legionis septimæ, ut secundum æquandæ, *sextant* *sesta*. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 4. 5. (36). In mediterraneo colonie, Arelate Sextanorum, Biterre Septimanorum, Arausio Secundanorum. Adde *Tac.* 3. *Hist.* 25. ¶ 2. Item populi Galie Narbonensis. V. **SEPTIMANIA** in ONOM.

SEPTIMATUS, tum, m. plur. 4. festum Minervæ, septimo die post idus Martias celebratum ut in **QUINQUATRUS** dictum est. *Varro* 6. *L. L.* 14. *Müll.* at *Paul. Diac.* es *Fest.* p. 255 10. *Müll.*

SEPTIMESTRIS. V. **SEPTIMESTRIS.**

SEPTIMO. V. **SEPTIMUS** in fin.

SEPTIMONS, montis, adject. own. gen. (septem et mons) qui septem habet montes. *Gloss. Cyrill.* *ἐπτάορος*, septimons.

SEPTIMONTIACIS, a, adject. (Septimontium) ad Septimontii dies pertinens, ut *Septimontialis sacrum*. *Sueton. Domit.* 4. Septimontialis setto fabæ. *Colum.* 2. *R. R.* 10. ante med. h. e. quæ mense Decembri sit circa Septimontium. Sunt qui perperam leg. *septuncialis*, b. e. quæ dimidium iugari at eisdem duodecima pars soritur; etenim de eadem ra hæc habet *Pallad.* 13. *R. R.* 1. sub fin. Fabæ circa Septimontium seri potest.

SEPTIMONTIUM vel *Septemontium*, li, n. 2. (septem et mons) ¶ 1. Spatium septem habens montes. *Varro* 5. *L. L.* 41. *Müll.* Ubi nunc est Roma, erat olim Septimontium, nominatum ab tot montibus, quos postea urbe muris comprehendi. *Gloss. Gr. Lat.* *ἐπτάοριον*, septimontium. ¶ 2. Est etiam dies festus Romæ 11. Id. Decembr. celebratus ob inclusionem pomeriis septimum collem, ut ait *Plutarchus Quaest. Rom.* c. 69, ita dictus, quod in septem montibus stabant sacra, auctore *Festo* et *Varron.* 6. *L. L.* 24. *Müll.* Verba *Fest.* p. 340. 7. *Müll.* Septimontium dies appellatur mense Decembri post eum, qui dicitur in Fastis Agonalis, quod ea die in septem montibus suæ sacrificia, Palatio, Velia, Fagutis, Subura, Cermalis, Oppio, Clopio.

et p. 348. 24. Septimontio, ut ait Antistius Labeo, hisce montibus ferax. Palatio, cui sacrificium quod sit, Palatur dicitur. Velis, aut item sacrificium. Fagutali, Subura, Cermallo, Oppio, Caelio monti, Cispio monti. Octo numerat Festus, quia Cermalus non est mons, sed locus iunus ad Tiberim (V. CERMALUS in ONOM.), in quo tamen sacra eodem die fiebant. Verum Müllerus ait, Caelio interpolatum esse, idque vel clarissime apparere, quod Oppius non per se partem urbis significet, sed Oppius mons. V. Argæorum sacra apud Varro. 5. L. L. 50. Id. 6. ibid. 24. Müll. Dies Septimontium nominatus ab his septem montibus, in quibus sita Urbs est, ferax non populi, sed montanorum modo; ut Paganalia, qui sunt alicujus pagi. Adde Fest. p. 321. 19. Müll. et Tertull. Idolol. 10, qui 2. ad Natan. 15. hac de re loquitur, ut Forcellino videtur, quasi Septimontius Deus sit, cui sacra fierent. Cf. Dellefesen in Bull. dell'Istit. archeol. a. 1861. p. 57. et seqq.

SEPTIMUM. V. voc. seq. in fin.

SEPTIMUS, a, um, adject. (septem) Setimus in Inscript. Afr. apud Renier. n. 3729; et Septimus, ἀπταχτός, in Inscript. apud Orell. n. 4508. — Septimus est ultimus in septem, ἑβδόμος, settimo. ¶ 1. Stricto sensu. — 1.^a) Generalit. — a) Absolute. Horat. 2. Sat. 6. 4. Septimus octavo propior jam fuerit annus. Plaut. Pseud. 2. 2. 3. Septimas esse sedes a porta, ubi ille habitat. Id. Amph. 1. 2. 20. Septimus mensis. Id. Pers. 2. 3. 8. Ibi mercatum dixit esse die septimi. h. e. die septimo. V. in DIES et cf. Macrob. 1. Sat. 4. Cic. 3. Tusc. 26. 63. Septimus dies. Ovid. 4. Met. 213. Isque Septimus a prius numeralur origina Belli. Martialis. 1. 100. Intra septimas calendae. h. e. intra septem menses. — b) Cum aliis numeralibus. Cic. Cluent. 27. 75. Ut ipsius Stalenti sententia septima decima accederet. Plin. 7. Hist. nat. 52. 53. (175). Ut in septimum et quinquagesimum atque centesimum vitæ duraret annus. — 2.^a) Speciatim septimus casus grammaticus est idem cum ablativo, qui ordinis sextus est: sed cum discrimine, dicitur enim ablativus, quoniam per passivum modum ultimor: septimus casus, quoniam per activum. Diomed. 1. p. 302. Putsch., Priscian. 5. p. 673. et Cledon. p. 1863, quorum aliqui aliud discrimen statuit, ut ablativus sit, quoniam præpositionem habet; septimus casus, quoniam sine illa est. Octavum etiam casum addit Cledon. dativo similem, ut quom dicit Virg. 5. Æn. 451. It clamor cælo. — 3.^a) Septimus annus, annus Sabbaticus apud Hebræos, quo terra rēquiebat inculca et cum incolis quiescebat. Vulgat. interpr. 2. Esdr. 10. 31. V. de hoc anno Acherunn. op. cit. § 338. ¶ 2. Latiora, seu indeterminata, sensu. V. SEPTIM et SEPTIES. Vulgat. interpr. Job 5. 19. In ses tribulationibus liberavit te, et in septima non tanget te malum. h. e. in qualibet, in omni, q. d. nullum malum tibi nocebit. — NB. De pronom. et cognom. R. V. ONOM. — Uino

Septimo, adverbiorum more ¶ 1. Est septimo loco, in settimo tuogo, ut secundo, tertio etc. Cassiod. de anim. 12. Cf. Capell. 2. p. 204. ¶ 2. Ponitur etiam pro septimus. Quadrig. apud Gell. 10. 1. Creatus septimo consul. ¶ 3. Est etiam septies. Trebell. Gallian. 17. Lavit ad diem septimo resteta, vel sexto: bieme secundo, vel tertio. Adde Popisc. Florian. 4.

Septimum, adverbialiter occurrit, et est septima vice, la settima volta. V. TERTIUM. Cic. 3. Nat. D. 33. extr. Marins septimum consul. Alii leg. septis.

SEPTIMUSDECIMUS, a, um, adject. (decimus septimus, decimoseptimo. Vitruv. 9. 1. Adde Cic. Cluent. 27. 74., ubi tamen alii divisim leg. V. voc. præced.

SEPTINGENARIUS, a, um, adject. (septingenti) qui septingentorum numerum complectitur. Varro 2. R. R. 10. ad fin. Septingenarii enim meli: tu, opinor, octogingenarios habuisti. scrii. greges.

SEPTINGENTI, a, adject. (septingenti) settencio, septingentesi per synocopen. Plin. 33.

Hist. nat. 3. 19. (61). de auro. Nec aliud laxius dilalelur, aut numerosius dividitur, utpote cuius uncia in septingentes et quinquagenes bracteas spargantur.

SEPTINGENTENI, a, adject. (septingenti) septigenti. Priscian. p. 414. 2. Keil. et Vulgat. interpr. 2. Mach. 8. 22.

SEPTINGENTESIMUS, a, um, adject. (septingenti) ultimus, sive unus ex septingentis, settecentesimo, ἑξαχκοστός. Liv. 1. proem. Ut quæ supra septingentesimum annum repetatur. Aurel. Vict. Cæs. 1. Anno urbis septingentesimo fere vicesimoque secundo. V. SEPTIGRESIMUS.

SEPTINGENTI, a, adject. numer. distributivum (septem et centum) settecento, ἑξαχκοστός. Liv. 23. 20. Oppidum firmatum septingentorum militum de exercitu Hannibellis præsidio. Plin. 3. Hist. nat. 5. 11. (76). Insula obsunt a Dianio septingentesi stadiis. Enn. apud Varro. 3. R. R. 1. Septingenti sunt, paullo plus aut minus, anni. — Hinc

Septingenta, absolute. Martialis. 7. 10. Septingenta Tito debet lupus, scilicet 700. sestertia.

SEPTINGENTES, adverb. (septingenti) septingentis vicibus, settecento volte. Plin. 36. Hist. nat. 15. 24. (104). Milonem sestertium septingentes aëris alieni debuisse. Id. 28. ibid. 12. 50. (183). Quotidie septingentes lacte animalium cutem fovea. SEPTINOBA, a, f. 1. (septem et nubo) quæ nupsit septem. Augustin. Op. imperf. contra Julian. 6. 30. Quum ei Sadducæi questionem exemplo septinobæ mulieris intulissent etc.

SEPTIO, ñis, f. 3. V. SEPTIO.

SEPTIPES, pēdis, adject. omni. gen. (septem et pes) di sette piedi, septem pedes habens. Sidor. 8. Ep. 9. in carm. Hic Burgundio septipes frequenter Pterio poplite supplicat quietem. h. e. Burgundio gigantes statum. Adde carm. 12. 11.

SEPTIRENIS, a, adject. (septem et remus) Septeresmos, ἀπταχτός, leg. in Columna rostrata, de qua in Corp. Inscr. Lat. 1. 105. — Septiremis est navis, quæ habet septem ordines remorum, ἑπταῖρος. V. HEPTERES. Adjective usurpat Curt. 10. 1. ante med. Imperavit ingentium carinas navium ponere: septiremes omnes esse, deducique Babylonem.

SEPTIZONIUM et Septemzodium, ñ, n. 2. (septem et zona). Forma Septemzodium apud Ammian. 15. 7. 3, ubi V. adnot. Cf. Bicker, Handb. d. Röm. Alth. 1. 434. At Septizonium damnat Prob. app. p. 197. 23. Keil. — Septizonium, ἑπταζώνιον. ¶ 1. Est septem planetarum numerus, qui sua quisque zona seu fascia distinguebantur. Schol. Bern. ad Lucan. 7. 425. An a planetis dicitur quique, Saturnum, Martem, Mercurium, Jovem, Venere; id est Septidionum (leg. Septizonium), excepta Sole et Luna, quæ videantur separata tege circule. Adde Commodian. 7. in lemmata et Acrostich. de septizonio et stellis. Id. 19. Terribiles omnes, stulti, septizonio fortes. ¶ 2. Septizonium a similitudine dicitur fortasse etiam ædificium Romæ alte assurgens, et septem zonis seu fasciis (cornicioni) cinctum, quæ septem veluti moles, allam supra siliam decrescendo impositas, referebant. Duplex fuisse videtur, alterum in regione decima ad caput Appiæ viæ, non procul a Circo maximo, sub Palatio, extructum a Severo Imp., alterum restitutum in regione duodecima. Alii unum tantum fuisse aiunt. P. Victor de reg. urb. Rom. ponit la regione decima, Septizonium velus, alias Severi: in duodecima, Septizonium Severi. Viderint alii. Memoratur a Suelon. Tit. 1. et Spartian. Sever. 19. et 35. at Anton. Gel. 7. — De rudibus, quæ adhuc exstant, Septizonii Severi, V. Jordan. in Bull. dell'Istit. archeol. a. 1872. p. 145. et seqq. et Rich. qui huius ædificii formam describit, et diagramma exemplari sæc. XVI. depromptum ex parte exhibet.

SEPTUAGENARIUS, a, um, adject. (septuaginta) septuaginta continens, di settanta, ἑβδομηκοντάς. ¶ 1. Generalit. Frontin. Aquæd. 56. Fistula septuagenaria diametri digitos habet novem etc. ¶ 2. Speciatim aqnos natus septuaginta, settuagenario. Callistrat. Dig. 50. 6. 5.

circa med. Si ante quis ad monera monic vocatus sit quam septuagenarius fieret.

SEPTUAGENI, a, adject. Septuagenus in sing. num. Plin. 26. Hist. nat. 10. 63. (99). Septuagena coita durasse libidinem contactu herbae cufusdam. — Septuagenum, pro septuagenorum, apud eund. loc. infra cit. — Septuageni, settanta, septuaginta. — a) Distributiva ratione. Plin. 36. Hist. nat. 13. 19. (92). Pyramides quinquæ, in imo latæ pedum quinquaginta, altæ centum quinquaginta. — b) Ponitur etiam, ubi nulla distributio sit. Colum. 5. R. R. 2. a med. Septuagies septuagies sunt quatuor milia et noningenti.

SEPTUAGENIQUINI, a, adject. settantaquinque, septuaginta quinque, ut Fistula septuagenumquinum, Frontin. Aquæd. 57. Alii tamen rectius leg. divisim septuaginta (h. e. septuagenorum) quinquum.

SEPTUAGENUS, a, om. V. SEPTUAGENI init.

SEPTUAGESIES, adverb. (septuaginta) septuagies. — a) Stricto sensu. Capell. 7. p. 241. Sexies septuagies dipondius facit quodringentia trigies dipondius. Similiter octies septuagies dipondius quingentos septuaginta ses. — b) Latiore sensu, eodem modo ac septem et septies, pro septa vel septissime. Hieronym. in Chron. Euseb. Exord. 4. Septuagesies septem. Alii tamen leg. septuagies. Cf. Vulgat. interpr. Matth. 18. 22.

SEPTUAGESIMALIS, a, adject. (septuagesimus) idem ac septuagesimus. Beda Argum. Lun. T. 1. p. 202. Et de Septuagesimali terminos quidem in omni bisertili anno hoc observabile.

SEPTUAGESIMUS, a, um, adject. (septuaginta) ultimus ordinis ex septuaginta, settantissimo, ἑβδομηκοντάς. Cic. 1. Divinat. 23. 46. Cyrus ad septuagesimum annum pervenit, quoniam quadraginta natus annos regnare cepisset. Liv. 28. 16. a med. Scipio cum ceteris copiis, septuagesimis castris, Terraconem rediit. in settanta marcie, o giornale.

SEPTUAGESISSI, ñ, m. 3. (septuaginta et as) septuaginta asses. Priscian. de fig. num. 31. p. 416. 33. Keil.

SEPTUAGESIES, adverb. synop. a septuagesies, septuaginta vicibus, settanta volte, ἑβδομηκοντάς. — a) Stricto sensu. Colum. 5. R. R. 2. a med. Septuagies septuaginta. — b) Latiore, seu indeterminato, sensu. Vulgat. interpr. Gen. 4. 24. et Matth. 18. 22. V. SEPTUAGESIES.

SEPTUAGINTA, adject. indecl. numer. cardinalis, ἑβδομηκοντα, settanta, decies septem. Cic. 5. Ferr. 52. 121. Unus ager Agryniensis centum septuaginta aratariis inanis quoniam sit. Orell. CLXX. Colum. Arbor. 4. 3. Septuaginta pedes. — Nepos Att. 21. Septem et septuaginta anni. Liv. 35. 1. Septuaginta et tras de exercitu.

SEPTUENNIS vel septennis, a, adject. (septem et annus) Septennis defenditur analogiâ, ut quinquennis, sexennis etc., præsertim novennis, et legitur apud Capitolin. M. Aurel. 21. Filium nomine Verum Cæsarem, exsecto sub aore tubere, septennem amisit. — Septuennis est qui septem est annorum, di sette anni, ἑπταῖρος. Plaut. Pæn. prol. 66. Puer septuennis corripitur Carthagini. Adde Men. 5. 9. 57. Merc. 2. 2. 21. et Bacch. 3. 3. 35. Prudent. 10. nesp. 656. Da septuennem circiter puerum aut milium. Seren. apud Diomed. 3. p. 316. Putsch. Pulioni meo septuennis cadens.

SEPTUENNIIUM vel septennium, ñ, n. 2. (septuennis) spatium septem annorum, tempo o spazio di sette anni. Fest. p. 347. 20. Müll. Septuennio quoque Ennius (?) usus est, ut priore numero. Prudent. Diroxy. 24. de Pharaonis somnio. famis duo per septennia tempus. Auson. Edyll. 12. Indicat in pueris septennia prima novus dens.

SEPTUM. V. SEPTUM.

SEPTUMANUS. V. SEPTIMANUS.

SEPTUMUS. V. SEPTIMUS.

SEPTUNCIATIS. V. SEPTIMONTALIS.

SEPTUNX, unci, m. 3. (septem et uncia)

8. *carm.* 6. 167. Vitalem ac reliquos, quos cara Ravenna sepultat.

SEPULTOR, *δρις*, m. 3. (sepelio) qui sepelit, *sepellitor*, *ταφύς*, *εποδῶντης*.

I.) Proprie. Augustin. 4. *Trin.* 3. Sepultores corporis mortali. Cf. *eum.* 1. De locut. Script. n. 202. ad b. i. Id. in *Psalm.* 78. Sepultores sanctorum corporum. *Vulgat. interpr. Ital. Gen.* 50. 2. Dixit Joseph servis suis sepultoribus.

II.) Translata *Tertull. Anim.* 48. ante med. Augustus civilium turbinum sepulor.

SEPULTORIUM, *ἵλ*, n. 2. (sepelio) locus sepulturae, cimiterium. *Gloss. Gr. Lat. Οατήριον*, sepulchrum.

SEPULTURA, *α*, f. 1. (sepelio) *Sepultura* leg. in *Inscript.* apud *Mommsen* n. 1942. — Sepultura est actus sepellendi, exequium, humatio, *ταφίς*, *ταφεία*, *sepultura*, *exequia*, *funeralia*.

2. Universalis. *Lucr.* 6. 1778. nec mos ille sepulturae remanebat in orbe. *Cic.* 7. *Verr.* 51. a med. Dico, in illo supplicio mercedem fuderis ac sepulturae constitui, nefas falsae. *Id.* 1. *Divinat.* 27. 56. Sepultura aliquem afflicere. *Id.* 2. *Phil.* 7. ad fin. Corpus alicujus ad sepulturam datur. *Id. Senect.* 20. a med. Cujus interitum ne crudelissimum quidem hostis honore sepulturae cerere passus est. *Sueton. Aug.* 17. a med. Sepulturae honorem tribuere. *Id. Galb.* 20. extr. Corpora sepulturae dare. *Justin.* 6. 6. in fin. Corpora interfectorum ad sepulturam poscere. *Id.* 3. 5. ad fin. et 12. 2. ad fin. Sepulturae tradere. *Val. Maz.* 9. 8. in fin. mandare. *Tac.* 6. *Ann.* 29. Damnatos sepulturae prohibere. (*Sic Curt.* 8. 2. 12.) *Id.* 1. *Hist.* 47. Corpora sepulturae concedi et cremari fuisse. et *ibid.* 49. Humili sepulturae corpus tegere. *Id.* 1. *Ann.* 11. Sepultura more perfecta, templum et caelestes religionis decernuntur. *Id.* 16. *ibid.* 18. Illustres viri exequiis a promissa sepultura separentur. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 52. 73. extr. Post sepulturam quoque visum exempla sunt, dopo la morte, et *Propert.* 3. 21. 28. Illa sepulturae fola beate tuae. *Veget.* 2. *Milit.* 20. In sacrum undecimam tota legio particulam (pecuniae) continebat, sepulturae scilicet causa, ut de illo ad sepulturam ipse prometeret expensa. *V. Lindemann.* ad *Charis.* p. 40.

2. De sepultura insepulta. *V. INSEPULTUS.*

3. Sepultura asini apud Hebraeos dicebatur, quoniam quia bonore sepulchri privabatur; quare in Scripturis per modum convicii vel dirae comminationis saepe indicitur, cadaver alicujus sine funere et sepultura foris avibusque relinquendum fore. *Vulgat. interpr. Jer.* 22. 19. Cf. 1. *Reg.* 17. 44. et *seqq.* et 2. *ibid.* 4. 12., *Jer.* 7. 33., 8. 2. etc. 4. Videtur etiam poni pro sepulchro. *Sulpic.* ad *Cic.* 4. *Fam.* 12. ad fin. Ad Atheniensibus, locum sepulturae intra urbem ut darent, impetrare non potui. *Tac.* 2. *Ann.* 73. ad fin. In foro Antiochenisim, qui locus sepulturae destinabatur. *Sueton. Tib.* 1. Locum ubi ad sepulturam in Capitolio publice acceperat. Adde *Vulgat. interpr. Tob.* 4. 18. *Inscript.* apud *Mur.* 1705. 2. DECEBRO DECEBIVM LOCVS SERVITVAE DATVS. — In plur. num. *Cic.* 1. *Nat. D.* 42. 110. Et mortes et sepulturae demonstrantur deorum. Verum ad *Tac.* 2. *Ann.* 73. Ita *Boetticher*: Sepulturae, h. e. cremando corpori; cineres enim postea Romam transferebantur (Cf. c. 75., 3. 1., 4.); non igitur h. i. sepultura idem valet quod sepulchrum, quamquam cenotaphium, *sepulchrum*, eo ipso loco, ubi crematus est, erectum Germanico legitur c. 83. Nichil probant loci, quos *Forcellinus* contulit, nam ibi quoque sepultura propriam retinet significationem, quae in universum exprimit condendi actum; neque unquam sepulturam pro sepulchro dictam esse contenderim. De loco cremationis, immo de ipsa crematione interpretatur *Plotz*. At si quae sint dubia, non omnia, quae attulimus, loca communi hac significatione omnino accipienda esse censemus, et *Forcellini* sententiae libentius subscribimus. De sepulturae mortuorumque tractandorum variis ritibus apud varias gentes, de quibus *St. H.* 3. 341. et 13. 468., *V. Fiechman.* de *fun. Rom. App.* c. 2. et *seqq.*

SEPULTORARIUS, *a*, m., adject. (sepultura) ad sepulturam pertinens. *Auct. de limitib.* p. 296. *Goes.* Fines sepultorarii, sive cinerarii.

SEPULTUS, *a*, m., particip. *V. SEPULIC.*

SEQUACITAS, *ἴλ*, f. 3. (sequax) 1. Generaliter est assiduitas vel facilitas sequendi. *Sidon.* 9. *Ep.* 9. circa med. Tribuit et quoddam dicere celerant scribarum sequacitas saltuos compendium. *Id.* 4. *Ep.* 11. Pigra sequacitas.

2. Speciatim apud astronomos idem quod *ἀπολειψις*. *Chalcid.* *Tym.* 74. Est quippe sequacitas visum imaginatioque stellae valuit ad sequentia signa pergentis atque ad orientem transeuntis.

SEQUACITER, adverb. (sequax) sequendo. *Arnob.* 2. p. 49. Concludere acutissime syllogismos, ordinare sequaciter inductiones suas. Adde *ibid.* 75. et *Augustin.* 2. *Doctr. Chr.* 22. et 4. *Mus.* 10.

SEQUAX, *αἴλ*, adject. omn. gen. (aequor) Comp. *Sequacior* 1. 2., Sup. *Sequacissimus* II. 1. b. — Sequax, qui facile aut assiduo sequitur vel insequitur, qui non lascia di seguitare, *sequace*, *ἀκολουθητικός*.

1.) Proprie. 1. Generaliter. *Propert.* 4. 5. 41. Nec tibi Medea delectant probra sequacia. h. e. secutulejae. *Virg.* 10. *En.* 364. Arcadas, insuetos acies inferre pedes, ut vidit Palles Latio data terga sequaci, at *Latini* che gl'incalzavano, et 2. G. 374. Silvestres urli assidue, capreaeque sequaces illudunt. scilicet, frondibus tenebris, quas avida sectantur. *Sidon.* *carm.* 16. 3. Ogygmaque chelyn, quae sara sequacia fleclens Cantibus auritis ereat carmine muras. (sara sequentia *Ovid.* dixit 11. *Met.* 2.) *Virg.* 8. *En.* 432. Sequaces flammæ, che facilmente si appicciano. sequuntur et arripiunt quicquid est combustibile: praecipue vero ignes fulminum, de quibus *Virg.* loquitur. *Id.* 4. G. 230. Fumi sequaces. h. e. qui tanquam sua omnia penetrant, sequunturque omnes rimas vel tenuissimas. *Id.* 5. *En.* 193. Maresque sequacibus undis. h. e. quae praeterstantis navigis insequuntur et vesant.

2. Speciatim dicitur de his, quae facile sectantur, quae lenta sunt, et tenacia, flexibilia, pieghevoli, viscosa. *Val. Flacc.* 1. 124. lentoque sequaces Molliri videt igne trabes. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 45. (127). de cornib. Adeo sequax natura est, ut in ipsa viventium corporibus ferventi cera sectantur. *Id.* 36. *ibid.* 26. 67. (198). de vitro. Nec est ella nunc materia sequacior, scilicet, dum candens statu figuratur. *Id.* 16. *ibid.* 37. 68. (174). Salicula virgae sequacis et victuras lenillae. *Id.* 7. *ibid.* 15. 13. (65). Bitumen sequax, ac lenta natura. *Martial.* 13. 57. Nil lacum ridebis olus lanasque sequaces. h. e. colocaliam ejusque caulem, qui quum coctus est, araneosus est in mandendo, ut ait *Plin.* 21. *Hist. nat.* 15. 51. (87.). h. e. in fila minuta et fibras lentas ac tenaces inerat lanae, sub dentibus dilucitur. Unde *Martial.* 8. 33. Lenta minus gracili crescent colocalis filo. *Seneca Hip.* 1086. Sequaces nodi, scorrevoli, correnti, et *Val. Flacc.* 6. 263. avis visco correpta sequaci.

3. Sequaces stellae apud *Chalcid.* *Tym.* 26. Superest, ut tractat, qui est habitus ad stellam errantibus, illud addatur, quasdam earum sequaces esse, quae appellantur hypopoliticae Malhe-maticae, ut sol et luna sunt. *satelliti*.

II.) Translata. 1. Metaphorâ sumpta ex super. paragr. 1. — a) Concreto, ut ajuat, ven-su. *Ovid. Heroid.* 4. 46. Torquentem frenis ora sequace equi. h. e. facile obsequens imperio manus, docilis. *Alf. leg.* fugacia. *Pers.* prol. 6. Mederae sequaces. h. e. quae parietibus adherent eosque sequuntur. *Claudian.* *Cons. Mail. Theod.* 40. Vanae sequace auri. h. e. vanae auri ductilis. *Val. Flacc.* 1. 619. prior esse sequaci Aequa humo truncos. h. e. habili et facile sequenti motus celeres manus. *Calpurn.* 1. *Ecl.* 31. rumpe moras, oculoque sequaci Quamprimum nobis divitum perlege carmen. h. e. qui celeriter sequitur ductus litterarum. (Adde *Stat.* 3. *Theb.* 590.) — b) De abstractis. *Lucr.* 3. 315. Inque illis rebus multis differre necesse est Naturas hominum varias moresque sequaces. h. e. qui

naturas illas sequuntur. *Id.* 2. 47. metus hominum curaque sequaces. h. e. quae alte pectori inhaerent, et ubique sequuntur. nam, ut ait *Horat.* 3. *Od.* 1. 39. neque Decedit errata triformi, et Post aequilem sedet atra cara. *Grat. Cynege.* 411. Scabies sequax maum, *attaccaticcia*, et *Auson.* *Edyll.* 5. 3. Imbuereque notas aries, sensusque sequaces. h. e. facile sequentes, et arripientes, quae qule doceat. *Cassiod.* in *Psalm.* 103. Priscorum peccata ita qui reus est, quando eorum sequacissimus invenitur. 2. Metaphorâ sumpta ex super. paragr. 2. *Plin.* *Paneg.* 45. a med. Flexibiles quaecumque lo partem ducimur a principe, atque, ut ille dicam, sequaces sumus. *Pacat.* *Paneg. Theodor.* 15. Sequaces discipuli, obbedienti, docili. — Hinc

Sequax, acis, m. S. absolute, idem ac secutor, *sequace*. *Manil.* 5. 143. Bacchi Venerisque sequaces. *Cassiod.* 1. *Hist. Eccl.* 13. ante med. Hæc itaque dicentes, id est Arias et qui cum eo sunt. Et in his impudentes instantes ipsos et sequaces eorum. *Id.* 6. *ibid.* 23. Meletii sequaces.

SEQUELLA, *α*, f. 1. (aequor) *Sequella* in *Inscript.* apud *Marini*, *Fr. Arv.* p. 500. n. 61. et apud *Orell.* 4134. et in opt. MS. — Sequella 1. Est id, quod ex quaplum re sequitur, consequenza, *παράκολουθησις*. *Gell.* 6. 1. a med. Incommoda non per naturam, sed per sequelas quasdam necessarias facta dicit *Chrysippus*: quod ipse appellat *παρά παράκολουθησις*. *Lactant.* 7. 5. a med. Immortalitas non sequela natura, sed merces praemiumque virtutis est. *Id.* de *Opif.* D. 4. Mors sequela morborum est. 2. Est etiam, qui aliquem sequitur, accessio. — a)

De hominibus. *Frontin.* 2. *Strateg.* 4. Lixas calonesque et omnis generis sequelas conclamare jussit. h. e. quicumque secuntur exercitum. Adde *Inscript.* apud *Rénier* n. 138. — b) De aliis. *Ulp.* *Dig.* 47. 2. 14. a med. Si jumentis tibi commodarero, quorum sequela erat equuleus. *Tertull.* *Patient.* 5. sub fin. Post mannae escallum pluviam, post petrae aquillam sequellam desperat de domino. h. e. equam sequentem et fluentem de petra. *Scævola Dig.* 46. 3. 93. a med. Ubi al obligationi, quae sequellae obliet locum, principalle accedit, confusa est obligatio. 3. Item frequentis. *Inscript.* apud *Mur.* 564. NVMERVM HABENTIAV SEQUELA EIVSDEM COLLEGII IBI REFERENTIBVS CASIDIO EXTERO PATRV etc. *V. Orell.* 2. p. 245.

SEQUELLA, *V.* voc. praeced. *Int.*

SEQUENS, *antis*, particip. *V. SEQUOR.*

SEQUESTER, adverb. (sequens) sequendo. *Excerpt.* *Charis.* p. 539. 25. Hic Marcus, huius Marcel et sequester. *Gloss. Philoz.* *Sequester* (male *Sequentes*), *τα ἐξῆς*.

SEQUENTIA, *α*, f. 1. (sequens) id quod sequitur, sequela, series, sequito, consequenza. *Frontin.* *Aqued.* 34. Quocumque multiplicatio in amplioribus modulis servare sequentia sua regulam debet. *Polen.* et opt. MS. legi *consequentia*. *Boeth.* in *Aristot. de Interpret.* p. 2. Nunc vero priorem sequentiam permulantes, consequenza, *conclusiones*. et 1. *Arithm.* 23. Cuncti qui secuntur, omnium ordinis multiplicum sequentias varietatesque custodiunt. et 2. *ibid.* 11. Ad eandem sequentiam cuncti procedunt. *Vet. Scholiast.* ad *Cic. Sext.* 8. (edente *Ilerrum A. Mafo* in *Class. Auct.* T. 2. p. 129.) Aptissimis verbis et congruentibus, quoniam naufragium dixerat, custodivit sequentiam.

SEQUESTER, *tra*, *trum*, et *sequester*, *tris*, *tra*, adject. — *Sequestris* quoque, pro *sequester*, legitur apud *Isid.* 1. *Differ.* 195. *Sequestris* dicitur, qui certantibus medius intervenit. Rectus casus, inquit *Forcellinus*, etiam *sequestris* esse potest. est enim cognomen elvis R. apud *Liv.* 33. 26. L. Julius Sequestris. quam tamen lectionem *Dukerus* in dubium vocat. — Etymon vocis alii videtur *secus*, a quo, ut a magis *magister*, a minus *minister*, ducitur; alii *ἀκροατής*, sanator. Sed *V.* infra dicta sub *Sequester* fuit. — *Sequester*, qui medius est inter plures et quasi conciliator. *Virg.* 11. *En.* 133. Bis senos pepigere dices: et pace sequantur

Per silvas Teucri, mixtique impuoe Latini Erravere Jugla. h. e. medlis et conciliatibus inducile, et quasi spondentibus, impune fore. *Stat. 2. Theb. 425.* nec sompta fide, nec pace sequestra Possitis. *per vie amichevoli.* Adde *Ambrs.* in *Luc. 7. n. 122.* — Hinc

Sequester, *se*, f. 1. absolute, substantivum more, quæ media, et conciliatrix est, *mezzana. Stat. 7. Theb. 542.* ubi tunc fidelis pacisque sequestra Meter erat? *Apul. 9. Met.* Anus quædam stupri sequestra, et adnitorum internuncia.

Sequester, *tri*, et *tri*, m. 2. et 3. absolute, substantivum more, *mezzano*, depositario, *μεσίτης, μεσίτης, συνθηκοφύλαξ*, est is (definiente *Modestino Dig. 50. 16. 109.*), apud quem plures eandem rem, da qua controversia est, deposuerunt: dictas a *sequendo*, quod occurrenti, aut quasi sequenti eos, qui contendunt, committitur: vel, ut ait *Gell. 20. 11.*, quod ejus, qui electus sit, utraque pars fidem sequatur. *Festus p. 339. 21. Mül.* Sequester is dicitur, qui inter aliquos, qui certant, medius, ut inter eos conveniunt, depositum ita tenet aliquod, ut ad reddat, qui id debere iure sibi constiterit. Cato in ea oratione, quem habuit de Iodigitibus: Sionit miteros perire, ut bona rapiant, aut, si superestis petant, sequestro dent. Et *Plautus Mercatore (4. 3. 36.)* Imo sic sequestro mihi data est. Hæc *Festus*.

1.) Proprie ¶ 1. Stricto, ut videtur, sensu. — a) Generatim. *Plaut. Rud. 4. 3. 79.* Nisi pars datur, aut ad arbitrum redditur, est sequestro poulur. et *fragm.* apud *Priscian. 6. p. 692. Putsch.* Vidulum hic apponit: egn servabo, quasi sequestro dedit: neutri reddibo, doulum res indideta erit hæc. et *Cato apud Gell. loc. cit.* Per deos immortales, nolite vos sequestem ponere. *Gell. ibid.* Quod apud sequestrem depositum aret, sequestro positum, per adverbium dicebant. *Plaut. Rud. 4. 3. 85.* Tu istuc hodie non feres, nisi das sequestrem aut arbitrum, cuius hæc res arbitrata fiat. *Id. fragm.* apud *Priscian. 10. p. 898. Putsch.* Nunc apud sequestrem vidulum posivimus. *Pompon. Dig. 16. 3. 12.* Cum sequestro recte agitur depositi sequestraria actio. *Ulp. ibid. 5.* In sequestrum depositi actio competit, si tamen eum sequestem convenit, ut certo loco sem depositam exhiberet. — b) Speciatim *sequester* est is, apud quem pecunia depouitur cujusplam rei gratia, et iude quipplam latoratur, ut qui corruptendos iudices suscipit, aut emenda snffragia tribuit: hinc est in conciliis pro corruptore. *Cic. 2. Verr. 12. sub fin.* Qui vel deponere, aut seclpere, aut accipere, aut polliceri, aut sequestres, aut interpretes corrupendi iudicii solent esse. Ubi *Ascon.* Depouitur in sequestri, accipitur ab eo, qui corruptipitur: recipitur, id est promittitur ab eo, qui pro iudicatu spondet: pollicetur, qui apud se dicit aut premium, aut sententia potestatem esse. Sequestres sunt, apud quos pecunia depouitur. Interpretes, per quos inducitur pactio. *Id. Planc. 19. 48.* Unam tribum delige: doce id, quod debes, per quem sequestrem, quo divisors corrupta sit. Adde *ibid. 16. 38.* et *Cluent. 8. 25.* et *26. 72.* et *4. Verr. 44. 108.* et *Cacl. 7. 16.* et *13. 30.* *Senac. Ep. 118.* et *Q. Cic. Petil. cons. 11.* ¶ 2. Latiore sensu, quoniamque aliqua ratione medium se interponit, et quipplam alteri conciliat. *Serv. ad Virg. 11. Æn. 133.* Sequester est medius inter duos altercantes. — Cum Genetivus. *Seneca Consol. ad Helv. 12. a med.* Menenius Agrippa, qui inter petras ac plebem publicæ gratia sequester fuit. *Sil. It. 6. 347.* pactique sequestrem Mittere. mediatore. Adde *Lucan. 10. 472.*

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ sumptâ ex super. paragr. 1. *Tertull. Resurr. carn. 51.* et *65.* Caro in deposito est ubicumque apud Deum, per fidelissimum sequestrem Dei et hominum, Iesum Christum. ¶ 2. Metaphorâ sumptâ ex super. paragr. 2. *Val. Max. 9. 1. n. 7.* Qui suam pndictam sequestrem perjurii fieri passi sunt, h. e. qui se prostituendo, in causa fuerunt, ut iudices illi pgerarent, dum iurarent, se nihil in eo

iudicio deturos gratia. — NB. De cogn. R. F. et ONOM.

Sequestum, i, n. 2. et *Sequestre*, is, 3. absolute, est fore idem ac sequestratio. In *sequestro* vel *sequestri* deponere, sequestrum ponere, *mittere in sequestro, depositare. Paul. Dig. 16. 3. 6.* Proprie in sequestro est depositum, quod a pluribus in solidum certa conditione custodiendum reddendumque treditur. *Labeo ibid. 16. 3. 33.* Servus tuus pecuniam cum Titio in sequestro deposuit apud Mariam, ea conditione, ut etc. Adde *Ascon. loc. supra cit.*

Sequestro, adverbialiter, sequestrando. Ita docet *Gell. 20. 11.* Quod apud sequestrem depositum erat, sequestro positum per adverbium dicebat. Idque ex *Caton.* apud *eund. loc. cit.* Per deos immortales, nolite vos sequestro ponere. Cf. *Fest.* et *Priscian.* ad *Plaut.* loc. supra cit.

SEQUESTRA, *se*, f. 1. F. voc. præced.

SEQUESTRANS, antis, particip. F. SEQUESTRO.

SEQUESTRARIUS, a, um, adject. (sequester) ad sequestrem pertineus. *Sequestraria actio* a JCtis dicitur, qua aliquid, apud sequestrem depositum, dum ille transigeretur, ea peracta, repetimus. *Pompon. Dig. 16. 3. 12.* et *Ulp. ibid. 4. 3. 9.*

SEQUESTRATIM, adverb. (sequestro) separatamente, sepe. *Cassiod. 11. Variar. 1* sub fin. Quærat foris sequestratim principis bona.

SEQUESTRATIO, ōis, f. 3. (sequestro) depositio apud sequestrem.

I.) Proprie. *Imp. Honor. et Theodos. Cod. Theod. 2. tit. 28.* qui est de pecunie sequestratione prohibita, l. 1. Quoties ex quolibet contractu pecunia portulatur, sequestrationis necessitas conquireat; oportet enim debitorem prius convicci, et sic solutioni succumbere. *Gloss. Gr. Lat. Μεσσην, sequestratio.*

II.) Translate est separatio, sequestramento, sequestro. (V. SEQUESTRO, a, 2.) *Cassiod. 9. Variar. 24. ante med.* Bras a sctibus probabili sequestratione divinus. *Id. Complex. 1. ad Cor. 28.* Castelle et terrena facta sequestratione discernit. *Victorius* inter opera *Alcim. ep. 14.* Si est indicenda sequestratio (a conjuge germana), vel qui modus penitentia, edocet. *Clau. Mamert. 1. Stat. an. 27.* Non arbitror animos sequestratione disijci.

SEQUESTRATOR, ōis, m. 3. (sequestro) qui sequestrat, seu separat. *Symmach. 8. Ep. 53. (al. 54.)* Dolos officiorum familiarium sequestrator, h. e. impediens. *Cassiod. in Psalm. 22. 4.* Sequestrator bonorum malorumque.

SEQUESTRATORIUM, ōi, n. 2. (sequestro) loca, ubi aliquid apud sequestrem depouitur. Translate *Tertull. Resurr. carn. 52. sub fin.* Seminibus sequestratorum terra est, illis deponendis et inde repetendis.

SEQUESTRATUS, a, nm, particip. F. SEQUESTRO.

SEQUESTRE, ōi, n. 3. et

SEQUESTRO adverb. et

SEQUESTRUM, i, n. 2. F. SEQUESTER in fin.

SEQUESTEO, as, avi, atum, are, a. 1. (sequester) Part. *Sequestrans* 2. b.; *Sequestratus* 2. b, 3. et 4.; *Sequestrandus* 2. a. — Sequestro est proprie apud sequestrem depono (II. depositare; Fr. confier en dépôt, déposer; Hisp. depositar; Germ. aufzuheben geben, zur Verwahrung übergeben; Angl. to deposit); sed translate usurpatur. Est igitur ¶ 1. Deposito apud sequestrem. *Prudent. 10. Cathemer. 133.* Nunc suscipe, terra, fovandom, Gremioque hunc concipe molli, Homine tibi membra sequestro, Generose et fragmina credo. *Tertull. Resurr. carn. 27. a med.* Corpora medicata condimentis sepultura, mausoleis et monumentis sequestrantur. ¶ 2. Item sepius est separo, selungo. — a) Cum Abiat, et præpos. ab, *Macrob. 2. Somn. Scip. 14. ante med.* Nam causam motus ab eo, quod moveatur, raillo sequestrat, h. e. secernit, separat.

et 1. *ibid. 8. a med.* Qui a rerumpublicarum actibus se sequestrant. *Sidon. 1. Ep. 11.* Omni ab infamia rir sequestrandus. h. e. collocaodus in tuto, ut ad eum pertingere infamia non possit. — b) Absolute. *Veget. 1. Velerin. 29. ad fin.* Sequestratum animæ. h. e. separatam a ceteris. *Rufin. 3. Recognit. 6.* Honorem unicuique intelligibilem sequestrantes. ¶ 3. Item abjicio, depono. *Macrob. 7. Saturn. 11.* Commascula frontem, et, sequestrata verecundia, quem io te facies rubora iodicat, confer nobiscum libere quod occurrit. ¶ 4. Item compono. *Ammian. 17. 13. 29.* His sequestratis, limigantes quoque fortitudine superavimus pari.

SEQUIOR, m. et f. et Sequi, n., ōis, adject. Est comparativ. eoomatum, sine positiv. et a sequor ducitur a quibudam, quia quæ sequiora sunt, sequorur post ea, quæ meliore: ab aliis a secus, quia aliter sunt, quam esse debent. F. SECUS et SEQUOR. — Sequior est deterior, peior, minor, inferiore, peggiore, *ἰσχυρότερος, ἡμιονος*. *Liv. 2. 37.* Invitus, quod sequior sit, da meli civibus liquor. *Ulp. Dig. 2. 16. 8. circa med.* Sed et personarum contemptum habenda est: hoc est cuius vitæ sint bi, quibus alimentis relicta sunt: utrum frugi vitæ, en sequiora. *Apul. 10. Met.* Si sexus sequioris edidisset fetum. h. e. feminini. — Sequius, absolute, adverbium more. F. SECUS.

SEQUIUS, F. vnc. præced. in fin.

SEQUO, is, ōis, a. 3. F. SEQUOR init.

SEQUI pro si cui, in *Inscript.* apud *Orell. n. 3121.* ante hivos sextilis PRIMAS SEQUI DE HA RE IPIQOM VIDEBITUR ESSE AD NOS ADREANT.

SEQUONDUS pro secundo, apud *Terentian. p. 2349. Putsch. V. Brumbach.* op. cit. p. 235.

SEQUOR, sequeris, sequitur vel secutus sum, sequi, dep. 3. — a) Quod ad inscriptionem attinet, secutus apud veteres pro sequutus, uoda et secutus, secutor pro sequutio, sequutor etc. Similiter in vetustioribus MS. *Plaut., Virg. et Cai* optimisque aliis secuntur pro sequuntur scriptum occurrit. F. litteram Q luit. Ad rem *Mar. Victorin. p. 2460. Putsch.* At quum locutus, secutus per e, quum quidam præcipiant ad originem debere referri: quia est incutus a loquendo, secutus a sequendo, per q potius quem per e hæc scribunda. nem cocus a coquendo; atamen per e potius quam per q scribatur. — Sequuntur per sequuntur apud *Fabrat. p. 155. n. 300.* — b) Formam *sequo*, pro *sequor*, antiquos protulisse, notat *Priscian. 8. p. 799. Putsch.*, eadem acilicet significatione. *Gall. vero 18. 9. ad fin.* tradit, sequen et *sequor* consuetudine loquendi differre: nemp sequo prius dico olim usurparunt: unde *insequo*. V. infra sub E. — Hinc sequi passive occurrit epod *Cic. 3. Terent. 5. 8.*, si ita legend. — c) Ratione habita etym. vox ducenda videtur a *Seokir. sek, sequor*, et etiam dico et secn, uoda et *Gr. ἐσποι. F. litteram Q sub A. b. et SECO, SECUS.* Part. *Sequens* sub A. I. 1. 1.º et 5.º; II. 1. 13.º et in fin.; *Secutus* fere in omnib. paragr.; *Secutus* sub A. II. 1. 13.º; *Sequendus* sub A. II. 1. 4.º — Sequor duu diversa significat.

A) Sequor est cum aliquo precedente ite, pona ambulare, conseqari, comitari, *ἐσποι* (lt. andare, tenere o venir dietro, seguirare, seguire; Fr. suivre, accompagner, aller après; Hisp. seguir, acompañar, ir detrás de alguno; Germ. folgen, nachfolgen, begleiten; Angl. to go or come after, walk behind, follow).

I.) Proprie. ¶ 1. Transitive. — 1.º Generalim. — a) De personis — a) Cum Accus. personæ, vel rei, quam quis sequitur. *Plaut. Aulul. 4. 7. 16.* Jam sequor te, mater. *Id. Merc. 2. 3. 39.* matrem totis hastis tuam sequi poterit. *Ter. Haut. 4. 1. 51.* Sequera me intro hac. *Id. Hecyr. 5. 2. 27.* Sequimini me intro buc. *Id. Eun. 2. 3. 54.* Comites secuti sunt virginem: perasitus cum ancilla. *Cæs. 1. B. G. 39.* Amicitia causa Cæsarem secuti. *Nepos Att. 6.* Sequi magistratum in provinciam. *Horat. 4. Od. 1. 38.* Jam volucrum sequor Te per gramina Martil

Campi, le per aquas, dura, volubiles. *Virg.* 2. *Æn.* 723. dextra se parvus Iulus Implicuit, sequiturque patrem non passibus æquis. *Tibull.* 1. 3. 56. Messalam terra dum sequiturque mari. *Ovid.* 7. *Mel.* 658. Sequi aliquem ad bella. *Id.* 3. *Fast.* 508. aliqueam a tergo. — *Id.* 4. *Mel.* 515. Sequi vestigia. *Id.* 8. *ibid.* 332. pressa signa pedum. *Sall. Jug.* 80. de militibus. Sequi signa. *Liv.* 32. 6. sallem. Iluc Irabi potest illud *Tac. Germ.* 38. Apud Suevos usque ad canitiem horrentem capillum retrin sequuntur. *h. e.* vel pectus, vel manu levigant, pectine vel manu eum sequendo, sc. retrin agendo; aut componunt ita, ut retro sequatur. *Cf. Ovid.* 1. *Mel.* 529. et *Quintil.* 11. 3. 169. — 8.) Absolute. *Plaut. Amph.* 1. 3. 46. Abl præ, jam ego sequi. *Id. Asin.* 4. 1. 63. sequere intro. *Id. Pæn.* 3. 3. 6. procul. *Ter. Eism.* 5. 2. in fin. 1 præ: sequor. *Id. Andr.* 1. 1. 101. furinus procedit: sequimur. *Cæs.* 1. *B. G.* 24. Ille vestit cum omnibus suis carris secuti. *Id.* *ib.* 40. Si nemo sequatur. *Sall. Jug.* 55. Jugurtha per collis sequi. *Horat.* 1. *Sat.* 6. 78. serri sequentes — b) De rebus. *Ovid.* 11. *Mel.* 2. Threicius rates et saxa sequentia ducit. *Horat.* 2. *Orat.* 14. 24. neque barum, quas collis, arborum Te præter invasit cupressus Ulla brevis dominum sequetur. *Id.* 3. *ibid.* 27. 59. Secula zona. *Auct. B. Gall.* magna multitudo cartorum. *Curt.* 4. 45. 6. Illos falcati currus sequebantur. — 2.) Speciatim pro insectis, persequitare, incalzare, dar la caccia. *Cæs.* 1. *B. G.* 23. Eu die, quæ consuevit, intervallu hostes sequitur. *Sall. Jug.* 54. Cum delectis equilibus Metellum sequitur. *Id.* 11. *Æn.* 674. sequiturque, incumbens amicus basta, Tarsaque, Harpalycinque. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 115. Sequi fugacem. *Ovid.* 2. *Mel.* 498. feras. *Sil. It.* 1. 115. Romanos ferro ignique. *Tac.* 4. *Hist.* 29. hostem pilis. *Flor.* 3. 5. a med. rebelles Asiæ reliquias. — Absolute *Cæs.* 7. *B. G.* 47. Finem sequendi fecerunt. — 3.) Item pro adire, petere, accedere, avvisarsi, andare, o andare in cerca. *Virg.* 4. *Æn.* 361. Italiam uoa spolia sequor. *Id.* 5. *ibid.* 629. Italiam sequimur fugientem. *Ovid. Heroid.* 7. 10. Quæque ubi sint, nescis, Italia regna sequi. *Cic.* 2. *Nat. D.* 36. 141. Nates secuta sunt vicinitatem oris. *Id.* 10. *Att.* 18. Formias nunc sequimur: eadem nos fortasse fuisse persequitur. et 3. *ibid.* 16. Si spes erit, Epitum; sin minus, Cyzicum, aut aliud quid sequemur. *Flor.* 2. 11. Galli Brenno duce vastaverant Græciam: mox Orientem secuti, in media Asiæ parte sederunt. *Val. Flacc.* 1. 2. Felidicaneque ralem, Scythici quæ Phasidis oras Ausa sequi. — 4.) Item occurrit de feminis, quæ amoris causa turpiter viros sequantur: inde secutulejæ dicte. *Virg.* 10. *Ecl.* 21. Ius cura Lycoris Perque nives alium, perque horrida castra secuta est. *Propert.* 2. 25. 8. Colchia et ignotum nonne secuta virum est? *Ovid. Heroid.* 16. 323. Si pudet, et melius, non me videare secuta, Ipse reus sine te criminis hujus agat. et *ibid.* 5. 77. quæ te per aperta sequantur. Equora, legitimos destituantque toros. *Val. Flacc.* 8. 12. nunc carior ille, Quem sequimur. *Sabin.* 1. 80. Tyndaris este nos ipsa secuta sitos. — 5.) Item de aquis jugiter fluentibus. *Virg.* 1. *G.* 108. salis fluxum induci, rivosque sequentes. Ubi Servius: id est juges, aut secutores; aut quæ, qua dureris, sequuntur. *Claudius.* 1. *Laud. Stilich.* 138. sed deorsum intant Gestorum series: laudumque sequentibus undis Obraimur. — 6.) Sequi viam, ire qua via ducit. *Ovid.* 1. *Pont.* 4. 38. Quas sequeretur, docuit, quas fugeremque vias. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 70. (185). Per cavernam lautularum frasil, angustos vulpium aditus sequuntur. *Ovid.* 2. *Pont.* 10. 17. Sunt iam inter se communia sacra poelis, Diversum quamvis quisque sequamur iter. ¶ 2. Intransitive, labente Latinitate, cum Dalivo. *Vulgar. interpr. Ital. Tob.* 6. 1. Et canis secutus est eis.

II.) Translate. ¶ 1. Transitive cum accus., aut absolute. — 1.) Sequi heredem dicuntur, quæ testamento in ejus dominium veniunt. *Horat.* 1.

Sat. 8. 13. heredes monumentum ne sequeretur. Hinc illæ notæ in lapidib. H. M. D. N. S. A. a. hoc monumentum heredi non sequitur. *Inscript.* apud Gruter. 523. 5. hoc monumentum extr. heredi non sequitur neque heredes monumentum. *Cato* apud *Priscian.* 4. p. 629. *Pulsch.* Si quis mortuus est Arpatis, ejus heredem ascia non sequuntur. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 32. 60. (124). Et hoc æternæ prope possessionis est: sequitur heredem, in municipium venit. — 2.) Prægnanti, ut ajunt, sensu dicitur de iis, quæ leota sunt, flexibilia et sequacia. *Cic. Orat.* 16. 52. Oratio mollis et ita flexibilia, ut sequatur, quocumque torquæat. *Stat.* 1. *Achill.* 332. artificis victuræ pollice ceræ Accipiunt formas, ignemque manumque sequuntur. *Adde Plin.* 7. *Ep.* 9. in carm. — 3.) Et universim de iis, quæ usum sui facillime præbent, quæ non obliuiscuntur aut resistunt, sed obsequuntur et parent. *Varro* 1. *R. R.* 47. Herba, dum teneræ sunt, vellendæ, prius enim aridæ factæ riantur, ac celerius rumpuntur, quam sequuntur. *Val. Flacc.* 5. 562. Expertique simul, si tela atque sequantur. *Quintil.* 2. 14. 1. Sed non omnia nos ducentes ex Græco sequuntur: sicut ne illos quidem, quoties suis ullique verbis signare nostra voluerunt. *Virg.* 12. *Æn.* 908. Ac velut in somno, oculos ubi languida pressit Nucle quies, non lingua valet, non corpore notæ Sufficiunt vires, nec vox aut verba sequuntur. (*Adde Ovid.* 11. *Mel.* 327. et *Stat.* 11. *Theb.* 602.) *Ovid. Heroid.* 4. 9. Qua licet, et sequitur, pudor est miscendus amor. *h. e.* facile est. — 4.) Illic metaphorice pro indulgentia, obsequi. *Tac.* 1. *Ann.* 49. a. med. Sequitur ardorem militum Cæsar. *Nepos præf.* ante med. Non admirabuntur, nos in Gajorum virtutibus exponendis vires eorum secutos, essersi accordati a loro costumi. *Adde Sall. Jug.* 32. *Id.* 1. *Hist. fr.* 48. *Dielsch.* Consilia alicujus sequi. *Id.* *Jug.* 2. Res cuactæ aliudque omnia nostri corporis alia, alia animi naturam secuntur. *Nepos Militid.* 3. Sequi sententiam alicujus. *Quintil.* 8. 3. 71. Naturam inleamur, hanc sequamur — 5.) Item pro studiose sectari, appetere, querere, captare, amplecti, delectari, andare o correr dietro, cercare, abbracciare, dilettarsi. *Cic. Mur.* 27. 55. Qui remoti a studiis ambilionis, otium ac tranquillitatem vitæ sunt secuti. *Id.* 2. *Legg.* 1. 3. Ego vero, præsertim hoc tempore anni, et amicitiam hanc et salubritatem sequi. *Sall. Cat.* 52. Laudamus divitias, sequimur inertiam. *Horat.* 1. *Sat.* 6. 87. si præcor parvas, aut coactor, Mercede sequar. *Ter. Hecyr.* 3. 5. 31. Sequi comòdum alicujus, procurare, et *Propert.* 2. 13. 11. Cynibia non sequitur faces, non querit honores. *Ovid.* 14. *Mel.* 364. Spem vanam sequi. *Nepos Att.* 7. *Ovid.* 3. *Amor.* 8. 26. et *Lucan.* 10. 407. castra. *h. e.* militiam: militem esse. *Ovid.* 6. *Fast.* 109. rura. *Ter. Andr.* 4. 5. 16. et *Adelph.* 2. 40. liles. *Cæs.* 1. *B. C.* 1. gratiam alicujus. *Id.* 4. *B. G.* 21. sub fin. fidem populi. *h. e.* servare. *Nepos Epam.* 6. alicujus amicitiam. *Quintil.* 5. 10. 83. Sequenda igitur virtus. *Plin.* 35. proem. Nos in iis breviter sequemur. — 6.) Et pro stare a partibus alicujus, farere, assectari. *Cic. Amic.* 12. sub fin. Ut ne quis sibi concessum pulch, amicum vel bellum patriæ inletem sequi. (*Adde V. Att.* 10.) *Virg.* 3. *Æn.* 54. Res Agamemnonias victiclaque arma secutus. *Cæs.* 1. *B. C.* 1. Pompejo esse in animo reipublicæ non deesse, si senatus sequatur. *Sall. Jug.* 13. Plures Adherbalem secuntur, sed illum alterum bello meliores. — 7.) Item pro imitari, imitare. *Ovid. Heroid.* 16. 325. Nam sequar Ægidæ lacum, fratrumque tuorum. *Nepos Agesil.* 4. Cujus exemplum ultiam imperatores nostri sequi voluissent! *Tac. Agric.* 5. Discere a peritis, sequi optimos. *Horat.* 2. *Sat.* 8. 39. Invertunt Allipanis vinaria tota Vibidius Balatroque, secutis omnibus imis. — 8.) Item est probare, approbare, assentiri, obtemperare. *Cic. 4. Fam.* 3. ante med. Eos, qui auctoritatem et consilium tuum non sunt secuti, sua stultitia occidisse. *Cæs.* 1. *B. C.* 2. et *Nepos Milt.* 3. ad fin. Sententiam alicujus

sequi. *Cic. Flacc.* 41. ad fin. sectam aliquam. *Plin.* 2. *Ep.* 6. consuetudinem. *Cic. Parad.* 5. 1. Sequi et colere leges. — 9.) Sequi alicquem nuctorem, ejus doctrinam probare, eique adhærere. *Id.* 1. *Fam.* 9. circa med. Plato, quem ego vehementer auctorem sequor. *Id.* 1. *Off.* 2. ad fin. Sequimur igitur hac in questione politissimum Stoicos. *Horat. Ari. P.* 119. Aut famam sequere, aut sibi convenientia fingi, Scriptor. scribi quel que dice la fama. — 10.) Rationem aliquam sequi, habere, spectare in agendo aut sentiendo. *Cic.* 2. *Divinat.* 6. extr. Illic qui ante dicunt, quam rationem sequantur, vides. *Id.* 2. *Orat.* 50. sub fin. Trademus elism, quæ nos sequi la dicendo, quæque maxima spectare soleamus. *Id.* ad Pompej. 2. a med. post ep. 11. l. 8. ad Att. Nec, si ego, quid tu sis seculus, non perspicio; idcirco minus existimo, te tibi dissumma ratione fecisse. *Id.* 1. *Off.* 11. 35. Majores nostri Carthaginem et Numantiam fudidit sustulerunt. nollem Corinthum: sed credo aliquid seculus, opportunitatem loci maxime. credo, che abbiano avuto qualche ragione di così fare. et 2. *Divinat.* 7. 18. Qui thesaurum inventurum, aut hereditatem venturam dicunt, quid sequuntur? *Adde Senec.* 2. *Benef.* 7. — 11.) Sequi verbum, vim at significationem verbi spectare. *Cic. Cæcin.* 17. a med. Nonne, si verbum sequi solumus, hoc intelligamus necesse est, eum deludi, cui manus afferantur? — 12.) Sequi numerum dicitur de iis, qui micant. *V. MICO.* 2. — 13.) Dicitur etiam de iis, quæ rationes temporis, aut causarum, aut ordinis succedunt oriuntur, venit dopo, seguire, nascere. *Enn. ann.* 406. Estatem autumnus sequitur. *Liv.* 9. 1. hunc annum (Candina pax. *Nepos Thras.* 4. Sequenti tempore. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 22. 43. (126). Converbalem faciem illineas sibi, et secuto die eootia famam, eutem sinceram circumferens. si giorno seguente, et *Lucan.* 2. 525. secuto iussurus classica Phæbo. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 62. 82. (170). Ova in terra incubant, et seculum sequente excludunt anno. *Id.* 6. *ibid.* 23. 26. (101). Secula mas propiorem curium indicavit. *Id.* 17. *ibid.* 2. 2. a med. Præcoces geminationes, erocata indulgentia cæli, secutis frigidibus eviuntur, sopravvenendo. et 6. *ibid.* 34. 39. sub fin. Sequentium diligentissimi. *Id.* 34. *ibid.* 10. 22. (103). Cadmia hæc ponderosior prior, levior porro secutur. *Sall. orat. Philippi contra Lepid.* ante med. Ubi malos præmia sequuntur, haud facile quisquam gratuito bonus est. *Cæs.* 1. *B. G.* 4. Damnatum penam sequi oportebat, ut igni cremaretur. *Cic. Harusp. resp.* 18. 38. Ut quisquam penam, quæ sequeretur illud scelus, scire possit. *Liv.* 5. 6. ante med. An mediocri discipline opinionis seculum ex hac re putatis? *Virg.* 12. *Æn.* 51. et nostro sequitur de vulnere sanguis. et 9. *ibid.* 503. At tuba terribilem sonitum procul ære canoro increpuit: sequitur clamor, clamorem remugit. *Cic.* 2. *Amic.* 20. a med. Disparis enim mores disparia studia sequuntur. *Colum.* 7. *R. R.* 4. Pecus est avidissimum cibi: cui si detrahatur fraude villici, clades sequitur gregem. *Quintil.* 8. 3. 77. Præcedit res et similitudo sequitur. *Adde* 10. 4. 1. — 14.) Et quæ secuntur, idem ac cetera, et cetera. *Cic. Orat.* 49. 161. Qua tempestate Paris Helenam, et quæ secuntur. *Adde* 2. *Fin.* 8. 23. — 15.) Item est prosequi, persequi, prosequi. *Tac.* 1. *Hist.* 55. Invia mortalibus natura, propere sequi, quæ piget inchoare. *Cic. Cæcin.* 21. 59. Perge porro hoc idem interdictum sequi. — 16.) Item esse sequi, obire, operam dare. *Sall.* 3. *Hist. fr.* 89. *Kritz.* Ominum ordinum extrema iunia sequi. *Id.* 6. *ibid.* fr. 8. Ceteri negotia sequebantur familiaria legatorum aut tribunorum. — 17.) Et evenire, contingere, accidere. *Cæs.* 2. *B. G.* 22. extr. itaque in tanta rerum iniquitate, fortune quoque eventus varii sequebantur. *Nepos Att.* 8. Secutum est illud, occisus Cæsare, quum res publica penes Brutum videretur esse. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 36. (101). Illic exemplo similis et Nealcem successit seculis dicitur. ¶ 2. Intransi-

Zoi. T. 2. p. 295. Burmann. Fulcra serenit-
gero fulserunt sidera motu.

SERENITAS, atis, f. i. (serenus) solum, sero-
nus aer, αἰσρα (ll. sereno, tempo chiaro, sero-
nità; Fr. sérénité du temps, temps seréin, ciel
pur; Hsp. serenidad, tiempo d' cielo sereno;
Germ. Heiterkeit, heiter Himmel; Angl. fair
and clear weather).

I.) Proprie. Cic. 2. Divinat. 45. 94. Tum se-
renitas, tum perturbatione cæli. Liv. 2. 63. Adeo
tranquilla serenitas reddita, ut etc. Auct. B. Hsp.
29. Diei solisque serenitas. Plin. 18. Hist. nat.
35. 80. (351). Auctum serenitas ventosam bie-
mem facit. Id. ibid. 87. (364). Grues silentio ro-
lantes serenitatem præsignant. Id. ibid. 67.
86. (189). Salamandra megale imbribus prove-
niens, et serenitate deficiens. — In plur. num.
Colum. 3. R. R. 1. in fin. Vinea imbribus mag-
is, quam serenitibus offenditur.

II.) Translate. ¶ 1. Est prosperitas, tranquil-
litas. Liv. 42. 62. Modum imponere secundis re-
bus, nec nimis credere serenitatis præsentis for-
tunæ, prosperitatis, et Seneca 3. Ira 25. sub fin.
Omnia licet facias, Fortuna, timor es, quam ut
serenitatem meam obducas. h. e. animi tranqui-
litem. Adde Curt. 10. 9. 5. ¶ 2. Adulatio
principibus serenitatem tribuit. Inscript. apud
Gruter. 286. 2. MAXIMO PRINCIPI INDULGENTIS-
SIMO DOMINO VALENTE TRIVMATORI SEMPER AVG.
ET D. HERCVLI SACRVM Q. CRONIVS RTIVS VOLV-
SIANS SERENITATI EIVS DICATVS. Veget. 3. Milit.
epil. Sagittandi peritia, quam in serenitate tua,
imperator invicti, Persa miatur. Adde Justinian.
Cod. 8. 17. 1. § 1. et Cassiod. 2. Varior. 35.

SERENO, as, avi, atum, are, a. 1. (serenus)
Part. Serenans 1. b; Serenatus 1. a. et II. —
Serenus est serenum et clarum reddo, αἰσραίνω
(ll. inserenare, passerenare, serenare; Fr. rendre
seréin, rasséréner; Hsp. aclarar, serenar;
Germ. heiter, hell machen od. erscheinen las-
sen; Angl. to make clear or fair, clear up,
serene).

I.) Proprie. — a) Cum Accus. Virg. 1. En.
259. Vultu, quo cælum tempestatesque serenat.
Stal. 1. Achill. 120. preparatque dapes, largos
que serenat Igno domum. h. e. Illustrat et quo-
dammodo lætificat. Hunc loc. Forcellinus trans-
late accepit. Claudian. de Apone, 36. Glauca-
que fumifera terga serenat aqua. rischiora. —
Passive. Sil. 12. 637. Serenatus asis. et 12.
665. Olympus. — b) Absolute. Cic. 1. Divinat.
11. 18. Lucæ serenanti vitalia lunioa liquit.

II.) Translate. Virg. 4. En. 477. Consilium
vultu tegit, ac spem fronte serenat. h. e. vultu
tranquillo spem ostendit. (Adde Neesian. Ed.
4. 16.) Sil. 11. 368. Tum reddere sese Fe-
stinat epulis, et tristia fronte serenant. h. e.
lata in speciem fronte tranquillitatem discutiunt.
Plin. 2. Hist. nat. 6. 4. (13). Sol cæli tristitiam dis-
cutit, atque etiam humani oculi animi serenat.
Stal. 2. Theb. 55. fusca volucer Deus sobitus
umbra Etstilit ad suppres, insensaque nubila vultu
Disculit, et vivis afflatis ora serenat. Seneca
Agam. 519. quisquis es, abodum malis Satiata
tantis, cælitum, tandem tuum Numen aereana. h.
e. Necte et propitium præbe. — Passive. Sil. 11.
5. 181. Serenatus Phobus. Venant. 6. carm. 4.
103. vultus.

SERENS, entis, particip. V. SERO, is, serul,
aut SERO, is, seri.

SERENUM, i, n. 2. V. voc. seq. in do.

SERENUS, a, um, adject. Ratione habita ety-
mi, est a θῆρ. sans. splendo, unde et Gr.
αἰσρα, sol, et fortasse etiam ἡλιος. — Comp. Sere-
nior; Sup. Serenissimus. — Serenus est clarus,
purus, sine nubibus, tranquillius, αἰσραῖος, εὐδίας
(ll. sereno, inserenato; Fr. seréin, pur, sans
nuages, limpide, clair; Hsp. sereno, claro;
Germ. heiter, hell, ungetrübt, klar; Aegl. clear
and fair, bright, serene).

I.) Proprie. — a) Passive, qui serenitate præ-
ditus est. Enn. apud Cic. 2. Divinat. 39. 32.
Quoniam loquitur hæc bene temperata serena. Lu-
cret. 4. 213. cælo stellante serena Sidera respon-
dent in aqua radiantia mundu. Adde G. 247. Id.

6. 90. Serene pars cæli. Id. 2. 149. lumen so-
lis. Virg. 5. En. 104. lux. Id. 1. G. 100. bie-
mes. Id. 1. ibid. 426. cælum et pelagus. Sil. 11.
15. 53. boræ. Ennod. epigr. 149. Et sine nube
pluit sub tectis imbre sereno. Horat. Epod. 15.
1. Noa erat, et cælo fulgebat luna sereno. Virg.
6. En. 707. Serena estas. Id. 1. G. 340. ver
Ovid. 6. Fast. 718. stella. Plin. 17. Hist. nat.
24. 37. (222). Aer immotus et serenus. Virg. 8.
En. 528. Arma inter nubem, cæli regione se-
na, Per sadum rutilare vident. Id. 1. G. 426.
Serena nox. Seneca Thyest. 263. Dias serenus.
Id. Edip. 250. Sol serenit maximus mundi decus.
Phædr. 4. 16. Faciem ad serenam subito muta-
tor dies. Virg. 5. En. 870. O nimium cælo et
pelago confus sereno! mar tranquillo. et Mar-
tini. 4. 64. Cælo perfruitur serenior. Plin. 9.
Hist. nat. 35. 54. (108). de margaritis. Inde
nubilum trahi colorem, aut pro claritate matu-
tina serenam. Martialis. 6. 42. Aqua candida et
serena. Id. 3. 58. Cingunt serenum iactel focum
vernæ. Translate Pers. 1. 19. Vox aereæ. chio-
ra. — b) Active, qui serenitatem inducit, vic-
cus, secco, asciutto: quæ serenitas siccitatis causa
est. Paul. Merc. 5. 2. 35. Ille Favonius se-
nus est, istic Auster imbrilous. hic facit tran-
quillitatem, iste omnia fluctus conciet. Virg. 1.
G. 461. onde serenas Ventus agit nubes.

II.) Translate. ¶ 1. Est quietus, tranquillus,
lætus. Cic. 3. Tusc. 15. de Socrate. Nec vero ea
frons erat, quæ M. Crassi illius veteris, quem æ-
met ait in omni vltà risisse Lucilius; sed tran-
quilla et serena. Aput. 8. Mel. Vultu non qui-
dem hilare, verum paullo serenior. Justin. 44.
2. 4. Serena lætilla. Lucret. 2. 1092. Quæ pla-
cidum degunt ævum, vitamque serenam. Sil. 11.
14. 80. tractare sereno Imperio vulgum. Ovid.
2. Pont. 3. 65. Quumque serenus esit, vultusque
remberit illos, Qui æeum terras Imperiumque
moveni. Id. 1. Trist. 1. 39. Serenus animus, et
ibid. 4. 40. At mea sunt propilo quamvis mæ-
stissimas casu, Pectora processu facta serena tuo.
mi si è rallegrato il cuore, et 2. Pont. 1. 5.
Tandem aliquid, putta curarum nube, serenum
vidi. Sil. 11. 7. 461. de Pallade. pacemque se-
renis Cœdicens oculis libat. h. e. mitibus, pla-
cidis. Cf. eumd. 15. 53. ¶ 2. Item prosper,
felix. Ovid. 1. Trist. 5. 27. vultu ridet For-
tuna sereno. Sil. 11. 15. 53. Sed current eibus
que dies, horaque serena. Id. 8. 546. Capus
rebus æquare serenit Inconsulta modum. ¶ 3.
Serenus est epitheton Jovis, qui semper lætus et
felix, opula tristitia turbatur, et serenam cæli se-
dem habilit. Inscript. apud Murat. 1978. 5. et
V. SERENATOR. Hinc Martialis. 5. 6. et 9. 25.
serenum Jovem appellat Domitianus. Hinc im-
peratores serenissimi dicti. Justinian. Cod. 6.
4. 23. a med. Eius non serenissimo principi sop-
plicaverunt. — NB. De cognom. R. SERENA et
SERENUS V. ONOM. — Illic

Serenum, i, n. 2. absolute, substantivorum
more, serenità, serenata, sereno.

I.) Proprie. — a) In slag. num. Cato R.
R. 156. Ponto pocillum in sereno octo. al
sereno. et Plin. 11. Hist. nat. 24. 28. (84).
Aracel sereno non texunt, nubilo texunt. Liv.
37. 3. Nursæ sereno salis constabat pimbum
ortum. Sueton. Aug. 95. Repente liquido ac
puro sereno, circulus ad speciem caelestis arcus
orbem aolis ambuit. Lucret. 1. 530. Fulgura
fallaci micuerunt crebra sereno. Stal. 3. Silu.
1. 81. lætisque fides reditura serenit. Sil. 11. 5.
58. nitidum serenum. Id. 12. 3. blandique sa-
lubre Ver Zephyris trepidum mulcebat rura se-
no. Cf. Varro 3. R. R. 10. 4. Cotidie serenum
quum est. Vulgat. interpr. Matth. 16. 2. Facto
vespere dicitur: serenum erit, ruidandum est
anim cælum. — b) In plur. num. Lucret. 2.
1100. Cæli serena Concutiat sonitu. Virg. 1. G.
393. soles et aperta serena.

II.) Translate. Inppp. Valentin., Theod. et
Arcad. Constit. Sirmoni. 8. Non deceat inter
serena totorum aliquid triste sentire, audire,
conspicere. Val. Flacc. 1. 332. Nec de la ci-
dam oculis ingiata serena.

Homonym. Serenus a tranquillo differe-
lla docet Isid. 1. Differ. 536: Serenum ad
cælum referri potest, ad mare non potest. Sero-
um enim cælum dicimus, tranquillum mare. —
At hoc nimis rigide ac perperam dictum putamus,
siquidem Virg. utrumque conjunxit 5. En. 870.
O nimium cælo et pelago confus sereno.

SERESCO, is, ere, n. 2. duo diverse significat

A) Seresco, a serenus, est siccus flo, quasi
serenesco, idest serenus flo, quoniam serenitas
sicca est, seccorari, asciugarsi, ξηραίνωμαι. Lu-
cret. 1. 306. Denique fluctifrago suspensæ in il-
lora vestes Uveant, eadem dispansæ in sola
serescunt.

B) Seresco, a serum, quæ est pars lactis aquo-
sa, in serum abeo. Plin. 11. Hist. nat. 41. 96.
(238). Omnes autem tæc igne spissatur, frigore se-
rescit. Alii aliter leg.

SERGIANUS, a, um, adject. ad Sergium per-
tinent. V. ONOM. Hinc Sergiana olen, genus
oleæ. Cato R. R. 6. et Varro 1. R. R. 24. At
Colum. 5. R. R. 8. et Pallad. 3. R. R. 18.
Sergiam vocant.

SERIA, æ, f. 1. V. SERIES.

SERUA, æ, f. 1. Videtur esse ab Hebr. שֵׁרָא
styr, olla; vel a Gr. σῆρα, vas scille, litteræ
namque l et r facile inter se permittuntur. —
Seria est vas scille oblongum et ventriosum, var-
ræ magalludina, vltio, oleo allisque rebus con-
tinendis ac servandis, docto tamen mltius, si vi-
narium, et amphora majus, pignatta, olla, bol-
laccio, caratello, borilla. Varro 3. R. R. 2. ante
med. Vasa viodemitoria, aut serias olivarias, aut
trapetas. Colum. 12. R. R. 18. circa med. Dolla
et serias ceteraque vasa ante quadiagesimum vin-
deinæ dlem picanda sunt. Ter. Heaut. 3. 1. 51.
Relevi omnia dulia, omnes serias. Ulp. Dig. 50.
16. 206. Si frumentum in seris condetur. Co-
lum. 12. R. R. 53. sub fin. In seriam substatu-
ral, deinde ofus carolis spisse componuntur, et
alternis sal ingeritur, sed quum ad fauces seris
pervenit, est, etc. (De his latelligendum illud
Plaut. Capt. 4. 4. 8. Cocus percontabatur, pos-
sentas saris ferrescere.) et Pallad. 4. R. R.
10. ante med. de malis Punicis servandis. In
seriola, cui ad medium aqua mltatur, suspen-
duntur mala, ne humorem tangant; et seria clau-
ditur, ne venius irrumpat. Colum. 12. R. R. 28.
In serias singulas, quæ slot amphorem septem-
nam etc. Liv. 24. 10. In vltio Istrieo sentem
sub terra laola vi aquarum fluxas, ut seriss
dullaque, quæ in eo loco erant, pravolute, velut
impetus torrentis tulerit. Pers. 2. 11. o si Sub
rastio crepet argentil mihi seria destio Hercule!
Lamprid. Elagab. 6. ad fin. Penetrabile sacrum
Vestæ est auferte conatos: quumque seriam, quasi
veram, repulset, aique in ea nihil reperisset, ap-
propiam tregit. — Inter terminos ponitur ab Hy-
gin. de Limb. p. 341. 28. Rudorff, ubi ejus
figura exhibetur in Tab. 34. n. 300.

SERIATIM, adverb. (series) secundum seriem,
ordinatim. Aput. de Diphthong. 2. Seriatim igitur
de ac primum, post de oe actabimus.

SERICARI, orum, m. 2. (serus et bibo) qui ad
nullam noctem computationibus indulgent. Jocu-
lariter Inscr. in Bullett. dell' Instit. archeol.
a. 1867. p. 93. M. CERNINI VATICAN. AED. OVR.
SERIBIBI ROGANT.

SERICA, orum. V. SERICUS.

SERICBLATTA, æ, f. 1. V. SERICOLATTA.

SERICARIA, æ, f. 1. V. voc. seq.

SERICARIUS, a, um, adject. (sericum) ad se-
ricum pertinens. Inscript. apud Orell. n. 1368.
A. PLETVS EPAPHRODITVS NEGOTIATOR SERICARIVS.
Alia apud Reines. cl. 11. n. 25. M. AFRIVS PLA-
VIENS NEGOTIANS SERICARIA. In qua sericarius
scriptum est, et in alia apud Feo, quam V. la-
tia. — Hinc

Sericaria, æ, f. 1. absolute, substantivorum
more, mulier a veste serica. Inscript. apud Mu-
rat. 1036. 5. (Orell. 2955.) THYMELE MARCELLAE
SERICARIA. h. e. quæ Marcellæ vestis sericæ cotat.

Sericarius, ii, m. 2. absolute, substantivorum
more, qui in serico negotiatur, vel sericum opus
facit. V. SERICUS. Inscript. apud Gruter. 645.

3. (qui eam es *Manutius* pasperam conturbat et Tibura poulit); ut secta offerat apud *Fed.* in *Giorn. Arcad.* 7. 54. p. 204. (an. 1832.) m. *NUMIO PROCULO SERICARIO (sic) VALENTIA CHRYSTI* conuictor optima *BENEHERENTI* fecit. Alla apud *Fabrell.* n. 713. n. 348. *SERICARIUS* D. D.

SERICARIUS, m. 2. *V. voc. præc.* in *Sn.* *SERICATUS*, a, om, adject. (sericum) indutus serico, vestitus di tela, *οὐρησφόρος*. *Sueton.* *Cal.* 59. Armatus in publicum accessit, allquando seridatus et cyciadatus. Adde *Sidon.* 8. *Ep.* 13. et *Isid.* 10. *Orig.* 22. 6.

SERICUS, a, um, adject. (sericum) sericus. *Flor.* 3. 11. a med. Signa autu sericisque vellilla vibronit. In *Forcellinus*; ut recentiores plerique omnes, leg. *sericis*.

SERICI. *V. SERICUS* in *Sn.* *SERICIATUM*, l, n. 2. genus arboris odoriferæ, apud *Plin.* 12. *Hist. nat.* 45. 1. (99).

SERICOLATA, a, f. 1. (sericus et blatta) vellus serico texta et purpurâ lincta, blattoserica. *V. BLATTOSERICUS*. *Cod. Justinian.* 11. 7. 10. et *Theod.* 10. 20. 13.

SERICUM, l, a. 2. *V. voc. aeq.* in *Sn.*

SERICUS, a, um, adject. *Sericus* pro *sericus* habui *Inscr.* in *Bull. dell'Inst. archeol.* a. 1871. p. 56. et *Salvian.* loc. infra cit. Cf. *SERICARIUS*. — *Sericus* (de quo *V. etiam ONOM.*) est ad *Seras* pertinens. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 14. 41. (145). Ex omnibus generibus palme *Serico* ferro ait. *Sera* hoc cum vestibus suis pellibusque mittunt. *Id.* 6. *ibid.* 13. 15. (37). *Sericus* Oceanus orientalis. et *Propert.* 4. 3. 8. hostis. *Horat.* 1. *Od.* 28. 9. *Serica* sagittas tendere. — Sæpe refertur ad vestem, quæ a *Seribus* mittebatur, ut in *SER* dictum est. *V. ONOM.* *Id.* *Epod.* 8. 15. libelli *Sitici* inter *sericos* *Jacera* pulvillus amant. *Quintil.* 12. 10. a med. toge. *Propert.* 4. 8. 23. carpente. h. e. *serica* vultu ornata. *Claudian.* 2. *Laud. Stilich.* 350. *frons* h. a. *bagdens* *serica*. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 3. 8. (11). *Serica* vestis, drappo di seta. *Sic Tac.* 2. *Ann.* 33. Ne vestis *serica* viros fœderet. — *Lips.* in *Exc.* 1. *Byzantina*, inquit, e *lioc*, *bombycin* a verme, *serica* ex arborum lea coacta. Quando *serica* vestis venerit la *num*, planissime non solo. *Suspicio* *Julii Cæsaris* *serica*; nam ante non invento, qui etiam ludis theatrum totum vestis conlectis *sericis*, ut ex quorundam fide refert *Id.* 43. 24. Rem vestem *allam* *Medicam* dictam, scriptum reliquit *Procopius de Bello Pers.* 1. 20. Genera *serica* facta postea: *holoserica*, *pubserica*, *serica* *primus* *holoserica* *Elagabalus*, de quo *Lamprid.* 26. — Hinc

Serica, *serum*, a, plur. 2. absolute, substantivorum more, *serica* vestes. *Propert.* 1. 14. 22. Quid referent variis *serica* vestibus? *Marital.* 11. 28. Neo il palma vellit de *Tasco* *serica* vico. *Id.* 9. 38. Nec dentes aliter, quam *serica*, nocte rapas. *Claudian.* 2. in *Eutrop.* 336. *minimeque* *viriles* *Munditii*, *compti* *vultus* *onesque* vel *ipse* *Serica*.

Serici vel *serici*, *serum*, m. plur. 2. absolute, substantivorum more, sunt iidem ac *sericarii*. *Salvian.* 3. *Gubern.* D. 14. a med. Consideremus *serica* negotiorum et *sericorum* *omnium* *tabas*. *V. SERICARIUS*.

Sericum, s, a. 2. absolute, substantivorum more, quod testitur apud *Seras*, ex arborum foliis. Utrum sit, quod nos *dielmas* *seta*; aut a *bombyce* differat, disquirunt *eruditi*. *V. BOMBYX* et quæ supra ex *Lipio* *serica* sunt. Cf. etiam *Phil. Carm.* IX. *περί σερικωδότητος*. *Ammian.* 23. 6. a med. *Sericum* conficere. *Isid.* 19. *Orig.* 27. 5. *Sericum* dictum, quæ *Id* *Seras* *serici* *mis* *erant*, *vermiculi* *an* *ibi* *nesci* *peribebantur*, a quibus *hoc* *ciccum* *erboris* *illa* *ducentur*. Adde *Solin.* 50. *Cyprian.* de *Habitu* *virg.* 13. *Sericum* et *purpureum* *Indul* *Christum* *ingredere* *non* *possunt*.

SERIS, edverb. (serius) serio. *Aur. Vict. Epi.* 15. *Justitia* *quam* *ornabat* *vultu* *seria* *pulcro*. *Alii* *leg.* *sereno* *et* *pulcro*.

SERIES, s, f. 5. (sero) *Seris*, a, f. 2. in *Corp. Inscr.* *Lat.* 7. 39. — In secundo et ter-

tio *casa* *qui* *usurpaverit*, *vis* *invenies*. — *Seris* est ordo et quædam rebus progressio rerum in vicem nascentur, aut certa rebus dispositarum: a *sero*, *is*, *us*, *necto*: ut sit proprie de rebus *in vicem* *cononas*, et *ulla* *ex* *illa* *pendentibus*, at *an* *in* *ca* *ceteris*, *radix*, *diadexy* (It. *ordine*, *continuazione*, *seguenza*, *serie*; *Fr.* *file*, *rangée*, *suite*, *antrelacement*; *Hisp.* *fila*, *hileria*, *serie*; *Germ.* *Reihe* *od.* *Kette*, *Verbindung nach der Reihe*; *Angl.* a *series*, *order*, *course*, *succession*).

1.) *Propria*. *Curt.* 3. 1. a med. *Seris* *vinculorum* *ita* *adstricta*, ut *unde* *nesus* *inciperet*. quore *se* *conderet*, *nec* *ratione*, *nec* *vin* *percipi* *possit*. *Id.* 7. 3. ad fin. *Sia* *latus* *se* *tot* *juga*, *velut* *seris* *cobarentia*, *perpetuum* *habent* *dosum*. *Id.* 4. 9. 3. *Farra* *laminæ* *seris* *inter* *se* *con-* *nessæ*. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 18. 15. (70). *Seris* *structuræ* *dentium*. *Id.* 11. *ibid.* 37. 69. (182). *Dum* *grandes* *viæ* *in* *priora* *et* *terga* *discurrunt*, *sparsaque* *se* *memorum* *seris*, *omnibus* *membris* *vitalem* *exaginem* *rigant*. *Stat.* 3. *Silv.* 3. 102. *looge* *seris* *portectæ* *visum*. h. e. *quarum* *una* *in* *eliam* *fert*, *ut* *venæ* *in* *corpore*. *Apul.* 2. et 10. *Met.* *Seris* *capillorum*. *capelli* *dispositi* *in* *tredecie* *a* *in* *ciocche*. et *Tibull.* 1. 3. 63. *Juvenum*. h. e. *Juvenes* *manibus* *in* *vicem* *pest*, *cobarent* *agentes*.

II.) *Translat.* 1. *Generatim*. *Cic.* 1. *Nat. D.* 4. *extm.* Est enim *admirabilis* *quædam* *continuatio* *sericorum* *rerum*, *at* *alio* *ex* *aliis* *nesæ* *et* *omnes* *inter* *se* *apice* *colligatæque* *videantur*. *Id.* 1. *Divinal.* 55. 125. *Serum* *appello*, *quod* *Græci* *σπινθηρῶν*, *id* *est* *ordinem* *seriamque* *centuram*, *quæ* *in* *causa* *centuræ* *nesæ* *sem* *ex* *se* *signet*. *Gell.* 6. 2. *Serum* *est* *temperantia* *quædam* *et* *indeclinabilis* *series* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*. *Apul.* 1. *Met.* *sub* *fin.* et 2. *ibid.* *fabularum*. h. e. *looge* *narratio* *multarum* *et* *indeclinabilium* *seris* *rerum* *et* *celarum*, *volvunt* *semetipsæ* *ære*, *et* *implicunt* *per* *eternis* *consequentis* *ordina*, *ex* *quibus* *epic* *consequa* *est*. *Cic.* 2. *Orat.* 16. 68. *Seris* *disputationum*. *Val. Max.* 1. *prol. historiarum*. *Quintil.* 7. 1. ante med. *rei* *ecclæ*.

locum apud *Büchelerum*, qui lectiones mirifica varias congerit.

SERITAS, *elis*, f. 3. (serus) tarditas. *Symmach.* 3. *Ep.* 28. Nec mireris, quod tibi sermo noster sero treditur, et mox. Desine igitur animum nostrum apitolarum seritate metiri. *Gloss. Gr. Lat.* *Brachylog.* mora, remore, saritas, tarditas.

SERIOUS, edverb. *V. SERO*.

SERIUS, a, um, adject. *Serium* pro seriorum apud *Capell.* 3. p. 71. Potest probare serium fastidium. — Ratione hebata etymol., ex eadem radice videtur esse, qua *severus*. At *Döderlein* conjungit cum *verus*, ut *serpo* cum *verpus*, et *Nonius* p. 33. 32. *Merc.* dictum esse putat, quasi oia risu, coll. a se, seiorum, elno, et risus. Unde *Gell.* de *Tarquinio Prisco*, qui his ad indicatum filiorum quorundam pretium riserat, tertio (1. 19.) Ora sem serio atque attentiore animo sit.

— *Serius* est verus, gravis, circumspectus: cui opponitur ludicrus, jocosus, levis (It. grave, serio, serio; Fr. sérieux, grave, véritable, réel; Hsp. serio, grava, verdadero; Germ. ernst, ernsthaft; Angl. grave, serious, in earnest). — a) Dicitur fere de rebus. *Cic.* 1. *Off.* 20. circa med. Ludo et joco uti quidem licet, sed sicut somno et quietibus ceteris, tum quum gravibus seriisque rebus satisfecerimus. et *ibid.* 37. a med. Si de rebus seri loquatur, savoritatem adhibeat; si jocosus, leporem. *Ter.* *Eun.* 3. 3. 7. Rem seriam egere cum aliquo. *Plaut.* *Pæn.* a. 2. v. 51. Res series omnes satollo ex hoc die in alium diem. *Liv.* 26. 17. Illam diem religionum Certhaginensibus ad agendum quidquam rei serie esse. *Cf. eumd.* 23. 7. *Rureus Plaut.* *Pæn.* 5. 3. 50. Opinor, quod ego dixi per locum, id evaniturum esse et severum et serium. *Horat.* *Art.* P. 107. et *Tibull.* 3. 6. 53. Seria verba. *Plin.* *Pineg.* 54. carmine. et *ibid.* 82. extr. Seria curam. *Quintil.* 6. 3. 37. Vituperatio etiam gravis posita ait, seria est; si levius, ridicula. *Alit leg.* severa. *Gell.* 5. 21. Homo doctrina seria, ac nihil de verbis laborante. *Sueton.* *Cal.* 33. Sepe in conspectu comissentis serie questionem per tormenta habebantur. *Quintil.* *declam.* 10. Seria et gravis affectus. et *Plin.* 4. *Ep.* 25. Quid hunc putamus domi facere, qui in tanta re, tam serio tempore tam scurriliter ludat? h. e. tempore suffragii ferendi in comitiis. Sic *id.* *Paneg.* 49. series dies partes opponit remissionibus. Porro series dies partes dicebantur septem prima hora diei, quae negotiis agenda dabatur. *Inscript.* apud *Népier* n. 1520. Seria vestitus. — b) Aliquando de personis. *Afran.* apud *Non.* loc. cit. Non ego te novi tristem sarum, serium, sostenito. et *Quintil.* *declam.* 15. 3. ad fin. Incipis agere serium, gravem. *Fronto* 2. ad *Amic.* 6. Plerique ad castra minima seri, in iudicando temen asperi fuere. Adde *Annian.* 26. 2. 2. et *Trebell.* *Claud.* 12. — *Ilinc*

Serium, ti, n. sing., et septies

Seria, *trum*, plur. 2. absolute, substantivo more, res seria. — 1.) In sing. num. *Plaut.* *Pæn.* 5. 5. 42. si quid per locum dixi, nolito in serium confertis. Sic *Curt.* 5. 7. 10. Res in sarum varas est. *Tac.* 6. *Ann.* 14. Nihil ad serium. — 2.) In plur. num. — a) Universum de rebus. *Cic.* 2. *Fm.* 26. 83. Quicumque loca, serie, ut dicitur, quicumque arcana, quicumque occulte omnia. *Sall.* *Jug.* 101. Joco, atque serie cum humillimis agere. *Tac.* 2. *Ann.* 13. Per serie, per locos laudare aliquem. *Id.* *Germ.* 24. Aleam (quod mirera) sobrii inter varie exercent. *Curt.* 9. 8. 16. Per serie et ludum. *Horat.* 1. *Sat.* 1. 27. Sed tamen amoto quicquid serie ludo. *Id.* *Art.* P. 226. vertere seria ludo. si serio, si grave, o si vero, si reale. et *Ovid.* 1. *Trist.* 8. 31. Quid, nisi tot lusus, et tot mea seria nosces, Tot nossem lusus, serisque ipse tua. *Id.* 5. *Past.* 341. Nulla coronata paragatur seria fronte. *Quintil.* 6. 16. 108. Seria partitur in tria genera (*Marsus*); honorificum, contumeliosum, medium. — b) Dicitur et de eo, quicumque seria tractamus. *Plin.* 8. *Ep.* 1. Encolpis lector, illa seria nostra, illa deliciae, aspersatis faucibus pulvere, sanguinem reiecit. *Seria*, adverbiorum more. *V.* suo loco.

SERIVA, w, f. 1. (sero) idem ac serium, serito, corona. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 2. 2. (3). Quum floribus fierent serie, a serendo seriva appellabatur. Ita leg. *Freund.*; alii *serviz*, et *Sillig.* et *Ian.* rectius *serveve*.

SERMENTUM pro sarmentum heb. veteres aliiq. editiones. *Cf. Schneid. Scriptit. R. R.* ed b. v. *V. SARMENTUM*.

SERMO, *onis*, m. 3. *Varro* 6. *L. L.* 64. *Müll.* docet, hanc vocem esse a serie, quae a sero est. Sermo enim, inquit, non potest in uno homine esse solo, sed ubi oratio est cum altero conjuncta. Hinc *Plaut.* *Mil. glor.* 3. 1. 105. Sarmones serere. et *Virg.* 6. *Æn.* 160. Multa inter sese vario sermone serabant. *Cic.* 1. *Off.* 37. 132. Sermo in circuitu, disputationibus, congressionibus familiarum varietur, sequitur etiam convivia. Vox igitur est a sero, quod recentiores ducunt a *Skr. svar*, necto; unde et *Gr. sipa*. — Sermo est collocutio, *συνομιλία*, *κοινωνία*, *διάλογος* (It. colloquio, conversazione, dialogo; Fr. entretien, conversation, causerie; Hsp. entretenimiento, conversacion; Germ. d. Unterredung, Unterhaltung; Angl. common discourse, conversation, talk, speech).

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. — a) Generaliter dicitur de oratione solute et familiar et transiecta, colloctione, dialogo: at oppositur versus atque orationi elaborata et forensi. *Ernstus* apud *Gell.* 12. 4. Quocumque bene saepe libenter Mansam sermonesque suos rerumque suarum comiter imperit. *Plaut.* *Mil. gl.* loc. supra cit. Itac me prohibeat uxor, quae sul hujus similes sermones serat. Adde *Curc.* 1. 3. 37. Sic *Cæcil.* *Stat.* apud *Gell.* 1. 23. Nunc credo inter suas aequalis cognatas sarmonem serit. Similiter *Virg.* loc. supra cit. et *Varro* apud *Non.* p. 374. 7. *Merc.* In argumentis Cæcilios palma poscit, in elaeis Terentius, in sermonibus Plautus. h. e. in colloctionibus personarum et dialogis. *Cic.* 2. *Fam.* 9. Hac me mente fuisse in nostris sermonibus colloctionibusque ipse vidisti. Adde *eumd.* 1. *Off.* 37. 132. *V. COLLOCUTIO*. *Id.* 2. *Orat.* 80. 328. Narratio distincta personis, et interpuncta sermonibus. et *ibid.* 73. 296. Quum mihi sermo cum Cressio esset de te institutus. Adde *Cæs.* 5. *B. G.* 37. *Cic.* 2. *Orat.* 2. 7. Ut cum sermonem, quem illi inter se de his rebus habuissent, manderent litteris. (Adde *Titin.* apud *Non.* p. 392. 15. *Merc.* Longus sermo habetur, reverteretur apse) *Id.* *Amic.* 1. 2. et 1. *Orat.* 24. 111. Memini in am sermonem illum incidere, qui tum fere omnibus erat in ore. *Id.* 1. *Orat.* 21. circa med. Insperanti mihi cecidit, ut in istum sermonem delaberemini. *Id.* *Valin.* 1. a med. Nullum tibi sermone cum Albino sermoem ulla unquam de re fuisse. *Id.* *Flacc.* 6. 14. Sermo est tota Asia dissipatus, Pompejum contempsisse etc. *Id.* 7. *Att.* 23. Mihi venit in mentem, multum fore sermonem, me iudicium sem de causa publice fecisse. che si dirà assai etc. et *ibid.* 3. in fin. Sed hac coram. nam multi sermonis sunt. bisogna parlare a lungo. et 1. ad *Q. fr.* 1. 14. Primus annus habuit de hac reprehensione plurimum sermonis. si parlo moltissimo. et 10. *Phil.* 7. 14. Esse in ore et sermone omniun. *Liv.* 44. 17. Jam in exitu annus erat, et propter Macedonem meum bellum curam in sermonibus homines habebant, quos in eorum consules ad finendum tandem id bellum crearent. *Varro Sat. Menipp.* 27. p. 114. *Oehl.* Sermoem cenulam variata. *Id.* *ibid.* 73. p. 195. levare longum iuner. *Horat.* 1. *Ep.* 5. 11. Impuoe licebit Estivum sermone benigno tendere noctem. *Ovid.* 12. *Met.* 105. domito victorie Cycno In sermone fuit. *Seneca Ep.* 95. ante med. Memini, fuisse in sermone nobilem patrum, si parvula: diede materia di discorrere. et *Cic.* *Mil.* 12. a med. Versari in pervagato civitatis sermone, trovarsi presente a ciò, che comunemente si dice, et *Propert.* 3. 1. 31. Exigu sermone esse, esser poco menzionato, et *Cic.* 13. *Att.* 23. ad fin. Ora sa in sermoem. mettersi a parlare, o trattare. et 1. *Orat.* 21. ad fin. Sermoem orditi. *Id.* 1. *Off.* 38. 136. conferre cum aliquo. Sic

Priscian. 15. p. 1010. *Putsch.* Saveriter hodie sermonem amica mecum contulit. *Ter.* *Eun.* 4. 1. 8. Sermoem occipere. *Id.* *Heaut.* 2. 3. 1. cadere. *Cic.* 3. *Ferr.* 26. 66. fecere inter aliquos. *Id.* *Marcell.* 2. 5. Quipplism crebris usurpare sarmonibus. avere spesso in bocca. et *Plaut.* *Trin.* 3. 3. 68. Diem sermone terere. *Virg.* 4. *Æn.* 388. Sermoem abrumper. *Plaut.* *Most.* 4. 2. 17. abstinere de aliqua re. *Id.* *Pæn.* 3. 3. 42. copuisse cum aliquo. *Id.* *Cas.* 2. 8. 8. captare. *Ter.* *Hecyr.* 3. 5. 32. Accessit sermo ad aures. *Cic.* 8. *Att.* 14. Se totum avertera a sermone alliculus. *Id.* 7. *ibid.* 13. Sermoem attripere. *Id.* 1. *Orat.* 8. 29. inferre de aliqua re. *Id.* *Brut.* 5. 21. ducere sicutunde. *Id.* *Harusp.* resp. 16. 38. esse de aliqua re. *Id.* 2. *Legg.* 16. 41. esse allicut apud aliquem. *Plaut.* *Trin.* 2. 2. 5. essequi cum aliquo. *Ovid.* 9. *Met.* 418. fremere sermone vario. *Catull.* 10. 5. Incidunt nobis sermones varii. *Cic.* 1. *Orat.* 24. 111. Incidere in sermoem fortuito. *Id.* 12. *Fam.* 16. Incidere in sermone. *Id.* 2. *Ieg.* *Agr.* 5. 12. Insinuas se familiariter in sermoem aliquem. *Quintil.* 6. 4. 11. Sermones medius intercipere. *Turpil.* apud *Non.* p. 332. 28. *Merc.* Sermoem sublegere. *Ter.* *Eun.* 3. 3. 10. quarere. *Plaut.* *Trin.* 3. 3. 68. Sermoem texere. *Cic.* 1. *Fam.* 9. Sermoem alliculus perferre ad aliquem. *Id.* 6. *republ.* 10. 10. producere in multam noctem. *Id.* 13. *Att.* 10. restringere. *Ovid.* 1. *Met.* 208. rumpere silentio. *Quintil.* 2. 15. 28. auscipere. *Curt.* 5. 2. 7. sociare. *Id.* *ibid.* 4. 27. excipere. *Id.* 5. 11. 3. revocare. *Id.* 8. 5. 21. fulra. *Id.* 9. 6. 17. altius repelere. *Cæs.* 5. *B. G.* 41. Additum sermoem habere cum aliquo. *Cic.* 4. *Fam.* 16. Conjunctio sermoem. *Plaut.* *Asin.* 3. 3. 139. Caput et pes sermoem. h. e. initium et finis. *Ovid.* 3. *Trist.* 7. 2. Littera sermoem fida ministra mei. *Firmic.* 8. *Malhes.* 10. Affugula sermoem verbosa. *Horat.* 1. *Sat.* 7. 2. Amari sermoem homo. *Tac.* 15. *Ann.* 48. Sermo comis. *Plaut.* *Mil. glor.* 4. 3. 23. congruus. *Cic.* *Cæcil.* 18. 52. et familiaris et quotidianus. *Id.* 9. *Fam.* 24. Familiaris sermo, qui est in conviviis dulcissimus. *Catull.* 62. 144. Sermones fideles. *Tac.* 4. *Ann.* 68. fortuiti. *Horat.* 1. *Sat.* 10. 11. jocosus. *Plaut.* *Pseud.* 5. 1. 21. molest et morosi. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 127. obsceni. *Quintil.* 4. 2. 9. otiosi. *Plin.* 1. *Ep.* 9. alitri. *Cic.* 9. *Fam.* 21. plebejus. *Id.* 2. ad *Q. fr.* 10. 2. humanissimus. *Maximian.* 5. *Eleg.* 53. mitis. *Auct. Symp. enigm.* 8. Ineptus. — Illud *Fulgat.* interpret. *Pa.* 138. 4. Non est sermo in lingua mea eccē, Domine, tu cognovisti omnia. h. e. nondum lingua sermoem protulit, et tu eum jam unum nosti. — b) Spectatim non raro dicitur de obrectatione et reprehensione, maldicenza. *Cic.* 6. *Ferr.* 7. 13. Ut in sermoem hominum, atque in tantam vituperationem veniat. *Id.* *Col.* 16. 38. Sermones iniquorum effugere. *Id.* 3. *Fam.* 8. a med. reprimere. *Cel.* ad *Cic.* 8. *Fam.* 6. retundere. *Cic.* 13. *Att.* 10. restringere, aut sedare. *Id.* 9. *Fam.* 3. dare illi, qui etc. dar da dire: dar occasione di spariare. et *Tac.* 4. *Hist.* 4. Materiam sermonibus præbere. Adde *Cic.* 1. *Cat.* 9. 23. et *Flacc.* 5. extr. — c) Sermo dicitur etiam de vaticinio apud *Fulgat.* interpret. *Jer.* 14. 1. Sermo siccitatis. h. e. vaticinium de sterilitate ac fame supervenitura. ¶ 2. Latiore sensu de oratione simpliciter, seu locutione, loquela, parlare, discorso. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 16. 15. (70). Vocis sermonisque regimen primores (dentes) tenent. Adde *Quintil.* 1. 1. 37.

¶ 11.) Metonymice. ¶ 1. Universim. — 1.) In re oratoris de genera orationis sublimi aut pedestri, vel compto aut incompto. *Nepos Epam.* 3. Quum in circuitum venisset, in quo aut de rapubli. disputaretur, aut de philosophia sermo haberetur, numquam inde prius discessit, quam ad finem sermoem esset adductus. *Cf. Horat.* 3. *Od.* 21. 9. et *Quintil.* 2. 15. 26. *Cic.* 3. *Herenn.* 13. 23. Tres vocis modos, qui in variis orationis partibus adhibentur, esse ait sermoem, contentionem, amplificationem. Sermoem definit, orationem remissam et unquam quotidianam locutionem. Dividit in partes quatuor, dignitatem, demonstra-

tionem, orationem, locutionem. *Seneca Ep. 15. a med.* Naturale est paulatim incitari, ut diligenter quoque a sermone incipiant, ad vociferationem traheant. *Ruricius Cic. Orat. 19. 64.* Modus est oratio philosophorum et umbratilis. — Itaque sermo potius quam oratio. *Cf. 1. Off. 37. 131. Id. Senect. 9. 23.* Sed tamen decorus est senis sermo, quietus et tenuis, facilius persape ipsa sibi audientiam disenti senis compe et mids oratio. *Id. Brut. 68. 239. C. Piso staterius et sermonis plenus orator. V. Ellendt. p. 408. Id. 3. Orat. 45. 177.* Nun enim sunt alia contentione, alia harmonia verba. *Cf. Quintil. 11. 3. 25.* Discere (optimum est) quam maxime varia, quae et clamorem et disputationem et sermonem et fluxum habeant, ut simul in omnia paremur. *Horat. Art. P. 45.* Interdum tamen et vocem comedia tollit — Et tragicus plerumque dulcet terminus pedestri Telephus et Petrus. — 2.) Da pinna seu soluta oratione. *Horat. 1. Sat. 4. 48.* cummodis necesse poemae Est, quaevis; quod acer spiritus ac vis Nec verbis nec rebus ideo, nisi quod pede certo differit sermoni, sermo merus. *Cf. ibid. 42.* Si quis scribat, ut non, sermoni propiora. et *Quintil. 9. 4. 19.* Soluta oratio, quae in sermone et epistola. *Adde 11. 3. 162.* — 3.) Hinc dicitur sermo carmen pedestri et translatione locutione confectum, ut satira. Itaque sermones libri satirarum *Horatii* inscribuntur. *Id. 2. Ep. 2. 59.* hic delectatur iambis, ille Bionice sermonibus, et sale nigro. — 4.) Item quicumque liber, tractatus, historia, quae a Graecis quoque λόγοι dicuntur. *Id. 3. Od. 21. 9.* quinquaginta Socratici madet sermonibus. et *ibid. 8. 5.* Docte sermones utriusque linguae. Atque leg. sermonis. *V. hic Bentley. Plin. 18. Hist. nat. 1. 1. (5).* de sua historia. Quippe sermo cetera rura est, agrestesque usus. Hinc in pluribus Declamationibus, quae *Quintiliano* tribui solent, sermo inscribitur brevis oratio simplicis stilo compusita, quae ratio et modus traditur cuiusque declamationis tractandae. — 5.) Sermo est etiam propria cuiusque nationis lingua, *linguaggio*, lingua. *Cic. 1. Off. 31. 111.* Sermonem eo debemus uti, qui notus est nobis: ne, ut quidam Graeca verba inculcantes, iure optimo irideantur. *Nepos Hannib. 13.* Libri Graeco sermone confecti. *Id. Theophrast. 10.* Sermo Persarum. *Curt. 6. 10. 23.* patulus. et mox. nativus. — 6.) Dicitur et de uno tantum vocabulo. *Serv. ad Virg. 1. G. 83. et 3. ibid. 250. et 1. Aen. 248.* Sic *Lucret. Orig. princ. 1. pr. 8.* Non idem sensus ibi et isto sermone *ἀπομυκτην* indicatur, qui ostenditur, quum de incorpore natura a philosophis disputatur. et *Cassiod. in Ps. 21. 1.* δῖος sermo Graecus est, qui Latine interpretatur timor. Hinc superinducticia vocabuli potestatis usi sunt, qui inciperentur *Nonii c. IV.* « de varia significatione sermonum » h. e. vocum. et *Fulgent. libellum « expositio sermonum antiquorum » h. e.* interpretatio vocum antiquarum. — Huc fortasse pertinet illud *Ulp. Dig. 7. 1. 20.* Si quis lra legaverit: Fructus annuos fundi Corneliani Cajo *Maximo* do, legu, potest accipi debet hic sermo ne el usufructus fundi esset legatus. — 7.) Dicitur de elocutione ac stilo. *Cic. 7. Att. 3.* Fabellae (Terentii) propter elegantiam sermonis putabantur a C. Laelio scribi. *Quintil. 1. 6. 43.* Fuit pene ridiculum malle sermonem, quod locuti sint homines, quam quo locuti. Et sane quid est aliud vetus sermo, quam vetus loquendi consuetudo? *Adde eund. 12. 2. 3.* ¶ 2. Concretum, ut ajunt, tenu. — a) Apud Ecclesiasticos scriptores est idem ac *Filius Dei*, qui Graece Ἀδύος, Latine veru Verbum dicitur, caro factus. *Tertull. Monog. 1.* Per Sermonem scilicet Dei, qui caro factum (hic) est. *Adde eund. advers. Prax. 5. P. SERMONALIS.* *Cyprian. Ep. 73.* Numquid eundem novit Filium Christum de Maria Virgine natum, qui Sermo caro factus est? *Prudent. 3. Cathemer. 141.* Fil caro vivida Sermo Patria. *Cf. Fulgat. interpr. Sap. 18. 15.* — b) Pro eo, qui est sermone argumentum, seu de quo est sermo. *Plaut. Pseud. 1. 5. 3.* Filius meus nunc per urbem solus sermo est omnibus.

h. e. bis, de quo sermo est omnium; qui in ore est omni populo, ejus sagitta reprehendit. *Proper. 2. 17. 7.* Et nunc inter eos tu sermo es. *Cic. Rabir. Post. 14.* ad fin. Catephas illa Puteolani, sermo illius temporis. *Sic Horat. Epod. 11. 7.* Ne mel per urbem fabula quanta sui! et *Propert. 1. 12. 24.* Tu quoque uti fieris nobili historia. et *Juvenal. 10. 167.* Ut pueris placeas, et declamatio has. — c) Joculaster tamquam personam adhibuit *Plaut. Bacch. 1. 2. 7.* Quid huc? quis istis habet? pter. Amor, Voluptas, Venus, Vanitas, Gaudium, Jocus, Ludus, Sermo, Suspiratio. *Id. Quid tibi comedi? ut cum dis demonstramus? — NB.* De cognom. R. P. ONOM.

Homonym. Huc differunt sermo et colloquium, quod ille sit fortuito et sine gravi aliqua vel determinata causa; hoc dedita opera ac praestituta modo ac fine. *Sueton. Tib. 61.* Quibusdam custodiis traditis non modo studendi solatium ademptum, sed etiam sermonis et colloquii usus. *Tac. 15. Ann. 60.* Respondisse Senecam, sermones multos et crebris colloquia neutri conducere. — Similiter dicendum de sermone et colloquio. *Cic. 1. Fam. 9.* Ilac me mente fuisse, tu in omnis sermonibus et colloquutionibus vidisti. Praeterea collocutio est colloquium, quod sit remotis arbitris et de arcanis rebus: sermo latius patet et publicum quoque colloquium significat. *Collocutio* vero minus concretum, ut ajunt, sensu accepi videtur, quam colloquium; ait enim *Varro 6. L. L. 57. Müll.* Colloquium quum conveniunt in unum locum loquendi causa. **COLLOCUTIO** et **COLLOQUIUM.** — Sermo denique ab oratione differt, quod illa de eo dicitur, qui oratione remissa, ut ait *Cic. Herenn. loc. rapia cit.*, et postrema quotidiana locutioni loquitur; haec de completa et erudite locutione. *Cic. Orat. 19. 64.* Sermo potius quam aetia. Quamquam enim omnis locutio oratio est, tamen unius oratoris locutio hoc proprio rigore nomine est. *Id. 1. Nat. D. 34. 84.* Curatio corporis erit eadem adhibenda deo, quae adhibetur homini: — ad extremum etiam sermo et oratio. *Cf. Tac. 1. Hist. 19.* Apud Senatum non complor Galba, non longior sermo, Pisonis comis oratio. *V. etiam, quae supra disimus.* — De sermonis et contentione discrimine. *V. Cic. 1. Off. 37. et 2. ibid. 14.* apud *Popinam* ad v. sermo.

SERMOCINANS, autis, particip. **P. SERMO-CINOR.**

SERMOCINANTER, adverb. (sermocinor) discorrendo, sermocinando. *Sidon. 8. Ep. 6. a med.* Sermocinanter buras extrahere.

SERMOCINATIO, ōnis, f. 3. (sermocinor) discorsio, dialogo. ¶ 1. Est actus sermocinandi, sermo. *Quintil. 9. 2. 31.* Sermones hominum assimulatos dicere διαλέγους malunt, quam quod Latiniom quidam dixerunt sermocinationem. *Adde Gell. 19. 8. Fulgat. interpr. Prov. 3. 32.* Cum simplicibus sermocinatio ejus. ¶ 2. De sermocinatione tamquam parte orationis *Capell. 5. p. 178.* de gestu oratoris. Manus in contentione sua porrectus, in sermocinatione contracta. ¶ 3. Est etiam figura rhetorica, quae aliquem loquentem inducitur. *Cic. 4. Herenn. 52. 65.* Sermocinatio est, quum alicui personae sermo attribuitur, et is exponitur cum ratione dignitatis. *Adde ibid. 43. 55.*

SERMOCINATRIX, triceis, f. 3. (sermocinor) quae sermocinatur. *Quintil. 3. 4. 10.* Plato copiosa judiciali et conditione tertiam adiecit *ἡρωικὴν*, quam sane permittamus nobis dicere sermocinatricem quae a forensi ratione disjungitur, et est accommodata puerilis disputationibus. *Apul. 9. Met.* Sermocinatrix *Immunica ciarkera.*

SERMOCINO, as, etc, a. 4. et

SERMOCINOR, as, atus sum, ari, dep. 1. (sermo) Sermocino, forma activa, apud *Isid. 1. Orig. 40. 2.* *Enipecte (fabulae)* sunt, quum animalia muta inter se sermocinatione finguntur. — Part. Sermocinans 1. 1.º b. c. et 3.º et 2.; Sermocinaturus 1. 1.º b. — Sermocinor est sermonem habeo,

colloquor, *ἐμλέω* (h. discorrere con aliquo, conversare, aver colloquio con aliquo; Fr. parler avec ou a quelqu'un de, s'entretenir, converser, causer; Hup. entretenir, hablar, conversar con aliquo, discorrer con aliquo sobre alguna cosa; Germ. sich unterreden, über etwas sprechen mit Indm; Angl. to talk, commune, converse, discourse). ¶ 1. Generalisim. — 1.) Universalisim. — a) Absolute. *Cic. 2. Invent. 17.* ad fin. Quum, quibus in rebus homines in consuetudine scribendi aut sermocinandi eo verbo uti soleant, considerabitur. *Alida Augustin. 12. Confess. 27.* — b) Cum Dativo, aut Ablativo et prep. cum, personae, quicum quis colloquitur. *Priscian. 18. p. 1163. Putsch. Sermocinor libri. Cic. 3. Verr. 52. ad fin.* Libenter ait se esse sciuram, et se cum isto diligenter sermocinaturum. c) Cum Accusativo communis rei, de qua quis sermocinatur. *Apul. 3. Met.* Ilac Milone diutius sermocinoso, tacitus ingemiscbam. *Fulgat. interpr. Sup. 8. 12.* Sermocinoso me plura. — 2.) Est verbum cummodorum proprium. *Apul. Florid. n. 18.* Mimis aluciosus, comodus sermocinatur, tragædus vociferatur etc. — 3.) Dicitur etiam de bellis. *Plin. 10. Hist. nat. 42. 58. (117).* de psittaco. Humanes voces reddunt (aves quædam), psittaci quidem etiam sermocinantes. ¶ 2. Specisim de re aliqua discipulare. *Susten. Tib. 56.* Zenonem quendam exquisitus sermocinatem quum interrogasset, quoniam illa tam molente distectus esset etc. *Gell. 5. 21.* Pluria forte quis dicit sermocinans, rii appima doctus.

Homonym. Inter fari, loqui, sermocinari et narrare hoc interit, quod famur, quum aliquid facunde dicimus, loquimur natura; sermocinamur, quando cum aliis sermones conferimus; narramus docte. *Ita Auct. differ. serm. in Anecd. Helu. p. 279. t. Hag.* Verum harum differentiarum non omnium per habenda ratio.

SERMONALIS, e, adject. (sermo) ad sermonem pertinens. *Tertull. advers. Prax. 5.* Item in usu est nostrorum, per simplicitatem interpretationis sermonem dicere in primordio apud Deum fuisse, quum magis rationem competat antiquiorem haberi, quia non remouenda a principio, sed rationa deus etiam ante principium.

SERMO, ōis, a. 4. et

SERMONOR, ōis, ari, dep. 1. (sermo) Sermomo, forma activa, in Corp. Inscr. *Lat. 1. 118. col. 1. lin. 3. at 6.* — Sermocinor est idem ac sermocinor. De eo sic *Gell. 17. 2.* Sermocinari iusticius videtur, sed rectius: sermocinari crebrius, sed corruptius.

SERMOCULUS, i, m. 2. diminut. a sermo, parvus sermo. — a) In bonam partem. *Dieronym. Ep. 31. n. 4.* Duae epistulae huic sermoculo addeunt. *Claud. Mamert. ep. Sap. ad fin.* Resonantes sermoculi. — b) In malam partem. *Cic. 13. Att. 10.* Sermoculum coim omam aut restituerit, aut sedarit. *Id. Dejol. 12. 33.* Nonne ioteligia, Cesar, ex urbanis melleolorum sermoculis hec ab istis esse collecta? *Adde Plin. 5. Ep. 8. et Augustin. 2. Re-tract. 22.*

SERNIOSUS, a, um, adject. (sernia) peliginosus, peliginus seu scabie affectus. *Theod. Priscian. 1. 12.* Serniosi, quot nos peliginosius dicimus. *Adde Reinel. Far. lect. 3. 11. p. 522.*

SERO, adverb. (serui) Comp. Serius II. 1. 2.; Sup. Serissime II. 1. (a serre inusit., quod Klotius sicc exemplo ponit, potius deductum). — Sero proprie, ut videtur, est sub finem diei, vespere, adveniente nocte, sera, *ἐσπέρα* (h. di sera, sul finir del giorno, sull'imbrunire; Fr. bien avant dans le jour, le soir ou à la tombée de la nuit, à la nuit tombante; Hup. de tardis; Germ. abends, zu Abend; Angl. in the evening).

1.) Propria. *Cic. 7. Att. 21.* Veni Capuam ad nonas Februarii, ita ut jureant consules. co die Lentulus venit sero. *Id. 7. Fam. 24.* Eui domum bene potus seroque redieram, tamen etc. *Cassiod. 8. Hist. Eccl. 9.* Ejus cadaver impo-nenti camelo, a mane usque ad vespertinam per

totam portaverunt civitatem et circa sero concretauerunt. *Fulgat. interpr. Marc.* 13. 35. Sero, in media nocte, ad galli cantu, an mane. *Id. Matth.* 20. 8. Sero factum esse. Adde *Judith* 13. 1. et *Joh.* 20. 10.

II.) Improprie et translate. ¶ 1. Est tarde, cōp. *Cato R. R.* 5. a med. Opera omnia mature cōsulcia, face, nam res sustica sia est; si unam rem sero feceris, omnia opera sero fecies. *Cic. Brut.* 10. 39. Videtur, ut in ea ipsa urbe, in qua nata sit eloquentia, quam sero prodierit lo iucum? *Ovid.* 3. *Art. Am.* 676. tam sero cus veniatque, roget. *Quintil.* 2. 17. 12. Hos sero potius quam unquam didicisse. *Cf. I. I.* 19. *Id.* 2. 5. 3. Sero invenit. *Id.* 2. 17. 7. reperire. *Id.* 6. 3. 103. intelligere. *Id.* 5. 1. 1. Serius quam satis postulat. *Norat.* 2. *Od.* 3. 25. omnium Versatur urna serius oculus Sore auctore. o presto o tardi. et *Cic.* 3. *Orat.* 20. 75. Ad mysteria biduo serius venarum. *Ovid.* 4. *Met.* 105. Serius egressus vestigia vidit in alto Pulvere certa serm. *Id.* 10. *ibid.* 33. Serius an citius sedem properamus ad unam. *Liv.* 31. 11. Distinendo copias, oensa imprime fuisse serius in Africam trahendi. *Martial.* 1. 109. Ipse salubro deelmia, vel resina, hora. *Cæs.* 3. *B. C.* 75. Ut quam serius alius profectio cognosceretur. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 17. 18. (61). Pira Tarentina seriissime legi. Ita et *Siliig.* alii vero seriissime. ¶ 2. Item post tempus, intempestive, postquam obit occasio vel gerunda, frustra. *Plaut. Trin.* 3. 4. 14. Sero atque stulte, pius quod cautum oportuit, postquam comedit rem, post rationem putat. *Id. Cupt.* 4. 2. 90. Abi stultus: sero post tempus vult. *Id. Men.* 5. 6. 31. Metuo, na sero veniam, depugato pello. *ματὰ τὸν πόλεμον ἢ κυμαξία.* *Ter. Heaut.* 2. 3. 103. Age modo, bodie sero ac nequequam vides. *Cic.* 2. *Herenn.* 23. ad fin. Vitiosum est, quod jam quasi sero, atque actio negotio diei videtur. *Id.* 7. *Alt.* 5. ad fin. Sero resistimus ei, quam per annos decem alulmus contra nos. Adde *Sall. in epist. Mitrid.* ad *Arsac.* circa med. *Cæs.* 5. *B. G.* 29. *Nepos Agesil.* 3. ad fin. et *Sueton. Ner.* 49. a med. *Stat.* 1. *Theb.* 588. Sero memor thalam, mœsta solatia morti, Phœbe, paras. *Propert.* 1. 1. 25. Et vos, qui sero lapsum revocatis, emies. *Juvenal.* 1. 189. galeatum sero duelli Pœllet. *Cæs.* 3. *B. C.* 8. Serius a terra prœvices naves, neque us nocturna entra, in redeo offendetunt. troppo suor di tempo, et *Cic.* 1. *Cat.* 2. 6. Erit vetendum mihi, na non hoc potius omnes bont serius a me, quam qulesquam cradellus fecim esse dicat. ¶ 3. Est amphibolia in illo *Mil.* apud *Quintil.* 6. 3. 49. Quum interrogaret (accusator), quo tempore Clodius occisus esset? respondit (*Milo*): Sero. ¶ 4. Huc pertinet proverbi. sero sapiunt *Phryges*, apud *Fest.* p. 343. 11. *Müll.* et *Cic.* 7. *Fam.* 16., quod Trojani deelmia deique anno velle comperant Helenam, quæque cum ea erant rapte, reddere Achillis. *Id.* et *Dict. Cret.* narrat 4. 22. *V. Berchem.* de *Gn. Næv.* vita etc. 1861. p. 81-82. Eodem sensu *Itali* dicunt a talotta giugnese la gragnuola.

Homonym. Differunt tarde et sero. nam tarde fieri potest quipiam, quod tamen edue jaret: sero quod sit, non amplius proudest. *Patron.* *Sat.* 7. Tarde, Immo jam sero intellexi, me in fornicam esse deductum. — Aliquando tamen sero pro tarde ponitur. *V. Caton.*, *Cic.* et *Ovid.* etc. supra est. ad I.

SERO, as, sri, srum, ero, e. 1. (sero) Præteritum servas in usu solus monet *Consent.* *Art.* p. 2074. *Putsch.* et *Priscian.* 8. p. 837. — Part. *Seratus*. — Sero est claudo, serrare, κλειω. *Panant.* *Vit. S. Medard.* 6. Obstaculo aullo serata ipsa dedit præda flootum. Adde *Priscian.* et *Consent.* loc. cit., qui tamen nullam afferunt Latini scriptoris auctoritatem.

SERO, sris, sri, srum, sere, e. 3. Ratione habita etymol, vox est a radice *Skr.* sar et *Gr. ép.* unde *σπω*, necto. — Part. *Serens* II.; *Sertus* I. et in *Gn.* — Sero est necto, connecto, texo, jungo, σπω (*It.* intrecciare, tessere, infilzare;

Fr. lier, réunir, enchaîner, entrelacer, entre-mêler; *Hisp.* ligar, atar, trabar, enlazar, unir; *Germ.* reihen, reihen verbinder u. uneinander fügen; *Angl.* to knit, plait, twine, ureathe, connect, join). Est multo frequentioris usus in compositis consaro, inero et allis.

I.) Proprie. *Lucan.* 10. 14. Accipiant sertas ardo florente coronas. *Apul.* 4. *Met.* Puellam per plateas commeantem populi frequenter floribus sertis et solutis adpresantur. *Id.* 10. *ibid.* Jaculis floris sertis et solutis deam propitiantes. et 2. *ibid.* Eosa sertis et solutis. Quibus locis sertus oppositur soluto. — Hinc *Serium* et *Serta* absolute *V. Iofra.*

II.) Translate. *Enn.* apud *Charis.* 2. p. 177. *Putech.* Alterum seritota die concorditer embob. h. e. Ita aerium dierum disponite et ordioate, ut alteris etc. Sermo esse videtur de *Tatij* et *Romulo*, qui alterna vices *Romæ* imperabant. *Liv.* 25. 6. Fast lege rerum humanarum ordo seritur. *Seneca Med.* 281. Quid seri sendo moras? h. e. nectis, quod dicit *Seneca* uterque, *Val. Flacc.* et *Tac.*, et nectere causas inanes eod. sensu *Plaut.* *Most.* 5. 1. 51. Serare negotium. h. e. implicare, impedire et difficile reddere. *Cic.* *Fat.* 12. Ex veteritate causa causam serens. *Cf. Sall. fragm.* 1. *Hist.* fr. 51. *Kritz.* Serendo bella ex bello. *Sic Liv.* 21. 10. *Id.* 2. 1. Cum patribus serere certamina. *Tac.* 5. *Hist.* 11. crebra prælia. *Apul.* *Apolog.* Non modo nova odia noo serul, sed vetera quoque funditis extirpavi. — Huc refertur possunt illa serere sermones, colloquia, verba, etc., quæ in voca sequunt. sub II. ponuntur. nam et *Cic.* 9. *Fam.* 21. texere epistolæ dicit. *V. SERMO* iust. — Hinc

Serta, æ, f. 1. absolute, substantivorum more ¶ 1. Est idem ac sertum. *Charis.* 1. p. 83. *Putsch.* Sertis neutro genere dicuntur, sed Propertius feminine dicit (2. 24. 37.): Quum tus præpendent demissa in pocula sertis: et *Cornelius Severus* (in *fragm.*): Huc ades Aouia erinem olreundista,serta. ¶ 2. Est etiam funiculus, restis, funicella, cordicula, οχαιδιον, quæ ex plaribus linais consistit est. Hoc sensu scilp posse videtur in illo *Tibull.* 2. 5. 97. Aut e veste sua tendent umbracula sertis vincta. Dubia suot illa *Palladii* 4. *R. R.* 10. a med. Suspendendi grossi ex caprisco velut linae sertis pertusi. *Alig.* leg. lino, velut sertis, pertusi. *Id.* 8. *ibid.* 6. *Schneid.* Post XL. dlarum spatium sertis, quæ apposa sont, aserantur. *Varro* 3. *R. R.* 1. Sertim ducere cum aliquo. h. e. altercarl. Aill rectius leg. serram. *V.* hanc voc. ¶ 3. Sertis Campanica, herbe genus, da quo *V.* to CAMPANICUS. Absolute *Cato R. R.* 113. Sufflo sertis et schæmo et palme, quam habet uoguenarill.

Sertum, i, at, mplus plur. Sertis, srum, a. 2. absolute, substantivorum mora, sunt flores aut folle in coronam eposarta et lntexta, corona, ghirlanda, στέφανος. Unratur plerumque plar. num., quia corona ex plaribus foliis aut floribus sertis constat. — a) In sing. num. *Auton.* *Edyll.* 6. 88. roseo Vanus aureo sertis Marcotem pulsat puerum. *scil.* *Cupidioam.* *Capell.* 1. p. 79. In capite uterque dominandi sertum pro regoi cooditione gestabat. — Hinc translate, *Varro Sat. Menipp.* 11. p. 101. *Oshl.* Nec me pedatus veruam tardor refrenet: tarde enim perit ποδῶν sertum. h. e. quomlous earmina paugt, minime petletur se prohibet ingenio suo, paulo tardiore in versibus numeris suls adstrugendis; versuum eolm sertis non æque mature pereunt, quam florum. *Fulgat. interpr.* 11. 58. 5. Sertum exsultatolais.

— b) In plur. num. *Virg.* 1. *En.* 421. Ture calant aræ, sertisque resentiibus halant. *Cic.* 3. *Tusc.* 18. in fin. Incensens odores, et sertis redimiri jubebis, at rose. *Tibull.* 3. 5. 63. Syrio madesctus tempora nardo Debnem sertis impliculais eomas. *Ovid.* 4. *Fast.* 616. Imposult que eum splces sertis eomas. *Id.* 5. *Trist.* 3. 3. Felleque odoreis llnectunt tempora sertis. *Capell.* 1. p. 1. Comere verniferis florentia llnina sertis. — Translate. *Maximian.* 1. *Eleg.* 139. Et quos guala prius cillorum sertis tegebant. Satis

elegantier dictum, quia cilla rei palpebræ tamquam sertum oculis cingant et ambiunt. (*Cf. I. I.* 11. *Orig.* 1. 42). Nisi forte cilla hic sunt supercilla, aut potius legodum septa pro sertis. *Cf. Lactant.* 10. 2. *Inscript.* apud *Orell.* 4769. *DELIAE DATE CERTA.* *Cf. Virg.* 6. *En.* 884.

Homonym. Videtur sertis a coronis distingere *Plaut.* *Asin.* 4. 1. 58. Tum si coronas, sertis, uuguentis juserit anellam ferra Veerl, aut Cupidolai etc. Corona esse propria videtur, quæ sit pingendo capiti: sertis, quæ ornatus in aliis corporis partibus, aut in postibus ædiuio, etc., licet in circulare textum compositis noo sint: quæ oos dicitur festoni. *V. ENCARPI* et *PANCARPIUS.* *Cf. Ambros.* de *Isaac* et *Anim.* 7. n. 60.

SERO, sris, sri, srum, sere, e. 3. Etiam seui pro seri dici posse, docet *Priscian.* 10. p. 900. *Putsch.* Vetuslimal etiam in simpliei serul protulisse iuvaiuntur pro ordiayi et pro seui. *Ennius* in præceptis. Ubi videt ævenem lolum crescere inter tritulum selegit, secanit, aufast sedulo Ubi operam addidit, quam tanto itudlo serait. — Ratione habita etymol, vox duellus a rad. *Skr.* sa, unde semen: *cf. Gr.* σπρος et σρος, at *Germ.* sden ejusdem significationis. — Part. *Serens* II.; *Satus* I. 1. 1.º a b.; 2.º at 2. et lo fia.; *Saturus* I. 1. 1.º a.; *Serendus* I. 1. 1.º a. et 2. — Sero est semino, planto, σπρω (It. seminare, plantare; *Fr.* semer, planter, ensementer; *Ilisp.* sembrar, plantar; *Germ.* sden, pflanzen; *Angl.* to sow, plant, set).

I.) Proprie. ¶ 1. Strictio seuu de plantis. — 1.º) Da re, quæ seritur. — a) Cum Accusativo. *Cato R. R.* 6. Ager si oebulosus est, repa, rapbanos, millum pœculum, id maxime seri oportet: id agro celdo et crasso olam conditvam, radium majorem, Selentioam, orchileu, poseam, Serglaum Colmjanam, albicerem; quam eorum in bly locis optumam esse, dicitur, eam maxime serito. *Varro* 1. *R. R.* 40. 2. Prima, quæ alre colono, priusquam sata nata; se-eunda, quæ ex llin collecta, oeqe prius quam sata nata. *Cf. ibid.* 32. 2. Serendum viciem, leutem, cicerculam, arvillem ceteraque. *Rurru* *Cic.* 3. *reput.* 9. 16. Nos — Transilpines gentes oleam et vitem serere oon sialmus. *Cæs.* 5. *B. G.* 14. Plerique frumenta non serunt, sed lacte et cerne vivunt. *Virg.* 1. *G.* 210. Exercele, vli, tauros, sertis borde campis. *Cic.* 2. *Orat.* 69. 278. Da mihi ex ista arbore, quos seram, surculos. *Id. Senect.* 7. 24. Sertis arbores, quæ altarl sæculu ptoleat, ut ait *Statius* nostro lo *Synephebis*: *Norat.* 1. *Od.* 18. 1. Nullam sersa vleprius severis arborem. *Colum.* 11. *R. R.* 3. circa med. Hæ res et temia et plantis seruntur. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 23. 53. (193). Auctumoo alliquid saturus, Septembri mense amum lauret post Imbrum. *Val. Flacc.* 3. 5. Dat Cererem lectumque pecus, nec palmita Becchum Blithyno Phrygloque satum, sed quem sus ooto Colla pes angusta Leabos freta suggerit Helles. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 20. 33. (144). Arundo seritor bulbo radialis. *Id. ibid.* 10. 9. (58). Serere folia palmarum. *Id.* 18. *ibid.* 25. 60. (224). fruges. *Virg.* 8. *Ecl.* 98. menses. *Id.* 1. *ibid.* 193. semioia. *Varro* 1. *R. R.* 49. 2. vluam in egro. *Cæs.* 3. *B. C.* 41. Multaque erant inter eum locum manu seta. *Cf. Virg.* 3. *G.* 176. — b) Absolute. *Cic.* *Senect.* 7. 24. Nec dubitat agricola — quætantil, cul serat, respondere. — c) Passive impersonaliter. *Plaut.* *Epid.* 2. 2. 80. Mihi islic nec seritur, nec metitur. h. e. nihil hoc ad me atinet, quia oeqe damnum offert, neque utilitatem. *Quintil.* 5. 9. 5. Nec fieri potest, ut ibi mensis sit, ubi satum uou est. *V. METO.* — 2.º) Do ioco, ubi seritur. *Cic.* 5. *Ferr.* 47. a med. Ut tantum decumæ sit, quantum severis, hoc est, at quot jugera sunt sata, totidem medlmna debeantur. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 11. 29. (111). Seritur (terra) toto enno paulco remel, bis farre. *Ovid.* 2. *Art. am.* 668. Iste feret egales: iste serendus ager. *Tibull.* 2. 3. 8. Serere erva. *Id. ibid.* 42. Quid uocult sulcos oon babulisa sator? ¶ 2. Lottore seuu da calmatibus est gignere, generare, generare. *Cic.* 14. *Att.* 20. Tertullum (*Cassit*

uzoris) nollem abortum: tam enim Cassii sunt jam, quam Bruti serendi. *Id.* 1. *Legg.* 8. 24. Existisse quemdam maturitatem serendi generis humani, quod sperum in terras aqua satum divino auctum sit animorum mores. — Hinc Part. præter. pass. satus eadem significatio, absolute vel sequente Ablat. cum præp. ab, aut sine præp. *Cic.* 1. *Tusc.* 49. 118. Nun enim temere nec fortuito sati et creali sumus. *Liv.* 38. 58. Non sanguine humano sed stirpe divina sat. Sic *Virg.* 6. *Æn.* 125. sata sanguine divini. *Id.* 10. *ibid.* 340. fulvumque Camartem Magno animo Volente satum. *Id.* 8. *ibid.* 36. O sate gente deum. *Ovid.* 3. *Fast.* 799. Mater satus terre. *Id.* 12. *Met.* 93. satus Nereide. *Id.* 4. *ibid.* 282. satus Curetas ab Imbri. *Id.* 4. *Fast.* 55. Illa cum Lauso de Numitore sati. *Id.* 4. *Met.* 12. Bacchum-satumque iterum solidumque bimatem. *Id.* 1. *ibid.* 89. Aurea prima esta est etas. — *Propert.* 3. 7. 19. Hic satus ad pacem, hic castrensis utilis armis. Cf. *Natus* sub *B* in NASCOR.

11.) Translate. *Sil.* 1. 80. agere notire furores, Romanum sevit juvenili in pectore bellum. *h. e.* Hemilcar in animo Hannibalis filii. *Liv.* 28. 25. Ubi sermones inter se serentium circulos vidissent. Sic *Plaut.* *Mil.* glor. 3. 1. 105. Serere sermones alicui. *h. e.* habere cum aliquo. Rursus *Liv.* 24. 31. colloquia cum hostibus. *Seneca Med.* 26. In cassum querelas et verba. *h. e.* aspergere, fundere. Sic *Stat.* 2. *Achill.* 35. Sic segnes heroea eunt, campumque patenti Alterno sermone aerunt. — Et absolute. *Id.* 6. *Theb.* 941. Multa duces arrote serunt: hi nubile, et altos Occurrisse Notos: adverso roboris ictu Tela repulea, alii. *h. e.* disserunt, disputant. *Sueton.* *Cal.* 26. Serere causas discordiarum inter plebem et equites. *Plaut. Pæn.* 1. 1. 67. Ut villicum banc perdoceamus ut serat fallaciam. Alii leg. serat. *Id.* *ibid.* 3. 2. 10. Serere lites. *Liv.* 3. 40. a. med. civiles discordias. *Id.* 24. 3. sub fin. crimina in aenatum apud iniquam plebis homines. Huc trahunt nonnulli 21. 40. et 40. 48. Serere bella ex bellia et *Snll.* loc. cit. in SERO (serui). *Justin.* 8. 3. 8. opinioem. *Seneca Ep.* 104. ante med. sibi causas sollicitudinum. *Virg.* 12. *Æn.* 228. rumores varios. *Lucret.* 5. 1288. et *Sil.* 1. 5. 236. Are solum terre traciebant: areque belli Mischant fluctus, et vulnera vasta serabant. *h. e.* crebra vulnera indigebant, ut qui serunt, densa grana spargunt. Alii leg. ferebant. — Hinc

Sata, *Grum*, n. plur. 2. absolute, subsestivo-moro more, loca sata, et ipsa segetes, i. seminata. *Virg.* 1. *G.* 325. et 2. *Æn.* 306. sata læta bonumque labores. *Id.* 3. *Ecl.* 83. Dulce satis humor. *Apul.* 9. *Met.* Ideo conjuncti terram prociudunt hoves, Ut in futurum læta germinant, sate.

SEROPODION, *Il.* n. 2. herba eadem quam *Yatolca* seu *Daltonica* dicitur. *Apul.* *Herb.* 1.

SEROTINUM, *l.* n. 2. *V.* voc. seq. in fin.

SEROTINUS, a, um, adject. (sero) Pœnultima brevis est, ut docet *Voss.* l. 2. de *Gramm.* c. 23. Ut enim a *diu*, *cras*, *prius*, *homo*, *perendie* adverbis sunt adjectiva. *bravia diutinus*, *crastinus*, *præstinus*, *hominotinus*, *perendinus*; ita a sero *serotinus*, quod et *Priscian.* tradit 2. p. 590. *Putsch.* Contra, quæ a nominibus sunt, longa sunt, ut a *Matuta* *matutinus*, a *vesper* *vespertinus*. Contrarium docuit *Scalig.* de *causis L. L.* c. 98. Sunt qui putent, solum priora, ex adverb. *tenuis compusita*. *V.* ANNOTINUS. — Serotinus est qui sero venit, et dicitur de pomis et aliis rebus, quæ tardius matureant, aut veniunt, aut sunt *ἔσπρος*, *ἔσπρος*, tardivo, serotino, serotino. ¶ 1. Generaliter. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 15. 17. (58). Pira serotina ad hanc usque ad metrem pendent, gelu maturecentia, et ibi 18. 19. (71). et *Colum.* *Arbor.* 21. Flos bifera, serotina ad præcocos. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 2. 2. (17). Serotinae hiemes, et *moz.* Serotinae æquæ. *Id.* 18. *ibid.* 24. 56. (204). Festinatam sementem sæpe decipere, serotinem semper. *Id.* 21. *ibid.* 10. 32. (58). Flos seroti-

ous. *Colum.* 8. *R. H.* 5. sub fin. Serotini pulli, qui ab solstitio nati capere justum incrementum non poterunt. ¶ 2. Specialiter serotina loca, in quibus sero matureant plantarum fetus: quibus præcoccia opponuntur. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 11. 16. (79). Ante omnia id similem transferri terram, aut meliorem oportet: nec e tepidis, aut præcoccibus in frigidis, aut serotinis situs. *Id.* 18. *ibid.* 24. 54. (197). Non transferendum semen ex præcoccibus locis in serotina. ¶ 3. Raptor serotinus apud *Senec.* 3. *declam.* 21. ad fin. est qui sero puellam rapuit. ¶ 4. Serotino conjux quædam est. *V.* in *Inscript.* apud *Gruter.* 824. 1. SAB. REGVL. V. E. SIBI ET FLORENTI CONTYGI SEROTINÆ AN. VIII. — Hinc

Serotinum, *i.* n. 2. absolute, substantivorum more, imber serotinus, cui opponitur matutinum, seu temporaneum; duplex enim precipue in Palæstina exoptabatur imber ab Iherais, hoc est matutinus seu auctumnalis pro sativæ, et serotinus seu vernalis pro messis. *Fulgat. interpr.* *Joc.* 5. 7. Agricola exspectat fructum terræ patienter ferens, donec accipiat temporaneum et serotinum. et *Itol. Deut.* 11. 14. Et dabit pluviam terræ tuæ in tempore suo, matutinum at serotinum, apud *Augustin.* 5. *Loc. in Hept.* nbi adnotat: Serotinum minus Latinum est, sed non potuit magis proprie de Græco exprimi, quod illi dicunt ὄψιμος, tamen etiam in lingua Latina vulgo usitatum est, ut dicitur serotinum, sed quod tardius, quam oporteat, factum est; hic vero tempus anni potius intelligit voluit.

SERPEDO, *dñs*, f. 3. (serpo) tumor; qui serpit in cute, *risipola*. *Isid.* 4. *Orig.* 8. 5. Serpedo est rubor cutis cum pustularum exstasie: et nomen sumpsit a serpendo, eo quod serpat per membra.

SERPENS, entis, particip. et nom. *V.* SERPO.

SERPENTARIA, *se*, f. l. (serpens) herba, quæ et viperina dicitur, foliis mollibus, gustu aspero, quæ prodest ad morsus viperarum. *Apul.* *Herb.* 5.

SERPENTARIUS, *il.* m. 2. (serpens) idem qui Opbiuchus. *Capell.* 8. p. 284. Geminis orientibus occidit Serpentarius usque ad genicula. *Schol.* ad *German.* *Arat.* 75. Hic (Ophiuchus) est serpentarius, qui supra scorpionem stat teneos ntraque mana serpentem.

SERPENTIFER, *fôra*, *fêrum*, adject. (serpens et fero) qui serpentes fert. *Virg. Cir.* 477. Agnamque simul serpentiferamque Seriphum. It. *Forcellinus*. Verum recentiores plerique omnes leg. sementiferam, *h. e.* fertilem sementis.

SERPENTIGENA, *se*, comm. gen. 1. (serpens et gigno) ex serpentibus natus, ὄφιογενής. *Ovid.* 7. *Met.* 212. Vox serpentigenis in sa fera bella distilis. Loquitur de illa Juvénitate, quæ ex serpente a Cadmo occidit dentibus humi satis oata est.

SERPENTIGER, *gêra*, *gêrum*, adject. (serpens et gero) qui serpentes gerit, ὄφιογῆρας. *Ovid.* 4. *Trist.* 7. 17. Sphyngaque et Harpyia, serpentigerosque Gigantes. Alii leg. serpentipedesque. *h. e.* serpentis similes pedes habentes: quod magis placet: nam *Macrob.* 1. *Saturn.* 20. circa med. Gigantum pedes in draconum volumina desinunt.

SERPENTINUS, a, um, adject. (serpens) ad serpentem pertinens. Male quidam legunt apud *Justin.* 32. 4. 6. Omne serpentium genus, serpentium enim legi debet. Habet tamen *Augustin.* 2. de *Genes.* contra *Manich.* 26. Nescio quos serpentinos netos esse arbitror, qui serpentem pro Christo colere dicuntur, et *Ambros.* 2. in *Luc.* 2. 51. Serpentina pectore. — Serpentina susio apud *Augustin.* 2. *Serm. Dom.* 56. est peccatum, quod diaboli serpentis formam simulans primis humani generis parentibus suavit.

SERPENTIPES. *V.* SERPENTIGER.

SERPENTUM, *l.* n. 2. generis monili, epud *Isid.* 19. *Orig.* 31. 12. Monile ornamentum ex gemmis est, quod solet ex feminarum pendere collo. — Hoc etiam et serpentum dicitur, quia conat es amporulæ quibusdam aureis gemmis quæ variis in modum fectorum serpentis. Nonnulli hoc et segmentum dicunt.

SERPASTRA vel serpirestra, *Grum*, n. plur. 2. (sirpo, *h. e.* alligo) *Blotz* putat masculinum esse apud *Cic.* loc. cit., ut sit serperastri, *Grum*; sed *Cic.* syllepsis usum esse probabilius mihi videtur. — Serperastra sunt machinæ, adminicula, quæ puerorum genibus alligantur, ne vacillæ faciat, aut comperes, *ginocchielli*, *καμπύλαι*.

1.) Proprie. *Varro* 9. *L. L.* 11. *Müll.* Non sequitur, ut stulta facias, qui pueris in geniculis alligent serperastra, ut eorum depravata corrigant crura.

11.) Translate. *Cic.* 7. *Att.* 3. a. med. De serperastri cohortis meæ nihil est quod doleas. Ipsi enim se collegerunt admiratione integritatis meæ. *h. e.* de præfectis, legatis, tribunis, quæstore, eccenso etc., qui in meo comitatu sunt in provincie. Serperastra eos vocat, quia eorum, quibus præerant, vltia corrigere debebant, ut serperastra distortionem crurum. Ipsi tamen inale se gerere cæperant, sed exemplo Ciceronis jam respicebant. Alii intelligunt sordidos homines, lucris intentos et honesti nullam rationem habentes: a serpo, quasi humi serpent, nil sublit me cogitent. Sunt etiam qui mallent cerberastri, quasi Cerberi similibus, avidis, voracibus et pecuniæ inhiantibus. Ad *h. v.* hæc habet *Döderleni* (*Op. cit.* v. 6. p. 331.): «Weist auf ἀπάγειν hin, denn das folgende admiratione integritatis meæ, und plura officia mea duxit quam omnem pecuniam lässt keinen Zweifel, dass mit jenem räthselhaften Worte eigennützig, geträucheltge Offiziere bezeichnet werden. Ebenso deutet ich den Zinnamen, den bei *Thuc.* 1. *Ann.* 23. die Soldaten einem verhassten Centurio gaben: centurionem cognomento Sirpicum, welcher buchst. zu ἀρπαγα oder ἀρπαγος stimmt. Ich glaube, es bedeutet serperastrum etwas ähnliches, wie ἀρπαλός; bei *Oppian.* *Cyn.* 1. 153. ein nicht näher bekanntes Fangwerkzeug des Jägers; dieses selbst aber setzt eine Nebenform von ἀρπαλίζω voraus, ἀρπαλίζω, dessen Nomen ἀρπαλαστρον zu serperastrum stimmen würde». At et *Furlanetto* in *App. alt.* in loc. *Varron.* et *Cic.* legendum esse συμπερασματα, *Gr.* συμπερασματα, *h. e.* conclusiones, conclusiones. *Viderint* eruditi.

SERPILLIFER. *V.* SERPYLLIFER.

SERPILLUM et

SERPILLUS. *V.* SERPYLLUM.

SERPIO. *V.* SERPO init.

SERPASTRA. *V.* SERPERASTRA.

SERPO, *serpis*, *serpal*, *serptum*, *serpere*, n. 3. Alie forme est *serpio*, *is*, *ere*, apud *Vulgat.* *interpr.* *Ital.* *Act.* 4. 17. Serpiat in populum. Sed cf. *Prob.* *Inst. art.* p. 141. 37. et p. 185. 37. *Heil.* — Serpit pro serperit antiqui usi sunt, teste *Paul.* *Dioc.* ex *Fest.* p. 349. 6. *Müll.*, qui ceteroquin nultum asserit exemplum. — Ratione habita etymii, serpo ducitur a *Gr.* ἔρπω, *repi*, spirito lo sibilum versu, ut sex ab ἔξ, septem ab ἑπτά, quod *Fest.* in *Serpis* docet; vel potius utrumque a *rad.* *Skr.* *sarp* ejusdem significandis. — Part. *Serpens* in omib. paragr. et lu fin. — Serpo est ventre ingredior, *repi*, ἔρπει (*Il.* *andor* *serpendo*, *strisciare*, *serpeggiare*; *Fr.* *ramper*, *se traîner*; *Hisp.* *arrastrar* per la tierra, *andar* *arrastrando*; *Germ.* *kriechen*, *schleichen*; *Angl.* *to creep*, *slide*, *go trailing along* *crui*).

1.) Proprie. ¶ 1. Universem. — 1.) Stricto sensu de animalibus, præsertim da angua. — a) Forma active. *Cic.* 2. *Nat. D.* 47. a. med. Alia animalia gradlendo, alia serpendo ad pastum accedunt, alia volando, alia nando. *Id.* 5. *Fin.* 15. 42. Serpere angulculos, nare anteculas, erolare merules. *Ovid.* 12. *Met.* 13. Serpere cæruleum Denat videre draconem in platano. et 15. *ibid.* 689. Serpit anguis per humum. *Id.* 3. *Pont.* 3. 102. Utque latens ima vipera serpit humo. *Juvénin.* *Philom.* 63. *Wernsd.* t. 6. p. 401. venenosus serpeodo sibilat anguis. Ubi videzis divenerim, quas diverse animalia amittunt, vocum propria nomina. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 13. 15. (42). Plonia, quibus in mari utuntur, humi quoque vice pedum serpunt. — *Serpens*, adiective. *Cic.*

1. Tusc. 13. 33. Serpentes quaedam (bestias), quidam aut gradientes. — b) Passire. Solin. 32. (23. 10.) Quum terra nullo serpente aegua. — 2.) Latiore sensu dicitur de plantis. Cic. Senect. 15. 52. Vitem serpentem multiplici lapsu et erratico amputos coerces ars agricolarum. Virg. 8. En. 13. aliqua haec sine tempora circum inter vistrices baderam tibi serpente lauros. Labeo. apud Macrob. 2. Saturn. 7. Ut badera serpente vites arboreas necat. Plin. 27. Hist. nat. 11. 74. (99). Lithospermus (herba) jacet, atque serpit humi. et ibid. 9. 58. (82). Rami in terram serpunt quum senile. Id. 22. ibid. 13. 21. (45). Chamaeleon serpit in terra, echini mudo spinas erigens. Id. 21. ibid. 16. 59. (99). Aculeatiorum candelis aliquid per terram serpunt. et 17. ibid. 20. 33. (144). Intra se radices serpunt, mutuoque discurrunt. — 3.) Latissimo sensu de aliis rebus per terram reptantibus et progredientibus vel leni vel tortuoso cursu. Tibull. 1. 8. 13. Ao te, Cydno, canam, tactis qui leniter undis Caeruleis placidus per vada serpsit aqua? Ovid. 3. Trist. 10. 30. Ister Congelatus, et tactis in mara serpit aqua. Lucan. 9. 974. In sicca serpentem pulvere rivum. Stat. 11. Theb. 608. Iacrisque serpunt per vulnera. Sil. It. 12. 539. sulfureis gelidus qui serpsit leniter undis Ad genitorem Anio labens sine murmure Thybrim. Adde Ovid. 14. Met. 598. Liv. 30. 6. Flamma per continua serpente uno repente omnia incendio hausit. Lucet. 5. 523. niva ipsi (ignes) et aetheris metus Serpente possunt, qui consueque cibis vacat etc. Virg. 2. En. 289. et Plin. 7. Hist. nat. 24. 24. (90). Somno serpente. Virg. 2. En. 269. Tempus erat, quo prima quies mortalibus aegris Iocipit et dono divum gratissima serpsit. Propert. 3. 11. 64. Fallacem patrias serpente disit equum. h. e. sensim accendere muros Trojae. Claudian. IV. cons. Honor. 641. Per tua lanuginem quam serpente coperit ora. Cels. 6. 13. n. 2. Ulcus istius aliqua altius serpsit. Sis Plin. 24. Hist. nat. 14. 77. (126). Ulcera serpentina. Virg. 3. G. 469. culpam ferre compescit, priusquam dira per locustum serpentem contagia vulgus. Martialis. 1. 70. Inque ipsos vultus serperet atra lues. Plin. 29. Hist. nat. 2. 10. (38). Sordes caudam prorsum gingivis, et cervice omnia. Id. 27. ibid. 12. 91. (117). Polygonon illi omnia quaecumque serpunt. Lucet. 6. 660. Exultat sacrae ignis et urit corpora serpente. Quamcumque arripuit partem, repitque pes ortus. Cic. in Arat. 47. Namque est Ales avis, late sub tegmina caeli Quae volat, et serpens gemilis sacat aera penalis. kατὰ γῆρας. Sic Lucet. 5. 690. Propter signiferi posituram totius orbis, Aonua sol in quo conlundi tempora serpente. — Serpentina, plur. neut., absolute. Plin. 30. Hist. nat. 13. 39. (113). Oesypum ad carcinomata ac serpentina valet. h. e. ulcera serpentina. ¶ 2. Serpere acrem dicit Lucet. 6. 118. h. e. dare, moere, spirare.

11.) Transire est sensim, aut occulta praeire, dilatar, crecere. Flor. 2. 9. Serpsit tamen istius in proximos bellum, omninoque lato Cephalonia. Ovid. Remed. ain. 105. tacite serpunt in viscere flammæ. scil. amoris. Cic. Amic. 13. 87. Serpsit animus, nescio quomodo, per omnium vitas emicilia. Id. Mur. 21. sub fin. Serpsit hic sumor. et Stat. 1. Theb. 163. Jam murmura accipit Plebis. Cic. 1. Phil. 2. 5. Quum serperet in urbe insidit malum, idque maneret in dias letium. et 4. Cat. 3. in fin. Hoc malum obscura serpente multas jam provincias occupavit. Id. 1. Att. 13. et Rabir. Post. 6. extr. Hoc serpsit longius. Justin. 31. 3. 3. Na vicinum malum (belli) etiam ad se serperet. Cic. Divin. Ferr. 21. 68. Si praevaluit hac consuetudo serpente ac prodra caperit. Plin. 14. Hist. nat. 11. 13. (87). Altius cura serpsit. Cic. 2. Orat. 50. 203. Ecce autem, quum te nihil profectus arbitrar, serpente occulte capitis etc. h. e. sensim progredi ratione. Horat. Art. p. 28. Serpsit humi tulus nialum timidusque proceliae. h. e. humi illa ulitur. — Hinc Part. praes. Serpens, ensis, m. et f. 3. absolute, substanti-

virorum more. — Genet. plur. serpentium et, praetertim apud poetas, etiam serpentum, quum tamen formam improbat Caper p. 111. 11. Keil. — Serpens est anguis, draco, coluber, ἐπίς et subintelligitur bestia, draco, anguis, aut quipiam similia, quod et aliquando adicitur, ut Sueton. Tib. 72. Erat ei in oblectamentis serpens draco.

1.) Proprie. Cic. Vatin. 2. 4. Repente animae, tanquam aerpens a latibulis, oculis eminentibus, insano collo, tumidis carvibus intulisti. Id. Harusp. resp. 25. extr. Jam ista serpens, quum tum hic desileat, tum se emergit et fertur illuc, compressa atque illa morietur. Sall. Jug. 89. Loca infesta serpentibus, quarum vis, sicuti omnium ferarum, inopia cibi acrior. Virg. 2. En. 214. Corpora natorum serpente amplexu uterque implicet. Id. 11. ibid. 753. Saucius et serpente viscosa volumina versat, Arctisque horret squamis, et sibilat ore, Ardens insurgeos. Lucet. 4. 639. ut serpens, hominis quae tacta salvis Disparit, ac sese mandendo confellit ipse. et ibid. 58. quum lubrica serpente Exiit in opibus vestem. Lucan. 9. 397. plena voceno. Nepos Hannib. 10. Quamplurimas venenatos serpentes vias colligi Imperavit. Ovid. 3. Met. 38. longum caput extulit antro Cereuleus serpens, horrendaque sibilis misit. et 2. ibid. 651. Serpens dira. Id. 2. Amor. 13. 13. pigra. Id. 7. Met. 534. Millaque loculos serpentum multa per egros Errans. Virg. 8. En. 436. Serpentum squamae. Horat. Epod. 1. 29. aris serpentium aliaput timet. Cels. 5. 27. n. 3. Serpentium morsus. Vitruv. 8. 4. Africa nutrit serpentum. Fulgent. interpr. Jer. 8. 17. Mittam vobis serpentes vagulos. h. e. basiliscos. — De serpentum usu in medicinali simulque de medicinali contra serpentum morsus passim agit Plin. — Descriptionem serpentis poeticam habet apud Virg. 2. En. a v. 203. et Cul. a v. 161. et 3. G. a v. 425. Ovid. 3. Met. a v. 31. Stat. 5. Theb. a v. 505. et Sil. It. 6. a v. 151., ubi insitatae molli anguem a M. Regulo in Africa caesum, ad Bagradum sursum, describit. Cuius rei mentio fit etiam a Plin. 8. Hist. nat. 14. 14. (36). Gell. 6. 3. Val. Max. 1. 8. n. 19. extern. at Oras. 4. 8. — De serpente saucio V. Virg. 5. En. 273. — Serpens apud veteres symbolum fuit divinitatis et divinis honoribus cultus. Cf. Fulgent. interpr. Sup. 11. 16. et A. Matum ad Jul. Valer. 2. Gest. Alex. M. 29. V. infra 11. 2. — Hinc saepe in sepulchralibus monumentis occurrit ut symbolum immortalitatis. V. Visconti, Mus. Pio-Clem. T. 5. Tab. 10. at Cavedoni, Monum. del Mus. del Catafo p. 22. n. 18. — Item symbolum fuit prudentiae et caliditatis apud Hebraeos. Cf. Fulgent. interpr. Gen. 3. 1. Serpens erat calidior cunctis animalibus. Id. Math. 10. 16. Estote argi prudentes sicut serpentes. — De serpentibus V. alia apud Sil. It. 1. 411. et seqq., 1. 587. et seqq., 12. 6. et seqq.

II.) Improprie et translate. ¶ 1. Serpens est signum caeleste, apud Vitruv. 9. 6. et Hygin. 2. Astron. 14. et 3. ibid. 13. V. OPHIUCHUS. Alios aut, da quo Hygin. 3. ibid. 1. V. ANGUIS. ¶ 2. Serpens dictus est etiam diabolus, qui specie serpentis callidissimus Evam in paradiso terrestri seduxit. Prudent. 7. Cathemer. sub fin. O tortuose serpens, Qui mille per maendros Fraudisque flexuosus Agitas quleta corda, Discede: Christus hic est. V. et Fulgent. interpr. Gen. 3. 1.-14. et 2. Cor. 11. 3. Id. Apoc. 12. 9. Serpens antiquus, qui vocatur diabolus. ¶ 3. Hinc est convicium lo homines malignos et viciosos. Id. Math. 23. 33. ¶ 4. Dicitur praeterea de vermibus corpori humano inascentibus, et p̄syp̄s̄is affertentibus, p̄s̄oc̄chi. Plin. 7. Hist. nat. 51. 52. (172). Ut Pharynges Syrius serpentium multitudinem ex corpore ejus erumpente exspiraverit. Adde Apul. Florid. n. 15.

Homonym. Qui differant inter se serpens, anguis, coluber et draco, V. in ANGUIS.

SERPULA, m. f. 1. (serpo) deminut. a serpente, perva serpsans, serps. Fest. p. 351. 13. Müll. Serpula serpsit, ait Menasia, serpent in-

repperit. et Paul. Diac. p. 349. 6. Serpsit antequi pro serperit, vnde videtur serpulæ dictæ, quas nunc serpentes dicimus.

SERPULLUM. V. SERPYLLUM.

SERPULLIFER, fers, ferum, adject. (serpyllum et fero) serpyllum ferens. Sidor. 8. Ep. 11. in carm. Quæ serpylliferi oiet catinis Baccae per geminas ruber botellus.

SERPYLLUM, serpyllum et serpyllum, l. n. 2. in veterib. codicib. Virg. invenit Pierius serpyllum: Catonis quoque non uni idem habent, ex consuetudine variendi Græcam v in u. — Serpyllum quoque occurrit apud Isid. 17. Orig. 9. 51. Serpyllum, quæ apud nos serpyllum vocatur, pro eo quod radices ejus longe serpent. — Serpyllum est herba condimentis ciborum apta, ὑπὸ δὲ λὸν, sermolinio, serpollo, serpillo (Thymus serpyllum Linn.): a voce Græca allata, quæ s̄b ἔρπον, serpo, ut Varro 5. L. L. 103. Müll. et Plin. 20. Hist. nat. 22. 90. (245). docent. Nem silvestre serpit, dispergitque sese per humum quibuscumque ramusculis tenuibus, qui quocumque terram attingit, radicem agunt. Plin. loc. cit. Serpyllum a serpendo putant dictum, quod in silvestri areolis in petris maxima. Salsum non serpit, sed ad palmas altitudinem increvit. Plinius voluntarium, et caudicibus foliis ramisque. Virg. 2. Ecl. 10. Thestylis et rapido fessis messoribus mato Allia serpyllumque, herbas contundit olentes. Id. 4. G. 30. casie virides, et olentia iete Serpilla Adde Caton. R. R. 73., Colum. 11. R. R. 3. circa med. et Pallad. 4. R. R. 9. in fin. — Verba ejusdem nomina et virtutes persequitur Apul. Herb. 100.; qui etiam herpyllion mega sit vocatam assa herbam, quæ Græce isymbrios nominatur.

SERRA, m. f. 1. Rattoe habita elymi, vox ductur a seco, quasi serera et socra, unde serera. Cadente latitante, mala litesam v geminarent, et seram confuderunt cum terra; illam promiscue usorpata, sed perperem, serra, sarra et sarpa, quæ differunt et origina et significatione. Isid. 19. Orig. 19. D. docet, serram a sono oriri, id est a stridore. Cf. Cic. at Lucet. loc. infra cit. — Serra est instrumentum dentatum, quo ligna et lapides secantur, σπῆρον (11. sega; Fr. scie; Hsp. sierra; Germ. läge; Angl. saw).

1.) Proprie. ¶ 1. Universim. Varro apud Non. p. 223. 10. Merc. Id sal virgines Vestales serræ ferreae secant. Vitruv. 9. 7. Lepis albus in Venetia serra dentata, ut lignum, secatur. Cic. 5. Tusc. 40. 116. Surdi de stridore quidem serræ audiunt tum quum accutur. Lucet. 2. 410. serræ stridentis acerbus Horror. Virg. 1. En. 153. Tum ferri rigor atque arguta lamina serræ. Nam primi coneti scindebant fissila lignum. Seneca Ep. 90. ante med. In quadratum tigna decidere et, serra per designata curstant, certa manu trabem sciudere. Colum. Arbor. 9. Vitem serra præcidere. Cels. Synops. Enigm. 60. de serra in female. Dentibus inomerisum toto corpora plena: Frodicomam subolem moriu depascor acuto: Mando tamen frustra, quæ respuo præmia dentis. Gromat. p. 323. 27. Rudorff. Serræ cavæ. — Ejus inventionem Plin. 7. Hist. nat. 58. 57. et Seneca Ep. 90. ante med. tribuunt Dædalo: Hygin. fab. 274. et Ovid. 8. Met. 8. 241. Perdici, Dædali sororis filio. V. PERDIX in ONOM. Ex spina piscis formem serræ ductam, Hygin. loc. cit.; ex foliis serratis abamadyos alii apud Plin. 24. Hist. nat. 15. 80. (130). tradunt. V. Heyne ad Apollod. 3. 15. 9. p. 891. Ovid. loc. cit. 241. Ille etiam medio splos in place notatas Traxit in exemplum ferroque incidit acuto Perpetuos dentes, et serræ repperit usum. ¶ 2. Est et serra perpetua acie sive dentibus, quæ marmora secantur. Arena hoc fit (inquil Plin. 36. Hist. nat. 0. 9. (51). et ferro fieri videtur, serra in prætenui linea premente arena, veriaodoque tractu ipsu secante. ¶ 3. Serra lignea, genus supplicii apud veteres; nempe serra afflicti, præcipua in Persia, per longam dissecabantur rel. Cf. Hieronym. 15. in Is. 57. 1. et Par. 20. 3. et Ackeremann, op. cit. § 254. V. SERRA.

II.) Improbie. ¶ 1. Est piscis, aut fruter marinus hoc nomine, fortasse quia formam serræ refert. *Plin. 9. Hist. nat. 2. 1. (3). et 32. ibid. 11. 53. (145).* ¶ 2. Item genus plaustræ, quod rotis subter ferreis ac dentalis voluitur, ut, excusis trumentis, stipulam in areis conterat, et in elchos jumentorum, propter sæni sterilitatem, patas commoueat. *Hieronym. in Amos 1. Adde Fulgat. interpr. Is. 28. 27.*

III.) Translate. ¶ 1. Universim. *Tertull. Cor. mil. 3.* Et quomodo per banc lineam serram reciprocabimus? h. e. de eadem re frusta altercabitur. Sic *Varro 3. R. R. 6.* Ducere serram cum aliquo. h. e. cum aliquo altercari, contendere, certare, alicui adversari. Alii perperam leg. serram. Adde eund. *Sat. Menipp. 59. p. 169. Oehl. Cl. Tertull. Pudic. 2.* ¶ 2. Serra præliari dicitur, quum assidue acceditur recediturque, neque ullo consistit tempore. Cato de re militari: Sive forte opus sit cuneo, aut globo, aut forcipe, aut turribus, aut serra, uil odorare. *Ilac Festus p. 344. 9. Müll.*, quæ aciei nomina etiam a *Cell. 10. 9. referuntur. Veget. 3. Milit. 19. ad fin.* ejus usum esse ait, quum turbatam aciem reparsa opus est. opponitur enim hosti urgenti strenua militum manus, quæ tantisper, dum ordines iterum ad pugnam reficiuntur, ejus impetum aggreddendo et recedendo remoretur. ¶ 3. Festive serra dicitur spina dorsæ mulieris maceræ. *Martiat. 11. 109.* Cul serra lumbis, cuspidem eminet etc. ¶ 4. Serra in sacris nomen erat Tiberini fluminis, et credimus Servio ad *Ilud Virg. 8. Æn. 62.* Ego sum, pleno quem flumine cernis Stringentem ripas, et pinguis rura secantem, Cæreuleus Tiberis.

SERRABILIS, a, adj. (serra) qui serræ secari facile potest, *segabile, εύπικτος. Plin. 16. Hist. nat. 43. 82. (247).* Serrabilia ac scitilia, quæ modice humida, arida enim lentius serræ cedunt, viridula periculosius resistunt. Ita *Harduin. et Silig.* Alii perperam leg. durabilia: hic enim *Plinius* veritatem locum *Theophr. Hist. Plant. 1. 5. c. 8.*, ubi εύπικτα καὶ εύχρηστα habet; alii vero dolabilia.

SERRACULUM, i, n. 2. clavus navis, πῆδα-λιον, timone della nave. Ita exponitur in *Gloss. Philox. Ulp. Dig. 9. 2. 29.* Parvè reterret, navem immitiendo, aut serraculum ad navem ducendo, an tua manu damnum dederis. Ita quidam leg. et habet etiam *Torrentin.* in margine: sed in textu servaculum, quod alii ancoram, alii clavum, alii scapham navis interpretantur. *Halander* edidit verriculum. At etiam in *Not. Tyr. p. 192.* serraculum tegitur.

SERRACUM. V. SARRACUM.

SERRAGO, glale, f. 3. (serra) scoble, fragmenta minutissima, quæ homi cadunt, quum aliquid serræ secatur, *segatura, πριγμα. Cæl. Aurel. 4. Tard. 8. 120.* Cervini cornu serrago, quam Græci πριγμα vocant. *Id. 1. Acut. 14. 106.* Caprinum cornu nigrum, sed albo ejus serrago. h. e. ramenta. Quidam tribuunt et *Plinio 37. Hist. nat. 2. 10. (28).* Integrantur crystalli plurimis vitilis, scabro, ferragine, maculosa nobis etc. Alii tamen leg. scabro, ferrugine: alii scabro ferumine: quod rectius est.

SERRALIA, a, f. 1. Idem ac serralla. V. hanc voc.

SERRANS, antis, particip. V. SERRO.

SERRANUS, a, um. V. SARRANUS.

SERRARIUS, a, um, adj. (serra) qui serræ secat. *Inscr. in Corp. Inscr. Lat. 1. 1108.* CONLEGIVM SECTORVM SERRARIVM. h. e. serrariorum. — Hinc

Serrarius, xi, m. 2. absolute, substantivorum more. ¶ 1. Est qui serræ secat. *Gloss. Lat. Gr. Serrarius, λαιπριος.* Adde *Inscr. in Corp. Inscr. Lat. 2. 1131. et 1132.* ¶ 2. Est etiam qui serras facit. *Seneca Ep. 56.*, ubi plerique leg. ferrarius. Sed *V. Rich. et Fickert* ad *h. l.* SERRARIUS, ii, m. 2. V. voc. præc.

SERRATA. V. SERRATUS.

SERRATIM, adverb. (serra) a *foggia di sega*, in modum serræ. *Pitruv. 6. 11.* Ut dentes conjuncti muro serratim struantur. *Apul. Herb. 2.* Folla serratim scissa.

SERRATORIUS, a, um, adj. (serra) in modum serræ, vel ad serrandum factus. *Ammian. 23. 4. 4.* In modum serratoris machinæ connecti.

SERRATRINA, æ, f. 1. (serra) locus, ubi serræ eecantur arbores. *Non. 1. 320. (p. 63. 26. Merc.)* Moletrina a molendo, quod pistillum dicimus, ut serratrina, ut festutina. Alii leg. seratrina; alii aliter. Ita *Forcellinus.* Recentiores cum *Mercerio* leg. feratrina, et hanc vocem spuriam habent.

SERRATULA, æ, f. 1. deminut. a serrata, *betonica. V. SERRATUS et BETONICA.*

SERRATURA, æ, f. 1. (serra) segamento, serrandi actus. *Pallad. 3. R. R. 17. de insitione.* Arbores serræ recidemus: post serraturam, plagam feramentis acutis incidamus. Adde *Plin. 25. Hist. nat. 8. 46. (24).*, ubi tamen *Sillig.* leg. serratula.

SERRATUS, a, um, particip. V. SERRO.

SERRENSES et Serreses, ium, m. plur. 3. artifices, qui collegium componebant, incognitæ origines et professionis. *Inscript. a cl. De-Rossi ed. in Bull. Crist. a. 1864. p. 57. c. NSOVLIS IANYARIVS QQ. ARAM SODALIVS SVIS SERRENSIVS DONVM POSVIT.* Adde etiam *ibid. A Serra* urbe vult eos appellatos *Desjardins* in *Revue Arch. a. 1865. p. 511. 517.*; a gente aliqua vel etiam loco nomen factum putat *De-Rossi* loc. cit. p. 59.

SERRICULA, æ, f. 1. serrula. V. SECURICULA.

SERRO, as, avi, atum, ara, a. 1. (serra) Part. *Serrans; Serratus et Serrandus.* — Serro est serræ seco πῆγω (It. segare; Fr. scier; Hisp. segar; Germ. sägen; Angl. to saw, cleave). *Veget. 2. Milit. 10.* Ad ejus (præfecti castrorum) industriam pertinebant vehicula, sagmen, nec non feramenta, quibus materies serratur vel ceditur, quibus aperuntur fossæ, contextitur vallum, aqua ducitur. Adde *ibid. 25.* Pall dedolantur atque serrantur. *Hieronym. 15. in Isai. 57. 1.* Quod Isaiæ serrandus sit a *Manasse* serræ lignæ, et *ibid.* Plurimi illud ad *Hebr. (11. 37.)* serrati sunt ad Isaiæ passionem referunt. *Fulgat. interpr. 3. Reg. 7. 9.* Omnia lapidibus pretiosis, qui ad normam quendam atque mœneuram tam intrinsece quam extrinsece serrati erant. *Id. 2. ibid. 12. 31.* Populum adducens serravit. *Id. 10. 41. 15.* Rostra serrantia. — Hinc Part. præter. pass., cujus exempla retinimus

Serratus, a, um, adjective quæque occurrit et est in serræ modum denticulatus, fatis in forma di sega, πριγοειδής: ut serrati dentes, qui inter se distincti sunt, et pectinatim stipati ad similitudinem dentium serræ. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 61. (160).* Dentium tria genera, serrati, aut ciliati, aut exserti. Serrati pectinatim coeuntes, ne contrario occurru atterantur, ut serpentibus, piscibus, canibus, et *ibid.* Piscium omnibus serrati dentes, præter scarum: hunc uol aequilium plant. *Id. 9. ibid. 59. 85. (182).* Anthias spinas la dorso serratas habent. *Id. 11. ibid. 37. 48. (132).* Capitis ossa serratis pectinatim structa compagitur. *Petron. Sat. 136.* Anser non dubitavit crurum meum serrato vexare morsu. *Plin. 25. Hist. nat. 8. 46. (84).* Folia herbæ serrata. *Id. 25. ibid. 6. 30. (66).* Centauri folia lata, serrato ambitu. — Cauterem serratum memorat *Cæl. Aurel. 3. Tard. 4. 57.* — Serrati nummi apud *Tac. Germ. 5.* in fin. sunt, quorum ambitus asper et dentatus est in modum serræ: quod indicium quibusdam videtur, nihil tunc resectum, et justè esse ponderis. *V. Eckhel. D. N. P. T. 5. p. 94. coll. p. 196.* De tempore, quo in usum venire, inter eruditos disputatur. *V. Bull. archæol. Ital. a. 1861. p. 59. et segg.*

Serrata, æ, f. 1. absolute. ¶ 1. Est herba eadem, quæ betonica seu betonica, quod folia habet serrata, ut *Plin. 25. Hist. nat. 8. 46. (84).*, ubi etiam hanc herbam refert in Italia serratulam vocari. Adde *Apul. Herb. p. 222. retro ed. Ald.* ¶ 2. Serrata dicitur etiam chamædrys. *Plin. 24. Hist. nat. 15. 80. (130).* Chamædrys herba est, quæ Latine Trixago dicitur. Aliqui eam

chamæropen, alii Teneriam appellavere, — alii serratam et ab ea serram inventam esse dixerunt.

SERRO, ois, m. 3. nasum seu rostrum aduncum habens, ut videtur colligi posse a voce Græca in *Gloss. Gr. Lat. Γρονός, serro. γρονός* eolm est aduncus, curvus.

SERRULA, æ, f. 1. deminut. a serræ. *seghetta, πριγνύς*, parva serræ. *Cic. Cluent. 64. 180. et apud Priscian. 3. p. 617. Putsch.* Se in auctione quadam vidisse in rebus moutie eduncam, ex omni parte dentatam et tortuosam venire serrulam, qua illud potuiss circumsecari videretur. *Colam. Arbor. 6. a med.* Vitem juxta aliquem nodum serrata desecato. *Cels. 7. 33.* Aliquid ossis nudetur: deinde id serrula præcidendum est. *Varro 1. R. R. 50.* Serrula ferrea. *Pallad. 1. R. R. 43.* manubriata.

SERTA, æ, f. 1. et SERTA, æ, m. n. plur. 2. V. SERRO (serul) in fin.

SERTATUS, a, um, particip. V. voc. eeq. SERTO, as, atum, are, a. 1. (sero) Part. Sertatus. — Serto est corona cingo, coronæ. *Capell. 1. p. 21.* Rosis decussatis cincti sertata contextio. et 5. init. Caput regali majestate cœrtatum. *Gloss. Lat. Gr. Sertat, σερτάτω.*

SERTOR, ūis, m. 3. (sero) qui serit. *Fest. p. 340. 22. Müll.* Sertorem quidam putant dictum a prendendo, quia quum eulam adserat manum, educendi ejus gratia ex eervitute in libertatem, vocatur adsertor: quum veri similis sit, dictum, qui seraret quid; ac potius adsertorem a serendo cepisse nomen, quam aliquem serat petendo in libertatem eandem, qua ipse sit, idest jungat, quia frugæ, quum eervuntur, terræ jungit, quod totum *Verrilius-ἀνδράγας* introduxit. *Ilac Festus.* — Hinc qui per rationem natus erat, sertor prænomen habuit, ut docet *Auct. de nominib. R.*, cujus lamen prænominis exemplum adhuc est incomperitum: nisi velimus reputare, hunc auctorem prænomen *Servium*, quod *Ser.* scribit solet, eum Sertore confudisse. *Cl. Furlanetto*, qui hac postrema addiderat, postea in *App.* retractavit bluce verbe: Hæc tamen corrigenda sunt, nam ipse *Auct. de nominib. R.* sub init. nominat Sertorem Reclum qui primus ius fetiale instituit. Ita *Furlanetto.* Verum apud *summ. Auct.* nunc leg. Sertor pro Sertor ex *Inscript.* reperta nuper editaque in *Corp. Inscr. Lat. 1. 564.* Legitur tamen Sertor in *Inscript.* opud *Smet. p. 7. n. 4.* et *Gruter. p. 167. n. 8.* POST. MINISTRI C. F. T. MINISTRI SERTI. F. RER. CAPIDAI C. F. RVE. etc. FACIENDVM COITAVERE.

SERTRIX. V. SARTRIX.

SERTULA Campana, herba eadem quæ melitotus, apud *Plin. 21. Hist. nat. 9. 29. (53).* V. CAMPANICA.

SERTUM, i, u. 2. et

SKRTUS, a, um, particip. V. SERO (seruij). SERU. V. voc. eeq. loit.

SERUM, i, n. 2. Seru pro serum, ut genu, gelu, tonitru, ponit *Charie. 1. p. 23. Putsch.*, sed qui usurpaverit, adducit neminem. — Serum est pars aquosa in lacte, quæ post coactum caseum entatur per fscellam et vimine (unde a nostratibus vulgo scolo vocatur), vel alio modo separatur: fortasse a voce Græca σῆρος ejusdem significationis (It. eisro, siere; Fr. petit-lait, sérum; Hisp. suero; Germ. d. Molken; Angl. whey, serum). ¶ 1. Stricto sensu. *Plin. 11. Hist. nat. 41. 96. (239).* Butyrum est spuma lactis, concretiorque, quam quod serum vocatur. *Id. 28. ibid. 9. 33. (127).* Lac abiatum igni refrigeratione dividitur, et discedit serum a lacte. *Ovid. 4. Fast. 769.* Ubers plana premam: referat mibi caseus era: Dentique vlam. liquido vimina rara sero. *Tibull. 2. 3. 15.* Tum ficella tavi detexta est vimine Junci, Baraque par nezus est via facta sero. *Virg. 3. G. 405.* acramquæ molossum Pasce sero plagal. — De usu seri in medicinis. *Plin. 28. Hist. nat. 9. 33. (127).* et *ibid. 12. 55. (197).* ¶ 2. Latiore sensu dicitur de aquosa parte aliorum rerum. *Plin. 16. Hist. nat. 12. 23. (60).* Resinam decoctam minus picis

reddere, quoniam in serum abest. *Catull.* 80. 8. de fellatore, et emulso labris notata sero. h. e. semine virili.

SERUM, i, n. 2. *V. SERUS* in fin.

SERUS, a, um, adject. Falluntur, qui primam syllabam corripit posse putant ex illo *Cic.* in *Arat.* 413. Occidit Andromeda clarum caput, et sera Patriz. fera enim legendum est. — Retione habita etymi, nihil certi proferre licet; tamen vox conjungi potest cum *Gr.* ἥρῃ pro ἑν ἡρῃ, ab ἥρῃ, ser nubilosus, caligo; ita ut proprie, ut videtur, significet, quod vespertinum dicimus. *V. SERO* in fin. — *Comp. Serior* IL 1. c.; *Sup. Serissimus* IX. 1. b. et 2. — Serus igitur est vespertinus, di sera, ἡσπέρηνος.

1.) Proprie. *Virg.* 1. G. 403. de culmine summo Nequidquam seros exercet noctua cantus. *Ovid.* 1. Met. 249. Sera crepuscula. *Id.* 15. *ibid.* 651. ius. *Id.* *Heroid.* 10. 14. hora. *Cf. Senec. Herc. Fur.* 671. nocte sic mixte solet Præbere lumen primus aut serus dies. Adde *Tac.* 3. *Hist.* 82. — Hinc sera et serum, absolute, est tempus vespertinum, vespera. *V.* in fin.

II.) Translato. 1. Generaliter est tardus, qui diu differtur, ὀψίωνος, ὀψιος. — a) De tempore. *Farro* apud *Gell.* 1. 22. Neis qui vespere serus vebat. *Cf. ibid.* 13. 11. Sic *Ovid.* 4. Met. 413. sero a vespera. *Propert.* 1. 3. 10. et *Val. Flacc.* 7. 400. Sera nocte, facta già nocte, o a nocte già inoltrata. et *Liv.* 33. 28. Si aut maturius in provinciam venisset, aut hiems magis sera fulset, potuerit debellare. *Ovid.* 6. Met. 29. Serl annl. h. e. senilis. *Id.* 1. Art. am. 63. sera et sapientior ætas, età avanzata. *Id.* 1. 16. *Alta.* Sic *Tibull.* 1. 4. 3. serior ætas. *Martial.* 5. 6. senectus. *Id.* 1. 15. vito. *Quintil.* 12. 1. 31. tempus. — b) De personis. *Propert.* 3. 1. 35. *Ovid.* 6. Met. 138. et *Val. Flacc.* 8. 397. Serl nepotes. h. e. qui multo post erunt. Sic *Ovid.* 1. Pont. 4. 34. Sero posteritas. *Vellej.* 2. 131. Successores quam serissimos destinare olicul. — c) De aliis et sæpe de illis, quæ frustra sunt, quæ alio modo tarda et quum elapsa occasio est: quod et in *SE-RO* admonuit. *Plaut.* *Aulul.* 4. 1. 4. qui hero es sententia servare servus postulat, in herum metura, in se sera concedet capessere. *Cic.* vertens *Homeri* carmen, 2. *Divinat.* 30. 64. Nobis huc portanda deum dedit ipse creator, Tarda et sera nimis. *Id.* 5. *Phil.* 1. 1. Ut magis exoptate Kelenda, quam sera esse videantur. *Id.* 2. *Fam.* 7. Sera gratulatio reprehendi non solet, præsertim si nulla negligentia prætermisum est. *Cels.* 2. 6. a med. Seriolem mortem, vel maturiorem denuntiare. *Colum.* 4. *R. R.* 23. Siccas seriores putationem facit. *Id.* 2. *ibid.* 10. ratio. *Liv.* 2. 3. Bellum spe omnium aerius fuit. *Gell.* 11. 7. Sera eruditio, quam *Græci* ὀψιμαδία appellant. *Ovid.* 15. Met. 383. fetu molliferaum aptum sine membra corpora nesci, sed serozque pedes, serasque assumere panas. *Val. Flacc.* 3. 779. Hunc sibi præcipuum, gentis de mure nefandæ, Thesalia in seros Ditis servaverat urus. h. e. extremos, et si quando postuleret necessitas. *Id.* 3. 279. pars sera componat lœmias dextra. h. e. extremum officium claudendi oculos præstant. *Seneca Herc. Fur.* 731. Iudicia traspidit sera sortitur rale. h. e. ultima apud Inferos. *Propert.* 1. 15. 21. Serl ignes. h. e. rogi. *Val. Flacc.* 4. 705. serum ut veniamus ad amnem Phasidis. h. e. longe positum, et ad quem tarda et sero perveritur sumus. *Sall. fragm.* apud *Philargyr.* ad *Virg.* 4. G. 144. et *Serv.* ad 5. *En.* 524. et 12. *ibid.* 834. Serum bellum in angustis futurum. h. e. frustre pugnam futuram, quum in angustias redacti fuerint. *Val. Flacc.* 3. 562. Sera auxilia clero. et 4. 247. reddit Alcideam jam sura cupid. *Seneca Thyest.* 487. Serum est cavendi tempus in mediis malis. *Id. Hippot.* 504. magna pars sceleris mei Olim peracta est. serus est nobis pudor. *Sueton.* *Aug.* 17. Sera condicione. *Liv.* 3. 46. consilium. *Virg.* 8. Met. 509. vires ad fortia. *Id.* 1. G. 255. sera rubens accendit lumina Vesper. *Tibull.* 1. 10. 3. pœna tacitis aere venit pedibus. *Horat.* 3. Od. 8. 93. Centaber sera domitus

cateno. (*Cf.* 2. *ibid.* 6. 2. et 4. *ibid.* 14. 41. et 1. *Ep.* 12. 26. et *Liv.* 23. 12.) *Ovid.* 2. Met. 619. sera ope vincere fata Nititur. 2. Specialiter est serotinus, tardivo. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 13. 16. (55). de pîris. Serissime omulm Amerina, Picentina etc. *Colum.* 5. *R. R.* 10. ante med. Si voles ficum, quamvis non natura, seram facere, priorem fructum decutito: iterum alterum edet, quem in hlemem differet. *Virg.* 4. G. 144. Ille etiam seras in verum distulit ultimos. h. e. quæ tarde crescunt, et ad justam magnitudinem lente perveniunt. Si Servio credas, serus hic est magnus. *Ovid.* 2. Art. am. 697. Sera platanus. 3. Item loquax, diluturnus. *Ovid.* 13. Met. 403. Imposita est sero tandem manus ultima bella: Troja simul Priamusque cadunt. *Id.* 15. Met. 860. Tarda sit illa dies et nostrum serior æva. 4. Poetice dicitur de eo, qui sero quippiam fecit et occasione elabi sivit. — a) Universaliter. *Virg.* 10. *En.* 94. Tunc decuit metolisse tula. nunc sera querella flaud iustis assurgit, et irrita iatiga factas. *Val. Flacc.* 3. 713. Hercules iam serus opes, spratque vocabis Arma viri. Adde *Ovid.* 2. Met. 617. *Horat.* 1. Od. 2. 45. Serus in cælum redeas, diluque Lætus interis populo Quirinal. *Id.* 1. Ep. 1. 161. Serus enim Græcis admovit ecuminae charitis. Adde 2. Sat. 7. 33. *Ovid.* 15. Met. 297. Arguit lincepto (me) serum accessisse labori. *Id.* 2. Art. am. 224. Jussus adesse foro, jussa posturus hora Fac semper venias: nec, nisi serus, abi. *Id.* 3. Pont. 4. 57. Non ego cessavi, nec fecit inertia serum. *Id.* *Heroid.* 17. 107. Ad possessa venis præceptaque gaudia serus. — b) Cum Genetivo. *Horat.* 1. Sat. 10. 21. O sert studiorum! ὀψιμαδία, qui parum didicisti, quia sero ad litteras salum applicuisti. *Sil.* It. 3. 255. Consilio vields, sed belli serus Ilerias. Alii leg. bello. — c) Cum Infinito. *Propert.* 3. 3. 57. Cur serum versare hoves et plausita Bootes. 5. 1. tam funestus, gravis, tristis, infelix, in illo *Virg.* 12. *En.* 863. avle, Quæ quondam in buis, aut culminibus desertis Noctis sedens, serum canit importune per umbras. et 5. *ibid.* 524. Seraque terribil calchierunt omnia vaiba. Ita Seru, qui eddit et fragmentum *Sallustii* supra allatum. Addunt alii illud 4. *En.* 462. Seræque culminibus ferelli carmine bubo Sæpe queri. (Ita enim legit *Non.* p. 191. 2. *Merc.*; alii sola.) Et *Val. Flacc.* 6. 431. funeste priusquam Coniilla, et seras aperit rex perfidus Ires. 6. Serum est, absolute, troppo tardi. *Martial.* 3. 44. Titulle, mones, viva semper hoc serum est, sub pædago emperis licet: serum est. *Quintil.* 12. 6. 3. Dum deliberamus, quando incipiendum sit, incipere jam serum est. Adde 4. 2. 115. — Hinc Sera, æcna, plur., ut multa pro multum, absolute pro sero, more adverbii, tardi. *Virg.* 4. G. 122. nec sera comattem Narcisum — taclessem.

Sera, æ, f. 1. absolute, substantivorum more, est hora sera, vespera, sera. *Gloss.* *Gr.* *Lut.* *Bom.* sera, vespera, crepusculum.

Sero, adverb. *V.* suo loco.

Serum, i, n. 2. absolute, subaud. tempus, est extrema diei pars, vesper, la sera, il tardi, ὀψία. — a) Absolute. *Sueton.* *Aug.* 17. Navali prælio vici, in serum dimicatione protracta, ut in nevi victor pernoctaverit. — b) Cum addito genet. diei aut noctis. *Liv.* 10. 28. Extrebeatur in quam maxime serum diei certamen. *Id.* 7. 8. Castrorum oppugnatione, quæ serum erat diei, abstineret. *Tac.* 2. *Ann.* 11. in fin. Jamque sero diei subducti ex acie legionem. *Liv.* 33. 48. Multo vino in serum nocte convivium productum.

SERVA, æ, f. 1. *V. SERVUS*, e, dm, in fin. SERVABILIS, e, adject. (servo) 1. Est qui servari potest, conservabile, servabile. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 3. 4. (40). Duracine ara, alio ulli vase in vite servabili. Alii tamen rectius leg. servatur. 2. Item qui salvari potest, que si può salvare. *Ovid.* 4. *Trist.* 5. 21. Et tutare caput nulli servabile; si non Qui meruit Stygie, subiecit illud, aqua. 3. Item qui observari et retineri potest. *Cæli.* *Aurel.* 1. *Acut.* 17. 180.

Be, quæ Empirici servabilia vocaverunt, etiam nunc adhibenda existimat. h. e. observationa cognita.

SERVACULUM. *V. SERRACULUM.*

SERVANS, æolis, particip. *V. SERVO.*

SERVATIO, ōis, f. 3. (servo) 1. Actus servandi, seu observandi. *Plin.* 10. *Ep.* 121. Usque in hoc tempus, Domine, neque cuiquam diplomata commodavi, neque in rem ullam, nisi tuam, misi; quam perpetuam servationem meam quædam necessitas rupit. regola, pratica, riguardo. 2. Item observatio, experientia. *Cæli.* *Aurel.* 3. *Acut.* 4. 45. Empirice solum servationem intuens, quam τήρησιν vocant.

SERVATOR, ōris, m. 3. (servo) 1. Generaliter est, qui servat, qui salvat, conservator, conservatore, salvatore, σωτηρ. *Plaut.* *Pseud.* 3. 2. 83. Eho, an etiam veneficus? co. Immo edepol vero hominum servator magis. *Lucret.* 4. 685. Servator Romalidarum arcls. *Cic.* *Planc.* 36. extr. Ego committerem, ut idem perditur reipublicæ nominaret, qui servator fulseem, et *ibid.* 42. Nemo erit, qui a me me servatorem capilla dyellet. *Liv.* 34. 50. ad fin. Prosequentibus cunctis, servatorem liberatoremque acclamantibus. *Ovid.* 4. Pont. 15. 41. Teque meæ canem servatoremque salutis. *Id.* 4. Met. 736. Antiliumque domus servatoremque fatentur. *Claudian.* 1. in *Eutrop.* 439. Emillo inter servatoresque Camilios Eutropiusque. *Propert.* 4. 6. 37. o Longa mundi servator ab Alba Auguste. 2. Specialiter, per antonomasiam, dicitur de Christo, qui genus humanum ab æterno luterio liberavit. *Juvenc.* 2. 249. Sederat hic rapido Servator anhelus in æstu. 3. Item est epitheton Jovis, ut custos, conservator etc. *Inscript.* apud *Gruter.* 18. 6. rovi OPTIMO MAXIMO SERVATORI CONSERVATORI P. AELIVS CHRISVS etc. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 49. (74). Templum Jovis Servatoris in portu Atheniensium. 4. Item spectator, observatore. *Lucan.* 8. 171. Doctus ad hæc fatur taciti servator Olympi. 5. Item servens, castidians. *Id.* 2. 389. Jutillia cultor, rigidi servator honesti. *Claudian.* *B. Gel.* 496. Servator fœderis. *Stat.* 5. *Theb.* 352. cruentus Eebrycii memore.

SERVATORIUM, ii, n. 2. (servo) id quod servat, preservatorio. *Gloss.* *Gr.* *Lat.* Φυλακτήριον, servatorium.

SERVATRIX, trice, f. 3. (servator) quæ servat, conservatrix, salvatrix, guardatrice, σωτειρα.

I.) Proprie. 1. Generaliter. *Ter.* *Hecyr.* 5. 4. 16. O mee Bacchis, servatrix mea! *Cic.* 5. *Fin.* 9. ad fin. Non dubitem dicere, omnem naturam servatricem esse sol. *Plerique omnes nunc leg. conservatricem.* *Stat.* 5. *Theb.* 672. dux et servatrix cohortis Inesclia. Adde *Ovid.* 7. Met. 50. 2. Specialiter est epithet. decrum. *Inscript.* apud *Gud.* 31. 7. DIVAN DIANÆ SERVATRICE. et 52. 6. MINERVÆ SERVATRICE SACRVM. Alia dux apud *Fabrit.* p. 470. n. 109. et 110. PROSERPINÆ SERVATRICE. 3. Item custos, custode, guardia. *Stat.* 12. *Theb.* 606. Ipa metus Libycos, servatricemque Medusæ Pectoris, incussa movit Tritoea parma.

II.) Translato. Apud de *Dogm.* *Plat.* 2. Servatrix convenientiæ.

SERVATUS, a, um, particip. *V. SERVO.* — *VB.* De cognom. *V. ONOM.*

SERVIX. *V. SERRIVA.*

SERVICULUS, i, m. 2. deminut. a servo, piciolus servo. *Tertull.* *Idolol.* 10. Saturnalla, quæ etiam servculis celebrari nactus est.

SERVIENS, entis, particip. *V. SERVIO.*

SERVIENTIA, æ, f. 1. (servio) servitū. *Plaut.* *Rud.* 4. 2. 13. Paupertatem heri qui et meam servientiam tolerarem. Alii rectius leg. paupertatem heri qui et meam sententia tolerarem. h. e. sapientia, prudentia. Ita *Forcellinus.* At recentiores plerique omnes leg. servitūtem.

SERVILE. *V. SERVILIS* in fin.

SERVICOLA. *V. SERVILICOLA.*

SERVILIS, e, adject. (servus) Abiat. sing. servile pro servili in *Corp.* *Inscr.* *Lat.* 1.

1429. TRYTEDIA HIC CYBAT P. TRYTED. AMPHIONIS LIB. NOMINE SERVILIS APPTA. V. Brambach, op. cit. p. 159. — Servilis est ad servum pertinet, da schiavo, servile, δουλικός. ¶ 1. Universalis. Cic. 1. Phil. 3. a med. Cuius a cervicibus jugum servile defecerant. Id. Sull. 19. in fin. Munere servili obtulit se ad ferramenta prospicienda. Id. Pis. 38. 92. Vestis servilis. et ibid. 1. 1. Servilis color. Cæs. 1. B. G. 40. Servilis tumultus. Sall. orat. Lepidi contra Sull. Servilia alimenta. h. e. quia quaterat modis frumenti, quos heri servus in singulos menses dimetiri solebant. Cf. Donat. ad Ter. Phorm. 1. 1. 9. et Senec. Ep. 80. Liv. 1. 5. a med. Indoles minime servilis. Petron. Sat. 139. Serviles penas dare. Callistrat. Dig. 48. 20. 1. Servilis conditio. Paul. ibid. 4. 5. 3. Servile caput nullum jus habet: ideoque nec minui potest. Cæs. 6. B. G. 19. De uxibus in servilem modum questionem habent. Quintil. 11. 3. ante med. Humilis atque servilis gestus. Sall. fragm. apud Augustin. 3. Civ. D. 18. Servili imperio patres plebem exercebat. Flor. 3. 19. Servile bellum. et ibid. 21. ante med. Marius servilis fuga erexit. h. e. instar servi fugitivi et latitantis. Horat. Epod. 4. 10. Servilis manus. h. e. servorum exercitus. Id. 2. Sat. 7. 110. qui praeda vendit, Nil servilis, gula parens, habet? Cic. 2. Orat. 80. 327. Servilis percunctatio. h. e. Sosia liberti, sed adhuc hero servilia officia praestantia. Seneca Tranquill. 9. a med. Plerisque igitur etiam servitium litterarum etc. h. e. earum, quas vel servi norant, legere, scribere, rationes conficere: quibus opponuntur liberales, eruditiores nempe et libero homine dignae. Sil. It. 11. 527. Servilia fœdera. h. e. turpia, inhonesta. — Absolute Ambros. de Noe et Ar. 39. Operari terram magis servile, quam liberum, est. ¶ 2. Servile opus apud scriptores Ecclesiasticos, quod festis diabus nulli sive servo sive libero faciendum est ex divina legis præcepto. Vulgat. interpr. Lev. 23. 7. Omne opus servile non facietis in eo (die azymorum). — Hinc

Servile, absolute, adverbii more, ut facile a facili etc., idem ac serviliter. Claudian. B. Gild. 364. fractos lugubrioris armos Supposuit, servile gemenis.

SERVILITER, adverb. (servilis) servorum more, da servo, serviliter, δουλικός. Cic. 2. Tusc. 23. 55. Ne quid serviliter muliebriter faciamus. Flor. 1. 23. Impotentia feneratorum, quibus in terga quoque serviliter servientibus etc. Tac. 1. Hist. 36. Ocho protendens manus adorsu vulgum, jacere oscula et omnia serviliter pro dominatione, con villā. et Petron. Sat. 117. Serviliter fœci dominum consulat. Cf. Flor. 1. 23. et Sidon. 2. Ep. 1. Augustin. 1. Op. imperf. contra Julian. 85. Sub peccato serviliter detineri.

SERVIO, 1a, 2a, 3a, 4a, 5a, 6a, 7a, 8a, 9a, 10a, 11a, 12a, 13a, 14a, 15a, 16a, 17a, 18a, 19a, 20a, 21a, 22a, 23a, 24a, 25a, 26a, 27a, 28a, 29a, 30a, 31a, 32a, 33a, 34a, 35a, 36a, 37a, 38a, 39a, 40a, 41a, 42a, 43a, 44a, 45a, 46a, 47a, 48a, 49a, 50a, 51a, 52a, 53a, 54a, 55a, 56a, 57a, 58a, 59a, 60a, 61a, 62a, 63a, 64a, 65a, 66a, 67a, 68a, 69a, 70a, 71a, 72a, 73a, 74a, 75a, 76a, 77a, 78a, 79a, 80a, 81a, 82a, 83a, 84a, 85a, 86a, 87a, 88a, 89a, 90a, 91a, 92a, 93a, 94a, 95a, 96a, 97a, 98a, 99a, 100a. (servus) Servitum et servitio, pro servitute et servitium, positiones sunt in quarta conjugatione non inusitata. Plaut. Capt. 2. 1. 50. Ne me secus honeste, quam ego te, quum servibus tibi. Id. Merc. 3. 2. 3. antiqua recolam, et servio tibi. Id. Trin. 2. 2. 27. animo servitio, non tibi. — Part. Serviens sub A 11. 4. et in fin.; Serviturus sub A 1. 1. a. — Servio est in servitute esse, sub domino officium facere, deservire, ministrare, δουλεύω (h. e. esse schiavo o servo, servire; Fr. être esclave ou serviteur, servir; Hsp. ser esclavo o captivo, servir como criado o esclavo, servir; Germ. Sklave od. im Sklavenstande sein, als Sklave dienen, dienstbar sein; Angl. to be a slave, serve in the capacity of a servant or slave) et occurrit

A) Saepius intransitivum more.

1.) Proprie tam da servitute privata, tam da publica. ¶ 1. Forma activa. — 1.) Generalit. — a) Absolute. Plaut. Pseud. 2. 2. 16. na. Quid tu? servusne es an liber? ps. Nunc quidem etiam servio. Id. Rud. 1. 3. 37. Nunc qui minus servio, quam si forem serva nata? Ter. Andr. 1. 1. 11. propterea quod servibus liberalliter. Tac. Agric. 13. Britannus infortis aegre

tolerant jam domiti ut parent, nondum ut serviant. Sil. It. 17. 191. traducere captum Servitum gentem, Latroque imponere leges. Plaut. Pseud. 1. 5. 105. Aliquem servitum abducere. Sall. epist. Mithrid. ad Arsac. ante med. Quid fama arat, divitem, neque servitum esse. Horat. 1. Ep. 10. 40. qui pauperiem veritus potiore metallis Libertate caret, dominum vebit improbus atque Serviet aeternum. Quintil. 5. 10. 60. Aliud est servum esse, aliud servire; qualis esse in edictis questio solet. — b) Cum Dativo personae, cui servitur. Plaut. Bacch. 4. 9. 71. Justum est tuus tibi servus tuo arbitratu serviat. Ter. Phorm. 1. 1. 33. Ea serviebat lenoni impurissimo. Virg. 2. Aen. 786. Grajis servitum matribus ibo. Ovid. 15. Met. 827. frustra que erit illa (Cleopatra) minata, Servitura suo Capitoilia nostra Canopo. Cic. 1. republ. 35. 55. Hac libertate omnes carere, sive regi sive optimatibus servient. Nepos dicib. 9. Qua fortuna Alcibiades non erat contentus, neque Athenas victas Lacedaemonis servira poterat pati. Sueton. vit. Ter. 1. P. Terentius Afer Caribagine natus servitit Romae Terentio Lucano senatori. — c) Cum Accus. et prep. apud. Plaut. Capt. 2. 2. 62. Tam ille apud nos servit, quem ego nunc hic apud te servio. Cf. ibid. 2. 2. 80. Filius meus illi apud vos servit captus in Alide. Id. Aulul. 1. 1. 12. Potius quidem quam hoc pacto apud te serviam. Cic. 1. Orat. 40. 182. Si quis apud nos servisset, seseque liberasset. — 2.) Specialim servire etiam dicuntur, qui sub tyrannide vivunt. Liv. 39. 37. Quum sine moris per oclingentes prope annos liberi fuisset, mure, valuti compedibus circumdatis, vincit per centum annos servitio. ¶ 2. Passive impersonaliter. Cic. Rabir. Post. 8. extr. Quid stultius, quam equitem R. venire in annu locum, ubi parandum alteri et servendum est. Sall. orat. Lepidi 10. Hac tempestele servitutum, aut impertitandum: habendus metus est, aut sciendus.

II.) Transitive. ¶ 1. Domus et agri servire dicuntur, qui alique re obnoxii sunt alteri a domino, v. gr. tigno immittendo, aquae ducendo, itinere praestando etc.; qua da re sunt in Digestis tituli omnes libri octavi. Cic. 3. leg. Agr. 2. ad fin. Capite hoc omnia praedile, quae serviebant, non servient. Id. 3. Off. 16. 67. et 1. Orat. 39. 178. Edes ha Sergio serviebant. Rursus Cic. 1. Orat. 39. 178. Quum M. Marius — adet Oratæ vendidisset neque servire quamdam earum adium partem in municipi lege dixerat. V. SERVITUS et SERVUS. ¶ 2. Metaphorice est usum praebere. Plin. 7. Ep. 24. Lator, quod domus C. Cassii serviet domino non minori. Frontin. Aquaed. 18. Omnibus humillor Alestina est, quae jacentibus locis servit. et 92. Quid Marci potui tota serviret. Plin. 33. Hist. nat. 12. 54. (152). Argentio famula laventur, et nisi argenteae, solae fastidiant: eademque materia et cibis et probis serviat. Id. 16. ibid. 36. 64. (157). Charis servitot celami. et ibid. 37. 70. (178). E scirpis detracto cortice, candelae humilibus et funaribus serviant. Colum. 4. R. R. 29. a med. Ut totus truncus alieni generis villi serviat, scil. necum praebendo. ¶ 3. Item morem gerere, inservire, praesto esse. Cic. Planc. 38. 92. Respublica agetet mecum, ut quoniam sibi servissem semper, nunquam mihi etc. ut iam mihi servirem, consulerem meis. Nepos Themist. 1. Dilligenter servira amicis. Tiber. apud Sueton. Tib. 29. Bonum principem senatui servire debere, et non versis civibus saepe et plerumque etiam singulis. ¶ 4. Item parere, indulgere, obsequi. Cic. Prov. cons. 1. ad fin. In hac sententia disenda non parebo dolori meo, non trucidandae serviam. Id. Cat. 32. 79. Ut in alterius dolorem vel pietati vel indulgentiae vestrae serviat. Felleg. 2. 23. 5. Animos extra membra, corpora necessitelli servientes intra muros habebant. Claudian. 1. Laud. Stilich. 167. placidi servient legibus enses. Id. IV. cons. Honor. 555. Servitatioque tuis, contemptio Castore, franis Cyllarum. Cæs. 2. B. C. 27. Etena vere, quam habuerant, opinionem perferunt, sive etiam auribus Vari serviant, (nam quae vo-

luntus, credimus libenter) confirmant etc. h. e. blandiuntur. Horat. 2. Ep. 10. 47. Imperat aut servit collecta pecunia cuique. — Passive impersonaliter. Sall. fragm. apud Donat. ad Ter. Andr. 2. 2. 23. Senati decreto servitutumne sit. ¶ 5. Refertur ad mores et religionem. Prudent. 1. sepi orap. 59. Et Del formam gerentes servilem saeculo? Adde Juven. 1. 744. et Vulgat. interpr. Exod. 23. 25. et alibi pessim. ¶ 6. Item operam dare, incumbere. Sall. Cat. 56. Domi voluptatibus, hio pecunias aut gratia servitis. Cic. Rosc. Am. 15. 43. Patresfamilias optatissimum sibi putant, filios suos rei famillari maxime servira. Id. ad Q. fr. 9. ad fin. Populi commodis consilare, et utilitati salutique servira. Id. 5. Tusc. 3. ad fin. Alios gloria servira, alios pecunia. Id. 4. Verr. 2. 5. laudi existimationique. Nepos Hamilc. 1. pscl. Id. Themist. 1. famae. Cic. 16. Fam. 18. valetudini. Id. Brut. 69. 242. multorum vel honoris vel periculo. Felleg. 1. 13. a med. Semper aut belli aut pacis servit artibus. — Passive impersonaliter. Cic. 1. Off. 10. 31. Primum ut ne cui noceatur, deinde ut communi utilitati servietur. Id. 2. Orat. 80. 837. Ut non brevitati servitiam sit, sed inagis venustati. ¶ 7. Item habere rationem, sectari, affectare. Cic. Orat. 52. extr. et 59. 230. In eo libro Isocrates dicit, esse minus iam servira numeris, quam solitis esset. et 54. in fin. Compositio, quae tota servit gravitati vacuum, aut snavitati. ¶ 8. Item accommodare se, aptare se. Cic. 8. Att. 3. at 10. ibid. 7. Servira tempore. — Passive impersonaliter. Id. 1. ad Brut. 9. Tibi nunc populo et scanae, ut dicitur, servitutum est. Id. 3. Off. 29. 106. Illud Idcirco recte dicitur a poeta, quia quum tractaretur Aetnaeus, personae servitutum fuit.

B) Transitivevum more. ¶ 1. Passive. Seneca Tranquill. 9. Assuescamus ergo censere posse sine populo et servis paucioribus serviri. Mach. vig leg. servira, et serviri barbarum dicit. V. Advers. crit. v. 2. p. 379. ¶ 2. Servira servitutum modus est loquendi antiquorum: sic ludere ludum, pugnare pugnam etc. et apud Graecos δουλεύειν δουλείαν, μάχεσθαι μάχην etc. — a) Absolute. Plaut. Capt. 3. 4. 12. Equidem tam sum servus quam tu, nisi ego domi liber ful, tu usque a puero servitutum servitutu in Alide. Id. Mil. glor. 2. 6. 2. Neque herile negotium plus curat quam si non servitutum serviat. Cic. Top. 6. 29. Quorum maiorum nemo servitutum servitit. Adde Mur. 29. 81. Liv. 40. 18. Qui (cives) servitutum servissant. Cf. 45. 15. — b) Cum Dativo. Plaut. Aulul. 4. 1. 6. qui amenti hero servitutum servit. et Capt. 2. 3. 31. Uclito, — me servitutum servira huic homini optumo. et Trin. 2. 2. 21. Tuia serviti servitutum imperiti et praecipiti, pater. Adde Capt. 2. 2. 84. et 3. 4. 12. — c) Cum Accus. et prep. apud. Plaut. Mil. glor. 2. 1. 17. ego haud diu apud hunc servitutum servio. — In illo ejusd. ibid. 2. 6. 2. et 3. 1. 147. Porcellinus leg. servira servitute; at rascilliora utrobique leg. servira servitutum. — Hinc Part. pres., cujus exemplum retulimus.

Serviens, entis, etiam adjective occurrit et est qui servit. — a) Cum Dativo. Inscript. apud Le Blant, Inscr. Chrét. de la Gaul. n. 667. A. STEFANVS PRIMICIVS (sic) SCOLAS SECTORIA SERVIENTI ECCLESIAE LYEDNEBVAL. — b) Absolute est servus, minister. Tac. Agric. 40. Turbas servitutum famulas est. Cael. Aurel. 1. 4. c. 9. 34. Delirantes vero agrotantium usu dextero atque artificio servientes accipere et tolerare debebant. Adde Ambros. in Psalm. 45. n. 17. — c) Est etiam subditus, obnoxius censui morali. Prudent. sepi orap. 3. extr. Christi reum Prudentium Et servientem corpori Absolve vinculis saeculi.

SERVITIALIS, a, adject. (servitium) ad servitium pertinet, serviens. Isid. 4. Ep. 16. Servitiales clerici.

SERVITIUM, n, n. 2. (servus) servitus, famulatus, servaggio, servitū, δουλαία.

1.) Proprie. — 1.) Abstractorum more est

servitus, famulatus. *Ter. Andr.* 4. 1. 52. Ego, Pamphile, hoc tibi pro servitio debeo, Conari manibus pedibus, nocteque et dies. *Sall. Jug.* 66. Quum secum ipse reputaret, quum gravis casus in servitium ex regno foret. *Id.* 1. *Hist. fr.* 41. *Dietsch.* Potior periculosa libertas quieto servitio. et *Jug.* 99. a med. Servitium minari allici. *Liv.* 2. 23. Ducere aliquem in servitium. *Id.* 41. 6. Non publico tantum es premi imperio, sed singula justum patii servitium. *Ovid.* 4. *Trist.* 6. 8. Servitium subire. *Sall. orat. Licin.* ad pleb. ante med. scelestum imponere alicui, et epist. *Mithrid.* ad *Arzac.* ante med. grave alicui demere. *Brut.* ad *Cic.* 1. ad *Brut.* 16. a med. Civitatem a servitio abstrahere. *Virg.* 3. *En.* 327. juvenemque superbum Servitio eicere tulimus. h. e. in servitute parientes. *Id.* 1. *ibid.* 285. Quam domus Assaraci Phthiam clarasque Mycenae Servitio premet. Adde *Justin.* 15. 3. a med. *Horat.* 2. *Sat.* 5. 99. Quam te servitio longo euraque levavit. *Virg.* 1. *En.* 41. Servitio erire et *Colum.* 8. *R. R.* 11. 2. liberari. — 2.º) Concreto, ut ajunt, sensu dicitur de ipsa servitute, seu multitudine servorum, servitorum, schiavum, servitium. — a) in sing. cum. *Plaut. Curc.* 2. 3. 21. Ita aane mos viget, Ita nunc servitium est. *Cic.* 7. *Verr.* 4. a med. R. tamen captum esse in Sicilia moveri aliquot locis servitium suspicor. *Id.* *Harusp.* resp. 12. circa med. Omne servitium in alteram sceciam immisum, alteri praeponitur. Adde *Pellej.* 2. 82. 3. Ratus *Cic.* 3. *republ.* 9. extr. *Lycurgus.* agros locupletium plebi ut servitio colendos dedit. *Sie Pis.* 4. 8. Ex omni facie urbis es servitio. et *Harusp.* resp. 12. 25. A servitio cavere. *Tac.* 12. *Ann.* 17. Servitii decem millia. Adde *Claudian.* 1. in *Eutrop.* 150. — b) in plur. cum. *Cic.* *Flacc.* 38. sub fin. Vix abisti, ferrum ac lapides removeatur, opera facessant, servitia si leant. *Id.* *Coel.* 32. 78. Servitio ad eadem et laudemque Urbem iniecit. *Liv.* 2. 20. Servitio regum superborum suae libertatis immemores alienam oppugnatum venire. *Colum.* 11. *R. R.* 1. Servitio sic tiruaculum villicum continent, ut senem. *Petr.* 107. Servitio ecce in frontibus cernitis. Alii interpretantur h. l., ut servitio sint notae seu stigmate, quibus servi, si peccassent, innoterent.

II.) Translat. § 1. Metaphorâ ductâ a super. paragr. 1.º *Sall. Cat.* 1. Adimi imperia, corporis servitio magis utitur. *Tibull.* 2. 4. 41. Illi etiam tauros primum docuisse servat Servitium, et plaustrum appositae rotam. et *ibid.* 4. 1. Nunc mihi servitium video, dominamque paratam. *Ovid.* 3. *Art. am.* 486. Vidi ego pallescentes lato terrore puellas. Servitium miseras tempus in omnia pati. *Id.* 1. *Amor.* 2. 18. Servitium amoris ferre. *Colum.* 8. *R. R.* 8. de columbis. Ne quasi gravi perpetua custodire servitio contristata senescent. § 2. Metaphorâ ductâ a super. paragr. 2.º *Plin.* 11. *Hist. nat.* 11. 11. (27). Sunt autem fuci velut imperfectae apes, novissimaeque a fessis et jam emeritis inchoatae, acrotis fectus, et quasi servitio verarum opum.

Homonym. Servitium videtur plus esse quam servitus; haec enim est conditio seu status servilis; illud vero, quicquid est in hoc statu probrosius et savius. *Liv.* 41. 6. Fuisse Lycior sub ditione Antiochi; eam regiam servitutem colatam cum praesenti statu, praecharam libertatem viam; non publico tantum es premi imperio, sed singulis justum patii servitium. *Justin.* 15. 4. 13. Sandracottus titulum libertatis post victoriam in servitatem vertens; siquidem occupato regno populum, quem ab externa dominatione vindicaverat, ipse servitio premebat. *Cf. Tac.* 3. *Ann.* 45. et 2. *ibid.* 73.

SERVITOR, *Gr.* m. 3. (servio) servus. *Inscript.* apud *Mural.* 76. 4. (*Orell.* 2363.) ex imperio centi aliorum equarum servitor deorum ex viso lib. An. h. e. libenti animo. Adde etiam apud *Bottari.* *Roma sotterr.* T. 1. p. 27. *Acc.* sermon. 43. ad *Fratr.* in *Eremo* (inter op. *Augustini*) a med. Pro lecto habere vellet fidei, pro servitoribus hominem et asinum.

SERVITRICIUS vel

SERVITRICIUS, a, am, adject. (servus) Stabulum servitricium, convivium in servum, quem admodum stabulum flagitii, nequitiae etc. Suat qui putant esse a tero, is, quasi tritus verberibus, aut fugitivi notis; vel quasi servorum vilissimus, quem terent ceteri et calcant. Plerique tamen rectius leg. servitricium. V. SERVITUS. *Plaut. Pers.* 3. 3. 13. Vir summe populi, stabulum servitricium, acortorum liberator, sudicium flagit. Ita *Forcellinus.* Recentiores tamen leg. servitricium.

SERVITUDO, *Gr.* f. 3. (servas) servitas.

I.) Propria. *Liv.* 34. 23. Servitudinis indigantibus homines expertos etc. Alii aliter leg. Festus apud *Paul.* *Diac.* p. 83. *Müll.* Eritudo, servitudo. *Gloss. Philox.* Servitudo, δουλεία. Quidam addunt *Liv.* 39. 37., sed ibi omnes fere servitutes.

II.) Translat. *Cyprian.* ad *Fortunat.* De exhort. martyr. 7. Reverti quare ad Egyptum id est ad saeculi servitudinem, unde fuerat exutus.

SERVITUS, *Gr.* f. 3. (servus) Servitium pro servitium, ut civitatum, Arpinatum, habetur in *Dig.* 8. 2. 31. extr. et *ibid.* 3. 1. extr. in editione *Torrentini* aliorumque, et etiam legitur apud *Plaut. Pers.* loc. cit. in SERVITRICIUS. V. hanc voc. — Servitus est conditio servorum, servitium, famulatus, sive sub domino sive sub tyranno, δουλεία (i. e. schiavitù, servagium, servitù; Fr. condition d'esclave, esclavage, servitude; Hisp. esclavitud; Germ. Knechtschaft, Sklaverei; Aagl. slavery, servitude).

I.) Propria. § 1. Abstractionum mora. — a) Generalit. *Florentin.* *Dig.* 1. 5. 4. Servitus est constitutio iuris gentium, qua quis dominio alieno contra naturam subijcitur. *Nævius* apud *Charis.* 2. p. 103. *Pulsch.* quaevis libertatem haec superat servitus? *Ennius* apud *Non.* p. 290. 17. *Merc. Cl. Gell.* 6. 16. Quibus nunc arumnae meae libertatem perco, quibus servitutum mea libertas deprecor. Cato apud *Gell.* 10. 3. Quis hoc imperium, quia hanc servitutem ferre potest? Adde *Plaut. Capt.* 2. 3. 12. *Ter. Andr.* 1. 1. 9. Servitium iusta et clementia. *Publ.* *Syr.* 12. *Ribbeck.* acerba. *Id.* 227. gravis. *Sueton.* *Tib.* 24. misera et onerosa. *Phaedr.* 1. 2. tritula. *Cic.* 2. *Phil.* 44. a med. Pax est tranquilla libertas: servitus malorum omium postremum. *Cass.* 7. *B. G.* 77. Servitutum perpetuam injungere civitatibus. *Id.* *ibid.* 14. Abstrahere liberos in servitutum. *Id.* *ibid.* 77. Addicere aliquam perpetuam servituti. *Cic.* 1. *republ.* 44. 68. Aficere liberum populum servitute. *Id.* *Cluent.* 7. a med. Esse in servitute (h. e. haberi in servitute, ut ait *Tac.* 12. *Ann.* 53.). *Id.* *Dom.* 51. et *Nepos Thras.* 1. Servitute oppressam civitatem tenere. *Cic.* *Prov. cons.* 5. Aliquam in servitutum tradere. *Sall. orat. Licin.* ad pleb. ante med. Servitutum alicui imponere. *Cic.* *Mur.* 29. 61. Servitutum servire. *Id.* 6. *Phil.* 7. extr. pati. *Plaut. Aulul.* 2. 1. 47. In servitutum redigere. *Sie Cic.* 1. *republ.* 35. 54. *Liv.* 34. 58. militare. *Ter.* *Phorm.* 4. 3. 48. Dare se alicui in servitutum. *Cic.* *Pis.* 34. sub fin. abducere. *Justin.* 8. 1. 3. Servitutum subire eogere. *Cic.* *Divin.* in *Q. Cael.* 17. 56. Ipsam (mulierem) Veneri in servitutum adjudicari (Verres), deinde bona vendit. *Id.* 1. *Off.* 42. 150. Est enim in illis ipsa merces auctoramentum servituti. *Id.* 2. *republ.* 25. 46. Depellere a civitate scilicet injunctam duram servituti jugum. *Id.* 1. ad *Brut.* 18. extr. Repellere servitutum a civibus. *Id.* *Amic.* 12. a med. Graciam servitute liberare. *Liv.* 34. 7. sub fin. Evacuare servitutum. *Nepos Thras.* 2. Vindicare et servitute in libertatem. *Quintil.* 11. 1. 88. Exire de servitute. *Justin.* 15. 4. 72. Caricibus jugum servitutis excutere. — Cum *Dalro.* *Plaut. Amph.* 1. 1. 12. Opulento homini dura haec magis servilis est. h. e. servilis. — b) Speciatim servitus dicitur de praediis, quae alicui rei obnoxia sunt, et in SERVITIO dictum est. *Cic.* 3. ad *Q. f.* 1. 2. Servitutum fundo imponere. *Id.* *ibid.* 3. 1. Servitutes praediorum rusti-

corum sunt haec: iter, actus, via, aqueductus. *Cajus ibid.* 2. 1. Urbanorum praediorum iura talia sunt: altius tollendi et offendi taminibus vicior, stillicidium avertendi in tectum, immittendi tigna etc. § 2. Concreto, ut ejunt, casu occurrit de multitudine servorum, seu potius amantium. *Horat.* 2. *Od.* 8. 17. pubes libi erescit omnis, Servitas crescit nova. Ita *Broukus.* ad *Tibull.* 2. 4. 1. Atis fortasse non placebit, quia his idem *Horatius* dicere videretur.

II.) Translat. § 1. Generalit. *Plaut. Trin.* 2. 21. tuis servi servitutum imperitis et praecceptis. V. SERVIO. *Cic. Planc.* 30. 74. Ego huius officii lauti servitutum astringeham testimonio sempiterno. *Publ.* *Syr.* 595. *Ribbeck.* Fortuna magna domos est servitia. *Quintil.* 2. 16. 9. Ne legum repertoires alae summa vi orandi consecretos, ut se ipsi homines ad servitutum, iuris adstringereat. si obbligassent all'obbedienza delle leggi. et 7. 3. circa med. Ita ex consuetudine philosophorum ducta servitus (est enim certe servitus) ad certe sa verba adstringendi. § 2. Speciatim refertur de cultum religiosum. *Pulgat. interpr. Eccl.* 2. 1. Accedens ad servitutum Dei, sta in iustitia. *Id.* *Col.* 3. 5. Avarta, quae est simulacrorum servitus. et *Ital. Exod.* 12. 26. Quae est servitus ista? ubi Graeco λατρεία, et apud *Pulg.* astrum religio.

SERVO, *Gr.* a, avi, alium, ere, a. 1. *Servasso, ia, it, ἀρχαῖος* pro servem et servavero, ut amasso, levasso etc. *Plaut. Most.* 1. 3. 71. Si bonam famam mihi servasso, sat ero dives. *Id.* *Cis.* 4. 2. 76. At vos Salus servavit. *Id.* *Cas.* 2. 5. 16. et *Asin.* 3. 3. 64. Dii te servassent semper. — Ratione habita etym., *Forcellinus* vocem ducit a *Gr. ἐρύω*, trebo, custodio; *Curcius* et *Vanicek*, op. cit., a rad. *Skr.* sar, tateger, unde etiam, simul commutatis, uti assolet, titulis I et r, ut *Gr. ὄλος* et *Lat. salvus*. V. hanc voc. — Part. *Servans* 3., 6. et 8. et in fio.; *Servatus* 1. a, b., 3. et 7. b.; *Servaturus* 3.; *Servandus* 3. et 4. a, b. et 7. a. — Servo est alium et loculum praesto, luser, conservo, ἐρύω (i. e. salvare, conservare; Fr. sauver, conserver, maintenir intact, préserver; Hisp. salvar, conservar; Germ. erhalten, unversehrt bewahren, schützen, aufrecht erhalten; Agl. to save, preserve, conserve). § 1. Generalit. — a) Absolute. *Ennius* epod *Cic.* 4. *Tusc.* 32. 69. Tu me amoris magis quam honoris servavisti gratia. *Id.* apud *Non.* p. 277. 11. *Merc.* Ocitate serve dives. defende hostes. *Plaut. Amph.* 1. 1. 157. Quid, ai' ego illam tractum tangam, ut dormiat? so. servaveris. am continas has tres noctes pervigilavi. mi darsi la vita. et *Curc.* 2. 3. 58. Perdis me tuis dictis. cvec. imo servo, et servatum volo. *Ter. Phorm.* 5. 3. 24. Ita me servet Juppiter, ut propter illi, quam ego sum ac tu, homo aemo est. *Id.* *Heaut.* 4. 8. 4. Serva, quod io te est, filium, et me et familiam. *Cic.* 14. *Fam.* 1. Qui ceteros servavi, at nos periremus. *Sall. Cat.* 56. circa med. Dii haec rempublicam la maximi: re periculis conservare. Formula apud *Caton.* *R. R.* 141. 3. Mars pater, te precor pastores pecuque salva servassis disquis bonam salutem mihi etc. *Enn.* opud *Fest.* p. 298. 4. *Müll.* Astu, non vi sum (pro eum) summam servare decet rem. *Cf. Fahlen.* *relig. Enn. poes.* p. 16. *Seneca Octav.* 444. Exlinguere hostem maxima est virtus duci: servare civis major est patriae patri. — b) Cum addito Ablat. ejus, a quo quis servatur, cum praep. ex, ab, aut sine praep. Formula apud *Liv.* 22. 10. Si res publica populi R. Quiritium ad quatuordecim proximum salva servata erit hisce duellis, datum doctum duit etc. *Cf. Inscript.* apud *Gruter.* 48. 5. q. SERVITIUS VINCENS SERVATVS. *Cas.* 2. *B. C.* 41. extr. Si quos ex eo periculo fortuna servare poluisset. *Cic.* *Arch.* 9. 21. Urbs ex omni impetu regio atque totius bellis ore ac faucibus erapta atque servata. *Id.* 5. *Verr.* 57. 131. Quae ex iudicio te nulla Salus servare potest. *Nepos Att.* 10. extr. Narem servare ex hinc marique scopuloso. *Virg.* 5. *En.* 609. Omnes quatuor amissa servata a peste carinae. — Ser-

vari aliquid ab aliquo posse dicitur a Ictis, quod ex ejus bonis redigi potest. *Paul. Dig. 25. 5. 2. et Pompon. ibid. 26. 7. 61. et Paul. ibid. 17. 1. 4b. ad fin. et alibi.* ¶ 2. Speciatim est retineo, custodio, teneo, observare, ritenere, mantenere. *Cæs. 4. B. G. 26.* Nostri neque ordines servare, neque firmiter insistere, neque signa subssequi poterant. *Liv. 26. 51.* Hunc ordinem laboris quibusque, quoad Carthagine moreti sunt, servarunt. *Cic. 4. Fin. 27. 75.* Fides ita contenta numeris, ut concentum servare possint. *Cæs. 1. B. C. 85.* Nos neque colloqui, neque induciarum jura servare. *Cic. 2. Fam. 17.* Servare legem. *Id. 7. Phil. 8. a med.* pacem cum aliquo. *Nepos Agesil. 2.* ius iurandum, religionem. *Cic. Amic. 7. extr.* amicitiam summa fide, constantia et justitie. *Id. 3. Off. 24. 92.* promissa. *Ter. Andr. 1. 5. 45.* fidem. *Valt. ad Cic. 5. Fam. 9.* consuetudinem suam in patrociniis tuendis. *Cato R. R. 5. feriss.* *Plin. 7. Hist. nat. 53. 54. (180).* et *Lucan. 2. 38.* modum. *Quintil. 12. 10. 71.* Non unus color proemil, narretiois etc. servabatur. *Rursus Cic. 1. republ. 34. 53.* Servare aequabilitatem iuris. *Id. 1. Off. 19. 64.* equitatem. *Id. ibid. 13. 41.* justitiam. *Id. 3. ibid. 29. extr.* fidem iurijurandi cum hoste. *Id. 9. Fam. 22. extr.* veracitiam. *Id. 1. Tusc. 30. 72.* se integros castosque. *Id. Cat. 3. 10.* urbem et civis integros incolumesque. *Id. 1. Tusc. 28. 68.* de stellis. Censur constantissime servantes. *Ovid. 2. Fast. 159.* Servare fœdera. *Horat. 2. Od. 3. 2.* equam mentem. *Id. 1. Ep. 16. 41.* consulta patrum, leges, iura. *Id. 2. Sat. 3. 301.* animi rectorem. *Virg. 2. Æn. 789.* amorem nat. *Id. 2. G. 524.* pudicitiam. ¶ 3. Item in specula esse, videre, sollicite et diligenter observare oculis, cœtere custodiæ causa, guardare, attendere, custodire, stare in guardia, esser di guardia, osservare. *Ovid. 4. Met. 645.* solidis pomaria clauserat Atlas Mœviibus, et vasto dederat servanda draconis. *Cic. 9. Att. 10. ante med.* Volomen epistolarum tuarum sub signo habere servoque diligentissimam. *Ter. Eun. 4. 7. 10.* Ubi alii? san. qui, malum, alii? aulus Sannio servat domi. *h. e.* remanet domi ut servet. *Quidam leg. domum.* *Horat. 1. Ep. 5. 31.* Atria servantem pastica felle clientem. *Plaut. Most. 2. 2. 21.* Natus nemo in ædibus servat, neque qui recudat, neque qui respondeat. *Id. Aulul. 1. 2. 3.* Redi nunc jam intro, atque intus serve. *sta.* quipini ego intus servem? anne qui ædes euferrat? nam hic spud nos nibi est aliud quæsti furibus. *h. e.* domesticæ rei sedulam curam habeo, quod veteres dicebant *servare domum.* *Plaut. Cist. 1. 1. 106.* Nunc te amabo, ut hanc hoc triduum solum sines esse hic, et servare apud me. (*Translata Virg. 7. Æn. 52.* Sola domum et tantas servaret filia sedes. *h. e.* quum nullus esset heres regni et familiæ, sola filie hæc servabat quodammodo, et lalciabatur.) *Plaut. Asin. 4. 1. 58.* Si cornua juxerit ancillis ferre Veneri, tuus servus servet, Veneri eos det, an viro. *Id. Rud. 4. 1. 4.* Sed uxor scelesti me omnibus serrat modis, ne qui significem quippiam mulieribus. *Lucil. apud Non. p. 387. 26.* Merc. Quid servas, quoniam, quid agam? quid id attinet ad te? *Virg. 6. Æn. 338.* Pallourus dum sidera servat, Excliderat puppi. *Cæs. 2. B. G. 33.* Præsidia indiligentius servaturos credebant. *Ovid. 2. Met. 538.* Nec servaturos vigili Capitolla voce Cederet anseribus. — Hinc servare de cælo est haruspicum auguria captentium. *Cic. Dom. 15. circa med.* Augures responderunt, quum de cælo servatum sit, cum populo agi non posse. *Id. Prov. cons. 19. a med.* Quum lex feratur, de cælo servari, obnuntiari, intercedi licet. *Id. Vatin. 7. 16.* Quos in quollida sceles servare de cælo. *Adde Sert. 61. 129. et 2. Phil. 32. Cf. Stat. 8. Theb. 194.* Elyias dedit inservare volucres. ¶ 4. Item observare, cœtere, observare. — a) Absolute. *Cæc. Aurel. 2. Tard. 14. 203.* Non ita ut viscosus (sucus) fiat: quod servabitur. *Id. 1. ibid. 4. 114.* Servanda omnia nimietas. — b) Sequentie conjunctivo et partic. ut, ne. *Colum. 8. R. R. 5. circa med.* Serrat autem qui subicit, ne singula ora in cubili manu componat. *Liv. 39. 14. extr.*

Triumviris mandatum est, ut servarent, ne qui nocturni cœter fierent. *Plin. 17. Hist. nat. 17. 28. (124).* Servandum in eo ante omnia, ut tales es leracibus fiant arboribus. *Adde Quintil. 11. 2. 47. et 1. 5. 20.* ¶ 5. Serva, formula admonenti, similis atque hoc age, intende animum, animadverte, osserva, attendi, guarda. *Ter. Andr. 2. 5. 5. et Adelp. 2. 1. 18.* Hem serva! quasi de improvisa respice ad eum. *Plaut. Pers. 5. 2. 29.* Hem, serva rursum! *Horat. 2. Sat. 3. 59.* Ille fossa est ingens, hic rupes maxime serva. ¶ 6. Poëtica servare dicuntur, qui incolunt, loentur enim et custodiunt, habitare. *Virg. 4. G. 383.* Nymphæ, Centum quæ silvas, centum quæ humina servant. et 459. Immanem ante pedes bydram moritura puella Servantem ripas alta non vidit in herba. ¶ 7. Est etiam conservare, reponere in aliud tempus, mettere a parte per altro tempo, servare, conservare. — a) Absolute. *Plin. 30. Hist. nat. 13. 39. (115).* Vermes in me servandos censent. *Id. 36. ibid. 17. 28. (132).* Lapis chermites militior est servandis corporibus, nec absumendis. — b) Cum addito termino, ad quem vel cui quid servatur, b. e. accus. et præp. in, ad, vel dativo, vel adverbio. *Cato R. R. 114.* Si voles servare in vetustatem ad alvum movendam servato, nec commisceas cum cetero vino. *Cf. Horat. 2. Od. 14. 25. et Colum. 12. R. R. 28. 4. Cic. Planc. 5. a med.* Ego quoque ad ea tempora revocavi, ad quæ tu te ipse servaras. *Id. 1. republ. 48.* Placet esse quasdam res servatas iudicio voluntateque multitudinis. *Auct. B. Alex. 35.* Causa integra Cæsari servaretur. *Liv. 2. 11.* In parvulis rebus negligens ultor gravem se ad maiora vindicem servabat. *Cf. 10. 28. Virg. 1. Æn. 207.* Durate et vomite rebus servate secundis. *Horat. 1. Ep. 10. 44.* Jovis auribus ista (carmina) servas. *Sil. It. 17. 561.* huic servebar lelo. — c) Cum infinito. *Stat. 9. Theb. 187.* infectaque sanguine tela Conjugibus servant, parvisque ostendere natis. ¶ 8. Pro tenere, habere. *Virg. 7. Æn. 178.* paterque Sabinus, Vitisstor, corvæ servans sub imagine falcem. — Hinc Part. præp., cujus exempla retulimus

Servans, antis, adjectiva quoque occurrunt; unde Sup. Servantissimus. — Servens est qui observat et custodit; observante. *Ovid. 1. Met. 615.* de Argo, junctisque canendo Vincere arundinibus servantia lumina tentat. *vigili.* *Translat. Gloss. Lat. Gr.* servans æqui, φύλαξ τοῦ δικάζον. *Virg. 4. Æn. 426.* cedit et Ripheus, Justissimus unus Qui fuit in Teacris, et servantissimus æqui. *Sic Auson. Perioch. in Iliad. præf. Vir servantissimus Just.*

SERVOLA. V. SERVULA.

SERVOLICOLA. V. SERVULICOLA.

SERVOLUS. V. SERVULUS.

SERVŪLA vel servole, æ, f. 1. diminut. a serva, exigue serva, servicina, Σερβυλλία. *Cic. 1. Att. 12. ad fin.* Eum per manus servulæ servatum et eductum.

SERVULICOLA vel servulicola, æ, m. et f. 1. (servulus et colio) qui servulos colit. *Plaut. Pæn. 1. 2. 55.* de meretricibus. Versarier inter istas iniæras, scheno delibutas, servulicolas sordidas. Alii perperam leg. servulicolas.

SERVULUS vel servulus, i, m. 2. Servulus pro servulus in Inscr. apud Mommsen n. 3497. V. SERVUS lat. — Servulūm pro servulorum apud Apul. 4. Met. — Servulus est perversus aut villi servus, schiavetto, valletto, δουλάριον. *Plaut. Capt. 4. 2. 100.* Vidi tuum gnatum et servulum meum Stalegnum. supra v. 95. servulum dixerat. ex quo apparet, non semper diminutivum rationem haberi. Idem videre est *Cist. 1. 3. 34. Merc. prof. 107. et 108. et Truc. 2. 4. 74. Pæn. 1. 2. 58.* Servulorum sordidiorum scorta dolo-laris. *Sic Ter. Andr. 1. 1. 56.* Observabam illorum servulos venientes aut absentes. *Cic. Quintil. 6. a med.* Servulum unum abducti. *Adde Plin. 2. Ep. 17. a med., 3. Ep. 16. a med. et 6. Ep. 16. ad fin. et Farron. 3. R. R. 17. Cod. Theod. 4. 7. 1.* Qui religiosa mente in ecclesiæ gremio servulis suis meritum concesserit libertatem,

eamdem etc. At *Cod. aller 1. 13. 2.* habet servus.

SERVUS, æ, um, adject. — a) Ad scriptiōnem quod etinet, servos et servum pro servus et servum apud antiquiores occurrunt, sive in libr. sive in lapid. scriptis. V. Inscript. in Corp. Inscr. Lat. 1. 573., 1067. etc. — Servus pro servus est ibid. 206. — Servus pro servus, ut nos servare pro servare dicimus, ibid. 6. 309. — b) Servus in Inscript. aliquando omittitur. *Inscr. in Corp. Inscr. Lat. 7. 28.* ANENCLAVS PROVINC. h. e. provincie servus. *Cf. Apul. Apotog. p. 438.* Oudend. et ibid. adnot. — c) Ratione habita etym. illi dicunt esse a servando, quia imperatores, ut ait Florentinus *Dig. 1. 5. 4.*, captivos vendere, et per hoc servare, nec occidere solent. Idem docent *Donat. ad Ter. Adelp. 2. 1. 28.* et *Augustin. 19. Civ. D. 15.* Alii sic dictum putant, quod in vinculis servari, seu custodiri solet. Alii ducunt a Σερβαν. Recentiores etymologi derivant ab ἰρῶν, quod est traho, custodio, servo, unde erus vel herus, qui trahit vel servat; aut a Skt. sar, unde Gr. σῆμα et Lat. sero, necto, ita ut servus idem sit ac nexum seu elucius. — Servus est qui alicui servit, subjectus, obnoxius, soggetto, servo, servile, δουλος. — a) Universalis. *Plaut. Pers. 2. 4. 9.* Servum operam, linguam liberata verus me jussit habere. *Sall. epist. Mithrid. ad Arsac. ad fin.* Omnia non serva, et maxime regna, hostilia. *Id. 38. 24.* Corpori, quod servum fortuna erat, vim fecit. *Paul. Dig. 40. 7. 16.* Statullibera, quidquid peperit, hoc servum heredis est. *Ovid. 1. Amor. 6. 26.* Nec tibi perpetuum serva libatur aqua. *h. e.* quæ servorum potus est: vel quæ a servo bibitur: contra aqua libera, quæ a libero. *Cf. Petron. fragm. Tragur. 71.* Burmann. Servi, me salvo, cito aequum liberum gustabunt. *Ovid. 6. Fast. 558.* Serva manus. *Liv. 29. 29.* Octo milia liberorum servorumque capitum. *Horat. 1. Ep. 19. 19.* O imitatores servum pecus! *Ovid. Remed. am. 54.* servum villi pectus habere. *Alii leg. villis.* *Plin. 10. Hist. nat. 23. 31. (61).* Ciconia captiva et serva. — b) Serva prædica, servæ ædes, quæ aliqua re allati a domino obnoxia sunt, ut in SERVIO et SERVITUS dictum est: *Cic. 3. leg. Agr. 2. ad fin.* Libera prædica meliore conditione sunt, quem serva. *Cels. Dig. 8. 6. 6. a med.* Fundus servus. *Julian. ibid. 2. 34.* Servæ ædes, et 33. Area serva. — Hinc

Serva, æ, f. 1. absolute, substantivorum more, est femina in servitute, ancilla, δουλή, Σερβανία (It. schiava, serva, ancella, massara; Fr. une esclave; Hesp. esclava; Germ. d. Sklavin; Angl. female slave). — a) Universalis. *Plaut. Rud. 1. 3. 37.* Num qui minus servio, quam si forem serva natus? *Id. ibid. 4. 4. 62.* Quid id vidulum stillet, servæ stol istæ an libera. *Cf. Cist. 4. 2. 99., Pers. 4. 4. 62. et Pæn. 5. 4. 31. Liv. 1. 47. extr.* Servum servaque netum regnum occupasse. *Virg. 5. Æn. 284.* Olli servatur, opertum non ignara Minervæ. *Horat. 2. Od. 3. 3.* Serva Briseis niveo colora movit Achillem. *Ulp. Dig. 11. 3. 1.* Qui servum, servam, alienum, alienam recepisse dicitur etc. *Inscript. apud Fabretti p. 308. n. 310.* VOLYRRAS C. R. XPA. h. e. Cæsaris nostri serva. — b) Serva a veste recensetur inter officia domus Augustæ. *Inscr. apud Don. cl. 7. n. 40. et 49.* — c) Refertur etiam ad religionem, et est quæ Deum colit. *Pulgat. interpr. 1. Reg. 1. 11. de matre Samuelis.* Dederis servæ tuæ sexum virilem. *Cf. Luc. 1. 38. et 48.*

Servus, i, m. 2. absolute, substantivorum more, est qui in servitute est, qui non est sui juris sed alieno dominio subjectus, manscipium, famulus, puer, cui liber opponitur, δουλος, Σερβανος (It. schiavo, servitore, servo; Fr. esclave; Hesp. esclavo; Germ. d. Sklave; Angl. slave).

1.) Proprie. ¶ 1. Stricta sensu. — a) Universalis. *Martian. Dig. 1. 2. 4.* Servi in domum nostram rediguntur aut jure civili aut

gentium. Jure civili, ei quis se major viginti annis, ad prelium participandum, venire passus est: Jure gentium servi nostri sunt, qui ad hostibus capiuntur, aut qui ex ancillis nostris nascuntur. *Enn.* apud *Non.* p. 491. 19. *Merc.* Agros audaces depopulant servi domitorum domini. *Cato* apud *Gell.* 10. 3. Servi injurias nimis agere ferunt. Quod illo bono genere gnatos? *Id. R. R.* 2. 7. Servum senem, morbosum vendat villicus. *Fest.* p. 234. 32. *Müll.* Servi, ancillae, si quis eorum sub cautone crepuit, quod ego non sensi, nullum mihi vilium facit si cui ibidem servo aut ancillae dormienti evenit etc. *Plaut. Pseud.* 2. 2. 16. Quid tu, servus an liber? *Id. Most.* 4. 1. 16. ut servi suum volunt herum esse, ita solet. *Id. Cas.* 2. 3. 39. Servus armiger. *Martial.* 2. 31. amicus. *Pompon.* apud *Non.* p. 83. 2. *Merc.* comicus. *Plaut. Asin.* 1. 1. 72. dotis. *Ovid.* 1. *Amor.* 15. 17. fallax. *Plaut. Aulul.* 4. 1. 1. frugi. *Id. Epid.* 3. 3. 29. grapius et quentilis precii. *Juvenal.* 9. 120. malus, et *Plaut. Pæn.* 5. 2. 70. nequus et malus. *Sall. epist. ad Mithrid.* Miserrimos servorum, et ibid. servorum postremisimorum. *Plaut. Rud.* 1. 2. 24. Servus peculiosus. *Sall. Jug.* 31. Servi aere parati. *Quintil.* 5. 10. 67. Hic servus, quem tibi vindicari, aut verne tuus est, aut emptus, aut donatus, aut testamenti relictus, aut ex hoste captus. *Cic.* 1. *Off.* 31. a med. Ulysses domi etiam contumelias servorum ancillarumque pertulit. *Id. 8. Att.* 5. Pollicem, servum a pedibus meum, Romam misi. *Id. 3. Orat.* 60. 225. Quem servum illa habuit ad manum. *Sueton. Cæs.* 74. Philemonem, a manu serrum, morte puniit. *Lactant.* *Instit.* 4. 3. Filius manumittitur tamquam servus, et servus liberatus patroni nomen accipit tamquam filius. — b) Servus fugitivus. V. hanc voc. — c) Servus mediastinus. V. hanc voc. — d) Servus nomenclator. V. hanc voc. — e) Servus peculiaris. V. hanc voc. — f) Servus stationarius. V. hanc voc. — g) Servus verna. V. hanc voc. — h) Servus vicarius. V. hanc voc. — i) Servi pœnæ dicebantur qui ob crimine adscribebantur fisco. *Cod. Theod.* 10. 12. 2. — l) Servi publici erant, qui magistratibus ac sacerdotibus publice loquebantur, et aliquando lictorum aut scribarum aut apparitorum etc. officio fungebantur, sive servili conditione, sive ingenua essent. *Cic.* 8. *Phil.* 8. 24. Eum Jussu Antonii in convivio servi publici loris exciderunt. *Liv.* 26. 47. Opides ad duo milia hominum erant, eos publicos fore populi R. edisi, cum spe proploque libertatis, si ad ministeria belli exire operam navassent. *Id.* 9. 29. ad fin. Potitia gens, cuius ad aram maximam Herculis familiaria sacerdotum fuerat, servos publicos, ministerii delegandi cause, solemnia ejus sacri docuerat. *Varro* apud *Gell.* 13. 13. Adiles tripartiti servis publicis non modo preendi non possunt, sed etiam ullo submovent populum. *S. C.* apud *Frontin.* *Aqued.* 100. Placere senatui, eos qui aquis publicis præessent, liciores hiis et servos publicos, ternos, architectus singulos et scribas et librarios, accensos præconesque totidem habere, quot habent li, per quos frumentum plebei datur. — m) Quot servi, tot hostes, in proverbio est. De quo Silius Capitolinus existimat, errorem hominibus intervenisse, præpositos plurimos evocantibus, vero enim similis assa, dictum initio, Quot hostes, tot servi, tot captivi fere ad servitum adducebantur. *Ille Festus* p. 261. 29. *Müll.* Opinionem Silius falsam esse, vel illud Seneca satis ostendit *Ep.* 47. Deinde ejusdem arrogantis proverbium facit: Totidem esse hostes, quot servos. Non habemus illos hostes, sed facinus. Adde *Macrobi.* 1. *Saturn.* 15. ante med. — De origine servorum seu de causis servitutis V. *Ackermann* (*Op. cit.* § 169). — Servos qui vendebant olim, paciebantur nonnumquam, ne fugitivos aut erroneos præstarent: Interdum et lex dicebatur, ut suo periculo adquireret emptor. Et li servi, quorum nomine venditor alibi præstaret, piteati vanum ire volebant. *Plaut. Pers.* 4. 3. 55. — Pretium commune servorum videtur fuisse viginti aureorum apud Romanos, sed verbatim saepe

pro diversis servorum dotibus. V. *Papinian.* *Dig.* 4. 4. 31. et *Cod.* 7. 7. 1. Sic apud Hebræos pretium fere erat triginta siclorum. V. *Exod.* 21. 32. et *Levit.* 27. 1. et seqq. De servis Hebræorum V. *Ackermann* (*Op. cit.* § 168. et seqq.). — Servi, quibus excla virilitas fuerat, pretiosiores erant et plaris estimabantur. *Quintil.* declam. 340. — Servorum nomina sumebantur vel ex patris, ut *Syrus, Geta, Phryx*, vel ex prisca heroibus, ut *Castor, Achilles*, vel a floribus et gemmis, ut *Amiantus, Beryllus*, vel a nom. Rom., ut *Statius, Davus*, vel ex prænom. domitorum, ut *Marcipor, Publipor, Lucipor*, h. e. *Marci puer* etc. (V. *Krahn*, *Antiq. R.* § 27.) Servos vero fuisse binomios, id est, servos, quemadmodum ingenuos, habuisse (prænomen) nomen et cognomen, negant, paucæque ea exempla, quæ contra fscere videntur, vel corrupta vel ad libertos referenda esse docuerunt *Hagenbuchius* passim, et *Hultmannus* in egregia *Diatriba inaugurati* etc. *Lugd. Bat.* Ita *Orelli Inscr.* v. 1. p. 489. — Servi dabsoluit etiam in præmium iis, qui victores ex prelio discesserunt. *Sil.* *Il.* 16. 455. et 567. — Servos crudelissime habitos apud veteres, præcipue Romanos, tradunt historici. V. *Pignoria*, op. de servis, ubi teterima de hoc hominum genere refert. Serrillium suppliciorum instrumenta varia uno quasi catalogo recenset *Plaut. Asin.* 3. 2. 4. Porro bule dominorum feritatis nullus modus impositus est, nisi imperialum aetate, per legem *Petroniam*, et quidem Hadriani potissimum atque Antonia. operâ. Attamen liberaliter habendos esse, multis ostendunt *Seneca Ep.* 47. et t., *Clem.* 18. et *Macrobi.* 1. *Saturn.* 11. Habet aliquid etiam *Cic.* 1. *Off.* 13. ad fin. et de libertis *Plin.* 5. *Ep.* 6. et 8. *Ep.* 16. — Servi frugitero ultra quinquaginta serviebant, quum se pecullo suo redimerent. *Plaut. Aulul.* 5. 8. et *Seneca Ep.* 80. — Servorum dies festos vulgo existimatur Idibus Aug., quod eo die Ser. Tullius, natus servus, ædem Dianæ dedicaverit in Aventino, in cuius tutela sint cervi, a quorum celeritate fugitivos vocant servos. *Hæc Fest.* p. 343. coll. p. 345. *Müll.* V. SATURNALIA. — De ritu, quo servi olim manumittebantur, V. eund. p. 158. 10. et *Plaut. Amph.* 1. 1. 306. Ob manualiorem vero prelium plerumque solvebant. V. MANUMISSUS. — Servi libertatem adepti Mercurio solvebant votum. *Inscr.* apud *Fabretti* p. 700. n. 213. et apud *Orelli* n. 2955. Item *Bercall.* *Inscr.* in *Corp. Inscr.* Lat. 1. 1233. — Servi tamen inde a primis Ecclesiis temporibus clerici fieri vetabantur, antequam libertatem consequi essent. V. *Justinian.* *Nov.* 123. c. 17. — Ceterum de servis V. plurime in *Cod. Theod.* et *Justinian.* itemque in *Digest.* et apud *Pignoria*, op. supra cit. Cf. etiam *Drumann, Gesch. R.* II. 147., 211. etc. et *Becker, Gallus* II. p. 81. seq. 2.ª ed. ¶ 2. Latiore sensu servus dicitur quisvis subjectus. — a) Generaliter. *Fellej.* 2. 73. 1. Ser. Pompeius Magoi filius, libertorum suorum libertus, servorum servus. — b) Spacialiter est minister. *Tac. Agric.* 15. Alterius manum, centurione, altarius servos vim et contumelias miscere. h. e. procuratoris ministros. *Vulgat. interpr.* *Matth.* 8. 23. Voluit rex rationem ponere cum servi suis. Cf. *Esth.* 2. 18. et 1. *Mach.* 1. 6. — c) Vicarius de eo, qui Deum colit. *Prudent.* 8. *Cathem.* 1. Christe, servorum regimen tuorum. Adde *Venant.* *Vit. S. Martin.* 4. 143. et *Vulgat. interpr.* *Exod.* 14. 31., *Num.* 32. 31., *Ps.* 33. 23. etc. — d) Servus Dei, xar' ἰσχυρῶν, dicitur de Christo apud eund. *Is.* 42. 1. Cf. *Matth.* 12. 18. et *Act.* 13. 47. — e) Huc etiam pertinet formula servus servorum Dei, qua primus Gregorius Magnus, Pontifex R., ejusque successores deo ius sunt. Hanc tamen vel similem ante alios usurpavit *Augustin.* *Ep.* 217. *Augustinus* episcopus servos Christi et per ipsos servus servorum ipsius. Adde eund. *Ep.* 120. 11.) Translat. *Cic.* 3. *Ferr.* 22. 58. Vidit enim, eos, qui iudiciorum dominos se dici volebant, harum cupiditatem esse servos. *Id. Cicer.* 53. Legum idcirco omnes servi sumus, ut liberi

esse possimus. *Id.* 2. *Ferr.* 50. 112. Neque tam servi illi domitorum, quam tu libidinum. Cf. *Plin.* 8. *Ep.* 22.

NB. Sunt qui servum etiam alque adeo proprie saluum significare velint innit auctoritate *Isid.*, qui 8. *Orig.* 4. 43. habet: Servi vocabulum inde traserunt, quod bi, qui Jore belli possent occidi a victoribus, conservabantur et servi fessot, a servando scilicet servi appellati. Ita et *Donat.* et *Augustin.* loc. supra cit., sed, ut vidimus, de origine vocis alii alia sentiunt, nec præter hos, qui etymon vocis tantum eluere conentur, non significationem et usum, in hoc sensu usurpavit quispiam, quod aciem.

Homonym. De discrimine inter servum et famulum, V. plura sub FAMULUS.

SERVUS, i, m. 2. F. voc. præced.

SĒSĀMA, æ, f. 1. et

SĒSĀMA, ōrum, n. plur. 2. F. SESAMUM

SĒSĀMINUS, a, um, adject. σνσάμινος, di sesamo, qui est ex sesamo. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 4. 49. (95). Sesaminum (oleum) aurium dolores sanat, et ulcera, quæ serpunt. Adde 13. *ibid.* 1. 2. (11), et 28. *ibid.* 11. 47. (168).

SĒSĀMŌIDES vel sesimoides, is, adject. σνσάμινος, simile ad sesamo, sesamo similis. Absoluta sesamoides a, gen., sesamōide, herba est grano amaro, folio minore, quam sesama. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 25. 54. (133). Sesamoides a similitudine nomen accepit. etc. Detrahunt bilem in equa potum. Est aliud sesamoides Anticyra nascens, quod ideo aliqui Anticyræon vocant: cetera simile erigenti herba. *Sillig.* sesimoides. *Id.* 25. *ibid.* 5. 21. (52). Helleborem in Anticyra insula rarissime supulit, quoniam sesamoides admiscet.

SĒSĀMUM, i, et plur. Sesama, ōrum, n. 2. et Sesama, æ, f. 1. (σνσάμινος et σνσάμινος) Scribitur et sisamum, tam in quibusdam libris Scriptorum, tum apud *Pallad.* 10. *R. R.* 7. et 11. *ibid.* 1., ut apud *Hesych.* σνσάμινος. et *Lyd.* περὶ μνησῶν. — Item sesima opud *Plin.* 15. *Hist. nat.* 7. 7. (28). et alibi. — Sesamum, sisamo, sesamo, σνσάμινος, inter æstiva frumante numeratur a *Plin.* 18. *Hist. nat.* 7. 10. (49), et *ibid.* 10. 22. (96), et 23. (98). Ad rem cl. *Fès* (*Op. cit.* T. 2. p. 127.) hæc habet: «Aujourd'hui la culture du sésame est abandonnée en Europe; mais en doit croire qu'elle fut autrefois très-répandue en Grèce et en Italie, puisque Théophraste (de Causis II. 17.) et Plinius mettent cette plante parmi les céréales». Nos vero statuit hanc synonymiam: «Σνσάμινος et Σνσάμινος Hippocr. Affec.; Theophr. de Caus. plant. 17. 19., Diosc. II. 121. — Sesama *Plin.*, loc. comm.; *Sesamum* *Peterum*, C. Baun. *Pin.* p. 27. — *Schit-chi*, Rheed. *Malab.* 9. p. 105. — *Sesamum orientale* *Linn.*, *Spec. pl.* 574.». Sed inter legumina ponitur a *Colum.* 2. *R. R.* 7. Ab Indis venit, et calium habet ferulaceum, folia saugioea, semen vasculis inclusum, ut *Plin.* tradit loc. cit. Hoc adeo gratum est in cibis, ut locum habeat in bellariis et condimentis. — a) Universalis. *Plaut. Pæn.* 1. 2. 112. Ut multa loquitur! alibi mihi laterculos, sesamum papaveremque, triticum et frictos nuceas. *Alii leg.* papaveremque tritum. *Petron. Sat.* 1. extr. Mellitos verborum globulos, et omnia dicta factaque, quasi papavere et sesama sparsa. — Varios habet usus in medicina, quos recenset *Plin.* 22. *Hist. nat.* 25. 64. (132). et *Cels.* 5. 15. possit inter ea quæ molliunt: Alique ex eo oleum, teste eod. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 7. 7. ad fin. V. SESAMINUS. *Colum.* 11. *R. R.* 2. circa med. Quibusdam regionibus hoc meos sesama seruntur. *Id.* 12. *ibid.* 15. Admescunt torrefacta sesama cum aiois Egyptio, et *ibid.* 57. Sesamum leviter torrefactum cum lis viridibus confectio. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 10. 22. (96). Æstiva frumenta distimus, sesamam, millium, panicum. *Sillig.* sesimam. — b) Culin. arborem in Egypto copiosam, quidam sesamum silvestre appellat. *Id.* 15. *ibid.* 7. 7. (25). — c) *Sesamon agrion* dicta est etiam a quibusdam herba heliotropium, teste *Apul. Herb.* 50.

SESCENAR vel

SESCENARIS, is, adject. Vox est parum certæ

origins et significations. Sunt qui ducant a *se-cena*, dolabra pontificali, ita ut ait qui hoc dolabra percussus mactatusque est: alii censent compositam esse ex *sesqui* aut *sex*, et *annus*, ita ut sit qui annum habet cum dimidio aut sex annos, idcirco legendum esse *sexcennarius* cum duplici *n*. alii tandem, ut in ea admodum obscura, alia comminiscuntur. *Liv.* 41. 15. Eposui patribus conscriptis, bovis seiscenaris, quum immolari licet, jecui decessisse.

SESCENI ci
SESCENTI. *V. SEXCENTI*.
SESCENTESIMUS. *V. SEXCENTESIMUS*.
SESCENTIES vel **secenties**. *V. SEXCENTIES*.
SESCESIMUS. *V. SEXCENTESIMUS*.

SESCLA, *s*, f. 1. Idem ac *sestula*. *Anthol. Lat.* 741. 11. *Sestula* sexta modo solet et modo *sestia* vocari. Adde *Auct. Carm. de libris past.* 41. et 13. *Hultsch*. — Hæc et *sesti* dicitur in *Tab. Cod. Barn.* apud *Hultsch. Metrol. Lat.*

SESLI. *V. voc. præced.*
SESCONCIA. *V. SESCUNCIA*.
SESCONTRARIUS, *a*, um, adject. Idem fortasse ac *subcontrarius*. *Frontin. De limit.* 2. p. 33. 21. *Rudorff*. Cujus rigoris incensum ut *se-* contrario sequemus, addita ante lineam ad capitulum perlicæ etc. Adde *Palb. ad Cels. Exp.* et rat. mensur. p. 102. 16. et alib. apud *Gromat.*; ubi *Gromat.* leg. *subcontrarius*, alii aliter. *V. SUBCONTRARIUS*.

SESCULYSSES. *V. SESQUILYSSES*.
SESCUNCIA, *s*, f. 1. (*sesqui* et *uncia*) Scribitur et *secentia*. *Inscript. mendosa apud Murat.* 1479. 2., emendata apud *Orell. Coll. Inscr. Lat.* n. 4563. *LOCVA PATET AGREI SESCUNCIAM QUADRATA ARCA IN MEDIO EST.* — *Sescuncia*, ut definit *Priscian. De fig. num.* p. 1348. *Putsch.*, est uncia et dimidia pars unciæ, un' oncia a mezzo: accipitur autem pro parte duodecime cum ejusdem dimidio, seu parte octava cujuscumque quantitatis. Occurrit autem ¶ 1. Substantivum more. *Mæcian. De ass.* § 5. Dividitur ea in octo octavas, quæ *secentia* vocantur, quarum est nota *Σ* — *Eccl. De ass.* § 11. Rel integre in octo partes distribuitur pars quilibet ex illis sine alio considerata *secentia* dici potest, reliquæ *secentideux*. *Cels.* 5. 18. n. 28. *Malagma*, quod habet galbani sive aurantii *secentiam*. *Colum.* 12. R. 57. *Leserli* radice *secentia*. *Id.* 5. ibid. 2. Quæ summa efficit jugeri *secentiam*, scripula duo et dimidium. *Tryphonin. Dig.* 87. 2. 7. *Sescuncia* hereditatis. *Frontin. Aqued.* 36. Diglus quadratus, in solvendum redactus habet diametri digitum novum et digitum *secentiam*. ¶ 2. Adjective. *Plaut. Epid.* 5. 1. 11. In manibus gestant copulas *secenties*. Alii *secentia*, et *Götz* leg. *secum simul*.

SESCUNCIALIS, *a*, adject. (*secentia*) d' un' oncia a mezzo, *secentiam* continens. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 15. 29. (94). *Mansa* crassitudine *secentia*.

SESCUNCIDÈUX, *uncis*, m. 3. (*secentia* et *deux*) ita vocatur pars asis, cui *secentia* decet, quæque etiam *deux* semuncia dicitur. *Palb. De ass.* § 11. *Septima* diviso (*asis*) hic adjungi potest: nam rei integre in octo partes distribuitur pars quilibet ex illis sine alio considerata *secentia* dici potest, reliquæ *secentideux*. et *moz.* Licet *asis* plures sint divisiones, tamen his septem numeratis ratiocinatores magis nitentur, et pers illa, quæ est *secentideux*, characterem nob habet, quo designatur. Alii utrobique leg. *semuncideux*.

SESCUNX vel *sesquonx*, uncia, m. 3. (*sesqui* et *uncia*) un' oncia a mezzo, *secentia*. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 25. 62. (187). *Fastigium* servari in pedes denne *secentem*. *Sillig.* *secentia*. Adde *Priscian. De fig. num.* p. 1348. *Putsch.*

SESCÜPLÆIS, *a*, adject. (*secentia*) Idem ac *secentia*. *Chalcid. Tim.* 36.

SESCÜPLEX, *sesquiplax* vel *sexplex*, *icla*, adject. (*sesqui* et *plico*) Idem ac *secentia*. *Quintil.* 9. 4. *ante med.* *Ποῦρος* aut par est, ut *de-* ctylus, unam anim syllabam parem brevibus habet: aut *secentia*, ut *pæon*, cuius vis est ex

longa et tribus brevibus; quiqua ei contrarius, ex tribus brevibus et longa, vel aliu quoquo modo, ut tempora tria ad duo relata *secentia* faciunt: aut duplex, ut *iambus* (nam est ex brevi et longa), quique est ei contrarius. *V. SESQUILICARIUS*. Adde *Paul. Diac. ex Fest.* p. 223. 3. *Müll. Cic. Orat.* 57. 193. Ita factor eos pedes esse, ut in ea elegit modum inquit aut *secentia* aut duplex aut par.

SESCÜPLICARIUS. *V. SESQUILICARIUS*.
SESCÜPLUM. *V. voc. seq. in fin.*

SESCÜPLUS vel *sesquiplus*, *a*, um, adject. (*sesqui* et *plico*) qui numerum, pondus aut mensuram totam in se continet, et præterea ejus dimidium. Alio nomine *sequialter* dicitur. *Es.* gr. *terciariorum* dicitur *asse* *secentia* *bis* *aril*, quia continet binarium et ejus dimidium *senarius* dicitur *esse* *secentia* *quater* *aril*, quia quatuor in se continet et *semper* dimidium ejus *partem*. *Censorin. De die natal.* 11. novem dies cum sex collectos, ait, *secentia* *rationem* *facere*. *Terentian. De syllab.* p. 2395. *Putsch.* *Sesquiplum* tempus, *decasse* est, *edasa* *latam* *syllabam*. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 22. 20. (34). *Pythagores* appellat totum, quantum abicit a terra *Luna*. ab ea ad *Mercurium*, spatii ejus dimidium: ab eo ad *Venerem* fere tantundem: a quo ad *Solem* *sesquiplum*. Adde *Inscript.* apud *Henzen* n. 6086. — Hinc

Sesquiplum, *i*, n. 2. absolute, substantivum more, *secentia* res. *Quintil.* 9. 4. 47. *Tria* ad duo relata *secentia* faciunt. *Terentian. loc. cit.* p. 2412. *Sesquipla* vel una vincet alterius *lingulam*. Adde *Mar. Victorin.* p. 40. 29. *Kcrl.*

SESE. *V. SUL*.
SESELI, *is*, n. et
SESELIS, *is*, f. 3. et

SESELUM, *i*, n. 2. *σεσέλις*, herba folio fronsiculi, sed crassiore, semina quoque non absimili, sed calidiora et hebetiora, capite anethi, in quo granum habet oblongum et angulosum, et quam editur, acre; radice autem longa et odore ingrato. Vignis herbariorum *azizfragiam* majorem appellat. *Cic. 2. Nat. D.* 50. ad fin. *Cervæ* panico ante partum perperant se quadam herbula, quæ *seseli* dicitur. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 32. 50. (112). Idem narrat: Item 20. *ibid.* 5. 18. (36), ubi etiam *seseli* vocari ostendit, quia quoque *σεσέλι* neutr. gen. *Græci* dicunt. Unde 25. *ibid.* 2. 52. (91). *Cervæ* monstravera *seseli*, *en-* *clisæ* a partu. *Sillig.* pro *seseli* *enclisæ* leg. *hel-* *sinen.* et *Plin. Palerian.* 1. 58. *Sesellum* *Gall-* *icum*. *Ci. Fée (Op. cit. Tab. 2. p. 378.)* exhibet hanc synonymiam: *Σέσέλι μαλακώτερον*, *Josc.* III. 60; *Σέλι* sive *Σέλι*, *Veter. Græc.*; *Σέσέλι*, *Antiq. Lat.*; *Seseli* *tormentosum* *Linæ.*, *Spec. plant.* 373. *Mox* vero addit: «*Plina* convient qu'il regne une très-grande confusion dans la nomenclature bellénique du *seseli*; nous en convenons avec lui».

SESEMA. *V. SESAMUM*.
SESQLIALTER. *V. SESQUIALTER*.

SESQLAS, *asis*, m. 3. (*sesqui* et *as*) *synop.* pro *sesquial*, ex ei dimidium. *Gloss. Gr. I* p. 399. *Fulc.* *Ἀσάριον ημισυ*, *sesquial*. *Cl. Priscian. De fig. num.* p. 1351. *Putsch.*

SESQLATUS, *a*, um, particip. ab *insest.* *sc-* *quo*, *as*, quod a *sesqui* derivatur. *Sesquial* porro appellantur don numeri inter se ita comparati, ut non totus numerus major aliquoties minorem contineat, seu minor majorem aliquoties metiatas; sed ut factum ea pars, quæ minorem excedit majorem, seu minor exceditur a majore, ambobus metiatur. Horum numerorum rationem *Capell.* 7. p. 251. *superparticularem* vocat. *V. SESQUIL*. *Augustin.* 1. *Mus.* 9. § 17. Quoties illi numeri, ubi multiplicatio minore sit major, vocentur complicitati, hi autem *sesquial* veteri jam nomine. Nam *sesque* appellantur, ubi duo numeri ad se ea ratione affecti sunt, ut tot partes habeat ad minorem major, quota parte sui præcedit major minorem: nam si est tria ad duo, tertie parte sui præcedit major minorem; si quatuor ad tria, quartæ; et quinquæ ad quatuor, quintæ, atque ita deinceps: eadem ratio est

et in sex ad quatuor, octo ad sex, decem ad octo, et inde sicut hanc rationem in consequentibus et in majoribus numeris animadvertere atque explorare. Nominis autem hujus originem non facile dixerim, nisi forte *sesque* quasi *se* absque dictum, id est, ab *seque* *se*, quia quinquæ ad quatuor absque quinta parte sui major hoc est quod minor. et *moz.* Hujus origo nominis non est absurda, etiam si forte non ea sit; quam *secutus* est qui hoc nomen instituit. *Id. ibid.* § 18. Numeri *sesquial* in infinitum possunt pergere, nam duo ad tria, tria ad quatuor, quatuor ad quinquæ quum dicimus, videtur nihil prohibere cetera persequi, nullo resistente fine: sive isto modo velia in eodem genere perseverare, ut duo ad tria, quatuor ad sex, sex ad novem, octo ad duodecim, decem ad quoddecim et deinceps: ita in hoc genere, sive in ceteris, nullus finis occurrit. *Terentian. De pedib.* p. 2417. *Putsch.* Imper numerus *pæonius* utriusque coget *Aptara* duobus tria vel quaterne *terali*, *Sesquata* fere quod numerus *pæon* *ecet* *istos*. *h. e.* quod unitas, quæ major numerus excedit minorem, atque quæ dividit eo metitur, ut 2 ad 3, 4 ad 3. Alii leg. *secentia*, alii *sesquialtera*, alii *sesquarta*, sed nihil mutandum.

SESQLÆ. *V. SESQUIL*.
SESQLIOCTAVUS. *V. SESQUIOCTAVUS*.
SESQLIBERTIUS. *V. SESQUILIBERTIUS*.

SESQLI, adverb. numerale. — a) *Sesqui* pro *sesqui* habet *Augustin.* 1. *Mus.* 9. § 17. — b) *Rationa* *habita* *etym.*, *nomine* *hujus* *origo*, ut ait *id. Augustin.* *loc. cit.*, non facile reperitur, nisi forte *sesque* quasi *se* absque dictum, id est ab *se*: et *tertera* *littera* *e*, et *mutata* *p* in *q*, ut ab *er* prius *sei*, de *in* *si* factum est, a *ποσῶν* *pæna* et *pæna* et ab *ἴσῳ* *isquor*; hinc etiam *Lessinorum* quo a *Græco* *ποῖ*, et quinquæ ab *Eolico* *πέπτα* pro communi *πέπτα*. *V. INSEQUE* et *PIT-* *PIT*. *Dariuscula* tamen sunt hæc; probabilius mihi videtur *noletio* *Forcellini*, qui *sesqui* a *semitis* et *que*, vel *qui*, ut placet *Freundio*, factum esse docet, *h. a.* et *semitis*. — c) *Fre-* *quentius* usurpatur in compositione, ut *sesqui-* *cyathus*, *sesquidigitus*, *sesquihora* et alia multa, quæ hinc ordine subijcimus. — *Sesqui* est di- *midia* *aliquæ* *quantitatis* *pars*, quæ toti addi- *tur*, *un mezzo* in *più*, ut in compositis videre est. *Cl. Furlanetto* vult ex eo, quod statuit, *etym.*, propria significare *insuper*, *præterea*; *Idcirco* hæc habet: Quum duo priores numeri ex eorum serie, qui *sesquial* dicuntur, ut tria ad duo, ita inter se affecti sint, ut major minorem contineat, et *insuper* unitatem, quæ quidem est attem ejusdem minoris numeri dimidium; hinc factum est, ut *sesqui*, quod propria, ut vidimus, idem significat eo *insuper*, etiam pro dimidio cujuscumque quantitatis a Latinis plerumque usurpetum fuerit, acceptis tamen vocibus *sesquialterius* et *sesquialterius*, in quibus idem significat ac *Græcorum* *ἴσῳ*, *insuper*, eam scilicet minoris numeri partem, quæ a sequente numeralli adjectivo tertius et octavus satis perperitua indicatur. *V. SESQUATUS*. Ita *Furlanetto*. Sane in compositis præsertim ex numeris ordinibus hinc vocis vim hanc ratio incute *Græ-* *cæ* *particulæ* *ἐν*, *exempla* *subiecta* ostendunt. *V. Capell.* 7. p. 251. *Cic. Orat.* 56. 189. *Pæon* enim, qui additur ad numeros, partitur ita, ut ne- *cessæ* sit, partem pedis aut æqualem alteri parti, aut altero tanto, aut *sesqui* esse majorem. Ita sit *æquale* *dactylis* (—), duplex *iambis* (—), *sesquialter* *pæoni* (—), *h. e.* ita in *dac-* *tyllis* *pars* *pedis* sit *æqualis* *alteri* *parti*, quia *tyl-* *leba* *longe* *duas* *breves* *æquat*, ut in *dicera*: du- *plex* *in* *iambis*, quia habet unam partem altero tanto majorem altera, quum *syllaba* *longa* *sequens* *duplo* *major* sit *brevi* *precedente*, ut in *salus*: *sesquialter* *in* *pæone*, quia quum is constat *longa* *et* *tribus* *brevibus*, ut *insolitus*, *tres* *illæ* *breves* *long-* *gam* *dimidio* *superant*.

SESQLIALTER vel *sesquialter*, *tertia*, *terum*, adject. *Formam* *sesquialter* apud *Boeth.* *loc. cit.* legit *Frédéric*. — *Sesquialter* est superdimi-

dius, qui quantitatem aliquam in se continet ejusque partem dimidiam, sesquialtero, *ἡμισυς*.

I.) Proprie. *Cic. Tim. 7.* Deinde (detraxit partem) tertiam, quæ esset secundæ sesquialtera, primæ tripla, et mox. Sesquialteris autem intervallis et æquidistantiis et sesquialteris sumptis ex his colligationibus, in primis intervallis sesquialtero intervallu sesquialtertia omnia explebat. *Vitruv. 3. 1. circa med.* Dimidia adjecta quum facta sunt novem, sesquialterum (*mathematici dicunt*), qui *ἡμισυς* appellatur. *Augustin. 2. Music. 10. § 18.* Quum eos pedes coosidero, in quibus una brevis est et duæ longæ, id est bacchicum (— —), et creticum (— — —), sesquialteri numeri rationelevationem ac positionem in his fieri video. Eadem ratio est et in iis quatuor, in quibus una longa est et tres breves, qui quatuor pæones ex ordine nominantur (— — — —), et mox § 19. Sesquialtera vero copulatio in duobus et tribus apparet, jam sesquialtertia tribus et quatuor. *Boeth. 1. Arithm. 24.* Superparticularis vero est numerus ad alterum comparatus, quotiens habet in se totum minorem et ejus aliquam partem: qui si minoris habeat medietatem, vocatur sesquialter, si vero aliam partem, vocatur sesquialterius, si vero quartam, sesquiquartus et si quintam, sesquiquintus; atque his nominibus in infinitum ductis in infinitum quoque superparticularium forma progreditur. Adde *ibid. 27.*

II.) Translate. *Apul. Apolog. p. 578. Oudend.* Jube, Maxime, Consules computari: nisi fallor, Invenies nunc Pudentillæ baud multo amplius quadragesimum annum ætatis ire. O falsum audax et nimium mendacium, viginti annorum exilio puniendum! dimidio tanto, Æmiliane, mentiri falsa aures et sesquialtera?

SESQUICUBITUM, *i. n. 2.* cubitum cum dimidio. *Gloss. Gr. Lat. πηχυς εἰς ἡμισυ;* scutibitum (*leg. sesquicubitum*).

SESQUICULEARIS vel sesquicullearis, *a, um, adject.* qui culci mensuram continet, et dimidii. *V. SESQUOL Colum. 12. R. R. 18. extr.* Sant autem satis sesquiculearibus doliis picis duræ pondo vicensena quina.

SESQUICYATHUS, *i. m. 2.* cyathos cum dimidio. *Cels. 6. 7. n. 2.* Nuces amaræ XXV, multis sesquicyathus.

SESQUIDECIMUS, *a, um, adject.* qui unum aliquem numerum continet, et insuper decimam ejus partem. *Boeth. 2. Arithm. 9. p. 1092.* Si duos numeros eorum differentia integre fuerit perennia, in eadem sunt proportionales numeri, quos sua differentia mensa est, la qua erunt proportionem etiam hi numeri, secundum quos eos sua mensa est differentia. Sint enim numeri L. et LV., hi ergo ad se invicem sesquidecima habitudine comparantur, et est eorum differentia quinarum, qui scilicet est pars decima numeri L.

SESQUIDIGITALIS, *a, adject.* sesquidigitum continens. *Vitruv. 10. 22. ante med.* Foramen semidigitale, digitale, sesquidigitale.

SESQUIDIGITUS, *i. m. 2.* un dito e mezzo.

SESQUIHORA, *a, f. 1.* un' ora e mezzo, *τριμυδιον*, una hora cum dimidia *Plin. 4. Ep. 9. ante med.* Egeram boris tribus et dimidia: superat sesquihora.

SESQUIJUGERUM, *i. n. 2.* Jugerum cum dimidio. *Plin. 18. Hist. nat. 19. 49. (178).* Justum est proscindere jugerum uno die, itari sesquijugerum. *Id. 4. ibid. 8. 15. (31).* Tempore vocatur quatuor mil. passuum longitudine et ferme sesquijugerum latitudine.

SESQUILIBRA, *a, f. 1.* una libra e mezzo, *τριμυδιον*, una libra cum dimidia altitius. *Cato R. R. 106.* Sesquilibrium salis frigit. *Colum. 12. R. R. 36.* Sesquilibrium forismarini.

SESQUIMENSIS, *i. m. 3.* unus mensis cum dimidia parte alterius, un mese e mezzo, *τριμυδιον*. — a) Substantivum more. *Varro 1. R. R. 27.* Ejus (solis) cursus annalis primum fere circiter tertis mensibus ad fructus est di-

visus in quatuor partes, et idem subtilius sesquimensibus in octo. — b) Adjective. *Id. 3. 10. ad fin.* Ad saginandum eligunt pullos circiter sesquimenses qui sunt nati. *Alit leg.* sesquimenses. *Schneiderus* vero legend. probat pullos quatuor sexve menses qui sunt nati.

SESQUIMODIUS, *i. m. 2.* un moggio e mezzo, modius et modii dimidium. *Varro 1. R. R. 7.* Noces integras, quas uno modio comprehendere possis, quod putamina suo loco quæque habet natura composita, easdem si frigeris, viz sesquimodio concipere possis, et 42. In jugerum unum scribunt opus esse Medicæ sesquimodum. *Cic. 5. Ferr. 92. a med.* Numquam tam grati hi sesquimodii tritici, Q. Hortensi, fuissent. *Colum. 2. R. R. 13.* Lentis sesquimodius.

SESQUINONUS, *a, um, adject.* qui aliquem numerum continet, et nonam ejus partem. *Boeth. Geometr. 1. p. 1518. (ed. Basil. a. 1570.), Friedlæin* repugnans. *P.* tamen Quicherat, *Add. Lex. Lat. p. 266.*

SESQUIOBOLUS, *i. m. 2.* *τριμυδιον*, obolus cum dimidio. *Plin. 26. Hist. nat. 8. 46. (73).* Dejecto quod supernat, reliquos succos purgat utraque parte, sesquibolo in aqua mulsa.

SESQUIOCTAVUS vel sesqueoctavus, *a, um, adject.* *τριμυδιον*, superoctavus, qui continet aliquam quantitatem ejusque partem octavam. *V. SESQUI. Cic. Tim. 7.* Sesquioctavo intervallo sesquialtertia omnia explebat. *Boeth. 1. Music. 10.* Sesquioctava proportio. Adde *Arnob. 2. p. 66.*, ubi leg. sesqueoctavus. et *Capell. 1. p. 6. V. EPOGDOUS.*

SESQUIOCTAVUSDECIMUS, *a, um, adject.* qui continet aliquam quantitatem ejusque partem decimam octavam. *Boeth. 3. Music. 2.* Sesquioctavodecima habitudo.

SESQUIOPERA, *a, f. 1.* opera diei quius et dimidiat. *Colum. 2. R. R. 13.* Fabæ modii quatuor occurrunt sesquiopera, sariuntur sesquiopera, metuntur una opera.

SESQUIOPUS, *eris, n. 3.* opus diei unius et dimidiat. *Plaut. Capt. 3. 5. 65.* Inde ibis porro in latomias lapidarias. Ibi quum octonos alii lapides effediant, Nist quotidianus sesquopus confeceris, Sexcentotuplo nomen indetur tibi.

SESQUIPEDALIS, *a, adject.* d' un piede e mezzo, pedem magnitudinis et dimidium habens. I.) Proprie. *Cato R. R. 15.* Sesquipedalis parles. *Vitruv. 10. 21.* Arrectaria latitudine sesquipedali. *Id. 5. 10.* Sesquipedales tegulæ. *Colum. 9. R. R. 19.* Sesquipedalis mensura. *Plin. 7. Hist. nat. 16. (75).* Sesquipedales homines. *Vitruv. 10. 15.* crassitudo. et *ibid.* latitudo.

II.) Translate. *Horat. Art. P. 96.* Telephus et Peleus, quum pauper et esul uterque, Projicit ampullas et sesquipedalia verba. *h. e.* grandia, tumida, gravia, inflata, qualia sunt tragicorum; vel id, ut alii interpretantur, *ὑπερβολικῶς* dictum. Adde *Martial. 7. 14.*

SESQUIPEDANEUS, *a, um, adject.* sesquipedalis. *Plin. 9. Hist. nat. 27. 43. (83).* Attolunt e mari sesquipedanea fera cornua.

SESQUIPEDIS, *a, adject.* (sesquipes) sesquipedalis. *Gargil. 2. de re hort. (edente A. A. Scotio) 1.* Supra nubes terra sesquipedis ingeritur.

SESQUIPES, *edis, m. 3.* mensura unius pedis et dimidii, un piede e mezzo, *τριμυδιον*. *Plaut. Trin. 4. 2. 53.* Quæ facie est homo? sv. sesquipedes est, quam tu, longior. *Varro 1. R. R. 43.* Cylindrum in sesquipedem ponitur. *Colum. 3. R. R. 13. a med.* Nisi tamen si scatorigo palustris obvia, plus, quam sesquipedem, prohibeat infodere. *Martial. 8. 60.* Summa Patatini poterat aquare colossi. Si feræ brevior. *Claudia*, sesquipedæ. — Absolute. *Plaut. Pers. 1. 56.* quam tibi, Calva, Pinguis aqualiculus propenso sesquipedæ exiret.

SESQUIPLAGA, *a, f. 1.* una ferita e mezzo, duo ictus sed imperes. *Tac. 15. Ann. 67.* Quam viz duobus ictibus espul amputavisset, seviriū apud Neronem jactavit, sesquiplaga interfectum a se dicendo.

SESQUIPLARIS, *i. m. 3.* (sesquipleus) miles, qui ob virtutem annuam unam cum dimidio

accipiebat. *Veget. 2. Milit. 7.* Torquati duplares, torquati sesquiplares, quibus torques aureus solidus virtutis præmium fuit, quem qui maris set, præter laudem interdum duplas; duplares duas; sesquiplares unam semis consequebantur annuam. *Inscript. apud Reines. cl. 8. n. 13.* ATRELIUS QUINTVS DVELICARIVS HERES ET ATRELIUS AVRIANVS SESQ. (*h. e.* sesquiplaris) SECUNDVS HERES AMICO OPTIMO F. C. V. DUPLARIS ET SESQUIPLARIVS. Adde aliam apud *Henzen n. 7184.*

SESQUIPLEX. V. SESCUPLX.

SESQUILICARIUS, *a, um, adject.* (sesquipleus) idem ac sesquiplaris. *Hygin. Gromat. 16. p. 75.* Ala miliaria terminas habet XXIV, in iis decuriones duplicarii et sesquiplarii, idem qui et numerus turmarum, et *ibid.* Habent æquos singuli decuriones ternos duplicarii et sesquiplarii binos. *Inscript. apud Fabrett. p. 104. n. 245.* T. PL. SATURNINO SESQUILIC. EX NVM. EQVITVM SINGVLAR. AVG. etc. Alia apud *Don. cl. 1. n. 147.* L. ATPIDIVS MASCVLINVS SESQUIPLICARIVS. Alia apud *Donat. 304. 9.* ARBITRATV CELARI (*lege Celadi*) SASQUILICARIIVS HEREDIS. — *Spon. Miscell. antiqu. p. 262.* in eadem *Inscript.*, quam refert *Fabrett. loc. cit.* in § 1., perperam, ut videtur legit *sesquipleus* pro *sesquipleus*; quasi vero sesquipleus idem significet ac sesquiplarius.

SESQUIELUS. V. SESCUPLUS.

SESQUIQUARTUS, *a, um, adject.* idem ac superquartus. *Boeth. 1. Arithm. 24.* Superparticularis est numerus ad alterum comparatus, quoties habet in se totum minorem et partem ejus aliquam. Qui si minoris habeat medietatem, vocatur sesquialter; si vero tertiam partem, vocatur sesquialterius; si vero quartam, vocatur sesquiquartus, et si quintam, vocatur sesquiquintus. *Id. ibid. 27.* Qui duplicem habuerit alium numerum et ejus mediam partem, duplex sesquialter; qui quartam, duplex sesquialterius; qui quintam, duplex sesquialterius. *Id. 5. Music. 17.* Sesquiquarta proportio.

SESQUIQUINTUS, *a, um, adject.* idem ac superquintus. *Boeth. 1. Arithm. 33.* Sesquiquinta proportio. Adde 1. *ibid. 29.* et *V. voc. præced.*

SESQUISENEX, *senis, m. 3.* qui senis unius ætatem et dimidiam alterius prætergressus est, atque adeo est decrepitus. *Pompon. apud Varron. 7. L. L. 28. Müll.* Ridiculum est quum te Cascam tua dicit amica, Filla Potoni, sesquisenex puerum. *Furlanetto in App. ait,* locum sibi videri ita esse refingendam: Ridiculum est quum te Cascam tua dicit amica Filla Tithoni, sesquisenex puerum. At recentiores aliter leg. *Cf. Müllerum ad h. l.*

SESQUISEPTIMUS, *a, um, adject.* qui unum aliquem continet numerum ejusque septimam partem. *Boeth. 5. Music. 17.* Sesquiseptima proportio.

SESQUISEPTIMUSDECIMUS, *a, um, adject.* qui continet aliquem numerum et septimadecimam ejus partem. *Boeth. 3. Music. 1.* Sesquiseptimadecima proportio.

SESQUISEXTARIUS, *is, m. 2.* sextarius cum dimidio. *Musa comp. med. 2.*

SESQUISEXTUS, *s, um, adject.* qui continet numerum aliquem et sextam ejus partem. *Boeth. 2. Arithm. 4. et 2. Music. 4.*

SESQUISEXTUSDECIMUS, *a, um, adject.* qui quantitatem aliquam continet et insuper sextadecimam ejus partem. *Boeth. 3. Music. 1.*

SESQUITERTIUS, *a, um, adject.* *ἐπιτρίτος*, supertertius, qui continet aliquam quantitatem ejusque partem tertiam. *V. SESQUI. Cic. Tim. 7.* Intervalla sesquialtertia et sesquioctava. *Boeth. 1. Arithm. 27.* Sesquialtertia comparatio. et 28. habitudo. et 29. Duplex sesquialterius. *V. SESQUIQUARTUS, SESQUIALTER et EPITRITUS.*

— *Illico*

Sesquialterium, *is, n. 2.* absolute, substantivorum more, est, ut debuit idem *Boeth. 1. Music. 29.*, ter pari tertiam. *Gloss. Lat. Gr.* Sesquialterium, *ἐπιτρίτον*.

SESQUITRICESIMUS, *a, um, adject.* qui aliquam quantitatem ac tricesimam ejus partem continet. *Boeth. 5. Music. 17.* Sesquitricesima

quinta proportio. Alii leg. *sesquialtricenisima* quinta conjunctio.

SESQUIULYXES vel *Sesquilysses* et *Sesquulires* vel *Sesculisses*, la, m. 3. quasi unus et dimidius *Ulysses*. *Varro* hoc titulo inscripsit unam e satiris suis, posuitque pro homine astutissimo et callidissimo. Citant hanc satiram *Plin. praef. Hist. nat.* 24. et *Nonius* saepe.

SESQUIVICESIMUS, a, nm, adject. qui continet aliquam quantitatem et vicissimam ejus partem. *Boeth.* 5. *Mus.* 17. *Sesquivesima* prima proportio. et *ibid.* 18. *Sesquivesima* septima proportio. Sunt qui utrobique conjunctum leg.

SESQUIVICESIMUS PRIMUS, a, um, et **SESQUIVICESIMUS SEPTIMUS**, e, um. *V. SESQUIVICESIMUS.*

SESSONX. *V. SESCUNX.*

SESSIBILE, is, n. 3. (sedeo) idem ac *sessibilum*. *Jul. Valer.* 1. *Res gest. Alex. M.* 36. (edente *A. Mar.*) *Alexandrum* inducunt in sedem templumque *Vulcani*, *Aegyptii* regni veste dignati sunt, et sella e *sessibile* *Dei*.

SESSIBULUM, i, n. 2. (sedeo) *sedile*, *sedila*, *sedile*, *sedes*: a *sessum* supin. verbi *sedeo*. *Plaut.* *Pæn.* 1. 2. 56. de *meretricib.* Quae tibi olant stabulum statumque, sellam et *sessibulum* meum. h. e. odore decedant, se totos dies stant, aut sedere pro foribus fornicis, dum amatores erumpant. *Apul.* 1. *Met.* *Aesida* letis. nam praemetu tetronum nulla la parare nobis licet.

SESSILIS, e, adject. 1.) Proprie. *¶* 1. *est* la, qui sedendo aptus est, in quo facile. *ur. Ovid.* 12. *Met.* 401. de equo pulcro. sic tergum *sessile*, sic stant pectora celsa toris. *¶* 2. Active, qui facile sedet. *Pers.* 5. 147. *Vegetanumque* rubellum *Exbalet* vopida laeom pice *sessilis* obba. h. e. quae fundum habet latum, et per se facile stat ac sedet.

II.) Translate *sessilis* plura dicuntur, apud *Plin.* 15. *Hist. nat.* 15. 16. (56), quae minime pediculo et ventriosa sunt. — *Sessilis* *laciua*, *γαραγγλος*, *ἐδρῶς*, quae in caulem non crescit, nec assurgit, sed in plano et in latitudinem se spargit. *Plin.* 19. *ibid.* 8. 38. (125). et *Martial.* 3. 47, qui 10. 48. *sedentem* vocat. *Slo* brevisca *sessili* folio. *Plin.* *ibid.* 41. (140). *Sic Pallad.* 11. R. 11. de *malvis*. Si transferenda plantis nodum fecies in radice, sessiles fiant. — *Sessiles* verrucae, depressae, non eminentes. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 2. 8. (22).

SESSIMONIUM, ii, n. 2. (sedeo) id, in quo sedemur, ut *Sessimonia* deorum, apud *Plin.* 7. *praef. n. med.*, sunt loca in quibus dii sedent, h. e. temple, ubi simulacra deorum reponuntur, quasi sedent.

SESSIO, ōis, f. 3. (sedeo) *sedendi* actio. 1.) Proprie. *¶* 1. Generalit. *Cic.* 1. *Off.* 35. a *med.* *Stans*, *Incensum*, *sessio*, accubito habent illud decorum. *Id.* 1. *Nat. D.* 34. 94. *Ingressusque*, *cursum*, *accubito*, *Incensatio*. *sessio*. — In plur. nm. *Id.* 6. *Fin.* 12. a *med.* *Sessiones* quaedam et *fiat* *fractique* *motus*. *¶* 2. Speciatim de disputatione aliqua, quae sedendo fiunt. *Id.* 3. *Orat.* 30. sub fin. *Ambulatio* *ante-* *meridiana*, aut *pomeridiana* *sessio*. *¶* 3. *Dies* *sessionum*, quibus praetor fore dicit pro tribunali sedens, *giorni d'udienza*, apud *Ulp.* *Dig.* 38. 15. 2. ante *med.* *¶* 4. *Est* *etiam* *embalis*, *bagno*. *Cael. Aurel.* 5. *Tard.* 1. a *med.* *Prodest* et *sessio* *ex vino* *vehementiori* *confecta*, quam *Graeci* *ἐνχα-* *σίου* vocant.

II.) Translate. *¶* 1. *Abstractorum* *mores*. *Cic.* 14. *Att.* 14. circa *med.* *Illam* *sessionem* *Capitolinam* *mibi* *non* *plecuisse*, *tu* *testis* *es*. h. e. *illam* *morem* et *castitatem*, quae *Brutus* et *Cassius*, *Caesare* *oculo*, in *Capitolio* *tempore* *otiose* *triverunt*, nec *qualequam* *aliud* *egerunt*, quae *res-* *puhl.* in *libertatem* *restitueretur*. *Sedere* *enim* *aliquando* *est* *otiosum* *esse*. *Apul.* 4. *Met.* *Ursum* *diutina* *captivitate* *fatigatum*, *pligre* *etiam* *sessione* *lauguidae*, *dallo* *star* *ferme* *in* *gabbia*. — *Huc* *pertinet* *illud* *Fulgat.* *interpr.* *Pr.* 138. 2. *Tu* *cognovisti* *sessionem* *meam* *et* *resurrectionem*

meam. h. e. *omnes* *actus* *meos*, *statum* *omnem* *vitam* *meam*. *Sinillat* *Thren.* 3. 63. *Sessionem* *eorum* *et* *resurrectionem* *eorum* *vide*: *ego* *sum* *pessimus* *eorum*. h. e. *si* *sedent* *si* *ve* *surgunt*, *sc.* *omni* *tempore*, *ego* *sum* *sermo* *si* *ve* *fabula* *eorum*. *¶* 2. *Concreto*, ut *ajunt*, *sensu*. — a) *Est* *locus*, *ubi* *sedatur*, *sedila*, *sedes*, *sedile*, *sedila*. *Cic.* 2. *Orat.* 5. 20. *Porticus* *et* *palaeire* *et* *tot* *loca* *sessiones*. *Id.* 5. *Fin.* 1. 2. *Polemo*, *cujus* *ipse* *illa* *sessio* *fuit*, *quam* *videmus*. *Cael. Aurel.* 2. *Tard.* 7. 94. *Sessio* *oculorum*. h. e. *orbita*. *Id.* 5. *ibid.* 4. 86. *veretri* *h. e.* *lucina* *pars*. *Id.* 3. *Acut.* 22. *init.* *Defusio* *est* *fluor* *parvi* *temporis*, *ultimorum* *partium* *coll* *et* *que* *sessionis* *nive* *longanovis*, ut *nos* *appellamus*. *sc.* *longi* *seu* *recti* *intestini*. *Id.* 1. *ibid.* 8. 53. *Aliqui* *caesorem* *pati* *dixerunt*; *alii* *ejus* *fundum* *nive* *basin* *quam* *nos* *sessionem* *dicere* *poterimus*. — b) *Propolice*. *Id.* 4. *Tard.* 3. 45. *Sessionis*, *quam* *Graeci* *bedram* (*ἐδρα*) *vocant*. *Cf.* *SEDES*. et *moz.* *Appouenda* *rursum* *sessioni* *vaporatio* *stymmatum*.

SESSITO, as, avi, ars, n. 1. *frequentat*, vel *intens.* a *sedeo*, saepe *sedens*, *καθίζουσα*. *Cic.* *Brut.* 15. 59. *Ut* *quam* *deam* *in* *Pericelli* *labris* *scripsit* *Eupollis* *senariasse*. *Apul.* 1. *Dogm.* *Plat.* *prope* *fin.* *At* *enim* *illae* *optima* *sunt* *partes* *(corporis)*, *quae* *labor* *subigit*, *ut* *femina* *ipsa*, *quae* *sessi-* *tandi* *regio* *est*. *Jul. Valer.* 3. *Res gest. Alex.* M. 85. *Soper* *orbem* *almulicrum* *columbae* *sessitabat*.

SESSUNCULA, ae, f. 1. *diminut.* a *sessio*, parva *sessio*, *piccola* *sessio* o circulo di personae. *Cic.* 5. *Fin.* 20. 56. *V. SEMICIRCULUS.*

SESSOR, ōis, m. 3. (sedeo) qui sedet, *seditor*, *ἐδραστής*. *¶* 1. *Generalit.* *Horat.* 2. *Ep.* 2. 130. *In* *vacuo* *latens* *essor* *plausorque* *theatro*. *Sueton.* *Vit. Lucan.* *Adso* *ut* *quondam* *in* *lustris* *publicis*, *clarore* *strepitu* *ventris* *emisso*, *hemistichium* *Neronis*, *magne* *cum* *essorum* *fuga*, *praenuntiavit*. h. e. *desidentium*. *¶* 2. *Speciatim* *de* *eo*, *qui* *equo* *sedet*, *cavaliere*. *Seneca* *Const.* *sap.* 12. *ad* *fin.* *Pecora* *verbere* *domantur*: *neo* *irascimur* *illis*, *quum* *essorum* *recusaverint*. *Adde* *Sueton.* *Ces.* 81. *Veget.* 2. *Peterin.* 28. *Augustin.* *Serm.* 885. et *Fulgat.* *interpr.* 2. *Anch.* 3. 25. *¶* 3. *Item* *habitor*, *incola*. *Nepos* *Cim.* 2. *Sessores* *veteres* *urbe* *insulaque* *eiecit*.

SESSORIUM, ii, n. 2. (sedeo) *¶* 1. *Est* *sedes*, *sedila*. *Cael. Aurel.* 1. *Acut.* 11. ante *med.* *In* *vicina* *portica* *gestatio* *edibibenda*, *ita* *et* *selio* *bejulatorie*, *vel* *quolibet* *essorio* *leniter* *atque* *mediocriter* *moveantur*. *¶* 2. *Item* *locus* *ad* *sedendum*. *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 77. *Burm.* *Cubiculum*, *in* *quo* *ipse* *dormio*, *viperam* *bujus* *essorium*. h. e. *sedes*, *habilitio*, *conclave*. *Adde* *Acron.* *ad* *Horat.* 1. *Sot.* 8. 15.

SESSUS, us, m. 4. (sedeo) *sessio*, *sedendi* *actus*. *Apul.* *Florida.* n. 16. *Locum* *sessus* *impertunt*.

SESTERTIA. *V. SESTERTIUS.*

SESTERTIANUS, a, nm, adject. dicitur de agro a *Frontin.* de *Colon.* p. 109. *Goes.* *Agri* *Buxentionis* *sestertianus* *est* *assignatus* *in* *cancellationem* *limitibus* *maritimis*. *Ad* *Rudorff.* *leg.* *alivestertianis*. *Cf.* *Furlanetto* *in* *App.* *ed* *h.* *v.* *haec* *habet*: *Sestertianus* *quid* *significet*, *eruditil* *inquirendum* *relinquo*. *Pro* *mea* *parte* *nihil* *sane* *certi* *dicem*; *sed*, *si* *vera* *est* *lectio* *et* *Goes.* *proposita*, *haec* *vox* *mibi* *videtur* *conjugi* *posse* *cum* *v. sestertius*, *qui* *ad* *mensuram* *quoque* *agri* *refertur*. *V. Colum.* *Arbor.* 1. a *med.* *In* *SESTERTIUS*; *ita* *ut* *loci* *sententia* *hmo* *sit*: *Agri* *Buxentini* *per* *sestertios* *dimensus* *est* *assignatus* *est*.

SESTERTIARIUS, a, nm, adject. (*sestertius*) *ad* *sestertium* *pertinens*.

1.) Proprie. *Maccian.* *De* *ass.* § 1. et 75. *Ad* *quinarium* *et* *victoriatum* *rationem* *Roma* *confici* *neocio*; *quemadmodum* *tamen*, *si* *vells*, *conficiat*, *facilius* *apparebit*, *si* *prilus* *insuperis*; *ad* *quem* *modum* *sestertiarie* *ratio* *confiat*. h. e. *quae* *de* *sestertia* *calculandis* *agil.* *Cf.* *Mommsen* *in* *Memor. dell'Inst.* *archeol.* v. 2. p. 330. et *seq.* — *Sestertiarie* *usum*, *idem* *quod* *italice* *dicimus* *il* *due* *e* *mezzo* *per* *cento*. *V. Bullert.* *archeol.* a. 1835. p. 131.

II.) Translate. *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 45. *Burm.* *Glyco* *autem*, *sestertiarini* *homo*, *dispensatorem* *ad* *bestias* *dedit*. h. e. *qui* *censu* *pauper*, *et* *cujus* *patrimonium* *nommo* *sestertio* *em* *potest*: *vel* *qui* *patrimonium* *habet*, *millie* *nummos*: *a* *sestertio*, *non* *nommo*, *verum* *pondere*, *quod* *valebat* *nummos* *millie*. *Ita* *Sheffer.* *Burm.* *Petron.* *ibid.* *paulo* *post.* *Dedit* *gladiatores* *sestertiarlos*, *jam* *decreptos*; *quos* *si* *suffames*, *cecidissent*. h. e. *pervi* *prelli*. — *Hinc*

Sestertiarus, ii, m. 2. *absolute* *est*, *qui* *sestertios* *erogat*, *et* *exponitur* *in* *Gloss.* *Isid.*

SESTERTIARIUS, ii, m. 2. *V. voc. praec.* *in* *do.*

SESTERTIOLUS, i, m. 2. *diminut.* n *sestertius*, *parvus* *sestertius*. *Martial.* 1. 59. *Sed* *sestertiolum* *donavit* *mentula* *Phaeb* *Bis* *decies*. *hoc* *da* *tu* *mibi*, *pluris* *emam*. h. e. *bis* *decies* *sestertium*.

SESTERTIUM. *V. voc. seq.*

SESTERTIUS, a, nm, adject. — a) *Ad* *scrip-* *tionem* *quod* *attinet*, *male* *in* *quibusdam* *MSS.* *codd.* *et* *edit* *libr.* *sestertius* *scribitur* *pro* *sestertius*, *perinde* *ac* *si* *vox* *e* *sex* *et* *tertius* *confecta* *est*. *V. Gloss.* *Lat.* p. 271. n. 159. *ibid.* — *Pro* *sestertius* *brevis* *forma* *occurrit* *descripta* *duabus* *lineis* *et* *litt.* *S.* *Id* *est* *HS* *vel* *HS*; *aut* *atiam* *LLS.* *V. infra.* — b) *Poetae* *per* *metaphysum*, *metri* *gratia*, *sestertia* *passim* *dicunt*. *Horat.* 1. *Ep.* 7. 80. *Dum* *septem* *denet* *sestertia*, *motus* *septem* *promittit*. *Martial.* 6. 20. *Mutae* *te* *septem* *sestertia*, *Phaeb*, *rogavi*. *Juvenal.* 4. 15. *molium* *sex* *millibus* *emit* *Equantem* *sane* *peribus* *sestertia* *libris*. h. e. *sex* *millib.* *sestertium*, *quippe* *qui* *sex* *librarum* *eret*. *Cicero* *quoque* *sestertium* *disit*, *si* *sanus* *est* *loquens* *Parad.* 8. 3. *Capit* *ille* *ex* *solis* *praedils* *secenta* *sestertia*: *ego* *centena* *ex* *meis*. *Sed* *Rudeo*, *de* *Asie* *L.* 2, *corruptus* *est*. *Fortasse* *etiam* *pro* *voce* *notam* *HS* *Cicero* *posuit*. *Ita* *Forcellinus*. *Ceterum* *Orelli*, *aliquae* *apud* *Cic.* *retinent* *sestertia*, *quod* *oc-* *currit* *etiam* *apud* *Tac.* 2. *Ann.* 38. et 11. *ibid.* 7. et *Senec.* *ad* *Priscian.* *de* *fig. num.* p. 1349. *Pulch.* et *Apul.* 10. *Met.* *alioq.* *et* *rursus* *apud* *Cic.* 4. *Verr.* 3. 50. *Sed* *ubique* *sestertia* *be-* *hendum* *est* *et* *adjectivum*, *et* *substantivum* *mil-* *lin.* — *Sestertium* *pro* *sestertiorum* *usitatis-* *simum* *est*. *Cic.* *Orat.* 48. *extr.* *Alles* *ita* *loquor*, *at* *concessum* *est*: *at* *hoc* *vel* *proh* *deum* *dico*, *vel* *proh* *deorum*: *alias* *ut* *necesse* *est*, *quum* *trium* *virum*, *non* *virorum*, *quum* *sestertium* *num-* *um*, *non* *nummorum*: *quod* *in* *his* *consuetu-* *do* *varia* *non* *est*. *Id.* 3. *Off.* 24. 73. *Quom* *ei* *te-* *stamento* *sestertium* *millies* *relinquatur*. *Id.* 12. *Phil.* 5. sub fin. *Sestertium* *septies* *millies* *evul-* *lisse* *Antonium* *prouis* *publicae*, *indicavisti*. — *Sestertiorum* *quidam* *leg.* *apud* *Cic.* *Cluent.* 64. 179. *ad* *illi* *rectius* *substantio* *notem* *siem* *HS*, *quae* *passim* *pro* *ipso* *vocabulo* *ponebatur*, *ut* *X* *pro* *denario*, *P.* *pro* *pondo*, *S* *pro* *semitis* *etc.* *Quod*, *ut* *ait* *Forcellinus*, *fero* *semper* *suspectan-* *dam*, *quum* *sestertium* *in* *plurari* *neutro* *apud* *proae* *scriptores* *occurrit*, *ut* *in* *illa* *Plin.* 33. *Hist.* *nat.* 2. 8. (32). *Ne* *cui* *ius* *id* *esset*, *aut* *coi* *lo-* *ganus* *ipsi*, *patri* *avoue* *paterno* *sestertia* *CCCC* *census* *fulset*. *Veri* *eulm* *alimillimum* *est*, *in* *MSS.* *Iulise* *HS* *CCCC* *(ha* *et* *Süllig.)* *et* *legendum* *esse* *sestertium* *quadringentes*, *ut* *apud* *Cic.* 4. *Verr.* 10. 26. *HS* *quadringentes* *accepit* *se* *arguo* *contra* *leges*. (*Orell.* *HS* *CCCC*.) *et* *Plin.* 33. *Hist.* *nat.* 15. 24. (103). *P.* *Clodius* *sestertium* *centies* *et* *quadrages* *ocles* *domo* *empta* *habita-* *vit* (*Süllig.* *HS* *CXLVIII*.) *et* 10. *ibid.* 20. 23. (45). *Es* *eo* *questu* *reditus* *sestertium* *saagena* *millia* *habuit*. *Sed* *cf.* *quae* *paulo* *superius* *dicta* *sunt*. *Ceterum* *videtur* *aruditi*. — c) *Reliquae* *habita* *etym.* *vox* *composita* *est* *ex* *semitis* *et* *ter-* *tius*, *per* *syncope*, *teste* *Farrone* *S. L. L.* 173. *Müll.* *Sestertius*, *quod* *duobus* *semitis* *additur*. *du-* *pondius* *enim* *et* *semitis* *antiquos* *sestertius* *est*: *et* *vateris* *consuetudinis*, *ut* *reito* *ere* *dicerent*, *ita* *ut* *semitis* *tertius*, *quartus* *semitis* *pronuntierent*, *ab* *semita* *tertius* *sestertius* *dictus*. *V. Müll.* *adnut.* *Vitruv.* 3. 1. circa *med.* *Nostri* *quartam* *dones-* *re* *periem*, *quod* *officibat* *ur* *ex* *duobus* *semitis*

at tertio semisse, sestertium nominaverunt. *Charis.* 1. p. 58. *Putsch.* Denarii quarte pars dupondius semis, sestertius dicitur, quod de tribus assibus semis desciat. *V. Gronov.* de pec. vet. v. 9. p. 33. *Ald.* de sestert. in *Antiq. Græv.* v. 1. App. p. 834. et *Cavedoni Append.* p. 30. n. 22. a quo sestertius assis tertius dimidiatus dicitur. — Sestertius, *sesterzio*, olim nummus argenteus, quarta pars denarii: valet enim duobus assibus et semis, b. e. dimidio, quod ex ejus nota, quæ constat duob. lineis II (h. e. duob. assibus) vel duob. LL (h. e. libra libra) et S (h. e. semis), significatur: habetque, si redigatur ad rationem nostræ monetæ, valorem quintæ circiter partis libræ Partienensis vel Italicae (venti centesimi at- f. incirca): dein vero et nummus æreus, sub Augusto so deinceps, quatuor assibus respondens. *Mar- cian. Distrib.* § 47. Sestertius quatuor asses valet. De hujus materia *Plin.* 34. *Hist. nat.* 2. 2. (4). Hoc (æ *Marianum*) a Liviano cadmlam maxime sorbet, et euricbelci bonitatem imitetur in sestertis dupondiarisque, Cyprio suo assibus contentis. Ita *Harduinus* legit ex omniolibrorum co- sensu: *Gronovius* vero pro sestertis dupondia- risque legi mallet sesquassibus dupondis- que. Sed *Eckhel*, *D. N. F. T.* 6. p. 283, *Harduinus* lectio- nem confirmat nummorum auctoritate. *V. AR- GENTUM* et *Cavedoni, Append.* p. 142. in adn., *Eckhel* loc. cit., præsertim *Dupuy* in *Mé- moir. de l'Acad. des Inscrip.* t. 28. p. 681. Occurrit autem A) Adjective non eolum, sed etiam et sæpius B) Substantivorum more.

A) Adjective.

1.) Proprie. *Colum.* 3. *R. R.* 3. a med. Per- cipere in annos singulos milie nongentos qua- quaginta sestertos nummos. et *ibid.* ad fin. Ut non lailli sestertis sescentis nummis singula milia vivradicum a me rusticis mercentur. *Vitruv.* 1. 4. in fin. Consultat monia, et areas divisit, nummoque sestertio singulis municipibus man- cipi dedit.

II.) Translata. *Cic. Rabir. Post.* 11. 45. Ecquis est qui bona Rabirii nummo sestertio sibi ad- dici velit? *Epil.* *Liv.* 55. Damnatius, sub furca dia virgis cæsus est et sestertio nummo venit. Adde *Val. Max.* 5. 2. n. 10. et 8. 2. n. 3., ubi nummo sestertio est parva pecunia, minimo pra- tio, a prezzo disfatto, per una mica. *V. SEM- UNCIA.*

B) Substantivorum mora.

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu de nummo. *Vitruv.* et *Charis.* loc. supra cit. — Antiquum sestertium nominat Varro ad differentiam recen- tioris, qui, ut vidimus, quatuor asses valet, mutatis- que semel assis pondere, ut est apud *Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 13., ita tamen, ut sestertius semper quarta pars denarii fuerit. *Cic. Divin. Ferr.* 10. 30. Quam esset tritici modius HS duobus, in mo- dos singulos, duodeces sestertos eregisse. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 13. 34. (130). Taratio in libras ses- tertii singuli in penuria biol. — Ratio lo- quendi per sestertos est hujusmodi: usque ad mille, simpliciter dicitur quatuor, decem, vin- ginti etc. sestertii: quum numerus excedit mille, nec ad decies centena milia pervault, dicitur mille sestertii vel sestertium, bis mille, octo milia, viginti quinque milia sestertium etc., vel vox milia omittitur. Sic *Plin.* 10. *Hist. nat.* 51. 72. (141). *Ætiosi* histrionis patins HS can- tum tassat. h. e. sestertium centum milia: (Adde 35. *ibid.* 12. 46. (163).) et *Gell.* 5. 2. Bucephalum emptum talisote tredecim: æris nos- tri summa est HS CCCXII. h. e. sestertium tre- centis duodecim milibus. que summa si nois, non verbis, exprimenda sit, hoc etiam modo scri- bi solet, HS CCCXII, ut superducte hœca mille st- guificet. Si majorem summam significare vali- mus, utimur adverbis decies, vicies, ducenties, antibiotelligendo milies vel mille vel centena milia: idque sive in singulari ablativo, sive in plureli genetivo sestertius adhibeatur. (Hæc vero enucleatius explicite reperies apud *Marcell.* de stil. *inscr.* *Lat.* t. 1. p. 129. 137. et 274. edit. *Pal.* Nec abri re erit hæc adnotasse ex *Plin.* 33. *Hist. nat.* 10. 47. (133). Non erat apud anti-

quos numerus ultra centum milia; itaque et ho- die multiplicatur hæc, ut decies centena milie, (*Sillog.* milia omitt.) aut sæpius dicantur. Italus- modi autem consuetudo apud Romanos numerandi tantummodo usque ad centum milia sestertiorum repetenda est ex *Servii* Tullii censu, qui stetit, teste *Liv.* 1. 43., ut prima classis civium esset ex- ita, qui centum milium æris aut majorem centum haberent. Præterea ad justam sestertiorum ra- tionem observandum est, notam numeralem, qua sestertii significantur, ita etiam distingui, ut si- ne time valeat totidem sestertiorum, cum hœca su- perducte, ut diximus, totidem sestertiorum milia, cum hœca denique in vertice et ad latera descri- ptis totidem centena milia: sic HS X=decem ses- tertii; HS X=decem milia sestert., vel HS IXXI=decies (centena milia) sestert., vel HS IXXI=milies (centena milia) sestert. *Juvenal.* 10. 335. ritu decies centena dabantur Antiquo. h. e. decies cen- tene milia sestertium dotis nomine. *Seneca Con- sol. ad Helv.* 10. ad fin. Apicinus quum sestertium milies in cultum congressisset, etc. superfuturum sibi sestertium centies computavit: et velut in ultima fame victurus, si in sestertio centies vi- xisset, veneno vitam suavit. Quanta turtoria erit, qui sestertium centies egestas fuit! *Id.* *ibid.* 9. ad fin. C. Cæsar centies sestertio excoavit uno die. *Id.* *ibid.* 12. ad fin. Quorum pantomimæ decies sestertio nubunt. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 48. 74. (198). Quæ Neroni principi quadragens sestertio nuper stetera. *Nepos Att.* 14. Ut neque in sestertio vicies parum se spleodide gesserit, neque in sestertio centies affluentius vixerit, quam instituerat. *Inscript.* apud *Orell.* 2648. ADVSYMPTO IN CONSILIVM AD BI. LX. M. IV. IVRISPRITO. — At *Grono- vius* in accuratissimo suo opere de pecun. vet. contendit, sestertium adjectivum num. sing. esse, in quo subaudiendum sit pondus argenti. V. quæ prolixè disserit l. 1. c. 1.-5. et l. 2. c. 1. et seqq. Secundum *Letronne* (*Mon. Gr.* et *R.* p. 80.) sestertium est pondus libræ. — De sestertii inscri- ptionibus, valore, numeratione V. eumd. *Gronov.* op. cit. et *Antiqu.* etc. v. 9. p. 1563. *Marcelli* supra laud. et *Schiass.* *Lex. Marcell.* t. 3. p. 331. ¶ 2. Latiore sensu interdum refertur ad mensuram magnitudinum. *Colum.* 1. a med. Agrum planum et succorum sat erit bipalo vertere: quod vocant rustici sestertium. h. e. quod ge- nus pascinationis vocant sestertium, scil. quum duos pedes et semipede seu semipedem humus convertitur, ut *id.* 3. 5. a med. ait. Ita recte locum interpretatur *Schneiderus* ad *Colum. Ar- bor.* 1., ubi locos duo pertinentes invicem com- paravit. *Lex. XII. Tab.* apud *Mucian.* De ass. distrib. Ambitus psetris sestertius pes esto. Idem stilis verbis sic debet *Paul. Diac.* ex *Fert.* p. 16. 16. *Müll.* Ambitus propria dicitur inter vicino- rum ædificia locus duorum pedum et semipedis, ad circummeundi facultatem relicto.

II.) Impropris et translata. ¶ 1. Impropris. — a) Sestertius, sive potius sestertium, fuit etiam locus extra portam Esquilinam duobus pas- suum milib. cum dimidio ab Urbe distans, ubi cruces et palibula defixis, eadvera abjecta alia- que, quæ ad supplicia plebs. *Vet. Scholiast.* *Cruquii* ad *Horat.* *Epod.* 5. Esquilina porta Ro- mæ dicitur, ad Sessorium (lege Sestertium), ubi certos erat locus sepulcrorum ad corpora paupe- rum aut sceleratorum villamque comburends, aut cenibus projicienda. *Plutarch. Galb.* c. 28. τὴν δὲ Γάλβας κρηλὴν λαβόντες ἐβρίσαν, ἢ τοὺς ἀπὸ τῶν Καισάρων κολαζομένους θανάτου. οὗ δὲ τόπος Σηγορτίον καλεῖται. — b) Item genus vesti- menti in illo *Sustan.* *Aug.* 83. Vectabatur et deambulabat, ita ut in extremis apertis subul- timi decurreret, sestertio vel todicula involutus. *Turneb.* putat fuisse vestem quam in omnem partem pedum et semisala. Alii cum *Cujacio* re- ctius leg. segestri vel segestrio. ¶ 2. Translata pro pecunia: hinc sestertio amplo emere idem est ac magna vi pecunia emere, in illo *Solin.* 27. ad fin. Basilisci reliquias amplo sestertio Pergameni comparaverunt. Ita *Salmas.*

SESTERTIUS, n. m. 2. *V. voc. præced.*

SESTIANUS vel Sestiana, a, um, adject. ad

Sestium pertineas, de quo *V. ONOM.* Hinc *Ses- tiana* vel *Sestiana mala*, genus malorum ita dictum a quodam Sestio, qui primus ee in Ita- liam invenit; vel, ut alii putant, a Sestio urbe Helleasponi, ubi copiose proveniunt. *Colum.* 5. *R. R.* 10. ad fin. et 12. *ibid.* 45. Alii tamen aliter leg.

SESTIUS. *V. SEXTIUS.*

SESUNIUM. *V. voc. seq.*

SESUVIUM, n. n. 2. Vox ignotæ originis. *Fes- tus* p. 343. 25. *Müll.* Sedum, alii sadum, ap- pellat barbam, quam *Opillius Aurelius* sesuvium (*Furlanetto* sesunium) vocari ait, eamque in te- gulis seri, nec quamobrem id fiat, indicat. Hic *Festus* stulte, ait *Jos. Scaliger*, querit, quare sedum seratur in tegulis, putas scilicet ob reli- gionem potius, quam naturam illius herbæ, hoc fieri. Cf. tamen *Plin.* 18. *Hist. nat.* 3. 3.

SET pro Sed. *V. SED* inil.

SETA. *V. SETA.*

SETANIA, æ, f. 1. et Setaion vel Setanum, n. n. 2. *σητάνια* et *σητάνιον*. ¶ 1. Est genus mespiliorum, sorta di nespola più grande e più bianca. *V. Mureto* ad *Plaut.* loc. cit. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 20. 22. (84). Mesplis tria genera, anthedon, setania, etc. setania majus pomum can- didiusque, acini molliore ligno. *Plaut. Truc.* a. 5. v. 16. Non posunt miliaris pueri setanio edu- cieri. Alii leg. educari. ¶ 2. Sunt etiam seta- niæ capæ quædam minime, sedapidissimæ, apud *Plin.* 19. *Hist. nat.* 6. 32. (101). ¶ 3. Item setanium est bulbi species. *Id.* *ibid.* 5. 30. (95).

SETANION vel

SETANIUM. *V. voc. præced.*

SETANIOS. *V. SITANIOS.*

SETATUS, a, um, adject. Incertæ significatio- nis. Legitur in *Inscript.* apud *Labisium Marin.* *Bresc.* n. 3. 1. O. M. D. EX IVSSV EIVS M. FVB. CLODIAN. CANDID. NEQ. IN HAC ARA SETATVS AC RITY XI. Postrema verbe *Mommsen.* in *Corp. Inscr.* *Lat.* 5. 4242. leg. conjunctim SETATVSACRITYLT, nullo plaoe sensu.

SETHIM, Sethim vel Septim, plur. indecl. ab Hebr. שֵׁטִית shittit, lignum pretiosum, quod cerie non laborat. Si Thaimudicis credimus, ga- dus præstantissimum cedri est; at recentiores idem putant esse cum Setta, culus pluralis for- ma sit. *V. SETTA.* *Fulgat. interpr.* *Exod.* 25. 10. et elib. passim. et *Hieronym.* 12. in *Is.* 41. 17. infra aliat. — *YB.* De nom. pr. *V. ONOM.*

SETIGER. *V. SETIGER.*

SETIMUS pro Septimus, in *Inscript.* *Afric.* apud *Rénier.* n. 3729. ET DISCESSIT SETIMO CA- LENDAS ACVSTAS (sic).

SETINUS, a, um, adject. ad Setiam urbem pertinens. *V. ONOM.* Hinc ¶ 1. Setinum vi- num, ab Augusto, ut ait *Plin.* 14. *Hist. nat.* 6. 8. (60.), ceteris Italiae vinis præstium: ob id fortasse quod cibos concoqui cogit, teste eod. 23. *ibid.* 1. 21. (36). Adde 3. *ibid.* 5. 9. (60.), *Ju- venal.* 10. 27. et *Martial.* 6. 86. *Inscript.* apud *Orelli* n. 2591. MERVV PROXVNDITE NICHVVM FALER- NVV AVT SETINVM AVT CAECVVM etc. ¶ 2. Est etiam titulus Comedias Velli Titinii apud *Non.* p. 249. 18. *Merc.* Titinius Setio. Cocus ma- gnum abeoum, quando fervit, paula confulat trua. et alibi.

SETIUS pro Sestio. *V. SECUS.*

SETOSUS. *V. SETOSUS.*

SETTA, æ, f. 1: ab Hebr. שֵׁטִית shitta, qua significatur spica Egyptiaca veterum, hodie aca- cia à gomme arabique a Gailla dicla (*Mimosa Nilotica* Lno.), arbor magna in Egypto et Ara- bia crecens, cortice splais nigris tecta (ex quo gummi Arabicum destillat), siliquis subnigris, ti- go durissimo, et, ubi veterascit, ebene simili. *Hieronym.* 12. in *Is.* 41. 17. Quia omnibus na- tura earum (arborum) nota est, de sette tantum Hebraico adixeramus, quem spinam Theodatio irastulit. Est eutem genus arboris nascentis in eremo, spinæ elbæ habeo similitudinem; unde omnia ligus arcæ et tabernaculi facta sunt in- strumenta, quæ appellantur Settim: quod lignum impulribus et levissimum, omnium lignorum tam

in fortitudine, quam in nitore, soliditatem superat et pulchritudinem.

SETTIM. V. SETHIM.

SETŪLA. V. SĀTULA.

SEU, conjunctio, per apocopen a seive, olim pro sive, ut neu a neve, faciam; syllaba autem ve eadem videtur *Handio* (Op. cit. T. 2. p. 45), quæ in vel apparet: cujus vi primitiva posita est in æquiparando seu opponendo æ æquon. — In MSS. tamen codd. et edit. libr. sæpissime particula seu, sive, seu confusa sunt. — Seu est

1.) Conjunctio disjunctiva; hac enim jungimus ea, quorum alterum, non utrumque, affirmamus, et, et; (It. o, ossia, ovvero; Fr. ou; Hesp. ó; Germ. oder; Angl. or); occurrit autem, et jungatur verbis, cum Conjunctivo, et etiam, præcipue apud poetas, cum Indicativo. — 1.) Generatim. — a) Aliquando semel tantum ponitur. Cic. *Quinct.* 25. extr. O hominem fortunatum, qui ejusmodi nuncios, seu potius Pegasus habeat! o per diem megius, et *Propert.* 2. 20. 29. Seu mare per longum mea cogit ire puella, hoc sequar. — Etiam quum necessario repetenda videtur. *Horat.* 1. Od. 3. 15. Quo non arbor Hadria Major, tollere seu ponere vult freto. *Propert.* 2. 20. 34. Prora cubile mihi, seu mihi puppis erit. *Tac.* 5. Ann. 45. extr. Tradidere quidam, venenum al per liberum Ipsi paratum Jæsu Nefons: vitulumque a Seneca proditiore libenti, seu propria formidine. — b) Sæpe repetitur bis et amplius ipse, aut cum sive aliter particula disjunctiva; hinc seu-seu, et etiam apud optimos scriptores, sive-seu; insolentius seu-seu-sive, vel-sive-sive, sive-seu-an etc. *Cæs.* 5. B. G. 30. Facile esse rem, seu maneat, seu proficiantur. Cic. *Quinct.* 8. sub fin. Homines nobiles, seu recte seu perperam fecere coperunt, ita lo utroque excellent, et etc. *Cæs.* 1. B. G. 23. Seu quod timore perterritos Romanos discedere essetiam, sive quod re frumentaria intercludi posse confiderant. Cic. 7. *Verr.* 58. a med. Civis dissensionis, et sive amentis, sive falli, seu calamitatis, non est iste molestus exitus. *Liv.* 21. 7. Saguntis lo tantis brevi creverent opes, seu meritis, seu terrestribus fructibus, seu multitudinis incremento, seu sanctitate disciplinæ. *Virg.* 12. *En.* 684. saxum de verlice præcepit Quum ruit avulsam vento, seu turbidus Imber Præluit, aut annis solvit sublapsæ velustas. *Id.* 9. *ibid.* 680. Sive Padi ripis, Athenis seu propter amenum. *Tac.* 1. Ann. 79. Seu preces collocatarum, seu difficultas operum, sive superstition valuit. Adde 12. *ibid.* 25. et 2. *Hist.* 78. *Apul.* 5. *Met.* 28. Sive illa de Nympharum populo, seu de Horarum numero, seu de Musarum choro, vel de mearum Gratiarum ministerio. Adde *Capell.* 8. p. 270. — Seu-seu idem ac tam quam, apud *Tac.* 1. *Hist.* 7. Inciso semel principe, seu bene seu male facta premant. — 2.) Specialim ponitur pro vel. *Virg.* 5. 7. Quum aut abularum mutationes sunt futuræ, seu deorum adventus. *Pers.* 5. 47. Nostra vel æquall suspendit tempora libra Parca tenax vel: seu nota fidelibus hora Dividit lo geminos concordia fata duorum. — 3.) Etiam pro aut videtur esse in illo *Ovid.* 6. *Fast.* 433. Seu genus Adrastæ, seu furis aptus Ulixæ, seu pius Eneæ eripuisse datur. At *Madvig* in *Advers.* crit. v. 2. p. 102. corrigi eripuisse ferunt, ita ut lo unoquoque Inciso ait subaudiendum eripuit, et recte quidem. — 4.) Pro an. *Virg.* 2. *En.* 739. Heus misero conjux fatone erepta Creusa Substitit, erravitne via seu læsa recessit, Incertum.

II.) Conjunctio copulandi et ampliandi allquando vim habens. *Paul.* *Dig.* 3. 2. 31. Si quis ita legaverit: Usque meum mundum, ornamenta, seu quæ ejus causa paravi, do, lego: placeat omnia debet: scilicet quum ita legator: Titio vici, quæ in orbe habeo, seu in portu, do, lego, hoc enim verbum, scilicet seu, ampliandi legali gratia positum est. *Apul.* 7. *Met.* Villæ seu castella solus aggrediens, vaticulium mihi corrasit. *Quintil.* 7. 1. 60. Ratiocinativa seu collectiva questio. Alii leg. atque.

III.) Conjunctio declarativa seu explicativa, sed

rarior. *Imp. Justinian.* Cod. 1. 1. 6. Semper virgo Maria Theologos, seu daipara. *Inscript.* io *Bullett. dell' Inst.* archeol. a. 1849. p. 10. solve CATENAM TVAM SEV CANES TYOS AGRESTES SILBATICOS (sic).

Homonym. Discrimen inter seu (sive), vel et aut V. sub AUT.

SEUTLÖPHACE, es, f. 1. Vos composita a σούτρον, beta, et φάκη, lens, edulium beta et lentibus confectum. *Cæh. Aurel.* 2. *Acut.* 39. 229. Asclepiades cibum dat belam cum lenticulo, quæ appellavit seutlrophacen. V. TEUTLOPHACE.

SEVERHO, vëbis, vectum, vëhere, a. 3. (se et vëho) reponere, sejungere. Translate *Propert.* 3. 8. 21. ed. *Bæthrens.* Car tas præscriptio sevecta est pagioa gyro? h. e. a via, qua solebat, defessit? Alii tamen aliter leg.

SEVERE, adverb. (severus) Comp. Severius; Sup. Severissime. — Severe est serio, austere, rigide, ocriter, con gravitè, sul serio, con rigore, severamente, αὐστηρῶς, ἀσπρόμῶς. Cic. 1. *Fam.* 9. a med. Quum solmicum meum sæpe in senatu, modo severe seducerent, modo familiariter atque bilere amplexarentur. *Id.* 2. *Fin.* 8. a med. Ita graviter et severe voluptatem secerant a bono. *Sall. Jug.* 18. Hiempsalis mortem severe vindicandam censebant. *Sueton. Cæs.* 48. Diligenter severeque domesticam disciplinam regere. Cic. 10. *Att.* t. 2. ante med. Quatum silium severius adhibebo. h. e. accipiam, acriter objurgando. Grævius mallet cohibere. *Sic Justin.* 3. 3. 8. Severius aliquem coercere. *Gell.* 19. 5. Incipere. Cic. 1. *Off.* 21. 71. Voluptatem severissime contemnant, lo dolore sunt molliores. *Id.* *Rosc.* *Com.* 15. 44. Elias severissime esacta. *Cæs.* 3. B. C. 25. a med. Cæsar Brundisium ad suos severius scripsit, ut nacti idoneum ventum, ne occasionem navigandi dimitterent. *Sueton. Cæs.* 43. Jus laboriosissime ac severissime dicere.

SEVERITAS, atis, f. 3. (severus) gravitas, tristitia, asperitas, duritas, αὐστηριότης (It. gravità, contegno, sostenutezza, rigore, severità; Fr. gravité, air sérieux, austerité, sévérité; Hesp. gravedad, severidad, rigor; Germ. ernste Haltung, Strenghe, Schärfe; Angl. gravity, seriousness, severity).

1.) Proprie. — a) Absolute. *Andr.* 5. 2. 16. Tristis severitas inest in vultu, atque in verbis fides. *Publil.* *Syr.* 79. Ribbeck. Bono justitiæ proxima est severitas. *Cæs.* 7. B. G. 4. ad fin. Severitas Imperii. Cic. 9. *Fam.* 14 a med. animadversionis. *Id.* 1. *Fin.* 7. ante med. L. Torquatus illam severitatem in filio adhibuit, ut etc. *Id.* 3. *ibid.* 1. 1. Voluptatem dimittamus, ne blanditiis ejus illecebrisque impediatur disputandi severitas. *Plin.* 3. *Ep.* 18. a med. Severitas aurium. h. e. acra audientium judicium. *Id.* 2. *Ep.* 5. orationis. *Auct. B. Alex.* 48. extr. Militarem disciplinam severitatemque minuerat. et *ibid.* 65. dissolvere. *Quintil.* 2. 4. ante med. Ingenia puerorum nimis emendationis severitate defecere. — b) Cum oppositis aut homonymis. Cic. *Senect.* 18. sub fin. Severitatem in senectute probo, sed eam modicam; acerbicatem nullo modo. *Id.* *Brut.* 25. ad fin. Homo non liberalitate, ut alii, sed ipsa tristitia et severitate popularis. *Id.* *Mur.* 31. extr. Si illius comitatem et facilitatem tum gravitati severitatemque expertus. *Id.* *Orat.* 16. sub fin. Duritiam et severitatem quamdam verbis et orationis quasi incassum sequi. *Id.* *Brut.* 93. ad fin. Laxare judicium animos, atque a severitate paulisper ad liberalitatem risumque traducere. *Id.* 2. *Orat.* 17. ad fin. Juxta tum ad severitatem, tum ad remissionem animi, tum ad tristitiam, tum ad lenitiam aut contorquendus. *Id.* *Sull.* 33. 92. Severitatem judiciorum lenitate ac misericordia mitigare. *Colum.* 11. *R. R.* t. 25. Severitatem verecitur subiecti, sævitiem detestantur.

II.) Translate. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 3. 4. (31). In M. Ciceronis monumentis invenitur, unguenta gratiora esse, quæ terram, quam quæ crocum sapient: quando etiam corruptissimo in genere, ma-

gis tamen jurat quædam ipsius villæ severitas. h. e. asperitas, insuavitas.

SEVERITER, adverb. (severus) 1. Est graviter, serio. *Plin.* apud *Priscian.* 15. p. 1010. *Putsch.* Severiter hodie sermonem amica mecum conlult. *Cf. Non.* p. 509. 33. *Müll. Apul.* 2. et 3. *Met.* Facius severiter vindicare. 2. Item sæviter, asperè, difficile. *Enn.* apud *Non.* p. 511. init. Severiter fortuna ferri ceruast da victoris. *Id.* *ibid.* Severiter suspicionem ferre falsam, futilium est. Ita utrobique *Forcellinus*: at legend. sæviter. *Plaut.* etiam usurpavit, teste *Priscian.* loc. cit.

SEVERITUDO, inis, f. 3. (severus) severitas, tristitia. *Plaut. Epid.* 5. 1. 2. et apud *Non.* p. 173. 9. *Merc.* quid illud est, quod illi caperet froas severitudinis? *Apul.* 1. *Met.* sub fin. Morum severitudo.

SEVERUM. V. SEVERUS in fin.

SEVERUS, a, um, adject. Omnia notatione *Infra.* 40. *Orig.* 230. *Forcellinus* assentitur, cui videtur esse a σῆβρος, h. e. αὐρός, quamvis repugnet H. Stephanus, qui in *Theas. L. Gr.* ponit ex *Zonar.*, σῆβρος a Latina voce orium, ut αὐρός, igitur saltem hoc reperiri apud *Aristot.* *Eth.* *Eudem.* 7. 5., *Plat. Theæt.* p. 178. c. § 89. et *Xenoph.* 5. *Anab.* 4. t. 6.; addit tamen et *Tittmann.* dubitationem movere *Hesychium*, qui habet in gloss. Σῆβρος, σῆβερος, δίχαιος. Immo dicendum a rad. Skr. sēv, venerat, deduci posse, unde Gr. σῆβος, σῆβρος ejusdem significationis, et subiecta terminatione adjectivorum quorumdam propria, vos σῆβρος vel σῆβρος facta. — Comp. Severior; Sup. Severissimus. — Severus est gravis, serius, tristis, rigidus, austerus, acerbus, vehemens, asper, durus, αὐστηρός, αὐπρός (It. grave, sostenuto, serio, rigoroso, severo; Fr. sérieux, grave, sévère, quant au visage, à la conduite etc.; Hesp. serio, grave, sentido, severo; Germ. ernsthaft, gesetzt, ernstlich, scharf; Angl. grave, reserved, serious, sober, severe).

1.) Proprie. 1.) Generatim. — 1.) Universalis. — a) De exteriori hominis facie. *Ter. Heaut.* 5. 3. in fin. Sed ipse egreditur: quam severus! rem, quum videas, censeas. h. e. quantam gravitatem vultu præferat! Cic. 2. *Orat.* 71. a med. Vultu, quo severior est et tristior, hoc illa, quæ dicuntur, saliora vident solent. *Horat. Art. P.* 105. tristis maestum Vultum verba decent, etc. severum serio dictu. *Plaut. Mil. glor.* 2. 46. severa fronte curas cogitans. *Varro Sal. Menipp.* 31. p. 121. *Oehl.* Intonsa coma, sordido vestitu, ore severo. h. e. tristi. — b) Deinde refertur ad animum, cujus indicium vultus est. *Zucres.* 5. 1356. Agricola severi. h. e. duri, laboribus assueti, a molli vita, deliciis et luxu abhorrentes. *Sic Virg.* 8. *En.* 638. Talioque seni Curibusque severis. *Ovid. Heroid.* 18. 63. Severum pectus. h. e. alienum ab amore. *Catull.* 5. 2. Rumoreque senom severiorum Omnes unius æmulumus assis. Cic. *Brut.* 31. t. 7. Q. Tullio vita severus, et congruus cum ea disciplina, quam colebat. 1. 3. *Off.* 31. extr. Qui perindulgens in patrem, idem acerbè severus in filium. *Id.* 4. *Tusc.* 19. 43. Imperis severiora nulla esse putant sine aliqua acerbitate lreconditæ. — 2.) In rebus judicibus dicitur de eo, qui nihil de pæna legibus constituta remittendum censet. Cic. *pro leg. Manil.* 13. n med. Neque potest severus esse lo judicando, qui alios in se severos esse judices non vult. *Id.* 2. *Verr.* 10. 30. Duo severissimi atque integerrimi Judices, et mox. L. Cassius ex familia tum ad ceteras res, tum ad judicandum severissimus. *Id.* 6. *ibid.* 59. a med. Posteaquam iudicia severa Romæ fieri desiderant. *Ovid.* 3. *Pont.* 3. 57. Adulterium lege severa vetitum. — 3.) In oratoria de eo, qui serius est et a facilius remotus. Cic. *Brut.* 95. 325. Sententiæ non tam graves et severæ, quam conciones et repustæ. et *ibid.* 30. t. 3. P. Rutilius in quodam tristis et severo genere dicendi versatus est. *Horat.* 2. *Od.* 1. 9. severæ Musa tragediæ. Adde *Quintil.* 9. 4. 120. 2. Specialim est verax, fidelis, at qui se corrumpl non sinat. Cic. *Divin.* *Verr.* 5. 18. Cujus

legis non modo e populo R., sed etiam ab ultimis nationibus jam pridem severi custodes requiruntur. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 52. 114. (275). Trogius auctor e severissimis. § 3. Pietor severus in coloribus. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 11. 40. (137). Aristolaeus e severissimis pictoribus fuit. h. e. qui veritatem potius et naturam sequebatur, quam amoniletem ac splendorem. § 4. Est etiam savus, erudelis. *Propert.* 4. 11. 22. turba severa Eumenidum. *Plaut.* *Trin.* 4. 1. 6. de Neptuno. Te omnes iavum severumque atque avidis moribus commemorent.

II.) Translate refertur ad iocundum. § 1. Metaphorâ sumptâ ex super. paragr. 1. *Horat.* 1. *Od.* 27. 9. severi Falerii partem sumere. h. e. austeri, aeris. *Lucret.* 4. 461. severa silentia noctis. h. e. in quibus omnia religiosa, ut ita dicam, silent et quiescunt. *Id.* 5. 1189. nox et noctis signa severa. h. e. sacra et horrorem incutientia. *Pers.* 1. 64. ut per levere severos effundat junctura ungues. h. e. qui acres sunt in deprehendendis simis et inaequalitatibus. *Plin.* 6. *Ep.* 31. a med. Severi dies. h. e. quibus res veras et gravissimas aguntur. *Quintil.* *declam.* 4. 14. Severa biemes. h. e. sava, rigida, aera. — *Comas severas Palladis* dixit *Stat.* 1. *Achill.* 288. quia Pallas dea severa est, et a mollibus feminum studiis prorsus aliena. § 2. Metaphorâ sumptâ ex super. paragr. 2. *Plaut.* *Pam.* 5. 3. 50. Opinor hercle, hodie quod ego dixi per jocum, id eventurum esse et severum et serium, Ut hæc inventiantur hodie esse bujus filias. h. e. verum, certum, non fictum. § 3. Metaphorâ sumptâ ex super. paragr. 4. *Lucret.* 5. 36. Ocasum propter illius pelagequa severa. h. e. infesta, periculosa, inimica navigantibus. *Horat.* 1. *Od.* 35. 20. Severus uncus. *Virg.* 3. *G.* 37. Furias amnemque severum Coccyi metuet. h. e. tristem, funestum, horribilem. *Plaut.* *Cist.* a. 3. v. 15. Hæu! voluisti istuc severum facere? h. e. te ipsum interficere. — *NB.* De nom. propr. *V.* ONOM. — *Illoc*

Severa, grum, n. plur. 2. absolute. *Horat.* 2. *Od.* 8. 28. Done præsentis cape lætus hora ac Linque severo. h. e. molesta. *Plin.* 3. *Ep.* 18. sub fin. ad. *Keil.* Austeris illis severisque duleia hæc blandaque vel iusta possessione decedant. Alii lug. *severis scriptis.* Adde *Quintil.* 2. 4. 6.

Severi, grum, m. plur. 2. absolute, dicitur de illis, qui sobriam vitam agunt, vino et luxu ebant. *Horat.* 1. *Ep.* 19. 9. edimam cantare severis. *Catull.* 37. 5. At vos, quod lubet, blinc abite, lymphæ, Vini pernicies, et ad severos Migratæ. *Tibull.* 3. 6. 21. de Baccho. Jam venit iratus nimium, viminumque severis.

Severum, advrb. severe. *Prudent.* 3. *Cathemer.* 33. Nunc severum vivitur.

Severus, i, m. 2. absolute. *Horat.* 1. *Ep.* 5. 13. Porcus ob heredis curam nimiumque severus Assidet insano.

Homonym. Differunt severus et serius eo quod ille fere de personis, hic de rebus usurpatur. *Horat.* *Art.* P. 107. decenique Ludentem lasciva, severum verba dicta. — Item differt severus ab austero, quod ille potius de moralibus addibetur, hic de intellectualibus, ut ei quis dicitur philosophus austerus, sc. doctrius, et homo severus, sc. moribus. Sic *Quintil.* 11. 3. 74. Secus austeri ac mitis: Juvenes severi ac iuxuriosi, ubi tñ austeri oppon. mites, et tñ severis oppon. iuxuriosi. Cf. *Döderlein* (*Op. cit.* v. 1. p. 75. et v. 3. p. 232.). — Item differt severus et gravis in illo *Tac.* *Agric.* 9. Agricola, ubi iudicia poscerent, gravis, severus et sapius miterior, ubi gravis est, qui dignitatem præ se fert; severus, qui non est gravis aut libidine sed secundum leges agit.

SEVIR et *sevir*, vtri, m. 2. (sex et vir) *Sevir* in *Inscript.* apud *Orelli* n. 3726., 3931. etc. Scribitur etiam, et quidem septies, notis IIII. vir, vel VI. vir., ut in *Inscr.* apud eund. n. 3941. 3947 etc. — *Sevirum* pro *sevirorum* in *Inscr.* apud eund. n. 3940., 3963. etc. — *Sevir* est unus e sex viris, quibus aliquis magistratus aut aliquod collegium constat: ut *decevir* unus ex

decem, *duumvir* ex duobus. § 1. Io re civili, et quidem in municipiis et coloniis — a) *Sevir* dicitur, qui in albo collegiorum artificum primi omnium sex scribebantur, non modo quia antea illi in eadem corpora selecti fuerant, ut quatuorprimi, quinquoprimi, octoprimi, decemprimi, quidecimprimi appellati sunt in aliis corporibus, sed quia præsidēs erant eorum collegiorum. *V. Borghesi* in *Bullett. dell' Ist. archeol.* a. 1839. p. 62., qui eos etiam a *sexprimis* distinguit. Hi porro absolute, vel eum addito occurruunt municipii aut coloniæ; unde si ex. gr. *sevir absolute*, vel *sevir Opitergi* aut *col. Jul. Fanestris* quis dicitur, inde colligimus, eundem fuisse *sevirum* collegiorum illius civitatis, in qua posita fueret ea *inscriptio*, aut illius, cujus additur nomen, quemadmodum sæpe legere est in antiquis monumentis, ut cl. *Furlanetto* in *App. tradit. Inscript.* apud *Gruter.* 471. 5. T. TADIVS T. F. OVS. CATTIVS VI. VIR VRS. etc. et 416. 8. Q. COLIVS Q. L. NICOMEDES MEDICVS OCVLARIVS SEXVIR COL. JUL. FANESTRIS. et p. 363. 3. L. ARRVIS T. F. SEXVIR OPTERGI MBR ET SVIS T. F. 1. Alia apud *Orelli* 3940. ORDO DECVRIORVM ET SEXVIRVM EX ALBIS COLLATO OB MERITA VIRI CIVIS etc. — *Inscr.* apud *Orelli* n. 3843. VI. VIR IVRI DICVNDO corrigenda videtur cum *Henzen.* io IV. VIR. I. N. — b) *Seviri* etiam *Augustales* sive *Augustalium*, vel *Augustales* absolute, fuerunt, qui collegio Augustalium præerant eorumque erant magistri, ut *Henzenius* ex allata *Inscript.* n. 7165. connexa recte conjicit: hi a decurionibus creabantur et annua fungebantur dignitate. *V. AUGUSTALIS.* Porro lidem confundendi non sunt eum prioribus, quamvis faret, ut quis utraque dignitate esset ornatus; ideo in antiquis monumentis bebantur et *seviri* simpliciter et *seviri Augustales*, itemque *seviri* et *seviri Augustales* vel *seviri* et *Augustales.* *Petron.* Sat. 30. in postibus triclinali fasces erant cum securibus sigl, quorum imam partem quasi embolum navis æneum fotebat, in quo erat scriptum: G. Pompeio Trimaheiani VI. Viro Augustali Cionamus dispensator. *Inscript.* apud *Murat.* 194. 2. SEVIR IDEM AVGUSTALIS. Alia apud *Orelli* 3927. QVI DEDIT collegio VI. VIR. SOCIORVM HN. N. æ Adde etiam apud eund. n. 3913. Alia apud *Gruter.* 19. 3. G. PLASTORIVS G. F. STEL. PROMEVS VI. VIR AVGUSTAL. et ibid. 6. PRO SALVTE COLONIAS ET ORDINIS DECVRIORVM ET POPVLI TVDENTIS JOVI OPT. MAX. L. CANGRIVS CLEMENTIS L. PRIMIGENIVS SEXVIR IL. AVGUSTALIS ET FLAVIALIS. Alia apud *Reines.* cl. 6. n. 135. G. VALERIVS G. LIBERTVS FAXTVS SEXVIR AVGUSTALIS PRIMVS VIVOS BIBI etc. Alia apud *Murat.* 19. 3. ASCLERIO DEO L. CORNELIVS HYGINVS SVIVS AVGUSTALIS. Alia apud *Gruter.* 449. 1. T. PETIDIO T. F. FABIA CEMINO ADLECTO SVRA AVNER. SEVIRVM AVGUSTALIVM. Adde etiam apud *Gud.* 120., 10. *Henzen.* n. 7101. et *Murat.* 19. 3. Alia apud *Orelli* n. 3918. L. PVBL. APRO LIO. ET TABVL. REI PVBL. AVG. GRATVITO VIVVS FRC. BIBI. h. e. *seviro* Augustali gratis facio. — In pluribus municipiis unus idemque hoc honore fungi poteret, ut patet ex *Inscript.* apud eund. n. 3952. SEX VIR AVS. BRUX. ET TRIDENT. Adde etiam apud *Murat.* 195. 3. — *Inscript.* apud *Gud.* 4. 11. M. FLOSCIVS IIIII. VIR MVNICIPII ABVVICOL. ET SEVIR. AVGUSTALIS etc. (quam tamen spuriam habet *Henzen.* in *Suppl. Orelli.* ad h. n.) Alia apud *Orelli* n. 1803. VALVAS SIGNA DECVRM... VI. VIRI ET VI. VIRI AVGUSTALES etc. — *Seviro* Augustales falcibus honoretos fuisse, *V.* apud *Labus*, adnot. ad *Rosmini*, *Stor.* di *Milano* T. 4. p. 438. et *Petron.* loc. supra cit. Cf. *FASCIS.* — c) *Sevirorum Augustalium* numerus quum exerevisset, capiti diserimen inter iuniores et seniores seu majores. *V. Inscript.* apud *Orelli* n. 3925. et seqq. et n. 3911. et seqq. et *Rosmini*, *St. di Milano* T. 4. p. 446. — d) Item deo in Augustalium honorem cultumque additi sunt *seviri Claudiales*, *Flaviales* etc., serrato Augustalium nomine. *V. Inscript.* apud *Henzen.* n. 6936. et in *Corp. Inscr.* Lat. 8. 4958. § 2. In re militari *sevir* dicitur, qui uni e sex equitum turmis, aut universis turmæ equitum præest: id

vero muneris tribuebatur fere adulescentibus cuiusmodi iocundibus; sed aliquando collatum illi, qui tribuenda militari et etiam quæsture et adilitate perfuncti fuerant. — a) Cum additis. *Inscript.* apud *Gruter.* 1093. 7. T. DIDIO M. F. PAL. PRISCO III. VIRO CAPITALI SEVIR. TVRM. V. EQVIT. ROM. TRIB. MIL. etc. Alia apud *Gud.* 112. 2. T. AELIO T. F. PAL. NABVID SEVIRO EQVITVM ROMANORVM TVRMAS SECVNDAS. et 121. 8. SER. CORNELIO SER. F. DOLABELLAE SEVIR. EQVIT. ROM. TVRM. III. Adde etiam apud *Henzen.* n. 6488. M. VETTIO M. F. AN. VALENTI QVÆSTORI PROVINC. MACEDON. AEOILI PLEB. SEVIRO EQ. ROM. PRÆT. etc. et n. 6495. C. CALPETANO RANTIO... QVÆSTORI SEVIRO EQVIT. ROMANOR. TR. PLEB. etc. *Capitolin.* M. Aurel. 6. Pius Marcum *sevirum* turmis equitum Romanorum, jam coasulem designatum, creavit. — b) Absolute. *Inscript.* apud *Orelli* n. 2761. Q. POMPEIO... XX. VIRO MONETALI SEVIRO PRÆF. PERIARVM LATINARVM etc. Adde etiam n. 2377. § 3. Item videntur esse, qui Trojæ ludum edere solebant. *V. TROJA.* — *Piuta de seviris* *V.* apud *Reines.* cl. 1. n. 99. *Noris* in *Cenotaph.* *Pis.* et alios, quos recenset cl. *Henzenius* io *Suppl. Orelli.* ad n. 7089.

SEVIRALIS et *sevirialis*, e, adject. (*sevir*) ad *seviro* pertinens. § 1. Refertur ad *seviro* civiles. *Inscript.* apud *Gruter.* 1103. 9. *Seviralis* eosa. § 2. Item ed. militares. *Capitolin.* M. Aurel. 6. Edenti Marco cum collegis ludos *sevirales* Pius adsegit. — Hinc

Seviralis vel *sevirialis*, is, m. 3. absolute, substantivorum more, idem qui *sevir.* *Inscript.* apud *Gruter.* 1. 5. P. NYMBIVS MARTIALIS ASTIOITAN. SEVIRALIS. Alii leg. SEVIR AVGVSTALIS. Alia apud *Gud.* 208. 5. L. AFFIO L. F. VALENTINO ORDO SEVIRALIVM OB MERITA VIRI. Alia apud *Orelli* n. 2229. ORDO VI. VIRALIVM. Alia in *Corp. Inscript.* Lat. 5. 2336., ubi legitur *sevirales*.

SEVIRATUS et *seviratus*, us, m. 4. (*sevir*) dignitas *seviri* in municipiis et coloniis. *Inscript.* apud *Gruter.* 400. 7. HIC PRO SEVIRATV IN REMP. DEDIT HS æ etc. Adde etiam 378. 1. et *Petron.* *fragm. Tragur.* 71. *Burmman.* *Inscript.* apud *Gruter.* 150. 4. OB HONOREM SEVIRATVS. At *Orelli* n. 1814. leg. IIIII. VIRATVS. et apud *Gruter.* 1073. 6. VI. VIR. h. e. *seviratus*.

SEVISAPIA. *V. SERISAPIA.*

SEVO, as. *V. SEBO.*

SEVOCATOR, oris, m. 3. (*sevoco*) qui *sevo*cat, seductor. *Gloss. Gr. Lat.* Ἀποχωριστής, *sevocator*, et *Gloss. Lat. Gr.* Sevocatorem, χωριστής, ἀπαρτίζων.

SEVOCATUS, a, um, particip. *V. voc.* saq. *SEVOCO*, as, avi, stum, are, a. 1. (se et voco) Part. *Sevocatus* I. a. et II.; *Sevocandus* I. b. et II. — *Sevoco* est eorum voco, abduco, reduco: et proprie de his dicitur, qui secreto colloquuti cum aliquo, eum a turba vocando seducunt, ἀποκαλίσω (it. chiamar da banda, o in disparte; Fr. appeller en particulier, tirer à l'écart, prendre à part; Hisp. llamar a parte, apartar; Germ. abseits, von andern fort od. abrufen; Angl. to call apart or aside, lake or draw aside).

1.) Proprie. — a) Absolute. *Plaut.* *Men.* 5. 9. 23. *Sevocato* herum. *Cic.* 2. *Phil.* 14. 34. Quum intericeretur Cæsar, tum le a Trebonio vidimus *sevocari*. *Cæs.* 5. B. G. 6. n. med. Principes Gallie sollicitare, *sevocare* singulos hortanturque empit, ut etc. *Liv.* 7. 18. sub fin. Tribuni plebis, ne quis postea populum *sevocaret*, capite saoteruot. h. e. extra Urbem vocaret, a patribus seduceret. *Petron.* Sat. 110. Anclia *sevocatum* me non minus decoro exornavit capillamento. Adde *Ovid.* 2. *Met.* 836. et *Sueton.* *Cal.* 36. — b) Cum addito loco, in quem aut unde quis *sevocatur*. *Cic.* *Mur.* 7. 15. Facis, ut rursum plebs io Aventinum *sevocanda* esse videatur. — *Sevocare* se, ritirarsi in disparte, appartarsi, secedere. *Plaut.* *Aulul.* 3. 6. 13. Quid tu te solus et senatu *sevocax*? *Id.* *Merc.* 2. 3. 45. Quid illuc est, quod ille solus se in coeniliu *sevocat*?

11.) Translate est *sevocare*, *sevocare*, abducere, abstrahere, staccare, allontanare, separare,

rimovere. Catull. 65. 1. Etsi me assidue confectum cura dolore Savocat a doctis, Hortale, virginibus. *Cic. 1. Tusc. 31. 75.* A voluptate, a re familiari, a republ., a negotio omni sevocare animum. *Id. Orat. 20. 66.* Ab his non multo secus, quam a poetis, hac eloquentia, quam querimus, sevocanda est. *Cic. 1. Divinat. 30. 63.* Quum est somno sevocatus animus a societate et a contagio corporis, h. e. separatus, junctus. — *Sevocare aliquid ad se, separare a reliquis et ad se trahere. Cic. Quinct. 3. ad fin.* Itaque hercule beud mediciner de communi, quidquid poterat, ad se lo privatam domum sevocabat.

SEVUM cum derivat. *V. SEBUM.*

SEX, indecl., nomen numerale cardinale. *Sex* saepe videre est scriptum in antiquis Lapidibus, ut in *Inscript. apud Fabrett. p. 11. n. 51.*, OLLAS CONTINGAS SEXS. quod pro sexaginta usurpatum fuisse perperam contendit Guarini in *Bullett. dell' Ist. arch. a. 1836. p. 127. V. Mommsen in Inscr. Regn. Neapolit. n. 2243.* — *Sex* est quod quinquae excipit, *sei, 6*: a Skr. *shash.* Occurrit autem 1. Stricto, seu determinato, sensu. — a) Absoluta. *Plaut. Capt. 5. 2. 21.* Filium vendidit Theodoromedi sex milis. *Id. Cist. 2. 1. 13.* apud villam detinuit me hos dies sex Ruri continuus. *Ter. Eun. 2. 2. 46.* Sex ego te totos, Parmeno, bos menses quietum reddam. *Caelius apud Cic. 2. Fin. 7. 21.* Mihi sex menses salis sunt vitae, septimum Oro spondeo. *Cæs. 2. B. G. 5. Q.* Titurium legatum cum sex cohortibus reliquit. et 3. *ibid.* 5. Quum amplius boris sex continenter pugnaretur. *Cic. 2. rep. 22. 39.* Equitum centurias cum sex suffragiis. *Lucret. 4. 577.* *Lachmann.* Sex etiam aut septem loca vidi reddere voces. Alii aut omittunt. *Liv. 7. 5. ad fin. T.* Manlius, qui postea Torquatus appellatus est, secundum in sex locis tenuit. — *Sex* septem pro sex aut septem, *sei o selte. Ter. Eun. 2. 3. 39.* Illum, liquet mihi dejerare, his mensibus sex septem prorsum non vidisse proximis. *Horat. 1. Ep. 1. 58.* Sed quidringantis sex septem milia desiat. — b) Cum additis aliis numeralibus. *Cic. Rosc. Am. 7. 19.* Sex et quinquaginta milia passuum. *Cæs. 7. B. G. 51.* Nostri quadreginta sex (codd. XLVI) centurionibus amissis deiecit suot loca. *Ennius apud Macrob. 6. Sat. 4.* Luchorum lumina bis sex. 2. Latiore, seu indeterminato, sensu. *Vulgat. interpr. Job 5. 19.* In sex tribulationibus liberavit te et in septima non tanget te melum. h. e. ex omnibus aerumnis te liberabit.

SEXAGENARIUS, a, um, adjct. (sexageni) di sessanta, qui sexaginta continet. 1. De rebus. — a) Generalit. *Frontin. Aquad. 54.* Sexagenaria fistula, di sessanta pollici, et *Cyprian. de habit. Virg. 21.* Sexagenarius fructus. — b) Specialit. sexagenaria procuratio est digolus illius, qui ob aliquam procuracionem sexagies sestertium stipeodii nomine accipiebat, qui ad Hs. LX. procurator dicitur in *Inscript. apud Murat. 514. 1.*; quemadmodum ducenarius procurator, qui ducena accipiebat. *V. DUCENARIUS. Inscript. epud Passion. p. 10. n. 3.* SEPTIMIUS VERVS HERMOGENES SEXAGENARIA PROCYRATIONE SYNERAGIO DVS ORNATVS. Adde etiam in *Memorie dell' Ist. arch. v. 2. p. 294.* 2. De personis sexagenarius est qui habet annos sexaginta, sessagenario, *ἑξήκονταετής.* *Quintil. 6. 3. a med.* Cicero oburgatus, quod Publillam, quum sexagenaria esset, virginem duxisset, cras, inquit, mulier erit. *Eutrop. 8. 7.* Hadrianus obiit maior sexageario, h. e. annos natus sexaginta et amplius. *V. MAGNUS. Sueton. Claud. 23.* Capiti Popiae Poppae legis, a Tiberio Cæsare, quasi sexagenarii generare non posset, addito, obrogavit. — Sexagenarius per pontem mittendus, male diu popularitas intellexit, quum Varro de vita populi R. l. 2. bonestam causam religiosemque patefecerit. Quum in quintum gradum pervenerant, atque habebant sexaginta annos, tum denique erant a publicis negotiis liberi atque otiosi. Ideo io proverbium quidam putant venisse, ut diceretur, sexagenarios de poota deieci oportere, id est quod suffragium non fecerant, quod per

pontem ferebant. *Hæc Non. p. 523. 21. Marc.* Aliis hujus proverbii causas affert *Festus p. 334. 16. Müll.* his verbis: Sexagenarius de ponte olim deieciabant: cujus causam Manilius hanc refert, quod Romam qui incoluerint pimi Aborigines, bomioem, sexaginta eorum qui esset, immolare Dii petri quotannis soliti fuerint: quod facere eos destitisse adventu Herculis, sed religiosa postea veteris ritus observatione scirpeas bomioem effigies de ponte in Tiberim, veteri modo, mittare instituisse. Alii dicunt, morante in Italia Hercule, quod quidam ejus comitum habitaverit secundum ripam Tiberis, atque Argeos se a patria vocaverint Argis: quorum propagata memoria redintegrari eo genere sacri: illi a Græcia legatum quondam Argæum temporibus antiquis Romæ moretum esse: is ut diem obierit, institutum esse a sacerdotibus, ut effigies scirpea ex omolibus, quæ, quæ publicæ erant rel, nunciavisset, per nomen ac mate in patriam remitteretur. Sunt qui dicant, post Urbem a Galliis liberalam, ob inopiam cibulis emptos sexaginta annorum bomines jacit in Tiberim: ex quo numero unus filii pietate occultatus, sæpe profuerit patriæ consilio sub persona filii, id ut sit cognitum, ei juveni esse ignotum, et sexagenarius vita concessa. letibies autem ejus, quibus arcuerit senem, id est cohibuerit et celaverit, senectute dignas esse vias: Ideoque Arcæos appellat. Sed exploretissimum illud est causæ: quo tempore primum per pontem cæperunt comitiis suffragium ferre, janiores condemnaverunt, ut de ponte deicerentur sexagenarii, qui jam nullo publico munere fungerentur, ut ipsi potius sibi, quam illi, deligerent imperatorem. Cujus sententiæ est etiam Silius Capitolinus. Viam autem opinionem de ponte Tiberino confirmavit Afranius io Repudiato. Hactenus *Festus.* Ceterum de Scythia Fortunatio. *Schol. 1. p. 63. Capper.* Mos apud Scythas fuit, ut sexagenarii per pontem mitterentur. Scythæ Atheis sexagenarium patrem per pontem deiecit, reus est pericidii. Hic enim se dicit geolis suæ more fecisse.

SEXAGENI, æ, a, adjct. numerale distributivum (sexaginta). Sexagenum pro sexagenorum, *V. in voc. seq.* — Sexageni, sessanta, *ἑξήκοντα.* 1. Stricto sensu. — a) Generalit. *Liv. 8. 3.* Postremo io plures ordines instruebantur. Ordo sexagenos milites habebat. *Monum. Ancyran. apud Gruter. 231.* TRICENTIS ET VIGINTI MILLIBVS PLERIS VRBANÆ SEXAGENOS DENARIOS VIRITVM DEBIT. *Plin. 36. Hist. nat. 5. 4. (30).* Mausoli opus patet ab Ausiro et Septentrione sexagenos ternos pedes. — b) Specialit. extre distributionem pro cardinali sexaginta. *Cic. 7. Ferr. 21. 53.* Hæc sexagena milia modum, quæ Mamertinis remiserat. *Varro 2. R. R. 3.* Capræ feræ sunt, quæ saluum e sexo pedes plus sexagenos. — In sing. nom. *Augustin. 21. Civ. D. 27.* Altera terram bonam uberem fructum, etiam tricesimum, etiam sexagenum, etiam centenum. 2. Latiore sensu seu indefinite de magno numero. *Martial. 12. 26.* Sexagena teras quum limina mane senator. Alii tamen leg. sexaginta.

SEXAGENIQUINI, æ, a, adjct. (sexageni et quini) sessantacinque, sexaginta quinque, ut *Fistula sexagenumquinum, Frontin. Aquad. 55.*

SEXAGENUS, a, um. *V. SEXAGINI.*

SEXAGESIES, adverb. (sexagesimus) idem quod sexagies. *Capell. 6. p. 198.* de terre ambitu. Illa stadia quingenta trecentis sexagesies complicata etc.

SEXAGESIMUS, a, um, adjct. (sexaginta) sexaginta continens, sessantesimo. — a) Universalit. *Martial. 4. 79.* Conditæ quum tibi sit jam sexagesima inessis. Adde 6. 70. *Flor. 2. 2.* Intra sexagesimum diem. *Seneca Brevit. vii. 20.* Lex a sexagesimo anno senetorem nou citat. — b) Cum additis aliis numeralibus. *Ter. Adelph. 5. 8. 15.* notus maritus anno decum quinto et sexagesimo fiam. *Cic. Brut. 94. 324.* Idem (*Hortensius*) quarto et sexagesimo anno — una tecum socerum tuum defendit Appium. *Id. 5. Att. 13.* Ephæum venimus a. d. XI. cal. Sext. sexagesimo et quinto post pugnam Bovillam. *Augustus apud Gell. 13.*

7. Spero, latum et beoivolem celeberræ quartum et sexagesimum natalem meum. *Seneca 1. Contrav. 8.* Senator post sexagesimum et quintum æquum in culam venire non cogitur, nec velatur. — Hic

Sexagesima, æ, f. 1. absolute. *Plin. 29. Hist. nat. 1. 8. (24).* Quarundam rerum sexagesima denarii unius Imperatoris. h. e. pars sexagesima denarii ponderis.

SEXAGESIS, *V. voc. seq.*

SEXAGESSIS, is, m. 3. (sexaginta et as) sexaginta asses. *Priscian. de fig. num. p. 1356.* *Putsch. et Beda de num. 1. p. 101.* — *Sexagesis, vel ractius sexageassis (V. Oehler p. 173. et 212. et Riese p. 215.)* inscribitur una ex satiris Menippeis *Varronis*, ex qua multa fragmenta servavit *Nonius.*

SEXAGIES vel sexagiens, adverb. (sexaginta) sessanta volte, sexaginta vicibus, *ἑξήκοντάκις.* *Cæs. 1. B. C. 23.* Sestertium sexagies quod advererat Domitius, - Domitio reddit. (codd. HS LX.) h. e. sexagies centena milia sestertium. sei millioni di sesterzi; quum enim de pecule sermo est, subintelligitur centena milia. *V. SESTERTIUS. Sic Cic. 2. Phil. 18. 45.* Si sestertium sexagies peteret. et *Rosc. Am. 2. 6.* Bona patriæ bujuscæ Sex. Roscii, quæ sunt sexagies. h. e. sexagies centena milia sestertium.

SEXAGINTA, indecl., nomen numerale cardinale, *ἑξήκοντα.* Sexaginta pro sexaginta, ut *sex* pro sex, in *Inscript. apud Marini Fr. Arv. p. 271.* — Sexaginta est decies sex, sessanta. 1. Stricto, seu determinato, sensu. *Plaut. Most. 2. 2. 63.* Sexaginta annis. *Ter. Heaut. 1. 1. 10.* Sexaginta annos natus. *Cic. Rosc. Am. 35. 100.* Minor annis sexaginta. *Liv. 44. 4.* Quum imperator major sexaginta annis omnia militaria munera impigre — ipse obiret. *Cic. 2. Legg. 24. a med.* Rogum bustumve novum sciat propius sexaginta pedes adici sedes alienas, invito domino. *Plin. 4. Ep. 23.* Ipsæ leges majorem annis sexaginta otio reddunt. — Cum aliis numeralibus. *Vellej. 1. 6. 4.* Ante annos quinquæ et sexaginta, quum urbs Romæ conderetur. Adde *Cæs. 7. B. G. 3.* 2. Latiore, seu indeterminato, sensu. *Cic. 3. Ferr. 47.* sub fin. Potum sexaginta decrata proferro. Alii tamen cum *Donato ad Ter. Phorm. 4. 3. 63.* leg. sexcenta, quod certe utilitatis est, et *Ciceroni* familiaris. Adde *Martial. 12. 26.* ubi alii leg. sexagena. *V. SEXAGENI.* et cf. *Petron. Sat. 122.* Sanguine germam sexagintaque triumphis Esse nocens cepi.

SEXANGULATUS, a, um, particip. ab inonit. sexangula, as, sexangulus, ut *Sexangula cristallus, apud Solin. 33.* ad fin.

SEXANGULUS, a, um, adjct. (sex et angulus) sessagino, di sei angoli, *ἑξάγωνος*, sex angulos habens. *Ovid. 15. Met. 382.* Nonne vides, quos cera legit sexangula, fetus Melliferarum apium sine membris corpora nasci? *Plin. 11. Hist. nat. 11. 12. (29).* de apib. Sexangula omnes cellæ: singulorum ex pedum opere. (Idem fere habet, licet aliis verbis, *Varro 3. R. R. 16.* ante med. In favo sex angulis cella, totidem, quot habet ipsa (apis) pedes) *Id. 37. ibid. 5. 20. (76).* Berylli poliuntur sexangula figura. — Hic

Sexangulus, i, m. 2. absolute. *Boeth. 2. A. rithm. 16.* Sexangulorum figura.

SEXANGULUS, i, m. 2. *V. voc. præced.*

SEXATRUS, quin, f. plur. 4. sextus dies post Idus. *Varro 6. L. L. 14. Müll.* Ab Tivulensis post diem sextum Idus similiter vocatus sextus, at post diem septimum septimatus. Adde *Paul. Diac. ex Fest. p. 255. 10. Müll. V. QUINQUATRUS.*

SEXENARIUS vel sexenarius, a, um, adjct. (sexcenti) ex sexcentesimo numero constans. *Cæs. 3. B. C. 4.* Expectabat funditorum cohortes sexcenarias duas. h. e. quæ sexcentis funditoribus, ut quadriaginta, quæ militibus quadriaginta, constabant.

SEXCENI vel sexcenti, æ, a, adjct. numerale dispartitiv. per synop. a sexcentent, idem ac sexcenteni. *Colum. 3. R. R. 3.* Singula jugera

vinearum sexcentas urnas vini praebuisset. *Curt. 5. 1. in fin.* Equilibus sexcenti denarii tribut. *Adda Plin. 29. Hist. nat. 1. 5. (7).* at *V. loc. Cic. in SEXCENTENI.*

SEXCENTENARIUS vel *sexcentenarius*, a, um, adj. (sexcenti) ad sexcentos pertinens. *Priacian. de fig. num. 27. p. 415. 13. Kell.*

SEXCENTENI, m, a, adj. (sexcenti) sexcenti, *ἐξακόσιοι*, sexcenti, sexcenti. *Cic. 7. Ferr. 25. 62.* Civitibus certum pretium, sexcentos nummos nauteum missioni constitere. *Orell. sexcentos. Colum. 9. R. R. 5.* In singulis ordinibus, qui ducentos quadragecos pedes obtinent, sexcenti malleoli pangendi sunt, et ibid. 9. Sexcentas urnas praeconum cultoribus singula vinearum jugare fudisse. — *Absolute Sueton. Claud. 32.* At plerumque sexcenti simul discumbere.

SEXCENTESIMUS, a, um, adj. (sexcenti) *Sexcentesimus* leg. *A. Mai* apud *Cic. 1. rep. 37.*; et *sexcentimus* vel *sexcentimus* apud *Priacian. de fig. num. p. 1352. Putsch.* — *Sexcentesimus*, *sexcentesimo*, *ἐξακοσιστοστός*, ultimus, sive novus ex sexcentis. *Plin. 8. Hist. nat. 7. 7. (19).* Anno Urbis sexcentesimo quinquagesimo quinto.

SEXCENTI, m, a, adj. numerata cardinale (sex et centum). *Sexcenti* etiam scribitur: Ita enim scriptum esse invenisse testatur *A. Mai* ad *Cic. 1. rep. 48.* ubi leg. *sexcentis*, et 2. ibid. 10, ubi *sexcentis*, et in membranarum Palatinarum fragm., ubi *sexcentorum*; quae scriptura, ut ipsa addit, aliis quoque exemplis facile confirmatur. Ita et *Mercerius* leg. apud *Non. loc. cit. et Fleckeis. apud Ter. loc. cit.* — *Sexcentum* pro *sexcentorum* apud *Lucil. et Gell. cit.* — *Sexcenti*, *sexcento*, *ἐξακόσιοι*, sexles centum. ¶ 1. *Generatim Plaut. Pers. 1. 3. 37.* oravi, ut nummos sexcentos mihi Dares utendos mutuos. *Id. Pœn. 1. 1. 38.* Sexcenti aurei nummi Philippi. *Lucilius apud Non. p. 493. 32.* Merc. Argenti sexcentum et mille. *h. e. sexcentorum.* Sic et *Gell. 1. 1.* Curriculum stadii pedum asex numero sexcentum. *Cæs. 5. B. G. 2.* Sexcentas naves. *Id. 4. ibid. 3.* Circiter milia passuum sexcenta. *Cic. 2. rep. 10. 18.* Sexcentis annis. — Cum aliis numeralibus. *Cæs. 1. B. G. 38.* Amplius pedum M. sexcentorum. ¶ 2. *Speciatim saepe usurpatur pro numero ingenti et indefinito, ut pueri apud Graecos et apud nos quoque mille.* Quae ratione et milites Latina dictum est. *Plaut. Aulul. 2. 4. 41.* Sexcenta sunt, quae memoriam, si sit otium. *Ter. Phorm. 4. 3. 63.* Sexcentas proinde scribito mihi dicas: nihil do. *Cic. 14. Att. 12.* Quid? Debetur nostri causa non similia? dignus illa quidem omni regno, sed non per Fulviam. *sexcenta similia.* et 6. ibid. 4. In quo multa molesta, discessus noster, belli periculum, militum improbitas: sexcenta praeterea. *Adda 4. Ferr. 48. 119. et 2. Divinal. 14.* extr. et 7. *Att. 2. Plaut. Trin. 3. 3. 64.*, *Martial. 6. 59.* etc. Sic *Plaut. Bacch. 4. 9. 110.* Cave, tibi ducenti nummi dividui sunt. Sexcenta tunc reddam, si vivo, tibi.

SEXCENTIES, *sexcenties* vel *sexcenties*, adverb. (sexcenti) sexcento volte, *ἐξακοσάκις*, sexcentis vicibus. ¶ 1. *Generalim Cic. 4. Att. 16.* Ut forum laxaremus, et usque ad atrium Liberialia explicaremus, contempnimus sexcenties sestertium. *Lamprid. Commod. 15.* Sexcenties vices. *Adda Plin. 3. Ep. 20. extr.* ¶ 2. *Speciatim de numero indefinito. Plaut. Men. 5. 4. 8.* Suspirabo plus sexcenties in die.

SEXCENTOPLAGUS, a, um, adj. (sexcenti et plaga) *ἐξακοσάπληγος*, qui sexcentas plagas accipit. *Plaut. Capt. 3. 5. 68.* Sexcentoplago nomen tibi.

SEXCESIMUS. *V. SEXCENTESIMUS.*
SEXCUNCIA idem ac *SESCUNCIA*. *V. hanc voc.*

SEXCUPLIX. *V. SESCUPLEX.*

SEXCUPLUS, a, um, adj. *ἐξαπλάσιος*, sexcuplo, alicujus rei quantitatem sexies continens. *Boeth. 1. Arithm. 23.* Si quatuor (numeros) intermixtos, quacuipius invenitur; si quolque, sexcuplus; si sex, septuplus, semperque ipsius multiplicitatis nomine uno mino intermixtionis vocabulo procreatur. *h. e. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.*

SEXDECIM. *V. SEDECIM.*

SEXDEQUINQUE, adverb. pro et sexdecim. *Vet. Piebisil. apud Fest. in Publica pond. 246.* 8. Sextarius aequus cum librarlo siet: sexdequinq; libras in modio sient. Ita *Scalig. At Müllerus* corrigi *sexdecimque*.

SEXENNIS, a, adj. (sex et annus) di sei anni, *ἑξαετής*, qui est sex annorum. *Plaut. Pœn. 4. 2. 80.* inde surreptus fere sexennis. *Plin. 8. Hist. nat. 32. 50. (116).* de cervis. Singulos annis adjicientibus ramus usque ad sexennem. *Adda Plaut. Pœn. 5. 2. 27.* — *Cæs. 3. B. C. 20.* Legem promulgavit, ut sexenni die sine usuris creditae pecuniae solverentur. *h. e. sex annorum spatium, nei termino o spazio di sei anni.* Ita ed. *H. Mausel* in accuratissimo *Lex. Cæs.* ed. *h. v.*, alii leg. *sexies seni*; alii aliter.

SEXENNIVM, n, n. 2. (sexennio) *ἑξαετία*, tempus sex annorum. ¶ 1. *Generatim Plaut. Pœn. prof. 66.* Puer septuennis subripitur Carthagine sexennio prius quidem, quem moritur pater. *Cic. 1. Divinal. 44.* extr. Quod quidem sexennio post Velos captos factum esse vidimus. *Id. 6. Att. 1.* Centesimis sexenni doctis. *Adda 5. Phil. 3. 7.* et *Cod. Theod. 12. 1. 171.* ¶ 2. *Speciatim pro sexto anno. Jur. Vici. Cæs. 27. 8.* Perit sexennio imperii.

SEXERES, h, n. 3. *ἑξήρης*, navis sex remorum ordines habens, eodem quae hexeres. *Inscript. apud Murat. 784. 7. Q. ARRYNTIO AQUILAE* *MAN. P.* (scribendum videtur *MANIP.*) *VI. OPS. h. e. manipulari sexera.* *Alia apud eund. 837. 1.* (*Henzen, n. 6902.*) *NAVIO SEXTIANO MIL. VI. OPS.* Hinc patet, Latinos etiam sexerem, ut et hexerem, eodem appellasse.

SEXESSIS. *V. SEXIS.*

SEXFASCALIS, a, adj. (sex et fascis) sex fascies habens et dclitor de proconule alicui magistratu, qui in provincia sex modo lictores habebat. *Inscript. apud Henzen, n. 6368. et 6509.* Cf. *Mommsen in Bull. dell' Institut. archeol. a. 1852. p. 165.* at seqq.

SEXIES vel *sexiens*, adverb. *Sexiens* leg. in *Monum. Ancyrr. t. 3. l. 24.* — *Sexies*, sex vicibus, sei volte, *ἑξαίς*. *Liv. 4. 32.* Vejentem hostem sexies victum pertimescant. *Plin. 18. Hist. nat. 18. 43. (146).* Medica sexatur incipiens florere. Id sexiens evadit per annos. *Vallej. 1. 15. 5. ed. Haas.* Eporedia colonia deducta est, Mario sexies, Velerioque Flacco Cos. *Ariz. et Halm leg. sextum.* *Adda Colum. 5. R. R. 2. extr.* et *Mar. Victorin. 4. 36.*

SEXISDECIES, adverb. sexies decies. *Priacian. de fig. num. p. 1355. Putsch.*

SEXIS ac *sexessis*, n. indecl. (sex et es) ¶ 1. Est idem ac *sex essan*. *Capell. 3. p. 80.* S illiter i precedente finita neutra monoptota sunt, ut *tressis*, *sexis*. — *Thesaur. N. Latin.* (edente *A. Maio* in *Class. auct. T. 8. p. 35.*) habet *sexessis*, quod analogiae magis consonum esset. ¶ 2. Est etiam idem ac numerus sexierius. *Capell. 7. p. 255.* Utque ex duobus triplo sexis implevit, sic senario numero duos adjiciendo superteritum invenit. *V. SEXTUSSIS.*

SEXJUGIS. *V. SEJUGIS.*

SEXOCTUPLI, ōrum, m. plur. 2. (sex et octuplus) sex numeri seu termini per se ipsos multiplicati. *Boeth. 2. Music. 30. (31).* At *Friedlein leg. sex octupli divitum.*

SEXPRIMI et *divisim* sex primi, ōrum, plur. et raro *Sexprimus*, i, sing. m. 2., sex viri, qui in ordine decurionum, sive albo sacerdotum vel scribarum aut collegiorum principes sunt. *V. SEVIRI.* — a) In plur. num. *Cic. 3. Nat. D. 30. 74.* L. Allienus chirographum sexprimorum innotatus est. *Fragm. juris antequat.* (edente *A. Maio*) p. 37. Illi quoque, qui sunt ex collegio sexprimorum, habent a tutalis excursionem. *Inscript. apud Murat. 977. 6. p. SEPTIMVS P. S. COL. SCR. Q. DE SEXE PARTIA. V. DECEPRIMI.* — b) In sing. num. *Inscript. apud Donat. 321. 7.* et *Fabrett. p. 386. n. 223. (Orelli n. 3242).* *QVR* *EVIT* *ICHTIA* *QVATORIVS* *SEXPRIMVS.*

SEXUS. *V. SEX* init.

SEXSIENS. *V. SEXIES* init.

SEXUS. *V. SEXUS* init.

SEXTADECIMANI vel *sextadecimani*, ōrum, m. plur. 2. (sextus et decimus) milites legionis sextadecimae. *Tac. 3. Hist. 22.* Sextadecimanos, duodevicesimanosque et primanos laevum cornu complisse.

SEXTANEA, m, f. 1. *V. voc. seq.*

SEXTANEUS, a, um, adj. (sextus) idem ac sextus: ut *Sextaneus* limes, *Var. Auct. de limil. p. 239.* et 258. *Goes.*, dictus a meridie, qui veteribus erat hora diei sexta. Sic *Innocent. de litt. p. 220. Goes.* Ab orientali parte aquem vivam significat casa; a sextanae parte rivum significat. *h. e. a meridie.* — Hinc

Sextanea, m, f. 1. et

Sextaneus, i, m. 2. absolute, sextanae pars, sextaneus limes. *Innocent. ibid. p. 313.* et p. 321.

SEXTANEUS, i, m. 2. *V. voc. praec. in ōn.*

SEXTANI, ōrum, m. plur. 2. (sextus) milites sextae legionis. *Plin. 3. Hist. nat. 4. 5. (36).* et *Mela 2. 5.*

SEXTANS vel *sextans*, antis, m. 3. (sextus) Sextas pro sextans apud *Hultsch. Metrol. Rom. p. 87.* — Sextans est sexta pars alticuius certae quantitatis, quae ad unum redigatur. ¶ 1. Dicitur de sexta parte assis, qui sumitur pro solo aliquo, quod in partes duodecim dividatur. *Varro 5. L. L. 171. Müll.* Sextans ab eo quod sexta pars assis, ut quadrans quod quarta, et triens quod tertia pars, *h. e. unciae duae*, ut in *AS* dictum est. Hinc *Cic. 13. Fam. 23. a med.* Testamento heres ex parte dimidia et tertia est Capito: in sextante sunt illi, quorum etc. *Paut. Dig. 44. 2. 30.* Ex sextante heres instituta. *Cf. Cod. Theod. 9. 42. 8.* ¶ 2. Item de parvo nummo aeneo. *V. Hich ad h. v. Hinc Laberius apud Gell. 16. 9.* Servus sextantis verbis nefarius utilis. *h. e. minimi pretii.* Alii leg. *sexcentis*, et *Liv. 3. 33. extr.* Huic (*Agrippae Menenio*) sumptus funeri defuit. Extulit eum plebs sextantibus collatis in capita. *Adda Gran. apud Cic. 2. Orat. 62. 251.* ¶ 3. Item de pondare, b. e. sexta parte librae, due oncie. *Ovid. Medic. fac. 65.* Sextantemque trebat gummi cum semine Tusco. *Plin. 26. Hist. nat. 11. 74. (121).* Mentae sextans, vivi sulphuris uncia, ex aceto simul trita. *Martial. 8. 71.* ligulam misit sextante minorem. *Adda Scribon. Comp. 4. 42.* ¶ 4. Item de mensura liquidorum. *Colum. 12. R. R. 23.* Picis sextans et semuncia in sextario quoque et quinquaginta (vini) adjicitur. *h. e. sexta pars sextarii*, qui sunt duo cyathi, nam sextarius duodecim cyathos continet. Sic *Martial. 5. 64.* Sextantes, Calliste, duos infunde Falerni. *Sueton. Aug. 77.* Quoties largissime se invitaret, senos sextantes non excessit: aut, si excessisset, rejiciebat. ¶ 5. Item de mensura agraria. *Colum. 5. R. R. 1. a med.* Jugeri pars sexta pedes quatuor milis et octingentos, hoc est sextans. *Adda Varron. 1. R. R. 10.* ¶ 6. De aliis. *Plin. 13. Hist. nat. 15. 29. (94).* Tiberio principi mensam fuisse quatuor pedes sextante et sicilico excedentem, tota vero crassitudine rescuciali. ¶ 7. Mathematici sextantem appellant sextam partem numeri sex, quod est unum. *Varron. 3. 1. ante med.*

SEXTANTALIS, e, adj. (sextans) sextantem continens, ut Sextantales fusi, apud *Vitruv. 10. 6. h. e. crassitudinem habentes duarum unciarum*, seu pollicum.

SEXTANTARIUS, a, um, adj. (sextans) sextantem continens, aut pondus habens sextantis. Asses qui a principio liberales erant, bello Punico primo (ut ait *Plin. 33. Hist. nat. 3. 13. (44).*) aut secundo (ut *Fest. in Sextantarii p. 347. Müll.*) sextantarii facti sunt, b. e. sextantis seu duarum unciarum pondere, ita ut ex libra aeris sex asses fierent: idque eo quod respublica impedit non sufficiebat. *Plin. loc. cit.* Constitutum, ut asses sextantarii pondera ferirentur. *Fest. loc. cit.* Sextantarii asses in usu esse ceperunt, etc. *V. AS.*

SEXTARIALIS, e, adj. (sextarius) qui sextarium aequat. Absolute usurpatur subanditorque mensura. *Inscript. apud Gruter. 223. 2. SEXTA-*

RIALIS EXACTA T. .... DD. NN. ARGADII ET HONORII.
Cl. De-Ross. in *Bullett. Crist.* a. 1864. p. 57.

SEXTARIOLUS, t. m. 2. deminut. a sextarius, parvum vas sextarium continens. Augustus apud Sueton. *Vit. Horat.* a med. Itaque libellus, in sextariolo scribas. in una quateruola, in uno stajulo. Ita leg. etiam Orelli et Reifferscheid. (V. Sueton. opp. ad Wolf v. 3. p. 51. Theil apud Freund in *Lex ad h. v.*, legendum esse putat schedariolo vel scidariolo).

SEXTARIUS vel sextarius, m. 2. (sextus) sexta pars cuiusque rei. V. SEXTANS. ¶ 1. Generatim. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 4. 10. (27). de androsæmoni. Unus ad purgandum alvum iuxta cum semina, potaque matulino vel a cena duobus drachmis in aqua mulsa vel vino vel aqua pura, totius potionis sextarius. Ita Forcellinus et Klotz; at Furulanetto in *App.*: Hic, inquit, sextarius minima vero significat sextam partem aliquis rei, sed *Plin.* hic indicat in singulo sextario aqua mulsa vel vini vel aqua pura tundendas esse duas drachmas androsæmonis cum seminis ipsius, dein manna vel post canam potandas. Cfr. *Fest.* p. 246. 5. *Müll.* et *Rhemn. Fann.* de pond. 71. ¶ 2. Specialim est mensura genus, duas bemias seu cotylas continens, h. e. duodecim cyathos: habetque pondus viginti unciarum: ita dictus quia sexta pars est congl. Duodequingaginta sextarii quadrantal vini faciunt: sexdecim modium frumenti. *Rhemn. Fann.* de ponderib. 71. *Fest.* in Publica pond. et *Gromat.* vet. p. 375. *Lach.-Rud.* Est autem mensura sum liquidorum, suo aridorum. Varro apud Gell. 3. 14. Si a sextario bemina fusa est. *Horat.* 1. *Sat.* 1. 74. Paule emator, ovis, vini sextarius. *Cic.* 2. *Off.* 16. 56. Aquæ sextarium mina emere. *Vopisc.* *Tac.* 11. Ipse fuit vitæ parcissimus, ita ut sextarium vini tota die numquam potaverit, saepe intra beminam. *Colum.* 2. *R. R.* 9. sub fin. Panicum et milium sextarius fere quatuor jugurum implent. h. e. quarta modii parte. modius enim sexdecim sextarios habet. et *ibid.* 10. extr. Jugerum ægri non amplius quatuor sextarios saporum seminis observandum est. *Soran.* 24. Sextarius capit cotulos binos. Adde *Plin.* 18. *Hist. nat.* 13. 35. (131). *Id.* 24. *ibid.* 14. 79. (129). Sextarius sorbitorum. *Colum.* 12. *R. R.* 5. salis. *Ulp.* *Dig.* 47. 2. 21. circa med. frumenti. *Gromat.* vet. p. 375. 8. *Lach.-Rud.* Est sextarius sexta pars congl., qui in divinis scripturis hic appellatur in liquidis. ¶ 3. Vas sextarii capax. *Cato R. R.* 13. ad fin. Uream quinquagenariam unam, sextariam olearum unam, tabulum unum.

SEXTAS. V. SEXTANS iul.

SEXTIANUS. V. SESTIANUS.

SEXTIPELOS. V. BICEPSOS.

SEXTILIUS, a, um, adject. ad Sextilium aliquem pertineos, ut Sextiliaca pira, *Cic.* apud *Macrob.* 2. *Saturn.* 15. extr. et *Murat.* 257. 2.

SEXTILIS, e, adject. (sextus) sextus; hinc Sextilis mensis, quod sextum obtineret locum a Martio, a quo Romulus annum inchoavit, *Senat.* cons. apud *Macrob.* 1. *Sat.* 12. extr. et *Horat.* 1. *Ep.* 11. 12. Postea Augustus appellatus est, et decreto senatus, a Cæsare Octaviano Augusto, qui hoc mense, victo M. Antonio, bellis civilibus florem imposuit. *Sueton.* *Aug.* 31. V. AUGUSTUS. Sic at *Natendæ* sextiles apud *Liv.* 3. 6. et 6. 1. extr.; et *Nonæ* sextiles apud *eumd.* 41. 16.; et *Idus* sextiles apud *eumd.* *ibid.* — Hinc

Sextilis, is, m. 3. absolute, substantivorum more, mensis Sextilis seu Augustus. *Ovid.* 1. *Fast.* 42. Varro 5. *L. L.* 34. *Müll.* et *Horat.* 1. *Ep.* 7. 1.

SEXTIUS vel Sestius, a, um, adject. ad Sextium gentem vel Sextium aliquem pertinens. V. ONOM. Hinc Sextia tabula apud *Cic.* *Quinct.* 6., de qua V. in TABULA.

SEXTO vel sexto. V. SEXTUS.

SEXTULA, æ, f. 1. (sextus) ¶ 1. Est uncia sexta pars, assis septuagesima secunda, quia duodecim sexties ducta efficiunt LXXII. Varro 5. *L.*

Z. 171. *Müll.* Aëris minima pars, sextula, quod sexto pars uncia. *Reimn. Fann.* de ponderib. 22. Sextula quæ fertur. nam sex his uncia constat. ¶ 2. Pars septuagesima secunda iugeri, pedes continens CCCC., ut *Colum.* docet 5. *R. R.* 1. a med. ¶ 3. Item hereditatis: quia hereditas ass vocatur. *Cic. Cæcin.* 6. 17. Facit heredem ex deunca et semuncia Cæcinam, ex duobus sextulis M. Fulcinium: Ebutlo sextulam aspergit. Quod ait aspergit, respicit ad vas continens mensuram sextulæ, hoc est fortasse sextam partem sextarii, seu cyathos duos. Unde mox dicit. Iste autem hac sextula ea assam retinere omnium conlovariarum putat, quasi sextula vas anatum sit. ¶ 4. Est etiam nummus aureus, quæ sexta pars uncia pondus est. *Isid.* 16. *Orig.* 25. 14. Solidus nuncupatur, quia pblit illi deuma videtur. Solidum animi veteres integrum dicebant et totum. Ipse quoque nomisma vocatur etc. apud Latinos alio nomieo sextula dicitur, quod lis sex uncia compleatur. Hunc vulgus aureum solidum vocat, cuius tertiam partem diserunt remissem.

SEXTUM. V. SEXTUS in fin.

SEXTUPLEX, Icis, adject. (sextus et plico) idem quod sextuplus *Gloss. Gr. Lat.* ἑξαπλῆξ, sextuplex.

SEXTUPLICITER, adverb. (sextuplex) sex vicibus. *Beda* da numar. 1. 101.

SEXTUPLUS, a, um, adject. (sextus et plico) qui quantitates sex vicibus sumptam continet. *Boeth.* 1. *Arithm.* 23. Si sex (numeros intermixtas), sextuplus etc. Adde *Gloss. Gr. Lat.*

SEXTUS, s, um, adject. (sex) sexto, sextos, ultimos in sex. ¶ 1. Generatim. — a) Universim. *Plaut. Pseud.* 4. 2. 5. Sestum e porta proximum angiporum. *Id. Men.* 2. 1. 9. Hic annus sextus, postquam ei rel operam damus. *Id. Most.* 4. 2. 41. heri et nudius tertius, Quartus, quintus, sextusque postquam etc. *Cic.* 3. *Off.* 23. 89. Plerus est sextus liber de officio Hecatonis tallium questionum. *Id. Invent.* 1. 53. Sextus locus. *Ovid.* 2. *Fast.* 681. sextus ab Urbe lapis *Vellej.* 1. 3. 3. et 2. 17. 2. Aietos, sextus ab Hercule. — Absolute *Colum.* 11. *R. R.* 2. 34. Sexto idus Aprile. subaud. die. — b) Cum aliis numeralibus. *Cic.* 2. *rep.* 33. 57. Non longo intervallo, sexto decimo fere anno. Adde *Liv.* 30. 19. et *Tac.* 1. *Ann.* 87. — Absolute. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 94. Sexto decimo Kateodas Januarii. subaud. die. ¶ 2. Specialim sextus casus, h. e. ablativus. Varro 10. *L. I.* 62. *Müll.* Sta ab singulari quis potius proficiaci velit, id filium faciet oportebit ab sexto casu, qui est proprius Latinus. — NB. De prænom. at cogn. R. V. ONOM. — Hinc

Sexto, adverbiorum more, pro sexies, sei volte, sex vicibus, apud *Trabell. Galien.* 17. Lavit ad diem septimo æstate, vel sexto. V. SECUNDO adverb.

Sextum, adverbiorum more, la sexta volta, sexto. *Cic. Pis.* 9. 20. C. Marius sextum consul. *Cato* apud *Gell.* 10. 1. sub fin. Carthaginienses sextum de fœdere decedere.

SEXTUSDECIMUS et divisim sextus decimus, a, um, adject. decimosexto, sextodecimo, δέκα εξτος, sedecimus, decimus sextus. *Liv.* 30. 14. Post sextumdecimum annum. *Tac.* 1. *Ann.* 37. Sextadecima legio. et *ibid.* 17. Sextusdecimus stipendii annus. Adde *Vitruv.* 1. 6. *Colum.* 11. *R. R.* 2. 94. et *Mæcian.* de asse § 41.

SEXTUSSIS. V. SEPTUSSIS.

SEXU. V. SEXUS.

SEXUALIS, e, adject. (sextus) ad sexum pertinet. *Cæc. Aurel.* 3. *Acut.* 18. 185. Pædagogum sensim cum sexualibus manibus tu muliebri verendum initii iubemus. h. e. per manus alterius feminæ, quæ est ejusdem sexus.

SEXUNCIA idem ac SESECUNCIA. V. bano voc.

SEXUNCULA, æ, f. 1. (sex et ungula) dicitur a *Plauto Truc.* 2. 2. 57. meretrix rapa at amatorum bona consumens: quæ senos in manibus diglos habeat. Sic *Aulul.* 3. 6. 17. Mibi inroministi in ædibus quingentos cocos cum seois manibus. h. e. furacet.

SEXUNX, uncie, m. 3. (sex et uncia) sex un-

cie. *Musa compos.* 19. Mellis cocti sexuncem sc. sumito.

SEXUS, us, m. 4. — a) Ad descriptionem quod attinet, sexus invenitur in *Inscript.* in *Bullett. dell'Istit. archeol.* a. 1865. p. 111. — b) Formam sexu, neutr. gen., quam habet *Forcellinus*, fœnit *Scalig.*, sed non existere docet *Müllerus* ad *Fest.* p. 334. 20. — Alia forma secus apud veteres. V. SECUS. — c) Generis etiam dautri sexus esse efformat *Non. loc.* infra cit. et *Priscian.* 5. p. 653. *Putsch.* Plautus hoc sexu, hujus sexi neutro genere protulit in *Rudens* (1. 2. 19.) Virilis sexus numquam ullum habuit. *Sall. fragm.* apud *Macrob.* 2. *Saturn.* 9. Concurrentibus undique virile et muliebre sexus. Ita legit aliam *Non.* p. 222. 25. addens et illud *Sisennæ Hist.* l. 3. Tum in muro virile ac muliebre sexus, populi multitudinis omni collocata. *Mercer.* tamen alique leg. secus. Sic *Apul.* *Da mund.* 20. init. habet *femineum sexus*; ubi tamen alii leg. secus. V. SECUS in loc. — d) Sexus in generio licentia corripit *Sedul.* 3. *Carm. Pusch.* 266 — e) Quod ad flexionem, in dativo sexu pro sexus occurrit apud *Cyprian.* *Orat. Dom.* 28. — Sexibus, ablat. plur., est *Spartian.* *Hadrian.* 18. ad fin. Lavacia pro sexibus separavit. Adde *Lactant.* 1. 8. et *Arnob.* 3. p. 20. et 7. p. 19.; et sexibus habet *Jul. Val.* 1. 35. — f) Ratione habita etym., alii deducunt e *Gr. τῆνος*, *seinus*; alii ab *ἔξω*, habitus, ut *Fest.* ex correct. *Scatig.* Sexus, aliter sexus, natura habitusque ei Græco, quam illi vocant *ἔξω*, sed V. *Müllerus* *ibid.* p. 334. 20.; alii tandem derivandum putant a seco. — Quidquid sit de etymo, sexus est habitus, natura, id quo animal masculum a femina distinguitur, *τῆνος*, *ἔξω*; (ti. sesso; Fi. sexe; Hisp. sexo; Germ. d. Geschlecht; Angl. a sex).

1.) Proprie — a) De homine *Pacuvius* apud *Fest.* p. 334. 24. *Müll.* Triplicem virili sexu partium procreat. *African.* *ibid.* Orbis virili sexu adaptavit sibi. *Cic.* 1. *Invent.* 25. a med. Humanum genus et in sexu consideratur, virile ac muliebre sit. *Liv.* 26. 34. Mancipia præter puberes virilis sexus rectitudina. Adde 27. 11. *Lucan.* 10. 91. nullo discrimine sexus Regiam scit terra Pharus. *Martial.* 9. 9. Tamquam parva foret sexus injuria nostris. *Plin.* 10. *Ep.* 97. ad fin. Multi omnis ætatis, omnis ordinis, utriusque sexus *Plin.* alter 10. *Hist. nat.* 55. 76. (154). Julia quum parere virilem sexum admodum cuperet. *Tac.* 3. *Ann.* 34. a med. Sexum natura invalidum deserere. et 16. *ibid.* 10. extr. Modo muliebris ejulatu, aliquando sexum egressa, voce infensa clamitabat. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 52. 53. (175). Feminatum sexus huic malo videtur maxime opportunus. *Apul.* 7. *Hel.* in equiore sexum insertus atque absconditus. h. e. muliebrem. — In illo *Nypot. Ages.* 1. Sin is virilem sexum non reliquisset, tum deligebatur etc. sexus est proles, figli maschi. — b) De bestis. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 2. 2. (4.). 28. *ibid.* 17. 68. (232). et 32. *ibid.* 2. 5. (14). — c) De plantis. *Id.* 13. *ibid.* 4. 7. (31). Arboribus, immo potius omnibus, quæ terra pignat, herbisque utrumque sexum esse, diligentissimi nature tradunt. Hinc de lapide magnete usurpat 36. *ibid.* 16. 25. (129).; de ætate *ibid.* 21. 39. (149).; de ture 12. *ibid.* 14. 32. (61).

II.) Melonymice, aïdoia quoque ipsa, quibus sexus distinguuntur, sexus appellatur ab eod. 22. *ibid.* 8. v. (20). — De femina. *Gloss. Philox.* Sexus, οὐχ ἡ γυναικεία. *Sil.* 12. 3. 114. Sic toto aspienitur sexu etc. V. integr. loc.

SEXVIR, SEXVIRALIS et SEXVIRATUS. V. SEVIR, SEVIRALIS et SEVIRATUS.

SF

SFÆRA. V. SPHÆRA init.

SFONDILUS. V. SPONDYLUS.

SFONGIA. V. SPONGIA.

SFONGIUS. V. SPONGIUS.

SI

SI, conjunctio — a) Scribitur et sei, ut in aliis vocibus fiebat apud veteres, ubi littera i erat producenda. (V. *Ritschl*, *pr. Lat. mon.* p. t. 69. et seqq.) Inscript. apud *Mommsen* n. 3329. *set rixat potvisset*. Adde alias in *Corp. Inscr. Lat.* 1. 33., 603. etc. — b) Sole vel in compositione adiaciscit particulam *ce*, vel *ne*, cum epocope litteram finalis, ut in *sicuti*, *sicunde* et *sim*. — Sic pro *si*, legitur apud *Fulgat. interpr.* *Joh.* 21. 22. Sic cum vno memento donec veniam, quid ad te? Sed potius est error librarii, aut particula est plane effrangentia pro *ita*. V. *Xav. Patrizi*, *Comment. in Joh.* ad h. 1., *Cavedoni* in *Lex. Evang.* et plura apud *Corn.* in *Joh.* — Item in aliis compositis initio aut in fine occurrit, ut sunt *sive*, et etiam *siquis-siqua-siquod*, *siquando*, *siquidem*; *etsi*, etiam *si*, *nisi*, quamquam non omnia semper conjunctim scribuntur. — c) Apud poetas saepe postpositur. *Virg.* 1. *En.* 321. monstrata meorum vidistis si quam hic errantem forte sorarum. *Id.* 2. *ibid.* 136. dum vela, darent si forte, dedissent. *Auson.* 26. p. 65. *Schenkt.* *Grojan* antiqui si sequebantur bonos. — d) Ad originem vocis quod etinet, prout est eam derivare a Graece si, addita tantum littera sibilante expirationis loco, ut colligi etiam videtur ex veterum scriptura, de qua V. supra. Alii tamen putant esse a *sit*, ut si ab *is*, par apocopen. — Si, si (It. *se*, quando; Fr. et *si*, *si*; Germ. *wenn*, *wofern*, *gesetzt* datur; Angl. *if*) est proprie particula conditionem indicans, quae remota aut posita vel impleta, aliquid potest aut non potest fieri vel haberi: quare et conjunctiva est, rem vel continuat demonstrans, ut ait *Priscian.* 18. p. 1142. *Futsch.*, qui plura de vi et usu hujus particulae docat, speciem vero quod pertinet ad modos verborum, quicum constructur. Ad rem *Auct. quest. gramm.* in *Anecd. Halv.* p. 181. 14. *Hag. Scien.* dum est good, *Prisciano* testante, tunc si maxime conjungitur conjunctivo, quando profertur dubitative; tunc autem indicativo, quando confirmative. Hinc si agitur de re in facto posita vera, vel quae vera et certa habetur, ita ut conditio transeat fere in sensum causalem, cum indicativo conjungitur; sin minus, cum conjunctivo, servata fere discriminis temporum, prout agitur de re, quae aut fieri potest, aut non. V. *Grammatico*. Est itaque

1.) Particula propria conditionalis, et occurrit ¶ 1. Generalem. — 1.º) Universalem. — a) Sequentem Indicativo. — α) Cum praesenti. *Lex XII. Tab.* apud *Gell.* 20. 1. si in ius vocat ut ante tatur, et mox si morbo arvitavere vitium exicit qui in ius vocavit iumentum dato si nolit arceram ne interito. *Cicil.* apud *Gell.* 6. 17. Audibile male, si male dicitur mihi. *Turpil.* apud *Non.* p. 491. 7. *Merc.* Hmo si impetro ab te, satis fructu cepero. *Afran.* *ibid.* p. 21. 34. Et si som, non desunt mihi. *Id.* *ibid.* p. 138. 13. Si ille hac nunc sentit, fecere illi rethi vis. *Id.* apud *Priscian.* p. 114. 17. *Keil.* Tu reuacionem hunc, satis est, si servas, anus. *Ter. Andr.* 2. 1. 23. Si id facis, me vides. *Cl. Hecyr.* 3. 5. 51. *Pompon.* apud *Non.* p. 476. 1. *Merc.* Si eum nemo vocet, revertit. *Cas.* 2. *B. C.* 31. At vero quid proficimus, si accepto magno detrimento ab oppugnatione castrorum discimus? *Id.* 5. *B. G.* 30. Vincite, si ita vultis. *Id.* 7. *ibid.* 38. Si quid in nobis animi est, persequamur eorum mortem, qui indugissime interierunt. *Cic.* 1. *rapubi.* 37. Si vis, debo tibi testes. *Id.* 2. *ibid.* 44. Si placeat, in hunc diem hactenus. *Id.* *Rabir.* *perduell.* 1. 3. Si est boni consilia, — at etiam bonorum civium. *Id.* *Sull.* 8. 24. Si tibi non peregrini videmur. *Id.* *Amic.* 22. 81. Si hac ita sunt. *Id.* 2. *Phil.* 10. 24. Es velim reprehendas, at potes. *Sall.* *Cat.* 42. Si modo viri esse vultis. *Liv.* 4. 3. Si non ad festos admittimur. *Id.* 7. 13. Si nos et hostes baud secus quam femines iudicas esse. *Id.* 22. 63. Si sciens fallo. *Id.* *ibid.*

60. Si tot exempla virtutis nun movent. *Fu-bil.* *Syr.* 70. p. 315. *Ribbeck.* Bene cogitata si excidunt, non occidunt. *Sil.* *It.* 1. 646. Ductus si prohibere piget, vestras effriget in arbes. — β) Cum imperfecto. *Plaut.* *Asin.* 1. 2. 17. et si erant, magnas habebat omnibus diis gratias. *Cic.* 2. *Phil.* 25. 61. Si te municipiorum non pudebat, ne veterani quidem exercitus? *Id.* 1. *rep.* 27. in *fin.* Si Athenienses quibusdam temporibus nihil nisi populi acie ac decretis egebant. — γ) Cum praeter. perfecto. *Lex XII. Tab.* apud *Fest.* p. 363. 5. *Müll.* si membra vixit si cym eo pacit talio esto. *Cicil.* apud *Non.* p. 124. 6. *Merc.* Si nequam quisquam vidit. *Lader.* *ibid.* p. 122. 10. *Cocci* si tumbum aduult. *Cas.* 6. *B. G.* 19. Quam pater familia illustra loco netus decasit, ejus propinquus conveniunt et de morte, et res in suspitionem venit, de acribus in servilem modum questionem habeat, et si compertum est, igol atque omnibus tormentis excruciatas interficiunt. *Cic.* 5. *Fin.* 15. 10. de pueris. Si vicerunt, afferunt se tertia. *Id.* 1. *rep.* 44. 68. Quos si boos oppreserunt, recreatur civitas. *Id.* *ibid.* 23. 37. Si, ut dicit, animum contulisti in istam rationem, habes maximam gratiam *Lelio.* *Id.* *ibid.* 27. 43. Si *Cyru* ille *Perse* iustissimus fuit, non tamen mihi videtur. Adde *eumd.* 2. *Phil.* 36. 90. *Tac. Agric.* 3. Quid? si per quindecim annos multi intercederunt. — δ) Cum praeter. plusquam perf. *Enn.* apud *Cic.* 2. *Herenn.* 24. 38. Si improbum *Crepiontem* existimaveras, Cur me hodie locebes nuptis? *Liv.* 30. 30. Si fato ademptum erat. — ε) Cum futuro. *Lex XII. Tab.* apud *Gell.* 20. 1. si volat iyo vixitro — si volat plus dato. *Enn.* apud *Varron.* *T. L.* 89. *Müll.* Si voles advortere animum, comiter monstrabitur. *Plaut.* *Asin.* 1. 1. 86. si quid te volam, ubi eris? *Id.* *ibid.* 1. 3. 95. si mutas non potero, certum est sumem fenore. *Titin.* apud *Paul.* *Diac.* p. 370. 2. *Müll.* Si erit tibi contendum, fecito usque ex vibrata. *Cas.* 7. *B. G.* 77. Quid animi existimatis, si pene in ipsis cadaveribus praedio decertare cogitur? *Id.* 5. *ibid.* 30. Si sapient, repositent. *Cic.* 2. *rep.* 23. 42. Id persequar, si potero, subtilius. et 1. *ibid.* 34. 51. Si fortuito id faciet, tam cito evetetur. *Id.* 2. *Fam.* 7. Numquam tabere, si te audias. *Id.* 2. *Phil.* 22. 53. Si recte retiocinabimur, ual accepta referemus Antonio. *Quintil.* 12. 3. 8. Qui non magnopere commovebitur, ei quis dissantiet. *Cic.* 4. *rep.* 19. 32. Si me audietis, solem alterum non metueritis. Adde *Ovid.* 3. *Art. am.* 881. — ζ) Cum fut. exacto. *Atta* apud *Gell.* 6. 9. Sed si pepugero. *Enn.* apud *Cic.* 7. *Att.* 28. Si te hic offendero, moriero. *Cato* apud *Gell.* 16. 1. in *fin.* Siquid vos per laborem recte feceritis, iabur ille a vobis cito recedet; — sed si quae per voluptatem nequiter feceritis, voluptas cito abibit. *Cas.* 5. *B. G.* 30. Si sapient, si gravius quid acciderit, ab te rationem repositent. *Id.* 2. *B. C.* 24. *Meusel.* Si qui voluerint, perveniunt. *Id.* 3. *ibid.* 93. Tuemini castra et defendite diligenter, si quid durius acciderit. *Cic.* 2. *Fam.* 4. ad *fin.* Expectationem facillime vincas, si boos statueris. *Id.* 1. *rep.* 40. 62. Tum magis assentire, si ad majora pervenero. *Id.* *Sall.* 8. 24. Qui si stulerint nervos et industriam, mihi crede, excutient tibi istam verborum jectationem. *Id.* *Amic.* 4. 16. Pergetur mihi feceris, si sic de amicitia disputeris. *Alii leg.* *disputes.* *Liv.* 23. 11. Si ita faxit. *Quintil.* 6. 3. 65. Onarabo tibi exemplis, si persequi volueris singula veterum. Adde 10. 4. 4. — b) Sequentes Conjunctivo. — α) Cum praes. vel praeter. perfecto. *Plaut.* *Bacch.* 1. 1. 12. huc si habebat aurum, quod illi renumeret, faciat tubens. *Id.* *Curc.* 1. 3. 8. nam si abim, baud recusem. *Id.* *Bacch.* 2. 2. 2. obire hinc nullo pacto possum, si velim. *Ter. Andr.* 2. 1. 10. Tu si hic ille, aliter sentias. *Nov.* apud *Non.* p. 374. 31. *Merc.* Quid profaneri modo si tres menses sim in ade ut pariter disperiam. *Cicil.* apud *eumd.* p. 506. 4. Andibis, si radeat. *Juvent.* apud *Varron.* 6. *L. L.* 50. *Müll.* Gaudia

soa si omnes conferent. — Tamen mea exsuperet latitia. *Cas.* 5. *B. G.* 46. Si ponit, veniet. *Id.* *ibid.* 30. Qui, si per te liceat, communem cum reliquis belli casum sustineant. *Cic.* 3. *Fin.* 13. 44. Si et sapere expetendum sit et valere: conjunctum utrumque magis expetendum sit, quam sapere solum, neque tamen si utrumque aestimatione dignum, pluris sit conjunctum. *Id.* *Amic.* 3. 10. Si *Scipionis* desiderio me moveri negem, mentiar. *Id.* 3. *rep.* 4. 7. Si singulos numeremus in singulis reipubl., quanta jam reperiat virorum excellentium multitudo. *Id.* 1. *ibid.* 32. 48. Si ius suum populi teneant, negant quidquam esse beatius. Adde *Liv.* 21. 8. *Quintil.* 10. 2. 8. Ac si perenses omola, nulla sit ars. *Id.* 9. 4. 14. Si illum turbes, tela proiecioris. *Cas.* 5. *B. G.* 36. Si velit eum conloqui, licere. *Id.* 1. *ibid.* 14. Si obides deatur, se pecem facturum. *Id.* 1. *ibid.* 8. Si vim facere conentur, se prohibebitur ostendit. *Tac. Agric.* 13. *Ips* Britannum defectum ac tribus et soluta Imperii munera impigre obauit, si injuria abiciat. — *Plaut. Amph.* 1. 2. 64. Pert, si me aspererit! *Id.* *ibid.* 272. Victus sum, ei dixeris. *Cas.* 7. *B. G.* 85. Romani, si rem obliuierint, finem laborum omnium expectant. *Id.* 2. *ibid.* 14. Quod si fecerit (*Cas.*), Hadrourum auctoritatem apud omnes Reiges amplificaturum. *Quintil.* 6. 2. 26. Aliquendo etiam ridicula fuerit imitatio, si verba etc. accommodavimus. — β) Cum praes. imperf. vel plusquam perfecta. *Pacuv.* 391. p. 129. *Ribbeck.* Prius si ademer, ipse ejus commiseresceret. *Afran.* apud *Non.* p. 2. 2. *Merc.* Si possent homines delinquentes capere, Omnes haberent nunc amatores anni. *Cic.* 1. *rep.* 34. 52. Quod si unus omnia consequi posset, nihil opus esset pluribus. *Id.* *Senect.* 3. 7. Si id culpa reuocetis accideret, eodem mihi nunc venirent. *Id.* 7. *Verr.* 51. 133. Quod certe non fecisset, si suum numerum naves haberent. *Sall.* *Cat.* 36. Sibi quales, et in armis foret, ex victoria talia sperabat. *Id.* *ibid.* 38. Si victoriam adepti forent, diutius ea uti licuisset. *Liv.* 23. 33. Et si ille videretur, alter eorum veniret. *Id.* 38. 47. Si tribunal me triumphare prohiberent, Furtum et *Emilius* testes citaturus fui. *Quintil.* 9. 2. 71. Quod fortasse non crederet, si audiret. *Id.* 11. 1. 74. Detraclurus alioqui plus auctoritatis, si salaretur. *Id.* 5. 12. 19. Quod si nasceretur, monstrum erat. Adde 9. 2. 74. — *Plaut. Merc.* 4. 2. 3. Decem vocasset si ad cenam summus viros, Nihilum obsonavit. *Cas.* 1. *B. C.* 43. Quem (tumultum) si occupavisset *Cas.*, ab oppido se interclusurum adversarios confidebat. *Id.* *ibid.* 32. Si probasset, cur se uti populi beneficio prohibuisset? *Cic.* 1. *rep.* 41. 61. Mansisset eodem voluntas in eorum posteris, si regum similitudo permanisset. *Id.* *Senect.* 7. 19. Si ad centesimam annum vixisset, senectutis eum nunc pateret. *Liv.* 11. 10. Pons *Publicus* iter pane hostibus dedit, ut unus vir fulset, *Morsius* *Cocles*. Adde 21. 2. — 2.º) Eleganter repetitur. *Cic.* 3. *rep.* 4. in *fin.* Si Italia Latium, si Samnium, si Etruriam collustrare animo voluerimus. *Similiter* *Cas.* 1. *B. G.* 31., 5. *ibid.* 29. etc. *Quintil.* 5. 10. 97. Utitur fictione, si miles, si infans sit, ei reipubl. causa ebit. *Id.* 10. 1. 130. Nam si aliqua contempsisset, al partem non concupisset, si non omnia sua amasset etc. — 3.º) Elliptica. *Ter. Andr.* 4. 4. 5. Si pol *Glycerio* non omale haec. *Cic.* 1. *rep.* 18. 30. Ista eret, si modo aliquid, valent ut ament ingenie. *Id.* *Amic.* 2. 9. Aut nemo, aut si quisquam, ille sapiens fuit. Adde *Orat.* 29. 103. et 3. *rep.* 4. 7. et 1. *Cat.* 5. 10. *Liv.* 22. 14. Nec si nullius alterius, nos ne civium quidem horum pudet. Adde *ibid.* 29. *Sueton.* *Claud.* 40. Si quem illum, et se liberum esse. — Eodem modo aliquando etiam si non, si nihil unipator. *Cic.* 7. *Fam.* 3. Si hac civilis est, civam esse me; si non, exulem esse. *Id.* 3. *Verr.* 58. 152. Hic venit in iudicium, si nihil aliud, saltem ut etc. Adde *Liv.* 2. 45. et *Curt.* 4. 6. 28. — 4.º) Interdum, praecipue apud poetas, omittitur. *Cic.* 3. *Off.* 19. 75. At daret hanc vim *M. Crasso*, ne digitorum percussione heras posset scriptus esse,

in foro, mihi creda, saltarel. h. e. si deras. *Id.* 13. *Phil.* 11. a med. Recesserit; undique omne insequuntur: manseris, hærebit. *Virg.* 6. *Æn.* 31. Partem opare lo tanto, sineret dolor, Icare haberes. *Ovid.* 6. *Fast.* 113. Huc aliquis juvenum distulit amantia verba, Reddebat tales protinus illa sonon. *Propert.* 4. 5. 9. Illa velit, poterit magnes non ducere ferrum. *Seneca Thyest.* 744. Hactenus sisist nefas, pius est. Adde *Ovid.* *Remed.* am. 745. *Tibull.* 1. 7. 43. *Stat.* 2. *Theb.* 242. et *Juvenal.* 3. 78. *Horat.* 1. *Sat.* 3. 15. decies centena dedisses Hic parco paucis contento, quinque diebus nil erat in oculis. *Cl. Muriol.* 1. 104. — 5.º) Iroica. *Lucret.* 4. 354. *Lockmann.* p. 69. Aera si credis privatum lumine posse indugredi. *Cic.* 1. *Nat. D.* 14. 36. Si intelligi potest, Adde *Lucret.* 1. 1057. — 6.º) Cum particula. — a) Si forte, el esse, se mai. *Plaut.* *Bacch.* 3. 5. 4. si forte est domi. *Cic.* *Cæli.* 1. 1. Si quis forte nunc adit. *Liv.* 22. 13. Si forte possit. *P.* FORTE. — b) Si maxime, ei ta maxime. *Plaut.* *Bacch.* 4. 9. 80. Nam ego non laturus sum, si jubeas maxime. (Sed cf. *Hand.* op. cit. t. 3, p. 587. et 592.) *Cic.* 1. *Fin.* t. 4. Qui autem, si maxime hoc placeat, moderatius tamen id voluit fieri. Adde eumd. *Quinct.* 10. 35. 3. *Tusc.* 21. 51. 1. *Cat.* 12. 29. et *Ter. Phorm.* 2. 1. 85. *P.* quid contra Goerenz dicat *Madvig* in *l. Cic. de Fin.* p. 8. — c) Si modo, si tamen. *Cic.* 1. *rep.* 34. 51. Si modo salvis esse vult. *Id.* 2. *ibid.* 12. 24. Si modo hoc in Lycurgi potestate potuit esse. *Id.* 13. *Att.* 19. Si modo la est aliquis in nobis. *Id.* 2. *Legg.* 18. 45. Si modo interpretari potuero. *Cl. Liv.* 23. 42. — d) Si minus, si minus — at, si non. *Cæs.* 2. *B. G.* 9. *Herzog.* Si minus poluissent. *Id.* 1. *ibid.* 47. Si id minus vellet. *Cic.* 2. *Tusc.* 3. 8. Si id ipsi minus consequi possumus. Adde eumd. *Cluent.* 6. 15. *Id.* 2. *Orat.* 16. 68. Si minus, ut separatim respondeat; at certe, ut in causa etc. *Tertull.* *adv.* *Prax.* 24. Sed quia ego in Paire, et Pater in me est. Si quo minus, vel propter opera credide. h. e. si quo alio modo vel argumento non. — e) Si ne, si non. *Plaut.* *Rud.* 3. 4. 26. Vos adeo, ubi ego inuveni vobis, si ne el caput ei osculastis, item ego vos virgines circumflociam. — f) Si non, nisi, si pñ. *Lucret.* 2. 39. Quod superes. animo quoque nil prodesse putandum est, Si non forte etc. *Cæs.* 10. *B. G.* 8. Tibi minus comode consulueris, si non fortunæ obsecutus videberis. — Si non — at, at certe, tamen, tum, tunc. *Cic.* *Cæcin.* 29. 84. Si non eum es, an loco defectus, quo prohibitus sum accedere. *Id.* *Orat.* 29. 103. Si non perfectio, et conatus tamen atque adumbratio. *Cæs.* 5. *B. G.* 29. In quo si non præsens periculum, at certe longinqua obsidione famis esset timenda. *Virg.* 2. *Æn.* 189. si vestre manūs violasset dona Minervæ, Tum magnum exitum — Priami regno Phrygiæque futuram. — Sæpe via inest negelloni, non eoditioni. *Monit.* 4. 106. Deoque si non est, fali cur traditur ordo? *Sueton.* *Aug.* 26. Si vos non feceritis. *Id.* *Tib.* 21. Si tu non valebis. Adde eumd. *Ner.* 39. — Ceterum quo differant si non et nisi, *V.* in hac voce. — g) Si quis, si qui, si quisquam etc., si aliquis etc. *Cic.* *Fat.* 6. 12. Si quis in Oriente calicula natus est, in mari non morietur. *Afran.* apud *Fest.* p. 182. 9. *Müll.* Sic est orator, si qui oritur. *Cæs.* 6. *B. G.* 13. Si qui aut privatus eul publicus constitit. *Cic.* *Cæli.* 1. 1. Si quis forte nunc adit. Adde *Liv.* 21. 43. et *Fellej.* 2. 23. 4. *Cic.* *Sext.* 49. 105. Si quis res erat major. *Liv.* 23. 29. Si qua dubie erant. *Virg.* 6. *Æn.* 194. Si qua via est. *Cæs.* 1. *B. G.* 48. Si quid erat durius. *Id.* 7. *ibid.* 20. Si quid frumenti in agris reperire possent. *Id.* 6. *ibid.* 13. Si quid est admissum facinus. *Id.* 1. *ibid.* 42. Si quid facto opus esset. *Cic.* 1. *Herenn.* 17. 27. Si quo tardius. *Quintil.* 11. 1. 54. Si quidem vult. *Id.* 7. 2. 5. Si quando non poterit. Adde *Cæs.* 3. *B. G.* 13. — Si qui, siquis etc., siquidem et alia hujusmodi *P.* suo loco. — Si quid occidit, κατ' ἐφ' ἡμεῖς. *Cic.* 1. *Phil.* 4. 11. Si qui mihi humanitus accidisset. *Plene Sall.* *Jug.* 14. Si quid ex improvise mali acci-

disset. Adde *Cæs.* 1. *B. G.* 18. et *Liv.* 23. 40. *P.* ACCIDIO sub *B.* 3. — h) Si quoties, si quando. *Sulpic.* *Fit.* *S. Martin.* 21. ad fin. Si quoties acciderent, longa aetate prævidebat. — i) Si — sin, sin autem (si autem), sin vero. *Cic.* 3. *rep.* 21. 15. Si ille censuit, ut loquitur, est homo impuro; sin aliter etc. *Quintil.* 2. 17. 29. Nam si mihi sapientes iudices denentur, — nihil invia valeat etc. Sia et audientium etc. pugnantum est. *Id.* 2. 21. 22. Sed quæstiones si negel ad rhetorice pertinerent, dissentit a nobis; si autem ad rhetorice pertinerent. *Id.* *ibid.* 10. 9. Si profectus gratia dicimus nihil (intererit) —; si vero in ostentationem comparatur etc. *Cic.* 7. *Fam.* 1. Si id esset eum, gaudeo; sin minus, hoc tamen me conolor. *Id.* *Amic.* 4. 14. Id si ita est, — sin autem illa veriora. *P.* SIN. — Si — si non, si minus. *Cic.* 5. *Fam.* 19. Si feceris id, magnam habeo gratiam; si non feceris, ignoscam. *Horat.* 1. *Ep.* 6. 67. si quid noviss rectus istis, Candidus imperti; si non, hie usere mecum. — 7.º) Item eum aliis copulatur vocibus, quæ aut præcedunt eul subsecuntur. — a) Quod si (quodsi) inservit fere transitionibus. *Cic.* *Brut.* 2. 7. Quod si fuit in re publice tempus allom, iam profecto fuit. *Id.* *Orat.* 16. 51. Quod si in philosophia tantum interest, quid tandem in eandem existimandum est? Adde *Arch.* 7. in fin. — Pro quod si aliquando etiam et si occurrit. *Plaut.* *Mil. glor.* 5. 23. Et si interstet non ab eo hinc, bene agitur pro noxia. *Cic.* *Amic.* 27. 104. Et si illis plane orbatu essem, magnam tamen afferret mihi ætas ipse solatium. *Cl. Hand.* op. cit. t. 2, p. 608. seqq. — b) Si est, ut, pro si. *Plaut.* *Pæn.* 5. 2. 102. Si ita est, ut tu ille lachonis filius, signum esse oportet in manu tava tibi. *Ter. Heccy.* 4. 1. 43. Si est, ut dicat, velle se, redde: sin est autem ut nollit, recte ego consului mæ. *Id.* *Adelph.* 3. 6. 4. Si est, si tunc ut sit officium suum, faciat: sin aliter etc. Adde *Phorm.* 2. 1. 40. *Heccy.* 3. 5. 51. et 4. 4. 102. — c) Si nihil aliud; formula pro eo quod est saltem. *Cic.* 12. *Att.* 42. Nihil tamen illud, quicquid erat, non molestum fuit, si nihil aliud, scire me novi te mihi habere. *P.* 3. *Ferr.* 58. 152. *Liv.* 3. 19. 30. 35 et 33. 44. *Cl. Madvig.* qui loco. *Cic.* ita emendavit. (*Advers.* crit. v. 2. p. 239.) — d) Sub conditione, si, formule apud *Sueton.* *Cæs.* 68. Perique capiti concessam sibi sub conditione vltima, si militare adversus eum vellent, recusarunt. Adde *Clud.* 24. — Sub exceptione, si, apud eumd. *Cæs.* 78. — e) Utique si. *P.* UTIQUE. — f) Si credis, formula est irridentis. *Lucret.* 1. 1057. Ipsi eum si quicquam posse in se sistere eredis. Adde 4. 364. *Cl. Lachmann* ad eumd. 1. 1081. — Si intelligi potest, eodem sensu. *Cic.* 1. *Nat. D.* 14. 36. *P.* supra 1. 1. 2.º — g) Si tamen nescis, est corrigentis simul et irridentis. *Apul.* *Apolog.* Ne quid tu rorum mearum nescias, si tamen nescis, profiteor. *V. Heyne* ad *Virg.* 3. *Ecl.* 23. — h) Si vivo et comminantis. *P.* VIVO. — i) Si deus, si dea. *P.* DEA. — 8.º) Specialim inservit correctioni. *Cic.* 11. *Fam.* 8. Romæ delectus habatur: si hic delectus appellandus, quum ultro se offerunt omnes. — 9.º) Habet locum in rationabilibus seu argumentationibus. *Id.* 1. *Invent.* 36. 65. Si oportet velle sapere, dare operam philosophæ convenit. Oportet autem velle sapere etc. *Id.* *Fat.* 6. 12. Si enim est verum, quod lia conneclitur: si quis oriente Canicula natus est, in mari non morietur. Illud quoque verum est: si Fabius oriente Canicula natus est, Fabius in mari non morietur. — 4.º) Habet interdum vim confirmandi, ut quia, siquidem, quandoquidem, aut similia. *Cic.* 1. *Cat.* 3. 6. Quid est, Catilina, quod lein amplius species, si neque non obscure eatus nefarios potest? si illustrantur, si erumpunt omnia? *Virg.* 1. *G.* 7. vestro il mucore talis Cheoniam pingul glendem montavit arista. *Liv.* 7. 31. Commoti patres vica fortunatum humanarum, si ille præpotens opibus populus adeo infractor gereret animos, ut etc. — Huc et illa spectat *Virg.* 1. *Æn.* 607. Dil tibi, si qua plor respectant numina, si quid Usquam iustitiae est,

et mens sibi conscia recti, Præmie dignas ferant. Adde 2. *ibid.* 537. *Cic.* *Rabir.* *perduell.* 1. 3. et *Propert.* 3. 13. 21. — 5.º) Item adversandi, pro eis, quamvis, etiam. *Ter. Eun.* 1. 1. 4. Excludit: revocat. redeam? non, si me obsecrat. et 5. 2. 26. Nam si ego dignus hac contumelia Sum maxime, at tu indignus qui faceres tamen. *Cic.* 3. *Off.* 8. extr. Satis enim nobile permissum esse debet, si omnes deos hominesque celare possimus, nihil tamen avere, nihil injure esse faciendum. Adde 5. *Att.* 4. *Plaut.* *Cut.* 1. 1. 29. et *Nepot.* *Phoc.* 1. 6. Item optandi, pro utinam. *Virg.* 6. *Æn.* 188. Ecceas sic roes precator: Si nunc se nobis ille entus arbore ramus Ostendat memore in tanto! *Pers.* 9. 10. o si Rbulit pefrui præclerom funus! et, o si Sub rastro crepet rrgenti mihi serla dextro Hercule! *Inscript.* apud *Orelli* n. 4871. MEMORIAE ANTRONAM M. IVSTINI VERT. PATRIS INFELICISSIME P. G. GREGORI II. ESSVS. h. e. utinam viveres. Sed *P.* *ibid.* addot. — 7.º) Refertur etiam ad tempus, pro ubi, postquam, simul ac. *Catull.* 14. 26. Non non hoc tibi satis sic abibi. Nam si iuxerit, ad librariorum Curram scriola elo. *Virg.* 5. *Æn.* 64. si none diem mortalibus eum Aurora extulerit. *Ter. Phorm.* 2. 1. 17. heras si redierit, molendum usque in pistrino. *Plaut.* *Stich.* 5. 5. 18. Postides loci, si hoc adseris, — Lepidam eaditionem ellquam accipit. Adde *Cæs.* 1. 18. — 8.º) Si, ac si, quasi, cum Coniunctivo. *Id.* *Capt.* 3. 3. 57. Nam si servus meus esses, nihilo scilicet Mihi obsequiosus semper fuisset. Adde *Tertull.* *Apolog.* 23. — 9.º) Si pro sive. *Plaut.* *Cure.* 1. 1. 4. Si medie nox est, sive est prima vespere, — est eundem quo Imperat. *Id.* *Capt.* 1. 2. 3. Sinto ambulare, el foris, si inlus vellent. *Gell.* 2. 28. Eas serias si quis pollueret, hostiam, el dan, si dea immolaret. — 10.º) Si est etiam iurantis, ita ut el sequatur particula negativa, effirmet, aliter neget. *Virg.* *interp.* *Ps.* 94. 11. Quibus iuravi in ira mea, si introibunt in requiem meam. h. e. non introibunt. subaud. enim κατ' ἐφ' ἡμεῖς, ut sim verex, si etc., sive quid simile. *Id.* 3. *Reg.* 17. 1. Vivis Dominus, si erit aquis hie ros et pluvia. Adde *Ainos* 8. 7. — *Id.* 14. 24. Iuravit Dominus, si non ita erit. h. e. sic erit, sic Be. Adde *Ps.* 130. 2. — 11.º) Aliquando tamen est solum affirmantis pro sano. *Id.* *Ps.* 54. extr. Si utique est fructus iustio: utique est Deus iudicans eos in terra. Adde *Jerem.* 21. 30. — 11.º) Particula etiam, sed improprie, Interrogativa et dubitativa, el vltim supplet particula an, num. — a) In oratione pterumque oblique. *Liv.* 31. 9. ad fin. Ad collegium pontificum referre eonul iussus, si posset recte votum iocerie pecuolæ rescipi. *Id.* 39. 50. a med. Nihil aliud locutum ferunt, quum quævisse, si incolumis Lycortas evasisset. Adde 29. 25. et 40. 49. sub fin. *Virg.* 4. *Æn.* 110. *Plin.* *Panag.* 2. Similia sunt illa *Ter. Eun.* 3. 4. 7. et *Heaut.* 1. 1. 118. Visem, si domi est. *Id.* *Phorm.* 3. 3. 20. Vida, si quid opes poles afferre huc. *Cæs.* 1. *B. G.* 8. extr. Sapius noctu, si perumpere possent, conati. *Cic.* 9. *Phil.* 1. 2. Non recusavit, quo minus vel extremo spiritu si quam opem reipubl. ferre posset, experiretur. *Liv.* 1. 57. Teotata res est, si primo impetu capi Ardea posset. *Plaut.* *Cist.* 1. 3. 37. Operam servus dat, si posset Meretricem illam invenire. *Id.* *Pæn.* *prol.* 12. Jamdudum aspecto, si tunc officium scias. *Quintil.* 5. 7. 30. Rogari solent, si turpitudine, si humiliter etc. *Id.* 7. 2. 4. Est quæsitum, si la Figulus esset, an Sosipater. — Si præcedat negatio, si pro an peritum est. *Pallad.* de *insit. præem.* Nescio, i tunc ed her minutias inolluatur ingenium. — b) In oratione recta. *Virg.* *interp.* *Act.* 1. 6. Interrogabant dicebat: Dominus, si in tempore hoc restitutus regnum Israel. Adde *ibid.* 7. 1. et *Luc.* 22. 49.

SIAGONÆ, arum, l. plur. 1. vel

SIAGONES, eorum, m. plur. 3. Græce σιῶνες sunt metæ, maxillæ; Latine vero siagones appellant Medel temporum et maxillarum musculi. *Cæli.* *Aurel.* 1. *Tard.* 1. 36. et *ibid.* 4. 90.; ubi eccussit siagones possis a siagone, arum, derivare, ut in hujusmodi vocibus fieri solet.

SIAGONITÆ, āram, f. plur. 1. idem ac siagones. *Cæl. Aurel. 2. Acut. 10. 59. et alibi.*

SIBAN. *V. SIVAN.*

SIBOLETH vel sibboleth, Indecl. Secunda syllaba longa esset, ita namque est Hebraice, sed uox corrupta. *V. SERAPHIM.* Sibboleth est igitur vox Hebraice שִׁבּוּלֶת *shibboleth*, spica, culmus, ob cuius malam pronunciationem Ephraim, pro *sibboleth* sonum litteræ s aspero, *sibboleth* seculi sibilo efferantes, ad quadraginta duo milia occisi sunt iuxta vade Jordanis. *Vulgat. interpr. Jud. 12. 5. V. Integrum locum.*

SIBE vel

SIBEL pro SIBI. *V. SUL.*

SIBI. *V. voc. præc.*

SIBILANS, antis, pariticip. *V. SIBILO.*

SIBILATIO, ōnis, f. 3. (sibilo) *Sifistatio* ieglur apud *Non. p. 531. 5. Merc.* — Sibillatio est actus ibilandī, sibilatus, sibilus, susfolamento, fischio.

I.) Propria dicitur de serpentibus. *Vulgat. interpr. Sap. 17. 9. Tranquilla animalium at serpentium sibilatio committit.*

II.) Improperia et translata. ¶ 1. A similitudine dicitur de aliis rebus, apud Medicos. *Cæl. Aurel. 2. Tard. 14. 198.* Sibillatio vel stridor thoracis. ¶ 2. Est allam conviciū. *Vulgat. interpr. Ital. Jer. apud Tychon. de sept. reg. 4. ante fin.*

SIBILATOR, ōris, m. 3. (sibilo) qui sibilat. *Boeth. Aristot. Anal. post. 1. 10.*

SIBILATRIX, tritels, f. 3. (sibillator) quæ sibilat. *Capell. 9. p. 307.* Silvanum arundinis enodis fistula sibilatrix docuit.

SIBILATUS, ūi, m. 4. (sibilo) actus sibilandi, sibilus. *Cæl. Aurel. 9. Acut. 27. 144.* Cum quodam vehementi sibilato. Adde *Prob. Art. mfn. 4. p. 229. Endl.*

SIBILO, as, ōis, ām, are, 1. (sibilo) *Sifisto* pro *sibilo* agitur apud *Non. p. 531. 2. Merc.*, ut *sifistum* pro *sibilo* apud *Priscian. 1. 46.*, et a Græco, inquit *Non. ibid.*, ducit originem, quæ venerabilis Homerus dicit *Iliad. 1. 14. v. 140. ἄλλ' ἐμὴν ὡς ἀπὸ λείοντος, θεὸς δὲ ἐσιφλάσσει.* — Part. *Sibilans.* — Sibilo est ibilum cdu, cupitro (li. *fischiare*, *susfolare*, *sibillare*; Fr. *siflar*; Illp. *siblar*, *chiflar*; Germ. *pfeifen*, *zischen*; Angl. *to hiss*); occurrit autem neutrorum mora, et etiam cum accusativo.

I.) Proprie. ¶ 1. Absolute. — a) Generalit. *Cic. 4. Herenn. 31. 42.* Imitationis boe modo, ut majores rudere et vagire et murmurare et sibilare appellaverunt. *Virg. 11. En. 754. de angus.* Arrecliaque botres equam et sibilat ore. *Lucan. 2. 698.* Nec quatunt validos, ne sibilat aura, rudentes. *Quintil. declam. 12. 16. sub fin.* Isonat calum, i cisis rudentibus tempestas sibilat. *Sil. 11. 17. 257.* procella Antemna immugit, stridorque immittit rudantem Sibilat. — b) Specialit. est proprium amotis, pualam in via occurrentem ad se sibilu allicientis. *Plaut. Merc. 2. 3. 71.* Quando (ancilla) incedat per vias, contemplant, conspiciant omnes, nutent, nictant, sibilent, valloent, vocant, maledicunt. ¶ 2. Cum Dativo, et ait sibilu aliquid indicare vel aliquem accararæ. *Vulgat. interpr. Zachar. 10. 8.* Sibilabo eis et congregabo illos. h. e. ibila eos facile adducam. *Id. Is. 7. 18.* Sibilabit Dominus muræ at api. h. e. Dominus quasi qui sibilat ad mucas et apes cugendas, convocabit ad se *Egyptios* et *Assyrios*.

II.) Translata. ¶ 1. Neutrorum mora, iau absolute. *Ovid. 12. Met. 279.* ferrom igna ruben stridet, et in trepida submersum ibilat unda. stride et *Ammian. 25. 1. 18.* Vicorum armorumque lugubre ibilantium fragor. Adde *eumd. 31. 12. 12.*, ubi perperam alii leg. *simulans* pro *sibilans*. ¶ 2. Cum Accusativo. — a) De rebus est aliquid ibilando profero. *Fulgent. 3. Mythol. 9.* Tibia, idiomatum proprietate emissa, sibilat potius rem, quam enuntiat. — b) De personis est aliquem ibilla insectari, contemnere, far le *fischiate*. *Horat. 1. Sat. 1. 66.* populus me sibilat, at mihi plaudent ipse domi. *Cic. 2. Att. 19.* Populares isti sem etiam modestos

homines ibilare docuerunt. *Cf. Non. p. 531. 4. Merc.*

SIBILUM at sibilus, i, n. et m. 2. Scribitur et *sifistum*. *V. SIBILO* init. — Veteres etiam *sibulus*, us, deullnarunt, teste *Priscian. 6. p. 715. Putsch.*, ubi adest illud *Siennæ* in 12. *Hist.* Procul sibilus significare consulti cepti. Sed hæc verbe probant quidem, esse masculinū genarū, et non 4. declin. In edit. tamen *Krahlī Lips. 1819.* annus a Codd. habet *sibulu*. — Ratione habita etymol. vox ductur a sono, ut ait *Quintil. 8. 6. ante med. et Cic. 4. Herenn. 31. 42.* per oommatopœiam, ut mugitus, murmur. — Sibilum est igitur sonus, qui fit ora compressis dentibus, v. gr. quum a littera vehementius pronunciat (unda ipse ibilum potius, quam littera, a nonnullis habita ait), itam ab aere et vento, quum in vehementiori actu scinditur, ut in silvis. Sæpe angulbos tribullat: et dicitur etiam de cantu, quam vel ore vel sibila sibilando edimus, *cupitro* (li. *fischio*, *susfolo*, *fischiate*; Fr. *siflement*; Illp. *sibido*, *siblo*, *chifido*; Germ. d. *Zischen*, *Pfeifen*; Angl. *a hiss*, *hissing*). ¶ 1. Generalit. — a) In siog. num. *Vet. Poeta* apud *Cæl. ad Cic. 8. Fam. 2.* Streptus, fremitus, clamor tonitruum et rudentem ibilus. *Virg. 5. Ecl. 82.* venientie sibilus Austri. *Caull. 4. 12.* loquentia sæpe sibilum edidit coma. *Liv. 25. 8. ius fin.* Ut quocumque nocti tampro ibilo dadisset signum, porta aperiretur. *Colum. 2. R. R. 3.* Bovas ad aquam duci oportet sibilosque allectari, quo libellus bibat. — b) lo plur. num. *Ovid. 15. Met. 669.* crilli anraui altis in serpente deus prænuntia sibilu mittit. *Lucret. 5. 1381.* Et Zephyri cara per calamorum sibilu primum Agrestes docere cava inflare ciculas. *Ovid. 13. Met. 785.* de fistula. Semperuol toll psitoria sibilu montes. *Stat. 6. Theb. 338.* stupuit qui sibilu canna. *Val. Flacc. 6. 201.* dum sibilu respicit Iron Cuspides Argivæ, Pyliam latera accipit bastam. *Sil. 11. 9. 247.* stridentiu sibilu tell. *Val. Flacc. 525.* Torquera sibilu. *Lucan. 9. 631.* fundere. et *ibid. 724.* efundere. *Ovid. 4. Met. 793.* dara. ¶ 2. Specialit. occurrit, quum sibilu explodimur et cooleminimur. *Cic. fragm. apud Charis. 1. p. 61. Putsch.* In Tusulanum mihi nunciabant gladiatoru sibilu. *Id. Rosc. Com. 17.* E icane non modo sibilu, sed etiam convicio aplodebatur. colle *fischiate*. et 2. *Att. 18.* Clamoribus et conviciu et sibilu consecrari aliquem. et *ibid. 19.* Concludere aliquem sibilu. *Val. Max. 7. 3. n. 6. etern. vezate.* *Cic. Pis. 27. 65.* Da te populo, commilla ludis. sibilum metole? *Id. Sest. 59. a med.* Non modo gladiatoru, sed equi ipsi gladiatorum repentina sibilu extimescebant. h. e. equi esardiorum propter repentina populi totius sibilu extimescebant. — Hoc pertinent plura loca *Vulgat. interpr. Jer. 51. 37.* Et erit Babylon ilupor et sibilu. *Id. ibid. 29. 18.* In sibilum dara. et 25. 9. popara. et 2. *Par. 29. 8.* tradera. ¶ 3. Item de ipso serpente, qui sibilum mittit, et est genus quoddam serpente ita absolute dictum. *Isid. 12. Orig. 4. 9.* Sibilus idem est qui segutus, sibilu enim occidit ante quum mordeat vel exurat. Adde *Gloss. apud A. Mai. io Class. auct. T. 7. p. 579.*

SIBILUS, a, um, adject. (sibilo) sibiloro, *fischiante*, *susfolante*, sibilans. *Virg. 3. G. 421.* da colubro. Tollentemque micas, et sibilu colla tumentem. et 2. *En. 211.* Sibilu lambent linguu vibrantibus ora. Adde 5. *En. 277.* Sic *Val. Flacc. 3. 50.* Setigerum latue et torvæ coma sibilu frontis. Loquitur da Pans, cui caput est pinu acuta præcinctum. *V. PAN* in ONOM.

SIBILUS, i, m. 2. *V. SIBILO.*

SIBIMET et

SIBIMETIPSE. *V. SUL.*

SIBINA, subina, sibina vel sibyna, æ, f. 1. *σιβύνη*, Illyricis est telum venabili simile. *Ennius:* Illyrici restant sici sibiisque foderent. Hæc *Paul. Diac. ex Festo p. 336. 5. Müll. Hesychius:* *σιβύνη*, ὄπλον δόρατι παραπλήσιον. *Gloss. Philox. σιβύνη*, venabulum. *Pacuv.* apud *Non. p. 40. 32.* Barbaricam pestem subigis

nostris obtulit. Ita leg. *Ribbeck.*, et *Merc. Navibus. Tertull. 1. advers. Marcion. 1. ex Isai. 2. 4.* Concidunt mascharas suas in aratra, et ibynas, quod genus venabulorum est, in falces. *Vulgat. habet lanceas. V. voc. seq.*

SIBO, ōnis, m. 3. idem fortasse quod sibina, apud *Gell. 10. 25.* inter telorum, iaculorum gladiatorumque vocabula, quæ in historiis veteribus scripta sunt, recensetur.

SIBULLA. *V. SIBYLLA.*

SIBULLINUS, a, um. *V. SIBYLLINUS.*

SIBUS, a, um, adject. callidus vel acutus, ut docet *Paul. Diac. p. 336. 4. Müll.*: fortasse a Skr. *pubhas*, splendidus, prudeus; vel a Gr. *σοφός*, sapiens; unde *persibus*, qui periculum, ut ait *Fest. p. 217. 26. Müll.*, significare vide tur. *Cf. INSUBIDUS.*

SIBYLLA, æ, f. 1. Scribitur et *Sibulla* apud *Val. Max. 1. 5. n. 1. od. Halm. Tac. 6. Ann. 12. cad. M. et ad Nipperd. et in numm. L. τὸ σοφῶν. III. VII. V. Cavedoni in Opusc. di Modena T. 10. p. 324. Cf. SIBYLLINUS* init. — Ad etymon quod attinet, ducunt a σοφός Eolice pro σοφός, et βούλλα pro βούλη, quasi Del consilium. Ita *Lactant.* mox citand. et *Serv. ad 3. En. 445.* et 6. *ibid. 12.* Alii apud *Voss. a. liuade.* Verum ab eadem radice esse dixerim, unde sibus vel σοφός, addita terminatione. — Sibylla videtur olim fuliæ nomen proprium cuiusdam mulieris fætidæ, postea vero id genus feminarum seu virginum commune. Plures hujusmodi mulieres apud veteres numerabantur; præcipua vero decem. Prima fuit *Persica*, cuius mentionem fecit *Nicanor*, qui rei gestæ *Alcaodri Macedonis* scripsit. Secunda *Libyca*, cuius meminit *Euripides* in *Lemæ* prologo. Tertia *Delphica*, de qua *Chrysippus* loquitur in eo libro, quem de *Divinatione* composuit. Quarta *Cumæa* in Italia, quam *Nævius* in libro belli *Punicl*, *Piso* io *Annalibus* nominat. Quinta nata *Babyloniz*, *Erythræa* appellata, quam *Apollo-dorus Erythræus* affirmat, suam fuisse civem, eamque Græci illum petanibus valicinatam et perituram esse *Trojam*, et *Homerum* mendacia scripturum. Sexta *Samia*, de qua scripsit *Erato-sthenes* in antiquis *Annalibus* Samiorum repetitis se scriptum. Septima *Cumana*, nomine *Amalthæa*, quæ ab alia *Demophile* vel *Herophila* nominatur. Octava *Hellespontica*, io agro *Trojano* nata, rico *Merseso*, circa oppidum *Gargythium*, quam scribit *Heracleides Ponticus* *Solonis* et *Cyri* fuime temporibus. Nona *Phrygia*, quæ valicinata est *Anagyræ*. Decima *Tiburina*, nomine *Albunea*, quæ *Tibure* celebratur ut dea, iuxta ripas *Anienis*, cuius in gurgite simulacrum ejus inventum esse dicitur teneni in menu *Il-brum*. Majus sacra tenetur in *Capitolium* translulit. *Varro* apud *Lactant. 1. 6.* — Harum omnium celeberrima et nobilissima *Erythræa* fuit. Nam *Fenestella* apud *Lactant. loc. cit.* de quidædecimviris tractant, ait, restitulo *Capitolio* retulire ad ienatam *C. Corionem* comulem, ut legati *Erythræ* mitterentur, qui carmina *Sibyllæ* conquiliæ *Romæ* reportarent: itaque missos esse *P. Gabiolum*, *M. Otaciliū*, *L. Velerum*, qui descriptas a privati versus circa milia *Romæ* deportarunt. Idem a *Farrone loc. cit.* scriptum est. — Celebris itam fuit *Sibylla Cumæa*, cuius libri a *Romanis* occultebatur, nec eos ab illo, nisi a quidædecimviris, inspicere fas erat. Hanc, ut poetæ fabulantur, *Apollo* adamavit, et al obitulis potendi, quod vellet, arbitrium. Illa hanc erenam manibui, et tam longam vitem poposset, oblitia petere perpetuum juvenitatem. Quam illam vitæ longitudinem obtinisset, iamen *Venerem* pati dignata est. *Sibyllæ* hujus ope *Enæa* ad *Inferos* descendit, et iterum ad *Superos* regressus est. Eo tempore *Sibylla* ancos reptingentes transagerat, illi sexcenti adhuc anni in buena forma supererant, quibus elapsis paulatim decrescere debebat, donec ad minimam molem et in simplicem vocem redigeretur. *Ovid. 14. Met. a v. 104.* et *Serv. in 6. En. 321.* — Equæ clara *Cumana* fuit, quæ novem libros attulisse dicitur ad regem *Terquintium Priscum*, et pro eis trecentos

aureos postulesse; quum rex aspernatus esset pretii magnitudinem et derisisset mulieris insanciam, illa in conspectu regis tres combustis ac pro reliquis idem pretium postulevit. Tarquinius multo magis mulierem insanire ratus est. Denique tribus aliis exustis, quum in eodem pretio perseveraret, motus est res ac reliquos trecentis aureis omisit. *Lactant. loc. cit., Gell. 1. 10.* qui hoc tribuit Tarquinio Superbo: et *Plin. 13. Hist. nat. 13. 27. (86).* qui tres tantum libros eidem Superbo oblatos scribit, et duos ex ipsa crematos, tertium in Capitolio repositum, una cum illo perline ex incendio, Sulla's temporibus. Vide *Augustin. 18. Civ. D. 23.*, imprimis vero, quae de his commentariis integrum complexus est *Onuphrius Panvinius*; item *Voss. etc.* Non enim desunt eruditi, qui totum hanc historiam appugnent. — *P. Petit* in docta de Sibyllis dissertatione omnes Sibyllas, et initio inuimus, ad unam reduxit contenditque diversa ejusdem nomina pro totidem diversis Sibyllis habita fuisse. Existimat ergo, istam fuisse Graecam eo quod arcula illi attributa Graece scripta sint, Erythraem in urbe Asiae minoris natam et Herophilen nuncupatam, diversa nomina sibi indita habuisse ut frequenter ipsius pro diversis mundi partes itinere, ac tandem Comis in Italia obitissa. Ita *Janssens* in *Herm. § 13.* — Quod autem ad usum vocis pertinet, *Sibylla* est virgo fatidica, seu, ut est *Varro* supra cit., cujus pectus numen recipit et quae vaticinatur.

I.) Proprie. *Cic. 2. Divinat. 54. 110.* Sibyllas versus observamus, quos illa furens fuisse dicuntur. *Id. 1. ibid. 36. 79.* Terrae via Pythiam Delphis incitabat; naturae Sibyllam. *Juvenal. 8. 126.* Credite, me vobis solum rectare Sibyllam. h. e. merum Dei oraculum, verissimum vaticinium. *Folium* dicit, quae Sibylla Cumae in more habuit responsa sua foliis arboris inscripta dare, ut apud *Virg. 3. Aen. a. v. 441.* Adde *Cic. 3. Nat. D. 2. 5. at 1. Fam. 7. Liv. 38. 45. Id. 8. Orig. 8. 1. et Rutil. 2. Itiner. 51.* — In festis gentilibus ut solebant viri annos Nestoris bibere, ita et mulieres annos Sibyllae; Cumanae namque distamus vitae longitudinem obtinuisse. *Ovid. 3. Fast. 533.* Invenies illic, qui Nestoris ebibit annos, Quae sit per calices facta Sibylla suus.

II.) Translata dicitur de interprete loci abscurti, quod Sibyllae carmina funderent satis obscura et intellectu difficilia. *Plaut. Pseud. 1. 1. 23.* Has quidem litteras, crede, nisi Sibylla legerit, interpretari alium posse neminem. — *NE.* De cognom. *R. P. ONOM.*

SIBYLLINUS, e, um, adject. (Sibylla) *Sibyllinus* scribitur in *Kalend. Praenest. mense April.* Ex libris Sibyllinis. *Inscript. opt. notae apud Orell. Coll. Inscr. Lat. n. 2276.* PATER PATRATVS POPVLI LAVRENTIS VORDEATE EX LIBRIS SIBYLLINIS PERCVTIENDI. — Sibyllinus est qui ad Sibyllam pertinet, qui est Sibylla. *¶ 1.* Universalis. *Cic. 2. Nat. D. 3. extr.* Multa ex Sibyllinis vaticinationibus, multa ex verborum responsis commemorata passim. *Id. Harusp. resp. 13. 26.* Sibyllinus sacerdos. *Id. 3. Cat. 4. 9. fata. Horat. Carm. saecul. 5. versus. Plin. 11. Hist. nat. 29. 35. (105).* remedia. h. e. in conspectu librorum Sibyllinorum, quoties respici. calamitates accideret, cujus nec causa, nec finis inveniretur, ut est *Liv. 5. 13.* *¶ 2.* Sibyllini libri fuere plures libri decem Sibyllarum, qui Romae in Capitolio diligentissime conservabantur. *Lactant. 1. 6. M. Varro*, qui nemo unquam doctior, na apud Graecos quidem, neque apud Latinos vixit, in libris rerum divinarum, quos ad C. Caesarem scripsit pontificem maximam, quam de quindecim libris inquireretur, Sibyllinos libros ait non fuisse unius Sibyllae, sed appellari uno nomine Sibyllinas, quod omnes feminas vates Sibyllae sunt a verbis nuncupatae, vel ab annis Delphidis nomine, vel a consiliis deorum deum-tiaodis etc. et infra. Et sent singularium singulari libri, qui, quia Sibyllae nomine inscribuntur, nunc esse creduntur, suntque confusi, nec discerni ex eorum eoque assignari potest praeter Ery-

thraeam, quae et nomen suum carminum verum incertum, et Erythraeam se nominatum tri prelocuta est, quum esset orta Babylonis. Haec *Lactant.* Sed nonnulli, teste *Serv. in 6. Aen. 321.*, dicunt, Sibyllam Erythraeam, quae delude Cumae dicitur fuisse. Hanc Romana feta conscripserat, incensa Apollinis templo libros Romam alielos esse. — Primum Tarquinia emittit tres illos Sibyllas Cumanae trecentis aureis, fessitque eos in Capitolio religiosissime custodiri. (*P. vac. praeced.*) Denique progressu temporis ex emulibus urbibus Italiae, Graeciae et eillarum regionum ejusque Sibyllae libri diligentissime coquisiti sunt et Romam delati. — Asservabantur in Capitolio, in cella subterranea, in arca quadam lapidea. Horum legendorum et interpretandorum causae duumviri instituti sunt, qui duumviri sacrorum appellabantur. Deinde decemviri se tandem quindecimviri sunt creati. *Cic. 1. Divinat. 2. 4. F. QUINDECIMVIRI.* Has libras Sibyllas, quam adversus Honorium et Arcadium principes defectionem moliretur, exussit. *Rutit. 2. Itiner. 51.* Nec tantum Getici grassatus proditor armis, Ante Sibyllinae fata cremavit epis. *V. Guhl. Moner. viti de Gr. e Rom. n. 103.* At *Guillelmus Beveregius* in *Cod. can. prim. Eccl. etc. l. 1. c. 14. n. 10. et 11.* tres classes carminum seu arcularum Sibyllinorum distinguit. In prime collocat germana carmina Sibyllina, quae ex LXXVI. ante Chr. cum Capitolio igne absumptae sunt. In altera ea, quae Romani dele collegunt, et quorum fragmenta occurrunt apud *Plutarchum, Farron., Cic., Virg.* aliosque R. scriptores; haec autem Stilicho saec. quintum flammis tradidit. In tertia deotique notis libris carminum Sibyllinorum, *Bibliotheca Patrum* insertos, quae tam eruditi viri receptiores saeculo secundo collecta esse consentiunt. Ita *Janssens, op. cit. § 14. ¶ 3. Sacerdotes*, seu duumviri, seu decemviri, seu quindecimviri Sibyllini, quorum erat Sibyllinos libros custodire; et quoties prodigia cantigissent, libros illos aperire et interpretari; et lectissimae et pulcherrimae deorum sectae, eos piecare illorumque minas avertere. *Cic. et Liv.* multa in locis.

SIBYNA. P. SIBINA.

SIC, adverb. — a) Ad descriptionem quae attinet, occurrit etiam, veterem more, saepe in *Corp. Inscript. Lat. 1. 118.*; pre quo saepe leg. *Müllerus* apud *Lucil. 15. 27. p. 67.* — Item sic pro sic, ut hoc pro hoc, apud *Plaut. Rud. 2. 4. 12.* Non licet te sic piscolle bellum helle tangere? *Alit leg. sic; alit rectius sic, sic.* De legendo autem sic pro sicca *V. Lucil. loc. cit. et SICINE.* — Si pro sic nonnulli usurpatum vident in *Corp. Inscript. Lat. 1. 1447.* — b) Eas-tiene habita etym, vox comparsa est ex particula et et Gr. *si*, unde te et ita, addita s aspiracionis loco, et ex syllabae demonstrativa *es*, de qua *V. quae inc.* — Sic est particula similitudinis et significat hoc modo, tali modo, ita, utraque, utraque (it. così, in tal guisa, in tal maniera e modo; Fr. ainsi, comme cela, de la sorte, de cette manière; Hsp. así; Germ. so, so sehr, auf solche Weise, also; Angl. so, thus, in this way); occurrit autem absolute, ut refertur ad ea, quae praecedunt vel subsequuntur. *¶ 1. Generaliter.* — a) Universalis. *Enn. apud Macrob. 6. Sat. 2.* Quid ita cum tua ierato corpore miser? Aut qui te sic tractare? *Cas. 7. E. G. 19.* Sic milites consolatus rediit in castra. *Cic. 1. Legg. 17. 47.* Illa, quae alia sic, alia secus videatur. *Id. 2. Divinat. 18. a mcd.* Sic sic est, sive illo modo. *Id. Amic. 9. 82.* Sic et utilitates ex emittis maxime capientur. *Id. 2. rep. 20. 35.* Ex creatis est L. Tarquinias: sic enim suum nomen ex Graeco nomine induxerat. *Ter. Phorm. 5. 8. 17.* Sic factum est. *Sall. Jug. 117. extr.* Ao stetim rex sic incipit. *Cic. 1. apud Serv. ad Virg. 1. G. 74.* Sic quassante capite tristes incedunt. *Turpil. apud Priscian. p. 1326.* *Putsch.* Curandum sic est. *Poeta apud Charis. p. 285. l. Keil.* Nunc haec tibi sic diceret? *Pompon. apud Non. p. 224. 33. Merc.* Sic in servili schema. *Cic. 15. Fam. 14. 10.* Sic velim entera.

Id. Pis. 33. 82. Sic tale sceleribus respici. praeterita fata reflicis. *Virg. 6. Aen. 622.* Sic se infert. *Ovid. 3. Met. 111.* Sic algue tollere solent. *Liv. 21. 43.* Quum sic aliquot spectatibus paribus adfectos dimisisset. *Id. 23. 10.* Vellitis jubetina sic fieri? *Cic. 2. rep. 1. 1.* Ingressus est sic loqui Scipio. *Sall. Jug. 109.* Statim sic rex incipit. — *Cic. 7. Ferr. 2. 6.* Nae sic excepimus, nullum in Sicilia bellum fuisse. *Id. 2. Att. 9.* Sic velim putes, nihil hoc posse mihi esse iacundias. *Rutit. de fig. sent. 1. 21.* Ego sic arbitrabar, filium venturum sic. *Cic. 2. Fin. 4. 19.* (De hoc usu *V. Zumpt. Gr. Lat. § 748.*) — Sic est absolute, ita res se habet, così è: formulae colligendi ex his, quae supra dicta sunt. *Horat. Epod. 7. 17.* Sic est: ecerba fate Romanes agunt. Adde *Ter. Andr. 2. 1. 2.* et *Senec. Hippol. 646.* — b) Repetitur aliquando. *Plaut. Pæn. 2. 13.* Ego penam facit: sic ego, sic me decet. *Cic. Virg. 4. En. 664.* Curt. 4. 14. 8. Sic dices, sic proximi militum instatius auit. *Id. 9. 2. 13.* Sic Cilicis fauces, sic Mesopotamias oempos terribiles fecerunt Peram. — c) Stricto pertinet saepe ad ea, quae sequuntur, et habet post se particulam ut cum Conjunctione. *Cas. 7. E. G. 19.* Sic enim peras videt, ut nullum pre esse fidei periculum recuset. *Id. 7. ibid. 37.* Esse beneficia effectum, sic tamen ut iustissimum apud eum causam obtinuerit. *Cic. 2. rep. 21.* Tarquinia sic Servium diligebat, ut le ejus vulgo haberetur filius. *Id. Planc. 8. 21.* Praefectura plena virarum fortissimorum sic ut nulla tota Italia frequentior dici possit. — *Id. Pis. 28. 69.* Sic suos sensus voluparios omnes incitavit, sic ad illius nationem adhiavit, ut etc. *¶ 2.* Speciatim inservit comparationibus et habet post aut ante se respondentes particulas ut, tamquam, quomodo, quemadmodum, quasi, quam. — a) Cum particulis, quae sequuntur. *Cas. 5. E. G. 31.* Sic ex ceteris proficiuntur, ut quibus esset perasuum. *Cic. 13. Fam. 1.* Atticum sic emo, ut alterum fratrem. *Id. 7. ibid. 17.* Sic te commendavi, ut diligentissime petet. *Id. Planc. 26. 60.* Sed nemo nunquam sic egit, ut tu. *Id. 6. rep. 15. in fin. Sic, Scipin.* ut avus hic tuus, ut ego, iustitiam cele. *Id. 2. Fam. 24.* Ejus negotium sic suscepas, ut si esset vas meum. *Cas. 1. Id. 13. ibid. 69.* Apud eum sic ful, tamquam dami meum. — *Cas. ad Cic. 8. Fam. 4.* ad fin. Ego sic nihil aspectu, quomodo Peulium conaniam. — *Cic. ad Quir. 9. 21.* Sic nunc scelerum facinram singula, quemadmodum a quibusque sum provocatus. — *Id. Senect. 8. ad fin.* Graecas litteras sic avide arripui, quasi diuturnam sitim explere capiens. — *Claudian. IV. cons. Honor. 281.* Non sic exornas, non circumstantie pila, Quam tutatur amant. — b) Cum particulis, quae praecedunt. *Cas. 1. E. G. 44.* Ut ipse concedi non oporteat, sic item vos esse inique. *Cic. Fin. 17. 40.* Ut in urbe nequies et inventus, sic in provincia pacis tamen quam ille demulser. *Id. ibid. 24. 67.* Nem ut levitatis est inenem accupari rumorem, sic est levis enim. *Id. Lig. 12. 37.* Ut concessisti illum senetali, sic da hunc populo. *Ovid. 2. Met. 163.* Ut labant enrtw iuste alia pendere neves, Sic nana aenete vacans det in aere salta. *Liv. 21. 13.* Ut victor fert Hannibal, sic vos ut vici indiat. Adde *22. 50.* — *Cas. apud Gell. 1. 10.* Tamquam scopulam, sic fugias inauditam atque insolens verbum. — *Cic. Amic. 4. 16.* Si quemadmodum vides de easteri robra, sic de amolitis dispartis. *Liv. 23. 49.* Quemadmodum candente omnia magnum animae sunt, sic summe fide prebita. *¶ 3.* Est asseverantis in responsionibus. *Ter. Phorm. 2. 2. 1.* vox. itena petris sic conspectum veritum hinc abiss? *Id. edmedum. Phorm. Phalanx* velistam solem? *Id. sic. Phorm.* Et fratrum senem? *Id. oppido. Seneca Hippol. 645.* Amora nempe Thesal casto furis. *LXAD.* Hippolyte, sic est: Thesal vinitis amo. *Cic. 1. rep. 38. 60.* Milt vero sic placet. — Huc videtur pertinere illud *Virg. interpr. Joh. 21. 22.* Sic cum volo macere quid ad te. *Alit tamen leg. si. P. dicta in 81 ad h. l. ¶ 4.* Item adjurentis, praecantis, optantis, etc.

quente Coniunctivo. *Ovid. 8. Met. 886.* sic nas
Daus equoriles artes Adjuvat, ut oemo jamdudum
litora in isto Constitit. *Tibull. 1. 4. 1.* Sic um-
brose tibi conlingant tecta, Priape, Na capiti so-
les ne noceantque ulves. *Horat. 1. Od. 3. 1.* Sic
te diva potens Cypro, Sic fratres Helenae etc.
Virg. 9. Ecl. 30. Sic tua Cyreneas fugiant exa-
mina taxos: Sic cylliso paslae distendent ubera
vaccas; Incipa, si quid habes. *Sil. It. 2. 31.* Sic
propria tuet hoc poena. *Adda 5. 179.* 5. Item
irescentis et increpantis simulque interrogantis.
Propert. 2. 8. 79. Sic igitur prima moriere æ-
tate, Propert? *Apul. 6. Met. Sic,* inquit, di-
gona es socrum tuum salutare? così eh! 6.
In demonstrando. *Ter. Eun. 3. 5. 53.* ego il-
lis aspecto Sic per Nabellum clanculum. *Plaut.*
Amph. 1. 1. 151. Item! nunc jam ergo: sic cō-
lo. *Cic. Orat. 63. ad fin.* Verborum ordinem
immota: fac sic, Comprobavit filii temeritas.
7. Apponitur adverbialiter, et videtur significare
leviter, modice, alia cura, negligenter. *Ter.*
Phorm. 1. 2. 94. Quid pædagogus ille? Quid rei
gerit? ex. sic, tenuit. *Id. Heaut. 3. 2. 12.* Et
quidem barba forma tuculenta, crass. sic satis.
Horat. 2. Od. 11. 14. sub hac pinu jacentes sic
temere. — Absolute. *In fragm. Petron. p. 687.*
Burmamn. Non ergo, ut pecudes libidinosæ, Cæci
propterea irruamus illuc: Sed sic sic sine fine fa-
rati etc. *Donat. ad illud Ter. Andr. 1. 2. 4.*
Mirabar, hoc si alio abiret: Sic pro leviter et
negligenter: quod Græci αὐτως dicunt. — Alla est
ratio in illo *Virg. 4. En. 660.* Sed moriamur
ait, sic, sic juvat ire sub umbras. h. e. certa hoc
modo. *Servius leg. sic? Sic juvat etc.,* ut illi
quasi interrogatio et responsio. 8. Aliquando
statum et naturam indicat ad ponitur pro talis.
Ter. Phorm. 3. 2. 42. Sic sum: si placeo, utere.
Id. Andr. 5. 4. 16. Sic, Crito, est hic! *Plaut.*
Amph. 1. 1. 57. Satio tu sanus es? so. sic sum,
ut vides. *Cic. Rosc. Am. 30. a med.* Sic vita
hominum est, ut ad maleficium nemo conetur
sine spe occidere. et *Rosc. Com. 10. ad fin.* Sic
est vulgus: ex veritate pauca, ex opinione multa
vestimat, così è fatto. *Id. Amic. 1. in fin.* Lælius
suplex, sic enim est habitus. Rursus *Ter. Andr.*
3. 4. 9. Quid eis? it. sic res est. *Id. ibid. 1.*
1. 35. Sic vita erat. *Id. Phorm. 1. 2. 20.* Sic
ingenium est. *Plaut. Most. 4. 3. 40.* Hæc res
sic est ut narro tibi. 9. Interdum occurrit
pro Ideo. *Plaut. Most. 2. 2. 20. trau.* Quid vos?
insanire estis? raa. qui dam? trau. sic, quia
foris ambulatis etc. 10. Ita sic, per pleona-
smum, pro Itaque. *Liv. 2. 10.* Ita sic armatus
desiluit. *Adda Quintil. 2. 21. 20. Phadr. prol.*
2. 12. Ita sic rependet illi brevis gratia. At
L. Müller et A. Pannucci leg. Ita si. Alii ta-
men de hac locutione aliter sentiunt. 11.
Sic abundat etiam in illo *Cic. 2. Fin. 4. 13.*
Villuse res (voluptas) ut Stoici putant, qui eam
sic delinunt, sublationem animi sine ratione.
12. Sic magis pro eo magis. *Grat. 421.* Sic
magis, ut nudis incubant vallibus æstus. 13.
Sic, quum nihil præcessit, pro adeo, omnino, prorsus.
Virg. 12. Æn. 280. hinc densi rursus inundant
Troes Agyllinique, et pictis Arcades armis, Sic
omnes amor unus habet decernere ferro.

Homonym. Quomodo sic ab ita differat,
Grammatici sater se non consentiunt. *Isid. Dif-
fer. app. n. 208.* Sic quidem ostendit exempla;
ita ad rationem refertur. *Herzog ad Cæs. 4. B.*
G. 29. particulam sic logicam vocat, quæ judi-
cium moderetur, ut indicet, quomodo rem cogita-
mus comparanda, quod sit in dem Grade, der-
gestalt; ita autem objectivum nominans refert
ad res factas, ut est talis modo, hæc ratione. Sed
hæc, inquit *Handius*, aut ego non perspicio,
aut in componendis modis omnia æqualiter ra-
deunt ad iudicium. At *Ramshornius* in *Gramm.*
p. 694. et in *Synon. t. 2. p. 114.* accedit ad
Isid. docetque ita refert ad cogitationem, sic
ad rem ante oculos compositam. *Handius* de-
nique putat sic et ita eo modo differre, quo
hic et is; illud igitur habet vim demonstrati-
vam significans hoc modo, sed ita ex relativa
sua natura proprie requirit componendæ alterius

rei expositionem, quem præstant uli, quomodo
aliæque vocabula. Hæc tamen differentia negli-
gitur. *Horat. Art. P. 151.* Alique ita mentitur,
sic veris falsa remplaceat, Primo na medium etc.
Plura V. apud Hand., op. cit. t. 3. p. 467.

SICA, æ, f. 1. Sica pro sica olim scriptum
est. *V. Mar. Victorin. p. 18. 4. R.* et quæ *Heit*
ad *h. l.* addoat. — De vocis notatione hæc ha-
bet *Isid. 18. Orig. 6. 8.* Sica a secundo dicte
est. Est enim gladius brevis, quo maxime utun-
tur, qui apud Italos latrocinia exercent; a quo
et sicarii dicuntur. *Forcellinus* ait huc nota-
tioni quantitatem obstar, sed hoc in vocum de-
rivatione tantum non fit. *Cf. Mar. Victorin. loc. cit.*
at *V. SICO* pro seco, at *SICILIS*. — Sica est ita-
qua brevis gladius, δέχον, μάχαρις, ἐγχεσίδιον
(It. spada corta, daga; Fr. poignard; Hisp.
puñal; Germ. d. Dolch; Angl. a short sword,
dagger, poniard). In *Gloss. Philox.* dicitur Ὀπα-
κίων ἔξιδος ἐνικαρίης, Thracius gladius incurvus.

1.) Proprie. *Enn. apud Paul. Diac. ex Fest. in*
Sibina p. 336. 5. Müll. Illyrici restant siciis sibi-
que fodentes. *Cic. 2. Catil. 10. a med.* Hi nun
solum amare et amari, sed etiam sicas vibrare et spar-
gere venena didicerunt. et *1. ibid. 6. extr.* Sicom de-
figere in corpore alicujus, et *ibid.* extorquere al-
licui da manibus. *Id. fragm. contra C. Anton.*
epud *Ascon.* sub fin. distringere in aliquem. *Val.*
Max. 3. 2. n. 12. Latus alicujus sica confodere.
Quintil. declam. 321. a med. Pecunia sicas per-
cussorum acuit. *Martial. 3. 16.* Das gladiatores,
sutorum regula Cæro: Quodque tibi tribuit su-
bula, sica rapit. Hinc colliges, sica usus gladi-
atores: et *ex 11. 28.* etiam chlurgicos: quo loco
latet etiam obsecus sensus, ut at apud *Catull.*
56. 7. V. SICULA.

II.) Translata. 1. Metonymice est cædes oc-
culte facta. *Cic. 3. Off. 8. 36.* at *3. Nat. D. 30.*
74. Hinc sica, hinc venena, hinc falsa testimonia
ascensunt. 2. Item improbus et crudelis cli-
vis. *Cic. fragm. Orat. in toga candid. ad fin.*
Qui posteaquem illa ut consil erant, Hispaniensi
pugioneu nervos incidere civium Romanorum
non potuerunt, duas uno tempore canantur in
republicam sicas distringere. *Ascon.* addoat,
Hisp. puglunculum essa Cn. Pisonem, sicas vero
Catillam et Antonium. 3. Metaphorica. *Plin.*
18. Hist. nat. 1. 1. (2). Arbore at saxo apri-
dentium sicas exacuunt. *Ammian. 30. 4. 9.* Si-
cam inganji destringentes.

Homonym. Quid sica a punctione differat, *V.*
in PUGIO.

SICALE. *V. SECALE.*

SICARDICIUS. *V. SIDERATICUS.*

SICARIUS, ii, m. 2. (sica) qui sica hominem
interficiat, et quicumque arma gelat paratus ad
quamlibet eadem hominis, gladiator, gressator,
ἐγχεσίδιος (It. sicario; Fr. meurtrier, sicaire;
Hisp. matador, asesino; Germ. d. Menehlmör-
der, Mörder, Erdolcher; Angl. a cut-throat,
murderer).

1.) Proprie. 1. Generetum. — a) Universim.
Quintil. 10. l. 12. Nam per abusionem sicarios et-
iam omnes vocamus, qui eadem telo quocumque
commiserint. *Cic. Rosc. Am. 14. 39.* Velus videlicet
sicarius, homo audax et semper in cæda versatus, et
ibid. 3. sub fin. Homines sicarii atque gladiatores.
Id. ibid. 36. Quum da cæda agatur, testimonium
dicturus est is, qui sicarius est: hoc est, qui eum
hominem occidendum curavit, de cuius morte
queritur. *Horat. 1. Sat. 4. 3.* Si quis erat dignus
describi, quod melius ac fur, Quod mæchus foret,
aut sicarius, aut aliqui Famosus. — b) Inter
sicarios, de sicariis: formula, quum de judi-
cio et iudica homicidii agitur. *Cic. 2. Fin. 16.*
ad fin. L. Tubulus, qui quum prætor questionem
inter sicarios arcessisset etc. *Id. Rosc. Am. 32.*
90. Secenti sunt, qui inter sicarios et da ve-
neficiis accusabant. *Id. 2. Phil. 4. 8.* Qui quum
hoc ipso tempore stent cum gladiis in conspectu
senatus, ego quoque te disertum pulabo, si
ostenderis, quomodo sis eos inter sicarios defen-
surus. — Huc spectant *Justinian. 4. Institut.*
18. § 5. Item lex Cornelia de sicariis, quæ ho-
micidas citare ferro persequitur, vel eos, qui ho-

minis occidendi causa cum telo ambulant. *Tac.*
13. Ann. 44. extr. Condemnare aliquam lege de
sicariis. *Sueton. Cæs. 11. ad fin.* Questionem
de sicariis exercere. 2. Speciatim pro gladi-
tore sica instructo conlici potest ex *Inscript.*
epud *Gruter. 334. 4. FLAMMA* sic. (h. e. sicarius)
VIX AN. XXX. PVGNAT XXXIII. VICIT XXI. etc. Alii
tamen leg. siculor (pro secular).

II.) Translata dicitur da homine impio et ern-
dell. *Q. Cic. Pelit. consul. 2.* Ambo (*Antonius*
et *Catilina*) a pueritia sicarii, ambo libidinosi,
ambo egentes. *M. Cic. eisdem* vocat sicas in
orat. in *Tog. cand. loc. cit.* in SICA.

SICCA, æ, f. 1. *V. SICCUS* in fin.

SICCABILIS, e, adject. (sicco) qui siccare pot-
est. *Cæc. Aurel. 3. Tard. 8. 138.* et *139.* Qui-
dam inquam siccabilem humoris ophitem lap-
pidem ligaverunt. h. e. humoris siccativum.

SICCAMEN, inis, n. 3. (sicco) id quod aridum
factum est. *Gloss. Isid.* Cremla, siccamina li-
gnorum. h. e. ligna siccata. *Cf. CREMIA.*

SICCANEUS, a, um, adject. (sicco) qui est na-
turaliter siccus et nullo humore irriguus, asciuti-
to, κατὰ φύσιν. *Colum. 2. R. R. 17.* Ejus præti
animadvertimus duo genera, quorum alterum est
siccaneum, alterum riguum. *Id. 4. ibid. 30.* Ri-
guus aut siccaneus locus. *Adda ibid. 139. V.*
IMPLEBILIS.

SICCANS, antis, particip. *V. SICCUS.*

SICCANUS, i, n. 2. *V. voc. seq.* in fin.

SICCANUS, a, um, adject. (sicco) idem ac sic-
caneus. *Plin. 16. Hist. nat. 17. 19. (72).* de ul-
mis. Italia Attineas vocal excelsissimas, at ex his
siccaneas præferi, quæ non sint rigus. *Pelagon.*
Veterin. 7. Siccaneum olus. — Hinc

Siccaneum, i, n. 2. absolute, videlicet asse totum
illud spatium in horto aliquo, quod riguum non
est. *Inscript. Ostia* extans in ædib. *episcop.*
quem mecum per litteras communicavit *B. Bor-*
ghesius. HVC MONIMENTO CEDIT SICCANVM TOTVM
HORTORVM CVM PISCINA SYA IN FRONTE. P. COLXXXX.
IN AGRO COMPRESA MACERIA COLLIGIT IVGERA II.
Ita *Furlanetto* in *Append.*

SICCARIUS, a, um, adject. (sicco) qui siccando
inservit. *Serv. ad 1. En. 710.* Veteribus non in
manus dabantur pocula, sed mensæ apponeban-
tur: ut hodie apud plures pocula in canistris
argenteis apponuntur, quæ canistra siccaria di-
cuntur.

SICCATIO, ōis, f. 3. (sicco) actus siccandi.
Plin. 34. Hist. nat. 13. 33. (129). Emplastra,
quibus quantur refrigeratio et siccatio. — In illo
Paulgat. interpr. Ezech. 26. 5. et *14.* et *47. 10.*
Siccatio sagenarum erit in medio mari. est vati-
cinium da Tyro delenda ita ut an loco deserto
piscatores sagenas ad solem siccant.

SICCATIVUS, a, um, adject. (sicco) seccativo,
siccatorius. *Cæc. Aurel. 4. Tard. 3. a med.* Sic-
catorum melagma. *Id. 2. ibid. 3. 69.* et *Theod.*
Priscian. 2. 3. virtus. *Cassiod. 10. Variar. 29.*
Aquis Hormias siccativas, salutares huic speciali-
ter personi (podagrac) velle te petere postulasti.
V. DELINCTORIUS.

SICCATORIUS, a, um, adject. (sicco) seccativo,
siccandi vim habens. *Theod. Priscian. de dialecta*
10. Origanum est siccatorium.

SICCATUS, a, um, particip. *V. SICCUS.*

SICCE. *V. SIC* loci.

SICCE, adverb. (siccus) aride, asciutissime,
seccamente, ξηρῶς.

I.) Proprie. *Colum. 6. R. R. 12.* Na bos in
aquam pedem mittit, et ut sicce stabuletur.

II.) Translata. *Cic. opt. gen. Orat. 4. a med.*
Eos solos Attice dicere, id est quasi sicce. h. e.
presse, tenuiter, subtiliter.

SICCESCENS, entis, particip. *V. voc. seq.*
SICCESCO, is, ere, n. 3. (siccus) Part. Sicce-
scens. — Siccesco est siccus fio, asciutarsi, ina-
ridire, seccarsi, ξηγαίνωμαι. *Vitrui. 2. 10.* Ar-
bores venarum rigorem permutantes siccescendo,
propter raritatem suot loanes et evanidæ. *Cels.*
7. 7. n. 15. Numquam siccescere oculos, sed sem-
per humore tenui madere. *Colum. 12. R. R. 28.*
Fenum Græcum velere vinn macerato, deinde in
sole exposito aut in furno, ut siccescit. *Plin.*

18. *Hist. nat.* 34. 77. (339). Aquilonem praenunciata terra siccescens repente.

SICCIFICUS, a, um, adject. (siccus et facio) seccativo, siccandi vim habens. *Macrob.* 7. *Satur.* 16. extr. Inest aeri vis quaedam remedialis et siccifica.

SICCINE. *F. SICCINE*.

SICCITARIUM, ii, n. 2. (siccus) id, quod sit agri siccandi causa, ut fossa, qualis in depressa locis fieri solet. *Var. auct. de limit.* p. 245. *Goes.* Case in auis siccitarius. Ita *Goesius* acerbendum putat pro siccitarius, quod significatione caret. Adde p. 227. et 238. At *Lachm.-Rudorff.* teg. siccitarius.

SICCITAS, atis, f. 3. (siccus) ariditas, deficiencia humoris, asciugaggine, secchezza, aridità, ξηρότης.

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Plaut. Rud.* 3. 2. 18. Ab lippitudine usque siccitas ut sit tibi. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 9. (47). de palmularum quodam genere. In Ethiopia frietur (tanta est siccitas), et farina modo spissatur in panem. *Id.* 18. *ibid.* 31. 74. (315). Uvanti calidam in lagito, hoc est in ejus siccitate, ac nisi limber intarvenit. *Curt.* 7. 5. 5. Siccitas absorbet naturalem humorem. ¶ 2. Speciatim saepe dicitur de ariditate terrae et deficiencia pluviae, asciutto, asciutture, siccità. *Ces.* 4. B. G. 38. Siccitates paludum. *Liv.* 40. 29. Siccitate et inopia frugum longior annus fuit. Sex menses nunquam pluisse, memoriae proditum est. *Cic.* 3. ad *Q. fr.* 1. in it. Aquam belle sane fluentem vidi, praestitum maxima siccitate. *Cels.* 2. 1. circa med. In siccitatibus eorum febres oriuntur. *Varro.* 1. R. R. 31. Siccitatibus in poma aquam addi quotidie vesperi. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 65. 85. (187). Proventus murum aleatilibus, et 31. *ibid.* 4. 29. (32). Omnis aqua blande dulcor, aestate autem minus, siccumque minime minusque per siccitates. ¶ 3. In corpore est greccitas obesitas contrarie et villosi humoris deficiencia. *Varro.* apud *Non.* p. 395. 5. *Merc.* Peras propter exercitationes pueriles modicas eam sunt consueti corporis siccitatem, ut neque spuerent, neque emungerentur afluente corpore essent. *Cic. Senect.* 10. extr. Summam in eo esse corporis siccitatem: itaque esseque omnia regis officia et munera. esset multo asciutto di corpore. et 5. *Tusc.* 34. sub fin. Siccitas consequitur continentiam in victu.

II.) Translata. ¶ 1. Refertur ad orationem. *Cic.* 2. *Nat. D.* 1. 1. Neque enim humine conturbor in aualum verborum nec subtilitate sententiarum, si orationis est siccitas. h. e. deficiencia suel et sanguinis, atque adeo nervorum, firmitatis et virium. Adde eund. *Brut.* 82. a med. V. **SICCUS**. ¶ 2. Item ad litteras expirationes careotes. *Dosithe. Gramm.* p. 379. 13. *Keil.* Aspirationem H edscripta praestabit: si adscripta non art, siccitatem. ¶ 3. Allegorice. *Cic.* 4. *Herenn.* 6. ad fin. Isti quum se ipsos fontes esse dicant, et omnium rigare debeant ingula, non putant fore ridiculum, si, quum id polliceantur aliis, arescant ipsi siccitate.

SICCO, as, avi, atum, are, a. 1. (siccus) Part. *Siccans* I. 2.; *Siccatus* I. 1. a; *Siccandus* I. 2. — Sicco est siccum reddo, arefacio, ξηραίνω, ἀξω (It. asciugare, seccare; Fr. faire sécher, sécher, rendre sec, dessécher; Hsp. secar, enaugar; Germ. trocken machen, trocken, austrocknen; Angl. to dry, make dry, siccate); uccurrit autem A) Transitive; et B) Neutorum more.

A) Transitive.

1.) Proprie. ¶ 1. Generalim. — a) Cum Accusativo: et passivo. *Lucret.* 5. 390. Ventri et soli siccare prius confidunt omnia posse. *Id.* 6. 625. una nocte vias persaepe videmus Siccari mollesque luli concreverunt crustas. *Virg.* 3. *Ecl.* 95. Ipse arbes etiam nunc velleris siccatis. *Id.* 4. *En.* 687. atros siccabat veste cruores. *Gell.* 5. 14. a med. Siccare atque detergere cruorem. *Ovid.* 4. *Met.* 82. Solque pruinosas radia siccavarat herbas. *Colum.* 12. R. R. 44. a med. et *Plin.* 12. *Hist. nat.* 13. 25. (47). Siccata quippiam in sole. *Id.* 27. *ibid.* 9. 55. (79). (et *Ovid.* 11. *Met.* 770.) soles capillos. *Id.* 21. *ibid.* 11. 38. (62). aliquid

ed lunam. *Id.* 17. *ibid.* 11. 15. (76). et 25. *ibid.* 5. 21. (53). in umbra. *Id.* 21. *ibid.* 6. 17. (34). umbra. *Id.* 19. *ibid.* 5. 24. (72). fumo. *Id.* 15. *ibid.* 29. 37. (123). folia in farinam. *Id.* 12. *ibid.* 22. 48. (104). Palustria aestata siccantur. *Id.* 2. *ibid.* 103. 106. (229). a med. Fluvius omnibus solstitiis torrens, bruma siccatur. *Propert.* 1. 19. 23. lacrimas siccare cadentes. *Seneca Oedip.* 57. Quin ipsa tanti pervicax clades mali Siccavit oculos. *Cael. Aurel.* 4. *Tard.* 3. 34. Siccatis apoglis. h. e. expressis. — b) Absolute seu impersonaliter. *Cato R. R.* 112. Uvas relinquo in vinea: et ubi pluerit et siccaverit, tum deligito. ¶ 2. Speciatim pertinet ad medicinam. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 3. (3). Pampioi triti et impossit tumorem omnem siccant. *dissecano.* et 24. *ibid.* 4. 6. (11). Viscum siccant stomas. *Id.* 20. *ibid.* 14. 53. (148). Menta arterias (h. e. fruces) humidat siccant. *Id.* 36. *ibid.* 17. 28. (133). Assius lepis suppurata siccant. *Id.* 23. *ibid.* 1. 13. (17). Siccare ptilinam oris. *Id.* 31. *ibid.* 6. 33. (62). Marinae aqua calefunt ad nervorum dolores, item corpora aliccanda. *Id.* 12. *ibid.* 12. 26 (43). Foliis nardi gustu maxima siccans os. *Lucif.* apud *Non.* p. 394. 29. *Merc.* Quom studio in gymnasio dupli corpus siccasse pilam, h. e. exercitasse et gracile reddidisse atque adeo a noxitis humoribus assicasse. *Virg.* 10. *En.* 834. Vulnere siccabat lymphis. h. e. aqua frigida alaba sanguinem. ¶ 3. Pro exsaurire. *Cic.* 5. *Phil.* 3. 9. Ille peludes siccare voluit. *Sueton.* *Ces.* 44. Delebat siccare Pomptinas paludes, emittere Fucinum lacum. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 68. Siccant inaequales calices conviva vuota. *Virg.* 2. *Ecl.* 42. Bina die siccant oris ubera. *mungono.* Adde *Ovid.* 13. *Met.* 690. *Lucan.* 4. 314. et *Horat.* *Epod.* 2. 45.

II.) Translata seu allegorice. *Martial.* 8. 70. Quum siccare sacrum largo Parmesside posset Ora, veracundam maluit esse sitim. h. e. quum multa posset carmina scribere, et egregius poeta haberi, abstulit et eam famam gloriamque recusavit.

B) Neutorum more est alceus flo, seccarsi, inaridire. *Apic.* 3. Tundis eumini et postea infundis in aceto; quum siccaverit, postea melle omnia comprehendis. Adde eund. 4. et 9. *Cael. Aurel.* 1. *Acut.* 9. 66. Oportet spongia tenere sensum universa, quae siccaverunt, humectare. *Tertull.* *advcrs.* *Valent.* 24. Arida, aquis ente eegregat, superstitio ilmo siccaverit.

SICCOCULUS, a, nm, adject. (siccus et oculus) siccos habens oculos, ξηρόφθαλμος. *Plaut. Pseud.* 1. 1. 73. *psvvd.* Pumiceis oculis habeo: non quae Lacrimam exorera ut essuant unam modo. *calid.* Quid ita? *psvvd.* genus nostrum semper siccoeculum fuit.

SICCUS, a, nm, adject. Ratione habita etymy, videtur esse a Skr. ausc, siccare. Cf. etiam Gr. ξύχω, refrigero, arefacio, et αἰσῶς, siccus vel ξηρός, gracilis, nam viz attendendum, quod habet *Isid.* 10. *Orig.* 262. Siccus, quod sit exsiccatus, sive per antiphrasim, quod sit sine succo. — Comp. *Siccior* I. 5.; Sup. *Sicissimus* I. 1. a. — Siccus est humore carens, eridus, ξηρός, αἰσῶς (It. asciutto, arido, secco; Fr. sec; Hsp. seco; Germ. trocken; Angl. dry, arid, withered).

I.) Proprie.

¶ 1. Generalim. — a) Univar. *Cato R. R.* 50. Sicca loca. *Virg.* 1. G. 389. arena. *Id.* 4. *ibid.* 427. fauces fluminum. *Id.* 5. *En.* 180. siccaeque in rupe resedit. *Id.* 6. *ibid.* 162. Siccum litus. *Horat.* 2. *Sat.* 4. 15. agri. *Id.* 3. *Od.* 11. 22. stellit urne paulum Sicca, dum grato Denal puellas Carmio mulces. *Quintil.* 2. 4. 8. Vitandum tenaris adhuc plantis siccum et alne humore ullo solum. *Colum.* 12. R. R. 15. Vasa in horreum siccissimum rapoere. *Virg.* 2. *En.* 357. catulique relictis Fauibus expectant siccis. h. e. jejunis. et 4. G. 97. sicco terram spuit ore viator. *Ulp. Dig.* 43. 8. 1. a med. Sicca via, asciutta, cui palustris opponitur. *Propert.* 9. 11. 17. lacus. *Tibull.* 3. 6. 18. pocula. *Seneca Troad.* 50. ensis. h. e. incruentus. *Sic Stat.* 8. *Theb.* 383. Stat medius campis etiamnum cuspid sicca Baipotens.

Ovid. 4. *Trist.* 9. 18. Sicca signa. h. e. Ura utraque nunquam in mare occidit. *Martial.* 4. 3. aqua. h. e. nivos. *Peget.* 4. *Veterin.* 2. 2. Est humidus (morbus) qualis per os et nates humor effluit bobus: est siccos, quoties nullus humor apparet. *Cels.* 4. 6. Sicca tussis. — b) Cum Geoclitro aut Ablativo. *Sil.* 11. 7. 213. sicci stimulant sanguinis enses. *Propert.* 4. 10. 12. Spolia sicca sanguine. h. e. nullo sanguine tincta. ¶ 2. Speciatim siccus de caelo, aera etc. est sine nube, sine pluvia, aut fervidus. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 12. 31. (123). Caelum utique siccum. *Ovid.* 1. *Met.* 110. siccis aer fervoribus canduit ustus. *Id.* 3. *Am.* 6. 106. Sicca hiems. h. e. sine nive. *Tibull.* 1. 4. 6. aestivi tempora sicca Canis. *Propert.* 2. 28. 4. Incipiet sicco fervere terra Canis. *Horat.* 3. *Od.* 29. 20. Sicci dies. h. e. fervidi, sine pluvia. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 29. 35. (101). ver. *Colum.* 3. R. R. 20. annus. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 47. 48. (127). Austor. *Lucan.* 4. 331. nubes. ¶ 3. Sicci oculi, siccae genae, siccum lumen, h. e. sine fletu et lacrimis, atque adeo immotis, intrepidis. Primum habent *Seneca Tranquill.* 15. *Propert.* 1. 17. 11. *Quintil.* 6. 2. 27. *Martial.* 1. 93. et *Horat.* 1. *Od.* 3. 18. (ubi pro siccis oculis *Bentley.* mavult rectis; alii eliter: *Colonnetti* variat «conocchio placidos»; aliterum *Propert.* 4. 11. 76. *Ovid.* *Heroid.* 11. 10. et *Seneca Herc.* *Cel.* 1689; postremum *Lucan.* 9. 1044. Quin absolute siccus dicitur qui non flet, *Seneca Herc.* *Cel.* 1269. Siccus arumans tuli. *F.* vocem praeced. ¶ 4. Siccum medicamentum apud *Scribon.* *Compos.* 71. est siccandi vim habens. ¶ 5. Siccum corpus, adstrictum et superfluis humoribus carens, asciutto; cui opponitur obesus, plultusos, gravidiposus etc. *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 189. Mulier sicca, succida. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 19. (65). Corpora graciliora siccioraque. *Catull.* 23. 12. Atqui corpora sicciora cornu. Aut si quid magis eridum est, habetis. Cf. *Neuesian.* *Cyneg.* 111. Sicca alvus. et *Grat.* 277. laetitia. *F.* **SICCITAS** 3. ¶ 6. Sicca puella est, quae in concubitu sine ruiuplatis sensu jacet, minima priore, et opponitur uida. *F.* **UUUS**. *Ovid.* 2. *Art.* am. 656. Siccusque de lana cingit ipse sua. *Martial.* 11. 81. Et jacet in medio sicca puella toro. ¶ 7. Siccus, qui non bibit, sitiosus, asciutto. *Plaut. Pers.* 5. 2. 41. Jamdiu factum est, postquam bibimus: nimis diu sicci sumus. *Id.* *Pseud.* 1. 2. 51. vestros maledicis, quum ego sim hic siccus. *Id.* *ibid.* 1. 2. 22. Liber Tibi screanti, sicca, semisomnae Affer pationem. *Id.* *Pseud.* 1. 2. 51. Vestros pantes inadefactis, quum ego sim hic siccus. *Horat.* 4. *Od.* 5. 38. dicimus integro Sicci mane die, dicimus uvidi. *Ovid.* 2. *Met.* 218. Sicca vos. h. e. siti aridas fauces habentis. ¶ 8. Sicca luna dicitur a *Propert.* 2. 13. 71. et *Plin.* 17. *Hist. nat.* 9. 8. (57). eadem ratione, qua sitiens; ut *Plin.* ipsa interpretatur *ibid.* 14. 24. (112), hoc est minime pluvia aut rentosa

II.) Translata. ¶ 1. Ponitur pro sobrio, parco, sobrio. *Plaut. Asin.* 5. 2. 6. meum vitum sul rata Siccum, frugi, continentem. *Var.* At nunc scito, illumi—Madidum, nitill, incontinentem. *Cic.* 4. *Acad.* 27. 88. (2. pr.) Dormientium et vinolentorum et furiosorum visa Imbecilliora esse, quam vigilantium, siccorum, sanorum. Adde *fragm.* apud *Non.* p. 395. 3. *Merc.* et 1. *leg. Agr.* 1. 1. *Senec.* *Ep.* 18. et *Horat.* 1. *Ep.* 19. 9. — Hinc siccum ingentiam, sicca voluptas, quae *V.* in **SORBUS**. ¶ 2. Item pro peupere, tenui. *Horat.* 1. *Ep.* 17. 11. Si prodesse tuis pauloque benignius ipsum Te tractare volest, accedes siccus ad unctum. ¶ 3. Siccus panis est panis sulus, sine pau, sine iure, sine palmentario. *Seneca Ep.* 83. Panis deiota siccus et sine mensa prandium. *Popisc. Tac.* 11. Pacem, nisi siccum, nunquam comedit, eundemque sale atque aliis rebus conditum. *Capitolin.* *Antonin.* 13. Senex etiam, antequam salutatores venient, panem siccum comedit ad sustentandas vires. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 25. 68. (139). Vole studiosis, et contra distillationes, siccum panem esse primo cibo, utilissimum est. *Id.* 26.

ibid. 7. 18. (32). Agaricum manducatum siccum, ut ex intervallo merum eurbeatur. Itali quoque dicunt pan secco a sola. ¶ 1. Melaphorice seu figurate dicitur de oratione. Cic. opt. gen. Orat. 3. 8. Orationes Attici sani et sicci. h. e. pressi et sine redundantia. Id. Brut. 35. 202. Nihil erat in ejus oratione, nisi siccum, nihil nisi siccum atque sanum. Quintil. 11. 1. ante med. In juvenibus siccum et sollicitum et contractum dicendi propositum, plerumque affectatione ipsa severitate inveniuntur. Gell. 14. 1. Sicca et incondita et propemodum jejuna oratio. — Hinc Sicca, a, f. 1. absoluta, idem ac terra. Vulgat. interpr. Ps. 94. 5. coll. Gen. 1. 9. Cf. Quintil. 12. 11. ante med.

Siccum, i, n. 2. absolute, locus siccus, aridus. Virg. 10. En. 301. Donec rostra tenent siccum. Id. 1. G. 362. quomque marinæ in sicco ludunt fulicæ. in secco. Plin. 26. Hist. nat. 7. 22. (39). Tripodium in meritis nescitur satis, ubi alludit unda, neque in mari, osque in sicco. — In plur. num. Id. 17. ibid. 22. 35. (158). Male in sicco malleus aridus. h. e. in locis siccis. Id. 16. ibid. 36. 66. (165). Multum præstata arundo, quæ in sicco provenit. scilicet, ei, quæ in aquilicis. Adde 9. ibid. 8. 8. (27). Quintil. 12. 11. ante med. Aqua piscibus, sicca terra, spiritus volucris convenit. h. e. terra.

Homonym. Quomodo differant siccus, aridus et torridus, v. sub ARIDUS.

SICCUM, i, n. 2. v. voc. præced.

SICIL. v. SIC. Init.

SICEL. v. SICULUS.

SICELICON, i, n. 2. σε αικόν, barba quæ alio nomine psyllion dicitur, radice tenui, grana similia fabæ habens in cacumine, folia canino asplii non dissimilia, semina autem pulic. Plin. 25. Hist. nat. 11. 90. (140).

SICELISSIMO et SICELISSO. v. SICILISSO.

SICERA, æ, f. 1. (αίκερα). Vox ab Hebr. שכר, polio inebrians, cujus rad. שכר sakar, inebriatus est. — Sicera est omnia polio, excepto vino, quæ inebriare potest; hinc Vulgat. interpr. Is. 5. 11. et 22. verit ebrietas, ubi Hebr. babel sekar: Italice dixerit siccera, cervogia, birra. Hieronym. Ep. 52. n. 1. Sicera Hebræo sermone omnis polio occupatur, quæ inebriare potest, sive illa, quæ e frumenta conficitur, sive e pomorum succo, aut quum favi decoquantur in dulcem et barbaram potionem, aut palmarum fructus exprimuntur in liquorem, cœlisque frugibus aqua pinguior coletur. Adde Tertull. advers. Psych. 3. Isid. 20. Orig. 3. ad fin. et Vulgat. interpr. passim. Cf. Xenoph. Anab. 1. 5. 10. et 2. 3. 9.

SICHIAMA. v. SICINIA.

SICILA. v. SICULA.

SICILICOLA, æ, f. 1. deminut. a sicilia, vel a siella pro sicula, gladioli, falcia, sicula, pugiluculus, lancetta, coltellino, stiletto. Plaut. Rud. 4. 4. 125. Post est sicilicula argenteola et dum connexæ maniculæ.

SICILICUS, i, m. 2. — a) Ad scripturam quod attinet, occurrit etiam siciliculus in MSS. codd. — In antiquis monumentis sæpe sicilicus non litteris scribatur, sed hoc nota ꝓ indicabatur, ut videtur in Inscript. apud Marin. Frat. Arv. p. 226, ubi reperitur et nota ꝓ pro uocia et ꝓ pro semuncia. — b) De quantitate secundæ syllabæ pro diversa vocis signum alii aliter sentiunt. Hanc vero corripit Rheinn. Fann. de ponderib. 118. Terna duæ scicæ pars (uncie) est eademque duella: Quarta scicus vel sicilicus vel denique sciet. — c) Ratione habita etym. videtur esse a sicilia, qui a sicc pro seco, teste Fest. apud Paul. Diac. p. 336. 10. Müll., siquidem ait: Sicilicum dictum, quod semunciam secet. — Sicilicus ¶ 1. Est pars assis quadragesima octava, seu quarta pars uncie, quæ scrupula sex, sive, quod in idem recidit, drachmas duas continet, peso di due dramme, διδραχμῶν. Rheinn. Fann. de ponderib. 20. Drachman si gemine, adertit, quam dicat auctis, Sicilicus. Scævola Dig. 33. 1. 21. ante med. Quam auverca univere hereditatis habeat dodrantem, semunciam

et sicilicum. Macian. Distrib. § 29. Dicitur uncia in quatuor sicilicos, id est quatuor quartes. ¶ 2. In mensuris est quarta pars pollicis. Plin. 13. Hist. nat. 15. 29. (94). Moese solide tribus sicilicis infra quatuor pedes, solidemque infra semipedem crassitudinis. h. e. latus pedes quatuor, minus dodrantem pollicis seu latus pollicis partibus. Id. 31. ibid. 6. 31. (57). Libramentum aquæ in centeos pedes sicilici minimum erit. Frontin. Aquæd. 28. Senaria fistula capit quinquariam unam, et quincuncem, sicilicum. ¶ 3. Sicilicus horæ est quarta pars duodecimæ partit: horæ: scilicet, quæ minuti, ut vocant Itali, efficiunt duodecimam partem horæ: illa quinquæ si in quatuor partes tribuantur, harum unaquæque erit sicilicæ, b. e. un minuto et un quarto (v. SEMUNCIA); quæ minima horæ pars apud Romanos fuisse videtur. Plin. 18. Hist. nat. 32. 75. (324). de luna. Secunda die supra terras erit horæ unus destans sicilico, b. e. minuti cinguntano et un quarto. ¶ 4. In jogero est summe pedum DC. Habet enim jugerum pedes quadratos 28,800, ut Colum. 5. R. R. 1. docet; horum pars duodecimæ sunt pedes 2,400, bujus quartæ pars 600. Id. ibid. 2. Dicimus hanc summam pedum quadratorum (39,000) esse in ea triquetra: quæ mensura efficiat jugerum et tricentum et sicilicum. ¶ 5. Sicilicus, idem quod ἀσάριον, fuit nummus aureus, qui pondere æquabat unciam partem quartam, valebat autem denarii argentei decimam. Inscript. apud Murat. 1063. 1. ΔΕΥΘΕΡΙΟΝ ΒΥΣΑΝΤΙΝΟΥ ΜΟΝΕΤΗΣ, ΗΣ Χ. ΒΙΝΟΣ ΚΙΒΙΣΥ ΑΤΥΕ ΙΝΟΛΙΣ ΙΤΗΝ ΕΒΑΥΙΣ ΣΤΑΘΙΟΝΑΡΙΣ ΣΙΝΓΥΛΙΣ Χ. ΣΙΧΙΛΙΚΟΝ (dedit). ¶ 6. Fuit etiam Grammaticarum nota, eaque erat, quam virgola tunc vocamus. Mar. Victorin. p. 2467. Putsch. Si prius quam distictum (h. e. finis periodi) concluditur, mora fuerit necessaria, ἀπλὴν aversam, id est sicilicum in ima parte versus ponite. ¶ 7. Item alia nota supra litteras consonantes, quæ ab antiquis geminebantur, vel præcipue supra vocalem u, quum ee producenda, seu per duas vocales ou efferenda erat. Id. p. 2458. Consonantes litteras non geminabant, ut in his, Annui. Lucullus, Menimius et cetera his similia, sed supra litteram, quam geminari oportebat, sicilicum imponebant, cujus figura hæc est (ꝓ), quod erat signum geminandi, sicut apparet in multis adhuc veteribus ita scriptis libris. Isid. 1. Orig. 27. ad fin. Sic et ubi litteræ consonantes geminebantur, sicilicum superponebant, ut Sei'a, Ser'a, A'e'ee. Veteres enim non duplicabant litteras, sed supra sicilicos apponebant, quæ nota admoneretur lector, geminandam esse litteram: et sicilicus, quia in Sicilia inventus est primo. v. Osann. Anal. p. 13. not. 7. In nummulo geotie Pomponiæ apud Morell. Fam. Rom. tab. 2. Mu's a scribitur, et in Inscript. apud Marin. Frat. Arv. p. 39. DIVO IVLIO IVRE FORVLI ROMANI etc. Cf. Inscript. in Bull. archæol. Napolit. a. 1858. p. 116. n. 17.

SICILLIMENTUM, i, n. 2. (sicillio) barba sicilliando resecta, idem quod scilicet: prima sectione sicilliam, iterata sectione dematunt. Colo R. R. 5. in fin. Idem sanum cordum, sicillineute da prato demitit easque arida condito.

SICILIO, ia, ire, a. 4. (sicilia) Part. Sicillendus. — Sicilio est seco, tagliare, τέμνω. Verbum est propriæ ad prata pertinet, quæ tunc sicilliri dicuntur, quum ea, quæ prima sectione relicta sunt a scilicet, iterata sectione dematuntur. Varro 1. R. R. 49. Quo facto sicillenda prata, id est scilicet secundæ, quæ scilicet præterierunt. ac quasi herba tuberosum reliquerunt campum: a qua sectione arbitror dictum sicillire pratum. Plin. 18. 28. Hist. nat. 57. (159). Prata quoties secia sunt, sicilliri hoc est, quæ scilicet præterierunt, secert. Adde Colum. 2. R. R. 22.

SICILICUS. v. SICILICUS.

SICILIS, ia, f. 3. (sica) Sunt qui secundam syllabam corripunt reti Ennium loc. cit. pro dactylo sicilibus secissa anapestum, quod in versu dactylico heroico non facile admittitur. Ita et io sicilia ac derivata sifilibusque vocibus incerta quantitas secundæ et etiam primæ syllabæ, prout

ducent a sica, vel a sico pro seco. — Sicilis est mucro, spiculum, aut generatim instrumentum, quod secando inservit. Plin. 6. Hist. nat. 13. 15. (38). de mari Caspio. Ubi capiti in latitudinem pandi, lunatis obliquo cornibus, velut ad Mæotium lacum ab ore descendens, sicilis (ut auctor est M. Varro) similitudine. Alii Scythicæ arcus pro sicilis leg. Festus apud Paul. Diac. p. 337. 1. Müll. Siciles, bastarum spicula lata. Ennius. Incidit veles vulgo sicilibus latis. Alii apud Festum leg. sicilices, in Enn. autem sicilibus. Sed v. Gell. 10. 25. Hertz.

SICILISSO, sicilisso, sicilizo, sicilissilo, vel sicilicissilo, æ, are, n. 1. αικεῖσθαι, Sicilos imitor, Siculorum lingua male loquor. Plaut. Men. prol. 12. Non atticissat, verum sicilicissat. Festus apud Paul. Diac. p. 28. 17. Müll. in voce Atticissat hoc eodem loco Plauti legit sicilissat. v. SICULE. — Ascon. ad Cic. Divin. Ferr. 12., loc. Plauti Pers. 3. 1. 66. afferens, docet, Sicilos neutra lingua, Græca et Latina, bene usos fuisse. v. Siculi logi in SICULUS in ONOM.

SICILUM, i, n. 2. (sicilis) Gloss. Zabb. Sicilum, ζυγὸν οὐκ ὀνέμα. h. e. novacula sutoris.

SICIVA vel sicbima, æ, f. 1. Vox ab Hebr. סִכְיָא shekem, dorsum, et etiam portio seu tractus terræ elation.

1.) Proprie. Ambros. de bened. Patriarch. 3. 4. 11. De tibi sicbima præcipuum super omnes fratres tuos (ex Vulgat. interpr. Ital. Gen. 48. 22., ubi LXX. Interpr. habent σίχμα et Verellione in Var. Lect. T. 1. p. 183. sicima).

11.) Translate. Ambros. Ep. 27. n. 16. Ad eam (Ecclesiam) qui venit, sicbima præteritiam illam et actuosam inhabitat virtutum officinam, ubi læsæ castitatis gravitas est utilis. — AB. De nom. propr. v. ONOM.

SICIN. v. voc. seq.

SICINE vel sicine et per apocyp. sicin, adverb. Rectius sicine unica e scribi mnet Rittler d Ter. Andr. 1. 5. 1. Orelli ad Cic. 1. Fin. 10. 34. p. 75. et Hand. op. cit. t. 3. p. 83. et seqq. — Sicine est sic ne? ita ne? cos? cas? eh? outwor? sica; a sic et particula interrogativa ne, syllabicæ et interjectæ; occurrit autem ¶ 1. In interrogations et increpatione. Ter. Eun. 4. 7. 34. et Aleph. 1. 2. 48. Sicine agia? Plaut. Merc. 1. 2. 46. Sicine mihi Obsequos est? Id. Pseud. 5. 1. 1. Sicine hoc fit? Propert. 2. 12. 6. Sicine lente jaces? Cic. 1. Fin. 10. 34. Sicine eos ceos aut in armatum hostem impetum fecisse, aut in liberos atque in sanguinem suum tam crudelis fuisse etc. f. Rursus Plaut. Cist. 1. 1. 15. Cura te amabo: Sicine immunda, obscuro, ibia? Adde Pers. 1. 1. 43. Sil. It. 9. 25. Sicine, sic, inquit, gratias pretiumque rependis, Pante, tui capitis? Ter. Heaut. 4. 3. 13. Fleckenstein. Sicin mihi interloquere? Alii sicine mi. ¶ 2. Aliquando sicine increpatione, Propert. 3. 4. 9. Sicine eam in-complis vidisti dære capillis.

SICINISTA. v. SICINNISTA.

SICINIUM. v. SICINIUM.

SICINNISTA, æ, m. f. σικιννιστής, qui sicinnium saltat. Gell. 20. 2. Quos sicinnistas vulgus dicit, qui rectius locuti sunt, sicinnistas littera N gemine discunt. Sicinnium enim geos veteris saltationis fuit. Saltabundi autem canebant, quæ nunc stantes canunt. Posuit hoc verbum Lucius Accius poeta in Pragmaticis, appellarique sicinnistas ait, nebuloso nomine: credo propterea nebuloso, quod sicinnium car diceretur, si obscuro esset. Hæc Gellius. Sicinnista prout apud Viscont. Mon. Borghes. p. 239. tab. XXXV., qui nempe uduus et altero cruce elevato saltat.

SICINNIIUM, ii, n. 2. σικιννίς, ἡ, genus saltationis Salyiorum propriæ. Vet. Scholiast. ad Aristoph. Nub. v. 540. Τῆς αὐτῆς ὀρχήσεως. ἡ μὲν γὰρ τραγική, σικιννίς σατυρική, κέρδαξ κωμική. Harum nempe prior gravis et moderata; altera, in qua Satyri singuli incaudata saliebant; tertia, ubi lasciviores fiebant corporis motus. Sunt qui deducunt a σίκω, quatio, et κινέω, moveo: alii a quodam Sicinno Cretensi, bujus saltationis inventore. v. Gell. loc. cit. in voce præced. La-

bus in Mus. Hant. T. 3. p. 127. putat sici-
nium esse eam electionem, quam in argis Bac-
chidis feminis seminudis, cum viris illidem saltan-
tibus, exercere consueverunt in aris quibusdam
Baccho dicatis. V. SALTATIO.

SICIUM pro ICIUM. V. INSICIA.

SICLUS, i, m. 2. Est alia forma *sicel*, quam
V. infra. — Vox ab Hebr. שִׁקֶל *shéqel*, pondus,
quod a שָׁקָל *shaqal*, ponderavit. — Siclus ¶ 1.
Apud Hebraeos antiquissimis temporibus, quum
mercatores metalla non numerarent, sed pende-
rent, certum pondus designabatur: hinc *siclus*
auri, argenti, ferri pro certo bonum metallorum
pondere, in Vulgat. interpr. saepe occurr. Id.
Amos 8. 5. Imminuimus mensuram, augeamus
siclum et suppoamus stateras dolosas. Cf. AS.
¶ 2. Fuit dein moneta argentea, quatuor drach-
marum Atticarum pondere, seu semunciam circiter
Romanæ et, si redigatur ad rationem nostræ
monetæ, valorem habet trium circiter libellarum
Italarum. Apud Vulgat. interpr. dicitur etiam
simplicitate argenteus (Matth. 27. 3.), et idem est
as stater Græcorum (Matth. 17. 26.); de forma
autem et inscriptione videtur Weltenauer, op.
cit. ad v. Argenteus. Hieronym. i. in Ezech.
4. 9. Siclus, id est stater, habet drachmas qua-
tuor: drachmæ autem octo Latine unclam faci-
unt. Id. tamen sui oblitus hæc habet Quæst.
Hebr. ad Genes. 24. 22., et ex eo Isid. 16.
Orig. 25. 18. Sicel, qui Latino sermone siclus
corrupte appellatur, unclæ pondus habet. Alii
apud Hieronym. loc. cit. legere malunt *semuncie*
pro *uncie*: alii alibi mutandum putant, rati al-
mirum, duplicem fuisse apud Hebraeos siclum, sa-
crum seu sanctuarii, et profanum seu commu-
nem; illum autem hoc duplo fuisse maiorem.
Sed accuratior critici arbitrantur, siclum sanctu-
arij, eundem fuisse et profanum: vocalum
autem sanctuarii, ut pondus iustum et exactum
indicaretur, ad exemplar scilicet illius, quod ibi-
dem servabatur. — Porro, ut monet cl. De-Vit,
ante captivitatem non minor fuisse videtur, quum
Ezechiel ad vitam misere sustentandam XX. sic-
clis paulo in diem concedatur, seu unclæ X.
V. Ezech. 4. 10. (V. Cavedoni in Lex. Ev.
p. 204.) Rectius autem deduxit siclum idem
Hieronym. in Mich. prophet. c. XIV. Siclus vi-
ginti obolos habet et quarta pars sicli quoque
sunt oboli. (V. Cavedoni in Numism. Bibl.
p. 40.) Adde Vulgat. interpr. Ezod. 21. 32.
et Num. 18. 16. — Ceterum de valore veteris pe-
cuniæ et imprimis ponderum multa sunt incerta,
maxime, si, ut ait Ackermann, op. cit. § 117,
consideratur simul diversa metalli puritas, de
que in Scripturis frequentius recurrit mentio.
V. Psalm. 12. 7. ¶ 3. Est etiam idem ac sici-
licus, qui et stes dicitur. Rhemn. Fann. de
ponder. et mens. 188. Quarta (pars unclæ) si-
clus vel sicius vel denique sicel.

SICO. V. SECO.

SICTOR. V. STRICTOR.

SICUBI, adverb. Videtur factum a si et ubi,
interio c ad biatum vltandum, vel particula de-
monstrativa *ce*; aut potius a si et alibi. —
Sicubi est si in aliquo loco, si uspiam, sa in
qualche luogo, εἰπου, εἰ ποῦ, εἰ πῇ. ¶ 1. Ge-
neretiv. — a) Cum Indicativo. Ter. Eun. 3.
1. 13. Tum sicubi eum salietas hominum aut
negoti ei quando odium cepit etc. Cic. 1. Tusc.
43. 103. Sicubi me nactus eris, aspellit. Id. Sext.
54. 110. Sicubi aderit Gellius. Id. Att. 29.
Ad M. Atilium nullus tu quidem domum, sed sic-
ubi incidit. Liv. 9. 4. Sicubi est certamen. Tac.
Agric. 37. Sicubi altiora erant. Quintil. 8. 3.
69. Sicubi inaus lucrum est, pugna inter victo-
res. — Sicubi locorum apud Apul. de deo Socr.
Sicubi locorum aliena sapientia officio consu-
latus ingruat. — b) Cum Coniunctivo. Lucil.
30. p. 118. Müll. sicubi ad auri fama tuam
pugnam clarans adlata dicasset. Virg. 3. G. 332.
Sicubi magne Iovis antiquo robora querus
ingentes tendat ramos, aut sicubi nigrum illicibus
crebris sacra nemus acubet umbra. Adde Stat.
2. Achil. 410. Cæs. 5. B. G. 17. Repente ex
omnibus partibus ad pabulatores advolaverunt,

sicubi ab signis legionibusque non abisterent.
Alii tamen leg. sic ubi. et Sall. Jug. 60. Sicubi
audiri a sola ut cerni possent, monera alii, alii
hortari. Sueton. Cal. 3. Sicubi clarorum viro-
rum sepulcra cognoscere. ¶ 2. Speciatim pro
alibi. Apul. 2. Met. Pone tergum deæ sacrum
insurgit, la speluncæ modum musci et herbis
et foliis et virgulis, et sicubi pampinis et arbu-
sculis alibi de lapide florantibus.

SICULA et sicila, æ, f. i. diminut. a sica,
parva sica, piccola daga, pugnaleto, ξιφίδιον.

1.) Propria. Gloss. Lat. Gr. Sicila, σικίλα,
ἀρβήλιον. et mox. Sicila, χαρτοτόμος.

11.) Translata. Catull. 67. 21. Laoguidior ta-
pera cui pendens sicula beta etc. φάλη, mentula.

SICULÆ, adverb. Siculorum more aut lingua.
Paul. Diac. ex Fest. p. 26. 17. Müll. Attici-
sat, Attica loquitur. Plautus: Non atticisat sed
siculisat: id est Sicula loquitur. V. SICILISSO.

SICUNDE, adverb. Vox composita ex si et unde,
inserta particula ca, vel littera c, eodem modum
quo dictum est in SICUBI int.; aut potius a si et
alicunda. — Sicunde, sa da qualche luogo,
si es allquo, si ποῦ. — a) Cum Indicativo.

Apul. 2. Met. Et sicunde salutus da proximo
ingruerit, eum patibis de faucibus lapideis exira.

— b) Cum Coniunctivo. Cic. 13. Att. 30. Sicunde
potes, erua, qui decem legati Maunio fuerint.

Liv. 26. 38. Nec consul Romanus lenandis urbi-
bus, sicunde spes aliqua se ostendisset, deerat.

Sueton. Cal. 51. Non medicorum fora consterna-
tionem, sicunde hostis appareat. Id. ibid. 4. Quo-
ties aliquo adveniret, vel sicunde discaderet.

SICUT et sicuti, adverb. similitudinis et com-
parationis (sic et ut, uti). Etiam sic ut, sic uti
divisim acerbatur; sed da hoc re videsis, quæ
ednot. Lachmann. ad Lucret. 2. 536. p. 103.

et seg. — Ad qualitatam quod altius ultimæ
syllabæ in sicuti, dicendum, quosdam putasse
eam a Lucil. licenter correpiam; sed Quicherat
ad Lucret. 2. 535. et Müll. in loc. Lucil. leg.

sicut. V. Lachmann. ad Lucret. ibid. p. 106.
— Sicut est quemadmodum, velut, ut, tamquam,
sic, όπως (It. così come, siccome, come; Fr.
de même que, comme; Illip. come, así que;
German. sowie, gleich wie, wie; Angl. just as,
as, as if).

¶ 1. Generativ. — 1.º) Universi-
um. — a) Cum addito verbo. Plaut. Rud. 4.
2. 23. sic faciam, sicut consilium est. Id. Aulul.
2. 4. 15. Nempa sicut dicis. Id. Capt. 3. 5. 38. Si
ille hic redibit, sicut confido affore. Id. Cas. 3.
3. 4. Sicut ago seel stultus. Id. Trin. 3. 3. 76.

Sicut præcepti. Cæs. 7. B. G. 47. Obtestabantur
Romanos, ut sibi parcerent, non sicut Averci fe-
cissent, ne etc. Vatin. ad Cic. 5. Fam. 9. Si me,
sicut soles, amas, suscipe mea tolum. Cic. Parad.
5. 1. Sapientem etiam fortuna ipsa cedit: sicut
sapientia poeta dixit: Suis ea cuique fingitur mor-
ibus. Id. 1. rep. 41. 64. Sicut ait Enaiur. Liv.
23. 8. Valeant preces apud te mæ, sicut pro te
hodie valuerunt. — Plaut. Rud. 4. 4. 67. sic-
ut prius dixi. Sall. Cat. 6. Urbem Romanam, sic-
ut egi accepi. Alii sicut, et Cic. Cæl. 5. 12.

Habuit enim ille, sicuti meminisse vos arbitror,
per multa maximarum non expressa signa. Adde
eund. ibid. 6. 14. et Lucrat. 3. 816. et 5.
381. — b) Omissio verbo. Plaut. Men. prol.
74. Sicut familiar, Cæs. 1. B. G. 44. Provinciam
suam hanc esse Galliam, sicut illam nostram. Alii
leg. sicuti, alii ut. et Cic. Amic. 2. 6. Te esse
sapientem, nec sicut vulgus, sed ut etc. Id. t.
ad Brut. ad fin. Uac de ra scripsi ad eum, ut
uno iudicio uteretur, sicut in rebus omnibus.

Sall. Jug. 2. Ingenit facinora, sicuti animas, im-
mortalia sunt. Cic. 4. Acad. 28. (2. pr.) Tibi illud
sicut caput at famam tuam, defendere ne desse
erit. Horat. Epod. 11. 1. Petit, nihil me, sicut
antes, iuvat scribere vereculum. Liv. 39. 41. Ilunc,
sicut omni vita, tum potenter premebat nobili-
tates. Adde 34. 9. Sil. It. 6. 553. Lucan. 3.
639. et Martialis. 2. 493. — Cæs. 6. B. G.
19. Viri in uxores, sicuti in liberos, vitam necis-
que habant potestatem. Cic. 6. Fam. 6. extr.

Me amicissima Cæsar amplectitur: familiares qui-
dem ejus, sicuti neminem. Adde Lucil. apud Non.

p. 174. 33. Merc. et apud Fest. p. 206. 27. Müll.
— 2.º) Sequentes in altera orationis membro
partie. Ita, ita quoque, sic, vel etiam item, ite-
dem, quoque. — a) Cum addito verbo. For-
mula apud Liv. 8. 9. Sicut verbe nuncupavi,
ita pro republ. Quiritium legiones mecum diis
manibus deoveo. Plaut. Asin. 1. 1. 1. Sicut
tuum vis unicum goatum tuæ Superæ vitæ —
ita obtestor etc. Liv. 23. 11. Sicut coronatus
lauræ corona oraculum adisset, Ita etc. Id. 21.
13. Si civis vestier, sicut ad pacem patendam ad
Ilannibalem venit, ita pacis aadiciones ad vos
restitisset. Quintil. 1. 2. ad fin. Sicut armiores
in litteris profectus alii emulatio, ita incipien-
tibus jucundior imitatio. Cæs. 3. B. C. 15. Sic-
uti marl partibusque Cæsarem prohibebet (Si-
bulus), ita ipse omni terra eorum rationum pro-
hibebatur. Id. 6. B. G. 30. Sicut magni accidit
casu —, sic magis fult fortuna. Cic. 1. Tusc.
17. 40. Num dubitamus, an, sicut pleraque, sic et
hoc? Plaut. Mil. glor. 3. 1. 133. Sicuti mercl
pretium statul —, itidem divos disperitisse vitam
humano æquum fult. — b) Omissio verbo.

Quintil. 3. 1. 20. Præcipuum hominum sicut elo-
quantia, ita præceptis quoque ejus, dedit M. Tul-
lius. Id. 12. 1. 19. Nam sicut in vita, ita in
causis quoque spes improbas habent. Liv. 29.
28. Illi, sicut Campant Capuam, sic Rhegium ha-
bituri perpetuam sedem arant. Cic. 1. Orat. 25.

118. Nulla lites eunt, quæ cogent homines, sicut
in foro bonos oratores, item in teatro actores
males perpeti. — 3.º) Absolute aliquando initio
comparativis. Virg. 8. En. 23. Sicut aquæ tre-
mulum labris ubi lumen ahenale, Sote repercu-
sum aut radiantis imagine lunæ, Omnia per-
volat lata loca. Similiter Aristotus: «Qual d'acqua
chilata tremolante luma dal sol percossa o da not-
turni rai Per gli ampi teitl va con lungo salin A
desira ed a sinistra, or basso or alto» (Ort. Fur.
VIII.). Lucil. apud Fest. in Petauristas p. 206.

27. Müll. Sicut mechanici quum alio exiluere
petauro. ¶ 2. Speciatim ponitur pro tamquam
si, quasi, come se. Sall. Cat. 39. Honestis no-
minibus, alii, sicuti populi jura defendebant,
post, qui tenet auctoritas maxima foret, bonum
publicum stimulos, pro sua quisque potentia
certabant. Id. ibid. 29. Ea nocte paulo post cum
armatis hominibus sicuti salutatum introire ad
Ciceronem. Id. ibid. 31. Sicuti Jargin læcessitas
foret. Adde ibid. 60. Lyco apud Rutil. de fig-
sent. 2. 7. Læcessit, sicut in prælii hostium quam
plurimos euperat. h. e. perinde sa st. ut cor-
rigit R. Steph., sed perperam. ¶ 3. Pro ut.

Pallad. 5. R. It. 2. Deinde sicut adolescet, ter-
ram subdile colligimus. Itali. secondo rhe, di
mano in mano cha; Fr. à mesure que. ¶ 4. Pro
quoniam. Plaut. Epid. 2. 2. 87. Nunc occasio et
facundia priusquam in urbem adveniret, Sicut cras
bio aderit, bodia non venerit. Id. Mil. glor. 4. 1.

27. Quia tu illam jube abs te eblra, quo lubet,
sicut soror Rjas huc veolt Ephesus et mater,
arcescuntque eam. ¶ 5. Pro quauquam, se-
quente ita pro tamen, quo censu ut - ita dici
tristissimum est. Tac. Agric. 44. Nam sicut du-
rare in hac beatissimi sæculi lucem - oculnaba-
tur; ita festinatæ mortis grande solatium tulit
arastus etc. Cf. eund. dialog. de Orat. 37. et
Liv. 21. 35. et 39. ¶ 6. Inserit similitudini.

Cæs. 6. B. G. 26. Ab ejus summo, sicut palma, ra-
mi diffunduntur, a somiglianza di di. Cic. 2. Invent.
3. 8. Ea his duabus diversis, sicut fauillis, unum-
quodque est confatum genus. Id. 3. Fam. 8. a
med. Me, sicut alterum pareotem, et observat et
diligat. Id. 1. Orat. 29. 132. Qui, sicut unus pa-
terfamilias, hic de rebus loquor. Id. 1. Tusc. 10.

20. Nature rationem in capite, sicut in arca, pe-
sunt. Sall. Cat. 2. Multi mortales vitam, sicut
peregrinantes, transagere. Ovid. Heroid. 10. 137.

Aspicte demissos lugentis in ore capillos, Et tu-
nicas lacrimis, sicut ab imbre, graves. ¶ — Item
exemplo afferendo. Ennius apud Gell. 3. 14. Slo-
uti si qui ferat vas vinu. Adde Lucil. apud Non.

p. 154. 27. Merc. Cic. Planc. 35. 86. Conules
post hominum memoriam lateritimi atque tor-
pissimi, sicut et illa principia et hi recenses re-

ram exitus declarant, a boois omnibus defecerant. *Id.* 1. *Orat.* 56. 238. Quibus in causis omulbus, sicut in ipis M. Curii, quæ abs te nupar est dicta. *Nepos Datam.* 9. Sicut, quum nunciatum ei set quidam sibi insidiari. *Id. Pelop.* 4. Omulbus præterea periculis, sicut, quum Spartam oppugnavit, elterum leouit cornu. *Quintil.* 9. 3. 89. Hæc omoia copiosius sunt ersecuti, qui proprie libros huic opori dedicaverunt, sicut Cæcilius, Dionysius, Rutillus etc. Adde *eum.* 7. 2. 17. et *Sueton.* *Aug.* 56. ¶ 8. Item confirmando, sequenta plerumque sum, aut alia eligendo verbis. *Cic. Rosc.* 8. *Am.* 22. Huc accedit, quod, quumvis ille felix sit, sicut est, tamen etc. *com'è di fatto, com'è veramente.* et 1. *Legg.* 5. 17. Sit illa res magna, sicut est. Adde *Plin.* 5. *Ep.* 15. *Cic.* 7. *Fam.* 32. a med. Illa quumvis ridicula esseot, sicut erat, mihi tamen risum non moverunt. *Ovid.* 12. *Met.* 203. poteratque viri vox illa videri, sicut erat. *Liv.* 45. 7. Secundam eam Paulus, sicut erat, victoriam ratus. *Cic.* 1. *Orat.* 53. 230. Quumvis scelerati illi fuissent, sicuti fuerunt, perfidit cives tamen. — Et cum addita revera. *Nepos Epam.* 1. Apud nos, revera sicut suot, mercenarii scribæ existimantur. — Cum ellis verbis. *Cæs.* 5. *B. G.* 58. Quod fere, sicut accidit, videbat. *Cic.* 3. *Off.* 33. 117. Quumvis multis locis dicat Epicurus sicut dicit, setis fortiter de dolori; tamen etc. Adde 3. *Fam.* 10. *Liv.* 23. 24. Terrendi magis hostes erant, quam fallendi, acut terribi sunt. ¶ 9. Sicut eram, as, at, *ὡς* *ἐγὼ*, sc, a, in re subita: et ad erprimendum rei statum et coodicioem præseotem. *Ovid.* 5. *Met.* 601. Sicut eram, fugio sine vestibis, et 3. *ibid.* 178. Sicut erat, viso nudæ sua pectora Nyiophæ Percussere viro. *Stat.* 7. *Theb.* 819. non arma menu, non frena remisit: Sicut erat, rectos defect in Tartara currus, Adde 3. *ibid.* 680. et *Zucan.* 2. 365. *Nepos Pelop.* 3. Quæ (epistola) quum jam accusat in convivio esset data, sicut erat ob signata, sub pulvnum subiciens etc. *Curt.* 8. 3. 10. Sicuti erat cruenta veste, in Macedonum castra pervenit. *Id.* 10. 4. 2. Sicut vincit erat, mergi in amnem. *Justin.* 14. 4. 1. Sicut erat cateolus, manum ostendit. *Sueton.* *Cal.* 45. Sicut erant, inricatos ad discumbendum adhorlatus est. Similiter *Claud.* 9. Præcipitatum in flumen, sicut ventitus advenerat.

SICUTI. *V.* in voc. præced.

SICUTOR pro Secular. *V.* SECUTOR et SICARIUS.

SICYONIA, ōrum, n. plur. 2. *V.* voc. seg. in tin.

SICYONIUS, a, um, adject. (sicyos) ¶ 1. Est idem qui cucumeracius, ut Sicyonium oteum, ex cucumeribus erpressum. *Theod. Priscian.* 2. 3. de *Iethargicis.* Et si adhuc in veterem capitis depressionem non deponat, etiam sinapisus adhibendus est unguentique ex castoreo et oleo sicyonia. *V.* CUCUMERACIUS. ¶ 2. Est etiam ad Sicyonem urbem Achala pertinenis, de qua *V.* ONOM. Ejus incute molles et mundillæ nimil amatores siliquendo tuerunt, præsertim in calcæis. *Hinc Cic.* 1. *Orat.* 54. 231. Si mihi calcæos Sicyonios attulisses, non uterer, quumvis essent habiles et apti ad pedem, quia non essent viriles. — *Hinc*

Sicyonia, ōrum, n. plur. 2. absoluti, substantivorum more, sunt hujusmodi calcæi. *Lucil.* apud *Paul.* *Diac.* ex *Fest.* p. 337. 6. *Müll.* pedibus Sicyonia demit honesta. *Lucet.* 4. 1118. et pulcra in pedibus Sicyonia rident. Adde *Virg.* *Cir.* 169.

SICYOS, ū, in. 2. οἰκός, cucumls, *Hinc* Sicyos agrios, cucumls silvestris, nomen fruticis, apud *Apul.* *Herb.* 113.

SIDE, es, f. 1. οἶδη, genus aquaticæ arboris, in *Inscript.* apud *Heuzen.* n. 74.0. e a, qui perperam censet esse nomen proprium Ignotæ allicius urbis vel pagi. (*Cf. H. Steph. Thes. L. G.* ad h. v. ed. *Didot.*) Est tamen et Sida vel Sidis: urbs et insula, de qua *V.* ONOM.

SIDENS, entis, particip. *V.* SIDO.

SIDENALIS, e, adject. (sidus) ad sidera per-

tinens, *ἀστερινός.* *Plin.* 7. *Hist. nat.* 49. 30. (160). Poscere videtur locus ipse sideralis scientiæ sententiam. *Auson.* 22. 2. *Schenkl.* Sideralis inscitia. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 24. 56. (206). Sideralis difficultas. h. e. quæ circa siderum cognitionem est. *Sueton.* *fragm.* apud *Reiffers.* p. 156. Siderales dies (dicti) in quibus sidera moventur, et homines a navigationibus ercluduntur. *Cf. Isid.* de *rer. nat.* 1. 14. *Hygin.* *fab.* 14. in fin. Sideralis circulus.

SIDERATICIUS vel

SIDERATICIUS, a, um, adject. (sidus) sideratus, ut Sideraticis jumenta, *Veget.* 3. *Peterin.* 35.

SIDERATIO, ōnis, f. 3. (sidero) siderum sfatio seu influxus vel effluvia; speciatim vero constituto siderum, constellatio, sidus natalitium, horoscopus, *Sépa.*

I.) Proprie. *Firmic.* 6. *Mathes.* 31. Hæc sideratio miserum oculis oous cæcitatil imponit. *Id.* 4. *ibid.* 13. *extr.* Hæc tamen omnia, licet a malo signata fuerint, talis siderationis influxu, benevolam stellarum ut plurimum testimonis minuuntur.

II.) Translate. ¶ 1. Sideratio vocatur morbus plantarum, quum scititate Caniculæ vel Cancræ erarescant atque emorluntur insellæ ac novellæ arbores, præcipue vites et ficus. A Græcis vocatur *ἀστροβλία* vel *ἀστροβολια*, sideris percussio. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 24. 37. (218). Sideratio tota e celo constat, quapropter et grando in his causis intelligi debet et carbunculatio et quod pruinarum injuria evenit, et *moz.* Proprium tamen siderationis est ab ortu Canis sicutatum vapor, quum insellæ ac novellæ arbores morluntur, præcipue ficus et vites. ¶ 2. Item accommodatur animalibus, quum membro aliquo cut corpore uolverso erarescant: unde et siderata appellantur. Aliqui dicunt, hunc morbum e celo vi quadam sideris provenire existimari, quod repentinum quendam impetu evenit. *V. SIDUS.* *Marcell.* *Empir.* 20. ante med. Antidotus hiers facit ut ad tremulus et ad sideratione tentatos nralibet, una enim cum contractione, altera cum remissione nervorum conspiciontur. — Unde liquet, cur *Martialis* sideratam optet linguam Baccharæ, qui, siquid pateretur, baud intelligere se simulabat. Locus est 7. 92. Hoc opus est, subito Gas ut sidere mutus, Dicere ne possis, Baccharæ, quid sit opus, Sic 11. 85. Sidera percussæ est subita tibi, Zoile, lingua.

SIDERATUS, a, um, particip. *V.* SIDERO.

SIDEREUS, a, um, adject. (sidus) ad sidera pertinenis, stellatus, stellans, cælestis, *ἀστέρος, ἀστέριος* (Il. stellato, stellante, celeste; Fr. étoilé; *Hisp.* estrellado; Germ. zum Gestirn gehörrig; Angl. of or like stars, starry, glittering, sidereal).

I.) Proprie. *Ovid.* 10. *Met.* 140. Siderum calum. *Id.* 15. *ibid.* 655. ignes. h. e. astæ. *Id.* 3. *Amor.* 10. 21. *err.* h. e. calum. Sic 2. *Art. am.* 39. (et *Virg.* 10. *Æn.* 3.) sedes. *Id.* 4. *Met.* 169. lux. et 6. *ibid.* 341. æstus. h. e. calor solis. *Id.* 4. *Fast.* 941. canis. *Id.* 15. *Met.* 31. Et caput extulerat densissimis siderum nox. *Id.* 11. *ibid.* 445. Sideres conjux. h. e. Ceyx Luciferi filius. *Propert.* 3. 19. 10. dea. h. e. luna. *Martial.* 12. 60. deus. h. e. sol. *Id.* *Spect.* 2. colorus. h. e. solem referens et sol dictus. *Val.* *Flacc.* 4. 643. polus. *Ammian.* 20. 3. 12. corpora.

II.) Translate. ¶ 1. Est divinus. *Valer.* *Flacc.* 7. 166. Sideres tanguin. h. e. genus cælestæ, deorum filius. *Colum.* 10. *R. R.* 292. Nec tam sidere fulget Tbsuamantias arcu. *Id.* *ibid.* 434. Siderel valis referens præcepta Maronis. h. e. divini, seu insignis, excellentis. *Claudian.* *Nupt. Honor.* et *Mar.* 252. Salva siderem proles Augusta Serenæ. *Id.* *Cons. Mall. Theod.* 285. Stilicho dum prospicit orbi, Sideresque gener. h. e. divinus Honorius. ¶ 2. Item splendens, splendidus, pulchôr, diis dignus. *Virg.* 12. *Æn.* 167. Eneas Sidereo flagrans clipeo et cælestibus armis. h. e. splendent. *Valer.* *Flacc.* 2. 104. Venus sidereis diffusa sinus. h. a. pulcros, cælestes. Sic *Stat.* 1. *Silv.* 2. 141. Siderel artus

(Feneris). *Claudian.* 2. in *Eutrop.* 330. Sideræ aves Junonis. h. e. pavones cauda gemmata et quasi stellis distincta. *Id.* 1. *ibid.* 351. nat cassis utrique Sideris birsuta iuba. h. e. splendentibus lostæ sideris. *Val.* *Flacc.* 8. 122. de aureo vellere *Phrizi*, villisque comantem Sideris pellem. h. e. pretiosis, pulcherrimis. *Id.* 4. 490. sidereo Pollux interitus ore. et *ibid.* 330. leques ira cruntes Sidera de fronte vident. et 8. *ibid.* 26. Tum quoque sidera clarus procul ora juvenia. et *Seneca* *Ædip.* 409. Bacchl sidereus vultus. *Martial.* 10. 66. Si tam sidereos maoret exilus iste ministros. h. e. tam formosos. Sic 9. 37. Siderel mores. h. e. pueri pocillatres Domitiani. *Stat.* 2. *Silv.* 1. 41. Siderelque orbes, radialaque lumina celo. h. e. oculi sidera referentes. *Claudian.* *Laud. Seren.* 219. Sideræ ulæ. ¶ 3. Est etiam qui ad cælestia et divina refertur. *Ovid.* 4. *Pont.* 16. 6. Illicique Macer, sidereusque Pædo. h. e. qui de celo et sideribus scripsit, sicut Macer de rebus Ilacis. *Stat.* 2. *Silv.* 2. 112. sidereæ exercet Pollus artes. h. e. studia rerum divinarum et cælestium.

SIDERION, Græca positione, ū, n. 2. οἶδη-ρον, genus herbæ sic dictæ, quod omoia vulnera ferro illata sanat; nem οἶδηρος ferrum significat. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 4. 15. (34). Heracleion siderion et ipsum ab Hercule inventum est, caule tenui digitorum quatuor altitudine, flura puniceo, foliis coriandri. Juxta lacus et amores invenitur omoiaque vulnera ferro illata efficacissime sanat Adde 26. *ibid.* 14. 87. (140).

SIDERITES, æ, m. 1. οἶδηριτης. ¶ 1. Est lapis magnes: a οἶδηρος, ferrum, quia ferrum trahit. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 16. 25. (127). de magnete. Sideritea ob hoc alio nomine epellent quidam Heracleon. Alii leg. sideritim a sideritis *V.* hanc voc. ¶ 2. Gemma item est ex genere adamantinum, ferrel splendoris, pondere ante ceteros, sed natura dissimilis: nam et ictibus frangitur et alia adamante perforari potest, quod et Cyprio evenit etc. *Plin.* 37. *ibid.* 4. 15. (68).

SIDERITÆSIS, is, f. 3. herba eadem ac heliotropium. *Apul.* *Herb.* 49. Alii leg. sideritis.

SIDERITIS, is et idis, f. 3. οἶδηριτης. ¶ 1. Est herba, cujus multa genera adert *Plin.*, et multæ virtutis lo vulneribus, quæ ferro sunt illata, curandis. *Plin.* *idem* 25. *Hist. nat.* 5. 19. (42). Invenit et Achilles discipulus Chironis, qua vulneribus mederetur, quæ ob id Achilleos vocatur. — Aliqui et hanc panacem Heracleem, alii sideritim et apud nos millefolium vocant, et alibi passim. ¶ 2. Item sideritis appellata est helixne. *Plin.* 22. *ibid.* 17. 19. (41). Helixben ellqui perdicium, quoniam perdicæ ea præcipue vescuntur, alii sideritim, nonnulli perithonium. Adde *Apul.* *Herb.* 81. ¶ 3. Sideritis dicta est etiam aliquando hierobotane. *Id.* *ibid.* 3. ¶ 4. Item chamæpitys. *Id.* *ibid.* 28. ¶ 5. Item heliotropion. *Id.* *ibid.* 49. ubi alii leg. sideritis. *V.* hanc voc. ¶ 6. Item herba velonica. *Id.* *ibid.* 1. ¶ 7. Item gemma ferro similis, quæ litigio illata discordias facit. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 67. (182). *V. SIDEROPŒCILOS.* ¶ 8. Item gemma oritis globosa specie. *Id.* *ibid.* 1. 63. (176).

SIDERIZOSA Aqua est, quæ ferro mixta continet, quæ Italice dicitur, salt di ferro: a οἶδηριζω, ferro immisceo, nuda particip. m. οἶδηριζων et f. οἶδηριζουσα, aqua ferruginosa. *Cæf.* *Aurel.* 4. *Tard.* 1. sub init. Aqua ferruginea, quas siderizosas appellant. *V. STYPTERIAZUSA.*

SIDEROPŒCILOS, i, f. 2. οἶδηροποικίλος, gemma ferrel coloris et guttuli variantibus: a οἶδηρος, ferrum, et ποικίλος, varius. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 67. (182). Sideritis ferro similis est, litigio solata discordias facit, quæque nascitur in Æthiopia sideropœcilos ex ea sit variantibus guttis.

SIDERO, as, alum, are, a. 1. (sidus) Part. Sideratus. — Sidero est sidera afflata, arefacere, assiderare. Passivo usurpetur et quidam speciatim de morbo, qui ob id sideratio dicitur, ἀστροβλία, σφακελία. *V. SIDERATIO.* *Plin.* 9. *Hist. nat.* 16. 25. (59). Fluvialitium siliatus Ca-

nicae exorta sideratur, et alias semper fulgure opulitur. Hinc Part. *sideratus*, qui est siderationis morbo affectus, qui sidere vexatur et laeditur. *Id.* 28. *ibid.* 16. 63. (58). Sideratus urine pulli asinini nardo admixto perunctione prodessa dicitur. *Veget. 2. Veterin.* 39. Iumentum si fuerit sideratum, his agnoscat sigis etc. *Marcell. Empir.* c. 14. p. 104. retro. Siderata liogua.

SIDO, *sids*, *sidi*, (*sēdi*, *sassum*) *sidero*, n. 3. — 1.º) Ad formam quod attinet. — a) Præteritum huius verbi esse *sidi* negat *Priscian.* 10. p. 889. *Putsch.*; mox vero p. 893. videtur admittare, sed hæc habet: *Sido* præterea *sidi* facit: cuius præteritum in uno non est, dubitationis vel alterutris causa; debuit enim *sidi* esse. Sed ulterius præterito *sedeo* verbi, id est *sedi*, pro supradicti quoque verbi præterito. Ita *Priscian.* Potius dixerim, formas *sidi* et *sedi* a librariis esse permutatas, ita ut statim nequeat germana, si tamen illa fuit, huius temporis forme. **V. CONSIDO.** — b) Passivum *sidero*, *ēris* adhiberi posse monet *Priscian.* loc. cit., nullo certo auctoris alio exemplo; nam, quod affert *Lucan.* 3. 674., nihil probat. — 2.º) Quod ad etymon, eadem dicenda sunt, quæ in **SEDEO** exposuimus; utriusque enim vocis eadem est origo ex prope significatione. — Part. *Sidens* I. 1. 1.º et 2.º et II. — *Sida* est ad sedendum me demitto, deorsum feror, descendo et sisto, subsisto, conido, *καθίσταμαι* (II. *mettersi a sedere, posare, calare*; Fr. *a'asseoir, se percher, se poser*; *Hisp. tomar asiento, sentarse, posarse*; *Germ. sich setzen, - niederlassen*; *Angl. to light or perch like a bird, settle*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. — 1.º) De animalibus est ad sedendum me demitto, conido. — a) Absolute. *Ovid.* 1. *Met.* 307. Quæ alique din terris, ubi sidere detur, in mere laetatis volueris vaga decidit illa. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 63. 83. (177). de canib. Exsiliantur in urina attollere crura fere semestrea: id est signum consummati roboris. feminae hoc idem *sidentes*. — b) Cum Ablat. et præp. *super.* *Virg.* 6. *Æn.* 202. de columbis. liquidumque per aera lapsæ, *Sedibus* optatis gemina super arbore sidunt. — 2.º) De rebus inanimatis. — a) Est descendo et sisto, deorsum feror, subsido, vel etiam jaceo, immotus hæreo. — a) Absolute. *Lucr.* 5. 490. Sidebant campi. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 22. 24. (82). Mare certis canalibus ille profundum, ut nullæ eorum sident. *h. e.* ad fundum perveniunt et in eo hærent. *Id.* 16. *ibid.* 10. 19. (47). Secure in quocumque genere arborum dæprebandunt marem: quippe respuuntur et fragorales sidunt, ægrius evelluntur. *h. e.* totant atque hærent in ligno. — β) Cum Ablat. et præp. *in.* *Id.* 18. *ibid.* 35. 83. (357). Nebulae in vallibus *sidentes*. *Propert.* 4. 3. 31. Tum quætor, in toto non sidere pallia lecto. *h. e.* jaceo, sed excuti ex iactatione et insonia. Sic *Ovid.* 1. *Amor.* 2. 2. neque in lecto pallia nostra sedent. — b) Universalim *sidunt*, quæ non lunant. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 16. 19. (106). Rosæ folia tusa, in linteola in mustum collata cum pondusculo, ut *sidas*. *Id.* 12. *ibid.* 25. 54. (132). de balsamo. Arscit in manu luvæ et in aqua *sedit*, et mox. Id. lepida aqua gutta *sident* ad ima vasa. *Id.* 16. *ibid.* 38. 73. (186). Lignum in longitudinem fluctuat: et quæ pars fuit ab radice, validius *sedit*. *Colum.* 12. *R. R.* 24. Deinde patiemur picem considere, et quum *siderit*, aquam aliquamvis. *Est qui leg. siderit*. — c) Item quæ decrescunt. *Lucan.* 7. 791. *sidentes* in tabem spectant acervos. *h. e.* acervos cadaverum paulatim decrescentes, putrefacti carnihus. *Sio Stat.* 5. *Silu.* 3. 199. Vix regule flammæ: nec dom rogua ille deorum *Siderat*. *h. e.* consumptis lignis, ruaret. *Propert.* 3. 7. 37. Non deho in cluere arcem *sidesse* paterno Cadmi. — Simile est illud *Virg.* 2. *Æn.* 625. visum est considere in igne illum. ¶ 2. Speciatim *sidere* de navibus dicitur, quum brevi vado dæprebunt, carina in arenam impingunt, ex quo fit, ut sæpe quæssentur, vel quum gravia pericula, soluta compaga panduntur et merguntur. *Tac.* 2. *Ann.* 6. Quædam naves planæ

carinis, ut sine noxa *siderent*. et 1. *ibid.* 70. Quo levior classis vadoso mari lonaret, vel reciproco *sideret*. *Nepos Chabr.* 4. Navis rostro percussa cecidit *sidere*. *andare a fondo*. et *Propert.* 2. 14. 31. oavis mediis *sidas* cœusta vadis. *Liv.* 26. 45. Ut el nomenclatum est, æstum decedere, quod per piscatores nunc levibus cymbis, nuoc, ubi ex *siderent*, vadis pervagatos stagnum cumpertum habebat. Adde *Tac.* 1. *Ann.* 70. et *Quintil.* 12. 10. 37.

II.) Translate. *Seneca Const. Sap.* 2. Adversus vitia civitatis degenerantis et pessum sua mole *sidentis*, stetit solus, et cadentem tempulicam retinuit. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 18. 20. (78). *Sidentia* Imperii fundamenta. *Tac.* 2. *Hist.* 15. Trepidatum apud naves: donec *sidentem* paulatim metui etc.

NB. Loca etiam afferri possint, ubi *sedi* et *sessum* occurrat cum significatione *v. sido*, ut *Virg.* 6. *Æn.* 192., *Phædr.* 3. 5. etc., sed de his **V. SEDEO**.

Homonym. Discrepancia inter *v. sedeo* et *sido* recentiores philologi in eo statuunt, quod hoc significat motum ad locum inferioriorem, illud verum statum exprimat in loco, ita ut *sedeo* sit Italice *sedere*, *star seduto*; at *sido* sit *mettersi a sedere*. Ceterum hoc discrimen non est perpetuum. *V.* etiam, quæ de horum verborum permutatione initio diximus.

SIDUS, *ēris*, n. 3. Vox est certa Latina: quare non per *y*, sed per *i* scribi debet. Ita enim, testibus *Manut.*, *Dausq.*, *Cellar.*, habent libri veteres et eruditiorum consuetudo. — Etymon esse videtur ab *sidōs*, species, sibilantia littera initio addita loco aspirationis; quamquam *Varro* 7. *L. L.* 14. ab *insidendo*, et *Capell.* 8. p. 275. et *Isid.* 3. *Orig.* 71. 4. a considerando ducunt. Recentiores etymologi cum *Skr. sūd*, quod a candoris significatione non distat, et cum *οἶδρος* conjungunt. — *Sidus* est signum caeleste ex pluribus stellis compositum, ut sunt duodecim illæ, quibus constat Zodiacus, Canis, Ursa, Andromeda, Lepus et plurima alia, quæ ab *Hygino* I. 2. et 3. *Astron.*, a *Manit.* et *Firmic.* in *Astron.* recensentur: *ἀστρον* (II. *constellatione*, segno celeste, astro; Fr. *groupe d'étoiles*, constellation, astre; *Hisp.* constelación, astro; *Germ.* d. *Sternbild*, Sterngruppe, Gestirn; *Angl.* a constellation, sign in the heavens consisting of many stars, cluster of fixed stars).

I.) Proprie. ¶ 1. Universalim. — a) Stricto sensu. *Cic. Somn. Scip.* 3. Homulibus animus datus est ex illis sempiternis ignibus, quæ *sidere* et stellas vocata. *Macrob.* in hunc loc. 1. *Somn. Scip.* 14. a mad. Neque enim hic res una gemina appellatione monstratur, ut ensis et gladius; sed sunt stellæ quidem singulares, ut erraticæ quinquæ et ceteræ, quæ non admittunt alia, solæ lervuntur; sidera vero, quæ in aliquod signum stellarum plurimum compositione formantur, ut Arles, Taurus, Andromeda, Perseus vel Corona. Sic apud Græcos aster et astron diversa significant: et aster stella una est; astron, aliquam stellæ coactum, quod nos *sidus* vocamus. Hæc *Macrobius*, cuius quidem oratio de re ipsa vera est: sed non item interpretatio verborum *Ciceronis*, qui duobus his vocibus unam eandemque rem significavit, ut locum integrum legenti planum fiet. Sunt tamen illi, qui *sidus* in sensu usurpant. *Val. Flacc.* 4. 92. Sol auricomus, cingentibus Horis, Multidum juber, et biseno sidere textam Loricam indoluit, et 3. 731. nox sidera sustulit astris. Alii aliter leg. *Manit.* 1. 464. formas distinguere tantum Contenda, et stellis ostendere sidera certia. *Ovid.* 5. *Fast.* 345. Baccho placuisse coronam, Ex Ariadnæ sidere posse potes. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 31. 74. (311). de Arcturo. Signum orientis ejus sideris servetur birandinum abilis. — b) Latius sensu et frequentissime pro stella usurpatur, stella, astro, *ἀστρον*. *Cic.* 5. *Tusc.* 24. 69. Quum sidera viderit innumerabilia cæli inærentia cum ejus ipsius motu congruere, certis infixa sedibus. *Horat.* *Epod.* 17. 6. Refixa cæli devotare sidera. *Id.* *ibid.* 41. Perambulabile æstra sidus eorum. *Virg.*

bull. 2. 1. 87. Jam Nox Jongit, æquos, corramque sequuntur Matris lascivo sidera fulva choro. *Ovid.* 4. *Met.* 315. radiatitia nocte micabant Sidera. *Juvenal.* 8. 149. Nocte quidem: sed luna videt, sed sidera testes Intendant oculos. — c) Item de placitis. *Ovid.* 14. *Met.* 172. Quod loquor et spiro, celumque et sidera testes Respicio, ille dedit. *Tibull.* 2. 1. 47. calidi cum sideris æsta Deponit savae æquo terra comes. *Justin.* 13. 7. extr. Solstitialis ortus sidera primus (*Arctæus*) invenit. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 8. 6. (32). et *Juvenal.* 6. 168. Summum Satūrnū sidus. *Lucan.* 1. 661. et *Plin.* 2. *Hist. nat.* 8. 6. (36). Veneris ingens, æsterno meatu vagum, æmulum solis. et lunæ sidus. *Seneca Med.* 750. Sidus nocturnum. *h. e.* luna: quem *Plin.* 2. *Hist. nat.* 9. 6. (41). vocat novissimum sidus et terris familiarissimum. *Quintil.* 2. 16. 6. Solem lunamque præcipua siderum. *Ammian.* 20. 3. 3. Utriusque sideris conversiones et motus. *Curt.* 6. 4. 16. de luna plena. Nondum totum orbem sidere implente. — Et de cometa. *Ammian.* 30. 5. 16. Crinita sidera comætarum. *Cf.* 25. 10. 2. — Siderum appella, præsertim apud Poetas, sunt: alte, *Virg.* 3. *Æn.* 619. aurea, 1. *ibid.* 496. candida, *Lucr.* 5. 1209. Incida, *Horat.* 1. *Od.* 3. 2. certa, 3. *ibid.* 16. 3. micantia, *Catull.* 64. 206. palantia, *Lucr.* 2. 1030. publica, *Ovid.* *Heroid.* 18. 150. radiantia, 7. *Met.* 325. eparsa, *Seneca Hippol.* 961. surgantia, *Virg.* 6. *Æn.* 850. sublimia, *Seneca Herc. Fur.* 7. vega, et *Octav.* 1. volantia, *Virg.* 5. *Æn.* 528. — Et in slog. num. *Horat.* *Epod.* 1. 27. Sidus fervidum. *Tibull.* 2. 1. 47. calidum. *Ovid.* 5. *Met.* 281. grave. *Virg.* 11. *Æn.* 250. trista. *Val. Flacc.* 8. 58. lugubre. *Id.* 6. 606. letale. *Claudian.* *apoph.* *Pall.* 120. clemens. *Virg.* 4. *Æn.* 309. biberum. *Ovid.* 2. *Pont.* 4. 25. brumale. *Sint.* 1. *Silu.* 1. 95. nivosum. *Ammian.* 15. 10. 2. occidentale. *Id.* 27. 4. 5. cornutum. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 32. 24. (87). ingens et clarum. — Sidera et cælum sæpe conjungunt Poetas. *Virg.* 1. *Æn.* 259. sidera cæli. *Id.* 2. *G.* 477. cælique vias et sidera. Adde 1. *ibid.* 335. *Ovid.* 2. *Met.* 487. manas ad cælum et sidera tollit. Adde *Id.* *ibid.* 172. ¶ 2. Sidera decidua. **V. DECIDUUS.** ¶ 3. Sidus utrumque est sol oriens et occidens. *Petron.* *Sat.* 149. Orbem jam totum victor Romanus habebat, Quæ mare, quæ terræ, quæ sidus currit utrumque. *Cf. Plin.* 7. *Hist. nat.* 66. 60. (212). A columna Mæulis ad carcerem Inclinato sidere supremam (horam) pronuciabat. *Forcellinus* interpr.: solis umbra. — Creduntur sidera, apud Mathematicos et Mythologos, præesse nethylli hominum, eorumque vitam moderari in utramque partem: et natale sidus dicitur, sub quo quisque nascitur. *Cic.* 2. *Divinat.* 43. 91. Quam ortus nascentium luna moderetur, æque animadvertant et notent sidera natalicia Chaldei, quæcumque lunæ juncta videantur. *Juvenal.* 7. 194. distat enim, quæ Sidera te excipiant modo primos incipientem Edere vagitus. *Id.* 16. 3. Me pavidum excipit Itronem porta secundo Sidera. *Stat.* 3. *Silu.* 4. 63. n sidere dextro Edite! multa tibi divum indulgentia ferit. *Propert.* 1. 6. 26. Vivers me duro sidere certus eris. *Ovid.* 5. *Trist.* 10. 45. O durum Lachein! quæ tam grava sidus habent! Ella dedit vitæ non breviora mea! *Id.* *Id.* 217. Te fero, neo quidquam placidum spondentia, Martis Sidera preterunt, felicitique senis. *Stat.* 2. *Theb.* 158. geminæ mihi namque nepotum Læta fides, æquo pubescunt sidere usæ. *h. e.* iate patres. Hinc *Inscript.* in *Bollett. dell' Instit. archeol.* n. 1873. p. 30. SIDERA NON TIMO SIC (in sepulcro) NEC NIMIS NEC MARE MÆVOM. — Antiqui sidera deos fecera. *Seneca Herc. Fur.* 12. Ferræ minas terret Orion deos. *h. e.* Elisedes. et *ibid.* 584. Tu non ante tuum respices conjugem, Quam quum clara dens obtuleris dies. *Id.* *Thyest.* 842. de Chan. Ibit in unum congesta alnum turbs deorum. Adde *ibid.* 893. et *Capell.* 1. p. 23. Adde *Lucil.* *Æt.* 34. et *Calpurn.* 10. *Eleg.* 21. Hæc pertinet loca *Vulgat.* interpr. *Am.* 6. 26. et *Act.* 7. 43. — Symbolum æternitatis et vitæ beatæ sidera olim erant; idcirco in antiquis monumentis eorum imago poneba-

tur. V. Cavedoni, Museo del Catajo, p. 89. Cf. Virg. 6. *En.* 640.

II.) Translat. ¶ 1. Per synecdocheo sidus significat cælum. Ovid. 1. *Met.* 180. de Jove. eococant terque quaterque Caesarem, cum qua terram, mare, sidera movit. Juvenal. 6. 63. de *Ænea et Hercule*. Alter equis, alter flammis ad sidera missus. ¶ 2. Illud sidera tangere, magnum esse, saltem et illis parem, toccare il ciclo col dito. Ovid. 7. *Met.* 61. Et diis cera ferar, et vertice sidera tangam. Propert. 1. 8. 43. Nunc mihi summa licet contingere sidera plantis. Sic Horat. 1. *Od.* 1. 35. Quod et me Lyricis vatibus iusseris, Sublimi feriam sidera vertice. ¶ 3. Et ferre ad sidera, impense laudare. Virg. 2. *Ecl.* 29. tuum nomen Caotantes sublimis ferat ad sidera cygni. Calpurn. 3. *Ecl.* 42. Et solet illa mens ad sidera ferre esum. ¶ 4. Ad sidera, hyperbole de ingenti altitudine, sino al cielo. Propert. 3. 1. 57. Pyramidum romptus ad sidera ducti. Martialis. 9. 62. Sic vires, et rami sidera cæles petit. Cf. 8. 36. Hæc, Auguste, tamen, quæ vertice sidera pulsat, Par domus est cælo. ¶ 5. Metonymice designant sidera tempora nocturnum, tunc enim conspicua sunt. Stat. 8. *Theb.* 219. vario producant sidera ludo Ante domos, intraque. Propert. 1. 3. 38. Laugudiva exactis, hæc mihi, sideribus. Juvenal. 5. 22. Sideribus doctis. h. e. summo more, quum aurora incipiente incipiunt stellæ evascescere. ¶ 6. Item certum anni tempus. Virg. 1. *G.* 1. quo sidere terras Vertera conveniat. Id. 4. *Æn.* 309. biberno mollis sidere clesam. Ammian. 22. 13. a med. Sidere etiam tum laetante brumali. Tac. 1. *Ann.* 70. Sidere sequocinili maxima tumescit oceanus. ¶ 7. Item dies. Val. Flacc. 5. 197. Tot freta, tot dare properantis sidera pavum. ¶ 8. Item cæli temperamentum, clima. Plin. Paneg. 15. Et diversum aquarum calique temperem, ut patris fontes patrumque sidus, ferre consuevit. Juvenal. 12. 103. Nec Letto, aut usquam noero sub sidera talis Belua (elephantus) concipitur. ¶ 9. Item varias cæli tempestates et inasum, qui ob sideribus in terras damitti putatur; et fere de malo dicitur. Ovid. 4. *Met.* 424. Etherique recana exarsit sidere limus. h. e. calora. et 5. *ibid.* 281. Ne dubitate, precor, lecto grave sidus et imbrem (Imber erat) vitare meo. h. e. ventum, procellam. Virg. 12. *En.* 451. Qualls ubi ad terras abrupto sidere nimbis Im mers per medium. Ubi Servius: Vei immoesa vei magno tempestate; per sidus enim tempestas significatur, ut (11. *En.* 259.) scit triste Minerva Sidus. Claudian. 2. in Eutrop. 423. orba magistro Fertur in abruptum cesu, non sidere puppis. ¶ 10. Hinc dicitur de quodam morbi genere, quod ex lothuso molli sidere nasci creditur, ut in SIDERATIO dictum est. Plin. 2. *Hist. nat.* 41. 41. (108). Afsantur alii sidere, alii commoventur stellis temporibus alro, nervis, capite, mente. Petron. Sat. 2. Animosque juvenum ad magna surgentes, vetuli pestilent quodam sidere affayk. Martialis. 11. 85. Sidere percussa est subito tibi, Zolle, lingua. Id. 7. 93. Hoc opur est, subito has ul sidere mutas. ¶ 11. Sidus confectum dicitur, quum ea tempestas, quam sidus inferre putatur, peracta est. Plin. 18. *Hist. nat.* 25. 57. (207). Allar cilus, alles tardus cæli effectus ad terram deciduo: vulgo, serenitate red-dita, confectum sidus audimur. Id. 16. *ibid.* 23. 36. (87). Circumaguntur folia ulmi, ulim oleæque per solstitium: nec alio argumento certius intelligitur sidus confectum. ¶ 12. Figurete dicitur de his, quæ decore et polcritudine excellunt. Ovid. 3. *Pont.* 3. 2. O sidus Fabia, Masima, gentis odes. h. e. decus, lux, nrmnosotum. et 4. *ibid.* 6. 9. Fabia lus, Masima, gentis. Colum. 10. *R. R.* 96. Peoglit quæ verlos, terrestria sidera, dorer. — De splendore formæ et pulcritudine. Stat. 3. *Silv.* 4. 25. Hic puerum egregie præclarum sidera formæ Conspicit. Val. Flacc. 5. 467. nebulæque erumpit laxon, Sideris ora ferant. Horat. 3. *Od.* 9. 21. Quamquam sidere polerior Ille est. — De pulcrit oculis. Ovid. 1. *Met.* 428. videt igne micantes, Sideribus similes

oculos. Id. 2. *Amor.* 16. 44. et Propert. 2. 2. 21. oculi gemina, sidera nostra, facies. — Adhibetur in blanditiis. Sueton. Cal. 13. extr. Sidus et pullum et pupam et alumoum appellantes. ¶ 13. Sidera errantia dicuntur impli acclerati-que homines apud Vulgat. interpr. Jud. v. 13. Homonym. De discrimine inter stellam, astrum et sidus hæc habet Isid. 3. Orig. 60. Stella est qualibet singularis; sidera sunt stellis plurimis facta, ut Hyades, Plejades; astra autem sunt stellæ grandes, ut Orion, Bootes. Sed hæc nomina scriptores contuodunt, et 1. Differ. 495. distolguit hæc a signis, quibus animantis imago formata est, ut Taurus, Scorpio et alia bujismodi. et Append. n. 217. loter astra et sidera hoc alt interesse, quod astra fixa sunt cælo; sidera moventur. Horat. Epod. 17. 41. Perambulebis astra sidus aureum. Similiter Popma, np. cit. ad h. v. Sidus est signum fixum, in quo plures stellæ insidunt, ut Arles, Taurus, Perseus, Andromeda et si quod aliud nota aut forma aliqua in cælum receptum est: stella est erratica et sola fertur, non admittit alia stellæ, ut Luciter, Vergiliæ et relique omnes toto cælo sparæ. Cito. loc. supra cit. His animus datus est ex illis exemplaribus igitur, quæ sidere et stellæ vocata. Sed V. dicta lo h. l. inlt. Lucret. 2. 309. Non eadere in terram stellæ et sidere cerolis. Manil. 1. 465. formas distolguit tantum Contesta et stellis ostendere eldere certis. Quamquam loterdum sidus pro role et luoa, aliquando, sed fere in plur. num., pro stella usurpat Cicet., Quintil., et poetæ, ut quod dixit Lucret. elderibus fixum cælum, hoc dicit Virg. stellæ ardentibus aptum. Cf. Macrob. loc. cit. inlt. et V. Döderlein, op. cit. t. 4. p. 409. et seqq.

SIEM, siēs, alat. V. SUM.

SIFARUS. V. SUPPARUM.

SIFILATIO. V. SIBILATIO

SIFILO. V. SIBILO.

SIFILUM et SIFILUS, V. SIBILUS.

SIFO vel sifon. V. SIPHO.

SIFONARIUS. V. SIPHONARIUS.

SIFUNCULUS. V. SIPHUNCULUS.

SIGE, ex, f. i. orig., tacturallas: nomen Æonle sexus feminini apud Gnosticos. Tertull. advers. Valentini. 12. V. ZOE. — NB. De cognom. R. V. ONOM.

SIGENTIANA. V. SINGENTIANA.

SIGILLARIA, drum, n. plur. 2. V. SIGILLARIUS, a, um.

SIGILLARIUS, ii, m. 2. (sigillum) qui sigillaria facit. Inscript. apud Don. cl. 8. n. 15. T. FLAVIO T. F. LANGONIO FARRO PLATVARRO SIGILLARIO etc. Hæbatur etiam apud Reines. cl. 11. n. 89. et bis apud Fabretti p. 177. n. 359. et p. 720. n. 415., ubi sigillarius legitur, quod mendom fuisse videtur illius, qui eandem exscripsit. Adde Orelli, n. 4280. V. SIGILLARIUS et FLATURARIUS.

SIGILLARIUS vel

SIGILLANTIUS, a, um, adject. (sigillum) ad sigillaria pertinens. Spartian. Hadrian. 17. Saturnaticis et Sigillaricis frequenter amicis inopiantibus mihi, et ipse ab eis libenter accepti. subaud. muera. V. SIGILLARIA. — Sigillaricus annulus est, qui obsequendi epistolæ elive vel sigillo notanda inservit. Popisc. Aurelian. 50. Usori et filia aonulum sigillaricum quasi privatus insulit.

SIGILLARIUM, ii, n. 2. V. voc. seq. in fin. SIGILLARIOS, a, um, adject. (sigillum) ad sigilla pertinens. Hinc vicus sigillarius sive sigillarius, qui Nardinio erat, ubi via est appellata Chiaei d'oro, et auctoritate Sest. Ruf. De region. probabatur; sed plane nuoc expugnendus videtur. V. infra. — Occurrit itaque totum

Sigillaria, drum et tum, n. plur. 2. et 3. absolute, substantivorum more, dies festi Romanorum, ita dictus a sigillum, quod olitro citroque sigilla, sive imagunculas et monetales elle misculerant. Hæc festum Lucilius indicat, quum sit apud Porphyry, ad Horat. 1. Sat. 5. 87. servorum festi dies est, Quem plana hexametro versu

non dicere possis. Nam vocem Sigillaria versus hexametro non admittit. Ideo sic per periphrasin Auson. Eclogar. de Fer. Rom. 32. Festa sigillorum nomine dicta colunt.

I.) Propria. Macrob. 1. Saturna. 10. in fin. Saturnalia uno tantum die, idest quartodecimo calendarum solita celebrari, sed post in triduum propagata. Sigillarium adjecta celebritas in septem dies discurrunt publicum et lætiam religionis extendit. Id. *ibid.* 11. ad fin. causam nominis offert, quod Hercules, occiso Geryone quum lo Latium venisset, hominum simulacra pro numero sociorum, quos casu peregrinationis amiserat, ponte Sublicio in flumen demisit, ut aquæ secunda in mare devecta, pro corporibus defunctorum veluti patriis sedibus redderentur. Sed verior illa origo esultator, sedit id. *ibid.*, Pelasgos, postquam felicior interpretatio capta non viveotum, sed scitilla, et *παρά* estimationem non solum hominem, sed etiam lumen significare docuisset, capisse Saturoo cereos potius accendere, et lo sacellum Ditiæ, arm Saturni cobareos, oscilla quædam pro suis ceptibus ferre: ex illo traditum, ut caral Saturnalibus missetur, et sigilla arte scitili fingerentur ac venalia pararentur, quæ homines pro se atque suis placulum pro Dite Saturoo facerent. Cf. Sueton. Claud. 5. et Spartian. Caracall. 1. extr. infra cit.

II.) Translat. ¶ 1. Dicitur de iunculis decorum, idest. Tertull. Orat. 12. a med. Quum perinde faciant nationes, adoratis sigillaribus suis, remdendo. Arnob. 6. p. 197. Quin immo deos esse sigillaria ipsa censatis. ¶ 2. Ipsa quoque muoscole, quæ præcipue Saturnalibus missetur mos erat, sigillaria et sigillaricia dicta sunt: et putatur fuisse panes dulcissimi et placentulæ aliqua forma insignitæ, v. gr. avis, pueli et bujismodi: quales hodieque, ut ait Forcellinus, panes columbæ figura pueris per Patribus dies donari solent. Seneca Ep. 12. Ego sum Felicio, cui solebat sigillaria offerre. Tiber. apud Sueton. Claud. 5. Quadragesima aureos, in Saturnalia et Sigillaria mihise el. Spartian. Caracall. 1. extr. Quæ a parentibus gratia sigillariorum exceperat, ea vel clientibus, vel magistris sponte donavit. ¶ 3. Sigillaria denique viciu solt Romæ, in regione Urbis septime, ubi sigilla et alla mihouta opera fabre facia venibant. Gell. 2. 3. Librum emptum lo Sigillariis vigloti aureis. Adde 5. 4., Sueton. Claud. 16. sub fin. et Ner. 28. a med. Sic Scævola Dig. 33. 1. 102. Laudæ, quæ de Sigillaribus emi. V. etiam SINGILLARIUS. Cf. quæ inlt. de vico sigillario distimus.

Sigillarium, ii, n. 2. absolute. Tertull. advers. Valentini. 12. Ut autem tantum sigillariom extrinsecus quoque loornarent, satellites el angelos proferunt. h. e. tabernam sigillarium.

Sigillarius, ii, m. 2. absolute, qui sigilla confiat. Inscript. apud Gruter. 1035. 3. c. TV-PROBIO FEL. APRO SIGILLARIO etc. Hæc eadem habetur apud Manut. in Orthogr. et apud Fabretti. p. 243. n. 669; nterque autem legit sigillario, quam vocem V. suo loco.

SIGILLARIUS, ii, m. 2. V. voc. præced. lo flo.

SIGILLATIM, adverb. (sigillum) siguetim. Vulgat. interpr. Ps. 33. 15. Qui flosit sigillatim corde eorum. Adde Hieronym. Comment. in Is. 66. 18. Cf. SINGILLATIM.

SIGILLATOR, oris, m. 3. (sigillum) qui sigilla facit, sigillarius. Inscript. apud Murat. 938. 2. (Orelli n. 4191.) AGATABOLVS F. L. PYR-REVS SIGILLVS SIGILLATOR.

SIGILLATUS, a, om, particip. V. SIGILLO.

SIGILLIOLUM, i, n. 2. deminut. a sigillum, perrum sigillum, imaginetta, statuetta, figurina, *σπαγιδιον*. Arnob. 6. p. 197. Et obtinetis a risu, quum pro diis immortalibus, sigilluola hominum et formis supplicatis humanis? Adde p. 204.

SIGILLO, at, avi, alum, ara, a. 1. (sigillum) Pert. Sigillatus. — Sigillo est sigillo suo signo intruere, manife. ¶ 1. Georatiu. Penant. Fil. S. Marcell. 10. Quod diaconem sigillavit ille. h. e. signo crocis fozarit. ¶ 2. Speciatim et apius

occurrit Part. Sigillatus adjective, et est sigillis seu imaginibus ornatus, ornato di figure, di rilievo, istoriato. Cic. 6. Ferr. 14. 32. Jubet me scyphos sigillatos ad prætorum statim afferre. h. e. emblematis et crustis exculis. Id. 1. Att. 10. Putealia sigillata duo. Varro Sat. Menipp. 74. p. 196. Oehl. Sigillatæ plagæ. ῥωδωτά. Cf. ibid. adnot. Apul. 2. Met. Virum fabre sigillatum. Trebell. in XXX. Tyrann. 16. de Herode. Homo Græcæ luxuriæ, cui erant sigillata tentoria et aurati papilionēs. ῥωδωτά. Imppp. Theod. Arcad. et Honor. Cod. Theod. 15. 7. 11. Nulla mima gemmis, nulla sigillatis sericis aut textis utatur anatis. Prudent. sigillatum sal, Hamartig. 707., vocat statum salis, in quam versa est uxor Loth, ut habetur Genes. 19. 26.

SIGILLUM, i, n. 2. deminut. a signum, ut tigillum a lignum, parvum signum. ¶ 1. Generaliter occurrit pro parvo signo, vestigio, apud Venant. Vlt. S. Martin. 2. 326. Remige pconigero qua non facit ala sigillum. Id. ibid. 4. 56. Mox super ampullam fecit crucis ipse sigillum. ¶ 2. Specialiter et sæpius est imaginucula, iconucula, parvum signum vel statua, figurina, imagineta, statueta, ἀγαλματιον, σφραγιδιον. — a) In plur. num. Cic. 6. Ferr. 22. 48. Apposuit patellam, in qua sigilla erant egregia. et mox. Sigillis avulsis, reliquum argentum sine ulla aratilla reddidit. Horat. 2. Ep. 2. 180. Gemmas, marmor, ebur, Tyrrhena sigilla, tabellas Sumt qui non ba-beant, est qui non curat habere. Ovid. 1. Art. am. 407. Circus ornatus sigillis. Plin. 36. Hist. nat. 24. 59. (183). Usus gyphi in albaris, sigillis edificiorum et coronis gratissimus. stuechi. — b) In sing. num. Inscript. apud Marin. Frat. Arv. p. 357. cm. TYPALICVS CM. V. TYPALIANVS AED. ET PA. SAC. VOLK. (h. e. ædilis et prætor sacris Volkensibus) SIGILLVM VOLKANI EX VOTO POSVIT ARG. p. xv. scarp. ix. (h. e. argenti pondo quindecim, scriplis novem). ¶ 3. Sigilla dicuntur etiam figurae in tela depictæ aut intextæ. Ovid. 6. Met. 85. de Pallade texente, certamina quatuor addit Clava colore suo, brevibus distincta sigilla. ¶ 4. Item imagines quæ annulo signatorio in cera aliave materia imprimuntur, obsignandis literis, amphoris, scitiis etc. sigillo, bollo, cammeo, σφραγιστη. Horat. 1. Ep. 20. 3. Odissi claves et grata sigilla pudico. Cic. 4. Acad. 26. extr. Quid si in ejusmodi cera centum sigilla hoc annulo impresseris? Cf. Fulgat. interpr. Apoc. 5. 1. ¶ 5. Item sigillaria: hinc a sigillis immunitis seu vacans dicebatur, qui in aliquo collegio quinquennialis, aut scriba aut viator esset: quoniam quidem intelligitur, immunes eos esse ab his largitionibus, quas quatuordecim sigillario gratia collegis suis donare mos erat apud Romanos. V. SIGILLARIA. Inscript. Lanuvii abhinc paucis annis reperta, edita vero in Atti dell'Accad. Rom. di Archeolog. T. 2. p. 463. ITSM PLACVIT VT QVISQVIS QVINQVENNALIS IN HOC COLLEGIO FACTVS FVERIT A SIGILLIS SVS TEMPORIS QVO QVINQVENNALIS ERIT IMMVNVS ESSE DEBEBIT (leg. debeas) ET EI EX OMNIBVS DIVISIONIBVS PARTES DVPLAS DARI ITEM SCRIBAE ET VIATORI A SIGILLIS VACANTIBVS PARTES EX OMNI DIVISIONE SESQVIFLAS DARI PLACVIT.

SIGLA, Crum, n. plur. 2. Sunt dicta pro sigilla, quum sint parva signa compendii causa in scribendo inventa: vel quasi singula: unde per syncop. singla, deinde sigla: quia singulae litteræ vocem integram significabant: unde a Gell. 17. 9. litteræ singulæ dicuntur. — Sigla igitur sunt notæ compendiarie, litteræ singulares, quæ vocem integram significant, ut S. V. B. E. E. Q. V. si vales bene est ego quidem valeo. abbreviatur, sigle, σμπελα, σίγλα. Justinian. in epist. ad Senat. et omn. pop. ad fin. Eandem penam falsitatis constituimus adversus eos, qui leges nostras per siglorum obscuritates ausi fuerint conscribere. Omnia enim, id est et nomina prudentium et titulos et librorum numeros per consequentias litterarum volumus, non per sigla, manifestari. Adde in epist. ad Antecessor. ad fin. Utroque loco sigla habet Torrentin. et ha legit etiam Cujac. l. 12. Observation. c. 40. Haloander habet signa.

SIGNA vel simma, n. indecl. (σῖγμα) Simma pro sigma habent Prob. Instit. Art. p. 121. 23. Keil. et Innocent. Cas. litter. p. 324. 13. Zachm. Rud. — Sigma ¶ 1. Est littera s. Terentian. De metr. p. 925. Putsch. Nestoris si forte nomen dividendum incurrerit, Nū et e versus prioris obtinebunt exitum, Sigma versus insequentis atque τὰν exordium. ¶ 2. Item nota musicalis. Capell. 9. p. 324. Si a iota directo in sigma jacens signa concurrant. Adde Boeth. 4. Music. 3. SIGMA, mātis, n. 3. Dictum est a similitudine seu figura semicirculari Græcæ litteræ σ, quæ majore forma ad similitudinem Latine C scribatur, ut videtur est in antiquis monumentis. Itaque Apul. 5. Met. semihotundum appellat — Sigma ¶ 1. Est lectus ad meas rotundas accommodatus vel ligneum sedile, in quo perpetuus lectulus stratus erat ad convivas recipiendos. Nam veteres olim recta linea sedebant, lectulis ita dispositis, ut ab una tantum parte disumberetur; postea sigma inventum est, ut eidem mensæ plures assidere possent. V. STIBADIUM. Lamprid. Elagab. 25. Primus invenit sigma in terra sternere, non in lectulis, ut a pedibus utres per pueros ad resandam spiritum solverentur. et mox. Habuit et hanc consuetudinem, ut octo calvos rogaret ad cenam, item octo luscios et item octo podagrosos, octo surdos, octo nigros, octo longos et octo pingues, quum capi non possent uno sigmate, ut de his omnibus risus cilarat. Martial. 10. 48. Septem sigma capit, sex sumus, adde Lupum. Id. 14. 87. Accipe lunata scriptum testudine sigma: Octo capit: veniat quisquis amicus erit. ¶ 2. Item appellatur solum semicircularare in balneis. Sidon. 2. Ep. 2. ante med. Ita ut ministeriorum sese non impediens famulatu, tot possit recipere sellas, quot solis sigma personas. Adde carm. 17. 6.

SIGNACULUM, i, n. 2. (signo) signum rei appositum, quo ab ceteris seceratur, et iconcula vel figura instructum, sigillum, segno, contrasegno, sigillo, nota. ¶ 1. Generaliter. Fulgat. interpr. Eccl. 38. 18. Signacula sculptilia. Adde Testam. a. 552. apud Marini Pap. Dipl. n. 74. Apul. Florid. n. 9. Etiam crepidas sibi me compergerat, et annulum in læva aureum faberrimo signaculo. et Ulp. Dig. 16. 3. 1. § 36. Sigillis videlicet prius saeculo pecunia impressis vel a puero vel ab his, coram quibus signacula remota sunt. Adde Tertull. Pall. 4. Hieronym. Ep. 16. et Fulgat. interpr. Apoc. 3. 2. ¶ 2. Specialiter dicitur de circumcissione apud Hebræos. Tertull. Apolog. 21. Neque de ipso signaculo corporis, neque de consortio nominis cum Judæis agimus. — Illic translate Fulgat. interpr. Rom. 4. 11. Signum accepit circumcissionis signaculum iustitiæ fidei. Adde Cant. 3. 6. ¶ 3. Item apud Christianos dicitur de sacra unctione, quæ fit in Baptismatis vel Confirmationis sacramento conferendo, et de signo crucis. Cyprian. Ep. 73. n. 9. Quod nunc quoque apud nos garitur, ut qui in Ecclesia baptizantur - per nostram orationem ac manus impositionem Spiritum Sanctum consequantur et signaculo Dominico consummentur. Rufin. 1. Hist. Eccl. 3. Si hæc illa esse credis, surge et sequere me et huius fidei signaculum suscipe. Prudent. Psychom. 360. Post inscripta oleo frontis signacula, i sacri signi di croce. V. SIGNATIO. ¶ 4. Signaculum fidei est Baptismus apud Tertull. Spectac. 24. Pompa diaboli, adversus quam in signaculo fidei ejeramus. ¶ 5. In illo Hieronym. in Matth. 6. 13. Amen: signaculum orationis Dominice. signaculum est clausula seu conclusio. ¶ 6. Est etiam vexillum. Prudent. 1. contra Symmach. 588. Sercentas numerare domos de sanguine prisco Nobilium licet ad Christi signacula veras etc. ¶ 7. Signaculum similitudinis apud Fulgat. interpr. Ezech. 22. 33. idem est ex usu loquendi Hebraico, quod signaculum simile vel simillimum, et dicitur de rege Tyri, tamquam perfecta regis imagine, Deum in terra referentis. V. Weitenauer ad h. v.

SIGNALIS, e, adject. (signum) ad signum pertinentis, signi causa constitutus. Auct. incert. de

limitib. p. 267. Goes. Glareas numinales signales constituimus. h. e. quædam quasi signa ac terminos. V. MISCITATUS.

SIGNALITER, adverb. (signalis) in signum, figuratiter. Cassiod. 1. Variar. 10., ubi alii aliter leg.

SIGNANS, aulis, particip. V. SIGNO. SIGNANTER, adverb. (signo) Comp. Signantius. — Signanter est signale, esprese, peculiariter, sigulatin, espressamente, segnatamente. Auson. Grat. act. 3. Signanter et breviter omnia indicare. Hieronym. 1. advers. Jovinian. n. 13. ad fin. Signanter et proprie supra dixerat. Boeth. De person. et duab. nat. 3. Longe vero illi signantibus naturæ rationabilis individuum substantiam ὑποστάσιν nomina vocaverunt. Alii leg. signatius. Adde Augustin. De consens. Evang. 2. 6.

SIGNARIUS, ii, m. 2. (signum) ¶ 1. Est qui signa, h. e. statuas, facit, signifer, statuario, scultore, ῥωδωματος. Inscript. apud Murat. 963. 4. MAETIO APRILIS ARTIFICI SIGNARIO QVI VIXIT ANNIS XXXII. etc. Cod. 10. 64. 1. habet signarii. At in Cod. Theod. 13. 4. 2. hæc vox non legitur. ¶ 2. Est etiam signifer. Veget. 2. Milit. 16. Omnes autem signarii vel signiferi loricæ minores accipiebant. Alii tamen pro autem signarii rectius leg. antesignarii.

SIGNATE, adverb. (signo) Comp. Signatius; Sup. Signalissime. — Signate est evidenter, significanter, con evidenzia. Gell. 2. 6. Qui proprie et signate locuti sunt. Adde Macrobi. 6. Sat. 7. Ammian. 29. 1. 33. et Augustin. 14. Civ. D. 8. Ammian. 23. 6. 1. Signatius aliquid explicare. Adde eumd. ibid. 15. 2. Pelagon. ep. ad Demetr. 5. Illius signatissime ostendit figuram.

SIGNATIM, adverb. (signo) signate. Gromat. vet. p. 307. 5. Zachm. Rud. Signatim, ut inveniantur pali ipsi, stellam consecravimus.

SIGNATIO, ōis, f. 3. (signo) actus signandi et etiam sigillum.

I.) Proprie. Tertull. 2. ad Uxor. 9. Furtiva signalio. h. e. signi crucis formatio. Cod. Theod. 11. 1. 19. Digesta signatio formam iudictionis teneat.

II.) Translate est notatio. Firmic. 4. Mathes. 12. Quæ omnia genera (mortis) in tertio libro speciali signatione monstravimus. Tac. dial. de Orat. 16. Hoc primum interrogabo, quos vocetis antiquos, quam oratorum aetatem signatione ista determinetis. Est qui minus recte leg. sigificatione.

SIGNATOR, ōis, m. 3. (signo) ¶ 1. Est qui signat: et præsertim qui testamenti aut alterius negotii tabulas aliudve quid, adscripto prius nomine suo, confirmat, deinde annulo suo signat, ad fidem faciendam, sigillatore, σφραγιστης. Sall. Cat. 16. Inventum multis modis mala facinoræ docebat: ex illis testes signatoresque falsos commodare etc. Sueton. Tib. 23. Illatum Augusti testamentum, non admissis signatoribus, nisi senatorii ordinis, reitavit per libertum. Adde Quintil. 5. 10. 44. Val. Max. 7. 7. n. 2. Testamentum patris, quo præteritus erat, rescidit, quum in eo Tullianus Pompeji M. familiaris, ipso quidem Pompejo signatore, heres scriptus esset. Scævola Dig. 18. 3. 8. Testatus est, ea saeculum cum presentis signatorum signis obsignasse. Juvenal. 10. 334. Tyrinnusque palam genialis in hortis sternitur, et ritu decies centeno dabuntur Antiquo: venit cum signatoribus auspex. Cf. Augustin. Sermon. 107. 7. ¶ 2. Signator est etiam inter artifices pæculis eudenda. Inscript. apud Gruter. 1066. 5. et 1070. 1. et Cretli n. 3249. V. MALLRATOR. ¶ 3. Signator terræ lumen est horizon. Manil. 5. 631. Piscibus exortis quam pars vicesima prima Signator te re lumen fulgebit. Ita Lemaire, alii tamen leg. signatum vel signatur.

SIGNATORIUM. V. voc. seq. in 60. SIGNATORIUS, a, um, adject. (signo) sigillare, ad signandum pertineas. Val. Max. 8. 14. n. 4. Annulo, quo signatorio utebatur insculptam illam traditionem habuit. Paul. Dig. 50.

16. 74. Signatorius annulus oronanti appellatio non contrahitur. — Hinc

Signatorium, *ti*, n. 2. absolute, substantivorum mora, est ipse annulus signatorius. *Alcim.* Ep. 78. Signatorium quod pietas vestra non tam promittere, quam offerre dignata est, in hunc modum fieri volo. *Gloss. Gr. Lat. Σφραγιστήριον*, signaculum, signatorium.

SIGNATURA, *a*, f. 3. (sigoo) sigillo, signum annulo appositum. *Sueton. Ner.* 17. Cautum, ut in testamentis primae duae cerae, testatorum modo nomines inscripti, vacuae signaturis ostenderentur. Ad h. tamen l. haec habet *Furlanetto*: «Perperam *Forcellinus* cum aliis haec verba est interpretatus; etenim signaturis non est casus ablat. plur. a recto sing. signatura, sed dativ. plur. a particip. signaturus. Sansus autem hic est: cautum, ut primae duae cerae seu paginae testamentorum a testatore, suo tantum nomine inscripto, testibus, qui signaturi essent, vacuae heredum nominibus ostenderentur, quos nosse testatorem non intereret; constat enim post testatoris nomen contineri heredum etiam nomina inscripta fuisse in testamentis. V. *Dasumii testamentum* in *Annal. dell' Instituto* etc. T. 3. p. 387. » *Klotz*, *Georges* alique Lexicographi recentiores hanc vocem non admittunt.

SIGNATUS, *a*, um, particip. V. SIGNO.

SIGNIFICATIO, *is*, ere, a. 3. (signum et facio) significare, idem quod significo. *Melian. Dig.* 36. 1. 65. a med. Si auditus capaces sunt, vel interrogati nota possunt significare. Ita *Torrentin.* Alii rectius leg. significare. V. *Mommsen* ad h. l.

SIGNIFER, *fera*, *ferum*, adject. (signum et ferro) signum vel signa ferens, *σημειόφορος*. ¶ 1. Generalit. *Lucan.* 3. 558. Tunc la signifera resident puppe magistro Brutus alt. h. e. Imaginibus decorum ornata. *Val. Flacc.* 1. 337. Signifer cretat. h. e. asper signis extantibus, ut est apud *Virg.* 9. *En.* 263. et *Ovid.* 12. *Met.* 235. Adde *Ammian.* 27. 9. 7. ¶ 2. Speciatim dicitur de signis seu sideribus, et est qui stellas fert. *Cic.* 2. *Divinat.* 42. 89. Vix quandam ara ajunt signifera in orbe, qui Graeca *ἑλιδωτός* dicitur, talem, ut etc. h. e. circulo, in quo sunt duodecim signa, quae sol annu cursu percurrit. *Lucan.* 7. 363. et 8. 172. Signifera quaecumque fluunt tabentis caelo Sidera. *Id.* 3. 254. Signifer polus. *Lucret.* 6. 481. Signiferi super aetheris aetui. Adde eund. 5. 690. et *Senec.* 7. *Quaest. nat.* 11. — Hinc

Signifer, *eri*, m. 2. absolute, substantivorum mora.

I.) Proptia. ¶ 1. In re astronomica est signifer circulus, signifer orbis. lo zodiaco. *Plin.* 6. 1. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 10. 7. (48). *Seneca* 7. *Quaest. nat.* 23. *Claudian.* 1. in *Rufin.* 365. etc. ¶ 2. In re militari, qui la exercitu signum seu vexillum fert, *alifer*. *Cic.* 1. *Divinat.* 35. 77. Quomodo signifer primi hastati signum non posset movere loco. *Cass.* 2. *B. G.* 25. Signifera interfecto, signo amisso, etc. *Ovid.* 2. *Amor.* 12. 14. Ipse equas, ipse pedes, signifer ipse ful. *Veget.* 2. *Milit.* 7. Signiferi, qui signa (cohortium) portant, quos quac dracoarios vocant. *Inscript.* apud *Gruter.* 80. 4. *Arb.* *MARIUS SIGN. LEG. XIII. GEM.* Alia apud eund. 4. *T. SALVUS ROSEUS SIGNIFER COH. XIII. VRB.* Alia apud *Furlanetto*, *Lap. Patav.* p. 171. *L. CIVITIS SEX. T. ROM. LEO. XII. SIGNIFER.* Adde aliam apud *Donat.* 298. 2. et *Orelli* n. 3481. - 83. 3553 etc. Alia apud *Gruter.* 569. 7. *M. VLTIO MATRIBUS MONIVIS TYRM. SABINI EQ. SING.* Hinc patet, signiferum fuisse tam in legionaria et in urbana et auxiliaria milia, quam in equitata. Ex signifero autem aquilifer quis fuit. *Inscript.* apud *Orti*, *Marm. della G. Sertoria* p. 39. *L. SPARTORIA L. T. ROB. TIRMYIS SIGNIF. AQUIL. LEO. XI. CLAYO. FIAH VINDLIS.* Alia apud *Henzen*, n. 6354. *P. TITIVS P. V. DVT. VETREANVS SIGNIF. AQUILIFER LEO.* etc. V. SIGNUM. ¶ 3. Pro eo qui signum dat, usurpavit *Arator* *Act. Ap.* 1. 101.

II.) Translate. ¶ 1. Est dur, auctor, caput. *Cic. Mur.* 25. 50. Valde calamitosum esse oport-

tere eum, qui esset futurus dux et signifer calamitosorum. *Id. Plane.* 30. ad fin. Qui causa nostrae ducet et quasi signiferi fuissent. *Id.* 2. *Att.* 1. a med. Quomodo equitatus ille, quem ego in clivo Capitolino, te signifero ac principe, collocaram, senatum deseruerit. *Id. Sull.* 12. 34. Quomodo princeps, quomodo euctor, quomodo signifer esset juvenutis. ¶ 2. Dicitur de eo qui signa Christianae religionis fert. *Venant.* *Vit. S. Martin.* 2. 467. Signifer arma crucis fers nobilitate triumphis. Adde *Alcim.* ad *Soror.* 814.

SIGNIFEX, *ficus*, m. 3. (signum et facio) qui signa facit, id est statuas ex ere vel marmore, statuaria, *ἀγαματοποιός*. *Aput.* 2. *Met.* Summum specimen operae fabrilis egregius ille signifer prodidit. *Id.* de deo *Socrat.* ad fin. Non pudet me non esse signiferum. *Alti leg.* significum. V. SIGNIFICUS. *Arnob.* 6. p. 199. Inter significos ille memoratus est *Phidias* primus. *Sidon.* 6. Ep. 12. Pictoribus, significibusque Graecia illustris. *Capell.* 1. p. 13. Viros vultus artis aut marmoris signifer animator inspirat.

SIGNIFICABILIS, *a*, adject. (significo) significativo, significosus. *Varro* 6. *L. L.* 52. *Müll.* Fatur is, qui primum homo significabilem ore emittit vocem. *Augustin.* de *Magistr.* 8. Placetne appellemus significabilia ea, quae signis significari possunt, nec signa sunt?

SIGNIFICANS, *antis*, particip. V. SIGNIFICO. SIGNIFICANTER, adverb. (significans) Comp. *Significantius*; Sup. *Significantissime*. — Significanter est expresse, evidenter, evidentemente, chiaramente, espressamente. *ἐπισημως, ἀπαρτητως, ἐμπαντως*. *Seneca* 3. *Controu.* 20. a med. Quotidiano verbo talis significanter usus est. *Quintil.* 11. 1. a med. Breviter ac significanter ordinem te proferre. et 12. 10. a med. Proprie et significanter rem iadicare. *Id.* 10. 1. ante med. Quis narrare significantius potest, quam qui etc.? *Cic.* 3. *Fam.* 12. Non majora quidem studio, sed acutius, apertius, significantius dignitatem tuam defendissem. *Gell.* 1. 25. Graeci significantius consignantibus cessationem islam pugnae *ἐκχειρίων* appellaverunt. *Id.* 17. 2. ante med. Probabilis significantiusque sic dici videtur. *Quintil.* in *serm. declam.* 247. Illud quam fieri potest brevissima et significantissimo comprehendit.

SIGNIFICANTIA, *a*, f. 1. (significo). ¶ 1. Est significatio, significatio, sensus. *Tertull.* *Resurr. carn.* 21. Instrumenta divina nullam admittunt figuratae significantiae suspensionem. *Lactant.* 4. 26. Quaecumque Christus passus est, habuerunt figuram et significantiam meam. — In plur. num. *Arnob.* 7. p. 230. Series, quae sequitur, librorum significantis continet. ¶ 2. Est etiam significandi via, evidentia, *σημειωσις, ὑποπασις*. *Quintil.* 10. 1. ad fin. Tanta verborum, etiam quae assumpta sunt, proprietate tanta la quibusdam ex periculo pellicis significantia. *enfast.* Adde *Jul. Valer.* 3. *Gest. Alex. M.* 41. Quae vero leguntur apud *Nom.* p. 375. 33. *Meret.* verba non *Varronis*, sed ipsius *Nomii* sunt.

SIGNIFICATIO, *onis*, f. 3. (significo) indicium, signum, *σημειωσις, ἐντονασία* (h. *il far sapere, espressione, segno, indizio, intimaione, notificazione, avviso, cenno*; Fr. *indication, designation, indice, déclaration, annonce*; Hisp. *indication, indice, anuncio, declaración*; Germ. *d. Zuerkennengeben, Anzeigen, Bezeichnen, Audeuten, d. Bezeichnung, Zeichen*; Angl. a *signification, intimation, expression, declaration, sign, token*). ¶ 1. Generalit. — a) Absolute. *Cic.* 3. *Orat.* 59. 220. Omnes hos motus sublequi debet gestus non hic verba exprimens, scenicus, sed universam rem et sententiam, non demonstratione, sed significatione declarans. ubi significatio minus est quam demonstratio. et *Cass.* 3. *B. C.* 65. Significatione per castella fumo facta. *Cl.* 2. *B. G.* 33. *Cic.* 1. *Fam.* 9. a med. Nulu et significatione appellare aliqueum. *Id.* t. ad *Q. fr.* 1. 14. ad fin. Ejusmodi theatrum totius Asiae virtutibus est datum, natura autem ita resonans, ut usque Romam significatione vocesque referantur. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 35. 86. (360). Cui mur-

mur non dubiam (tempestatis venturae) habet significationem. — b) Sequentie Genetivus. *Cass.* 5. *B. G.* 51. Ad portas castrorum clamor oritur: quo clamore significatio victoriae feret. et 6. *ibid.* 28. *extr.* Ut ignes fieri prohibeat, ne quae adventus ejus procul significatio fiat. *Id.* 7. *B. G.* 12. in fin. Quomodo ex significatione Gallorum, novi aliquid ab his initiis consilii, intellexisset. *Cic.* pro *leg. Manil.* 3. 7. Uno nuncio atque una litterarum significatione cives R. necandos trucidandosque denotavit. *Id.* *Cluent.* 11. 31. Quomodo testamentum mutare cuperet, in ipsa significatione hujus voluntatis est mortuus. *Cael.* *Aurel.* 2. *Acut.* 10. 59. Significationes singulorum, h. e. signa morbi. — c) Sequentie Infinito.

Id. 1. *Off.* 35. a med. Ex quibus magna significatio sit, non adesce constoatiam. *Sueton.* *Ner.* 37. Multas nec dubias significationes saepe ject, ne reliquis quidem se parsum senatoribus. *Cic.* 2. *Orat.* 43. 182. Haec adjuvant in oratore, lenitas vocis, vultus, pudoris significatio, verborum comitas, et *ibid.* 36. 153. Orator, qui primum quam minimam artificii alicujus, deinde nullam Graecarum rerum significationem daret, non desse indizio. et 1. *Off.* 15. 46. Neminem esse neglegendum, in quo aliqua significatio virtutis appareat. ¶ 2. Speciatim est signum benevolentiae, studii, planus. *Cic.* *Sext.* 49. a med. Populi iudiciis atque omni significatione florere. Adde *ibid.* 57. in fin. et *ibid.* 59. *Liv.* 31. 15. Significationes et acclamationes multitudinis, assentatione immodica pudorem onerantis. ¶ 3. Praeterea apud *Rhetoras* est oratio, quae plus in suspensione relinquit, quam positum est in oratione. Ea fit per exuberantem, ambiguum, consequentiam, abscissionem, similitudinem. *Cic.* 4. *Herenn.* 53. a med. et 3. *Orat.* 53. et *Orat.* 40. *extr.* V. EMPHASIS. ¶ 4. Significatio verbi est ejus vi et sensus, significatio, sensus, forza. *Cic.* *Partit.* 31. 108. Ut liceat ei, qui contra dicat, eo trahere significationem scripti, quo expedit, aut velit. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 3. 3. (14). Verba praecon significationis. *Gell.* 12. 13. Verborum variae atque propriae significationes longioris usu mutantur. *Id.* 15. 13. Testor et interpretor significatione reciproca dicuntur. Adde *Quintil.* 10. 1. 10. *Priscian.* 8. p. 370. 1. *Reit.* et *Vol.* *Long.* *De orthogr.* p. 2226. *Putsch.* — *Comment.* in *Donat. Art. maj.* p. 254. 17. *K.* Genus et significatio in verbo idem est: — Significationes dicuntur eo quod actum rei passionem demonstrant, et est significatio sensus verbi. — *Seneca* Ep. 87. Duae significationes habet propositio vestra. h. e. sententia. — Apud *Vitruv.* 5. 8. incerta significatio verborum est in locis circumsonantibus, quia non verba distincte, sed verborum sonitus confusa auribus infertur.

SIGNIFICATIVE, adverb. (significativus) et significativamente, cum significatione. *Boeth.* *Aristot. Topic.* 1. 13. p. 669. Si salubra multiplicitate dicitur et salubriter multiplicitate dicitur: ut si salubre dicitur hoc quidem sanitatis affectum, illud autem conservativum, quoddam vero significativum: et salubriter rei effective vel conservative vel significativae dicitur. h. e. ad varietudinem indicandam. Adde *Augustin.* 2. *Quaest.* in *Heptat.* 138.

SIGNIFICATIVUS, *a*, um, adject. (significo) significandi vim habens, significante, significativo, *σημειωτικός*. *Ulp.* *Dig.* 43. 1. 75. Boni appellatio non est certis rei significativa. *Cass.* *ibid.* 50. 16. 232. Haec enuntiatio et quantitas et estimatio significativa est. Adde *Augustin.* 2. *Quaest.* in *Heptat.* 124.

SIGNIFICATOR, *oris*, m. 3. (significo) qui significat. *Hieronym.* *Interp.* *in Luc.* 35.

SIGNIFICATORIVS, *a*, um, adject. (significo) significativus. *Tertull.* *advers. Hermog.* 32. Verbum facilitatis significativum.

SIGNIFICATUM, *i*, n. 2. V. SIGNIFICO in fin.

SIGNIFICATUS, *a*, am, particip. V. SIGNIFICO.

SIGNIFICATUS, *us*, m. 4. (significo) ¶ 1. Est significatio, signum, indizio, segno, prognos-

alico, Vitruv. 9. 7 sub fin. Siderum et occasus et ortus tempestatumque significatus. *Plin. 18. Hist. nat. 25. 59. (221).* Ipsi dies raro non aliquos tempestatum significatus habent. et *ibid. 3. 74.* Arcturus oritur prid. Id. Septembris vehementissimo significatu terra marique per dies quinque. ¶ 2. Item vis, sensus, significato. *Gell. 5. 12.* Ne particula duplicem significatum, eundemque inter res diversam capit. *Arnob. 1. p. 3.* Unde novit antiquitas miseriarum hanc nomina? unde bellis significatum dedit? pestilentiam, grandines qua potuit ratione signare, aut inter suas voces, quibus oratio explicabatur, assumere? h. e. nomen, quo significarentur.

SIGNIFICO, as, avi, atum, are, a. 1. (signum et facio) Veteres diserunt etiam significor deponentis forma, teste *Gell. 18. 12. in fin. V. Inscript. altam in DEXTANS.* — Part. *Significans* I. 3. et in fin.; *Significatus* L. 1. et 2.; *Significandus* I. 1. c.; *Significandus* I. 1. d. — Significo est signum facio, per signa ostendo, indicio, declaro, δηλώω (It. fare o dar segno, far sapere, dare ad intendere, mostrare, indicare, accennare, avvisare; Fr. marquer d'un signe, d'une empreinte, indiquer, faire connaître, signifier; Hisp. señalar, indicar, dar a conocer, dar a entender, significar; Germ. e. Zeichen geben, anzeigen, bezeichnen, zu erkennen-verstehen geben; Angl. to give notice or warning, make or give a sign, signify, indicate, notify).

1.) Proprie. ¶ 1. Generativum. — a) Abloluta. *Cic. 1. Orat. 26. in fin.* Hic omnes assenti, significare inter esse et colloqui ceperunt. *Id. 3. Tusc. 20. 46.* Sed utar, ut quam maxime significem, pluribus. *Cf. Cæs. 7. B. G. 7.* — Passive impersonaliter. *Id. 2. ibid. 7.* Ut fumo atque ignibus significabatur. — b) Cum Ablat. et prop. de. *Id. 7. ibid. 26. ad fin.* Conclamare et significare de fuga Romanis ceperunt. *Cic. ad Brut. 1. 1.* Quod nihil significem unquam de suis actis. — Passive. *Id. Planc. 21. 52.* Est elliquid de virtute significatum tua. — c) Cum Accusativo. *Lucret. 1. 13.* tuumque Significant initium. *Cæs. 7. B. G. 40. ad fin.* Menus tendere et dedicationem significare. *Cic. 2. leg. Agr. 12. 30.* Quum intercessio stultitiam intercessoris significatura sit. *Id. 4. Att. 1. ante med.* Gratulationem elici significare pleusu maximo. *Id. 5. Verr. 91. 213.* Hoc enim mihi significasse et annuisse visus est. *Id. Fontej. 13. 29.* Quem ne inimicus quidem satis in appellando significare poterat. *Nepos Ager. 8.* Vestitu humili atque obsoleto, ut eorum ornatus in his regem neminem significaret. *Cic. 1. Att. 11.* Quilpiem significare alicui per litteras. *Ovid. 5. Trist. 10. 36.* per gestum, fars intendere a cenni. *Sic 3. Met. 613. nutu.* — Passive. *Cæs. 4. B. G. 14.* Quorum timor cum fremitu et concursu significaretur. *Cic. 4. Att. 76.* Quod ex his verbis a te significari pulem. *Id. 3. Orat. 13. 49.* Quam significari ac declarari volumus. *Id. Fontej. 7. 18.* Ne quasi significari possit suspicia. *Tac. 1. Hist. 18.* Quam fato manent, quamvis significata, non videntur. *Plin. 3. Hist. nat. 21. 25. (140).* Instinctus, præter supra significatas, Absyrtum, Arba etc. *Id. 6. ibid. 29. 34. (161).* Hæc est regio secundo volumine a nobis significata. — d) Cum Infinito. *Cæs. 2. B. G. 13.* Vnde significata ceperunt, esse in ejus fidem et potestatem venire. *Id. 4. ibid. 3.* Hac re significari, magnum numerum civitatum suam vim sustinere non possa. *Cic. 3. rep. 30. 42.* Omnes, qui aderant, significabant ab eo ac esse admodum delectatos. *Id. 5. Fam. 13.* Hoc non significandum solum sed etiam declarandum arbitror, nihil mihi esse potuisse tua litteris gratius. *Adde 1. Att. 11.* — e) Cum Coniunctivo et participio. ut. *Cæs. 1. B. G. 86.* Voca et manibus ex vallo significare ceperunt, ut statim dimitterentur. — f) Cum particula relativa aut conditionali. *Cic. 2. Fam. 19.* Accepi a te missas litteras etc. sed nequa nuda, neque quo die datæ essent, aut qua tempore te expectarem, significabant. *Id. Rose. Am. 20. 58.* Ut significant anseres, et fures venerint. ¶ 2. Speciatim pertinet ad haruspicinam et divinationem.

Tibull. 2. 1. 25. viden, ut felibus aris Significet placidos nuntia fibra deos? *Cic. 1. Divinat. 1. 2.* Gentem nullam video, quæ, non significari futura, et a quibusdam intelligi prædicique passæ, censeat. *Ovid. 15. Met. 576.* Quid tibi significat, trepidantia consultæ asta. *Id. 9. ibid. 494.* Quid mihi significant ergo mea visa? *Cic. Harusp. resp. 12. a med.* Quod ex aliquo disjuncto diversoque monstro significatum caveamus etc. ¶ 3. Item est præmonitio, præmonitro. *Colum. 11. R. R. 2.* Ventus Africanus tempestatem significat. et paullo post. Siderum occasus tempestatem facit: interdum tantummodo significat. *Sic sæpe eod. cap. et Plin. 18. Hist. nat. 26. 66. (246).* Significatur imber Libræ occasu. *Id. ibid. 35. 79. (348).* Luna significabit serenos dies. *Id. 2. ibid. 103. 106. a med.* Fons Nemoris alio atque alio loco exoritur, annonæ mutationem significans. ¶ 4. Notat sensum vimque verborum, significare, voler dire. *Cic. 1. Tusc. 36. a med.* Carere hoc significat, agere eo, quod habere velis. *Id. Cæcin. 30. a med.* Videtis, hoc uno verbo significari res duas. *Phædr. 2. 8.* hæc significat fabula, Dominum videre plurimum in rebus suis. *Adde 4. 10.*

II.) Translate. ¶ 1. Est per figuras ostendo. *Cyprian. Ep. 63.* Aquas namque populos significari in Apocalypsi Scriptura divine declarat. ¶ 2. Item appello, nomino. *Capitolin. Gord. 17.* Antonium filium suum ipsa significari voluit in senatu. — Hinc

Significans, antis, adjectiva quoque usurpatur; unde *Comp. Significantior*; et *Sup. Significantissimus*. — *Significans* est qui significat, apertus in loquendo et evidens, chiaro, evidente, significante, que exprime e dā ad intendere, σημιωνος. *Quintil. 9. 2. ante med.* Locorum difficultas et significans descriptio. *Id. 12. 10. ante med.* Qui solos esse Atticos credunt, tenues at lucidos et significantes, sed quadam eloquentiæ fragillitate contentos. *Id. 11. 1. sub fin.* Verba Latina, et significantia et nitida. *Id. 8. 6.* Transfertur nomen ex eo loco, in quo proprium est, in eum, in quo aut proprium deest, aut translatum proprio melius est. *Id. Facimus*, aut quia necesse est, aut quia significantius est. *Plin. 8. Hist. nat. 40. 61. (147).* de cane venatico. Visa fera, quam silens at acculta, quam significans demonstratio est, cauda primum, deinde rostro! *Gell. 1. 15. a med. de blateronib.* Quod genus homines a Græcis significantissimo vocabulo καταγγελλοον appellatur. — Cum Genetivo. *Cæc. Aurel. 1. Acut. 3. init.* Significant ejus rei, quam demonstrat.

Significatum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, nomen, appellatio. *Arnob. 1. p. 3.* Unde novit antiquitas miseriarum hæc nomina? unde bellis significatum dedit? pestilentiam, grandines qua potuit retinere signare, aut inter suas voces, quibus oratio explicabatur, assumere? — *Gloss. Lat. Gr.* Significatum, σημασία, δηλώσις. *Homonym.* Distinguas oportet, quam simul concurrunt duo verba *significo* et *declaro*; prius enim minorem habet vim quam posterius, ut patet ex illo *Cic. 5. Fam. 13.* Itaque hoc amplius dicendum tibi non significandum solum sed etiam declarandum arbitror. *Adde 3. ibid. 13.*

SIGNIFICOR, aris, arī, dep. 1. *V. voc. præc.* lohi.

SIGNIFICUS, e, nm, adject. (signum et facio) præclarus, insignis. *Cassiod. 1. Variar. 23.* Pautinus quidquid aduersus supra memoratus significos viros se habere causatur, pari sorte deprobat. *Alii leg. magnificus.* — Hinc

Significus, i, m. 2. abeunte, substantivorum more, est idem ac *signifer*. *Apul. de deo Socrat. Nasco*, ut *Apellus*, coloribus pingere sed non pudet me non esse significum. *Alii aliter leg. V. SIGNIFEX.*

SIGNIFICUS, i, m. 2. *V. voc. præc.*

SIGNILIS, e, adject. (signum) ad Signum celeste pertinet. *Capell. 6. p. 193.* Quum in Aterandria atiam Canopus quarta parte interstitii signilis ultra terras emineat. Triangulusque gemi-

nos et vera non carnat. h. e. intervalli quod est inter quodlibet Signum celeste, nempe graduum triginta. *Kopplius pro signilis dedit signit unius, ut est apud Plin. 2. Hist. nat. 70. 71. (178).*

SIGNINUM, i, n. 2. *V. voc. seq. in fin.*

SIGINUS, a, um, adject. ad Signum, Volscorum urbem, pertinet, de qua *V. ONOM.* Hinc ¶ 1. *Signinum vinum*, austeritatis maxima celebre et utile continendæ alvo, ideoque inter medicamenta numerabatur, ut docet *Plin. 14. Hist. nat. 6. 8. (65).* Sic *Cels. 4. 5. a med.* Vinum quam asperum maximeque Signinum. (*Adde eumd. 4. 19. et Marcell. Empir. c. 27. p. 125. Ald.*) — Abrolute apud *Martial. 13. 116.* Putabis liquidum Signina morantia vintrem. *Cf. Sil. It. 8. 389.* spumans immittit Signula musto et *Colum.*, qui 10. *R. R. 131.* laudet cymata, quæ parant Marrucini et Signula monte Lepino. ¶ 2. *Signina pira* inter pira generosissima enumerat *Id. 5. ibid. 10.* quod et *Plin.* facit 15. *Hist. nat. 15. 16. (55).* addens ab aliis appellari *testacea*, a colore: fortasse quia Signula testa nobilis erat: unde Signinum opus. Meminit horum pitorum at *Juvenal. 11. 73.* Item *Cloacius* apud *Macrobi. 2. Saturn. 15.*, *Cels. 2. 24. at 4. 19. et Scribon. Compos. 104.* ¶ 3. *Signinum opus* quid sit, docet *Plin.* bis verbis 35. *Hist. nat. 12. 46. (165).* Quid non excogitavit ars? fractis etiam testis utendo sic, ut firmius durent, tuis calce additis: quæ vocant Signula. quo genere etiam pavimenta excogitavit. *Colum. 1. R. R. 6. ante med.* Solum perfosum et amurca madefactum, velut Signinum opus, pavicillis condensatur. *Vitruv. 8. 7. sub fin.* Signinis aperibus ex tectis aut a superioribus locis excipienda sunt copis aquarum. *Cf. Pallad. 1. R. R. 17.* Signini parietes. — Hinc

Signinum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est opus Signinum. *Colum. 9. R. R. 1.* Infossi lacus Signino conternuntur, qui receptam pluviatiliem contineant. *Ulp. Dig. 43. 20. 1. ad fin.* Si quis terrenum rivum Signinum facere velit.

SIGNIO, is, ire, a. 4. (signum) unda insignio, agnosco. *Priscian. Partit. XII. vers. En. p. 1263.* Putsch, nullo tamen auctore laudato.

SIGNIPOTENS, entis, adject. (signum et potens) signis sive sideribus potens. *Cic. Arat. 475.* Signipotens not.

SIGNITENENS, entis, adject. (signum et tenens) signa tenens, signifer, signis seu sideribus ornatus. *Varro 5. L. L. 19.* Itaque dicit Andromacha Nocti: Quæ cava cæti signitenentibus conficis bigis.

SIGNO, as, avi, atum, are, a. 1. (signum) Part. *Signans* I. 5. et II. 3.; *Signatus* fere in numis. paragr. at in fin.; *Signaturus* I. 5.; *Signandus* I. 1. — Signo aut notam appono, signum appongo aut imprimo, ut docet *Fest. p. 340. 3. Müll.* Signa dicitur signis notare, ut in pecoribus sit; sed antiqui eo pro scribere utebantur: unde et subsignare et consignare invenitur positam pro subscribere et conscribere, σημεῖον (It. notare, segnare; Fr. marquer, indiquer, mettre une marque, une empreinte, un signe; Hisp. poner una marca ó señal, marcar, indicar; Germ. e. Zeichen versehen, zeichnen, bezeichnen; Angl. to mark, mark out).

1.) Proprie. ¶ 1. Generativum. *Lucil. apud Non. p. 405. 17. Merc.* Discrimen non facit neque signat florea alba. *Nov. apud Priscian. p. 657.* Putsch. Signa oportet frontem calida forcipe. *Plaut. Cist. 4. 2. 29.* Ecce lucam signat, ubi cistella excidit. *Sic Tibull. 4. 1. 97.* aut signata alta loca tangere funds. *Id. bianco, il segno.* et *Seneca Agam. 354.* de vacca. Nescia aratri, nullo collum signata iugo. *Virg. 2. G. 379.* ad moras signata in stirpa cicetris. et 4. *ibid. 15.* Et manibus Proceus pectus signata cruentis. *Ovid. 8. Met. 539.* Signata tara nomine. *Id. 1. Art. am. 291.* de tauro. Signatus tenui media iuter cornua nigro. *Stat. 3. Theb. 681.* laceris turbata capillis Et statu signata genes. *Horat.*

Art. P. 158. Reddere qui voces jam scit puer, et pede certo signat humum. *h. e.* vestigia facit. *Virg.* 3. *G.* 171. summo vestigia pulveris signant. *Ovid.* 3. *Amor.* 8. 42. (et *Virg.* 1. *G.* 126.) Signabat nullo timide meos humum. *Id.* 4. *Fast.* 819. Mœnia sigoare aratro. *Id.* 10. *Met.* 210. Ecce cruor, qui fusus boni signaverat barbam, et 13. *ibid.* 753. oclonis iterum natalibus actis, Signabat teneras dubia lanugine malas. *Martial.* 9. 53. Signandi (dies) melioribus lapillis. *Id.* 14. 33. Paggio, quem curvis signat brevis orbita venis. ¶ 2. Speciatim dicitur de scribente. *Ovid.* 2. *Met.* 326. Corpora dant tumulo, signantque hoc carmine saxum: Hic situs est Phæthoon etc. *Virg.* 3. *En.* 387. rem carmine signo. *Colum.* 1. *R. R.* 3. a med. Quod vir eruditissimus tradidit velus præceptum numeris signavit. *Plaut.* *Rud.* 5. 2. 7. Cubitum longis litteris signabo jam usquequaque. Si quis etc. *Hieronym.* in ep. ad Gal. 6. 11. Epistolam suam (Paulus) sua annotatione signavit. *h. e.* subscripsit. Adde *Cyprian.* Ep. 67. — Hinc Part. signatus idem ac perscriptus, notatus. *Ovid.* 2. *Fast.* 7. Idem sacra cano signataque tempora Fastia. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 5. 6. (46). Coloniarum mentione signata, quas ille in eo prodidit numero. ¶ 3. Item de pingente aut sculptente. *Martial.* 9. 75. Florentes nulla signavit imagine vultus, non fecit alcun ritratto. ¶ 4. Hinc signare aurum, argentum, aes est nummos publica nota impressa cudere, coniare. *Cic.* 3. *Legg.* 3. Es, argentum aurumve publice signanto. *Id.* 13. *Fam.* 19. Quom signaretur argentum Apollonia. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 13. (42). Proximum scelus fecit, qui primus ex auro denarium signavit. *Cic.* 7. *Verr.* 25. 63. Navis plena argenti facti etque signati. laborato e in moneta, et *Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 13. (43). Servus rex primus signavit aes: antea rudis osos Romæ Timæus tradit. Signatum est nota pecundum, unde et pecunia appellata. et mox, Denarius signatus Victoria. *Ovid.* 1. *Fast.* 229. cur navalis in ære Altera signata est, altera forma bipes? ¶ 5. Item est sigillo obsignare, sigillare. *Plin.* 2. Ep. 20. Aurelia, ornata femina, signatura testamentum etc. *Ovid.* 2. *Amor.* 15. 15. ut arcana possim signare tabellas, Neve tenax ceram alicavo gemma trahat. *Martial.* 9. 88. Nunc signat meus annulus lagenam. *Id.* 5. 39. Supremas tibi tricies in anno Signanti tabulas. *h. e.* testamentum. Et absolute eodem sensu 10. 70. Nunc ad luciferam signat mea gemma Dianam. *Cic.* 11. *Att.* 1. Accepi a te signatum libellum, quem Aoteris attulerat, *Nepos Pelop.* 3. Signata epistola. *Tibull.* 4. 7. 7. Signata tabellæ. *Cæs. fragm.* apud *Charis.* 1. p. 60. Putsch. Locellum tibi signalum remisit. *Morat.* 1. Ep. 13. 2. Augusto reddes signata volumina, *Vinui.* *Plin.* 35. *Hist. nat.* 6. 14. (33). de rubrica Lemnia. Nec nisi signata venundabatur: unde et sphragidem appellavere. *Martial.* 13. 30. Casus Etruscæ signatus imagine lunæ. — Signata jura, *h. e.* fœdera sancta et quasi sigilla impresso utrinque firmata. *Lucan.* 3. 301. sigillaque jura Et causas, non fata sequi. Hinc *Ilud Fulgat. interpr.* Apoc. 22. 10. Na signaveris verba prophetiæ libri hujus, *h. e.* sub sigillo clausuris, et *Matth.* 27. 66. Signantes lapidem cum custodibus, *h. e.* sigillo obsignantes. ¶ 6. Signo apud Ecclesiasticos scriptores est signo crucis obsigno. *Cyprian.* ad *Donat.* 15. *init.* de sacramento Confirmationis. Tu, quem jam spiritualibus castris cælestis militia signavit, tene incorruptam disciplinam. Adde *Inscript.* apud *De-Rossi.* de titul. *Christ.* *Cartag.* p. 24. *Tertull.* 2. *Uxor.* 5. Quam corpusculum tuum signas. ¶ 11. Translate. ¶ 1. Generatim est ostendere, designare, indicare, explicare. — a) Universim. *Tac. dial. de Orat.* 23. Neminem nominabo, genus hominum signasse contentus. *Quintil.* 6. 2. circa med. Et ut proxime utriusque differentiam signem, *Ilud* comœdia, hoc tragœdia simile. *Id.* 1. 4. 17. Sed mihi locum signare satis est. non solum doceo, sed admonere doctores. *Clau-*

dian. 2. *Laud. Stilich.* 291. Signal prodigiis casus natura futuros. *Quintil.* 2. 14. 1. Non omnis nos ducentes ex Græco sequuntur, sicut ne illos quidem, quoties suis ulique verbis signare doctra voluerat. *h. e.* significare. *Id.* 12. 10. 16. Quæ proprie signari poterant, circuitu cæperunt enuciare. *Id.* declam. 12. 12. Parum proprie hoc legis verbo natus istius signatur. *Lucan.* 4. 653. Signare nomine terras. *h. e.* dare nomina terris, appellare. *Martial.* 9. 17. de *Earino.* Nominis qui signat tempora verna suo. *Cic. Orat.* 19. a med. Quamquam — omnis loculo oratio est, tamen unus oratoris loculo hoc proprio signata nomine est. *h. e.* significata. *Tertull.* 1. ad *vers. Marcion.* 29. Quomodo habebit, in quo bonitatem suam signet. *h. e.* ostendat, vel conferat bonitatem suam. — b) Sequentia infinito. *Albinov.* 4. Quod verum esse, patris epistola signat. — c) Cum particula relativa. *Fellej.* 2. 115. 1. In qua regione quali adjutore legaleque fratre meo usus sit, amplissimorum honorum, quibus triumphans eum Cæsar donavit, signat memoria. *Fulgat. interpr.* *Joh.* 3. 33. Qui accepit ejus testimonium, signavit, quia Deus verax est. *h. e.* fassus vel testatus est. ubi quia est idem quod *Hebr.* *kij*, vel *Gr.* *ἐτι*. Alii referunt ad paragr. 3. *infra.* ¶ 2. Speciatim, metaphorâ ductâ a super. paragr. 3. *Cic. Fat.* 19. 43. Visum obiectum imprimet et quasi signabit in animo suam speciem. *Ovid. Remed. am.* 417. Tunc animo signata quodeumque in corpore mendas est. *Martial.* 6. 27. Filia, quæ patri signatur imagine vultus. *h. e.* vultu referi patrem. ¶ 3. Item metaphorâ ductâ a super. paragr. 5., potissimum a testamentis, quæ signantur, ut rata sint. *Plin.* 10. Ep. 41. Vota pro locolumitate tua et auspiciis et solvimus precati deos, ut velint ea semper solvi semperque signari. *h. e.* concipi et firmari. *Martial.* 4. 45. Ut qui prima novo signat quinquennia lustro, *h. e.* claudit ætatis annum quintum, et ad sextum, qui alterius lustri initium est, transit. *Tertull. Apolog.* 24. Dies media, orbem signante sole subducta est. *h. e.* occultante lumen suum et obsignante. In illo *Fulgat. interpr.* *Joh.* 3. 33. supra cil. signare est, ut quidam interpr., subscribere et veluti obsignatis tabulis faleri. *Cf. eund.* 6. 27. ¶ 4. Prægnanti, ut ajunt, sensu, est observare, osservare, notare. *Virg.* 2. *Æn.* 422. primi elipeos mentitaque tela Agnoscunt, atque ora sono discordia signant. *Id.* 12. *ibid.* 2. videt, sua nunc promissa reposci, Se signari oculis. *Martial.* 9. 60. Myrhina signavit, repositique decem. ¶ 5. Item ornare, decorare, insignire. *Virg.* 6. *Æn.* 781. Et pater ipse suo Superum jam signat boocera. *Claudian. Nup. Honor.* et *Mar.* 272. si Bacchus amator Dotati potuit calum signare Corona. — Hinc Part. præter. pass., cujus exempla retulimus.

Signatus, a, um, adjectivorum etiam more translate occurrit; unde *Comp. Signatior.* — Signatus ¶ 1. Est clausus, obsecurus, custoditus, chiuso, custodito. *Propert.* 4. 1. 145. Nec mille excubæ, nec te signata juvabunt Limina. *Farro* apud *Non.* p. 397. 32. *Mere.* Signati sacra esse desierunt, posteaquam homines sunt sacri. *Lucil.* apud *eund.* p. 171. 5. Chrysidem negat signatam reddere. *h. e.* integram, inviolatam. Sic *Tertull.* *Exhort.* ad castit. 12. Adsume de viduis fide pulcrum, paupertate dolatam, ætate signatam. ¶ 2. Est etiam significans, evidens. *Tertull. Resurr. carn.* 13. Quid expressius atque signatius in hanc causam? aut cui alii rei tale documentum?

SIGNUM, i, n. 2. — a) Quod ad scripionem attinet, signum pro signum habent *Inscript.* apud *Gruter.* 37. 13. 42. 4. et 54. 8. — b) Quod ad formam, signus masc. gen. occurrit in *Cod. Rehd. Fulgat. interpr. Ital.* *Joh.* 2. 6. Post hunc signum. Cave tamen usurpes. — Signus pro signo legitur apud *Murat.* in *Inscr.* 1382. 8. (P. 1. 3.) et apud *De-Rossi* in *Bullett. Crist.* a. 1873. p. 71. et a. 1869. p. 61. — c) De quantitate prioris syllabæ dicendum est, nonnullos putare contrahi posse, quum mutanti liquidamque litteram præcedat: ita namque le-

guant apud *Zucet.* 5. 918. Nil tamen esse signi, At ibi legend. Nil tamen est signi. V. *Lochmann.* — d) Ratione habita etymol., nil earli proferri potest; ceterum recentiores etymologi conjungunt cum sequi (secere) pro dicere. *Cf. Germ.* sagen vel zeichen. Alii ducunt a *Skr.* cihna, signum. Quidam vero censent ab *σῆμα* factum, præposita, ut sæpe sit, littera sibilante. *Cf. I.* 14. — Signum est nota, vestigium, indicium, quidquid nos in alterius rei notitiam ducit, teste *Cic.* 1. *Invent.* 39. 48. Signum est, quod sub sensum aliquem cadit et quiddam significal, quod ex ipso profecto videtur, quod aut ante fuerit, aut in ipso negotio, aut post sit consecutum, ut cruor, fuge, pallor, pulvis, et quæ his sunt similia, *αἰνῆτος* (It. segnale, segno, marco, traccia, indizio; Fr. signe, marque, empreinte, caractère; Hisp. marca, señal, impreson; Germ. d. Zeichnen, Kennzeichen, Merkmal; Angl. a mark, sign). ¶ 1. Generalim. — a) Universim. *Plaut. Mil. glor.* 2. 1. 45. ubi aspectu me, oculis mihi signum dedit. *Ter. Andr.* 3. 2. 1. quæ adoleant, quæque oportet Signa esse ad salutem, omnia huic esse video. *Id. Eun.* 4. 7. 11. Signa dare. *Cic.* 2. *Orat.* 41. 174. Signa et notas ostendere locorum. *Ter. Andr.* 3. 3. 7. Num ejus color pudoris signum indicat? *Afran.* apud *Non.* p. 267. 27. *Mere.* Nam ut signa indicant, hi conjecere verba inter se acris. *Farro Sat. Menipp.* 7. p. 96. *Oehl.* Candidum lacte e papilla quem fuit, signum putant Partus. *Cæs.* 1. B. C. 71. Signa timoris mittere. *Madvig* pro mittere ait scribendum certissime dare. et *Cic.* 2. *Orat.* 45. ad fin. Neque facile est perficere, ut Judo ad misericordiam adducatur, nisi tu ei signa doloris tui verbis, sententiis, voce, vultu, collacinatione denique ostenderis. *Virg.* 1. *G.* 263. Aut pecori signum aut numerum impressit acervis, marco, et 8. *Æn.* 212. Quærenti nulla ad spelueam signa ferebant. *h. e.* vestigia, orme, et *Nepos Agesil.* 7. ad fin. Domum qui intrarat, nullum signum libidinis, nullum turpitudinis videre poterat: contra, plurima patientiæ atque abstinentiæ. *Cic.* 2. *Divinat.* 26. in fin. Signum quibusdam dare cantandi. *Ovid.* 4. *Met.* 63. Loqui nunc et signis. *Id.* 15. *ibid.* 535. Dicere aliquid signo. *Ter. Adelph.* 5. 3. 36. Facers conjecturam ex signis. *Quintil.* 3. 6. 29. Rem aliquam signis colligere. — Hoc signi est vel erit, *Cato R. R.* 88. Hoc signi erit, ubi calx cocta erit, summos lapides coctos esse oportebit. — b) Cum Infinito. *Ter. Heaut.* 2. 3. 57. Magnam hoc quoque signum est, dominam esse extra noxiam. *Cic.* 1. *Invent.* 34. 59. Quæ signa sunt omnia, non mediocri quodam consilio natorum mundi administrari. *Nepos Att.* 17. Quod est signum, nullam inter eos querimoniam intercessisse. ¶ 2. Speciatim dicitur de ostentis, et quæ meli aut boni aliquid prænuunciant. *Cic.* 1. *Divinat.* 35. 77. Equus ejus repente concidit: nec eam rem habuit religioni, obiecto signo, ut perills videbatur, ne committeret prælium. *Virg.* 3. *G.* 503. Hæc ante exitum primis dant signa diebus, Adde *ibid.* 440, et 4. *ibid.* 253. *Fulgat. interpr.* *Luc.* 21. 41. Signa magna erunt. ¶ 3. Item signum est popolare cognomentum vel agnomen alicui facetiarum causa inditum, quod vocabulum quoque *Tac.* 1. *Ann.* 23. appellat. *Vopisc. Aurelian.* 6. Aurelianus fuit gladii exerendi cupidus; nam quum esset in exercitu duo Aureliani tribuni, hic et alius, qui cum Valeriano captus est, huic signum exercitus apposuerat manu ad ferrum; ut si forte quæreretur, quis Aurelianus aliquid vel fecisset vel gessisset, suggereretur, Aurelianus manu ad ferrum, atque cognosceretur. *Inscript.* apud *Murat.* 1382. 8. OCTAVIAB FELICITATI SIGNO LBONTI COMITGI DVLCISSIMAB ET INCOMPARABILIB AVB. FELICISSIMVS SIGNV (lege signo) LBONTIVS V. M. F. Alia apud *Gruter.* 631. 7., in qua LVGLIVS METROBIVS SIGNO SATVRCTVS. Adde etiam apud *Fabrett.* p. 252. n. 42. et *Rénier.* n. 1777. V. *Minervini* in *Bullett. archeol. Napolit.* a. 1856. p. 62. ¶ 4. Item signa dicuntur verba decurtata vel compendiarie, abbreviature. *Hieronym.* *De vit. susp. cantib.* Extremalis est

dictatio et tanta ad lumen lucernulae facilitate profusa, ut notariorum manus lingua praecurrat et signa ac furtiva verborum volubilitas sermonum obviat. § 5. Item meta, scopus, bersaglio. Translate apud *Vulgat. interpr. Luc. 2. 24.* Positus est hic puer in signum, cui contradicetur. Graece est *καταστὰς εἰς σημεῖον*. *Aliter Grimm, Lex. Gr. N. T. ad h. v. Adde Job 16. 13. § 6.* Item quod ante tabernas solet suspendi, insegna. *Quintil. 6. 3. ante med.* Tabernae erant circa fornem ac scutum illud signi gratia positum. *V. Livii loc. cit. in LINGUA.* § 7. Item statua, effigies, simulacrum, imago vel fusilis vel sculptilis vel inlata, statua, imago: quia signum est ejus, cujus simile est. *Plaut. Amph. 1. 1. 265.* in ci-stula Amphitruonis obsignata signo est. *Id. ibid. 536.* Cratera impressum signis, et *1. ibid. 652.* pallam signis aureaque rigentem. *Quintil. 2. 19. 3.* Si Praeterea signum aliquod ex motari lapide conatus esset exsculpere — si illud idem artifex expolisset. § 8. Item dicitur de imagine annulo aliore rei insculpta ad obsignandum, sigillo, σφραγίς. *Cic. 3. Cat. 5. 10.* Osteodi tabellae Lentulo et quesi, cognoscere signum. annuit. Est vero, inquam, signum quidem notum, imago avi tui, clarissimi viri. *Id. ibid. 3. 6.* Litterae, integris signis, praetoribus traduntur. *Id. Quinct. 6. 25.* Tabulae signis hominum nobilium consignatur. *Id. 9. Att. 10. circa med.* Volumnem epistoliarum tuarum, quod ego sub signo habeo servoque ditigentissime. sotto sigillo, sotto chiave, chiuso, et *1. leg. Agr. 7. 21.* Nos sub signo claustrisque reipublicae positum vestigal servare non potuimus. — Illic peritoci illud *Vulgat. interpr. Eccli. 46. 13.* Zorobabel quasi signum in dextera manu. *h. e.* annulus signatorius, qui sub-signando inserviebat. — In illo tamen *2. Thes. 3. 17.* Salutatio mea manu Pauli, quod est signum in omni epistola, signum non est sigillum, sed ipsa Pauli salutatio. *V. Cavedoni in Memor. di Modena Ser. III. T. 17. p. 8. et seqq. et Curci in Comment. ad h. l.* § 9. In re militari — a) Est vexillum, bandiera, stendardo, gonfalone, insegna: quia fere effigies erat alicujus animalis, ut aquilae, lupi, draconis, arii, equi etc. Aquila erat princeps signum totius legionis: hinc *Veget. 2. Milit. 13.* Primum signum totius legionis est aquila, quam aquilifer portat; deinde quot erant in legione manipuli, eum quisque signum habebat. Unde *Lucan. 1. 6.* infestisque obvia signis Signa, pares aquilas etc. *Tac. 2. Hist. 29.* Circumdatum aquis signisque in tribunal ferunt. *Adde 1. Ann. 18. Cic. 2. Cat. 6. a med.* Arma, secures, fasces, tubae, signa militaria, aquilam illam argenteam etc. *Liv. 33. 1.* Cum unius signi militibus pergit ire ad urbem. et *ibid. 7.* Tam densa caligo obcavebat diem, ut neque signiferi viam, nec signa milites cernerent. *Cæs. 2. B. G. 25.* Signifero interfecto, signo amisso. et *4. ibid. 26.* Signa subsequi, et *5. ibid. 16. et 33.* Ab signis discedere. *Sall. Jug. 48. a med.* abesse. et *ibid. 55.* Neque signa; neque ordines observare. *Cæs. 1. B. C. 71.* Signa servare. *Sall. Cat. 9. ad fin. relinquere. Id. Jug. 60. Nepos Datam. 6. et Cæs. 2. B. G. 25. et 7. ibid. 67.* inferre. *h. e.* in hostem ferre, armis et animis infestis ad hostem accedere, pugnam intrare. *Sall. Cat. 63.* Maximo clamore, signis infestis concurrunt: pila omittunt: gladiis res geritur. *Cic. Pis. 21. 49.* Conferre signa cum hoste. *attaccar la battaglia.* Sic pro leg. *Manil. 23. et Liv. 2. 50.* Collatis signis pugnare. *h. e.* Integris aciebus utrinque dispositis et oppositis. *Virg. 11. En. 517.* Tu Tyrrenum equitem collatis excipe signis. *V. COLLATUS. Tac. Germ. 7.* Effigiesque et signa quaedam detracta locis in praelium ferunt, *Sall.*

Jug. 80. Signa sequi. *Curt. 4. 7. 15.* prima antecedere. *Liv. 3. 1.* convellere. et *ibid. 50.* vellere. et *1. 14.* movere. *Adde Sil. It. 4. 276. Lucan. 7. 77.* revellere. *Liv. 4. 21.* habere. *Id. 9. 35.* vertere. *Cæs. 3. B. C. 69.* manu prendere. *Liv. 6. 24.* circumagere. *Id. 34. 13.* pte se ferre. *Madvig. corrig. prope ferre. et Auct. B. Alex. 57.* tollere. *Aminian. 27. 10. 6.* figere. *Id. 14. 2. 10.* iocare. *Sall. Cat. 59.* collocare. *Cæs. 6. B. G. 1.* Convenire ad signa. *Sil. It. 15. 420.* Signa coronare diebus festis. *Liv. 4. 37.* Signa resistentia. *Id. 1. 12. prima. Id. 5. 18.* Ante signa. et *2. 49.* Post signa. — *Auct. B. Hisp. 18.* E suo signo perisae homines triginta quique. *h. e.* ex his, qui sub signo suo erant. — Sub signis milites esse dicuntur, quom suis ordinibus dispositi atque armati in castris, in agmine, in acie sunt. *Lucan. 5. 997.* At non multa virum sub signis milia ducta Una dies dabat exilio. *Planc. ad Coss. 10. Fam. 8. a med.* Legiones habeo quique sub signis, reipublicae conjunctissimas. *Liv. 3. 51. a med.* Porta Collina Urbem intrare sub signis. *Cic. 16. Att. 8.* Legionem sub signis ducere. *Tac. 2. Hist. 14.* Quingenti Pannonii nondum sub signis. — *Adjutor signorum*, gradus in militis Rom. *Inscript. apud Murat. 830. 4.* — Signa exercitus Rom. servabantur in edicula. *Stat. 10. Theb. 176. Cf. Herod. 1. 4. οὗ δὲ ἐοικέναι εἰς τὸ στρατοπέδον, εἰς τὰ τῶν νεῶν ἐνδὲ τὰ σημεῖα καὶ τὰ ἀγάλματα τοῦ στρατοπέδου πρὸς κινεῖται.* — Apud signa praecipui castrorum actus celebrabantur. *Stat. ibid. V. Bernart. adnot.* — Signa sunt animi collegiorum artificum, *V. VEXILLUM.* — b) Est etiam sonus tubae pugnam aut iter aut aliud quippiam indicentis; terrena et unum aut duo verba (rarius plura) ab imperatore concepta, quibus utebantur in obsequio vigiliis. *V. Lips. Milit. Rom. 4. 12. Boeck. Sueton. Ner. 9.* Primo Imperii die signum erubesci tribuno dedit *Optimum matrem*, et *Cal. 56.* Tribuno signum potenti, Praepositi aut *Venerem* dare consueverat. *Id. Claud. 42.* Quoties hostem, vel insidiatorem ultus esset, exorbitanti tribuno signum de more poscenti non temere aliud dedit, quam *Ἄνδρ' ἐπαμύνασθαι, ἔσθ' τις πρῶτος χαλεπαίην*, et *Virg. 7. En. 637.* it bello tessera signum. *Adde Tac. 1. Ann. 7. V. TESSERA.* *Virg. 3. En. 239.* dat signum speculo Misenus et alta Aere cavo. *Sall. Cat. 62. et Virg. 10. En. 310.* Signa canunt, primis turmas invasit agrestes Eneas. *Adde Sil. It. 11. 132. Liv. 4. 31.* Incertam aciem, signum acis dari receptui, aliis cani jubentibus, invasere Veientes. cani dixi, quia signum pugnae tubarum tanto proponi consuevit, quo miles ad praeliandum accenderetur. Illic et *Cæs. 3. B. C. 92.* signum concinere. *Id. 7. B. G. 19.* episcere. *Liv. 9. 23.* preposere. *Virg. 8. En. 1.* efferre. *Curt. 3. 8. 23.* accipere. — *Signum dare praesertim* est quod nos dicimus *dare il segno della battaglia.* *Ter. Eun. 4. 7. 11. Liv. Tac. etc.* Illic signo dato, quom Jussu imperatoris loitur pugna et acies tota movetur ad rem gerendam. *Cæs. 1. B. G. 52.* Nostri acriter in hostes, signo dato, impetum fecerunt. *Sall. Jug. 24.* Milites Jurgitibini, signo dato, castra hostium invadunt. *Cic. Harusp. resp. 11.* Vis innumerabilis repente fornicibus ostiisque omnibus in scenam, sigoo dato, inmissa irrumpit. *Nepos Ephicr. 3.* Quom prolii signum ab imperatore esset datum, et *Hannib. 11.* Priusquam signum pugnae daretur. — Hinc translato sensu. *Cic. Fontey. 16. 34.* At infestis prope signis infurunt Galli in Fontejum, et instant atque urgent summum cum studio etc. *Id. Pis. 15. 34.* Mei capitis servandi causa Romam uno tempore, quasi signo dato, Italia tota convenit. *Seneca Brevit. vit. 12. circa med.* Quanta celeritate, signo dato, gladii ad ministeria discurrant. *Id. Ep. 95. ante med.* Transse pistorum turham, transse ministratorum, per quos, signo dato, ad inferendam cenam discurrunt. — *Signum petere*, eod. sensu, apud *euclid. 4. Benef. 2.* Virtus docere debet, irapere, summo loco stare: tu illam jubes signum petere. *h. e.* expectare autem voluptatis elique pare-

re. — *Signum tollere*, eod. sensu, auctorem fieri, praere botando, invadendo, *alzar bandiera.* *Cic. Marcell. 1. 2.* Iis omnibus, ad bene de omni republica sperandum, quasi signum aliquid ausulisti. § 10. Illic in circensibus ludis dicitur de consule vel pratore signum dante incipendi cursus. *Enn. Ann. 87.* Signum mittere. *Liv. 8. 40.* Signum mittendis quadrigis dare. — Similiter *Varro Sat. Menipp. 31. p. 121. Oehl.* Dum in esseda coronam adlatam imponeret aedilis signo. *Alit leg. signosae; alii aliter.* Locus desperatus. *V. cl. De- Vit ad v. SIGNOSIA*, quam hoc Lesico asponimus. § 11. In re agraria est id, quo limites designantur. *Agenn. Urb. ad Front. p. 72. 27. Luchm.-Rudorff.* Signa, quibus territoria finiuntur. *Frontin. p. 13. 4.* Haec autem controversia frequenter in archaenis agris variorum signorum demonstrationibus exercetur. *Id. ibid. p. 33. 8.* Ad omnes angulos signa ponere, quae normaliter ex rigore cogantur. § 12. In re medica signum est indicium proxime futuri aut praesentis morbi. *Cels. 2. prof.* Adversa valetudinis signa complura sunt. *Adde ibid. c. 1. 2. 3. 4. et 5. Cic. 1. Divinat. 70. ad fin.* Medici signa quaedam habent ex venis et ex spiritum aegroti: multisque ex aliis futura persentiant. *Cic. Aurel. 2. Acut. 36. 190.* Signa praesentia, et *ibid. concurrentia. Id. 1. ibid. 1. 29.* Praesentis passionis signa necessaria. Omne signum ad eam rem, quam significat, intelligitur. Quomodo igitur signum voceri potest, cujus non solum praesens non est quod ostenderit, verum etiam in quibusdam neque erit? *Id. 2. ibid. 3. 13.* Signum indicabit. *h. e.* signum vero ac propriis indicans. *Id. ibid. 33. 176.* Aliud est signum, aliud accidens. Nam signum neque recedit et semper significato conjunctum est. Accidens autem quod Graeci symptomata vocant, nunc advenit, nunc recedit. § 13. In re astronomica est sidus, costellazione, segno celeste, astro, άστρον, ζῳδιακός: quia secundum fabulas alicujus animalis similitudinem habet. *Varro 7. L. L. 14.* Signa dicuntur eadem et sidera: signa quod aliqui agnoscunt, ut libra aequinoctium. *Quintil. 11. 2. 22.* In XII. signis, per quae sol meit. *Cic. 1. Divinat. 53. 121.* Si luna defecisset in signo leonis. *Id. 1. Invent. 34. 59.* Signorum ortus et obitus. *Ovid. 5. Fast. 113.* Nasceitur Olenia signum pluvialis capellae. *Id. 13. Met. 618.* quom sol duodena peregit Signa. *Enn. Ann. 416. Vahl.* Nox signis praeciocta. *Id. ibid. 218.* Vertitur interea caelum cum ingentibus signis. — Collegit Signorum omnium caelestium nomina uno carmine *Auson. Eclogar. de signis caelestib. V. § 14.* In re mathematica est punctum. *Capell. 8. p. 228.* Principium σημεῖον (*Geometriae planae*), quod punctum vel signum Latialiter appellatur. *Id. ibid. p. 231.* Ab omni signo ad unum signum directam lineam ducere. *Cf. Balb. Expos. et rat. mens. p. 97.* Signum est, cujus pars nulla est — signum autem sine parte est initium, a quo omnia incipiunt. Sic *Capell. 6. p. 228.* Mihi signum vocatur, quod utpote incomprehensibile parte nulla discernitur. § 15. In re photomphica signum ita definit *Boeth. 2. Prior. Anal. Arish. 27.* Eicos et signum non idem est, sed eicos quidem est propositio probabilis — Signum autem vult esse propositio demonstrativa vel necessaria vel probabilis, nam quon exsistente est, vel quon facto prius vel posteriori rei, signum est vel fuisse vel esse. Enthymema ergo est syllogismus imperfectus ex eicoticibus et signis. Accipitur autem signum tripliciter etc. *Cf. Trendelenburg, Log. Arist. p. 115. et Faccinatti Acroas. I. de Enthym.* § 16. In re grammatica signum dicitur tempus syllabarum, quod et Graeci σημεῖον vocant. *Mar. Victorin. p. 2485. Putsch.* σημεῖον veteres χρόνον, id est tempus, non absurdum dixerant ex eo, quod signa quaedam accentuum, quae Graeci σημεῖα vocant, syllabis ad declaranda temporum spatia superponuntur, unde tempora signa Graeci dixerunt. § 17. Signum est etiam similitudo vel figura rei futurae vel alterius ordinis, ut ait *Augustin. apud Euygyp. Thesaur. 258.* Signum est praeter speciem, quam ingerit sensibus, aliud aliquid ex se faciens in cogitationem ve-

nire, sicut vestigio viso, transisse animal, cuius vestigium est, cogitamina. *Vulgat. interpr. Luc. 11. 29.* Generatim hæc signum querit, et signum non dabitur ei nisi signum Jonæ prophetæ etc. Cf. § 3.

¶ 18. Hæc signa dicuntur etiam miracula, prodigia. *V. infra Homonym. Vulgat. interpr. Jo. 7. 11.* Hæc Dominus ipse vobis signum. *Id. Joh. 2. 11.* Hæc fecit initium signorum Jesus. et alibi passim. ¶ 19. Signum filii hominis apud eundem. *Matth. 24. 30.* est aut, quod est vexillum victoriæ et gloriæ. Hinc *Augustinus. Tract. in Joh. 110.* Quid est signum Christi, nisi crux Christi? — De hoc signo, quod signum Domini, signum cælestis etiam appellatur in antiquis monumentis Christianis, fuisse dixerit et. *De Rossi, de Titul. Christ. Carthag. apud Pitra, Spicil. Solemn. T. 4. p. 529. et seqq.* ¶ 20. Hinc signum dicitur etiam de sacramento Confirmationis, quod consueatur unctione in modum crucis. Cf. *Marini apud De-Rossi in Bullett. Crist. a. 1869. p. 24. et seqq.* ¶ 21. Huc etiam pertinet formula in clavo magico in *Annali dell'Istit. archeol. a. 1846. p. 218.* Ter dico, Ter incanto in signu Dei.

Homonym. I.) Statuæ et signa differunt in illo *Caton. apud Gell. 3. 7.* Gratiam præcipuum claritudinis includentes decorare monumentis, sigla, stala, elegia, historis. et *Plin. 1. Ep. 20.* Statuæ, signa, picturæ nihil magis, quam ampliatio commendat. Scilicet signa proprie sunt simulacra deorum, statuæ imagines hominum, quod probatur auctoritate *Inscript. apud Gruter. 174. S. TYNIA D. N. RYSTICA SIGNVM ALEXANDRI MARTIS ET SIGNVM CYPRIANIS ET STATVÆ SIBI ET C. FABIO ITALIANO V. VIO POSTER. Verum Caton apud Priscian. 7.* Miror audere et religionem non tenere, et statas deorum exempla eorum faculorum, signa domi pro supellectile statuere. Cf. *Cic. 6. Verr. 49. 110.* Iniebat in manu Cereris dextra grande simulacrum pulcherrime factum Victoris: hoc iste et signo Cereris avellendum deportandumque curavit. — Præterea, ut docet *Popma*, interdum signum dimidiatum habet emmentiam et hæret in ipsa materia, in qua vel incisum est, ut in gemma; vel incrustatum aut affixum, ut in vase æneis; vel intextum, ut in veste. *Virg. 1. Æn. 648.* pellem signis æuroque rigentem. Statua vero integra undique et solida prominet, nec materiam, unde facta est, inhæret. — In illo *Tac. 1. Ann. 74.* Alia in statuæ amputato capite Augusti effigiem Tiberii indidit. statuæ dicitur de toto corpore; effigies vero de vultu vel de parte corporis superiore, quam nos dicimus busto. Sic *2. Hist. 3.* Simulacrum deæ non affligit humana. *Sueton. Aug. 31.* Statuas triumphali effigie. *Adde Curt. 3. 3. 17.*

II.) Signa et vexilla sæpe ab historicis junguntur, sed eo differunt, quod signa erant longæ bastæ, in quarum summitate breve transversum affixum erat ligum in formam crucis cum cobortis titulo; vexilla erant parva vela: illa habebant Cæsares ex auro argentea imagines innexas a summo ad medium; hæc eorum quoque nomina præferbant. *V. VEXILLUM. Sueton. Ner. 13.* Inter signa militaria et vexilla. *Tac. 1. Hist. 36.* Medium inter signa Othonem vexillæ circumdarent. *Id. 2. ibid. 18. 18.* Corruptis signis vexillisque tuere. *V. Popm.*

III.) Signa, portenta, prodigia et virtutes apud *Vulgat. interpr. 8.* Scripturæ ita differunt, ut signa dicantur miracula, quod indicia sint veritatis et doctrinæ ac testimonia; portenta et prodigia, quod tam naturæ vim, usum et curam, quam hominum opinionem ac scientiam superent; virtutes, quod sint opera potentæ divinæ. *Aliter Thom. in Comment. in ep. ad Hebr. 2. 4.* Virtus dicitur quod est secundum naturam quodam substantiali rei, non vero quodam modum; portenta et prodigia, quæ sunt contra naturam; signa, quæ præter vel supra naturam. *Vulgat. interpr. Deut. 6. 22.* Fecit signa et prodigia. *Id. Hebr. 2. 4.* Contestante Deo signis et portentis et variis virtutibus. Pro-

miscue tamen etiam usurpantur, vel conjuncte ad majorem vim. Cf. *Grimm, Lex. Gr. N. T. ad v. οὐσιον.* et *Fritzsche, Ep. ad Rom. T. III. p. 270. aq.*

SIL, still, n. 3. Vox originis lucaræ. *Auson. Edyll. 12. Technopœgn. in Grammaticomast. v. 8.* Estne peregrini vox nominalis, an Latini, illi? Sunt qui a Gr. ἰλός, limus, ducunt, fautorem quæ habent *Plin., qui, loc. mox citand., illi, loquitur, proprie limus est.* — Sil ¶ 1. Est genus coloris fossilis, lutei seu flavi, sorta di color giallo; ὄψα. *Plin. 33. Hist. nat. 12. 56. (158).* In argenti et auri metallis nascuntur etiam pigmenta, sili et ceruleum. Sili proprie limus est. Optimum ex eo, quod Atticum vocatur: proximum marmororum: tertium genus pressum, quod alii Syriacum vocant ex insula Syro. et *ibid. 13. 57. (160).* Sili pingere insituere psimi Puigynotus et Mycen, Attico duntaxat. Hoc secuta atas ad lumina usa est: ad umbras autem Syceos etc. et *ibid. 57. (164).* Vertitur difficillima sit, in mendo leviter mordet adstringitque et aspiet ulceris. *Vitruv. 7. 11.* Gleba albis houl coquitur, ut sit in igne candens: ea autem aceto extinguitur et efficitur purpureo colore. — De ejus usu in medicina. *V. Plin. 33. Hist. nat. 12. 57. ¶ 2.* Est etiam siliis idem ac sessile herba. *V. SILATUM et SESSELIS.*

SILACEUS, a, um, adject. (sili) ad sil pertinet. *Plin. 35. Hist. nat. 7. 32. (50).* Quatuor coloribus solis immortalia illa opera fecere: ei albis Melicos, ex siliaceis Atticos, ex rubris Sinopides Panicos, ex nigris atramentis. *Vitruv. 7. 4. a med. et ibid. 6.* Cuius silacei et miniaceli.

SILANA, æ, f. 1. et

SILANUM, i, n. 2. *V. in voc. seq.*

SILANUS, i, m. 2. vultus senilis vel mæmora, in cuius ore desinit fistula, unde eques effunditur: *mascherone della fontana* ita dicitur, quia ille plerumque refert personam Sileni, qui Græce Σιληνός et Dorice Σιληνός appellatur. Idem apparet ex nummis apud *Morrell. Fam. Rom. in gente Julia tab. 1. p. 6.*, qui hanc Sileni personam in aversa parte habent, simulque attulunt ad cognomen D. Junii Silani. *Gloss. Philoz. Κρηνοῦς*, fluor, tubus, silvanus (lege silanus). Item Silanus, Silane, κοῦρη, Silanum, ὑδρία. *Lucret. 6. 1262.* Multa sili prostrata viam pes, pro quæ voluta Corpora silanos ad aquarum strala jacebant. *Cels. 3. 18. a med.* Confer etiam aliquid ad somnum silanus iuxta cadene. *Inscript. apud Orelli. Coll. Inscr. Lat. n. 3321. c. IVLIVS ALEXANDROS OS HONOREM MAGISTERI COLL. FABRYM SILANVM PROCVRIA SYA FECIT MYCIANO ET RADIANO (lege Fabiano) cos. h. e. ann. a Chr. n. CCI. Adde Hygin. fab. 168.*

Homonym. Silanus differt a rivo, quia silanus est artificios factus, cuius fistula e illo, plumbo, ære, etc., rivos canalibus terrenis aut lapideis, per quem pars aquæ e summa aut fonte decurrit. *Festus in Tullios p. 352. 34. Müll. Tullios alii dixerit silanosa, alii rivos.* — *NB.* De cognom. R. P. ONOM.

SILATUM, inquit *Festus p. 347. 25. Müll.*, antiqui pro so, quod nunc jentaculum dicitur, appellebant, quia jejuni vinum sili conditum ante meridie absorbent. Vox est adjectiva, et subauditur vinum sili sive sili conditum.

SILANUS, i, m. 2. apium palustre, herba nascentis glaucæ et perennis roris, cubitalis apil similitudine. Coquitur ut olus acidum, magis utilitate vesicæ. (*Apium graveolens* Linn.) *Plin. 26. Hist. nat. 8. 58. (88).* et seqq.

SILE, es, f. 1. *Auct. comment. in Donat. art. maj. p. 230. 16. Hage.* Adalta, adjuncta s. per dasian, vel distracta, subiecta per allen. Sila a silendo dicitur. Ita *Auct.* Sed seclius, ut dasia est Gr. ἰσός (spirillus) asper, sic sile est Gr. ψιλός (spirillus) lenis.

SILENA, æ, f. 1. *Lucret. 4. 1162.* Simula, Silens ad Saturam est. h. e. ea semina, quæ simula, nempe naso simo et colliso est, Silena aut Satyra vocatur, quia Silenus at Satyri nimis neribus planguntur.

SILENTIUM vel

SILENTIUM, i, n. 2. genus hedera idem ac silentium. *V. SILENTIUM.* Apud *Plin.* loco ubi cit. silentium Silagius dedit; verum in adnot. aliam lectionem, h. e. *Silenicum*, proposuit, ut sit a Sileno, qui Bacchi nutritus et pædagogus fuerit, et quo nomen hoc hederae genus acceperit. Hinc *Furlanetto in App. ad h. v.* «*Silenicus* ad Silicium pertinens. Hederae genus aliud acleo majore dicitur Bacchicum, quia Baccho sacrum est (*V. HEDERA*); aliud acino minore Silenicum, quia Sileno. *Plin. 16. Hist. nat. 35. 63. et ibid. 24. 62. de hedera.*»

SILENS, entis, patric. *V. SILO.*

SILENTER, adverb. (silens) tacitamente, tacite. *Juven. 9. 462.* qua pinguis cura silenter Agmine Jordanis viridis prorumpit emmeno. *Simphic. p. 80. Goes.* Si jam tempus excesit memoriam abalienationis, ipse juris formula non silenter intervenire. *Adde Vulgat. interpr. 1. Reg. 24. 5. et Isid. in 1. Reg. 17. 6.*

SILENTIARIUS, i, m. 2. (silentium) servus, qui consertis suis in privatorum aut principum domibus silentium indicit, ὑπονομιός. Huc pertinet ille *Senec. Ep. 47.* Infelicibus servis movere labra, ne in hoc quidem, ut loquantur, licet? virga murmur omne compescitur, et ne fortuita quidem verberibus excepta sunt, iustis, sternutamentum, singultus: magno malo ulla voce interpellatum silentium luitur. *Salvian. 4. Gubern. D. 3.* Servi quippe pavent acores, pavent silentarios, pavent procuratores; ab omnibus cadunt, ab omnibus conseruntur. *Inscript. apud Hoff. Mus. Ver. 445. 4. P. AELIVS AVG. LIB. TALEPHORVS SILENTIARIVS.* Alia apud *Fabrett. p. 206. n. LIV. T. AELIVS THEON AVG. LIB. SILENTIARIVS.* — Postemum Imperii R. temporibus servile hujusmodi ministerium ita nobilitatum fuit, ut dignitas palatina evaderet; hinc silentarii fuerunt triginta cum tribus eorum decurionibus, qui in palatio Augustorum ad quietem pertinentia curabant. *Imp. Anastas. Cod. 15. 62. 25.* Viris clarissimos sacri nostri palatii silentarios, circa latas nostrum militantes, da tutelis et curationalibus censari solentibus. *Imp. Justinian. ibid. 3. 28. 30. ad fin.* Spectabiles silentarii. *Inscript. apud Fabrett. p. 207. n. 512. q. SERVILVS M. A. QVIR. SATVRNINVS SILENTIARIVS DOMESTICVS.* Alia apud *Gruter. 1053. 10. IVLIVS FELIX VALENTIANVS V. C. ET EX SILENTIARIO SACRI PALATII.* — De Silentariis tituli habentur in *Cod. 12. 16. et in Cod. Theod. 6. 23.*

SILENTIÖSE, adverb. (silentiosus) silenter. *Cassiod. 11. Variar. 1. ante med.* Paucia litigla nodosa dissolvit, bella feruentia sub quiete disponit, silentiosa gerit publicum bonum.

SILENTIÖSUS, a, um, adject. (silentium) silens, tacitus, quietus. *Apul. 11. Met. circa init.* Nactus opacæ noctis silentiosa secreta. *Cassiod. 7. Variar. 7. de præf. vigiliis.* Discursor obscurus, arbiter silentiosus. *Id. 8. ibid. 32.* Studiosa silentiosus.

SILENTIUM, i, n. 2. (alleo) relictia, lacrimata: sive a loquendo abstinetur, sive a quovis alio strepitu, σιγή (st. silenzio, chetezza; Fr. absence de bruit, silence; Uisp. silencio; Germ. d. Lautlosigkeit, d. Stille sein, d. Stille, Sing; Angl. a being silent, silence, quietness).

I.) Proprie. ¶ 1. Universim. *Cic. 3. Orat. 35. extr.* Itaque quum Clæsus dixisset, parumper et ipse conticuit et ceteris silentium fuit. *Id. 2. ad Q. fr. 1. 1.* Lupus egli causam agri Campani sana accurate. auditus est magno silentio. *Id. 5. Att. 16. sub fin.* De Partho silentium est. non se ne parla. et *Plin. 1. Ep. 6.* Silentium quod venationi datur, che si osserva nella caccia. et *Ter. Hecyr. prol. sub fin.* Causam accipite et date silentium. *Liv. 1. 16.* Oblinere silentium. observare. et *Ovid. 2. Art. am. 603.* præstare silentia rebus. *Plin. 1. Ep. 23. (et Sueton. Cal. 55.)* Silentium indicere. *Id. 4. Ep. 17. et 7. Ep. 8.* tenere intra se. *Adde Liv. 1. 28. Plin. Paneg. 55. et Virg. 10. Æn. 63.* rumpere. *Ovid. 9. Met. 691.* invadere digito. *Tac. 1. Ann. 25.* manu poscere. *Quintil. 11. 2. 48.* indocere. *Gell. 15. 2.* Tum silentio ad audiendum pellico, loqui

complat. *Cic. 2. Att. 19. a med. et Quintil. 2. 3. 1.* Silentio quippiam transire, *passar sotto silenzio, et Partit. 23. 82. et Sull. 21. 62.* praeterire, et *13. Phil. 6. 13. (et Justin. 43. 1. 2.)* praetermittere, et *7. ibid. 3. 8. praeteribit.* Quintil. 5. 13. ante mod. dissimulare. *Curt. 6. 7. 4. legere. Id. ibid. 6. 8. 15. premere. Id. 8. 1. 23. Silentium habere. Id. 4. 6. 18. vincere. et ibid. 6. vitæ pericula sentire. Quintil. 10. 1. 38. De re aliqua silentium agere. Id. ibid. 3. 22. Silentium quam altissimum. — In plur. cum, fere apud Poetas. Ovid. 1. Met. 349. Alta silentia agere. et 2. ibid. 700. fer opem furtoque silentia dene. Stat. 10. Theb. 890. torquent illum turbida silentia. Virg. 3. Æn. 112. Silentia fida. Stat. 10. Theb. 91. pressique silentia pennis Muta sedent. Sever. Carm. bucol. 5. Silentia condere sensibus. Durius vel *ἡσυχαστικῶς* pro rem silentio condere; similiter tamen Prudent. *præf. in Symmach. 55.* Subter comprimate clausa silentia. Cf. Claudian. *Cons. Olybr. 166.* condunt obliuia mentem. ¶ 2. Silentium facere, silentio uti, silentium adhibere, *usar silentio, αἰσιφύ ποισιν. Plaut. Amph. prol. 15.* Ita bulc facietis fabulæ silentium. *Cic. 1. Divinat. 28. 59.* Tu tamen silentium fieri iussisti. *Ovid. 1. Fast. 185.* Deserat paucis, nec longa silentia feci: Sed totigi verbis ultima verba meis. *Plin. 33. Hist. nat. 5. 18. (51.)* Illatis rubetis in populum, silentium fieri. — Hinc silentio facto, quom omnes concituerunt. *Quadrigar. apud Gell. 9. 13.* Extemplo silentio facto, cum voce maxime conclamat. *Adde Petron. Sat. 14. extr., Liv. 24. 7. in fin. et Quintil. 5. 2. 6.* ¶ 3. Silentium facere est etiam indicere, in causa esse ut alleatur, *far tacere. Phædr. 5. 5.* Silentium ipsa fecit respectatio. *Liv. 2. 45. a med.* Fabius quom silentium classico fecisset etc. *Tac. 3. Hist. 20.* Antonius inuenerens se manipulis, ubi aspectu et auctoritate silentium fecerat, affirmabat etc. *Perr. 4. 7.* Fort animus callidæ fecisse silentia turbæ Majestata manus. *Adde Curt. 7. 2. 8.* ¶ 4. Ablativus silentio, adverbii instar, est sine verbis aut strepitu, *chetalement. Cæs. 7. B. G. 11. 18. et 58.* Media nocte silentio profectus, ad hostium castra pervenit. *Id. 1. B. C. 27.* Silentio navas descendere jubet. *Id. ibid. 66.* Silentio copias castris educere. *Adde 7. B. G. 60. Liv. 9. 38. ad fin.* Nocte deinde, silentio, ut mos est, L. Papium dictatore dicit. *Cic. 2. Tusc. 20. 46.* Quom pueros Lacedæmone videris exipientes gravissimas plagas et ferentes silentio, si te forte dolor aliquis convellerit, exclamabis ut mulier? *senza lamentarsi, et Jabolen. Dig. 19. 2. 51.* Videtur autem in hac specie id silentio convenisse, ne quid præstaretur, tacitamente. *et Fulgat. interpr. Joh. 11. 28.* Vocavit Maria sororem suam silentio. *h. e. clam signo aliquo, non voce. Cf. Eccle. 41. 25.* ¶ 5. Per silentium, cum silentio, in silentio, silentio, silenter. *Ter. Phorm. prol. 30.* Data operam, adesta æquo animo per silentium. *Tac. 4. Ann. 53.* Profusis diu ac per silentium lacrimis. *Ter. Eun. prol. in fin.* Data operam at cum silentio oculum attendite. *Fulgat. interpr. Eccle. 10. 11.* Si mordeat serpens in silentio, h. e. clam. ¶ 6. Pecunia silentium vendere, apud *Ascon. argum. orat. pra C. Cornel. a med.* est pecunie accepta ab accusatione desistere. ¶ 7. Dicitur etiam de figoo enodi denoque et quod lecto non resonet, et in cædenda aut premedando nihil strepat. *Plin. 16. Hist. nat. 16. 28. (70).* In primis materies honorata buxo aut, rari crispanti, nec nisi radice: ceterum lenis quies materies, silentio quodam et duritie ac pallora commendabile.*

II.) Translate. ¶ 1. Est obliuio, quom alitujus facta silantur at in tenebris jacent. *Seneca Ep. 21.* Pauca ingania caput assentent, at in idem quaque silentium abitura, obliuioni resistent. *Plin. 9. Ep. 14.* Proferre aliquem a tenebris et silentio. *Cf. Sil. It. 3. 145. Sull. Cat. 2.* Eorum ego vitam mortemque iuxta æstimam, quoniam de utraque silatur. ¶ 2. Est etiam sæpe quies, otium, cessatio, desidia, socordia, et dicitur sine da personis sive de rebus. — a) Universalis. *Ter. Hecyr. prol. 2. 35.* Nunc turba nut-

la est: otium et silentium est. *Liv. 2. 45.* Novum seditiois genus, silentium otiumque inter armatos. *Id. 37. 38.* Biduum deinde silentium fuit neutrils transgredientibus armem. *Cic. Pis. 14. 32.* Curia taciturnitas silentium perpetuum judiciorum ac fori. *Sall. Cat. 1.* Omnes homines, qui sese student præstare ceteris animalibus, summa ope niti decet, vitam silentio ne transeant. *Sil. It. 3. 145.* Quantum etenim distat a morte silentis vitæ? *Tac. Agric. 3.* Tot annis, quibus juvenes ad senectutem, senes prope ad ipsos exactæ ætatis terminos per silentium venimus, et ibid. 6. Silentium prætoris. *h. e. quæ nullis actis et sion jurisdictione transigitur. et ibid. 39.* Studia fori et civilium arum deat in silentium acta. *h. e. jacere et latere coacta. Enn. apud Macrob. 6. Saturn. 2. a med.* Mundus cæli vastus constitit silentio. *h. a. a motu cessavit at nullum sonitum edidit. Afran. apud Non. p. 219. 26. Merc.* Silentio opus est, nulle inest paratio. *Cf. Sil. It. 5. 13.* belli lgoava silentia. *Cf. Plin. 13. Hist. nat. 2. 1. (3).* Fulgat. interpr. Judic. 16. 2. Præstolari cum silentio. *Id. 1. Mach. 7. 58.* In silentio habitare. *Id. Esth. 13. 2.* Silentio vitam transigere. — *Ovid. 1. Met. 232.* Territus ille fugit, ductusque silentia ruris Ercottat. *Fulgat. interpr. Is. 8. 6.* Abiecit populus iste aquas Siloe, quæ vadunt cum silentio. *h. e. leniter.* Allegorica de rege Juda, cui oppon. v. 7. aquæ fluminis fortes et molles. *sc. rex Assyriorum.* — b) Silentium noctis, teste *Varron. 6. L. L. 2. a med.,* est idem quod concubium et nox latempsta. Sed communiter est tempus nocturnum, quo tacet cuncta at quiescunt. *Liv. 5. 32.* Sa vocem noctis silentio audis clariorem humana. *Sil. It. 5. 2.* alta silentia noctis, et *Lucan. 5. 508.* vasta silentia noctis. *h. e. quom late silent omnia. et Ovid. 7. Met. 184.* per muta silentia noctis, et *Lucret. 4. 461.* sœvera silentia noctis. Similiter *Virg. 2. Æn. 255.* tacite per amica silentia lnoæ. *h. e. luna favente Græcis luce sua pes noctis silentium, et Lucret. 4. 585.* noctivago strepitu — taciturnas silentia rumpi. *Cf. Lucan. 4. 585.* — c) Dies silentii apud *Fulgat. interpr. Esth. 14. 16.* videtur dici de sabbato, qui erat dies quietis. *Cf. Luc. 23. 58.* — d) Silentium est idem ac solitudo, apud *Ammon. 11. 5. 5.* Silentio summo loci defensi. — e) Silentium dicitur etiam de vastatione et solitudine ab hostibus illata. *Fulgat. interpr. Am. 8. 3.* In omni loco proficietur silentium. ¶ 3. In auspiciis silentium est, quom nihil vitil intervenit. *Festus p. 318. 29. Mül.* Silentio surgere, ait (*Atejus Capito*) dici, ubi qui post mediam noctem auspicandi causa ex lectulo non silens surrexit, et liberatus a lecto, in solio se pavuit: sedetque, ne quid eo tempore deficiat, caveas donec se in lectum reposuit. Hoc enim cat proprie silentium, omnis vitil in auspiciis vacuitas. *Veranias ait, non utique ex lecto, sed ex cubili: nec rursus se in lectum raponere necesse esse. Id. p. 351. 19.* Silentium in auspiciis significare ait *Atejus Capito*, latum et prosperum auspicium: at silentium ubi dormiet, vacat vitlio. Tgitur silentio surgere quom dicitur, significat non interpellari, quom minus rem gerat. *Cic. 2. Divinat. 34. 71.* Peritum esse necesse est eum, qui silentium gold sit, intelligat. Id enim silentium dicimus in auspiciis, quod omni vitia caret. Hoc intelligere, perfecti augoris est. Illi autem, qui in auspiciis adhibetur, quom imperavit is, qui anepicatur: Dicitur si silentium esse videbitur; nec auspicit, nec circumpicit: statim respondet, silentium assa videri. *hæc Cic.*

SILENTUS, a, um, adject. (sileo) silens, solitarius (vox prisca) ut *Silenta loca, Nævius apud Gell. 19. 7.*

SILEO, silas, silui, silera, a. 2. Silere usurpatum fuisse apparet ex *Cod. Cant. Fulgat. interpr. Act. 15. 12. et 13.,* ubi silavit et silerunt tanguant. — Silitus, si sana est lectio, apud *Augustin. 16. Civ. D. 2. a med.* De iustorum aliorum commemoratione silium aut. *Alii leg. silentium.* — Ratione, habita etym, Gesenius vocem ducit ab *Hebr. שָׁלַח shala*, quietus fuit, at *Döderlein* ab *ἀλλός*, mutus, ut *Schol. ad Soph.*

Ajac. 1207. verlit; illi vero conjungunt cum *Gr. αἰσώω*, et *Goth. silan. Paul. Diac. ex Fest. p. 345. 1. Mül.* hæc habet: Silar a tacere significat, sicio verbo a a siltera, quæ in illum et nota silentii est. *Cf. ST. — Part. Silens I. 1. a et in fio.; Silendus I. 1. b et II. I. 2.º* — Sileo est taceo, silentio utor, *αἰσώω* (It. tacere; Fr. ne dir mot, être silencieux, se taire, garder le silence; Hesp. callar, enmudecer; Germ. lautos sein, still sein, schweigen; Angl. to be silent, hold one's peace, keep silence).

I.) Propria. ¶ 1. Generatim. — a) Absolute. *Plaut. Pæn. prol. 3.* Sileto et tacete. *Id. Capt. 3. 1. 19.* quon imus uca, inquam, ad prandium? atque illi tacent. Quis ait, hac? aut quæ proficitur? inquam. quæsi muti silent. *Liv. 39. 27.* Optimum quemque silere. *Ovid. 2. Pont. 2. 61.* Lingua sille, non est ultra narrabile quidquam. *Id. 10. Met. 389.* Muta silet virgo. *Sueton. Aug. 91.* Obstreperantes ranas silere jussit. *Ovid. 2. Fast. 609.* Duc, ait, ad Manes: locua ille silentibus aptus. *Fal. Flacc. 7. 497.* vultu defixus uterque silenti. *Sueton. Claud. 21.* Sedentibus ac silentibus cunctis. — *Ἠσυχία* est illud *Senec. Hippol. 876.* Alium silere quod voles, primus sile. — b) Cum Accusativa est 'silentio celo.' *Cic. 2. Att. 18. ad fin.* Aveo pugnare, magna sunt hominum studia. Sed nihil affirmo: in hoc silebis. *Horat. 1. Od. 12. 21.* nempe te silebo. *Ovid. 12. Met. 575.* Nec tamen ulterius, quam fortia facta silendo, Utiscar fratres. *Id. 2. Trist. 203.* Silera facti culpam. — Passiva. *Cic. Flacc. 3. 6.* Fuit in Cilicia tribunus militum, ea res silatur. *Ovid. 1. Fast. 47.* Ille (dies) nefastus erit, per quem tria verba silentur: Fastus erit, per quem lege licebit agi. *Id. 3. Pont. 1. 148.* Nec factum defende memm. mala causa silenda est. *Plin. 8. Ep. 22. extr.* Quisquis ille sileatur. — c) Cum Ablat. et præp. de. *Cic. Sull. 29. 82.* Si quom ceteri da nobis silent, non etiam nosmetipsi tacemus. *Id. 2. Divinat. 30. in fin.* De passeruils conjecturam facit, da dracone silet. *Adde Brut. 42. in fin. Sall. Jug. 19.* Nam de Carthagine silera melius puto, quam perum dicera. *Cf. Dietsch ad h. l. — Passiva impersonaliter. Ter. Phorm. 5. 2. 13.* Argumentum iuventum est Phædria: de largio silatur. *Cic. Divin. Ferr. 10. a med.* Silabitur toto iudicio de maxime illius furtis. *Adde Sall. Cat. 2. — d) Cum Infinito. Auct. B. Hesp. 3. a med.* Unus ex nostris respondit, ut sileat verbum facere. *h. e. verbis abstineat. — e) Cum partic. relativa. Ovid. 7. Met. 683.* Quæ tulerit merceda, sila. ¶ 2. Speciatim, præcedente negotiatione, est pati, ferre. *Fulgat. interpr. Psal. 49. 3.* Deus manifeste veniat, Deus noster, et non silebit.

II.) Translate. ¶ 1. Universalis. — 1.º) Neutorum mora. — a) Est silentium servare. — a) Da personis. *Cic. 1. Acad. 1. 2. (3. post.).* Silent enim diutius *Masæ Varronis*, quam solebant. *h. e. nihil scribit Varro, nihil edit. Cf. Lucret. 2. 506.* Et cynthia mele Phœbeaque *Jadela chordis* *Carmine* consimili rationa oppressa silerent. — β) Da rebus. *Virg. 9. Æn. 190.* silent lata loca. *Id. 1. G. 247.* intempesta silet nos. *Ovid. 10. Met. 446.* Tempus erat, quon cuncta sileot. *Adde Petron. Sat. 110. — b) Est ab opere cessare, otiosum esse. — a) Da personis. Fal. Flacc. 4. 281.* Siquæ silet Gradivus in hasta. *h. a. quod ait Stat. 7. Theb. 10.* posita respicit cuspidis *Mavors. Tac. 3. Hist. 47.* Nec ceteræ nationes silebant. Subita per Pontum arma barbarum maucipium movarant. — Da quiete sepulcri. *Fulgat. interpr. Job 3. 13.* Nunc enim dormiens (in sepulcro) silaram et somno meo requiescerem. *Inscript. in Corp. Inscr. Lat. 5. 5930.* TANDEM *ΑΣΤΕΑΝΑ ΣΕΒΕΣ* *ΗΕΚΕΡΤΥΣ* *ΣΙΛΕΤ.* — β) Da rebus. *Cic. Off. 4. 10.* Silent leges inter arma. *Sic Aldinov. 1. 165.* Jura silent, mutaque tacent sine vindice leges. *Cic. 3. Legg. 17. in fin.* Si quando ambitus sileot. *Cæt. Aurel. 1. Tard. 4. 88.* Si forte oppressis sanvibus, quom motu caruarit, aliquas partes corporis movere videatur, ut palpebras, quom jamdudum

mortis similitudine oppressa siluerant. *Fulgat. Interpr. Jer. 47. 6.* O mucro Domini, usquequo non quiesces? Ingredere in vaginam tuam, refrigerare in vaginam tuam, refrigerare et sile. h. e. cessa percutere. — c) Item quietum, tranquillum esse. *Virg. 5. En. 127.* Tranquillo silet, immotaque attollitur ante Campos. *Id. 9. Ecl. 57.* Silet equor. *Sic Val. Flacc. 7. 542.* mare. *Seneca Med. 627.* Restitit torrens, siluere ventis. *Colum. 2. R. R. 21.* Si compluribus diebus nudiue silabit auro. *Ouid. 7. Met. 185.* homines volucresque feraces Solverat alta quies. nullo cum murmure capes Immoetaque silent frondes, silet humidus aer. — 2.) Cum Accusatio est silentio celo. *Norat. 4. Od. 8. 21.* Si ebarta siliant quod bene fecerit. *Cf. ibid. 9. 30.* Non ego te meis Chartis inornatum silebo. *Seneca Herc. Oct. 59.* Nulla me tellus silet. — Passive. *Sil. It. 9. 304.* sileri Non dignus juvenis. — *Silenda*, neutr. plur. absolute, res silendae, res arcanae, mysteria. *Liv. 39. 10. et Curt. 6. 7. 3.* 2. *Silere* ab aliquo esse obliuisci dari, deseri, derelinqui, apud *Fulgat. Interpr. Ps. 27. 1.* Deus meus, ne sileas a me. et *ibid. 38. 3.* Siliui a bonis. — Absolute. *Id. ibid. 34. 22.* Vidisti, Domine, ne sileas. *Adde 28. 13.* — *Illic* Part. praes. cuius exempla retulimus.

Silens, entis, adiective quoque occurrit; cuius Genet. plur. *silentium*. — *Silens* esse qui silet, tacitus, tacente, tacito, *συνών, σιωπῆς*.

I.) Proprie. *Plin. 8. Hist. nat. 40. 61. (147).* de cane venatico. Visa fera, quam silens et occulta, quam significans demonstratio est, cauda primum, deinde rostro! *Cf. Ouid. 2. Fast. 609.*

II.) Translate. 1. Metaleptice dicitur de Manibus: quorum quam nulla sint corpora, nulle item voces. *Virg. 6. En. 264.* Dil, quibus imperium est animarum, umbrarum silentes. *Sil. It. 13. 521.* Silentis Manes. *Claudian. 1. in Rufin. 125.* et 2. *Rapt. Pros. 237.* Silens populus. *Seneca Hippol. 221.* silens nocte perpetua domus. h. e. inferi. — Absolute. *Virg. 6. En. 432.* Ille (Minos) silentum Conciliumque vocat vltasque et crimina discit. *Ouid. 15. Met. 772.* sedes intrare silentum. et 5. *ibid. 356.* et rex pavat ipse silentum. *Val. Flacc. 1. 750.* pia turba silentum. 2. Metonymice anni silentes, quinque illi, quos totos silebant novi discipuli Pythagorae, solum ea, quae dicerentur, audientes. *Unde Ouid. 15. Met. 86.* cunctus silentium dictaque mirantium vocat Pythagoreos auditores. *Claudian. Cons. Mal. Theod. 157.* Pythagorae monitus annique silentes. 3. Poetice dicitur — a) De locis solitariis et de temporibus, quibus siliatur et nulla est vox aut strepitus. *Virg. 1. G. 476.* Vox quoque per lucos ruigo exaudita silentes. *Id. 9. En. 393.* dumisique silentibus errat. *Petron. Sat. 89.* Qualis silenti nocte remorum sonus Longe refertur. sc. Quam tacet omnis ager, pecudes pictaeque volucres, ut ait *Virg. 4. En. 525.* Sic *Tibull. 1. 5. 16.* Vota noxam Trivia nocte silente dedi. *Stat. 1. Theb. 337.* Titanis late mundo subiecta silenti, Rorifera gelidum tenuauerat aera biga. h. e. tempore noctis; qua ratione tacentes tenebras dixit *Quint. ill. declam. 10. 7.* — b) Item de tranquillitate et quiete. *Lucan. 1. 579.* Silentis auras. *Colum. 12. R. R. 25.* venti. *Id. 4. ibid. 29.* ante med. Dies tepidus et silens a ventis. et 3. *ibid. 19.* R. ligere rationi silentis vel certe placidi spiritus diem. *Plin. 18. Hist. nat. 28. 69. (279).* Quae silente caelo serenisque noctibus sunt. *Val. Flacc. 6. 523.* Silens unda. — Cum Ablativo et praep. a. *Colum. 4. R. R. 29. 5.* Silens a ventis. 4. *Silens* luna dicitur, quum non apparet. h. e. in interualis. luna nuova. *Plin. 16. Hist. nat. 39. 74. (190).* Arboris utilissime in coitu lunae sterna: quem diem illi interlunio, alii silentis lunae appellant. *Adde Colum. R. R. 29. 40. et 50. et Colum. 2. R. R. 10.* 5. *Silentes* colliculus scaralarum, rusticam sed commodam metaphora dicit. *Id. 12. ibid. 1.* qui nondum folia emisserunt. et *ibid. silentem* florem vitis albae, qui nondum saxe aperit. et 4. *ibid. 27.* silentes vineas, quum nondum germinant: eodemque sensu *ibid. 29. silens* sar-

mentum. et 11. *ibid. 2.* ante med. silentes auratos. 6. *Silencia* ova apud eund. 8. *ibid. 5.* sunt, in quibus nullus pullorum motus sentitur. 7. *Silentes leges* apud *Lucan. 5. 31.* quum iustitiam est et forum tacet, ut sit in bello, praesertim civilis. *Sic Plin. Paneg. 56.* Quam iuvat cornere aeternum silens et quietum, et quale ante delatores erat! h. e. sine litibus et strepitu forensi. 8. *Quercus silentes* apud *Lucan. 3. 179.* sunt Dodonae nulla oracula edentes. 9. *Silencia arma* apud *Calpurn. 1. Ecl. 67.* cessantia, quiescentia pacis tempore.

Homonym. Discrimen esse quidam putant inter sileo et taceo, ex illo *Plauti Pæn. prol. 3.* Silateque et tacete, atque animum advorilite. *Fronto p. 2196. Putsch.* Silet, cuius loquentis sermo, comprimitur: ab ipsa significatione litterae s. tacet, qui ne loqui quidem caput. In usu tamen haec differentia non servatur. *Cf. Döderlein, op. cit. v. 1. p. 84. et seqq. et Dietsch ad Sall. Jug. 19. § 2.*

SILER, frax, n. 3. frutex aquosis locis creascens: qui nobis incognitus esse creditur, inquit *Forcellinus*; recentiores vero putant alii esse vimem vel vilicem, vinco o veritice: alii psyllium, *fusaggine*, silio (*Evonymus Europaeus* Linn.) *Plin. 16. Hist. nat. 18. 31. (77).* Non nisi in aequosis proveniant salices, alni, populi, siler. *Id. 24. ibid. 10. 44. (73).* Sileris folia illita fronti capitis dolores sedant. Eiusdem semen tritum in oleo phthiriasis curat. Serpentes et hunc fruticem refugunt: baculumque rusticus ob id ex eo gerunt. *Virg. 2. G. 12.* molle siler lentisque genistae. Ubi *Servius*: Arboris genus est. et notandum genus neutrum de arbore: quod est admodum rarum. *V. Eubanti, Flora Virgiliana, p. 105.* Venant. 3. *carm. 7. 23.* Myrtha, salix, abies, corylus, siler, ulmus, acer, nux. — *NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

SILESCO, is, ere, n. 3. inchoat. a silen, silera incipio, conliceo, tacere, acherari.

I.) Proprie. *Virg. 10. En. 101.* eo dicente, deam domus alta silescit.

II.) Translate est sedari, quietum fieri. *Ter. Adelph. 5. 2. 9.* Quid ego nunc agam? nisi dum haec sileant iarchae, interea in angulum aliquo abeam. *Catull. 46. 2.* Jam omni furor equinoctialis Iucunda Zephyri silescit auris. h. e. mitescit, sedatur. *Ouid. 2. Trist. 151.* de ventis. Sed modo subsidunt intermissique silescunt.

SILRX, is, m. et raro f. 3. — a) Adscriptionem quod attinet, priorem syllabam per s et etiam a scribendum esse, traditur apud *Mar. Victorin. p. 18. 4. R.*; sed *V. Keil* ad h. l. — b) Prima syllaba licentiae produciatur ab *Escher. poetr. 10.* Compar silicibus sunt hyacinthus eat. — c) *Silici* ablat. sing. in *Insert. apud Orelli n. 7170.* et alia in *Corp. Inscr. Lat. 1. 1161.* — d) Ratione habita styli, quidam volunt esse a silio, quod in compositis sit silio. *V. tamen* et *SILIO*. Quodcirca *Isid. 16. Orig. 3. 1.* Silix est durus lapis eo quod exillat ignis, ab eo dictus. Verum potius coniungenda est vox cum *Gr. σίλος, fulgor, unda σάλας, fulgor.* Sic *εργίτος* a σίτος. — Silix proprie videtur esse lapis scillilis, ut in *LAPID* dictum est: *εργίτος* *Isid.* (h. e. selice, selice, pietra; *Fr. toute pierre dure, rocher, caillou, silex*; *Hisp. guijarro, piedra*; *German. d. harte Felsstein, Kieselstein*; *Angl. a stone, flint-stone*).

I.) Proprie. 1. Universim. — a) Stricto sensu est, ut diximus, lapis scillilis. Unde *Petrus. 3. 5.* Etiam de calce diligentia est adhibenda, ut de albo saxe aut silice coquantur: et quae erit ex episso et duriore, erit utilior in structura: quum autem a gestuloso, in tectoris. Videtur *Petrus* designare eam, quae a nostris dicitur scaglia. — Cum hoc *Petrus* loco conferendus est alter *Isid. 19. Orig. 10. 12.* Silix durus lapis, ex cuius genere nigri silices optimi, quibusdam in locis etiam rubentes. *Alibi* silices contra vastitatem interrupti. *Viridis* silix, vehementer igni resistens sed nusquam copiosus, et ubi invenitur, lapis, non saxum est. *Pallidus* in cimento raro utilis. *Glabus* (leg. *Globosus*) contra inju-

rias fortis et in structura infidus, nisi fuerit multa suffragatione devinctus. *Fluviatilis* silix temper veluti madens est. Hanc aetate exhiberi oportet, nec ante biennium inserere in structura domorum. — b) Latiore sensu quodcumque parvae molis saxum silix dicitur, ut id, ex quo ignis excutitur; et tum adiectiva, tam substantive usurpatur. *Plaut. Pæn. 1. 2. 77.* Illa mulier lapidem silicem subigere, ut se amet, potest. *MIL.* Pol id quidem haud mentire. nam tu es lapide silice stultior. *Liv. 30. 43. a med.* Ut fetiales privos lapides silices priasque verbenas secum ferrent. *Id. 1. 24. sub fin.* Porcum saxo silice percussit. *Paul. Diacon. ex Fest. p. 115. 4. MULL.* Lapidem silicem tenebant iuraturi per Iovem, haec verba dicentes: Si sciens fallo, tum me Dispipter, salva urbe arceque, bonis ejiciat, uti ego hunc lapidem. *Liv. 41. 27.* Clivum Capitolinum silice sternendum curaverunt. *Juvenal. 6. 349.* Pedibus silicem atrum contere. h. e. peditem per vias silice stratas incedere, battere *le selci*, et *Fronto 5. ad M. Cæs.* (edente iterum *A. Maio*) *Ep. 40.* Si facile silicem toleravero, quantum pote ad te curram. h. e. viam silice atratam. *Virg. 1. En. 179.* silici scintillam excudit Achates. *Sic 1. G. 135.* Et silicis venis abstrusum excuderet ignem. *Adde 6. En. 6. Ouid. 7. Met. 107.* terrena silices fornaces soluli Conciunt ignem liquidum aspergine aquarum. *Colum. 3. R. R. 11. a med.* Est vineis amicus etiam silix, cui superpositum est modicum terrenum. *Ouid. 11. Met. 30.* torquere silices, et 7. *ibid. 139.* ioculari in hostes. *Inscript. apud Murat. 1113. 5.* PROCVATOR SILICEM VIARUM SACRAM VIAM. *Fulgat. Interpr. Job 19. 24.* Quis mihi det, ut exarentur in libro stilo ferreo et plumbi lamina vel ciste scriptantur in silice? *V. CELTE.* — c) Item et de magnis saxis, petre, rupe, marmore. *Lucret. 6. 683.* de *Aetna* totius subcava montis Est natura, lere silicem scissilla cavernis. *Virg. 6. En. 470.* Nec magis incepto tollam sermone movetur, Quam si dura silix aut aut *Metaphra* canas. *Sueton. Cal. 37. a med.* Tacite motus profundo mari, excelsae rupes durissimi silicis. *Virg. 8. En. 233.* Stabat ecce silix praecitis undique saxis, Speluncas dorso insurgens. *Seneca Phoeniss. 89.* Rudas hic pendet silix. *Lucan. 4. 303.* juvenis duris silicem lassata metallis. *Stat. 1. Silo. 2. 148.* Hic Libycus, Phrygiaeque silix, hic dura Laconum Saxa virent. 2. *Silice* vias sternere proprie est extruere silice multangulo, qui lapidi seu saxo quadrato opponitur. *V. QUADRATUS. Liv. 41. 27.* Consore vias sternendas silice in Urbe, glarea extra Urbem amsteruendas marglandasque primi omnium locaverunt. et mox. Et extra portam Trigvnam a sportum lapide atraverunt. h. e. lapide quadrato. et paullo post. Et extra eandem portam in Aventinum partitum silice atraverunt. *Adde Inscript. apud Orelli, n. 3316.* et *Henzen, n. 6617.*

II.) Translate dicitur de duritia animi. *Quint. ill. declam. 6. 19. in fin.* Non erat illi ferreum pectus, nec cor silice concretum, et hae pati posset equo animo. *Tibull. 1. 1. 77.* non tua sunt duro praecordia ferro Viacta: nec in tenaro stat tibi corde silix. *Ouid. 3. Trist. 11. 4.* Et *Isid.* silices pentas habere suum. *Id. 4. Pont. 10. 3.* Equos tu silices, equos, carlusime, ferum Duritia confers, Albionane, mem? — *NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

SILI, n. indecl. eadem arbor, quae proprie citi vocatur. *Plin. 15. Hist. nat. 7. 7. (25).* *Siligi.* Proximum fit et a cili, arbore in Egypto copiosa — alii crotonem, alii sili, alii sesamoo silvestre appellant. *Alii tamen leg. sibi;* alii trixin. *Dioscor. 4. 161.* *Sicela* *Rupios* vocat. *V. SIBELI.*

SILIZ, arum, f. plur. 1. (silio) epulae, ut videtur, mortuariarum nota sub nomine *silicernii*. *Inscript. in Corp. Inscr. Lat. 5. 4489. V. Mommsen* ad h. n.

SILICA. *V. SILICIA.*

SILICARIUS, il, m. 2. (silix) qui silice viam sternit. *Silicarius* opera erat in aequandibus sarcinendis. Vias enim stratas perrempabant tol-

leadiis aqueductuum vitis: postea rursus sternebat. Frontin. *Aqued.* 117. Familla deducitur in villicos, castellarios, circitores, silicarios, lectores. — Silicarii etiam in militia fuisse videntur. Curios et Notit. Urb. p. 30. et 31. Pr. Castra silicariorum.

SILICEO, ōis, m. 3. (silex) durus, siliceus. Translat. Læu, apud Gell. 19. 7. Qui est tam siliceol J. Ott. leg. silico. Cf. RUPICO.

SILICERNIUM, ū, n. 2. Vox parum certae originis; ceterum videtur composita ex sili et sileo (Cf. Paul. Diac. p. 295. 3. Müll. et V. SILIÆ) et cernium pro cernium, a cerna pro cena, ut sit cena tacita. silens. Sed V. Döderlein ad h. v. — Silicernium est cena funebris, quam alio nomine exsequium scriptores vocant, περικερνιον.

I.) Propria. ¶ 1. Stricto sensu. Fest. p. 294. 18. Müll. Silicernium dicitur cena funebris, quam Graeci περικερνιον vocant. Sed Varrius existimat, cibi genus, quod nos farcimen dicimus, quo purgabatur statu familiae, silicernum dici: quod, cujus nomine ea res instituebatur, in iam silentium (at silicem) cerneret. Cæcilius: Credidi, silicernum ejus me esse eorum. Servius ad illud 5. Æn. 92. Libavitque dapes etc. Leviter gustavit epules superpositas, quæ silicernium vocantur, quasi silicernium, supra silicem positæ: quæ peractis sacris, senibus dabantur, et se cito morituros cognoscere. Non. p. 48. 9. Merc. Silicernium pessime intelligentes, ita posuisse Terentium putant, quod in curvitate silices cernat senex. Silicernum est proprie convivium funebre, quod senibus exhibetur. Varro: Funus exequiatis laute, ad sepulcrum antiquo more silicernum confectum, id est περικερνιον, quo pransi descendentes dicitur alius alii vale. Bücheler verba: id est περικερνιον, nunc seclusti; Oehler nullo dubii signo servavit. — Silicernum non die fieri solebat; hinc Plaut. Aulul. 2. 4. 45. Cocus ille mundinellus est, in nonum diem Solet is coctum, (V. NUNDINALIS) et Tac. 6. Ann. 5. Novendialis cene. Cf. Horat. Epod. 17. 47. et V. NOVENDIALIS. ¶ 2. Latius sensu dicitur de farcimine. Arnob. 7. p. 229. Quid sibi hæc voluit, aperabo, teila, silicernia, longabo? quæ sunt nomina et farcimilium genera, birquinio alia sanguine, communitis alia inoculata pulmonibus.

II.) Translate est convivium in senem, quæ ejus causa bravi silicernium futurum sit. Ter. Adelph. 4. 2. 48. I sane. ego te exercebo hodie, ut dignus es, silicernium. vecchia stantio. Ad h. I. hæc habet Donatus: Cena quæ inferitur dile Manibus, quod eam silentes cernant, id est umbræ possideant: vel quod qui hæc inferant, cernent tantum, neque degustent. nam de his, quæ libantur inferis, quisquis comederit aut biberit, funestatur. Aut erit silicernium cener, qui jam jamque sistentibus umbris cernendos est: et sic est melius, quam ut quidam Xenophontia (Poss. mellet geronta, γέροντα) interpretantes putant, sic nos silicernium intelligere, h. e. silicem cernentem senem, dum incurvatus est, vel stratus saxo viam intentus, vel sarcophagi jam jam appropinquantis sibi. Hæc Donat. V. Foss. et Martin. in Etymol. At Jac. Baileyus recta putat pro Xenophontia vel Vossiano γέροντα, legendum ξυρνεοφόρα, particip. præter. perf. med. verb. συρνεοφάει, nubitant mentem habeo; fretus euctoritate fragm. Aristoph. (ἐν Νηέει) apud Brunck. p. 257. a Suida et Photio citati. Ὡς εἰς τὴν γὰρ κούφα κατὰ καὶ συρνεοφάει βιάζει. Locus, ut videtur, est de incurvato et οὐδ' ὀρεῖται veltia.

SILICERNIUS, a, um, adject. (silicernum) Silicernus in Gloss. apud Mat. in Class. auct. T. 8. p. 559. — Silicernus est ad silicernum pertinens. Fulgent. de prisco serm. n. 8. Silicernus dicit voluerunt senes jam incurvos, quasi jam sepulcrorum suorum silices cernentes. Unde Clacius Alimentus: Qui dum jam silicernus senem sui temporis espectralaret, eisi morti non potuit, tamen infirmis et infirmis insultavit. V. Lersch ad h. l. p. 38. qui hoc trahit loc. Terent. in Adelph. supra cit., ubi silicernium etiam pro

adjectivo haberi posse videtur. Capell. 8. p. 271. de Sileno. Silicernumque nutans Tentat celerare cursum.

SILICERNUS, a, um, adject. V. voc. præced. init.

SILICEUS, a, um, adject. (siles) ad silicem pertinens, di silce, λιλίνο.

I.) Propria. ¶ 1. Universim. Cato R. R. 18. Inibi lapides siliceos totum forum etc. Alii leg. silices. Plin. 8. 3. ad fin. Saxa silicea, quæ oque ferrum, neque ignis potest per se dissolvere. pietre focaje, et Inscript. in Bull. del. Instit. archeol. a. 1839. p. 63. p. ἀγρονομία D. F. C. ΜΙΝΥΤΙΣ C. F. ΘΕΡΜΥΣ II, VINI VIAM LAPID. SILIC. EX D. D. P. P. (h. e. lapide siliceo ex decreto decurionum pecunia publica) STERN. CVR. IDENQ. PROB. (h. e. sternodam curarunt iidemque probaverunt.) ¶ 2. Siliceus terminus agrorum fines designabat. Hygin. De limit. p. 109. 11. Lachm.-Rud. Termin quoque quibusdam locis positi sunt, ut ab uno ad unum dirigerantur, silicet. Adde eund. p. 127. 1.

II.) Translate. Seneca 3. Ira 8. Impudicorum cæcus fortis quoque et siliceum virum emollit. h. e. durum et a voluptatibus alienum. Alii rectius leg. si liceat.

SILICIA, æ, f. l. berbe, quæ pebuli gretia seminatur, b. a. senum Græcum, quod scarificatione scilicet, non altiore quatuor digitorum sulco: quantoque pelus tractatur, tanto provenit malus (Cf. εἰλίξ). Ita Plin. 18. Hist. nat. 16. 39. (140), qui 24. ibid. 19. 120. (184). nec feno Græco, inquit, minor acoloritas, quod tella vocant, alii carphos, alii buceras, alii egoceras, quoniam corniculis semen est simile: nos siliciam. Vis ejus siccare, mollire, dissolvere etc. Alii leg. silicam, alii siliciam, alii siliquam. — Hinc Colum. 2. R. R. 11. a med. Fœcum Græcum, quod siliquam vocant rustic.

SILIGINEUS, a, um, adject. (siles) siliceus. Gromat. Vet. p. 306. 22. Lachm.-Rud. Lapis alva siliceus. Verum ite Furlanetto in App.: Lapis albus siligineus. Hanc autem, vocem translate usurpari ait ob albedinem, coll. Colum. loc. cit. in GALATICUS. Sed et SILICEUS 2.

SILICIUS, ū, m. 2. Plin. 16. Hist. nat. 16. 27. (68). Bruscum intortius crispum: molluscum simplicius sparsum. Et, si magnitudinem mensuram caperet, brud dubie præferretur citro. Nunc intra pugillares feculorum quæ silicis aut laminas raro usu spectantur. Ubi Harduinus: Ita libri omnes etiam scripti, et quos terimus et quos Salmasius vidit. Sed tunc adhuc ejus vocis siglificatus: nisi forte pro operimento laminæ fectis mensura addito accepi quis vult. Sunt qui silicædas laminas hic legant, hoc est silice colore tinctas. Hæc Harduin. V. et Siligium ad h. l.

SILICO. V. SILICEO.

SILICON. V. XYLYGLYCON.

SILICULA vel siligula, æ, f. 1. diminut. a siliqua, parva siliqua, baccelletto. Varro 1. R. R. 23. Lupinum quam needum siliculari cepit. h. e. priusquam siliquetur, ut Plin. loquitur 17. Hist. nat. 9. 6. (54).

SILIGINACEUS, a, um, adject. (siligo) siliginæus. Plin. Valerian. 1. 46. Furfures siliginacei.

SILIGINARIUS et siliginarius, ū, m. 2. (siligo) siliginis distributor, venditor, pistor. Vip. Dig. 47. 2. 52. § 11. Si siliginario quis dixerit, ut iquiris nomine ejus siligioem petisset, si daret. Inscript. apud Gruter. 81. 10. (Orelli n. 1810.) Corpus pistorum siliginariorum. Adhuc apud Reines. cl. 1. n. 254. et apud Donum cl. 9. n. 11. (Orelli n. 4188.) Colleg. siliginariorum. V. Schiass. in Lex. Morcell. T. 3. p. 338.

SILIGINEUS vel siliginus, a, um, adject. (siligo) ex siliginæ factus, σιλίγγινος. ¶ 1. Universim. Cato R. R. 12. Siliginæ farina. Adde Plin. 18. Hist. nat. 9. 20. (85). Seneca Ep. 119. ante med. Utrum hic panis sit piebejus, an siliginæus, ad naturam nihil pertinet. Id. Ep. 123. ante med. Malum panem, loquis. Expecta: bonus fiet. etiam illum tenerum tibi et siliginæum famæ reddet. Sic Varro apud Non. p. 89. 14.

Merc. Vel maxime illic didici, et silenti videri aquam multum, esurienti panem cibarium siliginæum. Martial. 9. 3. Illa (mentula) siliginæ pinguescit adultera cunctis. h. e. panibus siliginæis in formam cunni factis, quales in honorem Cereris fiebant, teste Athenæo l. 14. c. 14.; quemadmodum et in mentula figuram, ut constat ex Martial. 14. 69., cujus lamina Priapus siliginæus, si vis esse satur, nostrum potes esse Priapum, Ipsa licet rotas ingulna, parus eris. ¶ 2. Siliginus sacerdos in Inscr. apud Miner. vini, Monum. ined. di Barons, T. 1. p. 40. et in Bull. archeol. Napolit. a. 1857. p. 92., dictus, ut videtur, a panibus siliginæis, Herculi oblati, accipienda. ¶ 3. Siliginæum lac. V. LAC. ¶ 4. Siliginæus lapis. V. SILIGINEUS. — Hinc Siliginæus, ū, m. 2. absolute, panis ex siliginæa farina confectus. Apic. 7. 11. Siliginæos ramos pangis et bucellas majores fecti, in lacte infundis, frigus et in oleo mel superfundis et inferes. Id. ibid. 15. Siligioem lac.

SILIGINARIUS. V. SILIGINARIUS. SILIGINIUS. V. SILIGINEUS. SILIGINUS, a, um, adject. (siligo) siliginæus. Dynam. 1. 7. Fortior bis omolbus est siliginus panis.

SILIGO, ūis, f. 3. Seligo quoque scribitur, ut monet Furlanetto, quod apparet ex reperta in veteri pane, qui ab Heroulanis rustic erant adhuc Neapoli servatur, hac Inscript. (Orelli n. 4314.) SXLIGO C. GRANIT. X CIGRIV. V. Gori Symp. 2. T. 2. p. 139. Hinc, vocis etymon quispian deduxit ab Habr. שֶׁלִּיגָה sheleg, nisi; et enim siligo vocatur a Juvenal. loc. infra cit. panis e siliginæ factus. Quod si verum est, etiam Gr. σιλίγγινος inde est derivandum. Ita et Furlanetto. At Döderlein conjungit cum σίλιγος, innot; Isid. vero minus recte 17. Orig. 3. 7. «Siligo, inquit, geos tritici a selecto dictum; nam in pane species præcipua est». — Siligo, σιλίγγινος, siligine, genus tritici levisimum et coadidissimum, ex quo laudatissimos panis conficitur (Triticum hibernum Linn.).

I.) Propria. Colum. 2. R. R. 6. Tritici genera complura cognovimus. Verum ex his maxime ærendum est, quod robur dicitur, quoniam et pondere at nitore præstat. Secunde conditio est habenda siliginis, cujus species in pane præcipua pondere deficit. Plin. 18. Hist. nat. 9. 20. (85). Siliginem propria dixerim tritici delicatam. candor est et sine virtute et sine pondere, conveniens humidit tritibus, quales Italiæ sunt et Galliæ comatæ. et ibid. 9. 20. (86). E siliginæ laudatissimus panis pistrinarumque opere laudatissima. Præcellit in Italia, si Campana Pisis nata miscetur. Varro 1. R. R. 23. In pugni terra rectius servatur olus, triticum, siligo, illam. Plin. 18. Hist. nat. 10. 20. (92). Far alia aristata est: item siligo, excepte quam Laconica appellatur, et ibid. 7. 10. (51). In area exterritur triticum et siligo et hordeum. Colum. 2. R. R. 9. a med. Omne triticum solo siliginoso post tertiam rationem convertitur in siliginem.

II.) Translate, per metonymiam, dicitur de farina e siliginæ. Plin. 18. Hist. nat. 9. 20. (87). Justum est, a grano Campana, quoniam vacat castatam, e medio rodire molaris quatuor siliginis vel e gregali sine castatata castatilis quinque, pistorum artis remodum. Juvenal. 5. 70. Sed tunc et alius (panis) molliorque siliginæ factus servatur domibus. et 3. 371. Solemque siliginæ omnes Accipit et madida.

SILIO, ūis, siliv et siliv, ū, a. 4. Hinc ac silio, pro quo agnosceretur a Proh. Cathol. p. 333. Putsch. i. quinquaginta sunt qui ibid. leg. silio etc. Ceterum Sil. gr. apud Plin. gr. epist. 3. p. 94. Equæ ex eo silii spargulo. Cova hultier.

SILIQUEA, æ, f. 1. Silica pro siliqua, unde silicula pro siligula videtur usurpatum fuisse. Cf. SILICIA. — Siligonæ si querat, fortasse, ut ait et De-Vit, ejusdem est indolis ac silex, nempe a duritia factam, est enim siliquæ cortex sive involucrum, quo legumina continentur. — Silique est folliculus, involucrum, theca (unde nostrum vulgare fega), qua continentur legumina, ut fabæ, pisæ, phaseoli, cicer etc. et si quid

est leguminaum siulla, λοβός (II. baccello, gagliuolo, guscio, siliqua; Fr. silique, coque ou gousse des légumes; Hsp. siliqua, cáscara; Gerin. d. Schote d. Hülsenfrüchte; Angl. the husk, shell, pod).

I. Proprie. § 1. Generatim. Virg. 1. G. 74. Ictum siliqua quassante legumen. et ibid. 195. Grandior ut fetus siliquis fallacibus esset. Varro 1. R. R. 23. Si ad siliquam non ita pervenit, ni fabam legera expediat. Plin. 18. Hist. nat. 12. 30. (120). Fabae siliquae caulesque gretissimo sunt pabulo pecori. § 2. Speculativum, per antonomasiam, siliqua et siliqua Graeca dicitur arbor ceronia et ejus fructus digitum longum, fallax, pollicari latitudine, in quo cortex ipse manditur, succo exiguo sed praedulci: semina incisa proiciuntur. Graece est κεράτιον, ξυλόκαρος: quia indeum corniculum refert. Recentiores Graeci χερύβαν vocant, corrupta voce a κερύβαν vel κερύβαν, cornu: unde κερύβαν, cornu peto. Hinc caruba et caroba Italorum. Plin. 15. Hist. nat. 24. 26. (95). Colum. 5. R. H. 10. ad fin. et 7. ibid. 9. et Arbor. 25. et Pallad. 3. R. R. 25. a med. et de Insit. 117. V. Schenk. ad h. v. — Quibus locis abundat, cibus est eum parvulus, ut est apud Colum. cit. 7. R. R. 9. Unda apud Vulgat. interpr. Luc. 15. 16. Silius illa prodigus cupiebat implere ventrem suum de siliquis, quas porci manducabant. ubi Graece est κεράτιον. Alii tamen aliter. — Sunt qui potent, de his intelligenda esse loca Horatii, Pers. et Juvenal. quae ad leguminis referri mox dicemus. § 3. Siliqua Syriaca ejusdem speciei est ac Graeca, nisi quod peculiarem aliquam vim habet in medicina. Plin. 23. Hist. nat. 8. 79. (151). et Scribon. Compos. 121. § 4. Etiam fœnum Graecum siliquam rusticis appellant, testa Colum. 2. R. R. 11. a med., ut in SILICIA diximus.

II. Translata. § 1. Per synecdochen ipsa legumina, tenulorum cibus. Horat. 2. Ep. 1. 123. vivunt siliquis et pane secundo. Pers. 3. 55. juvenis siliquis et grandis pasta potenta. Adde Juvenal. 11. 58. § 2. Dicitur etiam ob similitudinem de quodam genere ligni nascentia in litoribus maris, folliculis ses habentia, vel faris, cujus ses grana scrupulum faciunt, Fer. fragm. apud Hultsch, Metrol. R. p. 133. § 3. Hinc siliqua nomen est exigui ponderis, nempe semina in siliqua Graeca latentia, un grano. Siliquae ses scrupulum faciunt: decem et octo drachmam. Rhem. Fann. de ponderib. 10. Semina ses alii siliquis latitantia curvis Attribuunt scriplo: lantes veraciter octo. Aut totidem speltis numerat tristiter lapinos Bis duo. § 4. Est etiam vicesimaquarta pars solidi in illo Imp. Justinian. Cod. 4. 32. 26. ad fin. interdicta licentia eradicandis ex pecuniis fenori dandis aliquid detrabere vel retinere siliquarum nomina vel sportularum vel aliorum cujuscumque causae gratia. Cf. Isid. 16. Orig. 25. 9.

SILICUASTRENSIS, e, adject. (siliquastrum) siliquastrum magnitudinem habens. Anthol. Lat. n. 761. v. 48. Riese Tum siliquastrensis tangit confinia basis.

SILICUASTRUM, i, n. 2. (siliqua) herba hortensis, gengiovo, σιλικαστρίς: ita dicta, quod aliquid habeat similitudinem: ut mentastrum a menta ob eandem causam. Plin. 19. Hist. nat. 12. 62. (187). Panis piperis saporem reddit, magis etiam siliquastrum ob id piperitidis nomine accepto. Adde 20. ibid. 17. 66. (174).

SILICUATARIUS, i, m. 2. (siliqua) qui exigit vectigal, quod siliquaticum dicitur. Cassiod. 2. Variar. 26. Si pensionem buvae tituli siliquatario praelet, monopolium quoque negotiatori exerceat. Si vero siliquataria hunc titulum negotiatoribus iudicat abrogandum, nullam ab eis exigat pensionem. Adde ibid. 12. in tit.

SILICUATICUM, i, n. 2. (siliqua) vectigal, quod in mundicie penditur fisco ob venditioem proponendam. Id inductum fuit a Theodosio et Valentiniano Augg. augendo jam exhausto mario, ut mundicia quibusque, decreto provinciarum loco et tempora constituta, ex qualibet mercium negotiatione in singulis solidos vendi-

tor dimidiam siliquam, ac similiter emptor aliteram dimidiam fisco inferret, ut est in eorum Novell. 1. 51. Cassiod. 4. Variar. 19. Siliquaticum namque praestationem, quam rebus omnibus quadridandis provida definit antiquitas, in frumentis, vino et oleo dari praesentia tempora non jubemus. Adde 2. ibid. 30. et 3. ibid. 25.

SILICUO, es, ara, n. 1. et scapius
SILICUOR, aris, ari, dep. 1. Siliquo, forma activa, apud Plin. 18. Hist. nat. 16. 42. (143). Oculum erat a pabulis, segeta viridi desecata, antequam siliquaret. Alii pauperem leg. gelaret vel geniculareret: etenim Varro 1. R. R. 31. de eod. habet: antequam genat siliquas. Cf. Silig. ad h. l. — Siliquor est siliquam sen integumentum emittere, silique legi. Plin. 17. Hist. nat. 9. 6. (54). Nihil esse utilius lupuli aegete, prius quam siliquetur, aratro vel bidentibus versari. Id. 18. ibid. 7. 10. (59). Siliquantur vero omnia diversa diebus, et ab ima primum parte paulatim flore aubeunte.

SILICUOLA, V. SILICULA.

SILIS, V. SIL § 2.

SILITUS, V. SILEO.

SILLOGRAPHUS, i, m. 2. σιλλογράφος, satirico, qui mordacis carmina acribit. Ammian. 22. 16. a med. Chalcenterus Didymus, qui in illis sex libris ubi nonnumquam imperfecta Tullium reprehendit, sillographos imitatus scriptores maledicos, iudicio dectarum aurium incusatur.

SILLUS, i, m. 2. σίλλος, genus carminis apud Graecos, simile Latinorum satirae, cujusmodi librum in Platonem composuisse Timonem, Gell. 3. 17. refert. Cic. 16. Att. 11. Ut sciant παίδες παίδων sine sillo Luciliano, eum (M. Antonium) ac C. Fadii illa liberos habuisse. h. e. alio convicio, quo maxime usus est Lucilius in satiris suis. Alii minus recte leg. vallo, alii uillo. Ita Furlanetto; verum Orellius leg. vallo, at iactio nem Gronovii ait probabiliter carere. Ceterum cf. var. praec. In illo Apul. 4. Florid. n. 21. canit enim Empedocles carmina etc. Xenocrates satyras, Causabon. et Menag. leg. sillor. — De hoc satirarum genere V. Diog. Laert. 1. 9. § 111. et Cuper ad Apoth. Rom. p. 64.

SILLYBUS, V. SILEYBUM.

SILLYBUS, i, m. 2. σίλλυβος, biglietto, cartella, index, membranula, piliaculum, in quo eorum nomina et opera illi inscribuntur, quodque tergis voluminum et codicum a bibliopegis agglutinantur. Cic. 4. Att. 4. Etiam velim mihi militas de tuis librariis duos aliquos, quibus Tyrannio utatur glutinatoribus, ad cetera edulcistris iisque Imperes, ut sumant membranulam, ea qua indices fiant, quos vos Graeci, ut opinor, σίλλυβους appellatis. Id. ibid. 5. Bibliothecam mihi ut pinserunt confectione et sillybis eos olim laudes. Id. ibid. 8. Nihil venustius, quem ille tua pegmata, postquam mi sillybis libros illustrant. In locis cit. quidam leg. sillybis, aut syllabis, sed perperam; nam σιλλυβός sunt membranulae, quibus involvuntur libri, ut a pulveris, tinearum et temporis injuria integri serventur: syllabi autem sunt iodicis eorum, quae operibus continentur.

SILO, ōis, m. 3. (silus) idem quod silus, b. e. qui silus est et repandis arboribus arctum versus, chi ha il naso rincagnato, schiacciato, canuso, σιμός. Plaut. Rud. 2. 2. 11. Equum recalcum ac silonem secem, statutum, ventriosum, tortis superciliis, contricta fronte etc. Est qui leg. silenem aut silanum. Plin. 11. Hist. nat. 37. 59. (153). docet, cognomina Simorum et Silonum apud Romanos a naribus orta esse. In Gloss. quoque Philoz. tam silo quam silus dicitur σιμός. Quare non audienda Nanius, qui p. 25. 22. Mere. silonem esse dicit, qui prominente supercilio habet. Nihil enim ei suffragatur Varro illis verbis: Nonne unum aciebunt esse grandibus superciliis, silonem, quadratum? Nam si silo is esset, qui prominente habet supercilio, inepte Varro promissit grandibus superciliis. — NB. De cognom. R. V. ONOM.

SILPE, V. SIRPE.

SILPHION Graeca positione et

SILPHIUM, i, n. 2. σιλφίον, Graeca appellatio laserpitii. Cato R. R. 157. ante med. et Plin. 19. Hist. nat. 3. 15. (38). et 22. ibid. 23. 48. (100). Graece usurpat Colum. 6. R. R. 17. et 12. ibid. 7. et 57. Hae plente nunc thapsia silphium appellatur. V. Bulliet. diss. Institut. archeol. a. 1843. p. 116. — De Silphio Cyrenaico, cujus figura occurrat in numma Cyrenaicae regionia, V. Cavendish in Osserv. sulle monete della Cirenaica p. 10. et seq. et Müller, Numism. de l'Afrique v. 1.

SILUA, V. SILVA Init.

SILVĀNUS, V. SILVANUS.

SILUNCULUS, i, m. 2. (silus) aliquantum silus. Arnob. 3. p. 108. Ergo esse dicendum est quosdam capiones, allunculos, frontones, labuones etc. Alii melius leg. silunculos. V. CILUNCULUS.

SILURUS, i, m. 2. σιλουρος, pluci genae, de quo Plin. 9. Hist. nat. 15. 17. (44). Praecipua magnitudine thynnus. Sunt et in quibusdam amnisibus haud minores, silurus in Nilo, etos in Rhodano, allilus in Pado. et mox. Silurus graustur, ubicumque est, omnia animal appetens, equos nantes saepe demergens. Id. 32. ibid. 10. 43. (125). Siluri fluviatilis, qui et alibi quam in Aegypto, nascitur. — Id. ibid. 9. 33. (104). Ischiadica liberant salsamenta ex siluro infusa clystere. Adde ibid. 10. 43. (125). et 46. (130). ubi de ejusdem usu in medicina egitur. et Ambros. 5. Hexaem. 5. — Apud Juvenal. 4. 32. magna qui voce solebat vendere muncipes fracta de merce siluros. Ex hoc loco Juvenalis colligere licet, silurum in Aegypto parvi pretii piscem fuisse, et inter vulgares cibos. Quare longa a vero abesse videntur, qui Italorum storione fulme putant. V. Harduin. ad Plin. cit. 9. ibid. 15. 17. (44).

SILUS, a, um, adject. σιλλός et σιλλός, σιμός, idem quod silus, silus, h. e. qui naso est sursum versus rependo, chi ha il naso rincagnato: unde galeae quoque a similitudine silae dicebantur, h. e. dalla grandaja dell'elmo ripiegata all'insù. V. Cavendish, App. al Sagg. p. 166. n. 290. Ita Festus p. 340. 13. Müll. Cic. 1. Nat. D. 29. 10. Equos (deos) arbitramur silos, flaccos, frontones, capillos, quae sunt in nobis? V. similem loc. Arnob. in SILUNCULUS. — Hinc Silus, i, n. 2. absolute, substantivorum more genus telli, apud Sil. It. 10. 414. Et silus occiditur, eadem in vestigia telum. Alii tamen leg. silus. V. adnot. ch. Rupertii in h. l. — NB. De cognom. R. V. ONOM.

SILUS, i, m. 2. V. voc. praeced. in fin.

SILVA, ae, f. 1. — a) Ad descriptionem quod attinet, sunt qui sylva scribunt, ex Graeco ὕλη, sed incertis Gifanio, Manut. Dausg., Cellarij, Voss., litteratis Lapidibus et antiqui libris. — Silva apud poetas interdum est trisyllaba per diaeresin, ut Priscian. docet l. p. 546. Putch. Horat. 1. Od. 23. 4. Aurarum et silvae metu. Id. Epod. 13. 3. nunc mare, nunc silvae Threicio Aquilone sonant. Quib. loc. etiam prior syllaba corripitur. Cf. Müller de R. metr. p. 262. — b) Genet. sing. silvae, pro silva, usurpant antiquiores Enn. apud Maerob. 6. Saturn. 2. Silval frondosal. — c) Ratione habita etymij, planius est vocem deducere a Gr. ὕλη, silbante littera initio addita et digammate inserto, quam ab eo quod tradit Isid. 17. Orig. 6. 5. silvam dictam quaal xilvam, quia ibi ligna caeduntur, quum Graeci ξύλον lignum dicant. — Silva est locus arboribus nature ipsa conitus et caeduis, ὕλη (II. bosco, selva; Fr. forêt, bois; Ulup. bosque, foresta; Germ. d. Wald, d. Wäldung, d. Forst; Angl. wood, forest, wilderness).

1.) Proprie. § 1. Generatim. — a) Stricto sensu. Cic. 12. Att. 15. Quam mane me in silvam abstrui densam et esperam. Id. 3. Orat. 5. 18. Locus in medio silva maris et opacus et frigidus. Ovid. Remed. am. 183. sonant silvae mugitibus eiae. Id. Heroid. 18. 107. Arduus proceris spoliatur Gargara silvis. Id. 10. Met. 687. Tempia deum Matris nemorosis abdita silvis. et 6. ibid. 521. In stabula alta trahit silvis obscura vetusta. Id. 3. Amor. 1. 1. Stat tetus et multos incudus silva per vicos. Id. 4. Met. 776. addita

longe Deslagnae et silvis horrentia sara fragosis. *Propert.* 1. 20. 7. Silva umbrosa. *Seneca Herc. Fur.* 836. nigra. *Zucet.* 5. 43. profunda. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 32. 59. (138). Terracina silvis notum scaturit. *Ovid.* 1. *Met.* 475. Silvarum latebras. *Enn. Ann. fr.* 557. *Fahl.* Silvas saltus latebras limesque intonas. *Tibull.* 4. 13. 9. secretis vivere silvis. *Propert.* 2. 15. 29. Solus silvas. *Gronat. vet.* p. 205. 14. *Lachm. Rud.* Silva glaudifera. et *ibid.* vulgaria. *Val. Flacc.* 3. 21. Fatigare silvas. scilicet venando. *Næv.* apud *Non.* p. 95. 27. *Merc.* Saxa, silvas, lapidea, montes dissicia. *Luoghi selvosi.* Sic *Zucet.* 1. 904. co-ficerent silvas, arbusta cremarent. — In silvam ligna ferra. V. LIGNUM. — Ab JCHS silva ditinguitur in caedum et pascuum. *Cojus Dig.* 50. 16. 30. Silva caedus est, ut quidam putant, quae in hoc habetur ut caderetur. Servius eam esse, quae succisa rursus ex stirpibus aut radicibus renascitur, et *moz.* Parca silva est, quae parvulus pecudum destinata est. — b) Latiore sensu dicitur de loco quibuscumque plantis consistit. *Colum.* 7. *R. R.* 9. circa med. Eruere radicales aquatilis silvas, tamquam scripti juocique et arundinales. *Grat. Cyneq.* 46. At pauper rigul contos Alabandicus hortu Cannabias nutrit silvas. — c) In illo *Cic.* 3. *Ferr.* 19. a med. Signa, quae apud te nuper lo silva disposita in divo vidimus. silva est viridarium, ut ait *Ascon.* ¶ 2. Speciatim apud Philosophos silva est materia, quam dicunt primam, eodem sensu, quo *Græce* ὕλη. *Isid.* 13. *Orig.* 3. 1. *Hylen* Græci rerum quamdam primario materiam dicunt, nullo prorsus modo formatam, sed omnium corporum formarum capax, ex qua visibilia hæc elementa formata sunt. — Proinde et eam poetas silvam nomina-verunt; nec incongrue, quia materiae silvarum sunt. *Chalcid.* *Tin.* p. 35. Post Chaos, quam Græci ὕλη, nos silvam vocamus.

II.) Translate. ¶ 1. Metonymice silva sunt ipsae arbores et ligos. *Virg.* 2. C. 26. Silvarumque alas pressos propaginis arcus expectant et silva sua plantaria terra: Nil radice egere aliam. h. e. viles. *Propert.* 1. 14. 5. Et nemus omne aetas intendat vertice silvas. *Stat.* 2. *Theb.* 248. Tura deos fractisque obtundunt limina silvis. *Seneca* *Edip.* 542. Ingens arbor umbra gravi silvas mloores arget. *Aibinov.* 1. 255. Taodem ubi complexa (flamma) est silvas, alimentaque sum-pit etc. ¶ 2. Item una arbor silva dicitur a poetis. *Stat.* 6. *Theb.* 280. de Taniato, qui fat-leolibus undis imminet aut refugit sterilem rapit aera silve. *Martial.* 11. 41. Cedentes oneri ramos silvamque fluentem Vicit. h. e. quercum pondere corporis infestit. ¶ 3. Hyperbole est in illo *Zucani* 6. 205. denamque feras in pectore silvam. h. e. plurima tela infixa. Sic *Sil.* *It.* 4. 619. silvam (telorum) ingentem concussio corpore vibrat. ¶ 4. Et metonymice. *Juvenal.* 9. 12. vultus gravis, horrida sicca Silva comæ. h. e. capilli impesi et implicati instar arborum in silva, et nullo vagoque delibuit. *Maximian.* 1. *Eleg.* 140. de supercilii. Desuper incumbens hispida silva premit. — *Tertull.* *Apolog.* 40. Nonne aequalentem silvam legum novis principa-lum rescriptorum et edictorum securibus truncatis et cædit? *Id.* de *Pudicit.* 16. Ut intelligas quanta securi censure omnem silvam libidinum cædat et eradicet et escandicat. ¶ 5. Item est quæcumque congeries, et prima veluti materia, ex qua deinde quod volumus, secernimus. *Cic.* *Orat.* 3. ad fin. Omnis ubertas et quasi silva dicendi ab Academi ducta est. *Id.* 3. *Orat.* 26. ad fin. Primum silva rerum sententiarumque compa-randa est. hæc formanda filo ipso et genere ora-tionis, illuminanda verbis, varianda sententiis, et *ibid.* 30. Quæ reformatur ad agendum, in officii disceptatione versantur. quo in genere quid rectum faciendumque sit, quaritur: cui loco omnis vir-tutum et villorum est silva subiecta. *Gell.* præf. Quia varlam et miscellam et quasi confusam doctrinam coquisierant, eo titulos quoque ad eam sententiam acquisitissimos lodiderunt. nam-quo atil *Musarum* inscripserunt, alii *Silvarum* etc. Sic *Suelon.* *Grammat.* in fin. Reliquit non

medicrem silvam observationum sermonis anti-quul. ¶ 6. Poetice silva dicitur arbor vel arbo-ras avis, quia tractas a silva. *Auct. Carm.* de *Jona* 97. Una ralis certamen erat caloque fre-toque, Funditur hinc illinc, tremat omois silva sub lectu fluctivago. ¶ 7. Item silva dicitur ipsa silvestres feras. *Grat. Cyneq.* 3. Silves movare. et 65. impellere. Cf. *Zucet.* 5. 966. ¶ 8. Silvas inscripsit *Silius* varia poemata sua lo libros quinque distributa (ut videre est in ejus epistole libro quarto præfixa), vel quia sunt varil argu-menti, ut varis sunt arbores in silva: vel po-tius quia rudia ipsi visa sunt et impolita, et li-gnorum modo ex silva escisorum similia, utpote quæ megam partem extemporali impetu et sub-tilis versibus fusa sicut. De his *Sidon.* *carm.* 9. 227. quod *Papilius* tuus meusque pedum minore rhythmo Pingit gemmas prata silvarum. *Quin-till.* 10. 8. circa med. Diversum est buie eorum vi-tium, qui primo decurrere per materiam stillo quam velocissimo volunt, et sequentes calorem atque im-petum, ex tempore scribunt, hanc silvam vocant. Repetunt deinde et componunt quæ effuderant.

III.) Metonymice. Quomodo differant silva, nemus et lucus, v. sub LUCUS.

SILVANUS, i, m. 2. (silva) Eliam *Silvanus*, ut sita pro silva, in *Inscript.* apud *Orelli.* n. 4957. V. ONOM. — *Silvanus* ¶ 1. Est pro-prie adject., ad silvas pertinet. Hinc *Mars Sil-vanus* apud *Caton.* *R. R.* 83.; et *Silvanus*, dñ silvarum. V. perit *SILVANUS* lo ONOM. ¶ 2. Est etiam idem ac silvanus. *Gloss.* *Lat. Gr.* *Sil-vanus*, κρουνός. V. SILANUS.

SILVATICUS, a, um, adject. (silva) Eliam sil-baticus legitur in *Inscript.* in *Bullett. dell'I-stit. archeol.* a. 1849. CANES ACCEPTESS SILVATICI. — Silvaticus est ad silvam pertinens, silvester, da bosco, selvareccio, ὕλατος. *Cato R. R.* 11. Falces vineaticas ses, scilicet silvas quoque, falces silvaticas quoque, arborarias tres. Adde *Varron.* 1. *R. R.* 22. — Oppoluit sativo et domestico, selvaggio, selvatico. *Cato R. R.* 8. Laetus sil-vatica. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 8. 22. (70). Clals muris silvatici, *Varro* apud *Non.* p. 555. 31. *Merc.* Soes silvaticos in montibus sectari vena-bulo aut cervos.

SILVESCENS, entis, particip. V. voc. seq. SILVESCO, la, ere, n. 3. (silva) Part. Silve-scens II. — Silvesco est lo silvam abire, sil-vestres et infructuosas arbores fieri, nimis ra-morum ubertate luxuriari, ὕλομανέω, ἀπολοχόμο-μαι (It. farsi selva, imboscire; Fr. pousser trop de bois; Hisp. enselvarse, emboscar mucho ó demasiado; Germ. Wild wachsen, verwildern; Angl. grow wild).

I.) Proprie. *Cic.* *Senect.* 15. a med. Vitem ferro amputans coeret ars agricolarum, na sil-vescat sarmentis, et lo omnes partes nimis fun-datur. *Colum.* 4. *R. R.* 11. Nec peti, vitem su-pervacuis frondibus luxuriantem silvescere.

II.) Translate. *Arnob.* 3. p. 109. Capilli sil-vescentium crinium velleribus involuti. — Fi-gurate. *Ambros.* *Ep.* 45. Paradisus silvescens plarimarum optulorum plastris. *Augustin.* *De dial.* 10. Equivoce ubi ambiguitatem perplexio prope infinita silvescit. *Id.* 2. *Civ. D.* 18. Unde talia vitia silvescerent. *Id.* 2. *Confess.* 1. Silve-scere ausus sum variis et umbrosis amoribus.

SILVESTER, tris, tre, adject. et SILVESTRE, adverb. V. voc. seq.

SILVESTRIS, a, adject. (silva) Alia forma sil-vester, is, e, apud *Petron.* *Sat.* 131. *Bichelar.* Dignos amore locus: testis silvestris aedon At-que urbana Proen. ubi tamen alii leg. silves-ter. Adde. *Colum.* 1. præf., *Plin.* 14. *Hist. nat.* 16. 19. (140), *Gronat. vet.* p. 44. 14. et p. 75. 7. *Lachm.-Rud.* et *Senec. Hippol.* 460. — Eliam silvestris, a, um, la *Inscript.* apud *Orelli.* n. 4990. SILVANUS SILVESTRO SACRVM. Adde *Inscript.* *Neapoli.* 1515., 1550., 5508. — Genet. plur. silvestrum pro silvestrium apud *Acc. trag.* 256. *Ribbeck.* — Comp. Silvestrior 2. — Silvester est silvam habens, arboribus abundans, ὕλων (It. boscosa, selvoso, silvestre; Fr. de forêt, boisé, couvert de forêt; Hisp. cubierto de borques,

selvoso, silvestre; Germ. zum Walde gehörig, waldig; Angl. woody, wild).

¶ 1. Genera-tim. *Varro* 1. *R. R.* 12. 1. Silvestris mons. *Sic Cic.* 2. *Nat. D.* 53. 132. Montes vestili aliqua silvestres. *Id.* *Amic.* 19. 69. Locis montuosis delectatur atque silvestribus. *Id.* *Brut.* 74. a med. locuta et silvestria via. *Liv.* 27. 26. Tumulus silvestris. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 10. 19. (65). Silvestris regio tam variis arboribus, et etc. et *ibid.* (61). tractu. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 186. Sil-vestrem asinus et ferro mitiget agrum, *Ovid.* 13. *Met.* 815. silvestri nata sub omnia Mollia fraga leges. ¶ 2. Speciatim est in silvis nas-centis: cui opponitur sativus, agrestis, domesti-cus. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 16. 15. (41). Silvestre mel. *Id.* 18. *ibid.* 12. 30. (121). faba. *Id.* 8. *ibid.* 41. 63. (153). rosa. *Id.* 16. *ibid.* 27. 50. (114). malus. *Id.* 15. *ibid.* 13. 12. (42). pruna. *Id.* 21. *ibid.* 7. 18. (35). Silvestria omnia odora-toria sativa. *Id.* 16. *ibid.* 27. 50. (110). Silves-triora omnia tardiora. et 22. *ibid.* 25. 71. (156). Est et altissim genus ejus silvestris, odore gra-vi. *Id.* 8. *ibid.* 21. 30. (74). Silvestras lauri majore-agrestibus. *Propert.* 3. 7. 51. Silvestre uber. h. e. lupæ mamma. *Val. Flacc.* 8. 252. silvestria præmia. h. e. præda et venatione in silvis. ¶ 3. In silvis degens, boschereccio, selvaggio, selvatico: et refertur etiam ad mores agrestes, rusticos, a deliciis alienos. *Petron.* *Sat. loc. cit.* silvestris aedon Atque urbana Procon. Alii leg. silvester. V. ACER adject. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 12. 17. (77). Sphlor, silvestra oumen accoleotum. Alii aliter leg. *Zucet.* 5. 967. Consecta bantur silvestria sacra ferarum. *Cic.* 2. rep. 2. 4. Silvestris belua. *Liv.* 44. 6. materla. *Cic.* 5. *Tusc.* 27. ad fin. Bestia frigida, famens, montivago atque silvestres curas lustrationesque patulosus. *Id.* *Col.* 11. 26. coetlo Lupercorum. *Calull.* 64. 279. dona. *Virg.* 1. *Ecl.* 2. Silvestrem tenui Musam medi-tarls arena. h. e. carmen rusticum et pastore. *Sic* *Zucet.* 4. 390. Fistula silvestrem ne cuset fandere Musam. *Horat.* *Art. P.* 390. Silvestres homines etc. Cædibus et victu sædo delerunt Orpheus. *Seneca Hippol.* 461. Truculentus et sil-vester et vltis inscius Tristem juvenem colla. *Zu-cet.* 5. 1215. Silvestre bellum. — Hinc

Silvestre, adverbiorum more, est idem ac ru-stice. *Manil.* 3. 39. Quia etiam ritus pacorum-que et Pana sonentem lo celamus Scola me-moret telluris creatus: Nec silvis silvestre canit.

Silvestria, tum, n. plur. 2. absolute, loca sil-vestris. *Liv.* 88. 49. An culta es silvestribus fa-cere potui. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 7. 33. (70). *Clymaus* a rega herba appellata est - silvestri-bus et montuosis oecens. Adde *Gronat. vet.* p. 56. 3. et p. 86. 31. *Lachm.-Rud.* — NB. De nom. propr. V. ONOM.

SILVESTRUS, a, um, V. voc. præc. inlt. SILVICÆDUS, a, um, adject. (silva et cædo) qui silvas cædit, chi taglia boschi. Absolute *Chal-cid.* *Tim.* p. 36. Brant pastores et silvicædi cateri-que hujusmodi. Expectares silvicædi, ut lapicida.

SILVICOLA, a, coram. gen. 1. (silva et colo) silvarum incolæ, habitator de boschi, ὕλωντοίκος. *Propert.* 3. 11. 34. puelle Oculæ silvicolis anpta dedere vltis. *Virg.* 10. *En.* 551. Silvicola Pau-nos. *Ovid.* 4. *Fast.* 746. Silvicotam tepido lacte precare Psida. *Capell.* 7. p. 237. Tellusres silvi-colæque divi. Adde *Næv.* et *Acc.* apud *Macro-b.* 6. *Sat.* 5.

SILVICOLENS, entis, adject. (silva et colo) qui silvas incolit, silvicola. *Inscript.* in *Corp. Inscr.* *Lat.* 2. 2660. ΕΥΘΥΡΥΜ ΣΙΛΒΙΚΟΛΕΤΗΝ ΕΥΘΕΝΤΕΣ. SILVICOMUS, a, um, adject. (silva et comia) qui tectus est silvis seu arboribus tamquam comis. *Incert.* poeta apud *Mar. Victorin.* 4. p. 2592. Putsch. Idem forte per arduum Montis silvicomi nemus.

SILVICULTRIX, tricis, f. 3. (silva et colo) sil-vicola, ut *Cerva silvicultrix*, *Calull.* 63. 71.

SILVIFRAGUS, fræga, frægum, adject. (silva et frago) silvas frangens. *Zucet.* 1. 214. ris venti montes supremos Silvi-fragis vasal flabris.

SILVIGER, gëra, gërum, adject. (silva et gero) silvam gerens, silvovus. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 3.

26. (43). Hyrcani montes silvigeri ab Aquilonis tantum parte sunt. *Inscript.* apud *Murat.* At. 13. Silviger Deus. Verum cl. *Orelli*, ad n. 1488, repugnans *De-Vit.* suspectam dicit, nescio qua ratione ductus.

SILVOSUS, a, um, adject. (silva) silva vel arborum densitate obsitus, selvoso, boscoso, ὑλῶδης.

1.) Proprie. *Liv.* 9. 2. Sallus dum alii, angustii silvosique sunt. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 5. 11. (23). Superiores rami emicant silvosa multitudine. *Filiv.* 8. 1. ad fin. Crebrae arbores et silvosae. *Apul.* 7. *Met.* Silvosa nemora. *Augustin.* in *Ps.* 95. 5. locum.

11.) Translata. *Augustin.* 13. *Confess.* 19. Exstipula silvosa dumeta avaritiae. — Absolute silvosa plor. neutr. sunt silvosa loca. *Augustin.* in *Ps.* 70. serm. 2.

SILVULA, ae, f. 1. diminut. a silva, parva silve, boschetto, selvetta. *Colum.* 8. *R. R.* 15. Vel in silvula tamericum aut scirporum frutelia immorari. *Sidon.* *carm.* 9. 229. de Statio. pedum minore rhythmo Pingit geminea praeta silvulam. *V. SILVA.*

SILYBUM, i, n. 2. σιλύβιον, herba chamæleon albo similia, æque spinosa: lacteum sucum habet, qui densatus in gummi aumitur cum melle præcipueque bilem urabit (*Gundelia Tournefortii* Linn.). *Plin.* 22. *Hist. nat.* 22. 42. (85). et 26. *ibid.* 7. 25. (40). At *Silligius* leg. utrobique *silybum*.

SIMA, æ, f. 1. (simus) in architectura est supremum coronæ membrum obtusius et hebetius, insular nati caprerum (unde nomen) quod Itali goia diritta et etiam sima vocant, ut cymatium gola rovescia, σινιτισ. *Filiv.* 3. 3. ad fin. Insuper coronas simas, quas Graeci σινιτισ dicunt, faciendæ sunt, aliores octava parte coronarum altitudinis. *Inscript.* apud *Gruter.* 207. col. 1. INSVPER SIMAS PICTAS FERRO OFFICITO.

SIMATUS, a, um, particip. *V. SIMO.*

SIMRITO. *V. SIMIFU.*

SIMIA, æ, f. 1. et Simius, i, m. 2. (simas) animal, hominibus figuræ proximum et hominum gestus imitans, idemque turpissimum, sine cauda. nam caudatum cercopithecos dicitur: a simus, quia pressa est naribus. Multe et mira de eo *Plin.* 8. *Hist. nat.* 54. 80. et 11. *ibid.* 14. 100.

1.) Proprie. — a) Simia, σιμῖος (It. bertuccia, scimmia, simia; Fr. singe, guenon; Hsp. mono; Germ. d. Affe; Angl. ape, monkey). Usurpetur tam de mare quam de femina. (*V. Serg. expl.* in *Donat.* p. 494. 27. *Heil.*) *Ennius* apud *Cic.* 1. *Nat. D.* 35. 97. Simia quam similla, turpissima bestia, nobilis (Cf. *Seren. Sammon.* c. 45. 1.) Adde *Plaut.* *Mil. glor.* 2. 2. 7. et *Rud.* 3. 1. 6. et *Quintil.* 5. 11. 30. — b) Simius, Itelica scimmione, scimmionio, bertuccio. *Phædr.* 1. 10. Tum index inter illos edit simius. *Martial.* 14. 202. Callidus emissit eludere simius hastas. *Claudian.* 1. in *Eutrop.* 303. hominem simulator simius oris. Cf. *Quid.* 14. *Met.* 92. et seqq. In deformem viros animal mutavit (*Jupiter*) ut idem dissimiles homines possent similesque videri.

11.) Translata. ¶ 1. Dicitur de nimis studioso et inepto imitatore. — a) Simia apud *Plaut.* *Most.* 4. 2. 4. Vides ut festidit simia! Sic *Plin.* 1. *Ep.* 5. Rusticom insectatus, atque etiam Stoicorum simiam appellat, et *Capitolin.* *Maximin.* jun. 1. Talianus dictus est simia temporis sui, quod cuncta imitatus esset. *Sidon.* 1. *Ep.* 1. Oratorum simia. — b) Simius apud *Horat.* 1. *Sat.* 10. 18. quos neque pulcher Hermogenes umquam legit, neque simius Iste, et *Seneca* 4. *Controu.* 26. ad fin. Quid putas, alevat, Argentarium esse? Cestii simius est. Fueret enim Argentarius Cestii auditor, et erat imitator. ¶ 2. Est etiam convicium, villis, nequam et turpis hominola. *Labe.* apud *Charis.* p. 84. *Putech.* Simium deamere occipit, *Afran.* *ibid.* Quid est hic simia, qui me hodie ludificatus est? *Cæli.* ad *Cic.* 8. *Fam.* 12. Malui collegæ ejus me obligare, quam illius simia vultum subire.

SIMIDALA, æ, f. 1. σιμιδάλης, idem ac similia, *Gloss. Gr. Lat.* Σιμιδάλης, similia.

SIMIL. *V. SIMILIS* init.

SIMILA, æ, f. 1. σιμιδάλης vel σιμιδάλης, fior di farina, oss farinae triticeæ. *Cels.* 2. 1. ante med. Plus alimentum est in pane, quam in ullo alio. Firmius est tritico, quam millium. Ex tritico firmissima siligo, deinde similia, deinde celi nibili ademptum est, quod αὐτόπυρον Graeci vocant. *Martial.* 13. 10. cuius lemma *Similia ex tritico*. Nec potius similia dotes numerate, nec usus: Pistori toties quum sit et apta cocco. Adde *Apic.* 7. 11. et *Fulgat. interpr.* *Gen.* 18. 6.

SIMILACEUS, a, um, adject. (simila) idem ac similegineus. *Translate Rufin.* *Interpr.* *Orig. Homil.* in *Lev.* 2. n. 4. ad fin. Panis similaceus oleo subactus.

SIMILAGINARIUS, a, um, adject. (similago) ad similitudinem pertinens. *Inscript.* in *Bullett. dell'Istit. archeol.* a. 1840. p. 10. (*Corp. Inscr. Lat.* t. 1017.) Pistor similaginerius, di pane fatto di fior di farina o di pan buffetto.

SIMILAGINEUS, a, um, adject. (similago) ex similagine factus, ut Similagineus panis, apud *Senec. Ep.* 119, ubi alij rectius leg. siligineus. Adde *Fulgat. interpr.* *Eccli.* 39. 31.

SIMILAGO, gnis, f. 3. (simila) idem ac simile. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 10. 20. (89). Similago a tritico sit laudatissima. Ex Africo justum est a modio redite semodius et pollinis sextarius quinque. Ita eutem appellant in tritico, quod forem in siligine. Hoc aratis officia charitatemque oluunt. Præterea secundarii sextarios quatuor surfurumque tantumdem. Penis vero e modio similaginis CXXII. (pondo seu libræ), e penis modio CXVII. Adde *Caton.* *R. R.* 75. *Ambros.* in *Zuc.* 8. § 49. et de *Cain* et *Abel* 1. 8. — *Fulgat. interpr.* *Eccli.* 35. 4. Offerte similaginem. h. e. sacrificium, cuius pars erat similia. Adde 38. 11.

SIMILARIO. *V. SMILARIA.*

SIMILATIO, gnis, f. 3. (similo) actus simileandi. *Boeth.* 3. in *Porphy.* p. 78. Quorum naturam et similitudinem continet.

SIMILATUS, a, um, particip. *V. SIMILO.*

SIMILE. *V. SIMILIS.*

SIMILEGENUS, a, um, adject. (similis et genus) qui est similis generis. *Absolute Cæli.* *Aurel.* 2. *Acut.* 19. 115. Admiscere sibi similigena. *V. PEPLUM.*

SIMILIS, e, adject. Simil pro simillis, per syncope, est *Neu.* apud *Non.* p. 224. 25. *Mer.* Pol haud perasitorum aliorum simil est. Ita *Ribbeck.* *Coroll.* ad *Comic. Rom.* fr. p. XVI. et *Ritschl.* op. 2. p. 331. et 617. Sed potius ibi cum *Nonio* legend. simile est, neutr. pro mascul. *V. infra.* Fortasse olim simil' est vel similit', ut alij leg. *Nonium* secutus est *Forcellinus*. Ceterum simil' pro simul *V. in SIMUL.* — Ratione habite etymii, alij et recentioribus conjungunt cum imitor; alij ducunt a Skr. sama, idem, par, unda et Gr. (ἴμα) ὁμοιος et ὁμαλος, equalis, et etiam Lat. simul, semel, simplex et singulus derivent. — *Comp.* Similior 1. 1.º a, 3.º a, b; Sup. Simillimus 1. 2.º b, 3.º b, et ἀρχαῖος simillimus et simulus. *V. Ciceron.* *Fig.* t. 2. 1. 14. et *Plaut.* *Asin.* v. 241. *Flecheisen* *Irut.* *Misc.* p. 38. — Similis est qui cum aliquo similitudinem habet, parlia, æqualis, geminus, consimilis, ὁμοιος (It. somigliante, simile; Fr. semblable, pareil; Hsp. semejable, semejante; Germ. ähnlich, gleich; Angl. similar, like, resembling). ¶ 1. Universim. — 1.º) Absolute. — a) De personis. *Quintil.* 11. 1. 102. Paras eos magis quam similes. *Plaut.* *Mil. glor.* 2. 6. 48. Pro di immortales! simillorem mulierem Magique eandem non reor. *Horat.* 4. *Od.* 5. 23. Laudantur simili prole puerperæ. — b) De rebus. *Plaut.* *Amph.* 1. 1. 111. Quodam formam cepi huius in me et stetum. Decet et facta moresque huius habere me similes item. Adde *Mem. prol.* 19. *Ter. Phorm.* 2. 1. 34. Ecce similia omnia omnes congruant. *Cic. Rosc. Am.* 40. extr. Par est evarile, simillis improbitas, eadem impudentia, gemina audecla. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 35. 52. (106). Cantus columbarum similis estque idem. *Quintil.* 7. 8. 7. Simile et majus atque et par et minus. — Neutr. plur. substantivorum

more. *Id.* 1. 5. 69. Sic ignavi et crepti et similia. *Id.* 2. 2. 46. Latitatio, metus, similia. *Id.* v. 8. 19. De philosophia, de re publica, similibus. — 2.º) Cum Genetiv. — a) De personis. *Neu.* apud *Non.* loc. supra cit. Pol haud parasitorum aliorum simile est. h. e. similia. *Plaut.* *Amph.* 2. 2. 226. Ecquis alius — qui mei similia siet. *Id.* *ibid.* 1. 1. 128. deos esse tui similes putes? *Id.* *ibid.* nimis simile 'at mei. *Id.* *Asin.* 1. 1. 53. volo me patris mei similem. Adde *ibid.* 3. 3. 91. *Ter. Adelph.* 3. 3. 57. Similis majorum suorum. *Id.* *Eun.* 2. 3. 21. virginum nostratum. *Id.* *ibid.* 3. 2. 43. domini. *Lucr.* 4. 1218. similia existere avorum (nati) Possint et referant proavum sæpe figuras. *Cic.* 2. *Nat. D.* 61. 153. Virtutes, e quibus vita beata existit par et similes deorum. *Id.* 1. *ibid.* 28. 77. Est vita tanta naturæ, ut homo nemo velit nisi hominis similes esse. *Id.* 7. *Ferr.* 12. 30. *Orelli.* Similis patris. *Alij leg.* patri. *Id.* *Amic.* 14. 30. sui. *Id.* *ibid.* 95. 94. multi Gualthorum. *Id.* 1. *rep.* 43. 67. Ius magistratu privatorum. *Horat.* 1. *Sat.* 4. 86. huius quoque Capri neque Sulci. *Liv.* 1. 20. plures Romuli quam Numæ. *Tac.* *Germ.* 4. tantum sui gens. *Val. Max.* 9. 14. n. 2. *Meagenis.* *Cic.* *Brut.* 13. a med. Rhodii seniores et Atticorum similliores. *Nepos.* *Datam.* 9. Elegit corpora et statura simillimum sui. — b) De rebus. *Plaut.* *Mil. glor.* 3. 1. 105. Hæc atque huius similia alia dema multa mulierum. *Ter.* *Eun.* 3. 3. 42. Ebo: nonne hoc monstri simile 'at? *Id.* *ibid.* non par questo proprio an destino? *Lucr.* 5. 530. nec manet ulla sui alius res. *Cic.* 3. *Fin.* 15. ad fin. Dolorem, morbum, sensuum amissionem, paupertatem, ignominiam, similia horum. *Id.* 1. *rep.* 36. 56. Quid habet illius carminis simile hæc oratio? *Id.* *ibid.* Fabularum similia. *Id.* 12. *Fam.* 5. Id eo facilius credebatur, quia simile veri videbatur. *Alij leg.* vero. *Id.* 2. *Orat.* 19. 80. Narrationem habent veri similem esse et eperant. Adde *Cels.* apud *Quintil.* 2. 15. 32. *Plaut.* *Asin.* 1. 3. 63. Non tu scis? hic noster quæstus aucupii simillimus est. *Id.* *Bacch.* 4. 8. 52. Simillimus lippi oculi servus. *Id.* *Cist.* 1. 19. 83. meretris fortunati oppidi. *Cic. Rosc. Com.* sub fin. Simillima et maxime gemina societas hereditatis est. *Id.* 5. *Tusc.* 4. 11. Quid esset simillimum veri. *Ovid.* 15. *Met.* 201. pueri simillimus ævo. — 3.º) Cum Dativo. — a) De personis. *Ennius* apud *Cic.* 1. *Nat. D.* 35. 97. Simile quam similia, turpissima bestia, nobis. Adde *Afran.* apud *Sueton.* vit. *Terent.* *Plaut.* *Capl.* 8. 4. 50. Similes omnes tibi. et *Pæn.* 3. 2. 36. malo, et *Truc.* 2. 6. 24. æquid tibi puer? *Catull.* 61. 221. Similis patri suo. *Sall.* *Cat.* 14. Par similisque ceteris. Adde *Cat.* 14. *Cic.* 4. *Acad.* 37. 118. (2. pr.). *Democritus* huius la hoc similia, uberior in ceteris. *Horat.* 1. *Od.* 23. 1. Vitas hincque ma similia, *Chloe.* *Id.* 2. *Sat.* 5. 92. multum simills melusati. *Ovid.* 3. *Met.* 652. Simills dent. *Id.* 2. *ibid.* 501 cognoscenti. *Liv.* 3. 65. ductuant, *Quintil.* 11. 2. 32. legenti. *Id.* *ibid.* 46. ediscanti. *Id.* *ibid.* 47. cogitantibus et dubitantibus. *Virg.* 1. *Æn.* 593. Os humerosque deo similla. *Liv.* 3. 65. Si similes scillo tribunos haberet. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 12. 10. (51). Similes quidem (genitos) allos ævo et ei geminis quoque alterum patri, alterum matri, annoque post genitum majori similem fuisse ut geminum; quasdam sibi similes semper parere, quasdam vito, quasdam nulli, quasdam feminam patri, marem sibi. *Quintil.* 5. 10. 24. parentibus ac maioribus suis. *Plaut.* *Men.* 5. 9. 29. Nam ego hominem homini simillorem nunquam vidi alterum. *Fulgat. interpr.* *Eccli.* 13. 19. Omnis homo simili sibi sociabitur. — b) De rebus. *Ter.* *Eun.* 3. 2. 15. Perputera credo dona, haud nostris similia. *Lucr.* 5. 435. Nec simills nostri rebus rex ulla videri. *Cæs.* 7. *D.* G. 77. Quid illi simile bello fuit? *Cic.* 9. *Fam.* 21. Quid simile habet epistola aut iudicio aut contentioni? *Horat.* *Art.* P. 254. Primus (iambus) ad extremum simills sibi. *Rutil.* de fig. sent. 2. § 1. Velitæ se simillæ esse illius facili et moribus? *Cl.* *Nepot.* *Chabr.* 3. extr. *Liv.* 10. 20. Ea quamquam similla veris erant, certius tamen exploranda ra-

tus. Quintil. 2. 4. 2. Argumentum quod falsum, sed vero simile comœdia lingunt. *Plaut. Men.* 5. 9. 30. Neque aqua aqua, neque tacte est tacti, creda mihi, utquam similis. *Liv.* 4. 31. Similitudo omnia casibus quam urbi. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 120. Vahemens et liquidus proqueque similis animi. *Liv.* 26. 49. Simillima media verba. — *Id.* 3. 40. Oratio fuit precibus quem Jurgio similis. pro similior. — 4. Cum Genetivum et Dativum lo eadem constructione. *Plaut. Amph.* 2. 1. 54. Neque hoc tacti magis est simile, quam ille ego similis est mel. *Cic.* 2. *Nat. D.* 50. extr. Plestri similes linguam nostris solent dicere, chordarum deotes, naves cornibus iis, qui ad nervos resonant in canibus. *Id.* 1. *ibid.* 32. 90. Nec intelligo cur malititer Epicurus deos hominum similes dicere, quam homines deorum. Quæres quid intersit, si eandem hoc illi simile est, esse illud hunc etc. *Zuerer.* 4. 1207. Tum similes matrum matero similes sunt, ut patribus patrio. — 5. Cum Accusativum, et præp. inter, et aliquando cum duplici constructione. *Cic.* 3. *Orat.* 54. 206. Aut quem paribus paria referuntur, aut quæ eunt inter se similia. *Quintil.* 12. 10. 22. Similes homines inter se. *Id.* 9. 2. 51. Res inter se similes. *Ovid.* 13. *Met.* 835. Inter se similes, vix ut disciscere possis. — *Cic.* 1. *Legg.* 10. 29. Nihil est unum aut tam simile, tem par, quam omnes inter se similes, sed non etiam prioribus. — 6. Item cum præpos. in. *Apul.* 10. *Met.* Puella in dem Junonis speciem similes. *Cl. Tac.* 2. *Ann.* 39. Dissimilis in domiciliis. — 7. Cum particulis atque, ac, ut si, tamquam si. *Cæs.* 7. *B. G.* 38. Ut simili ratione, atque ipse fecerit, nos infuriam persequantur. *Cic.* 5. *Ferr.* 83. in fin. Si docere via, aliquid ab isto simile in estimatione atque a ceteris esse sectam. *Id.* 4. *Fin.* 12. a med. Nec, si sapiens ad tortoris sculeum a tyranno ire cogatur, similem habeat vultum ac si ampullam perdidisset. (*Alit leg.* et si. *V. SIMILITER.* *Id. Senec.* 6. 17. Similes sunt, ut si qui gubernatorem in navigando agere nihil dicent. *Id.* *Divinat.* 64. 131. Similes sunt dii, et ea obis obijciunt, quorum nec scientiam, neque explanationem habemus, tamquam si Pœni aut Hispani in sensu nostro loquerentur sive interpretæ. — 2. Dicitur de effigie picta aut sculpta, aliquis faciem referentem. *Id.* 1. *Tusc.* 15. 34. Phidias vel similem speciem inclusit in clypeo Mithrææ. *Id. retratto di se stesso.* et *Juvenal.* 2. 6. Si quis Aristotelem similem vel Pittacum emitt. *Stat.* 3. *Silv.* 3. 200. Te lucide iare, Te similes doctæ referet mihi tunc cæcæ, et 1. *ibid.* 1. 100. Appellæ cupere te scribere cæcæ, Optassetque nova similem te potere templo Attilæ, Etal, senlor, Jovis, et 2. *ibid.* 7. 110. Vultus, qui simili potatus auro Stratis præmit. *Ad. de Martial.* 1. *tit.* et 9. 104. — 3. Similes numeri quinque dicuntur, tradit *Capell.* 7. p. 249. — 4. Simile est, enique pro similis est. *V. Igit.* — Hinc

Simile, id, n. 3 absolute, substantivorum more, similitudo, similitudinē. — 1. Est oratio traducens ad rem quamplurimam aliquid ex re dispari simile. *Cic.* 3. *Fin.* 14. 40. Utatur similis, ut si colubum iani esset etc. et *ibid.* 16. 54. Ab his hoc simile ponitur. Ut enim, loquuntur, et etc. et 4. *ibid.* 27. a med. Ecce aliud simile dissimile. Ut enim, inquit, gubernator neque peccat etc. *Capell.* 5. p. 158. Argumentum a simili. *Fronto* 1. *ad Antonin.* *Inup.* (edente iterum *A. Maio*) *Ep.* 3. Vidi pullulos tnos tam simili facie tibi, ut nihil sit hoc simili similis. *Quintil.* 7. 1. 61. Nec improbum sit pro simili accipi, quod plus sit. *V. SIMILITUDO.* — 2. Simile casibus apud Rhetoras figura est, quam Græci ὁμοεικωνισμός dicitur. *Capell.* 5. p. 174. — 3. Similia determinatione est figure eadem, quæ Græci ὁμοεικωνισμός. *Aquil.* de figur. § 26.

Simile, edverbiorum more. — Comp. Similiter; Sup. Simillime. — Simile est idem ac similiter. *Cic.* 4. *Acad.* 5. 14. (2. pr.) Simile vos quum perturbare, ut illi rempublicam, sic vos philosophiam bene iam constitutam vellitis etc.

Orellius tamen cum plerisque leg. similiter. *V. SIMILITER.* *Id.* 2. *Tusc.* 23. 54. Ut onera contentis corporibus facilius feruntur, remissio opprimunt: simillime animus latione sua depellit depressum omnem ponderum; remissio autem sic urgetur, ut se nequeat extollere. *Phædr.* 5. 5. Acclamat populus, scurræ multo similis Imitator. — Cum partic. atque. *Cic.* 1. *leg. Agr.* 4. ad fin. Hic tamen excipit Pompejum: simillime atque in illa tege, qua peregrini Roma ejiciuntur, Glaucippus excipitur. — *NB.* De cognom. *R. V. ONOM.*

Homonym. — 1. Differunt par et simile. Par est, qui tantumdam habet: similis, qui proxime accedit. *Liv.* 45. 43. Hærente adhuc memoria Macedonici triumpho L. Ancilius triumphavit de rege Gentio. Similia omnia magis visa hominibus, quam paria. *Slo Quintil.* 10. 1. 102. T. Livius immortalis illem Sallustii velocitatem diversis virtutibus consecutus est. Nem mihi egregie dissimile videtur Servilius Nonieus parer eos magis, quam similes. *V. Pithcum* ed *Curt.* 5. 5. 7. *Poppa*, op. cit. ad v. par hæc habet: Par respicit plerumque aetatem ac dignitatem, vero mores; similis inores magis et corporis formam. Sed et, aliam *Cic. Rosc. Am.* 40. in fin. *Pallad.* 5. *R. R.* 4. 2. Similis solditatu pollicis. *h. e.* æquale. — 2. Inter illius similis et illi similis hoc interest, loquit *Isid.* 1. *Differ.* 309. et *App.* n. 104., quod illius similis ad mores refertur, illi similis ad vultum. Ceterum de regimine casuum hæc apudmedverenda subjungimus. *Cicero* et antiquiores in animalium, hominum præsertim et deorum, similitudine potanda longe sapienter Genetivum usurpent. De rerum vero similitudine idem adeo promissive Genetivum et Dativum utantur, ut in eodem loco uterque occurrat, ut 2. *Nat. D.* 50. 149.; quod fecit in hominibus *Lucret.* 4. 1211. et 1212. Sunt tamen certa vocabula, in quibus alterutro casu præferatur, ut veri similis semper a *Cic.* dicitur. Videtur alia hæc super re apud *Madvigium*, in adnot. ad *Cic. H. de Fin.* p. 623. et seqq.

SIMILITAS, stis, f. 3. (similis) idem ac similitudo. *Cæcili.* apud *Nom.* p. 176. 33. *Merc.* *Vlde* Demos, hominis quid ferit morum similitudo. — In plur. num. *Vitruv.* 2. 9. ante med. Non potest id robur, quod ables, nec expressus, quod ulmus, nec cetera easdem habent inter se naturæ rerum similitates. proprietate simili.

SIMILITER, adverb. (similis) Similiter per contractionem *P.* apud loco. — Gradus *P.* in SIMILE. — Similiter est cum similitudine, similitudine, pariter, item, æque, con simiglianza, partimente, simigliantemente, medesimamente, çmois. — 1. Absolute. *Plaut.* 1. 2. 36. Age, ma aspicis: æquid assimulo similiter? *Cic.* *Brut.* 66. 233. Omnia fere ut similiter etque uno modo dicerentur. *Id.* 3. *Orat.* 54. 206. Et illa, quæ similiter desolant, aut quæ cedunt similiter. *Id.* 2. *ibid.* 16. sub fin. Qui ceteram rerum genere ipsa didicerunt, reliqua non incommode persequuntur. similiter arbitror in hac ratione dicendi. — 2. Cum Dativo. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 25. 30. (86). Aranei parant vermiculos ovæ similes etc. similiter bis et scorpiones terrestres, vermiculos avorum specie perunt. — 3. Post se easdem particulas, quæ similis, regit. *Cic.* 1. *Off.* 25. 67. Similiter facere eos, qui contendunt etc. ut si neutra certarent etc. *Id.* 3. *Nat. D.* 3. extr. Similiter fecis ac si me roges, cur etc. *Id.* 1. *Phil.* 3. 9. Neque vero illum similiter atque ipse eram, commotum esse vidi. — 4. Similiter et, pro ac vel ut, quidam recte leg. 2. *Fin.* 7. a med., quod alii exemplis confirmat *J. A. Goerenzius.* *V. Ciceronis loc. cit.* ex 4. *Fin.* 12. in SIMILIS et quæ ad h. l. adnotat *Madvigius*.

SIMILITUDO, inis, f. 3. (similis) species, forme eadem, imago, collectio, exemplar, çmois; (It. somiglianza, medesimilità, conformità, similitudine; Fr. ressemblance, analogie, parité, similitude; Hisp. semejanza, similitud; Germ. Ähnlichkeit; Angl. resemblance, analogy, si-

militude); occurrit autem vel absolute, vel cum Genetivum et rarius cum Dativo, vel cum Accus. et præp. inter, vel Abbl. et præp. cum.

I.) Proprie. — 1. Generalis. *Cæs.* 7. *B. G.* 73. Id ea similitudine floribus illium appellaret. *Id.* *ibid.* 5. Bi similitudine armorum nostros perterruerunt. *Cic.* 5. *Fin.* 24. 69. Gloria habet formam honestatis et similitudinem. *Id.* 3. *Off.* 4. 16. Similitudinem quendam gerbant speciemque sapientum. *Id.* 7. *Phil.* 2. a med. Nos ab incunite ætate studiorum societate similitudoque conjuncti. *Id.* 2. *Orat.* 87. 356. Hæc ara tota dicendi, sive artis imago quedam est et similitudo, habet bene vim, ut etc. *Id.* *Brut.* 16. a med. Est nonnulla in illa etiam later ipso similitudo. *Id.* 2. *Nat. D.* 64. a med. Ut ecrecamur in venando ad similitudinem bellæ disciplinæ. *Cæs.* 3. *B. C.* 48. Genus radicis, quod adistum facile multum inopia levebat. *Id.* ad similitudinem pœnis efficiebat. *Fellej.* 1. 17. 5. Similitudo ingenuorum. *h. e.* similia ingenia. *Id.* 7. *Att.* 2. Accedere ad similitudinem rei. *Seneca Ep.* 84. Si cuius in te comperebit similitudo. *Sell.* *Cat.* 6. Vel ætate vel curæ similitudine petres adpellebentur. *Cic.* *Amic.* 21. in fin. *Id.* lectuor (bestias) eam quædam similitudine emoris humani. *Id.* 2. *rep.* 32. 66. Imperit genus proximum similitudini regis. *h. e.* regni. *Id.* *Amic.* 14. 50. Nihil est, quod tam alliciat quam amicitiam similitudo. *Id.* 1. *Nat. D.* 34. 96. Ad similitudinem Deo propius eccebat unaque virtus. *Id.* 1. *Legg.* 8. 25. Est hominibus cum Deo similitudo. *Tac.* *German.* 23. *Humor* in quædam similitudinem vni corruptus. — In plur. num. *Cic.* 2. *Tusc.* 23. 54. Sunt quædam enim similitudines cum corpore. — 2. Specialis apud Rhetoras est oratio traducens ad rem quamplurimam aliquid ex re dispari simile, ut *Id.* 4. *Herenn.* 45. 59. dedit. Item locus et sedes argumentorum: quod dicitur locus a simili. *Id.* *Top.* 10. et 2. *Orat.* 40. De his *Quintil.* 8. 3. a med. Præclare ad Inferendam rebus lucem repetæ sunt similitudines: quærum alie sub, quæ probationis gratia inter argumenta ponuntur, alie ad exprimendam rerum imaginem compositæ. *Cl.* 9. 1. 31. et *ibid.* 2. 2. Adde 8. 6. 4. et *ibid.* 49. — 3. Hinc est comparatio, parabola. *Cic.* 1. *rep.* 40. 62. Ut omittam similitudines. *Quintil.* 5. 11. 1. Nostri fere similitudinem vocari maluerunt, quod est illis παραβολή dicitur. Adde *Hieronym.* 3. in *Matth.* 18. *Vulgat. interpr.* *Luc.* 6. 39. Dicebat illis et similitudinem. Adde 4. 23. 12. 16. etc. *Cl.* *Ps.* 43. 15. Posuisti nos in similitudinem gentium. *h. e.* in proverbium. — 4. Item dicitur de imagine picta aut sculpta formam aliquis referentem, retratto. *V. SIMILIS.* *Cic.* *Orat.* 2. sub fin. Nec vero ille artifex, quum feceret Jovis formam aut Minervæ, contemplabatur aliquem, e quo similitudinem duceret. *Seneca Ep.* 71. Nemo, quævis paratos habet colores, similitudinem reddet, nisi etc. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 12. 43. (151). Fingere ex argilla similitudinem, Dibutades agulus primus invenit. et 34. *ibid.* 7. 17. (36). Similitudines exprimere. et 35. *ibid.* 10. 36. (88). Imaginem adeo similitudinis indiscreta plasit, ut etc. un retratto cost ad naturale. *Cl.* *Plin.* 34. *Hist. nat.* 7. 17. (36). Indiscreta vert similitudo.

II.) Translate. — 1. Est imago, exemplar, et dicitur fere de imitatione dicendi. *Cic.* 2. *Orat.* 23. 96. Hanc similitudinem qui imitatione assequi voluit, tum asserctionibus crebris, tum scribendo maxime persequatur. et *moz.* Esse multos videmus, qui modicum imitentur et suscipe natura, quæ retinet, sine cuiusque similitudine consequatur. — 2. Etiam tempus idem modus, vel egendi eadem ratio, uniformis. *Id.* 1. *Invent.* 41. 76. Omnibus in rebus similitudo est tactilis meter. — 3. Item pro simulatione usurpavit *Scholast.* apud *Suringar.* *Hist. Schol.* p. 1. p. 237. Similitudo prave. *Cl.* *Prob.* *App.* 99. p. 450. *Endl.* — 4. Similitudo navigera, per metonymiam, est species plectis navis modo vehentis aliquid, apud *Plin.* 9. *Hist. nat.* 30. 49. (94). Navigeram similitudinem et aliam in Propætide viam sibi prodidit *Mutienus*: concinem esse aculii.

HOMOLOGYM. Inter similitudinem et figuram discrimen esse ita docet *Isid.* 1. *Diff.* 528. « Similitudo est, quum secundum aliquem speciem visam imago vel pingitur vel formatur: figura est, quum impressio formae alicujus imago exprimitur, reusit ei in cera ex annulo effigiem sumat, aut si figulus in argillam manum vultumque aliquem imprimat et fingendo figuram faciat. » Item inter similitudinem et exemplum hoc interat, quod, ut *Auct. Differ.* in *Anecd. Helv.* p. 284. *Hag.* exemplum historie, similitudo se edprobatur.

SIMILO, as, avi, alium, are, 1. (similis) Similo cum simulo in MSS. et edit. lib. saepe confusum reperitur: videtur tamen sequiori aetate et vulgo tantum usurpatum fuisse. **SIMULO**. — Similor etiam, deponentium forme, pro simills sum vel flo, occurrit apud *Fulgat. interpr.* nostrum *Hebr.* 2. 17. Debut fratribus alimilari, et *Ital. Matth.* 25. 1. Similabitur regnum celorum decem virginibus, ubi *Fulgat.* noster hab. simile erit. — Part. Similatus sub A 1. — Similo occurrit

A) Transitive et est similem facio, paragonare. ¶ 1. Generalim. *Fulgat. interpr. Ital. Marc.* 4. 30. Cul similibimus regnum Dei? aut in quam parabolam similibimus illud? Adde *Augustin. Serm.* 57. ed. *Mai.* — Passivo. *Fulgat. interpr. Ital. Hebr.* 7. 3. Similatus Filio Dei manet sacerdos in aeternum. Ita MSS. Sangerm. et *Clarom. Fulg.* noster habet assimilatus. et *Pseud.-Cyprian.* de mont. *Sina* et *Sion.* 15. Similatus gratia spiritali. ¶ 2. Specialim est imitari, rassomigliare, imitare, rappresentare. *Marzial.* 2. 35. Quum erat crura tibi, similesque cornu lunae. *Alit tamen leg.* simulant. *Cael. Aurel.* 2. *Acut.* 35. 186. Sudor aliquando cardiacis crassus excluditur at male redolens, ut saniem vel cruorem similet. *Alit leg.* simulet. et *ibid.* 199. Mandam turis ovi alboribus contentes ita ut crassitudinem mellis similent. *Sif. It.* 15. 427. *Lemaire.* Antrum — quod acus similevit in ostro. Adde 17. 533. Sed **SIMULO**. B) Nautorum mora est similis sum, somigliare, esser simile. *Fulgat. interpr. Ital. Is.* 1. 9. Quasi Gomorba similem. Adde *Inscript.* apud *Murat.* 3. p. 1514. ALBE PYER SIMILANT ALBA LIGYSTRA TIBI.

SIMILOR. *V. voc. praeced. init.*

SIMILTAS. *V. SIMULTAS.*

SIMINUS, a, um, adject. (simile) ad simiam pertinens. ¶ 1. Universalim. *Obseq. Prodig.* 103. In Lucanis duo agni equine pedibus nati, alter siminios capite. *Al Jahn* famulino. ¶ 2. Siminina herba est, quae Graeca pythecion dicitur et cyaocephalon, et ab Italis cerebrum caule. *Apul. Herb.* 88.

SIMIOLUS, 1, m. 2. deminut. a simlus, parvus similis, scimintotto, მიჯნოვ. Occurrit transitive tantum pro homine nequam at nullius pretii. *Cic.* 7. *Fam.* 2. a med. Hic simiolus animi causa me, in quem inveheretur, delegeret.

SIMITO et

SIMITUR. *V. SIMUL.*

SIMIUS. *V. SIMIA.*

SIMMA. *V. SIGMA.*

SIMMATUS, a, um, adject. in modum simmatie factus, ut videtur. Hinc *Simmatius* terminus apud *Gromat. vet.* p. 250. 27. et p. 406. 13. *Lachm.-Rud.* Fortasse utrobique legend. simatus, ut putat *Lachmannus*. In altero tamen loc. alii leg. *summatius*.

SIMMIUS, a, um, adject. *Simmios*, a Simmia, quod est nom. propr. poetae Graeci, de quo **V. ONOM.** Hinc *Simmius* metrum apud *Plot.* *De metr.* 2635. *Putsch.* Simmulum (corrigere Simmleum) metrum pentametrum monoschematistum est. Constat quatuor dactylis et quinto pede syllaba indifferenti. Nam ut spondeus est, aut parlambus, id est pyrrichius, aut trocheus, aut iambus: ut est *Fulvina magna Jovis* ferit *opida grandi*. vel: *Juppiter ipse pater tuam arge domum*. vel: *Culinibus crepitans sonat horrida grando*. vel: *Agricolis dedit omnia dulcia Ceres*. Hic metro, id est Simmio (corrig.

Simmio) metrum *Æolicum* dactylicum *Sapphicum* contrarium est. Nam incipiens a pede dissyllabo desinit in dactylum.

SIMMIUS. *V. voc. praeced.*

SIMO, as, avi, alium, are, a. 1. (simus) Pert. *Simatus*. — Simo est simum facio. *Non.* p. 169. 31. *Merc.* Simat, deprimit. *Lucilius lib.* VII. Simavit taxim ad naves, delphinus ut olim. *At Müller in Lucil. reliq.* p. 37. et *Brambach*, op. cit. p. 331. leg. simat pro simavit. et *Sulpic. Luperc.* in *Anthol. Lat.* T. 1. p. 516. *Burm.* Simataque secat pendo sinuamine naves. *Vilruv.* 4. 2. Simata projectura.

SIMO, onis, m. 3. (simus) qui simis est oaribus. Scribit *Plin.* 9. *Hist. nat.* 8. 7. (23). et ex *en Solin.* 12. delphinos, quum simum rostrum habant, simones dici, et hoc nomen miro modo agnoscere et mille ita appellari. — *NB.* De nom. et cognom. *R. V. ONOM.*

SIMONIACUM vel *Symoniacum* trifolium legebatur olim apud *Veget.* 5. *Veterin.* 21. 2. ut ipse *Schneid.* dedit, et apud *Colum.* 6. *R. R.* 17. 2. Sed *V. eund.* *Schneiderum* ad h. l.

SIMONIDEUS vel

SIMONIDIUS, a, um, adject. ed *Simonidem* pertinens, de quo **V. ONOM.** Hinc *Simonidium* metrum apud *Mar. Victorin.* p. 73. 16. *Keil.*, et *Serv. De cenlin.* p. 460. 23. et p. 462. 22. — De *Simonideis* lacrimis apud *Calull.* 38. 8. coll. *Quintil.* 10. 1. 64. **V. SIMONIDES** in **ONOM.**

SIMONIUM, ii, n. 2. nomen seminis ignoti, quod usum habet in medicina, apud *Plin. V. V. 1. 2.* Pulvis ad rheuma capitis: *Sempuci* uncias sex, *Simonii* uncias duas, balsamili duas etc. et *moz.* *Sapa* Constantini: *Simonii* uncias duas, roeam unam etc. Sunt qui leg. *Constantini Simonii*, sed quamvis daretur vocem a nomine proprio esse derivatam, tamen huic lectioni contextus refragatur.

SIMPEAX *Vox* Dacica, qua significatur herba, quae a Graecis *Arceoglossos* et a Latinis *plantago* dicitur. *Apul. Herb.* 2. ubi alii leg. *simplax*, alii *siptax*.

SIMPHAEPHON vel *symphaephon*. *Vox* Aegyptia, qua significatur herba, a Graecis *crinon basilicon*, a Latinis *lilium dicta*. *Apul. Herb.* 108.

SIMPLA, as, f. 1. **V. SIMPLUS** in flo.

SIMPLABILIS. **V. SIMPLICABILIS.**

SIMPLAGIUM vel *symplicium*, ii, n. 2. Idem quod *semplagium*, ut rectius scribitur. **V. SEMPLAGIUM.**

SIMPLARIS, e, adject. (simplicis) simplex, simplicis, ut in *millite simplaris* dicitur, qui unam seu simplicem occipit annuum; duplaria, qui duplem. *Veget.* 2. *Milit.* 7. Armaturae duplariae, quae binas consequuntur annonas: *simplares*, quae singulas. et *moz.* *Candidati* duplariae, *candidati* simplares. **V. DUPLARIS** et **CANDIDATUS.**

SIMPLARIUS, a, um, adject. (simplicis) simplicis, simplicis. *Simplaria* venditio, pro qua necesse venditor non babat de dupla emptori re promittere, sed de simpla duntaxat. *Pompon. Dig.* 21. 1. 48. extr. *Simplariarum* venditionum causa ne sit redditio, in usu est. Alii leg. *simplarium* a *simplaris*.

SIMPLEX, plicis, adject. omni. gen. In Ablativo sing. *simplice* pro *simplici* habetur apud *Lucret.* 1. 1012; in Genet. plur. *simplicum* pro *simplicium* apud *Cyprian.* *De laps.* 6. et *Ep.* 55. n. 11. — Quod ad notationem attinet, alii putant esse a *semel* et *plico*; alii vero a *sine* et *plica*, quiquidem *sine* pro *sine* agnoscit videtur a *Gloss.* *Lat.* p. 272. n. 184. *Hild.* Sed cf. **SIMILIS** init. *Döderlein* conjungit cum *sy*, ut duplex cum *duo*, et *plico*. — Comp. *Simplicior* I. 1. et II.; Sup. *Simplicissimus* I. 1. et II. — Simplex est purus, uniusmodi, qui una re constat, nihil aliud habet adjuvatum, nullo modo est compositus, ut sunt elementa rerum, cui opponitur duplex, multiplex, varius etc.: απλός (It. *sempio*, *semplice*, solo; Fr. *simple*; Hisp. *simple*; Germ. *einfach*; Angl. *simple*, *pure*, *unmixed*).

I.) Proprie et quidem concreto, ut ejunt, tenuis, sive etiam abstracto, quem alii translato habent. ¶ 1. Universalim. *Ter. Heaut. prol.* 6. Duplex quae ex argumento facta est simplici. *Zucret.* 3. 231. haec simplex nobis natura putanda est. *Cic.* 3. *Nat.* D. 14. 34. Aut simplex est natura animae, ut vel terrena sit vel ignea etc. aut concreta est ex pluribus. *Id. Fat.* 13. 30. Quaedam sunt simplicia, quaedam copulata. *Id.* 1. *rep.* 35. 54. Recte quaeris, quod maxime e tribus (vel publicae formis), quoniam eorum nulum ipsum per se separatim probo, antequam singulis illud, quod conditum fuerit ex omnibus. Sed si unum ac simplex probandum sit, regium probem. *Id.* 3. *Off.* 33. 119. Falsi bonorum, qui simplex esse debet, a dissimilibus rebus misceri et temperari potest. *Id.* 2. *Nat.* D. 11. 29. Omnem enim naturam necesse est, quae non solitaria sit, neque simplex, sed cum alio juncta etque connexa, habere aliquem in se principatum. *Id.* 2. *Invent.* 57. 171. Esse quasdam cum adjunctione occasitudines, quasdam simplices et absolutas. *Quintil.* 1. 5. sub init. Verba sunt aut nostra aut peregrina, aut simplicia aut composita, aut propria aut translata. *Cic. Orat.* 24. 80. Ornatus verborum duplex: unus simplicium, alter collocatorum. h. e. quum singula et sola considerantur. *Id.* 6. *Fontej.* 12. Unum est et simplex aurium iudicium, et *Sull.* 3. 9. Simplex officium atque una est bonorum omnium causa. *Id. Catin.* 2. 5. Nihil est in re praesertim aperta ac simplici, quod excellens ingenium requiratur. *Ovid.* 2. *Amor.* 6. 32. Pellebatque ritum simplicis humor aquae. d'acqua schietta. et *Horat.* 4. *Od.* 14. 13. plus vice simplici. priu d'una volta. et *Art. P.* 23. si quodvis simplex duntaxat et unum. unum requirit propria res, simplex excludit aliena. *Ovid.* 6. *Mel.* 254. Simplicis vulnus. una sola ferita. et *Tac.* 5. *Hist.* 23. Naves, quae simplici ordine agebantur. *Quintil.* 9. 4. ante med. Quod bebet non simplicem differendum. h. e. non unam, sed plures. *Cic.* 2. *Invent.* 1. sub fin. Nihil simplicis in genere omni ex parte perfectum natura constituit. h. e. quo in genera. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 7. 36. (74). et *ibid.* 10. 77. (124). Herba simplici caule. *Id.* 16. *ibid.* 39. 76. (195). Larix, abies, pinus quadripartitis venarum cursu bifidosque bebet vel omnino simplices. h. e. recta discurrentes. *Sic Cic.* 2. *Nat.* D. 57. a med. Auditis flexuosum iter bebet, ne quid intrare possit, si simplex et directum paterat. *Quintil.* 9. 1. ante med. In ermorum certamine adversos lotus et rectas ac simplices manus quum videre, tum etiam cavere ac propulsare facile est: aversa tectaque minus sunt observabiles. *Nepos Timok.* 1. Non simplici fortuna confidatulus ait. h. e. varia. *Liv.* 44. 12. Simplex ordo. *Sic Auct. B. Alex.* 37. Simplici diracta acie, simplicibus ordibus. *Prob. Art. min.* 765. p. 388. *Endl.* Simplex figura. *Boeth.* de *interp.* edit. pr. 2. init. propositio. *Id.* 1. *Musica.* 1. musica. *Isid.* 3. *Orig.* 5. 7. numeri. *Quintil.* 11. 3. 15. Quantitas simplicior, — quantitas magis varia est. *Id.* 10. 5. 10. Simplicitissima materia. et *ibid.* 2. 10. res. ¶ 2. Simplex cibus, purus, non varius et multiplex eo dimento carens, cibo schietta. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 53. 117. (282). Humioi cibus utilissimus simplex, accerratio eorum pestifera et condimento perniciosior. *Horat.* 2. *Sat.* 2. 72. memor lilus esca, Quam simplex olim tibi sederit. *Tac. Germ.* 23. Cibi simplices, agrastia poma, recens fera aut loc concietum. Adde *Marzial.* 4. 30. ¶ 3. Simplex mors, quae una tantum de causa venit: contra gemina et non una, quae ex pluribus simul. *Sueton. Caes.* 74. *Justin.* 12. 10. 2. et 44. 4. *Sall. fragm.* apud *Serv.* ed 3. G. 482. *Virg. ibid.*, *Lucan.* 3. 751.

II.) Translata refertur ad animum et est apertus, sincerus, candidus, minime callidus aut versutus aut valer, schietto, semplice, disinfrato, senza malizia, sincero. *Cic. Plane.* 9. 22. Tota illa aspera et montuosa et fidelis et simplex et faulx suorum regio se hujus haurire ornari arbitrabatur. *Id.* 10. *Att.* 6. Mirabilia multa: nihil

simplex, nihil sincerum. *Ovid. Heroid. 12. 89.* hanc animum movere puellae Simplicis. *Id. 13. Met. 120.* Quid meruere bovas, animat sive fraudis dolisque, innocuum, simplex? *Id. Heroid. 17. 176.* Simpliciter utamur commoditate viri. *simpliciter. et Stat. 2. Achill. 171.* Item simplex nimirumque rudis, qui callida dona Graecorumque dolos, verumque ignorat Ulysem! *Martius ad Cic. 11. Fam. 28. sub fin.* Trebatius tuum erga me animum simplicem atque amicam aperuit. *et Vellej. 2. 129. 1.* Simpliciter virtute merentis semper, non captat gloriā. *Martial. 10. 20.* Tu mihi simplicibus, Maui, dilectus ab oculis. *h. e. tenetis, rudibus et nondum doli capacibus. Sueton. Tib. 61.* Omnia crimina pro capitali receptum, etiam paucorum simpliciumque verborum deinde simpliciter. *et Horat. 1. Sat. 3. 63.* Simplicior si quis, qualem me saepe libenter obtulerim tibi, Maecenas etc. *Seneca 2. Ira 16. ad fin.* Simplicissimam omnium habentur iracundi. fraudulentis enim et versutis comparentur, et simplices videntur, quia expositi sunt. *et Petron. Sat. 101.* Se nullum dolum malum consilio adhibuisse, sed mentis simplicissima et vera fide in navium comites induisse. *Tac. Germ. 22.* Aut ad simplices cogitationes patet animos, aut ad magnas incalcescat. *h. e. cogitationes rerum simplicium. Forcellinus restitit: liberi a indifferenti pensari. et Vellej. 2. 116. 4.* Optimo civi, simplicissimo ducti nihil non perisso. — Hinc

Simplex, scilicet, m. 3. absolute, est vir simplex, h. e. sincerus, sine dolo, sine versutia, candidus. Cyprian. De laps. 6. Ad decipienda corda simplicium callidae fraudes. *Id. Ep. 55. n. 11.* Decipere aures simplicium. *Fulgat. interpr. Prov. 10. 29.* Fortitudo simplicium via Domini. *Adda 11. 5. et 3. 32.*

SIMPLICABILIS, a, adject. (simplicis) Idem fore ac simplex. *Cassiod. De anim. 12. circa med.* Fateamur, Trinitatem, replentem omnia simul substantiis virtute sua, unum triplex triumque simpliciabilis. *Alti adter leg. V. Quicherat. ad h. v.*

SIMPLICITAS, alie. f. 3. (simplex) rectio rei simplici, non involuta, non mixta aut varia, ἀπλοῦς (II. simplicitas; Fr. simplicité; Hisp. simplicidad; Germ. d. Einfachheit; Angl. simplicity).

I.) Proprie. *Zucet. 1. 574.* solidā pollentia simplicitate. *Adda ibid. 609. Plin. 13. Hist. nat. 15. 30. (98).* Menes villis, lignum: ita vocetur materia eunde et indigesta simplicitas, aut pleni foliorum modo digesta. *h. e. non trispa, non virgata, maculis non distincta.*

II.) Translate est ingenuitas, sinceritas animi, ubi dolos abest aut versutia, simplicitas, achietezzo. *Id. 35. ibid. 10. 36. (70).* Plurimū pueros duos, in quibus spectatur securitas et aetatis simplicitas. *et ibid. de Apelle.* Fuit non minoris simplicitatis quam artis; eam cedebat Amphion de dispositione, Aesclepiodoro de mensuris. *Ovid. 1. Art. am. 241.* Tunc (in vino) aperit mentes aro farissima nostro Simplicitas. *Id. 2. Amor. 4. 17.* Siva es docta, placeas rara dotata per artes: Siva rudis, placita es simplicitate tua. *Id. Heroid. 16. 314.* Utere non vafri simplicitate viri. *Id. 1. Amor. 3. 14.* Simplicitas nuda. *Id. 3. Art. am. 113.* rudis. *Martial. 10. 47.* prudens. *et 11. 20.* Romana. *Vellej. 2. 125.* in fin. generosissima. *schiettezza d'animo nobile. et Liv. 40. 8. poerilli. Id. ibid. 47. de sermone. aotliquo. Quintil. 2. 67.* Callidissima simplicitate imitatio. *Maximilian. 5. Ecl. 49.* Grae tum nescius artis Succubui Tuca simplicitate seax.

SIMPLICITER, adverb. (simplex) Comp. Simplicius I. 1. 3. et II.; Sup. Simplicissime, propria ab adject. simplex, II. — Simpliciter est absolute, eum simplicitate, sine adjuncto, recte, simpliciter, ἀπλῶς.

I.) Proprie, sive concreto, ut ajunt, sensu; sive abstracto, quem alii transletum habent. ¶ 1. Genesim. *Plin. 16. Hist. nat. 16. 21. (69).* Bracum infertius crispum, mollisum simplicium sparsum. *h. e. rectiore venarum discussu. ¶ 2.* Speciatim opponitur numero singulari. *Hiarany. 1. in Malik. 2. 23.* Numquam diceret per pro-

phetas, sed simpliciter, per prophetam. in singulari. ¶ 3. Item sine arte, sine orato. *Cic. 2. Invent. 3. sub fin.* Exponere aliquid simpliciter sine ulla oratione. *schietto, naturale. et Orat. 2. 16.* Locuti sunt simpliciter et splendide. *Ovid. 1. Art. am. 106.* frondes simplices positae, scena sine arte fuit, così alla buona. *et Tac. Germ. 5.* Simplicius et antiquius permutations mercium utentis. ¶ 4. Item separatim, singulariter. *Cic. 2. Invent. 33. a med.* Quaedam genera canerum simpliciter, et ex sua vi considerantur: quaedam sibi aliud controversiae genus assumunt. *Id. Top. 22. 84.* Quom quæritur, quale quid sit, aut simpliciter quaeritur aut comparatur. *Id. 3. Orat. 37. 149.* Verborum primum nobis ratio simpliciter videnda est, deinde conjuncte. *Quintil. 1. 6. 13.* Illud nomen simpliciter positum, hoc ad aliquid esse.

II.) Translate est aperte, sincere, sine dolo, sine astutia, sine simulatione, schiettamante, semplicemente, senza malizia, sinceramente. *Coel. ad Cic. 8. Fam. 6.* Cavendum tibi erit, ne parum simpliciter et candide posuissis inimicitias videaris. *Plin. 5. Ep. 3.* Amice simpliciterque reprehendere alique. *Liv. 34. 57.* Ignorare se dixit, quidnam perplexi sua legatio haberet, quom simpliciter ad amicitiam petendum venissent. *Cic. ad Quir. 10. 24.* Mihi nequa in sententia simpliciter referenda fides, nec in perferendo labore industriam defuturam. *Id. Arch. 12. 32.* Quae da causa breviter simpliciterque dixi, ea confido probata esse omnibus. *Id. 2. Off. 9. 31.* Si est simpliciter breviter dicendum. *Plin. 1. Ep. 13.* Alii dissimulant et furtem, alii simpliciter et libera. *h. e. sine simulatione. Id. 6. Ep. 22.* Qui se simpliciter credunt emicla. *h. e. a parum caute, inconsulte. Tac. 3. Hist. 53. in fin.* Similitas Antonius simplicis, Mucianus callide eoque impiacabilis nutriebat. *h. e. apertus. et 1. ibid. 15. sub fin.* Ego ac tu simplicitate inter nos hodie loquimur. *Curt. 8. 14. extr.* Simplicius famam aestimabat in hoste, quam la cive. più sinceramente.

SIMPLICITUS, adverb. (simplex) simpliciter. *Plaut. Merc. (prol. 14.)* apud Non. p. 176. 26. *Merc.* Sed eam simplicitus dicam, si opera est antibus. *Al. Forcellinus,* cui recentiores consentiunt, monet esse ita legendum: Sed, ea ut sim simplicitus, dicam, si eio. *V. Ritschelium ad h. l.*

SIMPLICIO, as, are, a. i. (simplex) simpliciū fadio, simpliciter. *Pallad. 2. R. R. 15. 15.* Lapis subter vel testa ponenda est, ut radicem non simplicit, sed repercussa respergat. *h. e. u nam tantum radicem non emittit. Italus Interpres: sicché non nasce pur una sola, ma cezzata radice. Eadem sententiam, sed aliis verbis habet Colum. 5. R. R. 10. a mad. et Arbor. 22. Gloss. Gr. Lat. Ἀπλῶ, simpliciū.*

SIMPLIUM, n, n. 2. dimidium scriptulum: ut est apud Maecian. distrib. ass. § 39. Dimidium scriptulum audio quodam ratiocinatoris simpliciū vocare, quod erit totius assis quingentesima septuagesima sexta, quam et ipsem partem indulto separare possit.

SIMPLO, as, are, a. i. (simplex) simpliciū facio. *Sedul. 1. 297. de Trinitate.* Semper ut non manens detrahit forma perennis. Quod simplex, triplici, quodque est triplicabile, simplex. ¶ **TRIPLICABILIS.**

SIMPLUDIARIUS et **SIMPLUDIARIUS**, a, am, adject. (simplus et ludarius) ut Simpludiarum funera apud Fest. p. 334. 24. *Müll. h. e. funera, in quibus adhibetur dumtaxat simpli ludii: his opponuntur iudictiva, in quibus adhibetur non ludii modo, sed etiam deulores. Cf. Müllerum ad h. l.* Alii tamen leg. simpludiarum.

SIMPLUM, l, a. 2. ¶ **V. voc. seq. in fin.** **SIMPLUS**, a, am, adject. simplex, natus, non duplex aut multiplex, sempio, unico, semplice, ἀπλοῦς. *Prudent. 10. npi osep. 878.* Ne morte simpla criminosus multiplex cadat. *Cod. Theod. 4. 18. 1.* Simplorum fructuum praestatio. *Adda Ambros. in Psalm. 119. serm. 8. n. 10.* — Hinc *Simpla, as, f. 1. absolute, substantivorum mo-*

re, apud JCIos, est simplex rei alicujus pretium, il semplice valore della cosa. ¶ **sub DUPLUS.**

Simplum, l, a. 2. absolute, substantivorum more, res simpla, l'uno, l'unità, il semplice: cui duplum opponitur. *Cic. Top. 11. 49.* Alia quoque sunt contrariosum genera, velut ea, quae cum aliquo conferuntur, ut duplum simplum, multa pauca, longum breve. *Plaut. Pæn. 5. 6. 25.* Obsecro te, ut liceat simplum solvere. *h. e. tantum dumtaxat, quantum debeo, non duplum: quia alius dixerat ibid. 14.* Duplum pro furto mihi opus est. *Liv. 29. 15. a med.* Alii negare, tantum nullum effici posse: vis, et simplum ex formula imperetur, coizuros. *Adda Ambros. Ep. 19. n. 4. Justinian. 4. Instit. 6. § 32.* In simplum agitur, veluti ex stipulatione, es multa datione etc.

SIMPONIACA. V. SYMPHONICA. **SIMPAX. V. SIMPEAX.**

SIMPULARIARIUS, ti, m. 3. (simpulum) qui simpula facit. *Inscript. apud Murat. 965. 2. (Orelli 4283.)* M. MINYCIUS M. LIBERTVS LAMPADIVS SIMPULARIARIVS VIVVS EGIT. ET SVS etc.

SIMPULATOR, oris, m. 3. (simpulum) *Idid. in Gloss.* Simpulor, conviva, amicus sponsi, assiduus cum eo in convivio. *Adda Fulgent. De prisco serm. n. 47. V. in SIMPULO.*

SIMPULATRIX, trice, f. 3. (simpulum) mulier rebas divites dedita. *Fest. apud Paul. Diac. p. 337. 11. Müll.* Simpulum vas parvum, non dissimile cyatho, quo vinum in sacrificiis libatur: unde et mulieres rebas divites deditae simpulatrixes dicuntur. *Cf. SIMPUVIATRIX.*

SIMPULUM. V. SIMPULUM. **SIMPULO**, oris, m. 3. (simpulum) *Fulgent. De prisco serm. n. 47.* Summatas dicuntur viri potentes: simpulones dicuntur convivae. nam et amicus sponsi, qui cum eo per convivia ambulat, simpulator dicitur, Salsius (al. Succius) in comedia piscatoria: Summetes viri simpulones (al. simpulones) facti sunt gaud. ¶ *Müllerum in Lucii. reliq. p. 314.*

SIMPULUM, l, a. 2. Simpulum quidam leg. apud Juvenal. 6. 349. et Prudent. 9. npi osep. 514., ubi tamen plarique omnes simpulium. ¶ *hanc voc.* — Rationis habita etymol. hanc vocem originem afferre conatus est Varro 5. L. L. 124. *Müll. his verbis:* Qui vinum dabant, ut robustum funderent, a gallis guttū appellabant: qui ambabant miniatum, a sumando simpulum nominabant. Verum recentiores ducunt a sim, coll. eam Skr. sama et Gr. ois, cum, simul; at pleo, impleo. *Cf. manipulus.* — Simpulum aut, ut ait Fest. loc. cit., vas parvum, quo vinum in sacrificiis libatur. *A. Rich. op. cit., ad h. v.* docet fuisse parvum rudiculae genus, quo et cratera vinum sumebatur pro libationibus, romajuolo, o chicharina eon manico longo. *Festus apud Paul. Diac. p. 337. 10. Müll.* Simpulum vas parvum, non dissimile cyatho, quo vinum in sacrificiis libatur. *Plin. 35. Hist. nat. 12. 46. (158).* In sacris quidem etiam inter has opes hodie non marinis crystalline sed latillibus prolibatur simpula. *Silhg. leg. simpulius.* — In hujusce locum in convivio a Graecis successit epichysis et cystus; in sacrificiis raman- est guttus et simpulum. *Apul. Apolog.* Eadem paupertas etiam populo R. imperium a primordia fundavit: proque eo in bodiarum die immortelibus simpula et catino fletili sacrificat. *Adda Cic. Harusp. resp. 11. et Arnob. 4. p. 148., ubi alii leg. simpulium.* — *Excitara fluctum in simpulo, proverb.* tragadies agere in nugla, ut ait Cic. 9. Orat. 51. 205. in re laevi turbas movere, in parva republica tumultum clere. *Id. 3. Legg. 16. 36.* Excitabat ductus in simpulo, ut dicitur, Grallidus, quos post alius ejus in Egæo excitavit mari.

Homonym. Simpulum et simpulium later se ita differre monet Haverk. ad Tertull. Apolog. 13., ut simpulum facile fuerit, simpulium ligneum. Sed V. Salinas. ad Solin. p. 583. et Orelli ad Arnob. 4. p. 31.

SIMPUVIATRIX, trice, f. 3. (simpulium) mulier, quae simpulum porrigit in sacrificiis. *Fest. Scholia ad Juvenal. 6. 343.*

SIMPUVIUM, xi, c. 2. *Simpvium* pro *simpvium* legitur in MSS. Gadd. apud Juvenal., *Varron.* et *Non.* V. Müllerum *De re metr.* p. 252. Sepe etiam in hisdem MSS. et edit. libris confusae sunt voces *simpvium* et *simpvium*. — Ad notationem quod attinet, a *hna*, h. e. polio, unde *imbua*, dictum quidam putant; illi a *supvium*, quasi *sympvium*, quod sacerdotes ex eo simul biberent. V. **SYMPINIUM**. Cf. etiam Gr. *σύνιον*. — *Simpvium* est vas ligneum, ut docet *Non.* p. 544. 30. *Merc.*, sed et fictile fuit et quidem vinarium: et usum habuit in sacris: idem quod *simpvium*, aut valde simile (V. sub **SIMPULUM**). *Cassiod.* *De orthogr.* 6. *Simpvium*, εἶδος οὐκ εὖ λεγόμενον. *Varron* apud *Non.* loc. cit. Ipsi illi Libero *simpvium* vocitari. *Oehler* leg. *minitari*. V. **VINITO** (Adde p. 545. 29.) *Cic. fragm.* apud *eumd.* p. 398. 27. *Merc.* Quam *simpvium* pontificum diis immortalibus grata sint, *Simpvium* capedines. *Arnob.* 7. p. 235. Data, quæso, immortalibus diis bibant: scyphos, brias, petras *simpvium*que depromite. Est qui leg. *sympvium*que. Adde *Plin.* loc. cit. in **SIMPULUM**. V. hanc voc. — *Simpvium*, quo Numa in sacrificiis usus fuisset, longò tempore serratum esse et honore divini etiam cultum, colligunt plures ex *Juvenal.* 6. 341. Et quis in hoc hominem contempnere numis? et quis *simpvium* videre Numæ dignumque catinum Ausus erat? Item ex *Prudent.* 2. *pepi* *orep.* 513. Quidquid *Quirillum* suaverat orare *Simpvium* Numæ. — De *simpvium* V. quæ affert *Adr. Jun. Animadv.* II. 10.

SIMUL, particula, quæ vario usui inservit. — a) *Forinam semel pro simul* habet *Inscript.* lo *Corp. Inscr.* Lat. I. 1175. *σήμερον τε οραντ.* (Cf. *Mar. Victorin.* p. 9. 10. *Reik.*) et *semul* alla infimæ notæ ibid. 5. 1642. sed, teste *Ritschelio*, expe *Plaut.* (V. *Prolegom.* ad *Plaut.* p. 97.) — Alia forma *similis* pro *simul* apud antiquiores et fere apud comicos. *Plaut. Amph.* 2. 1. 94. Non ego cum vltio *similit* exhibi imperium tuum. *Id. Merc.* 1. 2. 8. Ita tres *similit* res e-gēgēte sunt. *Id. Truc.* 1. 2. 6. Ut *similit* adven-tuot ad scorta congerentones. h. e. *simul* atque. Adde *Pseud.* 4. 2. 55. et alibi. — Et cum præcūl-lina longa. *Lucil.* apud *Non.* p. 175. 18. *Merc.* Gratia habetur utique, illique sibi que *similit*. *Inscript.* apud *Fes. Framm.* *de fast.* cons. p. 10. n. 26. *FRANCIBVS REY MISERAS MATRIS PATRISQVE SIMITV*. Hæc vero pertinet ad ann. a Chr. n. CXXI. — Etiam *similit* pro *similit* habet *Volcat.* apud *Sueton.* *Vit. Terent.* 2. Cf. *Ritschel.* in *Com-ment.* ad h. l. Adde *Inscript.* apud *Orell.* 2863. et *Inscript.* *Neapolit.* 423. V. in fin. — b) Ad ety-mon quod attinet, vix conjugenda cum *Skr.* *sa-mia* et Gr. *ἀμα*, unde *ὁμοῦ, ἑμαλός*. — *Simul* est una, pariter, cum, *ἀμα, ὁμοῦ* (It. *unitamen-ti, di compagna, insieme*; Fr. *à la fois, en même temps, ensemble*; Hisp. *à una vez, jun-to*; Germ. *zugleich, zusammen*; Angl. *together, in company, at once*); usurpatur autem ut A) Adverbium; B) Coniunctio; et C) Præpositio.

A) *Simul*, adverbium, occurrit § 1. Gene-ratim. — a) Absolute. *Plaut. Amph.* 5. 1. 77. *simul* hanc rem eloquar. *Id. ibid.* 5. 2. 8. una par-tu duos peperit *simul*. *Id. Epid.* 4. 1. 3. multa meum pulsant pectus *simul*. *Id. Merc.* 2. 4. 7. tuus amicus et sodalis, *simul* vicinus proximus. *Id. Most.* 1. 2. 34. nunc *simul* res, fides, fama, vir-tus decusque deseruerunt. *Id. Amph.* 1. 1. 69. Colloquantur *simul*; conuenit. et 2. 2. 172. Co-nuisti mecum: ego concubui *simul*. *Id. Truc.* 1. 1. 25. Si iratum est scortum foris amatori suo, bis perit amator, ab re atque animo *simul*. *Ter. Andr.* 3. 2. 51. Multa concurrunt *simul*, qui conjecturam hanc nunc facio. *Id. Eun.* 3. 5. 51. foras *simul* omnes proruant. *Cæs.* 1. B. G. 19. Cum eo colloquitur, *simul* commensat. *Sall. Cat.* 27. Multa *simul* moliri. *Id. ibid.* 42. Cuncta *simul* agebant. *Id. Jug.* 99. *Simul* omnes canera. *Cic. Balb.* 25. 56. Crassum amisso non tenebat, *simul* illud necessebat. *Morat.* 1. *Sall.* 5. 31. interea *Mæcenæ* advenit atque *Cocceus* Capitoque *simul* Fontejus. *Liv.* 6. 4. Trium *simul* bellorum victor. *Quintil.* 10. 1. 76. Quam

decem *simul* Athenis res una tulerit (oratores). *Id.* 10. 3. 23. Neque se io multa *simul* potendere animus totum potest. — Redundat in illo *Plaut. Amph.* 2. 1. 18. nec potest fieri, tempore uno homo idem duobus locis ut *simul* sit. — *Simul* esse, *simul* conueniri, stare *insieme*, *trouarsi insieme*. *Cic.* 1. rep. 8. 13. Quam *simul* essemus, complures dies. *Id.* 5. *Att.* 10. Totos dies *simul* eremus. *Id.* 15. *Fam.* 4 et 6. *Att.* 2. — b) Cum partic. una. *Plaut. Pers.* 2. 1. 3. mandatis oon conueni *simul* bibere una. — c) Cum præpos. cum. *Id. Cist.* 4. 2. 101. Intro abi cum *islae* *simul*. *Id. Merc.* 2. 1. 31. abi maos cum *luci* *simul*. *Id. Aulul.* 4. 4. 28. Quis hic *intus* erat tecum *simul*? *Cic.* 6. *Ferr.* 31. 89. Tui nomis *estera* memoria *simul* cum templo illo consecra-tur. *Id.* 15. *Fam.* circa *med.* Quam Q. frater legatus tecum *simul* cohortibus præisset. et 16. *ibid.* 9. Eodem tempore *simul* nobiscum in op-pidum intrâit Terentia. *Id.* 1. rep. 45. 70. Vo-biscum *simul* considerantes. *Id. Amic.* 4. 13. Neque assentior — cum corporibus *simul* animos ioterire. *Id.* 2. *Orat.* 33. 142. Ut voluntatem di-scendi *simul* cum se perdisceat abjiceremus. *Ne-pos Eumen.* 3. a *med.* Intelligebat, si copiae cum cognosceret, aduersus quos ducerentur, oon modo non illuras, sed *simul* cum auxilio dilapsuras. h. e. statim ac nunciatum esset. Cf. tamen § 3. — d) Et etiam cum addito una ad maiorem *sim.* *Plaut. Most.* 4. 3. 43. I mecum una *simul*. *Id. Pæn.* 3. 1. 50. Omnes *simul* didicimus tecum una. *Ter. Eun.* 3. 5. 65. De *islae* *simul* consilium volo capere una tecum. — e) Cum particulis copulativis, aut ellam absolute, iungit diversas causas vel membra. *Sall. Jug.* 27. Hi, quod in invidia res erat, *simul* et a Numidis obsecrati, iriduo na-vim ascendere. et *ibid.* 97. Milites modesto Impe-rio habiti, *simul* et locupletes, Marium ad caelum ferre. *Cæs.* 3. B. C. 43. Cæsar circumvallare Pom-pejum insituit, hæc spectans, quod augusta re-frumentaria utebatur; quod Pompejus multitu-dine equitum valebat etc. *simul* ut pabulatione Pompejum prohiberet; tertio ut auctoritatem mi-nueret. § 2. Speciatim pro *similiter*, pariter, *similiter*. *Cic.* 2. *Ferr.* 4. 12. Cujas prætoris ur-banaedium sacratum fuit publicarumque operum depopulatione: *simul* in fore dicendo, bonorum possessionumque, contra omnium iustitiam, ad-dictio. *Plaut. Capt.* 1. 1. 11. Ubi res proleta sunt, quum rui homines sunt, *simul* prolate res sunt nostris dentibus. — Hoc pertinet illud *Ful-gat. interpr. Eccl.* 18. 1. Qui vivit in æternum, creavit omnia *simul*. h. e. eadem ratione, ac ex nihilo, traxit ad unum omnia, nulla re excepta; non igitur eodem tempore, ut arguitur ex Gr. voca *κοινῇ*, ex orationis connexu et consilio auctoris. Cf. etiam *Ps.* 13. 3. et 48. 11. V. tamen *Clem. Alex.* *Strom.* 6. 13. *Augustin.* de *Gen.* ad litt. l. 4. Suarez de op. sex dier. l. 1. c. 10. n. 22. al. § 3. Sepe refertur ad tempus, et significat eodem tem-pore, vel medesimo tempore, *insieme*; occurrit au-tem — a) Fere cum particulis et, et-que, aut-que, autem, quoque etc. *Plaut. Amph.* 2. 2. 83. Et salulavi, et, valuisse usque, exquiri *simul*. *Cic. Brut.* 64. 228. Hortensii ingenium, ut *Phidias* si-gnum, *simul* aspectum et probatum est. *Id.* 1. *Att.* 1. a *med.* Demonstravi hæc *Cæcilio*: *simul* et il-lud ostendi, me elo. et *Ep.* 16. Queris ex me, quid acciderit de *Judicio*, quod etc. et *simul* vis scire, quo modo ego præliatus sim. Rursum *Plaut. Men.* 5. 9. 40. operam potestis mihi dare et vo-lubis *simul*. *Ter. Heaut.* 4. 5. 55. *Simul* et con-fidam facillius ego quod volo. *Liv.* 6. 40. Ascitt amicus *simul* in civitatem et patres. *Id.* 31. 36. Ut cresceret *simul* et negligentie cum audacia hosti. *Tac. Agric.* 35. Na in frontem *simul* et latera suorum pugnaretur. *Vat. F. A.* habet *simul* in frontem *simul* et latera; sed error est, et cum *Mezio* prius *simul* delendum, aut sal-tem cum *Gesnero* scribend. *simul* in latera. V. *Kritz* ad h. l. — *Plaut. Aulul.* 3. 6. 42. Et operam et vinum perdiderit *simul*. *Id. Capt.* 3. 5. 92. et trahi et tradi *simul*. *Cæs.* 7. B. G. 43. *Simul* et cursa et spatio pugnae defatigati. *Cic.* 4. *Orat.* 3. 10. Ut illæ et visissæ cum re

publ. pariter at cum illa *simul* extinctus esse videatur. *Sall.* 1. *Hist. fragm.* 10. p. 12. *Kritz.* Quam plebes assiduis bellis tribulum *simul* et militiam toleraret. *Simul* et pro et *simul* *Sala-lustil* est. — *Plaut. Most.* 3. 3. 104. *Simul* *Sala-sorberique* haud facila est. *Liv.* 6. 18. His *simul* infamis exacerbatibusque. *Id.* 27. 51. Tanto *simul* publico familiarique ictus luctu. *Quintil.* 2. 5. 13. Superduent aures *simul*que perducen-tur. *Curt.* 5. 38. 23. *Æstu* *simul*que valueribus fa-tigata. — *Sall. Cat.* 28. Egestate *simul* ac dolore cupida. *Liv.* 6. 11. *Ælimio* *simul* honoribus et-que virtutibus. *Tac. Agric.* 35. In speciem *simul* ac terrorem. *Quintil.* 12. 1. 4. Cogitare opti-ma *simul* ac deterrima. *Curt.* 3. 12. 2. Pulvere *simul* ac pudore. — *Plaut. Merc.* 5. 1. 1. salva, *simul* autem vale. *Liv.* 1. 31. Velut dii quoque *simul* cum pelria relicti. *Id.* 21. 54. *Simul* *lasi-tudine*, fame etiam dedecore. Cf. tamen § 1. et V. **SEMEL**. — b) Et cum partic. una. *Plaut. Pæn.* 3. 1. 50. Omnes *simul* didicimus tecum una, ut respondere possimus tibi. *Ter. Heaut.* 5. 1. 34. *Clivia* hæc fieri videbat tecum una *simul*. Cf. § 1. d. — c) Nonnumquam gemi-natur, ut tum tum: *similemque* usum habet, ut Gr. *ἀμα μέν — ἀμα δέ*. *Cæs.* 4. B. G. 13. a *mei*. Germani frequentes ad eum venerunt, *simul* sui purgandi causa, *simul* ut, si quid pos-sent, de inductis impellerant. *Liv.* 2. 65. Incre-pando *simul* temeritatem, *simul* ignaviam, pu-dore metum excussit. *Id.* 29. 35. *Simul* et a classe navales socii, *simul* et terrestri exercitus urbi est admotus. *Tac. Agric.* 25. Quum *simul* terra, *simul* mari bellum impelleretur. *Liv.* 1. 9. Adeo *simul* spercebant, *simul* metuebant. *Virg.* 3. G. 201. Illa volat *simul* arva fuga, *simul* æ-quora verrens. *Id.* 1. *Æn.* 513. Obstupuit *simul* ipse, *simul* percussus *Achates* *Læliaque* metuque.

B) *Simul*, coniuunctio, refertur ad tempus et est postquam, statim ac, quamprimum, *tosto che*. — a) Absolute. *Cæs.* 4. B. G. 26. *Caruliani*, *simul* ad se *Valerium* militi audierunt, nondum profecto ex Italia una sponte Cottam ex oppido eiciunt. *Cic.* 4. *Acad.* 27. 86. (2. pr.) *Simul* *idavit* *tibico*, a perito carmen cognoscitur. *Id.* 6. *Fam.* 18. *Simul* accepi a *Seleuco* tuo litteras, statim quævisi a *Balbo* etc. Utrouque loco est qui leg. *simul* atque aut ac vel ut: quemadmodum et in illo 3. *Fin.* 6. 21. *Simul* autem cepit *Intelli-gentiam*, multo eam plura estimavit. et 8. *Att.* 11. sub fin. *Simul* aliqd audire, scribam ad te. *Ter. Phorm.* 5. 4. 4. Hic. *simul* argentum repperit, cura se expedit. *Liv.* 26. 24. *Simul* clamor, index capti oppidi, est exauditus; undi-que *Ætolii*, desertis stationibus, in arcem fugiunt. *Morat.* 3. *Od.* 4. 37. Vos *Cæsarem* altum, mi-litis *simul* *Festas* cohortes reddidit oppidis, *Plario* recreatis intro. (Sic alibi sepe.) *Ovid.* 1. *Fast.* 547. Quod *simul* evasum est, fragor æthara ter-ruit ipsum. *Phædr.* 3. 16. *Simul* cognovit vo-cem laudari suam, *Cupido* adolavit. *Lucret.* 6. 1022. Quod *simul* est rarior aer factus, conti-nuo fit, ut etc. *Liv.* 23. 29. ad fin. *Simul* in-clinatam aciem *Mauri* viderunt, extemplo fuga effusa nuda cornua deseruere. *Id.* 4. 5. *Simul* ego vocare *Iribus* io suffragium capere, tu statim sacramento *juniores* adiges. *Id.* 6. 1. *Fabio*, *simul* *primum* magistratu abiit, ab *tribuno* dicto dies est. — b) *Sæpius* tamen hoc sensu habet post se ac, atque, et, ut. *Cic.* 1. *Nat. D.* 38. in fin. *Simul* se mihi collibitum est, præsto est *imago*. *Id.* *Mor.* 10. 22. *Simul* atque inerepuit suspi-cio *tumulus*, artes illico nostras contlesceat. *Id.* 10. *Att.* 16. ad fin. *Epistola* tua, quam accepi, *simul* et in *Cumanum* veni, eodem die. *Alis leg.* *simul* ut. *Catull.* 64. 31. Quæ *simul* optatæ fi-nito tempore lucis Ut venero, domum conerunt tota frequentat *Thessalia*. *Cic.* 2. *Fin.* 11. 32. Omnes animal, *simul* ut ortum est, et seipsum et omnes partes suas diligit. — *Simulac*, *simulacrum*, coniuunctio, si fides *Codicii* habenda. *Cic.* 2. *Orat.* 27. 117. *Orell.* Ut *simulac* posita sit causa, habeant quo se referant. Adde 4. *Ferr.* 10. 46. *Ovid.* 2. *Met.* 147. Quod *simulac* sensa-te, ruunt. *Nepos Ages.* 2. *Staver.* Hic *simulacrum*

imperii potestas est. V. B. Meusel, *Lex. Cæs.* ad h. v. — Simul ac primum apud Cic. 3. *Ferr.* 13. 34. Simul ac primum ei occasio visa est. *Id. ibid.* 52. 138. Simul ac potestas primum data est. Adde 4. *Phil.* 1. 1. *Sueton. Cæs.* 30. Simul ac primum exercitum dimisisset. Adde *Ner.* 43. — Simul ubi epud *Liv.* 4. 18.; alii tamam aliter rectius leg. V. *Drakenborch* ad h. l.

C) Simul, prepositionis instar, cum Ablativo, ut Gr. *ἀμα* cum *Dat.*, sive ante sive post suum casum. *Horat.* 1. *Sat.* 10. 84. te dicere possum, Pollio; te, Messala, tuo cum fratre; simulque Vos, Bibule et Servi; simul bis te, candide Furi. *Tac.* 4. *Ann.* 55. Hypæpeni Tralliaique Laodiceis et Magnetibus simul, transmissi, ut parum validi. *Sil.* 11. 3. 268. His simul, immolentem testantes corpore solam, Exusti venere Nubæ. Adde 5. 417. *Tac.* 3. *Ann.* 64. Quos (Iudæos) augures et quindeclm viri septemviri simul et sodalibus Augustalibus adereat. Adde 6. *ibid.* 9. *Senec. Troad.* 1045. *Apul. Florid.* 1. et *Sever. Aïn.* 57. *Ovid.* 5. *Trist.* 10. 29. Quippe simul vobis habitat discrimine nullo Barbaras. Alii leg. nobiscum.

Homonym. I.) Simul et una loter se differre ita docet *Charis.* 2. p. 222. 24. *Heil.* «Una locum, simul vero spatium, h. e. tempus, designat. Recte itaque dilectus: simul consules fuerunt, una ambulabant». At *Cornel. Fronto* *ibid.* p. 2193. «Simul locum demonstrat, una congregationem». *Popm.* vero ait, simul notare conjunctionem temporis; una loci et facti. *Cic.* 7. *Att.* 10. Si in Italia Pompejus consistit, arimus una a. h. e. in eodem loco.

II.) Simul et similis vel similis ita distinguit *Isid.* in *Differ. App.* 60. «Inter simul et similis hoc interest, quod simul, ut una res pariter clareat, ut simul legimus, simul scribimus. Similis lucris recipi significationem, quasi simul ita». At simul itum. Cf. similis, quasi simul itur.

III.) Simul et semel item distinguit *Isid.* 1. *Differ.* 522. «Semel ad numerum pertinet, ut semel, bis; simul ad congregationem, ut globati simul feruntur in arma viri».

SIMULAC. V. voc. præced. sub B.

SIMULACRUM, l. n. 2. (simulo) imago, forma, effigies, εἰδωλον, εἰδωλον (It. effigie, immagine, ritratto, simulacro; Fr. ressemblance, représentation, image; It. sembianza, rappresentazione, imagen; Germ. e. Ebenbild, Abbild; Hildnis; Angl. the likeness, resemblance, an image).

I.) Propria. ¶ 1. Stricto sensu. — a) Generetum. *Lucret.* 5. 75. terrarum qui in orbi sancta tuetur Fana, lacus, iucos, aras simulacraque divum. *Id.* 6. 419. Et bene facta deum fragit simulacra. *Cæs.* 6. B. G. 17. Huius (Mercurii) uat plurime simulacra, Adde 3. B. C. 105. *Cic.* *Arch.* 12. 30. Statues et imagines non animorum simulacra, sed corporum. *Id.* 4. *Ferr.* 65. sub. fin. Forsitan vis conuente videretur, quem ipsam hominem cuperent evertere, ejus effigiem simulacrumque sarvare. *Id.* 2. *Invent.* 1. 1. Zenus Helene se plogare simulacrum velle dicit, *Tac.* 2. *Ann.* 41. Veeta (in triumpho) simulacra montium, fluminum, præliorum. *Id.* 2. *Hist.* 3. Simulacrum deæ non effigie humana. *Curt.* 3. 3. 16. Deorum simulacra ex auro argenteaque expressa — duo eura cubitalia eminebant. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 5. 5. (36). Balbus in triumpho gentium arbitrumque nomine ac simulacra duikt. *Id.* 15. *ibid.* 11. 10. (38). Simulacra notitum consula. h. e. Imagines deorum, qui cubicolis dormitoris præsent. *Virg.* 2. *Æn.* 173. et 232. simulacrum vocat equum durateum Trojæ fatelem. Sic *Varro Sat. Menipp.* 63. p. 175. *Oehl.* Non vidisti simulacrum laonis ad Idam. *Inscript.* apud *Orelli.* n. 4456. ARDIEVLAE IN QUIBUS SIMYLACHA CLAYDIAE IN FORMAM DEORVM — STRVCTA SVNT. Alla apud eund. n. 2. u. p. q. a. INPP. CAESS. DD. NN. INVICTISSIMVS ETC. AD PERFECTITATEM NOMINIS DEORVM SIMYLACHA CONSTITVT. — b) Speciale seu absolute pro idolis seu imaginibus deorum, quas gentes colebant, apud *Vul-*

gat. *Interpr. Os.* 11. 2. Immoiabani et simulacris sacrificabant. *Is.* *Ps.* 134. 15. Simulacra gentium, argentum et aurum: opera manuum hominum. *Hab.* 2. 18. Simulacra muta, et 1. *Thess.* 1. 9. Conversi estis ad Deum a simulacris. — Hinc translate *Col.* 3. 5. Avaritia, quæ est simulacrorum servitus. ¶ 2. Latiore sensu dicitur de rerum imagine, quocumque illo modo expressa. — a) Generetum. *Lucret.* 4. 99. Postremo specula in equa splendoreque la omni Quæ cumque appareat nobis simulacra, neceea est, Quandoquidem simili specie sunt prædita rerum etc. *Id.* 1. 1060. per aquas, quæ uoce rerum simulacra videntur. Adde 4. 997. et 1095. *Ovid.* 3. *Met.* 432. Cradule, quid frustra simulacra fugacie captas? — b) Speciatim de spectris, quæ noctu vel in somno eunt extra somnum obversantur, spello, larva, fantasma, visione, ombra, et *Plin.* 7. *Ep.* 27. circa med. Ne vana meos eudita simulacra et iuaneis mihi motus fingeret. *Virg.* 1. G. 478. simulacra modis pallentia miris Visa sub obscurum noctis. *Ovid. Heroid.* 9. 39. simulacra iuana somni, et 1. *Amor.* 6. 9. noctem simulacraque vana timebam. — *Enn. Ann.* 1. 10. quedam simulacra modis pallentia miris. Cf. *Lucret.* 1. 123. et *Virg. loc. cit.* *Ovid.* 4. *Met.* 435. simulacra funeta sequelris. *Id.* 14. *ibid.* 112. care parentis. — *Servius* ad illud 4. *En.* 654. Et uoce magna mei sub terras ibit imago: hæc habet: Tribus eoustamus, anima, quæ superna est et originem suam petit: corpore, quod in terra deficit: umbra, quam *Lucretius* sic defuivit (4. 368.): spoliatus lumine aer. Ergo umbra si es corpore creetur, sua dubio perit cum eo: nec est quicquam reliquum de homine, quod Inferos petat. Sed defuierunt, esse quoddam simulacrum, quod ad nostri corporis effigiem fictum, Inferos petat: et est species corporea, quæ non potest tangi, sicut ventus. Et post pauca monet, simulacra hæc esse etiam eorum, qui per apothecias dii facti sunt: simul docet, s poetis usurari promiscue umbram, simulacrum, imaginem. *Sil.* 11. 13. 656. Succedunt simulacra vtrum concordia, patris Unanimique simul patul. ruit ipse per umbram, Oscula vana petens, juvenis. *Virg.* 2. *En.* 772. Infelix simulacrum atque ipsius umbra Creusa Visa mihi ante oculos. *Propert.* 1. 19. 11. Illic quidquid ero, tua semper deat imago. Cf. *Capell.* 2. p. 36. *Kopp.* Animæ simulacrum verberare. V. *ibid.* adnotata.

II.) Translate est quodcumque signum, nota, imago, similitudo. — a) Universum. *Cic.* 10. *Fam.* 1. In republica nec leges sunt nec iudicia nec omnia simulacrum aliquod aut vestigium civitatis. *Id.* 1. *Off.* 15. 46. Vivitur non cum perfectis hominibus, sed cum his, in quibus præclare agitur, si sunt simulacra virtutis. *Id.* 1. *Deinat.* 47. 105. Simulacrum religionis. *Id.* 2. *ibid.* 33. extr. Hæc simulacra aut auspicio, auspicio nullo modo. *Virg.* 5. *En.* 595. pugnaque cieat simulacra sub armis, finte battaglie: ludicras pugnas. Sic *Lucret.* 2. 42. bellis simulacra eiere. *Liv.* 29. 2. Classem in partu, simulacrum edentem navalis pugnae, ostendit. *Sil.* 11. 119. pugnaque agit simulacra futura. *Stat.* 8. *Theb.* 341. et vati (*Amphitræo*) mortis simulacra repedit. h. e. simulacrum inane, ut ait *Virg.* 6. *En.* 505., suus insigniarum, fictas essequas. *Plaut.* *Most.* 1. 2. 6. Allicuius rei similem esse et simulacrum habere. aver eembianza, et *Tac.* 1. *Ann.* 77. Simulacrum libertatis. *Id.* 11. *ibid.* 31. viademie. *Quintil.* 2. 15. 25. civilitatis particulæ. Adde 10. 5. 17. — b) Ad simulacrum, est idem quod iustar, ad iustar, a somnigianza. *Sueton.* *Cæs.* 84. Pro rostris aurata ades ad simulacrum templi Veneris Oenotriels collocata. *Flor.* 4. 2. ad fin. Allera laurus Egyptia: tuos in ferentis Nilus, Arsiace et ad simulacrum iugulum ardeus Pharus. *Id.* 1. 2. Ad simulacrum celestium siderum. — c) Per simulacrum, eodem sensu; apud *Senec.* *Ep.* 94. a med. Digiti (puerorum) aliena manu par litterarum simulacra duuntur.

Homonym. Differt simulacrum a statu, nam hæc de hominibus, illud de diis dicitur. *Cic.*

3. *Cat.* 9. 19. Simulacra deorum immortellum depulsa sunt et statuae veterum hominum dejectæ. *Tac.* 1. *Ann.* 73. Status Augusti et numinum simulacra. Adde *Sueton.* *Tib.* 26. Verum *Marital.* 17. 78. Aia Jovis statuam crepuit satur bilis. Sic de hominibus quoque dici simulacrum, ostendunt exempla supra posita, saltem si de alterutris tantum sit mentio. — Ad illud *Tac. Germ.* 9. Nec cohibere parietibus deos neque in ullam humani oris speciem assimilare ex magnitudine caelestium arbitrantur. *Arizius* hæc adnotat: Simulacra deorum, ad humani oris speciem effete, non confundenda cum signis deorum, velut *Isidis*, quæ symbola potius erant deorum, quam formæ ac figure. Cf. SIGNUM in 60.

SIMULAMEN, l. n. 3. (simulo) simulacrum, assimilatio, representatio, rappresentazione, εἰκονισμα. *Ovid.* 10. *Met.* 726. de Adonide. repetitque mortis imago Aconne plangoris parat simulamina nostri. Loquitur de sacris annulis in honorem Adonidis, quæ Adonia dicebantur, in quibus Adonis plangebatur, ac iuctus Veneris referebatur. *Auson.* *Edyll.* 10. 228. Ipsa suo gaudet simulemine nautica pubes. h. e. gaudet videns in flumine imaginem sui.

SIMULAMENTUM, l. n. 2. (simulo) simulatio, fictio, finzione. *Riner. Alex.* 27. (65). Latitit simulamentum. — In plur. cum. *Gell.* 15. 22. in *lemmate*, ubi aert historiam de Q. Sertorio duce de qua astu ejus commenticiisque simulamentis etc. *Mar. Victorin.* 3. advers. Ar. 1. In natura sensuall non imagines, sed magis simulacra ac simulamenta dicenda. V. IGNOMINIATUS.

SIMULANS, ante, particip. V. SIMULO.

SIMULANTER, adverb. (simulo) simulate, fecte, fintamente. *Apul.* 8. *Met.* Quoad simulanter revete Charite suscipit: istud quidem etc.

SIMULARE, adverb. (simulo) Comp. Simulatus. — Simulatus est fecte, simulant, fintamente, simulatamente, εἰκονισμα. *Cic.* 2. *Nat. D.* 67. 168. Impia consuetudo est contra deos disputandi, sive ad aulmo id fit, sive simulate. *Id.* 1. ad Q. fr. 1. 4. Sicut aures tæ, quæ id quod audiant, existimant audire, non in quas fecte et simulate quæstus causa insusurretur. Alii leg. aut simulate, quasi inter hæc duo discrimen sit. In *fragm. Petron.* p. 680. *Burnann.* simulatige aut Proditionis opus, famaque operare labore. *Bücheler* leg. cumulatius.

SIMULATILIS, e, adject. (simulo) simulatus, fictus. *Penant.* 2. *Vit. S. Martin.* 272. Nec stat imagines simulatilis umbra figuræ.

SIMULATIO, l. n. 3. (simulo) similitudo, imitatio, il rassomigliare, l'imitare, imitazione. I.) Proprie, seu in bonam partem. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 44. 100. (246). Simiarum genera perfectam hominis simulationem contineant fecta, naribus, auribus etc. Ille vet. edit. a. 1470. et 1472. *Harduin.*; at alii similitudinem. *Sillig.* imitationem. *Juvenc.* 2. 554. de *Elia*, quem turbine iussa coruaco Flammipedum repulit simistio quadrilugorum.

II.) Translate, seu in malam partem, est actus simulandi, fictio, species, infingimento, finzione, simulazione, apparenza, εἰκονισμα, εἰκονισμα. ¶ 1. Generetum. — a) Absolute. *Ter. Beaut.* 4. 6. 34. non mee est simulatio. *Cæs.* 4. B. G. 13. Eadem et perfidia et simulatione vel. *Cic.* 2. *Orat.* 46. 191. Nihil opus est simulatione et fallacia. *Id.* 2. *Off.* 13. 43. Si qui simulatione et luanl ostentatione et fecto non modo sermone, sed etiam vultu, stabiliam se gloriam consequi posse reatur, vehementer errant. *Id.* 7. *Att.* 1. a med. Quam non est facilis virtus! quam vero difficilis ejus diuturna simulatio! *Id.* 1. *Nat. D.* 9. 3. In specie fecta simulationis pietas laena non potest. *Fellej.* 2. 48. a med. Hic primo pro Pompeji paribus, mox simulationis contra Pompejum et Cæsarem, sed animo pro Cæsare itatit. *Seneca Ep.* 78. Nihil simulatio proficit. *Quintil.* 6. 3. 92. Optima est simulatio contra simulationem. — b) Comp. Genetivum. *Cæs.* 1. B. G. 40. Simulatio rei mentiarum. *Id.* 6. *ibid.* 8. Itueris. *Id.* 1. B. C.

9. bell. *Id.* 2. *ibid.* 35. vulnere. *Id.* 3. *ibid.* 28. deditio. *Cic. Brut.* 14. 53. Brutus summam prudentiam simulatione iustitiae tenuit. *Id.* 3. *Off.* 29. 97. Simulatione insaniam militiam subterfugere. *Id.* 4. *Acad.* 45. 140. (2. pr.) Fallax imitatio simulationis virtutis. *Id.* 2. leg. Agr. 6. a med. Ut totius reipublicae domini constituerentur, legis ageris simulatione eique nomine. *Cic.* 7. *B. G.* 45. Muliones equitum spele ac simulatione collibus circumvehi iubet. *Id.* 5. *B. G.* 50. Agere cum simulatione timoris. *Cic.* post red. ad Quir. 9. 21. Qui per simulationem amicitiae me prodiderunt. *Id.* pro leg. Manil. 22. 66. Hostium simulatione contra socios exercitum militare. *Id.* Sull. 19. 54. Gladiatores emptos esse Fausti simulatione ad eadem ac tumultum. *Id.* Amic. 8. 26. Qui simulatione amicitiae coluntur. *Tac.* 2. *Hist.* 61. Provocare arma Romana simulatione numinum ausus est. h. e. simulans se esse deum et a diis agi. *Id.* 1. *ibid.* 53. Scythiam militum, plerisque ad pacem expositum, saepius approbat, parit simulatione vinculorum frustratur. h. e. in vinculis detinendo eos, qui a militibus posebantur, ut morti subtraheret.

Homonym. Hoc interest inter simulationem et dissimulationem, quod simulatio est rei, quae nulla est: dissimulatio quae vera est, obtegit. *Cic.* 3. *Off.* 15. 64. Ex omni vita simulatio dissimulationis tollenda est. *V.* DISSIMULO in fin.

SIMULATO. V. SIMULATUS.

SIMULATOR oris, m. 3. (simulo) qui simulat seu imitatur. imitator.

I.) Proprie, seu in bonam partem. *Ovid.* 11. *Met.* 633. Evocat artificem simulatoremque figuram Morphoeae. *Claudian.* 1. in *Eutrop.* 303. Humanis qualis simulator simulis oris.

II.) Translate, seu in malam partem, est qui fingit et simulat, fingitor, simulator, ενοχλητής — a) Cum Geetivo. *Sall.* Cat. 5. Animus audez, subdolis, variis, cuius rei libet simulator ac dissimulator, simulator falsi, dissimulator veri. *Tac.* 14. *Ann.* 57. Simulator segallitiae. *Lucan.* 4. 722. Ut sibi commissi simulator Sabura bellii. — b) Absolute. *Cic.* 1. *Off.* 30. a med. Dulcem ac faciem festivae sermonia atque in omni oratione simulatorem, quem αἰσῶνα Graeci nominaverunt, Socratem accepimus. *Q. Cic.* pet. cons. 10. Quibus rebus benevolus et simulator dijudicari possit. *Tac.* 13. *Ann.* 47. Suspectabat Cornelium Sullam, socors ingenium ejus in contrarium trabens, callidum et simulatorem interpretando.

SIMULATORIE, adverb. (simulatoris) almutate, ficta. *Augustin.* de pecc. origin. 40.

SIMULATORIUS, a, um, adject. (simulo) simulatus, fictus. *Ambros.* 1. *Hexam.* 2. n. 7. Simulatoris disputationes. Adde *Augustin.* Ep. 82. 11. extr.

SIMULATOR. V. SIMUL ad B.

SIMULATORIX, triceis, f. 3. (simulator) quae simulat, fingitrice, simulatorix. ¶ 1. Generatim. *Stat.* 4. *Theb.* 550. qualla, si crimina demas, Cotebis et Aeo simulatorix litore Circe. h. e. quae homines in fictas feras vertebat. ¶ 2. Speciatim simulatorix dicta est sacerdos, quae ab aliis piatrix vocatur, ut ait *Fest.* p. 213. 25. *Müll.*, quin, quae in sacris suis vera representata non poterat, ficta et simulata exhibebat. Cf. *Virg.* 4. *Aen.* 512. et *Serv.* ad h. l. in SIMULO. *V.* etiam PIATRIX.

SIMULATUS, a, um, particip. V. voc. seq.

SIMULO, es, avi, atum, are, a. i. (similis) Similo pro simulo a quibusdam scribitur, quod videtur proprium fuisse seculoris scriptorum, qui haec duo distinguerint. In Codd. Igitur et edit. libris Interdum permutantur. *V. SIMILO.* — Part. *Similans* I. 2. et in fin.; *Simulatus* I. 1. et II. 1.; *Simulandus* II. 3. — Simulo est similem feci, imitor, refero, imillo, εἰσάω, πρὸςποιῶ (II. rassomigliare, imitare; Fr. imiter, copier, reproduire, représenter; Hsp. imitar, representar; Germ. ähnlich machen; Angl. to imitate, make like, counterfeit); qui significat

lions sunt qui similo polius scribunt. *V. Le-maire* ad *Sil.* II. 2. 533. et alibi.

1.) Proprie, seu in bonam partem. ¶ 1. Generatim. *Virg.* 6. *Aen.* 590. de Salmoeneo nimbo et non imitabile fulmen Ere et cornipedum pulso simulat equorum. *Id.* 3. *ibid.* 349. parvam Trojam simulatque magnis Pergame. h. e. assimilate. Adde *Horat.* 1. *Ep.* 19. 13. *Zucret.* 1. 687. neque sunt igni simulate (corpora) neque ulli Praeterea rei. *Cic.* 9. *Att.* 8. Illic ego vellem habere Homeri illam Minervam simulatam Mentori, cui dicerem (*Odyss.* I. 3. v. 22.) Μέντορ, πῶς τ' ἀπ' ἴω etc. h. e. quae Mentoris se similem faceret et sub eo specie Telemacho apparuerat. *Horat.* 1. *Ep.* 19. 12. si quis vultis torvo ferus et pede nudo Eriugaeque togae simulat lictore Catonem, Virtutemque representet, moreque Catonis? *Ovid.* 3. *Met.* 275. (Juno) simulevit animum. *Id.* 2. *ibid.* 688. Simulare equum. *Id.* 3. *ibid.* 158. artem. *Id.* 6. *ibid.* 598. furias Bacchi. *Id.* 13. *ibid.* 721. Simulata Troja. *Marshall.* 2. 35. Quum sint crura tibi, simuleos quae cornua lanæ. *Cat.* *Aurel.* 2. *Tard.* 1. 5. Simulare vultum. — *Inscript.* apud *Guarini*, *Inscipp.* *Osc.* p. 55. MULIER HABEBAT FILIUM SIMULEM AVIS NEG MEYA ES NEG MI SIMULAT SED VELLEME BSET MEYA ET EGO VOLEBAM VT MEVS BSET.

¶ 2. Speciatim pingere, describere, representare. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 241. ne quis se praeter Appellem pingeret, aut alius Lysippo diceret aera Fortis Alexandri vultum simulantis. *Id.* *Art.* P. 20. Simulare cupressum. *Sil.* II. 15. 430. entrum in ostro. *Calpurn.* *delectam.* 21. Simulatur hoc factum non tantum colore, sed aere, si possit, et tapide. — Cum Infinito *Ovid.* 6. *Met.* 80. Percussamque sua simulat de cupide terram Edere.

II.) Translate, seu in malam partem, est fingere, mentior, praetereo, obtendo, specie simulationis ostento me habere, quod non habeo, ενοχλητικός, fingere, far vista, simulare. ¶ 1. Cum Accusativo. *Plaut.* *Pseud.* 1. 1. 71. experiar, quid ames, quid simules. *Sall.* Cat. 41. Simulare vehementer studium conjectationis. *Id.* Jug. 36. deditioem ac dolorem metum. *Id.* *ibid.* 60. diffidentiam rei. et III. pacem. Sic *Cic.* 13. *Phil.* 1. 1. Pacem cum Scipione Sula sive faciebatur sive simulabat. *Seneca* *Thyest.* 384. Simulare fucom. *Tac.* 1. *Hist.* 81. constantiam. *Id.* 12. *Ann.* 47. obsequium. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 11. 40. (129). venenam. *Id.* 34. *ibid.* 2. 3. (6). scientiam alioquin rei. far mostra di sapere, d'intendersi. et *Ovid.* 1. *Art. am.* 678. gaudia vultu. *Id.* 2. *Amor.* 2. 36. lacrimas. *Id.* *Heroid.* 2. 51. Creditimus lacrimis. on et haec simulare jubentur? *Id.* *Remed.* am. 493. Et sanum simula: na, si quid forte dolebis, Senect. *Liv.* 25. 8. extr. Hannibal aegrum simulabat. *Seneca* *Herc.* *Cl.* 429. simulare furentem. *Justin.* 6. 6. 3. supervacuoque. *Ter.* *Heaut.* 4. 1. 22. Si meum imperium exsequi voluissis, interemptum oportuit: non simulare mortem verbis, re ipsa spem vitae dare. h. e. fingere, se velle mortem filiae. *Justin.* 1. 2. 1. Simulat se pro uxore Nihil filium, pro femina puerum. — Passivo. *Ter.* *Eum.* 3. 5. 58. tu essem vere, qui almutabar. *Ovid.* *Heroid.* 17. 36. Si modo, quem praefere, non simulatur amor. et *ibid.* 21. 199. et tecto simulatur tumine somnos. *Id.* *ibid.* 17. 36. Simulatus amor. *Id.* 1. *Amor.* 3. 23. de *Europt.* super pontum simulato recte *Juvenco.* *Virg.* 4. *Aen.* 512. Sparterat et taticos simulatos fontis Averni. Ubi *Servius*: In sacris, quae exhiberi non poterant, simulabantur et erant pro veris. *Sil.* II. 16. 305. Simulatae exequiae. h. e. quae ducuntur his, quorum corpora alibi sepulta sunt. *Cic.* *Caecin.* 5. a med. Ficto officio simulataque sedulitate conjunctus. *Id.* 3. *Off.* 14. 60. Aliud simulatum, aliud actum. *Id.* 2. *ibid.* 12. 43. Nec simulatum quidquam potest esse diurnum. *Id.* *Amic.* 8. 28. Nihil fictum, nihil simulatum. *Id.* 2. *Orat.* 43. 189. Si in ejusmodi genere orationis ubi esset, nisi saltem atque imitatione simulatum. ¶ 2. Cum Infinito. *Plaut.* *Trin.* 1. 2. 89. Qui omnia se simulat scire, nec quicquam sciunt. Cf. *Aulul.* 3. 4. 4. et *Bacch.* 1. 1. 42.

Ter. *Heaut.* 5. 1. 70. id mirari te simulato. *Caes.* 4. *B. G.* 4. Reverti se in tuas sedes simulaverunt. Cf. 3. *B. C.* 21. *Cic.* *Cluent.* 9. 27. Simulare se Tatentum proficiaci. *Id.* 1. *Off.* 30. 108. se furere. *Ovid.* 2. *Met.* 697. abire. Adde *Quintil.* 4. 5. 20. *Justin.* 3. 1. 8. se breviorum loricam habere. *Curt.* 4. 1. 29. a Doro eo esse praemissum. ¶ 3. Absolute. — a) Unversim. *Ter.* *Andr.* 2. 3. 1. Quid igitur sibi vult pater? cur simulat? *Sall.* *Jug.* 37. Aut almutandi gratia aut cupidine caecus. *Cic.* 1. ad *Q. fr.* 1. 5. Qui non sui commodi causa almutat. *Ovid.* 13. *Met.* 299. Si simulasse vocat crimen, simulavimus ambo. — b) Sequentie partit. quasi. *Plaut.* *Amph.* 1. 1. 45. Quasi affuerim, simulabo, atque audita eloquar. *Id.* *Mil. glor.* 3. 3. 35. Volo, quasi militum animum adjeceris, simulare. *Id.* *Pers.* 4. 5. 5. Simulato, quasi es proreum in oavem. — Passivo impersonaliter. *Ter.* *Heaut.* 5. 1. 28. Quid est quod amplius simulatur? *Quintil.* 4. 5. 20. Simulandum est. — c) Cum Dativo. *Varro* apud *Non.* p. 344. 5. *Merc.* Non est marum, nec to edepoi quid simules tuis, ubi tamam quid pro accusat. haberi potest. Cf. *Virg.* 3. *Aen.* 349. — d) Cum Accusativo et praep. in. *Plaut.* *Stich.* 1. 2. 19. Quasi nunquam quidquam in es simulem, quasi nil laudaverim etc., ubi temen quidquam pro accusat, sumere possis. — *Forcellinus* monet easmetas pro insimulare; verum idem occurrit apud *Vulgat.* *interp.* *Dan.* 11. 32. Et impli in testamentum simulabunt fraudulenter; nil utrobique tmesia esse malis. — Hinc Part.

Simulans, antis, adjectivorum mora neuropatur; unde *Comp.* *Simulantior*. — *Ovid.* 3. *Amor.* 6. 23. Non fuit in terris vocum simulator alius. — **Simulans**, absolute, est etiam titulus comediae, quae *Afranio* tribuitur apud *Cic.* *Sezt.* 55. 119.

Simulato, adverbiorum mora, idem ac simulato. *Lamprid.* *Elag.* 25. Quae solent simulato fieri. Adde *Ennod.* *Apol.* pro *Synod.* p. 328.

Homonym. Simulo dicitur a dissimulo, quod dicitur, quoniam rem aliquam veram non habere nos fingimus, quam re vera habemus. simulamus enim quod non est, dissimulamus quod est. Videtur temen *Sall.* ita simulo usurpare, ut utrobique simul significet, *Jug.* 95. Ad simulanda negotia alitudo ingenii incredibilis. At *Dielsch.* addit ac dissimulanda. *V. eum.* ad h. l. *Cic.* 3. *Off.* 15. 61. Nac quidquam simulabit aut dissimulabit vir bonus. *Planc.* apud *Cic.* 10. *Fam.* 8. 4. Multa ma et simulasse invitum et dissimulasse cum dolore. Cf. *Sall.* Cat. 5. et *V.* DISSIMULO in fin.

SIMULTA. V. SIMULTAS.

SIMULTAS, stis, f. 3. Etiam similtas legitur in *Gloss.* Lat. p. 272. n. 181. — **Simultatium**, in genet. plur. pro simulatum, bab. *Auct.* *B. Alex.* 49. *Val. Max.* 4. 2. n. 2. et saepius *Liv.*, teste *Drahenb.* ad 9. 38. 28. 18. et 39. 44. — Ad etymon quod attinet, ita *Fest.* apud *Paul.* *Diac.* p. 337. 7. *Müll.* « Simultas, id est odium, dicta ex contrario, quia molima sint simul. Potest et a simulatione dicta existimari, quia simulata loquuntur ad invicem ». Prior notatio frigide videtur *Forcellino*, et recte quidem, qui a simulo vocem ducit; nisi male esset syncope a similitas seu similtas, ut facultas a facilitas. — Simultas est generatim actus, quo quid almut sit, vel intercedit inter duo aut plures, si ve in bonam sive in malam partem. Occurrit autem ¶ 1. Saepius in malam partem, et est odium latens inter eos, qui amice esse videatur, Inimicitia, εχθρα, πάλινξορία (II. odio occulto, disgusto, aversione, corruccio, inimicitia; Fr. rivalité, inimitia secrète; Hsp. inimiticia oculta; Germ. d. Spannung, Misverständnis, Rivalität; Angl. a disguised malice or enmity, secret dislike or aversion). Dicitur fere de privata inimicitia, aliquando etiam de publica. — a) In sing. num. *Plaut.* *Pseud.* 1. 9. 50. Ne illam vendas ob simultatam suam. *Caes.* 2. *B. C.* 25. Huic simultas cum *Curlone* intercedebat. *Nepos.* *Att.* 17. Numquam cum vorore fuisse in simulate. *Ter.* *Phorm.*

2, 1, 2. Simultatem alicujus reuereri. *Sueton. Ner.* 25. eicui indicere. *Id. Aug.* 62. Simultate cum socro exoritur. *Ovid. Remed. am.* 661. ubi nulla simultas incidit. *Juvenal.* 15. 33. Inter Antimios vetus atque antiqua simultas. Immortale odium et nunquam sanabile vulnus Ardet adhuc. *Ombos et Tenlyra.* — b) In plur. num. *Cic. Planc.* 31. a med. Simultates, quas mecum habebat; deposuit. *Id. pro leg. Manil.* 24. 71. Multas simultates partim obscuras, partim apertas suscepi. *Id. Flacc.* 35. in fin. Simultates cum aliquo exercera. *Sueton. Cæs.* 53. excipere. *Plin.* 2. *Ep.* 18. extr. subire. *Quintil.* 4. 1. ante med. gerere cum aliquo. *Tac.* 3. *Hist.* 53. simplicius vel eadē eoque implacabilius nutrire. *Id.* 3. *Ann.* 54. facere, far nascere, suscitare. et *Ovid.* 1. *Amor.* 8. 82. Sæpe simultates ita morata facit. *Justin.* 2. 6. a med. Erant inter Athenienses et Dorienſes simultates veteres offensæ. *Cæs.* 5. *B. G.* 43. Omnibus annis de loco summis simultatibus contendeant. *Tac.* 14. *Ann.* 38. Boorum publicum privatis simultatibus impedire. *Quintil.* 4. 1. 18. Quibuscum simultates gerant. *Id.* 12. 7. 3. Simultates provocare. ¶ 2. In bonam partem est pactum, condicio, quæ inter duos simul convenit. *Hygin. fab.* 22. 84. et 185. Quum complures eam peterent in conjugium, simultatem constituit, se ei daturum, qui secum quadrigis certasset, victorque exisset. *Id. fab.* 67. Sphinx regi Creonti simultatem constituit, si carmen, quod posuisset, aliquis interpretatus esset, eo inde abire.

SIMULTER, adverb. (similis) idem ac similiter. *Plaut. Pseud.* 1. 3. 148. Exosabo eum similes, ut murenam cocus. Alii leg. *similiter*. *Non.* legit *simulte*. quod mendum esse videtur. Ita *Forcellinus*. Sed ibi *Mercerius* p. 170. 25. leg. *simulter*.

SIMULTUM, verbum in cornu ariellæ, in *Gloss. Isid.* ubi alii leg. *simulta*. Cf. *Isid.* 12. *Orig.* 1. 10. ut monet *Areal.* ad h. l.

SIMULUS, a, um, adject. deminut. a *simna*. *Lucret.* 4. 1162. Simula (puella). Silena ac Satyra est. *V. SILENA* et *SATYRUS*. Adde *Virg. Mor.* 3. ubi tamen *Ribbeck* leg. *Simylus*.

SIMUS, a, um, adject. αἰμός, qui naves depressas et sepandas habet, sili, silius (It. *chi ha il naso schiacciato, camuso, simo*; Fr. *qui a le nez épaté ou écrasé, camard, camus*; *Hispano*, *que tiene la nariz chata*; *German.* *stülpnäsiger, plattnäsiger*; *Angli.* *flat-nosed, snubnosed*).

1.) Proprie. — a) De baluis. *Andron.* apud *Non.* p. 335. 22. *Merc.* Lascivum Nerei simum pecus ludens classem iustrat. *Virg.* 10. *Ecl.* 7. Dum tanera attondent simæ virgulta capellæ. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 8. 7. (23). Delphini dorsum repandum, rostrum simum. — b) De hominibus. *Martial.* 6. 39. Puer sima nare, lurgidia labris. *Virg. Mor.* 106. Sæpe viri naves acer jaculator apertas Spiritus et simo damna sua prandia vultu. h. e. vultu aversantis: quod quum sit, naves dilatantur et deprimuntur.

II.) Translata. *Cels.* 8. 10. n. 7. ante med. Vulsella, quali fabri utuntur, iuficienda est eb ea paste, qua sima est. — Hinc

Simus, i, 2. absolute, substantivorum more, gen. masc. et fem. ¶ 1. *Simus*, masc., est quoddam thynni genus (Cf. *Artemid.* 2. 14.) apud *Quicherat* in *Addend. Lex. Lat.* p. 268.; nisi malia esse genus piscis Niliaci. (Cf. *Athen.* 7. p. 312. A.) ¶ 2. *Simus*, femin., est genus herbe apud *Plin.* 22. *Hist. nat.* 22. 32. (72). *Sillig.* *Simus* lapides renium In vino decocta potaque esurit. Hippocrates semina ad impetus tientes dari censet. Jumentorum quoque ulcera ac scabiem radia illita aut decoctæ sucus ad pilum reducit. Mures eadem fugantur, caverna præclusa moriuntur.

SIMUS, 1. *V. voc. præced.*

SIN, duo diversa significat.

A) Sin est conjunctio conditionalis et adversativa. — Ad quantitatem quod attinet, longam esse docet *Prob.* qui (*De ultim. syll.* 10. p. 252. 2. *Heit.*) affert illud *Virg.* 2. *G.* 483. Sin has ne possim naturæ accedere partes etc. — Idem *Prob.*

(*Instit. art. p. 144. 5. Heit.*) ponit inter causales species conjunctiones compositas sin autem, sin etiam; unde conjicitur olim sin autem, sinetiam in unam vocem coaluisse. Ita conjunctum sin minus pro sin minus legitur in *Gloss. Lat. Gr.* *Siminus*, si dē mī. — Ratione elymi, patet vocem ex partic. si et ne, per contractionem, esse factam. *Döderlein* putat esse apocopen Gr. αἰ δέ, ut ἐπὶ ἐβ ἐπὶ δα. *V. SI.* — Sin est idem ac sed si, si vero, si autem, si dē, ἢ δέ, καὶ (It. *ma se, se poi, che se*; Fr. *si au contraire, mais si, si toute fois*; *Hispan.* *mas si, si al contrario, al reves*; *German.* *wenn aber, wofern aber*; *Angli.* *but if, if however*); subjungitur autem fera aliis particulis, quæ in præcedenti orationis membro occurrunt.

1.) Usurpatur cum particula præcedenti. ¶ 1. Sæpius post si. — 1.º) Sine addito. — a) Cum Indicativo. *Plaut. Merc.* 3. 4. 2. Si domi sum, foris est animus; sin foris sum, animus domi est. *Ter. Andr.* 1. 3. 5. Si illum reliquo, ejus vitæ timeo; sin opuliter, hujus minas. *Sall. Cat.* 51. Si digne pœna pro factis eorum reperitur, novum consilium approbo; sin magnitudo sceleris omnium ingenia assuperat, eis utendum censeo etc. *Cic.* 1. *Cat.* 5. 12. Si te interficere jussero, residet etc.; sin tu eleris, exsurietur. — Subaudito verbo. *Id. ibid.* 7. sin fin. Hunc mihi timorem eripe: si est verus, ne opprimat; sin falsus, ut tandem aliquando timere desinam. — Sequenti altero sin. *Cic.* 7. *Fam.* 14. Si scribere oblitus es; sin nostri oblitus es, sin aulivorum. — b) Cum Conjunctivo. *Cæs.* 1. *B. C.* 32. Si improbasset, cur ferri passus esset? sin probasset, cur se uti populi beneficio prohibuisset? *Id.* 1. *B. G.* 13. Si pacem populus Rom. cum Helvetiis faceret, in eam partem ituros; sin bello persequi perseveraret, remiseretur etc. — 2.º) Cum addito aliter. *Plaut. Amph.* 1. 1. 54. Si sine vi velint rapta credere, redderent; sin aliter sient animati etc. *Id. Trin.* 1. 2. 9. si ita es, ut ego volo; Sin aliter es, inimici atque irati tibi. — Subaudito verbo. *Ter. Phorm.* 1. 2. 66. Si uxorem velis, lege id licere facere; sin aliter, negat. *Cic.* 11. *Fam.* 14. Si ita est, omnia faciliora; sin aliter, magnum negotium. Adde *Quintil.* 8. 6. 74. — 3.º) Cum addito minus. *Cic.* 1. *Invent.* 29. 38. Accusator illum defendet, si poterit; sin minus poterit, negabit. — Subaudito verbo. *Id.* 9. *Att.* 15. Si mihi vaniam dederit, ular illius conditione; sin minus, impetabo aliquid a me ipso. — 4.º) Cum addito autem, vero. *Plaut. Pers.* 4. 1. 6. Si malus aut nequam est, male res vortunt, quas agit: Sin autem frugi sit, eveniunt frugaliter. Adde *Ter. Hecyr.* 4. 1. 44. — Subaudito verbo. *Cic. Amic.* 4. 14. Id si ita est; sin autem illa veriora, etc. *Id.* 10. *Att.* 7. Si vir esse volet, præclara quædam; sin autem, erimus nos qui solemus. *Colum.* 7. *R. R.* 3. Primum esse admittunt tempora, paribus si sit otis matura; sin vero feta, citra Juliam mensem. — Sequenti etiam minus. *Cic. Cæcin.* 1. in fin. Si sunt viri boni, me adjuvant; sin autem minus idonei, me non laedunt. — 5.º) Cum addito secus. *Euphrasie Plaut.* *Cas.* 2. 6. 25. Si quod volumus, eveniet, gaudabimus; Sin secus, patiemur æquis anniis. — 6.º) Absolute pro sin aliter, sin minus. *Cic.* 16. *Att.* 13. a med. Si pares æque inter se, quiescendum; sin, latius manabit. se no, se poi no. — 7.º) Cum præced. quod pro quod si. *Val. Flacc.* 5. 667. da vellera, rector, Et medio nos cernis meri; quod sin ea Mavors abnegat —, Ibmus indecores. *Locus singularis.* Sed *Burmman.* ex *Cod.* legit quod si mea Mavors, quod rectius videtur. Ita *Furlanetto*. *Vesum Schenkli* dedit sin ea, nulla varia lectione ex *Codd.* adnotata. ¶ 2. Post nisi. *Plaut. Poen. prol.* 50. Nisi molestum est, nomen dare vobis Comædiali; sin odio est, dicam tamen.

¶ 3. Post quando, dum. *Id. Truc.* 1. 1. 16. Quando abiit rete pensum, tum adducit sinum; Sin jecit rete etc. *Id. ibid.* 1. 2. 10. Dum illi agunt, quod agunt, sunt ceteri cleptæ; Sin videant quamquam se asserare, obducunt.

II.) Usurpatur etiam nulla præcedente particula; cujus tamen vis facile subintelligitur. — a) Universalis. *Plaut. Autul.* 4. 1. 5. In harum maturatione, in sa (serum) sera concedet capessere; Sin dormitet, ita dormitet, servum sese ul cogitet. *Id. Pers.* 2. 2. 45. v. m. ne me atrecta. cō. sin le amo? Adde *Ter. Adelph.* 3. 4. 46. *Cæs.* 1. *B. C.* 32. Horialis ac postulat, ut rempubl. suscipiant atque una secum administrent; sin bello defugiati, illis se oneri non futurum. *Cic. Amic.* 21. 78. Primum danda opera est, ne qua amicorum dissidia fiant: sin tale aliquid evenerit, ut extinctæ potius amicitia, quam oppressæ videatur. *Id.* 2. *Off.* 21. 74. Danda est opera, ne tributum conferendum sit: sin qua necessitas obvenerit etc. h. e. si vero aliqua necessitas. Adde 1. *ibid.* 34. 123. *Id.* 13. *Att.* 22. ad fin. Ego, ut constitui, adero: alque utinam tu quoque eodem die. Sin quid (multa enim), alique postredie. h. e. si vero aliquid acciderit, quo minus eo die adesse queam. *Id.* 3. *Orat.* 24. s. r. Sed hominibus opus est eruditis, qui adhuc in hoc quidem genera nulli fuerunt: sin quando essent, etiam Græcis erunt antependendi. h. e. si vero aliquando. *Id.* 3. *rep.* 3. 6. Sin altitudo sit via prudentia deligeunda, tamen etc. *Nepos Ages.* 1. Primum satiu habebatur, qui maximus natu esset et liberis ejus, qui regnum decessisset; sin is virilem ætatem non reliquisset, tunc eligebatur qui proximus esset propinquitate. — b) Cum addito autem ad maiorem vim. *Cæs.* 5. *B. G.* 35. Quum in eum locum reverti cœperant, circumveniebantur; sin autem locum tenere vellet etc. *Cic. Amic.* 10. 34. Summi puerorum aiores sæpe una cum prætexta toga ponerentur; sin autem ad adolescentiam perdixissent etc. Adde *eumd.* 1. *rep.* 6. 11. B) Sin est etiam littera alphabeti Hebraici (W) vicesima prima, quæ tenorem sonum habet quam (V) shin vel scin, et respondet sibilanti s. Utraque legitur apud *Feigat.* *interpr.* *Ps.* 118. et 3. *Hieronym.* *Ep.* 30. vocat sen. V. SCIN.

SINAGOGA. *V. SYNAGOGA.*

SINAGONUS. *V. SYNAGONUS.*

SINAPE vel

SINAPI, n. indecl. (V. tamen in seq. forma sub init.) et

SINAPIS, is, f. 3. — a) Scribitur et senape simul cum sinape, apud *Petron.* *fragm. Tragic.* 66. *Burmman.* et apud *Apic.* 6. 4. et 8. 7. — *Senapis* legitur apud *Plaut.* *Pseud.* 3. 2. 28. — *Senapi* apud *Apic.* 1. 9. et 21. — b) Qui putant, etiam sinape dici in recto casu, innotantur illo *Colum.* 11. *R. R.* 3. Sinapa et coriandrum, ita uti nata sunt, sua sede immota permeneant. Sed senapis critic leg. *sinapi*. — In sing. accus. est *sinapim*; in ablat. *sinape* et *sinapi*. *Capell.* 3. p. 72. Gummi et sinapi peregrina sunt neutri generis et tantum numeri singularis, sed per casus eodem modo decurrunt, excepto genetivo, qui s recipit. — c) Si vocis elymon aliquod quæres, est qui putet, vocem esse compositam ex Hebr. שן pro שן, h. e. shan, pro shanan, acuit, et נפ, aph, nasus; quia ejus seminis halitus naves maxime afficit; unde et Gr. σινάπι vel σινάπι et σινάπι apud recentiores pro Atticorum σινάπι. (V. *Lob. ad Phryn.* p. 283.) Inapte *Isid.* 10. *Orig.* 10. 9. Sinapis appellatur, quod folio sit similis napia. — Sinapi est genus oleis, semen habens acerrimam gustu et comedenti lacrimas elens, *senapa*, *olivas*. Synonymiam hujus oleis exhibet *el. Fés.* op. cit. v. 2. p. 448. hinc verba: «Il nous resta à donner la concordance synonymique du sinapi, pris dans son sens étendu. Hippocrate, Théophraste et Dioscoride ne parlent que d'une seule espèce: on ne sait trop à laquelle il convient de la rapporter. Les commentateurs déignent plus particulièrement le sinapis alba. Linnæus, mais pourquoi ils ont adopté cette espèce ou lieu du sinapis nigra Linnæus, c'est ce qu'on ne peut dire. — Næm Hippocr., Théophr., VII. 3. Σινάπι, Nicand., Ther., v. 878.; *Alexiph.*, v. 534.; *Dioscor.* II. 184.; *Næm*, *Alben.*, *Deipn.* IX. 1. — *Nopi*, *Marl.*, XIII 20. (in tit.) *SI-*

napi omne genus, napy Atheniens. Alii thapsi, alii saurion, Plin., loc. comm.; Plaut. in Pseud. 2. act. 3.; Colum. X. v. 124.; Pallad., Febr. tit. 24., Octobr., tit. 11.; Cels. III. c. 21. et 22. IV. 20.; Sinapis alba ac nigra Botan.». **¶** 1. Generatim. Plin. 19. Hist. nat. 8. 54. (170).

Acerissimum sapore, ignel effectus ac saluberrimum corpori sinapi. et morz. Usus ejus etiam pro pulmonario in patellis decocto, citra intellectum acrimoniae. Coquuntur et folia, sicut et reliquorum olerum. Supt autem tritum generum; unum gracile, alterum simile rapī foliis, tertium eruem, Id. 20. ibid. 22. 87. (236). Sinapi Pythagoras principatum bebers ex his, quorum sublimie vis ferat, judicavit, quoniam non aliud magis in aeres et cerebrum penetrat. Adde ibi felliqua, quibus persequitur ejus in medicina utilitas. At el. Fée loc. cit. hanc adnotat. «Si nous passions rapidement en revue ce que Plin. dit des propriétés médicinales, nous aurions à signaler beaucoup d'erreurs». Cels. 2. 21. refert inter ea, quae mali suci sunt. Colum. 10. R. II. 122. Sequē lacessent situm factura sinapis. Seren. Sammon. 32. 4. Sinapi lacrimosum. Id. 5. 9. mordax. Plaut. Pseud. 3. 2. 28. Teritur sinapis scelerata cum illis, qui terunt Id. Truc. 2. 2. 6. Si ecator hio homo sinapi victitet, non ceaseam, tam esse tristem posse. Enn. epud Macrob. 6. Saturn. 5. Neque triste queritit sinapi, neque cape moestum. Pallad. 11. R. R. 11. Hoc mense sinapi seremus. Plin. 21. Hist. nat. 12. 41. (71). Sinapis avidissima sunt apes. Veget. 6. Velerin. 17. Sinepi Alexandrinum. — Apud Hebraeos sinapis, quum sit frutex a grano minutissimo proveniens et in arboris altitudinem aepē decem pedes equantem crescentem, xxxv. ovanem comparatur res minutissimae quantitate. Fulg. interpr. Matth. 13. 32. et Luc. 17. 6. Hinc Juven. 2. 819. Iusd aliter simile est (cordis et panditis aures) Præpari grano regnum caeleste sinapis. **¶** 2. Speciatim est putimentum ex sinapi compositum, illius lostar, quod nos mostarda vocamus. V. infra. Apic. 1. 2. Calium parclum vel lumbulum et uogellæ coctæ, ut din durent, in sinapi, ac aceto sale et melle facto mitti, ut tegantur, et quando volueris, utere. Edit. Dioctet. p. 13. Sinapis contexta Italico unum octo. Fortasse, inquit Furlanetto, est compositio ille ex sinapi melle, oleo et cocto, de qua Pallad. 8. R. R. 2., quamque vetus Italus interpres mostarda vertit.

SINAPISCUS, i, m. 2. (sinapi) sigillatim videtur sinapis granum in pulverem redactum ad usum medicinae. Theod. Priscian. 15. p. 294. retro Aid. Fomenta ex similibus supra dictis et sinapisco confecta. Alii leg. sinapismo.

SINAPISMUS, i, m. 2. σιναισμός, senapismo, curatio per sinapi. Cael. Aurel. 3. Tard. 8. 112. Item sinapismus, qui maxime vehementem fortitudinem facis humore corruptis atque, ut ita dixerim, habentibus (lege habentibus) admovent ac ministrat. Adde eund. 1. ibid. 1. 37. et Emil. Macr. c. 35. V. voc. prac. in Sn.

SINAPISO, **V. SINAPIZO**.

SINAPIZATUS, a, um, particip. **V. voc. seq.** **SINAPIZO**, a, um, ar, e. 1. (σιναιζω) Scribitur et sinapiso. — Pert. Sinapizatus et Sinopizandus. — Sinapizo est sinapi instar emplastri imposita, erosionem carnis facere. Veget. 3. Velerin. 6. 11. Ad ultimam, partes, quae in causa sunt sinapizabilis diligenter, sinapizatum caute ferreo combure. Adde 5. ibid. 33. Cael. Aurel. 1. Tard. 4. 117. Sinapizandae manus egrotantium jubent. Adde 5. ibid. 1. 26.

SINAUTEM, **V. SIN** init.

SINCER, **V. SINCERUS** init.

SINCERE, edverb. (sincerus) Comp. Sincerius et Sup. Sincerissime 1. **¶** 1. Refertur ad animum et est ex animo, loquens, non simulata, sine mendacio, candide, rere, ingenuamente, disinfinitamente, schietamente, sinceramente, ἀσπαίως. Enn. apud Non. p. 595. 11. Mera, neque irell nequa blandi quicquam sincere sonant. Ter. Eun. 1. 2. 96. Si istuc crederem sincera dici, quidvis possem perpeti. Catull. 109. 4. Sin-

cere et ex animo dicere. Cæs. 7. B. G. 20. Quod ut intelligatis sincere a me pronuciari, auditis Romanos milites. Attic. ad Cic. 9. Att. 10. sub fin. Si hic, quae ratione initium fecit, eadem cetera eget, sincere, temperate, prudenter. Cic. 3. ibid. 15. ante med. Cressi libertum nihil puto sincere locutum. Val. Max. 2. 2. n. 8. Provioclas sincere administrata. illibatamente. et Gell. 7. 3. in fin. Ita nos sincerius exploratiusque vel corrigere poterit vel probare. Augustin. Ep. 3. (al. 137.) ad Volusian. ad fin. Invicem sincerissime se diligunt homines. **¶** 2. Refertur etiam ad rem, et est bene, recta. Plaut. Epid. 5. 1. 28. Salin ego oculis utilitatem obtineo sincere an parum bene, giustamente.

SINCERIS, **V. SINCERUS** init.

SINCERITAS, a, f. 3. (sincerus) puritas, integritas, ἀσπαίωτης (It. purezza, sincerità; Fr. pureté, intégrité, état normal; Hisp. el natural, el verdadero ó genuino, pureza, integridad; Germ. d. Unverdorbenheit, Unverletzttheit, Gesundheit; Angl. purity, uprightness, sincerity).

1.) Proprie. **¶** 1. Generatim. Plin. 15. Hist. nat. 6. 6. (22). de oleo faciendo. Crebrius vasa mutanda, fuscias spongia tergendas, ut quam maxime pora sinceritas constet. Colum. 4. R. R. 26. Pedamenta post patetionem retractanda sunt partemque eorum putres dedolandas aique alia convertenda, quae sinceritatem habent, alia submovenda, quae ceriosa sunt. Pallad. 1. R. R. 3. Habitatorem color senus, capillis firma sinceritas, inoffensum lumen oculorum. Marcell. Empir. c. 23. p. 128. Ex vino, si sinceritas est. **¶** 2. Speciatim de integritate et senitate corporis. Cael. Aurel. 2. Tard. 5. 89. In dimissione limpidas sinceritati proslit efficiuntur.

II.) Translate. **¶** 1. Generatim. Seneca Vit. beat. 15. Nec summum bonum habebit sinceritatem suam, si aliquid in se viderit dissimile meliori. Val. Max. 2. 6. n. 8. Femina nonagesimum annum transgressa, cum summa animi et corporis sinceritate. Id. 5. 3. n. 2. extern. Vita summa sinceritas, h. e. morum integritas. Phædr. 4. 12. Ad perniciem solet agi sinceritas, schietezza, candidezza, et Gell. 14. 2. Multa si illustri exempla probatitas et sinceritatis. Id. 2. 23. ad fin. Ad horum sinceritatem veritatemque verborum an adpreverit Cællius, consideremus. **¶** 2. Speciatim est titulus honoris, quo quis compellatur. Cod. Theod. 1. 6. 6. de comite rei privatae. Illustris Sinceritas tua quasi in speculo tuebitur etc. Adde ibid. 10. 15. 4. de praefecto praetoriti. et 7. 1. 2. de magistro equitum.

SINCERITER, adverb. (sincerus) sincere, sinceramente, ἀσπαίως. Gell. 13. 16. Bonas artes qui sinceriter cupiunt, hi sunt vel maxime humanissimi. Adde Augustin. quæst. 86. 1. et Cod. Justin. 8. 28. 10.

SINCERUS, a, fvi, are, a. 1. (sincerus) sincerum facio. Agnoscerit hoc verbum a Diomed. 1. p. 361. Putsch., sed nullum ab eo asserit auctoris locus. Occurrit tamen apud Soran. Isag. 23. Phlebotomia mentem sincerat. Cave usurpes.

SINCERUS, a, um, adject. Sinceris, e, allquando declinatum est: non tamen imitandum. Gloss. Philox. Sinceris, εὐκρινής. Charis. 1. p. 61. et 194. Putsch. Sincerus dicitur, non sinceris, ut Virg. (4. G. 285.) Insincerus apes tulitit cruor. Sed neutraliter hoc sincere dicitur. Terent. (Eun. 1. 2. 96.) Si istud crederem sincere dici. Hæc Charis. Sed sincere apud Terent. adverbium est. Attamen Varro apud Isid. De rer. not. 38. 5. Si sol rubet in occasu, sinceris dies erit. et Scribon. Compos. 113. Si sincere corpus erit. Etiam sincer legitur apud Loew. in Præd. Corp. Gloss. p. 410. Mollis: mansus, mansuetus, sincer. — Ratione habita etymii, ita Donat. ad Ter. Eun. 1. 2. 97. Sincerum, purum, sine furo et simplex, ut mel sine cera. At illi ducunt a σῦν, cum, et χηρῆς, cera, et syncerus scribi volunt; sed neque ex Græco vos adscita est, neque y habet in vet. libris, ut Manut. Dausq., Cælar. testantur. Utr. Frid. Boopius in Palæogr. crit. T. 1. p. 361. hæc habet: Equidem demiror, cur philologi originem hujus vocabuli indagantes in cera omnes hæreant, et alii cum cera, alii sine cera etymon esse affirmant. Ego vero ex σῦν, cum, et χηρῆς, sonitus, factum esse ideoque a quibusdam synceris scribi, mihi persuadeo, ut sit quasi cum sonitu, neque clam neque furim. Fortassis etiam tropus a vase sigillis repetitus est, quæ nam sincera sint, ex sonitu judicatur. Iactentis Furlanetto in App. Verum id longe petutum ac levius mihi videtur. Potius sincerus, inquit De-Pit, vocem hybridam haberem a σῦν pro sine et κεράννυμι, Attice κερά, misceo, quasi ἀκρηπαίως, sine mixtura, simplex, integer. Suet etiam qui derivant a Skr. sim, simpliciter, omalno, et kar, segrego, quasi o-moico aggregatus, seu purior; alii vero aliter. Sed da hoc satis superque. — Comp. Sincerior fere in omni. paragr.; Sup. Sincerissimus item. — Sincerus est purus, integer, nulla alla re admixtus, incorruptus, verus, ἀκρηπαίως, ἀνυπόκριτος, ἀκρίβητος (It. netto, puro, senza miscuglio, intero, schietto, sincero; Fr. pur, qui n'est pas corrompu, non altéré, sans mélange; Hisp. puro, libre de toda mezola, genuino, natural; Germ. ungeschminkt, echt, natürlich; Angl. sincere, without mixture or alloy, pura).

1.) Proprie. **¶** 1. Generatim. Horat. 1. Ep. 2. 54. Sincerum est nisi vas, quodcumque infundis, acasit. Ovid. 3. Art. am. 202. Sincerae genæ. Seneca Ep. 108. a med. Ex amphora primum, quod est sincerissimum, effluit, gravius quodque turbidumque subsidit. Colum. 12. R. R. 45. rub. fin. Consemnallium vinearum non est tam firmum vinum, quam si per se sincerum amleum vel apianum condideris. Plin. 21. Hist. nat. 6. 17. (32). Crucis sinceri probatio, si imposita manu crepat. Id. 28. ibid. 9. 37. (137). Sincera evungia, h. e. sine admixto sale. Cf. ibid. n. 135. Id. 37. ibid. 8. 32. (110). Callais (gemma) nascitur apud Saca, sed fatulosa et surdum plena: sincerior multo præstantiorque in Carmentis. — Absolute. Cæc. Amic. 25. 95. Secernere omnia fucata et simulata a sinceri atque veris. **¶** 2. Speciatim dicitur de integritate et sanitate corporis, quod nullo morbo aut vulnere vitatum est, sano, illeso. Ovid. 12. Met. 99. sine vulnere corpus Sincerumque fuit. Id. 1. ibid. 190. sed immedicabile vulnus Enas recitendum, ne pars sincera trabatur. Id. 8. Met. 664. bicolor sincerae bacca. Mianeris. h. e. laviolata, intacta, ob virginitaltem. Plaut. Rud. 3. 4. 52. Sincerissimum corium. h. e. tergum nulla cicatricebus aut vellebus. Id. Men. 2. 2. 15. Porci sacres sinceri. Gell. 18. 10. Quam medicus jam me sinciore corpusculo factum diceret. Ovid. de nuce, 35. Geronte sinceros omnes ex ordine truncos. Plin. 17. Hist. nat. 22. 35. (103). Vitæ, donec ad sincera veniatur, recitendum: quoniam et vitiosus metieria utilis non erit. Cic. 13. Fam. 50. Hoc mihi da, ut M. Curium sactum et tactum, ut ajunt, ab omique incommodo, detrimento, molestia sincerum integrumque conserves. Gell. 5. 1. Animi partes aut sincere aut egræ. Val. Long. De orthogr. p. 2217. Putsch. Hanc litteram, id est z, invenit duplicem non esse, si modo illam aura sinceriora exploraverit.

II.) Translate. **¶** 1. Metaphorâ ductâ a super. paragr. 1. — a) Generatim. Tac. Germ. 4. Germanis populos nullis aliis aliarum nationum concubilis insectos propriam et sinceram et tantum sui similem gentem exstitisse arbitrantur. Sic 4. Hist. 64. et Sueton. Aug. 40. Sincere populus. Liv. 4. 4. Sincere nobilitas. Gell. 5. 4. Fabii annales bonæ atque sincere virtutis libri. Porphy. ad Horat. 1. Sat. 6. 30. Hic Barrus villissimas libidinosasque vitæ fuit, certe adulteria sincerissima cupiditate seclabatur. h. e. n. nica, sola. — b) Speciatim refertur ad animum et ad mores. Cic. 10. Att. 6. Mirebilia multæ: nihil simplex, nihil sincerum. Id. Quinct. 1. sub fin. Nihil est jam sanctum neque sincorum in civitate Ovid. 7. Met. 453. edeo nulli sincera voluptas: Sollicitique aliquid latens intervenit. Justin. 10. 1. 2. Sincerius gaudium cepere. Liv. 29. 4. Nihil sincera fide cum Romanis acturum. Tac. 3. Ann. 64. Sincera inter matrem filium-

que concordia. et 2. *ibid.* 42. Sincera caritatis fidem assaqui. Tac. dial. de Ornt. 28. sub fin. Sincera et integra et nullis pravitatibus detorta natura. Gell. 6. 8. ad fin. Scipionem fama, quum esset adulterans, baud sincera fuisse. *Id.* 1. 2. a med. Verus atque sincerus Stoicus. *Id.* 15. 1. Q. Claudius, optimus et sincerissimus scriptor. Cic. Brut. 83. 237. Thucydides rerum gestarum pronuntiator sincerus. *veridico.* et 2. *Divinat.* 57. 118. Demosthenes jam tum *φαινησις* Pithiam dicebat, quo licet existimare, in aliis quoque oraculis Delphicis aliquid non sincerum fuisse. ¶ 2. Metaphorā ductā a super. paragr. 2. refertur ad orationem. Cic. Orat. 8. 25. Atheniensium fuit prudens sinceromque iudicium, nihil ut possent, nisi incorruptum audire atque elegans. *Id.* Brut. 55. 202. Nihil erat in ejus oratione nisi sincerum, nihil nisi sicum atque sanum. Gell. 13. 28. Homeri versus simplicior et sincerior. Adde *Quintil.* 10. 1. 65.

SINCINIUM, n. n. 2. cactus noliis, *μωυδία*. *Isid.* 6. Orig. 19. 6. Quum unus canit, Grace *μωυδία*, Latine sincinium dicitur: quum vero duo canunt, bicinium appellatur; quum multi, echorus. Unde videtur vox composita esse a sin (quod *V.* in SEMEL, SIMPLEX, SIMUL: cf. Gr. *ἐν*) et cano. Fest. ex Paul. Diac. p. 337. 4. Müll. Sincinium callionem solitariam. Sunt qui utrobique leg. *sicinium*. Sed verum, loquitur Müllerus, est *sincinium*; siquidem utrobique traditur fuisse cactus unus. Id est sine tibiis accinentibus; proinde a *sicinnio* distinguendum est. *V.* SICINIUM.

SINCIPITAMENTUM, l. n. 2. *V.* in voc. seq. SINCIPUT, clippis, n. 3. Vix, ut docent *Vel. Long.* De orihogr. p. 237. *Putsch.* at *Diomed.* p. 436. 14. *Heit.* constat ex sin pro semi, et caput. *Gloss.* Philox. Sinciput, *ἡμικεφαλον*, *ἡμικεφαλον*, *ἡμικεφαλον*. — Sinciput est dimidia capitis pars: non enim satis probabile est hac voce significari, partem capitis anteriorem, sicut occiput posteriolem designat; unde *Gloss.* Philox. Sinciput, *ἡμικεφαλον*.

I.) Proprie. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 51. 77. (209). Interdicta cenis abdomina, glandie, testiculi, vutres, sincipita verrine. *Perr.* 6. 69. mibi festa luce coquatur Urtica, et fissa famorum sinciput eura. *Juvenal.* 13. 84. comedam, loquitur, scibila nati Sinciput ellisi Pharioque maderatis aceto. Suum namque sincipita, h. e. caput bifariam dissectum conditum et fumo suspensum servare in usum cibi, mos fuit. — Huc etiam referunt eod. canes illud *Plaut. Men.* 1. 3. 28. Laridum, pernoidem aut Sinciput aut polimenta porciosa. Sed ex Codd. MSS. dedit *Ritschellius* sincipitamenta, et *Brutius* sinciputamenta pro sinciput aut polimenta.

II.) Translate, per synecdochen, est totum caput et cerebrum in eo. *Plaut. Men.* 3. 2. 41. et 4. 2. 69. Non tibi sanum est, adulescenti, sinciput, ut intelligo. *Sidon. carm.* 5. 418. fortique lacerto dissicili acipiti miserabile sinciput esse.

SINDO vel

SINDON, ὄνις, f. 3. (*σινδών*) De genere hæc habet *Prob.* in *Excerpt.* de nom. p. 211. 19. *Heit.* Sindo, generis masculini, est usu magis, quam ratione certa: ejus locutio talis est: *sindones Arabicos.* — Vox est incerta originis. Alii enim ducunt a *ἵνδω* *sadin*, linum maxime xilinum subtiliter textum; alii vero a Skr. *sindhu*; nihil denique ab *Agypt.* *shendon*, cujus radix *shendo*, pecto, testis: quippe *Aegyptium* esse *sindonem* refert *Pollux* l. 7. e. 16. Idemque docet complures eximiant. Cf. et *Herod.* 2. 86., unde scimus, *Aegyptios* hoc linteum corpora mortuorum involvere solitos fuisse. *καταλίσσονται τὸν τὸ σάμα σινδῶνος βυρσίνης*. Dubium id mihi tamen, loquitur *I. Hossius*, op. cit. p. 265., nam etiam Tyriae sindones celebrantur apud *Martial.* 4. 19.; et auctor *Etymolog.* M. sindones a Sindhitis iorentas narrat; licet verum non sit, quod ille subijcit, a Sidone nomen ducere. — Sinda est pannus lineus, linteus *τοῖς*, linteum, e sindone seu non fore kilino, subtiliter textu, con-

fectum, quo in Orientis partibus viri atque feminae, potissimum æstate, et diu et nocte utebantur, veste talare di lino, et ellam camicia o lenzuolo, sindone. *Martial.* 2. 16. Quid torus o Nilo, quid sindone tinctus olenti. *Id.* 4. 10. de *endromide*. Ridebis vector hoc munera tectus, at imbres: Non sic in Tyria sindone tutus cris. h. e. linteum purpureo tincto. *Id.* 11. 1. Quo tu, quo, liber otiose, tendis Cultus sindone non quotidianus? h. e. ornatu non vulgari. *Auson.* *Ephem.* in *parech.* 2. Puer eja surge, et calceos Et linteum da sindonem, Da quidquid est, emitui Quod jam parasti, ut prodeam. *Non.* p. 537. 20. *Merc.* Plagas, granda linteum tegmen, quod nunc torale vel lecticarium sindonem dicimus, quarum diminutivum est plagula. Adde *Fulgat. interpr.* *Prov.* 31. 24. — *Id.* *Marc.* 14. 51. Adulescens quidam sequebatur eum amicus sindona super nudum, et tenuerunt eum. At ille, rejecta sindona, nudus profugit ab eis. camicia o lenzuolo. — De usu sindonum in mortuorum corporibus involvendis *V. Fulgat. interpr. Math.* 27. 59. et *Herod.* supra cit.: item de variis earumdem generibus *V.* quos laudat *Schleusnar* in *Lex. Gr. Lat. N. T.* ad h. v.

SINE, præpositio. — a) Ad scriptioem quod attinet, variis occurrit formæ, ut sine in *Vet. Leg.* in *Corp. Inscr.* Lat. 1. 198., et sine in *Inscript.* apud *Mommsen* n. 5190. et *Gruter.* 955. 8.: etiam sine in *Inscript.* apud *Boissieu*, *Inscr. De Lyon* p. 524. n. 107. — b) Ratione habita atymii, alii dicunt esse a sino, ut pone a pono; alii rectius a si vel potius se et ne: profecto se est seorsum, ut docet *Fest.* p. 348. 9. Müll. immo apud veteres pro seorsu sine adhibebatur, ut in *Lex XII. Tab.* apud *Gell.* 20. 1. Se fraude ait. et in *Vet. Plebisc.* apud *Fest.* p. 248. 3. Müll. Sa dolo, ubi tamen alii aliter leg. Cf. *Inscript.* apud *Gruter.* 509. 20., ubi occurrit sed pro se. Hinc *Paul. Diac.* ex *Fest.* p. 336. 4. Müll. Sed pro sine invenitur posuisse aliqui. — Huc spectat illud *ejusd.* p. 155. 26. Müll. Nesi pro sine positum est in lege dedicationis aræ Dianæ Aventinensis. *V. SE.* — c) Metri gratiæ suo cesui a poetis postpositum. *Virg.* 3. G. 43. Te sine nli altum mens lochoet. *Horat.* 1. Sat. 3. 68. Nam vitilis nemo sine nascitur. et *ibid.* 5. 99. Dum, flamma sine tura liquescere limine secro, Persuaderi cupit. — Sine est particula separativa, idem ac seorsum ab, abique, extra, extra, *ἄνω* (h. senza). *Fr. sans*; *Itap. sin*; *Germ. ohne, sonder*; *Aogt. without*. ¶ 1. Usurpatur fere cum Ablativo. — n) Universalis. *Plaut. Asin.* 1. 1. 180. Tu sine pennis voia. *Id. Capt.* 2. 3. 97. nec quoquam pedem Efferat sine custodia. *Cæs.* 1. B. G. 97. Is mons erat sine aqua. Adde 1. *ibid.* 7. et 3. *ibid.* 45. *Cic.* 3. Cat. 5. 12. Literæ sine nomine. *Cæs.* 3. B. C. 73. Sine aliquo vulnere. *Id.* 2. *ibid.* 32. Sicilia et Africa, sine quibus urbem aique Italiam tueri non potest. *Quintil.* 6. 2. 7. hoc opus ejus, hic labor est, sine quo fieri non posse oratorem letendum est. *Varro* 8. L. L. 16. Müll. Casus sine controversia sunt quinque. *Id.* *ibid.* 6. Sine dubitatione. *Cic.* 2. Fam. 18. Sine dubio. *Id.* 3. Cat. 6. 13. Sine ulla varietate. *Id.* 1. rep. 37. 58. Ut urbs sine regibus sit. *Id.* *ibid.* 43. in fin. Ut plane sine ullo domino sint elres. *Id.* 2. *ibid.* 11. 22. Sine ullo certo exemplari formæ rei publicæ. *Plaut. Bacch.* 5. 2. 13. Sine omni malitia. Adde *Ter. Andr.* 2. 3. 17. — b) Præcedente negatione ad majorem vim. *Ter. Heaut.* 2. 3. 73. Non si sine periculo facinus megnum et memorebile. *Cæs.* 1. B. G. 44. Non sine magna spe magnisque præmiis domum propinquosque reliquisset. *Id.* 1. *ibid.* 34. Neque sine exercitu in eas partes Gallia venire audere; neque exercitum sine magno commatu. *Id.* 5. *ibid.* 33. Non sine summo timore et desperatione id factum videbatur. *Virg.* 2. *Æn.* 717. O dulcis conjux! non hæc sine turbine divum Evadunt. *Horat.* 3. Od. 6. 29. Jussa coram non sine consensu Surgit marito. *Id.* *ibid.* 7. 7. Non sine multis lacrimis. *Id.* *ibid.* 13. 2. Non sine floribus. — c) Item aliquando repetitur ad sin-

gula, quæ regit, nomina. *Plaut. Amph.* 1. 1. 51. Si sine vi et sine bello veliot reptatradere. *Ter. Eun.* 5. 4. 6. virginem Quom amabat eum confeci sine molestia, sine sumptu, sine dispendio. *Cæs.* 7. B. G. 52. Sine duca et sine equitatu deprebensis hostibus. *Cic.* 8. *Att.* 3. 61a nihil suscepturum sine præsidio et sine pecunia. *Id.* *Cor.* 32. 78. Homo sine re, sine fide, sine spe, sine sede, sine fortunâ. *Sall. Jug.* 10. Sine spe, sine opibus. *Liv.* 9. 5. Se solos sine vulnere, sine ferro, sine acie victos. *Nepos Att.* 9. Sine fenore sineque ulla stipulatioe pecuniam ei credidit. — d) Sæpius ponitur semel tantum, etsi plura sunt nomina, quæ copulantur partic. et, quæ, ac. *Cæs.* 1. B. G. 9. Ut sine maleficio et injuria traoseant. *Id.* *ibid.* 44. Bella sine ullo labore et periculo se confecturum. *Sall. Jug.* 44. Sine molestia et imperio habitus. *Cæs.* 6. B. G. 27. Sine uodis-articulisque Cf. 1. *ibid.* 44. *Id.* 2. B. C. 9. Sine ulla vulnere ac particulo. — e) Præcedente prænom. nullus pro sine, aut adverbio. *Id.* 2. B. C. 26. Nullo ordioe et sine timore. *Id.* 7. B. G. 20. Fortuito aut sine consilio. *Id.* 2. B. C. 9. Tulin ac sine ullo vulnere. — f) Sine dolo malo, formula, apud *Paul. Diac.* et *Fest.* p. 69. 11. Müll. V. DOLUS. — g) Sine querela, alia dictio seu formula, in Lapidibus frequens, ad significandam conjugum concordiam, cum qua vixit sine querela, habeturque in plurib. *Inscript.* apud *Gruter.* 480. 1., 711. 6. etc. et apud *Fabrett.* p. 256. — Apud *Fulgat. interpr.* *Luc.* 2. 6. sine querela est sine culpa, h. e. integre, innocenter. — h) Sine sacris hereditas, proverbium. *V.* in SACER. — i) Sine scelere, sine piaculo, formula. *V. Inscript.* apud *Orelli* n. 2488. — l) Sine die et consule, sine nota temporis, senza data. *Cod. Theod.* 1. 1. 1. Si qua post hac edicta sive constitutiones sine die et consule fuerint deprebensa, auctoritate carcant. — m) Aliquando periphrasim efficit cum nomine, ut sit adjectivorum instar. *Sall. Cat.* 6. Genus hominum agreste sine legibus, sine imperio. *Id.* 4. *Hist.* p. 325. *Kritz.* Exercitus sine frumento, sine auxillis. Cf. alia loca superius allata, et *V. Kritz. Gramm. Lat.* § 120. — n) Cum participio. *Varro* 10. L. L. 29. Müll. Sine assumptis extrinsecus aliquam perspicui similitudines non possunt. *Cic. Fat.* 18. 41. Sine præpositis causis. *Liv.* 52. 2. Scituros sine restituta potestate redigi in concordiam res nequeant. (*V. Madvig. Adv. Crit.* p. 101. ad h. l.) et 45. 25. Sine rogatione ulla perlatâ. et 5. 4. Sine impensa opera. *Seneca Vit. beat.* 8. Testor bene vitam, quam ego jucundam voco, non sine adjecta virtute contingere — o) Absolute sine casu, qui facili ex præcedenti subiungitur. *Cic.* 8. *Att.* 3. a med. Isfero inari nobis navigandum est: age sem, cum fratre, an sine? ¶ 2. Apud Scriptores labentis Latinitatis occurrit etiam cum Accusativo. *Inscript.* apud *Wilmans* n. 785. Sine eura. Adde *Fulgat. interpr.* *Ital. Marc.* 4. 10., *Luc.* 20. 11. etc.

SINENS, entis, particip. *V.* SINO.

SINETIAM, *V.* SIN. *Isid.*

SINGENTIANA Herba ab Italia dicta, quæ Græcis est *ἄνθος*, teste *Apul. Herb.* 7., ubi etiam leg. *singentiana*, alii aliter.

SINGILLATIM, *V.* SINGILLATIM *Isid.*

SINGILLO, quis, m. 3. genus vestis brevioris et simplicis, *ἀνδρὸς*. *Gallien.* in epist. apud *Trebell. Claud.* 17. Singillones Dalmatenses decem. Alii leg. *singillones*. h. e. parvos cinctus. Alii aliter. *V. Salmas.*

SINGILLARITER, adverb. (singillarius) singulariter. *Lucret.* 6. 1065. *Lachmann.* Quæ memorare quæsem inter singillariter apta. Ad h. l. hæc habet *L. Müllerus* (*De re met.* p. 107.) «Eis non erit incongruum (sc. hæc *Lachm.* lectio) — Vulgo circumfertur inter se singulariter; tamen quod olim proposuimus scribendum esse inter se simul uniter apta, ne nunc quidem non contendimus esse verum. *V. Forcellinus* leg. inter se singulariter apta. non enim singulariter hæmetro convenit.

SINGILLARIUS, a, um, adject. (singularis) Idem ac singularis. *Terull. Anim. 6.* Singillarius motus. *Id. advers. Valentinian. 18.* datus. Utrobique alii minus recte leg. sigillarius.

SINGILLATIM, adverb. (singulus) Singillatim, unico l, scribitur in *Tab. aen. in Corp. Inscr. Lat. 1.* 198. Item singillatim pro singillatim apud *Capell. 1.* p. 11. Singillatim circulis quibusque metallis. *Sed. V. Koppium ad h. l.* Ceterum hæc duo in MSS. Codd. et edit. libr. confuse inveniuntur. — Singillatim est idem ac singulatim, κατ' ἐξαρτον (It. separatamente, in particolare, specificamente, ad uno per uno; Fr. isolément, en particulier, en détail, un à un, l'un après l'autre; Hisp. separadamente, en particular, por menor, un a un; Germ. einzeln; Angl. separately, severally, in particular, specifically, individually, one by one).

— a) Universim. *Lucil. apud Non. p. 176. 11.* *Merc. Sto.* Singillatim nostrum unusquisque movetur. *Ter. Phorm. 5. 8. 42.* Quid ego commorem singillatim, quæ ego in hunc fuerim? *Cæs. 3. B. G. 2.* Legionem, neque eam plenissimam, detractis cohortibus duabus et compluribus singillatim, qui commeatui petendi causa missi erant, absentibus, propter paucitatem despiciebant. et 5. *ibid. 52.* Legionem collaudat, centuriones singillatim appellat. *Sall. Cat. 49. a med.* Ipsi singillatim circumsundo, magnam illi laudem confecerant. Alii leg. sigillatim, alii rectius singulatim. *Add. Lucret. 2. 159. et Cic. 1. Invent. 62. 98. Sueton. Aug. 9.* Proposita vitæ ejus velut summa, partes singillatim exsequar. — b) Cum homoymis et appositis. *Cic. 7. Ferr. 65. 143.* Nam quid ego de ceteris civium R. supplicis singillatim potius, quam generetum atque universa loquer? *Apul. Florid. n. 9.* Non singillatim et discretim, sed cunctim et cogeretisim. *Capell. 6. p. 228.* Gregelim singillatimque.

SINGULARITER. *V. SINGILLARITER.*

SINGULA, æ, f. 1. et drum, n. pl. 2. *V. SINGULUS.*

SINGULARES, rum. *V. SINGULARIS* in fin.

SINGULARIS, adverb. (singularis) Idem quod singulariter. *Usus est Cicero, teste Charis. 2. p. 195. Putsch.*

SINGULARII, drum. *V. voc. seq. in Gu.*

SINGULĀRIUS, e, adject. (singulus) unus, solus, unus, unus; (It. uno solo, unico, singolare; Fr. isolé ou qui appartient à un particulier, seul, unique, simple; Hisp. particular, solo, unico; Germ. einzeln, vereinzelt; Angl. one only, single, singular).

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Cæs. 4. B. G. 28.* Ubi ex illiore aliquos singulares egredientes conpexerant, impeditos adoriebantur, che usciavano uno alla volta. et 7. *ibid. 8.* Ne singularem quidem hominem unquam eo tempora eundi semita patuerant. *Cic. 2. leg. Agr. 35. ad fin.* Singularem homo privatus, nisi magna sapientia præditus, vix facile sese regionibus officii magnis in fortune et copis continet. *Id. Tim. 4. a med.* Singularem Deum hunc mundum atque unigenam procreavit. *Plin. 28. Hist. nat. 10. 42. (153).* Democritus etiamnum effectus ejus augeat, qui singularis natus sit. *h. e. solus in eo partu.* *Id. 27. ibid. 9. 55. (78).* Herba singularis, non fruticosa. *Seneca Troad. 1027.* secans fluctus rale singulari. *Auson. Perioch. t. 7. Iliad.* Prællum singulare conserere. *duellio. et Gell. 12. 23.* Tres istæ voces, Intro, citra, ultra, singularibus apud veteres syllabis appellabantur, in eis, ul. monosyllabi. et *Cæs. Aurel. 3. Acut. 3. 16.* Lac singulare, sive cum melle aut aqua admixtum. ¶ 2. Speciatim est singulus, peculiaris. *Cic. 1. Acad. 7. circa med.* Quatum genus, e quod essent astralesque singulares h. e. animæ singulorum. *Id. 1. Fam. 9. post init.* Quem antea tantummodo communi officio civium, non alioque erga me singulari beneficio debitum præstitissem. *Id. Sull. 1. 1.* Cum communi ambitionis invidia, tum singulari Autronii odio. ¶ 3. Singularis potentia et singulare imperium apud *Nepot. Dion. 9. et Reg. 2.* est monarchia. *Sic Rutil. De fig. sent. 2.* Deatre sub unius tyranni imperium, ubi sin-

gularis libido dominetur. *h. e. unius.* ¶ 4. Singularis numerus apud Grammaticos est, quo res una significatur: ita singularis casus, singularis verbum. *Quintil. 1. 5. a med.* Numeri, in quibus non singularem ac pluralem habemus, Græci et δυνός. *Varro 6. L. L. 3. ante med. Müll.* Casus verbi (trabes) singularis casus recte corruptus, ac facit trabes. *Id. 9. ibid. 3. circa med.* Duobus modis imponitur vocabulum, aut re singulari aut multitudine: singulari, ut cicer; multitudine, ut scalæ. et 7. *ibid. 57.* Alii dicunt in singulari, hac ovi et avi; illi, hac ova et ave. ¶ 5. Singularis locus, in quo quis solus degit, aniturius. *Sueton. Aug. 72.* Si quando quid sacro agere proposuisset, erat illi locus in edito singulari. — Solitarius et solivagus est la illo *Ps. Vulgat. interpr. 79. 14.* Singularis farus depastus est eam. *μωικός άγριος,* eper vel lupus solivagus. ¶ 6. De his, quæ in unum tantum cadunt, non etiam ad plures pertinent. *Cic. 5. Ferr. 88. a med.* Sunt quedam omnia in te singularia, quæ in nullum alium hominem dicit, neque convenire possunt. *Id. 4. Cat. 3. 5.* Mihi gratias egisti singularibus verbis. ¶ 7. Singulares litteræ aut idem quod sigla, litteræ singulares seu compendiarie, apud notarios usitate. *V. in SIGLA.* ¶ 8. Singulares litteræ apud Grammaticos aut etiam termini eorum. *Var. Auct. De term. p. 353. 20. Lachm.-Rud.* ¶ 9. Singulares equites *V. in fin.* bulus voc.

II.) Translate est præstans, rarus, unicus, unico, excellenti, singulare, qualla esse solent, quæ sola sunt. — 1.) In bonam partem. — a) De personis. *Cæs. 2. B. G. 24.* Equites Treviri, quorum inter Gallos virtutis opinio est singularis. *Cic. 4. Acad. 43. 132. (2. pr.)* Aristoteles, meo iudicio, in philosophia prope singularis. *Id. Brut. 85. 293.* Cato summus et singularis vir. *Id. 2. Divinat. 47. 97.* Homines ingenio atque animo singulares. *Id. 11. Att. 17.* Ex ipsius (Tullii) virtute, humanitate, pietate non modo eam voluptatem non cepi, quam capere ex singulari filia debui, sed etc. *Petr. Sat. 111.* Singularis exempli femina. *Quintil. 12. 1. 25.* Virum singularem perfectumque uodique. — b) De rebus. *Cæs. 3. B. C. 47.* Singularis patientia. *Id. 7. B. G. 57. scientia.* *Id. 5. ibid. 2.* militum studium. *Cic. 1. Orat. 38. 172.* Antonii incredibilis quædam et prope singularis et divina vis ingenii, et 3. *ibid. 4.* Amor in rempublicam incredibile et singularis. *Id. 14. Att. 15. sub fin.* Singularis et incredibilis virtus. *Id. in Senat. 3.* Singularis et præstantissima virtus. *Id. Manil. 1. in fin.* Pompeii singularis eximique virtus. *Id. 1. Fam. 9. ab init.* Omnia in te ipsum summa et singularia studia deberem. *Nepos Att. 4. a med.* Cicero in omnibus ejus periculis singularem fidem præbuit. *Justin. 2. 4. 6.* Singulare omnium sæculorum exemplum. *Cic. 13. Fam. 41.* Pompeius gratias tibi egit singularis. *Plin. 22. Hist. nat. 17. 20. (43).* Herba urceolaris contra ulcera, rupta lapsusque singularis, unica. et 8. *ibid. 32. 50.* ad fin. Singulare abigendis serpentibus, odor adusto cervino cornu. *Id. 11. ibid. 37. 79. extr.* Singulare remedium ægre parientibus. *Id. 36. ibid. 22. 44. (159).* In Siphno lapide singularis, quod excafcatus olen pigrescit, c'è questo di proprio. — 2.) In malam partem. *Cæs. 7. B. G. 77.* Singularis et nefaria crudelitas. *Cic. 5. Ferr. 44. a med.* Singularis turpitudine. *Id. 4. ibid. 7. 18.* impudencia. *Id. ibid. 54. 134.* nequitia. *Id. apud Quintil. 4. 2. 105.* audacia. — Hinc

Singularis, i, m. et f. 3. absolute, substantivorum more. ¶ 1. In masc. gen. est idem ac numerus singularis. *V. Parron. loc. supra cit. ad § 4.* ¶ 2. In femin. gen. est idem ac vidua. *Commodian. Instr. 2. 31. (30).*

Singulares, rum, m. plur. 3. et **Singularii**, drum, 2. absolute, substantivorum more. ¶ 1. Fuerunt militum genus prætoriale proximum tum custodiæ munera, tum præsenturæ vicinia in castris, ab Augusto ex provincialibus institutum. Dicit singulares videntur a singulari imperatoris corpus custodiendi munere, quæ fange-

bantur; vel a singulari virtute, quæ ceteris excellebant. Ita *Forcellinus*. *Sed Henzenius in Annali dell' Ist. archeol. a. 1850. p. 11. et seqq.* hujusmodi corpus institutum fuisse sub Flavii, non sub Augusto, ut olim credebat ex *Inscr. spuria apud Gruter. 371. 4. Hygin. Gromat. p. 4. ed. Schel.* Equites prætoriani latere dextro prætorii, singulares imperatoris latere sinistro tendere debebant. *Inscr. apud Gruter. 367. 2. M. ATTILIO M. F. FAB. PASTO VI. VIRO EX SINGULARIBUS IMP. etc. — Cum addito eques. Inscr. apud eund. 1028. 2. L. PETRONIO L. F. FAB. TAYRO VOLVSIANO V. (adde c.) COS. ORDINARIO etc. PRÆPOSITO EQUITUM SINGULARIORUM AVGG. NN. etc. Alia apud Orelli n. 3585. EX NUMERO EQ. SING. AVG. P. ASIIVS AMANDVS. et n. 3504. M. VLFIO MATYRO SIGNIF. TVR. SERRNI EQ. SING. IMP. etc. — Hi equites, teste *Notit. Urb. p. 31.*, duo castra Romæ habebant; sed in expeditionibus imperatores comitebantur extra urbem. — Ab iisdem vero differunt equites et pedites singulares, qui in aliis et cohortibus auxiliorum militabant, ut monet *Henzenius in Annali dell' Ist. archeol. supra cit. p. 6. et seqq. et a. 1860. p. 71. et seqq. Tac. 1. Hist. 10.* Accessit ala singularium excite olim a Vitellio, deinde in petes Vespasiani transgressa. *Add. Inscr. apud Marini Fr. Arv. p. 5. et Rénier n. 3576.* Sic *Inscr. apud Orelli 3529. MIT. COS. II. FR. SING. TRIB. SBB BENEFICIARIUS.* Hi pedites, ut adnotat *Orellius*, potius videntur fuisse, neque tamen gregarii, sed quoddam immuolium genus, proximi a beneficiariis. *Add. aliam apud eund. 3461. et 2002.* ubi singularis consulis habetur. ¶ 2. Fuerunt etiam, habente imperio, qui notissimæ singularis litteris accipiebant, notarii etiam dicti. *V. NOTA et SIGLA.**

SINGULĀRITAS, itis, f. 3. (singularis) conditio ejus, qui singularis est, qui unus aut solus est, *Vesser uno o solo, μωός.* ¶ 1. Abstractorum more. — a) Generalim. *Terull. advers. Valentinian. 37.* Solitas, singularitas, unitas. *Id. Anim. 13.* Singularitas tula est et indiscrete substantia. *Id. Exhort. ad castit. 1.* De exitu singularitatis cogitare. *h. e. vitæ sine uxore ectæ.* *Add. Salvia. contra avar. 1. — b)* Speciatim apud Grammaticos est numerus singularis. *Charis. 1. p. 73. Putsch.* Alia singularitate carent, ut arma, castra, scalæ: alia pluralitate, ut garum, oleum. — c) Item apud Mathematicos est unitas. *Capell. 7. p. 266.* Prima et minima omnis numeri mensura singularitas est, quia nullus numerus non in singula dividi potest. ¶ 2. Concretum, ut adjunct, sensu, est Deus, qui unus est. *Chalcid. Tim. 39.* Ut ipsa singularitas mens siva intelligentia vel Deus ipse opifex intelligatur. *Mar. Victorin. de Trinit. 3.* Triplicatur omnis simplex singularitas, o beata Trinitas.

SINGULARITER, adverb. (singularis) aeorum, separatim, separatamente, da solo a solo.

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Lucret. 6. 1065.* Quæ memorare queant inter singulariter apta. *Sed V. SINGILLARITER* ad b. l. *Paul. Nolan. Carm. 25. 527.* Ut a juvene singulariter aedens, Tactaque seclusus domo, Amet quietæ tecta solitudinis. *Vulgat. interpr. Ps. 149. 10.* Singulariter eum ego, donec transcam. *h. e. solus, sejunctus ab aliis.* ¶ 2. Speciatim apud Grammaticos est la singulari numero, quum da uno tantum loquimur; in singulare, ενικός. *Quintil. 1. 5. ante med. Scala et accpa,* contraque hordea et malsa non alio vitiosa sunt, quam quod pluralia singulariter, et singularia pluraliter eleruntur. *(Add. Fest in Penat. p. 253. 9. Müll.) Id. 9. 3. ante med.* Da pluribus singulariter (dicere); (*Virg. 3. G. 346.*) Iland sacus a patriis acer Romanus in armis. *Ulp. Dig. 27. 6. 1.* Hoc edictum, licet singulariter scriptum sit, si tamen plures interferrent, qui tutores non sunt, locum habere debet.

II.) Translate est etiam, magnopere, unice, singulariter, distinctamente. *Cic. 4. Ferr. 47. 117.* Quem in quaestura mea singulariter dilexistem. *Plin. 1. Ep. 22.* Quem singulariter et mitor et diligo.

SINGULARIUS, a, um, adject. (singularis) idem ac singularis, unus, simplex, peculiaris, solo, uno, unico, singolare, *évixós*.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. Turpil. apud Non. p. 491. 2. *Mere*. Homo unica est natura et singularis. *Plant. Capt.* 1. 2. 3. His indito calceas singulares. Iste majores demito. h. e. simplices, quibus singulas vinciat, non majores, quos duos comprehendat. ¶ 2. Speciatim singularis litteræ, litteræ singulares seu compendiarie, sigla. *Gell.* 17. 9. In his epistolis inveniuor litteræ singulares sine coagmentis syllabarum. ¶ **SIGLA** et **NOTA**. ¶ 3. Item singularii equites vel singularii absoluta. ¶ **SINGULUS** in fin.

II.) Translata est estimus, excellens, rarus. *Gell.* 9. 4. ante med. Esse homines apud eandem cæli plagam singulariter velocitatis.

SINGULARIZATUS, a, um, particip. ab inusit. singularizo, *singularizzato*, singularis, h. e. estimus effectus. ¶ **SINGULARIS**. *Cassiod.* *Institut. liber. discipl. pref.* Quare opera Dei singularizant, magnificentæ res necessaria defensionis conclusæ sunt. Cava usurpes.

SINGULATIM, adverb. (singulus) idem quod singulatim et singulatim, cum quibus sæpe in MSS. Cod. et edit. libr. confunditur. ¶ **SINGILLATIM**. *Cic. Divin. Ferr.* 15. extr. Ut ad ea, quæ dixerat, certo loco aut singulatim respondeam, ad uno per uno, ad ognuno in particolaria. et 22. ad fin. Ut ea, quæ singulatim ac diu collecta sunt, uno tempore universa perdemus. *Sall. Cat.* 49. *Dietsch.* Singulatim circumire. *Id. Jug.* 42. disserera. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 30. 72. (297). Panicum ad millium singulatim pectus manuallagunt Galitæ. a spiga per spiga. Adde *Ter. Phorm.* 5. 8. 43. Quib. loc. alii leg. *singillatim* aut *singillatim*, idem enim valent. Singulatim legit etiam Non. In duobus fragment. *Cæcilij* et *Cælij*, quæ affert 2. 820. Adde etiam *Apul.* 7. *Met.*

SINGULATOR, oris, m. 3. (singulos) idem quod singularis eques. *Gloss. Lat. Gr.* Singulator, *ἰμπατορὶς, κελύς*.

SINGULI. ¶ **SINGULUS** in fin.

SINGULTANS, antis, et

SINGULTATUS, a, um, particip. ¶ **SINGULTO**.

SINGULTIENS, entis, particip. ¶ **SINGULTIO**.

SINGULTIM, adverb. (singultus) cum singultu, *singhiozzando*, *μαρά λυγροῦ*. ¶ 1. Universim. *Apul.* 2. *Met.* Lamentabiles quastus singultim instrebat. ¶ 2. Singultim loqui est loqui rarmona interrupto at veluti voca identidem compressa, quod usuvenire solet verecundis at timidis naturæ. Talem locutionem *ἰσχυροφωνία* vocant Græci. *Horat.* 1. Sat. 6. 58. Ut veni coram, singultim pauca locutus. Infans namque pudor prohibebat plura profari. cincinnat potche parole.

SINGULTIO, is, ira, n. 4. (singultus) *Past. Singultiens*. — Singultio est singultum edo, singultu, *λῦζω* (lt. *singhiozzare*, *singozzare*, *singhiozzare*, *avere il singhiozzo*; Fr. *sangloter*; Hisp. *sollozar*; Germ. *schluckzen*; Angl. *to sob*, *yes*, *hiccup*).

I.) Proprie. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 24. (48). Vinum non dandum singultulentibus, nec si cum febris dyspnoea sit. *Cels.* 5. 26. n. 19. Vasa vulnerata, stomachus afflicti, itaque aut bilem vomunt, aut singultuant. *Apul.* 3. *Met.* Lacrimis promiscuitibus crebris singultiens.

II.) Translata. ¶ 1. Usurpatur de gallina glaciante. *Colum.* 8. R. R. 11. sub fin. Sequiturque grex velut matrem gallinam singultientem. ¶ 2. Item sensu obsceno de mentule in coitu palpitante. *Pers.* 6. 72. Quum morosa vego singultiet inguine vena. ¶ **PALPITO**.

SINGULTO, as, itum, ara, i, frequentat. a singultio. — Part. Singultans sub A I. 1. et 2., et B; Singultatus sub B. — Singultio est singultum edo, *singhiozzare*, *singozzare*, *λῦζω*; occurrat autem A) Neutrorum more; et B) Active. A) Neutrorum mora.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Quintil.* 10. 7. 16. Bravia atque concita singultantia. *Stat.* 5. *Silu.* 5. 26. Discordesque modos et singultantia verba Mollor. h. e. singultu interrupta et impedita. Sic *Calpurn.* 6. *Ecl.* 23. val te certamine quicquam dignetur, qui vix stillantes, erida, voces Rumpis, et expellis mala singultantia verba? ¶ 2. Speciatim dicitur de morientibus aut vix vel recens mortuis. *avere il ranto o il rantolo*, *essere rantoloso*. *Virg.* 9. *Æn.* 332. Tum caput ipsi aufert domo truncumque reliquit Sanguine singultantem. *Sil.* 11. 2. 361. Parletibusqua domus imbellis femios servet Singultantem aoiam. *Id.* 1. 388. et *Val. Flacc.* 2. 211. ora singultantia. scil. racis capitis.

II.) Translata usurpatur de aqua, quæ per foramen aliquod exiens singultum simulat. *Sidon.* 2. *Ep.* 2. ante med. Vis undæ ferrentis per parietem foraminatum flexilis plumbi mealibus implicita singultat. *gorgoglia*.

B) Translata est cum singultu emitto. *Ovid.* 5. *Met.* 133. quem postquam vulneris auctor Singultantem animam et versantem lumina vidit etc. *Id.* 3. *Trist.* 5. 16. singultante oscula mista conle. *Stat.* 5. *Theb.* 260. Semineces pueri trepidas in limine vitæ Singultant animas.

SINGULTUS, us, m. 4. Singultus, i, 2. legitur apud *Venant.* *epist. pref. carm.* 8. i. 5. Itaque signo singulti fecit ac intelligi mens captivi. — Ratione habita atym. volunt quidam, sed inepte, esse a gula, quasi sonum gulæ; alii probabilius a singulus, quia singulatim et per intervalla vult; alii malis esse nomen per onomatopœian factum. — Singultus est motus citus, interminus et creber stomachi et septi transversæ, ex copia cibi, ex acris humoribus, in letu, in morte, *λυγρός, λυγῆ* (lt. *singhiozzo*, *singozzo*, *singulto*; Fr. *sanglot*, *soupir*; Hisp. *sollozo*; Germ. d. *Schluckzen*; Angl. *a sob*, *sobbing*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cic. Planc.* 31. 76. Non modo lacrimulem, sed multas lacrimas et letum cum singultu videre potuisti. *Horat.* 3. *Od.* 27. 24. Mitte singultus: bene ferre magnam Disce fortunam. *Caluli.* 64. 130. hæc extremis moestam dixisse quarellis, Frigidulos udo singultus ora ciantem. *Ovid.* 3. *Amor.* 9. 11. Exclpiunt sparsæ lacrimas per colla capilli: Orques singultu concutiente sonant. *Tac.* 3. *Hist.* 10. Pectus atque ora singultu quatians. *Ovid.* 1. *Trist.* 3. 41. Hæc prece adoravit Suparor ego: pluribus uxor, Singultu medicos impediende annos. *Id.* 11. *Met.* 420. Singultuque plas Interumpente quarellas. *Lucan.* 4. 180. Arma rigant lacrimis, singultibus oscula rumpunt. *Capell.* 8. p. 271. Cæcinnos concussis admodum tulere singultibus. ¶ 2. Speciatim de morientibus, *ranto, rantolo*. *Virg.* 3. *G.* 506. da equis ægrolantibus, imago loquo illa singulta tendunt. *Id.* 9. *Æn.* 415. Volvitur ille vomens calidum de pectore fumen Frigidus et longis singultibus illa pulsat. *Stat.* 3. *Thab.* 90. Corruit extramisque animæ singultibus errans Alterius onore venit, nunc vulnera sanguis. Adde *Senec.* ad *Mar.* de *Consol.* 11. ¶ 3. Item de morbo. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 27. (54). Acetum singultus cohibet. *Id.* 20. *ibid.* 17. 73. (189). Animum singultus olfactum iobibet, et 21. *ibid.* 18. 72. (120). Sedare singultus, et 28. *ibid.* 6. 15. (57). emendare. et 20. *ibid.* 14. 53. (149). sistere. Adde *Senec.* *Ep.* 47. et *Marcell.* *Empir.* c. 17. p. 11. retr. *Cæli. Aurel.* 3. *Acut.* 21. 208. Singultu absinthium dicit convalesce.

II.) Translata. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 35. 87. (362). Corvi singultu quodam latrantes. *Colum.* 8. R. R. 5. Custos debet speculari parientas: quod se facere gallinæ testantur crebris singultibus interjecta voce acuta. et *ibid.* 11. ad fin. Pulli reducuntur ad villam persequentes nutriti singultus, *il chiocciare*.

SINGULUS, a, um, adject. Singulus pro singulus hab. *Tab. in Corp. Inscr.* *Lat.* 1. 193. — Notationem vocis quidam putant significari in illo *Varron.* apud *Non.* p. 171. 90. *Mere*. Tum vero docet historiam necessariam, semel unum singulum esse. et *ibid.* Huc erat incommodi, quod

nesciebamus, semel unum singulum esse. Sed *Fossio* placet ex Hebræo petere. Recentiores vero etymologi ducunt ab eadem radice, unde *semel, simul, simplex*. Cf. *Varron.* loc. cit. et *V. Döderlein*, op. cit. v. 6. p. 336. — Singulus

A) In sing. num. est singularis, solus, nictus, un solo, *μὴνός*. ¶ 1. Universim. *Plant. Cist.* 4. 2. 34. Atat, singulum video vestigium. una sola pedata. Sunt qui singulum pro singulorum accipiunt. nam *Lamb.* cum *Priscian.* negat singulum sing. num. usurpetum antiquius. *Varro* usquepavit tamen apud *Non.* loc. supra cit. et *Non.* *ibid.* Apud alium auctoritatis locum: Nisi dixerat, nummo singulo multabatur. *V. Gell.* *forte*. ¶ 2. Singulus numerus apud Grammaticos est numerus singularis. *Gell.* 19. 8. ante med. De cælo et *tristito* non indicas en, quin singulo eamper numero dicenda sint. in *singulare*. ¶ 3. Distributive. *Id.* 18. 13. a med. Nisi dixerat, nummo singulo multabatur. un danaro alla volta. et *Boeth.* 2. *Arithm.* 25. Singula planitudo. et *moz.* angulus. — *Illico*

Singula, æ, f. 1. absolute, substantivorum more, est pars vicissima scelerit. *Mæcian. Distrib.* § 66. Sunt in sceleritio libellis decem, singula viginti, teruncii quodraginta. et § 68. Quatuor singula, quatuor sunt vicelesma. (Cf. *Hultsch* in *Proleg.* ad *Metrolog.* p. 19.) et *ibid.* § 76. Libellis in duos velut semisses, qui singulas vocantur, et quatuor velut quadrantes, qui teruncii vocantur, dividitur.

Singulum, i, n. 2. absolute, est idem quod unitas. *Capell.* 9. p. 318. Sonus tanti apud nos incl est, quanti la geometrici signum, in erithmetice singulum.

B) In plur. num. sæpius usurpatur et est unusquisque per se, h. e. separatim ab alio, unus, solus, ciascuno da per se, *ἕκαστος, ἕς*. ¶ 1. Distributive. — a) Universim. *Cic. Orat.* 67. 223. Sæpe singulis pedibus ulendum est, plerumque binis, non fere ternis amplius. *Id.* 2. *Fin.* 13. a med. Singulas potius, quam omnia. *Id.* 4. *Cat.* 6. a med. Singulas unius cujusque domos, et hoc universum reipublicæ domicilium delere conati sunt. *Id.* 3. *Orat.* 55. a med. Refert etiam, qui sodiant, senatus, an populus, an iudices; frequentes, an pauci, an singuli. *Phædr.* 1. 31. Mirius capiti vesi singulas. una alla volta. et *Liv.* 5. 15. Prodigia interim multa nuntiari: quorum pleraque, quia singuli auctoritas arant, parum credita. *Quintil.* 11. 3. ante med. Qui singulis pinserunt coloribus, alia tamen eminentiora, alie reductoria fecerant, dipinsero *chiaricuri*. et *Cæs.* 2. B. G. 26. extr. Ab opera singuliqua legionibus singulos legatos Caesar discedere veluerat. et 1. *ibid.* 48. Equitum milia erant eas, totidem numerum pedites, quos ex omni copia singuli singulos suæ salutis causa delegerant. *Cic. Rosc. Am.* 32. In singulis rebus ejusmodi materies est, ut dies singulos possis consummare. *Cato R. R.* 148. Vini in cultens singulos quadrages et singulas uras dabuntur, *quarantuna* urna per ogni *bigoncia*, et *Colum.* 5. R. R. 3. Has summas sic multiplicato, quoloquies et vicies ducent quadragesi singuli, sunt ses milia et XXV. dugento e *quarantuno*, multiplicati ventiscinque volte, fanno sei mila e ventiscinque. et *Cæs.* 3. B. G. 14. Centuriones, quibus singulas navas erant attribuitas, una per centurione. et *Cic.* 9. *Att.* 15. Illa legiones singulas possit Brundisii, Tarenti, Siponti, una per luogo. et 4. *Verr.* 53. a med. Describent cæsores binos in singulas civitates, due per ciascun comuna. et 2. *leg. Agr.* 31. a med. Dodena describit in singulos binosque iugera. *Id.* 5. *Phil.* 19. 53. Quantum pecuniam militibus eorum legionum in singulos Caesar pollicitus sit, tantum dari placere. *Id.* 2. *Legg.* 12. 29. Plures daorum omolun, singuli singulorum sacerdotas sunt. — b) In medicamentis describendis passim *Cels.* 6. 11. Croci myrrha, singulorum p. 11. et *ibid.* 10. Et cinnamomi, myrrha, casie singulorum p. 1. Notri medici in suis Recipe dicunt ann, quam vocem vide suo loco. *Rod.* sensu *Cels.* dicit etiam pares portiones (V. **POTATIO**): at utrumque

laugit citat. c. 11. — c) *In dies singulos, in annos singulos, singulis diebus vel annis*, ad temporis continuationem pertinent. *Cæs. 5. B. G. 22.* Quid in annos singulos vegetalis populo Romano Britannia pendere constituit. *Cic. 4. Ferr. 51. 126.* Lei, quæ in annos singulos Jovis sacerdotem scribitur epul jubeat. *Id. 2. Nat. D. 34. in fin.* Quod efficitur in celo singulis diebus et noctibus. — d) *In dies singulos cum comparativis et verbis augmentum significantibus.* *Cic. 5. Att. 7.* Quotidie vel potius in dies singulos breviores litteras ad te mitto. *Id. 2. ibid. 22.* Ut in dies singulos studia in nos hominum augeantur. *Id. 1. Cat. 2. 5.* Crescit in dies singulos hostium numerus. — e) *Singuli et universi*, formula frequentissime in aculis legalibus. *Inscript. epud Marini Fr. Ar. p. 630. F. SARDIO P. P. TER. IUSTO HIC SPLENDIDIS ORDIO STAT. POND. CENS. OMNIB. IN ERVEL. FYNCTO QVOD ET IN SING. ET UNIVERS. AZQVAL. IEMP. REVERENTIAM PRÆREMIT* etc. Adde aliam epud *Visconti, Monum. Gabin. p. 83.* — f) Aliquando repellitur. *Cæs. 3. B. G. 33.* Pæne vicis castellanque singulis singuli prædicabantur. Sic 1. *B. G. 52.* Singulis lagionibus singulos legatos præfecit. Adde 7. *ibid. 23.* — g) Absolute apud eund. *3. B. G. 83.* Sententias de singulis ferre. Adde 1. *ibid. 44.* et 7. *B. G. 86.* ¶ 2. Extra distributionem, singuli sunt soli, solitari. *Plaut. Amph. prol. 65.* Ut conquisitores singuli in subelliis sent per totam cavem. *Cic. 2. leg. Agr. 31. 85.* Honestius eum (agrum) vos universi, quam singuli possides sentie. Adde 1. *rep. 35. 54. Cl. Quintil. 4. 14.* Interdum singulis, interdum universis argumentis resistendum. *Seneca Ot. Sap. 1.* Proderit per se ipsum secedere: meliores erimus singuli soli. et 4. *Quæst. nat. præf.* Quod est miserrimum, nunquam sumus singuli. — Hinc

Singula, drum, n. plur. 2. absolute, sunt res singulae, sive partes, ex quibus totum componitur. *Ambros. 2. Hexam. 5.* Scient artifices singula prius facere et postea habilis commissione connectere. — *Per singula*, adverbium more, est singillatim. *Inscript. in Bull. archæol. Napolit. a. 1859. p. 80.* FEMINAE SINGULASIMAE PIRNTHIMAE CIVIS PLYRA MIRABILIA BENE FACTA PER SINGULA PARSCHABAE VOLVS etc. *Vulgar. interpr. Act. 21. 19.* Per singula narrare. καὶ ἐν ἑκάστῳ. *Id. Joh. 21. 25.* scribers.

SINISTER, stre, strum, adject. Sinistra pro sinistra legitur in *Inscr. apud Mommsen, n. 3180.* Itam senestria apud *Fabretti p. 13. n. 52.* — Origine vocis putatur esse ab ἀπιστοῦς, ut primo fuerit sinisterus; unde sinisterior at sinisteritas. At *Döderlein* confert cum sinera, ut dexter, δεξιός, cum δέξιον. — Senestrior legitur in *Inscript. apud Orelli, n. 4511.* — Comp. *Sinisterior*, quasi a genetivo sinisteri, quum, ut observat *Priscian. 3. p. 600. Putsch.* in usu sinisteri tantum reperitur. In edita. *Putschii* perperam legitur sinisterior pro sinisterior. — Sup. *Sinistimus*, pro sinisterissimus, agnoscitur ab eod. *Priscian. ibid. p. 605. et 607.* Sic *dextimus* a dexter, at ab extier fit extimus. — *Siohter*, qui est a parte laeva manus, laevus; cui dexter opponitur, οὐκισός (*It. mancino, manco, sinistro; Fr. gauche; Hisp. izquierdo; Germ. links; Angl. left.*)

1.) Proprie. ¶ 1. Postiv. *Sinister.* — a) Universalis. *Ter. Eun. 4. 75.* Tu, Sinallio, in sinistram cornu, tu, Syriace, in dexterum. *Tibull. 4. 1. 103.* Seu illeat duplici sejuacum cernere Marte, Dexter ut laevum tenet dextrumque sinister Miller. *Cæs. 2. B. C. 23.* A sinistra parte nudata castra. *Id. 3. ibid. 66.* Ab angulo castrorum sinistra involutionem ad Numen perduxerat. *Id. 2. B. G. 23.* In sinistra parte constiterant. *Horat. 1. Od. 2. 13.* Amnis vagus sinistra Labitur ripa. *Nepos Datam. 3.* Gerens dextra manu elavam, sinistra copulam. *Sueton. Aug. 91.* Si calceus sinister pro dextero indoceratur. *Quintil. 11. 3. 141.* Sinistram brachium. *Id. 11. 3. 93. 113.* at 140. bumeros. *Id. ibid. 99. iatus. Id. ibid. 125. et 150. pes.* — b) Sinistram alient esse. *Colum. 1. R. R.*

5. a med. Fere pestilens est solum, quod est remectum ac sinistram soli et aprici ostibus. h. e. septentrionali plagæ obversum. — c) *Sinister* est qui sinistra manu pro dextera utitur, epud *Cæli. Aural. 5. Tard. 1. 9.* Nisi forte sinistri, hoc est axes, fuerint egrotantes. — d) *Sinistra tibia.* V. *TIBIA.* — e) *Sinistri* versus apud *Mar. Victorin. p. 108. 25. Keil.* Dexter (versus) sunt, qui in tercia vel quinta sede trisyllabon habuerint pedem; sinistri autem, qui dissyllabon in secunda vel quarta regione — *Sinistri* pedes apud eund. p. 182. 15. Tragica erit, quæ dextros pedes recipit spondens, id est (impares) primum, tertium, quintum; sinistros, lambos, id est secundum, quartum et sextum, ut *Divi potentes, ferte lassatis opem.* ¶ 2. Comparat. *Sinisterior* eandem, ee postivum, significationem habet. *Varro 9. L. L. 34. Müll.* Ut in dexteriore parte sint oelle, eic esse in sinistiore simili ratione facte. Adde 2. *R. R. 5. 13. Galba ad Cic. 10. Fam. 30. a med.* Cornu sinistrier, quod erat infirmius, pedem referta capit. *Ovid. 2. Met. 138.* Neve sinistrier pressam rota ducat ad Arem. h. a. currus ad sinistram decessus. *Cels. 4. 1. ante med.* Cor in pectore sub sinistrier mamme situm. *Sueton. Tib. 6. sub fin.* Sinistrier funali equo. *Id. Domit. 17.* Sinistrierore brachio fascili obvoluto. *Inscript. apud Gruter. 573. 1.* EX TABVLA ABNEA QVAE FIXA EST ROMAS IN CAPITOLIO AD ABAM GENTIS IVLIAS DEIOBAS PODO SINISTRIORE.

II.) Translate. ¶ 1. Generalim est adversus, inimicus, noxius, infelix, sinistro, contrarius, noxio, tristo, fortasse quia, quæ sinistra manu sunt, minus apta ad prave sunt. *Ovid. 5. Trist. 7. 63.* Ipse loquor mecum desuetaque verba retrahor: Et studi repeto signa sinistra mei. *Seneca Troad. 983.* Quis tam sinister dividit caput deus? *Propert. 3. 2. 9.* pugnemque sinistram Caecidit. et *ibid. 27. 32.* Et veniat formæ ruga sinistra tua. *Fal. Flacc. 3. 303.* heu divisie visa sinistris Regna mihi? *Virg. 1. G. 444.* Arboribusque relique Notus percorique sinister. *Id. 10. En. 110.* errore malo Trojae montisque sinistis. *Tac. 6. Ann. 32. a med.* Sinistra fama. et 2. *Bist. 83. ad fin.* Sinistram lentis illius ramorem propterea proelio verterat. *Id. 1. Ann. 74.* Sinistros de elliquo sermones habere. *spargere.* ¶ 2. Hinc speciatim est pravus, perversus, cattivo, diffetosus. — o) Absolute. *Phædr. 2. epil.* Sinistra quos in lucem natura extulit, Nec quicquam possunt, nisi meliores carpere. *Curt. 7. 4. 10.* Nature mortalium hoc quoque nomina prava et sinistra dici potest, quod in suo quiddam negotio bebetior est, quam in alieno. *Ovid. 2. Trist. 257.* Quodcumque attigerit, siqua (matrona) est studiosa sinistri, Ad vitium mores instruit inde suos. *Tac. Agric. 5. ad fin.* Sinistra erga amientes interpretatio. storta e maliziosa, o invidiosa. et *Plin. 7. Ep. 28.* Igitur ad alios hanc sinistram diligentiam conferant. *Tac. 5. Hist. 5. de Judæis.* Cetera instituta sinistra fœda pravitate valere. — b) Cum Genet. *Sil. It. 1. 56. de Hannib.* Ingeolo motus avidus dextique sinister li erat. (*Id. 3. 253.* pravus fœdai, disit.) Atli tamen leg. *sinistræ.* ¶ 3. In auspiciis sinister apud Romanos faustum, prosperum, felix, laetum significat: apud alias gentes adversum, infelix, triste. Cautum habes in *LEEVUS*, ubi multa hæc de ra. Quare non audienti *Festus* at *Servius* ad 2. *En. 693.*, qui *sinistras aves sinistramque et sinistimum auspicium dici ajunt, quod sinat fieri, b. a. addat, admittat.* *Cic. 2. Divinat. 39. 82.* Ita nobis sinistra videatur, Grajia et barbarie dextra, meliora. et *ibid. 35. 74.* Fulmen sinistrium, auspicium optimum beheimus ad omnes res, præterquam ad comitia. *Plaut. Epid. 2. 2. 1. et Pseud. 2. 4. 72.* Habeta animum bonum. Ilquido exeo foras auspicio, ari sinistra. *Catull. 45. 8.* Hoc ut diali, Amor sinistra, ut ante dextram sternuit approbationem. Adde *Virg. 9. Eccl. 15.* *Ovid. 1. Trist. 49. at Stat. 3. Theb. 177.* ¶ 4. Et iustitio Græcorum *Laodanias* apud *Ovid. Heroid. 13. 49.* Dili pteor, a nobis umen removeite sinistrium. ¶ 5.

Reperitur laamen etiam in consuetudine Romane sinistion auspiciu pro adverso. *Fal. Max. 4. 7. n. 2. in fin.* Sinistis quidem auspiciis smicilis conditionem secuti, sed quo miseriora, hoc certiora fideliter eulta nobilitatis exempla. — Hinc absolute, sobelantivorum more

Sinistra, æ, f. 1. manus sinistra. I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Cæs. 1. B. G. 25.* Sinistra impedita satis commode pugnata non poterant. Adde *Ovid. 12. Met. 89. at Quintil. 11. 3. 131. et 160.* — In plur. nam. *Cæs. 1. B. C. 75.* Sinistras sagis involvunt gladiosque distinguot. — *Sinistræ* manus multus fuit usus in ludo pilæ trigonalis. *Martial. 14. 46.* Al me mobilibus seis erpulsas sinistris etc. Adde 7. 72. — Plurimus item in furis, quæ ejus motus facilius, quam dextera, occultantur. *Ovid. 13. Met. 110.* Neæ clipeus, vasti caelatus imagoa muodi, Convenit timida natæqua ad furia sinistra. *Catull. 47. 1.* Porei at Socraton, dum sinistræ Plonih. h. e. quorum opera in furie sult Pico otitur. V. **ASPENDIUS.** ¶ 2. Speciatim ponitur pro parte sap loco, qui sinistrae hominum respondet. Hæc autem significatione occurrit formulæ — a) *A sinistra*, ut apud *Cic. 1. Divinat. 39. 85.* Car e dextra corvus, a sinistra cornis faciet ratum. *Id. 6. Phil. 5. 12.* Aspicite a sinistra illam equestrem statoam. — b) *Sinistræ*, ut apud *Cæs. 2. B. C. 15.* Miles dextera ac sinistra moro tectus. *Cic. 4. Acad. 40. 125.* (2. pr.) Innumerales supra infra, dextra sinistra, ante post ejusmodi mundos esse. — c) *Sub sinistra*, ut apud *Cæs. 5. B. G. 8.* Sub sinistra Britanniam relleat conspexit. — d) *Ad sinistram*, ut apud *Plaut. Merc. 5. 2. 38.* Aspicite nunc ad sinistram.

II.) Translate, metaphorâ doctâ a consuetudine ferendi clipeum in sinistra manu. *Quintil. 6. 3. 69.* Idem (*Afer*) per allegoriam M. Cællum melius obicientem erimina, quam defendentem, bonam dextram, malam sinistram habere dicebat.

Sinistram, i, n. 2. sinistra pars. *Quintil. 11. 3. 114.* Relicere a sinistro togam. — Sic in sinistram apud eund. *ibid. 113. 114. et 135.*

Sinistra, drum, n. plur. 2. sunt mala, infortunia. *Hieronym. 4. Comment. in Ps. 10. 14.* Quum semper sinistra inveniant, tamen suis nunquam saliantur erroribus.

Sinistri, drum, m. plur. 2. il, qui sunt ad sinistram partem. *Liv. 9. 27.* Sinistris repentino consilio *Petelli* consulis additæ vires.

SINISTERITAS, alia, f. 3. (sinistral) eooditio ejus, qui est ad sinistram. Hinc translate imperitia, rusticitas, incivilitas, selvatichezza, increanza, οὐκισότης, οὐκισοσύνη: cui dexteritas opponitur. *Plin. 9. Ep. 5.* Plerique dum venient, ne gratias potentium alium imperitil videatur, sinisteritali atque etiam malignitali famam consequuntur. *Id. 6. Ep. 17.* Quæ tanta gravitas? quæ tanta sapientie? quæ limmo pigritia, arrogantia, sinisteritas et potius amentia? in hoc totum diem impendere, ut offendas, ut inimicum relinques, ad quem tamquam amicum non veneris? Adde *Sidon. Ep. 1. 5. et 3. 11.*

SINISTIMUS et **SINISTRA V. SINISTER.** **SINISTRATUS**, a, um, adject. (sinister) qui est ad sinistram situs. *Gronov. vet. p. 247. 5. Zachm. Rud. Sinistretus ager, et p. 291. 11. pars.* — In sinistrato, absolute. *Id. p. 290. 19. V. DEXTRATUS.*

SINISTRUS, adverb. (sinister) prave, perverse, in malam partem, in cattiva parte, malignamente, maliziosamente, sinistramente, οὐκισός. *Horat. Art. P. 431.* hæc nugæ in serla ducent in mala derisum semel, exceptumque sinistre. *Tac. 1. Hist. 7.* Ultraque cades sinistre accepta: et loviso semel prioclepe, seu beos seu male facta pramunt. et 3. *ibid. 52.* in fin. Sinistre de eliqua ra rescribere. *Plin. Paneg. 45. a med.* Porro non tam sinistra coosistutum est, ut qui malum principam possumus, bonum non possumus imitari. h. a. non tam prava natura comparati sunt boniores.

SINISTRI, drum. V. **SINISTER.**

rubrica Pontica dicebatur, Sed generatim pro rubrica sumebatur, ut magnas propria, qui ex Magnesia, sed generaliter sic vocatus lapis, qui ferrum trahit. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 6. 13. (31). Sinopsis iovenia est primum in Ponto, inde nomen, a Sinope urbe. Nascitur et in Aegypto, Balaribus, Africa, sed optima in Lemno et in Cappadocia, effossa a speluncis etc. Adde *Vitruv.* 7. 7. et *Terentian.* De metr. 825. Cf. *Putsch.* p. 2401. *Fulgat. interpr.* Jer. 22. 14. Sinopide pingere. — De usu ejus in medicina *Plin.* 35. *Hist. nat.* 6. 12. (30). et seqq. Adde *Theod. Priscian.* 32. p. 298. ed. *Ad.*

SINUAMEN, *μαῖσις*, n. 3. (sinuo) curvamen, inderio in modum sinus. *Prudent. Psychom.* 870. quorum (columnarum) legit edita calculus albens in conum curvus capita et sinuamine subter ductus concharum in speciem. *Juvenc.* 1. 87. Felicem gestans uteri sinuamine fatum. *Id.* 3. 56. de *Herodiade saltante*. Alternos laterum delcans sinuamine motus. *Sulpic. Luperc.* 37. Sinatque jacent pandi sinuamine naves. Adde *Sidon. carn.* 22. 151. *Paulin. Petros.* 2. 95. De fluvio. Hinc *Liger* indixit parva sinuamine ripis etc.

SINUANS, *αντις*, particip. *V.* SINUO.

SINUATIO, *δῆσις*, f. 3. (sinuo) curvatio lascar sinus, *καμπύσις*. *Fulgent. Mythol. praef. ad fin.* Corniculata luna sinuatio. *Ambros.* 7. *Hexam.* 9. Sinuatio aurium. *Id.* de *Noe* 9. 28. Intestinorum reflexio et sinuatio.

SINUATUS, a, um, particip. *V.* SINUO.

SINUATUS, *αντις*, m. 4. (sinuo) idem ac sinuatio. *Priscian.* 6. p. 263. 11. *Reil.* Sinus a sinuetu.

SINUM, i, n. et Sinus, i, m. 2. et us, m. 4.

Vox e sinu facta, ut docet *Varro* mon. ciland., vel probabiliter nam obliat, inquit *Forcellinus*, prioris syllabae quantitas: (quamquam, ut alibi monuimus, in elymo non sit haec tanti facienda) a Gr. *σινος*, turbo, gyrus, et etiam genus vase a forma rotunda dictum: cf. *Ital. tina*. — Sinus est genus vasis vinarii et etiam lactarii, fiasco, coppa. *Varro* 3. *L. L.* 123. *Müll.* Vas vinarium grandius, sinum: ab sinu, quod sinum maiorem cavationem, quam pocula, habebat. et *Non.* p. 517. 19. *Merc.* Sinum et gelsola vasa sinuosa. *Rursus Varro* 9. *L. L.* 21. *Müll.* Inutilitate formis vasorum recentibus ex Graecia allatis oblietate antiquae consuetudinis sinorum et capsularum species. *Id.* apud *Non.* loc. cit. et *Priscian.* 6. p. 114. *Putsch.* Ubi erat vltum in mensa positum aut galea aut sinum. *Alii leg.* sinu. *V.* *Interpr.* vult. *Virgil.* ab *A. Main* edit. p. 9. *Alia* apud *Servium* ad *Virg.* 3. *G.* 177. Nempte ad mensam, ubi sermo de sinu arietis suboritur. *Z.* *Fulgus* apud *Philargy.* ad *Virg.* 3. *G.* 177. Et sinum vini censimus fundere Baccho. *Plaut. Curo.* 1. 1. 82. Et ne hic cum vino sinus fertur? et 1. 2. 13. Espeto invigere io me liquores tuos stan ductum. *Id.* *Rud.* 5. 2. 31. Talcum argentil inerat in crumena: praeteres sinus, epichyleis, cantharus etc. *Marital.* 3. 58. Avidi sequuntur villae sinum parat *Gloss.* in *Prodr. Gloss.* p. 258. *Loewe.* Sinus: vas testum. — Etiam *Cic.* usurpavit, testis *Aspro* inter *Interpr.* vult. p. 9. ed. *Mai.* — *Virg.* 7. *Ecl.* 33. Sinum lacis, et haec tu liba, Priape, quotannis Espectare sat est. *Pet. Poet.* in *Antiol. Lgt.* T. 2. p. 363. *Burmman.* Tempus verum haec petulans et garrula hirundo indicat, et sinus lactis et herba virent. Adde *Colum.* 7. *A. A.* 8. *Gloss.* *Isid.* Sinus: res in quo balirum conficitur.

SINUO, a, *αντις*, *αἰμα*, a. 2. (sinus) Sinuo per synaeresim, pro sinuo, ut genua pro genua, apud *Sil.* 10. 181. tergo qua balteus imo bioatur. *Id.* 6. 225. de angue. tergoque residenta Cetera sinuosis glomerat sub pectora gyris. — Part. Sinuans i. a et e; Sinuatus i. a. — Sinuo est in sinus ducto, curvo, *καμπύσις* (It. *incurvare*, *piegare*, *far sinuoso*; Fr. *courber*, *replier*, *rendre sinueux*; *Hisp.* *volver* d. *plegar*, *torcer*, *encorvar*, *hacer sinuoso*; Germ. *bogenartig krummen*, *beugen*, *bauschig machen*; Angl. *to turn or wind like a serpent*, *wreath*, *twist*, *curve*, *sinuate*) et sere postice usurpatur,

i.) Proprie. — a) Universim. *Virg.* 3. *G.* 192. de equo. gradibusque sonare Compositis sinuetque altorna volumina crurum. h. e. alternis crura insectat gradiendo. *Id.* 2. *En.* 208. de anguib. sinuantque immane volumina terga. *Ovid.* 9. *Met.* 63. longum formatum in anguem etc. flexos sinuavi corpus in orbes. et 3. *ibid.* 42. Serpens immensos saltu sinuatur in arcus. *Id.* 8. *ibid.* 380. celerem Tegae sagittam imposuit nervo sinuatoque espulit arcu. et 14. *ibid.* 51. Parvus erat gurgis curvos sinuatus in arcus. *Id.* 2. *Amor.* 19. 29. dum servat Juno sinuatam cornibus Io. *Seneca Pit. beat.* 4. Exarctus in cornua, sinuata media parte, curvatur. *Id.* *Herc. Fur.* 1197. Quis potuit arcum flectere, aut quem dextera Sinuare parvum vix recedentem mihi? *Sever. Aetn.* 46. Ima per orbes Squameus inlortos sinuat vestigia serpens. *Claudian.* IV. cons. *Honor.* 538. Quum vectaris equo simulacraque Marila ludis, Quis molles sinuare fugas, quis tendere contum Acrior? h. e. variis flexibus decurrere. *Calpurn.* *Ecl.* 6. 68. scopulisque cavum sinuantibus arcum Imminet, exa veluti testudine concha. h. e. formantibus. *Tac.* 6. *Ann.* 37. Euphratem albenibus spumis in modum diametris sinuare orbes. *Cels.* 8. 1. a med. Processus ossis magis etiam extremis paribus sinuatur. h. e. in sinum desinit. *Ovid.* 14. *Met.* 501. oubitque leves sinuantur in elas. et 3. *ibid.* 682. dividua sinuantur cornu lunae. et 2. *ibid.* 875. tremula sinuantur flamine vestes. h. e. implentur et in sinu inflantur. et gonfiano e s' *inexpanso*. Sic *Lucan.* de velo inflatu sinus dixit 6. 472. *Apul.* *Avv.* 13. Sinuare in uum Veneris femina. *Cel.* *Aurel.* 5. *Tard.* 1. 4. Sinualis clunibus. *Tac.* 5. *Hist.* 11. Colles claudebant murel per artem obliqui aut introversi sinuati, ut latera oppugnantiam ad lectus palegerant. *Cels.* 4. 1. a med. Intestinum late fuzum atque sinuatum. et 8. 1. ante med. Vertebrae processus paululum sinuati. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 9. 6. (42). Luna sinuata in orbem. *Claudian.* 2. in *Eutrop.* 313. Inque modum veli sinualis flamine pennae Pulverulenta volat. h. e. inflatis, nam inflata vela sinu facit. *Id.* VI. cons. *Honor.* 475. Sinuali flexus. *Sil.* *It.* 5. 173. Hinc legit Ausonius sinuatos gurgile ductor Anfractus pelagi. h. e. sinuosa litora. — b) Sinuare Oceanum apud *Claudian.* 1. *Rapt. Pros.* 268. est undosum facere. — c) Sinuari campus dicitur a *Tac.* 2. *Ann.* 16. qui extremitates habet varie inflexas et sinus instat cavates. — d) Se sinuare, eod. sensu, apud *Metam.* 1. 17. Iona aliquo. se ambaribus sinuat, h. e. oram habet inaequaliter flexam et varios sinus efficiens. — e) Absolute. *Manil.* 4. 604. Itaque urbes dextram sinuantis in undam. h. e. se sinuantis.

II.) Translata est cavare, sinum facere, scavare. *Cels.* 7. 2. a med. Danda opera, ut sinus sinus eritum habeat, ne quis humor intus subidat, qui proxima et adhuc sana rodendo sinuat.

SINUOSUS, adverb. (sinuosus) Comp. Sinuosius tantum occurrit. — Sinuosus est per verlos sinus Translata. *Gell.* 12. 5. ante med. Dicam ego in doctus, ut ajunt, et apertus, quae fuisse dicturum puto sinuosius atque solertius, si quis nunc adesiet Stoicorum. h. e. magis recondite et remote a vulgi capto, ex infimis Stoicis disciplinæ penetralibus.

SINUOSUS, a, um, edject. (sinus) Etiam sinuosus legitur in Cod. Palat. *Virg.* 1. *G.* 244. flexu sinuosus elabitur anguis. — Sinuosus est multos habens sinus et cavitates, curvatus, flexuosus, *καμπύδης* (It. curvo, piegato, torto, sinuoso; Fr. plein de sinuosités, courbe, tortueux, sinueux; *Hisp.* corvo, tortuoso, sinuoso, torcido; Germ. voll Krummungen, faltenreich, bauschig; Angl. full of folds, turnings or windings, bent, sinuous).

I.) Proprie. *Virg.* 11. *En.* 753. Sanctius at serpente sinuosa volumina versat. *Ovid.* 1. *Amor.* 1. 23. Lunavique genu sinuosum fortiter arcum. *Id.* *Heroid.* 8. 23. (et *Propert.* 4. 1. 15.) Sinuosa vela. *Id.* 5. *Met.* 68. vestis. h. e. ampla, laxa atque adeo multos sinus habens. *Plin.* 10.

Hist. nat. 6. 8. (17). Folia sinuosa lateribus. *Id.* 11. *ibid.* 37. 69. (182). Cor prima domicilia sanguini praebet sinuoso specu et in magnis animalibus triplici. *Id.* 5. *ibid.* 29. 31. (113). Maender ita sinuosus flexibus, ut saepe credatur reverti. *Val. Flacc.* 2. 451. dum litora blando Anfractu sinuosa legunt. et 3. 277. Sinuosa aequora. *Seneca Troad.* 828. maris lali sinuosa Traezen. h. e. quae posita est ad sinum Argolicum in Peloponneso.

II.) Translata. *Quintil.* 2. 4. de historia. Ut ea et neque arida prius atque jejuna, neque rursus sinuosa et arcestitis descriptonibus lasciva. h. e. excessuum, digressionum et divertulorum plena, quibus justo longior sit, ut via, quae non recta est, sed flexuosa. *Gell.* 14. 2. circa med. Est enim disceptatio ista multijugis et sinuosae quæstionis. h. e. longæ et multos quasi recessus habentis. *Pers.* 5. 27. Ut quantum mihi te sinuosus in pectora fixi, Voce trabem pura. h. e. in infimo pectore, in fondo del cuore. et *Rutil.* 1. *Itiner.* 322. Nec sinuosa gravi cura labora caret. h. e. velleficio flexuosa per varios sinus et anfractus litorea, quæ gravi labore non caret, ubi lites multato vento et flexu litore mulanda eliam velorum dispositio et vento accommodande est. *Cyprian.* *Ep.* 31. de conscientia. Sinuosum vulnus.

SINUS, i, 2. et us, 4. m. *V.* SINUM.

SINUS, *αντις*, m. 4. — a) Senus pro sinus est in *Inscript.* apud *Orelli* n. 4583. — b) Ablat. sing. sino pro sinu in *Inscript.* apud *De-Rossi* in *Bullett. Crist.* a. 1873. p. 75. — Sinubus pro sinibus in Dat. et Ablat. plur. non recte adhibetur. nam in illo, quod affertur, *Plin.* 2. *Hist. nat.* 43. 44. (114). E fluminibus ac sinubus et a mari videmus ventos consurgere. pro sinubus legend. nubibus. *V.* *ibid.* a *Silligio* adnot. et *Georges* ed. h. v. — c) Originem vocis cl. *De-Vit* peti posse arbitrat a sinus, perlic. v. sino, per synacopen quasi a sinitus, ita ut noletur locus, qui vacuum relictus sit, seu caritas. Sed hoc mihi durius videtur, quamvis significatio inde ducta notioni vocis congruat: polius dixerim esse a Sert. *sann*, superficies cava aut convexe. — Sinus itaque duo præcipue significat.

A) Sinus dicitur præsertim atque adeo, ut videtur, proprie de curvatura, flexu et cavitate cuiuscunque rei (It. *piegatura*, *cavità*, *seno*; Fr. *courbure*, *sinuosité*; *Hisp.* *corvadura*, *sinuosidad*; Germ. *d. bauschige Rundung*, *Krummung*; Angl. *a winding*, *bending*, *flexure*, *cavity*). ¶ 1. Generatim. *Cic.* in *Arat.* 2. *Nat. D.* 42. 106. Toivu' draco serpit, subter supereque revolvens Sese conficiensque sinus a corpore flexos. *pire*, et *Colum.* 4. *R. R.* 25. Pars falcis, quæ flexit, sinus nominatur. et mox. Quum vinitor retinere quid debet, sinu ulitur: quum allevare, scalpro. *Cels.* 8. 1. Sinus ossis, cui opponitur processus. *Id.* 7. 2. a med. ulceris. *Colum.* 6. *R. R.* 11. Suppuratio ferro rescinditur: expressus deinde sinus ipse, qui cam continebat, nrisa eluitur. *Curt.* 3. 9. in fin. Paullatim se laxare sinus montium et nrisis spetium aperire caperant. *Liv.* 30. 2. Arpini terra campestri agro in ingentem sinum concedit. voragine. et *Seneca CEdip.* 582. Sublito dehiscit terra et immenso sinu Levata paluit. et *Herc. Fur.* 679. Lethe immens sinus. h. e. altitudinis. senza fondo. et *Plin.* 2. *Hist. nat.* 41. 44. (115). Sinus concavi vallium. *Veget.* 3. *Veterin.* 43. Sinum fecit destillatio. Adde *Cyprian.* de laps. 14. Sinus tumentes vulneram. ¶ 2. Speciatim dicitur de comis, quas in modum sinus humeris inpatent. *Ovid.* 1. *Amor.* 14. 25. Quam te præbuerunt ferro patienter et igni, Ut feret torto flexilis arbe sinus? *Id.* 3. *Art. am.* 148. Sustineat similes ductibus illa sinus. ¶ 3. Item de veste ampla ejusque plicaturis. *Virg.* 1. *En.* 324. Nuda genu nodoque sinus collecta fluentes. *Liv.* 21. 18. sub fin. Tum Romanus sinu ei toga facto, hic, inquit, vobis bellum et pacem portamus. h. e. ducto sine toga (de quo *V.* in TOGA), tanquam si quippiam in eo vellet gestare. *V.* *QUADRIGARIUS.* *Cl. Sil.* *It.* 2. 384. ¶ 4. Et absolute apud Poetas, de veste quacunque. *Ovid.* 2. *Fast.* 309. (et 5. *ibid.* 23.)

Ibsi odoreis humeros perfusa capillis Mæonis, aurato coaspiens sine. et *Heroid.* 13. 36. Iodue regales, Laodamia, sinus. *Stat.* 2. *Silv.* 1. 131. Enormes non ille sinus, sed semper ad annos Testa legens, modo punicos velabat emictu, Nunc herbas imitantes sinu. Adde *Tibull.* 1. 10. 70. ¶ 5. Sinus velis, pere velis iara, quæ, quum quid incidit, inflectitur. *Plaut. Truc.* 1. 1. 15. Quando abiit rele pessum, tunc adducit sionum. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 24. 28. (81). de tela aranet. Quam iarus ad felus ac non respueoda quæ venisot, alios! *Juvenal.* 4. 84. Incidit Adriaci spatium admirabile rhombi, implevitque sinus. Adde *Martial.* 13. 100. et *Grat. Cynege.* 29. ¶ 6. Sinus veli, media ejus pera, quæ voto curvetur et sionum efficit: et ipsum velum, vela. *Ovid.* 3. *Art. am.* 500. Pleoque curvato pandere vela sinu. *Lucan.* 6. 474. puppimque faventes Io ventum tumore sinus. *Virg.* 3. *Æn.* 454. curvus in altum Vela vocet, possisque sinus implere secundos. *Tibull.* 1. 3. 38. Effusus ventile præbueretque sionum. *Ovid.* 4. *Pont.* 9. 73. Et siquum dabit aure sinum, lassete rodentes. *Virg.* 5. *Æn.* 830. Una omnes fecere pedem, pariterque sinistra, Nunc dextros solvere sinus. et *ibid.* 16. Oblisqueque sinus in veotum. *Sil. It.* 7. 242. dum desolat aora sinuque destituit tumidos, subducto lamina, ventus. ¶ 7. Denique sinus est in ora maris terra curvata et recedens, nisi malle translate dici quasi sionum præbens aquis incurrentibus, seno di mara: sane etiam a Græcis ita dicitur, h. e. κόλπος: unda nostrum golpho: et terræ ipsæ circa sionum jaccantes, vel etiam sionum maritimi speciem præbentes. *Cic.* 7. *Ferr.* 12. 30. In ipso editu atque ore portus, ubi primum ex alto sinus ad urbem ab litore neciliur. et *ibid.* 58. 145. Sinus iocilissimos obaldere. *Id.* 16. *Att.* 6. Duo sinus fuerunt, quos traenijilli oportet, Pælaus et Vibonensis: utrumque pedibus æque transiissimus. *Virg.* 1. *Æn.* 247. Illyricos pœnare sinus. *Liv.* 28. 5. Sionus Eonianus. *Id.* 37. 6. Malacus. *Nepos fragm.* 7. 4. Arabicus. *Tac.* 4. *Ann.* 5. terrarum ingens. *Id.* *Germ.* 1. latus. *Id.* 3. *Hist.* 66. beali Campaniæ. *Justin.* 2. 4. 26. Pontii. Rursus *Tac.* 14. *Ann.* 9. Via Misena et villa Cæsaris dictetoris, quæ subjectos sinus prospectat. *Id.* *Germ.* 29. Sinus Imperii, ec. ee Imperii R. pars, quæ ultra limites in Germaniam procurrit. ¶ 8. Præcidere sionum, andare a golpho lanciata. V. PRÆCIDO. ¶ 9. Item dicitur de fossa seu canali altaris apud Hebræos, in quem sanguis victimæ defluebat; nisi velis referre ad sionum, genus vasæ, de quo dictum est in SIONUM. *Fulgat. interpr.* *Ezech.* 43. 13. ¶ 10. Item de orbe ex aquis commotis, vortice. *Manil.* 5. 421. Nunc summum scindens pelagus, nunc alla profundu, Et sinibus virus signat ductumque figuret.

B) Sinus est etiam spelium, quod est intra pectora brechiorumque complexum (qui *Forcellinus* ellisque est primarius vocabuli equus): item ædentis, quod pectore et femoribus coothoetur: quod et gremium dicitur: item ipsa vestis, quæ ea pars corporis amictur; nisi inali per traslationem a curvatura generalim, vel specialim a sinu vestis illem corporis humani partem hac voce sigoificari: κόλπος (It. seno, grembo; Fr. sein, giron; Hisp. seno, regazo; Germ. d. Busen, d. Schoos; Angl. bosom, lap).

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Ter. Haaut.* 3. 3. 2. Vidio ego te modo manum in sinum tuum meretricis inserere. *Cic.* 7. *Ferr.* 57. 147. Cedo mihi ex ipse sinu litteras Syracusanorum. *Ovid.* *Heroid.* 8. 62. Perque sinum lacrimas lumine instat eunt. *Id.* 4. *Trist.* 1. 98. Inque sinum mœsis lebltar imber aquæ. *Id.* 3. *Amor.* 6. 68. Spargebat tepidos debilis imbre sinus. *Tac.* 3. *Hist.* 10. Oppœuit sionum Antonius stricto ferro, aut militum te manibus, aut suis mortuum obtestans. *Id.* *pelto.* et *Sueton.* *Aug.* 35. Ne admissum quidem tuoc quæquam reatorem nisi solum et præstanti sinu. V. PRÆTENTATUS. *Phædr.* 5. 5. Ille in sinum repente damisit caput. et *ibid.* 36. Illa profert ipsum porcellum e sinu. *Id.* 4. 13. Gelu tigentem quidam colubram ausiuit Sinuque so-

vit. *Horat.* 2. *Od.* 18. 27. Ferre quippiam in sinu. *Curt.* 3. 11. 24. Acceperat in sinum sionum. *Petron.* *Sat.* 24. sub fin. Manum demisit in sionum, et pertractato vasculo tam rudel etc. *Fellej.* 2. 75. ad fin. Bimur puerum gestens sinu. in braccio. — Sinus brevis et laxus de veste dicebatur, prout mious pluvie lassabatur. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 172. Aliquid ferre sinu laxo. (Proverbialiter est oon curare, negligere.) Adde *Quintil.* 11. 3. 137. et 146. ¶ 2. Specialim dicitur de utero. *Ovid.* 5. *Fast.* 256. Taogitur, et tecto concipit illa sinu. *Seneca Octav.* 764. de Jove. Quem modo Leda pressisse sionum Tectum plumis peonisque feruot. *Id.* translate *ibid.* 404. Et ipsa Tellus laia seuodas sinus Peodebat ultro. *Sic Colum.* *De cult. hort.* 157. Atma sinum tellus jam pandet. ¶ 3. Item de cunno dicit *Cal. Aurel.* 5. *Tard.* 4. 62. ¶ 4. Spure in sionum solebant veolam a diis spei alicujus eudictoris petens, ut *Plin.* 28. *Hist. nat.* 4. 7. (35). docet. V. DESPUO.

II.) Translate. ¶ 1. Generalim refertur ad intimam familiaritatem et amorem et convivium. — a) Universim. *Cic.* 14. *Fam.* 4. circa med. Cicero meus quid ager? late vero sit in sionu semper et complexu meo. *Id.* 2. *Cat.* 10. 22. Postremum genus est proprium Catilloæ, de ejus delectu, immo vero de complexu ejus ac sinu. *Id.* 2. ad Q. fr. 13. de Pompeja. Mihi crade, in sinu est: neque ego disciogor. h. e. est mihi amicitissimus: neque bene amicitiam dissolvere cogito. *Id.* 1. ad Brut. 7. Bibulum noli dimittere e sinu tuo, tantum jam virum. *Ter. Adelph.* 4. 5. 75. Hio non amandus? hicio non gestandus in sinu est? non merita esset portato in braccio? ὑποδέκτορες ἐν κόλποις: impense amandus. *Plin.* 8. *Ep.* 16. extr. Est enim quædam ellam dolendi volupies, præsertim si in amici sinu defleas. *Tac.* 6. *Ann.* 45. extr. Etai commotus ingenio, simolatiooium temen fela in sinu avi perdidicerat. conversando privatamente coll'avo. et *Dial. de Orat.* 28. Suus cuique sionis gremio ac sinu matris educabatur. *Id.* *Agric.* 4. In bujus (matris Julæ) sinu indulgentiaque educatus. h. e. summa cure. — Huc pertinet illud *Fulgat. interpr.* *Joh.* 1. 18. Ungentus Filius qui est in sinu patris. h. e. qui natura et amore est Petri conjunctissimus, metaphorâ sumptâ ex more, quo veteres in cena ad pectus alter alterius recumbabant. V. Ackermann, op. cit. § 146. — b) In sinu, in visceribus, in intima parte. *Sil.* *It.* 4. 33. astringent immanis capta, loque sinu belin. nelle viscere dello stato. et 6. 651. pestiferos milis Campana cursu Terdavit bellumque sionu in defensa recepit. *Sall. Cat.* 56. ad fin. Intra mœnia, in sinu Drbie sunt hostes. *Claudian.* 2. in *Eutrop.* 575. nascuntur in ipso Bella sinu. *Tac.* 3. *Hist.* 38. a med. In Urbe ac sinu cavendum hostem. *Plin. Paneg.* 58. Consulatus gestus in hoc Urbis otio et intimo sinu pacis. *Tac.* 13. *Ann.* 40. a med. Productores cornuum elioitro, ut ei hostis intravisset, fronte simul et sionu exciparetur. h. e. media et interiore acie. ¶ 2. Specialim est refugium: ducta translatione ab infancibus, in sinum matris, tamquam in locuo lutum, confugientibus. *Plin. Paneg.* 6. a med. Confugit in sinum tuum concussa republica. *Tac.* 3. *Hist.* 69. Tanquam omnia respublica in Vespasiani sinum cecisset. *Plin.* 8. *Ep.* 12. Studiosos amat, fovet, provebit: multorumque qui aliqua componunt, portus, sinus, pramiu. ¶ 3. Hinc est tutela, tutamentum. *Tac. Agric.* 30. Nos terrarum ac libertatis extremos recessus ipse ac sinus famæ in hunc diem defendit. *Seneca Ep.* 103. extr. Quantum poles, in philosophem decede: illa te sinu tuo peoleget; in hujus exarario aris latus aut tollor. ¶ 4. Item dicitur de crumana, quæ in zona et sinu gestari solet. *Sueton. Cal.* 46. Ut conchas legrent galeasque et sinus repierent, imparavit. *Plin. Paneg.* 45. Horum in sinum omota congebant. *Lamprid. Commod.* 14. extr. Agebantur omnia per alios, qui atiam codemnationes in sinum vertima dicuntur. h. e. pœtio vendidissa et in quæstium lucrumque suum convertisse. et *ibid.*

5. Omnia jure subvertit, prædam omnem in sinum contulit. *Colum.* 10. *R. R.* 310. Æra sinus gerulus pleos gravis urbe reportat. *Ovid.* 1. *Amor.* 10. 18. Quo prelium condai, non behet ille sinum. *Propert.* 2. 13. 11. Cynthie non sequitur fescas, non quærit honores: Semper amatorum ponderat illa sinus. Huc trehit *Forcellinus* illud *Cic.* 7. *Ferr.* 57. 147. Cedo mihi, quæso, ex ipse sinu litteras Syracusanorum. *Cl.* 1. 1. ¶ 5. Hinc sinum lazare, expedire, est lucrum aut munerum expectantis. *Seneca Ep.* 119. Sionum lazare. merum lucrum est. *Id.* *Vit. beat.* 23. ad fin. Quid expedis sinum? dooabit etc. Contra sionum subducere apud *Senec.* alter. *Thyest.* 430. Cur bonis tantis sionum subducit? h. e. cur tanta bona recusas? ¶ 6. In sinu, in potestate, in balia, in potere. *Scævola Dig.* 22. 3. 27. Omnes fortiones et substantiam, siquum a metre/ausceperat, in sinu meo babul sine ulla cautione. ¶ 7. Item est locus abditus, latebra, recessus. *Tac.* 2. *Hist.* 92. extr. Abditis pecuniis per occultos aut ambrosios sinus. *Gell. præf. circa med.* Nun enim fecimus altos nimis et obscuros la bis rebus quæstionum sinus. ¶ 8. Hinc sinu condi dicitur de liq quæ clem ellos esse volumus. *Seneca Herc. Fur.* 1610. Licet Tonantis profuge coodari sinu, Petet unda-cumque temet hac destra. ¶ 9. Hinc etiam in sinu est clam, occulte, nullo vidente, di nascosto, da è solo. *Cic.* 3. *Tusc.* 21. extr. Ut in sinu gaudeant, gloriose loqui desinant. fra tè stesso. et *Propert.* 2. 19. 70. In tacito cohibe gaudia clausa sinu. Adde *Tibull.* 4. 13. 8. et *Senec. Ep.* 105. Sic Sabini. 1. 124. in preme solers Lætiliam et tacito gaudia conde sinu. — *Tertull. Pudic.* 6. Pleudare in sinum. ¶ 10. Sinus Abrahæ apud *Fulgat. interpr.* *Luc.* 16. 23. dicitur sedes iustorum, qui eote Christi adventum moriebatur.

II) *Mononym.* Qui differat sinus a gremio, quæ est pere corporis humani, V. in GREMIUM init.: quæ vero refertur ad restem, sinus dicitur sinuetæ vestis receptaculum, quod sit ex engulo vestis talioris ad oppositum humerum ducto; gremium, receptaculum vestis accuratæ vel accinctæ secretum. *Isid.* 1. *Differ.* 539. et *App.* 136.

SION et

SIONUM, II, n. 2. αἶον, herba (*Sium latifolium* Lino.), de qua V. in LAYER. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 22. 41. (84). Sium latius apio, in aqua nascens, pinguius nigriusque, copiosum semine, sapore nasturtii: prodest urinis, renibus, lienibus etc. *Id.* 26. *ibid.* 8. 56. (88). Iodo hemina summuor per triduum: reliquum ex vivo cum sio. — *NB.* De nom. propr. V. ONOM.

SIPARIUM, II, n. 2. deminut., ut videtur, a sipertum seu supparum, quod est a αἶπαρος seu αἶπαρος, vetum navis, dictum, ut ait *Fest.* ex *Ferris* p. 340. 18. *Müll.*, a muliebri vestimento, quod vocatur supparum. V. hanc voc. *Cl. Gr. Epæm.* text. — Sipertum est velum in scena, lenda, cortina, sipario, αὐλαία, περικέρασμα, et quidem, ut ex locis mox afferendis argui potest, perrum velum interius in scena, quod populo obtebet, dum actus commutabatur; aut læum vera, quod æcenam elaudat, quodque deprimitur, quum secula incipit; attollitur, quum eadem acta est.

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. *Auct. libell. de Fabul. Lud. Theatr. Scæn.* cap. de appar. Scænæ. Apud Romanos eulæ in scæna primum sternaebatur, quum primum pictus ille ornatu et Attatica regia Romam portatus fuit: velabaturque ipsa scæna sipariis, quæ posterior æles pro aulæis sumptis, ut etiam siparia humi sterneret. Erat præterea velum miosum, quod populo obtebet in scæna, dum actus commutabatur. *Juvenal.* 8. 183. Consumptis opibus, vocem, Damesippe, locasti Sipario, clemusum ageres ut Phasius Catulli. *Cic. Prov. cons.* 6. extr. A suis Græcis subtilius eruditus, quibuscum jam in exotra beluatur: antea post siparium solebat. — Autæum a siparia distinguit *Apul.* 30. *Met.* Autæo subducto et, complicitis sipariis, scæna disponitur. et 1. *ibid.* Autæum tragicum dimoveto ad siparium scænicum complicato. V. *f. Rich op.* cil ad h. l. ¶ 2. Latiore sensu di-

citur de velo circe tribunal pratoris, quod siparium ex usu scenae dicebatur. Quintil. 6. 1. a med. Sed non ideo probaverim depletum in tabula sipariove imagine vel, cuius atrocitate iudex erat commovendus. Id. ibid. 3. a med. Quam ejus accusator in siparia omnibus locis aut nudum eum in nervo, aut ab emicla redemptum ex alee pinxisset. Ex quibus duobus locis patet, in ipso tribunali motis fulsere suspendere velum, siparium dictum, quod multitudinem in iudices irruptionem prohiberet. Cf. Sueton. Galb. 10.

II.) Translate, per metonymiam, dicitur de ipsa comedia, in qua praesertim edibebatur. Seneca Tranquill. 11. circa med. Publius quoties mimica inepties et verbe ad summam cavcam spectantia reliquit, intar multa alla cothurno, non tantum sipario fortiora, et hoc est: Cuius potest accidera, quod cuiquam potest.

Homonym. Quomodo different siparium et culcum, V. ad illa, quae supra dicta sunt ad § 1.

SIPARUM et

SIPARUS et

SIPHARUM. V. SUPPARUM.

SIPHNIUS, a, um, edject. Σίφνιος, ad Sipnum insulam pertinentem, de qua P. ONOM. — Hinc Siphnius lapis, de quo Plin. 36. Hist. nat. 23. 44. (159). In Sipno lapis est, qui cavator tornaturus in vasa vel coquendis cibis utilis vel ad esculeos usus, quod et in Comenel italla lapide viridi acedera scimus; sed in Sipnio singulare, quod effractus olei nigrescit durecitque mollescit.

SIPHO, siphon vel sipo, ὄψα, m. 3. (σίφων) Vos videtur esse ab Hebr. שִׁפּוֹן shaav et שִׁפּוֹן shaaph, exarclavit, ut putet. cf. Farlanetto; vel, ut aliis magis placet, ab rad. Egypt. sif, imbibere. (V. Wilkinson, Manners and Customs of anc. Egypt. III. p. 341.) — Siphon est tubus, fistula, anella, per quam aqua fluit et derivatur aut arte in altum emittitur (It. cannone, doccia, sifone, canale; Fr. tuyau, tube, siphon; Hisp. tubo, cañon, cantimplora; Germ. e. Röhre; Angl. a tube or pipe, a siphon).

I.) Propria. § 1. Generalit. Seneca 2. Quaes. nat. 16. Solemus duabus manibus inter se iunctis aquam concipere, et compressa utrinque palma, in modum siphonis exprimere. Plin. 2. Hist. nat. 65. 66. (166). de aqua in summis jugis erumpente. Quo spiritu acta et terras pondere expressae, siphonum modo emicat. Id. 32. ibid. 10. 42. (124). Sugentia ora (hirudinum) forficibus praecidunt: ac veluti siphonibus defluit sanguis. Colum. 3. R. R. 10. Omne alimentum viuentis per medullam trunci, veluti per siphonem quem diabetes vocant mechaolici, trahitur in summum. Id. 9. ibid. 14. a med. Apibus fame laborantibus in canaliculis defrutum aut pesum præbere: quibus liquoribus mundam laeam imbua oportebit, ut insistentes apes quasi per siphonem suum evocent. Fragment. legis rivalitiae apud Fest. post Sicynia. MONTANI PAGANITAE SIPHONIVS AQVAM DIVIDENDO DONC EAM INTRA SE DIVISIBANT PRATORIS INDICATIO ESTO. Ita Forcellinus: sed P. SIPHUS. § 2. Speciatim dicitur de instrumento extinguendis incendis idoneo, haustam hauri aquam in omnes adium partes redeo, tromba da incendio. Plin. 10. Ep. 42. Nullus in publico siphon, nulla bama, nullam denique lastreum ad incendia compescenda. Ulp. Dig. 32. 7. 13. ante med. Accetum quoque, quod incendit extinguendi causa paratur: item centones, siphones etc. — De hac machinatione V. A. Nichium op. cil. ad h. v. et cf. Vitruv. 10. 7. § 3. Item de tinal fistula in usum bibendi. Lucilius apud Cic. 2. Fin. 8. 23. quibus rimum defusum e pleno siet, hie siphon, cui all Dempit, vis aut saeculus abutit. Orelli siphore. Cels. 1. 8. ad fin. Prodest etiam adversus terdam concoctionem assidue vinum frigidum bibere per siphonem. paullo supra dixerat per tenuam fistulam.

II.) Translate a similitudine. Juvenal. de urina longa tractu emissa, 6. 308. misculant hie, Effugiuntque dea longis siphonibus implent. Lucan. de nube longa et lutas fistulas aquas tra-

hente, 7. 156. Et trebibus milite gvidos siphonas aquarum. All leg. typhonas.

SIPHONARIUS, siphonarius vel siphonarius, m. 2. (siphon) qui siphone ultitur ad extinguen-
laccandis, pompiere. Quam vero ad hoc munus cohortes vigiliu instituta fuissent ab Augusto, constantem erat, ut inter eos milites essent, qui siphone etiam presentar. Inscript. apud Murat. 788. 3. D. M. T. APIDII ROMANI MILITIS COS. VII. VIO. IMPENSARI 7. LACTORI etc. Adde Tab. apud Keller. Figl. II. 2. 24. et 59. ubi legitur siphonarius.

SIPHUNCULUS vel siphunculus, l. m. 2. deditur, a siphon, perrus siphon, canonicus, canaleto, siphonico, σίφωνικος. Plin. 5. Ep. 6. ante med. In hoc fonte crater, circa siphunculi plures miscent lucandissimum marmor. et a med. B alidatio aqua, velut expresse canaliculum pendere, siphunculis effluit, cavato lapide suscipitur. Fronto de orat. (edente iterum A. Maio) Ep. 1. a-med. Aquae da siphunculis concinnius saliant quem de imbribus.

SIPHUS vel sifus, l. m. 2. idem ac siphon. Fest. p. 340. 11. Müll. Sifus usurpatum est pro tubis ipsis, id quod Graece dicitur σίφων. In lege rivalitiae alo est, quae lata fuit rogata populum Ser. Sulpicio: «Montani paganitae sifus aquam dividunt. donec eam inter se dividerint». Praetoris iudicatio est.

SIPLA, a, f. f. (simplus) dictus de genere quodam tepetorum apud Isid. 19. Orig. 26. 5. Sipla, tapeta est una parte villata, quasi stample: amphitepa, ex utraque parte villose tapeta. Lucilius: Sipla atque amphitepa villis ingentibus molles. Ita Isid. Sed utrobique secitio leg. psila. V. PSILUS.

SIPO vel suppo, es, eis, a. t. Suppo pro supino diligendum esse a suppo docent Lachmann ad Lucet. 3. 172. et Ribbeck, Trag. reliq. p. 201., qui efferaus illud Acc. apud Non. p. 200. 33. Merc. Abtorque prorae ac suppa totas copulas. h. e. supiae, suppes (ao. Verum Freund; Klotz, Georges cum Forcellino apud Acc. leg. supra. Porro suppo et suppo unum idemque videntur esse, alve una alve duplici p scribitur, quum ex analogia allatum vocum, quae utramque scripturam habent, tam ex eismo, quippe etiam suppes est lactus (Cf. Isid. 18. Orig. 65.): a Skr. evap sen suab, movere, agitare, iacere. Bücheler in Umbria. p. 165: exhibet sopam, ut sit idem ac supam, supinam. Viderit erudit. — Sipo est factio, dissilio, gettare, gettar via, sciupare, sprecare. Fest. apud Paul. Diac. in Prosapia p. 225. 14. Müll. Supae significat iacere et dissilire. Cf. Non. p. 67. 28. Merc. Prosaples dicta a prosopandui aut proserendo. Ruram Fest. apud Paul. Diac. p. 311. 6. Müll. Sopat facti, nade dissilpat dissiliet, et obispat obiclit et insilpat hoc est sollicit.

SIPO, ὄψα. V. SIPHO.

SIPOLINDRUM, l. m. 2. sipolindro, nomen Belli aromatici, loculeriter usurpatum a coquo apud Plaut. Pseud. 3. 2. 43. Sed recentiores plerique aliter leg.

SIPHONARIUS. V. SIPHONARIUS.

SIPOTAX. V. SIMPEAX.

SIPTACE. V. SITACE.

SIPTACHORAS, a, f. f. σιπταχώρα, vox Iodice, qua geous quoddam arborum electrum ferentium significatur. Plin. 37. Hist. nat. 2. 11. (39). Arbores eas siptachoras vocari, quae appellatione significetur praedicta suavitates.

SIPHUNCULUS. V. SIPHUNCULUS.

SIPA. V. SIQUIS.

SIQUANDO, adverb. (si et quando) Scribitur et conjuncte et etiam divisim: rectius tamen iunges cum Manut. Dausqu., illis. — Siquando est si aliquando, si aliquo tempore, se qualche volta, se una volta, se mai, atque. § 1. Generalit. Ter. Eun. 3. 1. 14. Negotii siquando odium cepit. Cic. Amic. 15. 52. Siquando de amicitia, quam nec usu, nec ratione habent cogitam, disputabunt. Liv. 8. 4. Siquando unquam usurpanda libertatis tempus optatis. Virg. 3. G. 98. siquando ad praella ventum est. Id. 12. En.

851. Siquando letum horribilium morbosque denum rex Mollitur. V. Si et QUANDO. § 2. Speciatim est siquando unquam. Ovid. 2. Art. am. 15. Nuac mihi, si quando, puer et Cytherea favete. Stat. 1. Achill. 509. Laurigerosque igues, si quando, avidissimus hauri. Adde Val. Flacc. 5. 474., ubi elle congesti Broukus.

SIQUIDEM, conjunctio concessiva (si et quidem). Scribitur, sed minus recte, etiam divisim si et quidem: quae particula significationem suam ubique servat: si vero etiam quantitatem mutat, si namque saepenumero brevis. V. Briz ad Plaut. Mil. glor. 1. 1. 28. et Spengel ad Ter. Andr. 3. 1. 7. — Siquidem est quocumque, quandoquidem, quippe, etenim, poichè, già che, essendo che, cioè, cioè. § 1. Generalit. Cels. 6. B. G. 35. Illius patientiam pene obsessionem appellabant, siquidem ex castris egredi non liceret. Sall. Orat. Liqin. ad pleb. in fin. Plebes pro victa est, at la dies magis erit: siquidem maiore cura dominationem illi retinebat, quem vos repugnaveritis libertatem. Cic. 6. Att. 1. Quare non sigerae tue industria, quod vereris; sed praclare ponitur: siquidem id egisti, ut ego delectarer. Id. Parad. 3. 1. sub fin. Sequitur legitur, ut etiam vitia alia perla: siquidem praestiteris enim recte vitia dicuntur. Plaut. Stich. 5. 5. 16. Siquidem mihi aedantem est, tum vos date, bibet, ibicilic. Ovid. 11. Met. 218. non avi magis ille superbit Nomine, quam socer. siquidem Jovis esse nepoti Contigit baud uni: cooju des contigit uni. et 10. ibid. 104. plius Grata deum matris: siquidem Cybeleius Attia Exult hac hominam truncoqua induit illo. Adde Juvenal. 6. 620. et Stat. 3. Silv. 3. 151. § 2. Speciatim est si certe, si tamen, si modo, ea certamente, se pure, si rectius junctim scribitur, quem divisim, quum hio quoque prime syllaba corripitur. Ovid. 4. Fast. 603. Hoc quoque tenemus, siquidem lejuna remanet: Sin mans, infaral conjugal uxor est. Id. 3. Amor. 7. 17. Quae mihi ventura est, siquidem ventura, senectus? Aliis leg. siquis est ventura. Ter. Heaut. 2. 3. 99. ex. Quid aliud tibi vis? cur. Siquidem hoc sit. ex. siquidem? Experiendo scies? Id. Andr. 3. 1. 7. et Eun. 4. 4. 48. Quid ego audio? actum est, siquidem haec vera praedicat. Cic. Planc. 8. a med. Tul municipes sunt illi quidem splendidissimi homines, sed tamen pauci, siquidem cum Atrianibus conferatur. Id. 2. Cat. 4. 7. O fortunatam rempublicam, siquidem haec continet huius Urbis elegerit? Id. Pis. 35. sub fin. Qui modus tibi fuit frumeti estimandi? qui bonorerit? siquidem potest vi et metu extortum, honorarium vocari. Seneca Agam. 304. Nil motor iustu tuo aperire ferru pectus armis grave. cur. Siquidem hoc creata Tydalis fieri sinam. Ter. Hecyr. 4. 1. 45. Siquidem ille ipse non vult, et tu senecti esse in eo peccatum, aderam etc. § 3. Sequente tamen vim habet totum quamvis. Colum. R. R. praef. sub fin. Ille, quem nos perfectum esse volumus agricolam, siquidem arte coasummat non est, etc., multum tamen profecerit, si. V. Plaut. Rud. 5. 3. 5. Tuus est? La. rogitas? siquidem hancle Jovis fuit, meus est tamen. Adde Mil. glor. 2. 2. 32.

SIQUIS et siqui, aliqua et aliqua, siquod et siquid (si et quia vel qui) Sicis pro siquis tagitur in Inscript. apud Gruter. 1056. 1. — Siqua semolium recti casus singularis est a siquis: at siquis est a siqui. Similiter siqua neutrum pluralis est a siquis: et siquis a siqui. Curtius tamen est la neutro plurali siqua, quam siquis, at omnino praefendum. — Scribitur sive conjunctim sive divisim. — Siquis et siqui est A) Proconepet et B) Adiectivum.

A) Siquis, pronomeo, est idem ac si aliquis, se alcuno, siquis. § 1. Generalit. — a) Universalit. Ter. Heaut. 1. 1. 99. Ingento te esse la liberos leni pulo, et illum obsequentem, siquis recte aut commode tractaret. Cic. Cluent. 12. 33. Itaque ille legat graodem pecuniam a filio, siqui natus esset. Id. Caelim. 30. 87. Si qui meam familiam de meo fundo deiecerit: siqui mihi praesio fuerit cum armatis hominibus. Ter. Heaut.

prol. 44. Si quæ leboriosa est, ed me eurratur. *Alit leg. qua. Plin. 2. Hist. nat. 23. 21. (85).* Sicul libeat altius lita persequi. *Id. 30. ibid. 11. 30. (103).* Siculus cura efficeior esset inquitentia. *Id. 9. ibid. 44. 57. (145).* Siquem nandi voluptas invilet. *Siliig. ubique divitem dedit. Plaut. Asin. 1. 1. 104. Si quid opus fuerit. Cic. 1. Att. 10. extr. Quasi mihi alque parte erunt, per te parte sint. Ovid. 5. Fast. 275. Jus tibi discendi, sique regalis, ait. Cic. 15. Att. 5. circa med. Eiam rogo, ut aliquis minus antea constanter ab eo fieri videbantur, ea iudices illum abiecerint. *Virg. 2. En. 420. siquos obscura nocta per umbram fudima. — b) Eleganter alius addit. Sueton. Claud. 40. Vociferatus est, aliquem illum, et se librum esse. — c) Speciatim, ut videtur, pro quaque epud Cyprian. Ep. 76. (69). Quisque autem de collectis fores exierit, id est si quis recesserit ab Ecclesia exierit. *Cf. Tac. 2. Ann. 26. Addidit munificentiam Cæsar, quantum quis damni profusus erat, exsolvendo. et 3. Hist. 58. Amleorum ejus quanto quis cleror, minus fidus.***

*B) Siquis, adjectivum. — a) Universum. Cic. 4. Att. 2. circa med. Si quis vis assat facta. Alit leg. qua. Virg. 7. Ecl. 40. Si qua tui Corydonis habet te cura, venio. Id. 3. G. 489. siquam (hæstiam) ferru mactaverat. Id. 4. En. 520. siquod non equum fœdera amantes Curæ numen habet. Cic. 7. Ferr. 8. 19. Ut criminali reu putemus esse oportere, sique de homine severius iudicavit. Virg. 1. En. 583. Siquibus electas silvis aut urbibus errat. — b) Aliquando divisim, interjecta una aut pluribus vocibus. *Plaut. Most. 1. 2. 3. Atque la me corde, et est quod mihi cor, Eam rem volutavi. Horat. 2. Sat. 6. 10. O si arnam argenti fors quæ mihi monstrat! Alit leg. qua. h. e. si que ratione. — c) Eleganter ullus addit. Virg. 10. En. 861. res aliquis diu mortalibus ulla. — Hinc Siqui, et siqua, absolute, in sexta singulari est siqua ratione. *Plaut. Trin. 1. 2. 83. Siqui prolorem facere possit. Id. Cit. 1. 3. 35. Si que quest reperire, quæ sustulerit. Virg. 1. En. 22. Si qua fata sinant. Id. 6. ibid. 883. siqua fata aspera rumpas. Tu Marcellus aris. (V. Charis. 2. p. 219. 2. Heil.)***

Siquo, absolute, est si aliquo, h. e. si in aliquem locum. Cic. 8. Att. 2. Bas litteres siquon ille mlat, in publico proponet vellim.

SIR hæstir, indeel. ab Hebr. slag. שִׁיר *shir*, canticum, cui additur plur. num. ejusdem nominis enim articulo השִׁירִים *hæstirim*, cantica. — *Sir* hæstirum aut hæque canticum canticorum, h. e. canticum excellensimum, seu canticum κατ' ἀρχαίαν, ex usu loquendi Hebraico, speciatim qua litibus libri S. Scripturæ vet. Test. Isid. 6. Orig. 1. 20. Tertium librum *Sir hæstirim* prænotavit, qui in Latinam linguam varitiam Canticum canticorum; ubi per epithetum eorum conjunctionem Christi et Ecclesie mystice conit. *V. In-tegr. lee.*

SIRA, =, f. 1. *saipe*, funis vel plecta san plectus. *Gloss. Cyrill. πλέκτρον, sira. (Cassian. 15. Collat. 15. Plectra palmerum, quas illi (Egyptii) siras vocant.) — Obicena significatione in Gloss. Lat. Gr. sira, σάρα, τὸ αἰδοῖον.*

SIRÆUM, l. n. 2. *οἶσπερ*, Græce idem est, quod Latine sapa, vino cotto. *Plin. 14. Hist. nat. 9. 11. (80). Siræum, quod alii hepsema, nostri septem appellant, ingenii, non neturum opus est, musio uaque od terillam pertem mensarum decocto: quod ubi factum ad dimidiam est, defrutum vocamus.*

SIRĀPA, =, f. 1. genus condimenti, quod sit et samps, h. e. sacn olerum expresso, cui admiscetur sal, carenum, cymilum, semen fœniculi et anisum Egyptium. Hæc ejus conficiendæ reilo est a *Colum. 12. R. R. 49.*, cuius lemma est *Sirapa quomodo fiat*: at Schneidero alligat *Samps quomodo fiat*. Ipse toto illo copla ea voce abstinet: ut de ejus Latinisate dubitari merile possit.

SIRBENUS, a, um, adject. (*συνβυός*) qui incondite et confuse loquitur: a *συνβυός*, tumultuosus, quod a *συνβύ*, tumultus. *Fronto de orat. (edente iterum A. Hæio) Ep. 3. Neque balbem*

virginem, quæ Vestalis est, cepi fas est, neque sirbenam. *Cf. Gell. 1. 12.*

SIRCITŪLA, =, f. 1. genus uvæ conditurae optæ. *Colum. 12. R. R. 45. insit. Cl. voc. seq. SIRCŪLA*, =, f. 1. genus quoddam uvæ. *Plin. 14. Hist. nat. 2. 4. (34). Venuleum, aliis optisimam, Campani melunt siralem vocare: alii staculem. At Siliig. recellit leg. scirtula.*

SIREDONES. V. SIREN.

SIRREMP et *sirremp*, adject. apud antiquos contractum a vocibus *similis* et *ipse*, ut *Fest. p. 344. 24. MŪR.* exponit. Eiam *sirrepe* legitur epud *Charis. 1. p. 93. 24. Heil.*, qui ait habere eblativum *sirrempse*. — *Sirremp* est igitur idem ac *similis* et *ipse*, similis omnino. *Plaut. Amph. prol. 73. Sirremp* legem jussit esse Juppiter. Quasi magistratum sibi alterive embiverit. h. e. similiem et ipsa legem esse voluit, ac si quis per ambitum magistratum obtinuerit. *Seneca Ep. 91. a med. Omnium rerum, quas terra premit, sirremp* les este. h. e. eadem lege et conditioe tenentur. *Pet. S. C. apud Frontin. Aquæd. 129. et adversus eum sirremp* lex ipe aquæque omnium herum omnibus isto utique vi sunt hæque oportere: si is adversus hæc legem rivum specum rypisset forasatve. *Tab. Bantini. f. 10. p. 15. ed. Hænz. aique omnium rerum sirremp* lex esto. Adde *fragm. judiciar. apud Gruter. 508. lin. 21. et p. 628. sub fin. at 629. lin. 1. et Caton. apud Fest. p. 344. 25. MŪR.* *Consule Marin.*, qui (*Frat. Arv. p. 368.*) alia vetusta refert monumenta, in quibus hæc vos legitur. *V. adnot. ad Coletti Not. et sigl. p. 374. et Gerner. in Thesaur.*

SIRRN, snis, sæpius plur. Sirenes, nm, f. 3. (*Σειρήν*) — a) Alia forma est *Sirena*, =, apud *Hieronym. Ep. 18. ad Eustoch.* et *Ep. 48. ad Fur.*, *Capell. 6. p. 205. Tertull. Apolog. 7. Ambros. de Jac. et vit. beat. 2. 12. Isid. 12. Orig. 4. 29. Lactant. (V. infra), alios. Prob. App. p. 199. 10. Heil. Sirena, non Sereua. — Item Siredones, *Σειρόνες. V. Auson. Edyll. infra cit.* — b) Ad flexionem quod attinet, Accus. slag. a *Siren* est *Sirena*, et plur. *Sirenas*. — c) Vos videtur esse a *οἶσπερ*, catena, viaculum, unde *οἶσπερ*, trabo (*Cf. vesp.*); quare *Lactant. Placid. apud A. Mas. in Clase. Auct. T. 3. p. 121. Sirena* Græca, Latine trebelliorum dicitur; nisi velis ducere ab Hebr. *shir*, cantus, cernam; tribus enim modis, ut cit *Lactant. loc. cit.*, illecebra trebellior aut cantu aut rim aut consuetudine.*

— Quidquid sit de atymo, *Siren*, *οἶσπερ*, *sirena*, est fabulosum merle monstrum, superiori parte virginis alatae formem habens, inferiorem velutrie, clunibus, couda et pedibus gallinaceis. Tres folise dicuntur, Achelei fluminis at Callopes vel Tarpeiores vel Melpomene Musæ filis, quærum nomina Parthenope, Lyale et Leucolæ: ellie quætuor, Aglaonis vel Aglaopis, Thelciopis, Pians et Ilyge seu Ilyge. Sed ternarius numerus pervulgatior est. Prins inia Pelorum Sicilis promontarium, post in Capra, inuile Tyrreni merle, habitaverunt canentesque suavit una tibia, altera tyra vel clibera, tartia voca, nautas prætercuntes morabantur, et in naufragia deducebant vel illectos centu suplebant, sopitos meateheat devorabantque. Quia illic aliquando Ulysses navigavit, a Cires monitus, soclis aures eera obstruxit, se ad melum alligari jussit atque ita perionium avasit. Quæ re Sirens coactam se totas, impatientie doloris se in mare præcipitaverunt. Eo enim fato nate erant, ut tamdiu riverent et grassarentur, quamdiu cantantes eos audire nem esset prætervecta. Addunt, solam olim virgines pulcherrimas, soclas Proserpinæ: quam raptam quum diu terra quæssissent, meri quoque quæssere optasse: ille volucres factas: vel, quod el auxillium contra Plutonem non tulissent, a Cerere in merina monstra conversas. *Hygin. præf. a med. et fab. 125. et 141. Claudian. 3. Napt. Prot. 254. Serv. ad 5. En. 864. Ovid. 5. Met. 552. et seqq. et Martialis 3. 64. Rere, inquit Servius, fuerunt meretrices, quæ transcuntes quoniam deducebant ed agistatam, his fiata sunt infere naufragia. *Cicero 5. Fin.**

18. 49. videntur non vocem suaviat aut navitate cantandi navigantes revocasse, sed quia multa se acire profitebantur, ut homines ad eorum sasa discendi cupiditate edharecerent. Fuerunt, qui et eves quodam in India esse tredi-dentur, Sireas appellatas, euta homines mulcentes, ut deinde somne sopitos lecerent, at *Plin. 10. Hist. nat. 49. 70. (136). merret. Adde Bullett. dell' Ist. archeol. a. 1835. p. 101.*, ubi Sireas dicuntur esse Musæ infernales. — Et hic conicere est, Sirenum sebuli documentum hoc adumbratum esse, homines metis cupiditatem illecebris captos at tatarum perducti. *Cf. et Preller, Gr. Myth.*

I.) Propria. *Virg. loc. cit.* scopalos Sirenum advecta subibat. se. parvas ac scopulosas lunas ad Campeolam inter Surrenum et Caprea, *Licosa, S. Pietro, Galetta* illece dictas. *Ovid. Remed. am. 789. Ille Lotophagos, ille Sirenas in aotre Ræe puta. remis edlice vela luis. Horat. 1. Ep. 2. 23. Sirenum voces. Sil. It. 14. 473. Sireas assuatos effudit in æquore cantus. Claudian. 3. Rapt. Proa. 204. de eadem. telæ labor illi; Sirenes requies; sermonum gretia mecum. h. e. quiescebat a labora audisadn Sirenum comitum cantus. *Petron. Sat. 5. Seu Lacedæmonio talis habitate celeon Sirenumque domus. h. e. Neopolla, quæ et Parthenope a in-mula Sirens appellata est, ut Plin. docet 3. Hist. nat. 5. 9. circa med. Petron. carm. min. 5. 17. Werned. Sirenum cantus et dulcis ple-cire Thallæ. Hieronym. Ep. 18. ad Eustoch. Quid cum hoc dulci et mortiferi Sirenarum can-tin? Adde Ep. 48. ad Furiam. Adde Cic., Martialis, aliosque supra cit. *Auson. Edyll. 11. Tres in Trinecria Sirenes: omnia terna: Tras volucres, tres eadem, tres semipuellæ: Ter tri-bus ad palmam iussu æriare Camenis, Ore, me-nu, statu: buxo, fide, voca canentes. Schenkl leg. Siredones (Σειρόνες M. Schmidt in Mus. Rhen. XX. 299.). alit Sirenides (Cf. Priscian. Perieg. 354.). — De typo Sirenum in Numis Petronii Turpillani ellique monumentis V. Cavedoni in Bullett. archeol. Napolit. a. 1857. p. 105. et seqq.***

II.) Impropris. ¶ 1. Sirenes sunt fucorum genus inter apes. *Plin. 11. Hist. nat. 16. 16. (48). ¶ 2. Item serpentes alati. Isid. 12. Orig. 4. 29. In Arabia serpeales sunt cam alle, quæ sirenæ vocantur, quæ plus currunt ab equis, sed etiam ei volare dicuntur, quarum tentum vims est, ut morum ante mors insequetur quam dolor. Cf. Plin. 10. Hist. nat. 49. 70. et seqq. et Ful-gat. Interpr. Is. 13. 22.*

III.) Translatæ. ¶ 1. *Siren* dicitur de rebus. *Horat. 2. Sat. 3. 14. vitanda est improba Si-ren, Desida. Juvenal. 14. 12. qui gaudet acerbo Plegierum strepitu at nullum Sirena flagella Com-paret. h. e. cantionem vel suavisissimam. ¶ 2. Tribuitur etiam poetis. *Pet. Poeta epud Sueton. Gramm. 11. Cato grammaticus, Latina Si-ren, scil. propter facultatem poeticam.**

SIRENA, =, f. 1. *V. vee. præced.*

SIRENÆUS et *Sirenus*, a, nm, adject. ad Sirenas pertinet. *Gall. 16. 8. in fin. Ne in ille dialectico gyris atque meandris, temquam apud Sirenos scopulos, consonances. Ammian. 29. 2. a med. Ut videretur aure oclusis eæis, quæ scopulos Sirealos transgressurus. Alit leg. Sira-næos. Hieronym. Ep. 82. n. 5. Sirenaeos centus oburata aure partrant. *V. SIREN.**

SIRENIS, idis, f. 3. (*Siren*) ad Sirenas pertinet, Sirenius. *Priscian. Perieg. 354. Ad Noton est, longe supra Sirenia rupem, Piceis Sireni garges, spectabile flumen. Cf. Virg. 5. En. 864. Adde Auson. Edyll. 11. 20. cit. in SIREN; ubi absolute usurpatum leg. nonnulli.*

SIRENITIS, idis, f. 3. (*Siren*) locus fabulosus inter Itellam et Siciliam, ubi eadem habere dicebantur Sirenes. *Hygin. fab. 141. ubi alit leg. Sirenides. V. SIREN.*

SIRENIUS. V. SIRENÆUS.

SIREPS. V. SIRREMP.

SIRIACUS, e, um, adject. (*Sirius*) ad Sirium astrum pertinet. *Avien. in Arat. 285. Et cep Siriaci torretur spica calor.*

SIRIASIS, is, f. 3. *σείρασις*, morbus, ex inflammatione membranarum cerebri cum corporis totius siccitate, qualem vehemens solis aestus tempore solstitii, aut diebus canicularibus solet afferre, imprimis pueris, quem fortasse solstitiale morbum *Plautus* vocat in *Trin.* 2. 4. 143. Est a *σειρά*, aestu laboro: quod a *Σείριος*, *Sirius*. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 10. 48. (138). *Siriasis* infantum spongia frigida crebro humefacta sanat. *Id.* 22. *ibid.* 21. 29. (59). Folia infantum distillationibus, quod *siriasin* vocant, illita mendantur. *Id.* 30. *ibid.* 15. 47. (135). Ossibus in canino fimo infantis adestio infantum, quae vocatur *siriasis*, adalligatis emendatur.

SIRICARIUS. *V.* **SERICARIUS**.

SIRICUS. *V.* **SERICUS**.

SIRIM pro *Siverim*. *V.* in **SINO** init.

SIRINGIANUS. *V.* **SYRINGIANUS**.

SIRIUM, *Yi*, n. 2. herba, alio nomine *Artemisia*, et *serpyllum majus*. *Apul. Herb.* 10.

SIRIUS, a, um, *V.* voc. seq. in fin.

SIRIUS, *Yi*, m. 2. (*Σείριος*) *Sirion*, accus. *Græc.* posit., usurpat *Capell.* 2. p. 24. Qui trahit aestifero fulgentem *Sirion* ortu. — *Sirius* est stella in ore Caniculæ, vel, ut placet *Hygino* 3. *Astron.* 34. et 2. *ibid.* 35., in capite Canis, quæ in cæli centro cum Sole conjuncta æstum ejus duplicat mortaliumque corpora nimis calore languida reddit. *Virg.* 3. *Æn.* 141. tum steriles exurere *Sirius* ægræ. *Id.* 4. G. 425. Jam replidus torrens silientes *Sirius* Indos Ardebat. *Tibull.* 1. 8. 21. arentes quam fudit *Sirius* ægræ. *Val. Flacc.* 5. 369. quum magis asperat ignes *Sirius*, et ævo quum nos acceditus auro. *Id.* 1. 683. Calabri populatorem *Sirius* arvi Incubuit. *Lucan.* 10. 211. rapidos qua *Sirius* ignes Esserit. *Claudian.* *Laud. Seren.* 6. Doræ *Sirius* urit aestibus. *Id.* de *Apono*, 92. sævo *Sirius* igne nocet. *Id.* *Nupt. Honor.* *Fescenn.* 20. gelido specu Torrentiorem fallere *Sirium*. *Lucil.* *Æt.* v. 597. vigil fervens quum *Sirius* ardet. *V.* **CANICULA**. — Hinc

Sirius, a, um, adject. ad *Sirium* pertinens. *Virg.* 10. *Æn.* 272. (et *Colum.* 10. *R. R.* 289.) Ugnida si quando nocte cometas Sanguinolent lugubre rubenti, aut *Sirius* ardor. *Prudent.* 12. *Cathephem.* 22. Et siquid astrum *Sirio* Fervet vapore.

SIRO, onia, m. 3. genus estuberationis in cute, de quo *Trotul.* 48. p. 77. retr. *Ald.* Ad formationes et *sirones* ubicunque sint in corpore, maxime in facie et in fronte frumentum distemperamus cum vino, pulvere elibani apposito, et ad modum emplastri lucco apponimus.

SIRŌMASTES, æ, m. 1. *σείρομαστις*, genus pugionis seu lanceæ, vel baculi unco instructi. *Hieronym.* *Ep.* 109. n. 3. Legi enim *sironastem* Phineæ, austeritatem *Elizæ*. Adde *eumd.* *Ep.* 147. n. 9. et *Ambros.* in *Ps.* 118 *serm.* 18.

SIRPATUS. *V.* **SCIRPATUS**.

SIRPE vel *syripe*, is, n. 3. *Silpe* legitur in *Gloss.* *Lal. Gr.* *Silpe*, *σείριον*. — *Sirpe* est plante eadem, quæ *Silphium* *Græce*, et *laser*, apud *Cyrenenses* nascens. *V.* **LASERPITIUM** (*Gr.* *σείριον*). *Plaut. Rud.* 3. 2. 16. Si speras, tibi huc aona multam futurum *siripe* et *laserpitium*. *h.* e. largum fore proventum *siripe* et *ausi* *ajus*.

SIRPĒA. *V.* **SCIRPEA**.

SIRPEX, *Yola*, m. 3. Idem quod *Irpe*, addita littera s aspirationis loco. *Varro* 5. *L. L.* 136. *Müll.* *Sirpices*, postea *irpices*, s. detrilo, a quibusdam dicti. In *Lex.* apud *Freund* et *Klotz* desideratur. *V.* **IRPEX**.

SIRPĪCULA, æ, f. 1. et

SIRPĪCULUS, i, m. 2. *V.* **SCIRPICULUS**.

SIRPĪCUS, a, um, adject. (*siripe*) ad *sirpen* pertinens, ut *Sirpicum* lac, b. e. *laserpitium*. *V.* **LASERPITIUM**. — *NE.* De coga. *R.* *V.* **ONOM.**

SIRPO. *V.* **SCIRPO**.

SIRPOS. *V.* **SCIRPOS**.

SIRULŌGUS, i, m. 2. animal quoddam, quod nec quale esset, nec ubi nasceretur, creditum est ab auctoribus. Ita *Plin.* 30. *Hist. nat.* 15. 52. (146). ubi *Harduinus* ex *MSS.* *subjugus* legit. *Silligius* alique recentiores hanc lectionem secuntur.

SIRUS, i, m. 2. Sunt etiam qui scribunt *sy-*

rus, sed minus recte. *V.* tamen infra. — Quod ad etymon, quidam putant esse vocem Persicam; sed recentiores a Chaldaico שֵׁיר *Sheir*, caverna, deducunt; unde *Horatius* *Sēirū* dicti, quod in caverna habitarent. *Cf. Nicks.* de *libr. Esther* P. 1. p. 221. — *Sirus* ¶ 1. Est proprie spelunca subterranea condendo et asservendo frumento effossa, *σείρος* et *σείρος*. *Varro* 1. *R. R.* 57. Quidam granaria habent sub terris, speluncas, quas vocant *σείρους*, ut in Cappadocia et Thracia. Adde *ibid.* 63. et *Plin.* 18. *Hist. nat.* 30. 73. (306)., qui *Lalio* *litaris* *sirus* habet. *Colum.* 1. *R. R.* 6. Transmarioris quibusdam provinciis puteorum in modum, quos appellant *sirus*, exhausta humus, editos a se fructus recipit. *Cur.* 7. 4. 24. Tridici nihil aut admodum exiguum repeiebatur. *Sirus* vocant *Barbani*, quos ita scelerter abscondunt, ut nisi qui defoderunt, invenire non possint. Meminit, sed tacito nomine, etiam *Auct. B. Afr.* 65., item *Plin.* 6. 8., ubi vocat *cryptas*. *Cf. Bochart.* *Hieroz.* 11. 4. 21., *Huet* in *Manil.* v. 276. et *Stewech* in *Veg.* 3. 3. ¶ 2. Est etiam scopus. *V.* **SYRUS**.

SIS duo diversa significat: est scilicet

A) *Sis*, vox contracta ac si vis, teste *Cic. Orat.* 45. ad fin. Libenter etiam verba jungebant, ut sodes pro si audes, sis pro si vis. — Usurpatur autem in sermone familiaris et educitur secundæ personæ sing. verborum modi imperativi, ut *agesis*, *abisis*, *capensis*, *videsis* etc. pro age sis, abi sis etc. — *Sis* itaque est idem ac si vis, se vuot, se ti piace, se ti aggrada o garba: et fere adhibetur, quum quippiam imperatur, præsertim apud *Comicos*. Quia enim, inquit *Donat.* ad *Ter. Eun.* 4. 7. 29., imperativa sunt contumeliosa, addebant *sis*, ad imparium leniendum, quamquam et saepe imperantis est, et stomachantis. — a) Universim. *Plaut. Cas.* 2. 2. 31. Tace, sis, attulæ: noli, sis, tu illi adversari. *Id.* *Pers.* 3. 3. 8. Accipe, sis, argentum, impudens; tene, sis, argentum. *Ter. loc. cit.* Cave, sis: ne scis, cui nunc maledicas viro. et 2. 3. 19. Fac, sis, nunc promissa appareant. et *Heaut.* 1. 2. in fin. Vide, sis, ne quo hinc abeas longius. Adde *Plaut.* *seplisima*, cujus illa sunt age sis, cape sis, apage sis, abi sis, cedo sis etc., quæ quidam etiam conjuncte scribunt. *Cic.* quoque usurpavit *Rosc. Am.* 16. ad fin. Age nunc, refer animum, sis, ad veritatem. — b) Aliquando præponitur ipsi verbo. *Plaut. Mil. glor.* 2. 2. 26. Sis, juba transire huc, quantum potest. et *ibid.* 45. Illuc sis, vide, quemadmodum abstulit, severa fronte curas cogitans. *Ter. Adelph.* 5. 1. 4. Illud sis, vide exemplum disciplinæ! *Plaut. Pers.* 4. 4. 104. Ne, sis, plora: libera eris actu-tum.

B) *Sis*, pronomen. *V.* **SOS** et **SUI**.

SISĀMA et

SISĀMUM. *V.* **SESAMUM**.

SISĀRA, æ, f. 1. herbæ genus, idem quod *erica*. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 16. 15. (42). *Ericem* Athenienses tetralicem, *Eubæa* *sisaram*. At *Sil-lig.* *sisirum*, et *Jan* cum *Dell.* *sisrum*. *Varro* 3. *R. R.* 16. Et alia re faciunt mel, ut ex *sis-saræ* flore. *Schneiderus* asserat: at *Pontedera Anti-qu.* *Rom.* et *Græc.* p. 459. ex *Crescentio* legit *ciceris* aut ex conjectura *ciceræ*. — *NE.* De nom. propr. *V.* **ONOM.**

SISER, *eris*, m. et n. 3. *σίσερ*, *ἀγρίον σσί-λινον*, ut reddit *Charis.* 1. p. 19. *Putsch.*, herba pastinacæ non dissimilis (*Sium sisaram* *Linn.*). — a) In masc. gen. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 5. 17. (35). Hicarius Ideo stomacho utile videri dicit, quoniam nemo tres *sises* edendo cootiquaret. *Colum.* 10. *R. R.* 114. Jam *siser* Assyrioque venit quæ semine radix. — b) In neut. gen. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 5. 28. (90). *Siser* et ipsum *Tiberius* princeps nobilitavit, dagitans omnibus annis a Germania. *Gelduba* appellatur castellum *Rheno* impositum, ubi generositas præcipua. Inest ingitudine nervus, qui decoctæ extrahitur, am-situdinis tamen magna parte relicta, quæ, multo in cibis temperata, atiam in gretiam vertitur. — *Colum.* 11. *R. R.* 3. circa *med.* *Pastiliosa* et *siser* atque inula convalescent alie pastilino

et stercoreato solo. — Ejus varios usus in medi-cina persequitur *Plin.* 20. *Hist. nat.* 5. 17.

SISĒRA. *V.* **SISARA**.

SISICHTHON, *onia*, m. 3. *σισίχθων*, *αυός*, epitheton *Neptuni* terram quatitotis, ut *enno-sigeus*: a *σίσ*, quatio, et *χθών*, *αυός*, terra. *Ammian.* 17. 7. ad fin. *Neptunum*, bumentis naturæ potestatem, *Eunosigeon* et *Sisichthona* poetæ veteres et theologi nuncupaverunt.

SISIMBRIUM. *V.* **SISYMBRIUM**.

SISIRUM. *V.* **SISARA**.

SISON *Agrina*, herba caulē fœniculi, radice magna, nigra et gravissimi odoris, sæpe plena, flore nigro, alio nomine *peucedano* et *pinastel-lus*. *Apul. Herb.* 94.

SISPES, *Yis*, et

SISPĪTA, æ, *V.* **SOSPES** et **SOSPITA**.

SISSEM pro *Sissem*. *V.* **SINO** init.

SISSINA, æ, m. 1. (*sisilo*?) vox adhibita, ut videtur, vulgo in blanditiis de puerulis. *Cf. Gloss.* *Lal. Gr.* *sisiat*, *σισίται*, *σισί βρεφους*. et *ibid.* *Siat*, *σισίται*, *σισί βρεφους*. *Inscript.* apud *Mom-misen* n. 6902. *DIS INQVIS QVI RAPPERVNT ANI-MVLAM TAM INNOCVAM L. TETTI ALEXANDRI IS V. A. V. D. XI. MYSCAE CHARITOSO SISSINAE BENEDI-CTO VERE MERENTI THESEPTION CAES. N. DOCTOR THRAEO. FECIT.*

SISTA, vox ignotæ significationis, quæ legitur in antiquiore quadam præcandi formula seu cau-tione apud *Caton. R. R.* 160. *HYAT HANAT HYAT ISTA PISTA PISTA etc.*

SISTARCHIA. *V.* **SITARCHIA**.

SISTENS, entis, particip. *V.* **SISTO**.

SISTENTO, as, atum, are, a. 1. Vox iacertæ scriptionis, quam recentiores rejiciunt, usurpata pro ostento. *Tac.* 15. *Ann.* 18. Nero frumentum corruptum in *Tiberim* iniecit, quo securitatem an-nonæ sistenterat. Ita leg. *Lipsius*, quamvis fœtior in omnib. libris esse sustentaret: ceterum, si ei facile permittentis. *Attamen*, inquit et. *Furlan-etto*, est legendum ostentaret, quod optimæ ha-beat editiones. Idem *Lips.* ad confirmandam eam lectionem affert locum *Plaut. Truc.* 2. 2. 14. Advenisti huc sistentatum cum exornatis ossi-bus. *Atli* tamen plures rectius leg. *Adveni* istuc (*alii* *Advcostit* hunc nos), *sis*, tentatum cum ex-ornatis ossibus. *Orellius* apud *Tac.* legit susten-taret cum *Walthero* contra *Ryckium*. Apud *Plaut.* vero *Gronovius* vult omnino esse legend. ostentatum. *Viderint* eruditi.

SISTIS pro *Sisistis*. *V.* **SINO** init.

SISTO, *sistis*, *sisti* et *sisti*, *sistam*, *sistere*, 3. — a) Ad formam quod attinet, præteritum *sisti* confirmat *Gell.* 2. 14. In libro veteris *M. Catonis* scriptum sic erat: Quid, si vadimonium capite obvoluto sistisses? Recte ille quidem *sistisses* scripsit: sed falsi et audaces emendatores, e scripto per libros, *sistisses* fecerunt, tamquam *sistisses* vanum et nihili verbum esset. Quin potius ipsi nequam et nihili sunt, qui ignorant, *sistisses* dictum a *Catone*, quoniam *sisteretur* vadimonium, non staretur. Sed veteres *Grammatici* *Charis.* 3. p. 220. *Putsch.*, *Diomed.* 1. p. 369. et 376. et *Priscian.* 10. p. 903. præteritum faciunt *sisti*, atque etiam statui: et illud quidem, quum abso-lute usurpatur neutrorum more: hoc autem, quum active addito accusativo. Hæc tamen nullo testi-monio confirmant. Verius dixeris, *sisti* in solo usu esse rei forensis: id aliis non item. Nam ex verbis *Gellii* satis enlligitur, a *sisto* non gigni *sisti*, sed *sisti*. Ita *Forcellinus*. Ceterum *sisto* vi-detur per reduplicationem factum a *sto* (*Cf. Gr.* *ιστήμι*); unde præteritum *sististi*, et per aphe-resin *sisti*, ut *tuli* a *τετέλι*. Porro scriptores pro *sisti* aliquando a *sto* mutuati sunt *sisti*, ut in eido præterit. sed a *sedo* pro *sidi* usurpatum est. — b) Ratione habita etym., ducunt a *Skr.* *stha* ejusdem significationis; unde et *Gr.* *ιστάω* sive *ιστήμι*. — Part. *Sistens* sub *B* 2; *Status* sub *A* 1. 6. et *II* 4. et in fin.; *Sistendus* sub *A* 1. 1. b et 6. — *Sisto* occurrit *A*) Transiti-ve; et *B*) Neutrorum more.

A) *Sisto* transitive est *stere* facio, quod erat in cursu aut motu, retineo, reprimo, *σίστημι* (*It. ferinare, arrestare*; *Fr. arrêter, retenir*,

contineri; *Hisp. detener, impediri de movere, inpediri, suspendi*; Germ. *einhalten, anhalten, hemmen*; Angl. *to stop, stay, arrest*.

I.) Propria. ¶ 1. Generalim. — a) De animantibus. *Plaut. Mil. glor. 2. 3. 73.* Ego iam illum huc tibi sistam in viam. *Liv. 10. 14.* Sistere Samnitem. *Ovid. Remed. am. 80.* In primo limbo siste pedem. *Virg. 6. Aen. 465.* (et *Propert. 4. 10. 35.*) Siste gradum, teque ad speculum subtrahere nostro. *Id. 12. ibid. 355.* Sistere equos. *Sil. It. 2. 98.* cervum vulnere. — b) De hominibus. *Virg. 5. Aen. 489.* Sistere equum Furvii et vertere sidera retro. *Tib. 1. 2. 44.* Sistere iter flumina. *Plin. 2. Ep. 17.* Xystus ventum sistit. *Propert. 2. 1. 86.* Sistere currum. *Martial. 13. 116.* et *Plin. 20. Hist. nat. 23. 98.* (256). ventrem. (Sic *22. ibid. 25. 61.* (129). et *23. ibid. 6. 60.* (113). Sistenda alvus.) *Id. 23. ibid. 7. 71.* (137). sanguinem. *Plin. alter 7. Ep. 9. in carm. lutescenda sistunt.* — Passive. *Tac. 15. Ann. 54.* Vulnibus ligamenta, quibusque sistitur sanguis, parare monet. ¶ 2. Specialim est firmare outaem rumentum fulcire. *Plin. 20. Hist. nat. 3. 6. (15).* Sucus cum aceto mobilis dentes sistit. — Hinc *sisti* non potest, coerceri, reprimi, firmari, ab exitu videri non potest: actum est: pereundum est. *Liv. 2. 29. a med.* Totam plebem aere alieno demersam esse: nec *sisti* posse, si omni bus consuleretur. *Id. 45. 19.* Si vero ad externum bellum domestica editio adiciatur, *sisti* non posse. Adde alia ex eod. et *Tac. Justin. Curt.* etc. congeste a Gronov. ad *Liv. 4. 12.* Et active *Cic. 5. Ferr. 96. 223.* Quid possumus contra illum praetorem dicere, qui quotidiana templum tenet, qui rempublicam sistere negat posse, et ad equestrem ordinem iudicia referantur? h. e. stare. Est qui mallet subsistere. ¶ 3. Item sistere aliquid, statuere, ponere, collocare, mettere, plantare. *Virg. 2. Aen. 245.* Et monstrum infelix secreta sistimus aere. *Id. 10. ibid. 322.* ecce Pharo, voces dum jectat iocertas, iutorque jaculum clamantem sistit in ore. — Passive. *Tac. 4. Ann. 37.* Quum Augustus sibi etque urbi Romae templum apud Pergamum *sisti* non prohibuisset, ei *4. Hist. 53.* Ut templum istud vestigiis sistere vel. *Id. 15. Ann. 18.* Romae tropaea de Parthia erusque medio Capitolini montis sistebantur. ¶ 4. Sistere sana, inquit *Festus*, quum la urbe condenda dicitur, significat loca in oppido futurum sacrorum constituere: quod Antistius Lebeo ait in commentario quintodecimo. Juris pontifici, sana sistere esse iactantia certis locis et dir habere. ¶ 5. Sistere aliquid, collocare, ponere, mettere, posare. *Plaut. Pseud. 5. 2. 7.* Molliter siste nunc me: cave, ne cadem. non vides me, ut medide madeam? *Virg. 2. G. 488.* o qui me gelidis in vallibus Hami sistat et ingenti ramorum protegat umbra! *Id. 2. Aen. 620.* et tulum patrio te litore sistam. et *10. ibid. 398.* Turnus rapit acer Totem aciem in Teucros et contra ia litore sistit. h. e. opponit Aeneas militibus ascensionem molientibus. *Tac. 3. Hist. 17.* Nulla nocte cohortes expeditas, summis montium jugis, super caput hostium sistit. *Virg. 4. Aen. 634.* Andam, cara mihi nutrix, huc siste sororem, fammi veni qua. et *Plaut. Mil. glor. 2. 3. 73.* pedes ego illum jam huc tibi sistam in viam. te la fard vedere qui in istrada. et *Propert. 3. 15. 41.* Tu modo servitio vecum me siste superbo. h. e. pone, constituere me liberum a superbo servitio. *Plaut. Merc. 5. 2. 49.* Quid ei animus ductuat. su. Ego istum in tranquillo ei tulo sistam: ne time. — De hostile seu oblatio, quae ad aram vel templum admoveatur. *Virg. 8. Aen. 55.* Aeneas (suem) Mactat sacra ferens et cum grega sistit ad aram. Cf. *Fulgat. interpr. Luc. 2. 22.* ¶ 6. Sistere se, copiam sui ferere, se exhibere, se praesentare, presentari, comparere. *Cic. 3. Att. 25.* Abs te peto, das operam, ut te ante Kal. Jaovar, ubiqueque erimus, sistas. et *10. ibid. 18. in fin.* Te. vegetum nobis in Gracela siste. — Ducta est haec loquendi ratio a consuetudine forensi; sistere enim se dicuntur, qui, citati in ius, apparent stato die cum

adversario, comparere in iudicio: habetque usum hac ratione etiam in praeteritis. *Cic. Quinct. 6. 25.* Testificatur iste, P. Quinctium non sistisse, et se sistisse. *Plant. Curc. 1. 3. 6.* Ubi es tu, qui me libello Veroio citavisti? ecce me. Sisto ego tibi me: et mihi contra istum te ut ristas, suadeo. *Ulp. Dig. 2. 10. 1.* Si reus dolo actoris non stiterit. — Passive. *Id. ibid. 6. 3.* Quum quis in iudicium sisti promissit, neque adiecit penam, si statum non esset. et *ibid. 9. 1.* Si quis eum, de quo nollis actio est, iudicio sisti promissit. *Cic. Quinct. 7. extr.* Ita disceditur, ut *Idib. Septemb. P. Quinctium sisti* Sex. Alphanus promitteret. Adde *Paul. Dig. 2. et 6. Nerat. ibid. 2. 11. 14.* Si procurator ita stipulatus, ut sistat duntaxat eum, quem stipularetur, non etiam penam, si status non esset. et *moz.* Tantum es ea stipulatione, non stato reo, procuratori debeat. *Ulp. ibid. 9. 1. 5.* Si destinat servus esse promissoris, non videri in eadem causa statum. — Huc et illa pertinent *Cic. 3. Off. 10. sub fin.* Vas factus, est alter ejus sistendi, ut si ille non rever-tisset, morieundum esset ipsi. *Plaut. Rud. 3. 4. 72.* Proximis carnifici aut talentum magoum, aut hanc hodie sistere. *Ulp. Dig. 2. 9. 5.* Si servum in eadem causa sistere quis promissit, et liber factus sistatur. ¶ 7. Hinc sistere vadimonium, vadimonium obire, stato die in iudicio adesse. *Cic. Quinct. 6. 29.* Vanit Roineum Quinctius, vadimonium sistit. *Nepos Att. 9. a med.* Tenta diligentia officium suum praestitit, ut quillum illa stiterit vadimonium sine Alitico, hic sponsor omnium rerum fuerit. Adde *Gell. loc. supra cit.*

II.) Translato. ¶ 1. Metaphorâ ductâ ex super. paragr. 1. *Plin. 10. Ep. 97.* Vicos atiam atque egros superstitionis istius contagio pervagata est: quae videtur sisti et corrigi posse. *Seneca Agam. 203.* et *Med. 157.* Sistere impetum. *Id. Hippol. 248.* furorem. *Ovid. Heroid. 16. 69.* certamina. *Id. 1. Fast. 367.* lacrimas. *Id. 14. Met. 835.* (et *Seneca Hippol. 1263.*) felus. *Id. Heroid. 20. 179.* Siste metum, virgo: stabili potius salute. *Id. 7. Met. 711.* Siste tuam, ingrate, querelas. et *5. ibid. 490.* immensos sistas labores. et *3. ibid. 153.* Sistite opus praeseos nodosque tollite illos. h. e. intermitte. *Tac. 4. Ann. 48.* Thraoibus permissum vastata, trehere praedat, dum populato lucem intra sistatur. *Ovid. 2. Pont. 1. 16.* Nec tibi sunt fontes, iactis nisi paene meridi: Qui potus dubium sistat, sistas sitim. ¶ 2. Metaphorâ ex super. paragr. 2. sumpta. *Virg. 6. Aen. 558.* Hic ram Romanam, mendo turbante tumultu, sistat. *Plin. Paneg. 50.* Magoum hno tuum erga lecta ipsa meritum, sistere ruinat, solitudinem pellere. *Liv. 3. 16.* Vix concordia sisti posse videbatur. et *ibid. 20. in fin.* Nunc ita civitatem egerim esse, ut consualis remediis sisti possit. ¶ 3. Metaphorâ ex super. paragr. 3. depraemptâ. *Augustus* apud *Sueton. Aug. 28.* Ita mihi salvam acospitem rempublicam sistere in sua sede liceat. *Plaut. Pen. 5. 2. 122.* Restituentur omnia: tuam rem sibi salvam sistam, si illi advenierit. *Ovid 15. Met. 492.* ah quoties senti Thersius heras, Siste modum, dixit. h. e. pone modum lacrimis. ¶ 4. Hinc est constitutur, condicere, accordare, stabilire, tfoeas. *Cic. 1. Off. 12. 37.* Iudicant duodecim Tabulae: Aut status dies cum hoste. *Festus p. 314. 12.* *Müll.* Status dies vocatur, qui iudicii causa est constitutus cum peregrino. ejus anlm generis ab antiquis hostes appelabantur, quod arant pari jure cum populo it. atque hostre ponebatur pro aequare. *Plautus* in *Curculione* (1. t. 5.) Si status condicetus cum hostia intercedit dies, tamen est eundem, quo imperant (Venus Cupidoque) ingratis.

B) Sisto, contrarium mora vel absoluta, frâ-litium est, consistere, sedere, quiescere, stare, fermari, posari. ¶ 1. Generalim. *Virg. 3. Aen. 7.* Incerti, quo fata ferant, ubi sistere dentur. *Id. 11. ibid. 872.* Nac quisquam ias-lantes Teucros istumque ferentes Sustentare valet tellis, aut sistere contra. *Id. 1. G. 479.* sistunt amnes terraeque debissent. *Varro 6. L.*

L. 8. Müll. Solstitium, quod sol eo die sistere videtur. *Zucrei. 4. 415.* coniectus aquae digitum non ellior unum, Qui ispidis inter sistit per strata viarum. *Id. 2. 602.* Aeris in spatia magnam pendere docentia Tallurem, neque posse in terra sistere terram. h. e. niti. *Seneca Thyest. 744.* Hactenus sistat nefas, pius est *Atrous. h. e.* hic finem habet, desinat. — Hinc ore et capite sistere est, vultu aut capite terrae inspecto, subsistere: quod faciunt, qui gravi et subito casu decidunt. *Plaut. Capt. 4. 2. 11.* Interminor, nequis mi obstitit obviam. nam qui obstitit, ore sistet, si trovera colla faccia per terra. et *Curc. 2. 3. 8.* Nec quisquam ait etc. quin cadet, quin capite sistet in via de semita. ¶ 2. Specialim est resistere, obstare, contra stare. *Tac. 1. Hist. 35.* Galba irruant turbae neque sistat, neque corpore sistat. h. e. resistens, ut plerique optima coeclura leguodum putant; videtur enim prima syllaba absorpta a finali praecedentis verbi, ut saepissime alibi in MSS. Sed recentiores nihil mutant. *P. Orell. ad h. 1.* ¶ 3. Item pro esse, existere. *Martial. 3. 529.* Tempore quod sistat propriis parca signis. *Id. 4. 546.* Felix aequato genitus sub pondere Librae, Judax extremis sistet vitaeque nequiae. — Hinc Part. praeter. pass., cujus aemula retulimus

Status, a, um, adjectiva quoque occurrit. ¶ 1. Est certo et definito tempore aut dia recurrenti, fixus, stabilis, fixo, determinatio: si status feriae (de quibus P. STATIVUS), stata sacra, quae certo anni tempora sunt, neque transferuntur: quibus opponuntur conceptivae et imperativae, quae incertam sedem habent. *Cic. Harusp. resp. 9. 18.* Statae solemneque caerimonias pontificata contineri. *Id. 1. Tusc. 47. 113.* Solemna et statum ascribimus. *Liv. 27. 23.* Ut hi iudi in perpetuum in statum diem voverentur. *Ovid. 2. Fast. 527.* Curio legitimis nunc Fornacalia verbis Maximas indicit, nec stata sacra facit. *Plin. 9. Hist. nat. 23. 39.* (76). Murina quocumque mensa parit, quum ceteri pascas stato pariant. *Id. 11. ibid. 37. 65.* (173). Stato tempore id evanit. *Id. 28. ibid. 8. 28.* (107). Stata fabras erere. *Id. 18. ibid. 29. 69.* (291). Stali siderom cursus. *Ovid. 1. Fast. 310.* Pomerique suos ad stata algos dies. *Seneca 4. Benef. 28.* et *Lucan. 10. 240.* Stali venturum status. *Tac. 4. Hist. St.* Statos aestiva Oatibus dies, et certa maris oppariebatur. *Plin. 7. Hist. nat. 49. 50.* (160). Stata viti spatia sistit in ecclia. *Plin. alter 4. Ep. 30.* Fons ter in die stalis auctibus ac deminationibus crescit decre-scitque. *Id. 3. Ep. 19.* Agri raditum sicut modicum, ite statum praestat. *Tac. 3. Hist. 30.* Magoa pars Italia stato in eordam dies marcata congregata. *Censorin. de die nat. 8.* Stalis tam vegas, quam stata. fise. ¶ 2. Stata forma, media inter pulcherrimam et deformissimam. *Gell. 5. 11. ad fin.* Insuper pulcherrimam formam ad deformissimam media quaedam forme est, quae et a omnia pulcherrimis pericula et a summae deformitatis odio vacat: qualis a Q. Ennio in *Melanippa* perquam elegantu vocabula stata dicitur: quae neque xoxw futura sit, neque xoxw. Quam formam modicam et modestam Favorinus non mehercia inaeite appellebat uxoriam. Rualus autem in ista, quam diu, tragedia cas fera femios ait incolumi pudicitia esse, quae stata forma forent. ¶ 3. Stata fortuna. P. FQR-TUNA in ONOM.

Homonym. Status et statutus differunt. Status est, qui certo et definito tempore recurrit, ut dictum est: statutus, qui tempore certo quidem, sed indicto. Quare melius statutus, quam status legitur in illo *Livio* 24. 27. Status est comitis dies, quon etc. Item in illo 39. 13. Tres in anno statutus dies habuimus, quibus interdiu Bacchie initiarentur. Sed in MSS. haec vox saepe commutatur, ut viti docet in *Livio* loc. cit. observantur. Immo *Varro 6. L. L. 25. Müll.* dixit statutus dies pro statos. et *Pal. Flacc. 2. 488.* nostrae statae dous salutis Adnae. h. e. statata, pacta, promissa. Sed V. Zumpt ad *Curc. 5. 1. 22.* 6. 3. 7. et 5. 9. 9.

SISTRATUS, a, um, adject. (sistrum) qui

sistrum gerit. *Martial.* 12. 29. Linigari fugiunt celvi sistrataque turba. h. e. sacerdotes Isidis.

SISTRIFER, fēra, fērum, adject. (sistrum et fero) qui sistrum fert. *Anthol. Lat.* 4. 49. *Riese.* Quis la plangentem noa risit, calvus ad aram Sistriferam Phariam supplex quum forte rogares? h. e. Isia. Cf. *De-Rossia Bulllett. Crist. a.* 1868. p. 54. et seq.

SISTRIGEE, gēra, gērom, edject. (sistrum et gero) qui sistrum gerit. *Inscript. in Corp. Inscr. Lat.* 8. 212. v. 84.

SISTRUM, I, n. 2. σιστρον, quod ἀπὸ τοῦ σείειν, hoc est a quatendo, propterea quod sistrum concussum, argutum sonorumque aderat litonitum. — Sistrum igitur est crepitaculum aeneum, quo Egyptii sacerdotes in Isidis sacris uti solebant. *Ovid.* 2. *Amor.* 13. 11. Per tota sinistra precor, per Anubidis ora verandi. *Martial.* 14. 54. Hæc quatit tacere garrula sinistra manu. *Ovid.* 9. *Met.* 783. crepuitque sonabile sistrum. *Id.* 1. *Pont.* 1. 38. Jactantem Pharia tinula sinistra manu. *Id.* 3. *Art. am.* 635. Pharia sinistra operata juvenca. h. e. sacris Isidis. *Claudian.* IV. *cons. Honor.* 574. Nilotica sinistra Ripa sonat. *Stat.* 3. *Silv.* 2. 102. Multisocum sistrum. *Seneca Vit. beat.* 27. Sistrum concutata. *Apul.* 1. *Met.* ære, argentea atque etiam aurea sistra memorat. — Hoc instrumentum apud Egyptios vicem tubæ exhibebat. *Virg.* 8. *Æn.* 696. patrio vocat agulas sistro. *Propert.* 3. 9. 43. Romanamque tubam crepitanti pelleret sinistro. *Lucan.* 10. 63. de Cleopatra. Terruit lila sacro, si fas, Capitolis sinistra. — *Isid.* 3. *Orig.* 4. et 18. *ibid.* 4. extr. scribit, Amazones quoque sistro feminam exercitum vocasse. — Sistrum figurat et descriptionem habet a *B. Bacchinto T. 6. Antiquit. R. Grævi,* et a *Montfaucon. Antiquit. explic. T. 2. P. 2.* et apud *Fabretti. Inscript.* p. 489. et seqq. Paucis describit *Apul.* loc. cit. hoc modo: Dactyla ferebat æreum crepitaculum, cuius per angustam laciniam, in modum baltei recurvatam, traiecit medias paucas virgulas, crispante brachio tergemino jactus, reddebant argumentum sonorem. V. *Rich ad h. v.*

SISURA (sursus) et

SISURNA, æ, f. 1. σισύρα et σισύρα, vile stregalum vel tuatila ex pellibus. *Plaut. Pers.* 1. 3. 15. *Ritsch.* Quasi sisuram esse jus dacet collyrium. *Alti olim legebat* jas vel juream. *Amman.* 16. 5. ante med. Noctis dimidialia semper exurgens, non e plumis vel stregulis terlicis ambiguo fulgore attentibus, sed ex tapeta et σισύρα, quam vulgaris simplicitas sisuram appellat, occulte Mercurio supplicabat. *Gardthausen leg. susurnam.*

SISYMBRION e.

SISYMBRUM, II, n. 2. (σισυμβριον) Etiam sisymbrium, sine, aspiratione, la *Edict. Dioclet.* loc. infra cit.; Item sisymbrium apud *Parron.* 5. *L. L.* 103. *Müll.* — Sisymbrium, sisymbrie o sisimbrio, herbe, de qua *Plin.* 20. *Hist. nat.* 22. 91. (247). Sisymbrium alvestre, a quibusdam thymbræum appellatum, pedali non amplius altitudinis: quod in riguis nascitur, simile nasturtio est. Quod in secco ortum, odoratum est et laetetur coronis, angustiore folio. a *Dioscoride*, laquil el. *Fée (Op. cit. v. 2. p. 452.)*, fait connaître deux sisymbrium: l'un nommé σισυμβριον avec le synonyme ἀρπυλλός ἀγρός; l'autre avec les synonymes καρδάμυνη et σίον. Ces deux plantes sont fort différentes: la première appartient à la famille des labiées; la seconde à celle des crucifères. Voici la concordance synonymique de ces deux sisymbrium: I. Σισυμβριον η ἀρπυλλός ἀγρός, *Diosc.* 11. 155; Σισυμβριον, *Theophr.*, *Hist. plant.* 11.; de *Caus.* 11. 22.; *Galan.*, de *Fac. med.*, VIII. p. 249. — Sisymbrium gratum dominæ, *Ovid.*, *Fast.*, IV. v. 869; Sisymbrium alvestre, quibusdam thymbræum, *Plin.*, loc. comm., *Apul.*, cap. 105.; Sisymbrium agreste aquaticum, *Geop. Hort.*; Sisymbrium *Menta*, *Gerard.*, lit. 1.; *Menta hirsuta*, *D. C.*, *Fl. franc.*, *Spec.* 2535.; *Sesembro*, *Itat.*, teste *Anguill.*; *Sesembro matto*, *Itat.*, *C. Pollin.*, *Fl. Veron.*, 2. p. 250. — II. Σισυμβριον

βριον ἔραρον η σίον η καρδάμυνη, *Diosc.*, 11. 156. — Sisymbrium aquaticum nasturtio simile, *Plin.*, loc. comm., *Brunneocrassum*, *Carol. Magn.*, *Capitul.*; Sisymbrium Nasturtium, *L. Spec. plantar.*, 916. *Cressione*, *Itatorum (Anguill.)* — Ce que Plin. dit de l'aas et de l'autre (sur les propriétés médicinales), d'après *Dioscoride*, n'est rien qui soit fondé en raison. *Ovid.* 4. *Fast.* 869. Cumqas sue dominæ date grate sisymbria myrto Testaque composita juncas violæ rose. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 8. 55. (172). Serpyllo et sisymbrio montes plerique scalent, sicut in Thraciæ: utique defersit ex his avulsos ramos serunque, et *ibid.* 10. 57. (176) Oculum aerea degenerat in serpyllum et sisymbrium in calamitibam. — Inter barbas edules aumerat in *Edict. Dioclet.* p. 18. Sisymbrium fascis habet N. viginti X decem. *Hommisen leg. sisymbrium*, aspiratione astringit. — *Apul. Herb.* 105. Græci Sisymbrium, alii Stephanon aphrodites, alii berpillon mega, Latini terralem eusteralemque: alii meatum vacuam appellant. Est quidem similis mentha, sed latioribus foliis atque odore somni et virtutis servantis. Adde *Pallad.* 5. *R. R.* 3. 5.

SISYRINCHION, II, n. 2. σισυρίγγιον, genus bulbi apud Græcos, in quoblad mstrum, quod radix alius bleme crassit, vere minuitur. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 5. 30. (95), ubi *Harduin.* metiet *sisyrinchion*, σισυρίγγιον, a rostri autili similitudine: a cūc, eus, at *πύργος*, rostrum.

SISYRUS. V. **SISARA**

SITANEA et

SITANIA. V. **SETANIA**.

SITANUS vel *setanus*, a, um, adject. σιτάνης et σιτάνας, bornotinus, ut *Sitaalus* panis, sc. bornotinus, et trimestri tritico seclis, memoratur a *Plin.* 22. *Hist. nat.* 25. 68. (139). *Sitanium* triticum, 18. *ibid.* 7. 12. (70). σιτάνης πύργος. Dictus est a σιτή, hoc anno: quia non, ut vulgare frontentura, hæc anal scribit, anno laqueuta metedum, sed vera satum eodem anno maturecit. V. **ALICASTRUM**.

SITARCHIA, æ, f. 1. (σιταρχία) Sont qui scrib. sitarchia, aspiratione extrile, tamquam sit a σιτάρχια, aarchia, quod compositum a σιτός, frumetatum, aarchia, et ἀρχή, sufficito; nem σιταρχία proprie est praefecture annonæ: eb ἀρχή, princeps. Nihilominus optimal libri multi habent sitarchia la alliale scriptorum locis. Item scribitur sitarchia vel sitarchia, unde sitarchia, quasi sit a cista et ἀρχός, penta. *Venant.* *Vit. S. Albin.* 4. — Sitarchia est aarchia, quæavigandi aut quocumque modo iter agendi gratia paratur, provisiōis di vito pro navigare.

1.) Proprie. *Hieronym.* *Vita Malchi.* n. 10. *Cemelis* ascensis, et nova sitarchia, idest anno-na, refocillati, decime tendem die ad Romeam castra vanium (idest annona deest la nullis MSS.) *Id. præf. Comment. in Matth.* ad *Euseb.* post med. Miror, cur Romam subito navigaturus hanc tibi a me qual sitarchiam deri volueris, ut *Matthæum* breviter asponam. *Vel. Schollaz.* ad *Juvenat.* 12. 61. Inter sitarchiam et securim necessariam putato ad navem vehendam. — *Facata Apul.* 2. *Met.* Vinum istud corbeamus hodie omne; hæc enim sitarchia navigium Venatis indiget sola, ut in nocte pervigili et alio lucerna, et vino ocell abundat.

II.) Translate, metonymia contraentis pro contento, est ecclesia, pera, ia que anno-na recon-ditur. *Fulgat. interpr.* 1. *Reg.* 9. 7. Paucis deficiit in sitarchis nostris. h. e. in topulis nostris: Græcus testus habet ex τῶν ἀγρίων τῶν ἡμῶν. *Hinc Isid.* 20. *Orig.* 9. 6. Sitarchia neutrum tuot.

SITARCHIA, æ, f. 1. V. voc. præced.

SITELLA, æ, f. 1. et *Sitellum*, I, n. 2. deminut. a situla et situla, parva situla, urnella.

1.) Proprie. 1.) Generatim. *Gloss. Labb.* *Kästner.* sitellum. 2.) Speciatim pro urna, e qua sortes ducuntur. *Plaut. Cas.* 2. 4. 17. Et sitallam huc tecum afferto cum aqua et sortes. et 2. 5. 34. Conficem sortes in sitellum et sortiar. et 2. 6. 44. deus quæso, ut Ina sors es sitella effugerit. *Liv.* 23. 3. ad fin. *Sitella* allata

est, ut sortirentur, ubi *Lalaj* suffragium ferrent. *Cic. fragm. pro Cornel. majestat.* reo, apud *Acon.* Dum tabellæ diribentur, dum sitella defer-tur, dum equantur sortes, dum sortilio fit.

II.) Translate. *Plaut. Trin.* 2. 4. 91. noa homunculi Sitellum animal. Ita leg. *Ritschelius*, sed dubitant: vulgo est sitillum. V. **SALILLUM**. Cf. *Loewe in Gloss. nom.*, *Lips.* a. 1884. p. 178. **SITELLUM**. V. voc. præced.

SITIBUNDUS, e, um, adject. (sitis) qui sitit. *Venant. Vit. S. Radegund.* 21. Hæc fult etiam potio aqua multa, piraclum, sed modica libata sitibunda potatio.

SITICEN, Ials, m. 3. Vox a situs et cano, nt *liticen* e lituus, tubicen a tuba. — *Sitican*, qui apud sitos, h. e. sepulchro, canit, τυμβάων. *Gell.* 20. 2. Nos autem la Capitone Ateji Conjectaculi lavimus, siticicas appellatos, qui apud sitos canera soliti essent, hoc est vita fuoclos et sepultos; eosque habuisse proprium genus tubæ, quo enne- rent, a ceterorum tubicinum differens. V. *Maffei, Mus. Veron.* p. 420. et 424., ubi tubicea, qui prope defunctum tubā canit recte, et qui incurvā, siticen dicitur. — Usus est hæc voce *Cato* spnd *Gell.* loc. cit. et apud *Nom.* p. 54. 26. *Merc.* Eadem legitur in *Not. Tir.* p. 173. *Lilican*, siticen, fidican.

SITICULA, æ, f. 1. Quod ad quantitatem antepennultimæ syllabæ, cf. *Capell.* 3. p. 70. — *Sitacula*, deminut. a sitis 1. Est esigua sitis. *Not. Tir.* p. 169. *Sitili*, siticula, siticulosus. 2. Est aliam septentum genus in *Gloss.* *Lat. Gr.* p. 281. *Fulcan.* *Sitacula*, διψιός.

SITICULOSUS, a, nm, adject. (sitis)

1.) Proprie. 1. Passivo est qui siti laborat, chi hæc molta sete, sitibondo. — a) De ani-malibus. *Sidon.* 2. *Ep.* 2. a med. Tum respo-dentes poculle potiones, quærum rigentes cyathil siticulosos onique meturentur. *Cassiod.* in *Psalm.* 41. 1. Cervus, animal siticulosum. Adde *Theod. Priscian.* 4. p. 314. retro. — b) De rebus aut ailiens, humore carens, siccus, aridus, secco, arido, arsiccio, διψιός. *Vitruv.* 7. 2. Quom siccum et purum ferrum ex celce educetur, indicabit eam evanidam et siticulosam. *Borat. Epod.* 3. 15. Nec tantos unquem sideram insedit vapor siticulosæ Apulie. *Colum.* 3. *R. R.* 11. ad fin. Siticulosum solum et peraridum. *Id. Arbor.* 16. Aspera et siticulosa loca. *Auct. Friap.* 64. A-gente terra per Caniculum simes, Siticulosam sat-tians diu æstatem. 2. Active est qui sitim inducit, διψιγός. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 6. 55. (104). Melimala et reliqua dulcia etomachum et ventram solvunt, siticulosa, æstiuone.

II.) Translate. *Cassiod.* in *Psalm.* 65. 1. Antidotum caletate siticulosi animi beaurire.

SITIENS, eatis, particip. V. **SITIO**.

SITIENTER, adverb. (sitio) cum siti, διψιγώς.

1.) Proprie. *Apul.* 9. *Met.* Sails sitienter haurire salatares illas aquas. *Minuc. Octav.* 9. Il-lus (infantis occisi) sitienter sanguinem lambont. II.) Translate est cupido, ardeator. *Cic.* 4. *Tusc.* 17. 37. Nec sitienter quid appetens ardeet dactiderio. *Lactant.* 2. 1. Haurientibus voluptatibus sitienter incumbere. Adde *Cassiod.* in *Psalm.* 106. 33.

SITIO, sitis, sitis et siti (sitium), sitis, 4. (sitis) Part. *Sitiens* sub B II. et in fin. — *Sitio* est siti laboro, διψάω (lit. aver sete, essera assetato; Fr. avoir soif, être altéré; Hup. ser sediento, tener sed; Germ. dirsten, durst lei-den; Aagl. to thirst, be thirsty); occorrit autem A) Intransitive; et B) Transitive.

A) Intransitive et quidem

1.) Proprie. — a) Absoluta. *Plaut. Cas.* 3. 6. 5. Tu amas: ego esurio et sitio. *Id. Curc.* 1. 2. 14. *REM.* Sitit hæc anus. *PA.* quantillum sitit? *REM.* modica est: Capiti quadrantal. *Zucret.* 4. 1109. la mediocrae sitit torrenti famiae potans. *Sueton. Aug.* 42. Ne homines sitirent. *Fulgat. interpr.* *Ruth* 2. 9. Si sitiem sitierit, vede ad sarchinulas et bibe aquas. *Id. Exod.* 17. 3. Sititit populus præ aquæ penuria. — Pro-verbii species est illud *Ovid.* 2. *Met.* 670. me-dius sitiemus in undis. h. e. bona quidem habe-

himos, sed frui non dabitur. Illi dicant: mori di fame in un forno di echiacciatine. Quo trahi potest illud, quamquam alia sententia, dictum a *Petron. fragm.* p. 683. *Burmans*. Flumine vicino stultus sili. — Passive impersonaliter. *Augustin. Serm.* 104. 3. Quia esuritur, quia sititur. — b) Cum Genetivus. *Symmach.* 1. *Ep.* 27. (at. 33.) Ajunt, cochleae, quam situlant aëris, etque illis de caelo nihil liquitur, suco proprio vilitate. *Aput. de deo Socrat.* 22. de *Tantalo*. Sitire felices audet.

II.) Translata. ¶ 1. Refertur ad plantas, agros, loca humore carentia, siccitate leborata, arentia. — a) Absolute. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 14. 24. (103). Olea circa media siccus: inde et surculi, cachaemina siliunt. *Ovid.* 4. *Fast.* 939. Est canis (scarium dicunt) quo sidere moto, Tosta sili tellus. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 26. 40. (249). Novellae arbores minus siliunt. h. e. minus desiderant pluvias. *Frontin. Aqued.* 87. In Callum et Aveninum sola Claudia per arcus Neronianus ducebatur. Quo fiebat, ut quotiens reflectio silqua intervenisset, celeberrimi colles siliarent. Adde *Colum.* 12. *R. R.* 9. — b) Cum Genetivus. *Virg.* 7. *Cat.* 57. Aret eger: vitio moriens sili aëris herba. ¶ 2. Metaphorice seu figurate. *Vulgat. interpr.* *Ps.* 42. 2. Siliit in te anima mea, quam multipliciter tibi ceno mea, h. e. iam nimis quam corpus te vehementer appetant, cupiunt. Adde *Joh.* 4. 13. — Cum Infinito. *Tertull. Resurr. carn.* 1. Qui forte adhuc siliunt Deum posse. h. e. appetant, cupiunt.

B) Translata est bibere cupio, bramari di bere.

I.) Proprie. — a) Active. *Martial.* 10. 98. Auriferumque Tegum siliam patrumque Salomonem. — b) Passive. *Ovid.* 1. *Fast.* 215. Sic quibus intumuit suffusa venter ab unda, Quo plus sunt potes, plus siliuntur aquae. — De rebus. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 2. 2. (15). Humor ex nivibus, non univereus ingurgians, sed, quo modo siliunt, distillans, velut ex ubere sili omnia, quae non inundat. h. e. quo modo a seminibus pustulatur.

II.) Metaphorice refertur ad animum, et significat vehementer capere. *Cic.* 3. ad *Q. fr.* 5. circa med. Nec sitio honores, nec desideria gloriam. *Id.* 5. *Phil.* 7. 20. et *Seneca Thyest.* 103. Sitire sanguinem alioquin. Sic *Justin.* 1. 8. 13. Caput Cyri amputatum in utrum humano sanguine repletum consilii regia (*Tamyras*) jubel cum hac esprobratione crudelitatis: setia te, inquit, sanguine, quem siliunt. Hinc *Dantes noster Purg.* c. 12.: «la ruina a'i crudo scempio Cbe fo' Temiri, quando disse a Ciro: Sanguine ciliati ed lo di sangue t'empio». (*Cl. Herod.* 1. 214.) et *Stat.* 12. *Theb.* 595. siliit meritis etiamonum hae barta cruores. et *Plin.* 14. *Hist. nat.* 22. 28. (148). Ebrius jam sanguine civium et tanto magis eum sitiens. *Val. Max.* 7. 8. n. 6. extern. Siliens ultionem. — Hinc

Siliens, entis, edjectivorum etiam more usurpatur et est, qui siliit, sitiendo.

L) Proprie. *Phaedr.* 4. 8. Quam decidisset vulpis in puteum locia, Devenit hircus siliens in eundem locum. *Ovid.* 14. *Met.* 277. pucula arenti siliens haurimus ore. *Id.* 3. *Amor.* 6. 97. Siliens viator.

II.) Metaphorice. ¶ 1. Dicitur de locis humore carentibus, siccis, aridis, secis, aridis, aridicis. *Virg.* 1. *Ecl.* 65. Siliens Afris. *Plin.* 10. *Ep.* 91. Valde siliens colluola. h. e. quae aqua deficitur. *Ovid.* 1. *Pont.* 8. 60. Et dare, quae siliens combibet hortus, aquas. *Id.* 2. *Art.* am. 231. siliens Canicula. *Eumen. Grat. act.* 9. sub fin. Agri diuturno ardore siliens. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 3. 3. (9). Quam siliens olea imbre copiosius accessare, visitatur oleum in amorem. *Id.* 13. *ibid.* 4. 7. (28). de palma. Gaudet et rigula, in quoque anno bibere quam amet, anno siliens, secis, et *Calpurn.* *Ecl.* 5. 49. quum longa diu siliens adferet setus, h. e. siliens facientes. Atli leg. siliensibus. *Rursus Plin.* 17. *Hist. nat.* 9. 8. (59). Fimum miscere terre, plurimum refert *Feronia* gente ac iunc siliens. h. e. serena,

non imbrifera. et *ibid.* 14. 24. (112). Olea et ficos inseri per ver tantum, luna siliens, hoc est sicca. Hinc *Plin.* Sunt qui putant, siliens luna eandem esse ac siliens, h. e. quum circa interitum est, et exiguam aut nulla luce: propterea quod *Cato R. R.* 29. 40. et 50. eadem quae *Plin.* tractans, luna siliens dixit. siliens vero tunc appellari, quia quum humore vel maris vel fluminum sili quidam philosophi doceant, lucis siliat, quum exers luminis et siliens est. *Harduin.* mallet *Catonis* verba corrigi et siliens reponi, quod rectius videtur. ¶ SILENS. ¶ 2. Refertur ad animum et est vehementer cupiens, avidus, desiderans. — a) Absolute. *Cic.* 5. *Tusc.* 6. a med. Quo affluens voluptates undique haurit, eo gravius ardentiusque siliens. *Petron.* *Sat.* 121. Siliens regna. h. e. inferi, quo omnes expectat avarus Porcitor, ut *Ahibnov.* 1. 357. sili. *Ovid. Remed. am.* 247. ut abfueris, avidus siliensque redibis. *Cic.* 2. *Att.* 14. Quantum tu mihi mores expectationem de sermone Bibuli prolata ita fac venias ad siliens aures. — b) Cum Genetivus. *Cic. Planc.* 5. a med. Siliens me virtutis tua deseruit ac dereliquit. *Sil. It.* 3. 577. haud nunquam parvus pro laude cruoris Et semper fama siliens. *Gell.* 12. 2. ad fin. Homo avarus et avidus at pecunia siliens.

Siliens, um, m. plur. 3. absolute. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 21. 84. (230). Hippocrates vulneratis siliensibusque defectu sanguinis radice (*alioquin*) decoctis sucum bibendum dedit. Adde 2. *ibid.* 63. 63. (156).

Siliensia, um, a. plur. 3. absolute. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 73. 94. (201). et 31. *ibid.* 7. 39. (78). Orygem perpetuo siliensia Africa generant. *Id.* 25. *ibid.* 11. 88. (137). Lonchitis nascitur in siliensibus.

Homonym. Siliens et ciccus differunt. Ille humore caret, et habere querit et aliquando habet: hic nunquam habet. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 28. 61. (132). Bryon optima circa Goldum, in siliensibus aut siccis asperisque.

SITIS, is, f. 3. — a) Site in aeto caso, ut igne, perrarus est, nec imitabile: tamet *Priscian.* 7. p. 761. Putsch. concedere videtur. *Venant.* 2. *carm.* 13. 3. Carcere, caede, fame, vincula, site, frigora, flammis. Adde *Boeth.* 3. 12. — Sitem in quarto casu, semper, quod sciam, pro sitem occurrit. — In plurali num. non habet nom. — b) Ad eiymon quod attinet, cl. *Furlanetto* querrit, num ab Hebr. שִׁית shithah vel shadah, bibi, originem habet. Recentiores philologi proponunt alii v. Skr. satī, cupere, appetere; alii alia. V. *Vanicek*, op. cit. p. 1009. — Site est appetitus humilis, cupiditas bibendi, διψα, διψος (It. sete; Fr. soif; Hesp. sed; Germ. d. Durst; Angl. thirst).

L) Proprie. *Plaut. Most.* 1. 3. 36. Annam interfecit sili fameque. *Cic.* 1. *Tusc.* 5. a med. Sili enectus Tanlalus. *Phaedr.* 3. 16. Sili ordine. *Ovid.* de nuce, 65. sicca leborare. *Auct. B. G.* 8. 41. extr. consumi. et *B. Afr.* 69. extr. perire. *Plaut. Curc.* 1. 2. 26. siccum esse. *Cic.* 1. *Fin.* 11. 37. Cum cibo et potione fames siliens depulsa est. *Id. Senect.* 8. sub fin. Diuturnam siliem explere cupiens. *Tac.* 2. *Hist.* 49. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 54. 119. (234). et *Ovid.* 3. *Met.* 415. Siliem bensto gelidus equus sedare. Adde *Plin.* 23. *Hist. nat.* 7. 63. (120). *Claudian.* de *Phaenice*, 14. prohibere. *Ovid.* 4. *Met.* 103. compescere. et *ibid.* 98. deponere vicini fontis in unda. et 12. *ibid.* 155. et 15. *ibid.* 322. levare. et 6. *ibid.* 354. relevare. et 7. *ibid.* 569. exiliguere. *Virg.* 5. *Ecl.* 47. restinguere. *Horat.* 2. *Od.* 2. 14. pellere. *Sil. It.* 8. 573. avertere nadies. et 7. 470. fonte defendere. *Seneca Herc.* *Cet.* 1077. rabidam unda excutere. *Curt.* 7. 5. 7. reprimeret. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 17. 73. (195). combibere. *Id.* 23. *ibid.* 7. 67. (132). stimulare. et *ibid.* 63. (121). afferre. *Id.* 20. *ibid.* 6. 23. (57). Allium siliem gignit. et *ibid.* 23. 99. (263). Cardui radia poteribus siliem facit. *Id.* 11. *ibid.* 2. 1. (3). Siliem accendere. *Virg.* 3. *G.* 482. ubi ignea vasis Omnibus acta sili

meres adduxerat artus. *Propert.* 4. 9. 21. sicco torret sili ora palato. *Horat.* 1. *Sat.* 2. 114. Fauces urit siliis. *Curt.* 4. 16. 12. Sili praecipue fatigatio et saucios exurebat. *Tibull.* 1. 3. 78. Acris siliis. *Ovid. Heroid.* 4. 174. arens. *Martial.* 1. 50. et *Plin.* 11. *Hist. nat.* 2. 1. (3). evida. *Stat.* 3. *Theb.* 329. anheis. et 4. *ibid.* 724. horrida torquet. *Seneca Troad.* 583. sava. *Id. Agam.* 19. fervida exustus sili. *Cat. Aurel.* 3. *Tard.* 2. 16. Sili inestlabilis. *Sil. It.* 1. 260. Exercetque siliem et spectato fonte recedit. h. e. fatigat et sustinet non indulgens. *Tac. Germ.* 4. Siliem aestumque tolerare. *Virg.* 3. *G.* 327. et *Ovid.* 5. *Met.* 446. Siliem colligere. h. e. siliem ferri. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 24. 51. (111). Apes in sili proculores esse ad iracundiam.

II.) Translata. ¶ 1. Refertur ad terram et ad plantas, et est nimis calor et inde deficiente humore, ariditas, siccitas, ariditas, eccchezza, siccitas. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 2. 8. (29). Spartum alior etiam demeream, veluti metallum siliem pentane. eccl. quae in siliens solo nascitur. *Virg.* 4. *Aen.* 42. deserta sili regis. *Id.* 2. *G.* 353. bluca sili findit Canis siliens arva. *Tibull.* 1. 4. 36. Et Canis arenti torreat arva sili. *Stat.* 4. *Theb.* 699. Inachiae haurit siliis ignea campo. *Colum.* 11. *R. R.* 3. ante med. de neriis. Sili aestatis restinguunt fontibus. ¶ 2. Metaphorice est vehemens eujuscumque rei cupiditas, cupidigia, brama, sete, voglia. *Cic. Parad.* 1. 2. Neque enim expietur unquam nec satietur cupiditas sili. *Horat.* 1. *Ep.* 18. 23. Quem tenet ergoli siliis Importune femaeque. *Juvenal.* 10. 140. tanto major fama siliis est quam Virtutis. *Quintil.* 6. 3. 19. In dicendo habent quiddam, quod nobis faciat audienti siliem. *Claudian.* 1. in *Rufin.* 220. Crescebat scelerata siliis praedaeque recentis Incestus segebat amor.

SITIS pro Si vultis, apud *Aput. Florid.* n. 16. Sitis sum (librum) hodie vobiscum probare. Alii tamen putant esse pro eiveritis; alii aliter leg. ¶ SIS et SULTIS.

SITISTUS, a, um, adject. σιτιστός, siliis, singularis a ciccus, frumentum. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 3. 11. (45). Siliig. Ova suot et tola lota, quae vocant siliis, quum triduo incubita tolluntur. Quidam male leg. schista contra MSS. et *Harduinum*.

SITITES, es, m. 1. σιτιστής, siliens. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 7. 25. (93). Proximos (carbunculos) siliis, quos vocant siliis, lonsis fulgore radianles. h. e. quos siliens ob colorem seturum eundemque innelum. Ita *Harduinus*; et *Siliigius* leg. siliitas.

SITITOR, oris, m. 3. (sillo) qui siliit, διψητικός, διψών.

L) Proprie. *Martial.* 12. 3. Clarus Hysanlae Stella siliitor aquae.

II.) Translata. *Capell.* 1. p. 21. Vorax omnium siliitorque etiam sanguinis. h. e. Mars Gradivus. *Aput.* 1. *Met.* sub init. Siliitor onivitalis.

SITIVE, adverb. (silius) quod ad siliem: iael, ratione silius aut inci, quanto al sito. *Tertull.* advers. *Prax.* 29. a med. Licet aquae fontis siliis pellatur in fluvio, dum non in fonte pellitur, sed in fluvio. Alii rectius pro siliis leg. sit, quae.

SITULA, e, f. 1. ¶ SITULA.

SITONIA, e, f. 1. σιτωνία, qui annonas praest. *Papir. Just.* *Dig.* 50. 8. 9. Sitonas indempnes esse oportere, qui non signiter officio suo functi essent. — Σιτωνία Graece dicuntur ab *Arca.* *ibid.* 4. 18. qui enatores vel frumentariae sunt. ¶ Vocem seq.

SITONIA, e, f. 1. σιτωνία, presidenza al viveri, cura rei frumentariae et annonae: a σιτος, frumentum, annona. *Ulp. Dig.* 50. 5. 2. Sextodecim annis annuum agentem ad manus siliis vocari non oportet.

SITTACE, es, f. 1. σιττάκη, pappagallo, idem ac psittacus, apud Indos. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 47. 58. (117). Siliig. Indis haec avem mittit, siliens vocat, viridem toto corpore etc. Alii tamen leg. sippacen; alii aliter. ¶ PSITTACUS.

SITTIBA. ¶ SILLYBUS.

SITUATUS, a, um, particip. ab inveni. siliuo:

sive aequum, te oro. Cf. Virg. 12. *Æn.* 935. me seu corpus spoliatum Iominae maris. ¶ 3. Præ ipse particula si. Cic. 2. *Divinat.* 72. 149. Superstitio lasset et arget, et quo te eumque verteris, persequitur: sive tu vatem, sive in omeo audieris: sive immolaris, sive avem aspexeris: si Chaldeum, si baguspem videris: si fuleteris, si tonueris: si tactum aliquid erit de caelo, si ostentum simile natum factumque quippiam.

B) Est conjunctio disjunctiva et dubitativa, duarum enim aut trium aut etiam plurium rerum aliquam affirmat, sed non determinat, quoniam ea sit, et in dubio relinquit, idem ac Gr. ἢ, ἢτοι, εἴτε (ll. ossia, ovvero, o per dir meglio: Fr. ou; Hisp. ó; Germ. oder; Angl. or).

¶ 1. Generalim — a) Universim. Horat. 1. *Od.* 6. 17. Nos convivia, nos proelia virginum Caotamus, vacui, sive quid urimur. h. e. sive quum vacui sumus, sive quum amemus. Seneca

Herc. Clit. 1260. Quaecumque pestis, sive quaecumque ex fera, Palem timeres. Justin. 2. 9. sub fin. Ducenda nulla Persæ eo proelio, sive naufragio amiserat. Adde 38. 3. ad fin. — b)

Sæpius hic aut pluries occurrit, ut sive-sive, sive-sive-sive, vel cum seu, vel, aut, ut seu-sive, sive-seu, sive-vel, vel-sive, aut-sive etc. Inscript. apud Gruter. 1. 7. nix dno sive dno c. ter. dextera ex voto rogit. Cæs. 1. B. G. 12. Ita sive casu sive consilio deorum, quæ pars civitatis celamitatem intulor, et princeps penes persolvit, at ibid. 23. Seu quod timore perterritos Romanos discedere exstimarent, sive quod re frumentaria intercludi posse cõsiderent, commutato consilio, nostros insequi cõeperunt. Sall. in fin. orat. 1. ad Cæs. Sive hac seu meliore via perges, a me quidem pro virili parte adjuvum fuerit. Plin. 2. *Ep.* 17. sub fin. Tecta villarum præstant multarum urbium faciem, sive ipso mari, sive ipso litore utare. Cic. 4. *Acad.* 19. 61. (2. pr.) Cimmeris quidem, quibus aspectum solis sive deus aliqui, sive natura ademerat, sive ejus loci, quem incolabant, situs, ignes tamen aderant. Plaut. *Amph.* 4. 3. 14. Ubi quæque hominem asperato, sive ancillem sive servum, sive uxorem seu adulterum, seu patrem, sive avum videbo, obrucabo in ædibus. Id. ibid. prol. 69. Seu qui ambissent palmam histrioibus, seu quovis artificem per scriptas litteras, seu qui ipsi ambissent seu par interuoculum. Sive adeo ædiles perfidiose quod dunt; Sirempes legem iussit esse Juppiter, Quasi magnitudo sibi alterive ambiverit. Tac. *Dial. de Orat.* 5. Vel in iudicio sive in senatu sive apud principem, et 1. *Ann.* 14. Nero sive servitia arinaret, vel militem accenderet, sive ad senatum et populum pervaderet. Quintil. 11. 3. 115. Sive saliscentes aut supplicatos summilimus, sive adorescentes attollimus. — c) Interdum post sive ponitur an. Tac. 11. *Ann.* 26. Abrumpi dissimulationem, etiam Silius, sive fatali vesordia, an imminetium periculorum remedia ipsa pericula ratus, urgebat. Id. 14. ibid. 59. Plautum an non movere, sive nullam operi providere, seu tædio ambigua spei; an amore conjugis et liberorum. ¶ 2. Specialim aliquando vim habet explanandi. Quintil. 1. 4. a med. Aristarchus, et estate nostra Palæmon, vocabulum sive appellacionem, nomen subieci ut, tamquam species ejus. ¶ 3. Sive etiam auget sententiam, o paul tosto, o a meglio dire. Cic. 1. ad Q. fr. 1. 1. a med. Ta rogo, ne contrahas aut demittas animum, neve obrui magnitudine negotii sinas: contraque erigas ac resistas, sive etiam utro occurras negotio. ¶ 4. In sponianibus sive est et si, e se. V. NI. ¶ 5. Cadeutis Latinitatis temporibus sive, ut vel, idem significat quod etiam, cf. Vel. Inscript. apud Gruter. 27. 3. M. D. M. L. (h. e. Magnæ deum Matris Idææ) ET ATTINIS L. CORNELIUS SCIPIO ORITUS V. C. AVGVSTVS ROVBOVLIVM SIVE CRIOBOLIVM FECIT DIE IIII. KAL. MART. TVSCO ET ANVLLINO COS. h. e. 200. a Chr. d. CCXCV. (V. plura hic pertinetia apud Marin. Inscr. Alb. p. 4.), et PITH-REGRATIUS, ET PORTUENSIS.) Cassiod. 4. *Variar.* 50. Probata fidei virum destinare ad No-

ladium sive Neapolitanum territorium. ¶ 6. Huc spectat consuetudo designandi per partic. sive cognomen alterum, quo quis vulgo notior erat, et respondet formulæ qui et (de qua V. Inscript. apud Borghesi, *Œuvr.* T. 3. p. 502. et Gruter. 986. 1.) Inscript. Chr. apud Orelli, n. 2771. OPTATINAE BÆTICIANÆ SIVE PASCHIANÆ CONIVGI AMANTISSIMAS ENNIVS FILTERIVS SIVE POMPEIVS MARIVS POSVIT. Adde aliam apud eund. 2772. et Fabretti p. 146. n. 176. Cf. De-Rossi, *Bullett. Crist.* a. 1857. p. 31.

SIVI pro SIKI. V. SUI iuli.

SIZIO, is, ire, n. 4. cizū, sibilio, sibilio. Boeth. *Arist. Analyt. post.* 2. 11. p. 551. Sicut si loquel, extinctione igne, necesse est sizire et sonare.

SL

SLETA, m, f. 1. fortasse est livium, sacle vel alumen, ut putat Schneiderus ad illud Veget. 3. *Veterin.* 49. 2. Aliæ quoque ratione sentiant, si sletam, que liactores utuntur, et salem pro dimidia parte commiscere. V. quæ adoot. Schneid. ad h. l., ubi al. feculam legissima monet.

SLIS pro LIS (Cf. STLIS) occurrit in Leg. *Repetund.* in Corp. *Inscr. Lat.* 1. 198. V. LIS.

SLOTNA, z, f. 1. surifodina. Inscript. in Act. *Soc. Lat.* 2. 5. p. 51. PRÆF. SLOTHAR. Sane zlato in lingua Bohemica, Liburnica, Bulgarica et Sclavonica dicitur aurum. Hæc cl. *Furlanetto*. Cava lamen usurpes

SM

SMARAGDACHATES vel smaragdachates, m, m. et f. 1. (smaragdus et echates) gemma achates smaragdi coloris. Plin. 37. *Hist. nat.* 10. 54. (139). Achates in magna fuit auctoritate, nunc in nulla est, numerosa varietatibus mutantibus cognomine ejus: vocatur enim isapachates, cerachates, smaragdachates. Alii smaragdachates.

SMARAGDINEUS vel smaragdinus, s, um, et SMARAGDINUS vel smaragdinus, s, um, ed. lect. (smaragdus) Primam produxit, non imitatus, Prudent. *Psychom.* 862. Hæc inter speciales smaragdina gramine verno Pisid virent.

Smaragdioeus vel smaragdinus, smaragdinos, ad smaragdum pertinens, di smaraldo. Cels. 5. 10. n. 4. Einpiestrum, quod perrivide est, smaragdinum appellatur. Capell. 1. p. 17. Smaragdinea viriditas. Venant. 8. *arm.* 8. 18. Alque smaragdineo janua posse viret. Adde *Vulgat. interpr.* Esth. 1. 6. Marcell. *Empir.* 8. 3. Smaragdinus color. Adde Prudent. loc. cit.

SMARAGDITES vel smaragdites, m, m. 1. (smaragdus) dictus est mons iuxta Calchedonem, in quo smaragdi legebantur. Plin. 37. *Hist. nat.* 5. 18. (73).

SMARAGDUS vel smaragdus, s, m. 2. (smaragdus et smaragdus) — a) Ad ascriptionem quod attinet, *Brookus.* ad Tibull. 1. 1. 51. et ad Propert. 2. 13. 43. Pier. ad Virg. 7. *Æn.* 648. Dausque et Manu. in Orthogr. et alii magni nominis critici, ex vel. lapidib. et Liliæ veteri consuetudine, smaragdus scribi maluit: Immo in omnibus vocibus ab sm incipialibus in z mutatis, ut Zinzerna, Zinzineus etc. His nos quoque subscribimus: neque tamen alteram ascriptionem non probamus, longo usu probatam et delectam a Priscian. 1. p. 564. Putsch. Ita Forcellinus. Recentiores nostri videntur ascriptioni per z favere, ut Græci lexicogr. alteri per s. Ille autem in Inscript. opt. nota apud Orelli. n. 2510. et Don. cl. 17. n. 18. et in Corp. *Inscr. Lat.* 2. 3386; hæc tamen sequimur cum Forcellino, Freundio, Hlotzio, al. — b) Feminina etiam genere usurpatum legunt nonnulli apud Lucan. 10. 121. crabra maculis distilante smaragdo, ubi contra alii leg. crebro. Sic Ovid. 2. *Met.* 24. sedebat in solio Phæbus clara lucente smaragdo. Alii tamen leg. clavis smaragdis. — c) Secundam

syllabam corripuit Martial. 5. 11. Sardonyches, smaragdus, adamantis, iaspides uno Porlat in articulo Stella, Severe, meus. sc. Græcos poetas imitatus, quibus nihil est negatum, ut idem ait 9. 12., quique totidem vocalem corripunt ante x, p, m, ut ex Homero, Hesiodo, Theocrito ostendit Gretserus. — Sed Reinsius, approbante L. Müllero (*De re metr.* p. 314.) smaragus pro smaragdus legendum esse putat. — d) Videtur derivatum ab Hebr. בִּרְקָא borqad, quod a בָּרַק baraq, fulguravit, coruscavit, unde et Gr. ὁράζω; et ὁράζω, litteris similibus, ut solet, permutatis, quod item a παύω vel παύω, splendo. — Smaragdus est gemme coloris viridis et pellucida, conflata ex eo, quod Itali dicunt silicato di alluvina, ὁράζω (ll. smeraldo; Fr. émeraude; Hisp. esmeralda; Germ. d. Smaragd; Angl. emerald).

1.) Proprie. Plin. 37. *Hist. nat.* 5. 18. (62). Terlia auctoritas (nam prima adamantis, altera margaritis) smaragdus perhibetur, pluribus de causis. Nullius coloris speculucundior est, nam herbas quoque virentes avidè spectamus: smaragdus vero tanto libentius, quoniam nihil omnia viridius comparatum illi viret. Pimereia toll gemmarum confusus oculos implent, nec salient. Pimereia longinquo amplificantur visu, infundentes circe se repererunt aere etc. Pergit deinde recensere eorum genera, item vitia. Id. ibid. extr. Quorum corpus æstivum est, eadem, quæ speculi, ratione supiori imagines rerum reddunt. Nero princeps gladiatorum pugnas spectabat smaragdo. *Bucet.* 4. 1119. grandes viridi cum luce smaragdi Auro includuntur. Ovid. 2. *Met.* 24. In solio Phæbus clavis luceole smaragdi. *Stat.* 2. *Theb.* 276. arcana lucentes Igne smaragdi. h. e. arcana splendore. *Martial.* 4. 28. Donati taetro, Cblo, Luperco Indos sardonyches, Scythas smaragdos. (Adde 14. 109.) Plin. 37. *Hist. nat.* 5. 17. (65). docet, nobilissimos smaragdorū esse Scythicos, ab ea gente, in qua reperuntur, appalatos. Adde *Vulgat. interpr.* Judith 28. 13. et *Apoc.* 21. 19. — De smaragdo reterum V. Schwarz, *Gorlicii* a. 1802. et *Cultrera, Minner. Bibl.* p. 36. et 37.

1.) Tranilate, per melonymism, est color viridis. *Auct. carm. de Phœnice*, 135. Albicat insigni mixto viridante smaragdo. — NB. De cognom. R. V. ONOM.

SMARIS vel smaris, Idia, f. 3. quæpi, pisciculus marinus littoralis, qui a Gesnero mana candida vocatur. Plin. 32. *Hist. nat.* 9. 34. (108), ibid. 10. 45 (125). et ibid. 11. 53. (151). Ovid. *Halieut.* 120. Fecundumque geous, manæ lamnyrosque smariscus.

SMECTICA. V. voc. seq. in fin.

SMECTICUS vel smecticus, s, um, adject. σμῆκτικός, habens vim abstergeodi et purgandi, asterivo. Plin. 30. *Hist. nat.* 4. 10. (29). Omnia quidam cochlearum cinis spissat, calciscit smectica vi. Cf. *Bullett. dell'Institut. archeol.* a. 1868. p. 107. — Hinc

Smectica, s, um, n. plur. 2. absolute, apud Plin. 51. *Hist. nat.* 7. 12. (92). Floris (salis) natura aspera etc. acopis et smecticis utilis. Alii smecticis; Siliig. leg. smecticis. Cf. ibid. Dioscor. ἀκρότης καὶ σμῆκτικὴ πρὸς τριχὺν λεπτουργία.

SMEGMA vel smegma, s, n. 3. (σμήγμα) Etiam smigma legitur, ex prava vulgi pronunciatione, apud *Vulgat. interpr.* Dan. 13. 17. Afferte mihi oleum et smigmato. — In Dat. et Ablat. plur. smegmatis, apud Plin. loc. cit. in voc. præced. ex lectione Schneideri. — Smegma est omne medicamentum, quod valet ad emaculandum et abstergendum: a σμῆγω abstergeo, medicamento asterivo. Plin. 22. *Hist. nat.* 23. 74. (156). Si vero celesti aqua discoquantur, hucus ille smegma fit, quod fovere gangrenas utilissimum. Id. ibid. 7. 28. (43). Maslecha lentisci replicandis palpebris et ad extendendam cutem in facie et smegmala adhibetur. Prætertim, sed Græci, apud Cels. *Aurel.* 4. *Tard.* 2. 16. Σμήγματα, quæ nos locessantes atque putgetivos pulveres nuncupamus. Occurrit etiam La-liae apud eund. 2. ibid. 7. 109.

SMEGMATICUS vel *smegmaticus*, a, um, adject. *σμηγματικός*, qui habet vim detergendam, aspersivum. Absoluta *Plin.* 31. *Hist. nat.* 7. 42. (92). Sudorem ciet, alvum solvit in vino et aqua, acople et smegmaticis unguibus. *Alig. smegmaticis*. *Sillig.* rectius leg. *smegmaticis* pro *smegmatibus*.

SMERDÁLEOS Græca positione et Latine **SMERDÁLEUS**, a, um, adject. *σμερδαλέος*, aspectu terribilis. *Auct. Priap.* 69. *Smerdaleos* certa nris non munda vocatur. Et pædico-num mentula smerdalea est. *Hic Auct.* Indit in ambiguo, qui pædiconum mentulam smerdaleam vocat tum propter ejus magistudinem turpitudinemque, quod indicat Græca vox *σμερδαλέος*, tum propter periculum ejus merda inquinandæ, dum puerorum pedes intrat. Eadem sara sententia *Juvenal.* 9. 43. penem legitimum disti, et 6. 337. eundem inguuli volumini, quod i-tell rotola dicunt, ab figura similitudinem comparat. *Merdaeus* et *PSOLOIS*. — In *cit.* tamen *loc. Priap.* primo recentiores leg. Græca *σμερδαλέος* vel *μερδαλέος*, altera *μερδαλέος*.

SMILÁLIA, *drum* vel *lum*, n. plur. 2. vel 3. armillæ, *smānigla*. Hæc vox cadeutis fortasse Latinitate ea unica lapide inscripto et in Cæthiberia, Hispania regione, reperta hactenus innotescit, ejusque etymon repetendum videtur ex vetusta Celtarum lingua, unde adhuc apud Germanos *schmal*, et apud Anglos *small* significat angustum quid, micatum, gracile et attenuatum; vel potius ea Illyrica *smia*, quod serpentem denotat, unde, priore littera mutata, *smialis*, serpentinus; coarctat enim Illyricos esse gentem Celticam: hujusmodi porro nomen cum nuper armillarum apud istos nomen, *smānigla*, appropinquavit, quippe qui in serpentis formam ex auro tenuata efficit malleum brachio olim stringerent: adde in eodem lapide, in quo varia reasentur ornamenta mellebræ, quæ suat besillum, laures, quadrilabium, post mielle statim anulos quatuor, qui in digitis argentei simulacri insidit erant, memorari, nec armillarum ullam fieri in eodem mentionem. *Inscrip.* apud *Murat.* 139. 1. (*Orelli* n. 2510.) in ægalis *zmaradon* n. v. p. *MARGARETA* n. v. p. in DIGITO MINIMO ANGLI DVA OZMINTI ADAMANTINI etc. Hactenus *Furlanetto*, cui *Georges* faret. Sed *Hübner* in *Corp. Inscr. Lat.* 2. 3386. pro *smialis* dedit *spatialis*. *V. SPATIALIA*.

SMIGMA, *V. SMEGMA* lat.

SMILA, æ, vel *smilla*, es, f. 1. *σμίλη*, scalprum. *Arnob.* 5. p. 172. Vellem videri Jovem secreta rimantem ferventi smila. Ita leg. *Stewachius* ad *Orellii*, alii secreta rimantem vervecis ultima. Adde *Isid.* 1. *Orig.* 11. de instrumentis medicorum, ubi vulgo leg. *smile*, vel etiam *smilaria*, unde *Lindemann* dedit *smilaria*, quod *Quicherat*, pro plur., perpetam femio, siog, fecit. **SMILÁCES** vel *smilaces*, *V. rac. seq.*

SMILAMPIS vel *smilampis*, *idm*, m. 3. genus quoddam gemmæ, de qua *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 70. (185). *Zmilampis* in Euphrate nascitur, Proconnesio marmoris smillis, medin colore glaucen. Ita leg. *Sillig.* alii *smilaces* vel *smilaces*. *Es Solin.* 37. 7. *smilanthus* vel *smilanthus* segetum esse existimat *C. Leonardus* apud *Gesner.* de reb. fossil. 19. 5. *Cf. Isid.* 10. *Orig.* 15. 14. **SMILANTHIS**. *V. voc. præced.*

SMILÁRIA. *V. SMILA*.

SMILAS, *smillas* (et *milles*), *æcis*, f. 3. *σμίλας* *¶* 1. Est genus quoddam herbæ (*Smilax aspera* Linn.), *smilace*, similibus bederæ, a Cilicia primum quidem profecta, sed in Græcia frequentior, densis geiculata oculibus, apoculis frutescens ramis, folio bederaceo, perva, non anguloso, a pediculo emittente pampinos, flore candido oleate liliu. Fert racemas labruæ modo, non bederæ, colate rubra, complexa acinis majoribus nucleos ternos, minoribus singulos, nigros durosque: infansit oculoibus sacris et carnis, quantiam sit lugubris, virgine ejus nominata, propter amorem juvenis Craci, mutata in bonæ fructum. Id vulgus ignorans, plerumque festa sua puluit, bederam existimanda. *E smilace* sunt *cadicilli*: propriumque materis est, ut admoia

auribus tenem sonum reddat. *Hæc Plin.* 16. *Hist. nat.* 35. 63. (153). — De ejus usu in coronamentis, apud *eumd.* 21. *ibid.* 28. (52), ubi *all leg. milaz*. — Idem *Plin.* distinguit duo *smilacis* genera 24. *ibid.* 83. 49. (83). *Smilax* qui et *nicopharos* (alii *anthoforos*) cogoominatur, similitudinem bederæ habens, tenuioribus foliis coronam ea ea factam impari foliorum numero alunt capitula doloribus medari. Quidam duo genera *smilacis* dixere, altorum immortalitatis proximum, — alterum genus etc. *V. lotegr. loc.* *All leg. milaz*. *¶* 2. Est etiam arbor, qui et *tasus* dicitur, ita ab aliquibus appellata, teste *eod. Plin.* 16. *ibid.* 10. 20. (51). *¶* 3. Item genus illius apud *eumd.* *ibid.* 8. 8. (19). — *NB.* De nam. propr. *V. ONOM.*

SMILE. *V. SMILA*.

SMILION, *li*, n. 2. *σμίλιον*. *¶* 1. Est nomen collyrii apud *Cels.* 6. 8. n. 18. et 19. Græce *σμίλιον* est scalprum: a *σμίλη*, scalprum. Fortasse inde collyrio nomen factum, quod scalpri vicem præbeat, superascensia et sordida in oculis sedanda et purganda. *¶* 2. Hoc nomen est etiam emplastrum quoddam. *Marcell. Empir.* 35. ad fin. Compositio emplastri, quod appellatur *smilion*, fecit ad omnes nervorum contractiones relaxandas et ad quælibet contusiones placendas doloresque sedandos: cooficitur sic etc.

SMINTHEUS vel *smintheus*, ei, m. 3. *Σμινθεύς*, cognomen Apollinis, apud *Ovid.* 12. *Met.* 585. et 6. *Fast.* 425; unde adject. *Smintheus* et *Smintius*: a *σμίνθος* vel *σμινθίς*, quod *Creteolum* aut *Pbrygium* lingua marem significat; aut patios a *Σμίνθη*, urbe Troadis. A *Macrob.* 1. *Saturn.* 17. a med. Apollon dicitur *Smintheus*, qui *ἔσων* *δαί*, fervens corrigit. *V. plura* in *ONOM.*

SMINTHEUS, a, um, vel

SMINTHIUS, a, um, adject. *V. voc. præc.*

SMYRNA. *V. SMYRNA*.

SMYRIS, *idm*, f. 3. *σμύρις*, genus lepidia, quæ utuntur annulari et gemmarum ad gemmas expoliendas. *Isid.* 16. *Orig.* 4. 27. Sic recte *Lindemann*, post *Arcual.* Alii leg. *ismirus*; alii *ismiris*.

SMYRNA *smutæ* vel *smirna*, æ, f. 1. *σμύρνα*, praprie est genus arboris, quæ sæpius *myrrha* dicitur (*V. MYRRA*): sed usurpatur etiam de humore, qui ab hac arbore fluit, in unguentis ob gratum odorem natato. *Lucret.* 2. 503. Et contemptus odor *smyrnæ* mellisque sapor. *Plaut. Asin.* 5. 2. 78. Anima fatietas uxoris tuæ? *smyrnem* alet. *Martian.* *Dig.* 39. 4. 16. circa med. *Xylocassa*, *smyrna*, amomum. Alii scrib. *smurna*, et apud *Lucret.* et *Plaut.* *myrrbe*. — *NB.* De nam. praprie. *V. ONOM.*

SMYRNION vel *smyrnion*, *li*, n. 2. *σμύρνιον*, deminut. a *σμύρνα*, herba (*Smyrniolum* alius *astrum* Linn.). Italice dicta *macerona*, caule epili, foliis lilioribus et maxima cilice stoloos multis, quorum a sicut exiliunt pingula, ad terram infracta, odore medicato et cum quadam acrimonia jucunda, colore in luteum languescens, capitibus caulium orbiculatis, ut anethi, semina rotundo, nigro, quod arecisi laciante satate: radix quaque odoreta gustu acrt mordet, succosa, mollis: cortex foris uiger, intus pallidus: odor *myrrbe* habet quædam: uoda et nomen. Nescitur et in sexosis collibus et in terrenis. Latine dicitur olus *alrum*. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 13. 109. (133). et 19. *ibid.* 8. 48. (162). Adde *Calon. R. R.* 102. — Uode

Smyrniolum, a, um, adject., ut *Smyrniolum* olus apud *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 62. (187).

SMYRNIUS vel *smyrnius*, a, um, adject. *V. voc. præced. in fin.*

SMYRRIZA, æ, f. 1. *σμύρριζα*, herba, quæ *myrrhe* et *myrrhis* dicitur. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 16. 87. (154). *Myrrhis*, quam alii *smyrribizam*, alii *myrrhbam* vocant, simillima est cicuta caule foliisque et flore, micos tantum et exillor, cibo non lauariis etc. *Sillig.* *myrrizam* dedit.

SMYRUS vel *smyrus*, l, m. 2. *σμύρος*, plebs genus apud *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 53. (151), qui et *myrus* dicitur, Græce *μύρος*. *V. MYRUS*.

SO

SO pro *Sum*. *V. SUM*.

SÓBÓLES, **SÓBÓLESCO** et **SÓBÓLIS**. *V. SUBÓLES*, **SUBÓLESCO** et **SUBÓLIS**.

SÓBRIANS, *actis*, particip. *V. SOBRIO*.

SÓBRIE, *advrb.* (*sobrius*) temperanter, *sobriamente*, *νῆφαλως*.

1.) *Propria*. *Cic.* 1. *Off.* 30. 106. Intelligamus quam sit tarpe diffidere insanria et delicate ad molliter vivere, quamque honestum parce, continenter, severe, *sobrie*.

II.) *Translat.* est caute, prudenter, com cura, ut temperantes homines soleat, *σώφρονες*. *Plaut. Pers.* 4. 1. 1. Si quam rem accures sabbie etque frugaliter, Salet illa recte sub menus succedere. *Id.* *Capt.* 2. 1. 29. cauta est opus, ut hoc *sobria* siveque arbitris, Accurata agatur, docta et diligenter. Adde *Mil. glor.* 3. 1. 217. *Vulgar.* *Interpr.* *Tit.* 2. 12. *Sobrie* et ple et iuste vivere.

SÓBRIEFACIUS, a, um, particip. ab *lousit*. *sobriefacio*, ad *sobrietatem* redactus. *Apul.* 8. *Met.* *Sobriefactus* sermo.

SÓBRIETAS, *actis*, f. 3. (*sabrinus*) temperantia in potu, *νῆψις* (It. *moderazione nel bere*, *sobrietà*; Fr. *tempérance dans le boire*, *sobriété*; Hisp. *sobriedad*; Germ. d. *Nüchternheit*; Angli. *sobriety*).

1.) *Proprie*. *Seneca Tranquill.* sub fin. Tristis *sobrietas* removenda paulisper. *Val. Max.* 6. 3. n. 9. Usuram, quod vinum bibisset, fustim iateremli: exultante unoquoque, optima illam exemplo *violetæ* *sobrietatis* pæces pependisse.

II.) *Translat.* *¶* 1. Est universum temperantia, frugalitas. *Ulp. Dig.* 1. 7. 17. in fin. Interdum et ditiorem permittitur adoptare pauperiori, si vitæ ejus *sobrietas* clara sit. *¶* 2. Item modestia, prudentia, castitas. *Prudent. Psycham.* 450. Hic es *sobrietas*, et totus *sobrietas* abstinet exuvilis miles. *Amian.* 31. 10. a med. *Sobrietas* coofillorum. *¶* 3. Apud *Apul.* 5. *Met.* sub fin. *Sobrietas* est dea *Veneris* *lalmica*.

SÓBRINA, æ, f. 1. *V. voc. seq.*

SÓBRINUS, l, m. 2. et *Sobrina*, æ, f. 1. Vox coofrecta pro *sororinus* ius, a *soror*. *¶* 1. Masculino gen. *sobrinus*, *ἀνεψιός*, *ἀνεψιόδους* (It. *cugino*; Fr. *cousin*; Hisp. *hermano*; Germ. *Vetter*; Angli. *cousin*), quid sit, dacet *Fest.* p. 297. 6. *Müll.* *Sobrinus* est, et alii *Gellus* *Ellion*, patris mei consobrinus filius et matris meæ consobrinus filius. Femina eadem de causis appellat fratrem et fratrem patrualem et consobrinum et proprius sobrinus et *sobrinæ*. Sic *Danat.* ad *Ter. Hecyr.* 3. 5. 2. *Sobrius* sunt ex duobus sororibus. Consobrinus ex fratre et sorora. et *Cajus Dig.* 38. 10. 3. Sexto gradu sunt tritavus, trinepos etc.: Item qui ex fratribus patruellibus aut consobrinis aut amittis undique propeantur: qui propria sobrii vocantur. Eadem habet *Justinian.* 4. *Instit.* tit. 6. *Ter. Andr.* 4. 5. 6. Estna hic *Crin* *sobrinus* *Chrysidis*? Is est. *Cic.* 1. *Off.* 17. 54. Sequuntur fratrum coofructiliones, post consobrinorum sobrinorumque. Adde *Ter. Phorm.* 2. 3. 37, ubi quidam putant, *sobrinum* late de quocumque cognato usurpati. Item *Tac.* 12. *Ann.* 6, ubi *sobrinæ* pro coofructilione accipiuntur, ut moxet *Lipsius*. Praprie *sobrinus*, inquit *Festus*, est coofructil mel filius et consobrinus meæ filia et patris mei consobrinus et matris meæ consobrinus. *Cajus Dig.* *loc. cit.* 1. 1. *extr.* Proprie *sobrinus* proprius *sobrinus*, isti sunt patru magni, amittæ magnæ, avunculi magni, materis magnæ filius filia. Hoc est (subdit *Ulp.* *ibid.* 1. 2.) patris ejus, de cuius cognatione quæritur, consobrinus coofructil, sive frater patruella. *Paul.* *est.* 1. 10. Patru magni filius ei, de cuius cognatione quæritur, proprius *sobrinus* vocatur. nam, ut *Maurinus* est, quum qui appellat proprius *sobrinus*, qui est patris matris coofructil aut coofructil, et paullo *est.* Hic omnes, quos a patru nepote propiusimus, la, de

cujus cogitatione quartus, proprius sobrius est. Eadem bis habet Justinian, loc. cit. § 2. Fernin. gen. sobrius quid sit, V. in Sobrius. Grace est *avēdā*. — a) Universim. *Plaut. Pœn.* 5. 2. 108. Mibi sobrius tua mater est. Adde *Fest.* loc. supra cit. — b) Sobrius prior apud *Thc.* 12. *Ann.* 64. est eodem, quem proprius sobrius seu proprius sobrius.

SOBRIO, as, are, 1. (sobrius) Part. Sobrius. — Sobrius est sobrium facio, et etiam sobrius so vel sum, *Paulin. Natan. carm.* 27. 106. Quis me miseratus, ab isto Flumina potabit, quod sobriet ebrietate? et *ibid.* 24. 685. Inebrietur sobrietas poculo De fonte Sancti Spiritus. *Gloss. Gr. Lat. Nijp.* sobrio. Cave usurper.

SOBRIVS, s, um, adject. — a) Sober vel suber, et eobrius pro sobrius vulgo fortasse usurpata fuisse, conjicit potest ex *Prob. Instit.* p. 127. 23. et p. 197. 28. *Heil. et Vel. Long.* p. 2215. *Putsch. Cf. Brambach, op. cit.* p. 85. — b) De quatuordecim dissolutis, primam syllabam a poetis labentibus Latinis solum allquando correptam, non tamen imitandam. — c) Ad etymon quod attinet, *Forcellino* vox contracta videtur a re, sive, seorsum, et ebris seu potius brio (V. BRIO): rei esse a *ωβριον*, moderatus: et *Döderlein*, op. cit. v. 6. p. 338, a *ωβρις* vel *ωβρις*. Sed V. *Ponick*, op. cit. p. 37. — d) De gradibus hanc *Chor.* 1. p. 64. *Putsch.* Sobrius comperit non debet. neque enim sobrius, neque sobriusimus dici potest: quemvis *Leharus* sobrius dicit. Sic etiam *Prob. Instit.* p. 63. 14. *Heil.* — Sobrius est qui in putu temperatus est, vini parvus, cui ebris opponitur, *ωβριος* (It. temperante, moderato vel bene, sobrio; Fr. tempérant, modéré dans le boire; Hsp. eobrio, moderado; Germ. nicht betrunken, nüchtern, mässig; Angl. obtemperious, temperate, sober).

1.) Proprie. — 1.) De personis. *Cic. Orat.* 28. 99. Quasi inter sobrios bacchari vinolentos videtur. *Id.* 4. *Acad.* 17. 52. (2. pr.) Ne violenti quidem quæ faciunt, eadem approbatione faciunt, qua sobrit. Adde *eum.* 4. *Ferr.* 17. 52. et *Caton. min.* apud *Sueton.* *Cæs.* 53. *Seneca Ep.* 18. Multo fortius est, ebris ac vomitante pupulo, sicum ac sobrium esse. *Martialis.* 3. 16. Ebris ea nec enim faceres id sobrios non tam. et 11. 6. Possum nit ego sobrius: bibenti succurrent mibi quoddecim poetæ. *Ovid.* 6. *Fast.* 785. sububana redies male sobrius edo. h. a. abilius. *Plaut. Truc.* 4. 4. 1. Si alia membra vino madesant, cor sit saltem sobrium. — 2.) De rebus. — a) Universim. *Tibull.* 1. 7. 27. Ipse bibebam Sobria supposito pocula victor aqua. et 2. 4. 46. Nistaque securo sobria iympha mero. *Propert.* 3. 15. 11. non sobria, h. a. quam sine vino transigitur. *Thc.* 13. *Ann.* 15. Irrisum ex eo sperans pueri sobrios quoque convictas, oedum temulentos ignorantis. *Martialis.* 1. 28. non sobria verba. h. e. quæ effunduntur ab ebris. — b) Sobria uva, quæ ebrietatem non affert. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 2. 4. (31). Inerticulum e nigris appellere, Justius sobriam dieturi, inveterato præcipue commendabilem vino, sed viribus innoxiam: siquidem temulentiam sola non fecit. — c) Sobrium vicum dictum putant *Cicilius* et *Aelius*, quod in eo nullus tabernæ locus, neque cauponæ fuerit. Alii, quod in eo Mercurio non vino, sed lacte solum sit supplicari. Ita *Festus* p. 297. 15. *Müll.* *Putsch. Döderlein*, op. cit. v. 6. p. 338, esse potius a suber, fortasse ex loco hujusmodi arbusculi consito. — d) Sobria rura, vilius non consistit. *Stat.* 4. *Silu.* 2. 36. sic visifera sub palmitē nudos Unbravit colles et sobria rura *Lycus*.

II.) Translato. § 1. Est a inu alienus, abstinentia, frugi, parvus. *Cic.* 5. *Ferr.* 27. 67. Homines satis fortes et satis plana frugi ac sobrit. *Ter. Adelph.* 1. 2. 14. Non fratrem videt rel dare operam, ruri esse parcum ac sobritam? *Horat.* 2. *Od.* 10. 7. caret invidenda Sobrius aut. *Claudion.* IV. *conc. Honor.* 411. Sobria paupertas. *Id.* 1. in *Eutrop.* 229. *diyllis* mens. *Stat.* 5. *Silu.* 1. 78. et digna evolvere tantæ Sobria corde

vices. *Apul.* 5. *Met.* Lares pauperes nostros, sed plane sobrios, revolvimus. *Seneca Pit. beat.* 12. sub fin. Non æstiuatur volaptas illa Epicuri (ita enim meretricules sentio) quam sobria et alca sit. § 2. Item attentus, vigilans, diligens, cæcatus. *Cic. Cat.* 31. 74. Quæ alii vigilantes homines, nisi sobrit, nisi industrii consequi non possunt, omnia iobere et diligenter est consecutus. *Id.* 2. *Orat.* 32. a med. Omnes est causas, diligentes et memores et sobrit oratores percursat animo et propa decentias habere debent. *Ovid.* 1. *Amar.* 12. 5. timen transire memento Cautius et que alto sobria ferra pedes. § 3. Item ignus, mentis compos. *Ter. Eun.* 4. 4. 30. Jam setis credis sobriam esse me et nihili mentiam tibi? *Id. Andr.* 4. 4. 39. Tu pot homo non es sobrius, et *Heaut.* 4. 3. 29. Satia esus es aut sobrius? tu quidem illum plane perdis. § 4. Refertur et ad ingenium et ad genus dicendi. *Seneca Ep.* 114. Non puleat allus esse ingenio, allus colmo color. Si ille sanus est, si compositus, gravis, temperans, ingenium quoque sicum ac sobrium est: ille vilius, hoc quoque effatur. *Gell.* 7. 14. sub fin. Violenta et rapida *Cirneades* dicebat, solta et teretia *Critolaus*, modesta *Diogenes* et sobria.

SOCATUS, s, um, adject. (soccus) socce indutus. *Seneca 2. Benef.* 12. in fin. De capite consuleris viri socatus eudabat. Adde *Ammon.* 28. 4. 27. Ita *Müller*: at ibi *Gordhausen* pro socatus leg. soccus. *Bechhaus?* V. **SOCUS**.

SOCCELLUS, l, m. 2. deminut. a soccus, idem ac soccus. *Id.* 19. *Orig.* 34. 12.

SOCIFER, fero, ferum, adject. (soccus et fero) qui soccum fert vel gerit, soccatus. *Sidon. carm.* 9. 215. Sociferi jocos *Menandri* spectare. V. **SOCUS**.

SOCITO, as, are, a. 1. Verbum per onomatopœiam factum, et est tardorum vocem exprimo. *Sueton. fragm.* 161. p. 253. ed. *Reiffersch.* *Turdorum* trachitare vel socitare. *Cf. Thes. nov. Latinit.* p. 78. ed. *J. Hal.*

SOCULUS, l, m. 2. deminut. a soccus, parvus soccus aut soccus simpliciter, soccoletto, soccolo, *επβαδιον*. *Seneca 2. Benef.* 12. Socculum auratum, immo aereum, margaritis distinctum ostendere. *Sueton. Vitell.* 2. sub fin. Detraclamque socculum dextram (*Mensolice*) inter togam lupiterque gestavit ensidis, nonnumquam osculabundus. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 35. 56. (114). Quam et pedibus margaritas, nec crepiderum tantum obstragula, sed totis socculis addant. — De comiciis, qui socco utebantur, *Plin.* elites 9. *Ep.* 7. et *Quintil.* 10. 2. 23.

SOCUS, l, m. 2. De etymo vocis *Id.* 19. *Orig.* 34. 12. hanc habet: Socci appellati inde quod soccum habebant, in quem pars plectra inclit. *Cf. SAGUM*. At *Döderlein* conjungit eam *Gr. σάκκος*. *ἡνδραγαθα φύρα* apud *Hesiod.* et *κύκχα* apud *Polluc.* (op. cit. v. 6. p. 338.). *Cf. etiam Vanicek*, op. cit. ad h. v. — Soccus

I.) Proprie est genus calcementi, calzare, scarpæ, soccolo, sandali, modicos, *ἡνδραγαθα*, *ἐκπατιδης*, et quidem tem viris quam mulieribus, apud Græcos. Itaque pallium et soccus his tribuit *Cic. Rabir. Post.* 10. 27., ubi narrat, P. Rutilium Rufum a *Mithridate* *Mithylenis* conquisitum ad necem, crudelitatem regis vestitus mutatione vitasse soccusque et pallium sumpsisse. *Id.* 3. *Orat.* 32. 127. *Hippias* *Eleus* gloriatus est, pallium, quo amictus, soccos, quibus indutus esset, se sua manu confectis. *Ter. Heaut.* 1. 1. 72. Accurrunt servi, soccos detrahebant. *Catull.* 61. 9. ad *Hymen*. Huc vult nives gerens *Luteum* pede soccum. *Plaut. Bacch.* 2. 3. 97. Divinus est istio Theotimus? *cnax.* etiam rogat? qui socce habebat auro suppactum solum? *Id. Trin.* 3. 2. 91. Fulmentas soccis suppiogere. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 5. 4. (41). Calcarea aliquem soccis. — Apud Romanos vero, si quando viri principes soccis uti leguntur, ut *Calpurnius* apud *Sueton.* 52., *Seneca 2. Benef.* 12. et *Plin.* 37. *Hist. nat.* 2. 6. (17.), mollitiam demonstrat ab istud scriptoribus. Simile aut *Ilud Cic.* 7. *Ferr.* 33. 86. Stetit solastus prætor populi R. enim pallio etc.

II.) Translato. § 1. Socci erant coturnales humiliores: quæ socci comædi, coturnis tragædi in æmulo utebantur. Unde metonymice his tragædi, illis comædi et iestiori generis esumen significaver. *Horat. Art. P.* 80. Illic (*ionium*) socci capere pedem grandesque coturni. et *ibid.* 90. Indignatur enim privatis ac prope socco *Digulis* casmolibus narrari cæsa *Thyestæ*. *Ovid.* 4. *Pont.* 16. 20. *Musque* *Turran* tragædi fœlix coturnalis: Et tus cum socco *Musa*, *Nelissa*, *levia*. *Id.* *Reinard.* nm. 375. Grande sonant tragædi: tragicus docet ira coturnos: *Urbis* e mediis soccus herbodas erit. *Quintil.* 10. 2. a med. Nec comædia in coturnis surgit, nec tragædia ingreditur socco. *Martialis.* 8. 3. An jarat ad tragicos soccum transferre coturnos? *Cf. Plaut. Cist.* 4. 2. 29. hec socci video vestigium. et *Plin.* 7. *Hist. nat.* 30. 31. (111). *Magnum* et *Menandro* in comico socco *ællmonum* segum. *Egypti* et *Macedoniam* contigit, cisse et per legatos petito. Adde *Plin.* alter. 9. *Ep.* 7. et *Horat.* 2. *Ep.* 1. 174. § 2. *Et Gloss.* *Κρημῖς*, crepida, margo, soccus. *soccus* videtur usurpatum quoque vulgo fuisse pro loco, qui socco fertur: sed *κρημῖς* est istam crepida seu soccus.

SOCER, socerue et socrus, l, m. 2. *Socerus* in recto casu. *Plaut. Men.* 5. 3. 54. Abilis socerus, abilis medicus, nene solus sum. *Id.* *Cæs.* 4. 2. 18. Meus socerus, compar, commaritus villicus. *Lips.* *malet eociennus*, b. e. socius, nam socerus his locum non habere videtur. In priora autem exemplo quidam suspicantur, socrus scriptum fuisse: quia veteres hic et hæc socerue dicere (V. **SOCRUS**). — Sed et socrus, i, per syncope, pro socerus in *Inscript.* apud *Murat.* 532. *CATIA SILVINA CONVI GIBERTINIXO ET . . .* *STATI SOCRO DVLESSIMO FORENDVM CYRAVERVNT.* Adde alias apud *Rénier*, *Inscr.* Afr. 291., 747., 830., la *Corp. Inscr.* Lat. 3. 2670., 3678., et 4281. et la *Annal. dell' Istitt. archeol.* n. 1868. p. 34. Sic *Poeta* apud *Cic.* 3. *Tusc.* 12. 26. et *Ulp. Dig.* 88. 10. 6. — Item socerio, onie habet *Inscript.* la *Corp. Inscr.* Lat. 3. 5622. — Socer: ab *ἐκπατιδης* per metathesin. § 1. Est pater mariti mei, cui nurus respondet (It. suocero; Fr. beau-père; Hsp. suegro; Germ. d. Schwäher; Angl. father-in-law). Socer magnus est mariti mol avus, cui pronurus respondet: socer major est mariti mol proavus. *Modestus. Dig.* 38. 10. 4. § 6. illos socer *Theidis* est *Eacus* pater *Pelei* mariti. *Seneca Herc. Fur.* 733. Aditur illo *Gnosius* minor foro; *Rhadamantus* illo: *Theidis* hoc audit socer. § 2. Socer est etiam mortis mea pater, padre di mia moglie, *μετ' ἐπὶ*, cui gener respondet. *Socer* magnus, qui et proocer, est uxoris mea avus, cui progener respondet; socer major est uxoris mea proavus. *Modestus. Dig.* loc. cit. et *Paul. Dia.* ex *Fest.* la *Magnum* et *Major* p. 126. 15. et 136. 11. *Müll.* *Cic.* 1. *Off.* 35. sub fin. Nostro quidem more cum parentibus puberes filii, cum socris generi non lavantur. *Martialis.* 9. 76. Quam genos atque socer diris concurreret armis. h. e. *Cn. Pompeius* et *C. Cæsar*: de quibus et *Virg.* 6. *Æn.* 831. Aggeribus socer *Alphos* atque arca *Monæci* Descendens: gener adversis instructus *Rois*. *Hor.* 4. 2. onie med. Cras morte apud *Parthos* et morte *Julia* *Cæsaris* *Uliæ*, que nupta *Pompeio*, generi socerique concurdium matrimonii fœdera tecebat, etiam *æmulatione* erupit. § 3. *Ællian* non addito, soceri et socrus appellatio avus quoque et avia uxoris vel mariti continetur, uti docet *Terent.* *Dig.* 50. 16. 146., item *Paul.* *ibid.* 23. 2. 14. ad fin. et *Pompon.* apud *Ulp.* *ibid.* 3. 1. 3.

SOCERA et **SOCRA**, s, f. 1. V. **SOCRUS**. **SOCERIO**, sals, m. 3. et **SOCERUS**, l, m. 2. V. **SOCER**. **SOCIA**, V. **SOCIUS**.

SOCIABILIS, e, adject. (socio) qui facili aliam jungitur, chi facillimente et unitate, et accompano, accoppiabile, compatibile, *συγγαμικος*. — a) De rebus. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 42. 82. (223). Adies maxime sociabilis glutino, in totum ut fœdatur ante, que solidæ est. — b) De personis, et est societas amicitia, consuetudo et con-

gustudios gaudens, compagnevole, sociabile. *Seneca Ep.* 95. a med. Natura nobis amorem indidit mutuum, et sociabilis fecit. *Liv.* 40. 8. a med. Sociabilem consortionem inter binos Lacedaemoniorum reges, salutarem per multa saecula ipis patrique.

SOCIABILITER, adverb. (sociabilis) socialiter. *Augustin. Music.* 5. 15. Has (particulas) socialiter jungimus, quia unum cum omnibus (numeris) habet societatem.

SOCIÁLIS, e, adject. (socius) ad societatem vel socios pertinet, sociale, sociabile, compagnevole, alto ad associarsi, éταίρικός. ¶ 1. Generatim. *Seneca 7. Benef.* 1. ad fin. Homo sociale animat et in commune genitus, mundum ut unam omnium domum spectat. *Id.* 5. *ibid.* 11. ad fin. Beneficium dere sociis res est: aliquem conciliat, aliquem obligat. *Apuł.* 5. *Mel.* Sociales amicitiae. *Sil.* It. 4. 701. Sociales undae. *Cl.* v. 648. *Capell.* 1. p. 3. Juno ex portationis auri splendente vena addiderat crinibus sociale vinculum. ¶ 2. Spacietim est ad socios, h. e. populos fœdere, societate, amicitia junctos, pertinens, da áttato, da confederato, συμπαγικός. *Cic. Divin. Ferr.* 5. 18. Hæc lex socialis est, hoc jus nationum exterarum est. *Id.* 4. *Ferr.* 6. 15. Lex judiciorum sociali sociorum quæritur audire oportet. *Liv.* 34. 57. ad fin. Quum qui hostes nunquam fuerint, ad amicitiam sociali fœdere jungendam coeant. *Id.* 31. 21. Socialis exercitus, h. e. sociorum. *Sic Tac.* 4. *Ann.* 73. Sociales turmæ. et 12: *ibid.* 31. copias sine robore legionum. h. e. auxilia. *Flor.* 3. 6. Rhodiorum cleses. *Tac.* 2. *Ann.* 57. Cuncte socialia prospere composita. h. e. res sociorum. — *Bellum sociale* epud *Flor.* 3. 18. et *Juvenal.* 5. 31., quod socii populi R. adversus eum gesserunt ubi negatum jus civitatis Rom. V. *Flor.* *ibid.*; et apud *Nepot.* *Phiscr.* 3., quod Athenienses cum his gesserunt, qui a societate defecerant. ¶ 3. Item sepe est conjugalis, conjugale. maxima enim omnium est societas mariti et uxoris. *Ovid.* 7. *Met.* 800. Mutua cura duos, et amor socialis habebat. *Id.* 3. *Pont.* 1. 73. socialis amor fœdusque meritum. *Id.* 7. *Fast.* 729. socialis torus. *Id.* *Heroid.* 4. 17. et 14. *Met.* 380. socialia fœdera. *Id.* 3. *Amor.* 11. 45. laci socialia jura. *Id.* *Heroid.* 21. 155. sacra. et *ibid.* 12. 139. carmina. h. e. epithalamium.

SOCIÁLITAS, atia, f. 3. (socialis) consortium, vita socialis, compagna, affratellanza, socialità, affabilità. *Plin. Paneg.* 49. Non remissionibus suis eadem frequentia eademque illa socialitas intererat? Adde eumd. 9. *Ep.* 30. *Reli.*

SOCIÁLITER, adverb. (socialis) amice, sociorum more, amichevolmente, da buon compagno. *Augustin.* 10. *Confess.* 39. Socialiter gaudentes. Adde eumd. *contra Faust.* 22. — *Traslatio Moral.* *Art.* P. 258. non ut sede secunda Cederet, aut quarta socialiter.

SOCIANS, antis, particip. V. SOCIO.

SOCIATIO, ois, f. 3. (socio) conjunctio, unione. *Capell.* 2. p. 26. extr. Sic igitur rela inter eos sociatio copulam nuptialem constrinxit. Adde *Firmic.* 6. *Math.* 31.

SOCIATOR, ois, m. 3. (socio) qui sociat. *Mar. Victorin.* *De physic.* 21. epud *Matium*, *Nov. Coll.* T. 3. p. 158. Salvator humani generis, celi terræque sociator, gloriæ et pacis effector.

SOCIATRIX, tricia, f. 3. (sociator) quæ sociat. *Val. Flacc.* 5. 499. Sed me nuda fides sanctique potentie iusti Iluc tulit, ac mediis societris gressu Phrix.

SOCIATUS, a, um, particip. V. SOCIO.

SOCIENNUS, i, m. 2. (socius) idem ac socius epud veteres. *Plaut.* *Aulul.* 4. 4. 32. Illi sociennio tuo iam interstringam gutam. Alii aliter. *Id.* *Amph.* 1. 1. 228. Amphitruonis sociennum mo esse, volui dicere. Alii hic leg. socium nos me, et *Fleckeis.* leg. socium me. Adde *Cas.* 4. 2. 18. ut in *SOCER* dictum est, et *Mil. glor.* 4. 2. 22. *Br.*, ubi *Fleckeisen* leg. socium me.

SOCIETAS, atia, f. 3. (socius) In Genet. plur. societatium pro societatum. V. infra. — Societas est communio, conjunctio, consociatio, coi-

unione, éταίρεια (It. unione, compagna, comunanza, società; Fr. compagnie, association, société; Hisp. sociedad, compañía, asociación; Germ. d. Genossenschaft, Gesellschaft, Gemeinschaft, Verbindung; Angl. partnership, union, company, society). — ¶ 1. Generatim. — 1.º

De hominibus. — a) Cum Geocet. ejus quicum societas sit, aut socius Ablat. et præp. cum, aut etiam Accus. et præp. inter. *Cic.* 4. *Fin.* 2. a med. Natl sumus ad congregationem hominum et ad societatem communitatemque generis humani. *Id.* 2. *ibid.* 14. a med. Implicare se primum civium, deinde omnium mortalium societate. *Id.* 10. *Fam.* 6. a med. Se ab impiorum civium societate sejungera. *Id.* 2. *Phil.* 10. ad fin. Utinam, Pompel, cum C. Cæsare societatem aut unquam coisses aut nunquam dremisses! *Id.* *Rosc. Am.* 34. 96. Nullam societatem nequa sceleris neque præmi cum homine ullo coletur. *Id.* *Quinct.* 3. 11. Facere societatem omnium rerum cum aliquo. *Id.* 13. *Phil.* 17. sub fin. Omnium facinorum sibi cum Dolabella societatem initam consilietur. *Id.* *Harusp.* resp. 20. 42. Conflare nefarias cum multis scelerum pactioes societatesque. *Id.* 1. *Off.* 17. a med. Omnium societatum nulla est gravior, nulla carior, quam ea, quæ cum republica est nulloque nostrum.

Phædr. 1. 5. Numquam est fidelis cum potente societas. *Cic.* 1. *Legg.* 10. 28. Si hominum inter ipsos societatem conjunctionemque parpexeris. *Id.* 5. *Fin.* 23. 65. Conjunctio inter homines hominum et quasi quædam societas et communicatio utilitatum. *Id.* 1. *Off.* 7. 1. Artibus, opera, facultatibus devocire hominum inter homines societatem. *Cl.* eumd. 1. *Cat.* 13. extr. Hostes patriæ, latrones Italæ, scelerum fœdere inter se ac nefaria societate conjuncti. — b)

Absolute. *Patron.* *Sat.* 83. Recipere aliquem in societatem. *Cic.* 5. *Fin.* 23. 65. Tueri societatem conjunctionis humanæ. *Id.* *Amic.* 5. extr. Ex insolita societate generis humani, quem conciliavit ipsa natura. *Id.* 1. *Orat.* 10. a med. Missos facio mathematicos, musicos, quorum artibus dicendi vis ne minima quidem societate contingitur. *Alii leg.* conjungitur. *Id.* 9. *Fam.* 14. circa med. A te peto, ut me in societatem tuorum laudum venire patiare. *Justin.* 10. 1. 5. Assumere aliquem in societatem facinoris. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 24. 37. (218). Societas nomen. h. e. quum idem nomen pluribus rebus est. *Ruricius Brut.* 1. 2. Vir conjunctissimus mecum consiliorum omnium societate. *Nepos Militiad.* 1. Emigrationis societatem petere. — 2.º De brutis animalibus. *Cic.* 2. *Nat. D.* 48. 123. Pina cum parva aquilla quasi societatem colit comparandi cibi. — 3.º De rebus. *Id.* *Fat.* 2. 3. Cum hoc genere philosophiæ magnam habet orator societatem. *Quintil.* 9. 2. 47. Quædam genera nullam cum tropis societatem habent. ¶ 2. Spacietim dicitur de conjunctione et fœdere populorum aut regum inter se, alleanza, confederazione, lega, συμπαγία. *Nepos Con.* 2. Quum Lacedæmonii la societate non manerent, quam cum Artaserse fecerant. *Id.* *Alcib.* 4. extr. Ioniam a societate aveterunt Atheniensium. *Id.* *Reg.* 3. Societate dissoluta, bellum inter se gesserunt. *Id.* *Themist.* 8. Societatem cum rege Persarum ed Græciam opprimendam fecerat. *Id.* *Arist.* 2. in fin. Ut civitates Græciæ ad Atheniensium societatem se applicarent. *Id.* *Chabr.* 2. Athenienses cum Artaserse societatem habebant. *Cæs.* 6. B. G. 2. Traviri Ambiorigem sibi societate ad fœdere adjungunt. *Sall.* *Cat.* 41. Impellere Allobroges ad societatem belli. *Id.* *Jug.* 79. sub fin. Lepitaoi Romam miserant, amicitiam societatemque rogatum. et *ibid.* 85. Societatem amicitiamque conjungere cum populo R. *Tac.* 12. *Ann.* 13. Rex Izates Meherdatis societatem palam induerat. *Justin.* 6. 5. in fin. Ut hostes nunc paterentur, cum quibus juncti tunc artissimis societatis vinculis fuerant. ¶ 3. Item de conjunctione eorum, qui simul negotiantur, società, compagna, socio: Itemque metonymice de ipis sociis. *Cic.* *Quinct.* 3. 12. Quioctus fecit societatem earum rerum, quæ in Gallia comparebantur. et *ibid.*

Magna fide societatem gerere. *Paul.* *Dig.* 17. 2. 74. Societatem contrahere. *Ulp.* et *alii ibid.* 5. etc. coire. *Cæs.* 3. B. C. 3. Magnam pecuniam societates earum provinciarum sibi numerare coegerat. h. e. publicanos. et *ibid.* 103. Milites ex familiis societatis diligere. *Cic.* *Sext.* 14. 32. Nulla erat Romæ societas vectigalium, nullam collegium aut concilium, quod non honorificentissime decrevisset de mea salute. et *Dom.* 56. 142. Omnes societates, omnes ordines. *Cajus Instit.* 3. 99. 149. Ille posse coiri societatem constat, ut unus confarret, et tamen lucrum inter eos commune sit; sepe enim opere alicujus pro pecunia valet. *Paul.* *Dig.* 2. 14. 15. Magistris societatum. *Torrentino* est lex 14. et habet societatum, ut civitatum etc. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 8. 9. (29). Cum domine dalphini societate piscantur, a società, alla metà. ¶ 4. Item de collegio seu sodalitate. *Inscript.* apud *Henzen*, n. 7214. IN HAC SOCIETATE PRIMVS CVRATOR FACTVS EST ET HOC MONVMENTVM EDIFICANDVM (sic) EXPOLINDVNDVMA CVRAVIT SOCIQVQVE PROBAVIT. Unde patet agi de his, qui in collegium conveniunt, ut aorum corpore communi sepulture donentur. (V. *Borghesi Lett.* 16. nov. 1841.)

Homonym. Discrimen inter societatem et fœdus V. sub FŒDUS.

SŒCŪ, as, avi, âtum, are, a. 1. (socius) Part. Socians sub litt. b; Sociatus passiv; Sociandus sub litt. b. — Socio est jungo, conjungo, quasi socium socio appono, συμμίσθω, συναγάζω (It. accompagnare, unire; Fr. unir, joindre, rendre commun, partager avec, communiquer; Hisp. juntar, agragar, comunicar; Germ. verbinden, vereinigén, gemeinsam machen od. halten; Angl. to join, unite, couple, associate).

¶ 1. Universim. — a) Cum Ablat. ejus, quicum aliquis quid sociat, et præp. cum. *Cic.* 3. *Orat.* 32. sub fin. Quum tu summi imperii gubernatione districtus tantam vim tarum cum diandis exercitatione socialis. *Id.* *Flacc.* 9. 21. Quid si tertium studium cum accusatore sociatum est? *Id.* *Planc.* 30. a med. Quum periculum vitæ tuæ mecum sociare voluisses. *Ovid.* *Heroid.* 3. 109. et 10. *Met.* 635. Sociero cubilla cum aliquo. h. e. cubere, socio tæro jungi. *Tibull.* 3. 3. 7. Sociare gaudie cum aliquo. *Colum.* 3. R. R. 3. circa med. diligentiam cum scientie. unire, usare insieme. et *Justin.* 30. 2. Sociatus cum aliquo. — b) Cum Dativo. *Virg.* 4. *En.* 16. Sociare se alieu vineio Jugali. *maritari*, et *Seneca Oedip.* 682. Merops sociata Polybo. *maritata*, et *Ovid.* *Id.* 15. Perpetuo mihi sociata fœdere lecti. Et rursus *Seneca Octav.* 284. Sociata toris Augusti. *Stat.* 1. *Theb.* 132. Juvencos atrato imposito. *metter sotto* etc. *Val. Flacc.* 5. 290. manua alieu. venire in ajuto. et *Seren.* *Sammon.* 48. 894. Tunc apil sucus lento sociatur olivo. *Ovid.* 11. *Met.* 5. percussis sociantem carmina nervis. accipiando il suono al canto. *Sic Horat.* 4. *Od.* 9. 4. Verba loquor oclauda chordis. — c) Cum Accus. et præp. inter. *Cic.* 1. *Legg.* 11. sub fin. Omne genus hominum societum inter se esse. — d) Absolute. *Sil.* It. 11. 149. Sociare destras. darsi la mano o la fede. et *Val. Flacc.* 5. 282. curas. comunicare i pensieri. *Ruricius Sil.* It. 1. 76. se participem in castis omnia farsis compagno in ogni evento di fortuna. et *Cic. Somn. Scip.* 3. Concilia cœtusque hominum jure sociali. *Ovid.* 8. *Met.* 546. Theseus sociali parte laboris functus. h. e. quem aliis sociatus suscepit. *Quintil.* 5. 10. 124. Caotus vocis jurat socialia nervorum concordia. ¶ 2. In illo *Justin.* 10. 1. a med. Osteoti prorsus geous, ubi in tanto populo non solum sociari, verum etiam alieri parricidium potuit. sociari est a pluribus sociis perpetrari.

SOCIŒFRAVDVS, a, um, adject. (socius et fraudo) qui socium fraudat, vel, ut ait *Cic. Rosc. Am.* 40. 116., qui socium omni fraude fallit, gab-bacompagno. *Plaut.* *Pseud.* 1. 3. 128. Bustrape, furcifer, sociofraude, parricida.

SOCITERIUM. V. SICCITERIUM.

SOCIVS, a, um, adject. Socius, cum duplici c, pro socius legitur in *Inscript.* apud *Marini*, *Fr. Arv.* p. 500. n. 41., quæ minus recte cum unico o apud *Gruter.* 1114. 5. — Socium pro socio-

rum saepe occurrat. *Plaut. Men.* 1. 2. 25. *Virg.* 5. *Aen.* 174., 10. *ibid.* 410. etc. *Sil. It.* 12. 630., *Liv.* 33. 20. etc. — Reſione habita etymol. alii ducunt a Gr. *οἰκῆτος* et *οἶκος*, domesticus; alii cum *Döderleinio* a *secur*; alii aliunde. Cf. **SODALIS**. — Socius est universim adjunctus, coſors, particeps, comes, *συνεργός*, *κοινωνός* (It. unito, compagno; Fr. *compagnon*, *camarade*, *associé*; Hſp. *acompañador*, *compañero*, *camarada*, *asociado*; Germ. *Genoss*, *Gefährte*, *Kamerad*, *Gesellschafter*; Angl. *united*, *associated*, *companion*, *friend*; usurpatur autem A) Adjectivorum, et B) Substantivorum more.

A) Socius, adjectivorum more, est particeps, adjunctus, particeps, congiuncto, associato. § 1. Generalim. *Ovid.* 2. *Amor.* 11. 7. Ecce fugit notumque torum sociorum Penates. *Id. Heroid.* 11. 122. nati collige membra tui. Et refer ad matrem socioque impone sepulcro. h. e. in eodem sepulcro cum matre. *Id.* 6. *Fust.* 73. Aurea possedit socio Capitolia templo Mater. h. e. Juno eodem templo cum Jove colitur. et 1. *ibid.* 608. Nec socium summo cum Jove nomen habet. h. e. Augusti cognomen habet, quod Jovi convenit. *Id.* 5. *Trist.* 10. 35. Eiecerat illi sociis commercia linguae. h. e. utrique genti communis. *Id.* 5. *Fast.* 496. Juppiter et frater Carpebant sociis Mercuriusque vias. h. e. simul ibant eadem via. *Id.* 1. *Art. am.* 492. Moras socias iungere. h. e. simul morari. *Id.* 5. *Met.* 378. (et *Stat.* 1. *Theb.* 130.) Socrum regnum. h. e. in quo duo simul imperitant. et 13. *ibid.* 375. Spes socias. h. e. quom plures idem sperant. *Id.* 2. *Fest.* 618. et *Stat.* 1. *Silv.* 6. 48. Socias despes. convito. Sic 8. *Theb.* 240. Socias fœdera mentis. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 1. 5. (9). Platanus est clara in Lycia gelidæ fontis socias amenitate. h. e. ad junctum habens gelidum fontem. § 2. Speciatim de conjugalī vinculo. *Ovid.* 9. *Met.* 795. socias Hymenæus ad ignes Convenit. et *Ovid. Heroid.* 2. 33. Socii anni. *Id.* 3. *Art. am.* 377. Socius lectus. Cf. *Sall. Jug.* 82. in fin. Singult quam plurimes uxores habent. Ita animus multitudinem distribuit: nulla pro sociis obtinet. *Ovid.* 14. *Met.* 885. Socium tori sibi deligere. § 3. De his, quæ spectant ad fœdera inter reges et populos inita. *Ovid.* 3. *Amor.* 15. 10. Quom timuit socias ansia Roma manus. h. e. bellum sociale. *Id.* 13. *Met.* 352. Socias clasia. *Tac.* 13. *Ann.* 57. Civitas Ubiorum socias nobis. *Quintil.* 3. 8. 12. Socias civitatis eversionem dedere. *Virg.* 2. *Aen.* 371. Socias arma. — Huc pertinet lex *Julio* de civitate sociorum, et lex *Claudia* de sociis, de quibus *V. in JULIA* et *CLAUDIA* Lex in ONOM. — Itine translata. *Vol. Flacc.* 7. 625. iterum ad socias convertere Colchidos artes. h. e. tamquam auxiliatrices. *Id.* 3. 161. Nec pharetram aut acres ultra Tiryntibus arcus Exeret, socias red disjicit agmina clara. h. e. quam semper secum habebat. *Cic.* 2. *Phil.* 18. 45. Quom tamen tu, nocte socias, per tegulas demittere. col beneficio della notte.

B) Socius, et socias, substantivorum more, est coſors, comes, compagno, socio. § 1. Generalim. *Cic.* 0. *Att.* 10. circa med. Hujus belli ego particeps et socius et adiutor esse cogor. *Id. Fontej.* 17. 37. Habere domi fortunatum omolam socium participemque possunt. *Id.* 1. *Fam.* 9. a med. Me quidem certe tuarum ecclionum, sententiarum, voluntatum, rerum denique omolam auctum comitemque habebis. *Id. Brut.* 1. 2. Socium et consortem gloriosi laboris amiseram. *Id.* 11. *Att.* 14. Præter Lælium neminem habeo culpæ socium. *Plaut. Asin.* 2. 2. 22. Illic homo socium ad malam rem quærit, quem adiungat sibi. *Phædr.* 1. 5. Socium esse cum aliquo. *Virg.* 5. *Aen.* 712. consiliis capere. *Id.* 9. *ibid.* 199. adiungere. *Sil. It.* 6. 372. se addere casibus. Adde *Virg.* 6. *Aen.* 170. *Cic.* *Fontej.* 17. 39. Virtus socias virtus, mortis comes gloria fuisse. *Id. Brut.* 12. 45. Eloquentia pacis est comes otiique socias. — Socius vicissim libertatis, de servo, in *Inscript.* apud *Orelli* n. 3338. et 3339. § 2. Speciatim dicitur de his, qui sanguine juncti sunt. *Ovid.* 4. *Trist.* 5. 29. Socius sanguinis. h. e. consanguineus, frater. *Id.* 3. *Met.* 260. Transferre odium in socios generis.

§ 3. Item de regibus et populis fœdera junctis, alleato, confederato, *συνμαχος*. *Cic.* *Dom.* 20. 52. Cyprius rex, cujus majores hanc populo socii atque amici semper fuerunt. *Cæs.* 3. *B. C.* 80. Prætor Thessalia quom se victoris Pompeii comitem esse mallet, quam socium Cæsaris in rebus adversis. *Id.* 1. *B. G.* 5. extr. Helvetii Bojos receptos ad se socios sibi adulescunt. et 3. *ibid.* 9. extr. Veneti socios sibi ad id bellum Osimios, Lexobios, Naunetes arcessunt. — Apud Romanos quom de auxiliis sermo est, saepe memorantur socii et nomen Latinum: illi sunt quicumque in Italia populi cum populo R. societate juncti (*V. Flor.* 3. 18. et *Liv.* 22. 61. in fin. Cf. *Momm.* *St. R.* 1. 7.); bi oppida et populi Latium incolentes. *Sall. Jug.* 43. 44. et 47. *Cic.* *Amic.* 3. sub fin. et *Liv.* saepe. § 4. De sociis navalibus, *V. NAVALIS*. — Sociorum civiles milites suos ad bellum gerendum eligebant simulque ducem et quæstorem illi dabant. *Polyb.* 6. 24. 4. sc. ἀρχοντα et μισθοδοτήν. Cf. *Liv.* 23. 17. Censitum eo tempore quingenti Præstitum habebant cum paucis Romanis Latilque nominis. § 5. De his, qui pecuniam et negotia simul curant, compagno nel traffico, socio. *Cic.* 5. *Verr.* 20. 50. Nego, quemquam esse, quin saepe audierit, socios istius fuisse decumanos. Socii putandi sunt, quos inter res communicata est. ego rem totam fortunæque aratorum omnes istius fuisse dico. *Ter. Heaut.* 3. 1. 9. Socium esse alio in negotio. *Cic.* *Rosc. Am.* 40. 116. Rei pecuniaræ socium fallere. *Id. Quinct.* 24. 76. Socium sibi bono edere aliquem. et *ibid.* 3. 12. Socium sibi aliquid adjungere. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 7. 40. (120). Hoc adulteratur molium in officinis sociorum. h. e. eorum, qui societate inita, molium Romam advehunt. *V. MINARIUS*. § 6. De gara sociorum *V. GARUM*. § 7. Pra socio, formula juris, qua significatur actio persequendi in iudicio illum, qui socium fraudaverit. Qua de re est titulus 2. lib. 17. *Digest.* *Cic.* *Quinct.* 3. sub fin. Qua in re ita diligens erat, quasi si, qui magna fide societatem gerant, arbitrium pro socio condemnari solent. *Popinion.* loc. cit. 2. 81. Quæsitum est, an si pra socio ageret dotis, quantitatem percipere deberet. — Huc pertinet tessera gladiatoria in *Corp. Inscr. Lat.* 1. 755. *PRÆTUS SOCIORVM*. *V. Hansen in Bull.* dell' *Inst.* archeol. a. 1865. p. 105. et seq. § 8. Socii interdum appellati est familiaris et benevolentis significatio. *Virg.* 1. *Aen.* 203. O socii, (neque enim ignari sumus ante-malorum) O passi graviores etc. Adde 2. *ibid.* 387.

Homonym. Differunt 1.) Socius et particeps, nam, ut ait *Ascon.* in 3. *Verr.* 55., particeps est, qui certam habet partem, et non indivisæ agit, ut socius. *Cic.* 9. *Att.* 10. circa med. Illius belli ego particeps et socius et adiutor esse cogor. *Id. Fontej.* 17. 37. Habere domi fortunatum omolam socium participemque possunt. — 2.) Socius et amicus; nam, ut ait *Id.* 1. *Differ.* 2. 1., amicus constat affectu; socius re, quia consortio constat. — 3.) Socius, comes et sodalis: sed de his *V. COMES* in fin.

SOCNON, vox superstitiosa in medicinis et incantationibus. *Marcell. Empir.* 10. Locum, ex quo defluit (sanguis), digito medicinali tanges et viciis septies dices, et quoties volueris, repetes, donec suorem pervenias, socnon, socnon: mire prodess.

SOCORDIOS, xi, m. 2. vox Indica, quam exponit *Plin.* 37. *Hist. nat.* 9. 40. (122). *V. SAPENOS*.

SOCORDIA, æ, f. 1. (socras) — a) Ad scriptum quod attinet, aliam *secordia* pro *secordia* occurrit apud *Fest.* p. 292. 1. et 293. 5. *Müll.* At idem *Müllerus* ubique *secordia* reposuit. Cf. *Prudent.* loc. cit. — b) Primam syllabam corripuit, non imitandus, *Prudent.* *Apotheos.* 194. Cæcorum cæcos loquor, atra *secordia* quorum Corde tenebras verum perpendere necit. Alii leg. *secordia*. Sic primam in *socras*, 1. *Cathemer.* 33. Ne somnus usque ad terminos Vitæ *secordi* opprimat. — c) *Diamed.* 1. p. 214.

Putsch. recenset inter ea nomina, quæ carent plurali numero. — **SOCORDIA** § 1. Est stultitia, stoltezza, scempiaggine, accezza, pigrizia. *Fest.* loc. cit. *Secordia* quidam pro ignavia posuerunt. Cato pro stultitia posuit, quom est: Quod ostenderetis immensam timiditatem ac *secordiam*, causa erat, ne quid negotii publici vel privati gereretur. *Liv.* 7. 35. Cum eo hostis res est, qui besterno die delendi omnis exercitus fortune per *secordiam* usus non sit. *Tac.* 4. *Ann.* 35. sub fin. *Secordia* eorum irridere libet, qui præsentis potentia credunt existim posse etiam sequentia ævi memoriam. *Id.* 12. *ibid.* 67. Nec via medicamentis statim intellecta, *secordiane* *Claudii*, an violentia. *Sueton.* *Claud.* 3. Si quem *secordia* argueret, stultorem aiebat filio suo *Claudio*. § 2. Item ignavia, desidiosa et, quæ inde oritur, negligentia, pigrizia, infingardaggine, trascuratezza, *βλακεία*. *Ter. Andr.* 1. 3. 1. Nihil loci est segnitie, neque *secordia*. Ubi *Donat.* Segnitia ad egendum: *secordia* ad considerandum. *Plaut. Asin.* 2. 1. 6. Abs te *secordia* omnem reica, et segnitium amore. *Id. Pseud.* 1. 2. 11. somnum *secordiamque* ex pectora oculisque amovetis. *Liv.* 22. 14. Nostræ cunctationes ac *secordia* jam huc progressus. *Cic.* 2. *Herenn.* 23. 35. Philosophia vitanda est. effert enim *secordiam* etque desidiam. *Orelli.* *secordia*. Adde *Sall. Cat.* 4. *Id.* *ibid.* 60. Scitis, *secordia* etque ignavia *Leontolli* quantam cladem attulerit. *Id.* *Jug.* 2. Ingenuum incultu atque *secordia* torpescere sinunt. *Tac.* 2. *Ann.* 38. Languescit industria, latendatur *secordia*. *Id.* *Agric.* 31. Felicitas in *secordia* vertit. *Curt.* 7. 4. 3. *Secordia* *Darei*. *Quintil.* 1. 2. 5. parentum. *Ammion.* 27. 9. 1. militaris. § 3. In fabulis est dea, *Ætheris* et *Terræ* filia. *Hygin. præf. Tab.*

Homonym. Discrimen inter *secordiam* et segnitiam *V. supra* ad *Ter. Andr.* 1. 3. 1.

SOCORDITER, adverb. (socras) Occurrit tantum *Comp. Secordius*. — *Secorditer* est pigre, negligenter, pigramente, trascuratamente, κατὰ βλακείαν. *Sall. fragm.* apud *Non.* p. 235. 15. *Merc.* *Secordius* ire militæ occupere. *Liv.* 1. 23. Ab Albanis *secordius* res acta. Adde *Tac.* 2. *Hist.* 15.

SOCORS, cordis, adject. — a) Etiam *secors* scriptum reperitur quod cum etymo vocis probe conciliatur. — b) *Socras* primam syllabam correptam usurpavit *Prudentius*. *V. SOCORDIA* init. — c) Ratione habita etymol. vox composita est a se et car; unde et *secors*. Cf. *concora*, *vecora*. — *Comp. Secordior*; *Sup. Secordissimus*. — *Socras* § 1. Est stolidus, vecors, stultus, stupidus, sine mente, sine consilio, sciocco, stolto, scempio, senza mente, ἀσέπτος, ἀνους, ἀνύμνος, ἀβίλητος. *Plaut. Cist.* 4. 2. 5. Si bera mea sciat, tam *secordem* esse etc. Quamvis in manibus tenui atque accepti hic ante sedes cistellam ubi ea sit, nescio. *Cic.* 1. *Nat. D.* 2. ad fin. Carceades ita multa disseruit, ut excitarat homines non *socras* ad veri inventigandi cupiditatem. *Liv.* 9. 34. Homines stolidi ac *socras*. *Tac.* 4. *Hist.* 37. Ut est vulgus sine rectore præceptis, pavidum, *socras*. et 3. *ibid.* 36. de *Vitellio*. Plus apud *socradem* animum lætitia, quam cura, valuit. *Id.* 13. *Ann.* 47. *Socras* ingenium ejus in contrarium trahens callidumque et simulatorem interpretando. et 3. *Hist.* 50. Is *Silvanus* *socradem* bello, et dies rerum verba ferentem spele obsequi regebat. *Id.* 4. *Ann.* 39. At *Sejanus* nimia fortune *socras*. *ebbro* et *accato*: quæi extra se posuit. *Apul. Apolog.* Apud *socradissimos* *Scythas* *Anacbaris* sapientis natus est. *Sidon.* 5. *Ep.* 7. od fin. *Tiberius* callidior, *Claudius* *socrador*, *Nero* impudior. § 2. Item piger, remissus, ignavus: et, quod inde sequitur, negligens, tucuriosus, pigro, poltrone, infingardo, negligitoso, trascurato, ἀπρόγ, μαθημα. — a) Absoluta. *Cic.* *Brut.* 68. 239. *Socras* ipsius natura negligentia. *Soll.* in orat. *Zicini* ad pleb. An dubium habetis, ne officere quid vobis nro animo pergentibus possit, quos languidos *socrasque* pertimuerit. *Id.* *Jug.* 100. Neque victoria *socras* aut insolens factus. — b) Cum Genetive. *Ter. Adelph.* 4. 5. 59. Quid

eredebat, dormienti hae tibi consecratos deos? et illam sine tua opera in cubiculum iri deductum domum? Nolim ceterarum rerum te socordem eodem modo. Tac. 3. Hist. 34. Gregarius miles futuri socors et ligoibillitate tutior.

SOCOS, f. m. 2. color hyacinthini apud Indos. Plin. 37. Hist. nat. 9. 40. (122).

SOCRA, f. SOCROS.

SOCRUALIS, a, adject. (socrus) ad socrum pertinet, di suocera. Siden. 7. Ep. 2. a med. et 6. Ep. 3. Socrualis mollescentia. Id. 8. Ep. 9. hereditas.

SOCRUS, us, f. 4. (ἐξυρά) Olim socrus masculin. pro socro usurpant: dicebant enim socrus, et per syncope. socrus. Priscian. 6. p. 698. Putsch. Socar, socer, ejus femininum quom secundum analogiam hae socere esse debet, hae socrus in usu est. Vetusissimi tamen communiter hic et haec socrus proferebant. Acclius in Atreo: Simul et Pisae praemia erepta a socro possedit suo. — Alia forme est socera et per syncope. socra. Inscript. apud Murat. 1445. 4. BONITATE PIENITISME (sic) L. PETRONIVS SEVERVS SOCER (sic) INCOMPARABILI. Alia apud Fabrett. p. 172. n. 332. D. M. AFR. DALLI TRIB. LEG. VII. CL. AFR. AMMA CONIVG. BARISSIMO CYM OALITTA TYLA ET LATA SOCRA TITIVM POSVERUNT. Adde aliam apud Orell. n. 289. Inscript. in Corp. Inscr. Lat. 3. 655. CVRRETIAS PHILIPPICAS SOCRAE. Adde alias apud Orell. n. 4221. Rénier, n. 772. et Philmann, Syll. n. 508. — Socrus ¶ 1. Est viri mei mater: cui nurus respondet, i. exup. (It. suocera, madre di mio marito; Fr. belle-mère; Hisp. suegra; Germ. d. Schwiegermutter; Angl. mother-in-law). Ter. Hecyr. 2. 1. 4. uno animo omnes socrus oderunt nurus. Proverbialis locutio, cui respondet nostra vulgaris: suocera e nura, tempesta e gragnuola. Sio ibid. 3. 4. animum induxerunt, socrus Omnes esse iniquas. et Ovid. 3. Fast. 626. Quae premit iniviam socrus iniqua nurus. Adde Acc. apud Priscian. loc. cit. et Cic. Cluent. 12. 33. — Hinc socrus magna est mariti mei avia: cui pronurus respondet; socrus major est mariti mei proavia. V. Modestin. Dig. 38. 10. 4. § 6. — Etiam sine addito, socrus appellatione avia quoque uxoris vel mariti continetur. V. SOCER. ¶ 2. Est etiam uxoris mea mater, madre di mia moglie: cui gener respondet. Juvenal. 5. 230. Desperanda tibi salva concordia socra. Adde Cic. 4. Ferr. 8. sub fin. — Hinc socrus magna, quae et pro socra est: cui progener respondet; socrus major est uxoris mea proavia. V. Modestin. loc. cit.

SODALIA, ae, f. 1. (sodalis) idem ac sodalis. Inscript. apud Gruter. 1134. 2. MYNATAS FICTATI C. IULIVS ZENON SODALIAS BENE MERENTI. Adde alias apud Murat. 1474. 10. IYNIAS DELICATAS SODALIAS PIENITISIMAS PHILOGALVS FEC. VIXIT ANN. XVI. D. IIII. S. V.

SODALICIARIA vel sodalitaria, ae, f. 1. (sodalitium) quae sodalitate libenter utitur, compagnevole. Inscript. apud Gruter. 602. 5. (Orelli n. 5644.) et Gori, Inscr. Etr. T. 1. p. 258. SODALICIARIA CONSILII BONI compagnevole saggia.

SODALICIARIUS vel sodalitarus, ii, m. 2. (sodalitium) qui sodales amat, colit eorumque sodalitate libenter utitur, compagnevole. Inscript. apud Orell. n. 4794. et Gori, Inscr. Etr. T. 3. p. 99. SODALICIARIUS BONVI, duon compagnevole. Legitur et lo Not. Tyr. p. 59. Sodalla, sodalitas, sodalicium, sodaliciarius.

SODALICIUM vel sodalium, ii, n. 2. f. voc. seq. in fin.

SODALICIUS vel sodalilius, a, um, adject. (sodalis) ad sodales pertinet, di compagna, di amicizia, ἐταίριος. Ovid. 4. Trist. 10. 46. Jura sodalicium, qui mihi junctus erat. Alii leg. sodalicium. Justin. 20. 4. ad fin. Tercenti ex juvenibus sodalicium juris sacramento quodam nati. Alii leg. sodalicium. Martialis. Dig. 47. 22. 1. Praecipitur praesidibus provinciarum, ne patiantur esse collegae sodalicium, neve milites collegae in castris habeant, ita Torrentin., Gothofr. et Cujac. 4. 7. Observat. c. 30. Alii collegia omittunt priore

loco. Annian. 15. 9. in fin. Drulda sodalicium adstricti consortii. — Hinc

Sodalitium vel sodalium, ii, n. 2. absolute, substantivorum more, collit et consuetudo sodalicium, amicizia, sodalitas, compagna di amicizia, conversazione, amicizia, ομοφροσύνη, ἐταίρια. ¶ 1. Generalit. Catull. 100. 4. Fratrum vere dulces sodalicium. Val. Max. 4. 7. n. 1. extern. Rogavit, ut se in societatem amicitiarum, tertium sodalicium gradum intima cultorum benevolentia, reciperent. ¶ 2. Speciatim dicitur — 1.º) In bonam partem — a) De cetero hominum rerum sacrarum causis. Inscript. apud De-Lama, Inscr. di Parma p. 35. SODALICIV CVLTORE HERCVL. L. DOMITIVS SECVNDIO OB HON. PATROC. S. S. DED. H. A. honorem patrocini signum hoc dedit. — b) Item de corpore artificum. Inscript. apud Orell. n. 4103. HANC LOCA IVST LANARIORVM CARMINATORVM SODALICIV. Adde aliam apud Fabrett. p. 448. XII. et Orell. n. 4056. — De sodalicis est lex Licinia, de qua V. ONOM. ad LICINIUS et Cic. loc. infra cit. — c) Item de cena, quae a sodalibus celebratur. Cic. 4. Herenn. 54. 64. Venit in aedea quasdam, in quibus sodalicium erat eodem die futurum. Perspicit argentum, vbi triclinium stratum etc. — 2.º) In malam partem — a) De collatione et conspiratione factionis. Plin. 36. Hist. nat. 15. 24. (116). Unde illi Mariani sodalicium rapinarum provincellum sinu? Martialis. Dig. 47. 2. 1. Mandatis principalibus praecipitur praesidibus provinciarum, ne patiantur esse sodalicis. Cf. SODALICIUS ad h. l. Apud Plin. 10. Ep. 97. et Trajan. ad Plin. ibid. Ep. 43. heteria appellatur. — b) Praetertim vero de collatione, quae stabat ad emenda largitionis suffragia: quod ultimis republicae temporibus facilitatum est, ut tribus decuriato et cooscibere per ambitum audent, qui candidati cuipiam impense favebant distributae pecuniae cogere quodammodo ad dandum suffragium. Cic. Planc. 15. 36. Nomine legis Liciniae, quae est de sodalicis, omnes ambitus leges completus est.

SODALIS, e, adject. Notationem vocis exhibet Fest. apud Paul. Diac. p. 297. 24. Müll. «Sodales dicti, quod una sederent at essent; vel quod ex suo datus reati soliti essent; vel quod inter se invicem suaderent, quod utile esset». Prins eymon e sedeo ceteris praeferebunt: verum recentiores probabilis a Skr. svadha, consuetudo, derivat. Cf. Gr. ἑταίρος. — Sodalis est socius, compagna, socio, et adjectiva apud Poetas tantum occurrit.

I) Proprie. Ovid. Remed. am. 586. Quae refovet luctus, turba sodalia abest.

II) Translate, de rebus, quae simul esse solent. Horat. 3. Od. 18. 6. Larga nec desunt Veneris sodali Vina crateras. Id. 1. ibid. 25. 19. Arides frondes hlemis sodali Dedit Euro. — Hinc

Sodalis, is, m. et f. 3. absolute, substantivorum more, sapius occurrit. — Vult Charis. 1. p. 115. Putsch., si de homine dicatur, in sexto casu in a desinere; in 4, si de re. quod confirmatur ex Plin. 2. Ep. 13., Martialis. 1. 86. etc. — Sodalis est is, quocum versat animi causa solemus: qui rerum leviorum iustiorumque participat est, ut convivii, studiorum, venationis et quae exercitationum ludicrarum, socius, amicus, οἰστρος, ἑταίρος (It. compagno, amico; Fr. compaignon, compaigne, camarade, ami; Hisp. compañero, camarada, amigo; Germ. d. Gefährte, Gespieler, Kamerad, Gesellschafter; Angl. companion, comrade, mate, associated, friend). ¶ 1. Generatim. — a) In bonam partem. Plaut. Cas. 3. 3. 18. Hic sodalis tuus, amicus optimus. Id. Most. 5. 2. 32. Sodalem me esse adeo gaudio tuo. Adde Merc. 5. 2. 4. Ter. Adelph. 4. 5. 74. Si frater aut sodalis esset, qui magis morem gereret? Lencul. ad Cic. 12. Fam. 14. ad fin. Qui sodalis et familiarissimus Dolabella erat. Cic. Senect. 13. a med. Primum habui semper sodales. sodalitates autem, me quaeque, constituta sunt. Epulatur igitur aum sodalibus omolno modica. Martialis. 12. 34. Nulli te facies ulmi sodalem. Gaudebis minus et minus dolebis. Ovid. 3. Pont. 4. 35. Constas-

tique fide viderem tutare sodalem. Plin. 2. Ep. 13. Cum hoc seria, cum hoc joco miscui. quid enim illo aut fidulus amico, aut sodeis jucundius? Id. 7. Ep. 4. Elegos celeriter explicui: delude in Urbem reversus sodalibus tegi: probaverunt. Adde 8. Ep. 21. — b) In malam partem interdum significat, qui apud nos compaignoni, compotiores, congeneres: qui aliquando colore solebant ad corrumpendas tribus in comitibus, ad conjuratos in patriam, et in bello Catilinario etc. Unde huiusmodi sodalicia legibus vetabantur. Cic. Planc. 19. 46. Ego Plancium, Laterensem, et ipsum gratissimum esse dico et habuisse in petitiore multos cupidos sui, gratissimos: quos ita si sodales vocas, officiosam amicitiam nomine iniquas criminoso. Id. 3. Ferr. 36. 91. Nam ille quoque sodalis istius erat lo hoc morbo et cupiditate. Plaut. Pers. 4. 4. 12. Tu la illi es decem sodalibus: ta in exilium ire hoc oportet. ¶ 2. Speciatim sodalis est ille quod coojuv, vlr aique mulier. Inscript. apud Hensen, n. 6197. D. M. PRIMAE DIGNA FVI MARITO MEO SADA SODALV VYNE AMOR MANET (h. e. mansi) PAR QVOQVE VITA VIDELIS EST, SC. marito. Alia apud Gruter. 876. 3. IYNIAS FELICIVLAS L. MYNICIVS C. I. APORTVS SODALI IVAN BENEMERENTI. ¶ 3. Sodales sunt etiam, ut ait Cajus Dig. 47. 22. 4., qui ejusdem collegii suoi, quam Graeci ἐταίρια vocant. Hinc sodales Titianae, Augustae, Antoninae, Alexandriae, Marcellae, Helvianae etc. b. e. sacerdotes a nominibus imperatorum, quorum, post ἀποθνήσκον, memoriam sacris colebant, appellati. V. suis locis. Inscript. apud Gruter. 442. 6. SODALES A. NOYIO A. L. PERCONTI SEVIBO AVGVSTALV. et 479. 6. A. VALBERTO C. F. PAP. MARIANO SODALI SACROB. TYVCELANOB. etc. et 63. f. SILVANO SACRVM SODAL. SVI ET LARVM DOMVM POSVIT TI. CLAVDIVS AVD. LIS. FORTVNATVS etc. — Etiam mulieres sodales reperiuntur lo Inscript. apud Garrucci, Dissert. archeol. T. 2. p. 140. et Orelli n. 4098. ¶ 4. Item artificum corpora sodales habent. Inscript. apud Gruter. 648. 2. PECTINARI LANARIV SODALVS POSVERE. Alia apud De-Rossi, Bulliet. Crist. a. 1864. p. 57. — Absolute. Inscript. in Corp. Inscr. Lat. 3. 2256. CANDIDO DEPVCTO ANN. XXI. SODALES B. M. ADDE ibid. 2348. Nisi tamen male haec vocem ibi generatim accipere. — V. De nom. propr. V. ONOM.

Homonym. Discrimen inter sodalem, comitem et socium V. sub COMES.

SODALIS, is, m. et f. 3. f. voc. praeced. SODALITAS, atis, f. 3. (sodalis) convictus, consuetudo, familiaritas sodalium una saepe viveotium, sodalicium, conversazione, compagna, amicizia, ομοφροσύνη, ἐταίρια. ¶ 1. Abstractivum more. Cic. 3. Ferr. 37. a med. Ab alligata officia tutela, sodalitati familiaritatisque flagitare. Id. Brut. 45. 166. Summa nobilitate homo, cognatione, sodalitate, collegio, annua etiam eloquentia, L. Philippus. Tac. 15. Ann. 68. Nervus odium adversus Vestinum ex latine sodalitate coeperat, dum hic ignaviam principis penitus cognitam despicit, ille ferociam amici metuit. ¶ 2. Concreto, ut ajunt, sensu dicitur — 1.º) De ipsa sodalibus. Plaut. Most. 5. 2. 5. Nunc ego de sodalitate solus sum orator datus. Gell. 20. 4. Adolescentem a sodalitatibus co-convictusque scenarum abducere. — 2.º) Hinc generatim de quocumque solo hominum animi causa convenientium, et convivia inter se celebrantium talique sermonibus ad iustas tatas buras agentium. — a) In bonam partem. Cato apud Cic. Senect. 13., ubi narrat, huiusmodi sodalitates se quoniam primum instituit cepisse, sacris Idaeis Magnae Matris acceptis, inter honestos et graves homines: quae penitiam, ut ait, in malum degeneraverat, dum per occasionem sodalitalis illicitae collatione existeret, et prava consilia vel in reipublicam vel in privatos agitari cepta suot: corruptionis judiciorum, emptioris suffragiorum largitionibus per ambitum factis, conspirationes in patriam, molitiones rerum novarum. — b) In malam partem. Cic. 2. ad Q. fr. 3. a med. Senatusconsultum factum est, ut so-

dammodo renovari, *Nemesian. Cyneget.* 120. de canib. his vicenis plenum jam mensibus aciem In Veterem permittit marem: sit semina, biaci Quae tulerit soles. — d) Item locus soli appositus et apicatio. *Cic. 7. Att.* 11. Unam mehercule tecum apicacionem in illo Lucretio tuo sole malle, quam omnia intusculi regna. *Id.* 12. *ibid.* 6. Pro isto esse sole, quo tu abusus es in nostro pialulo, a te nitidum solem unctumque repelemus. *V. ASSUS.* — e) De parellis. *Seneca 1. Quæst. nat.* 11. Quid esse vocem? Imagines solis? Historici soles vocant, et binos terminosque apparuisse, memoriam tradunt. ¶ 2. In fabulis est Apollo et Phoebus, deus lucis, vitæ, medicinae, agittandi et Musarum præses. *V. APOLLO* in ONOM. Fingunt poëtae curru vehi, quem equi trahant duo, Xanthus et Ethon, quos nominat *Martial.* 8. 21.; vel quatuor, ut est apud *Ovid.* 2. *Mel.* 153. Eum currum describit *id.* *ibid.* 107., et solis jam jam mane ascensuri apparatum *ibid.* 118. et *Val. Flacc.* 4. 90., respergere descendente *Stat.* 3. *Theb.* 407. — Regiam quoque solis domum descriptam habes ab eod. *Ovid.* Initio ejusd. libelli. — Quamvis autem Apollo ad fabulas referatur, Sol ad naturam, hoc tamen sæpe nomen pro illo utitur. *Cic. 3. Nat.* 19. 48. Cæce et Pasiphae e Perseide Oceani filia nata, patre Sole. *Val. Flacc.* 1. 503. Sed non et Scythici genitor discrimine nati Intrepidæ, tales fundit Sol pectore voces. ¶ 3. Hinc dies Solis est, quem nos dicimus la *Domenica*, dies Dominicus. *Inscript.* apud *Oderic. Dissert.* p. 357. IIII Id. Januari. die solis. Alla apud *Orell.* *Coll. Inscr.* Lat. n. 508. IMP. CAES. FL. VAL. CONSTANTINVS FELIX MAXIMVS NYNDINAS DIX SOLIS PERPETVI ANNO CONSTITVIT. h. e. die dominico per totum annum. *V. DOMINICVS.* ¶ 4. Metaphorice est res eximia etque unica. *Cic. 2. Nat. D.* 5. 14. Quo anno P. Africanus, sol alter, extinctus est. (Adde *Horat.* 1. *Sat.* 7. 24.) *Id. Amic.* 13. 47. Solem a mundo tollere videntur, qui amicitiam e vita tollunt. *Id.* 9. *Att.* 10. ante med. de afflictâ *Pompili fortuna.* Sol, ut est in tua quadam epistola, exidisse mihi e mundo videtur. ¶ 5. Solis gemma apud *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 67. (181). vocatur, quæ candida est, et ad speciem sideris in orbem fulgentes aspergit radios. Eadem habent *Solin.* 37. et *Isid.* 16. *Orig.* 10. 6. ¶ 6. Solis caput inter donaria Dianæ nemorensis, quod de gemma pulcherrima intelligit *Heuzenius* in *Bullett. archeol.* a. 1871. p. 57. ¶ 7. Apud Ecclesiasticos scriptores dicitur, κατ' ἐξοχήν, de Christo Filio Dei. *Isid.* 7. *Orig.* 2. 26. Cibus appellatur tuus, quia ad veritatem contemplandam cordis oculus respicit: sol quia illuminat. Sic ad eum referunt illud *Malach.* apud *Vulgat.* interpr. 4. 2. Orlatur vobis timoribus nomen meum sol iussit. ¶ 8. De sole aureo apud *Cassiod.* 1. *Variar.* 10. V. Interpretes.

SOLACIOLUM et

SOLATIUM, n. n. 2. *V. SOLATIOLUM* et SOLATIUM.

SOLEARIUS, n. n. 2. *V. SOLEARIUS.*

SOLAGO, g. n. 3. herba eadem ac heliotropium, girasole. Duplex est, major et minor. De utraque *Apul. Herb.* 43., 63. et 64.

SOLAMEN, m. n. 3. (soli) solatium, sollevamento, sollievo, consolazione; παρηγορημα. Vox iera poetica.

1.) Proprie. *Lucan.* 7. 180. sed mentibus unum hoc solamen erat, quod etc. *Virg.* 10. *Æn.* 858. equum ducl-jubet, hoc decus illi, hoc solamen erat, et *ibid.* 493. Quicquid bonos tumuli, quidquid solamen humandi est, Largior. *Id.* 3. *ibid.* 461. ea sola voluptas Solamenque mali. Adde *Sil. It.* 2. 470. *Sabin.* 1. 4. Solamen longa illa fuisse malis. *Val. Flacc.* 3. 319. tenui iactum solamine fallens. et 4. 443. hoc solamen solamine melleus. *Seneca Med.* 539. Solamen petere. *Id. Herc. Clit.* 1090. canibus querere. — Quidam tribuunt ad *Cicer. Amic.* 27. in fin. Magnum tandem offerret mihi ætas Ipse a. amen. Sed plerique omn. leg. solatium. 11.) Translate videtur significare annonaria subsidia. *Inscript.* apud *Don.* cl. 5. n. 50. et *Mu-*

ral. 1099. 6. PRÆP. ANNONAE AD . . . HISPANYM RECENSENDVM ITEM SOLAMIN TRANSFERENDA ITEM VECTVRAS NAVICVLARIS EXSOLVENDAS.

SOLAMENTUM, n. n. 2. (soli) idem ac solamen. *Paulin. Nolan. carm.* 18. 343. Perivigili tamen hæc doli solamente dolori. Legitur et in *Not. Tir.* p. 83.

SOLANEUS, a, um, adject. (sol) ad solem pertinens, ut Lacerta solanea apud *Theod. Priscian.* 1. 14.

SOLANS, antl. particip. *V. SOLOR.*

SOLANUM, n. n. 2. herba eadem quæ Græce τρυχάνη dicitur trychanos, στρογγύλον (στρογγύλον), solano. Hæc super planta ita cl. *Fée (Op. cit.)* v. 3. p. 88.): « On a décidé que ce trychanon ou strychnon était une plante de la famille des solanées, ce que sous le nom de morelle noire, Solanum nigrum Linn.; mais c'est encore là une de ces opinions plutôt fondées sur le texte de Dioscoride que sur celui de Plin qui décrit fort imparfaitement cette plante ». V. *ibid.* synonymism et v. TRYCHNOS. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 13. 106. (132). Solanum Græci strychnon vocant: hinc vis reprimendi refrigerandique. Adde *Cels.* 2. 33. — Solata et solatrum dicitur *Apulejo* *Herb.* 74.

SOLANUS, n. n. 2. (sol) proprie adject., sed absolute usurpatur pro eo, qui a sole est: Ita vocatur ventus sans ab oriente equinoctiali, contra Zephyrum, Græce ἀπὸ ἀνατολῆς et Attice ἀπὸ ἀνατολῆς, h. e. ἀπὸ ἡλίου, a sole, apud *Vitruv.* 1. 6. ante med. et in *Inscript.* apud *Marini, I. scriz. Alb.* p. 177. *Vulgat.* interpr. *Ital.* 1. *Mach.* 12. 37. De muro torrentis quod est ab solano. — Idem ventus subsolanus dicitur a *Plin.* 2. *Hist. nat.* 47. 46. (119). *Senec.* 13. *Quæst. nat.* 16. *Veget.* 5. *Milit.* 8. *Isid.* 13. *Orig.* 11. 3. et in *Vet. Epigr. Anthol. Lat.* T. 2. p. 387. *Burm.* V. APHELIOTES.

SOLARIS, a, adject. (sol) ad solem pertinens, di sole, solare, ἥλιος, ut Solare lumen, *Ovid.* 5. *Trist.* 9. 37. Solaris arcus, *Seneca 1. Quæst. nat.* 10. circulus, *Plin.* 2. *Hist. nat.* 23. 21. (86). Placere pars solaris, h. e. quæ ad solem obversa est, *id.* 16. *ibid.* 12. 23. (57). — Solaris herba, apud *Cels.* 5. 27. n. 5. est heliotropium, girasole, quia se cum sole circumagil (*Heliotropium villosum* Linn.).

SOLARIUM, n. n. 2. *V. SOLARIUS.*

SOLARIUM, n. n. 2. (solum) vectigal, quod pro solo penditur: a solum, quæ terram notat. *Ulp. Dig.* 43. 8. 2. ante med. Si tamen obstat ædificium id publica usui, utique is, qui operibus publicis procurat, debet illi deponere, aut, si non obstat, solarium ei imponere. Sic enim vectigal hoc appellatur ex eo, quod pro solo pendatur. *Paul. ibid.* 30. 1. 39. a med. Haeres colligit legati prædii solvere præteritum vectigal, vel tributum, vel solarium, vel cloacarium. vel pro aqua forma. *Inscript.* apud *Fæa, Francm. di Fast. cons.* p. 77. PERMISSVM SIT ET AEDIFICARE A SOLO IVRA SVI PECVNIA SVA PRAESTATVRVS (sic pro præstaturo) SOLARIUM SICVT CETERIS. et mox. IGITVR ARBEM ADIGNARI ET IVRATIS PRAESTATVRO SECVNDVM EXEMPLVM CETERORVM SOLARIYM. Alia in *Bullett. archeol. Ital.* a. 1861. p. 73. PLACERE HVIC ORDINI TAM GRATIAM VOLVNTATEM OPTIMI CIVIS ADMITTI REMITTIQVE SOLARIYM. *V. SOLATIUM.*

SOLARIS, a, um, adject. (sol) qui ad solem pertinet, solaris, ut Solarium horologium, orologio da sole, gnomone, ὡρολόγιον ἡλιακόν, instrumentum, quo horæ diei in linea cognoscuntur ad solem, gnomone umbra faciente. Unde *Pers.* 3. 4. quinta dum linea tangitur umbra. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 60. 60. (203). Princeps Romanis solarium horologium statuisset, ante undecim annos, quam cum Pyrrho bellatum est, ed eadem *Quint.* L. *Papilius Cursor* (a. U. C. 461.), a Fabio Vestale proditor. M. Varro primum statutum in publico, secundum Rostia in columna, tradit, bello Punico primo, a M. Valerio Messala consule (a. U. C. 491.) etc. — Hinc

Solarium, n. n. 2. absolute, substantivorum more, duo diversa significat.

A) Solarium est idem quod horologium solare.

1.) Proprie. — a) Univerim, *Varro 6. L. L.* 4. *Müll. Meridia* ab eo quod medius dies; D antliqui, non R in hoc dicebant, ut Præpæste locum in solarlo vidi, et mox. Solarium dictum id, in quo bores in sole conspiciantur, quod *Cornelius* in basilica *Emilia* et *Fulvia* innumbravit. *Plaut. fragm.* apud *Gell.* 3. 3. Ut illum dii perdant, prius qui heras repperit, Quisque adeo primus statuit hio solarium. Adde *Inscript.* apud *Orelli.* n. 3303. — b) Ad solarium dictus videtur fuisse Romæ ipse locus sub Rostis, in foro, ubi solarium horologium depictum erat, quo homines contemplant negotiorum aut otii causæ. *Cic. Quinct.* 18. a med. Vixit eum semper inculte atque horide: non ad solarium, non in campo, non in convivis versatus est. *Cic. 4. Herenn.* 10. 14. Ita petulans es atque ecar, ut ne ad solarium quidem idocens, sed pone scenam, et in ejusmodi locis exercitulus sis.

11.) Improprie, quod postea ex aqua horarum factum est a P. Cornelio Nasica censore, solarium dictum est, non mutata appellatione, teste *Censorino* de die nat. 23. ad fin. Hinc *Cic. 2. Nat. D.* 34. a med. Quam solarium vel descriptum, aut ex aqua contemplare, intelligit, declarari horas erit, non casu. — Etiam in aepulcrio aliquando solaris fuisse, colligimus ex *Inscript.* apud *Fabretti* p. 102. n. 238. et apud *Don.* cl. 12. n. 4.

B) Solarium est locus editus supra domum, libostrato pavimento tectus, soli expositus, ad apicandum idoneus: Ita appellatum, quod soli pateat, ut ait *Isid.* 15. *Orig.* 3. 12. terrazzo, battuto, solatio, altana, ἡλιαστήριον. Deinde quum ex tegulis et imbricibus tecta in usu esse cepissent, solati nomen permansit loco, qui tecto contegebatur, fuitque extrema domus contigatio tecto supposita. *Inscript.* apud *Fabretti* p. 724. n. 443. DOMVM DEDIT COLLEGIO AECVLA-PII ET HYDRIE LOCVM AEDICVLAS CVM PERGVLA ET SOLARIYM TECTVM INCTVM IN QVO FORVVS COLLEDII SVPERA SCRIPTI REVLTVR. h. e. cadaculum. *Plaut. Mil. glor.* 2. 4. 25. Neque solarium est apud nos, neque hortus ullus, neque fenestra, nisi clathrata. Adde 2. 3. 65. *Macrob.* 2. *Saturn.* 4. de jocis *Augusti*, quom de Tyræ purpure, quam emi jussisset, obsequitate quæretur, dicente venditore: Elige altius es suspice; his usus salibus: Quid? ego, at me populus R. dicat bene cultum, in solario ambulaturus sum? *Sueton.* *Ner.* 16. Forum ædificiorum Urbis novam excogitavit, et ut ante insulas ac domos porticus essent, de quarum solaris incendia arceantur. *Pallad.* 6. R. R. 11. Nunc circa extremum mentem pavimenta in solaris sunt. Adde *Ulp. Dig.* 8. 2. 17. *V. DOMA* et SUBDVAL.

SOLATA, V. SOLANUM.

SOLATARIUS, n. m. 2. (soles) qui negotiatur colle in usum soleolarum. *Inscript.* in *Bullett. dell'istit. archeol.* p. 1871. p. 161. nuper repella et a cl. *De-Rossi* edit. CORPV CORIARIORVM MAGNARIORVM SOLATARIORVM. *Gruter.* 283. 1. et *Orell.* n. 4074. in alia huius gemina minus recte leg. solatiorum, V. eumd. *De-Rossi* *ibid.*

SOLATIO, ois, f. 3. duo diversa significat.

A) Solatio, a solor, est idem quod consallio. *Ambros.* apud *Lafr. Comment.* in ep. ad *Hebr.* 6. 11. V. etiam *Quicherat.* in *Addend.* etc., ubi *Gloss.* Paris, laudat p. 260.

B) Solatio, a sol, est idem quod insolatio. *Cæc. Aurel.* 4. *Tard.* 2. 18. Solationes, quas Græci ἡλιαστικὰ vocant. Sed vulgo solicationes: hoc tamen in margine editionum est, probante *Furlanetto.* Cf. *Quicherat.* ad h. v., qui mallet legi insolationes, V. SOLICATIO.

SOLATIOLUM vel solacium, n. n. 2. Licenter corripitur prima syllaba in *Inscript.* metrice infimæ notæ apud *Hénier.* n. 2617. ET AVTEM VITAS DVLCIS SOLACIOLVM — Solatiolum, deminut. solati, est exiguum solatium, piccolo sollievo, consolazione, ut Solatiolum doloris apud *Catull.* 2. 6.

SOLATIUM vel solacium, n. n. 2. (soli) So-

laciū in antiquis Inscriptionib. et apud Fronton. in fragm. ab A. Maio editis repissime agitur. V. Inscript. in Corp. Inscr. Lat. 5. 903. 2117. etc. et in Bull. dell' Inst. archeol. a. 1870. p. 178. V. etiam Wagner, Orthogr. Verg. p. 472. Immo Lachmann. p. 348. ad Lucr. 6. 4. ubi notat quod male leg. solaci pro solacia, est barbare veri ab illis, qui per scriptum exhibent, quum lameq. mendacium nemo probet: Neutrum ego damnaverim; nihil enim, quam ille adfert, analogiam valere poto. — Solatium est levamen doloris, egritudinis, catenitatis, solamen, consolatio, fomentum, παρηγορία (H. solievo, consolazione, conforto; Fr. consolation, soulagement, adoucissement; Illip. consolacion, alivio; Germ. d. Tröst, Tröstung, Linderung; Angl. comfort, consolation, solace, ease).

I.) Proprie. § 1. Generativum. Plaut. Amph. 2. 13. Sed hoc me beat saltem — id solatio est. Sic Cæs. 1. B. C. 22. Hoc est mihi solatio. Lucr. 5. 21. Lachmann. Dulcia permulceat animos solacia vltis. Id. 6. 4. dederant solacia dulcia vltis. Cic. 6. Ferr. 60. 174. Ut illi haberent hæc oblectamenta et solatia servitutis. Id. 2. Tusc. 24. exir. Hæc sunt solatia, hæc fomenta summorum dolorum. Id. Arch. 7. sub fin. Hæc studia rebus adversis periculum ac solatium præbent. Id. Prov. cons. 7. Sed fruarer sensu hoc solatio. Id. 11. Fam. 26. Maximo meo dolore hoc solatio utor, quod etc. Id. 7. ibid. 3. a med. Vacare culpa magnum est solatium. Id. Attic. 8. 10. Non ego medicina: ma ipse consolator et maxime illo solatio, quod etc. Plin. Paneg. 13. Solatium fessis, agris opem ferre. Cic. Amic. 27. sub fin. Alias fessa magnum essent mihi solatium. Id. Brut. 3. 11. Et presentem me cura levatis, et absentis magna solatia dedistis. Id. 9. Phil. 5. extr. Curus luctus oculo solatio levare potest. Ovid. 11. Met. 329. (et 4. Pont. 11. 17.) Dicere solatia cuipiam, dir parole di consolazione, et 9. ibid. 653. addibere meriti, et 4. Trist. 10. 117. præbere. Id. Remat. am. 941. centum solatia cure R. rus et comites et via longa dabunt. Curt. 9. 8. 10. Adversis solatium majus. § 2. Speciatim dicitur de consolatione, quam ullo injuria affert. Cic. 7. Ferr. 49. 128. Ex tua calamitate cineri atque ossibus illi sui solatium vult aliquod reparare. Ovid. 7. Met. 482. Arma Jæve oro pro gauto sumpta plique Para sis militie, tumulo solatis posco. Tac. 3. Ann. 12. Sic facinus vindicandum delegit, vos vero nos parentes iusta solatiis afflicto. Lucan. 2. 91. solatia fati Carthago Mariusque tulit: pariterque jacentes Ignovere deis. Stat. 1. Theb. 596. mæsta solatia morti, Phæbe, pareas. Justin. 1. 8. 9. Tamyris orbatis dolore oca in lacrimas effudit, sed in ultionis solatia intendit. Adde Phædr. 1. 9. Hinc Lucan. 8. 469. noctique rependit Lux minor biberne venat solatia diem.

II.) Translato. § 1. Metonymia apud poetas pro solator, consolator. Ovid. 1. Fast. 451. aras solatia ruit. Id. 4. Pont. 2. 45. de Musis. frigida solatia. Virg. 6. En. 377. expe dicte memor, duri solatie casus. § 2. Figurative pro subsidio ponitur, quum scilicet res ipsa indigentibus opem ferimus. Cic. 2. leg. Agr. 29. 80. Uoumne fundum pulcherrimum populi R. caput vestra pecunie, subsidium belli, horreum legionum, solatium atroxne disperis patremial? Val. Max. 4. 8. n. 2. ext. m. Alimenta inopia laqueantibus, dotes virginibus pauperibus pressis, detrimetorum incursum quassatis solatia erogabatur. Adde Spartian. Adrian. 9. sub fin. et Tac. 15. Ann. 33. Ammian. 19. 2. 14. Suprema humani solatio. § 3. Apud Jutos pro pretio, ut in illo Ulp. Dig. 8. 4. 13. Ut si quis voluerit ex lapideis cedere, non aliter hoc faciat, nisi prius solitum pro hoc solatium domino præstat. h. e. pretium in compensationem detrimetum. Al. e. malis solatium, quod magis placet. Ita Furianello contra Forcellinum, qui optimos liberos secutus lationem hanc improbat. Nuper vero et Mommsenius legit probatque solatium.

SOLATUS, a, um, adj. (solator) solator. In-

script. Chr. apud De-Rossi n. 211. FIT SOLATIVUS MISERICORDIS OMNIBUS NOTVS.

SOLATOR, ōris, m. 3. (solator) qui aliquem solatur, consolatore, παρηγοητής. Tibull. 1. 3. 15. Ipse ego solator etc. Stat. 5. Silv. 5. 40. Ille ego lugentum mitis solator.

SOLATRUM, i, n. 2. F. SOLANUM.

SOLATUM, i, n. 2. (sol) morbus, de quo Fest. p. 301. 33. Müll. Solatum, genus morbi, maxime a rusticantibus dicitur: cuius meminit etiam Afranius etc.

SOLATUS, a, um, particip. F. SOLO et SOLOR.

SOLATUS, i, m. 2. (sol) qui est a sola correptus, nimio æstu aut nimia apicalione male affectus, æger a sola, cotto dal sole, ηλιωδεις. Plin. 29. Hist. nat. 6. 38. (118). Sic at solatis, id est sole correptis prosunt. Similiter Cels. 1. 3. ante med. Si quis vero exustus in sole est etc.

SOLDURII, ōrum, m. plur. 2. Vox Celtica, qua apud Gallos it significabantur qui Latine deroti, Græce εὐχολομαί, dicuntur: id est artissimum genus amicorum. Cæs. 3. B. G. 22. Adcantuarius, qui summum imperii tecebat, cum sercentis derotis, quos illi solduros appellat: quorum hæc est conditio, ut omnibus in vita commodis una cum bis fruatur, quorum se amicitia dederint: siquid his per vim accidat, aut eundem carum una ferant, aut sibi mortem consciant. Neque adhuc hominum memoria repertus est quisquam, qui, eo interfecto, cuius se amicitia devovisset, mori recusaret. Oberlin. ad h. loc. ejusdem fere generis putat esse solduros atque ambactos, quam vocem videri suo loco.

SOLDUS. F. SOLIDUS.

SOLEA, æ, f. 1. (solum) Solia etiam pro solea usurpatum vulgo fuisse videtur ex eo, quod Prob. App. p. 198. 10. Keil. dici solea, non solia, monet, et ex derivat. soliatius pro solearius. — Solia, qua est piscis, scribitur apud Theod. Priscian. De dicta 8. — Solea est genus plani calceamenti, quo solum pedis tantummodo sublegitur, assulis in superiore parte eocutibus revinctum, σανδαλον, υποδήμα, ἐμβαδίων, χορπὴς, sorta di scarpa aperta. Omnia, inquit Gell. 13. 21., ferme id genus, quibus plantarum calces tantum infimæ teguntur, cetera prope nuda, et teretibus habentibus vincta sunt, soleas dixerunt: nonnumquam voca Græca crepidulas. et Lucil. apud eund. 3. 14. scruta quidem, ut vendat, scrutariū laudat, Præstactam strigilem, soleam improbi dimidiatam. — Communes erant soleæ viris ac faminis: (earnique usum apud eos habent, que dicuntur pinnelle, pantofole, mule) sed viri iisdem domi, foris calceis utebantur. Solum enim prodire aliquem, molle erat et indecorum et turpe: ideoque criminali datum Verri et Pisoni a Cic. 7. Ferr. 33. 86. et Pis. 6. 13., item Balbo quaestori ab Asin. Poll. 10. Fam. 32. Similiter Castrius apud Gell. cit. 13. 21. venatoris reprehendit, quod per Urbem cum soleis Ingredierentur.

I.) Proprie. — a) Universum. Vel. Lex apud Mō. in. Fral. Art. p. 569. NERVIS QVIS IN FORLICO LVI PRABENTAM NERVIS SOLEAS HABETO. Cic. Harusp. resp. 21. 44. P. Clodius a cicola, a militis, a muliebribus soleis purpureisque fasciis, a streptis etc. est factus repente popularis. Propert. 2. 22. 40. Prossit in laxa olia pedem soleas. Pers. 5. 169. solea puer objurgabere iuba. Juvenal. 6. 610. mentem verare mariti, Et solea pulsat nates. (Hinc Lucian. in Philopseud. c. 29. Εἰς σανδαλὰ γὰρ χροῦσθ' ἵς τὰς πυγὰς, ὡς περ τὰ πινύλα, παλαιοὶ δ' αὖτ' ὅν σὺν ἐν ἐν ἀμφοτέρωτ'.) Adde eund. Dial. deor. 11. 3. et ibid. 13.) Ovid. 2. Art. am. 213. Et tenaro soleam deme vel edde pedi. Martial. 14. 65. culus lemma Solea lanat. Defuerit et forte par soleasque libebit Sumere, pro puero proderis Ipse tibi. Plin. 34. Hist. nat. 6. 14. (31). Cornelia Græcorum matri statua sedens posita soleisque aine amentu insignis. — Menæ acenbituri soleas deponebant, no sira lectorem inquinarent: unde soleas poscere est a cena surgere volentis. Plaut. Truc. 3. 4. 12. Cado soleas mihi: propare, ante mentem, et ibid. 16. Jam rediti sumus: deme soleas: cedo bibam. Martial. 3. 50. Deposui ro-

leas. affellor protinus ingens Inter laciucas oxygarumque liber. Adde Horat. 2. Sat. 8. 77. A pedibus accumbentium domitorum stabant servi soleas custodientes, qua de re Marfal. 12. 88. Bis Cotta soleas perdidisse se questus, Dum negligentem ducit ad pedes vernam. V. PRS. — Huc pertinet illud Senec. 4. Controv. 23. a med. Prætor ad occidendum hominem soleas poposcit. h. e. tantum non inter epulas, et jam jam a mensa surrecturus, quod magna crudelitatis signum est. — Huc pertinet etiam soleas festinare apud Sall. inc. 74. p. 389. Kritz, ubi dictum videtur de convivio aliquo memorabili, convivis re improvisa ante solitum tempus exaltatis. — b) Soleæ balneares erant velutibus, quas scilicet in balneis induebant. V. Apul. 9. Met., Charis. Inst. Gramm. 1. et Lucil. loc. supra cit.

II.) Translato ob similitudinem. § 1. Dicitur de jumentis, quibus soleæ suppingebantur, nunt autem ferreæ clavis ferret, ut ounc, an alio modo, disquirunt erudit: negat Matth. Gesnerus in Lex. Anctor. R. R. usum clavorum ante Vegetium fuisse: quod confirmat etiam Schneidervus in Ind. eorumd. Anclur.: satis autem cōspicuum est, veteres jumentorum pedibus sparteas plerumque soleas aut coriaceas subligasse; hinc in Edict. Dioclet. p. 20. mentio est de aptatura pedum jumentorum, minima autem de soleis ipsorum nagulis ope ferreorum clavorum suffligendis. Calull. 17. 28. Ferream ut soleam tenaci in voragine mula (derelinquere solei). Colum. 6. R. R. 12. Solea sparteas per bovis induitur. Gargil. De re hortensii (edente A. A. Scollio) 4. 8. Sparto liganda persica adversum plurima incommoda existimant: hodieque nonnulli jumentorum soleas in lituere derelictas præ medio truncis ramisque suspendunt. Sueton. Ner. 30. in fin. Numquam carrucis minus mille scissæ iter traditur, soleis iularum argentis, canaliculis multonibus. Plin. 33. Hist. nat. 11. 49. (140). Poppæa conjux Neronis principis delicatioribus jumentis suis soleas ex auro quoque induit. § 2. Hinc ipsa jumentis ungula, solea dicitur. Veget. 1. Veterin. 56. a med. Ferimento concisorio animalium soleas purgare. § 3. Solea dicitur etiam materia robusta, super-quam paries craticulis extruitur, inquit Ferrus apud Fest. p. 301. 3. Müll., qua pro solo est. § 4. Item genus piscis planti instar soleæ, sogliola, βουγλωσσος. Ovid. Halieut. 124. Fulgentes soleas candore et concolor illis Passer. Adde Plin. 9. Hist. nat. 15. 20. (52) et 32. ibid. 9. 33. (102), et Marcell. Empir. c. 23. p. 120. Ludis in utroque significata calceamenti et piscis Plant. Cas. 2. 8. 59. § 5. Item lignæ compedes, ceppi. Cic. 2. Invenit. 50. 149. Quidam judicatus est parentem occidisse, et statim lignæ soleas in pedes inducere sunt: os autem obvolutum est folliculo et præligatum, deinde est in carcerem deductus. § 6. Venique solea est instrumentum olearium: de quo Colum. 12. R. R. 52. ante med. Oleu consiendū molæ utiliores sunt, quam trapetum: trapetum, quam canalis et solea. Cael. Rhodig. 1. 13. c. 4. ad fin. mallet solena, h. e. canalis, fistula, σωλην. Sed res adhuc obscura manet. V. quæ ad h. l. adnotat Schneidervus.

Homonym. Differt solea a caliceo, quo et calx et superior pes munitur: Item a crepidæ, quæ novum tantum genus notat, quum illa generale nomen sit, quæque pluribus coris conjungitur, quum illa sit simplex: Item a caliga, militari calceamento, ligamenta plura habent, quibus tum superiori pedis parti, tum inæ tibiæ circumdatis detinebatur. Sed F. singula suis loc.

SOLEARIS, æ, adj. (solea) ad soleam pertinet, soleas similis. Sparian. Caracall. 9. Opera Romæ reliquit, thermas nomine suo eximias, quarum cellam solearem architecti negant posse ulla imitatione, qua facta est, veri; nam et ex ere vel cupro cancelli superpositi esse dicuntur, quibus cameratio tota concredita est, et tantum est speli, ut id ipsum veri negant potuisse ducti mechanici. Alii solarem legunt. J. A. Guattani in opera, cui titulus: Della gran cella soleare delle terme di Caracalla, sibi videtur du-

testes inter ruinas thermarum Antonianarum locum hujusce cellae, quae longa est apothecis seu palatii Romani, CCLXXVI., lata vero CVIII., eamque probat ex concaementatione tecta fuisse, quae Italica volta plana dicitur. Hanc sustentatam arbitratur regulis aeneis in modum cancellosum implicatis, quae muris lateribus et pills angularibus adnectebantur, quemadmodum Vitruv. 5. 10. docet, structas fuisse concaementationes balnearum: solearem vero vocatam fuisse, quod hae concaementatione cancellatim raticulata quendam referebat figuram soleae, quae supra pedem tertibus habens illa innoxie vinciebatur.

SOLEARIUS vel **sollaricus**, m. 2. (solea) Gaius. plur. **sollarium** pro **sollariorum** V. infra. — **Sollaricus** est autor solearium, *catolajo*, εμβροδοιός. *Plaut. Autul.* 3. 5. 40. Solearii adstant molochinarii. *Inscript.* apud *Gruter.* 283. 1. CORPVS CONIARIORVM MAGNARIORVM SOLARIORVM (sic pro soleariorum). Sed V. **SOLATARIUS**. *Alia* apud *eumd.* 648. 13. L. BRARTVS LITARIVS SOLEARIVS. V. *Inscript.* in **BALEARIUS**, ubi **sollarium** pro **sollariorum** seu **soleariorum**.

SOLEATUS, a, um, particip. a soleo, as, solens indutus, in *pianelle*, *σκηπιδουμενος*. *Castricius* apud *Gell.* 13. 21. Soleatus vos populi R. senatores per Urbis vias ingredi, nequaquam decorum est. *Cic. 7. Ferr.* 33. 86. Stetit soleatus praetor populi R. eum pallio purpureo tunicaque talari. V. **SOLEA**. *Martini.* 12. 83. Colliget et referet lapsum da pulchra sollem, Esi jam lotus, jam soleus erit. h. e. post lavationem soleas resumpserit. Sic *Petron.* *Sat.* 27. Qui soleatus pila prasina exercebatur. h. e. postquam laverat, insolens autem erat post lavationem pila ludere; illa enim ludo balneum praecedere solebat. *Seneca 3. Ira* 18. in fin. Ne senatores populi R. soleatus occideret. h. e. privatim domi at noctu atque adeo indicia causa: quod immanis crudelitatis est. V. **SOLEA**.

SOLEMNIS at **SOLEMNITAS** etc. V. **SOLLEMNIS**, **SOLLEMNITAS** etc.

SOLEN, solis, m. 3. *σολήν*, piscis quidam marinus (*Solen* Linn.), qui et *δοναξ* appellatur a Graecis, quia eae arundinis similitudinem habet: item *αυλός* a similitudine tubae: item *δοναξ* a colore unguis: *σολήν* a figura canalis aut fistulae. Sunt qui putant esse, quas *cappe lunghes* nos dicimus. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 63. (151). *Solen*, sive aulos, sive donax, sive onyx, sive dactylus. *Id.* 10. *ibid.* 69. 88. (192). Ad sonum mergere se dicuntur solenes. *Id.* 11. *ibid.* 37. 52. (139). Solenes fugiunt admota ferramenta.

SOLENS, entis, particip. V. **SOLEO**, es.

SOLEO, as, V. **SOLO** sub B.

SOLEO, solere, solitus sum, solere, n. 2. — a) Ad formam quod attinet — Soluitur in praesenti pro solent dixerunt antiqui. *Fest.* in *Nequionem*, p. 162. 24. *Müll.* — In futuro non solet adhiberi, quia habet vim praeteriti; neque enim futuris potest aliqua aduversare. *Charis.* 3. p. 221. et *Diomed.* 1. p. 352. *Putsch.* Part. tamen soliturus agnoscitur a *Claud. Sacerd.* 1. *Gramm.* 22. — Solui in praeterito antiquum est. *Sall. fragm.* apud *Priscian.* 9. p. 182. *Putsch.* Neque subsidium, uti soluerat, compositis. *Caes. Antipater* apud *Non.* p. 509. 2. *Merc.* Duos et septuaginta illores domum deportavisse fasces, qui ductoribus hostium ante soluerint ferri. *Cato* quoque et *Ennius* ita locuti sunt, teste *Varron.* 9. L. 107. extr. *Müll.* — b) De etymo nihil certum aut probabile afferri potest. Videtur tamen *Döderlein*, op. cit. v. 6. p. 340. — Part. *Solens* in fin.; *Solitus* 1. a et in fin.; *Soliturus* apud *Claud. Sacerd.* loc. cit. — *Soleo* est idem ac *consuevi*, mos meus est, est mos consuetudinis, *εἰσθα*, *ἐδίζομαι* (it. *costumare*, *usare*, *esser solito*, *solere*; Fr. *avoir coutume*, *être habitude*; Hisp. *soler*, *acostumbrar*; Germ. *pflügen*, *gewohntsein*; Angl. *to use*, *be accustomed* or *wont*). — 1. Generativus. — a) Cum insolito. *Ter. Hecyr.* 2. 1. 18. ruri crebro esse soleo. *Plaut. Amph.* 1. 1. 283. Pierela rex qui potitare solitus est palera aurea. *Adda*

Trin. 3. 2. 86. *Caes.* 1. B. C. 67. Quibus rebus coerceri milites et in officio contineri solent. *Cic. Rosc. Com.* 16. 48. Qui mentiri solet, peiorare consuevit. *Id.* 1. *Orat.* 30. 135. Ratio consuetudinis meae, quae quondam solitus sum uti. *Id.* 1. *Off.* 39. 139. Si domus aliquando alio domino solita est frequentari. *Id.* 8. *Att.* 5. *Soleo*, quum aliquid furiose fecit, punitere. *Phaedr.* 3. 9. Ut *Geri* solet. *Ter. Andr.* 2. 5. 15. Verum illud verbum est, vulgo quod dici solet. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 245. Lascinias soliti impenio prandere coemptas. *Sall. Jug.* 4. Saep audivi praetores viros solitos ita dicere. *Propert.* 2. 2. 8. Nec solitus ponto vivere torvus aper. *Ovid.* 3. *Pont.* 4. 42. Ipse potest solitum nosse corona caput. h. e. quod solitum fuit coronari. *Virg.* 2. *En.* 481. turris, unda omnis Troja videri, Et Danaum solitas naves et Achaica castra. *Tac. Agric.* 4. Memoria tegeo solitum ipsum narrare. h. e. saepe. nam, ut animadvertit *Kritz* ad h. l., verbum *soleo* transit in huius adverbii vim. — b) Absoluta, omisso, qui facila subauditur, insolito. *Plaut. Cure.* 2. 3. 83. me dico ire, quod saturi solent. *Id.* *ibid.* 5. 2. 6. Nugae garrulae. *Caes.* soleo. nam propter eam vivo facilius. *Id.* *Men.* 1. 2. 39. Non potest illi magia per tempus mihi advenire, quam advenia. *Pan.* Ita ego soleo. commedita omnes articulos scio. *Ter. Eun.* 2. 2. 48. GNA. Ecquid beo te? *Pan.* men? *pape!* GNA. sic soleo amicos. *Id.* *Adelph.* 1. 1. in fin. Ne scio quid tristem video. credo iam, ut solet, iurgabit. — c) impersonaliter. *Cic. Cluent.* 59. 161. Quum quaedam in collibus, ut solet, controversa pastorum esset orta. *Id.* 9. *Fam.* 16. 7. Non, ut olim solebat, Atellanam, sed, ut nunc fit, minimum introduxi. *Sall. Cat.* 30. Quod solet. *Adda Jug.* 15. — 2. Speciatim, seu praegnant, ut ajunt, sensu, dicitur de re amoris. *Plaut. Cist.* 1. 1. 38. Viris cum suis praedicant nos solere: suas pellices esse ajunt. *Caes.* 113. 1. Consula Pompejo primum duo, Cinna, solebant Maechi: illo facto consula nunc iterum, Manservit duo; sed creverunt milia in unum. *Singula.* — 3. Pro posse, ut videtur, in illo *Justin.* 1. 5. 2. Servi a dominis semper manumilli soleo. — Hinc Part.

Solens, entis, adjectivorum more usurpatur, et est qui solet, solitus, solito, assuefacto, *εἰσθα*. *Plaut. Amph.* 1. 1. 43. Si dixerio mendacium, solens meo more fecero. *Id.* *Cas.* 5. 1. 14. Lubens fecero et solens. *Id.* *Truc.* 1. 2. 29. Mala femina es, *ASTARS.* solens sum. ea est disciplina. *Id.* *Epid.* 2. 2. 53. Occipere aliam mulierem dum post me sic fabulari inter sese, ego abscessi solens paulum ab illis. h. e. ut soleo, et ut quisque solet, cum duobus secreto inter se colloquentibus adstat.

Solitus, a, um, item adjectivorum more, et est consuetus, usato, costumato, consueto, ordinario, solito, *ἐδίζομαι*, *ἥδως*. *Sall. fragm.* apud *Non.* p. 314. 23. *Merc.* Praeter solita villosis magistratibus. *Tac.* 3. *Ann.* 5. Germanico ne solitus quidem et cumque nobili debitor honores contigisse. *Propert.* 1. 20. 45. Mirabile (*Dryales*) solitos destituere choros. *Tibull.* 1. 1. 38. solito membra lavare toro. *Virg.* 11. *Aen.* 415. o si solita quidquam virtutis addeset! *Ovid.* 11. *Met.* 241. Quod nisi venisses, variata saepe figuris, Ad solitas artes, auro foret ille potitus. *Id.* 4. *Fast.* 148. ad aolium rusticus ibit opus. *Id.* *Heroid.* 21. 125. at melius fuerat Mora borla solito spem non corrumpere fraude.

Solitum, i, n. 2. absolute, ambulantivorum more, it solito, it consueto, l'ordinario. *Virg.* 11. *Aen.* 383. Proinde tuza eloquio, solitum tibi. *Id.* 1. G. 413. et *Horat.* 1. Od. 6. 26. Praeter solitum. *Val. Flacc.* 7. 68. Solito superbiore. *Ovid.* 2. *Art. am.* 411. blandior. *Id.* 5. *Fast.* 547. citius. *Id.* *Heroid.* 15. 47. Plus solito. *Liv.* 25. 7. a med. Visus sol rubere solito magis. *Seneca* 6. *Benef.* 36. Aetna immensa Ignotum vi supra aolium ardens. *Valley.* 2. 41. in fin. Si quando aliquis ex solito variaret.

SOLEOR, eris. V. voc. seq.

SOLERO, as, ere, a. 1. et

SOLEROR, aris, ari, dep. 1. (solum) est pavimentum facio. *Gloss.* *Isid.* Solerare; id est solidare a solus, eris; id est solidum. *Cf. Zwewe* in *Prodr. Gloss.* p. 353. — Hoc referunt *Priscian.* 8. p. 397. 3. *Keil.*, ubi inter verba, quae olim idem significantia tum forma activa, tum passiva, tum etiam deponentium more adhibebantur, recenset *soleo* et *solero*; quod quidem verbum improbatum interpretes mutarunt in *solero* et *solero*. *Cf. Keil* ad h. l.

SOLERS et

SOLERTER et

SOLERTIA. V. **SOLLERS**, **SOLLERTER** et **SOLLERTIA**.

SOLEUM. V. **SOLIUM**.

SOLIAR, eris, n. 3. (solum) id quo solum integitur. *Varro* apud *Non.* p. 3. 25. *Merc.* *Pbryglo* qui pultriar poterat pingere, soliar deplagebat. *Fest.* in *Solla* p. 298. 18. *Müll.* *Sollaria* vocantur Babylonica, quibus sedilla sternuntur. Ita *leg. Scalig.* utroque loco. V. **SOLIA**.

SOLIARIS, e, adject. (solum) ad solum baptismi pertinens: ut *Sollaris* cella, apud *Spartian.* *Caracall.* 9. h. e. in qua solum positum est. V. **SOLEARIS**.

SOLIARIUS, ii, m. 2. qui solia facit. *Inscript.* apud *Gruter.* 643. 8. M. CAECILIO SP. F. STQ. RYFO SOLIARIO AB LYCO SEMELES etc. Ita *Forcellinus*. Rectius tamen recentiores de eo interpretantur, qui solas facit. V. **SOLEARIUS**.

SOLICANUS, a, um, adject. (solus et cano) qui solus canit. *Capell.* 2. p. 33. Dum haec Musae nunc solicanas, nunc concloantes interserunt etc.

SOLICATIO, solis, f. 3. (sol) idem quod insolatio, applicatio. *Caes. Aurel.* 4. *Tard.* 2. ad fin. Item solicationes, quas Graeci *ἡλιώσεις* vocant, adhibendae sunt. Rectius *leg. solationes*. V. **SOLATIO**.

SOLICISMUS. V. **SOLÆCISMUS**.

SOLICITANS et

SOLICITATIO etc. V. **SOLLICITANS**, **SOLLICITATIO** etc.

SOLIDAMEN, mēnis, n. 3. (solido) solidamentum. *Venant.* 6. *carm.* 2. 115. Unus amor viro solidamine iunctus alescat.

SOLIDAMENTUM, i, n. 2. (solido) firmamentum, firmitas. *Lactant.* *Opif. D.* 7. init. Deus igitur solidamenta corporis, quae ossa dicuntur, nodata et adjuncta invicem nervis alligavit atque constrinxit. *Augustin.* 7. *Confess.* 20. Solidamentum pietatis. *Id.* 19. *ibid.* 15. auctoritatis.

SOLIDATIO, solis, f. 3. (solido) — 1. Generaliter est actus solidandi, rassodamento, *fermezza*, *σταρέωσις*. *Vitruv.* 5. 3. Solidationes ita erunt faciendae. Loquitur *Vitruv.* de fundamentis edificiorum, quae palustri solo aedificantur. *Adda* 7. 1. — 2. Speciatim est ferruminallo vel potius ferrumene, *soldatura*. *Vulgar.* *interpr.* *Ital.* *Is.* 41. 7. Solidatio bona est etc. *Noster* habet: Glutino bonum est: et confortavit eum clavis, ut non moveretur.

SOLIDATRIX, tris, f. 3. (solido) quae solidat, rassodatrix. *Arnob.* 4. p. 131. Oscillago solidatrix ossium nomen proprium non habere.

SOLIDATUS, a, um, particip. V. **SOLIDO**.

SOLIDE, adverb. (solidus) Comp. *Solidius* I. 1. — Solide est firma, firmiter, valide, saldamente, *fermamente*, *sodamente*, *σταρέως*.

1.) Proprie. — 1. Generaliter. *Colum.* 12. *R.* 54. In cistam vimineam, quae neque spissae, solide tamen et crassis viminibus contexta est, rapa composito. *Gell.* 19. 5. Aqua solidiusa concretata. — 2. Speciatim est compacta ratione, integre, plene. *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 47. *Durmann.* Si quis vestrum voluerit suae rei causa facere, non est quod illum pudeat. nemo nostrum solide natus est. h. e. ita ut nihil vacui in ventre habeat, aut nihil ventosum, quod subinda exire quærat. De pedilu loquitur. Sic *ibid.* 102. Ita vero tanquam solidos alligaturus, quibus non soleat venter injuriam facere?

II.) Translate est vehementer, valde, plane, integre, *valde*. *Plaut. Trin.* 4. 2. 47. Hic homo solide sycupante est. et *ibid.* 8. Neque, natus, necne is fuerit, id solide scio. *Ter. Andr.* 5. 5.

in fin. Hanc scio mea solide solum gavissimum gaudia. *Apul. 3. Met. Solida formidare.*

SOLIDESCO, *is, ere, n. 2. inchoat.* a solido, solidus *is, durus, firmus, coe, assidens, solidus* *Vitruv. 2. 6. Moles, quae construitur in mari, sub aqua solidescunt.* *Plin. 11. Hist. nat. 37. 87. (216).* Cartilago rupta non solidescit.

SOLIDIPES, *pēdis, adject. omne. gan. qul* solidos habet pedes, ut equus; non *bīdōs*, ut bovis; cui opponitur *bisulcorum, κραιπνός* *Plin. 10. Hist. nat. 65. 84. (184).* Contra naturam solidipedum aut bisulcorum. et *ibid. 73. 93. (199).* Solidipedes et *bisulci* sues elunūtur omni cibatu.

SOLIDITAS, *atis, f. 3. (solidus) qualitas corporis solidi, in quo nihil est vanum et vacuum, sed omnes ejus partes ejusdem generis atque unum sunt, στερεότης* (It. *solidità*; Fr. *qualité de ce qui est massif, consistance*; Hisp. *densidad, solidez, consistencia*; Angl. *solidity, solidity, density*). — 1. Abstractionum mora, vel etiam propria. — a) Stricto sensu. *Cic. 1. Fin. 3. 17. Democritus atomos, quas appellat, idem corpora individua, propter soliditatem causat in infinito totam ita ferri, ut etc.* *Id. 1. Nat. D. 36. 105.* Si tantummodo ad cogitationem valent, nec ullam habent soliditatem, nec eminentiam. *Id. Tim. 5. Quam obliuiscimur mundo querelur: solida autem omnia uno medio, numquam duobus, semper copulantur.* — De casu apud *Chalcid. Tim. 277.* et est *firmamentum, στερεότης*. — b) Latiore sensu est *firmitas, durities, fermezza, saldezza, solidezza, durezza*. *Vitruv. 2. 6. a med. de topo. Calida humore junctis aqua repente setata confervescit, et vehementer efficit ea colore celeriterque una soliditatem percipere virtutem.* et *ibid. 8. ante med. Qui maxime religendo confirmat parietum soliditatem.* *Coel. Aurel. 2. Acut. 18. 109.* Ut liquor soliditas accedat. — *Soliditas* in arboribus ex crassitie materia nascitur, et non pro alia ponitur. *Pallad. 1. R. 6. circa med. Pro macie vel soliditate vitium nutrienda samenta potest injungi.* *Id. 3. ibid. 17.* Surculum convenientem soliditati arboris inserendam sic disponere, ut etc. — 2. Concreto, ut ajunt, secus, vel etiam translatu. — a) In sing. num. est tota res quæpiam, *ὁλότης*. *Imp. Gordian. Cod. 11. 35.* 2. Quoties duobus non separatis, sed pro indiviso munus injungitur, et ita ut unusquisque eorum particulo soliditatem videatur obstrictus. *Imp. Antonin. ibid. 4. 59. 2.* Soliditatem possessionis vendere. — b) In plur. num. apud *Vitruv. 7. 3.* dicitur de sectoris ipsa calce, arena et marmore soliditas.

SOLIDO, *as, avi, ātum, are, a. 4. (solidus) Part. Solidatus 1. c. et II. 1.; Solidaturus 1. c.; Solidandus 1. c.* — Solido est solidum et firmum reddo, consolido, roboro, induro, *στερεώω* (It. *assodare, rassodare, saldare, inkurare, unire*; Fr. *rendre solide, consolider, affermir, durir*; Hisp. *soldar, consolidar, endurear, endurecer*; Germ. *dicht, ganz, festmachen, befestigen*; Angl. *to make solid or firm, consolidate*). — 1. Propria. — a) Cum Accusativo. *Plin. 8. Ep. 20. et Plin. senior 28. Hist. nat. 16. 65. (227).* Solidare ossa fracta. *Id. 24. ibid. 15. 93. (152).* nervos abscisos. *Veget. 3. Veterin. 58. 4.* In solo et la circuitu solidaturos ungulam coofricabis. — b) Cum addito Ablat. rel. quo quid solidatur. *Id. 84. ibid. 11. 45. (160).* Solidare stanno fistulas. *Pallad. 3. R. R. 31.* Vinum myrtis stomachum solidare libubantem solat. — c) Passiva. *Vitruv. 7. 1.* Si congesticulus locus fuerit, fistulationibus cum magna cura solidetur. *Virg. 1. G. 179.* Et varienda (area) maou et creta solidanda teocel. *Tac. 2. Hist. 19.* Solidat. muri, propugnacula addita, suctæ tarres. *Plin. 11. Hist. nat. 37. 88. (218).* Nervi non solidantur incis. *Cels. 8. 6.* Cartilaginom non glutinari, circa tamen carnem incrementi solidarique eam locum. *Pallad. 6. R. R. 9.* Ubi caseus experit solidari. h. e. indurari. *Seneca 8. Quæst. nat. 25. ad fin.* Ubi purgamenta aquarum coalescunt, eis spuma solidatur. h. e. concrescunt in saxa. Cf. *Fulgat. interpr. Judith 5.*

12. Aquæ quasi muris solidarentur. et *Claudian. 2. in Rufin. 27.* targa Danubii solidata. h. e. gelu concreta. *Id. 1. Rapt. Pros. 242.* Atria vestit ebur: trabibus solidatur abasis Culmen. *Tac. 15. Ann. 43.* Edificia ipsa certa sui parte, sine trabibus, saxo Gebino solidarentur. *Vitruv. 2. 3. sub fin.* Terra quum est tenui aere solidata, non recipit in se nec combibit humorem. *Lucan. 8. 691.* Infuso facies solidata veneno. h. e. medicamine firmata contra putrefactionem. *Pallad. 1. R. R. 17.* Solum alto rudare solidatum. et *ibid. 26.* Area unguis pecorum et aquæ admixtione solidata. *Plin. 35. Hist. nat. 5. 18. (36).* Spuma maris solidata cum limo, indurata. et *Coel. Aurel. 5. Tard. 2. 32.* Articuli solidati saxum faciunt qualitatem. h. e. indurati.

II.) Translatu. — 1. Generalim. *Pallad. 4. R. R. 14.* in fin. Annicula mula debet per montes asperos pasci, ut itineris laborem in teoera estate solidata contemnat. h. e. durata laboribus. *Apul. 2. Dogm. Plat. Arius exercitationis solidat.* — *Figurate* *Auct. paneg. ad Constantin. 1.* Imperium Romanum ex diuturna convulsione solidatum. — 2. Specialim est ratum et firmum reddere. *Impp. Valen., Theod. et Arcad. Cod. Theod. 15. 9. 1.* Illud etiam constitutione solidamur, ut etc. — 3. Solidare rationes, æquare, ut neque plus quidquam, neque minus invenialur in summa, *saldar* la partile: ut all. *Ascon. in Cic. 3. Ferr. 36. sub fin.*

SOLIDUS, *a, am, nōject.* — a) Ad scripplonem quod attinet, occurrit etiam — *Solodus* in *Inscript.* apud *Gruter. 171. 8.* *ΕΙΣΤΕΛΛΕΣ ΣΟΛΟΔΟΣ* *excit.* — *Solidus*, per synecp. pro *solidus*, fere apud postas. *Horat. 1. Sat. 2. 111.* Noctes, cupidinibus statuat natura modum quem, Quærens plus prodest, et inane abscondere solido? *Id. 2. Sat. 5. 65.* Nasica metuentis reddere solidum. h. a. omne est solidum, et alienum quod habet, ad parte aliqua credidit fraudantis. *Marital. 4. 37.* Ex insula fudisque tricies solidum, Ex pecore redeunt ter duepa Parmenat. h. e. lotegra summa tricies HS. sine diminutione. *Adde Ferron. 1. R. R. 48. et 51. Cod. P. 3. et vet. Leg. Jul. Municip. in Corp. Inscr. Lat. 1. 208.* ubi occurrit dictio *solidum* *solvere*. — b) Ratione habita etymol. *Festo in Solitaurilia p. 293. 15.* *Müll. placet esse ab Osco solus* (quod post Ranium *solus* scripsere) idem fere significante: hoc autem ab *olus*, totus, totum videtur. Cf. *SALVUS*. Huic notationi favent etiam etymologi recentiores; nam etiam habet *solum*, unde nonnulli vocem derivant. — Comp. *Solidior* I. 1.; *Sup. Solidissimus* I. 4. — *Solidus* aut propria plenus, integer, verus, nihil habens inaniatis, nulla parte laetatus et carnis, neque ex dissimilibus compositus, sed totus sui generis, *στερεός* (It. *massiccio, solido*; Fr. *massif, consistant, ferme*; Hisp. *macizo, consistiendo, firme, solido*; Germ. *dicht, fest, gedrängt, massiv, derb*; Angl. *massive, solid*).

1.) Propria. — 1. Generalim. *Ter. Eun. 2. 3. 26.* Corpus solidum et suci plenum. *Adde Lucet. 1. 488. Cic. 1. Divinat. 24. 43.* Quum Hannibal columnam asperre vellet dubitaretque, utram ea solida esset, an extrinsecus inanata, pertersit: quumque invenisset etc.: ut *structilis* opponitur. *Id. 2. Nat. D. 39. 98.* Terra solida et globosa et undique la sese nullibus suis conglobata. *Id. 1. rep. 14. 22.* Sphæra solida atque plena. *Plin. 13. Hist. nat. 15. 29. (94).* Mens solida quatuor pedum. *tutta d'un pezzo: cui commissura opponitur.* *Id. 2. ibid. 64. 64. (160).* Terra solida atque conferta. *Id. 11. ibid. 37. 45. (127).* Omnibus cornua cava: cervis tota solida. *Cic. Top. 4. 22.* Pariet solidus vel fornicatus. *Virg. 2. G. 231.* In solido puteum demittere. h. e. ubi terra concave non est. et *ibid. 79.* de insitione. *Fidit* in solidum cunels via. h. a. ubi truncus integro et ilucero ligno est. Sic apud *Senec. 3. Quæst. nat. 25.* circa med. solidi lapides opponuntur pumicosi, qui multas habent cavitates. *Virg. 2. En. 765.* Crateres auro solidi. *Id. 3. G. 26.* In scribis pugnat et auro solidoque elephantu Gengaridum faciam. *Id. 6.*

En. 69. solido de marmore templum. et *ibid. 552.* solidoque adamante columnæ. *Sil. It. 16. 445.* solido argento capta bipsanlis. *Colum. 7. R. R. 8.* Quum paullo solidior caseus factus est. *Pallad. 11. R. R. 14. ad fin.* Quod sit vinum nasculi virtute solidius. *Petron. Sat. 102.* Ita tamquam solidos alligatorum? h. e. concretum corpus habeolet. *Fulgat. interpr. Exod. 27. 8.* Non collidum, sed ignis et cavum. *V. SOLIDE.* — *Auson. Grap. 57. v. 6. p. 592. Ferns.* Distinguit solidos cubo pergente triantes. h. e. congregea. — 2. Specialim in re mathematica et geometrica *solidus* dicitur de corporibus, quæ trinis dimensionibus constant: aut planus opposit. *Cic. 2. Nat. D. 18. 47.* Quum due forme præseales sint, ex solidis globus, ex planis circulus aut orbis. *Gell. hæc defuit 1. 20.* — *Absolute.* *Balb. Expos. et rat. mens. p. 97. 9.* *Lachm.-Rud.* *Solidum* est quod Græci *stereon* appellant. — 3. Hinc *solidæ figuræ* apud *Capell. 6. p. 228.* quæ tribus dimensionibus constant. — 4. *Solidus angulus* apud *Balb. Expos. et rat. mens. p. 103. 18.* *Lachm.-Rud.*, cuius planities altitudo adjicitur aut æquatur. — 5. *Solidus numerus* est plano, et fracto oppositus. *Capell. 7. p. 217.* et *Boeth. 2. Arithm. 20.* — 6. *Solidus pes* idem qui quadratus. *Balb. Expos. et rat. mens. p. 96. 12.* *Lachm.-Rud.*

II.) Translatu. — 1. *Solidus*, quia quæ talia sunt, dura, firma, valida, fortis esse solent, hæc eadem simplicissime significat, *durus, salis, sodo, fermo, stabile.* *Horat. 2. Sat. 1. 77.* fragili quærent illidere dentem; Offendat solido. *Virg. 3. G. 88.* solida graviter sonat ungula cornu. *Id. 9. En. 808.* satis solida ære teliscent. et *11. ibid. 553.* telum solidum nodis et robore docto. *Ovid. Heroid. 9. 60. et 15. Met. 230.* Solidi tori Herculis, dracæa nerborute. et *14. ibid. 49.* solida ponit vestigia ripa. et *2. ibid. 147.* Solida sedes. et *3. ibid. 696.* abstractus solida Tyrrhenus Accretes Claudius in teotis, in forte frigione. et *15. ibid. 262.* Vidi ego, quod fuerat quondam solidissime tellus, Esse fretum, terreno ben' sodo. et *Stat. 8. Theb. 408.* Aeriam Rhodopeo solida nive verberat Arctos, neve sodo, consistente. — 2. Hinc metaphoricæ constant, verus, certus, constant, vero, sincero, perfetto, solido. — a) Generalim. *Horat. 3. Od. 3. 1.* iustum et teneccm propositi virum non vultus instantis tyranni Mento quatit solida. h. e. constanti. *Virg. 2. En. 638.* quibus integer ævi Sanguis, ait, solidæque suo alant robore vires. *Cic. 2. Off. 17. 69.* Sed nos veri juris germanique iustitie solidum et expressum effigiem nuttam teomus. *Id. Planc. 12. 29.* Hæc sunt iudicia solida et expressa, hæc signa probatilis, non fucata forensi speale, sed domesticis inusta notis veritatis. *Id. 3. Tusc. 2. 3.* Est enim gloria solida quædam res et expressa, non adumbrata. *Id. 5. Phil. 18. 55.* Quil enim stultius, quam inulilem potentiam, invidiosas opes, cupiditatem domnandi præceptis et lubricam aoleferre varæ, gravi, solida gloriæ? *Id. Valin. 3. a med.* Homo Imperitissime solida iaudi varæque gloriæ. *Id. 1. Fin. 18. 61.* Negeot, bonum quidquam esse, nil nesci quam illam umbram, quod appellant honestum, non tam solido, quem splendido nomine. *Id. 3. Orat. 26. a med.* Ita est nobis orator et suavis oratur, non suavitatem habebat austaram et solidam, non dulcem atque decoctam. *Id. 1. Fin. 21. 72.* In paella evolvens nulla solida allitias omnisque puerilis est detectio. *Id. Planc. 8. extr.* Ibi tot equites R. quid roboris, quid dignitatis hujus pellunt attulerunt! solidam aut robustam et assiduam frequentiam præbuerunt. *Tac. 2. Hist. 7.* Victores victorque nunquam solida fide coalescere. *sincera.* — *Solidæ rationes*, in quibus omnia quædant, et neque plus quidquam, neque minus invenitur in summa, inquit *Ascon. in 3. Ferr. 36. sub fin. V. SOLIDO.* — b) Specialim ratum, firmus, certus. *Cic. Divin. Ferr. 1. 22.* At enim solidum id est, ut me sicull maximo velat: alterum illud, credo, obscurum est, a quo Verres nilime se accusari velit. h. e. ratum, firmum, certum est. Alii leg. *solum.* — 3. *Solidus*, quia quæ

alia sunt, nil habent admixtum sed tota sunt sui generis, est loler, totus, perfectus, *intiero*, tutto, *ολος*. *Cic.* 6. *Att.* 1. ante med. Causus noster clementer id fert: aorta caret; usura, nec ea solida, contentus est. *Justin.* 30. 4. 4. Terrae motus solidas civitates absorbit. *Juvenal.* 11. 205. quamquam solida hora superit Ad seilam. *Horat.* 1. *Od.* 1. 20. partem solido demere de die. Alii aliter interpretantur. Cf. *Senec.* Ep. 83. et *Horat.* 2. *Od.* 7. 6. *Id.* 2. *Sat.* 3. 239. Filius Aesopi detractum ex aure Metellae (Scilicet ut decies solidum absorberet) aceto diluit insignem baccam. h. e. integram summam HS. 1,000,000. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 14. 14. (36). In India serpentes in tantam magnitudinem adollescere, ut solidos hauriant cervos lauroque. *Virg.* 6. *Aen.* 253. Et solida imponit teurorum viscera flammis. *Varro* apud *Non.* p. 405. 21. *Merc.* Navibus duodecim dumo profectum decem annos solidos errasse. *dieci anni continui*, totos decem annos. *Liv.* 4. 8. in *fin.* Ut in eo magistratu parum solidum consulatum esplerent. h. e. non integrum, quia novem tantum menses duraverat. ¶ 4. Hinc metaphoricis. *Ter.* *Andr.* 4. 1. 23. Nonne tibi satis esse hoc visum solidum est gaudium, nisi me lacrimae amantem, et falsa spe produceres? *compito*, *intiero*: vel *sincero*, vero. Sic *Eun.* 5. 2. 32. Ut solidum parerem hoc mihi beneficium, et *Plaut.* *Curc.* a. 3. v. 35. Inibis a me solidam et grandem gratiam. *Id.* *Merc.* 1. 1. 20. quemque alligat. Magna alque solido macula infortunio, et *Epid.* 3. 3. 10. Malefacta solida. *Seneca* 1. *Tr.* 16. Durius remedia iam solida nequilia desiderat. h. e. vetus et quae alias in animo radices egit. — Hinc

Solidus, s, m, 2. absolute, substantivorum more, Latinitate labente, nummus aureus iusti ponderis et integer, ad discrimen dimidiati et tertiarli. *Prætor* apud *Ulp.* *Dig.* 9. 3. 5. circa med. nullat pœna solidorum decem eum, qui in subigunda protectore id positum babeat, cuius casus nocere cui possit. Hoc idem referens *Imp. Justinian.* 4. *Institut.* tit. 5. ait, pœnam decem aureorum constitutam esse. *Solidus* autem dicitur primo, quum ejus partes, ut semisis et tremissis aurei feriti cepti sunt ab Alex. Severo a. 222-235., uti affirma *Lamprid.* loc. infra cit. — Valuit prius imperii Romani tempore denarii viginti quinq., seu HS. centum, quum nempe XL. vel XLV. ex singulis auri libris signabantur. ¶ *AUREUS*. Postremis vero ejusdem imperii temporibus illius pondus et valor ita imminutus est, ut ex singulis auri libris LXXII. solidi percussifuerint, qui pondus et valorem prope æquaverant Venetæ monetæ, quæ *zecchino* dicitur. *Impp. Valentin.* et *Valens Cod.* 10. 70. 5. Quotiescumque certa aumma solidorum pro tituli qualitate debetur, aut auri massa transmittitur, in LXXII. solidos libra feratur accepta. *Lamprid.* *Alex.* Sev. 39. Constat quæstarius lussit, et tremisses tantum solidosque formari. ¶ *ibi Salmas.* Adde *Ulp.* *Dig.* 11. 4. 1. et *Edict.* *edilium* apud *eum.* *ibid.* 21. 1. 42., itemque *Macrum* *ibid.* 49. 14. 34. Sic *Apul.* 10. *Mel.* Venenum comparare sollicitatis centumque aureos solidos offereis prelium. *Fulgat. Interpr.* *Eclis.* 19. 7. Solidi vix reddidit dimidium. — Apud *eum.* 1. *Par.* 29. 7. Dederunt in opera domus Del auri talenta quinq; milia et solidos decem milia. *solidus* est alia drachma, alia vero dericus.

Solidum, i, n. 2. absolute
1) Substantivorum more. ¶ 1. Est locus solidus, stabilis, tutus. *Flor.* 2. 2. Coacili hostes (in navibus) quasi in solido decernere. *Tac.* 4. *Ann.* 62. Fundamenta theatri per solidum subdere. *Virg.* 11. *Aen.* 426. multos alterna revivens Lusi, et in solido rure Fortunæ locavit. *Seneca* 3. *Benef.* 4. Præsentia bona nondum tota in solido sunt, in sicuro, et *Ovid.* 4. *Fast.* 821. Fossa sit ad solidum. h. e. fodiendo usque ad terram solidam. *Virg.* 2. *G.* 231. In solido puteum demittere. Adde *Val.* *Max.* 2. 4. n. 5. Sic *Colum.* 4. *R.* 30. Perticæ cacuminibus panguntur eoque dum ad solidum demittantur. Adde *Virg.* 2. *G.* 79. ¶ 2. Est etiam totum, res uni-

versa. *Cic.* *Rabir.* *Post.* 17. 47. Ita bona veniant, ut solidum suum cuique solvatur. *Uitiero* suo credito, et *Tac.* 6. *Ann.* 17. Senatus præscriperat, duas quique fanoris partes in agris per Italianum collocaret. Sed creditores in solidum appellabant. h. e. totam summam fanoris reposcebant. *Jabolen.* *Dig.* 45. 2. 2. Quum duo eandem pecuniam aut promiserant, aut stipulati sunt, ipso jure et singulis in solidum debetur, et singuli debeant. *Ulp.* *ibid.* 3. Ubi duo rei facti sunt, potest vel ab uno eorum solidum peti. hoc enim est duorum reorum, ut unusquisque eorum in solidum sit obligatus. Adde *Horat.* et *Martial.* loc. cit. *Tertull.* 1. ad *uzor.* 1. Tu modo ut solidum capere possis, hoc meæ admonitionis fidei commissum, Alludi ad solidi capacitatem inter virum et uxorem, quæ non permittebatur ex lege Julia et Papia nisi certis reum adjunctis. Quæ de re estat *Ulp.* *lit.* 16. *Id.* *Monog.* 16. Existimant cælibes et orbos et testimonio Dei solidum non posse capere. *solidum capere* est *ἰσὺν ἀξιοῦσθαι*, quod idem est et heredem esse ex asso et omnem illam hereditatem adire, quod lega Julia in cælibes non fiebat, quum legata fient caduca Irenque in fidei: unde lex Julia dicta est lex caducaria.

B) Adverbii ritu, est solide, valde. *Apul.* 5. *Met.* At Venus irata solidum exclamat repente.

SOLIFER, fœra, fœrum, adject. (sol et fero) ἡλιοφόρος, solem ferens, epitheton orientalis plagæ. *Seneca Herc.* *Cel.* 159. Parthus solifera suppositus plagæ.

SOLIFERREUM, f. *SOLLIFERREUM*.

SOLIFUGA, f. *SOLIPUGA*.

SOLIFUNDIUM, i, n. 2. (solum et fundus) idem eo fundus. *Fronto princ.* *Hist. init.* p. 313. ed. *Rom.* Sed ipse A. Maius dubitat, an legendum potius sit *soli fundum*, immo *Naber* in sua edil. p. 202. hanc vocem omisit.

SOLIGENA, æ, adject. comm. gen. 1. (sol et gigno) ἡλιογενής, qui ex sole genitus est. *Val.* *Flacc.* 5. 317. nec fama Isebelli, Soligenam Ætæam media regnare sub Arcto.

SOLILOQUIUM, i, n. 2. (solus et loquor) sermo solius secum, *soliloquio*, *μυολογία*. *Augustin.* 2. *Soliloq.* 7. ad *fin.* Hujusmodi sermonationes, quoniam cum solis nobis loquimur, soliloquia vocari et locribi volo, novo quidem, et fortasse duro nomine, sed ad rem demonstrandam salis idoneo.

SOLINO Verrius ait esse, consulo. Ita *Fest.* p. 351. 14. *Müll.* *Id.* apud *Paul.* *Diac.* p. 359. 2. Solino intelligitur consulo.

SOLINUNT, f. *SOLRO*.

SOLIPUGA, solipunga, solipugna, solpuga, salpuga, salpiga etc., æ, f. 1. genus muscæ aut formicæ venenatæ. *Gloss.* *Philox.* Solipuga, ἡλιοκνέρις, μυῖα; αἰδός. *Festus* p. 301. 3. *Müll.* Solipugna, genus bestiarum maleficarum, quod acutius concitatusque fit fervere solis, unde etiam nomen traxit. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 29. (92). *Siliig.* Est et formicarum genus venenatum, non fere in Italia, solipugas Cicero appellat, salpugas *Bellia.* *Id.* 8. *ibid.* 20. 43. (104). Citra Cynamolgæ Ethiopia, late deserta regio est, a scorponibus et solpugis gente sublatæ. *Id.* 22. *ibid.* 25. 81. (163). Et legumlinibus innascuntur bestiolæ venenatæ, quæ manus pungunt, et periculum vitæ afferunt, solipugarum generis. *Curier.* in *not.* (167) ad h. l. fabulosum hoc animal putat fuisse genus lacustæ, ignotum lamen. Adde *Arnob.* 2. p. 59. et 7. p. 223. *V. Orellii Append.* ad *Arnob.* p. 69. et cf. *Sil.* *It.* 12. 370. *Lemair.* *Lucan.* 9. 837. Quis calcare tuas rænuat, salpuga, interbas? Alii hic leg. *salpiga, solpuga, salpynga*. Est etiam qui ubique mellis solifuga: quod MSS. et editis melioribus in *Plinio* ab *Hurdulino* refutatur: in *Lucano* vero locum habere non potest. *Gloss.* itemque *Philox.* Solifuga, *μυοκνέρις*, et *Solm.* 4. Sardinia est quidem absque serpentibus, sed quod aliis locis serpens, hoc subfuga Sardinis agris: animal perexitum, quia aranei forma, solifuga dicta, quod solem fugiat. In metallis argenteis plurima est, occultum reptat, et per imprudentiam superidentibus pestem facit. Ad *Gloss.* *Philox.* non

animal describit, sed quemcumque radios et lucem solis fugientem. *Solm.* vero, qui sua fere omnia descripsit ab aliis, vel in villosos codices incidit, vel de suo malo prompsit. Certe levisimus auctor ab *Scalig.* in *Euseb.* appellatur. *V. SALPUGA*.

SOLISEQUA, æ, f. 1. (sol et sequor) herba, quæ sæpius heliotropium dicitur, solago, girasole. *Isid.* 17. *Orig.* 9. 37. Heliotropium — quod solis motibus folia circumacta convertat. Unde et a latinis solisequa nuncupatur. Cf. *Loewe* in *Prodr.* *Gloss.* p. 411. — *Apul.* *Herb.* 49. vocat solsequium.

SOLISTERNIUM, f. *SOLLISTERNIUM*.

SOLISTIMUS et *solistimus* vel *solistimus*, a, um, adject. Vox est a *solum*, h. e. terra, ut ex verbis *Ciceronis* infra allatis colligitur: quidam lamen malunt deducere ab *Osco soltus*, h. e. totus; atque hac ratione duplici il scribunt. *V. Fest.* loc. cit. — Ad significationem et usum quod allat, *solistimus* est vox auguralis et ferre cum tripudium conjugatur. ¶ 1. Dicebatur, quum in auspiciando esca ex ore pulli decidebat: quod prosperum auspicium erat. *Cic.* 1. *Divinat.* 15. sub *fin.* Nam nostri quidem magistratus auspicias uluntur coacili. Necesse est enim, ossa objecta cadere frustum ex pulli ore, quum pavitur. Quod autem scriptum habebis, avi tripudium fieri, et ex ea quid in solum ceciderit: hoc quoque, quod dixi coacili, tripudium *solistimum* dicitur. Adde 2. *ibid.* 8. 20. *Id.* *ibid.* 34. *extr.* Quum igitur ossa jam cecidit ex ore pulli, tum auspiciand tripudium *solistimum* nunciant. *Liv.* 10. 40. Nam quum pulli oco pascerebantur, pullarius auspicium mentiri ausus, tripudium *solistimum* consuli nunciavit. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 24. 24. (49). *de gallis gallinaceis*. Horum sunt tripudia *solistima*. *Fest.* p. 298. 26. *Müll.* *Solistimum* Appius Pulcher in Auguralis disciplinæ libro primo ait esse tripudium, quod avi exidit ex eo, quod illa fert. ¶ 2. Item, quum saxum solidum, aut arbor vihiadis sponte, nullo impetente aut iaculo aut cedente, ruit, ut docet *Festus* *ibid.*, ubi absolute usurpari videtur. Hoc idem tripudium sonivium dicitur a *Servio* ad *Virg.* 3. *Aen.* 90. tremere omnia visa repente. *V. SONIVUS*.

SOLISTITIALIS, f. *SOLSTITIALIS*.

SOLITANEUS, a, um, adject. (solitus) idem videtur esse quod *solitus*, consuetus. *Marcell.* *Empir.* 20. ante med. Ad solitaneos stomachi dolores malagma sic compones etc. Cf. *eumil.* c. 27. p. 127. *rebo*.

SOLITANEUS, æ, um, adject. (solus) idem quod *solitarius*, separatus, sejunctus. *Theod.* *Priscian.* 3. *præf.* Solitaneum libellum confect de mulierum curis: solitaneum, inquam, et remotum a publico spectaculo.

SOLITANNUS, æ, um, adject. (sol) ut *Sollanne*

cochlæ, genus cochlearum amplæ magnitudinis in Africa: quorum mentio *Varro* 3. *R. R.* 14. a med. et *Plin.* 9. *Hist. nat.* 56. 82. (174). et 30. *ibid.* 6. 15 (43). ubi *Harduin.* putat, nomen traxisse a promontorio Solis illdem in Africa. *Siliig.* hic loc. *Johiano*. — Apud *Varronem*, quidam male leg. *Sollanne*. Verba ejus sunt loc. cit. Valde ambigunt, quamquam ex Africa, quæ vocantur soltane ita ut in eas octoginta quadrantes conjici possent. Ita *Schneiderus*.

SOLITARIÆ, æverb. (solitarius) solimodo, tantum, solitudo. *Boe h.* *De Trinit.* 1. *inil.* Christianæ religionis reverentiam plures usurpant, sed ea fide posset maxime ac solitarie, quæ tum propter universalem præcepta regularum, quibus ejusdem religionis intelligatur auctoritas, tum propterea quæ d ejus cultus per omnes præse mon. terrarum emanat, catholica vel universalis vocatur.

SOLIFARIUS, æ, um, adject. (solus) solus, ille consuetio, repetitus, sola. ¶ 1. Generativus. — 2) In personis. *Gall.* 2. 12. Qui non alterutæ parti sese adiungens, sed solitarius separatæque a communis malis civitatis senassit. — b) De rebus. *Cic.* 1. *Invent.* 41. sub *fin.* Oportet soli-

madverere, ne quem aliter multis sint iudicis, solitariam aliquod eorum rerum iudicatum efferatur. *Id. Amic. 23. in fin.* Natura solitariam nibili emat temperque ad aliquod tamquam edmiculum anoditur. *Id. 2. Nat. D. 11. 29.* Omnem naturam necesse est, quæ non solitaria sit, neque simplis, sed cum alia juncta etque connata, habere aliquem in se principatum, ut in homine mentem, in bellua quiddam simile mentis. *Plin. Paneg. 49. a med.* Disiectus solitaria cene. *h. a. quum solus quis cenavit. Gell. 7. 9. a med.* Sed enim Cato non nudam, neque solitariam, nec improbeciam hanc epagogen facit, sed multis eam modis præfulcit. *Id. 13. 3.* Necesse dicitur ius quoddam et vinculum religionis conjunctionis: idque unum solitarium diligat. *h. a. id unum tantum. Nazar. Paneg. Constantin. 33. a med.* Solitario modo id egit, ut etc. *h. e. solummodo. Mamertin. Grat. act. ad Julian. 13.* Nulli imperium universæ republicæ solitarium cupierunt. *h. e. ut ipse soli in republice imperarent: regum in republica affectantur. Dict. Crat. 2. 18.* Teutrotem solitarium certamen interficere. *h. e. singulare. Adde 2. 39. et 3. 7. ¶ 2.* Spectatim aut qui solus degit, frequentiam consortiumque vitæ, recessu et solitudine delectatur, solingo, eremitico, armo, solitario, *Isopos. Cic. 2. Off. 11. 39.* Etiam solitario homini etque in agro vitæ agentis opinio iustitiæ necessaria est. *Quintil. 1. 2. circa med.* Solitaria et velut umbratili vita pallescere. *Varro 3. R. R. 16.* Apes non sunt solitaria natura, ut aquilæ, sed ut homines.

Homonym. Inter solitarium, solum, unum et unicum hoc interest, quod solitarium, qui semper sola ceteris vivit; solus, qui a ceteris relictus est; unum initium multorum agit; unicus, qui solus habetur propter inopiam aliorum. Ita *Auct. Differ. serm. p. 280. 7. Hail.*

SOLITAS, *Atia. f. 3.* (solus) solitudo, hoc est quum aliquis solus est. Vox antiqua. ¶ 1. Generalit. Accius apud *Non. p. 170. 28. Merc.* Tuam solitatem memoras, formidas tibi. *h. a. te solum esse, sine ullo socio et adiutore. Apul. 9. Met. Opportune nactus Myrmecidis solitatem, ei amorem suum sperit. Id. Apolog. Cretes, multis cervis a se remotis, solitatem delegit. ¶ 2.* Spectatim æon, *μωνός*, apud *Tertull. advers. Valentian. 37.*

SOLITATIM, adverb. (solus) cum solite, da solo in solo. Utitur hac voce *Fronto da eloq. (sedentia iterum A. Maior) p. 235.* In edit. *Fronton. p. 142. 14.* quam *Naber* curavit, hæc vos desideratur.

SOLITAUROLIA, *Strum. n. plur. 2. V. SUO-VETAURILIA*

SOLITE, adverb. (solitus) pro more, et consuetudine. *Plaut. Amph. 1. 1. 131.* Ubi sunt isti scortiores, qui solite inviti cubant? *Id. Mil. glor. 2. 3. 11.* Tute scis solite tibi: tibi ne dixis: scire nolo. *h. e. tu solus id pro more scito, quippe qui sæpe tallum tibi sis conscius. — NB.* «Sunt qui putant, loquitur *Furiantes*, in utroque *Plauti* loco cit. solita esse, a solus, et significare sive allo, remotis arbitris: quos inter fuit et *Forcellinus*; sed vehementer errant, quemadmodum ostendit hic locus *Coripp. 3. Johann. 283.* Romanosque tuos solite miseratus alumnos Certe pio». Sed *Fleckeisenus* cum pierisque omnibus apud *Plaut. leg. soli. Cl. Weiss* ad *Plaut. Amph. loc. cit.* Idcirco locus *Coripp. a. cl. Furiantes* allatus id solum probat, sequore tantum metra hanc vocem in usu fuisse.

SOLITHO, *V. SYLITHO.*

SOLITO, adverb. *V. SOLEO.*

SOLITO, *as, are, n. 1. frequentat. a soleo.* Irrequenter soleo. *Gell. 7. 1.* Scipionem Africanum solitariæ noctis extremo, priusquam diluenteret, in Capitolium ventitare.

SOLITUDO, *Isis. f. 3.* (solus) proprie conditio ejus, qui solus est: item locus, ubi nemo vel unus habitat, recessus, recessus, regio desertæ, *σπηῖα* (II. desertio, eremo, luoga ermo, solingo o solitario; *Fr. solitude, désert*; *Hisp. solidad, desierto*; *Ger. d. Einsamkeit, Zerstreuung, d.*

Einsamkeit, Menschenleere, Oede; *Angl. solitude, desert*). ¶ 1. Generalit. *Ter. Andr. 2. 2. 25.* Solitudo ante ostium. *Turpil. apud Non. p. 174. 2. Merc. Solitus (maris) solitudo. Cic. Amic. 23 a med.* Si aliquis nos deus es hac hominum frequentia tolleretur, et in solitudine usulam collocaret. *Id. 1. Invent. 28. 38.* Loci solitudo aut celebritas. *Id. 6. Ferr. 51. 114.* Audiat, quæ solitudo esset in agris, quæ vastitas, quæ fuga aratorum, quæ desertio, quæ locustæ, quam relicta omnia. *Curt. 3. 4. 3.* Igni ferroque Clitiam vestat, ut hosti solitudinem faciat. *Cic. 12. Att. 26.* Mibi solitudo et recessus provincia est. *Id. 7. Ferr. 67. 171.* Si in aliqua desertissima solitudine, ad saxa et ad scopulos hæc conquiri vellem. *Sall. Jug. 98.* Ad summum montis egressus est, ubi postquam solitudinem intellexit etc. *h. e. neminem illum adesse præter se. Cic. Brut. 63. 227.* Erat eb oratoribus quædam in foro solitudo. *Martial. 3. 44.* quæcumque venit, fuge est et ingens Circa te, *Ligurina, solitudo. Cic. 2. Fam. 16.* Discedere in aliquas solitudines. *Id. Pin. 22. a med.* Quos tum mæcedros, dum omnes solitudines persequeris, quæ diverticula desolationis quasiit. ¶ 2. Speciatim dicitur de eo, qui est derelictus ab omnibus, qui neminem habet, a quo præsidium expectat. *Plaut. Merc. 5. 2. 8.* res decem similes pessimas pessum dedi Iram etc. inopiam, solitudinem. *Cic. Quinct. 1. ad fin.* Si nullo præsidio fulsis viderere contra vim et gratiam solitudinis etque lonplæ. *Id. Cæcili. 5. 13.* Ita, qui jamdiu Cæciliæ viduitate ac solitudine alitur. *Id. 3. Ferr. 58. ad fin.* Ut liberorum solitudo et pueritia quam firmisimo præsidio munita sit. *h. e. quum patrem amiserint. Id. 1. ad Q. fr. sub fin.* Si tuam solitudinem communemque calamitatem nemo desperet. *h. e. quod tunc me fratre la exilium pulso relicto est. Nepos Thrasyb. 2.* Neque vero hic non contemptus est primo a tyrannide, sed ejus solitudo. *h. e. quod non plus habebat secum, quam iriginta da suis. Tac. 11. Ann. 32.* Mesteline interio, tribus omalno comitantibus (id repente solitudinis erat) spallum urbis pedibus emensa etc.

SOLITUS, *e, um, particip. V. SOLEO.*

SOLIUM, *li, n. 2.* Etiam solius, *li, m.* usurpatum fulsæ conjellur ex *Charis. Excerpt. p. 552. 18. Keil.* — Soleum pro solium in *Inscript. apud Mommsen. n. 6916.* et *Martin. Frat. Arv. p. 343. V. infra.* — Nomenclonem alii allam tradiderunt. *Fest. p. 298. 6. Müll.* videtur a solus ducere, Osco vocabulo, quo solus, integer, solidus significatur: quia olim solia ex uno ligno sebant. Idem tamen subditi, a sedendo potius dictum esse vident: nempe quasi sedium, ut sella quasi sedia. *Adde Foss. in Etymol. Isis. 20. Orig. 11. 10.* hæc habet: Solium, in quo rex sedet propter tutelam corporis sui, secundum quoddam a soliditate dictum quasi solidum, secundum alios per æstheticon quasi solidum, a sedendo: unde et sella, quasi seda dicta est, et subsellia quasi subsedia. Hæc alteri notitiam suffragantur alymlogi recentiores. — Solium est sella, in qua, ut ait *Fest. p. 298. Müll.* non plures singulis possunt sedere, præsertim vero est sella regalis, thronus, *σπώνος* (II. trono, soglio, aeggio reale; *Fr. trône, siège*; *Hisp. solio, trono*; *Ger. d. Sessel, Stiz, Thron*; *Angl. a throne, regal seat*).

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. *Serv. ad Virg. 1. En. 510.* Solium proprie est armarium uno ligno factum, in quo reges sedebant propter tutelam corporis sui: dictum quasi solidum: modo jam abusive sellam regalem intelligimus. *Adde 7. ibid. 169. Cic. 2. Fin. 21. a med.* Plecta la tabula voluptas, pulcherrimo vestitu ad ornatu regali, in solio sedens. *Virg. 10. En. 116.* solio lum Juppiter aurea Surgit et 11. *ibid. 301.* solio rex Inbi ab alia. et 8. *ibid. 178.* Accipit Eneam colloque fovitæ æcerno. et 7. *ibid. 169.* solio medius consedit avito. — *Ovid. 6. Fast. 353.* solium regelo. ¶ 2. Latiore sensu — n) Solium est sella, quæ sedentes scilicet ius domi respondeant. *Cic. 1. Legg. 3. 10.* Quom non recusare, quominus more patrio sedens in solio consulatibus

responderem. *Id. 2. Orat. 33. 143.* Iste tum a Crasso dicemus, quum se de tuba, et a sub-sellis in otium, ut cogit, sollamque contulerit. *Alit leg. solitudinemque. — b) Solium eburnum apud Claudian. Laud. Stilich. 109.* ort selle curulis. *Adde IV. cons. Honor. 588.*

11.) Impropric. ¶ 1. Dicitur da sella concava, lebro, elveo — a) In balneis, in quem se demittebant lavaturi, *ἰσβαῖος, μυσλον. Festus p. 298. 22. Müll.* Alval quoque lavandi causa instituti, quo singuli descendunt, solie dicuntur. *Pitruv. 9. 3. et Gels. 1. 3. et 4.* Casu venit in balneum ibique quum in solium descendere sto. *Sueton. Aug. 82. extr.* Insidens ligneo solio, quod ipse Hispanico verbo doretam vocabat. *Plin. 33. Hist. nat. 12. 54. (152).* Femine lavantur, et soli argenteæ, solie fastidiant. *Cels. 7. 26. n. 5.* In solium aquæ calidæ resupinus demittendus est. *Pallad. 1. R. R. 41.* Sclre conveni, quoniam de balneis loquimur, quæ sunt malibæ calidaræ vel frigidariæ, ut siquando in solis scissæ sunt opera, possit repente succurri. Meminit et *Cato R. R. 10.* *Adde Cyprian. Ep. 69. n. 12. — b) Ad alios usus. Plin. 19. Hist. nat. 2. 8. (28).* Spartum perfusum aqua calida in solio, ac siccatum stans, compendium operæ seletur. — Iluc perillone videtur illud *Cæli. Aursi. 4. Tard. 7. 100.* Conventi quum totius passionis fuerit status, solio, oleo calido pleno, egros dare et firmata declinatione gestationem adhibere. *Adde Marcell. Empir. 19. ante med. da elephantias.* ¶ 2. Dicitur etiam da sapulcro, cedavera namque defunctorum, præsertim regum, solio ponebantur vel in ersequis vel in sepulcro, sarcophagi vice. *Curt. 10. 10. 13.* Septimus dies erat, ex quo corpus regis jacebat in solio. (*Adde ibid. 1. 32.* ubi alii leg. dolium) et *Sueton. Ner. 50.* In eo monumento solium porphyretici marmoris, superante Lunensi ara, etc. *Flor. 4. 11. extr.* Cleopatra in mausoleum se recipit. Ibi maximos induta cultus, in deserto odoribus solio iurta sum se collocavit Antonium: admoitque ad venas serpentibus, sic morte, quasi somno, soluta est. *Plin. 35. Hist. nat. 12. 46. (160).* Qulo et defunctos eas multi scilibus solis condi maluerunt. *Alit leg. dolis. V. adnotata ad Plin. loc. cit. in DOLIUM.* Huc sensu etiam solium scribitur. *Inscript. apud Marin. Frat. Arv. p. 343.* LOCYS CONCENS T. AELIO TIMOTHEO PATRI SOLEYM T. ITEM P. ANTONIO ZMARACHO NYNTITORE SOLEYM T. *Adde aliam apud Orell. n. 4811.* ubi solium. *Cl. Petron. Sat. 72. et Africani. 6. p. 435.* ¶ 3. Hinc da loculo in altari, in quon conductur St. Martyrum corpora seu corporum reliquæ, nicchia, cassetta, *Paulin. Nulan.* hoc sensu non senu usurpat, ut *carm. 34. 6.* Et magni solium breve confessoris adoret. *Adde carm. 24. 377.* — Ex altis hactenus scriptorum locis patet, fulsæ solia tum lignea, tum argentea, et in balneis etiam structilla.

111.) Translatè, per metonymiam a stricto vocabulo senza ductum, est regnum. *Ovid. Heroid. 14. 113.* Illa ferox solus solus scæptrique possitur. *Claudian. IV. cons. Honor. 213.* Si tibi Parthorum solium Fortuna dedisset. *Val. Flacc. 2. 309.* donat solio scæptrique paternis. *Id. 6. 742.* Quem gentior Colchis solloque reponere fratris Jam statuit. *Lucan. 4. 690.* Sollo avorum all-quem depellere. *Lucret. 5. 1135.* regibus occisus subversa jacebat Pristina majestas sollorum at scæptæ superba. *Cl. Fulg. interpr. Amos 6. 3.* Separati estis in diem malum et appropinquatis solio iniquitatis.

Homonym. Discrimen inter sedem, solium at thronum affari *Isid. 1. Differ. 524.* «Sedes non tantum unus sed multorum est: nam solium unus tantum et regum; sedes: culuscumque. Solium Latini, Græci thronum dicunt».

SOLFUS, *li, m. 2. V. voc. præc. tant.*

SOLIVAGUS, *a, um, adject. (solus et vagus)* qui solus vagatur, *σολιγμός, ολεπλόος.*

1.) Proprie. *Cic. 6. Turc. 13. 38.* da bestis. Alias volucres calo frui libero: serpantes quædam, quædam esse gradientes; earum ipsarum partium solivagos, partim congregatos. *Id. 1. resp.*

(edente A. Maio) 25. 39. Non est enim singulare nec solivagum genus hoc (hominum). Adde Sever. Sanct. 1.

II.) Translat. Cic. Tim. 6. ad fin. Caelo solivago et volubili et in orbem incitato complexus eat. h. e. quod per se moveatur. Id. 1. Off. 44. 157. Solivaga cognitio et jejuna videatur. h. e. quae in se ipsa eam vertitur, nec aliorum utilitati consulti. Capell. 1. p. 15. Solivaga virginitas. h. e. quae comparem delinquit.

SOLIVERSOR, *bris*, m. 3. (solum et verito) qui solum sive humum vertit, quod est porcorum proprium. Hinc in ludico testamento M. Grunni Corocotae Porcelli (de quo V. in BUDULARICS) ita ad porcellum ut cocus apud Gruter: inter suppositicia p. 18. n. 5. Vni huc eversor domi, soliverson, fugitive porcella etc. Alii tamen leg. solivertitor. Sed est vox satis barbara.

SOLIVERTIATOR. *V.* voc. praeced.

SOLLA, inquit Festus p. 298. t4. Müll. appellatur sedilla, in quibus non plures singuli possint sedere. Scalig. Voss., Grev., alii leg. solia.

SOLLEME, *V.* voc. seq. in fin.

SOLLEMNIS, *solemnis*, *sollemnis* vel *solennis*, *e*, adject. — a) Ad descriptionem quod attinet, Forcellinus ex notatione infra allata et analogia ait rectius scribi *sollemnis*, ut *perennis*: quod probatur a Dausquio, et Augustino serm. 186. (al. 267.) de temp. Attamen plus antiquitati dandum censui Manut. et Cellar., quam analogiae. et *sollemnis* aut *solennis* scribendum, ex antiquissimis libris et lapidibus, quorum plures *i* geminatum habent, quidam et simplicem. Quum in vetustis lapidibus, recte inquit Floris. dissert. 4. c. 6. in Cenotaph. Pis., babeamus *sollemane*, *solenne* et *solenne*, eamque diversam orthographiam doctissimi scriptores secuti sint non ausim certos ejus vocabuli characteres statuere. Recentiores alii *sollemnis*, alii *solennis* scribunt. — b) De notatione dicimus, vocem duobus posae a *sol-* (apud veteres et *solus*, unica *i*, scriptum) et *annus*. Ad b. v. Fest. p. 298. 6. Müll. Sollo Oscor dicitur id quod nos totum vocamus, et mox. Sollema quod omnibus annis praestari debet. Alii vero ducunt a *solv* Latino (quam vocem perierit ab Oscor *sollus* nonnulli derivant) et *annus*, tul et quod faret Forcellinus; alii deique ab *olos* (quod ceteroqui idem est ac *sollus*), totus, et *solennos*, augustus; nisi malis unicam esse vocem *sollus*, terminatione aucta nominali, ut id alumnus etc. — Sup. Sollemnissimus II. ad fin. — Sollemnis est qui certis temporibus quotannis fit, *solennos* (II. annus; Fr. annuel; Hisp. anual; Germ. alljährlich; Angl. annual, yearly) et refertur praecipue ad rem eamdem.

I.) Propria. ¶ 1. Stricto sensu de re sacra. Paul. Diac. ex Fest. p. 344. 8. Müll. Sollemnitas sacra dicitur, quae certis temporibus annis fieri solet. Cic. Harusp. resp. 9. 18. Statae sollemnesque caeremonias pontificata capliner. Id. 1. Tusc. 47. 113. Quum illam ad sollemnem et statum sacrificium curru veli jus esset. Id. Pis. 22. 51. Quid dicam eos dies, qui, quasi deorum immortalium festi ac sollemnes, sunt adventa meo redituque celebrati. Cf. Liv. 3. 15. Prope sollemne bellum. Id. ibid. 36. Idus Majae sollemnes inveniendi magisterialibus erant. Virg. 3. Aen. 301. Sollemnnes dapes. — Emili. ad Nymph. 9. Eleg. 92. v. 3. Pervenit tam sollemnem forma movere nequit. h. e. praecipua et emineas, ut forma augusta, caelestis. Alii aliter leg. ¶ 2. Latiore sensu de aliis est consuetudo, usitatus, solitus, legitimus, consueto, solito, legitimo. Virg. 12. Aen. 192. socer arma Lalinus habeto: Imperium sollemne pocer. Horat. 2. Ep. 1. 103. Romae dulcia diu fuit et sollemne, reclusa Nane domo vigilare. Stat. 8. Theb. 174. Heu, ubi lanigeri corrus sollemonique arma! Val. Max. 4. 1. n. 2. Non prius ad accipiendum exercitum ivi, quam de dictatura eua omnia sollemni jure acta comperisset. colle solite formalitatis et solennitatis delle leggit. Sic Ulp. Dig. 28. 1. 21. Si plures fuerint testes adhibiti, sufficit sollemnem numerum exaudire. legale. et Cic. Att. 10. 27. Quum edisset,

iter sollemnem, legitimum, necessarium Miloni esse Lavium ad flaminem tradendum. R. Quinct. 6. 26. Nullum esse officium tam sacroctum atque sollemnem, quod non avaritia violata solet. Sueton. Aug. 56. Quoties comitis interesset, tribus cum candidallis suis circumibat supplicabatque more sollemni. Horat. 1. Ep. 18. 48. pulmenta laboribus emptia, Romae sollemnem viris opus. Phaedr. 3. prol. Quoniam mihi sollemnem daretur gloria. h. e. legisima.

II.) Translat. est, qui fit cum celebritate, festivo, celebris, solenne, celebre, festivo, *solennos*. Lucret. 5. 1163. curvili sollemnita sacra. XII. Tab. apud Cic. 3. Legg. 3. ¶ 1. Sollemnes ludii, et apud eund. 7. Ferr. 72. circa med. castus ludorum. Id. Mil. 27. 73. Supplicio allicius sollemnem religionem expiare. Id. 3. Orat. 51. 197. Sollemnes epulae. Id. Dom. 47. 122. et Ovid. 10. Met. 4. Sollemnita verba. h. e. quae in sacris sollemnibus adhibentur. Virg. 2. Aen. 202. Sollemnes aras. h. e. in quibus sollemnita sacra sunt. Tac. 1. Hist. 55. Legiones sollemni calendarum Janu. sacramento adscit. Ovid. 3. Amor. 13. t4. praesonit sollemni tibia cantu. scil. in sacris. Sic 4. Pont. 8. 29. Sollemnia tura. et 3. Trist. 13. 16. Sollemnis ignis. h. e. qui in ara accenditur. Id. 5. Fast. 597. circus. h. e. in quo sacri sollemnesque ludi celebrantur. Virg. 8. Aen. 102. Forte die sollemnem illo rex Arcas hdnorem Amphitryoniadae magno divisque ferebat. et 9. ibid. 626. Ipse tibi ad sua templa feram sollemnita dona. Id. 5. Ecl. 74. et quum sollemnita vota Reddemus Nymphis. Adde Virg. 3. Aen. 301. et 5. ibid. 53. Apul. 11. Met. Sollemnissimas praes de casto praefatus ore. Fronto t. ad Antonin. Imp. (edente iterum A. Maio) Ep. 2. ab init. Quae tu scribis, te ea mihi addis die ubi sollemnissimo natali meo precatum. — Hinc

Sollemne, *is*, sing. et sollemnia, *rum*, plur. n. 3. absolute, auctoritativum more, id quod solitum est, mos, consuetudo, il consueo; Por-dinario, il solito, usato costume.

I.) Propria. — a) In sing. num. Cic. 7. Att. 6. Nostrum illud sollemnem servemus, ut nequum istne euntem sine litteris dimittamus. il nostro solito costume. et Sueton. Aug. 44. Femio gladiatores promiscue spectare sollemnabatur. Gell. 15. 3. Convivia agitata Athenae hdbdomadibus lunae, sollemnem nobis fuit. Plin. 28. Hist. nat. 6. 37. (135). Novae nuptae intrantes, etiamnum sollemnem habent postea adipsa attingere. h. e. in more et religione. — b) In plur. num. Tac. 3. Ann. 6. extr. Proin repeterent sollemnia. h. e. quae quotidie et est more publice sunt. le solite faccende. et Papinian. Dig. 28. 3. 1. Testamentum non jure factum, ubi solennia juris defuerunt. le formalitatis. Cf. voc. aeq. — In illo Horat. 1. Ep. 1. 101. Insanire putae sollemnem me neque ridee etc. insanire sollemnem est idem quod insanire ex hominum more, insanire insaniam omnibus collata (Cf. 2. Sat. 3. 63. et ibid. 120.). V. Ritter ad b. 1. Forcellinus aliter interpretatur, ut sit insanire sollemoliter, publice, vehementer. In hunc sensum Gargallo loq. Horat. verlit: qui giudichi Sollemnissimo pazzo, e non ne ridi.

II.) Translat. est idem ac sollemnitas; celebritas, solennitas. ¶ 1. Generatim. — a) In sing. num. Liv. 38. 57. Ita inter publicum solenne sponsalibus rito facta. h. e. inter epulas eacorum causa celebrata. — b) In plur. num. Cic. Harusp. resp. 10. extr. Omnia sollemnita ac justa ludorum summa cum caeremonia esse servata. Tac. 11. Ann. 26. extr. Cuncta nuptiarum sollemnita celebrat. Sueton. Ner. 2. Sollemnita triumph. ¶ 2. Speciatim dicitur de essequiis. — a) In sing. aum. Tac. 12. Ann. 69. Claudio fanerie sollemnem, perinde ac divo Augusto, celebratur. — b) In plur. aum. Virg. 6. Aen. 350. Et staluunt lumulum, et tumulo sollemnem mittent. Stat. 8. Theb. 208. Talia fatidico peragunt sollemnem regi. Tac. Agric. 7. Ad sollemnem pietatis profectus Agricola etc. h. e. ad justa pia solveoda. — NB. De cognom. R. V. ONOM.

SOLLENNITAS, *sollemnitas*, *sollemnitas* vel *solennitas*, *ais*, f. 3. (sollemnitas).

I.) Propria est *sollemnitas* morum: sed spacialit ea, quae ius et consuetudo exigit. Paul. Dig. 26. B. 19. Ad ea, quae sollemnitatem juris desiderant, explicanda, tutore auctore opus est. Ulp. ibid. 1. 7. 25. Neque adaptare quis abseos, nec per alium ejusmodi sollemnitatem peragere potest.

II.) Translat. est sollemnitas dies, sollemnem, solennitatem, *solennitas*. Gell. 2. 24. in fin. Quo edicto per dierum varias sollemnitates usque ad duo milia sumptus cenarum propagata est. Solin. 7. circa med. Hoc spectaculum (ludorum sollemniorum) per Cypselum tyrannum intermissum, Corinthis sollemnitati pristinae reddiderunt. Avson. Grat. act. 36. Ad sollemnitatem condendi honoris occurreret. h. e. inveniendi consulas.

SOLLENNITER, *sollemoliter*, *sollemniter* vel *solenniter*, adverb. (sollemnem) ex more, uti solet, *et* *solenniter*.

I.) Propria. ¶ 4. Generatim. Plin. 8. Hist. nat. 1. t. (2). Ad quemdam, annem græges elephanton descendere ibique se purificant sollemniter circumspergi. Pallad. t. R. H. 23. ad fin. Ita pascebat sua (pulci gallinacei) usque ad sextum mensem: deinde herdeum poterat praebere sollemoliter, *ordinariamente*. et Justin. t2. t3. a med. Intermissum olim convivium sollemniter institui, lotusque in festum effusus etc. ¶ 2. Speciatim apud Ictos sollemniter fieri dicuntur, quae ex praescripto iurie et recepto forensi more sunt. Ulp. Dig. 45. 1. 30. Si quis scriperit, se fidejussisse, videtur omnia sollemniter acta. Martell. ibid. 26. 7. Tutor pro papillo *et* iudicium vocatus sollemniter cavet. Ulp. ibid. 12. 2. 3. Sollemniter iorans.

II.) Translat. est mora sacra et sollemnem, cum celebritate, cum festo sollemnem, con solennitatem, sollemnem. Liv. 5. 46. In Quinzilem coena pervenit ibique omnibus sollemniter peractis, in Capitolium ad suos rediit. Apul. 3. Met. Lusus, quem publice gratissimo deo Risul per annue divitula sollemniter celebramus.

SOLLENNITUS, *sollemnitus*, *sollemnitus* vel *solennitus*, adverb. (sollemnem) idem ac sollemoliter. Liv. Agrion. apud Non. p. 176. 14. Merc. Sollemnitusque adeo ditam laudet lubens.

SOLLENNIZO, *solennizo*, *sollemnizo* vel *solennizo*, *as*, *are*, a. 1. (sollemnem) Parl. Sollemnizandus. — Sollemnizo est sollemnem facio, sollemnizare. Augustin. serm. 93. n. 5. Met. Modus sane quo Pascha sollemolizandum est, in lege Moysi iudici praescriptum observandum.

SOLLERS vel *solers*, *etilis*, adject. omni. gen. — a) Scriptio est *solers*, *solers* et *sollers*: priorem Dausquius praefert et multis defendit; posteriores Manutius et Cellarius, quia ea est in vet. libris et lapidibus, hisque recentiores philologi facile aufragantur. — b) In Ablat. sing. fere est *sollicit*, sed *sollerte* habet Ovid. 4. Pont. 14. 35. Quis patriam solerte magis dilexit Ulise? — c) Vox est a *sollus* et *ars*, quae *sollus* in *ars*, inquit. Donat. ad Ter. Eun. 3. 2. 25; sed rectius a Gr. *olos*, vel ab Oscor *sollus* (etiam *sollus*, quia veteres ante Ennium non geminabant consonantes, ut Fest. docet in Sollicita p. 293. 30. Müll.), totus, quasi totus *ars*, *olos* *ars* parat; vel in omni re prudens, nisi alt Fest. in Sollo p. 298. t2.: vel totam artem possidens. Hinc scribendi differentia. — Comp. Sollertior I. 1. t. 2. a et 2. b; Sup. Sollertissimus I. 1. 1. a et II. — Sollers est ingeniosus, perspicax, sagax, perillus, solens, *αγχινοος*, *ουσος* (II. ingenioso, industrioso, capax, valente, perito; Fr. industrieux, ingenieux, habile, adroit, intelligent; Hisp. industrioso, habil, diestro, mañoso, ingenioso; Germ. kunstfertig, kunstreich, erfinderisch, tüchtig, geschickt, klug; Angl. ingenious, skilful, expert, sagacious, shrewd, dexterous, clever, astute, quick, able).

I.) Propria. ¶ 1. Generatim in bonam partem. — 1.º De personis. — a) Absoluta. Afran. apud Non. p. 21. 33. Merc. Vigilans ac sollers, sicca, sana, sobria sum. Ter. Ioc. cit. Fas

periculum in litteris, fac in palaestra, in musico, quae liberum adraequum adolescentem, sollertem dabo. *Nepos Cat. 3.* Et agricola sollers et reipublicae peritus et juris consultus. *Adda Ovid. loc. supra cit. Cic. Rosc. Com. 11. 31.* Quo quisque est sollertior et ingeniosior, hoc docet iracundius et laboriosius. *Sall. Jug. 95.* Sulla rudis anlea et ignarus belli, sollertissimus omnium factos est. *Sueton. Caes. 35.* Sollertissima hostis. — b) Cum Genet. *Horat. Art. 6. 407.* Musa lyrae sollers. *Sil. It. 7. 126.* Sollers cunctandi Fabius. — c) Cum Accus. at prap. ad. *Ammian. 16. 11. 4.* Ad tempestiva furia sollertes. — d) Cum Abat. at prap. in. *Cic. 2. rep. 21. 37.* In omni vel officio vel sermone sollers. *Plin. 35. Hist. nat. 11. 40. (142).* Pictor ingeniosus et sollers in arte. — e) Cum sollicito apud poetas. *Horat. 4. Od. 8. 6.* Parrhasius aut Scopas: hic easo, ille quid illa coloribus Sollera nunc hominem ponere, nunc deum. *Ovid. 2. Amor. 7. 17.* sollers ornate Cypselus. *Sil. It. 1. 79.* sollers aulire furor. et 8. 260. accendere sollers Invidiam. — 2.) De rebus. *Cic. Brut. 67. 236.* Habuit a natura genus quoddam acuminis, quod erat in reprehendendis verbis versatum et sollers. *Id. 2. Nat. D. 47. 121.* Quam sit sollers subtilisque descriptio paritum, quamque admirabilia fabrica membrorum. *Id. ibid. 52. ad fin.* Haec omnia esse opera providae sollertisque naturae. *Liv. 7. 14.* Anima solleril rem novam excogitat. *Caes. 64. 293.* Post hunc consequitur sollerti corde Prometheus. *Virg. 4. G. 327.* pectus custodia sollers. h. e. perita et diligens. *Ovid. 3. Fast. 840.* Ingenium sollers. *Tibull. 1. 8. 29.* Primus atrox manu solleril fecit Ostris. *Ammian. 27. 6. 9.* Sollers disciplina. h. e. bona. *Cic. Senec. 15. 54.* Quibus nihil invenit agricultura sollertius. — 3) Specialim, seu in malam partem, est raser, callidus, astutus, furbo, tristo, malizioso. *Ovid. 4. Met. 775.* Id est sollerti furti, dum traditur, astu, Supposita cepisse manu. *Id. Heroid. 20. 25.* Non ego natura, nec sum tam callidus usu: Sollertem tu me, crede, puella facis.

II.) Translato. *Caio R. 8. extr.* Fundam urbanum ita paret itaque cooseral, uti quam sollertissimum habeat. h. e. fertilissimum et omne genus frugum ferentem, potest in cui vien tutto: ducta metaphorice eo quod sollers ingenium nihil non excogitare et facere potest; ita fertilis ager et bene cultus nullus non fructus potest producere. — Huc etiam trahi possunt, quae in superiore paragrapho 1. t. 2. attulimus, exempla. — *NB.* Da cognom. R. V. ONOM.

Homonym. Discrimen esse inter sollertem et ingeniosum efficitur ex *Cic. Rosc. Com. 6. 31.* et *Plin. 35. loc. supra cit.* ubi *Döderlein:* «bezieht sich, inquit, ingeniosus auf die innere, sollers auf die äussere Schöpferkraft»: est nempe ille rei cogitandae, hic efficiendae peritus. ingenioso nell' conceito o disegno: ingegnoso o perito nell'esecuzione.

SOLLERTER vel solerter, adverb. (sollers) Comp. Sollertius; Sup. Sollertissime. — Solerter est accurate, ingeniose, perite, sagaciter, ingeniosamente, industriosamente, sollimente. *Cic. 1. Legg. 8. extr.* Naturam imitata ratio res ad vitam necessarias sollerter convocata est. *Tac. 6. Ann. 21.* Sollertier palefacere futura. *Cic. 2. Nat. D. 35. 91.* Sollertius simulare aliquid. *Ovid. 14. Met. 624.* Pomona coluit sollertius hortum. *Cic. 6. Terr. 41.* ad fin. Tu opem linamenta sollertissime peripicia. *Adda Vopisc. Car. 4.*

SOLLERTIA vel mlertia, s, f. 1. (sollers) vis et acumen ingenii, celeritas animi in cogitandis et efficiendis, perspicacia, industria, prudentia, ἀγχινοια, σπουδα, εὐτοχία (It. ingegno, buon ingegno, capacità, perizia; Fr. industrie, adresse, habileté, dextérité, savoir-faire; Hisp. industria; destreza, maña, habilidad; Germ. d. Kunstfertigkeit, Fertigkeit, Geschicklichkeit, Gewandtheit, Erfindungskraft; Angl. ingenuity, sagacity, capacity, quickness, shrewdness, dexterity). — 1. Generatim, seu in bonam partem. — a) In sing. num. fere usurpatur. *Cic. 1. Nat. D. 33. 92.* Nulla ar. imitari sollertiam

natura potest. *Claudian. 3. Rapt. Pros. 33.* ut artes pariat sollertia. *Phaedr. 1. 28.* Vindicta docili patet sollertia. *Cic. 2. Nat. D. 48. 123.* Data est quibusdam bestiis atlam machinam quaedam atque sollertia, ut in eraneolis etc. *Id. 1. Divinat. 41. a med.* Chaldaei sollertia ingeniorum solecellunt. *Tac. Germ. 30.* Causis multum, ut inter Germanos, rationis ac sollertia. *Cic. 1. Off. 44. 157.* Adhibere agendi cogitabique sollertiam. *Id. opt. gen. orat. 4. 11.* Judicandi sollertia. *Id. 1. rep. 16. 25.* In hac re tanta loesi ratio atque sollertia. *Gell. 20. 1. a med.* Sollertia lepida verborum, parole e sentimentis facili e ingagnosi. — b) In plur. num. *Virruv. 7. praef. circa med.* Omnibus scriptoribus insillitas aggratias, quod egregiis ingeniorum sollertiis ex aro collocatis abundantes aliis alio genera copias praparaverunt. — 2. Spaciatim, seu in malam partem, est versutia, calliditas, rascitia, fraud, furberia, malizia, frode. *Cic. 1. Off. 10. extr.* Decipere hoc quidem est, non iudicare; quocirca in omni re fugienda est talis sollertia. *Lucan. 8. 283.* Illic conceptu dubil terret sollertia Mauri. *Tibull. 1. 4. 3.* Quae tua formosus cepit sollertia? *Adda Tac. 14. Ann. 4.*

SOLLICITANS vel sollicitans, entia, particip. V. SOLLICITO.

SOLLICITATIO vel sollicitatio, f. 3. (sollitico) instigatio, quae sit spa aut metu incusso, plarumque ut inducatur aliquis ad quippiam prave agendum, ἐκείρις, πείρασις (It. instigazione, tentazione, sollicitamento; Fr. sollicitation, instigation; Hisp. instigación, suggestion, tentación; Germ. d. Aufreizen, Aufwiegelung, Aufhetzung; Angl. solliciting, tempting, instigating). — a) In sing. num. fere usurpatur. *Planc. ad Cic. 10. Fam. 24.* Milites ornari volui a senatu, ut ab nmoi omnium sollicitatione arerent eos, tales vobis prastare possem, quales adhuc fuerunt. *Cic. Cluent. 19. ad med.* De insidiis, quae flectant Arto, et de sollicitatione Diogenis etc. *Id. 3. Cat. 9. a med.* Sollicitatio Allobrogum. *Firmic. de error. profrelog. 12.* Si vlam npiat sollicitationis addicere, la sinu corruptus mulieris aurum Jovis videat. — *Terr. Andr. 1. 5. 25.* Nuptiarum sollicitatio. h. e. quae mihi a palra sit, ut usorem ducam. Ita leg. *Donat.* alique addit: Sollicitudo est, quae inhaeret mentibus: sollicitatio, quae ab alio fit. Plerique etiam leg. ex plerisque MSS. sollicitudo; sed prior lectio praefenda. — b) In plur. num. *Seneca 2. Controv. 15. a med.* Tot sollicitudinibus expugnari non potuit: tam fideliter pudicillam custodisti.

SOLLICITATOR vel sollicitator, oris, m. 3. (sollitico) — 1. Est qui ad pravam quid inducere conatur, Impulsor, instigator, instigatore, tentatore, sollicitatore. *Seneca 2. Controv. 15. ante med.* Tentamentum sollicitatoris. h. e. ejus qui alienam vim de supro appellavit. *Paul. Dig. 47. 11. 1.* Sollicitatores alienarum nuptiarum. — 2. Est idem quod corruptor, apud eund. *ibid. 11. 3. 14.* sub fin. et *Ulp. ibid. 11.* Sollicitator servi.

SOLLICITATRIX vel sollicitatrix, tritici, f. 3. (sollicitator) quae sollicitat. *Gloss. apud A. Mai. in Class. Aust. T. 6. p. 583.* Pellex, sollicitatrix thalami maritalis.

SOLLICITATUS vel sollicitatus, a, um, particip. V. SOLLICITO.

SOLLICITE vel sollicite, adverb. (sollicitus) Comp. Sollicitius; Sup. Sollicitissime. — Sollicitus — 1. Est cum sollicitudine seu animi angore. *Sil. It. 6. 572.* Sollicita laurus. h. e. laurus quidem sed cum aliqua sollicitudine, ut apud *Ovid. 10. Met. 287.* limbo gaudere. *Seneca Ep. 93.* in fin. Minimum est, de quo sollicitissime agitur. — 2. Est nequius diligenter, accurate. *Id. Ep. 116.* circa med. Sollicite custodire se. *Ovid. 4. Pont. 6. 43.* vestri non inmemor unquam, Qui mala sollicita nostra levatis, ero. *Alii leg. solliciti.* *Gell. 1. 3. ad fin.* Haec Theophrastus caute et sollicite et religiose disseruit. *Id. 3. 16.* ad fin. Accurate atque sollicite quærere aliquid. *Ulp. Dig. 26. 7. 3.* Sollicite curare aliquid. *Plin. 3. Ep. 8.* aliquid pe-

tere. *Id. 6. Ep. 15. extr.* Tam sollicito recitaturis providendum est, non solum ut sint ipsi sani, verum etiam ut sanos addibuant. *Juven. 3. 239.* Sollicite vobis vitentur noxia ferra. *Plin. 1. Ep. 19. extr.* Sollicitus custodiendus est honor. et *Ep. 4.* Sollicitus et intentus tut me, quam mei, excipit. *Sueton. Claud. 18.* Audonae curam sollicitissime semper egit.

SOLLICITO vel sollicito, aa, sri, atum, are, a. 1. (sollicitus) Da scriptione et etymo vncit V. SOLLICITUS. — Part. Sollicitans 1. 1. et 11. 6.; Sollicitatus 1. 1. et 11. a, b, 3. 1. a, b et c; Sollicitandus 11. 1. b, 2. 1. b: — Sollicitus est loco mureo, agito, labefacto (It. muovere, smuovere; Fr. agiter fortement, remuer, ébranler; Hisp. agitar fuertemente, remover, revolver; Germ. stark bewegen, erregen, erschüttern; Angl. to mover, stir, remover, displace).

1.) Proprie. — I. Generatim. *Lucret. 5. 163.* Mundum sollicitare sula de sedibus. *Tibull. 1. 8. 28.* Primus atrox manu solleril fecit Ostris. Et teneram ferro sollicitavit humum. *Ovid. 4. Fast. 395.* herbas, Quas tellus, aulio sollicitante, debat. *Virg. 2. G. 418.* Sollicitanda tamen tellus pulvisque morendus. et 2. *ibid. 503.* Sollicitant alii remis freta caeca. *Id. 12. En. 403.* nequidquam epicula destra. Sollicitat, prematque tenaci forcipe ferrum, h. e. tractando extrahere conatur. *Cels. 1. praef. ad fin.* Vomitu stomachum aut purgatione alvum sollicitare: h. e. ciere. *Ovid. 3. Amor. 1. 5.* Liminis adstricti sollicitare forem. h. e. morare, aperire. *Alii leg. fidem pro forem.* et 1. *ibid. 7. 14.* arcu sollicitata feras. h. e. agitare, venari. *Id. 11. Met. 169.* tum stamina ducto sollicitat sollicitat. *Claudian. 1. in Euryp. 505.* quid Martia sigoa Sollicitat? non est jaculis haurisse pelenat. h. e. quid moves sigoa et arma? *Colum. 9. R. R. 8.* Salebris sollicitari. h. e. concuti, lacerari, succuti. *Lucret. 2. 961.* dolor est, ubi material Corpora vi quadam per viscera vive, per artus Sollicitata sula trepidant in sedibus lotus locus locum quando remigrant, si blanda vniuptas. *Adda Martiat. 11. 46.* — *Horat. 2. Sat. 2. 42.* mala copia quando Aegrum sollicitat stomachum, aggrava o fa archeggiae. — 2. Specialim, obsceno sensu *Ovid. 3. Amor. 7. 74.* *Petron. Sat. 20.* et *Martiat. 11. 22.* et 46., item 3. 75., 6. 71. et 8. 56. — 3. In illo *Grat. Cynege. 452.* meliorisqae ausus emic Sollicitare caput. sollicitare est conari tollere de medio, insidiari, insidiare alla vita.

II.) Translato. — 1. Generatim est excitare, allicere, invitare, morare, excitare, allectare, invitare. — a) Absolute. *Ovid. 1. Fast. 303.* Nec leve ambilio persequae gloria laco Magaarumve famae sollicitant opum. *Val. Flacc. 1. 260.* Illam nec valido spumantis pucula Baccho Sollicitant, veteri nec conspicienda metalla Signa tenent. *Martiat. 12. 74.* Nullum sollicitent hac, Flacce, totosoma furem. *Val. Max. 4. 5. n. 1. extern.* Quam Spurina mira specie feminarum sollicitaret nculos. *Claudian. VI. cont. Honor. praef. 11.* Me quoque Musarum studium sub nocte silanti Artibus assuevit sollicitare sulet. *avegliarmi.* et *Justin. 2. 13. extr.* Ut vlt eaderibus implerentur aliterque et bestia, Illecebris sollicitat, exercitum sequuntur. *allectate, imitate.* et 23. 1. 10. Sollicitati praeda (at. in praedam) inferas regiones reddebant. *Plin. 25. Hist. nat. 2. 3. (6).* Ascleplades sollicitatus ex urbe Roma, praepcepta pro sa misit. h. e. a Mithridate enise inritatus, ut prap. ad. in. *Seneca 3. Benef. 11.* Parentum conditionem sacravit, quia expediebat liberos tolli. sollicitandi ed hunc laborata erat, locetam additi fortunam. *Plin. 8. Hist. nat. 23. 35. (65).* Cerastis emicere cornicula, quorum motu sollicitat ed sa aven. *Justin. 38. 1. ad fin.* Sollicitatus ed coluquum. *Plin. 6. Hist. nat. 22. 24. (85).* ad amicitiam. *mozzo, invogliato.* *Rurus Justin. 12. 2. 1.* Alexander in Italiam a Tarentinis sollicitatus, mozzo a renire. *Cf. Justin. loc. supra cit.* — 2. Specialim est leniare, invitare ad aliquid agen-

dum, et quidem. — 1.º) In malum portem, h. e. ad prava, ad male palrende, tentare, istigare, κατανίστασθαι. — a) Absolute. Cæs. 3. B. C. 22. Quos ex ere alieno laborare arbitrabatur, sollicitabat. Auct. B. G. 8. 23. Sollicitare civitates, et conjurationem contra Cæsarem facere. Nepos, Pausan. 3. ad fin. Seros sollicitore spe libertatis. Ovid. Heroid. 20. 80. Judicium alicujus docti. Id. 7. Met. 720. donique pudicem Sollicitare fidem. Id. 3. Pont. 6. 80. Non me legitimos sollicitata toros. Cic. 3. Cat. 2. 4. Legatos Allobrogum tumultus escendi causa a Lentulo esse sollicitatos. Id. Harusp. resp. 20. 42. Exercitus Luculli sollicitatus. Liv. 2. 42. Sollicitati dulcedine agrarum tegis animi plebs. Sall. Jug. 22. Imperii cupidinis sollicitata plebs. Cæs. 7. B. G. 37. Sollicitatus pecuoris. Liv. 31. 5. sub fin. Ut sociis gratias agerentur, quod dlu sollicitati, ac oblationis quidem metu fide decressissent. Ovid. 14. Met. 669. Hic non pluribus esset Sollicitata procla. — b) Cum Accus. et præp., ad, in, aut Ablat. et præp. ab, de. Cic. Cluent. 16. a med. Cujus servum Fabricius ad, venenum Arto dandum, spa et prallo sollicitare cepit. Sall. Cat. 49. a med. Liberti Lentuli oplices atque cervilla ad eum eripendum sollicitabant. Liv. 1. 30. Sollicitatis ad deflectionem omnia. Justin. 1. 7. sub fin. Anticum, in adulterium uxoris sollicitatum, hostem sibi fecit. Id. 2. 12. 1. Themistocles sollicitare Jonnes in peris suas stultit. — Cyprian. De unit. Eccl. 19. Ille timent in peccato suo—oves a pastore sollicitat. h. e. arceat, ac ad rebellioem excitat, instigat. Id. Ep. 52. (55.) n. 12. Sollicitandis de Ecclesia fratribus lausuat. h. e. ad fidei deflectionem, ad deflectionem exhortans. — c) Cum Conjunctiva et part. ut. Cic. 15. Fam. 2. a med. Disit, se sollicitum esse, ut rogo te vellet. Adde Cæs. 3. B. G. 8. — d) Cum Infinito. Ovid. 3. Amor. 9. 36. Sollicitor vultus esse putare deos. mi sento tentato a credere. — 2.º) In bonum partem. Plin. 4. Ep. sub fin. Rogo, ut circumspicias præceptores, quos sollicitare possumus. h. e. teatere et allicere, at docendi motus suscipient. ¶ 6. Item urgere, instigare. — a) Absolute. Tibull. 3. 4. 53. Pro quo sollicitas caelestia numina vultis. Adde Sili. It. 6. 562. — b) Cum Conjunctiva et part. ut, ne. Cæs. 3. B. G. 8. a med. Reliquos civitatis sollicitant, ut la es libertate, quam a majoribus acciperant, permanere, quam Romanorum servitutem perfarre, moliant. Ovid. 9. Met. 681. atque aum vultis Teletube maritum Sollicitat preclibus, ne spem sibi ponat in arto. — c) Cum Infinito. Lucan. 5. 68. floemque expromere raram Sollicitat Superos. Lucret. 4. 1169. sollicitat spem decurrere amoris. ¶ 4. Item inducere, hortari, persuadere. Trajan. ad Plin. 10. Ep. 51. Potest aie sollicitare lacus late, ut committere illum mari relinquit. Plin. 3. Ep. 19. In his me multe sollicitant, aliqui, nec mihi, deterruit. ¶ 5. Item irascere, provocare. Lucan. 4. 665. Sollicitatque seros non equis viribus hostes. ¶ 6. Item vasare, agillare, turbare, animum et sollicitum reddere, dar travaglio, inquietare, angustiare, affligere, versare, mittere. Cic. 1. Att. 18. ante med. Multa sunt, que me sollicitant angustaque. Id. 4. Fin. 16. 50. Temeritas et libido et ignavia semper aulium exerculant et semper sollicitant, turbulentque spem. Ter. Andr. 5. 8. 15. Cor me exerculo? cur me macero? car meam senectutem hujus sollicito ementis? Martialis. 7. 53. somole, Quam morosa aulium sollicitantque meum. Cic. 2. Fam. 16. a med. Ee me cora vehemensissime sollicitat. Ovid. 4. Trist. 8. 6. me nullo sollicitante metu. Id. 5. Fast. 40. Sollicitare aliquem bello. Tibull. 3. 5. 12. Nec cor sollicitant scela nefanda meum. Virg. 4. En. 380. Sollicitat Superis labor est, ea cura quietos Sollicitat. Seneca Med. 271. Sollicitare deos. h. e. cernilibus et vasescitis vasara. Id. Octav. 270. Renovare iustus parca cum dea, pios Manes parentis neve sollicita tum. h. e. os turbes. Juvenal. 16. 28. se Executores non sollicitum emicos. h. e. mo-

lesti non pelamus ab omnis, non importuniamo. Cael. Aurel. 2. Acut. 11. 81. Passions recurrem fere sollicitant. h. e. sollicitos nos facendi. ¶ 7. Sollicitare pacem, turbare, sturbare, rompere. Liv. 1. 21. Qui castra, non urbem, posito in medio ad sollicitandam omnium pacem crediderant. Id. 34. 16. extr. Sub corona veniens omnes, ac impius pacem sollicitarent.

SOLLICITUDO vel sollicitudo, Ital. f. 3. (sollicitus) angor, cura, negotium, incommodum, molestia, micpava, emipdsia (Il. travaglio, affanno, molestia, incomodo, angustia, sollicitudine, inquietezza; Fr. inquiétude, sollicitude, souci; Hisp. sollicitad, cuidado, inquietud; Germ. d. Gemüthsunruhe, Kummer, Bekümmernis; Angl. solicitude, anxiety, disquiet, trouble).

¶ 1. Generatim. — 1.º) In physica. Theod. Priscian. 2. 3. Epilepticorum similis est sollicitudo. — 2.º) Sæpius in moralibus. — a) Absolute. Cic. 4. Tusc. 3. 18. Sollicitudo est agitando cum cogitatione. Id. Cluent. 61. 169. Quidquid huc tempore habet sollicitudinis ac negotii, id omne a matre est conditum. Id. 3. Off. 21. a med. Angores, sollicitudines, diurni et nocturni metos. Id. Cluent. 18. 51. Ad respondendum surrexi, qua cura, dil. Immortales! qua sollicitudine animi! quo timore! Id. 2. Divinat. 41. a med. Utinam Deu sapientes Stoicos efflueret, ac omnia superstitio sollicitudine ac miserie crederent. Q. Cic. ad Thron. 16. Fam. 8. et Ter. Phorm. 4. 1. 22. Istac mihi res sollicitudinis est. Id. ibid. 2. 4. 1. Quasla me cura et sollicitudine afflicti gnati! Sall. Jug. 44. Imperatori plus ex inania moribus sollicitudinis, quam auxilii at epel bonæ accedebat. Tac. dial. de Orat. 13. a med. Remotis a sollicitudinibus et curis. Ter. Andr. 4. 1. 26. Necis, quos hic sula consilia mihi coofecit sollicitudines. Cic. 9. Fam. 17. sub fin. Sollicitudinem alicui afferre. Pompei. ad Coss. post ep. 12. l. 8. ad Att. Nuoc scitote, me esse in summa sollicitudine. Cic. 10. Fam. 4. Sollicitudinem euellere. Id. 1. Fin. 16. 51. Eas ipsas sollicitudines, quibus enum animi doctas atque dies eseduator, a dils immortalibus supplicii causa importari putant. Horat. 1. Od. 18. 3. æque (vino) Mordaces aliter difugiunt sollicitudines. Id. Epod. 13. 10. Levare doris pectora Sollicitudinalibus. Id. 2. Sat. 8. 67. torqueris omol Sollicitudine districtum. Cic. 5. Att. 21. ante med. Sed diceas, me ipsum mihi sollicitudinem struere. Curt. 6. 11. 27. Sollicitudinem incutere. Plin. 2. Hist. nat. 12. 9. (53). Liberare aliquem sollicitudine. Plin. altir. 1. Ep. 2. assolvere. Cl. Jul. Capitolin. Gord. 26. Ficare sollicitudinem. h. e. eausum sollicitudinis. Tac. 2. Hist. 69. Sollicitudinem demere. Publil. Syr. fragm. 291. 554. Ribbeck. Amor oltote est causa sollicitudinis. — b) Cum Geollivo ejus, ejus causa est sollicitudo. Cic. 6. Att. 5. Sollicitudina provinciæ ardebat. Plin. 33. Hist. nat. 1. 6. (25). Gemmarum sollicitudo. h. e. ania cura, ne gemmas in anulis casu aliquo frangantur. Ter. Andr. 1. 5. 26. Sollicitudo nuptierum. Quintil. 8. proem. rerum. ¶ 2. Speciatim est diligentia, cura. Ammian. 14. 8. 13. Quæ (castella) sollicitudo pervigili veterum oreit. ¶ 3. Item festinatio. Fulgat. interpr. Ital. Exod. 12. 11. Sic aulem comeditis eum (agnum). Lumbis vestris praciocis et calcimeota vakra in pedibus vestris ei edetis illum cum sollicitudine. Vulg. ooster hab. festinantur. — Hinc metonymice Cod. Theod. 2. 69. 7. Sollicitudinem curulem agere. h. e. officium, muos. Sic Dig. 50. 4. 18. Curule videntur sollicitudo.

Homonym. Inter curam et sollicitudinem hoc esa discrimen ejunt, quod cura est in spe bonorum, sollicitudo in metu malorum. Donat. ed Ter. Andr. 1. 5. 34. docet, sollicitudinem magis esse rerum incertarum. Illud certius videtur, sollicitudinem semper esse cum ægritudine et dolore animi, curam vero nem. Quare magis afflicta ita, quam lita. Unde Quintil. 8. proem. a med. Illa transluceat et versicolor quorundam elocutio res ipsas effeminat, quæ illa verborum

habitu vestuntur. Carem ergo verborum, rerum volo esse sollicitudinem.

SOLLICITUS vel sollicitus, a, um, edject. — a) Ad scriptionem quod attinet, alii l unico, alii duplici scribunt, quod postremum Manut. ex antiquis lapidib. probat. Suet qui putat, in soluta oratione utroque modo scribi posse: lo melio duplici il tantum, ut prime syllabe producat. Sed hoc discrimine non videtur opus esse. Ceterum recentiores posteriori scriptioni favent.

— b) Ratione etymii, alii ducunt e solum, locus, et citus, motus, a cio, ul Fest. la Sollicitus p. 351. 34. Müll. ex quorundam sententia docet; alii rectius ab Osco collus vel solus, totus, quasi lotus motus. — Comp. Sollicitior fere in omo. paigr.; Sup. sollicitissimus Il. 1. 1.º a, a. — Sollicitus est commotus, egitatus, jactatus (Il. smosso, agitato; Fr. fortement agité, remué, qui est en mouvement; Hisp. agitado fuertemente, removido; Germ. stark bewegt, erregt, aufgeregt; Angl. moved, tossed, agitated, troubled).

1.) Proprie. Sall. 1. Hist. fragm. 51. 8. Kritze. Hispanas armis sollicitæ. h. v. sollicitatæ. Virg. 4. G. 262. Ut mare sollicitum stridet refluentibus undis. et Ovid. 5. Fast. 720. Ullis sollicitis sidus uterque resti. Lucret. 1. 343. Sollicitus motus. Claudian. in Prob. et Olybr. cons. 49. collis.

Il.) Translate est curis affectus, cogitabundus, cum ægritudine timoris, trepidus, inquietus, anxius, perturbatus, angustiat, afflittus, affannatus, pensosus, inquieto, agitato, sollicito, πολυσπεμος; cui securus opponitur. V. Martialis. 4. 84. et 5. 31. ¶ 1. Generatim. — 1.º) Universalit.

— a) De personis. — a) Absolute. Cic. 9. Att. 6. ante med. Antes sollicitus eram et angebar, quum etc. Sic Virg. 9. En. 89. nunc sollicitam timor anxius angit. Cic. 1. leg. Agr. 8. 23. Civitas sollicita suspicione, suspensa metu, perlurbata seditionibus. Id. 7. Fam. 3. Sollicitum te habebat cogitatio tum officii, tum etiam periculi mei. Planc. ed Cic. 10. Fam. 18. circa med. Sollicitiorem certe hominem neminem puto fuisse. Seneca Brevit. vit. 15. sub fin. Illorum bravissime ac sollicitissime ætes est, qui etc. Quintil. declam. 280. a med. Hoc est, quod sollicitissimum facit. — Huc refer illa Cic. 2. Fin. 17. circa med. Anxio animo aut sollicito esse. Sic 2. Att. 18. Suspensus animo et sollicito esse. Adde Horat. 1. Ep. 5. 18. Cic. 2. Att. 24. Amor omnis sollicitus eliqua anxius est. Id. Senect. 19. 66. Quæta restet causa, quæ maxime agere atque sollicitam habere senectutem videtur, appropinquatio mortis. Afran. epud Priscian. 2. p. 242. 12. Keil. Sollicito corde. Curt. 4. 13. 3. Sollicitam mentem turbaverunt. Adde Ovid. 3. Fast. 362. Id. 2. Met. 125. Sollicitum pectus. — Sollicitum habere aliquem, sollicitudinem afferre, laborem, molestiam, dar da fare, da pensare. Plaut. Men. 4. 2. 11. Cilectos sollicitos habent patroni, et ibid. 20. Ma hodie oimis sollicitus ellens quidam habuit: ocque quod volui agere quidquam lictum est. Ita me attinuit, lla me detinuit. Ter. Heaut. 3. 1. 51. Rcler omnia dolia, omnes serias, omnes sollicitos habui. tulli sottopra, in faccende. — β) Cum Genetivo. Seneca ad Marc. 19. 6. Sollicitus futuri. — γ) Cum Dativo. Horat. 3. Od. 29. 26. urbi sollicitus timor. h. e. da vel pro urbe. Lamprid. Ettagab. 14. Mater sollicita filio. Adde Fulgat. interpr. Math. 6. 25. — δ) Cum Accus. et præp. circa, propter. Quintil. 7. 1. 43. Nos circa his raris sollicitiores, Fulgat. interpr. Jer. 38. 19. Sollicitus sum propter Judæos. — Io lilo Liv. 28. 19. Atitites solliciti vicem Imperatoris. vicem positum est absolute pro propter vicem, sc. sortem; vel prepositionis more. Cl. eumd. 8. 35. F. VICIS. — ε) Cum Ablat. et præp. de, pro, in, ex. Cic. 11. Att. 6. Sollicitum esse te quum da tuis fortibus, tum de me ac de dolori meo sentio. Adde 16. Fam. 1. Sall. Jug. 55. Civiles trepide et sollicita de belli erant. Quintil. 8. 3. 13. Sollicitum esse de verbis. Tibull. 4. 10. 5. Solliciti sunt pro

nobis. *Gell.* 19. 1. Sollicitus pro rita. *Tac.* 4. *Hist.* 58. Numquam apud vos verba feci, aut pro vobis sollicitus aut pro me recuror. *Quintil.* 9. 4. circa med. Nec sum in hoc sollicitus, dum res ipsa volentibus discere appareat. *Ter. Andr.* 1. 5. 33. Ex hoc misera sollicita est, quia etc. — 7) Cum Ablat. sine prap. *Horat.* 1. Sat. 2. 3. Mæstum ac sollicitum est canoris moito Tigelli. *Cf.* 2. *ibid.* 3. 252. — *Ter. Heaut.* 1. 1. 76. Tot mea solius solliciti sunt causa, ut me uoum expleant. *Apul.* 7. *Met.* Vestri causa sollicitus — 8) Cum partic. relativa. *Horat.* 1. Sat. 6. 119. nō sollicitus, mihi quod cras surgendum sit maneo. *Cic.* 8. *Att.* 6. Quam sum sollicitus, quidnam futurum sit! *Add.* 10. *Fam.* 11. et *Fulgat. interpr. Mall.* 6. 25. — 9) Cum Coniunctiu et part. ut, ne. *Seneca Ep.* 98. Calamitosus est animus futuri anxius et aote miseries miseri; qui sollicitus est, ut ea, quibus delectatur, ad extremum usque permaneant. *Cic. Mur.* 41. 88. Quæ (mater) cruciatur et sollicita est, ne eundem paulo post spoliatum omni dignitate conspiciat. *Add.* *Ziv.* 35. 31. *Justin.* 7. 7. a med. Sollicitus, ne tacendo parum reipublicæ consuleret. — 10) Cum Infinito. *Sil.* 1. 7. 442. Tempora sollicitus illis eerrasse. *Apul.* 10. *Met.* Venenum præmentarium comparare sollicitus. — 11) De bestiis. *Ovid.* 6. *Fast.* 741. Solliciti ferrentur equi, frustra que reuerti Per scopulos dominum, duræque saxa trabunt. spaventati, et 5. *ibid.* 372. Imbelles capræ sollicitusque lepus, timido. *Add.* *Ziv.* 5. 47. — 12) De rebus fere posticum est. *Ovid.* 2. *Pont.* 3. 18. et tibi quid sit Utile, sollicitis supponat articulis. *Id.* 5. *Trist.* 2. 2. de epistola. Et ibi sollicita solvitur illa manu, tremante. et 4. *Pont.* 9. 130. sollicito quas damus ore preces. *Id.* 15. *Met.* 786. Phobus Lurida sollicitis præbebat lumina taris. *Martialis.* 11. 45. Sollicitus pudor. *Id.* 9. 59. Escipe sollicitos placide, mea dona, libellos. h. e. de quibus ego sollicitus sum, iudicium tuum veritus. *Id.* 12. 60. Turbida sollicito transmittis Cæcuba sacco. h. e. ipse sollicitus. — *Cæc. Aurel.* 4. *Tard.* 3. 37. Sollicita calceis vel auri pigmenti injectio. h. e. periculosa, suspecta, minime tuta. — 13) Dicitur etiam de iis, quæ sollicitum habent. *Cic. Amic.* 15. 52. In tyrannorum vita omnia semper suspecta atque sollicita. *Horat.* 2. Sat. 6. 79. Sollicitæ operi. *Ovid.* 1. *Pont.* 5. 61. Sollicita cura. *Id.* 6. *Met.* 500. senectæ. *Id.* 1. *Trist.* 11. 2. via. et 4. *ibid.* 10. 116. lux. et *ibid.* 1. 50. fuga. et 85. Illic egu sollicita jaceo novus incola sedis. et 3. *ibid.* 11. 10. et *Herod.* 1. 12. Sollicitus melus. et 18. *ibid.* 196. amor. *Id.* 3. *Art. am.* 374. dolor. *Id.* 1. *Amor.* 6. 64. carcer. h. e. quem nequis numpat, solliciti sumus, tenulo chioso con gelosia. et 1. *Art. am.* 101. Primus sollicitos felix, Romule, ludos, Quam iuvit viduus rapla Sabioa viron. *Quintil.* 4. 1. 57. Sollicitæ et accuratæ actiones. *Id.* 3. 11. 22. diligentia. *Id.* 11. 1. 32. diceo propositum. *Id.* *ibid.* 3. 151. cæcæ. *Id.* 12. 1. 6. Sollicitior diligentia. 2. Specialim est diligens, attentus, vigilans. *Ovid.* 11. *Met.* 599. Sollicitive canes canibusque sagacior aouet. *Fulgat. interpr.* 1. *Cor.* 6. 32. Qui sine uore est, sollicitus est quæ Domiof sunt, quomodo placeat Deo. *Add.* *Phil.* 2. 20. *Cf.* *Cyprian.* *Ep.* 30. (36). n. 4.

Homonym. Differt sollicitus, qui, ut ait *Cic.* 4. *Tusc.* 8. 18, ægritudine cum cogitatione laborat, aut anxio, qui ægritudine aolium præterita afficitur: illi oppositum quietus, hulo solutus. *Cic. Rosc. Com.* 15. 43. *Id.* 1. *Fyn.* 22. 41. Anxio animo aut sollicito. *Add.* *Senec.* *Ep.* 17. et *Auct. B. Afr.* 5. 71. *Cf.* *Cic.* 1. *Att.* 18. Multa sunt quæ me sollicitant anguntque.

SOLLICURIUS vel sollicitus, a, um, adject. (sollus et cura) in omni re curiosus, che si cura di tutto, che di tutto si piglia briga. *Ziv. Androm.* apud *Fest.* p. 298. 10. *Müll.* V. tamen, quæ ibi addot. *Müllerus.*

SOLLIFERUM vel solliferum, i, n. 2. (sollus et ferrum) genus telli. *Fest.* in *Sollaurilia*

p. 293. 6. *Müll.* Quia sollum Osce totum et sollidum significat: Unde tela quædam solliferæ vocantur tota ferrea. *Ziv.* 34. 14. sub fin. Ut emissis solliferis salaricisque gliedios strinsuerunt.

SOLLISTERNIUM vel sollisterium, n, n. 2. (sollus et sternu) idem videtur quod sollisterium. *Fest.* 10. *Solla* p. 298. 18. *Müll.* Solla sternere dicuntur, qui sollisterium habent. Sed *Müllerus* rectius leg. sollisterium.

SOLLISTIMUS. F. SOLISTIMUS.

SOLLO, iodecl. et

SOLLUS, a, um, adject. Præci scribere sollus: Enosius consuetudinem mutavisse fertur. inquit *Fest.* in *Sollaurilia* p. 293. 15. *Müll.* et alibi. — Hinc diversa scribeodi ratio, quæ in derivatis et compositis cernitur. — Sollus Osce est sollus et sollidus: et conjungitur cum Gr. ὄλος. F. SALVUS loit. et *Bulleit. dell' Istist. archeol.* a. 1873. p. 67., ubi de bujus vocis origine a Sanskito sermo est. *Fest.* p. 298. 6. *Müll.* Solla Osce dicitur id quod nos totum vocamus. *Lucilius:* Vasa quoque omnino dirimit non sollo dupudi; id est, non tota. *Cf. eumd.* apud *Paul. Diac.* p. 299. 6. *Müll.*

SOLO, as, are, a. 1. (sola vel soles) solas seu solem conficio, calceos solis instruo, porre te soles alle scarpe. *Edict. Diocl. in Corp. Inscr. Lat.* 3. 809. Idem (corium bubulum) confectum ad solanda calceamenta. *Mommsenius* cum *Maio* aliusque leg. soleanda: sed *De-Rossi* lo *Bulleit. dell' Istist. archeol.* a. 1871. p. 163. solanda recte legendum esse docet.

SOLO, as, avi, alium, are, a. 1. (solus) Part. Solatus. — Solo est solum seu solitarium effugio, ad solitudinem redigo, desolo, ratio, dis seriare, desolare, dare li guasto, ἐρημώω. *Stat.* 4. *Theb.* 36. quantas populis solaverit urbes. (Est qui leg. spoliaverit, aliqua ita habetur in cod. MS. nostri Seminarii) et 5. *ibid.* 149. solara domos, juvenumque æmulumque Flæcplitare colos. *Seneca Cædip.* 4. Avida peita solata domus.

SOLLECISMUS, i, m. 2. (σολοικισμός) Abiecta præpositiva diphthongi, quod in Græcis sæpe poetæ faciunt, Et σολοικισμός, solicismus secundæ correptæ. *Auson. epigr.* 138. Da rectum carum, Jam solicismus arti. — Vos Græca est, ducta a Solis Cilicis urbe, a Solos condita, ubi paucos Athenienses quum reliquisset, paulatim cæperunt patrium sermonem corrumpere; unde σολοικισμὸν dicti sunt. Alii a Sole civitate Dalmatiz, quæ nunc Pompejopolis dicitur «cujus habitatores Athenas perierant, ut ibi Græcam linguam dicerent at suam servarent, quam recta nō valentes proferre, utrumque conieperunt». Ita *Comment. in Donat.* p. CXV. ed. *Hagen.* Negat tamen *Gell.* laia cit. Allicos σολοικισμὸν voce usi esse, sed σολοικισμὸν: Latine autem a Siniio Capitone et aliis ejusdem ætatis appellari imparitatem, a vetustioribus stribligi-nem. Nostri quoque antiquiores, inquit ille, solicismum facile, solicismum baud scio, an unquam dixerint. Huc spectat hic locus *Capell.* 3. p. 50. Grammaticæ protulit quoque linam quandam artificialem expolitam, quæ octo patibus auratis, velut diversis nectioibus intertextis vibrabat. Et qua scabios dentes vitiliginesque linguarum et surdes, quas io Solos quædam civilata contraxerat, ient sensim attritione purgabat. — Solicismus, solicismo, villum grammaticæ, impar et inconveniens compositura partium orationis, ut *Sinius Capito* apud *Gell.* 5. 20. dicit: vel (*Cic.* 4. *Herenn.* 12. 17.) est, quum verbis pluribus consequens verbum superiori oco accommodatur.

1.) Proprie. 2.) Generalim. *Juvenal.* 6. 456. solicismum liceat fecisse marilo. *Gell.* 15. 9. Tam immaosum solicismum nibil varlus est. *Martial.* 5. 39. Unus quum istis; duo, Calliodore, sedetis. Surge: solicismum, Calliodore, facis. *Add.* *Sueton. Gramm.* 22. — Fit quatuor principie modis, ut *Quintil.* docet 1. 5. a med.: adjectione, ut *Feni de Susis in Alexandriam*; detractio, ut *Ambulo viam, Egypto venio*; Ne hoc fecit; transmutatione, qua ordo turba-

lur, ut *Quoque ego, Enim hoc voluit, Autam non habuit*; immutatione, quum aliud pro alio ponitur, hoc per omnes partes orationis deprehenditur, frequentissime in verbo. F. plura *ibid.* et apud *Charis.* 4. sub init., *Diomed.* 2. p. 445. *Futsch.* etc. — Solicismos poetarum, si qui in iis repertiuntur, icemate appellari docent *Quintil.* 1. 8. ad fin., *Charis.* loc. cit., *Diomed.* 2. p. 446. et 449. *Futsch.* Tamen *Servius* ad *Virg.* 5. *Æn.* 120. medium quid interesse ait inter heo duo, quod figuram appellat. F. SCHEMA. 2. Specialim pro barbarismo posuit *Auson. Epigr.* supra cit. Differunt tamen, inquit *Isid.* *Differ.* app. 40., quod solicismus in sensu sit, barbarismus in voce:

II.) Translate solicismum facere, est in re aliqua peccare. *Martial.* 11. 20. Sepe solicismum mentis nostra facit. h. e. illegitimo colla abutitur. Quo pertinet illud *Cic.* 14. *Att.* 6. Nihil enim tam σολοικον, quam τυραννοκρατος in celo esse, tyranni facti defendi. et 2. *ibid.* 10. Est enim σολοικον, quum velim vitare omnium deliciarum suspicionem, repente ἀναπαύεσθαι nō solum delicate, sed etiam inepto peregrinitatem. *Hieronym.* in *Helvid.* n. 16. Apud Chilianos solicismus est magnus et vitium, turpe quid vel narrare vel facere.

SOLLECISTA, æ, m. 1. σολοικιστής, qui solicismos loquitur. *Hieronym.* 3. in *Rufin.* n. 6. Et te nequaquam solecistam ac barbarum, sed meodacem, subdolum, impudentem esse convitcam.

SOLLECOPHANES vel

SOLLECOPHANES, i, m. 3. σολοικωφάνης, error speciem solicismi habens. *Cassiod.* *De Orat.* 6. Cetera præpositiōnes super, subter, ablativo junguntur at ad locum significant, velut super cathedra sedit, quando hoc dicimus, sollecophanes, id est species solicismi est.

SOLLECUM, i, n. 2. σολοικον, idem quod solicismus. *Gell.* 5. 20. Nostri quoque antiquiores solicum facile, solicismum baud scio an unquam dixerint. *Id.* 17. 2. ante med. Si dicas in medium ponere, id esse solicum putant.

SOLUS, ari, alus sum, ari. dep. 1. Olio bujus vocis lalet; quauquam *Döderlein.* op. cit. v. 1. p. 153. coarctat ducere per syncopen a v. sublevare, et *Furlanetto* a solus, quia, qui aliquem solatur, solitudinem ejus levat alloquio suo. Sed hæc duriora videntur. *Cf.* SALVUS et *F. Vanicek* ad h. v. — Part. Solans II. a; Solatus II. c; Solandus I. — Solari est consolari, spem facio, dictis alloquor, recreo, παραμυθίσαι (II. consolare, confortare, recreare; Fr. consoler, rassurer; Hsp. consolar; Germ. trösten; Angl. to console, comfort). Vox est pleurique poetica, raro a prosæ scriptoribus, et quidem sequioris ætatis, usurpata. Suol qui et Ciceroni triphunt, *Vatin.* 11. in fin., sed ibi plasticque o-moes leg. consolatur. — *Priscian.* 8. p. 781. et 792. *Futsch.* eoumetat inter ea, quæ etiam passionem significant, et affect loc. *Ovid.* 5. *Trist.* laia cit.; uode tamen unum illud eticitur, sed verbis deponentibus transitivis commune est.

1.) Proprie. *Plaut. Epist.* 1. 2. 9. Nihil agit, qui diffidens verbis solatur nullo. *Add.* *Pacuv.* apud *Fest.* p. 301. 32. *Müll.* *Horat.* 2. *Ep.* 1. 131. Incipam solatur et ægrum. *Virg.* 4. *Æn.* 393. Ientis dolentem Solando cupit, et dictis aversare curas. et 9. *ibid.* 290. solare loopem, at succurre relictæ. *Ovid.* 5. *Fast.* 237. Solari aliquem verbis amicis. *Id.* 3. *Trist.* 6. 49. Una lameo spes est, quæ ma solatur io latis, Ille fore moita mea nō diuturna mala. *Val. Flacc.* 4. 578. nec spe dubios solabar iocari. — *Passive* *Ovid.* 5. *Trist.* 4. 41. qua consolatus amicum Sin ope: solandus quum sinoul ipse fures. F. CONSOLATOR.

11.) Impropris est lenire, levare, mitigare, alleviare, sollevare, raddolcire, mitigare, alleviare. — a) Univariu. *Plaut. Asin.* 3. 1. 37. Solari spem suam. *Horat.* 2. *Od.* 5. 6. juvenca solans æstum gravem novis. *Claudian.* *Cons. Ball. Theod.* 196. Ethiopum pluvius solabitur ælius. *Ovid.* 11. *Met.* 685. solacia tollit ver-

ba. et ibid. 448. Multaque respondit timidum
silantia pectus. *Virg.* 4. *G.* 404. de *Orpheo*. cava
solans egrum testudine amore. *Id.* 9. *Æn.*
439. tela curas solabat aniles. *Id.* 12. ibid. 110.
Solari metum. *Ovid.* 2. *Fast.* 821. lactimas
alliculus. *Tac.* 2. *Ann.* 38. repulsum. *Seneca*
Octav. 184. mela. *Plin.* 8. *Ep.* 11. Desiderium
fratilis amul aut nepote aut cepte solari. *Stat.*
2. *Theb.* 353. Solari dolore amplexu. *Id.* 4.
Silv. 4. 49. otia vitæ conu. — b) Solari fa-
mem, satiare, sariare, acchetare; solari aliquem
cibo, ristorare, reficere. *Virg.* 1. *G.* 159. Con-
cussaque famem in silvis solabere quercu. *Id.* 5.
Æn. 41. fessos opibus solatur amicos. *Horat.* 3.
Sat. 6. 117. me silva cerusque Tulus ab ini-
diis tenui solebitur erro. — c) In illo *Tac.* 2.
Ann. 86. Solari aliquem decies HS dote. solari
est sarcire, resarcire, compensare, risarcire. Sic
16. ibid. 110. Cladem Lugdunensem quadragies
HS solatus est, ut amissa urbi reponerent.

SÖLOX, *ocis*, adject. omni. gen. Videtur esse
a *solus* vel *solus*, licet quantiles obstat; quam
ceteroquin non tam in etymis attendendum esse,
alibi monuimus. — *Solox* est totus et integer.

1.) Propria dicitur de pecore et de lana; pec-
cus enim *solox* sunt oves, quæ tota lana seu
hilone et in tacta in montibus pascuntur sa-
crificiis asservatæ: inde etiam earum lana cra-
ssior solox dicta est. *Gloss. Philox.* *Solox*, *ἀπὸ*
πρώ. *Festus* p. 301. 6. *Müll.* *Solox* lana,
craffa, et pecus, quod passim pascitur non se-
clum. *Tullius*: Ego ab soloci lana ad purpuram
dela. et *Lucilius*: Pascali pecore et montano,
hircu atque soloca. *Fronto de eloqu.* (edente Ro-
rum *A. Maior*) p. 228. Ingratilis tamen tibi pur-
pureum pallium erit sumendum, non petium
philosophorum soloci lana.

11.) Translate. *Symmach.* *Ep.* 1. ante med.
Quare elaboratam filo soloci accipe cantilenam.
Cic. 9. *Fam.* 12. dixit crasso filo eodem sensu.
— *Hinc*

Solox, *ocis*, absolute, accipitur etiam pro veste
ex lana sucl. *Tertull.* *Pall.* 4. circa med. *Ra-*
dromidis solocem aliqua multicia apothesi ex-
trahit. — Nautro gen. *Commodian.* 43. 8. In
baptismo tibi genitale solox lavatur.

SOLPÖRUS. *V. SULPHUREUS*.

SOLPÖGA. *V. SOLIPUGA*.

SOLSEQUIUM, *V. SOLISEQUA*.

SOLSTITIALIS, *e*, adject. (solstitium) In o-
pitt. MSS. legitur etiam solstitialis. *V. Baiter*,
not. crit. ad *Cic.* 3. *Nat. D.* 37. p. 459. et
Schol. Bern. ad *Lucan.* 8. 852. Sub solstitiali
circulo. — Solstitialis est ad solstitium pertinen-
s, quod mensis Junio in tropico Cancræ sit, nam
alterum, quod Decembri in Capricorno, bruma
dicitur, solstitiale, *τῶν ἀντικ.* § 1. Stricto sensu.

— a) Universalis. *Cic.* 1. *Tusc.* 39. sub fin.
Solstitiella dies, *h. e.* singulæ annuum, quo
solstitium fit. *Id.* 3. *Nat. D.* 13. sub fin. Cur
sol se referat, nec longius progrediatur solstitia-
li orbe itemque brumali, nec tropico Cancræ
aut solstitialis circulus dicitur a *Varro*. 9.
L. L. 24. *Müll.* et *Plin.* 2. *Hist. nat.* 11. 8. (59).
et ibid. 70. 70. (177). Apud *eumd.* 18. ibid. 34.
77. (333). exortus solstitialis est ea pars cæli, in
qua sol exoritur solstitio, orientis æstivæ: quem 12.
ibid. 14. 30. (52). ortum solæ æstivæ appellat. Ko-
dem modo *Solin.* 25. *Flugliana*, qua solstitiali
plaga obvia est, assurgit montibus æstem, *Ovid.*
2. *Pont.* 4. 25. Longa dies cilius brumali sidere
naque Tardior hiberna solstitialis erit. *Id.* 6.
Fast. 700. et *Pitruv.* 9. 5. solstitiale tempus.

— b) Herba solstitialis, quæ solstitii die na-
scitur, eodemque æscrescit nimio solis calore.
Plaut. Pseud. 1. 1. 36. Quasi solstitialis herba
paullisper sul: Repente exortus sul, repentinæ oc-
cidit. *Auson. Profess.* 6. 35. Solstitialis Velut
herba solat, Ostentatque Rapiusque simul. *Plin.*
26. *Hist. nat.* 5. 14. (36). vocat herbam solsti-
tiale condurdam, flore rubro, quæ suspensa
in collo strumarcomprimat. *Harduinus* ait, con-
durdam esse ad hunc diem herbarum incogni-
tam. Ceterum solstitialis generaliter dicta vide-
tur quævis herbe, quæ unico solstitii die nasci-

tur et moritur, quemadmodum etiam eodem sen-
su caniculata vna quædam fortasse appellata
est. *V. CANICULATUS*. Sic acini solstitiales o-
pud *eumd.* 14. ibid. 16. 18. (99). sunt, qui in
avis labruscæ astu et solstitio pereunt, nam alii
in fisdem durant, licet nunquam maturecent.

— c) Spina solstitialis apud *Colum.* 2. *R.*
Il. 18. est, quæ solstitio et æstate provenit vel
doret. § 2. Latiore sensu interdum simpliciter

— a) Refertur ad æstatem et colores. *Liv.* 35.
49. Quum miramur, unde illi solstitiali tempore
tam multa venatio. *Lucan.* 6. 337. medior igitur
cæli rebidique Leonis Solstitiale caput. — *Morbus*
solstitialis apud *Plaut.* *Trin.* 2. 4. 143, quæ
sit, non est exploratum. Alii intelligunt comi-
tialitatem; alii subitanam; etiam uno die conficien-
tem; alii vehementissimam et ardentem febrem, cu-
jusmodi in magis feroribus incidere solent;
alii denique quæcumque morbum æstivum. *V.*
SIRIASIS. Cf. *Fr. Gronov.* et *Th. Vallaur.* ad
Plaut. *Trin.* loc. cit. — b) Item ad cursum
solis annum: etque idem ac solaris. *Liv.* 1.
19. Tricenarius dies singulis mensibus lætas non ex-
plet: deponique dies solido anno, qui solstitiali
circumagitur orbe. *Serv.* ad *Virg.* 4. *Æn.* 653.
Cui ultra centum et viginti solstitiales annos con-
cessum non est.

SOLSTITIUM, *ii*, n. 2. (sol et sisto vel sto).
Olim et solstitium (*V. Baiter* not. crit. ad *Cic.*
3. *Nat. D.* 37. p. 459.) et divisum solis insti-
tium scriptum fuit (*V. INSTITIUM*). — Solsti-
tium est tempus illud, quo sol stare videtur all-
quantisper, tum quando signum Cancræ ingre-
ditur Junio mense, tum quando Capricornum De-
cembri: Illud est solstitium æstivum, quo sol in-
cipit a nobis recedere: hoc hibernum, quo ad
nos accedat. Stare, inquam, videtur, quia in
Cancro inter finem progressionis et initium descen-
sus mora aliqua quiescit Intercedere videtur: et
initium regressus, solstitio, *ἡλίου ἵστασις*.

1.) Propria. *Colum.* 11. *R. R.* 2. ad fin. XVI.
Cal. Jan. sol in Capricorno transitum facit,
brumale solstitium, ut Hipparcho placet. *Id.* 7.
ibid. 3. ante med. Ut aote æstivum, quam hiber-
num solstitium convalescat. *Plin.* 2. *Hist. nat.*
103. 106. (229). Fons tertio noctis hora ab æstivo
solstitio exundat. — Optimi quique scriptores hoc
nomen æstivum significant; nam hibernum bru-
male vocant. *Varro* 6. *L. L.* 8. *Müll.* Alter
motus solis est, alter cæli, quod movetur a bruma ad
solstitium. Solstitium, quod sol a die sistere videat-
ur. *Cic.* 3. *Nat. D.* 7. 19. Solis accessus disces-
sæque solstitis brumæque cognoscit. Adde *Var-*
ron. 1. *R. R.* 28. et *Plin.* multa in locis, qui
18. *Hist. nat.* 28. 68. (264). solstitium petagii do-
cet in octava parte Cancræ VIII. cal. Jul., et
verit eo die solis arborum, ut alia partem cæ-
lum respiciant, quæm quæ spectare prædix; quod
et *Varro* 1. *R. R.* 45. et *Gell.* 9. 7. in elea,
populo alba, salice, ulmo et tilia fieri scribunt.
Adde *Plin.* 16. *Hist. nat.* 22. 34. (84).

II.) Translate per synecdochen ponitur pro
æstate, ætate. *Horat.* 1. *Ep.* 11. 18. Pæcula sol-
stitio, campestris nivibus auri. *Virg.* 1. *G.*
100. Hemida solstitia atque biemes oras se-
renas, Agricola. *Id.* 7. *Ecl.* 47. Substituta pecori
defendite. *Ovid.* 5. *Trist.* 10. 7. Nec mihi solsti-
tium quidquam de noctibus aufert: Efficit an-
gustus nec mihi bruma dies. *Seneca* 1. *Benef.*
12. Militare alicui vestimenta mitra bruma, hi-
berna solstitio. Adde *Senec.* alter. *Hippol.* 766.

SÖLUBILIS, *e*, adject. (solvo) § 1. Passiva est,
qui solvi facile potest, solutilla, alio a *solvus*,
solubile, atque. *Amthian.* 16. 8. a med. Fus-
sam ponto solubili superstravit. *Minuc.* *Octav.*
34. Mundus Deo soli solubilis et mortalitas. *Pru-*
dent. 10. nepi *crep.* 508. corruptela Constan-
tinae caralis ac solubili. *h. e.* morte solvenda.
§ 2. Activo, solvens, solutans. *Cæli. Aurel.* 2.
Acut. 37. 192. Solubilis plurimus aer esse per-
spicitur.

SÖLUM, *i*, n. 2. Origo vocis ita statuitur a
Serv. ad *Virg.* 5. *Æn.* 109. apud *Isid.* 14. *Orig.* 8.
24. a *Solum* esse omne dicitur, quod sustinet, a so-

litate scilicet dictum; unde et de mari *Virg.*
ait: subtrahiturque solum. Sed recentiores ab
Osca soltus seu *solus*, totus, ducunt; unde et *Gr.*
ἄλος et *Lat. solidus*; quamquam *Panicek* a se-
deo, ut *solum*, derivat. — Quicquid sit de ety-
mo, solum est fundus, fundamentum, ima pars,
nέλος, ἰσάρος (li. fondo, suolo, pavimento; *Fr.*
fondement, fond, sol, pavé; *Itip.* hondo, fun-
damento, suelo, pavimento; *Ger.* d. Grund,
Grundlage, Boden, Fussboden; *Angl.* the ground,
basis or foundation, pavement).

1.) Propria. § 1. Generalit. — a) Univer-
sim. *Cæs.* 7. *B. G.* 72. Fossam pedum viginti
directis lateribus duxit, ut ejus solum latitudinem
pateret, quantum summa labra distabant. *Seneca*
Agam. 475. Ventii rapiunt pelagus infimo ever-
sum solo. sin dal basso fondo. Sic *Cæs.* 7.
B. G. 73. Singuli ab infimo solo pedes. *Liv.*
24. 47. sub fin. Pedum incendium, quo solo
æquate omnia inter Salinas ac portam Carmen-
talem. *Vellei.* 2. 4. 2. Nunantiam exclamæ æquavit
solo. *innantell.* et *Liv.* 30. 26. Incendium, quo
clivus Publicia ad solum erustus est, sino u ter-
ra. — b) Solum purum in *Inscript.* apud *O-*
rell. n. 4405. *V. PURUS*. — c) A solo, a fun-
damento, ab incubatio; sin dalle fondamenta.
Vet. lapid. apud *Fabrett.* p. 678. n. 47. SACRA-
RIA MYMNIUM VETUSTATE DILATA A SOLO RESTI-
TUIT. *Alia* apud *Orell.* n. 457. TEMPLUM A SOLO
DE SVO POSUIT. Cf. *alia* apud *eumd.* n. 589.
FUNDAMENTA MYROSQUE E SOLO FACIENDA COBRATEM.

— In plur. num. *Cic.* *Parad.* 6. 3. Aurata te-
cta in villis et sola marmorea facias. § 2. Spe-
cialit. est area, cui ædificium superponitur. *Paul.*
Dig. 13. 7. 21. Uomo pignori data, et area ejus
tenebitur; est enim pars ejus. Et contra si soli
sequitur ædificium. § 3. Poetice quicquid aus-
tinendo aptum est, solum dicitur. Unde *Virg.*
1. *Æn.* 111. Cereale solum vocat paniceas qua-
dras seu adorea liba, quibus uti *Troer.* epulis
imponendis. *Id.* 5. ibid. 109. vestia tremis icti-
bus (remigantium) area puppis, Subtrahiturque
solum, *h. e.* mare navis sustinent. Sic *Val. Flacc.*
4. 712. Pontique jacentis Omne solum. *Ovid.* 1.
Fast. 109. Flamma petit altum: propior locus
æra cepit: Sederunt medio terra fretumque solo.
Id. 1. *Met.* 73. Asia tenent caeleste solum. *Stat.*
1. *Theb.* 55. de *Edipo* cæco, manibusque cruen-
tis Pulsat inane solum, *h. e.* cæcum, quo sedent
et sustinentur oculi. § 4. Est etiam planta pe-
dis, solea. *Varro* 1. *R. R.* 47. Solum hominæ
exitum herba et semina fundamentum, *h. e.*
vestigium pedum, la pianta del piede. Sic *Lu-*
cret. 1. 925. Avia Placidum peragro loca, nul-
lius ante Trita solo. *h. e.* nullius pedibus calca-
ta. et *Varro* 2. *R. R.* 9. Canes debent esse pe-
dibus magnis, ungibus duris ac curvis, solo nec
ut corneæ, nec nimium duro, sed ut fermentato
ac molli. *Prudent.* 14. nepi *crep.* 116. Nunc
virginali perdomitus (draco) solo, *h. e.* pede, cal-
ce preesus. (Adde 7. ibid. 65. et 3. *Cathemer.*
128.) *Martial.* 9. 74. Et mordere luto putra ve-
tusque solum, suola. Sic *Plaut.* *Bacch.* 2. 3.
98. Qui soccis subeat auto subactum solum.
Prudent. *Apotheos.* 734. Interit nam Non sub-
mersus iter, sola pendulus et pede sicco. *h. e.*
pendens in solcis. *Mellianus.* — Similiter *Cato*
R. R. 76. Placentiam sic facito. Farinæ siliginæ
libras duas, unde solum facias in tracle etc. la
crosta o sfuglia di sotto. — In plur. num. *Cic.*
5. *Tusc.* 39. 90. Mibi amictul erit Scythicum
tegmen; calceamentum, solumum callum; cubile,
terra. § 5. Saepè dicitur de terra et agro, quæ
aut quasi fundamentum seminum ac plantarum,
terreno, terra, campo. — a) Universalis. *Cic.*
2. *leg. Agr.* 25. ad fin. Quod solum tanto exite
et æstivum est, quod ætate perstrigunt non pos-
sit? *Id.* *Drut.* 4. a med. Sacra aliquid in In-
calio et derelicto solum. *Colum.* 2. *R. Il.* 2. So-
lum pinguis, pulvis, dactum etc. et init. *præf.*
defalgatum et æstivum Quinili. 2. 10. 2. fe-
cundum. *Id.* 12. 10. 18. Ictius. *Id.* 2. 4. 8. ele-
cum et sine humore ullo. *Id.* 12. 10. 25. ube-
rius. *Cart.* 3. 4. 3. sterile. *Ovid.* 6. *Met.* 216.
povere membro solo. *corrigari*, et *Tac.* 1. *Hist.*

47. Solo quippiam effugare, gessere a terra, et Ovid. Heroid. 1. 47. Sed mihi quid prodest vestris dijecta Iacertis Ilios, et, mutus quod fuit ante, solum? Quintil. 2. 19. 2. Soli bonitas. — b) Quodcumque in solum venit, proverbium, quo significatur, quidlibet, quidquid accipit, quidquid cecus fert, quod in buccam venit, temere: ductum forsitan a frogibus, quae sementi non respondent, sed enascuntur interdum inutilia quaedam, atque in solum volunt, praeter agricolae expectationem. Cic. 1. Nat. D. 23. sub fin. Quod cumque in solum venit; ut dicitur, effugis atque effolis. Varro apud Non. p. 500. 11. Merc. Libet me epigrammata facere: et qualem nomina non memini, quod in solum mihi venerit, ponem. Manut. huc pertinere ait hae duo loca Afranii, apud Non. p. 124. 18. Merc. Orbitaltem in senectuti malem melius, quod in solum non venit caeco ec. dementi. Id. apud eund. ibid. Ne eveniret, quod nunc agitur, in solum. Utrobique Nonius legit conjunctim insolum, et male interpretatur insolutum. — Elliptice Cic. 9. Fam. 26. Convivio dalestor, ibi loquor quod in solum, ut dicitur. — c) Res soli dicuntur a Jctis, quae terra diluuntur, ut aed. agri, plantae et ceterae res immobiles, quae solo conjunguntur, stabili. Plin. 6. Ep. 19. Candidatos terram patrimonii partem conferre jussit in ea, quae solo conjunguntur, investire in stabili et Sueton. Tib. 48. Ut sequestraret duas patrimonii partes id solo collocaret. Seneca 2. Quaes. nat. 1. Tertia pars de agris, terris, arboribus, ratis quarit, et, et Jurisconsultorum verba uti, de omnibus, quae solo continentur. Ulp. Dig. 13. 3. 1. Omnes res per hanc conditionem pelli, siue mobiles sint, siue anli. Id. ibid. 43. 15. 1. a med. De possessione rei soli expectari. — d) Solum terrae, ipsa terra. Lucret. 5. 1298. Aere solum terrae tractare. h. e. arva colere. Catull. 63. 7. Et jam recente terrae sola angulosa maculam. Similiter Cic. 1. B. G. 11. Sibi praeter agri solum nihil esse reliqui. le nuda campagna. agri superficiem nudalam salta omnia vestimenta hostili.

II.) Translate. § 1. Est quicumque locus, regio, sedes, luoga, puaa. — a) Universim. Cic. 2. Legg. 2. 4. Solum illi villae amicum modo factus, atque huc omni solo, in quo tu orlus et procreatus es. Id. 4. Cat. 7. extr. Hoc commune patriae solum, carum, dulce atque jucundum. Ovid. 8. Met. 184. tractusque soli natalis amore. Id. 2. Pont. 11. 28. Marmora Fundant gloria, Ruse, soli. h. e. oppidi Fundorum. Id. 3. Fast. 291. Pius Faunusque etc. Romanum nomen utrumque soli. Cic. Balb. 5. a med. Vos, mutae regionis, imploro, et sola terrarum ultimarum. — b) Hinc solum vertere est mutar pacem, alio migrare. Id. ibid. 11. a med. Haec ante civitatem amittere non potuissent, quem hujus solum civilis mutatio vertit. Id. Cæcin. 34. a med. Qui volunt pmoam alique subterfugere, eo solum vertunt, hoc est sedent ac locum mutant. Id. Quint. 28. a med. Basilii causa solum vertere. Similiter Parad. 4. ad fin. Omnes scelerati exules sunt, etiam si solum non mutantur. § 2. Metaphorice. Cic. Brut. 74. 258. et Orat. 37. sub fin. Solum el quasi fundamentum oratoris vides, locutionem emendatam et Latinam. Enn. apud eund. 1. Divinat. 48. 108. Auspicio regni stabilita scamna solumque. h. e. solum. Liv. 6. 18. in fin. Solo sequenda sunt dictata consulasque. — Io plut. num. Enn. apud Fest. p. 293. 35. Mili. Tarquinio dedit imperium simul et sola regni.

Homonym. Differunt solum et fundamentum eo quod illud natura sit, hoc arte. Cic. 3. Orat. 37. 151. Hoc quasi solum quoddam et fundamentum est, verbum usus et epla bonorum. Adde Brut. 74. 258. Apul. 1. Met. At vero celus illius autorem — cum tota domo, id est parietibus et ipso solo et omni fundamento — in allem civitatem transiit. Alla discrimina P. sub TERRA.

SOLUM P. SOLUS in fin.

SOLUMMODO, adverb. (solum et modo) sunt qui scribunt distim. — Solummodo est solum,

tantummodo, solamente, movov. Plin. 34. Hist. nat. 8. 19. (92). Unam solummodo Zeonolis ste-tuam Cypria in expeditione non vendidit Cato. Alii rectius leg. tantum. Quintil. sub fin. serm. declam. 247. Ita illud quoque, nuptis collo-cata, efficit uxorem: sed non hoc solummodo erit. Ulp. Dig. 9. 2. 23. Picti solummodo fieri estimationem. et ibid. 11. 5. 1. ad fin. Solummodo penalem actionem negatam. Adde Tarr. Resurr. carn. 26. a med. et Minuc. Octav. 35. ad fin., quae loca Cellar. in Cur. poster. jam collegesserat. Adde Hieronym. Ep. 12.

SOLUS, a, um, genet. solius, dat. soli, adject. — a) Forme soli in genet. pro solus, et in dat. femin. solae pro soli auctores habent. Cato apud Priscian. 6. p. 694. Putsch. De omni Tusculana civitate soli Lucii Mamilii beneficium gratum fuit. Adde Inscript. apud Orell. n. 2627. Plaut. Mil. glor. 4. 2. 28. Cedo te mihi solae solum. Ter. Eun. 5. 7. 3. Mihi solae ridiculo fuit, quae etc. — Item dat. maic. solo pro soli in Bullett. archeol. Napoli. p. 60. v. 2. in fin. — Sole io vocativo dixit A. Tzidas apud Priscian. 5. p. 673. Fella lectule talibus sole amoribus. — b) Notatio vocis locerta: sunt qui conjungunt cum solus, dicitur, totus: vel cum solus. (V. bene voc.) Poli a se et otus vel ille ducit, quasi per se ille. — Sup. Solissimus apud Pompej. Comment. art. Donat. s. 1. n. 18. Solissimam rem dicit Juba. h. e. uoce veram. — Solus est incomitatus, solitarius, unus, movov (It. solo, senza compagnia; Fr. seul, unique; Hisp. solo, unico; Germ. allein, alleinig, einzig; Angl. alone, only).

I.) Proprie. § 1. Generatim. — a) Universalis. Plaut. Amph. 1. 1. 2. qui hoc auctis solus ambulem. Ter. Heaut. 1. 1. 76. Item, tot mea solius solliciti sunt cause, ut etc. Varro 3. R. R. 2. ante med. Quum hae sit communis universi populi, illa solius tua. Cic. 11. Att. 15. Solius enim meum peccatum corrigi non potest. Cf. Sest. 50. 128. In unius mea salute. (De hac construendi ratione V. Casaubon. ad Pers. 5. 40. Heins. ad Ovid. 5. Ep. 45. et Drakenborch ad Liv. 7. 40.) Cic. 3. Off. 10. 41. Qui quum visum esset utilius, solum, quam cum altero regnare, fratrem interemit. Id. Mur. 21. 43. Et dicam vobis audientibus, quae ipsi soli, re integra, sepe dixi. Id. 5. Att. 17. a med. Scavola solos ovem manes Asia praefuit. Ter. Phorm. 3. 3. 24. Quantum opus est tibi argenti? ræpæ. sola tringita minæ. Justin. 20. 3. 4. Locrenses sola quindecim milia militum habebant. Cic. 3. Orat. 18. 65. Stolidi soli es omnibus eloquentiam virtutem esse dixerunt. Id. Harusp. resp. 7. 14. Qui locus solus es privatis locis omnibus hoc juris habet, ut etc. Sall. orat. Lepidi contra Sull. Solus omnium, post memoriam hominum, supplicis in post futuros composuit. Ter. Phorm. 4. 1. 21. Nam ego meorum solus sum meus. Plin. 10. Hist. nat. 23. 33. extr. Columnas morbum comitalem solas animalium solvant, praeter hominem. Martialis. 4. 2. Spectabat modo solus loti omnes Nigri mudus turantius lacerna, Auson. Gryph. 31. Tias sola (Musæ). — b) Sine alio, remotis arbitris, da solo a solo. Ter. Phorm. 4. 3. 15. Prendo hominem solum: cur non, inquam, etc. Plaut. Asin. 4. 2. 93. Ma pene seduxit solum seorsum ab edibus Cæsa. 1. B. G. 18. Lisum retinet: quare ex solo va, quae in conventu dixerat. Ter. Hecyr. 3. 1. 15. Omnem rem narrabit ecotinus sola soli. Adde 4. 1. 11. Id. Eun. 3. 5. 31. Imperat, ut mazam solum cum sola. — c) Cum unus jungitur. Ter. Adelph. 5. 3. 47. Solum unum hoc villum affert resectus hominibus. Cic. Pis. 40. 96. Te unum solum suum depeculatore, velatore venisse senserunt. Id. Harusp. resp. 7. a med. Uno illo solo ancistilla sacrorum dissentiente. § 2. Specielem est desertus, derelictus, sine ope, abandonmentato, derelicto. Ter. Eun. 1. 2. 67. Sola sum. Adde Adelph. 3. 1. 4. Sall. 3. Hist. fragm. 82. Kritz. Quam soli inaccosotes. Id. Jug. 14. Solus atque omnium honestatum rerum egenus. Seneca Med. 119. Sedibus solam ceteris deserta.

II.) Translate dicitur — a) De locis, et est desertus, infrequens, disabitato, solingo, deserto, solitario. Cic. 1. Divinat. 28. a med. et fragm. epud Quintil. 5. 13. ante med. Quum in locis solis montis eriarer. Nepos Eumen. 8. ad fin. Si per loca sola contederet, sperabat, se imprudentem hominem opprimeretur. Sall. Jug. 10. Cum parte equitatus proficiscitur in loca sola, obsessum turrim regiam. Quintil. 7. 2. a med. Locis clausus vel reclusus, frequens vel solus. Ter. Andr. 2. 4. 3. Venit meditata elicunde es solo loco. Virg. 3. G. 219. male tum Libyæ solle erratur in agria. Id. 10. Ecl. 14. sole sub rupe. Tibull. 1. 1. 60. lo solo pescere montis pecus. Ter. Phorm. 5. 7. 85. Hoc aelus hinc deportat in solas terras. Catull. 64. 57. Desertem in sola miterem se cerant eicæ. Tac. Germ. 38. Sæps (capillum) in ipso solo vertice religant. h. e. nudo. Ita Kritzius. — b) De personis, et est riduus. Propert. 3. 5. 23. Gaudet me solam vacuo tabescere lecto. — Hinc neutr. sing.

Solum, adverbiorum muie, duntaxat, solummodo, tantum, tantummodo. — a) Absolute. Cic. 1. Legg. 20. a med. Is re una solum dis-sident: de ceteris mirifica congruunt. Id. 3. Tusc. 5. a med. Quasi vero alia bili solum mens, ac non sepe vel iracundia vel timore vel dolore inoreatur. Id. 2. Phil. 32. 81. Nos nuaciationem solum habemus, consules etiam inspectionem. — b) Cum patie. negat. non solum, nec vel neque solum — sed, sed et, sed etiam, verum quoque. Cic. 1. B. G. 12. sub fin. Non solum publicas, sed etiam privatas injurias ultus est. Id. ibid. 20. Quibus opibus non solum ad minuendam gratiam, sed pæne ad principium suum uteretur. Cic. 2. resp. 15. 28. Neque solum solum vel etiam imperite solum. Sall. Cat. 40. Neque solum civis, sed ejusdemque modi genus hominum sollicitabat. Nepos Thras-sy. 1. extr. Non solum principes, sed et solus initio bellum his indixit. Id. Att. 20. extr. Quum se uterque principio non solum urbis Romæ, sed orbis terrarum esse cuperet. Horat. 1. Sat. 6. 34. pudicum servavit ab omni Non solum facto, varum opprobrio quoque turpi. Quintil. 6. 2. 38. Non lacrimæ solum, sed pallor etc.

Homonym. Discrimen inter solum et unum ita exponit Isid. 1. Diff. 58a. Unus ad numerum pertinet, solus a multis intelligitur. — Item inter solum, unum, solitarium et unicum in App. 38. Solus a ceteris relicto; unum initium multorum agit; solitarius, qui semper rior ceteris viti; unicus habetur solus propter inopiam aliorum. Quintil. 1. 5. 38. Sit aliquando (solaci-smus) in uno verbo, nunquam in solo.

SOLUTE, adverb. (solutus) Comp. Solutus. — Soluta est libere, scioltamente, liberamente.

I.) Proprie. Cic. 2. Divinat. 48. 109. Si aut tutore divino incitatus animus aut somno relaxatus solute moveatur ec libere. Tac. 13. Ann. 47. Quo solutus lascivitet. — Apud Terentian. De syll. 676. solute est separatim, seorsum.

II.) Translate. § 1. Est sine cura, remisse, lente, da spensierato, freddamente, negligeramente. Cic. Brut. 80. a med. Solute, leniter, occitantur dicere. Liv. 23. 37. Milites in stationibus solute ac negligenter agentes. Id. 39. 4. Exercitui sub imperio Cn. Maolii solute ac negligenter habiti. Seneca 6. Quaes. nat. 3. Quendam a fabris negligenter solutiusque composita. Albinov. 2. 103. Caesar amicus erat, poterat viciare salute. § 2. Est etiam libere, clare, facile. Cic. Brut. 92. 317. Propriis verbis comprehendens solute et facile sententiam, et ibid. 28. 11a. Neque enim refert videre, quid dicendum sit, nisi id quas solute et suaviter dicere. Tac. 4. Ann. 31. Ipse compositus alias et vut eluciantium verborum solutius promptiusque eloquebatur, quodlibet subveniret. h. e. quotiens pro aliquo diceret. Ulp. Dig. 11. 7. 14. ad fin. Juxta non meram negotiorum gestorum actionem imitatur, sed solutius equitatem sequitur.

SOLUTILIS, e, adject. (solutus), qui facile solvi potest, solubilis, mal unito, solubile. Suet-

ton. *Ner.* 34. Solutum navem, ejus vel naufragio vel camera ruina periret, commentus est. **SÖLUTIM**, adverb. (solutus) idam quod solute, laxe. *Tertull.* *Pall.* 5. Tota mollilo pallii aperire est solutum, id est uno circumjectu.

SÖLUTIO, *ösis*, f. 3. (solvo) actus solvendi, explicatio, dissolutio, λύσις, διάλυσις (It. scioglimento, elegamento; Fr. solution, décomposition; Hisp. descomposicion; Germ. d. Lösen, Auflösung; Angl. a loosening, unloosing, untying).

1.) Propria. ¶ 1. Generatim. *Cic.* 1. *Orat.* 25. 114. Linguae solutio, vocis sonus, lalata, vires. *Id.* 5. *Tusc.* 25. a med. Ipsam agilitudinem, λύπην Chrysippus, quasi solutionem totius hominis, appellatam putat. ¶ 2. Specialim languor, imbecillitas. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 6. 60. (112). Sanata ventris et stomachi solutionas, accorrence et debetesse. *Id.* 20. *ibid.* 22. 92. (249). et 27. *ibid.* 10. 61. (88). *Cf. Cels.* 4. 5. Stomachi resolutio. ¶ 3. Item dissolutio pacuniarum, pagamento. *Cic.* 2. *Off.* 24. 84. Fides nulla esse potest, nisi erit necessaria solutio rerum creditarum. *Id.* pro *leg. Manil.* 7. a med. Solutionas impedita, fides coarctat. *Ulp.* *Dig.* 4. 8. 12. Solutionem facere. *Cic.* *Client.* 12. 34. Solutio legatorum. *Id.* 12. *Att.* 51. omnino Cæcilianus. *Liv.* 42. 5. Justi crediti. *Paul.* *Dig.* 46. 3. 54. numorum. *Id.* *Cæs.* 3. *B. C.* 20. et *Dig.* 46. tit. 2. qui aut *De solutionibus et liberationibus.*

11.) Translata. ¶ 1. Metaphorice ducta a super. parag. 1. *Seneca* 5. *Benef.* 12. Quædam oblectamentum ac jocum sic illigantur, ut eorum solutio impaillo difficilis sit: quæ ille, qui implicuit, sine ullo negotio separat, quia commensuras eorum et moras novit; et ubi libenter illa habent aliquam voluptatem, taciturni enim acumen animum et intentionem ascitant. h. e. explanatio, dissolutio. *Gell.* 18. 2. Solutio caplionis sobrietatis, solutione. ¶ 2. Metaphorice ducta a super. parag. 2. *Serv.* *Centim. præf.* 3. Solutiorem esse, quam pro una syllaba longa duæ breves ponuntur.

SÖLUTOR, *öis*, m. 3. (solvo) ¶ 1. Est qui solvit, h. e. qui aperit, scioglitore. *Augustin.* 2. *Mur.* *Manich.* 13. ad fin. Solutor signeculi. ¶ 2. Est etiam qui solvit seu dissolvit pecuniam, pagatore. *Tertull.* 4. *advers.* *Marcion.* 17. Solutori atque pignus restituendum esse. — *NB.* Da nom. pr. *V.* ONOM.

SÖLUTORIUS, a, um, adj. (solutor) qui solvit, b. a. qui liberat. Epitheton Jovis in *Inscript.* in *Corp. Inscr.* *Lat.* 3. 5032. vocis contrivæ v. *IOVIS SOLVITORIO* v. a. l. m.

SÖLUTRIX, *trix*, f. 3. (solutor) quæ solvit. *Diomed.* 3. p. 484. *Putach.* Morbo Sicilia laborabat: Siculi variis et assidua cælestia Dienam placantes finem malis invenerunt, aamdem *Lyon* (a λύω, solvo) cognominaverunt, quasi solutricem malorum.

SÖLUTUS, a, um, et

SOLVENS, enis, particip. *V.* voc. seq.

SOLVO, solvi, solvi, additum, solvere, a. 3. — a) Solvo vulgo dictum pro solvo patet ex quibusd. *Inscript.*, ut apud *De-Rossi*, *Bullett.* *Crist.* a. 1865. p. 56. Item solvi pro solvi in *Coed. Calii Instit.* p. XLIII. *Lachmann.* — b) Solvi per diatesin trisyllabum pro solvi alligando apud poetas. *Tibull.* 4. 5. 16. Nulla quæst posthæc nos soluisse dies. *Catull.* 2. 13. Quod zonem solui diu ligatam. — Item solvam pro solvam. *V.* *Priscian.* 1. p. 546. *Heil.* *Cl. Müll.* *De re metr.* p. 262. — Solvior paragoge pro solvi apud *Boeth.* *Cons. Phil.* 4. metr. 5. Ferrenti Phæbi solvior æstu. — c) Etymon pelitur a λύω, unde luo, quasi pro solvo aut subluo: cf. *ὀρόλυω*. — *Part.* *Solvens* I. 1. a et II. 4.; *Solutus* fero in om. parag. et lo *ön.*; *Soluturus* II. 6. a; *Solvendus* II. 6. a. — Solvo tria præcipue significat.

1.) Est ligatum a vinculo libero, exsolvo, λύω, *ἐκλύω* (It. elegare, accorre, sciogliere; Fr. dissoudre, déunir, séparer, disjoindre, délier; Hisp. disolver, desunir, desliar; Germ. ab- auflösen, los- auflinden, los- auwickeln; Angl. to loose, unloose, unbind); occurrit autem absolute, aut

cum addito Ablat. ejus, a quo quis solvitur, et præp. ab, ex, de, aut sine præp. ¶ 1. Proprie. — 1.º) Generatim. *Virg.* 6. *Ecl.* 23. quo vincula necitatis? Inquit. Solvite me, pueri. *Horat.* 3. *Od.* 21. 22. solvere nudum. *Id.* 1. *Ep.* 1. 8. equum senescentem, laciare andar libero. *Cf. Virg.* 2. *G.* 542. *Quid.* 3. *Met.* 700. Iapem nullo solvente celens. et *Plin.* 2. *Ep.* 8. Laqueos et solvere. nagatur, abruptam. *Phædr.* 3. 7. Canis solutus calana. et 1. 2. Solvere frantum. *Propert.* 1. 3. 21. corollas de fronte. *Tibull.* 2. 1. 7. vincula jugis boum. *Seneca Thyest.* 797. currus. h. e. aquos a curru. *Ovid.* 11. *Met.* 682. nac crinam solvere curat, Scindit. *Virg.* 4. *Æn.* 574. Solvere vale. h. e. expandere. *Id.* 7. *ibid.* 403. cernales villas. *Brutus* ad *Cic.* 11. *Fam.* 10. agastula. h. e. servas catenatos in argastulie. *Nepos Hannib.* 11. at *Cic.* 15. *Att.* 4. ad fin. epistolam. h. e. lnum incidendo aperire, quod idam *Nepos* dicit *Pausan.* 4. vincula epistolæ laxare. *Ovid.* 1. *Trist.* 2. 2. ratia quantæ membra. sfasciare, scompaginare. et *Propert.* 2. 7. 44. testa. alessere. et *Tac.* 1. *Ann.* 60. pontem. disfare. et *Val. Flacc.* 1. 433. collectæ jam solvit fibula vastas, staccia. *Plaut.* *Amph.* 2. 2. 151. Agedum eam solvo cistulam. 80. Quid ego item exsolvam? Obsignata est recta. *Cic.* 11. *Att.* 9. Solvite fasciculum. *Ovid.* 11. *Met.* 684. navim. *Id.* 4. *Fast.* 333. Solvite funem a stipite. *Id.* 9. *Met.* 58. nexa a corpora. *Id.* 3. *Fast.* 2. comas casside. et 4. *ibid.* 135. redimicula collo. — Passive. *Ter.* *Andr.* 5. 4. in fin. Davus non recte vincitus est. Iuba solvi. obsecro. *Plaut.* *Truc.* 4. 3. 63. Rurs solutus causam dicit, testes vincitos attines. *Ovid.* 2. *A. mor.* 11. 23. Solutus funis. *Id.* *Heroid.* 11. 4. ebaris. h. e. aspicula, profuta. *Id.* 2. *Art.* am. 237. imber caelestis nuba solutus. *Colum.* 6. *A. R.* 14. Quam vene intumuit, cultello solvitur. h. e. incidendo aperitur. *Scribon.* *Compos.* 27. Cæciliæ soluta. h. e. resoluta, diducta, rursus aperta, ἀναλυόμενα. — Solvere os, aperire, ἀνοίγειν, apriri la bocca. *Ovid.* 7. *Met.* 100. terna ululatilbus ora solvit. *Tibull.* 4. 5. 14. Impie in aversos solvimus ora deos. *Sic Ovid.* 3. *Met.* 261. tum lloquum ad iurgia solvit. *Lucan.* 1. 472. de *Fama*, innumeras solvit falsa in præconia linguas. *Seneca Thyest.* 682. Solvite vocem, parlare. — Translata epud *Vulgat.* *interpr.* *Job* 6. 9. El qui capli, ipse me conterat, solvit manum suam et succidat me. h. e. libere agat et me succidat, seu vitæ meam parcat. — 2.º) Specialim in re nautica. Solvere navem apud *Plaut.* *Mil. glor.* 4. 7. 17., *Cæs.* 4. *B. G.* 36. et 1. *B. C.* 28. et *Neptol.* *Hannib.* 8. est solutio funis discedere a litore et in altum provehi, salpare, far vela, ἐκπλεῖν. *Sic Varro Menipp.* 21. p. 109. *Oehl.* Phaselon Aptum tonsilla litore mobilem in fluctum solvit. *Cic.* 1. *Att.* 13. Solvere ancoram, levar l'ancora. et *Lucan.* 4. 583. rales litore. et 2. 649. cava a litore puppes. *Sic Bacch.* 2. 3. 34. navim a litore. *Propert.* 3. 5. 53. classem. *Id.* 1. 8. 11. Nec libi Tyrrhena solvatur funis arane. *Horat.* *Epod.* 10. 1. Navis soluta, sciotta dal lido. — Sæpe hoc sensu solvere absolute ponitur. *Cic.* 10. *Fam.* 9. Nos eo die cenati solvimus. *Id.* 3. *Off.* 1. 50. Complures mercatores Alaudula solvisse. *Cæs.* 3. *B. C.* 101. Solvite a terra. *Id.* 4. *B. G.* 28. Naves ea portu leni vento solviunt. — 3.º) Item est laxare, relaxare. *Colum.* 9. *R. R.* 13. Titbymala ventram solvit. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 18. 22. (118). Thaila uva solvit alvum. *Cels.* 1. 3. a med. Alvum adstringit labor, sedile etc. contra solvit aucta ambulatio alque aica. — 4.º) Item dirimere, dissociare, separare. *Propert.* 4. 4. 57. Solvite commixtas acies. et 2. 25. 5. amicos. *Tibull.* 1. 2. 60. amores cantibus aut verbis. — 5.º) Solvere versum est verba aliter collocando, ligatam metri rationem tollere, disfare. *Horat.* 1. *Sat.* 4. 60., *Quintil.* 1. 9. 2. et 9. 4. 49. — 6.º) Item, quæ solida ac dura sunt, comminare, dissolvere, liquefcere. *Lucan.* 3. 506. de igne. Nec solum silvas, sed saxa ingentia solvit: El crudæ putri fluxerunt pulvera cautes. *Lucret.* 1. 402. Conlabractalus rigor auris solvitur æstu.

Seneca Agam. 553. Tridente rupem subruiti pulsam pater Neptunus, solvique montem. h. e. discidit, fregit. *Id.* *Herc. Fur.* 237. Uniusque montes solvit, abrupto obice. spaccò, et *Herc. Cæ.* 729. Nives in Euris solvit, eut tepidus Nolos. disfa, strugge. et *Lucan.* 4. 83. Jamque Pyrenæ, quæ numquam solveta Titan Evaluit, fluxere nives. *Sic Ovid.* 3. *Amor.* 6. 93. Nives solveta. *Id.* 3. *Art.* *Am.* 47. Cera solveta ignea, disfallit, liquefallit. — Hinc translata. *Lucan.* 8. 106. Solvere lumina in lacrimas. *Id.* 2. 408. nullum tellus se solvit in amicum. *Id.* 9. 451. auster liquido se turbine solvit in auras. *Id.* 8. 830. tellus Ægyptia, la Æthiopiam pulvis solveta arenes. *Propert.* 4. 4. 77. Romulus æcubias decrevit in oia solvi. h. e. milites in æcubilis intermittere vigillias et otio se dare. — 7.º) Item languidam reddere, vires adimere, resolvare, infiacchire, indebolire, spossare. *Virg.* 4. *G.* 109. nec corpore segnes in Venere solvunt. et 3. *ibid.* 523. lina solvuntur latera, atque oculos stupor urget incites. *Quintil.* 1. 2. 6. Infantem etiam delictis solvimus. *Virg.* 12. *Æn.* 955. est lili solvuntur frigore membra. *Ovid.* 7. *Met.* 185. homines volucresque fœsusque Solveta alta quies. — *Quintil.* 9. 4. 7. Solvete vires. — 8.º) Item putrefacere, putrefare. *Virg.* 4. *G.* 302. Tunas per integram solvuntur viscera pellem. *Lucan.* 6. 87. et 7. 809. corpore. — 9.º) Item conficere, finire. *Curt.* 8. 9. ad fin. Nec ullus corporibus, quos senectus solvit, honos redditur. — 10.º) Solvere alicui vitam, solvere animam a corpore, ammazzare. *Propert.* 2. 7. 77. Fugite cerantes, atque hanc mihi solvite vitam. *Senec. Troad.* 600. ma fela maluro esstu, facilius solvant. — 11.º) Illico absolute solvi, mori. *Petrone.* *Sat.* 111. Solvi inlede. *Flor.* 4. 12. Masillis morbo solvitur. *Cf. ibid.* 11. extr. Admollis ad venas serpentibus, sic moria, quasi somno, soluta est. *Id.* *Amor.* 10. 36. et *Id.* 146. *Sic Plin.* 2. *Hist. nat.* 25. 23. extr. Cometas nard humore fuitto et ignea vi, ideoque solvi. disfarsi, svanire. ¶ 2. Translata. — 1.º) Est explicare, explanare, enodare. *Cic.* 1. *Fin.* 7. 22. Solvite capillosa, ambigua distinguere. *Seneca Cædip.* 101. Nodosa sortis verba ad implacatos dolos *Ac Irista* carneæ alitia solvi fere. h. e. Spbingla. *Quintil.* 2. 17. a med. Solvite argumentum. *Id.* 7. 2. ad fin. ambiguitatem. *Id.* 8. 53. ænigmata. *Gell.* 18. 2. questionem. *Id.* 18. 2. *Id.* *ibid.* 13. Solvi caplio. — 2.º) Item discutere. *Plin.* 6. *Ep.* 16. Nos omnibus noctibus nigrior deositorque, quam tamen faces multæ varlaque lumina solvibat. *Cels.* 9. 6. circa med. Eo tempore, quo ebrietas solvi debet. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 54. (143). Lassitudinem solvere. *Virg.* 4. *Æn.* 55. Spemque dedit dubis mentis, solvique pudorem. *Quintil.* 6. 3. 1. Risus tristis affectus solvit. — 3.º) Item dissolvere. *Juvenal.* 9. 79. Solutum conjugium. *Sall.* *Jug.* 43. Placis rila soluta atque in multitudinem dispersa. *Id.* *ibid.* 43. in fin. Milites, quos, soluto imperio, licentia corrupebat. — 4.º) Item violare, iumpare. *Seneca Cædip.* 527. Imperia solvit, qui facit fessus loqui. *Liv.* 1. 49. a med. Solvite morem traditum a prioribus. *Quintil.* 11. 3. ante med. Furi sanctionem ludorum telarium licentia solvere. *Lucan.* 6. 763. nec verbe nec herbe Audébunt longæ somnum tibi solvere Lethe. *Id.* 2. 435. donec contina pontus Solveta Incumbens, terrasque repelleret equos. *Ovid.* 5. *Met.* 534. Non ille fela sinunt, quoniam jejunia vlrge Solveta. *Lucan.* 3. 282. Longaque Sarmatic solvens jejunia bellis Massagetes, quo fugit, equo. *Seneca Thyest.* 64. Tuncque ad istas solvimus menses famem. — 5.º) Item, in re mathematica, est dividere. *Boeth.* 1. *Arithm.* 14. Numeri XXIV. et XXVIII. possunt in medietates dividi, et eorum rursus partes in alias medietates solvuntur.

B) Sæpe, quoniam qui pecuniam vel aliud aliquid debent, quodammodo ligati sunt at obnoxii creditor, solvere ¶ 1. Est deblium reddere, vire alieno liberare, pagare, soddisfare, ἀποδοῦναι, διαλύειν (χρεός), pecuniam numerare. — a) Universum. *Cic.* 1. *Att.* 3. Minimus, qui pro vectura

solveret. *Id.* 5. *Verr.* 72. *sub fin.* Per multis civitatibus pro frumento nihil solvit omnino. *Id.* *Cluent.* 12. 31. Nam pecuniam praesentem Oppianicus non debitam mulieri solvit. *Id.* 3. *Off.* 23. a med. Si sapiens adulterinos nummos acceperit pro bonis, quum id rescierit, soluturusne sit eos, si cui debeat, pro bonis? *Id.* ad *Planc.* post ep. 16. l. 16. ad *Att.* Ut pecuniam Bulbrotii ad diem solverent. *h. e.* die statuto numerarent. *Seneca* 6. *Benef.* 17. extr. Solvere praecipienti pretium operae. *Cic.* 5. *Att.* 24. a med. Homines non modo non recusare, sed etiam hoc dicere, se a me solve re. quod enim praetori dare cooessent, quoniam ego non acceperam, se a me quodammodo dare. *h. e.* se illud dare, quod mihi debitum ego non acceperam. Sic *Plin.* 2. *Ep.* 4. Summa erat solvenda de meo. Contra *Cic.* 7. *Att.* 18. Quintus frater laborat, ut tibi, quod debet, ab Egnatio solvat. *Sall.* *Cat.* 36. Es alienum meis nominibus et possessionibus solve possum. *Nepos* *Cim.* 1. Solvere populo item aestimatum. pagar la condanna, et *Quintil.* *declam.* 9. 9. a med. mercedem. *Seneca* *Ep.* 7. ad *fin.* Unum hac epiptola in debitum solvi: dum in eotecessum accipe. *pel debito maturato.* et *Ulp.* *Dig.* 19. 2. 19. ante med. Pensionis portionem in frumento potius, quam in pecunia solve. *Paul.* *ibid.* 1. 45. Imposam aditiorum solve. *Jabolen.* *ibid.* 40. 7. 39. a med. Dama servus, quum heredi meo annorum septem operes solverit, liber esto. *h. e.* praestiterit. *Papinian.* *ibid.* 23. 4. 26. a med. Filie quum pro se dotem promitteret, pepigit, ut, si in matrimonio sine liberis decederet, matri suae dos solveretur. *h. e.* redderetur, refunderetur. *Cic.* 16. *Att.* 6. Hoc, quod stipulato debem, peto a te, ut plana expedias, et solutum relinquant. *Ulp.* *Dig.* 46. 3. 1. Solutum debitum. *Scævola* *ibid.* 33. 1. circa med. Soluta summa pecuniae. *sorsata.* — b) Solvendo non esse, non habere in bonis, unde res alienum dissolvatur, non essere in stato di pagare. *Liv.* 31. 13. Quum solvendo aere alieno respublice non esset. *Cic.* 3. *Fam.* 8. Sumptus decernit legatis nimis magnos, quum solvendo civitates non essent. *Id.* 2. *Phil.* 2. 4. Quo tempore me aignem nominaverunt, tu nec solvendo eras, nec to illo modo, nisi eversa republ. locolnem fore putabas. *eri uno fallito, uno spianato.* Adde *13. Att.* 10. extr. et 2. *Off.* 22. ad *fin.* — Et addito dativo personae *Quintil.* *declam.* 9. 9. extr. Placeamus licet nobis fortuna nostra, pater, paupert solveodu non sumus, et *declam.* 2. 3. Constatat, patrem filio senem solvendo non esse. — c) Non esse ad solvendum, eodem sensu. *Vitruv.* 10. 6. in *fin.* Ut ad solvendum non asset. — d) Cum Accus. personae, cui solvitur. *Plaut.* *Bacch.* 4. 9. 137. Ego ad forum ibo, ut sotram militem. *h. e.* absolvam, solutione facta dimittam. — *Paul.* *Dig.* 12. 1. 31. Omne, quod habilitus esset actor, si litis contentandae tempore solutus fuisset, restituendum est. Ita *Torrentin.*, *Haloand.*, *Gothofred.*, alii. ¶ 2. Hinc solve re pœnas, pœnas dare, pagar la pena, il fio. *Sall.* *Jug.* 72. Condemnatus verberatusque, capite pœnas solvit. *Seneca* *Edip.* 936. Hanc tam magnis breres Sceleribus pœnas solvit? et *Hippol.* 1176. Hae menu pœnas tibi solvem. *Ovid.* 5. *Fast.* 303. At si nagligimur, magnis Injuria pœnis solvitur, et justum praeterit ire modum. ¶ 3. Et satisfacere, pari pari repedere, riconoscere, rimeritare, ricompensare. *Cael.* ad *Cic.* 8. *Fam.* 12. Magna mihi debebat beneficia: et quum homo avarus, ut ea solveret, ibi Imparsare non posset, occultum bellum mihi indixit. *Ter.* *Adelph.* 5. 7. 80. Neque tu verbe soltes unquam; quod mihi re male feceris. Huc pertinent duo loca *declam.* *Quintil.* supra allata. ¶ 4. Item solvi dicuntur et quae pietati, officio, fidel debentur. *Seneca* *Hippul.* 1193. Solvere loterias viro. *Cic.* *Rosc.* *Am.* 8. a med. Qui nondum etiam omnia pœsterno funeris iusto solvisset. *Tac.* 1. *Ann.* 61. Solvere suprema militibus. *Cic.* *Marcell.* 9. 27. Quum patris, quod debes, solveris. *Id.* *Brut.* 4. *sub fin.* Expectabo ea, quae pollicaris, neque exigam,

nisi tuo commodo: et erunt mihi pergrata, si solveris. *Id.* 3. *Phil.* 4. *sub fin.* Vota ea, quae numquam solveret, nuncupavit. *Nepos* *Lysandr.* 3. et *Propert.* 4. 2. 17. Solvere vota *Jovl.* *Ovid.* 1. *Fast.* 612. Voverat, et voti solvatur ante fidem. *Plin.* 10. *Ep.* 44. Sollemnia vota pro incolunitate tua et suscipimus, domine, perfiter et solvimus. *Afran.* *epud Non.* p. 523. 17. *Merc.* Solvo operam *Dianae.* *h. e.* sacra facio. (Hinc ille in vet. volutis *Inscript.* V. S. L. M. votum solvit libens merito. scit. is qui voti compos factus est. Et expressa in plurali apud *Gruter.* 36. 1. votum solverunt *LIORIS MERITO.* V. LIBENS.) *Fellej.* 2. 25. *sub fin.* Post victoriam Sulla grates *Dianae* solvit. *Ter.* *Andr.* 4. 1. 19. Tandem inventis est causa. solvisti fidem. *h. e.* assolvisti, liberasti, promissis stetit (εἰσπρωχῆς). adstringitur enim fides, quum pollicemur: solvitur, quum praestamus. *Planc.* ad *Cic.* 10. *Fam.* 21. Suam fidem solutum esse. Adde *Flor.* 1. 1. a med. et *Val. Max.* 7. 3. n. 5. *Virg.* 7. *Aen.* 5. Exsequis rite solutis. *Ovid.* 5. *Fast.* 452. Iusta soluta Remo. et 6. *ibid.* 248. vota soluta deo. *Manil.* 1. 420. solutis Ara nilei sacris.

C) Sæpius est liberare et refertur praecipue ad animum. — a) Universim. *Cic.* *Cæcin.* 34. 98. et *Liv.* 7. 3. Ut religione civitas solveret. *Justin.* 21. 3. 5. Virgines solve re civitem voto. *Horat.* 4. *Od.* 2. 54. me solvit vitulum, relicta Maie qui largis juvenescit verbis in mea vota. *Cic.* 3. *Herenn.* 2. 2. et *Liv.* 31. 50. Solvere aliquem legibus. dispensare, et *Propert.* 4. 6. 41. metu. *Id.* 3. 20. 2. amore. *Seneca* *Hippol.* 101. curis. et *Agam.* 75. non cursum Somnus dormitor pectora solvit. *Virg.* 2. *Aen.* 26. omnis longo solvit se Teucris luctu. *Horat.* *Epod.* 17. 45. Solvere aliquem demendis. *h. e.* liberare a beneficio demenciae. *Ovid.* 2. *Fast.* 39. Actoriden Peleus, ipsum quoque Pelea Phoci Cæde per Aemonias solvit Acastus aquas. *h. e.* purgavit, caedis crimine absolvi. — Cum Accus. rei, qua quis solvitur. *Virg.* 1. *Aen.* 566. Solvite corde matris, Teucris: seculidite curas. — Absolute. *Martial.* 9. 29. Dulce decus scemae, ludorum fame, Latinus ille ego sum, plauus deliciae tuae: Qui spectatorem potui felleo Catonem, Solvere qui Curios Fabriciosque graves. *h. e.* a gravitate et tristitia removere, hilarare, recreare. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 83. ut artum Solveret hospitii enlimum, sollevasse. et *Virg.* 10. *Aen.* 111. Nec Rutulos solvo. *h. e.* a fati libero, eximo, excipio. — b) Solvere injuriam, liberare se ab injuria, injustas dominationis jugum repellendo, liberarsi dall'oppressione. *Sall.* *orat.* *Lepidi* contra *Snll.* Estne viris reliqui aliud, quam solve re Injuriam aut mori per virtutem? — c) Solvere obsidium, liberare ab obsidione, levar l'assedio. *Tac.* 4. *Ann.* 73. — Hinc Part. praeter. pass., cujus exempla retulimus.

Solutus, a, um, adjectivorum quoque more occurrit; unde *Comp.* Solutior fere in oia. paragr.; *Sup.* Solutissimus II. 1. 1.º a, 2.º et 12.º — Solutus est a vinculo expeditus, liber, sciolto, libero, ipedito.

1.) Proprie. ¶ 1. Generalim. — a) Universim. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 35. 52. (108). Solutus volutus, voto spedito et libero. et *Cic.* 1. *Divinat.* 2. 4. Motus solutus ac liber. *Propert.* 4. 6. 31. crines in colla soluti. *Horat.* 1. *Od.* 30. 5. Gratia zonis soluta. *Ovid.* 1. *Art.* am. 41. Loris solutis Ite, a briglia allentata. et *Horat.* 1. *Od.* 4. 10. Flos, terrae quem tenent soluta. *h. e.* ab hleme et glacie libera. *Claudian.* 2. in *Rufin.* 258. galeasque solutis humectat lacrimis. *Quintil.* *declam.* 9. 7. Solutus lacrimis, sciolto in lagrime. et *Val. Max.* 8. 7. n. 1. extern. Os promptum et solutus, più franco nel pronunziare. — b) Soluta terra dicitur, quae rarior est, et versari facile potest, cui densa, spissa et gravis opponitur *Colum.* 3. *R. H.* 14. Soluta et facilis terra. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 22. 35. (169). Tenerum et solutum solum. *Frontin.* *Aqued.* 15. Solutiores ripae. *h. e.* quae facile fluens amnis abradit. Sic *Plin.* 25. *Hist. nat.* 9. 57. (103). Agaricon mas

epissior, semlos solutor. — c) Soluta alvum est cita, fusa, ventre rilassato. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 18. 22. (118). Solutum alvum *Brnara.* ¶ 2. Speciatim adhibetur pro laegnoti, debilitato, fractio. *Justin.* 9. 6. 6. Solutus mero. *Virg.* 9. *Aen.* 236. somno rinoque soluti. *Ovid.* 8. *Met.* 712. annis ævoque soluti. et 11. *ibid.* 612. membre languore soluta. *Petron.* *Sat.* 128. Aniculae solutae mero ac libidinis. *Stat.* 3. *Theb.* 255. Equor longa ventorum pace solutum. *h. e.* tranquillum, quietum. — Et absolute *Petron.* *Sat.* 140. Lumborum solutorum esse. *Lucan.* 2. 559. Solutus et defectus. ¶ 3. Hinc solutus stomachus est, qui cibum non retinet vel non concoquit, stomacho debolo: quem morbum *Cels.* 4. 5. resolutionem stomachi appellat. *Petron.* *Sat.* 117. Solutioris stomachi esse. *Scribon.* *Compos.* 92. Solutum stomachum habere. ¶ 4. Hinc etiam solutus dicitur de mortua. *Petron.* *Sat.* 111. Solutus inedia. morto da fame, et *Seneca* *epigr.* super exilio ad *Coriscam.* Perca relegatis, hoc est iam parce soluta. Alii plerique leg. sepultis. Similiter *Inscript.* apud *Sanguineti.* *Inscr. della Liguria.* p. 153. n. 97. L. PACCIO IN AZTERA SOLVTO (sic) AORSTE TERTATIS.

II.) Translat. ¶ 1. Metaphorâ sumptâ e super. paragr. 1. — 1.º) Universim. — a) Absolutes ut seq. Ablat. cum prap. ab, aut sine prap. *Cic.* 4. *Verr.* 75. 185. Animo soluto et libero esse. *Id.* *Rabir.* *Post.* 5. in *fin.* Solutus ac liber lege. *Id.* 2. *Orat.* 6. 23. Solutus opera. *Id.* 1. *leg. Agr.* 9. 27. a cupiditatibus, liber a delictis. *Horat.* *Epod.* 2. 4. omni fenore. *Id.* 1. *Sat.* 6. 129. mala ambitione. In *cedil.* edicto apud *Gell.* 4. 2. noxa. *Justin.* 14. 2. 5. maitu mortis. *Id.* 3. 3. 12. religione jurisjurandi. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 4. 4. (7). senator cura belli. *Quintil.* 5. 14. 13. Anima soluta corpore. *Cæcin.* ad *Cic.* 6. *Fam.* 7. Solutum existimatum esse alteri mala dicere, tamen cavendum est, ne in pelutastiam incidas. *Cic.* 3. *ibid.* 5. Quo mea ratio facillior et solutior esse posset. *h. e.* expeditior. *Id.* 1. *ibid.* 9. ad *fin.* Si essent omnia mihi solutissima, tamen in republica non alius essem. *Id.* 1. *Fin.* 10. 93. Quum soluta nobis est eligendi optio. *Tac.* 4. *Ann.* 35. Maxima solutum et sine obrectatore fuit prodere etc. *Apul.* *De dogm.* *Plat.* Solutior sensus. *h. e.* lasior. *Catull.* 31. 7. O quid solutis est beatus curis? — b) Cum Genet. *Horat.* 3. *Od.* 17. 16. Famuli soluti operum. — 2.º) *Ritus solutus* est effusus, liberior, cachinnus. *Virg.* 2. *G.* 386. Versibus incomptis ludunt, risuque soluto. — 3.º) Solutus homo, hoc est a curis liber atque adeo mente bilis, serenus, latus. *Horat.* 1. *Ep.* 5. 19. Fecondi calices quem non fecera disertum? Contracte quem non in paupertate solutum? — 4.º) Solutus gaudii vultus apud *Petron.* *Sat.* 91. est gaudii plenus. V. integrum locum. Sic *Val. Max.* 4. 3. 5. Solutus vultus. *h. e.* ad hilaritatem et risum pronus. *Cl. Rutil.* *De fig. sent.* 1. 21. Dissolutus vultus. — 5.º) Soluta oratio est quae melio rret, prona, πρὸς λέγος. *Varro* 6. *L.* L. 97. *Müll.* Libri dum da oratione soluta, de poetica unus. et 7. *ibid.* 1. Ut in soluta oratione, sic la pœmetia. Adde *Cic.* 3. *Orat.* 48. 184. *Varron.* 10. *L.* L. 70. *Müll.* et *Gell.* 7. 14. — 6.º) Huc pertinent ille *Ovid.* 4. *Trist.* 10. 23. totaque Helicon relicto, Scribere conabar verba soluta modis. *Tibull.* 4. 1. 36. Canera vincto pede aut soluto. *Stat.* 6. *Silv.* 3. 101. alive ora libetab Aoolis riacine moni, seu voce soluta Spargere. *Quintil.* 10. 1. 31. Historia est quodammodo carmen solutum. — 7.º) Soluta etiam dicitur oratio, oia quod numeris et pedibus caret: (debat enim, ut belle quat et apte cadat, suos numeros habere, qui plene fidem sunt ac il, quos poetas in carminibus adhibent; quae de re multa *Cic.* 3. *Orat.* 44. et seqq. et *Orat.* 56. et seqq. et *Quintil.* 9. 4. etc.) sed quia ab adiectis illa metrica lege soluta est, et liberius incedit. Est enim elaborata verborum compositionis praecipua laus, ut quamvis oratorum numeris vincula sit, tamen soluta videri possit, ut *Quintil.* *ibid.* loquitur. Quare idem *Quintil.* non longe ab iailio ejusdem cap. 4.

prosa orationem in duo genere dividit, ut alia vincula sit atque contexta (qualia est lo orationibus); alia soluta, qualis in sermonibus et epistolis. Quod non eo, loquitur, dico, quia non solum quoque solutum habeat suos quosdam et forsitan difficiliore attam pedes: neque enim aut hanc semper vocalibus aut destitui temporibus volunt sermo et epistola: sed non fluunt, nec cohererent, nec verba de verbis trahunt: ut potius laxiora in his vincula, quam nulla sint etc. — 8.º) Numeri lege soluti apud Horat. 4. Od. 2. 11. sunt versus ad libitum poeta affecti, non quidem sine metro, sed modo bac, modo illa metri lege compositi, modo breviores, modo longiores, modo lyrici, modo heroici etc., ut sit hic dithyrambus. — 9.º) Solutus in dicendo, expeditus, facili, copiosus et verbis ad voluntatem fluentibus, quidquid libuerit, clare explicans. Cic. Brut. 47. 173. Philippus satis creber in inventendis, solutus in explicanda sententia. Id. ibid. 48. 180. Omnium oratorum solutissimus in dicendo. et ibid. 70. 245. Torquatus a natura ad dicendum soluta solutus etque expeditus. — 10.º) Soluti agri dicuntur a Siculo Flacco de condit. agror. p. 3. Goes., quorum fines deprehendi non possunt: insoluti autem, quorum fines deprehendi possunt et finiuntur. Aggen. de limit. agror. p. 49. Luce insolute dicuntur, quae aut in saevis et sterilibus locis sunt, aut in paludibus, ubi nullo potuit exerceri cultus: quia, dum non esset, quod excoli potuisset, nullis necesse fuit illatum regulis obligari. h. e. remanebant in potestate eorum, qui assignandi habebant facultatem, quousque officio conditoris fungerentur. — 11.º) Soluta rosa, in fasciculum non colligata: cui similis opponitur. Act. Fr. Arv. apud Henzen, Scavi al bosco degli Aruali, p. 54. Post epulas sportulas exceperunt singuli praesentes (denarios?) contentos et rosam solutam exceperunt et felicia diserunt. — 12.º) Sumitur pro immoderato, et effreni qui nulla re coerceri et adstringi potest, qui modum non servat. Liv. 27. 31. Quamvis conspectus, eo solutior erat. Id. 2. 3. Libido solutior. Seneca Const. Sap. 11. Solutissimae linguae esse linguaclut. ad Sueton. Aug. 44. Spectandi solutissimum morem corrigere. Tac. 2. Hist. 99. Nimia fortunae indulgentia soluti in luxum. Apul. Apolog. Soluta audacia praedita. Eumen. Paneg. ad Constant. 2. Solutam perditamque disciplinam reformare. Val. Max. 6. 9. n. 2. Vite solutior. Justin. 3. 3. 16. Soluti morem. Gregolati. — 13.º) Metaphorice ducta a super, peragr. 2. est effeminatus, molli, delicatus. Cic. Brut. 62. in fin. Solutus et molli in gestu. Quintil. 11. 3. 147. Siomum loquax lo dextrum humerum ab imo rejicere, solutum ac delicatum est. Id. 1. 2. 8. Pueri soluti ac suaves. — 14.º) Item remissus, negligens. Cic. 2. Cat. 12. 27. Meae lenitiae et cal solutior vis est. Liv. 3. 8. Solutiore cura esse. Tac. 16. Ann. 18. Dieta factaque ejus solutiora et quamdam sui negligentem praesentia. Aurel. Vict. Caesar. 33. Secundis rebus solutior. Justin. 34. 2. 2. Apud eos neglecta omnia et soluta fuere. Plin. 2. Ep. 11. Sententia solutior. h. e. minus aspera. Solutum, i, a, 2. absolute, subalternorum more, est res soluta (hinc in solutum accipere, accipere ad satisfactioem aut certe ad deductionem debiti, ricevere a conto di debito. Et dare in solutum vel pro soluto, transferre aliquid in ereditorem, in liberationem debiti, dare a conto. Seneca 2. Benef. 26. et Ulp. Dig. 46. 3. 45. Sic Hermogenianus. ibid. 41. tit. 4. qui inscribitur Pro soluto, 1. Pro soluto ut caput, qui rem debiti causa recepit. et Marcell. ibid. 48. 3. 48. Pro soluto habere aliquid. Seneca Ep. 6. in fin. Hoc non impulo in solutum. nol metto a conto. SÔMA, xis vel xios, a, 3. sôma, corpus. Prob. App. art. min. p. 185. 17. Aeil., nullo tamen auctoritate loco adlato. SÔMATOPŒIA, æ, f. 2. sômatopœia, rei corporis actio. Figura, de qua Cassiod. ad illud Psalm. 81. 10. Misericordia et veritas obviaverunt tibi: iustitia et pax complexae sunt te.

hoc schema dicitur somatopœia: id est corporis attributio, quando incorporea rebus corpora tribuuntur.

SOMI, indecl. idem quod absinthium apud Aegyptios. Apul. Herb. 100.

SOMNIALIS, e, adject. (somnia) ad somnium pertinens, di sogno. — a) Universalis. Fulgent. 1. Mythol. sub init. Ordior seculum somniali figmento delusam. — b) Est etiam epitheton Hercule. Inscript. apud Raines. cl. 10. n. 4. CVLTORIS HERCVLIS SOMNIALIS. h. e. qui somnia divinos immittere credebatur de rebus futuris sciendis vel fugiendis. Alio apud Fabrett. p. 692. n. 130. HERCVLI SOMNIALI EX ORACVLO. V. eum. p. 429. de buis Herculis sodalicio disputantem.

SOMNIALITER, adverb. (somnia) per somnium. V. Fulgent. loc. cit. in URBICARIUS. SOMNIANS, antis, particip. V. SOMNIO.

SOMNIATOR, ari, m. 3. (somnia) qui somniat vel somnia fidem habet, sognante, sognatore. Seneca 3. Controv. 22. a med. Brat eulem ex somnatoribus totus; ubiqueque illum defecerat color, somnium narrabat. Tertull. advera. Gnost. 2. circa med. Ne credas sermonibus somnatori illius. scil. Josephi Jacobi filii. Cf. Vulgat. interpr. Gen. 37. 19.

SOMNICONSCIUS, a, um, adject. (somnia et conscius) qui conscius est somni alioquin. Inscript. metrice in Bullett. dell' Ist. archeol. a. 1866. p. 10. QVAM DYCLIS FVIT ISTA QVAM BRVNA QVAT CVM VIVERET IN SIV IACEBAT SOMNICONSCIA SEMPRA ET CVBILIS etc.

SOMNICULOSUS, a, um, adverb. (somnia) Sup. Somniculosissime apud Augustin. 1. op. imperf. contra Julian. 103. — Somniculose est dormitando, negligenter, sonnachoosamente, tros curatamento, ύπνωτικός. Plaut. Capt. 2. 1. 34. beud somniculose hoc agendum est. Id. Amph. 2. 1. 75. Non soteo ego somniculose veri imperle persequi. Augustin. loc. cit. Neque enim ille, ni putas, vigilantissime hoc, quod aestimavit, solutior, sed lo somniculosissime, quod ille protulit, iuteris.

SOMNICULOSUS, a, um, adject. (somnia) 1. Passivo — a) Est plenus somno et ignavia, sonnolento, sonnachooso, ύπνωτός, ύπνωτικός. Cic. Senect. 11. 36. Quae villa sunt ova senectutis, sed laetitia, igitur, sonnolentia senectutis. Colum. 1. R. R. 1. circa med. Somniculoso villico plurime effugiunt. Seneca 5. Quaes. nat. 11. Somniculosus atesit. Martialis. 3. 58. giles. — b) Item qui lo somno flagitat. Fronto ad M. Cæs. (edente iterum A. Maio) 4. ep. 12. Hoc unum ex annalibus sumptum amoris mei argumentum poeticum et sana somniculosum. — 2. Activo est qui somnum ac torpore inducit, ύπνωτικός. Hoc sensu dixit Labe. apud Gell. 9. 12. et Non. p. 172. 30. Mero. Beator multum somniculosum. ut Gell. Ipse testatur. Sic Cirina ibid. Somniculosum ut Pœon aspitem Paylus. Plin. enim 29. Hist. nat. 4. 18. tradit, ab aspidibus percussos torpore et somno mori. V. SOMNIFER.

SOMNICULUS, l, m. 2. deminut. a somnus, parvus somnus, sonnetto. Vox a Leico expungenda; occurrit enim tantum in Not. Tyr. p. 135.

SOMNIFER, fœra, fœrum, edlect. (somnia et fero) 1. Est qui affert somnum, somnifero, ύπνοφόρος. Plin. 18. Hist. nat. 25. 61. (220). Visque somnifera aliam salivo pepaverit. Ovid. 1. Met. 674. de Mercurio. virgineque potanti Somniferam sumpsisse inanu. Sil. It. 4. 87. Somnifera iympha. — 2. Est qui torporem inducit. Ovid. 9. Met. 693. de aspidibus. Plenaque somniferi serpens peregrina veneni. Lucan. 9. 701. Aspidibus somniferam tumida cervice levavit. V. ibid. 815. et dicta in SOMNICULOSUS. — Hinc

Somnifera, æ, f. 1. absolute, herba eadem ac stramus seu strychnus. Apul. Herb. 74., quae et somnifica vel soporifera dicitur ibid.

SOMNIFICUS, a, um, adject. (somnia et facio) somnum vel torporem faciens, somnifer, somnifero, narcotico, ύπνωτικός, ναρκατικός. Plin.

37. Hist. nat. 10. 57. (158). Somnifica medicamenta. Alii tamen rectius pro somnifica leg. somni. Id. 24. ibid. 4. 17. (53). Cimicibus vincitur aspidum somnifica vis. Theod. Priscian. 2. Somnifica polio. Cael. Aurel. 1. Tard. 4. 69. moror. Adde Capell. 1. p. 82. — Hinc Somnifica, æ, f. 1. absolute. V. SOMNIFER in fin.

SOMNIGER, gœra, gœrum, adject. (somnia et gero) idem ac somnifer, qui gerit somnum. Dracon. 1. 212. de luna. Candida somnigerla colulstrat cornibus aëa.

SOMNIO, as, avi, (atum) ere, a. 1. (somnia) Somnior, deponentis forma. Petron. fragm. Tragur. c. 74. Hic, qui lo pergit natus est, edes non somnietur. Apul. 3. Met. Vigilans somnietur. Id. 8. ibid. Quiesca securus: bene somnietur. — Part. Somnians II. c; Somniaturus I. d. — Somno est lo somn aliquid, quasi vigilans, videat, per quietem videre videor, ύπνώω (II. sognare, sognarsi, somniare; Fr. rêver, sonner; Illip. soñar; Germ. träumen; Angl. to dream).

1.) Proprie. — a) Cum Accusativo. Plaut. Rud. 3. 5. 68. vult eripere Ingratilis quod ago in somnis somniavi. Adde Curc. 2. 1. 32. et 2. 2. 4. et Ter. Andr. 5. 6. 7. Cic. 2. Divinat. 59. 121. Mitemur aliquando id, quod somniavimus, avedere? Id. ibid. 65. 134. Nemone unquam alius ovum somniavit? Plaut. Stich. 5. 2. 18. Somniare aurum. Sueton. Galb. 18. speciem fortunae querentis. Plin. 1. Ep. 18. eventura an contraria. Ter. Eun. 1. 2. 113. Dies noctesque ma ames, me desideres, me somnies, me expectes, da ma cogites. — Plaut. Rud. 3. 1. 5. (et Mil. glor. 2. 4. 47.) Hic nocte mirum atque incertum somniavi somnium. — b) Cum Ablat. et præp. ds. Cic. 2. Divinat. 67. extr. Hanc credo causam da illo somniandi. Sueton. Aug. 94. Puer, da quon somniasset. — c) Sequente Infinito. Enn. apud Cic. 4. Acad. 16. 51. (2. pr.) Nam videbat somniare, me esse mortuum. Plaut. Mil. glor. 2. 4. 39. Ita me somniata perpetram falsum esse somniavi. Cic. 2. Divinat. 65. 134. Desert ad confectorem quidam, somniare se, ovum pendere es fascia lecti sui cubicularis. Sueton. Aug. 91. Somniare, queri Capitolium Jovem. Id. ibid. 94. Intestina sua ferri ad idare. et Claud. 37. vim ei ab Appio illatam. — d) Absolute. Cic. 2. Divinat. 59. 124. Totes noctes somniamus, neque ulla fers est, qua non dormiamus. Id. ibid. 122. Somniantium visa. Adde Plin. 10. Hist. nat. 75. 98. (211). et Sueton. Ner. 46. Tertull. Anim. 47. Somniatur aeri. — e) Passivo impersonaliter. Plin. 28. ibid. 4. 14. (54). Aristoteles et Fabianus, plurimum somnari circa var et autumnum, tradunt.

II.) Transitive somnare dicuntur, qui aliquid inepte et sine ratione dicunt, faciunt, voluit — a) Cum Accusativo. Plaut. Pers. 2. 3. 5. Quod ego non magis somniabam, neque opinabar, neque censabam, eam fore mihi occasionem, ea nunc quasi decessit da celo. Cic. 9. Att. 13. a med. Da Lanuvino Phameæ erravi: Trojanum somniabam. Plaut. Curc. 4. 3. 14. quas tu mihi tabulas? Quos tu mihi Luscos libertos? quos Summahos somnas? Id. Merc. 5. 2. 109. abo! quas tu somnas? Hic homo non assus est. Colum. 1. R. R. 8. 2. Somnare ineptias. h. e. dies noctesque cogitare. — b) Cum Infinito. Ter. Adelph. 4. 7. 6. de psallia me agere. Cf. Plaut. Pers. 2. 3. 5. — c) Absolute. Cic. 1. Nat. D. 8. 18. Portenta et miracula non disserentium philosophorum sed somniantium. Plaut. Amph. 2. 2. 63. et Capt. 4. 2. 68. Hic vigilans somniat. costui sogna vegliando. V. VIGILANS. Cf. Apul. loc. supra cit.

SOMNIOR, ari. V. voc. præced. Init. SOMNIOUS, a, um, adject. (somnia) 1. Est qui facile somniat, qui somnia maxima obnoxius est. Cael. Aurel. 3. Acut. 5. 51. Parra conversatione mentis afficiuntur, ut aut alienentur, aut tristes et somnolosi videantur. — 2. Est etiam idem ac somniculosus, sonnolentus. Plin. 28. Hist. nat. 19. 79. (260). Somniores Geri Ie-

pore sumpto in cibis, Cato arbitrat. nam ipse Cato apud *Diomed.* 1. p. 358. *Putsch.* Lepus malum somni adfert, qui illum edit. Alii tamen rectius leg. apud *Plin.* somnos fieri.

SOMNIUM, n. 2. (somnia) *Somnium* pro somniorum habet *Vel.* Poeta apud *Cic.* 1. *Divinat.* 21. 42. Quo tunc vertant tanta surtes somnium. et *Enn.* *ibid.* 58. Interpretes somnium. — Somnium est visum in somno, species nobis dormisolibus apparere, *ὄναρ*, *ὄναρος*, *ὄναρος* (It. *sogno*; Fr. *songe*, *rêve*; *Hisp.* *sueño*; *Germ.* *d. Traum*; *Aogl.* *a dream*).

1.) Propria. — n) Universim. *Plaut. Curc.* 2. 9. 3. huc coniglio somnium. Adde *Enn.* apud *Cic.* loc. supra cit. *Curc.* 3. 3. 4. Somnium segi iatium. *Lucr.* 5. 1158. multi per somnia saepe loquaces. *Cic.* 5. *Fin.* 20. 55. Ne si in quodamvis quidam nos somnia uxor patemur, Bodymloos somnium nobis velimus dari. *Per.* 2. 57. Somnia pituita qui porgestissima mittunt. *Ovid.* 2. *Art. nm.* 328. Somnia late videre. *Id.* *Heroid.* 19. 126. vera cornere. *Id.* 11. *Met.* 614. vana. *Seneca Herc. Fur.* 1089. fusa humi sava ferocel Corda volutat somnia. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 8. 36. (57). Somnia tumultuosa. *Plin.* *eller* 1. *Ep.* 18. *triste.* *Sil.* 11. 8. 124. horrendum. *Petr.* *Sat.* 100. a med. turbulentum. et *ibid.* 104. Somnia, quae mentes ludant vallantibus ombis. et *ibid.* *Expiara* somnium. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 13. 51. (142). Imaginari aliquid per somnium. — Veteres solebant interpretari somnia, h. a. mola saepe eut tura deveniret sen deprecari pacemque ac veniam a prodigialia Jove dilige Averruncis omni suppliciorum ac plamentium genere esambire. *Cl. Plaut. Mil. glori.* 2. 4. 41. — b) Somnia admonitiva vel monitis is dicitur, qui eb aliquo numina monumentum quoddam facere se jussum per somnium patabat. *Inscript.* apud *Gruter.* 80. 9. *TAMERIS SACRATAE CAMPESTRIS P. AELIUS P. F. AELIA FACATVS SOMNIO ADMONITVS POSVIT.* Alia apud *eund.* 103. 1. m. *AVR. PACORVS SPEI ABAM CVM PARMENTO (lege pavimento) SOMNIO MONITVS SYMPV SYO D. D.* — Multa de somniis *Cic.* 1. *Divinat.* 20. et *seqq.* et 2. *ibid.* 58. et *seqq.* *Plin.* 10. *Hist. nat.* 75. 98. *Lactant. Opif. D.* 18.; *Item Macrobi.* 1. *Somn. Scip.* 3., ubi eorum naturam et genera persequitur. — De portis somniorum *P. Stat.* 5. *Thab.* 288. et *seqq.*

II.) Translatio. 1. Est res vana, spes inania, nugae, bagatella, nulla, speranza inutile, fantasticherie, castello in aria, stravaganza. *Ter. Adelph.* 3. 1. 50. De arguto, somnium: mor, cras radi. *Id.* *Phorm.* 3. 2. 9. verum berche hoc est. po. somnia. *Id.* *Adelph.* 4. 3. 30. Te, quentus quantus, ubi nil sapientia es: lite, somnium. *Lucr.* 1. 104. multa tibi sem siogere possem Somnia, quae vita rationes vertere possint. *Quintil.* 6. 2. n. med. Otia antiorum et spes inanes et velot somnia quadam vigilantium. — In exclamatione. *Ter. Phorm.* 5. 6. 34. Somnium! utin haec ignoreret eum patrem? *bubbole!* 2. Metonymice pro somno et sopore, sonno. *Virg.* 5. *En.* 838. aetheris delapsus Somnus ab aethra, Te, Pallade, patens, tibi somnia tristia portans. *Serv.* ad *h.* 1. Somnia, soporem. Bene autem discernit lita *Virgillius*, ut somnum ipsum deum dicat: somnium, quod dormimus: *insomnium*, quod videmus in somno, et (6. 897.) sed fusa ad caelum mittunt insomnia munes. Adde *Gloss. Gr. Lat. Cl. SOMNUS.* 3. In Fabulis Somnia dicuntur Erebo et Nocte generata una cum Somno. *Hygin. praef. fab.*, *Cic.* 3. *Nat. D.* 17. 44. et *Ovid.* 11. *Met.* 588., 614. et *seqq.*

SOMNOLENTER, edverb. (somoletus) cum somnolentia. *Hieronym.* in *Ps.* 118. Non otiose et somnolenter, sed streoue vigilanterque.

SOMNOLENTIA vel somnolentia, s. f. 2. (somoletus) propensio ad somnum, somnolentia. *Sidon.* 2. *Ep.* 2. a med. Ubi somnolentia eubicaliorum dormitandi potius, quam dormiendi locus est.

SOMNOLENTUS vel somnolentus, a, um, adject. (somnia) somno plenus, *ὕπνιος* (It.

somnolento; Fr. *endormi*, somnolent; *Hisp.* *soñoliento*; *Germ.* *voll Schlafs*, schlaftrunken; *Angl.* somnolent, sleepy). *Apul.* 1. *Met.* extr. In media verba somnolentiam designare. *Id.* 10. *ibid.* Gravedine somnolentia jam demersus. *Solin.* 20. de alca. Quam dormiendum est, somnolentiam arbor sustinet. Adde *Ambros.* *Hymn.* 1. 18. *Gloss. Lat. Gr.* Somnolentus, *ὕπνιος*.

SOMNORINUS. F. SOMNURNUS.

SOMNOSUS, a, um, adject. (somnia) somnolentus, dormitor. *Gloss. Philos.* Somnosus, *ὕπνιος*.

SOMNURNUS, a, um, adject. (somnia) qui in somno videtur: a somnus, ut a *corylus* est *corylus* pro *corulus*, seu potius ut a *diu* diurnus, noctu nocturnus atc. Porro apud *Non.* p. 172. 3. *Marc.* Lavis mens quum somnurnus imago. Adde, non ambrenat somno populus. Alii leg. somnurnus imagines, h. e. per somnium visae. Alii somnurnas, h. e. quae somni in somnia edera videntur, ut accidit lile, qui aurium Iouilla laborat. At *Ochirus* oblii matet. *P.* quod idem adnotet, ed *h.* 1. Hanc tamen voc. *Freundius* non agnoscit; sed somnurnus, nescin qua de causa, emendandum esse putat.

SOMNUS, i, m. 2. (ὕπνος) — a) Sompnus, laute littera p, legitur in plurimis MSS. Codd. Cl. tempto pro tento et similia. — b) Forme somnus, us, 4. habetur apud *Pulg. interpr. Ital.* *Joh.* 11. 13. Codd. Cant. et *Ver.* — c) Elymon vocis petitor a *Gr.* *ὕπνος*, quod est a *Skr.* *svap*, dormin, unde *Lat.* *sopor*, *Germ.* *Schlaf*. Ad *ram Gel.* 13. 9. Quod *Greci* *ὕπνος*, nos super dictimus: quod illi *ὕπνος*, nos supinus: quod *ὕπνος*, nos subutus: quod itam illi *ὕπνος*, nos primo *ypnus*, delanda per u *Grecos* *Latinaque* a littera cognationem somnus. — Somnus est dormisodi actus, sopor, quies, *ὕπνος* (It. *sonno*; Fr. *sommeil*; *Hisp.* *sueño*; *Germ.* *d. Schlaf*; *Angl.* *sleep*).

1.) Propria. — n) Universim. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 75. 98. (212). Est somnus nihil aliud, quem animi in medium sese recessus. *Cal. Aurel.* 1. *Acut.* 14. 115. Somnium fieri spiritus sensibilis crassificatione asseverat (*Asclepiades*). *Cic.* 1. *Tusc.* 38. circa med. Mortum somni simillimum vident esse. Sic *Seneca Herc. Fur.* 1059. Somne frater dura leoguida mortis. *Ter. Hanut.* 3. 1. 83. Somnus hac nocte oculis non vidi meis. Sic *Cic.* 7. *Phm.* 30. de *Caninio*. Toto suo consulat somnum non vidit. *Enn. Ann.* 396. latentes somni repente mollissimi percussit. *Plaut. Mil. glori.* 3. 1. 115. Rogitant, noster in somnum cepit. Sic *Cic.* 4. *Tusc.* 19. a med. Nocte ambulabat in publicis *Themistocles*, quod somnum capere non posset. *Id.* *Brut.* 80. 278. Somno isto loco vix tansamur. Adde *Front. Princ. Hist.* p. 319. *Cic.* 6. *rep.* 10. 10. Martior, quem solabat, somnos complexus est. *Id.* 1. *Tusc.* 47. a med. Dura sa somno. *Id.* 9. *Nat. D.* 57. 143. Palpebrae somno coarctentur. *Justin.* 11. 13. *inf.* Coactum coris *Alexandrom* somnus eripuit. *Ovid.* 11. *Met.* 100. labitur somnus la artus. *Virg.* 6. *En.* 520. confectus caris somnoque gravatus. *Id.* 4. *G.* 496. conditque natantia lumina somno. *Ovid.* 11. *Met.* 691. labitur somnus in erius. *Id.* *Heroid.* 19. 46. Sed movet obrepens somnus anlie caput. et *Seneca Troad.* 441. Brevisque fessis somnos obrepit genis. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 24. 24. (90). Somnus serpit. *Id.* 26. *ibid.* 8. 47. (74). In somno lre. patir di letargo. et *Patron.* *Sat.* 21. et 22. Quum gravatus tot melle in somnum laberetur. *Sil.* 11. 7. 204. Somnus componit lumina. *Id.* *ibid.* 633. niger erret per lumina. Adde 8. 121. *Quintil.* 9. 4. 12. *Ovid.* 3. *Met.* 676. et *Virg.* 7. *En.* 88. Petara somnum porri o dormira. et *Pal. Flacc.* 8. 65. Lumina somno mergere. et 2. 71. Somno cedere. *Seneca Herc. Fur.* 1044. Vultus in somnum coit. *Id.* *Octav.* 717. Somnus resovi. *Car.* 3. *B. C.* 38. a med. opprimi. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 13. 15. (42). graviora prem. *Petr.* *Sat.* 86. altiora obdormira. *Virg.* 4. *En.* 580. ducere somnos dormira. et *Ovid.* 3. *Met.* 735. de *Mercurio*. virga, qua somnos du-

cit et ereat. *h.* a. lodacit et prohibet. ducere somnos hoc eod. sensu. *Horat. Epod.* 14. 2. et *Seneca Herc. Fur.* 645. ducere. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 18. 22. (117). Dan genera vini: animum, quo somnus coactitur, alterum, quo fugatur. *Id.* 30. *ibid.* 15. 48. (140). et 26. *ibid.* 3. 8. (14). Allicere somnos. *Id.* 32. *ibid.* 3. 11. (24). Surolli ex vino pot somnum afferant. *Id.* 20. *ibid.* 17. 73. (189). Animum potum somnum conciat. *Id.* 21. *ibid.* 19. 77. (139). Odor becebaris somnum gligat. *Id.* 19. *ibid.* 8. 38. (126). Lectus somnom parare creduntur. *Id.* 23. *ibid.* 8. 73. (144). et *Ovid.* 7. *Met.* 153. Naces somnum fecit. *Horat.* 1. *Sat.* 5. 82. Somnus me auferi. m. trasporta. et *Epod.* 2. 27. Fontesque lymbis abstrepunt manantibus, Somnos quod intilet lava. *Cels.* 3. 18. Somnum medicamentis accrescere. *Tibull.* 1. 3. 88. Somno sensus. *Liv.* 7. 36. torpidus. *Plin. Paneg.* 63. mercedis. *Ovid.* 1. *Amor.* 3. 3. recuus. *Sueton.* *Aug.* 16. orta devociena. *Enn.* apud *Macrobi.* 6. *Satura.* 1. *Lucr.* 1. 133. et *Virg.* 2. *En.* 263. espallus. *Quintil.* 4. 9. a med. languidus. *Maximian.* 4. *Eleg.* 41. toto pectore somnum — efflans. *Enn. Ann.* 58. Vie agra timorde men me somni reliquit. *Cic.* 9. *Att.* 10. Quum me egredulo somno privaret. *Id.* 4. *Tusc.* 19. a med. Quareotibus (*Themistocles*) respondet. *Miltiadis* trepale se o somno caelest. *Id.* *Sull.* 8. 24. Et somno exellere. *Id.* 4. *Tusc.* 6. 28. Ego somno solutus sum. *Virg.* 2. *En.* 302. Ecuti somno. *Seneca Octav.* 123. Inguis extollit somnum pavor. *Virg.* 3. *G.* 530. nec somnos sbrumpit cura salubres. *Horat. Epod.* 5. 96. pavore somnos auferam. *Id.* 1. *Od.* 25. 3. Nec tibi somnos adimunt. *Id.* 1. *Sat.* 5. 15. mali colles ranesque palustres Averrunt somnos. *Sall. Jug.* 79. Somni asperetena. *Enn. loc.* supra cit. Somnus molissimus. *Seneca Herc. Fur.* 1075. laois et placidus. *Ovid. Heroid.* 11. 29. fecilia. *Sil.* 11. 7. 300. larla. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 38. 54. (127). et *Seneca Herc. Fur.* 1051. gravia. *Ovid.* 1. *Amor.* 13. 7. et *Lucan.* 10. 354. piagura. *P. PINGUIS.* *Cels.* 1. 3. ante med. et *Ovid.* 7. *Met.* 533. plenus. profundo. quo sentia alius ab *Horat.* 2. *Sat.* 1. 8. et *Cal. Aurel.* 2. *Acut.* 32. 172. dicitur. *Pal. Flacc.* 4. 16. alta quies liquidique potantia somni. *P. LIQUIDUS.* *Ovid.* 11. *Met.* 593. Somnus ignavia. *Colum.* *De cult. hort.* 68. signa. *Id.* *ibid.* 104. profugus. *Fronto ad Per. Imp.* (edente *Itarum A. Moio*) *ep.* 1. ad fin. pernox. *Martial.* 12. 18. Ingenti snor improboque somno, Quem nec tartia sepa rumpt bore. *Id.* 9. 93. Somnus securo. *Quintil.* 10. 6. 1. Intermittus. *Cal. Aurel.* 2. *Acut.* 32. 172. ellior. *Id.* 1. *Tard.* 4. 94. suspensus et mor. sentiens. *Id.* *ibid.* 63. isaois. *h.* a. qui nihil confert et valetudinem. *Id.* 1. *Acut.* 9. 64. Intemporella. *h.* e. lutempstivus. *Id.* 2. *ibid.* 72. 144. turbulentus. — b) Somnus insiticius, somnos meridianus, *epod. Porron.* 1. *H. H.* 2. 5. Ego hic, obi nox et dies modice vadit et ablit, tamen aetiva dia, et oca diffunderem insiticio somnum meridiem, vivere non possem. — Hoc somn erat veteribus, qui etiamnam obliuati, aetivro tempore somnum lartasculus meride capere. *Hloc et Plaut.* *Mut.* 3. 2. 8. Non bonus somnoque de praedia. — c) Somnus veneris, *Gracilis* *ὄσπύρος*, quid est, docet *Cal. Aurel.* 5. *Tard.* 7. 81. — d) In somno, somno, in somnis (cl. in somnis, quod pro in somnis aliquando occurrit; invicem eolm huc duo significatione permutantur), dum dormitur et somolatur, in somno. *Cic.* 3. *Ferr.* 22. 43. Eo si cui in somno accidant. *Liv.* 8. 6. Quam somno visa fuerant. *Cic.* 1. *Nat. D.* 29. sub fin. Illa nostra Sospita, quam ta namquam, ne in somnis quidem, vides, nisi eto. *Id.* 1. *Divinat.* 53. in fin. Qui so tradit quieti prapereat animo, cum boois cogitationibus, certa et vera cessit in somno. et 2. *ibid.* 70. 144. Curior ad Olympa proficet cogitans, visos est in somnis curra quadrigum vohi. Adde *ibid.* 21. 42. *Virg.* 9. *En.* 270. In somnis, ees, ante oculos montissimus Hector Vltus edesse mihi eto. Adde 4. *ibid.* 460. et 554. et alibi. — e) Per somnum, per somnos, inter somnos, in

somno, dormiendo. *Cic. 2. Divinat. 11. 27.* Illud videbatur animo, per somnum sensibus at curis vacuo, praevideri. *Plin. 23. Hist. nat. 1. 24. (49).* Nec al per somnos geulura effundatur. *Cael. Aurel. 5. Tard. 7. 80.* Per somnos insani- bus visis affecti egrotantes. *Cf. Curt. 6. 41. 3.* Per dispositos, quos supra somnum habebat. *Alii leg. ad somnum. — In illo Stat. 9. Theb. 570.* Tristibus interea somnum turbata figuris. somnum fortasse est idem ac per somnum. *Cf. ibid. v. 606. — f) Servus ad somnum, qui ad cubiculum heri excurans, silentium facit, ne dormientem quis interpellat. Curt. 6. 11. 3. Cf. SILENTIARIUS. — Laudes somni persequitur Seneca Herc. Fur. a v. 1055, item Ovid. 11. Met. a v. 623, et de eodem docte disputat Ter- tull. Anim. 43. — De somno consulatur etiam B. Quaranta in Mus. Bonon. T. 13. tab. VI.*

II.) Translat. § 1. Metonymica. — a) In bonam partem est tranquillitas. *Stat. 3. Theb. 255.* longa vantage pace solum Equor, et imbelli recubant ubi litora somno. *Id. 3. Silv. 2. 73.* pigro torpebant equora somno. — b) In malam partem est inertia, desidia, ignavia otium, poltroneria, otio. *Sall. Cat. 2. ad fin.* Multi mortales dedit ventri atque somno. *Cic. Sext. 66. 138.* Qui se patriae, qui laudi, qui gloriae, non qui somno et convitiis et delectationibus natos arbitrantur. *Fellej. 2. 1. 1.* In somno et vigiliis, ab armis ad voluptates, a negotiis in otium conversa civitas. *Plin. 14. praef.* Requiescenda sunt etiam ea, quae loquerantur prius, desidia rerum intermissione memoriae inducta. Cujus somni causas etc. *Tac. 2. Hist. 90. de Vitellio.* Somno et luxu pendendus. *Cf. eumd. Gerin. 15.* Dedit somno cibosque. *et 16. Ann. 19.* Somni indoluit. § 2. Item somnium, sogno. *Enn. apud Cic. 1. Divinat. 20. 40.* Tella commemorat lacrimans, exsternit somno. § 3. Item pro nocte, nocte. *Virg. 1. G. 208.* Libra dte somniguae pares ubi fecerit horas. *Sil. It. 9. 209.* Miscuerat lucem somno Deus. *Virg. I. En. 474.* Rhesi — tentoria primo quae prodita somno. h. e. prima parte noctis, sul primo somno. § 4. Et pro morte, morte. *Horat. 3. Od. 11. 38.* Surge, na longus tibi somnus, nnde non times, datur. *Sil. It. 5. 528.* manentem in viscera mortem accipit, at longo componit lumina somno. *Id. 7. 633.* errat- que niger per lumina somnus. *Val. Flacc. 3. 178.* frigidus orbes Purpureos jam somnos obit. *Fulgat. interpr. Joh. 11. 12.* Vado, ut a somno excitem enim. *Cf. v. 13. —* Huc pertinent formulae in Inscript. sepulchralibus. *Inscr. Palatina apud Murat. 434. 7.* HVC SOMNO AETERNALI PATRIA RETINET. Adde 993. 1. *Alia apud Orell. n. 2432.* SOMNO ORBITILLA FILIA etc. et n. 4428. SOMNO AET- ERNO SACRVM AELIA ABBIONE etc. et n. 4622. D. M. SOMNO SEPULCHRO AETERNALI SACRVM SVTY- CHIAS QVAE VIXIT etc. *Alia Christiana apud eumd. n. 121.* HIC REQUIESCIT IN SOMNO PACIS (ut saepe in Inscript. Christ. V. Bruzza, *Lapid. di Par- celli* p. 266. et seqq. et p. 332. et 335.). Adde *aliam* item Christ. apud *Boldetti, Osserv. p. 453. Cf. Cavedon. in Continuaz. delle Memorie di Modena T. 7. p. 138. et seqq. et v. DORMIO.* § 5. Hinc sensu ethico, de statu eorum, qui peccatis suot obnoxii. *Fulgat. interpr. Rom. 13. 11.* Hora est jam nos de somno surgere. § 6. In Fabulis Somnus est deus filius Erebi et Noctis, ut est apud *Hygin. praef.* ejus regiam apud Cim- merios possunt, item comites et polestiam descri- bunt *Ovid. loc. cit. a v. 592. et Stat. 10. Theb. a v. 84.* Fingitur alatus et rore Stygio perfusus, gerens virgam et cornu papaveris pleonum, quo perfundit quos corripit. *Lepidam de Somno fa- bulam narrat Fronto de fer. Al. (edente Ite- rum A. Maio) ep. 3. ad fin. Stat. 2. Theb. 143.* Illos post verbera fessos Esceplamque bla- mem cornu perfuderat nmi Somnus. et 5. *ibid.* 107. consanguinal mixtus calligios Letbi, Rore medena Stygio, mortuorum emplectitur urbem Somnus, et implacido suadit gravia otis cornu. et 6. *ibid.* 27. et cornu fugiebat Somnus inani. *Sil. It. 10. 352.* curvoque volucri Per tenebras pariat medicata papavera corum, et mox. quali

inde sopores Devero capiti pennas, oculisque quietem torral, tangens Lethaea tempora virgo. *Tibull. 2. 1. 89.* vanti tactus foveis circumda- tus alio Somnus. Adde *Stat. 10. Theb. 143. et 1. Achill. 620. et Val. Flacc. 8. 72. — Seneca Herc. Fur. 1068.* Somnum facit Astraea filium. V. ASTREA in ONOM. — Ad Somnum denm pertinent et illa apud poetas. *Claudian. R. Gid. 213.* Humantes jam noctis equos, Lethaeque Som- nus Frens regens, tactio volvebat sidera curru. *Ovid. 11. Met. 623.* Somno, quies rerum, pla- cidissima Somna deorum. Adde *Inscript. apud 1. Gruter. 67. 8. et 99. 5. et apud Murat. 993.*

SOMPHOS, i, f. 2. genus cucurbitae: a cucur- bitae, inanis, fongus, spoglosus. *Plin. 20. Hist. nat. 3. 7. (13).* Cucurbita quoque sil- vestris invasit, somphos a Graecis appellata, inanis (unda et omen), digitall crassitudine, non nisi in saxosis nascant. *Harduin. leg. spongos;* sed *Sillig.* Graecis litteris dedit.

SONA. V. ZONA.

SONABILIS, e, adject. (sono) qui sonum fa- cile reddit, sonans, resonans, resonans, sonoro, *ἤχωνος.* *Ovid. 9. Met. 783.* crapulique sonabilla situm. *Augustin. 29. Tract. in Joh. 4.* Ver- bum et Deus est et doctrinae stabilis, non sona- billis par syllabas et volatilis sed maerentis. Adde *eumd. 11. Civ. D. 8. et de Gen. ad litt. 8. 3.*

SONANS, antia, particip. V. SONO.

SONANTER, adverb. cum sono. Comp. So- nantius tantum occorrit. *Donat. ad Ter. Phorm. prol. 2.* Transerat vatares sonantius, quod nos lenius dicimus tradere.

SONARIUS. V. ZONARIUS.

SONAX, acis, adject. omn. gen. (sono) valde sonorus, personans, sonoro, resonante, *ἤχωνος.* *Ovid. 1. Met. 333.* Tritona vocat conchaque sonaci Inspirare jubet. *Alii rectius leg. concha aquanil. Apul. 4. Met. Passim maria persultan- tes Tritonum catervae: hic concha sonaci leatit buccinat, ille etc. Id. 8. ibid.* Aper dentibus atritu sonaci spumeus.

SONCHORA. V. voc. seq.

SONCHOS vel sonchus, i, m. 2. *σύνχος* et *σύν- χος*, herbae genus, cicurbita, grispignolo (*Son- chus oleraceus* Linn.). *Plin. 22. Hist. nat. 22. 44. (88).* Estur et sonchos uterque, albus et ni- gar: lactucos similes ambo, nisi spinosi essent: caule cubitali, anguloso, intus cavo, sed qui fractus copioso lacte manet. Albus, qui e lacte ni- tor, utilis arthropnoie lactucarum modo etc. *Theod. Priscian. 1. 13. p. 294.* dicitur son- chora. Adde *Marcell. Empir. 1. 13. p. 101.*

SÖNGER, gëra, gërum, adject. (sonus et gero) qui sonum gerit seu reddit, resonante. *Augu- stin. Serm. 28. n. 4. ad. Mai.* Dederunt petrae crepitum fragora sonigero et viscerali motu dir- rupta saxa crepearunt.

SÖNPES, pëdis, omn. gen. (sonus et pes) qui pede sonat, chi suona colpeada. § 1. Adjective. *Grat. Cynege. 42.* Vix operata suo sacra ad Buba- stia lino Velatur sonipes mitiv turba Caeop. V. BUBASTIUS. In sacris Isidis sacra manu quies- cent, scabilla pede, astitant. V. SCABELLUM. § 2. Substantivorum more apud Poetas de equo fere dicitur, qui soliditate ungulae solo insulanti, numerosum quendam sonitum edit. Unde *Virg. 3. G. 191. de pullo equino.* Carpere mox gyrum incipit pedibusque sonare composita. et *ibid.* 63. et solido graviter sonet ungulae coron. *Id. 14. En. 600.* fremit equore toto Insultans soni- pes et pressis pognat babeols. *Val. Flacc. 3. 334.* vadit sonipes cervice remisso. *Catull. 63. 41.* Sol pepulit noctis umbras vagilis sonipedi- bus. *Seneca Hippol. 1082.* pavida sonipedes mente excit Imperia solvunt. Adde *Stat. 5. Theb. 3. Sil. It. 1. 224. Claudian. 2. in Rufin. 35. etc.* § 3. Item est nomen sideris, apud *Arat. 216.*

SÖNITO, as, are, n. 1. frequentat. a sono, frequenter sono. *Solin. 2. a med.* Locrensiis cleadae ultra osteras sonitant. *Alii leg. sonant;* *Memniansius* sonet. *At Gloss. Lat. Gr.* Sonito, *σύνχων.* usum vocis confirmat.

SÖNITUS, i, m. 2. et saepius

SÖNITUS, us, m. 4. (sono) Sonitus, i, 2. est Pa- cius. apud *Nun. p. 491. 24. Merc.* Quidnam scilicet hoc sonit est, quod strident foras? Adde *Cael. i- bid.* — Sonitus est sonus, et fera sonus magnus, stre- pitus, suono, sonito, suono forte, strepito, rumore, *ἤχος.* *Enn. Ann. 147. Müll.* illius sonitus effudit aculos. Adde *ibid. 452. de tuba. Plaut. Curc. 1. 3. 1.* sonitum prohibe forum. *Id. Mil. glor. 4. 8. 67.* Sonitum fecere fores. h. e. crepuerunt, cigola- rono. et *Most. 4. 2. 24.* Sonitus coovlarum. *Id. Trin. 5. 2. 52.* Sonitu ma exelvit voci, grida, schiamazzo. Sic *Sall. Jug. 99.* Sonitu raptote excit. *Rurus Plaut. Men. 5. 2. 113.* Sonitus angularum. *Lucret. 0. 131.* vantage. *Cer. 7. B. G. 60.* remorum. *Cic. 4. Herenn. 15. 21.* In praello praegnaris tubae sonitum par- farre non potes. *Stat. 1. Silv. 1. 68.* Innume- ros eris sonitus. *Varro Sat. Menipp. 81. p. 121.* Oehl. Sonitus cymbalorum. *Id. ibid.* Soni- tus ilbinos tonere. *Cic. 6. rep. 18. 18.* Sonitum auras capera non possunt. *Vitrui. 1. 1. circa med.* Sonitum discrimina, quae Graeci *ἤχητα* vocant. *Id. 6. 1. circa med.* Nationum spiritus soniti- bus gressibus exprimentur. *Cic. 1. Tusc. 40. a mad.* Reliquum voceni sic e poculo ejecti, ut id resodaret. quo sonitu reddito aridans etc. *Na- pos Alcib. 10.* Sonitu flammis exeliatu, crepito. et *Virg. 8. Aen. 598.* da equo. Quadrupedante po- trem sonitu quellit ungule campum. *Ovid. Ib. 161.* Verbera torta dabunt sonitum. *Id. 5. Met. 616.* Terrori sonitu pedum. calpestio. et *Virg. 6. Aen. 588.* sonitus imitatur Olympi. i tuoni. et *Plin. 9. Hist. nat. 10. 12. (36).* Sonitus star- tentium. *il russare.* et 20. *ibid. 5. 20. (40).* at *ibid. 15. 57. (162).* aurium. susulamento, buci- namento, intronamento. et 18. *ibid. 85. 85. (350).* maris. *muggito.* at *Propert. 1. 20. 48. et Lu- cret. 6. 132.* de vento. sonitum facere. *Petron. Sat. 89. dare. Ovid. 3. Met. 498.* reddere. ec- cheggiare. et *Plin. 36. Hist. nat. 13. 19. (92).* Tintinnabula vento agitata, longe sonitus referunt. *Virg. 1. G. 474.* Armorum sonitum toto Germania caelo Auditi. Adde *Lucret. 2. 49. Cic. 1. Orat. 12. 51.* Quid tam furivum, quam verborum so- nitus insula, ulla subjecta sententia. *Id. Orat. 28. 97.* Eloquentia, qua cursu roagno sonitus ferretur, quam suspicarent omnes, quam admi- rerentur. *Id. 1. Att. 14. circa med.* Nosti in hac materia sonitus nostros. tanti fuerant, ut eos neque istine exauditos putem. h. e. clamores et strepitus me dicente et tonante. *Acc. Scen. rel. 640.* Ribbeck. Sonitus clarus. *Id. ibid. 392.* terrificus. *Nev. ibid. 13. savna. Pacuv. ibid. 223.* ingens. *Enn. loc. cit. terribilis. Sall. Jug. 99.* Ignotus et horribilis. *Plaut. Trin. 5. 2. 52.* tumultuosus. *Colum. 6. R. 6. 1.* Crudelitate eligna (in bubus) crebri ructus ac ventris sonitus. — *Tibull. 1. 1. 66.* soporem Nec sonitus placida ducere possit aquae mormorio.

Homonym. Quid differant sonitus et sonus, ita docet *Id. I. Differ. 532.* «Sonus est quid- quid auditur sensibiliter: sonitus vero confusio vo- cis tubarum». Præterea: «Sonus, inquit Dö- derlein (op. cit. v. 5. p. 118.), bezeichnet den einzelnen, sonitus nnd sonor (postlich) den an- behlenden Klang nnd Ton». Cf. SONANS sub SONO.

SÖNIVIVUS, a, am, adject. (sonus) sonans. *Fest. p. 290. 31. Müll.* Sonivivus, significat in carmine Saliari et Augurali, sonanti. et p. 297. 10. Sonivivum tripudium, ut ait *Applius Pulcher*, quod sonet, quam pullo excitit puls quadrupedia ex ore. *Cf. Serv. ad Virg. 3. Aen. 90. Cic. 6. Fam. 6.* Non igitur ex allis involatu, nec ex tripudis sollicitis aut sonivivis tibi auguror, sed etc. *Plin. 15. Hist. nat. 22. 24. (86).* Noces cadeo tripudium sonivivum faciant. ita leg. *Harduin. et Sillig. ex MSS.* Adde 10. *ibid. 21. 24. (49).* ubi *Sillig. leg. solivivum.*

SÖNO, sönas, sönadi, raro sönëvi, sönitam, raro sönatum, sönare, i. (sonno) — In quibusdam personis ac temporibus est tercia conjugationis. Unde sonit pro sonat dicere. *Accius apud Non. p. 504. 32. Merc.* Curvo litae unde labunda son- nit. Adde *Enn. ibid. 32.* Et sonant pro sonant.

Accius ibid. Ibo ad eam, ut sciream, quid velint. valvæ sonant. *Enn.* n. 33. ibid. Neque irati, neque blandi quidquam nocere sonant. et apud *Priscian.* 9. p. 863. *Putsch.* Litora lata sonant. Et sonera pro sonare. *Accius* ibid. Valvæ sonere sensi reges. *Lucrat.* 3. 157. Caligare oculos, sonare aures, succidere artus. — Præteritum sonavi, præterquam quod confirmatur ex participio sonaturus, reperitur etiam apud *Tertull.* ad *Scapul.* 3. Pristina tonitrua quid sonaverint, sciunt qui obdormuerunt. et *Juvenc.* 4. 570. Christus, prophetæ cuius tibi palma sonavit. pro sonaverit. Adde *Fulgat. interpr. Ital.* Ps. 45. 4. ubi sonaverunt occurrunt. — Non. loc. supra cit. etiam præterit. sonavi videtur agnoscere, inquit *Forcell.* — Supinum sonitum agnoscit *Priscian.* loc. supra cit. — Part. Sonans sub A 1. a et b; at B 3. et 4. et in fin.; Sonaturus sub B 4.; Sonandus sub A 1. c et B 4. — Sono est sonum aut strepitum reddo, ὄνῳ (It. dar suono, sonare, fare strepito; Fr. sonner, résonner, retentir; Hisp. sonar, tocar, resonar; Germ. schallen, klingen, ertönen, erschallen; Angl. to sound, resound; usurpatur autem A) Intransitive; et aliquando B) Transitive moram.

A) Intransitive. § 1. Generalim. — a) Universalim. *Plaut. Rud.* 1. 3. 23. Hic saxa sonant: hic mare sonat. *Cæs.* 3. B. C. 105. Tympana sonuerunt. *Propert.* 4. 7. 61. Qua numerosa fides, quaque ars rotunda Cybeles, Mithrasque sonant. *Lydia* plectra choræ. et ibid. 8. 49. ranci sonnerunt cardina postes. *Virg.* 7. *Æn.* 637. classica jamque sonant. *Martial.* 5. 78. Parvilibia condyli sonabit. *Id.* 1. 77. ara sonant. h. e. nummi, dum tractantur et numerantur. *Id.* 14. 223. Cristatæque sonant undique lucis aves. h. e. agunt. *Virg.* 6. *Æn.* 557. Verbera saxa sonant. *Horat.* 1. Sat. 8. 46. Nem. displosa sonat quantum vesica, pependi. *Id.* *Epod.* 13. 2. nunc mare, nunc silvas Threicio Aquilone sonant. *Petron.* fragm. *Tragur.* 60. *Burmman.* Repente lacunarum sonare ceperunt, totumque tricinifium intremuit. *Tibull.* 2. 4. 37. Hinc delus risuque sonant. *Id.* 3. 6. 35. Nec bene mendaci risus componitur ore: Nec bene sollicitis ebra verba sonant. h. e. clare expediteque esprimuntur. *Plaut. Pseud.* 1. 3. 74. Inanis cedis: dicta non sonant. h. e. verba carent sono pecuniarum numeratæ. *Cic.* 2. *Nat. D.* 8. sub fin. Si ex oliva modulæ canentes tibia nascerentur: si plectani fiducias ferrent numerose sonantes. *Curt.* 6. 23. 31. Sonabant incendio silvæ crepitavano. et *Virg.* 12. *Æn.* 521. Immissi ignes Arentem in silvam et virgulta sonantia tanro. h. e. crepitantia, scoppietanti. et 11. ibid. 863. teli stridorem auræque sonantes Audit. l'aere fischante. et 6. ibid. 551. Phlegethon torquet sonantia saxa. *Id.* 10. *Ecl.* 58. per rupes vldæor lucosque sonantes Ire. scil. propter murmur fontium, vel huminum interduentium, vel ventorum later arborum flantium. *Sic.* 7. *En.* 32. lucosque sub alta Consulit Alibunea, nemorum quæ maxima sacro fonte sonat. *Id.* 6. ibid. 704. Seclum nemus et virgulta sonantia silvis. *frasccheggianti.* et 6. ibid. 752. nelomqua noaque Sibyllam Convulsa trahit in medios turbamque sonantem. *fremens.* — *Ovid.* 3. *Fast.* 389. merces mihi gloria datur: Nominaque extremo carmine nostra sonant. — b) Habet sæpe Ablativum Instrumenti, quo sonum edimus. *Horat.* 2. *Od.* 13. 26. Et te sonantem plenus aureo, Alcææ, plectra. *Phædr.* 3. 16. Dormire me non sinunt centus tul, Sonere cithara quos putes Apollinis. Alii aliter leg. *Lucan.* 6. 426. Nec quasi libet, primis quid frugibus alter Aëre Jovis Dodona sonet. — c) Impersonaliter. *Virg.* 3. *G.* 294. Nunc, veneranda Pates, magno nunc ore sonandum. *Apul.* 5. *Met.* 1. Labet citharam loqui, psallitur: tibiis agere, sonatur: choros cenere, canitur. § 2. Specialim est resonare, risonare, rimbombare. *Virg.* 3. *G.* 554. Balato pecorum et crebris mugitibus amnes Arentesque sonant ripæ, collesque supini. *Ovid.* 12. *Met.* 225. Femineo clamore sonat domus. *Martial.* 3. 53. Sonantique turres plausibus columbarum. § 3. *Genæ* aut *malæ* sonat, sententia recte aut perpe-

ram se habet. *Augustin.* 1. *Retract.* 4. Quod dixi, ad sapientia conjunctionem non una via perveniri, non bene sonat. § 4. De voce et sermone. *Plaut. Rud.* 1. 4. 10. Quoniam vox mihi prope hic sonat? *Juvenal.* 3. 90. Miratur vocem angustam, quæ deterius nec ille sonat, quo moiedetur gallina marito. *Martial.* 7. 50. Illa teget, bibbe to: nolis licet, illa sonabit. h. a. legat, recabit, cantabit. § 5. De sono litterarum. *Vel. Long.* p. 75. 12. *Keil.* Aurifex melius per i sonat, quem per u. *Id.* p. 77. 11. Nam et ipsum cui per quol, quo pinguis sonaret, scribebant.

B) Transitive moram. § 1. Generalim. *Albinov.* 1. 107. Alcyonem tales ventosa per æquora questus Ad surdas Jenui voce sonatur aquas. § 2. Specialim est referre, significare. *Cic.* 3. *Off.* 21. a med. Hæc duo verba inter se discrepare, re unum sonare videntur. *Id.* 2. *Fin.* 2. extr. Non intelligit, quid sonet hæc vox voluptatis. *Pers.* 3. 21. sonat vitium percussa, maligne Respondet viridi non cocta fidelia limo. *Plot. Sacerd. Art. gramm.* p. 509. 31. *Keil.* Elegicum metrum dictum est, quod esse (corrigere) sonat interjectionem sentit. Hic autem liberius scriptis esse, quia Latina nota ee significet esse. *V. Prob.* De not. p. 1506. *Putsch.* § 3. Item sæpe refertur ad vocem et sermonem. *Cic.* *Brut.* 74. 259. Snavitas vocis et lenis appellatio litterarum, Catulo bene loquendi famam confecerat: Cotte sonabat contrarium Catulo, subagreste quiddam planeque aubrusticum. *Id.* *Arch.* 10. 26. Cordubæ natæ poetis, pingue quiddam sonantibus. *Id.* 3. rep. 2. 3. Sonara inchoatum quid et confusum. *Ovid.* 15. *Met.* 606. Tale sonat populus. *Id.* 3. *Art. am.* 286. femineum. *Id.* ibid. 288. raucum quiddam atque inamabile. *Id.* 6. ibid. 597. Euoque sonat. *Virg.* 1. *Æn.* 328. nec vox hominem sonat. *Id.* 6. ibid. 30. Nec mortale sonans. *Cf. Propert.* 4. 7. 52. de Cerbero, sic nihil molle sonet. h. e. miti tatrato me apud Inferos exiciat. Similiter *Virg.* 3. *G.* 149. Cæstrus acerba sonens, ronzante. et 9. *Æn.* 125. Annis rauca sonans. h. e. cum strepitu inter saxa decurrens. *Terentian.* De metr. 229. Hanc (litteram) ore sonabis, modo quæ locata prima est. h. e. proferes, sono edes. § 4. Poetice est dicere, canere, verbis celebrare, prædicare. *Ovid.* 10. *Met.* 205. Te lyra pulsa manu, te carmina nostra sonabunt. *Id.* 1. *Art. am.* 205. vineas: voltique carmina reddam: Et magno nobis ore sonandus eris. *Horat.* *Epod.* 17. 38. Paralus explare, seu poposceris Cantum juvenis, sive mendaci lyra Voles soneri. *Stat.* 4. *Silv.* 2. 66. modo Germanas acies, modo Dacæ sonantem Prælia, *Nemesian.* *Ecl.* 1. 26. Lions et Orpheus acta viri laudesque sonarent. *Propert.* 2. 23. 16. Pythius in longa carminia vesta sonet. scil. voce et lyra. Sic *Horat.* *Epod.* 9. 5. Sonante mixtis libia cermen lyra. *Id.* 1. *Sat.* 4. 43. Ingenium cui sit, col mens diviorum, atque os Magna sonaturum. *Virg.* 12. *Æn.* 529. Murthenum hic atavos et avorum antiqua sonantem Excitit effunditque solo. h. e. jactantem. Similiter *Propert.* 4. 9. 13. de Caco. furem sonuere juvenel. h. e. mugitu prodidere. *Cf. Sil.* *It.* 2. 491. primaque sonant voce minores. h. e. loquuntur et vocant. Sic absolute in illo ejusd. 12. 171. sonat inde, citato Agmina disponens passu: tu limina destræ servabis portæ, Nero: tu converti cobortes etc. sonat est clara elelaque voce loquitur. — Hinc Part. præz.

Sonans, antis, adjectivum quoque usurpatur; unde Comp. Sonantior 1. — Sonans est sonum edens, sonorus; occurrit autem § 1. Generalim. *Ovid.* 10. *Met.* 89. et illa sonantia movit. *Cf.* 12. ibid. 375. Excipit libe letus galea clipeoque sonantes. et *Virg.* 3. *Æn.* 233. de *Harpyiis.* Turba sonans prædam pedibus circumvolat uncæ. stridente. *Plin.* 5. *Ep.* 16. Meatus enim propter amplitudinem corporis gravior et sonantior, ruscante. et 7. ibid. 12. Ut libi timidus videretur, quod est sonantius et elatius. § 2. Specialim de verbis et voce hominum. *Ovid.* 12. *Met.* 46. de *Fama.* tota est ei ore (al. ære) sonant. *Plin.* 1. *Ep.* 15. Sonantia verba et antiqua, di-

buon suono. et 2. *Ep.* 19. a med. Auditorem potius dulcia hæc et sonantia, quam austera et pressa delectant. *Martial.* 7. 46. Divitibus poteris Musas elegosque sonantes Mittere. versi sonant. et *Augustin.* De catech. rud. 8. Sonantior stilus. § 3. Item de sono litterarum. *Apul.* De mund. 20. Litteræ sonantes. quibus oppon. insonantes et semisonantes. Adde *Quintil.* 8. 3. 16. et 9. 4. 33.

Homo o y m. Inter sonantem et sonorum discrimen hoc statuit *Servius* ad *Virg.* 1. *Æn.* 57. « Sonorum, inquit, est quiddam sine intermissione sonum servat: sonans, quod ad tempus audilur ».

SŌNO, la, are, 3. *V.* voc. præc. init. SŌNOR, ōris, m. 3. (sonus) Etiam adjective occurrit apud *Diomed.* p. 498. 25. at p. 499. 24. *Keil.* Sonores versus. οἱ τοὶ ὄντορες. *Cf.* discolor etc. Alii tamen leg. sonori. — Sonor est sonus, strepitus, suono, strepito, ὄντος, ὄντος. *Lucrat.* 4. 571. Pars (vocum) solidis adlita locis, rejecta sonorem reddit. *Virg.* 3. *G.* 189. summæque sonorem Dant silvæ. *Id.* 7. *Æn.* 462. magno veluti quum flammis sonore Virgæ augeritur costis spumantis aheni. *Tac.* 1. *Ann.* 63. Barbari læto cantu aut troci sonore subjecta vallium complebant. et 4. ibid. 48. Ut suo quisque periculo intentus, sonorem alterius prelii non acciperet. — In plur. num. *Lucrat.* 5. 335. organici melicos peperat sonores. *Virg.* 9. *Æn.* 651. et saxa sonoribus arma. *Val. Flacc.* 5. 305. mixtumque sonoribus imbiem, di tuoni. et *Cic.* *Orat.* 18. 59. Omnes sonorum gradus persequi. Hunc *Cic.* loc. attulit *Forcellinus* sed longe probabilius Genet. sonorum est a v. sonus, quam a sonor, quæ vox fere poetica apud eum. nusquam legitur. Adde *Seren. Sammon.* c. 15. p. 65. retro.

SŌNŌRE, adverb. (sonorus) cum sono aut strepitu, sonoramente, con istrepito, ὄντως. *Gell.* 4. 20. Et in iure stans, clare nimis ac sonore oscillavit.

SŌNŌRINUS, a, um. *V.* SONNURNUS.

SŌNŌRITAS, atis, f. 3. (sonor) sonus canorus, εὐσφωία. *Priscian.* 1. p. 541. *Putsch.* Apud Græcos omnes dictiones vel in vocales vel in semivocales, quæ secundam habent euphoniā, desinunt, quam nos sonoritatem possumus dicere.

SŌNŌRŌSUS, a, um, adject. (sonor) valde sonorus. *Math. Theod.* de metr. 7. 6. Anapæsticus pulcher ac sonorosus versus est. *Gloss. Gr. Lat.* ὄντος, sonorosus.

SŌNŌRUS, a, um, adject. (sonor) — Comp. Sonorior. — Sonorus est sonum edens aut strepitum, sonans, resonans, ὄντος (It. sonante, risonante, sonoro, strepitoso; Fr. sonore, retentissant; Hisp. sonoro, resonante; Germ. schallend, klingend, klangvoll; Angl. sounding, loud). § 1. Generalim. *Virg.* 12. *Æn.* 139. Diva, stagois quæ huminibusque sonoris Præsidet. *V.* SONANS. *Id.* ibid. 57. Luctantes ventos tempestatesque sonoras etc. *Tibull.* 3. 4. 69. Tunc ego nea cithara poteram gaudere sonora. *Claudian.* *IV.* cons. *Honor.* 149. Sonorum res. *Id.* 2. *Laud. Stilich.* 26. tonitru. *Id.* 2. in *Rufin.* 80. arcus. *Id.* 2. in *Eutrop.* 106. axis curvus. *Stat.* 4. *Theb.* 34. Calliope regina sonori memoris. h. e. in quo Musæ cantus exercent suos. *Seren. Sammon.* c. 15. Sonora fauce. b. e. gargarrizando. et *Stat.* 11. *Theb.* 281. ubi Phocidos arma sonora? scil. propter oraculum Apollinis Delphici. *Claudian.* *B. Gild.* 512. Insula sonora Nutibus. § 2. Specialim de oratione. — a) Absoluta. *Terentian.* de metr. p. 1035. *Putsch.* Syllabeque adjectat geminis exorta sonoris (syllabis). — Sonori versus sunt, qui crepitant pronuntiatione fragore, et exultant informant dictionem: ut (*Virg.* 9. *Æn.* 503.) At tuba terribili sonitu procul ære canoro increpuit. et (8. ibid. 596.) Quædropedante putrem sociis quatit ungula campum. Hæc *Diomed.* 3. p. 498. *Putsch.* Sed *V.* SONOR init. — b) Cum Infinitivo. *Priscian.* 2. p. 45. 7. *Keil.* Rationabilis est sonorioreque, quantum ad loquam vocis prolationem, in compositis quoque

simplicem regulam in ordine syllabarum litteris servata.

Homo e ym. Quid loter se differat sonorus et sonans, v. in SONANS.

SONS, sonus, s. Rectus sonus elag. videtur olim fuisse sonus, inde sonus, ut a plebes plebs, e mentis (quod dicit Ennius) mens, etc. Cf. Claud. Sacerd. 2. Gramm. p. 479. 19. Keil. V. adnot.; occurrit autem apud Fest. et Paul. Diac. loc. cit., Auson. Edyll. 12. Technop. gramm. 15. et Augustin. Reg. p. 505. 10. Keil. Cf. Prob. Cathol. p. 28. 27. ibid. — Genet. plur. sonum pro sonitum apud Stat. 4. Theb. 475. V. infra. — Bellore habilis elymi, Forcellinus ducti a elrys, nocens, quod a elrys, ocoeo; Diderlein vero ab elrys, vilaperebilla, quod ab elrys, vilapere; sed recentiores philologi vocem conjungunt cum v. sum, ita ut sit ejusd. pertinet, pro sens, ut in abens, praeter; unde factum est sonus et sonitus pro eo quod est verus, verus rei suo facit auctor, et hinc etiam reus. Cf. Paul. Diac. et Fest. p. 291. 11. Mull. et eund. 290. 26. et Plaut. Cnpt. 3. 1. 15. **SONTICUS** et **SUM**. — Sontis itaque est proprie qui aliquid vere, resque fecit; sed generaliter qui ad eumqueque molester reus, eo, coeperit; occurrit autem tum adjectivorum, tum substantivorum mora. § 1. Adjectiv. et quidem omni. gen. — a) Sontico aeneu. Virg. 10. Aen. 454. Omnes per mortis animum sontem ipse dedissem. Ovid. 7. Met. 847. corpusque meo mihi carius nimis sontibus attollo. h. e. manibus meis, quibus ipsum occiderem. Stat. 5. Theb. 488. fremit implere plebes sontibus accensum stimulis. dai timore della rea coscienza. — b) Lallare aeneu est nocens: immo haec potest primae vocis notationem Forcellinus ex Fest. p. 297. 23. Mull. Sontis, nocens: ut a contraria insonis, innocens. Plaut. Cnpt. 3. 1. 15. Sontes eodemque reos. Stat. 5. Theb. 810. qui te, mea gaudis, sontes. Exultantes Dei? Id. 4. ibid. 640. et ab igne supremo Sontes lega mora. h. e. qui nocens sepulture carceribus. § 2. Substantivorum mora. Cic. 1. Off. 24. 82. Id est viri magni, rebus agilitatis, punire sontes, servare multitudinem. Id. 2. Phil. 8. 18. Compreheusus sontem mea, aolmadversio senectus fuit. Id. 3. Legg. 2. 6. MINORIS MADUTATIS VINCULA SONTIS SEVANTO CAPITALIA VINDICANTO. Stat. 4. Theb. 475. de Plutone. Qui servit doli Meos mearumque sontum Supplicis. Cic. 4. Fam. 13. Sontibus optuleri. h. e. reos eloquentis defendere. Adde Curt. 5. 11. 80. Inscript. apud Avellino in Bull. arch. Napol. T. 4. p. 51. in via sontis, vindicanda pro triumpho optulit. et Ovid. 11. Met. 268. fratrem sanguine sontem Expulsumque domo petrie Trachiniae telus Accipit. h. e. reum eandem fratrem. Id. 13. ibid. 553. Immergitque manus fadelaque seogegens sonti etc. h. e. viri homicide. Adde Sall. Cat. 16.

SONTICUS, a, um, adject. (sonus) § 1. Sontis, verus, legitimus, iustus, ut sontica causa apud Fest. p. 344. S. Mull., quamquam vocis originem a morbo sontico petiit, de quo infra; inquit enim: Sontica causa dicitur a morbo sontico, propter quem, quod est gereodum, agere desistimus. Cato: Quid dicam causae sustulisse, timidume eis? eo impedimento tibi causam sonticam fuisse? Sic Tibull. 1. 9. 51. Perce, precor, tenero. non illi sontica causa est, Sed nimis lato corpore flagit amor. h. e. non ob sontium morbum, sed propter amorem lato est colore et pallor. Navius apud Fest. p. 290. 28. Mull. Sonticam oportet esse causam, quemobrem perdes mulierem. § 2. Est autem notius, gravis, vabementis, βαρυσ, et sonticus morbus, h. e. ita verus et gravis, ut solitas fenculoles impedit, et iustam acculationem prebeat, quo minus in iudicium vocatus se elatere tibi cogatur, aut quippiam aliud agere: ejusmodi est v. gr. morbus comitilis. Festus p. 290. 28. Mull. Sonticum morbum in XII. significare ait Eilius Sulo certum cum iusto causa: quem nonnulli putant esse, qui nocet, quod sontes significet nocentes. Id. in Insanis.

Morbus dici estimatur sonticus, quia perpetuo nocet. Cincius apud Gell. 18. 4. recenset inter ea, quibus excusabatur milites, et praefata die non adituros. Gell. 20. 1. circa med. Morbum vabementorem, vim graviter nocendi habentem non per se morbum, sed morbum sonticum appellat. Fensulei. Dig. 21. 1. 65. Quoties morbos sonticus nominatur, nam significari Cassius ait, qui vocat. nocere autem totelligi, qui perpetuus est, non qui tempore solistat. Sed et morbum sonticum eum videri, qui incidit in bonitatem, postquam in pelus sit h. e. quem la ventre matris sua contraxerit et secum estulerit, sed post natiuitatem supervenerit. At tamen leg. postquam sanatus est. Mallet Gothofred. lag. damnatus vel accusatus est. et Harcel. Dig. 42. 1. 60. Morbus sonticus, altem invitis litigatoribus ac iudice, diem differt. Sonticus autem estimatus est, qui coque rei agenda impedimento est litiganti. Porro quid magis impedimento est, quam motus corporis contra naturam, quem febrem appellat? Paul. ibid. 5. 1. 46. sonticum morbum dicit, qui iudex fatus caput. Adde Ulp. ibid. 2. 11. 3. Plin. 36. Hist. nat. 19. 34. (143). Gergulis lapide deprahendit sonticum morbum et virginitatem aufert. Hec Plin. as Dioecorid. 1. 5. c. 146, qui pro sontico habet existeret.

SÓNUS, a, um, adject. sonans, qui sonum edit; unde resonans, consonus etc. Isid. 1. Orig. 4. 4. Vocales et semivocales et multae a veteribus sonae et seminae et insone dicitur.

SÓNUS, i, m. s. — a) Olim fuit et quere declinativalis, ut Genet. sonus apud Ammian. 20. 4. 14. Iterata magnitudine sonus Augustum appellaverat consensioe firmissima. — Abiet. sonus apud Non. p. 142. 6. Herc. Postquam sonu signorum prolium meoqum clemore vitorum commixtum est. ubi tamen illi rectius leg. sono. et Ammian. 18. 5. Oburgatorio sono vocis increpitus proditorque et natus appellatus. Adde eund. 20. 9. 6. et 27. 1. 5. et Apul. 8. Met. — Nomin. plur. sonus apud Ammian. 22. 9. 15. Diuturnis nudiqum plenus et lugubres sonus audiebantur. — b) Origo huius vocis eadem nonnullis videtur, quem habet tonus; recentiores conjungunt eum skr. svan, ejusdem significationalis. — Sonus est quidquid sorium sensu percipitur, strepitus, vox, ἦχος, ὄρυγος, ὄρυγος (It. suono, strepito; Fr. son, retentissement, bruit; Bisp. son, sonido, ruido; Germ. d. Schall, Ton, Klang, d. Geräusch; Aogl. a sound, noise, din).

1.) Propria. § 1. Generatim. Ean. Ann. 509. rancore sonum ore concurrit. Cae. 7. B. G. 47. Sonus tubae. Id. 3. B. C. 105. signorum. Cic. 6. rep. 18. 18. Hic qui est, qui complet aures meos, totus et tam dulcis sonus? et 2. Nat. D. 60. 160. Ad nervorum elidendos sono ac tiberum opta mentis est admozione digitorum. et ibid. 68. ad fin. Varietas sonorum in tiberum nervorumque cantibus et ibid. 59. sub fin. Lingua sonos vocis distinctos et pressos affert, quoniam ad dentes et ad alias partes pellit oris. Id. 1. Orat. 59. 251. Vocem ab acutissimo sono neque ad gravissimum sonum redigere. Id. 6. rep. 18. 18. Sonus acutus et arcitens. Quintil. 11. 3. 41. Neque gravissimos in musica sonos nec acutissimos. Id. ibid. 23. Sonus ellentimus. Id. ibid. 41. parum ceteros olumque plenus. Id. ibid. 16. doleis non exprobreos. Id. 1. 7. 17. pinguis. Id. 11. 3. 41. praeterea. et ibid. 168. simplex. Phaedr. 1. 2. inisum ligitum subito vadi Moia sonoque teruit pavidum geous. Id. 3. 18. Quo mi, laquit, mutem specie, si vincor sono? canto. et Virg. 3. G. 83. de equo. et qua sonum proci arma dedere, Siste loco nascit. Id. 12. Aen. 618. arrectaeque impoliti aures Confusa sonus orbe et illethile murmur. Horat. Art. F. 348. Nem neque chords sonum reddit, quem vult manus et mentis: Poecentique gressum perenne remittit acutum. Nepos Epamin. 2. Sonus chordarum. Quintil. 9. 4. 10. Sonus nervorum. et ibid. orguorum. et 1. 11. 7. librum. Ovid. 4. Met. 391. tympana recels Obstreperare sonu. Id. 1.

Fast. 433. asello: Isatemisivos addit ore sonos. Lucan. 6. 692. Sivarumque sonum fracieque tonitrus nubi. Id. 3. 541. Remorum sonos. Saneca Herc. Cel. 1002. Verberum crepitat sonos. Coium. De cult. hort. 160. taello oem tempora gressu Disugitot, nulloque sono convertitur anous. Cf. Ovid. 6. Fast. 771. Tempore labuatur seclitque sepecelmo anali. et 10. Met. 519. Lebitur oeculte fellique volatilis met. § 2. Speciatim aspe referit ad verba et vocem, parvola. Cic. 5. Tusc. 26. 73. Nos la vecibus occupatos, inanes sonoos laudare. Ovid. 3. Met. 377. de Echo. Ille parata est Respectare sonoos, ad quos ois verba ramital. Id. 6. Fast. 114. Reddebat saia proliis illa sonoos. et 1. ibid. 100. de Jano. Edidit hos nobis ore priore sonoos. et 3. ibid. 26. Et peragit tales arbore alio sonoos. et 3. Pont. 3. 32. Talibus adest alio libere illogos sonoos. Id. 6. Fast. 607. Lallat Satornia Baecae instimulet scitis insidiosa sonoos. Stat. 12. Theb. 817. fugere animus vinnique sonoque, Inculitque dolor lacrimas. Tac. Germ. 3. Affactur praecipue aspartis soni et frectum marmar. uspreza della voce. et Seneca Herc. Cel. 1128. Sed qui non mediocri fregor Aures attonitas movet? Est et Herculeos sonoos. § 3. Item ad prosodiam, sive accentum, quo verba exprimitur. Cic. Orat. 17. extr. Mito est quidem natura vocis: culas quidam, a tribus omni-uo sonois, ioharo, acuto, gravi, tanta est et tam suavis varietas perfecta in cantibus.

II.) Transleta. § 1. Metonymice dicitur de voce, lingua, voce, lingua. Horat. Epod. 17. 17. tano meni et sonoos reliptat. Id. 4. Od. 3. 20. O maiti quoque plucibus donatur eycni, et libet, sonum. Cf. Virg. 2. Aen. 433. ora sono discordia signant. differenti di linguaggio. § 2. Figurata. Cic. 2. Orat. 12. 54. Addidit hidoris majorem sonum vocis. Id. opt. gen. orat. 1. 1. In ceteris spui est culque sonoos.

SÓNUS, as, m. 4. V. voc. pnc. ioli. **SOPESCO**, is, ere, a. s. (sopio) soporem coarcho. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in Not. Tyr. p. 135. Sopit, sopescit. Sed Zopp. rectius leg. sopitus.

SOPHAS, indecl. Vos Hebraice שופה shophar, gaudis buccina. Hieronym. 2. lo Ox. 5. 8. Buccina pastoralis est et surra vacatio efficitur, unde et proprie Hebraice sopbar, Graece σφατήρ appellatur. — NB. De nom. propr. **SOPHIA**.

SOPHISTIM, plur. indecl. Sophistim per synecop. apud Hieronym. in Prolog. galeat. — Vos Hebraice plur. שופים shephatim a shag. שופ shophet, defensor, iudex. Cf. Sufes apud Caribagienens. Hieronym. loc. cit. Ita inscribitur liber septimus sacre Scripturae. — De potestate et offi- cio horum magistratum seu belli duum V. Figourou, la Bible et les découvertes modernes etc. T. 3. l. 2.

SOPHIA, s, f. 1. (σφία) Pionitumem prodant Prudent. 1. in Symmach. 34. mtherum coluerunt dogma Sophia. Sic a quibusd. eliator hic verus in Anthol. Gr. Σοφία σοφία ἡ σοφία δὲ οὐ μὴτα σοφία. Adde Penant. Suppl. 2. 62. Cf. Comment. in Donat. art. min. p. 227. 17. Keil. — Sopbie est idem ac sapientia. Hae vocis Cicero al quando nlior, Graculi literis scribit. At Seneca Ep. 89. Sapientia est, inquit, quem Graci σοφία vocant. Hoc verbo quoque Romanis utantur: quod et togati tibi autum probabant, et inscriptos Domani monumente titulus: Hospes ratiis at sophiam Domouit legi. Hae Senec. — a) Generatim. Marcial. 1. 112. Quum tibi sit sophia par suma et cura deorum. Afran. apud Gell. 13. 8. Uoi me genuli, mer ter peperit Memoria: Sophiam vocant ma Graji, vos Sapientiam. Ean. apud Fest. in Sai, a scilicet Scalig. Nec quolequum Sophiam, sapientia que peribletur, In somali vidit prior, quem iam dicere cepit. Adde Lactant. 3. 16. a med. Cyprion. Ep. 57. (60.) a. 3. Mligi duros seculis philosophie previtata, quum sophiam dominice lenitate pacifera. — b) Speciatim sophia appellatur et Christus Jaru. Mar. Victoris.

48. (120). Venti medio diei aut noctis plerumque sopiuntur. *Id. ibid.* 79. 81. (192). Sopiunt mare. *Colum.* 8. *R. R.* 37. Sopiunt pecudis ingenium modica exercitatione concuti alique excitant. *Val. Max.* 9. 1. n. 1. *extern.* His villis sopita glorie in insaniam convertitur. *Claudian.* *Cons. Mal. Theod.* 261. Surgite sopitae, quas obruit ambitus, aries. *Id.* 2. *Rapt. Pros. praef.* 1. Otia sopitis ageret quum cantibus Orpheus. *Cyprian.* *Ep.* 42. (45.) n. 3. Cul rei sopiendae necessarium duximus etc. *Id. ibid.* 52. (55.) n. 6. Animi dolor sopitus. — b) *Sopitus ignis*, cessante flamma, celatus, eub cinere abditus, fuoco coperto. *Virg.* 5. *En.* 743. et 8. *ibid.* 410. cinerem et sopitos accendit ignes; et 542. Herculeis sopitas ignibus aras excitat. — c) In illo *Cyprian.* *Ep.* 8. (10.) n. 2. Ignis gehennae gloriosus cruore sopire. *sopire* est exstinguere. Sic *id. de op. et elem.* 2. Delictorum flamma sopitur.

SOPIO, *ŏis*, f. 3. *V. voc. seq.*

SOPITIO, *ŏis*, f. 3. (sopio) actus sopiendi, dormitio. *Marcell. Empir.* 29. p. 120. Colles misticus Juit Beal, quae prodest sine sopitione. Alii aliter leg. — Alia significatione apud *Petron.* *Sat.* 22; at ibi *Gruterus* leg. sopitis titiombus; alii sopionibus; alii aliter: *Büchelerus* dederat primum sopitombus, deinde sopitionibus. Sed *V. SCOPIO*.

SOPITUS, *ŏis*, um, particip. *V. SOPIO*, *is*.

SOPOR, *ŏis*, f. 3. (sopor) actus sopiendi, dormitio. *Marcell. Empir.* 29. p. 120. Colles misticus Juit Beal, quae prodest sine sopitione. Alii aliter leg. — Alia significatione apud *Petron.* *Sat.* 22; at ibi *Gruterus* leg. sopitis titiombus; alii sopionibus; alii aliter: *Büchelerus* dederat primum sopitombus, deinde sopitionibus. Sed *V. SCOPIO*.

SOPOR, *ŏis*, f. 3. (sopor) actus sopiendi, dormitio. *Marcell. Empir.* 29. p. 120. Colles misticus Juit Beal, quae prodest sine sopitione. Alii aliter leg. — Alia significatione apud *Petron.* *Sat.* 22; at ibi *Gruterus* leg. sopitis titiombus; alii sopionibus; alii aliter: *Büchelerus* dederat primum sopitombus, deinde sopitionibus. Sed *V. SCOPIO*.

SOPOR, *ŏis*, f. 3. (sopor) actus sopiendi, dormitio. *Marcell. Empir.* 29. p. 120. Colles misticus Juit Beal, quae prodest sine sopitione. Alii aliter leg. — Alia significatione apud *Petron.* *Sat.* 22; at ibi *Gruterus* leg. sopitis titiombus; alii sopionibus; alii aliter: *Büchelerus* dederat primum sopitombus, deinde sopitionibus. Sed *V. SCOPIO*.

SOPOR, *ŏis*, f. 3. (sopor) actus sopiendi, dormitio. *Marcell. Empir.* 29. p. 120. Colles misticus Juit Beal, quae prodest sine sopitione. Alii aliter leg. — Alia significatione apud *Petron.* *Sat.* 22; at ibi *Gruterus* leg. sopitis titiombus; alii sopionibus; alii aliter: *Büchelerus* dederat primum sopitombus, deinde sopitionibus. Sed *V. SCOPIO*.

SOPOR, *ŏis*, f. 3. (sopor) actus sopiendi, dormitio. *Marcell. Empir.* 29. p. 120. Colles misticus Juit Beal, quae prodest sine sopitione. Alii aliter leg. — Alia significatione apud *Petron.* *Sat.* 22; at ibi *Gruterus* leg. sopitis titiombus; alii sopionibus; alii aliter: *Büchelerus* dederat primum sopitombus, deinde sopitionibus. Sed *V. SCOPIO*.

SOPOR, *ŏis*, f. 3. (sopor) actus sopiendi, dormitio. *Marcell. Empir.* 29. p. 120. Colles misticus Juit Beal, quae prodest sine sopitione. Alii aliter leg. — Alia significatione apud *Petron.* *Sat.* 22; at ibi *Gruterus* leg. sopitis titiombus; alii sopionibus; alii aliter: *Büchelerus* dederat primum sopitombus, deinde sopitionibus. Sed *V. SCOPIO*.

SOPOR, *ŏis*, f. 3. (sopor) actus sopiendi, dormitio. *Marcell. Empir.* 29. p. 120. Colles misticus Juit Beal, quae prodest sine sopitione. Alii aliter leg. — Alia significatione apud *Petron.* *Sat.* 22; at ibi *Gruterus* leg. sopitis titiombus; alii sopionibus; alii aliter: *Büchelerus* dederat primum sopitombus, deinde sopitionibus. Sed *V. SCOPIO*.

SOPOR, *ŏis*, f. 3. (sopor) actus sopiendi, dormitio. *Marcell. Empir.* 29. p. 120. Colles misticus Juit Beal, quae prodest sine sopitione. Alii aliter leg. — Alia significatione apud *Petron.* *Sat.* 22; at ibi *Gruterus* leg. sopitis titiombus; alii sopionibus; alii aliter: *Büchelerus* dederat primum sopitombus, deinde sopitionibus. Sed *V. SCOPIO*.

SOPOR, *ŏis*, f. 3. (sopor) actus sopiendi, dormitio. *Marcell. Empir.* 29. p. 120. Colles misticus Juit Beal, quae prodest sine sopitione. Alii aliter leg. — Alia significatione apud *Petron.* *Sat.* 22; at ibi *Gruterus* leg. sopitis titiombus; alii sopionibus; alii aliter: *Büchelerus* dederat primum sopitombus, deinde sopitionibus. Sed *V. SCOPIO*.

SOPOR, *ŏis*, f. 3. (sopor) actus sopiendi, dormitio. *Marcell. Empir.* 29. p. 120. Colles misticus Juit Beal, quae prodest sine sopitione. Alii aliter leg. — Alia significatione apud *Petron.* *Sat.* 22; at ibi *Gruterus* leg. sopitis titiombus; alii sopionibus; alii aliter: *Büchelerus* dederat primum sopitombus, deinde sopitionibus. Sed *V. SCOPIO*.

SOPOR, *ŏis*, f. 3. (sopor) actus sopiendi, dormitio. *Marcell. Empir.* 29. p. 120. Colles misticus Juit Beal, quae prodest sine sopitione. Alii aliter leg. — Alia significatione apud *Petron.* *Sat.* 22; at ibi *Gruterus* leg. sopitis titiombus; alii sopionibus; alii aliter: *Büchelerus* dederat primum sopitombus, deinde sopitionibus. Sed *V. SCOPIO*.

SOPOR, *ŏis*, f. 3. (sopor) actus sopiendi, dormitio. *Marcell. Empir.* 29. p. 120. Colles misticus Juit Beal, quae prodest sine sopitione. Alii aliter leg. — Alia significatione apud *Petron.* *Sat.* 22; at ibi *Gruterus* leg. sopitis titiombus; alii sopionibus; alii aliter: *Büchelerus* dederat primum sopitombus, deinde sopitionibus. Sed *V. SCOPIO*.

Patri soporem medicos dare coegit. *Seneca Ep.* 83. sub fin. Licet colligat, nec veneno potio moriturum, nec sopore sumpto dormiturum. *Id.* 5. *Benef.* 13. extr. Veneticus qui soporem, quum venenum crederet, miscuit. Adde *Quintil. declam.* 246. ¶ 3. Item, ut somnus, ite et sopor pro somno ponitur, sogno. *Claudian.* *VI. cons. Honor. praef.* 9. Blendaque largitur frustra sitientibus aegris Irriguus gelido pocula fonte sopor.

Adde *ibid.* 25. ¶ 4. Item est tempus capitis, tempus: fortasse quia circa tempora praecipue videtur somnus in opinione vulgi domicari. Unde apud *Virg.* 5. *En.* 854. Somnus violens Palinurum in mare projicere, ramum Lethae rore madentem super utraque quassat tempora. *Stat.* 2. *Silu.* 3. 29. laetumque soporem Naidos aversa fertur telluris sagitta. Nostris dicant dar un pugno nel sonno, quum quis pugno tempus alicui ferit. ¶ 5. Melaphorice est segnitia, otium. *Tac.* 2. *Hist.* 76. Torpere ultra, et pollendam perdendamque rempubl. relinquere, sopor et ingavia videretur. *Martial.* 7. 42. Inde sopor nobis et placet alta quies. ¶ 6. In fabulis quicumque de Somno dicuntur, Soporibus tribuunt *Virg.* 6. *En.* 278. de monstris in Oris faucibus collocatus. *Cf. Serv.* 5. ad h. l. et *Macrob.* 5. *Satur.* 7. 11. Tum consanguineus Leti Sopor. *Propert.* 1. 5. 45. Dum me iucunde lapsam Sopor impellit elia. *Claudian.* 2. in *Rufin.* 525. pigresque Sopor diluderat alas. Adde *Stat.* 2. *Theb.* 59. *Tibull.* 1. 2. 4. Occupet ut fessis lumina vicia Sopor. — Est etiam Sopor auriga currus lunaris. *Id.* 12. *ibid.* 307.

SOPORANS, *antis*, particip. *V. SOPORO*.

SOPORATIO, *ŏis*, f. 3. (sopor) dormitio, sopor. *Cassiod.* in *Psalm.* 3. 4. Soporatio ista fuit sacri corporis beata dormitio.

SOPORATUS, *a*, um, particip. *V. SOPORO*.

SOPORIFER, *ŏis*, f. 3. (sopor) dormitio, sopor. *Cassiod.* in *Psalm.* 3. 4. Soporatio ista fuit sacri corporis beata dormitio.

SOPORIFER, *ŏis*, f. 3. (sopor) dormitio, sopor. *Cassiod.* in *Psalm.* 3. 4. Soporatio ista fuit sacri corporis beata dormitio.

SOPORIFER, *ŏis*, f. 3. (sopor) dormitio, sopor. *Cassiod.* in *Psalm.* 3. 4. Soporatio ista fuit sacri corporis beata dormitio.

SOPORIFER, *ŏis*, f. 3. (sopor) dormitio, sopor. *Cassiod.* in *Psalm.* 3. 4. Soporatio ista fuit sacri corporis beata dormitio.

SOPORIFER, *ŏis*, f. 3. (sopor) dormitio, sopor. *Cassiod.* in *Psalm.* 3. 4. Soporatio ista fuit sacri corporis beata dormitio.

SOPORIFER, *ŏis*, f. 3. (sopor) dormitio, sopor. *Cassiod.* in *Psalm.* 3. 4. Soporatio ista fuit sacri corporis beata dormitio.

SOPORIFER, *ŏis*, f. 3. (sopor) dormitio, sopor. *Cassiod.* in *Psalm.* 3. 4. Soporatio ista fuit sacri corporis beata dormitio.

SOPORIFER, *ŏis*, f. 3. (sopor) dormitio, sopor. *Cassiod.* in *Psalm.* 3. 4. Soporatio ista fuit sacri corporis beata dormitio.

SOPORIFER, *ŏis*, f. 3. (sopor) dormitio, sopor. *Cassiod.* in *Psalm.* 3. 4. Soporatio ista fuit sacri corporis beata dormitio.

SOPORIFER, *ŏis*, f. 3. (sopor) dormitio, sopor. *Cassiod.* in *Psalm.* 3. 4. Soporatio ista fuit sacri corporis beata dormitio.

SOPORIFER, *ŏis*, f. 3. (sopor) dormitio, sopor. *Cassiod.* in *Psalm.* 3. 4. Soporatio ista fuit sacri corporis beata dormitio.

SOPORIFER, *ŏis*, f. 3. (sopor) dormitio, sopor. *Cassiod.* in *Psalm.* 3. 4. Soporatio ista fuit sacri corporis beata dormitio.

SOPORIFER, *ŏis*, f. 3. (sopor) dormitio, sopor. *Cassiod.* in *Psalm.* 3. 4. Soporatio ista fuit sacri corporis beata dormitio.

II.) Improprie est soporifero medicamento (qui sopor dicitur) imbuiere aliquid. *Virg.* 5. *En.* 854. ramum Lethae rore madentem Vique soporatum Stygie. *Id.* 6. *ibid.* 420. Mella soporatum et medicatis frugibus offam Obiecit. *Claudian.* 1. *Rapt. Pros.* 280. de equis *Plutonis*. Stagnaque tranquillae potantes marcida Lethae, Agra soporatis spumant oblivia lingula.

III.) Translate est sedare, comprimere, extingui, coelare, sopire, ammorzare. *Curt.* 7. 1. 7. Recruduit soporatus dolor. — *Stat.* 6. *Theb.* 235. Instans flammis, multoque soporant Imbre rogem. B) Neutrorum more est idem ac dormio. Occurrit tantum *Peri. praes. soporans*.

I.) Proprie. *Cassiod.* 7. *Variar.* 7. ad *praef. Vigil.* Eris securitas soporatum. *Cf. Inscript.* apud *Rénier*, n. 3253. in *Bullett. dell' Institut. archeol.* a. 1868. p. 62. et seqq.

II.) Translate *Venant.* 3. 4. ep. ad *Felic.* Soporantes oculos mihi aperuisti.

SOPORUS, *ŏis*, um, adject. (sopor) ¶ 1. Active est somnifer, soporifer, sonnifero. *Virg.* 6. *En.* 390. Ubrarum hio locus est, Somni Noctisque sopore. *Lucan.* 3. 236. sed nocte sopora, Parbasi obliquos lilece quum verteret aesi, Atria cognati pulsat non empla Catonis. Adde *Stat.* 1. *Theb.* 403. et *Sil.* 10. 354 et 13. 856. ¶ 2. Passive sopore plenus, somnolentus. *Val. Flacc.* 2. 222. Invadant dapibus vinoque sopores. — Hinc

Sopora, *ŏis*, f. 1. absolute apud *Marcell.* *Empir.* p. 250. ed. *Ad.* Papaveris lacrima, quae sopora a quibusdam appellatur.

SOPORUM, *ŏis*, n. 2. *soparacis*, vas quoddam, puta corbis, cista, qua ornamenta portantur aeniorum. *Plautus* in *Persa* (3. 1. 64.) Librorum eccillum habeo plenum soracum. Hinc *Festus* p. 287. 11. *Müll.* Enumeratur a *Polluce* inter vasa rustica: *εἰς τὰς τοῖς κομποδοκίαις*, inquit l. 10. c. 29. οὗτος ἀνομάζει τὸ ἀγγεῖον, ἐν ᾧ τὰ εὐχὴν τῶν ὑποκρίτων. Quidam putant soracum et soracum seu sarracum idem esse; sed hoc certe genus vehiculi est, soracum vasis: noli dicas, soracum esse cistam ampliore, quae vehiculo imponitur, ut benas. Differunt etiam quantitate penultimae, quae in sarracum a *Juvenale* producitur (*V. hanc vocem*), in soracum a *Plauto* corripitur.

SOPORUS, *ŏis*, m. 2. cognomen Ditis Patrie, teste *Servio* ad *Virg.* 11. *En.* 785., cuius appellatōis originem alii a *sopos*, sepulchrum, deducunt: alii a *Sorania*, id nomen praecipue contentibus. — *NB.* De cognom. *R. V. ONOM.*

SORBELLUM. *V. SORBILLUM*.

SORBENS, *antis*, particip. *V. voc. seq.*

SORBEO, *orbes*, *orbi*, *orbera*, a. 2. — a) Ratione habita forme, *Probus* apud *Priscian.* 9. sub fin. etiam sorbo, is, agnoscit. Unde *Tibull.* 4. 1. 72. de *Scyth.* Quum canibus rapidas inter freta sorberet undas, *Fulgeo*, *ferueo*, *strideo* etc. idem patiuntur. Sunt tamen qui leg. *serperet*. — In praeterito etiam *sorpsi* (vel *sorbsi*) apud auctores legimus, inquit *Diomed.* 1. p. 363. *Putsch.* Confirmat *Charis.* 3. sub fin. Carte in compositis quibusdam usitatum est (*V. ABSORBEO*): immo occurrit apud *Commodian.* 4. *Instruct.* 7. Venit inops animi: lapideum pro filio sorpsit. Sed *Claud. Sacerd.* 2. *Gramm.* p. 490. 12. *Acit.* ait, *sorbsi* barbarismum esse. — A sorbi supinum debet esse *sorbitum*, ut ab *habeo* habitum, a *praebere* praebitum: a *sorpsi* vero sorptum. *Priscian.* 9. sub fin. — b) Ad etymon quod attinet, vox ducl potest a sono, qui in sorbendo fieri solet, ut *Varro* sentit *B. L. L.* 84. sub fin. *Müll.* vel a Graeca voce *sofra* alata, per metathesin, et aspero spiritum in a verso. Sed recentiores philologi derivant a *Skr. sarbhi*, ejusdem significationis, quod veterum notationi non advertatur. — *Peri. Sorbens* II. — Sorbeo est aliquid liquidum, aut quod mandu opus non est, spiritum retrahendo, baurio, *σὸρβω* (It. *sorbire*; *Fr. avaler*, *humer*, *gobier*; *Hispan. engullir*, *abiorbar*, *sorber*; *Germ. schlürfen*; *Angl. to sup as one does an egg, suck*).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. — a) Cum Accusativo. *Plaut.* *Bach.* 3. 1. 5. Apage istas

SORBEO, *orbes*, *orbi*, *orbera*, a. 2. — a) Ratione habita forme, *Probus* apud *Priscian.* 9. sub fin. etiam sorbo, is, agnoscit. Unde *Tibull.* 4. 1. 72. de *Scyth.* Quum canibus rapidas inter freta sorberet undas, *Fulgeo*, *ferueo*, *strideo* etc. idem patiuntur. Sunt tamen qui leg. *serperet*. — In praeterito etiam *sorpsi* (vel *sorbsi*) apud auctores legimus, inquit *Diomed.* 1. p. 363. *Putsch.* Confirmat *Charis.* 3. sub fin. Carte in compositis quibusdam usitatum est (*V. ABSORBEO*): immo occurrit apud *Commodian.* 4. *Instruct.* 7. Venit inops animi: lapideum pro filio sorpsit. Sed *Claud. Sacerd.* 2. *Gramm.* p. 490. 12. *Acit.* ait, *sorbsi* barbarismum esse. — A sorbi supinum debet esse *sorbitum*, ut ab *habeo* habitum, a *praebere* praebitum: a *sorpsi* vero sorptum. *Priscian.* 9. sub fin. — b) Ad etymon quod attinet, vox ducl potest a sono, qui in sorbendo fieri solet, ut *Varro* sentit *B. L. L.* 84. sub fin. *Müll.* vel a Graeca voce *sofra* alata, per metathesin, et aspero spiritum in a verso. Sed recentiores philologi derivant a *Skr. sarbhi*, ejusdem significationis, quod veterum notationi non advertatur. — *Peri. Sorbens* II. — Sorbeo est aliquid liquidum, aut quod mandu opus non est, spiritum retrahendo, baurio, *σὸρβω* (It. *sorbire*; *Fr. avaler*, *humer*, *gobier*; *Hispan. engullir*, *abiorbar*, *sorber*; *Germ. schlürfen*; *Angl. to sup as one does an egg, suck*).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. — a) Cum Accusativo. *Plaut.* *Bach.* 3. 1. 5. Apage istas

SORBEO, *orbes*, *orbi*, *orbera*, a. 2. — a) Ratione habita forme, *Probus* apud *Priscian.* 9. sub fin. etiam sorbo, is, agnoscit. Unde *Tibull.* 4. 1. 72. de *Scyth.* Quum canibus rapidas inter freta sorberet undas, *Fulgeo*, *ferueo*, *strideo* etc. idem patiuntur. Sunt tamen qui leg. *serperet*. — In praeterito etiam *sorpsi* (vel *sorbsi*) apud auctores legimus, inquit *Diomed.* 1. p. 363. *Putsch.* Confirmat *Charis.* 3. sub fin. Carte in compositis quibusdam usitatum est (*V. ABSORBEO*): immo occurrit apud *Commodian.* 4. *Instruct.* 7. Venit inops animi: lapideum pro filio sorpsit. Sed *Claud. Sacerd.* 2. *Gramm.* p. 490. 12. *Acit.* ait, *sorbsi* barbarismum esse. — A sorbi supinum debet esse *sorbitum*, ut ab *habeo* habitum, a *praebere* praebitum: a *sorpsi* vero sorptum. *Priscian.* 9. sub fin. — b) Ad etymon quod attinet, vox ducl potest a sono, qui in sorbendo fieri solet, ut *Varro* sentit *B. L. L.* 84. sub fin. *Müll.* vel a Graeca voce *sofra* alata, per metathesin, et aspero spiritum in a verso. Sed recentiores philologi derivant a *Skr. sarbhi*, ejusdem significationis, quod veterum notationi non advertatur. — *Peri. Sorbens* II. — Sorbeo est aliquid liquidum, aut quod mandu opus non est, spiritum retrahendo, baurio, *σὸρβω* (It. *sorbire*; *Fr. avaler*, *humer*, *gobier*; *Hispan. engullir*, *abiorbar*, *sorber*; *Germ. schlürfen*; *Angl. to sup as one does an egg, suck*).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. — a) Cum Accusativo. *Plaut.* *Bach.* 3. 1. 5. Apage istas

SORBEO, *orbes*, *orbi*, *orbera*, a. 2. — a) Ratione habita forme, *Probus* apud *Priscian.* 9. sub fin. etiam sorbo, is, agnoscit. Unde *Tibull.* 4. 1. 72. de *Scyth.* Quum canibus rapidas inter freta sorberet undas, *Fulgeo*, *ferueo*, *strideo* etc. idem patiuntur. Sunt tamen qui leg. *serperet*. — In praeterito etiam *sorpsi* (vel *sorbsi*) apud auctores legimus, inquit *Diomed.* 1. p. 363. *Putsch.* Confirmat *Charis.* 3. sub fin. Carte in compositis quibusdam usitatum est (*V. ABSORBEO*): immo occurrit apud *Commodian.* 4. *Instruct.* 7. Venit inops animi: lapideum pro filio sorpsit. Sed *Claud. Sacerd.* 2. *Gramm.* p. 490. 12. *Acit.* ait, *sorbsi* barbarismum esse. — A sorbi supinum debet esse *sorbitum*, ut ab *habeo* habitum, a *praebere* praebitum: a *sorpsi* vero sorptum. *Priscian.* 9. sub fin. — b) Ad etymon quod attinet, vox ducl potest a sono, qui in sorbendo fieri solet, ut *Varro* sentit *B. L. L.* 84. sub fin. *Müll.* vel a Graeca voce *sofra* alata, per metathesin, et aspero spiritum in a verso. Sed recentiores philologi derivant a *Skr. sarbhi*, ejusdem significationis, quod veterum notationi non advertatur. — *Peri. Sorbens* II. — Sorbeo est aliquid liquidum, aut quod mandu opus non est, spiritum retrahendo, baurio, *σὸρβω* (It. *sorbire*; *Fr. avaler*, *humer*, *gobier*; *Hispan. engullir*, *abiorbar*, *sorber*; *Germ. schlürfen*; *Angl. to sup as one does an egg, suck*).

e me sorores, quæ domini sorbent sanguinem. Sic *Plin.* 28. *Hist. nat.* 1. 2. (4). Sorbere calidum sanguinem ex homine. *Id.* 29. *ibid.* 3. 11. (42). crudum ovum. *Id.* 30. *ibid.* 14. 45. (131). Quæ summa anarum cum aqua sorbuerint. *Id.* 20. *ibid.* 21. 84. (224). Suci sorbet cyathum dimidium. *Lucan.* 4. 314. et lacte negato, Sordidus exhausto sorbetur ab ubere sanguis. et 7. 843. totas arde sorbere medullas. *Sueton. Cal.* 37. Sorbere margaritas aceto liquefactas. — b) Absolute. *Plaut. Mil. glor.* 3. 2. 6. sorbet dormiens. *PA.* Quid, sorbet? *LU.* illud stertit volui dicere. Sed quia consimile est, quod stertas? quesi sorbeas. — *Simul flare sorbereque haud facile est*, proverb. apud *Plaut. Most.* 3. 2. 104., quo significatur, duas res uno eodemque tempore peragi, perdifficile esse, non si può bere e zupolare: suonare e ballare. ¶ 2. Lattore reosu pro simpliciter haurire, in se trahere. *Martial.* 12. 29. Cervinus gelidum sorbet sic balitus anguem. *Lucr.* 6. 1127. Et quum spirantes mistas hinc ducimus eures, illa quoque (h. e. particulas pestilente imbutas) in corpus pariter sorbere necesse est. *Juv.* 6. 305. Sorbere aera. *Seneca Hippol.* 1049. Pistrix citatas sorbet aut reddit naves. assorbe.

II.) Improprie dicitur de inimicis. *Virg.* 3. *Æn.* 421. Charybdis imo barathri ter gurgile vastos Sorbet in abruptum fluctus. *Vol. Flacc.* 1. 637. elaus Solvitur, et vasto puppis mare sorbet biatu. *Ovid. V. Met.* 172. sorbent avido præcordia flamma. *Lucil. jun. Ætn.* 351. non arida (ignis) sorbet Gramina. *Mursus Ovid.* 1. *Met.* 40. Numina sorbentur a terra. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 80. 82. (194). Hiatus terræ eties remanet, ostendens quæ sorbuit, alies occultat ore compresso. *Stat.* 4. *Silv.* 3. 29. Sorbebatque rotas maligna tellus. h. e. non sustinebat, sed subsidendo mergebat. *affondava*, de iotosa via toqultur. Sic *Sil. It.* 4. 677. Haurit subsidens fugientum corpore tellos infiduciae soli frustrata voragine sorbet. *Auct. Paneg. ad Constantin.* 108. Tibris violentus et turbidus hostem reipubl. sorbuit, asorbi. et *Plin.* 13. *Hist. nat.* 12. 25. (81). Minus sorbet polluta charta, magis splendet. *Id.* 34. *ibid.* 2. 2. (4). Cordubense æs cadmiæ malimo sorbet. *Stat.* 3. *Theb.* 328. Insomnes oculos rubor exellit oraque retro Sorbet anbelâ sillis. h. e. reducit, adducit, retrebit. *Sil. It.* 4. 162. Arva natant altiusque virum cruor, altus equorum Lubrica belligeræ sorbet vestigia turmas. h. e. ita replet, ut quasi sorbeat et abscondat. *Id.* 10. 267. et totum tunc primum ante ora ferere Sorbentes Latium campi. h. e. campi, in quibus Canerum pugna commissa est, haurientes totius Latii sanguinem. Similiter *Vulgat. interpr.* *Job* 30. 21. de equo. Fervans et fremens sorbet terram. h. e. vorat viam, vel terram haurit pede effodiens. Ita *Weitenauer* ad h. l.

III.) Figurata. *Cic.* 3. ad *Q. fr.* 9. a med. Ne ab eo ita observari scio, ut ejus ista odia non sorbeam solum, sed etiam concoquam. h. e. non solum facile sorbeam, sed etiam aquo animo feram. *Id.* 11. *Phil.* 5. 10. Quem gurgitem! quam voraginem! quid eum non sorbere animo, quid non haurire cogitatione, culus sanguinem non bibere censels?

SORBICINA, æ, f. 1. (sorbeo) sorbitio. *Gloss. Cyrril.* *Πόρνα*, sorbicina, sorbitio.

SORBITIS, e, adject. (sorbeo) qui facili sorbetur, da sorbere, *πόρτος*. *Petron. Sat.* 83. Pavonis ova gallinis lussu supponit, et meretricis timeo, ne jam concepta sint: tentemus tamen, si adhuc sorbitia sunt. *Cels.* 2. 18. a med. Ovum molle vel sorbitile imbecillissimas materias est. *Colum.* 8. *R. R.* 17. a med. Quisque sibi sorbitibus proximi, ut recens caseus. Adde *Theod. Priscian.* 1. 30. et alibi saepe. *Cæt. Aurel.* 5. *Tard.* 10. 121. Sorbitis socus. — Sorbitia, neut. plur. absolute, apud eund. *ibid.* Et sorbitia tacta quoque confecta.

SORBILLANS,antis, particip. *V.* SORBILLLO. SORBILLATOR, oris, m. 3. (sorbillo) qui sorbillat. *Gloss. Isid.* Sorbillator, degulator. — In *Excerpt. Pith.* est idem ac degulator.

SORBILLLO, as, are, a. 1. (sorbeo) Scribitur etiam sorbilo, quæ videtur forma antiquior, quam sorbillo, et deminut. vel frequentat., certe derivet., a sorbeo. Cf. *Diomed.* 1. p. 336. *Pulsch.* *Cledon.* p. 54. 32. *Keil.* et *Pompej. Comment.* p. 221. 1. *ibid.* — Part. Sorbillans I. et II.; Sorbillandus I. — Sorbitio est minutum ac paulatim sorbeo, ἀσπρόπας (II. zinzinare, bere a zinzini, a centallini; Fr. boire à petites gorgées, à petits coups; Ilisp. beborrotear; Germ. nippen; Aeqi. to sip, sup, suck).

1.) Proprie. *Ter. Adelph.* 4. 2. in fin. ed. *Vingfenbach.* Cyathos sorbillans paulatim huoc producam diem. *Aput.* 2. *Met.* Vinum paulatim labellis minans sorbillat dulciter. *Capell.* 2. p. 36. Hoc tibi accipe sorbillandum.

II.) Translate. *Aput.* 3. *Met.* Fotidis mæa semeladopertulos oculos adoleis et sorbillantibus saviis silentem hauriebam. h. e. quasi sorbillans deosculabar. Alii ubique sorbilo.

SORBILLUM, i, n. 2. (sorbeo) id quod quis sorbillat. *Gloss. Isid.* Bombum, sorbellum (*Hildebr.* barobum, sorbillum). Cf. *Quicherat.* op. cit. p. 270. In Sorbellum, ubi aliis *Gloss.* lectionem priorem confirmat: sed rem incertam relinquit.

SORBILO, adverb. *V.* voc. seq.

SORBILLUM, i, n. 2. (sorbum) parvum sorbum. Translate *Plaut. Pæn.* 1. 2. 185. Nam mihi jam video propter te vitiliandum sorbilo. h. e. misero sorbum cibo: quorum genus unum terminale epellent, teste *Plin.* 15. *Hist. nat.* 21. 23. (85). Vel in gemito et suspirio; nam gementes sinilem sorbentium sonum edunt. Vel præparco viciis et ægrorum proprio, quibus viis morbi vix paululum sorbere permittit. Ita *Forcellinus*; sed recentiores sorbilo adverbium esse docent, ductum a sorbeo vel sorbitio, et significare minutum, misere, quasi sorbendo seu sorbitando. Id autem confirmat loc. *Cæcil. Com.* 73. apud *Fest.* p. 339. 73. *Müll.* Sine suum senectutem ducat utique ad senium sorbilo. Ita *Bentley* et *Ribbeckius*; ubi vulgo leg. sorbitio. De hac tamen insolenti forma adverbiali viderint eruditi.

SORBITIO, oris, f. 3. (sorbeo) actus sorbandi, si sorbere, *πόρτος*.

1.) Proprie. *Pers.* 4. 2. sorbitio tollit quem dira cicuta. h. e. Socratem.

II.) Metonymice est id ipsum, quod sorbendo sumimus, *πόρνα*, jusculum, h. e. cibi fortioris portio, malla aque macerata. ¶ 1. Generatim. *Cato R. R.* 157. a med. Sorbitione liquida hoc per dies septem dato. *Plaut. Pseud.* 3. 2. 79. sorbitione faciam ego te hodie meam. co' meti inlingoli, co' meti brodati. et *Plin.* 24. *Hist. nat.* 19. 120. (188). Sumitur at sorbitio a ferina ad pectus exulceratum. *Phædr.* 1. 26. Liquidam sorbitiorem in patena ponere. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 25. 66. (136). Sorbitiorem tamen dari totam vetuit. *Colum.* 6. *R. R.* 10. Lentis minue molliæ miscetur aquæ calidæ sextarii duo factaque sorbitio per cornu infunditur. *Cels.* 2. 30. Sorbitio es alia vel ex panico vel ex milio. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 16. 62. (170). Cuncta cum farina, oleo et aceto in sorbitiorem temperata. et *ibid.* 21. 84. (225). Malva in lacte cocta et sorbitiõis modo sumpta. ¶ 2. Speciatim et absolute de sorbitiõne cicutas intelligunt eruditi illud *Cæcilii* apud *Fest.* in *Senium*. Sine, suam senectutem ducat: atque ad senium sorbitio h. e. sine, eum diu vivere et ad ultimam senectutem pervenire: utique quum in senio fuerit, eum manet mora cicuta veneno infarenda. ¶ 3. Item de oryza vel pisana in sorbitiõne diluta. *Seneca Ep.* 78. ad fin. Omnia ista facili (ægræ) perferemus, sorbitiõnem, aquam calidam etc. *Cels.* 2. 23. Aliena stomacho sunt omnia prædicta, omnia pinguis, sorbitio, panis fermentatus etc. — Siquando *Celsus* sorbitiõnem ab oryza aut pisana distinguit, ut 2. 23., oryram aut pisnam pro generibus frumentis accipit, ex quibus sorbitio fit.

SORBITIUM, i, n. 2. (sorbeo) sorbitio, devergatio. *Seren. Samon.* 21. 375. Sorbitium mentis. Alii leg. sorbitio.

SORBITUNCULA, æ, f. 1. *Senec.* a sorbitio, pars sordida, *σάρκα*. *Sturmy.* *Vil.*

Hilarion. n. 11. Fiebat ei de farina et comminuto clera sorbituncula. Adde *Marcell. Empir.* 10. ante med., *Plin. Valer.* 1. 54. et *Vulgat. interpr.* 2. *Reg.* 13. 6. Legitur etiam in *Not. Tir.* p. 168.

SORBO, is. *V.* SORBEO init.

SORBUM, i, o. 2. fructus sorbi arboris, *σῶρ* (It. sorba; Fr. sorbe, alize; Ilisp. sorba; Germ. d. Elsbeere; Angl. sorb-apple, sorb). *Plin.* 15. *Hist. nat.* 21. 23. (85). Sorbis quadruplex differentia. Aliis eorum rotunditas mali, aliis turbidatio piri, aliis ovata species. hæc obnoxa acori. Odore et suavitatis optunda præcellunt; ceteris vini aspor. generosissimas, quibus circe pediculos folia. Quartum genus torminalis appellant, remedio tantum probabile, assiduam proventu minimūque poma, arbora dissimile, foliis pæne platani. *Id.* *ibid.* et *Cato R. R.* 7. extr. Sorba sapa condire. *Varro* 1. *R. R.* 59. a med. Sorba disiecta et in sole macerata, ubicumque sint posita, in arido facile durare. (De conditura eorum *V.* et *Colum.* 12. *R. R.* 16. ad fin.) *Martial.* 13. 26. Sorba sumus molles pluvium durantia ventres. — De satione eorum *Colum.* 5. *R. R.* 10. ad fin. et *Pallad.* 2. *R. R.* 15. — Vinum ex his fieri, docet *Plin.* 14. *Hist. nat.* 16. 19. Hloc *Virg.* 3. *G.* 379. et pocula laci Fermento atque acidis imitantur vilea sorbis. specie di birra o sidro.

SORBUS, i, f. 2. (sorbum) Rham sorba, æ in *Gloss. Lat. Gr.* p. 255. *Vulc.* — Sorbus est arbor sorba ferens, *σῶρ*, *σῶρ* et *σῶρ* (It. sorbo; Fr. sorbier, alizier; Ilisp. serbat; Germ. d. Sperberbaum, Elsbeerbaum; Angl. sorb-tree, service-tree), quæ est *Sorbus torminalis* Linn. *Colum.* 5. *R. R.* 10. ad fin. Sorbi quoque et Armeniaci atque Persici non minima est gratia. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 18. 30. (74). Aquoris montibus gaudent acer, fraxinus, sorbus, illia, cerasus.

SORCUTS, et sortus. *V.* SURRECTUS.

SORDENS, entis, particip. *V.* voc. seq.

SORDEO, sordes, sordidi, sordere, n. 2. (sordes) Part. Sordens I. et II. 1. et 4. — Sordere est sordidus sum, sordibus turpor, squalidus tum, *σῶρ* (It. essere sordido, sucido, sporco, sordido; Fr. être sale, malpropre, couvert de boue; Ilisp. ser sucio, puerco, aqueroso; Germ. schmutzig od. unsauber od. unflätig; Angl. to be filthy, dirty, sordid).

1.) Proprie. *Accius* apud *Non.* p. 170. 6. *Merc.* Quum manus materno sordet sparsa sanguine. *Plaut. Truc.* 2. 4. 28. Jam taristi? rhaor. Jam pol mihi quidem atque oculis meis, num tibi sordere videor? *Seneca Ep.* 5. Non splendet toga: ne sordet quidem. *Atcim.* 3. 393. Sorduarit nlimam lacero circumdela peplo. *Pallad.* 12. *R. R.* 19. Si sordet oleum, calentes sales injici jubent: ita mundum reddi. *Id.* 4. *ibid.* 6. Clera distat a cicereula solo colore, quo sordet, et nigrior est. *Gell.* 9. 2. Incola sordentium generorum. *Stat.* 4. *Silv.* 8. 39. Albanoque eadum sordentem promera fumo. *affumicato.* et *Martial.* 1. 32. Dum nulle teneri sordent lanugine vultus.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim. *Gell.* 2. 23. Si confatas Græcipa, oppido quam jacera atque sordere incipiunt, quæ Latina sunt. *Id.* 19. 13. Iguobilia nimis et sordantia verba. h. e. quæ ab infimis hominibus usurpantur. ¶ 2. Speciatim sordere dicuntur ea, in quibus nimis parsimonia apparet, aut avaritia. *Plaut. Pæn.* 5. 4. 6. Arabius murrhinusque omnis odor complebat, baud sordere visus est festus dies, Venus, nec tuum sanum. *Favorin.* apud *Gell.* 15. 8. Avium atque altilium nisi tantum apponatur, ut e clavicollis infarlori pars satori fiant, convivium putat inopia sordere. *Monil.* 4. 270. Mite genus, ductesque fluunt ex sidera (*Aquarii*) partus. Percora nec sordant. h. e. animi non sunt libiberales. ¶ 3. Item somitur pru contemni, vitem estimari, nihil pandi. *Virg.* 2. *Ecl.* 44. rordent tibi monera nostra. *Morat.* 1. *Ep.* 11. 4. Cunctane præ campo et Tiberino flumine sordent? *Liv.* 4. 25. a med. Adeo as sals etiam sordere, nec a plebe mltus, quam a patribus contemni. *Curt.* 10. 10. 8. Sordent prima quæque; quum

maiores sperentur. γαῖαν. — Cum infans. *Auct. Ptoem. Constantin.* 24. in fin. Non vero tantummodo cetera illa dictatorum et consulum et delatores magnorum principum, sed etiam pulcherrima patria tui facta superasti. sordet enim alios ex proximo tempore comparare. § 4. *Avian. Fab.* 40. 6. usurpat sordens praenomen quod indignatur vel spernit, adnegno, sprezzante.

SORDES, *is*, *f.* 3. — a) De recto siog. nihil constat; nisi quod sordis dicitur fertur *Ambrosius* apud *Bedam De Orthogr.* p. 2345. *Putech.* vel potius sora apud *Albin.* de *Orthogr.* p. 309. 33. *Kail.* — In ablat. sordis at apud *Lucrat.* 6. 1289. etiam sordi, at colit, igni, orbi, parit etc. praecolite, igna etc. — b) *Elymon* recentiores pelunt a *Skr.* svar, sordum, obscurum esse, unde et *rurda*, obscurus: cf. *Germ.* schwartz al. *Lat.* surdus. — *Sordes* est spurcilla, immunditia, lotum, sord, sord, sord, sord (It. bruttura, immondizia, sozzura, sporchezza; Fr. ordure, crasse, malpropre; Hsp. suciedad, caca, porqueria; Germ. d. Schmutz, Unflath; Angl. filth, dirt, nastiness, squalor); occurrit etiam saepe in num. plur., quam in sing.

1.) *Proprie.* *Plaut. Pæn.* 1. 2. 102. etiam in medio oculo paulum sordi. *Lucrat.* loc. cit. Uteribus latita prope jam sordibus sepulta (pelit). *Horat.* 1. *Ep.* 2. 53. Ariculas (juvane) clibaris collecta rorde dolentes. — In plur. num. *Plaut. Pæn.* 1. 2. 101. Pleni oculi sordum qui erat, jam splendent mihi. *Cic.* 2. *Nat. D.* 57. a med. Ut aliqua minima berilola conaretur lrumpera, in sordibus aurium, tamquam in virco, lumbresceret. *Ovid.* 1. *Art.* 519. at sicut sora sordibus unguis. *Claudion.* 2. in *Eutrop.* 383. Non alius tamam purgatia sordibus aequa Praebuerit calathia. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 26. 65. (190). Arenae sordibus volutatae nitescunt, detritis sordibus. *Id.* 35. *ibid.* 10. 35. (97). Custodire aliquid a pulvere et sordibus. *Cic.* 1. *Phil.* 8. ezir. Sordes clusera. *Juvenal.* 5. 11. sordes farla mordere cenali. h. e. sordium penem. *Inscript.* apud *Lupoli It. Pen.* p. 15. CIVITATEM NYDA ANTE DEFORMITATE SORDENTEM SILICIAT CONSTERENDAM CYRATIT.

II.) *Translato.* § 1. Dicitur de luctu, morore, squalore ex oclandata. *Cic.* *Cluent.* 6. sub fin. Matar squalore bujus at rordibus latatur. *Id.* *ibid.* 67. ezir. Ne opatissimum spectaculum hujus sordium atque luctus at tantis aqualoris amittat. *Id.* *Dom.* 23. 59. Filia mea sctus aseldus sordesque lugubres vobis erant iucundus. Adde ad *Quintil.* 8. a med. *Id.* 14. *Fam.* 2. circa med. Te nuno, mea Terentia, sio varari, sio iacere in laetitia et sordibus! *Id.* *Pis.* 36. a med. Dilectus ad desperare rebus tula, in sordibus, lementis luctuque iaculisti. *Liv.* 6. 10. Isolug et sordibus et facie rerum. *Quintil.* 6. 1. 33. Ut sordes et aqualorem solo profusus. § 2. Item de lepa calamitatis. *Justin.* 18. 7. 11. Sordes pelris at exillit infelice erumpit. § 3. Item de babito reorum, qui dats opera sordidat, pauperes et aqualit apparet, quo facillius miseriam movent. *Tac.* 4. *Ann.* 52. Suscipere rordes. *Id.* *Dial.* de orat. 12. Inter sordes at lacrimas reorum. *Sueton.* *Vitell.* 8. Ignominiosas notas, reis sordes, damoatis supplicia dampit. *Val.* *Max.* 7. 8. n. 7. Amavit sordes rurs. *Petron.* *Sat.* 123. quia pmos tropas imminet et sordes maruit victoria nostra. **SORDIDATUS**. § 4. Item de infima plebe, de pauperibus, sarris, humili loco nata. *Cic.* 1. *Att.* 16. a med. Apud bonos fidem somus, quos reliquisti: apud sordem urbis at facem nullo melius nuno, quam reliquisti. *Plin.* 7. *Ep.* 89. Quam esset milica et inepta, qua in hoc conum, in hsa sordis abicarentur. *Petron.* *Sat.* 125. Quendam famine sordibus calant. *Tac.* 1. *Hist.* 84. a med. Cuius splendore et gloria sordes at obicuritam Vitellianorum partium paritngimus. *Calpurn.* *Ecl.* 7. 80. red mihi sordes Pallaque paupertas et aduaco fibula morsu Obsuerunt. § 5. Hinc sordes verborum, verba ab infima plebe usurpata, iacenta, ignobilia. *Tac.* *Dial.* de orat. 21. Sordes verborum, et blana compo-

nillo et incondit sensus redolent antiquitatem. *V.* vocam praec. at **SORDIDE** et **SORDIDUS**. § 6. Metaphorice dicitur de probro, dedecore, nota, flagitio. *Cic.* *Sext.* 28. 60. Virtus splendet per se semper, neque alienis unquam sordibus obsolescit. *Id.* 1. *Att.* 16. Satus est illum in infamia relinquit sordibus, quam infimo iudicio committit. *Id.* *leg.* in infamia relinquit se sordibus. *Horat.* 1. *Sat.* 6. 88. Si neque avaritiam neque rordes aut mala lustra Obficiet vera quisquam mihi. *Cf.* *Prudent.* *Cathem. praef.* 12. § 7. Item saepe de nimia parsimonia et avaritia, spilorceria, avaritia, sordiditate. *Cic.* *Mur.* 36-76. Populus R. non amat profusus epulas, rordes at inhumanitatem multo minor. *Id.* *Flacc.* 3. a med. Nullum hujus in privata rebus factum avarum, nullum in re familiaris sordem posse proferri. *Tac.* 1. *Hist.* 52. Sordem et avaritiam Fontelli Capitonis integre mutaverat. *Horat.* 2. *Sat.* 5. 105. Sepulcrum sine sordibus austruere. *Quintil.* 6. 3. 74. Incusana ejus sordis dicebat, calceos eam veteres randere, solere. *Plin.* 2. *Ep.* 6. ezir. Nihil magis esse vitandum, quam iriam loxuriae et sordium avaritiam societatem. et *Ep.* 12. Damnatu sordum. *Juvenal.* 14. 124. cogit minims ediscere sordes h. e. rationem questus faciendi etiam in rebus minimis. *Apul.* 1. *Met.* Extremis avaritiae et sordis infame infame homo. § 8. Est convicium in illa *Cic.* *Pis.* 26. 62. O ienebrae, o lutum, a sordis! O paternal generis oblite, materni via memori!

SORDESCENS, particip. *V.* vos seq. **SORDESCO**, *is*, *ul.* ere, n. 3. forma inchoati. a sordeo. Part. *Sordescens*. — *Sordesco* est sordidus fio, divenire sordidus, puaivai.

1.) *Proprie.* *Horat.* 1. *Ep.* 20. 11. ad libr. suum. Coniectatus ubi mansit sordescere vulgi Caperia. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 12. 13. (31). de melle. Nunc raro a tanta caedens altitudo, montisque, dum ranti, sordescant. *Id.* 33. *ibid.* 3. 19. (60). Mante sordescunt decidua materia. *Boeth.* 4. *Consol. Phil.* 1. In tanti velis patris familias dispositissima domo villia vasa colerantur, pretiosa sordescant, ubi rē sordescerent oppon. rē colerent.

II.) *Translato.* *Gell.* 4. 12. Si quis agrum suum parvus fuerat sordescere. h. e. silvescere, in iaculis herbas ire, incunum fieri. *Ammian.* 15. 13. 1. In lotum luctandi adillate sordescens. *Minuc.* *Octav.* 37. Vanus error hominis et inanis cultus diglissit, fulgere purpura, mante sordescere. Adde *Prudent.* 2. contra *Symmach.* 827. *Fulgat.* *interp.* *Job.* 18. 3. Sordulmus coram vobis, et *Apoc.* 22. 11. Qui in sordibus est, sordescat adbus.

SORDICIA, *a*, *f.* 1. et **SORDICIES**, *is*, *f.* 5. *V.* **SORDITIA**.

SORDICULA, *a*, *f.* 1. deminut. sordes, perve sorder. *Marcell.* *Empir.* 9. 6. 6. oculum sordicula aliqua fualit ingresse.

SORDIDATUS, *a*, *um*, particip. *V.* **SORDIDO**. **SORDIDE**, adverb. (sordidus) Comp. *Sordidius* II. 1. a; Sup. *Sordidissime* I. — *Sordide* est com rordibus, immunde, spurce, schifamente, sordidamente, sozzamente, puaivai.

1.) *Proprie.* *Val.* *Max.* 9. 13. n. 2. Deoce caput ejus sordide in loco radentis obiclodatur. h. e. civil levandae causa: alii tamen rectius sordido leg. *Lamprid.* *Elagab.* 33. a med. Per plateas tractus est sordidissima, per cloaces ductus.

II.) *Translato.* § 1. Est humilliter, demisse; bloe — a) *Sordide* nasci, humillime natellibus, bassamente: ex parentibus scilicet, qui sordide artibus etiam tolerant. *Tac.* *Dial.* de orat. 8. Quo sordidus et abjectus nati sunt, eo clariora etc. *Gell.* 15. 4. Victum sordide invenimus comparandis nulla at velleulla. — b) *Sordide* loqui, verbis transactis et ex infima plebe petitis. *Sueton.* *Rhet.* 6. Declamabat genere varia, modo splendide aliqua rdonste; tum ne nequequeque scholasticus videretur, circumcisio ac sordide et tantummodo trivialibus verbis. *Plaut.* *Mit. glor.* 4. 2. 11. Loquitur lauta at minime sordide. h. e. non loquitur de rebus nihil et

sordide. — c) *Sordide* confonari, nimis humilliter, abjecte, demisse, sine dignitate, gravitate, decora, bassamente, vilmente. *Cic.* 13. *Att.* 2. L. Antonium confonatum esse, cognovi tuis litteris et alit, sordide: sed id quale fuerit, nescio. *Cf.* 2. *Orat.* 83. 339. Acclamatio adversa populi aut orationis peccato aliqua excitatur, at aspere, et arroganter, et turpiter, si sordide, et quoquo animi vltio dictum esse aliquid videatur, aut hominum offensione etc. § 2. Saepo est avare, illiberalliter, avare, con spilorceria, avaramente. *Id.* *ibid.* 86. 352. Nimis illam sordide Simonidi dicitur, se dimidium ejus, quod pietas esset, pro illo carmine daturum. *Plin.* 9. *Ep.* 9. Proconsulatum non minus violentat, quam sordide gesserat. *Sueton.* *Domit.* 9. Omnes et circa se largissime prosecutus, nihil prius aut serius monuit, quam ne quid rordide facerent.

SORDIDO, *as*, *evi*, *atum*, *ate*, *a*. 1. (sordidus) Part. *Sordidatus* II. et in fin. — *Sordide* est sordidum facio, fado, puaivai (It. sporcare, imbrattare; Fr. salir, souiller; Hsp. ensuciar, manchar, emporcar; Germ. beschmutzen, voll Schmutz machen; Angl. to foul, make dirty or nasty).

1.) *Proprie.* *Sidon.* *carm.* 23. 347. Cedit terra rolls, et orbitarum Mulo pulvere sordidatur aer.

II.) *Translato.* *Lactant.* *fra D.* in fin. Templum cordis non fumo, non pulvere, sed malis cogitationibus sordidatur. *Cyprian.* *De hab. virg.* 19. Sordidat lavata lita. *Id.* op. et elem. 2. ezir. Post gratiam baptismi sordiditas denon posse purgari. *Hieronym.* *Ep.* 107. Eatenus villis carmo patris sordidatur. *Firmic.* 4. *Math.* 12. Assidue lugubri latrilita rordidatur. *Cf.* *Priscian.* 8. p. 397. 32. *Reil.* — Hinc Part. praeter. pass. *Sordidatus*, *a*, *um*, etiam adjectivore mora usurpat: unde *Sap.* *Sordidissimus* II. — *Sordidatus* est paucis oblitus, locutus, neglectus, mal vestitus, mal in ordine, dyvavai.

1.) *Proprie.* § I. *Universum.* *Plaut.* *Asin.* 2. 4. 99. Quomquam ego sum sordidatus, frogi iamen sum. *Ter.* *Heaut.* 2. 3. 56. Scin tu hanc, quam dicit sordidatam se sordidam? *Sordidatum* referitur ad illud, quod supra dixerat o. 54. paucis oblitus: sordidam ad illud, neglecta, immunda litur. nam sordidus a oclura dicitur, sordidatus sit argeole necessitate. Ita *Donatus.* *Cic.* *Pis.* 27. ad fin. Servi sordidati molistrant. § 2. *Sordidati* sunt rei delati, qui an tempore una cum propinquis at affinibus obsoleta veste utebantur, barba intonsa et capillo, ad miseriam ducam succupandam: quod dicebatur mutare vestem, ut est apud *Liv.* 6. 20. Hinc *Cic.* *Pis.* 41. in fin. Neo minus laltabor, quam te semper sordidum, quam si paulisper sordidatum viderem. *Id.* 4. *Ferr.* 25. ad fin. Romam venerunt sordidati, maxima barba et capillo. *Id.* 2. *Orat.* 47. 195. Sani magnopere moveri iudices, quum exlati mensem et sordidatum senem. — Idem faciebant in particulo oocultu gravius aliqua calamitatis. Tuda *Vitellius*, la rebellione proviacturam et post victorias Vespasiani, apud *Sueton.* *Vitell.* 15. primo dilucula sordidatus descendit ad Rostris, multique com lacrimis etc.

II.) *Translato.* *Sidon.* 8. *Ep.* 13. ezir. Sordidissima conscientia.

SORDIDULUS, *a*, *um*, adject. deminut. a sordidus, aliquantum sordidus, aliquanto sucido, sporcello.

1.) *Proprie.* *Juvenal.* 3. 149. Si toga sordidula est, si rupta calcet altat Pelle palet.

II.) *Translato* est villa, infimus, da face hominum. *Plaut.* *Pæn.* 1. 2. 58. Sarvulorum sordidulorum scorta diabolaria.

SORDIDUS, *a*, *um*, adject. (sordis) Comp. *Sordidior* I. a, a et II. t. 2.^a; Sup. *Sordidissimus* II. 1. et 6. — *Sordidus* est sordibus infectus, immundus, spurcus, inquinatus et inquinosa, puaivai (It. sporco, imbrattato, lordo, sucido, sordido; Fr. sale, crasseus, malpropre; Hsp. sucio, puerco, asqueroso; Germ. schmutzig, unsauber, unflathig; Angl. filthy, dirty, nasty, rordid).

1.) *Proprie.* — a) *Universum.* *Enn.* apud

Non. p. 504. 6. Merc. Vestem squalentem et sordidam. *Plaut. Bacch.* 5. 2. 6. baud sordidae videntur ambae. *Id. Pen.* 1. 2. 55. Sordidi servilcolae. *Ovid.* 3. *Art.* am. 223. Quae gerit vestes, sordida lana fuit. *Horat.* 2. *Od.* 1. 21. Videre magnos iam videor doces non indecoro pulvere sordidos. *Id.* 4. *ibid.* 11. 11. Sordidum flamma trepidant rotantes Verices fumum. *Martial.* 7. 20. Buccula placentis sordidam illic mapam. *Id.* 12. 83. Lintea si sumas, nive candidiora loquatur, Sicut licet infantia sordidiora sinu. *Id.* 11. 98. Nec trista mentum sordidique libeneae. *Ovid.* 2. *Met.* 29. (et *Colum.* 10. *R.* 44.) Auctumous calcatis sordidus aris. *Id.* 8. *ibid.* 647. forca levat ille bicorni Sordida terga sub. h. e. fumosa. *Seneca Thyest.* 566. Basis sordidus. *arruginito.* et *Stat.* 4. *Silv.* 5. 13. Non parca tellus, pervigil et focus Culmenque multo lumine sordidum Solantur. h. e. multa foliigna Infectum ar assiduo igne et lucernis. *Id.* 5. *Theb.* 635. terraque et asogitae vultum Sordidus. *Lucil. jun. Bin.* 367. Sordida egestas. *Petron. Sat.* 64. Pauc sordidissimus dentibus. — b) Sordida dicuntur rura a poella, quia ouilum ibi muodillarum coitus, ut in arbe; agricolae et bestiae in sordibus degunt. *Virg.* 2. *Ecl.* 28. sordida rura Atque humiles habitare casas. Sic sordida aratra apud *Claudian.* *IV. cons. Honor.* 414. — Bino sordid oia, quae ruti aguntur, ubi nullus togae usus et quaecumque cultu vituque libere et sine ullius offensione vivitur. *Martial.* 1. 56. Hoc petit: asse sui, nee magni ruris arator Sordidusque in parvis oia rebus amat. — c) Sordida vestis dicitur tum aquilida et inquinata, tum ditrita et lacera. *Virg.* 6. *Aen.* 31. de Charente. Sordidus ex humeris nodo dependet amictus. *Martial.* 1. 104. Sordidior multo post hoc toge, pascula peior: Calceus est sarta terque quaterque cute.

II.) Translatio. 1. Refertur ad paupertatem, quia munditia et cultus ab ea longe avocatur: Item ad humilitatem, abjectionem, vile genus, loiumam sortem. — 1.) De personis. *Cic. Flacc.* 22. 52. Causam committere homini agentis, sordido, sine boore, sine existimatione, sine cooru. *Id.* 3. *Legg.* 16. 35. Lex Gabinia lata ab homine ignoto et sordido. *Id.* 8. *Att.* 4. a med. Namquam reo ouiquam tam humili, tam sordide, tam nocenti, tam alleno, tam praecae navigi. *Martial.* 8. 33. Hoc illois sputo Jaol ceryota Kalendis, Quam fert cum parvo sordidus axe ellena. — 2.) De rebus. — a) Universalis. *Liv.* 22. 25. Homo loco sordido ortus. *Justin.* 2. 6. 2. A sordidis lollis ad summa crevere. *Id.* 6. 9. 7. Sordidum et obscurum Maedonoma nemeo. *Martial.* 5. 17. Dum tibi noster eques sordida condilio est. *Cic.* 3. *Orat.* 32. 128. Artes sordidiores. *Petron.* *Sat.* 132. sordidissima familia. *Plaut. Epid.* 3. 4. 10. Strenulior deterior si praedicat suas pugnas, de illius ore float sordides. h. e. viles, coolempendae, obiectae. — b) Sordida tacta suot casae pauperiorum, mapalla, casuete, capanna, tuguri, catapacchie. *Lucan.* 4. 396. Sic *Seneca Herc.* *Cet.* 124. lapsaque sordida float templa cauae. et *Cic.* 13. *Att.* 27. Sordida villale et valde puilla. *Martial.* 12. 57. Laremque villae sordidam petam. *Adde Lucan.* 5. 9. — c) Sordidus panis, elbaris, plebejus. *Seneca Ep.* 18. Pauls durus ac sordidus. *Adde Plaut. Asin.* 1. 2. 16. Sic apud *Colum.* 3. *R.* 2. gustas sordidus aut villis est sepor viol, quo pauperes nti solent: cui opponitur nobilis et pretiosus. — d) Hinc sordida verba, ex trivio petita, ex sordidior vulgi usu, translatella: cujusmodi est *Loborio multa Gell.* 16. 7. commemorat. *Id.* 19. 13. Nanos sordidom esse verbum et barbarum. *Id.* 17. 2. ad fin. Arrabo in sordidis verbis haberi capius: ac multo videtur rectius arra. et *Quintil.* 10. 1. 9. Homilibus interlm verbis et vulgaribus est opus. et quae calliora in parte videntur sordida, ubi res potiori, proprie dicuntur. *Id.* 8. 3. 17. Nec sordidis (verbis) coquas in oratione erudita loquas. *Id.* *ibid.* 3. ante med. notat, sarracum sordidum nomen esse, sed *Clearchum* ideo usurpas-

se, ut contemplam hominis auget, quem destructum volebat. — e) Sordida oratio eod. sensu dicitur a *Quintil.* *ibid.* 3. a med. Proinde quaedam habes, sordida, jejuna, tritis, logrete, villis oratio est. — f) Sordida vox, rauca, aspera, rudis, rustica, fusca. *Seneca t. Controv. praef. a med.* Vox erat illi robusta, sed sordida lucubrationibus, et negligentia, non natura, infusca. 2. Est etiam sordidulus, vel habitus mstitiam ei lactum praefereute squalens. *Cic. Mur.* 40. 86. Nunc idem aqualore sordidus, confectus morbo, lacrimis ac merores perditus, veses est supplex, Iudices. *Claudian.* 3. *Rapt. Pros.* 177. Tum lacernas edusa comes et pulvere canos Sordida. 3. Dicitur item de his, quae facti coloris sunt. *Fal. Flacc.* 1. 775. Sordidus et multa pallens ferrugine taurus. 4. Est etiam delibutus, infectus. *Martial.* 8. 3. ocon soro- rum, Cui coma et uoguento sordida vestis erit. 5. Metaphorice impe est turpis, infame, factus, flagitiosus. *Cic.* 2. *Off.* 14. 50. Quum periculosum est, tum altam sordidum ad famam, committere, ut accorator nomenore. *Id.* 9. *Att.* 9. circa med. Iste omolom turplissimus et sordidissimus, qui coosularia comitia a praetore alt haberi posse, est illa quidem, qui semper in republ. fuit. *Seneca 2. Ira* 34. Cum inferiore contendere, sordidum. h. e. inglorium. *Horat.* 3. *Od.* 2. 17. Virtus repulsa nescia sordida Intaminatis fulget honoribus. vituperosa. *Cl.* 1. *Ep.* 1. 43. Masima-Essa mala exiguum censum turpemque reputam. 6. Item praeparatus, teos, ararus, spilorcio, avaro: et ad illiberalem ac vilem quatum pertinet. *Cic.* 2. *Off.* 6. a med. Aut pretio ac mercede ducuntur: quae sordidissima est illa quidem ratio et iniquatissima, et illa, qui ea tenentur, et illis, qui ad eam coofugere consentit. et 1. *ibid.* 42. Illiberales et sordidi questus mercenariorum omolomque, quorum opes, non quorum artes, emuntur. est enim illis ipsa merces auctoramentum servitutis. Sordidi etiam putandi, qui mercator a mercatoribus, quod statim vendant, nihil enim profectum, nil admodum mentiantur. *Phaedr.* 4. 19. Qui dum quadrantes aggeras patrimonio, Celum fatigas sordido perjurio. *Horat.* 2. *Od.* 16. 15. Cupido sordidus, avaritia. et *Quintil.* 1. 12. 16. Sordidum iuerum. et *ibid.* 17. mery. et 5. 13. 26. Pro sordido parcom. *Adde Forcell.* trahit illud *Liv.* 22. 25. in fin. Loco con humili solum, sed etiam sordido ortus. patrem lanum fuline ferunt.

Homonym. Dixerimen lotar sordidum et sordidum V. in SORDIDATUS.

SORDIDUS, a, um, adject. (sordes et suo) qui sordibus affuit seu plenus est. *Pseudo-Juven.* triumph. *Chr.* 101. Sordidus velido da stiple mundus atc.

SORDITIA, m, f. 1. et

SORDITIUS, m, f. 5. (sordes) sorditudo. *Fulgent.* 2. *Myth.* 16. Sicut in ovo omole sordites, qui purgari potest in Igne, coofloatur intrinsecus. *Adde Schot. Cruq.* in *Horat.* 2. *Sat.* 8. 10. *Gloss.* Labb. Sordicia (leg. sorditia), pumapia.

SORDITUDO, loia, f. 3. (sordes) idem ac sordes, pumapia. *Plaut. Pen.* 5. 2. 10. Ut mihi absterserunt omoem sorditudinam.

SORDULENTUS, e, um, adject. (sordes) sordidatus. *Tertull.* *Penit.* 11. Init. Etiam facommoda corporis reformidat, quod illoto, quod sordalento, quod extra facilitiam oportet devarari.

SOREX. V. SOROR.

SOREX, telis, m. 3. (sagax) Scribitur et saurex, et adasit *Serv.* ad *Virg.* 2. *G.* 30. — Primum produciit *Seren. Sammon.* 4. 57. Si praegnant artus capiti sorici edit. et *Fel. epigr.* in *Anthol.* *Zat.* T. 2. p. 432. *Burmamn.* Catus in obscuro capiti pro sorice piam. Corripit vero *Auct. carm. Philom.* 63. Et gylas gylat, desinat inde sorix. et *Fel. epigr.* in *Anthol.* loc. cit. p. 453. Immo et sorici erat cum arare variet. Et quidem coofloantem esse moat *Priscian.* *De acent.* § 33. — Sorix est m. agrestis et rustici: a *Grecis* ror *sorix*, quae cum genus signi-

ficat rostro sullo instructum, sorcio di campagna, tops, pds.

1.) Propria. *Parro 2. R. R.* 4. circa med. Soric me est spicatum erum, quae pra pingulidne carni non modo surgere nes potest, sed etiam ut in ejus corpore sorex, extra cerne (leg. adpae), nidum fecisset et peperisset mures. *Plin.* 8. *Dist. nat.* 57. 82. (223). Soricum coocula dirisi auspicio, annales refertor habemus. *Id.* 2. *ibid.* 41. 41. (109). Soricum libris responderet numero lunae, exquisivere diligenter. *Id.* eandem rem pertrans 11. *ibid.* 37. 76. (196). et 20. *ibid.* 4. 15. (50). non sorices, sed mures dicit: ut intelligas, unum pro alio promissum usurpari: quod et ex alio *Parro* loco apparet. *Colum.* *Arbor.* 15. Vites, quae secundum aedificia sunt, a soricibus aut muribus infestantur. — Sorex sua infestio perit, proterb. de eo, qui se ipse prodit sulci exiti cause est. *Ter. Eun.* 5. 7. in fin. Ego met meo indico, miser, quasi sorex, bodla perit. *Ubi Denat.* Proprium soricum est vel stridere clarius, quam mures, vel strepere magis, quam obroduot frivola: ad quam vocem multi se intecodentes, quemvis per teobree noctis, transigunt eos. *Plautus (Bacch.)* 4. 8. 46. Si tibi est machare, et nobis vesula est domi, quae quidem te feciam, si tu me frivaveris, coofloioram soricio uenis. *V. NEMIA.*

II.) Translatio. *Aur. Vict. Epit.* 41. 10. Tinges soriceque pelatii eos (spadonee aulicosque omnes) appellans. — *NE.* de cognom. *R. V.* ONOM.

Homonym. Dixerimen inter soricem et murrem V. in MUR; quod non esse perpallum patet et illi, quae supra diximus.

SORICINUS, a, um, adject. (sorex) ad soricam pertinet, de sorcio, pumapio, ut Soriculae nenia apud *Plaut.* *Bacch.* 2. 8. 46. *V.* voc. praead. et *NEMIA.*

SORICULATUS. V. SORORICULATUS.

SORITES, m, m. 1. (compitrus). — a) Mele primam corripit *Capell.* 4. p. 135. in *carm.* Fal-las sorites cumque senim congeris. — b) *Cic.* loc. cit. habet *Dal. slog.* soriti, quod est val a compitru vel per metaplasmum a compitru: etenim Genetivus ubique est compitru, prima nempa declinationis. — Accos. sing. soritam est *Cic.* in *Hortens.* fragm. 45. *Haye.* apud *Non.* p. 329. 20. *Merc.*; et *Accos.* plur. soritas est *Cic.* loc. cit., *Fronton.* *De eloq.* 1. et *Capell.* loc. cit. et 2. p. 30. — Sorites est argumentatio, quae multas rellectiones acervatim coovolvit atque complectitur: a compis, acervus, quia prononciata multe accumulata, sorita, argementatione acervale, cumulo. Hinc *Parvus* 5. 8. et *Capell.* 4. sub init. appellat acervum. Fuit propria argumentatio Stoicorum, et originem habet a Chrysippo philosopho Stoico. *Cic.* 2. *Divinat.* 4. 11. Aut quomodo soriti resistas? quem, si necesse sit, Latine verbo liceat acervalem appellare. Sed nihil opus est. Ut eolm ipsa philosophia et multa verba Graecorum, sic sorites sentis Latino sermone tritus est. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 16. 40. Et primum quidem hoc reprehendendum, quod captiosissimo genera interrogationis atuntur: quod genus molime lo philosophia probati solet, quum aliquid minutatim et gradatim additur aut demitur. Soritas hoc vocat etc. *Id.* *ibid.* 33. ad fin. Ac tu in sorilis poteris hoc, quum volas; ille la ralloque rebus non poterit? *Seneca 5. Benef.* 19. sub fin. Sorites loexplicabilis eubit, cui difficile est modum imponere, quia paulatim surrepit et non dautit seipere. *Capell.* 2. p. 30. Soritas cumuli accessibus aggerans. *Adde loc.* supra cit.

SORITICUS, a, um, adject. (sorites) ad soritem pertinet. *Mar. Victorin. Expos.* in 2. *Rhet.* *Cic.* 27. p. 285. 9. *Halm.* (p. 151. 29. *Orell.*) Soritic syllogismi fecit formam. — Absoluta soritica, e, ars argumentandi per soritem, lo *Gloss.* apud *A. Aluianum* in *Class. Auct.* T. 3. p. 501. *Cl. Loewe* in *Gloss. Nom.* p. 80.

SORIX vel soris, telis, m. 3. avis tributa Saturno ab auguribus, quae tarditati et vetustati et senectuti coovolvit, nam et in veteris ma-

zime versatur locis, et nocturnis est et noctis maxime primae, et quae tempestatis nuntius, atque inde parvi laris. Hae *Mar. Victorin. 1. Gramm. in fin. p. 2470. Putsch.*, quem proos sit fides.

SOROR, *Oris, f. 3.* — a) Ad inscriptionem quod attinet, soror pro soror habet *Inscript. in Corp. Inscr. Lat. 2. 515. et 3. 3174.* — Item soror pro soror occurrit in alia Falisca, litteris Latinis exarata et edita in *Bullett. dell' Ist. archeol. a. 1851. p. 21. HARA ACCUBAT SOROR. h. e. Chara accubabat soror. Ita Orosius.* — Item soror pro sorora la alia Chriallana apud *Marini, Fr. Arv. p. 170.*, et sava est lectio. — b) Ratione habita etyma, quidam ducunt a sero, is, quod eodem macum semina sata et genita sit. *Antist. Zaboe apud Gell. 13. 10. ex eo dicam scribit, quod quasi eorum nascitur separaturque ab ea domo, in qua nata est, et in aliam familiam transgreditur. At recentiores philologi coniungunt cum Skr. savastar, simul (cum fratre) habitans, unde savastar et, mutato s in r, Lat. soror: cf. aliam Germ. Schwester. — Soror est patris mei filia, ἀδελφή (II. sorella, siracchia, suora; Fr. sœur; Hisp. hermana; Germ. d. Schwester; Angl. sister).*

1.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. — a) Universim. *Enn. apud Cic. 1. Divinat. 20. 40. illa sola Post illa, germana soror, errare videbar. Cf. GERMANUS. Plaut. Curc. 5. 2. 57. Salve, mea soror. rra. salve, mi frater. Id. Mil. glor. 2. 4. 80. mea soror gemina germana. Adde Cic. Mil. 27. 73. Virg. 2. G. 494. Panaque Silvenumque senem Nymphasque sorores.* — b) Soror Phœbi est Luna. *Ovid. Heroid. 14. 45. Jam novles erat orta soror pulcherrima Phœbi. Id. abiolute 3. Fast. 109. Signaque, qua longo Frater percenseat anno, Ire per hanc uno mense Sororis equos.* — c) Soror Jovis, Juoa. *Virg. 1. En. 51. Ovid. 6. Fast. 27. et Heroid. 16. 164. et Seneca Herc. Fur. 1.* — d) De Parca. *Horat. 2. Od. 3. 15. Dum res et metas at sororum fila trium pallontur atra. Propert. 2. 10. 44. Jussisset quævis de tribus una soror. Adde Tibull. 3. 3. 35. Ovid. Heroid. 12. 9. et Martialis. 4. 54. et 73. etc.* — e) De Furiis. *Ovid. 6. Met. 662. Vipsæque ciet Stygia de velle sorores. et 10. 349. stro erilitas angua sorores.* — f) De Muse. *Tibull. 3. 4. 45. Sed proles Semelæ Bacchus doctæque Sorores Dicere oon norunt quid ferat hora sequos. Adde Propert. 3. 1. 17. et ibid. 2. 37. Ovid. 5. Trist. 12. 45. et Martialis. 1. 77. etc.* — g) De quinquaginta Decadibus. *Propert. 4. 11. 27. et fallo, pœna Sororum, Infelix humeros urgeat uroa mea. Adde ibid. 7. 67. et Ovid. Heroid. 14. 15. — Inscript. apud Murat. 489. 6. 10 sorores III. Lud. Viscontius in Bull. dell' Ist. archeol. a. 1861. p. 20. intelligit potius de signo officina, quam de nomine loci illa appellati.* — h) Sorores Dec Semelæ la Inscript. apud Murat. 165. 5. sunt Agave et Autonoe et Hygin. fab. 179. ¶ 2. Latiore sensu est consanguinea. *Ovid. 1. Met. 351. O soror, n conjus, o femina sola supersta, h. e. soror patris mei. Y. Letronne Recueil. p. 4. et Cic. ed. ob Orellio T. 5. p. 351. Vulgat. interpr. Gen. 20. 2. Dicit de Sara uxor sua: Soror mea est. h. e. nephis. Id. Joh. 19. 25. Soror matris ejus. h. e. consobrina. Id. Matih. 13. 56. Nonne et sororas ejus (Christi) hic nobiscum sunt? h. e. consobrinae. ¶ 3. FRATER. ¶ 3. Item apud Christianos uxor, a qua presbyter vel episcopus abstinerat. *Venant. 1. carm. 15. ad fin. Cf. Simond. ad Sidon. 5. Ep. 16. — Io Inscript. apud Orell. n. 3007. est conjus, sororis liberta. ¶ 4. Est etiam Sorores, titulus fabulæ togatæ Afraniti, cujus nonnulla supersunt fragmenta. Similitur Ter. fab. pall. Adelphi loyer.**

II.) Translate. ¶ 1. De personis. — a) Est (ut frater) blanda appellatio amicæ honestæ et familiaris. *Fr. FRATER. Virg. 11. En. 823. Hæcenus, Acca soror, potui. et 1. ibid. 325. monstratu, meorum Vidit ille al quam hic errotem forte sororam. Adde Ovid. 1. Met. 351. — b) Interdum soror (ut etiam frater) vocatur turpis amica. *Fr. FRATER. Petron. Sat. 127. Femloam ornatem,**

et hoc demum anno virum expertam concilio tibi, o juvenis, iorem. *Tibull. 3. 1. 26. Teque suis jurat caram magis esse medullis: Sive sibi conjur, sive futura soror. Martialis. 12. 20. Quare non habeat, Fabulle, quæris, Uxorem Themison? habet sororem. Adde eumd. 2. 4. et Seneca. Hippol. 611. — Cf. Cod. Theod. 16. 2. 44. Eum, qui probibitum seculo disciplinam agit, decolorari consilio sororis appellationis non decet. ubi sermo est de mulieribus astroceis, quæ ουνεαδουτος Græci vocant, Latini subintroductas, et quarum consortio clerici uti velantur. — c) Sorores etiam dicuntur, quæ non ex iisdem parentibus nate, sed in eodem collegio seu sodalitate aliqua assent. *Inscript. apud Orelli n. 1238. ARAM IOVE SVLGVRATORI. . . . AVR. EXPERANTIVA SACERDOS SILVAM CVM FRATRIBVS ET IORORIBVS DEDICAVERT. Alia apud Marin. Inscr. Alb. p. 60. CAENIAS SABINAE CM. CAESII ATICTI SORORES PRISINAE. Y. Morcell. de stil. Inscr. Lat. T. 1. p. 135. ed. Pat. Ad haec temen alteram hæc adnotet et. Furlanetto in App.: «Minus recte videtur statuissæ Morcellius et Marinus, dum putant, sorores hic memoratas sodalitatem quandam constituisse; nam qui totius inscriptionis contextum attente perpendit, intelligit, iororas omnium centumvirorum Vejentium statum sua impensa posuisse Cæsiae Sabinae. Vejentium autem dixi; quia ad Vejos eam inscriptionem pertinere nunc tandem patet, quod antea ignotum fuerat, ex aliis tribus allatis ab Ant. Nibbyo in Viaggi. antiquar. T. 1. p. 49. et seqq., dum da Vejolium urbe loquitur; quæ quidem inscriptiones eundem Cæsum Athletum memorant, Vejentium centumvirum sub Gallieno Aug., quom in harum prius hæc habebantur: DEDICATA KALEND. APRIL. MAXIMO ET CLABRIONE COS. h. e. ann. a Chr. o. cccvi. Ea potro inscriptio, de qua hic sermo habetur, bujusmodi est: CAESIAE IABINAE CM. CAESII ATICTI (HAEC SOLA OMNIUM REMINARVM MATRIEVI T VIA. ET SORORIBVS ET FILIIS. ET OMNI ORDINI MVNICHIBVS MVNICIPII. EVELVM DEDIT DIEBVSQVE LVDOVM ET EVELI VIRI SVI BALNEVM CVM OLIO GRATVTO DEDIT) SORORES PRISINAE. — d) Item quæ unam eandemque religionem cum aliis sectantur. *Vulgat. interpr. Jac. 2. 15. Si frater at soror nudi sunt et indigeant victu quotidiano etc. Adde eumd. 1. Cor. 7. 15. et 9. 5. Cf. Jer. 3. 8. et 10. — e) Item quæ religiosam vitam in cœnobio ducunt, sanctimonialis seu monachæ. *Venant. 5. carm. 2. ad fin. et 11. ibid. 2. ad fin. ¶ 2. De rebus. — a) Dicitur de illa, quæ suæ similitudine at quasi gemella. *Plaut. Pœn. 1. 3. 5. Obsceco te hanc par dæsteram perque hanc sororem lavam. Virg. Mor. 28. Interdum fessæ succedit lava sorori Alternatque vices. h. e. manus lava succedit dextera. Catull. 66. 51. Abjunctæ paulo ante comæ mea fate sorores Lugebant. h. e. reliqui capilli post verticem in capitis Berenices relictæ et a cetera coma disjuncti, quam illa sibi in vertice detonderat. Martialis. 14. 148. cuius temma Lodicæ. Nudo stragula ne toro paterent, Juncæ nos tibi venimus sorores. Plin. 13. Hist. nat. 4. 9. (45). Minus speciosæ sed sapore casyotarum sorores, ob hoc adelphides dicæ, proximam suavitatem habent. — b) De illis, quæ sunt ejusdem generis. *Pallad. De insit. 129. Prælious bulæ acidæ confert sua membra sorori. Id. 57. Nuoc rapit blisutis berranda sororibus arma. h. e. pirs silvestribus, quæ sunt apinis horrida. — c) Et ejusdem origina. *Tertull. De Pall. 1. Soror civitas. h. e. Utica Tyriorum colonia. — d) Twpun est illud Petron. Sat. 84. Nesco quomodo bonæ mentis soror est paupertas. Cf. FRATER.*******

Homoaym. Qui differat soror a germana, ita docet *Isid. 1. Differ. n. 273. «Soror ab eodem garmine, oon ab eodem ntero: germana vero ex utiliusque meoans garmine». Cf. tamen Plaut. Curc. 5. 2. 58.*

SORORCULA, *u, f. 1. deminut. a soror, parve soror, sorellina, ἀδελφίς: at est vox blandientia. Plaut. fragm. apud Priscian. 3. p. 612. Putsch. Germana mea sororcule.*

SORORECLATUS. V. SORORICULATUS.

SORORIANUS, *as, m. el f. 1. (soror et cædo)* sororis occisor. *Cic. Dom. 16. a med. De me quod tulisse la dicis patricida, fratricida, sororicida, nonne extra ordinem tulisti?*

SORORICIDUM, *ii, n. 2. (soror et cædo)* occisio sororis. *Gloss. Philox. Sororicidium, ἀδελφικτονία.*

SORORICULATUS, *a, um, adject. Plin. 8. Hist. nat. 48. 74. (195). Sillig. Undulata vestis prima e lautilatissimis fuit: inde sororiculata deflavit. Ita et Harduin. ex omib. suis MSS., nam editi libri habent soriculata. Addit autem, utriusque vocis incertam esse originationem et inexploratam adhuc significationem ac vim; in Not. vero Tir. p. 159. sororeclatum inter pannorum genera cœseri. Quidam putant dici soriculatam a soricibus, quod in ea lineæ iolæxæ soricum figuram quodammodo referrent: alii a σπῆρος vel σπῆρος, acervus, copia alliculæ rei, a copia colorum et plicarum. Alii sororeclatam a surus, b. e. fustis seu virga, quod latioribus regulis virgata esset, quasi suro regulata. Alii denique a sero deducunt, quasi sericulata. At Böttiger leg. orbiculata, b. e. macula seu opere orbiculari contenta.*

SORORIO, *as, ase, n. 1. (soror)* Part. Sororiana. — Sororio est pariter cresco, duarum sororum genitorum iustar. *Fest. p. 297. 31. Müll. Sororiare manum dæcuntur puellarem, quam primum lumesunt, ut fratercutare puerorum. Plaut. in Trivolaria: fraterculebaot mulier! papillæ primum; sed illud volui dicere, sororibaot, tunc pertinet locus Christodor. in Antholog. Gr. Palatios T. 1. p. 41. v. 102. Ἰστὰρ δ' Ἐραφρόδιτος ἐνίπατος, οὗδ' ὅλος ἀνὴρ οὐτὲ γυνή. . . . Μαζὺς οὐκ ἔνι ἀφροδῖτας ἔδισκον, οἶα τὰ κοῦρη. Sed Müllerus apud Fest. loc. cit. aliter leg. V. ibid. adnot. Plin. 31. Hist. nat. 6. 33. (66). Sillig. Mammas sorolantes, precordia maclem qua corporis plicinæ magis corrigunt. h. e. nimis pariter turgentes vel quæ lactis copia vel alio quopiam vitio. At Jan et Desfesser leg. sororientes.*

SORORIUS, *a, um, adject. (soror)* ad sororem pertineas, di sorella, da sorella, ἀδελφικός: accipit autem sive in sensum proprium sive in translatum. — a) Universim. *Plaut. Curc. 5. 2. 60. Tu ut hodie adveniens cenam des sororiam: Hic nuptiale cras dabit. h. e. ob reperiam sororem. Cic. Sext. 7. a med. Homo fraternis flagitiis, sororis stupris infamis. Ovid. 3. Fast. 559. Pellitur Anna doico lacrimante sororia linquit Mœnia. h. e. Dido. Id. 4. Met. 334. et 2. ibid. 538. Sororis oscula. h. e. casta, pudica, cuiusmodi et dare et accipere sororem decet. — b) Sororium tigillum, locus Romæ Junoni sacras, in quarta regione Urbis, in angiportu, fœrens a Carinis deorsum ad Tyrium vicum. *Festus p. 297. It. Müll. Sororium tigillum appellatur hæc de causa. Ex convalescencia Tulli Hostilii regis et Metil Fufetii ducis Albanorum, trigemini Horatili et Curiatili quum dimicassent, ut victores sequeretur imperium, et Horatius ootier exsuperasset victorque domum referretur, obvia soror, cognita morte sponsi, sui fratris maou occisi, aversata est ejus oculus. quo nomine Horatius interfecit eam. Et quamquam a patre absolutus sceleris erat, accusatus tamen parricidii apud duumviroa damnalesque, provocavit ad populum: cujus iudicio victor, duo tigilla tertio superjecto, quæ pater ejus constituerat, velut sub jugum missus, obliit conecratique ibi arie Junoni Sororis et Jaco Curiatio, liberata omol noia sceleris est auguria approbatibus. Ex quo sororium id tigillum est appellatum. Hæc Festus. Adde Liv. 4. 26. Aurel. Vict. Vir. illustr. 4. et Schol. Bob. in Milton. p. 227. — Dedecato bujus tigilli fiebat Cal. Octobr., ut ex nupero fragm. vet. Calandarii, quod illustratum est a cl. De-Rossi in Bull. dell' Ist. archeol. a. 1860. p. 73. et seqq. — Ilinc**

Sororius, *ii, m. 2. absolute, substantivorum more ¶ 1. Segnorlis Latinistis ævo dicine est maritus sororis meæ, sicut sororia videtur ap-*

pellente fuisse, licet desit auctoritas Latina scriptoris, soror uxoris mem. *Inscript.* apud Gruter. 482. 1. T. VARENO PROBO PP. COL. SARMIZ. (h. e. quinquennali colono Sarmizagatze) M. CONTIVS QVINTVS SACERDOS ARAB AVG. SORORIO PIENTISSIMO. Hinc porro *Inscript.* Gallien Aug. tempora praecedunt, quibus Romanorum dominatio in Dacia, cuius urbs primaria fuit Sarmizegetusa, dedecore caput. *Alia* apud Reines. cl. 16. n. 6. D. M. AVPTIVS MILITABIS L. IGNIPI CRANITO SORORIVS SIVE ET DYLICIVS CLAUDIANVS SOROR. (V. Noel des Vergers *Lettre à Didot* p. 15.) *Alia* Christiana apud Gruter. 1052. 11. (Orelli n. 5543.) COGNATVS DYLICIVS SORORIO AMANTISSIMO. — Hinc correctus est *Forcellinus* in *V. COGNATUS*; qui deceptus *Fabretti* euctoritate cognatum dixit maritum sororis meae, quum cognatus dictus fuisset frater mariti mei et frater uxoris meae, qui antiquitus fuerit dicebatur: quemadmodum cognata dicta fuerit soror mariti mei et uxor fratris mei, quae prius glos appellatae sunt. Hae porro appellationes probat *Inscript.* apud Gruter. 895. 4. D. M. VIRIOR. COMINIAN. VALEAV PII ET SEVERAE CLAUDIANAE ET SEVERI ET VALERIAN COMINIANAE DOMITIA DOMITIANA C. F. MARITO FRIVIGNAE COGNATO ET SOCRV. Adde *Aliam* apud Murat. 716. A. De *Vita Antiqu.* Benev. p. 49. n. 80. et *Fabretti.* p. 147. n. 184. et p. 222. n. 589. *Alia* *Furlanetto.* Ceterum *Sidonius*, cuius uxor Papianilla fuit soror Hedecii, carmini XX. haec praemittit: Ad sororium enim Hedecium. Bx *Symondo* od ejusd. carm. XX. sororius est frater uxoris; cognatus vir sororis. ¶ 2. Est etiam sororis filius in *Gloss.* apud *Matium* in *Class. Auct. T. 6.* p. 545. 7. p. 580. et B. p. 562.

SORORIUS, II. *V. voc. praeced.*

SORS, sortis, f. 3. *V. SORDES.*

SORS, sortis, f. 3. — a) Ad formam quod spectat, sortis lo recto casu est *Plaut.* Cas. 2. 6. 28. Vide, ne qua illic inest alia sortis sob aque. Vidit hoc etiam *Priscian.* 7. p. 751. *Putsch.* Adde *Ambros.* 3. *Hexam.* 1. n. 18. — Sorti in isto casu interdum poetas pro sorte, ut igni, navi, colli etc., quidquid alii contra sentiant. *Virg.* 4. G. 165. Sunt quibus ad portas cecidit custodia sortis. Eodem ratione locutus est *Sil.* II. 7. 368. Sic apud *Liv.* legit Gronov. ex MSS. 29. 20. Cui provincia Sicilia sorti evenisset. *V. Drakenb.* ad *eumd.* 4. 37. et 29. 45. *Plaut.* Cas. 2. 7. 6. Equidem teneo sortis sum rictus. Adde *Apu.* 4. *Met.* — b) Origo vocis incerta: sunt qui ducunt a Gr. ὄρος, ōnis; alii derivant a Skr. svar, libro, pendo; alii a soro, ut a soro forte: quae quidem voces, sors et fors, in MSS. et edit. libr. saepe a librariis commutantur. *V. Drakenb.* ad *Sil.* II. 15. 105. — Sors est fortissimus rei eventus, id quod cuique cecidit sortiendo, ἄλγος (II. sorte, ventura; Et. sort; Illsp. uerue; Germ. d. Loos; Angl. luck, sorcery).

1.) Propria. ¶ 1. Generatim, vel abstractorum more. *Plaut.* Cas. 2. 6. 83. populus sors an elegna. *Cic.* 2. *Divinat.* 41. 85. Quid enim sors est? Idem propemodum, quod mīcra, quod talos iacere, quod tesseras: quibus in rebus temeritas et casus, non ratio nec consilium valet, tota res est loventia fallacis aut ad quæsum aut ad superstitiosam aut ad errorem. *Id.* 1. ad *Q. fr.* 1. 3. Quæstionem habes non tuo iudicio delectum, sed eum, quem sors dedit. *Id.* 4. *Ferr.* 51. 127. Quum suffragis tras creati sunt, res revocatur ad sortem. *Propert.* 3. 8. 27. Sit sors et nobis talo-eum interprete iactu. ¶ 2. Speciatim, vel concreto, ut ejunt, sentu, sortes sunt sortis instrumenta, id est tessellae seu tabellae inscriptae. — 1.) In plur. num. *Cic.* 1. *Divinat.* 34. ad fin. Quum oraculum ab Jova Dodonæo petivissent legatque illud, in quo inerant sortes, collocavissent, almis et sortes ipsas et cetera, quae erant ad sortem parata, disturbavisse et aliud alio dissipavisse et 2. *ibid.* 41. 85. Perfracto saxo sortes erupisse, in robore insculptas privicarum litterarum notis. et *ibid.* Sortes, quae Fortunæ monitu, pueri manu miscerentur atque ducuntur. Dissertit ibi plura *Cic.* de sortibus et de origine Praenestinarum. *Liv.* 22. 1. Faleris sortes sua sponte ostenduntur: unumque

exercidisse ita scriptam, Maro telum sonum concutit. *Cic.* 4. *Ferr.* 51. 127. Conjicere sortes in hydriam. *Plaut.* Cas. 2. 5. 34. In altellam. *Cas.* 1. B. C. 6. Dejicere sortes. *scil.* in urnam. *Fulgat.* *interpr.* Act. 1. 26. Dederunt sortes ei, et cecidit sors super Matibiam. *Terull.* *Spectac.* 16. sub init. Semper oculi in urna ejus (praetor) cum sortibus volutantur. *Cf. Niebuhr's Röm. Gesch.* 1. 533., *Marquardt's Handb. der Röm. Alterth.* 4. 103., *Fabri et Weisend.* ad *Liv.* 21. 62. — 2.) In sing. num. — a) Universim. *Cic.* *Ligar.* 7. 21. Tuberonis sors conjecta est ex seotatusconsulto, quum ipse non adesset. h. e. tabella Tuberonis nomine inscripta, in urnam cum aliis missa est. *Id.* 1. *Alt.* 19. Quum de consulatibus mea prima sors exisset, scilicet ut legatus in Gallias mitterer. *Virg.* 5. *En.* 490. Coovenere viri dejectamque mrea sortem Accepti gales: et primus clamore secundo Hyrtacidae ante omnes exit locus Hippocoonis. *Liv.* 41. 18. Pono sortem in altellam. *Id.* 21. 42. Quum ad unum omnes ferrum pugnamque poscerent, et dejecto in id sors esset, se quisque eum optabat, quem fortuna in id certamen iegeret: ut cuiusque sors exiderat, alacer eto. *Alti leg.* cecideret, alii celeret. *Vellej.* 1. 1. 4. Sortis sunt, uter patria decederet: sors Tyrrhenum cootigit. — b) Sortem, etiam sortes, ducere, sortiri, cavar la sorte. *Cic.* 6. *Ferr.* 64. 143. Quum surgaret nemo, neque sententiam dicaret, sors ducitur. *Virg.* 9. *En.* 268. praedæ ducere sortem. *Id.* 6. *ibid.* 22. stat ductis sortibus arua. — c) Sorte ducere, sortiendo obtingere, cavar a sorte. *Sall. fragm.* apud *Serv.* ad *Virg.* 2. *En.* 201. Sorte ductor fuit necat. *Tac.* 1. *Ann.* 54. et 13. *ibid.* 29. Sorte ducebantur, et numero praetorum, qui praesent. — d) Conjicere in sortem, sortitioni committere, mittere alla sorte. *Liv.* 30. 1. a med. Tum praetorum provinciae in sortem conjectae. Jurisdictionem urbanam Pater Ellos, Sardiniam Cn. Laotulus est sortitus. — Sorte vel sortis sortis casus adversi ritus, a sorte, cavando la sorte, ἄλγος. *Cic.* 4. *Ferr.* 6. 17. Simulatque ei sortis provincia Sicilia obvenit. *Brut.* ad *Cic.* 11. *Fam.* 20. Equaliter aut sorte agros legionibus assignari puto oportere. *Virg.* 1. *En.* 511. operumque laborem Partibus aequabat junctis aut sorte trahebat. In S. C. apud *Cael.* ad *Cic.* 8. *Fam.* 8. a med. Sorte in provincias proficisci. *Ovid.* 1. *Art. am.* 581. Iuic, si sorte bibes, sortem cooceda priorem. *Virg.* 4. G. 165. de apid. Sunt quibus ad portas cecidit custodia sortis, loced in sorte. et *Liv.* 29. 20. Cui provincia Sicilia sorti evenisset. — e) Mea sortis hoc est, sorte mihi obligit, ad me pertinet, è locato in sorte a me, a me locca, appartiene. *Liv.* 35. 6. Litterae Allatae Q. Minucii a Plis, comite suae sortis esse, ceterum adeo suspensa omnia lo Lliguribus se habere, ut ab eisdem inde illos damno reipubl. non possit. — f) Extra sortem, sine sortitione, senza cavar la sorte. *Cic.* 4. *Ferr.* 51. 127. Jubeat extra sortem Theomastum renouari. Quod *Virg.* dist. 9. *En.* 270. ipsum illum ellipseo cristasque rubeas Exclpiam sortis. *Sueton.* *Cæs.* 20. Agrum Campanum distit extra sortem ad XX. millibus elvium. — g) Certa sub sorte, certa lege. *Manil.* 1. 110. Quænam vices agerent certa sub sorte, nolavit. — h) Tali sorte, tali ratione. *Id.* 5. 407. Tali sorte suas artes per litora tractet Aut omni externos prelio molatque labores Institor etc. — i) Sortem bellumque gerere, belli sortem gerere, per eodysd., apud *eumd.* *ibid.* 303. ¶ 3. Hinc et sortes conviviales erant tabellae inaequalissimorum rarum, obsignatae et clausae, quae in meota latus causa propoebantur offerentibus praelium: emptor deinde quisque suam tabellam resignabat, et alius quidem rem praefectam parvo admodum sibi debet, alius aliquid pretio rem nihil reportasse reperiebat. *Sueton.* *Aug.* 75. in fin. Solebat et inaequalissimarum rerum sortes, et averas tabularum picturas in convivio venditare incertoque eam spem mercantium vel frustrari vel explorare: ita ut per singulos lectos illellectio fieret, et seu iactura seu luctum communicearet. —

Hujusmodi vero sortes etiam gratuito quandoque convivis distribuabantur, et lo cochlearibus inscriptis. *Lamprid.* *Elagab.* 21. ad fin. Eunuchos pro apophoreti dedit, dedit quodrigas, aquos stratos, mulas, besternas et xbedas et aureos millesimos et centena pondo argenti. Sortes sane convivales scriptas in cochlearibus habuit tales, ut alius (nempe convivae sors) exhiberet decem camelos, alius decem muscas; alius decem libros auri, alius decem plumbi; alius decem struthioner, alius decem ova pullina, ut vero sortes essent et fata tantarentur. De ejusmodi sortibus (apophorete enim sunt res, quae alimill sorte assignabantur convivis) est integer liber *Marzial.* 14., in quo epigr. 1. 19. 40. 144. et 170. hujusmodi sortium mentionem faciunt. *V. APOPHORETA.* ¶ 4. Dies sortium seu, Hebraice, phurim, *V. apud Fulgat.* *interpr.* *Eth.* 9. 28. et 31.

II.) Translate. ¶ 1. Generatim est id aut is, qui sortio ducitur, sortitio. *Ovid.* 8. *Met.* 171. Monstrum Tertia sors damat, annis repetita novennis. ¶ 2. Speciatim dicitur de oroculis et somniis, per quae credebant res futuras divinitus significari: item de carminibus illustrum poetarum, quae temalissimae habebant pro sortibus. *Cic.* 2. *Divinat.* 56. 115. Quum sors illa edita est opulentissimo regi Asiae: Cretus Hylum penetrans megasom pervertet opum vim. *Val. Max.* 1. 6. n. 3. Legati ad Delphicam oraculum missi rotulerunt, praecipio sortibus, ut etc. *Virg.* 4. *En.* 346. et 377. Lycia sortes. h. e. saepona Apollinis Lyell. *Enn.* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 31. 42. Ut se odoceat obsecrons Apollinem, Quo res sortiat tentas sortes somnium. *Ovid.* 1. *Met.* 381. Nota dea est, sortemque dedit: ducedit templo etc. h. e. illa respondit. *Sil.* II. 1. 16. Heu! frustra reditum sortes tibi saepe luctas etc. *Lamprid.* *Alex. Sev.* 14. Quum vatem consularet de futuris, hoc accepisse dicitur versus adhuc parvulus, et primis quidem sortibus: Te metis impiorum cellis terraeque moribus. et mox. Quom parentis sortatu aulicum a philosophia et iusticia ad alias artes traduceret, Virgili sortibus hujusmodi illustratus est (*6. En.* 348.). Excudent alii spirantia mollius vera etc. Adde *Juvenal.* 5. 583., *Spartian. Hadr.* 2., *Tibull.* 1. 3. 11. et *Inscript.* apud Gruter. 132. 6. *Augustin.* 4. *Confess.* 3. De pagolis poetas ejusdem sortem consulere. Sic *Ep.* 55. De pegulis evangelicis sortes legora. et *Istid.* 8. *Orig.* 9. 28. Sortes sanctorum. nam, ut patet ex *Concil.* *Venet.* an. 465., clerici atque saeci studebant auguris et sub nomine fidei religionis per eas, quae sanctorum sortes vocabant, dirinalionis scientiam profitebantur, aut quarumcumque scripturarum inspectione future promittebant. ¶ 3. Sors negotii est eventus, qui a sorte aut lege sortium pondet. *Manil.* 3. 21. Sic felix aut triste vocis per singula satum, Tali et illius sors est speranda negotii. ¶ 4. Item dicitur de statu et conditione cuiusque. *Horat.* 1. *Sat.* 1. 1. Qui sit, Maceae, ut nemo, quam sibi sortem seu ratio dederit, seu fors objecerit, illa Contentus vivat, laudet divars sequentes? *Id.* 2. *Od.* 11. 21. Telephum, quem tu patis, occupat. Non tunc sortis juvenem, puella dives. *Sueton.* *Aug.* 19. No ullum quidem sortis hominum conspiratione et periculo cerat. *Tac.* 12. *Ann.* 41. Sortem aliquis miterari. ¶ 5. Sors sanctorum, hereditas, quae Sanctis destinata est in cmlo, vita seu felicitas aeterna. *Fulgat.* *interpr.* *Col.* 1. 12. Dignos nos facit (Deus) in partem sortis sanctorum in lumine. ¶ 6. Sors est aliam progenies, proles. *Ovid.* 6. *Fast.* 99. Si genus aspiciatur, Saturnum prima parentum Fecl: Saturni sors ego prima fui. ¶ 7. Sors, inquit *Festus* p. 297. 8. *Müll.*, ad patrimonium significat: unde [disertiones pro disortiones, divisiones patrimoniorum:] consortes, qui eodem simul patrimonio gaudent, patrimonio, eredita. *Liv.* 1. 34. Pater in oullam sortem boorum nato, ab inopla Egerio inditum nomen. — Sortis funiculus, possessio, hereditas. *V. SPARTA.* *Fulgat.* *interpr.* *Eth.* 2. 6. ¶ 8. Item summam, sive caput, et primam pecuolam, quae confertur, ut

indem laetum fiat, capitale, ut *Ferre 4. L. 2. 55. Mill. docet. Plaut. Most. 3. 1. 34.* Qui mihi neque fenus neque sortem argenti dantur. *Fer. Adelph. 2. 2. 35.* Mel mihi aliam de sorte video in dubium miser. *Martial. 5. 43.* Debitor utram pariter sortemque negabit. *Liv. 9. 15.* Sed quid ego vos, de vestro impendatis, horitor? Sortem aliquam forte: de capite deducta quod vultis pernumeratum est. *Atate contenti di un capitale o somma moderata. Ita ex MSS. et vet. edit; sed vulg. leg. sortem aliam, nam aliquis et alius sors in MSS. confunduntur; hinc alii aliter interpretantur. Sic ibid. 36.* Potius quam sorte creditum (plebi) solvat. *h. e. solvat creditum restituendo sortem tantum. Alii leg. Ni potius, quam sortem, creditum solvat. h. e. potius, quam sortem, usuras solvat. Celorum textus conlecturis locus. V. quae introb. adnot. Drakenborchius. Papius. Dig. 33. 2. 24.* Fenus quod sortum, quas defunctus collocavit, praestabitur. *Plin. praef. Hist. nat. a med. Sors illi ex usura, si fructu passio in capitale. et Inscript. apud Gruter. 203. ad fin. (Orati. n. 4405.)* *mutuata sorte una cum anatocismo duas decimas usuras.* § 9. Apud Graecos est modulus agri, qui sorte oulque obligeat; item ipsa tabella, in qua nomina modulorum inscribuntur. *Hygin. De limit. p. 113. l. Echm. Rud. Mensura parcella sortes dividit debent et inscribi nomina per decurias [per locum datus] et in forma seculi datus hominum acceptus, ut quot singuli accipere debent [decem] in unum conjungantur; et in sortem inscribi eas palma v. d. i et secundum et iii et niii circa candidam illum quo usque mensura expleti decem hominum debent, id est in quot censuris, similiter omnium decuriarum nomina in sortibus inscribenda sunt, qui parte quae aut tota sors modum habent, utrum ulra et dextra, utrum sinistra et ultra aut circa; deinde ex decuriis ante quam sortes tollant, singulorum nomina in pila et in sortibus, et ita ipsi sortentur, et sciant quae primo aut secundo quique loco exeat. Igitur omnes sortem potius debent, in qua tollit perit modus adscribibus arit. hinc sortitio idem necessaria est, neque queri possit ea ante debitas sortes tollere, et maiorem fortasse potius incidere agri modum, aut sit dispartitio quae ante sortem tollere debeat, quam omnes in aequo sit.* § 10. Item in sepulchris videtur esse ea pars, quae post erectum sepulchrum circumdatur, sorte obligeat, quae sorte certum ollaram numerum constituit. *V. OLLA. Inscript. apud Fabretti. 6. n. 39.* et una sorte ranno ab sociis quae ranno colla datur. § 11. Item sors dicta est etiam pars terrae, quam quis in officium suum redigat: ita si regnum ipsum, ut Sors Gothica apud Sidon. 7. Ep. 6. et 9. ibid. 5. Cf. Cassiod. 2. Varior. 16., ubi loquitur de facta parte terrae, quam barbari alibi arripuerant, quem apud Martini. Pap. n. 116. l. 6. dicitur sors barbarica. § 12. In Tabulis aut dea Romanis culta, ut videtur in aedibus gentis Martiae apud Eckhel. D. N. V. T. 5. p. 274. Cf. Ciceroni in *Annali deli Ist. archeol. a. 1800. p. 287.* § 13. Illud dicitur de Fato, seu fati necessitate. *Virg. 10. Aen. 501.* Nunciat enim hominum fati Sortisque futurae. *Ovid. 5. Trist. 3. 27.* Me quoque si fas est complice hoc deorum, Ferrea Sors viles diffillitque premit. § 14. Et de Fortuna et Casu, *Fortuna, Sorte, rixx. Virg. 9. Ecl. 5.* quantum Sors amela verat. *Alit leg. Fata. Tac. 4. Hist. 1.* Partem incutit, ut quaeque Sors obtulerat. *Lucan. 9. 123.* O felix, quae Sors alias dispersit in oras!

SORSUM

SORSUS. V. SORSUM.

SORTICOLA vel potius

SORTICOLA, m. f. i. (diminut. a sors) Etiam sorticula hab. *Inscript. in Corp. Inscr. Lat. 1. 198. n. 11. p. 61. et 1. 208.* — Sorticula est parva sors, *Xapxov. Sueton. Ner. 21.* Sorticula in unam cum ceteris domibus, intravit ordine suo. In *Fet. Tab. apud Gruter. 506. lin. 7.* SORTICULAM VRAM SVPERARE LONGAM DIGITOS INTE-

et p. 510. sub fin. quo IYDICHIS SORTICVLAS COMCIANT. Adde *Hygin. De limit. p. 113. 13. Echm. Rud. De decuriis antiquam sortes tollant singulorum nomina in pila et in sorticulis (inscribit); et id ipsi sortiantur, ut sciant, quid primo aut quocumque loco exeat. V. SORS.*

SORTIENS, entis, particip. V. SORTIOR.

SORTIER, fera, ferum, adiect. (sors et fero) sortes ferens, praecula fundens. *Lucan. 9. 512.* stat sortifer ille Iuppiter. *Alit leg. sortiger; alit sortius certior.*

SORTIGER. V. in voc. praeced.

SORTITATOR, ōis, m. 3. Idem ac sortilegus: a sors et ator, quasi qui sortem ferit, sortiger. *Porphyron. in Horat. 1. Sat. 6. 114.; ubi tacet Mayer leg. circulator.*

SORTILEGUS, a, um, adiect. (sors et lego) Apud *Caesiodor. Instr. 11.* sortilegus scribitur, ut patet ex primis versibus illis; et modo recta est lectio, aut v. 13. et pro ut legendum. — Sortilegus est fallidus. *Horat. Art. P. 218.* *Uilliamque regar rerum et divina futuri, Sortilegis non discrepant sententia Delphici. h. e. Delphico oraculo, ubi responsa per sortes reddebantur. Adde Schol. Crug. in Horat. 1. Sat. 6. 113. p. 375. ed. Lugd. 1697. — Hinc sapius*

Sortilegus, i, m. 2. absolute, substantivorum more, minister inserviens iis, qui per sortes arculorum futura querebant. Tollebat is, vel per se vel per manus pueri, sortes ex urna et consultantibus legebat ostendebatque: quem describere videtur *Tibull. 1. 3. 10.* Dicitur autem omnes consultasse deos. Illa sacras pueri sortes ter sustulit: illi Restulit a trinis omnia certa puer. *Alit aliter leg. Inscript. apud Fabretti. p. 648. n. 416.* q. *STRIMYVS HENRICA SORTILEGVS AB VNNVS SAVINA. Alia p. 668. n. 529. sxx. mazzio sxx. v. p. 208. CILSO SORTILEGO SORTIVAR PRIMICIAS etc. Lucan. 9. 531.* Sortilegis egeant dubii compargere futuris Casibus accipites: me non oracula certum. Sed mors certa facit. Huc pertinet *Inscript. apud Gruter. 133. 6.* sacro sysono sortibus svaratis c. gallo atticus ambigolapens. Adde *Parron. 6. L. L. 65. Mill. et Augustin. Serm. 4. Cf. aliam Isid. 8. Orig. 9. 28. et Porphyron. in Horat. 1. Sat. 6. 114.* — Erant ex his, qui quatuor causa per sortes futura se praedicere proficiebant et superstitionis conjunctis laqueos tollebant. *Cic. 1. Divinat. 58. 133.* Nunc illa testabor, non me sortilegos neque eos, qui quatuor causa harolentur, ne psychomantis quidem, quibus Appian usi solebat, agnoscere.

SORTILEGUS, i, m. 2. V. 750. praed.**SORTILUGUS**. V. SORTILEGUS, a, um, inlt.

SORTIO, is, (ivl) Itum, ire, a. 4. V. voc. seq. inlt.

SORTIOR, ōis, Hec num, iri, dep. 4. (sors) Sortio quoque forma activa occurrit. — a) Activa cum acutis. *Ferre apud Non. p. 471. A. Merc.* Quam venerat censores, iolar se sortiant. *Enn. fragm. 109. Ribbeck.* Inter rose sortiant urbem atque agros. — Absolute, *Plaut. Cas. 2. 6. 43.* Tibi permitto, tute sorti. — b) Passiva. *Tertull. Apolog. 3.* Per universas provincias militaris stalle sortitur. *Hygin. 2. 40.* Negare caput de sua filia passurum sortiri. *Cf. Cic. 2. Verr. 51. Id. 4. Att. 18.* Ab his consiliis, quae erant sortia in singulos candidatos. *Propert. 4. 7. 55.* gemina pedes sortita per amorem. *Id. ibid. 11. 20.* In mea sortita vindicat ora pila. *Stat. 5. Silv. 2. 57.* urbes Asia sortito reerit anno. *Amian. 13. 6. 14.* Miles morum probitate spectata sortia conjuge liberisque susceptis etc. Hinc sortito, adverb., quod V. suo loco. — Septius tamem occurrit sortior, forma deponent. — Part. Sortiens sub A.; Sortitus in omni paragr.; Sortiturus sub B I. 1.; Sortiendus sub B I. 1. et II. 3. — Sortior est sortes duco, sortillanem facio, in sortem concilio, *Xapxav, Xapxas* (It. tirare a sorte, eleggere a sorte, cavare la sorte, sorteggiare; Fr. tirer au sort, tirer l'augure, sortir; Hlsp. sortear, echar suertes; Germ. loosen; Angl. to allot, share): occurrit autem A) Neutro pro more seu absolute. — a) Uni-

versim. *Plaut. Cas. 2. 5. 34.* Concilioam sortes in stellam, et sortiar tibi et Chalino. *Cic. Divin. 1. Verr. 8. 21.* Quam praetores designati sortirentur. *Liv. 39. 35.* Consules comparare in lot eo aut sortiri iussit. *Quintil. 4. 2. 72.* Sortiti nota singuli per ordinem intrarunt. — *Plaut. Cas. prol. 32.* Claramenos vocatur haec comedia Graeca, Latina Sortientes. sc. comedia Diphili, quae inscribitur *Xapxovavos*, quamque *Plaut. in Casin.* fideliter est imitatus. — b) Cum Ablat. et praep. de. *Tac. 2. Hist. 41.* Dum legiones de ordine agmina sortiantur, equites prorupere. *Sueton. Claud. 7.* Sortiri de altero consulatu. — c) Cum partic. relativa. *Cic. 1. Nat. D. 35. a med.* Hoc est non considerare, sed quasi sortiri, quid loquar. *Id. Fat. 20. 48.* Num sortiantur inter se, quae declinet, quae non? *Fellej. 1. 1. ad fin.* Sortiti sunt, uter patria decederet. *Liv. 2. 8.* Valerius illorallusque consules sortiti, uter dedicaret. *Historia sorte evenit.*

B) Translitorum more et cum Accusativo.

I.) Propria. § 1. Generaliter. *Cic. 2. leg. Agr. 8. 21.* Sortietur tribus idem Rullus. homo felix edocet, quae volit tribus. *Id. 2. ad Q. fr. 1. 4.* Sortiri iudices per praetorem urbium. Adde *4. Verr. 17. 42. Id. 1. Fam. 9. sub fin.* Disti, sese sortiturum esse cum collega provinciam. *Id. Cluent. 46. 129.* Hoc tu facies censor, ut non animadvertas in omnes, sed carpas, ut velis, et paucos ex multis ad ignominiam sortiare? *Id. 4. Verr. 15. 37.* Paratus ad hanc dicam sortendam veniat. V. DICA. *Liv. 43. 31.* Consules inter se provincias comparant sortirentur. et *Plin. 6. Ep. 22.* Ut te sortitum provinciam praemonerem. *Sueton. Caes. 18.* Ex praetura ulteriorem sortitus Hispaniam. *Seneca Herc. Fur. 732.* Minus iudicia trepidis sera sortitur reis. § 2. Speciatim per sortes aliquid recipere, sorte oblinere, sortito consequi, tenere in sorte. *Horat. 1. Od. 4. 18.* Nec regna vini sortire talis. non sarsi alesto re del convulto. et *Juvenal. 13. 49.* nequum aliqui sortitus triste profundi Imperium. *Liv. 39. 45.* Sortiri paraginam provinciam.

II.) Translata. § 1. Est partiti, dividere, velut sorte duca quid cuique obligat. *Virg. 8. Aen. 441.* Oculi lucubere omnes, pariterque laborem Sortiti. et 9. ibid. 174. Omnis per inuros legio, sortita periculum, Excubat exercetque vices. et 3. ibid. 534. sortiliques vices, una undique circum Fundimur. *Liv. 3. 58.* Sortiri regnum se plebem. § 2. Item nancisci, et tamquam sorte datum, aut frui aut pati. *Horat. 1. Sat. 6. 52.* felitem dicere non hoc Me possunt, casu quod te sortitus amicum. *Ovid. 1. Trist. 6. 21.* Tu si Maconium vatem sortita fuisses, Penelope esset fama secunda lux, se si fosse toccato etc. *Sueton. Aug. 99.* Sortitur exitum facilem et qualem semper optaverat. *Juvenal. 14. 96. de Judaeis.* Quiddam sortiti metuentem sabbala patrem, Nil praer nubes et calli nungan adorant. et 15. 143. boreles venerabile soli Sortiti ingenium. *Seneca Phoenice. 244.* fala quae tam tristia Sortitur unquam? *Plin. 1. Ep. 3.* Reliqua rerum tuarum post te alium dominum sortientur: hoc nunquam tuum disinet esse. *Apul. 5. Met.* Sortiti maritum. *Ulp. Dig. 37. 4. 3. ante med.* Si emancipatus, uxor ducta, filium fuerit sortitus. *Inscript. apud Gruter. 589. 7.* qui sortitus est in comitibus suo ariam rvinam. h. e. habuit assignatum; nam *Colum. 1. R. R. 8.* Quaticumque villico contubernalis mulier assignanda est. § 3. Locum etiam habet quem quippiam, aliquo delectu addidit, facinus. *Justin. 26. 3. extr.* In matrimonio sortiendo iudicium patris secuta. *Virg. 3. G. 70. (et Nemesian. Cyneget. 205.)* ac na post emissa requirit, Anteveni, et subolem armentis sortire quoniam. h. e. substituit. *Id. 12. Aen. 910.* Concitant telum Aeneas fatale comitatus, Sortitus fortunam oculis. Ubi Servius: Hunc locum ad ferendum oculis elegit Aeneas, fortuna destinaverat vulnere.

SORTIS, is. V. SORS inlt.

SORTITIO, ōis, f. 3. (sortior) actus sortiendi, distributio aut electio, quae ductis sortibus fit, it cavare o mellere o eleggere a sorte, d sor-

SOTADICUS et

SOTADIUS, a, um. *V. voc. praeced.*

SOTER, *ἱεὺς*, m. 3. σωτήρ, servator, salvator. *Cic. 4. Verr. 63. 154.* Eum non solum patronum istius insulae, sed etiam sotera inscriptum vidi Syracusis. Hoc quod est? Ila magnum, ut Latino uno verbo exprimi non possit, la est nimirum solar, qui salutem dedit. *V. SALVATOR. Capell. 5. p. 166.* Cicero soteraem salutem noluit omittere et ait: qui salutem dedit; illud enim nimis insolens videbatur. *Serv. ad Virg. 8. Aen. 652.* Bodieque ara io Capitolio est Jovis Sotaris, io qua liberati obditioc Gallorum, coria et sola vetera concremaverunt. — Absoluta dicitur de JESU CHRISTO apud *Tertull. loc. cit. in SOTERICIANUS.*

SOTERIA, *δρῦς*, o, plur. 2. σωτήρια. munera quae convalescentibus et a morbo aut aliquo aervatis periculo ab amicis miltentantur. — a) Genasim. *Martial. 12. 56.* Nam quoties surgit, sotaria poscis amicos. — b) Spacialim dicitur vota vel sacrificia pro salute amici per soluta. *Uode Stat. 1. Silv. 4.* carmen gratulatorum, quod pro restituta Rutillio Gallico salute cecinit, inscripsit Soteria.

SOTERICIUS, a, um. *V. SOTERICUS.*

SOTERICIANUS, a, um, adject. (Σωτήριος) ad Solarem pertineas. *Tertull. advers. Valent. 27.* Super huic itaque Christum devotissime tuos io baptismalle sacramento Jesum Solarem par effigiem columbae. Nam in figuram priocipalis tradis quatuor cum sublatiis nlpant, spiritali Achemothiana, animal damiurgiana (al. demiurgiana), corporali iocarrativa et illa Sotericiiana, id est columbine.

SOTERICUS, a, um, adject. ut Sotericum metrum apud *Mar. Victorin. Art. gramm. 3. p. 115. 25. Keil.* Tetrametro beroo, in quo quatuor tentum dectylli, si subleas tras lambos eo more, quo tres trochael (phelacio) copulantur, metrum sotericum officiat ita: *At tuba terribilem sonitum prociat.* Alii leg. sotericum.

SOTIGENA. *V. OPIGENA.*SOYUS. *V. SUUS.*

SOZUSA, *ῥ*, f. 1. σαζουσα, herba artemisia seu serpyllum majus. *Apud. Herb. 10. — NB.* De cogoom. *R. V. ONOM.*

SP

SPACIOR, SPACIUM etc. *V. SPATIO, SPATIUM etc.*

SPADICA, *ῥ*, f. 1. *V. SPADIX.*

SPADICARIUS, *ῥ*, m. 2. (spadis) qui colore spadice lofcit. *Firmic. 3. Mathes. 7. ante med.* Si Salurnus sic possiam Venarao forli radiatione temperari, faciet aut spadicarios aut textores vel pigmentorum inventores.

SPADICUM, *ῥ*, n. 2. et

SPADIX, *ῥ*, m. 3. (σπάδιξ) Etiam spadica, *ae*, occurrit apud *Isid. 13. Orig. 1. 49.* Palmam Siculi spadicam vocant. — Item spadicum, *i*, apud *Ammian. 24. 3. a med.* Termites at spadica cerotit asidues, quorum ex fructu mellis et vini conficitur abundantia. — Spadix ¶ 1. Est termes avulsi a palma cum fructu, ut *Gell. 2. 26. et 3. 9. in fin.* dicitur docet et etiam videre est in PHUENICEUS (cf. SPATHA). ¶ 2. Ilinc adjectivorum moia ponitur pro colore fructum ejus arboris referente, itat. color bajo. *V. BADIUS. Virg. 3. G. 81. de colorib. equor.* bonell Spedicas glaucique: color daterimus elbis Et glivo. Ubi *Servius*: quos phoeniceos vocant, pressos, myrteos. Ipi suot bedli. *Cf. Gell. 2. 26.* ¶ 3. Est etiam instrumantum quoddam musicum, cujos mamioit *Pollux Onom. 1. 4. c. 9.* lotet eo, qom pulsantur: sed non describit. *Quintil. 1. 10. a med.* Aperius proficuum puto, non a tna praecipi psalteria at spadicis etiam virginibus probis recusanda; sed etc.

SPADO, *ῥ*, m. 3. (σπάδων) Primam hujus vocis syllabam mala produxit *Arator 1. 670.* qua apado Jugalis Aethinipum pergabat equis. — Vox

esse videtur a σπάω, traho, velto, evello: et proprie sit ia, cui avulsi suot testiculi; quemadmodum thibiles, cui compressi; thlasias, cui fracti. *V. Dig. 50. 16. 128.* — Spado est aunuobus, castratus, qui virilitate caret, sive manu id damnum perius sit, sive morbo, sive castute, σπάδων (It. castrato, scogliato, eunuco; Fr. éviré; Hisp. capado; Germ. Entmannter; Angl. emasculated).

1.) Propria. ¶ 1. Stricto sensu de homine. — a) Geocrati. *Dig. loc. cit.* Spadonum generalis appellatio est, quo nomine tam hi, qui castuta spadoces sunt: item thibiles, thlasias, sed et siquod aliud genus spadocum est, cootinat. *Id. ibid. 23. 3. 39.* Si spadool nupserit mulier, dilinguandum arbitror, castratus fuerit, necoe. *Juvenal. 14. 91.* Ut spado vinebat Capitolia nostra Posides. *Claudian. 1. in Eutrop. 296.* ouaquem spado coosut in orbe, Nec judes ductorve fuit, quodcumque virorum Rei decus, ennoebis scelus est. *Mamertin. jun. Gratian. act. 19.* Spadoces, quos quasi a consortio humani generis astiores, ab utroque sexu aut castutis origo aut clades corporis spariavit. — b) Specialim spadoces sunt, qui valetudine aliqne praepediti, aut vitio corporali; liberos creas ooo possunt, quamvis et yoyia popia babaant: differuntque a castratis, quibus manu et ferro abscissa sunt. *Cajus Dig. 1. 7. 2.* Et hi, qui generare non possunt, quales suot spadonas, adoptare possunt: castrati autem non possunt. *Ulp. ibid. 28. 2. 6.* Spadonem quoniam posse postumum heredem scribere, et Labeo et Cassius scribunt: quoniam oca etas nec sterilitas ei rel impedimento est, sed si castratus est, Julianus non putat. *Martian. ibid. 40. 2. 14.* Si spado velit matrimonii causa manumittere, potest: non itam castratus. — c) In illo *Tertull. De monog. 1.* Inter alienos spadones et eurigas tuos tantumdem quereris de domestico obsequio. spado est osor nuplierum. ¶ 2. Latiore seosa da hesilis, ut Spadones equi, apud *Veget. 4. Veterin. 7.* ubi opponuntur testiculatis. — Spado gallus, castratus, cappone, apud *Publii. Syr. p. 304. 2. Ribbeck.*

11.) Translata spadones dicuntur a rusticis surculi villum steriles et nullam spem fructus ostendentes, ut docet *Colum. 3. R. R. 10. a med.* Sic palmarum quoddam genus, nullo intus pomi ligno, quamdiu sunt novellae, spadocum nomine appellantur, teste *Plin. 13. Hist. nat. 4. B. (38):* Item arundinum nullam lanuginem ferentium. *Id. 16. ibid. 36. 60. (170).* Hinc etiam dicta Belgis spadonia mala, a conditione castrati semiois, ut *Id. alt. 15. ibid. 14. 15. (31).* h. a. nullum lotus semen habealla: et spadonia laurus est *ibid. 30. 39. (130).*

Homonym. Dicitur inter spadonem et castratum *V. supra ad I. b.*

SPADONATUS, *ῥ*, m. 4. (spado) conditio castratorum, eunuchismo. *Tertull. Cult. fem. 9.* Se spadonatu assignat propter regoom Del.

SPADONIUS, a, um, adject. (spado) ad spadocem pertinens: et translata sterilis, ut Spadonia lanus, *Plin. 15. Hist. nat. 30. 39. (130).* et Spadonia mala, *ibid. 14. 15. (31).* *V. SPADO.*

SPERITA. *V. SPHERITA.*

SPAGAS vocalis in Asia resina, quae fit e pi-
cea. *Plin. 14. Hist. nat. 20. 25. (123).*

SPALAX. *V. ASPALAX.*

SPANDENS, entis et

SPANDITUS, a, um, particip. *V. voc. seq.*
SPANDO, *ῥ*, m. 3. (σπάδω, e, a. 3. (ex et pado) Idem quod aspando. Occurrunt tantum part. Spandens et Spandius. *Fulgat. interpr. Plat. Deut. 32. 11.* (teste *Percellone, Var. Lect. T. I. p. 587. Cod. Feron.*) Velut aquila super pullos suos spandens alas suas etc. *Noster* habet *expandit*, at *Pelagius. Veterin. 16.* ad fin. Or-
thogilli sunt, quibus priores pedes spanditi fuerint latiorum curvi. *V. ORTHOGILLUS.*

SPARGAEUS. *V. ASPARAGUS.*

SPARCEA vel

SPARCIA. *V. SPARTEUS.*

SPARGANION, *ῥ*, n. 2. σπαραγγιον, herba, quae ab aliis platanaria, eb aliis butomos appel-

latur: cujus radix ex vino albo adversus serpentes bibitur (*Sparganium ramosum Linn.*). *Plin. 25. Hist. nat. 9. 63. (169).*

SPARGANUM, *ῥ*, n. 2. σπαραγγον, fascis, qua involvitur infans. *Gloss. Isid.*

SPARGENS, entis, particip. *V. SPARGO, is.*
SPARGO, *ῥ*, m. 3. (aspergo) aspergo. *Penant. 3. carm. io epist. ad Felicem episc. Nannetic.* Elia selis spargioe mo contigit iterari. *Gloss. Gr. Lat. σπάρσας, spargo.*

SPARGO, spargis, sparsi, sparsum, spargere, a. 3. Spargier per paragen pro spargi apud *Horat. 3. Od. 11. 8.* aia castis Vincia verbis avat immolato Spargier agno. — Vox ducitur a σπέρω, unde aoi. σπάρω, samion, ut primo et proprie dicitur de semine; rectius tamen a Skr. spark, aspergo; nisi malle utromque eb hac radice derivare. Cf. etiam Gr. σπαράσσω et Germ. sprengen. — Part. Spargens *I. 1. 6.° et 2. 1.° at 11. 1. 2.°; Sparsus fore io omni. paragr. et in fin.; Sparsurus I. 1. 7.°; Spargendus I. 1. 1.° b a at 2. 1.°* — Spargo est passim aliquid jacio, in omnes partes diffundo, dissemino, σπάρω, σπάρω (It. gettare qua e ia, spargere, seminare; Fr. semer, repandre; Hisp. sembrar, deramar, verter; Germ. streuen, hinstreuen, sprengen; Angl. to sow, shed, sprinkle).

1.) Propria. ¶ 1. Occurrit absolute, aot cum Accus. rei, quae spargitur, addito saepe rei seu loci, ubi quid spargitur, Ablat., aut Accusat. cum praep. in, per, super; aut aliam Dativ. — 1.°) Generalim. — a) Stricto sensu de seminibus. *Ovid. 5. Met. 646.* Spargas rudi humo semioa. *Cf. 3. ibid. 105.* humi jussos, mortalia semina, dentes. et *7. ibid. 122.* vipereos dentes in agros aratos. *Id. 5. ibid. 655.* Dona fero Cereis, latos quae sparsa per agros Frugiferas menses alimentoque millia reddant. *Cf. Plin. 22. Hist. nat. 10. 12. (27).* Tribuli semen trilum et in aquam sparsum pulvis necat. — Absolute *Fulgat. interpr. Matth. 25. 24.* Coogregas, ubi oon sparsisti. — b) Latiore sensu. — a) Univer-
sallym. *Lucret. 2. 195.* mistus corpore sequis Emicat exultans alla spargitque cruorem. *Cic. 2. Cat. 10. 23.* Spargere venene. *Id. 3. Phil. 6. 16.* oommos populo da rostris. *Virg. 8. Ecl. 30. ouces. Id. 6. Eui. 885.* flores. *It. Horat. 1. Ep. 5. 14. Id. 3. Od. 18. 14.* frondes. *Id. 3. ibid. 19. 22.* roas. *Virg. 7. Aen. 531.* arma par agros. et *9. ibid. 629.* (et *3. Ecl. 87.* juveocis pedibus spargit arena. *Id. 3. ibid. 605.* Spargite me in ductum. h. e. dilacerate et immergite. *Pleolus 4. ibid. 600.* abrepium divellere corpus et uodis Spargere. et *Lucan. 5. 684.* invillis spargenda dabas tua membra procellis. *Ovid. 4. Fast. 700.* sparsa tangere corpus aqua. *Id. 1. Art. am. 164.* Sparaque sellioito tristi arena foro. *Id. Ib. 305.* Nec tua, quam Pyrrhi, felicius oisa quiescant, Sparsa per Ambracian quae jacuere vias. *Id. 10. Met. 151.* Sparsaque Phlegreis victicia fulmina campis. *Fulgat. interpr. Job 2. 12.* Spargere cinerem super caput. — *Virg. 7. Aen. 754.* Spargere somnos vipereo generi. h. e. infundere, immillere. *Fulgat. interpr. Esth. 4. 1.* cinerem capiti. — β) De arboribus et herbis, ramos at radices lata fuo-
dentibus. *Plin. 16. Hist. nat. 33. 60. (140).* Cupressus spargit atra se ramos. *Id. 12. ibid. 12. 26. (42).* Cacumina la oistis se spargunt. *Id. 11. ibid. 37. 45. (123).* Natura cervorum cornua sparsit in ramos. *Id. 24. ibid. 10. 118. (178).* Glamen at cacumine novas radices spargit. — 2.°) Specialim est aspergo. *Tac. 4. Ann. 12.* Neque spargi venenum in ties poterat. — 3.°) Item est jacio, jactor, emitto. *Ennius* apud *Macrob. 6. Saturn. 1. a med.* Ilasali spargunt bastas: fit ferreus imber. *Virg. 12. Aen. 51.* Et nos tela, pater, ferumque haud debile dextra Spargimus. *Proper. 4. 3. 65.* Plumbra quum lotis spargunt pondera fundae. *Stat. 2. Achill. 440.* Spargere caelum. *Val. Flacc. 1. 14.* feces. *Claudian. 1. Rapi. Proserp. 98.* Cyclopa tela. Alii aliter leg. *Claud. Quadrigar. apud Gell. 9. 1.* Sagillatus cum funditora utrique summo studio spargunt fortissime. — 4.°) Hinc

pro versa, jacto. *Fal. Flacc.* 1. 431. Tauris ruinis-
sco portas calataque plumbo Terga Lacon, saltem
in vacuas ut brachia ventos spargat. *Pers.* 5. 33.
tolaque impune Suburra Permisit sparsae oculos
etc. giras qua e là. et *Fal. Flacc.* 5. 248. et 6.
584. tua nunc terra, tua lumina tota Spargere
meri. *Martial.* 3. 82. Maumque doctam spargit
omnibus membris. *Cl. Stat.* 2. *Achill.* 440. —
5.º Item dispergo, in multas partes fero, dissi-
po, distraho. *Lucret.* 6. 922. Perpetuo fluere ac
multis spargique necesse est Corpora. *Cic.* 4. *He-
renn.* 2. 3. Res sparsas et vage disiectas diligen-
ter eligere. *Ovid.* 8. *Met.* 343. aper noli et spar-
git caecos. *Liv.* 9. 23. Spargere per vias speen-
tatores. *Tac.* 3. *Ann.* 21. Taciturnos spargit bel-
lum, ubi instaretur, cedens ac rursus in tergo
remeans. *Adda eumid.* *Agric.* 38. ubi spargere
bellum est diviso exercitu variis locis simul bel-
lum gerere. *Id.* 3. *Hist.* 46. axarcium per pro-
vincias. *Lucan.* 1. 468. de *Cassare.* per omnem
Spargitur Italiam. h. e. cohortes suas spargit.
Curt. 5. 13. a med. Ut vestigia fugae sparge-
rant, Nabarzanus Hyrcaniam, Beatus Bacita pa-
tabant. *Virg.* 4. G. 28. de apib. si forte mor-
tantes Sparsit aut praecipe Neptuno Immersa-
rit Rutus, avra sbaragliate o scombutate. et *Se-
neca Troad.* 1042. Solvet hunc caetum lacrimas-
que nostras Spargit huc illuc agitata classis. *Liv.*
33. 15. in fin. Ita se in fugam passim sparsere-
rant, ut etc. *Fal. Flacc.* 4. 315. Behryes es-
templo spargit fuga. *Ovid.* 14. *Met.* 470. Spar-
gimur, et vantis inimica per aequore rapti etc.
h. e. alius alio tempestate compellimur. *Liv.* 37.
20. Dilapsi ceteri sparserant se toto campo. *Fal.*
Flacc. 6. 613. stabulis qualis leo saevit opimis
luxurians spargitque famam motaque cruores.
h. e. avidam adandi rabiam in totum pacis ex-
ercet, dentes idigendo modo in hoc, modo in
illud. *Id.* 5. 432. At Juge vix Teibys sparsumque
recolligit asem. scilicet Phaeacibus: de quo *Ovid.*
2. *Met.* 318. Sparsaque sunt late laceri vestigie
currus. *Lucan.* 1. 502. sparsa compage earinae.
Liv. 37. 13. Sparsa tempestata elasis. *Lucan.*
8. 203. Sparsus ab Aemathia fugit quicunque
procella. — Spargere se de flumine, late se dif-
fundere. *Plin.* 4. *Hist. nat.* 15. 29. (101). Rho-
nus ab Septentrione in lacus, ab Occidente in
amnem Mosam se spargit. — Spargere flumen
in sulcos apud *Lucan.* 4. 143. est in varios ri-
vos dividera, ut tranari possit. — 6.º Item di-
viduo, diduco. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 8. 23. (45).
Colorum genera tractamus, lo species multes esse
spargenila. *Tac.* 2. *Hist.* 76. Spargere legiones.
Cl. 3. *ibid.* 46. *Curt.* 5. 13. 18. vestigia fugae.
Lucan. 3. 259. sparsus in agros Fertillis Euphra-
tis Pharia vica fuugitur unda. — Hinc trans-
lata *Ulp. Dig.* 27. 7. 3. a med. Ne per multos
tutela spargatur. h. e. a multis admioistretur.
— 7.º Item discipulo, ditello. *Ovid.* 7. *Met.*
412. de Sini. et agebet ab alto Ad terram late
sparsurus corpore pinus. *Seneca Herc.* *Cl.* 1394.
biac illine fremans Arturus nostros ditus im-
mittat Sinis: Sparsus illebo. — 8.º Item ad-
digo, prosteram, fundo. *Id.* *ibid.* 15. cecidit ante
aras suas Basiris: una est Geryon sparsus manu.
— 9.º Spargere aliquem, in varia loca mit-
tere, in diversas oras ablegare. *Fal. Flacc.* 5.
488. suus ut magnum rex spargit ab Argis Alci-
den. *Justin.* 27. 3. init. Eumenes, sparsis con-
sumptisque fratribus bello intestinae discordiae, quasi
vacantem Asiae possessionem invasurus etc. ¶ 2.
Occurrit saepe etiam cum Accusativo personae aut
rei, in quam quid spargitur, et addito Ablativo
rei, quae spargitur, aut absolute: et est consper-
gere, perfundere, tingere, madefacere, asperge-
re, bagnare, spruzzare, spargere di qualche
cosa, *πάσχω, καταπάσχω.* — 1.º Generatim.
Tybull. 1. 1. 14. Et placidam soleo spargera fac-
te Palen. *Virg.* 6. *En.* 129. ter socios pura
circumtulit unda, Spargens rore lev. et 11. *ibid.*
191. Spargitur et tellus lacrimis, sparguntur et
arma. *Martial.* 10. 26. Spargere flentibus ora ali-
cujus. *Id.* 3. 65. glæba spargitur imbre. *Virg.*
4. *En.* 635. corpus fluviali spargero lympha.
Ovid. 5. *Fast.* 677. lauro sparguntur ab uda

Omnia, quae etc. *Horat.* 2. *Od.* 13. 6. et pe-
tralis Sparsus nocturno cruora Hospitis. *Virg.* 2.
G. 347. virgulta per agros Spargere simo pingui.
Id. 5. *Ecl.* 40. Spargita humum folia. h. e. con-
sterita. *Stat.* 1. *Silv.* 2. 22. Floribus inque-
ris et olenti spargere nimbo (al. thymbra). *Phaedr.*
4. 24. Duo juvenes sparsi pulvere. *Cic.* *Parad.*
5. 2. Ut in famillis qui tergunt, qui ungunt, qui
verrunt, qui spergunt etc. h. e. qui, quod ait
Phaedr. 2. 5., oleo conspergunt humum ex-
stantem, sedentes pulverem; aut pavimenta
tergendi causa. *Seneca Ep.* 107. Offendi rebus
latis tam ridiculum est, quam queri, quod spar-
gatis in publico aut inquinatis in feto. h. e.
aspergi aqua immunda aut lotio. *Adda Plaut.*
fragm. apud *Gell.* 18. 12. — *Ovid.* 4. *Trist.* 3.
42. Sparsissent lacrimas pectora nostra pia. —
2.º Specialim pro irrigare, irrigare, innaffiare,
habet *Plin.* 13. *Hist. nat.* 24. 47. (133). Cyl-
indum veritur aut vera semine, vel caule auctumoo:
si semine, madidum; at si desint imbres, satum
spargitur. *Acc.* apud *Non.* p. 170. 6. *Merc.* et
Stat. 2. *Achill.* 412. Manus marnio sordet sparsa
vanguine. *Virg.* 4. *En.* 21. sparsos fraternae caede
Penates. *Ovid.* 1. *Fast.* 312. Sparsaque caelesti ro-
re madedit humus.

II.) Translate. ¶ 1. Occurrit cum Accusat.
rei, quae spargitur, addito saepe rei seu loci, ubi
quid spargitur, Ablat; vel Accusat. cum praep.
in, per; aut etiam absolute. — 1.º Generatim,
metaphorâ sumptâ a super. paregr. 1. *Cic.* *Senect.*
21. 77. Deos immortales sparsos animos in cor-
pora humana, ut etc. *Id.* *Arch.* 12. 30. Omnia,
quae gerebam, iam tum in Spargo spargere me
ac disseminare arbitrabar in orbis terrae memo-
riam sempiternam. *Martial.* 6. 60. Et nemo
toto sparget in orbe quum. *Virg.* 2. *En.* 98.
spargera voces Ia vulgum ambigua. — *Vulgat.*
interpr. *Haith.* 12. 30. Qui non eungregat mecum,
spargit. — 2.º Specialim dicitur da rebus, quae
odorem vel lucem aut umbrem diffundunt.
Phaedr. 3. i. Amphora, Odorem quae jucundum
tate spargeret. *Petron.* Sat. 22. Lucernae hu-
more defectae tenues lumen spargebant. *Seneca*
Med. 73. de stella Veneris, te cupiunt natus
Quemprimum radlos spargera lucidos. *Plin.* 37.
Hist. nat. 10. 67. (181). Solis gemma ad spe-
ciem sideris in orbem fulgentes spargens radlos.
Sil. It. 5. 55. flammiferum tollentes aequore cur-
rem Solis aequi sparsere diem. *Seneca Agam.* 24.
densam nemus spargans ombam. — 3.º Item da
rumore et fama. *Ovid.* 8. *Met.* 267. Sparserrat Ar-
golicas nomen vage fama per urbes Thebes. *Stat.*
9. *Theb.* 32. Fama per Aonium rapido vage mur-
mura campum Spargitur in turmas. si sparge la
fama, et *Tac.* 2. *Hist.* 58. in fin. Spargebatur
Insuper Albinum tinguo regis usurpata. *Horat.*
2. Sat. 5. 102. unda mihi tam fortem tamque
fidelem? Spargo subinde. va dicendo a questo
e quello. *Cl.* *Tac.* 2. *Hist.* 86. in fin. Spar-
guntur per Gallias Illariae. — 4.º Spargera me-
tus apud *Fal. Flacc.* 2. 118. et 3. 55. aut urqua-
quaqua multis incutere. — 5.º Item interdum
est prodigera. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 195. Distat
enim spargas tua prodigum, an etc. scialacqui.
— 6.º Item subloce, passim commemorare.
Quintil. 8. 3. a med. Sed de hac parte et in
alio nobis opera plenius dictum est, et in hoc
sampa traclabitur et adbus spargetur omnibus
locis. *Juvanal.* 9. 84. Tollis eodem et libris acio-
rum spargere gaudes Argumenta viri. h. e. tol-
lis liberos et gaudes subinde inserere libris acio-
rum (in quibus cuiusque pueri natalitas perscri-
bebatur) indicia certa, te esse vitum. ¶ 2. Oc-
currit etiam cum Accusativo personae aut rei, in
quam quid spargitur, et addito Ablat. rei, quae
spargitur, aut absolute: praesertim apud poetas.
— 1.º Generatim, metaphorâ sumptâ a super.
paregr. 2., est perfundere, aspergere. *Virg.*
4. *En.* 584. Aurora novo spargebat lumine ter-
ras. et 12. *ibid.* 113. summos spargebat lumine
montes Orta dies. *Sil.* It. 9. 34. spargera pri-
mus Iocipiet radlis Gargane sacumina Phœbus.
Propert. 3. 3. 46. Sparsit et nigras alba se-
necta comas. *Ovid.* 1. *Art.* am. 236. spargitur

emore pectus. h. perfunditur, imbaltur. — Hinc
figurata. *Cic.* 1. *Att.* 13. Littera quum humani-
tatis sparsa sele, tam insignes emoris notis. —
2.º Specialim madefacere, tingere. *Horat.* 2. *Od.*
6. 23. ibi la calentem Debita sparges lacrima fa-
villam Vatis amici. *Cl.* *Virg.* 4. G. 229. prius
baustu sparsus aquatum Ore fove. Alii leg. hau-
stus sparsus aquarum Ore fove, ubi *Servius*
illud sparsus pro spargens esse putat, partici-
pium pro participio. Sed *Forcellinus* hoc ait ni-
mis durum prioremque ictionem ee sententiam
essa aliquid adbae involutum. Ceterum *Heyne*,
Ribbeck, alii recentiores hanc ictionem tenent.
Wagner dictum essa docet pro fovere aquam
baustam ore. h. a. eam tenere, continere, habe-
re; poetica vero copia additum sparsus, quasi ha-
bens ore sparsa, asperse, proluta aqua. V. quae
id. fusa ad h. i. adnotat. *Klotz* ita interpr.:
«spülen den Mund mit Wasser aus»; et *Georger*:
«mit geschöpflem Wasser besprengt=die Hände
gewaschen». — 3.º Item leviter spargere, dis-
tinguere, variare, maculis variare, conspergere,
ornare, chiazare, picchiellare, screziare. *Virg.*
5. *Ecl.* 7. antrum Silvestris carli sparsit labrusca
racemia. h. e. circumvestivit et distinxit. Sic 9.
ibid. 19. humum florentibus herbis Spargere. et
7. *En.* 199. Plcum Pedit avem Circe, sparsitque
coloribus alas. *Cl.* *Ovid.* 11. *Met.* 606. quarum
(herbarum) de lacte soporem Nox legit et spergit
per opaeas bumida terras. et *ibid.* 309. nox ca-
lum sparsarat stris, auea seminato di stelle.
Simillar Tac. *Germ.* 17. Delecta ferarum ve-
famaia spargunt maculis pallibusque bellusum,
quae exterior Oceanus atqua ignotum mare gi-
gnit. h. e. distinguunt, ornant. *Cl.* *Epit.* *Liv.*
50. Quam nonn ex his multis cicatricibus sparsum
caput habet. *Est qui leg.* *latrum.* — 4.º In
illo *Senec.* *Herc.* *Cl.* 18. Sparsit preemptions an-
treum serpens nemus, sparsit est occupavit et
mole sua quasi contexit. — Hinc Part. praeter.
pass., cujus exempla retulimus

Sparsus, a, um, adjectivorum quoque mora
usurpat; unde Comp. Sparsior. — Sparsus
¶ 1. Est hae illae, vel in omnes partes diffusus,
disseminatus. — a) Cum addito rei aut loci, ubi
quid sparsum est, Accusat. et praep. in, ad,
aut Ablat. *Virg.* 3. *En.* 126. (et *Ovid.* 2. *Met.*
264.) sparsusque par equor Cycladas at crebris
legimus frete consita terris. *Id.* 1. *ibid.* 606.
Gentis Dardaniae, magnum quae sparsa per or-
bem etc. *Ovid.* 1. *Fast.* 502. at sparsas per loca
sola easas. *Id.* *Heroid.* 15. 73. jacent collo sparsis
eius lege capilli. rabuffati, scarmigliati. V.
PASSUS, a, um. *Id.* 3. *Met.* 169. sparsos per
colla capillos Colligera in oodum. *Id.* 1. *Art.*
am. 541. sparsis in terga capillis. *Propert.* 2. 1.
7. vidi ad frontem sparsos errare capillos. *Virg.*
5. *En.* 416. Temporibus geminis enebat sparsa
senectus. *Martial.* 8. 44. Foro Irpici sparsus.
h. e. per tria fora vagebundus. *Seneca Hip-
pol.* 961. sparsa alto sidera modo. — *Sall. fragm.*
apud *Non.* p. 116. 22. *Merc.* Alii fiducia gua-
ritatis locorum in occultam fugam sparsi. — b)
Cum addito Ablat. rei, quae spargitur. *Horat.*
3. *Od.* 20. 13. laul recreare vento Sparsum odo-
ratia humarum capillis. — c) Absolute. *Plin.*
16. *Hist. nat.* 24. 62. (146). Selemtium (genus
bederae), cujus est minor acinus, sparsilor race-
mos. *Venant.* 4. *Vil.* 8. *Martin.* 129. Ubertior
Nilo, generoso sparsior Istro. ¶ 2. Est etiam
distinctus, variatus, adorno, chiazato, scre-
ziato. *Virg.* 2. *En.* 41. Capreoli sparsis etiam
nunc pellibus albo. *Ovid.* 1. *Art.* am. 71. por-
ticus sparsa, tabellia. *Liv.* 41. 21. Angula aureis
maculis sparsus. *Sall.* 2. *Hist. fragm.* 23. *Dietsch.*
Croco sparsa humus. *Lamprid.* *Alex.* *Sev.* 41.
Pallium agra sparsum. h. e. distinctum, *ῥαυρο-
πατρον.* *Seneca* 4. *Henef.* 6. Tectum nildum,
auro aut coloribus sparsum. *Ovid.* 1. *Art.* am.
71. Porticus lila prius sparsa tabellia. *Id.* 8.
Met. 567. raris iam sparsus tempora canis. —
Absolute. *Ter.* *Heaut.* 5. 5. 17. Rufam illam
virginem caelam, sparso ore, adueno nata. h. e.
vultu lentigine obducto, lentiginoso (*Cl.* *Virg.*
3. *Ecl.* 41.), rei, ut alii voluit, ore nimis didu-

cto, spericato: quod minus placet. *Plin.* 38. *Hist. nat.* 7. 11. (55). Tibereum sparsa, non convoluta canille.

SPARSE, adverb. (sparsus) sparsim. *Vet. Scholasi.* ad *Lucan.* 584. Dicit eum scire capere augurium et per diversos casus fulminis, scilicet si sparsa cedit et non sparsa.

SPARSILIS, e, adject. (spargo) qui spargi potest. *Terull. Pudic.* 9. Tanta sparsilla eorum, qui Deo adulantur. *Scioppius* legit *futilia*.

SPARSIS, adverb. (sparsus) sparsa, hic et illic, multis variisque in locis, sparsamente, quae ita, *σπαρσιν*. *Apul.* 10. *Met.* In esculeum praeputi rino crocus diluta sparsimque de fluens, pascentes circa capellas odore perpluit imbro. *Gell.* 11. 2. Praeterea ex eodem libro *Caionis* haec etiam sparsim et interclus commemilimus. Sic *Lactant.* 1. 2. Sparsim dicere per otum hoc opus. h. e. paucim. Addunt et *Plin.* 36. *Hist. nat.* 7. 11. (55), sed ibi *Harv.* et *MSS.* leg. *sparsa*. Ita leg. et *Sillig.*

SPARSIO, ōis, f. 3. (spargo) actus spargendi, *pargimento*, *διασπορά*. Specialim ¶ t. Ita appellatur effusio croci, balsami et bulsumodi framentum liquorum, quae ope stularum debet in theatris et amphitheatris, ut populus ibidem congregatus estimis odoribus recrearetur. *Seneca* 6. *Controv. praef.* circa med. Quis ferret hominem de sparsionibus dicentem, odoratos imbres? *V. Martialis Spectac.* 3. et 5. 25. et *Senec.* *Ep.* 90. ante med. et v. CROCUM. Reprehendit autem *Seneca* Musam rhetorem, qui id diceret: post quem disit et *Apul.*, ut est in dictione praeced. *Seneca* elter 2. *Quint.* nat. 9. Numquid dubitas, quin sparsa illa, quae ex fundamentis medius arenae crescens, in summam altitudinem amalthaeatris pervenit, cum intentione aquae fiat? *Inscript.* Pompeii reperta, edita autem in *Mus. Borbon. Relaz. degli scavi Pomp. dall'Ann.* 1821. p. 6. DEDICATIONE THEATRIAE BYZANTINAE CM. ALLISI NTOIDIS MASH. VENTATTO ATHLETAE SPARSIONES VELA TAVAT. Cf. *Inscript.* in *Corp. Inscr. Lat.* 4. 1177, 1181, et 1184. ¶ 2. Aliud fuit sparsionis genus, quod dona variatum rerum a principe in populum ad diripiendum spargebantur. *Stat.* 1. *Silv.* 6. 65. Jam noctis propioribus sub umbra Divae sparsie quos agi tumultos. h. e. sparsa in populum ludis missilia omnia geous a Domitiano, ut ab eo diriperentur. de quib. *Sueton. Domit.* 4. *estr.* Die proximo omne genus rerum missilia sparsit: et quia pars major intra populiaria desiderat, quinquagenas tesseras in singulos conatos equastri ac senatorii ordinis praeponavit. ¶ MISSILIS.

SPARSIVUS, a, um, adject. (spargo) qui spargitur. *Sparsiva pila* vocabatur in ludis puerilibus, quum unus eorum in altum eam projiceret, alius vero audientibus cura erat ejusdem arripere, priusquam terram attingeret, quod gane a *Polluce Onom.* 1. 9. c. 7. § 106. *οὐρῶνα* appellatur. *Petron. Sat.* 27. Ipe paterfamilias soleatus inter pueri pila sparsiva exercebatur, nec eam amplius repetebat, quae terram contingerat. Alii tamen, ut *Bücheler*, rectius leg. *practica*. Ceterum sunt qui putant, hic mentionem esse de eo pila iudo, quae trigonalis appellatur, quam vocem vide sue loco.

SPARSUS, a, um, particip. ¶ SPARGO, is.

SPARTA, a, f. 1. *σπάρτη*, h. e. funis sparteus et praecipue funiculus fabrorum, quo, rubrica vel alio colore tincto, lineam in ligno vel lapide ducunt, quem in cecidendo, secundo, pollicedo potissimum sequuntur. Funiculus autem (apud Hebraeos שָׁרָא *seara*) designat partem quandam agri sive extento dimensionem, atque etiam sortem vel hereditatem; funibus enim veteres ad agros dividendos utebantur, immo ad veterum mansurarum designandam; hinc apud Aegyptios *schœnus* hac significatione accipitur. ¶ hanc vocem. Unda profero. *σπάρτα* *ἄλγος*, *ταῦτα* *κόποι*: *spartam sortitus es, hanc orna*. Graeci nallatum et Graeco plerumque adhibitum; quo significatur, quacumque sorte obtigerit, eam esse ornandam, h. e. ea quamque contentum esse de-

bere. Hinc *Hieronym.* *Ep.* 52. n. 5. Si autem ego pars Domini sum et funiculus hereditatis ejus, nec accipio partem inter ceteros tribus, habens vicium et vestitum, hic contentus sum. *Cic.* 4. *Att.* 6. Reliquum est, *σπάρτα* *ἄλγος*, *ταῦτα* *κόποι*. h. e. quam vitam rationem habere cuperis, hinc deinceps etiam te sequi oportet. *Id.* 1. *ibid.* 20. Nam, quem mihi dicit obigiase, *σπάρτα*, non modo nunquam deseram, sed etiam, si ego ab illa deseram, tamen in mea pristina sententia permanebo. *Cael. Aurs.* 4. *Tard.* 9. sub *init.* Quum nullus cupiditati locus, nulla satietatis spes est, singulis sparta non sufficit sua. *Act.* hic loquitur de viris patibulis et femina tribedibus, qui indebitis corporis partes obscenis nubibus subjungunt, seu praepostera libidine utuntur. — *NE.* De nom. propr. urbis et de cognom. R. ¶ ONOM.

SPARTARIA, ōem, f. voc. seq. in fla.

SPARTARIUS, a, um, adject. (spartum) ad spartum pertinens. *Spartaria* dicta est Carthago in Hispania, quia sparti feracissimum ejus ager. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 8. 43. (94). Gerum a scombro pice inandelialium in Carthagini spartariae catarlia. — Hinc absolute, substautivorum more.

Spartaria, ōem, n. plur. 2. loca sparti feracia. *Id.* 11. *ibid.* 8. 8. (18). In Hispania multa in spartariae malia spartum sapiunt.

Spartarius, ōis, m. 2. qui spartum vendit. *Gloss. Gr. Lat.* *Σπάρταριος*, spartarius.

SPARTARIUS, ōis, f. voc. praeced.

SPARTEA, a, f. voc. SPARTEUS in fin.

SPARTEOLUS, i, m. 2. deminut. a sparteus, par contempum dicitur de eo, qui ad VII. cohortes Vigilium pertinet ab Augusto institutas, in tutelam urbis Romae, quae arcendis incendiis noctu continuas vigilias agebat, vel quia calciae eunt tunica sparteis utebantur: vel a sparteis funibus, quorum multus est usus in restigendis incendiis: vel potius a vasis sparteis pice liliis, quibus aquam ipsi in naum eundem efferebant. ¶ SPARTUM. Occurrit autem in plur. nom. *Vet. Scholasti.* ad *Juvenal.* 14. 305. Per translationem disciplinae militaris sparteolorum Romae, quorum cohortes in tutelam Urbis cum bamilis et cum aqua vigilias curare conseruerunt causa ignis. *Terull.* *Apolog.* 39. a med. Ad fumum censu Seraplae sparteoli esclabatur. scilicet quia adeo iantes erant, ut culina comburi videretur, et cuius ignem restigendum Vigilium opera necessaria erat.

SPARTEUS, a, um, adject. *σπάρτειος*, a sparto factus. *Cato R. R.* 3. in fin. et *Colum.* 12. *R. R.* 50. ante med. Funes cannabii et spartei. *Apul.* 9. *Met.* itelium spartemum. et *moz.* *Capula sparteae*. *Cato R. R.* 11. Urnas sparteas res, ampboras sparteas quatuor. *Spartea* appellata quidamputant, quae faciles quae essent, sparto streperentur, alius et apud nos vitrea phisae eodem pacto sirpari solent. *Colum.* 6. *R. R.* 12. Solea sparteae per bovis induitur. — Hinc

Spartea, a, f. 1. absolute, substautivorum more, solea sparteae. Linamentis pes involutus spartem muovitur. et *ibid.* 15. Bos sparteae calcata per triduum suffuso aceto curatur. *Paillad.* 12. *R. R.* 6. ante med. Sparteae suspensa de ramis. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 2. 7. (27). ex sparto calcamina et pastorum vestes fieri tradit. *Veget.* 1. *Veterin.* 26. Sparteae calcare curabiles, ut post egestionem humorum ungula reparatur. ubi olim, teste *Schneid.*, legebat. spartia, vel etiam spartia rei sparteae. Adde 3. *ibid.* 43.

SPARTI, Spartos vel Spartol, ōem, n. plur. 2. *σπάρτος*, sat, samituli: a *σπάρω*, sero. Ita dicitur aut a Graecis homines armati, quos repente a terre erant fabulantur ex dentibus angulis Cadmi manu satia: statimque mutuis vulneribus inter se necatos, paucis exceptis, qui in conditu Thebarum Cadmo fuerunt adiumento, ut *Censorin.* de die nat. 4. sub fin. loquitur. *Hygin.* fab. 178. Meminit et *Farrer* apud *Gell.* 17. 3. Hinc *Lactant.* 3. 4. Perant igitur universi hoc modo, et, tamquam Sparti illi poetatur, sic se inirecem jugulant. *Alii perperam leg.* *Spartiat.* *Amilian.* 19. 8. sub fin. Quo

asemulo terrigenas illos, non sinibus terra emer-
eos, sed esuberanti pernicitate credimus datos:
qui quoniam inopioi per varie vivebantur, Sparti
vocati. homo erisulisse, vetustate, ut cetera,
fabulosus extolletur, sunt existimati. In *Chron.*
Euseb. apud *Hieronym.* ad ann. ab Abrahamo
DCLXXXV. habetur, adversus Cadmum Baeo-
tiae fines vix ingressum ita subito insurrexisse
regionum finitimarum populos, ut ex terra existi-
tisse viderentur, tamquam sata ex agris. Inde
orta fabula dentium satorum, et Spartorum ap-
pelletio.

SPARTOE vel Spartol. ¶ voc. praeced.

SPARTON. ¶ SPARTUM.

SPATOPOLIA, a, f. 1. *σπατοπολία*, gemma
ita dicta a colore sparti, et a *πολις*, opus.
Plin. 37. *Hist. nat.* 12. 73. (191). Pollan ca-
niliam, spartopollan rariorem. Ita *Silligius*; sed
Forcellinus leg. *spartopolis*.

SPARTOPOLIOS, ōis, f. voc. praeced.

SPARTOR, ōis, m. 3. inter ministeria Circen-
sia fuisse creditur, la almirum, qui spargebat
vestes certantium surgarum. In *Tab. marmo-
rea*, ubi recensetur familia quadrigaria culua-
dam T. At. Capitonis, apud *Gruter.* 339. 5. cum
moretore, tentore, agglator etc. spartor quo-
que ponitur, h. a qui Circum creta spargebat:
sed sunt qui rectius putant strator esse legen-
dum.

SPARTUM vel Graeca positione sparton, i,
n. 2. *σπάρτον*, herba, quam recte monet *Har-
duin.* siso a *σπέρω*, cuius praeter. pass. *σπαρ-
μαι*, *σαι*, *ται*, non qua serere significat, quia
spartum non seritur; sed qua conserere, inne-
cere, quia necendis funibus maritimo inservit.
— Sparton igitur, sparta, apud Hispanos nunc
esparto ¶ 1. Est herba, ut ait *Plin.* 19. *Hist.*
nat. 2. 7. (26), sponte nascens et quae seri na-
quit, iuncusque proprie aridi telli, uni terra dato
vltio. namque id malum telluris est: neo aliud
ibi seri aut nasci potest. Plurimum gignitur circa
Carthaginem Hispaniam: funique ex eo strata ru-
sticis eorum, ignes faciesque, calcamine et pa-
storum vestis. Utile est navium armamentis, ma-
cholis adlocationum aliisque desideris vitae. In
aquis invicium est: in alceo praefertur et can-
nabi funes (*Stipa tenacissima* Linn.). *Liv.* 22.
20. Magna vis sparti ad rem nauticam congesta.
¶ 2. Dicitur etiam de fune sparteo. *Plin.* 28.
Hist. nat. 4. 11. (46). In quantibus fragmentum
clari involutum leos collo subaequant, aut spar-
tum et cruce. *Id.* 35. *ibid.* t. 40. (137). Et pi-
gar, qui appellatur Ocnos, spartum torquans,
quod aellus arrodit. *Pausanias* 1. 10. c. 29.
hanc eandem rem describens, quod *Plinius* spar-
tum, ipse *ορνίον* appellat, h. e. iuncum. ¶
OCNUS. ¶ 3. Klim gentis sparton dicitur,
quod nata eum sparti Hispani adhibuisse Ro-
manos affirmat *Plin.* 24. *Hist. nat.* 9. 40. (65).
Gentile quoque vinculi unum praestat. Dubite, an
hmo sit, quem Graeci auctoritas sparton appella-
vere, quum ex ea lina piscatoria apud eos facili-
tari doouerit; et aumquid hanc designaverit Ho-
merus, quum dicit navium sparta dissoluta. Non-
dom enim fuisse Africanum vel Hispanum spar-
tum in usu, certum est. *Id.* 19. *ibid.* t. 6. (25).
Thoracibus lineis paucos pugnasse, testis est Ho-
merus. Hinc fuisse et narium armamenta apud
eundem interpretantur aruditores, quoniam
quum sparta disit, significaverit sata. *Homer.*
Iliad. 2. 135. *Καὶ δὴ δούρα σπάρτης νεῶν καὶ*
σπάρτα λένοντα. Cf. *Gell.* 17. 3.

SPARULUS, i, m. 2; deminut. a sparus, qua
piscem significat. *Ovid. Halieut.* 106. Et super
cursta sparulus cervicis refulgeat. Adde *Martial.*
3. 69. ¶ voc. seq.

SPARUM, i, n. et saepius

SPARUS, i, m. 2. *Sparum*, neut. gen., est a-
pud *Non.* p. 555. 24. *Merc.* et in plur. num.
apud *Lucil.* fr. inc. 109. (Fest. p. 330. 16.
Müll.) et *Non.* p. 224. 2. *Merc.* — Sparus
¶ 1. Est genus tell, de quo *Fest.* loc. cit. Sparta
parvisimi generis jacula, ab eo quod spargan-
tur, dicta. *Lucilius*: Tom spara, tam rumices
poriantur, tragula porro. et *Non.* p. 554. 10.

Mer. Spasmi laia sunt non bellica. Sallust. Catilinae bello (c. 59.) Sed ex omni copia elatit pars quanta erat militibus armis instructa: ceteri, ut quemque casus armaverat, spuras aut lanceas, alii praeculas sudes portabant. Varro apud Non. p. 555. 20. *Mer.* Aut illi, carum qui volabile currens. Spasus secutus fragulae traiecit. Virg. 11. *En.* 682. Agrestisque manus erant spurus. Ubi Servius: Bene egrestis, nam est rusticum telum in modum pedi recurvum. Varro ait, esse telum missile, a plicibus ducta similitudine, quod spari vocatur. *Sil.* It. 3. 388. Rhyndacus his dactor; telum sparus. et 5. 623. Omalibus in pugna ferit spurus. Sirena apud Non. p. 555. 22. *Mer.* Spasus sive lanceola eminus petens hostes. Liv. 34. 15. Cato, ut quia estra ordinem evidias procurrit, et ipse interest quibus sparo percussit, et tribunos castigare jubet. *Nepos Epam.* 9. Ipsum Epaminondam pugnantem, sparo eminus percussit, considero viderunt. *Id.* *ibid.* *max.* Si ferrom, quod ex hastili in corpore remaneret, extraheret. *Fab. Max.* 3. 2. n. 5. *externa de eod.* Epamin. Traiectus hastata, sanguine et spriti deficiente etc. et Cic. 2. *Fin.* 30. 97. Evelli iussit eam, qua erat trepidans, hastam. et 5. *Fam.* 12. Tum deique sibi evelli iubet spiculationem, postea quam etc. Adde *Isid.* 12. *Orig.* 6. 31. — Non stat sententia Servii et Nonii, quod non sit telum bellicum, quoniam tot loca videamus in bello et praefatis adhiberi: nisi dicamus, e rusticis primo usurpatum, inde ad militares usus fore tractatum. ¶ 2. *Spasus* est etiam plicis marini genus, collo ad se coloris, adeo ut aurate primo totusantibus esse videatur. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 11. 53. (151.), ubi alii leg. sorus. et *Cels.* 2. 18. circa med. ¶ 3. vocem praeced. *Gloss.* Gr. Lat. Σπάρος, ὄψις, cammaros, spurus.

SPASMA, *Gr.* α. 3. (σπασμα) et saepius **SPASMUS**, l. m. 2. (σπασμός) Spasma, neutr. gan., apud *Plin.* 28. *Hist. nat.* 17. 72. (237). Spasmoda et percussu vitiosa simo sprugoo curent. et 25. *ibid.* 8. 43. (83). Herba nullissime ad ea, quae spasmoda vocant. Hoc tamen loc. recentiores leg. *asthmata*. — Spasmus est convulsio nervorum et rigor: e σπάζω, traho. *Cels.* 2. 1. ante med. nervorum distentionem vocat. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 7. 24. (40). Ad aurium dolores, spasmos, tremores, opisthotonos etc. et 22. *ibid.* 8. 3. (21). Hicibus, stranguriae, opisthotonicis, spasmodis, lumbis, hydropticis etc. *Id.* 30. *ibid.* 12. 36. (110). Serpentium saevius spasmos fieri prohibet. *Id.* 32. *ibid.* 5. 29. (91). Spasmos stomachi sedare. h. a. vehementiores singultus stomachum torquentes. *Scribon. Compos.* 171. Spasmo vesari. *Cels.* *Aurel.* 3. *Acut.* 6. 62. Est iuste dedolitionis formam conductio, quae spasmon Graeci appellant, involuntaria tenax aequa conductio peritum cum vehementia et acuto dolore ob stricturam nimietatem. *Id.* *ibid.* 61. Spasmi species sunt emprosthotonia et opisthotonia, quae nos prociam reptum atque capinum appellare poterimus. Adde *ibid.* 7. 71. et alibi saepe et *Isid.* 4. *Orig.* 6. 11.

SPASTICUS, a, am, adject. σπαστικός, cui aliquid intus convulsus est, qui patitur spasmo. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 23. 89. (243). Spastici nervi. *Id.* 25. *ibid.* 5. 24. (60). *Gr.* CYNICUS et etiam SPATHICUS. — Hinc *Spasticus*, i, m. 2. absolute, substantivum more, qui spasmo laborat. *Id.* 21. *ibid.* 19. 77. (132). Redicem decoctam bibere, spasticis, averis, convulsis, suspensiosis, salutare. Adde 20. *ibid.* 14. 55. (167).

SPASTICUS, l. m. 2. *F.* voc. praeced. **SPATA**. *F.* SPATHA.

SPATULE, a, f. 1. spatula, qua est mollis, lasciva. Varro apud Non. p. 46. 12. *Mer.* Spatula aviravit omnes Veneris vires. Ubi tamen rectius leg. spatula vel spatula. — *NE.* De nom. propr. et cognom. R. *F.* ONOM.

SPATADUM vel spatellum, n. 2. spatadon et spatadon. ¶ 1. Est ramulus palmis cum ductis dependens. *F.* SPATHA. *Marit.* 13. 27. in lemelle. Spathallion caryota-

rum. Ubi tamen recentiores leg. palathium de-
munt. a palatha. ¶ 2. Est etiam ordamen-
tum mullebra circa manum, maniglia. *Plin.* 13.
Hist. nat. 52. 52. (142). Juba tradit, circa Tro-
glodytarum loculas fruticem esse, qui vocetur
glodytarum pharos, effracem in amatoris: spatel-
lia eo facere et monile feminas. *Tertull. Cult.*
fem. 13. Nescio, an meos spatellio circumdari
solita, in duritie catenae stupescere auliceat. *In-*
script. in *Corp. Inscr.* 2. 2060. SPATALLA cum
ovum etc. Adde aliam *ibid.* n. 3386. Apud *O-*
rell. Inscr. n. 2510. pro spatallio alii leg. smia-
lis. *F.* SMIALIA.

SPATALOCINEDUS, l. m. 2. cinedus delicatus: e spatagos, delicatus, ut est in *Gloss.* *Phi-*
lox. (quod spatagos, mollities, et spatagos, le-
scivio) et cinedus, cinedus. *Petron.* Sat. 23.
Hoc huius convenit nomen spatolocinadi.

SPATANGIUS, n. m. 2. σπάγγιος et σπα-
γγίος, plicis ex genere echinorum. *Impp. Ho-*
nor. et *Theodor. Cod. Theod.* 14. 20. 1. Spatan-
gium sene in prima quiescentis plicem impuleri
praecipimus, quod decem librarum pondus sua
magnitudine minime excedere videtur.

SPATHARIUS, n. *F.* SPATHARIUS.

SPATARO, n. *F.* SPATTARO.

SPATHA vel spata, m. f. 1. (σπάθη) Etiam
spathe Graeci positione apud *Plin.* 23. *Hist. nat.*
5. 53. (99). — Spathe est propria rudicula, latius-
culum et oblongum instrumentum, quo mi-
scetur pharmaca et alia. ¶ 1. Stricto sensu.
Colum. 12. *R. R.* 41. Sic puer, qui spatha
ligata vel erundioe permisceat, poma, ut por-
tint adur. et *ibid.* 22. Plicis metratum adde to
labrum, et in eodem infundito cineris fixiviz
cogitios duos, delode permiscito spatha lignea.
Plin. 33. *Hist. nat.* 11. 26. (111). Delimetam
erie isochom aceto spargunt veratunus spathis
simplis die, donec absumatur. *Scribon. Compos.*
45. Movere spatha medicamentum, ne extra fun-
datur. *Cels.* 7. 12. in fin. Si rimas in lebre ob-
tusius deaececerant, necessarium est leculi ferra-
mento edare, quod spathis simile quasi trans-
currere, non imprimi debet. *Id.* 8. 15. spatham
signum describit crassitudines doorum digitorum,
longitudine ab eis neque ad digitos manus, quae
ad humerum iusatum reponendam medici ulun-
tur. Quo loco est qui legit spathula. ¶ 2. La-
tiori sensu. — a) Est instrumentum testu-
rium, quo vice pectinis fila denentur. *Sene-*
sa Ep. 90. Teis suspensa ponderibus rectam
stamen extendit: subtemeque insertum, quod du-
ritiem atrinque comprimentis trams remollit.
spatha colore coaguntur et iungi etc. — b) *Item*
palmis arboris ramulus seu palmet, unde
ductyl dependunt, spazzola: quae et spa-
the, est, dicitur. *F.* *Isid.* *Plin.* 16. *Hist. nat.*
26. 48. (112). Palma sola in spathis habet fru-
ctum recentis propendunt. — c) Hinc genus
arboris, cuius rursus est in ocoquontia, quam alii
elatum vocant, alii palmam. *Id.* 12. *ibid.* 23. 62.
(134). Item 23. *ibid.* 5. 53. (99). ubi *Plin.* re-
centest ejus utilitates in medicina. Adde *Scribon.*
Compos. 269. — d) Denique a similitudine
genus gladii istioris (unde Italia spada) etc dictum
e spatha, qua miscetur, similitudine. *Veget.* 2.
Milit. 15. in prima acie dimicantes, principes
vocatur. Hinc eret grevis armatura, qui habet
basi cassides, ocreas, acuta, gladios majores, quos
spathe vocant, et alios minores, quos semipalhas
nominant. *Tac.* 12. *Ann.* 35. de Britannia. Si
auxiliariis resisterent, gladiis ac pilis legionariorum:
si hic verterent, spathis et hastis auxilia-
rium sternebantur. *Apul.* 1. *Met.* Circulatorum
seper equestrum spatham praecutam mucrone
infesto devorasse. et 9. *ibid.* Militi spatham eri-
pere. *Partian. Hadrian.* 10. Quum sine gam-
mis abulas stringeret, capulis vix eburneis spa-
tham clauderet. *Capitolin. Maximin.* jun. 3.
Facit et spathas argenteas, fecit etiam aureas et
omnino quidquid ejus pulcritudinem posset in-
rare. *Tertull. Cult. fem.* 13. Timeo cervicem,
ut margaritarum et smaragdorum laqueis occu-
pata locum spathae non det, alla spada dei car-
nefice. Adde *Edict. Diocl.* 7. 33. et 27.

SPATHALUM. *F.* SPATALIUM.

SPATHARIUS vel spatharius, u, um, adject.
(spatha) ad spatham pertinens, ut Spatharia sa-
brica. *Notit. Imp. Occid.* 32. — Hinc

Spatharius vel spatharius, ii, m. 2. absolute,
substantivum more ¶ 1. Est qui spathas con-
ficit vel potius gestat pro principibus viros, acu-
diere, δορυφόρος. *Inscript.* apud *Murat.* 2043.
6. et *De-Lama, Guida Farm.* p. 104. sal-
vini ANTONIAE nevis SPATHARIA ubi fortasse spa-
tharius est a spatha, quae instrumentum in usum
domesticum significat, spatola. *U.* *maus Gloss.*
Gr. Lat. Σπαθάριος, gladiarius. et *Gloss.* in
Prodr. Gloss. p. 416. ed. *Loew.* Armiger spa-
tharius. ¶ 2. Est etiam miles spatha armatus:
spectatim vero gladios et provocatarios. *In-*
script. apud *Henzen* n. 6173. *V. Garrucci* in
Bullett. dell' Institut. archeol. a. 1865. p. 79.
¶ 3. Sequitorum misto item videtur fuisse miles
qui spatha armatus Imperatores et Ducis seque-
retur sive ad corporis custodiam sive etiam ad
iussa exsequenda: et in omnia aliqua nocturnitate
praestaret. *Cassiod.* 6. *Birt. Eckh.* 36. Quibus-
dam spathariorum iussit (*Constantius*), ut tam-
(*Publiam*) stipes eaderent. Adde *Inscript.* apud
Murat. 1852. 12.

SPATHE. *F.* SPATHA loita.

SPATHICUS, a, am, adject: sed absolute oc-
currit apud *Firmic.* 3. *Mathes.* 14. Morientur
sotem aut spathici aut colobici aut apocictici seu
phrenetici. *Id.* 4. *ibid.* 1. ante med. Si iun-
ferator ad solem, totidem facit spathicos, et
qui emulsa veltudinem vitis contrebant. At
Gesnerus hic recte aspicitur legend. spathic-
cos, id quod admonere videtur verbum contra-
hantur. Immo recentiores spathicus pro spa-
thicus atrobique legendum censet.

SPATHOMELA, m, et

SPATHOMELE vel spatomela, es, f. 1. σπα-
θόμηλη, specillum istum, spathe formam ha-
bens: a spathe, spatha, et μέλη, specillum. *Pe-*
lagos. Veterin. 31. Quamcumque meloidem
vel spatomelam miseris, ibi per ipsam fistu-
lam, nec dolore aquae sentit (corr. sentit).
Adde *Marcell. Empir.* 7. a med. et *Isid.*
4. *Orig.* 11. 3. *Cf. Plin. Valerian.* 1. 8. — Alio
sensu, ut videtur, apud *Marcell. Empir.* c. 14.
p. 105. Rudicola est spatomela eris rubri opor-
tet moveri equum.

SPATHULA vel spatula, m, f. 1. deminut. a
spatha, parva spatha. ¶ 1. Dicitur proprie de
rudicula, qua miscendo ionerit. *Plin. Valerian.*
2. 45. De spatula movendo commiscit omnia.
Marcell. Empir. c. 15. p. 107. Spatula ad egi-
tandum medicamentum. *Cf. Cels.* 7. 12. in fin.
V. SPATHA. ¶ 2. Improprie. — a) Est parva
ramus palmis. *Pulgar. interpr.* *Len.* 23. 40. Sa-
melle vobis die primo fructus arboris polebarri-
ma spatulique palmarum etc. — b) Item a
similitudine parva gladii. *Gloss. Gr. Lat.*
Σπάθυ το γίγος, spatula. — c) Et costa
sulla latior, ita dicta, quod spatham refert. *Ap-
pic.* 4. 3. Spatula porcorum. *Sio Gloss. Gr. Lat.*
Σπάθυ το γίγος, spatula, costa. — d) Est etiam
meta, quae pro termino agrorum ponitur. *Fronti-*
tin. De colon. p. 121. 122. et 124. *Goss.* Spa-
thois ennois. *Id.* p. 141. Terminat quadretti
cursoris, spatula vel meta signata. — e) Est
idem et spatula. *F.* loq. in SPATALE, ubi le-
ctio varie est.

SPATHALIS, a, edject. (spetium) ad spatium
pertinens. *Vox* e *Lesico* espangado, occurrit
enim taotummodo in *Not. Tr.* p. 63. Spetium,
spatiosus, spatialis.

SPATHIANS, entis, particip. *F.* SPATHIO.

SPATHIATOR, *Gr.* m. 3. (spathator) qui spa-
tiatur. *Feat.* p. 344. 34. *Müll.* Spatiatorem, or-
ratorem. Cato in *M. Caillum*, si ea appellerisset
in coloniam mehercules scribere nolim, si triam-
vir sim, spatiatorem etiam Fesculolum. *Ma-*
crob. 2. *Saturn.* 10. a med. *M.* Cato senatorem
uoc ignobilium *M. Caillum*, spatiatorem et *Fes-*
cennium vocat, eumque matriculos dicit alii.

SPATHIATUS, u, am, particip. et

SPATIO. *F.* SPATHIO.

SPATIOLUM, i, n. 2. *deminut. a spatium*, peritum spatium, spazietto. *Pallad. 1. R. R. 38.* Alvearia collocantur spatiolia inter se patentibus segregata. *Arnob. 4. sub fin.* Propter quædam spatiolia dafaneta.

SPATIOR, aris, stus sum, aris, dep. 1. Etiam spatior, forma activa, apud *Venant. 4. Vit. S. Martini. 198.* Deficientem populum videas spatiora per urbem. — *Spatiorus* pro *spatiaris*, si sua est lectio, ex errore quadratarii, habet *Inscript. in Corp. Inscr. 1. 1220.* (*Orell. n. 7413.*) — *Part. Spatiaria* I. a et II.; *Spatiatus* in omn. paragr. — *Spatior* est ambulo, deambulo, spatium pedibus conficio, peripatēō (It. passeggiare, passeggiare, andare a spasso; Fr. se promener, errer; Hisp. pasear; Germ. spazieren, umhergehen; Angl. to walk about, spaziate, rove).

I.) *Propria*. — a) *Absolute*. *Cic. Rosc. Am. 21. sub fin.* Adeo negligens esse capiti, ut quum in mentem veniret ei, resideret, deinde spatiaretur. *Ovid. 1. Art. am. 67.* Pompeia leotus spatiosa sub umbra. *Virg. 4. En. 62.* Ildo ente ora deum plogues spatiaur ad ora. *Ovid. 3. Amor. 11. 17.* Stus lateri spatiantis edhæsi. *Petron. Sat. 86.* Ergo aliquot boris spatiales, in hospitium reverit. Adde 2. *ibid. 2. 3.* et 1. *Art. am. 491.* et 2. *Trist. 286.* — b) *Cum addito loci*, que quis spatietur, Ablativo et præp. in, aut sine præp.; vel etiam Accus. et præp. per. *Cic. opt. gen. Orat. 3. 8.* Spatiari in syto. *Petron. Sat. 90.* In porticibus. *Virg. 1. G. 389.* El cornu sola in alca secum spatietur arene. *Propert. 1. 20. 9.* Silve Gigantea spatilabre litoris ora. *Ovid. 3. Fast. 469.* spatiatque (conjuz) litore curvo. Edidit incultis talla verba comis. *Id. 2. Met. 572.* dum per litore lentis Passibus, ut soleo, summa spatieret arena.

II.) *Translata*. *Propert. 2. 10. 19.* Nec mea tunc longa spatietur imagine pompa. h. e. prodæal, procedat, dum effertur. *Plin. 17. Hist. nat. 8. 4. (45).* Intus, ut la metallis, spatiente vena. et *ibid. 10. 12. (65).* Radices amore solis atque limbris in summa tellure spatiantur. *Ovid. 4. Met. 362.* Implicat, ut serpens, quam regia sustinet ales Sublimisq;e rapit: pendens caput illa pedesque alligat, et cauda spatientes impliat ales. *allargate e dimenanti.* et 14. *ibid. 629.* viliu luxuriam premit et spatiantia pessim Brachia compescit. *Seneca 3. Ira 10. a med.* Prodest morbum suum noxae et vires ejus, aut equam spatientor, opprimere. h. e. se distendant at crescant. *Plin. 5. Hist. nat. 9. 10. (54).* Nilus carlis diebus aucta magno per totam spatiale Egyptum. *Sent. 4. Silu. 7. 1.* Jamdu lato spatiate campo Foris beroot, Eratu, labores Dissert atque tagens opus la minores Coutraba gyron. *Ambros. 2. Interpr. Job etc. 2. n. 8.* In aula æternæ spellabatur animo.

SPATIŌSUS, adverb. (spatiosus) Comp. *Spatiŏsius*. — *Spatiosus* est lale, ample, magno spatia aut tempore, ampiamente, largamente, ευρυχωρος.

I.) *Propria*. *Plin. 19. Hist. nat. 5. 29. (92).* Inula seritur intervalla ne minus teroorum pedum, quoniam spatiosa fructuat. *Id. 31. ibid. 11. 47. (126).* Spongias imponi oportet sic, ut aanas quoque partes spatiosas operiant. *Ovid. 3. Amor. 6. 85.* Spatiŏsius increvit flumen. assai più, più grandemente.

II.) *Translata*. *Propert. 3. 19. 3.* Tu quoque, qui rectos spatiosos esige ignes, Phæbe, moraturæ contrabe lucis iter. in tempi più lunghi.

SPATIŌSITAS, aris, f. 3. (spatiosus) spatium, spaziosità, spazio. *Sidon. 2. Ep. 2. ante med.* Convenientibus mensuris exactissima spatiositate quadretur. Adde *Gromat. vet. p. 78. 4. Lachm.-Rud.* In Africa spatiositas et inundatio temporum ejusmodi controversas facillime in errorem inducit.

SPATIŌSUS, a, nm, adject. (spatium) Comp. *Spatiŏrior* I. a et b; *Sup. Spatiŏrissimus* I. b. — *Spatiosus* est multum spatii habens, amplius, vastus, spaz, latus, magnus, ευρυχωρος (It. ampio, largo, spazioso, grande; Fr. spacieux, étendu,

long; Hisp. espacioso, largo; Germ. weit, lang, gross; Angl. spacious, large, wide, broad).

I.) *Propria*. — a) *Sæpe dicitur de corpore*, et notat corporis magnitudinem: quia magna corpora magnum loci spatium occupant. *Ovid. 2. Art. am. 645.* Omnibus Andromache visa est spatiosior equo: Unus, qui modicam diceret, Hector erat. *Id. Remed. am. 421.* Sæpe necat morus spatiosum, vipera tauro. *Id. 3. Met. 56.* Spatiosum corpus. *Id. 3. ibid. 20.* frons cornibus. *Virg. Mor. 35.* planta (pedis). *Claudian. 2. Rapt. Pros. 338.* artus. *Val. Flacc. 4. 244.* Ingentes humeros spatiosaque pectoris ossa Pitolulit. — b) *De aliis rebus*. *Lucan. 3. 505.* nigri spatiosa volumina fumit. *Id. 6. 106.* Spatiosæ colles. *Vitruv. 6. 8.* Edificia spatiosiora. *Sil. It. 8. 483.* portus, quo non spatiosior altus Innumeras cepisse rates. *Colum. 5. R. R. 5.* Interordinia neque spatiosiora, quam decem pedum, neque contraciore, quam quatuor. *Id. 6. ibid. 2.* Spatiosum stabulum. *Plin. 4. Hist. nat. 20. 34. (112).* Amnis quatuor mil. pass. ore spatiosus. et *ibid. 12. 26. (82).* Spatiosa Insule. et *ibid. 1. 1. (4).* æquor. et 2. *ibid. 97. 99. (218).* Spatiosior laxitas. *Claudian. Ep. 1. 19.* Tradita capitulo spetiosior India Porc. *Plin. Paneg. 63.* sub fin. Campus, spatiosissima sedes hominum decorumque. *Ovid. 1. Amor. 14. 3.* de capillis. quid erat spatiosius illis? Conligerant Inam, que patet usque, latus. *Claudian. 2. Laud. Stilich. 370.* spatiosa Quirinus Frena regit.

II.) *Translata*. — a) *Refertur ad tempus*. *Ovid. Heroid. 1. 9.* querens spatiosam fallere noctem. h. e. longam. *Id. 1. Amor. 8. 81.* Sed numquam dederis spatiosum tempus in iram. *Id. 8. Met. 528.* Pulvere cantilem genitor vultusque seniles Fœdal humi fusus, spatiosumque la crepat ævum. et 12. *ibid. 186.* spatiosa senectus. et 13. *ibid. 206.* spatiosi tempora belli. h. e. diuturni. — b) *Refertur per metaphoram ad alia*. *Seneca Ep. 88. a med.* Magna et spatiositas est, sapientia: vacuo illi loco opus est. *Quintil. 9. 4. ad fin.* spatiosos voces appellat, quæ ex multis syllabis constant. — *Hinc*

Spatiosum, i, n. 2. absolute, res vel locus spatiosus. *Fulgat. interpr. Ital. Ps. 90. 9.* (ex MS. *Ver. Gr. Lat.*) Statuisti in spatioso pedes meos. *Fulgat.* noster hab. in loco spatioso. et *Ambros. 2. De Abr. 6. n. 26.* Dissonis moribus etiam spatiosa arantur.

SPATIUM, il, n. 2. Qui scribunt *spacium*, quæ id ratione faciunt, non facile dixerim. Cf. tamen *Pezzi Gramm. Stor.-Comp. p. 52.* — Quod ad etymon attinet, *Forcellinus* docet esse *σπάδιον* (quod a *σπάω*) *Eolice* et *Dorice* pro *σάδιον*, ut habet *Hezychius: Σάδιον, τὸ σάδιον.* Hinc *Gregor. Corinth. de dial. Eol. § 44.* Ἀντί δὲ τοῦ τ τοῦ σ σπῆν σπῆν, σπῆν σπῆν. Cf. *Curtius, Grunds. d. Gr. Etym. p. 686.* Sed *Döderlein* conjungit cum Lat. *pateo*. — *Spatium* est quicumque locus, τόπος, μέρος (It. luogo, spazio, tratto, estensione di luogo; Fr. espace, distance, éloignement; Hisp. espacio, distancia, trecho; Germ. der Raum, die Strecke; Angl. the ground for running a race).

I.) *Propria*. § 1. *Generatim*. *Lucret. 1. 389.* baud poterit tamen uno tempore totum Completi spatium. *Id. ibid. 426.* Tum porro locus ac spatium, quod inane vocamus, si nullum foret, baud usquam illa corpora possent Esse etc. *Id. ibid. 523.* Omne quod est, spatium vacuum constaret Inane. *Id. ibid. 1002.* Est igitur nature loci spatiumque profundum. *Id. 4. 202.* Per totum cæli spatium distendere aëre. *Cæs. 3. B. C. 61. sub fin.* Tempora rarum et spælia locorum animadvertere. *Id. 1. B. G. 38.* Flumen pæne totum oppidum cingit: reliquum spatium mons continet. *Id. 3. B. C. 92.* Inter duas acies tantum erat relictum spatii, ut satis esset ad concursum utriusque exercitus. *Nepos Eumen. 9.* Dimidium fere spatium (itineris) confecerat, quum etc. *Id. ibid. 5.* Quam vereretur, ne uno loco menena equos militares perderet, quod spatium non esset agendum. *Virg. 3. Ecl. 105.* Tres patent cæli spatium, non amplius, ulnas. *Tac. Germ. 22,*

Facilitatem patiendi camporum spatia præstant. h. e. magis spatia, inaguri ambitus. *Id. 14. Ann. 14.* Clausum valle Vaticana spatium, in quo equos regeter. *Colum. 5. R. R. 1. 4.* Spatia suol panum, actus, climata, jugera. *Curt. 3. 9. 12.* Majus spatium aperire. et 6. 1. 12. Spatium emetiri. *Quintil. 8. 3. 84.* Prodigiosum illud corpus spatia loci mensus est. § 2. *Specialim dicitur de intervallo loci, διάστημα.* *Cæs. 1. B. G. 43.* Hic locus æquo fere spallio ab castris utriusque aberat. *Id. 2. B. C. 16.* Tormentorum usum spatia propinquitate interire, per la tropa vicinanz. et 2. *B. G. 30.* Quotientia machinatio ab tanto spatio Institueretur. si di Ioniano. et 3. *ibid. 17.* Quum hostis contra eum duum milium spatio concessisset. in distanz di due miglia. et 2. *ibid. 17.* Quum legiones diagium spatium abessent. *Id. 7. ibid. 23.* Ne inter se contingant irabes, sed paribus intermissis spalliis etc. *Cic. 2. Nat. D. 19. 49.* Siderum genus spatia immutabilibus. *Ovid. 8. Met. 794.* Nere viæ spatium te terreat, accipia currus. la lunghezza del viaggio. et *Tac. 6. Ann. 21.* Postulæ siderum ac spatia dimensum. — De mensura. *Id. 2. ibid. 31.* Profunda altitudo, nullis inquirendum spatia penetrabilia. Alii tamen leg. *apertis*, ac. *apertis* fuitibus. (Cf. *Herod. 2. 28.* Πολλὴν γὰρ αὐτὸν χιλιάδων ἐργασίων πλεῖστα μὲν καλὸν, κατεῖναι ταύτην καὶ οὐκ ἐξικέναι δὲ βασανόν.) V. que ad b. 1. *Tac. adnot. Boetticher.* Al *Orellius* nihil mutat. Sic *Ovid. 8. Met. 677.* spatium discrimina fallit. § 3. *Item significat rei cuiusque magnitudinem, ampiezza, grandezza.* *Id. 3. ibid. 85.* Dum spatium victi victur considerat hostis. *Lucan. 9. 732.* nec latus spatia est elephas. per la mole del corpo. al *Seneca Hippol. 806.* Spatium vasti corporis. *Juvenal. 4. 39.* spatium admirabile rhombi. *Id. 6. 503.* si breve parvi Sortita est lateris spatium. *Claudian. II. cons. Stilich. 290.* spatia summas quantitas fagi - cornu cervi. in altezza. et *Plin. 4. Hist. nat. 17. 17. (77).* Quod est hominis spatium a vestigio ad verticem, id esse passis manibus later longissimos digitos, observatum est. *Gell. 1. 1.* Spatium modicumque plentis Herculis. *Tac. Agric. 10.* Britannia spatia ac cælo in orientem Germaniæ, in occidentem Hispaniæ obtenditur. — In spatium, in longum spatium, nisi velle bene significationem ex eo numero, quod spatia curriculum vel ambulationum, ut porticus, xysti et hujasmodi, fere in rectam longitudinem porrigit solent. V. infra. *Quid. 7. Met. 782.* de fera currenti. nec ille mille callida recto In spatiumve fugit, sed decipit ora sequentis Et redit in gym. et 11. *ibid. 174.* de Mida. nec Dælus aures Humanam stolidam pallor retinere figuram, Sed trahit in spatium. allunga, et *Propert. 2. 23. 3.* de porticu. Tota erat in spatium Pæoni digesta columna. per tutta la sua lunghezza. Alii leg. in speciem. et *Sil. It. 13. 563.* Tum jacet in spatium sine corpore pigre vorago Limosque lacus. § 4. *Item sæpe dicitur de loco, ubi cursus certatur, et est curriculum, stadium, luogo dove si corre al pado, corso, lizza, σάδιον:* quam ponit *Forcellinus* primam vocis significationem. *Enn. 441.* equus spatia qui sæpe supremo Vicit Olympia. *Virg. 1. G. 512.* Ut quum carceribus sese effudere quadrigæ, Addunt se in spatia. Hujus tamen loci lectio alie est: Ita et sensus. *Cod. Med.* habet addunt spatia. Sed V. *Sil. It. 16. 372.*, Serv. ad b. 1. et *Cod. Rom. Heyne* interpretatur: Immittunt se in campum, sc. decursum. et *Vossius:* gyros multiplicent et repetunt. Septem autem erant spatia seu gyri, quibus in circo decursum fiebat. (Cf. *Ovid. Halieut. 68.* et *Sil. It. loc. cit.*) et 3. *ibid. 202.* Illic (equus) vel ad Elei metas et maxima campi Sudabit spatia. *Id. 12. En. 907.* Tum lapis ipse viri tæcum per inane volutus, Nec spatium eratit tæcum. *Ovid. 2. Met. 168.* tritumque relinquunt Quadrijugi spatium. *Id. 6. ibid. 487.* equi Pulchre pedibus spatium declivis Olympi. *Cic. de nect. 23.* circa med. Nec vero velim, quasi cursu spatia, ad carceres a calce revocari. §

3. *Orat.* 45. 178. Spatia conficere. *Ziv.* 35. 40. Absoluerunt me velut de spatio. *Tac. dial. de Orat.* 39. Nobiles equos cursos et spatia probant. ¶ 5. Hinc de ipso cursu vel deambulatione, quae in spatio fit. *Virg.* 5. *Æn.* 584. Inde alios inveniunt cursus aliosque recursus Adversis spatibus. *Id.* 7. *ibid.* 380. de trocho. Ille actus habena Curvatis fertior spatibus. *Ovid. Halieut.* 68. de equis, seu septem spatibus Circo meruere corosum. *Cic.* 1. *rep.* 12. 18. Deinde quum essent perpauci (in porticu) loler se uno, ad altero spatio conlocoti. ¶ 6. Et de loco, in quo ambulatur, passeggio. *Cic.* 1. *Legg.* 4. a med. Quin leitur ad illa spatia nostra sedesque pergitur? ubi quum satis erit deambuleium, requiescimus. et *ibid.* 5. In cupressulis Goosiorum et spatiis illvestribus erebro insidens. *Stat.* 3. *Silu.* 5. 90. Templaque et lonomeris spatia lacerant columas. h. e. porticus, quae sunt loca ambulationibus apta. *Ovid.* 7. *Met.* 670. Phoen in interlus spatium pulerosque recessus Cecypidas ducit. *Seneca Thyest.* 649. In multa dives spatia discedit domus. ¶ 7. Et etiam de ipsa ambulatione, passeggiata. *Cic.* *Mur.* 34. 70. Si uno basilica spatio honestatur. *Id.* 1. *Orat.* 7. 28. Quum in embulationem ventum esset, Scævola, duobus spatibus tribusve facili, distat etc. *Id.* *Orat.* 3. 12. Fateor, me oratore, si modo ille, non es rhetorum officio, sed ex Academia spatibus exstitisse. Illa enim sunt curricula multiplicium variorumque sermonum, in quibus Platonis impressa sunt vestigia.

II.) Translat. ¶ 1. Metaphorā ductā est eo quod spatium dicitur de extensione seu intervallo loci, refertur saepe ad significandum tempus seu intervallum et longitudinem temporis, tempo, intervallo o extensione di tempo: et costructur cum objecti Genet. vel Dat., amplius Accus. et prap. ad; aut absolute. — a) Generalim. *Cæs.* 6. *B. G.* 17. Spatia omnis temporis non numero dierum, sed noctium finit. *Cic.* *Arch.* 1. *inil.* Quod longissime potest mens mea respicere spatium prateriti temporis. *Id.* *Quinct.* 1. 4. Diligeat quanta sit, nisi tempus et spatium datum sit, intelligi non potest. tempo e agio. ad *Ter. Hecyr.* 3. 3. 14. Neque, ut celari posset, tempus spatium ullum dabat. h. e. morem, inquit *Donat.* Sic *Ovid. Remed.* *an.* 277. Ne properes, oro: spatium promunere poco. *Cic.* 2. *Verr.* 13. exlr. Et spatium ad discendum nostro commodo vacuosque dies habuissimus. *Ziv.* 8. 32. Orabant, ut lra suae spatibus et consilio tempus daret. *Pacuv. fragm.* 9. p. 102. *Ribbeck.* prius quam lotereo, spatium ulciscendi dantur. *Ter. Phorm.* 4. 4. 21. Spatium apparandis nuptiis (Umpf. apparandi nuptias), vocendi, sacrificandi, dabitur paululum. *Cæs.* 1. *B. C.* 3. Ses dies ad eam rem conciliendam spatii postulant. *Propert.* 3. 20. 31. Aut spatia annorum lenibut vulnera nostra. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 22. 51. (188). Fons certis horarum spatibus dispensatur inter incolas. *Cic. Cæcin.* 2. a med. et *Cæs.* 5. *B. G.* 17. Ut quam minimum spatii ad se colligandos Romanis darent. *Quintil.* 12. 11. 19. Spatium ad discendum. *Propert.* 2. 19. 29. Parvo dilexit spatio Minoida Theaeus. poco tempo. et *Ovid. Ib.* 41. (et 134.) prius hanc animam auferat illa dies, Quam doctor hie unquam spatio evanescere possit. col tempo. et *Cic.* 2. *Orat.* 87. a med. Hoo interim spatio conclave illud concidit. in questo frat-tempo. et 2. *Off.* 23. 81. Tam longo spatio multa hereditatibus, multis emptionibus tenebantur. in si lungo tempo. et 4. *Fin.* 1. *inil.* et 1. *Orat.* 33. 150. Spatium sumere ad cogitandum. *Id.* 5. *Att.* 14. Antequam aliquo loco coosidero, neque longas a me, neque semper mea mana litteras espectabam: quum erit spatium, utrumque praestabo. *Nepos Eumen.* 12. Deliberandi sibi spatium reliquit. *Id.* *ibid.* 9. Toidem dierum spatium. *Val. Flacc.* 2. 356. Et deus ipse moras spatiumque indulget amori. *Stat.* 10. *Theb.* 704. De spatium tenuemque moram, mala cuncta ministrat Impalues. *Tac. Agric.* 22. Ponendis castellis spatium fecit. h. e. copiam, commodam occa-

sionem, agio, opportuna occasione. — b) Speciatim dicitur de tempore, quo verba melimur lo pedibus carmicum, in canendo, *Cic.* *Orat.* 57. 193. Troebæus, qui est eodem spatio, quo choreus. *Quintil.* 1. 6. 18. Quae (vicia) sunt spatio, siue quum syllaba correpta produciunt. *Id.* *ibid.* 43. Ne sermo eubuliet imparibus spatiis ac sonis. Adde *ibid.* 10. 3. *Cf. Capell.* 9. p. 321. Diastema est vocis speliū. h. e. tonus. — c) Item de anno. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 50. 51. (167). Quodam morbo post sexagesimum vitæ spatium non occidere. dopo l'anno sessantesimo. ¶ 2. Metaphorā ductā es eo, quod spatium dicitur de curriculo seu stadio, aut ellam cursu, qui in studio fit. *Plaut. Stich.* 1. 2. 14. quid mihi opu' est decurso matia spatio cum eis Gerere bellum? *Ter. Adelp.* 5. 4. 5. Nam ego villem duram, quam vis adhibeo, prope iam ascurio spatio, mitto. *Cic. Brut.* 90. 307. Hæc idcirco a me proferantur, ut nostrum eorum perspicere possis, et videre, quemadmodum simus lo spatio Q. Hortensium ipsius vestigiis persecuti. *Id. Amic.* 12. 40. Desiderant iam aliquantulum de spatio curriculoque consuetudo majorum. *Id. Rabir. perduell.* 2. a med. Me es comparato et costituto spatio defensionis, io semibros curriculum coegisti. *Id. Lucret.* 6. 91. Tu mihi supremæ præscripta ad candida calcos Curteoli spatium præmonstris, calida Musa. *Horat.* 1. *Ep.* 14. 8. Istuc mens animusque fert, et ovet spatibus obstacta rumpere clausura. *Id.* 2. *Sat.* 6. 100. Jemque tenebat Nox medium cæll spatium. *Ovid.* 15. *Met.* 874. Spatium avi finis, et *ibid.* 223. transire juvenat. *Id.* 3. *Trist.* 4. 33. deontere vilæ. *Seneca Trond.* 398. mors est Velocis spatii mete novissima. *Virg.* 9. *Æn.* 275. Te vero, mea quem spatibus propioribus alas Insequitur, venetande puer etc. *Tac. Agric.* 8. Habuerunt virtutes spatium esemplorum. *Cf. Cic. Brut.* 64. 230. et *Rutil.* 2. *De fig. sent.* 2. p. 139. *Ruhnck. Frolsch. Poeta in Anthol. Lat.* n. 959. *Meyer.* In spatio Venera simulatur prælla Martis. — In illo *Vulgar. interpr. Eccl.* 15. 2. Deus nemini dedit spatium peccandi. spatium est licentia, liberlas, ut patet ex Græco testu, ubi legitur vos avæc.

SPATOMELE. V. SPATHOMELE.

SPATTARO, Interlect. *Charis.* 2. p. 214. *Putsch.* Spattaro (subaud. usurpat) *Afranius* in *Equalibus*. Quum vocem frequenter apud eum positam ait *Paulus* εἰς οὐδενίαν οὐκ εἰς οὐδενίαν, ut illa dicam, generale: cetera genere quidem sunt, sed speciale. *Quintil.* 5. 7. ad fin. Divinorum testimoniorum duplex tractatus: generalis aller, regimine providentia mundus: specialis alter contra partes divinationis. et *ibid.* 10. ante med. Generale tempus est nunc, olim enb Alexandro, quom apud *Ilum* pugnatum est: speciale habet et constituta discrimina, ætate, bleme, noctu, interdiu; et fortasse, in pestilenti, in bello, in coonvisio. *Id.* 12. 2. circa med. Quum sit omni generalis quassilo specialis potentior: quia universo pars continetur. — Specialia nomina in *Anecd. Helv.* p. XXVI. *Hag.* sunt eo, quæ a genere dividuntur, ut homo, equus, vitis, leurus. ¶ 2. Est etiam singularis, proprius, singolare, proprius, idcirco: cui communis opponitur. *Trebell. in XXX. Tyrann. de Quirico.* 14. Non pratermittendum da Macrianorum familia id dicere, quod speciale semper habuerunt. Alexandrum *Al.* viri in annolis, multo-

res in reliculis exculptum semper hebuerunt. *Dracont.* 2. 425. Nec generale malum sensil specialior hospes. Adde *Paulin. Nolan. carin.* 28. 25. *Boeth. in Porphy.* *dial.* 1. p. 17. Quamvis differentia super hominem ponatur, quæ species specialissima est, tamen nota speciem specialissimam ipsa differentia species est ejus generis, cui species specialissima supponitur.

SPECIALITAS, slla, f. 3. (specialis) status seu conditio ejus, qui specialis est, specialitā. *Fronto De differ. verbor.* p. 2197. *Putsch.* Speciem et specialitatem et specialitatem. Species divisio est generis: specialitas dicta est ab Antonio grammatico (scil. M. Ant. Golpboos, de quo *Sueton. Gramm.* 7.): spectetas, quellitla. V. SPIRITALITAS. Adde *Tertull. advers. Marcion.* 5., *Serv. ad Virg.* 2. *Æn.* 402. et *Isid.* 2. *Orig.* 25. 6.

SPECIALITER, adverb. ab adject. specialis; unde *Comp. Specialius*. — Specialiter est per species, peculiariter, specialitē, in ispeziallā, specialitatem, ειδικως, ιδιως: cui generaliter seu generatim opponitur. *Colum.* 12. *R. R.* 2. 3. Opponebat suo quidque loco generatim atque etiam specialiter nonnulla disponere. Adde 3. *ibid.* 19. *Quintil.* 5. 10. 43. ante med. Temporis duplex significatio: generaliter enim et specialiter accipitur. et *ibid.* 7. sub finit. Quum specialiter quidem, sed tamen multos pariter Invadere patroni soleat. *Cels.* 5. 24. n. 4. Et id, quod specialiter sit vocetur. *L. Targa* hic et 2. 18. insititium specialiter esse probat, ideoque espungendum. *Paul. Dig.* 45. 1. 58. Si quis fructum, deinde usum stipulatus fuerit, nihil agit, nisi in omnibus novandi animo hoc facere specialiter expresserit. *Ulp. ibid.* 44. 4. 2. Specialiter exprimendum est, de ejus dolo quis queratur. *Apul.* 11. *Met.* Vesta mes distracla, sufficiens tem correi summulam: et id ipsum præceptum fueret specialiter. *Capitolin. M. Aurel.* 17. Contra Germanos res feliciter gessit. Specialiter ipse bellum Marcomannicum. *Cæli. Aurel.* 3. *Acut.* 17. 142. Qui perniciosius atque specialius jactantur. h. e. exiliatius.

SPECIARIA, æ, V. voc. seq.

SPECIARIUS, m, um, adject. (species) ad speciem pertinens, quatenus annonam significat. V. SPECIES. *Cæs.* 3. *B. C.* 53. Cohortes postea dupliet stipendio, frumento vel speciaris militariibusque donis amplissime donavit. Ita editi plerique habent. Quum tamen in MSS. aliter legatur, merito hæc vos suspecta eruditus est. Itaque quidam legendum putant, frumento, veste, pecuniariis militariibusque donis: et *Oberlinus* secutus *Vossium* sic: frumento, veste et aliis militariibus donis. Alii vero aliter, ut *Cujac.*, qui leg. cibariis, et *Wölfel.*, qui pecuniariis etc. *Cf. H. Meusch. Lex. Cæs.* ad h. v. — Hinc Speciaria, æ, f. 1. absolute, substantivorum nomis, est, quæ species seu animalia vendit. V. SPECIES. *Inscript.* apud *Fabrell.* p. 753. n. 509. THALASSAS MINAK C. PISONS NOTRY SPECIARIAS CONTYBERN. BENEFICENTII. Alii leg. speciarice. Sed V. *Inscript.* apud *Span.* *misc.* p. 232.

SPECIALITIM, adverb. (species) specialiter, in ispezialitā. *Cic.* in *Senat.* B. ad fin. C. *Menius* legem speciatim latitio de salute mea promulgavit. Alii separatim rectius leg. *Capell.* 9. *R. R.* p. 318. Sonus phthongus vel specialim vel generatim appellatur. Sed generale vocabulum habent et specialis, quæ ιδιότης Græja voce perhibentur.

SPECIATUS, æ, nm, adject. (species) in species divisus, in aliqua rerum specie positus. *Tertull. advers. Hermog.* 40. Quid bodie informa in mondo? Quid retro specietum in materia?

SPECIES, sll, f. 5. (specio) Eliam formam specia, æ, f. 1. tuetur *Ritschel.* ad *Plaut. Trin.* v. 840. coll. *Kiersting* in *Symb. philol. Bonn.* p. 840. — Olim in patrio casu specii et specie dicere. *Cn. Matius* apud *Gell.* 2. 14. a med. An manet specii simulacrum in morte silentium. V. DIES. et *ibid.* *Cæsar* in libro de analogia secundo hujus die et hujus specie dicendum putat. *Apul.* 1. *dogm. Plat.* Nullo specie ois qualitate significatione disioctus. — In

genit. et dat. plur. apud optim. scriptores non fuit in usu. *Cic. Top.* 7. 30. Formae sunt, quas Graeci *εἶδος* vocant: nostri species appellant: nos passim id quidem, sed inutiliter ad mulendos casus in dicendo. Nolim enim, ne al. *Leine* quidem dici possit, specierum et speciebus dicere: et ex his casibus utendum est: et *formis* et *formarum* vellem. Quum autem utroque verbo idem significetur, commoditatem in dicendo non erubitor negligendam. *Hec Cicero.* Quere multo minus audiendi *Charis.* 1. p. 38. *Putach.* et *Diomed.* 1. p. 281. qui specierum, materium, luxuriam dici docuerunt. Cf. *Claud. Sacerd.* 1. *Gramm.* p. 427. 19. *Heil. Genet.* specierum usurp. *Apul.* 4. *Dogm. Plat.* *Ammian.* 29. 5. 36. *Pallad.* 11. *R. R.* 14. *Cael. Aurel.* 1. *Tard.* 5. 151. *Symmach.* Ep. 9. etc.: *del.* et abl. speciebus hab. *Apul. Ascl.* 6. *Tertull.* *Specul.* 18. *Poptsc. Aurel.* 21. *Scaevola Dig.* 28. 2. 29. § 10. *Sidon.* Ep. 1. *Capell.* 6. p. 228. etc. — Species accipitur A) Abstractorum more; et B) Concreto, ut ajunt, sensu.

A) Species, abstractorum more, potest accipi veluti et passiva.

1.) Active species est id, quo aliquid vernatur, et dicitur de oculorum acie (It. *la vista*; Fr. *vue*; Hsp. *vista*; Germ. *d. Sehen, d. Blick*; Angl. *the sight*). *Lucret.* 4. 243. Propter hoc, ut speciem quo veritatem, omnes Res ibi eam contra ferant forma atque colore. *Id.* 5. 729. de luna eam partem, quae omnis est ignibus ancis, ad speciem terribili nobis oculisque patentes. *Vitruv.* 5. 9. circa med. Aer ex viridibus perimit speciem. et 3. 2. sub fin. Contractura propter altitudinis intervallum scandentis oculi speciem salunt. et 9. 4. circa med. Si totius intervallis nostra species potest id animadvertere.

2.) Passive duo praecipue significat. 1.) Est quicquid primo aspectu apparat, apparenza. — 1.) Generativum. — a) Absolute. *Cic. Senect.* 16. 57. Agro bene cultio nihil potest esse nec usu uberior, nec specie ornatior. *Id.* 1. ad Q. fr. 2. ad fin. Species ipsa tam gressu liberi nati servi dignitatem habere non potest. *Id.* 2. Cat. 3. 18. Horum hominum species est honestissima, voluntas vero al. cunctis impudentissima. *Id.* 2. *Nat. D.* 3. c. med. Veritas conspiciolorum aperta est, species tantum retenta. *Id.* 2. *Tusc.* 23. 54. Speciem doloris ferre non possunt. *Liv.* 40. 12. Ulro mihi non insidiatoris modo, sed latronis manifesti et percussoris speciem indidit. *Nepos Eumen.* 7. Species imperii. *Sall. Jug.* 31. Cujus rei species erat acceptio frumenti, quod Catpurnius palem legatis imperaverat. *pretesto, colore, coperta.* *Virg.* 2. *En.* 407. Non fuit hanc speciem. *petaculo, vista.* — Species, in speciem, per speciem, secundum id quod apparet, quibus oppon. *reapse, revera et similis.* *Cic. Amic.* 13. a med. Securitas species quidem blanda, sed respice multis locis repudiandi. in apparenza. et *Liv.* 35. 31. Specie libertatem Demetrio esse, revera omnia ad nutum Romanorum fieri. *Ces.* 5. *B. G.* 51. Obstruere in speciem portis singulis ordibus capitum-valium manu scindere etc. *Cic.* 7. *Ferr.* 33. 86. Praeclara classis in speciem, sed laquei et infirmis. *Liv.* 3. 9. extr. Dilata in speciem actione, re ipsa subleata. *Id.* 39. 35. Per speciem auxilii Byzantiis ferendi, re ipsa ad terrorem regulis Thracum inferendum. sotto colore o pretesto. et 1. 41. Quum jam exspirasset Tarquilius, celata morte, per speciem aliena fuggenda viis suas opes firmavit. *Ovid.* 3. *Met.* 685. Inque ebori induit speciem lascivaque jactant Corpora. h. e. inter, a quibus di. Sic 15. *ibid.* 508. cumulusque immitis aquarum in motis speciem curvari et crescere visus. — Prima species, primo aspectu, a prima vista. *Cic.* 4. *Fin.* 22. 61. Ea, quae prima specie admirationem, re explicata, rium movent. *Id.* 3. *Orat.* 25. 38. Ea, quae sensur nostros specie prima acerrime commovent. Cf. 4. *Tusc.* 14. 32. — b) Cum Infinito. *Curt.* 8. 12. 21. Veste regie exornat, praebitorum speciem, ipsum Regem illi ripae praesidere. — 2.) Speciatim est imago, facies, forma, figura. *Plaut. Most.* 4. 2. 42. Paer, praeter

speciem stultas. et. *piu di quello che mostri.* et *Pers.* 4. 4. 2. *nrhis* speciem vidi, hominum mores perspicit perom. *Lucret.* 4. 52. speciem ac formam similem gerit ejus imago. *Ces.* 2. *B. G.* 31. Species nova atque inaudita. Sic 4. *ibid.* 25. Navium species erat barbaris innotior. *Cic. Rosc. Am.* 22. sub fin. Fere aliquem humana specie et figura, qui tantum immanitate bestiarum vicerit, ut etc. *Id.* 6. *Ferr.* 58. 129. Duo signa eadem specie atque forma. *Id.* 5. *Tusc.* 39. 114. Species forma. *Id.* 1. *Nat. D.* 18. 48. Nec tallo utquam inesse nisi in hominis figura: hominis esse specie deos constandum est. *Id.* 1. rep. 14. 21. Species apparere. *Id.* *ibid.* 34. 51. civitatis. *Id.* 3. *ibid.* 32. 44. oppidi. *Id.* *ibid.* 33. 45. Populi speciem et nomen imitator. *Liv.* 38. 10. ad fin. Flores, quem quot aetis in usum erant, ignes quum accendisset, speciem, quam quaerarat, horti fecit, omoem ibi R. exercitum esse. Cf. 7. *ibid.* 36. Vergetorix, omibus ejus logi collibus accipalis, quo dupli poterat, horribilem speciem praebere. h. e. aspectum. *Liv.* 7. 15. Species felles. *Adde* 24. 40. et 29. 25. *Pin.* 11. *Hist.* not. 35. 30. (86). Scorpiones terrestres perunt vermiculos ovorum specie. *Ovid.* 15. *Met.* 305. amor ille loco permansit et alii Collis habet speciem. et *ibid.* 743. specie caeleste rempse. — 3.) Item spectrum, vnum: qualis sunt, quae in somnis apparere, visione, fantasma. *Cic.* 4. *Acad.* (2. pr.) 17. 52. Eadem est in somnis species eorum, quae vigilantes videmus. *Liv.* 3. 6. Consuli dicitur visa species viri majoris, quam pro humano habitu, augustioris. *Id.* 26. 19. Nocturnae species. *Adde* *Lucret.* 1. 125. *Ovid.* 71. *Met.* 377. et *Sil.* 11. 13. 394. — 4.) Item id quod mente videtur, exemplar in mente rei facta aut facientes, specie, idea. *Fest.* p. 347. 6. *Müll.* Speciem quam nos dicimus, ad hoc Graeci dixerunt: Platon quidem ideam. *Cic.* 1. *Acad.* (post.) 8. 30. Hanc illi ideam appellabant, jam a Platone nominatam: nos recte speciem possumus dicere. (Adde *Top.* 7. 30. quem locum supra recitavimus.) *Id.* *Orat.* 5. 18. Insuper in ejus mente species eloquentis, quam aerebat animo, re ipsa non videbat. et *ibid.* 14. 43. Excellentis eloquentiae speciem et formam adombrare. *Id.* 3. *Off.* 20. ad fin. Species, forma et notio boni viri. — 5.) Item similitudo, similitudine, semblanza. *Cic.* 3. *Off.* 2. circa med. Si id, quod speciem haberet bonitatis, pugnaret cum eo, quod nullo videretur. et *ibid.* 416. Similitudinem quidem gerere speciemque sapientiae. et 2. *ibid.* 11. 39. Nisi praeter speciem boni viri feres. *Id.* *Cael.* 9. 14. Catillina multos fortes viros et bonos specie quadam virtutis assimilata tenebat. — 6.) Item pulcritudo, bellezza. *Varro* apud *Non.* p. 386. 30. *Hera.* Quae casta etiam? quae vestis sordiditum? quae teneris species? *Plaut.* *Rud.* 2. 4. 2. *Edopol.* specie lepida mulier. *Id.* *Bacch.* 4. 7. 40. bella specie, mulier. *Ovid.* 5. *Fast.* 253. Et monat, etiam specie, dum floreat, uti. *Juvenal.* 10. 310. I nunc et juvenis specie latere tui. *Vitruv.* 3. 2. Rustyli tallo et ad aurum et ad speciem et ad firmitatem rationes habet explicatas. *Curt.* 8. 4. 23. Species corporis eximia. — 7.) Hinc decus, oronementum. *Liv.* 34. 52. extr. Praebuerunt speciem triumpho exilibus rasis acuti, qui servitute exempli fuerant. et 37. 40. Ingentes ipsi erant. addebant speciem frontalia et crista etc. — 8.) Et splendor, amplitudo, dignitas, majestas. *Cic. Dom.* 33. a med. O speciem dignitatemque populi R., quam reges, quam nationes exteris perimereunt? *Id.* 3. *Ferr.* 22. 53. Vidi forum adornatum ad speciem magnifico ornatu, ad sensum cogitationeque acerbo et lugubri. *Adde* 2. *leg. Agr.* 13. 32. *Brut.* 62. 224. Magis specie et motu capiebat homines, quem dicendi copia. — 9.) Quia res, quae videntur et sub aspectum cadunt, singulares sunt (neque enim universalia et genera oculis cernimus) auxilium species pro re particulari: et quidem — 1.) Pro parte subiecta generi, quae et pars et forma dicitur, et habet sub se individua, specie. *Cic.* 1. *Orat.*

42. 189. Genus est id, quod aut similes communione quadam, specie autem differentes, duas aut plures complectitur partes. *Seneca Ep.* 58. ante med. Primum illud genus quaerimus, ex quo ceterae species sospensae sunt etc. Homo species est, ut Aristoteles ait, cuncta species: communis his vinculum animal. *Cic.* 1. *Invent.* 27. 40. Quum genere idem sit, si aliud, quod parte quodam et specie differt. *Id.* *Orat.* 10. 33. Viriutes specie disperes, prudentia conjunguntur. *Adde* *Varron.* 3. *R. R.* 3. *Id.* 10. *L. L.* 21. *Müll.* Nominet ut similis sit nominatus, habere debet ut ait eodem genere, specie eadem, sit eam, ex illo eodem. Sic *ibid.* Specie similes (nomen) ut non solum sed utrumque sit virite. *Quintil.* 5. 10. 56. Genus ad probandam speciem minimum valat. *Id.* 7. 1. 59. Et genus speciem sequitur, illa speciem genus praecedat. *Id.* 3. 10. 61. Genus in species diducit. *Id.* 8. 6. 58. Genus quum dividitur in species etc. Hinc *Virg.* 2. *G.* 103. de avis. Sed neque quam multas species, oes nomines quae sint, Est numerus, quolitas, species. — 2.) Videtur poni et pro individuo, in illo *Lucret.* 2. 364. Nec vitulum alius species per pabula late Derivere quoniam animom. *Apul.* tamen intelligit imagines, aspectus, formas. — 3.) Item pro quatione rei particularis, quae et casus appellatur, *id.* *Virg.* 10. *Ep.* 64. Tu, domine, consulendus Iulii tam de his, quem de illis, qui in perpetuum relegati, nec restituti, in proflucis deprehenduntur, nam haec quoque species incidit in cognitionem meam. questo caso. et *Ulp.* *Dig.* 9. 2. 5. ad fin. Proponitur autem apud cum species talis: Sutor puero discenti forma calcei cervicem percussit, un caso o questo tale. Sic et *Paul.* *ibid.* 31. 1. 85. Proxima ex facto locidit species talis: Libertus patronum heredem instituit etc.

B) Species concreto, ut ajunt, sensu. 1. Est simulacrum, imago, signum, immagine, ritratto, statuo. *Cic.* 1. *Divinat.* 13. 20. Sancta Joris species claros spectaret in ortus. et nox. Haec tardata diu species etc. cetera est in sede locata. 2. Est etiam universalis materies seu res certa et singularis. *Scaevola Dig.* 34. 2. 19. Uxor legaveret bonorum suorum decimam et mancipia et spacia argenti, quae expresserat, xapi o pezzi d'argenteria, et mox. Codicillis multas species veritas, argenti specialiter reliquit. *Cajus* *ibid.* 41. 1. 7. ante med. Quum quis ex aliena materia speciem aliquam suo nomine fecerit, quolche follura o monifatura. et *Impp.* *Theodos.* et *Valent.* *Cod.* 1. 2. 10. Publicarum specierum transvectio. merenti *Impp.* *Arad.* et *Honor.* *ibid.* 11. 73. 3. Annonariae species. *Imppp.* *Valent.* *Theodos.* et *Arad.* *ibid.* 9. 1. Omnibus febricis non pecunias pro speciebus, sed ipsae species inferri praecipimus. *Pallad.* 11. *R. R.* 14. Judicare, utrum vendenda sit species, an tenenda. h. e. vinum. *Trebell.* XXX. *Tyrann.* 18. Jam iarlidum, jam cetera species in his danda sunt locis. 3. Hinc equiore talis speciem dicitur de indumento. *Jul. Capitol.* *Antonin.* 7. Species Imperatorias superbas et praedia vendidit. *Adde* *Ammian.* 16. 9. 7. 4. Item de aromatis et condimentis, species, unde, qui ea vendunt, specialiter illic nunc dicuntur. *Macrob.* 7. *Satur.* 8. circa med. de sinapi et pipere. Species et acres et ceterae superficem, cui apponuntur, exulcerant. *Martian.* *Dig.* 39. 4. 16. § 7. enumerat species pertinentes ad rectigal, cinamomum, pipar, cozum, nardum, casiam, amomom, xlozberi, arom indicum etc., item alia diversae generis, ahur, ferrum, carbarum, gemmas, sericum, leum etc. 5. Item de his, et quibus sunt medicamenta, ingredientia. *Pallad.* 11. *R. R.* 14. ad fin. Diu agitare curabit, ut specierum vir omne munus corpus insual. *Marcell.* in *carm. de medicam.* 10. Descriptas species et pondera mensurarum etc. et *ibid.* 46. Adde et aromatica species, quas multae sunt.

Homenym. Discrimen inter speciem, figuram et formam V. sub FIGURA.

SPECIETAS, illa V. SPECIALITAS.

SPECIFICATUS, e, am, particip. V. SPECIFICICO,

SPECIFIC, adverb. (specifici) specialiter, specificamente. Boeth. in Porphy. dial. 2. p. 32. Sic igitur variis modis accipitur differentia varias virtutes formesque sortitur sunt. Sed et divisiones et constitutiva utraque specificis nominantur et in divisionibus generum definitionibusque sola sunt utilia. Has autem specificas differentias, quod de differentiarum divisione tractare, tales esse debuerant, quibus species a genere abundant.

SPECIFICUS, a, am, adject. (speciei) qui speciem facit, specificus. Boeth. in Porphy. dial. 1. p. 17. Specificus differentia sunt, quae speciem quaecumque declarant. Adde ejusd. loc. in SPECIFICUS.

SPECILLATUS, a, am, adject. (specillum) specillis seu parvis speculis distinctus. Patina argentea specillata, vel, ut Salmas. mallet, specillata vel specillata, ut in Codd. leg. recentiores, (V. Peter) apud Popisc. Prob. 4. referatorem epistolam Vatesiani Imp., est ita elaborata, ut crebra eam parva specula habeat, ut vel annu innotente, populus totidem imaginum fiat, ut Plin. loquitur 33. Hist. nat. 9. 45. (129). 7. et Senec. 1. Quasi. nat. 5. ante med.

SPECILLUM, i, n. 2. (specio) diminut. a speculum. 1. Est parvum speculum, specilletto. Augustin. Ep. 3. et Not. Tr. p. 56. 2. Sapius est instrumentum chirurgorum ad exploranda vulnera, ad inungendum, tergendum etc. Ferro 6. L. L. 82. Müll. Quo oculo inungimus, quibus speculum, specillum. Cic. 3. Nat. D. 22. ad fin. Esculapium primus Apollinis, quam Arcades colunt: qui specillum invenisse primusque vulnera diuina obligavit. Cels. 7. 8. Specilla tentandum est, autem id repletum, ac in summo tantum glutinatum sit. Plin. 7. Hist. nat. 53. 54. (183). C. Julius medicus, dum inungi, specillum per oculum erahens etc. Id. 33. ibid. 7. 24. (75). Corporis hominis specillis datus. Cels. 8. 9. ante med. Specillum laeva involutum in calidum aleum demittitur eoque deus fovetur, et ibid. 7. n. 5. Ubi varmes (in auribus) uti auri, praebeandi oriculario specillo sunt. Id. 5. 28. n. 12. Demittere specillum in fistulam, et ibid. n. 3. ad fin. Quidquid (ulceri) inaspergitur, averso specillo infundi debet.

SPECIMEN, mnis, n. 3. (specio) indicium, significatio, exemplum, argumentum: quale est illud, quod in mercibus speciedum proponi solet, ut ex eo emptores rem totam aestiment, δείγμα, δείγμα (It. mostra, saggio, prova; Fr. marque, preuve; Hisp. señal, prueba, especimen; Germ. das Kennzeichen, die Probe; Angl. a proof, trial): occurrit autem tantummodo, quod sciam, in num. sing.

1. Proprie. 1. Generalit. Plaut. Cas. 3. 1. 2. nunc specimen spectat, nunc certamen carnitor. Id. Most. 1. 2. 53. Ubi nunc emeritum aut aliquid, igitur tam Specimen carnitor, quo aveniat edificatio. Lucet. 4. 209. Hoc etiam in primis specimen verum. Cic. 3. Orat. 40. 160. Ingenii specimen est quoddam, transillire ante pedes posita et alia longa repetita numerare. Id. Brut. 50. 185. Specimen popularis iudicii. Auson. 9. 24. Schenkl. Tale al terrenis specimen spectator in oris Angustus genitor, geminum sator Augustorum. Virg. 2. G. 238. Salva autem tellus, et quae perhibetur amara, Tale dabit specimen etc. Cic. Divin. Ferr. 8. ad fin. Tu vero, Caecilii, quid potes? quae tempora aut qua in re nou modo specimen ceteris aliquid dedisti, sed tute tui periculum fecisti? Plin. 7. Hist. nat. 55. 56. extr. Specimen securitatis antegenitali sumere experimento. A. e. argo-

mentum. — Lucet. 4. 209. Hoc etiam in primis specimen verum esse videtur, Quam ceteri motu rerum simulacra feruntur, vera prova. 2. Speciatim est imago, species, discus, insigne. Virg. 12. Aen. 162. cui tempora circum Aeneas bis as adili fulgentie cingunt, Solis avi specimen. Val. Flacc. 6. 57. Insuper auratos collegerat ipsa dracones, Matri Horae specimen. Seneca Phoeniss. 80. Specimen egregium. Id. Thyest. antiquum Imperii. Ammian. 23. 8. 23. nummum. Apul. 1. Met. gloriosum, et 11. ibid. argentum.

II.) Translati est aemplum, imago, modello, imagine, esemplare, ideata. Lucet. 5. 186. Specimen creandi. Id. 5. 1361. satiolis al insitulis. Cic. Pis. 39. 95. Specimen habuit haec civitas inuicentis. Id. 1. Tusc. 14. 32. Num dubiter, quin specimen naturae capi debeat ex optima quaque natura? Id. 5. ibid. 19. 55. C. Cicer, in quo mihi videtur fuisse specimen humanitatis, salis, suavitatis etc. Sic 3. Nat. D. 32. a med. Temperantiae prudentiaeque specimen Q. Scavola. Liv. 38. 17. extr. Sarraceni antiquum specimen animarum. Tac. 3. Ann. 4. Studia hominum accenia in Agrippioidem: quom decus patriae solum Augusti sanguinem, unicuique antiquitatis specimen appellatur.

SPECINI, orum, m. plur. 2. Ita sunt appellati milites quidam, quos Cellica lingua eandem fuisse qui dicuntur Itali quatuor, a Celt. spec, locus, ubi quis alet vel habitat, sedes, stanza, et cin, cadere, tagliare, ut putat Hier. Asquini in Lett. Forgiuolo p. 33. Inscript. apud Murat. 804. 6. CIVILIS P. T. VIRIVAE L. DINDIVS SPEPATES 7. LEG. XII. GENIVAE P. DINDIVS SPEPATES 7. SPECINIVAE AVGVST. Alia apud eund. Hier. Asquini. I. c. p. 13. D. M. VIRIVAE PATRONI P. CH. VIRIO D. MOTENS. MIL. COH. III. PR. 7. SPECIN. AVG. MIL. AN. XL. VII. AN. LXII. T. T. 1. Haec Furlanetto; sed utrobique legend. speculatorum, h. e. speculatorum, pro specinorum monent Mummensius in Corp. Inscr. Lat. 3. 5223. Cf. etiam in Bulleri. archaeol. Napolit. T. 1. p. 90. P. FERNENIO EX SPECINO VIOX BONINI OPTIMO. Al. Furlanetto censet legendum esse SEX. SPECINO.

SPECIO, apicis, apati, (spectum) spēcra, a. 3. Etiam apicio occurrit apud antiquiores. Fest. p. 330. 29. Müll. Spicit quoque sine praepositione discernit antiqui. Plautus: Flagitium est, si nihil mittetur: quo supercilio apicit? Cato apud eund. p. 344. 33. Nec apicunt, neque sates esse volunt. Adde Paul. Drac. ex Fest. p. 2. 3. Auspicium ab evo spēcanda. nam quod nos cum praepositione dicimus apicio, apud veteres sine praepositione apicio dicebatur. Sic Plaut. Truc. 5. 8. Supplicium ad te hanc mram fern auri. si mihi vides: spica. Alii minus recte leg. spēce; alii spēce; alii aliter. et Herc. 5. 2. 38. Ritsch. spēce nunc ad stolastram. — Ratione habita atymi, alii docant a Gr. σπῆρα, unde et σπῆρα, videri, per metathesim, vel a Skr. pacy; ejusdem significationis (Cf. Germ. spāhen, explorare, spicere): alii etiam ad Hebr. נָשָׂא tsapha vel Chald. tsapha seu spa, aspexit: alii denique verbum hoc, ut ait Forcellinus, magnam habita dicunt similitudinem cum σπῆρα Scytharum, quam vocem Herodot. 1. 4. c. 27. docet, nulum significare. — Quidquid sit de vocis originis, apicio est idem ac video, apicio, vedere, oxoniā: cujus Part. Speciedus apud Ulp. Dig. 2. 15. 3. circa med., ubi alii leg. spectanda. Usurpatur autem in sensum proprium translatum. Ferro 6. L. L. 82. Müll. Spectare dictum ab apicis antiquo, quo etiam Ennius usus: Vix apulo postquam spavit. Et quod in auripiliis distributum est, qui habent apicem, qui non habent, Et, quod in auribus etiam nunc angures dicunt, avem spēcra. Id. ibid. Speculum, quod in an specimen imaginem, et nos. Hinc qui oculos inungimus, quibus apicimus, specillum. et 5. ibid. 129. Speculum a spēcando. Enn. apud Fest. in Spicit. loc. cit. Spavit de montibus talis. Plaut. Cas. 3. 1. 2. Nunc specimen spectat, nunc certamen carnitor. SPECIOSA. V. SPECIOSUS in En.

SPECIOSUS, adverb. (speciosus) Comp. Speciosius; Sup. Speciosissime. — Speciose est pulchre, magnifice, ornate, multa eam specie, pomposamente, magnificamente, etc. etc. ἀπαιός.

1.) Proprie. Plin. 35. Hist. nat. 7. 31. (49). Speciose vehi. h. e. navi picta et ornata. Horat. 1. Ep. 18. 52. adde, virilis quod speciosius armo Non est qui tractat, più bellamente o con maggior garbo o grazia. et Liv. 34. 7. Equus tuos speciosius ornatos erit, quam nror vestite. Auct. B. Afr. 48. in fin. Aclem quam speciosissima puluit, instroxit. Quintil. 9. 4. ad init. Annon eam, quae emissis optime est, bastam speciosissimam contortam ferri videmus?

II.) Translati. Id. 2. 5. 8. Speciose translatum. et 2. 4. ad init. Aliquid vehementer, dulciter, speciose dictum. Val. Max. 5. 1. n. 6. Africanus humanitas speciosa, istaque petuit. Justin. 6. 3. 6. Eo speciosius pognaturus. Val. Max. 2. 4. n. 4. Dictatus speciosissime functus. Adde Justin. 8. 6. 18.

SPECIOSITAS, atis, f. 3. (speciosus) species, pulchritudo. Tertull. Cult. fem. 2. sub fin. Naturalis speciositas. Adde Ambros. de Isaac 7. et Fulg. interpr. 1. Mach. 1. 27.

SPECIOSUS, a, am, adject. (species) Comp. Speciosior 2. a; Sup. Speciosissimus 1. a et 2. — Speciosus est apatis et aspectu jucundus, polcher, formosus, avelis, ἀπαιός (It. vistoso, bello, appariscente, di bella apparenza, specioso; Fr. beau, brillant, magnifique; Hisp. hermoso, de buen porte; Germ. schön, glänzend, prächtig; Angl. beautiful to the sight, veenly, sightly). 1. Generalit. — a) De personis. Ovid. 3. Art. am. 421. Sa quoque del populo maller speciosus viderem. Quintil. 11. 3. 26. Assueti gymnastis et oleo corpora, quamlibet sicut in suis certaminibus speciosa atque robusta, si militata iter facerent et vigiliis imperet, deficient. pieni di garbo a grazia: cum decore et agilitate ac exercitia: atque adeo jucunda spectantibus. Horat. 1. Ep. 16. 45. Introrsus turpis, apicioris pelle decora. Adde Petron. Sat. 41. Speciosus puer. Cels. 2. 2. Si plenior aliquis al apicior et coloratior factus est. Seneca Ep. 87. Familia speciosior. Petron. Sat. 140. Filium speciosissimam cum fratre ephebo reliquit. Quintil. 8. 4. 23. Speciosissimus homo. — b) De oratione. Id. 10. 1. ad fin. Candidum et lene et speciosum dicendi genus. Id. 1. 5. 3. Dicere aliquid proprium, speciosum, aublime. Id. 5. 14. a med. Incupies et speciosus vult esse eloquentia. h. e. qui tenet aures, ut, quae pulchra sunt, tenent oculos. — c) De aliis. Felley. 2. 111. 3. Speciosum ministerium. Quintil. 5. 12. 19. Nec id fero speciosum fieri putabo. Cramel. sat. p. 363. 20. Lachm. Terminus, speciosus, hoc est formosus. — d) Retinetur etiam ad splendorem, claritatem, opes, divitias. Tac. 3. Ann. 55. Ut quique apibus, domo, parata speciosus, per non meo et clientelas illustrior habebatur. Id. Agric. 44. Opibus nimis non gauderet: specimen contingerant. Quintil. declam. 9. 16. a med. Speciosa fortuna. Petron. Sat. 83. Senas, qui videbatur nescio quid meum promittere: sed cultu non proinde speciosus. non ben vestitu. Huc pertinet illud Ulp. Dig. 50. 16. 100. Speciosas personas accipere debemus clarissimas personas utriusque sexus: istum eorum, qui ornamentis senatoris utuntur. 2. Speciatim dicitur de illis, quae prima specie probantur. Cic. 16. Att. 7. 1. a med. Retentionis has speciosas causas habes, iustas illas quidem et magnas, ad nulla iustior, quam etc. Horat. 2. Ep. 2. 116. Proferet in lucem speciosa vocabula ratur. Seneca 3. Benef. 7. Hoc enim in beneficio speciosissimum est, quod dedimus vel perdituri. 3. Et de illis, quae in speciem bona aut vera apparent, ea non sunt. Ovid. de Mida, cui datum fuerat, in antrum vertere, quidquid contineret, 11. Met. 133. Sed miserere, precor, speciosoque arripe demno. et 7. ibid. 69. Coniugium vocas, speciosoque nomine cupis Imponis, Mades, iam? speciosi. et Tac. 1. Ann. 81. Dicta speciosa verbis, re inania aut subdola. Id.

2. *Hist.* 20. Postquam pax et concordia speciosa et irritis nominibus iactata sunt. Aude *Quintil.* 5. 14. 30. — Cum *Supino.* *Liv.* 1. 23. a *med.* Si vera potius quam dictu speciosa dicenda sunt. — Hinc absolute

Speciosa, *a*, f. 1. petra, formosa. *Valent.* *Interpr.* *Canl.* 2. 13. Surga, amica mea, speciosa mea et veni. *Id.* *Sophon.* 2. 13. de urbe *Ninive.* Et extendet manum suam super aquilonem et perdet *Aisur* et ponet speciosam in solitudinem. — De porta templi *Iherosolymitani*, quae Graece *ἡ ἀπαια*, ita dicta, quod tota aere *Corinthiaco* erat adducta, teste *Josepho de bell. Iud.* 5. 5. 3. *Id.* *Act.* 3. 2. Quem (claudum) ponebant quotidie ad portam templi, quae dicitur *Speciosa*. (*Cl.* 1. *Mach.* 7. 39-43.)

Speciosa, *orum*, n. plur. 2. — a) Sunt res speciosae, pulchrae, decorae. *Inscript.* in *Corp. Inscr.* 6. 1679. *AVCHENIO ANICIO BASSO-NATALIUM SPECIOSA LYCE VIRTUTIS ORNAMENTA.* *Fulgat.* *Interpr.* *Ps.* 64. 13. Pinguetia speciosa deserti. h. e. pascua et mapalia, aut, quae dicuntur, oasi. — b) Item res quae apparent, appariscenti, di mera apparenza. *Curt.* 5. 1. 8. Non speciosa dictu, sed uis necessaria in rebus adversis sequenda. h. e. quae aliquam veri speciem praefernunt. *Ambros.* in *Luc.* 5. n. 103. Speciosa utilibus, eternis caduca praefere.

Homonym. Hoc videtur interesse inter speciosum et formosum, quod ille potius exteriorem pulchritudinem et fallacem, hic veram, expressam et interioris imaginem atque iudicium praefert. *V. Döderlein op. cit.* v. 3. p. 28. *Cl. Horat.* 1. *Ep.* 16. 45. Intorsus turpem, speciosum pelle decora. Ceterum *Seneca Ep.* 87. Habet domum formosam; familiam nemo speciosiores produxit.

SPECITO, *as*, *ara*, a. 1. frequentat. a specio. Ita leg. *Forcellinus* apud *Plaut.* *Cist.* 1. 1. 92. mater pompam me specitatum duxit. Sed fatetur, plerosque omnes legere spectatum pro specitatum. *Cl. eund.* *Cur.* 4. 2. 45.

SPECIUM, *ti*, n. 2. (specio) idem quod specillum, inquit *Forcellinus*, si credis *Perotto* in *Cornucop.* ubi refert haec *Pacuvii* verba: Ut medici faciunt, qui prius specio vulnus tentant. Sed hic *Pacuvii* locus suspicione laborat. Aut enim ficticius est, aut specillo legendum. Recentiores quoque hanc vocem minime probant. Ceterum huius vocis a *Servio* fulcitur *Gloss. Lat. Gr.* *Spectrum*, *μῆλτις*, et, in alium sensum, ut ait *cl. Furlanetto*, auctoritate *Thesaur. N. Latinit.* editi ab *A. Maio* in *Class. auct.* T. 8. p. 662. Veru, *spectrum*.

SPECIATOR. *V. SPECULATOR.*

SPECULIARIUS. *V. SPECULARIARIUS.*

SPECULARIUS. *V. SPECIARIUS* et *SPECULATIUS*.

SPECTABILIS, *e*, *adject.* (specto) qui spectari undique potest, *αἰσθητός* (*h. e. si proo vedere*; *Fr. qu'on peut voir, visible*; *Hisp. visible*; *Germ. sichtbar*; *Angl. that may be seen, visible*).

1.) *Propria*. *Cic. Tim.* 8. Et corpus quidem caeli spectabile effectum est: animus autem oculorum effugit obtutu. *Ovid.* 3. *Met.* 708. Monte fere medio est, cingentibus ultima silvia, Purus ab arboribus, spectabilia undique campus. *Id.* 3. *Trist.* 8. 35. Haeret, et ante oculos, veluti spectabile corpus, laetare Fortuna forma videnda meae.

11.) *Translate* est spectari dignus, admirabilis, *riguar de vote, ammirabile, degno a vederi, spectabile; segnalato, αἰσθητός*. — a) *Universum*. *Ovid.* 2. *Pont.* 2. 84. Ipse super curram placido spectabilis ore Tempora Phoebea virgine neta tulit. *Id.* 6. *Met.* 165. Ecce venit comitum Niobe celeberrima turba, Vestibus intexto Phrygiis spectabilis auro. et 7. *ibid.* 496. spectabilis heros, Et veteris reliquiae etiamnum pignora formae, Ingraditur, et *ibid.* 705. de dea, roseo spectabilis ore. *Id.* 1. *Art.* am. 557. caelo spectabile sidus. *Val. Flacc.* 1. 427. Illa Tarnario pariter tremat ignea fuco Purpura: quod gemina mater spectabile tela duxit opus. *Plin.* 4. *Hist. nat.* 8. 15. (29). Moos topiario natu-

rae opre spectabilis. et 5. *ibid.* 1. 1. (13). Flumen Asana portu spectabile, et *max.* Spectabilis proceritas arborum. *Id.* 16. *ibid.* 37. 68. (174.) Salices praetenuis rimbibus texendū spectabili subtilitate. et *ibid.* 31. 56. (128). E capillamentis radicum montani spectabiles latenas et alta vasa neclunt, di lavoro mirabile. et *Tac. Agric.* 34. Pulchra est spectabilis victoria. insignis. — b) Sub Imperatoribus spectabilis fuit appellatio certarum dignitatum propria, ut *illustri*, *clarissimus* etc. *Paul. Dig.* 1. 15. 3. Spectabilis vir, qui praefectus vigiliū appellatur. *Imp. Theodos.* et *Valent. Cod.* 7. 62. 32. Appellationes spectabilium iudicum. *Imp. Leo Cod.* 2. 7. 11, sub fin. Apud vtrum spectabilem praefectum vel praefectum Augustalem. Adde *Inscript.* apud *De Rossi* in *Bullett. Crist.* a. 1868. p. 10.

SPECTABILITAS, *atis*, f. 3. (spectabilis) ¶ 1. Est proprie condicio ejus, qui spectari potest vel spectabilis est, claritas. *Gloss. Gr. Lat.* *μεγαλαινότης*, spectabilitas. ¶ 2. Est etiam dignitas, claritudo, praestantia. *Augustin.* *Ep.* 129. Spectabilitas tua. ¶ 3. Et saepius appellatio ejus, qui spectabilis vocatur titulo certarum dignitatum proprio. *V. voc. praec. Imp. Honor.* et *Theodos.* *Cod.* 9. 27. 5. et *ibid.* 42. 26. 1. Adde *Cassiod.* 2. *Variar.* 28. et 6. *ibid.* 42. *Id.* 7. *ibid.* 37. Ideo te spectabilitatis nitore decoramus, ut sententiam tuam in conventibus publicis spectandam esse cognoscas. Sed hic loquendi modus a lingua Latina puritate longe abest.

SPECTACULUM, *i*, n. 2. seq. init.

SPECTACULUM, *i*, n. 2. (specto) *Spectaculum* per synocpen apud *Propert.* 4. 8; 21. *Spectaculum* ipse sedena primo lemone pependit. Adde *ibid.* 58. — *Spectaculum* est quiddam spectaculum obijcitur, et saepe dicitur de re, quae non modo attentionem sed admirationem excitat (*h. e. aspetto, mostra, vista*; *Fr. aspect, vue, spectacle*; *Hisp. vista, espectáculo*; *Germ. d. Anblick, die Schau, die Schauspiel*; *Angl. to show*).

1.) *Propria*. ¶ 1. Generalim. *Cic. 2. Nat. D.* 56. 140. Sunt homines quasi spectatores rerum caelestium: quarum spectaculum ad nullum aliud genus animantium pertinet. *Id.* 10. *Phil.* 4. 8. O spectaculum illud non modo hominibus, sed undae ipsa et litioribus luctuorum! gederat patria servatorem ejus, manere in patria perditores. *Id.* *Mil.* 38. 103. Hoc spectaculum viderem. *Varro 3. R. R.* 13. Formosum mihi vltum est spectaculum. *Virg.* 6. *Aen.* 37. Non hoc isti tibi tempus spectacula poscit. h. e. pictas sive sculptas tabulas contemplari. *Horat.* *Epod.* 5. 34. Quo posset infans puer his laeque mutare dapia Inemori spectaculo. *Id.* *ibid.* 102. Neque hoc parentes effugerit spectaculum. *Ovid.* 3. *Met.* 246. et 7. *ibid.* 780. Capere specacula praeda. h. e. usurpare oculis praedam venando partem. *Sil. It.* 11. 324. Si perfessa nequit spectacula tanta senectus, soffrire una tal vista. — *Plaut. Psen.* 1. 1. 80. mihi hoc oblituit tam lepidum spectaculum. *Cic. 2. Nar. D.* 62. 155. Circulus solis et lunae reliquorumque siderum spectaculum hominibus prebeant. h. e. dant de se spectaculi et delectationis causam. Sic *Ovid.* 2. *Art.* am. 581. praebet spectacula capti, et *Liv.* 45. 28. Ars quoque et Islam praebere spectaculum. Similiter *Caes.* ad *Cic.* 8. *Fam.* 14. extr. Magnam et jucundum tibi fortuna spectaculum parabat, et *Publ. Syr.* 122. p. 375. *Ribbeck.* Turpe animus ager homini dat spectaculum. — *Esse* spectaculo alicui, esse spectaculum alicujus, spectaculum praebere alicui. *Cic. 10. Att.* 2. extr. Homini non amico nostra incommoda spectaculo esse nollem. *Liv.* 2. 38. Finitimis populi spectaculo abeuntibus fuisse. *Id.* 10. 40. ad fin. Insequitur acies ornata armataque, ut hostium quoque magnificum spectaculum esset. *Nepos praef.* Spectaculo esse populo, h. e. acilata fabulas. ¶ 2. *Speciatim*, seu sensu magis concreto, dicitur de miraculis, quae dicuntur, orbis, *meraviglie del mondo*. *Vitruv.* 2. 8. In septem spectaculis nominant. *Geil.* 10. 18. Numerant inter septem omnium terrarum spectacula. *V. ATTRACULUM.* ¶ 3. Item est quod in

theatris et circo populo spectandum praebatur a suis causis: et praecipua ludi, certamina, reationes, fabulae, quodochi, festa, spettacolo, *Σίαμα*: de quibus est *Martialis* integer libellus. *Cic. 1. Phil.* 15. 36. Brutus ludis ita caruit, ut in illo apparatissimo spectaculo studium populi R. tribuerit absent. *Id.* *Mur.* 34. ad fin. Spectacula sunt tributum data, et ad prandium vulgo vocati. *Liv.* 2. 36. Nondum commissum spectaculo. *Id.* *ibid.* 38. Spectaculo interesse. *Martial.* 1. 105. Qui spectacula non putet deorum? h. e. digna, quibus diff intersint. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 5. 27. (90). Neronis spectaculi arenam circi chrysocolia sterni. *Id.* 2. *ibid.* 28. 25. (96). Rdere spectaculum gladiatorum. *Liv.* 28. 21. et 39. 41. a med. Spectaculum gladiatorum. *Alti leg.* gladiatorum. *Ovid.* 3. *Art.* am. 351. spectacula scenae. *Liv.* 7. 2. circi. *Sueton.* *Caes.* 44. naumachiae. *Id.* *Aug.* 14. ludorum. *Id.* *ibid.* 44. et *Ner.* 12. athletarum. *Seneca 3. Ira* 43. arenae matulina. *Id.* *Ep.* 7. meridianum. *Id.* *ibid.* 80. spheromachiae. *Id.* *ibid.* 2. tusorium. *Ammian.* 16. 12. 57. theatrale. — Spectaculorum tempore nequa dare libellos, neque la jus vocare fas erat. *Plaut. Cas. prol.* 27. ¶ 4. Item dicitur de instrumentis musicis, ut sunt aulaea, vela etc. *Plaut. Cure.* 5. 2. 47. Exaritur ventus turbo: spectacula ibi ruunt.

11.) *Metonymice*. ¶ 1. Est ipsum theatrum, in quo spectacula eduntur. *Sueton.* *Cal.* 31. (Principatum) Tiberii suina spectaculorum apud Videnas memorabilem factum, queri solebat. *Id.* *Liv.* 40. Id ipsum narrans, amphitheatri ruina dirit. *Calpurn.* *Ecl.* 7. 23. Vidimus in caelum irabibus spectacula textis Surgere, Tarpejum prope despectantia culmen. Adde *Inscript.* *Neap.* n. 2249. *Cl. Farron.* 5. *L. L.* 153. *Müll.* Circus maximus dictus, quod circum spectaculis edificatus ibi ludi sunt. ¶ 2. Sanltur et pro loco, unde spectatur, *loggia, palco*. *Liv.* 1. 35. ad fin. Circo designatus locus est: loca diritisa patribus equitibusque, ubi spectacula sibi quique facerent: fori appellati. Spectatore furcis duodecos ab terra spectacula alta autinentibus pedes. *Cic. Sext.* 58. ad fin. Tantis est ex omnibus spectaculis plausus excitatus, ut etc. *Ovid.* 10. *Met.* 668. resonant spectacula plausu. Adde *Liv.* 45. 1. *Vitruv.* 5. 6. *Tac.* 14. *Ann.* 13. *Sueton.* *Domit.* 10. *Calpurn.* *Ecl.* 7. 49. et *Fest.* in *Forum* p. 84. 14. *Müll.* *Ascon.* in *Cic. Cornei.* p. 69. Or. ad *Peter.* Videtur in hac oratione hunc quidem auctorem secutus *Cicero* dixisse, plausum esse *Scipionem* secerari a cetero consesso spectacula senatorum, h. e. loca senatoria secerari a populo; nam aulea in promiscuo spectant, ut ait *Liv.* 54. 3. ¶ 3. Et pro ipis spectatoribus. *Sil. It.* 8. 556. Spectacula tanta Ambae acies virtutis erant. Ita *Heins.* *Alti*: spectacula tanta Ante acies virtutis erant. *Id.* 2. 230. spectacula tantum Esle, viri. *Alti leg.* forte pro este, et *Stat.* 6. *Theb.* 759. et erecto timent spectacula voto.

SPECTAMEN, *mnis*, n. 3. (specto) — ¶ 1. Est specimen, probatio, experimentum. *Plaut. Men.* 5. 6. 1. Spectamen bono sero. *Id.* *ibid.* — Ut abiente hero rem heri diligenter tutetur. *Prudent.* *Psychom.* 913. Spectamen marum. — *Gromat.* *Vet.* p. 81. 13. *Lachm.-Rud.* Mundus unos asse intelligitur, sed qualis et quantus geometricis spectaminibus aperitur. ¶ 2. Item spectaculum. *Apul.* 4. *Met.* Miserum funestumque spectamen asperit, *Thrasyleonem* nostrum ceteris canum saevientium clactum. et 7. *ibid.* Notum et memoratum spectamen, virginem a sico triumphantem. *Marertin.* 2. *Stat. anim.* 12. Jucunda spectamioi.

SPECTAMENTUM, *i*, n. 2. (specto) spectaculum. *Fronto De differ.* voc. p. 2403. *Putsch.* Spectacula, loca sunt, unde spectamus; spectamenta, quae spectantur.

SPECTANS, *antis*, *particip.* *V. SPECTO.*

SPECTATE, *adverb.* (spectatos) egregie, feliciter, *σοφισμῶς*. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 1. 1. (2). Quae spectatissime florent, celerrime marcescere. *visiosissime*. et *Ammian.* 28. 3. sub fin. Rebus spectatissime administratis.

SPECTATIO, ōnis, f. 3. (specio) actus spectandi, *il guardare*, *Sciz*.

1.) Propria. ¶ 1. Generatim. *Lactant.* 7. 9. circa med. Homo memor conditionis eoz, qua Deus illum fecit eximium, ad artificem suum spectat, quam speculationem Trismegistus *Seopias* reclusissima nominavit. — De ludorum spectatione. *Cic.* 7. *Fam.* 1. ante med. Apparatus spectatio tollebat omnem hilaritatem. *Id.* 13. *Att.* 44. Animum lerari tum spectatione, tum etiam religionis opinio et fama. scil. pompae circensis. — In plur. num. *Vitruv.* 10. *prae*. ad fin. Ea omnia quae scaenicis moribus per machinationem ad spectationes populo comparantur. Adde *ibid.* 1. — Apud *Gell.* 5. 12. alii spectationes, alii vero speculationes leg. *V. SPECTIO.* ¶ 2. Specialim est examen at probatio, *doxipaxia*, ut Spectatio pecuniae apud *Cic.* 5. *Verr.* 78. 181. Ex omni pecunia caris nominibus deductiones fieri solebant, primum pro spectatione et colloquio; deinde pro nescio quo cetero. *V. SPECTATOR* at *SPECTO.*

2.) Transita est consideratio, respectus, aestimatio. *Flor.* 2. 7. Macedonicum halium nomine amplius, quam spectatione gentis fuit. Est eadem sententia, quae *Livii* 31. 1. Pacam Punicam bellum Macedonicum excipit, periculo baudquam comparandum, aut virtute ducia aut militum robore: claritate tamen regum antiquorum valualoque fama gentis et magnitudine imperii propria nobiliss.

SPECTATIVUS, a, um, adject. (specio) ad spectandum seu contemplandum pertinens, *speculativo*, *θεωρητικός*. *Quintil.* 3. 5. a med. Thesis a causis se distinguunt, ut illa sit spectativae partis, haec activae. Illic enim veritatis tantum gratia disputari, hic negotium agi. ubi tō spectativae oppon. tō activae. Similiter *Isid.* 2. *Orig.* 24. 9. Philosophia dividitur in duas partes: prima in spectativam, altera in activam. *Alii* leg. insculptam. — *Mar. Victorin.* 1. 1. 4. Grammatica ars quae est? Spectativa orationis et poematos.

SPECTATOR, ōris, m. 3. (specio) qui aliquid spectat, *θεωτὴς* (h. spectatore; *Fr.* spectateur; *Hisp.* espectador; *Germ.* d. *Unseher*, *Beobachter*; *Angl.* a *beholder*). ¶ 1. Generatim. *Cic.* 2. *Nat.* D. 56. 140. Sunt enim e terra homines non ut incolae atque habitatores, sed quasi spectatores superarum rerum atque celestium. *Id.* 1. *Orat.* 24. ad fin. Quem nunc meorum ineptiarum testem et spectatorem sortana constituit. *Id.* 2. *Fam.* 7. Spectator iaudum tuarum. *Liv.* 4. 28. certaminibus. (Adda *Quintil.* 10. 5. 19.) *Id.* 24. 36. Archimedes unicus spectator caeli siderumque. *contemplatore*, *speculator*. *Martial.* 10. 51. Et non unus spectator lectulus ondae, qui videt hinc puppes fluminis, inde maris. *Sil.* 11. 7. 123. Spectator irarum. — Absolute. *Cic.* 2. *Off.* 7. 26. Spectator esse otiosos praeberunt. In illo *Plin.* *Paneg.* 49. Non spectator adulatorque convivis imminens tula. spectator est, qui maligna observat, *molesto o maligno observatore, spiatore*. ¶ 2. Specialim dicitur de his, qui ad ludos spectandi causa conveniunt. *Cic.* *Harusp.* resp. 11. 22. Quorum ludorum ipsi dilis spectatorem esse voluerunt. *Plaut.* *Amph.* 5. 3. 3. Nunc spectatores clara plaudite. — Spectatores ludorum symmo mane, immo etiam nocte occupare locum in cavea solebant. *Plaut.* *prol.* 21. et *Sueton.* *Cal.* 28. — Spectatorum qui gratia causa plausum bistrionibus tribuebant, multabantur. *Plaut.* *Amph.* *prol.* 65. et *segg.* *Cl. Lambin.* ad h. l. ¶ 3. Item sumitur pro iudice, probatore, *Ter.* *Eun.* 3. 5. 18. Quum me ipsum notis, quam elegas formatum spectator siem. Ubi *Donat.* Spectator, probator, ut pecuniae spectatores dicuntur. *V. SPECTATIO.* *Claudian.* 1. *Laud.* *Stilich.* 147. Obsupuit proprii spectator ponderis Atlas. h. e. considerans et inspicieus. *Auson.* *Mos.* 387. *Schenkl.* Neo sola antiquae ostendat Roma Calones Aut unis tantum iusti spectator et aequal Pollat Aristides. *Liv.* 42. 34. Acrior virtutis spectator et iudex. — *Id.* De cognom. R. *V. ONOM.*

SPECTATRIX, triceis, f. 3. (spectator) quae spectat, *spectatrice*, *θεατριά*. — a) Generatim. *Plaut.* *Merc.* 3. 4. 11. (et 5. 2. 1.) Diturum atque hominum quae spectatrix atque here eadem est hominibus. h. e. Fortuna. *Seneca Consol.* ad *Marc.* 18. a med. Videbis nihil humanae audacie intentalum: ariqua et spectatrix et ipsa pars magna conantium. *Ovid.* 2. *Amor.* 12. 25. Vidi ego pro nivea pugnentis conuge tauros: Spectatrix animos ipsa juvenca dabat. *Lucan.* 3. 129. turba Spectatrix scelerum. h. e. quae assueti est videre scelera. — b) Specialim, quae iudicat aut probat. *Ammian.* 30. 8. 26. Nec metu neq. adulandi fadiata constricta posteriorum, incorrupta praetitorum solet esse spectatrix. h. e. solet perpendere et iudicare. *Apul.* 2. *3m.* *Plat.* Virius, spectatrix dijudicatrixque omnium rerum, prudentia etc.

SPECTATUS, a, um, particip. *V. SPECTO.* SPECTILE. *V. SPECTILE.*

SPECTIO, ōnis, f. 3. (specio) actus spectandi seu aspiciendi. Specialim usurpatur in rebus auguralibus, in quibus augures habebant duntaxat spectationem; magistratus, quippe qui omne jus auspiorum possidebant, et speculationem et obnunciationem. Sed tamen spectio duplex est: spectio actionum, fulgurum etc., et spectio seu consideratio et iudicium de his, quae apparuissent, si nescirent, an impedirent res agendas. Igitur augures habebant quidem primum genus spectationis; sed alterum ad magistratus pertinebat. Nunciatio enim ab augure, quae visa essent, pertinebat ad magistratum, ut videret, an his auspiciis rem gerere vellet. Similiter nunciatio duplex est: nunciatio augurii et nunciatio avocandae conditionis, quae fera obnunciatio vocatur. Augures habebant speculationem et solum augurii nunciationem; magistratus et speculationem et nunciationem avocandae conditionis seu obnunciationem. *Fest.* (ut *Scaliger* corrigi) p. 333. 9. *Müll.* Spectio in auguralibus ponitur pro aspersione. Spectio et nunciatio data erat his magistratibus, qui omne jus auspiorum habebant; auguribus spectio duntaxat, quorum consilio rem gererent magistratus (*Müll.* res gererentur, magistratibus) non ut possent impedire nunciando, quicumque vidissent. At in spectio sine nunciatione data est, ut ipsi auspicio rem gererent, non ut alios impedirent nunciando. *Varro* 6. *L. L.* 82. *Müll.* Et quod in auspiciis distributum est, qui habent speculationem, qui non habent. *Cic.* 2. *Phil.* 32. 81. Quod te sacerdoti iure facere posse dixisti, si augur non esses et consul esses, minus facere potuisses? Vide, ne etiam facillius: Nos enim nunciationem solum habemus, consules et reliqui magistratus etiam speculationem. Alii perperam leg. inspectionem. Haec Ciceronis verba verbis *Fest.* non repugnant. Sententia solemest. Nos augures habemus tantum jus nunciandi magistratibus de eo, quod viderimus; consules et reliqui magistratus habent etiam jus considerandi auguria et iudicandi, utrum his res gerendas impediantur, necne. Igitur secundum *Festum* augures habebant duntaxat speculationem, non etiam nunciationem, id est solum speculationem avum et fulgurum, et nunciationem augurii, non etiam nunciationem avocandae conditionis; magistratus vero habebant et speculationem, id est iudicium de auguriis, et nunciationem, id est obnunciationem ad dissolvenda comitia. Secundum Ciceronem augures habebant solum nunciationem, non etiam speculationem, id est simpliciter jus nunciandi sua auguria, non vero de his statuendi; magistratus autem habebant et speculationem, id est considerationem et iudicium de auspiciis, et nunciationem, id est obnunciationem, quae declarabant comitia divinitus prohiberi. — In plur. num. *Gell.* 5. 12. In antiquis speculationibus nomina haec deorum inesse animadvertimus, Diioris at Vedilioris. *Hertz* leg. speculationibus.

SPECTIVUS, a, um, adject. (specio) qui per speculationem fit. *Simplic.* p. 85. *Goes.* Spectivus est effectus, cuius est demonstratio fictionis argumentis ex maxima parte fundata, ita ut et dubia quoque locis aspectum praebet fictionis.

SPECTO, as, ōris, stem, are, a. 1. (specio) *Spectari*, deponentium more, apud *Varron.* 2. *R. R.* 4. 12. In Arcadis scio me esse spectatum suum, quae pra pinguitudinis etc. Est tamen qui leg. isse; alii scio esse spectatam. — Spectare pro spectare vulgo usurpatum esse sequiore etate, conicitur ex *Inscript.* apud *Le Blant*, *Inscr. Chrét. de la Gaul.* n. 478. *DIEM KYTETI IYDICH... LAETVS SPECTIT.* — Forma specto est frequential, e specio, ut *Varro* 6. *L. L.* 82. *Müll.* docet. Nam ab hoc factum est *specito* et per syncope *specio*. — Part. *Spectans* I. 1. a et II. A 8. et B 1. a, 3. b et in fin.; *Spectatus* I. 1. b et II. A 1. 6. et in fin.; *Spectaturus* I. 2. a; *Spectandus* II. A 1. 5. — Specto est aspicio, intueor; attenta intueor, *ὀράω* (h. guardare, mirare; *Fr.* regarder attentivement, contempler, observer; *Hisp.* mirar, encarrar, contemplar; *Germ.* sorgfältig, sifrig, genau hinsehen, beobachten; *Angl.* to behold, look or gaze upon).

1.) Propria. ¶ 1. Generatim. — a) Absolute. *Plaut.* *Trin.* 4. 2. 19. Quam magis specto, minus placeat mihi hominis facies. *Id.* *Nat.* 3. 2. 106. Vire, specta tuo arbitratu. *Id.* *ibid.* v. 151. hoc ad ma specta. *Id.* *Pseud.* 3. 2. 69. quoque hoc spectabit. Adde *Afram.* apud *Isid.* 12. *Orig.* 8. 16. *Plaut.* *Most.* 3. 2. 131. Age, specta, postea cujusmodi! quanta firmitate facili? *Ter.* *Eun.* 3. 5. 53. Ego limis specto ac per flabellum clanculum. *Cic.* 1. *Off.* 17. 58. Domus, quae spectat in nos solos. *Id.* 6. *rep.* 23. 25. Alto spectare si voles, atque hanc sedem et aeternam domum contueri. *Horat.* 1. *Ep.* 6. 60. Unus ut e multis populo spectante referret. *Seneca Herc.* *Oct.* 1138. partem in omnem specta poli. — b) Cum Accusativo. *Varro* 5. *L. L.* 129. *Müll.* Speculum a spectando, quod ibi se spectant. *Plaut.* *Asin.* 3. 3. 90. taceas, me spectes. *Id.* *Amph.* 1. 1. 268. nescio, unde haec hic spectavit. *Ter.* *Heaut.* 5. 2. 38. nunc aliud specta. *Cic.* 1. *Tusc.* 19. a med. Quum Isachi curis ammus, spectare aliquid volumus, et videri. *Horat.* 1. *Ep.* 6. 19. Gauda quod spectant oculi te mille loquentem. *Ovid.* 3. *Art.* *am.* 513. Spectantiam specta, ridenti mollia ride. *Id.* *Heroid.* 17. 77. Quum modo ma spectas oculis, lacris, protervis. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 16. 17. (42). Africa haec maxime spectat. *Justin.* 1. 1. 9. Zoroaster primus siderum motus diligantissime speculasse dicitur. — Passiva. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 16. 19. (50). Ubi spectari potest (leo). *Horat.* *Art. P.* 190. Fabula, quae post vult et spectata raponi. *Ovid.* 4. *Met.* 311. deducti pectus crines, Et quid se deceat, spectatas consuli ondas. *Id.* 3. *Pont.* 4. 17. Spectatum vates alii ecripsere triumphum. Est aliquid, memoris visa notare manu. Nos ea vis avidam vulgo captata per aetrem Scripsimus. Adde 2. *ibid.* 1. 19. — c) Cum Infinito. *Seneca Herc.* *Oct.* 629. Intreque moti currere fines Spectet toto flumine Gangem. et *ibid.* 325. minaces ira per caelum laces specta. — Passiva Impersonaliter. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 70. 89. (193). Plausu congregati ferros (piscis) ad cibum assuetudine in quibundam vivarile spectetur. — d) Cum particula *si*. *Ovid.* *Heroid.* 19. 27. Seps tui, spectro, si sint in litore passus. — e) Cum particula relativa. *Plaut.* *Most.* 3. 2. 144. specta, quam arte dormiunt. *Id.* *ibid.* 133. age, specta, postea cujusmodi. *Cl.* *Bacch.* 1. 2. 2. ¶ 2. Specialim est ludis interesse: unde *spectator*, *spectaculum*. — a) Cum Accusativo. *Id.* *ibid.* 2. 2. 37. Nullam (fabulam) meque invitas spectro. *Cic.* *Harusp.* resp. 11. 22. Ni in Megaleia illo die spectativollesse. *Sueton.* *Claud.* 21. Vox praeconsis irrisa est, invitantis more sollempni ad ludos, quo nec spectasset quisquam, nec spectator esset. *Id.* *ibid.* 4. Spectare Circenses. *Id.* *Aug.* 45. pugiles. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 86. proplus spectes lacrimosa poemata Puppi. *Id.* 2. *Sat.* 8. 79. nullus hic mallem ludos spectasse. — b) Cum Infinito. *Plaut.* *Rud.* 4. 7. 23. Spectavi ego pridem comicos ad litem modum sapienter dicta dicere atque ille plaudier. — c) Absolute. *Ovid.* 1. *Art*

Am. 89. Spectatum veniunt, veniunt spectentur ut ipse. *Quintil.* 6. 3. a med. Stultitia interrogaverit executionem de ibestra Carpathium Titius Maximus, an spectasset: fecit Carpathius dubitationem ejus stultitiam, dicendo: non, sed in orchestra pila iusi.

II.) Translato occurrit A) Transiliva; et B) Neutorum mora.

A) Transiliva. ¶ 1. Est videre, emendare, ter, *Andr.* 1. 4. 4. Importunitatem spectare enicula. *Id.* *Eun.* 5. 6. 24. Audissem meretricum spectare. *Id.* *Heaut.* 5. 2. 38. Nunc illud specta: matres omnes filios in peccata eductiles, ausilia in patris injuria solant esse. *Cic.* *Orat.* 16. 51. In philosophis res spectetur, non verba penduntur. Adde eund. *Mil.* 6. 15. *Id.* 1. *Phil.* 8. a med. In iudice spectari et fortis debet et dignitas. — Cum Coniunctivo et participio. *Id.* *Plaut.* *Asin.* 4. 1. 33. Spectandum, ne col anulum det, neque roget. ¶ 2. Item videri, asiduum esse. *Liv.* 33. 17. Acarnenia solam occidentem et mero Sicyoniam spectat. *Plin.* 4. *Hist. nat.* 22. 36. (120). Ab eo latere, quo Gadis Hispaniam spectat. Rursum *Liv.* 30. 25. Prope spectat sepulcrum. *Ovid.* 1. *Fast.* 136. Ex quibus hoc populum spectat, at lila Larem. — Cum addito oblat. loci. *Sall.* apud *Serv.* ad *Virg.* 6. *Æn.* 23. Qua parte orientem spectat (Creta). *V.* sub B 2. ¶ 3. Item osipi. cere, admirari. *Horat.* 1. *Ep.* 16. 57. Vir bonus, omne forum quem spectat, et omne tribunal. *Id.* 4. *Od.* 14. 17. Spectandus in carmine Mirilo. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 42. 53. (118). de picis. Nec vulgaris illis forme, quamvis non spectando. *Id.* 32. *ibid.* 6. 21. (60). Ostrea cristallinae polius spectanda, quam lilludine. ¶ 4. Item probare, examinare, explorare, dar la prova. *Ovid.* 1. *Trist.* 5. 25. fultum spectator la ignibus sursum. *Plaut.* *Pers.* 3. 3. 35. Non hercle, cui nunc hoc (argentum) dem spectandum, soio. F. SPECTATIO et SPECTATOR. *Lucret.* 3. 55. in dubiis hominum spectare periculis Convasit. *Nerva* in *Edicto* apud *Plin.* 10. *Ep.* 66. Quodam sine dubio, Quis illis, ipsa felicitas temporum edicit, nec spectandus est in illa bonis princeps, quibus illud intelligi satis est, quom hoc tibi quibus civium meorum spemenda possit, me etc. h. e. certis documentis et esparlmentis cognoscendos est. ¶ 5. Item ostendere, iudicare. *Cic.* 5. *Tusc.* 10. extr. Non igitur ex singulis vocibus philosophi spectandi vult, sed ex perpetuitate atque constantia. *Id.* *Rosc. Com.* 10. 28. Nemo illum ex trunco corporis spectabat, sed ex artificio comica mactabatur. *Ter. Andr.* 1. 1. 22. Heu me miserum, qui tuum animum ex animu spectavi meo! ¶ 6. Item rationem habere. *Cic.* 2. *Off.* 20. 70. At vero illa tenuis, quom quidquid factum sit, se spectantem, non fortunam putat etc. ¶ 7. Item cogitare, aliquid, tamquam hoc agendi, sibi proponere. *Id.* 5. *Att.* 7. Incredibiliter partim multum nihil spectat, oia sagam. — Cum Coniunctivo et participio. *Id.* 5. *Fam.* 8. ante med. Ut primum forum stigli, spectavi semper, ut tibi possem quom maxime esse conjunctus. ¶ 8. Item aspicere. *Id.* 6. *rep.* 19. 20. A quibus spectare gloriam certa noliā polatila. (Hanc lect. defendit *Arnizem* ad *Plin.* p. 166.) *Id.* 2. *Att.* 3. Quod a me ajunt Cæsarē sic spectare, ut non dubitet. Utrouque loco *Orellius* leg. *espectare*. Etiam *Plaut.* sic usurpare videtur *Bacch.* 1. 2. 1. Ismudum, Piatolera, tecitus te sequor, Spectans, quas tute res hoc ornata garat. *Liv.* 21. 59. Signum ad erampendum spectare jubat. Atque molit leg. *espectare*. Sed, ut illi *Madvig* in *Emend.* *Liv.* p. 281., de frequentissima confusione utriusque verbi nihil opus est dici. ¶ 9. Metaphorice. *Cyprian.* *Ep.* 17. (26). Quam res quom omnium nostrum consilium et sententiam spectat, praejudicare ego non audeo. *Cl. Sili.* 1. 6. 595. Spectante occurrit patria.

B) Neutorum mora: et constituitur cum ali qua prapoe. aut edverb. ¶ 1. Est tendere, inclinare. — a) Cum Accusati. rei, ad quam quis tendit, at prap. ad, in. *Cic.* 4. *Fam.* 2. Omnia

atrinque consilia ad concordiam spectaverunt. *Liv.* 25. 3. extr. Res ad seditionem spectat. *Id.* 1. 9. Haud dubie ad vim spectare res capit. *Id.* 3. ad Q. fr. 1. Ad interregnum res spectat. *Id.* 1. *Orat.* 20. a med. Ars continetur rebus cognita penitusque perspicit et in unam exitum spectantibus. — b) Cum adverbis. *Id.* 7. *Phil.* 9. ante med. Quorum hac omnis spectat oratio? *Id.* 3. *Fam.* 12. 33. Delinquentes eadem spectant. *Anton.* apud *Cic.* 13. *Phil.* 20. 46. Summa iudicii mai spectat hoc, ut meorum injurias ferre possim. *Nepos Themist.* 6. Hoc longe alio spectabat ac videri volebant. *Cic.* 13. *Fam.* 4. Hec so spectant, ut le borter et suadeam. *Sic.* 2. *Divinat.* 57. 118. Hoc so spectant, ut sam a Philippi corruptum dicerat. ¶ 2. Item aliquid sibi proponere, ad aliquem finem tendere. *Farro.* 3. *R.* 6. Patentes pectorales esse debent mares, quam femine, et ad fructum spectat; si ad delectationem, contra. formosior enim mas. *Virg.* 3. *Ecl.* 48. Si id vitulum spectas, ubi est quod pocula laudes. *Cic.* *Patin.* 10. 24. Ipse ad imperitiam laudes et pueri videlicet spectat. h. a. aspiraretur. ¶ 3. Item vergera, versum esse, a regione suo. *essere rivolo a dirimpetia.* — a) Cum Accusati. et prap. ad, in, inter. *Cæ.* 7. *B. G.* 69. Pars collis ad orientem solem spectabat. *Cic.* 7. *Ferr.* 66. 169. Quid stinonit, eracam in ea parte ligere, quom ad stelum spectaret? *Cæ.* 1. *B. G.* 1. Belgæ spectant in septentriones et orientem solem. *Farro.* 1. *R. R.* 24. Ager, qui in voutum Fævenium spectat. *Cato R. R.* 1. Spectat in meridiem. *Liv.* 5. 5. in Etruriam. *Id.* 28. 17. Maciasylli in regionem Hispanie spectant. *Cels.* 7. 7. Ut le pilus in anteriorem partem spectat. *Cæ.* 1. *B. G.* 1. Aquitania spectat later occum solis et septentriones. — b) Cum adverbis. *Lucil.* apud *Non.* p. 402. 7. *Merc.* introitus spectant aique ferant vestigia. *Farro.* 1. *R. R.* 4. Permagis interest, obitint posita villa, quæ spectat porticibus, ostiis ac fenestris. *Colum.* 12. *R. R.* 16. 4. Urceolos ita collocato, ut ore eorum deorum spectent. Adde *Quintil.* 11. 3. 97. *Id.* *ibid.* 98. Paulum inferioribus intra spectantibus. *Cels.* 7. 7. Ut pili sursum spectent. *Id.* *ibid.* 29. Spectata retrā. *Cl. Horat.* 1. *Ep.* 1. 75. me vestigia terrent Omnis la adversum spectantia, nolla retrorūm. ¶ 4. Item partitare. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 26. a med. Ad hanc emptionem duo genere rorum spectant. *Id.* 2. *Legg.* 23. 58. Ea omnia ad religionem spectant, quom ad jas sepulcrorum. *Id.* 5. *Fam.* 9. In omni genera officii quod ad bonitatem et gloriam tuam spectat. *Papinian.* *Dig.* 3. 14. 42. Necessitas soteendi ad debitorem spectaret. *Alii leg.* dabitorem sine prapoe. — Hinc Part., cuius exempla reliquimus. *Spectatus*, *antis*, etiam adjectivum more usurpatur, et quidem absolute, pro spectatore. *Hygin.* *De limit.* p. 203. *Goes.* Sic inseribi debet, ut meridie spectantil sit locupletum. *V. E. I. Ambr.* 4. *Hexam.* 1. Callio nebulosa corporos vius spectatus obducit. *Id.* 5. *ibid.* 11. Quanto studio spectantium et amore certatur!

Spectatus, a, um, item adjectivum more occurrit; unde *Comp.* *Spectator* II. 1. c, 2. et 3.; *Sup.* *Spectatissimus* II. 1. c, 2. et 3. — *Spectator*

1.) Proprie est qui spectaculo fuit, qui soi spectaculum praubit in ludis publicis. Scribitur autem SP. pro spectatus, in pluribus aburoneis litteris, quæ gladiatoribus, quoties ipsi in publico spectaculo vicissent, docebantur, quæque ex torquibus (in Capitolio. *Fortin.* 8. memorat) appensus quasi testes pugnantium ab iisdem dericturum pendere ante pectus solebant, ut videretur in imagine gladiatoris apud *Caui.* *Antich. d'Italia.* T. 2. p. 245. F. PHYLACTERIUM. Hinc in monumentis sepulchralibus gladiatorum æpe legere est numerum pugnarum eundem. (*V. Inscript.* apud *Murat.* 617. 4., alias apud *Donat.* 244. 3. et 6. et apud *Haff.* *Mus.* *Per.* 125. 4. etc.) Postquam plures huiusmodi litteras essent consuevit, rude donebantur, mox manus illi pileum libertatis sumebant. *P. PILEO.* Longe

diversum eorum litterarum interpretationem dederat *Morcell.* de *stil. Inscr.* *Lat.* T. 1. p. 417. stili alias: sed eam, quam modo produimus, primus attulit *Hieron. Amatus* in *Giorn. Arcad.* T. 32. p. 105.; pluribus deinde argumentis et scriptorum Latinorum auctoritate confirmavit *Jo. Labusius* in notis ad *Morcell.* *Dira.* delle tessere etc. p. 148.; eandemque exemplis ait *Orellius* in *Coll. Inscr.* *Lat.* T. 2. p. 377. V. *Inscript.* apud eund. n. 621. 2561. et seqq. Hoc spectat locus *Horat.* 1. *Ep.* 1. 2. Spectatum asilis et donatum jam rude queris, Mæceos, iterum antiquo me includere ludo. *Inscript.* apud *Gruter.* 334. 7. PAVATVS ANTONI SP. K. APA. M. LRP. L. ANN. COS. H. A. Faustis Antonii (servus) spectatus Salendie Aprilibus, M. Lepido, L. Aruntio consulibus, scil. ann. U. C. DCCLIX. Adde alias apud *Fabrell.* p. 38. n. 189., 190., 191. et seqq. Alla vero apud *Mommseum* in *Corp. Inscr.* *Lat.* 1. 776. habet noim spectat, quod priorie notæ lectionem confirmat. *Cl. Henzen* in *Ann.* a. 1859. p. 5. et seqq. In tessari inmanibus gladiatoris, quæ, oupar repertæ sunt, legitur spectavit. *V. Hübner* in *Revue archéol.* a. 1868. p. 422. — Bajus porro genarile gladiatores vocabulorum victores. F. VICTOR.

II.) Translato. ¶ 1. Est cognitus, exploratus, probatus, consociatus, provatus, sperimentatus, dæmonstratus. — a) Absolute. *Cic.* *Divin.* *Ferr.* 4. et 2. *Ferr.* 10. 29. Homo in rebus iudicandis spectatus et cognitus. *Id.* *Flacc.* 26. 63. Lacedæmoniorum spectatus ac nobilitas virtus. *Lucil.* apud *Non.* p. 437. 14. *Merc.* Tuom probatus mihi et spectatum maximo adolescentulum. *Liv.* 1. 57. extr. Spectata castilla. *Plaut.* *Pers.* 2. 1. 4. Ne quidem jam satis tibi spectatum cepseram casa et mores meos. *Cic.* *Cluent.* 16. 47. Utebatur medico ignobili, sed spectato homine, Cleophanto. *Id.* 2. *Off.* 11. 38. Qui pecule non movetur, hanc igni spectatum arbitrentur. provato et fuoco: quæ solvam spectator lo ignibus sursum, ut *Ovid.* 1. *Trist.* 5. 25. alt. *Virg.* 6. *Æn.* 687. tuque spectata parenti Vixit lier durum pietas et 8. *ibid.* 151. bella spectata iovenius. *Cic.* 3. *Phil.* 10. a med. L. Cinnus spectata multis magnisque rebus singularis integritas. *Ovid.* 14. *Mel.* 108. de *Enea.* vir factis maxime, cuius Dextera per ferrum, platis spectata per ignes. *Cels.* 13. 21. Summa vii ucluritate et a divo Hadriano in mores atque litteras spectatus. *Liv.* 1. 57. a med. Id cuiusque spectatissimum illi, quod necopinio viri adventa occurrat oculis. — b) Cum Infinito. *Sall.* *Orat.* *Licin.* ad pleb. in fin. Mibi solis spectatum est, Pompejum maile principem volentibus vobis esse, quom etc. — c) Cum Genetiv. *Ammian.* 16. 12. Sui spectator. ¶ 2. Item probus, excellens, egregius, illustris. *Plaut.* *Merc.* 2. 2. 46. Nihil est, quod to mihi succedens: fecere tale ente spectali viri. *Cic.* *Attic.* 2. sub fin. Perfectus et spectatus vir. *Id.* 5. *Fam.* 12. a med. Auctoritas clariissimi et spectatissimi viri, et in reipubl. maxime gravissimæque causis cogniti atque in primis probati. *Id.* *Rosc. Am.* 50. sub fin. Cællia, spectatissima femina. — Cum Infinito. *Sil.* *Il.* 1. 440. gratia quo non spectatior ellar, Voca movere fora atque orando fingere mantas. ¶ 3. Item spectabilis, insignis, nobilis, pulcher. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 44. (122). Spectatissimum insignis gallinæ, corporeum, serratum. *Id.* 15. *ibid.* 30. 40. (134). Spectatissima laurus in monia Parnaso. *Id.* 4. *ibid.* 18. 32. (107). Peniosula spectator. *Id.* 11. *ibid.* 1. 1. (1). Nuiquam alibi spectator naturæ altitudo, (quom in insectis) et 35. *ibid.* 9. 14. (69). de abelicia. Accessit difficultas mari Romam derebendi, spectatis admodum navibus.

Homonym. Inter spectare, videre, intueri et aspicere præstatuare dissimilina conatur *Pseudo-Fronto* *Diff.* p. 274. *Reil.* Specimus voluntate, videmus natura, intuemur curs, aspicimus ex improbit, cernimus oculis, et *Poppo* p. 427. *Fallour.* Videre est cognitiōis et carni: videre officii. « At dixerim, inquit *Döderlein*, videre polius esse curioi, quam offitioi. Frequenter tamen eum pro alio adhibetur. *Plaut.*

Host. 3. 2. 106. Vise, spectra tuo arbitrato. *Cic.* 7. *Fam.* 1. Neque nos qui hinc spectavimus, quidquam novi vidimus. *Id.* 1. *Tusc.* 18. 44. Quum lassus curis sumus, spectare aliquid remotum aut visum, statim vngulosi di videre perstruiri o per curiosi. Vnde plura apud *Diderlein*, v. 4. p. 312. et seqq.

SPECTRUM, *n.* 2. (specio) simulacrum, idolum, phantasma, imago rei aliusque, quae oculis sese offert, vel phantasiae occurrunt, εἰδωλον, φάντασμα (It. imagine, fantasia, visione; Fr. vision, spectre, fantôme; Hip. vision, e-spectro, fantasma; Germ. die Erscheinung, das Bild; Angl. the form or image, spectre, apparition). *Cic.* 15. *Fam.* 16. Qui putant etiam διαφανήσας φαντασίας spectris Catianis exaltari, nam, ne se fugiat, Catianus insuper Epictetus, qui nuper est mortuus, quae Demosthenis εἰδωλα, hic spectra nominat. V. reliqua auct. epistolae, et *C. Cass.* ibid. 19. at *IDOLUM*.

SPECTUS, *us*, *m.* 4. (specio) idem quod aspectus, apud veteres. *Pacuv.* apud *Fest.* p. 330. 23. *Müll.* Amplius, rubicundo colore et aspectu proterro ferri. — Tribuunt *Plin.* 2. *Hist. nat.* 54. 55. (143). In sedecim partes caelum in eo spectu dividerunt Tursi. *Harduin.* ex MSS. aspectu edidit, *Sillig.* vero respectu. Sic *Apul.* 3. *Met.* Obliquato lamen spectu ram admirationis maxime conspicio. At plerique, praesertim resistentes, rectius leg. aspectu. Item et *Tertull.* 4. *advers.* *Marcion.* 21. Quid hoc idem in spectum centum millibus hominum? ubi aliis aliter leg.

SPECU. V. **SPECUS**.

SPECŪLA, *a*, *f.* 1. (specio) locus editus, unde aliquid eminens prospici potest: eujusmodi est summus malus in navi et summa turris altius emineas locus, ubi rigillas milites agnat. (*V. Varro.* in **SPECULUM** loit), οὐρανός (It. vedetta, vedetta, specula; Fr. lieu d'observation, observation; Hip. lugar elevado, adonde pides mirar, observatorio; Germ. d. Spähtort; Angl. a prospect, observatory). ¶ 1. Generalit. *Cic.* 7. *Ferr.* 35. in fin. Praedonum adventum significabat ignis a specula. *Apul.* de *Mundo*. Eicursores divini atque nocturni exploratores ac nuntii at specularum incensores assidui. h. e. exploratores. *Lucan.* 6. 278. vis praemia Caesar Senaret, elatus specula quae prodidit ignis. *Virg.* 3. *En.* 239. dat signum specula Misenus ab alta Aere cavo. *Cic.* 4. *Fam.* 3. Multo ante, tamquam ex aliqua specula, prospici temperatam futuram. *Stat.* 6. *Theb.* 546. sedet ensis turre supremae Scyllas lo specula. *Cic.* 7. *Phil.* 7. 19. Idcirco in hac custodia, tamquam in specula, collocati sumus, ut vacuum meta populum R. nostra vigilia et perspicacia redderemus. *Colum.* 7. *R.* 3. sub fin. Graes custodie officium sublimem calissimamque oculorum veluti speculam desiderat. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 56. 57. (202). Speculatum significacionem Trojano ballo Sloon invenit. *Fopiac.* *Prob.* 21. Turris quam specula saeva elatissimam adificaverat. h. e. speculationis. *Liv.* 29. 23. Quum Carthaginienses, specula per promontoria omnia postis, perscrutantes etc. *Vulgar.* interpr. *Jer.* 31. 21. Statue tibi speculam, pone tibi amaritudines. ubi specula et amaritudines indicant columnas et lapides, quibus viarum spatia ex intervallo distinguuntur. Ita *Weitenauer* ad h. l. Hebraica est *izjumim*, signa, stipes, columnae, et tamariscin, amaritudines aut pyramides. ¶ 2. Speciatim de rupe et adito casumio. *Virg.* 10. *En.* 454. utque leo, specula quum vidit ab alta Stare procul campis meditantem praemia laurum. *Id.* 8. *Ecl.* 50. Praecepti agit specula de montis in undas Deferat. Cf. *Ammanian.* 22. 16. 9.

It. Translat. *Cic.* *Mur.* 37. 79. Ab illo in speculis atque loricis relictis, in capite atque in cervicibus nostris restiterunt. *Claudian.* *D. Gild.* 149. Restitit in speculis lati. et *B. Gest.* 569. omnes gentes pseudere paratas in speculis. Cf. *Colum.* loc. supra cit. — Esse in speculis, vigilare et prospicere, stare in guardia, in attentione. *Cic.* 2. *Ferr.* 16. 45. Nunc homines in speculis sunt: observant, quemadmodum sese

unusquisque vestrum gerat in retinenda religione. *Id.* *Dejol.* 8. 22. Regem semper in speculis fulsis, quum a te animo esset alienus. *Liv.* 34. 26. Dilem opum in speculis fult. *Ovid.* *Heroid.* 18. 12. in speculis omnis Abydos erat.

SPECŪLA, *a*, *f.* 1. (spec) diminut. a spec, ut recula a res, parva spes, piccola speranza. *Plaut.* *Pers.* 2. 5. 9. Estas quid in te speculz? filo o briciole di speranza. et *Cas.* 2. 4. 27. Si non impetravit, etiam specula in sortitu est mibi. *Cic.* 2. *Fam.* 16. a med. Et eo magis, quod in communibus miseris has tamen oblectabat specula. *Id.* *Clusent.* 26. a med. Quid aliquid ex alicuius sermone specula degustaret. *Apul.* 9. *Met.* Vindicta specula.

SPECŪLABILIS, *a*, *adj.* (speculo) qui videtur et conspici potest. *Stat.* 12. *Theb.* 624. Linguntur Rols longa speculabile proris Sunloa.

SPECŪLABUNDUS, *a*, *um*, *adj.* (speculo) specularis, spectanti similis. — a) Absolute. *Tac.* 4. *Hist.* 50. Festus Hadrumeto, ubi speculabundus subliterat, ad legionem teodit. — b) Cum Ablat. at prep. ab, ex. *Capell.* 2. p. 112. Ab ostio speculabundus. — Et addito Accus. participiorum more. *Sueton.* *Tib.* 65. o med. Aptaia enim navibus ad quancumque legiones meditebantur fugam, speculabundus es altissima rupe identidem signa, quae tolli procul mandaverat. *Sisenna* eodem ratione dixit apud *Non.* p. 471. 23. *Marc.* populabundus agros. *Liv.* 25. 13. vitabundus castra. *Apul.* 11. *Met.* osculabundus manum.

SPECŪLAMEN, *in*ale, *n.* 3. (speculo) speculatio, cogitatio, inspectio. *Prudent.* *Apotheos.* 88. Quod quamvis habes lutoitas speculamine glauco lumentique acie, potuit nebulosus adire. — Cum Genetivo apud *Apul.* 3. *Met.* Proin memet ad res tantas speculamen caute praepararem.

SPECŪLANS, *antis*, *particip.* V. **SPECULOR**.

SPECŪLAR, *aris* et

SPECŪLARE, *is*, *n.* 3. V. **SPECULARIS**.

SPECŪLARIA, *a*, *f.* **SPECULARIUS**.

SPECŪLARIARUS vel **speculararius**, *us*, *m.* 2. (speculare) qui specularia facit vel curat, vetratio. *Inscript.* quam Romae nuper es autographo ascriptam misit *B. Borghesius*. D. M. TI. CLAUDIO SYMMACHO AVG. LIB. SPECULARARIO DOMVS PALATINARVM (legand. forte Palatio) V. M. h. e. vene pro bene merenti) fecit EPICLETVS AVGVSTVS. VIXIT ANNO LXXXII. Hinc cl. *Furlanetto*. Alia apud *Henzen.* n. 6353. TI. CLAUDIVS EPICLETVS PRAEPOSIT. SPECULARIORVM DOMVS PALATINAE ET CLAUDIA APHRODITIA... TYN DISCEN- TIBVS SPECULARIARIS DOMVS PALATINARVM. Adde aliam apud eund. n. 6352. Cf. **SPECULARIUM** et **SPECULARIS**.

SPECŪLARIUS, *a*, *adj.* in duplensem seorsum accipi potest, prout

a) Est a specula, quo significatur, qui ad speculam pertinet. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 56. 57. (202). Specularem significacionem Trojano ballo Sinon invenit. *Harduin.* tam eo at MSS. leg. speculatum: ita et *Sillig.* V. **SPECULA**.

b) Est a speculum, h. e. ad speculum pertinens, transparentis, κατασπινός. — a) Universim. *Seneca* 1. *Quaest. nat.* 5. a med. Qui speculari ratione efficit iudicant virum. h. e. speculi modo. — b) Specularis lapis est vitri mudo traoticius, quo in tennes lamina dissecto utebatur admittendo lumbos et ventis acludendis, vitri vise, talco o silicato di magnesia idrato. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 23. 45. (160). Specularis vero (quoniam et hic lapidis omen obliquo) lunditur in quilibet tenues crustas. Hispania hunc olim ceterior tantum dabat: jam et Cyprus et Napadocia at Sicilia et nuper iuventum Africa, etc. Invenitur et niger aliquando. Sed candido natura mira, quum sit rothilla nota, perpellendi soles rigoresque: nec senescit, si modo injuria abiit, et mox. Invenire et alium usum lo rametis quoque, circum maximam ladis circensibus sternendi, ut sit in commendatione sanduris. *Lactant.* *Opif. D.* 8. a med. Niso est, quae per oculos ea, quae sunt opposita, transpicit, quasi per fenestras faciente vitro aut speculari lapide

obductas. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 35. 56. (143). Indico unloher specularium lapidum squama assimulat. *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 68. *Burmman.* Sustulgent exsi omnes mentes, et alias attitue. roat esohemquo croce at minio tiocetam sparserunt, et quod numquam ante yideram, ex lepide speculari pulverem tritum. — Hioc absolute, substantivorum more

Specularis vel **specular**, *aris*, *n.* sing. et emptius **specularia**, *ium* (vel *iorum*), *plur.* 3. lapis seu lapides speculares, quibus obducuntur fenestras, lestias et alia ad defendendum frigus et ventos, invetriata, vetrata. — a) In sing. oum. *Tertull.* *Anim.* 53. a med. Voda illi (animae), velut per cornum specular, obsoletior lux rerum est. h. e. anima corpore, tamquam conscripto uo, incluta difficillior est rerum cognitio. Adde *Cael.* *Sympos.* *Enigm.* 67. lo lemmate. et *Venant.* 4. *Vit. S. Martin.* 505. An speculari dedit, quo sanctus lumine transit? — b) In plur. num. *Seneca* *Ep.* 90. a med. Quendam nostra demum prodissae memoria scimus, ut speculariorum usum, perloenta testa clarum admittentium lumen. *Id.* *Provid.* 4. a med. Quem specularia semper ab affatu viderant. *Id.* *Ep.* 86. circa med. In balosum latis specularibus diem admittit. *Id.* 4. *Quaest. nat.* 13. Genationem velis ac specularibus munia. *Plin.* 2. *Ep.* 17. ad fin. Zothaca, specularibus et velis obductis reductivae, modo adiecit cubiculo, modo aufert. *Juvenal.* 4. 21. Quam vehitur clauso latis specularibus antro. « Fassi portar altorno ingrettolata Fra il lume opaco di ben ampie lastre » *Gargallo.* *Colum.* 11. *R.* 3. a med. Possunt etiam vasis majoribus (in quibus scilicet sunt cucumeres) rotulae subijci, quo minores labors producantur et rursus intra tecla recipiantur, sed othilo minus specularibus integri debebant, ut aliam frigoribus, serenis diebus, tuto producantur ad solem. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 5. 23. (64). Peniles succumeram hortos promotentibus in sole rotis ollioribus rursusque bibernis diebus intra specularum munimenta revocantibus. Adde *Martial.* 14. *Inscript.* apud *Fabretti.* p. 171. n. XXXIII. c. IVLIVS AVG. L. A SPECULARIUS. h. e. qui domus Augustae specularia curat. V. vos. praead. — c) In illo *Dig.* 37. 7. 25. Specularia quoque adde, magis puto domus esse partem, nam ei lo emptioe domus et specularia et pegmata oedere, sive in edificio sunt posita, sive ad tempus detracta etc. specularia videntur esse orbes vitreli cum pietis imaginibus, de quibus V. in **SPECULUM**.

SPECŪLARITER, *adverb.* (speculari) per speculum, visibili modo. *Venant.* 3. *carm.* 6. *praf.* Quasi speculariter traxit macor in facie, qui videbatur angor in corda.

SPECŪLARIUS, *us*, *m.* 2. voc. req.

SPECŪLARIUS, *a*, *um*, *adj.* (speculum); unde absolute, substantivorum more

Specularia et, per synopsin, **speslaria**, *re*, *f.* 1. quae specula vendit. *Inscript.* apud *Fabretti.* p. 753. n. 509. ubi nimis recta pro specularia leg. specularia. V. hanc voc.

Specularium, *us*, *n.* 2. idem ac specularia seu specularia. — a) Universim. *Ulp.* *Dig.* 43. 24. v. § 1. Si tamen sera vel clavis vel cancellus rei specularium sit ablatum. Adde ibid. 33. 7. 12. § 16. at 25. et *Cel.* *Aurel.* 2. *Acut.* 37. 192. Huc trahitur etiam loc. *Senec.* *Ep.* 90. a med. V. **SPECULARIS** sub B. — b) A specularis servus vel libertus, qui in domo Augusta specularia curabat. *Inscript.* apud *Fabretti.* p. 71. n. 33. c. IVLIVS AVG. L. A SPECULARIS. Cf. **SPECULARIARIUS**.

Specularius et, per synopsin, **specularius**, *us*, *m.* 2. qui specula facit in mularum usum, vel ea, quae cubicularum parietibus inserebant veteres ad ornatum, de quibus *Plin.* 36. *Hist. nat.* 26. 67. (196). memioit. *Aur.* *Arcad.* *Dig.* 50. 6. 6. ubi est qui malit specularii, b. e. speculorum artifices. Enumerat enim *Arcad.* opifices militares. Quis autem locus speculis in esarchis? Sunt tamen specularii in *Cod. Justin.* 10. 64. 1. et *Cod. Theod.* 13. 4. 2. ubi *Inp.* *Constant-*

fin. artificer, non militares recenset. *Inscript.* apud *Don.* cl. 9. n. 36. M. OGYNIO FEROCI AUDITO ARMI CONCORDIAE COLLEGIUM SPECULARIORUM PATROCO OPTIMO D. D. *Alia* apud *Mural.* 972. 3. G. POMFONIS APOLLONIS SPECULAR. V. A. XLV. F. SPECIARIUS.

SPECULARIUS, N. F. voc. praeced.

SPECULATIO, ōis, f. 3. (speculor) ¶ 1. Est actus speculandi ei: explorandi. *Auson.* Mos. 326. sula fructus felix speculatio terris. *Ammian.* 27. 2. 2. Rector eximius speculatio dicitur fida. — In plur. num. *Id.* 26. 10. 4. Speculationibus fida Equitibus doctus, conversam molem belli totius in Asiam. Adde eund. 14. 2. 15. ¶ 2. Est etiam actus vigilandi ac prospiciendi. *Fulgat. interpr.* Os. 5. 1. de sacerdotibus malis. Vobis iudicium est, quoniam laqueum facilis estis speculationi et rete expansum super Thabor. ¶ 3. Item actus contemplandi, contemplatio, contemplatione. *Boeth.* Cons. phil. 4. pros. 1. Quae usque adhuc tua fudit oratio, tum sui speculatione divina, tum tuis rationibus laevitia patuerunt. *Id.* ibid. 5. pros. 2. Humanas animas liberioris quidem esse necesse est, quam se in mentis divinae speculatione conservat.

SPECULATIVA, ae, f. voc. seq.

SPECULATIVUS, a, um, adject. (speculor) qui ad speculationem pertinet, speculativus, speculativo. *Cassiod.* De anim. 3. Speculativa virtus. *Boeth.* in *Porphy.* dial. 1. p. 2. Erunt tot speculativae philosophiae species, quot sunt res, in quibus iustae speculationi considerationis habetur. — Illic

Speculativa, ae, f. 1. absolute pars philosophiae, quae Graece θεωρητική appellatur, et a *Seneca* (Ep. 65.) dicitur contemplativa, cui activa opponitur. Ejus partes recenset *Boeth.* De Trinit. 2., quae sunt naturalis, mathematica et theologia. Hinc *Cassiod.* 1. Variar. 45. Didicisti, quae profunditate cum suis partibus speculativa cogitur.

SPECULATOR (et speculor, F. SPECINI et infra 2.), ōis, m. 3. (speculor) qui tacite et a longe speculatur, explorator, dioptricus, σκοπιτικός, πρὸς σκοπὸν (ll. spia, exploratore, spione; Fr. éclaireur, observateur, espion; Hisp. explorador, espíador, espía; Germ. der Späher, Spion; Angl. a spy, scout, messenger).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Varro* 6. L. L. 82. Muli, Speculator, quem mittimus ante, ut respiciat, quae volumus. *Cic.* 7. *Verr.* 63. 164. Gavium latum, quem repetitionem speculatore fuisse dicit, ostendam. *Liv.* 40. 7. Ad has excipiendo voces speculator et convivis Parael misit. *Plin.* 11. *Hist.* not. 8. 8. (19). de apib. Et subinde consumptis in proximo floribus, speculatores ad pabula ulteriora militavit. — Cum Genetivo. *Propert.* 2. 22. 31. Quo tu matutinus, ait, speculator amicæ. *Sil.* It. t. 679. Fabius cauta speculator mentis futuri. *Cic.* 7. *Verr.* 63. 164. Gavium clientem Romanum et municipem Coanum, non speculatorem fugitivorum fuisse. *Seneca* 4. *Quaest. nat.* 6. Cleonis fuisse publice praeposito χαλαροφύλακα, speculatores futuræ grandis.

¶ 2. Specialim dicitur de illi qui in bello praemittuntur ad res hostium explorandas. *Cæsar.* 2. *B. G.* 11. Hac re statim per speculatores cognita est. *Id.* 5. ibid. 49. Speculatoribus in omnes partes dimissis, explorat etc. *Liv.* 22. 33. Speculator Carthaginiensis, qui per blandum sefellera, Romae depræbuit. *Id.* 31. 24. Speculator contemplatus regium agmen a specula quadam etc. *Nepos Alcibi.* 8. in fin. Quum per speculatores compertisset, vulgum in terram prædatum esse. *Sall.* Jug. 114. Dicit sibi ex speculatoribus cognitum, Jugurtham haud præcui abire. *Curt.* 3. 8. 17. Speculatores præmissos jubet explorare. — Speculatores in legionibus et cohortibus prætorianis primum a M. Antonio institutos fuisse, narrat *Appian.* B. C. l. 5. c. 132., ut specularentur et explorarent cōnilia, itinera et numerum hostium, et comperta tribuno militum renunciant. Videntur fuisse decem in quilibet legione, ac propterea unus in singulis cohortibus, quum legio ex cohortibus decem constaret. Etenim in *Inscript.*, quæ pertinet ad ann.

Chr. n. CCXII., a Jo. Labusio edita in *Ara*

di *Hainburgae*, legitur p. 63. Cornicularii, commentarienses, speculatores legionum III. Antonianorum P. S. devotissimi numini ejus scilicet imperatoris Caracallae: mos subijciuntur nomina trium corniculariorum, trium commentariensium et triginta speculorum. Hinc apud *Gruter.* 1102. 4. M. VETTIO M. F. AN. VALENTI SPECULATOR. X. N. C. L. A. speculatores decem honoris causa. *Tac.* 1. *Hist.* 25. Barbicus Proculus tessarius speculorum. *Auct. B. Hisp.* 13. Speculator de legione secunda Pompeiana captus a militibus et interfactus est. *Inscript.* apud *Gruter.* 169. 7. SCHOLA SPECULATORUM LEGIONVM I. ET II. ADIVTICVM. *Alia* apud eund. 520. 5. Q. ANNIO APRO SPECULATORI LEG. VI. GEM. VEL. etc. et 540. 10. C. FABIVS C. F. IER. CRISPVS CARTAG. SPECVL. COB. VI. PR. etc. *Alia* apud *Orell.* Coll. *Inscr. Lat.* n. 1222. L. VETVRIVS FRABE. TVRMAS SPECVLAT. VATERIEN. *Alia* apud *Henzen* n. 6787. EXERCITATOR EQVITVM SPECULATORVM. Et apud *Momm.* sen n. 2119. LONGINVS CORTVS V. PR. SPECULATOR. — Ex his ellegantur, qui litteras et mandata imperatorum perferrent. *Liv.* 31. 24. Speculator (bemerodromos vocant Græci) ingens die uno cursu smetiens spatium etc. *Sueton.* Cal. 44. Magnificas Romam litteras misit, mox illis speculatores, ut vehiculo ad Forum usque perleoderent. *Tac.* 2. *Hist.* 73. Vis credibile memoratu est, quantum superbiæ sociodignus Vitellius adoleverit, postquam speculatores e Syria, adactum in verba ejus Orientem unclavera. — Etiam in militibus navali arant speculatores, qui in mari eodem speculandi munera fungebantur. *Inscript.* apud *Mural.* 855. 3. M. STABEIVS M. F. QVIR. LAGER 7. COH. VI. SPECVLAT. CLASS. MISEN. Apud *Eckhel.* D. N. F. T. 6. p. 53. habetur nomen M. Antonii, in cujus parte postica sunt tria sigoa militaris navium prorsus infixa cum hac *Inscript.* COHORTIS SPECULATORVM. — Aliquando adsumpti sunt ad custodiam corporis principis, ut satellites, guardacorpori, guardie, συμπαροφύλακες; nam speculatores strenuissimi militum esse solebant. Adhibiti sunt etiam, ut carnificis munus obirent sumendo de reis supplicio. *Tac.* 2. *Hist.* 11. ad fin. Iprum Othonem comitantibus speculatores lecta corpora, cum ceteris prætorii cohortibus. et ibid. 33. Cum Othone prætoriarum cohortium et speculorum equitumque valida manus discessit. Adde 1. ibid. 31. His locis sunt qui leg. speculatores; ut et in isto *Seneca* 1. *Ira* 16. ante med. Centurio supplicio præpositus, conde re gladium speculatorem jubet. Sic apud *Fulgat. interpr.* *Marc.* 6. 27. Miso speculatore, præcepti. affri caput ejus in disco. ubi speculator ractus leg., ut est Græce σκοπεύων. *Sueton.* *Clod.* 35. Neque convivium inire ausus est, nisi aut speculatores omni lancea circumstarent, militesque vice ministrorum fungerentur. Adde eund. *Galb.* 18. et *Spartian.* *Pescenn.* 10. — De speculatoribus V. *Membr. dell' Acad. Ercolanese* T. 1. p. 87. et *Cavedoni.* *Atti de' Ss. Mart.* p. 9.

II.) Translate. ¶ 1. Est qui aliquid contemplatur vel investigat. *Cic.* 1. *Nat. D.* 30. 83. Physicus, id est speculator naturæque naturæ. Adde *Fulgat. interpr.* 2. *Petr.* 1. 16. ¶ 2. Est etiam qui invigilat ac custodit. *Id.* *Ezech.* 33. 7. Speculatorem dedi te domui Israel. Adde *Os.* 9. 8. — *NB.* De cognom. R. F. ONOM.

Homonym. Discrimen, si quod est, inter speculatorem et exploratorem V. in hac voce.

SPECULATORIA et

SPECULATORIUM. F. voc. seq. in fin.

SPECULATORIUS, a, um, adject. (speculor) ad speculatorem vel ad speculandum pertinet. — a) Universim. *Cæsar.* 4. *B. G.* 26. Scaphas longarum navium, item speculatoria navigia militibus compleri jussit. *fragate, rællie, naves leviores ad ecurrendum et speculandum: has exploratorias vocat Veget.*, et hæc de illadem habet 4. *Milit.* 37. Ne candore prodantur, colore Veneto, qui marinis est ductibus similis, vela tinguntur et fines: cetera etiam, quae angere solent naves, inficitur: nautæ quoque vel milites Venetam vestem induunt, ut non solum per noctem, sed etiam per diem facilius lateant explorantes.

Liv. 35. 26. sub fin. Ipse Philoemen in levi speculatoria nave fugit. *Id.* 36. 42. in fin. Una et octoginta rostralis navibus, nullis præterea minoribus, quæ aut apertæ rostratæ, aut sine rostris speculatoriæ erant, Delum trajecit. — b) Speculatoria caliga, apud *Sueton.* Cal. 52., quæ utebantur milites speculandi cōnilia hostium. — Hinc absolute, substantivorum more

Speculatoria, ae, f. 1. idem ac speculatoria caliga. *Tertull.* Cor. mil. 1. Miles speculatoriam morosissimam de pedibus abiolvit, terræ sancte insistere incipiens, calcatus de Evangelii paratula. Morosissimam vocat *Auct.*, quia forsasse pluribus ea vinculis adaligari crutibus solebat.

Speculatorium, ii, n. 2. locus, unde speculatur, specula. *Apul.* de *Mundo.* Nucul speculatoriorum incensores assidui. *Alit rectius leg.* speculorum. — Translate *Ambros.* in Ps. 47. n. 16. Tharsus est speculatorium gratiæ, intelligibilis civitas. Adde eund. ibid. n. 5.

SPECULATRIX, triciæ, f. 3. (speculor) quæ speculatur, observatrix, spio, spiatrice. Occurrit fere substantivorum more; aliquando vero etiam adjective.

A) Substantivorum more et quidem

1.) Propria. — a) Absolute. *Seneca* 1. *Controu.* 6. a med. Disti, illud se, na hæc speculatrix esset, et piratis omnes occasiones indicaret. *Val.* *Flacc.* 7. 190. Caucasii speculatrix juvo resedit Rupibus. — b) Cum Genetivo. *Cic.* 3. *Nat. D.* 18. a med. Furia deæ sunt, speculatrix, credo, et viadices facinorum et sceleris. *Apul.* 2. *dogm.* *Plat.* Virtus, quum totas spectat, et est fida speculatrix utilitatis alienæ, iustitia nominatur. *Inscript.* opt. notæ apud *Marin.* *Iscriz.* *Alb.* p. 136. SPECVLATRIX AC PRORVGNATRIX NEOBYM PERICVLORVM.

II.) Translate. *Stat.* 2. *Silu.* 2. 3. Celra Di-carchæ speculatrix villa profundi, h. e. quæ mare prospicit. Cf. *Val. Max.* loc. infra cit.

B) Adjective usurpat *Ambros.* De *Noe* et *Ar.* 18. n. 65. Speculatrix virtute uti. Cf. eund. in Ps. 35. n. 25. *Val. Max.* 9. 8. n. 1. Angusti atque astutis maris alto e tumultu speculatrix statuas.

SPECULATUS, a, um, particip. F. SPECULOR.

SPECULATUS, us, m. 4. (speculor) idem ac speculatio. In sexto casu siog. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 73. 94. (302). Feles quam occulto speculatu in musculos easiliunt! *Sillig.* rectius leg. occulte speculatur. Suot tamen, qui usum vocis sequioris Latinitatis exemplo confirmant.

SPECULO, F. voc. seq. in fin.

SPECULOR, aris, atus sum, arl, dep. 1. (specio) Speculo, form. actv., ducit *Quicherot* in *Add.* p. 271. ex *Boeth.* 2. *Arithm.* 37. In sequentibus etiam eadem ratio speculabitur. — Part. *Speculans* 2. a; *Speculatus* 2. b; *Speculator* et *Speculandus* 2. a. — Speculor aut intueor, contemplet, βλέπω (ll. mirare, contemplare, guardare; Fr. regarder attentivement; Hisp. mirar atentamente, contemplar; Germ. ansehen, anblicken, anschauen; Angl. to look into, observe attentively). ¶ 1. Generatim. *Justin.* 22. 6. a med. Castra deinde quinto lapida a Carthagine statuit, ut damna carissimarum rerum vastitatemque agrorum et incendia villarum de muris ipsius urbibus specularetur. *Virg.* 1. *G.* 257. signorum obitus speculamur et ortus. et 4. ibid. 166. de apib. Inque vicem speculantur aquas et nubila cæli. ¶ 2. Specialim fere est in speculis sum, prospicio, exploro, contemplet, spiare, osservare, far la scoperta, speculare, considerare, κατασκοπεύω. — a) Cum Accus. *Plant.* *Trin.* 4. 2. 22. Credo edepol, quo max furatum veniat, speculatur loca. *Id.* *Cas.* 4. 2. 12. Quid hic speculatore. *Cic.* 5. *Tusc.* 20. a med. Sic nactu ad uxores ventitabat, ut omnia specularetur et perscrutaretur ante. *Id.* *Flacc.* 24. 57. Quum speculatur atque obsidet Rostra rindes temeritatis et inoderatris officii curia. *Id.* 1. *Cal.* 2. 24. Multorum te oculi et aures non sentientem speculabuntur atque custodient, ti avranno gli occhi addosso e ti faranno la guardia. et *Sall.* Jug. 116. Præmissus ab Jugurthe subdole speculatum

ejus consilia. *Liv.* 21. 23. Speculari transitus Alpinum. *Id.* 42. 25. facta. Adde *ibid.* 17. Justin. 25. 3. ad fin. Amisi regni speculatos eventum Themaloniam se recepit. *Id.* 31. 2. 1. Senatus ad speculandos actus Hannibalis legatum in Africam mittit. *Tac.* 3. *Hist.* 38. Principum officinas actiter speculari. observare quando i principi si tengono offesi. et *Vellej.* 2. 120. a med. Speculari opportunitatem. *Propert.* 3. 2. 13. Quum me Castalia speculans ex arbore Phœbus. — *Boeth.* 2. *Arithm.* 42. In his quantitatibus medietas speculanda est. — b) Cum Coniunctivo et particula. *Plaut.* *Mit. glor.* 3. 1. 13. Speculabor, ne quis nostro consilio venator adsit. — c) Cum Infinito. *Vellej.* 2. 118. 2. Haud imprudenter speculatus, neminem celerius opprimi quam quilibet timeret. calculando. — d) Cum particula interrogativa, seu relativa. *Plaut.* *Truc.* 4. 1. 10. Nunc speculabor, quid ibi agatur. *Liv.* 33. 10. Ut specularetur, quæ fortuna esset. Rursus *Plaut.* *Most.* 2. 1. 82. Concedam a fortibus huc, hinc speculabor procul, unde advenienti sarcinam impuam secul. — e) Absolute. *Cæs.* 1. *B. G.* 47. Quid ad se venient? An speculandi causa? *Sic Auct.* *B. G.* 8. Speculandi gratia. et *Cic.* 7. *Ferr.* 62. a med. Isle se compemisse ait, cum speculandi causa in Siciliam ab ducibus fugitivorum esse missum. *Ovid.* 1. *Met.* 666. montis sublimis cacumen Occupat, unde sedens partes speculatur in omnes.

SPECULUM, i. n. 2. (specio) Speculum, per syncope, pro speculum improprie *Auct. App.* ad *Prob.* p. 197. 20. *Heil.* — Speculum mesc. pro speculum neutri. a specio, at etiam deminut. a specus, cave usurpas: illud legitur apud *Auct. De mont. Sina et Sion* 13. Speculus immaculatus; hoc habet quidam *Paulin.* *Aquilejens.* apud *Barth.* in *Adversar.* 1. 43. c. 17. In speculo falsitatis se occultare. *h. e.* angulo. — Speculus, ablativ. sing. pro speculo, ait in *Inscript.* apud *De-Rossi* in *Bullett. archeol. Municip.* a. 1873. p. 270. et 277. — Speculum est instrumentum ex vitro, chalybe, argento, stanno et similibus, in quo imaginem nostram videmus; a specio, unde speciculum, et per syncope. speculum, ut *Priscian.* docet 4. p. 626. *Putsch.* *κρόντρον* (It. specchio, specchio; Fr. miroir; Hisp. espejo; Germ. der Spiegel; Angl. looking-glass, mirror).

1.) Proprie. — 1.) Generativum. — a) Universalis. *Varro* 5. *L. L.* 129. *Müll.* Speculum a speciendo, quod ibi se spectant. et 6. *ibid.* 82. Speculum, quod in eo specimus imaginem. *Cic.* *Tim.* 13. sub fin. Imagines, quæ singulariter et redduntur in speculis. *Id.* *Tim.* 14. Speculorum levitas. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 15. 13. (64). fulgor. *Id.* 28. *ibid.* 7. 23. (82). Hebetata aspectu specula recipere nitorem. *Plaut.* *Most.* 1. 3. 94. Quid opus est speculo tibi. *Lucret.* 4. 331. Pluribus hæc speculis videantur in ædibus esse. Uaque adeo speculo in speculum translucet imago. *Id.* 4. 98. Postremo speculis in aqua splendoreque in omni Quæcumque apparent nobis simulacra. *Cic.* 5. *Fin.* 22. 61. Pueri, in quibus, ut in speculis, natura cernitur. *Ovid.* 3. *Art. am.* 135. quod quamque decebit, Eligat, et speculum consulat ipsa suum. *Id.* 15. *Met.* 232. Fiat quoque, ut in speculo rugas aperit ocellus, Tyoderis. *Horat.* 4. *Od.* 10. 6. quoties in speculo te videris altorum. *Martial.* 6. 64. Tonsus ad speculum. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 11. 40. (147). Suam imaginem pinxit ad speculum. *Martial.* 9. 17. Consistim formæ speculum. *Apul.* *Apolog.* Specula vel uda vel suda, plana, tumida et globosa, cava. *Ulp.* *Dig.* 34. 2. 19. § 8. Nec speculum vel parietali adfixum, vel etiam quod mulier mundi causa habuit, argenti appellatione continebitur. *Auson.* *Mos.* 231. Candens Cale speculi explorantis hauriret etc. *Nur.* *Vict. ep.* ad *Salut.* 77. velut accipias referunt specula optima formas, Sic exempla virum uosores accepta secuntur. *Cf. Ter.* *Adelph.* 3. 3. 61. — b) Speculum Funerarium, apud *Orell.* *Inscr.* n. 1279. INVI IVNON MINER ANTONIA M. LIB. APHRODISIA SCYTHOS M. VENEREM SPECULVM DONAV DEDIT. h. e. ad

usum Venerem. — c) De speculo magico apud *Spartian.* *Dia.* 7. Ea, quæ ad speculum dicunt fieri, in quo pueri præligatis oculis incantato vertice respicere dicuntur, Julius fecit. Iuncque puer vidisse dicitur, et adventum Severi et Juliani decessionem. — d) Specula Etrusca esse dicenda, quæ olim ab eruditissimis passim patere vocabantur, probavit omnium primus *Inghirami.* *V. Vermiglioli.* *Cento Lett. ined.* p. 165. Erant autem aurata. *V. Bullett. dell' Instit. archeol.* a. 1837. p. 42. — e) Speculum uterinum *Celsi* V. in *Annali dell' Instit.* di corr. archeol. T. 14. p. 86. — f) Speculum Sophiæ apud *Capell.* 1. p. 4. Urania ptoemites speculum, quod inter donaria ejus adytis Sophia dederat. sc. speculum, quo semetipsam cognoscere Psyche jubetur; speculi enim similitudine haud raro voluntur veteres in describenda cogitatione sui. *Cf. Willenbach* ad *Plut. Morr.* p. 152. — g) Speculo placere apud *Ovid.* 3. *Art. am.* 681. est placere propter cultum et ornatum corporis: quia mulieres ad speculum flagit et orari solent. — h) A speculo h. est, cui speculorum cura committebatur. *Inscript.* in *Giorn. Arcad.* T. 50. p. 5. — De usu speculorum multus est *Seneca* 1. *Quæst. nat.* 17. — Speculum argenteum memorat *Plin.* 33. *Hist. nat.* 9. 45. (129). primum facisse Praxitelem, Pompeji M. alata: quum apud majores fuerint Brundisina, ex stanno et æte mixta. Brundisina, inquam, quia Brundisii in hanc rem laudatissima ex stanno temperabantur, donec argenteis ulli copere et ancillæ, ut ait 34. *ibid.* 17. 48. (160). Speculo e smaragdo utebatur Nero spectandis gladiatoribus, ut 37. *ibid.* 5. 16. (64). narrat. Item e carbunculis nigrioribus specula fieri, *id.* *ibid.* 7. 25. (97). tradit. (*Cf. Beckmann.* *History of Inventions.* v. 2. p. 69-76.). Item ex ære polito consabatur apud Hebræos: hinc e speculis mulierum fustum est labrum. *Exod.* 38. 8. *Cf. Job* 37. 18.; recentiore autem ævo interdum fores cubiculorum, ut essent translucidae, ex lapidibus specularibus constabant, per quos res, quamquam obscure, cernebantur. *Cf. 1. Cor.* 13. 12. Infra cit. *V. Ackermann.* op. cit. § 132. — 2.) Speculum dicitur de ipsa imagine. *Plaut.* *Men.* 5. 9. 4. *MS.* sos. quid vides? *MS.* speculum tuum. *MAN.* sos. Quid negotii est? *MS.* tua est imago, tam consimilis est quam potest. — 3.) Item de fenestra. *Sept. Seren.* apud *Diomed.* p. 511. *Putsch.* Cede testula trista, sol occurrat tibi per speculum, Panope.

II.) Translat. — 1.) A similitudine speculi. — a) Dicitur de orbe marmoreo aut gypseo aut vitreo cum pictis imaginibus. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 26. 67. Obsidianus lapsus in speculis parietum crantior viru atque pro imagine umbras redeunte. *Cf. Isid.* 16. *Orig.* 15. 5. — b) Speculum lympharum apud *Phædr.* 1. 4. est aqua pellucida, quæ, veluti speculum, imagines reddit. — c) Speculum Dianæ, locus baud procul ab Aricia, ut tradit *Servius* ad *Virg.* 7. *Æn.* 515., qui mox ad v. 516. ad illud *Trivice* locus adnotat: Hic est qui Dianæ speculum dicitur. *Cf. Inscript.* apud *De-Rossi* supra cit. — 2.) Metaphorice. *Ter.* *Adelph.* 3. 4. 51. Inspicere, tamquam in speculum, in vitas omnium jubeo atque ex aliis sumere exemplum sibi. *Lucret.* 3. 971. Hoc igitur speculum nobis natura futuri Temporis exponit. Adde 4. 166. *Cic.* 2. *Fin.* 10. 32. Infantes et bestias putat specula esse naturæ. *Cf. 5. ibid.* 22. 61. *Macrob.* 5. *Saturn.* 2. a med. Omnia opus Virgilianum de quodam Illomeri opus, tamquam in speculum, inspiciendo. *Hieronym.* *Ep.* ad *Fur.* Speculum mentis est facies, et scilicet oculi mentis speculatur arcana. *Cf. Fulgat.* *interpr.* *Eccl.* 19. 26. et *Prov.* 26. 19. et 6. 12. *Id.* 1. *Cor.* 13. 12. Videmus nunc per speculum in ænigmalis; tunc autem facies ad faciem. (*V. supra* I. 1.) *Id.* *Sap.* 7. 26. de Sapiencia. Candor est lucis æternæ, at speculum sine macula Dei maiestatis, et imago bonitatis illius.

SPECULUM, i. n. 2. *V.* voc. præced. init. SPECUM, i. n. 2. *V.* voc. req. init.

SPECUS, us, m. olim f. (aliquando et n.) 4. — a) Ad formam quod attingit, specum, i. n. 2. ferre *Priscian.* 6. p. 713. *Putsch.*, sed in num. plur.; nullus enim in sing. affertur locus. Cato apud eund. loc. cit. Specus appositus, (*Archt* posita: *Haupt.* priorita) quo aqua devia ebiret. *Accius* apud *Non.* p. 487. 24. *Merc.* Quod dil. inter pressum altis clausere specis. — In Dativ. et Ablat. plur. specubus, non specibus, usurpatur, ut moncat *Cledon.* *Art.* p. 1303. *Putsch.* alique, coll. *Pomp. Comment.* p. 105. 11. et seqq. *Heil.* Sunt tamen qui legunt specibus apud *Frontin.* *Aquæd.* 125. et 126. — Etiam specua apud veteres dicebatur. *Capell.* 3. p. 13. — Alias formas addit *Priscian.* 5. p. 192. 2. *Keil.* specus, specoris: specu, specu, nullo tamen auctore laudato. — b) Ratione bebiba etymi, ducitur a Gr. σπῆς, de cuius vocis origina alii aliter sentiunt, ut videre est apud *Varro* *op. cit.* p. 1193. — Specus est cavitas montis, rupes cavata, antrum, spelunca, σπηῖς, σπήν (It. spelunca, antra, caverna, grotta, speco; Fr. caverne, antra, grotte; Hisp. espelunca, antra, gruta; Germ. eine Höhle, Grotte, Kluft; Angl. a cave, cavern, den, grotto). 1.) Proprie. — 1.) Stricto sensu. *Virg.* 4. *G.* 418. cui specus ingens Etes latere in montis. *Varro* apud *Non.* p. 222. 32. *Merc.* Ibi quum emissas capram desiderarent animadvertissentque quemdam specum tenebrosissimum. *Enn.* apud eund. p. 223. 1. Concava sub montis late specus intus patebat. (*Forcell.* ieg. sub monte alius specus intus patebat. *V.* hunc loc. apud *Fest.* et *Priscian.* 6. p. 713. *Putsch.*) *Accius* *ibid.* (*Priscian.* loc. cit. laudat *Varro*.) Specus scrupulosa. *Pacuv.* apud *Fest.* Strata arena ingens specus. *Seneca* *Troad.* 178. Scissa vallis aperit immensus specus. *Cic.* 15. *Att.* 26. Pauci specus. *Horat.* 3. *Od.* 25. 2. quæ in memora aut quos agor in specus? *Ovid.* 3. *Met.* 29. Est specus in medio (silvæ) virgis ac vimine deus, Efficiens humilem lapidum compegit arcum, Uberibus fecundis aquis. hoc conditus antra etc. *Id.* 4. *ibid.* 409. specus est tenebroso cæcus blatu. *Id.* 4. *Fast.* 495. Est specus exesi structura pumicis asper. *Sueton.* *Ner.* 31. extr. Thesauri vastissimi specubus additi. *Claudiam.* *Fescenn.* 18. Quum post labores sub platani voica Vitæ umbra, vel gelido specu Torquentiorum fallera Silium. *Liv.* 1. 21. Fona petentis ex opaco specu. — *Gell.* 5. 14. a med. Specum quemdam nactus remotam latebrosamque, in eam me pannelo et recondo. — 2.) Latiore sensu et a similitudine dictus. — a) De fustis. *Virg.* 7. *Æn.* 568. Hic specus horrendum, sævi spectacula Ditis, monstratur. (*Servius* notat, antiquos codices habere horrendum: quod sane minus apte sonaret hoc loco. Quam horrendum retinere satius est, et genus neutrum: quod imitatus est *Sil.* *It.* 13. 425. quæ se primum rupta tellure recludit Invitum calo specus.) *Seneca* *Agam.* 2. Adsum profundo Tartari emissus specu. *Id.* *Hippol.* 1001. Tenerei specus. *Id.* *Med.* 742. Tartari ripis ligatos squalidae Mœtis specus. — b) De caverna ianu ascarata. *Virg.* 3. *G.* 316. de *Scythiæ.* ipsi in defossis specubus secuta sub alta Otia agunt terra. *Sueton.* *Ner.* 48. Hortante Phaeonice, ut in specum egestæ arenæ concederet. *Varro* 3. *R. R.* 17. extr. Perducere specus e piscinis in mare. *Liv.* 10. 10. Specu factò, ad stationes Romanos itinera occulto perveniunt, excavata una mina. Adde *Vitruv.* 10. 22. — c) De canali tecto in aquæd., per quem defluit aqua, condotto, acquiduccio. *Frontin.* *Aquæd.* 17. 91. 124. et alibi. *Vitruv.* 8. 7. *Inscript.* apud *Orell.* n. 3324. SPECVS NELLTA PAISTVS = = = = = EVRGAVIT REPERIT FISTVLAS REPOSTIT. Adde etiam in *Bullett. archeol. Napolit.* a. 1857. p. 39. — d) De horreo. *Auct.* *B. Afr.* 65. Specus condendi frumenti causa. *V. Döderlein.* op. cit. v. 6. p. 314. — e) De loco pro sacris. *Fulgat.* *interpr.* 3. *Reg.* 15. 13. de *Asa.* Maclum matrem suam amovit, ne esset princeps in sacris Priapi et lo loco ejus, quæ consecraverat, subvertitque specum ejus et confregit simulacrum turpissimum. *Cf. LUCUS.* — f) De alio. *Phædr.* 4. 3. de

mustela. Quos immolatos victor avidis dentibus Capaeis alvi meruit Tartareo specus. *Sil. It. 6. 276. de serpente*, specos ultima Jamque inganti cauda haret humi h. s. Imus ventar. *Alit. aliter leg.* — Hinc *Petron. Sat. 89. de equo Trojano*. scissinaque la molem caduol Robora, minorem quæ signarent equum. Apertur ingens antrum et obduci specos. Qui castra caperent. — g) De pudendo muliebri. *Auct. Priap. 83. Triplexque quadruplexque complex specum.*

II.) Translat. *Virg. 9. Æn. 700. reddit specus atri vulneris undam Spumantem. Ubi Servius*: Poetica exaggeratio, specum enim pro cavatione ponit.

SPEGMA, rectius pægma, *Æt. n. 3. Æt. n. 34. Hist. nat. 13. 36. (134).* In arariliis officinis at spegma st, jam liguato aere atque percocto, additis etiam carbonibus statuque accensis: ac repente vehementiori flatu expulsi aëris palea quædam. Solum, quo excipitur, esse atratum debet. *Harduin. faletur*, sic esse etiam la MSS. Matet tamen pægma *φῆγμα*, quæ vox Græceamenta et micæ significat: a *φῆμα*, radendo destrigendo: apertorque hinc aëris palea aëre videtur. Hucusque *Forcellinus*. Sed reosiores emendatias leg. *emegma*; hæc enim vox non de illo tantum dici videtur, quæ abstergerent, sed etiam de illis, quæ ut impura alieu rei abstergeantur. Ita *Silius*.

SPÉICULA, æ, f. 1. *deminut. a spei, specula. Salustian. 3. advers. avar. 18. Una effugiendi æteral ignis speicula datur.*

SPÉLÆUM et spēlæum, i, n. 2. (*σπηλαίον*) *Manut. in Orthogr.* magis placet una diphthongo scribi: contra *Dausqu.* diphthongo retinet ex Græca origo. — Spelæum est idem ac apocus, spelunca, spelonca. *Virg. 10. Ecl. 52. Certum est la silvis inter spelæa ferarum Melle pati. Claudian. B. Get. 354. spelæa subit meluenda fararum. Prudent. tetrastich. 5. vst. Festam. hoc illud millibus emptum Spelæum, sanctas reque ubi parte favilla. h. e. spelunca, la qua sepelivit Abraham uxorem suam Saram, ut habetur *Genes. 23. 17. Cf. SPELUNCA.* — In sacris Mithræ qui initiabantur, la spelunca argentea amiranda operam dabat; quare ubi quicquid id sacrum fiebat, spelunca effodiebatur. *V. MITHRAS. Tertull. Cor. mil. sub fin. Qui quam initiatur in spelæo, la castris vere tenebrarum, coronam interposito gladio sibi oblata, delinco cepiti suo accommodatam monetur obvia manu depellere etc. Inscript. apud Gruter. 34. 5. nro soli INVICTO MITHRÆÆ EL. EPTIMVS ZOSIANS NOO ARZVSVM CONSTRVIT. Adde ibid. 7. et 9. et Inscr. apud Orell. n. 2340., ubi spēlæum soli INVICTO consummare aliqui dicuntur. — NB. de nom. propr. V. ONOM.**

SPÉLÆUM, V. voc. præc. init.

SPELTA, æ, f. 1. generi fremanti, quod idem putatur cum *zea, spelta, Rhem. Fann. de ponderib. 10. Semina zea alii siliquis salientia curvis Attribuant scrupulo, lentes varariter octo, Ant totidem speltas numerant tristesque lupinos. Hieronym. 1. in Ezech. 4. 9. Quem nos viclam interpretati sumus, Septuaginta Theodolicoque posuerunt *ἐλκυσαν*, quam alii arenam, alii secale putant. Aquila autem prima editio, et Symmachus *ζῆας* niva *ζῆας* interpretati sunt, quas nos vel far vel gentili Italia Pannoniaque sermone spicam speltamque dicimus. *V. Edict. Dioclet. loc. cit. in SCANDULA, ALICA et FAR.**

SPÉLUNCA, æ, f. 1. (*σπηλὴν*), *specus, antrum, caverna, grotta, spelonca. Cic. 5. Ferr. 48. 107. Spelunca quædam infinita altitudine, qua Dilem patrem ferunt repente cum curru extitisse. Adde 2. Fin. 29. 95. Png. 1. Æn. 64. ventos Sed pater omnipotens speluncæ addidit atris. et 6. ibid. 237. Spelunca alla fuit vasto quo immanis bistu. et 8. ibid. 193. Hinc spelunca fuit vasto summota recessu Semihominis. Cael. Ovid. 3. Amor. 1. 3. Fons sacer in medio speluncæque pumice pendens. Val. Flacc. 4. 177. spelunca apparuit ingens. Arboribus super et dorso contexta nuda. Propert. 3. 2. 27. effusa viridis spelunca lapillis. — Spelunca*

progressu temporis ex vivorum domicilliis contraxerunt la mortuorum sedes seu sepulcra. *Fulgat. interpr. Gen. 23. 17. Agar Ephronis, in quo erat spelunca duplex. et v. 19. Sepelivit Abraham Saram uxorem suam in spelunca agri dupli. Hæc autem Hebraica est *makpela*, la pago, qui bodla dicitur *El-Khulil*, olim Hebron, at a Mohammedanis custoditur intra eadem Haram. — Item la loca refugii ab hoste persequent. *Id. Jos. 10. 16. Fugerant quinque reges et se absconderant la spelunca urbis Mecedæ. Cf. 1. Reg. 13. 6. Abscondit se in spelunca et la abditi, in patris quoque et la antris. — Item la latibula prædorum. *Id. Luc. 19. 46. Domus mea domus orationis: vos autem fecistis illam speluncam latronum. — NB. de nom. propr. V. ONOM.***

SPÉLUNCOSUS, a, um, adject. (spelunca) cavatus in modum speluncæ. *Cæli. Aurel. 2. Acut. 37. sub init. Loca speluncosa.*

SPERA. V. SPHERA.

SPÉRABILIS, æ, adject. (spero) qui sperari potest, sperabilis, *ἀσπότης. Plaut. Capt. 3. 3. 3. Ille illa est dies, quam nulla vites meæ salus sperabilis est.*

SPÉRANS, antiq. particip. V. SPERO.

SPÉRATA, æ, f. 1. V. SPERO.

SPÉRATOR, oris, m. 3. (spero) qui sperat, apud Augustin. *Serm. 20.*

SPÉRATUM, i, n. 2. et

SPÉRATUS, a, um, particip. et

SPÉRATUS, i, m. 2. V. SPERO.

SPÉREM et

SPÉRES. V. SPES.

SPÉRISTÉRIUM, ii. V. SPHERISTERIUM.

SPÉRMA, *Æt. n. 3. (σπέρμα)* ¶ 1. Est semen, *Sulpic. Sever. 1. Hist. sacr. 11. ex Genes. 38. 9. Ovan, quia spermata la terram effunderet, extinctis a Domino refertur. Theod. Priscian. c. 10. p. 310. Spermatis effusio spontanea et importuna. ¶ 2. Est etiam succus plantæ apud *Æt. n. 3. de Papavere p. 236.**

SPERMÁTICUS, a, um, adject. (sperma) *σπερματικός*, ad sperma pertinens. *Cæli. Aurel. 3. Acut. 18. 180. Seminales vires Græci spermaticos poros appellant. Sic 3. Tard. 3. Spermatica vires, quas Græci poros appellant. Adde Theod. Priscian. 4. p. 316. — Spermatica herba, ut videtur, apud *Marcell. Empir. c. 35. p. 139.**

SPERMÓLOGUS, i, m. 2. *σπερμολόγος*, qui verba semina, garrulus, loquax. *Fulgat. interpr. Act. 17. 18. ex Cod. Cant., ubi vulg. seminiverbus. V. hanc voc.*

SPERNÁTUS, a, um, particip. V. SPERNO, æ.

SPERNAX, *Æt. n. 3. adject. omni. gen. (sperno) qui spernit, sprezzatore, καταφροντής. Sil. It. 8. 465. Ductor Pilo viros spernaces mortis ægebat. Sidon. 4. Ep. 9. Nec in proferendo alioquo minas, nec in admittendo consilio spernaz, nec la reatu investigando paræquax.*

SPERNENS, antiq. particip. V. SPERNO, i.

SPERNO, æ, alium, are, a, 1. V. voc. seq. init.

SPERNO, sperno, *σπέρνω*, *apertum, spernere, a, 3. — a) Etiam sperno, as, unde spernor, aris, vulgo usurpatum fuisse constat ex Fulgat. interpr. Ital. Luc. 18. 9., ubi leg. spernabant. et Gloss. Labb. Sperno, as; σπέρνω. et Gloss. Philom. Spernatus, υπεραπαθείς. — b) Sperant, præter. perf. 3. plur. syncope pro speraverunt, est Prudentii in *Ditloch. n. 31. — c) Ratione habita elymi, videtur esse per synocopen factum a separo. Cf. tamen Gr. σπέρνω, alieo, et σπάρω, prætergredior. — Part. Spernens et Spretus It. t. a et in fin.; Spernendus in fin. — Sperna est proprie separo, σπείρω, ἀπορίζω (ti. separare, allontanare; Fr. séparer, éloigner, écartier; It. separare, apartare, alejar; Germ. absondern, trennen, entfernen; Angl. to separate, sever, remove).**

1.) Proprie. *Enn. apud Nov. p. 399. 10. Meticulus est vitute jus. nam sappe virtutem mali nanciscuntur: jua atque æquum se a malis spernit proci. Plaut. Capt. 3. 3. 2. Nunc spei, opes*

anillaqua a me segregant spernantque *ss. Id. Mil. glor. 4. 6. 17. Ille illas spernit segregatque ab se omnes, extra te omnes.*

II.) Translat. est rejicere, abipello, fastidio, contumino, ributare, sprezzare, dispregiare, *ἀντιζω. ¶ 1. Generatim. — a) Universalit. Plaut. Mil. glor. 4. 4. 34. Te ita volo assimilare, præ illius forma quasi spernos team. Id. ibid. 6. 20. Na ejus elegantia meam extemplo speciem spernat. Cic. *Amic. 15. 54. Sperni ab sis veteres amicitias. Id. 13. Phil. 9. ad fin. Neque eos solum presentes, sed multo magis nos, a quibus illi erant misit, spernit et pro nibilo potavit. Horat. 2. Sat. 2. 14. sloens, inanis sperna cibum vilam. Plin. 8. Ep. 6. circa med. Spernere sesterium centies quinquagies. h. e. recu-sare. Virg. 4. Æn. 678. comitemne sororam Sprenti morians? Id. 7. ibid. 261. Munera ace sperno. Horat. 1. Ep. 2. 55. Sperna voluptates. nocat empti dolore voluptes. Id. 3. Od. 3. 49. Spernere aurum. Ovid. 8. Met. 740. numina Divum. Phædr. 3. 10. Nil spernat aoris, nec tamquam aredat statim. Curt. 7. 4. 15. Graves metu suis vires astollere, hostium nunc temeritatem quæ paucitatem spernere incipiant. *sheffars. Virg. 1. Æn. 31. manet (Junoni) alta mente repontum Judicium Paridis spretræque injuria formæ. Id. 4. G. 232. simul os teritis ostendit bonantem Plies, et Oceani spretræ pede reppulit amos. Cic. 2. Nat. D. 3. a med. Fortis auspilorum spretræ est, species tantum retenta. Id. Orat. 13. ad fin. Dulce orationis ganna et solatium et effusio, spretum et pulsus foro. et ibid. 3. ad fin. Eloquentia forensis spretræ a philosophis et sepudialia. Horat. *Epod. 6. 13. Lycambæ spretræ infido gener. Liv. 21. 63. Spretorum deorum consensio. Ovid. 15. Met. 35. speratarmque agitur præsum reus, et 7. ibid. 375. Spretus amor. — Habet locum sæpe in amoribus. Plaut. Mil. glor. 4. 2. 59. Ut quæ te eupit, eam ne spernas. Ovid. 14. Met. 35. spernantem sperno: sequenti Redda vices. Tibull. 1. 4. 77. me, qui sperantur amantes, Consultent. Ter. *Eun. 1. 2. 91. Ob hæc facta abs te spernor. Cic. Cæl. 15. extr. Cur hinc, qui te spernit, molestus as? Seneca Herc. Fur. 348. non equidam reor fura ut recuset, ac meos spernat toros. — b) Absolute. Fulgat. interpr. Is. 33. t. Qui spernis, nonne et ipse sperneris? ¶ 2. Specialit. apud Poetas est recuso: et constituitur cum infinito. Horat. 1. Od. 1. 21. Nec partem solido demero de die Spernit. «ama di sottrarre porzioni d'un giorno pieno di negozi» *Bladi. Ovid. 9. Met. 117. Obsequio deferri spernit aquarum. Sil. It. 1. 227. Spernit novissæ senectam. Adde 15. 161. Cato *Ditlich. 1. 4. Sperne repugnando tibi ta contrarius esse. h. e. noli. — Itaq. Part.*******

*Spernens, entis, et Spretus, a, um, adjectivum quoque more. — a) Absolute. Plin. 8. Hist. nat. 22. 34. (84). Euanthes inter aucupes Græcos non spretræ. non ispregevole. — b) Cum Genetiv. Apul. *Apolog. Spernens dotis. et ibid. hereditatis. Sil. It. 12. 28. Parthæopa non dives opum, non spretræ vigoris.**

Spernendus, a, um, item adjective. — a) Absolute. Liv. 39. 43. Haud spernenda natio, nequaquam spernendus auctor. non ispregevole. Colum. 1. R. R. 1. Non spernendus auctor rei rusticæ Saseria. — b) Cum Genetiv. Tac. 14. Ann. 40. Marcellus Asinio Pollione proaro clarius, neque morum spernendus habebatur.

Humorism. Ita Lambinus distinguit spernere, contemnere et despiciere in Ep. ad Muræ. (v. t. p. 399. ad Huhn.). «Spernum ut rejicienda, fugienda, ut voluptatem: contemnere magna, inelunda, ut pericula, mortem: despiciemus infra nos posita, ut vulgi opiniones». Cf. Liv. 22. 39. Frontan. Ep. 2. 1. et Plaut. Mil. glor. 4. 2. 59. Plus est sperno, loquitur Forcellinus, quam contemno; importat enim insuper rejectionem at fastidium. V. etiam sub v. CONTEMNO. Ceterum Apul. 7. Met. Spretis atque contemptis orbis luxurie deliciis.

SPERNOR, oris, are, dep. 1. idem ac sperno,

espermor. *Juvenal.* 4. 4. viduas tantum spernatur adulter. *Fronto de eloquio* (edante Herum *A. Maio*) p. 227. Si placebis tibi pio aliquo culta parentis, plenam spernabare?

SPERNUUS, a, um, adject. (sperno) qui spernit, spernax: a sperno, ut cernuus et carno. *Cod. Theod.* 8. A. 8. Rei publicae partes pro virili capto spernuit laborum procurent. *Alti aliter leg. V. Haenel ad h. l.*

SPERO, as, avi, etum, ere, a. 1. (spe) Part. *Sperans* sub *A* 1. 2.º, 3.º et *B* et in fin.; *Speratus* sub *A* 1. 3.º a et in fin.; *Sperandus* sub *A* 1. 2.º — Spero, si sequimur etymon, quod *V.* in SPES, proprie significare videtur intentionem seu motum animi ad aliquid, et valere idem ac tendo ad aliquid, seu aliquid animo intendendo, vel aliam cogito, reputo, ut ex toto vocabuli usu colligere est: cf. tamen et *Skr. sprh*, cupio (*Bozza, Voc. Genet.* p. 353.): hinc occurrit *A)* in bonam partem, seu dicitur de bonis; et *B)* in malam partem, seu dicitur de malis.

A) Spero, de bonis, aut spem habeo, in spe sum, expecto, confido, fiduciam habeo quippiam ex voto successurum, ελπίω (H. *avere speranza, confidare, sperare*; Fr. *espérer*; It. *sperare*; Germ. *erwarten, vermuthen*; Angl. *to hope, expect*): cui timeo vel melius contrarium est. *¶* 1. Generaliter — 1.º) Absoluta. *Plaut. Bacch.* 1. 2. 36. Sperat quidam animus. *Cic. 13. Att.* 17. Tunc littere recte sperare jubent. *Id. 9. ibid.* 10. Ego sperare non destitit. *Id. Deiot.* 14. 38. Jubes enim, cum bona sperare et bono animo esse. *Id. Cluent.* 7. 20. Ut nequa accoutor timere, neque reus sperare debuerit. — Interferitur sermoni, ut credo, opinor etc. *Plaut. Asin.* 5. 2. 67. Argyrrippus exorari, spero, poterit. *Ter. Andr.* 2. 1. 14. Interea fiet aliquid, spero. *Id. Adelph.* 3. 4. 47. Salius sili, spero: est similia majorum suorum. *Cic. Fat.* 2. 3. Oratorias exercitationes non in quidem, ut spero, reliquisti. *Id. Arch.* 2. 3. Queso, ut mihi deis bene veniem, accommodatam bene reo, vobis, quemadmodum spero, non molestam. — 2.º) Addita persona aut res, quam speramus, et quidem — a) Per Accusativum tantummodo aut etiam adjecto Ablati, ejus, a quo quid speramus, cum praep. *ab, ex.* *Cæs. 3. B. C.* 112. Vacuam possessionem regni sperandi ad Achillem esse ex regia trajecit. *Cic. 12. Fam.* 18. Id et sperarem prudentia tua fretus; et ut considerem, fecerunt tuae gratissime mihi litterae. *Sall. fragm.* 2. 50. Ne mortem quidem bonestam sperare liceat. *Sueton. Aug.* 10. Quem vel praecipuum adiutorem speraverat. — *Cæs. 3. B. C.* 96. Ut a quo genere hominum victoriam sperares, aut eo illius fugae facto paeae proditus videretur. *Id. ibid.* 7. Omnia ex victoria et ex sua liberalitate sperarent. *Cic. 1. Att.* 13. ante med. A quo nihil speras boni reipublicae quile non vult: nihil melius mali, quia non audeat. — Passive. *Horat.* 1. *Ep.* 4. 14. Grete superveniet, quae non sperabitur, bore. *Cic. 1. ad Q. fr.* 1. 15. Cogita, nos non de reliqua et sperata gloria jam laborare, sed de perita dimicare. *Liv.* 28. 41. Magis partem, quam sperstem gloriam amplecti. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 9. Plorare suis non respondere favorem Speratum meritis. *Plin. Paneg.* 37. Quae nunquam ut aliena et sperande, sed ut sua semperque possessa cepissent. *Fulgat. interpr. Hebr.* 11. 1. Est fides sperandarum substantia rerum, argumentum non apparetium. *Adda Prov.* 29. 20. — b) Per Ablativum et praep. *de.* *Cic. 9. Att.* 7. De glorio nostro spero jam. *Nepos. Militiad.* 1. Ut non solum de eo bene sperare, sed etiam confidere cives possent aut. — c) Per Accusativum aut Ablativum et praep. *in.* *Fulgat. interpr.* 2. *Reg.* 22. 3. Deus fortis meus, sperabo in eum. et 4. *ibid.* 18. 5. In Domino Deo Israel speravit. et alibi passim. — 3.º) Addita res, quam futuram speramus — a) Per Infinitivum, et quidem — a) Praesentis temporis, ubi tamen quædam semper via futuri intelligitur; nisi malis illa construi ob primitivum vocis vim, quae valet in opinione aliqua esse, putare vel sibi persuadere aliquid. *Cf. Krüger, Gr. Lat.* § 564. n. 2. *Cæs. 1. B. C.* 6. Neque (Caesarem debere) adeo

graviter lresci inimicis, ut quum illis nocere eo speret, reipublicae noceat. *Cic. 1. Att.* 1. Ita quidam spero nobis proficiet, quum percrebrescit, plurimos nostros amicos invadit. et *ibid.* Cetera spero prolixa esse. *Ter. Eun.* 3. 3. 14. Credo, ei placera boe: sperat a me avellere. *Cic. 1. Fam.* 6. a med. Spero, se mihi ignoscere, ei ea non timuor. *Id. 12. Att.* 6. extr. Spero esse, ut volumus. *Id. Fat.* 3. 15. Chryrippus testatus fuit speret Chaidæos celerique divinos, neque eos usuros esse conjunctionibus, ut etc. *Ter. Eun.* 5. 3. 11. Spero me habere, quod hunc meo excremum modo. *Sall. fragm.* 4. 19. Mala meae cum tuis bonis misceri sperem. *Virg. 6. Aen.* 376. Desioe fata deum Neeli sperare precando. — Cum *v.* possa. *Cæs. 1. B. G.* 3. Regio occupato, totius Galliae sese poliri posse sperat. *Id. 3. B. C.* 8. Bibulus sperans, alicui se parti onustarum navium occurrere posse, inenibus occurrit. *Id. ibid.* 67. Hanc legionem sperans Caesar, se opprimere posse; Adde 1. *B. G.* 40. et 5. *ibid.* 26. et 36. — b) Futuri temporis. *Plaut. Pers.* 2. 4. 15. Ego me confido liberum fore, tute speras. *Cic. Amic.* 21. 79. Ex quibus sperant, se maximum fructum esse capturos. *Cæs. 5. B. G.* 40. extr. Legatos ad Caesarem mittant: sperare, se pro ejus iustitia, quae pellerint, impetreturos. Rursum *Cic. 1. Tusc.* 34. 82. Spero fore, ut contingat id nobis. Sic *Ter. Andr.* 1. 1. 40. Spero confore etc. et *Eun.* 5. 2. 32. spero, aeternum inter nos gratiam fore. *Sall. fragm. Hist.* 41. Nisi speralis, iudium Iam tyronidis Sulla esse et eum dimissurum. — *Proper.* 2. 7. 45. de *Penelope.* Virtuta et quamvis nunquam speraret Ulysem, illum expectando facta remansit anus. *Ελλανισμός.* quamvis nunquam so viuturam speraret. — Passive. *Amician.* 17. 3. 1. Plurima gentes collatae capta sperabantur. Adde *eumd.* 30. 10. 1. — γ) Praeteriti temporis, et similia est τὸ ὀπλοῦν, credo. *Cic. 1. Att.* 1. sub fin. Spero, me tibi causam probasse: cupio quidem certe. *Ter. Adelph.* 1. 2. 72. Sperabam jam defervisse adolescentiam. *Cic. 2. ad Q. fr.* 4. in fin. De nostra Tallie spero cum Craspede nos confectis. *Seneca 1. Benef.* 14. Hebet aliquam familiarum notam, per quam speret, se propius admittum. *Catull.* 84. 3. Et tum mirifice sperabat se esse locutum, Si etc. — Passive impersonaliter. *Manil.* 4. 41. Speretam, Hannibalem nostris accidisse catenis, Exiliumque rei furtivo morte iussit. — b) Per Coniunctivum et perit. ut *Q. Cic. Fatil. cona.* 5. circa med. Qui abs te aliquod beneficium aut debent aut, ut habeant, sperant. Adde *Liv.* 34. 27. *Justin.* 5. 3. *Cf. Cæs. 3. B. C.* 35. Hoc sperant, ut movendis castris — commodiore frumentaria re nletetur. (*V. Nipperdey, Quest.* *Cæs.* p. 185.) *Seneca 2. Controu.* 2. Non speramus, ut Flaminium Iudes probet, sed ut dimittat. *¶* 2. Specialim sperare deos, inquit *Serv.* ad *Virg.* 1. *Aen.* 546. dicebant velares pro deorum auxilio rogare. *Plautus* in *Militia* (4. 5. 10.) deos sperabo, teque postremo. In *Caesina* (2. 5. 38.) diis sum fretus: deos sperabimus. Hæc *Serv.* Sed loca *Plauti* per ellipsin rectius intelligi videntur: deos propitios fore sperabo. Sic *Cist.* 2. 3. 51. Perfectum ego hoc deo negotium. *Pæan.* deos teque spero. *¶* 3. Pro cogitare, aut succipere, conari. *Colum.* 1. *praef. a med.* Nec si illa praestantis ingenii vis defecerit, confestim debemus ad olivum et inertem devolvit; sed quod sapienter speravimus, perseveranter consectori.

B) Spero, de malis, ut *Gr. ἄντιςπ.* dicitur, quæ noiumus, et posse accidere cogitamus; et quæ adeo metuitur. Catachresin in exemplis, quæ subiecto, agnoscunt *Charis.*, *Donat.*, alii permittunt: negat rectius *Foss. Institut. oratoriæ.* l. 4. c. 12. § 3., sed sperata poni alii pro opinari, putare, credere futurum id, quod noiumus. *V. init.* et *cf. INSUPERATUS.* Effertur autem sæpiissime per negotiationem aut expressum aut tacitam. *Cic. Rosc. Am.* 4. 6. Sino a vobis (id quod non spero) deserer, tamen animo non deficiam. *Plaut. Most.* 1. 3. 39. sca. Moneo ego te: te deseret illa estate et solitudo. *Paul.* non spero. sca. Insperata accidit magis sepi, quam quæ speras. *Q. Metell.*

ad *Cic.* 5. *Fam.* 1. To tam mobili in me modoque esse animo, non sperabam. *Virg. 4. Aen.* 419. Hunc ego si potui tantum sperare dolorem, Et perferre, soror, potero. (*Quintil.* 8. 2. 3. Proprietati contrarium est villum id, quod apud nos improprium, ἀξυρὸς apud Græcos, vocatur: quæ est, tantum sperare dolorem. (*V. infra Isid.* in *Homon.*) *Fat. Flacc.* 3. 294. Exstinguo mea (satis hoc defuit unum) Speravi, te posse moneri? *Stat. 6. Theb.* 138. Non hoc Argolidum cæcis circumdata metrum Sperovi, se, note, sequi. *Flor.* 3. 1. Quis speraret post Carthaginem aliquod in Africa bellum? Adde *Virg.* 11. *Aen.* 275. *Proper.* 2. 4. 3. *Stat. 2. Theb.* 607. *Ter. Andr.* 2. 3. 21. at *Trebell. Gallien.* 14. — Hæc et illa pertinent. *Virg.* 1. *Aen.* 546. Si genus humanum al mortalia temerita arme, At sperato deos memores sandi atque nefandi. Ubi *Servius*: Abnata, timeat, ut alibi (4. *Aen.* 419.) Hunc ego, al potui etc. *Tertull.* *De pall.* 2. Quo magis de montibus sula Campania speret. — Hujus generis esse ajunt et illud *Juvenal.* 4. 57. Jam quartanem sperentibus ægria. Alii, quod *Cels.* dist. 3. 15. in fin. quartanam nominem jugulara, ægria intelligunt in eam optata verti quotidianam febrem, quia extra periculum erant. — Hinc *Part.*

Sperans, anis, etiam adjectivum more, ad absolute, usurpatur de eo, qui sperat aliquid sibi ex voto successurum. *Inscript.* in *Corp. Inscr.* Lat. 5. 543. L. SEXOONI AGRIPPINI SYOC. SYOC. N. COM. VITI. PRÆST. P. V. SEVERIAN. SEXSTILIA MAXIMILLA HERES ITEMQUE VXOR CONIUG. BARIESTIMO SPERNANT. h. a. qui mortuus est eo ipso tempore, quo fieri debebat centurio. Ita *Hommesiensis* ed h. n. *Cf. Fulgat. interpr.* Ps. 16. 7. etc.

Sperata, æ, f. 1. V. voc. teq. 2.

Speratus, i, m. 2. ¶ 1. Adjective, is qui in spe est. *Plaut. Stich.* 4. 2. 5. (peresitus loquitur) sperate Pamphilippe, o spes meo! — *saire.* saluum gaudeo Peregre te in patriam redisse. *Cf. Merc.* 3. 4. 13. et 5. 2. 2. Spem speralem quum obtulisti bene mihi, tibi grates ago. *¶* 2. Absolute, substantivorum more, is, quæ sibi mortuum fore aliqua speret, ut sperata, quam quis alibi sperat uxorem. *V. PACTUS.* *Afram.* apud *Non.* p. 174. 31. *Merc.* Curte et nuncia Venio et mecum sperotam adduce. — *Id. ibid.* Speretam non odi tuum. *Plaut. Pen.* 5. 4. 97. Sperata, saive. *Arnob.* 4. p. 140. Uxores dii habent? habent sperates, habent pectas, habent Interpessile stipulationibus sponsas? Adde *Plaut.* apud *Varron.* 6. *L. L.* 73. *Müll.*, *Hygin.* fab. 31. et *Non.* p. 439. 5. *Merc.*, ubi statuitur differentia inter speratam, dictam, pactam et sponsam. — Blandienti gratia eilem uxor sperata dicitur. *Plaut. Amph.* 2. 2. 44. Amphitrone uxorem salutat lætus speratam aum.

Speratum, i, n. 2. absolute, res sperata. *Hiervonym.* 5. in *Isai.* 18. 11. Et tunc dolebis graviter, quando sperata et pæne jam tenta perderis. *Amnian.* 19. 8. 1. Poitri sperata.

Homonym. Differre spero et exspecto ita docet *Isid.* 1. *Diff.* 513. «Exspectamus et bona et mala; speramus tantum bona. Miro modo Virgilius verbi hujus proprietatem et propria significatione secernit dicens: Hunc ego si potui tantum sperare dolorem: dum omne quod exhorret animus, rectius timere dicitur. Sed Grammatici hoc exponant dicentes: Sperare dixit pro timere. Quod et Lucanus distinguens ait: liceat sperare timentis. — Item spero et confido differunt vi; plus enim est confidere, quam sperare. Hinc *Cic.* 6. *Att.* 9. Spero et, ut melius Aestus, confido, ita jam, ut volumus, valere. Adde *eumd.* 12. *Fam.* 18. et *Nepot. Militiad.* 1. Sic et Italica v. sperare et confidare vi inter se differre, nemo est qui videat.

SPERUUS. *V. voc. seq.*

SPES, speli, f. 5. — 1.º) Ad formam quod affinet — a) In sing. num. Accus. *sperem* pro *spem* retributibus usurpatum fuisse docet, nullo exemplo allato, *Donius* p. 171. 25. *Merc.*; unde et prosper, b. e. pro *sperere*. *V. banc voc.* — In plur. num. *speres, um*, apud veteres utilitatem fuit, *Isid. Fest.* p. 333. 5. *Müll.* *Speres* antiqui

pluraliter dicebant, ut Ennius lib. secundo: Et semel effugit speres ita fuditur nostras. R. lib. sexdecimo: Spero, id est speres quidquam prodesset potius suot. *Eumen. Paneg. Constantin.* 15. Pleni sperem, vacui commodorum. *Non. loc. cit.* Varro Aboriginibus: Ita sublimis speribus lactato ato. Idem: Quibus suum delectet amuliam Et aviditatem speribus lactet suis. *Cl. Müller, De re metr.* p. 380. — Recentioribus in usu fuit spes in plur. recto et quarto casu; et *spes* in dat. et ablat. *Cic. 3. Cat. 7. 16.* Omnes Catilinæ copias, omnes spes atque opes concidisse. *Sall. Jug. 87.* Mibi spes omnes in memet ipsis. *Adde Plaut. Curc. 2. 3. 28. et Ter. Adelph. 3. 2. 33., Liv. 6. 28., Horat. 4. Od. 11. 25. et Sil. It. 13. 287.* — *Paulin. Nolan. Carm. 18. 243.* *spes* frustrate indage peremptis. Cui adde *Sulpic. Sever. dial. 3. 10., Sidon. 1. Ep. 9. et Vulgat. interpr. 2. Mach. 7. 34.* — *b)* Sequiora etiam etiam spes, *spenis* (*Cl. Italicum* *spene* apud poetas) reperimus, quæ tamen est omen proprium; unde corruptis factum est *spenis*, *spenis*, quod legitur in *Notit. ad Curios. Urb. p. 2. et 3. Preller.* — *2.º)* Quoties penultima syllaba in Genet. *spes* est brevis, ut in *fidis* et *rei*, teste *Auct. Append. ad Prob. Ari. min. p. 439. Endl., et etiam in plebei, dicit Cl. Müller, De re metr. p. 248.*; quamquam antiquiores eam produxerunt, ut in *fidis* et *rei*, monet *Müllerus* apud *Varron. 7. L. L. 93.* ad illud *Eun. Eheu, mea puella, spei quidem id successit tibi.* — *3.º)* Retione habita etymis, *spes* a rad. *spa*, cui tendendi notio inest, unde et *Gr. σπῶν*, traho, et *Lat. spatium*, recentiores deducunt, ita ut significet quamdam animi intentionem seu motum ad aliquid. — *Spes* igitur est animi intentio seu attentio ad aliquam rem, vel expectatio aut opinio efficulius rei, quam incedimus, et dicitur fere *A)* De bonis; et aliquando etiam *B)* De malis.

A) *Spes*, de bonis, est expectatio alicujus boni (*Cl. Tibull. 2. 7. init.*), ἀπὸς (*It. speranza, speme; Fr. espérance; Hsp. esperanza; Germ. die Erwartung, Vermuthung; Angl. hope*): cui metus seu timor opponitur.

1.) Proprie. — *1.º)* Universim. — *a)* Absoluta. *Cic. 4. Tusc. 37.* circa med. Si spes est expectatio boni, mali expectationem esse necesse est malum. *Id. Orat. 30. ad fin.* Sunt omnia, sicut adolescentis, non tam ra et maturitate, quam spe et expectatione, laudat. *Id. 3. Nat. D. 6. 14.* Miserum est, nihil proficentem angli, nec habere ne spei quidem extremum, et tamen commune solatium. *Id. 12. Fam. 1.* Reipubi. omnis spes in vobis est. *Id. 9. Att. 10. ante med.* Egrotis, dum anima est, spes esse dicitur. *Sall. Jug. 105.* Timor aliquid, sed spes amplior. *Ter. Adelph. 3. 5. 9.* In ta spes omnis, illegio, oobis sita est. *Id. Eun. 2. 2. 9.* Ilan parasti te, ut spes nulla reliqua in te sit? *Liv. 27. 28. a med.* Spes affligat. *Ter. Andr. prol. 25.* Quid spei sit reitquam. *Cæs. 2. B. C. 5.* Pleous spei bonæ atque animi adversus eos proficiuntur. *Tac. 14. Ann. 53.* Quartadecimus annus est, ex quo spei tuæ admotus sum. *h. e.* sum tibi magister datus. *Cic. 7. Ferr. 16. extr.* Sibi spei aliquam in aliquo reponere. *Id. 3. Att. 16.* Litteræ spei faciunt mibi. *Id. Sext. 43. 93. et Ligar. 10. ad fin.* *Spes* dare. *Id. 1. leg. Agr. 8. 23.* ostendat improbia, timorem bonis injicere. *Id. 3. Fam. 5. et 6. ibid. D. et 7. Att. 16. afferre. Id. Planc. 23. 55.* Excitare aliquam ad *spem*, et *ibid. 28. ad fin.* In *spem* maximam et verissimam adduci. *Id. 10. Phil. 10. 20.* Magna spe et prope explorata libertatis causam suscepimus. *Id. ad Pompei. 2. post ep. 11. l. 8. ad Att. Dum to spe per fuit. Id. 11. Att. 19.* Quod nulla equidem habeo in *spa*, et *13. ibid. 23. in fin.* Id quidem in optima *spe* pono. *Id. ad Pompei. 1. post ep. 11. l. 8. ad Att. Nunc auctoritate et consilio tuo in *spe* firmiore sumus. Petron. Sat. 97.* Hic *spem* plenioris concepti, quo diligentius oppellatatas invenit fores. *Ter. Eun. 5. 8. 1.* Qua *spe*, aut quo consilio huc tuus? *Cic. Mur. 15. sub fin.* Hostium classis Italiam, *spe* atque animis inflata, pateret. *Id. 1. leg. Agr. 9. 27.* *Spe* duci.

Id. 3. Att. D. a med. niti. Id. 5. Fam. 13. circa med. teneri. Seneca Ep. 8. decipi. Ter. Andr. 4. 1. 24. falsa producere aliquem. *Petron. Sat. 140. extr. capl. Justin. 11. 1. a med.* aliquem implere. *Liv. 5. 4.* Finem spei eam imponere. *Ovid. 5. Met. 377.* *Spem* affectare. *Quintil. 1. 1. 2.* In pueris *spes* elucet plurimorum, quæ cum etate emoritur. *Cic. 12. Phil. 1. 2.* *Spem* augere. *Id. 1. Cat. 12. 30. aiera. Id. 3. Att. 22. aspietara. Id. 5. Tusc. 12. 36. gerere. Id. 3. Att. 22. injicere. Horat. 1. Od. 4. 15.* *Spem* inchoare. *Ovid. 7. Met. 304.* aliquid subicere. *Id. ibid. 336. agitare. Ammian. 15. 8. 7. roborare. Id. 16. 4. 5. affundere. Id. ibid. 1. accendere in majus. Quintil. 2. 4. 7.* Minimum spei dare. *Cic. Dom. 10. 25.* Aliquem ad *spem* erigere. *Liv. 35. 26.* *Spem* band dubiam nactus. et *5. 12.* Ad exitum spei vanire. *Cic. 3. Att. 14.* *Spem* extenuare. *Horat. 2. Sat. 5. 25.* deponere. *Cic. Mur. 13. 28. perdere. Id. 4. Cat. 4. a med. sripere, et ibid. 11. 23. fallere, aut superare. Liv. 6. 21. exturbare. Id. 1. 51. destituere. Brut. apud Cic. 11. Fam. 11. ejicere. Plin. 7. Ep. 27. projicere. Ter. Andr. 2. 1. 4. adimere. Id. Heaut. 2. 3. 9.* Quæ de *spe* decidi? *Liv. 2. 16.* *Spem* incidere. *Cic. 12. Fam. 25.* *Spes* daturbari. *Ter. Andr. 2. 2. 37.* Me *spes* frustrata est. *Sall. fragm. 3. Hist. 61.* *Spem* frustra fuisse. *Auct. Epit. II. Hom. n. 711.* *spe* percussus inveni. *h. e.* frustratus. *Cic. Divin. in Q. Cæcil. 2. 4.* Pro re certa *spem* falsam domum retulerunt. Sic *Auct. cons. ad Liv. 37.* Ponere falsam *spem*. *Ammian. 22. 6. 4.* *Spes* presumptis frustrati. *Cic. 2. Cat. 7. 14.* De *spe* depellit. *Liv. 31. 25.* *Spe* depellit. *Curt. 4. 3. 20. et 8. 6. 20.* destitit. *Cæs. 5. B. G. 55.* Hac *spe* lapsus Inducimur. *Id. 1. ibid. 8.* Helveti ea *spe* delecti. *Id. 5. ibid. 42.* Ab hac *spe* repulsi. *Liv. 2. 6.* *Spes* ad initium cadit. *Curt. 7. 4. 15.* Licet strennum metum putes esse, velocior tamen *spes* est. — *Liv. 9. 23. extr.* Contra *spem*, *h. e.* contra quam sperabatur. *Cic. 4. Fam. 4.* Præter *spem*. *Justin. 2. 6. 1.* Ultra *spem*. *Scriptor. Compos. 122.* Supra hominis *spem*. Sic *Marcell. Empir. c. 29. p. 129. retro.* Supra hominis *spem* conditionemque. *Plin. Paneg. 27.* In *spem*. *Liv. 36. 12.* Ad *spem*. — In plur. eum. *Plaut. Curc. 2. 3. 28.* Ubi sunt mem *spes*? *Cic. 3. Cat. 7. 16.* Omnes *spes* atque opes concidisse. *Ovid. 9. Met. 467.* *Spes* demittere obscenas animi. *Quintil. 6. 1. 27.* *Spes* fallaces. *Id. 12. 1. 13.* Improbæ. *Apul. 7. Met. prosperæ. Sil. It. 9. 543. agræ.* — *b)* Cum Genetivum rei, quam speramus. *Cic. 12. Fam. 1.* In *spem* libertatis ingressus sum. *Id. 5. Tusc. 12. in arm.* In se ipso omnem *spem* sui reponere. *Id. 1. Orat. 7. 25.* omnem dignitatis eam in aliquo collocare. *Id. 6. ibid. 1.* omnem otii ponere in aliquem. *Id. 3. Ferr. 7. a med.* corrumpeodi iudicii alicui præcidere. *Ter. Heaut. 4. 3. 35.* nuptiarum eripere. *Ammian. 19. 8. 4.* defendendi abscondere. *Adde 16. 4. 1. Varro Sat. Menipp. 2. p. 91. Oehl. Spes auxilii argenteis. V. ARGENTARIUS. Cic. 13. Fam. 7.* *Spem* nancisci Impetrandi. *Liv. 7. 38.* consilii exsequendi differre. *Id. 35. 2.* In eo verit *spem* obsidionis. *Sall. Jug. 75.* *Spe* patrandi belli. *Id. ibid. 6. prædæ. Id. fragm. 3. Hist. 8. præmiorum. Id. Cat. 41. victoriæ. Cic. 2. Phil. 18. ad fin.* Adolescens summa *spe* et animi et ingenii præditus. *Tac. Agric. 9.* *Spe* consulatus, cui (*Vespasianus Agricola*) destinaret. *h. e.* intuitu, respectu, opinione, vista, riguardo. — In plur. num. *Sall. Cat. 35.* *Spes* bonetas reliquæ dignitatis conservandæ sum secutus. — *c)* Cum Dativo. *Manil. 4. 124.* Divæ secundæ Ariæ in vellera lanis Exutusque novis rursus *spem* semper habebit. — *d)* Cum Accus. et præp. de. *Plaut. Most. 3. 1. 40.* *Spes* est de argento. *Cæs. 2. B. G. 10.* *Spes* de summe transeundo. *Cic. 6. Att. 1. ad fin.* De Egnatii nomina oec nulla nec magna *spe* sumus. *Id. Anic. 3. 11.* Summam *spem* de puero habere. Sic *2. Ferr. 14. ad fin.* *Spem* bonam de

se habere. *Quintil. 1. 1. 1.* *Spem* bonam concipere de aliquo. — *f)* Cum Accus. aut Ablat. et præp. in. *Vulgat. interpr. Act. 24. 15.* *Spem* habens in Deum. *Id. 1. Joh. 3. 3.* Qui habet hanc *spem* in eo. *Cl. loc. supra cit. Cic. 12. Fam. 1. et 5. Tusc. 12. in arm.* etc. Sic *Curt. 3. 3. 1.* Plurimum spei habere in aliquo. — *g)* Cum Infinito, et quidem — *a)* Præsentis temporis. *Cic. 1. Tusc. 41. 97.* *Spes* me tenet, bene tibi evenire. *Id. 9. Fam. 1.* In *spem* veio, appropinquare toum adventum. — *Ter. Phorm. 4. 4. 11.* Injuncta est *spes* patri, possit illum extrudi. *Liv. 34. 84.* *Spe*, impetrari possit. — *β)* Futuri temporis. *Plaut. Stich. 1. 1. 21.* *Spes* est, eum melius facturum. *Ter. Heaut. 5. 2. 28. sv.* Modo licet vivere, est *spes*. *Curt. quæ? sv.* nos auricularis setis. *Cic. Cluent. 3. 7.* *Spes* me tenet, hunc locum futurum etc. *Id. 11. Att. 11.* Ne *spes* quidem velle ostenditur, fore melius. — *h)* Cum Coniunctivo et partic. ut. *Cic. Amic. 19. 69.* Si *spem* afferunt, ut tamquam in herbis non fallacibus fructus appareat. *Auson. Edyll. 2. 46.* Consul ut ipse foret, *spes* mihi certa fuit. — *2.º)* In blonditiis. *Plaut. Rud. 1. 4. 37.* Obsecro, amplectere, *spes* mea. *Id. Stich. 4. 2. 5.* O *spes* mea, o mea vita, o mea voluptas, salve. *Adde Rud. 3. 3. 17.* — *3.º)* Est etiam formula *spes* in Deo in titulis Christianis, de qua V. Cavedoni in *Opusc. di Modena T. 6. p. 324.* et *De-Rossi in Bulliet. Crist. a. 1859. p. 81. et seq. et a. 1870. p. 13. et seq.* — *4.º)* De *spe* successionalis. *Tac. 1. Ann. 8.* Augusti testamentum Tibiarum et Liviam heredes habuit: in *spem* secundam nepotes pronepotesque. in *mananza de' primi.* Primam *spem* hereditatis habebant Tibertus et Livla: secundam, si bi defecissent, nepotes pronepotesque. *Cl. Horat. 2. Sat. 5. 47.* In *spem* arripe, ut et scribare secundum heres. — *5.º)* Quom officii alicujus denominationi additur *spe*, idem velut ac designatus. *Inscript. apud Gruter. 393. 5. c.* COSLIO ANICETO MIL. COH. II. PR. RING. TRIB. SPB. BENEFICIARIO. RYIC OROO SANCTISSIMIS OCVRIONATVS DE SPBM PROCESSVS RYIS HONOREM OCVRIONATVS GRATVITVM OBTVLIT etc. — *6.º)* Sensu medio dicitur aliquando de rebus incertis: hinc bona *spes*, cui opponitur mala. *Cic. 2. Cat. 11. sub fin.* Bona *spes* cum omium rerum desperatione configit. *Sall. Cat. 21.* Neque res, neque *spes* bona vlla. *Adde Apul. Apolog. 94. et Cæs. 2. B. C. 5., Cic. 2. Ferr. 14. ad fin.* aliisque loca supra allata. *Liv. 22. 48.* In mala *spe*. — *7.º)* *Spem* pretio emere, rem incertam certa laclura quærere, mettere il certo per l'incerto. proverb. apud *Ter. Adelph. 2. 2. 11.* — *8.º)* In fabulis *Spes* dea habita est ædemque habuit Romæ non uno in loco. *Ovid. 1. Art. am. 445.* *Spes* tenet in tempus, semel est si credita, longum: Illa quidem fallax, sed tamen apta dea est. *Liv. 2. 51.* Pugnatum est ad *Spei* æquo Marto. *Adde 24. 47. extr., 25. 7. et 40. 51., Plaut. Cist. 4. 1. 18., Tibull. 2. 7. 10. et Inscript. apud Gruter. 102. 1. 3. 2. V. plura in ONOM.*

II.) Translato. — *1.)* Est id ipsum, in quo *spem* habemus. — *a)* Generativum. *Virg. 5. Æn. 672.* Non hostes inimicæque castra Argivum vestres *spes* urllis. *Ovid. 13. Met. 24.* Puppæ, *spes* vestri reditus. *Id. 2. ibid. 719.* *Spem* suam (*h. e.* exta) circumvolat alia. *Curt. 3. 8. 1.* Græci milites, quos Thymodes a Phernabazo acceperat, præcipua *spei* et propinodum unica. — *b)* Speciatim de subale, sive in hominibus sive in beluis; aut de quibus magna speramus. *Virg. 2. Æn. 281.* O lux Dardaniæ, *spes* o fidissima Teucrium! *Quintil. 6. præf. 12.* O mæ *spes* Inanes. *Ovid. Heroid. 3. 94.* Nati *spem*. *Id. 4. Met. 794.* *spes* invidiosa procorum. *Virg. 1. Ecl. 14.* capella modo gemellos, *Spem* gregis, ah! silice in nuda conuicia reliquit. *Id. 4. G. 162.* allæ (*apes*) *spem* gentis adultor Edocuit felus. *Ovid. 15. Met. 113.* *Spem* *spem* Interceperit anni. — *c)* De Deo, apud *Vulgat. interpr. Job 5. 16.* Et erit egeno *spes*. et *Ps. 141. 6.* Clamavi ad te, Domine: dixi: tu es *spes* mea, portio mea in terra viventium. *Adde ibid. 13. 5. etc.* — *2.)* Est etiam

ipse res sperata. *Ovid. 11. Met. 527.* Spe politer tandem, laudique accensus amore tota mille viros murum tamen occupat unus. *Fulgat. in-terpr. Tit. 2. 13.* Espectantes beatum spem et adstant gloria etc. *h. e.* beatam rem nobis speratam, quæ est adstant gloria etc. *Adde Col. 1. 5.*

B) Spes, de melle quoque dicitur, ut *Gr. ἄσπις*, et est metus, timor. *Sull. Cat. 20.* Mala res, spes nulla asperior. *Id. Jug. 88.* Cootre epem suam. *Liv. 21. 6.* Omnium spe celerius. *Id. 25. 7.* In spe Hanoibali fuit defectio Tarentinorum. *Stat. 9. Theb. 129.* Ista potentem Dum spes ulla necis, ericito a vertice agit. — *NB.* De cognome. *R. V. ONOM.*

Homonym. Hoc interest inter *spem*, *exspectationem* et *fiduciam*, quod inter *spero*, *exspecto* et *confido*. *V. huius voc. Liv. 5. 19.* Profectus cum exercitu asperatatione hominum maiore quam spe. *Seneca Ep. 16.* Jam de te spem habeo, nondum fiduciam. *Tac. Agric. 3.* Nec spem modum ac votum securitas publica, sed ipsius voti fiducia ac robur assumpsit. *Adde Nepot. Hannib. 8.*

SPETILE vel *spectile*, *in n. 3.* Ita vocatur iostia umbilicum soli quod est carula, proprii cuiusdem habitus, exos, qua etiam antiqui per se utebantur. *Plautus* aomerandis villibus obonilla, ut *Carbonaria* ille meminit: Ego percam, summo sueris, senilis, calium, glandia. *Hæc Festus p. 330. 28. Mül.* ubi alii leg. *spectile. Cl. eumd. ibid. 24. at Paul. Diac. in eod. p. 331. 10.*

SPEUDIAS, *in m. 1.* *ospeudias*, genus quoddam tritici, apud *Plin. 18. Hist. nat. 12. 2. (64).* *Siliig.* Pingui solo hæc genera adsignabat; tenuissimum et masuma lonæ, speudæ, tenuissimum calami, in humidis sari jubebat, quocum multo egaret alimento. *Alii aliter leg.*

SPEUSTICUS, *a, um, adject. σπευστικός*, festinatus: *a σπεύω*, festino. *Plin. 18. Hist. nat. 11. 27. (105).* Paucis varia genera, alias ab opionis appatiati, ut ostrearum: alias a deficiis, ut artolagani: alias a festinatione, ut speusici: necnon a coquendi ratione, ut furnecul. *h. e.*, ut interpretatur *Haradin*, cui oec fermentum apponitur, nec calefit aqua; sed statim subacta farina igni committitur.

SPHACOS, *in m. 2.* *σφακος*, vox, quæ solviam herbam notam significat apud Græcos; sed apud Latinos *¶ 1.* Est idem ac *sphagoos*. *Plin. 24. Hist. nat. 6. 17. (27).* Sphagoos, sive sphacos, sive bryon, et in Gallia nascitur etc. *¶ 2.* Et etiam idem quod *alelaphacos*. *Id. 23. ibid. 26. 17. (146).* *Cl. Apul. Herb. 101.* Græce alelaphacon, alii cismia, alii bechlon, alii phacon, alii sphagoon appellavere, Egyptii anuli, Latini sativiam, alii tuesiliagiam, alii corsailvium vocant, Elelaphacos agrestis gravioris aut odoris. Fortasse phacon est sphacma librarum pro *ephacum*.

SPHÆRA vel *sphæra*, *in f. 1.* (*σφαῖρα*) Abiecia aspiratione at vocali priore diphthongi, scribitur etiam *sphæra*, et prima corrigitur a *Prudent. Apotheoe. 278.*, quam licentiam, ut ait *Forcell.*, cave imitari. *Dreselius* tamen *h. l.* leg. *sphæra*, servata aspiratione. Ceterum et *sphæra* et *sphæra* et *sphæra* legitur in *Cad. Cic. de rep. 1. 14. 17. Cl. Du Rieu, Sched. Vatic. p. 63., 66.* — Ratione habita etymii, videtur esse a *rad. skr. sphur*, vibrare, jaccare; quamquam et *Furlanetto* vocem conjungit cum *Hebr. שֶׁפָּרָה* saphar, numeravit, recensuit, descripsit, quæ est descriptio motus siderum. — *Sphæra* est globus, pila, quæ jacul potest (*It. globa, palla*; *Fr. globe, sphère*; *Hisp. globo, bola, bola*; *Germ. die Kugel*; *Augl. globa, ball, orb.*)

I.) Propria. *¶ 1.* Stricto sensu dicitur de pila, specialim iustoria, seu corpore solido rotundo, viribus exercendis accommodato. *Cf. SPHÆRISTA* et *SPHÆRISTERIUM. Cæl. Aurel. 3. Tard. 6. ad fin.* Tum, permittentibus viribus, atiam reposito machinamento gestetur ex dante recessibili (*h. e. repercussibili*) *sphæra* (utatur), quam Italicam vocant. *Adde eumd. 5. ibid. 11. ante med.* — *Da* ou *sphærarum* in abietile tudis testis locupletissimus *Hieronymus*, qui in *Zachar. 12.* hæc

babel: *Moses* in urbibus *Palæstinae* et aliis quæ nocte per omem *Judeam* vetos consuetudo servatur, ut lo viculis, oppidis et castellis ritandi ponantur lapides gravissimi ponderis, ad quos *Juvenes* extarcere se soleant et eos pro varietate virium sublevaré, alii usque ad genos, alii usque ad umbilicum, alii ad humeros et caput, nonnulli super verticem, rectis quoqueque manibus, magnitudinem virium demonstrantes, pondus extollant. In *area Atheniensium*, iuxta simulacrum *Minervæ*, vidit *sphæram* æceam gravissimi ponderis, quam ego pro imbecillitate corporis mei movere via potui. Quum autem quærerem, quidnam sibi vellet, responsum est ab urbis ejus cultoribus, athletarum in illa massa fortitudinem comprobant, oec prius ad agonem quemque descendera, quem ex levetione ponderis sciatur, quis eni debeat comperari. Ita *Hieronymus*. Hinc lucem accipiunt, inquit ei, *De-Vit.* duo illi lapides divarim magnitudinis perfectæ rotundi ac levigati, qui reperti sunt inter rudera *Pompejana* et videntur in hujusmodi usum adhibiti fuisse a *Juvenibus Pompejanis*, ut arguerat *Minervini* in *Bull. archæol. Napolit. a. 1857. p. 45. coll. Cavedoni ibid. p. 48. ¶ 2.* Laetiora sensu est corpus solidum rotundum, unica superfice cœlestis, in cuius medio punctum est, a quo omnes lineæ rectæ ductæ ad circumferentiam vel ad ambientem *sphæricam*, eunt æqueales, *globo, sphaera. Cic. 2. Nat. D. 18. 47.* Quum dum formas præstantes elot, ex solidis globos (sic enim *σφαῖρα* interpretari placet), ex placis autem circulus aut orbis. *Id. ibid. 21. 55.* Habent eam *sphæram* stellæ iocerrantes, ab ætheria conjunctione secretam et liberam. *Id. 3. Orat. 40. 162.* Quamvis *sphæram* ut scænam, ut dicitur, attulerit *Æolus*; tamen in *sphæra* fornice similitudo non potest inveniri. *Id. 1. Tusc. 25. ad fin.* *Archimedes* lunæ, solis, quinque errantium motus in *sphæram* illigavit. *Cato R. R. 82.* *Sphæras* pugnum altas facito. *V. SPHÆRITA.* — *Sphæra*, κατ' ἑξοχὴν, dicitur ἀπλανέων ἀστρον apud *Cupell. 7. p. 243.*; quam *Macrobius. 2. Somn. Scip. 4.* vocat *aplanes. Cl. Apul. Dogm. Plat. p. 203. Ovidend.* — *Sphæra cœlestis* apud *eumd. 2. p. 44. b. e.* cæli stellati globus seu ambitus. — De cœlestis *sphærarum V. eumd. 1. p. 11. et alibi. Plato, rep. 10. p. 617. Steph.* cuiuslibet orbi Σφαῖρα tribuit, vocem (σφαῖρα) unam adeoem. *¶ 3.* Item dicitur descriptio motus siderum. Ejus plura sunt genera; alia enim est *Græcanice*, alia *Barbarice*, alia *Persica*, alia *Indica*, *Græcanice* est, in qua describuntur ortus et occasus siderum, prout a *Græcis* in suo hemisphærio videntur: *Barbarice*, quæ accommodata est ad clima *Egyptiorum*: et sic de reliquis. *P. Nigidius* σφαῖρα ad inclinationem cæli *Ægyptiacæ* et *Græcanicæ* scripsit: alterum librum vocavit *sphæram Barbaricam*, alterum *Græcanicam*. Ex utroque testimonio asseruntur a *Varrone*. apud *Serv. ad Virg. 1. G. 19. et 2. ibid. 190.*, item ab ipso *Serv. ad Virg. 1. G. 43. et 218.* Hæc et *Joe. Sculig. ad Manil.*, ubi plura hæc de re. *Jul. quoque Firmicus. Barbarice* *sphæra* meminit *8. 18. et 31.*, et toto fere eo libro de ea disserit: sed videtur eo nomine *Græcanicam* intelligere. Persequitur enim vires at apotelesmata astrorum iis vocabulis, quibus *Græci* nominantur. Porro quemadmodum *Græci* omnes eos *σφαῖρας* vocarunt, qui æstera regiones habitabant; eadem ratione *Latine* licet potuit vel ipsos *Græcos* vocare *barbaros*, qui ab suis moribus uoc parum abhorrebant: quamquam plerumque soleat ab ea appellatione excludi. — *Sphæra cricote*, *b. e.* armillaria, *sphæra armillare*, quæ apud *Capell. 8. p. 275.* *sphæra perforata* dicitur. *V. CRICOTOS.* — De *sphæra*, quæ in omnibus sæpæ apparet et *Cæsarea* vulgo dicitur ex eo quod *Cæsar* annis tempestates ordinavit, *V. Giornale degli Scavi di Pompei, a. 1873. p. 294. et seqq. ¶ 4.* In re mathematica *sphæra* est semicirculi, mansete diametro, circumducto et ad eundem locum reverso, uode prius ceperal ferri, inquit *Boeth. 2. Arithm. 30.*

II.) Translata est palpa in pectore et natibus eorum. *Cassiod. 4. Varior. 1.* Quorum (e-

quorum) pectora et crura *sphæris* carnis decen-

ter orantur. *SPHÆRALIS*, *a, adject. (sphaera) σφαῖρικός*, *sphaerico*, ad *sphæram* pertineas, *sphaericus. Macrobius. 7. Saturn. 16.* Orbi forma toras ea pæne *sphaerale*, et *ibid. 9.* Motus *sphaerale*, quo movatur cælum, quo sidera. *Id. 1. Somn. Scip. 22.* *Sphaerale* extremitas.

SPHÆRICA. V. voc. eeq. in fin.

SPHÆRICUS vel *sphaericus*, *a, um, adject. σφαῖρικός*, *sphaerici*, in modum *sphære* factus, rotundo, *sphaerico. Macrobius. 2. Somn. Scip. 14. ad fin.* *Sphaerico* motu in orbem rotari. — *Sphaericus numerus*, Italice numero cubico, Ita defuitur a *Cassiod. de Arithm.* *Sphaericus* numerus est, qui a circulo numero multiplicatus a se inchoans ad se convertitur, ut, verbi gratia, quinquies quini, viginti quinque. Hinc circulus, dum in se ipsum multiplicatus fuerit, facit *sphaeram*, id est, quinquies *XXV. CXXV.* — Hinc

Sphaerica, *in f. 1.* absolute, substantivorum more, disciplina, quæ de *sphæra* tractat. *Boeth. 1. Arithm. 1.* *Sphaerica* vero atque astronomiam tanto præcedit (*arithmetica*), quanto dum reliquæ disciplinae hanc tertiam naturam præcedunt.

SPHÆRION, *in n. 2.* *σφαῖριον*, nomen collig-

æ apud *Cæsar. 6. 6. 21.*, ita a forma appellat. *SPHÆRISTA*, *in m. 1.* *σφαῖριστής*, qui pila vel globis indit. *Sidon. 2. Ep. 9. ante med.* Ecce hæc *sphaeristarum* contra stantium patris loter rotetiles, catastropharum gyros duplicabentur. *In Tab. Antiat. apud Murat. p. 305.* *Saturninus Sphaer. h. a.* *sphaerista*, seu qui pilam cunctos vel arcinator erat: ibi enim recensentur nomina plurium servorum, qui in villa Augusta Antiatina erant.

SPHÆRISTERIUM, *in n. 2.* (*σφαῖριστήριον*). *Inscript. apud Cl. Furlanetto, Lap. Patav. p. 101.*, ubi *sphaeristerium* pro *sphaeristerium* legitur, est spurlo. *V. Borghesi apud eumd. p. 525.* — *Sphaeristerium* *¶ 1.* Est locus pilæ lusal destinatus: *a σφαῖρις*, pila ludo: Idem enaliquitus coryceum dicebatur. Brant *sphaeristeria* cubacula in balneis, in quibus se tum ailla rebus, tum pila ludo exercebant. *Plin. 5. Ep. 6.* *Apodyterio* superpositum est *sphaeristerium*, quod plura genera exercitationis pluresque circulo capit. *Sueton. Vesp. 20.* Valetudines prosperissima usus est, quamvis ad tuendam esse oblii empius quam fauces ceteraque membra sibi ad numerum in *sphaeristerio* deficeret. *Adde Plin. 2. Ep. 17. ¶ 2.* Significat etiam ipsum ludi genus. *Lamprid. Alex. Sev. 36.* Post lectionem, operam palæstræ aut *sphaeristerio* aut cursu aut luctum iolibus mollioribus dabat. *Sidon. 2. Ep. 2. a med.* In culus (*umbra*) opacitate plim vacamus, donec arborum imago contractior intra spatium ramorum recessu colibeatur, atque illis eleatorum lassia, consumitur *sphaeristerio*, faciat. *V. Quadrio, Della esferistica (Miscellan. 49.).*

SPHÆRITA, *in f. 1.* *σφαῖρις*, supple *σφαῖρος*, placentis genus, tu cuius solo *sphæra* eam globuli multi positi sunt: *a sphæra. Cato R. R. 82.* *Sphaeritam* sia facito, ita uti *spiram*; alii sic figito, de tractis, cæsen, melia *sphærae* pugonum altas facito, eas in solo componito: denas eodem modo componito atque *spiram*, itemque coquo. *Alii rectius leg. sphaeritam.*

SPHÆROIDES, *is, ome. gen. adject. σφαῖροειδής*, *sphaeræ* similis, *sphaericus*, simile alio *sphaerico*, *globoso. Vitruv. 8. 6. a med.* *Archimedi* placet aquam non esse librata, sed *sphaeroides* habere schemata. — Hinc

Sphaeroides, *is, f. 3.* absolute, substantivorum more, globus *sphaericus. Claud. Mamert. 1. Stat. anim. 18.* Motetur omea corpus sursum, dorsum; in dextrum, solistrum; priorem et retrorum. Movatur autem etiam motu septimo: sicut at rotæ et *sphaeroides*.

SPHÆROMACHIA vel *sphaeromachia*, *in f. 1.* *σφαρομαχία*, pugna pilæ, et præcipue certameo Itud, quod at *barpastum* dicitur. *Græca* vox, *a σφαῖρα*, globus, et *μαχη*, pugna. *Stat. 4. Silv. præf. ad fin.* Sed et *sphaeromachias*

spectamus ad pilaris iudo admittitur. *Seneca Ep.* 80. Hodierno die non tantum meo beneficio mihi vaco, sed spectaculi, quod omnes molestos ed sphæromachiam advocavit. — *Pollux* l. 9. ait, hunc ludum sphæromachiam appellatum fuisse vel a primo auctore vel a σφαῖλλω, quod est fallo, oam quum pilam oaus alteri videretur polliceri, non dolo, sed aili mittebat.

SPHÆROPÆCTES, m, m. 1. σφαῖροπαῖκτης, pilarum iutor, pilarios. *Mar. Victorin. p.* 1937. *Putsch. Ματαιοτεχνία*, quæ difficultes quidem res, non tamen vili necessarias facit, veluti sunt sphæropæctes, sonambuli ceterisque huiusmodi. Ita addit *Lindemannus*, mendose *Putschius* habet spiropæctes. V. PSEPHOPÆCTA.

SPHÆRÖTER, spheroter vel spheroter, f. m. 3. σφαῖροτήρ, ornameotum sphaericum, quod eandem ab ut etiam capitibus columnarum imponebatur apud Hebraeos. *Fulgat. interpr. Ital. Exod.* 25. 31. et 33., ubi noster habet sphærule. Cf. *Quicherat* ad h. v. in *Addend.* etc.

SPHÆRÜLA, f. 1. deminut. a sphaera, parva sphaera. *Augustin. 2. de Genes. ad litter.* 15. de lynce. Si es uoce sphaerulae sum parte semper locet. Adde *Fulgat. interpr. Exod.* 25. 31. et seqq. et 37. 17. et seqq. V. voc. præc.

SPHAGNOS, f. m. 2. σφαῖνος et σφαῖνος, alio nomine bryon, *Spüon*. Hac voce significatur cani erborum villi; quale in quatuor maxime videtur, sed odore præstantes. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 23. 50. (108.) et 24. *ibid.* 6. 17. (27).

SPHALANGIUM et SPHALANGIUS. V. PHALANGIUS.

SPHÉNISCOS et

SPHÉNISCUS, f. n. 2. σφηνίσκος, parvus conena: speciatim apud Mathematicos figura solida in modum cunei. *Boeth. 2. Arithm.* 25. et 29. V. CUNEOLUS, ubi in illo ejusd. *ibid.* 29. sphénisci pro sphaeris legendum est.

SPUINCTER, cteris, m. 3. σφιγκτήρ, musculus anoni costringens, os escrementa immatura effusos, *spintera*. *Cæl. Aurel. 2. Tard.* 1. 11. Longaeos enim sphinctere atque pedes paralyti vilato, erit involuntaria egestio stercorum, nisi az alioq hoc fuerit circumcissione coeffectum. V. SPINTHER.

SPHINGA, f. 1. Idem ac Sphinx.

I.) Proprie. *Sidon. 5. Ep.* 7. Contestum videbis illic et oculos Argi et maous Briareol et Sphingarum ungues. Adde *Augustin. 18. Civ. D.* 13., *Hygin. fab.* 67. et *ibid.* 13. *Orig.* 2. 32.

II.) Improprie sphingæ appellatur scilicet majores, quæ duabus sphingis suffulcas suot. *Isid.* 20. *Orig.* 17. 3. de scilicet. Sphingæ sunt, in quibus sphingæ effigies, quoti not gryphos dicimus. Alii leg. sphingæ at sphingæ, omnia aspirationes.

SPHINGATUS, a, nm, adject. qol sphingis figuram habet. V. voc. præced.

SPHINGION, f. n. 2. σφινγιόν, genus quoddam simiarum, fortasse simia canina (*Simia cynocephalos* Linn.). *Plin.* 6. *Hist. nat.* 29. 34. (173.) et *ibid.* 35. (184.) et 10. *ibid.* 72. 93. (199).

SPHINX, sphingis, f. 3. (Σφίγξ, γγος) Legitur et Sphinga (vel Spinga), æ, apud *Sidon.*, *Augustin.*, al. loc. cit. in hao voc. — Sphingos, Græca positione, in geost. sing. habet *Stat.* 1. *Theb. loc.* infra cit. Item Sphinga, in accus. sing. *Seneca loc. cit.* et *Ovid.* 4. *Trist.* 7. 17. et *ib.* 380.; item Sphingum, in genet. plur. *Fest.* p. 206. 3. *Müll.* — Sphiox aut monstrum apud Thebas, cuius caput et manus puellæ, corpora canis, eis avis, vox hominis, oculus leonis, canda dracoons: a σφιγγω, strigo, quod in scopio insidens visum immoosoi, ad portam Thebarum, enigmata proponere soleret prætereuntibus ita difficilia, ut se expedire non possent; quod si illa enigmata non dissolverent, ad eos adrohebat, illosque ad se in rupem tractos unguibus lacerabat.

I.) Proprie. *Seneca Phæniss.* 119. Ubi sedit alta rupe, semifaro dolor Sphinx ore oscians. *Id. Cædip.* 92. Nec Sphinga canis verba nocteotem modis Engli. *Auson. Edyll.* 11. 40. Terruit Aoniam velocius, leo, virgo, triformis Sphinx, vo-

lucris pennis, pedibus fere, fronte paella. Hæc in fabulis. Re vera autem Sphinx erat, quem admodum se Socrate tradit Schollaster Euripidis, ἡγχωρία χρησμολόγος δύσγνωστα ματαιομήν, vates ejus regioois, quæ responsa daret iotellactu difficilia. Iodeque a Sophocle in *Cædip.* tyranno vocatur ἡ γαῖφδός, idest cooleatus carmina. Vide, eis, quæ de Sphingo notavit *Jos. Scaliger, Animadvers.* *Euseb. ad ann.* 757. *Stat.* 1. *Theb.* 66. si Sphingos loiquæ Callidis ambages ta præmonstrata resolvit. — Quum Cædipus Thebas ingressurus esset, Sphinx enigma ejusmodi ei proposuit: Quodnam coimal mane quodruper, meridie bipes, vespertri tripes esset. Cædipus enigmata nodam dissolvit, et dixit hominem esse, qui in infantia manibus et pedibus repens verius, quam incedens, quadrupes est: factus vir, ut qui nullo alio, quam pedum, adminiculo oistitur, bipes: iogravescotibus autem canis, esumpio sciplooe, tripes. Hæc solutioem Sphiox tam ægre tulit, ut statim se de saxo præcipitavit. *Plaut. Pæni.* 1. 3. 34. Isti orationi Cædipo opus conjectura est, qui Sphingi interpres fuit. *Quintil.* 6. 3. a med. Ex historia etiam ducere urbaaitatem, eruditum ut Cicero facit, quum ei dicitur Hortensius: non lotelligo hæc enigmata; atqui dabis, inquit, quum Sphingem domi habeas. Acciperat autem ille a Verre Sphingem aeneam magas pecuoies. — Sphinge in anulo inculpta ioter iotitis Augustas signavit epistolas et diplomata, teste eod. 37. *ibid.* t. 4. etc. *Suston. Aug.* 50. — De Sphingibus Egyptiis pedes habentibus leonis at vultum puellæ, ad representandas Nil exundationes, quæ mensa Julio et Augusto fiebant sub signis Virgiosis et Leonis, V. *Mus. Borbon.* T. 5. tav. 41. et T. 9. tav. 43.

II.) Improprie est animal es genere simiarum, reliquo corpore hirsuto, pectore glabro, mammae ni nullam, facie rotundiore et ad muliebem formam accedente, fortasse az lis, quæ *Scimparæ* vulgo feruntur (*Simia Troglodytes* Gmel.). *Plin.* 8. *Hist. nat.* 21. 30. (72). Lynceas vulgo frequentes, et sphingos fusco pilo, mammae in pectore geminis, *Æthiopia* generat. *Solin.* 27. sub fin. Inter simias habetor et sphinges, viliosæ comis, mammae prominuile ac profundæ, doctiles ad fertitatis oblivionem. Adde *Melam* 3. 9. — Hærm figura prostat in Bibrostoto Prænestino, quod illustravit cl. *Pieralsius*, Tab. 1.

SPHONDYLUS. V. SPONDYLUS.

SPHONDYLE. V. SPONDYLE.

SPHONDYLION vel spondylium. V. SPONDYLION.

SPHONDYLUS. V. SPONDYLUS.

SPHONGIA. V. SPONGIA.

SPHRAGIS, idis, f. 3. (σφραγίς) Sphragidas, Græca positione, in accus. plur. apud *Plin.* loc. cit. — Sphragis est Græca signum, sigillum, nota, quæ anno alieu rsi imprimitur: Latios vero ¶ 1. Dicitur da gemmarum genere, quod signeo do inserit. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 8. 37. (117). Nec diverse quæ sphragidas vocant, publico gemmarum dominio lis tantum dato, quoniam optime sigosot. ¶ 2. Est etiam genus terræ seu rubricæ, apud *aumid.* 35. *ibid.* 6. 14. (33). Rubricæ genus aecuodæ euctoritatis; palmam enim (rubricæ) Lemniæ dabant. Minio proxima hæc est etc. neq oisi signata vendabatur, unde et sphragidem appellavere. ¶ 3. Apud *Cels.* 5. 20. n. 2. Polyidæ σφραγίς nomaatur pastillos gntinendis vaineribus aptus. *Id. ibid.* 26. n. 23. a med. Imponeere valuerit Polyidæ sphragidem. ¶ 4. Sphragis videtur esse etiam collyrium, apud *Marcell.* *Emplr.* c. 8. s. 5. p. 96.

SPHRAGITIS, idis, f. 3. σφραγίτις, notæ, stigma, signum impressum, marchio, bollo, stigma, sfragite. *Prudent.* 10. *aspi. aspi.* de his, qui Matris deam sacris lotilabantur, 1076. Quid, quum sacerandus occipit sphragitidas? Acos mlautes ingerant foracibus: His membra pergunt nra, otque igolvant. Quamcumque partem corporis fervens nota Stigmaris, hæc sio coosecratam prædicant.

SPHYRENA, m, f. 1. σφύρανα, Idem ac sudex. V. SUDES.

SPICA, m, f. 1. et spicam, n. et spicus, f. m. 2. Etiam spica pro spica vulgo dictam tradit *Varro* loc. infra allato. Nenis et masc. gen. usurpatum fuisse. V. loc. cit. *Serv.* ad *Virg.* 1. G. 111. In neu esse ait in masculino utrumque numerum, in oecotro singularem tantum. *Mamertin.* tamen *Grat. act.* ad *Julian.* 23. Non spica triticea, non viles nstrum recenti, sed opes atque divitiæ nibil laborantibus ingeruntur. *Fest.* p. 333. 2. *Müll.* spicus masculinos dictum tradit, efferens antiquum huc verum: Quasi messor per messim onumquemque spicem colligit. — Ratione habita atymi, sunt qui oomen ducunt a Gr. σπῆχυς, quod pro σπῆχυς ab *Eolibus*, unde plura Latini mutavit sunt, dicebatur. At *Varro* t. *R.R.* 48. Spica, quam rostell, ut acceperunt antiquitus, vocant spicam, a spe videtur nominata, eam eolm quod sperant fore, verunt. *Aliter Isid.* ex *Serv.* 17. *Orig.* 3. 15. V. infra. Verum recentioras atymologi a rad. spi, quod acutum aliquid significet, unde et spina, derivant. Cf. *Germ.* Spize, acies. — Spice igitur est acies, cacumen; sed speciatim occorrit et est collectio plurium granorum in summo culmo frumenti, boidel et holusmodi, σπῆχυς (It. spiga, spica; Fr. épi; Hisp. espiga; Germ. die Aehre; Angl. ear).

I.) Proprie. *Varro* 1. *R.R.* 48. Spica ea, quæ molilata non est, in hordeo et tritico tris habet continente, gracum, giomam, aristam: et etiam primitus spica quum oritur, vaginem. *Cic.* 4. *Fin.* 14. circa med. Fruges ab herba ad spicam perducere. *Catull.* 19. 11. at tanera virent spica mollis arista. *Ovid.* 3. *Amor.* 10. 3. Flava Ceres tanues spicis redimila capillos. *Id.* 8. *Met.* 291. de apro *Calydonio*. Nunc matora metit seturi vota coloni, Et Ceresem in spicis intercipit. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 7. 10. (58). Fragmenta quedam in tertio genæ spicam incipient concipere, quedam in quarto, et *ibid.* 24. 55. (199). Macles soti spicam minutam facit et lanam. *Tybull.* 2. 5. 84. Distendit spicis horrea pleoa Ceres. *Apul.* 11. *Met.* Spicæ Cereales. — Proverb. sunt illa *Ovid.* 5. *Trist.* 6. 43. His qui acontente non est, la litus arenas, In segetem spicas, in marafundet aquas. Similiter dicitur in silvam ligna ferre, et noctuas Athenas mittere. V. LIGNUM et NOCTUA. — In gen. oentr. at mero. *Varro* apud *Non.* p. 225. 30. *Merc.* Neque in bona segete nullum est epicum nequam, oeqna in mala non aliquid bonum, et *Cic.* *Senect.* 15. 51. Fundit frugem spici ordine structam etc. Ita anim leg. *Non.* *ibid.* at multi critici ex optim. libris. *Fest.* lo *Restitibi* p. 281. 16. *Müll.* Farreo spico agrum serere. V. ARISTATUS. *Serv.* ad *Virg.* 1. G. 314. ait abusive spicos de maturis frugibus dici: proprie spicos esse, quum per culmi foliolum, id est extremum tumorem, arista adhuc teous in modum spiculi eminent.

II.) Improprie et translate. ¶ 1. Dicitur de aliis plantis, spica similis quipiam ferentibus. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 8. 23. (47). Amarento spica purpurea variis, quam nos. *Id.* 22. *ibid.* 25. 79. (161). Bromos semen aut spicam ferentis herbæ. *Id.* 12. *ibid.* 12. 26. (42). Nardi cacumida in aristates se spargunt: Ideo gamina dota spicæ ec folia celebrant. *Ovid.* 1. *Fast.* 76. (et *Propert.* 4. 6. 74.) Et soæt accensis spica Cilina focla. h. e. crocus, cuius cacamen in capillameota et ille aristarum similia desinit. *Cato R.R.* 70. et *Colum.* 8. *R.R.* 5. ad fin. et 10. *ibid.* 112. Spica allii, spiga d'aglio, nucleus, ex quo quadroplic ant majore numero caput allii constat. V. STICA. — Apud *Veg.* 4. *Veterin.* 13. spica oardi, spica Cætilæ, spica Syrlæ, Indice, herbarum oomina soot. ¶ 2. Io sidere Virgiosa stella est, quæ spica dicitur. V. VIRGO. *Cic.* in *Arat.* 2. *Nat. D.* 42. extr. Spicam illustre tenens splendent corpore Virgo. Adde *Plin.* 18. *Hist. nat.* 31. 74. (311), *Manil.* 5. 271., *Colum.* 11. *R.R.* 2. a med. et *Germanic.* in *Arat.* 96. ¶ 3. Est etiam sagitta, spiculam. *Lucret.* 3. 199. At contra lapidum coniectum spicamque. Ita leg. *Forbiger*; at *Lachmann* leg. spiritus acer, et *Hermann* in *Philol.* 8. 180. rumpere spira

(Cf. Gr. *σπίξ*, manipulus). ¶ 4. *Spica testacea*, laterculus minor oblongus acuminatus, cuius usus est in pavimenta spicata. *Vitruv.* 7. 1. in fin. Supra autem sive ex tessera grandi, sive ex spica testacea pavimenta struantur. *V. SPICATUS* et *VERMICULUS*. ¶ 5. *Spicus crinale* est vel bestia calibaria, que nuptia caput comebatur: vel acus discriminalli, disceraculum dividende a fronte capillis. *Capell.* 9. p. 306. Crinalem spicum pharetris deprome, Cupido, Libens capillum solvere. Alii leg. *crinale spicum*, ut le producatur propter sp sequentes, more Græcorum: alii *crinale spiculum*, syncop. pro *spiculum*. — *NB.* De cognom. R. *V. ONOM.*

SPICATUS, a, um, particip. *V. SPICO*.
SPICELLA, æ, f. 1. videtur esse idem ac *specillum*, quæ est instrumentum chirurgicum, *tenella*: a *specillum* vel *spicula* factum. *Sez. Pat. cit.* 11. 14. Si dexter oculus glaucum laboret, in dexteram partem apicella demittitur.

SPICUS, a, um, adject. (*spica*) qui est ex spica, di *spiga*, *σπίγος*. *Virg.* 1. G. 314. *spica messis*. *Ovid.* 3. *Amor.* 10. 36. *Tibull.* 1. 1. 20. et *Claudian.* B. *Gild.* 136. *spica aëria*. *Propert.* 4. 2. 14. Et coma lacerant *spicas* fruge tumet. h. e. ipsa spica. — *Plin.* 18. *Hist. nat.* 2. 2. (6). Arvorum sacerdos Romulus instituit, *spica* corona, quæ vltia alba colligetur, in sacerdotio eis pro religiosissimo insigni data; quæ prima apud Romanos fuit corona. *Gell.* 6. 7. in fin. Cuius sacerdotil (fratrum *Arvalium*) insignis est *spica* corona et alba infulæ. *Inscript.* apud *Marin. Frat. Arv.* n. 25. 32. et 35. sacerdotil (fratres *Arvoles*) *symmetria* *fratrum* et coronis *spicis* *vittatis* *lucum* *diar* *diar* *symmetria* *ascendunt*. Cf. *Tertull.* *Paul.* 4. Quom ob cultum omnia candidatum et ob notam vltia et privilegium galeri, Cerari iulantur. *V. Orti.* *Gli ant. mon. Gr. e. Rom.* etc. p. 32. — *Hinc B. Borghesius in Decad. num.* 8. n. 2. recte arguit, coronam *spicam* vltitatem, quæ est apud *Horat.* *Fam. Rom.* in nummis G. *Iunli* *tab.* 3. n. 5. et G. *Musidii* *tab.* 1. n. 1. et 2. esse insignis sacerdotil fratrum *Arvalium*, in cuius collegium cooptati fuerunt D. *Iunli* *Strut* et L. *Musidii* *Longus*, qui in lidem nummis nominantur. Cf. *Henzen, Act. Arv.* p. 28.

SPICIFER, færa, færum, adject. (*spica* et *fero*) *spicas ferens*, *σπικιφόρος*. *Seneca Herc. Cl.* 598. *Spicifera* deæ. h. e. *Ceres*. *Monit.* 2. 442. *Spiciferæ* est *Virgo Ceres*. *Mortali.* 10. 74. *Spicifer Nitus*. h. e. *agros fecundans*. *Sil.* It. 3. 403. *Spiciferæ* ora. h. e. *terre agrilque culti*. Adde *Inscript.* apud *Orell.* n. 5863.

SPICILEGIUM, il, n. 2. (*spica* et *lego*) collatulo *spicarum*, in agro a messoribus præteritarum, *spigolamento*, *spigolazio*, *σπικιλογία*. *Varro* 1. R. R. 53. *Messa facta, spicilegium valde oportet*. *Id.* 7. L. L. 109. *Müll.* Nemo reprehensus, qui e segete ad *spicilegium* reliquit stipulam. Occurrit etiam in *Not.* *Tir.* p. 157. *Spica, spicula, spicilegium*.

SPICIO, *V. SPECIO* init.

SPICULUM, *V. SPICULUM* init.

SPICA, æ, (avi) *stium*, *aræ*, s. 1. (*spica*) *Part.* *Spicatus*. — *Spico* est *spicam* emittere *facio* (It. *spigare*; Fr. *épier*; Hisp. *espigar*; Germ. *schoosen*; Angl. *to ear*).

1.) *Propria*. *Dracont.* 1. 587. *Ventus alii fructus, et ventus spicat aristas*, *Ventilator silvo quas flum mollior aura, fa che spighino*. et *Plin.* 24. *Hist. nat.* 15. 84. (135). *Chamæclissus spicata* est *trilicis* *moda* *spigosa*. et 21. *ibid.* 17. 81. (101). *Harbarum spicatarum gannus*.

II.) *Translatæ*. ¶ 1. Est in *spica* formam dispono. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 7. 10. (60). *Grana in stipula trilitio texta spicantur*. — *Spicata testacea*, pavimenta ex laterculis seu testis in modum *spicas* dispositis, a *spina* di *pesce*. *Vitruv.* 7. 1. circa *med.* Item *testacea spicata* *Tibortina* sunt diligenter exigende. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 25. 62. (187). *Similiter flant spicata testacea*. *V. SPICA*. Sic in *Inscript.* apud *Orell.* n. 4240. *PAVIMENTVM SPICAM* (leg. *spicatum*) *STRAYERE* ET *SEDILLA* etc. ¶ 2. Est etiam in modum *spicas*

eristis *instruo*. *Minuc. Octav.* 17. sub fin. *Animantes illas armatas corâibus, alias dentibus sâpias, et fundatas ungulis, et spicatas aculeis etc.* ¶ 3. Et etiam in modum *spica* *acumio* seu *cupido*. *Grat. Cyneq.* 117. *Quid, Macellum immensos libeat si dicere contos, Quam longe exigu spicant bestilia dentes!* h. e. in *aristarium* modum *cuspidant* *aristas*, quæ sunt *prælongæ* *hastæ* *Macedonum*. — *Spicata* *faces*, *ligna multilida*, b. e. in usum *facium* in *tenuis* *particulas* *aristarum* modo *dissecta*. *Id.* *ibid.* 484. *Spicatasque faces æcerum ad uemora alta Dianæ Sistimus*. *V. INSPICO*. ¶ 4. In illo *Fulgat. interpr.* *Marc.* 14. 3. *Alabastrum anguenti nardi spicati pretiosi* (*Græce* *σπίκου* *νάρτικης*). *spiculi* ita a *uonullis* *exponitur*, ut *alt* *spicis* *expressi*: hoc autem *præstantius* *fuisse* eo quod *foliis* *exprime* *retor*, *nemo* *instituit*; *Idcirco* *preliosum* *dicitur* *apud eund.* *loc. cit.* et *Joh.* 12. 3. *Alii vero spicatum vel ab eo quod nardum herba sit spicosa, ut alt* *Isid.* *V. SPICOSUS*; vel, *inepte* *tamen*, a corrupta *Græca* voce *σπίκος* *deducunt*, ut *spicatus* *alt* *idem* *ac* *fidella*, *sincerus*: quamquam *recentiores* *πικρός* non a *πικτός* *derivant*, sed a *Skr.* *picla* *vel* *pipi*, quod *idem* *est* *ac* *jatomansi* h. e. *nardum* *sen* *nardus* *Indica*, *cujus* *carnosa* *radix* *est* *spissa* *et* *villosa* *in* *modum* *spicæ*, unde *mater* *ter* *anguenti* *exprimitur*, *ita* *ut* *nardus* *spistica* *dicitur* *pro* *nardo* *Indica* *omnium* *præstantissimæ* (*V. Roxburgh, Bot. observ. in Asiot. Resarch.* T. 4. p. 451. et *seqq.*, *Royle, Bot. of the Himal.* etc. T. 1. p. 242. et *seqq.* et *Vigouroux, op. cit.* p. 156. et *seqq.*).

SPICOSUS, a, um, adject. (*spica*) *spica abundans*. *Isid.* 17. *Orig.* 9. 3. *Nardus* *est* *herba* *spicosa*, unde et a *Græcis* *σπίκος* *ταχυς* *appellatur*.

SPICULA, æ, f. 1. *deminut.* a *spica*, *parva* *spica*, *spighella*; sed in hac propria significationis habetur tantum in *Not.* *Tir.* p. 157. *Spica, spicula, spicilegium*. *Specialim* *est* *herbe*, quæ communiter *chamæpitys* *dicitur*. *Apul. Herb.* 26. *SPICULARIUS*. *V. SPECULARIUS*.

SPICULATOR, *δρις*, m. 3. (*spiculum*) *satelles* *spiculo* *armatus* *et* *circa* *principem* *custodire* *causa* *positus*; qui *caruicis* *munus* *aliquando* *exercet*, *soldato* *di* *guardia*, *alabardiere*. *Firmic.* S. *Mathes.* 26. *Si vero Mars in defectis locis fuerit iaventus, spiculatores faciet: qui nudato gladio hominum amputant cervices*. Alii leg. *speculatores*, ut etiam apud *Tac.* 2. *Hist.* 11. ad fin. et sibi *V. SPICULATOR*. Sic in *Evang. S. Marc.* 6. 27., ubi in *Græco* *textu* *est* *ἀσπικιδας* *σπικουλάρους*, *Vulgatus* *habet* *misso* *spiculatore*. Cf. *Memor. dall'Accad. Ercolan.* T. 1. p. 87. *Baumgarten* *in* *Indic. voc.*, qui *vocem* *spiculator* *alibi* *esse* *patet*, et *Cavedoni* *in* *Opusc. di Modena* T. 1. p. 65. *Ceterum Gloss. Lat. Gr.* *Spiculatores*, *deputati*. Cf. *at* *Paucker* *in* *Add. Lex. Lat.* p. 82., qui *et* *alia* *loc.* *affert*, ubi *spiculator* *legend.* *esse* *docet*.

SPICULATUS, a, um, particip. *V. voc. seq.*

SPICULO, æ, avi, *stium*, *are*, a. 1. (*spiculum*) *Part. Spiculatus*. — *Spiculo* *est* *cuspidem* *acuo*, *aguzzare* *la* *punta*, *ἀκονάω*. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 2. 1. (3). *de insectorum aculeo*. *Telum* *vero* *perfoliando* *tergari* *quo* *spicula* *svit* *ingenio*! *Solin.* 52. a *med.* *Mantlehoræ* *cenda* *veluti* *scorpionis* *aculeo* *spiculata*. h. e. *in* *modum* *spiculi* *acumina* *aguzzata*, *aguzzata*. et *Gloss. Lat. Gr.* *Spiculo, ἀκονάω*.

SPICULUM, i, n. 2. (*spiculus*, a, nm) *Spiculum*, per *syncopem* *pro* *spiculum* *habet* *Lucrat.* 3. 199. *At contra lapidum coniectum spiculatorum Nannu potest*. Alii *tamen* *aliter* *leg.* *V. SPICA* 3. — *Spiculum* *proprie* *est* *parvum* *spicum*, b. e. *spica* *exigua*; *sumitur* *autem* *de* *quovis* *aculeo*, *pungolo, pungiglione*.

1.) *Propria*. ¶ 1. *Generalim*. *Virg.* 4. G. 236. *de apib.* *læssa* *qua* *venenum* *Moribus* *inspirant*, *et* *spicula* *cæca* *salloquant*. (Adde *ibid.* 74.) *Ovid.* 5. *Fast.* 541. *Scorpiôn* *immisit* *Tellur.* *fuit* *impetis* *illi* *Curæ* *gemelliparæ* *spicula* *ferre* *des*. *Id.* 11. *Met.* 334. *similiqua* *juvence* *Spicula* *erubescens* *præca* *cervicis* *arenu*. *Pro-*

dent. 1. *contra* *Symmach.* *præf.* 28. *Spicula dentium*. — *De acuto germine roserum* *dixit* *Capell.* 2. p. 132. *Tres puellæ sertis religatæ invicem manas roserumque spiculis redimitæ, sc. tres* *Gratias*. Sic *Auct. Epigr.* *de rosæ* 24. *Una dies ostendit spicula florum*, *Alterâ* *pyramidas* — *Tertia* *Jem calathos: totum lux quarta peregit* *Floris* *opus*. *V. ACULEUS*. ¶ 2. *Specialim* *pro* *ferro* *in* *modum* *spicæ* *acuminato*, quod *hastæ* *est* *lanceæ* *aut* *pilo* *præfigitur*, *sorla* *d'orme* *in* *asla*, *dardo*, *λογχῆν*, *ἀκων*, *σπιδονξ*, *υγγος*. *Cic.* 5. *Fam.* 12. *anle* *med.* *Epaminondas* *tum* *denique* *sibi* *avelli* *jubet* *spiculum*, *postea* *quam* *etc.* *V. dicte* *in* *SPARUM*. *Id.* *Plin.* 26. 62. L. *Cressus* *spiculis* *prope* *scrutatos* *est* *Alpes*, *ut*, *ubi* *hastis* *nec* *erat*, *ibi* *triumphi* *causam* *aliquem* *quereret*. *Ovid.* 8. *Met.* 374. *vibrata* *per* *auras* *flasterum* *tremulo* *qualiebat* *spicula* *moto*. ¶ 3. *Item* *pro* *sagittæ* *cuspidi*, *punta* *o* *ferro* *della* *voelta*. *Horat.* 1. *Od.* 15. 17. *Hastes* *et* *celami* *spicula* *Gnosil.* ¶ 4. *Dicitur* *etiam* *de* *minutis* *hametisque* *acuminibus*, *quibus* *ipsa* *cuspa* *instruitur*. *Cels.* 7. 5. n. 2. *Sagitta* *sæpius* *ab* *altera* *parte*, *quem* *ex* *qua* *venit*, *recipienda* *est*: *præcipueque* *quia* *feræ* *spiculis* *cingitur*, *quæ* *magis* *laolant*, *si* *retro*, *quem* *si* *contra* *trahuntur*. ¶ 5. *Item* *de* *cestro* *vel* *celo*, *quo* *sexa* *inciduntur*, *poliolor*. *Publi.* *Opt.* *Porph.* *Edyll.* 1. 10. *de* *Ara*. *Non* *cæse* *duro* *nec* *coæcta* *apicula*.

11.) *Translatæ*. ¶ 1. *Dicitur*, *per* *synecdochein*, *de* *ipsa* *basta*. *Virg.* 7. *En.* 164. *Aul* *acres* *tendant* *arcus*, *aut* *lenta* *tacitis* *Spicula* *contorque* *ant* *ibid.* 687. *pars* *spicula* *gestat* *Slua* *manu*. ¶ 2. *Item* *posteriore* *svo* *de* *pilo*. *Veg.* 2. *Milit.* 25. *Missile* *mejus* *ferro* *triangulo* *uaciarum* *novem*, *basilli* *pedum* *quolque* *semis*, *quod* *pilum* *vocabant*, *nunc* *spiculum* *dicitur*. ¶ 3. *Item* *de* *ipsa* *sagitta*, *straie*, *freccia*, *saetta*. *Virg.* 7. *En.* 497. *Ascensus* *euro* *direxit* *spicula* *cornu*. Sic 9. *ibid.* 606. *spicula* *tenderet* *cornu*. *Id.* 10. *Ecl.* 60. *Partha* *torquere* *Cydonia* *cornu* *Spicula*. *Lucan.* 7. 148. *Spiculaque* *extenso* *Pæon* *pylones* *recoxit*. *Ovid.* 12. *Met.* 605. *arcus* *obvertit* *in* *illum* *Certaque* *letifera* *direxit* *spicula* *dextra*. ¶ 4. *De* *telis* *Cupidinis*. *Propert.* 2. 10. 4. *Noa* *tot* *Achamenis* *armantur* *Susa* *sagittis*, *Spicula* *quot* *nostro* *pectore* *figit* *Amor*. *Adde* *Ovid.* 1. *Amor.* 1. 22. et 2. *Art. am.* 708. et 3. *ibid.* 516. et *Senec. Hippol.* 334. ¶ 5. *Spiculum* *solis* *apud* *Fludent.* 2. *Cathemer.* 6. *est* *solis* *radia*. ¶ 6. *Figure* *de* *mailis*, *quæ* *animam* *pungunt*. *Ovid.* 2. *Art. am.* 319. *Litore* *quot* *conebat*, *lot* *sunt* *in* *amore* *dolores*: *Quæ* *patimur*, *multo* *spicula* *felle* *madent*.

SPICULUS, a, um, adject. (*spicum*) *proprie* *in* *modum* *spici*; *sumitur* *autem* *de* *eo*, *qui* *est* *in* *modum* *spiculi* *factus*. *Tertull.* *Pudic.* 7. sub fin. *Noa* *lucerna* *spiculo* *lumina*, *sed* *totius* *solis* *lancea* *opus* *est*. *Schioppius* *tamen* *leg.* *spicull.* — *NB.* *De* *cognom.* R. *V. ONOM.*

SPICUM at

SPICUS. *V. SPICA*.

SPILOMENE, æ, f. 1. (*σπιλονένη*) *maculata*: a *σπίλον*, *maculo*. *Ita* *appellat* *Præstiles* *statuem* *seneam*, *quæ* *sordidem* *quamdem* *mullerem* *repræsentabat*. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 10. (70). *Ita* *Siliq.*; *alii* *aliter* *leg.*

SPINA, æ, f. 1. *Videtur* *vox* *orta* *ab* *eadem* *radice*, *a* *qua* *spica*, *unde* *facta* *est* *pro* *spicna*, *ex* *lila* *litere* *c.* — *Spina* *est* *generatim* *id*, *quod* *acutum* *est*, *aculeus* (It. *spina*; Fr. *épine*; Hisp. *espina*; Germ. *der Dorn*; Angl. *a thorn, prickly*); *sed* *specialim* *occurrit*.

1.) *Propria*. — a) *De* *aculeo* *sentis*, *rubi* *et* *al-* *millum*, *quo* *pungimur*, *natura* *aut* *arte* *facto*. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 212. *Quid* *te* *exempta* *levat* *spine* *de* *pluribus* *una*? *Ovid.* 2. *Pont.* 2. 34. *Sæpe* *creat* *molles* *aspera* *spina* *rosæ*. *Propert.* 4. 5. 1. *Terra* *in* *um* *spine* *obducit*, *lena*, *sepalerum*. *Virg.* 5. *Ecl.* 39. *spine* *surgit* *pallurus* *cutis*. *Id.* *En.* 594. et *Ovid.* 14. *Met.* 165. *Conternum* *legumen* *spine*. h. e. *Illigatum* *spine* *pro* *bulbis*. Sic *Tac.* *Germ.* 17. *Tegumen* *omulbus* *sagum*, *abula* *aut*, *si* *desit*, *spina* *consertum*. *Petron.* *fragm.* *Tru-*

g. ur. 69. *Burmenn*. Cydonia mala spina confixa, ut echinos afficerent. *Id.* Sat. 32. extr. Spina argentea dentes perfodere. *stuzzicadenti*. — Spina facere dicitur asparagus, quum percrevit at spinosus sit. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 15. 56. (91). In totam spina est asperagus, scorpio. nullum enim folium habet. *Martial.* 13. 21. Mollis in equoreas quae crevit spina Ravenna. Non erit tunc gressor asperagus. *Colum.* 11. *R. H.* 3. a med. Asparagus quum spinam fecerit, collectis samulibus lris etc. *Id.* De cult. hort. 240. de cinaro. Spinalique mlanantibus horret. *Pallad.* de insit. 139. Hae arbor spinam duro mucronibus artus. *Isid.* — Quomodo si spina nascatur in manu temulentis, sic paraboli in ore stultorum, apud *Vulgat.* interpr. *Prov.* 26. 9. b. a. ut ebrius, dum florem aut fructum decerpit, facile monum spina sedit; Ita stultus, quum sententiam gravem aut acutam inopia praeferit, contempti ea exponit. Ita *Weitenauer*. — b) De aculeis animalium, ut hystricis, piscium etc. *Cic.* 2. *Not.* D. 47. 131. Aulmantes aliae corlis tectae sunt, aliae villis vertitae, aliae spinis birutae. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 35. 53. (125). Hystric generat India et Africa spina contacta. *Id.* 9. *ibid.* 59. 85. (182). Anthias (piscis) quum unum hamo teneri vident, spinis, quas in dorso serratae habent, lineam secere traduntur. *Id.* *Ovid.* *Halieut.* 46. *Id.* *ibid.* 128. Lubricus et spina nocuus non goliut ulla. *Cic.* *frugm.* apud *Quintil.* 8. 3. a med. Humus lutulenta vino, spulit cooperta piscium. *Cic.* *Apul.* 1. *Florid.* de *Marsya*. Spinis at pills obritus, h. e. setis.

11.) Improprie et translata. ¶ 1. In re herbaria spina — a) Est genus herbarum, quae spinas fert. Sic spina alba apud *Colum.* 7. *R. H.* 7. et *ibid.* 9. at *Plin.* 13. *Hist. nat.* 21. 36. (115). et 24. *ibid.* 12. 66. (108).; et absolute spina dicitur apud *eumd.* 16. *ibid.* 18. 30. (75)., quae rhamnus a Graecis appellatur. *V. Holin.* *Flor. poet.* p. 162. et seqq. *Cic.* *Vulgat.* interpr. *Bar.* 6. 70. — Hae in nuptiarum factibus auspeticissima fuisse perhibetur, quod his rei fuerint patiores in Sabinarum rapto: Item in coronamentis, ut docet *Plin.* *ibid.* et 21. *ibid.* 39. 11. (68). Hinc *Ovid.* 8. *Fast.* 129. Sic status spinam, qua tristes pallere posset A foribus noxas — hae arat alba — dedit. *Id.* *ibid.* 165. et 3. *Art. am.* 69. *V. integr.* loc. — Spina fullonia apud *Plin.* 16. *Hist. nat.* 45. 92. (244).; regia apud *eumd.* 13. *ibid.* 24. 46. (129).; sibertris, 17. *ibid.* 10. 14. (75).; vulgaris, 24. *ibid.* 13. 68. (111).; etiens, 13. *ibid.* 25. 50. (139).; mollis, 27. *ibid.* 8. 39. (61).; solutifalis apud *Colum.* 2. *R. H.* 18. ; nigra in Egypto apud *Plin.* 13. *Hist. nat.* 10. 19. (63).; Indica apud *eumd.* 12. *ibid.* 5. 10. (21). Item spina, absolute, idem ac pelliculus apud *Vulgat.* interpr. *Prov.* 15. 19. — De spinis non colligitur fides, spinas non facit fides, proverb. apud *eumd.* *Luc.* 6. 44. quod Italia est si pruno non fa malarance. Similiter *ibid.* Da rubo non vindemiaat uvam, et *Matth.* 7. 16. Numquid colligitur de spinis ovas aut de tribulis ficur? Quae in morem sensum dicta sunt de hominibus, as quorum oparibus agnoscitur factima ejusque bonitas aut malitia. — b) Est altam arbor, et numeratur inter arbores nobiles Dei imperio in solitudine orituras at conjugitur cum cedro. *Id.* *Is.* 41. 9. *Id.* *Joel.* 3. 18. ¶ 2. In re anatomica, spina aut varietrarum series in dorso animalium, & fil della schiena, spina dorsale, a solo ad extremum usque os: quia ipse vertebrae processus habent utriusque spinarum similes. *Isid.* 11. *Orig.* 1. 95. Spina, junctura dorsi, dicta eo quod habeat radiolos acutos, cujus juncturae spoodilla appellantur, propter partem carabli, quae sartur per eos longo tractu ad ceteras corporis partes. *Cels.* 8. 1. Caput spina accipit: ea constat es vertebrae quatuor et viginti etc. *Varro* 2. *R. H.* 7. at *Colum.* 6. *R. H.* 29. Equus exiguo capite, lato pectore, spina duplici, ventra substricto etc. *Sla Virg.* 3. 8. 87. At duplex egitor par lumbos spina. h. e. lata. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 68. (178). Cervix spinae adnectitur, spina lumbis, ossea sed

tereti structure, per media foramina a cerebro medulle descendente. *Ovid.* 8. *Met.* 805. pendara putres Pectus at a spinae tantummodo crate teneri. *Id.* *Sil.* 11. 6. 271. de angue. — Sacra spina est illa perpetua epinae, quam Graeci ῥιζὸν ὀστέον vocant, quoniam primum, infante concepto, nascitur; Ideoque ex ossa id primum a Gentilibus dils sula dabatur, unde et spine sacra dicitur. Hae *Isid.* 11. *Orig.* 1. 95. Fronte 1. ad omic. (eadea iterum *A. Moio*) ep. 16. Graeci ῥιζὸν ὀστέον, Suetonius Tranquillus spinae sacra appellat. Ego me nequa Graecum, neque Latinum vocabulum ullius membri nomen mallem, dum lilius doloris esperis vitam degeram. *Hieronym.* in *Chron.* *Euseb.* ad ann. a Chr. n. XII. Mesela, nlcera ubi circa sacram spinam nato, lneolis eo confecti. ¶ 3. In allia, spina est medius Circi tractus, ubi obelisc, simulacra deorum et alla bujismodi erant; ea porro Ita appellata videtur, quia piscium et hominum os medio in dorso productum representat. *V. AGGER* et *EURIPUS*. *Cassiod.* 3. *Varior.* 51. Spina (Circi) infellicium captivorum sortem designat, ubi duces Romanorum, supra dorsi bortiā ambulantes, laborum suorum gaudia perceperunt. *Vet. Scholiast.* ad *Juvenot.* 6. 588. In Circo, in spina: hoc ideo, quia illic pauperes sortes accipiunt. *V. Visconti.* *Mus. Pio-Clem.* T. 5. p. 205. ed. *Mediol.* *Cf. Apul.* 2. *Met.* ¶ 4. Est etiam, de navibus, pars in fundo navis, pars infima navis, spina della nave, chiglia. *Pseudo-Tertull.* de *Jo.* 39. Tanditior hinc illinc, tramit omals silva sub lectu fluctifrago, sublar concursu spina carlae Pelpitat antemnae etc. *Cf. Ovid.* 14. *Met.* 553. medilqua carina Subdita navigis spinos matatur la uom.

III.) Figurata. ¶ 1. De animi cupiditatibus, corlis, disti *Horat.* 1. *Ep.* 14. 4. Certemus spinas aolmoae fortius, an tu Erehas egro, at mellior sit *Horatius*, an ras. se sto pū purgato dai vizi l' animo d'Ornzio, o dai triboli ti suo podere. ¶ 2. De subtili praesaga loquendi ratione. *Cic.* 4. *Fin.* 28. 78. Stoici horridiores evadent, asperiores, duriores et oratione et moribor. Quam illorum tristitiam atque asperitatem fugiens *Paucellus*, nec acerbitatem sententiarum, nec disserendi spicas probavit: fuitque in alero gnare mltior, in altaro illustrior. *Id.* 4. *Turc.* 5. 9. Stoici quum de animi perturbationibus dirpant, magnum partem in his peritendis et defilead occupati sunt: Illa eorum peretigua oratio est, quae medeantur animis, nae eos turbulentos esse patiantor. Peripatetici autem ad placandos animos multa affarunt, spinas peritendi at defileadi praeferunt. — *NE.* De nom. propr. *V. ONOM.*

SPINALIS, e, adject. (spina) ad spinam pertineas, spinale, ut Spinalis medalla, *Macrob.* 7. *Saturn.* 9. 22., h. e. quae per spinam dorsi descendit: quae longum cerebrum a medicis est vocata, quia ab eo derivatur, et usu ac dignitate praecipua est. *Id.* *eumd.* *ibid.* n. 24.

SPINEA. *V. SPIONIA.*

SPINEOLA, m, f. 1. demituit, a spinea, genus rose vitiolum, plurima sed minutissimis foliis. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 4. 6. (16)., nbi *Sillig.* leg. spiniosa.

SPINESCO, is, ere, n. 3. (spina) spinosus fio. *Capell.* 6. p. 227. Hanc ego crediderim sentis spinescere membris, Neque hirta crura vellare.

SPINETUM, t, n. 2. (spina) locus spinis abundens, luogo piantato di spine, spineto, ἀκανθῶν.

1.) Proprie. *Virg.* 2. *Ecl.* 9. Nunc vrides etiam occurrent spineta laetioris. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 74. 95. (204). Aulnus spiaetis se scabendi causa atterent. *Sensca* 2. *Ira* 10. Spineta reuterque.

11.) Figurata. *Hieronym.* in *Helvid.* n. 2. Non dialectorum teudleules, nec Aristotelis spineta conglurimus. *V. SPINOSUS.*

SPINEUS, a, um, adject. (spina) e spinis factus, di spine, ἀκανθῶν. *Ovid.* 2. *Met.* 789. de Invidia, baculumque capiti, quod spinea totum Vincula clogabant. *Id.* 2. *Fast.* 537. viduae cessate puellae. Expectat puros spinea tecta dies.

Alii minus recte pinea legunt. Nam *Plin.* 16. *Hist. nat.* 18. 30. (75). Spina nuptiarum facibus cuspicatissima, quoniam inde fecerint partoras, qui rapuerunt *Sebias*, ut auctor est *Masurius Solin.* 7. ad fin. Perdices spinalis frustibus ac sicutis receptus suos vertunt. — Spinea corona apud *Vulgat.* interpr. *Joh.* 19. 5. at *Tertull.* *ndvera.* *Jud.* 13. dicta, quae spinis a rubo coartaret, ut pulat *Clemens Alex.* *Pedag.* 2. 8.; aut e rhamno, ut illi censent, quae spina Hierosolymis vulgo nareitur. *Cf. Plin.* 24. *Hist. nat.* 76.

SPINGA et SPINGATUS. *V. SPHINX.*

SPINIENSIS, e, adject. (spina) ad spinam pertineat: hinc *Spinensis deus* apud *Augustin.* 4. *Civ. D.* 21. sub fin. b. e. spinas ex agris eradicare creditur, aut provanira vatena.

SPINIFER, fera, ferum, adject. (spina et fero) spinas ferens, spinoso, ἀκανθόφορος. *Pallad.* de insit. 81. Spiniferum pruni. *Prudent.* 5. *Cathemer.* 31. Spinifera rubus. Sunt aliam qui leg. apud *Cic.* in *Arat.* 178. *V. voc. seq.*

SPINIGER, gera, gerum, adject. (spina et gero) spinifer. *Cic.* in *Arat.* 178. Spinigeram subter eadum *Pistichis* adhaerit. Alii leg. spiniferam. *Prudent.* 11. *scip.* *etp.* 119. Scira mltuissim labelaclo corpora frusta Carpit spinigeris stirpibor hirtus agar.

SPINIOLA. *V. SPINEOLA.*

SPINUS, i, m. 2. Idem ac regaliolus. *Gloss.* *Cod. Amplen.* *Dorih.* ad *Loewe.* Spinus: regaliolus. *Cf. Sueton.* *Caes.* 81., ubi non regaviolus, sed regaliolus legaud. probat idem *Loewe* in *Gloss.* nom. p. 145. *V. REGAVIOLUS.*

SPINOSITAS, s, f. 3. (spinosa) conditio ejus, qui spinosus est. *Augustin.* 6. op. imperf. contra *Julian.* 29. Glabrarum spinositas pro corporibus regionibusque varietur.

SPINOSULUS, a, um, adject. (spinosa) aliquantum spinosus, Translate *Hieronym.* *Ep.* 69. n. 2. Primum spinosulus voster obmutuit, postea vero etc. *V. voc. seq.*

SPINOSUS, a, um, adject. (spina) Comp. Spiniosior L et 11. b.; Sup. Spiniosissimus 11. b. — Spinosus est spinis abundens, ἀκανθῶν (11. spinoso; Fr. épineux, couvert d'épines; Hisp. e-spinoso; Germ. voll Dornen, dornigt; Angl. full of thorns, pricky).

1.) Proprie. *Varro* 2. *R. H.* 3. a med. Caprae in spinosis locis pascentur. *Ovid.* 2. *Met.* 810. quum spinosis ignis supponitur herbis. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 11. 30. (101). Spinosa frutecia. *Id.* 20. *ibid.* 23. 99. (262). folia. *Id.* 19. *ibid.* 3. 17. (47). caulla. *Id.* 12. *ibid.* 15. 34. (67). Cortex scaber et spinosus. *Id.* 24. *ibid.* 12. 67. (169). Spinosior arbor. *Cels.* 8. 9. sub fin. si quid ex vertebra fractum est, positiones in ea sustinentur, quia necesse est, as fragmenta spinosa asse. *Cf. Morcell.* *Empir.* c. 27. p. 128.

II.) Translata. — a) Generalim. *Calull.* 64. 71. Ab misera, assidulo quam lactibus extenuavit Spinosa Erycina serans in pectore caros! h. e. quae animum pungunt at laecrant. — b) Speciatim dicitur da subtili ac presso loquendi genere: atque adeo duro, difficili, aspero, inlucundo: cui opponitur copiosus, suavis, uber. *Cic.* 1. *Orat.* 18. ad fin. Hae erat spinosa quedam et exilis oratio longeque a nostris sensibus abborrebat. *Id.* 3. *Fin.* 1. a med. Stoicorum non ignorer, quem sit habilis vel spinosus potius dixerendi genus. *Id.* 1. *Turc.* 8. a med. Ubertia ista, quaeio. hae enim spinosiora prius, ut consistat, me cogunt, quam ut assentiar. *Id.* *Orn.* 32. n med. Aristoteles tradidit praeccepta plurima dixerendi: et postea qui dialectici dicuntur, spinosiora multa peperere. *Varro* 8. *L. L.* 51. *Mull.* De hoc genera parcius tetigi, quod libralis hae spinosiora indulgentius elaturor putavi. *Augustin.* 2. *Doctr. Chr.* 37. Praecptorum nodorlissima et spinosissima disciplina.

SPINTER vel spinthar, fclr, n. 3. σπινθήρ, anulus, quod, ut videtur, a σπινθω, strigo (11. braccialetto; Fr. bracelet, spinthère; Hisp. bracelete, manilla; Germ. der Armband; Angl.

a bracelet). *Fest.* p. 333. 6. *Müll.* Spintther vocatur armillae genus, quod mulieres antiquae gerere solabant brachio summo sinistro. *Plaut. Men.* 3. 5. 4. Jubeasque spiother novum reconciliantier. *Id. ibid.* 7. Scin quod hoc sit spintther? *Men.* nescio, nisi aurum. *Adda Prician.* 5. p. 646. *Putsch.* — *NB.* Da nom. propr. *V. ONOM.* Romanorum. Differunt spintther et armilla eo quod, ut mox *Fest. loc. cit.*, spiother est armillae species, qua mulieres utebantur brachio summo sinistro; armillae vero sunt proprie, quas in utroque brachio gerebant. *Cf. Gr. φάλαξ et κλάνια.*

SPINTRIA vel spinttheria, *m.* 1. (spintther) reperitur monstrorum libidinis novique concubitus: a σπινθήρ, scintilla, igniculus, namque a monstrorum libidinum ardore: vel πούλην & σπινθήρ, anulus, podex, qua paria tres vel quatuor vel plures societati sibi invicem juncti libidinari solebant (*V. SPINTHER*). Hoc concubitus genus describit *Auson. Epigr.* 119. *Cf. Manil.* 12. 43. Sunt illi Veneris novae figurae, quales perditus audeat etc. *Anthol. Gr. T. 2. p. 451. Σπινθήρ οὐκ ἐστὶν παρὰ παρδύγῃ.* et *mox. Ψυχροντας δ' ὀπιδεν* etc. *Tac. G. Ann.* 1. Tunc primum igne ante vocabula reperta suot salutariorum et spinttheriam, as scditate loci et multiplici patientia. *h. e.* es scditate pudicitiae, quo invicem nesciebantur: bi autem sellaril dicebantur, quia paediconibus sula, tamquam essent sellaria lumentia, sellae usum quodammodo praebeant (*V. SELLARIUS*); et ex multis concubitione plurium adolescentulorum, qui se invicem coram Tiberio incestari palabantur. Hinc *Sueton. Tib.* 43. Monstrorum concubitus repertores, quos spinttheria appellabat, triplici serie connati, iovicem incestaret ea coram ipso. *Id. Cal.* 16. Spinttherias monstruosarum libidinum agro ne profunda mergeret, exoratus, Urbe submovit. *Id. Vitell.* 3. exir. Pueritiam primamque edulescentiam Capreis egit inter Tiberiana scorta, et ipse perpetuo spinttheria cognominis notatus. *Lamprid. Elagab.* 33. Libidinum genere quaedam invenit, ut spiotherias veterum malorum vinceret, et omnes apparatus Tiberis et Caligulae et Neronis norat.

SPINTURNICIUM, *yl.* n. 2. *demisut.* a spinturnis, genus avis deformis et inauspicatae, spinturnicio. Da homine probroso. *Plaut. Mil. glor.* 4. 1. 42. Illicium hac est pra illa et spinturnicium.

SPINTURNIX vel spinturnix, *icla.* f. 3. avis genus turpis figurae (occursit arctibus, perditae spinturnix). Ea Graece dicitur, ut ait *Sentia, σπινθάρης*. Hinc *Festus* p. 330. 34. et 333. 1. *Müll.* verba autem uacis inclusa suot veteris poetae, cuius nomen interdicti. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 13. 17. (36). de incendiaris avis. Alii spinturnicem eam vocant: sed hac ipse, quem esset inter aves, qui se scire diceret, non invenit.

SPINTURNIX. *V. voc. praeced.*

SPINULA, *m.* f. 1. *demisut.* a spina. *¶ 1.* Est igitur propria esigua spina, piccola spina, spinola. *Arnob.* 2. p. 49. Inherentem spinulam callo saecare. *¶ 2.* Est etiam vertebrarum series in hominis dorso. *V. SPINA.* *Apul.* 10. *Met.* Longe suavior Venus placida commoveri cunctantique lente vestigio et leviter fluctuante spinula et sensim annuante capite cepit incedere.

SPINULENTUS, *a.* um, *adject.* (spina) spinosus. *Solin.* 46. de arbore *Medica.* legens ipse et cui tale ferme, quale unedonibus folium est: tantum eo differt, quod spinulentis fastigiis hispida turgescat. *Alii leg. spinosus.*

SPINUS, *i.* f. 2. *Ad Virg.* 4. *G.* 145. Eduramque pium et spinosam pruna farentes. Servius ait esse, qui pruna fert generis masculini: quem penerit uidet. Certe *Charis.* 1. p. 117. *Putsch.* femininum agnovit, ab hac spino, idemque docet, si ait quatuor declinationes, ab hac spinu. auctorque haec *Varronis* verba: In Asia fas ex spinu alba praefertur: quod purgationis causa adhibetur. — Spinus est arbor silvestris spinosa (*Prunus spinosa* Linn.), non volus generis: est enim sterilis: est et baccas feras gultu asparat,

etiam quum mactuere: Item pruna. *Pallad.* de insit. 63. Et steriles spinos et loertem felibus oroum. *Adda Virg. loc. cit.*

SPINUS, *na.* *V. voc. praeced.*

SPIONIA, *m.* f. 1. genus villae et ovae. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 2. 4. (34). Axiu fert spionia, quam quidam spioeam vocat octumaisque et imbribus pinguiscit. quoniam immo nebulis una allitur: ob id Ravennati agro peculiaris. *Colum.* 3. *R. R.* 2. a med. Spionia depellit musio et amplitudine magis uvarum, quam numero, fertilis. *Adda ibid.* 7. et 21.

SPIONICUS, *a.* om, *adject.* (spionia) ad spioniam pertinens, ut Spionicus gustus, apud *Colum.* 3. *R. R.* 21. 1. *h. e.* ipsum vinum spioniae.

SPIRA, *m.* f. 1. *oepigaia*, universum est linea flexuosa facies orbes non redeuotes in se: revoluti, sive circuli, qui lo se ipsum non reuoluit; quamquam de circulo absoluta usurpat *Manil.* 4. 531. Ingenit spiro totum praecogit Olympum. *Cf. SPHERA.* Da variis rebus dicitur. *Fest.* p. 330. 15. *Müll.* Spira dicitur et basis columnae velus tori aut duorum: et genus operis pictoril: et funis nauticus in orbem aevolutus: ab eadem omnes similitudines. Pacuvius: Quid cessatis, socii, ejicere spiras spartaeas? Enolus quidem hominum multitudinem ita appellat, quum ait: Spiras legionibus naxot. *Hinc Festus.* — Spira spectatim

A) Occurrit *¶ 1.* De sinuosis angulum Beisibus. *Virg.* 2. *G.* 154. Nec rapit immensos orbes per humum, nequa tanto Squameus in spiram tractu se colligit angula. *Id. 2. En.* 217. spirisque ligant ingentibus. Simila est illud *Lactant. Opif. D.* 11. n med. Inestitiorum multiplici-ces spirae su longitudine in se convoluta. *¶ 2.* De arborum raris et nodis in orbem convolutis. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 39. 78. (198). Publicum amatum vitium vocant spiras, ubi convolvere se venae atque nodi. rebus dicitur vulgo a nostris fabris lignariis, molestiores difficultioresque tractatu, quam nedi. *¶ 3.* De basi, seu potius parte basis columnae, inter pilothum et imum scapum, quae constat uno aut duobus toris (ut ait *Festus*), qui Italice *fondini*, *bolaccini*, *basilancini* appellantur (*V. SPIRULA*). — Item de ima parte stylobate. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 23. 56. (179). In Ephesia Dianae aeda primum columola spirae subditae et capitula addita. placuitque altitudinis octava pars in orasitudina, et ut spirae haberent crassitudinis dimidium, septimaeque partes detraberentur summam crassitudini. *Adda Vitruv.* 3. 3. 4. 1. et 7. at 5. 9. *¶ 4.* De quodam genere operis pictoril. *Calo R. R.* 77. Spiram sic facito, quantum volas, pro ralloce, ita ut placenta sit, eadem omnia facito etc. *crambella.* *¶ 5.* De fasciis galari sub manto stringit solitis. *Juvenal.* 8. 206. de faucibus aurea quum se Porrigat, et longo jactetur spira galero. *¶ 6.* Item de muliebri capilli oramento, trece. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 85. 58. (117). Lolliam Paulinam, quae fuit Caji principis malrona, nae serio quidem aut sollemni eximioniarum aliquo apparatu, sed medicorum eorum sponsallum caesa, vidi amaragdum margaritisque opertam, altano textu fulgentibus, tota capite, cricibus, spira, auribus, collo, manibus digitiisque. *Val. Flacc.* 6. 396. Eplida tum primum virgo spiramque Medusae Tercentum saevae squalentem sustulit hydris. *¶ 7.* Aliam vocis significationem *V. in SPIRAMEN* in du.

B) Est, ut *Græcorum oepiga*, cohors seu aliqua hominum multitudo: forlasse ex eo, quod lo orbem milites moventur. Hinc *Ennius* apud *Fest. loc. cit.* spiras legionibus naxot. *Inscript.* mandosa apud *Fabrett.* p. 533. n. 385. (*Orelli* n. 2359.), emendata apud *Marin.* *Fratt.* *Arv.* p. 556. *FLA. PROCLA CAL. ET SPIRA PRO CALY.* *AYGG.* *AN. M. AYR.* *SABINUS* *D. D. SYRVL.* *C. 192.* *CALOCARBO* *TEROS.* *h. e.* *Flavia Procla Calocari* (uxor) et spira (scil. cohors initialorum Bacchi) pro salute Augustorum nostrorum, *M. Aur. Sabinus* dono dederunt, supplicante *C. Jul. Calocaro* bleropacta. Aliar tamen *Cardinali.* *Iter. Vel.* p. 51. *Alia* apud *Marin.* *loc. cit.* *PRO CALYTA* *ND. NB. IMPR. SEVERI ET ANTONINI*

AYGG. *SACRARIUM* *DEI LIBERI* *CVM AEDICULA ET COLVMNIS* *AVIS DONVM DEDERVNT SPIRAE.* *Alia* apud *Mural.* 1095. 1. *LIBERO PATRI SPIRA VLTERRANA* *D. S. R. F. H. E.* de sua pecunia fecit. *Adda aliam* apud *Spon. Miscell. antiqu.* p. 94. n. 47. et p. 375. n. 131.

SPIRABILIS, *a.* *adject.* (spiro) *¶ 1.* Est habilis, qui spirat aut spirare potest, spirabile, *ἐμπνευστος.* *Cic.* 2. *Nat. D.* 36. 91. Terra circumfusa undique hac soimall spirabilique natura, cui nomen est ser. *Id. 1. Tusc.* 17. ad fin. Animos, quam a corpore excesserit, sive illi sint animales, idest spirabiles, sive ignei, sublimae ferri. et *ibid.* 29. Natura mentis ignea aut spirabilis. — *¶ 2.* Est, eiam qui spirationali vi-que inservit. *Virg.* 3. *En.* 600. per sidera testor. Per superos atque hoc celi spirabilia lumen. *¶ 3.* Et ad spiritum reddendum et recipiendum idoneus. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 7. 6. (17). Quoniam et pulmonum vice alia possunt alia spirabilia facere viscera. *Nemesian.* *Cyneg.* 253. da cornipedibus. terribiles, spirabile flumen, nobell Provocant flatus.

SPIRACULUM, *i.* o. 2. (spiro) spiramentum, locus, per quem aer aut odor exspiratur aut inhalat, *ἀναρπύκων, ἀναρπύκη* (11. spiraglio, spiracolo; *Fr. soupirail, ouverture*; *Ilisp. cerceira, abertura*; *Germ. Lustloch, Dunstloch*; *Aogi. a breathing-hole, spiracle*).

1.) Proprie. *¶ 1.* Generalim. *Virg.* 7. *En.* 663. Illic specus horrendum, vevi spiracula Ditis. *Plin.* 3. *Hist. nat.* 93. 95. Spiracula vocant, sili Gharoneas scrobes, mortiferum spirillum exhalantes. *Solin.* 7. In Laconica spiraculum est Tæaron. *Val. Flacc.* 3. 553. nilidi spiracula fontis. sorgiva; locus, ex quo fons erumpit. *Pallad.* 7. *R. R.* 7. ad fin. Apes solutas per triduum tenebimus, et erigua tantum spiracula relinquimus lo cella. *Id. 11. ibid.* 14. ad fin. Relicto brevi foraminis (in dolio), quo astuantia vina empirent, sed exemplis quadrangula diebus et hoc spiraculum claudis. *¶ 2.* Spectatim est spiritus, quo homo non solum vivit sed et intelligit et sui juris est. *Valgat. Interpr.* *Gen.* 2. 7. Inspiravit in faciem ejus spiraculum vitæ, et factus est homo in animam viventem.

II.) Translate est inspiratio divina, *spiratio* *ne.* *Juven.* 1. 115. Mox etiam assuetam penetrant spiracula mentem. *h. e.* dona propheciae.

SPILAEA, *m.* f. 1. *oepigaia*, herba, cuius folia coronamentis apta sunt; quidem eandem esse putant ac illam, quam viburnum *Matthioli* vocat (*Viburnum Opulus* Linn.). *Plin.* 21. *Hist. nat.* 9. 29. (53). An Spiraea satyriifolia Linn.? *Cf. cit. Pēg. Op. cit. T. 3. p. 32.*

SPIRAMEN, *minis.* o. 3. (spiro) *¶ 1.* Est spiraculum, spiramentum, spiraglio. *Enn.* apud *Prician.* 6. p. 692. *Putsch.* Sulphureas posuit spiramina Naris ad undas. *Alii leg. spiracula.* *Lucan.* 6. 90. tali spiramina Neils Emitit Styglum nebulosis aera raxis. et 10. 247. sunt qui spiramina terris Esse putant magnosque cavæ compagis hiatus. — *Lucan.* 2. 163. Hic aures, alius spiramina naris aduocæ Amputat. canale della respirazione, narici. *¶ 2.* Item spiratio, spirillus. *Ammian.* 17. 7. a med. Plurimque observatur, terra tremente, ventorum apud nos spiramina nulla seniri. *Id.* 20. 11. 26. Halitus terræ calidiores et humoris spiramina conglobata in nubes. *esalazioni.* et *Claudian.* *Edyll.* 5. 36. Illa lacescit longo spiramine actu Arcanis trabitur gemina de coeuge nodis. *Stat.* 12. *Theb.* 268. Redicere spiramina fessi ignis. *h. e.* Instaurare ignem pane extinctum insuflando. *¶ 3.* Item aspiratio quævis la littera H pronuntianda, spirito aspro. *Terentian.* *De syllab.* p. 2400. *Putsch.* Una nam spiramen addit innibus vocalibus, Hasta quando et Hedera dicit, *Hister, Hospes atque Humus.* *¶ 4.* De Spiritu Sancto dixit *Austic.* *Heipid. carin.* 77. Quæ (*Filius*) geouli com Patre ci cum Spiramine Sancto. *Cf. Juven.* 1. 244. — *NB.* lo Glossar. nov. *Lat.* *lin.* *ed. Rom.* 1834. spiramine occurrit pro spira ex *Schol. MS.* ad *Sedul.* 2. 147. Spiras dicitur

replicationes funium in navibus. Hinc spiramina vocantur revolutiones novem mensium.

SPIRAMENTUM, i, n. 2. (spiro) idem quod spiraculum, spiramen, spiraglio, spiracolo.

1.) Propria. ¶ 1. Generalit. *Virg. 1. G. 90.* Seu plures calor illis vias, et caeca relaxat spiramenta novas vasit qua succus in herbas. et 4. *ibid. 38. de apib. in tectis certatim lenia cera spiramenta linunt. fessure, pertugi. et Justin. 4. 1. 6. de Aetna.* Ubi acrior per spiramenta cavernarum ventus incubuit, aëtarum moles egeruntur. *Pallad. 1. R. R. 35. a med.* Omnes parvulos editus et reliqua spiramenta talparum diligenter obstruere. *Virg. 9. En. 579.* abditaque fatus spiramenta animae letali vulnere rupit. h. e. pulmones. Simile est illud *Ovid. 15. Met. 342.* Nam sive est animal tellus, et virit, habetque spiramenta loci namque exhalantia multis etc. h. e. pulmones, os, nares. *Plin. 32. Hist. nat. 10. 42. (123.)* et 34. *ibid. 17. 49. (155).* Lazere spiramenta. *Id. 12. ibid. 3. 7. (16).* Data per cavernas radicibus spiramentum. *Id. 15. ibid. 17. 18. (50).* Catonem in concluso spiramentum omne edimendum. levare ogni aria o respiro. ¶ 2. Specialit in re medica spiramenta sunt caralium interstitia in animali, per quod spiratio fit. *Cael. Aurel. 3. Tard. 8. 105.* Penetrans humor singulae quaque spiramenta possederit. *Id. 1. ibid. 4. 109.* Si medicamen transpositionis ceperit partes, quo spiramenta obstruere videatur. sc. guttur et laringem. ¶ 3. Item spiratio, corruptio d'aria o spiatato. *Pluv. 7. 4.* Spiramentum et perditus ventus. V. **CONCEPTACULUM**. ¶ 4. Est etiam odor, halitus. *Macrob. 1. Saturn. praef. a med.* Ut qui odora pigmenta condiciunt, ante omnia erant, ut nullius sint odoris propria, quo condiciuntur, confusura (alii leg. confusuri) videlicet omnia odoramenta in spiramentum naum.

II.) Translat. *Tac. Agric. 44. extr.* Evasis illud tempus, quo Domitianus non jam per intervalla ac spiramenta temporum, sed continuo et velut uno lecto rempublicam exhausit. h. e. quendam veluti spatia, pausae (Germ. Ruhepunkte). et *Ammian. 29. 1. a med.* Somptum est de quibusdam sine spiramento vel mora supplicium, dum quaeritur, an sumi deberet. senza respiro o ritardo.

SPIRANS, antis, particip. V. **SPIRO**.

SPIRARCHES, æ, m. 1. σπειράρχης, qui spiras praestit, vel eborum ducti. V. **SPIRA**. *Inscript. apud Fabrett. p. 676. n. 29. (Orell. 2358.)* ροντις δαδεντις spirarches libere patris stibadium constituit loco suo. Alle *ibid. n. 30.* achilleva spirarches libere patris stibadium constituit loco suo.

SPIRATIO, ñalis, f. 3. (spiro)

1.) Propria est actus spirandi, id respirare, respirazione, respiro. *Scribon. Compos. 47.* Nec spiratio interpellatur. *Id. ibid. 180.* Optum spirationem impedit. *Cael. Aurel. 2. Acut. 14. 91.* Spiratio difficilis, d'εμενοια. et *ibid. 92.* circumdolens atque frequenter et obtine. et *ibid. 93.* celerima. *Id. 3. ibid. 17. 141.* biria. *Id. 2. ibid. 35. 184.* praefocabilis. *Id. 1. ibid. 8. 50.* ordinata. *Id. 2. ibid. 37. 192.* naturalis, et mox. Spirationem facilem egrotantibus facere valent.

II.) Metonymica pro ipso halitu, aëto, fiato, *Id. ibid. 185.* et 197. Odor spirationis. P'odore del fiato.

SPIRATUS, us, m. 4. (spiro) facultas spirandi. *Plin. 11. Hist. nat. 3. 2. (6).* Arcente spiratum densitate et altitudine humoris. Recentiores tamen ex optim. Codd. leg. spiritum.

SPIRILLUM, i, n. 2. Ita vocari ait *Opilius Aurelius* caprae barbam. *Fest. p. 330. 32. Phil.* Adde *Paul. Diac. ex eod. p. 331.* 32. *Glossae* tamen hab. stitillum, stitillum: ultra forma vera? V. adnot. ad h. v. in *Prodr. Gloss. Loewe p. 18.* — Alio nomine aruncus dicitur. V. hanc voc.

SPIRITA. V. **SPIRITUS**.

SPIRITABILIS, e, adject. (spiro) servius est illud *Virg. 3. En. 600.* calli spirabile lumen: vult nos credere, *Ciceronem* in libris de Deorum natura diuina spiritabilis pro spirabilis.

SPIRITALIS vel spiritualis, e, adject. (spiritus) Legitur et spiritualis, quod quidem grammaticè magis placet, quom sit a spiritus: verum antiquis monumentis non satis confirmatur. Ita *Forcellinus*. Sane legitur apud scriptores Ecclesiasticos seculorū ac labentis Latinitatis. Ceterum *Quicherat* ait, non facile quidem dictu esse, utrum auctores hoc vel illo loco scripserint, sed alterutrum eligere licere. — **Spiritualis** ¶ 1. Est qui pertinet ad spiritum, quia natus est, aer, ventus, πνευματικός (it. da fiato; Fr. qui appartient à l'air; Hisp. lo que pertenece al ayre; Germ. zu Luft gehörig; Angl. of or pertaining to air or wind). *Vitruv. 10. 1.* Machinarum est unum genus scansionum, quod Graeci ἀεροβατικός dicitur: alterum spiritale, quod apud eos πνευματικός appellatur: tertium tractorium: Id autem Graeci βαρυατικός vocant. et mox. Spiritale est, quum spiritus expressionibus impulsus et plangit vocesque ὀργανικός exprimitur. *Veget. 3. Veterin. 76.* Spiritales partes pulmonis. *Lactant. Opif. D. 11.* Spiritalis bestia. h. e. aspera arteria, per quam spiritus meat. *Arnob. 3. p. 108.* Arteriae spiritales. — **Litterae spirituales** dicuntur Grammaticae C, P, T, quia his litteris subjecta inserit spiritum, ut *Chiron, Philon, Thoa. Mar. Victorin. Art. gram. 1. p. 7. 9. Heil. Cl. ibid. 22.*, ubi litterae illae designant consonantes mutae spiritales. ¶ 2. Est pertinet ad spiritum, quia corpori et materiæ opponitur (it. spirituale; Fr. spirituel; Hisp. espiritual; Germ. geistig; Angl. spiritual). — 1.) Generalit. — a) Universalit. *Solin. 23. sub fin.* In corporibus nostris commercia sunt spiritualia. *Tertull. Apolog. 22.* Dicitur, esse substantias quaedam spiritales. — b) *Spiritualis faba* dicta, ut scribit *Porphyryon* ad illud *Horat. 2. Sat. 6. 83.*, faba Pythagorae cognata, quae traditur insulare praecordia, quo argumento Pythagoras spiritalem asseverare velut a cognata abstinebat. Sunt tamen qui docent, Pythagoram a faba, velut a cognata, abstinuisse eo, quod putaret, animam patris sui aut consanguinei aliquis per metempsychosin in fabam transisse. — c) *Spiritualia nomina* sunt, quae dicimus abstracta. *Anecl. Helv. p. XLIII. Hag. Communiter* ad rem conjungit ecclesiam spiritalem, quae corpus esse non potest, ut dicitur iustitia pietas dignitas — omnia spiritualia nomina nunquam proprium, semper appellativum habent. — 2.) Specialit apud Ecclesiasticos scriptores, dicitur — a) De angelis bonis atque malis, quibus homines opponuntur, qui spiritus constant et corpore. *Tertull. Apolog. 22.* Malitia spiritualis. h. e. demonum. Sic mox. Spiritales vires. — b) In hominibus occurrit de eo, quod ad spiritum humanum pertinet, specialit de gratia divina, quae homo afficitur, aut de Spiritu Sancto, a quo hanc gratia derivatur, aut de aliis in secum theologicum vel ethicum sumptis. *Tertull. Monog. 1.* Quos spiritales merito dici facit agnitio spiritualium charismatum. *Prudent. 10. aspi. atep. 13.* si superno rota respargas jecur Et spiritali lacte potius irrigas. *Cyprian. 2. Ep. 6. de martyr.* Vidit admirans praesentium multitudo caelestis certamen Del, certamen spiritali, praellum Christi etc. *Fulgat. interpr. Rom. 1. 11.* Spirituales gratia. *Id. Eph. 1. 3. benedictio. Id. 4. Cor. 10. 3.* esca. h. e. prodigiosa et praecipua figuram rei longe excellentioris vereque spiritualis referens. *Id. ibid. 15. 44.* corpus. h. e. post resurrectionem debitis bestorum insignitum et prope ad ea, quae sunt spiritus, redactum, vel cui spiritus omnino domioatur. *Id. ibid. 2. 15.* homo. h. e. qui doctrinae a Deo revelatae rationem suam subijcit. cui opponitur animalis, b. e. qui rationem suam infirmitatem sequitur ac fidel habesse destituit. — Vino

Spiritalia vel spiritualia, ium, n. plur. 3. absolute, rei spirituales. — a) De angelis malis. *Fulgat. interpr. Eph. 6. 12.* Spiritualia nequitiæ sc., per Hebraismum, spiritus nequissimi. (V. *Rösch, Itala p. 104.*) — b) De aliis sensu theologico. *Ambros. 4. in Luc. 7.* Spiritualibus audus (Adam) arboreis se testis evasis. *Id. De fug. sec. 2. n. 15.* Spiritualia querere. *Fulgat. interpr. 1. Cor. 9. 11.* seminare. *Id. ibid. 14.* 1. amulari. *Hieronym. 3. in Jer.* Scientibus spiritualia esse quae dicuntur, at tamen ista spiritualia quomodo diuini debeant, ignorantibus. **SPIRITALITAS** vel spiritualitas, ñalis, f. 3. (spiritalis) natura spiritalis. *Tertull. 5. aduers. Marcion. 8. a med.* Vides, Apostolum et in distributione facienda unius spiritus, et in spiritualitate interpretanda prophetæ conspirantem. *Alci. minus recte pro spiritualitate leg. specialitate. Alci. Ep. 12.* Ostendistis, quanta spiritualitate vos exercere delectet.

SPIRITALITER vel spiritualiter, adverb. (spiritalis) secundum spiritum. *Tertull. Baptism. 4. extr.* Caro spiritaliter mundatur. *Cyprian. Ep. 63.* Veritatis disciplina subvertitur, nisi id quod spiritaliter praecipitur, fideliter reservetur. *Cassiod. 11. Variar. 2.* Paucis quidem spiritualiter communi vobis gregem. Adde *Fulgat. interpr. Apoc. 11. 8.* — *Ambros. Serm. 29.* De quo strato spiritualiter ad paralyticum dictum est a Domino. *Hieronym. praef. in Ep. 1.* Unde post historiam veritatem spiritaliter accipienda sunt omnia. et *Ep. Dardan.* Hae totam figuratiter et spiritaliter Christi evangelium significat. In his locis spiritaliter idem est ac figuratiter, per figuram, sensu spiritali seu mystico vel allegorico.

SPIRITUALIS et **SPIRITUALITAS** et **SPIRITUALITER**. V. **SPIRITALIS** etc. **SPIRITUM**. V. voc. seq. **SPIRITUS**, us, m. 4. (spiro) — a) Ad scribendi rationem quod attinet, etiam spiritus eum duplici v pro spiritus legitur in monum. archaico etatis. Cf. *Detlefsen in Symb. Philol. Bonn. 712.* et *Brambach, op. cit. p. 131.* — Corruptio hispiritus vel spiritus occurrit in *Inscript. Chr.*, ut vidare est in *Giorn. Arcad. T. 32. p. 95.* et *Inscr. apud Boldetti in Osserv. p. 419.* et *Fabretti in Gloss. Ital. p. 684.* Item spiritus in *Inscr. apud Le Blant, Inscr. Chrét. de la Gaul. n. 583.* V. loc. *Sedul. infra cit.* — b) Etiam forma spiritus, i, masc. 2. legitur in *Inscr. apud Gruter. 563. 7.* et *Orell. n. 3030.* et apud *Fulgat. interpr. Ital. Marc. 1. 35.* — Item spiritum, apud *Act. 16. 7.* et in *Corp. Inscr. Lat. 5. 1686.* Et spirita in *Inscr. apud De Rossi, Inscr. Crist. 17.* — c) De quantitate primae syllabae dicendum, veteres hanc producere solitos fuisse, ut in spiro; sed recentiores Latini eam aliquando corripuerunt. *Sedul. hymn. 1. in fin.* Cum Sancto Spiritu gloria magna Patri. *Beda de metr. p. 2374.* *Putch. Ita eum excusat.* Ut gloriam, inquit, Sanctas at Individuum Trinitatis clara voce decantaret, neglexit regulam grammaticae dispositionis. *Alia leg. Spiritu.* Adde tamen *Prudent. 10. Cathemer. 8.* — Item *Sedul. 2. carm. Pasch. 239.* contra leges metricas corripuit ultimam naturam longam in spiritus plur. num. — d) In tertio casu singulari et secundo plur. qui uiderentur, vis fortasse invenies, inquit *Forcellinus*; sed hoc apud veteres, legitur namque passim spiritus apud *Fulgat. interpr. (Act. 6. 3., 6. 10. etc.)* aliosque Ecclesiasticos scriptores. Etiam spiritu pro spiritui apud *Virgil. in Virg. 4. G. 158. 198.* et *Fulgat. interpr. Ital. Eccli. 25. 1.* In tribus placitum est spiritu meo. — *Gaet. plur. spirituum apud Priscian. de vent. (Rose. Anecl. 2. p. 53. 10.)*; Dat. et Abl. plur. spiritibus apud *Augustin. Serm. 216.* et *Fulgat. interpr. Luc. 6. 18., 7. 21.* etc. — Spiritus duo praecipue significat.

A) Est universum aer, ventus, ἀερας (it. aria, vento; Fr. air, vent; Hisp. ayre, viento; Germ. Luft; Angl. air, wind). 1.) Propria. ¶ 1. Generalit. *Seneca 5. Quaes. nat. 13. extr.* Vehementer spiritus, ventus est; leviter quies, aer. *Virg. 12. En. 455.* velut Edoni Boreas quum spiritus alto insonat *Egmo. Colum. 3. R. R. 14. ad fin.* Praestat eligere rationi silentis vel certa placidi spiritus diem. *Varro 1. R. R. 57.* Quo spiritus non pervenit, ibi non oritur curculio. *Cic. Arat.*

184. pernuicet. aram. Sals spiritus Austri. *Pal-lad.* 8. *R. R.* 9. Plerumque terra sulfur, alumina, bitumen educti, quorum spiritus misti anhelum pestis exhalant. *Id.* 1. 3. Nostri casti spiritus, aria cattiva. Sic 1. *ibid.* 35. Spiritus nocens. *Cels.* 2. 7. ante med. Alvi cum multo spiritu redditur. *h. e.* pedito. *Cf. Ammian.* 23. 5. 14. Acrioris spiritus curat. et 19. 4. 8. Exiguus imbribus disiecto concreto spiritu et crassato, grandine. ¶ 2. Specialim dicitur de aere leniter fluenti, aura, ventulo. *Plin.* 5. *Ep.* 6. Aëstis mira clementia. semper aer spiritu aliquo moretur: frequentius tamen aures, quam ventos habet. ¶ 3. Item de aere spirabili et vitali. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 5. 4. (10). Spiritus, quem Græci nontique eodem vocabulo aere appellat. *Cic. Rosc. Am.* 26. 72. Quid est tam commune, quam spiritus vitis, terra mortua, mare fluctantibus? *Id.* 1. *Cat.* 6. 15. Potestote tibi hujus vitæ hæc lux aut hujus cæli spiritalis esse jucundus? *Quintil.* 12. 11. ante med. Aqua plicibus, circumfusus nobis spiritus volucibus convenit. *Cels.* 5. 26. Fertur spiritus cum zona ex plaga. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 1. 1. (2). Aquæ nubium obtentu vitalam spiritum strangulant. *Ammian.* 20. 3. 12. Terra spiritus ejusdem latari motu suspensa. ¶ 4. Item de aere, quem spiramus, ballu, *σπῆμα*, fiato, *respiro*, *aita*. *Cic. 2. Nat. D.* 53. extr. Tribus rebus animosum vita tenetur, cibo, potione, spirita. *Crass.* apud *Cic.* 1. *Orat.* 1. extr. Vel evulsa lingua, spiritu ipso libidinem totam libertas mea refutabit. *Colum.* 6. *R. R.* 9. Longior et cum quodam impedimento tractus spiritus. *Virg.* 3. *G.* 505. attractus ab alio Spiritus: interdum gemitu gravis. *Tibull.* 1. 9. 57. Lenem spiritum agere, respirare *leggermente*. et *Quintil.* 11. 3. ante med. Spiritum crebro respirare. et *ibid.* irabere. et *ibid.* colligere. et *ibid.* omni stridore per raritatem denitum non recipere, sed respirare. *Cic.* 3. *Orat.* 47. 182. Longissima est complexio verborum, quæ volit uno spiritu potest. in un fiato. Sic 1. *ibid.* 81. 261. Multos versus uno spiritu pronunciare. *Id. Partit.* 6. a med. Oratio illi circumscripta non longo antractu, sed ad spiritum vocis apto. *Horat.* 3. *Od.* 14. 19. Spiritus teler sanctæque manet Ora trilinguæ. *aita felente*. et *Cic.* 1. *Invent.* 46. 86. Spiritum ducere. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 12. 12. (33). præcludere. *Cels.* 7. 12. retinere. *Curt.* 9. 6. 30. Unus spiritu vivere. *Cels.* 4. 4. Nec nisi recta ceruice spiritus trabatur. *Seneca* 1. *Clem.* 4. Spiritus vitalis. *Cic.* 2. *Nat. D.* 41. 117. vitalis et salutari. *Filuv.* 8. *præf.* animalis. *Cic. Senect.* 9. 27. Unus ad extremum spiritum. *Id.* 1. *Tusc.* 40. 96. Extremo spiritu ludere. *Id.* 7. *Ferr.* 45. 117. Extremum spiritum alioque excipere. *Seneca* 3. *Ira* 19. Ultimum spiritum trahere. *Fellej.* 2. 14. 2. reddere. *Curt.* 9. 5. 12. Antequam ultimum spiritus degeret. *Id.* 7. 5. 15. Spiritu intercluso astingit. *Id.* 3. 6. 10. Spiritus ex te pepandit, ore tuo trahitur. ¶ 5. Item aliquando est aer vaporibus affectus, seu odor, qui aere diffunditur. *Lucret.* 3. 223. Spiritus vogueat suavis diffugit in auras. *Cels.* 6. 26. sub fin. Spiritus fædi odoris. *Gell.* 9. 4. a med. Gena spiritu fœdum naribus hausto victuana. *Pallad.* *Aug.* 9. Spiritus sulfuris.

II.) Translate. ¶ 1. Est facultas respirandi. *Cic.* 2. *Nat. D.* 54. 136. Aspera arteria ad pulmonem unque pertinet, excipiente animam eam, quæ ducta est spiritu. et *ibid.* 55. c med. Spiritus in pulmones anima ducitur: ea calciscit ab eo spiritu. *Id.* 1. *Orat.* 61. ad fin. de *Demosth.* Quum spiritus ejus esset angustior, tantum continenda anima in dicendo est assecutus, ut eia. strettezza di petto, et *Ovid.* 12. *Met.* 516. super ora esputque Crevit onus, neque habet, quas ducat, spiritus auras. *Lucret.* 6. 1486. Spiritus creber aut longæ raroque coortus. *Quintil.* 11. 3. 32. brevis. *Id.* *ibid.* 53. longus. et 54. longissimus. *Cic.* 7. *Ferr.* 8. 23. liber. *Cf.* 1. 4. ¶ 2. Illic etiam vita, quæ in respirando videtur consistere, vita. *Id.* 10. *Phil.* 10. 20. Non est viri, dubitare, eura spiritum, quem natura quæ debeat,

patriæ reddere. *Id.* 7. *Ferr.* 45. 118. Ne cum aano doloris aliquo aut cruciatu spiritus auferatur. *Fellej.* 2. 22. 2. et *ibid.* 87. 1. Clæopatra illata aspide, mors ejus spiritum reddit. *spiro*. et *ibid.* *Privat.* aliquem spiritum. uccidere. et *Seneca Troad.* 328. Spiritum alleni eripere. *Virg.* 4. *Æn.* 336. dum spiritus hori regit artus. *Ovid.* *Heroid.* 12. 85. Spiritus vaneat in auras. ¶ 3. Apud Poetas est suspirius, suspirium. *Propert.* 1. 16. 32. Surget et lachryis spiritus in lacrimis. *Cf. Gell.* 12. 5. *Horat.* *Epod.* 11. 10. convivorum ei ponit. In quædam amantem et languor et silentium Arguit at latera patitur Imo spiritus. Adde *Propert.* 2. 29. 38. ¶ 4. Illic et sonus vocis, qui spiritu editur. *Quintil.* 11. 3. 55. Spiritus non tamen firmæ intantionis Ideoque tremulus. *Gell.* 12. 6. Spiritus et abellitus e paciore ejus evadere, non dolorem magis indicantes, quam pugnam advenit dolorem. *Cf. Quintil.* 1. 11. 7. et *Cic. Partit.* 6. a med. — *Virg.* *Cul.* 180. da angus. Spiritibus rompit fauces. *h. e.* sibilis. ¶ 5. Apud Grammaticos vehementior status in dicendo, qui et aspiratio dicitur: aut autem duplex, asper et lenis, ut *Priscian.* 2. p. 572. *Putsch.* docet. *Auson.* *Edyil.* 12. 19. Spiritus hic, statu tequissima vivificans *h.* ¶ 6. Metaphorice dicitur de astro et facultate valcinandi et poetica. *Liv.* 5. 22. Spiritu divino tactus. *Propert.* 3. 15. 40. Quæsi Plindarico spiritus ore aonat. *Fellej.* 1. 10. 3. Per divini spiritus viros *Æschylum*, *Sophoclem*, *Euripidem* illustravit tragedias. *Cic. Arch.* 8. 18. Poetas quasi divino quodam spiritu inflari. Adde *Apul.* 8. *Met.*

B) Est principium seu substantia, ut ajunt, simplex et spiritalis, quæ in hominibus animus dicitur (*h.* spiritus; *Fr.* esprit; *Hisp.* espíritu; *Germ.* der Geist; *Angl.* the mind). ¶ 1. De homine et quidem — 1.) Sensu physico seu naturali. — a) Generalim. — a) Universalim. *Ovid.* 3. *Trist.* 3. 81. Nam si mortis carens vacuum volat alius in aures Spiritus, et Sami sunt rata dicta senis: inter Sarmaticas Romana vagabitur umbras. *Id.* 15. *Met.* 165. errat, et illic Huc venit, hinc illuc, et quolibet occupat artus Spiritus, eque ferla humana in corpora transit. *Virg.* 4. *Æn.* 336. dum spiritus hos regit artus. Adde *Propert.* 3. 16. 10. et *Tac.* 16. *Ann.* 34. — β) Similiter spiritus mundi, anima mundi. *Virg.* 6. *Æn.* 724. cælum ac terras campoque liquentes etc. Spiritus lotus alit, totamque infusa per artus Mens agit molem (*Cf.* 2. *G.* 325. et seqq. et *Cic.* 1. *Divinat.* 11. 17.). ubi poeta veterum philosophorum, in primis Pythagoræ et Platoniorum doctrinam exponit. *V. Heyne* ad *h. l.* — Alia significationes apud *Fulgat.* *Interpr.* 1. *Cor.* 2. 12., ubi spiritus mundi idem est ac spiritus hominis (de quo in v. 11.), cui ibidem opponitur spiritus Dei. — γ) Ut anima, sic et spiritus pro persona ponitur. *Fellej.* 2. 123. ad fin. Subfectus conspectu alloquoque carissim sibi spiritus. *h. e.* Tiberii. — δ) Apud Ecclesiasticos scriptores animæ opponitur. *Fulgat.* *Interpr.* *Luc.* 1. 46. Magnificat anima mea Dominum, et exultavit spiritus meus in Deo saturari meo. ubi tamen videtur spiritus idem esse quod anima, ex indole poetæ Hebraicæ. *Cf. Matth.* 10. 28. Adde *Dan.* 3. 85. *Id.* *Hebr.* 4. 11. Sermo Dei perlingens usque ad divisionem animæ ac spiritus, ubi anima (*ψυχή*) est vita animalis vel potius principium vite animalis seu sensibilis: spiritus (*πνεῦμα*), animus seu principium vite spiritalis; ita ut sensus sit: sermo Dei intima et perfectissime animæ humane penetrans ac pervadens. *Cf.* tamen n. seq. — b) Specialim est status animæ, spiritus, alterigia, animo. — a) In malam partem sumptus. *Cic.* 1. ad *Q. fr.* 2. 2. 1. Cæcilius nonne omni ratione placavit? quam hominem? qua ira? quo spiritu? *Id.* 3. *Ferr.* 30. 75. Quid ego nunc in altarem actionem Cn. Dolabella spiritum, quid hujus lacrimas et concursiones proferam? Ubi *Ascon.* Plus significavit dicendo spiritus, quam si animositatem contentioneque diceret. *Id.* *Sull.* 8. *circa med.* Res eodem gestu, credo, me me animis extulerunt, eo mihi nescio quos spiritus

alluierunt. *Cæs.* 1. *B. G.* 33. extr. Arri-vistis tantos sibi spiritus, tantam arrogantiam sumperat, ut ferendos non videretur. Sic 2. *ibid.* 4. Magam sibi auctoritatem magnosque spiritus in re militari sumerent. *Id.* 3. *B. C.* 72. Hic rabus tantum fiducia ac spiritus Pompejanis accessit, ut vicisse jam sibi viderentur. *Liv.* 2. 35. Minutius petriæ hostilesque jam tum spiritus gerens. et *moz.* Multis sape ballis, perisstantia potestremo amissa Juventute, fractos spiritus esset. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 34. ad fin. Hunc Capuæ Campano supercilio, regio spiritu quum videremus etc. *Id.* *Cluent.* 89. 109. Jam insolentiam noratilis hominis: noratilis animos ejus ac spiritus tribunicios. *Nepos Dion.* 5. Regios spiritus repressi. *h. e.* prædantiam et ferociam magallu-dians regis. *Albinov.* 1. 277. Spiritus ille minas et Drusi mortis superbus. *Seneca Herc.* *Fur.* 384. Spiritus altus gerens. *Id.* *Troad.* 952. spiritus truces et minas alioque ferro. *Id.* *Agam.* 248. timidus Fortuna alioque dat. *Id.* *Troad.* 743. alioque facere. et *ibid.* 268. frangere. *Tac.* 16. *Ann.* 26. cohibere. et 15. *ibid.* 21. mitigare. — β) In bonam partem. *Curt.* 5. 8. in fin. Oro et obtestor, ut nobilitate vestra gentisque dignos spiritus capiat. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 40. 61. (149). de *Alex. M.* Generalis spiritus imperator. *Liv.* 21. 1. sub fin. Ingantiss spiritus vir. *Phædr.* 3. *epil.* Sed difficulter continetur spiritus, Integritatis qui alioque concius etc. *Propert.* 2. 2. 2. Hæstis: cecidit spiritus ille tuus. Adde *Virg.* 5. *Æn.* 548. *Animæ.* 16. 12. 49. Majora spiritus prælium repetera. *Quintil.* 1. 6. 5. Ex magnitudi-ne rerum spiritum ducat. — In illo ejusd. 11. 2. 1. Potus inante est labor, nisi ceteræ quoque partes hoc velut spiritu continentur. spiritus videtur esse memoria. *Cf. ANIMUS.* — c) Item apud Ecclesiasticos scriptores est vis, quæ alioque animus perfunditur et regitur, qualiumcumque facultatum, affectionum, æneum, studiorum effectrix. *Fulgat.* *Interpr.* *Luc.* 9. 55. (Christus) increpavit illos dicens: Nescitis cujus spiritus estis. Adde *Rom.* 8. 15. — d) Item varios modos denotat ac dona, quibus Spiritus Sanctus in inspirat ac efficacem prodit. *Id.* 1. *Cor.* 14. 12. — In illo *Is.* 37. 7. Dabo ei spiritum. spiritus est vehemens impulsus, ardor, studium, forte stimolus o brama. — 2.) Senus morali et divino, pariter apud Ecclesiasticos scriptores, spiritus dicitur præcipua hominis pars non solum, quæ in vita et intelligit ac sui juris est, sed quæ gratia divina per sacrum baptismum est regeneratus: cui caro opponitur. *Id.* *Rom.* 8. 4. Non secundum carnem ambulate. sed secundum spiritum. Adde *ibid.* 7. 6. et *Matth.* 26. 41. — Hinc in *Inscr. Chr.* apud *De-Rossi.* *Bullett. Cr. a.* 1834. p. 28. Anima iustorum in altera vita spiritus sancti dicitur. *Cf. Rom.* *Sollert.* T. 2. p. 262 et *Tab. XLIII. n.* 32. V. etiam init. ad b. — Item formula spiritus tuus in Deo vel in pace et similia apud eund. in *Bullett. Cris.* a. 1864. p. 11. et 1873. p. 18. ¶ 2. De angelis beatis atque malis. *Fulgat.* *Interpr.* *Hebr.* 1. 14. Omnes sunt administratorii spiritus, in ministerium missi (unde angelus nomen) propter eos, qui hereditatem capiunt salutis. Adde *Apos.* 1. 4. etc. *Id.* *Marc.* 1. 27. Spiritus immundi. *Act.* et 19. 12. nequius. Adde *Marc.* 9. 19. etc. ¶ 3. Illic de genio apud veteres ex doctrina primitus tradita. *Seneca Ep.* 41. Sacer intra nos spiritus aedet maiorum honorumque nostrorum observator. ¶ 4. De phantasmatibus. *Fulgat.* *Interpr.* *Luc.* 24. 37. Conturbati et conterriti existimabant, ea spiritum videre. ¶ 5. De Deo et specialim de Spiritu Sancto, tertio in divinis personis. *Auson.* *Ephem.* 2. 15. Deus præcandus est mihi ac Filius summi Dei, Majestas tantummodi Sociata Sancto Spiritu. *Veget.* 2. *Milit.* 5. Milites lecti jurant per Deum et per Christum et per Spiritum Sanctum et per maiestatem imperatoris. Adde *Cod.* 1. 1. 1. etc. *Fulgat.* *Interpr.* *Matth.* 22. 43. Quomodo ergo David in Spiritu vocatum Dominum? et alibi passim, ubi idem dicitur Spiritus Dei vel Patris vel Christi vel veritatis, eo quod ex Patre Filioque procedit. —

In illo ejusd. 2. Cor. 3. 6. Deus idonea nos fecit ministros novi Testamenti non littera sed Spiritu: littera enim occidit, Spiritus autem vivificat. Spiritus est Evangelium, et opponitur litterae, quae est Lex Moisea.

Homonym. Discrimen inter animam, animam, spiritum et mentem hoc est, quod anima est, quae vivimus; animus, quo regimur; spiritus, quo spiramus; mens quilibet, quae bona aut mala potest referre ad cogitationem. Ita *Isid.* in *App. Diff.* n. 177. Cf. etiam quae supra dicta sunt ad *Fulgat. interpr.* Hebr. 4. 11. et *V. sub ANIMA et ANIMUS*. Plerumque tamen indiscriminatim haec nomina usurpantur.

SPIRO, as, avi, itum, are, 1. Ratione habita etymol. cl. *Bopp. Gloss. comp.* etc. 399. derivat a rad. Sanskr. ejusdem significationis. Cf. etiam Gr. *σπείρω*, vibro, pelpito, spiro. — Part. *Spirans* in omnib. paragr.; *Spiraturus* sub *A I. 1. a.* — Spiro est flo, mvo (It. *soffiare*, spirare; Fl. *suffler*; ilisp. *soplar*; Germ. *blasen*; Angl. *to blow*, breathe); occurrit autem *A) Neutrum* morie; et *B) Transitive*.

A) Spiro, neutrorum more.

1.) Proprie. ¶ 1. Generalim. — a) Stricto sensu dictum de aere et ventis. *Lucret.* 6. 428. Freta circum Fervescunt graviter spirantibus inculta flabris. *Virg.* 4. *Æn.* 562. nec Zephyros audis spirare secundos? *Id.* 5. *ibid.* 844. sequatæ spirant auræ. *Ovid.* 7. *Met.* 532. Letiferis cælitel spirant fletibus Austri. *Id.* 4. *Pont.* 10. 43. At Notus adverso tepidum qui spirat ab ara. *Lucan.* 8. 246. spirat de litore Coo Aura fluens. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 38. 58. (138). Obstruatis, quæ spiraturus est ventos, cavernis. *Gell.* 2. 22. a med. Rites ex alia atque elia parte cæli spirant. *Seneca Agam.* 532. Cælo novæ spirant procellæ. *Juvenal.* 9. 67. bruma spirante. *Stat.* 2. *Silv.* 2. 27. Austri clementius spirant. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 19. 42. (86). Tot generum auræ spirante concentu. (*Silicig.* habitus aura e spirante conceptus.) — Hinc translato a ventis secundis. *Propert.* 2. 8. 83. Quod si tem facillè spiraret Cynthia nobis, Non ego nequillæ diceret esse caput. *h. e.* nubis obsequeretur. — b) Latiore sensu sæpe de odoribus dictum, qui aura differuntur. *Virg.* 4. *G.* 31. graviter spirant copla thymbræ. — Cum Ablat. rel. qua quis spirat seu olet. *Stat.* 3. *Silv.* 3. 211. Semper odoratis sprebitur floribus ære. *Val. Flacc.* 5. 580. multa spirant coma flexilis aura. — *Plin.* 21. *Hist. nat.* 18. 89. (115). Cyprio Phœnicio odor exiguum spirans. pochissimo odore. — c) Item de respiratione animalium, respirare, spirare, fiatare, alitare. *Cic.* 3. *Nat. D.* 40. 94. Quæ deseri a ma, dum quidem spirare potero, nefas iudico. *Cels.* 2. 4. Mali morbi testimonium est, vehementer et crebro spirare. *Lucret.* 6. 1129. quum spirantes multas duolimus aures. *Propert.* 4. 7. 11. Spirantes animos milit. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 13. 51. *estr.* Aura in maximo usu est difficile spirantibus. *per chi ha difficoltà di respiro.* — d) Item da ailla rebus. *Virg.* 1. *G.* 327. Fœvet fletis spirantibus equor, agitati. et 10. *Æn.* 201. Quæ vada non spirant, nec fracta remurmurat unda, non boliscono, non si vimescolano. All leg. sperat pro timet, non teme te seche. ¶ 2. Speciatim est spirando exire. *Ovid.* 8. *Met.* 356. de apro. Lux micet ex oculis spiretque e pectore flamma. *Lucret.* 6. 890. Quod genus endo maris spirat fœd, dulcis equal Qui scati. ¶ 3. Item spirando emittere; occurrit autem. — a) Cum Ablat. vo rei, quæ spirando emittitur. *Virg.* 8. *Æn.* 304. Cacus spirans ignibus. *Lucan.* 9. 678. Quos habuit vultus linati vulnere ferit. Cæsa caput Gurgoni! quanto spirasse teneo Ora reor! *Val. Flacc.* 6. 137. paribus spirens Medea venenis. — b) Et cum Genetiv. more Græcorum, sed translato. *Fulgat. interpr.* Act. 9. 1. Saulus adhuc spirans minatur et cædis in discipulos Domini. *abuffant(e) u anelante.*

11.) Translat. ¶ 1. Metonymice est vivere, vivere, esser vivo. — a) Generalim. *Seneca Thyest.* 736. Spirant venæ curque adhuc

pavidum salit. palpitano. et *Cic. Mil.* 33. n. med. Et sunt qui ab eo spirante forum putent potuisse defendi, cuius non restiterit cadaveri curia? *Tac. Agric.* 12. *estr.* Margarita viva ac spirantia avelli saxis. *Id.* 12. *Ann.* 51. Zenobiam spirantem ac vitæ manifestam advertere pastores. Adde *Sil. It.* 15. 448. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 85. (213). Sues spirantes a muribus tradunt adrasas. — Hinc metaphorice. *Cic. Brut.* 24. *estr.* Videtur Lælii mens spirare etiam in scriptis, Galbæ autem vis occidisse. *Horat.* 4. *Od.* 9. 10. spirat adhuc amor, Viruntque commisi calores Boliæ fœdibus puellas. — b) Speciatim dicitur de vivente, sed morti proximo, essere spirante, essere proximo a spirare. *Sall. Cat.* 64. Catilina longe a suis, inter hostium cadavera repositus est, paululum etiam spirans. *Cic.* 1. *ad Q. fr.* 3. 1. Non vidisses fratrem tuum, sed quemdam effugium spirantis mortui. *Id. Dom.* 52. a med. Ut in vivi etiam spirantis caput bustam suis manibus imponeret. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 1. 2. (4). Gladiatori um sœbera sanguinem calidum spirantemque. *Virg.* 4. *Æn.* 64. spirantia consulti exta. palpitanti. Hinc metaphorice *Cic. Sext.* 24. *ad fin.* Et spirante etiam republica, ad ejus spolia delrabenda advolaverunt. — c) Item de litteris adspiratis. *Quintil.* 13. 10. 27. Jucundissimas es Græcis litteris (ut φ) litteras non habemus, quibus nullæ apud eos dulcius spirant. ¶ 2. Figurata de illis, quæ ad vivum expressæ sunt in signis aut tabulis. *Martial.* 11. 9. Spirat Apellea redditus arte Memor. *Id.* 7. 84. Spirat et arguta picta tabella manu. *Sil. It.* 2. 429. at senior Siculis exultat in avis. Spirantem credas certamina anhelæ movere. *Id.* 14. 657. spirantes referens subtemine vultus. *Claudian.* IV. *cons. Honor.* 591. Et varille spirat Narela bacca figuris. *Virg.* 6. *Æn.* 848. Excudent alii spirantia mollius æra: Credo equidem, vivos ducent de marmore vultus. *Id.* 3. *G.* 34. Paril lapidis spirantia signa. *Gell.* 7. 5. Opplevit omnia non simulacris neque imitamentis, sed luctu et lamentis veris et spirantibus. *Cf. Plin.* 3. *Ep.* 6. Colintium signum effingit senem stantem: ossa, musculi, nervi, venæ, rugæ etiam, ut spirantis, apparent.

B) Spiro transitive et quidem

1.) Proprie. ¶ 1. Dicitur de respiratione animalium, respirare, spirare, fiatare, alitare. *Val. Flacc.* 4. 436. Spirata animam tenuem, fiatare sotilissime. *Cf. Martial.* 2. 26. querulum. ¶ 2. Est etiam spirando emittere, espiare, exhalare. *Lucret.* 5. 29. Plumedus equi spirantes naribus ignem. *Id.* 2. 705. Flammam spirantes ore Chlæmæ. Sic *Virg.* 7. *Æn.* 281. at 2. *ibid.* 140. equi spirantes naribus ignem. *Id.* 3. *G.* 356. spirantes, frigora Cauri. *Id.* 22. 17. Velut flammæ spirantium (bourn) miraculo attoniti. *Claudian.* 1. *Rapt. Pros.* 154. Excelsus spirat inexhaustum flagrant pectore sulphur. — Hinc metaphorice. *Juvenal.* 7. 111. immania cœli spirant mendacia folles. *Lucan.* 3. 82. vastos telluris blastus Divinam spirare fidem. *h. e.* responsa et oracula. ¶ 3. Dicitur et de odoribus, qui aura differuntur. *Virg.* 1. *Æn.* 407. Ambrosiamque commæ divinum vertice odorem spiravere. Adde *Sil. It.* 7. 469. Pers. 6. 35. spirant clonoma surdum. *Juvenal.* 6. 461. facies pinguis Poppæana spirat. *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 81. Quidquid turiferis spiret Panchæa silvis.

11.) Translat. ¶ 1. Est pice so ferro, ostentare, plenum esse et sibi potliceri. *Liv.* 3. 46. Inquietum hominem, et tribunatum etiam nunc spirantem, locum seditionis querere. *Horat.* 4. *Od.* 13. 19. Spirare amores. *Propert.* 2. 12. 53. et *Val. Flacc.* 2. 185. magnum aliquid. *Stat.* 5. *Silv.* 3. 10. Certe ego inagnum quicquid facit attollere regum ibam, altum spirans Martemque æquare canendo. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 166. spirat tragicum satis et feliciter audeat. *Flor.* 1. 22. Ferias quiddam spirabat indomitum. *Virg.* 7. *Æn.* 510. rapta spirans laumana securi. *Sil. It.* 3. 240. Mago quatit currus, et fratrem spirat in armis. *h. e.* fratris Hannibalis virtutem militarem refert. Sic 25. 412. fratris spirans in-

gentia factis. *Claudian.* 1. *Rapt. Pros.* 6. totum spirant præcordia Phœbum. *Apul.* 5. *Met.* Deum spirat mulier. *Seneca Thyest.* 503. Dum spirat ira sanguinem, necit legi. *Est qui legi.* *perst.* *Petrone.* Sat. 122. de Sole. namque ora cruento Deformis: illubans, vultus caligine textit: Civiles acies jam tum spirare putares. *Claudian.* 2. *Laud. Stilich.* 340. Insigne Minervæ Spirat opus. *h. e.* ostendit factum se esse a Minerva. ¶ 2. Est etiam inspirare, afflare, inspirare, apud *Arat.* 1. *Act.* 222.

SPIRŌSUS, a, um, adject. (spira) ad spiram pertinet vel spiræ plenæ, apud *Apul.* 2. *Met.* ex conjectura *Lipsii*, *Salmasii*, et *Isa etiam ad Tertull.* *Paul.* p. 248. Idem *Salmas.*; sed altè legendum.

SPIRŪLA, æ, f. i. deminut. a spira, parva spira. *Arnob.* 2. p. 73. Spirulas et botulos facere. *h. e.* placentas parvas in modum spiræ confectas. *V. SPIRA* 4. — De ima parte allobetæ *Serv.* ad *Virg.* 2. *Æn.* 217. Basæ columnarum spirulas dicunt. *V. SPIRA* 3.

SPISSAMENTUM, i, n. 2. (spisso) quævis res spissata et densa, ne quid, bisect aut fuitet, spessezza, spesso, σπύμα, σπύμα. *Seneca Ep.* 31. Sapiens oris, si clausere auras: quibus ceram parum est obdere. Similior spissamento opus est, quam usum in sociis Ulysem ferunt. *Colum.* 12. *R. R.* 47. ante med. Olivas in amphoram conjicio, et quum ad fauces vas repleveris, adijcillo muriam duram: tum spissamento facto da arundinum foliis olivam piamento, ut infusa jam mersa sit. et *ibid.* a med. Quin jam pæne amphorem implerem, fœniculi spissamento depriunt baccam. et *ibid.* 7. Fœniculi aridi spissamentum imponere. et *ibid.* 6. in fin. Adjecto spissamento aidi fœniculi, quo depriuntur ita sorba, ut semper jus supernatet. Adde *Marcell.* *Empir.* c. 35. p. 139. *Id.* retro. — Tribuitur et Scribon. *Compos.* (*Cf. Rhodii Lex. Scrib.* p. 444. a), a quo tamen spissitudo fere usurpatur. *V. hanc voc.*

SPISSANS, antis, particip. *V. SPISSO*.

SPISSATIO, ōis, f. 3. (spisso) spissamentum, spissitudo. *Seneca Ep.* 86. ad fin. Terram non aggressit tantum, sed calcavit et pressit, negat quicquam esse hac, ut ali, spissatione efficacius. All leg. pisatione vel pinsatione.

SPISSATUS, a, um, particip. *V. SPISSO*.

SPISSE, adverb. (spissus) Comp. *Spissius* et *Sup. Spississime*. — Spisse est dense aive ad multam spissitudinem, πυκνός.

1.) Proprie. *Colum.* 2. *R. R.* 9. Prima semetle rarius raris permittit, novissima spissius postulat. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 25. 63. (188). Dela spisse calcatis carbonibus inducitur, sabulu, calce ac favilla mista. *Id.* 29. *ibid.* 2. v. (31). Lana indita auribus obturatis spissius. *Id.* 37. *ibid.* 8. 30. (114). Non translucet molochites, spissius vitreus, et classius, quam smaragdus. dē un verde più carico e più oscuro.

11.) Translat. ¶ 1. Est crebro, sæpe. *Petrone.* Sat. 18. Spissius balneari aliquem. *Marcell.* *Empir.* c. 23. p. 134. *Id.* retro. Spississime lollera aliquid. ¶ 2. Est etiam, per mateleptin, tardæ, ægie, difficulter. *Pacuv.* apud *Non.* p. 302. 25. *Merc.* Habet hoc senectus in se, quum pigra est ipsa, ut spisse omnia videantur confieri. *Cic. Brut.* 38. 38. Quum tamen spisse atque vix, ut dudum ad Demosthenem et Hyperidem, sic nunc ad Antonium Crassumque pervenimus. *Nævius* apud *Non.* loc. cit. At anim tu nimis spisse atque tarde inpedis. *Varro ibid.* Nascimur enim spissius, quam emoluiur.

SPISSESCO, i, are, n. 3. (spissus) Part. *Spissescens*. — Spissescere est spissus fieri, divenire spesso, inspessirsi. *Lucret.* 6. 175. cavam spissescere nubem. *Cels.* 5. 27. Humori spissescens.

SPISSIGRADUS, a, um, adject. (spisse et gradus) Sup. *Spissigradissimus*. — Spissigradus est qui tarde incedit, qui tarde passum mota in ambulando ulitur, σπασιγράφος. *Gloss. Lat. Gr.* Spissigradus, σπασιγράφος. *Plant. Pen.* 3. 1. 3. Homines spissigradissimos, tardiores, quam corbites sunt in tranquillo mari.

SPISSITAS, *ἐπί*, f. 3. (*spissus*) *spissitudo*, *speszza*, *πυκνότης*. *Vitrur.* 2. v. ante med. Propter *spissitatem* non potest recipere liquorem. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 30. 73. (304). In tritico maxime crescunt entomiae, quoniam *spissitas* sua concallescet.

SPISSITUDO, *ἡ*, f. 3. (*spissus*) Idem quod *spissitas*. *Seneca* 2. *Quaest. nat.* 30. extr. Est nubes *spissitudo* aeris crassus. *Scribon.* *Compos.* 4. et 5. Haec diluuntur aceto at tota in mellis *spissitudinem*. (*Cato* hoc sensu *crassitudinem* dixit.) *Id.* *ibid.* 81. *Spissitudo* amplastri. *Id.* *ibid.* 200. cerati. *Id.* *ibid.* 37. non nimis liquida. *Id.* *ibid.* 58. In mellis *spissitudinem* redigi. *Pallad.* 12. *R. R.* 17. 2. *Spissitudinem* ejus absolvere. *Veget.* 5. *Pterin.* 81. Ad *spissitudinem* malagmalis coqui. *Marcell.* *Empir.* 16. p. 108. Ita ut eam *spissitudinem* habeat, ut pastilluli fieri possint. — Da *spissa* quantitate vel examinae, *scilicet*. *Cassiod.* 3. *Varlar.* 53. *Spissitudo* masearum.

SPISSO, *ἐπί*, *ἐπι*, *ἐπι*, *ἐπι*, a. 1. (*spissus*) Part. *Spissans* et *Spissatus* et *Spissandus* I. — *Spisso* est *spissum* facio, *πυκνῶ* (II. *inspissare*; Fr. rendre épais, condenser, épaissir; Hsp. condensar, espesar; Germ. *dicht* machen, *verdichten*; Angl. to thicken, *make thick*, *condense*).

I.) Proprie. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 41. 90. (222). Omnes sic igne *spissantur*. *Id.* 13. *ibid.* 4. 9. (47). Et ferio modo *spissatur* la panem. *Ovid.* 16. *Met.* 250. Igna densum *spissatus* in aere transiit. *Lucan.* 4. 77. Nubes *spissatae* ruunt. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 13. 83. (133). Vis ejus (herbarum) *spissare* corpora. h. e. adstringere, *συσφύειν*. *Sic Cels.* 2. 1. ante med. Aquilo sanum corpus *spissat*, et mobilis atque aspiditius reddit. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 15. 61. (217). Calculum dicitur onager, quum luficidatur, reddere urina, liquidiorum lufio, sed in terre *spissantem* se. *Id.* 33. *ibid.* 11. 54. (154). Dentis pectinatim *spissati*. *Id.* 11. *ibid.* 32. 37. (112). Eos *spissatus* in soia. *Id.* 17. *ibid.* 11. 16. (87). *Spissanda* terra circa sadias. — Mediorum apud Græcos more. *Lucan.* 4. 777. Ergo ecia tantæ parvum *spissantur* in orbem, si restringunt. Adda *Marcell.* *Empir.* c. 16. p. 108. — *Aboluta* *Plin.* 27. *Hist. nat.* 8. 32. (55). *Spissandi* vim habere.

II.) Translate est frequentius aliquid facere, quod prius lente fiebat, *spenicare*. *Patron.* Sat. 140. ille lente parebat imperio, et clara *Eumolpus* voce exhortabatur *Corace*, ut *spissaret* officium. h. a. frequentius succutere.

SPISSUS, *α*, um, adject. Origo vocis inerte est: osterum *Döderlein* conatque eam docere a Gr. *σπῆσθαι*, liliom inaleque *πῆσθαι*, tero, ut *hassus* e *σπῆσθαι*; *Πανίπεκ* vero e rad. *ἐπί*, nectio, unde *spiti*, ciriligo. — Part. *Spissor* I. a et II. 1.; Hsp. *spississimus* fore in alia. paragr. — *Spissus* est densus, creber, plenus: cui apponitur *rarus*, solutus, et in fluidis *liquidus*, *πυκνός*; Fr. dense, épais; Hsp. *asoso*; Germ. *dicht* gedrängt, compact; Angl. *thick*).

I.) Proprie. — a) *Aboluta*. *Lucret.* 8. 127. ubi fiet *spisso* oara corpore circum. *Id.* 2. 444. quæ nobis dorata eo *spissa* videntur. *Seneca* Ep. 78. ante med. Natis firma et juncturis aquam excludentibus *spissa*, ben commissa, et *Horat.* 3. Od. 19. 25. et 4. *ibid.* 3. 11. *Spissa* coma. *Id.* Art. P. 203. cedilla. *Id.* 1. Ep. 19. 41. *spissis* indigna theatrici Scripta pudet recitare. *Ovid.* 9. Met. 222. *Spissa* grando. et 5. *ibid.* 621. nubes. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 40. 76. (203). *Spississima* ex omni materie, ideo at gravissima, judicatur absens et buxus. *Id.* *ibid.* (196). In ipela arboribus robustiores agullonæ partes, deteriores ex humidis et opacis, *spissiores* ex apricis ac diurnis. *Colum.* 4. R. R. 33. *Spissius* semen propter varios cæsus deponitur. *Virg.* 6. En. 338. *Spissa* arena. *Id.* 2. G. 236. si scribibus asperabit terra repelle, *Spissus* ager. et *ibid.* 241. *spisso* vimine quall. *Id.* 2. En. 621. *Spissus* nactus umbra. *Patron.* Sat. 114. tenebræ. *Seneca* Herc. Fur. 710. caligo. *Ovid.* 11. Met. 367. sanguis. et 1. *ibid.* 25. Et liquidum *spisso*

secrevit ab aere caelum. et 12. *ibid.* 487. utque liquor rari sub pondera cribri Maugat, et exprimitur per deosa foramina *spissos*. *Id.* *Heroid.* 21. 166. *Spissa* amoma. *Plant.* *Epid.* 2. 2. 46. tunica. h. e. densa lextura. *Lucan.* 9. 604. *Spissior* ignis. h. e. intusior calor. *Sil.* R. 13. 140. *Mœlia* fatis slau, *spissa* vallata curone Adligat. Da hoc oppugnandi modo V. *Lips.* *Poliorc.* 1. 4. — b) Cum *Abolutio* ejus, quo quis *spissus* est. *Virg.* 7. En. 508. Quæ rara est acies, interlucetque corocia Non tam *spissa* viris. *Horat.* 2. Od. 15. 9. Tum *spissa* camis laures servidos Excludet ictus.

II.) Translate. ¶ 1. Est copiosus, plenus, gravis. *Cic.* 2. *Orat.* 53. 213. In utroque genere dicendi et principia tarda sunt, et exitus tamen *spissi* al producti assa debeant. h. e. sententis et verbis copiosi. *Seneca* Ep. 81. a med. *Molium* ac nequitia levissimumque ad alios reducat: quod pessimum ex illis est, et ut ita dicam, *spississimum*, domi remanet, et premit bebetem. *Cic.* 2. ad Q. fr. 14. finit. Scribam illa, quæ dixeram, *molitior*, *spissum* rema opus et operosum. h. e. difficile at multi laboris. *Id.* 3. *Orat.* 36. 145. Me quidem in Academiam totum compulsi: in qua velim est illud, quod sepe potuisti, ut non necesse est conueneret statem: sed etiam si est aliquando *spissus*, aut si ego sum tardior, profecto nunquam conuilecam, enta quam etc. *Cl.* 2. *Fam.* 10. sub fin. et 10. *Att.* 18, quæ pertinere possunt etiam ad notionem proxima sequentem. ¶ 2. Est etiam, per metonymiam, tardus: quia res *spissa* cum difficultate ea tarde conficitur. *Cic.* 10. *Att.* 18. Hoc quoque timide scribo, ita omnia adhuc terde et *spissa*. *Plant.* *Cist.* 1. 4. 77. *Spissum* istud amant al verbum, Vanit, nisi venit. *Cæcil.* apud Non. p. 392. 15. *Merc.* Nihil ego *Spel* credo. omnes res *spissas* facit. Adda *Titlin.*, *Turpik.*, *Pacuv.* *ibid.* — Hinc pro *spisso*, absolute est tarde, sero. *Plant.* *Pæn.* 3. 5. 46. *Haruspices* si quid boni promittunt, pro *spisso* avertit: id quod mali promittunt, presentiarum est. ¶ 3. Et creber. *Fulgat.* *interp.* Sap. 17. 27. *Spissis* arborum ramis. *Petron.* Sat. 31. *Spississima* bals allui lupingeram. — Hinc

Spissæ, *arum*, f. plur. 1. *aboluta*, subaud. *vastes*, apud *Senec.* 1. *Benef.* 3.

SPITHAMA, *α*, f. 1. *σπιθαμή*, pelmus conatus e duodecim digitis (II. *spanna*, *palmus*; Fr. *empan*; Hsp. *espita*, *palmu*; Germ. *eins Spanna*; Angl. *span*, *palm*). *Hieronym.* 11. in *Isa.* 40. 12. *σπιθαμή*, hoc est pelmus, extensam significat manum a pollice neque ad extremum digitum. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 2. 2. (26). Super hos extrema in parte montium *Trisphami* *Pygmalice* narratur, ternos *spithamas*, hoc est ternos duodecim, longitudine non excedentes. *V. PALMUS*.

SPLANCHNA, *σπλάνχνα*, m. plur. 2. *σπλάνχνα*, laterales animalis. *Cæli.* *Aurel.* 6. *Tard.* 10. 102., ubi alii Græce *litteris* rectius legunt.

SPLANCHNOPTES, *α*, m. 1. *σπλάνχνοπτης*, Græca vox, essentiam exta significans; *σπλάνχνα* anim exta sunt, *σπῆσθαι* sero, torren. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 19. (81). *Stypax* Cypricus non celabretur signo, *spianchnoptes*. Periclis Olympi venula bla fuit, exta torrens ignemque aris *spissi* spiritu accendens. Adda 23. *ibid.* 17. 80. (44).

SPLEN, *σπλήν*, m. 3. *σπλήν* (II. *milza*, *spleen*; Fr. *rato*; Hsp. *melza*; Germ. *die Milz*; Angl. *spleen*). Græce est viscus illud in sinistra parte animalis ventriculo appositum, quod Latine *lienem* dicimus, quodque cernit partem sanguinis a venis exuberantibus rascere, hanc dolu, immunda ejundem copia, reatitaturam. Sunt qui deducunt per *σπῆσθαι* e *σπῆσθαι*, cordes, quæ veteres putabant, spleonem esse exoramentum *Je-coris* receptaculum, quum pollos ille non e *Je-core* accipiat, sed *Je-cori* tradat. Creditur esse sades riuus. Hæc *spetral* loc. *Pers.* *Infra* cit. *Gallice* *épanouir* *Id.* rate est quod *Italice* *far* *ridere* alla *distesa*, *Splenem* describit *Cels.* 4. 1. *Pers.* 1. 12. Quid faciam? sed cum petulant spleone *estibum*. *Vitrur.* 1. 4. a med. *Pecore*

quæ pascuntur proxime *Guoson*, spleonem habent: quæ autem ex altera parte, non habent apparentem spleonem. *Colum.* 7. *R. R.* 10. ad fin. *Vitiosi* splenis dolor sues infestat. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 5. 20. (46). *Sues*, qui radicem *Teucrii* ederiat, alia spleonem *lavenit*. *Id.* 24. *ibid.* 19. 120. (185). *Fœnum* Græcum spleni medetur. et *ibid.* 15. 80. (131). *Trizago* ad spleonem ac ecclia sumitur. *Id.* 23. *ibid.* 1. 16. (25). *Vitis* eiba spleonem, *lernis* obolis pota, *iriglate* diebus consumit.

SPLENDENS, *ἐντλή*, partic. *V. SPLENDEO*. **SPLENDENTIA**, *α*, f. 1. (*splendeo*) *spleodor*, apud *Hieronym.* Ep. 57. *σπλάνδης*, quod non possumus dicere splendendum. *V. POMATIO*.

SPLENDEO, *σπλάνδω*, *σπλάνδω*, *σπλάνδω*, n. 2. Præterit. *splendui* agnoscunt *Charis.* 3. p. 216. *Putsch.*, *Diomed.* 1. p. 363., *Priscian.* p. 868. et habet *Augustin.* 10. *Confess.* 27. — Etymon vocis obscurum; quemquam alii conjungunt cum Gr. *σπλάνδω*, canos: vat *σπλάνδω*, scintilla, quasi mollius pronuncietur pro *σπλάνδω*; alii vero aliter. — Part. *Splendens* L et lo flu. — *Splendens* est *spleodorem* emitto, luceo, fulgeo, nileo, *λάμπω* (II. *risplendere*, *splendere*; Fr. *briller*, *raluire*, *luisir*, *éclateler*; Hsp. *resplandecer*, *brillar*, *relucir*; Germ. *glänzen*, *schimmern*, *blinken*; Angl. *to shine*, *glitter*).

I.) Proprie. *Enn.* apud *Macrob.* 6. *Saturn.* 4. *Sparis* hactis longis campus splendet et bor; est. *Plant.* *Pæn.* 1. 2. 101. plant oculi sordium qui erant, jam splendet mihi. *Lucret.* 5. 1257. clera *splendat* tremola sub lumina pontus. *Slo Virg.* 7. *En.* 9. *Seneca* *Agam.* 434. Splendetque classe pelagus el pariter agat. *Lucan.* 9. 516. *Rois* splendent donaria gemmis. *Catull.* 64. 44. *Sedes* fulgenti splendet euro atque argento. *Martial.* 4. 79. *Conditæ* quum tibi est jam sexagesima *messis*, Et facies multo splendet alba pilio. et 2. 29. Et *splendat* vultu brachia trito pilio. *Id.* 8. 77. Si *sple*, *Amirio* semper tibi *crinis* amomo *splendet*. *Id.* 9. 3. *Splendet* *Erythraei* *parluoide* *maeba* *lapilla*. *Plin.* 5. Ep. 6. a med. *Cubiculum* marmore *splendet*. *Juvenius* epud *Gell.* 13. 12. *Pallium* face at *splendet*. h. e. nitidum sit et alio masutis. *Horat.* 2. Od. 19. 8. *Urli* me *Glyceris* nitor *Splendens* *Perin* marmore purius.

II.) Translate. *Cic.* *Sezt.* 28. 60. *Virtus* splendet per se semper, neque elientis unquam sordibus obscurat. *Seneca* *Troad.* 1138. fulgenti *genis* *Nagique* solita splendet *extremus* decor. *Liv.* 38. 63. *Petilli* *veratili* sunt *probris*, quod *splendens* allene *invidia* voluitat. h. e. clari *serli* *accusellone* *Selplonis* *Africeni*. *Horat.* 3. Od. 3. 25. *Jem* nro *Leozens* *splendet* *adulterem* *famosus* *hospes* (*Paris*). h. e. *florat*, *viget*. *Phædr.* 4. 24. *Splendebat* *hiliere* *puocille* *convivium*. h. e. *ebundabat*, *large* et *liberaliter* *bein* *præbante*. — Hinc Part. *pres*.

Splendens, *ἐντλή*, *illam* *adjectivum* *occurrit*; *nada* *Comp.* *Splendentior*. — *Splendens* est *splendidus*, *fulgeos*, *clarus*.

L) Proprie. *Plaat.* *Rud.* *prol.* 3. *Splendens* *stella* *candida*. *Ovid.* 3. *Met.* 53. *splendens* *lencia* *ferro*. *Virg.* 12. *En.* 417. *hoo* *sumum* *lauris* *splendens* *ambem* *infest*. *Tibull.* 1. 9. 11. *Suoo* *splendens* *genes* *onerare* *belstio*, et *Clau-dian.* *epigr.* 9. 1. *porrectam* *splendens* *fragmine* *venam*. h. e. *crystallo*. *Id.* *Gigantom.* 77. *splendens* *ignis* *Aureus* *ardescit* *clipeus*.

II.) Translate. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 8. 4. (10). *Auctoritas* *habeo* in *equitri* *ordine* *splendens*, *visum* *ab* *his* in *Gedlann* *oceano* *marinum* *hominem*. h. e. *clarus*, *illustres*, *nobiles*.

Homonym. *Inter* *fulgeos* at *splendens* *hoo* *statoit* *diocriam* *Fronta*, *Da* *different.* *verb.* p. 3121. *Putsch.*, *ut* *fulgere* *dicuntur*, *quæ* *malora* *locum* *habent*, *et* *sol*, *ignis*: *splendere*, *quæ* *eria*, *ul* *aurum*, *argentum*. *Pramiscue* *tamen* *quoque* *edibentur*.

SPLENDESCENS, *ἐντλή*, partic. *V. voc. seq.* **SPLENDESCO**, *α*, are, n. 3. (*splendeo*) Part. *Splendescens* I. — *Splendescens* est *splendidus*

no, lucto, splendeo, fars lucente, risplendere, ἀγλαΐζομαι.

I.) Proprie. *Virg.* 1. *G.* 46. Incipiat sulco altitius splendescere vomer. *Ovid.* 2. *Pont.* 10. 23. Vidimus Elysiæ cælum splendescere flamma. *Id.* 10. *Met.* 177. splendescunt suco pinguli olivi. *Seneca Herc. Cl.* 791. largo sacer splendescat ignis turc. *Apul.* 11. *Met.* Palla nigerrima, splendescens atro colore. et *Florid.* 3. Gladus usu splendescit. *Ammian.* 20. 11. 29. Quæ (lux) nimia splendescit attritu.

II.) Translata. *Cic.* *Parad. præf.* 3. Nihil est tam horridum, tam incultum, quod non splendescat oratione et tanquam esculetur. *Id.* *Senect.* 9. 28. Omnino censorum illud in voce splendescit etiam, nescio quo pacto, in senectute. *Plin.* 5. *Ep.* 11. Perfectum opus absolutumque eat: nec jam splendescit illa, sed atteritur.

SPLENDICO, as, are, n. 1. splendeo, risplendere. *Apul.* 5. *Met.* Prænit vestes, splendescit gemma. *Alti leg.* splendidi. et 7. *ibid.* Quam mihi etiam tunc deples genæ levi pueritia splendescant. Sunt qui leg. splendiderent, sed minus recte.

SPLENDIDE, adverb. (splendidus) Comp. Splendidius; Sup. Splendidissime. — Splendide est cum splendore, lucide, splendidamente, λαμπρῶς.

I.) Proprie. *Cic.* *Quinct.* 30. 93. Magnifice et splendide ornare convivium. *Petron.* *Sat.* 21. In cella tres lecti strati erant, et reliquis latitularum apparatus splendidissime expositus.

II.) Translata est nobiliter, præclare, magnifice. *Cic.* 3. *Tusc.* 25. sub fin. Et ecta etas honesta ac splendide tantam affert consolationem etc. *Nepos.* *Alti.* 14. Parum splendide se gerere in HS. vicia. *Cic.* 1. *Off.* 1. extr. Ornate et splendide dicere. *Id.* 1. *Fin.* 2. a med. Quid habent, cur Græcia attonant illis, quæ et splendide dicta sint, neque sint coarsa de Græciis? h. e. nitida et eleganter. *Horat.* 3. *Od.* 11. 35. perjurum fuit in parentem Splendide mendax, et in omne virgo Nobilis ævum, h. e. decore, cum virtute, loquitur da Hypermetra, Denal illa, quæ, quadreginta novem sororibus lussu patris marillos suos occidentibus, uoa Lynceo suo pepercit. *Auct. B. Alex.* 24. Splendidus atque honestus contra regem, quam contra fugitivorum manum bellum gerere. *Gell.* 14. 1. a med. Latius ea et amacius et splendidius et profluens exsequatur. *Seneca Ep.* 47. ante med. Splendidissime natus. h. e. illustri genere. *Sueton.* *Pesp.* 14. Hostis sui filium splendidissime maritavit. con nobilissime partito.

SPLENDIDO, as, are, 1. (splendidus) 1. Transitive est splendidum reddo, polio. *Apul.* *Apolog.* sub fin. Splendidara dentes. 2. Neutrum more est splendidus sum. *V.* SPLENDICO.

SPLENDIDUS, a, um, adject. (splendeo) Comp. Splendidior I. 1. et II. 2. a; Sup. Splendidissimus fere in omni. paragr. — Splendidus est qui splendet, lucidus, clarus, altidus, λαμπρός (it. splendido; Fr. brillant, étincelant, éclatant, resplendissant; Hisp. reluciente, brillante; Germ. glänzend, schimmernd, blinzend; Angl. bright, shining, clear).

I.) Proprie. 1. Generalit. *Enn.* apud *Farron.* 7. *L. L.* 6. *Müll.* O magna templa cælitum Commista stellis splendida. *Lucret.* 2. 108. hæc aere rarum Sufflunt nobis et splendida lumina solis. *Id.* 4. 444. Splendida signa cæli. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 35. 80. (331). cælum sereno, chiaro, et *Ovid.* 2. *Met.* 722. Splendidior Lucifer. *Tibull.* 4. 1. 123. Splendidior illiquidis quam sol cepit estulsi undis. *Cic.* 6. *rep.* 16. 16. Splendidissimo candore inter flammæ elucens circulus. *Lucret.* 6. 207. Dammeus et splendidus colos. *Martial.* *Spectac.* 11. Splendida venabula. *Id.* 2. 36. Splendida sit nolo, sordida nolo cutis. *Id.* 9. 50. de toga. Dum nova, dum nitida fulgebat splendida lana. *Ovid.* *Heroid.* 21. 162. multo splendida pella croco. *Id.* 5. *Fast.* 336. Splendida mensa. *Seneca Thyest.* 457. ebur. *Id.* *Hippol.* 246. comæ. canute. et *ibid.* 809.

colla. bianco collo. et *Horat.* 3. *Od.* 13. 1. fons splendidior vitro. più limpido. et *Frontin.* *Aquæd.* 103. Fluvius frigidissimus ac splendidissimus. *Lucret.* 6. 1183. Sudorisque madens per collum splendidus humor. Sic *Horat.* 2. *Sat.* 3. 140. maledicet atque, vocando illico furiam, hunc allud, iussit quod splendidus bilis. h. e. χολή ξανθή, flava, ex qua ira nascitur. *V.* BILIS. Vitream bilem disti *Pers.* 3. 8. 2. Speciatim est magnificus, sumptuosus, ornatu, quia, quæ talis, facile incurrit in oculos et quadam luce perstringit, et admirationem parit: qui vero plus impendit, magnificus, et qui supra opes, luxuriosus dicitur. *Cic.* *Parad.* 5. 2. a med. Reviviscat M. Curius, aut aorum aliquis, quorum in villa nihil splendidum, nihil ornatum fuit, præter ipsos. *Nepos.* *Alti.* 13. a med. Elegans, non magnificus; splendidus, non sumptuosus, omni diligentia munditiam non affluentem affectabat. *Vellej.* 2. 105. 2. Liberaliter lautique otio abateis: ita tamen, ut eum splendidum ac billarem potius, quam luxuriosam aut didem diceret. *Nepos.* *Alci.* 11. Quam Athenis, splendidissima civitate, vates esset etc. *Virg.* 1. *Æn.* 641. At domus interea regali splendida tuæ Iocatur. *Catull.* 64. 46. Totæ domus gaudet regali splendida gaze. *Petron.* *Sat.* 12. Splendida vestie. (*ibid.* 14. in fin. vocat pretiosissimam. Fortasse respicit ad fulgorem purpure.) *Quintil.* 11. 3. a med. Cultus oratoris sit, ut in omnibus honestis debet esse, splendidus et virilis. un bel vestire. et *Horat.* 3. *Od.* 16 25. Coemptis dominus splendidor rei, Quam sit etc.

II.) Translata. 1. Est illustris, nobilis, clarus. — a) De hominibus. *Cic.* *Flacc.* 20. a med. Vir splendidissimus atque ornatissimus civitatis suæ. *Auct. B. Alex.* 40. sub fin. Splendidus ac illustres viri, equites R. *Cic.* 2. *Fin.* 18. 58. C. Plotius eques R. splendidus. *Rursus Cic.* 6. *Ferr.* 18. 38. Homo et domi nobilis, et apud eos, quo se contulit, propter virtutem splendidus et graciosus. Hinc in *Inscript.* occurrit splendidissimus ordo decurionum (apud *Orell.* n. 1180., 1181. et 3724.) et splendidus eques R. (apud eund. n. 140. et 3031.) — *Cels.* præf. a med. Nemo in splendida persona periclitari conjectura sua voluit, ne occidisse, nisi servasset, videretur. in persona di rango. — b) De rebus. *Cic.* 1. *Off.* 18. a med. Splendidissimum videri, quod animo elatoque humoresque res despiciant factum sit. et *ibid.* 8. a med. In maximis solis splendidissimisque ingentibus plerumque existunt honoris, Imperii, gloriæ cupiditates. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 236. et *Ovid.* *Heroid.* 12. 118. Splendida facta. *Propert.* 3. 18. 8. Splendidaque a docto fama refulget ovo. *Vellej.* 2. 88. 2. Equestris sed splendidus genere natus. (*V.* SPLENDOR) et *ibid.* 116. a med. Sæpæ splendissimæ functus ministerii. *Plin.* 4. *Ep.* 4. Hunc rogo semestri tribunatu splendidiorem at sibi et avunculo suo facias. 2. Est etiam pensileus, clarus, apertus. *Cic.* *Brut.* 75. 261. Splendidam quandam minimeque veneratoriam rationem dicendi tenere. et *ibid.* 79. 273. Splendida et grandis oratio. et *ibid.* 58. 210. Splendidioribus verbis uti. *Id.* *ibid.* 53. 203. Vox quæ magna, tum suavis et splendida. *Id.* *Orat.* 49. 163. Splendidis nominibus illuminatus est varus. 3. Item speciosus, specioso, bello in apparenza. *Cic.* 1. *Fin.* 18. sub fin. Quod appellant honestum, non tam solido, quam splendide nominis. *Ovid.* *Remed.* am. 240. Præstans culpas splendida verba suæ. *Horat.* 4. *Od.* 7. 21. Quam samet occideris, et de te splendida Minos fecerit arbitria. h. e. præclaram et æquam sententiam et probetam omnibus tulerit.

SPLENDIFICATUS, a, um, particip. *V.* SPLENDIFICO.

SPLENDIFICE, adverb. (splendificus) rplendide. *Fulgent.* 1. *Mythol.* præf. a med. Admodum splendifica intermicant quodam sal vultus coruscamine.

SPLENDIFICO, as, Etam, are, a. 1. (splendor et facio) Part. Splendificatus. — Splendifico est splendidum et lucidum facio. *Capell.* 9. p. 309.

Lumina ambrosium splendescunt diem. *Fulgar.* *Interpr.* *Ital.* *Bar.* 3. 34. et MS. Sang. Cujus impario stellæ splendificetæ suot.

SPLENDIFICUS, a, um, adject. (splendor et facio) splendorem faciens, splendidus. In *Theodoro Basil.* *Fabii* dicitur antiquus hic versus, ex *Fabrett.* Splendidumque jubar radianti carperet haustu. Hæc *Forcell.* Sed versus est ex *Beda* 5. *Hist. Eccl.* 7.1. hunc autem retulit *Bailey*, primo fonte non indicato.

SPLENDIFLUUS, a, um, adject. (splendor et fluo) qui splendide fluit. *Dracont.* *Hexæm.* *Epil.* 2. Alter splendidus cælum firmavit in auris. *Inscript.* *Chr.* et *Gloss.* *N. Lat.* p. 65. IRRADIAT TRINITATIS HONOR SPLENDIFLUVS ABAM.

SPLENDITRINENS, entis, m. 3. (splendor et leneo) qui splendorem tenet. *Augustin.* 15. contra *Faust.* 5. Osteode nobis mæchor tuos, splendentem ponderetorem et Atlantam laturarum. h. e. splendida corpora tenentem. *Id.* *ibid.* 6. Splendentem magnum, sex vultus et ora ferentem incantemque lumine. Adde 20. *ibid.* 9.

SPLENDITO. *V.* SPLENDICO.

SPLENDONA, æ, f. 1. (splendeo) absolute dicitur de gladio, quod splendet. *Gloss.* *Isid.* *Sic.* cluniculus, machara, splendona. *A. Maius* in *Class. Auct.* T. 8. ex *Thes.* *N. Lat.* p. 544. Splendeo . . . Inde splendona, id est gladius; unde *Josephus* in nono: Deus unicuique jaculaturam et arcus et lorices areas et splendones etc. Adde p. 557. et 563. *Cl. Johann. de Jan.* et *Cang.*

SPLENDOR, oris, m. 3. (splendeo) lux, fulgor, claritas, nitor, αὐγή, λαμπρότης (II. splendore, lucentezza, lucidezza; Fr. l'éclat, le brillant; le poli; Hisp. rayo, resplendor, esplendor; Germ. der Glanz, Schimmer; Angl. splendour, brightness).

I.) Proprie. 1. Generalit. *Plaut.* *Merc.* 5. 2. 39. Cælum splendore plenum. *Ovid.* 5. *Fast.* 366. Splendor flammæ. *Cic.* 4. *Herenn.* 50. 63. Existimat, se gemmæ nitore et auri splendore aspectus omnium præstringere. *Rursus Plaut.* *Mil. glor.* 1. 1. Curate, ut splendor sit meo clipeo clarior, quam solis radii esse olim, quum vudum est, soleat. *Id.* *Asin.* 2. 4. 20. Jussu in splendorem dari bullas has foribus nostris? et *Aulul.* 4. 1. 16. Redigere compedes in splendorem. *Sueton.* *Domit.* 14. Porticum parietes phengite lapide distincti, a cuius splendore per imagines, quidquid a targo fieret, provideret. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 7. 40. (121). Splendor metalli. *Id.* 37. *ibid.* 4. 15. (56). Gemma splendoris ferret, et 12. *ibid.* 4. 9. (20). Ebenus trunco enodi, materle splendoris nigri. *Lucret.* 4. 211. splendor aequal, limpidezza. (Splendor aquarum, h. e. puritas, *Frontin.* *Aquæd.* 89.) *Ovid.* 5. *Fast.* 366. floris bel colore. Sic *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 92. Saugulosa splendore rosas, vaccinia nigro Induit. *Lucret.* 4. 1023. Quam Babylonica magnifico splendora rigantur. h. e. pretiosis coloribus. v. gr. purpureo tincta. — In plur. num. *Gell.* 2. 6. Nitores et splendores auri. *Claudian.* *cons.* *Prob.* et *Olybr.* 123. Tremuli splendores. *Seneca* 1. *Quæst.* *nat.* 2. Ob hoc tales splendores Græci areæ vocaverunt. sc. ἀναγὰς; nam ἀλαν sive ἀλκυ aream significat: Latine dicitur corona, Italica vero alone. *V.* AREA. 2. Speciatim dicitur de divitis et est magnificentia, luxur liberalitas, splendidezza. hæc enim maxime, splendoris instar, ferunt oculos et admirationem pariunt. *Cic.* *Flacc.* 12. 28. Majores nostri in privatis rebus suisque sumptibus minimo contenti, tenuissimo victu vivebant: in imperio atque in publica dignitate omnia ad gloriam splendoremque revocabant. *Id.* *Cæc.* 31. in fin. Si quem horum aliquid offeodit, ille purpurea geous, si amicorum ceteræ, si splendor, si nitor etc. *Gell.* 1. 14. Splendor domus atque victus, fornimento e lautezza.

II.) Translata. 1. Est claritas, nobilitas, dignitas, gloria, honor, onorevolezza, dignità, gloria, nobiltà, lustro. — a) Abstractorum more. *Cic.* *Cicent.* 69. in fin. Honesti homines

et summo splendore prædill. *Id. Sull. 1. 1.* Dignitate suæ splendorem obtinera. *Id. t. Orat. 45. extr.* Q. Mucii Iævus et veritutum maxime quodlibet frequentia civium ac summorum hominum splendore celebrantur. *Sueton. Vesp. 1. ad fin.* Splendor et velutis famillæ. *Plin. Paneg. 84. in fin.* Verum honorem non in titulum splendore, sed in iudiciis hominum reponere. *Id. 40. Ep. 3. ad fin.* Et vestellum et palenarum feculitum splendor. nobilitæ lustris, et *Tac. 1. Hist. 84.* Senatus splendora et glorie sordes et obscuritatem Vitellianensium partium præstringere. *Sueton. Aug. 35.* Senatorum affluentem numerum deformi at incondite turba ad modum pristinum et splendorem redagit. *Cic. 11. Fam. 16.* Eira splendor summo. *Id. Sest. 28. 60.* Splendorem maculare. *Id. 1. Fin. 14. 45.* Splendora obrul. *Id. ibid. 13. 42.* Splendor nominis espti. *Id. 2. rep. 43. 69.* culmi et vitæ. *Id. 1. Off. 20. 67.* Harum rerum splendor et amplitudo. *Id. pro leg. Manil. 14. 41.* Splendor Imperii. *Ammian. 14. 6. init.* liberalium doctrinarum. — Specialim de dignitate equestri ordinali, qui erat in civitate honestissimus. *Cic. 13. Fam. 27. Ser.* Audidus splendora equiti Romano namini cedit. *Id. Rose. Am. 48. a med.* Qui equestrem splendorem patii non poterant. Adde *1. Fam. 3. et V. SPLENDIDUS.* *Cic. Cæcin. 10. 28.* Dixit senator populi R., splendores ordinales, decus etque ornamentum iudiciorum, Fideiulentus Falcule. h. e. decus, ornamentum. — b) Concreto, ut alij, senio. *Ammian. 23. 6. 84.* Ubi desudat nobilitas omnis et splendor. h. e. equites. ¶ 2. Metaphorice. — a) Universalis. *Tac. dial. de Orat. 37.* His accedebat splendor rerum et magnitudo causarum, quas at ipsa plurimum eloquentiis præstant. h. e. res magnæ, notabiles, illustres, magna negotia. *Justin. 6. 3. a med.* Ne a rebus gentis ejus et gloriæ splendore decederet. — b) Splendor verborum est nitor, vis et significantia, qua res lo bono lumine collocantur. *Plin. 7. Ep. 9.* Proprietates splendorque verborum. *Horat. 2. Ep. 2. 111.* Audēbit, quæcumque parum splendoris habebunt, Et sine poodere erunt, et honora ludigra ferentur, Verba movere loco, quamvis lavita recedant. Adde *Cic. Orat. 110. 31. et 49. 165.* — c) Splendor vocis est claritas et canorasuavitas. *Cic. Brut. 68. 239. (et 71. 250.)* Aclio ejus habebat et in voce magnum splendorem et in motu summam dignitatem. *Plin. 20. Hist. nat. 6. 21. (47).* Porcum scilicet vocis splendorem afferit. κατὰ τὴν ἀρτυρίαν, inquit *Dioscor. l. 2. c. 179.* Homonymum. Dixerim inter splendorem et nitorem V. lo hac voc.

SPLENDORIFER, fere, fferum, adject. (splendar et fero) splendorem ferens. *Terenti. Judic. Dom. 131.* Solque cadit, splendorifero qui lumine clarius. Aliiter, sed contra leges metricas, leg. *Halm. in suppositis Cyprian. Fl. p. 308.*

SPLENÉTICUS vel spleniticus, l, m. 2. (splen) Forma spleniticus apud *Marcell. Empir. c. 1. p. 69. et c. 28. p. 120.* — Spleneticus est lianosus, qui splene laborat, spleneticus, σπληνικός. F. HEPATICUS et JECOROSUS. *Firmic. 4. Mathes. 2. in fin.* Fecit melancholicos, licticos etc. *Apul. Herb. 34.* Centauris major ad spleneticos. Adde *Gargil. de pomis 10.* — Tribullur etiam *Plin. 20. Hist. nat. 9. 84. (87).* et *Palas. 8. R. H. 6.;* sed legend. splenicus. V. bene voc.

SPLENIACUS, a, um, adject. (splen) spleneticus, apud *Theodor. Priscian. 3. 15.*

SPLENIATUS, a, am, adject. (splenium) splenitis distillatus, σπληνιτικός. *Martial. 10. 22.* Cux rplentato sæpe prodeam mentio.

SPLENICUS, a, um, adject. σπληνικός, splene laborans, venosus, splenico. *Plin. 24. Hist. nat. 9. 41. (68).* Homini splenico elbum potumque deot in visis ex myrica factis. *Pelagon. Veterin. 13. sub init.* Quum splenicus (equus) est, et venter increscit. — Hlao

Splenicus, i, m. 2. absolute, substantivorum more, spleneticus, chi paties di mltia. *Plin. 20. Hist. nat. 9. 31. (97).* Item splenis in vino albo per dies quadregia. *Id. 24. ibid. 10. 47. (79).* Hederæ vase splenicos bibulas sanari invenio. *Id. 3.*

ibid. 11. 47. (128). Splenoleis spongie impositis
proponit. His et aliis *Plinii* locis multa veteres
Editiones 1469., 1470. et 1472. fere habent splen-
eticus. In una *Harleim.* semper edidit splen-
icus, quod magis accedit ad Græcam analogiam
σπλην, σπληνικός, et probabilius est. Ita *Forcel-
linus*, cui suffragetur *Silligius*, qui splenicus ded-
idit. Sic *Pallad. S. R. R. 6.* Hoc vix genus sple-
nicis proderit. Ita leg. *Schneiderus*.

SPLĒNĪOLUM, i, n. 2. deminat. a splenium,
parvum splenium, apud *Plin.* 30. *Hist. nat.* 11.
30. (104). ubi *Sillig.* leg. splenium.

SPLĒNĪON. *V. SPLĒNIUM.*

SPLĒNĪTES, æ, m. 1. σπληνίτης, genus mor-
bi, qui splenem afficit, morbus spleolis. *Cæl. Au-
rel.* 3. *Tard.* 8. 106. *V. loc.* in HEPATIAS.

SPLĒNIUM vel splenium, ii, n. 2. (σπληνιον)
1.) Proprie. ¶ 1. Est herba, quæ spleni me-
detur, quæque utilitas dicitur splenium. *Plin.*
25. *Hist. nat.* 5. 20. (45). Invenit at Teucer
eodem male Teuorico, quam quidam hemionem
vocat, spergentem juncos tenues, folia parva,
aspera locis nascentem, austero vapore, numquam
flurentem. Neque semen gignit. Medetur spleni-
bus constatque sic Inveniem. Quom exis super
eam projecta essent, edhasine spleni eumque exi-
nuasse. Ob id a quibusdam splenolo vocatur.
Hæc *Plin.* — Verba splenis nomina enumerat
Apul. Herb. 56. ¶ 2. Est etiam herba, quæ
alio nomine fere dicitur cynoglossa, teste eod.
ibid. 97.

II.) Improprrie. ¶ 1. Splenium a splenis forme
ajusdemque colore appellatur peniculus vel fascis
medicamento aut emplastro illita, quæ frontis aut
oculis aliquo morbo laborantibus imponitur. *Plin.*
29. *Hist. nat.* 6. 38. a med. Superimponi oportet
splenolum e melle decoctum lanamque aqua
eisdem ex oleo aut vino. *Id.* 30. ibid. 11. 30.
ad fin. Arenæ tela cum lipo, lo splenolo resinas
ceræque impolite fronti. ¶ 2. Hinc ite etiam
vocatur lintela vel perve coria, stellata aut
lunata figure, quæ elegantiss et ornetus panis
vel navis ebriandandis vultui olim opponerebat
veteres, quemadmodum nuper apud nos etiam
facitebant femine, ideoque Italice *nei*, Gallice
vero *mouches* nuncupantur. De aëro stigmelis
in fronte notato et ad equestrum dignitatem ava-
cto ita *Marcell.* 2. 29. Et numerosa linaut sti-
gantem splenole frontem: Ignoras quis alr? sple-
nole tolle, lege. — De tenuitela folii cujusdam
Id. 6. 33. Tella lunata splenis fronte sedent.
Plin. 6. *Ep.* 2. Regulæ caudidum splenium in
hoc aut in illud supercollum transferebat. Huc
spectat aliam illud *Ovid.* 3. *Art. am.* 202. Par-
vaque iboceras veiat aluta genas.

SPODĪLAGUS vel spodiæcos, a, am, adject.
σποδιακός, ad spodium pertinens seu ex satel-
limentis metallorum aëtorum factus, *Scrbon.* *Com-
poe.* 24. Collyrium spodiæcum a quibusdam clne-
reum dicitur. *Marcell. Empir.* c. 8. p. 93. Hoc
collyrium a cinere colora spodiæcos appellatur.

SPODĪUM, ii, n. 2. σποδίων demunt a σποδός.
Græce est perva aut minutior olina. Sumitur an-
tem ¶ 1. Pro quodam acremento seu scorie
metallorum, porticum in fornacibus cocta et
fusa sunt: de quo multa *Plin.* 34. *Hist. nat.* 13.
33. et 34., ubi et spodon vocat, et varias alia
utilitates recenset. *Id.* ibid. 18. 52. (172). *Plin.*
et spodium ex plumbo, eodem modo, quo ex
Cyprio ore distinus. *V. POMPHOLYX.* Adde
Marcell. Empir. c. 33. p. 133. retro. ¶ 2. Itam
pro classe alarum rerum combustarum. *Plin.*
23. *Hist. nat.* 4. 32. (75). Spodium e caulisulis
(oleastris) vehementius inbibet rheumatismos.

SPODOS, i, f. 2. σποδός, idem quod spodium,
ossido di zinco, apud *Plin.* 34. *Hist. nat.* 13.
33. *V. POMPHOLYX.*

SPŌLIA, æ, f. 1. *V. SPOLIUM.*

SPŌLIANS, antis, particip. *V. SPŌLIO.*

SPŌLIARIUM, ii, n. 2. (spolio) locus, in quo
vires exsuntur, spogliatoio, ἀποδότηριον.

1.) Proprie et specialim. ¶ 1. Est locus ara-
um proximus, quo recipiebantur et crenebantur
glediteres in arena jugalis: vel occidebantur
aut crenebantur arenae dicitur sic ut vile arant.

mea Ep. 93. sub fin. Numquid aliquam esse tam stulte cupidum vite putes, ut jugulari in spoliario, quam in arena mali? Hinc illa ecclesiam in Comedius Imy. apud Lamprid. Comod. 18. et 19. Hostis patrie, parricide, gladiator in spoliario lanistis. Qui senatum occidit, in spoliario ponatur. Inscript. apud Gruter. 489. 13. (Orell. n. 2554.) quod is LYDYK ETIAM GLADIATORIVM ET SPOLIARIVM SPOLO CAPTO SYA PECVNIA EXSTRECVTVS PVBLICE OPTVLEBAT. Alii apud Donat. 465. 10. (Orell. n. 2552.) FRVSTRIVS CVATOR SPOLIANT. — De spoliario V. Lipei, Saturn. 1. 18. § 2. Item locus in balneo, in quo loturi vestes deponerent. Gloss. Isid. Spoliaria, anteriores balnearum cellules. V. APODYTERIVM.

II.) Translati est quivis locus, in quo quævis alave re privetur. Seneca Prov. 3. a med. Videant largum in foro sanguinem et supra Ser-villum lacum (id enim proscriptioe Sullæ spoliarium est) senatorum capita. Seneca elter 5. Controv. 35. de debilitata expositos. Volo nosse illum specum tuum, illam humanarum calamitatum officinam, illud infantium spoliarium. Plin. Paneg. 36. Quem jactat æternæ erarum ellens et quietum, et quale ante delatores erat? Nunc templum illud, nunc vere Deus, non spoliarium dñum cruentarumque prædærum sævum recipisculum.

SPOLIATIO, ònis, f. 3. (spolio) spoliolorum detractio seu spoliandi actus, ἐκδυσίς, ac dela etiam deprædatio, ἀκυλῶσις (lit. spoliamento, spoglio, saccheggio; Fr. spoliation, pillage; Hisp. despojo, spoliatione violenta; Germ. das Entkleiden, die Plünderung; Angl. a spoliing).

I.) Proprie. — a) Stricto sensu. Gloss. G. Lat. ἐκδυσίς, spoliatio. sc. actus spoliandi. — b) Latiore sensu est deprædatio. Cic. Sext. 21. 47. In tanta spoliatione omnium rerum. Id. 1. leg. Agr. 3. sub fin. Hinc vos quæ spoliationes, quæ novissimam jure ac fortunam fore putatis? Liv. 29. 8. a med. Avartie us sacrorum quidem spoliatione abstinuit. Cic. 6. Ferr. 59. 133. Spoliatio fædorum atque oppidorum.

II.) Translati est privata alicujus rei. Cic. Mur. 40. a med. Spoliatio consulatus. Id. 2. Phil. 11. a med. dignitatis.

SPOLIATOR, oris, m. 3. (spolio) qui alterum spoliat, spoliator, ἀκυλῶν, λαφυραγωγός. Cic. 6. Ferr. 36. 80. Neque solum spoliata ille pectere, sed etiam spoliatorem vexatoremque eorum defendere? Liv. 29. 18. Spoliator templorum. Juvenal. 1. 46. Quam populum gregibus comitum præmat hic spoliator Pupilli prostantis.

SPOLIATRIX, tris, f. 3. (spoliator) quæ spoliat, ἀκυλῶντρια. Cic. Cæli. 21. 52. Tunc (ausa est) Venerem illam tuam spoliatricem spoliare ornamentis? Martialis. 4. 29. Sic spoliatricem com-mendat fastus emicet.

SPOLIATUS, æ, um, particip. V. voc. eaq.

SPOLIIO, as, avi, aium, are, a. I. (spolium) Spoliator, deponendum more, usurpet Ennius Ann. 600. apud Donat. p. 394. 8. Kell., Pom-pet. Comment. p. 291. 25. ibid. et Serg. expl. in Donat. p. 564. 25. ibid. — Part. Spoliatus I. 2. a; Spoliatus I. 1. a, 2. b, c, d et II. 2. et in fin.; Spoliandus I. 2. a. — Spolio est ve-las detrabo, esuo, ἀποδύω (lit. spogliare, suet-tire; Fr. dépouiller; Hisp. despojar; Germ. entkleiden; Angl. to strip, bereave).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. — a) Cum Accusativo. Lucan. 7. 627. quis pectore fratris Cædât et ut notum possit spoliare cedat, Abs-cisum longe mittit caput. — Passivo. Cic. 6. Ferr. 40. 86. Quam illum spoliatum elpsetumque licetoribus videres. nuda, et Liv. 2. 55. Conspice spoliari hominem jubeat. Id. 8. 33. Spoliati ma-gistram equitum. Id. 7. 26. corpus casti hostis — b) Cum aditio in Ablat. Cic. 3. Off. 11. 29. Spoliare aliquem vestiliu. Sic Nepos Thrasyb. 3. extr. jacantem veste. Liv. 6. 43. Gallum cum torques. — c) Absoluta. Id. 2. 55. Quo fer-rocius clementabat, eo infestius circumreclunderet spoliaria licetor. ¶ 2. Latiore sensu et privo, de-prædator, explio, aufero. — a) Cum Accus. per

sonae vel rei, quae spoliatur; aut etiam rei, quae spoliatur. *Ter. Hecyr.* 1. 1. 7. ad *metreli-*
cem. Hortor, ne cujosquam misereas, quia spolles,
mulieres, leceres quemque nactus sis. *Donat.* ad *h.*
1. hoc habet: *Spoliare* est, non minorem partem
auferré; *mutillare*, aliquid detrabere, sive quo
res esse non possit; *lacerare* autem, quum o-
mnino non habeas, quod imminuas. *Cic.* 2. *Ferr.*
5. 14. Monumenta antiquissima spoliavit nuda-
rilque omnia. *Id.* *Sull.* 25. a med. Spoliare sans
sociorum. — *Passive.* *Pl.* *Cacl.* 2. 3. Quae accusato-
res deformandi hujus causa, detrahendae spolian-
daeque dignitatis gratis disarunt. *Fellej.* 2. 80.
extr. Vite ferumque avarum dominium concessa
ei suot; spoliata, quam tueri non poterat, di-
gnitas. — b) Cum additis in Ablat. *Cic.* 5.
Ferr. 17. 37. Apollonius omni argento spo-
liasti ac depeculatus es. *Virg.* 6. *En.* 168. *Ovid.*
Id. 823. et *Justin.* 16. 4. extr. Spoliare ali-
quem vili. *Virg.* 11. *En.* 8. hostem tellis. *Ovid.*
4. *Pont.* 11. 8. conjuga. *Id.* 4. *Fast.* 753. Seu
mea sola remo lucum spoliavit opaco. *Seneca Med.*
609. Spoliare Pellion umbram. *Justin.* 8. 4. extr.
aliquem regios. *Cic.* *Dom.* 21. sub fin. aliquem
praesidio. *Id.* *Plano.* 9. 22. fortunis. *Id.* *Mur.*
41. 88. dignitate. — *Passive.* *Lucret.* 4. 377. spo-
liatur lumine terra. *Ovid.* *Heroid.* 16. 107. Ardua
proceris spoliatur Gargara silvis. *Virg.* 12. *En.*
935. spoliatum lumine corpus, privato di vita,
et *Seneca Phoeniss.* 29. huc omni duca spo-
liatus ibo. senz'alcuna guida. — c) Cum Ac-
cus. pro Ablat., Gracorum more. *Ovid.* 15. *Met.*
213. Hiemi spoliata capillos. — d) Item cum
Genetivo. *Lucret.* apud *Serv.* ad *Virg.* 4. *En.*
654. spoliatus luminis aer. Alii tamen leg. lu-
mine. In libris *Lucretii* hoc hemistichium non
apparet. — a) Absolute. *Ovid.* 12. *Met.* 439. Aut
ego, dum perat hunc armis nudare jacentem etc.
gladium spoliatis in ima illa demis. *Tac.* 2.
Hist. 56. Dispersa per municipia et colonias Vi-
telliani spoliare, rapere, vi et stupris pollueré.
II.) Translate. ¶ 1. Metaphorá a super. pa-
ragr. 1. ducta. *Petron.* Sat. 135. Dentibus fol-
liculosa leguminaum perle spoliata etque in ter-
ram, valuti muscarum imagines, despuat. h. e.
detrabit: legumina spoliata tunicis seu involucri-
bus. ¶ 2. Metaphorá assumptá a super. paragr. 2. *Cic.*
Cacl. 18. 42. Percat juvenis pudicitiam suam, ne
spollet alienum. — *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 19. 61.
Tunc eam philosophiam sequere, quae spoliata
nos iudicio, privat approbatione, orbat sensibus?
Id. 1. *Orat.* 55. 235. Vide, ne dum novo et allu-
no ornata velle ornata iuris civilis scientiam, ino-
quoque eam spolles atque denudes. *Id.* 3. *Off.*
19. 77. Spoliare probatum hominem fama. *Id.*
Brut. 2. 6. Quum forum populi R., quod ful-
set quasi theatrum illius ingenti, voce erudit
et Romanis Graecisque auribus dignis, spoliatum
atque orhalum videret. — Hinc Part. praeter.
pass., sive a exemplo retinuitur.

Spoliatus, a, um, etiam adjectivorum more,
sive proprie sive translate occurrit; unde *Comp.*
Spoliator. — *Spoliatus* duo opposita significat,
sc.

A) Est idem ac nudus, sine spolis, privatus.
Petron. *fragm.* 668. *Burm.* Guttur nunc
ella magni montibus ornet. Aut gemmas ap-
tent capiti, tu sole placere vel spoliata potes. h.
e. vel inornata et incompta. V. *MONILE.* *Cic.*
Pl. 15. a med. Nunc meam spoliemur fortu-
nam cum tunc florante conferam. *Id.* 6. *Att.* 1.
Nihil illo regno spoliatus, nihil rege egentia.

B) Est spoliis indutus. *Augustin.* *Specul.* 118.
ed. *Mat.* In hoc gaminus habitaculum nostrum,
quod da caelo est, supervestiri cupientes; si ta-
men spoliati, non nudum inveniamur. *Cl.* *Ful-*
gat. *interp.* 2. *Cor.* 5. 3. ubi leg. vestiti.

Homonym. Differunt *spoliare*, privare et
orbare eo, quod *spoliare* sit vi plerumque,
privare et orbare sine vi; ut eripere et ad-
movere in illo *Cic.* *Quinct.* 15. 49. Pecuniam
il cuiuspiam fortuna admittit, aut si allicuius
oripuit infamia. Ceterum *cl.* *Brut.* 2. 3.
et 4. *Acad.* (2. pr.) 19. 61. supra adlat. —
Item *spoliare*, *mutillare* et *lacerare* apud *Ter.*

Hecyr. 1. 1. 7., ubi docet *Donat.* ad *h.* 2. su-
pra adlat.

SPOLIUM, n. 2. Etiam *spolia*, c. f. t. apud
Augustin. *Serm.* 158. ed. *Mat.* Cum ragnis spolie
caelos penetraverat. — Vos coniungenda videtur
cum *Gr.* σπῶλον, ejusdem significatiōis. Cf. te-
men at σπολάς, vestis coriacea. — Spolium est
pellis a corpore animalis detracta, αὐτίς, σπῶλον
(li. pelle staccata dall'animale, spoglia; Fr.
dépouille d'un animal, peau; Hisp. despojo de
un animal, cuero; Germ. abgezogene Haut e.
Thierha; Angl. the skin stripped off a beast).

1.) Proprie. *Ovid.* *Heroid.* 4. 100. Illa ferae
(apri) spillum pignus amoris habet. et 5. *ibid.*
13. Pervigilem spillum pecudis servasse Jaco-
nem. h. e. ariatis Phrygi. *Id.* 9. *Met.* 113. Al-
cides pharetraque gravia spolique leonis. *Lu-*
cret. 6. 951. Necdum res igni scilicet tractata,
neque ut Pelibus et spollis corpus vestire la-
rarum. *Id.* 4. 58. lubrica serpens Exult in spi-
nis vestem. nam saepe videmus Illarum spollis
vires volitantibus auctas. *scoglie.*

II.) Translate. ¶ 1. Refertur ad omne id,
quod hosti detrahatur. — 1.) Saepius in plur.
num. — a) Universal. *Cic.* pro *leg. Manil.*
18. extr. Forum saevius navicula et classium
spollis ornatum reliquerunt. h. e. rostris navium.
Sic Flor. 1. 11. a med. Parla de Antio spolia C.
Maenios in auggusto fori, capta hostium classe,
aufussit. *Sic Sueton.* *Aug.* 18. extr. Locum castro-
rum exornatum navibus spollis Neptuno et Marti
consecravit. *Cic.* *Rosc. Am.* 50. 145. 81 apollo-
rum causa vi hominum occidere, spoliasti, et mor.
Quis pirata fuit tam barbarus, ut, quum integram
praedam sine angulis habere posset, cruenta spolia
detraxera mallet? *Caes.* 2. *B. C.* 29. Multa praeter-
tarea spolia proferebantur, capti homines equique
producebantur. *Varro Sat. Menipp.* 11. p. 101.
Oehl. Spolis capere. *Id.* *ibid.* Spolia in stipiti-
bus fixe vocantur τρεῖς, h. e. a τρεῖς, fuga,
ut *id.* *ibid.* exponit. *Curt.* 5. 1. 14. Spolia ja-
centi damus. *Liv.* 5. 36. et 39. Casorum spolia
legere. *Justin.* 24. 6. init. Opime praede et O-
rientis spolis onata. *Tac.* 11. *Ann.* 39. Spolia
et captivos largiri. *Sall.* *Cat.* 20. Spolia belli
magnifica. *Justin.* 6. 5. sub fin. Ut Athenae e
Lacedaemonia diruta ex spollis Lacedaemontiorum
restituarentur. — Hinc metonymica. *Virg.* 4. *En.*
93. Egregiam vero laudem et spolia ampla re-
fertis. *victoria, triump.* *Cl.* *Publ.* *Syr.* 646. Vir-
tutis spolie quum videt, gaudet Labor. — b)

Spolia optima dicantur κατ' ἐφοχήν, quae du-
summae exercitus summo duci hostium caeso de-
trahunt, ut docet *Liv.* 1. 10. et 4. 20. V. *OPI-*
MUS. — c) Spolia da bonis fortuna, iaculta-
tibus, divitiis dicit *Fulgat.* *interp.* *Prov.* 31.
11. Condidit in se (muliere) cor viri sui et spollis
non indigebit. — d) Et de foliis arborum, flo-
rum. *Claudian.* 2. *Hapt. Pros.* 139. Aldentes
calathos spollis agrestibus implet. *Prudent.* 4.
Cathemer. 21. Hic mihi nulla roem spolie. V.
SPOLIO. *Cl.* *Virg.* 2. *En.* 310. — 2.) In
sing. num. *Sueton.* *Cacl.* 84. Paludamentum
mordicus trahens, ne spolio potiretur hostis. *Ju-*
stin. 19. 3. 6. Praedam non esse talam, quam
velut spillum victi hostis ostentant. *Virg.* 10.
En. 500. Quo nunc Turnus orat spolio. at
12. *ibid.* 94. validam vi corripit hastam, Aco-
ris Auruncis spillum. *Sall.* 4. *Hist.* fr. 51.
Dietach. Aslam, spillum regis Antiochi, recepti.
Sik. 11. 5. 137. Spillum nobile. *Ovid.* 7. *Met.*
155. Spolio superbus. — Huc spectat et illud
Petron. Sat. 13. Tuniculam tamquam mendici
spillum fastidiosè venditara. *Sic Ammian.* 17.
13. 33. Ego hostilis vocabuli spillum praes
fero. et *Ovid.* *Heroid.* 5. 140. Ille meae spo-
llum virginitatis habet. Similiter 8. *Met.* 87.
praedaeque polita nefandè Fert acuum spillum
sceleris. h. e. erilem, quem Scylla Niso detra-
xerat. Hanc versum, quem spillum quidam ha-
bent, legerat et *Priscian.* 5. p. 152. 4. *Heil.*
— Spolia apud Romanos ioribus praefigebantur,
de quo more. V. *Tibull.* 1. 1. 54., *Propert.*
3. 7. 26. et *Sil.* *It.* 6. 434. et 446. ¶ 2.

Refertur ad omne id, quod quocumque alio mo-
do alicui ereptum auferatur, preda, ruberia. *Cic.*
3. *Off.* 5. 22. Illud natura non patitur, ut alio-
rum spolis nostras facultates augeamus. *Plaut.*
Bacch. 4. 9. 44. Eum uno mendacio devici:
uno lecto estempulo cepi spolia. *Tac.* 15. *Ann.*
52. Invis et spollis elivum astructa domus. *Id.*
4. *Hist.* 42. Ex funere respabi. rapta consula-
ribus spollis, septuagies sestertio saginatus. et
ibid. 14. Eplere se spoliis at sanguine. *Id.* 1.
ibid. 2. de delatorib. Alii sacerdotia et consula-
tus, ut spolia, adepti; procuratorem alii et
interiorum potentiam.

Homonym. Hoc Interest inter spolia et praedam,
quod spolia sunt, quae adherent hosti,
ut vases, arma, pecunia; praeda, quaecumque
illa hostium fuerit. *Tac.* 12. *Ann.* 54. Promissi
congradi, spolia et praeda; ad procuratores
referta. *Cl.* etiam *Cic.* *Rosc. Am.* 50. 145. et
Justin. 24. 6. init. supra adlat.

SPONELIS, idem, 1. 3. genus pomi, quod Dio-
scorides frigidissimum affirmat atque idem ad la-
borem digestionalis lacutere: stylicum tamen et
stomacho accommodatum plerique dixerit etc.
Plin. *Valerian.* 4. 58. in *lemmate.*

SPONDA, m. f. 1. anterior lecti aut grabati
tabula aut tigillum, cui adneciantur restes, qui-
bus calcata sustinetur, sponda del lecto.

1.) Proprie. *Ovid.* 8. *Met.* 655. torus aut de
mollibus ulvis Impositus lacta, sponda pedibus
qua nalligis. *Petron.* Sat. 97. Imparavi Gitan,
ut raptem grabatum subiret annecteretque pe-
dea ac manus lottis, quibus sponda calcitam
lerebat. *Gloss.* *Philox.* Sponda, σπῶλατος.

II.) Translate. ¶ 1. Est alterutrum lecti la-
tus: et proprie aterius, quae ascendit, nam in-
terius pluteus dicitur. *Martial.* 3. 91. Esclidunt
que aenem, spondae qui parte jacebat. Namque
puer pluteo vindice tulus erat. *Ovid.* 2. *Fast.*
345. Ascendit spondaeque sibi propiore recum-
bit. *Horat.* *Epod.* 3. 22. Cubare in extrema spon-
da. Adde *Sueton.* *Caes.* 49., ubi *Caesar* per con-
vicium sponda interior regis lectica vocatur.
V. *FORNIX* et *STABULUM.* ¶ 2. Per synec-
dochen est ipse lectus, κλίνη. *Virg.* 1. *En.* 701.
aulae quum se regina superbis Aurea composuit
sponda mediamque locavit. ¶ 3. Hinc sponda-
pilla, feretrum. *Martial.* 10. 5. Orestiana sponda.

SPONDAEUS. V. **SPONDEUS**.

SPONDAICUS. V. **SPONDIACUS**.

SPONDAIZON. V. **SPONDEAZON**.

SPONDAULIUM vel **spondaulum**, n. 2. ge-
nus quoddam carminis trochealis in seculi adhibi-
ti, quo etiam tiblicones, quum modos lacerent, ute-
bantur: a σπονδή, libatio, et αὐλός, tibia. V.
voc. saq. *Diomed.* 3. p. 472. *Putsch.* Spondeus
(pes) dictus σπονδὴ τῶν σπονδῶν, quia in templis
hoc pede quaedam carmina componebantur, scilicet
ut libantes sonum vocis abominosè audire
non possent: quum aulis paribus, ture incensis
altaribus, musici choros geminis gressibus ex-
plicaret, at equipedum sono tibicen spondaulum
canera juberet. *Cic.* 2. *Orat.* 45. 103. Quum ex
persona mihi ardere oculi hominis tibicenis vi-
derantur spondaula illa dicentis etc. Ille legend.
putant *Salmastius* et *Voss.* in *Etymol.* *Turneb.*
Advers. 1. 20. c. 17. mavult spondalia; et *Grut-*
ter. leg. spondalia.

SPONDAULES, m. f. 1. σπονδαῖος, qui dua-
bus tibis in templis, antequam libationes fierent,
canebat: a σπονδή, libatio, et αὐλός, tibia. *Mar-*
Victorin. 1. p. 2487. *Putsch.* Spondeus (pes) e
duabus longis, ut reges, temporum quattuor, di-
ctus a tractu cantus ejus: qui per longas tibias
in templis a supplicantiibus editur. Unde et spon-
daulae appellantur, qui hujusmodi tibias indare
assuerunt. *Id.* 1. *Orig.* 17. 2. Unde et n.,
qui tibis caneant in sacris gentiliis, spon-
daulae nominantur. Alii leg. spondiales.

SPONDAULIUM. V. **SPONDAULIUM**.

SPONDAULEUS, a, nm, adject. (spondeus)
spondaicus. *Plot.* *Sacer.* *De metr.* p. 500. 14.
et 25. *Heil.* Metrum spondeaeum. *Id.* *ibid.* p.
506. 22. Monoschematistius spondeaeus. V. ta-
men *Quicherat* ad *h.* 1.

SPONDEAZON vel **spondiazon**, entis, m. ad-

fect. seu particip. a Gr. σπονδαῖς, rectius quam σπονδαῖς, spondeum vel spondens habens. *Plot. Sacerd. De metr.* p. 509. 14. Addit dactylico quidam spondeson (*Heil* spondeum), unde etiam apud Homerum invenitur versus omnibus spondens constans, *Iliad.* λ. Ἀρπιδῆς τὸ δ' αὖτ' ἄν διφρού γυναιξόδον. Apud Virgilium, al unam detraxerimus syllabam illi versui (7. *Æn.* 634.), faciemus spondiazonem: Aut levis ocreas lento ducunt argento, e littera sublate, ubi est syllaba cre. et *Fortunatian.* p. 284. 23. *Heil.* Qui (versus) plures spondeos, quem dactylos, habent, quasi minus bonos et sios dactylos parum teleos et sonoros, spondiazontas appellaverunt. *Diomed.* 3. p. 496. 13. *Heil.* Versus spondiazon. *Ati* aliter leg. Adde *Mar. Victorin.* 2. p. 72. 4. *Heil.* Censorin. *fr.* de metr. p. 616. 6. *ibid.* Duodecasyllabos spondiazon. Cf. *Diomed.* 3. p. 474. 17. *Heil.* ubi spondiazonta metra legitur, perinde ac sit a sing. spondiazontis, a, um.

SPONDENS, entis, particip. *V.* voc. seq.

SPONDEO, spondes, spondendi, sponsum, spondere, a. 2. — a) Spondendi antiquum prateritum perf., cum syllabica reduplicatione, more Græcorum, ut pepigi, peposci, meminordi et alia, quæ *Gell.* 7. 9. collegit, pro spondendi, extitit prima littera, euphonia gratia, ut in *steti*, *scididi*, pro *stessi*, *sciscidi* (quamquam huiusce formæ exemplum offert *Loewe* in *Prodr. Gloss.* p. 428. 33. Spondendi: pollicitus est vel promisti). *Val. Antias* apud *Gell.* loc. cit. Et ceteri qui pacem sponderant. Addit autem *Gell.* *ibid.*, Tullium quoque et C. Cæciliem memordi, pepigi, spondendi dixisse. Habet etiam *Inscript.* apud *Murat.* 337. 5. at 439. 1. *στεινλάτῃς* *εἰς* *Μ.* *HERENNIYA AGRICOLA SPONDEIT T. FLAVIY ANTIMIDORVS.* — Sponsis pro spondendis *V.* *Infia.* — Sponderat pro sponderat apud *Tertull.* 3. *carm. advers. Marcion.* 135. *Fixa fides Domini, quæ sponderet, omnia fecit.* — Sponden pro spondente apud *Plaut. Trin.* et *Varron.* loc. infra cit. — Sposus pro sponsus habet *Inscr.* in *Corp. Inscr. Lat.* 5. 6403. Adde aliam apud *Hénier* n. 1604. — b) *Varro* 6. *L. L.* 69. *Müll.* et *Verrius* apud *Fest.* p. 329. 23. *Müll.* a sponte dictum putant, quod spondere dicatur, qui sponte, id est voluntate, promittit. At si σπονδῆν libamen, item sados, a σπνδῶν, libo: quod in fœderibus et pactationibus libamina dils offerebant. Hanc notationem agnoscit idem *Verrius* *ibid.* et etiam etymologi recentiores, qui vocem conjungunt cum *Skri.* *spand* ejusdem significationis. *V.* etiam *Kärcher, De opt. Lat. Lex. cond. rationis* p. 19. — Part. Spondens sub *A. I.* 2. 2.º et *II.* 1. et 2.; Sponsus sub *A. I.* 1. 3.º et *In fin.* — Spondeo duo diversa significat, quemvis quodammodo affinis, et quidem

A) Spondeo est do, offero, solemnem quodam ritu promitto, ἀνὰ δέχμα (It. dar la parola, promettere solennemente, offrire, impegnarsi; Fr. promettre solennellement, s'engager à; Hsp. prometer formalmente, empeñarse; Germ. feierlich geloben, sich verpflichten; Angl. to promise or undertake pledge one's word or credit).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu — 1.º Generalitatem usum habet lo contractibus, pactis, sponsionibus, stipulationibus, fidejussionibus, quæ quæ se datorum quippiam aut factorum pollicetur vel pro altero se obligat. — a) Absolute. *Cato* apud *Rufin.* 18. p. 210. Qui stulte spondet. *Cic. Rosc. Com.* 5. 13. Quis spondens me dicit? *Liv.* 9. 5. Nomina omnium, qui sponderunt, extat. *Id.* 9. 5. Sponderunt consul, legat, questores, tribuni militum etc. De pace *Caudina* loquitur. *Seneca* 4. *Benef.* 39. a med. Sponsum descendam, quia promisi. h. e. *ibid.* ad forum, ut pro aliquo spondeam. *Virg.* 9. *Zn.* 296. Spondeo digna tuis ingentibus omnia capitis. Cf. v. 301. (*V. Zersch, Antiq. Verg.* p. 234. ad h. l.) — b) Cum Accus. *Cic. Cæcili.* 3. 7. Si quis quod apopodit, qua in re verbo se obligavit uno; si id non facit, maturo iuricio atque ulla religione iudicis condemnatur. *Colum.* 10. *præf. init.* Fenoris tui, quod stipu-

lanti sponderam tibi, reliquam pensionem percipe. *P. African.* apud *Gell.* 7. 11. Ni hoc ita est, qui spondet mille nummum? chi scommette? et *Liv.* 9. 8. sub fin. Quod, spondendo pacem, servasset exercitus populi Rom. — Passive. *Varro* 6. *L. L.* 70. *Müll.* Spondebatur aut pecunia aut filia nuptiarum causa. *Id.* *ibid.* Pecunia sponsa. — c) Cum Infinito. *Liv.* 9. 9. Si sponddissemus, urbem hanc relictorum populum Romanum. — 2.º) Specialiter cum Ablat. et præp. pro, vel absolute, est satiare, far piegeria o staurâ. *Cic. Planc.* 19. ab init. Quod multa benigna fecerit, pro multis sponderit. *Id.* 13. *Att.* 17. Quod pro Cornificio sponddisse dicit. *Id.* 1. *Fam.* 9. Quod mihi pro illo sponddisti. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 67. Hic sponsum vocat, hic auditum scripta. — 3.º) Item de sponsalibus; nam spondere dicitur pater, qui filiam alteri in matrimonium promittit (quod sponsus et sponsa), promittere in sponsa. *Plaut. Trin.* 5. 2. 33. Sponden ergo tuam gnalam visorem mihi? curam, spondes, et mille auri Phlipperum dotis. et 2. 4. 170. Tuam sororem filio porce meo. *Lx.* Quando ita via, dil bene variant. spondeo. Adde *Julul.* 2. 2. 78. et *Curr.* 5. 2. 74. et al. Poeta apud *Varron.* 6. *L. L.* 70. *Müll.* Spondeen tuam gnalam filio uxorem meo? — Passive. *Ter. Eun.* 5. 8. 6. Scia Pamphillam meam inventem eivam? *ra.* audiri *ch.* acis sponddes mihi? — Impersonaliter. *Varro* 6. *L. L.* 70. *Müll.* Quo die sponsum erat, sponsalia *V.* Sponsus in fin. et DESPONDEO. ¶ 2. Latiore sensu est polliceri, promittere, in quemque re; et majorem se obligandi vim significat, quam promitto. — 1.º) Universim. — a) Absolute. *Virg.* 5. *Æn.* 17. non, si mihi Iuppiter auctus Spondet, hoc sperem Italiam contingere caelo. *Cic.* 5. *Phil.* 18. extr. Promitto, recipio, spondeo. *Id.* 11. *Att.* 6. Ea spondent, confirmant, quæ etc. *Id.* 5. *Phil.* 11. 28. Legiones, quibus honores et præmia spondditis. *Ovid.* 10. *Met.* 395. Spondens edem alicui. *Seneca* 4. *Benef.* 12. a med. Spondere pro iudicio. *Cic.* 12. *Fam.* 21. Quod ego non modo de me tibi spondere possum, sed etiam mihi de te. *Id.* 12. *Att.* 14. Scire velim quando dicar sponddisse, et pro patre, anne pro filio. — b) Cum Infinito presentis aut futuri. *Cic.* 13. *Fam.* 17. ad fin. Spondebo tibi vel potius spondeo in meque recipio, eos esse curi mores, ut etc. *Antonian.* 17. 12. 11. Obedire præceptis promptissime spondderunt. *Cic. Mur.* 41. in fin. Inimicissimum bule conjurationi futurum esse, promitto et spondeo. *Plin.* 1. *Ep.* 14. sub fin. At ego mea fide spondeo futurum, at omnia longe ampliora, quam a me prædicatur, invenias. *Cic.* 14. *Phil.* 9. 28. Pause aut morte aut victorie se satifactorum rebus sponddit. — c) Cum Ablat. et præp. de. *Liv.* 24. 17. Multa sibi de lenitate Rom. spondebant. *Seneca* *Ep.* 19. Implent (epistolæ suæ) me bona ipse at jam non promittunt de te, sed sponddant. — 2.º) De vaticinationibus et oraculis. *Val. Flacc.* 6. 147. Illus et dites monilis spondentibus Indl etc. *Id.* 3. 604. sponde, affore seget. *Sueton.* *Tib.* 12. De infante Scribana mathematicus præclare sponddit. *V.* SPONSOR.

II.) Translate. ¶ 1. Universim. *Ovid.* *Id.* 217. Te fera, nec quidquam placidum spondeilla Martis Sidera presserunt. *Justin.* 7. 6. init. Magna de illo spes fuit, propter ipsius ingentium, quod magna spondebat vitum. *Colum.* 3. *R.* 2. Visis tam præcipua est, ei nec nimis ea lenter spondet, et primo quoque tempore dedocescit. h. e. florescendo eam promittit. — Cum Infinito. *Liv.* 7. 30. Quod propediem futurum spondet et virtus et fortuna vestra. ¶ 2. Spondere sibi, sibi polliceri. *Seneca* *Octav.* 924. Regitur sibi molle genus, nec sibi quidquam spondere potest firmum et stabile. *Justin.* 3. 4. init. Tantum sibi vel de viribus sola vel de fortunas spondentes. ¶ 3. Spondere animo vel animis, ut pendere. *Liv.* 23. 38. a med. Sponddent animis, bellum id, quod imitaret. *P. Cornelium* *Antisthemum.* ¶ 4. Sponsis bene bene-

que volueris, formula in precatione augurali Messala augur ait significare sponddenda, volueris. *Fest.* p. 351. 10. *Müll.* Pro volueris priora loco *Scalig.* legit volueris; rectiusque in *Conjectan.* *Varron.* p. m. 91. augurum formulam antiquam precationis his verbis: Jovia pater, si mihi es auctor, urbi populoque Rom. Quiritium, hæc esse satietate esse, ut tu nunc mihi bene sponddis beneque volueris. Cf. *Müllerum* ad h. l. p. 419.

B) Olim usurpatum est pro dicere. *Fest.* p. 343. 34. *Müll.* Spondere aote ponebatur pro dicere, unde et responderi adhuc manet; sed postea usurpari ceptum est de promissu et interrogatione alterius. Cf. *Volgat.* *interpr.* *Sap.* 18. 13. Spondderunt, se populum Deo esse. h. e. professi suot, dixerunt. — Hinc Part. pmler. pass., cujus exempla restitimus, absolute, substantivorum more, usurpatur; unde

Sponsa, æ, f. 1. ¶ 1. Est mulier alicui promissa in matrimonium, pacta, sperata et nondum usor (It. sposa, novizia; Fr. fiancée; Hsp. desposada; Germ. die Verlobte; Angl. bride).

I.) Proprie. *Ter. Andr.* 2. 1. 24. Sponsum hie suam amat. *Horat.* 1. *Ep.* 19. 21. Flebill sponsus juvenem sapientem Plorat. Cf. *Inscript.* apud *Henzen*, n. 6191. IVLIA MAIORI SPONSAE AC MARITAE KARISSIMAE P. OCTAVIY LAETI FL. AYGOY. PP. (h. e. Flamen Augustorum trum perpetuum) *scribit.* ¶ 2. Dicitur etiam honestiore vocabulo de uxore, sicut et sponsus de marito. *Inscript.* apud *Rénier*, n. 564. IVLIA FORTVNATA V. A. (h. e. sili non.) XXVIII. M. X. CVM SPONIO IVON. CORNICIO. FORTVNATVS... SPONSAE SVAS KARISSIMAS *scribit.* Adde aliam *ibid.* n. 563. Cf. *Volgat.* *interpr.* *Matth.* 25. 1. *Apoc.* 21. 2. et 9. et *Eph.* 5. 22; 25. et 32. — Suam cuique sponsam, mihi meam proverb. ex vet. Poeta apud *Cic.* 14. *Att.* 20., quo significatur unicuique inum esse gustum.

II.) Translate. ¶ 1. De viri mollis. *Martial.* 6. 64. et sponsam possit te sposa vocare. ¶ 2. Apud scriptores Ecclesiasticos sponsa dicitur de Ecclesia universa, ut Christus Ecclesiam sponsus. Cf. *Isid.* 7. *Orig.* 2. 33. et *Volgat.* *interpr.* *Apoc.* 21. 2. et 9. et 22. 17.

Homonym. Inter speratam, pactam et sponsam hoc interest, quod virgo, priusquam palatur, sperata dicitur; debita promissa, dicta vel pacta vel sponsa dici possunt. Ita *Nonius* p. 439. 5. *Merc.*

Sponsum, t, n. 2. Idem ac sponsio. *Varro* 7. *L. L.* 107. *Müll.* Apud Nevium in Romulo: sponsus contra sponsum rogatus. Adde 6. *ibid.* 70. *Cic. Quinct.* 9. 32. Ex sponso egli. *Ati* *leg.* *sponsum.*

Sponsus, t, m. 2. qui desponsus est, nondum maritus (It. sposo; Fr. fiance; Hsp. desposado; Germ. der Verlobte; Angl. bridegroom).

I.) Proprie. — a) Stricto sensu. *Cic.* 2. *Invent.* 26. a med. Sponsi nomen appellat Ideum. *Horat.* 3. *Od.* 2. 10. ne rudis agrum Sponsus læcatal regius asperum Tactu leonem. — b) Latiore sensu, procos, innamorado. *Id.* 1. *Ep.* 2. 28. Sponsi Venalopei, nebulosæ. Cf. *Maximian.* *Eleg.* 1. 72. Sic cunctis formosus ego gistasque videbar Omibus et sponsus ele generalis (at. genialis) eism. Sed tantum sponsus: nam me natus pudicam fecerat. — c) Et maritalis. *Volgat.* *interpr.* *Exod.* 4. 25. de Sephora. Sponsus sanguinum in (*Moyse*) mihi es. h. e. tu, conjus, fundendi carissimi sanguinis causa mihi sulati. Ita *Weitenauer.*

II.) Translate apud Ecclesiasticos scriptores dicitur de Christo erga Ecclesiam, quem sponsam sibi suo sanguine acquisivit. (Cf. *Act.* 20. 28.) *Isid.* 7. *Orig.* 2. 33. Sponsus (Christus), quia descendens de caelo eduxit Ecclesiam, ut peca anni testamenti essent duo in carna una.

Homonym. Inter polliceri, promitto, spondeo at recipio hoc interessa statulum, quod polliceri est res magnas promittere, promittere vero est res quaslibet aiva parvas sive magnas offesse. Aliter pollicemur spoute, promittimus rogati. Esi hoc discrimen perpetuum non est. promitte-

precatore, a Sequante hoc impetrant. *Id.* 5. 4. *ibid.* 28. Civitatem ignobilis atque humilem Eburacum sua sponte populo R. bellum facere ausum, vix erat credendum. *Id.* 1. *ibid.* 30. Carallian, simul ad ea Viterium militi audierunt, nondum profecto ex Italia, sua sponte Collem in oppido ejiciunt. *Cic.* 7. *Fam.* 2. a med. Magnum quiddam spectavit: nec sua sponte, sed sorum anallio, qui etc. *Adde* 4. *Ferr.* 10. 26.

Homonym. Discrimen inter ultro et sponsa in eo consistit, quod ultro facit, qui non expectat, dum rogatur aut admoetur aut provocetur, ut faciat, et respondet Gr. αὐτομάτως; sponte autem opposuit τῷ ἰνυίτε et dicitur de eo, qui provocatus vel hortatus vel edmonitus, aut etiam non provocatus libenti animo facit, et respondet Gr. ἐκωνάτως. Præterea, ut vidimus, sponte locum quoque habet in rebus inanims; ultro factum in animatis atque adeo in his, qui rationis sunt participes. *Serv.* ad *Virg.* 2. *Æn.* 145. Ultro non est sponte, nam jam rogaverat, et insuper at veoit ab eo, quod est ultro, quia pios, quam rogaverat, præstiterunt. Scilicet amplius quid notat ultro, quam sponte. Id enim ultro fieri dicitur, quod præter expectationem fit et præter quam fieri adoleat. *Liv.* 10. 19. Orare, ut collegæ auxilium, quod acciendum ultro fuerit, sua sponte ablatum sperneretur. *Sueton.* *Cæs.* 6. Multitudo sponte (h. e. proprio consilio) et ultro (h. e. non rogata) conguens. *Adde* *Stat.* 10. *Theb.* 809.

SPONSA, s. f. 1. SPONDEO in fin.

SPONSALIA. V. SPONSALIS.

SPONSALICIUS vel sponsalitus, a, nm, adject. (sponsalis) ad sponsos vel sponsalia pertinentes. *Sidon.* 7. *Ep.* 2. a med. Sponsalicia donatio. *Inpp.* *Leo et Anthem.* *Cod.* 5. 1. 5. et *Impp.* *Gratian.*, *Valentinian.* et *Theodos.* *ibid.* 2. 1. archæ.

SPONSALIS, e, adject. (sponsus) ad sponsum sponsamve aut nuptias pertinentes, di sponsalizio, sponsereccio, νυφικήος. *Varro* 6. *L.* 70. *Müll.* Quo die sponsum erat, dicebatur sponsalis. *Impp.* *Manor.*, *Theod.* et *Constant.* *Cod.* *Theod.* 3. 16. 2. Sponsalem largitatem obtinere. *Hiranyin.* *Ep.* 54. n. 15. Sponsales tabulas scribere. — Illic absolute, substantivorum more

Sponsale, is, n. 3. thalamus nuptialis. *Tertull.* *advers.* *Valentinian.* 31.

Sponsalia, um (et orum), n. plur. 3. stipulatio seu promissio futurarum nuptiarum, νυφῆρα (It. sponsali, sponsalizio; Fr. fiançailles; Hisp. desponsorio, esposales; Germ. die Verlobung; Angl. espousals).

1.) Proprie. *Ulp.* *Dig.* 23. 1. 2. Sponsalia dicta sunt a spondeo. Nam moris fuit veteribus stipulari et spondere sibi uxorē futurā. *Juvenal.* 6. 25. Convenit tamen et pactum et sponsalia nostra Tempestate parat. — Sponsalia apud Latinos per stipulationem contrahabantur, id est per interrogationem et promissionem factas inter eum, qui daturus erat aliquam mulierem in uxorem, et inter eum, qui accepturus: de hujus autem pacti formula seu ritu V. *Plaut.* *Trin.* 5. 2. 33. et *Gell.* 4. 4. In his statuēbatur etiam dos, die matrimonii aut tribus pensioibus solvenda. Porro stipulatio scribebatur in tabellis, quæ legitimæ dicebantur et obsignabantur. V. TABELLA. *Gell.* loc. cit. Sponsalia in ea parte Italia, quæ Latium appellatur, hoc more atque jure solita fieri scripsit *Serv. Sulpicius* in libro, quem scripsit de dubiis. Qui uxorem, inquit, ducturus erat, ab eo, unde ducenda erat, stipulabatur, eam in matrimonium ductum iri: qui daturus erat, fidem spondebat. In contractus stipulationum sponsionumque dicebatur sponsalia. Tunc quæ promissa erat, sponsa appellabatur. qui sponderat ducturum, sponsus. Sed si post eas stipulationes uxor non dabatur aut non ducabatur, qui stipulabatur, et sponsus agebat. *Judices* cognoscebant, et mox. Hoc jus sponsaliorum observatum dicit *Servius* ad id tempus, quo civitas universo Latio lege Julia data est. — Da sponsalibus V. plura apud *Giampietri*, *De sponsalibus*, 3. — *Plin.* 9. *Hist. nat.* 35. 58. (111). Me-

diocrium sponsallum cena. *Seneca* 1. *Benef.* 9. a med. Decentissimum sponsaliorum genus. *Liv.* 38. 57. Sponsallus rite factis. *Ovid.* *Heroid.* 10. 29. Dictatis ab eo feci sponsalia verbis. *Sueton.* *Aug.* 53. Dies sponsaliorum.

II.) Translate. ¶ 1. Sponsalia eumuntur pro convivio, quod sponso præberi solebat. *Cic.* 2. ad *Q. fr.* 6. A. d. VIII. Id. Apr. sponsalia Crassipedi præbul. Nulle convivio Quintus tuus defuit. *Id.* *ibid.* 5. scripserat, Tulliam suam Crassipedi prid. Non. Apr. esse desponsatam. ¶ 2. Item pro arbris at muneribus sponsorum. *Imp.* *Alex. Sev.* *Cod.* 5. 3. 3. Pollicitatione a fratre quondam tuo sponsallum gratia facta etc. *Adda* *Impp.* *Dioclet.* et *Maxim.* *ibid.* 71. 8. *Cod.* *Theod.* 3. 5. 6. Ante decimum puellæ annum deis sponsalibus — Sponsalia jubemus sponso restitui.

SPONSANS, antis et

SPONSATUS, æ, um, particip. V. SPONSO.

SPONSIO, ōis, f. 3. (spondeo) Sponsio pro sponsio in *Leg. Rubr.* c. 2. l. 14. — Sponsio est promissio, stipulatio, obligatio, ἐπαγγελία (It. promessa, promessa solenne; Fr. promesse solennelle; Hisp. promesa formal, empeño; Germ. das Versprechen, die feierliche Verpflichtung; Angl. a promise, engagement).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Paul.* *Dig.* 50. 16. 7. Sponsio appellatur non solum, quæ per sponsionem interrogationem sit, sed etiam stipulatio promissioque. *Cic.* 2. *Legg.* 16. a med. Diligentia votorum satis in lege dicta est, ac voti sponsio, quo obligamur Deo. *Paul.* *Trin.* 2. 4. 26. Quas sponsiones tu exactus es pro illo adulescente. — Hinc translate *Fulgat. interpr. Sap.* 1. 16. Impli sponsiones posuerunt ad mortem. h. e. fœdus cum morte pepigerunt. ¶ 2. Spatiatim est contentio et altercatio, quæ sit deposita pignore, quod ejus sit, qui vicerit, scommessa, ἰσχυρὴ (V. SACRAMENTUM): vel causa, quæ agitur, seu iudicium, quod interduitur, sponsione interposita.

— a) Sequent. fere particulis si et ni: hoc sœsus: spondesne centum, inquit petitor, si servus hic meus sit? h. a. si probavero meum esse. respondet reus, spondeo, si tuus sis. Contra reus: spondesne centum, ni tuus sit? h. e. si vincam, non esse tuum. respondet petitor, spondeo, ni meus sit. *Cf.* *Cajum* 4. 91. 93. *Cic.* *Quinct.* 27. 84. Sponsio quæ in verba facta est? Si ex edicto prætoris bona possidere non sint. *Id.* 7. *Fam.* 21. Quum diceram, tibi videri, sponsationem illam nos sine periculo facere posse, si honorum Turpilii possessionem prætor mihi dedit. *Alit leg. ni.* *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 70. *Burmman.* extr. Cæpit dominum suum sponsione provocare, si præsicus proximi Circeioribus primam palmam (tulerit). *Cic.* 5. *Verr.* 57. 132. Rubrius Apronius sponsione lacessivit, ut Apronius dicitaret, te sibi in decum esse socium. et *ibid.* 59. 133. Sponsio est, ut ita Apronius in decum socium esse dicat. *Id.* 7. *ibid.* 54. 141. Cogera eum cepit HS. duobus millibus sponsionem facere cum victora suo, ni furtis quantum faceret. — b) Sequent. quod pro ni. *Val.* *Max.* 6. 1. n. 10. Quum sponsionem se facere paratum diceret, quod adulescens ille etc. *Id.* 7. 2. n. 4. A. M. Lutatius Jurei editus de eponsione, quam is cum adversario, quod vir boous esset, facerat. — c) Cum fœdito. *Macrob.* 3. *Saturn.* 13. a med. Cleopatra sponsione provocavit, insurrem se posse in una cœca sesterium centies. — d) Absolute. *Val.* *Max.* 2. 8. n. 2., *Macrob.* 2. *Saturn.* 13. a med. et *Petron.* loc. cit. Sponsione aliquem provocare. *Cic.* *Quinct.* 27. 84. vincere. *Id.* *Cæcin.* 31. 91. Vincere sponsionem. *Alit leg.* sponsione. et *ibid.* Condemorari sponsione. *Liv.* 40. 46. sub fin. Fulvius queri, se ab eo semper lacessitum et in probium suum sponsionem factam. *Id.* 39. 43. ad fin. Condicio Quinctio factur, ut si id factum negaret, sponsione se defenderet. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 37. (117). Picti oobiles, pelustri accessu villæ, succollatis sponsione mulieribus, labantes trepidique feruntur. *Id.* 33. *ibid.* 1. 6. (28). Celebrator quidem anulorum usus cum fenore capisse debet, argumento est conventio vulgi, ad sponsiones etiam muni-

culo exillente. *Ulp.* *Dig.* 19. 5. 18. sub fin. Si quis sponsionis causa anulum accepit, nec reddidit victori. *Cic.* *Cæcin.* 16. 45. Sponsionem optima facere posse. Dicitur de eo qui iustam causam habet. ¶ 3. Item genus promissionis publicæ, sponsoribus additis et jurando interposito: quum imperator eum hoste paciscitur et pacem promittit. V. in PACTIO. *Liv.* 9. 5. Itaque non fœdere pax Caudine, sed per sponsionem facta est, quid eorum aut sponsoribus in fœdere opus esset, aut obsidibus, ubi precatio res transigitur? et mox. Nomlos nomium, qui sponderunt, astant: ubi si ex fœdere acta res esset, præterquam duorum fecilium, non cessarent. *Id.* *ibid.* Facere pacem per sponsionem. et *ibid.* 41. extr. Oculiculi sponsione in amicitiam accepti. et *ibid.* 11. Sponsione commissa civitas obligata. et *ibid.* 8. Sponsione se obstringere. et *ibid.* 9. a med. Sponsionem interponere. *Sall.* *Jug.* 81. Per indutias sponsionem faciunt, uti cario die legati præficerentur etc.

II.) Translate. ¶ 1. Sponsio dicta est ipsa pecunia, quæ in sponsionibus deponabatur, auctore *Varron.* 6. *L.* 70. *Müll.* ¶ 2. *Papinian.* *Dig.* 1. 3. 1. legem vocat, communem reipublicæ sponsionem. h. e. vinculum et coadjunctionem; quia sponsio contrahentes obligat. Similiter *Demosthenes* *ibid.* 2. Νόμος ἐστὶν πόλις συστῆχη καὶνή.

Homonym. Ad discrimen vocum quod attinet, sponsio plus est quam promissio; fert enim insuper obligationem præstadi quod spondimus, ut ex *Ulp.* *Dig.* 21. 1. 19. colligitur. Qui vero differat sponsio a compromisso, V. hanc voc.: a pactione, fœdere et indutis, V. PACTIO.

SPONSIS pro Sponsoeris. V. SPONDEO in fin.

SPONSIONCULA, s. f. 1. damnum. a sponsio, parva sponsio. *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 58. *Burmman.* a med.

SPONSO, as, avi, ſtum, are, a. 1. (spondeo) Part. Sponsans et Sponsatus. — Sponso est sponsalia facio seu celebros, vel etiam matrimonium in eo, νυφῆρα (It. fare gli sponsali; Fr. fiancer; Hisp. desposar; Germ. sich verloben; Angl. to espouse).

1.) Proprie. *Paul.* *Dig.* 23. 2. 38. Inde priusdam uxorem ducere non potest, quamvis sponsare non prohibeatur. *Fulgat. interpr.* 1. *Max.* 3. 56. Sponsare uxores. *Inscript.* *Aquilej.* a *Jos. Marelli* a. 1846. AVRELLIA MARIA SPONSATA ATRELLIO DAMATIS. — Absolute *Auct.* *Orest. trag.* 77. quæ! jussaris ipsa venirem Oclus ad thalamos conjux sponsantis Achillis.

II.) Translate. *Tertull.* *Virg. veland.* 16. Illi (Christo) sponsant maturitatem tuam. *Notan.* *carm.* 18. 43. Et variis animem sponsantes doctibus adstant. *Adda* *Fulgat. interpr.* *Or.* 2. 19.

SPONSOR, ōis, m. 3. (spondeo) Sponsor pro sponsitrix cum vocibus femininolis generis, ut auctor, conditor, successor etc. *Ovid.* *Heroid.* 16. 114. Sponsor cojugii stat des picta sul. — Sponsor est qui spondet et pro altero se obligat, ἑγγυητής (It. promettitore, malleadore, sicurtà; Fr. répondant, garant; Hisp. garante, fiador; Germ. der Bürge; Angl. a surety, sponsor); occurrit autem tum proprie, tum translate. ¶ 1. Universim. *Cic.* 6. *Fam.* 19. De negotio tuo, quod sponsor es pro Pompejo, si Galba consponsor tuus redierit, non deinceps cum illo communicare. *Id.* 1. *Alt.* 8. Tulliola tuum mucosculum flagitat, et me ut sponsorem appellat, mi autem abjurare certius est, quam dependere. (*Adda* *ibid.* 19. extr.) *Id.* *Prov. cons.* 18. Pompejus idem mihi testis de voluntate Cæsaris et sponsor est illi de mea. *Manil.* 2. 608. de *Pyfade et Oreste.* Optavitque reum aponso non posse reverti: Sponsoremque reus illeuit, ne solveret ipsum. ¶ 2. Sponsores dicuntur dii ejus rei, quæ ex oraculo vel auspicio portendere visi sunt. *Ovid.* *Heroid.* 2. 33. Promissus socios ubi nunc Ilymenæus in apnos? Qui mihi conjugii sponsor et obes erat. *Seneca* *Ep.* 82. Deni jam de te esse sollicitus, Quæm, inquit, deorum sponsorem accepisti? — Io nummo *Commodi* *Imp.*

in *Bullett. archeol. Napolit.* a. 1857. p. 45. r. o. m. sponson 180. avo. (h. e. securitatis Augusti).
 § 3. Apud Ecclesiasticos scriptores dicitur de Christo. *Vulgat. interpr. Ital. Hebr.* 12. 24. Accessit ad Testamenti nostri sponsonem Jesum. h. e. mediatorem, ut habet *Vulg. noster*.
 § 4. Sponsonem, qui Italice compari dicuntur, in hospitio meminit *Tertull. Baptism.* 18. a med.

Homonym. Differt sponsor a vade et praede. Nam praes, ut docet *Popma*, speciem significat sponsorem datum in civili causa et lite nummaria: vades proprie est sponsor alterius in re capituli, qui propterea capite cavere dicitur. (*Cl. Paul. Diac. ex Fest.* p. 317. 10. *Müll.*) *Auson. Edyl.* 12. de monozyl. Quis subit in penam capitali iudicio? V. s. Quid, si hic fuerit nummaria? Quis dabitur? Praes. Interdum tamen vades dicitur sponsor, qui ea pactis conveniens et mancipis sese pro reo obstruget, et fortasse res ab emptore evinceretur, ut in lege mancipiorum, vadem ne poscerent, nec dabitur; vel qui in privato iudicio reum sisti, aut, si sistatur, pecuniae summam promittebat. Nam consuetudo erat, quum reus petum esset idoneus incipitibus rebus, ut pro ea alterum daret, qui illum iudicio sistendum certa die promittebat: ad quem diem, qui in iudicio veniret, vadimonium obire et ad vadimonium occurrere aut venire dicebatur. *Cl. Cic. Quinct.* 17. et *Sueton. Cal.* 39. Haec tria conjungit *Fronto* 3. ad *M. Cæs.* 16. ad fin. Me vade, me praede, me sponsore celeriter in eacumque eloquentia sistam. *Cl.* tamen et *Heindorf* in *Horat.* 1. Sat. 6.

SPONSTRIX, trisyll. f. 3. (sponsores) quae spondet, promittit. *Prob. Da nom.* p. 212. 16. *Keil.*

SPONSUM, i, n. 2. et

SPONSUS, a, um, particip. et

SPONSUS, i, m. 2. *V. SPONDEO.*

SPONSUS, us, m. 4. (spondeo) Occurrit, quod etiam, in sing. num. tantum. — Sponsus est idem ac sponsio, promissa. *Varro* 6. *L. L.* 71. *Müll.* Qui sponderat illam, despondisse dicebatur, quod de sponte ejus, id est voluntate exierat, non enim si volebat, dabat, quod sponsus erat alligatus. *Cic.* 12. *Att.* 19. Da sponsa si quid paraveris etc. *Phaedr.* 1. 18. Freudator nomen, quum loci sponu improbo, Non rem expedire, sed mala videre expetit. Alii aliter leg. *Cajus Inst.* 4. 22. Lex Furia de sponu adversus eum qui etc. *Paul. Dig.* 50. 16. 7. Per sponsa interrogacionem sit. h. e. voti. — Ad sponsum advocata, est vocare ad sponsionem pro alio faciendam. *Cic.* orat. in *Clod.* et *Curion.* (edendo iterum *A. Maio*) 3. Accesserunt ita pauci, ut eum non ad coitionem, sed sponsam dicere advenisse. h. e., ut ait *Fel. Scholiast.* ad h. loc., non aliter pauci ad Rosina venerant, quem si convocasset aoe, qui pro eo sponderent. — Ex sponu agere dicitur, qui rem promissam in iudicio persequitur; et, ut loquitur *Ulp.* *Dig.* 21. 1. 19., ex stipulatu agit. *Sulpic.* apud *Gell.* 4. 4. Si post ea stipulatio (sponsalium) non non dabitur aut non doceatur, qui stipulabatur, et sponsa agebat. *Varro* loc. cit. Non spondet ille, qui dicit, spondeo, si jocandi causa dixit: neque agi potest cum eo es sponsa.

SPONTALIS, is, adject. (spont) idem quod spontaneus, ultioneus. *Apul.* 4. *Met.* Quumque nulli nostrum spontale periclidium suadens permedera posset, et 11. *ibid.* sub fin. Spontalis sobrietas.

SPONTALITER, adverb. (spontalis) Caral gradibus: sunt enim adverbis, inquit *Asper Art. gramm.* p. 55. 5. *Keil.*, quae per gradus sua non possunt, ut e spontaliter etc. spontallus etc. aut spontallissima etc. dici non potest. — Spontallus est sponte, spontaneamente. *Sidon.* 8. *Ep.* 9. Id non modo non coactus, verum etiam spontalliter facio. Adde *Anecd. Helv.* p. 55. 18. *Hag.*

SPONTANEE, adverb. (spontaneus) spontaneamente, sponte. *Vulgat. interpr.* 1. *Petr.* 6. 2. Paucis gregem Dei providentia non coacte sed spontanea secundum Deum, neque turpi loci gratia, sed voluntate. Adde *Hieronym.* *Ep.* 52,

— Translatum est sine causa. *Theod. Priscian.* 1. 8. Timores reptilios sub auribus lanatos, parolidas vocamus, quas aliquando ex agilitudine, eliquando atiam spontanea apparulsa cognovimus.

SPONTANEOUS, a, um, adject. (spont) voluntarius, naturae, *αὐτάρκτος, αὐτάρκτος* (i. spontaneo, voluntario; Fr. spontané; Hisp. espontáneo; Germ. frei, freiwillig; Angl. spontaneous). *Macrob.* 2. *Sonn. Scip.* 12. et *Augustin.* 1. *Civ. D.* 26. Appetitque spontaneum mortis. *Arnob.* 3. p. 114. Spontaneus esse numquam haugitales. *Rursum Augustin.* 4. *Civ. D.* 14. Spontaneum bellum. *Impp. Sever.* et *Antonin.* *Cod.* 2. 3. 2. Actiones contra emptores spontanea voluntate suscipere. *Macrob.* loc. cit. Spontaneo ferri agitato. *Veget.* 2. *Milit. praef.* exir. Nec formido iustos aggredi opus, quod spontaneum cessit impune. *Cassiod.* 6. *Hist. Eccl.* 27. ad fin. Sciebat enim, quia non posset ulla necessitas suspendere, quod voluntas spontanea suggerisset. — « Addunt, inquit *Forcellinus*, quidam locum *Plin.* 28. *Hist. nat.* 7. 23. (79). Si purgetur illa post virginatatem prima ait eam in virgine miete spontanea. Sed *Harduin.* es MSS. edidit aut in virgine miete sponte. Similiter et *Siliig.* habet aut in virgine miete sponte. quam lect. molus probaverim. Locum vero, quem ipse *Forcell.* tribuit *Senec.* (*Ep.* 121. ante med.): Agilitas spontaneus motus est, aliter recentiores legendum esse monuit.

SPONTE, f. SPONS.

SPONTIVUS, a, um, adject. (spont) spontaneus. *Solin.* 2. a med. Cauda villus, quem spontivo damon amittit. Ita *Salmas.* et *Mommsen.* es MSS. Alii spontaneus.

SPORTA, ae, f. 1. *Isid.* 20. *Orig.* 9. 10. dicit a sporto; et *Non.* p. 177. 22. *Merc.* ab asportando: alii, quod *Forcellinus* magis placet, a Gr. *σπῶν* a seipso significacionis. Fortasse sporta, sportum, spira, *σπῶν* oriuntur ex ead. rad. *spar*, torquere, flectere (*V. Vanicek* ad h. v.) ex eorum forma vel materia vel utraque simul. — Sporta est res quali aut fascina aut corbe similis, e vimine aut iuncto aut sporto allata levare materia, ad varios usus, qui in subjectis exemplis apparent, *σπῶν* (i. sporta; Fr. corbeille; Hisp. cesta; Germ. geflochtener Tragekorb; Angl. a basket).

1.) Proprie. *Varro* apud *Non.* loc. cit. Opsonium coniectum in unam sportam. *Martial.* 10. 37. Dum loquor, ecce redit sporte pisces inani. *Ulp.* *Dig.* 33. 9. 3. in fin. Nec frumenti, nec leguminum theca vel arcus forte vel sporta vel si qua alla sunt, quae horrai penuarii instruendi gratis babantur etc. *Cato R. R.* 11. Sporte facaria. *V. FACARIUS.* *Colum.* 12. *R. R.* 6. Dollum aqua caelesti repleto. In eam ladito sportam iuncum vel sparteam, quae replenda est sale candido, quo candidior mure fiat. *Id.* 8. *ibid.* 7. Singulae caveis angustioribus vel sportis inclusas pendeant etc. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 7. 17. (77). Amylum amollitum, luteo aut sportis seccatum. *Id.* 21. *ibid.* 14. 49. (83). Cera sit expressis favis, liquoque igni, tunc sporta colatis. *Ascon.* in 2. *Verr.* 8. Sporte, sportula, sportella nummum sunt receptacula. *Sall. fragm.* apud *Non.* loc. cit. E mure canes sportis demittebant. *Pal-lad.* 3. *R. R.* 7. et 11. *ibid.* 15. Sporta palmae. — Proverb. de re parvi pretii. *Petron.* *Sat.* 113. sub fin. Si quid ingenui sanguinis habes, non plures illam fecies, quam sportam.

II.) Metonymice est sportula, b. e. quae loco cenae rectae dabatur. *Inscript.* apud *Gruter.* 440. 8., sed rectius leg. sportula ex MSS. *Redii.*

SPORTELLA, ae, f. 1. diminut. a sportula, parva sportula, sportellina, *σπῶνιδιον*.

1.) Proprie. § 1. Geometria. *Ascon.* in 2. *Verr.* 8. Sportellum nummum sunt receptacula. *Sueton.* *Domit.* 4. Senatus aequitque panarilla, plebi sportelli cum opsonio distribuit. *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 40. *Burmman.* Ex apri denibus sportellis dependebant duae palmulae testae, altera caryotis, altera Thebaica repleta. *Apic.* 1. 4. Sportella palmae. § 2. Spatiolum de vase culinaria edibit *Apic.* 6. 9. et 8. 6.

II.) Metonymice genus est quoddam edulii vel a figure sic dictum, vel quod in sportella inferebatur. *Cic.* 9. *Fam.* 20. Dedicandae tibi sunt sportellae et artolageni tal. At *Gronor.* putat, hic intelligi ipsas sportulas, in quibus artolageni et huiusmodi bullaria apponi solebant.

SPORTELLARIUS, i, m. 2. (sportella) la fortasse qui sportellem deferret. *Inscript.* in *Corp. Inscr. Lat.* 3. p. 937. MAXIMVS BATIONIS PVBLICVS NOMINE CAISIAE SIVE EA QVO ALIO NOMINE EST EMPTA SPORTELLARIA etc. An puella infans cum matre empta, ita ut accessionalis et corollarii loco esset, quae venditor eam tamquam sportellam seu munusculum emptori adiecerit? *Gloss.* *Lat. Gr.* Sportellaria, *σπῶνιδιάρης*.

SPORTULA, ae, f. 1. diminut. a sporta, sporta, sportella, *σπῶνιδιον*.

1.) Proprie. *Plaut.* *Men.* 1. 4. 1. Sportulam cape atque argenteum: ecce tres nummos habet. *Ascon.* in 2. *Verr.* 8. Sportulae nummum sunt receptacula. *Plaut.* *Curc.* 2. 3. 10. Qui Incedunt suffraginetti cum libris, cum sportula. *Id.* *Stich.* 2. 1. 17. Arundinem fert sportulamque et hamulum piscarium. *Apul.* 1. *Met.* sub fin. Sportulae cum piscibus.

II.) Metonymice. § 1. Quae sportulae tam opsonia, tum nummis reponendis aptae erant, factum est, ut sportulae nomine primum ciborum portio, cenae quae estis esset, significaretur: deinde certa pecuniae summa ad cenam coemendam: idque loco cenae rectae, quae a distoribus olim praebere solebat clientibus et saluatoribus et sectatoribus sola: quae de re in RECTUM dictum est. Ea quae summa fere erant centum quadrantes, h. e. asses vigintiquinque, ut distimus in QUADRANS, seu HS. X. Aliquando liberaiores plura dabant. *Sueton.* *Ner.* 16. Adhibitis aumptibus modus: publicae cenae ad sportulas redactae. *Martial.* 3. 14. Romae petebat exuritur Tuccius: Occurrit illi sportulerum fabus: A ponte redit Mulvin. *Id.* 14. 123. Si matutinus facile est tibi rampare somnos, Altrita veniet sportula saepe toga. *Id.* 10. 27. Et tua tricanes largitur sportula nummos. Sic *Id.* 9. 73. Clausa mihi tatio quom praedia vimine mittis. *Juvenal.* 3. 249. Nonna vides, quanto celebrat sportula fumo? Cantum convivae sequitur aoe quomque culina. *Inscript.* apud *Gruter.* 1094. 2. civis (possessoris) ne REDITV DIE NATALIS SVI SPORTVLARVM DIVISIO EMPTVM CELEBRARETV. Adde alias apud *Orall.* n. 2385. et n. 2417. — Sportulam furunculus capiat, proverb. de his, qui falso quippiam sibi videntur: diciturque ab illis, qui quum neque clientis sint, neque sectatores, sportulam tamen afficiant. *Tertull.* 3. *advers. Marcion.* 16. *Cl. Friedlander's, Darstellungen aus d. Sittengesch. Roms* 1. 250. § 2. Hinc, quum Claudius imperator muros populo editurus esset extraordinarium et breva dierumque pavorum, edissetque, velut ad subitam condictionem canum fortiter se populum; id munus a similitudine sportulam appellavit. *Sueton.* *Claud.* 21. § 3. Dicitur aliae atiam sportula quere largito aut munusculum. *Plin.* 2. *Ep.* 14. de agentibus causas centumvires. Convenitur in media basilica, ubi templum sportulae, quam in triclinio, datur. *Trajan.* ad *Plin.* 10. *Ep.* 118. Merito vereris, ne in speciem diamaris incidas invitatio; quae et in numero modum excedit, et quasi per corpora, non viritum singulos ex notitia ad sollemnes sportulas contrahit. Respondet *Trajan.* ad eo, quae scripserat *Plin.* *Ep. praeced.*, solere qui virilem togam sumunt vel nuptias faciunt vel ineunt magistratum vel opus publicum dedicant, totam buem atque etiam a plebe non exiguum onerum vocare blunusque denarios vel singulos dare. *Martial.* *Dig.* 30. 4. 117. Nihil propeal, car prohibetur heres addidit distrabere, e quorum reddito sportulae sint relictas. *Papinian.* *l. bid.* 50. 9. 6. Minores XIV. annorum decuriones facti, sportules decurionum accipiunt. *Cyprian.* *Ep.* 34. ad fin. Ceterum presbyteri boorum designare nos illis (*Celario et Aurelio* lectoribus ordinatis) jam sciatis, ut si sportula illam cum presbyteris honorarent et divisiuas

mensuras, aequalis quantitatibus, perficiantur nobiscum proventus et corroboratis annis suis. Hieronym. 3. in epist. ad Eph. 6. 4. Salutatiois sportulae. h. e. quae Salutalium tempore magistris a pueris dabatur. — Hinc in honorariis inscriptionibus saepe decuriones aliquos municipii vel coloniae ex sportulis suis, quas ipsi in hunc usum conferrebat, statum posside dicuntur civibus de patria optime meritis. Inscript. apud Murat. 681. 2. M. AVRELIO BLAINI FILIO MARCELLO PATRONO COLL. FAB. ET CENT. PRIMO OMNIUM SPLENDID. ORDO EX SPORTULIS SVIS OB MERITA SVIS STATVM FORTENDAM CENSVERE. Alia apud eund. 1059. 1. et emendatior apud Marini, Fr. Arv. p. 400. C. IVLIO REGINO DECVRIONI KARTAG. ORDO DECVRIONVM EX SPORTVLIS SVIS OB MERITA. Similiter ex epulis babetur in Inscript. apud Orell. n. 88. V. EPULUM. — Sportulae distribuuntur inter praesentes, stipulatione interposita, ante statum ejus, qui hoc honore decoratus fuerat, ut patet ex Inscr. T. Fabii Hermogenis a Jos. Melchiorri Illustrata in Decad. 2.^a Consula Marini, Frat. Arv. p. 398. et seqq. et Benzen, Act. Arv. p. 15. — Huc pertinent statuta in Cod. Theod. 16. 9. 1. (a. 384.) Constitutione solidamus, ut, exceptis consullibus ordinariis, nulli prorsus alteri aeraam sportulam, dypticam ex aere dandi facultas sit. Quam publica celebrantur officia, ut sportulis numma argentea, alia materia dypticha. Cf. Ulp. Dig. 24. 1. 5. et 30. 1. 120. et Cod. Justin. 12. 21. 2. et Jul. Epist. nov. 15. § 66.

SPORTULANS, antis, particip. V. vas. seq. SPORTULOR, aris, aris, dep. 1. (sportula) Part. Sportulans. — Sportulor est sportulam accipio. Cyprian. Ep. 66. Qui in Ecclesia Domini ordinatione clericali promovetur, in nullo ad administratione divina arceatur, nec molestis et negotiis saecularibus elligetur; sed in honore sportulanum fratrum tamquam decimas ex fructibus accipientes, ab alteri ad sacrificio non recedant, sed die ac nocte caelestibus rebus et spiritualibus servant. V. ejusd. loc. cit. in SPOR-TULA.

SPORUS vel sporos, i, m. 2. σπόρος, satio vel semen. Vindictian. Carm. 26. ubi, quia prior syllaba licenter produciatur, alii aliter leg.

SPŌSUS, V. SPONSUS.

SPRETIO, ois, f. 3. (sperno) contemptus, sprezzo. Liv. 40. 6. Ex composito sermones ad spretionem Romanorum trahant. Alii leg. ad spem aut speciem, sed nihil mutandum. Adde Ambros. Enarr. in Ps. 43. § 54. et Rufin. Orig. in Rom. 9. 40.

SPRETOR, ois, m. 3. (sperno) ¶ 1. Est qui spernit, spregiatore, σπρετωρ. Ovid. 8. Met. 613. uique dentum Spretor erat, mentisque feros illicet natos. Apul. 3. Met. Spretor matrimonium amplectum. ¶ 2. Est etiam impatiens. Nemesian. Cynege. 79. Spretor morarum.

SPRETUS, a, um, particip. V. SPERNO.

SPRETUS, va, m. 4. (sperno) contemptus, sprezzo. Apul. de Deo Socrat. post init. Inocentissimo spreto deos negligit. Sidon. 3. Ep. 14. extr. Spretul maximo est iudicii otiosorum Latinae linguae proprietates.

SPŌDÆUS, i, m. 2. σποδαῖος, Industrius, videtur significare scribam in Pap. Dial. n. 119. Un. 85. apud Marini. Cf. Furlanetta addit loc. ex Anastas. Bibl. in Epist. ad Martin. Narr. Ep. inter opera Sirmondi.

SPŌMA, a, f. i. (spuo) rara quedam fex, quae per ebullitionem aut vehementem agitationem rebus liquidis supernatet, ἀπὸς (h. schiuma, spuma; Fr. écume; Hisp. espuma; Germ. der Schaum; Angl. foam). ¶ 1. Universim. Lucr. 2. 439. Vt morbi saepe coactus Concidit et spumas egit, ingemit et tremat artus. Adde 6. 793. et V. quae ad h. v. adnot. Lachmann. Cic. 6. Ferr. 68. a med. Quum spumas ageret in ora, arderant oculi, voce maxima, vim me sibi afferre, clamitabat. Sil. It. 4. 60. horrida barba Sauglanae rutilat spuma. Ovid. 7. Met. 415. de Cerbero. Et sparsit virides spumae albae agros. Id. 3. ibid. 73. de angue. plenis tumuerunt got-

tura venis Spumaque pestifera circumfluit elibida rictus. Id. 7. ibid. 263. posito medicamen abeno Fervet at exsultat spumisque tumentibus albet. Val. Flacc. 1. 687. volat immixtis ova pinus habentis Insudatque salum et spumas vomit aere tridenti. Colum. 7. R. R. 5. Et spuma quamdam tenuem tetri odoris aspergit. Cic. 3. Nat. D. 23. Venus spuma procreata. Virg. 1. Aen. 39. spumas salis aere ruebant. Plin. 10. Hist. nat. 63. 83. sub fin. Spumas ore fundef. Seneca Agam. 411. Dirimunt caeae caelum spumae mare. Id. 16. Orig. 2. 3. de sale. Ex aquis maris sponte gignitur, spuma in extremis litoribus vel scopulis derelicta at sole decocta. Maximian. Eleg. 5. 38. Non liquidi mollis spuma liquoris erit. Plin. 11. Hist. nat. 41. 96. (239). Butyrum, spuma id est lactis. Id. 29. ibid. 6. 37. (116). Spuma coctilem. Id. 28. ibid. 11. 48. (174). equi. et 31. ibid. 9. 45. (105). salis. ¶ 2. Spuma argenti, ἀργύρεος, litargirio: de qua Plin. 33. ibid. 6. 35. plura dicit. ¶ 3. Spuma nitri apud Id. 16. Orig. 2. 9. Aphronitrum Graeco, Latina spuma nitri est, de quo quidam est (Martial. 14. 58.). Rusticus est? nescio, quid Graeco nomine dicer: Spuma vocor aliter. V. APHRO-NITRUM. ¶ 4. Spuma caulica, genus spongiae, quod capillis colore aureo tingendis adhibebant Germani. Martial. 14. 26. Caulica Teutonicos accendit spuma capillos. Id. 8. 33. Et motet Latias spuma Batava comas.

SPŌMABUNDUS, a, um, adject. (spuma) spumae abundans, spumosus, spumens. Apul. Apolog. Faciem tuam spumabundam conspuisset.

SPŌMANS, antis, particip. V. SPUMO.

SPŌMATIO, ois, f. 3. (spumo) spumatus. Cael. Aurel. 3. Acut. 2. 8. Quibusdam (synanchidis) oris spumatim afflicti.

SPŌMATUS, a, um, particip. V. SPUMO.

SPŌMATUS, va, m. 4. (spuma) spumae ebullitio vel ipsa spuma, ἀφροσπός. Stat. 1. Silv. 4. 102. anguis abundat spuma.

SPŌMESCO, is, ere, a, u, m. (spumo) spumosus fio, divenire spumoso, spumeggiare. Ovid. Heroid. 2. 87. At si nostrae luo spumescant aquora remo. SPŌMEUS, a, um, adject. (spuma) spumans, spumosus, schiumoso, spumante, ἀφροδής. Vel. interpr. Virg. p. 32. Mak. Plus est spumens, quam spumosus.

I.) Propria. Virg. 2. Aen. 419. Spumens Ne-reus imo ciet equora funda. et ibid. 496. aggaribus ruptis quum spumens amale Exit. Ovid. 3. Met. 571. torrens spumens at fervens. Martial. 14. 224. spumens aper. Prudent. 3. Cathemer. 66. Spumens mactra garunt nivem Ubre de gemino latices. Id. 1. scpi. c. 101. ferens homo Spumens efflans salives. Lucan. 9. 798. Spumens accens non sic exundat abean Undarum cumulus. Id. 3. 190. Spumens tunc primum rabies vesana per ora effluit. Petron. Catal. 2. p. 253. Scalig. indebat equis errantibus Amnis spumens.

II.) Translat. ¶ 1. Est spumam referens, spumae simile. Plin. 15. Hist. nat. 28. 33. (109). Succus albis oris candidus, lacteus in capite fletis, spumens melle, nullus perleis. Id. 20. ibid. 19. 79. (207). Narcissus, alius aphron, folia speciem passerum praebentibus, radice in summa terre eute, semina spumica. Pallad. 4. R. R. 13. Colores (in equis) bi praecipui: badius, albiflavus, rufus etc. sequentis mariti spumens, maculosus, mortuus. Id. 20. Orig. 2. 29. Afratum, quod Latine spumeum vocatur. ¶ 2. Est etiam rabiosus; rabiem enim saepe spuma aequatur. Capell. 6. p. 187. Val rationis opem quod spumica praemia poscunt. Cf. Lucan. 5. 190.

SPŌMIDUS, a, um, adject. (spuma) spumens, spumoso. Apul. Apolog. Humor crassus, at spumidus, et mor. Tabes albidae et spumidae.

SPŌMIFER, fira, ferum, adject. (spuma et ferro) spumem ferens, spumiger, spumans. Ovid. 3. Amar. 6. 46. Amnis spumifer. Alti leg. spumiger. Id. 11. Met. 140. fons. Stat. 1. Achill. 59. de equis Nept. Illi spumiferos glomerant e pectora Anctus.

SPŌMIGENA, a, m. et f. 1. (spuma et geno

pro gigno) ex spuma genitus: epitheton Veneris, Capell. 9. p. 310. Ipsam spumigenam salum Cythereas.

SPŌMIGER, gēra, gērum, adject. (spuma et gero) spumifer. Lucr. 5. 983. Spumigeri suis adventu validique Ionia. Manil. 5. 74. Spumigeri lupi. F. SPUMIFER.

SPŌMO, a, avi, sim, are, 1. (spuma) Part. Spumans sub A I. et B II.; Spumatus sub B I. — Spumo est spumam emitto, spumas ago, ἀφρίσκω (h. fare schiuma, spumare; Fr. écumer; Hisp. espumar; Germ. schäumen; Angl. to foam); occurrit autem

A) Intransitive et est spumam emitto.

I.) Propria ¶ 1. Generalim. — a) Absoluta. Plin. 32. Hist. nat. 7. 25. (78). Aceti cyathum decoquere et, postquam desierit spumare, tepidam infundere. Petron. Sat. 113. sub fin. Spumabit petasis bornys liquor. Virg. 2. G. 6. Spumat plenis viodemia iabris. et 3. ibid. 309. Quam magis exhausto spumaverit obera mulctra, Lata magis pressis manabunt humida mammis. Id. 11. Aen. 548. somme Amasenus abundans Spumabat ripis. Lucan. 6. 399. equus spumat habentis. et 2. ibid. 579. eror altus in unda Spumat. Seneca Oedip. 358. Et felle nigro tabldum spumat jecur. Claudian. 2. Laud. Stilich. 252. infesto spumavit remige Tethys. Id. 2. Rapt. Pros. 243. Spumat aper. Lucr. 3. 493. spumans ut in equore salso Venturum validis fervecit viribus unde. Virg. 1. Aen. 742. ille impiger hausit Spumantem pateram Id. 4. G. 140. apumantia cogera praeis Mella lavis. Id. 6. Aen. 682. Sen epumantis aequi foderat calcaribus armos. Seneca Thyest. 59. Igitur subdila spumans abenum. — b) Cum Ablat. rel. quae quae spumat. Enn. apud Non. p. 123. 19. Merc. Maria salua spumant sanguine. Virg. 8. Aen. 672. fucta spumabant carula cann. Claudian. 1. in Rufin. praef. 9. Amale vipereo spumavit saepe ranena. Colum. 10. R. R. 44. musto spumantes exprimit nvas. ¶ 2. Spolatio dicitur de eo, qui ira seu furore corripitur et fervet. Arnob. 5. p. 20. Ardescit furilis atque indignationibus mater, spumant, anhelat, exarsuat. Sueton. Claud. 30. Ira turpior epumante rictu.

II.) Translat. est ferreo at fermentor. Cels. 5. 27. n. 4. Terra respersa aceto spumant. Spumantia. B) Transitive cum Accusativo.

I.) Propria est spuma infuso, teco. Cic. Prognost. 1. Divin. 7. 13. Sarsaque cana, salis niven spumata liquora.

II.) Translat. est spumando aliquid emitto. Claudian. 1. Rapt. Pros. 281. de equis Plut. Stagnaque tranquillas potentes marcidis Leibes, Egra soporata spumant obvia lingula. Cic. 4. Herenn. 55. 68. Spumans ex ora oculus, anhelans ex limbo pectora crudelitatem. Cf. Penant. 1. Vlt. S. Martin. 264. Jam spumabat equis auratae auriga rubores. — Hinc Part. praes. ejus exemplis retulimur

Spumans, antis, etiam adjectivum more occurrit et quidem

I.) Propria. ¶ 1. Est spumens, spumosus, schiumoso, spumante. Virg. 9. Aen. 456. plenos spumanti sanguine rivos. Cels. 7. 25. Spumans billa. Virg. 4. Aen. 158. aper. et 2. ibid. 209. salum. Lucan. 9. 927. lingua. et 6. 719. ora. et 1. 371. Rhenus. ¶ 2. Etiam spumit asperans. Quintil. Declam. 9. 5. Spumantes scopuli. Virg. 5. Aen. 135. Stat onipes et frons ferox spumantis mendit. et 5. ibid. 124. Spumantia litora. et 10. ibid. 300. rates. — Lucan. 7. 599. cede catervam. Virg. 4. Aen. 664. Ensis spumans cruore.

II.) Translat. Juvenal. 13. 14. spumantibus ardens visceribus. h. e. iratus.

SPŌMŌSUS, a, um, adject. (spuma) Comp. Spumiosior I. — Spumosus est spumans, spumens, ἀφροδής (h. schiumoso, spumante; Fr. écumeux; Hisp. espumoso; Germ. schäumend; Angl. foamy, spumous).

I.) Propria. Ovid. 1. Met. 570. Navis spumosa voluitur undis. Adde Virg. 7. Aen. 174. Catull. 64. 121. Spumosa litora. Plin. 11. Hist. nat. 37. 79. (108). pulmo. Lucan. 2. 637. e-

quor. *Claudian. IV. cons. Honor. 548.* Inprimis muribus (equi) aurum famat, et *VI. ibid.* 458. Adduc quæ scissas spumoris lincat undas. *Cæli. Aurel. 2. Acut. 27. 144.* Spute fœdiora vel spumosiore.

II.) Translate de carmose infuso et quasi totgenti. *Pers. 1. 96.* «Arma virum» noone hoc spumosem et cortice pingui? ma non è schiuma d'Apollon. Canto l'armi e l'arce — In pin-gua crosta? (Monti).

SPŪO, spūis, spūm, spūera, 3. Vox oritur a rad. skr. spiv, unde et Gr. πρῖω, ejusdem significationis. Cf. Germ. speien. — Spuo est salivam ejicere, πρῖω (lq. sputare; Fr. cracher; Hisp. escupir; Germ. quispucken, speien; Angl. to spit). Occurrit autem

A) Neutrorum more. *Cels. 2. 8.* Ex toto spuerat deasile. *Rhin. 28. Hist. nat. 4. 7. (35).* Verum quoque a dei spui alliculus audacioris petimus, spuo in vocem. *V. DESPUO. Solin. 1. a med.* Antonianum Drus non spuisse, percellere est. — Apud Hebræos mos erat, ut qui fratrem ducere nōbat, in foro coram iudicibus posset renunciare, data viduæ licentia illius faciem inpuendi. *Vulgat. interpr. Deut. 25. 9.* Accedet mulier ad eum coram senioribus et tollet calcamentum de pede ejus spuetque in faciem illius et dicat: Sic sit homini, qui non mediet domum fratris sui. Adde *Num. 12. 14.*

B) Transitive pro spueo emitto. 1.) Proprie. *Virg. 4. G. 97.* et terram sicco spuit ora viator Avidus. — Illud *Cels. 8. 9.* Sanguis spulatur, glossema videtur.

II.) Translate. *Varro Sat. Menipp. 59. p. 191.* Oehl. Homini stupidissimo in os spuerat vitam? Dictum est metaphora sumpta ab Anasarcho philosopho, qui flogum dentibus prætorum Nicocreonis, Cyprî tyranni, in os expulit, ut narrat *Plin. 7. Hist. nat. 23. 23. (87).* *Diog. Laert. 9. 58.* et *Valer. Max. 3. 36.* — Hic Perit. prest. pass., substantivorum more adhibitum

Sputum, i, n. 2. purgamentum oris, saliva, quæ ex ore ejicitur, πρῖωμα, sputo.

I.) Proprie. *Seneca Constant. 1. sub fin.* Cato voces improbas et sputa pertulit. *Propert. 4. 5. 66.* Sputaque par dentes ire cruenta cavos. *Martial. 2. 26.* Inque suos mittit sputa subinde sinus. *Cels. 2. 8. ante med.* Sincera spumam edera, sive solum est, sive cruentum, sive album, sive glutinosum, sive spumans. *Lucet. 6. 1186.* Tenuia sputa, minuta. Adde *Cæli. Aurel. loc. cit. in SPUMOSUS. Id. 2. Acut. 19. 119.* Spuit agera. et *ibid. 24. 136.* excludere. et *ibid. 27. 144.* jactare. *Id. ibid. 24. 127.* Sputorum emissio. *Id. 2. Tard. 14. 197.* Spuita sanguinolenta, hoc est cruenta, quæ Græci αἱμαλωτα vocaverunt, et mox. feculenta, et livida. et præcioa. et purulenta. et dulcia. et salsa. et 2. *Acut. 19. 117.* abundantia. et mox. flava. et spumosa. et florida. et 119. militiora. et 124. segniora. et *ibid. 27. 144.* fumosa. h. e. quasi fuliginosa. et *ibid. 16. 98.* tussita. et *ibid. 17. 102.* varia et contra naturam. et 2. *Tard. 14. 200.* limpida. h. e. minime vitiosa.

II.) Translate. *Martial. 8. 33.* Hoc vultur apulo Jani caryota calendis. h. e. hac tamina seu crusta adeo tenui ac levi, ut instat spuiti vis heras atque extergere facili possit. — In illo *Tertull. De cult. fem. 14.* Vos plane adjicitis ad pondos collysidas quasdam vel aputorum umbilicos cervicibus adstruendo. i. e. bullas et pompholygas corii, quod inducebatur. Ita leg. et interpr. *Scaliger*; alii tamen leg. scutorum.

Sputus, i, m. 2. vel *sputus, us, 4.* idem ac sputum. *Cæli. Aurel. 4. Tard. 4.* Cum plurimo sputo. et 3. *ibid. 2. 80.* Jugis sputus. *Id. de signif. dict. pass. 99.* Sputus humorosus. Adde *Augustin. 18. Civ. D. 23.* — Quidam lexicographi addunt etiam locum *Lactantii 4. 18.* Dabatur autem Deo alapas manibus incestis, et impureto ora expuebant vaneosos sputos. Alii leg. sputus. At hæc non sunt verba *Lactantii*, sed altarij, qui interpretatus est Sibyllinos versus a

Lactantio ibi recitatos. Ita *Forcellinus.* Confirmet hanc lect. *Gregor. Tur. Vit. patr. 13.*

SPURCĀMEN, mīale, n. 3. (spurco) spurcilitas. *Prudent. 9. Cathemer. 56.* Gregis nulli sordida spurcamina.

SPURCĀTUS, a, um, particip. *V. SPURCO.* SPURCĒ, adverb. (spurcus) Comp. *Spurcius* et *Sup. Spurcissime II.* — Spurce est immanis, fæde, impure, turpiter, sordidamenta, spurcamenta, *spurcōs.*

I.) Proprie. *Colum. 7. R. R. 9. in fin.* Quamvis in pabulationem spurca versetur, mundissimum tamen cubile desiderat.

II.) Translate. *Cic. 1. Verrem. 5. 8.* Si quod aurum spurcus, superbe, perfidiose, crudeliter, flagitiose factum proferemus. *Cic. 2. Phil. 39. extr.* Qui in illam miseram tam spurca, tam imple diceris, scilicet proprii insimulaveris pudicissimam feminam. *Cato apud Plin. 29. Hist. nat. 1. 7. (14).* Græci nos quoque dicitant haberos, et spurcius nos, quem alios opicos, appellatone fœdasti. *Cic. 11. Att. 13.* Deinde perscribit spurcissime, quæ ob causas fecerit.

SPURCIDIOSUS, a, um, adject. (spurce et dico) qui spurca loquitur, αἰσχρολόγος. *Plaut. Capt. prol. 56.* Nequa spurcidiosi iasunt versus.

SPURCIDIOSUS, a, um, adject. (spureus et facio) qui spurce et fæda facit, *spurcōποιός.* *Plaut. Trin. 4. 1. 7.* Nam te omnes commemorant spurcidium, immanem, intolerandum, vesanum. h. a. fœdas tempestates excitantem. *Gloss. nom. p. 208.* *Loquax.* Spurcidiosus: immunda facies.

SPURCİLŌQUIUM, n. 2. (spurce et loquor) sermo de rebus turpibus. *Tertull. Resurr. carn. 4. extr.* Spurciloquo experiri in congressibus.

SPURCĪTĪA, m, f. 1. et spurcilitas, fē, 5. (spurcus) sordes, immunditia, ἀκαθαρσία, *spurcīa* (It. immondezza, sporcizia; Fr. saleté, ordures; Hisp. suciedad, porquería; Germ. Unflath, Schmutz; Angl. filthiness, dirtiness).

I.) Proprie. *Colum. 1. R. R. 5. a med.* Quodcumque rubigine aut spurcilitate resedit, siccare atque detergere. *Plin. 33. Hist. nat. 4. 21. (69).* Sudoris, qui e camino jactatur, spurcilita in omni metallo scoria appellatur. *Id. 17. ibid. 9. 6. (52).* Spurcilitas aurum. h. e. sumum sulfureum. *Varro 3. R. R. 16. ante med.* A spurcilitate purgare aurum apum. *Colum. 12. R. R. 27. in fin.* Spumam et omnem spurcilitatem eximere. *Apul. 8. Met.* Spurcilitate sanguinis effeminati madescere. — Concreto, ut alij, sensu, pro re spurca. *Lucet. 6. 678.* At contra nobis ænium terribile quom sit Spurcilitas, eadem subus hæc iucunda videtur.

II.) Translate. *Lucret. 5. 48.* Quidve superbia, spurcilitas, petulencia quatas efficiunt clades? dissolutezza. et *Afran. apud Non. p. 393. 33.* Merc. Commemorabo, ostendam illius facta et spurcilitatem improbi. *Id. ibid. p. 394. 3.* adulescentes optumæ — Repente viduas factas spurcilitate patris. Utrobique spurcilita est Nonio idem ac ævitas, duritia.

SPURCĪTES. *V. voc. præced.*

SPURCO, as, āri, ātum, are, a. 1. (spurcus) Part. *Spurcatus II.* et in *fo.* — Spurco est fædo, maculo, inquino, vitio, *spurcāvō* (It. imbrattare, sporcicare; Fr. salir, gâter; Hisp. ensuciar, emporcar; Germ. unflâthig machen, beschmutzen; Angl. to besoul, dirty).

I.) Proprie. *Paul. Dig. 47. 11. 1.* Si quis limo aliquem persuderit, luto obliolerit, aqua spurcaverit etc. *Ulp. ibid. 9. 2. 27. circa med.* Qui vinum spurcavit vel effudit vel acetum fecit vel alio modo vitiatum. *Plaut. Men. 1. 2. 57.* Es istoc loco spurcatur nasom odore illutibili.

II.) Translate. *Prudent. 1. in Symmach. 60.* Jupiter incesta spurcavit labes Læcoas. *Catull. 108. 1.* Si, Comini, populi arbitrio tua caosa senectus Spurcata impuris moribus intersat. — Hinc Part. præter. pass.

Spurcatus, a, um, etiam adjectivorum more occurrit, unde *Sup. Spurcatusissimus*; et quidem translate apud *Cic. Dom. 10. 25.* Bellus spurcatusissimus. Alii tamen leg. spurcissimus.

SPURCŪS, a, um, adject. Ad etymon quod

attinet, vox a spuo ducere quibusdam placet, inquit *Forcellinus*; at dissimul, conjungi posse cum v. porcus (Cf. *Isid. 12. Orig. 1. 25.*): vel esse confatam a se et purus. Recentiores nonnulli conferunt cum skr. spars, tangere, ut sit non intactus, non integer. — Comp. *Spurcior I. a et II. 3.*; *Sup. Spurcissimus I. a et II. 1. 2.* — *Spurcus* est sordidus, immundus, fædus, *spurcōs*, *spurcōs* (It. lordo, sozzo, immondo, sporco; Fr. sale, immonde; Hisp. sucio, puerco; Germ. schweinisch, schmutzig; Angl. filthy, nasty).

I.) Proprie. — a) Universaliter. *Lucret. 6. 781.* multis hominibus res acriter infestant sensus spurcæque gravesque. *Lucil. apud Non. p. 394. 25.* *Merc.* Quæque aspectu sunt spurca at odore. *Seneca Ep. 70. a med.* Preferendum esse spurcissimam mortem servituti mundissimæ. *Gell. 17. 19. a med.* Vas spurcum atque pollutum, et mox. Aut si quid est urine spurcius. *Catull. 78. 8. et 99. 10.* Spurca reliqua. *Cic. Dom. 18. 47.* Hæc tibi tegem Clodius scripsit spurciorem lingua sua. *Id. fragm. apud Non. loc. cit.* Quam iter facerem Claternam temptatam spurcissimam. h. e. dia nubilo, pluvio, ventoso, tempestate fæda, ut ait *Virg. 1. G. 323.* Sic *Plin. 17. Hist. nat. 2. 2. (1).* Nubilum spurcum. *Sueton. Cæs. 60.* Proelia interdum sumebat spurcissimam tempestatibus. *Apul. 1. Met.* Humor spurcissimus. Cf. *Plaut. Trin. 4. 1. 7.* — b) *Spurcus ager* est malis herbis, tolio, avena at similibus conspurcatus. *Colum. R. R. præf. a med.* Quid cultus, quid stiterat ager; quid humidus et graminosus; quid siccus et spurcus etc. — c) *Spurcum vinum*, inquit *Festus p. 348. 19.* *Müll.*, est, quod sacris adhiberi non licet, ut ait *Labeo*, cui aqua admixta aut defrutumva aut igne tectum est, mustumve antequam deferretur.

II.) Translate. 1. Generaliter refertur ad animum et mores. *Cic. Dom. 10. 25.* Bellus spurcissimus. Alii leg. spurcissimos. *Id. 11. Phil. 1. 1.* Duo hæc capita nota sunt post homines natos terribiles et spurcissimos. *Id. 3. Ferr. 37. a med.* Homo avarissimus et spurcissimus, redde bona sodali filio. *Gell. 14. 2. ante med.* Homo probri plenus spurcissimæque vitæ ac deformatissimæ. 2. Specialiter est obscenus, impurus, incestus. *Plaut. Asin. 4. 1. 62.* Tot noctes reddat spurcas, quot puras habuerit. *Martial. 1. 35.* Abscondunt spurcas hæc monumenta lupas. h. e. meretrices. *Apul. 7. Met.* Spurcissima propodia ante mensam ad illicita libidinis extrema flagitia. *Inscript. apud Murat. 1773. 8.* Spurci quæstus. h. e. leucocinium. 3. Item impudens. *Martial. 4. 56.* Sordidus nihil est, nihil est te spurcius uno, Qui potes invidias doce vocare tuas. 4. Item vilis, abjectus, ignobilis, surdus. *Cic. 2. Tusc. 17. ad fin.* Ergo hoc poterit Samale, spurcus homo, vita illa digna? locoque (ex *Lucil. 4. 4. Sat.*): vir natus ad gloriâ, ullam partem animi tam mollem habebit, quam non meditatione at ratione corroborat? *Varro apud Non. loc. cit.* Ne quis illorem spurcum, hominem liberum prehenderet, jussus velit. *Coæ. Theod. 7. 13. 10.* Spurca amputatio digitum. h. e. ignobilis. 5. Item ævus, durus, crudelis. *Non. p. 393. 25.* *Merc.* Spurcam, ævum vel sanguinariam. *Afran.* mulier, noverca nomen hoc adde implum. Spurca signi veligia etc. At *Ribbeck*: Spurca gingivæ, gannit etc. *Locus veratius. Id. ibid. 29.* Lucilius: spurcus homo, vita illa dignus locoque.

SPŪRIUM, n. 2. *spōrion.* 1. Est natura muliebria. *Isid. 9. Orig. 5. a med.* Muliebrem naturam veteres spurium vocabant, velut ἀπό τοῦ σπόρου, hoc est seminis, non petris nomine. *Plutarch. in Quæst. Rom. a Sabinis* dicit sic appellatum: Τὸν Σαβίνου φασὶ τοῦ τῆς γυναικὸς ἀποδοῦναι σπόρον. 2. Hinc spuria dicta animalia quædam marina. *Apul. Apolog. 35.* Posse, dicitis, ad res Veneres sumpta de mari spuria et fascina, propter nomen similitudinem.

SPŪRIUS, a, um, adject. propriis qui non jure nuptiis est procreatus, illegitimos: a voce Gr. σπῦρμα vel σπῦρμα, ut placet *Hodestini. Dig.*

1. 5. 23. aliisque infra cit., ὁσπῶς, ὁσπῶντος; (It. bastardo, illegittimo; spurio; Fr. bâtard; Hisp. bastardo, spurio; Germ. uneheliche geburt, bastard; Angl. bastardy, illegitimate). Translat. Auson. Epist. 18. sub fin. Quique notas spuris versibus apposuit. h. e. Aristarchus, qui, quos non probavit in Homero versus, obelo notavit. Id. in *Fl. Sap. proem.* 13. Pone obelos igitur, spuriorum stigmata vatum. h. e. malorum poetarum. — Hinc saepius

Spurius, si, m. 2. absolute, substantivorum more, et quidem in proprium sensum usurpatur de eo, qui extra matrimonium quocumque ratione natus est. — Spectet n. *Cajus l. Institut.* § 64. Si quis nefarius atque incestus nuptias contraxerit, neque uxorem habere videtur neque liberus. Illi enim, qui ex eo coitu nascuntur, matrem quidem habere videntur, patrem vero non utique. — Unde solent spurii filii appellari vel a Graeca voce, quasi ὁσπῶντος concepti, vel quasi sine patre filii. *Modestus, Dig.* 1. 5. 23. Vulgo concepti dicuntur, qui patrem demonstrare non possunt: vel qui possunt quidem, sed eum habent, quem habere non licet: qui et spurii appellantur παρὰ τὴν ὁσπῶν. Sic *Auct. lib. de nominib. R.* sub fin. Spurii, patre incerto geniti, quasi ὁσπῶν. — Universim. *Imp. Dioclet. et Maxim. Cod.* 6. 55. 6. Ex libera conceptus et servo, vel spurus habetur. *Martian. Dig.* 49. 15. 26. Divi Severus et Antoninus rescripserunt: Si uxor cum marito ab hostibus capta fuerit et ibidem ex marito enixa sit: si reverii fuerint, justos esse et parentes atque liberos et filium in potestate patris. quod si cum matre sola revertatur, quasi sine marito natus, spurius habebitur. *Apul. 6. Met.* Villa ancillae filius, nepos Veneris audiet. Quamquam laepta ago frustra filium dicam. Impares enim nuptiae et praeterea in villa sine testibus et patre non consentiente factae, legitimae non possunt videri: ac per hoc spurus iste nascetur. — Hinc qui in patris servitute concepti fuerant, spurii ejusdem vel spurii filii dicuntur in vetustis monumentis. *Inscript. Patavinæ apud Murat.* 194. 2. at *Aless. Stor. di Este* p. 244. T. ARETIVS T. C. L. L. APIOLVS IMML. VIR IDEM ARGVSTALIS SIBI ET ARETIAE MODESTAE LIB. SVAS ET T. ARETIO PROCVLO SPVRIO MODESTAE LIB. FIL. etc. h. e. libertas filio. Hic vides, T. Aretium Proculum fuisse filium spurium Aretiae Modestae libertas et T. Aretii Apolii, h. e. natum esse ex eadem, antequam ipsa libertatem consequeretur. *Alia apud Fabrett.* p. 46. n. 258. C. IVLIVS C. L. PALLEO C. IVLIVS AP. F. CCL. PALLEVS PATRI INDVLTISSIMO, et *ibid.* n. 259. C. VELIVS A. F. SCAPTIA SIBI ET CONCVBINAE SVAS ET VELIAE SP. F. TERTIAE VILIAE MEAE, et n. 260. L. VOLTSENO AP. F. AGRYFVS CABO. (h. e. Caesaris servus) VILO PIENTISSIMO. *Alia apud Hoffm. Mus. Ver.* 143. A. F. VALERIVS SPVRII L. MONTANVS VIVVS FECIT PATRI FLARONI. V. Orelli adnotat. ad n. 2691. — Spurii dicunt non, teste *Justin.* 20. 1. 15., Leodæmonii conditores Tarenti, ob notam materni pudoris; quomodo enim scirent, illicito se matrum concubitu procreatos, patriam sponte reliquerunt et in Italiam, duce Phalaento, delati, Tarentum occupaverunt, parthenas ibi se appellantes, quasi da virginibus natos (quomodo contra omino se res haberet) ut infemiam natalium celarent. F. PARNETHIAE in ONOM. — Item de prænomen. R. F. ONOM.

SPURIUS, si, m. 2. F. voc. praeced.

SPUTAMEN, m. 3. (sputo) sputum. *Prudent. Apotheos.* 744. humectam sacro sputamine terram Contractans. Adde *Tertull. advers. Gnost.* 10. Adde *Cael. Aurel.* 2. *Tard.* 14. 199.

SPUTAMENTUM, i, n. 2. (sputo) sputamen. *Tertull. Spectac.* 30. Hic est illa arundine et colaphis diverberatus, sputamentis dedecoratus, felia et aceto potatus. Adde *Jul. Valer.* 1. *Genl. Alex. H.* 2. et *Augustin. ad Oros. et Prisc.* § 11.

SPUTATILICUS, a, um, adject. (sputo) con-sputations dignus, levis, κἀκάρωτος. *Cic. Brut.* 74. extr. de C. Rustio. Fuit accusator, inquit, vetus: quo accusante C. Rutilium, Sirena de-

scendens dixit, quædam ejus sputatilia esse crimina. Tunc C. Rustius (*Weichert* Gracius) Circumvenor, inquit, iudices, nisi subvenitis. Si æona, quid dicas, nescio: melius insidias. Sputatilia, quid est hoc? spute quid sit, scio, tili-ca, nescio. Maximi rursus. Sed ille tamen familiaris meus recte loqui volebat esse, inusitate loqui. — *Vulcanius* in emend. *Gloss. Lat. Gr.* Putschilla, κἀκάρωτος. videtur sputatilia pro sputatilia apud Ciceronem legisse.

SPUTATOR, ōris, m. 3. (sputo) qui frequenter spuit, πρῶτος. *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 52. Minime sputator, scretor sum.

SPUTISMA, ātis, n. 3. (sputo) sputus. *Vitruv.* 7. 4. in fin. Quod poculis et sputismatibus effunditur, simul atque cadit, siccescit. Alii tamen rectius pyritismatis legunt, nam sputisma nec Græcum, nec Latinum est.

SPUTO, as, are, 1. frequentat. a spuo, frequenter spuo. Transitive adhibetur, et est spuentem emitto. *Plaut. Merc.* 1. 2. 27. Tus cause rapi remiesse, jamdudum sputo sanguinem. *Ovid.* 12. *Met.* 256. Cumque atro mixto sputantem sanguis dentes. *Alii leg.* spumantem. *Plaut. Capt.* 3. 4. 18. Nam illic liti, qui sputatur, interdum morbus venit. h. e. morbus comitialis, quem nominantes solemus despuere, ut *Plin.* 10. *Hist. nat.* 23. 33. (69). et 28. *ibid.* 4. 7. (35). docet. SPOTUM, i, n. 2. et

SPOTUS, i, m. 2. et os, 4. F. SPUO in fin.

SQ

SQUALDUS, a, um, adject. syncop. pro squalidus leg. nonnulli apud *Enn. loc. cit.* in SQUALUS. Cf. calidus, valde, pro calidus, valde.

SQUALENDUS, a, um, adject. (squalo) squalidus. Vos a Lesico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tr.* p. 86. Squalor, squalidus, aqualendus, aqualescit.

SQUALENS, entis, particip. F. SQUALEO.

SQUALENTIA, æ, f. 1. (squalo) squalor, sordidus. *Tertull. Exhort. ad castit.* 10. Ingressi non secundum carnes squalentia concupiscentias. *Alii rectius leg.* cernis calentes concupiscentias.

SQUALĒO, squalēs, squaliti, squalēre, n. 2. Sunt qui scribunt squalio, cum derivata, duplici liquida, advenantibus *Manus, Dausq., Cellar.* et etiam philologis recentioribus, a quibus stant veteres libri et lapides. — Ratione habita etymii, ite *Isid.* 15. *Orig.* 13. 13.: «Squalidus ager, quasi excolidus, eo quod jam a cultura esset illi.» At probabilis *Fest.* p. 329. 22. *Müll.* «Squalidum, inculcum et sordidum ait Verrius significare: sic dictum, quod proxime ad similitudinem squamæ picium accedit certe eorum qui in profunditate abditi paludum aequalent maxime. Unde *Ennius*: aqualide septus stola. *Isæ Festus.* Cf. *loc. Gell.* et *Not.* in SQUALENS § 1. Alii tamen vocem conjungunt cum Gr. σκῆλλω, sicco, arefacio. — *Pert.* Squalens in fin. — Squalo est asper aum, rigeo; unde et fulgeo, niteo (It. essere aspro, duro, arricciato; Fr. être âpre, rude, hérissé; Hisp. ser aspero, rudo, erizado; Germ. starr-, rauk sein, starren; Angl. be rough). § 1. Generatim. *Ovid.* 14. *Met.* 411. humus aqualet serpentibus atris. *Claudian. Cons. Prob. et Olybr.* 182. Ellaque concreto cogit aqualere metallo. h. e. nitere. F. plura in SQUALENS. § 2. Speciatim pro arere, supra modum sicco esse. *Lucan.* 4. 755. Oraque projecta squalent arentis linguis. et 9. 503. aqualent pulvere fauces. *Sil. It.* 14. 591. Squalabat tellus vitiatio feruida dorso. Adde *Lucan.* 9. 628. § 3. Item saepius, obitus, sordidus, locutus, horridus aum, ὀνῶν, αἰχμῶν. — a) Absolute. *Plaut. Pers.* 4. 8. 2. Ita mihi supelles squalet atque ædes mea. *Virg.* 1. G. 508. aqualent abducta arva colonis. — b) Cum Ablativo ejus, quo quis aqualit, sine præp. aut etiam cum præp. ab, ex. *Quintil.* 10. 1. ante med. Neque ego arma squa-

lare situ ac rubigine valim, sed fulgorem his inesse, qui terreat. *Ovid.* 1. *Met.* 373. Ad delubra dem, quorum fastigia turpi Squalabant musco. et 15. *ibid.* 627. Pallidaeque cisangui squalabant corpora labo. *Sil. It.* 19. 511. Pulveris canities atre arentique cruore Squalabat barba. *Seneca Troad.* 20. nube ceu densa obsitus, Ater favilla squalet Iliaca dies. *Stat.* 1. *Theb.* 221. Et Phœthontæ mundum squalere favilla. *Martial.* 9. 48. Democritos, Zenones inperplicitosque Platonas, Quidquid et hirsutis squalet imaginibus. *Gell.* 9. 4. Ipsa volumina ex diutino situ squalabant habituque tetro erant. *Sil. It.* 4. 251. de Cryzo. barba Sanguinea rutilat spuma victusque furentis Albet et adfuso squalent a pulvere crines. Cf. *Albinov.* 1. 295. squalent immissis ore capillis. § 4. Hinc dicitur de illis, qui in luctu et mœrore sunt, quia tunc cultus corporis negligitur. *Cic. Sext.* 14. 32. Erat in luctu senatus, squalabat civitas, publico consilio mutata veste. *Id.* *Mil.* 8. 20. Lugat senatus, squalent municipia, afflictaur colonis. *Paulin. Nolan. carm.* 15. 97. Squaluit in vacua captivus imagine mundi. — Hinc *Parl. præp.*

SQUALENS, entis, adjectivorum more usurpatur; unde *Comp. Squalentior* 1. — Squalens § 1. Est asper, rigeo. *Virg.* 2. G. 348. Aut tapidem bibulum aut squalentes infode conchas. h. e. asperas. *Manil.* 5. 271. Squalens arista. h. e. aculeata et pungens. *Claudian. B. Get.* 293. Colla cateatit vidit squalentia Cimbri. h. e. cateatis detrita, asperata et quasi squamis obducta. *Id.* *Nupt. Honor. et Mar.* 150. de Tritone. squalentia murice terga Porpureis mollita rosas. h. e. aspera, hirsuta, aculeata. — Culpaverant olim nonnulli *Virg.*, quod dixerit 10. *Æn.* 314. tunicam squalentem auro. Cui simile est *Isid.* 12. *ibid.* 87. auro squalentem alioque orichalco Circumdant lorica humeris. Defendit *Gell.* 2. 6. ad fin. his verbis, quæ more auro descriptis *Macrob.* 6. *Saturn.* 7. ad fin. Tertium retet ex his, quæ reprehensa sunt, quod tunicam squalentem auro dixit. Id autem significat copiam densitatemque auri in squamarum speciem intesti. Squalere enim dictum est a squamarum crebritate asperitateque, quæ in serpentum piscumque coris videntur. Quam rem et alii et hic quidem poeta locis aliquot demonstrat (11. *Æn.* 770.) quem pellis ahenis in plumam squamis auro conserta tegebat. Et alio loco (*ibid.* 487.) Jamque adeo rutilum thoracis indutus ahenis florereb squamis. Accius in Pelopidis ita scribit: Ejus serpentis squamæ squalidæ auro et purpura prætextæ. Quidquid igitur oimis inculcum obisimque aliqua re erat, ut inculcerat visentibus facie nova horrorem, id squalere dicebatur. Sic in corporibus inculis aquamisque alta congeries sordium squalor appellatur: cuius significatio multa assidueque usu totum id verbum ita contaminatum est, ut jam squaler de re alia nulla, quam de solis inquinamentis dici coperit. Itæ *Gell.*, quæ totum hoc verborum genus, squalens, squalere, squalor, squalidus luculenter illustant. *Servius* ad cit. 10. *Æn.* 314. tunicam squalentem auro. interpretatur: splendorem auro, scilicet quia ex densitate et copia auri splendor augetur. *Nonius* quoque *Gellii* et *Servii* interpretationem firmat: cuius verba sunt p. 452. 19. *Merc.* Squalere non sordium plenum esse tantummodo, ut nunc consuetudine persuasum est; sed honesta re abundare et refertum esse, vetera honesta auctoritate posuerunt etc. Itæ *Non.* Hoc referri possunt illa *Virg.* 5. G. 91. Alter (rex apum) erit maculis auro squalentibus ardens. et *ibid.* 13. pici squalentia terga lacerti. *Sil. It.* 2. 585. Carnioea maculis auro squalentibus angula. § 2. Est etiam sicco, aridus. *Lucan.* 1. 205. et 5. 39. squalentibus arsis Aestiferæ Libyes. *Pallad.* 1. R. R. 5. Squalentes ayes: in vet. script. scalentes, ut ait a σκῆλλω, siccare. F. inlt. § 3. Et sordidus, locutus, horridus, obitus. *Ovid.* 4. *Met.* 855. squalentia ora Medusæ. *Seneca Oedip.* 534. Squalente cultu mentis ingreditur senes. *Juvenal.* 8. 16. Si tenerum attritus Catilinæ pumice lumbum Squalentes traducit

avos. *Sil. It.* 3. 635. et 4. 376. Squalentes campi. *h. e. arenosi et incoliti. Sic Tac.* 15. *Ann.* 42. Squalens lilus. *Lucan.* 8. 57. atro squalentes pulvere vestes. *Petron. Sat.* 120. nigro squalentia pumice sears. *Claudian. B. Gild.* 24. Squalens clipeus. *h. e. situ et rubigine obitus. Stat.* 1. *Theb.* 646. nubibus atrie Et squalente die. *h. e. horrido ob pestilentiam. Ovid.* 5. *Fast.* 397. squalentia tela venenis. *h. e. multo veneno imbuta et horrida. Capell.* 6. p. 192. Ne indecenter et squalentior peragratia cœlicolæ eurasiam curiam credat intrasse. *Claudian. in Prob. et Olybr. cons.* 212. herbis Squalentes thalamos et structa cubilia musco. *Alii leg. pelteates.*

SQUALES, *Si*, f. 5. rectius squalæ, *fq*, 3. (squeleo) Squalæ ablat. sing. cum e longa. Cf. *fame* etc. (*V. Schweizer-Sidler Teor. etc.* p. 43. *intp. Pezzi*). — Squalæ est squalor apud veteres. *Varro apud Non.* p. 226. 5. et p. 125. 33. et p. 168. 20. *Merc.* Agar perierit squalæ Scabreque, illaræ et vestitidine. *Pacuv. Trag.* 314. *Ribbeck.* Quæ deliderio alumum, penitudine Squalæ scabreque, inculca vastitudine.

SQUALES, *Si*, ere, n. 3. *inchoat. a* squalæo, squalidus *fi.* *Caper* p. 93. 19. *Keil.* et *Not.* *Tyr.* p. 66. *V. SQUALENDUS*. — Translate. *Augustin. Serm. app.* 120. Ut villorum eordibus squalesceret mundus.

SQUALIDUS, adverb. (squelidus) Occurrit tantum *Comp. Squalidus*. — Squalida est sordida, horrida, locuste. Translate. *Cic.* 4. *Fin.* 3. 5. Peripeteli ipsa illa, quæ subtiliter discedere erant, polite apteque dixerunt, quum deficiantes, tum patientes, ut Stoici ellam: sed et squalidius: illorum vides quam nitet oratio. *h. e. incultius, inornatus, horridus. Ammian.* 25. 2. 3. Vidit squalidius speciem talem geoff publici, *h. e. obscurus.*

SQUALIDITAS, *atis*, f. 3. (squalidus) squalor. Translate. *Ammian.* 26. 5. extr. Ne omnis confunderent, squaliditas maxima rerum ordines implicemur. *h. e. obscuritate.*

SQUALIDUS, *a*, um, adject. (squeleo) *Comp. Squalidior* II. — Squalidus est asper, rigens, scaber (*It. aspro, scabro, rigido, ruvido; Fr. âpre, rude, hérissé; Hisp. aspero, erizado; Germ. starrend, rauh; Angl. rough.*)

I.) Proprie. ¶ 1. Generetum. *Lucret.* 2. 468. Scilicet, esse globosa, tamen quum equalida content. *Accius apud Gell.* 2. 6. ad fin. et *Non.* p. 452. 28. *Merc.* Ejus serpentes squamæ squalido auto et purpura præteritæ. *h. e. munito auto atque aspero, instar squamæ, atque adeo rutilo et nitenti.* ¶ 2. Speciatim est incultus, sordidus, horridus, *πυρρός. Ennius apud Fest.* p. 329. 27. *Hüll.* et *Non.* p. 537. 26. *Merc.* Ceduo ac cereo vestitus, squelida exempta stola. *Plaut. Truc.* a. 5. v. 42. Homo horridus et squalidus. *Ter. Ean.* 2. 2. 5. Video sentum, squalidum, ægrum, pannis annisque oblitum. Ubi *Donat.* Sentum ad horrorem retulit; squalidum ad sordes; ægrum ad maciem; pannis annisque oblitum ad vestitum et ad tristitiam. *Justin.* 21. 5. 5. Pannosus et squalidus. *Seneca Troad.* 883. Depone cultus squalidus, festos cape. *Juvenal.* 9. 15. Sed fruticante pilo neglecta et squalida cura. *Plin.* 4. *Ep.* 9. sub fin. Mæsta et squalida senectus. *Seneca Hippol.* 471. Orbis jacebit squalido luppis situ. *Id. Edip.* 2. Et nube mæstem squalida exoritur Iubar. *Id. ibid.* 625. Pædore fædo squalidam obtinent comam. *Id. Herc. Cel.* 1756. reliquias magni Herculis Cineremque jectens squalidum, Alcmena gemit. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 29. 36. (121). Myrtus patricia exuberans ac læta, plebeja rehorrida ac squalida. *Catull.* 64. 42. Squalida deserie robigo inferui aratri. *Ovid.* 1. *Fast.* 558. Squalidaque humanis ossibus albet humus. *h. e. horrida. Sic Curt.* 7. 4. 27. Squelida siccitas. et 2. *ibid.* 181. Urse per incultos errabat squalida campos. *Id.* 2. 4. *mor.* 2. 42. Squalidus carcer. ¶ 3. Hinc dicitur de reis, qui sordidati apparebant. *Ovid.* 15. *Met.* 38. Squalidus raris. — In illo *Tac.* 2. *Hist.* 60. Suetonium ac Licinium Irusti mora

squalidos tenuit: donec audiri, necesseris magis defensionibus, quam honestis uterentur. squalidos tenere est reorum numero habere et in vinculis, quia squalor reorum est et carceris.

II.) Translate. *Cic. Orat.* 32. extr. Hæc tenenda sunt oratori. sed quia sua sponte squalidiora sunt, addibendus erit in his explicandis quidam orationis vitior. *h. e. asperiora, scabiora.*

SQUALITAS, *atis*, f. 3. (squeleo) idem quod squalor. *Accius apud Non.* p. 226. 4. *Merc.* Et si operta squalitate est luctuque horrificeli. *Zucill.* *ibid.* Squalitate summa, scebis summa, æruma oblitum.

SQUALITUDO, *inis*, f. 3. (squeleo) idem quod squalor. *Accius apud Non.* p. 226. 2. *Merc.* Speciem humanam inuitatam, egragiam, iodium clade et squelitudine.

SQUALITUDO etc. *V. SQUALIO* *inli.*

SQUALOR, *oris*, m. 3. (squeleo) asperities (*It. asprezza; Fr. état de ce qui est âpre, hérissé, croûte; Hisp. asperidad, corteza; Germ. das Starren, d. h. die Rauigkeit; Angl. roughness*): cui levior opponitur.

I.) Proprie. ¶ 1. Generetum. *Lucret.* 2. 424. quæcumque (causa) molesta atque aspera constat, Non aliquo sine meteris squalore reperta est. ¶ 2. Speciatim ariditas. *Mamertin. Grat. act.* ad *Julian.* 8. a med. Aquarum ductibus pessumdetis, plicia cuncta squaloris et pulveris. *h. e. siccitatis. nam et squalora æra est.* ¶ 3. Item aspius est sordium congeries, illurtes, sordes, lordura, eordidezza, sudicium, incollezza, *πυρρός*. — a) Refertur præcipue ad cultum corporis neglectum atque horridum. Unde *Tac. Germ.* 31. vocat squalorem cincinni barbarum suamiam. et *Ovid. Heroid.* 13. 37. omittit novæ et preloso vestes, comam negligere. *Plaut. Cist.* 1. 1. 116. Immundus fortunas æquum est squelorem eequi. *Cic.* 5. *Ferr.* 12. ad fin. Surrexisset Aproinus, non squaloris plenus ac pulveris sed unguentis oblitus, vino vigiliisque languidus. *Plin.* 7. *Ep.* 27. Senex macie et equalore confectus. *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 330. Eiebi se sponte relaxat Squalor et æternam patitur rarecere noctem. *Ziv.* 2. 23. Obsita erat squalore vestis, scidior corporis habitus pallore ac macie paupempti. *Id.* 21. 40. ad fin. Umbra hominum, fame, frigore, illuvie, squalore enecti. *Calpurn.* *Ecl.* 1. 45. Et reddit ad terre tandem, squalore situque, Aima Themis, posito. *Curt.* 4. 1. 23. Ut cunctanti squalor oblitus est et injecta vestis purpurea auroque distincta. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 14. 39. (138). Ferris vites squalore decimo annis omnibus cogimus juvenescere. *Colum. De cult. hort.* 95. pectita tellus Deposito squalore nitens sua semina poscit. — b) Dicitur de luctu et mortis dolentis aliqua calamitate aut rei: ut videtur *Forcellinus*: at dixerim, usurari potius de exteriori aliquo maioris signo, puta in ore, vestitu, habitu corporis. *V. Homonym.* *Cic. Client.* 6. ad fin. Mater instituit accusatores, instigat testes: squalore hujus et sordibus tetatur, exitum exoptat. *Id. ibid.* Specululum hujus sordium atque luctus et taoti squaloris. *Id.* 7. *Ferr.* 48. extr. Ille ornatu ad vos confugiunt. aspiceite, iudices, squalorem sordesque eorum. *Id. Mur.* 40. 80. Squalore sordidus, confectus morbo, lacrimis ac mærore perditus. *Metell.* ad *Cic.* 5. *Fam.* 1. In luctu et squalore esse. *Tac.* 1. *Hist.* 54. Legali in squalorem mæstitiamque compositi. Adde *Sil.* *Il.* 1. 631. et 674. *Claudian.* 1. in *Eutrop.* 177. procerum aqualore repletus Carcer. — In plur. num. *Quintil.* 6. 1. a med. Al sordes et squalores et propioquorum quoque similem habitum scio profuisse.

II.) Translate. *Quintil.* 2. 5. 23. Detero radis sæculi squalore, asprezza, ruvidezza.

Homonym. Differre squalorem a mærore ad illud *Cic. Sext.* 31. 68. Decesserat ex Asia frater meus magno squalore, sed malo etiam majore mærore. illa docet *Scholias.* (ed. *A. Maio* in *Class. Auct. T.* p. 144.): «Squalor ad habitum vestitus refertur; mærore ad animi angorem. dicit ergo fratrem suum per omnia lugubrem continuisse fortunam».

SQUALUS, *a*, um, adject. (squeleo) squelidus. *Enn.* apud *Non.* p. 172. 20. *Merc.* Lavere lacrimis vestem squalam et sordidam. *Alii leg. squalidam; alii squaldam* per syncope. *V. SQUALIDUS.*

SQUALUS, *i*, m. 2. Priorem ayslabam, quæ videtur longa, *Ovid.* loc. cit. corripuit. Sed loci varia est lectio. *V. infra.* — Squalus piscis, fortasse ab asperitate squamarum illa dictus (apud nostrates vulgo *squalo*). Memorant *Varro* 3. *R.* 3. ad fin., *Plin.* 9. *Hist. nat.* 24. 40. (73). et *ibid.* 51. 74. (162). item *Ovid. Halieut.* 123. sed ubique dubia lectio: etenim apud *Varron.* et *Ovid.* loc. cit. alii leg. scarus vel squalus. *V. RHINA* et *SQUATUS.*

SQUAMÆ, *m*, f. 1. Qui scribunt squamæ et derivata duplici m, adversos habent *Manut.*, *Dausqu.*, *Cellar.*, alios. — Rationes habita etym., *Döderlein* conjungit cum scabere, ut gluma cum glubere. At *Servius* ad *Virg.* 9. *Æn.* 767. Squamæ et spleadorem significat, et a piscibus veniat; et sordes, si ab squalore. Sed in Virgilio splendorem ubique significet. Cf. loc. *Gellii* sub **SQUALEO**. — Squamæ dicitur dura cutilego, quæ piscibus et anguibus pro cute est, *λεπίς, πόλις* (*It. scaglia, squama; Fr. écaille; Hisp. escama; Germ. die Schuppe; Angl. the scale*)

I.) Proprie. *Cic.* 2. *Nat. D.* 47. 121. Animalium alia coris testæ sunt, alia villis vestita, elia spinis hirsutæ: pluma alia, alia squame videmus obductas. *Virg.* 11. *Æn.* 753. serpens aliquos volumina versat Atrectileque horiet squamis. *Id.* 5. *ibid.* 88. de angue, maculosus et euro Squemam lacendebat fulgor. *Ovid.* 6. *Met.* 576. Duratque cuti squamam incredere sentit. *Id. Heroid.* 12. 101. Pervigil ecce disco squamis crepitantibus horrens. *Curt.* 9. 1. 12. Bie serpentibus magna vis erat, squamis fulgorem auri reddentibus. *Claudian.* 1. in *Eutrop.* 295. Elerat huic plume, squamis huic Febula vestit. *h. e. verum in piscem narret. Sidon.* 5. *Ep.* 17. Linteum villis onustum, quod pridiana squame politum casu sub ipsis adiculis valvis bipotentibus de jenitoris erecto trochleatim suas nulebat.

II.) Improprrie. ¶ 1. Dicitur de annis et cauleculis squamæ similibus in loriceis, *inaglia. Virg.* 9. *Æn.* 707. duplici squama torica fidelis et auro. *Sic* 11. *ibid.* 487. Turnos thoraica indutus, ahenis horrebant squamis. et *ibid.* 770. quem pellis ahenis In pluviam squamis auro consera tegebat. (Adde *Ovid.* 3. *Met.* 63. et *V. SQUALENS*). ¶ 2. Item squamæ est morbus oculorum, *le cateratte, la suffusion.* *Plin.* 29. *Hist. nat.* 1. 8. (21). Squamam in oculis emovendam potius, quam extrahendam. Cf. *Fulgat. interpr.* *Act.* 9. 18. ¶ 3. Item cortex iennis, quo quid involvitur vel legitur. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 11. 24. (107). Mili squamæ quas vocant florem. ¶ 4. Item lamina tenuis, *scaglietta, scaglia, lamina. Id. ibid.* 15. 46. (154). Squamæ ferri. et 32. *ibid.* 4. 14. (34). tegumentis testudinis. *Id.* 9. *ibid.* 35. 56. (113). specularium lapidum. *Cels.* 2. 12. *eris. λανίς χαλκοῦ. Enit.* *Macer* c. 14. de *Camomilla*. Squamæ de rutilibus auferit.

SQUAMANS, *antis*, particip. ab *inuisil. squamo*, squemas habens, squamatus, squamosus. *Manut.* 5. 412. quum se Delphinus in astra Erigit et squamans stellis imitentibus exit. *Alii* rectius leg. *squamam*, ut exire squamam locutio Græca sit et valeat, squamam emittere, exserere, exhibere; aut potius, quod recentioribus placet, sit *imitari squamam*.

SQUAMATIM, adverb. (squama) ad similitudinem squamarum. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 10. 10. (43). Nucamenta squamatim compecta dependent.

SQUAMATIO, *oais*, f. 3. (squama) genus morbi, ex quo cutis in tennes squamas dissolvitur. *Isid.* 4. *Orig.* 8. 10. Scabies et tepe, utraque pessio, asperitas cutis cum pruritu et squamatio: sed scabies tenues asperities at squamatio est.

SQUAMATUS, *a*, um, particip. ab *inuisil. squamo*, squamis obductus. *Terenti.* *Apolog.* 21. Squamatus aut cornutus, aut plumatus amator. *Fulgat. interpr.* 1. *Reg.* 17. 5. Lorica squo-

Mele. Alii leg. *hamata*. Cf. *Percellone*, *Var. lect.* ad h. l. — Hloc

Squamatus, s, m. 2. absolute, substantivum more, genus pisces, apud Gallos *chien de mer*, *Lid.* 12. *Orig.* 6. 37. Otto. *Squamatus* dictus quod ait squamis acutis. Unde et eius cute ligum politur. Alii alter leg. *V. SQUATUS*.

SQUAMICUTIS, s, m, adj. (squama et cutis) squamula, scagliosa, squamosa, *φολιδωτός*.

1.) Proprie. *Virg.* 2. G. 154. neque tanto Squameus in spiram trectu se colligit anguis. *Id.* 2. *En.* 218. squamea terga. *Ovid.* 7. *Met.* 272. membrana.

II.) Translate. *Claudian.* IV. cons. *Honor.* 522. Quis decor, iucundis quoties olipastus et auro Squameus et rutilus cristis et casale major? h. e. aurata lorica indutus. *V. SQUAMA*.

SQUAMICUTIS, e, adj. (squama et cutis) cutem squameam habens. *Pseudo-Cyprian.* *Sadam.* 143. de piscibus. Quaque caret proferre aliquid de gurgite gentem Squamicotem vel levientem val cortice septam. Alii leg. *squamigeram*.

SQUAMIFER, ōra, ōrum, adj. (squama et fero) squamas ferens, squamosus, squamiger, *λεπιδόφορος*. *Seneca Med.* 685. Squamifera laboribus turba desertis adast. h. e. anguis. *Lucan.* 9. 709. Squamiferos iugens hamorrhoeis espiliat orbes.

SQUAMIGER, gēre, gērum, adj. (squama et gero) squamas gerens, squamosus, squamifer. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 37. 50. (137). Pennatorum aculeum huboni tantum, et oto pluma velut aures; ceteris cernens ad auditum, similis modo squamigeris etque serpentibus. *Ovid.* 4. *Met.* 716. Squamigera cervice. h. e. collum adgnis. *Lucr.* 1. 379. Nam quo squamigeri poterant procedere tandem, Ni spatium dederat latius? h. e. piscibus. *Id.* 2. 342. et 1081. mutque nantes Squamigerum pecudes. pro squamigerorum. *Auson.* *Mosell.* 83. Squamiger grex.

SQUAMMA etc. *V. SQUAMA* init.

SQUAMOSUS, e, um, adj. (squama) squamiger, squamatus, *φολιδωτός* (It. *scaglioso*, squamoso; Fr. *écaille*, *écailleux*; Hisp. *escamado*, *escumoso*; Germ. *schuppig*, voll *Schuppen*; Angl. *scaly*, *squamous*).

1.) Proprie. — a) De engulbus. *Propert.* 3. 21. 27. squamoso labuntur ventre cerastae. *Virg.* 4. G. 408. Squamosus draco. *Ovid.* 3. *Met.* 41. Ille volubilibus squamosos nexibus orbes Torquet. *Claudian.* 1. *Laud.* *Stilich.* 263. Splendent viperem squamosae pelle pharetra. *Prudent.* *Humertig.* 423. Squamosum thoraca gerens de pelle colubrum. — b) De piscibus. *Plaut.* *Rud.* A. 3. 5. Squamosum pecus. *Prudent.* 5. *pepi* *scap.* 444. agmina. *Colum.* 8. R. R. 17. greges. *Seneca Hippol.* 1048. belua.

II.) Translate. *Lucan.* 4. 324. torrentor vitætra flamma Oreque sicca rigent squamosis aspere liogala. *aride* e ruvide: sicca et asperitas inquit squamarum. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 5. 18. (79). Smaragdi venosi at squamosi. — *Squamosæ* aves proverbia loci dicuntur a *Plaut.* loc. cit. in *PENNATUS*. — Hinc

Squamosus, i, m. 2. absolute, qui squamas habet, pisces. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 81. (206). Pennati squamisque.

SQUAMULA, ō, f. 1. diminut. a squama, parva squame, scaglietta, *λεπιδιον*. *Cels.* 7. 26. n. 3. Urina secum trahens quasdam quasi squamulas. *Id.* 6. 2. Porriga est, ubi inter pilos quasdam quasi squamulæ surgunt. *Id.* 5. 23. n. 17. de impetig. Videntur esse in se quasi bululæ quasdam, ex quibus interposito tempore quasi squamulæ solvantur. — Da *aquamulis*, vel folliculis, radicem loquitur *Cæs.* *Jurel.* 1. *Tard.* 1. 32.

SQUARRŌSUS, a, um, adj. scabronus, rudis, tactu asper. *Festus* p. 329. 31. *Müll.* (Cf. *Paul.* *Diac.* p. 338. 7. *ibid.*) Squarrosi, eadem squamatam plicum similitudine dicti, quorum cutis exurgit ob asiduam illuviem. *Lucillus.* *Varronum* ac rupicum squarrosa incondita rosae. Alii leg. *scarrosi* et *scarroea*, quasi a

scarreo, quod *Jos. Sculigero* idem est ac *scaber* sum. Neque sane, si *Daciero* fides, a squamis squarrosi dicti, sed a squarra, vel, ut veteres scribebant, scura, quod purum putam Græcum est *σκάρα*, id est crusta ulceribus caris excreta. Caterum nonnullis videtur squamosi et squamea apud *Festum* corrigendum esse, quod derivationi convenientius. Ita cl. *Farlanetto*. At nihil immutandum esse dicimus ex *Theophr.* nov. *Latin.* apud *A. Maium* in *Class. Auct.* T. 8. p. 1. Quum in nocte hismalis multæ lubricationis parvigilio plurimoque in ichoio olivo depasto usque ad concilioium ferme nictæsem, in letibum tandem soporem squarrosi melectistatulo, utpote perrara ferragine hirtisque sagli receptantibus defellicentes ertus coqueri (corr. conquisi). et *ibid.* p. 534. Dicitur squarrosus quasi squamis corroesus. unde *Banias*: squarrosus et incompeta rostra. *V. INCOMPETUS*.

SQUATINA, ō, f. 1. piscis ex genere planorum, qui propter squalem, hoc est asperitatem cutis, ilgoa et ebora poliuntur. Græce dicitur *σῆμα* vel *σῆμα*, quia eu res limantur: nam *σῆμα* lima est (*V. RHINA*), *squadrō* (*Squalus aquatina* *Lin.*). *Plin.* 9. *Hist. nat.* 12. 14. (40). Asperitate, ut aquatica, que lignum et ebora poliuntur. *Id.* *ibid.* 51. 74. (162). Ex pialo aquatica bis sola antummo, Vergiliterum occasu perit. Adde *ibid.* 24. 40. (78). *Id.* 32. *ibid.* 11. 53. (150). Rhinus, quem squatinam vocamus. *Harduin.* et *Sillig.* habent *squatinam*.

SQUATULUS, i, m. 2. Idem ac *squatina*. *Isid.* 12. *Orig.* 6. circa med. *Squatulus* dictus, quod sit squamis acutis; unde et alius cute ligum poliuntur. *Gloss.* *Philox.* *Squatulus*, *σῆμα*, *εἶδος* *ἰχθύος*. Angli etiam nunc *skate* appellant. *V. voc.* præced. in fin. Cf. loc. *Ovid.* *Halient.* in *SQUALUS*, i.

SQUIBALUM, i, n. 2. *σκῆβαλον*, simus, qui- quillæ, trimentum. Cf. *SCOBS.* *Veget.* 2. *Ve- terin.* 19. At *Schneider* banc voc. exposuit.

SQUILLA, ō, f. 1. Scribitur aliis et *scilla*, qua significat barbam; aliis veru promisque. — *Squilla* ¶ 1. Est herba, da qua *Plin.* 19. *Hist. nat.* 5. 30. (93). *V. SCILLA.* *Pallad.* 3. R. R. 29. Sarmenatum intre squillæ bulbum demergant: cujus beneficium asserunt sala omnia comprehen- dere facillius. — Apud *Horat.* 2. *Sat.* 8. 42. Af- fertur squilles inter murena nantes, et *ibid.* 4. 58. Totius marceotem squilla recreabis, et A- fra Potorem cochleas. *squilla* aliis est herba, aliis cum *Rittero* pisca, da qua *V.* in *SCILLA*. ¶ 2. Item pisculus, qui cum pious concha comparan- di cibi loit societatem. *Cic.* 2. *Nat.* D. 48. 123. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 42. 66. (142). et *Martial.* 13. 83. — In Libya majores multo squillas quam alibi, quum dictum esset Apicio gulonum princi- pi, cupiditate illo navigavit, teste *Suida* in *Anti- xios*: quumque salum reperisset, intacte Africa rediit. *Juvenal.* 5. 80. Aspice, quam longo dis- tendat pactoris lencem, Quæ fertur domino squilla et quibus undique sapla Asparagis, qua de- spectat coovivia cauda. — *NB.* De cognom. R. *V. ONOM.*

SQUINANTHOS, i, m. et *SQUINANTIUM* vel *squinanthium*, ſi, n. 2. *V. SCHÖNANTHUS*.

SQUINUM, i, n. 2. *V. SCHÖNUS*.

ST

ST est

1.) Particula loqueris sen sibilis, quo uti- mur silentium indicentes, etiam digito ori ed- motu, in sermone familiar: cui inludum tace adjicitur. Græce *στῆμα* (It. *stūto*; Fr. *chut*, *paiz*; Hisp. *chiton*; Germ. *st*, *stilt*; Angl. *hist*, *hush*). Est autem monosyllabon; quamquam *Fel.* *Long.* p. 2213. *Putsch.* hæc habet: « Inveni sunt qui et sine vocali putant posse syllabam fieri. nam a-

uimadvertimus apud *Comiens* a et t pariter scri- ptas litteras, ut apud *Ter.* etc., ubi hoc s et t pariter (st) renunciat silentium. Apparet hæc ni- hil aliud quam locum syllabæ tenere, nec tamen syllabam scilicet esse. — *Ppeta* apud *Varron.* 5. L. L. 57. *Müll.* ex lectione *Scalig.* Iis et Har- pocrates, digito qui significat at! At *stillerus* alter legit. *Plaut.* *Cas.* 2. 1. 5. St! tace atquo tibi. *Id.* *Epid.* 2. 2. 2. St! st! taceat. habete animum bonum. *Id.* *Pseud.* 2. 2. 5. St! tace, tace. meus bio est homo. *Ter.* *Andr.* 4. 1. 59. Hem st! ma- ne: coccrepuit a Glycerio offium. *Id.* *Heaut.* 3. 3. 36. De fallacia diei? st! inveni quendam na- per. *Næv.* apud *Charis.* 2. p. 214. *Putsch.* St! tale verbum cave feris. *Cic.* 16. *Fup.* 24. Sed st! litteras tuas exspecto.

II.) Appareat pro est. *V.* in *SUM*.

III.) Nota in *Inscrip.* pro statio, *Statius*, sti- pendium, *stolatus* etc.

STÅ prn lste. *V. STE*.

STÅBILIENS, entia, particip. *V. STABILIO*.

STABILIMEN, mīnia, n. 3. (stabilio) Id quo aliquid stabilitur, firmamentum, fermezza, so- stegno, ussodimento, *βεβαίωμα*. *Vel.* *Poeta* apud *Cic.* 3. *Nat.* D. 27. 68. Mibi portentum cele- stum peter prodigium misit, regni stabilimen mei.

STABILIMENTUM, i, n. 2. (stabilio) idem ac *stabilimen*.

1.) Proprie. *Plaut.* *Cure.* 2. 3. 88. Hæc sunt ventri stabilimenta, pane et assa bubula, pocu- lum grande. *V. PANIS.* *Plin.* 11. *Hist. nat.* 7. 6. (16). Propolis aodam cere, sed favorum sta- bilimentum.

II.) Translate. *Val. Max.* 7. 6. n. 1. Sicilia et Sardiola, gradus et stabilimenta ballorum. *Augustin.* contra *Jul. Pelag.* 6. § 10. Stabilimenta fides Christianæ. Adde *Vulgat.* *interpr.* *Sap.* 6. 26. et *Eccl.* 49. 17.

STABILIO, stabilis, *stabilis*, *stabilis*, *stabilis*, a. 4. (stabilis) Stabilibat pro stabiliebat est *Ennii* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 20. 40. *V. ioffa.* Item *stabilibo* pro stabiliam apud *Pseudo-Cyprian.* *Asa.* *Mos.* 2. 44. — Part. *Stabiliens* i. b; *Stabi- litus* i. b et II.; *Stabilendus* i. b. — Stabi- lie est stabilem reddo, firmo, fultio, *βεβαίω* (It. *assodare*, *fermare*, *stabilire*; Fr. *rendre sta- ble*, *solide*, *affermer*; Hisp. *hacer que sea estu- ble*, *afirmar*; Germ. *bestatigen*, *feststellen*; Angl. *to make steady*, *firm*).

I.) Proprie. — a) Absolute. *Cæs.* 7. B. G. 73. u med. Confrmandi et stabilendi causa sin- guli eb infimo solo pedes terre exuleabatur. — b) Cum Accusat. vel passive. *Enn.* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 20. 40. Sēhila nulla pedem sta- bilibat. *Colum.* 4. R. R. 33. Castaneas stabilien- dis vluia heblis. *Seneca Thyest.* 567. Ille ta- bantes renovata muros, Hic sita quæsses stabilira turres. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 20. 81. (212). Porci- lica mobiles dentes stabili commendat. *Id.* 10. *ibid.* 23. 30. (60). Grues Pootum transvola- tura saburæ stabili. *Id.* 9. *ibid.* 31. 51. (100). Tradunt eblnoas sæpiliam maria præagire, cor- reptique operiri lapillis, mobilitatem pondere stabilientes. et *ibid.* 28. 44. (83). Lollgloi pedes duo, quibus se velut ancoris stabiliunt. *Rurica Enn.* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 48. extr. Auspicio regui stabilia acamna solumque. *Lucret.* 3. 202. quo quæque magis cum pondere magno Aspe- raque loventiuntur, eo stabilia magis sunt. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 23. 33. (69). Pondusculis lapidum apprehensis aut gutture ereos repleto, stabili- tie (coturnices) volant.

II.) Translate. *Accius* apud *Cic.* *Sezt.* 58. 123. *Tullius*, qui libertatem civibus stabilivarat. *Plaut.* *Amph.* 1. 1. 39. Regi Thebano ragnum stabi- livit suum. *Cic.* 4. *Fin.* 24. 65. Quum alter stabilire rempubl. studuerit, alter evertare. *Id.* 1. *Legg.* 24. 62. Stabilira leges. *Id.* *Marcell.* 9. u med. Nisi hæc urbs stabilia tuis consiliis et in- stitutis erit etc. *Sall.* *orat.* 1. ad *Cæs.* de re- publ. ordin. ad fin. Stabilite pacem et concor- diam. *Liv.* 9. 20. sub fin. Res Capue stabilitas Romana disciplina fama vulgevit. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 7. 8. (34). Cicero stabilirit nomen eque- stre in conspectu suo. *Gell.* 12. 5. Quum eum ad

10. — Sic princeps stabuli dominici in *Inscript. in Corp. Inscr. Lat.* 5. 1890. at praepositus gregum et stabulorum in *Notit. Dignit. Imp. Or. c.* 13. ¶ 4. Item deversorium, ubi mercede excipiantur viatores, osteria, locanda, *παυδοχαιον*. *Ulp. Dig.* 4. 9. 1. a med. Coupons et stabularios eos aequae accipimus, qui couponam vel stabulum exercent. *Petr. Sat.* 6. et 8. Quam nec invenirem, quo loco stabulum reliquissim. *Martial.* 6. 94. Sic etiam in stabulo semper, eis cenat in agro. *Plin.* 6. *Ep.* 19. a med. Deforme arbitratu, honorem petturos orbem Italiques non pro petra, sed pro hospitio aut stabulo, quasi peregrinantes, habere. *Apul.* 9. *Met.* Hospitio proximi stabuli recepti, cognoscimus leporem febuiam. *Spartian.* *Septim.* *Sev.* 2. ad fin. Dormienti in stabulo serpens caput cinxit. ¶ 5. Item dicitur de luposari, fornice, prostibulo, lupanare, *πορνειον*. *Plaut. Pæn.* 1. 2. 53. An te ibi vis later late venarier proscidas, plistorum amicas, quae tibi oiant stabulum statumque? *Id.* *Pers.* 3. 3. 13. Vir summe populi, stabulum servitricium (alii rectius meretricium) Scortorum liberator, subiculum flagiti etc. *Cic.* 2. *Phil.* 98. 69. Huius in sedibus pro cubiculo stabuli, pro triclinio popinae sunt. — Hinc stabulum Nicomedis apud *Sueton.* *Caes.* 40. per convivium dictus est C. Caesar, qui credebatur Nicomedis Bithyniae regi Iulius obsequutus. *V. FORNIX.*

II.) Translat. ¶ 1. Metonymice stabula sunt ipsae armentia et greges. *Val. Flacc.* 1. 683. cum stabulis et messibus ingens Ira deum et Calabri populator Sirtus arri incubuit et 6. 613. stabuli qualis leo sevit opimia. *Martial.* 8. 28. Tartesiacus stabuli nutritor Iberi Baetis. h. a. ovium Hispanorum. *Grat. Cynag.* 154. Manusque stabuli. *Sil.* 11. 13. 347. de *Pane.* argutis longe de vertice sacro Dulces sonat celamitis, ducit stabula omnia cantu. Adde 3. 383. ¶ 2. Figurative. *Plaut. Most.* 2. 1. 3. Occidit spes nostra: nusquam stabulum est confidentium. Cf. loca *Cas.* 2. 1. 22. *Truc.* 2. 7. 31. at *Pers.* 3. 3. 13. supra edicta. Similiter convicia illa apud *Plaut.* *Cas.* 2. 1. 22. Stabulum nequitiae. at *Truc.* 2. 7. 31. flagitii.

Homonym. Quid stabulum a coupona differet, *V.* in STABULARIUS. Cf. etiam *Ulp. Dig.* 4. 9. 1., qui tamen non ita rem expiunt. Ceterum videas *A. Rich.* ad bene voc.

STACHYS, *Yos.* f. 3. *σταχυς*, herba porri similitudinem habens, longioribus foliis pluribusque et odoris jucundi colorisque in tuteum inclinat. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 15. 86. (136). Adde *Marcell. Empir.* 10. — *NB.* De cognom. *R. V. ONOM.*

STACTA, *es*, et stacta, *es*, f. 1. (*στακτή*) ¶ 1. Est oleum ex myrris sudans: a *στάξ*, stillo. — a) in sing. cum. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 15. 35. (70). Sudant sponte, prius quem incidantur, stacten dicitur. *Zucet.* 2. 246. Sicut amaricallum blandum stactaeque liquorem. *Plaut. Most.* 1. 3. 154. Via unguenta? *Ys.* Quid opus est? cum stacta accubo. h. e. cum muliere, quae ipsa suavior est stacta. Hinc vetula quaedam ita vinum alloquitur apud *eum.* *Cura.* 1. 2. 6. Tu mihi stacte, tu cinnaionum, tu rosa. *Inscript. metrica in Anthol. Lat.* n. 1210. *Meyer.* ex *epica* ET CARIA ET BENE COORNA STACTA ET AMOMO. — Adiectum per eperegeseon sine appositionem vel epitheton *τῷ myrris*. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 1. 2. (17). Myrrha et per se unguentum laet sine oleo, stacte duntaxat. Myrrham stacten at stactam conjungit *Scridon.* *Compos.* 125. et 143. — b) in plur. num. *Colum.* 10. *R. H.* 173. Sed melior stactis ponatur Achaica myrrha. Alii teg. stacte cum *Forcellino*; alii vero stactis habent pro casu recto, ut sit stactis, *is*, ab *ισακτι*, *στακτι* per appositionem. *V.* supra. ¶ 2. In illo *Futur.* interpr. *Gen.* 37. 25. (et 43. 11.) Viderunt Ismaelitas viatores venisse de Galaad et camelos eorum portantes aromata et resinam et stacten in *Aegyptum* stacte videtur esse a voce Hebraica *שֶׁט* *lot*, idem ac iadanum, quod et cistue creticus. *V. Cultrera, Flor. Libl.* p. 322. et seqq.

At *Marinus*, qui *lot* a red. *lut*, quod est iolvere, deducit, castaneam putat significare.

STACTE. *V. voc. praeced.*

STACTON vel

STACTUM, *i*, n. 2. *στακτόν*, appellatur collyrium, a *στακτός*, stilliticius, quia instillatur, cuius compositionem habes apud *Scridon.* *Compos.* 34. Stacton, quod vocant, ad eadem fecit etc. *Inscript.* apud *Tschon.* *Cachets des ocul.* p. 55. *L. IVNI PRILENTI STACTVM OPOSTASMA TVM AD CLARITATEM.* Alia apud *eum.* *ibid.* p. 63. QVINTILIANI STACT. AD CLA. Adde alias in *Corp. Inscr. Lat.* 7. 1311. et 1321. et *Marcell. Empir.* c. 8. s. 3. p. 94. retro.

STACTYCE, *es*, f. 1. genus herbae, de qua *Apul. Herb.* 9., ubi tamen dubia est lectio.

STACULA, *ae*, f. 1. genus vitis, quae alio nomine circula est venucula appellatur. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 2. 4. (34). Ita *Silius*; sed *Jan* et *Delesser* leg. *scapula*.

STADIÁLIS, *ae*, adject. (stadion) ad stadium pertinens. *Fest. Auct. gromet.* apud *Rigalt.* p. 298. et *Goes.* p. 321. Stadialis ager habet passus CCXXV., id est pedes DCXXV. Cuius mensura octies computata miliarium facit, quod coexist quatuor milibus pedum. Adde *Isid.* 15. *Orig.* 15. 6.

STADIARIUS, *a*, um, adject. (stadion) ad stadium pertinens. Vox a *Lexico* expungenda; occurrit solum tantum in *Not. Tir.* p. 174. Stadium, stadialius, stadiodromus.

STADIÁTUS, *ae*, nm, adject. (stadion) qui habet stadium proslumum vel stadii longitudinem, *σταδιατός*. *Vitr.* 5. 11. a med. Extra eutem (palaestram) disponentur porticus tres, una ex peristilio aesonibus, dum dextra atque sinistra stadiales. *Philander* ita interpretatur: In quibus cum teclis stadiis per blemem casio non sereno athletae exerceretur. Sed quom etiam miliarie sen miliarie porticus erant, seu milia pedes longae, quid nō et stadiales, h. a. pedes DCXXV. longae? Hinc etiam *Ælian.* *Var. Hist.* 1. 9. c. 3. narrat, Perdicem et Craterum solitos fuisse circumferre secum lo expeditionibus tentoris stadiales, in quibus se palaestra exercebant.

STADIÓDRÓMOS vel

STADIÓDRÓMUS, *i*, m. 2. *σταδιοδρόμος*, qui in stadio cursu erat, qui unius stadii spatium percurrit, ut *σταυλοδρόμος* dicitur, qui duplex stadium seu diaplum percurrit, et qui spatium ad viginti stadia longum septies, *δολυχοδρόμος*. Alii tamen aliter. *V. Annal. dell' Inst. archeol.* a. 1833. p. 69. *Firmic.* 8. *Matheo.* 8. Si Mars respererit leporem caelestem in horoscopo, faciet stadiodromos. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 8. 19. (59). Qui fecit stadiodromon Astyion, qui Olympiae ostenditur. *V. STADIARIUS.* — In plur. num. stadiodromos apud *Censorin.* *De die nat.* 14.

STADIUM, *i*, n. 2. (*στάδιον*) Etiam stadiis mens. gen. apud *Macrobi.* 1. *Sonn. Scip.* 15. a med. Ultra trecentos et sexaginta stadios longitudinem in se continere non poterit. Item a. apud *Gromat.* p. 245. 11., 339. 3. et 14. etc. *Lachm.-Hud.* et *Iliner. Alex.* 49. (112). Cf. *Gr. plur. σταδίων.* — Stadium pro etadiorum in genet. plur. *Plin.* *Hist. nat.* et *Sall.* apud *Non.* loc. infra cit. — Stadium est mensura culuscomque spatii CCXXV. geom. passus aut Dd. pedes Græcos vel DCXXV. Rom. continentis, seu sexcentesima pars gradus *σταδίων* (h. stadii; Fr. etade; Itip. estadio; Germ. das Stadium; Angl. the stade).

1.) Propria. ¶ 1. Generalim. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 23. 21. (85). et *Colum.* 5. *R. R.* 1. Stadium habet passus CCXXV., id est pedes DCXXV., quæ mensura octies efficit mille passus, et *Isid.* 15. *Orig.* 10. 3. Stadium octava pars miliarii est, constant passibus CCXXV. Hoc primum Hercules statuissit dicitur. *V.* integrum loc. Sic et *Capell.* 6. p. 198. de circuitu terræ. Idem sociat tractum omnemque complexum trecentis sexaginta cæli partibus secat; quæ singulas in telluris centrum ita æstimat pervenire, ut unius partis latitudo itlic quingentorum stadiorum mensura tendatur: singula vero stadia centum viginti

quatuor passibus explicite, quæ octo millenos passus absolvunt etc. *Cic.* 5. *Fin.* 1. 1. Inde vario sermone sex lila a Dipylo stadia confecimus. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 34. a med. Si ex hoc loco prodiscatur Ptoleiois stadia triginta. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 21. 19. (83). Pythagores a terra ad lunam CCXXV. milia stadiorum esse colligit. et *ibid.* 112. 108. (247). Universam hunc circuitum CCLXII. milium stadium prodidit. *Silius.* stadiorum. et 19. *ibid.* 3. 15. (41). Per quatuor milia stadium. pro stadiorum. (Adde *Sall. fragm.* apud *Non.* p. 496. 1. *Herc.*) *Manil.* 3. 445. Sidere ut in stadii orientur quæque cadantque. *Fulg.* *Interpr.* *Luc.* 24. 13. Ibant ipse die in castellum, quod erat in spatio stadiorum sexaginta ab Jerusalem, nomine Emmeus. (*V. Jos. Bell. Jud.* 8. 6. 6., ubi melis quidam leg. XXX. stad.: cf. *edit. Oxford.* 1720.) Illic perperam sili leg. stadiorum CLX cum pancho *Cord.* *Consula Buellii.* *Emmaus Evang.* a. 1883. et meum *Lex. Gr.-Lat.* lo *Nov. Test. Græce cum Lat.* var. ed. *Palavii.* typ. *Semin.* a. 1890. ad v. *Εμμαους*. ¶ 2. Specialim est curriculum, locus, ubi cursu al ludia certabant athletæ, quod erat spectum scientorum viginti quinque pedum, sive centum et viginti quinque passuum, teste *Plin.* et *Colum.* loc. cit., quæ octava pars est miliarii, quippe quod mille constat passibus. Hoc autem stadium ab Hercule institutum tradunt, eumque pedibus suis metatum esse id stadium, quod erat Pisis apud Iovem Olympium, idque fecisse longum pedes sexcentos, ut docet *Gell.* 1. 1. Cf. *Isid.* loc. cit. Inde postea alia stadia in terris Græciæ ab aliis instituta sunt, quæ similiter fuere pedum DC., sed tamen aliquanto breviora, propter differentem magnitudinis pedis Herculei et ceterorum hominum. Duo igitur fuere stadiorum genere, stelicum DCXXV. pedum, et Græcum seu Olympicum DC., quæ tamen nihil inter se discrepare, quidam putant, quia per Græcos summiia Romanum excedit: et sexcentes semuncie constituant pedes illos XXV., quibus Romanum Græco stadio majus esse dicitur. Hinc addo tertium ex *Censorin.* de die nat. 13. mille pedes continens, h. a. passus CC., Pythicum dictum. — Stadii figuram ex eo, quod Clbyræ (*Buraz*) in Syria etiam nunc lavitur, ejusque descriptionem et libet *A. Richius.* op. cit. ad h. v. *Cic.* 3. *Off.* 10. 42. Qui stadium currit, enit et contendere debet, quom maxime possit, ut vincat: suppiantare eum, quicquam certet, aut manu depellere, nullo modo debet. *Id.* 2. *Tusc.* 23. a med. Ut in stadio curretes exclamant quam maxime possunt. *Tertull.* contra *Gnost.* 5. Carthaginem singula civiletes gladiando iniquitatem donalem Pythico agone, post stadii senectutem, h. e. senectutem panni, atpote quod a multis annis minime frequentabatur. — Stadium Roma prius statuit Domitianus; rudera etiam nunc extare in montis Palatini parte ad Orientem evicti est *Pellegrini* in *Bull.lett. archeol.* a. 1871. p. 135. *Sueton. Domit.* 5. Excitavit Flavio templum gentis et stadium et odium et naumachiam, et *Lutrop.* 7. 45. Domitianus Romæ quoque multa opera fecit: in his odium, divortium porticus, Iscum, Serapeum, stadium.

II.) Translat. ¶ 1. Metaphorâ sumptâ ex super. paragi. 1. *Manil.* 5. 639. Illic stadium fraudare fide pollicitur videt Mentilis passus et campum tollere cursu. — ¶ 2. Metaphorâ a super. paragi. 2. ductâ. — a) Est quisvis locus contestationis, ludii, certaminis. *Cic.* 4. *Herenn.* 3. 4. Ut in stadium, artis rbalionem prodere non audeant. *Id.* 3. *ibid.* 6. 12. Stadium virtutis. *Id.* *Brut.* 84. 230. et *Apul. Apolog.* laudis. Ubi alii stadium leg. *Propert.* 3. 20. 25. Illic vel stadii animum emendare Platoni incipiam aut hortis, docte *Epicure*, tuus. *Alii.* leg. spailis. *Cic.* 1. *Att.* 16. a med. Cetera non possunt habere neque vim neque venustatem, remoto filo stadio cocontionis, quom *ἀγών* vos appellatis. Perique alii leg. studio. *Cf. Varron. Sat. Menipp.* 85. p. 220. *Oehl.* In chartæo stadio *ἐστραδίων* *ἀγών*, quo qui certabat animo bellus homo, magis detectus Stoicorum pauciorum quem athletarum.

— b) Item speciatim de horto vel hypæthra, h. e. subduali, ambulatione, viale, quom et xystum appellamus, quæque etiam arboribus conalta esse solebat, umbra gratiâ, apud *Tertull.* *Com. 4. de Susanna.* Ceterum in stadio mariti non putem velatam deambulem, quæ placuit.

STAFIS et STAFISAGRIA vel stephinegia. *V. STAPHIS* et *ASTAPHIS.*

STAGIUM, *xl*, n. 2. στάγιον, id quod stillat: a στάζω, stillo; b. e. oleum ex myrris: hinc stagiū opobalsamatum. *V. Polcastro Lett. p. 117.*

STAGMA et stemma, *stia*, n. 3. στάγμα, stilla, gutta: et ipse humor stillans: vox Græce a στάζω, stillo. *Prudent. 10. n. 907.* Dum senglis extra defuit ecaturiens, Perfusa pulchra menta russo stegmeta fert. Ita *Salmas. ad Lamprid. Elagab. 25.* ex vaterib. lib. Alii omnes leg. stemmata, quo significatur sanguis: eo enim fuo, marlyres rara nobilitatur.

STAGNĀLIS, e, adject. (stagnum) ad stagnum equæ pertinet, stagnalis, stagnallia. *Junior philo. in Orb. descr. c. 21. (ed. A. Mai in Class. Auct. T. 3. p. 398.)* Piscium tris genere: stagnale, marinum, fluminele.

STAGNANS, *antis*, particip. *V. STAGNO.*

STAGNĀTĪLIS, i, adject. (stagno) ad stagnum aquæ pertinet, di stagno, ut *Stagnetiles* pisces. *Plin. Valer. 5. 42.*

STAGNĀTĪO vel stannatio, *onis*, f. 3. *V. in STAGNATORA.*

STAGNĀTOR vel stannator, *oris*, m. 3. (stagnum) qui stagno seu stanno obducit. *Gloss. Labb. Favonij, stagnator. Ibid. Kασσιτεροπυργός, stagnator.*

STAGNĀTUM, i, n. 2. *V. STAGNO.*

STAGNĀTORA vel stannatura, e, f. 1. (stagno) *Hieronym. 3. in Amos 7. 7.* Hoc verbum (*Enoch*) Aquila γάλας, Theodotus γαλακτός interpretat sunt, quorum alterum stannaturam significat, ut illa sartago, quam legimus in *Ezechiale* (c. 4.), in qua populi obsidione vallati frizura significatur, et in regno Ierobam per stannaturam vocabulum demonstratur. Dominus itaque cernitur stans supra murum stannetum et in manu ejus stannatio sive stulla cementarii, quem volent superadducit pariter.

STAGNĀTUS, a, um, particip. *V. STAGNO.* STAGNĀTUS, e, adject. (stagnum) ad stagnum aquæ pertinet, stagnallia. *Augustin. enarrat. l. in Psalm. 103. ad fin.* Fulcas aves esse marinas vel stagneuses novimus.

STAGNEUS, adject. duo diversa significat.

A) Stagneus, a stagnum aquæ, est ad stagnum aquæ pertinet, stagnalis, stagnosus. *Cassiod. 9. Variar. 6.* Immoles Averni stagneum mare.

B) Stagneus et, rectius, stanneus, a stagnum seu stannum, ad stannum pertinet, qui est ex stanno, di stagno o peltro, xασσιτερος. *Plaut. fragm. apud Fest. in Naria p. 166. 22. Müll.* sturaticam autem video in vasis stagnels, nartam bonam etc. *Ulp. Dig. 48. 10. 9.* Nummos stagneos, plumbeos emere. Ita *Torrentin.* alii stanneos legunt. *Pallad. 6. R. 7.* Duabus angustie regulis stagnels, sicut forcipibus, ipsoe nervos apprehendunt, qui Græce xασσιτερος. (*Colum. 6. R. 26.* unde hauserit *Pallad.*, habet lignis.) *Plin. 30. Hist. nat. 5. 12. (38).* Stagnea pyxis. Sic *Scribon. Corisop. 30. extr.* Repandit pyxide stagnes. *Rursus Plin. 30. Hist. nat. 7. 19. (57).* In stanneo vase discoquuntur. *Vincent. 1. carm. 8. 14.* Stannea secie. *Apul. 10. Met.* De stagnes vasculo multo secie perungit oleo. — *Stagneus lapis* apud *Fulgat. interpr. Zach. 4. 10.* est perpendiculum ad metiendum. *Cf. v. 16.* — Hinc

Stagneum et stanneum, *i*, n. 2. absolute, vas stagnum sive stagnum. *Colum. 12. R. 41.* In cacabo sigill (alii scitili) novo vel in stagneo coquitur. (*Cf. Stagnatum* sub *STAGNO B*) Nisi melle ad cacabum referre, ita ut cacabo sigill seu scitili opponatur cacabum stanneus.

STAGNINUS, a, um, adject. (stagnum) ad stagnum aquæ pertinet, ut *Stagninus* color perri-

ridis, *Frontin. Aquaed. 7.*, sed locus est lacunis interruptus, et dubia admodum lectio.

STAGNO, ae, *evi*, stum, are, 1. Pert. *Stagnans* sub A fere in omni. paragr. et in fin.; *Stagnatus* sub B II. 1.; *Stagnandus* sub B 2. — Stagno duo diversa significat.

A) Stagno, a stagnum aquæ, est stagnum seu paludem facio: et dicitur de aquis, quom, litiora aut ripas prætergressas, alicubi immois consolidunt, λιμνάζω (li. inondare, fare stagno, stagnare; Fr. former une eau stagnante; Hisp. detenersi, estancarse de la agua; Germ. stagniren; Angl. to overflow, stagnate). Occurrit autem

1.) Neutrorum more. *¶ 1. Proprie. Plin. 13. Hist. nat. 11. 22. (74).* Papyrus nascitur in palustribus Egypti aut quiescentibus Nili aquis, ubi evagatæ stagnant. *Curt. 8. 9. 7.* Gauges ubi mollius solum reperit, stagnat insulasque molitur. et 9. 2. ante med. Flumen, quo latius finisum est, hoc placidius stagnat. *Virg. 4. G. 288.* affuso stagnum flumine Nilum. *Lucan. 4. 134.* Sic Venetus stagnante Pado fuoquo Britannus Navigat Oceano. *Sil. 11. 5. 95.* nec læva, stagnantibus undis, Effugium petet. *Plin. 5. Hist. nat. 9. 10. (51).* Nilus originem habet in Monte insulario Mauritanie, lacu proliquo stagnante, quem vocant Nilidem. *¶ 2. Translate stagnare* dicuntur etiam loca stagnantibus aquis opplata. *Sall. fragm. apud Non. p. 133. 7. Merc.* Nam memora oppidi stagnabant, redundantibus cloacis adverso estu maris. *Ovid. 1. Met. 324.* stagno patudibus Orbis. *Plin. 17. Hist. nat. 26. 40. (249).* Stagnante solo avas demittit. *Sil. 11. 10. 89.* Stagnantes ripæ. — Hyperbole est in illo ejusd. 6. 36. stagnum eade et facilem discadare terram Enia fodit. et 12. 43. Daunus stagnante regna Sanguine.

11.) Transitive est inundare aquis stagnantibus, inondare. *¶ 1. Genesim. Tac. 1. Ann. 76.* Continuè imbribus auctus Tiberis plana Urbis stagnaverat. *Colum. 10. R. R. 11.* Nam neque sices placet, nec quæ stagnata palude. *Ovid. 15. Met. 269.* stagnata paludibus humant. *Auct. Epithal. Auspic. et Ell. 36. Wernsd.* Dilia Pacitoli sepeper Penetus amnis Munera, clavis aquis nitidum stagnantibus aurum. h. e. stagni laetæ effluentibus vel stillantibus. *¶ 2. Speciatim* est lodurare, solidare, edstringere, firmare, assodare, indurare. *Justin. 36. 3. a med.* Mare mortuum neque ventis movetur, rarisente turbiolibus bitumina, quo aqua omnis stagnator. — Hinc Part.

Stagnans, *antis*, etiam adjectivorum more usurpatur; uode Comp. *Stagnantior*. — Stagnans est stagnum aut paludem faciens. *Plin. 31. Hist. nat. 3. 21. (31).* Mediet stagnantes pigrasque aquas merito demant. *Claudian. Edyll. 4. 38.* de Nilo. Effluit Egæo stagnantior, acrior alto Ionio. h. e. ietior, effusior. — Absolute. *Plin. 2. Hist. nat. 80. 82. (193).* Terræ motus fervens in humidis, fluctans in stagnantibus

B) Stagno, a stagnum sive stannum, est stanno obduco: cf. Gr. στάγνω (li. stagnare; Fr. étamer; Hisp. estañar; Germ. mit Stannum, Zinn überziehen; Angl. to tin). *¶ 1. Proprie. Theod. Priscian. 4. f. ante med.* in cacabo stannato coquuntur ad tertias. *Cf. Plin. Valer. infra cit. Gloss. Lat. Gr. Stagnat, γασσάω, σταγνός.* et *Irid. Stagoat, γασσάω.* *¶ 2. Translate* est firmare, munire. *Justin. 37. 2. a med.* Mitribides ite se adversus insidias exquisitoribus remedit stagnavit, ut ne volens quidem senex veneno mori potuerit. h. e. firmavit, muniit, si premunt. et *Veget. 3. Feirin. 2.* Boves etagnare adversus omnes agritudines. et *moz.* Ad stagnanda animalia. *Id. 1. ibid. 18. extr.* Trinit potioribus etagnata animalie, integro anno a morbo luteica servari. *Siot. 3. Silv. 2. 109.* Cur vada desistant et ripa coercent undas. *Cecropio stegnata lato.* — Hinc

Stagnatum, *i*, n. 2. absolute, per vas stagno obductum. *Plin. Valer. 1. 31. a med.* Mitres in stagnatum. *Id. 3. 14. a med.* Omnia autem in oleo separatim calefacta in stagno coques.

STAGNOSUS, a, um, adject. (stagnum) aquis

stagnantibus abundans. *Sil. 11. 6. 653.* dum Stagnos spectat templumque domosque Literat. *Sis ibid. 532.* stagnosque pelustre Litteram. *Amman. 17. 13. 4.* Pleraque incrementis fluminum redundantia, stagnosa et referta collesibus. *Apul. Herb. 8.* Nascitur in stagnosis vel umbrosis locis.

STAGNUM, i, n. 2. duo diversa significat.

A) Stagnum, pro quo et stagnus occurrit apud *Gromat. p. 355. 22.* et 24. *Lachm.-Rud. Varro 5. L. L. 26.* Müll. seclum pulat a Græco στάγνω, quod non habet rimam. et *Fest. p. 314. 21.* Müll. ab eo quod ibi aqua stat. *Cf. Irid. 13. Orig. 19. 2. et Saru. ad Virg. 1. En. 129.* infra cit.; sed rectius conjungendum videtur cum red. στάγνω, nuda στάγνω et στάζω. — Stagnum est aqua e mari aut flumine exundans et quiescens, lacus sive natura sive arte constructus, λιμνη (li. laguna, stagno, acqua morta; Fr. eau stagnante, étang, lac; Hisp. estanque, lago; Germ. e. stehendes Gewässer, Pfütze, Luchs; Angl. any standing water, a lake).

1.) Proprie. *Ennius* apud *Paul. Diac. p. 59. 5.* Müll. Propter stagno, ubi languentem pecus piscibus pascit. *Cic. Prognost. 1. Divin. 9. de raris.* Aburdoque sono fontes et stagna celsis. *Ovid. 1. Met. 38.* Adidit et fontes immensesque stagno lacuque. *Horat. 2. Od. 15. 3.* nundique latius Extensia videntur Lucrino Stagna lacu. *Auct. B. Afr. 80.* Stagnum salinarum. *Virg. 6. En. 383.* Cocyti stagno alta vides Stygiam paludem. *Id. 1. G. 383.* volucres Dulcibus in stagnis rimentur prata Cayiti. et 4. ibid. 18. stagna virescentia musco. *Id. 11. En. 458.* Dant conitum raudi per stagno loquacis cygni. *Sil. 11. 4. 82.* stagna vadoso turbati nescia fundo. *Sial. 2. Silv. 2. 28.* colloque tumultu Stagna modesta laent. *Id. 4. ibid. 4. 6.* Stagnum navale. h. e. lacus ad naumachiam. *Adde Sall. fragm. 3. 19. Ariz. et Liv. 1. 4. Amman. 15. 4. 5.* Stagnum aquarum. *Cf. Ambros. 4. in Luc. 5.* Stagnum (*Genesareth*). h. e. lacus.

11.) Improprie, apud Poetas passim de mari vel de aliquo longo aquarum cursu usurpatur. *Virg. 1. En. 129.* emissam bladem sensit Neptunus et imis Stagna refusa vadis. Ubi *Servius*: Stagnum dictus aquæ stans: sed nunc profunda maris significat, ab eo quod non niti nimia tempestate turbantur. *Id. 11. ibid. 765.* medii per maxima Neral Stagna. *Lucan. 8. 853.* rubri stagno profund. *Ovid. 4. Fast. 278.* Phrixæ stagno corore. h. e. Hellepontos. *Sil. 11. 7. 282.* Cuncta per et terras et latl stagna profund. *Condidit* romnus. — *Stagnum ignis* de Inferis dicit *Fulgat. interpr. Apoc. 19. 20.*

Homonym. Quomodo stagnum a lacu differat, *V. in LACUS*; tametsi poetæ facile aliud pro illo ponunt.

B) Stagnum, seu rectius ac sapius stannum, quamquam recantiores nonnulli cum *Schneidero* ad *Veget. 1. Veterin. 18.* formam stagnum sequi malunt: cuius etymon idem fortasse est eo stagni, quæ de aquarum stellatione dicitur. — Stagnum est metalli genus, quod in fodinis invenitur cum argenteo, et in fornace primo liquefact, xασσιτερος (li. stagno; Fr. étain; Hisp. estaño; Germ. Zinn; Angl. tin, pewter).

1.) Proprie. *Plin. 34. Hist. nat. 16. 47. (159).* Plumbi nigri origo duplex est. Aut enim sua provenit vana, nec quolequam aliud ex se parit: aut cum argenteo nascitur mixtilique venis confatur. Ejus, qui primus fuit in fornacibus liquor, stannum appellatur; qui secundus, argentum; quod remansit in fornacibus, galena, quæ portio est tertia addita venæ. Hæc rursus confusa dat nigrum plumbum, ductuili partibus duobus. *Id. ibid. 17. 48. (160).* Stannum illitum senels vels eaporas gratiore fact, et composcit ærogata virus: mirumque pondus non augeat. Spacula quoque ex eo laudatissima Brundisii temperantur: donec argentea uti capere. *Id. 33. ibid. 9. 45. (130).* Optima specula apud majores fuerant Brundisina, stanno et ære mista. — De stanno loquitur etiam *Hieronym. 1. in Zachar. 4. 10.* et *Irid. 16. Orig. 23. 1.* docentes, mista et adulterata metalla stanno per ignem dissociat; plumb-

bonum ab auro et argento secerni; ferrum et aes ab igna defendi. cerussamque ex eo, sicut ex plumbo, fieri. — *NB.* Es allatis *Pinii* locis constare quidam putant, stannum allud fuisse metallici generis a castitudo seu plumbo albo; hoc autem nomine significari genus quoddam metalli, quod nobis ignotum est. Ceterum plures illi arbitrantur, omnium idemque fuisse et ab antiquis Romanis plumbum album fuisse appellatum, quia solutu, molliore et pondera plumbum imitatur, candore autem argentum simulat: recentiores vero Romanos stannum vocasse commune et vitis illud metallum, quod ex plumbo, quandoque etiam ex aere conficitur; castitatem nomen purissimo illi Germanorum et Britannorum stannum reliquisse.

II.) Translate. *Fulgur. Interpr. Is.* 1. 25. Exequantur ad porum scoriis tuem et auferam omne stannum tuum. Ubi *Hieronymus*. Supra dixerat: argentum luum versum est in scoriis. nunc servet metaphoram, ut convertat super eam, id est extendat manum suam ad puniendum et purgandum at exequat omnes sordes ac vitia peccatorum, ut, separato stanno, purum argentum remaneat. Itaque *Hieronymus*. Huc accedit, stannum, si certa quadam quantitate argento admisceatur, fragili hoc instat viri efficere, nec facili ab eo auferri posse. Cf. *Cultura, Miner. Bibl.* p. 94. STAGNUS, *l.* m. 2. *V.* voc. praeced. sub *A* sol.

STAGŌNIAS, *α*, m. 1. σταγονίας, dicitur a Graecis genus turis mammosum, quum barente lacrima priore consecuta alia miscuitur: a σταγή, stillo. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 14. 32. (62).

STAGŌNITIS, *Idis*, f. 3. (σταγονίτις) In Aeneas. *diag. stagonitum*. — Stagontis est uncus stillicis scilicet modo ex quadam ferula, qui ei galbanum dicitur. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 25. 56. (126).

STALAGMIAS, *α*, m. 1. (σταλαγμίας) In Aeneas. *diag. stalagmian*. — Stalagmies est stillicis seu guttae ejusdem sicut stillicis, ex quo alimentum vultorum fit. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 12. 32. (124).

STALAGMIUM, *II*, n. 2. σταλαγμιον, Inauris ex bacca pendula, oblonga: Ita distium, quia guttae aquae pendulae (quae Graeco σταλαγμός) similitudinem refert, orechino in figura di goccia. *Festus* p. 317. S. *Mith.* Stalagmium genus Inauriam videtur significare Caelius: Tum es aora ajus stalagmiam domi habeo. — In plur. num. *Plaut. Men.* 3. 3. 18. Inaures da mihi faciundas pondo duum nummum stalagmia. — Stalagmii figuram videtur apud *Piscanti, Monum. Borghes.* p. 232. tab. XXXII. Cf. etiam A. *Rich.* ad h. v. STALTICES, *α*, f. 1. genus herbae, quae hactenus dicitur, et sclerata. *Apul. Herb.* 8. p. 212. retro. Alii aliter leg.

STALTICUS, *α*, um, adject. σταλτικός; qui contrahendi et astringendi vim habet. *Theod. Priscian.* 8. 7. Cucurbitas stalticas imponere. *Veget.* 3. *Veterin.* 27. 3. Stalticis medicamentis vulnera pereunt. *Id.* *ibid.* 51. 1. Non facili vultus sanatur, nisi stalticis vel stypticis rebus curatur. — Absoluta. *Id.* 2. *ibid.* 2. 18. a med. Lienteria si obvenit, aut naturale sulphur vel bitumen et dropacea et sinapium ad cetera staltica (ventri) adhibenda sunt. Cf. CATASTALTICUS.

STAMEN, *μ*nis, n. 3. Vos a Graeco στήμων, Dorice στήμων, ejusdem significationis: vel, si malis Latinae originis esse, a stando, quod ad stat omne in tela valamentum, ut ait *Varro* 5. *L. L.* 113. *Mith.*; vel potius quod qui stantes stabant, stamen suspensum ponderibus, ad perpendicularitatem astendebant, ut ait *Seneca* *Ep.* 90. ante med. at in RECTA, *α*, dictum est. — Stamen est pars longior et nervosior, quae pendendo separata a breviora, natur in filum, quod validum et bene tortum, ordinanda telae principium est: cui subteminis transversum intertextum, tela fit, στήμων (II. ordito, stams, filo; Fr. ourdisura; Hisp. estambre, urdidura, hilo; Germ. d. Zettel, Anzetteln, Kette; Angl. yarn, spun wool).

I.) Proprie. 1. Striato sensu. *Tibull.* 1. 3. 85. postquam lucrae Dedecal plena stamina longa colo, et *ibid.* 7. 84. Duxit inops tremula

stamina torta manu. *Propert.* 1. 3. 41. stamina felle rosmum. h. e. neudo. *Quid.* 1. *Art. am.* 695. Refice succinctoris operoso stamina fusos. *Id.* *Heroid.* 4. 75. dela pessa trabemus; Et miquant plenas stamina nostra colos. et *ibid.* 9. 79. et 12. *Met.* 475. Stamina lorquere digitis aut pollice. *Seneca* *Herc.* *Cl.* 373. Udm stamen manu lorquere. *Claudian.* 1. in *Eutrop.* 274. uer. *Ovid.* 4. *Met.* 178. Stamide lenissime. et 4. *ibid.* 221. Levia versalo ducentem stamula fusos. et 6. *ibid.* 54. Tele jugo viacta est: atamas secerit arundo: Inseritur medullam radis subtemen aculis. et *ibid.* 576. Stamina barbarica suspendit callida tela, et 4. *ibid.* 275. radio stans percurrens stamina tela. *Paul. Dig.* 3. 6. 82. Purpure aut stamen subtemen. — *Staminis* globulus, glomus(?), apud *Marcell. Empiric.* 28. p. 128. 2. *et aliorum sensu.* — a) Universum de quocumque filo. *Propert.* 4. 4. 39: Prodit quid mirum fraternal cornua moustr, Quum petul lecto stamine torta via? *Plin.* 19. *Hist. nat.* 11. 2. (11) Siogula reijum elemia cateno quinquaginta filo constabant. — b) Specialim de filo araneis. *Ovid.* 6. *Met.* 444. Cetera venter habet, de quo tamen illa remittit Stamina et antiquas exarcel aranes telas. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 24. 28. (89). de araneo. Tam tereti filo et tam aequali deducti stamina, ipso se pondere usus. Tere a medio incipit, circineto orbe subamula eductens. — c) Item de sidiis. *Ovid.* 11. *Met.* 179. tum stamine docto Pollice sollicitat. *Pet. Poeta in Anthol. Lat.* 7. 1. p. 634. *Burmman.* Musica conluga subillu stamina pulu.

II.) Translate. 1. Per synecdochen est vestis. *Claudian.* 1. in *Eutrop.* 304. at 2. *Laud. Stilich.* 346. et 2. *Hapt. Pros.* 34. 2. Bi Infula aut vitia in capite sacerdotis, apud *Propert.* 4. 9. 51. *Sil.* 1. 3. 25. Pajusiac praefulget stamine veres. h. e. vitia seu infula est lino Egyptio, de cuius candore et molliore V. eum. *ibid.* v. 374. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 1. 2. (14). et *Grat. Cyneq.* 41. el seyy. Quo loco monetur, frontes sacerdotum Egypti. vitia forte lina, non, ut vulgo, lanae clincte fuisse. V. *Heyne* ad *Virg.* 12. *En.* 120. 3. Per metaphoram fibres in ligno, fila in herbis et floribus recto ordine in longum protensa. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 38. 73. (186). Quibusdam pulpa sine vanis, mero stamina et tenui constat, hac maxime fissilia. *Id.* 21. *ibid.* 5. 11. de lino. Ita odor colorque duplex, et ellus celycia, alius stamulis. tendit filum ante dixerat: Itell nunc stama vocant. 4. Poetae septe referunt ad Parces, et vitem significant aut sortem vitis. *Propert.* 4. 7. 51. Jura ego salorum nulli revocabila stamen. *Tibull.* 1. 8. 1. Hunc cecidere diem Perca fatilia neutas Stamina, non ulli dissolvenda deo. *Ovid.* 4. *Trist.* 1. 63. Hic quoque cognosco natalis stamina nocti: Stamina de nigro vellere secta mihi. et 6. *ibid.* 13. 24. Non ita sunt fall stamina nigre mei. *Id.* *ib.* 245. at Clotho jussit promissa valere; Neve et infecta stamina pulia manu. *Lucan.* 6. 777. tristitia Parcarum stamina. et 3. 19. rumpunt stamina Parcae. h. e. vitam adiunt. *Juvenal.* 10. 252. nimio de stamine queri h. e. de vita nimis diuturna. *Adde Tibull.* 3. 3. 35. *Sil.* 1. 1. 282. *Senec. Edip.* 981. *Juvenal.* 12. 65. et 14. 249. *Claudian.* *B.* *Gild.* 203. etc.

STAMINARIUS, *α*, um, adject. (stamen) ad stamed perlinens; unde absolutu *Staminarius*, *ii*, m. 2. qui net, filatore. *Gloss. Lat. Gr.* staminarius, νήτορας, όρόν στήμωνα. *Staminaria*, *α*, f. 1. quae nat, filatrice. *Gell.* 16. 7. Laberius in *Staminarius*, ubi *Staminaria*, titulus aut Comediae a Laberio compositae, quae interlit.

STAMINATUS, *α*, om, adject. (stamen) stamine contestus, ut *Staminatus* vestes, apud *Patron.* *fragm. Tragur.* 41. extr. *Burmman.*, sed locus est valde dubius, aliis alla legentibus. STAMINUS, *α*, nm, adject. (stamen) ad stamen perlinens. — a) Universum. *Propert.* 3. 4. 26. Stamina rhombi ductur illa rota. h. e. licio a filis varii coloris quadam religione et officio circa rhombum contentis, quod habere

credebatur in vaneclis vim maximam. *Id.* 2. 21. 35. Desiciunt magico torti sub crimine rhombi. *Lucan.* 6. 460. quos Traxerant torti magica verligine fil. *Ovid.* 3. *Fast.* 575. Tum cantata liget cum fusco licio rhombo. *Adde* 1. *Amor.* 8. 7. et *Petron.* *Sat.* 131.; quae omnia sem viderent viri docti. Itaque rota rhombi staminei est rhombus licio impilectus et volutus. Quo pertinere videtur illud *Virg.* 8. *Ecl.* 73. Terna libi haec primus triplici ditarsa colore licio circumdo. — b) In lignis staminei venae sunt fibres rectae et in longum ductae lastar eslenal staminis. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 43. 83. (226). Magna et glutini ratio propter ea, quae sectilibus lamellis ac in alio genere operiuntur. Stamineam in hoc usu probent venem et vocant feruleam.

STAMMA, *α*is. *V.* STAGMA.

STAMNUS, *l.* m. 2. στανός, genus vasis vitarii, utrinque ansati, quod et la meosuris adhibebatur, apud *Varronem* legendum pro stagnus monel ex quorundam sententia *H. Steph.* in *Theaur.* *L. Gr.* ad voc. *Στανός* ed. *Didot.* Ubi vere legatur, non dicit. Confirmat lameu usum vocis *Pet. Interpr. Epiphani.* de mens. 19. p. 103. *Hultsch.* De stamno. Hic quoque urna statuariorum IV. est.

STANNATIO. *V.* STAGNATIO.

STANNATOR. *V.* STAGNATOR.

STANNATURA. *V.* STAGNATURA.

STANNATUS, *α*, am. *V.* STAGNO *B.*

STANNUM. *V.* STAGNUM *B.*

STANS, *antis*, particip. *V.* STO.

STANTARIUS, *α*, am, adject. (stb) qui sit in ipso loco. *Jul. Valer.* 3. *Gest. Alex. M.* 36. Plurima quadrupedia stantaria morte obriguisset visitares. *Alii* leg. stataria.

STAPEDA, *α*, f. 1. et

STAPES, *α*is, m. 3. et stapia, *α*, f. 1. Voces, ut videtur, coniecta a sto et pes vel derivata, a Germ. *Stapp*, passus, gradus. — Stapes, seu stapla, est instrumentum ab ephippiis dependens, quo pedes ascensuri lustralimus et equitantes instillimus, staffa, αναβολεύς. Sunt lameu voces locertae admodum vel potius nullius in Latina lingua auctoritatis. Nem quod *Salmas.* ad *Spartian.* *Caracall.* 7. scribit, stapedes neurpali ab *Hieron.*, quum locum non indicaverit, suspectos est: et quae pro stapia essent ab aliis Inscriptio Romae, satis ostendit novitiam inscriptionis esse. Ita *Forcellinus.* At *Georgiius* formem stapia tenel es *Intercept.* apud *Hier. Mag. Miscell.* 2. 14.

STAPHIS vel staphis, *Idis*, f. 3. σταφίς, genus vitis, quae estent astaphisagria et Latinae pilularia et pedicularia dicitur, staphisagria. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 13. (17). Astaphisagria sive staphis, quem uvam temulam aliqui vocant spso, enim enim genus habet: cauliculis nigris rectis, foliis labruscae, fert folliculos verius, quam acinos, virides, similes cleerl, in his nucleum triangulum. Maturescit cum vindemia nigrescitque: quum tamina subentes notum acinos sciamusque illam in apricis nasci, hanc non nisi in opocis. *Adde Theod. Priscian.* 1. 5. p. 291. A *Pallad.* 1. *R. R.* 27. dicitur staphis agria; et *Græce* a *Cels.* 3. 21. ante med. σταφίς άγρία. Cf. *Cels.* *Aurel.* 3. *Acut.* 4. 31. Staphisagria etiam sanos synanchicos fecit. *V.* STAPHIS et TAMINIA. — *NB.* De cognom. *R. V.* ONOM.

STAPHISAGRIA. *V.* voc. praeced.

STAPHYLE, *α*, f. 1. σταφύλη et σταφυλή

1. Res vitis alba (*Bryonia alba* Linn.), teste *Plin.* 33. *Hist. nat.* 1. 16. (21). 2. Agria staphyle dicta est stricni species, quae et herba bellouaria vel somnifica, apud *Apul.* *Herb.* 74.

3. Staphyle dicta est etiam uva pessa seu pendens uvae racemus, item perpendicularum, seu libelle fabrilis: ab ιστημι, quod a στας, sto. Hinc Itali ob formae similitudinem staphile nuoc vocant corium vel veretrum bubulum, quo sonites verberantur. Hec ducet *Forcellinus*, nullo tamen auctore laudato. — *NB.* De cognom. *R. V.* ONOM.

STAPHYLINUS et

STAPHYLINUS, *l.* m. 2. σταφυλίνος, genus pastiucae duplex, sc. — a) Agreste et exali-

cum, sponte proveniens: de quo *Plin.* 19. *Hist. nat.* 5. 27. (88). et 25. *ibid.* 9. 64. (112). Adde *Theod. Priscian.* 3. 5. — *Agrion* staphylinos dicitur *Apul. Herb.* 81. — *b*) Et sativum: de quo *Colum.* 9. *H. R.* 4. a. *med.* Tum agrestis pastineca et ejusdem nominis edomita, quem *Græci* σταφυλίον vocant. et 10. 168. molliamque alium staphylinus laumbret.

STAPHYLODENDRON, i, u. 2. σταφυλόδενδρον, genus arboris (*Staphylea pinnata* Linn.), de quo *Plin.* 16. *Hist. nat.* 16. 27. (69). Est et tunc Alpes erbor similissima aceti albo meterie, quæ vocatur staphyloendron, fert siliquas et in his nucleos sapore nucle svaillans. Hanc voc. ite declarat *Fée* (*Op. cit.* v. 1. p. 331.): «Les commentateurs s'accordent pour trouver dans cet arbre le staphylea pinnata L. Spec. 386. Ce nom de staphyloendron signifie arbre à grappe: σταφυλή, grappe, et δένδρον, arbre. Sa fructification est effectivement racémiforme: le mot staphylea est le même mot abrégé. Les auteurs Grecs ne font aucune mention de cet arbre».

STAPHYLOMA, ātia, n. 3. σταφυλωμα, vitium oculi aculeo vix simile: *Feget.* 2. *Vaterin.* 19. et *Theod. Priscian.* 1. 10. in fin.

STAPIA, æ, f. 1. *V.* STAPEDA.

STAPIO et scapio, ōis, m. 3. Vox barbara, apud *Penant.* *Pit.* 5. *Radeg.* 13., quæ ornementum quoddam capitis significat. — *Mabilion* putat, stuporem esse pedum ornementum. Cf. **STAPIA**. «Nisi quis scribendum malit scapionem, inquit *Cungius*, a Germ. scappel, vitia, capitis redimiculum, quo regium diademata significaretur». Hæc *Quicherat* in *Add.* etc. ad h. v.

STASIASIS, ōis, m. plur. 1. Στασιασται, nomen fabula *Accii*, ex qua fragmenta servavit *Nōn.* p. 20. 25. *Merc.* *Adda* p. 335. 1. et p. 337. 15. et p. 524. 25. Græce significat seditionem: a στασιάζω, dissideo, fastidiosus sum.

STASIMUM, i, n. 2. στάσιμον, ita vocatur in eboris tragicis pers quædam cernitile: a στάσιμος, stabilis. *Mar. Victorin.* 2. p. 2522. *Putsch.* Hoc loco dicam, cur, quum sint duo periodi seu stasima, ut quidam vocant, pari luter se conjugatione copulata, alteram vocetur anapesticon, alteram dactylicon. et *moz.* Ut nominale mutatio diraritatem deret, bujnsmodi stasimo seu periodo *neus.* Cf. *Passow's Handw.* sub v. στάσιμος.

STATANUM vinum later generosiora enumerat a *Plin.* 14. *Hist. nat.* 6. 8. (65). prove-
alique la Cempaola non longe a Faterno agro. Adde 23. *ibid.* 1. 21. (36). Undeiam nomen sumpserit, ignoratur. Apud *Strabon.* 5. 3. 6. sicut qui pro *Statavon* (ἀίον) leg. *Statavon*.

STATARE vel statar, ōis, n. 3. nomen ignotæ significetionis. *Grammaticus Vatic.* ed. ab *A. Maio* in *Class. Auct.* T. 5. p. 211. col. 1. Nomina, quæ nominativo casu numeri pluris in littera deficiuntur et ablativo casu numeri singularis non in littera terminantur, ut puta hæc statarie, hæc cochlearie et cetera talia, numquid-
nem ab hoc statari aut ab hoc cochleari facere demonstrant? sed ab hoc statere et ab hoc cochleari intelliguntur resonare. et p. 240. col. 2. Sunt nomina ternaia, ut puta statere. Hæc at *Furlanetto* in *App.* Hanc voc. habet etiam *Probus Inst. Art.* p. 96. 35. *Heil.*, sed non declarat.

STATARIA, æ, f. 1. *V.* voc. seq.

STATARIUS, æ, um, edlect. (status) qui stet, hinc fixus, immobilis, rictu sicut pedis, fermo, immobilis, studiatos. ¶ 1. Generatim. *Mamertin.* *Grat. act.* ad *Julian.* 11. extr. Stetarius prandium. h. e. quod a stantibus et in procioceto capitur. *Sidon.* 5. Ep. 17. a. *med.* labor. h. e. qui a stantibus aut sedentibus sit. *Liv.* 9. 19. et 22. 18. miles. h. e. qui in acie et pugna ordines servet, et pede immoto pugnat neque loco pelli se patitur. *Capell.* 9. p. 320. sicut h. e. qui diversas intentiones recipere non possunt: dicuntur autem et stantes, ut *id.* *ibid.* docet. *Ammian.* 20. 8. 1. pugna. h. e. quæ pede collato pugnat et immobilis, σταδία μάχη. Describitur a *Plauto Amph.* 1. 1. 83. In fugam se tamen nemo con-
vertitur, nec recedit loco, quin statim rem gerat.

Animam emittunt, priusquam loco demigrent. Quisque, aut steterat, jacet oblitusque ordioam. *Pacat. Paneg. Theodos.* 31. Stataria liza. Ita per conviciam dicitur Maximus tyrannus, qui tempore Theodosii sauloris imperium affectaret: quasi non statarius et forte miles, sed quasi liza eut velle ceto semper in exarcto fuerit. *Armigerum lizam* eam vocet *Auson.* de *clar. urbib.* n. 7. 7. Etiam apud *Liv.* 30. 28. statarius semiliza, ut quidem nonnulli legunt, dicitur per contemp-
tum centurio quidam: quem locum videtur in menta babuisse *Pacatus.* Verum *Gronov.* l. 4. *Observat.* c. 7. lectionem mutat, et ex eod. *Liv.* 24. 48. Staturius reponit. *V. SEMILIZA. Sidon.* 2. Ep. 2. a. *med.* Stataria retia. h. a. quæ ope subtoruorum cortileum in aqua diutius suspensa retinentur. ¶ 2. Speciatim stataria comædia, seu absolute statarius, dicitur, quæ levis est et tranquilla: neque effectibus æstuant: contra motoriu, laboriosa, turbulenta, a discursantibus personis ac tumultuantibus acta est, ut ait *Cic. Brut.* 30. extr., ceteri motu at difficili. *V. infra* l. Et his tertium genus exstilit, mixtum ex utroque actu. Itæ docent *Calphurn.* in *prolegom.* *Heautont.* et ad ejusdem *prol.* 35. et *Donat.* in *Adelph.* *prol.* 24. at elibi. Qualls stataria sit et motoria, præclare significat *Ter. Heaut.* *prol.* 35. Date potestatem, mihi Statarium agera ut illosat per silentium: Ne semper servus curans, iratus senex, Edax parasitus, eycophanta entam impudens, Avarus leno assidue agendi slat mihi Clemora summo, cum labore maximo. Ubi tamen amphitologiam aliquam esse putat *Calphurn.* *ibid.*, ita ut statarius, a stando, b. e. stando in pedibus, reggerat in piedi, idem sit ac comædia quæ stet, b. e. quæ plessat: quæ quidem jocosæ amphibologia comolum non de-
deceret. — Hinc absolute

Staturia, æ, f. 1. *V.* supra.

Statarius, ii, m. 2. comiens in stataria comædia.

1.) Propria. *Cic. Brut.* 30. 116. Volo enim, ut in scena, sic etiam in foro, non ad modo laudari, qui celari motu et difficili utantur. sed eos etiam, quos statarios appellant, quorum sit illa simplex in agendo veritas, non molesta.

II.) Translatæ. *Id.* *ibid.* 68. 239. C. deinde Pico statarius et sermonis plenus orator etc.

Homonym. Quomodo differat stataria e motoria comædia, *V. supra* § 2. et v. **MOTORIUS.**

STATARIUS, ii, m. 2. *V.* voc. præced.

STATER, ōis, m. 3. (στατήρ) Etiam statera, æ, pro stater, occurrat in *Tab. Cod. Mutin.* de ponderib. in *Metrol.* *Lat.* p. 127. *Hultsch.* — Stater, statēris sit in secunda syllaba corripit *Auct. Quæst. gramm.* *Cod. Bern.* *CHI. Bag.*; repugnat tamen quantitas vocis Græcæ, unde oritur. Sic et *Auct. carm.* de *uss.* part. infre cit. ultimam recti, sed licenter, contrahit. — Stater est pou-
dus: e voca Græcæ edita, quæ eb στατήρ appendo, pendo, derivetur; et quidem ¶ 1. Pondus dimidium partem nucle æquans. *Isid.* 16. *Orig.* 24. 16. Stater medietas uncie sit, appen-
dens euros tres, unde et vocetur stater, quod tribus solidis stet. Hæc at semuncia, quæ semis habet de uncia. Hæc et semisiss, quæ ponderis semis est, quasi semis esset. *Auct. carm.* de *ass.* part. v. 10. Uncia viginti scriptonis at quattuor ambib: Dimidium stater ac semuncia dicitur ejus. *Cod. Theod.* 12. 7. 1. Examine libramenta æ-
quis et paribus suspendo statera momentis. ¶ 2. Item pondus quattuor drachmarum. *Tab. Cod. Bob.* in *Metrol.* *Lat.* ed. *Hultsch.* p. 127. Uncia habet stateres II., drachmas VIII. ¶ 3. Item unumque argenteus quattuor drachmas habens, Græcæ στατάδραχμον, ejus dimidium didrachma apud *Hieronym.* 3. in *Math.* 17. 26. Stater dicitur, qui duo habet didrachmata. Adde *Ambros.* Ep. 7. — In illo *Fulgat.* *interp.* *Jer.* 82. 9. Eri agrum ab Hanameel at appendi ei argentum septem stateres et decem argenteos. Inter stateres et argenteos nullum est discrimen; sed divise est per *Hebraicum* contractio, ita ut secus sit: Dedi ei septem stateres argenteos, appen-
dendi ei unum argenteo. *Hebraicum.* *Equeset*

autem sicil pondas, idque apud Hebræos etque Phœnicios (*V. SICLUS*); attamen varli fuerunt stateres varilque apud varias gentes prelli.

STATERA, æ, f. 1. Instrumentum, quo res sine lencibus ponderatur: a στατήρ, qui pendit, quod ab ιστήρ, appendo, libro, pondere, στατήρ, ζυγός (11. statera; Fr. balance, trébuchet; Hisp. pesito, balanza; Germ. e. Waage; Angl. a steelyard). Eadem etiam campana dicitur apud *Isid.* 18. *Orig.* 25. 6. *V.* loc. in **CAMPANUS**. — Quæ staterem significat, *V. STATER* *init.* — Differit autem a trutina, ut species a genere. Dux enim species trutinæ, libra, quæ hinc habet lauces; statera, quæ scapo constat punctis distincto, quæ pondera discriminant.

1.) Propria. ¶ 1. Stricto sensu. *Vitruv.* 10. 8. Id autem ex trutinæ, quæ statera dicuntur, licet considerare. Quum enim eas propius caput, unde laucula pandet, ubi ut centrum est collocata, et æquid pondum in alteram partem scapi, per puncta vagando, quo longius aut etiam ad extremum perducitur paullo, etiam pari pondere amplissimam pensionem parem perficit, per scapi librationem et examinationem longius a centro recedentem. *Stat.* 4. *Silv.* 9. 46. Sed certa velut æquis in statera, Nil mutas, sed idem mihi rependis. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 3. 23. (38). Statera iudicare de salubritate equorum. Hinc *Inscript.* apud *Gruter.* 178. 5. *IMP. DIOCLETIANI* C. AVO. PIVO FELIX OPERIBVS IN COLLE HOC EXCAVATO SAXO QUÆSITAM AQVAM IVGI PROFLVITU EX TOPO HIC SCATENTEM INVENTIT MARCIA SALVBIORREM TIBERRIM LVIORREM STATERA IVDCATAM etc. *Cic. fragm.* pro *Scaur.* apud *Ascon.* Obsignare stateras. *Varro* apud *Nois.* p. 435. 20. *Merc.* Statera auralia ponderare. (ut pender) raggiuolo. *Cic.* 2. *Orat.* 38. 159. Hæc nostra oratio multitudinis est auribus accommodanda, ad ea probanda, quæ non auribus statera, sed quadam populari trutina examinantur. *Augustin.* *Serm.* 105. Stateres dolosas et men-
suras duplices habere. — De trutinæ genere *Cod. Justin.* 6. 47. 11. de extr. crim. Statera adulterinæ ouerana anuonem. ¶ 2. Latiora sensu sumitur pro libra, bilanci. *Petron.* *Sat.* 35. Super Librem (signum cælestis) imposuerat stateram, in pajas altera parte scribita erat, in altera placenta. *Sueton.* *Vesp.* 25. Dicitur vidisse quondam per quietem stateram positam eximine æquo quum in altera loce Claudius et Nero starent, in altera ipse ac filii.

II.) Impropræ, a similitudine stateræ vel lib-
bre, stateru dictam est. ¶ 1. Jugum, unde, vinclo funa at alligat maula, curru trahabatur. In *Gloss. Philoz.* dicitur ζυγός, quod et jugum at staterem significat. *Stat.* 4. *Silv.* 3. 33. Impeditum Tardabatur iter arbis tacentes, Dum pondus alimtum querens, sub alta Repit languide quodrupes statera. ¶ 2. Item res quoddam exco-
rium, rotundum et concavum, iustar lancium lib-
bre. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 11. 52. (146). ex *Corn. Nepots.* Tympana se juvene appellat stateres et tances, quæ antiqui megides appellevant. Cf. *Vanant.* 2. *carm.* 7. 21. de *Cruce.* Beata, cuius brachis Prælium pepandit sæculi: Statera facta es corporis, Prædam tulist tarteris.

III.) Metonymice est rei prælium. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 26. 57. (127). de succo panucis. Lau-
datur candor ejus coecili: sequens pallido statera. *Homonym.* Quomodo statera a trutina dif-
ferat, *V. init.*

STATICE, æ, f. 1. στατήρ, verba septem cau-
libus velati rosæ capita sustinens, quæ vim habet sisteendi alvum (*Statice Armeria* Linn.). *Plin.* 26. *Hist. nat.* 8. 33. (51).

STATICULUM, i, u. 2. deminut. a statue, perve statue, propria id quod stat seu statulur, sive status, sive clippus, colamella, stela, cui in-
stilit hominis deive signum, vel etiam inscriptio alique apponitur.

1.) Propria. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 17. 48. (163). Ad anrea quodque, non modo argentea staticula inenls luxuria parvevit. *Id.* 37. *ibid.* 10. 54. (140). de *achatis.* Reddunt etiam species sumlaum, nemorem et jumentorum, etiam eessa et staticu-

la et equorum ornamenta. h. e. emblemata, sigilla. (P. quæ fusa disputat de hac lectione Siligius in adnot. ad h. l.) Hinc Tertull. advers. Gnost. 2. es Deuter. 12. 3. Evertitis et comminuitis stalicula eorum (deorum), et ascideitis lucos eorum, et sculptilia eorum deorum concremabitis igni. Id. ibid. ad fin. es Levit. 26. 1. Non facietis vobis manufacta, nec sculptilia, nec staliculum stuetis vobis. Utrobique in textu Hebr. legitur מַצְעָוָה mazzevāh (a rad. צָוָה jazav, staltui), quod stalem, cippum, columnam significat, in qua quid insitit, vel etiam inscribitur. «Fulgata vero, inquit Furlanetto, priori loco minus recte statuas, in altero recta habet titulos, quibus, ut ait Hieronym. 2. in Osae 10. 2., sluguli (dii) suls appellatur nominibus. Ex his patet, stalicule fuisse cippos seu etelas, quæ ante sculptiles vel fuisse deorum statuas collocatæ inscriptionem cum eorumdem nominis præferebant. Simile prorsus dicendum de duobus *stilis* loc. nuper citatis. Ceterum Rufin. ex Orig. Hom. in Genes. 5. 2. de uzora Lot. Quod autem sit staliculum selis, insipientiæ ejus judicium videtur expositum.

II.) Improprie, a similitudine, staliculum dicitur videtur genus vehiculæ, vel tantum personæ ferendæ aptum, in Vet. Test. ad. a De-Ross in Bultett. Crist. a. 1863. p. 95. Aditum, itum, actum ad id ædificium beheant quicumque ad id colendum pedibus at vehiculis et staliculis adhibunt.

STATICULUS, i, m. 2. deminut. a status, generis satiationis staterie, h. e. quod non decurrendo sed exiguo corporis motu peragebatur, balletto, danzella, ὀρχήστρα ὀρχήστρις. Staliculos dare et staliculum saltare, est hujusmodi satiationem edere. Macrobius. 2. Saturn. 10. a med. M. Cato senatorem non ignobilem M. Cælium, spatiosorem at fescenninam vocat, eumque staliculos dara his verbis ait: Descendit da cantherio: inde staliculos dare, ridicularia fundere. Et alibi in eundem: Præterea canter, ubi collibit: Interdum Græcos versus agit, jocos dicit, voces demulcet, staliculos dat. Plaut. Pers. 5. 2. 43. Nequeo, tenn, quin tibi saltem staliculum, oim quem Hegea faciebat. Ita Lædinus et Boethius; alii, refragantibus MSS. et metro, leg. saltem staliculum dem, ita ut saltem non verbum fuerit, sed adverbium; quæ vere minime Latinum fuerit staliculum saltare. V. SALTO.

STÁTILIS, e, adject. (sto) stus, immobilis, steterius. Chalcoz. Tim. p. 42. ed. Meurs., ubi tamen rectius alii aliter leg.

STATIM, adverb. (sto) Ad quantitatem prioris syllabæ quod attinet, statim pro firmiter producit: pro illico corripit, ut docent Donat. ad Ter. Phorm. 5. 3. 7. Non. p. 393. 9. Merc. alit. Sunt tamen, qui producant etiam pro illico: quos imitari non est opus. Avien. in Arat. 397. Tum succia Ceres statim cum mergite culmi. et Alcim. 2. 180. Quadam nos statim lufuoris morte reatum. Cf. Döderlein, Op. cit. v. 5. p. 161. et L. Müller, De ra mair. p. 438. qui ex Ritschelio rem declarare conatur. — Statim duo diversa significat.

A) Statim, proprie est estado, statili pede, στάδιον, ἰσταμένως, σταδίατος (It. a piè fermo; Fr. de pied ferme, debout, sur place; Hisp. de pies, en pie, en pie ferme; Germ. in Stehen, stehenden Fusses, feststehend; Angl. stately). Occurrit eadem proprie, et etiam transitive: quo sensu est firmiter, constanter, perseveranter, equaliter. Enn. apud Non. p. 393. 13. Merc. Qui rem cum Achivis gesserunt statim. (Adde Afran. ibid.) Plaut. Amph. 1. 1. 82. Fugam in se nemo convertitur, Neo recedit loco, quin statim rem gerat. et ibid. 120. Ita statim stant signa. Accius apud Charis. 2. p. 195. Putsch. Vectigalia legesent vesira et eervantur statim, h. e. etatute, ordinate, inquit Charis. Ter. Phorm. 5. 3. 6. Ex his prædiis talente ergenti bina statim cepiebat. h. e. perpetuo, equaliter siogulis annis. Cf. Apul. 8. Met. Officiis infernalibus statim factis, puella protinus festinat etc.

B) Statim, quod translatum e prime significa-

tionem nonnulli censent, sapius est illico, protinus, a vestigio, nulla mora interposita, confestim, subito, ἀντίχα, παράχρημα (It. subito, tosto, di botto, incontanente; Fr. aussitôt, tout de suite, sur la champ; Hisp. luego, al instante; Germ. sogleich, sofort; Angl. on the instant, immediately). ¶ 1. Generalim. — a) Absoluta. Cæs. 2. B. G. 11. Hac re statim Cæsar per speculatores cognita etc. Id. 1. ibid. 53. extr. De ss ter eoribus censultum dicebat, utrum igni statim necaretur, an in aliud tempus reservaretur. Sall. Jug. 59. in fin. Postremos in agmina tentare ac statim in coiles regredi. Cic. Harusp. resp. 1. ad fin. Haud potest gravioribus a ma verbis vulnerari, quam est statim a P. Servilio confectus ac cruciatus. Id. Orat. 59. 200. Quæ mens esdem, qua nibli est celerius, dimittit statim. Id. 1. Tusc. 9. 18. Alii statim dissipari, sili diu permanere censent. Liv. 3. 22. Principio aoni statim res turbulenta. Id. 4. 53. Primo statim adventu arcem recipit. Tac. 6. Ann. 3. Hoc prætium adulationis tulit, statim curia, delonds stella exactos. Seneca Tranquill. 11. ante med. Qui scit, hoc sibi, quum conolperetur, statim conditum etc. h. e. jam inde a principio. Martial. 6. 30. Sex scartaria si statim dedisses. — Cum homonymis. Flor. 2. 2. Statim eo elna mora. et 2. 8. Statim et e vestigio. — b) Cum proposit. ab, post. Plin. 18. Hist. nat. 7. 18. (80). A prima statim maturitate. Id. 16. ibid. 10. 18. (41). Picæ rami pæna statim ab radice modici. Colum. 11. R. R. 1. ante med. Statim a prima luce. Sueton. Aug. 83. Exercitationes campestris statim post civilia balla omittit. Pallad. 3. R. R. 15. in fin. Statim post putellionem. — c) Cum Ablat. absoluto. Cic. Orat. 10. 15. Statim Catone absoluto. Nepos Cim. 2. Hostium navibus captis statim ex classe copias sues duell. — d) Cum particulis ut, simulac, atque, quam, quum. Cic. 2. Fam. 13. Me es eo diligi statim ceptum esse, ut simultem deposuimus, senti. Id. 2. Att. 12. Litteras scripei hora desolma, etiam ut tuas legerem. Id. 12. ibid. 18. Ut heri me salutavit, statim Romam profectus est. Id. 15. ibid. 12. Dicebat, es statim liturum, simulac ludorum apparatus his tradidisset. Id. 1. Verr. 10. 27. Simulac teltigt provinciam, statim litteras dedit. Ulp. Dig. 1. 16. 1. Proconsul ubique proconsularia insignia habet statim atque Urbem egressus est. Martian. Dig. 1. 16. 2. Proconsules statim quam Urbem egressi fuerint, habent jurisdictionem. Ulp. ibid. 7. 9. 1. a med. Quorum prior statim committitur, quam aliter fuerit usus. Pallad. 5. R. R. 3. Seman statim quum spargitur, obruendum est. et mox. Oculum cito nasci dicitur, si, statim quum sevari, aqua calida perfundas. ¶ 2. Speciatim pro recenter, modo, di fresco. Id. 1. ibid. 35. ad fin. Ventrículus vervecis statim occidit.

STATIO vel stacio, ōnia, f. 3. (sto) actos standi eui consistendi: cui opponitur litio, moine, στάσις (It. lo star ferme; Fr. état des repos, immobilité; Hisp. reposo, inmovilidad; Germ. das Stehen, Stillstehen; Angl. the act of standing, a standing still).

A) Proprie.

1.) Abstractorum more. Augustin. Serm. 179. Statio significat permansionem, sessio humilitatem. Manil. 2. 70. Statio terræ. h. e. Immobilitas. Lucrui. 4. 389. at 396. et 5. 479. et 519. Manore in statione, h. e. quiescere, non ire, non moveri. Val. Max. 3. 2. n. 23. Solus immobilis stationis gradum retinens. h. e. statum locumque serrans, quem occupaverat. — Stationem facere apud Vitruv. 9. 4. ante med. et Plin. 2. Hist. nat. 17. 15. (77). dicitur sidus, quum stare videtur, nec progredi. Nam stellæ, inquit Plin. 2. ibid. 16. 13. (69.), percussæ, in qua distans parte (h. e. quum distant a sole CXX. partibus), et triangulo scils radie labiuntur rectum egere cursum, et ignea vi levantur in sublimis. Hoc non protinus intelligi potest visu nostro, ideoque existimantur stare: unda et nomen accepit statio. Id. ibid. 15. 12. (59). alias esse ait stationes matutinas, alias vesperti-

nas: de quibus consulatur astrologi. Capell. 1. p. 10. de Mercurio. Licet remorete statione consistens captator. Similiter Lucan. 10. 201. sol tempora dividit anni, Mutat nocte diem radilique potentibus estra ire vetet cursusque vagos stationes moratur. Id. 8. p. 289. Quinque sidere stationes recursusque patiuntur. Cæli. Aurel. 1. Acut. 14. 106. Siderum doctus impeditus stationes corpusculorum morbos efficit. Id. 2. ibid. 9. 51. Statio sensuum. h. e. turpor.

II.) Concreto, ut ajunt, sensu est locus, ubi quia moratur, commoratio, habitatio, dimera, soggiorno. ¶ 1. Generalim. Cic. 6. Att. 9. extr. Athenis statio mea nunc placet. Ovid. 5. Fast. 719. de Cast. et Poll. alterna fratrem statione redemit. Virg. 5. En. 128. statio gratissima mergis. Id. 4. G. 8. sedes apibus statioque petenda. Ovid. 2. Fast. 673. Termina, post illud levitas tibi libera non est: Que positus saaris in statione, mane. Pallad. 1. R. R. 43. Aretra aurita, quibus possint, contra stationes humoris hiberni, eata celiora sulco altolli. h. a. ubi humor diu moratur, nec desult. Tertull. Anim. 48. Statio sensuum. h. e. præcordis, περικαρδιον. ¶ 2. Speciatim in re militari sumitur pro loco, ubi milites stant præsidii causa: at pro ipsi militibus: item pro ipsa custodia et præsidio, quartiere di guardia, ὑπόφυλαξ, φυλακτῆριον. Cæs. 6. B. G. 41. Quod cohortes ex statione at præsidio essent emissæ. Id. 4. ibid. 32. Dux cohortes in stationem succedere jussit. Sall. fragm. apud Charis. 2. p. 185. Putsch. Noutu duque stationes et vigillas tentare. Id. fragm. 67. Dietrich. Vigillas stationesque et alla macula essequi. Liv. 10. 32. ad fin. Ad stationem Romanam, in porta segner agentam vigillas perveniunt. Id. 5. 44. ad fin. Ubi nos appetit, sine munimento, sine stationibus ac custodiis, passim ferarum rilo sternantur. Rursus Cæs. 1. B. C. 59. Longiore circuitu custodias stationesque equitum vilesbant. Id. 5. B. G. 15. Impetu in eos facto, qui erant in statione pro castris collocati. et 7. ibid. 69. Ibi castella viginlia facta, in quibus Interdu stationes disponebantur, ne qua subito irruptio fieret. Liv. 3. 5. Vigillas in urbe, stationes ante portas præsidiaque in muris disposita. Tac. 14. Ann. 8. Antictus villam statione circumdat. con guardiæ. et 13. ibid. 24. Statio cohortis adsidere indis solita, demoveatur. lo staccamento di guardia. et Sueton. Tib. 37. Stationes militum per Italiam solito frequentiores disposuit. Tac. 1. Hist. 28. et 29. Stationem agere. essere di guardia. at 13. Ann. 35. Stationem et vigillas infra. Virg. 9. En. 183. portam statione tenere. Claudian. 2. in Rufin. 59. vigili moros statione toreri. Virg. 9. En. 222., Sueton. Aug. 24. et Stat. 11. Theb. 240. Stationem deserere, relinquere. — In illo Petron. Sat. 102. Unus nauta stationis perpetuus Interdu nocturnus jacet in scopis statio et ipsa vigilla, quæ e militibus in statione agitur. ¶ 3. Item in re civili. — a) Stationes municipiorum spod Plin. 16. Hist. nat. 44. 86. (236.), quas, inquit Forcellinus, fulsæ F. Victor dicit in regione Urbis octava, in fero (quamquam Victor hic apud criticos recentiores nullus est auctoritatis). In Annal. dell' Ist. archeol. T. 9. p. 17. dicitur, stationes municipiorum fuisse inter templum Faustinae et forum, ubi postea edificatum est forum transitorium. Erant autem loca, quo legati municipiorum et civitatum de suis negotiis agentes conveniebant: quæ loca eis publice aliquando assignata sunt. Adde Sueton. Ner. 37. — b) Stationes fiscales, de quibus Imp. Antonin. Cod. 4. 31. t. et Imp. Alex. ibid. 10. 5. 1. et ibid. 8. 43. 2. et Imppp. Valentinian., Valens et Gratian. Cod. Theod. 12. 6. 19., loca erant in provinciis, ubi debebant homines rebus fisci curandis præpositi: præerant enim hujusmodi homines rationibus hereditatum et legatorum, quæ a privatis principii reliquebantur. Inscript. apud Orell. n. 4107. (Murat. 525. 3.) si FACTA NON FVERINT TYNC FISCO STATIONIS ANKONAS DYPLVM FVNERATICVM DARE DEBENTIS. Adia apud Gruter. 451. 3. L. PETRONIVS SALTIVS

PROCURATOR AVG. STATIONIS HEREDITARIÆ. *Alia* apud *Maff. Mus. Var. 128. 1. M. VLPVS CADVS AVG. LIB. PRINCEPS TABVLARIVS IN STATIONE XX. HEREDITARIÆ. F. AUCTORITAS. Alia* apud *Marini Pap. dipl. p. XXXI. et in Mem. Rom. di Antich. e Bch. Art. T. 3. p. 69. n. 17. EVPHRATES AVG. LIB. PROCURATOR OB EFFECTA SIBI IN HEC STATIONE ANNA CENTENA GENIO HVIVS LOCIT D. D. etc. Cf. Capitolin. Clod. Alb. 2. Stationis Augustus procuratorem sibi parare. Inscr. in tubo plumbeo in *Revue Numism. a. 1863. p. 417. STATIO VERBAZIA FORICVLOVM OSTIENSIVM.**

— c) *Statio* dicitur etiam da locis, quo conuenerant da jura consulentes. *Gell. 13. 13. Qumstam esse memlat in plasiqne Roma stationibus jua publice docentium aut respondentium, an etc.* — d) Item da loco, ubi morantur homines, jumenta et vehicula entant publico deellnata, la posta: unde *stationarii. Inscript. la lamina aere apud Murat. 1015. 1. et Morcelli. de stit. Inscr. Lat. T. 1. p. 421. DE STATIONE CANTARI AVT. TABELLARIIS DIPLOMATIS DISCEND. F. DIPLOMATIUS. 4. Item in re agraria.*

F. AGRARIUS et PRESENTURA. Adde *Inter presenturas et stationes agrarias id intercedit, quod hu statoris et fix in excubilis ement, non lamen in ostris; illa autem discursoria. Ammian. 14. 3. 2. Mesopotamias tractus, omnes erebro inquietari meti, presentantur et stationibus servabant agris. Cf. 19. 13. 1. Presenturas militum - ex non facile discurrentes. 5. Item in re nautica dicitur locus, ubi naves tuto possunt consistere, rada, porto, ναυραχός, ναύλεπος. *Ulp. Dig. 43. 11. 1. u. med. Stationem a statuando dicimus. In igitur locus demonstratur, ubicumque naves tate stase possunt. Servius ad Virg. 2. En. 23. et ad 10. ibid. 397. docet, stationem esse portum temporalem, portum stationem perpetuam. Vel dic, portum ante artem peritum nebulis locum, stationem naturam. Cæs. 3. B. C. 6. Cerannorum saxa inter et alia lucas periculosa quietam noctis stationem, et portus omnes limens, quo; teneri ad aduerseris arbitrabatur. et ibid. B. A. Saloniis ad Oriol portum stationes litoreque omnia classibus occupavit. Vellej. 2. 72. in fin. Tempestatam fugientibus statio pro porta foret. Virg. 4. G. 421. Deprensus olim statio tutissima nautis. Id. 2. En. 23. maledicta carinis. Hinc transeit Ovid. Heroid. 7. 89. Fluctibus electam tuta statione recept. 6. Item in re sacra, apud Ecclesiasticos scriptores. — a) Stationes veterum Christianorum fuisse conventus, in quibus stantes, non genu flexo, arabant, quod diebus Dominicis et Paschali tempore servatur adhuc. *Tertull. Orat. 29. a med. Die stationis, nocte vigilias meminimus. Id. aduers. Psych. 1. Arguunt nos, quod stationes perquam in vesperem producamus. Adde ibid. 10. et 2. ad Uxor. 4. — b) Item stationes eunt jejunia. Isid. 6. Orig. 19. 66. Jejuniunt autem et statio dicitur. Ambros. Serm. 36. Stationes videntur jejunia, quod stantes et commoantes in eis iulmicos insidiarum depellimus. Adde *Tertull. aduers. Psych. 13. F. tamen Du-Change in Gloss. etc. ad h. v. 7. Statio dicitur etiam da loco, ubi alioi in Urbe degunt at variis sermonibus tempus terunt, la pancaccia. Plin. 1. Ep. 13. Pierque in stationibus sedent tempusque audientis fabulis conterunt. Juvenal. 11. 4. omnis Coniunctus, ibidem, stationes, omne theatrum. Adde *Plin. 2. Ep. 9. et Ulp. Dig. 47. 10. 15. 8. Et de siabulo jumentorum, et alia. Ulp. Dig. 7. 1. 13. in fin. Domum ad elationem jumentorum locare. Pallad. 1. H. R. 21. Plantas rabores supponentur stationibus equorum. alle poste de cavalli. Cf. A II. § 3. d.*****

B) Transito. 4. Metaphorâ sumptâ ex generali notione. *Ovid. 4. Amor. 7. 68. et 3. Art. am. 434.)* Pone recompositas in statione comas. h. e. capillos suo quemque loco apta comas. *Petrone. Sat. 120. a med. Rixpallent aquas saxa, mare nascitur arvis, Et permutata rerum statione rebellant. h. a. loco at statu, quem cuique rei natura assignavit. — In illo Vitruv. 1. 2. Is (decor) perficitur statione statio est positus,*

*altus, positura, sito, διατάξις. 2. Metaphorâ sumptâ ex ra militari. Cic. Senect. 20. 73. Vetat Pythagoras, injussu Imperatoris, id aut Del, da præsido et statione vltâ decedere. Vellej. 2. 124. 2. Pugnans cum Cæsare seotus, ut stationi paternis succederet. h. c. Imperio. Ovid. 2. Trist. 219. Imperii statione relicta. Tac. dial. de Orat. 17. Adjice sextam jam felicis bujos principatus stationem, qua Vespasienus tempore fovet. h. e. sextam annum imperii. Vellej. 2. 131. El functo longissime statione mortali destitute successores quam scriuimus. Hinc stationem absolute pro statione imperii dixit *Antoninus Pius* inter ep. *Fronton. ad cumd. (adentia litarum A. Maio) cp. 6. Non difficile mihi persuasi, mi Fronto carissime, vel præcipue hoo diem, qui me suscipere hanc stationem placuit, et te potissimum vere religioseque celebrare. (Adde August. in epist. apud Gell. 15. 7. extr.)* Adde *Plin. Paneg. 7. et Sueton. Claud. 38. Juvenal. 6. 273. Ueberbis semper lacrimis semperque paratis in statione sua. Ovid. 1. Met. 626. de oculis Argi. sub vicibus capitebant bine quietam: Cetera servabant atque in statione monebant. vegiliavano in guardia. et 9. ibid. 33. Brachiaque opposuit tenuique e pectore vatas in statione manus. icste e pronte, alt'erta. et Tertull. De præscript. hæc. 10. Ubi statio credendi. Id. De exhort. cast. 9. Secunda statio. h. e. matrimonium. — In illo *Pat. Max. 8. 7. n. 7. Pro digultate et salute amicorum perpetuam escabitione - tentationem benevolentiam etc. posterior latus stas etc. pro testationem scribend. esse et stationem secte monst. Madvigius, ita ut sensus sit: Benevolentia excubabat at stationem egebat pro digultate et salute amicorum.***

Humanyum Discremen inter stationem et portum *V. supra A II. § 5. — Item stationes e vigilis et excubiis distinguuntur. Liv. 3. 6. Vigiliis in urbe, stationis eote portas præsidiisque in muris disposita. Adde *Sall. fragm. epud Charis. supre cil. (Cf. Kreyssig. in Commend. de C. Sall. Cr. Hist. 1. 3. Fragm. p. 50.)* Adde *Liv. 9. 24. et Tac. 1. Ann. 32. — Excubice at vigilias, testibus Vegetio et Polybio, a quatuor viris; contra stationes e pluribus, immo integris turmis aut cohortibus contabant. Ita Popma. — Aliud discrimen V. sub A II. 4.**

STATIONÁLIS, a, edject. (statio) ed stationem pertuens. Plin. 2. Hist. nat. 15. 12. (60.) Martis stella stationalis sentis mensibus commoratur in signis. h. c. in statione est, ut dicimus in voc. præced. A I. Gloss. Lat. Gr. in Thes. utr. ling. ed. Pule. Stationalis, πομπός.

STATIONÁRIUS, a, nm, edject. (statio) ad stationem pertinet, stationalis. Isid. De nat. rer. 22. Radia autem solis præpedita sidera aut anomala sunt aut retrograda aut stationarie. — Stationarii milites, qui in stelloibus sunt onstodia et præsidii causa, ut in STATIO dictum est. Ulp. Dig. 11. 4. 1. circa med. Præsides et magistratus et milites stationarios dominum edjuvare debere in inquirendis fugitivis. Ulp. ibid. 1. 12. 1. ad fin. Præfendus Urbis debet disposit milites stationarios habere, ad tuendam popularium quietem. V. Inscript. in SICILICUS. — Hinc

*Stationarius, ti, m. 2. absolute, substantivum more. 1. Est præfectus stationi, custodias cause, aut miles, aut qui stationis curam hebet: Item edperitorum et officiorum, qui dicuntur, genus. Paul. Dig. 11. 4. 4. Limenarchæ et stationarii fugitivos deprehensos recte in custodiam delinunt. Cod. Theod. 16. 2. 81. Notorlis edperitorum, quos stationarios appellant, deferatur in notitiam potestatum. Optat. 1. 27. Sed et Snerpatis stationarios perductos et Ingentias scriba publicis. Inscript. apud Orell. n. 1685. cetero notiorum L. ITLIVS SANVS STATIONARIVS NOTVS. Adde *aliam in Corp. Inscript. Lat. 4. 3081. 2. Item qui stationibus vegilibus inserunt. Cod. Theod. 4. 12. 2. de episc. eccl. Nulle vectigalis a stationariis exigantur. et 4. 12. 3. Vectigal exigit non stationarii, capituli pte proposita stationariis et edperitis. F. STATIO sub A II.**

3. b. Adde *Inscript. apud Murat. 1036. 1. F. SICILICUS § 5. 3. Item qui eursui publico taseruiunt per intervalia dispositi, ut evectioe utentibus equos aut vehicula expellant, postier. Imp. Constantin. Cod. Theod. 8. 6. 1. Adde *Ammian. 19. 67.**

STATIONÁRIUS, ti, m. 2. voc. præced. STATIONORON, Græca positione, 1, n. 2. herba, quæ vulgo chamæleon vocatur. Apul. Herb. 26.

STÁTIVA, dram et STÁTIVÆ, dram. F. voc. seq. in fin. STÁTIVUS, a, nm, edject. (sto) qui stat, fixus, immotus, che sta fermo, στατός. 1. Generationem. Varro apud Non. p. 217. 2. Hæc. De stativis equis, ut sunt locos at stagna et pntea et meria. h. e. quæ non decurrunt, chefc, stagnanti, ferme, στατών ὄσσω. Firmis. 1. Matthes. 2. ad fin. Nunc directa curia, nunc retragredo, nunc stativa terditate ambulant. 2. Specietim in re civil, stativa ferie, ut Macroch. docet l. Saturn. 16., erant universi populi communes, certis et constitutis diebus an mensibus, et in festis stativis observationibus annotatæ: In quibus præcipue servabantur Agonalia, Carmentalia, Lupercalia. Eadem et stative dicitur. Paul. Diac. ex Fest. p. 92. 14. Mill. Ferla stative appellabantur, quod certo statutoque die observantur. 8. In re militari. — a) Stativa castra, castra duntius non loco fixe, in quibus moratus exercitus quietis causa, ent donec rei gerenda occasio ea offerat, quartiere, campo, στατός. Cæs. 8. B. C. 30. Uterque soram ex castris stativis exercitum eduant. Cic. 7. Varr. 12. 29. Puteharrimo Syracuserum luca stativa albi castra faciebant. Sall. Jug. 48. Quantum temporis æstivorum in imperio fuit, plerumque milites in stativis castris habuit. Tac. 3. Ann. 21. sub fin. illigetis præda stativis castris edhareret. Paget. 7. Mill. 8. Stativa castra æstate vel hieme hosta vltimo majori labora a eusa formentur. — b) Stativum præsidium epud Cic. 12. Phil. 10. 24. et Liv. 41. 4. et 44. 40. sunt milites in stationis positi præsidii cause. 4. Stativa lux est, quam stergimon (στεργιμον) Græci vocent, sine cursu iugli, sed proluxa lux stellæque fluor et igitur liquor: qui, quum letius quællitur, cometes vocatur. Apul. de Mundo ante med. — Hinc absolute, substantivum more

*Stativus, orum, n. plur. 2. subaud. castra, dicta 1. De re militari stricto sensu, præsertim e Livio, apud quem stativa habere est militem stativis castris tenere, 2. 52., 37. 33., 88. 16. extr. et ibid. 40. et alibi. Id. 30. 30. Pecos dies quietis stativis manserunt. Adde *Carl. 3. 4. 1. Tac. 1. Hist. 66. Leum equina ductus exercitus, ipsa itinerum spetia at stativorum mutatione-vendicante duca. 2. Extra rem militarem, de mora iter facientium. Plin. 6. Hist. nat. 23. 26. (103.) Sad quia major pers itineris confictur noctibus propter æstus at stativis dies absumantur. Fronto 1. ad M. Cæs. 8. ante med. Ubi est edversarius, qui jampridem ed agendum causam edesse debuerat? in itinere est. Quo tandem in itinere? ex Asia vult, at aut adhuc in Asia. Magnam iter et festinetum. Naviburne an equis, an diplomatibus fecit hæc tam velocia stativa? Vides scilicet hio ironice stativa velleca oppelleri etc. 3. In illo Cic. 2. leg. Agr. 15. extr. Numquid causæ est, quin omnes egros, orbes, stativa, portus, totam denique Eithyniem decemviri vendituri sint? stativa alit intelligunt stationes nevium: illi stagna ent lacus aut paludes piceas æquetum stativarum.**

Stativæ, arum, f. plur. 1. stativa. Lampriid. Alex. Sev. 46. Deinde per ordinem mensiones, deinde stativa, deinde ubi annone cuset accipienda. Sic in omnibus libris, teste Casaub. — NB. De cognom. R. F. ONOM.

STÁTOR, oris, m. 3. (sto vel stito) Ad quantitatem prioris syllabæ quod attinet, Stotatus, Georges aliique recentiores ita distinguant, et hæc sit brevis, si vox intrinsivè accipitur: longæ, si transitive, saltem apud Ovid. 6. Fast. 793. Tempus idem Statoris erit, quod Romulus olim

Ante Palatium condidit ore Jugl. Sed *Forcellinus* ibi rectius teg. Tempus idem Stator adit habet, quæ Romulus etc. Sane, præter alia, addit a stator, saltim quæ est a stator, prioram syllabam habet brevem. Cf. *Ovid. 1. Trist. 3. 39.* Ille Stator: hoc primum coedit Roma loco ost. Adde *Prudent. apud Crisp. 415.* — Stator itaque occurrit

A) Introitus, prout eo scilicet, qui stat, qui odest, qui præstita est ad aliquid egendum. § 1. Universum. *Peiren. Sat. 126.* Nisi aut servos viderint aut statores alios electos. § 2. Fuisse hoc nomina in provinciis ministerii publici magistratuum, similes victorum, victorum, appetitorum, qui in postico prætorii stabant, præsto factori jubenti magistratui, præcipue illis et auctoritate perferendis. *Cic. Imp. ad Cæl. 2. Fam. 19.* Eritiam esse fecerunt, ut ad statores meos et victores cum litteris mitterem. et *ibid. 17.* ad *Soll. proquest. litteras ad te mihi stator tuus reddidit Tarel. Adde Plaut. ad Cic. 10. ibid. 21. et Ulp. Dig. 4. 8. 10.* — In veteribus lapidibus apud *Gruter. 1031. 3.* et *Reines. cl. 8. n. 4.* habetur stator prætorius. In alio apud *Gruter. 258. 8.* et *1102. 4.* (quam *Inscr. emendavit Kellerm. Vig. Rom. lat. p. 23.*) memorantur statorum evocati et centurios statorum. et *600. 6.* stator Augustorum. In *Inscr. apud eund. 40. 7.* et *46. 10.* habetur statorum, h. e. centurio statorum, quia quidem quo gradu superior erat centurioni vigiliam ad inferior centurioni cohortium urbanarum. Adde *Inscr. apud Kellerm. Vig. Rom. lat. p. 23.* app. n. 109. et 200. et apud *Jahn. Spec. epigr. p. 28. n. 1.* et p. 49. n. 6. *Inscr. mutilam Romæ repertam in Bull. archæol. Municip. a. 1872. p. 19.* — Hujusmodi ministros Alexander Severus (ut ait apud *Emper. Alex. Sev. 53.*) consulit: ex quo *Ulp. Dig. 4. 10. 4.* Nemo proconsulum statorum esse habere potest: sed vici eorum milites ministerio in provinciis funguntur. § 3. Stator civitatis *Pinnensis* in *Inscr. apud Gruter. 631. 7.* est servus publicus, servans seu vistor, ut *Reines. cl. 4. n. 19.* docet. § 4. Apud *Auct. Priap. 53.* centes horum stator dicitur, qui alibi dicitur. V. hanc vocem.

B) Adire pro eo, qui stare facit, qui statit et armat, orator, sacerdos, et dicitur — a) Universum de deo. *Seneca 4. Benef. 7.* Deus, quod, stant beneficiis ejus omnia, stator est. — b) De Jove. *Liv. 1. 12.* To pater deum hominumque, domo Iovis Romæ, sedam fugam stas. Hic ego tibi templum Statori Jovi voveo. (Adde *Augustin. 9. Civ. D. 13.*) *Seneca 4. Benef. 7.* Et Jovem illum optimam se maximam rite dicere et locantem et stantem: qui non ut historici tradiderunt, ex eo quod, post votum receptum, acria Romanorum legationem attulit, sed quod stant beneficiis ejus omnia, stator stabiliorque est. Ita etiam stator pro eo qui stas, non sedet, accipitur ab *Hieronym. 1. in Joannem. n. 48. in fin.* Quod si dicunt nomina vite hominum præjudicant, offendit ergo Statorum Jovem, qui libenter sedet. *Inscr. apud Gruter. 23. 3. 4. r. o. 23.* STATOR. Adde *Ovid. loc. lat. cit. Plin. 2. Hist. nat. 53. 54. (150).* Inter Statorum ac Tonantem et Terentios Eliorum quoque desepimus Jovem. — Jovi Statori eadem votum narrat *Liv. 40. 37.* Fabius ambo consules (*L. Postumium M. Alitum*) in Samio et ad Luceriam res gestas scribit traductumque in Siciliam exercitum (sed ab utro consule, non adjectis) ut ad Luceriam nuntius multos oculos laque ea pignora Jovis Statoris eodem votum, ut Romulus eadem voverat. — 5) De alia die. *Fellej. 2. 331. lat. Stator* et auctor Romani nominis. Ita leg. *Georges; et Ruckopf: Juppiter Capitoline ac Stator et auctor R. nominis, Gradire Mars. unde to Stator non ad Martem, sed ad Jovem referendum esse videtur. Alii tamen leg. stator.*

STATORIUS, a, um, adject. (stator) ad statorum pertinens. Absoluta Gloss. *Philon. Statorum, opstatorum, h. e. id quod stat, columna.* Alii male leg. statorum. V. *Brachach op. cit. p. 327.* — *NB.* Haec nom. propr. R. *V. ONOM.*

STATŪA, a, f. 1. (statuo) Statuor geest. pro statuor dicitur more suo *Zucet. 3. 78.*, ubi *Imman. Zachmann. leg. statuarius, alii statum.* — Statua est proprie et adversum id quod statuitur, quod erectum stat arte elaboratum; speciatim vero signum, simulacrum ex ere aut metallo, lapide aut ligno, imaginem referens ovispium, honoris et memorie causa, vel columna, pila.

I.) Propria. § 1. Sæpius est signum, simulacrum, ἀνάγκη, ἀντίδοξ (It. statua; Fr. statue; Hisp. estatua; Germ. das Statue; Angl. a statue). — a) Universum. Cato apud *Priscian. p. 368. 2. Keil.* Statuas deorum statuere. *Cic. Arch. 12. 30.* Statuas et imagines veliquerunt. *Plaut. Curc. a. 3. v. 69.* Statuam vult dare auream solidam faciendam ex auro Philippo, quæ sit septempedalis, facile monumentum vult. *Id. Bacch. 4. 1. 1.* Hunc hominem deest auro expendi: bene deest statuam statui ex auro. *Cic. Pis. 38. a med.* Illi statuam istius perisimilem, quam stare celeberrimo in locum voluerat, ne navissimum hominis memorie moretur, delatant, affigunt, comminuant. *Enn. apud Trebell. Claud. 7. de Scipione.* Quantum statuam faciet populus R., quantum columnam, quæ res tuas gestas loquatur! *Cic. 6. Phil. 15. 41.* Et statuam equestrem inauratam in Rostris statui placere. *Sic Fellej. 2. 61. 3.* Nam (*Antonius*) honoratum equestri statuam, quæ hodieque in rostris posita statuam ejus scriptura indicat (qui honor non alii per CCC. annos, quam L. Sulla et Cn. Pompeio et C. Cæsari contigat) etc. *Repos. Hunsb. 9.* Statuas æneas suas presentia compleret. *Id. Timoth. 2. in fin., Cic. Dom. 20. sub fin. et Phædr. 2. epil.* Statuam alii ponere. *Plin. 24. Hist. nat. 6. 11. (25).* Statuas decreta — ut ponantur ubi vellet. *Id. 33. ibid. 9. 46. (132).* et *34. ibid. 5. 41. (21).* alii dicitur. *Id. ibid. 6. 105. (32).* Statuas donare aliquem. *Cæs. 3. B. C. 135. estr.* In templo Victoria, ubi Cæsar statuam consecraverat. *Repos. Chabr. 1.* Illo statu Chæbriæ ubi statuam fieri voluit, quæ publica et ab Atheniensibus in foro consecrata est. *Cic. Orat. 13. 32.* Gorgias tantum hocce habitus est a Græcia, sicut ut ex omnibus Delphis non inaurata statua sed ærea statuaretur. *Horat. 3. Sat. 5. 39.* seu rubra Cæculia fadet Infantes statuas. *Soll. orat. 2. de rep. ordin. 9.* sub fin. Insuper nomen nobilis, in quibus, sicut in statuam, præter nomen nihil est adstanti. *Gell. 4. 5.* Statua Romæ in comitio posita Horat. Cæciliæ, fortissimè viri, de celo tacta est. Ob id fuitque placuisse laudum heraspitas ex Hæciliæ acclit hincis atque hostili in populam Rom. animo instituerant etc. *Plin. 34. Hist. nat. 6. 13. (28).* Hæc (*Cæciliæ statuam*) primam cum Cæciliæ publicis dicatam crediderim. *Pompon. Dig. 50. 16. 245.* Statuas ædificas habebis et in tabulis aut tabula religatis calenis aut erge parietem ædificas aut, si similiter coherant archæi, non aut ædificas; ornatas enim adiam causa parantur, non quo ædes perficiantur. *Plin. 33. Hist. nat. 8. 47. (131).* Statuas triumphales. *Inscr. apud Orell. n. 1110.* ex ere, et n. 1154. ex ere argenteaque. et n. 3573. (*Cf. Hænen Suppl. Orell. ad h. n. p. 372.*) aurata. et *moz. loc. cit.* et n. 5478. in fin. armata. h. e. viri armis instructi vel habitu militari, vel contra habitu civilis (*V. HABITUS*) vel amictu civis loquens. *Inscr. et n. 1286.* auro illustris. et n. 1082. auro superflua. et n. 4040. equestris aurata. et n. 343. inaurata. et n. 1126. sobaurata. et n. 3193. sub auro fulgens. et n. 3171. togata. et n. 843. pedestris. *Inscr. apud Wilmanus n. 749.* arcu superposita. et n. 691. cum basi marmorea. et n. 1100. columnæ sublimi imposita. et n. 315. sedens ænea ex ere tabulari quam optumo. et n. 1232. sub auro. et n. 1100. auri splendore fulgens. et n. 2047. perpetuabiles. — De statuæ aureæ apud *Fellej. interpr. Dan. 3. 1. V. Cavendish in Opus. di Modena T. 1. p. 179.* — b) Statua plerumque hominum effigiem; signum vero deorum significat. *V. SIGNUM* et *SIMULACRUM*. — c) Statua sæpius effigiem significat ex metallo (*V. STATUARIUS*), sed quandoque etiam ex marmore, ut constat ex *Plin. 36. Hist. nat. 7. 11. (57).* Statuas ex eo (marmore porphyreæ *Egypti*) Claudio Cæsari procurator ejus in Urbem ex *Egypto* advenit *Vitruvius Pollio*, et *moz. Mameonis statuæ.* Hæc a *Tac. 2. Ann. 61. sæas affigies dicitur.* — Columnæ cum statuæ M. Ladii fuit la regiosæ Urbis octava, teste *P. Victore*, qui tamen nullam recentiores tribuant auctoritatem. De es *Festus* p. 290. 14. *Müll.* Statua est Ladi ejus, qui quandam fulmine letus in Circo, sepultus est in sacileto, cuius ossa postea ex prodigio orationemque responsi senatus decreto intra Urbem relata in Volcanum, quod est supra Comitium, obruta sunt: superque os columnæ cum ipsius effigie posita est. — d) A statuæ, offidolum ejus in domo Augusta, cui cura statuarum demenda erat. *Inscr. apud Murat. 886. 1.* — Proverbi speciem habet illud *Catulli 81. 4.* Inaurata pallidior statuam. Item illud *Petron. Sat. 102. a med.* Juveneres adhuc laboris expertes, statuam vltu pallidiorum pannos et vincula? h. e. immoto corpore statuam mododina manebimus pellibus involuti vltuque constriati? — De statuæ multa, quod ad eorum historiam pertinet, *Plin. 34. c. 4., 5.* et *6. Scribani Liv. 40. 34.* et *Pol. Max. 2. 5. init.* et *Ammon. 14. 6. 8.* pedestrem statuam ouratam primam omnium in Italia positam fuisse patri suo a M. Aclio Glabrione: equestrem istam auratam primam L. Sullæ, narrat *Cic. 9. Phil. 6. (V. Drumann Geschichte. Rom. T. 1. p. 239. adnot.) Cassiod. vern 7. Variar. 16.* Hæc (statuas) primam Tusci in Italia laventis referantur, quæ empla posteritas pæne parum populū Urbis dedit, quam natura procuravit. — De statuæ legibus statuandæ *V. Drumann Op. cit. T. 1. p. 259.* — Statuas viventium capiem penere, nisi se consilio, primas vultu Caligulæ, teste *Sueton. Cal. 34.*; quomodocumque id fieri primas vultu Claudii, nisi de Senatus lloctis, ut narrat *Dio 1. 60. c. 25.* — De concertatione inter municipium et virum statos honorandum, quæ sua istam pecunie posuendam curare voluerat, nolentibus tamen municipii decurionibus, vide *Inscr. Perosepronianæ apud Gruter. 417. 6.*; aliorum vero apud *eund. 428. 6.*, in quæ honoratus statuam impensam reddidit et de suo posuit: item etiam, in quæ de inscriptione statuam subicienda in curia consulari, apud *eund. 444. 2.*; item etiam, ubi oratio adposuenda dicitur, quæ meritorum ordinem ac seriem contineat apud *G. Wilmonni, Ez. Inscr. no. n. 641.* Preterea de impensæ statuæ sibi statuandæ, exemplum apud Græcos præbet *Lo Bas Inscr. d'Egina, p. 61.* § 2. Dicitur etiam de columna. *Fellej. Archæol. 37.* Statuas marmoreas. *Sedul. Carm. pasch. 1. 106.* Statos salis.

II.) Translatæ. — a) Statua verberata, concutit in hominem ellagiam, tæculum, statum et verberatum. *Plaut. Capt. 5. 1. 31.* et *Pseud. 4. 1. 7.* — b) Statua taciturnior, proverb. de infacundo, ellgul, infante. *Horat. 2. Ep. 2. 83.* Homonym. Dicitur statua o signo; plerumque enim, ut supra diximus, statuæ effigiem significat hominum, signum vero deorum. *V. SIGNUM* et *SIMULACRUM*. — Item statuæ ab imagine et effigie. *V. Döderlein, Op. cit. v. 5. p. 237.* et seqq. et etiam *Benzen in Bull. dell'Inst. archæol. a. 1871. p. 56.*

STATŪALIS, a, m. 2. (statua) qui statos facit, idem ac statuarius. *Inscr. apud Murat. 937. 43. c. AQUILVS (lego Aquil N. F.) AQUILVS SYDIONVS STATVALIS SIC OSSA CONDITA SVNT. h. e. statuarii, qui opus exercent in studio Acilianæ. V. STUDIUM.*

STATŪARIA, a, f. 1. *V. voc. seq.* STATŪARIUS, a, um, adject. (statua) ad statorum pertinens, quæ ex metallis sunt, statuarius, ἀνταναστασιατικός. *Plin. 34. Hist. nat. 7. 16. (97).* Fuisse statuariam artem familiarem Italia quoque et vetulam, indicat *Diocletus* ab *Euandro* dicitur. et *ibid. 9. 20. (97).* Erit temperata statuaria. *Id. 36. ibid. 3. 4. (37).* Lactan,

opus omnibus et picturae et statuariæ artis præponendum. — Hinc absolute, aubstantivorum more.

Statuaria, æ, f. 1. ars statuaria, statuaria, ἀνδριαντοποιία. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 12. 45. (156). Pseudeis plasticen matrem statuariae sculpturæque et celaturs esse dixit. *Id.* 36. *Hist. nat.* 5. 4. (15). Non omittendum, bene artem (sculpturam) tanto velustiore fuisse, quam picturam aut statuariam, quarum utraque cum Phidra caput LXXXIII. Olympiade.

Statuarius, ii, m. 2. statuarum artifex, statuarius, ἀνδριαντοποιός. Differt a sculptore; hic enim est, qui scalpro opus quodcumque fecit ex gemma, ex marmore, ex ligno, ex ebore: statuarius vero, qui statuas solummodo fuisse ex metallo. Nobilissimos statuariorum apud veteres Quintili. 12. 10. ante med. et *Plin.* 34. *Hist. nat.* 7. 18. recitant. *Id.* 36. *ibid.* 5. 4. (42). Inventio et Cacoachum, laudatam inter statuarios, fecisse marmorea. *Quintil.* 2. 11. ante med. Si quærem, quæ sit materia statuaril, dicetur æ; si quæram, quæ sit excursoris, id est ejus febricæ, quem Græci χαλκουργὴν vocant, similiter æ esse respondeant. Atqui plurimum a statua differunt vase. Adde ejusd. loc. cit. in SCULPTURA. *Seneca Ep.* 88. ante med. Statuaril, marmorarij et ceteri tuxnriæ ministri. *Hieronym.* 13. in *Isai.* 46. 6. Quod eorum argentumque contulerint, et conducto statuario fecerint idola. — *Fulgat. interpr. Zach.* 11. 13. Projice illud ad statuarium, decorum pretium. h. e. signum.

Homonym. Discrimen inter statuarius et sculptorem V. supra.

STATUARIUS, ii, m. 2. V. voc. præced.

STATUENS, entis, particip. V. STATUO.

STATULIBER, æ, m. 2. et Statuliberæ, æ, f. 1. Scribitur et divisim statu liber et statu libera. — Statuliber (statulibera) est, inquit *Festus* p. 314. 7. *Müller.*, qui testamento certa conditione proposita, jubetur esse liber: et si per heredem etet, quo minus statuliber præstare possit, quod præstare debet, nihilominus liber esse videtur. *Paul. Dig.* 40. tit. 7. qui est De statuliberis, l. 1. Statuliber est, qui statutam et destinatam in tempus vel in conditionem habet libertatem. *Ulp. Regular.* tit. 3. Qui sub conditione testamento liber esse jussus est, statuliber appellatur. *Gloss. Lat. Gr.* Statu liber, ἀνδραποχὸν κατὰ διαθήκην ἀφαιρεῖς. — In fem. gen. *Ulp. Dig.* 40. 7. 6. Si statulibera pœne serva facta sit etc. quamvis ipsi statuliberæ nihil proficiat etc.

STATULIBERA, æ, f. 1. V. voc. præced.

STATUMARIA, æ, f. 1. herba, oliv nomine proserpinacæ et sanguinariæ etc., apud *Apul. Harb.* 18., quæ ita videtur appellata a statumino, quia, ut ipse ait *ibid.*, ad eos, qui sanguinem rejiciunt, utilis est. *Ad.* ded. statunaria; sed fortasse est typothetarum error.

STATUMEN, minis, n. 3. (statuo) quicquid ad rem statuendam et munendam additur, quo ea stare possit, στήριγμα (It. sostegno; Fr. soutien, support, pieu; Hisp. apoyo, estribo, sustento; Germ. d. Stütze, Unterlage, d. Pfahl; Angl. support, prop). Hinc ¶ 1. Dicitur de palo, sive pedamento vitis, χράξ. *Colum.* 4. *R.* 16. Vehementioribus statuminibus statim impedienda est. Adde *ibid.* 2. ¶ 2. Item de fixis stipitibus cujusdam machinæ, qua jumenta clausa enantur, stangoni. et *Colum.* 6. *ibid.* 19. Primitæ autem duobus statuminibus imponitur firmum jugum, ad quod jumenta capistrantur. ¶ 3. Cæsari quoque statumina sunt, quæ *Plinio* costæ, hoc est arrectaria ligna, quæ latera navis suppingunt. Inquit enim 1. *B. C.* 54. Carinæ primum et (al. prima vel ima) statumina (al. statumen) ex levi materia fiabant, reliquum corporis navium, viminibus contextum, cordis integebatur. ¶ 4. Usurpatur etiam pro strato eo, quod alicui rei subternitur. *Vitruv.* 7. 1. Tunc insuper statuminetur, ne minora saxo, quam quod possit manum implere, statuminibus ductis rudere. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 12. 24. (79). de charia facienda. igitur a secundo corio statumina facta sunt: e primo sublemina. h. e. primæ philyræ,

quæ subternuntur, inter statimola in tela. Alii leg. statimola. V. *Fæa Miscell.* p. 44. in adnot.

STATUMINATIO, onis, f. 3. (statumino) munilo ea io pavimentis, quæ sit lispidibus et cementis librellibus et mœnallibus, sine calca et erena, cui deinde rudere superinducitur, quæ calca, arena et rudere efficitur. *Vitruv.* 7. 1. a med. Statuminatione facta, rudas inducitur.

STATUMINO, æ, are, a. 1. (statumen) statuminibus quibusdam sustineo, faicio, firmo, ἐπειδο, στήριζω, χαράσσω (It. sostenere, fortificare, stabilire; Fr. soutenir, élayer; Hisp. sostener, apoyar, rodigar; Germ. durch e. Unterlage stützen; Angl. to prop up, under-set). *Plin.* 17. *Hist. nat.* 22. 35. (198). Eodem modo vineam statumino. *Siliig.* statuito. *Id.* 18. *ibid.* 6. 8. (47). Ora autem earum (fossarum) binis utrinque lispidibus statuminari et alio superintegi. Adde *Vitruv.* loc. cit. in STATUMEN.

STATUNARIA, V. STATUMARIA.

STATUNCULA, æ, f. 1. el

STATUNCULUM, i, n. 2. deminut. a status, parva statua. *Petrone. fragm. Tragur.* 50. *Bücheler.* Ex hac massa fabri sustulerunt al fecerunt catilla, paropides, statuncula. Alii leg. statunculos; alii vero statunculas, quibus ferebat *Rufin.* verl. *Orig. hom.* 4. in *Ps.* 36. n. 2. Remahit (uxor Lot) perfecta statuncula calla. At *Donat. Art. gramm.* 2. p. 376. 9. *Keil.* Sani deminutiva, quæ non servent genera, quæ ex nominibus primæ positionis acceperunt, ut rana ranunculus, statua statunculum. Alii tamen rectos leg. statunculus (V. *Anecd. Helv.* p. 239. in adnot. et *Glossar. Nov. Lat.* p. 66.); cui lectioni fævet analogia. Unde singulæ formas habent, quæ se inquantur.

STATUNCULUS, i, m. 2. V. voc. præced.

STATUO, statuis, statui, statutum, statuere, a. 3. (causat. a sto vel sisto) Part. *Statuens* II. 1. a; *Statutus* I. 4. 1.º et 2.º c; II. 2. a, f et in fin.; *Statuturus* II. 2. b; *Statutendus* I. 4. 1.º — Statuo est clara facio, erigo, consilio: et fere de his dicitur, quæ ubi posueris, eracia stant, ἵστημι (It. melle in piedi, plantare, ergere; Fr. dresser, ériger, fonder, élever; Hisp. erigir, elevar, fundar; Germ. errichten, aufrichten, aufstellen, aufführen; Angl. to set up, raise, erect).

I.) Proprie, et occurril cum addito etiam loci, ubi quid statuitur, Accus. et præp. ad, in, super, ante, inter, vel Abi. sine aut cum præp. in. ¶ 1. Generatim. — 1.º) Stricto sensu. *Cato* apud *Priscian.* p. 782. *Pulsch.* Miror audere, statuas decorum, exempla eorum faciarum, signa domi pro suppellectile statuere. *Plaut. Pseud.* 1. 5. 137. Disturba, quas statulisti, machinas. *Id. Pers.* 5. 1. 7. Statuitis hic lectulos: ponite hic quæ assolent. *Cic.* 2. *Legg.* 26. est. Super terræ tumulum noluit quid statui, nisi columellam tribus cubitis ne altiores ant mensam aut labellum. *Id.* 4. *Verr.* 20. 48. Syracensani statum postea statuerunt. *Id.* 2. *Inuent.* 23. 69. Ut il, qui richent, tropæum aliquod in finibus statuerent. *Colum.* 4. *R.* 28. Pedementa jacentia statnenda, declinata corrigenda. *Liv.* 21. 58. Nec explicare quidquam, nec statuere polarant; nec quod statum accot, manserat, omnia percludentes vento et rapitate. *Ovid.* 3. *Fast.* 529. pro rigide calames statuere columis. *Virg.* 1. *Æn.* 728. (et 7. *ibid.* 147.) Crateras magnas statunt et vina coronant. *Id.* 6. *ibid.* 380. Et statuent tumulum et tumulo sollemnio mittent. et 9. *ibid.* 227. Et statum ante aras aurata fronte juvenem. *Id.* 2. *ibid.* 294. Statuere membra, innalzare, fabbricare. Sic 1. *ibid.* 657. et 4. *ibid.* 855. urbem. *Cæs.* 1. *B. C.* 84. et *Nepos Eumen.* 7. tebernaculum. *Horat.* 2. *Od.* 13. 10. et *Plin.* 17. *Hist. nat.* 11. 16. (83). arborem. *Id.* 36. *ibid.* 6. 14. (67). obeliscum. *Id.* 17. *ibid.* 22. 35. (194). pedamentum inter duas vias. *Val. Flacc.* 4. 189. et *Ovid.* 7. *Met.* 240. aras e capite. *Nepos Philiad.* 7. a med. Incensis operibus, quæ statuerat, Athenas redit. *Varro* 1. *R. R.* 14. Sæpes sit palis statutis crebris, e virgulis implicatis. *Plin.* 3. *Hist.*

nat. 5. 9. (66). Milliarium statolum in capite Romani fori. *Id.* 16. *ibid.* 40. 76. (201). Obeliscus in Vaticano Circo statutus. — Hinc translato *Cic.* *Sext.* 30. 66. Quæ regio orare terrarum erat latior, in qua non regnum aliquod statueretur. *Id.* 3. *Herenn.* 3. ante med. In omnibus ins æquabile statui convenit. *Justin.* 18. 5. a med. Statuere sedes alleubi, porri ad abitare, plantar casa. et 9. 5. 2. Pacis legem universæ Græciæ statuit. *Horat.* 2. *Sat.* 2. 129. Non propriis telluris herum natura, nequa illam, Nec me, nec quemquam statuit. h. a. perpetuum fecit. — 2.º) Latiore sensu est pono, colloco, sisto, melle, porre, τίθημι. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 60. 60. (213). Princeps Romæ solarium horologium statuit ad eam Quirini L. Papirius Censor. *Cic.* 1. *Orat.* 57. ad fin. Statuere aliquem ante oculos. *Liv.* 1. 13. Ubi primam ex profunda amersus pelude equus Curtium in vado statuit. *Id.* 21. 42. Captivos montanos vinclos in medio statuit. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 9. 14. (68). Egestas laterculis alleatas aves excepisse onus statutum in sex talia. h. e. positum, impositum. *Pallad.* 11. *R. R.* 22. Statuere vos in loco frigido siccio, quem nullus fumus infestet. *Val. Flacc.* 3. 653. Jamque ratam Scythicis ausier statuisset in oris. *Ter. Adelph.* 3. 2. 18. Sublimem medium arripere et capite prout in terram statnarem, ut cerebro dispergat viam. h. e. jecerem, impellerem. *Liv.* 23. 16. Media porta robore legionum, duabus circa portis novos milites levemque armaturam statuit postò. et *Val. Max.* 3. 1. n. 2. in fin. Ipsam Marium si quis eo loci statuisset etc. ¶ 2. Speciatim est edere, præbena, exhibere, ut statuere exemplum apud *Plaut. Rud.* 3. 2. 6. Statuite exemplum impudenti, data pudori præmium, date un exemplo. et *Ter. Haut.* prol. 51. Exemplum statuere in me, ut adulescenti vobis placere studeat potius quem sibi. ¶ 3. Nam aliquando destituere. *Marcial.* 4. 23. Nudam te statuet insu Luperco. V. GLABRARIA. ¶ 4. Et sistere, h. e. immotum facere, arrescere, firmare. *Propert.* 4. 9. 4. Et statuit fessos fessos et ipse hovat. *Plaut. Bacch.* 2. 3. 57. Næm ex templo statulimus. quum jam vident nos stare, obceperant ratem turbare in portu. *Arnob.* 1. p. 30. Famuli ejus hoc modo statuerunt errantes equas et a pernicie corporum suos tibi jussere per tramites. *Pap. Stat.* ad *Sept. Seren.* v. 12. carmen Quod tacita statuere bruma. h. e. sistere, intermittere. — In illo Cyprian. ad *Demetr.* ante med. Si oleam detruncet turbo subvertens, et fontem siccitas statuat etc. statuere est arrescere, sistere, assurgere.

II.) Translato. ¶ 1. Generatim est fluxum in animo habere, sentire, putare, pro certo habere, censere, judicare, prorsus existimare, tener per fermo, giudicare, stimare. — a) Absolutè aut cum Accusato. *Cic. Mur.* 14. ad fin. Quam esel, ut ego mihi statuo, talis, qualem ta essa vides. Adde *ibid.* 14. 32. *Id.* 1. *Off.* 2. 5. Temperans, voluptatem eumum bonum statuens, esse certe nullo modo potest. Adde 1. *Fin.* 7. 19. *Id. Sest.* 69. 144. Cujus ego patrem deum ac parentem statuo fortunæ ac nominis meli. *Id. Amic.* 11. 38. Statuere rectum. — b) Cum infinitivo. *Cæs.* 1. *B. G.* 11. Cæsar non expectandum sibi statuit. *Cic.* 2. *Orat.* 28. 122. Sine ulla dubitatione sic statuo et judico; neminem lot et tanta, quanta erant in Crasso, bebulæ ornamento discodi. *Id. Quinct.* 24. 76. Quid, si tu ipse, Sax. Navi, statuiti, bona P. Quinctii ex edicto possessa nro esse? *Id.* 5. *Fam.* 13. Quam quidem tandem sapientia statuo esse maximam, non aliunde pendere. et 1. *Att.* 5. Qui in te satis consilii statuerim esse. *Sall.* in *orat.* 2. ad *Cæs.* 6. Sic apud animum meum statuo, malum scelus in se committere, qui incommodo reipub. gratiam sibi conciliat. *Nepos Eumen.* 8. Statuit, aliquid sibi consilii esse capiendum. *Catull.* 68. 37. nolim statuas, nos mente maligna Id facere. h. e. credes, persuasum habes. — c) Cum particula relativa vel interrogativa. *Cic.* 3. *Orat.* 22. 82. Naque possum statuere, utrum magis mirer. *Liv.* 6. 39. sub

fin. Proinde ipsi primum staretent apud animas, quid vellent; deinde comitis tribunis declararent voluntatem. *Id.* 34. 2. Vix statueres apud animum mentem possum, utrum peior ipsa res, an peior exemplum agatur. ¶ 2. Specialiter est decerno, senecio, iubeo, constituo, delibero, resolvo, determinare, stabilire, decretare. — a) Absolute, aut cum accentu vel passivo. *Sil.* 1. 1. 516. exigit ensem, Qua capuli statueres moris. *h. e.* iusserunt. *Val. Flacc.* 2. 566. Statuere alieni munera. *h. e.* dare, decernere. *Tac.* 16. *Ann.* 4. Præ magnitudine delicti penam statui par esse. *Id.* 6. *ibid.* 18. In Pompejam Sabinae exilium statuitur. *Gell.* 2. 24. Putaverunt Fania lege perpetua centenos aeris statulio. *Justin.* 6. 1. 3. In colloquium vocatur et statutus ennditionibus ab armis dimittitur. *Id.* 1. 10. 4. Quam ad statutam baram nunc conveniunt. *Id.* 16. 4. 9. Statulo tempore, quo urbem Mithridati traderet. *Cic. Harusp. resp.* 15. 32. Sacrificia in sacello, statuta loen, faciliare. *Liv.* 31. 29. Concillium Aetolorum statuta die futurum erat. *Sueton. Claud.* 42. extr. Institutumque, ut quotiens diebus statutis historiæ seclarentur. *Ovid.* 2. *Pont.* 2. 119. de Augusto. Qui quum trista aliquid statuit, sit tristicus at ipse: Cuius fera penam sumere, pena sua est. — Statuere res privatas apud *Ovid.* 2. *Trist.* 05. est iudicare, disceptare: ferendis sententiis privatas lites iudicis manere cognoscere et componere. — b) Cum Ablat. et prep. de. *Cic.* ad *Planc.* 2. post ep. 16. l. 16. ad *Att.* Ut sonules de Caesaris actis cognoscerent, statuerent, iudicarent. *Id.* 4. *Att.* 2. ante med. Pontifices de religionis statuere, in senatu de lege statuluros. — Statuere de aliquo, saepe refertur ad iudicem aut magistratum penam decernentem, decretare la condanna. *Sall. Cat.* 56. Quum de P. Lentula esterique statuere, pro certa bebofote, vos simul de exercitu Catillam decernere. *Cæs.* 1. *B. G.* 19. extr. Patit, ut vel ipse de eo, causa cognita, statuatur, vel civitatem statuere iubeat. *Tac.* 2. *Ann.* 85. Satis visum de Vistilia statuere: eaqua in insulam Seriphon abdita est. *Justin.* 2. 15. 10. Crudeliter statnara de aliquo. — Statuere de se, in se penas sumere, sibi ipsi vim et mortem inferre, non expectata iudicem aut principis damnatione. *Tac.* 6. *Ann.* 29. Damna, publicatis bonis, sepultura prohibebantur: eorum, qui de se statuere, humabantur corpora, manebant testimenta. — c) Cum Accus. et prep. in, contra. *Cæs.* 1. *B. G.* 20. Obsecrare capiti, ne quid gravius in fratrem statuere. *Cic. Orat.* 10. 34. Consequens tamen, ut sos ipsos, quos contra statuas, equos pæatosque dimittas. — d) Cum Infinit. *Cæs.* 3. *B. G.* 86. Pompejus eorum omnium hortatu statuerat prælio decertare. *Nepos Hamilc.* 1. Carthaginienses statuerunt belli finem facere. *Cic.* 5. *Verr.* 41. 95. Sia babulit statutum cum animo et deliberatum, omnes iudices rejicere. *Id.* 1. *Off.* 2. 4. Statuissim scribere. — e) Cum Coniunctivo et part. ut, ne. *Cæs.* 7. *B. G.* 21. Statuunt, ut decem milia hominum in oppidum submittentur. *Ovid.* 4. *Met.* 84. statuunt, ut custodas saltere tentent. *Cic.* 2. *Phil.* 38. 97. Statulitur, ne post M. Brutum proconulem sit Creta provincia. — f) Cum partientia relativa vel interrogative. *Cic.* 4. *Fam.* 2. sub fin. Si habes jam statutum, quid tibi agendum putes. *Tac.* 13. *Ann.* 28. Statutumque, quantum ediles curules pones Irrogarent. *Nepos Eumen.* 11. Nondum anim statueret, servaret eum nascone. ¶ 3. Item presuntre, prescribere, constituere, assignare, prescribere, assignare, statuere. *Cic.* 6. *Fam.* 22. Quum consili tui eum tibi finem statueris, quem etc. *Ter.* *Hecyr.* 1. 2. 21. Baud optior comoda finem statulura orationi militem. *Horat.* 1. *Sat.* 2. 111. Natura statuit modum cupiditibus. *Sall. Cat.* 37. Sostus cetera multitudinal diem statuit, ante quem liceret sioe fraude ab armis discedere. *Tac.* 3. *Ann.* 13. Statulitur bidum criminibus obijciendis. *Liv.* 28. 35. Tempus locumque colloquio statnere. *Id.* 21. 44. Neque sos, quos statuit, terminos observat. *Ter.*

Hecyr. prol. 2. 41. Numquam avare pretium statui arti mem. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 4. 6. (56). In singulas amphoras centenos nummos statuere. *Brut.* ad *Cic.* 1. ad *Brut.* 16. a med. Nihilum magnam mercedem statui. *Ovid.* 2. *Pont.* 7. 25. Clynpbia segedis ciliis numerebis aristas etc. Quam tibi nostrorum statulatur summa malorum. *Cic.* 5. *Fam.* 8. a med. Quantum, tuo iudicio, tribuendum esse nobis putes, statuas ipse. — Hinc Part. præter. pass., cujus exempla retulimus.

Statutus, a, um, adjective quoque occurrit, ut Statutus homo, celsus, erectus, procerus, di alta statura. *Plaut.* *Rud.* 2. 2. 11. Recalvom ad sillonem seosam, statutum, ventriosum etc.

Statutum, i, n. 2. absolute, substantivorum mora. ¶ 1. Est præceptum, constitutum, ius, edictum, ordinis, statuto. *Edict.* *Diocl.* In prol. p. 5. ed. *Mni.* 81 quis contra formam statuti hujus ennius fuerit sudent, capitall periculum subijciatur. *Cod. Theod.* 19. 9. 6. Novetti statuti privilegium. *Adde* 8. 8. 2. *Dig.* 47. 12. 3. Generella sunt rescripta et oportet imperialia statuta suam vim oblinere. *Cod. Theod.* 15. 14. 1. Veleris juris at statulorum nostrorum sanctio. ¶ 2. Item decretum, sententia iudicis. *Id.* 1. 15. 2. Qui de statutis prædictionibus conqueruntur.

Homonym. Statutus et status quid differant, *V.* sub SISTO.

STĀTŪRA, æ, f. 1. (sto) status seu modus seu quantitas corporis stantis, μέγεθος (lt. statura; Fr. stature, taille; Hisp. estatura; Germ. die Statur; Angl. stature).

1.) Proprie. — a) De hominibus. *Lucil.* apud *Nann.* p. 226. 25. *Merc.* pro facie, præ statura. *Acc. frngm.* 88. *Ribbeck.* Statura gracillitudo. *Cæs.* 6. *B. G.* 20. Ille ali staturam, ali vires nervosque confirmari putant. *Id.* 2. *ibid.* 30. Homo tantula statura. *Cic.* 2. *Phil.* 16. ad fin. Velim, mihi dicas, L. Tarsellius qua facie fuerit, qua statura. *Id.* 4. *Herenn.* 47. 60. Forma et specie at statura esse appositæ ad dignitatem. *Colum.* 3. *R. R.* 8. Natura Germaniam decosavit altissimorum hominum esarclibus; sed at alias gentes non in totum fraudavit præcipue staturæ viris. *Cic.* 4. *Herenn.* 33. sub fin. Statura parva. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 19. (65). Quadrate ceterum staturæ. *V.* QUADRATUS. *Plaut.* *Arsin.* 2. 3. 21. Statura commoda, proportionata, conveniente. *Id.* *Pæn.* 5. 2. 152. baud magna. *Sueton.* 116. 68. Corpore fuit smpin, statura, quæ iustam excederet, più che ordinaria. at *Nepos Ages.* 8. Statura humilis, bnssa, et *Vulgat.* interpr. *Nun.* 13. 33. proceræ. *Id.* *Dan.* 2. 31. sublimis. *Id.* *Luc.* 19. 3. Statura pnillos erat. — In illo *Anth.* 6. 27. Qnis vestrum cogitans potest adijcere ad staturam suam cubitum unum, statura est Græca ἄλκία, quæ proprie ac primum dicitur de ætate, etâ, durata, stame di vita. — b) De belluis. *Colum.* 6. *R. R.* 24. ad fin. Cellina veces sunt humilis staturæ. *Adde Vulgat.* interpr. *Ezech.* 17. 6. et 19. 11.

II.) Translate refertur ad plantas. *Colum.* 5. *R. R.* 5. de arbor. Producat in tantam staturam, quantum permittit agricola. *h. e.* cressitudinem et altitudinem. — NB. De cognom. *R. V.* ONOM.

STĀTŪRŌSUS, a, um, adj. (statura) magna statura præditus. *Augustin.* 15. *Civ. D.* 23. in fin. Ibi fuerunt gigantes lili nomiali, qui ab initio fuerunt, statulores, scientes prælium. *Adde eumd.* *Enarr.* 2. in *Ps.* 30. n. 15. *Mai.*

STĀTUS, a, um, particip. *V.* SISTO.

STĀTUS, ut, m. 4. (sto) actus standi, στάσις, duo diversa signifia, prout motul nponitur, aut sessioni vel accubationi.

A) Status, cui motus opponitur, immobilis, quies, stabilem, Immutum esse, lo atnr fermo. *Lucr.* 8. 293. Est etiam quoque peccat status aeris lile. *Plaut.* *Pæn.* 1. 2. 53. an te lbi vis inter istas verasiter — serrullenias sordidas, Qom tibi olant stabulum statumque, seltam et sessibulum merum? *Cic.* 3. *Fin.* 27. 56. Habitus oris et vultus, status, motus. *Id.* 1. *Off.* 35. a med. Status, inessum, assilo, secubatio teneat illud decorum. *Id.* 1. *Off.* 35. 126. Necurum in

corporis mota et statu earnitur. — Status fulmen dicitur a *Senec.* 2. *Quæst. nat.* 39., ubi quiescit, nec agentibus quidquam, nec cogitantibus quidem fulmen intervenit. Hoc aut minatur, aut promittit, eot monet.

B) Status, cui opponitur sessio aut accubatio, erectum esse, lo stare in piedi, rito.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Stricto sensu. *Cic. Orat.* 18. a med. Status erectus et celsus. *Gell.* 2. 1. Stare solitus Socrates dicitur pertinoset statu, pardus atque pernos, inconnitens, immobilis, lisdem lo vestigia. — b) Latiore sensu est statura, magnitudo corporis, statura. *Colum.* 1. *R. R.* 9. Longissimum quemque, aratorum faciemus: mediastinus qualescumque status potest esse. *Id.* 8. *ibid.* 2. a med. Ia gallinaceis meribus status altius quaritur. *Id.* 7. *ibid.* 9. Scrofa probantur longissimi status. et *ibid.* 12. a med. Pecuarii eanum status longior producliorque ad bos casus magis bebilis est. *Pallad.* 3. *R. R.* 25. a med. Plantæ oydoniosum majoris status. — c) Latissimo sensu est habitus quicumque et positio corporis, positura, atteggiamento, figura. *Nepos Chabr.* 1. ad fin. Illo statu Chabrias sibi statuam fieri voluit. Es quo factum est, ut postea athletæ hls statibus in statu pœndis uterentur. *Plaut.* *Amph.* 1. 1. 110. Quoniam formam cepi hujus in me et statum, decet at facta et mores hujus habere me similes. *Ter.* *Eun.* 3. 5. 49. Tum equidem istue os tuum impudens videre nimum vallem, qui esset status, stabbellum levare te asinum tantum. Ubi *Donatus:* Statura corpori ascribitur, status ad habitum refertur. Ergo status est oxypha, statura longitudo corporis. — In plur. num. *Plaut.* *Mil. glori.* 2. 51. Conserapuit digitis, laborat, crebro commutat status. *h. e.* corporis positiones. ¶ 2. Specialim in re militari et gladiatoria, situs seu positio, quam quis caput, aut in qua statur pugnam commissurus. *Petron.* *Sat.* 95. ad fin. Attus, furca de carnario rapti, statum preliantis componit, si pone in atto di combattere. Sic *Quadrigr.* apud *Gell.* 9. 13. Mautus scutum scuto percussit, atque statum Galii conturbavit. et *Liv.* 30. 18. Turbara ac statu movere hostem. *h. e.* gradu movere. *Horat.* 3. *Od.* 4. 54. quid minaci Porphyryon stetu Contra sonantem Palladis ægida Posset? Hinc *Plaut.* *Mil. glori.* 4. 9. 12. In statu stat senex, ut adoriatur mæcham. *h. e.* se composuit ad adoriendum, iostar gladiatoris pugnatul. — Hinc et translate in re foren. *Cic. Orat.* 37. 129. Quo genara nos mediocres, ent multo altum minus; sed magno semper usi impela, saepe adversarius de statu omni deiectionis. — Huc pertinent etiam illa ejusd. *Cæcin.* 15. 42. Quæ (via), periculo mortis injecta, firmidina animum perterritum loco saepe at certo de statu demovet. et *Cic.* 38. 106. Non dubin, quibz tales viri suspicione aliqua percussit repente de statu suo declinavit. ¶ 3. Item io re grammatica status dicitur modus verborum. *Quintil.* 9. 2. 11. ¶ 4. Item in re rhetorica, status dicitur questio, quæ se prima censurarum conditione nascitur: v. gr. *Occidit hominem:* non occidi. Ex hac conditione nascitur status, occiderine hominem, quia la so sola cause stat at comitit, ordiis. *V.* *Quintil.* 3. 6. 1., *Cic. Top.* 25. 93., *Prætit.* 29. 102., item 8. *Invent.* 8. 10., ubi constitutionem appellat, ut etiam 1. *Herenn.* 11. *V.* CONSTITUTIO. — Hinc status collectivus apud *Quintil.* 3. 6. 46. at conjecturalis, *ibid.* 5., 29., 31. etc. et exhortativus, *ibid.* 47. et finitivus, *ibid.* 5., 31. et incident apud *Cæpiti.* 5. p. 148. et infinitis apud *Quintil.* 3. 6. 15. at jurisdictionis, *ibid.* 32., 45., 47., 62. et legalis, *ibid.* 45., 66., 89. et legitimus, *ibid.* 103. et rationalis, *ibid.* 66. et *Cic.* *Adde Cassiod.* de *Rhet.* Cl. et syllogisticus apud *Quintil.* 5. 10. 6. etc. Sed *V.* singule suis loc. in *Rhet.* ad. *Halm.* ¶ 5. Item in re agraria status controversiarum apud *Gromat.* vel. p. 25. 9. et seqq. *Zachm.* *Rud.*; unde status assumptivus, effectivus, æpositivus, initialis, injectivus, materialis, recipativus, subjectivus, qui *ibid.* exponuntur singull. — Apud eod. de mensur. p. 273. 12. sta-

fus dicitur mensurae altitudo, quasi stature. *V. loc.* ¶ 6. Item in re astronomica, status dicitur de stelle, quis, ut ait Cassiod. *De Astron.*, dum stella semper movetur, atamen in aliquibus locis stare videtur. ¶ 7. Item in re medica videtur esse vis, impressio, vel stabilitas affectionis seu morbi. *Capell. Aurel. 2. Acut. 10. 69.* Quam statum insuperit accessio. Sic ibid. 37. 198. in stato accessionis. *Id. 1. ibid. 1. 6. psalms. Id. ibid. 15. 125. febrium. Id. ibid. 11. 83.* Si porrecte in dies numerosior erit aegritudo, et statum infirmitas acceperit.

¶ 11.) Translate ponitur frequentissime pro modo, quoniam res stat, condicione, qualitate fortioris, loco, ordine, stato, condicione. — a) Universalis. *Cas. 6. B. G. 12.* Eo tum stato res erat, ut longe principes haberentur *Aedui. Id. 7. ibid. 55.* Cognoscere de statu civitatis. *Id. ibid. 6.* Quam jam ille urbanas res virtute Cn. Pompei commodiorum in statum pervenisse intelligeret. *Id. ibid. 54.* In pristinum statum redire. *Cic. 4. Att. 2.* Tibi declaravi, adventus noster qualle fuisset, et quis esset status, atque omnes res nostras quemadmodum essent, ut in secundum fluxu, ut in adversis, bonis. *Id. Harusp. resp. 28. 61.* Hunc statum, qui aunc est, qualiscumque est, nulla alia re, nisi concordia, retinere possumus. *Seneca Agam. 308.* Secede mecum, ut rerum statum dubium ex minacem junctis consilia explicent. *Ovid. 5. Trist. 1. 5.* Flebilla noster status est, ita flebilla carmen. *Liv. 24. 28.* Nullius civitatis statum fortunatorem beatiorum fore. *Sax. Aur. Epit. 13.* Perditio etque prodigato statu R., in remedium tantorum malorum divinitus credebatur opportuno deus (*Trajanus*). et *Cic. Sull. 11. ad fin.* Ego vitem omnium civium, statum orbis terrae etc. quinque hominum perditorum pena redemi. et ibid. 22. Status reipublicae maxime iudicatis rebus continetur. In assistentia. et *6. Fam. 1.* Suum statum tenere. *Id. 4. ibid. 1.* Aliquid de pristino statu retinere. *Id. Balb. 7. 18.* Quo quisque loco natus est, hunc vitae statum usque ad senectutem obtinere debet. *Id. 2. Verr. 4. ad fin.* Restituere eliquid in pristinum statum. *Id. Pis. 28. 71.* Ut meliore simus loco, ne optandum quidem est: deteriori statu ut simus, unus est inferior gredus aut interitus aut servitutis. *Liv. 24. 5. et 32. 11.* Quam in hoc statu res esset. *Id. 3. 68.* Privatae res vestrae in quo statu sunt? *Alti omitt. in. Id. 22. 22.* Hoc statu rerum in Hispania, P. Scipio in provinciam venit. et ibid. Eum in secretum abductum monet, quo statu sit res. *Cic. Parad. 2. a med.* Consecutus sum, ut eo statu essem, quem etc. *Brut. ad Brut. et Cass. 11. Fam. 1.* Quo in statu simus, cognoscite. *Cic. 1. Nat. D. 12.* Nihil semper suo statu manet. *Id. Tim. 13.* Constantem in suo statu manere. et *2. Off. 1. a med.* Utinam respublica staret, quo caperet, statu! et *1. ibid. 20. circa med.* Acerba ite ferre, ut nihil a statu naturae ducatur. *Id. 8. Att. 15.* Convenire ellicum de pristino statu. *Id. 4. Verr. 4. 10.* Fecerunt, ut me prope de vitae meae statu, dolore ac lacrimis deducerent. et *1. Att. 20. ante med.* Neque de statu nobis nostrae dignitatis est recedendum. *Id. 3. ibid. 10.* Ex ampto statu succidere. *Id. Pis. 2. 4.* Convellere statum reipublicae. *Id. 4. Herenn. 16. 23.* Collocare ellicum in amplissimo statu. *Id. 1. ad Brut. 15. sub fin.* Si vicerimus, ita nobis auctoritate opus est ad collocandum aliquem civitatis statum. *Nepos Dion. 4.* Statum vitae commutare. *h. e.* morem vivendi et disciplinam. *Vellej. 3. 35. 4.* Commutatio status publici. *Id. ibid. 2. 3.* Legibus agrariis omnium statum concutiuntibus. *Sic Liv. 34. 65.* Turbare statum civitatis. *Curt. 10. 10. 9.* Formare statum publicum. *h. e.* reipublicae constitutionem. — In plur. num. *Tac. 3. Ann. 28. ad fin.* Multorum exili status: et terror omnibus intentabatur. *Quintil. 2. 16. 4.* Civitatum status evertere. *Cic. 9. Fam. 6.* Sed hoc viderint illi, qui nulla sibi subidia ad omnes vitae status paraverunt. *Id. 1. Zegg. 7. 23.* Quod in civitatibus ratione quadam, de qua dicitur, egnationibus familiarum distin-

guuntur status. *h. e.* condicio civilis, quae quis est aut plebejus aut patricius. *Nov. Val. III. 2. 35. 1. § 6.* Facultatibus suis et status privilegiis exuerent (*iudices*). *b. e.* ordinis et gradus (*di-guitatis*). *V. Dirksen, op. cit. p. 908.* — b) Status mentis, sanitas, constitutio, ratio. *Cic. Parad. 1. extr.* Voluptas mentem et sua sede et statu dimovet. *Seneca Troad. 1047.* Qui status mentis miseris, ubi omnis terra decrescet palagisque crescit. *Seneca alter Ep. 81. a med.* Res magna et ex beatissimo animi statu profecta. *Tertull. advers. Valentin. 29.* Secundum chalcum statum ex Cein, et animale ex Abel, spirituale ex Seth. *V. CHOICUS.* — c) Status hominum apud Ictos duplex est; vel enim liberi sunt vel servi, ut ait *Cajus Dig. 1. tit. 5. (qui de statu hominum inscribitur) l. 3.* — d) Status aetatis apud aed. est aetas XXV. aetatem. *Papinian. ibid. 31. 1. 79. ante med.* Quamquam testamenta cautum esset, ut quum ad statum suum frater pervenisset, ei demum solvetur. *Adda Imp. Alexandr. Cod. 6. 53. 5.* — e) Status causae, aut absolutus status, apud Rhetores est modus rei vel rationis quaestionalis, controversiae, inquisitionis, *στάσις*. *Quintil. 12. 9. 20.* — *Id. 3. 6. 2.* Quod nos statum, Theodorus (vocat) cepit, id est *κατάλογος γενικώτατος*, ad quod referatur amula. — f) Status mundi, celi, aeris, ratia, quallias. *Cic. 3. Orat. 45. a med.* Locumultatis ac salutis animul causa videmus, hunc statum esse huius totius mundi etque naturae, rotundum ut caelum terraeque ut media sit, sol ut circum feratur etc. *Id. 2. Divinat. 44. 92.* Eadem omnibus, qui eodem statu celi et stellarum nati sunt, accidere necesse est. *Liv. 37. 12. extr.* Non expectatis solis nati, ex quo statum celi notare gubernatores possent. *Colum. 11. R. A. 2. sub fin.* *Vrid. Id. Jennar.* laceratus status celi. *Id. 2. ibid. 10. ad fin.* Pluvius celi status. *Seneca Oedip. 1054.* militis celi status.

Homonym. Discrimen inter statum et statum V. sub B II. 1. b.

STATUTIO, solis, f. 3. (status) actus stetuendi, eligendi, erectum collocandi, plantamento, erectione, *στάσις*. *Vitruv. 10. 5. a med.* Una statum ligat hanc habet utilitatem, quod etc.

STATUTUM, l. n. 2. et

STATUTES, a. nm, particip. *V. STATUO.* STAUROPHŌEUS vel staurorua, l. m. 2. crucifer seu crucem ferens: a *σταυρός*, arx, et *φίκα*, porta. *Inscript. apud Da-Rossi, Inscr. Christ. T. 1. n. 544. et Papyr. Ravenn. in Gloss. nov. Latin. p. 66.*

STE pra ista, appharsis Comice nallata: sta sta, stud, sta, storum, stine etc. pra ista, istud, isto, istorum, istine etc. *V. Lachmann, ad Lucret. 3. 954. adnat. p. 197.*

STĒTĪTIS, idis, f. 3. *στῆτις*, gemma st-milla aevi, quod Graece *στῆτις* dicitur, *lardiā*. *Plin. 37. Hist. nat. 11. 71. (186).*

STĒTŌMA, itis, n. 3. *στῆτωμα*, tumor in corpore apparens, cui subest pinguis quiddam aevi simile: e *στῆτις*, sebum. Eius naturam et curationem *Cels. 7. 6.* tradit. *Id. ibid.* Stomatilis tunica secunda est, quae etc. *Plin. 26. Hist. nat. 14. 67. (82).* Cyclamini radix contra stomatilis efficit. *Adda Feger. 2. Peterin. 30.*

STĒGA, e, f. 1. *στῆγᾱ*, locus in navi conlectus, tebulatum navis, in quo nautae ambulant, *cāsaro*: a *στῆγᾱ*, tegu. *Petron. Sat. 100.* eam appellat contratum puppi. Qua rellone et *Cic. 7. Verr. 34. 89. et 40. 104.* nevem contratam dicit, quae *Casari 1. B. C. 56.* tecta. *Plaut. Bacch. 2. 3. 44.* Forte aedi in stega. *Id. Stich. 3. 1. 12.* Sine advocatis ibidem in circuro, in stega, in amicitiam atque in gratiam convertimus.

STĒGNUS, e, nm, adject. *στῆγνός*, edstrictus, ut *Stegnus* febres dicitur, quae eadem edstrictae estque spiracula praeclosum impediuntque humorum transpirationem. *Plin. 23. Hist. nat. 7. 23. (120).* Fieri matura calorem refrigerent: ob id non neganda in febribus coarctata, quae stagnas vocant.

STĒLA, a, et Graecis *στῆλα*

STĒLE, ea, f. 1. (*στῆλη*) Alia scriptura *stella*, *στῆλη*, reperitur in optimis. *Codd. et Graec. Inscript. excentis*, ut ait *Bücheler ad Petron. loc. cit.* — Stella est pila, columna, cippus notis inscriptus. *Plin. 6. Hist. nat. 28. 32. (150).* Insula, in qua scriptae sunt stela lapideis litteris ignotis. *Adda ibid. 29. 34. (174).* *Id. 37. ibid. 5. 19. (75).* Esse in Tyra Herculis lem-plo statem pilam (corrige. ex *Theophr. De lapid. § 45 stelen amplam*) e smaragdo. *Capell. 2. p. 35.* Notae amiaentibus saxis iussit adscribi atque intra specum per *Egyptiorum* edyta collocari. eademque saxa stela appellata, denum stammata praecipit continere. *Adda Lactant. 1. 11. Jul. Valer. 3. Gest. Alex. M. 81.* Pervenit naque ad Herculis stela non minus itinere diurnum ferme nonaginta qualaqua, fama de Hercule sic loquente, quod basee metas peregrinationis suae fuerit deus ille, qui et duas stela id est titulos aut quosdam ibidem deraliquit, quorum unus ex auro, alter vero argenteus habetur. *colonne d'Ercole.* — In illo *Petron. Sat. 62.* *Bücheler.* Venimus intra maelimenta. Homo mens cepit ad stela facere, sed ega eo canabundus et stela numero. *stella* est cippus sepulchralis. — Da stela *V. Giornal. Arcad. a. 1819. p. 169. et 173.*, praesertim vera *Annal. dell' Ist. archeol. T. 9. p. 119. et seqq., Letronne Rech. pour servir à l'Hist. de l'Égypt. p. 334., 336., 379. et Le Bas Inscr. d'Égine p. 49.*

STĒLEPHŌROS, l. f. 2. *στῆλεφωρος*, herba e genere spicatarum, alopacuro similis, tota spica florens (*Saccharum Ravennae* *Llon.*), apud *Plin. 21. Hist. nat. 17. 61. (101).*

STĒLIO et derivata. *V. STELLIO.* STĒLIS, idis, f. 3. (*στῆλις*) Accus. sing. *ele-ktin.* — Stelis est genus visci arboris larice et abiete desudans. *Plin. 16. Hist. nat. 44. 93. (245).*

STĒLLA, e, f. dua diversa significet. A) Stella est corpus caeleste, Incidum, fera radiatum, estrum, sidus, et ducitur ab *ἀστὴρ*, diminutiva forma *asterula*, mox *astella*, delmda par appharsin *stella* (*cf. puella* a *puerula*): fuit autem qui putaret, *stellam* dici quasi *luminis stillam*, quod ridet atque improbat *Quintil. 1. 6. a med.*; nec audiendus *Isid. 3. Orig. 71. 3.*, qui derivat a *stande*, quia stela sunt apta fixae in caelo, nec cadunt. cui fevet *loc. Capell. 6. p. 275.* Quidam Romanorum stelles a *stande*, sidera a considenda dicta fuisse commemorat. Graece igitur est *ἀστὴρ* (*st. stella, astro; Fr. étoile; Ellip. estrella; Germ. der Stern; Angl. a star*). Differunt tamen stela a sideribus, quod illa singulae sunt, et dicuntur etiam de planitie: haec ex pluribus stellis componuntur, ut in *SIDUS* dictum est.

1.) Proprie. ¶ 1. *Ennius* apud *Varro. 7. L. L. 61. Mül.* Tempa caelitem commixte stellis spicadide. *Cic. 5. Fin. 24. 71.* Quemadmodum stela in radiis solis (cernuntur). *Id. 6. rep. 17. 17.* Orbis caelestis exilimus: infelix sunt illi, qui voluatur, stellarum euren sempiterni. et *ibid. 15. 15.* illi sempiterni ignes, quae sidera et stela vocata. *Id. 2. Nat. D. 46. 118.* Sont stela natura firmata, quae circa terram, maria, aquarum vaporibus astantur illi, qui a sole exsiccantur: quibus aliae renovataeque stela refradunt etc. et *1. ibid. 13. ad fin.* Ponticus Heracles errantibus stellis divinitatem tribuit. *Apul. Herb. 91. p. 219.* Ut scias, in cujas stela tuale sis. *Virg. 2. Aen. 694.* Stella facem ducens multa cum luce cucurrit. *Id. 1. G. 365.* Sape etiam stela, vena impendente, vidables praecipites caeli labi. *Ovid. 2. Met. 320.* laaagne per aera lecta Fortur, ut tardum de caelo stela serena, Eui non cecidit, potuit cecidisse videri. *Seneca Troad. 356.* Et stela tonga semitam sterna trabena. *Capell. 2. p. 45.* de *trajectione stellarum*. Quidem candores factel humilis tractu stellis effluamantibus deuebant. *Lucret. 2. 209.* Nan cadere in terram stela et sidera ceruol? *Seneca 1. Quaes. nat. 1.* Stultissimum est existimare aut stela decidere aut transilire aut aliquid illis auferri at abrad. nam si hoc fuisset, iam defuissent. *Virg.*

9. *En.* 21. Palantes polo stellæ, et 4. *ibid.* 482. (et *Enn.* apud *Macrob.* 6. *Saturn.* 1.) ardentia, et 11. *ibid.* 202. et *Enn.* *ibid.* fulgentes. *Ovid.* 7. *Met.* 100. mlesantes, *Horat.* 3. *Od.* 15. 9. candidæ, *Id.* 1. *ibid.* 12. 28. albe. *Id.* 1. *Sat.* 7. 24. salubres. *Cic.* 6. *rep.* 15. 15. globosæ et rotundæ. *Lucan.* 9. 12. vagæ et astra fixa polli. *Capell.* 8. p. 290. fixa. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 25. 23. (91). et *Isid.* 3. *Orig.* 63. Immobiles. *Mar. Victorin.* p. 60. 6. *Isid.* Quinquæ stellæ, quas erraticas vocant, sed et sol et luna, jucundissimos edunt sonos per orbis suos altantes, et *Plin.* 2. *Hist. nat.* 25. 23. (91). Stellæ errantes. *Ovid.* 15. *Met.* 749. Stella comani, cometa. Sic *Cic.* 2. *Nat. D.* 5. 14. crinita. *Seneca Med.* 340. stellæ plangitur æther. *Id.* *Agam.* 465. Nos prima cælum sparserat stellis. *Ovid.* 11. *Met.* 97. cogit Lucifer agmen Stellarum. *Id.* 7. *ibid.* 100. depulsi stellæ antrora. *Virg.* 3. *Æn.* 521. Jamque rubecebat stellis aurora fugatis. *Auct. Symp. Enigm.* de Nebula v. 3. *Wernid.* Nec mihi dant stellæ lucem nec Cynthie lumen. *Fulgat. interpr.* *Gen.* 15. 5. Numera stellæ, si potes. *Id.* *Jud.* 5. 20. Stellarum ordo. et *Sap.* 7. 19. dispositio. et 13. 2. gyræ. et 10. 17. lux. et *Is.* 13. 10. splendor. *Id.* 1. *Cor.* 15. 41. Atque claritas solis, alia claritas lunæ, alia claritas stellarum: stella enim a stella differt in claritate. — *Stellis* inserera pro cælo consecrere dixit *Horat.* 3. *Od.* 25. 6. quibus Aotris egregiis Cæsariæ audiat Ætæarum meditant decus Stella inserere et concilio (*Fæa* consilio. *V. adu.*) Jovis? — Dum cælum stellæ, dum vobis amnis aquas. *Tibull.* 2. 4. 6. b. c. æternum, semper, in perpetuum. — *Terra* feret stellæ, proverb. de re, quæ nunquam flet. *Ovid.* 1. *Trist.* 8. 3. ¶ 2. Specialim de sidera, ut anim sidera pro stellis ponuntur, sic e contrariis. *Plaut.* *Rud.* 6. prol. de *Arcturo*, splendens stella candida. *Virg.* 1. *G.* 338. (et *Plin.* 18. *Hist. nat.* 25. 57. (209). Frigida Saturni stella. Sin *ibid.* 229. Gnomique ardentis decedat stella Coronæ. (Adde *Cic.* 3. *Orat.* 45. 178.) *Horat.* 3. *Od.* 29. 10. stella vocant Leonis, Sole diis referente siccis. *Ovid.* 2. *Amor.* 16. 4. canis Icaril. *Id.* 3. *Fast.* 793. miluus. *Id.* 5. *ibid.* 112. stella in curæ officio Jovis. — *Septem stellæ*, septentrio. *Acc. trag.* 566. et *Seneca Truad.* 443. ¶ 3. Et de sole. *Id.* 6. *ibid.* 718. cingit gemina stalle arena polos. ¶ 4. *Stella diurna*, *V. DIURNUS*. ¶ 5. *Stellam* significare ait *Aleius* Capito latum al proparum, auctoritatem secutus P. Servilius augur, quæ ex lamella ærea, admixtis stellæ, locis in auguris indicat. Hæc *Festus* p. 351. 16. *Müll.* Alii lag. quia et lamella etc. — De stellis multa *Seneca* 1. 1. et 3. *Quæst. nat.*, *Plin.* 4. *Hist. nat.* c. 8. etc., *Macrob.* 1. *Sonn.* *Scip.* 14., 15., 16. etc. al *Isid.* 3. *Orig.* 60. et *tegg.*

II.) Impropris, a similitudine, dicitur de lie, quæ stellæ radiatæ figuram referunt. ¶ 1. *Universum*. *Colum.* 4. *R. R.* 17. circa med. Jovis in stellam dividetur. et infra. Nihil refert vigam in stellam decurari atque diduci, nisi et patentes adjuvantur, et *ibid.* 27. Brechia in stella quodripartito locabimus. *Id.* 3. *ibid.* 13. ad fin. stellam vocat duas regnes in speciem Græcæ litteræ X decussatas. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 10. 23. (97). Pisore spicem ferre totis pilis præferre, fistula serrata et stella intra deulicula. et *ibid.* 31. 74. (317). inventa Græcænoa (torcula) mali rugis per coebles bullantibus, pelle affixa arbori stella etc. *V.* 31. *ibid.* 2. 8. (12). ubi tamen *Sikig.* aliter lag. ¶ 2. De cicindellis. *Id.* 18. *ibid.* 27. 67. (251). Tibi inter barbes tuæ spargu peculiares stelles etque vespere ostendo etc. ¶ 3. De puocia lucida in gemma. *Id.* 37. *ibid.* 7. 25. (46). In earbunculis stellem intus ardore. *Id.* *ibid.* 9. 51. (134). Ceraunia hebet intus stellam coruscantem. et *ibid.* 10. 67. (182). Syrtides intus stellæ continent languides. Sic *Sueton.* *Ner.* 25. Ventis purpurea distinctaque aureis stellis. ¶ 4. De oculis. *Claudius.* *Edy.* 1. 36. Jam breve decrevit lumen languetque senili Segni stella gelu. ¶ 5. *Lucr.* figura stellæ fulgentes vocat 6. 356. ¶ 6. *Stella junior* in

re egrarie dicitur signum stellæ simile effluxum palis terminalibus. *Cajus* p. 307. et 346. *Lachm.* *Rud.* ¶ 7. Est etiam piels quidam maritus ita appellatus, stellæ figuram referens, cui parva admodum ceræ lotus, extra durius cællum. Huic tam igeum fervorem esse tradunt, ut omnis in mari contacte edurat, omnem cibum statim peragat. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 60. 86. (183). et 32. *ibid.* 11. 53. (151). et *Peget.* 6. *Veterin.* 12.

III.) Translata. *Fulgat. interpr.* *Apoc.* 20. 16. Ego enim radix et genus David, stella splendide et matutine. Cf. *ibid.* 1. 20. Septem stellæ angeli sunt septem ecclesiarum. — *NB.* De cognom. *R. V. ONOM.*

Homonym. Discrimen inter stellam et sidus *V. Int.* et *SIDUS*. — Hoc item differre inter stellæ, sidera et astra docet *Isid.* 3. *Orig.* 60., quod « stella est quilibet singularis, sidera vero sunt stellæ plurimæ factæ, ut Hyades, Pleiades; astra autem sunt stellæ grandes, ut Orion, Bootes ». Sed hæc nomina, ut ipse ait, scriptores confundunt et astra pro stellis et stellæ pro sideribus ponunt. Alia discrimina *V. apud eund.* 1. *Differ.* 495. et *App.* n. 217. et cf. *Döderlein.* op. cit. v. 4. p. 409.

B) *Stella* est atiam pile, columna, cippus: de quo dictum est in *STELA*. *V. hanc voc.*

STELLANS, antia, particip. *V. STELLO*.

STELLARIS, æ, adject. (stella) ad stellam pertinens, di stella. *Macrob.* 1. *Sonn.* *Scip.* 14. a med. Heracitus dixit, animam esse scintillam stellaris essentia. — *Hinc*

Stellaris, is, f. 3. absolute, subaud. are vel scientia, apud *Tertull.* *Pall.* 6. Qui stellarem cunctat. scil. astrologus.

STELLATIM, adverb. (stella) in modum stellæ. *Peget.* 5. *Veterin.* 6. 3. Si tardebatur sanitas, testes subter stellatim cauteriis urlio vel scarificato. At *Schnoid.* leg. *stallat*. Hinc tamen videtur pertinere illud ejusd. 5. *ibid.* 3. quasi stellam parvam cautelo facies. unde ad stellatim hujus loc. Cf. *CRATICULATIM*.

STELLATŪRA, æ, f. 4. locellum et compendium tribunorum militarium aliorumque decum, ex subtractione partis annonæ, quæ militi ab imperatore assignata erat. *Spartian.* *Pescenn.* 3. Tribunos duos, quos constitit stellaturæ accepisse, lapidibus abruil jussit. *Lamprid.* *Alex.* *Sev.* 15. a med. Annonam militum diligenter inspexit: tribunos, qui per stellaturæ militibus aliquid inliment, capitei pena affect. *Salmas.* ad loc. *Spartiani* cit. docet, stellaturam dictam esse pro stellionaturam: hanc autem esse celliditatem, versutiam, fraudem: quia stellio dicitur homo versutus, fraudulentus, improbus (unde in *Gloss.* *Philox.* stellionator, *ἡμῖς*, impostor est): bujismodi habitus, qui annonam militibus subtraherent. *Casaubon.* *ibid.* rectius potat dici a *στῆλαι*, mittere: quia tribuni ex commeatu militibus dato id lucelli sibi faciendum fraudulentè curabant. Et *Cod. Justin.* 12. 38. 12. et *Cod. Theod.* 7. 4. 28. colligit videtur, posterioribus temporibus permissum fuisse tribuni bujismodi emolumenta percipere, quia nimiam collapsa jam militi disciplina imperatores coacti quasi fuerint stellaturam eisdem tribuni concedere. Alii tamen leg. *stiliatura*, quæ lectio ex etymo vocis videtur ejusdem notioni magis consentanea et probabilior. Sed stellatura cum recentioribus leg. *Dirksen.*

STELLATŪS, a, um, particip. *V. STELLO*.

STELLIFER vel stelliferus, færa, færum, adject. (stella et fero) stellæ ferens, stelliger, stellatus, stellans, stellato, stellatus, *ἀστροφόρος*. *Cic.* 6. *rep.* 18. 18. Summi illi celi stelliger cursus. *Seneca Hippot.* 785. te stellifero deapiclene polo. — *Coripp.* 1. *Joan.* 232. Et jam stelliferus maris separat Hesperum undas.

STELLIFERUS, *V. voc. præced.*

STELLIFICUS, a, um, adject. (stella et facio) ex stellis factus. *Victor. Pict.* da *Chr.* etc. 113. Stellificus temo. Cave imitator.

STELLIGER, gûra, gûrum, adject. (stella et gero) stelliger. *Varro* apud *Nom.* p. 299. 32. Viæ stelligeræ ælberli. *Cic. Arat.* 238. Orbis

stelligeri portantes signa. *Seneca Herc.* *Act.* 1907. Atlas stelligeri vector Olympi. et *ibid.* 1343. ubi illa, quæ mundum tñst, stelligera cervix? *Stat.* 12. *Theb.* 565. Stelligeri inter omne poli. *Sil.* *It.* 2. 289. Stelligerum cælum. *Id.* 13. 863. Ille deum gens Stelligerum attollens epicem, Trojanus Iulo Cæsar syn. h. e. C. Julius, in cujus nece cometes apparuit, creditus anima ejus in deos relati, uti narrent *Augustus* apud *Plin.* 2. *Hist. nat.* 25. 23. et *Sueton.* *Cæs.* 88., quæ de caesa simulacro capitis ejus stella adjecta est. *Capell.* 3. p. 307. Stelligeri raptus meta.

STELLIMICANS vel stellumicans, antia, particip. ab inust. *stellimico*, stellis micans, stellato. *Varro Atacin.* apud *Proba.* ad *Virg.* 6. *Ecl.* 31. Lîmbus pictus his æx signis stellimicantibus. *V. Anthol.* *Lat.* *Burmans.* *T.* 2. p. 337.

STELLIO vel stello, ôalis, m. 3. *Stellio* enim una modo lîgnale, non stellio enim dupliç, legendum esse monet *Lachmann.* ad *Lucret.* 1. 313. ex *Medic.* *Virg.* 4. *G.* 243. et *Neapol.* *Fest.* p. 313. 13. *Müll.* *Caper* vero p. 107. 2. *Kell.* scripturam stello (al. stillo) sequendum docet. *V. Brambach* p. 260. Alias scribendi formas, quæ in *Inscript.* occurrunt, non moror. — *Ratione* habita cymel, *Fest.* loc. cit. hanc voc. ex *Verrio* dictam ait a stillendo, quia stellio virus stillit cibo (quod etymon probat *Lachmannus* loc. cit.), potius quam, quod alii, a stellerum similitudine, quia varius sit. Sed *Ovid.* 5. *Met.* 461. optumque colori Nomen habet, veris stellæ corpus guttiæ. — *Stellio* est animal non dissimile lacertæ, multum tamen minus, tergum habens lucentibus quibusdam guttis depictum ad modum stellarum (*Lacerta gecko* *Linn.*) ἀσκαλαβώτης, γαλαῶτης (11. *tarantola*; *Fr.* *stollon*, *tarantule*; *Hisp.* *tarántula*; *Ger.* *die Tarantel*, *Sterneidechse*; *Angl.* a *tarantula*, *stollion*). Non una tamen fuit apud veteres de hoc animal sententia. *Gloss.* *Philox.* interpretantur ἀσκαλαβώτην. *Donat.* ad *Ter.* *Eun.* 4. 4. 22. etiam γαλαῶτης vocari. scribit: ubi refert, *Tarentium* e quibusdam erroris argui, quod pro *Menandro* illo γαλαῶτης γέρων dicat colore mustelino, quum γαλή quidem mustela sit, sed γαλαῶτης stallo. Est et tertia appellatio, καλῶτης, ut indicet *Suidas*. *V. et infra* 1.

1.) *Proprie*. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 28. (90). Hunc (stellionem) Græci coloten vocant et ascalaboten et galeoten. Rore et oraneis vescitur, teste eod. 11. *ibid.* 26. 31. (91). Morsus ejus raro interficit hominem, tamen semistupidiū facit et varie alioct. *Virg.* 4. *G.* 243. nam sepe favos ignotus addit Stello. *Colum.* 9. *R. R.* 7. Nec venenatus stello, nec obscuro scarabæ vel pepillione genus lucifugæque blattæ, ut ait *Moro*, per leiora spalia janus favos populebunt. Negat *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 28. (90). verum stellionem in Italia nasci. nam esse plenum lentigine, stridoris acrobis et vaci: quæ omnia a nostris stellionibus (de quib. *Virgil.* loquuntur) aliena sunt. *Marcell. Empir.* 33. sub init. *Lacerti* appellantur sive stellionæ, qui per perletem repunt, caril sunt quibus Græci ascalabotæ vocantur. *Fulgat. interpr.* *Prov.* 30. 28. Stello manibus nititur et moratur in ædibus regis. *V. Bustam.* *Cam.* *De animant.* 3. *Script.* *P.* 11. 1. 5. c. 6., qui stellionis naturam at proprietatem persequitur. *Paul.* *Ant.* *Paoli* in *Disert.* della relig. da' Gentili per alc. animali, p. 175. et *tegg.* contendit, stellionem esse, quem Itali lucertola verminara dicunt, eumque inferiorem tantum italis partem inhabitare solitum, ejusque formam, colorem morisque fies describit. — In *Fabulis* fuit puer quidam, qui quum Cererem potantem vidisset avidamque vocasset, ab ea portionis parte aspersus, in hoc animal veritus est. *Ovid.* 5. *Met.* a v. 451. *V. ONOM.*

II.) *Translata* dicitur de homine molo, doioso, fraudulento, invido, quia hoc animal esult quotannis calam autemque devorat, invidens homini comitalis morbi remedium. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 10. 27. (89). Operæ pretium est scire, quomodo præripiatur, quum exultat membrana hibernæ, alias devorant eam, quoniam nullum ani-

mal fraudulentius invidere homini tradunt. Inde stellionem nomen ejus in maledictum translatum. Hæc *Plinius*. *Apul.* 5. *Met.* sub fin. Sed nunc Iarisi habita quid agam? quo me conferam? quibus modis stellionem istum cobibeam? etc. Ubi Venus irata filium Cupidinem stellionem vocat. — *NB.* De cognom. *R. V. ONOM.*

STELLIONATUS, us, m. 4. (stellio) criminis genus, quomodo dolo quid factum est et titulus criminis defuit, ut aliqua rem alienam acens obliget vel culpam pignoratam alii denuo oppigneret, vel in pignore dando pro auro æs subiecerit, vel sciens statuliberum dissimulata ejus conditione vendiderit, vel creditor numeratam jam sibi pecuniam iterum acceperit etc. *Diksenius* eum dicit genus criminis indefinitum, quo, ut ille ait, extraordinaria persecutio introducta est adversus fraudem et fallaciam. *Ulp. Dig.* 47. tit. 20. qui inscribitur *Stellionatus*, l. 3. et 13. 7. 36. et 17. 1. 29. ad fin. et 40. 7. 9.

STELLIONINUS, a, om, adject. (stellio) ad stelliosam pertinens. *Donat.* ad illud *Ter.* *Eun.* 4. 4. 21. vetos, veterinosos senes, Colores mustelinos. *stellionino* pro mustelino vult reperi, del colore del ramarro, lentiginoso. Sana apud *Menandrum*, quem *Ter.* sequitur, est γαλεώτης γήρων, non γαλεώτης. Sunt tamen qui *Ter.* dala opera id fecisse putant.

STELLIUNCULUS, i, m. 2. diminut. a stellio, parvus stellio. Vox a *Lexico* expungenda; legitur enim tantummodo in *Not. Tir.* p. 176. Stellio, stellionculus.

STELLO, as, (avi) alium, are, 1. (stella) Part. *Stellans* sub *B. I.* et *II.*; *Stellatus* sub *A. I.* et *II.* — Stello transitive et intransitive occurrit.

A) Stello, transitive, est punctis lucidis stellarum modo distinguo, utro (II. ornare di stelle; *Fr.* semer d'étoiles; *Hisp.* ornav de estrellas; *Germ.* mit Sternen besetzen; *Angl.* to mark or variegare of stars).

I.) Proprie. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 7. 28. (100). de quibusd. gemm. Commendatio suavia, quoniam fere stellarum Hyadum et numero et dispositione stellatur: ob id Chaldeis in caelomonis habitus. *Capell.* 2. p. 29. in carm. Qui caelum stellat fomes. h. e. stellis splendorem præstat. *Cic.* 5. *Tusc.* 3. 8. Nec vero Atlas sustinere caelum, nec Prometheus affixus Caucasio, nec stellatus Cepheus trederetur, nisi etc. h. e. factus videns et stellis instructus. *Val. Flacc.* 5. 42. Atque et effusus stellatus crinibus æther.

II.) Translate. *Symmach.* 3. *Ep.* 11. ad fin. Ipsa vasa para materiam digna laudis quanto verborum stellatur auro! Alii leg. stillat: sed *Juven.* priorum lectionem defendit. *Dracont.* 1. 117. Quis (Deus) rosula stellata nemus vel floribus agros Imperat. Alii pro roseis leg. rosulis. *Virg.* 4. *Æn.* 261. atque illi stellatus Iaspide salva Eois erat. h. e. capulus ensis multis Iaspidibus, quasi stellis, distinctus, spada con elsa tempestata di fulvo diaspro. et *Plin.* 37. *Hist. nat.* 9. 37. (118). inter varias Iaspidis species esse sit et stellatam rutila punctis. *C. Memmianus* apud *Serv.* ad *Virg.* loc. cit. Systaci catceoli gemmarum stellati coloribus. *Ovid.* 5. *Met.* 481. varias stellatus corpora guttis. Sic *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 66. (179). Gemma stellata nunc sanguineis nunc auratis guttis. *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 130. Hæc (Nympha) gradilar stellata rosula. h. e. rosis, cæo stellis, ornata. *Stat.* 6. *Theb.* 277. inocciduis stellatum visibus Argum.

B) Stello, neutrorum more, stellatus som, stellis instructus, ornor: usurpatur autem tantummodo Part. *stellans*, at fere adjectivorum more.

I.) Proprie. *Lucret.* 4. 212. cælo stellante sereno Sidera respondent in aqua. *Virg.* 9. *Æn.* 210. stellantis regie cæli. *Poeta* apud *Cic.* 1. *Divin.* 12. 18. patet altitudo stellanti nixus Olympo. et ibid. 11. 18. Stellans nox. *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 363. Stellante nox pia sinu. *Val. Flacc.* 5. 623. summi stellantis patris Tacta. *Ovid.* 5. *Fast.* 603. Tauri ora stellantis. h. e. sideris Tauri.

II.) Translate. *Ovid.* 1. *Met.* 723. de pavone.

gemmis caudam stellantibus implet. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 26. 66. (250). Signum maturitatis lucentes vespere per arva cicindela: ita appellant rustici stellantes volatus: Græci vero lampyridas. *Val. Flacc.* 3. 98. stellantis tegmina. h. e. vestis nitens at auro, quasi stellis, distincta. Sic *Plin.* 31. *Hist. nat.* 2. 8. (12). Tungri civitas Galliarum fontem habet insignem, plurimis bullis stellantem. *Val. Flacc.* 2. 499. Stellantis glauca Lumina nube tremunt. h. e. oculi stellarum modo micantes. *Martial.* 2. 29. linunt stellantem splenia frontem. *Ammian.* 19. 1. 2. Stellantibus armis coruscabant.

STELLULA, æ, f. 1. diminut. a stella, asteriscus, stellula. *Hieronym.* *Ep.* 112. n. 10. Ubi autem asterisci, id est stellulas prælucentes (sunt), ex Theodotionis editione ab Origene additum est. *V. ASTERISCUS.*

STEMMA, alis, n. 3. στέμμα, στέφανος, sertum, corona; a στέφω, coronare (II. corona; *Fr.* couronne, bandeau; *Hisp.* corona; *Germ.* der Kranz; *Angl.* a garland, crown).

I.) Proprie. 1. Generalim. *Prudent.* 10. περὶ στέφ. 908. Perfusa pulcher menta russo stemmate Fert et cruenti pectoris spectat decus. *V. STAGMA. Firmic.* 3. *Mathes.* 8. sub init. Magnos viros facient, qui sacris et gloriosis stemmatibus coronentur. 2. Specialim de coronis dicitur seu sertis foliorum inoplicatis, quibus cingebantur et nectebantur invicem imagines, in quibus a cæca expressi erant vultus majores: de quib. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 2. 2. (6).

Apud majores in atris expressi cæra vultus singulis disponebantur armariis, ut essent imagines, quæ comitarentur gentilibus funera. Stemmata vero lineis discurrerent ad imagines pictas. *Seneca* 3. *Benef.* 28. Qui imagines in atrio exponunt, et nomina familiarum suarum longo ordine ac multis stemmatum illigata flexuris, in parte prima ædium collocant etc.

II.) Translate. 1. Metonymice ponitur pro serie cognationis ac nobilitate familiarum, paterno della famiglia, genealogia. *Seneca* *Ep.* 44. Hoc est in philosophia boni, quod stemma non inspicit. Omnes, si ad primam originem revocentur, a diis sunt. *Stat.* 3. *Silu.* 3. 43. Non tibi clara quidam, sentos placidissime, gentis Lioea, nec proavis demissum stemma, sed etc. *Id.* 2. ibid. 6. cui major stemmate juncto Libertas ex mente fuit. ubi stemma junctum est proprius nobilitatis gradus, quo aliquem contingimus. *Cl.* 2. *Theb.* 436. propiorque suus de sanguine juncta Jupiter. *Pers.* 3. 28. an deceat pulmonem rumpere vectis, Stemmata quod Tuscorum millesima ducis? *Juvenal.* 8. 1. Stemmata quid faciant? quid prodesset, Pontice, longo Sanguine censei? *Sueton.* *Ner.* 37. Cassio Longino obiectum est, quod in vetera gentilit stemmate C. Cassii percussoria Caesaris imagines retinisset. *Id.* *Galb.* 2. Imperator stemma in atrio proposuit, quo paternam originem ad Jovem, maternam ad Pasiphaen Minois uxorem referret. *Martial.* 5. 35. Longumque pulcra stemma sepelit a Leda. 2. Metaphorice. *Id.* 9. 6. Argenti fumosa (al. furiosa) sui quæ stemmata nasat. h. e. nobilitatem et psetum. Sic *Prudent.* 7. *Cathemer.* 81. Stemma Jajuoi. h. e. vetustas. — In illa *Capell.* 2. p. 35. Saxa stellas appellans deorum stemmata præcepit continere. stemmata videntur esse generationes. — *NB.* De cognom. *R. V. ONOM.*

STEMPHIN, indecl. Vox Ægyptie, qua significatur herba eadem, quam Græci polygonon appellant. *Apul.* *Herb.* 19.

STENA, drum, n. plur. 2. τὰ στενά, loca angusta, fauces, passi stretti. Vox Græca. *Liv.* 32. 5. Quod levis armaturæ erat, ad occupandas, quæ ad Antigoneam fauces sunt (stena vocant Græci), misit. Cf. *STENE DEIRÆ* in *ONOM.*

STENOCORIÆSIS, is, f. 3. στενωκορίασις, morbus eorum, quæ amissa viribus visus eorum constringitur et debilitatur: a στενός, angustus, et κόρη, pupilla. *Veget.* 2. *Peterin.* 16.

STENTOREUS, a, um, adject. (Stentor) ad Stentora pertinens, qui fuit in exercitu Græco-

rum (*V. Homer. Iliad.* 5. v. 765.) voce adeo immani, ut quinquaginta simul vociferantium clamores vinceret. Hinc *Juvenal.* 13. 112. Tu miser exclamas, ut Stentora videra possis. *Arab.* 2. p. 97. Heroes infantes sub umeribus matrum Stentoreos edidisse vagitus. *V. STENTOR* in *ONOM.*

STÉPHANE, es, f. 1. στέφανος, corona; hinc *stephane Alexandri*, dicta herba eadem, quæ herba victoriæ seu laurus Alexandria vel daphnoides. *Apul.* *Herb.* 58. — *A. Plin.* 15. *Hist. nat.* 30. 39. (132). dicitur *stephanos Alexandri*. *V.* hanc voc.

STÉPHANÉPILOCOS, i, f. 2. (στέφανηπλόκος) Alii scrib. *stephanoplocos* eod. sensu: a στέφανος pro στέφανη. — *Stephanoplocos* est coronas e variis floribus nectens: a στέφανη, corona, sertum, et πλόκα, nectio. Nomen fuit tabulae a Pausia pictæ, qua pinxit Glyceram ingeniosam artificem jungendorum in sertis florum mixtura admirabili. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 2. 3. (4). et 35. ibid. 11. 40. (125).

STÉPHANÉPOLIS, is, f. 3. στέφανηπόλις, coronarum venditrix: a στέφανη, corona, et πωλέω, vendo. Its dicta est Glycera (de qua in voce præced.) quoniam venditando coronas sustentavit paupertatem. eodemque nomine vocata est tabula Pausia, in qua depicta erat cum corona sedens; quæ tabula e nobilissima illius pictoris fuit. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 11. 40. (125). ubi alii leg. *stephanopolis*, a στέφανος pro στέφανη.

STÉPHANITES, æ, m. 1. (στέφανιτις) A recta singulari *stephanitis* rectus pluralis est *stephanites* vel *stephanitides*. Mutavit *Colum.* loc. cit., eumque secutus est *Isid.* 17. *Orig.* 5. 15., ut sit a *stephanites*, æ. — *Stephanitis* est genus villæ et uræ coronariæ, h. e. natura sua, non cultorum artificio, coronas imitantis. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 3. 4. (42). Item picina omnium nigerrima: et coronario naturæ lusu *stephanitis*, acinos foliis intercurantibus. Adde *Macrob.* 2. *Saturn.* 16. extr. — Laudantur et a *Colum.* *stephanitis*, 3. *R. R.* 2. Neque solum quæ jucunditate seporia, verum etiam quæ specie commendari possint, censeri debent, ut *stephanitis*, ut *stephanitis*, ut *stephanitis* etc.

STÉPHANOMELIS, is, f. 3. herba effeas ad sanguinem per nates fluentem, ut *Plin.* 26. *Hist. nat.* 13. 84. (136). docet. Sunt qui putant, illa dici, quod in corollis malicæ colora placeat.

STÉPHANOPLOCOS. *V. STEPHANEPILOCOS.*

STÉPHANOPOLIS. *V. STEPHANEPOLIS.*

STÉPHANOS, i, m. 3. στέφανος, stephane seu corona; hinc specialim 1. *Stephanos Alexandri*, herba, species chamædaphnes, frutice ramoso, folio crassiore ac molliore, quam lauri. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 30. 39. (132). — Latius dicitur pervinea et folium victoriæ. *Apul.* *Herb.* 58. *V. STEPHANE.*

2. *Stephanos aphrodites*, alia herba est, quæ et alsymbrium. *Id.* ibid. 105.

STÉPHANUSA. *V.* voc. seq.

STÉPHOSA, æ, f. 1. plectens coronam; στέφω, particip. a στέφω, atipo, connecto. Ita appellata est statua ævea Presitells, quæ mulierem representabat coronas plectentem. *V. Plin.* loc. cit. in *SPILOMENE*. Ubi tamen *Sillig.* leg. *stephanusa*.

STERA, æ, f. 1. (στερα) Licenter prima syllaba in stera corripitur ab *Emil. Macr.* loc. cit.; nisi malis cum *cl. De Vit.* esse apbæresin pro hystera, Græce στέρα. Cf. *STERICA*.

— Stera est mulier sterilis. *Emil. Macr.* de *Herb.* 3. 40. Coniuncto sibi melle stera si subditur herba (absinthium) Desiccabit eam mansequæ menstrua coget.

STERCEJA, æ, f. 1. (stercus) mulier, quæ parvulos in cunis curat et a stercore purgat. *Tertull.* *advers. Valentianum*. 8. Quare non et stercojæ, sed nihil mutandum; nam et sterceratus pro stercoratus legitur. *V.* hanc soc. — Convi- cium est in mulierem apud *Petron. fragm. Tragur.* 75. *Burmamn.* Tu autem, stercja, etiamnum ploras? In *Cod. Tragur.* legitur quidem sterteja, sed perperam fortasse. *V. STERTEJUS.*

5. a στείρω, firmiter statuo, figo. V. *Apul. de Mundo* in STATIVUS.

STERILEFIO, fā, fēri, n. pass. aoom. (sterilis et fio) sterileo. *Solin.* 27. ante med. Leōnem fetu primo catulos quinque adunt: deinde per singulos partus numerum decoquunt anno insequentibus: postremo quum ad unum materua fecunditas recidit, sterilefunt in aeternum. Alii leg. sterilef sunt: alii sterilefunt. V. *Hommisen* ad h. 1.

STERILESCO (sterilisco), in, era, n. 3. (sterilis) sterileo, fā, fēri, n. pass. aoom. (st. sterilis; Fr. devenir stérile; Hisp. volverse estéril; Germ. unfruchtbar werden; Angl. to grow or become barren).

1.) Proprie. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 16. 17. (45). Leōnem p̄mo fetu parere quinque catulos ad per annos singulos uno minus: ab uno sterilefcere. et *ibid.* 50. 76. (200). Capri pluvigutadina sterilefunt. *Id.* 17. *ibid.* 10. 11. (63). Amygdalam in pingui terra mori ac sterilefcere. Adde *Solin.* 27. ubi alii leg. sterilefco.

II.) Translate. *Valer. Cat. Dir.* 9. Impia Trinaeris sterilefcent gaudia vobis.

STERILICŪLA, ō, f. 1. deminut. a sterilis, vulva porae virginis non castrata, quae sit sterilis. *Petron. fragm. Tragur.* 35. *Burmman.* ubi alii steracula, alii aliter legunt. Cf. *Apic.* 7. 258.

STERILIS, s, adject. — a) Alia forma sterilis, a, um occurrit apud *Festum* loc. infra cit. Adde *Paul. Diac.* ex eod. p. 316. 6. *Müll. Lucet.* 2. 845. Et sonitu sterilia at uero jejuna feruntur, nisi malis sterilia pro sterilitate dictum per syncretism, ut 1. 340. sublima pro sublimia; quamquam et sublimus dicitur. *Sall. fragm.* apud *Non.* p. 489. 9. *Merc.* V. **SUBLIMIS**. — Etiam steriles, ut sterilitas, legitur apud *Gromat.* p. 6. 41. 48. etc. *Lachm.-Rud.*, quam inscriptionem cave sequaris. — b) Ablativ. sing. sterilis pro sterili legunt recentiores apud *Apic.* 7. 1. Cf. *Schweizer-Sidler* op. cit. p. 56. — c) Erymon vocis *Forcellinus* petit a στείρω, privo; philologi recentiores a Skr. sthīras, durus, solidus, firmus, unda et Gr. στείρος vel στερεός. Cf. *Germ.* star et Ved. starjam a starā (V. *Muh.* zur Alttest. Gesch. p. 8.). Huc spectat *Gloss.* in *Prodr. Gloss.* p. 18. ed. *Loewe*. Barba sterili: duribuccula. ubi sterili idem est ac durus, rigidus. *Fest.* p. 317. 3. *Müll.* Steriliam mulierem appellabant, quam Graeci στείρα dicunt, quae non concipit semen gaililla. — Comp. Sterilior 1. 1.º Sterilis est ubi in sa gignens, prolem aut fructum non ferens, στείρος, στείρος (lt. bretto, sterile, infecundo, infructuosus; Fr. stérile; Hisp. estéril; Germ. unfruchtbar; Angl. sterile, barren).

1.) Proprie. — 1.º Da animantibus. *Catull.* 63. 69. et *Martial.* 9. 9. Steriles viri. h. e. eunuchi. *Varro* 3. *R. R.* 9. ante med. Galli Tanagrici ad partum sunt steriliores. Adde *Fest.* loc. supra addit. *Inscript. metrica* apud *L. Nardi Descr.* etc. p. 14. **EXEMPLIS REFERENDA** MHA EST DESERTA BENECTVS VT STERILES VRAS POSSINT GAYDERE MARITAB. *Virg.* 6. *Aen.* 251. Enis ferit sterilemque tibi, Proserpina, vaccam. *Ovid.* 5. *Fast.* 253. Sterilis Iuvenca. — *Colum.* 2. *R. R.* 1. ante med. Hominis tum demum declaratur sterile senium, quum nullum conceptum edera valet. *Pallad. De insit.* 30. de admixtura equae ei asini. In sterilem res cadit acta gradum, h. e. admixtura equae et asini sit, ut proles inde nata sterilia sit nec amplius generare possit. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 60. 80. (166). Sterilia ova. h. e. irrita. — Sterilis vulva apud *Apic.* loc. cit. eadem quae sterilitas dicitur, cui oppositur electilis. — 2.º De plantis agrisque. *Virg.* 2. *G. 70*. Et steriles plantae malos gessere valentes. *Ovid.* 1. *Art. am.* 553. Horruit, ut steriles, agitat quas ventus, aristas, h. e. inanes. *Virg.* 5. *Ecl.* 37. Infelix lolium et steriles dominantur avenae. *Ovid.* 3. *Amor.* 7. 31. Ceres sterilem vocavit in herbam. *Id.* 4. *Met.* 209. Steriles uivae. *Virg.* 2. *G. 440*. silvae. *Catull.* 67. 26. semen. *Pallad. De insit.* 53. Fecondat sterilibus plagues oleaster olivae. *Id. ibid.* 63. Sterilis spinus. *Virg.* 1. *G. 70*. a-

rena. et *ibid.* 84. steriles Incendere profuit agros. *Horat. Art. P.* 65. sterilisque patos prius aptaque remis Vicinas urbes alit et grave sentit aratrum. *Propert.* 2. 11. 2. Sterilis humus. *Ovid.* 8. *Met.* 791. tellus. *Curt.* 3. 4. 3. solum. Cf. *Juvenal.* 7. 49. litus sterili venamus aratro. — 3.º Da iis, quae quacumque vita carent. — a) Cum Genet. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 7. 40. (119). Steriles plumbi lapides. Adde 15. *ibid.* 20. 39. (130). — b) Cum Acc. et prap. ad. *Sil. It.* 15. 785. rabidi seu bellus ponti, Per longum sterili ad pastus Iactata profundo.

II.) Translate. ¶ 1. Metonymica, vel active, pro eo qui sterilem facit. — a) Absoluta. *Horat.* 3. *Od.* 23. 5. Nec pestilentem acriat Africum Feconda vitis, nec sterilem reges Robiginem. *Lucan.* 4. 108. Sterilis frigus. *Martial.* 8. 68. biema. — b) Cum Infinito. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 21. 35. (157). Serare a pampinariis sterilo est. h. e. sterilitatem inducit. ¶ 2. Metaphorice: aliis vero proprie, qui sterili a στείρω, privo, deducunt, ut sit orbus, vacuum, privo, vuoto. — a) Absoluta. *Seneca Thyest.* 173. Sterile vadum. h. e. sine aqua. *Id. Herc. Cl.* 133. Steriles foci. *Plaut. Mil. glori.* 3. 1. 15. Sterilis hinc prospectus usque ad ultimam plateam est proba. h. e. nemo unus hinc prospicitur. *Cic.* 2. *ad Q. fr.* 12. 2. Videt enim, huc genera dicendi si utar in esteris, Februarium sterilem futurum. *Plaut. Truc.* 1. 2. 3. Ne qui manus attulerit steriles intro ad nos, gravidus foris exportet. h. e. vacuas: de fare loquatur. *Plin.* 5. *Ep.* 2. Epistolae steriles, h. e. quae sine munusculis mittuntur. et *Ep.* 17. sub fin. Saeculum sterile at effatum. *Stat.* 6. *Theb.* 70. Cassa at sterili fama. *Martial.* 10. 58. In sterili vita labore perit. et *ibid.* 18. et *Juvenal.* 12. 97. Sterilis amicus. h. e. qui nihil donat: aut a quo nihil speratur. *Plaut. Truc.* 2. 1. 30. amator a datin. *Martial.* 1. 77. et *Juvenal.* 7. 203. catbedra, h. e. professio docendi aut recitandi nullum ferens emolumentum. *Ovid.* 1. *Met.* 496. sterilem sperando nutrit amorem. h. e. quem nullus successus manet. *Tac.* 1. *Ann.* 17. Sterilis pax. h. e. quae nulla militibus praemia parit. *Propert.* 4. 11. 62. domus. h. e. in qua nulli liberi. *Papinian.* *Dig.* 22. 1. 7. nummi. h. e. qui nolitis usuris pariri. *Ambros.* 1. *Abr.* 7. n. 61. Congregatio nationum, quae sterili erat, quum Deum ignoraret. — b) Cum Genitivo. *Tac.* 1. *Hist.* 3. Non tamen adeo virtutum sterile saeculum. ut non et bona exempla prodiderit. *Pers.* 5. 75. beu steriles viri! quibus una Quiritem Vertigo facit. h. e. necili, a vero alieni. — c) Cum Ablat. sine prap. aut cum prap. ab. *Lucet.* 2. 845. Et (corpore) sonitu sterilia et uero jejuna feruntur. h. e. carentia sonitu. *V. init.* *Plin.* *Paneg.* 56. Quod momentum, quod immo temporis punctum aut beneficio sterile aut vacuum laude? *Apul.* 1. *Met.* Civitas summo vertice montis sita et ob id ab aquis sterilis. — Hinc absolute, substantivorum mora

Sterilis, is, f. 3. mulier sterilis. *Fulgat. interpr. Luc.* 23. 39. Beatae steriles et ventres, qui non genuerunt. Adde *Is.* 54. 1. — In illo *Job* 24. 21. Pavit sterilem, quae non parit. sterilis est virgo ad sterilitatem redacta vel meretrix.

Sterilia, ium, n. plur. 3. res steriles. *Quintil.* 2. 4. 6. Sterilia nullo labore vincuntur. h. e. sterilitas. *Ambros.* in *Luc.* 7. n. 168. Magna profecto vis stercois, quae tanta est, ut de infecunda fecunda, de arentibus ventis, de sterilibus faciat fructuosa.

STERILISCO. V. **STERILESCO**.

STERILITAS, atis, f. 3. (sterilis) Etiam sterilitas minus recta scribitur. V. **STERILIS** init. — Sterilitas est infecunditas, στείρωσις (lt. sterilitas; Fr. stérilité; Hisp. esterilidad; Germ. die Unfruchtbarkeit; Angl. barrenness, sterility).

1.) Proprie. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 8. 27. (97). Sterilitatem mulierum emendare et 31. *ibid.* 2. 4. (8). abolere. *Id.* 25. *ibid.* 7. 33. (70). Clymeno pota sterilitatem atiam viris fieri. *Cic.* 1. *Divinat.* 57. a med. Nequaquam etiam quae

sit vel sterilitas agrorum vel fertilitas futura. *Colum.* 3. *R. R.* 15. a med. Malleoli vitium sterilitate affecti. *Quintil.* 8. 5. 22. Agrorum sterilitate veratus. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 14. 36. (136). de lupino. In humido vermiculi umbilicum ejus in sterilitatem castrant. *Id.* 16. *ibid.* 25. 47. (111). Arborum densitas sterilitatem facit. *Fel-lej.* 1. 1. ad fin. Sterilitas frugum. scarsetta, carestia. Sic *Colum.* 2. *R. R.* 10. Sterilitas anno-nae. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 4. 4. (10). Sicyonem fa-mes invasit ac sterilitas. — In plur. num. *Plin.* 10. *Ep.* 24. Agrorum continua sterilitates. Adde *Sueton. Claud.* 18.

II.) Translate. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 29. 60. (290). Sterilitas caelestis, mali influxus, et 14. praem. fortunae. *Fulgat. interpr. Ps.* 34. 12. Retribuebant mihi mala pro bonis: sterilitatem animae meae, sterilitas est orbilas. h. e. eripiebant mihi liberos. — Figurata. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 29. 36. (121). Languida auctoritas patrum facta est, ac paulatim in sterilitatem emareuit majestas.

STERILUS, a, am. V. **STERILIS**.

STERION, ii, n. 2. idem quod asterion. *Apul. Herb.* 46. ubi tamen alii leg. asterion. V. hanc voc.

STERION, ii, n. 2. *Isid.* 15. *Orig.* 4. 8. de v. monasterium. Monas apud Graecos solus, sterion, statio. Etymon sane ineptum nulla-que vox!

STERNAX, acis, adject. omn. gen. (sterno) qui sternit, ut Sternas equum, qui sesioem es-culit ac in terram dejicit, κατωμωγής inpos-*Virg.* 12. *Aen.* 344. Et sternacis equi lapsus cervicem Thymalem. *Sil. It.* 1. 261. correptis sternacem ad praemia frenis Frangere equum. *J-vien.* *Ferieg.* 203. pectoris curru sternacis in a-quor Inacbis illata est. h. e. externati, trepidi. — *Sternaces* cives apud *Sidon.* 5. *Ep.* 14. in fin. qui supplices humi se sternunt. Sic 4. *Ep.* 12. ad fin. Respondit ipse, quamquam ciset trepidus et sternas, et praesentia balbutiret ore.

STERNENS, entis, particip. V. voc. seq.

STERNO, sternis, strāvi, strātum, sternere, s. 3. — a) Preter. perf. stravi pro sternavi, ut stratum pro sternatum: cf. consternavi a consterno, as. — Pluq. perf. strarat, strasset, synoop. pro straverat, stravisset, habet *Varro* apud *Non.* p. 86. 6. *Merc.* Duabus culcibus ac duabus toros plagulis quum strasset. *Manil.* 1. 774. et victor strarat qui classibus aequor. — *Sternendai* pro *sternendae* est *Lucil.* 11. p. 56. *Müll.* viai *Sternendai*: iacendum huc aggerem et id genu' rudus. — b) Rationa etymii, vox Latina, cui respondet Gr. στένω, derivatur a Skr. star, ejusdem significationis — Part. *Sternens* 1. 1. 1.º b, 3. b; *Stratus* fera in omni. paragr. et in fin. — *Sternendus* 1. 3. b et 11. b. — *Sterno* est humi spargo, aut espando, prosterno, subterno, στένω, στένωμαι (lt. stendere per terra, distendere, spargere; Fr. étendre, poser, mettre dessus; Hisp. extender, posar, meter sobre; Germ. aus-, hinbreiten, aus-, hinstrecken; Angl. to spread, scatter, strew): occurrit autem absolute, aut cum additis adverb. loci; aut Accus. et prap. ad, per, vel Ablat. sine aut cum prap. in, sub.

1.) Proprie. ¶ 1. Generalim. — 1.º Univer-sim. — a) De animantibus. *Enn.* apud *Non.* p. 172. 20. *Merc.* Strata terrā lacere lacrimis vestem equalam et sordidam. *Cic.* 3. *Orat.* 6. 22. Quam ut nos humi strati suspicere possimus. Adde *Liv.* 25. 37. *Horat.* 1. *Od.* 1. 21. viridi membra sub arbutu Stratus. *Quintil.* 6. 1. a med. Stratum jacere et genua complecti. *Cic.* 10. *Att.* 4. ante med. Qui nos sibi quondam ad pedes stratos ne sublebat quidem. *Albinov.* 1. 280. Strata per obscenas corpora nuda vias. *Liv.* 7. 36. et 37. 20. Strata somno corpora. *Ammian.* 24. 1. 11. Militas sterneretur supini. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 63. 83. (174). Ursi humanilus strati, coricati, decumbentes more hominum. — b) De plantis et insimilis. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 8. (36). Arbor strata in solo humido tota radi-calur. *Id.* 27. *ibid.* 8. 2. (65). Herba foliis o-

leae in terra stratis, *Id.* 31. *ibid.* 11. 47. (123). Spongiae aut lunae et pulvis sternuntur inver-
sa, ut candorem bibant. *Virg.* 7. *Ecl.* 54. Strata
jacent passim sua quaque sub arbore pomae. *Id.*
1. *En.* 704. stratoque super discumbant ostro.
Sueton. Ner. 48. Strata sub pedibus vestis. *Plin.*
36. *Hist. nat.* 10. 15. (72). Strato lapide ad
megalludum obelisci, fatto un lastrico, et *Ovid.*
7. *Met.* 254. Exanimi similes stratis porrauit in
herbis. *Id.* 3. *Fast.* 813. Strate arena, et 6. *ibid.*
316. Strataque erat tepido tegula quassa solo. *Ti-*
bull. 1. 8. 69. Namque opibus congesta tuis hic
glarea dura Sternitur, hic apta jungitur arte si-
les. *Ovid.* 4. *Met.* 741. Mollit bumum foliis na-
tasque sub aequore virgas Sternit. *Id.* 8. *ibid.*
657. Vestibus hunc (lectum) velant, quae non
ulsi tempore festo Sternere consueverant. *Id.* 4.
Fast. 654. Sternitur in duro vellus atrumque
toro. *Id.* 2. *Amor.* 14. 6. Sternatur pugna tri-
stis erace tua. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 29. 34. (176).
Bubulos utres bino sterneretis ponte, spiralem
erectent. *Siliig.* Intermentes. *Grat. Cyneq.* 487.
Sternere arma per flores. — Strata viles apud
Colum. 5. *R. R.* 4. sunt, quae ad conata stirpe
confestim velut projectae, per humum porrigun-
tur. — 2.) Sterni, mediorum apud Graeco
more, aut sternere se, humi se prosternere, ac-
ricarsi, prostrarsi. *Virg.* 3. *En.* 509. Sternimur
oplati gremio telluris. *Val. Flacc.* 3. 258. Inque
sui sternerunt vellera auro. *Id.* 7. 143. sup-
plex hinc sternerit hospes, hinc pater. *Sil. It.*
12. 339. In Capito illas certatim scandit arces
Sternunturque Jovi. *Virg.* 4. *G.* 432. Sternunt se
somnia diversa in liore phoca. — Hinc trans-
late. *Cyprian. Ep. ad Demetr.* 16. Quid te in
tapsum moris cum serpentis quae collis, sternis?
— 3.) Sterni dicuntur loca, quae porriguntur
in longum, et lata extenduntur, stenderat. *Plin.*
4. *Hist. nat.* 15. 29. (104). Insulae Erisiorum,
Chaucorum, Sturiorum, quae sternerunt inter He-
lium et Fleum. *Id.* 3. *ibid.* 5. 9. (30). Ibi Labo-
rial campis sternerunt. — 4.) Sternere crines
apud *Stat.* 6. *Theb.* 173. est solutis nodis de-
mittere, protendere, spargere, passis erinibus as-
se: quod in luctu fieri solebat et in precando.
¶ 2. Speciatim sternere, praesertim apud Po-
etas, est in plenum extendere, requare, compene-
ra, appianare, calmare; quum de mari sermo
est, quod agglatum intumescent fluctibus, cessante
vento planum fit et tranquillum. *Manil.* 1. 155.
Tertia sors uodas stravit fluctusque natantes.
Virg. 8. *En.* 88. Mitis ut in morsu stagni pla-
cidusque peludis Sternoret equor aquis. *Id.* 5.
ibid. 783. plecid straverunt aquora venti. *Plin.*
2. *Hist.* 47. 47. (125). Ante brumam septem die-
bus totidemque postea strantur mare balcyonum
fatare. Adde *Senec. Troad.* 177. *Virg.* 9. *Ecl.*
57. Et nunc omnes tibi stratum aliet equor, et
omnes (Aspice) ventos sciderunt murmuris au-
rae. *Ovid. Heroid.* 10. 49. Jam venti ponent, strata-
que aequaliter unda, Ceruleis Triton per mare
carret equis. Adde *Val. Flacc.* 3. 605. — Hinc
translate. *Tac.* 1. *Hist.* 58. Post victoriam de-
mum, stratis jam militum odib, dispersus est, h.
e. placatis. *Sic Stat.* 2. *Sily.* 5. 1. Quid tibi
constrata mansuere profuit ira? ¶ 3. Item
deicere, prostrare, gettare a terra, coricare,
abbattere, atterrare, καταβαλλω. — a) Uni-
versum. *Virg.* 2. *En.* 395. rapidus montano flu-
mine torrens Sternit agros, sternit sata lata boum-
que labores. *Liv.* 27. 47. ad fin. Fasti somno
ac vigiliis sternunt corpora passim. *Colum. Ar-*
bor. 6. Vitis, si flecti potest, facili culta optime
sternitur atque ita renovellatur. *Plin.* 8. *Hist.*
nat. 9. 9. (27). Elephantum stabula Indorum de-
cidua sternerunt. *Virg.* 3. *En.* 602. Inclementia
ditum Has avellit opes sternitque a culmine
Trojam. *Sil. It.* 10. 459. coniper arrectis auri-
bus aerem Hinc tum effundens, sternit tellure
Vagesum, Quem tunc captivo portabat in agmi-
na dorso. *Id.* *ibid.* 12. 153. Stratos regna mens.
— Hinc translate. *Virg.* 1. *G.* 331. mortalla
corda Par gentes humilis stravit pavor. *Lucan.*
3. 390. Urbs strata mero. *Cic.* 3. *Tusc.* 29. 72.
Existimant se facillius diis satisfactores, si eorum

plaga percussit, afflictos se et stratos esse fatescen-
tur. *Liv.* 26. 41. circa med. Virtus populi R.
hinc omne strata humi arevit ac instulit. *Se-
neca Herc.* *Cel.* 101. Stratum regnum, h. e. e-
versum. — b) Sapsissime de re militari occurrit
et refertur ad stragem et caedem. *Liv.* 31. 24.
Quum omni parte caede ingenti sternerentur. *Stat.*
7. *Theb.* 755. Sternuntur terrae Menelaus pedes,
Antiphus etc. *Virg.* 2. *En.* 364. Plurima per-
que vias sternerunt inartia passim Corpora. *Lucan.*
4. 320. quos barbaros hostis Fontibus im-
mixto stravit per rora veneno. *Virg.* 10. *En.* 119.
Sternera caede viros. *Id.* *ibid.* 318. sternerent
agmola clava. *Liv.* 24. 38. a med. Sternere omnia
ferro. *Virg.* 11. *En.* 485. aliquem pronum solo.
et 8. *ibid.* 566. sternendus erat ter leto. et 10.
ibid. 697. Sternere humi, et 12. *ibid.* 464. mortu.
et 11. *ibid.* 766. Sterneret ut subita turbam
morte Camillam. *Id.* 6. *ibid.* 859. sternit Po-
nos Gallumque rebellem. h. e. fundit, bello su-
perabit. *Sic Tibull.* 1. 11. 29. alius sit fortis in
armis, Sternat et adversa Marte favente ducet.
Liv. 4. 29. Strati caede hostes. *Id.* 23. 42. Acies
fusa strataequa. *Lucret.* 6. 1194. rigida strati
morte jacebant. *Lucan.* 2. 135. Collina tulit
stratae quot porta catervas? h. e. caesas. *Ju-
stin.* 2. 11. extr. Inter ingentes stratorum ho-
stium caervae. *Tac.* 3. *Hist.* 77. Sternunt ier-
mos aut arma capientes. *Id. Agric.* 36. Et stratis
qui in aequo astiterant. *Ovid. Heroid.* 10. 106.
Strataque Cretaeam hostis finit humum.

II.) Translate, per metonymiam, sternere est
tegere, operire, coprire spargendo o atiendo,
quae sternendo fit, ut id, supra quod aliquid ster-
nimus, tagamus: occurrit autem absolute vel ad-
dicto Abies, rei, quo quid sternerit. — a) Uni-
versum. *Horat.* 3. *Od.* 17. 9. cras foliis nemus
Mulla et alga illic insitit demissa tempestas
ab Euro Sternet. *Virg.* 3. *G.* 297. Et multa du-
ram stipula silicumque manipulis Sternere subter
humum. *Val. Flacc.* 5. 175. Littora sternerunt
nive. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 5. 27. (30). Sternere
arsenam Circi chrysaecolla. *Id.* 18. *ibid.* 6. 9. (47).
fosse silice vel glarea. *Virg.* 8. *En.* 719. Ante
aras cuncti terram straverunt Juvenci. *Empedoc.*
significat enim ingentem hostiarum numerum. *Sic*
9. *ibid.* 666. Sternitur omnia solum tellus. et *Sil.*
It. 6. 602. Tyrrhenas sternere valles Caedibus.
Lucret. 5. 1416. Cubilia strata berbis. *Virg.*
2. *G.* 183. strati haec silvestribus agri. *Plin.*
34. *Hist. nat.* 13. 36. (134). Solum, quo excipiat
spagma, esse stratum debet. *Id.* 33. *ibid.*
12. 54. (153). Strata argento balineae, ita ut
vestigio locus non sit. *Sil. It.* 9. 39. strati de-
lato millia campi. *Juvenal.* 10. 175. Stratum
clausibus mere. *Justin.* 4. 1. 3. Solum stratum
sulphura et bitumina. — b) Sternere viam et
similia, tegere et munire lapidibus, lastricare,
fare un selciato, inselciare, ordinarvi. *Liv.* 10.
23. in fin. Semitam saxo quadrato a Capena porta
ad Martis straverunt. *Id.* 44. 27. Censoris vias
sternendas silice in Urbe locaverunt. *Lucret.* 3.
1043. de Xerxe. viam qui quondam per mare
magnum Stravit iterque dedit legionibus ire
per altum. si se strada, facile pontibus. Adde
Lucil. loc. supra cit. Similiter *Cic.* 14. *Att.* 6.
Locum illum sternendum locare. *Sic Liv.* 9. 35.
Sternere locum sexis. *Lucret.* 2. 626. Iter ar-
gento. *Ulp. Dig.* 43. 11. 1. Sternere viam la-
pide, quae terrena sit: vel contra lapide stralam
targenam facere. — Hinc metaphorice. *Stat.* 13.
Theb. 812. praesens tibi fama benignum Stravit
Iter. *Sil. It.* 12. 513. hoc iter Alpes, Hoc Can-
nae straverunt tibi. — c) Sternere lectum, bledi-
um, triclinium et similia, est apparare, instrua-
re, stragulis et pulvis alliare rebus ornate dor-
mendi aut canendi causa, preparare, fornire.
Serv. ad Virg. 1. *En.* 702. Antiqui stratis tri-
bus lectis epulebantur: unde et triclinium sternal
edidit. *Cic. Cluent.* 5. sub fin. Lectum illum
genisem, quem biennio ante illis suae nubenti
straverat, in eadem domo sibi ornari et sternal
jubeat. *Id. Mur.* 36. 75. Rogatus est, ut tricle-
nium sterneret: atque ille stravit pulvisculis ha-
diolis lectulos Punicenos. Adde *Farron. Sal.*

Menipp. 52. *Cæs.* 3. *B. C.* 46. In castris Pom-
pel videri sicut trichina strata. Ita *Id.*: et
trichilas structas, et *Juvenal.* 6. 5. Silvestrem
moolana torum quum sterneret usor Frondibus et
culmo vicinarumque sararum Pellibus. *Plin.* 24.
Hist. nat. 9. 39. (59). Follis viticis cubitus sibi
sternunt. Adde *Ter. Heaut.* 1. 1. 73. et *Adelph.*
2. 4. 21. *Plaut. Stich.* 2. 2. 33. et *Men.* 2. 3.
3. et *Martial.* 8. 67. Sic arceram sternere, *Lex*
XII. Tab. apud *Gell.* 20. 1. V. *Farron. Sal.*
Menipp. 37. *Cæl. Aurel.* 2. *Acut.* 37. 195. In
altera (lecti) parte aegro constituto, alteram ster-
nere poterimus. — Absolute *Plin.* 7. *Ep.* 27.
circa med. Jubet sternal sibi prima domus par-
ta: poscit pugillares, stilum, lumen. *Plaut. Pen.* 3.
3. 84. In lecto lepida strato. *Juvenal.* 9. 52.
Strata cathedra. h. e. pulvis, cervicalibus, tape-
tibus fulta. *Sueton. Cæs.* 84. Lectus (funeris)
eburneus, auro et purpura stratus. — d) Ster-
nere equum, ephippio tegere et instruere, sella-
re, bardare, emozzaro. *Liv.* 37. 20. ad fin. E-
quos non sternere, non infrenare aut ascendere
facile poterant. Adde *Veget.* 3. *Veterin.* 78. *Liv.*
37. 20. Non stratos, non infrenatos magna pars
habebant equos. — Hinc *Parl.* prater. perf., cuius
exemplum retulimus, etiam absolute, substantivorum
more usurpatur.

Strata, *ae*, f. 4. via strata, apud seignoris
italis scripsores: nota Italorum strada (Cf. *Germ.*
Strasse). *Gromat.* p. 370. 12. *Zachm. Rud.* Strata
quasi vulgi pedibus trita. ipsa est et dilapidata,
id est lepidibus strata, et mox. Agst est media
strata emboentia coaggeratis lapidibus, quod hi-
storici viam militarem vocant. Adde *Asper.* p.
61. 17. in edo. *Kell. Eutrop.* 9. 15. In itineris
medio, quod inter Constantiopolin et Heracleam
est strata veteris. *Juvenal.* 1. 318. Sternita jam
stratae, omnis sit recta viarum Semita. *Id.* 3.
655. rediansque in margine carnit Strata tenden-
tem diffusa umbrecula secum. Alii leg. strate,
adverb., h. e. diffuse, lata. Adde *Impp. Honor.*
et *Theodos. Cod. Theod.* 15. 3. 6. *Inscr.* apud
Hofmann. n. 6364. L. MINATIVS BITHVS AVG. EX
D. D. AD STRATAM REVIC. H—∞∞. Adde *alliam*
apud *Heuzen n.* 6982.

Stratum, *ae*, n. 2. ¶ 1. Ephippia, aut cli-
tella, aut sagma, centunculus: quibus equi et
lumentata sternerunt, sella, basto, bardella. *Liv.*
7. 14. a med. Nulla strata detrabi jubet. *Plin.*
7. *Hist. nat.* 56. 57. (202). Frenos et strata equo-
rum invenit Pelethronius. *Ovid.* 8. *Met.* 33. Pur-
pureusque albi stratis insignia pictis Terga pre-
mebat equi. *Seneca Ep.* 80. sub fin. Equum
empturum solvi jubet stratum. — Hinc proverb.
apud *Petron. fragm. Tragar.* 45. *Burm.* Quis
asinum non potest, stratum cedit, chi non
pud battere il cavallo, batte la sella. ¶ 2.
Apud *Plin.* 10. 19. a med. stratum est ta-
bulatum in turri militari. ¶ 3. Septius stratum,
i. et la plur. strata, arum, lectus, culicis, mala-
rasso, coltrice. *Virg.* 3. *En.* 513. Haud segnis
strato surgit Pellurus. *Val. Flacc.* 7. 141.
stratoque graves proiecera arns. *Liv.* 31. 4. a
med. Quis neque molli strato neque silentio
arcescit. *Lucret.* 4. 847. lecti mollie strate. *Ovid.*
1. *Amor.* 2. 1. Esse quid hinc dicam, quod tam
mili dura videntur Strata, nec in lecto pallia
postea cadent? *Id. Heroid.* 14. 32. Strata pre-
mere corpore. *Virg.* 4. *En.* 391. collapsaque
membra starmoreo referunt ibalam stratisque
reponunt. *Ovid.* 10. *Met.* 167. Collocare aliquem
stratis coucha Sidaonia linetis. et 5. *ibid.* 34.
Exilira stratis. *batzar di letto*, et *Val. Flacc.*
1. 310. prostrare, et *Claudian.* 2. in *Rufin.* 339.
desilire, et *Epithal. Pallad.* et *Celer.* 29. ex-
urgere. *Lucan.* 1. 239. stratis excita juvenis.
Virg. 3. *En.* 176. Corripere e stratis corpus.
et 5. *ibid.* 415. Mollibus e stratis opera ad fa-
brillia surgit. — Propria locutus est *Sueton.*
Cal. 51. Ad majora tonitrus proripere se e
strato sub lectumque condere solebat. stratum
enim est, quo lectus lateratur. *Plin.* 16. *Hist.*
nat. 36. 64. (158). Strata cuopponam, i. mate-
rassi dell'osterie, et 14. *ibid.* 2. 7. (27). Car-
thagolentia Hispania portio montes quoque spar-

to operit. hoc strata rusticis eorum etc. ¶ 4. *Strata viarum* apud *Lucr.* 4. 416. et *Virg.* 1. *En.* 426. poetica locutio pro *stratae vias*. ut *opaca viarum* apud *eund.* 2. *En.* 735., *cuncta terrarum* apud *Horat.* 2. *Od.* 1. 23. etc.

Stratus, i, m. 2. Idem ac lectus stratus. *Gell.* 25. 8. in *fin.* Stratus, auro, argenteo, purpura amplior aliquot hominibus, quam diis immortalibus adornatur.

STERNÜENS, *antis*, particip. V. STERNÜO. STERNÜMEN, *mis*, n. 3. (sternuo) idem ac sternumentum. *Gloss.* *Cyrril.* *Πραπύς*, sternomen, sternumentum.

STERNÜMENTUM, i, n. 2. (sternuo) sternutatio, *πραπύς* (It. sternuto; Fr. *éternument*; Hisp. *esternudo*; Germ. *das Niesen*; Angl. *a sneezing* or *neezing*).

1.) Proprie. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 7. 5. (24). Parva dictu, in auguriis sternumenta et offensiones pedum. *Id.* 28. *ibid.* 2. 5. (26). Sternumento revocari ferculum mensamve. *Id.* 25. *ibid.* 5. 21. (52). Farina eorum sternumentum facit. *Id.* 23. *ibid.* 3. 13. (28). Sternumenta olfactu movent caecora. *Id.* 28. *ibid.* 6. 15. (57). Sternumenta plana gravedinem emendant, et mor. Emeodare sternumenta et singulium. *Gell.* 12. 5. ad *fin.* Sternumentis quasi. Alii leg. *sternutamentis* et hic et apud *Plin.*

II.) Translate, per metonymiam, est res, quae sternumentum movet, *starnulatorio*. *Cels.* 6. 7. n. 9. Sternumenta quoque admota id commodum elidunt. Hic *Cels.* loquitur de pulice aliove animali in aurem ingresso et per sternumentum ejiciendo. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 11. 88. (135). Fli et as callitricha sternumentum, et *ibid.* 13. 109. (173). Radix ranuncul stercis concisa sternumentum est. Alii leg. *sternutamentum*.

STERNÜO, *starnutis*, *starnuti*, (sternutium) sternere, 3. Ratione etymii, conjungi potest cum Gr. *πράττωμαι*, ejusdem significationis (V. Curtium op. cit. p. 696.); verbum, ut multa similia, fortasse a sono vocis fictum. — Part. *Sternuens* sub 4 l. — Sternuo est factum a pectore impetu emisso, sapio transverso impellente, cum concussionem capitis, *πράττωμαι* (It. *starnutare*, *starnutire*; Fr. *éternuer*; Hisp. *esternudar*; Germ. *niesen*; Angl. *to sneeze*); occurrit autem intransitive et etiam transitivum more.

A) Sternuo intransitive.

1.) Proprie. *Plaut.* *Pseud.* 2. 2. 34. dum tu sternuas, Res erit soluta. *Fleckeisen* leg. *te sternuas*. at *Plin.* 2. *Hist. nat.* 40. 40. (40). Adorare aliquem, quem sternuerit. *Id.* 28. *ibid.* 6. 15. (57). Senes laboriosius sternuere. *Id.* 19. *ibid.* 3. 15. (39). Sternuente crebrius capra. Adde *Apul.* 9. *Met.* — Apud veteres sternuere omen erat. V. etiam *Hom.* *Odys.* 17. 545. et seqq. et *Theocrit.* *Idyll.* 18. 16., praesertim *Aristot.* *Probl.* 33. § 9. *Διδ τὴν μὴν ἄλλων πνευμάτων αἱ ἐξοδαί — ἡ δὲ τοῦ πνεύματος ἱερὰ — ὥστε εἰς σημεῖον ὑγιαίνον, τὸ ἀφρόσποντον καὶ ἱερπυρρὸν τοῦ πνεύματος ὡς ἱερὸν καὶ φημὶν ἀγαθὴν ποιοῦναι.* (Cf. *Scaliger.* ad *Plaut.* *Pseud.* 1. 1. 105. et *G.* *Leopardi.* *Saggio sopra gli errori popolari degli Antichi* c. 6.) V. etiam B.

II.) Translate. *Ovid.* *Heroid.* 19. 151. Sternuit et lumen (posito nam scribimus illo). Sternuit et oobis prospere signa dedit. scintillando fe strepito.

B) Sternuo, transitivum more, ut sternuere omen, sternuendo omen dare. *Propert.* 2. 2. 33. Num tibi nascenti primis, mea vita, dicibus Aureus argulum sternuit omen Amor? (*Macrob.* de *diff.* et *societ.* *Græci* et *Lat.* *serm.* cap. de *frequentat.* legit.: Candidus augustum etc. Esi etiam qui stertuit reponit. V. ed. *Hertzbergii* et *Bakerensis.*) Sic *Catull.* 45. 17. Hoc ut dicit, Amor sinistra, at ante, Dextram sternuit approbationem.

STERNÜTAMENTUM, i, n. 2. (sternuto) sternumentum, sternutatio, *starnuto*, *πραπύς*.

1.) Proprie. *Cic.* 2. *Divinat.* 39. ad *fin.* Pedis offensio nobis et abruptio corrigæ et sternutamenta erant observanda. Recentiores tamen *Græci* leg. *sternumenta*; et *Plin.* 28. *Hist.*

nat. 2. 5. (23). Cor sternutamentis salutamus? quod etiam Tiberium Casarem, tristissimum (ut constat) hominem, in vehiculo eiegitur tradit. Alii leg. *sternomentis*; *Sillig.* *sternutatis*. *Id.* 21. *ibid.* 22. 93. (163). (et *Cels.* 8. 9.) Amara acridum sternutamenta movent. *Id.* 23. *ibid.* 1. 27. (54). Acetum olfactu sternutamenta cohibet. Adde 20. *ibid.* 17. 73. (189). *Cels.* 8. 4. ad *fin.* Sternutamentum excitare. et 3. 20. *avocare*. Sed apud *Cels.* (V. *Darenberg.* *Annot. crit.* p. XVIII. ad p. 33. 2.) et *Plin.* (V. *Sillig.* ad h. l.) loc. adl. recentiores leg. *sternumentum*. et *Scribon.* *Compos.* 10. Sternutamentum conciliare. et *ibid.* *profligare*. Adde *Senec.* 2. *Ira* 25. *Cel.* *Aurel.* 2. *Acut.* 9. 37., 39. et 47. et *Theod.* *Priscian.* 2. 16. *eztr.*

II.) Translate, per metonymiam, dicitur de re, quae sternutamentum facit. *Cel.* *Aurel.* 2. *Acut.* 7. 33. Sternutamenta, quæ Græci pharmica vocaverunt. V. STERNUTATIO.

STERNÜTATIO, *ois*, f. 3. (sternuto) actus sternutandi, *starnuto*, *πραπύς*. *Apul.* 9. *Met.* 25. Sonus sternutationis. *Scribon.* *Compos.* 10. *eztr.* Sternutationem invitare. Adde *Fronton.* *Ep.* ad *M.* *Ces.* Ita me equitatio et sternutatio defatigavit. Adde *Fulgat.* *interpr.* *Job* 41. 9., *Cel.* *Aurel.* 2. *Tard.* 7. 94. et *Theod.* *Priscian.* 4. p. 316. — In plur. num. *Apul.* 9. *Met.* 24. Ut est ingentium metalli, crebras et sternutationes commovebat.

STERNÜTO, *as*, *ari*, *ars*, n. 1. frequentat. a sternuo, sæpe sternuo, aut sternuo, *starnutire*, *starnutare*, *πράττωμαι*. *Petron.* *Sat.* 98. Giton collectione spiritus plenus, ter continuo ita sternutavit, ut grabatum concuteret. Ad quem motum Kumoipus conversus, salvera Gitonem jubet (Adde *ibid.* 102.). *Colum.* 7. *R. R.* 5. ad *fin.* Nepetæ surculi lana involuti naribus inseruntur, donec aterouteat ovis. Alii leg. *sternuat*: quæ varia lectio est etiam apud *Plin.* 28. *Hist. nat.* 8. 24. Sane bene vocem improbat *Caper* p. 111. 13. *Keil.* Sternuit, non sternutat. (V. *Brambach.* p. 257.)

STERQUILLINIUM, *il*, et sterquilinum, i, n. 2. (stercus) Scribitur et *sterculinum* et *sterculinum* tum in *Gloss.* *Philoz.*, tum apud *Marcell.* *Empir.* 34. ante med., *Ulp.* *Dig.* 8. 5. 17. § 2. et 19. 1. 17. et *Phædr.* 3. 12. Item *sterculinum* et *stercilinum* nonnulli leg. apud *Pigut.* *Pers.* 3. 3. 3., *Ter.* *Phorm.* 3. 2. 41., *Caton.* *R. R.* 2., *Varron.* 1. *R. R.* 13. 4. et 1. *ibid.* 38. 3. et *Colum.* 1. *R. R.* 6. 21. — Ceterum *sterquilinum* seu *sterculinum* ubique legendum censet *Victorius* apud *Caton.* et *Varron.* loc. cit., et *Bentley* ad *Terentii* loc. cit., qui ex auctoritate Codicum *sterquilinum* aut *sterculinum* errorem esse librorum putat; eundemque sequitur *Hensinger* *Emend.* p. 338. et *Schneider* ad *Caton.* loc. cit. alique permulti. — Sterquilinum est receptaculum fæci et stercoreis, *κομπών* (It. *letamaio*, *cloaca*; Fr. *fosse à fumier*; Hisp. *estercol*; Germ. *die Mistgrube*; Angl. *a dunghill*, *laystall*).

1.) Proprie. *Cato.* *R. R.* 2. *Stercus* foras effertur, sterquilium fieri. *Varro* 1. *R. R.* 13. Secundum villam duo habere oportet sterquilina aut unum bifariam divisum. alteram enim partem ferri oportet e villa novata, alteram vatem tolli in agrum. *Phædr.* 3. 12. In sterquilino pullus gallicaceus Dum querit escam. Adde *ibid.* 38. *eztr.* et *Colum.* 1. *R. R.* 6. ad *fin.*

II.) Figure, per convicium in hominem vitæ, ut lutum, cenam, *Plaut.* *Pers.* 3. 3. 2. Ebo! lutum lenonium, commicium cenam, sterquilinum publicum, impure, inhonestum. *Ter.* *Phorm.* 3. 2. 41. non pudat Vanitatis? do minime, dum ob rem, os. sterculum! o mondozzia! Cf. *Plaut.* *Cas.* a. 1. v. 26. Ex sterquilino effosse, tua illæ præda sit?

STERQUILLINUM. V. voc. præced.

STERTEJUS, *a*, *aim*, edject. (sterto) qui stertit, ignarus, desidius plenus. *Petron.* *fragm.* *Tragur.* 75. *Burmah.* Tu autem sterteja, aliamquam ploras? Alii leg. *stertera* eadem sententia. Sic appellatur femina, quæ singultibus sonum ster-

lentis edere videtur. Sunt tamen qui reponendum censent *sterteja*; quem vocem vide suo loco.

STERTEUS, *entis*, particip. V. voc. seq.

STERTO, *sterilis*, *stertidi*, *stertere*, n. 3. Præteritum *stertui* agnoscitur a *Priscian.* p. 10. 48. et *Prob.* *Cath.* p. 39. 22. *Keil.* et confirmatur præterito *destertui* apud *Pers.* 5. 10. — *Elymon* petunt a red. *Skr.* *stari*, ejusdem significationis, unde et Gr. *σπέρμα*, *σπέρμα*: verbum fortasse, ut *sterno* etiamque hujusmodi, sono vocis per onomatopœiam fictum. — Part. *Stertens* l. — Sterto est dormiendo rhoncos edo, *σέρω* (It. *roncare*; Fr. *ronfler*; Hisp. *roncar*; Germ. *schnarchen*; Angl. *to snore*); sæpe autem occurrit de arte dormientibus; item de pigris et inertibus.

1.) Proprie. *Plaut.* *Asin.* 5. 2. 22. Labore defassatus noctem totam stertit. *Id.* *Mil. glor.* 3. 2. 6. Lu. sorbet dormiens, Pa. quid, sorbet? Lu. illud, stertit, volui dicere, sed quia consimile est, quod stertit, quasi sorbet. *Capell.* 8. p. 270. Silenus jam dudum letatus in somno, forte repente blandum stertens rana sonitum deturbantis increpavit. *Cic.* 4. *Att.* 3. ad *fin.* Marcellus candidulus ita stertebat, ut ego vicinus audirem. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 29. 93. Plecto Chrylippo, quem gradatim interrogetur etc. quiescere, id est quod ab his dicitur, *ἡσυχάζειν*. Per me vel stertis licet, inquit *Carneades*, non modo quiescas. *Horat.* 1. *Sat.* 3. 17. noctes vigilabat ad ipsam Menem; diem totum stertebat. *Juvenal.* 1. 57. ad callidem vigilantem stertere naso, h. e. somnolens dormientem, quem maxime vigilat. *Pers.* 3. 3. Stertimus, indomitum quod despumare Falernum Salsicet. et 5. 132. Mæna piger stertis: surge, inquit avaritie. *Ter.* *Eun.* 5. 8. 49. Falus est, insulsus, tardus: stertit noctesque et dies. — *Lucr.* 3. 1062. Vigilans stertis. proverb. in hominem tardum, hebetem: item inertem, desidiosum, otio vitæ tempus male terentem. Simile est illud *Plaut.* *Amph.* 2. 2. 65. et *Capit.* 4. 2. 68. Vigilans somollet. et *Pseud.* 1. 3. 151. Ad eum rem usus est homine astuto, docto, solto et callido, Qui imperata effecta reddat, non qui vigilans dormiet. Adde *Fulgat.* *interpr.* *Prov.* 10. 5.

II.) Figure, *Prudent.* 7. *Cathemer.* 20. Almus pigra stertit in præcordiis. Huc etiam trahi possent, quæ in super. paragr. loca attulimus de pigris et inertibus.

STESICHORICUS et

STESICHORIUS, *a*, *um*, adject. *Στεσιχόριος*, ad *Stesichorum* poetam, qui fuit poeta apud Græcos lyricus. V. ONOM. Ab eo inventum dictumque metrum *Stesichorium*. ¶ 1. *Stesichorium* metrum constat pentametro catalecto, ut est hq; Maraya ceda domi tua carmina Phæbo. *Servius* in *Centimetr.* p. 1820. *Putsch.* ¶ 2. *Stesichorium* est et illud, quod constat heptemetro catalecto, ut: *Æsclos* *Juvenis* *trahit* *Hectora*: plangite *Pergæa* *Troes*. *Id.* *ibid.* p. 1284. ¶ 3. Item illud inter anapestica, quod constat trimetro catalecto, ut: *Lacti* in *thalamo* *libi* *virgo* *decens* *Veneris* *specie*. *Id.* *ibid.* p. 1822. ¶ 4. Item metrum encomiologicum *Stesichorium* ut contra quam in *lambelago*: in hoc enim præponitur pentametricum dactylicum et subjungitur iambicum ut: *Mollibus* in *pueris* *sut* in *puellis*. *It.* *Plol.* *Sacerd.* *De metr.* p. 543. 26. *Keil.*, ubi alii leg. *Stesichoricum*.

STIBADIUM, *il*, n. 2. *στίβδιον*, lectus semicirculi forum habens, mentis rotundis accommodatus, quæ ut *Romæ* sunt pro tribus locis, postquam mensæ citres, quæ rotundæ erant, in honore magno apud omnes esse cæperunt. Hinc *Sueton.* *Ner.* 31. de ejusd. domo aures hæc habet: *Præcipue* *canalium* *rotunda*, quæ perpetuo diebus ac noctibus vice mundi circumageretur. Est autem *στίβδιον* diminutivum a *στίβας*, quod est stratum cubandi causa, a *στίβω*, *celco*, quia conculcatur et comprimitur poudere accumbentium. Nampe *στίβας* propria significat torum ex herbis aut frondibus factum, quæ olim veteres uti sunt: postea ex alia materia fieri consuevit;

ab ejus forma semitunda dictum est altem sigma, ex forma bujus litterae antiquiore (C). *V. SIGMA*. Semitundum absolute vocat *Apul. 5. Met. Serv. ad Virg. 1. En. 702*. Antiqui stibadia non habebant, sed stratis tribus lectis epulabantur: unda et triclinium sternal dicitur. *Plin. 5. Ep. 6. a med.* Stibedium candido mermore, vite protegitur: vitem quatuor columellae Caryatis subeunt; et stibedio aqua, velut expressa cubentium poodere, albuoculis effluit. *Sidon. 2. Ep. 2. circa med.* In canetiuculis stibadium et nitens ebacus. *Id. 1. Ep. 11. a med.* Tantum remoratas, quantum stibedi circulum celerentia minilateral percarrot. *Martial. 14. 87.* In cujus temette est *Stibadium*: Accipe luota scriptum testudine eligma: Octo capiti; veniat, quilibet amicus erit. — Ordo accumbendi in stibadio elius fuit ac in triclinio (de quo postremo *V. in ACCUMBO*); nam circa Augusti tempora stibadio pro triclinio uti ceperunt Romani, in eoque locis omolium honoratissimas habitus est primis in coron dextero; secundo ab illo fuit primus in cornu sinistro; proximus bulo, tertius, quartus, quolus, ac reliqui deinceps ordies subasquebantur; Ita ut lo pteco stibedio altimus primo proximos esset, ab eodem primo remotissimus ax adverso in altero cornu secundus. Hic conviviarum ordo colligitur tum ex *Sulpic. Sev. Vit. S. Martin. 20.*, qui *Stagol* Mesimi Aug. convivium *πρωτόκλινον* describit, quum la ann. a Cbr. n. CCCCLXXXIV. Treveris esset; tum ex *Sidon. 1. Ep. 11.*, lo qua Majoriani Aug. convivium *ἐνεδάκλινον* narratur, quod Areleta ann. CCCCLXI. habitum fuit; tum ex convivio Christi com Apostolia, cujus in *Euang. S. Johann. c. 13.* mentio est. *Sulpic. Sev. loc. cit.* Coovivm aderat summi atque illustres viri, praefectus Idemque coosul Evodios, frater regis, et patruus, medios inter hos Martini praebit acubueret, ipsa enim *(Martinus)* siliula juxta regem posita conederat. *Sidon. loc. cit.* Postridie jussit Augustus, ut epolo soo circensibus ludis interessamus. Primus jacebat cornu sinistro coosul ordinarius Severinus; joste eom Magnus, olim ex praefecto, nuper ex coosule; recumbente post se Camillo filio fratris; Pseonius bloc propter: alque hinc Athenas; buos sequebatur Gratianensis; nullmus ego jacebam, qua purpurati (*Augusti*) latus laevum mergina in dextro portgebatur. De coovivio eum Christi cum Apostolia coosule Sirmondum in not. ad *Sidon. loc. cit.* — De loco digollatis in convivio *V. Plutarchi loc. cit.* apud *Ciccon. de Triclin. p. 44.* Et de cooviviarum ordies multa habet *Maius in Homer. pictur. p. 12.-14.* — Numerus cooviviarum in triclinio selt pleromque ternaria, ad summum novenarius. *Gell. t. 3. 11. M. Varro dicit, cooviviarum numerum incipere oportere a Graillarum numero et progredi ad Musarum; Id est profecti a tribus, coosilere in novam: ut, quum pociusmi coovivm ant, non pocius sint, quam tres: quum plurim, non plus quom novem. Item novenarius fuit in convivio Nestidii apud *Horat. 2. Sat. 8.*: Idem apud *Plaut. Stich. 5. 2. 31.* Sed lege Orchia, a. U. C. DLXXXIII, ista numerus cooviviarum praescribatur, nempe ne plus quom octoni esset. *Fest. in Obonitavere p. 201. 32. Müll.* Qui antea octoni cenavere, postea coosol obonitavere. Nempe quum lex Orchia negligebatur, Cato (ut ait *Macrob. 2. Saturn. 13.*) vociferabatur, quod plures quem praescriptio ejus legis cavebatur, ad cenam vocaretur. Celerum eliquendo plures quam novem solae, patet ex eod. *Macrob. 2. Saturn. 9.*, qui aooo U. C. circiter quogentissimo pontifices decem in duobus tricliniis et sex feminas in tertio cubulis narrat in coos pontificis, more fortasse Graecorum; inquit enim *Cic. Pis. 27. ad fin.* Graei stipati quoin la lectula, ampe ptures. Extra ordinem altem behendns numerus duodevicesimas cooviviarum in plateno ann. circiter a Cbr. n. LXX., quum C. Licinius Mucroon emet legatus Aiam, ut habetur apud *Plin. 12. Hist. nat. 1. 5. (15).*, quomadmodum etiam ille cene Catiguis, quem hic in rare Vellterno in plateno iidem agitaris cum quattuorde-*

cim comitibus, quamque idem la nidum appetivit, ut *id. ibid.* oarrat. Si quis porro, completo jam cooviviarum numero, advenisset, in subellio prope lectum sedebat, ut patet ex *Plaut. loc. cit.* Sedentes etiam epulabantur qui erant in lectu, ex *Plutarch. in Cato. min. c. 56.*; item famulos plerumque ex *Val. Max. 2. 1. n. 2.*; Item pueri praetextati ex *Tac. 13. Ann. 16.* et *Sueton. Aug. 64.* et *Claud. 31.* — In stibedio vero numerus cooviviarum varius fuit; Ita enim *Martial. 14. 217.*, cujus lemma Obonator: Dio quolus et quoloi cupias cenare, nec unum Addideris verbum: ceos parela tibi est. Quolque porro fuerunt apud *Sulpic. Sev. loc. cit.*, sex apud *Martial. 9. 60.* (*V. HEXACLINON*), septem apud eumd. 10. 48., octo apud eumd. 14. 87., novem epipalme, ut apud *Sidon. loc. cit.* et *Lamprid. Elagab. 29.*, duodecim apud *Sueton. Aug. 70.*, quae cena ideo *δωδεκάθεος* vulgo est vocata, quia conviva deorum duarumque, qui Coosentes dicitur, habitu discubuerat; node corrigendus est error *Capitolini*, qui in *Ver. 5.* affirmat, Verum omnium, primum duodecim convivas invitasse, quum tamen notissimum sit dictum de numero cooviviarum, *Septem convivium*, novem vero convivium. (*V. CONVIVIVM*) Ellem tertius dactilus conviva saepe additus fuit, qui rex convivii dicebatur, et erat Apollonia loco, ut satis lueulenter apparet ex *Macrob. 1. Saturn. 7.* Ruogelius, Dyscrios et Horus supervoluit coovivio, in quo, excepto rega convivii, tot erant coovivm, quot Musae quot. Tum omoei orata blaodeque ad commoos lovitare coosortium Eoangelum et cum eo pariter Ingressos. Quid ergo perfecto nomero, Inquit Evangelus, querritis adiecedos? Et Vettius (convivii rex), Hoc, inquit, nobis praesentia vestra praestabit, ut at Musae Impisamus, et Gratiar. Hae ex *Macrobio*. Bloc factum est, ut, quum tredcem etiam fuissent coovivm in postrema Christi cena; de qua mentio est in *Euang. S. Johann. loc. cit.*, quumque uona ex illis, Judas Iscariotes, Christi proditor fuerit, neos apud nostros obtinuerit, ut tertiusdecimus cooviviarum numerus ominosus habeatur. — *Stibadium* loter doaria ponitur in *Inscript. epud Fabrett. 678. 29.* (*Orell. n. 3358.*) FONTIVS ADVCHVE SPIRARCHES LIBERI PATRIS STIBADIVM STAVIT LOCO.

STIBI. *V. STIBIVM.*

STIBIVS, a, um, adjeol. (stibium) e stiblo coofectus, di stibio. *Fulgat. interpr. 1. Fur. 29. 2.* Lepides ooychloi et quol stibioi.

STIBIO, ae, avi, ars, a. 4. (stibium) stibio pingo. *Fulgat. interpr. Ital. 4. Reg. 9. 30.* Hlozabel adlvit de adventu ejus et stibiavlt sibi oenias suos. *Noster* depoxit stibio.

STIBIVM, II, n. 2. (στίβιον, stibium et stibium) Dicitur etiam stibi, is, stibi, apud *Plin. 29. Hist. nat. 6. 37. (115).* Additis doabus sexte deoaril e stibi est. *Scribon. Compos. 27.* Receipt collyriom hae: Croci P. IV., cadmia P. IV., stibis P. IV. etc. Adde *ibid. 34.* et *Cels. 5. 19. ci 20. 5.* et *6. 6.* — Item *stibim, stibium*, apud *Plin. 30. Hist. nat. 6. 33. (101)* et *Scribon. Compos. 23. et 24.* — Stibium est metalli genus, Italia stibio, antimonio o solfuro di antimonio, Graecia stibi, quod a stibum sen stibio, adstringo, quia eom vim habet. *V. Corsi, delle Pietre p. 128.* Uos ejus ant mulieribus in focaoda facit. Peculiariter vero ad venustandos oculos olim stibio utebantur. *Plin. 33. Hist. nat. 6. 33. (101).* In liadem ergo oit metallis lovoluit, ut proprie dicamus, apum lapia candida altentiaque, non temen traolentia: stibim appellent, alii stibiom (*Stibig. stibi*), alii alabastrium, aliiq ierbasim. Duo ejus geosra, mas et femina etc. Via ejus adstringere et refrigerare: principilla autem circos oculos. namqos Ideo etiam plerique platyophthalmoo Id appellavere, quoniam in cellibepharis mulierum dilatat oculos. Et fluxioos Inhibet oculorum exulceratioos qua etc. Hae *Plin. Apud Cels. 6. 6.* saepe lo composilioolms collyriorum stibium memorator, ot n. 6. 8. 12. 13. etc. — In illo *Hieronym. Comm. ad Is. 34. 11.* ex *LXX. interpr.* Steroam In st-

bio lapides tuos. *stibio* pro pulcritudine somitav ex dicto mulierum more.

STICA, ae, f. 1. Inicia lavoyens alagnos ellii nucleos. *Cato R. R. 70.* et *Colum. 11. R. R. 3.* ante med. et *10. ibid. 112.* Ita legunt et loisprantur *Salmas., Græv. et Voss.*, quos contra apicam, veterem loctionem, scribit et merlio toetur *Pontedera* ad loc. cit. *Caton. V. SPICA.* Ita *Forcellinus*. Hanc temen voo. coofirmat *Ambros. 2. Abr. 3. n. 9.* ex *Codd. MSS. et Gloss. Isid. Silca, tunica.*

STICHA vel stica, ae, f. 1. στίχη, Graecis est ura gauus, quam Latiolepisoom dicunt; a στίχ, στίχος, ordo: nempe ab acinorum ordies. (*V. Döderlein v. 6. p. 348.*) *Plin. 14. Hist. nat. 9. 11. (81).* Cf. STICULA.

STICHAS, ados, f. 3. στίχας, herba geous apud *Marcell. Empir. c. 1. p. 89. retro.*

STICHUS, i, m. 2. στίχος, versus. *Mar. Victorin. 1. p. 54. 6. Aell.* Omols versus kata τό πλαιοτον in duo cola dividitur. Abusive autem etiam comma dicitur coloo. Hic quidem adjuvant stichum, id est versum, sub bojunoodi difereotia, ut sit versus, qui accedit dimetrum, unde et bamiadichum dicitur, coloo autem et comma intra dimetrum. — *Stichus* looscripta est etiam comedia *Plauti*, quam ipse ex Gr. Φιλδδελφος, Meoandri fabula, expressit. *V. Ritschl, Paug. p. 261.-280.* — *AB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

STICULA, ae, f. 1. geous vitis apud *Colum. 3. R. R. 2. ad fin.* fortasse eadem ac stiche, ejusque est deminutivum: nomeo habeo ex eo, quod acios tipola, vasculis stilaqua distiocta et ordinata producit.

STIGMA, stis, n. 3. (στίγμα) Etiam stigma, ae, f. 1. (*V. SCHEMA*) occurrit apud *Petron. fragm. Tragur. 45. Burmann.* Quandio vixerit, habebit stigmam, nec illam nisi Orcus delebit. Adde *ibid. 69.* — Stigma est punctum, nota, signum, στίγμα (il. punctum, bollo, marchio; Fr. atigmate, marque; Hlap. marca, impression; Germ. das Brandmal; Angl. a puncture, mark).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Hieronym. ex Origin. Hom. in Cant. 1. in fin.* In hoc quoque lendum est, si similitudinos auri, si stigmata faciemus argenti. Cf. *Fulgat. interpr. Cant. 1. 10.* Murenales auri faciemus tibi varmentias argento. Graecis: 'Ομοιωματα χρυσοῦ ποικίλων σοι πατά στίγματα τοῦ ἀργυρίου. Cf. *Plin. 30. Hist. nat. 4. 10. (30).* Stigmata delentur columbino limo ax acelo. Sic *Marcell. Empir. c. 19. p. 113.* Stigmata delentur columbino limo trito etc. ¶ 2. Speciatim est punctum, nota, signum, quod servorum praecipue fugitivorum aliorumque, quos infamia notare placeret, frontibus luebatur (*V. LITTERATUS*): a στίχω, pungo. Ioterdu hae erant simplices notae, interdu litterae et verbo. Poterat taon deleri. Hloc *Colum. De cult. herb. 125.* herba Delatura quidem front data signe fugarum. sc. lepidium vel origala. Cf. *Plin. 20. Hist. nat. 17. 70. (181).* *V. LEPIDIUM. Petron. Sat. 103.* Bequar ego, frontes notatos looroptioos solerti, ut videamini stigmata esse puoiti. (*Alit leg. puoiti*) et mox. Implevit Eumolpos frontes utriusque loquentibus titteria, et ootum fugitivorum eptigramma per totam faciem liberati manu durit, et *ibid. 105. sub fin.* Stigmata captivorum frontibus Impressa. *Vitruv. 2. 8. n med.* Stigmata alieu imponere. *Seneca 4. Benef. 37. sub fin.* Stigmata alieu inscribere. *Quintil. 7. 4. ante med.* scribere. *Sueton. Cal. 27.* Deformare quempiam stigmatum notis. *Martial. 10. 56.* Tristia servorum stigmata delat Eroa. *Cajus Dig. 1. 13. et Ulp. 1. 1.* Qui servi a dominis paeom oomina vlocti sint quibueve stigmata looscripta sint etc. — De his stigmati *V. Labus, Fasti T. 12. p. 479.* ¶ 3. Item ootae loonae in manu aut brachio throuibus militum loogressa, per quas loter milites scribebantur, postquam experimeto compertum fuerat, eos militibus moneribus perez futuros. Quod et lo alia servis publicis factistum est. (*Cf. Heroid. 7. 232. ad Deyling. Obs. Sacr. T. 3. p. 423.*) Hinc *Veget. 1. Milit. 8.* Sed noo stetim punctis algnatoom inscri-

bendas est tiro dilectus, verum ante exercitio praestentandus etc. *Id. 2. ibid. 5.* Puncturis (lege vietaris) in cute punctis milites scripti et matricolis inserti. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. 11. 9. 3.* Stigmata, hoc est nota publica fabricensium brebibus ad imitationem tironum infligantur, ut hoc saltem modo possint latitantes agnosci. Idem statuit *Imp. Zeno ibid. 42. 10.* de aqueductuum custodibus, quorum manibus suum nomen imprimi decernit, ut manifesti sint omnibus, nec ad alios usus abducantur. ¶ 4. Item dicitur apud Ecclesiastici scriptores de vulneribus seu plagis Christi et Sanctorum. *Venant. 2. Vit. S. Martin. 332.* At ego transilias clavis aial videro palmas Atque beata crucis tum stigmata carne gerentem. *Volgat. interpr. Gal. 6. 17.* Ego (Paulus) stigmata Domini Jesu in corpore meo porto. h. a. vulnera Christi causâ inflicta, quorum cicatrices in corpore tamquam nota remaneant. Hinc *Eutrop. Ep. ad Gerunt. fil. 4.* Ferte, oro vos, patienter fidel notas, stigmata Christiana, Ecclesiae pauperlatem. ¶ 5. Item de versicoloribus picturis, quibus corpus variatur, quod vulgo nunc dicitur tatuaggio. *Tertull. De virgin. vel. c. 10.* Debant etiam ei ipsi aliqui sibi insignia defendere aut penae Garamentum aut acrobulo Barbarorum aut eleades Atheniensium aut cirros Germanorum aut stigmata Britonum. *V. Herodian. l. 3.*

II.) Improprie de nota in facie ab imperito taurora novacula factis. *Martial. 11. 84.* Hæc quæcumque meo numerasti stigmata mento, Antiochi ferram est et acclerata manus.

III.) Translate dicitur de quavis nota infamia, v. gr. de famosis versibus. *Martial. 6. 64.* At si quid nostris tibi bilis inuenerit ardor, Vivet et herabit totoque legetur in orbe: Stigmata obæ vestra delebit Clonemus arte. et 12. 62. Frona hæc stigmata non meo notanda. *Sueton. Cæs. 73.* A quo sibi versicula de Mamurra perpetua stigmate imposita non dissimulaverat. *Cf. Auson. Lud. sept. Sap. v. 13.* Pona obelos igitur spinosiorum stigmata vatum. «Segna pur l'aire li-nee, De' tristi vati vergognosa impronta» (Cenel).

STIGMATIUS, a, m. f. στυματίας, servus nota compunctus. *Cic. 2. Off. 7. 25.* O miserum, qui fideliorum et barbarum et stigmatem putaret, quem conjugem! Ita leg. passim et *Non. p. 4. 6. Merc.* Est tamen qui parperam melius stigmatum. — Stigmatias inscripta est aliam fabula pellata *Nævii*, cujus mentionem facit *Varro 7. L. L. 107. Müll.*

STIGMATIUS. F. STIGMATIAS et STIGMOSUS.

STIGMO, ex, avi, (stom) oro, s. f. (stigma) stigmatem aolo, notas luoro, στυματίζω (lt. stigmatizzare; Fr. imprimer un stigmat, marquer; Hsp. marcar, señalar, notar; Germ. a. Brandmal zeichnen; Angl. to brand, etigmatize).

I.) Proprie. *Prudent. 10. sup. 1079.* de *Gallia Cybeles*. Quæcumque partem corporis fervens nota Stigmatit, hæc sis consecratam prædicant.

II.) Improprie est sanguine emisso loquere. *Peget. 1. Veterin. 26. 4.* Si animat stigmata volueris, emissabis illud hoc modo. Alii aliter leg., sed *Schneiderus* hanc lectionem defendit. *V. edn. ad h. l.*

STIGMOSUS, a, nm, adject. (stigma) stigmata compunctus, στυματώδης. *Petrus. Sat. 109.* Dicta voluit in calvos stigmotosque leculari. Alii minus recte leg. stigmatosque. *Arulenus Rustic. apud Plin. 1. Ep. 5.* Vitallieas cicatrice stigmatus.

STILBON, onta, m. 3. Accus. sing. stilbonta apud *Capell. loc. cit.* — Stilbon appellatur stella Mercurii: a participio. Gr. στίλβων, coruscans. Græcia babel *Cic. 2. Nat. D. 30. 53.* et *Firmic. 2. Mathes. 2.* Letine *Auson. Edyll. 18. 11.* et *Capell. 8. p. 287.*, qui etiam tamen vibrabit et vibrandum dicit. Adde *Hygin. 2. Astron. 42.*

STILICIDIUM. F. STILICIDIUM.

STILLA, æ, f. deminut. a stilis, ut docet *Fest. in Stilicidium p. 344. 12.* et 345. 3.

Müll. at Serv. ad Virg. 3. G. 365. — Stilla est gutta. στάλαμος (lt. goccia, goccia, stilla; Fr. goutte; Hsp. gota; Germ. der Tropfen; Angl. a drop).

I.) Proprie. *Cic. 2. Fin. 14. 45.* Ut interit magnitudine maris. Egæi stilla muris. *Plin. 29. Hist. nat. 4. 21. (70).* Ex eo adipe, quum opus sit, ternis stillis additis in oleum, perunguntur. *Vitruv. 2. 9.* Inciditur arboris crassitudo ad medium medullam et reliquatur, uti per eam efficescat stillando succus. Tum autem, quum secca et sine stillis erit arbor, deijciatur.

II.) Translate de quacumque modica quantitate. *Martial. 12. 70.* Atque olei stillam daret euterocelicos uictor. — Metaphorice. *Augustin. Ep. 140.* Paucula temporum stilla. (Cf. 11. Confess. 2.) Sic *Ep. 280.* Stillam vacantis temporis nactus. *Volgat. interpr. Job 26. 14.* Peram stillam sermonis ejus audierimus.

Homonym. *Fronto De differ. verb. p. 2189.* *Putsch.* statuit discrimen inter guttam et stillam, quod illa meuit, hæc cadit. Sed et gutta dicitur, quæ cadit. *Sic Isid. 13. Orig. 20. 5. Cf. Popm. p. 234. ed. Vallaur. Rh. Palæm. De diff. serm. ex libr. Sueton. p. 319. 27. Roth.* Gutta Imbrium est, stilla olei vel aceti. Cf. *GUTTA. Ovid. 1. Trist. 3. 4.* Labitur ex oculis nunc quoque gutta meis. Non facile quidem stilla pro gutta bile dixeris. Cf. *Plin. loc. supra cit. et videle Döderlein v. 3. p. 3.*

STILLANS, anti, particip. F. STILLO.

STILLANTER, adverb. (stillo) stillatim. Translate. *Ambros. Ep. 41. n. 14.* Ardorem cupiditatis stillanter attingens.

STILLARUM, n, a. 2. (stille) exigua stilla. Translate pro parva occasione. *Seneca Ep. 97.*, ubi alii leg. salarium.

STILLATICIUS vel stillatilis, a, nm, adject. (stilla) stillatim cadens, σταλαγίος, σταλαγίος. *Plin. 16. Hist. nat. 11. 22. (54).* Eadem resina et cum aqua levius decoquatur coleturque, rufi colore lentescit eo stillatilia vocatur. *Marcell. Empir. 9. circa med.* Ad auris dolorem mel stillatillum opus est.

STILLATIM, adverb. (stillo) per stillas, a stilla a stilla, σταλαγίος. *Varro 5. L. L. 27. Müll.* Stillatillum, eo quod stillatim cadat; Romanen, quod fluit continue. Adde *Diomed. p. 407. 8. Keil.*

STILLATIO, òle, f. 3. (stillo) actus stillandi. Translate. *Hieronym. 1. in Mich. 2. 6.* Aquila interpretatus est, ne stilletis stillantes, eloquium, ab eo quod fluit et ad aures perveniat audientium in similitudinem pluvie descendens, stillationem vocans.

STILLATICIUS. F. STILLATICIUS.

STILLATIVUS, a, nm, adject. (stillo) stillatilis. *Plin. Valer. 1. 18.* Stillativum mel.

STILLATUS, a, nm, particip. F. STILLO.

STILLICIDIUM, n, a. 2. (stille et cado) De scriptore stillicidium cum nomine *V. Lachmann. ed Lucet. 1. 313. p. 33.* — Stillicidium est humor stillatim cadens et ipse casus humoris stillatim defluentis, aqua, umora che cade a stille, a il cadere dell' acqua a stille, stillicidio, σταλαγίος.

I.) Proprie. ¶ 1. Generalit. *Varro 5. L. L. 27. Müll.* Stillicidium, eo quod stillatim cadat; Omnes, quod fluit continue. *Lucet. 1. 313.* Stillicidi casus lapidem savat. *Seneca 4. Quæst. nat. 3.* Quere rotunda alt' gremio, etiam sine magistro cecis potaris, quum ednotaveris, stillicidium omne conglomerari. *Plin. 17. Hist. nat. 12. 18. (89).* Stillicidia pluvie, quæque, liliis, ponderosissima: nullum cupressi. et mos. Stillicidi brevis defluat est. omnia, quæ projecta frondis ita defenduntur, ut per ipsas non defluant imbres, stille sæpe est. ¶ 2. Speciatim. — a) De urias. *Id. 30. ibid. 8. 21. (65).* Hericæal caro stillicidia in vesica emendat. σταλαγίος, et *Id. Stillicidium urias. Id. 38. ibid. 8. 32. (123).* Urina lyncem stillicidia vesicae iohiberi. — b) De mellis. *Tertull. Spect. 27. estr. Stillicidia mellis.* — c) De sanie est sanguine mæstote dicitur. *Seneca 3. Ira 18. M. Mar- tian, quæ Gallia: ante furtum Q. Catuli carpe-*

bat, per stillicidia sanguinem dabat. h. e. guttatum: nam ei Catilla, jussu Sullæ, perfrigeret crura, aruerat oculos, empulerat manus et paulatim ac per singulos artus lacereverat. — d) Sæpe dicitur de casu aquæ pluvie et tectis vel a projectarum tectorum stillatim defluentis, gronda, grondaja. *Cic. 1. Orat. 38. 173.* Jura peristum, lumorum, stillicidiorum. *Vitruv. 2. 1.* Fastigia facientes proclivatis tectis stillicidia deducebant. *Paul. Dig. 8. 6. 8.* Si stillicidi immittendi jus habeam in arcam tuam. *Id. ibid. 2. 19.* Si ex tegula casaverit stillicidium. et mos. Servitutum stillicidi alieul imponere. et in fin. Si in edificio cadit stillicidium, supra edificare ei conceditur, dum tamen stillicidium recte recipiatur. *Ulp. ibid. 18.* Imponere violas necessitatem stillicidiorum esciendorum.

II.) Translate. *Seneca Ep. 101. ad fin.* Invenitur qui molli inter supplicia tabescere et perire membralem, et toties per stillicidia emittere animam, quam semel asbalere. h. e. paulatim. At *Forcellinus* in proprium sensum accepit pro sanguinem stillatim emittendo.

STILLO, æ, avi, (stom) ora, t. (stille) Pert. Stillans fere la omni. paragr.; Stillatus sub B. I. — Stillo est stillatim humorem amitto aut infundo, στάλα (lt. mandar fuori a stille, stillare, goccia, goccia, gronda; Fr. tomber goutte à goutte, dégoutter; Hsp. gotear, caer gota a gota; Germ. tröpfeln, träufeln; Angl. to let fall in drops, drop); usurpatur solum A) Neutrorum more, et solum B) Transitive.

A) Stillo neutrorum more.

I.) Proprie. — a) Absoluta. *Varro 1. R. R. 41.* Vas, unde stillat leute aqua. *Lucet. 6. 515.* aera stillat super igni. *Cic. 2. Phil. 12. 30.* Qui stillantem præ se pugionem tulit, et *Juvenal. 6. 109.* acre malum semper stillantis oculi. cõspono. et *Martial. 10. 56.* Non secet et tollit stillantem Fœnias avam. *Fugola, unde multa pila decurrit, et Cels. 6. 14.* scribit, quum medicamento illa est. — b) Cum Ablat. ejus, quo quis stillat. *Juvenal. 5. 79.* et multo stillaret pœnne nimbo. *Tibull. 3. 4. 28.* Stillabat. *Syrin myrica rora com. Ovid. 1. Amor. 8. 11.* Sanguine (sive fides) stillante sidera vidi. *Lucan. 7. 837.* sanguinis stillavit robur arbor. — a) Etiam cum addito Accus. et præp. per, in, vel Ablat. sive præp. est cum præp. a, da. *Seneca Octav. 513.* Stillans sanies per patres vultus. *Lucan. 6. 547.* nigramque per artus Stillantis tibi sanem. *Lucet. 4. 1053.* dulcedine in cor stillavit gutta. *Propert. 2. 7. 88.* ferrum stillat cruor. *Tibull. 1. 8. 51.* Illus e nitido stillat unguenta capillo. *Ovid. 1. Met. 112.* Flaveque de viridi stillebant illic mella.

II.) Translate. ¶ 1. Generalit. *Stat. 3. Theb. 536.* Cernis inesperto vorantes sanguine ventos Et piæm stillere diem. et *Calpurn. Eccl. 6. 22.* vel ta certamine quicquam dignetur, qui vix stillantes, aride, voces Rumpit et expellit male angustante verba? h. e. egre et per intervalla et quasi stillatim euentes. *Burmannus* malit stillantes fauces, quod eas probabile est. Sic *Seneca Ep. 40.* Aque stillare illam (orationem) nolo, quam currere: nec extendat antea, nec obruat. *Volgat. interpr. Dan. 9. 11.* Stillavit super nos maledictio. ¶ 2. Speciatim apud Ecclesiastici scriptores est velletari et dicitur tum de verbis seu velleis tum de rebus. *Id. Am. 7. 16.* Ta dices: Non prophetabis super Israel et non stillabis super domum idoli. *Id. Mich. 2. 9.* Non stillabit super istos. h. e. non superveniet his pœas. *Id. 2. Par. 12. 7.* Non stillabit furor meus. — Passivo impersonaliter. *Id. ibid. 12.* Et erit, super quem stillatur, populus iste. h. e. pœas statuitur.

B) Stillo, transitive cum Accusativo.

I.) Proprie. *Horat. Art. P. 429.* Rorem ex oculis stillare. h. e. lacrimas fundere. *Plin. 12. Hist. nat. 23. 49. (107).* Africa ammoniac lacrimam stillat in arenis suis. *Id. 30. ibid. 5. 20. (40).* Capem coctam, in auriculis aspernam, qui gravitate emandantes, cum adipe asperio stillare. — Passivo. *Ovid. 2. Met. 364.* stilla-

taque sole rigerunt De ramis electa novis. et 10. *ibid.* 501. stillelaque cortice Myrrha Nomen berile tenet.

11.) Translate. *Cic. 9. Att. 7.* Tum litteræ mihi quiddam quasi animulæ stillaverunt. Ita leg. *Baier;* al. *Hesenberg* instillerunt. *Juvenat.* 3. 122. quum facilem stillavit in aurem Exiguum de naturæ patriæque veneno. *Instillid.* et *Vulgat.* *interp.* 2. *Mach.* 8. 27. Misericordiæ initium stillans in ens. *Cl. A.* 11. 2.

STILLŌSUS. V. STILOUS.

STILO, *os, avi, are, n.* 1. (stillus) stilum seu virgam simplicem emitto. *Colum.* 4. *R. R.* 33. Simulatque semina ceslaneanum stillaverint, etiam bima transferri queunt. *abbiano messo lo stelo.* Ita *Gesnerus* et *Schneiderus* recte ediderunt: alii perperam stillaverint. V. similia loca in STILUS.

STILŌSUS, *a, um, adject.* (stilus) qui rigidis aut membris. *Veget.* 2. *Peterin.* 54. Orthocola lumenta vel stilosa. *Schneiderus* leg. *stillosa* enim duplii l; at *Forcellinus* alii, videri vocem esse a *stilus*, qua rectum aliquid significatur, ideoque *stillosus* fortasse scribendum. nam et in loc. *stilli Hippiatr.* p. 262. οἱ τὰ γόνατα ὑπό τ' ἔχοντες etc. καὶ ὁμοία τοῖς ὀρθοκόλοις (corrigere ὀρθοκόλους) ἢ πρὸς τοὺς λαγοκόλους. At *Klotz* alique recentiores hanc voc. omittunt. V. ORTHOCOLUS, ubi locus *Veget.* integer affertur.

STILUS (stylus), *l, m. 2.* Sunt qui scribunt stylus per γ (præsertim, qua est instrumentum scriptorium). ducunt namque vocem a Gr. *στύλος*; quamquam, quum in Latine linguam vos translata sit, consuetudo obtinuit, ut Latine etiam *stileris* scriberetur. Ita *Forcellinus* (V. et *Cellar.* *Orth. lat.*) et bene quidem, si hæc sit vera nominis origo; at longa probabilius, quum prior Latine vocis syllaba, non longa, ut in Græca allata, sed brevis sit, et rectius communisqua per i scribatur, ducunt alii a rad. *Skr.* *stig*, pingo, unde et Gr. *στίζω* (ih. *στιγ*), ejusdem significationis, et Lat. *stimulus* pro *stigmulus* et per contract. *stilus*. — *Stilus* est igitur quidquid pungit, acies, aculeus (It. *punta*; Fr. *pointe*, *objet pointu*; Hisp. *punta*, *punzon*; Germ. *die Spitze*, *spitziger Pfahl*; Angl. *point*, *object sharp-pointed*); Ideo similis pro quolibet instrumento erecto et acuminato; spectatim vero

1.) Proprie. ¶ 1. Sæpiissime ponitur pro instrumento scriptorio ferro vel aeneo, quo in cæulis tabulis veteres scribebant, quod ab una parte acuminatum erat ad litteras formandas, ab altera obtusum et planum ad delendum, si opus esset, quod scriptum fuerat, at ceram rursus complanandam: stilo nomina graphium dictum est. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 14. 39. (139). Stilo (ferreo) scribere solentum (at. vetulum), ut velutissimi auctores prodiderunt. Hinc *Isid.* 6. *Orig.* 9. Græci et Tæsei primum ferro in cera scripserunt, postea Romani iusserunt, ne graphium ferreum quis haberet. Postea institutum est, ut ceram ossibus scriberent, sicut indicat *Atta* in satyra dicens: Verulamius vomerem in ceram mucroneque aremus Osseo. *Plaut.* *Bacch.* 4. 4. 63. Effert cito stilum, ceram, tabellas ac linum, et *ibid.* 76. Cape stilum propere et tabellas: quod jubebo, scribito *Isid.* et *max.* 97. Cedo tu ceram ac linum actutum, age oblige, oblige cito. *Quintil.* 10. 4. 1. *Stilus* non minus agili, quum delet. *Cl. Vulgat.* *interp.* *Job* 19. 28. In stilo ferro et plumbi leminia vel cæla sculptantur in silice. V. *CELTIS*. — De hoc stilo ingeniose *Auct.* *Sympos. Enigm.* 1. *Wernsd.* De summo planus, sed non ego planus in limo: Versor utroque manu, diverso et munera fungor: Altera pare revocat quidquid per altera fecit. — *Stilum* vertere est ejus partem planam scriptis implingere, ut ea deleantur, inducantur, mutantur. *Horat.* 1. *Sat.* 10. 79. Sæpe stilum vertas, iterum quæ digna tagi sint, Scripturas. *Cic.* 4. *Verr.* 41. 101. Vertit stilum in tabulis suis, quo facio causam omnem everit nam. — Hinc translate. *Vulgat.* *interp.* 4. *Reg.* 21. 13. Deleas veritam et ducam crebrius stilum super faciem ejus (*Je-*

rusalem). h. e. excidio puniam. — *Stilo* hominis scribere apud *eumd.* *Is.* 8. 1. est scribere communi, facili et perspicuo dicendi genere. ¶ 2. In re rustica *stilus* — a) Est instrumentum ligneum vel ferreum vel alterius materie, in modum columnæ teres, erectum acuminatumque, quoniam utuntur agricolæ ad purgendas arbores vel ad inserenda semina. *Colum.* 11. *R. R.* 3. a *med.* Et lignis stilo laxatis vel rubi vel ferulæ medullis, stercus immittere. *Pallad.* 4. *R. R.* 10. circa *med.* Si vermicibus occupentur, stilo aereo purgandi sunt. — Hinc translate. *Cic.* 2. *Orat.* 23. 96. Uberris orationis stilo depascenda est. h. e. ressecanda superflua. — b) Item teres virgultum, stelo. *Colum.* 11. *R. R.* 3. a *med.* *Stilus* asperagi. *Id.* 5. *R. R.* 10. sub fin. Danda est opera, ut dum (*amygdalæ*) tenetos ramulos habent, veluti pempinentur et ad onum stilum primo anno semina redigantur. *Id.* *ibid.* circa *med.* Omnis autem nux unam radicem mittit et simplicis stilo prorepit: quomodo ad acrobis solum radix pervenerit etc. V. *STILO*, *as.* ¶ 3. In re militari stili, qui et cæci dicuntur, vocatæ sunt ferreæ ensides, sudes acutæ, stimuli, aculina latenter humi infixa, in quæ hostes incauti inclidentes, et præcipue equitatus, sese misere inducebant. *Stimuli* a *Cæs.* 7. *B. G.* 73. dicuntur. V. *CERVUS* et *TRIBULUS*. *Auct.* *R. Afr.* 31. a *med.* Extra vallum stili cæci, mirabilem in modum consilii vel alne defensoribus aditum adversariis prohibebant. *Sil.* *It.* 10. 413. Quaque patet campus planis ingressibus hosti, Cervorum ambustis imitatur cornua rema, Et stillus occullitur, cæcum in vestigia telum. ¶ 4. Est etiam quomodo, apud *Capell.* 6. p. 194.

II.) Translate, per metonymiam, qua est instrumentum scriptorium. ¶ 1. Ponitur pro ipsa forma scriptiæ seu structura verborum, characteris, phresi, genere dicendi. *Ter. Andr.* *prol.* 12. Dissimili orationis sunt (*fabula*) factæ ac stilo. *Cic. Brut.* 45. 167. Orationes Attico stilo scriptæ. *Plin.* 1. *Ep.* 8. *Stilus* pressus et demissus. *Quintil.* 1. 1. ad fin. Tardior stilus cogitationem moratur, rudis et confusus intellectus caret. *Id.* 2. 4. 13. *Stilus* negligens. *Sueton.* *Aug.* 83. Tragediam magno impetu exorsus, non succedente stilo, ebolevit. *Id.* *Tib.* 70. Obscurare stilum. *Trebell. Poll.* *Ol.* 7. Illud posticus stilus fingit. ¶ 2. Item pro ipso scribendi exercitio. *Cic.* 1. *Orat.* 33. 150. *Stilus* optimus et præstantissimus dicendi effector et magister. *Id.* 3. *ibid.* 49. 190. Quum exercitatione, tum stilo, qui et alia et hoc maxime ornat et limat, formamque nobilitat est. ¶ 3. Item pro scriptiōne ipse scripto sermone. *Vellej.* 1. 16. 1. Signare stilo. *Vopisc. Bonos.* 15. Majore stilo dicendi sunt. *Amian.* 27. 4. 2. Si veteres conerent stilum. *Id.* 23. 6. 13. Geographici stilum. *Id.* 25. 3. 21. Familiars opes junciōibus vetut supremo distribuens stila. h. e. testamento. ¶ 4. Et pro lingua. *Hieronym.* *Ep.* 3. Græcus, Romanus stilus. *Porphyrius* ad *Horat.* 2. *Ep.* 1. 64. Transfere in stilum Latinum. ¶ 5. Item est volum. sententia, suffragium, quod nempie stilo in tabellis acribebatur. *Apul.* 10. *Met.* Quin jam sententiæ pares, cunctorum stilis ad unum sermonem congruentibus, ex more perpetuo in unam aream deberent conjici.

STIMULI. V. STIBIUM.

STIMŪLA. V. STIMULUS INIT.

STIMŪLANS, *antis, particip.* V. STIMULO.

STIMULATIO (stimulatio), *ōnis, f. 3.* (stimulo) actus stimulandi, stimolazione, instigazione, *κίνησις*. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 2. 2. (7). Erat hæc stimulatio ingens. *Tac.* 1. *Hist.* 90. Nec meta aut amore, sed ex libidine servilli private cuique stimulat.

STIMULATOR, *ōris, m. 3.* (stimulo) qui stimulat, *κίνητρον*.

1.) Proprie. *Juven.* *carm.* in *Exod.* 971. Quod siquis gemines ducenda ad pleuira juvenecos Commodat — idem si fuerit præsens stimulator eunum etc. *Cl. Vulgat.* *interp.* *Jer.* 46. 20. Vilita etc. stimulator ab Aquilona veniet et, ubi tamen est allegoria,

II.) Translate, qui incitat vel sollicitat ad aliquid agendum, spronatore, instigatore, stimulatore. *Cic. Dom.* 5. 11. Seditiois quidem stimulator et concitator tu finisti. *Alti* rectius leg. instimulator. *Claudian.* 2. in *Rufin.* 501. Arcini stimulator perinde Marlis. Adde *Mamertia.* *Grat.* *act.* ad *Julian.* 5.

STIMULATRIX, *triciis, f. 3.* (stimulo) quæ stimulat, lena, instigatrice, stimolatrice. *Plaut.* *Most.* 1. 3. 46. Vix comprimor, quin involam illi in oculos stimulatrici. Adde *ibid.* 62.

STIMULATUS, *a, um, particip.* V. STIMULO. STIMULATUS, *us, m. 4.* (stimulo) stimulatio. *Pseudo-Cyprian.* de *Jud. incred.* 8. p. 129. 19. H. Animante stimulatui domini.

STIMŪLEUS, *a, um, adject.* (stimulus) ad stimulum spectans, ut Sopplicium stimuleum, quod stimulis indigitur. *Plaut.* *Mil. glor.* 2. 6. 31. Nil mihi sopplicium stimuleum de te datur. *Id.* *Most.* 1. 1. 53. Ita te forabant patibulum per vias Stimuleis terebris. huc si reveniat censex. hinc leel. defendit *Ritschelius* in *Parerg.* p. 483.; at vulgo *stimulis* pro *stimuleis terebris*.

STIMŪLO, *as, avi, atum, are, a. 1.* (stimulus) Part. *Stimulus* 11. 1. 2. a, e; *Stimulatus* 1. et 11. 2. b. — Stimulo est stimulo foddo, pingo, *κέντρον* (It. *pungere*, *spronare*; Fr. *piquer d'aiguillons*; Hisp. *picar*, *punzar*, *herir de punta*, *de aguijon*, *aguijar*; Germ. *mit d. Stachel stechen*, *etacheln*; Angl. *to prick*, *goad*).

1.) Proprie. *Lucan.* 7. 670. (et *Sil.* *It.* 16. 367.) Nobilis hunc Durus stimulat in equore currum. h. e. hos equos ad currum junctos. *Id.* 4. 441. Quadrijugos atro stimulat Bellona flagello. *Colum.* 7. *R. R.* 3. Ea res ferum prohibet a rixâ, quum stimulum suo ictu ipse se saciat. *Val. Max.* 3. 2. n. 9. Equos vehementer calcibus stimulos in adversos Samnites egit.

II.) Translate. ¶ 1. Est cruciæ, sollicitum habere, curam efferre. *Plaut.* *Cist.* 2. 4. 4. Jactor, crucior, egitor, stimolor, versor in amoris rota misar. *Id.* *Capt.* 3. 4. 67. Deliramenta toquitor: larvæ stimulant virum. *Cic. Rosc. Am.* 2. sub fin. Huo sibi ex animo scrupulum ut evellatis, postulat, qui se dies noctesque stimulat ac pinguet. *Id.* *Parad.* 2. sub fin. Ta conscientia stimulant malefactorum tuorum, te metus exenimant judiciorum. *Liv.* 44. 44. Consulam cura stimulat. Adde *Ter. Heaut.* 2. 1. 11. *Claudian.* 2. in *Rufin.* 326. curis animum stimulantibus ægrum. ¶ 2. Est etiam impellere, commovere, concitare. — a) Absolute. *Ovid.* 1. *Trist.* 6. 9. rapax, stimulante fama, cupidusque cruoris Incustoditum captat ovile lopus. *Curt.* 7. 7. 2. Stimulante metu. — b) Cum Accusativo. *Lucret.* 2. 620. stimulet numero cava tibia mentes. *Liv.* 1. 23. Tum mas viresque, tum a vita quoque gloria animum stimulat. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 8. 9. (32). Stimulare fugam hostium. h. e. præbere hostibus fugendi causam. *Lucan.* 1. 208. de leone. ubi se sævæ stimulat verbere caudæ Erelicque jubam. — Cum homonymis. *Liv.* 3. 68. Incellare et stimolare aliquem. *Plin.* 6. *Ep.* 5. a *med.* Qui modo ad Calsum, modo ad Neptum cursabant, nunc quasi stimulant et accedere, nunc quasi reconciliant componerentque. — Passive. *Cic. Dom.* 55. 140. Si arem aliquam in litora deserto, somniis stimulat aut religione aliqua, concitaret. *Catull.* 63. 4. Alys stimulat furenti rabie. *Stat.* 8. *Theb.* 93. oro, minas stimulatque corda remulca. *Ovid.* 4. *Met.* 235. Stimulatus ira. *Martial.* *Spectac.* 19. taurus stimulat Dammi. *Ovid.* 1. *Art. am.* 591. Jurgia præcipue viam stimulat caretio. *Claudian.* 11. cons. *Stilich.* 341. Stimulata fames. *Id.* 2. in *Entrop.* 259. Rhodano stimulat Arar. h. e. Impulsus ad currum. Est enim Arar lenti Buminis, Rhodanus præcipitis, quum miscetur, bie illum secum trebit. — c) Cum addito Accus. et præp. ad, in. *Liv.* 1. 23. a *med.* Cupida imperiti populos ad arma stimulat. *Id.* *ibid.* 40. Dolor in Targuinum ipsum stimulat eos. — *Id.* 21. 11. Stimulare in hostes. *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 207. in arma. *Sall.* *Cat.* 18. inopia et mali mores stimulant ad perturbandam rem-

publicam. — Passive. Tac. 2. Hist. 44. Extrema desperatione ad iram sapius, quam in formidinem stimulebatur. — d) Cum Coniunctivo et partic. ut, ne. Cic. 3. Fam. 12. in fin. Ut velus nostra similitudo antea stimulebat me, ut caverem, ne etc. et affuitis novam curam afferri cavendi, ne etc. Tac. dial. de Orat. 37. Non minus rure, quem praemiis stimulebatur, oe etc. — Subaudita part. ut. Varr. Sat. Menipp. 31. p. 121. Oehl. morba stimuletur eodem, Ex sese ipse aliquid quærat cogitque peculit. — e) Cum Infinito. Sil. It. 12. 503. sparsosque per arva juvenos læticia accensis stimulari cornibus ignes. Lucan. 6. 423. stimulantem metu falli praenoscere curus. ¶ 3. Hinc pro oreim facere, cupidinem excitare, svegliare, far venir voglia. Plin. 23. Hist. nat. 7. 67. (133). Persicorum socens sitim stimulat. Id. 20. ibid. 5. 15. (32). Stimulari Venerem hoc cibo, certum est. Id. 2. ibid. 8. 6. (38). Veneris sidus animalium omnium conceptus stimulet. h. e. excitat animella ad concipiendum. — Abnute. Id. 9. ibid. 35. 54. (107). Conchas, ubi genitalis anni stimularit hora, pendentes sese quadam oscillatione, impleri ruscida concepta tradunt.

Homonym. Pungere et stimulare putant nonnulli differre eo quod illud dolorem excitet, hoc præter dolorem aliquid aliud morale, v. c. vigilantiam et alia huiusmodi; vel illud externa afficiat, hoc vero intima pervadat. Cf. Cic. Rosc. Am. 2. 6.

STIMULOSUS, a, m, adject. (stimulus) stimulis plenus. Cael. Aurel. 5. Tard. 9. 90. et 3. Acut. 18. 179. Stimulosum desiderium Venerem voluptatis. Adde eund. 2. ibid. 14. 91.

STIMULUM, i, n. 2. V. voc. seq. init.

STIMULUS, i, m. 2. Stimulum, nautr. gen., apud Plaut. Men. 5. 2. 112. Jam astili in curum, jam lora tenen, jam stimulum in menu ast. Gloss. Gr. Lat. Κίςτρον, stimulum, stimulus. — Etiam stimula, æ, f. 1. apud Vulgat. Interpr. Ital. Act. 22. 7. Durum tibi contra stimulam calcitrare. Hinc STIMULA des. de qua V. ONOM. — Elymon petitur a rad. Skr. tig, acutum esse, acuere; hinc, præfixa littera s, Gr. στῖγ, unde στῖξ, pingo, et στῖγξ, stigma, ut sit pro stimulus. Cf. STILUS. — Stimulus universim est aculeus; specialim vero fustis aculei cuspidia, quæ rusticis boves supponunt, κίςτρον (It. stimolo, pungolo; Fr. aiguillon; Hsp. aguijón; Germ. d. Stachel; Angl. a goad).

1.) Proprie. ¶ 1. Stricta sensu. Tibull. 1. 1. 10. stimula tardos increpuisse boves. Colum. 2. R. R. 2. ad fin. Stimulo laceare juvenum. Adde Plaut. loc. supra cit. — Si stimulos pugnis cædis, manibus plus dolet, proverb. apud eund. Truc. 4. 2. 55., quo significetur, suo damno quempiam adversari, quem vincere nunquam possit. Hulo simile est illud apud Ter. Phorm. 1. 2. 28. Nam quæ lascitie est, adversum stimulum calces? Sic Vulgat. Interpr. Act. 9. 5. Durum est tibi contra stimulum calcitrare. πρὸς κίςτρον λατίζειν. h. a. temere at cum sui periculo aut exitu resistere. Cf. Pind. Pyth. 2. 173., Esch. Prom. 323. et Eurip. Bacch. 791. Similiter Ammian. 18. 5. 1. contra eumina calcitrare. V. CALCITRO. ¶ 2. Latere sensu dicitur de flagello, quo auriga equos ad cursum incitant. Sil. It. 7. 701. cecidera et lora repente Et stimuli. Id. 16. 431. ni Proditas elapso foret inter verbe flagella etc. Pro stimulis doren quatuor inania lora. ¶ 3. Item de eo instrumento, quo puniebantur servi nocentes. Hinc Stimulorum seges, Plauto Asin. 1. 1. 6. Stimulorum loculi (Both. Josuit), Cas. 2. 8. 21. Stimulorum tritor, Pers. 5. 2. 17. convicia sunt in malum servum. Id. Most. 1. 1. 53. Ille te forabant patibulatim per vias stimulis. Id. Asin. 2. 4. 12. Utinam nunc stimulis in membra mihi sit, qui latera conteram tua, quæ occallere plagis. Id. Curc. 1. 2. 40. Stimulo fodere aliquem. Cic. 2. Phil. 34. a med. Quid hoc turpius? quid fœdus? quid supplicis omnibus dignius? num expectas, dum te stimulis fodiam? hæc te, si ullam partem habes sensus, lacerat, hæc cruciat

orello. ¶ 4. Latissimo sensu in re militari stimuli sunt sudes eculæ humi latenter defixæ ad hostium incursionem istaodem. V. STILUS. Cæs. 7. B. G. 73. Tales padem longæ ferreæ hamis infixæ totæ in terram defodiebantur, medioerloribus internatissis spatii, amabibus loca diserebantur, quæ stimulos nominabant. et ibid. 82. Præterea quem propius accesserant, se ipsi stimulis inopiantes indubant. ¶ 5. Item stimulus cuspidatus, rallo, apud Plin. 18. Hist. nat. 19. 49. (179). est cuspis ferrea, quæ purgator vomer. ¶ 6. Item pro stilo, quæ est lustramentum scriptorium. Prudent. 9. aspi. aspi. 60. Inde alii stimulos et acumina ferreæ vibrant, Quæ parte aratilis cere sulcis scribitur: Et quæ secti apices obolentor, et æquoris birti Rursus nitescens innovetur ærea.

II.) Translate. ¶ 1. Ponitur pro cruciata et omni re, quæ vexat. Lucret. 3. 874. Scire licet non sincerum sonere atque subasse Cæcum aliquem cordi stimulum. Cic. 2. Tusc. 27. 66. Non modo stimulos doloris, sed etiam fulmine fortunæ contemnemus, necbit. Plaut. Truc. 4. 3. 79. Næ ita stimulum habet, quæ cor pungit meum, Seneca Phœnix. 206. Novos stimulos dolori suffigere. Id. Agam. 133. Mixtus dolori subdidit stimulos timor. ¶ 2. Item, per metaphoram, pro incitamento; et quidem absolute vel addit Accus. cum præp. ad, in. Cic. Arch. 11. in fin. Quæ noctes et dies enim gloriæ stimulis concitat. Id. Sen. 5. 12. Quot stimulos admerit homini fortassis studioso victriciæ. Tac. 1. Hist. 33. Novercallus Livæ in Agrippinam stimulis. Id. 3. ibid. 45. Proprie in regnum stimulis accendebatur. Sil. It. 7. 512. Invidias stimulis fodit. Id. 16. 604. stimuli si laudis agunt nos, hanc segetem mete. Lucan. 1. 262. dubique in proelia menti Urgentes addunt stimulos. Quintil. 10. 7. circa med. Addit ad dicendum etiam pudor stimulos. Lucan. 2. 324. acres irarum movit stimulos. Liv. 30. 14. Non hostili modo ndlo, sed amoris atiam stimulis. Ovid. 5. Trist. 1. 76. Iogenio stimulos subdera Fama solet. Id. 1. Met. 244. Stimulos adiacere furenti, et ibid. 726. Cæcos stimulos candere alicui in pectore. Virg. 9. En. 718. stimulos acres sub pectore verit. Horat. 2. Sat. 7. 94. acres Subiectat lasso stimulos veratque negantem. Virg. 11. En. 452. erectos stimulis haud molibus lras. Id. 4. ibid. 405. Stimulis agere aliquem. Sil. It. 1. 113. acuere. Ovid. 2. Pont. 11. 19. quod fuerat stimulis factura sine cillis. Plinius, auctorem te quoque ducta, facit. Vulgat. Interpr. 2. Cor. 12. 7. Stimulus nernis meæ angelus Satanae qui me colaphizat. (Gr. οὐλοφ, lignum præacutum) h. e. luculentum libidinis. Alii tamen Interpretes, præsertim a Græcia Patribus, de acerrimo aliquo adversario; alii vero de perpetuo corporis morbo intelligunt.

STINGO pro Istine, apud Virg. 6. En. 389. Jam stinc et comprime gressum. V. Ribbeck ad h. 1. Sunt tamen formæ Comice usitate. V. STA. STINGUUS. V. STINGUS.

STINCTUS, us, m. 4. (stingun) actus stingendi. Auct. App. ad Prob. p. 193. 5. Keil. hanc vno. In Ablat. assert, nullo tamen auctore laudato.

STINGO. V. STINGUO init.

STINGUENS, entis, particip. V. 700. seq. STINGUO, stinguis (sting, stinctum), stingere, a. 3. Etiam stingo pro stinguo, agnoscit Priscian. p. 895. Putsch. — Vox est rarissimi usus, longe dilatatior in compositis extinguo, restinguo etc. et derivatur ab eadem rad., a qua stimulus, interjecta littera s ad plenam eorum; hinc proprie significet acuere vel punire, ut videre est in distinguo, h. a. dispungo, ex aymologorum quorundam notatione. V. DISTINGUO. — Part. Stingens. — Stingō est idem quod extinguo, deleo, tollo. Lucret. 2. 827. Ereantur præbuit stingolque colorem. Id. 1. 695. Surgere ignis et 4. 1091. ardorem. Cic. Proponit apud Priscian. 10. p. 882. Stinguntur rati (rati) cæca estigine teoti. Id. io Arch. apud eund. loc. cit. quem neque tampe-

stas perimet neque longè vetustas Interimet stinguos præclara insignia cæli.

STINGUS et stinchus, i, m. 2. herbæ, quæ alio nomine steyron appellatur. Id. 17. Orig. 9. 43. Satorylon, quem vulgus vocat stilogum; Venerem enim suscit. Ita leg. Lindem.; alii ellter. — Distinguitur tamen a steyron in illa Theod. Priscian. 2. 11. Et piper, steyron et stinchus et erit semina etc.; nisi malis aliud esse stingus a stinchus, aut partic. et usurpari pro vel.

STIPA, æ, f. 1. Quidam scribunt styppa, e Græco στῦπα, styppa. — Stipa, et Servio credimus ad Virg. 1. En. 437., est stipula, quæ in navibus interponitur vasis, de enoculantur collidunturque. Id. ad 3. ibid. 465. stipatres dici ait, qui in navibus componunt (scil. vasa et sarcinæ) a stipa. Fæst. quoque in Stipatres p. 351. 33. Müll. dncet, stipem esse, quæ ampboræ, quæ astruntur (h. e. almi componuntur, ut transferri possint), firmari soleat. Rursus Servius ad Virg. 5. En. 682. veteres ait stipam pro styppa dixisse. Sed V. STUPPA. — NB. De nm. propr. V. ONOM.

STIPABILIS, e, adject. (stipo) qui stipari potest vel stipatur. Gloss. Cyrill. Στιψάμενος, stipabilis.

STIPAMEN, mialis, n. 3. (stipo) stipatio. Regesipp. 6. Excid. Hier. 3. (tribulatio Ambros. in Cod. Mediol.) Plebs ferebatur letitiam armis premi et factionum stipamine circumveniri.

STIPANS, entis, particip. V. STIPO.

STIPATIO, ōnis, f. 3. (stipo) actus stipandi.

1.) Proprie. ¶ 1. Abstractorum more. Seneca 5. Quæst. nat. 3. extr. Tunc surgit aura, quæ datum est laxamentum corporibus et stipatio illorum ac torba resoluta est, demezzn. et Plin. 10. Hist. nat. 22. 27. (53). de amaris. Fæst. profertur ad primos. Ita ceteri stipatione naturali propellant eos. con lo stari addosso e unite l'una all'altra le spingono. ¶ 2. Concrete, ut ajuat, sensu, dicitur de caterva hominum deorsa, comitatu, turba, folia, calca. Varr. 7. L. L. 91. Müll. Latrones dici a latere, qui circum latera erant regi, quæ postea a stipatione stipatores appellaverunt. Cic. Sull. 23. ad fin. Antron aspectus, concursatio, stipatio, greges bœnum perditorum, metum anbis seditionesque afferbant comitiva, corteggio. et Mamertin. Paneg. Maxim. 5. a med. Quum neque milites, non dico stipatione atque comitatu, sed saltem oculis sequi possent. collo statti uniti e vicini al fianco. el Plin. 4. Ep. 16. Adeundi mihi locus, nisi a tribunali, non fuit. tanta stipatione cetera tenebantur. folia, calca. at Auct. Paneg. ad Maxim. et Constant. 8. ad fin. Ta primo ingressu tanta frequentia populos excepit, ut quum te ad Capitolium vel oculis ferre gestiret, stipatione sul viæ ad portas Urbis admittaret.

II.) Metaphorice. Quintil. 5. 14. a med. Orationem consolare totam, aut certe confortam esse aggressionem et enthymematum stipatione, minime velim. folia di entimem. at Mamertin. Paneg. Maxim. 3. Obsequiorum stipatio. — NB. De stipatione pro stipatione, V. hanc voc.

STIPATOR, ōris, m. 3. (stipo) universim, qui stipat; specialim vero ¶ 1. Est qui stipat et componit in navibus; ut in STIPA dictum est. V. Servii loc. cit. ibid. ¶ 2. Item qui alterum comitator ejusque lateri adheret, tutelæ, bonnis aut amicitiæ causa. Cic. 2. leg. Agr. 13. 32. Janitores ex aequitri loco ducentes in annos singulas, stipatores corporis constitunt, eosdem ministros et satellites potestatis. h. e. qui comitentur decemvrum in provincia: similes isti, qui cohære prætoris dicebantur. Vocat autem stipatores odioso rotabulo, quia sic dicebantur custodes corporis regum: de quibus mox. Sall. Cat. 14. Catilina omnium flagitiorum atque facinorosorum, circum se, tamquam stipatorum, catervas habebat. Cic. 5. Ferr. 26. 65. Apropius stipatores Veneris secum habebat: ducebat eos circum civitates ato. Id. Dom. 5. a med. Quis est Sergius? armiger Catilina, stipator sui corporis, signifier seditionis. ¶ 3. Dicitur et de illis, qui regis latus stipant custodiam causa, prole-

etores, corporis custodes, guardie, *συναρτοῦντες*. Varro 6. L. L. 52. Müll. Latrones dicti ab latere, qui circum latere erant regi — quos postea stipatione stipatores appellaverunt. Cic. 2. Off. 7. a med. Alexander Phereus prae-mittit ab stipatoribus suis, qui scrutarentur arcules muliebres. Justin. 13. 4. a med. Stipatoribus regis satellitibusque Cassander praeficitur. Horat. 1. Sat. 3. 137. dum tu quadrantis lavatum Rex ibis, neque te quisquam stipator, ineptum Praeter Crispinum, sectabitur. Seneca 1. Clem. 12. extr. At illum acerbum et sanguinarium necesse est graventur stipatores sui. Adde Tac. 4. Ann. 25. extr. et 11. ibid. 16.

STIPATRIX, trice, f. 3. (stipator) quae stipat sive comitatur. Ambros. 5. Hexaem. 16. Cornices deducunt eas ac diriguunt et veluti quibusdam turris stipatricibus prosequuntur.

STIPATUS, a, um, particip. V. STIPO.

STIPENDIALIS, a, adject. (stipendium) Primum licenter corripit Sidon. loc. cit. — Stipendialis est ad stipendium pertinens. Sidon. 8. Ep. 9. in carm. a med. Ipse hic Parthicus Araxes precatur, Aulæ Suisidi ut tenere culmen Possit fœdera sub stipendiali. h. a. quo se ad stipendium ac tributum pendendum obstrinxit. Onom. Lat. Gr. in Thes. utr. Ling. ed. Vulcan. Stipendialis, *μισθοφορικόν*.

STIPENDIARIUS, a, um, adject. (stipendium) ad stipendium pertinens, qui stipendia, b. e. tributo (quod fere imponitur, ut ex eo stipendium militi datur) pendendo obnoxius est, *υπορέτης* (lt. tributario; Fr. tributaire; Hsp. tributario; Germ. tributär, zinsbar; Angl. tributary, stipendiary). ¶ 1. Universim. Cæs. 1. B. G. 30. Ut reliquis civitates stipendiarie haberent. et ibid. 36. Eduos sibi stipendarios esse factos. Vellej. 2. 37. 5. Syria quæ facta est stipendiarie. Frontin. 2. De contriv. agr. p. 36. 1. Lachm.-Rud. Habent agros colonicos, habent et colonicos, qui sunt immunes, habent et colonicos stipendarios. Flor. 3. 20. a med. Ille de stipendiarium Thracie miles, de milite desertor, inde latro. ¶ 2. Stipendiarium vectigal est tributum certum, quod, nulla habita ratione fertilitatis aut sterilitatis anni, penditur. Cic. 5. Ferr. 6. 12. Inter Siciliam ceterasque provincias in agrorum vectigalium ratione hoc interest, quod ceteris aut impositum vectigal est certum, quod stipendiarium dicitur, quasi victoriae præmium ac pœna belli; aut canonis locatio constituta est. Siciliæ civitate sic in amicitiam fidemque secepimus, ut etc. ¶ 3. Stipendiarium miles, aut absoluta stipendiarium — a) Est qui stipendium accipit. Auct. B. Afr. 43. Qui Achillam octo cohortibus stipendiaris Numidia Gataliqua obsidebat. Liv. 8. 8. Clipsei antea Romani vii sunt; deinde, postquam stipendiarum facti sunt, acuta pro clipeis fecere. h. e. postquam stipendia meruerunt; nam antea milites gratuitam operam rei publicæ navabant. V. STIPENDIUM. Etiam apud Varron. 5. L. L. 182. Milites stipendiarum ideo (dicti sunt), quod stipem accipiebant. h. e. pensam non numeratam accipiebant. Aliter tamen lag. Mullerus. — Sic contra Ennius apud eund. ibid. Pœni stipendia pendunt. h. e. stipem pensam Romanis tribuunt. — b) Apud Veget. 1. Milit. 18. stipendiarum milites sunt, qui aliquot stipendia fecerunt, et opponuntur tironibus. Alii tamen rectius leg. stipendiosi, b. e. qui multa stipendia fecerunt, veterani. — Io Inscr. apud Orell. n. 5030. TAIB. STIPENDI DOMIT. VIII. COS. NUM TRIBUS stipendiariorum (b. e. qui aliquot stipendia fecerunt) an. 83., sc. Domitiano VIII. consulit V. Coletti Sigl. sub litt. S. — Hinc absolute, substantivum mora

Stipendiarium, li, m. 2. ¶ 1. Est qui stipendium solvit. Cic. Divin. Ferr. 3. 7. Socii stipendiarumque populi R. afflictis, miseris, iam non calatis spem, sed exitii solatium quaerunt. Cæs. 7. B. G. 10. Ne, stipendiarie Eduorum expugnatæ, cuncta Gallia duceret. ¶ 2. Est etiam miles, qui stipendium accipit. V. supra ad pag. 3.

Stipendiarium, li, m. 2. ¶ 1. Est qui stipendium solvit. Cic. Divin. Ferr. 3. 7. Socii stipendiarumque populi R. afflictis, miseris, iam non calatis spem, sed exitii solatium quaerunt. Cæs. 7. B. G. 10. Ne, stipendiarie Eduorum expugnatæ, cuncta Gallia duceret. ¶ 2. Est etiam miles, qui stipendium accipit. V. supra ad pag. 3.

Stipendiarium, li, m. 2. ¶ 1. Est qui stipendium solvit. Cic. Divin. Ferr. 3. 7. Socii stipendiarumque populi R. afflictis, miseris, iam non calatis spem, sed exitii solatium quaerunt. Cæs. 7. B. G. 10. Ne, stipendiarie Eduorum expugnatæ, cuncta Gallia duceret. ¶ 2. Est etiam miles, qui stipendium accipit. V. supra ad pag. 3.

Stipendiarium, li, m. 2. ¶ 1. Est qui stipendium solvit. Cic. Divin. Ferr. 3. 7. Socii stipendiarumque populi R. afflictis, miseris, iam non calatis spem, sed exitii solatium quaerunt. Cæs. 7. B. G. 10. Ne, stipendiarie Eduorum expugnatæ, cuncta Gallia duceret. ¶ 2. Est etiam miles, qui stipendium accipit. V. supra ad pag. 3.

Stipendiarium, li, m. 2. ¶ 1. Est qui stipendium solvit. Cic. Divin. Ferr. 3. 7. Socii stipendiarumque populi R. afflictis, miseris, iam non calatis spem, sed exitii solatium quaerunt. Cæs. 7. B. G. 10. Ne, stipendiarie Eduorum expugnatæ, cuncta Gallia duceret. ¶ 2. Est etiam miles, qui stipendium accipit. V. supra ad pag. 3.

Stipendiarium, li, m. 2. ¶ 1. Est qui stipendium solvit. Cic. Divin. Ferr. 3. 7. Socii stipendiarumque populi R. afflictis, miseris, iam non calatis spem, sed exitii solatium quaerunt. Cæs. 7. B. G. 10. Ne, stipendiarie Eduorum expugnatæ, cuncta Gallia duceret. ¶ 2. Est etiam miles, qui stipendium accipit. V. supra ad pag. 3.

Stipendiarium, li, m. 2. ¶ 1. Est qui stipendium solvit. Cic. Divin. Ferr. 3. 7. Socii stipendiarumque populi R. afflictis, miseris, iam non calatis spem, sed exitii solatium quaerunt. Cæs. 7. B. G. 10. Ne, stipendiarie Eduorum expugnatæ, cuncta Gallia duceret. ¶ 2. Est etiam miles, qui stipendium accipit. V. supra ad pag. 3.

rio. Cæj. 2. Instit. (edente Hærm. Goesche-nio) § 21. Provincialia prædia aut stipendiarie, alia tributaria vocamus: stipendiarie sunt ea, quæ in his provinciis sunt, quæ propriæ Pop. Romani esse intelliguntur; tributaria sunt ea, quæ in his provinciis sunt, quæ propriæ Cæsaris esse creduntur. — Item stipendiarum et vectigalium differant, ut stipendium et vectigal. Illud enim intum in pecunia solvitur: hoc in pecora, decumis frugum, portoria. Itaque alia civitates vectigales erant, alia stipendiarie atque hæc deteriore conditione, quam illæ. Cic. Prov. cons. 5. 10. Vectigales multos ac stipendiaros liberavit. Id. 6. Ferr. 60. 134. Majores nostri facile patiebantur hæc (signa, tabulas pictas, vasa et hujusmodi artificia) esse quamplurima apud socios, ut Imperio nostro quam ornatisissimi florentissimique essent: apud eos autem, quæ vectigales aut stipendiaros fecerant, tamen hæc relinquerebant, ut haberent hæc oblectamenta et solatia servitutis. Plin. 3. Hist. nat. 3. 4. et 4. ibid. 22. 35. multa oppida in Hispania Romanorum stipendiarie recenseant. Liv. 24. 47. Quam ob nosam Romanorum vectigales ac stipendiarum Italiam Africa facerent? — Hinc aliquando civitates, quæ stipendiarie fuissent, eadem de causa liberæ et immunes ab omni sumptu et munere essent. Liv. 37. 55. ad fin. Cetera civitates Asia, quæ Attici stipendiarie fuissent, eadem Eumeni vectigal pendebant: quæ vectigales Antiochi fuissent, ea liberæ atque immunes essent. — Item Vet. Scholiast. ad Cic. Saur. (edente A. Maio in Class. Auct. T. 2. p. 315.) Aliæ civitates sunt stipendiarie, alia liberæ: stipendiarie, quæ bello subjugentur liberæ, quæ ad amicitiam sponta veniunt.

STIPENDIARIUS, li, v. voc. præced.

STIPENDIATUS, a, um, particip. V. voc. seq.

STIPENDIOR, ari, ari sum, ari, dep. 1. (stipendium) Part. Stipendiarum II. — Stipendiarum est stipendia facio vel mereo, *μισθοφορέω* (lt. serviro a stipendio; Fr. servir, être à la solde; Hsp. servir, servir a sueldo; Germ. dienen, diene; Angl. to serve for hire).

I.) Propria. Plin. 6. Hist. nat. 19. 72. (68). Regi sorum (Prasiorum in India) peditum sexcenta milia, equitum triginta milia, stephaniorum novem milia per omnes dies stipendiantur.

II.) Translate part. stipendiarum tantum usurpatur et est, cui stipendium solendi causa solvitur. Tertull. 3. advers. Marcian. 13. de infantibus Ponticis. Pannis armati et butyro stipendiali, qui ante norint lanciare, quam lancinare. Adde Onom. Lat. Gr. in Thes. etc. ed. Vulcan.

STIPENDIOSUS, a, um, adject. (stipendium) ad stipendium pertinens; hinc stipendiosus miles apud Veget. 1. Milit. 17. est qui multa stipendia fecit, veterano: cui tiro opponitur. V. loc. in STIPENDIARIUS, ubi alii aliter leg.

STIPENDIUM, li, n. 2. (stips et pendo) — a) Stipendium pro stipendium scribitur in Inscr. apud Kellerm. Vig. Rom. latere. p. 60. n. 177., qui aliam quoque in adnot. adfert, in qua stipendiarum legitur itidemque p. 97., ubi *πρωτης πρῆτης* etc. — b) Ad quantitatem primæ syllabæ quod attinet, hæc tonga occurrit, quamvis a stipe derivetur, quæ priorem habet brevem, nisi malis produci ex eo quod, ut ait Varro 5. L. L. 182. Müll., ab stipando (cujus prima longa est) stipe dixerunt. Sane Ennius apud eund. ibid. Pœni stipendia pendunt. et Catull. 64. 173. Indomito nec dira ferens stipendia tauri. Corripit tamen Sulpic. Luperc. in Anthol. Lat. P. 1. p. 515. Burmann: Ut post Jurisconsultos stipendia tingunt etc. V. et Sidon. io STIPENDIALIS. — c) De alyno vocis, quod tantio attulimus, ita loquitur Varro loc. cit. Stipendium ab stipe dictum, quod æ quoque stipem dicebant; eam quod asses librales pondo erant, qui acceperant majorem numerum non in arca ponebant, sed in aliqua cella stipabant, id est componebant, quo minus loci occuparet. Est igitur a stipe, cui additur pendium a pendo,

ut compendium, stipendium etc., quia, nondum signato argento, æi appendabatur. Sic Plin. loc. infra cit. Stipendia, hoc est stips pondera. et Ulp. Dig. 50. 16. 27. Stipendium a stipe appellatum est, quod per stipem, id est modica æra colligitur tributum quoddam, *εἰσφορά, φόρος* (lt. gravæza, tributo; Fr. impôt, tribut; Hsp. impuesto, tributo; Germ. d. Geldabgabe, Steuer, Tribut; Angl. a tribute or tax).

I.) Propria. ¶ 1. Generalim. Enn. apud Varron. 5. L. L. 182. Müll. Pœni stipendia pendunt. Curt. 9. 7. 14. Stipendium penulters, et 5. 8. 16. ferre. h. e. pendere. Cæs. 1. B. G. 44. Stipendium capere jura belli, quod viatores vicini imponere consueverunt. Id. ibid. Si per populum Rom. stipendium remittitur et deditici subtrahantur etc. Id. 5. ibid. 27. Ejus opera stipendio liberatus. Cic. Balb. 18. 41. Afros, Sardos agris stipendioque mullare. Liv. 38. 16. Stipendium exigere. Vellej. 2. 39. 1. conferre. Ammian. 18. 5. 2. distribuere. Cod. Theod. 7. 20. 8. Nullum ex his agris stipendium, nullam annuam prestationem postulabimus. h. e. pensionem a stipendiarum agris præstandam. — Hinc inelapborice Fulgat. interpr. Rom. 6. 23. Stipendia enim pecalli mora. ¶ 2. Specialim io ra militari, seu merces, stipendia, paga, quam milites, inde ab an. U. C. cccxlvi. de publico accipere ceperunt gradibus et ordinalibus distinctam. Plin. 33. Hist. nat. 3. 13. (43). Quia et militum stipendia, hoc est stips pondera, dispensatores, libripenses etc. — Primis temporibus Romani de suo quique munus militum obibant. Post Ansur captum, initio belli Veientis, sub tribunis militum. consul. poterat, circa ann. U. C. cccxlvi. decretum a senatu est, ut stipendium miles de publico acciperet, ut Liv. 4. 59. extr. et ibid. 60. tradit: item Fest. in Privato p. 234. 27. Müll. Et tunc quidam pediti, post annos vero citius tres, eodem Veientis bello, etiam equiti adsignatum est, teste eod. Liv. 5. 7. Stipendium pediti fere denarius fuit, centurionis duplex, equitis triplex, ut es Tac. 1. Ann. 17. et Liv. 5. 12. sub fin. et 7. 41. extr. Intelligimus. (Niebhur Opp. T. 4. p. 173. vult, Liv. sibi ipsum repugnare l. 4. c. 36., sed perperam. V. Foggi, Legg. sull'Agr. T. 1. p. 245.) Plin. 33. Hist. nat. 3. 13. (46). In militari stipendio semper denarius pro decem assibus datus. Cæs. 1. B. C. 87. Quom stipendium ab teglonibus, pœne seditiosa facta, flagitaretur, cujus illi diem nondum venisse dicebant. Cic. 5. Att. 14. Stipendium militibus usque ad Id. Quint. persolutum. Id. 2. Orat. 64. 258. Quom Astellus omnes provincias stipendia merentem se paragrass gloriaretur. h. e. militiam. Id. Balb. 27. 61. Victorem exercitum stipendio afficere. Id. Pis. 36. 88. Stipendium militibus numerare. — Contra Fulgat. interpr. 1. Cor. 9. 7. Militare suis stipendiis. ¶ 3. Est etiam impendium, sumptus. Colum. 2. R. R. 1. 1. circa med. Ignotum plus esse redditus in ubarata frugum, quam stipendii, si majora mercedum arma. Est qui lag. impendii.

II.) Translate. ¶ 1. Generalim. — a) In bonam partem est subsidium, suppetia. Colum. 1. R. R. 1. circa med. Et alii tamen (scriptores) obscuriores aliquod stipendium nostro studio contulerunt. — In Cod. Theod. 13. 1. 16. est idem ac lucrum, commodum, quantus. — b) In malam partem, et est mola: aut pœna. Catull. 64. 173. Indomito nec dira ferens stipendia tauri. h. e. tributum septem seditulorum ac totidem pullarum, quod ab Atheniensibus Minotauri quotannis pendebatur. Horat. Epod. 17. 36. Quæ finis aut quod me manet stipendium? Effare: juras cum fide pœnas luam. ¶ 2. Specialim in re militari, per metonymiam, est ipsa milita: Eloc stipendia facere, merere, militare. Sall. Jug. 67. Ubi primum alas militis patiens fuit, stipendiis faciendis sese exercuit. Nepos Caton. 1. Primum stipendium meruit annorum decem septemque. Liv. 3. 27. Quom stipendia peditibus propter paupertatem fecisset. Id. 5. 7. Equis se stipendia facturos promittent. Id. 21. 43. Tempus est jam, opulenta vos ac ditia stipendia se-

ut compendium, stipendium etc., quia, nondum signato argento, æi appendabatur. Sic Plin. loc. infra cit. Stipendia, hoc est stips pondera. et Ulp. Dig. 50. 16. 27. Stipendium a stipe appellatum est, quod per stipem, id est modica æra colligitur tributum quoddam, *εἰσφορά, φόρος* (lt. gravæza, tributo; Fr. impôt, tribut; Hsp. impuesto, tributo; Germ. d. Geldabgabe, Steuer, Tribut; Angl. a tribute or tax).

I.) Propria. ¶ 1. Generalim. Enn. apud Varron. 5. L. L. 182. Müll. Pœni stipendia pendunt. Curt. 9. 7. 14. Stipendium penulters, et 5. 8. 16. ferre. h. e. pendere. Cæs. 1. B. G. 44. Stipendium capere jura belli, quod viatores vicini imponere consueverunt. Id. ibid. Si per populum Rom. stipendium remittitur et deditici subtrahantur etc. Id. 5. ibid. 27. Ejus opera stipendio liberatus. Cic. Balb. 18. 41. Afros, Sardos agris stipendioque mullare. Liv. 38. 16. Stipendium exigere. Vellej. 2. 39. 1. conferre. Ammian. 18. 5. 2. distribuere. Cod. Theod. 7. 20. 8. Nullum ex his agris stipendium, nullam annuam prestationem postulabimus. h. e. pensionem a stipendiarum agris præstandam. — Hinc inelapborice Fulgat. interpr. Rom. 6. 23. Stipendia enim pecalli mora. ¶ 2. Specialim io ra militari, seu merces, stipendia, paga, quam milites, inde ab an. U. C. cccxlvi. de publico accipere ceperunt gradibus et ordinalibus distinctam. Plin. 33. Hist. nat. 3. 13. (43). Quia et militum sti-

pendia, hoc est stips pondera, dispensatores, libripenses etc. — Primis temporibus Romani de suo quique munus militum obibant. Post Ansur captum, initio belli Veientis, sub tribunis militum. consul. poterat, circa ann. U. C. cccxlvi. decretum a senatu est, ut stipendium miles de publico acciperet, ut Liv. 4. 59. extr. et ibid. 60. tradit: item Fest. in Privato p. 234. 27. Müll. Et tunc quidam pediti, post annos vero citius tres, eodem Veientis bello, etiam equiti adsignatum est, teste eod. Liv. 5. 7. Stipendium pediti fere denarius fuit, centurionis duplex, equitis triplex, ut es Tac. 1. Ann. 17. et Liv. 5. 12. sub fin. et 7. 41. extr. Intelligimus. (Niebhur Opp. T. 4. p. 173. vult, Liv. sibi ipsum repugnare l. 4. c. 36., sed perperam. V. Foggi, Legg. sull'Agr. T. 1. p. 245.) Plin. 33. Hist. nat. 3. 13. (46). In militari stipendio semper denarius pro decem assibus datus. Cæs. 1. B. C. 87. Quom stipendium ab teglonibus, pœne seditiosa facta, flagitaretur, cujus illi diem nondum venisse dicebant. Cic. 5. Att. 14. Stipendium militibus usque ad Id. Quint. persolutum. Id. 2. Orat. 64. 258. Quom Astellus omnes provincias stipendia merentem se paragrass gloriaretur. h. e. militiam. Id. Balb. 27. 61. Victorem exercitum stipendio afficere. Id. Pis. 36. 88. Stipendium militibus numerare. — Contra Fulgat. interpr. 1. Cor. 9. 7. Militare suis stipendiis. ¶ 3. Est etiam impendium, sumptus. Colum. 2. R. R. 1. 1. circa med. Ignotum plus esse redditus in ubarata frugum, quam stipendii, si majora mercedum arma. Est qui lag. impendii.

II.) Translate. ¶ 1. Generalim. — a) In bonam partem est subsidium, suppetia. Colum. 1. R. R. 1. circa med. Et alii tamen (scriptores) obscuriores aliquod stipendium nostro studio contulerunt. — In Cod. Theod. 13. 1. 16. est idem ac lucrum, commodum, quantus. — b) In malam partem, et est mola: aut pœna. Catull. 64. 173. Indomito nec dira ferens stipendia tauri. h. e. tributum septem seditulorum ac totidem pullarum, quod ab Atheniensibus Minotauri quotannis pendebatur. Horat. Epod. 17. 36. Quæ finis aut quod me manet stipendium? Effare: juras cum fide pœnas luam. ¶ 2. Specialim in re militari, per metonymiam, est ipsa milita: Eloc stipendia facere, merere, militare. Sall. Jug. 67. Ubi primum alas militis patiens fuit, stipendiis faciendis sese exercuit. Nepos Caton. 1. Primum stipendium meruit annorum decem septemque. Liv. 3. 27. Quom stipendia peditibus propter paupertatem fecisset. Id. 5. 7. Equis se stipendia facturos promittent. Id. 21. 43. Tempus est jam, opulenta vos ac ditia stipendia se-

ut compendium, stipendium etc., quia, nondum signato argento, æi appendabatur. Sic Plin. loc. infra cit. Stipendia, hoc est stips pondera. et Ulp. Dig. 50. 16. 27. Stipendium a stipe appellatum est, quod per stipem, id est modica æra colligitur tributum quoddam, *εἰσφορά, φόρος* (lt. gravæza, tributo; Fr. impôt, tribut; Hsp. impuesto, tributo; Germ. d. Geldabgabe, Steuer, Tribut; Angl. a tribute or tax).

I.) Propria. ¶ 1. Generalim. Enn. apud Varron. 5. L. L. 182. Müll. Pœni stipendia pendunt. Curt. 9. 7. 14. Stipendium penulters, et 5. 8. 16. ferre. h. e. pendere. Cæs. 1. B. G. 44. Stipendium capere jura belli, quod viatores vicini imponere consueverunt. Id. ibid. Si per populum Rom. stipendium remittitur et deditici subtrahantur etc. Id. 5. ibid. 27. Ejus opera stipendio liberatus. Cic. Balb. 18. 41. Afros, Sardos agris stipendioque mullare. Liv. 38. 16. Stipendium exigere. Vellej. 2. 39. 1. conferre. Ammian. 18. 5. 2. distribuere. Cod. Theod. 7. 20. 8. Nullum ex his agris stipendium, nullam annuam prestationem postulabimus. h. e. pensionem a stipendiarum agris præstandam. — Hinc inelapborice Fulgat. interpr. Rom. 6. 23. Stipendia enim pecalli mora. ¶ 2. Specialim io ra militari, seu merces, stipendia, paga, quam milites, inde ab an. U. C. cccxlvi. de publico accipere ceperunt gradibus et ordinalibus distinctam. Plin. 33. Hist. nat. 3. 13. (43). Quia et militum sti-

pendia, hoc est stips pondera, dispensatores, libripenses etc. — Primis temporibus Romani de suo quique munus militum obibant. Post Ansur captum, initio belli Veientis, sub tribunis militum. consul. poterat, circa ann. U. C. cccxlvi. decretum a senatu est, ut stipendium miles de publico acciperet, ut Liv. 4. 59. extr. et ibid. 60. tradit: item Fest. in Privato p. 234. 27. Müll. Et tunc quidam pediti, post annos vero citius tres, eodem Veientis bello, etiam equiti adsignatum est, teste eod. Liv. 5. 7. Stipendium pediti fere denarius fuit, centurionis duplex, equitis triplex, ut es Tac. 1. Ann. 17. et Liv. 5. 12. sub fin. et 7. 41. extr. Intelligimus. (Niebhur Opp. T. 4. p. 173. vult, Liv. sibi ipsum repugnare l. 4. c. 36., sed perperam. V. Foggi, Legg. sull'Agr. T. 1. p. 245.) Plin. 33. Hist. nat. 3. 13. (46). In militari stipendio semper denarius pro decem assibus datus. Cæs. 1. B. C. 87. Quom stipendium ab teglonibus, pœne seditiosa facta, flagitaretur, cujus illi diem nondum venisse dicebant. Cic. 5. Att. 14. Stipendium militibus usque ad Id. Quint. persolutum. Id. 2. Orat. 64. 258. Quom Astellus omnes provincias stipendia merentem se paragrass gloriaretur. h. e. militiam. Id. Balb. 27. 61. Victorem exercitum stipendio afficere. Id. Pis. 36. 88. Stipendium militibus numerare. — Contra Fulgat. interpr. 1. Cor. 9. 7. Militare suis stipendiis. ¶ 3. Est etiam impendium, sumptus. Colum. 2. R. R. 1. 1. circa med. Ignotum plus esse redditus in ubarata frugum, quam stipendii, si majora mercedum arma. Est qui lag. impendii.

II.) Translate. ¶ 1. Generalim. — a) In bonam partem est subsidium, suppetia. Colum. 1. R. R. 1. circa med. Et alii tamen (scriptores) obscuriores aliquod stipendium nostro studio contulerunt. — In Cod. Theod. 13. 1. 16. est idem ac lucrum, commodum, quantus. — b) In malam partem, et est mola: aut pœna. Catull. 64. 173. Indomito nec dira ferens stipendia tauri. h. e. tributum septem seditulorum ac totidem pullarum, quod ab Atheniensibus Minotauri quotannis pendebatur. Horat. Epod. 17. 36. Quæ finis aut quod me manet stipendium? Effare: juras cum fide pœnas luam. ¶ 2. Specialim in re militari, per metonymiam, est ipsa milita: Eloc stipendia facere, merere, militare. Sall. Jug. 67. Ubi primum alas militis patiens fuit, stipendiis faciendis sese exercuit. Nepos Caton. 1. Primum stipendium meruit annorum decem septemque. Liv. 3. 27. Quom stipendia peditibus propter paupertatem fecisset. Id. 5. 7. Equis se stipendia facturos promittent. Id. 21. 43. Tempus est jam, opulenta vos ac ditia stipendia se-

ut compendium, stipendium etc., quia, nondum signato argento, æi appendabatur. Sic Plin. loc. infra cit. Stipendia, hoc est stips pondera. et Ulp. Dig. 50. 16. 27. Stipendium a stipe appellatum est, quod per stipem, id est modica æra colligitur tributum quoddam, *εἰσφορά, φόρος* (lt. gravæza, tributo; Fr. impôt, tribut; Hsp. impuesto, tributo; Germ. d. Geldabgabe, Steuer, Tribut; Angl. a tribute or tax).

I.) Propria. ¶ 1. Generalim. Enn. apud Varron. 5. L. L. 182. Müll. Pœni stipendia pendunt. Curt. 9. 7. 14. Stipendium penulters, et 5. 8. 16. ferre. h. e. pendere. Cæs. 1. B. G. 44. Stipendium capere jura belli, quod viatores vicini imponere consueverunt. Id. ibid. Si per populum Rom. stipendium remittitur et deditici subtrahantur etc. Id. 5. ibid. 27. Ejus opera stipendio liberatus. Cic. Balb. 18. 41. Afros, Sardos agris stipendioque mullare. Liv. 38. 16. Stipendium exigere. Vellej. 2. 39. 1. conferre. Ammian. 18. 5. 2. distribuere. Cod. Theod. 7. 20. 8. Nullum ex his agris stipendium, nullam annuam prestationem postulabimus. h. e. pensionem a stipendiarum agris præstandam. — Hinc inelapborice Fulgat. interpr. Rom. 6. 23. Stipendia enim pecalli mora. ¶ 2. Specialim io ra militari, seu merces, stipendia, paga, quam milites, inde ab an. U. C. cccxlvi. de publico accipere ceperunt gradibus et ordinalibus distinctam. Plin. 33. Hist. nat. 3. 13. (43). Quia et militum sti-

pendia, hoc est stips pondera, dispensatores, libripenses etc. — Primis temporibus Romani de suo quique munus militum obibant. Post Ansur captum, initio belli Veientis, sub tribunis militum. consul. poterat, circa ann. U. C. cccxlvi. decretum a senatu est, ut stipendium miles de publico acciperet, ut Liv. 4. 59. extr. et ibid. 60. tradit: item Fest. in Privato p. 234. 27. Müll. Et tunc quidam pediti, post annos vero citius tres, eodem Veientis bello, etiam equiti adsignatum est, teste eod. Liv. 5. 7. Stipendium pediti fere denarius fuit, centurionis duplex, equitis triplex, ut es Tac. 1. Ann. 17. et Liv. 5. 12. sub fin. et 7. 41. extr. Intelligimus. (Niebhur Opp. T. 4. p. 173. vult, Liv. sibi ipsum repugnare l. 4. c. 36., sed perperam. V. Foggi, Legg. sull'Agr. T. 1. p. 245.) Plin. 33. Hist. nat. 3. 13. (46). In militari stipendio semper denarius pro decem assibus datus. Cæs. 1. B. C. 87. Quom stipendium ab teglonibus, pœne seditiosa facta, flagitaretur, cujus illi diem nondum venisse dicebant. Cic. 5. Att. 14. Stipendium militibus usque ad Id. Quint. persolutum. Id. 2. Orat. 64. 258. Quom Astellus omnes provincias stipendia merentem se paragrass gloriaretur. h. e. militiam. Id. Balb. 27. 61. Victorem exercitum stipendio afficere. Id. Pis. 36. 88. Stipendium militibus numerare. — Contra Fulgat. interpr. 1. Cor. 9. 7. Militare suis stipendiis. ¶ 3. Est etiam impendium, sumptus. Colum. 2. R. R. 1. 1. circa med. Ignotum plus esse redditus in ubarata frugum, quam stipendii, si majora mercedum arma. Est qui lag. impendii.

cere. h. e. militum militare, ex qua multum prædæ fecerat. — *Homo confectus* aut emeritis stipendiis, apud *Cic. Manil. 9. sub fin. Liv. 3. 57. ad fin. et Sall. Jug. 88.* est, qui legitimum militum tempus explevit. Nam lege cautum erat, ut civis h. triginta annorum spatium, intra decimum septimum et quadregesimum septimum, militiam operam darent, equites quidem decem annos, pedites vero viginti, ut *Lips. docet l. 1. de milit. R. dial. 2. et l. 5. dial. 19.* Eam militiam quum expleverat, emeritis stipendiis et veterani esse dicebantur. Sed non semel contigit, ut eut ita publica re postulante mot præmiorum spe aut imperatorum artibus ultra id tempus sub vexillis destinerent, aut, si dimissi essent, revocarentur. *P. EVOCATUS.* — In initio principatus Tiberii, seditionis militaris compescendæ causa, eaocitum esse scribit *Tac. 1. Ann. 36.*, ut missio deretur vicena stipendia meritis, exactorarentur qui senadena fecissent, ac retinerentur sub vexillo, ceterorum immunes, nisi propulesodi hostis. Sed aliter res cecit in militiæ navali; in ea enim, ut constat ex *Diplom. Imper. a Clem. Cardinali illustratis p. 76.*, sub Vespasiano, Domitiano, Traiano, Hadriano et Antonino Pio, stipendia sena et vicena, et sub Philippis octona et vicena complere debebant milites classici, antequam missionem obtinerent. *Liv. 39. 18. ad fin.* Ut *P. Ebutio* emeritis stipendiis essent, h. e. ut haberetur, tamquam si legitimum militandi tempus impleverat, licet nullum stipendium fecisset. *Cf. Val. Max. 6. 1. n. 10. C. Cornelius* fortissimè militiæ stipendia emeritus. — *Nullius stipendii* apud *Sall. Jug. 87. et Tac. 2. Hist. 76.*, qui numquam militavit. *¶ 3.* Item accipitur pronomen aoni militie. *Plaut. Epid. 1. 1. 36.* Si in singulis stipendiis ad hostes evasias dabit. *Snit. sub fin. oral. 1. ad Cæs.* Providendum, ne militiæ iniuncta est inaequalis sit; quum alii triginta, pars nullum stipeodium faciat. *Tac. 1. Ann. 17.* Quod triconia aut quadragena stipendia senae tolerent. *Hirt. 1. B. G. 8. Legio octavo jam stipeodio functa. Plin. 7. Hist. nat. 28. 29. (104).* Secundo stipendio dextram manum perdidit. *Liv. 31. 8. ad fin.* Stipendia multa habere. *avere il merito di multa campagne. ¶ 4.* Stipendium senestre in *Bull. dell' Ist. arch. a. 1845. p. 196. et Bull. arch. Napoli. a. 1846. p. 128.*

¶ 5. Hinc metaphorice. *Cic. Senec. 14. 49.* At illa quanti sunt! animum tamquam emeritis stipendiis libidinis, ambitionis, contentioni, inimicitiarum, cupiditatum omnium, secum esse secumque, ut dicitur, vivere. *Seneca Ep. 93. ante med.* Functio omnibus humanæ vitæ stipendia, h. e. officia. *Colum. 3. R. R. 6. ad fin.* Sed ubi plurima velut emeritis annorum stipendiis fides aureula constitit, oculus dubitandum est de securitate. *P. JURISONUS. ¶ 6.* In re civili est munus publicum sustinendum. *Cod. Theod. 12. 1. 57.* Nemo ad ordinem senatorium ante functionem omnium munerum municipallum senator accedat. Quum autem, universis transactis, petitis stipendia fuerit emensura, tum eum ordinis senatorii complexus excipiet.

STIPES, pila, m. 3. Fem. geo. legitur in optim. *Codd. MSS. apud Apul. 8. Met.* Arboris cariosa stipex. — Ratione etymii habita, sunt qui a Gr. στύπος, ejusd. significationis, vel etiam a στύψος, densus, derivant: unde fuere qui stypes per y scriberent; at *Fest. in Stipatores p. 351. 33. Müll.* a stipa (unde stipare, firmare) deducere videtur. *P. STIPA.* Etymologi recentiores stipes, stipex et similia a Skr. sthāp ducunt, quod est firmare, solidum esse. — Stipes est truncus arboris, fustis, sudex, στύπος, κορμός (h. tronco, stipite, palo; Fr. tronc, sauche; Hsp. tronco; Germ. Pfahl, Klotz; Angl. trunk, tree, stake).

1.) Proprie. *¶ 1.* Generalit. *Cæ. 7. B. C. 73.* Truncus arborum aut admodum firmæ ramis abscissis, perpetuo foeces ducebantur. Hæc illi stipites demissi, ab ramis eminebant. *Id. 1. B. C. 27.* Fusa transversæ vili præducit atque ibi sudex stipitesque præcitos defligit. *Ovid. 2. Fast. 641.* Terminis, sive lapis etiam es defloris in agro Stipes ab antiquis, sic quoque nu-

men habes. *Plin. 17. Hist. nat. 27. 43. (352).* Amygdalæ ex emaris dulces sunt, si circumciso stipite et ab ima parte circumforato dequens pituita abstergeatur. *Pallad. De insit. 97.* Stipes Phyllidis h. e. amygdalus. *Id. ibid. 85.* Stipes saligoi. *Tibull. 1. 15. 17.* Neu pudeat priusco vos (Lares) esse e stipite factos. *Ovid. 15. 239.* Viridi de stipite factas Admorunt oculis usque sub ore facies. *Virg. 4. En. 444.* Consternunt terram concussio stipite frondes. *Propert. 4. 2. 18.* Quum pirus invito stipite meis tulit, scil. per insitionem. *Pallad. 5. R. R. 4.* Zizyphus scribitur ostibus et stipite et planta. *Catull. 54. 288.* tulit radicitus altus Fagus ac recto proceras stipite lentos. *Virg. 7. En. 524.* non jam certamine agrestis, Stipitibus duræ agitur audibue præntis, Sed ferro accipit decernunt. *Seneca Herc. Fur. 1230.* stipitem buæ vestem date. h. e. clavum. *Ovid. 3. Fast. 751.* Constitit ipse super ramoso stipite alnus. et *Remed. am. 446.* Cassaque seducto stipite flamma perit. *Id. 5. Fast. 506.* Ignis lo besternit stipite parvus erat. *tizzone. — Prudent. 10. nesi cæp. 384.* Deascto applicare stipiti. *Cf. Apul. Florid. 1. in it.* Truncus dolamine effligatus. h. e. stipes finalis, quem polita exasclare floribus ornata suerant veteres. *P. integr. Inc. et DEACIO. ¶ 2.* Speciatim aut fustis terræ deflatus, ut *Fest. loc. cit. deflatis*, quem secutus *Forcellinus* bene primem consuit vocis significationem, palo plantato in terra. *Tibull. 1. 1. 15.* de sod. Nem venaror, sen stipes habet desertus in agris, Seu vetus in trivlo flores sarta isple. *Propert. 4. 2. 59.* Stipes acernus oram properant falce dolatus. *Ovid. 4. Fast. 331.* quæno reilgant a stipite funem. *Martial. 7. 39.* nudl stipite iclus bebes. h. e. pali erecti, ad quem asceiebant thronos. *Sueton. Ner. 29.* Deligatus ad stipitem. et *Plin. 8. Hist. nat. 5. 5.* Alligatus stipiti. *Seneca Ep. 14.* Adigere per medium hominem, qui per os emergat, stipitem. *impulcare, et Auct. Eleg. de Spe 23. v. 3. Wernsd.* Noxius infami districtus stipite membra Sperat etc. h. e. cruce. *Cf. Senec. Ep. 101. ¶ 3.* Dicitur etiam de virga tenui aut calamo. *Lucan. 9. 820.* Stipite quæ diræ virgæ mentia Sabææ Toxicæ. *Martial. 13. 19.* Mitili præcipuos nemoralis Aricie porras. In nireo virides stipite ornæ comæ. *¶ 4.* Item de hastili ad aliquid sustinendum. *Vulgat. interpr. Exod. 37. 19.* Equum erat opus sex calamorum, qui precedebant de stipite candelabri. *Adde Num. 9. 4.*

II.) Translate. *¶ 1.* Per synecdochen est ipsa arbor. *Ovid. 3. Fast. 37.* Martia, picus, avis gemino pro stipite pugnant, Et iupa, iuta per vos utraque palma fuit. *Id. de nuce, 32.* Audiat boe ceræque, stipes inanis erit. *Claudian. Cons. Prob. et Olybr. 179.* Stamine, quod molli tondent de stipite Seres, Frondes fuligera carpentes vellera silvæ, ac crebra aspersione aquæ materia stipiti adherens mollebat, ut deduci decepte pnoset. *Alti læg. cæpila. Cf. Plin. 8. Hist. nat. 17. 21. (54).* *¶ 2.* Metaphorice est convicium in hominem stupidum, stultum, stolidum, fatuum. *Ter. Haaut. 5. 1. 3.* In mē quidvis barum rerum convenit, quæ sunt dicta in stultum: caudes, stipas, ælque, plumbeus. *Cic. Pis. 9. 19.* Qui tamquam truncus atque stipes, si stetit modo, posset sustinere tamen titulum consutus. *Id. Harusp. resp. 3. a med.* Non plus quam stipitem illum, qui quorum hominum esset, nesciremur, nisi se Ligurum ipsa esse diceret. *Adde in Senat. 6. 14. et Claudian. 1. in Eutrop. 128.*

STIPIDUSUS, a, um, adject. (stipes) durus ligneus, stipitem referens, ut *Stipidosus radix, Apul. Herb. 67.* Stipidosi frutice ram, *Id. ibid. 74.*

STIPO, m. avi, stum, are, a. 1. Coniungunt etymologi recentiores cum rad. Skr. sthāp, firmare, solidum esse, unde et Gr. στύψος, densus et στύψος, densus, quia quod firmum vel solidum est, non raram nec molle sed deosum est et crebrum. — *Part. Stipans II. 2; Stipatus fere in omni. paragr. et in fin.; Stipandus II. 1.* — Stipo est calcando et denzando impleo, in anum cogn, arte compenso et firmo, στύψω, ἐσχύω

(It. riempire calcando, unire strettamente, stipare; Fr. remplir en condensant, entasser, accumuler; Hsp. condensar, amontonar; Germ. zusammendrängen, zusammen pressen; Angl. to fill up close, stuff, cram); occurrit autem cum accus, rei, quæ stipatur, cui additur sæpe ablat. rei, quæ quæ stipatur.

1.) Proprie. *¶ 1.* Universim. *Varro 5. L. L. 183. Müll.* Quod asses libras pando crant, qui acceperant majorem numerum, non in arca ponebant, sed in aliqua cella stipabant, id est componebant, quum minus loci occuparent. *Virg. 4. G. 164. et 1. En. 436.* opes liquentes mella Stipant et dulci distendant nectare cellas. *Plin. 15. Hist. nat. 17. 18. (67).* Uvas foliis involutes (servandi causa) vineolis stipare. *Virg. 3. En. 465.* stipatque carinis ingens argentum Dodonæosque lebetes etc. *Claudian. 2. Laud. Stilich. 397.* Quæ tunc Flaminium stipabant milia vulgi! *Apul. 3. Met.* Populus ceræa conscriptum mra celeritate complexit: editum etiam et tectum omne faritum stipaverant. *Horat. 2. Sat. 3. 11.* Quorum partitum stipera Platona Menandro, Eupolin Archilochi? comites educere tantos? h. e. sarcinam compoera ex voluminibus Platonis, Menandri etc. arce colligat, quæ tecum rus efferret. — *Part. præst. pss. Lucet. 1. 330.* Nec tamen undique corporea stipata tenentur Omnia natura, namque est in rebus inane, et *ibid. 604.* Quæ minime stipata coherent partibus arce. *Virg. 10. En. 328.* Ni fratrum stipata cohors foret obvia. *Lucan. 7. 493.* densis acies stipata catervis. *Liv. 33. 18.* Macedones, usque dum ordinis et velut stipata phalanx consistebat, moveri naquiverunt. *Horat. 2. Ep. 1. 60.* Hos (poetas) edidit et hos arolo stipata theatra Spectat Roma potens. *Lucan. 7. 481.* non arma movendi Jam locus est pressis, stipatque membra teruntur. *Cic. Pis. 27. sub fin.* Græci stipati, quia in lectula, sæpe plures. *Martial. 8. 75.* stipatque tollitur alto Grandis in angusta sarcina sandepia. *¶ 2.* Stipare se, interi aticulus habere, immiscere se. *Propert. 3. 6. 13.* Custodem gregibus seu quum se stipat contem.

II.) Translate. *¶ 1.* Est hoptes. *Ovid. 3. Pont. 1. 143.* Coria quum pstribus fuerit stipata verecile. *Adde Sil. It. 11. 503. Petron. Sat. 89.* Stipant graves equi recessus Danai. *Flor. 3. 19. ante med.* In ore abdita nuce, quam sulphure et igne stipaverat, leniter inspirans, flammas inter verba fundebat. *Colum. 10. R. R. 404.* Armeolique et cereolis prunisque Damasce Stipantur calath. *Sueton. Cal. 51.* Stipare pontes calceolibus. *Auct. cons. ad Pis. 39.* Turbæ stipata fore. *Claudian. 1. Stilich. 257.* Stipantur Numida campi. *Alti campis. Marcell. Empir. c. 10. p. 100.* retro. Malorum punctorum dulcium atque acidorum suen eodem modo compansito nare stipanda sunt. *Emil. Macer c. 29. de Coriandro.* ventrem stipare solutum, stipare est cohobare. *Gell. 16. 2.* Loco, in quem cibis capitur, vel stipato vel adducto, voluntas capiendi ejus desiderandique restinguitur. *Tertull. Virg. veland. 12. extr.* Stipare calcem. h. a. edistrictum induere, et quem pes intum impleat, nulla laxitate deformante. *¶ 2.* Item circumsaqul, circumdare, comitari, præcipus honoris aut eustodis causa, accompagnare, corteggiare, guardare: et dicitur de frequentia et turba. *Cic. Mur. 24. 49.* Catillo stipatus choro juvenutis, vellatus indicibus atque scarilis. *Id. 1. Alt. 18.* Quum ad forum stipati gregibus amicorum de-scendimus. *Id. 6. Parr. 40. 86.* Quum illum spoliatum stipatumque victoribus videres. *Id. Sext. 44. 95.* Stipatus semper sicerilis. *Ovid. 3. Met. 186.* comitum turba stipata dea. *Val. Flacc. 7. 556.* At sua magnatium contra Pagæa juvenotus Prosequitur stipatque ducent. *Claudian. 2. Hopt. Pros. 55.* comitantur euntem Neides et socii stipant utrique corona. *Cic. 3. Phil. 12. 31.* Senatum stipavit armilla. *Virg. 4. En. 136.* Taodem progreditur magna stipante caterva. *Plin. Paneg. 23.* Neque enim stipatus satellitum manu, sed circumfusus undique nudo senatos nudo equatris ordinis fere etc. *Varro apud Gell. 13.*

13. Stipeti servis publicis non modo preendi non possunt, sed etiam ultro summovent populum. *Plin.* 6. *Ep.* 33. Stipatam tribunal. attorniato da folia o calca, et *Cic. Mil.* 1. 1. Non enim corone concessus vester clactus est, ut solebat: non usitata frequentia stipati sumus. *Claudian.* 2. in *Rufin.* 76. Stipatur sociis. — Stipari, densis agmine coire. *affollarsi.* *Claudian.* 2. *Rapt. Pros.* 311. Cunctaque præcepti stipantur sæcula curæ, Insignem vltura durum. — Hinc *Part. præf. pass.*, cuius exemplo retulimus

Stipatus, a, um, adjective usurpat, nude *Sup. Stipatissimus*; et est circumdatus, circumfusus. *Sidon.* 3. *Ep.* 2. Ab omni ordine, sensu, mlate stipatissimus embiebere.

STIPS, stipis, f. 3. — a) In recto casu eing. stipis pro stipis videtur diuise *Tertull. Spectac.* 17. Locis, stipis, slogum, etiam quibus opus non est, prædicatur. Item stipis pro stipis, cum ullimo brevi, legitur apud *Prudent.* 2. in *Symmach.* 910. — In Genet. plur. stipium disti *Tertull.* *Jejun.* 13.; stipum habet *fragm. Bob. de nom.* p. 562. 13. *Keil.* — b) De quantitate prioris syllabæ, hæc ait *Furlanetto* esse brevem, quamvis vox sit a stipando; non enim semper eiyum sequitur quantitas. — c) Ratione habile etym, a stipando ducit *Varro loc. cit.* in STIPO, quia quom olim asses librales essent, non in arca sed in cella componebant stipabantque, qui magna eorum summam habebant. Sic *Fest.* p. 313. 17. *Müll.* Stipem dicebant pecuniam signatam, quod stiparetur. Cf. STIPES et STIPO. — Stips est arca pecunia minuta, modica arca (ut ait *Ulp. Dig.* 50. 16. 27.), ara, asses, xēpua (It. moneta minuta o spicciola, soldi; Fr. petite pièce de monnaie; Hisp. moneda menuda; Germ. kleine Münze; Angl. a small piece of money or coin, an as, pence).

1.) Proprie. ¶ 1. Generalit. est arca pecunia minuta at fere dicitur de pecunia, quæ a pluribus parva quantitate confertur vel in opus aliquod publice faciendum vel in honorem deorum vel pauperibus alendis, ἐπαυος. *Paul. Diac.* ex *Fest.* p. 296. 2. *Müll.* Stipem, quod datur in stipendium militi. Sic *Ulp. Dig. loc. cit.* Stipendium a stipis appellatum, quod per stipis, id est modica arca, colligitur. *Varro* 5. *L. L.* 184. *Müll.* Dii cum thesauris asses dant, stipem dicunt. *Sueton.* *Aug.* 57. Omnes ordines in lacum Curtii quotannis ex voto pro salute ejus stipem jaciebant. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 10. 48. (138). Populus Romanus stipem spargere cepit Sp. Postumio Q. Martio cons. (anta abudantia pecuniarum erat), ut eam coferret L. Scipioni: ex qua is ludos fecit. h. e. sponte at ultro conferre. *Id.* 8. *ibid.* 5. 5. (14). Stipes, quæ populus dederat, servatæ et in sinum effusa. *Id.* 18. *ibid.* 3. 4. (15). Statue ei, a populo stipis collata, statula est. *Cic.* 2. *Legg.* 9. 22. Præter Idææ Matris famulos eosque iusti diebus, nequis stipem cogilo. et *ibid.* 16. Stipem sustulimus, nisi eam, quam ad paucos dies propriam Idææ Matris excepimus. Implere enim superstitione admo- et exhaurit domos. *Liv.* 25. 12. sub fin. Edixit, ut populus per eos dies stipem Apollini, quamdam commodum esset, conferret. *Ovid.* 1. *Pont.* 1. 39. Ante deum Matrem cornu libicen aduoco Quam canit exiguis quæ stipis ara negel? *Seneca* 4. *Quæst. nat.* 2. ante med. de *Nili fontib.* In hac ora stipem sacerdotis et aurea dona præfecti, quom sollemnia venit sacrum, jaciunt. *Plin.* 8. *Ep.* 8. Fons purus et vitreus, ut numerare lactas stipes et relucentes calculos possis. *Tac.* 5. *Hist.* 5. Stipes cogere. et 4. *ibid.* 53. Passimque injectæ fundamentis (Capitolii) argenti aurique stipes. *Quintil. declam.* 9. 13. ezir. Stipem potera Fortunæ. h. e. offerre. *Sueton.* *Aug.* 91. in fin. Ex nocturno viis stipam quotannis die certo emendicabat a populo, cavem maum asses porrigentibus præbens. *Seneca Vit. beat.* 25. In Sublicium pontam me transfer. non ideo temen me despiciem, quod in illorum numero considero, qui maum ad stipem porrigunt. *Id.* 4. *Benef.* 29. Quis beneficium dicit quadram penis aut stipem aris abjecti? *Martian.* *Dig.* 47. 12. 1. Stipem menstruum

conferre. *Liv.* 38. 45. a med. colligere a tyranno. h. e. exiguum tributum. *Ammian.* 26. 10. a med. Stips precaria visitare. limosinando. et *Plin.* 10. *Hist. nat.* 63. 83. (172). Ancilla mercenaria stipis. h. e. corpore quæsum faciens. *Inscript.* apud *Orell.* n. 368. Stips annue. et n. 1668. Stips, quam populus Augusto contulit. *Gloss. Labb.* Stips, ἐπαυος. et *ibid.* Stips, ἐλεμωσύν. Unde factum, ut stipis sit mendicitas in pluribus. *Glossar.* et stipus mendicus. — In *Inscript.* apud *Orell.* n. 4060. ἐπαυος (corrigere genio et honori) P. TITIL etc. nro. vrie. ARG. 30. negotiator stipis argentarius, ἀργυραποισός, κολλυβιστής; quamquam *Mommsen* mavult legere argentarius pro argentarius. ¶ 2. Speciatim est multa pecuniaria. *Val. Max.* 2. 9. n. 1. eztr. Nodosam stipem exsolvere. ¶ 3. Item dicitur de strenis. *Sueton.* *Cal.* 42. Edixit et strenas ineunte anno se recepturum: statitque in vestibulo ædium ad ceptendas stipes, quas plenis ante eum manibus ac sinu omnis generis turba fundebat. *Ovid.* 1. *Fast.* 189. Duicis cur dentur, video: stipis adices causam, Pars mihi de festo ne tabet ulla tuo. O quam te fallunt tua sæcula, dixit, Qui stipis mei exempta dulcius esse putet!

II.) Translate dicitur de lucro et emolumento. *Quintil.* 1. 12. sub fin. Fructum eloquentiæ non ex stipa advocatuum petere, sed etc. *Colum.* 8. *R. R.* 1. Villaticæ pastiones non minimam colono stipem conferunt. *Curt.* 4. 1. circa med. Ob inopiam suburbanorum hortum exigua stipis colens.

STIPS, stipis, m. 3. idem ac stipis. *Charis.* 1. p. 27. et 85. *Putsch.* negat dici in significatione stipis seu trunci. *Ars tamen an.* *Bern.* p. 123. 30. hæc habet: Stips in genetivo stipis facit, quod nomen significat longum signum memorie caue alevatum. *Alii leg.* stipitis. *Petron. fragm. Tragur.* 43. *Burmman.* Et ille stipis, dum fratris suo irascitur, nescio cur terræ filio patrimonium elegavit.

STIPTICUS. F. STYPTICUS.

STIPULA, æ, f. 1. (stipa, vel stipis, stipis) Scribitur et stipula in *Vel. Kalendar.* *Farnes.* apud *Gruter.* 139. mensæ Augusto legitur stipulæ; et in *Inscript.* in *Corp. Inscr.* Lat. 1. 359. per syncope, stipulæ. Quod quidem convenit cum Italico stoppie, nam sæpius Latinorum u, rarius vero i, in Italorum o mutatur. F. STIPA. — Stipula est escaum Irumentorum et tenuis in eo folia, quæ facile areseunt, καλῶν (It. gambi, stelo, paglia, stoppia; Fr. tige des céréales, chaume, paille; Hisp. rastrojo, tallo, paja; Germ. d. Halm von Getraide; Angl. the stem, stalk).

1.) Proprie. ¶ 1. Generalit. *Virg.* 1. *G.* 315. Frumenta in vridi stipula lactentia turgent. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 18. 47. (168). Peragitur messis stipula nunquam cupidit. et *ibid.* 10. 20. (94). de tritico. Tercentæ sexaginta stipulæ ex uno grano. *Id.* 17. *ibid.* 27. 47. (260). Stipula hordeaceæ. *Id.* 14. *ibid.* 16. 19. (101). milii. *Ovid.* 4. *Fast.* 725. Stipulæ fabales et 1. *ibid.* 205. Nec pudor, in stipula placidam cepisse quierem, Nec fenum capiti supponuisse, fuit. *Id.* 8. *Met.* 630. domus stipulis et cenua tecta palustr. — *Flamma de stipula*, ignis parum dures, fuoco di paglia. *Ovid.* 5. *Trist.* 8. 19. Nos quoque Norimus: sed nos erat ille caducus: Flammaque de stipula nostra brevique fuit. ¶ 2. Speciatim stipula iletta sunt spicæ in messe dejectæ, necdum tectæ, quas rustici, quom vacaverint, colligunt. Hæc *Cajus Dig.* 50. 16. 30. De his *Varro* 7. *L. L.* 169. *Müll.* Nemo reprehensus, qui e segete ad spicilegium reliquit stipulam. *Id.* 1. *R. R.* 53. Mensa facta stipulam legere. *Ter. Adelph.* 5. 3. 62. Meridie ipso faciem, ut stipulam colligat. — *Ovid.* 1. *Amor.* 8. 89. multæ si pauca rogabunt, Postmodo da stipula magnus acervus erit. ¶ 3. Item in pratis stipula est, quæ post fœniciam remanet. *Varro* 1. *R. R.* 49. Tum de pratis stipulam rastellis eradi atque addere fœnicia culum. ¶ 4. Item est caua, calamus, arundo, avana, quia ad modum calami fistulela

est et nodis instructa. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 67. (182). Syringitis (gemma) stipulæ Internodis similis, perpetua fistula cavatur. *Virg.* 3. *Ecl.* 26. non tu in triviti, ludocto, solebas, Stridentis miserom stipula disperdere carmen? — De uiz stipulæ in contractibus F. in STIPULATIO.

II.) Translate. *Pulgat. interpr.* *Job* 13. 25. Contra folium, quod vento rapitur, ostendis potentiam tuam et stipulam siccam persequeris. *Adde Ital. Eccl.* 21. 10.

Homonym. Discrimen inter stipulam, culmum, et paleam V. sub CULMUS.

STIPULANS, antia, particip. F. STIPULOR.

STIPULATIO, ðnis, f. 3. (stipulor) Origo vocis, ut ait *Isid.* 5. *Orig.* 24. sub fin., est a stipula, veteres enim, quando sibi aliquid promittebant, stipulam tenentes Irangebant; quam iterum jungentes, sponsiones suas egoosebant: vel quia, inquit *Forcellius*, in contractibus agerite stipulam manu tenebant, quæ agrum iolegrum repræsentaret. *Varro* 5. *L. L.* 182. *Müll.* et *Fest.* in *Stipem* p. 297. 5. et p. 313. 19. *Müll.* docent a stipis, idest are seu pecunia, et stipulari proprie esse, quom aliquis interrogetur spondeat stipem. Alii a stipa et stipando, h. e. firmando: quia per stipulationem contractus firmantur; *Paul.* *varo* 5. *recept. sentent. tit.* 7. et *Justinian.* 3. *Institut.* tit. 15. ex eo, quod stipulum veteres firmum appellaverunt: fortasse a stipite descendens. — Quidquid sit de etymo, stipulatio est contractus qui fit per interrogationem unius, v. gr. decem dare spondes? et alterius responsonem, spondeo vel dabo: ex quibus paritur obligatio, ἐπεσθῆναι (It. l'obbligarsi per contratto a far qualche cosa, promessa, contratto, stipulatione; Fr. promesse verbale exigée, engagement, stipulation; Hisp. promesa, palabra verbal exigida, empeño, estipulation; Germ. d. Verpflichtung, Stipulation; Angl. stipulation, contract, obligation). Ejus formulas F. in STIPULOR. ¶ 1. Universim. *Pompon.* *Dig.* 45. 1. 5. circa med. Stipulatio est verborum conceptio, quibus is, qui interrogatur, daturum faciurumve se, quod interrogatus est, respondet. *Cic.* 2. *Legg.* 21. a med. Ut ea pecunia ex stipulatione debeatur. *Id.* *Rosc. Com.* 12. ad fin. Aliquem stipulatione alligare. *Id.* 16. *Att.* 11. *Nepos Att.* 9. et *Seneca* 3. *Benef.* 85. Stipulationes legere. *Ulp.* *Dig.* 45. 1. 1. Stipulationem conficere. et *ibid.* contrahere. *Paul.* *ibid.* 2. extinguere. et *ibid.* Es stipulatione liberari. et *ibid.* 4. a med. Stipulatione teneri. *Ulp.* *ibid.* 35. 3. 1. et *ibid.* 3. sub fin. Stipulationem interponere. et *Cajus* 3. 170. In stipulationem deduci et per acceptilationem Imaginaria solutione (dissolvit). *Inscript.* apud *Melchiori Dec. epigr.* p. 5. ΠΛΑΥΤΙ VTI SPORTYLAS DIE NATALI HERMOGENIS FILII ERVO PRÆSENTIENS IN FORO ANTE STATVAS IPSE NVINDI (sic) STIPVLATIONE INTERPOSITA. Adde aliam apud *Vincut. Mon. Gab.* p. 81. et aliam *ibid.* p. 105. — Acceptam stipulationem facere allicui, est eum, qui per stipulationem promissit, obligationem liberare. *Ulp.* *ibid.* 44. 4. 7. — Stipulationem committi allicui est contrahi, ita ut qui spondit, reus fiat et obnoxius. *Paul.* *ibid.* 45. 1. 2. in fin. et *Ulp.* *ibid.* 38. — De stipulatione argentaria in *Tab. Pompej.* V. *Mommsen* in *Hermes* 12. 101. — Stipulationes omnes fere ipso iura sio subsistere intelligebantur, ut ad obligationem, siao Jacodli animo interpositæ, ipso iure prodessent. *Plaut. Pseud.* 4. 7. 126. ¶ 2. Sumitur autem fere pro verbis interrogantia, cui respondet in respondente sponsio. *Ser. Sulpic.* apud *Gell.* 4. 4. Contractus stipularionum sponsionumque dicebatur sponsalia. *Paul.* *loc. cit.* 8. In illa stipulatione: si calendis Stichum non dederit, decem dra spondes? queritur etc. *Ulp.* *ibid.* 38. Stipulatio ista: habere ticcere spondes? hoc coolinel etc. *Adde ibid.* 47. et *Julian.* *ibid.* 56. etc. ¶ 3. Est etiam cautionis gretia cooltracta obligatio verborum, satisfactione interveniente aut oude promissione. *Cajus* 4. 31. Propter damnum infectum nemo vult agere, sed potius stipulatione, quæ in edicto promissa est, obligat edereatium. *Dig.* fr. 4. 55

jurisd. 2. 1. Iubere caveri praetoria stipulatione et in possessionem mitti. *Id.* fr. 15. si qu. cont. 2. 11. Stipulationi non obtemperare. *Paul.* Dig. 5. 9. 3. Quoties iudicatum solvit stipulatione satisfatur. *V. SATISDATIO.* § 4. De stipulatione Aquiliana *V. AQUILIANUS* in ONOM.

Homonym. Discrimen inter stipulationem, restipulationem, astipulationem et constipulationem ita statuit *Isid.* Diff. App. n. 162. « Stipulatio certum habet intellectum; restipulatio, si aliquid est factum, quod conventi; astipulatio ejusdem pecunia, ut vel alter repetera possit; constipulatio, concerta restipulatio, si qua dolo malo facta ».

STIPULATIUNCULA, m, f. 1. diminut. a stipulatio, parva stipulatio, *ἐπεπρωτάριον*. *Cic.* 1. Orat. 38. 174. Quum in circulo decipiat adversarii stipulatiuncula.

STIPULATOR, *ῥήτορας*, m. 3. (stipulator) qui stipulatur, creditor ex stipulatione, et fere eum eligunt, qui contractum licturus interrogat, *ἐπερωτήτης, συγγραφεύς*: cui respondet promissor et reus: neque probat *Isid.*, quod ait 4. Orig. 24. sub fin. promissores stipulatores vocari. *Julian.* Dig. 2. 10. 3. Si stipulator dolo Titii et promissor dolo Maevii impeditus fuerit, quo minus etc. *Ulp.* *ibid.* 45. 1. 41. in fin. Et quoniam apparet, doli edjectionem pro reo esse, non pro stipulatore. Adde *eumdem* *ibid.* 43. etc. *Sueton.* Vitell. 14. Fecereturum et stipulatores publicanorumque, qui unquam se aut Romae debitum, aut in via portorum flagitassent, ut olli pepercit. h. e. qui stipulandi pariti erant et in usuris exercendis (quae cuius ex stipulatione debebantur) omnes stipulationum formulas callebant. *Id.* *circo Sueton.* eos cum feneratoribus conjungit. — Hujusmodi stipulatores in basilicis fori Romani stipes solebant, ut colligitur ex *Plaut.* *Cure.* 4. 1. 12.

STIPULATUM, l, n. 2. et STIPULATUS, a, um, particip. *V. STIPULOR.* STIPULATUS, ut, m. 4. (stipulator) stipulatio, stipulationis contractus. *Paul.* 5. recept. sentent. tit. 7. Quum factio promissoris ras in stipulatum deducta intercedit, agi ex stipulatu potest. *Quintil.* declam. 12. 21. Ex stipulatu legali nostri perimus. *Ulp.* Dig. 45. 1. 1. Acquirat si ex stipulatu actionem. *Justinian.* 4. Instit. 6. § 35. (Cf. *Cajum* 4. 55. 116.) Cui ex stipulatu vel ex testamento debetur. *Alit* leg. stipulato.

STIPULO, ae. *V. voc. seq. Init.*

STIPULOR, *ῥήτορας*, *ῥήτορας*, m. 3. (stipulator) stipulatio; positione activa, epud *Symmach.* 1. Ep. 11. Sponsionem stipulat officio. h. e. firmat. *Juret.*, epud quem est epist. 5, legit stipulatur. Confirmatur tamen formae usus *Gloss.* Labb. *Ἐπερωτάω*, stipulo. Saecula stipulatus passivo occurrit apud *Cic.* *Rosc. Com.* 5. Hæc pecunia necesse est, aut data aut expensa lata aut stipulata sit. Stipulatum non esse, taciturnitas testium concedit. h. e. stipulatione promissam. *Cf. Priestley.* 8. p. 794. *Putsch.* putat adhiberi passiva significatione pro rogari seu interrogari, vel contracta teneri: ut in illo *Sueton.* *fragm.* Lælia (lex), quæ velat minorem auiis XXV. stipulari. *ἐπερωτάσαι*. — Stipularier, paragoge pro stipulari, est *Plaut.* loc. cit. — De notatione vocis *V. STIPULATIO* *ibid.* *Cf.* et *STIPULUS*. — Part. *Stipulans* 2.; *Stipulatus* in omn. paragr. — Stipulator est certis verbis interrogare vel rogare aliquem, an velit quippiam facere aut dare: quo annuente, legitima obligatio oritur, *ἐπερωτάω* (lit. proponere e fare un contratto, stipulare; Fr. se faire promettre verbalement, stipuler, exiger un engagement verbal); *Hisp.* stipular, contratar; *Germ.* sich etwas förmlich mündlich versprechen, zusagen lassen; *Angl.* to stipulate, make a bargain or contract in a set form): cui respondet promittere, spondere. (*V. STIPULATIO*) Stipulandi formula aut apud *Plaut.*, *Varron.* et *Sev. Sulpic.* loc. infra cit. — Constituit autem vox absoluta, aut cum rei, quem quis stipulatur, Accus. vel Ablat., et præp. de; aut etiam sequente Coniunct. et partis, ut, vel infinitivo; et quidem § 1. Universum. *Plaut.*

Pseud. 4. 6. 14. Nullum periculum est, quod sciam, stipularier. Ut conceperit verba, viginti minas dabit? *SALL.* Dabuntur. (Adde 1. 4. 115.) et *Varro* 2. R. R. 3. Itaque stipulantur sic: Illes capras bodie recta esse et hiberna potas habereque recte licera; hæc sponderet? (Adde *ibid.* 5. a med.) *Ser. Sulpic.* apud *Gell.* 4. 4. Qui uxorem ducturus erat, ab eo, nude ducende erat, stipulabatur, eam ut matrimonium ductum iri: qui daturus eret, *ibidem* spondebat daturum. Is contractus stipulationum sponsionumque dicebatur sponsalia. Sed si post eas stipulationes uxor non dabatur aut non ducabatur, qui stipulabatur, ex spona ageret. et mox iudex sum, qui sponderat aut qui stipulatus erat, condemnabatur. *Ulp.* Dig. 45. 1. 1. a med. Si stipulanti mihi decem, in viginti respondeat. *Id.* *ibid.* 34. Multum interest, utrum ego stipuler rem, ejus commareolum habere non possum; an quis promittat. *Modestinus* *ibid.* 2. 1. Qui stipulatur, reus stipulandi dicitur: qui promittit, reus promittendi habetur. *Cic.* *Rosc. Com.* 4. extr. Stipulatus es? ubi? quo die? quis sponderisse ma dicit? nemo. *Julian.* Dig. 45. 1. 56. ad fin. Si a te stipulatus fuero fundum Sempronianum, deinde eundem fundum, detracto usufructu, ab alio stipuler, prior stipulatio non novabitur. *Paul.* *ibid.* 35. Si stipuler, ut id fiat, quod natura fieri non concedit; non magis obligatio consistit, quem quum stipulor, ut id datur, quod dari non potest. *Id.* *ibid.* 19. 2. 54. a med. Quod locator et conductor locicem de se stipulati sunt. *Id.* *ibid.* 12. 1. 40. at 45. 1. 46. Centastis calandis dari, utiliter stipulamur: quia praesens obligatio ait, in diem autem dilata solutio. *Julian.* *ibid.* 3. 4. Quum servus stipulatur, nihil interest, sibi, an domino, an vero alicui alterutra eorum adjectione deri stipulatur. *Juvenal.* 7. 165. Quantumvis stipulare et prolixus acceps, quod do. h. e. pete, pestula. *Ulp.* Dig. 46. 7. 8. Stipulari stipulationem. *Inscript.* apud *Murat.* 337. 5. et 439. 1. Hæc recte dacti fiesat praestarique stipulatus est M. HERENNIVS AGRICOLA SPONDERIT T. FLAVIVS ARTEMIDORVS. § 2. Interdum stipulari dicitur etiam qui promittit. *Paul.* Dig. 13. 4. 7. Si certo loco conditurum in quis stipulatus sit. *Ulp.* *ibid.* 12. 6. 26. ad fin. Si dassem aut Stichum stipulatus solvem quinquæ, queritur, an possim etc. *Id.* *ibid.* 46. 3. 5. a med. Si quis vires solverit, quas non erat stipulatus. Adde *Julian.* *ibid.* 18. 1. 39. etc. — Hinc Part. præf. *Stipulatum*, t, n. 2. absolute. *V. STIPULATUS*, n, in fin.

STIPULUS, a, um, adject. (stips) firmus. *Paul.* Dig. 5. 7. 1. Per eas (stipulationes) firmitas obligationum constrogitur; stipulum enim veteres firmum adpetaverunt. Adde *Juvenal.* 3. Instit. 15. *Gloss.* *Philox.* Stipulum, καλὰ μῦθον. *Cf. Isid.* 5. Orig. 24. 30.

STIPUS. *V. in STIPS*, stipsa. STIRIA, m, f. 1. Videtur aua a Skr. (star) stir, durus, solidus, unde Gr. στερεός, ejusd. significationis. *Sic Schol. Bern.* ad *Virg.* 3. G. 366. Stiria appellatum a duritia, a quo etiam mulier sterilis dicitur, quæ non molliatur partu. *Cf. Isid.* 13. Orig. 20. 5. Hinc et stilla pro stirula. — Stiria est gutta liquoris concreta et pendens cadenti similis, unde a stilla differt, quæ liquida fluit, *σταλαγμός* (lit. goccia, etilla gelata, ghaicciotto; Fr. goutte qui pend, glaçon; *Hisp.* gota pendiente; *Germ.* e. gefronner Tropfen, Eiszapfen; *Angl.* a globe or shoot of ice, an icicle). *Virg.* 3. G. 365. Et totæ solidam in glacem vertere lacunas: Stiriaque impexis ioduruit borrida barba. *Claudian.* B. Get. 326. stant colla pruinis Aspara: flaventes adstringit stiria retas. *Plin.* 34. Hist. nat. 12. 32. (124). E scrobium lateribus distillantes hiberno gelu stirias, stategulam vocant. *Martial.* 7. 37. Turpis ab invisio pendebat stiria naso. *Sic Schol. Bern.* ad *Virg.* loc. cit. Stiria humor de naribus flux: s. — *Terenti.* *Paul.* 4. vocat stiriam legumini retas et pilos in palla leonis humores aut glacie induratos. — *NE.* De nom. propr. *V. ONOM.*

STIRIACUS, a, um, adject. (stiria) stillans,

stillatilius. *Solin.* 27. a med. de stirpe. Plague roscidum quum arefactum inolevit, guttis stillatiliis legitur.

STIRACIDEUM, *ῥήτορας*, n. 2. (stiria et cado) idem ac stillicidium. *Fest.* p. 344. 13. Mili. Stiricidium, quasi stillicidium, quum stillae concretæ frigora cadunt. *Cato* *ibid.* Nihilominus voluit semper de stiricidin in re praesenti cognoscere. Adde *Paul.* *Diac.* p. 345. 3. *Müll.*

STIRPATIO, *ῥήτορας*, f. 3. (stirpo) actus stirpandi seu stirpes evellendi. *Colum.* 4. R. R. 32. 4. Illud de integro refodi debet: hoc potest intereidi et dirareri, quod opus rustici stationem vocant. At *Schneider*, cui subragetur el. *De-Vit.* putat stirpationem legend. pro exstirpationem, ut sensus sibi constet. *V. loc. integrum.* *Forcellinus* omisit, qui nec stirpo recessit aequore etate usurpatum.

STIRPES. *V. STIAPS.*

STIRPESCO, *ῥήτορας*, *ῥήτορας*, n. 3. (stirps) in stirpem converteri, *ῥήτορας*. *Plin.* 19. Hist. nat. 8. 42. (149). de asparago. Nam si defringatur, stirpescere et intermorli.

STIRPESUS, a, um, adject. (stirps) qui ex stirpe est. *Chalcid.* *Tim.* 31. Anima stirpea mundi esse potest.

STIRPITUS, adverb. (stirpo) usque ab ima stirpe, radice, funditus, sino dalla radici, *ῥήτορας*.

1.) Proprie. *Ulp.* Dig. 47. 7. 3. Si quis ex seminario, id est stirpitu, erborum transtulerit. *Sidon.* 1. Ep. 2. Barba enocervi birta temporibus, quam in eubdita vultus parte surgantem stirpitus tonsor ausidus genas ad naqua sorpibus avellit.

It.) Translato. *Cic.* 4. *Tusc.* 38. 83. Hunc errorem, quasi radicem omnium malorum, stirpitus philosophia ac extracturam pollicetur. Adde *Marcell.* *Empir.* c. 31. p. 132.

STIRPO, ae, are, a. 1. (stirps) stirpes avellere, stirpibus pargo. *Translat.* *Ambros.* 4. *Interpr.* *David* 2. n. 3. Hic stirpat (agrum) quadam falce virtutem amputatione vitiolorum. — *Inlraositivus* pro radice ago in *Gloss.* *Lat. Gr.* Stirpo, *ῥήτορας*.

STIRPS, stirpis, m. et f. 3. — a) In recto casu stirpes, vel etiam stirpis, pro stirps exhibent optim. *Cod. MSS.* *Liv.* 1. 1. 26. 13. etc. *Drakenb.* *V.* et *Donat.* p. 1747. *Putsch.* ubi tamen stirpe pro stirps leg. *Keil.* — In genet. plur. stirpium habent *Cic.* et *Plin.* loc. cit. Etiam stirpium apud *Incert.* *Gramm.* 31. p. 137. *Endl.*, sed perperam. — b) De genere hæc habet *Donat.* *Are Gramm.* 2. p. 375. 33. *Keil.* Sunt nomina incerti generis inter masculinum et femininum, ut stirps etc. *Prob.* varn p. 210. 23. *ibid.* Stirpem *Vergilius* at masculino et feminino genera dixit: masculino quum radices arborum significare vult, ut stirpem *Teucri* nullo discrimine sacrum: feminino, quum ad progeniem refert, ut heu stirpem inuisam et stirpem admisceri *Phrygiam*. *V.* et infra. — c) Ratione habita etym. duci potest a red. Skr. *starp*, ejusdem significationis. — Stirps est radix et imus truncus arboris, qua hæret radicibus: item totus ipse truncus, ex quo rami exeunt, *ῥήτορας* (lit. radice, sterpo; Fr. souche, racine; *Hisp.* cepa, raiz; *Germ.* Wurzel, Wurzelstock; *Angl.* the root of a tree, the stump).

1.) Propria. — a) Stricto sensu. *Cic.* 2. *Nat. D.* 32. 52. Arborea par stirpes aluntur suas. *Id.* 7. *Ferr.* 38. 99. et 50. 131. Sculi milites palmarum stirpibus alebantur. *Horat.* 3. Od. 29. 37. ouno lapides adatos Stirpesque raptas etc. *Virg.* 12. *Æn.* 781. Namque diu luctans lentoque in stirpe moratus etc. *Dixerat* *ibid.* 773. lenta in radice. *Id.* *ibid.* 208. (et *Colum.* 5. R. R. 9. a med.) scapulum in silvis lino de stirpe rescium. *Id.* 2. G. 209. Antiquisque domos arum cum stirpibus imis Erui. *Plin.* 10. Hist. nat. 36. 65. (163). Arundo omnis ex una stirpe numerosa. (*Paulo* supra, item c. 33. vocat radices palmarum agrestium. *Sic Tac.* 4. Hist. 60. Virgulta et stirpes et loternatas saxis herbas velentes, miseriarum patientiæque exemplum fuerat.) *Ruricius* *Virg.* 2. G. 367. Stirpes validæ. *Id.* *ibid.*

24. Stirpes obnuere arvo. — Hinc translata, *Sall.* *Cat.* 10. Carthago ab stirpe interit. h. e. funditus. Et in plur. num. *Liv.* 6. 1. Velut ab stirpibus latius feraciusque renata urbs. — b) Latiore sensu de aliis. *Thull.* 1. 9. 45. et *Propert.* 3. 23. 33. Vellere albos a stirpe capillos. *sic dalle radici*, nisi malis tropica dictum.

II.) Translata. ¶ 1. Per synacdochen ponitur — a) Pro lata arbore aut parte ejus quacumque, albero, legno. *Lucret.* 5. 1098. Emicat interdum flammam fervidus ardor. Mutua dum inter se rami stirpesque teruntur. et *ibid.* 1363. stirpes committere ramis. h. e. inserere, innestare, et *Virg.* 2. *G.* 23. Hic plantas tenere abscondens de corpora matrum. Deposuit sulcis: hic stirpes obruit arvo. h. e. iotagras arborea seu virgulta eum radicibus. et *ibid.* 367. de *ibid.* ubi jam validis amplexas stirpibus ulmos Exierit. h. e. ramis, materia. *Cato R.* 40. Capito tibi scissam salicem: ea stirpem praecidam (al. praecissam) circumligato, ne liber frangatur: Ubi id feceris, surculum praecutulum inter librum et stirpem artito primores digitos duos. tra scorza e legno, et *Colum.* 3. *R.* 4. 5. extr. de *mallois*. Probabilissimum genus stirpis deponere. *Id.* 5. *ibid.* 6. ante med. Arbor decacuminanda est juxta ramulum, qui videbitur esse nitidissimus: ita tamen, uti supra eum truncus stirpem dodrantalem relinquant, ad quam ramus alligetur, et mox. At si robusti rami erunt, ite ferro amputentur, ut exiguum stirpem prominentem truncum relinquant, stecco, troncello, et *Plin.* 8. *Hist. nat.* 26. 40. (96). Hippopolamus satietate obesus exit in illos, recentes strundum casuras speculatum: atque ubi scutissimum videt stirpem, imprimens corpus venam vulnerat etc. Itē *Harduin.* ex MSS., at *Sillig. leg. acutissimam*. — b) De quacumque planta, virgulto, pianta. *Cic.* 5. *Fin.* 11. a med. Quom arborum et stirpium eadem pæne natura sit. *Id.* 2. *Nat. D.* 64. a med. Stipium et herbarum utilitates longo usu percepimus. *Lucan.* 4. 42. Dum scopulos stirpesque tenent, atque, hostia relicto, cadunt ense viam. ¶ 2. A similitudine refertur ad genus humanum et — 1.º) Est origo generis in familia, stirpe, schiatta, legnaggio, progenie. — a) De hominibus. *Cic. Amic.* 19. ad fin. Qui aliquamdiu propter ignorantiam stirpis et generis in famulatu fuerint. *Nepos Att.* 18. Juniam familiam a stirpe ad hanc ætatem ordine enumeravit. *Cic.* 1. *Orat.* 39. 176. Quom Marcelli ex liberti filio stirpa, Claudii patricii ejusdem nominis hereditatem gentis ad se redire dicerent. *Pacuv.* apud *Non.* p. 227. 1. *Merc.* Dubito, quod primordium capessam ad stirpem equitendum. *Virg.* 1. *Æn.* 630. Sequere ortum antiqua Teucrorum ab stirpe volabat. *Sic Curt.* 4. 1. 17. Stirpe regia esse ortum. *Enn.* apud *Non.* loc. cit. et *Fest.* in *Stirps* p. 313. 29. *Müll.* Nominis Pyrrhus, uti memorant a stirpe supremo. *Virg.* 5. *Æn.* 714. Dardanius divina stirpis Acestes. *Sall. Jug.* 14. Ma Jam ab stirpe socium et amicum populo R. regno expulsi. *sino da' miei maggiori*. — b) De bellis. *Ovid.* 1. *Fast.* 363. Flebat Aristæus, quod apes ab stirpe necatas viderat. con tutta la razza. — 2.º) Item propago, nepotes, posteri, discendenza: quia stirps non solum truncum, sed etiam ramum significat. *Enn.* apud *Varron.* 7. *L. L.* 16. *Müll.* Ubi tibi Titania Trivia dederit stirpem liberum. *Virg.* 6. *Æn.* 864. Quis, pater, ille virum qui sic comitatur euntem? Filium, anne aliqui magna de stirpe nepotum? *Id.* 4. *ibid.* 622. vos, o Tyrli, stirpem et genus omne futurum Esercite odiis. et 11. *ibid.* 166. Aeneas Romanæ stirpis origo. *Justin.* 16. 1. a med. Nac cassas, quoad omnem stirpem regis sobolis deleat. *Tac.* 2. *Ann.* 37. sub fin. En stirps et progenies tot consulum, tot dictatorum. et 1. *ibid.* 58. in fin. Arminii usor virilitis ævus stirpem edidit prole. *Sic Liv.* 1. 1. in fin. Brevis stirps quoque virilis ex novo matrimonio fuit. — 3.º) Item coodicio, genus, ordo. *Fellej.* 2. 4. finit. Maolius regis stirpis originem, et *ibid.* 29. 2. Pompejus gentis Maie Lucilia stirpis senatoriæ. *Nepos Eu-*

men. 1. Neque aliud huc deficit, quam generosa stirps.

III.) Figurata. ¶ 1. Est origo, causa, principium, fons, radix, origine, radice, fonte, cagine, sorgente. *Cic.* 1. *Cat.* 12. extr. Exstinguetur atque delebitur non modo hæc tam adulta reipublicæ pestis, verum etiam stirps ac semen malorum omnium. *Id.* 3. *Tusc.* 34. 83. Stirpes ægritudinis omnes elidendæ sunt. *Id.* 2. *Divin.* 72. 149. Ut religio propaganda est, sic superstitionis stirpes omnes elidendæ sunt. *Id.* 4. *Fin.* 2. sub fin. Differo eam partem, quæ quasi stirps est hujus questionis. *Id.* *Cæt.* 32. sub fin. Firmata jam stirpe virtutis. *Id.* 3. *Tusc.* 6. 13. Audeamus non solum ramos ampullare miseriarum, sed omnes radicem fibras evellere. tamen aliquid relinquatur fortasse. Ita sunt altæ stirpes stultitiæ. — Ab vel a stirpe, ab origine, radice, funditus. *Plaut. Trin.* 1. 2. 180. Quod si esquiretur usque ab stirpe auctoritas, Unde quidquid auditum dicant; nisi id appareat, Famigeratori res sit cum damno et malo. *Liv.* 9. 34. Gens antiquior originibus hujus urbis — intra annum ab stirpe extincta est. *Cic.* 3. *rep.* 12. in fin. Noster hic populus, quem Africanus hesternis sermonibus a stirpe repellit. ¶ 2. Est etiam natura, condicio, qualitas, status, quem naturæ sortitur. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 35. 95. Non ingenerantur hominibus mores tam ab stirpe generis ac seminis, quam ex illis rebus, quæ ab ipsa natura loci et vitæ consuetudinem suppeditantur. Adde *Liv.* 37. 8.

Homonym. Differt stirps a radice ex eo fortasse, quod stirps est pars trunci, quæ radicem hæret. *Cic. Orat.* 43. 147. Arborum altitudo nos delectat: radices stirpesque non item; sed esse illa sine his non possunt.

STIRSOZILA, æ, f. 1. herba, quæ et centaurea minor, ita a Dacis appellata, teste *Apul. Herb.* 35. STIVA, æ, f. 1. Ratione habita etymii, alii conjungunt cum Gr. στῆμα adstringo, vel στῆμα, premo, unde est Latiorum stipo, et στῆμα, proina, ab eodem στῆμα, condenseo; alii vero conferunt cum Lat. sto, quasi sit stativa (V. *Varron.* loc. infra cit.): quæ duplex notio simul sumpta notioi vocis, quæ rei per eam significatæ uti ita plane conveniat, probe respondet. Cf. *Germ. Steife*. — Stiva est ea aratri pars, quam arator manu tenet et premit, sulci dirigendi gratia, ἡ χεῖρ (It. manico dell' aratro, stiva, bure; Fr. manche de charrue, mancheron; Hsp. culeva; Germ. die Pflugstange; Angl. plough-handle). *Varro* 5. *L. L.* 135. *Müll.* Vomer, quod vomit eo plus terram: dens, quod eo mordetur terra: supra id regula quæ stat, stiva, a stando: et in ea transversa regula, manicle, quod manu huius tenetur, qui quasi est temo inter boves. Ubi *Varro* distinguit stivam a manicle: auctores tamen non distinguunt. *Virg.* 1. *G.* 174. Stivæque, quæ currus a tergo torquet imos. *Ovid.* 4. *Fast.* 825. Inde premens stivam designat membra sulco. *Id.* 8. *Met.* 218. Aut pastor baculo stivæque innixus arator. Adde *Colum.* 1. *R. R.* 9. ab init. Sever. Sanct. carm. buc. v. 43. *Wernsd.* Sulcas perfacilia stiva tolerat.

STLATA vel stalla, æ, f. 1. *Fest.* p. 313. 5. *Müll.* vocem derivat a latus (V. infra); sed recentiores quidam philologi, prefixum st, non aliquid sine propria significatione additum, sed ad radicem nominis pertinere rati (V. *Schweizer-Sidler* p. 13.), ducunt a Skr. star et per metathesin stra, unde sternit et stratus, quasi ait pro strata; litteræ enim liquide r et l facile commutantur: hinc et latus pro status, quod differt a rad. lat, ut in Latium, a λᾱτῦς. Cf. STLIS, STLOCUS et similia. — Stlata est genus navigii latum magis quam altum, sic appellatum a latitudine, sed eo toquendi usu, quo stlocum pro locum et stliam antiqui pro litum dicebant. *Cell.* quoque 10. 25. stlatas inter varias navium appellationes enumerat. *Auson.* Ep. 22. 31. Acatis, pharelis, liotribus, stlatis, rate Tarnia et Garumnam peruenit. — Capet tamen de Orthogr. in fin. p. 2246. *Putsch.* dicit esse navem piraticam: et inde Aeri adjectivum stlataris. Etiam in *Gloss.*

Philoz. Stlalia, περισπῆστος ἐκείνους αἰδός. Ceterum hæc *Fest.* et *Capr.* sententia facile conciliantur, si ponatur navigium hoc piraticum illam formam habuisse. Proprie vero, inquit *O. Müller.* latum illud Phœnicum mercatorum navigium, quod γὰλῶς dicitur, a Romanis stlatam dictum esse potaverim. Hinc stlataria purpora, quæ stlatis adportatur. genuina Tyriorum merc, apud *Juvenal.* loc. cit. in STLATARIUS. — NE. De cognom. R. V. ONOM.

STLATĀRIS vel stlataria, æ, adject. V. voc. præced.

STLATĀRIUS vel stlatarius, æ, um, adject. (stlata) De descriptione stlatarius et stlatarii, ut et scis pro stlis, V. *Capr.* p. 2246. *Putsch.* et *Brambach* p. 214. — Stlatarius est ad stlatam pertineas. *Gloss.* *Philoz.* Stlatarius, ἐργόμενος. *Petron.* Sat. 108. Stante ergo utraque acia, quom appareret futurum non stlatarium bellum, ægre expugnavit gubernator, ut Triphena inducias faceret. guerra da burla, ludicrum, fictum: fortasse quia stlata non erat navis bello idonea. Interpretatum variæ sunt sententiæ, aliis interpretationem, lectionem aliis sollicitantibus. V. *Burmanni* editionem. *Bücheler* leg. tralatitium, At *Juvenal.* 7. 134. Spodet enim Tyrio stlataria purpura filo. h. e. peregrina et pretiosa, longe navi advecta. Sunt qui latum clavum intelligunt: a stlatus, latus. Alii alia comminiscuntur. — Hinc Stlataria, orum, n. plur. 2. *Vet. Scholiast.* *Juvenal.* 7. 134. offert huic versum ex *Ennio*: Et melior navis, quam quæ stlataria portat. Sed in *Ennii* fragmentis non apparet.

STLATA et deriv. V. STLATA.

STLEMBUS, æ, um, adject. Sunt qui a labo ducunt, ita ut, quemadmodum in similibus, st merum sit prædium, fortasse ad plonfiorum sonum. Cf. tamen *Germ. schlampen, schleppen*, trahere, trascinare. et STLATA init. — Stlembus est gravis, tardus. *Fest.* p. 213. 9. *Müll.* Stlembus gravis, tardus, sicut Lucilius (l. 3. i. 23. M.) «Apulidæ pedibus stlembis dicit» quom refert equum pigrum et tardum. Cf. *Paul. Diac.* ex eod. p. 312. 8. *Müll.*

STLETA, æ, f. 1. V. SLETA.

STLIS, itis, f. 3. Videtur esse a rad. Skr. star, dividere, separare, nuda et crispæ, prius, et stria; sunt etiam, qui conjungant cum *Germ. Streit*, ejusdem significationis. (V. STLATA init.) *Fest.* p. 313. 9. *Müll.* et *Quintil.* 1. 4. 16. Stilem antiqui pro litem dicebant. — Stlis igitur eisdem ac illi. *Inscript.* apud *Gruter.* 350. 7. P. ALBIO P. F. GAL. MAXIMO X. VIRO STLITIBUS IUDICANDO, etc. Adde 381. 3. et 407. 2. et alibi sæpe. Item apud *Spartian.* *Hadrian.* 2. eadem formula X. Vir stlitibus judicandis. At *Peter litibus.* *Pompon. Dig.* 1. 2. 3. § 29. Delude (post creationem prætoris peregrini) quom esset necessarius magistratus, qui hæc præerat, decem viri litibus judicandis constituti sunt. Meminit etiam *Cic. Orat.* 46. 150. Porro decemviri isti videntur fuisse ex corpore illorum centum, qui causas centumvires cognoscebant. *Dio* l. 54. c. 26. Οἱ δὲ καὶ οἱ ἐπὶ τῶν δικαστηρίων τῶν ἐς τοὺς ἑκατὸν ἀνδρῶν ἀπορρομένων ἀποδουλομένοι. U vero erant ex viginti viris, qui e familia senatoria eligebantur. *Auct. Paneg.* ad *Fison.* 41. Seu trepidos ad iura decem citat basta virosum. Et si mare jubet centesio judica causas. *Sueton.* Aug. 36. Ut centumviresque bastam, quam quæstura functi consueverat cogera, decemviri cogerent. Adde *Plin.* 5. *Ep.* 21. In *Isr.* *Grec.* apud *Seach.* p. 25. x. via stl. iud. est idem ac τῶν δέκα ἀνδρῶν τῶν τὰ φωνὰ δικασάντων sub M. Aurelio. — Apud *Cicer.* et *Pompon.* la-gitur litibus.

STLOCUS, i, m. 2. Erymon docuit a rad. Skr. stark, unde per metathesin strak (stlak): cf. *Germ. Strecke*, spatium; alii vero a Skr. sthal, sistere: cf. *Germ. Stella*, situs, positus, locus. Sentient tamen aliter de hujus ceterarumque similitum vocum origine et *Corradini.* V. in LRS, LOCUS. Porro hæc voc. habent *Fest.* in STLATA et *Quintil.* 1. 4. 16.

STLOPPUS vel stlopus (stolopus), i, m. 2. Vox

per onomatopœiam ficta ad exprimendam sonum buccarum inflatarum, et percussantur, rimbando delle guance gonfie percosse. Pers. 5. 13. Nec stiopea tumidas lotendis rumpere buccas. Ad b. 1. Thes. N. Lat. apud A. Matium in Class. Auct. T. 8. p. 560. Stiopeas, bucca inflata. Persius: Neo stiopeo tumidas etc. — Agnoscit etiam Priscian. 1. sub fin. Alii tamen leg. sclopus, quod cum red. Skr. skalp, scalpo, magis consonat, unde voluit recentiores etymologi hanc vocem factam.

STO pro ISTO. V. STA.

STO, stes, stēti, stātum, stare, n. 1. — a) Ad actionem quod attinet, isto pro sto, praeposita littera i, occurrit apud Augustin. Serm. 118. n. 4. ed. Mai. Istet a destri in vestitu deureto. Adde Fulgat. interpr. Ital. Ps. 133. et Rom. 5. 2. et Inscr. apud Baldelli, Oss. p. 407., fortasse enphonice caena vulgo usurpatum. — b) Forma praeter. perf. steti est aucta, duplicato vocis themata in morem Graecorum et estilita s, pro steti. — c) Hinc, quod ad quantitatem spectat, stēti habet priorem syllabam brevem. — Steterunt, pro steterunt, pœnult. brevi dixere Virg. 2. Æn. 774. et 3. ibid. 48. et Ovid. Heroid. 7. 166. Stet exciderunt apud Stat. 3. Theb. 302., absiderunt apud aumē. 5. ibid. 274., contigerunt apud Ovid. 1. Fast. 592. et similia apud Poetas multa, quæ ad ejusd. Heroid. loc. cit. congesit Heinzius. — Sto produciendum monet Incert. Gramm. p. 504. Endl. Sic Ovid. De Nuce 60. Paraque loci, qua sto, publica pœne via est. — Stātum pœnult. habet longam, quamquam recentiores philologi alii brevem, alii vero eneipitiam putant, quibus alteris favet Priscian. 9. p. 474. et 10. p. 519. Keil. Sane longa apparet in derivat. stāturus, ut apud Lucan. 2. 718. percussit portum Symplegas inanem Et statura reddi. Adde eumd. ibid. 564. et Sil. It. 17. 82. Hinc et in composit. constātum, unde constāturus, ut apud Lucan. 2. 17. quantis sit cladibus orbi Constatura fides spernum. Sic Stat. 7. Theb. 247. spāns Obstatura Pelagis etc. Contra stātum eum pœnult. brevi est a stelo, qua significat statuere, ponere. V. STATUS, s, om. Porro, ut mihi videtur, nomina derivate quantitate hujus syllabæ differunt, prout sunt a stātum, quod a red. stā, quæ brevis manet in sistere; aut a stātum, quod item a red. stā, quæ contrahitur in slāre pro stacere. (Cf. Burnouf Meth. etc. p. 138. § 152.) Viderint tamen erudit. — d) Origo vocis est a rad. Skr. stha, ejusdem significationis, unde et Gr. stas et stasis. — Part. Stans sub A lire in om. peragr. et B 1. 2. et in fin.; Staturus sub B 1. 8. a. — Sto est rectus inaito, pedibus nixus manco, erectus sum, otw, staspa (It. stare rritto o in piedi; Fr. être ou se tenir ou rester debout; Hisp. estar derecho; Germ. stehen, stehen bleiben; Aogl. to stand, stand up, stand upright or erect); cui opponitur sedēo, jaceo.

A) Proprie. ¶ 1. Geeralim. — 1.º) De personis. — a) Universim. Plaut. Capt. prol. 1. Hos quos videtis stara hic captivos duos, bi stant ambo, non sedent. Cic. 1. Divinat. 46. 104. Quum virgo staret, et Cœcilia in sella cederet. Martialis. 3. 44. Et stanti legis et legis sedenti. Plaut. Mil. glor. 4. 3. 36. abi lotro. poli stare. Id. Amph. 2. 2. 35. Stare ente mdes. Id. Aulul. 4. 5. 44. in atris. Ter. Hecyr. 5. 4. 14. ante ostium. Cic. 2. Orat. 86. 353. ed Januam. Horat. 1. Sat. 4. 10. sape duceatos — versus dicebat stans pede in uno. h. e. perbrevis tempore, in un ultimio. et Cic. Harusp. resp. 4. 7. Quum stans mihi minaretur. Id. Brut. 77. in fin. Qui aul aliquando sunt cientes loqui. Sueton. Vesp. 24. Imperatorem est stantem mori oportere. Ammian. 25. 4. 4. Stens cibum sumere visebatur. Id. 24. 3. 7. Stando moriar. Ter. Hecyr. 4. 3. 1. Stare hinc procul. Sic Tibull. 1. 6. 42. Horat. Art. P. 361. propius. Virg. 4. G. 355. ad remem. Id. 9. ibid. 381. ante pedes. Ovid. 1. Amor. 5. 17. ante oculos. Stat. 11. Theb. 518. iusta aliquem. Horat. 1. Sat. 8. 32. Cereæ sup-

pliciter stabat, servilibus ut quæ Jam peritura modis. — Stara inter sacrum sasumque, proverb. de quo V. io SACER. — Passiva impersonaliter. Ter. Eun. 2. 2. 40. et Plaut. Pseud. 1. 5. 42. Quid egitur? raun. stator hic ad hoc modum. — b) De scrvia, qui stant coram domino et præsto sunt ad obsequia. Ter. Eun. 3. 5. 46. Sto expectans, ei quid mihi Imperent. C. Gracch. apud Gell. 15. 12. Nulla apud me fuit popina: neque pueri eximia facie stabant. Sueton. Cæs. 49. Stare alicui ad cynthum et vinum. servis di coppiere. et Fulgat. interpr. 3. Reg. 10. 8. Beati servi tui, qui stant coram te. Tā stare opponitur tō ambulare: oam utrumque quæ fiebat a servis, qui dominis menas accumbeotibus ministrabant. Cf. Gen. 17. 1. — Hoc transiote pertinere videtur illud Ps. 106. 25. Dixit (Deus) et stetit spiritus procellos. h. e. jubente Deo, obediens adstat, sc. assurgit mox ventos procellosos. — c) De meretricibus prostantib. Juvenal. 10. 239. Quod steterat multis in carcere fornicis annis. Horat. 1. Sat. 2. 30. alius nullum, nisi olente in fornicis steotem. Ovid. 1. Amor. 10. 24. Stat meretrix certo cuius mercedib. lare. — 2.º) De rebus. Plaut. Amph. 1. 1. 120. Inoe, uti exorta est, stat. Cæs. 6. B. G. 27. Arbores stantes. Cic. 9. Phil. 2. 4. Statum steterunt in Rostris. Cf. 1. Divinat. 34. 75. Id. 5. Ferr. 23. 51. Duo signa, quæ nunc ad impluvium faum stent, quæ multos annos ad valvas Junonis Semlæ steterunt. Virg. 8. Æn. 233. Stabat acota allex. Horat. 1. Od. 35. 14. Injurioso ne pede proutas Stantem columpam. Virg. 6. Æn. 22. stat cunctis soribus urne. Ovid. 5. Fast. 383. saro Stant antra. Id. 3. Fast. 819. stantes redio percurrera telas. V. RECTA, s. Phil. 30. Hist. nat. 14. 45. (131). Ororum perdidit patemium elia stantes mammas servat. h. e. na flaccidæ et decidue fiact. Stat. 12. Theb. 416. Stentes stabant ad flumina silvæ. Cic. Flacc. 28. 69. Stantibus Hierosolymis. Cæd. Aurel. 1. Tard. 4. 92. Stanti exercitio moveatur. h. e. statario. — De adfella, postquam perfecta sunt. Ovid. 2. Fast. 181. Mœnia jam stabant. Id. 3. Met. 131. Jam stabant Thebæ. Id. 11. ibid. 205. Stabat opus. Horat. 3. Od. 2. 42. stat Capitolium Fulgens. Val. Flacc. 1. 96. Juno Argolicas Macelumque per urbes Spargit, Incipit tentere parentibus austros Esonideos: Jam stare ratem remisque superbam Poscere quos revebet. ¶ 2. Spacialim est consistere, maocere, quiescere, star fermo, formarsi. Ter. Heaut. 4. 7. 8. I: quid stas, lapis? Id. Phorm. 1. 4. 18. et Plaut. Merc. 5. 2. 32. sta illico. Cæs. Mæ facia, propterantem qui ma commorere. fermati. et Horat. 3. Od. 28. 5. Inclinare merididm Scotis, ac veluti stel volucris dlas, Parcis deripere horreo Cessantem amphoram. Seneca Oedip. 585. gelidus in vasis stetit Hælitque sanguis. Virg. 3. G. 84. de aquo generoso. Stare loco nescit, micat auribus et tremit artus. Id. 2. Ecl. 20. Quum picidum ventis staret mare. Plaut. Amph. 1. 1. 120. Ita stetim stant signa, neque noi quoquam concedit die. Lucan. 2. 718. Venaque percussit pontum Symplegas Invenem Et statura reddit. h. e. non amplius se motura. Adde Val. Flacc. 8. 195. Properi. 4. 6. 27. Phœbus linquens stantem se viodice Deloo. Horat. 3. Od. 27. 9. Stantes paludes. Ovid. 4. Met. 731. et 7. ibid. 200. concussæque sisto, Stantia concutito cantu freta. h. e. tranquilla. Id. 4. Pont. 7. 8. rigido stantia vina getu. congelati. et Seneca eod. sensu Hippol. 58. Stans later. Cic. 4. Ferr. n. 81. Videne navam illam? stara nobile videtur, at ille, qui lo navi sunt, movei hæc villa. nbi tō stare oppon. tō moveri. et Ovid. 4. Met. 732. Stant aquæ. Id. 15. ibid. 562. Hæta — non ferro stabat adecto. Horat. 2. Od. 9. 5. stat glacies Iners Mæotes per omoc. dura. et Sil. It. 3. 94. te longe stara sœcta. vivtre a tarda recchiata. et Fulgat. interpr. Jon. 1. 15. Steti mara a fervore suo. si calid. — Hinc trāsata Plin. 5. Ep. 12. extr. Nescit simul Innotata liberatitas stare. Tac. Agric. 15. Scilicet dno angustis stetit h. e. oco est progreu. et 12. Ann. 22. et 4.

Hist. 67. Cic. 2. Fin. 10. 31. Voluptas stens. V. MOVEO. ¶ 3. Item morari, manere, esse, trourari, sœtere, stare. Cæs. 5. B. G. 43. Centuriones ex eo, quo stabant, loco recesserunt. Cic. Pis. 6. a mod. Pauliiper stetim in illo ganceram tuarum nidore etque iumo. Id. 2. Cat. 3. 5. Hos, quos video volitare in foro, quos stara ad entlem, quos etiam in senetum venire. Id. Flacc. 6. 14. Qui domi stare non poterant. Ovid. 2. Trist. 289. Quum steteris Jovis æde. Id. Heroid. 18. 208. Et mællus nulle stat mea puppis aque. Id. 11. Met. 692. stetit hoc micrabili ipso Ecce loco. Seneca Troad. 1178. Quam prope a Priemo steti! Cic. 7. Ferr. 33. 85. Stetit soleatus prætor populi R. cum pellio purpureo tunicaque tale-ri, muliercula nixus in litore. Id. 3. Orat. 61. Saryum habuit, qui staret occulte post ipsum sta. Val. Flacc. 4. 631. Me Pangæa super rursos juga masq paterna Stare Tyro dulcesque lterum mihi surgere soles, Nunc reor. Cic. 2. Phil. 4. 8. Qui hoc ipso tempore stent cum gladiis in conspectu senatus. ¶ 4. Item pro hætere, fixum esse. Ovid. 8. Met. 414. missisqæ duobus Hæta prior terra: medio stetit altera iargo. et 5. ibid. 132. Hujus in obliquo missum stetit ingulne farrum. Sil. It. 1. 527. Et stæt iorlem aquamis horrentia tela. Id. 4. 142. Cornus et oblatæ stetit inter tempora frontis. — De navibus est tenera navem in ancora, commorari in ancoris, ancorari. Virg. 6. Æn. 902. Ancora de prora jacitur: stant litore puppes. Auct. B. Afr. 62. Stara clessem in sala. Adde Liv. 37. 14. Id. 38. 20. naves in sinu Maliaco. ¶ 5. Item lo ra militari et dicitur de militibus, qui in uno gradu, ordine, acie stant, et contra hostem constanter parmaocent, pugnae parati. — a) Absolute. Sall. fragm. 3. 87. Ariz. Ut sustinere corpora plerique nequeunt arma sua quisque stans incumberet. Auct. B. Afr. 42. Quum milles jejuni sub armis stitissent. Seneca Phœnis. 389. stetit acies lo armis. Cæs. 1. B. C. 47. Afranius quod diu stitissent et notroram impetum sustinissent. (Alii leg. restitissent.) Liv. 2. 6. Tarquinus uovus hostis non stetit solum sed etiam absona parte hostes pepulit. Id. 22. 60. ad fin. Quum in acie stare ac pugnae decuraret, tum in castra refugerunt. Id. 26. 44. Et primo baud impari stetere acie: subsidia delinde etc. Id. 37. 59. in fin. Quota parte virum suorum ibi dimicavit Antiochus? Ia Asia totius Asia steterunt vires. Cic. 2. Tusc. 23. 54. Ut si in prelio, ut ignavus miles, simul ac viderit hostem, fugiat, ob casque causam pœrat non-oumquam: quom si, qui steterit, nihil tale evenit. Nepos Epam. 10. Postquam pugari eum Lacedæmonis cepit, in primis stetit. Stat. 8. Theb. 322. stetit audaces effusus in iras Connerulque maoca. Plaut. Amph. 1. 1. 86. Quisque uil steterat, jacet obitincte ordinem. Juvenal. 3. 290. Stat. contra starique jubet. Ovid. 9. Met. 43. Stare in gradu. Ammian. 31. 3. 4. gradu fixo. Id. 16. 12. 20. veltigis Oxie. Sil. It. 12. 105. de militib. fugientib. Stare, o mlieri, quæ glaria summo Deducor est. — De edfella. Liv. 38. 5. Consul aristibus muros quatlebat etc. Op-pidenos primo pavor ac trepidatio caput: delinda ut præter spem stare muros viderunt etc. stare in piedi, star saldo. at 32. 24. Romani at ruluas muri supervedebant, et scales ad stantle manla Inerebant. — b) Cum Dativo personæ, cui resistitur. Virg. 3. G. 347. Non secus ac petris æter Romanus lo armis Injusto sub fasce viam quum carpit, et hosti Ante expectatum possis stat in agmine cestra. Hosti stat, inquit Philarg. ad h. l., figurata pro contra hostem stat. — Hinc metaphorica. Cic. 1. Fam. 4. Ad Xvi. cel. Fehr. quum in senatu pulcherrima staretus, quod jam illam sententiam Bibuli fręgeramus unumque certamen ewet relictum, sententia Volcatii. ¶ 6. Item pro suspendi, pendere. Liv. 29. 2. Aliquando pngos atrox stetit. Id. 27. 2. Dlu pugna nostro Inollata stet. Id. 8. 38. Ita anceps dicitur certamen stetit. Adde Lucan. 7. 216. ¶ 7. Item est rigere, drizzarsi, farsi irto, arricciarsi. Virg. 7. Ecl. 83. Stent et juniperi et castæos hirsute.

Id. 2. En. 774. Obstupul steterantque comae et vox faucibus haesit. Adde *Ovid. 7. Met. 631. Stat. 3. Theb. 325.* Stara erines. *Ovid. 8. Met. 286. satas. Id. 6. ibid. 672.* cristas in vertice. *Id. 10. ibid. 655.* eristas. — Obscenus senon. *Martial. 3. 75.* Stare, Luperce, tibi jam pridem mentula desit. Adde eund. *6. 23. Auct. Priap. 72. 2. et 80. 1. et Apul. 2. Met. 8.* Similiter exstere, prominare. *Lucil. apud Non. p. 391. 28. Merc.* Illic corpus solidum invenies, hic stara papillas Pectore matmoreo. *Plin. 28. Hist. nat. 19. 77. (249).* Magi propinquant virginal novem grana simi leporis, ut stent perpetuo mammae. *Ovid. 12. Met. 401.* sic tergum sessile, alic stent Pectora celsa toris. *Id. 6. Fast. 133.* Granda caput, stantes oculi. § 9. Item pro congelari, conescere, ristagnari, raptendens. *Seneca Oedip. 585.* gelidus in venis stetit Haesitque sanguis. § 10. Item moreri, cessare, otiosum esse. *Sil. It. 12. 104.* numerabat inertes Atque agros sine Marte dies, ac stare pudebat. et *ibid. 68.* quis terminus, inquit, Ante urbes standi Graefas, oblite tuorum Factorum miles? *Ter. Andr. 5. 6. 15.* Propera, arcesse, quid stas? quid cessas? § 11. Praeterea stare dicuntur, quae aperta et oppleta annti quasi constant et sustineantur ea re, quae oppleantur: constructio autem cum Abl. sine prap. *Sisenn. apud Non. loc. cit.* Caelum caligine stat. *Cecil. ibid.* Ager stat senilibus. *Lucil. apud Donat. ad Ter. Andr. 4. 2. 16.* stat senilibus fundus. *Virg. 12. En. 407.* Jam pulvere caelum stare vident. *Stat. 7. Theb. 124.* Pulvere stent astra globo. *Claudian. 1. Laud. Stilich. 257.* stant pulvere Syrtis Gelaiae. *Enn. apud Porphy. (ad illud Horat. 1. Od. 9. 1.)* Vides, ut alta stet olve candidum Soracle? stant pulvere camp. *Boeth. Consol. philos. 1. metr. 3.* Nimboisique pulvis stetit imbribus. *Virg. 6. En. 300.* de Charonte. atant lumina flamma. (Dantes, *Inf. 3. 109.* Caron dimonio con occhi di bragia.) In *Cod. Mediceo* habetur flammae, ita tamen ut postrema vocalis e transverba linola secta sit. Ita *Forcellinus.* Cum *Cod. autem Med.* stat et Rom. et major codd. atque adeo praestantior pars, teste *Wagnero.* Antiqua aliquot exemplaria *Pier. et Zulich.* a m. s. flammae exhibent, quod attulit *Heinsius. VII. 448.* ita ut sit versus dactylicus: sic *ibid. 33.* Bis patriae cecidere manus, quin protinus omnia, ubi *Pierius* illis adversatur, qui omnem scripsere. Alii porro leg. stant lumine flammæ. Verum stant lumina flamma lectionem esse ceteris praefereendam monet *Forcellinus,* cui recentiores criticis assurgant. Porro stant alii pro vulgari sunt interpretantur; alii elicit. *Benois* haec habet: «Stant lumina flamma li font expliquer comme *Wagner:* son regard est fixe et plein d'une flamme immobile. Stare se dit des choses qui conservent la même situation». Cf. *Virg. 12. En. 409.*

B) Translate stara forma eclivā occurrit

1.) Personaliter. § 1. Generaliter. *Cic. 2. Off. 1. 3.* Utinam respublica melleset quo coperat statu! *Quintil. 12. 1. 20.* Stetisse ipsum in fabulato eloquentia. *Seneca ad Marc. 24.* Nihil quo stat loco, ilabit, nmoia sternet abducatque (secum) vetustas. *Virg. 2. En. 38.* Dum stabat regno incolunt. *Cic. 10. Att. 8.* Nullo eodem modo posse video stare litum (Cæsarem) diutius, quin ipse per ea etiam languentibus nobis concidat, sostenersi, reggersi in piedi. § 2. Speciatim incoluntum esse, dignitatem suam retinere. *Cic. 7. Fam. 2. a med.* Eorum auxilio, qui, me stante, stare non poterant. *Id. 2. Phil. 10. extr.* Quae si valuisse, respublica staret, in concidisset. *Id. 2. Cat. 10. 21.* Qui homines si stare non possunt, corrumpunt, sed ita ut etc. *Id. 13. Fam. 29. ad fin.* Per quos homines nrdinesque steterim, quibusque munus fuerit, non ignoras. *Ovid. 1. Trist. 9. 17. et 5. ibid. 14. 21.* Dum statimus, turba quantum satis esset, habebat Nota quidem, sed non ambigua, domus. § 3. Hic pro niti, consistere, contineri, vigere, durare. — a) Cum Abl. et prap. in. *Virg. 1. En. 648.* Omnis in Ascanio cari stat cura parentis. *Val. Flacc. 3. 873.* Scilicet in solis profugi stetit Herculis ar-

mis Nostra salus? — b) Cum Abl. sine prap. *Liv. 4. 40.* Respublice stetit virtute tua. *Id. 45. 19. circa med.* Regnum eorum novum, nullis vetustis fundatum opibus, fretura stare concordia. *Id. 8. 7.* Disciplinam militarem, qua stetit ad hanc diem Romana res, solvisti. *Id. 1. 3.* Tutela muliebris res Latina et regnum avitum puero stetit. *Cf. Sil. It. 2. 173.* § 4. Hinc etiam stare dicitur eul comedia aut ejus actor, quum placet. *Ter. Heeyr. prol. 2. 6.* In his, quas primum Caecilii didici novae, partim sum earum exactus, partim vix steti. *Id. Phorm. prol. 9.* Si intelligeret, quum stetit olim nova, actoris opera magis stetisse, quam suae. Sic *Horat. 2. Ep. 1. 176.* Securus, cadat an rectis stet Fabula tulo. et 1. Sat. 10. 18. Illi, scripta quibus comedia prisca vltis est, Hoc stabat, hoc sunt imitandi. *Petron. Sat. 2.* Corrupta eloquentiae regule stetit et obliuiscit. § 5. Item saepe est etiam constantem esse, permanere, perseverare, et refertur praecipue ad animum. *Cic. Rabir. perduell. 10. 28.* Fidem non Rabirius, sed Marius dedit: idemque violavit, si in fide non stetit. *Sil. It. 11. 3.* stat nulla diu mortellibus usquam, Fortuna litubante, fides. *Cic. 1. ad Brut. 40. a med.* Qui si steterit idem mibique perarit, satis videtur habituri praesidii. *Martial. 8. 71.* nam stare aut crescere debent Mnere. *Virg. 4. En. 539.* Aut bene apud memores veteris stat gratia facti. *Cic. 5. Att. 18.* Stamus animis, et quia consilii bonis utimur, speramus etiam manu. *Horat. 2. Sat. 3. 212.* Tu prodeas scetus nb titulos quum admittit inanes, Stas animo? hat il tuo buon giudizio? ea mentis compos? *Seneca Thyest. 634.* Si steterit animus: si meto corpus rigens Remittit artus. h. e. si se collegerit et firmit. — Stat sententia, certum est, deliberatum est. *Ter. Eun. 2. 1. 18.* vide quid agas, pa. stat sententia, gran risoluzione! bellissimol et *Sil. It. 7. 224.* Stat pensata diu belli sententia, vicem Servare invitos. *Cf. Virg. 10. En. 467.* Stat sua culpas dies. — Sequente infinito. *Liv. 21. 30.* Hannibali sententia stetit, pergere ire atque Italiam petere. *Sic Cic. 9. Fam. 2. ad fin.* Nobis stat illud, una vivere etc. § 6. Hinc poetice dicitur de cultu et est non mutari et constantism firmitatemque animi aut etiam ituporem prae se ferre. *Sil. It. 15. 29.* stans vultus, et ore incessuque vifo propior. (Contra *Fulgat. interpr. Gen. 4. 6.* Quare iratus? et cur concidit facies tua?) *Stat. 10. Theb. 693.* cur ad patrios non stant tua lumina vultus? h. e. aspectum patris non sustinent. *Lucan. 5. 214.* nunc vultu pavido, none torva minaci: Stat numquam facies. *Val. Flacc. 4. 639.* stant ora metu, nec fessaq recedunt Lumina. § 7. Item est acquiescere, contentia, contentum esse. — a) Cum Ablativo. *Cæs. 6. B. G. 13.* Populus decreto non stetit. h. e. non acquiescit aut non perseveravit. *Cic. 5. Tusc. 28. 81.* Omnia ad suum arbitrium referre, suis stare iudiciis. *Id. Cluent. 47. sub fin.* Si uterque censor censoris opinione standum non potavit. *Id. 7. Att. 15.* Omnes cupiebant, Cæsarem stare condicionibus illis, quas tulisset. *Id. 3. Off. 25. a med.* Fecera promissa, stare conventis. *Quintil. 6. 6. 4.* Stare iurajurando mavult. *At. stari, Ovid. 2. Met. 818.* Stemus, alti, pacto. — Passive impersonaliter. *Liv. 7. 35. et 34. 22. extr.* Quae para erit, eo stabitur consilio. *Id. 21. 19.* Etsi priora fœdere staretur, satis ceutum erat Saguntinis. *Id. 8. 40. extr.* Nec quiaquam aequalis temporibus illis scriptor existit, quo satis certo auctore stetur. *Quintil. 7. 6. extr.* et *ibid. 10.* Verbis legis standum sit, eo voluntate. *Curt. 10. 6. 15.* Eo, quod major pars, eorum decreverit, stetur. — b) Et addita prapositione. *Cic. 1. Fin. 14. 47.* Stare oportet in eo, quod sit iudicatum. *Id. 2. Att. 4. Cure,* ut cum Titinio trahigas, si in eo, quod ostenderit, non stat, mibi maxime placet, ea, quae male empti sunt reddi. — c) Cum Dativo. *Liv. 7. 6.* Nunc famae rerum standum est. *Alit leg. fama. Callistrat. Dig. 42. 1. 32.* Alioquin rei iudicatae stabitur. *Ulp. ibid. 26. 7. 3.* Meritoque patris statur voluntati. *Id. ibid. 36. 3. 6.* Ro-

promissio exigenda est, voluntati defuncti statum sit. *Id. ibid. 4. 7. 23. ad fin.* Nihil aliud est, arbitri sententia stare, quam id egere, ut arbitri sententia pareatur. *African. ibid. 2. 1. 18.* Stare conventioni. *Ulp. ibid. 4. 3. 21.* religioni. *Id. ibid. 19. 1. 13. sub fin.* Ut aut stetur emptioni, aut discodatur. § 8. Item stare, ducta fortasse metaphorâ a re militari, pro diversa ratione, qua constructur, est favere, alicujus causam tueri, ejus partes sequi; aut adversari, contrarium esse. — 1.) In bonum partem et quidem — a) Cum Ablativo personae et prap. cum. *Liv. 26. 41.* Quum dii prope ipsi cum Hannibale starent. *Id. 5. 38.* Fortuna cum barbaris stabat. — b) Item cum Abl. personae aut rei et prap. ab, pro, in. *Cic. 1. Invent. 43. 81.* Stare a se potius quam ab adversariis. *Id. Brut. 79. 273.* Talis tribunus plebis fuit, ut nemo, contra civium perditorum demeritum, e senatu et a honorum causa steterit constantius. *Id. 1. Invent. 3. 4.* Stare a mendacio contra verum. *Nepos Datam. 6. a med.* Coacti sunt cum eis pugnare, ad quos transferunt, ab hisque stare, quos reliquerant. *Liv. 38. 25.* Pro iure gentium stetit fortuna. *Id. 2. 12.* Stare pro patria. *Ovid. 1. Art. am. 200.* pro signis. *Quintil. 11. 1. 80.* pro Ioba. — *Curt. 3. 11. 18.* Graeci, qui in Darel partibus steterunt. — c) Cum Adverbio. *Plaut. Men. 5. 2. 48.* Hinc stas, illum causam dicis. *Liv. 21. 10.* Unde jus stabat, ei (populo) victoriam dedit. *Id. 24. 45.* Aliunde stat semper, aliunde sentiat. *Sic Justin. 5. 4. 12.* Tantum fuit in uno viro momento, ut, unde stetisset, eo se victoria transferret. — d) Absoluts. *Liv. 25. 15.* Prope incondita Thurlinorum turba nec satis fido animo, unde pugnabat, stans. — 2.) In malam partem, et quidem cum Accus. personae aut rei et prap. in, adversus, contra. *Ovid. Heroid. 7. 166.* Nec steterunt in te virque paterque meus. *Nepos Agesil. 5. et Phoc. 4.* Stare adversus aliquem. *Cic. 1. Invent. 3. 4.* Contra verum. *Cf. Virg. 11. En. 282.* contra aspera tela. — 3.) Similiter utrumque jung. *Ovid. 1. Trist. 2. 5.* Mulciber in Trojem, pro Troja stabat Apollo, et *Nepos Agesil. 5. ad fin.* Si eos extinguere voluerimus, qui nobiscum adversus barbaros steterunt. § 9. Item dicitur de illis, quae aliquo pretio constant, costare. — a) Cum Ablat. pretii, quod per nomen substantivum aut adjectiv. significatur. *Liv. 34. 50.* Polyblus scribit, centum talentis eam rem Achaiae stetit. *Horat. 1. Sat. 2. 122.* quae neque magno stet pretio, nec cunctetur, quum est iussa venire. *Liv. 3. 60.* Si exemplo rem fortuna commisisset, haud scin, an magno detrimento certamen staturum fuerit. *gli sarebbe costato caro,* et 23. 30. Multo sanguine ac vulneribus ea Panis victoria stetit. *Ovid. 2. Fast. 812.* Haui quanto regnis nox stetit una tuis! *Virg. 10. En. 494.* haud illi stabant Aeneia parvo Hospitia. *Val. Max. 5. 6. n. 1.* Populo R. libertatem suam magno stetit. Adde *Propert. 2. 7. 8., Sil. It. 17. 81., Martial. 3. 75.* et *Quintil. declam. 13. sub finit. Curt. 3. 11. 27.* Tantolo impendin victoria stetit. *Fellej. 2. 64. ad fin.* Utinque vindicta libertatis morte stetit. — b) Cum Genetivum pretii. *Seneca 1. Ira 2.* Nulla pestis humano generi pluris stetit. § 10. Stare dicitur etiam pro esse, cum aliqua significatione diuturnitatis. *Favro apud Non. p. 264. 21. et p. 392. 5. Merc.* denique avarus Quis sanus? cui si stet terra et traditus orbis, Furando tamen et morbo stimolatus eodem, Ex se ipse aliquid quærat cogitque peculi. *Ovid. 1. Art. am. 520.* Inque cava nullus stet tibi nare pilus. *Propert. 3. 17. 20.* Infamis stupro stat Pelopea domus; et *ibid. 21. 21.* Nam quantum ferro, tantum pietate potentes Stamus. *Val. Flacc. 7. 354.* nec notis stabat contenta venenis. *Seneca Hippol. 472.* Vacuum sine ullis classibus stabit mare. *Ovid. 5. Fast. 383.* stant entra vetusto, Quae justum memorant lacuissae senem. § 11. Bene stare est quod Itali star bene dicunt, velere. *M. Aurel. apud Fronton. 3. ad M. Cæs. (edente iterum A. Maio) 10.* Dum tu jacebis, et mibi animus sanpinus erit; quod si te, diis inventibus, bene

stabilis, et meus enim bene constabit, qui nunc corretur ardentissimo desiderio tui.

II.) Impersonaliter. § 1. Stola, certum est, deliberatum est, son risoluti, ho fissato. Cic. 3. Att. 14. extr. Nos in Asiam converteremus: neque adhuc stabat, quo potissimum: sed scies. — Cum Infinito. *Nepos Att. 21.* Mihi stat, alere morbum desinere. *Virg. 2. Aen. 750.* Stat, casus renovare omnes omnemque reverti Per Trojem. *Sil. It. 3. 68.* Quos ut sepositi stetit et secerneret ab armis etc. § 2. Stola per aliquem, aliqua est in casu, dependere da qualcuno, stare in alcuno. — a) Absolute. *Quintil. 3. 6. a med.* Deserui, tempestatibus, fluminibus, valetudine impeditus: id est, non per me stetit, sed per illa. — b) Cum Coniunctivo et partic. ut, ne, quominus, quin. *Id. declam. 250.* Per te stetit, ut etc. *Add. Plin. Ep. 10. Liv. 3. 61.* Per milites non stetit, ne vincerent. *Sueton. Aug. 28.* Quasi per ipsum staret, ne redderetur. *Liv. 6. 33.* Utrique apparuit, nihil per alteros stare, quo minus incepta persequeretur. *Id. 9. 14.* Per alios stetit, quo minus discederet ab armis. *Add. eund. 44. 19. Id. 2. 31.* Per eum non stetit, quin praeretur. *Add. Tac. dial. de Orat. 21. extr.* Cic. eod. sensu dixit. 1. *Fam. 4.* Nemo est qui nesciat, quo minus discessio feret, per adversarios tuos esse factum. — c) Cum Infinito. *Scævola Dig. 32. 1. 36.* Si per eum non stetit, parere defuncti voluntati. — Hinc Part. praes., cuius exempla retulimus.

Stara, antis, etiam absolute occurrit et est eximiana, prominens. *Propert. 4. 5. 12.* Stantia currenti diluerentur aquae. h. e. quaecumque exstant e terra et erecta sunt, aquis obruerentur.

STOIA, *ae, f. 1. arod.* *Julian. Gramm. p. cxxix.* in *Anced. Helv. ad. Hag.* Stoici quomodo dicti? Ab stoa portico. nam stoa Graece, Latine porticus dicitur. Mos erat apud philosophos, ut in una porticu congregarentur et ibi disputarent et inde ab stoa portico Stoici dicti.

STOICUS, *ae, um, adj.* *Στωικός* pro *Στωικός*, Stoicus: a *στωάξ* apud *Athenienses* 13. p. 553. *Casaub. Capell. 2. p. 31.* Quidquid agentes Stoici praesidia futuri Semper anhelis docilis fomitibus tulisti.

STOBRUS. *V. STROBUS.*

STOEBE, *ae, f. 1. (στοιβή)* Pro stoebe scribitur stybe apud *Hieronymum*. *Intaror. Hom. 2. Orig. in Cant. Cantic. p. 1135. Migne. (ex Is. 55. 13.)* Siquidem pro stybe ascendit cypressus. ubi *Vulgat. interpr.* habet: pro salicuna ascendet abies. — Stoebe est genus herbarum, alio nomina phaeos. *V. PHEOS. Plin. 21. Hist. nat. 15. 54. (91.) et 22. ibid. 11. 13. (28).*

STOECHAS, *adis vel ados, f. 3. στοιχάς* et *στοιχάς*. § 1. Est herba nascens in insulis ejusdem nominis, odorata, coma hystropi, amara gusta, ut *Plin. 27. Hist. nat. 12. 107. (131.)* tradit; ubi etiam recenset ejus utilitates in medicina (*Lavandula Stachas* Linn.). Sunt autem *Stachades* insulae tres Galliae Narbonensis, nunc d'Hyères, contra ostia Olbiae amnis: de quibus *Plin. 3. Hist. nat. 5. 11. (79).* Tres *Stachades* a vicinis Maurensibus dictae, propter ordinem: quas item nominant singulis vocabulis, Protas et Mesas, quae et Pomponiana vocatur: tertia Hypaea. Haec *Plin.* Porro *στοιχάς* ordinem significat, *πρώτη* primam, *μέση* mediam: *ὕστατα* postrema est. § 2. Est etiam bulbus scititius apud *Apul. Herb. 43.*

STOECHION vel

STOECHION, *ii, n. 2. στοιχίων*, elementum seu alphabeti littera. *Terentian. De metr. v. 1168.* In tantum vegeta est et virida littera aeterna Quam prior est et muta loco subiecta secundo; Areticon Idcirco Stoechion Graecia dixit. Alii leg. *stoecheon*, ut platea a *πλατεία*, extrita littera i.

STOECHIS, *idis, f. 3.* herba eadem ac stergechion. *Apul. Herb. 43.*

STOICA. *V. STOICUS, a, um.*

STOICE, adverb. (Stoicus) Stoicorum more, Stoicamente, *Στωικώς*. Cic. *Parad. praef.* Stoice stetit, nullis oratoris ornamentis adhibitis, dice-

re. *Id. Mur. 35. 74.* Agit mecum severe ac Stoice Cato.

STOICE, *es, et*

STOICI, *orum, f. STOICUS, a, um.*

STOICIDA, *ae, m. 1.* (Stolicus) idem ac Stolicus, fortasse *εὐστωικός* dictum; sed per contumeliam, quasi ait in, qui Stoicus videri velit, et tamen moribus sit omnino contrarius Stoice disciplinae et severitati. *Juvenal. 2. 64.* Egerant trepidi vera et manifesta canentem Stoicida. «*Le putte della Stoa, trepida a queste Patenti verità, si diro a gambe*» (Gargallo). Quidam enim volunt significare virum mollem, et Stoicidam nomen esse femininum de viro dictum, ea ratione, qua apud *Virg. 9. Aen. 617.* quidam Rutilorum Trojanae per convicium sic ridet: O vere Phrygiae, neque enim Phryges etc.

STOICUS, *a, um, adj.* *Στωικός*, ad Stoicos pertinens, Stoico. Cic. 9. *Fam. 22.* ad fin. Schola Stoica. *Horat. Epod. 8. 15.* Stoici libelli. *Martial. 7. 69.* Stoica turba. *Id. 11. 84.* Tondeat hic inopes Cynicos et Stoica menta. *Seneca Ep. 123.* ad fin. Stoica secla. et *Ep. 13.* lingua. et *Ep. 22.* sententia. et *Ep. 59.* significatio. *Gell. 19. 1.* disciplina. *Juvenal. 13. 121.* dogmata. *Seneca Apocol. ante med.* Stoicus deus. h. e. rotuodius, ut ait *Cic. 2. Nat. D. 17. 48.* — Hinc absolute, substantivorum more

Stoica, *orum, n. plur.* 2. Stoicorum philosophia. Cic. 1. *Nat. D. 6. 15.*

Stoica, *ae, vel*

Stoica, *es, f. 1.* doctrina vel secla Stoicorum. *Porphyr. ad Horat. 1. Ep. 1. 16.* Inter Stoicam et Epicuream iactari se ait. et *moz. v. 17.* Bene rigidus secundum Stoicen.

Stoicus, *i, m. 2.* Stoica philosophia sectator. Fuit enim genus philosophorum, qui a Zenone Citico originem habuere, ita dicti a *στωά*, porticus, quod Zeno Athenis in porticu philosophiam docuit, nempe in porticu illa, quae Paele dicta est a varietate picturae, id est a *ποικίλος*, varius, quam Polygnotus gratuito pinxit. Deum dicebant esse rationem quamdam per omnem naturam rerum pertinentem, item legem naturalem recta imperantem prohibentemque contraria: iidem divinitatem tribuebant aetheri, astris, annis, mensibus annorumque mutationibus. Nihil bonum existimabant nisi bonatum. Felicitatem in sola virtute consistebant. Itaque eorum axiomata fuerunt, solum honestum bonum esse: in quo virtus sit, alii nihil deesse ad beate vivendum: solum sapientem esse divitem, formosum, regem, omnes stultos servos esse: peccata esse aequalia et huiusmodi. Funditus perturbationes animi sustulerunt, hoc est, valuerunt sapientiam omnino esse sine perturbationibus. Haec et alia multa eorum placita passim legea apud *Cicer.*, praesertim in libris philosophicis et in *Paradoxis*. *V.* etiam orationem ejus pro *Murena*, ubi saepe eos ridet in persona *M. Catonis*, c. 29. et 30. — De usu vocis. Cic. *Parad. proem. 3.* Calo, perfectus meae sententia Stoicus, et ea sentit, quae non sane probantur in vulgo et in ea est haerens, quae vultum sequitur florem orationis. *Id. 1. Off. 35. 128.* Si qui fuerunt Stoici praene Cynici qui etc. *Id. Varro Sat. Menipp. 86. p. 220. Oehl.* In charleo stadio *εὐστωικός* *ἀγῶνα*, quo qui certasset animo bellus homo, magis delectatus Stoicorum pancratio, quam Athletarum. *Auson. Ep. 2. 6.* Stoicus has partes, haec Epicurus amat. *Id. Gramm. p. CCLVI.* in *Anced. Helv. ed. Hag.* Stoici quinque partes (orationis) esse dixerunt, nam nomen et pronomen una pars, verbum et participium alia pars, adverbium et conjunctiva tertia pars, quarta praepositio, quinta interjectio.

STOLA, *ae, f. 1.* *στόλη*, vestis muliebris ad talos usque demissa, sinuosa, rugis plicisque abundans ac zona ad corpus adstricta; cui pallium aut palla superinduitur: a *στέλλω*, quae amicare, inducere significat, veste talare da donna.

1.) Proprie. § 1. Stricto sensu, ut distimus.

Enn. apud Non. p. 193. 4. Merc. Et qui illac est, quae lugubri succincta est stola? *Varro Sat. Menipp. 31. p. 119. Oehl.* Stola calca-

Partim vestusta muliebris ornat stola. Cic. 2. *Phil. 18. 44.* Sumpsi virilem togam, quam statim muliebrem stolem reddidisti. Alii rectius leg. muliebrem togam. (Similis huius est locus in *Petron. Sat. 81.*) *Seneca Phil. beat. 13.* Hoc tale est, quale vir fortis stolum indutus. *Ulp. Dig. 34. 2. 21. a med.* Vestimenta muliebria sunt, quae matrisfamilias causa comperata sunt: quibus vir non facile uti potest sine vituperatione: veluti stola, palla, tunica etc. *Horat. 1. Sat. 2. 99.* Ad talas stola demissa et circumdata palla. *Martial. 3. 93.* Rugosiorum quam gerat stola frontem. — Fuit propria matronarum honestarum, nam meretrices toga utebantur. *Ovid. 3. Pont. 3. 51.* Scripsimus haec istis, quarum nec villa pudicos Contingit crises nec stola longa pedes. *Martial. 10. 5.* Quisquis stolae purpureae contemptor, Quos colere debet, laetis impio versu, *Add. Ovid. 2. Trist. 251.* Matronarum stola rubra fuisse videtur: etenim *Auct. Priap. 12.* vetulam matronam describit stola rufa indutam. et *Propert. 2. 19. 81.* Illaque plebeo vel sit sandalis amictu. h. e. toga, ut plebejae mulieres, vel stola purpurea, ut matronae solent. Sed fortasse rubra dicebatur stola, quia purpurea insita linae ejus partem ambebant. — Huius stolae figuram exhibet *A. Rich.* ex pictura depromptam in thermis Titi conspicua; ubi insula adparet, quae olim fascia putabatur ad oram stolae assumta (quam sententiam tenuit et *Corradinius* ad voc. *INSTITA*); et constat nunc, fuisse latam fasciam seu laciniam, quae retro stolae assuebatur celabatque pedes ac trahabatur in modum symmetriae, coda o strascico. *Cl. Stat. 7. Theb. 654.* — Stola utebantur etiam citharedi, quae et palla dicebatur. *V. PALLA. Varro 3. R. R. 13. Q. Hortensius* quam in agro Laurenti esset, Orpheae vocari iussit: qui quum eo venisset cum stola et cithara, et cantare esset iussus, buccinam insavit, ubi tanta circumtulit nos eorum, aprorum et ceterarum quadrupedum multitudo, ut etc. *Orpheae* dicti, quia hic quasi Orpheus alter bestias ad se congregavit. — Apud Orientales populos tunica erat superior ampla et sinuosa, quae sacerdotes, reges ac honoratiores viri utebantur. *Fulgat. interpr. Gen. 41. 42.* Vestivit eum (Joseph) stole byssina. *Id. Lev. 16. 32.* Stola linea. — Stola, vestis quaedam, quae hodie sacerdotes nostri utuntur, originem habet ex ea veteri stola parte, quae erat acu picta. *Cl. Buonarroti, Petri p. 79.* § 2. Latiore sensu est communis omnium vestium appellatio apud Latinos veteres Graecorum morem imitator, ut *Non. p. 537. 24. Merc.* observavit. *Enn. ibid.* Regnum reliqui septus mendici stola. *Id. ibid.* et apud *Fest.* in *Squalidum* p. 329. 28. *Müll.* Convestitus, squalida septus stola. — Hinc *Apul.* de veste sacerdotali usurpavit, 11. *Met.* Perfectionis sollemnibus, processu duodecim sacras stolis, habitu quidem religioso satis, sed effari de eo nullo vincto prohibetur. et *moz.* Haec Olympiacam stolam sacra nuncupant.

II.) Translate. § 1. Metonymice ponitur pro ipsa matrona. *Stat. 1. Silv. 2. 235.* Ille eques, hic juvenem caelo stola mixta laborat. *Plin. 33. Hist. nat. 3. 12. (40).* Atque inter stolam plebemque hunc medium feminarum equestrem ordinem fecit. *Add. Val. Max. 2. 1. n. 5.* § 2. Figurata apud Ecclesiasticos scriptores. *Vulgat. interpr. Eccl. 6. 32.* Stolum gloriae induere aliter. *Id. ibid. 50. 11.* accipere. *Id. ibid. 15. 5.* Stola gloria vestire aliquem. *Id. Bar. 4. 20.* pacis aeterna. § 3. A similitudine stola dicitur a metris pes amphibrachius. *Ces. Bassus De metr. p. 2666.* *Putsch.* Amphibrachius ex brevi, longa et brevi, temporum quattuor, ut dicantur. hunc alii mesiten, alii stolum appellaverunt. — *NB.* De cognom. *B. V. ONOM.*

STOLARCHUS, *i, m. 2.* *στόλαρχος* et *στόλαρχης*, praefectus classis: a *στόλος*, classis, et *ἀρχα*, princeps, princeps. *Inscrip.* apud *Mommsen* n. 2635. o. *ΑΤΤΙΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ* B. (h. e. *beneficiarii*) *stolarchi*. *Cl. Henzen* ad h. i. huc adnotat: *Beneficiarii stolarchi*, duci, credo, divisionis cuiusdam classis Misensis. At *Mommsen* praef-

clum elacsi pulat; Nulli enim elacsiarii solent
gracissare.

STOLATA, m. *V. voc. aeq. in fin.*

STOLATUS, a, um, adject. (stola) stola iuda-
ica, ἐσθλοῦς.

1.) Proprie. *Plin.* 1. 1. ante med. Stolata
mulierum. Caligula Imperator apud Sueton. *Cal.*
23. Liviam Augustam proeviam, propter vafri-
tatem, Ulyssem stolatium appellabat. *Ulysse vestito*
da donna. nam apud Græcos stola erat etiam
vestitus virilis.

II.) Translate, quæ stola matronarum propria
est, stolatus matronalem et honestum significat.
Marzial. 1. 36. Quæ Florella vestit et stolatium
Permittit meretricibus pudorem? — Hinc

Stolata, æ, f. i. absolute, substantivorum more,
quæ stola matronarum propria erat apud
Romanos, idem est ac matrona, dama, matrona.
Petron. *Tragur.* 44. *Barmann.* sub fin. Au-
tea stolata ibant nudis pedibus, passis cepillis,
meulibus puris et Jovem aquam exorabant. *In-*
script. apud *Gruter.* 563. 7. TESTATA VICTORIA
FEMINA RABISSIMA STOLATA QVONDA. h. e.
matrona, quemadmodum in alia apud eund. 546.
5. UN TERTIUS TEGITTA ALIA MATRONA QVONDA.
In Corp. *Inscript.* Lat. V. 3. 5293., 5293.,
6155. et 5. 5892.

STOLIDE, adverb. (stolidus) Comp. Stolidius
I. — Stollide est sine ratione, stulte, inepte,
demaoter, senza ragione, pazzamente, a spro-
posito, ἀνοήτως, ἡλιθίως.

1.) Proprie. *Plaut.* *Aulul.* 3. 2. 1. Quid stollide
clamas? *Liv.* 7. 5. Prævalidum juvenem et stol-
tide ferocem viribus suis carnebat. et *ibid.* 10.
Gallus stollide letus et flagum etiam ab irrisu
essereus. *Id.* 25. 19. a med. Id non promissum
magis stollide, quam stollide credidit. *Justin.* 2.
3. 10. Opulanti populi ducem stollide adversus
inopas occupasse bellum. Alii aliter leg. *Ammian.*
10. 5. 2. Stolidius erumpentes dimicantesque for-
tissime.

II.) Translate. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 14. 15. (52).
Mala pulmones stollide lument. *fuor di misura.*

STOLLITAS, atq. f. 3. (stollidus) demeritis,
stultitia, fatoltes, ἀβέλτερος, ἡλιθιότης (It. irra-
gionevolezza, pazzia, stollidezza; Fr. sottise, fol-
lie, stupide; Hlsp. estollidez, locura; Germ.
die Albernheit, Dummheit; Angl. folly, stu-
pidity). *Flor.* 3. 3. de Cimbris. Atbalum flumea
non poule nec navibus, sed quedam stolliditate
barbarica corporibus egressi. *Arnob.* 2. p. 80.
Nam stolliditas inveniri quæ major potest, quam
mala esse nulla contendere et tamquam malos
perdere el condemnare peccantes? Adde *Gell.* 18.
4. a med. et *Apul.* *Florid.* 3.

STOLLIDUS, a, um, adject. Vox fortasse deri-
vanda, ἡλιθία r in i, ut fieri solet, ommutata, a
rad. Skt. star, durum esse, unde et Gr. στερῆς et
Lat. sterilis. Cf. et STOLO. — Primam licentier
produit Poeta in *Anthol.* Lat. n. 245. *Meyer.*
Torqueturque vagus stollida corda melus. — Comp.
Stollidior I. et II.; Sup. *Stollidissimus* I. — Stollidus
est rationis expertus, brutus, exors, fatuus, stultus,
impetia magis, quem ratione, utitur, ἡλιθίος,
ἀνοήτος; (It. irragionevole, pazzo, stollido; Fr.
sot, insensé, stupide; Hlsp. estollido, bobo, fa-
tuo; Germ. dumm, thöricht, albern; Angl. sto-
lid, foolish); dicitur eadem tum de personis, tum
de rebus.

1.) Proprie. *Enn.* apud *Cic.* 2. *Divinat.* 56.
116. stollidum genus *Æciderum* bellipotentis sunt
magis quam sapientipotentis. *Cæcil.* apud *Fest.*
p. 317. 19. *Müll.* Sed ego stollidus, gratulatum
me oportuit prius. *Ter.* *Andr.* 3. 1. 12. Jam
scio, ubi vix tandem sensi stollidus. *Plaut.* *Amph.*
4. 2. 8. Quid me adspicias, stollide? *Id.* *Bacch.* 3.
6. 19. Et se quom frustrantur, frustrari elios stollidi
existiment. *Id.* *Capt.* 3. 4. 123. Itis mihi sto-
lido sursum vorsum o subletere officia. *Id.* *Alil.*
glor. 4. 2. 93. Nullum est hoc stollidius saxum.
Aurel. *Pict.* *Cæsar.* 41. sub fin. Vir litterarum
proptus expertus et ingenio stollidior. *Ovid.* 13. *Met.*
775. Nihil et, o ratum stollidissime, falleris, Inquili,
et 6. *ibid.* 50. Persat in incepto stollidæque cupi-
dine palma In sua sela ruit. h. e. victoria, quam

contra deam ferre nequiquam poterat. et 11. *ibid.*
176. de *Mida.* nec Dalius aures Humanaem stollidas
petitur reitnere figuram. h. e. asiniosas. *Cic.* *Top.*
15. 59. Hujus generis causarum, sine qua non
efficitur, alia sunt quæta, nihili agentia, stollida
quodammodo, et locus, tempus, materiam, farrame-
nta. *Liv.* 34. 46. a med. Consul armatos
pauituper continuit, al stollidam fiduciam hosti
augeret. *Auson.* *Edyll.* 10. 165. Coloni cer-
tantes stollidie clamoribus. et *ibid.* 275. puer
piscis stollido capiat prensare natatu. h. e. vano,
irrito. *Catull.* 17. 24. stollidum excitare ve-
ternum. *Marzial.* 1. 42. Stollida procacitate lu-
dere. h. e. inepta petulantia joculari. *Tac.* 4. *Hist.*
15. Vir stollidus audacia. *Pers.* 2. 28. Idoleo
stollidam præbet tibi vellere barbam Juppiter?
h. e. ipse Joppiter stollidus. — Cum homonymis.
Plaut. *Bacch.* 5. 1. 2. Stull, stollidi, fatul, fun-
gi, hardi, blanni, buccones. *Id.* *Trin.* 1. 2. 162.
Nihil est profecto stollidus nequa stollidus neque
mendaciloquus. *Auct.* *Pansg.* ad Constantin.
22. Stollidæ atque felinae mentes.

II.) Melonymice, quæ quæ stollidi et stulti sunt,
molestant solent offerre, ait *Gell.* 18. 4. sub
fin. et *Apollinari Sulpicio*, stollidos dici etiam
leltros et moleltos et illepidos, quos Græci πο-
χάρης et ποχάρους dicunt. *Sall.* *fragm.* apud
Gell. 18. 4. Lentulus, periocertum, stollidior en
veitor. più molesto o burbero.

Homonym. Stollidum et stultum pro eodem
habet *Pal. Maz.* 6. 9. n. 3. extern. St quod
est discrimen, stultus est, qui quam possit ratione
uti, non utitur tamen: stollidus, qui ne potest
quidem. Similiter *Poppa* p. 329. Stultus, qui
iudicandi facultate, quam habet, non utitur;
stollidus, qui nec ingenio nec memoria nec ju-
dicio velet. Et *Herel.* p. 653. Stollidus acce-
dit ad naturam brutorum; stultus, imprudens,
fatuus, qui nihil sapit. Ex quibus satis colligitur,
stollidum magis physice dici, stultum moraliter.
Plaut. *Trin.* 1. 2. 162. Nihil est profecto stul-
tius neque stollidius. Sic *Liv.* 35. 19. Id non
promissum magis stollide, quam stulte credi-
tum. Alii tamen aliter leg. Cf. tamen *Pal. Maz.*
5. 9. n. 3. Clonitis Incubacula opulone stultiti-
tis fuerunt referta — stollidum cum credide-
rant. et *Cic.* 3. *Phil.* 9. 22. Ut hominem sto-
lidum magis etiam infeluet mercede publica.
Ubi hæc promiscue usurperit videntur.

STOLO, ois, m. 3. Stulo pro stolo legitur in
Gloss. *Labb.* — Etymon pomolis petunt reco-
tores ab eodem rad., unde stollidus, sterilis etc.;
Forcellinus et Gr. στάλλω, mitto, hinc Itall et
tem messa appellant. — Stolo est id quod ex
radice circum arbores euascitur, germea lautitie
et trunco secum subtrahens, pollencello, rampo-
llo, germoglio che nasce a sie' dell' albero,
παράρται, φτενέριον.

1.) Proprie. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 20. 34. (150).
Csetanea ipsa se colit umbra stolonum superva-
cos succante. et *ibid.* 13. 20. (95). Omnia ce-
lerius edulescent stolonibus ablatis unamquam
in stirpem reductis alimentis. et *ibid.* 26. 39. (245).
Amygdala reciduntur vatares totæ se rurea a
rione aliquo reurgunt. *Id.* 27. *ibid.* 13. 109.
(133). Smyrnon, caulem habet apit, folia latiora
et maxime circa stolones multos.

II.) Figurata est idem ac stollidus, bardus, hebes.
Auson. *Epist.* 4. 94. Sed jam non potes, o sto-
lo, doceri. Sic frutes apud *Plaut.* *Most.* 1. 1.
12. et cauder el stipes, apud *Ter.* *Heaut.* 5. 1. 3.
Alii tamen leg. non possit, o Theon, doceri. —
NB. De cognom. R. *V. ONOM.*

STOLPUS, t, m. 2. Vox adhibita in cæntionibus
ad muros quosdam depellendos. *Marcell.*
Empir. 28. a med. In carmine ad rosus veo-
trici. Cf. *Grimm* 1. p. 458.

STOLUS, l, m. 2. otocæ, commealus, profec-
clo, expeditio navelis, classis. *Imp.* *Constantin.*
M. Cod. *Theod.* 13. 54. 7. Naviculari, ad
exemplum Alexandrini stoll, quaternas in fru-
mento centesimas coequeuntur. Hinc *Inscript.*
apud *Gruter.* 114. 4. Οἱ ναυκλῆροι τοῦ πορευ-
τικῶς Ἀλεξανδρινῶν οἰκίου. — *NB.* De cognom.
R. *V. ONOM.*

STOMACACE, æ, f. i. τρομαχάκη, scorbuto,
vitium gingivæ, quum dentes decidunt: a τρομα
et κακός, quod oris vitium est. *Plin.* 25. *Hist.*
nat. 3. 6. (20), cuius verba *V.* in SCELETYRBE.

STOMACHABUNDUS, a, nm, adject. (stoma-
chor) valde stomachens, indignabundus, pieno
di sdegno. *Gell.* 17. 8. Aspicit puer guttum stro-
chibus oculis stomachabundus, et concussum vehe-
mentius iterum in aulam vertit. Adde *Augu-*
stin. *Serm.* 178. n. 8.

STOMACHANS, aulia, particip. *V. STOMA-*
CHOR.

STOMACHANTER, adverb. (stomachor) cum
stomachu et indignatione. *Augustin.* *Vit. beat.*
circa med. Quasi stomachanter arridens.

STOMACHATIO, ois, f. 3. (stomachor) actus
stomachandi, indignatio. *Cassiod.* in *Psalm.* 33.
2. Nam si quia hodie Domino detrahat, devotas
famulus quo futuro succenditur, que stomacha-
tione cruciatur.

STOMACHATUS, a, um, particip. *V. STOMA-*
CHOR.

STOMACHICA, ois, m. 2. *V. voc. aeq.*

STOMACHICUS, a, um, adject. τρομαχικός,
ad stomachum pertinens. *Cæli.* *Aurel.* 3. *Tard.*
2. 13. A parte corporis, quæ patitur, stomachice
passio nomen accepit. — Hinc absolute, sub-
stantivorum more

Stomachica, ois, m. plur. 2. medicamenta
stomacho ruborando idonea. *Thee.* *N. Lat.* p.
354. et 564. ed. *Maz.* Stomachica, medicamina
apta stomacho. ubi perperam nonnulli leg. sto-
matica.

Stomachicus, i, m. 2. qui stomachi dissolu-
tione laborat. *Cæli.* *Aurel.* 2. *Acut.* 10. 76. Sto-
machici intelliguntur ex eo quod jam frequenter
fuerint admoniti passione et propterea typorum
tenuerunt tarditatem, quibus accessiones longo
intervallo respondeant, et *ibid.* 35. 184. Stomachi-
cis adeat in accessione auditor atque articulorum
frigus atq., quæ omnia sunt communia cum car-
diacia. *Seneca Ep.* 24. circa med. Dolorem sto-
machicus in ipsis delictis parfert. *Plin.* 25. *Hist.*
nat. 5. 24. (60). Mediator stomachica, spastica,
cynicis, ischiadicis etc. *Id.* 20. *ibid.* 9. 39. (100).
Usus scyllæ ad splenicis et stomachicos (si non
scotiant ulcus), quibus innatat cibis. Adde 24.
ibid. 14. 75. (123). *V. STOMACHICUS.* Adde
Theod. *Priscian.* 2. 16. et *Scribon.* *Compos.*
113.

STOMACHICUS, t. *V. voc. præced.*

STOMACHOR, ois, atq. sum, ari, dap. 1. (sto-
machus) Pari. Stomachans I. a; Stomachatus
I. b. et d; et II. — Stomachor est fastidius, in-
dignor, irascor: more stomachi alligando cibos
averantis et relucientis, ἀναστρέω (It. sdegnar-
si, stomacarsi, infastidirsi, adirarsi; Fr. se dé-
piter, s'indigner, se fâcher; Hlsp. desahucarse,
indignarse, enfadarse; Germ. sich ärgern, un-
willig sein; Angl. to be angry or greatly dis-
pleased); occurrat autem

1.) Neutorum more et est fastidio, indignor,
irascor. — a) Absolute. *Cic.* 15. *Fam.* 16. Sto-
machari et molesto ferre. *Id.* *Brut.* 95. 326. Non
probanitur hæc seaisus, sæpa videbam quum iri-
dentem, tum etiam irascentem et stomachantem
Philippum. *Id.* 1. *Orat.* 36. 166. Quos multas ho-
ras expectavi, quum in campum properaret, ri-
denti et stomachans Scævola. *Seneca Ep.* 4. Alius
se præcipitavit et tecto, ne dumiam stomachantem
diutius eudret. *Id.* *Ep.* 12. Occasionem stoma-
chandi arripere. — b) Sequenti Ablat. cum
aut sine præp. cum. *Cic.* 2. *Orat.* 66. a med.
Quum Scipio stomacharetur cum C. Metello. *Id.*
1. *Ferr.* fr. 1. Quid stomachetur Mnesarchus,
quid Anipater digladietur cum Carneade tot vo-
luminibus? *Id.* 10. *Fam.* 25. Itaque jucundissi-
mis luis litteris stomachatus sum in extremo.
Augustin. *Serm.* 57. n. 6. Stomachati sunt vi-
dendo zizanie. — c) Cum Accus. et præp. ob.
Horat. 1. *Ep.* 1. 104. rerum tutela mearum
Quam sis et prave scitum stomacharis ab un-
guem. Alii leg. ad unguem. — d) Sequenti par-
tic. quod, st. *Cic.* ad *Capiton.* 16. *Att.* *ult.* Non
dubito, quia mirere aliqua etiam stomachata,

quod tecum de eadem re egam superius. *Id.* 1. *Nat. D.* 33. *ad fin.* Stomachabatur, si quid asperius dixeram.

II.) Transitive. *Ter. Eun.* 3. 3. 30. *id.* adveniens mecum stomachabar modo. *Cic. 14. Att. 21. a med.* Amarior me senectus facit stomachor omnia. *Augustus apud Sueton. Tib.* 21. *ad fin.* Sive quid incidit, de quo sit cogitandum diligentius, sive quid stomachor vaide, Tibertium meum desidero. *Apul. 5. Met. ad fin.* Fortas esse proripit infesta et stomachata biles Venereas.

STOMACHOSUS, adverb. (stomachosus) Comp. *Stomachosius*. — Stomachosus est cum stomacho, indignanter, con isdegno. *Charis. 2. p. 193.* *Putsch.* Stomechosa Cicero (usurpat), ut Statilius Maximus de singularibus apud eum quoque positis notat. *Cic. 10. Att. 5.* Rescripsi et stomachosus, cum ioco tamen familiariter. *Cf. ibid. 11. de eod.* Cum eni *Στομαχόσως* eram locutus.

STOMACHOSUS, a, um, adject. (stomachus) Comp. *Stomachosior* II. — Stomachosus est qui facile stomachatur, indignabundus, iracundus, coherico, adegno, fastidiosus, *δυσίλος*.

1.) Proprie. *Horat. 1. Ep.* 15. 11. quo tendis? non mihi Comes Est iter, aut Bajas, Iera stomachosus habena Dicat eques. *Firmic. 5. Mathes. 10. ad fin.* Homines animo malo et stomachosus.

II.) Transitive refertur ad ea, quae stomachum et iram reveant. *Cic. Brut.* 67. 236. Genus acuminis saepe stomachosum, nonnumquam frigidum, interdum etiam facetum. *Id. 2. Orat.* 69. 279. Me quidem valde illa movent stomachosae et quasi submorosa ridicula. *Id. 3. Fam.* 11. *ad fin.* Stomachosiores meas litteras quas dicas esse, non intelligo. *Seneca 1. Ira 4. ad fin.* recenset irarum genera, amarum, acerbum, stomachosum, clamorosum, difficile, asperum.

STOMACHUS, i, m. 2. (*στομάχος*) Male scribitur in quibusd. Codd. stomachus sine aspiratione; est enim a voce Gr. *στόμαχος*, cum aspir. χ, quae Latina civitate donata est. — *Charis. 1. p. 61.* *Putsch.* monet, stomachum etiam in pluribus singulariter dici, ut ait Calvus: Quorum praedulem cibum stomachus ferre non potest. — Stomachus est canalis seu fistula (quae et gula dicitur a *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 66. et 68., qua cibis ab ore in ventriculum deferitur, *στόμαχος* (It. gola, esofago, canale del cibo dalla bocca al ventricolo; Fr. *œsophage*, goster; Hsp. *esofago*, gazarate; Germ. *die Speiseröhre*; Angl. *œsophagus*, gullet).

1.) Proprie. *Cic. 2. Nat. D.* 54. 135. Linguam, ad radices ejus haerens, excipit stomachus, quo primum illabuntur ea, quae accepta sunt ore, in utraque ex parte tonillas attingens, palato extremum atque infimo terminator. Atque in agitatione et motibus linguae, quum depulsum et quasi detruum cibum accepit, depellit. *Cels. 4. 1.* Deinde duo itinera incipiunt: alterum asperum arteriam nominant, alterum, stomachum, et infra. Stomachus vero, qui intestinorum principium est, nervosus a septima epinae vertebra incipit ac circa praecordia cum ventriculo committitur. *Soran. 12. p. 191.* Stomachus, qui ex ventria appellatur, positus est inter utraque partes hypochondriorum, id est in medio costarum molliorum. *Cel. Aurel. 3. Tard.* 1. 8. Stomachum paralyti vitiatum difficultas transverandi sequetur.

II.) Transitive. ¶ 1. Per synecdochen sumitur, ut quidam volunt, pro infima parte ejus canalis, quae ventriculo inseritur. *Plin. loc. cit. 69.* (179). Summum guis laoces vocant, extremum stomachus. — Verius tamen *Plin.* hac loco ipsum ventriculum intelligit, in quo cibi conficiuntur: qui sapissime stomachi appellatione significatur, ventricolo, stomacho. *Seren. Sammon. c. 18.* Qui stomachum regem totius corporis esse contendunt, vera niti ratione videntur. *Cic. 2. Nat. D.* 49. 124. Haec avis scribitur conchis se solere implere easque quam stomachi calora concocerit, vomere. *Plin. 13. Hist. nat.* 1. 26. (23). Stomachus dissolutus aut cibos non parciens. *Id. ibid. 24. (38).* Vinum dulce minus

inebriat, sed stomacho innatat: auslerum facilius concoquitur. *Cels. 4. 5. a med.* Vulgatissimum pessimumque stomachi vitium est resolutio, id est, quum cibi non tenax est. *Lucret. 4. 632.* Durummodo quod capias, concoctum didere possis. *Artubus*, ei stomachi humectum servare tenorem. *Horat. 2. Sat.* 2. 18. cum saepe paucis Leptantem stomachum bene leniet. *Cf. 2. ibid. 8. 5. Id. ibid. 2. 38.* Jejunus raro stomachus vulgaris tenet. *Petron. Sat.* 103. Acclinatus lateri navia stonerabat stomachum nausea gravem. *Cel. ad Cic. 8. Fam.* 13. Stomacho est ita languenti, ut vix id, quod sibi placeat, repariat. *Juvenal. 5. 49.* Si stomachus domini fervet vinoque ciboque. *Id. 4. 67.* Stomachum istare sanguinis. *Suston. Cal. 58.* Marcens stomachus pridiani cibi onere. *Cel. Aurel. 3. Tard.* 2. 13. Non omnis stomachi quarela illico passio nuncupatur. *Id. ibid. 14.* Stomachus solutus atque infans. *Id. 3. Acut.* 17. 145. Immobilis ac fixus vel infans. *Id. 2. ibid. 19. 123.* tumens. *Id. 1. Tard.* 1. 29. supinus. *Sie 2. Acut.* 35. et 40. 184. Stomachi supinitas. *Plin. Valer. c. 36.* mortuus. at c. 40. marcor. *Marcell. Empir. c. 20.* fastidium. *Cels. 1. 3. ante med.* Exantem stomachum potione refrigerare. *Plin. 27. Hist. nat. 7. 23. (48).* Malaciam stomachi et inflationes dicitur. *Id. 20. ibid. 22. 91. (248).* dissolutiones cohibere. *Id. 23. ibid. 6. 56. (105).* infirmitatem sanare. *Id. 20. ibid. 17. 73. (189).* inflationibus mederi. *Id. 32. ibid. 8. 29. (91).* spasmos sedare. *Id. 22. ibid. 22. 33. (74).* Prodese stomacho. *Id. 23. ibid. 2. 32. (66).* Stomachum adjuvare. et 27. *ibid. 6. 4. (16).* confirmare. *Cels. 4. 5. fovere.* *Plin. 26. Hist. nat. 7. 18. (32).* corroborare. *Id. 30. ibid. 6. 15. (46).* recreare. et 32. *ibid. 6. 21. (54).* (et *Marcell. Empir. c. 20.*) rancere. *Id. 23. ibid. 9. 81. (161).* sistere. *Id. 20. ibid. 5. 17. (34).* excitare et fastidium abstergere. *Id. 23. ibid. 1. 7. (11).* (et *Cels. 4. 5.*) infestare, et 25. *ibid. 5. 18. (41).* ledere. et 26. *ibid. 8. 37. (58).* offendere. *Id. 13. ibid. 23. 44. (127).* movere. *Cels. 4. 5. ad fin.* complimere. *Plin. 27. Hist. nat. 7. 23. (48).* adstringere. *Id. 23. ibid. 1. 23. (43).* Stomachus in vomitiones effunditur. *Cels. 4. 5. exantem.* *Horat. 2. Sat.* 4. 78. Magno fastidia movere stomacho. far venire grandis archi di stomacho. et *ibid. 8. 9.* Stomachum lassum pervellere. et *ibid. 2. 43.* lassum sollicitare. *Cels. 1. 8.* Stomacho laborare. *Juvenal. 6. 100.* valere. *Plin. 6. Ep.* 16. sub fin. Stomachus illi natura invalidus, angustus et frequenter interstans erat. *Plin. alter 20. Hist. nat. 17. 68. (176).* acida ructans. *Id. 32. ibid. 7. 26. (80).* Fortiores stomachi. h. e. qui facile concoquant. *Id. 23. ibid. 8. 74. (142).* Stomachi acrimonia et rosiones. *Id. 32. ibid. 1. 3. (8).* Nausea et redundatio stomachi. *Seneca Ep. 2. d med.* Fastidientis stomachi est, multa degustare. — Quae stomacho apta sunt, quaeque aliena in cibis, *Celsus 2. 24. 25. 26. et 27.* accurate recenset. — Bonus stomachus, qui facile quocunque cibo contentus est, et facile concoquit. Metaphorice. *Quintil. 2. 3. 3.* Interim sufficere illos ruinosos existimant, et bono sane stomacho, contenti sunt. *Id. 6. 3. a med.* de risum moventibus. Jucundissima sunt ex his omniibus lenia et, ut sic dixerim, boni stomachi. h. e. quae sunt velut cibi, qui facile concoquantur et bonum stomachum faciunt. ¶ 2. In illo *Maximian. Eleg.* 5. 29. Ab quantum mentem stomachi sultura movebat, stomachus videtur esse pars pectoris, cui subiacet stomachus, nam sequenti versu pectus ipsum nominat. Nec insulsum adeo videri debet, stomachum pro pectore positum, quum etiam pectus pro stomacho ponat *Horat. Art. P.* 337.

III.) Figurata refertur ad animum. — a) In bonam partem et significat appetitum, desiderium, cupiditatem, desideria, voglia. *Cic. 7. Fam. 1. Ludi appetitissimi, sed non tui stomachi.* conjecturam enim fecit de his. non di tuo genio o gustis, et *Plin. 1. Ep.* 24. In hoc agello (cena) Transgredi al stomachum multis sollicitant, videtur scilicet, appetitibus vix, modus

oris etc. — b) In malam partem et significat festidium, indignationem, iram, nausea, adegno, bile. *Cic. 4. Att.* 16. a med. Locus ille animi nostri, stomachus ubi habitat, olim concepit. *Id. 4. Tusc.* 24. 53. Tracta definitionem fortitudinis, intelliges, eam stomacho non agere. *Id. 3. ad Q. fr.* 5. ante med. Puto, te existimaturum, a me libris illos non sine aliquo meo stomacho esse relictos. *Id. 2. Fam.* 16. sub fin. Hoc adparsi, ut scires, me tamen in stomacho solere ridere. *Id. 5. Att. 1. a med.* Quae tum mihi majori stomacho, quam ipsi Quinto, fuerunt. *Id. 4. Petr.* 20. 48. Homo exarsit iracundia ac stomacho. *Id. 3. ad Q. fr.* 8. init. Epistola plena stomachi et querelarum. *Quintil. 10. 1. a med.* Plus stomacho, quem consilio dabo. *Sueton. Tib.* 59. extr. Bile et stomacho aliquid tangere. *Capell. 8. p. 272.* Nondum stomacho senectenja. h. e. ira sedita. *Inscript. apud Cardinali Dipl. Rusp. p. 323. n. 614. (Benzan n. 6877.)* cum qua vixit an. xxii. sine villo stomacho — Facere aut movere stomachum, iram, indignationem excitare. *Cic. 1. Fam.* 9. ante med. Non illi quidem ut mihi stomachum facerent, quem ego funditus perdidici. sed certe ut facere se arbitrantur. *Id. 5. Att. 11.* Ita mihi ridetur non minus stomachi nostro, quam Caesari, scilicet, et 6. *ibid. 3. ad fin.* In quo tamen ille mihi risum magis, quam stomachum movere solet. — *Cic. in fragm.* apud *Quintil. 6. 3. in fin.* Haec aut animo Catonis ferenda sunt, aut Liceronis stomacho. h. e. patientia. Dicit enim *Cic. 1. Fam. loc. modo cit.* ut stomachum pe. didisse, h. e. multa indignari desisse et dissimulare didicisse.

STOMATICE, es, f. 1. *στοματική*, compositio medicamenti ad oris morbos. *Plin. 24. Hist. nat. 9. 11. (26).* Glycyrrhiza commendicata stomatice est. *Id. 23. ibid. 7. 71. (136).* Fit es pommo pancrestos stomatice. *Id. 24. ibid. 17. 73. (120).* Mora, quae ex his nascuntur, vel efficaciorum stomaticen praebuerit, quam salvia morus. *Scribon. Compos. 61.* Ad facium utraque tumorem stomatice hac fere utuntur. Adde *Marcell. Empir. c. 14. p. 105.*

STOMATIGUS, a, um, adject. *στοματικός*, ad oris vitium pertinet. *Cel. Aurel. 2. Tard.* 4. 82. Odoris medicamina, quae fugiter alunt apponenda et sint virtutis lacerantis, quae stomatica vocant. — Illic

Stomaticeus, i, m. 2. absolute substantivorum more, qui oris villo laborat. *Plin. 24. Hist. nat. 14. 75. (123).* Idem rubus stomaticeus est aqua bibendus datur. *Harduin. et Sillig. leg. stomaticeis*, tum es MSS., tum ex ipso *Plin.* qui 16. *Hist. nat. 37. 71. (180)* scribit, contra stomachi vilia idem rubum ex aqua bibi: et ex *Dioscor.* qui L. 4. c. 38. de eadem re loquens, *στοματικός* habet. Hanc lectionem sequuntur critici recentiores.

STOMATIUM, ii, n. 2. *στοματίον*, demiant, s. *στόμα*, oculum, et significat ludieri genus, apud *Ennod. epigr.* 133. in lemmate De stomatio eburneo. qui, ut putat *Sirmond* ad *L. 1.*, idem ludierum spectare videtur, quod pollice describit *Auson.* in *Cant. nupt. pref.*: ubi tamen pro *στοματίον* legitur *στροματίον* in ed. *Schenkl.* a. 1883. V. *Sirmond* adnot. ad *Ennod.* et *Gesneri Lex. in Ossiculum.* Ceterum hujus vocis *στοματίον* usus confirmatur ex *Gloss. V. H. Steph.* in *Thes. L. Gr.* ed. *Ditot* ad *h. n. Cf. larva argentea apud Petron. in LARVA II. 2.*

STOMIS, idis, f. 3. *στομία*, ferrum, quod, ut exponit *Non. p. 23. 25. Merc.*, ad cohibendum equeum tenaciam caribus vel morsus imponitur autem *στοματός*. *Lucret. fr.* 15. 17. ex text. *Salmasii et Mulleri.* Trullus pro stomide huic ingens de naribus pandat. Alii leg. postomis, alii pro stomis conjungunt. V. POSTOMIS. Cf. *Gargesis stomis* est adle Mundblinde dea Flötenspielers.

STOMOMA, alis, n. 3. *στομώμα*, de quo *Plin. 34. Hist. nat. 11. 23. (108).* Squama eris est alterum genus subulium, ex summa scilicet laeugine detrusum, quod vocant stomoma. *Græc* habet *Cels. 6. 6. n. 5.*

STORACINUS vel storacina, et

STORAX. *V.* STYRACINUS et STYRAX.

STORAX vel storax, *m.* f. 1. Storax pro storea scribitur in MSS. Codd. Cæs. et Plin. — Storea est stragulum, tages e junce et canis aut foveis aut vitilibus aut strameotile intertexta: forlesse a *σποράω*, sterno (*V.* PSIATHIUM): *φίαδος* (It. sluja o stura; Fr. treasé, nalle, stora; Hsp. trezas, estera; Germ. geflochtene Decke, Matie; Angl. a mat). Cæs. 2. B. C. 9. circa med. Storeas es funibus acoctariis tres in longitudinem perietum turris later quatuor pedes fecerunt. Liv. 30. 3. sub fin. Hibernacula storea pars maxima tecla. Plin. 15. Hist. nat. 16. 18. (59). Cadiva pome separari, stramentis, storale paleave subalterni.

STORIA, *m.* f. 1. *¶* 1. Pro storea. *V.* voc. præc. *¶* 2. Pro historia apud Scholiast. ad Juvenal. 7. 99. Cave Imiteris.

STRABA vel strava, *m.* f. 1. Videtur esse vox originale Teulonice, fortasse a Germ. strafen, pñio; significat autem accerum exortum hostilium. Jornand. De reb. Get. 49. de Attila. Postquam talibus lamentis est desectus, stravam super tumulum ejus, quam appellat ipsi, ingenti comensatione cocelebrant et contrarie invicem albi copulantes, luctum fuereum misto gaudio explicabant nocturnaque secreto cadaver est terra reconditum. Lactant. ad illud Stat. 12. Theb. 62. sep bellicos agger Curribus et clipeis Grajorumque omolibus armis sternitur; hostiles super ipse, ut victor, acervos Pacifera lauro cinis vitiisque decorus Accubat: hæc adnotat: Acervos exuviarum hostilium moles. Exuvilis enim hostium astruebatur regibus mortuis pyra: quam ritum sepulturae bodie quoque barbari servare dicuntur, quem strabas dicunt lingua sua.

STRABO, *ois*, *m.* 3. (*σπαβός* et *σπαβών*) Etiam strambo pro strabo legitur lo Gloss., ut strambus pro strabus. *V.* Loewe in Prodr. Gloss. p. 391. — Strabo est qui oculos habet distortos et transversa tuatur, *σπαβών*, *επερσφδαμος* (It. stralunato, quercio; Fr. borgne, louche; Hsp. bixco; Germ. Schieler, Schielender; Angl. squint-eyed, squinting).

1.) Propria. Cic. 1. Nat. D. 29. 80. Equos deos si non tam strabooes, at pætolos esse arbitramur? Horat. 1. Sat. 3. 44. strabonem Appellat pætom pater; et pullum, male parvus si cui filios est. «*Gli occhi guerci del figlio appella il padre Occhi puttini*» Salvioi. (Porphyrion ad h. l. adnotat: strabo, qui detortis est oculis, dicitur; pætos, leniter declinatos.) Ulp. Dig. 21. 1. 12. Trebatius est, non esse morbosum, os allucit olere, veluti biticosum, strabooem. — Apud Petron. fragm. Tragur. 39. Burmann. In Sagittario (nascuntur) strabones, qui olere spectant, lardum tollunt, proverb. de his: Qui Curtius simulat et Bacchoalia vivunt, ut ait Juvenal. 2. 3. *V.* DISCONJUNCTUS.

II.) Translate dicitur de illis, qui invident, Lucil. apud Non. p. 27. 7. Merc. Nulli me invidere neque strabonem fieri sepius delictis me iutorum. Varro ibid. Multi enim qui limine lostrant telegis oculis, strabooes sunt facti. habet quiddam enim *ελαυετις* provincialis formosule uxor. — NB. De cognom. R. *V.* ONOM.

Homonym. Discrimen inter strabonem et pætom *V.* supra.

STRABONUS, *a*, *um*, adject. (strabo) idem qui strabo. Petron. fragm. Tragur. 68. Burmann. sub fin. Duo vitia habet: recutitus est, et sterit. nam quod strabonus est, non curo.

STRABUS, *a*, *um*, adject. *σπαβός*, strabo.

1.) Propria. Varro apud Priscian. 6. p. 684. Pulsch. De Venere pæta strabam facit. Adde Ovid. 6. Art. am. 659., ut quidam legit *Amisius*. Cæl. Aurel. 1. Tard. 4. 64. Oculorum contortio, quæ sepe persaverans etiam post accessionem straboo flogit (sege efficit) egrotantes. Gloss. Cyrill. p. 649. 12. *Ἰπποστραβός*, lippus, strabus. et p. 616. 12. *σπαβός*, strabus, luscus. — Cassiod. De orth. præf. Quam duo lumina consentiant utraque recta, utraque decora sunt: quam vero a se discrepare ceperint, vitium strabæ fœditalis incurrit.

11.) Translate. Boeth. Geometr. p. 425. Friedl. Mons strabus, idest inæqualis si fuerit io pedis circumferentia.

STRAGES, *is*, f. 3. snioa, casna, clades rerum fractarum et hac illuc stratarum: a sterno, ut videtur: cf. Gr. *σπαργω* (It. spargimento qua e la di cose cadule ed infrante, strage; Fr. renversement, ruine; Hsp. trastorno, ruina, estrago; Germ. das Niederwerfen, Niederschlagen; Angl. a great ruin, fall or overthrow).

1.) Propria. — 1.) De animalibus. — a) Universalis. Ovid. 7. Met. 536. Strages-canum volucrumque aviumque boumque. Liv. 41. 21. boum hominumque. Tac. 1. Ann. 76. hominum. — b) Sæpe dicitur de illis, qui in prælio cadunt aut ex alia quapiam ratione magno numero occiduntur. Liv. 7. 23. in fin. Impulsi retro ruere alii super alios stragemque later se eade ipsa fœdiorum dederat. Justin. 10. 3. inf. Regiam cognatorum cæde et strage principum replēt. Cic. 1. Divin. 12. io carm. de suo consul. stragem horribilem eademque veneri. Tac. 14. Ann. 36. Umbonibus et gladiis stragem eademque contigere. Virg. 6. Æn. 830. quantas acies stragemque ciebant! Val. Flacc. 6. 507. jamque omnis liber Dranceaque densa Strage cadit tegit. Liv. 7. 24. Completæ strage campos. Val. Maz. 6. 6. estr. Strages exercitum. — In plor. nom. Acc. fragm. 399. Ribbeck. Mli ques terrestris pontas strages conciet. Cic. 3. Phil. 12. 31. Illa ex gladiatore Imperator, quas fecit strages, ubiqueque posuit vestigia! Id. 3. Legg. 9. ad fin., Virg. 9. Æn. 5. 6. et Justin. 33. 2. 2. Strages edere. Claudian. 1. Laud. Stilich. 231. Vos læmli gelidas valles, quas sæpe cruantis Stragibus aequavit Stilicho. — 2.) De inanimis. Virg. 12. Æn. 453. debet ille (nūbus) ruinas Arboribus stragemque satia, ruet omola lais. Liv. 40. 2. Atrox vento tempestas coorta nullis sacris profolisque locis stragem fecit. Id. 4. 33. a med. Ruina igitur similem stragem eques, quancumque pervaserat, dedit. Id. 5. 43. Impeto facio, strage ac ruio fudera Gallos. Tac. 1. Hist. 36. Tiberis strage obstantis molis refusus. Id. 1. Ann. 76. Strages edificiorum.

II.) Translate. *¶* 1. Matonymica est acervus, strages, sen ipse res ruina strata. Liv. 10. 34. a med. Recotibus vestigiis fugæ ac strages rerum in trepidatione nocturna passim relictarum. Id. 35. 30. Pro se quocumque, armis abjectis, in circumlectas litoris silvas diffugiant: momentoque temporis strage armorum septa via est. Id. 42. 63. Pro ditulo muro novam, raptim ex ipsa ruina strage congestis saxis extruebatur. Sil. It. 3. 205. Strages nemorum. Cf. Plaut. M. glr. 1. 1. 7. ex probabili lect. Lorenzi. Claudian. 1. Laud. Stil. 231. cit. *¶* 2. Metaphorice. Cic. 1. Att. 16. Quam in contentibus meo nomine ad invidiam uteretur, dil immortales! quas ego pagnes et quantas strages addid!

STRAGULA, *m.* f. 1. *V.* STRAGULUS.

STRAGULATUS, *a*, *um*, particip. *V.* voc. seq. STRAGULO, *as*, *atum*, *are*, a. t. (stragulus) Part. Stragulatus. — Stragulo est in modum stragule vestis teso. Gloss. Arab. Lat. Stragule, vario. Fulgat. interpr. Prov. 31. 22. Stragulam vestem fecit tibi. Aquila et Theod. habent *σπαρμα*. Synmach. *δυσπιδανος*. In Hebr. est *marvaddijm*, stragula lecti, cortine, fregi od ornamenti de lecto. *V.* STRAGULUS. Adde I-sid. 19. Orig. 26. 1.

STRAGULUM, *V.* voc. seq.

STRAGULUS, *a*, *um*, adject. Videtur esse a sterno, ut strages: quiddam enim, inquit Varro 5. L. L. 107. Müll., lusternebant, (super culcitra) ab sternendo stragulum appellabant. — Stragulus igitur est qui sternitur: hinc stragula vestis, omnis vestis, quæ sternitur, præsertim lecto vel cubiculari vel tricliniari, stragulum, coltre, coperta de lecto, quanciale, cuscino. *V.* infra. Horat. 2. Sat. 3. 118. cui stragula vestis, Blactarum ac tinctum epulæ, putrescat io arca. ubi videtur spectatam de hac veste loqui; legitur enim v. 119. stramentis incubat. Adde Plin. 7. Hist. nat. 51. 52. (171). Liv. 34. 7. Quam ubi viro hæret pur-

pura in veste stragula oli, matrem familiæ tuam purpureum amiculum habere non ainea? Id. 39. 6. a med., Cic. 6. Ferr. 26. a med., et, verisimilias, etiam 3. Ferr. 10. 28. et 4. ibid. 7. ad fin., et 72. 176. Confirmat hæc Ulpian., cujus verba sunt Dig. 50. 16. 45. ex optima edit. Torrenlini. In stratum omne vestimentum contineri, quod injiciatur, Labeo ait. nequa enim dubium est, quin stragula vestis est omne pallium *ναπτορμα*. In victum ergo vestem explemus, oco stragula: in stratum (ad minus recte stralu) omnem stragulem vestem. Ita Ulpian. Est autem *ναπτορμα*, tum Græcis, tum Ciceroni, id quo lectus sternitur. *V.* PERISTROMA. Apud Ictos victus non modo elbum, sed omnes quod indulmus, continet. Dicit itaque Ulpian., victu stragulum non contineri, bene tamen atratu. — Pro veste stragula vestimentum stragulum dixit Ulp. Dig. 34. 2. 23. — Hinc absolute, substantivorum more

Stragula, *m.* f. 1. stragula vestis. *¶* 1. De operimento lecti. Petron. fragm. Tragur. 78. Burmann. Non est moratus Sticheus sed et stragulem albam et prætextam in triclinium attulit. Cf. ibid. 42. Tamen bene aletum est vituli lecto, stragulis bonis. et 77. in fin. Sticheus, profer vitulis, in quibus me volo effari. et Sueton. Ner. 50. Eueratos est Impeosa duceorum milium, stragulis albis auro intextis, quibus usus calet. Januar. fuerat. — Petron. et Sueton. significare videntur alius vestem, quæ homo induitur: sed commodius, iquit Forcellinus, de operimento lecti funebres ea intelliguntur, quum ceteri scriptores hac significatione fere adhibuerint: præsertim ut vate diserit *Valla elegantiar. l. 6. c. 46.*, stragulam vestem oon pro vestimento hominis, sed pro lecti operimento apud auctores inveniri. (Cf. loc. Sueton. Ner. 50. infra addat.) Reprehendit quidem *Vallam Alexander ab Alex. l. 3. genial. dier. c. 19.*, obijctque etiam verba Festi apud *Paul. Diac. in Festis p. 368. 13. Müll.*, Vestis generaliter dicitur, ut stragula, forensis, muliebris. et *Livii 34. 7. supra ad.* Quam tibi viro liceat purpurea io veste stragula uti, matrem familiæ tuam purpureum amiculum habere oco sinea! et *Pauli Dig. 34. 2. 25.* Vestis etiam ex pellibus constabit, quum et tunicem et stragula peticea nonnulli habcant. Verum nemo non facile intelligat, nihil hæc contra *Vallam* necessario confutare. Decipit, opinor, *Alexandrum ab Alex.* nomen vestis, quæ credidit significari id quod indulmus, quum latius pateat ad ea quoque, quæ sternimus. Cf. tamen et *Ilud Isid. loc. infra cit.* Stragulum dictum quod io stratu et io amictu aptum sit. *¶* 2. De tapeto, apud *Apul. 2. Met. 21.* *¶* 3. De ephippiis, apud *Ulp. Dig. 34. 2. 25. § 3.*

Stragulum, *i*, *n.* 2. vestis stragula, et quidem, ut expouit *Isid. 19. Orig. 26. 1.*, discolor, quod manu artificis diverse variatela distinguitur. Cf. STRAGULO. *¶* 1. Genarativum. *Seneca Ep. 87.* sub init. Culcita io terra jacet, ego in culcita, ex duabus pæoula sileta stragulum, altera operulium facta est. Cic. 5. Tus. 21. 61. Collocati iussit hominem io aurea lecto, strato pulcherrimo, textili stragulo, magnificis opetibus picto. *Plin. 8. Hist. nat. 58. 83. (126).* Talpæ, quarum a pellibus cubicularie vidimus stragula. *Martial. 2. 16.* Zoilus ægratet, fecerunt hæc stragula febrem. Adde *Tibull. 1. 1. 65.*, *Martial. 14. 147. et 148.*, *Val. Maz. 4. 3. n. 11.*, *Plin. 20. Hist. nat. 14. 54. (155).* *¶* 2. Speciatim ephippia. *Martial. 14. 86.* Stragula veredi. *¶* 3. Item dicitur de stratu, quod ovis congerunt aves. *Plin. 10. Hist. nat. 33. 51. (100).* Ovis stragulum molle pulvere contumulant, nec io quo loco peperere, incubant. Cf. ibid. 54. 75. (153). Adde *Solin. 7.*

STRÄMEN, *Yais*, *n.* 3. (sterno) *¶* 1. Est universum id quod sternitur, speciatim stipula, culmus, peles, frondes vel aliud quiddam solo qulescendi gratia sternitur, ut sunt carni, qui pæori subternuntur, strame, paglia, *χαρφη*, *χαρφη*. *Virg. 11. Æn. 67.* hic Iunem agens sublimem io stramine ponunt. *Ovid. 8. Met.*

447. lectam stramine vidit Farte casam. *Sil. It.* 10. 561. mollesque virenti Stramine composuere toros. *Id.* 13. 814. culmibus a stramine factum Pressit late torum. *Ovid. Heroid.* 5. 15. super stramen fenoque jacentes. *Val. Flacc.* 4. 497. de *Harpys*, alque illis stramineo mensis Fœda rigant. *h. e.* toros e stramine. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 54. 75. (153). Remedium contra tonitrua, clavus ferreus sub stramine (*Sillig.* stramine) ovorum positus. *h. e.* sub feno, quod substernunt ovis, gallina incubante. — In plur. num. *Ovid.* 3. *Fast.* 184. Aspicis de canna stramioibusque domum. *Stat.* 6. *Theb.* 56. de rōgo. Ima vireol agrestis stramina cultu. ¶ 2. Est etiam stramentum seu vestis stragula. *Maximian. Eleg.* 1. 236. His dictis trunco utubantea sustinet arces. Neglecti repetens stramina dura tori. *Cœl. Aurel.* 3. *Acut.* 8. 75. Egrolantes jacere oportet loco sufficientis magnitudinis, nullo odore infecto, molliibus atque calidis stramentis. Prima enim celeritatis morborum mitigatio est straminum mollietas. *Id.* 2. *ibid.* 37. 194. Etiam quum fuerit (concubatio), erit coarctata straminum velamento, ne facili recessu concava faciat stramina.

STRAMENTARIUS, a, um, adject. (stramentum) ad stramentum pertinens, ut Stramentariæ falces, quibus stramen cæditur. *h. e.* messoriar. *Cato R. R.* 10. Falces fenarum tres, stramentariæ sex.

STRAMENTICIUS, e, um, adject. (stramentum) qui est e stramine, stramineus, di strame, di paglia, καπρίνης. *Petron. fragm. Tragur.* 63. *Burm.* ad fin. Strigæ puerum involaverant, et supposuerant stramenticium. *Auct. B. Hisp.* 16. Causæ stramenticiæ hibernorum causa edificatæ. — *Ajæ stramenticius* titulus est saturæ Menippeæ *Varonis*, de qua *V. Oehlerum* in *Sat. Menipp. fragm.*

STRAMENTOR, ari, ari, dep. 1. (stramentum) stramentum colligo. Hinc stramentatum ire ea ratione, qua dicimus frumentatum ire etc. *Hygin. fab.* 14. a med. idmon apud Lycum quum stramentatam exisset, ab opro percussus decidit.

STRAMENTUM, i, u. 2. (sterno) ¶ 1. Est universum quicquid substernitur, stramen, culmus, palea, stipula, strame, paglia, κάπρος. *Cæs.* 5. *B. G.* 43. Fervecta jacula in casae, quas more Gallico stramentis erant tectae, jacere cœperunt. *h. e.* stipula. *Sic Liv.* 25. 39. Ignea casis stramento arido tectis injiciunt. *Hirt.* 8. *B. G.* 15. ad fin. Pasces stramentorum ac virgultorum incendere. *Nepos Agesil.* 8. Quam in acta cum suis accubisset stratumque haberet tale, ut terra tecta esset stramentis. *Horat.* 2. *Sat.* 3. 117. incubare stramenta. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 16. 18. (59). Poma stramentis, stercis palatave substerni. *Id.* 8. *ibid.* 48. 73. (193). Antiquis toros e stramento erat, qualiter etiam nunc in castris. paghericio, pagione, et 37. *ibid.* 3. 13. (52). Lycocurium folia et stramenta ad se raph. festuclae, bruscolii. ¶ 2. Dicitur speciatim de culmo seu palea frumentorum. *Varro* 1. *R. R.* 50. Tertio modo metitur, ut stramentum medium subsecet, quod manu sinistra summum prebendunt: infra manum stramentum, quod terræ hæret, postea subsecatur. ¶ 3. Etiam de tecto pecudum in stabulis. *Phædr.* 3. 8. cur frondis parum est? Stramenta desunt? *Cato R. R.* 5. a med. Stramenta si deerunt, frondem illigasse legito: eam substernito ovibus bubusque. *Colum.* 6. *R. R.* 3. Hibernæ stabulationi bovm præparanda sunt stramenta. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 7. 18. (79). Hordei palea es optima: stramento vero nullum comparator. Adde *Plaut. Truc.* 2. 2. 23. ¶ 4. Ei de vesio stragula. *Cajus Dig.* 50. 16. 234. Verbum vivere quidam putant ad cibum pertinere: sed Oñius ad Atticum ait, his verbis et vestimenta et stramenta contineri, sine his neminem vivere posse. ¶ 5. Videtur etiam significare centonem stramentis factum, quod sternuntur muli et asini ad vehendas sarcinas, balto. *Cæs.* 7. *B. G.* 45. Magnum numerum impedimentorum ex castris mulorumque producti, eque illa stramenta detrahi rationesque cum cassidibus, equum specie, cir-

curarehi jubet. Adde *Fulgat. interpr. Gen.* 31. 33.

Homonym. Dicitur stramentum a palea: hæc enim de frumentis dicitur: stramentum quamcumque stipulam significat sternendo aptam. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 33. 49. (94). Iosulam muniant opere, palea et atramento rostrum ejus firmantes.

STRAMINEUS, a, um, adject. (stramen) qui est e stramine, stramenticius, di strame, di paglia, καπρίνης, καπρόνης. *Ovid.* 5. *Fast.* 631. Illum stramineos in equam misisse Quirites. *Id.* 2. *Amor.* 9. 18. Roma Stramineis esset nunc quoque densa casis. *h. e.* stramine tectis.

STRANGIAS, e, m. 1. σπαγγίαις, genus tritici in Græcia. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 7. 12. (64).

STRANGULABILIS, e, adject. (strangulo) qui strangulari potest. *Terull. Anim.* 32. Anime ascensu scalarum fatigabiliq; submersu pleisciarum strangulabilis.

STRANGULANS, entis, particip. *V. STRANGULO.*

STRANGULATIO, ōnis, f. 3. (strangulo) actus strangulandi, suffocatio, πνίξις, πνιγμός (It. strangolamento, soffocazione; Fr. étranglement; Hisp. ahogamiento; Germ. das Erwürgen; Angl. a choking). *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 13. (17). His nucleis ad purgationem uti non censuerim, propter anapitum strangulationem. *Id.* 20. *ibid.* 15. 57. (162). Cumini silvestre strangulatione vulvæ polum in vino aperit. *h. e.* compressionem et angustias.

STRANGULATOR, ōnis, m. 3. (strangulo) qui strangulat, strangulatore. *Spartian. Sever.* 14. Narcissum Commodi strangulatorem teonibus objecit.

STRANGULATRIX, triciæ, f. 3. (strangulator) quæ strangulat. *Prudent.* 10. *περί στέπ.* 1103. Manus strangulatrix faucium.

STRANGULATUS, a, um, particip. *V. STRANGULO.*

STRANGULATUS, us, m. 4. (strangulo) idem ac strangulatio. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 18. 75. (197). Datur et olfacandum ex aceto in strangulatu vulvæ. *Id.* 26. *ibid.* 15. 90. (156). Peucedapum strangulatus vulvæ nidore ustum recreat. *V. STRANGULATIO.*

STRANGULO, as, avi, alom, are, a. 1. (σπαγγάζω). Part. Strangulus 1. a) Strangulatus 1. a et II. 3. — Strangulo est gulam comprimere spiritum intercludo, σπαγγαλίζω, σπαγγαλίζω (It. soffocare, strozzare, strangolare; Fr. étrangler, suffoquer; Hisp. ahogar, sufocar; Germ. erwürgen, erdrosseln; Angl. to suffocate, strangle).

1.) Proprie. — a) Absoluta. *Cels.* 4. 4. Curcubitalis circa fauces admoveatur, ut id, quod strangulat, evocet. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 7. 26. (63). Venena, quam strangulando necant. *Id.* 33. *ibid.* 4. 21. (71). In canaliculis vapor et fumus strangulat. *Id.* 22. *ibid.* 13. 15. (32). Semen urticae vulvas strangulantes aperit. *Quintil.* 11. 3. a med. de toga. Sians, qui sub humero destro ad sinistram oblique ducitur, velut batteus, nec strangulet nec fluat. *h. e.* nimis contringat. — b) Cum Accusativo. *Cic.* 9. *Fam.* 29. Si dicimus: Ille patrem strangulavit, honorem non præsumit. *Cœl.* ad *Cic.* 8. *Fam.* 15. ad fin. Domitium Cæsaris hospitem, a contraria factione nummis acceptis, comprehendit et strangulavit. *Ovid.* 16. 693. Comicus ut perit medius, dum nebat, in undis Et tua sic Stygius strangulat ora liquor. — Passiva. *Cels.* 2. 1. in fin. Obes plerumque acutis morbis et difficultate aptandi strangulatur. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 10. 113. (174). Strangulari pullos avidius devorantes. *Colum.* 6. *R. R.* 38. 4. Strangulatur almo exogula pecat. *Tac.* 6. *Ann.* 25. Strangulatus laquei et in Gemodas projectus. *Sueton. Claud.* 27. Piro per latus in sublime factato et biatu nris excepto strangulatus. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 7. 5. (44). *Publius Sestius* in tectis brusta uno pilo strangulatus. *Id.* 8. 24. 12. 21. (34). A *Lysimacho strangulatus* *Id.* 10. 24. 12. 15. (33). *Parthenia* *Corinthii* *Strangulatus*, quum gla-

liant vocem, velut strangulati. *Id.* 32. *ibid.* 10. 38. (114). Strangulatus in oleo roratus. *Id.* 28. *ibid.* 7. 20. (71). Capillorum odore vulvæ morbo estrangulatus respirare.

1.) Transitive. ¶ 1. Refertur ad inanima. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 1. 1. (2). Aquæ nubium obienta vitalem spiritum strangulant. *h. e.* aerem compriment. *Id.* 16. *ibid.* 34. 62. (152). Hedera arbores sugit et strangulat. *Id.* 17. *ibid.* 8. 4. (46). *Glissomarga* (genus terræ spissioris) sigillat modo solum strangulat. *h. e.* occludit, ne aëta proferat. *Quintil.* 8. *proem.* a med. Læto grammine sata strangulat. *Colum.* 4. *R. R.* 26. Ne vinculum (vitæ) incidat et truncum strangulat. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 43. 43. (113). Strangulare animum. *h. e.* cohibere, suppressere. *Quintil.* 11. 3. 140. Fauces tumentæ strangulant vocem, obtusæ obscurant, resæ exasperant. — *Stat.* 2. *Silv.* 2. 150. Non tibi sepositas infelix strangulat arca Diviliæ. *h. e.* comprimit, nec quidquam in usum exire petitur. ¶ 2. Refertur per metaphoram ad animum. *Ovid.* 5. *Trist.* 1. 63. Strangulat locus dolor atque exanat lotus. *Juvenal.* 10. 12. Sed plures nimis congesta pecunia coram Strangulat. *Quintil.* *declam.* 12. *init.* Quamvis, iudices, innumerabiles me indignandi causas intulit statim actionis strangulent, quis nec dicere universas semel possum, nec gregatim erumpentes differre gemitus; primum tamen esto. *Imppp. Valent., Theodos. et Arcad. Cod.* 10. 33. 1. et *Cod. Theod.* 12. 3. 1. Si quis decurionum prædica venditor necessitate coactus addidit, interpellat iudicem competentem omnesque causas singillatim, quibus strangulatur, exponat. *h. e.* quibus cogitur ad venditionem. *Capell.* 4. p. 94. Quibusdam nobis interrogatiunculis occupabat, donec nexilis complexio circumventos ad interrogantis arbitrium strangularet. ¶ 3. Obsceno sensu, apud *Cic.* 9. *Fam.* 22. strangulare mulierem est tuleris. Hinc *Sueton.* *Tib.* 61. Immaturæ puellæ, quia more tradito nefas esset Virgines strangulari, villatæ prius a carnifices, strangulantes.

STRANGURIA, e, f. 1. σπαγγουρία, urinae stillicidium, quum per intervalia et guttatim defluit, difficultas d'urina: a σπαγγ, γρος, gutta, el ούρον, urina. *Pelagon. Veterin.* 8. a med. Ipsius passionis genera sunt tria: unum quod dicitur dysuria, quando tardius (equus) mejat; alterum stranguria, quando cum dolore et cum difficultate mejat; tertium ischuria, quando omnino non mejat. Eadem fere verba habet *Veget.* 3. *Veterin.* 15. sub *init.* Eundem morbum ita exprimit *Cato R. R.* 156. a med. Nuac de illis, quibus ægre loquuntur, quibusque substilium est. *Id.* *ibid.* 127. Ad dyspepsiam et stranguriam. *Cic.* 2. *Tusc.* 19. ad fin. Quamvis idem forniculum se in tormiaibus et in stranguria sua præbeat. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 11. 78. (90). Calculos frangi, stranguriam discuti. *Cels.* 2. 1. ante med. Urinae difficultas, σπαγγουρία quam appellant. Adde *Cœl. Aurel.* 5. *Tard.* 4. 64. et *Marcell. Empir.* c. 26. p. 133. retrin ad fin.

STRANGURIOSUS, a, um, adject. (stranguria) stranguriæ laborans. *Marcell. Empir.* c. 26. circa med.

STRATA, æ, f. 1. *V. STRATUS, a, um.*

STRATAGEMA. *V. STRATEGEMA.*

STRATE, f. STRATUS, a, um.

STRATEÆ. *V. STRANTIAE.*

STRATEGEMA, illa, n. 3. (σπαγγήμα) Sunt qui scribunt stratagema: itam qui secundam syllabam corripunt. Neutr. Imitandi. In genet. plur. strategemata. — Strategema est calidum militare consilium, solum inventum et astutia ad hostem circumveniendum: a Gr. σπαγγία, exercitum duco, bellum administro (It. astuzia militare, stratagemma; Fr. ruse de guerre, stratagème; Germ. die Kriegslust eines Feldherrn; Angl. military artifice, stratagem).

1.) Proprie. *Cic.* 3. *Nat. D.* 8. ad fin. Consilium illud imperatorum fuit, quod Græci σπαγγήμα appellant. De his est c. 4. 1. 7. *Pal. Mart.* item libri quattuor *Sex. Jul. Frontini.*

Alexandrum, regio instratus ornata, recepit in aedem. *Sillig. leg. instratu. V. Ulpiani loc. cit. in STRAGULUM. Hieronym. Ep. 97. ad Demetr. Sed ellilolium in nuda humo hebuisse prostrata. Adde Isid. 19. Orig. 26. 1.*

STRAVA. *V. STRABA.*

STREBULA, *ae, f. 1. et*

STREBULA vel stribula, *strum, n. plur. 3.* Vox est Umbria, teste *Fest. loc. cit. Cf. Gr. στρεβλός, flexuosus.* — Strebula est caro circum coxendices. *Varro 7. L. L. 87. Müll. Caro strebula (Müll. stribula). Opillus scribit, circum coxendices sunt nobis; id Graecum est eb huius loci ventura. Fest. p. 343. 34. Müll. Strebula Umblico nomine Plautus appellat coxendices hostierum, quae Graeci *μυρία* dicunt, quae in altera imponi solebant, ut Plautus ait in *Friolale*, Strebula ognit. *Arnob. 7. p. 230.* Non solum placet eorum stribulam appellare, quae iutorum et coxendicibus denitur. *V. CERASTIDOLA.**

STREMA, *illa, n. 3. strema, iosatio, ius-saturn. Pelagon. Veterin. 16. circa med. Si equus coronam torserit aut extorserit aut laxaverit (lege luserit), hoc est, quod dicitur sterma (lege strema).*

STRENA, *ae, f. 1. Strenua pro strena legitur in quibusd. MSS. et inscript. V. infra: quam inscriptionem improbet Consent. p. 396. 25. Heil. — In sing. num. non adhiberi falso putet id. ibid. — Ratione habita atque, eant qui a Strenua des derivant; alii vero dicunt, vocem esse Sabina, quae sententiam, valetudinem significat, ut ait *Elpid. apud Lyd. De mensur. 4. 4. 'Ο δὲ Ἑλληνιστὸς ἐν τῇ περὶ ἐσθρῶν σφηνῶν τὴν ὀνίαν τῇ Σαβίαν φωνῇ λησάσαι φησιν. Cf. Symmach. loc. cit. At Latine vult Fest. p. 343. 27. Müll. Strenum vocemque, quae datur die religioso, omnia boni gratia, a numero, quo significatur, alterum tertiumque venturum simile commodi, veluti tranam, praeposita S littera, ut in locis et illo solebant antequam. — Strena**

¶ 1. Est bonum omen, nugarum, praesegium. *Plaut. Stich. 5. 2. 24. Domum redeundi principium placeat: bona scema strenuago ubrum accessit mihi. et 3. 2. 8. Auspicio hercle bodio ego optima exi foras. Quum strenu mi obsecravit, spectatum hoc mihi est: Mustelle murem in abstulit praeter pedes. Alii aliter leg. ¶ 2. Hinc strena dictum munus, quod dabetur die festo et feri nuntio initio, unde et calendaria dicta (*V. CALENDARIUS*), boni omnia gratia, ut dicitur ex *Fest. loc. supra cit.* Huiusmodi strenus solebant donare clientis patroni civisque principibus; quod ultimum quidem sub Augusto caput, Tiberius vero prohibuit, non ultra calendae Januariae exercebantur. *Sueton. Cal. 42. Edidit et strenus inuento anno se recepturum statisque in vestibulo aedum Cal. Januariae ad ceptandas stipres, quas plenis ante eum mensibus ad eam omnia generis turba fundebat. V. cumd. Aug. 57. et Tib. 34. et adde Pompon. apud Non. p. 17. 1. Merc. Symmach. 10. Ep. 28. (al. 35.) Ab eicerta pene orbis Martiae strenuarum usus adolevit, auctoritate Tutii regis, qui verbanas felicia urboris ex ludo Strenum anni novi auspices primus excepit. *Inscript. apud Fabrett. p. 725. n. 442. l. 12. ITUM PA. ROM. SAN. STRENTAS DIVIDERENT. Cf. Orellii Inscript. n. 2417. (T. 1. p. 421. 1.) — Etiam a principibus datae sunt aliquando clientibus et subjectis. De his enim loquitur *Auson. Epist. 18. 3. quæstoria amici Curam pro strenis escubulo tuis.****

STRENUA, *ae, f. 1. V. voc. praec. init. et ONOM.*

STRENUUS, adverb. (strenuus) Sup. Strenuissime. — Strenuus ¶ 1. Est naviter, fortiter, prompte, diligentemente, bravamente, gagliardamente, con forza, prontamente, accipio. *Plaut. fragm. apud Charis. 2. p. 185. Putsch. Convertite scopis, agite strenue. Id. Aulul. 2. 2. 86. Sequero propro me ad mecillum strenue. Id. Bacch. 3. 3. 41. et Men. 5. 6. 26. Strenue facere, portarsi da valeroso. et Fal. Max. 2. 6. n. 2. bostem laradere. Cf. Rabir. perdull. 10. sub fin. erma capero pro aliquo. Id. 2. ad Q. fr. 4. ad fin. domum edificare.*

*Plaut. fragm. opud Charis. loc. cit. feteri. Id. Pseud. 1. 3. 94. rekur. Abs te argentum sumam, et tu a me sumis? rekur. strenue. Sall. Jug. 23. Quo plura bene atque strenue fecimus. Veget. 1. Milit. 17. Per hos strenuissime omnia bella confecta. — Cum homoymis. Gell. 15. 4. Mandata sibi plerique impigre et strenue facere. ¶ 2. Est etiam celeriter, con prestezza. *Plaut. Rud. 2. 6. 8. Quo, melum, properas? nam equidem to nequeo consequi tam strenue. Id. Trin. 4. 4. 10. Strenue curro in Piræum. Cic. 18. Att. 6. Ego adhuc magis commode, quam strenue navigavi. remis solum magnam partem: prodromi nulli. Adde *Plaut. Poen. 1. 2. 103. et Men. 5. 7. 48. Id. Pseud. 4. 7. 79. Lorenz. Strenuissime hercle lvisi. quamvis pernix hic homo est. At Fleckeis. leg. [Euge] strenue mehercle lvisi etc.***

STRENUITAS, *etia, f. 3. (strenuus) agilitas, vigor, promptitudo, diligentia, sedulitas, τό δραστήριον, ἀνδραγαθία (lit. agilitas, prontezza, vigore, diligentia; Fr. diligencia, activitate, vaillance; Hisp. diligencia, activida, valentia; Germ. die Betriedsamkeit, Hurligkeit, Munterkeit; Angl. activity, promptness, nimbleness, strenuousness). Varro 8. L. L. 15. Müll. Ab strenuitate et nobilitate strenui et nobiles. *Ovid. 9. Met. de Galanthi, quæ erat ancilla Alcmeonæ, faciente stragae iussis, ut ait v. 307. et officit dilecta solis: bane quum Juo in mustelem vertisset, subdit u. 320. Strenuitas aoliqua menat.**

STRENUO, *ae, arg. n. 1. (strenuus) strenuum hominem ngo, strenuitatem præ me fero, brava. Plaut. Pseud. 2. 2. 34. dum in strenuas, Res erat sulito. Fleckeis. leg. dum te strenuas etc.; Lorenz vero dum in sternuas etc. (V. Studemund's Herstellung in Hermes 1. 308).*

STRENUUS, *a, nm, adject. Scribitur et strenuus, cum duplici n, apud Lucil. loc. infra cit., ed. L. Müller. — Ratione habita atque, nli volunt esse a Strenua, quod est nomen dæ, quæ strenuum facere credebatur, ut refert *Augustin. 4. Civ. D. 16. V. STRENUA in ONOM.* Sed contra dicendum, ut mihi videtur, Strenum a v. strenuus originem ducere. Alii probabilius ducunt a rad. Skr. star, unde stihrus, durus; Armus, fortis, et Gr. στενός, asper, indomitus, quod Hesychio est etiam στενός. — Comp. Strenuor 1. 1. a; Sup. Strenuissimus 1. 1. a. — Strenuus est acer, agilis, non cessans, hævus ad res gerendas impiger, ulacer, promptus, ἀνδραγαθός, δραστήριος (lit. gagliardo a oronto, diligente, valente, bravo; Fr. diligent, agissant, alerte, vaillant; Hisp. diligente, activo, valiente; Germ. hurtig, munter, thätig, eifrig; Angl. ready, active, prompt, nimble, strenuous): cui opponitur iners, ignavus.*

¶ 1. Propria. — 1. In bonam partem. — a) Absolute. *Plaut. Truc. 2. 6. 12. Strenui nimio plus prosunt populo, quam arguti et calli. Cato R. R. præf. 3. Mercator strenuus studio suique vel querenda. Cic. 2. Phil. 32. 78. Cæceri obviam longissime processisti: celeriter isti, redisti, ut cognosceret te, si minus fortem, altamen strenuum. Sall. Cat. 68. Neque ex ignavo strenquum neque fortem ex timido exercitum fieri. Id. Jug. 67. Boni malique, strenui et imbelles. Id. Cal. 60. Strenui mille et boni impetoris officia simul exsequabatur. Id. Jug. 85. Exercitus magis strenuus, quam felle. *Horat. 1. Ep. 2. 70. si cosses aut strenuus anteles, Nec tardum opporlet nec praecedentibus latio, se troppo sei lento o troppo corridore, non aspetto chi rimana addietro nè mi sfato a raggiungero chi troita via innanzi (Blind). Id. ibid. 7. 71. quæ 1: rem strenuus ago. vñ su e guadagna da bravo. et Hirt. ad Cic. post ep. 6. l. 15. ad Att. Noli me tam strenuum putare, ut ad Nonas recurram. Tac. 1. Hist. 46. Inops pro locuplete et iners pro strenuo. Id. 2. ibid. 14. sub fin. Suzzani ignavique in victoria Idem audet. *Nepos Datam. 6. Animo strenuo facere aliquid. Plaut. Epid. 3. 4. 10. Strenuorior de-tior a prædictis suis pueris, de illius ora fluot aoridus. Lucil. 15. fragm. 13. Müll. Fundi dele-***

ciat virtus te, rillico' peollo Strenuolur al evaerit. *Tac. 4. Hist. 69. Sumi bellum attem ab ignavis: strenuissimi cujusque perlepto gerit. Cato R. R. præf. Viri fortissimi et milites strenuissimi. Sall. Cat. 61. Strenuissimos quique occideret an prælio. — Cum homoymis. Gell. 14. 3. Cyrus vir gnevus et strenuus. — b) Cum Genetiro. *Tac. 3. Hist. 42. extr. Valerius Paulinus strenuus militis. Cf. Capit. Clod. Albin. 13. 2. Peter. Ar-morum scienis prorsus. — c) Cum Ablat. sine præp. aut cum præp. in. Sall. Jug. 7. Et prælio strenuus erat et bonus consilio. *Nepos. Datam. 1. Vir maon fortis et bello strenuus. Ovid. 9. Met. 307. Una ministrum faciendia strenua iussis. Tac. 3. Hist. 86. Vir strenuus manu, sermone promptus. Ter. Phorm. 3. 1. 12. Strenuum hominem se præbere in aliquo re. Quintil. 12. 3. 5. In præliis strenuus et fortis. — 2. In malam partem. *Tac. 1. Hist. 52. Multi in utroque exercitu sicut modesti quies-que, illa mali et stendi. Id. 3. ibid. 57. Neque fidei constans neque strenuus in peridia.****

¶ 2. Translate sefortur ad leagima. *Plaut. fragm. opud Gell. 7. 7. Poilu et in homo fa-culos fecare streuoum? Id. Rud. 2. 2. 8. Ada-lescus strenua fecit, rubicundus, fortis, con ciara, vegeta e du gagliardo. et Cato apud Gell. 3. 7. Operam reipublicæ fortem atque strenuam perhibere. *Curt. 9. 1. ante med. Strenuo solio in vehicula transire. Gell. 3. 1. ad fin. Cor-pore esse bene habito et stonuo. Ovid. 4. Fast. 781. per ardeoles stipulis crepitanlis necroa Trajicias celeri strenua membra pedes, enelle. et Colum. 10. R. R. 18. Strenua toxica. h. o. quæ celeriter perimunt. Cels. 7. præf. a med. Chir-urgus esse debet manu streona, stabilj nec un-quam intremiscente, leggera o presta. Ovid. 7. Trist. 10. 34. aavis Tienseat instabilis streuua Cyneas. h. o. cita. *Horat. 1. Ep. 11. 28. Stre-nua nos exercet inertia. h. e. streui quidem, en-mus, sed prave, quia operam nostram male col-locamus, et inertium similes nihil agimus. ἐξυ-μωποι.***

Homonym. Discrimen inter strenuum et fortem; item inter strauum et gnavum, V. sub FORTIS.

STREPENS, *antis, particip. V. STREPO.*

STREPITANS, *antis, particip. V. voc. leg.*

STREPITO, *ae, ura, n. 1. (frequentat seu intans, n strepo) Pert. Strapilans. — Strepito est strepitum aut magnum strepitum scilo, στρέψω (lit. strepitura; Fr. retentir, résonner avec force; Hisp. hacer estrepito, resonar, sonar mu-cho; Germ. wild rauschen, erkönnen, rasseln; Angl. to make a great or frequent noise): elicitur natum stre de animalibus stre de inanimatis. *Virg. 1. G. 413. later se tollit strepitibus. Tibull. 3. 2. 17. strepitibus adoleat alla Alii leg. trepidantibus. Id. ibid. 5. 73. arma ferunt strepitacile caelo. Alii leg. crepitantia. Sic Sil. It. 9. 289. multum strepitantibus armis. Fal. Flacc. 4. 288. polis strepitant locodibus urbes. Ovid. 11. Met. 365. fragore gravi strepitens loes proslime terta Bellua vaste, lupus. *Albinov. 1. 183. de luctu funebri, incerti elauduntque do-mos strepitantque per urbem. Alii niter leg.***

STREPITUS, *ae, m. 4. (strepo) Eliam strepitus, i, 2. declin. usurpant veteres. Enn. apud Non. p. 490. 8. Merc. Quid in coisrps strepitus est. — Observandum est, has voces strepitus et cre-pitus sepe lo libris commutari. *Drakenborck ad Liv. 5. 47. et 39. 16. ato. Nino strepitus ventris apud Petron. Sat. 117. Tollit subindo altius pedem et strepitu obsequo simul atque odore-vlem implebat. at ibid. 17. Menibus inter se osque ad articulorum strepitum contrilla. — Strepitus est sonitus, crepitus, fragor, ὥρυς (lit. strepito, rumora; Fr. son, bruit; Hisp. sonido, ruido fuerte, estrepito; Germ. das Rauschen, d. Getöse, Lärm, Rasseln; Angl. noise, harsh noise, rustling).**

¶ 1. Propria. — a) Fere adhibetur de ingrato sonitu. *Enn. apud Non. p. 506. 3. Merc. Stre-pitus molerum. Pacuv. apud Cæl. ad Cæ. 6. Equ. 2. Strepitus, fremilus, clamor tonitruum et*

rudentium sibilus. Sic *Plaut. Amph. 5. 1. 10.* Streptus, crepitus, sonitus, tonitrus. *Ter. Hecyr. 2. prol. 27.* Streptus comitum. *Cæs. 6. B. G. 5. sub fin.* Majora strepitu et tumultu, quam populi R. fert convulsio, castra moveri subat. et 4. *ibid.* 33. Ipsa terrore equorum et strepitui roterum ordines perturbant. *Tibull. 1. 2. 35.* et *ibid.* 7. 68. streptus pedum. *Calpurnius et Ovid. 3. Trist. 7. 36.* senectus — strepitum passu non faciente venit. *Quintil. declam. 12. 19.* Pecunia strepitus, suono delle monete. et *Horat. 2. Ep. 1. 203.* Garganum mugire pules nemus aut mara Tuscum. Tanto cum strepitu ludii spectantur. *Ovid. 14. Met. 783.* Verso cordilae strepitum facere. et 7. *ibid.* 840. fronde levem strepitum faciente caduca. *Cic. 2. Verr. 15. extr.* Non streptu, sed maximo clamore suam populus R. significavit voluntatem. *Liv. 2. 27.* Neque decretum ersudiri consulis prae strepitu et clamore poterat. et *ibid.* 29. Decernente ferocissimo quoque, non sententia magis, quam clamore et strepitu. *Val. Flacc. 5. 550.* Patles irridens strepitumque minasque Gradivi. la grida e bravate. et *Cic. 13. Att. 48.* Nesci quid in strepitu videor audisse, quum diceret, te in Tusculanum venturum. h. e. confuse, indistincta, quod *Plaut. dixit Capt. 5. 4. 27.* audivi quasi per nebulam. De Acheronte omnes ad se trahentes. *Virg. 2. G. 490.* felix, qui metus omnes strepitumque Acherontis avari subiecit pedibus. h. e. terrorem, formidinem ex opinione vulgari. *Juven. Philom. 34.* Pica loquax varias coagulat guttura voces, Scurril strepitum quidquid et audit, ali. — In plur. num. *Ovid. 1. Met. 650.* nullos strepitus facientibus alii. *Liv. 39. 15. a med.* Vno, strepitibus clamoribusque nocturnis attoniti. Adde eund. 5. 47. — b) Aliquando de grato sono, suono. *Horat. 1. Ep. 2. 31.* Ad strepitum elhetat. *Id. 4. Od. 3. 17.* Temperare dulcem strepitum testudinis aures.

II.) Translate. 1. Dicitur de comitatu, lube, festu. *Quintil. declam. 13. 4.* Quum evocasset me subito trepidum totoque fortune suae strepitu circumstisset. *Virg. 6. Aen. 855.* Qui strepitus circa comitum? 2. Item de vano apparatu eloquentiae. *Petron. Sat. 1.* Nunc et rerum tumore et sententiarum facilissimo strepitu hoc tantum proficiunt, ut quum la forum venerint, putent se in alium terrorem orbem delatas. 3. *Strepitus criminalis* apud *Auct. Quenst. a. Aululariae in fragm. p. 202.* *Alinckham.* (ed. *Amsterd.* 1829.) est fortasse publica in crimen inquisitio, questio perpetua de vi aut sicariis, inquit *Alinckhamer.*

STREPO, strepsis, strepsis, strepsitum, strepere, 3. Verbum est per onomatopoeiam factum, ut strideo, vagio, sibilu, inquit *Forcellinus*; etymologi tamen recentiores ducunt a rad. Skr. *strap*, sonare. — Part. *Strepsens* sub *A. I. a. et h.* — Strepo est strepitum edo, *φασίω* (It. fare strepito, strepitare, far romore; Fr. faire du bruit, bruite, résonner; Nisp. resonar mucho, retumbar; Germ. wild rauschen, lärmern, tönen; Angl. to make a noise or harsh sound, rustle); occurrit autem

A) Intransitive, et quidem

1.) Propria. — a) Universum. *Cic. 1. Divinat. 16. 29.* Quum Achivi cepissent inter se strepere. *Virg. 9. Aen. 808.* strepit assiduus cava tempora circum Tinoiti galea. *Horat. 4. Od. 12. 3.* Navis strepunt Hiberna uive turgidi. *Sili. It. 15. 145.* moto strepuere tonitrus mundo. *Id. 2. 18.* Strepera omnia, elemat, Thyrsaeae clangore tubae. *Plin. 11. Hist. nat. 10. 10. (26).* Apes in alveo strepunt. et *ibid.* 17. 17. (54). Murmure apum intus strepente. *Val. Flacc. 6. 302.* Lanceae carules circum strepit inclita villas. *flschia.* et *Tac. 1. Ann. 25.* Vocibus truculentis strepere. — *Id. Agric. 45.* Intra Albenam villam eentonia Messalin strepente, si faciem sentire. — b) Dicuntur etiam strepere loca, in quibus strepitus fit, resonare, romoreggiare. *Liv. 22. 14. ante med.* Streput aures clamoribus ploratant. et 21. 11. circa med. Quum omnia varis clamoribus streperant. *Virg. 6. Aen.*

709. strepit omnis marmure campus. *Plin. 5. Hist. nat. 1. 1. (7).* Mons tiliarum cantu tympanorumque sonitu strepere. *Tac. 2. Ann. 23.* Plecidum equor mille nsvium remis strepere. *Id. 2. Hist. 84.* Armorum parata strepere provinciae. et *ibid.* 62. Ex urbe atque Italia irritamenta gulae gestabantur, strepitibus ab utroque mari illucribus. scil. multitudinis commensum. — c) Postice de musicis instrumentis. *Virg. 8. Aen. 2.* reuco strepuerunt cornua cantu. *Horat. 2. Od. 1. 18.* Jam nunc minaci murmure cornuum Perstringis aures, jam illi strepunt. *Sil. It. 6. 224.* Ut vero strepuere tubae, coateritibus etc.

II.) Metonymice. *Plin. 8. Hist. nat. 42. 64. (156).* Scythici equitatus equorum gloria strepunt. h. e. eluent, celebrantur sermonibus.

B) Transitive more cum Accusativo et est strependo vocare, audire facio, clamare, streptu implere.

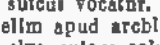

I.) Proprie. *Liv. 2. 45.* Hae quum sub ipso valle portisque streperant, baud agra consules pati. h. e. strependo clamitarent et jacerent in Romanos. *M. Aurel. ad Front. 3. ad M. Cæs. 9.* Omnes omnium populorum praesides deos atque ipsum tuum, qui Capitolium montem strepit, quæso, tribui nobis etc. h. e. streptu implet, vel potius circa Capitolium strepitum edit. *Prudent. 10. aspi strep. 993.* Ellogue et quem porca grunnitum strepat.

II.) Translate est jactare. *Boeth. Cons. Phil. 3. Metr. 6.* Quid genus el proavos streptis?

STREPSICEROS, *στρεψικέρος*, animal quoddam transmarinum, cornua habens erecta et in leve fastigium exacta rugarumque ambitu contorta, quemadmodum *Plin. 11. Hist. nat. 37. 45.* describit. Est *ἀνδρὶς στρεψικέρος* τῶν κερῶν, a contortione cornuum. *P. AD. DAX.* Adde eund. 8. *ibid.* 53. 79. (214). *Capitol. Antonin. 10.* Edidit monera, in quibus elephantos et strepsicerotes et crocodillos etiam exhibuit. ubi tamen recentiores leg. rhinoceros.

STREPTIS, *στρεπτός*, f. 2. vel

STREPTOS, *στρεπτός*, f. 2. streptos, nva geons ita dicta, quod cum sole circumnegitur: a *στρέφω*, verjo. *Plin. 14. Hist. nat. 3. 4. (39).*, ubi *Jan. coi* favel *Georges*, leg. streptis; et *Sillig. ed. streptos*, quod Græca voce adlata confirmetur.

STRIA, *στρία*, f. 1. Elymon vocis patuit recentiores a Skr. *star*, quod est atlam divido, sepe. *rp. Cf. et Gr. στρίξ*, striga, cum qua voce in antiq. MSS. et edit. libris aliquando illa confusa occurrit. — Stria proprie est cavitas, cavatura, cuniculus (It. cavità, affondatura; Fr. rainure, cannelure, strie; Nisp. encase, cavadura, estria; Germ. die Hohlkehle; Angl. channeling, fluting). 1. Generatim. *Plin. 22. Hist. nat. 22. 48. (92).* Quorumdam ex his facile nascuntur venena, diluto rpbore, rancido spectu, livido intus colore, rimosis stris, pallido per ambitum lebro. *Varro 1. R. R. 29. 3.* Que aratrum vomero striam facit, sulcus vocatur. Alii leg. strigam. 2. Specielem apud architectos est lapina, cuniculus sive sulcus columnæ, scanalatura. *Cf. STRIATURA* et STRIO. *Forcellinus* contra ex *Philandro* ita rem desipit. « Stria est eminens linea inter cuniculos sive sulcos columnæ striata, pianuzzo, rialto nelle scanalatura della colonna. Stria enim dicitur pers cava et depressior: striga, quæ inter duos cuniculos existit: quemadmodum id ereto agro sulcus est terra vomere cavata: porca, quod inter duos sulcos existit. Hæc *Forcellinus*. Verum *Polenius* et *Stratonicus* ad *Vitruv. 3. 3. sub fin.* rectius putant, ubicumque apud eund. *Vitruv.* alii striges legunt, ex optimis MSS. vel strigæ et, uno in loco, strigiles legendum; striarum autem tres distigui species. Prima est, quæ constat cavilistibus seu cuniculis alternatim inter plana dispositis, Italice scanalature, sic scilicet , de qua agit *Vitruv. loc. cit.*: altera fit ex simplicibus planis angulis efficientibus, ita ut nullæ extant cavitates, sic , tertio, quæ cavitates habet, nullis quidem interpositis planis, ut prima, distigatur, sed terminatas angulis, sic , de

quibus duabus postremis *Vitruv. 4. 3. egli.* Ita manifestum est, inquit *Forcellinus*, striarum nomen generale esse, et sumi pro toto ornameto ex parte cava et eminula composito; pro cava tantum parte et pro parte eminula et protuberante; quemadmodum eodem sensu ruga utramque partem, nempe tum extantem, tum cavam significat in pelle et in veste. *Vitruv. 3. 3. sub fin.* Columnarum strigæ faciendæ sunt XXIV., ita excavatæ, uti norma in cavo strigæ quum fuerit connecta, circumnecta ita anconibus striarum dextra ac sinistra angulos tngat, ut acumen normæ circum rotundatione tangendo pervagari possit. Grassitudines (h. e. i pianuzzi) stilarum faciendæ sunt, quantum edjectio in media columna ex descriptione invenitur. *Id. 4. 1. circa med.* Trunco toto (columnæ) strigæ, uti stolarum rugas, matronali more demiserunt. *Id. ibid. 4. a med.* Si dum columnæ æque crassæ lineis circumnectentur, e quibus una sit non striata et altera striata et circa strigillum cava et angulos striarum illosa corpora tngat, tametsi columnæ æque crassæ fuerint, lineæ, quæ circumdetæ erant, non erunt æquales; quod strisum et strigillum circuitus majorem efficiet lineæ longitudinem. 3. Item dicitur de vestimenti plicis. *Apul. Florid. n. 15.* Clamys velit utrumque brachium adnasci articulos palmarum, cetera decoris in stris dependent. Alii aliter leg.

STRIATA, *στρία*, f. 1. (strio) plicis genus ita dicti fortasse, quod speciem strigæ exhibet. *Plaut. Rud. 2. 1. 9.* captamus conchas, Mariniam artem, musculos, plaucissas, stristas. *Fleckeisen* leg. *plagustas striatas*, omisso commate.

STRIATURA, *στρία*, f. 1. (strio) ipsa forma striate, scanalatura. *Vitruv. 4. 3. ad fin.* Ita Dorica columna sui generis striaturæ habebit perfectionem. *Sidon. 4. Ep. 8.* Concha senia cavatur striatilis.

STRIATUS, a, om, particip. *V. STRIO.* STRIBILIGO, ita, f. 3. barbara orationis vitium, alias solæcismus, *σολοικισμός*, solæcismo: a voce Gr. *στρέβλος*, curvus, pravus. *Gell. 5. 20.* Solæcismus Latino vocabulo a Sinolo Capitone ejusdemque ætatis aliis imperitibus appellatus, vultuoribus Latinis stribiligo dicebatur, a versura videlicet et pravitate tortuosæ orationis, tamquam strobiligo quedam. *Arnob. 1. p. 36.* Stribiligine et vos istis libris illis in maximis atque admirabilibus non habetis?

STRIBLITA. *V. SCRIBLITA.*

STRIBULA. *V. STREBULA.*

STRICHNON, *στρίχων*, n. 2. *Theod. Priscian. 2. 12.* Cataplasmata frigida et styptica imponenda sunt eorum præcordiis, strichnon aut aizoon aut rubus etc. *Cf. STRYCHON.* STRICHONON manicon (sic), alia appellatio herbe Apollinaris, apud *Apul. Herb. 22.*

STRICTE, adverb. (strictus) Comp. Strictius I. et II.; Sup. Strictissime I. — Strictus est arcte, presse, strettamente, strettóg.

I.) Proprie. *Pallad. 4. R. H. 8.* Oleam terebra perforabilis, tam duos ramos tolles et stricta in foramen utrumque conjicies. *Id. 1. ibid. 6.* Post bonam viandem strictius, post exiguum latius puta. *Gell. 16. 3. ante med.* Fasciis ventrem strictissime circumligare.

II.) Translate. *Cic. Amic. 16. ante med.* Nec observare stricta, ne plus reddet, quam acceperit. Alii leg. restricta. *Quintil. 5. 12. 18.* Stricta robustaque dicere. *Paul. Dig. 8. 2. 10. ante med.* Si quis strictius interpretatur. rigorosamente.

STRICTIM, adverb. (strictus) trictis, strettamente, *στρίχην*.

I.) Proprie. *Plaut. Capt. 2. 2. 18.* Utrum strictim ne attosuroum dicam esse, an per pettinem, nescio. *fin sulla pelle.* et *Pallad. 1. R. H. 13.* Fæcia el strictim juncta crates.

II.) Translate. 1. Generatim. *Cic. 1. Orat. 35. 162.* Prætereuntis strictim asperimus. a un'occhiata. *Id. Rosc. Am. 34. 95.* Videmus nunc strictum. 2. Specielem de orationis pro compressa, singula stringendo, quæ *tricta* et *st*

fusa sunt, breviter et quasi summis colligendo. *Varro* 9. *L.* 39. *Müll.* Hæc nunc strictio dicta, apertiores hinc infra. *Sall.* *Cat.* 4. Strictim perscribere res gestas populi R. *Cic.* *Chent.* 10. 29. Quam ea, quæ copiosissime dici possunt, breviter a me strictimque dicuntur. *Id.* 3. *Nat.* D. 8. 19. Tu quidem strictim, nostri autem multa. *Id.* 2. *Att.* 1. Librum strictim attigisti. *Gell.* 1. 3. ante med. Hunc locum, omnium rerum eorum difficillimum, strictim atque cursim transgressus est.

STRICTIO, ōis, f. 3. (stringo) idem fere quod constructio, *stringimēto*. *Cat.* *Aurel.* 2. *Acut.* 11. 79. Sed præactis membris, quæ frigido mortis torpore afficiuntur, calefactionibus etiam adhibitis cum obvolutione atque modica strictione ex levis effugia. *Alti* leg. *frictione*. et 3. *ibid.* 9. ad fin. Et possibile siue manifesta causa haec passioem corporibus inueni, quum talis fuerit strictio sponte generata, qualis a veneno. Adde *Theod.* *Priscian.* 4. p. 317. — Translate occurrit apud *Cassian.* 10. *Capit.* 12. Si de comparationis strictiois nostræ et remissionis alienæ vel tenuissimam mentem nostram tenerit otatio, ubi vō attrictionis opponitur vō remissionis. *Alti* tamen rectius leg. *distractionis*.

STRICTIPELLÆ

STRICTIVELLÆ def. strictivellæ. *Artem.* f. plur. 1. (stringo et vellus aut villis) veranitas. *Plaut.* *fragm.* apud *Gell.* 3. 3. et *Non.* p. 169. 8., ubi *Quicherat* leg. *strictivellæ*. *V.* **SCRANTIA**.

STRICTIVUS, a, um, adject. (stringo) qui stringitur, *σπρωγός*, nō *Strictivus* olivæ, quæ manu colligitur, ad differentiam caducarum. *Cato* R. 146. Olivæ caducæ modii quinquaginta, strictivæ modii decem. *Cf.* voc. seq.

STRICTOR, ōis, m. 3. (stringo) qui stringit; specialim vero qui oleas pendentes rhaon stringit et colligit. *Cato* R. 144., ubi alii mela leg. *sictor*.

STRICTORIA, æ, f. 1. et

STRICTORIUM, ii, n. 2. *V.* voc. reg.

STRICTORIUS, a, um, adject. (stringo) absolute tantum, substantivum more, usurpator: hinc *Strictoria*, æ, f. 1. vestis, quæ corpori adstringitur, aliō nomine *camisula*, *σπρωγίον*. *Edict.* *Diolet.* 7. 56. In strictoria virili de tela decem. *Id.* 16. 30. Strictoria leporela. *Cf.* *Ble-tonym.* *Ep.* 64. de vest. sacerdos. n. 11. Hæc linea adhæret corpori et tam arcta est at strictis manicis, ut nulla omnia in veste sit ruga et neque ad crura descendat. — Solent militantes habere lineas, quas *camisias* vocant, sic aptas membris et adstrictas corporibus etc. *V.* **CAMISIA**. *Strictorium*, ii, n. 2. Idem ac *applanctor*. *Gloss.* *Labb.* *σπρωγίον*, strictorium.

STRICTURA, æ, f. 1. (stringo) actus stringendi, constructio, compressio: cui solutio opponitur.

1.) Propria. *¶* 1. Abstractorum more. — a) Generalim. *Plin.* *Valer.* 4. 2. Stricturam stomachi vel præclara præcordia relaxare. Adde *Cat.* *Aurel.* 1. *Acut.* 7. 9. et 10. et 4. *Tard.* 8. ante med. et 5. *ibid.* 4. 48. *Venant.* *Vit.* 5. *Pater-n.* 8. Strictura dentium. *Tertull.* *advers.* *Psych.* 10. Hæc strictura potus xerophagiæ portio est. h. e. hac forma potus perstricta etiam aridum pabulum significat. — b) Specialim dicitur de lectione oleæ, quæ manu fit. *Colum.* 12. R. 48. Meturam olivæ in strictura factam cōlymbadem, de muria tollito. h. e. quum stringeretur seu manu legeretur. — c) Item de massæ caedentis tusione et deactione, quæ malleo fit. *Prudent.* 2. *contra Symmach.* 285. Decoquat in massam fervens strictura securus Rotas, ut ad proprium restitit vena metallum. *¶* 2. Concreto, ut ajunt, sensu, est ipsa massa ferri rudis (præsertim candens), quæ malleo stringi et densari potest, massæ di ferro da *Involare*. *Id.* 19. *Orig.* 10. sub *inl.* Inclinet ferri in aqua strictura est; nisi enim candens ungatur, stringi et coherere non potest ferrum. At *Non.* p. 21. 11. et p. 523. 31. *Merc.* dicit esse propria scintillam, quæ de ferro candente erumpit, quum malleis coditur: quod aut stricta emittitur, idem celeriter; aut oculos sui fulgore perstringit, quam inter-

pretationem senior ætas secula est. *V.* *Rutil.* 1. 353. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 14. 41. (143). Differentia ferri numerosa: aliud brevitate sola placet; aliud subigione celerius sentit. Strictura vocatur hæc omnes, quod non in aliis metallis, e stringenda acie vocabulo impositum, quæm lectionem *Plin.* præfert *Pontedera Antiq. Gr. et Lat.* p. 613. *Gloss.* *Philox.* Strictura, *λεπταμύρον*, η το άπό το άδύρου κίτρον, άπερ σπανύρεται. *Varro* apud *Serv.* ad 10. *Virg.* *Æn.* 173. de *Iluv* insula. Nascitur quidem illud ferrum, sed in stricturam non potest cogi, nisi transiectum in Populioniam Tuscia civitatem, ipsi insula vicinam. *Lucil.* apud *Non.* p. 21. 11. *Merc.* Crebra ut scintilla, in stricturis, quod genus olim Ferventi ferro. *Virg.* 8. *Æn.* 420. striduntque cavernis Strictura chalybum et forocibus igitur anhelat. Adde solus *Cæs.* 3. *B. G.* 21. sub *fin.*, sed dubie est ibi lectio. *V.* **SECTURA**. — Strictura inscribitur mimus *D. Liberii* apud *Gell.* 3. 18., ubi *Bergkii*, *Ann. Philol.* p. 1870. p. 830. scriptura reponendum affirmat. At *Hertzii* dedit strictura. *V.* *Ribbeck.* in *fragm.* etc. p. 293.

II.) Transacta est attrictio, vexatio, tormentum, *Strictura*. *Juvenc.* 2. 789. Strictura dura. *Ambros.* 1. *De Spir.* S. 9. § 108. Vehementior est virtutis strictura, quam poenæ.

STRICTUS, a, um, particip. *V.* **STRINGO**.

STRICTULUS, V. **HYSTRICULUS**.

STRIDENS, entis, particip. *V.* voc. seq.

STRIDEO, strides, stridi (raro stridui), stridere, 3. et Strido, stridis, stridi, stridere, 3. Duplex hæc forma promiscue usurpatur; sed in MSS. poetarum sæpius legi stridit, stridunt, quem stridet, strident, observant *Heins.* at *Burm.* ad *Ovid.* 9. *Met.* 171. et alibi. — *Priscian.* 8. p. 817. *Putsch.* et *Prob.* in *Cathol.* p. 1480. agnoscunt etiam præteritum stridui. *Cf.* *Claud.* *Sacerd.* *Gramm.* p. 486. 1. *Beil.* — Quod primum corripit *Virgil.* tom. cit. 8. 690., tum 5. *ibid.* 143. rostrisque stridentibus, valde torquet grammaticorum ingenia: quum semper alibi tem ab ipso *Virgil.*, quæ ab aliis poetis omnibus producatur. *Pierius* tentatus, ita legi in bona antiquorum codicum parte; ita quoque refert *Priscian.* 1. p. 562. *Putsch.* In aliquo tamen ex MSS. antiqua habetur rudentibus: in *Med.*, *Palat.* et *Vatic.* tridentibus: quod secutus videtur *Virgilii* imitator. *Val. Flacc.* 1. 688. Volat immixta cava piquis habentis Inonditque salum; et spumas vomit æra tridenti. *Pierio* hæc lectio placet: *Burmanno* nihil curius est, quam sic *Virgilium* dixisse: Item *Heynio* et *Ribbeckio*. — Videtur vox pes onomatopœia facta, ut *τρίγες* apud Græcos, nisi a sed. *Skr.* star (stardh), sonare, per metathesin ducera velle. — Part. *Stridens* L. a. — Striden est stridorem edo, acutum et in gratum fera sonum emitto, strepito, sibilo, *τρίγες* (It. strillare, fischare, mettere strida, stridere; *Fr.* faire du bruit, resonner, bruire, crier, siffler, fremir; *Hisp.* retumbar, resonar, gritar, silbar; *Germ.* zwischen, schwirren, schnarren, pfeifen; *Angl.* to utter a shrill or grating sound, to cry). Dicitur tam de animalibus tam de inanimatis, deque variis sonis, ut ex subjectis apparet exemplis; occurrit autem sæpius intransitive, aliquando etiam transitive more.

1.) Intransitive. — a) Universalim. *Enn.* apud *Priscian.* 8. p. 817. *Putsch.* Misceat per pectus dum transit, strideret hasta. *Lucret.* 6. 149. calidis candeos ferrum et fornacibus olim Stridit, ubi in gelldum propere demersimus Imbram. *Id.* 2. 410. ne loria pules serræ stridentis acerbum Horrorem constare etc. *Virg.* 1. *Æn.* 453. foribus cardo stridabat abenis. *Seneca Thyest.* 770. et *Ovid.* 6. *Met.* 646. Stridet in verbibus jecor. frigge. et 4. *ibid.* 123. vilisio festula piombo Schinditur, et tenues stridente foramine longa Elascutur aquæ. *Virg.* 8. *Æn.* 450. stridentia tingunt *Æra* lœz. Sic *ibid.* 420. stridentique cavernis Strictura chalybum. *Ovid.* 1. *Trist.* 11. 19. strident æquæque rotæ. *Juvenc.* 5. 159. ut per lacrimas stridentem *hæm* Cæcis præsque *stridens* edant. *stridens* i denti, fren-

dens. *Cels.* 2. 6. ante med. Mors denuntiatur, ubi ager, qui mentis sanæ non est, neque id facere sanus solet, dentibus stridet. *Tibull.* 1. 3. 71. arpeatum Cerberus ore Stridit. *fischia.* et *Virg.* 4. *G.* 556. Stridere apes ntero at roptis effervere costis. *mormoreggiare.* et *Plin.* 29. *Hist. nat.* 6. 39. (138). Gryllus retro ambulet, terram terebret, stridat noctibus. *Ovid.* 6. *Fast.* 140. Striges horrenda stridere nocte solent. *Virg.* 3. *G.* 536. Stridentis plaustra. et 1. *ibid.* 401. cyclo indunt stridentibus alis. *Lucan.* 9. 827. quam signis strideret arondinis ær. (h. e. sagittæ Scythicæ) *fischiasse, gemesse.* Sic *Virg.* 12. *Æn.* 692. strident hastilibus antræ. *Id.* 9. *ibid.* 632. et 12. *ibid.* 319. Stridens sagitta. et 9. *ibid.* 705. phalarica. et *ibid.* 586. funda. et 5. *ibid.* 502. nervo stridente sagitta etc. volucres diverberet auras. *Id.* 2. *ibid.* 418. Ventis strideos alia. *Id.* 4. *ibid.* 689. infumum stridit sub pectore vulnus. *Id.* 4. *G.* 262. Ut mare sollicitum stridit rabuensibus undis. *mugge.* et 1. *Æn.* 106. stridens aquilona procella. *Plin.* 9. *Ep.* 26. Stridit fœneæ, curvetur erbor, gubernacula gemunt. *Virg.* 8. *Æn.* 690. totum spumare raductis Convulsam remis rostrisque stridentibus æquos. h. e. prole strepentiibus, dum foduot aquas, et, ut ait *Id.* 1. *ibid.* 39. spumas salis æra rucant. *V.* tamen loit. *Claudian.* 2. in *Eutrop.* 105. Schidunt Pangææ rotis altæque sonoro Stridunt æra nives (scrizzano volgo dicitur nostrates). *Catull.* 56. 264. Barba terribili stridebat tibia centi. *Lucan.* 1. 431. Batavica truces, quos mæ recurro Stridentas acure tobas. *Sil.* *Il.* 17. 490. stridens sub pondera helliges axis. *Id.* 5. 222. Stridit tartarus nigro sub pectore divæ Lætifera marmur. *Mela* 1. 8. a med. Troglodyta stridat magis, quam loquuntur. *Cf.* *Plin.* 5. *Hist. nat.* 8. 8. (45). Troglodytæ specus excavant: hæc illis domus: stridorque, non vox. *Auct.* *Philom.* 39. *Wernsd.* Stris nocturna soans at vespertilio stridunt. — b) Tribuitur etiam umbris mortuorum, quæ resocare videntur quiddam tristes et acutum, ut ait *Horat.* 1. *Sat.* 8. 41. quod est stridere. Uode *Stat.* 7. *Theb.* 770. stridunt animas curruque sequuntur. *Accius* apud *Priscian.* 8. p. 867. *Putsch.* Quum strideret retracta rursus inferia.

II.) Transitive more, aut aliquid stridendo emitto. *Ovid.* 3. *Art. am.* 229. de puella. Illa sonat, rancum quiddamque inamabilia stridet. *Virg.* 6. *Æn.* 287. bellua Læna Horrendum stridens. *Horat.* 2. *Sat.* 8. 78. Stridere secreta divos mare susurros. *bisbigliare.* et *Lucan.* 6. 623. ne, membris sola perustis, Aurihus incertum ferails stridet umbra. h. e. indistincta loquatur et pro vocibus confusum stridorem edat. *Cf.* loc. *Mela* supra adlat.

STRIDO, is. *V.* voc. præc. loit.

STRIDOR, ōis, m. 3. (strideo) sonus inconditus, acutus et ingratus stridentis, *σπρωγός, ποίγος, ποίγος* (It. strillo, stridore; *Fr.* bruit, sifflement, frémissement, murmure, bourdonnement; *Hisp.* estridor, ruido, sibido, retumba, zumbido, mormureo; *Germ.* das Zischen, Pfeifen, Knarren, Sausen, Murren, Brausen; *Angl.* a shrill or grating sound; a creaking or screeking, a hissing, cry). Tribuitur autem hominibus, animalium multis itemque aliis rebus, ut subjecta exempla docent. *¶* 1. De animalibus. — a) Generalim. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 26. 70. Solianus ager latissima contiguus tantam habet invidiam, ut veri ac fortis tribunus plialis stridorem numquam parferre non possit. *Horat.* 1. *Od.* 34. 14. hinc apicam rapex Fortuna cum stridore acuto Sutilis, hinc posuissæ gaudet. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 8. 8. (46). Troglodytis stridor, non vox. *Id.* 8. *ibid.* 8. 9. (27). (et *Ovid.* 8. *Met.* 287.) Elephantis maximo suis stridore terrentur. *Id.* 11. *ibid.* 51. 112. (266). Alla insecta murmur edunt, at apes: alla enim tracta stridoram, ut cleas. *Id.* *ibid.* 29. 35. (104). Grandiores locustæ tanto volent pœoniam stridoram, ut altis altes credantur. *Id.* 29. *ibid.* 4. 28. (90). Steilin pleasus leugine, stridoris acerbi. *Sil.* *Il.* 6. 177. Cerberus stridor. h. e. sibilus serpentum, qui sunt in

Juba ei villis Cerberis: nem serpentum Cerberus ore Stridit, ut ait Tibull. 1. 3. 71. Sic Ovid. 9. Met. 65. Cumque fero moyi linguam stridore bisulca. Petron. Sat. 136. Anseres fædo veluti rebioso stridere circumstant trepidantem. Ovid. 14. Met. 100. Simis rauco stridore queruntur. Auct. B. Afr. 72. et 84. Stridor elephatorum. Apul. 1. Met. Quam ille impetu teli præsecuta gula, vocem, immo stridorem locutum per vni- nus effunderet. — b) Specietim tribuitur umbris defunctorum, quibus stridere, non loqui, Lucan. 6. 622. tribuit. Petron. Sat. 122. Ecce inter tumulos atque ossa cereotia bustis Umbrarum facies diro stridore minantur. Claudian. 1. in Rufin. 126. Illic umbrarum tequi stridore volentum Flebilis auditur questus. § 2. De rebus inanimis. Accius. fragm. 567. Ribbeck. Horrifici Aquilani stridor. Pacuv. fragm. 335. ibid. Stridor arma- mentum. Cic. 5. Tusc. 40. 116. serræ, quum acuitur. Id. Prognost. 1. Divin. 8. extr. Densus stridor quum celso & vertice montis Ortus, ad- augescit ecopulorum saepe repit. Virg. 4. En. 43. it stridor, et alie Consteronnt terram con- cussæ stipite Irondeæ. Seneca 2. Ira 25. sub fin. Cujus aures tracti subbelli stridor offendit. Propert. 3. 5. 61. etridorem audira procellæ. Lucan. 1. 237. et Seneca Thyest. 575. litum. Virg. 6. En. 558. ferri. Id. 11. ibid. 863. ta- li. Id. 1. ibid. 91. et Ovid. 11. Met. 495. ru- dentum. Juvenal. 14. 23. celeos. Auct. B. Afr. 83. funderum et lapidum. Calpurn. Ed. 3. 61. acerba avon. Lucan. 3. 154. magnosque re- cluses Testatur stridore fores. Ovid. 11. Met. 608. Jenu, quæ verso stridorem cardios red- dat. Id. 12. ibid. 275. et vulore sengus in- stus (quia flagrantis toræ vultus infictum erat) Terribilem stridora sonum dedit. col frig- gere. et Vitruv. 2. 4. Arena, quæ manu coo- fricata fecerit stridorem, arit optima. Plin. 11. Hist. nat. 51. 112. (267). Stridorem dentibus facere. h. e. frondere. Cels. 2. 7. Oculorum quo- que frequens nutus et losolene stridor dentium insanis sigos auit. il dignar de' denti, so- nus, qui attritu dentium oritur. Apul. 10. Met. Attritu dentium longue stridor redditus. Hieronym. Ep. 117. n. 7. de muliere. Caliga quo- que embolantis nigella ac nitens atridore ad se juvenes vocat. Hinc Ep. 54. n. 7. Noo habuit crispentes nitres nec atridentes calceolos nec orbes atibio fulgloatos. Cæc. Aurel. 2. Act. 27. 145. Pectoris resonans stridor, quem rhogmon (sic) appellant. pēryxos. Marcell. Empir. c. 30. p. 182. Stridor stomaci. Quintil. 9. 4. 37. Quorum (con- sonantium) trinitior etiam, si binæ colliduntur, stridor eet. — In plur. oim. Plin. 20. Hist. nat. 6. 21. (45). Porrum ascat atridores aurium. in- tronamenti, stordimenti, et Virg. 2. G. 162. Indigoatum magois stridoribus æquor. Sil. It. 12. 26. nullie suse stridoribus hauræ. Id. 1. 436. Cornipedum addatu tonat et stridoribus axis.

STRIDULUS, a, nm, adject. (strideo) stridens, crepitans, λῆγς, λῆγος, πορῶδης (It. che stride o strilla, stridulo; Fr. sifflant, perçant, remis- sant, criard; Hisp. silbando, agudo; Germ. schwirrend, zischend, knarrend; Angl. uttering a shrill, grating). Virg. 12. En. 267. soolium dat stridula cornu et auras Certa secet. Ovid. 3. Trist. 12. 29. per Istrum Stridula Seuromates pleuistra bubulce egit. Id. 10. Met. 8. fax lacri- moso stridula fumo. Sil. It. 9. 510. Stridulus turbo. Id. 1. 334. bellista. Id. 9. 627. manus monstr. Seneca Ep. 56. Tenuis et stridula vox. Claudian. IV. cons. Honor. 380. Stridula es- amloa. scil. apum. Id. Gigantom. de gigantibus. quos aegulpedes finere, v. 8. Stridula volentes gemino vestige lepsi. Id. 3. in Rufin. 218. Stri- dola fresinus. h. e. sagitta volens. Id. 1. Rapt. Pros. 203. Stridule coniferis modulatur carmina ramis.

STRIGA, æ, f. 1. duo diversa significat.

A) Striga est, quod nostrales stregia vulgo dicunt, series, ordo, filare, serie ordinata. § 1. Generatim. Pest. p. 314. 30. Müll. Strigæ appellabantur ordinæ rerum inter se coo- ordinatæ conlocatarum; in strigendo dicia. Co-

lum. 2. R. H. 19. Fenum siccetum coerabili- mus io strigam, atque ita in maipulos vlocie- mus. § 2. Specialim in re militari striga est centrens vocabulum, intervallum turmarum si- gnificans, in quo equi strigantur. Unde et etri- gon dicuntur corpore meclento. Charis. 1. p. 85. Putich. et Caper de verb. dub. p. 2250. ibid. Striga in turma, ubi equi diestringuntur. Hygin. Gromat. p. 13. col. 1. Per strigas strictius seu laxius tendere. Hinc strigare, consistere. P. STRIGO, az. § 3. Item in re agerla strigam dicunt sulcum, qui uno ductu in longitudinem per- agitur: ut scamnum io latitudinem. Frontin. de agror. qualif. p. 38. Goes. et Aggen. com- mentar. in eund. p. 46. Hinc mensuram per striger et scemna egere Hygin. de limit. con- stit. p. 198. etc. Varro 1. R. R. 29. sub fin. Quæ aratrum vomere lacunem in strigam facit, sulcus vocatur. Alii leg. in striam, alii striam sine præp.; sed Non. p. 61. 22. Merc. qui eundem locum affert, legit istriam. Ita Por- cell.; et Mercer. dedit striam. § 4. Item est genus cretæ, idem quod cimolia, de qua Cels. 2. 33., Scribon. Compos. 245. et Plin. 35. Hist. nat. 17. 57. Gloss. Lubb. Striga, xμολία.

B) Striga est idem ac stris, atrega. Apul. 5. Met. Scelestrum etrigamini nequilia. Alii fe- minarum. Petron. fragm. Tragus. 63. Burmann. Quum puerum mater melsela plangeret, subito strigæ cæperunt etc. et mox. Jam strigæ pue- rum involaverant, et supposuerant etrameoticum etc. Gloss. Lubb. Striga, γυνή φαρμακία. P. STRIX. — Caper vocem improbat p. 111. 11. Keil. Striges, non strigæ. Sed perperam.

STRIGANUS, i, m. 2. Videtur significare quoddam io militia navali moons, ex Inscript. apud Mommsen n. 2735. D. M. C. VLPIUS LICI- NIAN. ARMOR. IIII. VET. M. P. XL. LVC. MARCEL. STRIG. EX RAD. (h. a. strigaos az eodem ac. ne- vi.) — Et etiam cognomen Jovis in alta apud eund. n. 2662.

STRIGATUS, a, um, particip. P. STRIGO, az. STRIGES. P. STRIX.

STRIGIL. P. STRIGILIS.

STRIGILA. P. STRIGULA.

STRIGILARIUS (strigillaricus), ii, m. 2. (stri- gilla) qui strigiles facit aut vendit. Gloss. Gr. Lat. Στρίγγομαι, strigillaricus.

STRIGILE. P. STRIGILIS ink.

STRIGILECULA, æ, f. 1. diminut. a strigilla, parva strigilla, στρίγγιλιον. Ita eam describit Apul. Florid. n. 9. Prædicabat fabricatam sibi- met honestam strigileculam, recta fastigatione clausula, fæta tubulatione lignæ, ut at ipsa in manu cepulo motaretur, et sudor ex eo rivulo laberetur.

STRIGILIS, it, f. 3. — a) Scribitur, per syncopen, strigilis; bloc plor. genat. strigilum pro strigillum apud Vitruv. 4. 4. a med. (V. STRIA); et ablat. strigilibus pro strigilibus apud Juvenal. 3. 262. domui (h. a. servorum familia) sonet unctis Strigilibus, et pleno componit liotea gutto. Alii ta- men leg. strigilibus, ita ut per procelesmaticus æ- quiveleat dactylo: alii omittunt et, et primam per- perem producent. — Etiam strigile neutr. gen. apud Farron. Sat. Menipp. 11. p. 101. Ochl. Κατάχρηστος est enim vera, il io candelabro peo- det strigilla. At Non. p. 223. 7. Merc. pro strigi- le habet strigilis. — Strigil per apocopen in Thea. etc. ed. Vulcan. Strigil, στρίγγις. — b) Ac- cus. sing. desinit eiam in im. Lucil. apud Cha- ris. p. 126. 6. Keil. et abi. sing. in i et e, ut e subjectis exemplis apparet. P. Brambach. p. 169. et 176. — c) Ad elymon quod attinet, vos est e stringo, qua radere significat. Cf. et Gr. στρίγγω. — Strigilis est instrumentum serratum, curvum, menubrio et caoalicuto instructum, quo utebantur præcipue io balneis ad destringendam cutem, abradendas sordes et sudorem delargen- dum, στρίγγις; ἑστρα (It. strigghia; Fr. étrille, strigile; Hisp. almohaza; Germ. die Striegel; Angl. curry-comb). Figuram habes apud Mer- curial. De arte gymnast. l. 1. c. 8. descriptio- nem aliquam io voce præced. § 1. Stricto sensu,

Plaut. Stich. 1. 3. 78. Rubiginosam strigilem, ampullem rubidam. Id. Pers. 1. 3. 44. Ampul- lam, strigilem, scaphium, saccos, pelium, Mariu- plum habet. Cic. 4. Fin. 12. a med. Si ad il- lam vitam, quæ cum virtute degatur, ampulla aut strigille accedat. h. e. uocatio et belineum, per metonymiam, inquit Forcell. et Hornt. 2. Sat. 7. 109. sub noctem pper uam Furtiva motet strigilli. Martini. 14. 51., cujus iemma Strigiles. Pergamæ has misit curvo destringere ferro. Non tam aspe teret liutea fullo tibi. Sueton. Aug. 80. Callis quibusdam es prargilæ corporis asid- duoque et vehementi strigille usa plurifariam concretis, ad impetiginis formem. Plin. 28. Hist. nat. 4. 14. (55). Lioteorum strigillumque vema- mentia. delle fregagioni. at Colum. 8. R. R. 31. ad fin. Ovium papula serventissimo sole usque eo strigile reduntur, quoad elicatur sanguis. Cæc. Aurel. 4. Tard. 7. 103. Strigillis raslo addibenda corporibus et sicca defricatio ex asperis pancia. Pallad. 5. R. H. 4. de zizypho. Si arbor hæc tri- stis est, ferrea strigili subrasa bilerior fiet. Pers. 5. 126. 1 puer, et strigiles Crispito ad balnea des- fer. § 2. Latiore sensu est specillum, quo in aures medicameotum infunditur, στρίγγιον. Cels. 6. 7. Io aures medicamentum commodissime per etrigilem infunditur. Plin. 25. Hist. nat. 13. 103. (164). a med. Aurium doiori succus strigili sale- factus infunditur. Marcell. Empir. c. 9. p. 98. In etrigili celefacies et iofuodes. § 3. Item strig- iles vocat Hispania anni parvitiæ messes, quod aurum super omoia iolum in massa aut ramento cepitur. eetera enim in metallis raperta igni per- fcluntur: hoc statim aurum ast. Ita Plin. 33. Hist. nat. 3. 19. (62). § 4. Vitruv. loc. cit. ita appellat stris seu conaticulos in columnis. P. loc. io STRIA.

STRIGIO, ioie, m. 3. Gloss. Itid. Strigio, mimarius, scanicns.

STRIGILIS. P. STRIGILIS.

STRIGMENTUM, i, n. 2. (stringo) romentum, rarchiatum, σίγγμα. § 1. Generatim. Plin. 20. Hist. nat. 3. 8. (17). de cucurbita silvestri. Succus ex strigmentis liliæ enm rosæco et ac- to febrium ardore refrigerat. § 2. Specialim sordeæ, quæ destringuntur et abstergeotur de cor- poribus, succidume, lordura, sporcia, ἑύμα, πύρος. Cels. 2. 6. a med. Alvas quoque varie pestifera est, quæ strigmentum, saoguloem, bi- lem viridem representat. Plin. 9. Hist. nat. 51. 74. (161). Anguilla atterunt ia scopulis, ex strig- menta virisunt. Id. 28. ibid. 4. 13. (51). Sordes hominis in meois fecere remedia gymnasia Græcorum: quippe ea strigmento molliunt, eas- faciant, discutunt, ardore at oleo medicina fac- cientibus. Val. Max. 9. 14. n. 2. extern. Gy- mulcorum (rectius alii Gymnæorum) servus strig- menta gymnasii colligena. Plin. 15. Hist. nat. 4. 5. (19). Usam olei ad luxuriam variare Græci, io gymnasiis publicando. Notum est, magistratus honores ejus octogeois sestertie strigmento olei vendidisse. P. PICULA. Pallad. 1. R. H. 17. Picam et exungiem in olla miscebis: calcem su- peradificis: quumque velut strigmentum feceris, inseres loca clisteræ corruptis ac manantibus. poltiglia, malia. et Cels. 5. 22. n. 4. Quæ urina pueri cingatur, dooso strigmenti crassitudo est.

STRIGO, at, ere, i. (striga vel strigo) Part. Strigatus sub B. — Strigo duo diversa si- gnificat.

A) Strigo est in arando casso, interquiesco et est idem ac stringo diciturque, ut ait Forcell- linus, de equis et jumentis, quum interquiescunt et destringuntur ad urinam mittendam aut vires recuperandas.

I.) Proprie. Phædr. 3. 6. Quepropter aufes frivolum insolentem: Nemque, ubi strigandum et ubi currendum est, scio. Alii leg. tricandum, alii tardandum, quorum positum rectius vide- tur: hic eoim non de quiete, sed de tarditate ser- mo est; adde tardandum recte opponi posteriori currendum, et illi in secundo versu: Quam tar- da es? respondere. Al a recentioribus L. Mül- lerus tenet strigandum, et Plin. 18. Hist. nat. 19. 49. (117). In arando vetum peragi, nec

xime metam ita declendus erat, ut tamen eam non tangeret. *Cl. Virg. 2. En. 835.* (ubi *V. Heyna* et *Exc. II. ad 2. En.*) et *Theocr. 24. 118.* Eodem sensu *meta terti* vel radi dicitur a poetis. *Propert. 3. 9. 23.* Et duo lu adversum immissi per moenia currus Na possent lacto stringere eb axa latus. *Ovid. 11. Met. 733.* Stringebat summās alas miserabilis undas. *Claudian. 2. Laud. Stilich. 273.* Transvehitur Tascos Appenninusque volatu Stringitur. *Ovid. 1. Met. 535.* canis teporem jam jamqua tensa sperat, at estento stringit vestigia rostro. *Curt. 7. 7. 4.* Scytharum gens ultima Asia, qua Baetra sunt, stringit. *Id. 8. 9. 5.* Stringere juga montium recto alreo. — Huc et illa pertinet, a poetis usurpata. *Ovid. 1. Amor. 7. 56.* summa tepido stringitur unda Noto. *h. e. leviter movetur, crispatur.* Sic *Martial. 10. 30.* Hic summa leani stringitur Thalys vento. *Claudian. 2. In Rufin. 336.* Jam summum radiis stringebat Lucifer Emum. *h. e. tenui luce illustrabat: vix prima aurora apparebat.* ¶ 2. Speciatim est detrabo, abrado, deminuo, destringo. *Virg. 8. En. 62.* ego sum, plene quem gurgita carnis Stringentem ripas et piugula culta secantem, Caruleus Tibris. *Lucr. 1. 485.* Sed quæ squal rerum primordis, nulla potest vis Stringera. *Horat. 1. Sat. 2. 7.* avicur atque parentis Præclaram lograta stringat malus ingluvie rem. *h. e. paulatim absumat.* ¶ 3. Item leviter vulnere, perstringo. *Virg. 10. En. 478.* hasta Tandem aliquid megori strinxit de corpora Turni. et *ibid. 331.* tela stringentis corpus. *Seneca 2. Benef. 6.* Gladius idem et stringit et transforat. *Ovid. 11. Met. 776.* Coluber denta pedem strinxit. *Stat. 1. Silv. 2. 80.* illam summa leviter etc. Lampade, parcentes et inermi strinsimus arcu. *Id. 8. Theb. 533.* Quam seligeram Lucana curpide frontem Strictus aper, penitus eul non infossa cerebro Vulnere.

II.) Translat. ¶ 1. Metaphorâ sumptâ ex super. paragr. 1., est tangere, commovere. *Virg. 10. En. 824.* (et *9. ibid. 294.*) Et mentem patriæ strinxit pietatis imago. ¶ 2. Metaphorâ a super. paragr. 3. ductâ, est lædare, offendere. *Seneca Provid. 4. a med.* Hunc levis aura non sine periculo stringet. *Quintil. declam. 2. 23.* Ea membra contactu stringuntur igni. *Ovid. 2. Trist. 349.* Sic ego delicias et mollia carminis feci, Strinxerit ut nomen fabula nulla meum. et *5. ibid. 6. 21.* tua delicto stringuntur pectora nostro. — Hinc Part. præter. pass., cuius exempla retulimus

Strictus, a, um, adjectivum etiam more usurpatur; unde Comp. *Strictior I. 1. at 2. at II. 2.; Sup. Strictissimus I. 2.* — *Strictus* est adstrictus; compressus, contractus, densus, ristretto, stretto, denso, σφιγγρός.

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Stridon. Compos. 45. extr.* Emplastri stricti spissitudo. *h. e. densi.* *Auson. Etyl. 14. 3.* Strictior Eos præceterat aura jugales. *h. e. magis adstringens, ut pota frigidior.* *Tac. Germ. 17.* Locuplatissimi vestia distinguuntur, non fluitante, sicut Sarinæ et Partibi, sed stricta et singulos artus exprimente. *Id. ibid. 30.* Duriora genti corpora, stricti artus. *h. e. torosi ac robusti: strictum enim soluto, laxo, flaccido opponitur.* *Inscript. metrica apud Gruter. 860. 7. TV PEDA QVI STRICTO VANTA PER SENTA VIATOR.* *h. e. brevi passu.* ¶ 2. Speciatim est angustus, artus, stretto, angusto, στενός. *Ovid. Remed. am. 233.* Sed tamen est artis strictissima Jænna nostræ. Contre *1. Amor. 8. 77.* at *2. Fast. 456.* Janua lata. *Hygin. Gromat. p. 3. col. 1.* Si strictior fuerit pedatura.

II.) Translat. ¶ 1. Est gravis, severus, rigoroso, revere: quia huiusmodi constituta fronte, ut ait *Petron. Sat. 132. ad fin.*, esse solent. *Manil. 5. 106.* strictos neos crede Catones Aut Brutum etc. *Id. 1. 768.* Quicquid animi vires et strictas pondere mentes Prudentes habuere viri, *h. e. auctoritate graves.* Sic *Stat. 3. Silv. 5. 87.* Nulla foro rabies aut strictæ Jurgia legir. *Jabolen. Dig. 29. 2. 85.* Restitutio stricto jure non competeat. di rigore, at *Paul. ibid. 39. 3. 2.* circa med. Illic æquitas suggerit, etiam stricto jure

deficiamus. ¶ 2. Est etiam brevis, concisus, et dicitur de oratione. *Tac. dial. de Orat. 25.* At strictior Calvus, numerosior Asinius. *Alit leg. adstrictior. Quintil. 10. 1. circa med.* Plenior Achilles et magis fusus at grandior similis, quominus strictus est. *Seneca 4. Benef. 37. ad fin.* Philippus epistolam strictam ac liberam scripsit. ¶ 3. Item parvus, tenax, ristretto nello spendere, stretto. *Firmic. 5. Mathes. 2. sub init.* Faciet strictos, avaros, sordidos, et qui in omni vita lætitiæ gratiam vident.

STRINGOR, *Oris. m. 3.* (stringo) actus stringendi. *Lucret. 3. 694.* Morbus ut indicat et gelidali stringor equai. *h. e. frigus aquæ, quo deges perstringuntur; de dantibus enim ibi est sermo.*

STRINGOTOMIUM. *V. SYRINGOTOMIUM.* STRINGUM, *l. n. 2.* herba esdem ac satyrium. *Isid. 17. Orig. 9. 43.* Arev. habet stringum, quod minus probat Quicherat. *V. STINGUS.*

STRIO, *as, (avi) atum, ara, a, 1.* (stria) Part. *Striatum.* — Strio est strias facio, in strias arcavo, στρίπτω (It. scālarare; Fr. couper par des lignes, des rainures, rayer, strier, cannelier; Hisp. acanalar, estriar; Germ. mit länglichen Vertiefungen, Riefen, Streifen versehen; Augt. lo channell, flute). — a) De architectonicis. *Vitruv. 4. 3. ad fin.* Columas striari vigili striis oportet. *Id. 7. 5. ante med.* Pro columnis statuuntur calami, pro fastigiis harpagoeutyl striati. — b) De aliis. *Plin. 19. Hist. nat. 8. 42. (146).* Asparagus caulem aducens, tempora ipso fastigatus in toros striatur. *Id. 9. ibid. 33. 52. (102).* Strista concha (eul opponitur leviss). *Id. 21. ibid. 5. 11. (23).* de lilio. Candor ejus aximulus, foris striati et ab angustia in latitudinem paulatim sese laxantia effigie calatbi. *Id. 27. ibid. 4. 5. (14).* Aloe ex obliquo striata. *Apul. 10. Met. sub init.* Adulescens regili tristille strialam gerens frontem. *h. e. rugis contractam, caperdtam.*

STRITABILLA. *V. SCRANTIA.*

STRITAVUS. *V. TRITAVUS.*

STRITO, *V. STRITTO.*

STRITTO, *as, are, n. 1.* *Varro 7. L. L. 65. Müll.* Strittabilis a stritillando; stritire ab eo qui sistit agere. *Atti aliter leg. V. STRITTO.*

STRITIVILLÆ. *V. STRICTIVILLÆ.*

STRITTO vel strito, *as, are, n. 1.* strela ægre, ut ait *Varro loc. cit.* in STRITTO. *Cl. Furlanetto* videtur ista significari lacerum eorum, qui attia appellantur. *V. ATTA* sub *A* et *Schelleri Lex. Klotzius* alique recentiores habent pro lente, seu tanto gradu, incedere. *Cl. Phædr. 3. 6. v. 9.* in voc. STRIGO.

STRIX, strigis, *f. 3.* — a) Etiam striga, æ, oscutril, quam formam improbat, sed perperam, *Caper De verb. dub. p. 2250. Putsch. V. STRIGA.* — Strinx pro striz et stringa pro striga legi recte apud *Charis. 1. p. 84. Putsch. negat Lachmann. ad Lucr. p. 36. Apud Vitruv. 3. 3. sub fin. et 4. 4. a med.* sunt qui strigem legunt pro strim, sed vide quæ diximus in STRIA. — b) Ad quantitatem quod attinet, prioram syllabam in strigis etc. capius brevem, sed et longam usurpari monet *Lachmann, ad Lucr. p. 36.* Sic *Ovid. 6. Fast. 139.* Est illis strigibus nomen. et *Propert. 3. Stat. al. Vetum Plaut. Pseud. 3. 2. 31.* Non condimantibus condunt sed strigibus. — Striges in plur. num., alterâ correptâ Græcorum more, epud *Stat. 3. Theb. 511.* Nocturnæque gemunt striges et ferelia bubo Damna canens. *Cl. L. Müllerum De re metr. p. 393.* — c) *Ovid. loc. cit. voc.* Latinum putat et a strido derivat; sed rectius a Gr. στρίγξ deducitur, quod a στρίγξ pro τριγξ, strido. — Strix duo divarsa significat.

I.) Striz ¶ 1. Est proprie avis nocturna, strige, borbaginnni: quæ infantibus insidari olim credita est, at a qua etiam nomen factum maleficis mulieribus, italicæ streghe appellatis. De utrisque *Plin. 11. Hist. nat. 39. 95. (232).* Fabulorum arbitror de strigibus, ubera eas infantium labris immulgare. Eise in maledictis jam antiquis strigem, convenit sed quæ ill avium, constare non arbitror. *Festus p. 314. 33. Müll.*

2.) Striz ¶ 1. Est proprie avis nocturna, strige, borbaginnni: quæ infantibus insidari olim credita est, at a qua etiam nomen factum maleficis mulieribus, italicæ streghe appellatis. De utrisque *Plin. 11. Hist. nat. 39. 95. (232).* Fabulorum arbitror de strigibus, ubera eas infantium labris immulgare. Eise in maledictis jam antiquis strigem, convenit sed quæ ill avium, constare non arbitror. *Festus p. 314. 33. Müll.*

Strigem, ut ait *Varrius*, Græci στρίγξ appellant, quod maleficis mulieribus nomen inditum est, quas volaticas etiam vocant. Itaque solent his verbis eas veluti avertere Græci: *στρίγξ ἀνέκρεμνον, νεκτιβόαν, τὰς στρίγξ ἀπὸ λαοῦ Ὀρνιθωνοῦ ἀνυπόρουσας, νῆας δὲ λαυε.* *Id. Scatig. I. 1. 6. 16.* a tectis strix violenta carnal. *Petron. Spt. 134.* Quæ striges contedant nervos tuos? *Propert. 4. 5. 17.* Consultaque striges nostro da sanguine. *Id. 3. 4. 29.* Et strigis inventa per busta Jacenilla plumæ. *Queren. Sammon. 59. 1044.* Pæsterea vi foris premit strix atra puellas, Virota immulgens evertis ubera labris. *Ovid.* notationem vocis e Latino deducit: atque ita poetice aves describit *6. Fast. 133.* Græda caput, stantes oculi, rostra opta rapinæ: Cautiles penais, anguibus hæmus inest. Nocte volant puerulosque palant matricis egeles, Et villant cunis corpora rapta snit. Carperit dicuntur lactentia viscera rostris: Et plenum potò sanguina gullus habent. Est illis strigibus nomen; sed nominis hujus Causa, quod horrenda stridere noctis solent, *Alit leg. horrendum stridat vocis: aliis horrenda voce. Pictit. Pseud. loc. cit.* Quum condunt, non condimentis condunt, sed strigibus, vivis convulsis intestina quæ esedint. ¶ 2. Strigem, mulierem monstrosam et maleficam alla ratione describere videtur *Stat. 1. Theb. a v. 597.*

II.) Striz est etiam idem ac stria. *V. STRIA.* STROBILUS, *i, m. 2.* στρόβιλος, nux pinea, ita dicta a Græca voce adlata, quæ a στρόβω, torqueo, quis tortuosa est et in verticem huius, pinocchio. *Ulp. Dig. 32. 53. extr.* De pinæ etiam integri strobili ligali appellatione continebuntur. *Adde Pelagon. Veterin. 28.*

STROBUS, *i, f. 2.* ¶ 1. Est arbor in Germania proveniens, quam petunt ad suffluis, perfusam vino palmeo accendentes: cuius odor redit a capellis ad solum jucundus, sed æggravans capita, ultra dolorem tamen. Hoc sorsum ægris quaerunt. His commercis Carthas oppidum aperuerunt, quod est illis undinarium. *Itaq. Plin. 12. Hist. nat. 17. 40. (79).* *Stilg. leg. stobrus.* ¶ 2. Est etiam nomen ladan. *Id. ibid. 37. (74).* *Stilg. leg. stobolon.*

STRŌFA et deriv. *V. STROPHA* et deriv. STRŌMA, *ātis, n. 3.* στρώμα, materasso, stratum, stragulum, culcita: a στρώνναι, sterno.

I.) Proprie. *Capitolin. Per. 4. sub fin.* Trahens cenam in noctem et in toro conviali condormiens, ita ut levatus cum stromatibus in cubiculum perferretur. *Adde Prob. App. p. 196. 11. Kail.* II.) Translate ¶ 1. Est qui varii argumenti librum scribit. *Cassiod. Instit. divin. litt. 1. Clemens Alexandrinus cognomento Stromateus. et ibid. 5. Clemens Alexandrinus presbyter, qui et Stromateus vocatur. h. e. T. Flavius Clemens Alexandrinus, qui vixit sæculo secundo exeunte et tertio ineunte a Chr. n. et librum scripsit plurima doctrina repletum, qui silem στρωματὰς Græce dicitur. *V. ONOMA.* ¶ 2. Est etiam liber varii argumenti. *Priscian. 6. p. 696. Putsch. Mulciber Mulciberis et Mulciberis, ut Cassellius in Stromateo docet. Gloss. apud A. Maium in Class. Auct. T. 6. p. 546. et 7. p. 581.* Stromateus, opus varium.*

STROMBUS, *i, m. 2.* στρόμβος, concha tortilis la mari: a στρόβος, turbo, trochus, quod idem est ac στρόβιλος. *Plin. 32. Hist. nat. 10. 39. (111).* Strombi in aceto putrefacti lethargicos excitant odore. *Id. ibid. 11. 53. (151).* Scapinæ, strombus, solen siye autos.

STRONGYLA, *as, f. 1.* στρόγγυλη, Imago in clipeo, expresso usque ad thoracem vultu, busto. *Tertull. Pall. 4. ante med. de Achille.* Aurem quoque foratæ æminalis, quod illi apud Strongylam servat.

STRONGYLE, *es*, f. 1. στρογγύλη, genus alimibis, de quo *Plin.* 35. *Hist. nat.* 15. 52. (187).

STRŌPHA, *a*, et strophe, *es*, f. 1. (στροφή) Scribitur at stropa pro strophā, ut etiam strophosus pro atrophosus, expiratione sublata. — De quantitate prioris syllabae Cf. STROPHOSUS. — Strophe Græce est versio, versura, versus, revolutio: a στρέφω, vertere; specialim vero apud Latinos est chori ad spectatores conversio eaque in hymnis deorum pari carminis, quæ canebatur in primo ambitu circum aras, ut in ANTISTROPHIS dictum est.

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Macrob.* 2. *Symn. Scip.* 3. ante med. In ipsis quoque hymnis deorum par stropham et antistropham metra canoris versibus adhibebantur, ut par stropham rectus orbis stelliferi motus, per antistropham diversus vagarum regressus prædicaretur. *Mar. Victorin.* p. 2501. *Putsch.* Ex strophe et antistrophe et spodo. — De strophis multa commentum sunt nuperi quidam critici homines, qui non modo tyrica carmina, sed altem (mirum eos!) tragici singulati artificii descriperunt ita et, versibus pro lubitu in modum strophæ distractionis ac dimeosis, Græcorum Latinorumque poetarum opera prope refingerent. Cf. *Maßvig Ado.* crit. etc. v. 2. p. 110. at seq. ¶ 2. Specialim strophe heroica dicitur quertus versus in nde sapphica. *Diomed.* 3. p. 519. *Putsch.* Versu quarto recipit strophæ heroicæ telicæ dime-tron sic, dactylus spondeus: *Mora palæstræ.* ¶ 3. In lilio *Vitruv.* 10, 8. a med. Remi circa scalinos atrophis religati, quum manibus impelluntur et reducuntur etc. navem protrudunt. pro strophis legend. struppis, h. e. vinculis, legami. Fortasse est a strophus, quam voc. *V.*

II.) Transiite est tergiversatio fraudulenta, enusatio dolosa, falsicia, per verba subdola, quibus quis, fallere aggressus, huc illuc se convertit, et elabendi viam inveniat, dolus, parole furba-che, prelesio, cavillo, coperta, frode. *Phædr.* 1. 14. Verposus equisilrit sibi femam strophis. *Seneca Ep.* 26. circa med. Non timide compannor ad illum diem, quo remotis strophis ac fucia, da me iudicaturus sum. *Martial.* 11. 7. Jam certe stupido non dices, Paula, marito etc. Caesar in Albanum iussit me miana ventre, Caesar Circæjos. Jam strophe salis abili. *Plin.* 1. Ep. 18. ad fin. Ego aliquam stropham inveniam egem-que causam tuam. *Tertull.* *Spect.* 29. Nec fabulæ, sed veritates; nec strophæ, sed simplicitates. *Id. Anim.* 28. Talem commentus est atropham. *Id.* 3. *aduers. Marcion.* 142. Quaoito dignus necesitas fidem, quem atropham administrasset? *Prudent.* *Apoltheos. præm.* 37. Væ captiosis cycophantiarum strophis! vae verapelli esuties! *Hieronym.* 3. in *Rufin.* n. 14. Hoc est, quod destruit strophas ingenioli tui. Adde *ibid.* n. 7. *V. STROPHOSUS.*

STRŌPHARIUS vel stropharius, *ii*, m. 2. (strophā) impostor. *Gloss. Isid.* Stropharius, strophosus, impostor, fraudator. *Gloss.* apud *A. Maium* in *Class. Auct.* T. 6. p. 545. Stropharius, impostor. *STRŌPHE. V. STROPHA.*

STRŌPHIARIUS, *ii*, m. 2. (strophium), qui strophie facit, στροφιωνικός. *Plant.* *Aulul.* 3. 5. 42. Strophiaril adstant, adstant seminnariil.

STRŌPHICUS, *a*, um, adject. (strophus) qui strophā laborat, strophosus. *Theod.* *Priscian.* 2. 9.

STRŌPHIOLUM, *l*, n. 2. deminut. a strophium, parvum strophium. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 2. 2. (3). Tenuioribus (coronis) utebantur antiqui, struppas (at, strophie) appellantes: uode nata strophiola. *Tertull.* *Cor. mil.* 15. Quid caput strophiolū aut dracoortio damnas, disdamaū destinatum? Legitur et in *Not. Tyr.* p. 158. Strophium, strophiolū.

STRŌPHIUM, *ii*, n. 2. στροφιον, nllvarum est id, quod cingendo inservit; specialim vero facie brevis pectoralis, seu quæ virginealem tumorem cohibet papillarum, ut *Non.* p. 538. 7. *Merc.* d. 3. 1. fascia donnerca da seno. ¶ 1. Stricto sensu. *Turpil.* apud *Non.* loc. supra cit. Ma miserem! quid agam? inter viæ epistola cecidit

mibi, iafellis! Inter tuniculam ac strophium, quæ collocaueram. *Cic.* *ibid.* Quom strophio accurata præcingerem. *Karro* *ibid.* Susceodit Leribus maris mollis pilis, reticula eq strophis. *Catull.* 64. 65. Non tereti strophio luctantes victa papillæ. Adde *Plant. fragm.* apud *Non.* loc. cit. ¶ 2. Lallore sensu est fasciola, quæ flores in serie necuntur. *Festus* in *Stropps* p. 313. 12. *Müll.* ¶ 3. Item sertum. *Virg.* *Cop.* 31. Eja age, pampinea lassus reqlesce sub umbra, Et gravium roseo nocte caput strophio. — Hinc transiite dixit de carmine dactylicq *Prudent.* 3. *Cathemer.* 26. Sperpe, Cameoa, leves hederas, Clogere tempore quæ solita es: Sertaque mystica dactylicq, Tera docta, tige strophio, Laude Dei sedimila comas. ¶ 4. Item vinculum seu fuois. *Apul.* 11. *Met.* Navis ebsoluta strophis accorilibus pelago redditur.

STRŌPHOMA, *alia*, n. 3. στροφέω, strophus. *Hieronym.* in *Isid.* 13. 8. Tunc strophomata, quæ oca torsiones ventris interpretati sumus, et dolores tenebant eos, similes dolores parturientium.

STRŌPHOSUS, *a*, um, adject. De quantitate primæ syllabæ *V. infra.* — Strophosus duo divarq significat. ¶ 1. Strophosus, a strophus, est qui strophā laborat, strophicus. *Veget.* 3. *Veterin.* 57. Si aquus strophosus erit etc. ¶ 2. Strophosus, a strophā, est subdolis, fraudulentus. *Venant.* 8. *car.* 9. 17. Na fur strophosus foveam detrudat in auram. Hic *Auct.* perperam prodiit primam in strophosus. Legitur et in *Not. Tyr.* p. 80. Strophā, strophosot. *V. Gloss.* *Isid.* in *STROPHARIUS. Auct. Quæst. gramm.* *Cod. Bern.* p. 186. *Hag.* Strophā versutis dolosa et fraudulentæ, ut eil Altheimna: Ne fur strophosus.

STRŌPHUS, *l*, m. 2. στροφος. ¶ 1. Est funiculus a toro vel canabī aliave materia, torum tortum. *Vitruv.* 10. 8. a med. ed. *Rose.* Remi circa scalinos atrophis religati, quum manibus impelluntur et reducuntur, navem protrudunt. At *Kloizius, Georges*, eil leg. struppis, h. e. vincula, apud nos vulgo strops. *V. STRUPPUS.* — Hinc transiite pro falsicia, versutia. *V. STROPHA. Arnob.* *Jun. Conflict.* de *Deo* 2. 5. Novo stropho verhorum ignem mihi vult invisibilem comprobare. ¶ 2. Est aliam morbus vantis, quum circa umbilicum intestina torquentur, ut ait *Cels.* 2. 7, ubi Græcq usurpat, ut et *Scrbon. Compos.* 121. *Fest.* in *Varmina* p. 375. 27. *Müll.* at *Plin. Valer.* 2. 22. extr. Loline autem Pelagion. *Vaterin.* 2. a med. *Veget.* 1. *Veterin.* 43. et 5. *ibid.* 57. *Apul. Herb.* 26. et *Marcell. Empir.* c. 29. p. 129. med. et c. 20. p. 115. retro.

STRUPPUS. *V. STRUPPUS.*

STRŌPULUS priu crabylus perperam leg. *Salmas.* et *Rigalt.* apud *Tertull.* *De virg.* vel 10. *V. CROBYLUS.*

STRUCTE, adverb. (structus) Comp. *Structius.* — Structe est cum apparatu, ornate.

I.) Proprie. *Tertull.* *Cult. fem.* 11. Quæ vobis causæ est structus prodeundi? *Oehlerus* leg. *estructus.*

II.) Metaphorice. Frontio ad *Verum* (edente iterum *A. Maio*) ep. 1. Historiam quoque scripsere Salinatus structe, Pictor incondite, Claudius lepide.

STRUCTILIS, *a*, adject. (strno) ¶ 1. Possive est, qui struendo seu componendo fit: ut columna structilis, quæ ex pluribus ispidibus structa est: cui solida opponitur. et canalis structilis, ex variis sasis aut lateribus et calca enstructus, κατασκευαστός (It. fatto di più pezzi, composto; Fr. composé, construit; Hisp. compuesto; Germ. aus mehreren Stücken zusammengefügt; Angl. built or made of several parts or pieces, constructed). *Acon.* in 3. *Ferr.* 51. Hoc aotem quum in columnis omnibus, tum maxime in structilibus retatis, ubi tamoris est aliquid, erant. *Ulp. Dig.* 8. 5. 8. Super nam parietem columnas struendū imponere, quæ tectum porticus ambulatorio sustentant. *Vitruv.* 8. 7. Quoties equæ sunt cith per cithas structiles aut

structiles plumbæ aut tabulis scitilibus. *Id.* 5. 2 a med. Structiles cloacæ. *Colum.* 12. *B. R.* 50 circa med. Structile gemellar. *Id.* 11. *ibid.* 3 sub fin. Venustissimi enctores vivam sapem structili præstulerunt. h. e. maceris. *Pompos.* *Dig.* 50. 16. 245. Status adfixas basibus structilibus. *Q. Mucius* *ibid.* 241. Quæ opere structili tectorioq non continentur. *Prudent.* *Hamartig.* 190. Viderat argillam, simulacrum et structile nata Conesulisse Del. h. e. mann sectum. *Inscript.* apud *Gruter.* 711. 3. Pila structiles. ¶ 2. Active est ad struendum aptus, buono a fabbricare, *Martial.* 9. 75. Non silices duro structilia esumefo, Nes latere cocto Tuece bainsum fecit, sed etc.

STRUCTIO, *alis*, f. 3. (strno) actio struendi et rem aliam super aliam ordine componendi, κατασκευή (It. struttura; Fr. construction, érection; Hisp. construcción, la fábrica, erección; Germ. die Zusammenfügung, Erbauung, Errichtung; Angl. a building, constructing).

I.) Proprie. *Inscript.* apud *Reines.* cl. 7. n. 16. (Orell. n. 4570.) Sclatris structio. *Pallad.* *Nov.* 22. 5. Lectas baccas condies, rutam et petroselinum sternes inter spatis structiois. h. e. inter strata olivarum: tra l'una mano e l'altra, paullo aote dixerat: Substrata ieuo alternas crates baccarum sapius ordioabis.

II.) Transiite. *Firmic.* 8. *Mathes.* 9. Arma venatoribus parabant, ut reliæ, venebula, sagittæ et quidquid ad structionem ejus studii pertinat. *Tertull.* *Patient.* 9. sub fin. Ratio at structio fidel. Adde *Arnob.* 5. 15. ex *Cod. P. Al.* leg. instructio.

STRUCTOR, *oris*, m. 3. (struo) untrarsim qui struit, specialim vero ¶ 1. Est faber muralis, architectus, costruttore, muratore, architetto. *Cic.* 2. ad *Q. fr.* 6. 2. In aream tuam venires agebatur multis tractoribus. Longilium redemptorem cohortatus sum. Adde 14. *Alt.* 3. *Capitolin.* *Ver.* 5. *Lamprid.* *Elagab.* 27. *Aurel. Arcad.* *Dig.* 50. 6. 6. *Imp. Constantin.* *Cod.* 10. 64. 1. et *Inscript.* apud *Gruter.* 106. 8. ubi structorum collegium memoratur. *Alia* apud *Spon.* *Miscell. antiqu.* p. 233. c. *IVLYS* *SALVVS* *STRVCTOR* *PARIVTARIVS.* Adde aliam apud *Murat.* 978. 3. — Hinc transiite. *Apul.* *Florid.* n. 23. Quippe structor orationis hujus egomet, non e meo moote lapidem directum casum afferam, sed etc. ¶ 2. Dicitur etiam de eo, qui convivium caret, ferule docte disposit et maiam estruit, cibos carpit, scalco, siniscalco, trincianta, τραπεζοκόμος. Serv. ad illud *Virg.* 1. *En.* 707, quibus ordius longo Cura penum struere est. ordioare, componere: unde et structores dicuntur ferulorum compositores. *Petron.* *Sal.* 35. Repositorum rotundum duodecim habebat Signo in orbe disposita, supra quæ praprium contententemque materis tractor imponuatur cibum: super Aristem cicer orietianm, super Tenrum bubula frantum etc. *Martial.* 10. 48. Et, quum non egent ferro tractoris, oseilis. *Juvenal.* 5. 120. Structorem interea, na qua indignatio desit, Sclantem species et chirooomonta rotundi Cntello. Adde 11. 136. ¶ 3. Structor capillaturæ, qui struit et ordine compouit comam, parucchiere. *Tertull.* *Cult. fem.* 2.

STRUCTŌRIUS, *a*, um, adject. (structor) ad structorem pertinens. *Tertull.* *Apolog.* 11. Neplunt structorias operes Laomedniti locet. da muratore.

STRUCTŌRA, *a*, f. 4. (struo) ordinata multarum rarum composilio, costruction, ordn, κατασκευή (It. fabbrica, costruzione, tessitura, struttura; Fr. structure, organisation; Hisp. estructura, ordenamiento, composicion; Germ. die ordentliche Zusammenfügung, die Ordnung; Angl. construction, texture, arrangement).

I.) Proprie. ¶ 1. Abstractorum mors — a) Geosiatric. *Cels.* 8. 1. a med. Una la manu oblonga omnis et triangata structura quadam inter se coeocuntur, quum ioveis superior alterius planities est. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 19. 34. (112). Structura membranarum (mali *Punt-*

ci) quædam, ut in favis, communis. *Lucan.* 6. 64. Prima quidem surgens operum structura fœellit Pompejum. h. e. fuisse et valli, quo circumvallabatur. *Macrob.* 2. *Saturn.* 9. Hortensius quum incederet elaboratus ad speciem, colloge de injuriis diem dicit, quod sibi in auguralibus obvisu fortuito structuram togæ demonstraret. h. e. aptam togæ dispositionem corpori applicatæ, rugis de industria compositis et alia apte ducta. — b) Speciatim sæpe dicitur de ratione edificandi, *fabbrica, τειχοδομία*, quæ quidem multiplex fuit, scil. *reticulata, cæmenticia* (antiqua vel incerta), *isodomos, pseudisodomos, emplecton, diatoichon*. V. singula suis loc. *Cæs.* 2. *B. C.* 9. Ut capilla lignorum extrema parietum structura tegerentur. *Quintil.* 9. 4. ante med. In structura saxorum radium etiam ipsa eodormitas involvit, cui applicari et in quo possit insistere. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 22. 49. (169). Siles globosus contra lajuras fortis, sed ad structuram infidelis. et *ibid.* 51. (172). Reticulata structura, quæ frequentissima Romæ struunt, rimis opportuna est. *Liv.* 21. 11. a med. Cæmentia non calca durata erant, sed interilla luto, structurae omniq. genera. Adde *Vitruv.* 2. 8. ¶ 2. Concreto, ut ajuat sensu, aut melonymice, est moles structa. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 22. 50. (170). Quæ læsa fuerint, in subterranea structura epianter utilius. *Frontin.* *Aqued.* 123. Ut ex humore structura combibat et in nitida corroboretur. — In plur. num. *Vitruv.* 5. 12. Erit ex una paria statio: tunc ex altera parte structuris aiva aggeribus espandantur progressus. Eæ autem structurae, quæ in aqua sunt fulura, videntur sic esse fecundas etc.

II.) Translate. ¶ 1. Est apta compositio verborum in dicendo. *Cic.* *Brut.* 8. 33. Aute huic (*Isocratem*) verborum quasi structura et quædam ad numerum conclusio nulla erat. *Id.* *Orat.* 44. 149. Ut fiat quasi structura quædam, nec tamen fiat operose. *Id.* *opt. gen. Orat.* 2. 5. Sed et verborum est structura quædam, duas res efficiens, numerum et lenitatem. *Ovid.* 4. *Pont.* 13. 3. Unde salutaris, color hic tibi protinus iudex Et structura mei cernimur esse potest: Non quia mirifica est; sed quod nec publica certe etc. Adde *Quintil.* 8. 5. a med. et *ibid.* 6. ad fin. ¶ 2. Etiam in sententiis disponendis sua structura est, nam, ut ait *Cic.* *opt. gen. Orat.* 2., et sententiæ suam compositionem habent et ad probandam rem accomodatam ordinam. *Auct. dial. de Orat.* 22. sub fin. Nullum est verbum velut rubigine infectum: nulli sensus tarda et inertis structura, in morem Annelium, componantur.

STRUCTUS, a, um, particip. V. STRUO. — *AB.* De cogn. R. V. ONOM.

STRUCTUS, us, m. 4. (struo) strues. *Arnob.* 7. p. 223. Lignorum struicibus incensis. Alii tamen aliter leg. V. STRUX. Sed usum vocis confirmat *Apul.* 11. *Met.* Structu pompæ dæcori. h. e. apparatus.

STRÜENS, entis, particip. V. STRUO.

STRÜES, strüs, f. 3. (struo) Strus pro strues quosdam effera voluisse testatur *Varro* 9. *L. L.* 79. *Müll.* — Strues est acervus, congeries rerum, quædam alie super alias cumulatae sunt, *Σειρώς, Σείρων, σωρός* (It. *catasta, mucchio, stipa, monte*; Fr. *amas, tas, monceau*; Hisp. *monlon, congerie*; Germ. *ein Haufen zusammen gelegter od. über einander liegender Dinge*; Angl. *a heap or pile of many things together*).

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 4. 5. (51). Strues utrum. *Liv.* 44. 41. Milites Macedones confusa strus implicantur. h. e. sub phalangis forma instructi. *Ovid.* 2. *Pont.* 1. 40. Armaque cum telis in strus mista suis. *Petron.* *Sat.* 123. passim turmaque virique Armaque congesta strus deplorata jacebant. *Liv.* 23. 5. et *Tac.* 2. *Bist.* 70. et 3. *ibid.* 83. Strues corporum. monti di cadaverum. Sic *Seneca* *Edip.* 53. Inter deſcenda iecrimis funera et populi struem, incoluntis adito. ¶ 2. Speciatim sæpe dicitur de congeria lignorum. *Liv.* 21. 37. Arboribus circa immanibus drlectis, struom ingentem il-

gnoram faciunt. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 11. 22. (53). Resina cocta struis congerie, velut in carbonis us. *Arnob.* 7. p. 222. Lignorum struibus incensis. Alii leg. struicibus; alii struicibus. V. STRUCTUS, us. — Jugulari verb. plur. num., ut collectivum nomen. *Cenotaph. Pis. L. Cæs.* a med. Uti locus ante eam aram, quo ea strues congerantur, componantur, peſant quoque verus pedes XL. Strues hic non libum, sed lignorum coagiem significat. ¶ 3. Item da rogu. *Seneca* *Phœniss.* 119. Erectam ad ignes funebrem ascendam struem. *Lucan.* 8. 757. nulla strus membra recumbunt. *Tac. Germ.* 37. Struam rogi vestibus et oſsibus cumulare. ¶ 4. Item in re sacra. *Festus* p. 310. 25. *Müll.* Struos genere liborum sunt, digitorum conjunctorum non dissimile, qui superſecia paucula in transversum continentur. *Paul. Diac.* ex eod. in *Ferctum* p. 85. *ibid.* Ferctum genus libi dictum, quod crebrius ad sacra ferebatur, nec sine strue, altero genere libi, quæ qui efferebant, struferctarii appellabantur. *Ovid.* 1. *Fast.* 276. Hæc adoleſt flammis cum strus farra (lege farta) suis. *Cato* *R. R.* 134. Priusquam porcum ſeminum immolabis, Jano struem commovebo sic: Jano pater, te hæc strue commovenda bonas preces precor. et *infra.* Ob struem obmovendam et ſertum libandum. et *ibid.* 141. Item cultro facilo struem et ſertum uti adſiet. *Inſcript.* apud *Gruter.* 131. lin. 23. EXMOLAYIT PORCAM ET AGNAM STRUVIS EFFERTIS etc. Est qui leg. struibus et ſertis, ex illo *Festi* (in voce ſequenti): Sacrificia quædam strus et ſerto ſollemnibus verbis facit. ¶ 5. Item pro structura. *Tertull.* *advers. Valentin.* 15. Diſcant Pythagorici, agnoſcant Stoici, Plato ipſe, unde malaſtam, quam innatam volunt, et originem et ſubſtantiam traxerit in omnem hanc struem mundi. *Inſcript.* apud *Orell.* n. 4374. IN HOC MONUMENTO ITVS ADITVS AMBITVS LIBERTIS LIBERTATVSQVE MEIS OMNIB. PATBAT ELL. ELL. RVEX DATO AD SACRIFICIA FACIENDA. h. e. heres struem. Ita *Orell.* *Cl. Marini.* *Pap. dipl.* p. 331. qui legendas monēt has litteras: heres clavam. ¶ 6. Funiculum ſignificare videtur in illo *Terentian.* *præf.* 16. Nervis mollibus invicem Junculis intertem struem, Cui Parthus ſolet aut Scythæ Arcus cornibus æſum Levem necere lineam, Tales aſſidue ligat, Dum ſit funiculi modus.

II.) Translate. *Fronto* de eloqu. 1. Ne frustra nave temere verborum strues acerventur.

STRUFERTARIUS vel

STRUFERTARIUS, ii, m. 2. Ita appellabant antiqui hominem conductum mercede, qui ad arbores fulguras aut picularium commiſſarum causa, sacrificia quædam strus et ſerto ſollemnibus verbis facit: Precor te, Jupiter, ut mihi volens propitiis ales, quod at nullo etiam ſabat adhibito ſtrufertario. *Festus* p. 294. 5. *Müll.* Adde *Paul. Diac.* loc. cit. in Voc. præe.

STRÜIX, icis, f. 3. (struo) strues, cumulus, extructio, *κατασκευή*.

I.) Proprie. *Festus* p. 310. 29. *Müll.* Struices antiqui dicebant extructiones omnium rerum. *Plaut.* (*Men.* 1. 1. 25.) Cariales ceas dat: ita menses extruit: Tantus struices concinnat. *patinarias.* Et *Livius:* Per struices saxas lapsu accidit. Hæc *Festus.* Verborum autem *Plauti* ſententia ait, ceas illam opiparas dare, menses cumulando ſerculis plurimis et quasi alte patulos eſtruyendo, ſubdit anlm v. 27. Standum est in lecto, et quid de ſummo petas. *Solin.* 28. Salibus domos extruunt, quos in modum castrum a montibus excitatos, ad usum ædium cæmenticilis nectunt struicibus. *Arnob.* 7. p. 222. Lignorum struicibus incensis. Sed V. STRU-CTUS, us.

II.) Translate. *Nævius* apud *Serv.* ad *Virg.* 4. *Æn.* 267. Struix maiorum, mali a ribocco, a diluvio.

STRÜMA, æ, f. 1. (struo) tumor morboſus, *χοιράς* (It. *scrofolia*; Fr. *gottre, scrofules*; Hisp. *lamparones*; Germ. *die Halsdrüse, Skrophel*; Angl. *a struma, scrofula*).

1.) Proprie. *Cels.* 5. 28. n. 7. Struma quocumque est tumor, in quo ſabter concretæ quædam

ex pure et sanguine quasi glandulæ oriuntur, quæ febris movent, nec unquam facile metureſcunt: quibus id quoque accedit, quod longo ſpatio deliſeant. Nescuntur maxime in cervicæ: sed et in aliis et linguibus et in laceribus. *Id.* 1. 9. in fin. Frigida aqua strumas excitat. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 51. 77. (206). Sues, oboxium genus morbis, eogium maxime et strumæ. *Id.* 22. *ibid.* 14. 16. (38). Folis arlicæ strumas discuti: vel, si suppuraverit, erodi completique. *Id.* 26. *ibid.* 5. 14. (26). Strumas comprimere. *Id.* 24. *ibid.* 15. 89. (140). Sed et suppuratorem perducere. *Id.* 32. *ibid.* 8. 28. (88). sanare. *Vitruv.* 8. 3. Strumam tumores minueret. Adde *Marcell. Empir.* c. 17. p. 111.

II.) Allegorice. *Cic.* 2. *Att.* 9. a med. Vati-ali strumam sacerdotum *δυσία* vasiat. h. e. turpitudinem vitæ ejus operiant et honestant honore augurali. *Id.* *Sext.* 65. 135. Hi medentur reipublicæ, qui exsecant pestem aliquam, tamquam strumam civitatis. — *NB.* De cognom. R. V. ONOM.

STRUMATICUS, a, um, adject. (struma) idem ac strumosus. *Firmic.* 8. *Mathes.* 19. ad fin. Vicesima tertia pars Arietis si in horoscopo fuerit inveniat, strumaticum faciet.

STRÜMEA, æ, f. 1. (struma) ranunculus, herba ita dicta ab herbariis nostris, inquit *Plin.* 25. *Hist. nat.* 13. 119. (174). quoniam medetur strumis et panis, parte in fumo suspensa. *Sillig.* leg. strumosa. V. hæc voc. *Apul.* *Herb.* 8. vocat ait Latini herbam sceleratam: quia comēſe maligni est effectus, noxia et mortifera, inquit *Humbelbergius*.

STRÜMELLA, æ, f. 1. deminut. a struma, parva struma, scrofoletta. *Marcell. Empir.* 15. ante med.

STRÜMENTUM, i, n. 2. (struo) idem quod instrumentum. *Tertull.* 1. ad *Uxor.* 7. Continentia ad instrumentum ſcleritatis demonstrata. *Sciopp.* legit instrumentum. At nihil mutandum, nam *Vet. Scholiast.* ad *Cic. Syll.* 14. in *Class. Auct.* T. 2. p. 267. ab *A. Matio* ed. Quæ ad instrumentum fidel necessaria sunt, adſcribit. Adde *Apul.* 8. *Met.* ubi tamen alii rectius leg. stramentis.

STRÜMÖSUS, a, um, adject. (struma) qui strumis laborat, *χοιράδων* (It. chi patisce di scrofoli, scrofoloso; Fr. *scrofuleux*; Hisp. *qua tiene lamparones*; Germ. *mit angeschwollenen Drüsen behaftet*; Angl. *scrofulous*). *Colum.* 7. *R. R.* 10. Subus strumosis aub lingua sanguis mittendus est. *Juvenal.* 10. 308. Nec præſtatulum rapuit Naro loripedam vel Strumosum atque atro pariter gliboque tumens. Adde *Marcell. Empir.* c. 15. p. 106. retro, et *Schol. Bob.* ad *Cic. Sext.* 65. 135. (et apud *A. Matio* in *Class. Auct.* T. 2. p. 160.) Strumosa facies.

STRÜMUS, i, m. 2. (struma) ¶ 1. Est idem ac ranunculus. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 13. 119. (174). *Sillig.* Noſtri herbarii strumam eam (ranunculum) vocant, quoniam medetur strumis. ¶ 2. Est etiam idem ac strychnos et cuculus acinos habens nigros: utilis ad strumas. *Id.* 27. *ibid.* 8. 44. (68). Adde *Apul.* *Herb.* 74. et *Marcell. Empir.* c. 2. p. 89. retro.

STRÜO, strüs, struui, structum, strüere, a. 3. Videtur esse ab eadem radice, a qua derivatur sterno; minus probabiliter *Voss.* putat esse syn-copam a *στρώω*, stabilem reddo. — Part. *Struens* sub A. I. 3.; II. 2.; *Structus* ſera in omnib. paragr.; *Struendus* sub A. I. 6. — Struo quatuor præcipue ſignificat.

A) Struo proprie est stralle strata imponere: hinc rem aliam super aliam compono, extruo, construo, *κατασκευάζω* (It. *ammassare, accatastare, ammoniare, accumulare*; Fr. *réunir plusieurs parties, élever entassant couche sur couche, assembler*; Hisp. *acumular, amontanar*; Germ. *schichtenweise über od. neben einander legen*; Angl. *to pile up, raise or rast up*).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cæs.* 2. *B. C.* 10. Lateres super mœnium struere. *Cic. Senect.* 15. 51. Fundit frugum epici, ordines struam et contra avium minarum morsus munitur vallo

aristatam. *Ovid.* 9. *Met.* 230. Arboribus omnis etc. Inque pyram structa, et 1. *ibid.* 577. pa-
rior structis cautat avena. h. e. ordius compa-
ctis. *Id.* 1. *ibid.* 153. Altaque congestos stru-
vices ad sidera montes. *Seneca Agam.* 335.
quam montes montibus altis Superimpositi, stru-
ere gradus Trucibus monstris. — Hinc trans-
lata. *Quintil.* 1. 5. 67. Et praepositio et duo-
bus vocabulis dure videtur struere Pacuvius:
Nere repanditronum, incervilecum pecus. h.
e. componere ex duobus aut pluribus vocabulis.
¶ 2. Speciatim est castrum, constructio, apte com-
pono, ædifico, erigo, molior. — a) Absolute.
Plin. 36. *Hist. nat.* 22. 51. (172). Reticulata
structura, qua frequentissime Romæ struunt, ri-
mæ opportuna est. *Id.* 11. *ibid.* 10. 10. (22).
Alia apes struunt, alia poliant. — b) Cum Accu-
sativo aut passivo. *Cato R. R.* 38. Lateribus sum-
mem fornecem escariam struito aut cementis.
Enn. apud *Cic.* 1. *Tusc.* 16. 37. Per speluncas
castris structas asperis, pendentibus. *Cæs.* 2. *B. C.*
10. Fastigatus atque ordinatim structus. *Hirt.*
3. *B. G.* 41. Vinces agere et aggeres struere
cepit. *Tac.* 5. *Hist.* 13. *exlr.* Struere cuncta ex-
pugnandis urbibus reperta apud veteres aut no-
vis ingenia. *Val. Flacc.* 5. 295. Struere navem.
Horat. 1. *Sul.* 1. 35. acervum. *Id.* 2. *Od.* 18.
19. domos. *Capitolin.* *Macrin.* 12. ad fin. Vivos
homines parietibus includit et struit. h. e. in-
ædificavit. *Martial.* 8. G. muros struit Apollo
lyra. *Id.* 10. 97. Dum tevis arsura struitur Li-
biana papyro. h. e. rogas. *Lucan.* 3. 240. et
Virg. 11. *En.* 204. Innumeras struere pyras.
Tac. 2. *Ann.* 22. Gesser congeriem armorum
struxit, superbo enim titulo. h. e. tropæum. *Pro-
pert.* 4. 3. 20. Et struit quales rauta per
onse tubas. h. e. compellit quales tubas com-
posuit. *Claudian.* 2. in *Eutrop.* 185. Inque or-
bem tereti mure redimere capillum Struxerat.
h. e. in tutulum composuerat: quod dixit Ju-
venal. 6. 502. altum ædificare caput. *Claudian.*
Nupt. Honor. et *Mar.* 216. et *Gigantom.* 123.
Struere torum. h. e. culcitra et pulvilli et malle
stragula vestis apte componere. *Sic. Lucan.* 9.
841. congeste struere cubilia frondes Et cul-
mæ cratera tori. *Virg.* 1. *En.* 704. et *Sil.* 11.
11. 279. Struere penum. h. e. magorum ciborum
copiam parare in cetam. Cf. *Senec. Thyest.*
148. Struere mensam hospitibus. h. e. fercula
instruere, cumulare. (Eod. sensu dixit *Virg.*
5. *En.* 54. struere attaria donis.) et *Tac.* 15.
Ann. 37. convivis. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 3. 24.
(41). Aqua fornacibus structis perducta. *Claudian.*
Cons. Prob. et *Olybr.* 211. herbis Pa-
tientis thalamos et structa cubilia mosen. h. e.
strata, fulta, farta. *Virg.* 3. *En.* 84. templa saxo
structa vetusto. at 5. *ibid.* 814. Structa mela me-
alibus perfrus membra Trojes. *Sic.* 4. *ibid.* 680.
Hic etiam struit (rogum) menibus patrisque
vocavi Voce deos. *Virg.* 2. 8. ante med. Do-
mos regias a latere structas licet videre. *Ovid.*
Heroid. 21. 99. structem de coruibus aram.
Id. 3. *Pont.* 2. 32. et *Sil.* 11. 2. 599. Stru-
eti rogi. *Seneca Herc. Fur.* 1216. structum a-
oervani nemore congesto aggerem. *Tibull.* 4. 1.
133. additus uris Lætor eluxit struetos super
lgulis acervos. h. e. tus et odores oumulatos. *Sil.*
It. 4. 745. de *Apenmino.* Cenus apert structe
surgebat ad astru pruina. ammoniata. Est qui
leg. stricta. — Hinc Part. præter. pass. absol-
ute, apud *Lucret.* 4. 361. Structa saxorum. h. e.
saxa structe, parietes, muri. Cf. STRATUS, u.
um. ¶ 3. Est etiam edificio, augeo. *Fest.* p. 310.
35. et 313. 1. *Müll.* Struere antiqui dicebant pro
adficere, augere, unde Industrius quoque. M. Ce-
to: ejure, lege, libertate, rep. communiter nil
oportebat: gloria atque bonore, quomodo sibi
quique struit. *Sic. Paul.* *Diac.* ex eod. p. 311.
ibid. Struere antiqui dicebant pro augere, unde
instruere. — Huc fortasse spectat locus *Corippi*
Laud. Justin. 1. 398. *V. interpres.* ¶ 4.
Struere rem, divites comparare, augere rem fa-
miliarem, fur roba, accumulari richesze. *Pers.*
2. 44. Rem struere exoptas casio bove Mercu-
riumque Aræssis fibra. (Huc pertinet, quod ait

Festus loc. cit. sub E.) *Petron.* *Sat.* 120. a
med. ipsa suas vires odit Romæa Juventus, Et
quas struit opes, male sustinet. ¶ 5. Struere
telam, texere. *Apul.* 6. *Met.* Testrices equis is-
lam struentes. Pro intesore est etiam *Illud Val.*
Flacc. 1. 428. gemina mater spectabilis tela Duxit
opus: bis Taygeton divesque comantes Struxeret.
h. e. ita latuserat, ut et mox et nemorum
altitudinem exprimeret. ¶ 6. Struere viam,
munire, aperire, fecere. *Seneca Thyest.* 810.
Numquid struitur via Phlegæos Alta per bo-
ates? *Alit. leg.* *vim.* *Propert.* 3. 16. 4. Hercu-
liso structa labore via. h. e. silice munita. Hinc
translata. *Tac.* 3. *Hist.* 49. Viam sibi ad poten-
tiam struere. ¶ 7. Pro parare, comparare. *Ap-
ul.* 4. *Met.* sub fin. Ferculum nuptiarum miser-
rimæ virginit choragiam struitur. — *Id.* 11. *ibid.*
sub fin. Siquam rem voluptati struendam mol-
leris. ¶ 8. Significat etiam ordine disponere,
ordicare, instruere. — a) In re militari. *Cæs.*
3. *B. C.* 37. Struere copias. *Liv.* 42. 51. Castra
ante urbem possit omnesque armatos in campo
struit. *Madvig* vult repol instruit; acies enim
strui dicit potest, milites tantum instruit. et 31.
9. Acies manipulatim structa. *Sic. Auct. Paneg.*
ad *Constantin.* 6. Acies in castris modum stru-
cta. Adde *Virg.* 9. *En.* 42. — *Liv.* 9. 31. a med.
Jam eius præcepto nullus sue sponte struebatur
acies. — b) Extra rem militarem. *Sueton.* *Cæs.*
56. a med. Sine oculis perferenda essent,
per notas scripsit, id est sic structo litterarum
ordine, ut nullum verbum effici posset.
¶ II.) Translata. ¶ 1. Esortur ad orationem.
Cic. 3. *Orat.* 43. 171. Collocationis est com-
ponere et struere verba ita, ut neve aper eorum
concursum neve hinc inde est, sed quodammodo
coagmentatus et leviss. *Prob. Valer.* apud *Gell.*
13. 20. Si aut verum pengu aut orationem so-
lute struit. *Eurem Cic.* *Orat.* 70. 232. Com-
positi oratoris bene structam collocationem di-
solvere. *Id.* *ibid.* 41. 140. Sed hæc, nisi collo-
cata et quasi structa et nexa verba, ad eum
laudem, quam volumus, edipirare non possunt.
Id. 7. 10. 7. Proxima subnectens struxit or-
ationem. Adde *Quintil.* 10. 7. 3. at *Apul. Apolog.*
Ovid. 2. *Pont.* 6. 19. structos inter fata prælia
versus. et 4. *ibid.* 13. 20. Structaque sunt nostris
barbara verba modis. ¶ 2. Sape est machinari,
moliri, parare, machinaria, appostare: ut fore
la mulem partem: quod *Ter.* fecit am fugere.
Heaut. 3. 2. 34. dixit. — a) Gum Ace. rel. *Id.*
ibid. 3. Num me festilit, hosce id struere? *Virg.*
2. *En.* 59. qui se ignotum venientibus ultro, Hoc
ipsum ut strueret Trojamque aperiret Achi-
vum. *Cic.* *Client.* 64. 178. Struere et moliri
culpm aliquid calamitatis. *Id.* 5. *Alt.* 21. ante
med. Struere alleu sollicitudinem. *Id.* 2. *Orat.*
51. a med. nullum in alios et a nobis demovere.
Seneca Ep. 10. pericula alleu. *Liv.* 23. 17. a
med. et *Ovid.* 1. *Met.* 198. et *Tac.* 2. *Ann.* 65.
in fin. insidias. *Tramare.* et *Plaut. Asin.* 1. 1.
57. sycofantias. *Liv.* 23. 34. mendecum. *Id.* 2.
3. ad fin. clam consilia recuperandi regni. *Se-
neca Hippol.* 502. fraudes feris. *Id.* *Herc.* *Cet.*
1468. dolos. *Martial.* 9. 71. sacrilegum nefas.
Tac. 4. *Ann.* 10. *exlr.* mortem alleu. *Id.* 2. *ibid.*
42. Amoliri juvenem specie honoris stultit: stru-
itque causas aut sorte oblatas arripuit. *finse.* trov-
d i pretesti. — b) Interdum cum Acc. persone.
Id. 11. *ibid.* 12. Struere crimina ad occurrentes.
et 4. *ibid.* 67. ad fin. Ultro struebantur, qui mo-
nerent perfergere ad Germanias mercedis etc. h. e.
subornabantur. — c) Absolute. *Virg.* 4. *En.*
235. Quid struit? eut qua spu inimica in gente
moreretur? *Tac.* 1. *Ann.* 13. Omnesque varis
mox criminalibus, struente Tiberio, circumventi
vult. ¶ 3. Est etiam coudere, decernere, ali-
mo suo proponere, parare, disponere. *Val. Flacc.*
1. 535. *Juppiter loquitur.* quum verlos struerem
per sceula reges. *Id.* 3. 617. Seythia struerem
quum funera terra. *Id.* 3. 728. Struere pugnas.
¶ 4) Struo et etiam castrum, obtinere, furare,
cludere. *Arnob.* 3. p. 125. Aurea habere structas.
¶ 5) Struo pro destruere, et ad *Tac.* 14. *Ann.* 21.
Quod perperam sedis castris structis et potius quum

immense sumptu singulos per annos consurgeret
ac strueretur. *Döderlein.* *Syn.* v. 2. p. 95. et
122. contulit Lat. populari et Germ. köpfen, qui-
bus adde moliri, eod. modo usurpata. Alii tamen
leg. destrueretur.

D) Struo pro moveo, ut Struere pedem in
XII Tab. *Fest.* p. 313. 6. *Müll.* Pedem struere
alii putant significare, retrorsum ire; alii in aliam
partem; alii fugere; alii gradum eugere; alii
minuere unum quis viz pedem pedi præfert, otiose
it, remoretur. *Id.* in *Pedem* p. 210. 26. Pedem
struit, in duodecim significet, fugit, ut ait *Ser.*
Suipicius.

STRUPPEARIA. *V. voc. seq.*

STRUPPUS vel stropus, l, m. 2. (στροψος)
vinculum. ¶ 1. Generalim. *Græchus* apud
Gell. 10. 3. ante med. Stroppis, quibus lectiles
deligata erant, atque adeo verberari jussit, dum
animam effudit. *Alit. leg.* stuppis aut stupis, h.
e. stuppis fustibus: alit strophillis, alit stropia.
¶ 2. Speciatim de vinculis ex toro vel illo fac-
tis, quibus remi ad scelus alligantur, ut docet
Id. 19. *Orig.* 4. 9. (V. *Pitruv.* loc. cit. in
STROPHUS.) *Liv.* *ibid.* Tunc ramos jussit reli-
gare stropia. (Cf. *Guglielmotti.* *Di due navt*
Rom. p. 34. et 36. ad II.) ¶ 3. Item prisca
Latine fuit fœcia, tænie, corouæ: corrupta voce
a στροψος, strophium. *Festus* p. 313. 12. *Müll.*
Stropus est, ut Ateus Philologus existimat, quod
Græce στροψος vocatur, et quod sacerdotibus præ-
lucis habent in capite. Quidam coronam esse
dicunt aut quod pro coronæ luncis in caput im-
ponatur: quale est strophium. Itaque apud Fa-
liscos diem festum esse, qui vocatur Struppearie,
quis coronam umbulant: et a Tusculanis, quod
in pulvinari imponatur Castoris, stropium vocat.
Plin. 21. *Hist. nat.* 2. 2. (3). Tenuiori-
bus (coronis) utebantur antequam, stropios (al.
strophia) appellantes: unde nata strophiola. Si-
militer *Fest.* p. 347. 34. *Müll.* Struppi vocantur
in pulvinaribus fasciculi de verbenis facti, qui
pro decorum capitibus ponuntur. Cf. *Paul. Diac.*
ex eod. in *Capita* p. 64. 5. Capite decoram ap-
pellabantur fasciculi facti de verbenis.

STRUTHEUS vel struthius, a, um, adject.
(στροψος) Paulatimam syllabam alit longam
faciunt ex eo quod Græce non στροψος, sed
στροψος dicitur. (V. H. Steph. in *Theo.* L.
Gr. ad h. v. ad *Didot.*) — Struthus est ad
passerem, Græce στροψος, pertinens. Hinc stru-
them mulum, στροψος μῦλον, στροψομῦλον,
ob magnitudinem dictam cotoncorum malorum
genus, sed odofatus vibrans et serotino pro-
ventu, ut *Plin.* 15. *Hist. nat.* 11. 10. (38). do-
cet. *Cato R. R.* 7. Poma, mala struthes, coto-
nos, scantiæ. *Plaut. Pers.* 1. 3. 7. Commisce
mulum, struthes coluteque appura. *Colum.* 5.
R. 10. ad fin. Gydonia, quorum genera sunt
tria, struthia, ebyromellana, mustee. — Hinc
Struthus (struthius), l, m. 2. ebulatus, in-
stantiorum more, membrum virile. *Fest.* p. 313.
23. *Müll.* Struthem in mimis præcipua voc
t obscenam partem virilem, a malestata videlicet
passeris, qui Græce struthos (al. στροψος) di-
citur. Unde et passer Latine eod. sensu aliquan-
do positum est. *V. PASSER.*

STRUTHEUS, l, *V. voc. præced.*

STETHIO, ōla, m. 3. (στροψος) Scribitur
et struthio, sine aspiratione, in *Codd. Script.* *Hist.*
Aug. et etiam struthio, teste *Schuch* ad *Apul.*
6. 1. § 212. — Struthio est avis peregrina, pas-
ser marinus Latina appellatione dicta (Græce
namque est a στροψος, passer), omnium grac-
dissimæ et pene bestiarum generis, in Africa et
Ethiopia, altitudinem equi equo luculentis ex-
cedens et celeritatem vincens, ad hoc datis pen-
ulis, ut currentem adjuvent: cetero non est vo-
lucris, nec a terra tollitur. Ungulis et cervicis
similes, quibus dimleat, hinc et comprehen-
dendis lapidibus utiles, quos in fuga contra se-
quentes ingerit pedibus. Concoquendi sine dele-
ctu voratata mira natura; sed non minus stoll-
dites, in tanta reliqui corporis altitudine, quam
colla frutice occultaverit, latere se existimans.
Plurima ore parit; æque simplicitate, ut eorum

putamina peculorum vicem præbeant. Sola alitum, ut homo, utrinque palpebras habet, et in senecta calvet, hæc ex *Claudian.* 2. in *Eur.* 310. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 1. 1. (2). et *ibid.* 22. 29. (56). et 11. *ibid.* 37. 47. (130). et 56. (155). et 28. *ibid.* 6. 18. (66). (et *Petron.* Sat. 137.), qui semper struthiocamelum vocat. (*P.* banc voc) et ex *Terull.* *Virg. veland.* 17. a med., qui besium ategradium vocat. Græca est ορνυθίων (li. struzzo; Fr. aulruche; Hisp. avestruz; Germ. der Vogel Strauss; Angl. an ostrich). *Capitolin.* Gordian. 3. in fin. In qua pictura continentur cervi CC., equi feri XXX., struthiones Mauri milia CCC. etc. *Popisc.* Firm. 6. Firmum et elephantum resisse et hippopotamo sedisse et sedentem lugentibus struthionibus verutum esse et quasi voluisse. — In illo *Catull.* 66. 54. Unigena impellens autaulibus aera penula Obtulit Arsiooes ales equus (*Zachmannus* leg. equos), ales equus alius est struthio, alius vero Zephyrus, de quo *V. Visc.* Iconogr. Gr. T. 3. p. 322. et *Monti Cav. d'Arin.* p. 10. — Apud Græcos, ut testatur *Athen.* 4. 7., et etiam apud Latinos, struthionis usus erat in caenis. *Lamprid.* Elagab. 30. Sexcentorum struthionum capita una cera multis exhibuit ad edenda cerebella. Adde *Apic.* 6. 1. — Est porro struthio stoliditatis crudelitatisque quasi symbolum, quia ova sua deserit, et perinde ac sua non sint, negligit fovendæque soli relinquat, adeo exposita, ut pedibus hominum aut ferarum conterantur; ad pullos autem ita obdurat ac si eos non peperisset, ut docet *Job* 39. 14. et seq. et *Ellan.* l. 4. c. 37. *V. Plin.* loc. cit. Hinc *Fulg.* interpr. *Jer. Th.* 4. 3. Filia populi mai crudelis quasi struthio. *V.* tamen *Calmet* ad h. l. — Apud *Job* 30. 29. Frater sui draconem et socius struthionum, h. e. imitatus sum struthionum plangorem et ejulatam. Cf. *Mich.* 1. 8.

STRUTHOCAMELINUS. *V.* STRUTHOCAMELINUS.

STRUTHION, *π*, n. 2. ορνυθίων, genus herbarum, de qua in LANARIUS et RADICULA dictum est. (*Saponaria officinalis* Lino.) *Cels.* 5. 18. n. 2. et *ibid.* 22. n. 8. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 3. 18. (48). et 24. *ibid.* 11. 58. (96).

STRUTHIONINUS, a, um, adject. (struthio) ad struthionem pertinens. *Plin.* *Valerian.* 2. 30. Adeps struthionis.

STRUTHIUS. *V.* STRUTHEUS.

STRUTHOCAMELINUS (struthiocamelinus), a, um, adject. (struthiocamelus) ad struthiocamelum pertinens. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 5. 31. (96). Et servum struthiocamelum venisse astartilis XXX.

STRUTHOCAMELUS (struthiocamelus), i, m. et f. 2. ορνυθοκάμηλος, idem ac struthio: a ορνυθός, passer et struthio (*V.* PASSER) et κάμηλος, camelus, ob magnitudinem et formam. *Petron.* Sat. 137. Rogo, inquam, noli clamare: ego tibi pro anseris struthiocamelum reddam. Adde *Plin.* loc. cit. in STRUTHIO.

STRUTHIOPUS, pōdis, comm. gen. 3. ορνυθοπούς, qui pedes habet similes passeris vel struthionis. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 2. 2. (24). In meridionalis Indis vixit plantae esse capitales, feminis adeo parvis, ut struthiopodes appellerentur.

STRUTHOS, i, m. 2. ορνυθός, passer. *Fest.* loc. cit. lo STRUTHEUS, ubi *Müllerus* Latine legit.

STRUTHIO. *V.* STRUTHIO.

STRYCHNON (strychaum), i, n. vel

STRYCHON, i, m. 2. στρυχών vel στρυχών, herba eadem, quas et strumus et cuculus dicitur, *Plin.* 27. *Hist. nat.* 8. 44. (68), utatibus vero strychnos, 21. *ibid.* 31. 105. (177). — Nomina, species et virtutes strychnal videsis apud *Apul.* *Herb.* 74.

STUC pro STUCO. *V.* STA.

STUDENS, entis, particip. *V.* voc. seq.

STUDĒO, stūdes, stūdē, stūdere, 2. — a) Etiam forma studio, is, ivi, ire videtur in usum fuisse. Sane studiri habet *Auct.* *De limitib.* p. 359. 17. *Zachm.-Had.* Maritimus litus frequentius

solet recte studiri. — Item studiyi, pro studi, usurpatum est a *M. Aurel.* ad *Fronton.* ad *M. Cæs.* (edente iterum *A. Maio*) ep. 5. Ego hodie ab hora nona noctis in secundam diem, bene disposito cibo, studiyi. — b) Ad notationem quod attinet, etymologi plerique omnes vocem derivant a Skr. spud, unde et Gr. σπυδω et σπυδω, σπυδαζω, prosperi, festina, mutata littera p in t. Cf. staliū et spulium. *V. Curtium Grundz.* etc. p. 687. et *Döderlein* ad h. v., qui etiam a σπυδω, ardeo, deduci posse putat. — Part. Studens in fin. — Studeo est igitur, proprie, festino, σπυδω (li. affrettarsi; Fr. se dépêcher, se hâter, se presser; Hisp. apresurarse; Germ. eilen; Angl. to hasten); occurrit autem

1.) Neutorum more. ¶ 1. Generatim. *Nepos Chabr.* 4. Dum primus studet portumolitrare. ¶ 2. Speciatim et sæpius est curam, diligentem, conatum in aliqua re pono, operam do, animum adjuugo, de re quæpiam habenda labore, curo, cultor, attendere, applicare, procurare, auer cura, studiyi, dilectari, σπυδω, σπυδαζω, ἐπισταζω, ὀφρονέω. — a) Cum Genetiv. Accus. apud *Cic.* 3. *Nat. D.* 29. 72. Qui te nec amet nec studeat tui. obbia cura. — b) Cum Dativo. *Plaut.* *Asin.* 5. 2. 17. Is apud seortum corruptela et liberis lustris studet. *Id.* *ibid.* 1. 3. 30. Studere illi rei. *Id.* *Pseud.* 1. 2. 42. somno. *Id.* *Pers.* 3. 1. 9. escis alieui. h. e. parastari. *Id.* *Truc.* 2. 5. 7. vltæ alieuius. h. e. dare operam, ut vivat. *Cæs.* 3. *B. G.* 10. n. 4. *ibid.* 5. rebus novis. *Id.* 6. *ibid.* 20. labori et duritiei. et *ibid.* 21. et 28. agriculturæ. et 7. *ibid.* 28. prædæ. et *ibid.* 4. ad fin. equitatul. et 3. *ibid.* 10. libertati. et 8. *ibid.* 13. memoriæ. et *ibid.* 20. sacris. et 3. *B. C.* 79. celeritati. *Cic.* 1. *Fin.* 18. a med. Sero sentiunt, frustra se aut pecunie studuisse aut imperis aut opibus aut gloriæ. *Id.* *Cæc.* 11. 26. Studere prætoris. *Id.* 4. *Fin.* 24. 65. virtuti. et mox. laudi et dignitati. *Id.* 1. *Cat.* 1. ad fin. *Plin.* 1. *Ep.* 8. commodis communibus. *Flor.* 3. 10. nominali, proriocis. *Pallad.* 3. *H. R.* 23. Si callidæ et siccæ provinciæ studentus. h. e. si agrum colimus regionis siccæ et callidæ. *Auct. B. Alex.* 12. Alieu rei studere atque loquere. — Cum Gerundio. *Plaut.* *Merc.* 1. 80. Studere armamentis complicandis et componendis. *Id.* *Stich.* 5. 3. lacticis sternendis munditiisque apperandis. *Cic.* 5. *r. p.* 5. iuri et legibus cognoscendis. *Crassus* apud *Cic.* 2. *Orat.* 55. 225. Cui rei, cui gloriæ, cui virtuti studes? patri monitione augendo? etc. Adde *Flor.* 1. 9. — Passive impersonaliter. *Cæs.* 7. *B. G.* 14. Omnibus modis huic rei studeandum, ut pabulatione Romani prohibeantur. *Flor.* 3. 10. Contentus (*Cæs.*) his (non enim enim provinciæ, sed nominali studebatur), rævctus est. — c) Cum Accus. et præp. in. *Quintil.* 10. 2. 6. Pictores in id solum student, ut describere tabulas mensuris ac lineis sciunt. Adde eund. 12. 6. 6. — Passive impersonaliter. *Quintil.* 12. 6. 6. In quam rem studeandum sit. — d) Cum Infinito. *Plaut.* *Asin.* 1. 52. Atque ego me id facere studeo: volo amari a meis. *Id.* *Stich.* 1. 1. 51. Studere has nuptias mutarier. *Ter.* *Eun.* prol. 1. placere se bonis. *Id.* *Hecyr.* 2. 2. 33. illam ad vos redire. *Lucr.* 1. 24. to sociam scribundis versibus esse. *Sall.* *Cat.* 1. esse prætoris ceteris animalibus. *Cæs.* 1. *B. C.* 4. rem ad arma deduci. *Cic.* 2. *Off.* 20. 70. illis gratum se videri. *Mat.* ad *Cic.* 11. *Fum.* 28. Dissensionem nascentem ostingui, summe studul. — *Plaut.* *Amph.* 1. 1. 27. Studere merito referre gratias. *Id.* *Bacch.* 5. 2. 42. verum audire ex te. *Cæs.* 3. *B. C.* 55. civitates conciliare. Adde 6. *B. G.* 22. *Cic.* *Amic.* 1. inii. Studere fieri ejus prudentia doctorem. *Id.* 1. rep. 2. 3. tutiorem vitam hominum reddere. *Id.* 13. *Att.* 20. acire, quid egeris. *Nepos* *Dion.* 6. sub fin. invidiam non leute obssequio, sed acerbitate opprimere. *Phædr.* 1. 27. Qui humiles nati, diel locupletis student. — Cum ellipsi. *Nepos* *Datam.* 3. et *Pelop.* 2. Taurum transitit equoque venit, quo studnerat subaud. venire. — Passive impersonaliter. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 12. 44. (153). Antia sum quam pulcher-

rimai (imagines) facere studebatur. *Haridul.* et *Siliig.* leg. studebant. — e) Cum Coniunctiva et partic. ut, ne. *Auct. B. Alex.* 1. Maxime studebat, ut partem oppidi a reliqua parte urbis excluderet. Cuto *H. R.* 5. Studere, ut habere. Adde *Ter.* *Heaut.* 2. 4. 1., *Cæs.* 7. *B. G.* 14. et *Dig.* 43. 10. 1. — *Phædr.* 2. *epil.* 6. ne solus esset, studul. *Dig.* 43; 10. 1. Studeant, ne sint. — f) Absolute. *Enn.* apud *Gell.* 19. 10. Ad egil, studet *ibid.* *Ter.* *Eun.* 5. 2. 31. Ut æquum fuerat atque ut studdul. *Cato* apud *Gell.* 11. 2. Si qui lo ea re studebat etc. ¶ 3. Item ppoere stidum el operam in litteris arduasque, studiare. — a) Absolute. *Quintil.* 12. 11. circa med. Computamus annos, non quibus studuimus, sed quibus vivimus. *Id.* 11. 3. 7. Demosthenes diligenter apud Andronicum hypocritem studuit. *Sælon.* *Tib.* 61. Quibudam custodiam traditis pon modo studeudi solatium ademptum, sed etiam sermonis et colloqui usus. *Plin.* 5. *Ep.* 18. Ego in Tusculi et veuor et studeo. — b) Cum Dativo. *Cic.* 1. *Orat.* 3. Studere alieui scientiæ. *Id.* 4. *Fam.* 3. ad fin. Postquam illi arti, cui studueram, nihil esse loci viderem. h. e. eloquentiæ. *Id.* *Brut.* 93. 322. litteris. *Auson.* *Præfat.* 2. 13. et *Quintil.* 7. 2. 77. medicorū et 4. 12. 6. Litteris litteris. ¶ 4. Item tempore est sapere, alieuius partes sequi, favorite. — a) Absolute. *Sall.* *Cat.* 50. a med. In maxima fortuna minima licentia est: neque standere, neque odire; sed minima lreici decet. — b) Cum Dativo. *Ovid.* 3. *Amor.* 2. 67. Cui studeas, video. vincet, culcumque savebis. *Auct. B. Alex.* 62. Nonnullæ civitates rebus Casii studebant, plures Marcello favebant. *Cic.* *Mur.* 36. 38. Cur quæquam, ut studeat tibi, ut te adjuvet, rogat? *Nepos* *Lysand.* 1. a med. Qui Atheniensium rebus studebant. ¶ 5. Item optare, cupere, desiderare. *Cic.* *Partit.* 1. 1. Studeo, mi pater, Latine ex te audire es, quæ etc. *Id.* 13. *Att.* 20. Scire igitur studeo, quid egeris. *Sall.* *Cat.* 38. Vetera odera, nova exoptant: odio suorum rerum mutari omnia student. *Liv.* 1. 57. Rex Romanus tum ipse dilari, tum præda deliquit popularium animos studebat.

II.) Transitiuorum more, cum Accusativo. ¶ 1. Generatim est, ut vidimus, curare, entis, operam dare. *Plaut.* *Mil. glor.* in fin. Magis metuavi, minus has res studeant. *Ter.* *Andr.* 1. 4. 28. Quod faciunt adolescentuli, ut animum ad aliquod studium adjuvant, aut equos elere aut canes ad venandum aut ad philosophos; horum ille nihil egregie præter cetera studebat: et tamen omnia hæc mediocriter. *Id.* *Hecyr.* 2. 1. 2. Omnes mulieres eadem æque student noluntque omnia. *Ubi* *Donat.* Majoris operis est studere, quam velle. *Id.* *Heaut.* 2. 4. 1. Edepot te, mea Auipbia, laudo et fortunatam, id quæ studium, isti formæ aut mores consimiles forent. *Cic.* 6. *Phil.* 7. 18. Unum sentis omnes, vnum studeis, Antonii conatum avextere a republica. — Passive, *Apul.* *Dogm.* *Plat.* 2. Virtutes eas doceri et studeri posse arbitrabatur. ¶ 2. Speciatim pro studium ponere in fin, quæ ad litteras pertinent. *Cic.* 5. *Fin.* 2. sub fin. Ut illud ipsum, quod studet, facere possit ornatus. *Id.* in *Senat.* 9. a med. Quum etiam litteras studere incipit, et bellus immanis cum Græcistis philosophari. *Alit* leg. litteris. *Titin.* apud *Priscian.* 4. p. 629. *Pulsch.* Ferenatilis populus Græca studet. — Hinc Part. præp.

Student, entis, adiective occurrit et est, qui studet, præsertim litteris, studiosus. — a) Absolute. *Plin.* 5. *Ep.* 5. a med. In lectulo suo composuit in habitu studentis, et 7. *Ep.* 13. Epistola negat te studere: sed est iam polita, quæ, uti a studente, non potest scribi. *Quintil.* 1. 2. 1. Utilitatis sit domi studentem continere, an frequentia scholarum tradere. *Sidon.* 9. *Ep.* 14. a med. Studentum copiosissimus. h. e. eloquentissimus. — b) Cum Genetiv. *Aurel.* *Vic.* *Epit.* 16. circa med. Philosophiæ studentis Hilarumque Græcorum peritissimus.

STUDIOLUM, i, u. 2. deminut. a studio. ¶ 1. Est scripturae magna studio educata.

M. Aurel. ad Fronton. ad M. Cæs. (edente iterum *A. Maio*) ep. 5. Scripsi, quod aut Lymphis aut Volcano dicarem, venatoria placeat vindemiatore studiolum, qui iubilis suis cubiculum meum perstrepunt, candidalli prorsum odio et tædio. ¶ 2. Item locus, in quo liberallium artium magistri opere sua exercent, studiola. *V. Inscript. in STATUALIS.*

STUDIOSE, adverb. (studiosus) Comp. *Studio-sus*; Sup. *Studio-sissime*. — Studiosus est cum cura et studio, diligenter, cupide, iuventi animo, con diligencia, con dilecto ed applicazio-ne, vogliosamente, σπουδαίως. *Plaut. Cas. prol. 12.* Studiosa expetere Plautinas fabulas. *Cæs. 6. B. G. 27.* Uros studiosa foveis captos interficiunt. *Ter. Heaut. 2. 3. 44.* Texentem telem studiosa ipsam offendimus. *Cic. 3. ad Q. fr. 3. 1.* Valeat pueri, studiosa discuat, diligenter doceatur. *Id. Brut. 42. 155.* Hic causas studiosa replebat. *Id. 2. Orat. 62. a med.* Studiosa pila ludere. *Id. Amic. 26. 99.* cavere. *Id. 1. Rep. 11. 17.* Investigare. *Id. 11. Off. 37. 134.* Tum solet evenire, quum studiosos de absentibus destrahendi causa aut per ridiculum aut maledicoe coartemelloseque dicitur. *a bello studio.* *Cf. Rosc. Am. 32. extr. et Divin. Ferr. 12. a med.* Ut homines te libenter studioseque audiant. *Id. ad Planc. 1. post ep. 16. 1. 16. ad Att. in fin.* Ego, quæ is vella, quæque ad te pertinerat arbitror, studiosa diligeatque curabo. *Sueton. Gramm. 20.* Studiosæ et avidæ imitari aliquem. *Ovid. 5. Met. 578.* ac me studiosus altera saltus Legit, nec posuit studiosus altera castra. *Cic. 15. Fam. 54.* Ego quum antea studioso commendabam Marcellum, tum multo non studiosius, quod etc. *Colum. 8. R. R. 11.* Studiosos pullos enutrire. *Suatin. 43. 3. ante med.* Phocenses studiosus mare, quam terras, exercere. *Nepos Agesil. 3.* Quo studiosius armarentur lasigniusque orarentur. *Quintil. 3. 1. 15.* Theophrastus de rhetorica diligenter scripsit: atque hinc vel studiosius philosophi. *Plin. 4. Ep. 28.* Libellos, quos studiosissime comperasti. *Sueton. Cal. 54.* Artem aliquem studiosissime exercere. *Id. Aug. 45.* Spectare studiosissime pugiles. *Cic. 3. Off. 28. 101.* Utile studiosissime persequi.

STUDIOSUS, a, um, adject. (studium) Comp. *Studio-sior* 1. b, c, d et 3. a; Sup. *Studio-sissimus* 1. a et 3. a. — Studiosus est diligens, cupidus, amans, sollicitus, qui aliqua re delectatur, σπουδαίως (It. sollecito, diligente, dilettante; Fr. empressé, soigneux, zélé, qui s'applique avec ardeur; Hisp. apresurado, cuidadoso; Germ. eifrig, emsig; Angl. careful, heedful). ¶ 1. Generalit. — a) Cum Genetivo. *Cic. Amic. 20. 74.* Studiosus venandi aut pilæ. *Quintil. 1. 10. 12.* mures. *Horat. 2. Sat. 5. 80.* cultus aut Veneris. *Id. 3. Od. 27. 29.* Europe studiosa forum. *Ovid. 14. Met. 321.* attilium bello studiosus equorum, at 7. ibid. 675. nemo- rum cædique feroces. *Id. 8. Art. am. 423.* placeadi. *Quintil. 2. 13. 1.* bonest. *Sueton. Cæs. 16.* Muaditiarum isultiarumque studiosissimus. *Aurel. Vici. Cic. 1. a med.* Studiosissimus alexisor. — b) Cum Dative. *Plaut. Mil. glor. 3. 1. 204.* Qui, alid adulterio, studiosus sui nullas alia est improbus. *Spartian. Hadr. 2. Peter.* Venando usque ad reprehensum studiosus. *Jordan. leg. venandi. et Justin. 9. 8. 4.* Fuit rex armorum, quam coovisiorum, apparatus studiosior. — c) Cum Accusati, et præp. ad. *Varro 1. R. R. 17. sub fin.* Operarios studiosiores ad opus fieri, liberallus tractando. — d) Cum Ablati, et præp. in. *Petron. fragm. Tragus. 52. Burmann.* In aigeito plane studiosus sum. hebeo scyphas urales etc. *Cic. 5. Fam. 19.* Te studiosiorem in me coleodo fore. — e) Absolute. *Plin. 6. Ep. 16. ante med.* Et quod studioso animo loquooverat, obit maximo. *Tibull. 4. 6. 15.* Præcipit ea nata mater studiosa, quid uplet. ¶ 2. Specielem dicitur de cupido literarum et præcipue eloquentiæ, studioso, φιλοσώφης, φιλόλογος, φιλομαθής. — 1.º De personis. — a) Cum Genetivo. *Cic. 1. Orat. 59. 251.* Adolescentes dicendi studiosi. *Id. 4. Fam. 3. a med.* Summe stu-

diosus omnium doctrinarum. *Nepos Att. 1.* Studiosus litterarum. *Sueton. Ner. 32.* Juris. *Quintil. 5. 10. 122.* eloquentiæ. — b) Absolute. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 31. 98.* Cillomachus, homo et acutus, ut Pœnes, at valde studiosus ac diligens. *Plin. 6. Ep. 28.* Ipse studiosus, litteretis, etiam disertus. *Id. 3. Ep. 5. sub fin.* Soleo ridere, quum me quidam studiosum vocant, qui si comperer illi (*Plinio patruo*), eum deidissimus. *Horat. 1. Ep. 3. 6.* Quid studiosa cohors operum struit? — Et plur. nom. studiosi, orum, substantivorum more, apud *Cic. opt. gen. Orat. 5.* Quam la eo magnus error esset, quale esset id dicendi genus; putavi mihi suscipiendum laborem ullem studiosis etc. *Quintil. 2. 10. 15.* Ne quid studiosi requirant. *Adde 12. 10. 62. et 10. 1. 45.* Ilinc Studiosus titulus fuit operis a *Plinio sen.* conscripti, de quo ita *Plin. alter 3. Ep. 5.* Studiosi tres (*h. e. tres libri*) in sex volumina propter amplitudinem divisi, quibus oratorem ab facinorabilis lastituit et perficit. — 2.º De rebus. *Quintil. 1. 1. a med.* Ut inter eos con forensem contentionem, sed studiosam disputationem eraderet incidisse. *h. e. de studio et secta philosophiæ.* *Plin. 1. Ep. 22. sub fin.* Libellus et pugillares studiosæque nium repelere. *Seneca Tranquill. 9. a med.* de bibliotheca *Alexandrina.* Non fuit elegancia illud aut enra, sed studiosa luxuria: Immo ac studiosa quidem, quoniam aca studium, sed lo spectaculum comparaverant. ¶ 3. Item de eo, qui favet, affectionato, fautore, parziale, σπουδαίως, επιτηδεω. — a) Cum Genet. *Cic. 1. Att. 16. circa med.* Omnem omnibus studiis ac sanctoribus illius victoriae πάρεργον eripul. et 3. ibid. 22. ad fin. Mel studiosus habeo *Dyrbachinos.* *Id. 4. Acad. (2. pr.) 40. 125.* Semper enim, ut acitis, studiosus nobilitatis ful. *Sueton. Tib. 11. circa med.* Studiosior alterius partis. *Cic. 4. Ferr. 47. a med.* Quem la provincia assistentia mea studiosissimum cupidissimumque cognossem. — Et in plur. num. substantivorum more. *Id. Brut. 6. 64.* Habet certos sui studiosos. *ἐπιστομης.* — b) Absolute. *Ovid. 4. Trist. 10. 91.* ad vos studiosa revertor Pectora, qui vitæ queritis acta mea.

STUDIUM, il, a, 2. (studio) Studium pro studium legitur in *Inscr. apud Marini Iscriz. Ath. p. 136.* — Etiam masc. gen., sed perperam, exhibet *Pseudo-Cypr. De aleat.* Ad oncatorem studium aaimari. — Studium est cura, voluntas, animus, ardor, cupiditas, animi, ut est *Cic. 1. Invent. 25. 36.*, assidua et vebemens ad aliquam rem magis cum voluntate occupatio, σπουδή (It. diligencia, propensione, applicazio, voglia, dilecto, genio; Fr. empressement, application, occupation, soim, zèle, ardeur, désir, goût, penchant, passion; Hisp. cuidado, apresuramiento, zelo, ardor, inclinacion, pasion; Germ. die Bestreung, der Eifer, die Begierde, Neigung, Lust; Angl. an earnest application, cure, study, zeal, desire, wil, propensity). ¶ 1. Abstractorum more. — 1.º Generalit. — a) Cum Genetivo. *Acc. fragm. 627. Ribbeck.* Studium Italis. *Afran. apud Non. p. 498. 15.* Merc. vltas. *Lucret. 3. 647.* pugon. *Cic. 2. leg. Agr. 35. 95.* Carthaginiensis aatura loci proptar portus duos ad studium sellendi studio quæstus vocabantur. *Id. Senect. 23. 83.* Efflor studio patres vestros, quos colui et dilexi, videodi. *Id. ibid. 16. 55.* Studio rerum rusticarum proventus sum. *Id. 4. Acad. (2. pr.) 20. ante med.* Ardere studio veri sperendi. *Adde 16. Att. 13. sub fin.* *Horat. 9. Sat. 3. 105.* Studia citharæ deditus. *Sall. Cat. 41.* Studium belli, et 54. modestiæ, decoris, severitatis. (*Quintil. 2. 13. 1. bonest.*) et 37. novarum rerum, et 33. dominandi. *Cæs. 1. B. G. 46.* Multo maior alacritas studiumque pugnaudi majus exercitui Injectum est. *Tac. 4. Hist. 12.* nendi præcipuum. *Cic. 1. Off. 29. extr.* Studia venandi. *Id. Amic. 27. 104.* Studium cognoscendi semper aliquid atque discendi. *Plin. 1. Ep. 13. tractandi.* *Cic. 1. ad Brut. 15.* Cura et studium reipublicæ. — b) Cum Dative. *Aurel. Vici. Cæs. 43.* Tenus studium probandi

provinciarum ac militiæ rectoribus. — c) Cum Accusati, et præp. ad, in, erga. *Justin. 20. 4. 7.* Studium ad frugalitatem multitudinis provocavit. *Sall. Cat. 49.* Studium suum la rempublicam. *Cic. 7. Fam. 2.* honorum la me. *Id. 4. ibid. 7.* Studii erga te testis. — d) Cum Infinito. *Ter. Heaut. 2. 1. 5.* Viris esse adversas æque studium est. *Cyprian. De idol. van. 7.* Nec aliud studium est, quam a Deo homines avocare. — e) Absolute. *Plaut. Stich. 1. 3. 45.* Alienas qui res curant studio maximo. *Cic. Rosc. Am. 17. 48.* Qui et ipsi faciens sunt studio, quod ad agrum colendum attinet. *Id. 6. Ferr. 1. 1.* Venio nunc ad illius, quemadmodum ipse appellat, studium; ut amiel ejus, morbum et insaniam; ut Sleuli, latrocinium. *h. e. coquoirendorum signorum.* *dilecto. et Ter. Andr. 1. 1. 29.* Aolium ad aliquod studium adjunderi aut equos alere aut canes ad vœandum aut ad philosophos. *Nepos Epamin. 2. extr.* In armis plurimum studii consumebat. *Cic. 5. Fin. 2. 5.* Sui quisque studio maxime ducitur. *Horat. 2. Sat. 1. 27.* quot caplum vivunt, totidem studiorum Milia. *Cic. Senect. 20. ad fin.* Sui pueritiam certa studia: suot et laeotie adolescentiæ: sunt extrema quedam studia senectutis. *h. e. ludi, oblectamenta, exercitationes.* *Ter. Phorm. prol. 19.* Ab studio rejicere. et ibid. 2. retrahere. *Vet. Poeta apud Cic. 2. Tusc. 15. 36.* Lacapsi virgilibus magis palæstra, Eurotes, sol, polvis, labos, militia in studio est, quem etc. *Id. 2. Fin. 19.* circa med. Ardentior studio mortem putere, quam etc. *Cæs. 4. B. G. 31.* Summo studio quippiam administrare. *Cic. 3. Orat. 61. 230.* Ingeni pererit et studio flagrantis aliquid facere. *Id. 2. ad Q. fr. 15. 2.* Omnia sua studia conferre in aliquid. *Id. 15. Att. 4. ad fin.* Navare cuipiam studium suum. *Id. 4. Fam. 3. ad fin.* Dare studium bonis artibus. *Id. 1. Orat. 8. ad fin.* In id studium, in quo estis, incumbite. *Id. Orat. 1. 5.* Tardare et restinguere studia hominam. *Id. 1. Fin. 1. 2.* Veritus, ne movere hominam studia videret, reticere non posse. *Id. 1. ad Brut. 14. circa med.* Omot studio a te cootendo, ut etc. *Maximian. Eleg. 3. 15.* Studium inana. *Id. 4. ibid. 4. 46.* fallax. — Cum homoym. *Lucret. 4. 981.* Usque adeo magot refert studium atque voluntas. *Cæs. 4. B. G. 24. in fin.* Non omnes eadem alacritate ac studio, qua in pedestribus uti præliis consueverant, utebantur. *Cic. 4. Fam. 3. a med.* Summo studio curaque discere aliquid. *Id. 1. ad Brut. 8.* Tibi omaes fontes viri cavare operam et studium volunt. *Id. 2. Fam. 6.* Omnia studia, omnem operam, curam, industriam, cogitationem figera in re aliqua. et 10. ibid. 1. Omnia consilium, studium, officium, operam, laborem, diligentiā ad aliquid conferra. *Id. 12. Att. 26.* De voluntate tua, at simul simus, vel studio potius at cupiditate, aca dubio. — Studio, ablativus, significat data opera, de industria, cupide, libenter, a bello studio. *Cic. Rosc. Am. 32. extr.* In animo est leviter transire ac tantummodo perstragere anamquamque rem, ut omnes intelligant, me non studio accusare, sed officio defendere. *Modestin. Dig. 40. 5. 13.* Si prægnans ancilla moram non studio manumisoris, sed fortuitu, patiatu, ac manumittatur etc. — 2.º Specielem dicitur de amore et opera, qua in litteris et disciplinis impenditur studio. — a) Cum Genetivo. *Cic. Balb. 1. 3.* Litteris ac stodiis doctrinæ deditus. *Id. Mur. 13. ad fin.* Nonnullas videmus, qui oratores evadere non potuerunt, eos ad juris studium devadire. *Id. Arch. 3. 4.* Conferre se ad studium scribendi. *Nepos Cat. 3.* Studium litterarum arripere. *Cic. 1. Acad. (2. post.) 3. 4.* Teneri studio philosophiæ. *Id. 2. Orat. 1. 1.* tacens studio dicandi. *Id. Orat. 2. 6.* Dedere se studio eloquentiæ. *Quintil. 1. 10. 12.* Studium mures. *Petron. Sat. 116.* In hac arbe litterarum studia non celebraotur. — b) Absolute. *Ter. Heaut. prol. 23.* Applicare se ad studium musicam. *Cic. 5. Tusc. 3. 8.* In rerum contemplatione studium pacere. et 3. *Att. 16.* Ne, nihil quum proficiat, dedecori sim studio ac litteris nostris. *Id. 1. O.*

rat. 60. a med. In omni recto studio atque humanitate versari. *Id. Senec. 14. 49.* Si habet aliquod tamquam pabulum studii atque doctrinae, nihil est celsius senectute jucundius. *Id. 9. Fam. 8. a med.* Utinam quilibet temporibus hanc inter nos studia exercere possemus. *Horat. 1. Sat. 10. 21.* O seri studiorum! *ὀψιμαδεῖς. V. SERUS.* Quintil. 1. proem. Studia alicujus ab infacili formare. *Id. 2. 9. 2.* Pietas multum confert studio. *Petr. Sat. 85.* Studia alicujus ordinare. *Sueton. Gram. 9.* leviter attingere. *Horat. 2. Ep. 2. 82.* Septem annos dare studiis. *Cic. 1. ad Q. fr. 1. 10.* Omne enim studium in doctrina et sapientia collocare. *Id. Brut. 41. 151.* Plus studii ad discendum et ad bonarum rerum disciplinas addibere. *Id. 1. Fin. 1. 1.* Multum studium multamque operam ponere in philosophando. *Id. Arch. 7. 16.* Ille studia (litterarum) adulescentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, adversis perfugium ac scitium praebent, delectant domi, non impediunt foris, pernoscant nobiscum, peregrinantur, rusticantur. *Id. 2. 10. 15.* Nonnullam operam studiis accomodare. *Id. 2. 12. 2.* Aliarum disciplinarum studia ingredi. *Id. 2. 1. 1.* Mores oratorum studiis erant excolendi. *Id. 2. 1. 19.* Studiis alicquem tortilluere. *Id. 10. 1. 91.* Ab institutis studiis desistere. *Plin. 1. Ep. 13.* Studia vigere. *Id. 2. 1. 8.* Studia altissimum iste accessus suggerit. *Id. 5. 1. 11.* Nomen et famam ex studiis petere. *Id. 8. 1. 19.* Ad unum doloris levamentum, studia, confugio. *Id. 2. 1. 2.* Et ex studiis gaudium, sic studia hilaritate proveniunt. *Seneca Tranquill. 9.* Studiorum liberalis impensa. *Id. De consol. ad Pol. 8. 8.* Nullum tempus vacare patiaris a studiis. *Id. Ep. 36.* Studia, quibus tingendus est animus. *Tac. Agric. 3.* Studiorum sedes ac magistra Masilia. *Id. 1. 3.* Ingenia studiisque oppresseris facilius, quam recaveris. *Id. Dial. de orat. 33.* Studia acerrima et fecundissima. *Quintil. 2. 13. 15.* Studium assiduum. *Id. 1. 1. 27.* pertinax. — *Seneca De consol. ad Helv. 6. 1.* *Tac. 3. Ann. 43. 1.* *Sueton. Aug. 64.* Studia liberalia. *Cf. Plin. Paneg. 47.* Studia humanitatis. — A studiis fuit officium in domo Augusta. *Inscript. apud Murat. 895. 3. tr. CLAUDIUS LEMENS DIXE CLAUDIUS AVGUSTE CIO. A STUDII. adiuvante di studio. Et alia apud Henzen n. 6355. M. AEMILIUS LAETUS A STUDIIS AVGUSTI. — A studiis Augusti dici etiam equites R. In Inscript. apud Boissieu, Inter. de Lyon 1. p. 43. — Magister a studiis et, seniore aetate, magister studiorum in Inscr. apud Henzen n. 6356. L. VIRIO VERTYMATO — ATO. N. MAGISTRO A STUDII. et in Memoria dell' Istit. archcol. v. 2. p. 224. C. CAELIO SATURNINO-MAGISTRO STUDIORUM. Cf. Mommsen ibid. p. 328. Sic in Cod. Theod. 13. 5. 3. Magistri studiorum doctoresque dicuntur professores. — Proximus a studiis, Augusti libertus, vel proximus lictor, inter plures verros a studiis, vel lictores, in Inscript. apud Orelli n. 1958. Cf. Cannegieter Nom. Ital. p. 36. et P. TERPSILAUS in ONOM. — 3.º) Item studia sunt mores, consuetudines, voluntates, corporum inclinatio, affectus. *Nepos Alcib. 11.* Postquam Thebas venerit, adeo studiis eorum inesse, ut nemo eum labore corporisque viribus posset equiparare. *Id. Att. 16.* Omnia de studiis principum, viliis ducum, mutationibus reipubl. perscripta sunt. — 4.º) Item studium dicitur de amore, benevolentia, favore, partialitate. *Cic. 3. Ferr. 13. 35.* Quasi vero id cupiditate defendenda nobilitatis aut studio partium fecerint. *Liv. 24. 28. ad fin.* Quo minus cupiditas ac studii visa est oratio habere, eo plus auctoritatis habuit. *Sueton. Vitell. 15.* Ad reuocandum ceterorum hominum studium ac favorem, nihil non publice privatumque largitus est. *Id. Cels. 71.* Studium est fides erga clientem. *Id. Cal. 15.* Incendere studia hominum omni genere popularitatis. *Sil. It. 1. 185.* Illic studia accendit patrie virtutis imago. h. e. favorem, vel, ut illis placet, factionem. *Cic. 5.**

Fam. 8. a med. Tibi proficitor atque pollicor esimum et singulare meum studium in omni genere officii. *Tac. 4. Ann. 55.* Studium orationis Asiae in populum Romanum. *Id. 18. 1. 42.* Senatu in ipso erant studia. *fazioni. Sic 4. Hist. 6. Senatu in studia diducere. et Agric. 12.* Factionibus et studiis trahuntur. *Lucan. 2. 377.* Studiis odlique uarens. *Cf. Publil. Syr. 318. p. 391. ed. Ribb.* Privata studia publicum eventum bonum. ¶ 2. Concreto, ut ajunt, sensu. — 1.º) Studia sunt opera litteraria. *Seneca 1. Controv. praef.* Omnia ingenia, quae lucem studiis nostris altulerunt, tunc nata sunt. — 2.º) Studium est illam locum, ubi studii datur opera, *scuola, μαντοῖον. Capitolin. M. Aurel. 26.* Apud Aegyptios civem se egit et philosophum in omnibus studiis, templis, locis (*Salmas. minus recte leg. stadiis. Impp. Theodos. et Valentinian. Cod. Theod. 14. 9. 3. 11.* (magistri publici) omnibus modis privatarum aulium studia sibi interdicta esse cognoscant. *Cf. Felley. 2. 19. 4.* Ad erudiendum liberalibus disciplinis singularis indolis juvenem Apolloniam in studia miserat. *Amian. 16. 5. 3.* Quam legeret libellum assidue, quem Constantius ut privignum ad studia militum, manu sua conscripsit. *Cf. Petron. Sat. 116. Inscript. apud Rénier n. 7810. SERVITI PYNDANVS NYTAVIT NATOS DYOS IN PRIMA AETATE EX GERMANA CONTIGA IN STUDIIQVE MUNI ET HONORE TAVIT. P. STVDIOLVM. — 3.º) Item ipsum studentum corpus seu collegium artificum. Inscript. apud De-Vita Antiqu. Benev. p. 27. n. 1. VESBIO RVFINO PATRONO STVDIORVM IIII. MARTENSIVM VERZOBIANVM ET MARTENSIVM PALLADIANVM ET . . . . Studiorum nomen pro collegio, ut in aliis adlat. et in lamina aerea Bauventana apud Fea, *Framm. Fast. p. 43. n. 46.*, ubi studium juvenum cultorum dei Herculis. V. Garucci *Mon. Barb. p. 23.* Quamvis epistemon illud Palladiani ducti quid habebat, nolim tamen cum De Vita studia ista inter veras litterarum disciplinasque scholas referre, inquit Orellius. Alii ibid. n. 2. C. VESBIO RVFINO PATRONO STVDIUM PALLADIANVM. Cf. ibid. p. 28. n. 7. C. VIRIO CRISPINO AB ATO ET MAIORIBUS COLLEGIUM CIVITATIS PATRONO COLLEGIUM MANITENS VERZOBIANVM. Alia apud Orelli n. 4069. STVDIUM APOLLINARIUM. et apud Mommsen n. 1531. AVGVSTIANVM.*

STULTE, adverb. (stultus) Comp. Stultius; Sup. Stultissime. — Stultus est insipienter, dementer, fatuus. *Plaut. Trin. 2. 4. 14.* Sero atque stulte, prius quod cautum oportuit, postquam comedit rem, post rationem putat. *Id. ibid. 60.* Stulte fecere et stulte fabularier. *Ter. Heaut. 2. 3. 81.* Vis amare, vis potiri, tuum esse in potiendo periculum non vis, haud stulte sapis: aliquid id sapere est, velte te id, quod nun potest contingere, non se mica un savio minchiare. et Varro 9. L. L. 45. Müll. Dupliciter stulte dicunt. *Cic. 7. Att. 10.* Stulte omnia et incaute. *Ovid. 1. Art. am. 593.* Occidit Eurylion stulte data vina bibendo. h. e. nullo adhibito modo, svoderatamēte. et 3. ibid. 357. Stulte ludere praemia latronum. h. e. imperite, ignoranter. et Seneca 5. Controv. 34. ad fin. Nec minus stulte Emilianus dixit etc. Gargius multo stultus. *Liv. 30. 13.* Stultus atque inluperantius. *Cic. Rabir. Post. 8.* sub fin. Potentali se regis comisit. verum si quærimus, stulte, quid enim stultius, quam etc. *Id. 2. Nat. D. 28. 70.* Ille et dicuntur et creduntur stultissime.

STULTESCO, in, are, a. 3. (stultus) stultus fio, diventare stolto. *Plaut. Most. 4. 2. 49.* Puer, praeter speciem stultioris. Al recentiores rectius leg. stultus es.

STULTIFICO, as, are, a. 4. (stultus et facio) stultum facio. *Hieronym. ex Orig. in Jerem. Rom. 5. ad fin.* Ad mundi sapientiam stultificandum.

STULTILOQUENTIA, ae, f. 1. (stultus et loquor) Idem ac stultiloquium. *Plaut. Trin. 1. 2. 185.* Oculosioremque habeant stultiloquentiam.

STULTILOQUIUM, ii, n. 2. (stultus et loquor) stultus sermo, μωσολογία. *Plaut. Mil. glor. 2.*

3. 25. Nisi suppremis tuum stultiloquium. Adde *Vulgat. interpr. Eph. 5. 4.*

STULTILOQUUS, a, um, adject. (stultus et loquor) qui stulte loquitur. *Plaut. Pers. 4. 3. 45.* Tace, stultiloque; nescis quid iustis boni.

STULTITIA, ae, f. 1. (stultus) Etiam stultities, ei, apud *Apul. Apolog. 53.* *Codd. F. p. —* Stultitia est amentia, dementia, fatuitas, μωπία, ἀνία (h. pazzia, sciocchezza, stoltezza; Fr. sottise, stupidité, déraison; Hesp. boberia, estolidez, estulticia; Germ. die Thorheit, Einfältigkeit, Albernheit; Angl. folly, silliness, fatuity). ¶ 1. Generatim. *Plaut. Mil. glor. 2. 6. 62.* Insitiam mem et stultitia ignoscas. *Id. ibid. 3. 3. 5.* Stultitia atque insipientia insulsa atque maxima. *Id. Amph. 2. 2. 77.* Aut stultitia accessit aut superat superbia. *Id. Stich. 1. 2. 82.* Stultitia est, venatum ducere iuvitas canes. *Ter. Phorm. 4. 3. 54.* Utrum stultitia facere ego hunc, an malitia dicam; scientem, an imprudentem, inuertus sum. *Cæs. 7. B. G. 77.* circa med. Stultitia ac temeritas aut imbecillitas animi. *Cic. 2. Divinat. 43. 90.* O delationem incredibilem! Non enim omnis error stultitia dicenda est. *Id. 3. Tusc. 30. 73.* Est enim proprium stultitiae, alicuius vitia cernere, obliuisci suorum. *Id. 3. Orat. 35. 142.* Matim indisciplinam prudentiam, quam stultitiam loquacem. *Forcellinus leg. stultam loquacitatem. et Auct. B. G. 8. pr. 3.* Stultitia atque adrogantem crimen. *Ovid. 3. Trist. 6. 35.* Stultitiamque meam crimen debere vocari. *Trog. apud Plin. 11. Hist. nat. 52. 145. (276).* Orisularum magnitudo loquacitatis et stultitiae nota est. *Publil. Syr. 623. p. 357. Ribb.* Stultitia est inreclari quem di diligunt. — In plur. num. *Cic. Brut. 67. 236.* Hominum leoplas ac stultitias, quæ devorandæ nobis sunt, non ferebat. ¶ 2. Speciatim pro imperitia. *Plin. 1. Ep. 24.* Mala emptio semper ingrata, eo maxime, quod exprobrare stultitiam domino videtur. *Ulp. Dig. 21. 2. 51.* Quid refert, sordibus iudiciis, an stultitia res perierit? ¶ 3. Interdum gravia quædam crimina stultitiae nomine appellatur elavandi et extenuandi causa. *Plaut. Aulul. 4. 10. 22.* Tibi utro supplicatum reio ob stultitiam meam. h. e. ob stuprum illa lux illatum. Adde *eumd. Most. 5. 2. 35.* et *Ter. Heaut. 5. 2. 8.* ¶ 4. Stultitia apud Ecclesiasticos scriptores sapientiae oppositur. *Vulgat. interpr. 1. Cor. 13. 19.* Sapientia huius mundi stultitia est apud Deum. Adde *ibid. 2. 14.*

STULTITIES, ei, f. 5. V. voc. præc. init. STULTIVIDUS, a, um, adject. (stultus et video) qui stulte et prave videt. *Plaut. Mil. glor. 2. 3. 61.* Vis jam faciam, ut stultividium te fatearis? age face Neque ta quidquam sapere corde, neque oculis ull?

STULTULUS, a, um, adject. deminut. a stultus, aliquantum stultus. *Apul. 9. Met. Tu, stultule asine, intra terminos pistrinali contextus. Alii rectius leg. astutule.*

STULTUS, a, um, adject. Etymologi quidam recentiores voluit esse particip. ab inuit. stolare, durum, stolidum esse, ut cultus a colere; verum de notatione huius vocis, videsis, quæ dicitur in STOLIDUS. — Comp. Stultior sub a; Sup. Stultissimus sub a et b. — Stultus est nullus consilii, imprudens, insipiens, ἀνέντρος, μωπός (h. scioco, pazzo, stolto; Fr. sot, stupide, insensé, naïf, déraisonnable; Hesp. bobu, estúpido, estolido; Germ. bethört, thöricht, einfältig, albern; Angl. foolish, unwise, sottish). Est proprie is, qui ea non videt, quæ homines fero sciunt et intelligunt: ita tamen, ut videre ac scire possit ac debeat, si mentem adhibere velit. Quare minus est, quam demens, insanus, fatuus. Illic *Isid. 10. Orig. 246.* Stultus, hebetior corde, sicut quidam (*Afranici*) ait: Ego me esse stultum existimo; fatuum esse non opinor, id est, obtusior quidem sensibus, non tamen nullus. — n) De personis. *Plaut. Bacch. 5. 1. 2.* Stulti, stolidi, fatui, fungi. *Id. Men. 2. 3. 85.* Malit hoc stulta atque insula est. *Id. Most. 2. 2. 61.* Inipia stultus ei. *Ter. Eun. 2. 2. 1.* Dil

pel hœc. qui etc. Adde Stat. 8. Theb. 150. Claudian. Cons. Mall. Theod. 23. et 2. Rapi. Pros. proani. 45. et Calpurn. Ecl. 7. 24. — Hinc Part. Stupendus, de eo, qui stupore vel admiratione dignus est, admirandus, stupendus, ammirabile; Σταυπετός. Val. Max. 5. 7. n. 1. Virtutibus et vitiis meritis stupendus. Nazari. Paneg. Constant. 6. Venire ad ingentium virtutum stupenda penetralia. Auct. Ilin. Alex. 48. Porus stupendus saule supra hominum magnitudinem.

STUPESCO, 1a, ere, n. 3. inchoat. a stupeo, stupefio, stupidus fio, stupefarsi, ἀπληττομαι. Cic. 3. Oral. 26. 102. Incidit, aspiciat, admiratur, stupecat. Fulg. interpr. Ital. Os. 3. 5. apud Augustin. 18. Civ. D. 28. Et stupefuit in bonis et in bonis ipsius, in novissimis diebus. Roster Ezech. 32. 10. Et stupefuit faciem super te multos populos. Gloss. nom. p. 147. ed. Loewe. Stupefieri: hebetari.

STUPIDĒ, advrb. (stupidus) cum stupore. Auct. Bapt. Arabiam. 55. Et celum stupida suspiciens ait etc.

STUPIDITAS, alis, f. 3. (stupida) tarditas, stupor, stultitia, stupidiezza, mellonaggine, ἀπλητεια. Acc. apud Non. p. 226. 22. Merc. Ita imperitus stupiditas elumpit se, inops consilii. Cic. 2. Phil. 82. 80. In quo incredibilem stupiditatem hominis cognoscite.

STUPIDO, as, ate, a. 1. (stupidus) stupidum reddo. Capell. 5. p. 188. Pectore sasiicem diuul hoiiero Medusam, Quod pavidum stupidet seplens solletia vulgus. et 7. sub init. Seria mercentem stupidiat cominenta maritum.

STUPIDUS, a, um, adject. (stupeo) Sup. Stupidissimus II. 2. — Stupidus est extra se positus, impositus capitis, ἀνιστοχτος, ἐκπληκτος (It. fuori di se, fermo, immobile, stupido, sbalordito; Fr. étonné, interloqué, frappé; Ilisp. aturrido, atonito; Germ. betäubt, betraffen; Angl. torpid, senseless, stupid).

1.) Proprie. — a) De animantibus. Plaut. Men. 5. 4. 79. Misera limes, quid hoc sit negotium: Ha stupida sine animo adsto. Id. Epid. 4. 2. 13. Quid stas stupida? quid tacas? Cic. 4. Herenn. 52. 65. Illic alii omnes stupidi timore obmutuerunt. Cf. Capell. 8. p. 271. Tunc vis senex reclusis creperum videns ocellis Circumspicit ridentis scilicet suscitante Stupidum dolens tuetur. h. e. stupide, dicimus, ut videtur, absolute. — b) De rebus inanimatis. Penant. 3. carm. 19. 39. Biandifluas stupidas induxit colubibus uras. h. e. sterilibus, qui cullum non sentiunt. Adde Apul. 4. Met., ubi pro mare stipatum alii leg. stupidum.

11.) Translate. § 1. Est stupeos, rei novitate percussus, admiratione delirus. Ter. Heurr. prol. 1. 3. Ha populus stultio stupidus in funambulo animorum occupat. Cic. Parad. 5. 2. Echionis tabula te stupidum detinet aut signum aliquod Polycelei. § 2. Sepius est hebes, tardus, stultus, gogitoffo, stulto, scimmio. Cic. Phil. 5. ad fin. Zopyri physiognomon stupidum esse Sacritum dixit et bardum: quod iugula concera non haberet. Martialis. 11. 7. Stupidus maritus. h. e. qui non sentit, se ab utero ladi. Varro apud Non. p. 400. 12. Merc. Andromeda vincula et proposita celo, non debuit patri suo, lumini stupidissimo, in os expuere vitam. — Hinc

Stupidus, i, m. 2. absolute, substantivorum mora, in mimis est persona tarditatem quidem ac stultitiam simulans, sed aculis dictis risum movens, arlecchino, zanni, buffone. Capitulum. H. Aurel. 29. Tertullum etiam praudentem cum uore deprehendit, de quo mimus in scena, praesente Antonino, dixit, quum stupidas nomen adulterii uoris a serro querearet, et illa diceret ter, Tullus; et adhuc stupidus quereit, respondit illi, jam dixi ter, Tullus dicitur. et Annob. 7. p. 239. Dolebantur illi stupidiorum rapidibus rasis, salapillarum sonitu atque plantu, flectis et dicta turpibus etc. In Inscrip. apud Maff. Mus. I. 127. 3. ἀνυκτα εὐρυκτα στύβια χρεος τρεχον. Adde aliam apud Kellerman.

latere. duo n. 14. lin. 7. et n. 48. lin. 4. — De his Juvénat. 5. 171. pulchrum vertice raso Praebis quandoque caput. Talis erat Paonculus ille apud Martialis. 2. 72. et 5. 61. et illud sigillum, quod eundem representabat apud eundem. 14. 240., cuius temna Morio: non mechas stupor est, nec spigitur arte dolosa: Quisquis plus iusto non sapit, illa sapit. Juvénat. quoque idem significare videtur 8. 195. mortem sic quisquam exhorruit, ut sit Zelotypus Thymetes, stupidi colloca Corinthi? — Huiusmodi homines in privatorum domibus moriones et fatui dicebantur, qui risu causa apud ditiores alii solebant. P. FATUUS, ubi in Senec. loc. cit. pro vinere corrigi videtur.

STUPIDUS, i, m. 2. P. voc. praeced. in fin. STUPOR, oris, m. 3. (stupeo) alienatio quaedam sensuum, torpor: a stupeo, quamquam Furlanetto videtur esse a στῦπος, Laconica, unde multa habent Latini, στῦπος, stipes. Graece est ἀναισθησία (It. stordimento, stupidità; Fr. engourdissement, étourdissement; Ilisp. entorpecimiento, aturdimiento; Germ. die Betöffenheit; Angl. senselessness, numbness).

1.) Proprie. Cic. 2. Phil. 45. 115. Quidam morbo aliquo et sensus stupore suavitatem cibi non sentiunt. et 3. ibid. 6. a med. Qui propter haerentiam linguæ stuporemque cordis cognomen ex contumelia trahit. Cic. 3. Tusc. 6. 11. Istuc nihil dolere non sine magna mercede colligit, immanitatis in animo, stuporis in corpore. Ovid. 1. Pont. 2. 29. Fine cauent lacrimae: nisi quum stupor obsistit illis, Et similis morti pectore torpor habet. Virg. 3. G. 523. oculos stupor urget inertes.

11.) Translate. § 1. Refertur ad animum et est stupiditas, stolidiezza, mellonaggine, ciomperia. Cic. 2. Phil. 26. a med. Tactus te stupor oppremit, ut non scias etc. et ibid. 12. a med. Sed stuporem hominis, vel dicam pecudis, attendite, sic enim disit etc. et mox. Sit in verbis tuis hic stupor, quanto in rebus sententiis que maior? Ovid. 2. Art. am. 361. Qui stupor hic, Menelae, tuus? tu solus abibas: Idem sub lectis hospes et uxor erant. Adde Phædr. 1. 13. et 14. et Martialis. 14. 210. § 2. Hinc metonymice de homine stupido, al scelus de scelarato. Catull. 17. 21. Talis iste meus stupor olli videt, nihil audit. § 3. Est etiam ingens admiratio, quæ hominem quasi extra se rapit, maraviglia, strabiamiento, stupore, Σταυπος. Justin. 12. 7. 8. Exercitus in sacros Dei ululatus instinctus, cum stupore regis, stae nota discaruit. Claudian. II. cons. Silich. 344. stupor omnibus Indis. Justin. 22. 6. ad fin. Stupor omnes et admiratio locessit, unde tam subitum bellum. Arnob. 1. p. 28. Res magna et admirationis stupore condigna. § 4. El tumor, superbia. Cyprian. Ep. 48. (al. 52.) n. 2. Arrogantia et stupore superbi tumoris inflatus. et 40. (al. 43.) n. 6. Stupore elatus. Id. De unit. Ecl. 16. Error fallit, stupor extollit, livor lacendit, cupiditas escocat.

Homonymi. Differt stupor a torpore, quod hoc magis corpus, illo animus afficitur. Liv. 9. 2. Stupor omnium animos ac velut torpor quidam insolitus membra tenet. Cf. Plin. 27. Hist. nat. 2. 2. (6).

STUPORATUS, a, um, particip. ab insili. stupore, stupidum reddo. Translate. Tertull. Cuh. fem. 3. Omnis gloria vana et stuporata. h. e. quam stupore et insana admiratione homines prosequuntur.

STUPPA vel stupa, æ, f. 1. — a) In MSS. Codd. modo uno, modo duplici p. scribitur: Dauriquis duplicem praefert: uni adstipulatur Festus p. 317. 31. Müll. — Secundum antiquam orthographiam, Inquit Serv. ad loc. infra cit. Virg., stipa dicendum esset, a stipando. — b) Origo vocis est a στῦπος, astringo, densio, spisso, quia, ut ait Forcellinus, stuppa rimae et foramina, praeruptum navium, obscurior; vel a stipo, eundem significantis: cf. στῦπος et στῦπος, unde duplex, quam vidimus, scribenda vocis ratio. — Stappa est proprie, ut docet Fest. loc. cit.,

linum impolitum, a Graecis poris ita appellatum. Hinc Gloss. Gr. Lat. Καννίβη; stappa. (It. stoppa; Fr. étoupe; Ilisp. eslopa; Germ. Werg, Heede; Angl. tow, hards). § 1. Generalim. Plin. 19. Hist. nat. 1. 3. (17). Quod lo uno proximum cortici fuit, stupa appellatur deterioris lini et lucernarum fere luminibus aptior, Varro apud Gell. 17. 3. Liberali pleisque naves toris suchant: Graeci magis canoabo et stappa. Liv. 21. 8. ad fin. de farica. Id telum stappa circumligabant linebantque pice. Virg. 5. Aen. 682. udo sub robore (navium usatum) vivil Stappa voriens tardum fumum: Adde Lucret. 6. 880., Cens. 8. B. C. 101. et Pers. 5. 135. § 2. Specialim est ellychoium, stoppino, lucignolo. Prudent. Cathemer. 5. 20. Virax flamma ilget, seu cava testula Sucum hoteolo suggerit ebrío-Seu ceram terelem stappa calens bibili. Adde Paulin. Nolan. carm. 22. 682.

STUPPARIUS vel stuparius, a, um, adject. (stappa) ad stappam pertineas. Plin. 19. Hist. nat. 1. 3. (17). Virga lini arefacta tanduntur stuppario melleo, con la manilla. — Hinc Stupparius, il, m. 2. absolute, qui stappas conficit et vendit, vel stuppator. Gloss. Gr. Lat. Κανναβύριος, stupparius.

STUPPARIUS, ii, m. 2. P. voc. praep. STUPPATOR vel stupator, oris, m. 3. (stappa) qui rimas et foramina, praeruptum navium, obscurit, chi catasata o ristoppa. Inscript. apud Gud. 207. 11. CAPITO ΤΕΤΡΟΦΟΡΟ ΠΑΤΗΡΟ ΕΡ ΔΕΚΕΦΟΡΟΙ ΚΟΔΙΚΑΙΟΝΥΜ ΣΤΥΠΑΤΟΡΥΜ ΠΑΤΗΡΟ. Hæc tamen Orellii suspecta admodum est, quippe quæ collegium stuppatorum, alias inauditum, exhibeat. Sed confirmatur alia in Bulllett. dell' Istitt. archeol. a. 1870. p. 19. ΚΑΝΝΙΒΗ ΕΥΔΕΙΤΙΣΣΙΜΟ ΜΙΝΕΒΑΥ ΑΥΓ. ΑΣΑΥΥΜ ΚΟΝΣΕΥΑΤΗΡΙ ΕΤ ΑΝΤΙΓΙΤΙ ΕΚΛΕΝΔΙΤΙΣΣΙΜΙ ΚΟΝΟΒΙΣ ΣΤΥΠΑΤΟΡΥΜ. V. etiam Corp. Inscr. Lat. 6. 1619.

STUPPEUS vel stupeus, a, um, adject. (stappa) ex stappa factus, di stoppa. Virg. 2. Aen. 235. pedibusque (equi lignei) rotarum Subficiunt lapsus et stuppee vincula collo Intendunt sunt. et Ovid. 14. Met. 547. Stuppea piarumpit Phrygia retinacula classis. Virg. 1. G. 309. Stuppea torquentem Baleari verbera fundæ. Id. 8. Aen. 694. Stuppea flamma manu telique rotatila ferrum Spargitur. h. e. malleolus stappa compactus et pice illitus. V. MALLEOLUS. Graf. Cyneq. 36. aprico Tuscorum stuppea campo Messis. h. e. linum collectum in Etruria. Apul. Apolog. Capillus ipsa horrore implexus, stappeo tormento assinitus.

STUPRATIO, oris, f. 3. (stupro) violentio. Arnob. 2. p. 73. Ad oia sacri (femina) comparata stuprationem. Ha Sabina, alii rectius leg. ad oris stuprum parata.

STUPRATOR, oris, m. 3. (stupro) qui stuprat, lemerator, stuprator, violator, dixxoptiζων. Seneca Hippol. 876. Ille dicit etiam, quem tumulus territus Liquit stuprator. Quintil. 7. 5. ad fin. Stuprator an decem milia dare debeat, quæ pena huic crimini constituta est. Adde Sueton. Domit. 8. et Firmit. 5. Mathes. 12. Prudent. 10. κσι ορεφ. 231. Cycous stuprator peccat inter pulpit.

STUPRATUS, a, um, particip. P. STUPRO. STUPRE, advrb. (a stuprus, a, um, inusit.) Iulpiet. Aelius apud Fest. in Stuprum p. 317. 23. Fæde stupreque castigor caudle.

STUPRO, as, avi, atum, are, a. 1. (stuprum) Part. Stupratus 2; Stuprandus 1. — Stupro est dedecore, fædo, iquoquo, polluo, corrumpro (It. disonorare, deluppare, brullare, corrompere; Fr. déshonorer, souiller, corrompre; Ilisp. deshonorar, enuciari, viciari; Germ. schänden, beflecken; Angl. to dishonor, defile, corrupt).

1.) Proprie. § 1. Generalim. Cic. Harusp. resp. 15. 33. Tu mecum dumtaxat religioem facere potuisti? que mente? quam ambicet? que manu? que disturbat? quo pultrici? quod stupras. Tertull. Apolog. 6. Quæ (I. g.) theatra stuprandis moribus orientia statim destruant. § 2.

Specialim est stupro violo, stuprum infero, violo, *διεσπίζω*. Quintil. 4. 2. 69. Ingenium stupravit, et stupratus se suspendit. Cic. 5. Fin. 22. 64. Inventus est, qui interficeret illam, ne stupraretur. Adde Plaut. Aulul. prol. 36. et Truc. 4. 3. 47. Rursus Cic. 2. Fin. 20. ad fin. Stuprata per vim Lucretia a regia filio. Liv. 8. 22. Quod eum crimine stupratae matrisfamiliae absolvisset. Id. 39. 15. Similissimi femoralis merces stuprati et constupratoris.

II.) Translate, seu praegredienti, ut ajunt, sensu. Cic. 1. Att. 18. ante med. Afflicta respublice est, emptio stupratulo iudicio. h. e. corrupto tam pecunia, tum pactione turpi noctium incestum. V. Val. Max. 9. 1. n. 7. Alii leg. constupratio.

STUPROSUS, a, um, adject. (stuprum) in stupre propensus. Val. Max. 6. 1. n. 8. Stuprosam mentis acer pudior.

STUPRUM, i, n. 2. Ratione bebata stymf, *Ποσ.* in Etymol. derket a *στυμ*, penem erigo; alii a red. Skr. *trup*, perforare; aut, probabilius, a red., unde Gr. *στυβήω*, *στυβίζω*, vitupero. Cfr. *Πανίσκη* p. 1158. — Stuprum proprie est turpitudine, probrum, dedecus, ignominia, apud antiquiores, ut docet Fest. p. 317. 21. Müll., *αἰσχος* (h. turpezza, onta, dishonore, ignominia, vergogna; Fr. *deshonneur*, infamie, opprobre, honte; Hisp. *vergüenza*, ignominia, dishonor; Germ. *die Schande*; Angl. *shame*, dishonor, infamy, turpitude).

I.) Proprie. § 1. Generalim. Appius apud Fest. loc. cit. Nequid fraudis stuprique serocij pariet. et Nereus ibid. Seseque si perire mavoluit ibidem, quem cum stupro redire ad suos populares. et moz. Sic illor deserant fortissimos viros, magnum stuprum populo fieri pergebat (al. per gentes). § 2. Specialim est turpitudine in re Venerea, et quidem — a) Stricto sensu, turpis concubitus cum virgine vel vidua, ut docet Papinian. Dig. 48. 5. 6., sicut adulterium lo nuptiam committitur. Quo sensu Cic. 4. Tusc. 35. 75. Stupra dico ei corruptelas et adulterio, incesta denique. Sall. 3. Hist. fragm. 67. 15. Dietsch. Rapere ad stuprum virginem. Cfr. Cat. 15. Jam primum adulescens Cassius multa nefanda stupra fecerat, cum virgine nobili etc. Curt. 10. 1. 3. Virgines stupra perpevit. Adde Fulg. interpr. Gen. 34. 13., Lev. 24. 9. et Num. 5. 13. — At Modestus. Dig. 50. 16. 101. Inter stuprum et adulterium in duplum, stuprum in viduum committitur; sed lex Julia de adulteriis, hoc verbo indifferenter utitur. Hinc Tertull. De praescript. haer. 3. David cadit et stupri reus. h. e. adulteri. — b) Latiore sensu accipitur pro quavis turpi corruptione alterius feminae vel pueri. Sall. Cat. 25. Mulieres, quae ingentes sumptus stupro corporis toleraverant. Liv. 10. 34. Matronae stupri deinde. Cic. in Senat. 6. Vinl. somni, stupri plenus. Id. 5. Fin. 22. sub fin. Quae per vim oblatum stuprum voluntaria morte laeret, inventa est. Id. Dom. 40. 105. Incesto flagitio et stupro polluit caremonias. Id. 3. Off. 9. 38. Stuprum alleui inferre. Id. Mil. 27. 73. fecere eum aliqua. Sueton. Cal. 24. Stupri consuetudinem fecere cum sororibus. Tac. 14. Ann. 2. Stuprum admittit. Cic. 3. Nat. D. 27. 68. Conjugem illicere in stuprum. Sall. fragm. apud Non. p. 456. 15. Merc. Espere ad stuprum virginis matronaeque. Justin. 8. 6. 6. Omni sollicitatum spe regis, simulato amore ad stupri consuetudinem perpulsi. Id. 9. 6. 5. Stuprum per injunam patus. Colum. 7. R. R. 6. Ceper immodicus libidinis, stupro metrem superveit. Tac. 6. Ann. 1. Pubem ingenuum stupris polluerat. Id. 14. ibid. 31. Stupro violata. Quintil. 4. 2. 98. Aliquem appellare de stupro. Val. Max. 6. 1. n. 12. compellere, et ibid. n. 6. Se stupri crimine coinquinare, et n. 10. Stupri commercium habere. Curt. 5. 1. 37. Cajus cum hospitibus stupro roire. Id. 10. 1. 26. Stupro effeminari. Tac. 4. Hist. 44. Stupro aliquam cognoscere. Val. Max. 6. 8. n. 1. Ire ad stuprum. Sueton. Oth. 2. Neroni insinuant, facile summum inter amicos locum tenent congruentie moram, ut vero culae tradunt, et consuetudine mutal stupri.

II.) Translate. § 1. Praegredienti, ut ajunt, sensu. Manil. 3. 9. Colchida nec referam vendentem-lecerum fratrem stupro. h. e. stupri pretio. § 1. Metonymice. Propert. 4. 7. 57. Clytemnestra stuprum. h. e. Clytemnestra ipsa stupro et adulterio infamis. Sic stupor homo stupidus, scelus aciebat.

Homonym. Discrimen inter stuprum et adulterium V. supra I. 2. G. ADULTERIUM.

STUPULA. V. STIPULA.

STURNINUS, a, nm, adject. (sturnus) ed sturnum pertinens, qui sturnum colore imitetur, ut equus sturninus, quem nostrates vulgo stornello vocant, quia maculatus est elericio et albo colore, ut sturnus. Hieronym. in Is. 66. 20. vertens locum Zachar. 1. 8. et lectione LXX. interpretum, *Καὶ ὄντω αὐτοῦ ἵπποι πυρροὶ καὶ ψαροὶ καὶ ποικίλοι καὶ λευκοί*. Et post eum equi rufi et sturni et varii et albi. et ibid. In martyro rubri vel sturni in volatu vel varii in virtutibus vel candidi in virginitate, ubi sturninus videtur non tam ad colorem referri, quam ad volandi rationem: de qua V. Plin. loc. cit. in voc. seq.

STURNUS, i, m. 2. avis quaedam (Sturnus vulgaris Linn.): de qua Plin. 10. Hist. nat. 24. 35. (72). Sturnorum generi proprium cateruatum volere, et quodam pile orbe circumagi, omnibus in medium ogeum tendentibus. Graece est *σῆρ* (h. storno, stornello; Fr. *stourneau*; Hisp. *tordo*, estornino; Germ. *der Staar*; Angl. *a starling* or *stare*). Id. 18. ibid. 17. 45. (120). Pestem a milio atque panico, sturnorum passerumve agmina abigere. Ulp. Dig. 19. 2. 15. Omnem vim, cui resisti non potes, dominus colono praestare debet, ut puta fumio, gregolorum, sturnorum. Plin. 10. Hist. nat. 42. 59. (120). Ilebant Caesares juvenes sturnum, item luecluler, Graeco atque Latino sermone doctes. Stat. 2. Silv. 4. 18. Audiatque memor penitus demittere voces Sturnus. Martialis. 9. 55. Sturni loques. h. e. qui parvo emuntur atque loquum cibis sunt. Adde Lamprid. Com. 10. Sueton. fragm. p. 253. Reiff. Sturnorum passitare (alii pusillare). Sic Auct. Philom. 17. Werend. Dum turdus truculat, sturnus tunc pusillat ore.

STYGIALIS, a, adject. (Styx) ed Stygem pertinens, Stygius. Virg. Cir. 374. Hinc magis venerata Jovi Stygiaria sacra. Ita legit Scalig.

STYGIUS, a, um, adject. (Styx) ad Stygem, inferorum fluvium, pertinens, di Stige. V. STYX in ONOM.

I.) Proprie. Virg. 6. Aen. 323. Cocytus stagna alta vides Stygiamque petudem. et ibid. 374. Stygie aquae. Id. 4. G. 506. Stygia cymba. h. e. Charontis. Id. 4. Aen. 638. et Inscript. apud Reines. cl. 1. n. 257. Jupiter Stygius. h. e. Pluto. Virg. 9. Aen. 104. Stygius frater. Id. 6. ibid. 252. rex. Stat. 4. Theb. 526. Stygie Jono. h. e. Proserpine. Val. Flacc. 1. 730. Stygi manes. et ibid. 781. Stygia domus. et 3. 398. Stygia nos. Lucan. 6. 733. Stygia canes. h. e. Harpyiae et Furiae, quae sunt canes Jovis, ut Serv. ad Virg. 3. Aen. 209. et 6. ibid. 257. docet. Virg. 7. Aen. 476. Aleto la Teucros Stygius se concitat alla. Id. 3. G. 501. Stygia tenebrae. Horat. 4. Od. 8. 25. Ereptum Stygiis noctibus Haecum. h. e. mortu. Val. Flacc. 2. 173. Stygia laeta. h. e. faces Furlarum. et ibid. 106. Virgines Stygiae. h. e. Furiae. Ovid. quoque 10. Met. 313. stipitem Stygium pro face Furlali dixit. Propert. 2. 20. 71. Stygia sedeat sub erodina remes. h. e. quae plurima in ripis Stygie provenit: quam deformem arundinem Virg. 4. G. 478. vocat. Claudian. 2. in Rufin. 167. (et Ovid. 1. Met. 139.) Stygiae ombrae. h. e. Manes. Seneca Herc. Cl. 1245. Stygiae cautos. et ibid. 1257. canis. h. e. Cerberus. Lucan. 6. 838. et Stat. 11. Theb. 415. Stygiae sorores. h. e. Parcae. Inscript. apud Henzen n. 7413. ΝΥΝC ΔΑΡΑ ΣΥΝ ΟΥΤΕ ΛΟΝΓΗ ΜΑΝΥΡΑ ΠΕΡ ΑΒΥΘΥ ΔΕΒΥΡΑ ΕΤ ΕΡΑΙΟΙ ΙΓΝΗ ΕΤ ΛΩΑ ΣΥΓΓΑ. Alio apud Gruter. 23. 6. (Orell. n. 1266.) ΓΕΝΙΟ ΤΟΥΤΙ ΣΤΥΓΙΟ ΠΑΝΤΟ ΣΑΚΤΩ etc. Adde *στυγία* apud eund. 52. 11. (O-

rell. n. 1265.). Hinc Arnob. 2. p. 70. Nam et verum est ex Saturno atque ejus uxore Jovem suis cum fratribus procreatum, ante nuptias et partur Opia nusquam fueret Juppiter, tam supremus, quam Stygius. et Augustin. 4. Civ. D. 11. Ite tollitur et removetur e medio Stygi frater Jovis Olympique germanus. Claudian. III. cons. Honor. 185. Lugel avartiles Stygiis inneta catenis. h. e. Inferis, insolubilibus.

II.) Translate. § 1. Est mortifer, esiliatis. Virg. 5. Aen. 855. remum Lethae rore madentem Vique soporem Stygia. h. e. mortifera. Ovid. 15. Met. 791. Tristia mille iocis Stygius dedit omnia bubo. h. e. qui cantu mortem significare ridetur: unde ab eod. funereus dicitur 10. Met. 453. et ferale cermen Virg. 4. Aen. 462. et tribuit. Ovid. 3. Met. 75. de angus venenifero. quique halitus exi Ore alger Stygio, vitiatas insidit auras. Claudian. 1. in Rufin. 304. Corruptos Stygiam pestem desudat la amnes. h. e. venenoth mortiferum. Sil. 1. 12. 244. Stygius color. h. e. mortis, seu pallidus, immo lividus, quod est niveus ibi opponatur. § 2. Est etiam magicus. Lucan. 6. 766. Stygium carmen. Sic Seneca Oedip. 621. preces. et Val. Flacc. 6. 155. ars. Sil. 12. 125. religio. Id. 2. 427. vaica. Id. 1. 94. veilla. h. e. megles; al. nigra.

STYLOBATA, a, m. 1. et stylobates, i, 3. *στυλοβάτης*, basis sive pes columnae, pedestallo, quia eo *στυλος* βαίνει, columna elat. Differt a *stereobata*, quia *stereobata* sunt parietes, qui subijciuntur columnis et opera excipiunt; *stylobates* sunt ea, quae *stereobatis* superimponuntur et super quae demum disponuntur columnae. Vitruv. 3. 3. Estructurae fundamentis, ad librametum *stylobates* sunt collocandi: supra *stylobates* columnae disponendae. Varro 3. R. R. 5. Subter columnarum *stylobates* est lapis etc. et paulo supra. Secundum *stylobatis* interlorem partem dextra et sinistra etc.

Homonym. Discrimen inter *stylobaten* et *stereobatem* V. supra.

STYLUS. V. STILUS.

STYMA, illa, n. 3. *στυμμα*, spiramentum, quod astringit: a *στυμ*, adstringo. Cael. Aurel. 3. Acut. 3. a med. Ea vero, quae sunt leviter astringentia et quae appellantur *stymmate*, nunc incongrua judicamus. Adde Plin. 13. Hist. nat. 2. 3. (7). et Plin. Valerian. 2. 28. V. HEDYSMA et voc. seq.

STYMMATICUS, a, um, adject. *στυμματικός*, ad *stymma* pertinens, hoc est vim habens adstringendi. Plin. Valerian. 2. 2. 28. Vinum *stymmaticum*.

STYPA. V. STIPA.

STYPSIS, is, f. 3. *στυψις*, constriclio. Graece Cael. Aurel. 3. Tard. 4. 27. Constriclio, quem Graeci *στυψις* vocant. Latine Cassiod. 12. Variar. 4. de vino acinaticio. Dulcedo illic inestabili suavitare sentitur, stypsi aescio qua similitate reboratur. Id. ibid. 12. de vino palmatiano. Vinum quoque, quod laudare cupiens, palmatiano nominavit antiquitar, non stypsi asperum sed gretum suavitare perquire.

STYPTERIA, a, f. 1. (*στυπτήρια*) *Syptiria* pro *stypteria*, ex diversa apud Latinos pronunciatione litterae *η*, habet Plin. Valerian. 1. 36. — *Stypteria* est alumen, *alumne*: a *στυψ*, astringo, quia astringendi vim habet. Ulp. Dig. 27. 9. 3. extr. Si lapidinosae, vel quae alia metalla populus habuerit *stypteria* vel alterius metaria. Adde Plin. Valerian. 1. 14. ante med. et Marcell. Empir. c. 7. 1. 1. p. 92.

STYPTERIAZOSA, a, f. 1. (*στυπτηριαζουσα*), particip. a *στυπτηριαζω*, alumen exhalat: dicitur de aqua, quae alumen abolet, *aluminosa*. Cael. Aurel. 4. Tard. 1. 1. Natatio maritima et aquarum naturalium et magis frigidum, quae aluminis velut exhalant, quae *stypteriazosa* vocaverunt, sive ferrugineae, quae ruderizans appellant. In edit. leg. *stypteriazosa* et *siderizans*.

STYPTICUS, es, f. 1. (*στυπτικός*), medicina astringens. Apul. herb. 8. P. voc. req.

STYPTICUS (stipticus), a, nm, adject. *στυ-*

περισσῶς, astringendi, obstruendi stipendique vim habens, a στυφῶ, astringo, denso, astringente, stipico. — a) In re medica. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 13. 73. (120). Inter medicamenta, quae styptica vocant, nihil efficacius ruri morae ferentis adice. *Id.* 32. *ibid.* 9. 36. (111.) Illicha si natura est styptica. *Macrob.* 7. *Saturn.* 16. sub fin. Est in aëre vis astringens, quam medici stypticam vocant. — b) Extra rem medicam, dicitur et de saporibus, de his scilicet, quae austera sunt et gustatu linguam astringunt, lazzo, aspro. *Pallad.* 2. *R. R.* 17. Vini veteris stypticis hemiois. et 11. *ibid.* 14. Vinum album et stypticum prodest stomacho laesori. *Firmic.* 2. *Mathes.* 12. circa med. Stypticus sapor. Adde *Plin. Valerian.* 1. 2. — hinc

Stypticum, i. n. 2. absolute, medicamentum astringens. *Pallad.* 3. *R. R.* 31. Quod vinum medicinale quoque proderit, ubi stypticis est utendum. *Gargil.* *de re hort.* (edente A. A. Scottio) 1. 3. Cydonea Dioscorides et diuretica existimat austeritatis beneficio. Ceterum styptica compingere urinam magis, quam acre consueverunt. Adde *Pelagon. Veterin.* 16.

STYRACA, æ, vel

STYRACE, es, f. 1. *V. STYRAX.*

STYRACINUS vel storacinus, a, um, adj. (styrax vel storax) Eliam storacinus, pro storacinus, ut styrata pro styrace, apud *Plin. Valerian.* 1. 2. — Styraeus dicitur qui ex styrace est. *Sulpic. Sev. Dial.* 1. 19. Casu abbas storaciam virgam jampridiam aridam manu gerebat. hanc solo figit, atque advenam id operis imponit, ut tandem virgula aquam ministraret, donec viresceret. *Cal. Aurel.* 2. *Tard.* 7. 113. Styraclum oleum. Adde *Plin. Valerian.* 1. 38. et *Pelagon. Veterin.* 17.

STYRACA, *V. roc. preced.*

STYRAX vel storax, æcis, m. 3. (στυράξ). Eliam storax, æ, et storace, es, f. 1. eodem sensu usurpatur. *V. infra.* Item styrata, *V. roc. preced. init.* — Styra, storace, arbor, et eliam succus seu resina lode promanans. Hæc arbor, ut docet *Plin.* 12. *Hist. nat.* 25. 55. (124), est cotinco malo similis, lacrimæ ex austero jucundioris: Inlux similitudine arundinis, succo prægnans. In hanc circa Canis ortus advolant pinnati vermiculi erodentes: ob id in scobe sordescit (*Styrax officinalis* Linn.). — Eadem arbor styracem gignit in Syria, quæ laudatur etiam in Phœdia, Sidone, Cypro, Cilicia, Creta minimo. Colos in quacumque natione præferuntur sulus et pinguites lentas: deterior fufusior et cano situ obductus. Hæc *ibid.* et 24. *ibid.* 6. 15., ubi docet varios ejus usus in medicina. *Id.* 12. *ibid.* 17. 40. 80. Ex Syria revelunt (*Arabes*) styracem, acris odore ejus abigentes suorum (oilium) fastidium. *Id.* 10. *ibid.* 70. 90. (195). et *Seren. Sammon.* 46. 864. Styraeis odore serpentes fugantur. *Virg. Cic.* 169. Non styracis Idæo fragrantis picula capillos. h. e. ex Ida Creta. Alii hic leg. storax, sicut apud *Solin.* 33. ante med. Arabes myrrhæ armentis ignes foveant: quorum fumo satis solito, nisi odore cremati storacis occurrat, plerumque insanabiles morbos contrahunt. Adde *Paulin. Notam. carn.* 24. 276. 277. et 280. et *Fulgat. interpr. Gen.* 43. 11. et *Eccl.* 24. 21. — *Plin. Valerian.* 1. 14. Styraea leucica libram unam, styracem calamum libram unam et semis, mastice etc. *V. indician. carn.* 48. Tus, costum, folium, myrrham, styracem etc. — Ad *Plin. loc. cit.* ex 1. 12. hæc habet cl. Fée: «On distingue aujourd'hui dans le commerce trois espèces de storax: 1.º le storax en grains que Plinæ dit être falsifié avec les amandes amères; 2.º le storax eo massæ ou rouge-brun fort souvent entaillé de vermiculure ou de sclure de bois: Plinæ en a parlé; c'est un produit très-peu estimé et fort peu digne de l'être. — *NB.* De nom. et cogn. *R. V. ONOM.*

STYRAX, *Id.* 1. 3. στυράξ, propria penis erectio ac dein emplantum, quo erectio illa efficitur. *Fulgat.* 3. *Hythol.* 7. Emplantum enta-

llum, quod styridem Africanus Iatroscopistes vocavit. *V. ENTATICUS.*

STYX, ŷgis et ŷgos, f. 3. (Στύξ) In Acc. sing. *Stygem* et *Stygæ*. *V. infra II.* — Styx, Stige, nomen fontis in Arcadia et stigm paludis in Inferis, ab Homero ficta, de qua *V. ONOM.*

1.) *Propile.* *Virg.* 4. *G.* 478. limus niger et deformis aruodo Cocylli tardoque palus inamabilis unda Alligat, et novies Styx circumfusus coeract. — Hanc inferos paludem Superi tanta in religione habuerunt, ut per Stygem jurare soliti essent, et nefas ducerent quidquam eorum, quæ per Stygem jurasset, non observari: aliquis autem deorum hoc iuramentum violasset, centum annis a neptare abstinere et numinis majestati esset privatus. Hæc de ea Servius sic scribit, snarrens illum locum *Virg.* 6. *Æn.* 133. Quod si tantus amor manii, si tanta cupido est, Bis Stygios innare lacus, bis nigra videre Tartara. Dicitur, inquit, Victoria Stygis illa bello Gigantum Jovi fuisse: pro culus remuneratione Jupiter tribuit, ut jurantes dil per ejus matrem, non audeant fallere. Ratio autem hæc est. Styx marem significat: unde *ἀνὰ τοῦ στυγερῶς*, id est a tristitia, Styx dicta est. Dil autem læti sunt semper: unde et immortales. Ergo quia marem non servavit, jurant per rem suæ naturæ contrariam, id est tristitiam, quæ est eternitati contraria. Ideo iuramentum per execrationem habeat. *Unc Serv.* *Ilnc Virg.* 6. *Æn.* 323. Stygiamque paludem, dil cujus jurare liment et fallere nomen. *Ovid.* 3. *Met.* 290. Stygi quoque concia sunt Numina torrentis, ilmos et Deus ille deorum. et *Id.* 78. Imperjuratæ laberis amnis aqua. *Stat.* 8. *Theb.* 30. et Styx perjuris divum Arguit. *Sil.* 12. 568. At magnis semper divis regique deorum Jurari dignata palus, picula horrida. *Uro.* Fumiferum volvit Styx latus sulphura limus.

II.) Melonymics. 1.) Pontur pro Ipsi Inferis: et pro morte, quæ ad Inferos itur. *Virg.* 1. *G.* 243. Styx atra manesque profundi. *Martial.* 4. 60. Inter laudales ad Styga misce aquas. 2.) Et pro veneno. *Seneca Cædip.* 163. Miscuit undis Styga Sideris.

SU

SU pro SUM. *V. SUM.*

SUAD TED, Idem ait esse, sic te. *Featus p.* 331. 15. *Müll.*: quæ verba *Scalig.* sic legenda conjicit: Sed ted, idem ait esse, sive la. Se enim et sed pro sine olim dictum est. *V. SE.* To idem ridetur Verium Flaccum vel Messiam designare. At *Scaligeri* conjecturam improbet *Müllerus* in *Suppl. ad h. l.* p. 411. et hanc formam conferi cum voce Osca suadepis pro si quis, de qua *V. Fabretti in Gloss. Ital.* ad h. v. *Cl.* Oscum suai et Gr. σφαι, si vel Don. ai, si.

SUADA, æ, *V. SUADUS.*

SUADÉLA, æ, f. 1. (suado) In *Gloss. Gr. Lat.* *Hezdr.* suadella, cum duplici l, sed minus recte. *Mar. Victorin.* p. 2163. *Putsch.* Loquela et querela et suadela et tutela uno l scribenda sunt. *Cl.* Iam Cassiod. p. 2290. *Putsch.*, O. Ribbeck in *Virg. proleg.* p. 429. et *Brambach p.* 259. — Suadela est idem ac suasio, eloquutio, quæ quid sicut suademus. *Plaut. Cist.* 2. 3. 24. Jam perducebam illam ad me suadela mea. *Apul.* 2. *Dogm. Plat. sub fin.* Si coosilio et suadela depravata consuetudo defecti non possit. *Id.* 9. *Met.* 111. et hujusmodi suadela etc. — In *Fabellæ* est dea, quæ et Suada dicitur. *V. SUADUS* in fin. Aliqui dicunt, ex *Plutarcho*, Suadellam nupille una cum Venere præfuisse. *Phurnutus* in *Quæst. Rom.* 2. eliam scribit, assidera Venere Gratias, Suadellam, Mercurium, quod Suadela oratione et gratia amatores pelliciat. *V. Capelli. loc. cit.* in *PITHO.* *Horat.* 1. *Ep.* 6. 38. Ac bene nummulum decorat Suadela Venusque,

SUADÉNA, æ, f. 1. piscis genos. *Gloss. Lat. Gr.* Suadena; στυφῶνα. *V. SUDIS.* *Cl. Salmas.* ad *Plin.* p. 231.

SUADENS, entis, particip. *V. SUADEO.*

SUADENTER, adverb. (suadeo) cum suasionem, con persuasivam. *Arnob.* 2. p. 56. Suadenter loqui in litibus. Adde *Donat.* ad *Ter. Andr.* 1. 5. 26.

SUADÉO, suades, suâsi, suâsum, suâders, a. 2. Trisyllabon est; al primam syllabam in duas per diæresin diduxit *Lucret.* 4. 1149. alios alii ludent Venereque suadent. *Sic Vel. Auct. Epigr.* in *Anthol. Lat.* 7. 1. p. 33. *Burnianum.* Quis tibi taurobolus vestem mutare coasit? Et *Auct. Carm.* de fig. 65. Quam sensi, dixi: quum dixem, deinde suâsi. — Videtur *Foscellino* esse ab ἡδῶ vel ἄδῶ, delecto, præposito a pro spiritu aspero: cf. suavis. Sed etymologi secantiores conjungunt cum Skr. suvada a sad, vad, loquor, dico. — Part. *Suadens* 1. 1.º et 2.º; *Suavis* 2. 2.º a, b et in fin.; *Suasurus* 1. 3.º; *Suadendus* 1. 2.º a. — Suadeo proprie est gratum aliquid demonstrare, vel suavis et accommodatis verbis aliquem la opinionem meam inducere conor; hinc hortor, moneo, auctor sum, πείθω (*It. escortare, consigliare; Fr. conseiller, exhorter, déterminer à; Illap. aconsejar, exhortar; Germ. raten, Rath geben, zureden; Angl. to advise, exhort, recommend*). Tribuitur tum animalibus, tum hominibus. 1.) Generalim. — 1.º) Absolute vel neutrorum more. — a) Cum subjecto personæ. *Plaut. Bacch.* 4. 9. 120. Ego naque jubeo naque veto neque suadeo. *Id. Curc.* 4. 2. 22. Vos fenors, bi male suadendo et lustris lacerant homines. *Id. Rud.* 3. 6. 37. pariter suades qualis es. *Ter. Andr.* 4. 1. 38. Numquam desistit iostars — Suadere, orare: usque adeo donec perpulit. *Id. Eun.* 1. 1. 31. ilans suades? *Id. Phorm.* 3. 3. 9. sane hercle pulcre suades. *Cic.* 1. *Cat.* 5. 13. Non jubeo, sed, si me consulis, suadeo. *Cic. Amic.* 13. 44. Amicorum bene suadentium auctoritas. *Id.* 11. *Att.* 16. De obviam hinc ita faciam, ut suades. — b) Cum subjecto rei. *Lucret.* 1. 175. suadente actummo. *Virg.* 9. *Æn.* 340. Suadet enim vesana famas. *Sil.* 12. 7. 668. suadente pavoris. *Ovid. Heroid.* 7. 53. Ut plego suadente etiam refinesculi solvas. *Trajan.* ad *Plin.* 10. *Ep.* 27. Interim navibus, interim vehiculis uli, prout loca suaserint. *Plin.* 3. *Ep.* 7. Novissime, ita suadentibus annis, ab Urbe successit. — Verba suadentia apud *Stat.* 11. *Theb.* 435. sunt mollia, placida, sermo ad pacem hortantis. — 2.º) Cum accusativo, seu transitive, et quidem — a) Cum subjecto personæ et accus. rei, addito etiam aliquando dativo ejus, cui quid suadetur. *Plaut. Cist.* 2. 1. 10. Quod suâsi, diuadetur. *Id. Capt.* 2. 2. 78. Suadere multa multis sape perperam. *Cic.* 13. *Att.* 38. ad fin. Tu quod ipse tibi suaseris, idem mihi persuasum putato. *Id.* 7. *Fam.* 3. Cæpi suadere pacem. *Quintil.* 3. 8. a med. C. Cæssari suadentes regnum. *Justin.* 3. 2. ad fin. Parthenoniam omnibus suâsi. *Sueton. Cæs.* 14. Suadere asperiora. *Id.* *Oth.* 8. quietem et concordem. *Pellej.* 2. 53. 2. longe diversa. *Sueton. Claud.* 10. Accitusque et ipse per tribunos plebis la cutlam ad suadenda, quæ viderentur. — Passive. *Plaut. Trin.* 3. 2. 44. Minus placeat, rogis quod suadatur: quod dissuadetur, placeat. *Trajan.* ad *Plin.* 10. *Ep.* 49. Quid Claudiopolitensis circa balineam suadendum sit. — b) Item cum solo accus. personæ, sed raro. *Terull. Habit. snul.* 1. Tu es, quæ eum suâsi, quem diabolus seggredi non valuit. *Apul.* 9. *Met.* p. 642. *Oud.* Uxorem ejus tacite suâsi ac denique persuasi, secederet paululum. *Cl. Cic.* 13. *Fam.* 4. circa med. Hæc eo spectant, ut te hortor et suadams. reliqua sunt, quæ pertinent ad rogandum. — Passive. *Arnob.* 1. p. 40. Immortalitatem habere conditis paucorum asseverationibus suâsi. *Id.* 2. p. 61. Nec potest aliquid suaderi perdere. *Plaut. Aulul.* in argum. 1. v. 6. Megadorus a sorore suavis ducere uxorem. *Apul.* 5. *Met.* Na quando, sororum pernicioso consilio suâsi, de forma mariti quærat. *Id.* 9. *ibid.* Proba suâsi et cæcurnatus a

nimi amatores. *Boeth. Aristot. Topic. 8. 4.* Oratione facta magis erit suavis, quam eductus. — c) Cum subiecto et objecto rel. *Virg. 2. En. 9.* suadenique cedentia sidere somnos. *Id. 1. Ecl. 56.* Saepē test: somnum suadebit inira ausuro. *Quid. 1. Amor. 6. 59.* Nos et Amor vinumque nihil moderabilia suadent. *Lucan. 1. 162.* hostiles iussum suasere rapto. *Claudian. 2. in Eutrop. 179.* crimina suadet egestas. — 3.) Cum ablat. rel et prap. de. *Quintil. 3. 8. ante med.* Suavis de pace, bello, copia, hæc duo nota esse voluit. — 4.) Cum conjunctivo et partic. ut. *ne. Plaut. Asin. 5. 2. 64.* ut decumbamus, suadebo. *Id. Most. 3. 2. 110.* suadeam Philolocheti, Ut istas remittat tibi. *Cic. 9. Fam. 6. ante med.* Suada, ut ab eo petam. *Id. 11. Att. 16.* Suadere, ut ad Quotum scribam de his litteris, *Nepos Lysandr. 3.* Suadet Lacedæmonia, ut dux eligatur. *Quintil. 5. 13. 6.* Suades, ut laudem bu-maioitatis concupiscat. *Vellej. 2. 63. 2.* Quam acer-rima suasisset Lepido, na se cum Antonio jun-geret. *Plin. 5. Ep. 6.* Suasisti, ne facerem. *Tac. 4. Hist. 8. ad fin.* Suadere Prieco, ne supra pri-ncipem scanderet. Adde *Quintil. Ep. ad Tryph.* — Omissa partic. ut. *Nepos Con. 4.* Se suadera, distit, Pharnabazo id negotii daret. *Petron. Sat. 35. extr.* Suadeo, inquit, cenemus. Adde *Plaut. Asin. 3. 3. 54.* — 5.) Cum infinito, et dat. rel accus. personæ, cui quid facere suadetur; aut etiam absoluta. *Phædr. 1. 15.* Suadebat asino fugere. *Virg. 4. G. 264.* galbanos suadebo inco-dere odores. *Ter. Hecyr. 3. 5. 31.* Me plectas commodam suadet sequi. *Virg. 12. En. 813.* Juturnam misero, fateor, succurrere fratri suasi, quum solitum sit, inquit *Macrobi. 6. Saturn. 6.*, dici, Juturnæ suadeo. Adde *Plaut. Aulul. loc. cit. Quintil. 2. 5. 23. et 10. 2. 24.*, *Sueton. Tib. 32. at Arnob. 2. p. 61.* — 6.) Cum partis. relativa. *Plin. 7. Ep. 9. in fin.* Dum tibi, quemadmodum studere debeas, suadeo. *Plin. alter 14. Hist. nat. 7. 9. (76).* Apollodorus me-dicus in volumine, quo suavit Ptolamæo regi, quæ vina biberet, laudavit Orelicum, Leucadium etc. — 2. Speciatim pro persuadere. *Cic. Arch. 6. 14.* Nisi mihi ab adulescentia suavissem, nihil esse in vita etc. — 3. Item pro labere, Imperara. *Ovid. 9. Met. 691.* Quisque premittit vocem (*Harpocritæ*) digitoque silentis suadet. — 4. Item pro commendare, raccomandare. *Cic. Senect. 5. a med.* Legem Voconiam magna voce matris potius suasi. *Sic 3. rep. 18. 28.* Suadere rogationem. *Liv. 45. 21.* Privatis suadendi dis-suadendique legem potestatem fecera. *Cf. Quintil. 3. 8. ante med.* — Absoluta. *Quintil. 3. 8. 15.* In suadendo et dissuadendo tria primum specta-nda, quid sit, da quo deliberatur etc. *Cf. Fulgat. interpr. Gal. 1. 10.* Mode enim hominibus suadeo, an Deo? *cere* io raccomandarmi; voglio io rendarmi grato o commendabile. — 5. Item pro securum reddo, confirmo. *Fulgat. interpr. 1. Joh. 3. 19.* In conspectu ejus suadebimus corda nostra. *rasscureremo, rinfrancheremo.* — 6. In illo *Tertull. advers. Valentini. 4.* Alioquin tan-tum se hunc hæres suadere permittum est. suadere translatum est ab officinis baphicis infecto-rum. (V. SUASUM 2.) Seosus est. hunc hæres permittum est tantum se suadere. h. e. tantum sibi coloris et luci pigmentique fallacis abdere, quantum publica acorta meretricisque solet. — Blos

Suasum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est dictum suare, quod ideo aliquem ad quilibet patrandum suadet. *Tertull. seu Cypric. Genes. 103.* illa (*Eva*) sub hæc pan-di: Serpenti suasa loquentis Accepi fallente dolo blandoque rogata. Celerum V. SUASUM.

Homonym. Differt suadeo a persuadere, cojus contrarium est dissuadeo; quia suadet, qui bor-tator locuto eventus: qui persuadet, id obti-nuit, ad quod hortabatur: qui ergo dissuadet, id obtinuit, ad quod dehortabatur. *Cic. 2. Phil. 11. a med.* An C. Trebonio persuasi? cui ne suadere quidem cujus essem. Adde *ibid. 10. 21.* Hoc tamen discrimen non est perpatuum. *T. Cic. Arch. 6. 11. et P. PERSUADEO.*

SUADIBILIS, e, adject. (suadeo) idem ac sua-sibilis. *Fulgat. interpr. Jac. 3. 17.* Sapientia pacifica, modesta, suadibilis. *Gloss. Lat. Gr. Suadibile, πειθαιν.* — *Augustin. 18. Cic. D. 51.* Doctrina suadibilis. h. e. permissibilis.

SUADILUDIOSUS. V. SUAVILUDIOSUS.

SUADUS, e, um, adject. (suadeo) suadendi vim habens, flexanimus, allettivale, πειθαιν. *Stat. 4. Theb. 452.* Inclinat Bacchi latices et manera veroi Lactis et Actæos imbras suadum-que cruorem Manibus. *Apul. 11. Met. sub fin.* Divini somni suada majestas. *Symmach. 3. Ep. 6.* Delenifica et suada facundia. *Capell. 1. p. 2.* Juppiter delinitus suadam conjugis amplexibus. *Serv. ad Virg. 1. En. 724.* Sana Veneri multa nomioa dicuntur imposita. nam alii suadam ap-pellat, quod ipsa conciliatio suada sit. dicitur etiam obsequens etc. *Auson. Profess. 16. 21.* Schenkl. Aurea mens, vos suada tibi: tum ser-mo quietus. — Hinc

Suada, æ, f. 1. absolute, apud mythologos, est suasionis dea, a suadeo, ut Græce vocatur Πιθο, Παιθε, ἀπὸ τοῦ πειθαιν, suadere. *Cic. Brut. 15. 59.* Suadage medulla. Παιθε, quam vocant Græci, cujus effector est orator; hanc Suadam ap-pellavit *Ennius*, ut, quam deam in Periclit la-bris scriptis Epolis assitavisse, hujus hic me-dullam nostrum oratorem fuisse dixerit. *Id. Se-nect. 14. 50.* M. Cethegum, quem recte Suadæ medullam dixit Ennius etc. *Gell. 12. 2.* hunc totem *Enni* referens, habet: Flos delibatus po-puli et suada medolla: ut suada medulla per appositionem dictum sit. Alii suspicantur *Suadæ* legandum esse. *Capell. 9. p. 301.* Nec Suada Ille-cebris sponsalia pectora muleet. *Quintilianus* ta-men 2. 15. ante med. minus placet hæc vox, tanquam dura declinatione a suadeo formata. — In illo *Capell. 31. p. 12.* Kopp. Nostrisque suada quo allabescat nisibus. suada eadem est quæ suadela. V. adnot.

SUALTERNICUM. V. voc. seq.

SUALTERNICUM, i, n. 2. genus electri fulvi apud *Plin. 37. Hist. nat. 11. 11. (33).*, ubi alii subalternicum; at *Sillig. et Jan. leg. sualiter-nicum*.

SUAMET et

SUAPTE. V. SUUS.

SUARIA, æ, f. 1. et

SUARUM, ii, n. 2. V. voc. seq.

SUARUS, a, um, adject. (sua) ad suæ perti-nens, da porci, suæ, suæ. *Plin. 21. Hist. nat. 3. 7. (10).* Suarius negotiator. *Ulp. Dig. 1. 12. 1. a med.* Forum suarium sub ipsius cura est: sed et celerorum etia pecorum sive armento-rum. — *Suarium* forum erat in regione Urbis septima. *Curios. et Notit. Urb. p. 12. et 13.* — Hinc absolute, substantivorum more

Suaris, æ, f. 1. negotiatio aut annona suaria, *Tab. edicti apud Gruter. 647. 7.* cum SVARIOS VIORENTIS DAMNIS ADRECTOS ET EOS ETIAM ORDINES QUI SVARIAM FACIUNT. et mox. vt SVAS PARTES SVARIE TERTIA VERO HIS ORDINIBUS SVFFICAT QUI SVARIAM RECOGNOSCENT.

Suarium, ii, n. 2. soile. *Thom. ther. ling. Lat. ab A. Maio ed. in Class. Auct. T. 8. 525.*

Suarus, ii, m. 2. — 1. Est subulcus, por-caio, ὑποβότης, οὐβότης, *Plin. 8. Hist. nat. 51. 77. (208).* Compertum, agnita vocem suarii furto abactis. — 2. Est etiam qui suilla carnis negotiator est. *Cod. Theod. 11. 4. 3.* Ea prelie, quæ io Campaola per singulos annos reperiu-nur, suariis urbis Romæ debet solvi, ita ut pe-riculo suariorum populo porcioæ species aditum præbentur. — Hujusmodi plures erant et cor-pus constituebant: unde corpus suariorum et confecturariorum legitur in *Inscript. apud Gru-ter. 361. 1.* Adde 647. 7. et *Symmach. 10. Ep. 27. (al. 34).*

SUARUS, ii, m. 2. V. voc. præc.

SUASIBILIS, e, adject. (suadeo) qui suaderi potest. *Boeth. Arist. Top. 1. 9.* Sunt proble-mata, de quibus sunt rationes suasibiles. et *ibid.* Syllogismi probabiles et suasibiles. *Id. 2. Orig. 14.* Suasibilis parasitus.

SUASIO, ōis, f. 3. (suadeo) actus suadeodi,

adhortatio, esortazione, παρακλήσις. — 1. Ge-neralim. *Seneca Ep. 95.* Nun tantum præce-ptionem, sed etiam suasionem et consolationem et exhortationem necessariam judicat. — In plu-rium. *Gell. 10. 19. in fin.* Omni suasionem ad-monitionumque genere utens, sectatores tuos ad rationes bonæ fidei docebat. *Chalcid. Tim. 300.* Suasiones malæ. — 2. Speciatim est ser-mo, qui sit ad aliquid commendandum. *Cic. Cluent. 51. 140.* M. Brutus in suasiona legis Serviliæ summis ornat senatum laudibus. — 3. Item apud rhetores est oratio deliberativi gene-ris, quippiam suadens aut dissuadens, quæ et suasoria dicitur. *Cic. Orat. 11. a med.* Plura sunt orationum genera eaque diversa, laudatio-nem, scriptioem et historiæ, et talium suasionum, qualem *Isocrates* fecit *Panegyricum*. *Id. 2. Orat. 81. 333.* Ea præcepta, quæ de suasio-nibus tradeoda sunt et laudationibus. Adde *Quin-til. 3. 8. 6.*

SUASOR, ōis, m. 3. (suadeo) qui suadet, im-pulsor, hortator, consiliator, esortatore, εἰσρηγντής. — 1. Generalim. *Enn. apud Gell. 7. 2.* Maonibal audact com pectora dehortatur; Ne bel-tum faciām: quem credidit asse meum cor Sna-eorem summum et studiosum robore belli. *Plaut. Most. 3. 3. 13.* Me suasora et impulsore id fa-ctum, audacter dicito. *Cic. 3. Off. 30. 109.* Atque hujus deditioibus ipse Postumius, qui dedeba-tur, suasor et auctor fuit. *Id. 2. Phil. 12. 29.* Quid enim intercat inter suasorem facti et pro-batorem? et 1. *ibid. 3. in fin.* Repudiatis malis suasoribus. *Id. apud Quintil. 3. 8. a med.* Suasoris finis est utilitas ejus, cui quique suadat. *Ovid. 4. Fast. 75.* Trojanæ suasorem Antenoræ pacis. — 2. Speciatim qui aliquid commendat. *Cic. ad Planc. 2. post ep. 16. l. 18. ad Att.* Hæc epistola non suasoris est, sed rogatoris. *Vellej. 2. 44. 4.* Suasore legis Pompejo. Cf. SUA-DEO 4.

Homonym. Suasor minus est, quam auctor; hic enim perficit, quod suaserat: suasor ali-quando repellitur. *Sueton. Tib. 27. in fin.* Aliud dicentem sacras ejus occupationes, et rur-sum alium, auctore ea senatum se adisse; verba mutare et pro auctore suasorem, pro sacris laboribus dicere cogit.

SUASORIA, æ, f. 1. V. SUASORIUS.

SUASORIÆ, adverb. (suasorius) ad suaden-dum. *Priscian. 18. p. 255. 16. Keil.* Indictivi-vis utimur ram, quæ sit, indicantes; subjunctivis vero, quod debuit fieri, ostendentes, magis suas-orie. *Schol. ad Juvenal. 1. 16.* Consillium dedimus Syllæ, id est suasorie scripsimus. V. Nov. Glossar. Lat. p. 66.

SUASORIUS, a, um, adject. (suadeo) ad suaden-dum partisus, esortatorio, παραρηγντικός. *Quintil. 3. 8. 6.* Pars deliberativa, quæ eadem suasorie dicitur, de tempora futuro consultans, querit etiam da præterito: officio constat duobus, suadendi ac dissuadendi. — *Apul. 5. Met.* Psychæ Cupidini imprimeas oscula suasoria. h. e. quæ illi, ut petita sibi concederentur, suaderet vel potius persuaderent. — Hinc

Suasoria, æ, f. 1. absolute, substantivorum more, dicitur de oratione, qua deliberatibus suademus aliquid aut dissuademus: cujusmodi sunt octo illæ M. Senecæ rhetoris. V. CONTRO-VERSIA. *Quintil. 2. 1. efica med.* Si grammaticas munus usque ad suasorias (quæ sunt apud rhetorem materiæ inter rudimenta dicendi) pro-ragatur, tardius rhetora opus est. *Id. 2. 4. a med.* Sunt et illæ pæne totæ ad deliberativem pertinentes genus: ducenda utor, petenda alot magistratus. namque hæ, potius modo adjectis, suasoria erunt. *Id. ibid. § 33.* Quæ quidem suasoris magis, an controrersis accom-modata sit conciliatio, consuetudine et jair civi-litatum differt: apud Græcos enim lator earum ad judicem vocabatur, Romanis pro centione suadere ac dissuadere moris erat. *Petron. Sat. 6.* Qui Agamemnonis suasoriam exceperat. *Quintil. 3. 8. a med.* Declamare suasorias. — *Tertull. ad-vers. Psych. 2.* Et scimus, quales sint carnalium commodorum suasoria. h. e. declamatioes con-

modis carosibus suadendis. Suasoriae namque, tamquam leviores et minus prudentiae postulantes, pueris delegantur quasi rudimenta dicendi: controversiae seu iudiciales robustioribus assurguntur.

SUASUM, i, n. 2. duo diversa significat. ¶ 1. *Suasum*, dictum suave: de quo V. **SUADEO** in fin. ¶ 2. *Suasum* etiam colos appellatur, qui sit ex stillicidio fumoso in vestimento albo, Plautus (*Truc. 2. 2. 16.*) Quia tibi suaso iufecit, propudiose pallulam? Quidam autem legunt *insuaso*: nec desunt qui dicant, omnem colorem, qui fiat infuscando, suasum vocari: quod quasi perfundetur in alium ex albo transire. Huc Festus, p. 302. 12. *Müll.*, ad quae *Salmasius* adnotavit, proprie *suasa* et *insuasa* dici, quae colorem aliquem penitus imbibuerunt et saturata sunt: ducta loquendi ratione a Graeco, qui ea *περιεσπασμένα* dicunt. Maxime autem imbibit colorem fumus in ligno, quod distincto stillicidio subjectum fuerit: unde in *Gloss. Philox.* *Insuasum*, ἰδὸς δὲ καπνίου κατανέμειν. — Ceterum *Io. Galvanus* in *Memor. Moden. di relig. T. 18.* recte probat, suasum colorem similem esse *impluviali* et *usticio*, qui nempe cinereus est, sed subfuscus, quo sapientium viros fuisse veteres Romanos constat ex picturis Herculanensibus et Pompeianis, quoque etiamnum summopere gaudent nostrates femine rusticanae: vocem autem corruptam censet a *subasus* vel *subassus*, Italice *arsiccio*, demptis scilicet litteris b et r, vel simplici s pro duplici ss, ut vulgus solet, adhibita. Porro *insuasus* pro *suasus* sequi deo scriptum fuisse videtur, fortasse ex perperam lecto *Plauti* loc. cit., ubi ex tibi suaso factum fuerit tibi *insuasus*. V. **USTICIUM**.

SUASUS, u, um, particip. V. **SUADEO**.
SUASUS, u, m. 4. (*suasus*) idem eo *suasus*. Ter. *Phorm.* 5. 1. 3. Nam vereor, hera ne ob meum suasum indigna injuria afficiatur. *Ulp. Dig.* 9. 2. 0. Signis per vim vel per suasum medicamentum alieni infundit. *Cael. Aurel.* 4. *Tard.* 3. 79. Novellae passionis suasir quodam et non agitatione vehementi sunt depellendae. h. e. blande.

SUATIM, adverb. duo diversa significat. ¶ 1. *Suatim*, a *suas*, est ad similitudinem suis, da parco, *vixit*, *Nigid.* apud *Non.* p. 40. 26. *Müll.* Sunt etiam adsimulantes dicte haec, *canatim*, *snellim*, *horatim*, quae ab animalibus somniantur. ¶ 2. *Suatim*, a *suus*, est secundum se, more suo, in suum modum. *Gramm. Vatic.* de adv. 6. Cl. A. *Malum* in *Class. Auct. T. 5.* p. 279. a. *Mleus*, mentem et significat more meo: *tuus*, *tuatim* et significat more tuo: *suus*, *suatim* et significat more suo: *oster*, *nostratim* et significat more nostro: *vester*, *vestratim* et significat more vestro, ex quibus pronominiibus tantum quemadmodum adverbis sunt, sicuti *Verro* docuit, demonstrativus.

SUAVE V. **SUAVIS** in fin.
SUAVEFRAGRANS et *divisim* suave fragrans, entis, adject. (*suave* et *fragro*) qui suavi odore fragrat. *Fugiat. Interpr.* *Exod.* 30. 7. Et adolebit incensum super eo Aaron, suavefragrans, mane.

SUAVEOLENS et *divisim* suave olens, entis, adject. (*suave* et *oleo*) Vox trisyllaba per syneresin. — *Suaveolens* est, qui suave olet, vel suavam odorem habet, ut odor grato, ἡδύς. *Catull.* 19. 13. Pullentesque cucubitis et suaveolentia malo. *Id.* 61. 6. Cinge tempora floribus suaveolentis amarell. Adde *Inscr.* apud *Orell.* n. 1613.

SUAVEOLENTIA, m, f. 1. (*suaveolens*) suavis odor, buon odore. Translate. *Sidon.* 8. Ep. 14. Ad suaveolentiam pudicitiae impellere. Adde *Augustin.* 8. *Confess.* 6.

SUAVIATIO et *saviatio*, entis, f. 3. (*savior*) associatio, *baciamento*, φίλησις. *Plaut. Bacch.* 1. 2. 8. et 12. et *Pseud.* 1. 1. 53. Saviatis suaviatio. *Gell.* 18. 2. Saviationes puerorum et puellarum.

SUAVIATOR et *saviator*, entis, qui osculator. *Gloss.* apud A. *Maio* in *Class. Auct. T. 6.* p. 544. Saviator, osculator.

SUAVIATUS et *saviatus*, a, um, particip. V. **SUAVIOR**.

SUAVIDIGUS, a, um, adject. (*suare* et *dico*) suavis vel suavia dicens, ut *Susidici* vicius, apud *Lucret.* 4. 180.

SUAVIDUS, a, um, adject. (*suavia*) idem ac *suavis*. *Theod. Priscian.* de *diata* 20. Suavida sit potio ad bibendum.

SUAVIFICATUS, a, um, particip. V. voc. seq.
SUAVIFICO, as, alium, are, a. 1. (*suavis* et *facio*) Part. *Suavificatus*. — *Suavifico* est suavem facio, far o render soave.

I.) Proprie. *Isid.* 17. *Orig.* 8. 11. de *Amomo*. Frutex *elas* (*amomus*) odore etiam bono somnos suavificat.

II.) Translate. *Arnob.* in *Psalm.* 103. Suavis est et laudatio nostra catholicis assertionibus suavificata.

SUAVILLUM et *savillum*, i, n. 2. (*suavis*) genus placens et farinae, casen, ovo et melle, apud *Caton.* R. R. 84. Idem ab *Athenag.* 1. 14. p. 647 σουβήλλων, et in *Not. Tir.* p. 176. subtilium vocatur. — In *Gloss. Lat. Gr.* p. 275. *Vulcan.* Subtilius, ὑδύτος. Vocabulum Graecum, ut recte monet V. De-Vit, emendandum videtur in ἄγυτος, h. e. infusus: Ita ut idem fuerit, quod *enchylisma*, de quo *Cato* R. R. 80. Idcirco distinguendum videtur *suavillum* seu *savillum*, de quo idem *Cato* ibid. 81., a subtilio.

SUAVILOQUENS, entis, adject. ex particip. (*suare* et *loquor*) qui suaviter loquitur, ἡδύς, ἡδύλογος. *Cic. Brut.* 15. et *Ennio*. Additur orator *Cornelius* suaviloquenti *Oro* *Cethegus* *Marcius*. *Cic. fragm.* apud *Gell.* 12. 2. Suaviloquens iucunditas. (*Seneca* ibid. hanc vocem et in *Enn.* et in *Cic.* reprehendit, defendit *Gell.*) *Quintil.* 11. 3. 31. Vox vitio carebit, si fuerit os facile, explanatum, iucundum, orbanum. Ita vel illud, quod *Ennius* probat, quum dicit, suaviloquenti ore *Cethegus* fuisse, non quod *Cicero* in his reprehendit, quos ait latrare, non agere. *Zucet.* 1. 943. Suaviloquenti carmen.

SUAVILOQUENTIA, ae, f. 1. (*suaviloquens*) loquendi suavitas, facultas suaviter loquendi, ἡδυσία. *Cic. Brut.* 15. 58. Et oratorem appellat, et suaviloquentiam tribuit. Adde *Augustin.* 5. *Confess.* 3.

SUAVILOQUIUM, ii, n. 2. (*suave* et *loquor*) suave eloquium. *Augustin.* de *mendac.* 11. Isis placere libet de suaviloquio, qui tamen veris melient placere. Adde eund. ibid. 14. *Pseudo-Cassiod.* De *amic.* 48., qui a *Quicherat* alligatae laudatur, nullius est auctoritatis.

SUAVILOQUUS, a, um, adject. (*suare* et *loquor*) idem ac suaviloquens. *Inscript.* apud *Marin.* *Frat. Arv.* p. 560. SUAVILOQUAS CLAUDIAE GARRYLAE QUAE VIXIT ANNIS III. MENSIBUS V. DIEBUS XI. MEMORIENTS ET VELPIS PARENTES INTELLECTUALIS. Nam haec legendum? — *Forcellinus* offert illud *Lucret.* 2. 529. nunc suaviloquis, ego, paucis Versibus ostendam etc. At *Lachmannus* fere omnia omittit et infestum hoc sigillat commentum *Marulli*, a quo, non a *Lucretio*, teriographi, editorum fraude ac stultitia, vocem suaviloquis receperunt.

SUAVILOQUIUS, ii, m. 2. (*suavis* et *ludus*) qui suavitatem ludorum oblectatur. *Tertull.* *Spectac.* 20. Novam proxima defensionem suaviludii iustitiam audivi. Soli, inquit, immo etiam ipse Deus de caelo spectat, nec contaminetur. Plane sol et in cloacam radios suos defert, nec inquinatur: Deus spectat et latrocina et adulteria etc. Idcirco nos non spectabimus, ne videamur ab illo, qui omnia spectat. Adde eund. *Cor. mil.* 6. Alii leg. suavitudinis, et exponunt de eo, qui ludum suadet. Utrique autem loquuntur de publicis spectaculis.

SUAVIO. V. **SUAVIOR** in fin.

SUAVIOLUM et *saviolum*, i, n. 2. deminut. a suaviu, *baciucchio*, φίληδιον. *Catull.* 99. 2. Suaviolum dulci dulcius ambrosia. et ibid. 14. Suaviolum trieli tristis helleboro. Adde *Apul.* 2. *Met.*

SUAVIOR et *savior*, entis, status sum, ar, dep. 1. (*suaviu*) *Suavio* (*savio*), forma activa, habet *Pompon.* apud *Non.* p. 474. 12. *Merc.* Ergo illum non amplectar, ego non suaviem? *Nov.*

ibid. Congemue, suavies. Adde *Claud.* *Quadrigan.* ann. 2. fr. 39. apud *Priscian.* 8. p. 26. — Part. *Suaviatus* et *Suaviandus*. — *Suavior* est suaviu do, cum voluptate aut praegaudio osculor, *baciare*, φίλην. *Cic.* 16. *Att.* 3. in fin. Allicam nostram cupio suaviari: Ita mihi dulcis selus visa est per te mihi ab illa. *Gell.* 3. 15. Quum ibi eum tres adolescentes amplexi, coram sole in caput patris positi, suaviarentur. *Alf. leg.* *saviarentur*. *Catull.* 9. 9. Iucundum os oculoque suaviabor. Adde *Ammian.* 26. 7. 15. — Passive *Fronto* 5. ad *M. Cæs.* (edente *Herum A. Maio*) ep. 33. Filia mea iussu tuo osculum tuli: numquam mihi tam suavis tamque saviata visa est. degna dñ baci, meritevole d'esser baciata. Cl. et *Cic. Brut.* 14. 53. — *Brutus*, qui de matre suaviatam tam acute concepit.

SUAVIS, e, adject. — a) *Suavis* pro *suavis*, veteri scriptura, in *Inscr.* in *Corp. Inscr.* Lat. 1. 1297. ΣΥΛΛΑΓΗ ΑΝΤΙΣΤΕ ΜΑΥΡΑ. — *Suavis* pro *suavis*, ut *savium* pro *savium*, solita litterum b et v permutatione, scribitur in *Titulo* apud *Lupi* p. 159. — b) Vox est dissyllaba; et primam syllabam diducit *Sedul.* 1. 274. Est leve cuius onus, cuius iuga ferre suavis est. Sic *Poeta* in *Anthol. Lat.* n. 1369. *Meyer.* O mihi quam subito requiescis, nate suavis. — c) De notatione diximus in **SUADEO**; utriusque enim vocis non eademque videtur esse radix. Cfr. et *Gr.* ἡδύς vel ἡδύς, dulcis. — Comp. *Suavior* et *Sup. Suavissimus* 1. et 2. — *Suavis* est dulcis, conditus, iucundus, gratus, ἡδύς (It. dolce, grato, giocondo, amabile, soave; Fr. agréable, doux; Hisp. agradable, dulce, suave; Germ. lieblich, angenehm, anziehend; Angl. sweet, pleasant, agreeable). Dicitur ¶ 1. De rebus physicis, idest de his, quae sensus efficiunt et delectant; seu etiam proprie. *Enn.* apud *Varron.* 7. L. L. 42. *Müll.* Olli respondet suavis sonus *Egerat.* *Plaut. Asin.* 5. 1. 8. Suavis sermo. *Id.* *Cas.* 4. 3. 2. cantus. *Id.* *Stich.* 5. 5. 19. cantatio. *Lucret.* 3. 223. Spiritus inguentis suavis. *Id.* 1. 7. tibi suaves delectata tellus Submitit flores. *Id.* 4. 454. cum suavi devinxit membra sopore *Somnus*. *Id.* ibid. 659. quod suave est alis, alis sit amarum. *Cic.* 5. *Ferr.* 9. 23. Ut Apronii odor terribilior oris et corporis uni seil suavis et iucundus videretur. *Horat.* 2. *Sat.* 8. 91. Vidimus et merulas poni et sine clune palumbes, Suaves res, si eleg. *bocccone ghiotto*, et *Phaedr.* 3. 1. Hanc postquam totis arida trahit naribus, O suavis anima etc. *Nemesian.* *Cyneg.* 319. suaviaque rubescere iuto. *Quintil.* 11. 3. ante med. Laudatur in *Catulo* suavis appellatio litterarum. *Id.* 12. 10. ante med. Suaves accentus. *Gell.* 19. 9. n. med. Voco admodum quam suavi terens cecinit *Valeril Aeditol.* *Plaut. Most.* 5. 1. 66. Eluxus esse, quam assua, soleo suavior. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 41. 65. (140). Suavior et lenior color. *Id.* 20. ibid. 11. 44. (114). Apium suaviores aquas potui incoctum praestet. *Id.* 25. ibid. 9. 64. (116). Ralis suavissimi gustus et odoris. ¶ 2. De aliis, quae animo iucundae sunt; seu etiam translate. *Enn.* apud *Gell.* 12. 4. doctus, fidelis, *Suavis* homo. *Sall.* 2. *Hist. fr.* 49. *Dietsch.* Regi per obsequium orationis suaves Carique, vulgo graves. *Cic.* 2. *Fin.* 32. 105. ex *Euripide*, *Suavis* laborum et praeteritorum memoria. *Id.* *Balb.* 16. 36. Comes, beoigui, faciles, suaves homines esse dicuntur, qui erranti comiter monstrant viam, benigne, non gravate. *Id.* 13. *Fam.* 26. Audiat, quam suavis esset inter nos et quanta conjunctio. *Lucret.* 1. 140. sperata voluptas *Suavis* amicitia. *Phaenr.* 5. 5. Temperatae suaves sunt argutiae, piacevoli, et *Horat.* 1. *Sat.* 10. 23. et sermo lingua concinnus ulsque *Suavior*. *Plaut. Cist.* 1. 3. 43. In amore illam deperit et illa huic contraxit qui est amor suavissimus. *Id.* ibid. 1. 1. 17. Ita bodia hio accepta sumus suavis modis. *Id.* *Stich.* 5. 4. 54. Mea suavis, amabilis, amena *Strophium*. — *Suave* est, idem ac iucundum, dulce est, construitur eam *Infinito*. *Horat.* 1. *Sat.* 1. 51. suave est ex magno tollere acerbo. *Zucet.* 2. 1. *Suave*, mari magno, turbantibus aequora ventis, B terra magnum alterius spectare

periculum. Adde loc. Sedul. supra adlat. et Cael. ad Cic. 8. Fam. 1. Mibi suavisimum est, tua memoria operam dare. — Hinc absoluta

Suave, adverbii ritu, suaviter. Horat. 1. Sat. 4. 76. Snaue locus vocis resonat conclusus. Virg. 4. Ecl. 43. suave rubenti Murice. et 3. ibid. 63. suave rubens hyacinthi. Adde Apul. 2. Met.

Suavin, ium, n. plur. 3. res suaves. Jul. Valer. 2. Gest. Alex. M. 39. Idem enim vobis conventus, eadem sollemnitates et snavia. Ambros. in Ps. 118. serm. 5. 3. 33. Suavia sanctorum et felicia peccatorum. — NB. De cognom. R. V. ONOM.

Homonym. Differre suavem a dulci ita docet Jald. Differ. App. n. 189. «Dulce idem potest esse quod suave, non utique suave quod dulce: dulce enim mel dicimus et suave acetum, quod dulce non est». — Item suavis a jucundo differt; jucundus enim ad animum refertur, suavis vero ad corpus. Itē Döderlein; sed Madvig ad illud Cic. 1. Fin. 17. Securus jucunda et suaviter meminerimus. hæc habet (p. 109.) «Ille quidem loco aperte utrumque dicitur de animi voluptate, quæ ex memoria oritur, et multis locis Cic. in voluptate definita jucundum motum sensus et corporis dixit: utrumque conjunctum (2. ibid. 13.), ubi occurrit: commotio suavis jucunditatis in corpore. Cf. 3. Orat. 56. Jucundus itaque generis est, suavis magis ad mollem quendam affectum spectat».

SUAVISATOR oris, m. 3. (suavis et sator) qui suavia serit vel profert: ita appellatus coque lo Vespas. judic. 93. apud Fernsdorf. Post. Lat. min. T. 2. p. 238. Es, coque, suavisator, dulcis sed tu quoque pistior. Alii male leg. suavis.

SUAVISATIÖ et divisim suavis saviatio, oris, f. 3. (suavis et saviatio) 1. Est actus suaviter osculandi, saviatio cum voluptate. Plaut. Pseud. 11. 65. nostri amores, mores, consuetudines, Jocus, ludus, sermo, suavisatio. Fleckisen leg. divisim suavis saviatio. 2. Joculariter nomen dæi ejusdem fictæ ab eod. Bacch. 1. 2. 8. ed. Ritsch. Amor, Voluptas, Venus, Venustus, Gaudium, Jocus, Ludus, Sermo, Suiavisatio, Lvd. Quid tibi commere? et cum dñs damnostris?

SUAVISÖNUS, a, um, adj. (suavis et sono) soave sonans. Næv. fragm. 25. Ribb. Suerlosum melos. Alii leg. suave summe vel summum melos. et Acc. fragm. 572. ibid. echo.

SUAVITAS, eis, f. 3. (suavis) dulcedo, jucunditas, suavitas, que sensus afficiuntur, ἡδονή (h. dolcezza, sonvità; Fr. douceur, suavité; Hisp. dulzura, suavidad; Germ. die Lieblichkeit, Annehmlichkeit, das Anziehende; Angl. sweetness, pleasantness, agreeableness, awavity). Dicitur 1. De rebus physicis, seu etiam proprie. Cic. 2. Phil. 45. 115. Quidam morbo aliquo et sensus stupore suavitatem cibi conseruiant. Id. 2. Nat. D. 64. 160. Multitudo et suavitatis piscium. Plin. 19. Hist. nat. 3. 12. (36). Misy præcipuum suavitatis odoris ac seporis. Id. 23. ibid. 7. 64. (126). Lac caprifici suavitatem caribus affert. Id. 31. ibid. 8. 44. (96). Garum transit ad colorem muli veteris adeoque dilutam suavitatem, ut bibi possit. Capell. 9. p. 308. Denique mox ingressa (Harmonia) atque ejusdem orbis sonora concentos, cuncte illa, quæ dimone suavitatis commoedat, velut mutescentia tacuerunt. Cic. Sensat. 17. 60. Suavitas odorum, qui afflantur a floribus. Plin. 22. Hist. nat. 25. 65. (134). Hordeum candoram dentibus et suavitatem oris facit. buon fiato. et Cic. opt. gen. Orat. 3. 8. Non sunt contenti bona valitudine, sed vires, lacertos, sanguinem quæruunt, quamdam etiam suavitatem coloris. bel sanguis. et Plin. 5. Ep. 16. Suavitas puellæ cum virgilio verecundia, bellezza, vaghezza, belle fattezze. Sic 2. Ep. 13. circa med. Mira in sermone, mira etiam lo ore ipso vultoque suavitatis. Quintil. 6. proem. n. med. et 11. 3. al Nepos Att. 1. Erat in puero summa suavitatis oris et vocis, soave aspectu a bella pronuntiâ. et Cic. 3. ad Q. fr. 1. 2. Equidem hoc affirmo, mirifica suavitatis ta villam habiturum, piscines

et salientibus additis et ultra vindicatis. amenit. — In plur. num. Id. 3. Off. 33. 117. Conquirere nundique suavitates. piaceri. 2. De aliis, quæ ad animum referuntur, seu etiam transele. Cic. 1. Orat. 43. 193. Mira in cognoscendo suavitatis et delectatio. Id. Cael. 11. 25. Qui in reliqua vita mitis esset, et in hac suavitatis humanitatis, que propa jam delectatur homines, versari perijucunda solet. et A. mic. 18. sub fin. Suavitas quedam sermonum atque morum haudquequam mediocriter condimentum amicitiæ. Plin. Paneg. 49. ad fin. Non aurum nec argentum nec exquisita ingenia cenarum, sed suavitatem tunc jucunditatemque misamur. h. e. comitatem, benignitatem, facilitatem, et 6. Ep. 31. a med. Suavitas simplicitasque convictus. et ibid. 7. Cujus litteræ tantum habent suavitatis, bujus sermonibus quantum dulcedinis inest! Id. 3. Ep. 1. circa med. Mira carminibus dulcedo, mira suavitatis. Nepos Att. 4. Tanta suavitatis erat sermonis Latioli, ut appareret, in eo salivum quendam leporem asse, non adscitum. — In plur. num., sensu magis, ut ajunt, concreto. Cic. 3. Fam. 1. Tibi perennate, carissimum propter multas suavitates, ingenio, officii, humanitatis tuæ, belle qualitâ, n. mobilitâ.

SUAVITER, adverb. ab adj. suavis; unde Comp. Suavius 1.; Sup. Suavissima 1. et 2. — Suaviter est jucunde, dulciter, dolcemente, sonvamente, ἡδονῶς. Occurrit 1. In iis, quæ ad sensus spectant, seu etiam proprie. Cic. 4. Acad. (2. pr.) 1. a med. Video, quam suaviter voluptas sensibus blanditur. Plin. 25. Hist. nat. 9. 70. (118). Pacedanum odore suaviter gravi. Cic. 3. Orat. 11. sub fin. Eruditissimos homines Asiaticos quibus Atheniensis indoctus, non verbis, sed sono vocis, nec tam bene, quam suaviter loquendo facili superabit. Sic Plin. 3. Ep. 15. Suavissime et peritissime legere. suavissime, h. e. con bello pronuntiâ, quæ a Nepot. et Quintil. suavitatis oris dicitur: peritissime, h. e. con intelligentia, quæ a Quintil. 11. 3. 35. vocis modo sustinenda, modo deponenda distinctio appellatus. Petron. fragm. Tragur. 71. Burmann. Facere ubi suaviter, darsi bel tempo. et ibid. 75. Ut nobis suaviter sit. Horat. 1. Sat. 6. 130. Illi me consolator victurum suavis, ac si Quæstor evus, pater atque meus patrausque fulset. et ibid. 9. 4. quid agit, dulcissima rerum? Suaviter, ut nunc est, inquam. 2. In iis, quæ ad animum referuntur, seu etiam transele. Cic. 1. Fin. 17. sub fin. Secunda jucunda ac suaviter memineris. Id. 3. Fam. 12. Sicut tu amicissime et suavissime optas. et 13. ibid. 18. Littere suavissime et humanissime scriptæ. Id. Brut. 29. 110. Naque refert videre, quid dicendum sit, nisi id quæ solute ad suaviter dicere.

SUAVITUDO, inis, f. 3. (suavis) idem ac suavitatis. Plaut. Stich. 5. 5. 14. Age melle mea, suavitudo, sella: saltabo ego simul. Cic. 3. Herenn. 12. extr. Res eadem vocis similitudini et pronuntiationis suavitudo prosuit. Adde Turpil. apud Non. p. 173. 5. Merc.

SUAVIUM et saviium, n. 2. Suavium pro saviium legitur etiam apud Plaut. Asin. 5. 2. 41., Stich. 5. 6. 3. et alibi. At posterior hæc lectio nonnullis magis placet. — Est a suavis, ut docet Varro apud Non. p. 424. 13. — Suaviu est osculum, tenerum osculum, φιλῆμα (h. bacio, bacio tenero; Fr. baiser, tendre baiser; Hisp. beso tierno, afectuoso; Germ. der Kuss, d. liebevolle od liebliche Kuss; Angl. a kiss, tender kiss).

1.) Proprie. — n) Universum. Plaut. Pseud. 4. 1. 38. Sævia super sævia dære alicui. Id. Cus. 5. 2. 14. Saviium poscere. Id. Curs. 1. 1. 60. oppingere. et 1. 3. 54. Tene, priusquam hinc abeo, saviium. Apul. 6. Met. Si quis fugitivum Veneris acellam demonstrare poterit, convoscat Veneris septem sævia snavia. — b) Suaviu non est tantum libidinum, ut autumant nonnulli, Donatum ad Ter. Eun. 3. 2. 3. secuti. Nem ait Cic. 16. Att. 11. extr. Alūcæ, quon-

lam bilisula est, meis verbis saviium des. — c) Est etiam vox blandientis. Ter. Eun. 3. 2. 3. Meum suaviu, quin agitur? Adde Plaut. Pcen. 1. 2. 153.

II.) Melonymice usurpatur pro ipsa ere vel pro ipsis labiis ad suaviandum composui. Vet. Poeta apud Gell. 19. 11. Dum semibulco satio meum puellum savior. Plaut. Mil. glor. 2. 1. 16. Itaque meretrices dum labiis ductant eum, majorem partem videas valgis suavis. Id. Asin. 4. 1. 52. Tu labellam ebstergeas potius, quem cuiquam saviu faciat palam. h. e. si grævedo produat, in labrum eupurli el extergeat, ne illa os suum ita comparet, ut aliquem quasi basitura esse videatur. Multa in bene rem Taubman. in 3. edit. p. 792.

Homonym. Discrimen inter suaviu, basium et osculum V. sub BASIUM.

SUAVIUNCULUM et saviunculum, V. voc. seq.

SUAVUNCULUM et saviunculum, l. n. 2. diminut. a suaviu, parvum suaviu seu saviu. Petron. Sat. 66. Hebulmus temen! In primo porcum poculo coronatum et circa saviunculum et glister optima facta. Bûcheier leg. primum suvunculum; post vero saviunculum: alii saucunculum, alii aliter.

SUB, præpositio. — a) Subs pro sub, ut ubi pro ab, prius fortasse temporibus propter majorem soni vim fuit usurpatum, cuius formæ vestigium apparet in quibusdam compositis, ut suscipio etc. f. dicta sub e et cf. Gr. ὑψ. — b) Quoties brevis est, eadem ratione ac ubi, ob (Mar Victorin. de finalib. p. 239. Keil.), alio simplex adhibetis alia in compositione ante vocalem; positione tamen sit longa. In quibusdam vero, quæ incipiunt ab j (i), modo contrahitur, modo producit, modo commiscetur. tene Serv. de finalib. n. 4. Endl., qui da quibusd. præpositionibus compositis cum verbis incipientibus ab j (i) hæc habet: «Præpositiones ad et ob et in et sub, diversæ in verbis ponuntur. Nam contrahuntur, quum crescendo dijsyllabam reddunt, ut adit, obit, init, subit. Iadifferenter satem, quum trisyllabam faciunt, ut adicit, obicit, inicit, subicit. Produciunt tantummodo, quum tetrasyllabam et sa reddunt, ut adicio, obicio, inicio, subicio». Hinc sit, ut subicit vel subicit indifferenter effere liceat. — c) Origo vocis est a Skr. upa, quod eandem vim habet; unde Gr. ὑπό, at, præposita littera sibilanti a loco aspirationis demptaque o finali, ut in ab ab ἀνά, sit Lat. sub. — d) Fere suo casui præcedit; sed aliquando etiam postponitur, ut in illo Horat. 2. Sat. 2. 33. Pontes inter jactatus, an amnis Ostia sub Tusci? h. e. jactatus sub ostia amnis Tusci. — Aliquando casus subauditur, ut in illo Plaut. Pseud. 1. 1. 13. Sub Veneris regno vapulo, non sub Jovis. h. e. sub regno Jovis. — e) In compositione mensuræ integra ante vocabula, quæ a vocali incipiunt aut etiam a conson. b, d, l, n, s, t, v et j (i); sed ante c, f, g, m, p, r generatim b finalis modo remanet, modo in vas transit. Sed ante litteram t aliquid mutatur in p, ut in Inscript. apud Orell. n. 2389. quon est svs remelo. Immo antiqui, ut ait Schneiderus, scribebant sup pro sub, quippe ex Gr. ὑπό orlum: hinc, in compositis, supsidere saepe a librariis mutatum est in superedere et sic similia verba. Cf. ob in optemperare. V. Brambach p. 333. In quibusdam tamen sub mutatur in sus, fortasse ab obsoleto subis, ostrila b, ut lo suscipio pro subscipio, suscito, suspendo, sustineo, sustulo; in illis vero amittit etiam a nasalem ante a impuram vel r, ut in suscipio, pro suscipio, cf. sus deque, sursum; aliquando deinceps ante m et c sibi octium usurpatur, servata tamen consona, in quam transierat, ut sum manus pro summanus (sub manus) apud Plaut. Pers. 4. 1. 2. in Codd. MSS. quibusd., teste Ritsch., et sus cura pro succura (sub cura) in Inscript. in tubo plumbeo, adlia in Annali dell' Institut. archæol. n. 1864. p. 6. Cf. etiam in Bulletin dell' Institut. archæol. n. 1857. p. 167. et in

Annali cit. a. 1857. p. 343. Amittit etiam auct. d. suam finale in *Inscript.* apud *De-Rossi* adlata sub *B II.* — More Græcorum cum aliis præpositionibus in unam vocem aliquando coalescit, ut *subante*, *desub*. *V.* suis locis. — *f)* Ad significationem quod attinet, extra compositionem præter suam vim primitivam alias etiam supplet præpositiones, ut in subjectis exemplis videre est; in compositione interim demissionem significat, ut *subdulcis*, *subirascor*; interim occultationem, ut *suburno*; interim subitus, ut *subhæreo*; interim molum ex imo in altum, ut *subrigo*; interim vicem et substitutionem sub alium, ut *submagister* etc. — Sub est subter, subitus, uno (*II. sollo*; *Fr. sous*, *dessous*; *Hisp. baxo*, *debaço*; *Germ. unter*; *Angl. under*). Pendet autem a verbis, æque ac ceteræ ejusmodi particule, et etiam ab aliis sententiæ vocibus; aut ponitur absolute. Proprie est particula localis, sed improprie occurrit de tempore et de statu rei; construitur vero cum quarto et sexto casu ita, ut cum verbis molus fere accusativum habeat, cum verbis quietis fere ablativum.

A) Sub dicitur de loco et quidem

1.) Cum Accusativo. ¶ 1. Adhibetur ad significandum id, quod evenit infra vel etiam ante rem aliquam — *a)* Proprie. *Plaut. Bacch.* 3. 78. Manum sub vestimenta ad corpus delulit. *Id. Curc.* 2. 3. 18. omnes subdam sub solum. *Cæs.* 1. *B. G.* 7. et 12. Exercitum ejus sub jugum mletum, et *ibid.* 24. Helvetii sub primam nostram aciem successerunt. *Cic. t. Rep.* 16. 25. Quum tota se luna sub orbem solis subiecisset. *Virg. 4. Æn.* 654. magna mei sub terras ibit imago. *Horat. 1. Od.* 18. 13. Sub divum raptam. *Id. 2. Sat.* 7. 66. Ibis sub furcam pudent. *Ovid. 1. Art. am.* 162. Et cava sub tænetum scamna dedisse pedem. — *b)* Translate. *Cic. 3. Fin.* 18. 61. Prima illa naturæ sive secunda sive contraria sub iudicium sapientis et delectum cadunt. *Id. 4. Acad.* (2. pr.) 23. 74. Ea, quæ sub sensus subjecta sunt. *Id. Inveni.* 5. 30. Cadere sub senem. *Sic Orat.* 3. 9. sub oculis. et *ibid.* 20. 67. sub aurium meosuram aliquam. et *Quintil.* 8. 3. 56. sub idem nomen. *Virg. 6. Æn.* 191. geminæ quum forte columbe Ipsa sub ora viri cælo venere volantes. *Sic Seneca 1. Benef.* 5. Sub oculis venire. ¶ 2. Adhibetur etiam ad significandum id, quod evenit iuxta, prope rem, quæ fere altius surgat, sollo, a' piedi, presso. — *a)* Proprie. *Cæs.* 1. *B. C.* 45. Milites sub montem ascendunt. *Cic. 2. Rep.* 31. 53. Ades suas detulit sub Velam. *Ovid. 12. Met.* 389. hostem mediam ferit enæ sub alvum. *Liv. 44. 45.* Misi sunt sub muros. *Sic Tac.* 3. *Hist.* 21. Sub ipsa mœnia progressi sunt. *Id. 5. ibid.* 11. Judæi sub ipsos muros struxere aciem. *Lucan. 7. 363.* Quicquid sub Notæ et Borean hominum sumus. *Flor.* 3. 5. a med. Sub Orientem secutus Armenios, verso o vicino; sequitur enim in septentrionem etc., in meridiem etc. — *Cæs.* 1. *B. G.* 21. Hostes sub montem concessit. *Alti leg.* sub monte. — *b)* Translate. *Liv.* 27. 18. Sub ictum venire. — Hæc spectat formula sub manu vel sub manu, quæ occasionem opportunam designat. *Plaut. Mil. glor.* 3. 2. 59. Lepide hoc excedit sub manus negotium. *Id. Pers.* 4. 1. 2. solet illa recte sub manus succedere. *Auct. B. Afr.* 36. Delectus quotidie habere atque sub manum Scipionis in castra submittere non intermitit. *Sueton. Aug.* 49. Quo celerius et sub manum annunciari cognoscique potest. *Alti leg.* sub manu. ¶ 3. Et ad significandum id, quod evenit intra rem, entro, per entro. *Enn. apud Phiscian.* p. 713. Palsch. Tum cava sub montem late specus intus patebat. *Auct. B. G.* 8. 41. Sub ipsum murum fons aquæ prorumpbat. *Horat. 2. Sat.* 1. 35. erat sinem sub utrumque colonus.

II.) Cum Ablativo. ¶ 1. Significat locum, infra quem quis est aut se res habet. — *a)* Proprie. *Plaut. Epid.* 2. 2. 32. Pleraque hæc sub vestimentis habebant retia. *Id. Cas.* 2. 6. 28. Vide ne qua illic insit alia sortis sub aqua. *Cæs.* 3. *B.*

C. 13. Sub pellibus biemare constituit. *Cic. 2. Nat. D.* 37. 95. Si essent, qui sub terra semper habitassent, hœis et illustribus domiciliis, nec tamen exissent umquam supra terram. *Virg. 1. Ecl.* 1. Tityre, tu palatæ recubans sub tegmina fagi. *Id. 8. Æn.* 342. sub æquore mersit. *Id. 7. ibid.* 9. splendet tremulo sub lumine (lunæ) pontus. *Id. 8. ibid.* 217. Sub antro. *Horat. 1. Od.* 4. 25. Maecet sub Jove frigido venator. *Id. 2. ibid.* 3. 23. Sub divo moreris. et 3. *ibid.* 2. 5. Vitam sub divo agat. *V. Divus.* *Id. 1. ibid.* 22. 21. Pone (me) sub curru nimium propinquol Solis. *Liv.* 3. 28. in fin. Sub hoc jugo dictator Equos misit. *Id. 22. 67.* In foro boario sub terra viri demissi sunt in locum saxo conscriptum. *Id. 23. 18.* Haberi sub pellibus. *Arnob.* 1. p. 21. sub ipsis labris. — Sub rosa dicta, h. e. sub fide silentii; mos enim fuit apud veteres, ut in cenaculis rosa lacunatibus supra mensas verticem affigeretur: hinc sub rosa dicta vel acta proverb. *Auct. Epigr. de Rosa ed. Wernsd.* v. 6. p. 182. Inde rosam mensis hospes suspendit amicis, Conviva ut sub ea dicta tacenda sciant. *V. ROSA.* — *b)* Translate. *Enn. apud Varro.* 8. *L. L.* 73. *Müll.* Ter sub armis malum vitam carnere, quam semel modo parere. *Virg. 5. Æn.* 440. montana acdet circum castella sub armis. *Id. ibid.* 585. pugnaque cident simulacra sub armis. *Cæs.* 1. *B. C.* 41. Ibi paulisper sub armis moratus. *Liv.* 9. 37. Manuros se sub armis et aut nocte aut certa luce prima castra hostium invasuros. h. e. armatos. *Id. 43. 10. a med.* Sub ictu esse. a tiro. *Sic Lucan.* 5. 730. Stare sub ictu fortuna. *Plaut. Pseud.* 2. 4. 71. Sub signis ducam legiones meas. *Cæcil.* apud *Cic.* 3. *Tusc.* 23. 59. Sepe est etiam sub pellio sordido sapientia. *Sic Horat. 1. Sat.* 1. 34. Ingenium ingens inculco latet hoc sub corpore. *Liv.* 9. 66. Veriti, ne nocte impediti aut onere confingere cogerentur. *Cæs.* 2. *B. G.* 17. Quum prima legio in castra venisset, hæc sub surcinis adoriri. *Lucan.* 1. 141. primo nutat castra (quercus) sub Eurn. — Hæc spectant formulae sub ascia, sub corona, sub hasta, sub manu, sub divo vel divo, de quibus *V. de his vocib.* — *Figurate.* *Cic.* 3. *leg. Agr.* 3. 12. Non parvam sub hoc verbo furtum latet. *Id. 12. Phil.* 7. 17. Pacem ipsam si offerrent, quoniam sub nomine pacis bellum lateret, repudiandum. *Liv.* 24. 25. Sub aliena invidia regnasse. ¶ 2. Item usurpatur ad indicandum id, quod evenit extra rem, per motum de loco. *Plaut. Aulul.* 4. 4. 1. Foras foras, lumbrice, qui sub terra erepsisti modo. *Id. Capt.* 3. 5. 72. Interdum sub terra lapides eximet. — Hoc sensu interdum præposit. de præmittitur. *Colum.* 12. *R. R.* 34. Sed iussum de sub massa et limpidum sit. *V. MASSA.* *Pallad.* 11. *R. R.* 21. Et musto de sub pedibus rapto curabis infundere. *Bassus Julius* apud *Seneca.* 1. *Controv.* 3. sub fin. Virgo de sub saxo. *Flor.* 2. 3. De sub Alpibus, id est de sub ipsis faucibus Italiae. *Feget.* 2. *Peterin.* 19. De sub oculo sanguinem detrudere, et *ibid.* 63. De sub ipsa dotorum locis, et *ibid.* 54. item 1. *ibid.* 25. sub fin. De sub cirro sanguis subtrafil dabat. *Id. 5. ibid.* 21. Sanguis ei de sub gamba detrahitur copiosus. Ὑπὸν in his esse et *desub* junctis vocibus scribendum, quidam putant. *V. DESUB.* ¶ 3. Item ad indicandam rem, iuxta quam aliquid sit, quæque fere altius surgit, sotto, appiù, innanzi, presso. — *a)* Proprie. *Plaut. Curc.* 4. 1. 11. Sub basilica. *Id. Trin.* 2. 4. 107. Est ager sub urbe hic nobis. *Sic Ter. Adelph.* 5. 8. 26. *Varro 1. R. R.* 50. 2. et *Horat.* 3. *Od.* 19. 4. *Plaut. Curc.* 4. 1. 19. Sub Veteribus. *Cic. 2. Orat.* 66. 266. Sub Novis. (*cf. Plin.* 35. *Hist. nat.* 4. 8. (25). et *Quintil.* 6. 3. 38.) Sic sub monte, sub colle, sub montis radicibus etc. considerare, esse etc. *Cæs.* 1. *B. G.* 49. Castra promovit et sub monte concessit. appiù, presso. et *Sall. Cal.* 57. Sub ipsis radicibus montis concessit, alle radici, alle falde. Adde *Cæs.* 7. *B. G.* 36. et 49. *Cic. 1. Rep.* 11. 17. Sub ipsis Numantini manibus. *Petron.* *Sat.* 38. Vinum sub mæssa effundere. *Martial.* 11. 81. Illic mæserum Sestibæ sub rupe Prometheus rotat.

— *b)* Translate. *Cæs.* 1. *B. C.* 57. Sub oculis domini suam probare operam studebant. *Sic Liv.* 4. 28. Et jam lucebat omniaque sub oculis erant. et *Seneca 1. Benef.* 5. *extr.* Non est beneficium id, quod sub oculis venit, et *Quintil. Declam.* 16. 9. Ponite sub oculis alligatos. et *Flor.* 2. 15. Classem sub ipso ore urbis incendit. et *Pellej.* 2. 21. 3. Sub ipsis manibus oculique urbis Romanæ. *Seneca Ep.* 71. Sub manu, quod ajunt, nascatur. ¶ 4. Item de re, in qua aliquid sit, in. *Virg. 9. Æn.* 244. Vidimus obscuris primam sub vallibus urbem. *Id. 1. ibid.* 453. sub ingenti lustral dum singula templo etc. *Id. 7. ibid.* 179. Vitiator curvam servas sub imagine falcem. sub piedestallo della statua. et *Ovid. 3. Amor.* 13. 19. Illius indidulo silvis invente sub altis. *Id. 1. Art. am.* 67. Pompeja lentus spatiare sub umbra. — *Proprie.* 3. 9. 36. *Bæhrens.* Tuta sub eilgo flumina nostra mora est. *Madvigius* ex conjectura leg. sub flumine. *V. Advers. crit.* v. 2. p. 65. ¶ 5. Item de re, quæ statim post aliam succedit, subito dopo, subito appresso. *Virg. 5. Æn.* 323. Helymos sequitur, quo deinde sub ipso Ecce volat calcemque ferit jam calce Diore, locumbens humero. *Id. 1. G.* 340. latis operatus in herbis, Extremæ sub casu hiemæ, jam vere sereno. *Alti leg.* sub casum. ¶ 6. In illo *Virg.* 6. *Æn.* 233. At pius Eneas ingenti mole sepulcrum imponit suaque arma viro (Misen) remumque tubamque Monte sub aërio. sub particula supra vim habet, su, d'insu.

B) Sub dicitur etiam de tempore, et quidem

1.) Cum Accusativo. ¶ 1. Adhibetur de iis, quæ generaliter vicinitatem temporis significant, et est paullo ante aut circiter. *Cæs.* 1. *B. C.* 27. Pompejus sub noctem naves solvit, sub far della notte, nocte incipiente. *Id. 2. B. G.* 33. Sub vesperum Caesar portas claudi jussit. *Liv.* 28. 15. in fin. Sub ortum ferme lucis. *Virg.* 1. *G.* 445. Aut ubi sub lucem densa inter nubila sese Diversi rumpebat radii. *Liv.* 1. 22. Sub idem tempus legati ad res repetandas missi. *Id. 22. 47.* Sub equestris finem certaminis coorta est peditum pugna. *Virg. 6. Æn.* 255. primi sub lumina solis. *Horat. 2. Sat.* 7. 33. Sub lumina prima. *Id. 1. ibid.* 1. 10. Sub galli cantum. *Id. 1. Ep.* 16. 22. Sub tempus edendi. *Liv.* 21. 2. Bello, quod fuit sub recentem Romanam pacem. *Id. 23. 15.* Sub adventum prætoris. *Curt.* 4. 39. 2. Sub ipsum tanti discriminis casum. *Id. 5. 21. 11.* Sub ipsum Vergiliarum ædus. *Id. ibid.* 20. 12. Sub lucia exortum. — In illo *Virg. 1. Æn.* 668. Sub noctem cura recusat, sub noctem est potius per noctem, noctis tempore. ¶ 2. Similiter de iis, quæ potius vicinitatem indicant, vel ordinem temporis transacti, et est statim post: occurrit eadem absolute vel etiam cum ipsa particula statim, quæ præcedit aut sequitur. *Cic. 2. ad Q. fr.* 1. 1. Senatus fuit frequentior sub dies festos, et *Liv.* 35. 31. a med. Sub hanc vocem fremitus variantis multitudinis fuit, et 7. 31. Sub hæc dicta omnes in vestibulo curiæ procubuerunt. *Horat. 2. Sat.* 8. 43. Adfertur squillas inter moræna natanles In patina porrecta. Sub hoc herus: hæc gravide, inquit etc. *Ovid.* 3. *Fast.* 642. Sub verbum querulas impulsit aura forer. *Cæs.* apud *Cic.* 8. *Fam.* 4. 4. Non statim sub mentionem et convivium oblectatorum. *Cic. 10. Fam.* 16. Sub eas litteras statim recitate sunt tuæ, tosto dopo.

II.) Cum Ablativo. ¶ 1. Adhibetur de tempore, quo vel intra quod aliquid evenit, et est intra, io, intra spætiū, entro, in, durante, al momento. *Cæs.* 3. *B. C.* 27. Ne sub ipsa protectione milites oppidum irrumperent, portas obstruit. in tempo della partenza, et *Virg. 9. Ecl.* 44. Pura sub nocte. *Id. 4. Æn.* 527. et 7. *ibid.* 87. Sub nocte silenti. *Id. 7. ibid.* 16. Sera sub nocte. *Id. 10. ibid.* 487. Una sub nocte jugali. *Auct. B. G.* 8. 41. Sub decussa nocte. *Ovid.* 12. *Met.* 183. Multaque me fingunt primis spectata sub annis. *Horat. Art.* P. 353. Hæc (pictura) amat obcurum, volit hæc sub luce videri. *Flor.* 2. 17. a med. Quum sub nocte castra consulis adisset, pila vigiliis exceptæ est. in tempo di notte.

et *Plin.* 8. *Hist. nat.* 33. 50. circa med. Cervi soli animalium omnibus aetate, stato veris tempore, cornua mittunt: ideo sub ipsa die quam maxime iovia petunt. *Aristotel.* ex quo *Plin.* compellit. 1. 9. *Hist. animal.* c. 5. *Orax* (τὰ κίρτα) ἀποβάλλουσι, κρηττευσιν ἐαυτοὺς τὴν ἡμέραν, *Seneca Ep.* 71. Consilium sub die nasci debet, et hoc quoque tardum est nimis: sub manu, quod ajunt, nascatur. h. e. eo ipso die vel tempore, quo consilio opus est. *Lucan.* 10. 510. sub tempore vatis Proteos. at tempore. et *Cels.* 3. 18. circa med. Sub summa plerique annectunt, dormiendo, et *Nemesian.* *Ecl.* 1. 13. Nunc etiam caput et Veneris tepere sub annis. sotto il peso degli anni, et *Fellej.* 1. 17. 1. Sub pari etate natiuerunt. Similiter *Nepos Att.* 12. 3. Sub ipsa proscriptio. *Liv.* 2. 55. Sub hac pessimi exempli victoria dilectus indicitur. — Hinc formula sub die est eo ipso die, qui statim indicatur. *Inscript.* apud *Orelli* n. 4657. DEPOSITA SVB D. PRID. KALEND. FEBRVAR. ALIA apud *De-Rossi.* *Inscr. Christ.* T. 1. n. 1181. SVB. (h. e. sub die) PRID. ID. SEPTEMBR. et n. 1044. SVB DIE VII. IDVS SEPTEMBRIIS. ¶ 2. Item de tempore, circa quod aliquid evenit, paullo ante, propo, ad, circiter, presso, verso, poco prima. *Virg.* 4. G. 116. extremo sub fine laborum. *Id.* *ibid.* 490. Jam luce sub ipsa. *Ovid.* 1. *Met.* 494. faces (viator) sub luce reliquit. *Id.* 3. *Amor.* 14. 7. Quis furor est, quæ nocte latent, sub luce fateri? *Id.* 5. *Fast.* 491. Sub eodem tempore. *Pallad.* *Sept.* 13. Sub occasu Vergiliarum. *Liv.* 25. 24. Sub luce urbem ingressus. *Id.* 45. 10. Excesserant urbe sub adventu Romanorum. *Fellej.* 2. 24. 1. Sub adventu Sullæ. *Liv.* 6. 18. Sub exita anpl. *Sueton.* *Claud.* 43. Sub exitu vitæ sigas quedam penitentis dederat. C) Sub dicitur de statu rei, et quidem

1.) Cum Accusativo, adhibetur ad significandum aliquid ab re aliqua pendere. *Cæs.* 5. B. G. 29. Ardere Galliam tot contumeliis acceptis sub populi Romani imperium redactam. *Cic.* 7. *Verr.* 55. 144. Sub potestatem legum cadere. *Id.* *Fontej.* 1. 2. Sub populi Romani imperium dicionem que cadere. *Nepos Miltiad.* 1. Incolas sub potestatem Atheniensium redigere. *Liv.* 4. 4. Matrimonium vos sub legis superbiissima vincula conjicitis. *Curt.* 3. 19. 3. Sub unum fortasse ictum totas vires regni cadere. — Sub vos placeo, in precibus fere quam dicitur, significat id, quod supplico, ut in *Legibus*: Transque dato endoque plorato. *Festus* p. 309. 30. *Müll.* Similis transpositio est in illo *Ter. Andr.* 5. 1. 15. Per ego te deus oro.

II.) Cum Ablativo. ¶ 1. Designat ordinem rerum, seu significat aliquid ab re aliquæ pendere. *Cato fragm.* 5. *Orig.* p. 83. *Pater.* Ne sub solo imperio nostro in servilitate nostra essent. *Cæs.* 1. B. G. 31. (*Ter. Heaut.* 2. 2. 4.) Neque recusatori (*Helvetii*), quo minus perpetuo sub illorum ditione atque imperio essent. *Cic.* 1. *Rep.* 38. 60. Sub regno igitur tibi esse placet omnes animi partes. *Horat.* 3. *Od.* 5. 9. (*Cf. Cic.* 2. *Rep.* 23. 43.) ex hostium — Consequitur sacerdotum in armis Sub rege Medo Marsus et Appulus. *Planc.* apud *Cic.* 10. *Fam.* 23. Sub manu esse. *Rursum Horat.* 1. *Ep.* 16. 77. Sævo sub custode. *Id.* *ibid.* 2. 25. Sub domina meretrice. *Id.* 2. *ibid.* 1. 99. Sub nutrice. *Id.* *Art.* P. 78. Grammatici certant et adhuc sub iudice lis est. *Ovid.* 7. *Met.* 5. Claro sub Jafone. *Nepos Eumen.* 7. Cuius sub imperio phalanx erat Macedonum. *Liv.* 25. 40. Sub Hannibale magistro omnes belli artes edoctus. *Sic Quintil.* 2. 17. 33. Sub eodem magistro erudit. *Liv.* 38. 14. Erant sub eo. *Sueton.* *Tit.* 8. circa med. Quidam sub eo fortuita ac tristia acciderunt. sotto l'impero di lui. *Cf. Plaut. Pseud.* 1. 1. 13. Sub Veneris regno vapulo, non sub Jovis, ¶ 2. Significat etiam alia rerum adjuncta, in quibus quid est aut evenit. *Virg.* 4. *En.* 560. potes hoc sub casa ducere somnos? *Ovid.* 5. *Met.* 62. Et balare sub acerbis vulnera vitæ. *Id.* 4. *Met.* 523. Bacchi sub nymis risit. *Liv.* 35. 19. Sub hoc sacramento. *Id.* 3. 67. Sub titulo æquodanum la-

gum. *Sic Plin. Paneg.* 4. *imp.* Sub titulo gladiatorum agendam. et 42. 52. Macedonæ sub assidua militia fuerat. *Id.* 21. 18. Sub conditionibus his de pace agere. *Sic Cic. Arch.* 10. 25. (et *Sueton.* *Tib.* 44.) Jussit præmium et tribui sub ea conditione, nequid postea scriberet. a conditione, a patto, et *Colum.* 1. R. R. 2. Sub hoc melu villicus erit in officio. con questo timore. et *ibid.* 1. Sub expectatione successorum rapinis studebat. h. e. dum expectant alios, qui sibi mori succedent. *Sueton.* *Aug.* 21. Sub lege. *Id.* *Cæs.* 78. Sub exceptione. *Id.* *Cal.* 48. Sub pœna mortis. et *Tib.* 36. servitutis. *Quintil.* 9. 2. 97. Sub pacto abolitionis dominationem deposuerat. *Plin.* 1. *Ep.* 18. Sub hoc exemplo somnium istud in bonum vertas. Adde 2. *ibid.* 6. et *Paneg.* 76. *init.* Triduum Sanatus sub exemplo lui sedit. *Sic Tac.* 3. *Ann.* 68. Quo excusatus sub exemplo acciperentur. h. e. exemplo prolato. et 4. *ibid.* 11. Ut clero sub exemplo falsas audiciones depellerem. *Sall.* 1. *Hist. fragm.* 11. *Kritz.* Sub honesto patrum aut plebis nomine dominationem affectabant. Cui sensui, ut recte hic monet *Kritzius*, quamvis abstinere sufficere, per sub veram causam tegenda notio maxime fit perspicua. *Sic Justin.* 1. 5. 10. Sub specie venationis dolus telet, sotto pretesto o colore. et 5. 8. 12. Rempubl. sub obtentu liberalitatis invadere. *Id.* 18. 6. 1. Nuptias sub belli denunciazione pelit. *Fellej.* 2. 27. 7. Sub ejus nomine. *Cels.* 5. 26. n. 31. Plurimi sub frigido sudore moriuntur. *Nemesian.* *Ecl.* 1. 3. compositum gracili sub arundine carmen. h. e. ad modos fistulæ; da cantare sulla sampogna. et *Virg.* *Cop.* 2. Crispum sub orotulo docta movere latus. h. e. ad strepitum cotrali. *Inscript.* non optimæ notæ, apud *Gruter.* 438. 1. STATVAM SVB AERE CONSTITVIT. h. e. ex ære. *Sic 406.* 1. et 465. 8. sub *Imp. Valentinian.* et *Valente.* STATVAM SVB AVRO CONSTITVIT LOCARIQVE TRASSERVIT. h. e. auratam. — *Inscr.* apud *Vicenti.* *Monum.* *Gabin.* p. 81. REIPUBLICAS DEDERVNT SVB INSCRIPTIONE INFRA SCRIPTA. h. e. iis conditionibus, quæ subscripta inscriptione continentur. ¶ 3. Aliquando redundare videtur. *Propert.* 4. 7. 95. Hæc postquam querula mecum sub lite peregit. *Avien.* *Perieg.* 81. Cespito sub pingui pandit Pamphyllia glabam. *Id.* *ibid.* 175. esse Sponte cerastarum facili sub viscere currant. *Cf. Fulg.* *interpr.* *Ps.* 65. 17. Deum exaltavi sub lingua mea.

SUBABSURDE, adverb. (subabsurdus) aliquantum inconvenienter. *Cic.* 2. *Orat.* 68. 275. Quæ prudentibus, quasi per dissimulationem non intelligendi, subabsurde atque dicuntur.

SUBABSURDUS, a, um, adject. aliquantulum absurdus, un poco inconveniente, straordinario. *Cic.* 2. *Orat.* 61. 274. Sunt enim illa subabsurda, sed eo ipso nomine saepe ridicula, non solum mimis perapposita, sed etiam quodammodo nobis. *Id.* 16. *Att.* 3. a med. Tempus discessus subabsurdum. — Neutr. plur. absolute. *Id.* 2. *Orat.* 71. 289. Subabsurda dicendo risus moventur. *Quintil.* 6. 3. 99. Subabsurda illa constant stultis simili imitatione. — NB. Videtur *Cicero* primus et fortasse etiam solus hanc vocem usurpasse. Nam *Quintil.* 1. 5. ad fin. Incompositus, reconditus et, quo *Cicero* utitur, subabsurdus, et 6. 3. Et, ut verba *Ciceronis* utar, dicimus aliqua subabsurda.

SUBACCUSO, a, aro, a. t. noonihil et leviter accuso, accusare in parte o leggermente, rimproverare. *Cic.* *Planc.* 35. 86. Quod meum discessum quasi reprehendere et subaccusare voluisti. *Id.* 76. *Att.* 7. Addebant etiam, me desiderari, subaccusari. Adde 13. *ibid.* 46.

SUBACELLO. V. SUBAXILLO. SUBACER, acris, acre, adject. Comp. Subacrior. — Subacer est aliquantum acer, acriculus. *Isid.* 17. *Orig.* 10. 8. de napo. Follis lator et radicis ejus gustus subacrior.

SUBACIDUS, a, nm, adject. aliquantum acidus, acidetto, umido. *Cato R. R.* 108. Si vinum subacidum erit, non durabit. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 25. 54. (120). Esse debet (sucus) lenis, non subacidus.

SUBACTA, gram. V. SUBIGO in fin.

SUBACTARIS. V. voc. 527.

SUBACTARIS, a, um, adject. (subigo) qui subigit. ¶ 1. In re militari subactaris vel subactaris videatur fuisse milites gentilis per ipsum belli tempus subactis imperati. Sed V. quæ dicta sunt in SUMMARIIIS. ¶ 2. Extra rem militarem dicitur de corario, de eo scilicet, qui corium subigit et operi aptat. *Inscript.* apud *Gruter.* 618. 8. (*Orelli* n. 4170.) V. CORIARIUS.

SUBACTIO, gram. V. SUBIGO in fin. SUBACTIO, omis, f. 3. actus subigendi, maceratio, P'intridere, lo stemperare, spagare.

I.) Proprie. *Filruv.* 2. 4. extr. Arena buvatica bacillorum subactionibus in testorio recipit soliditatem. *Arnob.* 3. p. 107. Subactionibus ciborum dentes trini generis atque in officia trina compositi.

II.) Translate. *Cic.* 2. *Orat.* 30. a med. Subacto mihi ingenio opus est, ut agro non semel arato, sed corato et litato, quo meliores fetus possit et grandiores edere. subactio autem est usus, auditio, lectio, litteræ, exercitio, cultura.

SUBACTOR, omis, m. 3. (subigo) qui subigit, συζυγῶν, τριῶν, idem ac pædagogus. *Zamprid.* *Commod.* 3. Subactora suo Antero post se in curru locato, triumphavit. *Id.* *Elagab.* 5. Posterioribus emulacionibus in subactorem rejecti et oppositi. et 31. Subactorum bene varatorum multitudo. et mox. Resit et virilia subactaribus suis pœvacula manu sua.

SUBACTUS, a, um, particip. V. SUBIGO.

SUBACTUS, us, m. 4. (subigo) subactio. In sexto casa sing. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 7. 12. (69). Optimum frumentum esse, quod in subactu conglum aquæ capiat.

SUBADJŪVA, æ, m. 1. (sub et adjaro) qui sub aliquo auxilium seu ministerium præbet, ajutante o sottoajutante. *Impp. Gratian.*, *Valentinian.* et *Theodos.* *Cod. Theod.* 6. 27. 3. in fin. Ut periculum sa et adjutor et subadjuvæ subituros esse cognoscant. *Imp. Leo Cod. Justin.* 13. 20. 4. Hujus beneficii prerogativam subadjuvæ etiam, qui singulis inveniantur temporibus, deferri jubemus. Adde *Notit. Imp. Or.* c. 3. p. 11. et alibi.

SUBADJŪVANS, antis, particip. ab inusit. subadjuvo, idem ac subadjuva. Occurrit autem absolute. *Notit. utr. imper. sac.* 41. Quæstor imperii occidentalis habet subadjuvantes adjutores memoriales de scriniis diversis. Ita *Furlanetto* et alii; sed *Böcking* leg. subadjuvans.

SUBADJŪVEO, æ, ere, a. 2. sensim aut occulte admoveo, avvicinare. *Colum.* 6. R. R. 36. ad fin. Injuste meo mari sensim magistri subadjuvantes debent georici ejusdem feminam. *Schneiderus* ex MSS. ita legit et edidit: hujusce sensum magistri lacerant admoda generis etc.

SUBADJŪGANTER. V. SUBARROGANTER.

SUBADSENTIENS. V. SUBASSENTIENS.

SUBADŪNO, ai, avi, ere, a. 1. sensim aduno. *Cassiod.* in *Psalm.* 134. 4. Elegit itaque Jacob, dum Ecclesiæ populum diversarum gentium congregatione subadunavit.

SUBEDANUS et

SUBEDIANUS, a, um, adject. (sub et edius) qui est sub ædibus, fortasse qui sub ædibus ætem vel opus exercet: cui opponitur qui sub dco, chi lavora in casa o nell'officina; vel, ut alii volunt, qui ea conficit, quæ intra ædes reponenda sunt, faber interilariar. Res la incill adharret. *Inscript.* apud *Murat.* 1163. R. LXXIIANO VIT. ADIVTOR ET MARCIA PARENTES QVT VIX. A. VII. M. VII. D. XV. BENEM. FECER. EX CORPONE SVBARDANO. ALIA in *Bullett. dell'Inst. Archeol.* 4. 1838. p. 5. L. VALERIVS L. L. PHARNACES MAR-MORARIVS SVBARDANVS. Adde alias *ibid.* a. 1853. p. 28. et a. 1870. p. 15.

SUBEMULATIO, omis, f. 3. (subemulor) prava emulatio. *Amibros.* in *Ps.* 36. n. 10. Aliud est subemulari, aliud emulari: subemulatio astuta tiam habet, emulatio simplicitatem. et mox. Videtur etiam alio loco distinctionem subemulationis Scriptura fecit.

SUBEMULO, ai,

SUBEMULOR, aris, uti, dep. f. prave emulor.

¶ 1. Intransitive seu absolute. *Fulgat. interpr. Ital. Ps. 36, 8.* Ne subæmularis, ut maligne facias. *Noster* habet: noli æmulari, ut maligneris. et *Augustin. fragm. serm. ed. a cl. Bordiner. in Etudes palæogr. etc.* Noli subæmulare in malignaotibus, neque æmuleris facientes iniquitatem. *Ambros. in Ps. loc. cit. in voc. præced.* ¶ 2. Translative more, cum Accus. *Fulgat. interpr. Ital. Ps. 36, 7.* Ne subæmuleris eum, qui prosperatur. *Noster* habet: noli æmulari in eo, qui prosperatur.

SUBÆRATUS, a, um. *V. voc. seq.*

SUBÆRO, as, alium, are, n. 1. (sub et as) Part. *Subæratus*. — Subæro est as obduco, alio scilicet metallo pretiosiore. *Apul. de dipht. 10.* Æro, aras, uode subæro, subæras. Adde *Priscian. Partit. XII. v. En. 1. p. 1220. Putsch. Gloss. Lat. Gr. Subæro, υποχαλκίζω.* Hinc subæratus, subler se as habens, υποχαλκός, ut *Aurum subæratum*, quod foris quidem aurum ostendit, lotus autem as occultat. *Pers. 5. 106.* Nequa subærato mendosum tinniat aurio.

SUBAGER et rectius subagger, Æris, m. 3. (sub et agger) locum, qui sub aggere Servii Tullii situm intra Romam erat in Regione Urbis quinta, Esquillæ dicta. *Notit. Urb. et Curios. p. 8. et 9. Pr. Campum Viminalem subager. Alii leg. sub ager, alii sub aggere divisim.* Sed *Ulrichs in Cod. Topogr. p. 9.* distinguit inter *Campum Viminalem* et *subager* sive *subagger*, ut duo fuerint loca. De uno tamen accepisse videtur *Lanciani in Bull. archæol. Municip. II. p. 46.*

SUBAGITATIO et subigatio, Æris, f. 3. (sub et agito) actus subagilandi, seu clam et obscene attrahendi. *Plaut. Capt. in fin. Ad pudicos mores facta hæc fabula est neque in hac subigatione fuit, neque ulla amatio.*

SUBAGITATRIX et subigatrix, trices, f. 3. (subagito) quæ subigat. *Plaut. Pers. 2. 2. 45.* Ne me attrahes, subigatrix.

SUBAGITO et subigito, as, avi, alium, are, a. 1. frequentat. a subigo. *V. Bedam De orthogr. p. 238, 30. Neil. — Part. Subagilandus.* — Subagilo est universim clam agito, concutio. ¶ 1. Speciatim in re obscena, subigo, attrahere, παῖς, χυβέω. *Ter. Heaut. 3. 3. 6.* Ejus amicum subigitare. *Pet. Scholiast. edit. ab A. Maio. Tractum a porcis verbum, qui, quando hac sugunt, matrem subagitant. Plaut. Mil. glor. 3. 1. 58.* Neque ego umquam alienum scortum subigito in convivio. et a. 5. v. 9. Cur es ausus subagitere alienam uxorem, impudens? *Id. Cas. 5. 4. 2.* Nunc tu, si vis subigitare me, proba est occasio. Alii leg. sine, os sublectare. Adde *Merc. 1. 2. 90. et 91.* ¶ 2. Itinc figurate pro sulcico, induco. *Apul. Apolog.* Cur eutem tam absurdum tamque lebecnarius blanditum mulierem subigitarem? *M. Aurel. ad Fronton. 4. ad M. Cæs. (edente iterum A. Maio) ep. 5.* Igitur Tiberianus bibliobecarius tibi subigilandus est.

SUBAGRESTIS, e, adject. allqueolum agrestis, aliquando selvatico, ὑπαγρῆτος. *Cic. Brut. 74. 259.* Sonabat contrarium Catulo, subagresta quiddam planeque subrusticum. *Ammian. 14. 11. ante med. Subagreste ingeoium.*

SUBALARE, is, n. 3. *V. voc. seq.*

SUBALARIS, e, adject. qui sub volucrium alis est.

I.) Proprie. *Lamprid. Elagab. 19. extr.* Nec cubuit in accubitis facile, oisi is, quæ pilum leporinum haberent aut plumes perdicum subalares, sæpe culcitas mutans. h. e. plumes sub alis perdicum. Alii leg. plumes perdicum, subalares sæpe culcitas mutans. h. e. pulices, quibus butacri at brachia cubando fulciuntur.

II.) Translate est qui sub axillis fertur, ut *Subalara telum* apud *Nepot. Alcib. 10. a med.* Favillaris aut subalare telum eripuit. h. e. a balteo dependens. — Hinc absolute, substantivorum more

Subalare, is, n. 3. zona, quæ et redimicium et succinctorium vocatur atque describitur ab *Isid. 19. Orig. 33. 5.* descendens per cervicem et a lateribus ocellis divisam (at, dimissam) utrumque alitum claus ambiculis atque hinc inde

succingiens, ut constringens latitudinem, vestis ad corpus contrahat atque compoat. *Edict. Dioclet. p. 25.* De zonis miliaribus. *Subalare* Babylonicum 35 centum. h. e. e pelle Babylonica confectum.

Subalaris, is, f. 3. plume, ut videtur, quæ sub ala est. In plur. num. apud *Fulgat. interpr. 4. apocr. Esor. 11. 25.* Et vidi et ecce subalares cogitabant se erigere et tenera principatus, et mox. Comedit duas subalares.

SUBALBENS, eolis, adject. ex particip. subalbus. *Cassiod. 5. Variar. 34.* Chamæleon aureo tantum capite, reliquis membris subalbentis præcino colore distinguitur.

SUBALBICANS, anis, adject. ex particip. Idem ac subalbidus. *Varro 3. R. R. 9. de gallis.* Oculis ravis ac nigris, palea rubra subalbicans.

SUBALBIDUS, a, um, adject. aliquantulum albidus, bianchiccio, bianchetto, ὑπόλευκος. *Plin. 21. Hist. nat. 25. 96. (168).* Ramulos habet candidos, folia subalbida, abietonum similia. *Cels. 5. 28. n. 8.* Pars corrupta subalbida. *Cæli. Aurel. 2. Acut. 27. 144.* Lingua primo subalbida, deo rubra.

SUBALBULUS, a, um, adject. aliquantulum albus. *Isid. 12. Orig. 1. 50.* Gilvus melius color est subalbulus. *Ila Lindem. et Otto ex Cod. Gud.; alii subalbidus.*

SUBALBUS, a, um, adject. aliquantulum albus, bianchetto, bianchiccio, ὑπόλευκος. *Varro 1. R. R. 9. a med.* Sabulo subalbus ad æreosodis uiculis alienus. Adde *Emil. Macr. c. 74. p. 246. Gloss. Gr. Lat. ὑπόλευκος, subalbus.*

SUBALPINUS, a, um, adject. sub Alpibus situs, posto sotto le Alpi, ut *Subalpina Italia, Plin. 16. Hist. nat. 11. 22. (55).* Subalpini montes, 25. ibid. 7. 34. (71).

SUBALTER, æra, ærum, adject. Comp. *Subalterior*. — Subalter est, qui alteri subditus est. *Augustin. Serm. 42. n. 2. ed. Mai.* Movet me in his piscatorum verbis consellios subalterius loci relatio. *Boeth. in Porphy. Dial. 1. p. 29. Mign.* Quoniam major est species hominis, quam quolibet aliud individuum; ita prædicatur ut superius ad id, quod est subalterius.

SUBALTERNATIM, adverb. (subalternus) subalterno loco. *Boeth. Aristot. Topic. 13. p. 670.* Quoniam diversorum generum et non subalternatum positum diversæ species sunt. Adde *eumd. in Porphy. Comm. 1. p. 79.*

SUBALTERNATUS, a, um, particip. ab inu. nit. subalterno, subalternus. *Boeth. in Aristot. Prædic. 1. p. 125.* Subalternatum genus avis.

SUBALTERNICUM, V. SUBALTERNICUM.

SUBALTERNUS, a, um, adject. qui sub altario est, subalterno. *Boeth. Introd. ad syllog. p. 556.* Universalis affirmatio et particularis affirmatio subalterna dicuntur, quoniam altera subiacet alteri, et p. 581. Et omnis homo iustus est, quidam homo iustus est. Subalterna vero dicuntur, quoniam quod illa universaliter ponit, eam hac particulariter ponit. *Id. in Porphy. Comm. 3. p. 162.* Hæc subalterna genera nuncupantur, quod illa sunt genera, ut alterum sub altero collocatur. Adde *Mar. Victorin. 1. ad vers. Ar. 23.*

SUBAMARE, adverb. (subamarus) aliquantulum amare. *Pet. Scholiast. ad Cic. Sext. 3. (edente A. Maio in Class. ant. T. 2. p. 126.)* Subamare loquitur de collega suo Antonio.

SUBAMARUM, V. voc. seq. in fin.

SUBAMARUS, a, um, adject. aliquantulum amarus, amarulus, ὑπὸμαρος. *Cic. 1. Invent. 16. 25.* Aliqua res subamarum. — Hinc *Subamarum, orum, a. plur. 2. absolute. Id. Fat. 4. 8.* Ut alios dulcia, alios subamarum delectat.

Subamarum, adverbii more, aliquantulum amare. *Ammian. 27. 11. a med.* Subamarum accidens.

SUBAMBIGUË, adverb. aliquantulum ambigue. *Donat. ad Ter. Phorm. 4. 4. 2.* Subambigue loqui.

SUBAMBULO, as, are, n. 1. subter ambulo, camminar sotto. Vox a *Lexico* expungenda; le-

giter anim tantummodo in *Not. Tyr. p. 147.* Ambulat, perambulat, subambulat.

SUBANTE et divisim sub ante, præpon. fere ante, paullo ante. *Fulgat. interpr. Ital. Act. 5. 21.* Subante lucem, h. e. diluculo, ut habet *Noster.*

SUBAPERIO, is, ire, a. 4. subtilis aut occulte aperio, aprire occultamente, ὑποαίρνω. *Arnob. 2. p. 84.* Potestas monstrata, quid nîvem in plumes subaperiat crustules. *Apic. 8. 7.* Subaperies auriculum sub eodem.

SUBAQUANEUS, a, um, adject. (sub et aqua) qui est sub aquis, χῆλ στα sott'acqua, ὑποδρεος. *Tertull. Anim. 32.* Subteraneum et subaquanum videntur eadem haustu seris.

SUBAQUILINUS, a, um, adject. stiquantum aquilinus. *Auct. Itin. Alex. M. 13. (6).* Nares subaquilinas.

SUBAQUILUS, a, um, adject. colorem habens ad aquilum accedentem, aliquantulum bruno o fisco. *Trebell. in XXX. Tyrann. de Zenob. 30.* Fuit vultu subaquilo, tunc coloris. *Plaut. Rud. 2. 4. 9.* Eja, corpus culsumodi! Subvolorum! Illud quidem, subaquilum volui dicere.

SUBARATOR, Æris, m. 3. (subaro) qui subarat. *Plin. 17. Hist. nat. 24. 37. (227).* Vel etiam subarator imprudens luxavit radices.

SUBARATUS, a, um, particip. V. SUBARO.

SUBARASCENS, entis, particip. ex fousit. subarasco, aliquantulum arasceos. *Filruv. 7. 3. ante med.* Trullisatione subarascete.

SUBARGUTULUS, a, um, adject. aliquantulum argulus. *Gell. 15. 30.* Si forte lidem garruli natura et subargutuli sunt.

SUBARMALIS, is, n. 3. *V. voc. seq.*

SUBARMALIS, is, adject. ¶ 1. Est idem ac subalaris, ut *Subarmalis vestis*, genus vestimenti, quod sub armum gestatur, velut tuica. *Capell. 5. p. 136.* Subarmalis vestis illi (femine) peplo quodam circa humeros involuto Latialiter tegebatur. ¶ 2. In *Mus. Borbon. T. 5. tab. 36. p. 4.* subarmalis tunica dicitur ita appellata, quia subter arma (sc. vestes quaslibet militares) superposita inducebatur, ut hæc membris aptius caderent. — Origo igitur vocis et usus in cit. loc. differunt, ita ut res sit incerta. *V. A. Rich ad h. v. — Hinc*

Subarmale, is, n. 3. absolute, substantivorum more, est idem ac subarmalis vestis. *Valerian. in epist. apud Trebell. Claud. 14.* Subarmale unum cum purpure Maura, Spartian. Sever. 6. extr. Prætorianus cum subarmalibus inermes sibi iussit occurrere. Adde *Vopisc. Aurelian. 13.*

SUBARO, as, alium, are, a. 1. Part. *Subaratus*. — Subaro est subter aiano terram moveo, ὑπαρπίζω. *Plin. 16. Hist. nat. 27. 50. (116).* Item quæ subarantur aut quæ ablaquantur, celeriora neglectis. *Id. ibid. 29. 51. (119).* Et subarata oculus æoeschol.

SUBARRATUS vel subarrhatus, a, um, particip. *V. voc. seq.*

SUBARRHO vel subario, as, avi, alium, are, a. 1. (sub et arrha) Part. *Subarrhatus*. — Subarrho est arrha seu pignore, aut etiam prelio, obliquo, oblique cum pegno.

I.) Proprie. *Sulpic. Sever. Ep. 2. ad Claud. 12.* Quæcumque ergo humanorum sponsalium pignoribus subarrallur, statim etc. Adde *eumd. Ep. ad Bassin. sub init. V. Ducange Gloss. med. et inf. Latinit. ad h. v. Cassian. 7. Collat. 6.* Et illud jam subarrallum teoat in præsentis. II.) Translate. *Augustin. Serm. 1. n. 2. ed. Mai. Paciscitur (serpens) de interitu vili cum femina: subarravit inferos, supposuit mortem.* Adde *Serm. 71. n. 2.*

SUBARROGANTER vel subarroganter, adverb. aliquantulum arroganter. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 36. 114.* Vereor, ne subarroganter facias, si dixeris iustum.

SUBARUNDINO, as, are, a. 1. (sub et arundo) arundine fulcio. *Dracont. 1. 171.* Vineæ psu-pineos subarundinat ebris campos.

SUBASPER, æra, ærum, adject. aliquantulum asper, asprieto. *Cels. 5. 28. n. 19.* de intelligit. *Asp.*; fere subasper et nec continuus.

SUBASSATUS, a, um, particip. *V. SUBASSO*.
SUBASSENTIENTIS vel **subassentientis**, entis, ad-
 ect. ex particip., aliquantum assentientis, accor-
 dentis aliquanto. *Quintil.* 11. 3. 100. Sunt et
 illi breves gestus, quum manus leviter pandata,
 nervis intervallis et subassentientibus humeris
 movetur.

SUBASSO, as, atum, are, a. 1. Part. Subassatus.
 — Subasso est lente aut modice asso. *Apic.* 7. 14.
 Subassare tubera, et 4. 2. a med. pisces. et 8. 8.
 a med. leporem lento igne. et 7. 2. solum in
 craticula. et *ibid.* 5. Carnem eliam sale subas-
 satam perfundere. *Cael. Aurel.* 3. Tard. 5. 74.
 Squilla igne torrida, id est subassata. *Adde* 4.
ibid. 1. 1. et 3. 66.

SUBATIO, onis, f. 3. (subo) actus subandi,
 appetitus in Venero. *V. SUBO*. *Plin.* 8. *Hist.*
nat. 51. 77. (205). de surb. Remedium, ne pri-
 ma subalio, neque ante flaccidas aures coitus
 incipiat. Item de mulieribus apud *Fulgenc.* *Planc.*
da prisc. serm. 46. Vagie sunt tabellorum ob-
 tortiones in subatione peractae.

SUBAUDIENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

SUBAUDIO, is, itum, ire, a. 4. Part. Subau-
 diens 2.; Subauditus et Subaudiendus 1. —
 Subaudio pro diversa particula sub, qua constat,
 significatio. ¶ 1. Est ex connexu orationis
 intelligere aliquid verbis non expressum, attin-
 tendere. *Ascon.* in *Cic.* 1. *Ferr.* 2. *Senato-*
rio enim his subauditur; et senatorio ordi-
 ni nominat senatorio. et ad 9. ad illa verba: sed
 etiam *Q. Metellum*. subaudi consulem. *Philarg.*
ad Virg. 2. *G.* 323. *Utile* his subaudiendum.
Adde Boeth. 1. *Arithm.* 28. *Ulp.* *Dig.* 28. 5. 1.
 extr. Non putavit valere, quoniam deest ali-
 quid: sed et ipsa valebit, subaudito iubeo. ¶ 2.
 Est etiam paulum audio. *Apul.* 5. *Met.* Nec
 umquam viri mei vidi faciem, sed tantum co-
 cloris subaudiens vocibus etc.

SUBAUDITIO, onis, f. 3. (subaudio) actus sub-
 audiendi, id sottintendere. *Serv.* ad *Virg.* 10.
Aen. 80. In subauditione ponuntur ea, quae non
 possumus dicere aperte. *Hieronym.* *Quaest. Hebr.*
in 2. Reg. 3. 13. Est enim hic defectus et ne-
 cessaria subauditione. *Adde Boeth.* 1. *Arithm.* 28.
 et *Augustin.* *De serm. Dom.* 1. 9.

SUBAUDITOR, oris, m. 3. (subaudio) qui sub-
 misse audit. *Mar. Victorin.* apud *A. Maium*,
Nov. Coll. 7. 3. p. 61. et 62.

SUBAUDITUS, a, um, particip. *V. SUBAUDIO*.

SUBAUGEO, auges, ausi, augere, a. 2. ali-
 quantulum augeo. *Pacuv.* *Trag. reliq.* p. 96.
Hibbeck. quo tandem ipsa orbitas grandaevitas
 que Pelai pennam stirpis subauget. At recentio-
 res alii cum *Mercer.* leg. subazet, pro subegis-
 set (*V. Quicherat* in *Add.* etc. p. 275.); *Bothe*
 vero subazit.

SUBAURATES, a, um, particip. *V. voc. seq.*

SUBAURO, as, atum, are, a. 1. Part. Sub-
 auratus et Subaurandus. — Subauro est auro
 leviter illino, indorare. *Petron.* Sat. 32. Ha-
 bebat in minimo digito sinistrae manus annu-
 lum grandem subauratum, extremo vero arti-
 culo digiti sequentis minorem, ad mibi videba-
 tur, lolum aureum, sed plane ferreis veluti stel-
 lis ferrumicatum. *Inscript.* apud *Reines.* cl. 3.
 n. 62. STATUA EQUESTRISS STAVRATA. *Alia* in *Nu-*
nell. lett. di Firenze T. 10. p. 615. BASILICAN
 FOLIENDAM STATTAM STAVRANDAM DE SVA REGY-
 NIA CVRAVIT. *Adde Schol.* ad *Juvenal.* 7. 23.

SUBAUSCULTANS, antis, particip. *V. voc.*
seq.

SUBAUSCULTO, as, are, a. 1. Part. Subaus-
 cultans. — Subausculto est leviter et quasi pre-
 tereundo ausculto, ascoltare di nascosto, alla
 sfuggita, origliare in passando, υπακοποιμα.
Plant. *Hil. glor.* 4. 2. 3. Taza subauscultemus,
 ecqua da me fiat mentio. *Cic.* 2. *Orat.* 35. in
 fin. Subauscultando tamen excipere voces eorum,
 et procul, quid parrent, alleodere. *Id.* 10. *Att.*
 18. Omnes enim κρυπταίοντες videntur subauscul-
 tare, quae loquer. *Id.* *Top.* 20. 75. Loculus est
 bonis viris subauscultantibus pariete interposito.

SUBAUSTERUS, a, um, adject. aliquantum
 austerus. *Cels.* 3. 6. in fin. Vinum austerum

vel cerla subasterum. *Adde* 6. 6. n. 8. et *Cael.*
Aurel. 2. *Acut.* 37. 211.

SUBAXET, *V. SUBAUGEO*.

SUBBAILO, as, are, a. 1. onus subeo, sup-
 porto. *Augustin.* contra *Faust.* 15. Subbajulare
 scapulis validis tantam molem. *Gloss. Gr. Lat.*
 ὑπερβαλλω, subbajulo.

SUBBALBE, adverb. aliquantum balbe. *Spar-*
tan. *Get.* 5. Subbalba canorus.

SUBBALTEATUS, *V. BALTEATUS*.

SUBBASILICANUS, a, um, adject. (sub et ba-
 silica) qui sub basilicis versatur, ut subrostra-
 nus, qui plurimum obambulant sub Rostris.
Plaut. Capt. 4. 2. 35. Quorum odos subbasili-
 canos omnes abigit in forum. *Id.* hos homines
 item sic nominat *Curc.* 4. 1. 11. Illis damno-
 sos maritima sub basilica quærit. *Id.* in *Gloss.*
Philox. vocantur basilicarii.

SUBBATIO, is, ere, a. 3. subter baluo. Vox a
 Lerteo expungenda; occurrit enim tantum in
Not. Tir. p. 117. Baluit, rebaluit, subbaluit.

SUBBIBO, bibis, bibi, bibere, a. 3. aliquan-
 tum bibo et etiam aliquanto liberalius bibo, bere
 aliquanto, bere aliquanto largamente, ὑπομνω.
Plaut. Truc. 4. 3. 58. Qui improbus est, alve
 subbibit, sive adeo caret temet; tamen ab in-
 genio est improbus. ubi *Göller* quemvis bibit;
Spengel vero leg. si urna bibit. *Sueton. Ner.*
 20. a med. Si paulum subbibisset.

SUBSINI, æ, a, adject. idem fere quod bini.
Manil. 4. 846. Ipsa (docet titulus causæ) quæ
 ecliptica signa Dixere antiqui, pariter subbina
 laborant. Nec vicina loca, sed quæ contraria ful-
 gent, dus per volta. At *Bentley* leg. sed bi-
 na; alii aliter.

SUBBLANDIOR, tris, itus sum, tri; dep. 4.
 Forma fut. subblandibitur pro subblandietur,
 quod in verbis quartæ conjugationis non est in-
 solens, apud *Plaut. Bacch.* 3. 4. 19. Mibi loani
 atque inopi subblandibitur. — Subblandier, tri;
 parag. pro subblandiri, apud *eumd.* *Cas.* 3. 3.
 22. Non metronarum officium est, sed meretrici-
 um, Viris alienis subblandier. — Subblandior
 est aliquantum blandior vel clam blandior; oc-
 currit autem cum dativo aut absolute. *Plant.*
Asin. 1. 3. 32. Et quoque calulo meo subblan-
 ditor norus amator. *Lucil.* apud *Non.* p. 472.
 6. *Merc.* Ille me ubi videt, subblanditur, palpa-
 tur, caput scablit, pedes legit. *Plaut. Bacch.* 4.
 8. 35. Et subblanditur carnes? *Adde eumd.*
ibid. 3. 4. 19. et *Cas.* 3. 3. 22. init.

SUBBRACHIA, orum, n. plur. 2. *Isid.* 11.
Orig. 1. 65. Alæ (hominis) subbrachia sunt ap-
 pellatæ eo quod ex eis in modum alarum motus
 brachiorum inchoet.

SUBBREVIS, e, adject. aliquantum brevis.
Plin. 21. *Hist. nat.* 7. 20. (43) Saluoca folio
 quidem abbrevi et quod acell non possit.

SUBBULLIENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

SUBBULLIO, is, ire, n. 4. Part. Subbulliens.

— Subbullio est aliquantum bullio.

I.) Proprie. *Plin. Valerian.* 1. 11. Ut lavi

calore subbulliat.

II.) Translate. *Cassiod.* 7. *Hist. Eccl.* 2. circa

med. Ritus incontinentes et quasi subbulliens.

SUBCELESTIS vel **succælestis**, a, adject. qui

est sub celo. *Tertull.* advers. *Valentin.* 31.

Hebdomas succælestis.

SUBCERULEUS, subceruleus vel succeru-

leus, a, um, adject. aliquantum ceruleus, *Cels.*

6. 5. sub fin. Creta subcerulea.

SUBCANDIDUS vel **succandidus**, a, um, adject.

aliquantum candidus, ad colorem candidum oco-

nibil accedens, ὑπολευκος. *Plin.* 27. *Hist. nat.*

8. 39. (16). Folia bovis lingue similia, minora,

subcandida. *Adde ibid.* 12. 94. (120).

SUBCAPIO vel **succapio**, capis, capere, a. 3.

idem ac suscipio. *Agnoscitur a Cledon.* *Art.*

p. 1035. *Putsch.*

SUBCAUTE, adverb. aliquantum caute. *Apic.*

8. 7.

SUBCAVO vel **succavo**, as, are, a. 1. suffodio.

Schol. ad *Juvenal.* 1. 55. Quod parcus ustor,

subditi ligni incipis, utrobo subter facto subca-

vet. ita fig. *Cramer;* sed *Id.* aliter statit.

SUBCAVUS vel **succavus**, a, um, adject. edo-
 ter cavus, concavo. *Cato R. R.* 151. Areas sub-
 cavas facito, uti aquam continere possint. *Zu-*
cret. 6. 556. Venius per loca subcava terra col-
 lectus. *Adde ibid.* 683. *Adde Var.* *Auct. de*
limit. p. 252. et 260. et 303. *Goes.*

SUBCENDO, *V. SUCENDO*.

SUBCENO, *V. SUCENO*.

SUBCENTURIATUS, a, um, et

SUBCENTURIO, as. *V. SUCCENTURIO*, as.

SUBCENTURIO, onis. *V. SUCCENTURIO*,

onis.

SUBCERNENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

SUBCERNO vel **succerno**, cernis, cerni, cern-
 tum, cernere, a. 3. Part. Subcernens II.; Sub-
 cernetus I. — Subcerno est cribra secerno, ἑκπννω,
 ὀρνω (It. separare col vaglio, passare per lo
 staccio, crivellare, stacciare; Fr. cribler, passer,
 tamiser, trier; Itisp. cribar, cerner; Germ.
 durchsieben; Angl. to range, bolt, searce, of
 sift meal).

I.) Proprie. *Cato R. R.* 25. Vinaceos quoti-
 die recentes succerno etc. cribrum illius rei pa-
 rato. et *ibid.* 37. Parlem de nucleis succerno.
 et 151. Dimidium digitum terram allam sub-
 cernilo. *Id.* *ibid.* 18. ad fin. Calx cribro sub-
 creta. *Plin.* 2. 5. Testa tusa et subcreta. *Plin.*
 18. *Hist. nat.* 11. 29. (115). Postea fatinatio cri-
 bro succernunt. — Joculariter *Plaut. Pæn.* 3.
 1. 9. Siela oportet ira amicos homini amanti
 operam datum? Nam ille quidem gradus succer-
 tu 'et cribro pollinario.

II.) Translate, per metonymiam, est agitare,
 succulere, *Auct. Etn.* 492. de mari quod æstu
 agitur. Ac primum tenuis silus exigit alterio-
 res: Progrediens ille diffunditur et subcernens.
h. e. apice crispatus.

SUBCESIVUS, *V. SUBSECIVUS*.

SUBCINANEUS, *V. SUCCECINANEUS*.

SUBCINCTUS, *V. SUCCINCTUS*.

SUBCINERICIA, æ, f. 4. *V. voc. seq.* in 62.

SUBCINERICIUS, subcinericus vel succina-

ricius, a, um, adject. (sub et cinis) qui sub ci-

neris coquatur.

I.) Proprie. *Isid.* 20. *Orig.* 2. 15. Subcineri-

cius panis (sub) cinere coctus et reversus: ipse

est et focarius. *Hieronym.* 2. in *Os.* 7. De

hac farina fiet subcinericius panis. *V. MAN-*

PHILA. *Adde Fulgat.* *Interpr.* *Cen.* 13. 6.

Ambr. *De Cain et Ab.* 1. 9. n. 35. ad *Ecol.*

12. 39. Subcinericia azyma, que Grace ἄζυμα

dicuntur, eo quod abscondantur in cinere.

II.) Translate. *Fulgat. Interpr.* *Os.* 7. 8. E-

phraim laclis est subcinericius panis. — Elio

Subcinericia, æ, f. 1. absolute, substantivo-

rum more, idem ac subcinericius panis. *Am-*

br. *loc. cit.* Abcondita tenemus mysteria, sic-

ut tenuit Abraham, qui subcinericias fecit. *Cf.*

Genes. 18. 6.

SUBCINENS vel **succinens**, entis, particip.

V. SUCCINO.

SUBCINGO etc. *V. SUCCINGO*.

SUBCINO, *V. SUCCINO*.

SUBCISIVUS, *V. SUBSECIVUS*.

SUBCLAMATUS et

SUBCLAMO etc. *V. SUCCLAMO*.

SUBCOACTUS, *V. COACTUS*, a, um.

SUBCENO, rectius subcono vel succeno, æ,

ari, are, a. 1. clam cono, cenar di sotto o di

nascosto, ὑποδινωμι. Absolute *Gabin.* apud *Quin-*

til. 6. 3. a med. Et Gaba de piscibus, qui quum

pridie ex parte adest et variati postero die appo-

sunt essent, Festinus alii subcenant, inquit.

SUBCERULEUS, *V. SUBCERULEUS*.

SUBCOLORATUS vel **succoloratus**, a, um,

adject. aliquantisper coloratus. *Isid.* 8. *Orig.*

10. 3. Tertia (charta) hieratica dicta, quod ad

sacros libros eligebatur, similis Augustin, sed

subcolorata.

SUBCOMMUNIS, e, adject. promiscuus, ἐπι-

κοινος. *Diomed.* p. 301. 13. *Neil.* Est et quin-

tum genus (nominum), quod Græce epicommon

dicuntur, Latini promiscuum vel subcommune vo-

cant, quod aut specie masculinæ generis dedi-

naq, ut passer, aut declinatur specie generis feminini et etiam masculinum genus significat, ut aquila. *V. EPICENUS.*

SUBCONDITOR. *V. SUCCONDITOR.*

SUBCONSTITUTUS, a, um, particip. ab inu-
nit. subconstituo, subter statutus. *Boeth. 2. Eucl. geom. p. 1357. Mign. Isopieorus rectus subconstitutus. At Zachmann. habet subter constitutus.*

SUBCONSUL, *ensis*, m. 3. minister consulis. *Jos. Scalig. l. 1. ep. 66. legi putat in Inscript. apud Gruter. 53. 10. Sed V. SUBCENTURIO.*

SUBCONTINUATIO, *ōis*, f. 3. subsequens continuatio. *Priscian. 16. p. 1027. Putsch. Conjunctiones subcontinuativæ causam continuatōis ostendunt consequentem cum essentia rerum, ut quoniam, quia: ut quoniam ambulat, movetur. Quidam tamen et has continuativas et subcontinuativas inter species casualium posuerunt. Nec irrationabiliter, et continuationis enim et subcontinuationis per has causa ostenditur reddi. Continuationis, ut, si ambulet, movetur: subcontinuationis, ut, quia ambulat, movetur.*

SUBCONTINUATIVUS, a, um, adject. qui alteri continendo subordinatur, ut Conjunctio subcontinuativa apud *Priscian. loc. cit. in voc. præc.*

SUBCONTRARIUS, a, um, adject. qui alteri subditus aliquantulum contrarius est. *Boeth. in Arist. de Interpret. ed. pr. 1. p. 320. Mign. Propositiones subcontrariæ, et ibid. ed. sec. p. 470. Hæ dicuntur subcontrariæ, vel quod sub contrariis posite sunt, vel quod ipsæ superiori-
bus, sub quibus sunt, contrarias propositiones habent. Id. De syllog. categ. 1. p. 800. Subcontrariæ (propositiones) sunt, quæ particulariter eidem idem hæc affirmet, hæc negat. *Hygin. De limitib. p. 173. Goes. Septentrionali circulo subcontrarium australem appellant. et p. 173. Ab hoc exemplo subcontrariæ partib. quæ videtur eidem horis illuminari, umbra describitur. et mox. Quam regionem quidam subcontrariæ partib. appellant. Alii minus recte sescontrarium et sescontrariæ legunt. Ita *Furlanetto et De-Vit. At Zachmannus teg. ubique sescontrariæ.***

SUBCONTUMELIOSÆ vel subcontumeliosæ, adverb. aliquantulum contumeliosæ, *ὀψοβριότηκός. Cic. 2. Att. 7. Hercule, verum ut loquamur, subcontumeliosa tractatur noster Publius.*

SUBCOCOQUO vel succocoquo, *cōquā*, a, 3. leniter coquo. *Marcell. Empir. 36. a med. Miste omnia subcoquantur igni.*

SUBCORNICULARIUS vel succornicularius, *il*, m. 2. optio aut adiutor cornicularii. *Inscript. apud Gruter. 1108. 4. T. ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΠΡΟΚΛΕΥΣΙ ΣΚΡΙΒΑ ΣΥΛΛΟΓΟΓΡΑΦΩΝ. Ita teg. aliam *Orelli n. 5490. et Kellerin. ad Figul. Rom. laterc. p. 17. c. 1. qui scribam subcornicularium putat esse idem ac codicifarium. In ead. apud *Don. cl. 6. n. 105. et Murat. 787. 1. pro scrib. legitur trib. b. et tribunl. Fortasse hæc altera lectio unice emendanda est.***

SUBCORRIGO vel succorrigo, *is*, est, *ere*, a. 3. aliquantulum corrigo. *V. in SENSULUS.*

SUBCORTEX vel succortex, *is*, m. et f. 3. interior cortex, nostrates vulgo sottoscorza, Latini etiam albumen dicunt. *Veget. 4. Peterin. 28. Cortices mali granat. subcorticem de ipse arbore.*

SUBCRASSULUS vel succrassulus, a, um, adject. aliquantulum crassus. *Capitulin. Gordian. 6. Corporis quællitate subcrassulus.*

SUBCRESCO. *V. SUCCRESCO.*SUBCRETUS. *V. SUCCERNO.*

SUBCRISPUS vel succrispus, a, um, adject. qui crines habet aliquantulum crispis, aliquanto crespo o. *Cic. 4. Verr. 44. 108. Videtis titum subcrispo capillo nigrum? Varro 2. R. R. 5. Caudæ inferior pars frequentibus pilis subcrispa. et ibid. 7. Juba equi subcrispa. Adde *Jul. Paler. res gest. Alex. M. 1. 13. Müll.**

SUBCROTILLUS. *V. SUCCROTILLUS.*

SUBCRUDUS vel succrudus, a, um, adject. non omnino coctus, mezzo crudo, non coctus in toto, *ὠπαρός. Cato R. R. 156. Brassicam co-*

quito paulisper, nil subcruda siet. *Cels. 6. 13. Subcrudum incidendum, ne, si diutius ibi pus permanserit, os lædat. Adde 7. 2.*

SUBCRUENTUS vel succruentus, a, um, adject. *ὤπαρος*, aliquantulum cruentus. *Cels. 4. 18. Descendant astem pituitæ mucisque similia, interdum etiam leviter subcruenta. Id. 5. 18. n. 24. Si facia contusa lixiv subcruentus est.*

SUBCUBO. *V. SUCCUBO.*SUBCUBONEA. *V. SUCCUBONEA.*

SUBCULTRATUS vel succultratus, a, um, particip. *V. voc. seq.*

SUBCULTRO vel succultro, *as*, *atum*, *are*, n. 1. (sub et cultro) Part. Subcultratus. — Subcultro est cultro subter incido, concido, seco. *Apic. 4. 2. Subcullare pulpas. et 8. 8. a med. Thymum subcultratum.*

SUBCUMBENS et

SUBCUMBO. *V. SUCCUMBO.*

SUBCUMBUS vel succumbus, a, um, adject. (subcumb) terminus in agris, dictus videtur, quia basis aut stylobatæ, quæ columnæ succumbit, similis est. *Var. Auct. de limit. p. 265. et 302. Goes.*

SUBCUNEATUS, a, um, adject. ex particip. ab inusit. subcuneo, cuneis subter firmatus et cultus. *Vitruv. 6. 11. Subjecti et subcuneali postes.*

SUBCURA. *V. SUCCURA.*

SUBCURATOR vel succurator, et etiam divisim sub curator, *ōis*, m. 3. qui curatoris locum tenet, *ὠπαρχεπων. Julian. Dig. 3. 5. 29. Eidem alium subcuratorem constitutum. Inscript. in Bull. dell' Istit. archeol. n. 1851. eva curator vias ELAMINIAS SVB CYNATOR OPERAVIT REBLSCORUM.*

SUBCURSIO. *V. SUCCURSIO.*SUBCURSOR. *V. SUCCURSOR.*

SUBCURVUS vel succurvus, a, um, adject. aliquantulum curvus. *Ammian. 26. 9. extr. Procopius corpora non indecoro, nec mediocris statura, subcurvus humumque intuenso semper incedens.*

SUBCUS, *ūs*, om. gen. adject. (sub et cutis) qui sub cute est, subcutaneus. *Gloss. Isid. Subcus, subcutaneus; intercus, intercutaneus; subtercus, subtercutaneus.*

SUBCUSTOS, *ōis*, f. 3. comm. gen. 3. qui pro elio custode substitutus est, *ὠποφύλαξ, ἀντιφύλαξ. Plaut. Mil. glor. 3. 2. 54. Hunc subcustodem suum foris ablegavit.*

SUBCUTANEUS, a, um, adject. (sub et cutis) qui sub cute est, subtercutaneus. *Aur. Vict. Epist. 14. de Hadriano. Ille morbo subcutaneo victus, dolore ardens impatiensque plures e se natu egestavit.*

SUBCUTIO et deriv. *V. SUCCUTIO.*

SUBDEALDO, *es*, *are*, a. 1. subter dealbo. *Varro apud Non. p. 72. 11. Mer. Tages, ruina ne jacentem subdealbet. Bücheler leg. dealbet; alii sub deo albet. Cf. Riese Rhein. Mus. 21. 120. et Stünkel De Varron. verb. form. p. 74. et seqq.*

SUBDEBILIS, e, aliquantulum debilis, aliquanto diffeitoso. *Sueton. Vitell. 17. Venter obesus, alteram femur subdebile.*

SUBDEBILITATUS, a, um, adject. aliquantulum debilitatus, *ὠνεγασθενός. Cic. 11. Att. 5. Te subdebilitatum novas rationes tuendi mei querere.*

SUBDEFECTIO, *ōis*, f. 3. (subdeficio) aliqua defectio. *Augustin. Quæst. in Hept. 1. 26. Quomodo accipitur, quod Abraham veniens in Egyptum celare voluerit uorem suam esse Saram, secundum omnia, quæ de hac re scripta sunt, utrum hoc conveniret iam sancto viro, an subdefectio fidei ejus intelligatur etc.*

SUBDEFENDERE, *is*, *ere*, a. 3. aliquantulum defendere. *Donat. ad Ter. Andr. 5. 3. 25.*

SUBDEFICIENS, *entis*, particip. *V. voc. seq.*

SUBDEFICIO, *ōis*, f. 3. Part. Subdeficiens. — Subdeficio est sensim deficio, andar mancando. *Augustin. Serm. 343. ed. recent. sub fin. Si in labore subdeficimus, adiutorium imploremus. Curt. 7. 7. circa med. Hæc quassa adhuc voce subdeficiens, vix proxima exaudientibus, dixerat,*

SUBDELEGO, *as*, *are*, a. 1. alteri in vicem delego. *Edict. Theod. 127. Delegare nemo debet invitus, sed si is, qui a creditore subdelegatur, consensum delegatione præbens debere se fateatur etc.*

SUBDIACON, *ōis*, m. 3. subdiaconus. *Cassiod. in ep. ad Tim. 1. 3. Adjiciens quales episcopi, diacones et subdiacones esse debeant.*

SUBDIACONALIS, e, adject. (subdiaconus) ad subdiaconum pertinens. *Venant. Vit. S. Marcelli. 6. Quam subdiaconali ministerio fungeretur.*

SUBDIACONUS, *i*, m. 2. qui uno gradu diacono inferior est, subdiacono, *ὠποδίακονος. Impp. Valentin., Valens et Gratian. Cod. 1. 3. 6. Presbyteros, diaconos, subdiaconos atque exorcistas et lectores, ostiarios et acoluthos etiam personalium munerum expertes esse præcipitur. Adde Cod. Theod. 5. 3. 1. Augustin. Ep. 63. 1., Isid. 7. Orig. 12. 23. et Inscript. Neapol. 1350. et 2064.*

SUBDIALIS et subdivalis, e, adject. De quantitate secundæ syllabæ *V. Zachmann ad Lucret. p. 237. — Subdialis est sub dio positus, posito alto scoperto, ὠπαξσπος. Plin. 14. Hist. nat. 1. 3. (11). Una villa in Livie porticibus subdivales inambulationes umbris pergulis opacat. Id. 34. ibid. 12. 29. (117). Cadmia super terram ex subdivalibus pelris caditur. *Ammian. 19. 11. 4. Nostris pruinis subdivales moras difficile tolerabant. — Uico**

Subdiale et per apop. subdival vel subdival, *is*, n. 3. absolute, substantivorum more, solarium sive pars domus superior, quæ sub dio est, *ὠπαξσπος, ὠπαξσπος. V. SOLARIUM. Plin. 36. ibid. 25. 62. (186). Subdialia Græci invenere. talibus domos contingentes tractu tepente. terrazzi, battuti, alians. et Theod. Priscian. 1. 2. In vase novo reponas diebus xl. in subdivale. *Tertull. advers. Jud. 11. ex Vulgat. interpr. Ital. Ezech. 9. 3. Subdivat domos. Alii leg. subdivale. At etiam in Gloss. Lat. Gr. p. 265. Vulcan. Subdival, ὠπαξσπος. V. SUBTEGULANEUM.**

SUBDIFFICILIS, e, adject. aliquantulum difficilis, *ὠποχλανεός. Cic. Amic. 19. 67. Existit hoc loco quædam questio subdivicilis. Adde Boeth. in Arist. de Interpret. ed. sec. 5. p. 586. Mign.*

SUBDIFFIDO, *is*, *ere*, a. 3. aliquantulum diffido, diffidare aliquanto. *Cic. 15. Att. 20. Ego quo die audivi, subdividare cepi.*

SUBDIMIDIUS, a, um, adject. subaequaliter, *ὠπαμυδιός*: huic opponitur superdimidius seu aequaliter. *Capell. 7. p. 251. Superdimidius numerus est, qui ipsum atque numerum et dimidium majus habet. Contra ex iisdem numeris minor majori subdividius est, quem Græci ὠπαμυδιόν appellant. Superdimidii rationem habebat tria ad duo: subdividii duo ad tria.*

SUBDISJUNCTIVUS, a, um, adject. *Procul. Dig. 50. 15. 124. Itæc verba, ille aut ille, quæ solum disjunctiva sunt, sed etiam subdivisiva: disjunctivum est, veluti quum dicimus, Aut dies aut nox est, quorum posito altero, necesse est tolli alterum: Subdisjunctivi autem genera sunt duo; unum quum ex propositis finibus ita non potest utrumque esse, ut possit neutrum esse, ut, Aut sedet, aut ambulat: alterius generis est, quum ex propositis finibus ita non potest neutrum esse, ut possit esse utrumque, veluti quum dicimus, Omne animal aut facit, aut patitur. — Subdisjunctivæ conjunctiones, apud *Priscian. 16. p. 1030. Putsch. sunt, quæ voce disjunctivarum utrumque tamen esse significant, vel simul, ut copulativæ, vel discrete. Simul, ut Terentius in Eunuchis: vel rex semper maxime mihi gratias agebat pro etiam rex. Discrete utrumque tamen esse significat, ut tota die vel tegit iste vel cogitat.**

SUBDISTINCTIO, *ōis*, f. 3. (subdistinguo). ¶ 1. Est alia post primam distinctio, *περίσπασσις. Mall. Theod. De metr. 3. 8. Sed quoniam de syllabæ ac pedibus abunda dictum est, ad ipsam metrorum demonstrationem, distinctio nem, subdivisionem veniamus. ¶ 2. Est etiam nota interruptionis in legendo, quæ pronuncia-*

trons terminus ita suspenditur, ut statim id, quod sequitur, succedere debeat. *Προστίγν. Dio-med. 2. p. 432. Putsch. — Isid. 1. Diff. 145.* Inter distinctionem et subdistinctionem (hoc est discrimen); distinctio finem sensus facit, subdistinctione suspendit. Adde *Comm. in Dom. Art. m. p. 230. ed. Hag.*

SUBDISTINGUO, stinguis, stinctum, stinguere, a. 3. Part. *Subdistinguens*. — Subdistinguo est subdistinctionis notam apponere et sermonis cursum suspendo. *Ascon. in Cic. 4. Ferr. 13. 32. ad illud: Si quid perperam iudicavit senatus: Multi subdistinguant et separatim addunt sententias, ut quasi per interrogationem ostendant etc. Porphy. ad illud Horat. 1. Sat. 3. 2. Ut nunquam inducant animum cantare roganti: subdistinguentem cantare et sic rogati inserendum. Id. ad illud ejusd. 1. Ep. 6. 12. et artes suscipe: potest et ad suscipe subdistingui.*

SUBDITIATIO. *V. SUBDITO.*

SUBDITIUS vel **SUBDITIVUS**, a, um, adject. (subdo) ¶ 1. Est suppositicius, supposito, finito, *ὑποθετικὸς, ὑποβλητικός*. — a) De personis. *Plaut. Pseud. 2. 4. 62.* Ubi hominem exornare, subditicius fieri ego illum militis servum volo. *Cic. 7. Ferr. 27. 69.* Si huic subditicius archipirata in eandem custodiam dedisset. Alii rectius leg. *subditivum*. et *Lamprid. Elagab. 17.* Sed porticus defuerant, quæ postea ex hoc subditicio Antonino extractæ sunt. — b) De rebus. *Quintil. 1. 4. 3.* Et libros, qui falso videntur inscripti, tamquam subditicios summovere familia. ¶ 2. Est etiam subditus. *Ambros. Ep. 19. n. 20.* Præfatus, quod essent subditii Palæstinorum, quibus sibi necessitas obediendi etc.

SUBDITIO, ðnis, f. 3. (subdo) ¶ 1. Est actus subdendi. *Varro Sentent. n. 50. ed. De-Fit (n. 46. ed. Hiese).* Excellentissimum genus docendi est exemplorum subditio. ¶ 2. Est etiam subjectio. *Fulgat. interpr. Ital. ad Hebr. 5. 8. es Codd. Sang. et Clar.* Quamquam esset filius, didicit, a quibus passus est, subditiōem. *Noster* habet obedientiam.

SUBDITIIVS. *V. SUBDITIVUS.*

SUBDITIVUS, a, um, adject. substitutus, alterius loco positus. ¶ 1. Generalit. *Arnob. 5. p. 179.* Sed allegorici sensibus et subditivis intelliguntur omnia illa secretis. ¶ 2. Speciatim est subditicius, suppositicius, non verus, *ὑποβλητικός*. *Plaut. Amph. 2. 2. 198.* Namque de illo subditivo Sosia mirum nimis est. Adde *Cic. loc. cit. in SUBDITIVUS, Sueton. Ner. 7. et Senec. Celip. 803. — Illic*

Subditiivus vel *subditivus*, i, m. 2. absolute, inscribitur una ex *Cæcili* comædiis. *Gell. 15. 9.*, cujus fragmenta apud *Ribbeck, Com. fr. v. 2. p. 47.* *Hypobolimæus* seu *Subditivus*. *V. ibid. adnot.*

SUBDITO, as, are, a. 1. frequentat. vel intens. a subdo. *Lucret. 6. 603.* vis ipsa periculi subditat huic stimulum quadam de parte timoris. h. e. addit, subdit. At *Zachmannus* pro subditat huic habet subdit adhuc. Usus tamen vocis confirmat *Gloss. Gr. Lat. Ἐνυχοῖδός*; clarigo, subdito, pignero. Cf. etiam *ibid. Ἐνυχοῖδός*; clarigatio, subditatio, pignericatio.

SUBDITUS, a, um, particip. *V. SUBDO.*

SUBDITIIVS, us, m. 4. (subdo) id, quod supponitur. *Plin. 32. Hist. nat. 3. 13. (28). ed. Sillig.* Inter telhargicos odoris suffusus excitant volratumque exanimaciones vel subditu ac menses et secundas cient. Alii leg. subditu; at *V. ibid. adnot.*

SUBDIU et rectius divisim sub diu, adverb. idem quod die siye interdiu. — *Plaut. Most. 3. 2. 77.* Audivit hic esse vitalem perbonam: subdiu coll absque sole perpetuum diem. Est qui leg. sub diu. At *Zachmannus* ad *Lucret. 4. 211.* Quod simul ac primum sub diu splendor aquali punitur. p. 226. et seq. lectionem sub diu improbat, interpretatur tamen sub diu, non interdiu, primò in diu productâ. Cf. *Vitruv. 5. 9., 6. 3. et 7. 1. Fest. apud Paul. Dia. p. 71. 6. Müll.* Sub diu fieri dicimus, quod non sit sub lecto. *V. Weise ad Ritschl ad Plaut. Most. loc. cit.*

SUBDIVALE et **SUBDIVALE** et **SUBDIVALIS**. *V. SUBDIALIS.*

SUBDIVIDENS, entis, particip. *V. voc. etq.*

SUBDIVIDO, vidis, vidi, vitum, videre, a. 3. Part. *Subdividens* et *Subdivisus*. — Subdivido est post primam divisionem rursus divido, subdividere. *Augustin. 6. Civ. D. 3. a med. Tres libros ita subdivisit, ut primus sit etc. Adde 3. Trin. proæm. Chalced. Tim. 29. Ejus (lineæ) summa pars scindens proximum circulum, κατὰ βιβλίου, hoc est subdividens. Tertull. advers. Jud. 11. ad fin. Hebdomades, quæ sunt subdivisæ in abscisionem etc.*

SUBDIVISIO, ðnis, f. 3. (subdivido) alia post primam divisio, subdivisione. *Hieronym. Ep. 58. n. 8.* Præcipue in eo libro mihi subdivisio placuit. Adde *Justinian. Cod. 3. 28. 37. et 6. 2. 22.*

SUBDIVISUS, a, um, particip. *V. SUBDIVIDO.*

SUBDIVUM. *V. voc. etq.*

SUBDIVUS, a, um, adject. qui sub diu est, *ὑπὸ διῷ*. *Gloss. Gr. Lat. ὑπὸ διῷ*, subdivas. — *Illic*

Subdivum, i, n. 2. absolute, calum serenam, sudum, ciel sereno, apud *Tertull. Pall. 2. p. 410. Oehl. Gloss. Lat. Gr. Subdivum, ὑπὸ διῷ*.

SUBDO, dis, didi, ditam, dere, a. 3. Part. *Subditus* sub A. 1. 2. 3. et B. 1. et sub B. 1. 2. et in Bn.; *Subdendus* sub A. 1. 3. — Subdo duo præcipue significat.

A) Subdo proprie est subijcio, suppono: quasi subitus do, *ὑποτίθημι* (lt. metter sotto, sottoporre; Fr. mettre sous ou dessous, placer dessous; Hllp. poner bazo; Germ. unterlegen, untersetzen; Angl. to put, place or set under). occurrit autem cum Accus. rei, qui subditur, et sæpe addito rei, cui quid subditur, Dat. aut Accus. (fortasse etiam Abl.) cum præp. sub; aut absolute.

1.) Proprie. ¶ 1. Generalit. *Liv. Andr. fr. 24. Ribbeck.* Subdere puerum ancillæ. *Cato R. R. 105.* Mustum in ahenum infundito, ignem subdito: ubi bullabit viam, ignem subducito. et *ibid. 84.* Sub testum subde paulisper, poites eximito. Cf. *Cic. 2. Nat. D. 10. 27. et Liv. 8. 30. Lucret. 4. 447.* At si forte oculo manus uni subdite supler Pressit cum quadam sentia, ut uti videantur Omnia, quæ tuimur, fieri tum bina videndo. *Id. 6. 1046.* lapis hic Magnet quum subditus esset. *Ovid. 4. Met. 631.* ultima tellus Rega sub hoc, et pontus erat, ubi Solis eobellis Æquora subdit equis et fessos escipit axes. *Tac. 4. Ann. 62.* Capto amphitheatro, neque fundamenta per solidum subdidit, neque armis nestibus ligneam compagem superstruxit. *Sueton. Oth. 11.* Quum pugionem pulvisco subdidisset. *Sic Domit. 17.* Pugio pulvisco subditus. *Plin. 14. Hist. nat. 2. 4. (37).* Subdere furcas vitibus. *Id. 8. ibid. 16. 21. (55).* leones iugo. *Tac. 19. Ann. 24.* tantus aratro. *Ovid. 4. Met. 721.* se aquis. *Id. 2. Art. am. 732. et 2. Pont. 6. 38.* calcar equo. *Seneca Herc. Fur. 386.* facem tellis. appiccar fuoco. et *Plaut. Curc. 2. 3. 18.* aliquem sub solum, h. e. humi steruere: bullare a terra. et *Ovid. 8. Met. 661.* erat mensæ pes tertius imper: Testa parem fecit. que postquam subdita elivum sustulit etc. *Liv. 8. 30. a med. Congesta in ingentem acervum hostilia arma subdito igne concremavit. Ovid. 4. Fast. 835.* subdita Gamma rogo. *Id. Heroid. 4. 57.* Panipbaa decepto subdita tauro. *Id. 14. Met. 553.* Carica subdita navigiis. e. 14. *ibid. 141.* Vincula galere subdita meoto. *Plin. 4. Hist. nat. 11. 18. (41).* Cæleste (populi) majores Ilæmo, minores Rhodopa subditi. abitanti alle radici. et *Ovid. 4. Pont. 9. 128.* est oculis subdita terra tuis. *Virg. 3. G. 371.* avidis, ubi subdita Gamma medullis. *Id. Cul. 90.* hæc cura est subdita cordi. *Aucl. B. Afr. 78.* Quum elephas in lixam inermem impetum fecisset eumque sub pede subditum pondere suo premeret. *Alti* tamen rectius leg. sub pedem. *Apul. 5. Met. Lucernum subdere aliquo tegmina, h. e. tegere, abscondere vel*

supponere ellicui operculo. pro sub aliquo tegmine; nisi malis esse eliat. instrumenti. ¶ 2. Speciatim est subijcere, domare, sollomellere, soggiogare. *Tibull. 4. 1. 67.* inferno Platonis subdita regno Magna deum proles. *Pers. 5. 124.* Liber ego. Uode datum hoc sumis tot subdite rebus? An domum ignoras, nisi quem vindicta relasat? *Tac. 12. Ann. 40.* Subditus imperio femine. *Prudent. 1. inpl. etq. 34.* Cæsaris vexilla linquant, eligunt signum Crucis: Proque ventosis draconum, quos gerebant, palliis, Præferunt insigne lignum, quod Draconem subdidit. *Claudian. 11. cons. Stilich. præf. 8.* Subderet Hispanum legibus Oceanum. *Sic IV. cons. Hgnor. 42.* Subdidit Oceanum scriptis. ¶ 3. Item subscribere, adscribere, subijcere. *Gell. 12. 11. (et 19. 11.)* Versus ipsos ex poematis Farianis, in quibus hæc verba sunt, subdidit. *Auson. Ep. 19.* His litteris lucundissimum poema subdideras. *Hieronym. præf. in Euseb. Chron.* Littera superioribus sigis subdenda. ¶ 4. Item loquendo verba addere, soggiungere. *Auson. Grat. act. 23.* Hic tu paulisper basisti, deinde illico subdidisti: Quid de duobus consulibus etc. Adde *Cyprian. Ep. 2. (at. 8.) n. 3. ¶ 5.* Item obijcere, esporre. *Lucret. 5. 102.* rem aliquam oculorum subdere visu. h. e. subijcere oculis. vlsu pro visui. ¶ 6. Apud Grammaticos subdidit littera, quæ in dipthongo secundum occupat locum. *Terentian. De metr. 420.* Ex quibus statim videbis semper i vel n Latinas posse subdi ceteris. ¶ 7. Apud Logicos subdita est pars propositionis, quæ et subjecta dicitur, vel subjectum. *Apul. 3. Dogm. Plat.*

II.) Translati. ¶ 1. Metaphorâ sumptâ a super. paragi. 1. *Lucret. 3. 303.* Nec nimis iras fas umquam subditi pericit Fumida. *Quintil. 1. 2. 25.* Subdere aciores ad studia dicendi fecerit. *Liv. 8. 32.* ad fin. Subdere ignem ac materiam seditioni. *Ovid. 5. Trist. 1. 76.* Ingenio stimulus subdere Fama totæ. *Seneca Agam. 133.* Metur subdit stimulus dolori. *Liv. 7. 40.* Subdere aliquid spiritus. — In illo *Cod. 10. 10. 3.* Subdere supplicia gravissima. subdere est pro adhibere, far uso, adoperare, impiegare. ¶ 2. Metaphorâ a super. paragi. 2. ductâ. *Plin. 3. Zip. 19.* Vereor, na sit incautum, rem tam magnam iisdem tempestatibus, iisdem casibus subdere.

B) Subdo est etiam sufficere, substituo in locum alterius, *ἀντικαθίστημι, ὑπὸ τι*. (lt. sostituire; Fr. mettre à la place, substituer; Hllp. substituir; Germ. an die Stelle setzen; Angl. to substitute); occurrit autem cum Accus. objecti, sæpe addito, rei, cui quid subditur, Dat. aut Acc. vel Abl. et præp. in vel pro. ¶ 1. Generalit. *Cic. Dom. 32. 83.* Quis in meum locum iudicem subdidit? *Id. 3. Ferr. 5. 12.* Quid de illis respondeat, quos in eorum locum subditos domi eum reservavit? *Festus p. 343. 3. Müll.* Subditus dicitur il, qui in demortui iudicis locum iudex datur his, qui eum habuerant iudicem dumtaxat in eandem rem vel litem. Adde *Paul. Dig. 5. 1. 60. Propert. 3. 21. 34.* Nec solvit Danaas subditi cervæ rates. *Planc. apud Cic. 10. Fam. 21. 7. Plin. Paneg. 45. et Quintil. 3. 6. 54. Gell. 1. 4. sub fin.* Immutavit ergo et subdidit verbum et verbo, quod omiserat, ðnitimum. ¶ 2. Speciatim est per dolum et fraudem uoum pro alio substituere, fictum pro vero subijcere, ostendere. *Ter. Heaut. 5. 3. 12.* Subditum se suspicatur, supposito, subditicius. *Liv. 40. 9.* Ma subditum et pellice genitum appellat. *Tac. 14. Ann. 40.* Subdere testamentum, falsificare. et *Paul. Dig. 4. 10. 19.* partum. h. e. uoum pro altero matris apponere, vel ei, qui non peperit, alienum infantem subijcere. *Tac. 1. Ann. 6. ad fin. (et 15. ibid. 44.)* Abolendo rumor Naru subdidit reor et quæstionibus penis affecti. h. e. falso reos egit. et 3. *ibid. 67.* Et neque necessariorum iuvaret periclitantem, maiestatis crimine subdabatur. et fingentem. et 6. *ibid. 36.* Subdito rumore, tamquam Metopetiam lauratum, sparsa una falsa voce. et *Apul. 10. Met.* In cui potioris vice subdit alia,

scil. venenale. ¶ 3. Item subornare, summittere, subornare. *Plaut. Merc. argum.* 2. 9. Hic filium subdiderat vicini: pater Vicinum. *Tac.* 4. *Ann.* 59. Adimulabat iudicis partes, subdilis, qui accusatorum nomina sustinerent. — Hoc Part. præter. pass., cuius exempla retulimus.

Subdita, orum, m. plur. 2. absolute, substantivorum more. ¶ 1. Res subter positæ. *Ambros.* in *Ps.* 118. *Serm.* 9. n. 1. Nec Propheta meritis huiusmodi intellectum videtur admittere, nec series auditorum. ¶ 2. Etiam medicamentis, quæ in pudicem immittuntur, *supposte*. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 5. 20. (43). Capæ hæmorrhoidales peltant, subdita pro balanis. *Id.* 22. *ibid.* 9. 11. (25). Glycyrrhizæ usus in subdilis, decoctæ ad terles.

Subditi, orum, m. plur. 2. absolute, substantivorum more, qui dilioi alicujus parent. *Ambros.* *Apol.* *David* 7. n. 34. Exercuit etiam subditos ad virtutis officium, ut etiam per pericula regali imperio voluntarii milites obtemperarent. *Fulgat. interpr.* 1. *Tim.* 1. 9. Lex iusto non est posita, sed iniustus et aon subditis.

SUBDOCEO, dōces, dōcere, a. 2. loco alterius docere seu vicem præceptoris occupare, vel bovis subscivis docere, ὑποδιδάσκω. — a) Transitive, seu cum Accus. *Cic.* 8. *Att.* 4. Ulceriones nostros meo polius labore subdoceri, quam me illum vis magistrum querere. — b) Neutrorum more, seu absolute. *Augustin.* 8. *Confess.* 6. Subdocere grammaticos. h. e. vicem gerere seu occupare.

SUBDOLTOR, ōris, m. 3. (subdoceo) qui post aliam docet, sottomaestro. *Auson. Profess.* 22. Victorio subdolori sive proscholo.

SUBDOLUS, adverb. (subdolosus) callide, con furbia, furbescamente, ὑπόδωλος. *Plaut. Trin.* 2. 1. 12. Subdole blandiri. *Cic. Brut.* 9. 35. Acute, subdola, versute. *Salust. Jug.* 108. Subdole speculari consilia alicujus.

SUBDOLENS, collis, particip. ab inusit. subdoleo, aliquantum dolens. *Cæli. Aurel.* 3. *Acut.* 2. 7. Subdolens faulcum reasus.

SUBDOLŌSITAS, sitis, f. 3. (subdolosus) occulta deceptio seu dolus. *Cassiod.* in *Ps.* 49. 19. Prius de furto alique de adulterio arguit peccatores: nunc etiam de conscientia pravitate et lingua subdolositalibus accusantur. *Isid.* 10. *Orig.* 239. Pellex - dicta a fallacia (lega pellacia), idest versutia, subdolositate vel mendacia.

SUBDOLŌSUS, a, um, adject. (subdolosus) occulte dolosus, *Cassiod.* in *Ps.* 106. 34. Mentes subdolosæ. *Gloss.* *Lat.* p. 277. n. 223. *Hild.* Subdolosus, astutus.

SUBDŌLUS, a, um, adject. fraudulentus, astutus, dolosus, occulte decipiens, ingannatore, ἀστυλόγος.

I.) Proprie. *Plaut. Epid.* 2. 3. 13. Quo pacto fiat subdola adversus senem. *Ovid.* 1. *Art. am.* 598. Fac, litubet blæso subdola lingua sono. *Salust. Jug.* 42. At Jugurtha, cognita vanitate legati, subdolos ejus augere amicitiam. *Id.* *Cat.* 5. Abitus rudes, subdolos, varius. *Tac.* 6. *Ann.* 51. Occultus ac subdolos illegende virtutibus, et *ibid.* 6. timorem animi subdola modestia tegens. *Plaut. Capt.* 3. 3. 5. Subdola mendacia.

II.) Transitive, refertur ad inaniam, quibus falli quis potest. *Tac.* 5. *Hist.* 14. Ea loci furma, incertis vadis subdola et nobis adversa. *Martial.* 3. 58. Sed tendit avidis rete subdolum tardis.

SUBDŌMO, as, are, a. 1. domo, subigo. *Plaut. Asin.* 3. 3. 112. Sic isti solent superbi subdomari.

SUBDŪBITANTER, adverb. (subdubito) subdubitando. *Rufin.* ex *Orig. select.* in *Ps.* 41. 10. Subdubitanter dicere.

SUBDŪBITO, as, avi, are, n. 1. nonnihil ad dubito, prumper dubita, dubitare aliquantulum, ὑποδιδάσκω. *Cic.* 44. *Att.* 15. Jam enim dicamneum: antea, crede mihi, subdubitabam. — Cum particula relativa. *Id.* 2. *Fam.* 13. circa med. Significas ut subdubitares, qua essem erga illum voluntate. *Rufin.* ex *Orig. select.* in *Ps.* 2. 3. Subdubitasse, ad quid isto fierent,

SUBDŪCO, dūcis, dūsi, ductum, dūcere, a. 3. **Subduze**, pio subduxisse, apud *Varron.* 2. *R.* 1. 6. — Item subduxi, pio subduxisi, apud *Ter.* *Eun.* 4. 7. 24. — Part. Subductus fere in omnib. paragi; Subducturus sub *B.* 1.; Subducendus sub *A.* 1. b et II. 2. — Subduco, prout partic. sub, qua componitur, est subius, subter, infra, aut est quasi surium, duo præcipua et aliquantum diverie significat.

A) Subduco, a sub, subter, infra, est subter euforo, clam subtraho, ὑποείρω, ὑποείρω (li. togliere di sotto, sotto via o sotto mano, di nascosto, portar via, sottrarre; Fr. retirer de dessous, retirer, ôter; Hesp. substraer, quitar, arrancar; Germ. darunter wegziehen, wegnehmen; Angl. to take or convey away by stealth); occurrit autem cum Accus. laulam, aut cum addita Dat. vel Ablat. loci, unde quid subducitur, per præp. ab, ex, de, aut sine præp.

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. — a) Universalim. *Cato R. R.* 105. Ubi bullabit vinum, ignem subduco. *Cæs.* 2. *B. C.* 23. Naves ex prædonum bello subductas reficiendas curaverat. *Cic.* 4. *Fyn.* 15. 42. Subducere rerum fundamenta. *Liv.* 9. 11. furto aliquid. *Plaut. Merc. prol.* 65. Fluvius rapidus rapiari pueri adduxit pedes. *Lucan.* 2. 717. Rapta puppe inloor subducta est montibus Argo. *Triphonin.* *Dig.* 28. 2. 28. Subducus de potestate. *Rursum Cæs.* 2. *B. C.* 11. Complariibus lapidibus ex turri subduclia. *Virg.* 6. *En.* 524. fidum capiti subduclum ense. di sotto il capezzale. *Ulp.* *Dig.* 10. 2. 14. Rem de iudicio subducere. — Subducere se, clanculum et easim se removere, sottrarsi, ritirarsi. *Plaut. Asin.* 5. 2. 62. Tempus est subducere hinc me. *Nepos Alcib.* 4. Clam se a custodibus subducere. *Ovid.* 7. *Met.* 781. se a vulnere. *Id.* 5. *Trist.* 14. 27. se nimbo. *Ter.* *Eun.* 4. 7. 24. Mihi ante oculos coram maiorem adduxit tuum, et cum eo clam te subduxi mihi. *Cic.* 3. *ad Q. fr.* 4. 1. De circulo se subduxit. — b) Ia se militari. *Salust. Jug.* 103. Militas dispersos in uam contrahit, deia cunctos pleno gradu in collem subducit. ritira, retrahit. *Sic Cæs.* 1. *B. G.* 24. Copias in proximum collem subduclit. *Liv.* 7. 34. Spatium consuli dedit ad subducendum æmea in requiem locum. *Id.* 36. 18. Hostes pulsi loco intra munimenta, subduclis ordinibus, concesserunt. — In illo *Salust. Cat.* 62. Reliqua signa la subsidii artius collocet, ab his centuriones omnes lectos, præterea es gregariis optime quemque armatum la primam aciem subducit. subducere est adducere ex subsidii in primam aciem adducere. ¶ 2. Specialim est demere, auferre, togliere, levare. *Cic.* 2. *Tusc.* 17. circa med. Subduc cibum uam diem athletæ. *Virg.* 3. *Ecl.* 5. alienus oves custos his mulget la boia: Et succus pecori et lac subduclit agnia. *Juvenal.* 11. 142. Nec frustum caprea subducere, ac latius Asæ Novit avis uoster li-runculus, levare trinciando, et *Sueton.* *Tib.* 22. Subducere materiam tumultus. *Ovid.* 3. *Fast.* 587. carbaa toto lino. h. e. funibus deducere et vento subtrahere, amminare. *Sic Lucan.* 6. 287. vela procella. *Ovid.* 3. *Art. am.* 123. per-ræ subducitur aurum. si cava di sotto la terra. et *Lucan.* 6. 519. aubes subducunt sidera, cu-prono. *Virg.* 3. *En.* 565. Subducta ad Maes lmos desedimus unda. *Vellej.* 2. 100. extr. Jalla relegata la insulam patique et parentium subduclia oculis. ¶ 3. Item fortim auferre, surripere, rubare, furare. *Plaut. Curc.* 2. 3. 81. Condormiscit. ego ei subduco anulum. *Martial.* 12. 29. Subduxit meppas qualuor Hermogenes. *Id.* 8. 59. Subducere alicui pallia a cubilo. di sotto il gomito. et *Varro* 2. *R. R.* 1. 6. Alreus pecudem auleam sibi Thyestem subduze queriuit. (V. *Cic.* 3. *Nat. D.* 27.) in illo *Ulp.* *Dig.* 47. 11. 7. Saccularii, qui vetulas in esculis artes exercent, partem subducunt, partem subtrahunt etc. subducere est elicere pecuniam ad ea caminibus, vel qua alia ratione illicita: rubtrahere est manu auferre. Subducimus arte, fare sparire: subtrahimus manū, rubare. *Ila Cujac.* 1. 10. *Observat.* c. 27. *Martial.* 14. 42.

Subduclia est puero uamque lacerna tuo. *Horat.* 1. *Od.* 3. 27. Ignis albeila domo subduclis. *Id.* 1. *Ep.* 17. 54. Aut cistam effractam et subducta vialica plorat. ¶ 4. Item aape est elipere ac liberare a molestia aut periculo, sottrarre, liberare. *Virg.* 10. *En.* 50. et 615. Subducere aliquem pugna. et *ibid.* 80. manibus alicujus. *Juvenal.* 1. 15. manum ferula. *Ovid.* 1. *Trist.* 4. 27. animum aape morti. *Id.* 1. *Pont.* 5. 24. colla oneri. *Vellej.* 2. 72. 5. aliquem periculo. ¶ 5. In re medica, subducere alvum, ducere, ciere, lubricare, muovere. Proprie videtur esse, per inferna ciere, ut clysteribus. *Cels.* 3. 4. Asclepiadea medicamenta sustulit, alvum non tollies, sed fere tamen in omni morbu adduxit.

II.) Transitive. ¶ 1. Pro demittere. *Virg.* 9. *Ecl.* 7. qua es subducere collor incipiunt molliques jugum demittere cliyo. h. e. demittere se et desicere. *Plin.* 5. *Ep.* 6. a med. Hic quoque fons nascitur simulque subducitur. ¶ 2. Subducere rationem, ducere, laire, portare, far i conti, sottrarre, quod fere fit subducendo ab altera summa, et quid in altera reliquum sit, apparet. *Plaut. Capt.* 1. 2. 89. Ibo intro, atque inlus subducam reliquendum, Quantillum argenti mihi apud trapezitam siet. *Cic. fragm.* apud *Non.* p. 399. 16. *Merc.* Incendis subducendique rationibus. et 2. *Fin.* 19. 60. Quid? forte viri voluptatibus calculis subduclis prælium ineunt? et 3. *Nat. D.* 29. 71. Medea et Atreus, inita subduclaque ratione, scelera moditantes, a conti fuit. — Ad illud *Ter.* *Adelph.* 5. 4. 1. Nonquam ita quisquam bene subduclia ratione ad vilam fult etc. ducere, inquit *Donat.*, est digitis computare apud alium et palam: subducere, apud seipsum et acceula. Sed hoc disortimen aon est perpetuum. — Absolute *Cic.* 5. *Att.* 21. a med. Assiduam, subducunt: ad nummum convertit. — Uinc Part. præter. pass.

Subductus, a, um, adjectivo quoque occurrit; unde *Comp.* **Subductior**. — Subductus est remotus, rimato, riposto, ritirato. *Plin.* 2. *Ep.* 17. ante med. Cubiculum subductum omnibus ventis. *Capell.* 6. p. 192. Concavus subductioris terræ lateribus abderetur.

D) Subduco, a sub, qua motum ad suprema significat, est aurum ducio, tollio, ὑποείρω (li. tirar da sotto in su, sollevare; Fr. retirer de dessous, élever, hausser; Hesp. conduire, llevar de bazo en alto; Germ. von unten emparziehen, hervor bringen od. schaffen, in die Höhe ziehen; Angl. to draw up, list or raise up); occurrit autem absolute, aut cum Abl. loci, unde quid subducitur, et præp. ab, ex, aut sine præp.; aut cum Acc. vel etiam Abl. loci, quo quid subducitur, et præp. in aut sine præp. ¶ 1. Generalim. *Cato R. R.* 157. sub fin. transica. n. ad aam admoveo: ita subduclio aam animam, quam plurimum poterit. *Plaut. Aulul.* 2. 7. 3. In puteo cenam coquant: Coclam lode surum subducimus corbulis. *Liv.* 27. 29. a med. Cataractam funibus subducunt in tantum altitudinis, ut subire recti possent. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 11. 8. (49). Hac ratio mortales animos subducit in celum. *Ovid.* 2. *Fast.* 347. tunicas ora subducere ab ima. et 5. *ibid.* 611. de Europa. Saepu puellares subduclit ab equoia plantas. ulsa e ritira. et *Liv.* 37. 10. Dixit, subduclum per simulalioem reficiendi quædam uaves. h. e. ex aqua in lerram et sub navalia trahulum. Adde *Virg.* 1. *En.* 555. et 577. et *Cæs.* 3. *B. C.* 23. in fin. *Plaut. Most.* 3. 2. 50. Navis subducta erat tulo la terre. *Horat.* 1. *Sat.* 2. 26. tunicæ usque ad inguen subductæ. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 46. 70. de caniculis marinis. Ac saepu jam subduclit, e manibus auferuntur, h. e. ex aqua in marem sublati. *Id.* 20. *ibid.* 14. 53. (150). Meates recentis succus narium vitia spirita subduclis emedat. et 30. *ibid.* 13. 38. (112). Sanguinem sistit la naribus coagulum agnium subduclum vel la-furum. *Virg.* 3. *En.* 435. sicco subduclis litore puppes. *Ovid.* 2. *Amor.* 9. 21. Longas subducliam aulant navalia pinum. *Avien. Periég.* (Deier. orb.) 99. proceras subduclit in astra ca-

Subducere, *supercilium*, adducere, efferre, *inalzare*: quod tristitia aut gravitatis aut reverentiae iudicium est. *Turpit.* apud *Non.* p. 399. 30. *Merc.* Quum antebac videbam stera tristes, turbido vultu, subductis cum superciliis ocellis. *Varro* *ibid.* Ego, uocis scilicet antiquorum hominum, subductis superciliis dicam. *Seneca* *Ep.* 48. circa med. Subducere supercille. Adde *ambr.* 1. *Benef.* 1. et *Laetium* apud *Gell.* 19. 7. (ubi quidam putant, ipsum subductis superciliis carptores vituperones suos appellasse.) Sic *Proper.* 2. 8. 13. Nunc volo subducto gravior procedere vultu. ¶ 2. Specialim in re medica de ea ductione dicitur, quae per superna fit. *Gell.* 4. 11. In eibus et subducit sensum alium et laetiget. *Cl. A. I. 5.*

Homonym. Discrimen inter subducere et subtrahere v. sub A. I. 3.

SUBDUCTARIUS, a, um, adject. (subduco) idem ac ductarius, quo quid subducitur seu levatur. *Cato* *R. R.* 12. 68. et 135. Funes loreos quinquos, subductarios quinquos, medipontos quinquos. — De fune subductario in re nautica, Italica collatore, v. *Guglielmotti*, *Di due navi Rom.* etc. p. 52. ad. tert. *Cl. voc. seq.*

SUBDUCTIO, ōnis, f. 3. (subduco) actus subducendi, idest subtrahendi, ὑπαγωγὴ, ὑπεξαγωγή, ὑπαίρεσις.

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Jul. Valer. res gest. Alex. M.* 1. 23. Subductiones equae. ¶ 2. Specialim in re nautica. *Cæs.* 5. *B. G.* 1. Ad celeritatem onerandi subductionesque paulo facit humiliores (naves), quam quibus in nostro mari nil consuevimus. e per tirarle in secco. *Vitr.* 10. 5. in fin. Funibus et trochleis subductiones navium effluunt. Adde *Theod. Priscian.* 3. 6.

II.) Translate, e significatione subducendi, quae rationes seu calculos pertinet. *Cic.* 2. *Orat.* 30. 132. Statim occurrit naturae quadam prudentia, non his subductionibus, quas isti doceant.

SUBDUCTISUPERCILICARPTORES. v. **CARPTOR** et **SUBDUCO**.

SUBDUCTUS, e, um, particip. v. **SUBDUCO**. **SUBDULCIS**, e, adject. nonnihil habens dulcedinis, un po' dolce, ὑπογλυκύς. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 8. 37. (58). Radix subdulcis, in petris nascentes aut sub arboribus vetustis. *Id.* *ibid.* 10. 63. (72). Intus album includit, sapore subdulce. Adde *Augustin.* *Ep.* 26. et *Marcell.* *Empir.* 29.

SUBDUPLEX, plicis, omn. gen. adject. Idem ac subduplus. *Boeth.* 1. *Arithm.* 30. Manifestum etiam hoc est, quod horum comites (numeri) aemper cum sub praepositione dicuntur, ut est subduplex sesquialter, subduplex sesquialterus, subduplex sesquiquartus et ceteri quidem ad hunc modum. *Id.* *ibid.* 31. Ille quoque illud meminisse debemus, quod minores et comites non sine sub praepositione nominentur, ut sit subduplex superbiplus, subduplex supertripartiens.

SUBDUPLOS, a, um, adject. Ita appellatur numerus, qui ab alio bis connumeratur, ut unitas a binario. *Boeth.* 1. *Arithm.* 23. Si bis maiorem numerum minor numerus metiatur, subduplus vocabitur; si vero ter, subtripplus etc. et si per haec in infinitum progressio additae eos semper sub praepositione nominabit, ut uocis duorum subduplus, trium subtripplus etc.

SUBDURUS, e, um, adject. aliquantum durus. 1.) Proprie. *Cels.* 5. 28. n. 14. Subdurus et in summo perasperum.

II.) Translate. *Q. Cic. Petit. Cons.* 12. 46. Hoc probabile est; illud alterum subdurus tibi homini Platonico suadere. h. e. subdificile.

SUBEDO, edis, edi, esum, edere, e. 3. Subes pro subedis habet *Plaut. fragm.* apud *Paul.* *Diac.* ex *Fest.* p. 00. 3. *Müll.* Sic me subes collidit, quasi fiber tallem. — Part. *Subesus*. — Subedo est subus edo, mangiar sotto, ὑποτρώγω. *Ovid.* 11. *Mel.* 783. e scopulo, quem rauca subederat unda, Decidit in pontum. — Hinc translate. *Hieronym.* 1. in *Jerem.* 2. 37. Omnis contritus est et ita subesus, ut nihil in eo utilitatis valeant reperire. Ita *cl. Furlanetto* legend. videtur; aliis vero subverum.

SUBELLO. v. **SUBVELLO**.

SUBEO, ōis, ūvi et sapius ūi, ūum, ire, 4. Forma subivi apud *Ovid.* 1. *Fast.* 314. *Stat.* 2. *Silv.* 1. 155. *Apul.* 4. *Mel.* 15. et *Tac.* 11. *Ann.* 24. *Ritter*; ubi tamen *Halm* et *Nipperd.* leg. subimus. — Subit pro subit, secundā productā, apud *Stat.* 2. *Theb.* 474. Jam stratum Isiona liatens, Te, Meleagra, subit; ibi denum cuspidē lata haurit etc.; nisi malis id per syocope factum. Ceterum *Müllerus* ad *Lucret.* p. 206. et seqq. demonstrat studei, formam ūi, cum composita, alterā estotā proferendam esse pro ūi, ut apud *Marini* *Fr. Arv.* p. 30. etc.; hinc apud *Ovid.* 1. *Mel.* 114. legiti subiti argentea proles pro subitque. v. quae eruditē ibi adnot. — Item subisti, subisse pro subisti, subisse et ūmilla. v. infra. — Part. Subiens I. 2. b; Subitus in fin.: Subiturus II. 1. a; Subeundus I. 6. b et II. 1. a. — Subeo est subili eo, succedo, ὑσπμι (It. andar sotto, entrare; Fr. aller ou venir sous, se mettre sous; Hisp. andar o venir baxo o debaxo, metersa debaxo; Germ. unter etwas gehen od. kommen, hineinrücken; Aogl. to go or come under); dicitur autem tum de rebus tum de personis, et occurrit intransitive, saepe tamen regit accusativum v. praepositionis: est enim ab eo et sub.

1.) Proprie. ¶ 1. Generalim. — a) Absolute. *Virg.* 2. *En.* 707. cara pater, cervici imponere nostrae: Ipse subibo bumeris. *Cels.* 3. 6. ante med. Venas, incipiente febre, subeunt et quiescunt. h. e. subduco. — b) Cum Dat. *Virg.* 6. *En.* 222. pars ingenti subiere feretrio. *Varro* 5. *L. L.* 113. *Müll.* Stamen a stando: sublemen, quod subit clamenti. *Sil.* 11. 5. 283. Aut dumis subit, albens si sensi in aethra Libraotem nisus aquilam, lepus ore citato. Alii dums legunt. — c) Cum Accus. *Ovid.* 1. *Fast.* 314. Oculipdia fruste queruntur brachia Caecri: Praecepto occiduae ille subivit aquas. *Horat.* 1. *Sat.* 9. 21. asellus Quum gravius dorso subit onus. *Cæs.* 1. *B. G.* 36. exir. Quot intra annos quattuordecim tectum non subissent. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 45. 63. (128). Leones Jugum subeant. *Virg.* 3. *En.* 113. Et iuncti currum domioa subiere leones. *Curt.* 7. 6. 8. Leclia militari ferebatur, quom pro se quique eques pedesque subire certabant. — d) Cum Ablat. *Stat.* 1. *Theb.* 406. subit uxor tegmine, cuius Fusus homo gelida partei prior bospi habebat. — e) Cum Acc. et praep. in, sub. *Ovid.* 4. *Mel.* 600. de anguib. in appositi memoris subiere latebras. *Liv.* 37. 4. ante med. Caelo sereno interdiu obscurata lux est, quum luna sub orbem solis subisset. ¶ 2. Specialim est accedere, accostarsi, farsi sotto. — a) Absolute. *Cæs.* 7. *B. G.* 86. a med. Alii tele conficiunt, alii testudine facta subeunt. — b) Cum Acc. et praep. ad, inter, contra, aut alias praep. *Virg.* 8. *En.* 359. ad tectē subibaot. *Liv.* 34. 16. Legionem subire ad portam castrorum iussit. *Id.* 31. 45. Diversis partibus rex et legatus R. ad urbem subeunt. *Id.* 2. 31. loco iniquo subeundum erat ad hostes. *Val.* *Flacc.* 4. 299. hos ioler Pollux subit et truci ultro Advolat ora viri. *Ovid.* 4. *Pont.* 7. 33. Ingenitua gradu contra sctrumque locumque Saxa que brumali grandine plura subis. *Liv.* 36. 18. ad fin. Multi temere subeuntes vallum transiunt. *Virg.* 9. *En.* 371. Jamque propinquabant castris murosque subibaot. Alii leg. muroque. Sic 7. *ibid.* 160. lecta Ardua cernebant iuvenes muroque subibaot. Alii tamen leg. murosque. Serrius ait muros secundum naturam esse, muro per dativum, figurativum. Quid, si muro est abiectus? ¶ 3. Item ingredi. — a) Cum Acc. *Horat.* 1. *Ep.* 7. 33. Macra cavum repetes arum, quem macra subisti. *Liv.* 1. 211. latum subeant venabula pectus. *Val.* *Flacc.* 3. 103. subit ilia cuspie. *Horat.* 1. *Sat.* 5. 25. Milia tum pransi liria repimus atque subimus Impositum satis late candentibus Anxur. — Passive. *Juvenal.* 16. 2. si subeantur prospera castra. — b) Cum Abl. *Virg.* 3. *En.* 292. Littoraque Epiri legimus portaque subimus Chaonio et celato Eubroii ascedimus urbem. portu tamen potest etiam esse da-

litras pro portui, et aspectu, concubitu, victu etc. (de quibus v. in **ASPECTUS**) v. *Pier.* in hunc loc. — c) Cum Acc. et praep. in. *Seneca* *Hippol.* 209. Subire in Penates. ¶ 4. Item ascendere, salire. — a) Absolute. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 3. 21. (31). Levissima est Imbrium aequa. ut quae subire potest ac pedere in aere. — b) Cum Acc. et praep. in, aut sine praep. *Id.* *ibid.* Nec levitatis in pluvia aequa argumentum est, subisse eam in caelum. *Auct.* *B. G.* 8. 15. Si forte Roma subire collem conarentur. *Liv.* 27. 18. a med. Quamquam ascensus difficilis erat, assuetudine tamen succedere muros subierunt primi. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 6. 31. (57). Aqua subit altitudinem exortus sui. — Passive. *Id.* 4. *ibid.* 11. 18. ante med. Nam excelsitas tex mil. passum subitur. ¶ 5. Item accrescere, existere, enasci, venir su. *Virg.* 1. *G.* 279. area creta solidanda Isaci, Ne subeant barbae. *Marial.* 7. 83. Eutapelus tonsor dum circuit ora Luperci Espingilique genas, altera barba subit. ¶ 6. Item succedere, sequi, tollere, irare, succedere, venir dietro. — a) Absolute. *Ovid.* 1. *Mel.* 114. subiti argentea proles Auro deterior. *Val.* *Flacc.* 4. 197. annem Taurus aquis qui primus iolit; - mos omne pecus, formidose pulvis, Pone subit. *Inscrip.* in *Bull.* *del. Plin.* *Arch.* a. 1835. p. 153. QUI IN CONLEGIO SILVANI MODIS ESSANT QUIQUE POSTEA SUBISSANT. — b) Cum Dat. *Liv.* 27. 2. Prime legioni tertia, deslerat iam sinistral subit. — c) Cum Acc. et praep. in, aut sine praep. *Ovid.* 4. *Fast.* 43. Ique, Lalio, tibi pater est: subit Alba Latium. succedere nat regno. et 8. *Mel.* 699. caia parva Veritilur in templum: forcas subiere columaz. — Hinc translate, *Varro* apud *Non.* p. 403. 27. *Merc.* In quatuor locum sublerunt iniquitatem impietas, perfidia, impudicitia, impudentia. *Ovid.* 1. *Mel.* 129. fugere pudor verumque fideique: In quorum subiere locum fraudeque dolique. ¶ 7. Item ita in aliquem aggrediendo causa, andare addosso. — a) Absolute. *Val.* *Flacc.* 6. 322. congressu subit Gesander iniquo. — b) Cum Acc. *Virg.* 3. *En.* 342. incensus et ipse Perfuril, ac nullam in medio sine nomine plebem Fadinque Hebeumque subit, Rheulque Abartimque. — Passive. *Quint.* 11. 4. 5. Interim fallendus est iuder et variis artibus subeundus, ut etc. ¶ 8. Subire est etiam clam irrepere, furtim ingredi. — a) Absolute. *Ovid.* 1. *Amor.* 2. 5. Nam, pulo, sentirem, si quo tentar amore. Ad subit et tacita callidus arte nocet? *Id.* 1. *Art. am.* 711. non tulit est, quod amae laudare sodali. Quum tibi laudatoli credidit, ipse subit. *Proper.* 1. 9. 26. (et 2. 20. 68.) Acriter illa subit. *Cl. Cels.* loc. supra cit. — b) Cum Acc. *Ovid.* *Heroid.* 19. 56. subit furtim lumioa fessa spor. *Id.* 3. *Mel.* 282. multi Nomine diorum thalamos subiere pudicos. Alii leg. inire. ¶ 9. Obiceno senru apud *Juvenal.* 2. 50. Hispo subit iuventa. h. e. paedical. — Cum Dativo *Proper.* 3. 17. 14. Quo voluit liquido tota subire deo.

II.) Translate. ¶ 1. Saphisme est adire, suscipere rem molestam, difficilem, asperam, laboriosam (It. incontrare, soggiacere, incorrere, sottoporsi, eiporsi; Fr. s'exposer, soulenir; sup-porter; Hisp. exponerse, arriesgarse, sobrellevar, soportar; Germ. erdulden, ertragen, aushalten; Aogl. to encounter, sustain, suffer). — a) Cum Acc. *Cic.* 3. *Att.* 15. sub fin. Quod si fuisset, istos labores, quos nunc in naufragiis nostris suscipis, cum subistes. *Id.* *Rosc.* *Am.* 11. a med. Licet omnes, lo me teneat periculaque impendunt omnia, incurram alque subibo. *Id.* *Dom.* 38. circa med. Peccata subire ac suslinere. *Id.* *Prov.* cons. 17. 41. Quamvis excipere fortunam, subire vim alque infortium malui, quam etc. et *ibid.* 9. sub fin. Tela intota in patriam subire alque excipere. *Id.* *Pis.* 18. 41. Subire circumspicienda fadimque turpitudinis notas. *Id.* 3. *Ferr.* 55. 144. periculum. *Id.* *Dom.* 32. a med. vim et iracundiam populi incitari. *Id.* *Cluent.* 46. 123. (Nepos *Epam.* 8.) periculum capitis. *Id.* 3. *Off.* 29. 105. voluntarium

eructatam relinendi offendi causa. *Cæs. 2. B. C. 81.* necessariam deditorem. et 3. *ibid.* 77. subitum eam. (Sic *ibid.* 13. Eundem eam subitum.) *Cic. 1. ad Q. fr. 3. circa med. dimissionem. Id. Partit. 28. a med. iudicium. Id. Quint. 31. 97. Inimici vultum superbissimum. Id. Dom. 27. ad fin. nomen exulla. Id. 14. Att. 6. ante med. In oppido aliquo mellem resedare: minus sermonis subtilitatem, minus acceptam doli. *avrei meno udito di cose spiacevoli.* Huc el illa peritiam *Val. Flacc. 7. 428.* Subire iams. *Ovid. Heroid. 4. 23. amoris. Id. 4. Trist. 6. 8. servitium. Id. 1. Amor. 7. 28.* Debitae sacrilegæ violae subire manus. *Val. Flacc. 3. 702.* Ipse duels aures morituoque subiret honores. *h. e. ausciparet, enumeret. Sil. It. 1. 243.* Subire partem laboris. *Id. 16. 230. de equo. Jogram. — Pariva. Cic. 7. Ferr. 71. 182.* Inimicis subeantur labores? auscipantur. *Id. 2. Tusc. 5. ad fin. Ultro appetendus, subeundus, accipiendus dolor. Id. Mur. 2. ad fin. Cul video maritum reipubli. tempestates esse subeundas. — Subire verba apud Tac. 11. Ann. 27. ita interpretatur Gronovius in Oberv. 2. 4. p. 187. at seqq. «Dicitur subire verba, qui dicitur pla vota accedens, cuius preces prebit. Sermo respondens rei præter verba. Omnia verba, quæ præbit auscipit, subitit Messio, i. e. repavit, lo ea verba lovit». — b) Cum Dat. *Cic. Divin. Farr. 14. a med. Poterant ejus orationis subira invidiam? Ita legit Aconius, et adscribit: Quasi Latitio dicit, ut magno ponderi subire. Alii omo. leg. invidiam. Sed et illud quæri suspectum est. Præter hoc art contra morem Ciceronis, ut ea ad illa exemplis apparet. Addunt quidam as Tibull. 1. 4. 41. dum enibit labori. Sed dicitur laboris habent plerique omnes: quos defendit Broukhusius. Illa vero dubie sunt Virg. 6. Æn. 223. logentil snbiere feretro. et 7. *ibid.* 161. murosque subibant. et Propert. 3. 17. 14. Quæ voluit lliquida tota snbire deo. *V. supra.* Attamen nullam, quod sciam, habet variatatem lectionis illud Virg. 8. Æn. 125. Progressi subeunt loco (Ribbeck loco). Nil velle contendere muro et hico esse ablativus casus, ut in loco Statii supra adiato, subit uno tegmina. Ceterum, ut mihi videtur, hæc loca in confirmantur, quæ quæm in illum senum, Dativum certo habent. — c) Cum Infinito. *Stat. 6. Silv. 2. 105. adversus tela subitit Pelleri Inermis adhuc. Claudian. Com. Mall. Theod. 46. Jam clavom totamque subit torquera. scribam. intraprendo. § 2. Sæpe etiam significat in meotem sentire, succurrere, redire in memoriam, evocare, vultu in mente. — a) Absoluta. *Virg. 2. Æn. 562. eubitit deserta Creura Et direpte domus. Ovid. 2. Trist. 13. 24. in tanta subeunt nec bone verba malla. — b) Cum dat. ejus, cui quid subit. *Ovid. 2. Trist. 291. Proxima adorati Junonia templa subitit, Pellibus nullis hanc doluisse deam. Id. Heroid. 18. 61. de Luna. faveo, dea candida, diu, El subeant animo Latitio ease tuo. Sic 4. Pont. 15. 29. Et pudet et melius temperque eodemque precari, Ne subeant colmo iadia iusta tuo. Seneca Med. 555. Melioris tibi memoria nortit subeat. Apul. 7. Met. Mibi merito subitit vitu paratit: Quintil. Declam. 6. 11. circa med. Miseratio, quæ cogitationi nortæ subit. — c) Cum Acc. *Liu. 36. 20. Delude cogitatio animum subitit, lodigom esse etc. Ovid. 12. Met. 472. neo mentem subitit, quo præmia factio, Quæque vlt saltem speciem merceda petaris? Apul. 3. Met. Consilium me subit. — d) Cum Infinito tantum. *Plin. 85. Hist. nat. 7. 31. (49). Subitit antiquitatem mirari. Id. 25. *ibid.* 3. 7. (23). Quo lo reputatone misereri sortis bumen subit. — e) Cum Coniunctivo et part. ut. *Id. *ibid.* præf. § 14. Subitit me cora, ut, quæ tibi dicuntur, te digne sint. — f) Cum partio. relativa. *Ovid. 3. Trist. 6. 38. et quid sim quid foeritque, subit. § 3. Item post venire, advenire, venire. — a) Absoluta. *Virg. 3. G. 56. Optima quæque dier miseria mortallibus avi Prima fugit: subeunt morbi lratitque senectus. — b) Cum Acc. et***********

præp. sub, aut sine præp. *Cic. 1. Orat. 33. a med.* Omnes acientia verbaque omnia sub acumen atil subeant et succedant necesse est. *Cic. 3. in fin.* Nere deinde penitentie subit regem. § 4. Subire item dicitur qui edit loquendi gratia, qui dicitis agredittur, qui respondet. *Val. Flacc. 2. 555. Il-tum torve tuene etque acil lubricus aru Rer subit et patrio satur male latus amore. Stat. 9. Theb. 510. tandem precibus commota Tonantem Juno subit: Quoniam miseros, sator Inellie divum elo. ? Id. 8. *ibid.* 84. At tibi quos, Inquit, Menes, qui llimite præcepta Non llicita per inana ruli? subit ille mloentem etc. *Claudian. Com. Mall. Theod. 173. Nobiscum, Theodore, redi. subit ille loqueo-tem Tatibus. § 5. In tuda telorum subire dicebatur, qui iactum aliquem naminabat, quo veniente vinceretur: vocare, qui aliquem, quo existente vinceret. *Ovid. 3. Art. nm. 355. Et modo tres iactet numeros: modo cogitat, apla Quam subeat pertem callide, quamque vooet. Ita Mazzon. in Defene. Dantie l. 1. c. 11. — Ilinc Part. præf. pass.***

Subitus, a, um, adjectivum usurpatur et est proprie qui mox succedit vel sequitur; sed idem velut apud scriptores ac repentinus, improvvisus, eubitans, improvvisus, repentinus, *αἰφύγιος*. Dicitur eudem tum de hominibus tum de rebus. § 1. Generalit. — a) Absoluta. *Plant. Curc. 2. 3. 23. Ita rei subita est: celeriter mihi hoc nomine coactio est opus. Lucr. 1. 288. Nec valld possunt pontes venientis aequal Vim subitam tolerare: ite magno turbida Imbrl Mollibus lacurrit. Cæs. 3. B. G. 7. Subitum bellum lo Gellia coortum est. *Auct. B. G. 8. St. extr. Subites hostium incurssiones auritoers. Cic. 10. Fam. 16. a med. Ne lo rebus tam eubilis temque angustia a senatu consilium peteodum putes. Id. 1. Orat. 33. 150. Subitam et fortitum orationem commentatio et cogitatio facile vooit. Nepos Dion. 6. Illa tam Inopinata res coacta est subita commotio. Liv. 2. 2. Novæ rei ac subite admiratio. Id. 4. 27. Subita ministeria belli. Tac. 2. Hist. 96. Neque Aponus cuncta, ut trepidone rei subita, perscripserat. Id. 3. *ibid.* 47. Ilud temoeoda manus dus Trapezuntem obitu lrupti. Quintil. 7. 2. 14. Subita mors. Id. 10. 3. 3. casus. Id. 12. 5. 3. sitientium. *Val. Maz. 1. 6. n. 12. trialla. Id. 7. 4. n. 6. ductatio. — b) Cum homonymia. Cæs. 3. B. G. 6. Ut sunt Gallorum subita et repentina consilia. Sic Sueton. Aug. 73. Ad subitos repentinaque casus. *Plin. 1. Ep. 13. Quum dictam euet, recitare Nonieum, eubitis recitant inopinatasque vooit. — c) Cum appositis. Cic. 3. Tusc. 22. 62. Maris subita tempestas, quam ante provisæ, tarret navigantes vehementius. Cf. *Plin. 1. Ep. 15. — d) Subitur miles, idem ac subitarius. Tac. 4. Hist. 78. Adventere ex Italia non subillum militem sed veterem expertumque belli. novizio, tiro. *V. SUBITANEUS. Sic subitit proceres, h. e. tumultuarii et novi, epud Stat. 10. Theb. 179. — e) Subitum est, repentinum est. *Plant. Trin. 5. 2. 50. aperite propere es Lebonicum si domi est, Evocate: ita subitum est, propere quod eom contrantum volo. h. a. Ita res subitilla est, repentina etque argens, propter quam cito eum volo alloqui. Sic Cic. 13. Fam. 2. Nam prius opera inalluta multorum, eubitum est et remigrare. gli sopravviene un improvviso urgente motivo di etc. § 2. Speciatim est notus, recens. *Plin. 8. Ep. 10. in fin. Retinere liberis imagines non subitas. Plin. alter 22. Hist. nat. 24. 51. (110). Aquæ multæ duo geocra: subitæ ac recens, alterum inveteratæ. § 3. Item minime clama, abruptus, qui non peullitum, sed stetim et in ipso initio ardum exorgit. *Stat. 6. Theb. 258. Campum exire volat, longo quam tremite plauum Gramineæ fronde l aluataque emplate vivo Mollia non subitilla ngent fastigie cliris.*********

Subitum, i, n. 2. absolute, eubrisolitorum more, est rei subita, repentina, improvise. — a) Universalit. *Plant. Pere. 4. 4. 35. si tibi venia est opus, Mibi quoque ampla est: si tibi subitit nihil est, tantundem est mibi. h. a. si nulla rubia urget causa, eur vendas cillo, neque*

me urget. *Tac. 15. Ann. 59. Eilao fortos viri subitit terreatur. Liu. 25. 15. ad fin. Ut ad subilla belli, si Baonibal roores, equiter vlm sustinere possent. Id. 9. 43. Ut ed subita rerum duo iuelli scribarentur exarctus. *Plin. 2. Ep. 3. Multa lectio lo subitilla. — Cum opporit. Id. 1. Ep. 16. Clausa agens pollita et ornate, sive meditata sive subitilla proferat. — b) Per subitum, subitio. *Sil. It. 10. 504. Talie dum pandit, viciois perts sinistra Per eubitum erumpit clamor. et 15. 145. Per subitum moto strepore tonitro munda. Adde *ibid.* 404., 14. 330., 12. 653., 8. 628. et 7. 594. — c) Ad rubitum, eadam significatiooe. *Cæs. 10. præf. Fariar. a med. Quæ Impolitæ dictiones sic poscuntur ad subitum, ut vlt vel scribi posse videantur. — d) In subitum, in rem eubitam. *Sil. It. 7. 525. Quem postquam rapidam vldit procedera coritis lino Libys, hinc Fabius, rimul accendere sagaces In snbillum curat. — e) In rubito, in re subita. *Plin. 7. Hist. nat. 44. 45. (143). Convolato quidem tem numerosa illa cohorte, sed (ut ocessus erat in rubito) tarde.******

Subito, adverbiorum more, est repente, repentinum, ar tempore, all'improvviso, in un subito, *ἐξαίφνης*. § 1. Generalit. — a) Absoluta. *Plant. Amph. 1. 3. 4. Quid tituo est, mi rir, negoti, quod tu tam subito domo Abas? Ter. Phorm. 1. 4. 2. Ille nunc imparatum subito tanta te impendent mala. *Plant. Mil. glor. 2. 2. 21. Ita abruptit repente sese subito. Cæs. 1. B. G. 40. circa med. Desperantes jam de pugna et dispersos subito adortus, magis retooæ ac consilio, quam virtute, vicit. Cic. 1. Orat. 33. 150. Eisl utile est etiam subito sape dicere; tamen illud utillius, sumpto spatio ed cogitandum, paratios etque cogitellus dicere. Id. Flanc. 20. 49. Consul comitia habere capit subito, præter opiniooem omnium. Id. Fontej. 15. 32. Quom lo bella aut n nobis necessario ruscipiantur, aut subito atque improvvia oascentur. *Virg. 4. G. 499. Dicit et ex oculis subito, ceu sumus in auras Comirtus tenues, fugit diversa. Phædr. 4. 16. Feciem ad sorenain subito mutatur dies. — b) Cum partio. quum, quum-ecce, ut. *Cur. 1. 9. 19. Quum subito novus et pristino major terror incutitur. Colum. 9. R. R. 9. 3. Quum subito evaseruot. Cic. Cæcin. 10. 30. Quum subito ecoe ldam, qui solat, eus solos servos armetos fulsoe dicit. *Ovid. Heroid. 12. 137. ut subito llymen cantatus ad aures Venit. — c) De subito conjunctioni scribitur. *V. DESUBITO. § 2. Speciatim est celeriter, cito, propere, presto, in fretta, subito, citra. *Plant. Pseud. 1. 1. 47. Ex tabellis jam fero scies, quam subito argento mibi unus lavento siet. Cæs. 2. B. G. 33. Scuta ea cortice facili aut vimolibus lnterata, quæ subito, ut temporis exiguitas postulabat, pellibus indurarent. *Lucr. 2. 391. subito per colum vltæ videmur Perbuere: at contra tardum cunctorum olivum. Cæl. ad Cic. 8. Fam. 7. Braviores Gas litteræ tabellario proparant subito dedi. *Nepos Dalm. 7. Sed tam subito copias contrahere non potuit. Phædr. et lls, quæ Guidus reperit, fab. 4. Mus subito accurreos, non est quod times, ait. Quintil. Declam. 17. 14. Virus præsentaneum paro, quod statim, quod subito corripit.*********

Subilum, item adverbiorum more, subito, per subitum. *Sil. It. 15. 462. quum subitum campo perstrinrerat aures Murmur lris tubæ. et malis ad murmur, et edjeclivum, referri.*

Homonym. Subitus, subito et repentinus, repente ita differunt, ut subitur opponatur parato, provisio, meditato: et repentinus exprocatit. Ilinc *Cic. 1. Orat. 33. 150. Est utile subito sape dicere, tamen illud utillius - paratit etque cogitellus dicere. et *Plin. 1. Ep. 16. 2. Sive meditata sive subita proferret. et Cic. 3. Tusc. 22. 12. Hostium repene adventos magis allquanto conturbat, quam exspectatus: et maris subito tempestas, quam ante provisæ tarret navigantes vehementius. Ceterum fere promissæ urrumpunt.**

SUBEPITRITUS, a, um, adjectivum. *υπεπίτριστος*, vox hybrida a rub et *ἐπίτριστος*, epitritus: ter-

SUBHASTATIO, ōnis, f. S. (sub et hasta) au-

etlo, vanditio, quæ bati potest ut. *Impp. Valentin., Theodos. et Arcad. Cod. 4. 44. 16.* Nec sub nomine subhastationis publicæ locue fraudibus relinquatur.

SUBHASTATUS, a, um, particip. *V. voc. seq.*
SUBHASTO, as, atum, are, a. 1. (sub et haster) Part. Subhastatus, — Subhasto est haster et auctioni subijcto, in auctione vando, ἀντιπροσώλιν (11. esporre o vendere all'incanto; Fr. mettre à l'encan, vendre à la criée; Hisp. meter an la almoneda; Germ. öffentlich verleiigern, subhastieren; Angl. to call by auction). *V. HASTA.* Solin. 10. Nuptura non paratam arbitrio trans-eunt ad meritos, sed quæ præ aliis specie valent, subhastari volunt, et licentia facultatis admissa, non moribus nunt, sed premiis. *Impp. Sever. et Antonin. Cod. 7. 53. 3.* Res, quæ pignori datæ sunt, diu subhastatas emptorem invenire non potuisse. *Firmic. Matern. De error. etc. 16.* Vendebatur deus; — emptor suppliciter adorabat, quidquid pœulo ante viderat subhastatum. Adde *Augustin. 3. Civ. D. 28.*

SUBHÆRES vel subhæres, Edis, m. 3. heres secundus (*V. HERES*) vel substitutus. *Inscript. inodosa apud Gor. Inscr. Etr. T. 2. p. 186.* et apud *Mural. 865. 1.*, emendata apud *Spreti Monum. Ravenn. T. 1. tab. 2. n. 70. m. VAL. CATYR. III. PAV. VII. AN. XX. MIL. MENA. VI. M. VAL. CAPITO BA A. HER. FR. (h. e. eadem heres fratri) L. DOM. MART. DVP. EVB. P. C. (h. e. L. Domitius Martialis duplex subhæres ponendum eutavil.) Alia apud *Mural. 703. 6. L. AURELIUS M. GRINVS H. (h. e. heres) EX EADEM FRATRI B. M. ET C. AURELIUS TRIVS IVB. III. M. KERV. B. M. FO. IVANVT. Alia apud Orelli, Coll. Inscr. Lat. p. 3612. AURELIUS GERMANVS III. TRIVS. BAR. ITAM AVBNS. C. IVLIVS CONSTANS IV. VIRT. BENEMERENTI POSVERVNT. Cf. Inscr. Neap. apud Mommsen n. 2823.* ubi subhæres leg. pro eubhæres, Alia apud *Guarin. Comment. 8. p. 44. c. ROYVIVS VALBNS. FR. HRR. (h. e. prior heres) ET M. FLARBNVS ANTO EVS. (h. e. subhæres).**

SUBHÆANS, entis, adject. ex particip. verbi lous. subhito, alienquum hians. *Ennod. Carm. 1. 4.* Fulcra fac subhæns sibi Pectoris gemma in roscis papilla. At *Sirmond.* legit divisim sub hians, quod Quicheratio non placet.

SUBHÆCDS, i, m. 2. *Idid. 11. Orig. 1. 65.* Hæc (alas) quidam subhæcos vocant, propterea quod in plerisque hominibus hircorum sictorem reddant.

SUBHORREO. *V. voc. seq.*

SUBHORRESCO, is, ere, n. 3. nonnihil aut soltus horresco. *Silenn. apud Non. 5. 6.* et *Forcell.* Subito mara subhorrescere cæcosque fluctus in se provocare leniter accepit. Quicheratio as perrelieto eod. leg. eubhorresce et adnotat: vulgo est eubhorrescere, quod verum videtur: perperam doctissimus *Mercer.* habet persubhorrescere, repugnantibus præpositionibus. At *Peter in Hist. Rom. reliq. p. 291. n. 104.* hanc potestatem locum retinuit addiditque, esse iteratam ibid. p. 423. 0.

SUBHORRIDUS, a, um, adject. aliquantulum horridus, ἀντιπροσώλιν. *Cic. Sext. 9. 21.* Quia eum tristem semper, quia nocturnum, quia subhorridum atque incultum videbant. ruvido, seluntico, aspro.

SUBHUMIDUS, a, um, adject. aliquantum humidus. *Cels. 6. 6.* ante med. Subhumidi oculi. *Philarg. ad Virg. 4. G. 77.* Sudum est ceronum subhumidum. *V. SEMIUDUS.*

SUBICIENS et

SUBICIO etc. *V. SUBICIO.*

SUBICITO. *V. SUBICITO.*

SUBICULA. *V. SUBICULA.*

SUBICULUM. *V. SUBICULUM.*

SUBIDCIRCO, adverb. Vox a *Lexico* expungenda; legitur enim tantum in *Not. Tyr. p. 125.* tæcirco, subidcirco.

SUBIDUS, a, um, adject. *Val. Edid.* velus porta apud *Gell. 19. 9.* Dicere quum conor curam tibi, Pamphila, cordis, Quid mi abs te quæram? verba labris abeunt. Per pectus miserum manat subido mihi sudor: Sic tacitus, subidus;

duplo ideo perso. Subidus videtur esse a subando, et significare libidine estuantem, mollem, delictis amorum deditum, minima durum aut rusticum. ut ait senior: amore quidem estuo, et tamac tacere cogor: ideo dupliet de causa pareo. *V. SUBO.* Alii interpretantur scientem, videntem, peritum rei amoris: unde insubidus pontus pro rodii, rustico, ignaro. *V. quæ ad Sueton. Claud. 30.* adnotat *Baumgarten.* At *Hertz apud Gell. leg. subitue.*

SUBIGENS, entis, particip. *V. SUBIGO.*

SUBIGITATIO. *V. SUBAGITATIO.*

SUBIGITO. *V. SUBAGITO.*

SUBIGO, igit, egi, actum, igere, a. 3. (sub et ago) Subigit, primâ syllabâ productâ, apud *Cic. 1. Divinat. 47. 106.* Subigit ipse faris transigens unguibus anguem. Alii leg. subigit, alii ipsa feris subigit. Sui qui scribi malient subigit. Sed *Lachmannus* ad *Lucrat. p. 35.* legendum esse innotat subigit, conl. *Val. Flacc. 1. 157.* — Subigit fortasse pro subegit legitus in *Inscript.* *Scipionis Barball. Cf. Marini Fr. Arv. p. 592.* — Subigit pro subegerit vel subezet pro subegisset. *V. SUBAUGEO.* — Part. Subigens II. 1.; Subuctus fera in omni. paragr. et in 60.; Subuctus II. 1. b.; Subigendus I. 8. et II. 2. — Subigo occurrit absolute, aut cum Accus., cui alius sepe additur Acc. cum præp. in, ad, contra, sub, vel Dat. rei seu loci, sub quam quid subigitur. Est autem

A) Subigo, quæ sub significat subitus, subler, solto, subitus ago, ducio, subijcio, ὑδύω (11. condurre, caccare, menar solto; Fr. pousser eous, placer eous, condurre sous; Hisp. pujar bazo, conducir bazo; Germ. unter etwae führen od. treiben; Angl. to bring, lead or conduct under).

B) Proprie. 1. Generatim. *Varro 2. R. 4.* Sues postum exilgunt æstate mane: et antequam æstus incipiat, subigant in umbrarum locum. *Sil. II. 15. 218.* Subigere classem ad mania. *appressare.* et *Liv. 26. 7.* naves ad castellum. 2. Speciatim est iungere, meltere solto il giogo. *Seneca Hippol. 1002.* Calcos subpedes oclis subigit iugo. 3. Item domare, ad iugum aut onus assuescere, domare, dimiscare. *Colum. 6. R. 18. 2.* Vitulos qui de grege fari comprehenduntur, etc subigl convenit. 4. Item in obscuro mulierem vel pœum sibi subdere stuproci causa. *Auson. epigr. 142.* Uxoram habere, eubigere ancillam vult. *Sueton. Cæs. 49.* Gallias Cæsar subegit, *Nicomedes Cæsarem. V. SUBIGUS.* 5. Item subitus aut latus agitare, miscere, macerare, intridere, stemperare, impastare, mescolare, riminare, dædære, pœpæ. *Festus apud Paul. Diac. p. 308. 9. Drul.* Subactus modo signat inollitus: modo vicius: modo compæctus, ut quum dicimus, pecus sub arbore subactum: modo coactus. *Cato R. 74.* Farloam in moriarum indita, equæ peullatim addito subigiloque pulcre: ubi beos subegit, desingit. *Id. ibid. 18. a med.* De glarea et calce areato pitum corium facito: id plli subigito. *Cic. Senect. 15. 51.* Terra gremio molliu es subacto semen sparum excipit. *Plin. 17. Hist. nat. 14. 24. (111).* Cato argille erenam summaque bubulum admisceri, atque lla usque ad lentorem subigl jubet. *Id. 32. ibid. 10. 44. (126).* Subigere aliquid oleo. *Id. 18. ibid. 11. 27. (106).* pæom es orla aut lacte. *Id. 11. ibid. 37. 61. (162).* Multis piscium dentes la liogna et toto ore, ut turba vulnerum molliant, quæ attritu subigere non queunt. *masticare.* et *15. ibid. 8. 8. (33).* Amure subigere arear. h. e. conspergere et ætercere eluere, ne rimas faciant. *Macrob. 2. Saturn. 2.* Subigere gallam. *V. GALLA. Plin. 17. Hist. nat. 19. 29. (125).* Locui bipallo subactus. et *33. ibid. 6. 32. (99).* Pellee subactus. *Id. 32. ibid. 7. 27. (84).* Ichthyocolla in aqua decocta, deso contusa ad subacta ad liquorem usque mellis. *Id. ibid. 9. 36. (111).* Cancrî trili elique cinere et oleo subecti. *Id. 34. ibid. 11. 27. (115).* Erugo cum resina terebintine tertia parte subacta. *Colum. 4. R. 18. 29. ante med.* Fissuram luto subacta illoire. *Cels. 6. 3.* Emplastrum ex eceto subactum. 6. Subigere pontum remis,

apud *Val. Flacc. 1. 471.* est ramos agitando versare, miscere, ut qui farloam subigunt. 7. Subigere manus labore agreecti, apud *Quintil. Declam. 3. 4.* domare, fatigare. 8. Subigere terram, bipallo fodere, aratro versare, zappare, arara, laborare. *Cato R. R. 161.* Locum subigere oportet bene, ubi erit subactus, areas facito. *Virg. 1. G. 125.* Ante Jovem nalli subigebant arva coloni. *Cic. 2. leg. Agr. 31. 84.* Homines gimblis subigendis exercitall. *Id. fragm. apud Non. p. 401. 9.* Merc. Sagetæ agribolæ subigunt aratris multo ante quæ serant. — Absolute. *Colum. 3. R. R. 5. a med.* Bipallo subigera. — Hinc transiata excolere. *Liv. 42. 52.* Ipsi a pueris eruditil artibus militall, tot subacti atque dorati bellis. *V. SUBACTIO.* 9. Est etiam tractare. *Ovid. 6. Met. 19.* Sive sudem primos ladem glomerabat in usua, Seu diglts subigebat opus. *filava.* 10. Item subtiliter ac diligenter elaborare. *Vitruv. 10. 13.* Fundall embualliles et torno subtiliter subacti. 11. Item fricare, desiccare, atropiccare. *Colum. 6. R. R. 3.* Nec mious quotidie corpora pecudum, quam homioum desicanda euot: ac sepe plus præstat pressa manu subegisse terga, quam al largissimæ cibos præbeas. 12. Item obscuro attractare. *Augustin. 6. Civ. D. 9.* Adest dea Præma, ut subacta (nova nupta) na se commoveat, comprimitur. 13. Item accere, aguzzare, affilare, arrotare. *Virg. 7. Æn. 626.* episcula lucida tergent Arvina plingul subiguntque in cote secures.

II.) Transiata. 1. Est cogere, compellere, quasi mollire, mescare et frangere duritiam quippiam facere recusantia, isforzare, contringere, piegare a forza. — a) Universim. *Liv. 1. 5.* Metu subactus. *Id. 45. 8.* Prima percentatio fuit, quæ subactus iofuria contra populum R. bellum suscepisset. *Tac. 6. Ann. 16.* Multitudine periclitantium subactus. *Virg. 12. Æn. 494.* Insidiique subactus. *Tac. 13. Ann. 13.* Vi amoris subactus. et *15. ibid. 13.* Desperatione exercitus dux subactus. *Id. 4. Hist. 70.* Metu subacti legionarii. *Næv. B. Pun. fr. inc. 7. ed. Fuhlan. p. 18.* Plerique omnes subiguntur sub suum (pro ejus) iudicium. *Liv. 9. 41.* Hostes oppugando ad deditionem subegit. et *ibid. 1.* Subigi ad necessitatem dedendi res. *Curt. 7. 7. a med.* Quod Spitamenzæ fame in deditionem subactus obedit. — b) Cum Infinito. *Plaut. Amph. 5. 2. 13.* Haud promeruit, quomobrem vitlo verteret. Mea vi subacta est facere. *Id. Truc. 4. 3. 9.* Vis subigiti verum saleri. *Sall. Cat. 10.* Ambilio multas mortales falsos Berl subegit. *Id. Jug. 33.* Obviam ire factionis potentie, animus subigiti. *Liv. 9. 41.* Targuatienses metu subegerat trumentum exercitall præbere. *Virg. 3. Æn. 257.* Dira famæ subigat malis obscuras mentes. *Id. 6. ibid. 794.* classe subegit Ambræ socios ignota reliquere terræ. — c) Cum Coniunctivo et partia, ut. *Plaut. Pœn. 1. 2. 77.* Illa mulier lepidum allicem subigere, ut se amet, potent. *Id. Most. 5. 2. 52.* ego illum verberibus, ut sit quietus, subigero. Adde *Curr. 4. 3. 8.* et *Pers. 2. 2. 22.* *Tac. 2. Ann. 40.* Ut ederet socios, subigi non posuit. 2. Item mollire, frangere. *Seneca Thyest. 302.* Illinc egestas triletis, bloc duris labor, Quamvis rigentem tot malis subigent virum. *Varro 9. L. L. 17. Müll.* Subigere aures populi consuetudine. *assuescere,* quum verbum aliquod novum respunt. 3. Item cruciare, macerare. *Accius apud Non. p. 2. 22.* *Merc.* Mori amil subigl, quod mihi est opium multo acerbissimum. *Cæs. 7. B. G. 77.* Cimbrî et Teutonî simillî inopia subacti. *Pseud. Sall. 2. Rep. 10. 7.* Non adversa res ingentem eorum animum subegit, quia, quæ virtute capebant, simul cum anima retinebant. 4. Item in potestatem ditionemque redigere, soggiogare, coltomettere. *Cic. 3. Cal. 12. 27.* Mihi virendum est cum illis, quos vici et subegit. *Id. Balb. 10. 25.* Quos arma subegimus atque in ditionem nostram redegitus. *Lucil. apud Non. p. 401. 1.* *Merc.* Subigere et domare bellando. *Sall. Cat. 2.* Urbis capta, nationes subigere. *Cic. Rosc-*

Am. 36. 103. Africanus, qui suo cognomine declarat, tertiam partem orbis terrarum se subegisse. *Justin.* 30. 3. ad fin. Græcos sub jugum Macedonicum imperii subigere. *Tit.* apud *Liv.* 40. 52. DYELLO MAGNO DIRIMENDO REGIBUS SYBIGENDIS CAPUT PATRANDA PACIS etc. V. *Ramolino, Framm. filol.* p. 96. Tab. ann. apud *Gruter.* 502. col. 2. sin. 35. DRYSO GERMANIAM SYBIGENTI TYTAM REVRAMQUE A TERGO PACEM PRAESTITERUNT. *Curt.* 7. 7. 14. Et quantil estimandum est, dum alium (ordem) subigimus, in alio quodammodo orbe tropæa statuere. *Rursus Cic. Fontej.* 1. 3. Gaill parilim modo ab nostris Imperatoribus subacti, modo bello domiti, modo triumphis ac monumentis notati. et *ibid.* 12. 26. Ut velint isti quiescere: id quod victi ac subacti solent. *Id. Rose. Am.* 47. sub fin. In isto bello non recreatus neque restitutus, sed subactus opprersusque populus R. est. *Horat.* 2. Od. t. 23. Et cuncta terrarum subactio, Præter atrocem animum Catonis. et *ibid.* 5. 1. Nondum subacta ferre (bos) jugum valet Cervice. *Justin.* 36. 1. 10. Judæos quoque subegit. *Alii* prave subiecit. V. *Madvig, Adv.* v. 2. p. 627. *Colum.* 6. R. R. 2. circa med. Subactus bur.

B) Subigo, qua sub motum significet de inferiore in superiore locum, di solito in su, in altum vel iurem ago. *Virg.* 1. G. 201. qui adverso Numine lambum Remigis subigit, et 6. *Æn.* 202. Ipse ratem coelo subigit. *Liv.* 26. 7. ad fin. Naver in Numine Vulturno comprehensus subigi ad id castellum jussit. *Sil.* It. 13. 610. Ast alius subigit saxum contra ardua montis. et 17. 641. Subigere ad sidera. — Hinc Part. præter, cujus exempla retulimus

Subactus, a, um, adjective; uode Snp. Subactissimus: est autem mollis, maceratus. *Marcell. Empir.* 36. Tandiu balues, donec sit subactissimus. — Et absolute, substantivorum more

Subacti, orum, n. plur. 2. dicuntur viri molles at patibuli, καλῶτατοι, de quibus multa habet *Cæc. Aurel.* 4. *Tard.* 9. F. SUBACTOR et SUBIGO.

Subacta, orum, n. plur. 2. angli navalis, agri recens culti. F. PERÆQUATIO.

SUBIMPLEO, er, era, a. 2. aliquantum vel subter impleo. *Augustin.* contra ep. *Manich.* 23. Ab inferiore parte, qua hostili cuneo subimpletur.

SUBIMPUDENS, entis, adject. nonnulli impudens, aliquando effaciatum, ὑπαλαγνυτος. *Cic.* 7. *Fam.* 17. Intardum timida in labere militari, sæpe etiam etiam subimpudens videbatur.

SUBINA. F. SUBINA.

SUBINANIS, a, adject. nonnulli vacui habens aut inanitatis, ὑπὸ κενῶ. *Cic.* 2. *Att.* 17. Quin etiam, quod est subinane in nobis et non ἀπὸ λόγου etc. Adde *Cæc. Aurel.* 1. *Acut.* 3. 38.

SUBINCREPITANS, entis, partic. ab inausi. subincrepito, leviter lacrepans, che fa un rumore leggero. *Venant.* 1. *Pil.* S. *Martin.* 259. Atque subincrepitans casura cacumina autat.

SUBINDE, adverb. temporis. ¶ 1. Est mox, paullo post, propterea. *Horat.* 2. *Sat.* 5. 103. Spargere subinde et, si penillum poles, illacrimare. *Id.* 1. *Ep.* 8. 15. Si dicat «recte» primum gaudere, subinde Præceptum articulis bos instillare memento. *Petron.* *Sat.* 7. Al subinde, ut in locum secretiorum venimus, cantonem anus urbana reject. *Id.* *Sat.* 117. Nec contentus maladiculis, tollebat subinda altius pedem etc. *Liv.* 7. 10. a med. Una alteroque subinde iclu vanitrem atque ingulna hausit, cor due colpi l'un dopo l'altro. et 39. 39. Hac sedata contentione, alla sublada G. Decimil prætoris morte exorta est, subito dopo. *Sic* 23. 27. a med. Uxoris gaus postero die in deditonem venit, Nec diu in pacato mansit, nam subinda ab Carthagine allatum est, ut etc. *Colum.* 2. R. R. 4. sub fin. Agor aretor ultima parte manus Augusti, subinda Septembri est litalus. *Tac.* *Agric.* 14. Consularius primos A: Plautius præpositus, subinda Ostorius Scapula.

Fellej. 1. 7. a med. Capum ab eisdem Tuscis eonditum ac subinda Nolam. *Tac.* 6. *Ann.* 2. a med. Quos omitti possit? quos deligi? semperne eordem, an subinda alios? di mano in mano, et *Quintil.* 11. 1. 83. Ne legem quandoque subla quoque subinde liberis daret. *Id.* 8. 3. 58. Loquentes de ornatu subinde, quæ sicut vitanda si illius virtutibus vitia, dicemus. *Curt.* 6. 27. 30. Edito genitu subinde collapsus extinguitur. *Sueton.* *Aug.* 95. Subinde Julia monumentum fulmine ictum est. ¶ 2. Item Interea, interim, frattanto. *Liv.* 10. 17. Veodits isla et illicite lucro mercatorem, ut sequatur agmen. Ego subinde suggeram, quæ veodatis. *Id.* 35. 21. sub fin. Prædæ minus inventum est, quo subinde spolia agrorum capta domos mittebant. *Colum.* 6. R. R. 30. Si diligenter subinde emundata fuerit humus, *Curt.* 7. 32. 20. Quæ subinde nuociata soni regi, continuæ felicitati imposuerant tabem. ¶ 3. Item crebro per intervalla, identidem, iterato, di quando in quando, replicatamente, a più riprese, più volte, *Σαμὴν, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε:* cf. *Fr.* souvent et l. s. souvent. *Liv.* 30. 7. Duæ subinde urbes capta direptæque. *Plin.* 2. *Ep.* 7. sub fin. Erit pergratum mihi banc effigiem ejus subinde respicere. *Martial.* 5. 39. semel fac illud, Mentitur tue quod subinde tussis. *Sueton.* *Cal.* 30. Tragicam illud subinde jactabat: Oderint dum metuant. *Id.* *ibid.* 50. circa med. Mentis valeludinem et ipse senserat: ac subinde de recessu deque purgando cerebro cogitavit. *più d'una volta, spesso.* Adde *Quæst. Gr. Cod. Bern.* p. 188. *Hag.*

SUBINDICATUS, a, um, particip. F. voc. seq. SUBINDICO, ai, avi, atum, are, a. 1. Part. Subindicatus. — Subindico est aliquantum indicio. *Rufin.* 1. *Invect.* in *Hieronym.* 39. Si Paulus non indicet, sed subindicat etc. et mox. Idem non tam indicamus, sed subindicamus. *Id.* *ibid.* Quæ Apostolum subindicasse dicis, tu indica, qui non solum ea, quæ subindicata, verum et quæ confirmata ab eo scribis esse, nunc damnas.

SUBINDO, is, ere, a. 3. subjuogo, soggiungere, aggiungere. *Aurel. Vict. Orig. Rom.* 3. Secundum quod auster (*Virg.* 8. *Æn.* 357.) cognomen sic lotulit Hanc Janus Pater etc. ac subindit Janiculum huic etc. Alii leg. subinde.

SUBINDUCTUS, a, um, particip. ab inus. subinduco, clam inductus, illatus, introducto furtivamente o di nascosto. *Mar. Victorin.* in ep. ad *Gal.* 1. 5. Propter subinductor falsos fratres. *Vulgat.* habet subintroducor.

SUBINEPTUS, a, um, adject. aliquantulum ineptus. *Macrob.* *De differ.* Qui putant fecere, dixere, dualis esse nomen, subinepti sunt.

SUBINFERENS, entis, particip. F. voc. seq. SUBINFERO, fere, tibi, ferre, enom. Part. Subinferens. — Subinfero est subjicere, subdo, subjuogo. *Augustin.* 3. de *Gener.* ad *lit.* 24. init. Subiuncti de omnibus. h. e. subjuncti. *Rutil.* *Lup.* *De fig. sentent.* 1. Quibus posterior ratio subinferior, hujusmodi sunt. Adde *Augustin.* *De spirit.* et *litter.* 12. *Vulgat.* interpr. 2. *Petr.* 1. 5. Vos enim omnes subinferentes.

SUBINFLATUS, a, um, particip. F. SUBINFLUO.

SUBINFLEXUS, a, um, adject. aliquantulum inflexus. *Charis.* t. p. 132. 10. *Keil.* Hæres beredis iacit e littera subinflexa, ut *Pericletis, Stratoctilis.*

SUBINFLO, ai, are, a. 1. Part. Subinflatus. — Subinflo est aliquantum inflo.

1.) Proprie. *Cæc. Aurel.* 2. *Tard.* 4. 71. Dolores dentium — sæpe ora faciunt subinflari. *Id.* 1. *Acut.* 2. 1. et 3. 38. Vultus subinflatus. *Id.* *ibid.* 6. 51. Pulvis subinflatur, aliquanto teso.

II.) Translate est tumidus, superbiens. *Arnob.* 2. p. 46. In opinione sceleris subinflati pectoris tumore tolli.

SUBINFLOO, is, ere, a. 3. subitus furo. — Cum Accus. vi præpositionis, quæ in verbo inest. *Seneca* 3. *Quæst. nat.* 30. Aliæ aquæ subinfloant terras, aliæ circumstant. At *Fickert* et *Haasel* leg. subinflant.

SUBINGREDIOR, gredioris, gredi, dep. 3. clam ingredior vel succedo. — Cum Accus. vi præpositionis, quæ in verbo inest. *Alcibi.* *com.* ad *Scr.* 654. Cuius subingredior pomari claustra ventis. subingredior pomari claustra ventis.

SUBINJECTUS, a, um, particip. ab inausi. subinijcio, inlatus. *Seneca Controv.* 13. sub inij. Subinjecta manu satellites, quid miraris? inquit; jam exposita tormenta suot. poste le mani addosso.

SUBINJUNGO, is, ere, a. 3. post injuogo. *Folius. Macian. Distrib.* § 63. Quam deoril nota præscribat etique subinjuogatur æris excurrentis nota, meofestum est eam sedeciens ducendam ex adnotatione deoril.

SUBINSERTIO, entis, f. 3. subjunctio, figura rhetorica, quæ Græce hypozeuxis appellatur. *Aquila seu Jul. Rufinian.* *De schem. lex.* 4. F. SUBJUNCTIO.

SUBINSTILLO, as, ere, a. 1. post vel paulatim instillo. *Apic.* 3. 13. Clauum subinstillabis, si volēs, acutum eddes.

SUBINSULSUS, a, um, adject. aliquantulum insulsus, ὑπὸ ἀναλοῦ. *Cic. opt. gen.* *Orat.* 3. 7. Est enim vitiosum in sententia, si quid absurdum aut alienum aut non acutum aut subinsulsum est.

SUBINTELLIGENS, entis, particip. F. SUBINTELLIGO.

SUBINTELLIGENTIA, æ, f. t. actus subtilatelligendi. *Mar. Victorin.* *De generat. div.* *Verb.* 5. Subintelligentia quædam est, ab his, quæ sunt, privationem eorum subtilatelligere.

SUBINTELLIGO, is, ere, a. 3. Part. Subintelligens. — Subintelligo est idem fere ac subaudio. *Hieronym.* *Ep.* 145. a med. Hoc dico, non quod te avarum didicerim, sed quod subtilatelligem, idcirco adhibe mitilæ operam dare, ut Impleas sacculum. ho avulo sentore, ho subodorato. et *Boeth.* *Aristot. Elench. sophist.* 2. 3. Quæ autem subtilatelligentes proponimus ut etc. Adde *Mar. Victorin.* *loc. cit.* in voc. præc.

SUBINTRO, es, avi, era, a. 1. subeo, subintroeo, succedo, subintrare, ὑπὸ σφύρα. *Augustin.* 1. *Civ. D.* 32. Populo bellicosu et solis antea ludis Circennibus assueti, ludorum ræoicorum delicata subintravit insania. Adde *Tertull.* 5. contra *Marcion.* 3. ex *Ep.* ad *Galat.* 2. 4.

SUBINTRODUCO, ducis, ductum, ducere, a. 3. Part. Subintroductus I. — Subintroducto est clam vel paulatim vel falso introducto.

1.) Proprie. *Augustin.* *Ep.* 137. (al. 78.) ante med. Quam nullo modo adducere, ut per commendationem meam cum allici fratri subintroducerem. *Vulgat.* interpr. *Gal.* 2. 4. Neque Titus compulsus est circumcidere, sed propter subintroductos falsos fratres, qui subintroductum explorare libertatem. Græce est καπελαῖστρος, sc. clam et subdole introductus. F. SUBINDUCTUS.

II.) Translate. *Augustin.* *Ep.* 219. Subintroducers quartam in Trinitate personam.

SUBINTRODUCTUS, a, um, particip. F. voc. præced.

SUBINTROEO, is, avi et ii, ita, a. 4. Part. Subintroens II. — Subintroeo est idem fere ac subintro.

1.) Proprie. *Arnob.* 6. p. 198. Quam qui Jupiter fuerat, idem possit existimari Mars esse; et qui Mavors fuerat, subintroire speciem possit Hammonis. *Vulgat.* interpr. *loc. cit.* in SUBINTRODUCO.

II.) Translate. *Augustin.* *Op. imperf. contra Julian.* 2. 220. Abundavit, lege subintroente, peccatum.

SUBINVICEM, adverb. ad invicem. *Isid.* 16. *Orig.* 4. 12. Judaicus lapis abtus est atque in schemate glands, scripturis subinvicem modulatus, quæ Græci γράμμαδες appellant.

SUBINVIDEO, vides, videri, a. 2. Part. Subinvidus 2. — Subinvideo est aliquantulum invideo. ¶ 1. Neutrurn more occurrit cum Dat. *Cic.* 7. *Fam.* 10. Subinvideo tibi, la ultro aliam arcentium ab eo. ¶ 2. Transitive part. subinvidus, apud eund. *Habit.* *Post.* 14. in fin. Subinvidium apud malevolos Postumi nomen propter opinionem pecuniarie nectio quæ.

SUBINVISUS, a, um, particip. F. voc. præced.

SUBINVITO, as, avi, are, a. 1. aliquantulum invito et provooco; occurrit solum cum Coniunct. et partic. ut *Cic.* 7. *Fam.* t. sub fin. Quoo.

me quadam epistola rubinivitaras, ut ad te scriberem.

SUBINVOLVO, es, are, a. t. clam involo. *Augustinus, Sermon. 1. n. 9. ed. Mai.* Errat in lingua latronis simplicitas aliena, et abducootibus subula subinvoluta ferites homicidii.

SUBIRASCOR, scôris, atur sum, sci, dep. 3. Part. *Subiratus* sub b et in fia. — *Subirascor* est omnibilibi irascor, adirasci aliquanto. — a) Absoluta. *Cic. 2. Fin. 4. 12.* Kisi satis ciemena sum in disputando, tamen interdum saleo subirasci. — b) Cum Dativo. *Id. 11. Fam. 24.* Antea subirascaber brevitati tuorum litterarum. *Id. 1. Orat. 16.* ad fin. C. Lucilius homo tibi subiratus, mihi propter eam ipsam causam minus, quam volebat, familiaris. *Id. 3. Fam. 9.* Rescripsi tibi subiratus. — c) Cum part. quod. Tu in Epirum quod me non invitas, subirascor. — Hinc Part. praeter, ejus exempla retulimus.

Subiratus, a, um, adjective quoque usurpatur; unde Comp. *Subirator*, apud *Apul. 4. Met.* Ad haec atque subiretor jubebet etc. *Alit* tamen leg. irator.

SUBIRATUS, a, um, particip. *V. voc. praeced.*
SUBIS, in, f. 3. avis, quae equitum nides infestat et aerum ova frangit. *Plin. 10. Hist. nat. 13. 17. (37).*

SUBISCALIRE. *V. SUBSCALARIS.*

SUBITANEUS, a, um, adject. (subitus) idem ac rubitus. *Colum. 1. R. R. 6.* sub fin. St subitaneus imber inceserit, subitanea e improvvisa pioggia. et *Fulgat. interpr. Sap. 17. 14.* Subitaneus gaim et inopertus timor supervenerat. *Id. ibid. 19. 16.* Quum subitanea cooparti essent tenebris. Adde *Theod. Priscian. 2. 13.* et *Augustinus, Sermon. 232.*

SUBITARIUS, a, um, adject. (subitus) qui subito fit. — a) Universim. *Plaut. Mil. glor. 3. 4. 70.* Hanc rem age: res subitaneae est. h. e. quae celerem operem porcit. *Tac. 13. Ann. 39.* Nemo subitaria adflicte erstrurit, quae multitudinem acciperent. h. e. subito ac temere facta, provisionali. Sic *14. ibid. 20.* Pompejum lacumatum a senioribus, quod mensuram theatri eadem poruisset; nam antea, subitarii gradibus et scena in tempus structa, ludos edi solitos. *Gell. 9. 15.* Subitaria dictione periculum mihi facere, col. dire all'improvviso, estemporanea mente, et *Boeth. Aristot. Topic. 8. 1.* Subitariae conclusiones. *Apul. Florid. 23.* Sic enim ferne adoleat apud prudantes viros esse in operibus elaboratis judicatio restrictior, in rabus subitariis velle prolixior. — b) Subitarii militum, qui subito colliguntur. *Liv. 3. 4. extr.* Ad eum (exercitum) explendum Latini Heralique et colonia Aotium dara Quotio subitarii milites (ite tam repentina auxilia appellabant) iussu. Adde *40. 26.* et *3. 30.* Exercitum subitarium scribera. Cf. *Drakenb. ad eund. 41. 1.* ubi de repentinis etiam et tumultuariis militibus agitur. *Tac. 6.* contra subitum militem vocat *4. Hist. 76.* et nemo praes eum ille locutus videtur, inquit *Butticher* in *Lex. Tac. p. 443.* — Hinc *Subitaria*, orum, a. plur. 2. absolute, quae subito seu estempore deuntur. *Apul. Florid. 23.* In irto, ut ait Lucilius, rebedio ad incondito experimial; ad idem im repentinu, qui praeparatus; al qui tamen vestrum nondum subitaria ista nostre cognatis etc. et *De deo Soer. prol.* Subitaria ista nostra. Cf. *Horat. 1. Sat. 4. 10.* et *Germ. Stiegr. Frede.*

SUBITATIO, onis, f. 3. (subito) subitus adventus. *Fulgat. interpr. Sap. 5. 2.* et *Cyprian. Testim. 3. 16.* Mirabantur in subitatione inoperta salutis.

SUBITATUS, a, um, particip. *V. SUBITO*, as.
SUBITO, adverb. subito. *Marcell. Empir. c. 27. p. 125.* Ad coelacos, idest qui subite et multa defundunt etc.

SUBITILLUM. *V. SUAVILLUM.*

SUBITO, adverb. *V. SUBITUS.*

SUBITO, es, at, atum, are, 1. (subitas) Part. Subitatus 2. — Subito est improvisum apparo vel advealo, comparata a venire improvvisante. ¶ 1. Intransitive. *Pont. Vit. Cyprian. 15.* Ad

bortes ejos (Cypriani) cum militibus sole princeps repente subitavit, immo, ut verius dixerim, subitare se credidit; unde enim tamquam improvisus impetu manus semper parata subiteri? ¶ 2. Transitive etiam usurpatur et est re subitaneae et insellae percello. *Cyprian. Ep. 57.* Ad praelium apparet, fertieris oupar subitatos esse, et novm atque insuetam rei pavere trepidasse. Adde *Pont. Vit. Cyprian. loc. supra cit.*

SUBITUM et **SUBITUS**, a, um, particip. *V. SUBRO* in fin. **SUBIUM**, ii, n. 2. *Auct. De idiom. p. 580.* v. 4. *Keil. Subium, pūdaž.*

SUBJACENS, entis, particip. *V. SUBJACEO.*
SUBJACENTIA, ae, f. 1. (sub et jaceo) actus subjacendi, vel potius id, quod subjacet. *Rufin. er Orig. De princ. 4. 1.* Quum sensus noster erunt quietate eb intellectu suo remota ipsum subjacentiae solius, ut ita dixerim, punctum conlatur et ipse inheret, nequequam respiciens ad molliem vel duritiem vel celidum vel frigidum-substantiam, tunc simulata quodammodo cogitatione his omnibus qualitatibus nudam videbitur intuari materiam.

SUBJACEO, jaceo, jaci, jecere, n. 2. Part. *Subjacens* ii, a. et *II. a, b* et in fin. — *Subjaceo* est subitus jaceri sive situs sum, subjectus sum, *υποκειμαι* (It. esser posto sotto; Fr. être couché dessous, être placé ou situé dessous; Hisp. ser extendido, ser situado debajo; Germ. unterliegen; Angl. to be or lie beneath).

1.) Proprie. — a) Absoluta. *Plin. 2. Ep. 17.* Hae fanestra subjaceo inare longius quidem, sed securus intuetur. *Plin. alter 10. Hist. nat. 63. 83. (174).* Felis coeunt mare stante, femina subjaceat. — b) Cum Dativo. *Plin. 2. Ep. 17. a med.* Fenestris subjacet vestibulum villae. *Plin. alter 18. Hist. nat. 30. 73. (302).* Frumentum si tegule subjaceat, confervescere. *Colum. 1. R. R. 2.* Campus in preta et arva digestus adflicto subjaceat.

II.) Transitive. ¶ 1. Generatim. — a) Absoluta. *Lactant. 2. 8.* ante med. Deum credunt nibil effluere posse, nil ex materia subjacente ac parata. *Quintil. 3. 6.* prope fin. Quotioquam, quae velut subjacentes ad illud, quo judicium conluctur, referuntur, imo in uam cedere plures posse. — b) Cum Dativo. *Quintil. 7. 4. 3.* Subjacet utilitati etiam illa defensio, si etc. *Id. 3. 6. 26.* Cause, cui plurimas subjacent lites. *Prudent. Cathemer. praef. 14.* et mele pertiar Viocendi studium subjacent caribus asperis, soggiacque. et 2. in *Symmach. 965.* his vitis subjacent. *Apul. 11. Met. Vita*, quae multi caribus subjacent. *Id. 2. Dogm. Plat. in fin.* Inopes divitum impotentiae subjacentes. *Impm. Honor. et Theodos. Cod. 4. 40. 4.* Villiores personae capitali supplicio subjaceant. *Fulgat. interpr. Exod. 21. 21.* Noa subjacebit poena. *Id. Hebr. 13. 17.* Obedit praepositis et subiacet eis, ista sottomessa. ¶ 2. Speciatim in promptu esse. *Tertull. Apolog. 15.* Intelligi subjacet veritatis esse cultores. — Hinc Part. praes., ejus exempla retulimus.

Subjacens, entis, etiam adjectivorum more usurpatur et est subter situs, situato sotto, sottoposto. *Inscript. apud Fabretti p. 85. n. 155.* *REGIMUS COLVET MEMORIAM CVM ORTVLO SUBJACENTIS (sic).* — Absoluta apud *Hieronym. interpr. Orig. homil. 2. in Cant. p. 1138.* *Mign.* Habet et in sinistra et in dextera sermo Dei sapientiam, quae quum pro intellectu varietate est multipler, in subjacenti una est.

SUBJECTO. *V. SUBJECTO.*

SUBJECTE, adverb. (subjectus) demisso, humiliter, more hominis subjecti. Occurrit tantum Sup. *Subjectissima*. *Cato. 1. B. C. 84. extr.* Hae quam potest demississima atque subjectissima expnit.

SUBJECTIBILIS, a, adject. (subjectus) qui facile altius subicitur. *Fulgat. interpr. Bar. 1. 18.* Et non fulmus subiectibiles illi.

SUBJECTIO, onis, f. 3. (subiecto) actus subiectandi et apponendi, id metter sotto, sottoponimento, *υποκειν*. ¶ 1. De abstractis. — a) Generatim. *Cic. 2. Orat. 53. 208.* Rerum,

quasi gerentur, sub aspectum paene subjectio. *Sic Gail. 10. 3.* ante med. Rel sub oculis subjectio. *υποκειναι* ferms rerum verbis expressae, evidentiae. — b) Speciatim est adiectio, additio, soggiungimento, aggiunta. *Filstruv. 9. 8.* ad fin. Subjectiones sunt, quae pest aliquod inventum adduotur. *Id. ibid. 9.* Es quorum tibia siquis velit subjectioes lovanire, poterit, dummodo sciet ealemmelos descriptiones. *Cic. 2. Harenn. 18. 28.* Ratio est eadua, quae demonstrat, verum esse id quod intendimus, brevi subjectioe. h. e. addite declaratione. *Id. 4. ibid. 17. 24.* Itud quoque probodum est genus sententiae, quod confirmatur subjectioe rationis. — c) Hinc apud *Rhetores* subjectio est figura verborum, quae orator alium interregit, ac statim ipse responsionem subicit, *αδυνωπορ*. *Id. ibid. 23. 33.* Subjectio est, quum interrogatio ad verarios, aut quarimus ipsi, quid ab illis aut quid contra eos dici possit: deinde subiectum id, quod dici oportet aut quod non oportet, aut nobis adjuvamento futurum sit aut obfuturum ipse. *Quintil. 9. 3. 98.* Quum alium rogaveris, non expectare responsum et statim subiecte: quod schema quidem per subjectiorem vocant. *Id. ibid. 2. 40. 11a.* ut ait *Cicero*, sub oculos subjectio. — d) Subjectio testamentorum apud *Liv. 39. 18.* est falsi testamenti suppositio pro vero. — e) In ra petitis est servilis, seggezione. *Augustin. in Johann. e. 1. tr. 3. § 20.* Forte petit subjectiorem hostium suorum. *Jordan. Get. 32.* Desideras Honorius germanem suam Placidiam subjectiorem opprobrio liberare. *Oros. 3. 14.* Subjectiones proviacturum. — f) Hinc est demisso calmi et voluntaria obedientia. *Cyprian. Ep. 26. (al. 31.)* Nihil ad extenuationem delicti numerus impudens valere consuevit, sed pudor, humilitas atque subjectio. Adde *Fulgat. interpr. 1. Tim. 3. 11.* *Ambros. in Ps. 118. 12. § 27.* Subjectio mentium. Adde *Oron. 1. proem. § 8.* et *Ambros. De Noe 10. 31.* et *De Spir. S. 3. 1. § 8.* ¶ 2. De concretis, quae dicuntur, est *sulerum*. *Filstruv. 10. 10.* de *catapultis*. Columna foraminum octo, — subjectio foraminum duodecim.

SUBJECTIVE, adverb. (subjectivum) modo subjectivo. *Capell. 4. p. 120.* Quum dielmas, *Cicero* disputat, si accedat huic sententia, in Tusculano, declarativo accedit; si accedat, Romanus, subjective. Quidquid igitur nominativo casui accedit, subjective accedit: quidquid declarativo accedit, veris caribus et modis accedit.

SUBJECTIVUS, a, um, adject. (subjectus). ¶ 1. Est qui subicitur seu postponitur. *Tertull. Virg. veland. 4. ad fin.* et *Ter. Seaur. p. 17. 19.* *Keil.* ¶ 2. Est etiam ad subjectum pertinet. *Aggen. De controu. p. 25. 18.* *Lachmann.* Subjectivus status est controuertit, quum relinquatur status generalis et alio quolibet statu controuertit defecidit. Adde *eund. ibid. p. 68. 18.* et *69. 8.* *Apul. 3. Dogm. Plat.*, ubi partem proportionis subjectivam vocat, quod scholae subjectum. Adde *Capell. 4. p. 120.* ¶ 3. Subjectivus modus epud *eund. 3. p. 73.* An ibi legend. *subjunctivus?* Cf. *Diomed. p. 338. 10.* *Keil.*

SUBJECTO, es, are, a. 1. (sub et jacto). Subjacto pro subjecto apud *Farron.* et *Coripp. loc. infra cit.* — Subjecto est subiecto, suppono, metter sotto, *υποκειν*.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Ovid. 4. Met. 359.* Subjectetque manus invilae pectota tangit. *Horat. 2. Sat. 7. 93.* Urget anim dominus mentem non laus, et acres subiectat tene stimulos. ¶ 2. Speciatim est es imo in altum jacto, gettare da sotto in su, *διακινεω*. *Lucet. 6. 700.* Saragua subiectare et arenae tollere almbos. *Virg. 3. G. 240.* Ima erantuet uada Vorticebus nigramque elite subiectat arenam. *Farro 1. R. R. 52.* R spica exterrantur gress. *His trille*, oportet e terra subiecti vallis aut ventilebis, quum ventus spirat ienis, *Multi leg. sub-jactari.*

II.) Transitive. ¶ 1. Est clam jecere, opstergere, proferre. *Jul. Paler. res gert. Alex. M. 3. 40.* Exploreturus ecgnis eiset, qui forte vocem

de proximo subiectaret. ¶ 2. Est etiam prae se ferre, jactare. Coripp. *fragm.* 29. Illa etiam, solis qui subiectat amicum.

SUBJECTOR, *oris*, m. 3. (subjicio) qui subicit, υποβάλλω: at fera in malam partem accipitur. *Cic.* 2. *Cat.* 4. 7. Quis tota Italia venaficus, quis gladiator, quis tatro, quis sicarius, quis parricida, quis testamentorum subjector etc.? h. e. qui falsa testamenta pro veris subicit. *Gloss. Gr. Lat.* υποβάλλω; subjector, submissor.

SUBJECTUM, i, n. 2. et

SUBJECTUS, a, um, particip. *V.* **SUBJICIO**.

SUBJECTUS, *us*, m. 4. (subjicio) subiecto, suppositio. In resio casu siog. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 15. 90. (154). Aristoclebia vulvas procidentis libbetu foto vel subjectu.

SUBJICIENS, *entis*, particip. *V.* voc. seq.

SUBJICIO (subjicio), *jicis*, *icis*, *icis*, *icere*, a. 3. (subiectio) — a) Ad descriptionem quod attinet, dicimus in MSS. et edit. libris, maxime recentioribus, *subicio*, *subicit*, *subiciunt* etc. uno s scriptum esse: tunc primam corripere non sit opus. quod et in alijs a jacio compositis facilitatum est. *Pier.* ad illud *Virg.* 5. *En.* 104. Subjiciunt verubus prouas. In antiquis, inquit, *subiciunt*, duobus si in uocem, idque figura oblooga, coeuntibus. Sic apud *Fest.* p. 347. 2. *Müll.* Subiceres dicitur etc. Plura hac de re habes apud *Noris.* in *Cenotaph. Pis. dissert.* 4. c. 4. *V.* **ABJICIO** et **ADJICIO** *icis*. — b) Da quantitate insuper modum, primam syllabam, quoties trisyllabum sit, posse corripi; quoties vero tetrasyllabum, producti (*V.* *Serv.* *De finalib.* p. 451-452. *Heil.* *Adnot.* ad *Sil.* *It.* 1. 113. ed. *Le-maire.* *L. Müllerum De re metr.* p. 250., *Brambach* p. 201. et *Sub init.*) — Part. *Subjiciens* sub A. I. 1. et II. 7.; *Subiectus* *icere* in omnib. paragr. et in *fin.*; *Subiecturus* sub A. II. 7.; *Subjiciendus* sub A. II. 1. 3. et 10. — *Subjicio* in diuersam significationem occurrat, prout particula sub est subter, subitus, aut sursum: at construitur cum *Accus.*, addita etiam saepe *Dativo*, vel alio *Accus. rei*, cui quid subicitur, cum *prap. sub*, *inter*, *in*, *ad*, vel etiam *Abi.* cum *prap. sub*.

A) *Subjicio*, a sub, subter, subitus, est suppono, unoriſſu (it. metter sotto, sottoporre; Fr. mettre ou placer sous; Illip. meter o poner debajo; Germ. unter od. unten an etwas werfen, legen, setzen, bringen, stellen; Angl. to put, lay or set under or below).

I.) *Proprio*. ¶ 1. *Georatiu.* *Cæs.* 2. *B. C.* 30. Hoc npsu perficiunt subiloque, phalangis subiectis, ad turrim hostium admovent. *Adda* 3. *ibid.* 40. *Cic.* 3. *Verr.* 27. 69. Ligos at sarmenta circumdare ignemque subiectere ceperunt. *Addo eund.* *Rabir.* *Post.* 6. 13., *Auct. B. Afr.* 87. et *Ouid.* 1. *Met.* 229. *Cic. Mil.* 35. 98., *Vel.* 2. 48. 3. et *Fal. Max.* 5. 5. n. 4. Subjicere facies. *Varro* 2. *R. R.* 1. a med. Si parum habet lactis mater, subiciat agnum sub alterius mammam. *Cæs.* 1. *B. G.* 26. Nonnulli inter carros rotasque matras ac tragulas subiciebant nustrisque vulnerabant. *Id.* 3. *B. C.* 40. Biremes subiectis scutulis subdixit. *Cic.* 4. *Herenn.* 47. 30. Subjicere sub aspectum omnium rem. *Nepos Pelop.* 3. Epistolam in pulvium subjiciens. *Alis* reclusus sub pulvium. *Colum.* 6. *R. R.* 2. ante med. Bonum ventri et sob femina manum subicere. *Quintil.* 8. 6. 19. Subjicere aliquid sub oculos. *Cic.* *Orat.* 40. 139. et *Liv.* 3. 69. oculis. *Ouid.* 3. *Met.* 167. Altera deposita subiecit brachia palam. *Id.* 4. *Trist.* 1. 73. gladioque tatus scutoque sinistram, Caotiem galeae subijocuo mram. *Colum.* 6. *R. R.* 30. ad fin. Subjicere collyria, quae vultum movent. *metter delle supposte.* at 12. *ibid.* 39. Subactam briam prelo subicere. *Sic Plin.* 14. *Hist. nat.* 10. 12. (85). Vinacea prelo subiecta. *Id.* 26. *ibid.* 11. 69. (111). Si alioam Ignotantis pulvino subijecit. *Id.* 18. *ibid.* 25. 62. (231). Subjicere ora galinula. *mettere a covere.* et 10. *ibid.* 59. 79. (163). Incubanda ora subijci olivissimum novem ant undecim. *Addo ibid.* 54. 75. (151). *Id.* 30. *ibid.* 14. 44. (130). Penna rutorina subiecta pedibus

adjuvat parturientes. *Ovid.* 1. *Met.* 229. artos subiecto torruit igni. *Sueton. Vitell.* 17. Mento mucro gladii subiectus, ut visendam praeberet faelem. *Ovid.* 15. *Met.* 518. depresso subiectis bubas aratro. h. e. sub jugum iunctis. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 67. 67. *extr.* Ut totum hoc, ceu subiectum oculis, quantum sit, ostendam. *Liv.* 7. 34. Flavere hostem suis telis subiectum. et paulo sup. Subiectus ad omnes ictus. *Ovid.* 7. *Met.* 598. victima collapsa sine ictibus ullis, Esiguo tinsit subiectos sanguine cultros. cacciati sotto la gola. (*Sic Virg.* 3. *G.* 492. Ac vir suppositi tinguntur sanguine cultri.) *Id.* 2. *Amor.* 14. 27. Vestra quid effoditis subiectis viscera tellis? *Serv.* ad *Virg.* *loc. cit.* Dicendo suppositi ferendi genus ostendit. Nam ioterdum sub infiori parte, ioterdum desuper feriabantur. *Curr.* 9. 5. 11. Nodum hostis tatus subiecto mucrone bausit. *Liv.* 7. 10. Romaus, mucrone subiecto, uno alteroque ictu ventrem bausit. di sotto in su. Utroque ioco alii leg. *subiecto*. ¶ 2. Speciatim est subigo, ago sub. *Varro* 2. *R. R.* 2. circa med. Oves sub umbriferas rupes et arbores ptulas subijciunt. *Cæs.* 3. *B. C.* 56. (et 37.) Omnibus deinceps diebus Caesar exercitum in aciem produxit, ut pene castris Pompeii legiones subijceret. ¶ 3. Item substituo, sufficio, substituere. *Auct. B. A. lex.* 26. Copias integras vulneratis defersique subijciebat. *Festus* p. 347. 2. *Müll.* Subiceres dicitur, qui agitur, ut exdat: quod sit, ut ait *Cicocius*, exemplo Atheniensium, apud quos expiandi gratia aries ingitur ab eo, qui scelus admisit, pœox peodendæ loco. Hanc ipsam rem *Servius* alijs verbis confirmat ex veteri lege *Nomæ* (ad 4. *Ecl.* 43. et ad 3. *G.* 387.), quæ reus homicidii jubebatur arietem pro se offerre. *Cic.* *Orat.* 27. 92. Subjicere pro verbo proprio aliud, quod idem significet. *Addo Quintil.* 3. 6. 28. et 6. 3. 74. ¶ 4. Item veris falsa suppono, doto malo. *Nepos Lyand.* 4. Librum gravem conscripti, in quo summis eum esset laudibus: quem quum legisset, dum obsignatur, alterum parl magnitudine signatum subiecit, in quo ejus avaritiam accusaret. *Cic.* 14. *Phil.* 3. 7. Subjicere testamentis. *Quintil.* 9. 2. a med. testamentum marito. *Ulp. Dig.* 25. 4. 1. ad fin. partum. *Id.* *ibid.* 13. 7. 36. In pignore dando pro auro se subijcere creditori. *Justin.* 1. 9. 9. Prostrato Mergide, cui regum debebatur, fratrem subiecit Oropasten. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 9. 11. (26). narrat, coegitque avem pullos subijcere, quia in aliois nidis semper parit. ¶ 5. Item addere, assumere. *Ovid.* 13. *Met.* 718. Irrita subiectis fugere incendia pennis. ¶ 6. In illo *Sueton.* *Cæs.* 7. Visum per quietem matris stuprum intulisse, conjectores ad amplissimam spem incitaverunt, arbitrium orbis terrarum portendi interpretantes; quando mater quem subiectam ubi vidisset, non alla esset quam terra, quæ omnium parens haberetur. subiectam est stupro suppositam.

II.) *Translat.* ¶ 1. Est supponere. *Cic.* 2. *Fin.* 4. a med. Huic verbo (voluptas) omnes qui ubique sunt, duas res subijciunt, belliam in adimo, emmationem euavem iucunditatis in corpore. *Quintil.* 7. 3. sub init. Cerium est de nomine: sed queritur, quæ res ei subijcienda sit. qual significatio dar se gli debba. *Rorius Cic.* 2. *Fin.* 15. 48. Sub hac voce boocostatis quæ sit subijcienda sententia. At *Fesenberg* at *Madvig* leg. sub hanc vocem: veteres enim accusativo nati vunt, nec obstat illud *Virg.* 2. *G.* 19. sub ingenti matris se subiecit umbra. ubi se subicere absolute nomen est, ut sub oculis cadere, sub muris mittere et similia. *V. Madvig* ad *Cic.* *De fin.* p. 226. Cf. tamen *Cic.* *Quinct.* 15. 49. et *Dom.* 20. 52. ¶ 2. Item subdere, sottomettere, soggettare. *Tibull.* 4. 1. 117. Libera Romanæ subiecit colla securi. *Tac.* 13. *Ann.* 55. Gentem suam ditior nostram subiciebant. *Liv.* 30. 9. Urbes subijcere. At *Madvig* corrigit subijgere. et *Flor.* 2. 17. Scipio Hispaniam omnem citra utraque Iberum subiecit Imperio. *Cic.* 2. *Off.* 6. ad fin. Subijciunt se homines Imperio alterius et potestati de causis pluribus. *Id.* 2.

Herenn. 31. 50. Nos sub eorum potestatem subijciemus. *Plin.* *Paneg.* 65. Subjicere se legibus. *Cic.* 2. *Off.* 23. ad fin. Itaam in foro pœore et bona civium voci subijcers praeculis. porre, all'incanto. et *Quinct.* 15. 49. et *Dom.* 20. 52. Subjicere sub praedone. *Sueton.* *Cal.* 38. a med. Auctores propositis, reliquis omnium spectaculorum subiecit et veoditavit. *Sic Tit.* 8. sub fin. Delatores subijci ac veois Imperavit. h. e. hastæ subijci tamquam sarvos. *Cic.* 1. *Invent.* 5. 7. Infinitum et immensam bulo artificio (oratorio) materiam subijcere videtur. *Vulgar.* *interpr.* *Ps.* 8. 8. Omnia subiecta sub pedibus ejus, ¶ 3. Item obijcere, expœore. *Cic.* 1. *Orat.* 46. a med. Scelus fraudemque necotus subijcere odio civium. *Id.* *Planc.* 23. a med. Ne actis auditionibus, ne disseminato disperseque sermoni fortunæ innocentiam subijciendas putetis. *Cæs.* 4. *B. G.* 36. Infirma navibus hieat oavigationem subijciendam non erisimabat. *Id.* 7. *ibid.* 77. Nolite Galliam prosternere et perpetuam servitutem subijcere. *Alis* addicere. *Liv.* 38. 48. ad fin. Subjicere calumniam ea, quæ dii comprobaverunt. *Quintil.* 7. 1. a med. universam domum periculo. *Cæst. Aurel.* 1. *Tard.* 4. 82. Cogente enim passione, nullo subiecto iodigestionis obstacula, erit arripienda phlebotomia commoditas. ¶ 4. Item ministrare, prœbere. *Cels.* 1. *præf.* Quod si seculum habe non subijciat evidens causa, multo minus eam posse subijcere, quæ in dubio est. *Lucan.* 7. 574. Ipse manu subiecit, gladios ac tela ministrat. ¶ 5. Item submittere, subornare. *Cæs.* 1. *B. C.* 33. Subjicitur etiam L. Metellus ab inimici Caesaris, qui hanc rem distrabat. *Quintil.* 5. 7. ante med. Testes frequenter subijci ob adversario solent, et omnia profutura polliciti, diversa respondent. ¶ 6. Item addere, asserere, subdere loquendo aut scribendo, soggiungere. — a) Cum *Infinito*. *Cic.* *Sull.* 21. 60. Jam vero quod subiecit, Pompejanos esse a Sulla impollos, id cuiusmodi sit, intelligere non possum. — b) Cum *partic. relativa*. *Plin.* *Paneg.* 20. a med. Edicto subiecti, quid in ntrunque vestrum eest impensum. Cf. *Cic.* 2. *Divinat.* 50. sub fin. Et quidem cur sia optetur, rationem subiecit. — c) Cum *Accusativo*. *Id.* 4. *Herenn.* 2. 3. Ut nunquodque genus exemplorum sub singulos artis incos subijcere possit. *Sil.* *It.* 1. 113. Hic acuit stimulis subiectis baud mollia dicta. *Gell.* 2. 20. Verba Varrois subiecti: Villaticæ passionis genera suavia etc. *Virg.* 3. *En.* 313. vix pauca forant subijcio. h. e. respondeo. — d) *Absolute*. *Varro* 1. *R. R.* 4. Subiecit Scrofa: de forma culture hoc dicit etc. ¶ 7. Item suggerere, submonere, in memoriam revocare, suggerere. *Ter.* *Phorm.* 2. 3. 40. Si meministi id, quod olim dicitum est, subijcia. *Cic.* 7. *Verr.* 10. 25. Cupio, mihi ab illo subijci, si quid forte prætereo. *Id.* *Flacc.* 22. a med. Hic mihi Mæandrus, quasi ministrator, aderat, subijciens, quid in suis cives, si vellem, dicerem. *Liv.* 3. 48. in fin. Cetera, quæ in tali re muliebris dolor querentibus subijci. *Id.* 45. 18. *extr.* Præsentis tractatio rerum certiora subiectura arat consilia. *Propert.* 1. 7. 19. Et frustra cupies mollem componere verum: Nec tibi subijciat carmina serus amor. *Ovid.* 7. *Met.* 304. Spas est virginibus Pelia subiecta creatis, Arte suum parili revivere possi parentem. h. e. ioceta. *Sic Quintil.* *Declam.* 3. init. Hæc ferenti tribuon meos subiecta est, ut iuberet etc. ¶ 8. Subijci dicuntur, quæ sub elia quopiam re comprehenduntur, confiteantur. *Cic.* 3. *Herenn.* 4. 7. Quatuor partes, quæ subijciuntur sub vocabulo resti. *Id.* *Top.* 8. 33. Formarum certior est numerus, quæ colque georl subijciuntur. ¶ 9. Refertur hinc ad ordinem et sigolici postpœore. *Quintil.* 9. 4. ante med. Mious peccabit, qol longis brevas subijciat: et adhuc qui prapœnet longæ brevem. *Id.* 1. 4. a med. Vocabolium sive appellationem nomini subijecerunt, tamquam species ejus. et *ibid.* 5. Dicera opta, quod est prapœnum, plerique ornatul subijciunt. ¶ 10. Item subigere. *Cic.* 2. *Legg.* 18. a med. Terræ colium segniores suscipio fore, si ad eam tuendam ferroque subijciendam superstitionis aliquid

accesserit. Est qui melles subigendam. ¶ 11. Item imponere, circumventore, et quidem in malam perleam. Imperpersonaliter. *Tertull. Apolog.* 8. Ignorantibus subicitur et imponitur. h. e. circumventuruntur obiectis calumniis.

B) Subjicio, a sub, de sub, sursum, est sursum jacio, gellare di rotto in su, alzare. *Ovid.* 10. *Met.* 183. Tollere Tænarides orbem properabat: et illum Dana repereus subjecti ab aere tellus in vultus, Hyacinthe, suos. *Virg.* 12. *Æn.* 288. et corpora saltu Subjiciunt in equos. *Liv.* 31. 37. ad fin. Pavidum segem in equum subjeit. *Sic.* 6. 24. Camillus subjeitus a circumstantibus in equum. *Virg.* 10. *Ecl.* 74. Quantum vere novo viridis se subieit alius. *Albinov.* 1. 255. Tandem ubi complexa est (flamma) silvar alimentaque sumpsit, Elithera subjectis lambit et atra comie. *Virg.* 4. *G.* 385. Ter flamma ad eumum tecti subjecta refutit. — Illic Part. præter. pass., cujus exemplo retulimus.

Subjectus, a, um, adjectivorum quoque more usurpatur; unde *Comp. Subjectior*.

I.) Proprie. ¶ 1. Est positus sub vel jasta aliquid, vicinus, contemulus. *Cæs.* 3. *B. C.* 37. Ritur castris Scipionis subjectus. *Auct. B. Alex.* 35. Facilius Armeniam defendere posset, subjectam suo regno, quam Cappadociam longius remotam. *Cic.* 2. *Nat. D.* 57. 143. Natura aivi subjecta stomacho. *Id.* 6. *Rep.* 20. 21. Cingulus terræ subjectus Aquiloni. *Liv.* 2. 39. Subjectus vix campus. *Tac.* 3. *Hist.* 63. In subjecta Nardis campos descendere. *Val. Max.* 7. 6. n. 2. Subjecti iaculis esmp fertillissimi. *Auct. B. Alex.* 98. Locis excelior planitia et omnibus partibus subjecta. *Ovid.* 13. *Met.* 438. Exanimem et scopulo subjectus miet in undas. *Liv.* 7. 35. Corporibus sule subjectis cingera collem. *Tac.* 15. *Hist.* 9. Subjectie campis voltabant. *Cæs.* 4. *D. G.* 17. sub fin. Publicis pro perleis subjecta vim luminis eriperent. *Ovid.* 6. *Fast.* 269. Terra pila simillia, nullo soleimla oisa, Aera subjecto iam grava pudent onus. *Id.* 13. *Met.* 913. admiraturque colorem Cæsariæque humeros subjectaque terga tegentem. — Tetrasyllabon. *Seneca Hippo.* 287. Siqua (ora) ferventi subiecta Cancro, Si que Parrharis glacialis Ursæ. ¶ 2. Subjecta tabella aut supposita, falsa, falsificata. *Ovid.* 2. *Pont.* 9. 69. Nec mea subjecta convicta est gemma tabelle Mendacem linis impostare notam. ¶ 3. Subjectus partus, suppositus, falso pro filio habitus, supposito. *Ulp. Dig.* 37. 10. 1. ad fin., item ibid. 3. et *Papinian.* ibid. 12. et 48. 18. 1. ¶ 4. Subjectus petitor, subornatus, dolo malo petens, eycephanta. *Quintil.* 4. 2. a med. Suspensio subjecti petitoris non carebit.

II.) Translate. ¶ 1. Est imperio et ditioni additus, soggettato, soggiogato, sottomesso, suddito. *Cic.* 2. *Nat. D.* 30. 77. Nulli est naturæ obediens aut subjectus Deus. *Cæs.* 7. *B. G.* 77. Gallie securibus subjecta, perpetua premitur servitute, et ibid. 1. Qui iam ante se populi R. imperio subiectos dolere. *Liv.* 26. 49. Tristi servitio subiectus. ¶ 2. Item obnoxius, cogello. *Cic.* 5. *Fin.* 12. extr. Rei, quæ subjecta sunt senibus. *Id.* 4. *Acad.* (2. pr.) 23. a med. Ea, quæ sub sensu subjecta sunt. *Id.* 5. *Tusc.* 1. circa med. Si virtus subiecta sub varios incertorqua eorum famula fortunæ est. et 4. ibid. 26. a med. Mora est subiectum ventis. *Id.* 2. *Nat. D.* 30. 75. Ducti, omnes rei subjectas esse naturæ sentienti. *Id.* *Quinct.* 15. a med. Cujus non modo fortunæ, sed etiam victus vitulitus neceretur sub præcone subjectus est. *Id.* *fragm.* apud *Lactant.* 5. 8. sub fin. Homines non intelligunt, re esse conanguinos et subiectos omnes sub uam eademque tutelam. *Id.* 1. *Orat.* 46. 209. Ut in rerum privatarum causis oratori juris civilis scientia necessaria est; sic in causis publice conlionum, reatus et antiquitatis memoria et publici juris auctoritas et regenda reipubl. ratio, tanquam aliqua materies, in oratoribus, qui in republ. veniunt, subjecta esse debet. h. e. exposita, in promptu et sub manu posita, parata et nota. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 47. subiectior in diem et boram Iaridix, — *Cic.*

1. *Orat.* 12. 51. Verbarum sonitus inania, nulla subjecta sententia nec ecientia. *Id.* 3. *Fin.* 2. in fin. Diligenter oportet exprimi, quæ vis subjecta sit vocibus. *Id.* 1. *Off.* 27. in fin. Quæ pars vocibus generi est, eam sio desinunt etc. *Id.* 4. *Tusc.* 7. ad fin. Sub metum subjecta sunt pigritia, pador, terror etc. ¶ 3. Item additus, soggiunto. *Cic.* 3. *Orat.* 54. a med. et *Quintil.* 9. 3. ad fin. Ad propositum subjecta ratio. a) *etiologya.* *Phædr.* 1. 19. Habent insidias hominis bleoditis nulli, Quas ut vitemus, versus subjecti mudent. *Gell.* 7. 2. Verba Casellii subjecta sunt.

Subjectus, i, et sapini plur. Subjecti, orum, m. 2. absolute, substantivorum mora, subditus. *Virg.* 6. *Æn.* 854. Parcera subjectis et debellare superbo. umili, sottomessi. *Sic Ambros.* 1. *De Jac.* et vit. beat. 2. n. 2. Subjectis parcere iuste ratio perveit. *Veget.* 2. *Milit.* 9. Seleni, ad præfecti laudem subjectorum redundare virtutem. *Adde Ovid.* 2. *Art. am.* 411. *Colum.* 1. *R. R.* 2. 4. Quid aut qualiter fecundum sit, ab subjecto discit. *Id.* ibid. n. 10. Cortidoro subjectos. *Id.* 11. ibid. 1. 25. Ne erudeliis aut remissis agal cum subjectis. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 2. 3. (73). Ab omnibus subiectis lingua equirent. *Fulgat. interpr. Esth.* 13. 2. Clementia et lenitate gubernare subjectos.

Subjectum, i, n. 2. absolute, eubstantivorum mora. ¶ 1. Est res subjecta. *Tac.* 1. *Ann.* 65. Quam barbari truel sonora subjecta vallum ac resullantes saltus complerent. h. e. subjecta velas. ¶ 2. Apud Logiceos est id, de quo sermo instituitur. *Capell.* 4. p. 105. et *Apul.* 3. *Dogm. Plat.*, ubi de syllogismo agitur.

SUBJUGA. F. SUBJUGUS.

SUBJUGALE. F. voc. seq.

SUBJUGALIS, e, adject. sub jugo esset, domitus. *Prudent.* 10. *Aspi.* atp. 339. Jumenta, pecua, eubjugales baluas. *Hieronym.* *Ep.* 53. Subjugalis anima. *Fulgat. interpr.* 2. *Peir.* 2. 16. de arina Balaam. Subjugale mutum animal hominis voce loquens perhibuit prophetæ iniquitiam. — Hinc

Subjugate, u, n. 3. absolute, substantivorum mora, est animal subjugale. *Id.* *Matth.* 21. 5. Sedens super asinam et pullum alium subjugallr. ec. (fortasse at Gr. εἶδος, gener. commun.) asinum, idest pullum etc. *Id.* apud *Augustin.* *Quæst.* in *Hept.* 2. 71. Non concupiscere — neque bovem ejus neque subjugale ejus etc.

SUBJUGANS, antis, particip. F. SUBJUGO.

SUBJUGATIO, ōis, f. 3. (subjugo) actus subjugandi, subjectio. *August.* in *Psalm.* 119. 7.

SUBJUGATOR, ōis, m. 3. (subjugo) qui subjugat, coggiogatore. *Jul. Valer.* res gest. *Alex.* 1. 33. Subjugator hostium. *Apul.* 2. *Dogm.* *Plat.* Subjugator bonorum, malorum subjugator. *Interpr.* apud *Orell.* *Coll. Inscr.* *Lat.* n. 838. IMP. CARS. AELIO HADRIANO ANTONINO AVG. PIO FEL. P. P. ITHYGATORI OBBI TERRARUM REIPUBLICA AECLEANNISYM.

SUBJUGATUS, e, um, particip. F. SUBJUGO.

SUBJUGIS, e, et subjugius, a, um, adject. (sub et jugum) ¶ 1. Dicitur, qui sub jugo est, qui jugo assuevit. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 49. 109. (202). Orientabat (Nero) hermaphroditas subjugæ capento suo equis. Alii plerique rectius leg. sub-junctas. ¶ 2. Subjugin iora, quibus jugum collis boum vel eorum aptatur. *Cato R. R.* 63. et 135. Subjugia in ploriam iora pedes XVIII., in aratrum subjugia iura pedes XII. *Vitr.* 10. 8. a med. Eadem ratione jumenta, quam jugo eorum subjugis ioris per medium temperantur, equaliter trahunt oara. Ita *Schneiderus* legend. putat. At *Forcellinus* dedit subjugiorum ioris, quæ etet a subjugium, i, itai. iologio: quod recentiores non admittunt. *Sich* tempa figuram exhibet subjugii at vel. *M. Hesiod.* *Op.* 459. Cf. etiam *Callim.* *fragm.* apud *Procl.* ad *l. μέγαβα βοῦς ὑπόδους.* F. etiam SUBJUGUS.

SUBJUGIUM, i, o. 2. et

SUBJUGIUS, a, om. F. voc. præter.

SUBJUGO, o, ōi, ōum, are, a. 1. Part. Sub-

jugans 1. b; Subjugatus 1. a et b; Subjugandus 1. b. — Subjugo proprie est sub jugum ponere (It. mettere sotto il giogo, aggiugnere; Fr. mettre sous le joug; Hsp. unir, meter bajo del yugo; Germ. unter das Joch schicken; Angl. to bring under the yoke); sed, a similitudine, translate adhibetur at construhor cum Accus., cui sæpe additur rei, quæ subjugatur, Dat. vel aliquando Abl. et præp. eub. ¶ 1. In re militari. — a) Stricto sensu, est militari jugo subicere. *Arnob.* 4. p. 129. Quom epud Furculas Caudines, Decus publicum subjugatum est. *Eutrop.* 4. 17. A Numantinis his Romani exercitus luerunt subjugati. *Veget.* 3. *Milit.* 10. a med. Metellus in Africa, Atbino imperante, subjugetum accepit exercitum; quem lla emendavit veteribus institutis et discipline majorum, ut portes eor, a quibus sub jugum mini fuerant, euperarent. *Cf. Snll.* *Jug.* 38. 45. — b) Latiore sensu, est debello et imperio subicere, quasi sub jugum ponere. *Claudian.* *VI. cons. Honor.* 249. nulla est victoria major, Quam quæ confessor animo quoque subjugat hostes. *Ascon.* in *Cic.* 3. *Ferr.* 21. Quod quisque de subjugata provincia per triumphum apportavisset. *Fulgat. interpr.* *Judith* 5. 24. Subjugati erant sub jugo potentis tum Interpr. apud *Gruter.* 281. 2. OBBI TERRARUM ROMANO NOMINI SYBIVGANTI DOMINO NOSTRO EL. CONSTANTIO PIO FEL. SEMPER AVG. ANNIS ANTOCEBY V. P. etc. — Hinc figurate. *Lactant.* 4. 10. a med. Ingratum populum legi subjugavit. *Arca.* *Dig.* 50. 4. 18. § 9. Curatores, qui ad colligendos publicos redditus eligi solent, personali muneri subjugantur. h. e. aditraguntur. *Sævola ibid.* 4. 8. 43. Si maligne hoc leearit, ponæ eubjugabitur. *Cl. Cæ.* *Aurel.* 4. *Tard.* 9. 131. In edicto *Maximini Imp.* apud *Lactant.* *Mort. persecut.* 34. Multi periculo subjugati. h. e. territi et domiti. *Adde Prudent.* 10. *Aspi.* atp. 419. et 777. *Inscr.* in *Corp. Inscr.* *Lat.* 5. 2781. TERRA DEBBET OBVISSIMAE ET EXTENTIAE ITHYGANDVM. ¶ 2. In grammatica est subjungo. *Terentian.* de *syllab.* p. 2395. *Putsch.* Consona quum subjugatus (vocalis), vel saltem in consonam, Tamporie parte, alque duplo sit, necesse est, prædita.

SUBJUGUM. F. voc. seq.

SUBJUGUS, a, um, adject. (sub et jugum) qui sub jugo est vel lætus est, ὑπόζυγος. *Apul.* 7. *Met.* Prolixa uxor ejus avara molæ machinaris subjugum me dedit. *Gloss.* *Gr. Lat.* et *Vulcan.* ὑπόζυγος; jumentum, eubjugum. *Alii leg.* subjugium. — Hinc absolute, substantivorum mora

Subjuga, ō, f. 1. para lma jugi, in quam jumenta colla immittunt. *Gloss.* *Gr. Lat.* Ζεύλη, subjuga.

Subjugum, i, u. 2. subjugate, apud *Plin.* 30.

Hist. nat. 15. 52. (146), qui tradit, animal esse subjugum nomine; quod oca quale esset, nec ubi nasceretur, auctores tradiderunt. Ita edidit *Forcellinus*. At ibi recentiores pro subjugum leg. eirmitus.

SUBJUNCTIO, ōis, f. 3. (subjungo) figura,

quæ Græcis est hypozensis. *Jul. Rufinian.* *Schem.* *lez.* 4. Hæc figura (ὑποζῆς) Latine vocabitur

subjunctio vel subinertio vel subnexio. F. HY-

POZEUXIS at SUBINSERTIO.

SUBJUNCTIVUS, a, um, adject. (subjungo) qui

subjungiatur, ut — a) Subjunctivus modus, qui

etiam conjunctivus, et adjunctivus dicitur, ὑπο-

τακτικός, est unus ex modis verborum, lte dicitur,

quia subjuogitur alteri verbo, vel potius alterum

verbum et subjuogitur. Nam eget aliqua re, ut

sententia locutionis plena sit, ut: Quum elsmem,

quare me leera diei? *Diomed.*, *Priscian.*, *Apul.* — b) Subjunctivæ conjunctiones, quæ duo

verba postulant; ut sententia sit completa, ut si,

quum, onlequæ, quævis etc. *Charis.* 2. p. 200.

Putsch. — c) Subjunctivæ vocales, quæ alius

vocalis in liadem syllabis antecedentes subie-

ciuntur. *Priscian.* 1. p. 39. 9. *Kail.* Sunt vo-

cales præpositivæ aliis vocalibus subsequen-

tibus in eisdem syllabis a, e, o, subjunctivæ e, u, ut

ae, au, eu, oe.

SUBJUNCTORIUM, i, n. 2. (subjungo) ¶ 1.

Est quodvis rehiculum, quod subjunctis jumen-

ta trehilitur. *Imp. Constant. Cod. Theod. 8. 5. 10.* Nulli de cetero subjunctorio privato animalis publice praebeatur. ¶ 2. Item ipsa iumentis curral subijuncta. *Fulgat. interpr. Ital. Jos. 6. 21. apud Lucif. Caral. p. 771. Mign. A. Iuvene* urque ad senem et usque ad vitulum et usque ad subjunctorium occiderunt in ore gladii. *Noster* habet *asinus*. — In plur. num. apud eund. *ibid. p. 942.*

SUBJUNCTUS, a, um, particip. *V. voc. seq.*
SUBJUNGO, jungo, junxi, junctum, jungere, a. 3. Subjungo; paragego pro subijungi, apud *Prudent. 1. 2. in Symmach. 588.* — Part. Subjunctus I. 1.-3. et II. 2.; Subjuncturus II. 1.; Subjungendus I. 2. et II. 1. — Subjungo est epono, adnecto, colligo, conjungo (II. apporre, attaccare, connettere; Fr. attacher, joindre, ajouter; Hisp. atar, juntar; Germ. hinzufügen; Angl. to join, subjoin); occurrit autem cum Accus., cui saepe additur rei, quae subjungitur, Dat. vel alio Accus. et praep. sub.

I.) Proprie. ¶ 1. Generalit. *Virg. 10. Aen. 157.* populi Prima tenet, rostro Phrygius subjuncta leones. ¶ 2. Specialit. est sub jugum mitto, et currum jungo, attaccare al giogo, mettere sotto al giogo, υποβάλλω. *Virg. 5. Ecl. 29.* curra subjungere liges. *Colum. 6. R. R. 2.* ante med. Juvencul recuo ploitor subjungendi. *Manil. 4. 231.* libet subjungere currus, Ardentes et equos et molle ducere frenum. *Plin. 11. Hist. nat. 49. 109. (262).* Ostentabat (Nero) hermaphroditas subjunctas carpento suo equas. *Alfi leg. subjuges. Plin. 10. 6.* Boves subjuncti. ¶ 3. Item substituo. *Gell. 1. 25.* Exempla una littera sonitus vestitoris et subjuncta leonora. ¶ 4. Subjungere gressus, pone sequi, apud *Juven. carm. in Exod. 1015.*

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorā sumptā a super. paragr. 1., est addo, edjungo, subijcio. *Cic. 1. Orat. 50.* a med. Omnes artes oratori subjungere. *Id. Orat. 27. 94.* Aristoteles translationi hae ipsae subiungunt, h. e. subijciunt tamquam species ejus. *Id. Harusp. resp. 17. 37.* Video in herusplicum responsi hae esse subijuncta. *Alfi leg. subiecta. Colum. 2. R. R. 12.* sub fin. Subjungenda aut serruloli runcatio. *Ovid. 5. Met. 339.* Calliope querules praetentat pollice obordas, Atque hae percussae subjungit cernitae nervis. *Quintil. 9. 4. 23.* Cavendum, ne decrecat oratio et fortiori subjungatur aliquid infirmius, ut sacrilego fur aut latro petolens. *Id. 10. 7.* ante med. Tum ille, quae dicit, quae subijuncturus est, quae ultra spectanda sunt etc. *Plin. 7. Ep. 33.* a med. Dicit Seneca quae res ferebat; aliqua subjungo, soggiungo. *Sic Fulgat. interpr. Ser. 27. 36.* At ille subijuncti: justa vocatum nomen ejus Jacob. *Plin. 5. Ep. 14.* Subijuncti preces multumque iacrimarum. *Frontin. Aequed. 102.* Non est alienum subjungere, qui post Messalam hulo officio praefuerint. *Trayan. ad Plin. 10. Ep. 94.* Amiseno, quorum libellum epistola tua subjunxerat etc. huius annesso. et *Quintil. 7. 9. 9.* Sapa, nisi duorum antecedentium semio subijunctus sit, in dubio est, unde est contravaria: Hec maus usuri meae dare damnae easo argenti quod elegerit, pondo centum. Utar alligat, queritur. *Manil. 3. 325.* sin summa prioris Et pari confertur subijuncti prima etc. h. a. sequentis, subsequente. — *Lucret. 3. 422.* Tu fac, utrumque uno subijungas nomen aorum. h. e. jungas sub una re. *Alfi leg. uni, b. a. adijungas, attribuas uni eidemque rei.* ¶ 2. Metaphorā sumptā a super. paragr. 2., est subigo, subijugo, solto-mellere, soggiogare. *Cic. 3. Ferr. 21. 55.* Urbes multas sub imperium populi R. dicionemque subijungit. *Velleg. 2. 39. in fin. Novae provincias imperio nostro subijungit. Cic. 2. leg. Agr. 36. 98.* Ut sub vestrum jus, jurisdictionem, potestatem urbes, nationes, provincias, liberos populos, reges, terrarum denique orbem subijungaretis. *Virg. 8. Aen. 503.* Nulli fas illo lentem subjugere gentem. Eternos optate duces. h. e. imperio continere et ducis munera cum ea fangi. — Hinc figurate. *Claudian. Edyl. 1. 30.* Tum multis gravior tandem subijungitur anna. h. e.

subigitur, superatur, vincitur. Alii subducitur malunt. *Horat. 1. Ep. 1. 19.* Et mihi res, non me rebus subungere conor. h. e. subdere, sublicare. *Alfi leg. submittere.*

SUBLABENS, entis, particip. *V. SUBLABOR.*
SUBLABIUM, II, n. 2. herba, quae et cynoglossum et lingua canis appellatur. *Apul. Herb. 96.*

SUBLABOR, labēris, lapsus sum, labi, dep. 3. Part. Sublabens II.; Sublapsus in omni. paragr. — Sublabor est clam labor, insidiosus, irrepro (It. entrar di soppiatto, insinuarsi a poco a poco; Fr. se glisser dans, s'insinuer; Hisp. entrar d escondidas, insinuar; Germ. unversemmerkt herenschleichen, sich einschleichen; Angl. slip or slide away).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. — a) Generalit. *Virg. 7. Aen. 354.* prima lues udo sublapsa veneno Pertentat sensus atque ossibus impicit lignem. *Id. 12. ibid. 584.* montis saxum de vertice praecipit Quam ruit evulsum vento, seu turbidus imber Profluit, aut annis solvit sublapsa vetustas. — *Dict. Cret. 5. 5.* Palladium, antiquissimum signum, caelo sublapsum. h. e. delapsum. — b) Specialit. est subter labor, cadere abbaso, idruetolar giù. *Seneca Ep. 71. ad fin.* Imperfectia, necesse est, labent et modo prodesse, modo sublabatur aut succedant. Sublabatur eadem, nisi ire et niti perseveraverit. *Id. 1. Controv. 1. 16.* Sublapsum est intercepto spiritu corpus. *Val. Flacc. 6. 558.* et caute frendens sublabitur ira. cade e more. ¶ 2. Latiore, seu praegnant, ut ajunt, significacione, est corrumpti, dissolvi, destroi, absumi. *Plin. 10. Ep. 75.* Edificia vetustate sublapsa reparare io melius. *Cf. Liv. 4. 20.*

II.) Translate. *Seneca Oedip. 817.* prima laeguescit senem Memoria, longo lassa sublabene situ. *Virg. 2. Aen. 169.* Et illo Quere ac retro sublapsi referri Spes Danaum. Adde *1. G. 300.*

SUBLABRO, as, are, a. 1. (sub et labrum) elidit intra fabra mitto, ut interpretatur *Non. p. 170. 7. Merc. Novius ibid.* Jam ego illi subleni sublabro eui illud incipit.

SUBLACRIMANS, aotis, particip. ab inuult. sublacrimor, aliquantum lacrimans, et Sublacrimantes oculi, apud *Veget. 1. Veterin. 30.*

SUBLAMINA, ae, f. 1. lamina, quae alieu rei supponitur. *Cato R. R. 21.* Sublaminas polulas minutas supponito. *Alfi leg. divisim sub laminas.*

SUBLAPSUS, a, ois, particip. *V. SUBLABOR.*

SUBLAQUEO, as, avi, ara, a. 1. lacunar facio, far la volta o concauo del soloio, soffitare. *Inscrip. apud Gruter. 172. 14.* cm. vlticivis cm. v. avv. ttr. vtr. ivr. dic. ivvlaqvtravit trabs tecti vtrro ivvixit lapide stravit pondo circvmlvxit lpa pcc.

SUBLATE, edverb. (sublatus) Comp. Sublatus I. et II. b. — Sublata est elata, sublinit, altamente, inaproveito.

I.) Proprie. *Amian. 22. 15.* ante med. Nihil diabus centum sublatis laeas, mloitur portaa.

II.) Translate. — a) In bonam partem et est magnifice, splendide. *Cic. Brut. 55. 201.* Quoniam ergo bonorum oratorum duo genera sunt, unum attenuate presteque, alterum sublato ampleque dicentium. h. e. sublimi dicendi genera. — b) In malam partem et est arroganter, superbe. *Id. ibid. 36. 95.* De sa sublatis dicere. *Id. Dom. 36. 95.* Nihil enim umquam de me diti sublatis, adiscenda laodis oense potius, quem crimlois depellendi. *Sic Amian. 15. 12. 1.* Avdi jurgiorum et sublatis laulentes.

SUBLATENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

SUBLATEO, as, ere, n. 2. Part. Sublatens. — Sublateo est sublati hiteo, υπολασδάνω. *Cael. Aurel. signif. diat. pars. 136.* Sublatente febricula. *Farro 1. R. R. 43.* Arista quasi cornua sunt spicorum, quae primitus quam oriatur, neque plane apparet, quae sublatis, herba ea vocatur vagula. *Alfi restitit leg. quae sub latent herba, et vocatur vagula.*

SUBLATIO, entis, f. 2. (sublatus) actus rustot-

lendi, snalamento, άποις, cui opponitur positio, depositio, δεισις.

I.) Proprie. ¶ 1. Est actus sustollendi, elatio. *Quintil. 9. 4.* ante med. Tempus sonum metitur, ut a sublatione ad positionem tandem sit spetis pedum. et mor. Rhythmi. quae capta sublatione sc positione, ad finem usque decurrunt. *Cf. Capell. 9. p. 328. inll.* ubi *V. adnot. Adde Mar. Victorin. 1. 9. 2. p. 40. 11. et 13. et Fortunat. Art. 2. 4. 1. p. 280. 40. et 2. 4. 4. p. 281. 5. et 6. Aeil.* ¶ 2. Allo sensu est ablatis vel etiam destructio. *Donat. ad Ter. Andr. 3. 1. 6.* Filios legitimos faciant partus et sublatis patris et matris. *Ambr. in Luc. 6. 7.* Et quasi excubantibus obsonos serpentibus fructus perrigili labore decerpimus, ita temea ut non furtiva sublatio, sed di-reptio triumphalis sit.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorā a super. paragr. 1. deducta. *Cic. 2. Fin. 4. ad fin.* Stoici voluptatem sic definiunt: Sublationem animi sine ratione, opibantis se magno bono frui. ¶ 2. Metaphorā sumptā a super. paragr. 2. *Quintil. 7. 1. prope fin.* An restitutio pro sublatione judicii sit, et perinde valeat ac si iudicium non fuisset.

SUBLATUS, a, um, particip. *V. TOLLO.*

SUBLAVO, as, are, a. 1. Part. Sublavendus. — Sublavo est subter lavo, subluo. *Cels. 6. 18. n. 10.* Si anus vel os vaive procidit, considerari debet, purumne sit, quod provolutum est, an humore mucoso circumdatum. Si humidum est, vino austero sublavendum est. Est qui leg. subluendum. *Capitolin. M. Aurel. 19.* Ut, occiso gladiatore, sanguine illius sese Faustina sublavaret. h. e. την φωνη sublueret. *Apul. Herb. 74.* Si mulier labore latescit, herba solata suco se sublavet. *V. SUBLUO.*

SUBLECTIO vel sublectio, ois, f. 3. (sublego) collectio post primam lectionem facie, substitutio in locum alterius. *Tertull. 4. advers. Marcion. 81. circa med.* Mandat de platals et vicis civilis fecere sublectionem. — *NB.* de nom. propr. R. *V. ONOM.*

SUBLECTO, as, are, a. 1. oblectando ciam decipio: ab inuult. sublicio, ut allecto ab allicio. *Plaut. Mil. glor. 4. 2. 74.* Ut ludo! mi. Quid ego? ut sublecto ois! *V. SUBAGITO.*

SUBLECTUS vel sublectus, a, um, particip. *V. voc. seq.*

SUBLEGO, legis, legi, lectum, legere, a. S. Etiam sub lego divisim scribitur. *Les Jul. Municip. in Corp. Inscr. Lat. 1. 206.* — Part. Sublectus I. 1.-3.; Sublecturus I. 3.; Sublegendus et Sublegendus I. 3. — Sublego est sublus lego, sub aliqua re colligo, ἀναλίσγω (It. raccogliere di sotto; Fr. ramasser sous, recueillir; Hisp. recoger debajo; Germ. unten auflesen; Angl. to gather from below).

I.) Proprie. ¶ 1. Generalit. *Horat. 2. Sat. 8. 10.* puer alta cinctus acernam Geuape purpureo mensem perterit, et alter Sublegit quodcumque jaseret inutile. *Colum. 12. R. R. 50.* Si bacca temperatibus in terram delectis, necesse est eam sublegere. *Id. ibid. 17.* Ficus viridis quum sublecta est, in amphoras conditor. ¶ 2. Specialit. est surripere. *Plaut. Rud. 3. 4. 45.* Libera parentibus sublectos habebis. ¶ 3. Item eligere in alterius locum, sufficere, substituere. *Farro 6. L. L. 66. Müll.* Illoc legitime: et collegae, qui una lecti: et qui in eorum locum suppositi, sublecti, additi, adiecti. *Liv. 23. 23.* Et ita in demortuorum locum sublecturum. *Cic. in toga cand. apud Ascon. sub fin.* Nascia, ma praetorem primum esse factum, te coactione compellitur et moa beneficio in tertium locum esse sublectum? *Tac. 11. Ann. 25.* In numerum patriciorum adiecit Caesar vetustissimum quemque et senatu-paucis jam reliquis familiarum, quas Romulus inajorum et L. Brutus inajorum gentium adpellaverunt, exhaustis etiam, quas dicitur Caesar et Augustus sublegere. *V. Draknub. ad Liv. loc. cit. Justin. 3. 3. 2.* Lycurgus populo (Spartano) sublegendi senatum potestatem permittit. *Val. Max. 6. 4. n. 1.* Majore part-

senatus principes Latinarum la ordinem aequum sublegi placebat. *Inscript.* apud *Gruter.* 421. 2. et accuratius apud *Marin.* *Frat. Aru.* n. 56. C. IULIUS C. F. FAB. ANTIOCHVS PHILOPAPPVS COS. FRATER ARVALIS SVLLEVS INTER PRÆTORIOS AD IMP. CARIARVM NERVA TRAIANO OPTIMO AVGVSTO GERMANICO DACICO. *Lex Cornel. de Quest.* c. 2. 1. 11. PRÆCONES LEGVM SVLLEGVNDI ¶ 4. Pro clam val submissa voce lego. *V. SUBRECITO.*

II.) Tranilate est clam excipere, aucupari, intercipere, ascoltare di nascosto. *Plaut. Mil. glor.* 4. 2. 98. Clem nostrum hunc sermonem sublegerunt. Adde *Turpil.* epud *Non.* p. 332. 29. *Merc.* *Sic Virg.* 9. *Ecl.* 21. Vel quæ sublegi tacitus tibi carmina pupet. *h. e.* te non sentiente percepi.

SUBLESTIA, s, f. 1. *Gloss.* *Isid.* Sublestia, infirmitas, tristitia. *V. lamen G. Loewe, Prodr.* etc. p. 261.

SUBLESTIS, e, et
SUBLESTUS, a, um, adject. Altera forme sublestis legitur in *Gloss.* *Isid.* Sublestis, infirmus, tristis. — *Poss.* in *Etymol.* derivat ab υπολεστος, quod ab υπο, sub, et λεστος, gracilis: sed rectius dixeris a λείψ. Hinc fortasse lesto Italorum facium est. *Cl.* tamen et *lædo*. — *Comp.* Sublestior, Sup. Sublestissimus. — Sublestus est infirmus, tenuis. *Festus* p. 294. 33. *Müll.* Sublesta antiqui dicebant infirmam et tenuia. *Plautus* in *Perse* (3. 1. 20.) Ad peupertatem et immigrant infamiam, Gravior paupertas sit, fides sublestior; Id est infirmior. Idem in *Nervolaria* vinum ait sublestissimum, quia infirmos faciat vel corpore vel animo. Hinc *Festus*. Eodem fere modo *Non.* p. 177. 16. *Merc.* Sublestum est leve, frizolum. *Plautus*: Nam ubi ad paupertatem etc. *Plaut. Bacch.* 3. 6. 13. Lingua factiosi, Inertes opera, sublesta fide. — Quod *Festus* de vino dicit, nonnullis minus placet. Potius enim sublestissimum vinum esse aqua multa dilutum, tenue, sine viribus.

SUBLEVANS, antis, particip. *V. SUBLEVO.*
SUBLEVATIO, ōnis, f. 3. (sublevo) actus sublevandi, erectio, sollevamento, inalzamento.

I.) Proprie. *Anian.* ad *Paul.* *Sentent.* 2. 7. 1. Si quorumcumque res pro sublevatione manibus in mare iactata fuerint. *Paulus* habet: si levande navis gratia iactus mercium factus est.

II.) Translate est levatio, sollevio. *Cic.* 2. *Rep.* 31. 59. Salutis omnium causa aliqua sublevatio et medicina quaesita est. Adde *Augustin.* 13. *Confess.* 7.

SUBLEVATOR, ōnis, m. 3. (sublevo) qui sublevet. *Inscript.* apud *Pratilli Via App.* p. 316. IMP. CAR. T. AELIO HADRIANO AVG. PATRI PATRIAE SVBLEVATORI ORBIS. etc. CAMPANT OB INSIGNEM ERGA EOS BENIGNITATEM D. D. Germana tamen non omnibus videtur.

SUBLEVATUS, a, um, particip. *V. voc. aeq.*
SUBLEVO, a, avi, atum, aia, a. 1. Part. Sublevans I.; Sublevatus I. et II. 1. b; Sublevaturus II. 2.; Sublevandus I. et II. 1. b et 2. — Sublevo est sursum levo, erigo, ἐνέζω, al. alzare, sollevare dal basso, da terra; *Fr.* soulever, lever, élever; *Hisp.* solear, elevar; *Germ.* in die Höhe heben, aufrichten; *Angl.* to lift, raise).

I.) Proprie. *Cæs.* 2. *B. G.* 34. a med. Ut in ascensu, non nisi sublevati a suis, primi non facile eviterentur. *Id.* 1. *ibid.* 48. Juba equorum sublevati. Adde 7. *ibid.* 47. in fin. *Cic.* 10. *Att.* 4. Qui non ibi quondam ad pedes stratos ne sublevaret quidem. *Id.* 4. *Herenn.* 50. 63. Sinistra mentum sublevat. *h. e.* sustollit et sustinet. *Liv.* 28. 20. Primi sequentes extrahentes manu, postremi sublevantes eos, qui præirent, in summum evedunt. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 17. 17. (14). Apes regem fessum humeris sublevant: valitius fatigatum ex toto portant. *Id.* 9. *ibid.* 8. u. (31). Pincitores reple furcis sublevant. *Virg.* *En.* 831. et terra sublevat ipsam Sanguinea turpantem comptos de mora capillos. *Sueton.* *resp.* 14. Inter manus sublevantium extinctus est. *Claudian.* *cons.* *Prob.* et *Olybr.* 89. nodus qui sublevat ensem. *h. e.* sustinet. *An le-*

gend. subliget? *Id.* *Nupt. Honor. et Mar.* 160. hanc pisce volutam Sublevat Oceanum monstrum Tartassia tigris. *h. e.* vehit. *Sic II. cons.* *Stilich.* 358. vis sublevat unum Tarda ratia. *Cæli. Aurel.* 3. *Acut.* 4. 26. Sublevendurum venarum causa erit laqueus collo circumdandus. — Sublevare se, se erigere, alzarsi, sollevarsi, rizzarsi. *Cæs.* 6. *B. G.* 27. Alces crura sine nodis ericulisque habent, neque, si quo afflicta casu conciderint, erigere sese aut sublevare possunt.

II.) Translate. ¶ 1. Est favere, juvare, erigere, tueri, sollevare, aiutare, difendere. — a) Absolute. *Sall. Cat.* 54. Cæsar dando, sublevando, ignorando — carus. — b) Cum Accus. *Cic. Divin.* *Ferr.* 2. a med. Videor non omnino a defendendis hominibus sublevandisque discedere. et 5. *Ferr.* 92. a med. Eodem ille æstimatione aliter sublevaret aratores, aliter everteret. *Id.* 4. *Tusc.* 37. a med. Zopyrus a Socrate sublevatus. *Plin.* 5. *Ep.* 14. Reum non modo non presertur, verum etiam sublevaverunt. *Sueton.* *Cal.* 53. ad fin. Vel onerare sententia sue aliquem, vel sollevare. *Cic.* *Cæcin.* 9. 23. Non minus non stultitia illius sublevat, quam lædit improbitas. *Id.* 7. *Phil.* 8. 24. Sublevare vicinos suis facultatibus. *Nepos Att.* 2. fugam alicujus pecunia. *Id.* *Ages.* 7. patriam. *Id.* *Epam.* 3. Fide ad alioa sublevandos saepe usus est. *h. e.* tuendoa. *Cæli. Aurel.* 5. *Tard.* 10. 123. Erunt sollevendæ vires. *Tac.* 3. *Ann.* 12. a med. Sublevare innocentiam. *Ovid.* 1. *Trist.* 3. 101. absentem auxilio. *Auct.* *B. G.* 8. 34. oppidanos re frumentaria. *Plin.* 3. *Ep.* 9. a med. testes. *h. e.* si titubare videantur, opportuna Interrogationibus confirmare et valuti la gradum reponere. — *Fulgat. interpr.* *Os.* 4. 8. (Sacerdotes) peccata populi mei comendunt: et ed iniquitatem eorum sollevebunt animas eorum. *h. e.* lucet studio in hominum sceleribus conolvebant; atque ite se et populum non paucis criminibus contaminabant. *It. Wellenauer.* ¶ 2. Item minuere, levare, mitigare, lenire: ea scilicet, quæ gravia sunt et molesta, levia et lenia reddere. *Cæs.* 3. *B. C.* 80. a med. Docuit, quantum usum haberet ad sollevandum omnium rerum loopiam, potiri oppido pleno atque opulento. *Cic.* 4. *Tusc.* 20. 46. Sublevare celamitates, hominum indignorum. *Id.* *Mur.* 4. 8. periculosa. *Id.* *Sull.* 27. 75. rea adversas emicorant. *Id.* *Amic.* 24. 88. offensionem. *Cæli. ad Cic.* 8. *Fam.* 3. a med. odia. *Tac.* 14. *Ann.* 4. metum. *Cæs.* 6. *B. G.* 31. ad fin. iseborem militum. *Id.* 3. *B. C.* 73. a med. Si non omnia caderent secunda, fortanam esse industria sollevandam. *Q. Cic. Pet.* tit. cons. 1. Nominis novitatem dicendi gloria maxime sollevabis. *h. e.* minues iovidiem, qua, homo novus quum ais, non laborare non poter. *Varro* 3. *R. R.* 14. Tuas partes, Inqui, sollevavit Applus, o Merula noster. *h. e.* supplio a ciò che a te toccava: ti ha levata la fatica. *ad Cic.* 16. *Fam.* 21. ad fin. Noli dubitare, mi Tiro, quia te sollevaturus sum, si modo fortuna me.

SUBLICA, s, f. 1. trabs prælonge, humi statuta et erecta ad quippiam sustinendum, pertica, palus: cuius vocis etymon *V.* in voc. seq. ¶ 1. Generatim. *Liv.* 23. 37. Turrem ex ipso muro exaltavit consul aliquanto altiore, quia muro satis per se alto, sublevis valide sublevis, pro solo usus erat. *Alti leg.* sublevis, ut ait a recto sublevis. *Vitruv.* 3. 3. sub inif. Si solidum non inveniretur, tunc la locus fodiat et palis configaret sublevisque machinis adigantur quam crederimus. Adde *Cæs.* 3. *B. C.* 49. ¶ 2. Speciatim dicitur de treibus, quas in alveo duminis delixit pontem sustinent, piede o sostegno del ponte, πρόβολος, γωνί. *Cæs.* 4. *B. G.* 17. Tighe bina sequipedalia in dumen distiterat, non sublevis modo directa ad perpendicularum, sed etc. et 7. *ibid.* 35. ad fin. Isdem sublevis, quum pars laterior integra remenebat, pontem rescera empti. *Alti sublevis.* Adde *Liv.* 1. 37. ¶ 3. Allo sensu de veste, quæ super aliam induitur, sopravveste, in *Gloss.* nom. ed. *Loewe* p. 169. Ependites (ἐπεδύτης): sublevis. *Cl. Idiom.* gen. apud *cum.* *IV.* p. 578. Superaria, coustpracs, ἐπεδύτης.

SUBLICES, um, f. plur. 2. Ratione habita etymol. *Schneiderus* ad *Vitruv.* 3. 3. putat, sublevis esse a sublevis, id est, quod ab υπολεvis, ἥτος, vel ab υπολεvis, ἥτος (ut ἐπιλεvis, pessulus), quia palus in aqua defixus ponti sublevis. *Alti* tamen vocem conjungunt eam liqueo, quasi sublevis sint trabes sub aqua defixæ: cui etymo favet *Festus* p. 393. 15. *Müll.* Sublevis pontem quidem putant esse appellatam a sublevis peculiari vocabulo *Volscorum*, quæ sunt tigna in latitudinem extensa, quæ non aliter *Formiani* vocant, quam a nomina eorum; et quæ ab aliis auctoribus sublevis vocantur, quod sub eis aqua liquens haberetur. *Alti* vero conferunt cum *licium*, *licinus*, a rad. *lic*, cui flectendi significatio inest, quæsi sublevis sint trabes sub vel sursum *Neræ*. — Quidquid sit de etymo, sublevis sunt idem ac sublevis. *Sall.* 4. *Hist. fr.* 74. *Dielsch.* (apud *Fest.* p. 293. 30. *Müll.*) Ne irrumpendi pontis sublevis sublevis cavata essent. Adde *Fest.* loc. cit. *Gloss.* *Philox.* Sublevis, καταπής, ὅτι ἐν τῷ ποταμῷ τῇ γῆραυαν υποβάσας ἔχοντες.

SUBLICIUS, vel sublevis, a, um, adject. (sublevis) qui es sublevis constat. *Auct. Gramm.* in *Excerpt.* n. 61. p. 211. *Endl.* (fragm. *Bob.* p. 544. *Heil.*) Sublevis dicuntur pontes lignei. Hinc *Pons sublevis*, ita dictus, quod sublevis fulciretur et ligneus esset, ponte sublevis o sui pali. *V. Plin.* 36. *Hist. nat.* 15. 23. (100). — Fuit autem *Romæ* Sublevis pons, cuius adhuc durant vestigia, sub monte *Aventino*, ad eam partem *Tiberis*, quæ *Janiculum* ab urbe dirimit, sine clavibus ferreæ ea arte constructus, ut trabes sine culturis axim possent ac raponi. Id enim religiosum esse cepit, ex quo, defendenda *Coelitis*, agere revulsa est. *Plin.* loc. cit. — *Estructus* fuit ab *Anco rege*, cui placuit *Janiculum* *Urbi* conjungere. *Liv.* 1. 33. — Ab hoc ponte, raptus a pontificibus reflecto, ut eis et *ali* *Tiberim* sacra fierent, pontifices dictos esse, *Varro* 5. *L. L.* 83. *Müll.* existimat; qui et *Emilius* appellatus, ut docet *Melchior.* *Guide de Rom.* p. 726. «Il dut ensuite avoir des piliers en briques ou en pierre par le censeur et pontife *Paul Emile Lépidus*, d'où il prit son nom *Emilius*», *V. Riccio*; *Mon.* d. fam. *R.* p. 7. et *EMILIUS* in *ONOM.* *Varro* 7. *L. L.* 44. *Müll.* ait, ab hoc ponte *Argeorum* simulacra quotannis a sacerdotibus dejici solere. Hinc *Ovid.* 5. *Fast.* 621. Tum quoque priscorum virgo (*Vestal*) simulacra virorum *Mittens* robore aclepea ponte sollet. *V.* alla in *ONOM.* sub *V. SUBLICIUS PONS.*

SUBLIDO, ōdis, itum, idere, a. 3. (sub et lædo) Part. Sublidus. — Sublido ¶ 1. Est subitus illido vel paullatim lædo, noceo, corrumpo. *Vitruv.* 6. 8. Limina enim et trabes structuris quum sloi onerata, medio spatio pendentes frangunt sublevis structures. ¶ 2. Est etiam eliqueant obliquo vel esprimo. *Prudent.* *Apotheos.* 915. de libris sono. Aut asile trabena sonitus producti acutos, Aut marmur tenacum sublidit voce minute.

SUBLIGACULUM, i, n. 2. (subligo) vestis, qua pudenda teguntur, brachetta, mutanda, sottocalzon: It dictum, ut ait *Non.* p. 19. 21. *Merc.*, quod subligo ligetur. Quum femoralia olim non haberent *Romani*, velamen subligebant verecundia cense. *Cic.* 1. *Off.* 35. ad fin. *Scænicorum* quidem mos tantum habet veteri disciplina verecundiam, ut la scenam sine subligaculo prodeat nemo. Verecundia enim, ac, siquo casu avenerit, ut corporis partes quadam aperiantur, aspiciantur non decore. *Varro* 6. *L. L.* 21. *Müll.* In quum est, subligulum baud debeat scriptum. Id dicitur a suffiendo ut subligaculum. Ubi *Müllerus* hæc ednotat: «Compareta *Festo* ed *V. Suffibulum*, ferre adducor, ut credam, majus latere mendum et sic fere *Farronem* scripsisse: Id dicitur non ab suffiendo sed ab suffibulando, ut ab subligando subligaculum». Viderint eruditi.

SUBLIGAR, aris, n. 3. (subligo) idem ac subligaculum. *Plin.* 13. *Hist. nat.* 14. 32. (59). Subligaria signantur artificii (lus malentis). scilicet, ne la tractando turs aliquam partem artificis in

ca resonat. *Martial.* 3. 87. Si pudor est, transfer subligar in faciem. Adde *Juvenat.* 6. 70. *Mar. Victorin. de final.* p. 239. 9. *Keil.* Ar terminatus longus est, tamen auctoritate corripitur, ut subligar.

SUBLIGATIO, ōtis, f. 3. (subligo) actus subligandi. *Pallad.* 1. *R. R.* 5. a med. Subligatio acerbis vis faciendae est, quando excutendi aut rampendi acini nulla formido est.

SUBLIGATURA, ae, f. I. (subligo) subligaculum, brachiere, *νεπιζωπα*. *Theod. Priscian.* 1. 26. Herniarum perseverantiam subligatura parcure. *Alii rectius divisiſſima legunt.* Hoc berniarum perseverantiam totus sub ligatura, etiam veterum, parcurebat.

SUBLIGATUS, e, om, particip. *V. voc. seq.*
SUBLIGO, ar, ōvi, ātum, ere, a. f. Part. Subligatus I. — Subligo est subitus tigo, legara solto, *unobēu*.

I.) Proprie. *Cato R. R.* 33. et ex eo *Plin.* 17. *Hist. nat.* 22. 35. (198). Ubi uva varie fieri cœperit, vites subligato. *Virg. S. En.* 459. Tum lateri atque humeris Tegesum onibgat ensam. et 11. *ibid.* 10. elipeurque ex ere iulistras Subligat, atque ensam collo suspendit eburdo. *Val. Flacc.* 5. 444. trunco nemorum effigiesque virorum Rite locat quercus almutataque onibgat arma. *Id.* 6. 700. Subligat extrema patrum cervicē tiam. *Id.* 6. 579. Quis procul illa virum nobis, quem hactenus asper Subligat? cinge, et *Stat.* 6. *Theb.* 366. ebeisq lauro testumque titustre coronæ Subligat. *Martial.* 7. 67. Harpasto quoque subligata indit. h. e. subligaculo velata. *Cf. Marcell. Empir. c. 14. p. 104. retro.*

II.) Translata. *Augustin.* 21. *Civ. D.* 4. Involubilibus vineula subligare.

SUBLIMANS, antis, particip. *V. SUBLINO.*
SUBLINATIO, ōtis, f. 3. (sublimo) actus sublimandi, exaltatio. *Alcim.* *Ep.* 2. a med. Si caput nostrum est Christus, in sublimatione ament quocumque sublimitatis consortium membra da vertice.

SUBLIMATOR, ōtis, m. 3. (sublimo) qui aliquid sublimat. *Salvian.* 1. *Gub. D.* 8. Deus est probatur (*Abrahami*), quia tentari asperis voluit; sublimator, quia potentior omnibus fecit.

SUBLIMATUS, a, um, particip. *V. SUBLINO.*
SUBLIME, adverb. *V. SUBLINIS* in ō.

SUBLIMEN, mtois, n. 3. limen supertus ostii, ut vult *Scalig.* ad *Farron.* 3. *R. R.* 5. ante med. p. 235.: alii inferius, quod magis placet, *soglia*, *sogliare*. Ibi tamen pro sublimen cum alii *Schneiderus* legendum putat *supplementum*, quem consule. *Propert.* 2. 19. 57. At nullo dominæ teritur sublimine amor. Sed lege divitum sublimine. Etiam *Not. Tyr.* p. 98. Limen, sublimen. *Cf. SUPERLIMEN.*

SUBLINIS, e, et sublimae, e, am, edjeet. — a) Altera forma *sublimus* fuit in nau apud veteres. *Accius* apud *Non.* p. 489. 8. *Merc.* Saep ex humili sada sublime avolat. *Sall. ibid.* Sublima nebula solem obscurabat. *Lucret.* 1. 340. per maria ac terras sublimaque celli. *Apul.* 3. *Met.* Sublimo suggestu. — b) Ad etymon quod attinet, a v. sublevo ducere videtur *Fest.* p. 306. 15. *Müll.* «Sublimem est in altitudine elatum»; et a sub et limen melius *Paul. Diac.* ex eod. *ibid.* *Id.* (sublimem) dicitur a limine superiore, quia supra oos est. Utrobique tamen, monenta *Müllern*, alii leg. sublimen pro sublimem. (*Cf. Ritschi in Opusc. Philol. v. 2. p. 462. at seqq.*) Unice notatioti adalipulant recentiores, qui vocem conjungunt cum limus (a red. *lic*, *lecto*), obliquus, transversus, unde et limen at *limen*, ita ut sublimis sit qui est sub limos superiores. — *Comp. Sublimior* I. 2. et II. 3.; *Sup. Sublimissimus* I. 3. — Sublimis est altus, excelsum, elevatus, supra nos positus, *ματῆρος, ὑψηλός* (II. alto, elevato, sublimis; *Fr. haut, élevé*; *Hisp. alto, levantado, elevado*; *Germ. hoch, erhaben*; *Angl. lofty, high, elevated*).

I.) Proprie. *1. Generatim. Fest. loc. cit.* Sublimem est in altitudinem elatum, ut *Ennius* in *Thyeste*. Asptae hoc sublima candens, quem

vocant omnes Jovem (refertur his versus etiam a *Cic.* 2. *Nat. D.* 25. 65. et 3. *ibid.* 4. 10.). *Virg.* in *Georg.* 1. 1. (v. 242.) Hic vertex nobis samper sublimis. *Seneca* 2. *Quæst. nat.* I. Omnis de universa quæstio in caelestia, sublimia et terrena dividitur. Prima pars naturæ siderum scrutatur. Secunde tractat inter caelum terramque versatilia. hæc sunt nubila, imbres, nives, tonitrua: quæcumque aer facit peliturque. Hæc sublimia dicimus, quia editora sunt imis. *Virg. I. G.* 404. Apparet liquido sublimis in ære Nisus. *Tibull.* 1. 7. 83. Hanc Venu ex alto flentem sublimis Olympo Spestat. *Ovid.* 1. *Met.* 666. montis sublimis cacumen. *Virg.* 12. *En.* 133. alii portis sublimibus adstant. *Id.* 9. *ibid.* 682. quercus sublimi vertice nutant. *Horat.* 3. *Od.* 1. 45. novo Sublime ritu molier ætrum. *Ovid.* 2. *Met.* 1. Regia solle eret sublimibus elis columenis. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 59. 60. (151). Arcus (iridis) sublimis suot humilli sole humilisque sublimi. *Juvenat.* 11. 24. quento sublimior Atlas Omoibus in Libya sit montibus. *Horat.* 1. *Od.* 1. 36. Sublimis vertex. *Lucan.* 3. 86. natus. *Id.* 7. 342. equus. *Colum.* 3. *R. H.* 8. Argumentis sublimibus isagulis Marania est, Liguria parvis, alti di statura. et *Horat.* 1. *Od.* 15. 31. Sublimi fugies molliis anhelitu. h. e. elato vultu anhelato ex cursu et ascensu in fuga; facilius enim subliata facia spiritus ducitur. *Id.* 3. *ibid.* 26. 11. sublimi flagello Tanga Chioen. h. e. alte subliato, ut est gravior ictus. *Seneca Troad.* 1088. Sublimi gradu incedit Ithacus, grava a contentuto. Similiter *Tac. Agric.* 44. Quod si habitum quoque ejus (*Agricolæ*) potest noscere valent, decentior quam sublimior fuit. *2. Speciatim* *æpta dicitur, qui in altum par aera fertur. Liv.* 1. 16. sub fin. (et *ibid.* 34. et *Virg.* 1. *En.* 419.) Hæc locutus sublimis ablit. *Ovid.* 5. *Met.* 648. Jam super Europen sublimis et Alde terras Vectus erat juvenis. *Virg. I. En.* 712. Consequitur (accipiter) pennis sublimem in nohe columbem. *Id.* 5. *ibid.* 255. quem præpes ab Ida Sublimem pedibus rapuit Jovis armiger natis. *3. Item* qui sublimis loco sedet. *Catull.* 68. 49. tenuem texena sublimis aranea telam. *Ovid.* 6. *Met.* 650. sedens sollo Tereus sublimis avito. *Id. Heroid.* 12. 179. Tyrio jaceat sublimis in ostro. *Virg. 7. En.* 285. Eoedae Sublimis in equis redeunt. *Sil. II.* 1. 161. Quam rapidam effusa ageret sublimis habenti Quadrupadem. h. e. magis stans quam sedens, in concolito equi cursu. *Tertull. Apolog.* 33. Hominem ea esse etiam triumphos in lilo sublimissimo auru admonetur. Adde *Imp. Justinian. Cod.* 7. 62. 39. — Sublimem rapere, arripere aut ferra aliquid apud *Plaut. Asin.* 5. 2. 18., *Men.* 5. 7. 6. et 5. 8. 3. et *Mil. glor.* a. 5. v. 1. et *Ter. Andr.* 5. 2. 20. et *Adelph.* 3. 2. 18. est jovitam attingem vi abripere inter manus, ita ut terram non eontingat: portat di peso e per forza. Flebet id fere servus, qui raptabatur ad penam.

II.) Translate. *1. Est* excellens, præstans, egregius, excellentis, sublima. *Horat. Art. P.* 457. sublimis versus ractatur. *Juvenat.* 7. 28. Qui facis in parva sublimia carmina cello. *Horat.* 2. *Ep.* 1. 164. natura sublimis et acer. *Martial.* 9. 1. et 79. sublimi pectora vates. *2. Item* magnus, grandis. *Varro Sat. Menipp.* 1. p. 89. Oaki. Sublimis speribus jacta te nomine Neit volitant. *3. Item* illustris, oobtus. *Varro 2. R. R.* 4. ante med. Aotique reges ac sublimis viri. *Juvenat.* 8. 231. Quis, Catillo, tuis nataibus, atque Cethegi Iovaniis quidquam sublimis? *Virg.* 10. *En.* 143. quem puli priusina Turai Aggers murorum sublimem glorie tollit. *Id.* 1. *ibid.* 263. sublimemque feres ad elders eæli Magnanimum Eneem. *Ovid.* 4. *Trist.* 10. 121. Tu mihi (quod rerum) vivo sublima dedisti Nomen, ab exequille quod dare Fama solet. *Lucan.* 10. 377. communis glorie nobis: Nos quoque sublimis Magons facti. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 5. 5. (10). Qua cleritate nihil in rebus humanis sublimius ducit. *4. Item* qui altiore animo est, magnanimus, fortis. *Ovid.* 1. *Fast.* 301. Non Vanus et vicium sublimia pectora fregit Oficium

fori militiæ labor. *Id.* 3. *Pont.* 3. 103. Mens tua sublimis supra genus eminet ipsum, grandis ingenio nec tibi nomen inest. *Horat. Art. P.* 165. de juven. morib. Sublimis cupidusque et amata relinqueris pernis. h. e. elatus, audax, *εὐπεχός*. *5. Refertur* ad orationem at dicitur de sulo dicendi eorum, qui grandiloqui sunt cura sententiarum gravitate et majestate verborum, vehementes, verbi, copiosi, graves, ut *Cic. Orat.* 5. sub fin. loquuntur. *Ovid.* 3. *Amor.* 1. 39. Non ego contiterim sublimis carmina nostris. h. e. tragica elegiacis. *Plin.* 9. *Ep.* 26. Visus es mihi in scriptis meis adnotata quadam, ut tumida, quæ ego sublimia; ut improba, quæ ego audentia; ut ulmia, quæ ego plena arbitrabar. *Quintil.* 11. 1. 3. Quid prodest, si genus sublima dicendi peritis in causis, parvum limatumque grandibus adhibeamus? Adde 8. 3. 74. *Petron. Grith.* 66. Trinum dicendi genus est, sublimis, modicum Et tenui filo. *Cf. Gell.* 7. 14. — *Illoc*

Sublime, se, n. 3. absolute, substantivorum more, est altitudo, sublimitas, altezza.

I.) Proprie. *Cic.* 2. *Nat. D.* 56. 141. Soous natura in sublime fertur. *Sueton. Claud.* 27. et *Oth.* 2. Jactera aliquid in sublime. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 38. 54. (112). Aves ejaculatores sese in sublime. *Id.* 31. *ibid.* 6. 31. (57). Aqua angens in sublime. *Id.* 18. *ibid.* 35. 87. (362). Grues per sublime volantes. *Id.* 27. *ibid.* 12. 105. (120). Datur deoetum ejus cootulus, ex sublimi devolutis. *Id.* 36. *ibid.* 5. 4. (13). Dianæ faeles in sublimi posita.

II.) Translate. *Horat.* 1. *Ep.* 42. 15. Nil pavum sapias et adbus sublimis careas. h. e. magna, grandia.

Sublime, edverbiorum more; unde *Comp. Sublimius* I. at II. — Sublime est sublimiter, alte, altamente.

I.) Proprie. *Cic.* 1. *Tusc.* 43. 102. Theodori nihil interest, homine an sublime putrescat, in terra o in aria. et 2. *Divinat.* 31. in fin. Scuta, quæ fuerant sublime fixa, sont humi larente. in alto. at 2. *Nat. D.* 39. sub fin. Aer focus at extenuatus sublime fertur. *alt. insu.* et *Liv.* 21. 30. a med. Ros ipso, quon carnant, legatos, non penola sublime elatos Alpes transgressos, par a-ria, et *Lucret.* 6. 96. sublima volantes *Ætheris* nubes. *Virg.* 1. *G.* 318. vantom concurrera prœlia vidi, Quam gravidam lata segetem ab vadicibus imis Sublima asputam evenerat. *Sil. It.* 11. 275. multoque procul epiedentibus ostro Accipitur sublime toris. et *ibid.* 132. sublime sedens. *Ovid.* *Halieut.* 69. sublimius attum At-tolli caput.

II.) Translate ac speciatim refertur ad orationem. *Quintil.* 9. 1. ad fin. Quid dubitat, alia concitatio, alia sublimius, alia pugnacius, alia gravius esse dicenda?

Sublimen, Item adverb. pro sublime vel sublimiter. *Enn. tr.* 402. (apud *Cic.* 2. *Nat. D.* 2. 4. et *ibid.* 25. 65., ubi *Baier* et *Schömann* leg. sublimen; *Müller* vero sublime) et *Næv. tr.* 32. Sic et *Plaut. Asin.* et *Men.* et *Ter. Andr.* et *Adelph.* loc. cit. sub I. 3., ubi alii aliter leg. *Cf. Ritschi, Opusc.* 462.

Homonym. Discrimen inter altum et excelsum, sublime at arduum, hoc stultit *Isid.* 1. *Diff.* n. 14. «Altum ex superiori parte et inferiori est, excelsum ex superiori tantum; sublime excelsum est cum aliqua dignitate, arduum excelsum est cum aliqua difficultate. — Item alto putens, muros excelso. Summa videbis in excelso, ima in alto. *Cf. Serv.* ad *Virg.* 2. *G.* 67. et 1. *En.* 6. — Item sublimis est aliud erecto in lito *Tac. Agric.* 4. Sublime et arectum ingenium pulcritudinem ac speciem megnæ excelebat glorie vehementius, quam cauta appetebat. ubi sublime est supra vniaria elatum, res magnas volens; erectum, demisso, jacenti, languido oppositum, est altiora appetens. *Cf. Quintil.* 11. 1. 16. Habet mens nostra subtime quiddam et erectum at impetens superioris».

SUBLIMITAS, ōtis, f. 3. (sublimo) Sublimitatum in genet. pi., pro sublimitatum, leg. *Sil-*

ligius apud *Plin.* 2. *Hist. nat.* 16. 13. (65). — Sublimitas est altitudo, elevatio, ὑψηλότης (It. altezza, sublimità; Fr. hauteur; Hisp. altura; Germ. die Höhe; Angl. height, highness).

I.) Proprie. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 5. 24. (69). Cucurbitarum natura sublimitatis avida, vogliosa d'andare in alto, et *Quintil.* 12. 5. a med. Sublimitas corporis. — Et in plur. num. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 16. 13. (68). Sublimitates lunæ. Adde *ibid.* n. 65.

II.) Translate. ¶ 1. Metonymica est locus sublimis, altus. *Colum.* 8. *R. R.* 3. Cellarum sublimitas dividitur tabulata. ¶ 2. Metaphorice est perfectio, excellentia. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 25. 26. (94). Illa fuit vera et incomparabilis invicem animi sublimitas, capite Pompeii serenis epithetorum, concremasse ea optima fide aliquo non legisse. *Id.* 35. *ibid.* 10. 38. (67). Ille est in pleura summa sublimitas, *Sillig.* sublimitas. — *Cyprian.* *Idol.* van. 8. inc. de Deo. Illa sublimitas, perfectissima essentia. ¶ 3. Item ac specialim dicitur de sublimi dicendi stilo. *Plin.* 1. *Ep.* 10. Platoniam illam sublimitatem et latitudinem effugit, et *Ep.* 16. Spleudor et sublimitas narrandi. *Quintil.* 8. 3. Sublimitas et magnificentia et nitor, et *ibid.* 6. ante med. Præcipue ex his oritur sublimitas, quæ audaci et proxime periculum translatione tolluntur. *Id.* 1. 8. 6. Sublimitas herolci carminis. ¶ 4. Sublimitas est etiam equiore ævo titulus honoris personis dignitate conspicuis tributus. *Cod. Theod.* 1. 5. 9. *Italiano præf. præf. data.* Si quos servilis furti aviditate degeneres sublimitas tua repererit etc. Adde 4. 17. 2.

SUBLIMITATUS, a, um, particip. ab *sublimo*, frequentat. a *sublimo*, idem ac *sublimatus*. *Inscript.* in *Bullett. dell' Istist. Archeol.* a. 1857. p. 37. ΠΝΑΞΕΚΤΟ ΥΒΡΙ ΥΤΑΙΝΑΥΝΕ ΙΜΠΕΡΑΤΙ (sic) ΙΥΔΙΟΝΣ ΑΥΛΙΜΙΤΑΤΟ. h. e. utriusque imperatoris auctoritate erecto. Sed fortasse sublimitate est σφαλμα quadratitil pro sublimitato.

SUBLIMITER, adverb. (sublimis) alte, sublimè, altamente, ὑψηλῶς. — Compar. *V.* in *SUBLIME*.

I.) Proprie. *Cato R. R.* 70. Vos ipsi et qui dabit (medicamentum), facito, ut uterque sublimiter stent. h. e. celso et erecto corpore. *Colum.* 8. *R. R.* 11. Pavo nec sublimiter potest, nec per longa spatia volitare, et *ibid.* 15. Locum munitor sublimiter pedum quindecim maceria.

II.) Translate. *Hieronym.* 5. in *Is.* 19. 3. Quando quasi clangorem tubæ sublimiter resonantia audieritis.

SUBLIMITUS, adverb. (sublimis) cum saltu, di lancia, Fronto ad *Ver. imp.* (sudente *Ursino A. Maio*) ep. 1. a med. Pauci millium equum sublimitus insilire, ceteri ægre calce, genu, poplite repere. Hoc *Plin.* 8. *Hist. nat.* 16. 19. (50). saltu insilire dicit. et *Virg.* 13. *Æn.* 288. corpora saltu subijciunt in equos.

SUBLIMO, ex *svl*, atum, are, a. 1. (sublimis) Part. *Sublimans* in *sq.*; *Sublimatus* I. et II. t.; *Sublimandus* II. t. — Sublimo est in altum sublevo, tollo, erallo, περὶσπίζω (It. innalzare, sollevare; Fr. élever; Hisp. elevar; Germ. hoch machen, erheben; Angl. to lift or raise up); occurrit autem absolute aut cum *Accus.*, addito etiam alio *Accus.* et præp. *in*, *ad*, vel *Genet.* et præp. *tenus*, (fortasse et *Abi.*) loci, quo quid sublimatur.

I.) Proprie. *Enn.* apud *Non.* p. 170. 11. *Merc.* Sol, qui candentem in calo sublimat facem. *Apul.* *Florid.* n. 2. Aquila quem se nubium tenuis altissime sublimavit. *Tertull.* *advers.* *Valentin.* 20. Corpora gravia, levia, sublimantia. *Philuv.* 6. 9. a med. Gravaria sublimata et ad septentrionem spectantia disponantur. *Apul.* 3. *Met.* Mox seculina mutata in bubonem, sublimata in altum fornicibus totis alis evolat. h. e. in altum erecta. — Madorum apud *Græcos* moro. *Capell.* 8. p. 237. Per vicæ enim propinquitates descenduntque ad terras solaris orbitæ cursumque summum itemque pro signorum conditionibus sublimatur.

II.) Translate. ¶ 1. Generalim. *Cato* apud *Fest.* p. 306. 20. *Müll.* in *Sublimavit*. In maximum decus atque in excelsum claritudinem sublimavit. *Prudent.* *Apotheos.* 913. de sono tibie. Aut tumidum targo sublimat flamine bombum. Aut rancos frangit modulos, etc. *Macrob.* 1. *Satur.* 24. a med. Si allarum disciplinarum doctrina destitueretur, hæc illum vel sola professio sublimaret. *Mamert.* *Grat. act.* ad *Julian.* 29. a med. Quem sublimat et illustrat consilatus. *Ammian.* 18. 1. t. Quam Eusebium atque Hypatium fratres sublimarent vocabula coosulum. (*CC. eumd.* 21. 13. 11. et *Cod. Theod.* 8. 5. 44.) *Aurel. Vict. Epit.* 4. a med. Præloris ornamento sublimatus. *Petron.* *Carm. min.* p. 301. ed. *Wernsd.* v. 4. Mellea purpureum depromunt ora ruborem lacteque admixtus sublimat pectora sanguis. h. e. decorat. *Alti* perperam leg. sublimat. *Apul.* *De deo Socr.* 16. extr. Humilia sublimare. *Id.* *ibid.* 4. Ingenia illa ad beatitudinem sublimata sint, hæc ad miseriam infirmata, et t. *Met.* Manes sublimare, deos infirmare, ubi sublimare opponitur t. infirmare. *Alti* tamen rectius utrobique leg. infirmare, et *Hieronym.* *Ep.* t. n. 11. O divinus potentia sublimanda majestas! *Fulgat. interpr.* 1. *Reg.* 2. 10. Dominus dabit imperium regi suo et sublimabit cornu Christi sul. — Et mediocrem apud *Græcos* more, *Id.* *Ezech.* 31. 10. Pro eo quod sublimatus est in altitudine. ἀλλυγορκός. ¶ 2. Specialim refertur ad eorum verborum. *Serv.* *De accent.* 8. p. 528. *Endl.* Quam pars verbi aut in grave deprimatur aut sublimatur in acutum. — Hinc *Part. præf.*

Sublimans, *antis*, adjectivorum quoque more occurrit, et est qui superna petit, ἀνωσπερος. Absolute. *Tertull.* *advers.* *Valentin.* 20. Ex incorporalibus corpora ædificat gratia, levia, sublimantia atque vergentia, celestia atque terrena.

SUBLIMUS, a, um, adject. duo diversa significat. ¶ 1. Sublimus idem ac sublimis. *V.* hanc voc. ¶ 2. Sublimus, a sub et limus, aliquantisper limus. *Tertull.* *Pall.* 4. a med. Si prestat oculos abducere ab ejusmodi propudiis, aspice tamen vel sublimis (scil. oculis). h. e. oculis saltem aliquantulum limis, almeno sott'occhio. SUBLINGIO, *dois*, m. 3. (sub et lingio) servus culinaris, coeli discipulus, lingendis magis patinis, quam coquendis obsonis idoneus. *Plaut.* *Pseud.* 3. 2. 103. Jam hic quoque celestus est coqui sublingio, quattero.

SUBLINGIUM. *V.* voc. seq. SUBLINGIUM, *li*, n. 2. (sub et lingua) id, quod sub lingua est. *Isid.* 11. *Orig.* 1. ante med. Sublingulum, operculum gurgulionis, quasi parva lingua, quæ foramen lingæ recludit operiva. An legend. sublingium? quod habet *Gloss.* *Arab.* *Lat.* *At.* cf. *Gloss.* *Gr.* *Lat.* ὑπογλωσσίου, sublingua, et voc. seq.

SUBLINGIUS, a, um, adject. (sub et lingua) ad id perticiens, quod est sub tauri lamina in musicis instrumentis, qua diviso spiritu sonus efficitur, quæque Italice linguella dicitur. *Placid.* *Gloss.* 79. 20. Sublinguica sonitus.

SUBLINIO, *is*, *ire*, a. 4. et SUBLINĪTUS, a, um, particip. *V.* voc. seq. *Int.*

SUBLINO, *linis*, *lērī*, *litum*, *linere*, a. 3. Part. sublinitus pro sublitus, ut sit ab sublinio (de quo *V.* SUBLINO), apud *Plaut.* *Mil. glor.* 2. t. 75. Sublinium est os custodi mulieris. At *Fleckenstein* ita sublinatur. — Part. Sublitus I. t. et 2. et II. — Sublino est sublitus illino, cootego (It. stendere o copriri sotto, impiastar o unger sotto; Fr. enduire; Hisp. enyesar; Germ. beschmieren; Angl. to anoint or besmear underneath).

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 9. 23. (80). *Sillig.* Lacerta viridis sanguis juveniorum pedes sublitus sanal. *Alti* leg. sublitur. *Id.* 33. *ibid.* 6. 32. (100). Argentum vivum, quum æra lauratur, sublitum bracteis pertinacissima retinet. ¶ 2. Specialim est sublitus linio, primum colorem induco, lingo sotto, dar la prima mano, *εμπρῖναι*. *Id.* 11. *ibid.* 36. 43. (126).

Utrum coram in lamina secta translucent multasque alias ad delicias conferuntur, nunc tincta, nunc sublitā, h. e. nunc in superiore parte picta, nunc sublitā aliquo colore supposito orietis. *Id.* 33. *ibid.* 5. 27. (90). Sublinunt chrysocollam arenosam, priusquam inducant, stramento et parietino. *Id.* 35. *ibid.* 6. 26. (45). Si purpuram facere malunt, carnuleum sublinunt, mox purpurissimæ evo inducunt. ¶ 3. Item sublitare, supponere, metter sotto. *Id.* 36. *ibid.* 23. 55. (176). Uliginosa (loca) et ubi malsugo villat, testaceo sublitā ullius. *Id.* 37. *ibid.* 7. 31. (106). Sardonyche argenteis bracteis sublitatur. h. e. substeritur suppositis bracteis, et mox. Inveniuntur et circa Leucada, quæ bractes aurea sublinuntur. *Cato R. R.* 15. Macerem lecat oportet, uti sublitat conductor, in *intonachi di calce* (Fr. crépir). ¶ 4. *Placid.* *Gloss.* apud *A. Maion* in *Class. Auct. T.* 3. p. 500. Sublevi, subsignavi, et relavi, resignavi: hoc est subsignare, qui alio signante iterum resignat etc.

II.) Translate, proverbii inslar, sublinere os alieni est illudere et pro ridiculo habere: tractum a genere ludī, quo dormieolibus ora pinguntur, at *Non.* p. 45. 21. *Merc.* docet. Cujus ludi exempla habes apud *Virg.* 6. *Ecl.* 22. et *Petron.* *Sat.* 22. — Hinc de his dicitur, qui simulatione officii aut fide blandiendo fallunt, decipiunt, fraudant, schernire, gabbare, υποσπίζειν. *Plaut.* *Mil. glor.* 2. 5. 57. Ut sublitur os custodi cauto, conservo meo! et *Merc.* 2. 4. 17. Vin patri sublinere pulcre me os tuo? cur, sane volo. *Id.* *Capt.* 3. 4. 123. Ita mihi stolido eorsum vortum os sublevare offusilis. *Id.* *Aulul.* 4. 6. 2. Fidei consebam maximam multo fidem Eres, ea sublevit os mihi pœnissime. *Id.* *Capt.* 3. 4. 55. Sequi tibi os eil sublitum plane et probe. — In *Illo Apul.* 9. *Met.* Hæc opportuna fallacia vigorati juvenis iudiculus, immo vero sublitus et ad credulitatem delapsus *Barbarus*, os sublitus pro sublitus omnino poneud, censet *Stewechius* cum *Pricæo* aliisque, aliis tamen acriter repugnantibus.

SUBLIPPUS, a, um, adject. aliquantulum lip-pus. *Gloss.* *Gr.* *Lat.* ὑποπλάτος, sublippus.

SUBLISUS, a, um, particip. *V.* SUBLITO.

SUBLITUS, a, um, particip. *V.* SUBLINO.

SUBLIVIDUS, a, um, adject. aliquantulum lividus, aliquantulo livido, ὑποεραινός. *Cels.* 5. 28. n. 1. Postulæ amineant sublivida aut pallida. Adde n. 11. a med., *Donat.* ad *Ter.* *Eum.* 4. 4. 22. et *Cæc.* *Aurel.* 1. *Tard.* 6. 182.

SUBLO. *V.* SUBULO.

SUBLUCĀNUS, a, um, adject. qui sub lucem fit, sublitus, dell'alba, del far del di, ἀμπύλου. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 12. 12. (30). Sublucanis temporibus.

SUBLUCENS, *entis*, particip. *V.* voc. seq.

SUBLUCĒO, *lūca*, *lūti*, *lūcere*, o. 2. Part. Sublucens. — Sublucet est sublitus vel aliquantum luceo, risplendere sotto o alquanto, υποφαίνω.

I.) Proprie. *Cic.* in *Aral.* 289. Arias sublucet corpora totus. *Ovid.* t. *Amor.* 5. 5. Qualia sublucet fulgentia crepuscula Phæbo. *Id.* *Heroid.* 21. 215. Quocidimus macie: color est line sanguine etc. Caecida nec mixto sublucet ora rubore. *Virg.* 4. *G.* 275. violæ sublucet purpura nigra. h. e. apparet nitor purpure rubi nigrore violæ. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 20. 25. (127). Experimentum picti, si fragmenta sublucant.

II.) Translate. *Cassiod.* in *Psalm.* 121. 4. in *fin.* Sic illa futura civitas basilicæ sublitenti et hucore præmissio descripta est. Adde *eumd.* in *Psalm.* 87. 4.

SUBLUCIDUS, a, um, adject. aliquantulum lucidus, aliquantulo lucido, υπολαμπής. *Apul.* 6. *Met.* sub *init.* Sublucidus lacus. Adde *Porphy.* ad *Horat.* 3. *Od.* 27. 31.

SUBLUCO, *as*, *are*, a. t. (sub et lū) *Festus* p. 348. 15. *Aul.* Sublucare arbores est ramos eorum ruppulare et relati sublit lucem mittere. *F.* dicta in *COLLULO*. *Paul.* *Recept.* *Sentent.* 5. 6. 13. Arbor, quæ in alienas edes vel in vicini agrum innuaret, nūi a domino sublucari

non potest; itaque conveniendus est, ut eam subluet. Quod si contentus dominus id facere noluerit, a vicino luxuriosus ramorum compescatur. Id qualescumque dominus facere non prohibetur. Gloss. Lat. Gr. Subluco, υπολαύω.

SUBLUCULUS, a, um, adject. (sub et lux) subluetulus, parum lucidus, subobscurus. Gloss. Cyrill. Υπολαύκος, obscurus, subluetulus. Ibid. Υποκόταινος, obscurus, subluetulus.

SUBLUGEO, ea, ere, a. 2. breviter lugeo. In cenotaph. Pisano C. Caesar. apud Orell. n. 643. MATRONAS QVAE IN COLONIA NOSTRA SVNT SVBLVGEBB etc. V. Fragm. Jur. civ. Antejustin. in LUGEO. Adde Inscr. apud Orell. n. 643.

SUBLUNARIS, e, adject. qui sub luna est. Chalcid. Tim. 144. Sphaera sublunaris.

SUBLUS, inis, latum, liere, a. 3. Part. Sublustus I. et II. — Sublusus. 1. Est sublus lavo, erpugo, υπολούω. Celz. 4. 15. Quoties deredit, subluisse aqua calida. Colum. 6. R. R. 32. Intelligit bir in die sublustr aqua calida. Martialis. 6. 8. Inguina sic toto sublute in solio. Id. 2. 42. Zoile, qui solum subluto podice perdis? V. SUBLAVO.

2. Est etiam sublus fluendo alluvio. Pacuv. fragm. p. 129. Ribb. Omnes latebras, subluta mole (omnes) abstrusus sinur. Alii leg. sub solo; alii aliter. Caes. 7. B. G. 69. Cujus collis radices duo duabus ex partibus flumina subluabant. Adde eund. 3. B. C. 97. Curt. 9. 25. 20. Qua rubro mari sublustr.

SUBLURIDES, e, um, adject. aliquantulum luvius, υπολαύριδος. In supposit. Amphitr. Plauti, scena quae incipit, Quis iam vasto, in fine. Ut primum coivit cicatrix rufula, Sublutida.

SUBLUSTRIUS, e, adject. (sub et lux) lumine aliquo illustratus, aliquantulo chiaro, υπολαύστριος. 1.) Proprie. Virg. 9. Aen. 373. Et galea Euiyat lum sublustris noctis in umbra Et reddidit immemorem. Horat. 3. Od. 27. 31. Nocte sublustris nihil astra praeter vidit et undas. Val. Flacc. 3. 141. simul aspera victor Cingula sublustris vibrantia detrahit umbra. Adde Liv. 5. 47.

II.) Translate, refertur ad ea, quae habent aliquod ornamentum. Gell. 13. 24. circa med. Quae quoniam sunt eloquentiae Latinae tunc primum exorientis lumina quaedam sublustris, libitum est, ea mihi απομνημονεύειν.

SUBLUTEUS, a, um, adject. aliquantulum luteus. Arnob. 5. p. 164. Color purpurei luminis offensione (Orell. suffusione) subluteus. Apud Florid. n. 12. Non color lacteus ille vel lividus vel utrinque subluteus.

SUBLUTUS, a, um, particip. V. SUBLUO.

SUBLUVIES, is, f. 5. (subluo) sordes et immundities, quas et illuvies et proliviem vocantur, ρύπος (II. bruttura, sordiditas, fungo soltoposito; Fr. salete, ordire; Hisp. suciedad, immundicia; Germ. der angespülte Schmutz, Unflath, Koth; Angl. filth, dirt, uncleanness). 1. Generalim. Apul. 9. Met. Vis subluvie cenoria tubrica. Amian. 15. 4. 5. Nec timosa subluvie tardatur properans flumen Rheus. 2. Speciatim est etiam genus morbi io discriminis ungulae ovium nascens ex collectione saeclis. Colum. 7. R. R. 5. circa med. Clari quoque dupliciter intestant ovem, sive quum subluvies atque intertrigo in ipso discriminis ungula nascitur, seu quum idem locus tuberculum habet. Adde Plin. 30. Hist. nat. 9. 23. (80). Videtur autem, hic inquit Forcell., esse a luo, λύω, solvo, quia circa ungulae cutis resolvitur, ut sit in reduvia, quae et ipsa subluviei species dici potest. V. voc. seq.

SUBLUVIUM, in, n. 2. (subluo) idem ac subluvier. Marcell. Empir. 18. ad fin. Ad digitum subluvium vel suppuratorem sedendam amentum sutorum ex aceto tempera etc.

SUBMESTUS. V. SUBMESTUS.

SUBMAGISTER vel summagister, tri, m. 2. promagister, sottomagistro, υποδιδάκκαλος. Inscripti. apud Hoff. Mus. Ver. 82. 1. DSO INVICTO MITRAE C. LYCERIIUS MAGER M. AEMILIUS PHILETUS SYMMAG. ANNI PRIMI M. AEMILII CHRYSANTHI D. S. D. D. Marini Frat. Atv. p. 55. see Interar summag. non submagistri, ut Hoffejus,

sed sub magisterio interpretatur; quemadmodum summagianus dicitur is, qui sub mageribus est: ejusdem eorum viri ita inenilo sit in alia Inscripti. apud Fabrett. p. 464. n. XVIII. vix m. AEMILIO CHRYSANTHO MAG. (h. e. magistro) ANNI PRIMI.

SUBMANANS vel summanans, antis, particip. V. SUBMANO.

SUBMANDO, ar, are, a. f. clam mando. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in Not. Tir. p. 51. Mandat, remandat, submandat.

SUBMANES, tum, m. plur. 3. V. SUMMANES.

SUBMANO vel summano, as, are, f. Part. Submanans I. — Submano est sublus mano. 1. Neutrorum more. Vitruv. 8. 1. ante med. Aquam ex montibus sub terra submano. 2. Cum Accusativo. Plaut. Curc. 3. 46. Fleckels. Lu. quis tu homo? 7 cu. Libertus illius quem omnes Summano vocant. Lu. Summano, sive, qui Summano? 7 fac sciam. cu. Quis vestimenta mea, ubi obdormivi ebrius, Summano: ob eam rem me omnes Summano vocant. h. e. submejo. Alit tamen ieg. summano, quasi Poeta joculariter confundat manus et manes, nulla atymi et quantitatit habita ratione.

SUBMANO. V. voc. praeced.

SUMMANUS. V. SUMMANUS.

SUBMASSA. V. MASSA.

SUBMEIUS, a, um, adject. qui medium obliet locum. Diomed. 2. p. 432. Putsch. Lelioni posituras occedere oportet, quas Graeci Σεμεϊος vocant. Haec tres sunt: distinctio, subdistinctio, media distinctio sive mora, vel, ut quibusdam videtur, submedia; quarum diverritas tribus puoclis diverro loco posita indicator. Boeth. 4. Music. 3. Peramoses, quae est submedia.

SUBMEJO vel summejo, ir, ere, n. 3. Part. Submeiens. — Submejo est sublus mejo. Marcell. Empir. 8. § 5. a med. Ubi cutio maou apprehensus fuerit, statim se submejit. Adde Sest. Placit. De medic. 2. 1. Gloss. Isid. Submejer (lege submejeas) qui in lectulo mingit, meles (lege melens).

SUBMEJULUS, i, m. 2. (submejo) qui in lectulo mingit. Marcell. Empir. 26. ad fin. Ignorans submejululus. h. e. infans.

SUBMEMORATIO vel summemoretio, ois, f. 3. υπομνημα: tribuitur Modestino Dig. 27. 1. 13. ad fin., sed la locus e Graeco Modestini est conversus.

SUBMENTUM vel summentum, n. 2. pars, quae sub mento est, mentum. Gloss. Philoz. Submentum, ἀνδραπέων. Gloss. Cyrill. Ἀνδραπέων, mentum, submentum.

SUBMEO, ar, ere, n. f. subler meo. Vox e Lexico expungenda; occurrit enim tantum in Not. Tir. p. 131. Mea, remeat, submeat.

SUBMERGO vel summergo, mergis, mergum, mergera, e. 3. Part. Submersus I. et II. 2. et in flo. — Submergo est sub aqua mergo, demergo, καταδύω (II. affondare, annegare, sommergere; Fr. submerger, plonger dans l'eau; Hisp. sumergir; Germ. untertauchen, eintauchen; Angl. to sink or plunge under water): occurrit autem cum Accus., cui additur etiam Ablat. loci, ubi quid submergitur, cum aut sine praep. in.

I.) Proprie. Virg. 1. Aen. 43. Pallante exuere classem Argilum atque ipsos potuit submergere ponto? Tac. 14. Ann. 5. Navem submergere. Caes. 3. B. C. 39. Faucibus portus navem overariam submersam objecit. Cic. 1. Divinat. 33. ad fin. Quum equum demisset in flumen, summerius equus voraginibus non erilit. Id. 2. ibid. 39. a med. Quanta maris est pulcritudo! quot genera partim submersarum, partim fluitantium et innantium belluarum, partim ad saxa nallvis testis inbarentium! che stanno sempre sott'acqua. et Colum. 12. R. R. 4. sub fin. Salsama non innatet, sed semper sicut jure submersa. Virg. 1. Aen. 583. Unus abest, medio in fluctu quem vidimus ipsi Submersum. et ibid. 73. submerreeque obrue puppes. Id. 5. ibid. 125. Saxum quod tumidis submersum tunditur olim Flustibus. Justin. 2. 1. a med. Si omnia quondam Aetnae submersa profundo fuerant. Ovid. 1. Met. 277. ferrom Igne rubens. Quum faber

eduxit, lacibus demittit, at illud Stuidet et la trepida submersum sibilat unda. Claudian. B. Gid. 42. Ubi submersus, allagata.

II.) Translate. 1. Est in terram deprimo, supplantio. Auct. Symp. benign. de uile. Nolo repulcra pati: scio ma rubmeigere terra. 2. Est supprimo, condo, recondo, sopprimere, nascondere. Arnob. 3. p. 104. Intercipere scripta et publicatam submergere lectionem. Claudian. IV. cons. Honor. 221. Vile latens virtus, quid eorum submersa tenebris Proderit obscuro? — Illic Part. praeter. part., cujus exempla relulimus.

Submersus, a, um, etiam adjectivum occurrit; unde Comp. Submersior. Translate usurpatur et est submersus, humilis, apud Bedam De tempor. rat. II. p. 110. de pharo. Et quanto accesseris, tanto tibi, quae submersior est, videbitur esse suspensior.

SUBMERSIO vel summersio, ois, f. 3. (submergo) actus submergendi, ὑπόδυσις (II. affondamento, sommergione; Fr. submersion; Hisp. sumersion; Germ. das Unterlauchen; Aogl. a drowning, ambsersion).

I.) Proprie. 1. Generatim. Arnob. 5. p. 182. Jovem pro pluvia, Cererem pro terra ruitis audire, et pro Libera ac patre Dite submersio-nem semiois atque jactum. Firmic. 1. Mathes. 2. sub fin. Quem rides nstantem ex crebra submersioneis inepidatione desicere. 2. Speciatim de aetia, apud Chalcid. Tim. 39.

II.) Translate. Augustin. Serm. 162. Submersio libidinis; Fulgat. inlerpr. Ital. apud Augustin. in Ps. 51. n. 11. Dilaxisti omnia verba submersioneis, linguam dolosam. Noxter habet: Dilaxisti omnia verba praecipitationis, lingua dolosa. Hebraice est absorptionis, i. e. perniciosisima consilia.

SUBMERSO vel summerso, as, are, a. f. frequentat, seu intensa. a sumergo, idem ac submergo. Jul. Valer. res gest. Alex. M. 3. 26. ed. A. Mai (3. 17. 121. ed. Paris.) Omne id solum repente, una cum vitis et sepulcro, quod visabatur, submersum mari et lo profundo sibi contipicamur.

SUBMERSUS vel summersus, a, um, particip. V. SUBMERGO.

SUBMERSUS vel summersus, us, m. 4. (submergo) submersus. In sexto casu sing. Tertull. Anim. 32. circa med. Anima submersus piscinatum strangulabile.

SUBMERUS, a, um, adject. qui meri aliquantum habet admixtum. Plaut. Stich. 1. 3. 115. Ne iste edepot viciu poculo pauxillulo Saepo exanclavit submerum scilicetume.

SUBMETIOR vel summetior, iris, iri, dep. 4. aliquantisper metui. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantummodo in Not. Tir. p. 118. Metitur, submetitur.

SUBMETUENS, entis, particip. pms. eb inurit, submetulo, aliquantum vel sublus metuens. Dict. Cret. 15. Nihil insidiosi rubmetuens. h. e. alibi submersa metuens.

SUBMICO, as, are, n. f. furlim et celato mico. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim solum in Not. Tir. p. 110. Mico, submicat.

SUBMIGRATIO, ois, f. 3. (submigro) actus occulte migrandi vel emigratio. Amian. 25. 9. 1.

SUBMIGRO, ar, are, n. f. occulte migro. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in Not. Tir. p. 145. Migral, submigral.

SUBMINA vel suminia, a, f. 1. (rub et minium) nomen est vasii femineae, fortasse a mini colora etc dicte, quia miniacel ruboris nonnihil habeat, apud Plaut. Epid. 2. 2. 48. Cf. Salmas. ad h. l.

SUBMINISCOR vel summiniscor, oeris, sci, dap. 3. aliquantum miniscor. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in Not. Tir. p. 125. Reminiscitur, subminiscitur.

SUBMINISTRATIO vel sumministratio, ois, f. 3. (subministro) actus subministrandi, praebilio, χορηγία. Tertull. Apolog. 48. sub fin. Igoli jugis, habens divinum subministrationem facer-

reptibilitatis. Adde *Fulgal. interpr. Eph. 4. 16. et Phil. 1. 19.*

SUBMINISTRATOR vel **sumministrator**, ōris, m. 3. (subministro) qui subministrat, praebitor, somministrare, χορηγός. *Seneca Ep. 114. sub fin. Subministrator libidinum testioque.*

SUBMINISTRATUS vel **sumministratus**, a, um, particip. *V. SUBMINISTRO.*

SUBMINISTRATUS vel **sumministratus**, us, m. 4. (subministro) subministratio, in sexto casu sing. *Macrobi. 7. Saturn. 12. ante med. Pollo- nis totius baustus in omne corpus simul pene- rat, cibi autem exiguo subministratu paulatim penuriam consolatur.*

SUBMINISTRO vel **sumministro**, as, avi, ātum, are, a. 1. Part. **Subministratus**, **Subministra- turus** et **Subministrandus** I. — Subministro est augere, suppedito, praebere, ἐκπορίζω (It. por- gere, dare di mano in mano, somministrare; Fr. donner de la main à la main, présenter, fournir; Hisp. suministrar; Germ. darreichen, verschaffen; Angl. to furnish, afford). Locum praecipua habet in illis, quae non tota simul sed per partes praebentur: occurrit autem cum **Accus.**, addito etiam **Dat.**, vel alio **Accus.** et praep. **ad**; aut absolute.

I.) Proprie. *Cæs. 1. B. G. 40. a med. Frum- mentum Sequanos Lingones subministrare. Id. 4. ibid. 20. In Britanniam proficisci contendit, quod hostibus nostris inde subministrata auxilia intelligebat. Id. 3. ibid. 25. Lapidibus telisque subministrandis. Cic. Deiot. 9. 25. Sese expo- nare maluit, quam tibi pecuniam non submini- strare. Id. Cael. 9. 20. Palam in eum tela ja- ciuntur, eam subministrantur. Quintil. 5. 7. 8. Sumministrare tela ad manum. Colum. 5. R. R. 10. ante med. aquam radicibus. Plin. 33. Hist. nat. 6. 31. (97). Puteus qui CCC. pondo argenti Menibilibi subministravit in dies. Id. 34. ibid. 14. 41. (143). Tarræ atque ferrum molle tantum plum- boque vicinibus subministrant, alia fragile et æ- rosura. Cic. 2. ad Q. fr. 13. in fin. Quoniam tabellarios subministras, hodie diem res gestas habebis. Auct. B. Alex. 35. Quod Cappadocia magnam commensus copiam erat subministratu- ra. — Absolute. *Fulgal. interpr. 1. Tim. 5. 10. Si tribulationem patientibus subministravit. Græ- ce ἐνίπνεον, sufficienter dedit, h. e. suppedita- vit omnia, quæ ad eorum necessitatem sublevan- dam opus erant.**

II.) Translate. ¶ 1. Generalit. *Cic. 1. In- vent. 5. a med. Aristoteles hunc artium plurima adjumenta atque ornamenta subministravit. Sueton. Tib. 61. Subministrare alicui occasiones evi-endi. Justin. 6. 7. 5. Tantum animorum virtutumque patriæ et penatium conspectus subministrat. Seneca Ep. 104. ante med. Ipsa per timores subministrabit. ¶ 2. Speciatim administro, mi- nisterium aliquod ago. *Cyprian. Ep. 18. (al. 24.) Felix qui presbyterium subministrabat sub Decimo, proximus mihi vinculis.**

SUBMINUO, is, ere, a. 3. aliquantulum mi- nuo. Vox a Lesice expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tir. p. 5. Reminuit, subminuit.*

SUBMISSUS vel **summissus**, adverb. (summissus) Comp. **Submissius** 1. et 4. — **Summisus** est rem- issus, leniter. ¶ 1. Dicitur de voce. *Petron. Sat. 105. sub fin. Sciscitari submissis cepit, quod er- gastulum intercepisset errantes. Cic. Orat. 8. 26. Demosthenes in illa pro Cleniponte oratione sum- missus a primo; deinde quum de legibus dispu- tat, pressius; post sensim incadens, iudices ut videret ardentes, in reliquis assultavit audacius. O-rell. submissus. Claudian. B. Gild. 247. si signa petisset Obvia, defecto submissus hoste dolo-rem.*

h. e. minus. ¶ 2. Item de oratione, ut **summis- se dicere**, stilo dicendi subtili, tenui et sine ornatu uti. *Cic. 2. Orat. 53. a med. Qui aut breviter aut submissis dicunt, docere iudicem possunt, commo- vere non possunt. ¶ 3. Item de veste, quum scilicet de vestibus ciendis loquimur, ut est *Aure. Cur. Fortunat. Art. rhet. 3. ad fin. Quem- admodum ciemus? nec submissis nec succin- ctis. V. Suetonii loc. cit. in LINGO. ¶ 4. Item de aliis et est demisse, modeste, modestamente,**

umilmente, ταπεινός. Cic. Planc. 5. 12. Qui mihi non nimis submisso supplicat. Id. 1. Off. 26. 90. Quanto superiores sumus, tanto sub- missius nos geramus. Quintil. 6. 5. 5. Aspare, an leniter, an etiam summisso laquei expadiat. Tac. 3. Hist. 9. in fin. Submisso scribere alicui. Ovid. 3. Art. am. 582. Multaque submisso, multa minanter agat.

SUBMISSIM vel **summissim**, adverb. (submis- sus) submisso, submisso voce, cum bassa voce. *Sueton. Aug. 74. Nam et ad communione ser- monis tacentes, etiam submissim fabulante pro- vocabat. Gell. 17. 8. Sensim atque submissim ridere.*

SUBMISSIO vel **summissio**, ōnis, f. 3. (sub- mitto) actus submittendi, depressio, abbassa- mento.

I.) Proprie. *Cael. Aurel. 1. Arut. 3. 37. Pe- dum quoque jugis ex alto submissio.*

II.) Translate est depressio, ταπεινώσις. *Cic. 1. Off. 41. 146. Ex locutione, ex reticentia, ex con- tentione vocis, ex submissione, ex ceteris simili- bus facile iudicabimus, quid eorum apte fiat. Id. Top. 18. 71. Parium comparatio nec elationem habet, nec submissionem: est enim æqualis. Ar- nob. 7. p. 13. Submissione alterius datur alteri plurimum. — Submissio orationis apud Cic. Or- rat. 25. a med. est, quum stilo ac genere dicendi utimur tenui, subtili, humili et consuetudinem imitante, ut id. ibid. 23. 76.*

SUBMISSO, *V. SUMMUSSO.*

SUBMISSOR vel **summissor**, ōris, m. 3. (sub- mitto) subjector, Gloss. *Cyrill. ὑποβολεύς, sub- jector, submissor.*

SUBMISSORIUM vel **summissorium**, ii, n. 2. (submitto) discus seu farculum, quo cibi con- vivis submittuntur in mensam. *V. MISSORIUM.*

SUBMISSUS vel **summissus**, a, um, particip. *V. SUBMITTO.*

SUBMISSUS vel **summissus**, ne, m. 4. (sub- mitto) immissio, inductio. In sexto casu sing. *Ter- tull. 5. advers. Marcion. 16. a med. Ex sub- missu erroris ulticetur.*

SUBMITIS vel **summitis**, e, adject. aliquan- tum mitis, Gloss. apud A. Matium in *Class. auct. T. 6. p. 546. Submitis, subplacabilis.*

SUBMITTO vel **summitto**, mittis, mīst, mis- sum, mittere, a. 3. Part. **Submittens** sub A I. 1.; **Submissus** sub A I. 6. et 9. et II. 1. c et 2. et sub B 1. et in fin.; **Submittendus** sub A I. 2. et 4. — **Submitto** duo diversa significat et occurrit cum **Accus.**, addito saepe rel, cui quid submittitur, **Dat.** aut **Acc.** cum praep. **ad**, **in**, eut etiam **Abl.** et praep. **in**.

A) **Submitto**, proit est a sub, subter, Idem valet ac subter mitto, demitto, ὑποτίθημι (It. abbassare; Fr. mettre dessous, placer sous; Hisp. meter debajo; Germ. herunter - herab - niederlassen; Angl. to send privily or under- hand).

I.) Proprie. ¶ 1. Generalit. *Liv. 45. 7. Consul introeunt regi dextram porrexit, submit- tentemque se ad pedes sustulit. Id. 2. 7. et Plin. 7. Hist. nat. 30. 31. (112). Submittere fascem. h. e. indicare ac deprimere, non subrectos gesta- re. *V. FASCIS. Id. 10. ibid. 48. 67. (132). Pha- sianae gominas ex pluma aures submittunt sub- riguntque. Id. 8. ibid. 1. 1. (3). Elephantii re- gem adorant, genua submittunt. Ovid. 3. Fast. 372. Submittere oculos. Id. 3. Met. 592. Ille caput viridi fessum submisit in herba. poso, et *Lamprid. Helag. 33. Submittere aliquem in Ti- berim. h. e. demergere, submergere, affogare. et Flor. 1. 9. 4. eminentes ades suas in plane. — Mediorum apud Graecos more. Plin. 5. Ep. 6. ante med. Tiberis navium patiens hieme dum- taxat et vere: assate submittitur immensisque Du- minis nomeu arenti alveo deserit. ¶ 2. Spec- iatim fere de fetura occurrit et est subijcio, suppono, sottoporre. *Colum. 4. R. R. 14. Can- telius vitibus submittendus est. Id. 7. R. R. 3. a med. Servare debet, ne minori quadrima, neve ei, quare excessit annos octo, prolem sub- mittat, neura enim etas ad educandum est ido- nea. et ibid. 4. Singuli agri blis nutritibus sub-****

*mittuntur: nec quicquam subtrahi submissis ex- pedit, quo retior lactis agnus celeriter confir- metur. Pallad. 8. R. R. 4. Tauris vacca sub- mittere. scil. ut Impleantur. Id. 4. ibid. 13. a med. Generosus equas alternis annis submittere debebimus. Id. 8. ibid. 4. In feturam submitti possunt vaccae. Nemesian. de matibus pro ad- mittere usurpavit Cynege. 114. Huic (cani fe- minae) parilem submitta marem. ¶ 3. Item quum de pecudibus sermo est, educare et ser- vare ad gragem supplendum, allevare. *Varro 2. R. R. 2. ad fin. Quos arietes submittere vo- lunt, potissimum eligunt ex matribus, quæ ge- minos parere solent. et ibid. 3. In nutritu hædi, trimestres quum sunt facti, tum submittun- tur et in grege inciunt esse. Virg. 4. Ecl. 46. Pascite, ut ante, boves, pueri, submittite tauros. Colum. 7. R. R. 9. Hoc fit longinquis regionibus, ubi nihil nisi submittere expedit. Varro 2. R. R. 3. Mares submittere ad admissuram, alle- vare da razza, quod Virg. dicit 3. G. 73. sub- mittere pullos equorum in spem gentis, et ibid. 159. submittite vitulos pecori habendo. Ulp. Dig. 7. 1. 70. Quamdiu submittantur et suppleantur capita (gregis), quæ demortua sunt. ¶ 4. Similiter in plantis submittere est relinquere in putando et crescere sinere in spem fructus. *Colum. Arbor. 5. Duas materias relinquo, alter- ram, quam vitis constituenda causa submittas, alteram subsidio habeas. Id. 4. R. R. 31. Salix quum germinavit, ad usum perticam submittitur. et ibid. 14. Nec vitis plus quam in unum na- gectum est submittenda. Id. 3. ibid. 10. a med. Submittere pampinatum in rasecem. Id. 11. i- bid. 3. circa med. alternos fructus atris oleis in semen, lasciar da senenza. Eadem ratione sub- mittere prata apud Caton. R. R. 8. et omnia aratione sinere, ut herba in fenum crescat. Co- lum. 11. R. R. 2. ante med. Prata vel arva purgantur et in fenum submittuntur. Adde *Far- ron. 1. R. R. 49. ¶ 5. Submittere capillum aut barbam, est promittere, lasciar crescere: quod fere in luclu sebat et a reis. Illud Plin. est 7. Ep. 27. sub fin., utrumque Seneca Cons. ad Polyb. 36., Tac. Germ. 31., Sueton. Cæs. 67. et alibi. ¶ 6. Item in locum alterius vel post mitto, subistuo. *Cæs. 4. B. G. 26. Quos laborantes conspexerat, his subsidia submittit. Planc. ad Cic. 10. Fam. 21. a med. Ut pro- vinciam tuear, dabo operam, quoad exercitus huc submittalis. Cæs. 7. B. G. 81. in fin. Quæ ex parte premi nostros intellereant, his auxilio ex ulterioribus castellis deductos submittabant. Et absolute ibid. 85. Laborantibus submittit. Cic. Prov. cons. 4. a med. Huic vos non submitti- tis? non manderete il successor? Ruricus Cæs. 1. B. C. 85. circa med. Legiones missas in Hi- spaniam, classes paratas, submissos duces rei militaris peritos. ¶ 7. Item subministrare, sup- peditare. *Horat. 2. Sat. 4. 43. Vineæ submittit capreis non semper edues. Id. 4. Od. 4. 63. non monstrum submissere Colebi majus. ¶ 8. Item pro submovere. *Cael. Aurel. 5. Tard. 1. 16. Tentandum denique etiam cautes sine olei mo- tu submittere atque levare supposita spongia sta- tim. ¶ 9. Est etiam clam vel occulte mitto, ὑποβάλλω, ὑπίνμι, ἐνδύψινμι, mandar di nasco- sto. Cic. 3. Ferr. 41. ante med. Iste tametsi sin- gulari est audacia, tamen ad pupillæ matrem sum- mittebat. et 5. ibid. 28. Summittebat iste Ti- marchidem, qui moneret eos, si saperent, ut transi- gereut. Adde *Liv. 6. 6. Juvenal. 1. 35. quem Massa timet, quem nonne palpat Carus et a trepido Thymele submissa Latro.********

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ sumptâ e sup- per, paragr. 1. — a) Generalit. est subijcere, demittere. *Cic. Amic. 20. 72. Ut ii, qui superiores sunt, submittere se debent in amicitia; sic quo- dam modo inferiores extollere, abbassarsi. et Planc. 10. 24. Appellari populum, tribubus sub- misit me et supplicari. Liv. 27. 31. derego Hæced. Submittendo in privatum fastidium, quo minus conspectui, eo solutio erat. Id. 38. 52. de Scip. Afric. Major animus erat, quam ut submitteret se in humilitatem causam dicentium. Id. 6. 6.*

ante mad. Submittere Imperium alteri. *cedere* il posto nel comando. et *Justin.* 13. 2. 3. Nemine tantum detorsero excedendo, ut al aliquis so submitteret. si *soggettasse*. et *Plin.* 3. *Ep.* 13. Ut in picture lumen non alia res magis, quem umbra commodeat, ita oratioem tam submittere, quam altiora decet. *Cic. Divin. Ferr.* 15. 48. Ut in aetioribus Græcis fieri videmus, saepe illum, qui est secundarum aut tertiarum partium, quum possit aliquantulum clarius dicere, quam ipso primarum, nullum submittere, ut ille princeps quam maxime excellat. h. e. de actione remittere. *Quint.* *Heroid.* 4. 154. Submittere se culpæ. h. e. culpam admittere. *Virg.* 4. *Æn.* 414. animos submittere amoris. et 12. *ibid.* 832. Inceptum frustrare submitta furoribus. h. e. remitte, depono. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 1. 8. (22). Emuli pietia submittunt, abbassano, sminuiscano. — b) Speciatim submittere animum, animum despondere, demittere, perdere il coraggio, avviliti, scorarsi. *Brut.* et *Cass. ad Anton.* 11. *Fam.* 3. circa med. Neque enim deest periculo ulli submittere animum nostrum. *Liv.* 23. 25. Ne qui Canneon ruinæ non succubissent, ad minores calamitates animos submitterent. Adde *eund.* 6. 34. — c) item est neciere ad misericordiam, placare, quasi precibus vincere et subigere. *Stat.* 1. *Theb.* 662. ardentem, tenuit reverentia, cædis Latoiden tristemque viro summissus honorem Largitur vitæ. ¶ 2. Metaphorâ sumptâ a super. paragr. 2., est subornare, subornare. *Sueton. Ner.* 28. Aetio libertatem paulum asuit, quio iusto sibi matrimonio conjungeret, submissis consularibus viris, qui regio genere ortam degerat.

b) Submittito, a sub, desub, sursum, est sursum mittere, tollere (il. alzare; Fr. élever, faire surgir; Hsp. elevar; Germ. in die Höhe od. hinauf gehen lassen; Angl. to raise). ¶ 1. Generationis. *Seneca* *Edip.* 226. Et ples, nomen precatu, rito summissi manus. *Sil.* *It.* 4. 411. Cradite summissas Romam nunc tendere palmas. et 1. 673. Submissi palmas, lacerato legumina vestia, Affigunt prout aequalentia corpora terræ. *Ælleuq.* *Id.* 12. 610. Summissas tendunt alta ad Capitolia dextræ. *Cf. Horat.* 3. *Od.* 23. 1. Cælo supinas et tuleris manus. Quod est adorantium deos. *Petron.* *Sat.* 123. sub fin. quem fraeto gurgite Pontus, Et veneratis eret submissa Bosphorus onda. *Quint.* *Heroid.* 20. 77. Utque solent iamul, quum verbera sæva verentur, Teodere submissas ad tua crura manus. *Seneca* *Herc.* *Fur.* 810. Cerberus patiens trahi iterumque fassus, nre submissis obsequens. *Sil.* *It.* 6. 414. numquam submissis colla dolori. ¶ 2. Speciatim est ab inferiori parte emittere, fundere, producere. *Lucret.* 6. 818. Sic at Averne loca silibus summittere debent Mortiferam vim, de terra quæ surgit in auras. *Id.* 1. 193. ut siccæ certis imbribus anni Latiflora nequeat fetus submittere tellus. *Propert.* 1. 2. 9. Aspice, quot submittat homus formosa colores. *Lucan.* 4. 410. non pabula tellus Pascendis submittit ovis. — Illoce Part. præf. pass., cuius exempla relictimus.

Submissus, a, um, etiam adjectiva usurpetur; unde *Comp. Submissior* I. et II. 3. b. — Submissus est demissus, abbassato, chino, basso, sommessu.

I.) Proprio. *Liv.* 1. 4. a med. Lupam submissas infantibus adeo mitem præbuisse mommas, ut etc. *Ovid.* 7. *Met.* 191. Io dure submisso poplite terra, Nox, ait, etc. *Id.* 3. *Pont.* 1. 149. submissasque terræ Ad nou mortales brachia tenda pedes. *Colum.* 6. *R. R.* 30. ante med. Carvis Iumoni cum capita aggraret et in terram summissa. *Quint.* 8. *Met.* 637. Cælicolæ parvos tetigere penates Submissosque humiles intrarunt vertice postes, abbassato il capo. et *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 54. (145). Summissi oculi. *Cur.* 6. 6. a med. Præputio rupes qua speciat occidentem: eadem, qua vergit ad orientem, Ioniora submissa festigio. *Liv.* 44. 9. Quadrato agmine feeto, seutis super capita deoselas, stantibus primis, secundis submissioribus, tertis moles at quæritis, postremis etiam genu nixta, fastigialam

testadinem faciebant. *Quintil.* 11. 5. 159. Submissa purpure. *Sueton.* *Tib.* 68. capillus.

II.) Translato. ¶ 1. Dissolutio de voce, et est vox non elata, non orata, non contenta, quæ sit esse rogantium solet. *Ovid.* 4. *Pont.* 3. 41. Quid fuerat Magno majus? tamen ille rogarit Submissa singulis voco elentis opem. Adde 7. *Met.* 90. et *Martial.* 8. 75. Sic *Quintil.* 11. 3. ante med. Vox in blandiendo, latendo, satisfecundo, rogando, lenis et submissa. et *ibid.* ad fin. An non hæc, misellus et pauperculus submissa atque contracta, fortis et volens et latro erecta et concitata voce dicenda sunt? *Cic. Orat.* 17. ad fin. Et contenta voca atroceiter dicere et submissa tenitor. con voce bassa. et *Albinov.* 1. 283. Sæpe Nero illacrimans submissa voca loquetur, Cur adeo fratres beati? Ina fratre doos? sotto voce, di soppiano. Sic *Quintil.* 11. 3. ante med. Summissis murmuribus loqui. *Cf. Cæs.* 3. *B. C.* 19. Qua ox. frequentia T. Labienus prodit; summissa oratione loqui de paco atque altereart cum Vatilio Iulio. At tamen leg. sed missa oratione de paco loqui olate. V. *Meusel, Lex. Cæs.* ad h. v. — Huc et illa pertinent *Quintil.* 11. 3. a med. In laudationibus (nisi si luncres erunt), gratularum actione, similibus, laeta et magnifica et sublimis est actio. Funebres conliones, consolationes, puerumque causæ reorum, tristes atque submissæ. et 9. 4. ad fin. In promissis puerumque submissis, in narratione pleni atquo expressi, in argumentis elati atquo ipso etiam motu celeres sumus. ¶ 2. Illo submissus orator, qui utitur dicendi genere tonul, subtili, humili. *Cic. Orat.* 23. 76. Summissus est et humilis, consuetudinem imitans, ab idisertis re plus, quam opinione, differens. et *ibid.* 26. a med. Hanc ego Iudæo formam summissis oratoris, sed magni tamen et germinal Attiel. ¶ 3. De habitu morali et est demissus, abiecius, non elatus, suppressus, dimisso, modesto, sommessu, umile. — a) In malam partem. *Cic.* 4. *Tusc.* 30. 64. No quid humilis, summissum, molle, effeminationum, fractum abiectionem faciamus. *Id.* 1. *Off.* 34. a med. Privatum oportet æquo et pari cum civibus iure vivere, neque submissum et abiectionem, neque se efferectionem. *Quintil.* 11. 1. ante med. Summissa adulatio. — b) In bonam partem. *Auct. B. G.* 8. 31. Non dubitabat, quin ex civitate recentis calamitate submissiores essent futurus. *Lucan.* 8. 594. Submissis precibus adorare. *Val. Flacc.* 7. 476. Arripit *Æsoniden* dextra ac submissa precebat.

SUBMIXTUS. F. SUCINCTUS.

SUBMIXTUS. F. SUMMIXTUS.

SUBMIXTUS, II. n. 2. F. SUMMIXTUS.

SUBMIXTUS, submixtus vel summixtus, a, um, object. subtritis, abiguntur mecto. *Amian.* 30. 1. 2. Demisse ombulans semperque submixtus.

SUBMIXTUS vel summixtus, adverb. aliquantulum moleste, modesto. *Cic.* 8. *Att.* 21. Te non esse Romæ meo tempore pernecessario, submixte fero.

SUBMIXTUS vel summixtus, a, um, adject. nonnihil molestus, modesto. *Cic.* 16. *Att.* 4. sub fin. Illud est mihi submixtum, quod parum properare Brutus videtur.

SUBMIXTUS, entis, particip. F. voc. seq.

SUBMIXTUS vel summixtus, mōnes, mōtil, mōnere, s. 2. Part. Submixtus. — Submixtus est latenter, leviter, pavel mooco. *Tar. Eun.* 3. 22. Submixtus ma Parmeno, quod ego irripui. *Sueton.* *Aug.* 53. a med. Potros salutavit nominatim singulos, nullo submixtus.

SUBMIXTUS vel summixtus, s, sro, a. 1. clam aut aliquantulum monstro. *Arnob.* 3. p. 143. Submixtare responsa. Legitur et in *Not. Tir.* p. 77.

SUBMIXTUS vel summixtus, a, um, adject. nonnihil morosus, modesto. *Cic.* 2. *Orat.* 69. 279. Me quidem bereule valde ille movent stomachosa et quasi submixta ridicula, non quam a moroso dicuntur, tum enim non sai, sed natura ridetur.

SUBMIXTUS vel summixtus, sals, f. 3. alique molatio. In plur. num. *Theod. Priscian.*

4. apud *Paucker* in *Add.* etc. p. 84. Venarum summixtiones.

SUBMOTOR vel summotor, sris, m. 3. (submoveo) qui submovet. *Liv.* 45. 29. Submotor editus, præco, accensus, insueta omnia oculis auribusquo.

SUBMOTOR vel summotor, s, um, et SUBMOTOR vel summotor, us, m. 4. et SUBMOVENS, entis, particip. F. voc. seq.

SUBMOVEO vel summoveo, mōves, mōvil, mōtum, mōvere, s. 2. Submoses, syncope pro submovisses, apud *Horat.* 1. *Sat.* 9. 48. — Part. Submovens I. 2.; Submotor fero in omni paragr.; Submotorus I. 1. a; Submovendus II. 1. — Submoveo est amoveo, dimoveo, removeo, rapollo, arceo, ὑπώχω, ἀνίστημι (Il. rimuovere, allontanare, respingere, far ritirare o dar luogo, far largo; Fr. éloigner, repousser; Hsp. alejar, hacer lugar; Germ. wegschaffen, entfernen; Angl. to remove, displace) et occurrit absolute, aut impius cum *Æacus*, addito etiam rol vel loci, unde quid submoveatur, Dal., vel *Acc.* et præp. ab, ex aut sine præp.; vel loci, quo quid submoveatur, *Acc.* cum præp. ad, in.

I.) Proprio. ¶ 1. Generalit. — a) De personis. *Cæs.* 7. *B. G.* 50. ad fin. Irrupit in medios hostes, duobusque interfecit, reliquos a porta paulum submovit. *Id.* 2. *B. C.* 11. a med. Hostes ex muro eo turribus submoveo. *Cic. Quint.* 8. extr. Jubet recedentes nostros adveoios accerime submovari. *Id.* *Flacc.* 7. 15. Quæ scisceret plebes, aut quæ populus jubere, summoa conlione, ro multos dies promulgata et egoile, jubere velatiquo voluerunt. *Liv.* 26. 38. circa mod. Quum steren, submoto populo, accusator et reus: *Auct. B. G.* 8. 10. Hostes paludem transgressi nostros longius submovebant. *Liv.* 4. 17. ad fin. Submoveo hostes ex agro Romano trans *Anle-* nom. *Sall.* io *ep. Pomp.* ad *Senn.* ab *Alphus* lo *Hispaniam*. *Rurus* *Liv.* 37. 11. Inde facile telis acipilibus hostem submotorus. *Id.* 45. 10. Submoveo hostium lembos statione. *Flor.* 3. 6. piratas mari. — b) De rebus. *Horat.* 2. *Oil.* 10. 15. Informes blemes reducit *Juppiter*, Idem Submoveo, caccin. *Sic* *Lucan.* 2. 385. Submoveo blemem lecto, cacciaro il freddo. et *Plin.* *Poneg.* 55. Regnum ipsum arcet ac submoveo. — *Virg.* 8. *Æn.* 193. Ille spelunca fult, vasto submota recessu, Somiboolinis Cæli. h. e. remota, appartata, rinota, solitaria. ¶ 2. Speciatim in re civili est verbum lieterum, qui locedenti magistratui aut comprehendenti aliquem jubenti, inter turbam viam faciunt. *Liv.* 2. 56. Submoveo *Latorius* jubet, præterquam qui suffragium leant. *Id.* 4. 56. Quum submoveas passim lieteros centurionesque vexarent turbam. *Id.* 45. 7. a med. Dooc consui lieteros inisset, qui submovendo lier ad prætorium facerent. *Id.* 3. 48. I. lieter, submoveo turbam et de viam domino ad prebendum manepium. *Seneca* *Ep.* 94. ad fin. Non est, quod fetioiorum eum judices, cui submovetur, quam quom lieter semita delect. Si vis oxareo tibi ullo, nulli autem grave imperium, submoveo vitia. *Plin. Hist. nat. præf.* Alia via occurrit ingons et submoveo ingonli faelibus. *Traosiete* *Seneca* *Ep.* 94. ad fin. supra cit. — Ilne absolute submoto incedere (subaudi populo) dicitur magistratus quum procedit pre-eunte lietore, qui viam inter turbam aperiat. *Liv.* 28. 27. ad fin. Sodorunt in tribunali, lietore apparuit, submoto incoaserunt, fascos cum securibus prælati sunt. *Inscript.* apud *Marin.* *Frat. Arv.* n. 25. 32. et 35. SACERDOTES (h. e. fratres *Arvales*) SYMPLOS PRÆTERTIS ET CORONIS SPICIS VITTATIS LYCYM DEAN DIAE SYMMOTO ASCENDERUNT. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 46. 74. (185). de *Api.* Quum se prouti-pult in cætus, incedit summoto graesque puerorum comitatur. *Harduin.* male legit summoto fictorum. V. *Silleg.* ¶ 3. Ilne etiam pro petra elicero, bandire, esigare. *Ovid.* 3. *Pont.* 4. 91. Næ mea verba tegis, qui sum submotor ad Iitram. *Id.* 4. *ibid.* 16. 47. Submotum patria procolindere, Ilvor, Desine. *Sic* 3. *Trist.* 4. 41. Nuno quoque submotum studio defendis amienm. *Id.* 4. *ibid.* 9. 17. Ut Seythiis habitam looge submotor in oris. *Sue-*

Mollior infensa subnixus poplite sedit. Legitur et in *Not. Tyr.* p. 132. Nilitux, subalitur. *Cic.* 6. *Rep.* 20, 21. Duos circulos celi, verticibus ipsis ex utraque parte subnixos, abriguissae pruina vides. *Virg.* 1. *En.* 510. solioque alto subulsa resedit. *Id.* 3. *ibid.* 403. hic illa dactis Meliboei Parva Phitocletae subulsa Petilia muro, cincta e diffusa. *Serv.* ad h. l.: elvitas elacta muro madico, ut: *crinemque madentem subnixus*. *V. infra. Manil.* 1. 375. Quamque intus getidum Capricornal sidus at axe lino subnixum vartuntur sidera Mundum. h. e. axe Australi, qui nobis depressus est. *Claudian.* *VI.* cons. *Honor.* 49. subnixasque jugis immanibus aedes. *Id.* 2. in *Eutrop.* 442. cunctantis pronus Per veda reptabat ceno subnixis tenaci. h. e. quorum fundus cenoisus. — In illo *Virg.* 4. *ibid.* 217. Maonia mantum mitra crinemque madentem Subulxus subnixus est subligatus et circumdatus. mitra enim et caput cingit et anulis sub mento subnectitur.

II.) Translate. 1. Est mulius, firmatus atque adeo fidens. *Cic.* 2. *Rep.* 23. 45. Subnixus victoribus divitibus. *Martial.* 1. 40. Siquis erit magis subnixus robore mantis. *Alcon.* in *Cic.* *Mil.* 8. extr. Subnixus libertinorum et servorum manu. *spallaggiato.* et *Tac.* 1. *Ann.* 11. Civites tot illustribus viris subnixi. et 11. *ibid.* 1. Multis et validis propinquitibus subnixus. *Quintil.* *Declam.* 3. 3. a. med. Quem tota subnixum Numidia fregimus Jugurthem. — Absolute *Liv.* 4. 42. Ubi illi patricii spiritus, ubi subnixus et fidens innocentis animus? 2. Item elatus, inflatus, superbiens. *Plaut.* *Perr.* 2. 5. 6. Subnixis alis me inferam atque amicibor gloriose. h. e. elatis cubitis et incertis, ut qui utrinque aliorum brachiis laetis taceant. *Cic.* 1. *Orat.* 58. 246. Qui ejus artis arrogantia, quesi difficillima sit, ita subnixi emulant. *Liv.* 26. 13. a. med. et 25. 41. Non video Ap. Claudium et Q. Fulvium, victoria insolenti subnixos. *Cael.* epud *Non.* p. 405. 29. *Merc.* Et Latit subnixio animo ex inertis victoria consilium ineunt. (Atti prn *Cael.* leg. *C. Claud.* [intelligi *Quadrigrar.*] ex qua hmo citat verba *Gell.* 17. 2. Ea dum sunt, Latini subulxo animo. *Subnixio*, inquit *Gell.*, quesi sublimi et supra niso: verbum bene significans et non fortuitum: demonstratque animi altitudinem. Vert simile est, eundem locum et a *Nonio* et a *Gellio* designari.)

SUBNIXUS, a, um, particip. *V.* voc. praec. SUBNOTATIO, ois, f. 3. (subnoto) 1. Est subscriptio, sottoscrizione, υπογραφή. *Imp. Leo Cod.* 1. 23. 6. Ea fas ut dicit scripta, quae in chartis sive membranis substantia nostra subscriptione impresserit. *Imp. Valentinian.* et *Valens Cod. Theod.* 8. 5. 22. Minime quosque transire patiantur, antequam soriem avellonis aspexerint et congrua subnotatione dimiserint. 2. Item adnotatio, commentarium. *Rufin.* ex *Euseb.* *Hist.* 4. 18. Est et elius (*Justinus liber*), qui superscribitur Psalter: et alius velut in subnotationum modo de Anima.

SUBNOTATUS, a, um, particip. *V.* voc. reg. SUBNOTO, as, avi, atum, ara, a. 1. Part. Subnotatus I. 1; et 2.; Subnotandus I. 1. — Subnotum est adnotum, sobius nota (It. notare sotto, sottoscrivere, registrare; Fr. noter en dessous, anoter, marquer; Hsp. notar abajo, marcar, registrar; Germ. unter verzeichnen od. hinschreiben; Angl. to note, mark under or below).

1.) Proprie. 1. Generalim. *Apul.* 3. *Dogm.* *Plat.* In inferiori linea particulare (propositiones) subnotentur. si scripiano sotto, et *Prudent.* 2. *Aspi. orap.* 132. Subnotenda summa. *Boeth.* 2. *Arithm.* 26. Qui vero numeri nascuntur, subterius subnotati. 2. Speciatim possunt pro subscribere, sottoscrivere, firmare. *Plin.* 1. *Ep.* 10. a. med. Sedit pro tribunali, subnoto libellio, confilio tabulas. (*V. SUBSCRIBO*) *Sueton.* *Cal.* 41. Praebita advenientibus pecunia fenebris: appositique, qui nomina palam subnotarent, quasi adjuvantium Caesaris reditas, di mano in mano notassero, et *Cassiod.* *Inst. divin.* *lit.* 8. Dicitur etiam ad beatum Ambrosium subnotatum codicem epistularum omelium sancti Pauli reliquisse,

suavissima expositione completum. *Inscript.* apud *Cavedoni.* *Le salutaz.* etc. p. 13. ΜΑΥΤ ΕΑΝΙ ΣΕΥΝΟΥ ΣΥΒΝΟΤΑΤΗΝ ΕΡΑΤ etc.

II.) Translate est clam nota, obverso, animadvertit, notare, osservare di nascosto, υποκρυπτω. *Martial.* 1. 23. Et non sobria verba subnotest. *Id.* 6. 82. Quidam ma modo, Rufe, diligenter Inspectum, velut emptor aut isista, Quem vultu digitoque subnotasset, Adde *Marcell.* *Empir.* c. 29. p. 130. retr. med.

SUBNUBA, as, f. 1. (sub et nubo) quae nixorin loco in domo est, pelles. *Ovid.* *Heroid.* 6. 153. Quod gemit Hypsipyle, lecti quoque subnuba nostri Mareat. Alii leg. succuba: (quam vocem vide suo loco) et quidem rectius, quia penultima syllaba in subnuba longa esse debet; quamquam etiam pronuba paucitissimam breviam. Ita *Furlanetto*, sed recentiores subnuba retinent. Ceterum hae voces fortasse a them. verbali brevi nubo sunt derivandae, una e praes. nubo, pro antiquo. noubō: cf. dūces, reduces a dūc, unde dūco pro dūco; fides, perfidus a fid, uode fido pro feido etc.

SUBNUBILUS, a, um, adject. aliquantulum nubitus, subnubosus, obscureto, υπονέφελος.

1.) Proprie. *Cas.* 3. *B. C.* 54. Alteram noctem subnubilam uactus, tertia inita vigilia, silentio exercitum eduxit. *Ovid.* *Remed.* am. 599. Limes erat tenuis longa subnubilus umbra.

II.) Translate. *Tertull.* *Apolog.* 47. Non satii credentes divina esse, nec satis intelligentes, ut adhuc tunc subnubia etiam ipsis Judaeis obumbrante.

SUBNUO, is, are, n. 3. furtim vel clam inuoc. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tyr.* p. 127 Innuat, reuult, subnuat.

SUBO, as, are, n. 1. Subinus prn subammas est epud *Titin.* *Com.* 158. — Ratione habita etymol. vox conjungi potest cum Gr. ούς; et Lat. sus, unde et ούς; et subo factum sit: dicitur enim de subis et quidem feminis, ut surio de maribus. Recentiores vern conferunt cum rad. Skr. svab, moveo, agito. — Part. Subam t. et 2. 2.° — Subo generalim est ardeo, ferven; sed epicalim occurrit prn prurio Venerea libidine, coitum appetit, καπνώ, ζυώω (It. essere in caldo; Fr. être en chaleur, en rut; Hsp. ser o entrar en calor; Germ. in der Brunst sein, ranzen; Angl. to brim, go to brim, be a brim-ming). 1. Stricto sensu dicitur de subis. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 63. 83. (181). Verres subantis audita voce, nisi admittatur, cibum non capit. 2. Latiore sensu dicitur de stiliis animantibus, at quidem — 1.°) De belluis. — a) De feminis. *Apul.* *Apolog.* 38. Memento de solis piscibus hae volumina a me conscripta: qui eorum coitu progigauntur, qui ex limo coalescant, quoties, et quid anni cujusque entum generis femina subent, mares suriant. — b) De maribus. *Lucr.* 4. 1190. Nec retione alla volucres, armenta feræque Et pecudes et equæ maribus subant dare possent, Si non, ipse quod illorum subat, ardet abunda Natura etc. — 2.°) De homine. — a) De mulieribus. *Horat.* *Epod.* 12. It. Jamque subando Tenta cubilia tectaque rumpit. *Tertull.* *Apolog.* 46. Novi et Phrynen mereitricem Diogenem supra recubantia ardori subantem. Adde *Augustin.* 2. *Op. imperf. contra Julian.* 4. — b) De viris. *Tertull.* *Apolog.* 14. Jupiter subans in sororem. *Hieronym.* 1. in *Jovinian.* n. 38. Dicam et ego nuptiaribus meis, qui post castitatem et dluurnam continentiam subant ad coitum at pecudum more tesclviant. *Id.* 2. in eumd. n. 36. Nunc restat, ut Epieorum nostrum, subantem ta hortulis suis inter adulescentulos et mulierculas, alloquamur. 3. Latissimo sensu prn cubare usurpavit *Augustin.* *Serm.* 23. n. 3. ed. *Mal.*

SUBOBLATUS, a, um, particip. ob lauit. sub-offero, idem fore ac oblatulus. *Juven.* *car.* in *Levit.* 47. Immolet hircos Sorta suboblatus. Ita leg. cl. *Pitra*; alii divinum sub oblatus, repugnantia *Quicherat* in *Add.* etc. ad h. v. SUBOBSCENUS vel subobscenus, a, um, adject. non omniaque vacans obscenitate, υποπαιστος. *Cic.*

Orat. 25. 88. Ridiculo sic usum oratorem, ut nec nimis frequent, ne scurrile sit; nec subobsceno, ne mimicum: nec petuloso, ne improbum SUBOBSCURE, adverb. (subobscurus) aliquantum obscure, aliquanto oscuremente. *Gell.* 3. 14. Subilliter quidem, sed subobscure dicit. Adde eumd. 10. 1. *Ambros.* in *Ps.* 118. *serm.* 5. *Cf. Augustin.* in *Ps.* 67. 15.

SUBOBSCURO, as, avi, are, a. 1. aliquantum obscuro, Trensitate *Rufin.* ex *select. Orig.* in *Ps.* 68. 5. Quamvis propriam gloriam subobscureverit etc.

SUBOBSCURUS, a, um, adject. aliquantum obscurus, intellectu difficilis, scureto, υποπαιστος.

I.) Proprie. *Fulgat.* *interpr.* *Lev.* 13. 21. Subobscura cicatrix. et *ibid.* 13. 29. lepra speciei. et *ibid.* 36. elbor.

II.) Translate. *Cic.* *Brist.* 7. extr. Grandes erant verbis, crebris sententiis, compressane rerum breres et ob eam ipsam causam inter eum subobscurl. *Id.* *Orat.* 3. 11. Subobscura ingressio.

SUBOCCULTE, adverb. aliquantum occulte. *Venant.* *Vit.* 3. *Rodeg.* 4. In menta vero subocculte sba vel lenticula delectabiliter vescebatur.

SUBOCULARIS, e, adject. qui est sub oculo, ut *Subocularis* venae. *Veget.* 4. *Veterin.* 4.

SUBODIOSUS, a, um, adject. aliquantum odiosus, υπομίσστος. *Cic.* 1. *Att.* 5. Quam eas audire (quod erst subodiosum) leve putassem.

SUBODOROR, aris, ari, dep. 1. subtilis vel clam odoror, subodorare, presentire, penetrare qualche cosa occulta. *Ammian.* 26. 1. 7. Implendi negotii praesagii, ut subodorari dabatur. Alii reolius leg. opinari.

SUBOFFENDO, is, ere, a. 3. aliquantulum offendo, υποβλάπτω. *Cic.* 2. ad *Q.* fr. 6. a. med. Nam epud illam perditissimam aique infamam faciem populi Pompeji propter Milionem suboffendit.

SUBOLEO, ois, ois, ois, a. 2. Subolat pro suboleat, ita ut ali a subolo, is, ere, legunt recentiores apud *Ter. Heaut.* 5. 4. 26. — Suboleo proprie est aliquantum olere, paululum odoris emittere, υποβάζω; translate vero est aliquid tadicil dare: unde subolat mihi, sentio, praesentio, accorgersi, presentire, aver qualche sentore o indizio. *Plaut.* *Pseud.* 1. 5. 7. Id jampridem sanat et subolet mihi. *Id.* *Trin.* 3. 2. 72. Seto equidem te, animatus ut sis: video, subolet, sentio. *Id.* *Cas.* 2. 3. 59. Subolat hoc ism uxori, quod ego machinor. et 3. 2. 24. Mirum, ni subolet ism hoc huc vicinæ meae. — *Ter. Heaut.* loc. cit. Ut ne paululum quid subolat, esse amicam hanc Cliniae. *Forcellinus* tag. subolat.

SUBOLES val. minus recte, soboles, is, f. 3. (suboleo) — a) Describendi ratione hae habet *Forcellinus*: «Ut soboles scribatnr, consuetudinali, inquit *Manut.* in *Orthogr.*, largior aurius indugenti, licet antiquiores libri habeant suboles, et iis lapides consentiant: ut amittam satis apartam compositionem ex sub et olesco. Confirmat *Manutii* sententiam *Festus* p. 309. 10. *Müll.* his verbis: Suboles ab olescendo, id est crescendo dicta, ut adolescentem quoque et adultum et indoles dicitur. *Lucretius* libro V. (corrigere IV. v. 1225.) Sive virum subolas, sive est muliebris origo. *Vergilius* (4. *Ecl.* 49.) Cara deum suboles, magnum Jovis incremactum. Hae *Festus*. Confirmat *Piar.* ad *Virg.* *ibid.*, item ad *iliud* 4. *En.* 327. Saltem siqua mihi de te suscepta fuisset Ante fugam suboles». V. etiam *Marini.* *Fr. Arv.* p. 828. At *Hildebr.* ad *Apul.* *Apol.* seu *Da Mag.* 88. plurimis locis in opt. MSS. se soboles legimus testatur. Ita et *Halm.* ad *Cyprian.* *Ep.* 39. n. 3. et adibi. — b) Ad formam quod attinet, subolis in recto casu pro suboles usurpavit *Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 15. (52). V. infra. — In sing. num. ferre adhibetur: in plur. tamen occurrit epud *Varron.* *loc. cit.* et *Dracont.* *car.* 6. 82. *Duhn.* *Cic.* 3. *Legg.* 3. 7. ceteros populi aevitates soboles famulari reynatque ceteris. Adde *Colum.* *loc. cit.* In-

cript. apud *Marini*, *Fr. Aru.* p. 828., ubi mulier quædam mater trium subolam dicitur. Sic *Arnob.* 3. 0. Per subolus subolum multiplice semper innumerabiles ampliat. — Subolum in gen. plur. *Arnob.* et *Inscr.* apud *Marini* cit. — c) *Cic.* 3. *Orat.* 38. 153. anumerat inter eas voces, quæ a postis liberius usurpantur, et habet tamen etiam in oratione aliquando totum, et loco præstant. — Suboles est id, quod enberescit, subnascitur, æ propriis dicitur de arboribus et plantis et est stolo, h. e. nova stirps post aliam anata, παραφυάς, παραβλάστη (lit. pollone, germoglio, rinnesistificio, rampollo, rimessa; *Fr.* rejeton, pousse; *His.* renuevo, vástago, pimpollo; *Ger.* das Heranwachsende, der Anwuchs, Spross; *Angl.* a shoot, young branch, sucker, sprig).

I.) Proprie. ¶ 1. *Stirleo* casu de plantis. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 10. 12. (65). Multarum radiclebus pullulante subole densa. *Colum.* 12. *R. R.* 10. Cæpa, quæ non fruticavit nec habuit suboles adhaerentes. *Id.* 5. *ibid.* 6. Ulmum neminem erit ex ramis, sed ex subollibus. *Id.* *Arbor.* 5. a med. Possunt etiam suboles (vitium) per brumam cædi, eo magis quod frigidibus extrinsecus minus recreantur. et *ibid.* 6. eub fin. Materia, quam inueneris, si subolem vel superiore ramus habebit, omnia præcidit. ¶ 2. Latiore casu de crinibus succrescentibus. *Varro* apud *Non.* p. 456. 7. *Marc.* Ante auras modo ex subollibus parvuli intorti demittuntur sex elinclinuli. *Apul.* 2. *Met.* Quam capitibus frequenti subole eumulat verticem, vel prolixa serie porrectus dorsa permant.

II.) Translate dicitur de animantium progenie et aut proles, progenies, propagatio, yvesed (lit. echitatio, signiolanza, stirpe, progent, diacendenz, generazione; *Fr.* descendant, posterité, race, lignée, filia; *His.* raza, linage, descendencia, progenie, posteridad; *Ger.* der Sprößling, Abkömmling, das Kind; *Angl.* issue, progeny, offspring, race). — 1.º) De hominibus. — a) Universim. *Plaut.* *Pseud.* 3. 2. 102. bem eubolem sis vide. *Cic.* 2. *Phil.* 22. 54. Omnis suboles iuventutis aspuit. *Id.* 1. *Off.* 17. 64. Propagatio et suboles nro est reum publicum. *Id.* *Marcell.* 8. 23. Constituenda iudicia, revocanda fides, propaganda suboles. *Pol.* ad *Cic.* 10. *Fam.* 33. Robur at anbole militum interit. *Lucrat.* 4. 1232. Subnise virum. *Virg.* 4. *Ecl.* 49. Cara deum euboles. *Ovid.* 1. *Met.* 251. eubolemque priori Bismilam populo promittit origine mira. *Horat.* *Carm. sæc.* 17. Subolem producera. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 7. 7. (19). Sarmatæ Medorum, ut ferunt, suboles. *Justin.* 16. 1. 15. Omnem stirpem regis subolli deters. *Rursus* *Horat.* 4. *Od.* 3. 14. Romæ principis urbium Dignatur enboles inter amabiles Vatium ponere me choræ gioventù. — Hinc metaphorice *Cyprian.* *Sant. Epist.* n. 24. Filii atheni et suboles antichristi. — b) De filio tantum, figlio. *Liv.* 26. 41. Suboles imperatoris. *h. e.* Scipio. et 40. 6. Fortunati patris matura suboles. Adde *Virg.* 4. *Æn.* 328. si que de te suscepta fuisset Antia fugam suboles. *Propert.* 4. 1. 79. Me creat Archyle suboles Bathyoulus liberos. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 15. (52). Sillig. Regnaverat in Colchia Aulaces Eetæ inbolls. — 2.º) De bellis. *Horat.* 3. *Od.* 13. 8. Suboles iacivi gregis. *h. e.* hædus. *Colum.* 7. *R. R.* 6. ad fin. Anniculæ capellæ confestim depeionda euboles. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 2. 2. (32). Armentorum maribus interemptis, præterquam subolis causa.

SUBOLESCENS, entis, particip. *V.* voc. seq. SUBOLESCO vel eboleasco, is, ere, n. 3. Inchoat. a eubolo. — Part. Subolescens. — Subolesco est subterreo, subnascor, ut suboles in plantis, germogliare, rimettere, उपपोμα. *Liv.* 29. 3. ad fin. Iuventutem majorem semper frequentiore pro tot casis exercitiis subolescentem. *Ammian.* 14. 11. 3. Subolescere imperio auctor ejus filios, munstantes.

SUBOLFACIO, facis, facere, a. 3. subolat mihi, subodoror, eubodare, aver qualche sentore.

re. *Petron. fragm. Tragur.* 45. *Burm.* a. ined. Sed subolfacio, quod nobis epulum daturus aut Mamma.

SUBOLIS. *V.* SUBOLIS ioli. SUBOLERO, as, are, a. t. subler onero. *Gloss.* Lat. apud *Quicherat* p. 277. Subgravat, subonerat, plus gravat. Legitur et in *Not. Tir.* p. 131. Onerat, reonerat, subonerat.

SUBOPTIO, ois, m. 3. qui sub optioes est, optionis subadjuva, solloajutante. *Inscript.* in *Bull.* dell' *Inst.* *Arch.* a. 1865. p. 43. (*Orelli* *Inscr.* n. 3470. Cf. etiam n. 3471.) c. optiois regno m. c. p. r. r. v. (sc. militi classis prætoris Ravennatis) SUBOPTIONI IIII. FORTVNA. *V.* OPTIO.

SUBORIENTIS, entis, particip. *V.* voc. seq. SUBORIOR, oris, (ortus sum) oriri, dep. Part. Suboriens I. — Suborior est suboscor, exurgit, in locum alterius ebeutis orior, उपपोμα.

I.) Proprie. *Lucrat.* 1. 1034. materiei Ex inqalto suboriri copia passat. *Id.* 2. 1138. Unde queat tantum suboriri ex suppeditat. Adde eumd. 1049. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 93. 95. (207). Metallorem opulentia tam veris, tam secunda, tot ruculis suborior. *Arnob.* 3. 9. Nova quoque suboriente fetura.

II.) Translate. *Boeth.* in *Cic.* *Top.* 3. Hic suboritur quæsiua vaide diffellia. Sic *Hieronym.* *Comm.* in *Eccl.* p. 1054. *Mign.* Adversus hoc præceptum suboritur quæsiua.

SUBORDINATIO, ois, f. 3. actus eubius ordinandi. *Castell.* 5. *Varior.* 39. Ut subordinatione vestra navitate invelata possit coosuetudini nil licere. Alii divisim leg. eub ordinatio.

SUBORNATOR, oris, m. 3. qui subornat, instruit et submittit fallendi ac nocendi causa. *Paul.* 5. *Sentent.* tit. 13. Periude subornatores ac delatores ponuntur. *Ammian.* 15. 5. ante med. Subornatores si consilio præficio prætorii. *Lamprid.* *Commod.* 19. ad fin. Subornatores servorum.

SUBORNATRIX, iticis, f. 3. quæ subornat vel quæ subornatrix est. *Inscript.* apud *Bénér* n. 3949. IYLA MEMESTI SUBORNATRIX (corrigi subornatrix) IONICA ET CANONIA.

SUBORNANS, entis, at

SUBORNATUS, a, um, particip. *V.* voc. seq. SUBORNO, as, vi, atum, ara, a. 1. Part. Subornans II. 1. b; Subornatus in omnib. paragr. — Suborno est instruo, orno, κατασκευάζω (lit. amellare, abbellire, vestire, accingere; *Fr.* aranger, parer, équiper, vêtir, pourvoir; *His.* ordenar, adornar, proveer, equipar; *Ger.* ausrüsten, zustulzen, schmücken, auslatten; *Angl.* to furnish, provide).

I.) Proprie. *Seneca* 3. *Benef.* 28. a med. Pænatulæ isti, in militum et quidam non vulgare cultum eubornati. *Val. Max.* 7. 3. n. 10. Prætoris insignia invari, præcedentibus in modum illorum at apparitorum publicorumque servorum subornati. *Petron.* *Sat.* 21. Claudus inyrtea subornatus gausapile cinguloque succinctus. et *ibid.* 36. Videmus teporam pinnis subornatum, ut Pegasus videtur.

II.) Translate. ¶ 1. Esi instruo, paro, fornira, provvedere, allestire. — a) In bonam partem. *Planc.* ad *Cic.* 10. *Fam.* 23. a med. Tu, mi Cicero, quod adhuc fecisti, idam præta, ut vigilanter nervoseque nos, qui stamus in acie, inbornes. *h. e.* subinde, quum opus erit, instruas. *M. Anton.* apud *Cic.* 13. *Phil.* 16. Apuleius pecunia Brutum eubornasti. Subdit *Cic.* Quid, si omnibus suis oculis excellentem virum republicæ armasset? *Justin.* 39. 2. 2. Occupato Syriæ regno, eperare capit ipsum Ptolemaum, a quo fuerat eubornatus in regnum. *Petron. fragm.* *Tragur.* 26. *Burm.* sub fin. Rorologium in tridiclio et buccinatorum: habet subornatum, ni subinde scia, quantum de vita perdiderit. — b) In malam partem sæpe pro eiam instrere contra aliquem, submittere, sedurre, subornare. In *argum.* 2. *Milit. glor.* *Plaut.* 13. Suam clientam sollicitandum ad militem eubornat, capitur illa,

peret nuptias. *Justin.* 11. 11. 7. Per præmissos subornat antilites, quid ibi responderi velit. *Cic.* *Cluent.* 59. ad fin. Hominem inbornatis, qui sibi maous allatas esse dicat. *Id.* *Deiot.* 6. 17. Medicum iudicem subornabit, finget videret utiquod crimine venenit. *Id.* *Hosc. Com.* 17. 51. Falsum subornavit testem. *Liv.* 24. 31. eub fin. Militem subornat, ut Syracusas perferret nuncium convenientem eis, quæ ad Mylam falso nunciata eret. *Plin.* *Paneg.* 43. Principe in capite Damminorum servos subornens. *Justin.* 38. 8. 5. Subornare in regnum. *Id.* 9. 7. 7. in bellum. *h. e.* instigare. *Cic.* *Valin.* 1. sub fin. Accusatores instructi et subornati. *Liv.* 38. 43. Ad fœdiciam et faciendam legatos Ambracienus subornatos criminalibus lo senatum introduxit. *Sueton.* *Ner.* 34. circa med. Libertum ejus, ut percussorem sibi subornatum, attripi conatlogique jussit. ¶ 2. Figurata refertur ad animum. *Cic.* 1. *Legg.* 22. ad fin. Qui se ipse norit, intelliget, quemadmodum e nature subornatus in vitam venerit quantaque instrumenta habes ad obtinendam sapientiam. *Seneca Ep.* 24. Humo non eruditus, nec ullis præceptis contra mortem aut dolorem subornatus.

SUBORSUM, i, n. 2. (inim. subordior) *Capell.* 4. p. 135. Loca passim blaterantem Jovisibus suboritur. Sic *Grot.*, quod, inquit *Quicherat* (in *Add.* etc. p. 278.), magis placet, quam eub oris a *Proprio* editum. At *Eysenhardt* rectius legdivisim sub oris.

SUBORTUS, us, m. 4. idem quod. ortus, exortus, vel patius subsequens ortus, ut iorgere, et levare successivo. *Lucrat.* 5. 303. Sic igitur eotem, tunam stellæque putandum Ex ellio atque alio lucem lactare subortu. — Apud *Manit.* 3. 325. Stent veri stellarum ortus verique subortus. legit *Forcellinus* et subortus idem esse interpretatur, quod occasus; nam, quemadmodum ortus dicitur, quum solus aliquod supra terras apparet, ita subortus, quum sub terra oritur. Attamen jura *Bentley* et *Quicherat* mirantur esse, qui de occasu stellarum rō subortus intelligunt. Sed recentiores locum *Manit.* totum suppositivum habent.

SUBOSTENDENS, entis, particip. *V.* voc. seq.

SUBOSTENDO, tendis, tendi, tensum, tendere, a. 3. Part. Subostendens a Subostensus. — Subostendo est idem fore quod ostendo. *Terent.* 4. *advers.* *Marcion.* 38. ante med. Neminem timuit, ut quæstiones aut declinationes videntur, ant per occasione earum, quod allæ palam non decebat, subostendisse. *Id.* *advers.* *Valentinian.* 1. Si scire te subostendes, negant etc. *Id.* *Da anim.* 12. Quem impassibiliter subostendat etc. *Id.* *Baptism.* 19. Spes adventus Domini subostensa. *h. e.* ostensa, promissa.

SUBOSTENSUS, a, um, particip. *V.* voc. præc.

SUBPACTUS. *V.* SUPPACTUS.

SUBPÆDAGOGUS vel suppedagogus, i, m. 2. qui secundo loco pædagogus est, antpedagogus. *Inscript.* apud *Donat.* 311. 1. (*Orelli* n. 2940.)

T. FLAVIO ANICETO SUPPÆDAGOGOS PVERORVM CARI. M.

SUBPÆNUARE. *V.* SUPPÆNUARE.

SUBPÆTULUS vel suppetulus, a, um, adject. aliquantum petulus, guercetto. *Varro* apud *Non.* p. 436. 8. *Merc.* Sed elincini oculis suppetulis, nigelle pupulis.

SUBPALLIDUS vel suppellidus, a, um, adject. aliquantum pallidus, pallidicco, pallidetto, υπωχρος. *Cels.* 5. 26. n. 20. a med. Υπωχρος crassus, sublividus aut subpallidus. *Id.* 2. 4. sub fin. Si id, quod exernitur, aut exiguum, album idemque subpallidum.

SUBPALPOR. *V.* SUPPALPOR.

SUBPAR. *V.* SUPPAR.

SUBPAGASITOR. *V.* SUPPARASITOR.

SUBPARO. *V.* SUPPARO.

SUBPATENS vel suppatens, entis, particip. *V.* voc. seq.

SUBPATEO vel suppeteo, pates, patero, n. 2. Part. Subpatens. — Subpateo est subter pateo. *Apul.* 8. *Met.* Delipos in proclium foveam, quæ fructibus imis subpatet. *Id.* 2. *ibid.* Immitto me campis subpatentibus.

SUBPECCO. *V.* SUPPECCO.SUBPEBTURBO. *V.* SUPPERTURBO.SUBPETIOR. *V.* SUPPETIOB.SUBPETO. *V.* SUPPETO.

SUBPHYGIUS, a, um, adject. ad modum mulcum pertineas sub Phrygio positum. *V.* PHYGIUS. *Boeth. 1. Music. 1.* Cui animi est illud ignotum, quod Pythagoras ebrum adolescentem Tauromenitanum subphrygi modis sono incitatum spondeo succinente reddiderit militem et sui compotem.

SUBPILO. *V.* PULLIPREMA, ubi subulo pro subpilo, quod dedit Schenklius in sua ad. *Auson.;* sed cf. *ibid.* adnot. et *Lucil. ed. L. Müller fr. inc. 127. v. 162.*

SUBPINGO. *V.* SUPPINGO.

SUBPINGUIS vel suppinguis, e, adject. aliquantum pinguis, grassetto, υπολιπαρός. *Cels. 6. 4.* Densam enim et suppinguem ei ex toto glabram facit. Adde *Theod. Priscian. 1. 27.* et alibi.

SUBPLACABILIS. *V.* SUBMITIS.

SUBPLANO, as, are, a. 1. subtus plano. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tyr. p. 30.* Replana, subplana.

SUBPLANTO. *V.* SUPPLANTO.SUBPLEMENTUM. *V.* SUPPLEMENTUM.SUBPLEO. *V.* SUPPLEO.SUBPLEX. *V.* SUPPLEX.SUBPLICIUM. *V.* SUPPLICIUM.SUBPLICO. *V.* SUPPLICO.SUBPLODO. *V.* SUPPLODO.

SUBPLORO, as, are, a. 1. moi ploro. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tyr. p. 121.* Plorat, replorat, subplorat.

SUBPONO. *V.* SUPPONO.

SUBPONTIUM, il, n. 2. locus sub ponte, ὑποπonte. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tyr. p. 179.* Pons, tripontium, subpontium.

SUBPORTO. *V.* SUPPORTO.

SUBPOSITUS et

SUBPOSTUS, a, nm. *V.* SUPPONO.

SUBPRÆDANUS, a, um, adject. qui sub præda est. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantummodo in *Not. Tyr. p. 149.* Prædator, subprædator, subprædanus.

SUBPRÆDATOR, oris, m. 3. secundus prædator, qui post alium prædator. *V.* voc. præc.

SUBPRÆFECTURA, æ, f. 1. dignitas subpræfecti, sottoprefettura. *Inscript. apud Murat. 54. 6.* ΝΕΚΤΥΝΟ ΔΗΣΙΟ. ΑΥΓ. Τ. ΑΒΥΔΙΩΣ ΒΕΡΥΣ ΠΟΤΣ ΣΥΒΡΑΕΡΕΚΤ. ΚΛΑΒ. ΒΑΥΕΝΝ. ΤΕΜΠΛΟ ΝΕΣΤΙΤΤΟ ΜΟΛΙΕΥΣ ΕΚΣΤΡΥΚΤ. ΔΟΜΟ ΕΚΧΥΛΤΑ ΙΝ ΑΡΕΑ Δ. Δ. ΚΟΝΧΕΣΑ ΜΒΙ ΔΙΒΑΥΤ. *V. Carli, Antich. Ital. T. 2. p. 131.*

SUBPRÆFECTUS, i, m. 2. qui loco præfecti præest muneris ordinario, sottoprefetto: hinc diatraguatur a vicepræfecto, qui potestate astraordinaria loco præfecti præest. *V.* VICEPRÆFECTUS et VICARIUS et *Kellerm. Fig. latere. p. 14. col. 2. Inscript. apud Gruter. 208. (Orelli n. 4405.)* ΑΛΕΞΙΝΙΣ ΒΕΝΕΚΙΟ ΣΥΒΡΑΕΡ. ΚΛΑΒ. ΕΡ. ΜΙΣ. *Alia apud eund. 359. 3. (Orelli n. 2223.)* Τ. ΑΡΡΑΛΙΟ Τ. Ε. ΥΑΛ. ΑΛΕΞΙΟ ΒΕΚΥΝΔΟ ΣΥΒΡΑΕΡ. ΚΛΑΒ. ΠΡΑΕΤ. ΒΑΥΕΝΝ. etc. *Alia apud Fæa, Framm. de' Fast. cons. p. 82. IMP. CAES. M. ΑΥΡΕΛΙΟ ΑΝΤΟΝΙΝΟ ΑΥΓ. ΙΜΡ. CAES. Ρ. ΣΕΠΤΙΜΙΟ ΒΕΥΕΡΙ ΑΥΓ. ΠΙΛΙΟ ΔΕΥΟΤΑ ΝΥΜΙΝΙ ΕΤ ΜΑΙΕΣΤΑΤΙ ΡΙΒΥΣ ΚΟΗ. V. VIG. (h. e. conors quinta Vigiliū) c. VIGINTIQUINTILIANO PÆ. (h. e. præfecto, non prætori) M. ΒΙΡΜΙΟ ΑΜΕΝΤΙΑΝΟ Α. ΠÆ. (h. e. subpræfecto, non subprætori) L. ΣΦΕΡΑΤΙΟ ΥΙΩΤΟ ΤÆ. (h. e. tribunus). (Cf. *Kellerm. Vigil. p. 14.*) *Alia apud Marini, Fr. Arv. p. 473.* ΣΥΒΡΑΕΡΕΚΤΩΣ ΒΙΓΙΛΙΩΣ. Adde *aliā in Bullat. dell'Istit. Archeol. a. 1874. p. 34. V. voc. seq.**

SUBPRÆTOR, oris, m. 3. agens vice prætoris, vicepodestà, sottopretore. Vox nihili, ex falsa interpretatione *Inscript. apud Gruter. 128. 5. C. TATIO MAXIMO PÆ. (h. e. præfecto) T. FLAVIO ΑΝΤΕΡΩΤΙΑΝΟ Α. ΠÆ. (h. e. subpræfecto) Q. ΦΛΟΤΙΕΝΟ ΣΑΒΙΝΟ ΤÆ ΚΟΗ. V. VIG. (h. e. tribunus cohortis quintae Vigiliū.) Agitur hic de Vigilibus, quibus non subprætor, sed subpræfectus præerat, ut censuit ex *alia Inscript. apud Marini, Frat.**

Arv. p. 473. cit. in voc. præc. V. plura huc pertinentia apud eund. ibid. et voc. præc.

SUBPREHENDO, is, ere, a. 3. clam vel improviso prebendo. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tyr. p. 49.* Prehendit, seprehendit, subprehendit, prebensus, repræheator, subprebensus.

SUBPREHENSUS. *V.* voc. præc.

SUBPRESSICIUS vel suppressicius, a, um, adject. qui sub seu post alium premittitur. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantum in *Not. Tyr. p. 39.* Subpressorium, subpressicius.

SUBPRESSORIUM vel suppressorium, il, n. 2. idem ac pressorium. *V.* voc. præc. et PRESSORIUS.

SUBPRINCEPS vel supprinceps et divisiim sub princeps, cipis, m. 3. secundus a principe seu primo. *Inscript. apud Gruter. 347. 1. P. AELIO P. P. PAPIR. MARCELLO CENT. PRYM. SVPRINCIPI PEREGRINORVM etc. «Quamvis Marinus Frat. Arv. p. 474.* aliter hic esse legendum aut interpretandum Edeuler admodum affirmaverit, ego tamen, qui mente Januario ann. MDCCCXXVI. lapidem ipsum Fulgioris adhuc existentem pluries per septem dies attentius inspexi, sic marmorarii oscitantia insculptum vidi SVB. PRINCIPI. PR. = PEREGRINORVM. Unde liquet, subprinceps fuisse vocem peregrinorum militum ita propriam, quemadmodum fuit etiam princeps peregrinorum, cujus mentio est in duabus *Inscript. apud Fabretti p. 217. n. 383.* et *Maffei Mus. Ver. 425. 1.*, illiusque munus idem fortasse sic denotare in *Inscript. apud Gruter. 22. 3.* AGRES VICE PRINCIPIS PEREGRINORVM. Ita cl. *Furlanetto. Alia in Bullat. dell'Istit. archeol. n. 1849. p. 34. L. CHVS L. F. PRIVATVS QVOD CVM EXAMPLIARETVN BALEVM SVSPRINCIPI VOVERAT PRINCEPS PEREGRINORVM V. S. L. M. Adde aliam apud Henzen. n. 6785. — Aderebatur alia quoque apud Gruter. 417. 5. Q. HED. L. F. POL. RVVO LOLLIANO CENTIANO X. VIRO STL. IVD. PVTEOLANO VIV. VETERANOR. etc. At ex schedis *Hamberti* sic emendatius et plenius esset x. VIRO STL. IVD. CENSIT. P. H. C. CVRAT. SPLEND. ... PVTEOLANO. ... SVPR. ... VETE ANOR.; ideoque restituendum videtur *Curt. Splend. Col. Puteolanor. et Superægu. veteranor. h. e. Superæquanorum veteranorum*, quorum urbs in Peligula fuit. — De hoc militari gradu agi *Henzenius* in *Bullett. dell'Istit. archeol. a. 1851. p. 114. et seqq.**

SUBPRINCIPALIS vel supprincipalis, e, adject. qui est post principalem. *Capell. v. p. 315.* Tertius tonus παρπρωτή ὑπάρχων, id est, subprincipis principallium. *Boeth. 4. Music. 3.* Parhypate ineson, que est subprincipalis medianum.

SUBPRŌCŪRATOR, oris, m. 3. procuratoris vice agens, viceprocurator. *Inscript. apud Gruter. 4. 4. AVIANVS AVG. (Traiani) LIS. SVBPRŌC. AVRIARIAR. Alia apud eund. 591. 1.* HYPATICS AVGG. LIS. SVBPRŌC. XX. h. e. vicesimus hereditatum.

SUBPŪDET. *V.* SUPPUDET.SUBPUNGO. *V.* SUPPUNGO.

SUBQUADRŪPLUS, a, um, adject. Ita appellatur numerus, qui ab alio numero quater continetur. *Boeth. 1. Arithm. 23.* Si maiorem numerum minor numerus quater metiatur, subquadruplus vocabitur; al sit per hæc in infinitum progressio.

SUBQUARTUS, e, um, adject. Ita appellatur numerus minor, qui cum alio maiore comparatus ab eodem continetur cum quarta ejusdem parte; quemque subsestiquartum vocat *Boeth. 1. Arithm. 24. Capell. 7. p. 252.* Aut subquartus (numerus), quem ὑποτέταρτος Græci appellant. Subquarti rationem habent quatuor ad quinque, octo ad decem, et mox. Ratio numeri subquarta. *V.* SUBMIDIUS.

SUBRĀDENS, entis, particip. *V.* SUBRADO.

SUBRĀDO, as, are, a. 1. irradio, illuistro. — a) Transitiva. *Tertull. Resurr. carn. 29.* Allagorice scripturæ resurrectionem subradant. h. e. indicant. — b) Neutorum mora usurpat *Alciū. Avit. fragm. Serm. p. 184.* Et secretorum immortalium splendore etiam mortalibus

oculis rara revelatione subradat. *V. Quicherat, Add. etc. p. 278.*

SUBRĀDO, radia, rāsum, rādere, a. 3. Part. Subradans II.; Subrasus I. — Subrado est subtus vel aliquantum rado.

I.) Proprie. *Cato R. R. 50.* In vinea ficus subradio alle, ne eas vitis scandat. *Pallad. 5. R. R. 4.* Arbor ferrea strigili subrasa biliorior fiet. Legitur et in *Not. Tyr. p. 117.*

II.) Translate est præstringo. *Ammian. 28. 2. 1.* Ultra flumen ædificiis positus, subradens barbaros fines.

SUBRANCIDUS, a, um, adject. aliquantulum rancidus, ὑπόγαστρος. *Cic. Pis. 27.* ad fin. Estructa mensa non conchyliis aut piscibus, sed multa carne subrancida. Adde *Pseud.-Plaut. Querol. 2. 3. 61.* Cl. *Klinkhamer* ad h. l.

SUBRĀSUS, a, um, particip. *V.* SUBRADO.

SUBRAUCUS, a, um, adject. aliquantulum rancus, aliquanto roco, ὑποβραχύνος. *Cic. Brut. 38. 141.* Omnis motus cum verbis sententisque consentiens, vox permanens, verum subrauca natura. — Absolute neutr. gen. *Ammian. 31. 16. 6.* Subraucum et lugubre streperit.

SUBRECITO, as, are, a. 1. clam vel submissa voce recito. *Gloss. Cyrilli. Ὑπαρκαγινώσκω, subrecito, sublego.*

SUBRECTIO vel surrectio. *Ōais, f. 3. (subrigo) actus subrigendi.*

I.) Proprie. *Arnob. 5. p. 184.* Phallorum illa fascicularumque subrectio, quos ritibus annua adorat et concelebrat Græcia. *Cal. Aurel. 3. Acut. 2. 9.* Sequitur colli subrectio inflexibilis.

II.) Translate est resurrectio. *Arat. 1. 314.* surrectio Christi, ut fuito celestetur, emia.

SUBRECTITO. *V.* SUBREPTITO.

SUBRECTOR vel surrector, oris, m. 3. (subrigo) qui subrigit vel dirigit. *Priscian. part. XII. vers. En. 21. 204. Keil.*

SUBRECTRIX vel surrectrix, trices, f. 3. (subrector) que subrigit vel dirigit. *Priscian. loc. cit. in voc. præc.*

SUBRECTUS vel surrectus, a, um, particip. *V.* SUBRIGO.

SUBRECTUS, us, m. 4. (subrigo) actus subrigendi vel subrectio. *Priscian. loc. cit. in v. SUBRECTOR.*

SUBREFECTUS, a, um, particip. ab lousit, subreficio, aliquantum relectus, aliquanto ristorato. *Fellej. 2. 123. 3.* Subrefectus aspectu alioquoque carissim.

SUBRĒGO, is, ere, a. 3. leniter rego. *Venant. 2. carm. 13. 28.* de S. Germano. Qui regit hinc juvenes, subregit inde senes.

SUBRĒGŪLUS, i, m. 2. regulus inferioris ordinis, piccolo re a ad altri soggetto. *Ammian. 17. 12.* sub fin. Agilimundus subregulus alique optinatus. Adde *Subpic. Sever. 2. Hist. sacr. 10.* Legitur et in *Not. Tyr. p. 43.*

SUBRELINQUO, is, ere, a. 3. post relinquo, pretermitto, lasciaro indietro, abbandonare. *Augustin. 18. Civ. D. 33. extr. ex Vulg. interpr. Ital. Sophon. 2.* Et subrelinquam in te populum mansuetum et bonilem.

SUBRELŪQVUS, a, um, adject. qui est post relictus, pretermittus. *Fulgat. interpr. Ital. apud Lucif. Carol. 1. pro S. Athan. p. 869.* Mign. Judicia ejus, sicut lupi Arabiar, non subreliqui erant in mane.

SUBREMĀNEO, mānes, mansi, mānere, n. 2. idem quod remaneo. *Tertull. Anim. 18. a med.* A qua nec in fine subremanet. *Jul. Roman. apud Charis. p. 193. 1. Keil.* Strenua versatus, fortiter resisit, segnitè subremanit.

SUBREMIGANS, antia, particip. *V.* voc. seq.

SUBREMĪGO vel surremigo, as, are, n. 1. Part. Subremigans. — Subremigo est subtus remigo, ὑπορριγώ.

I.) Proprie. *Plin. 9. Hist. nat. 29. 47. (88).* Biachia subremigans, media caude, ut gubernaculo, se regit. *Virg. 10. Æn. 227.* Iava scilicet subremigat unda.

II.) Translate — a) Intrusiva. *Calpurn. Flacc. Declam. 20.* Duce luxuria et subremigante sua potius vellente nequitia, in illos

Impudicitiam scopulos et ipsa famae suae naufragia delatus. — b) Transilivorum more. *Auct. Ein.* 295. de organo hydraulico. Quae (ars) tenuem impellens animam subremigat undam. h. e. occulta quasi ramis subagitat.

SUBRENALIS, s. adject. qui est sub renibus, ut Subrenalis morbus. *Page.* 1. *Peterin.* 8. et 15.

SUBREPENS, entis, particip. *V. SUBREPO*.
SUBREPENTĒ, adverb. idem fere ac repente. *Hieronym.* praef. in ep. ad Gal. Per dies singulos lavacra literum sordida, sed gratia Evangelii subrepente cessasse. Adde *Augustin.* 1. *De Mor. Eccl.* c. 24. 25.

SUBREPO vel surrepo, rēpis, repi (reptum), rēpera, n. 3. Subrepsi, syncope pro subrepisti, apud *Catull.* 77. 3. Item subrepsit, pro subreperit, apud *Plaut.* *Mil. glor.* 2. 3. 62. — Part. Subrepena I. et II. t. a. — Subrepo est subtilis aut clem repo, latenter subeo, obrepo, ὑπέρπρω, ὑπέρπρωσι (It. rampicarsi, accostarsi, venire di nascosto o a poco a poco o insensibilmente, insinuarsi di soppiatto; Fr. se glisser sous ou en cachette, s'avancer en se glissant, se traîner, s'approcher en se traînant; It. p. escurrense debazo o escondidamente, arrastrarse; Germ. hinunter kriechen, unten hinkriechen, herzuschleichen; Angl. to creep under, creep or steal along, steal softly); construitur autem absolute aut saepius cum Dat., vel Accus. et praep. sub, in, vel etiam sine praep.

I.) Propria. ¶ 1. Generatim, et quidem tum de brutis animalibus, tum de homine. *Cic. Sext.* 50. 136. Emergebat subito, quam sub tabulas subreperat. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 100. da muribus urbis evanescentia nocturni subrepera. *Claudian.* 1. in *Rufin.* 176. ductusque maligno Stemmiae fatorum clara subrepsit in aulam. s' introduzesse, si cacciò. et *Colum.* 9. *R. R.* 1. in fin. Hae animalia propter exiguitatem corporis facile clatibus subrepunt. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 19. (70). Subrepenti lacerta comminus sagitta insidians. ¶ 2. Speciatim est subnasci, succrescere. *Calpurn.* *Ecl.* 2. 43. Ars mea nunc malo pira temperat et nodo cogit insita praecoquibus subrepere pericula prunis. h. e. furtim se applicare et alterius locum occupare.

II.) Translata. — a) Universaliter. *Lucan.* 2. 505. moturas ingentia pondera terras Erigit et mediis subrepsit vinea muris. *Claudian.* 3. *Rapt. Pros.* 251. Solitur in laticeam: subrepsit crinibus humor. h. e. subnas et sensim fluit. — Figurata. *Ovid.* 7. *Met.* 155. Somnus in oculos subrepsit. *Id.* 3. *Past.* 19. Blanda quies victis furtim subrepsit ocellis. *Tibull.* 1. 1. 85. Jam subrepet laetae mae, nec amara decebit. *Catull.* 77. 3. Siclos subrepsit mihi, atque intestina percurans At minor, eripuit omola nostra bona? *Stat.* 21. *Theb.* 476. tactus subrepsit fratribus horror. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 22. 34. (84). Hinc oblivionem cibi subrepere ajunt. *Lucan.* 2. 390. nullisque Cantoris in actus Subrepsit partemque tulit sibi natae voluptas. *Quintil.* 4. 1. circa med. In sinello surrepat animis, maxima ubi fons causae non satis honesta est. *Seneca Consol.* ad *Marc.* 1. circa med. Vide, quanta non subrepam tibi, nec furtim facere affectibus tuis cogitem. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 2. 3. (5). Paullatim et Romae subrepsit appellatio. s' introduzesse tacitamente, et *Seneca Ep.* 90. post insit. Surrepantibus villis, in tyrannidem regna versa sunt. *Sil. R.* 16. 136. Sed quomquam Inlicitis tacitis tamen agra periculis Pectora subrepsit terror. *Tibull.* 4. 3. 31. quomcumque meo subrepsit amor. — b) Passiva impersonaliter. *Quintil.* 4. 6. a med. Ita subreperet animo iudicis. — Alia obliata mente, subreptum, s. *V. h. v.*

SUBREPTICIUS vel surreptitius et surrepticius a, um, adject. duo diversa significat.

A) Subrepticius, a subrepo, est qui furtim rapit, furivus, clandestinus, occultus. *Plaut. Curc.* 1. 3. 48. quobusque, quare, ad hunc modum Inter nos amore utimur semper surrepticio?

B) Subrepticius, a subripio, est clem aut furto ablatum, furtivum, rubatum. *Id.* *Men. prol.* 60.

Adoptat illum puerum surreptitium. *Ritschl* leg. surreptitium. Adde *Poen.* 5. 2. 2.

SUBREPTIO vel surreptio, ōnis, f. 3. duo diversa pro duplici vocis origine significat.

A) Subreptio, a subrepo, est actus subrependi, obreptio. Hinc per subreptionem quippiam elicere aut impetrare, apud *Imp. Theod.* et *Fal. Cod.* 1. 14. 2. est aliquid per falsam et narrationem vel simulatam causam obtinere. Adde *Imp. Honor.* et *Theodos.* *Cod.* 5. 8. 1. *V. OBREPTIO*.

B) Subreptio, a subripio. ¶ 1. Est actus subripendi, occultum furtum, furto occulto, ὑπαρπαγή. *Apul.* 10. *Met.* Deferent atque, nullam se promissum fraudem, nullam denique subreptionem facilitare. ¶ 2. Est etiam idem ac sublatio. *Cael. Aurel.* 3. *Acut.* 11. Obstante passione (hydrophobica), subreptio atque extensio praecordiorum ad superiores partes et officii ventris abstantia.

SUBREPTITIUS. *V. SUBREPTICIUS*.

SUBREPTIO, as, are, a. 1. frequentat, a subrepo, frequenter subrepo. *Cato* apud *Gell.* 10. 13. In cubiculum subreptitavit a convivio. *Heriz* rectius leg. subreptitavit, frequentat, a subripio, b. e. crebro surrexit.

SUBREPTIVĒ, adverb. (subreptivus) clem. *Jornand.* *Get.* 57. Inde (urbe Ravenna) subreptive noctu frequenter cum eula egrediens, (Theodoricus) Gothorum exercitum inquietat.

SUBREPTIVUS, a, um, adject. (subrepo) per subreptionem impetratio, surreptitio, finis, falso, ut Subreptiva defensione muniti. *Impp. Valentinian.*, *Theodos.* et *Arcad.* *Cod. Theod.* 12. 15. 1.

SUBREPTOR vel surreptor, ōris, m. 3. (subripio) qui subripit. *Gloss. nom.* p. 170. ad *Loewe*. Expilatores: aliter bereditatis surreptores.

SUBREPTUM, i, n. 2. (subripio) id, per quod subreptur. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 18. 20. (40). Scandere in subreptum. h. e. subrependo. *Silius* tamen rectius leg. subreptum. *V. SUBREPTIVUS*, a, om.

SUBREPTUS, a, um. *V. SUBREPO* et **SUBRIPIO**.

SUBRESIDĒO, ridens, sedi, ridens, n. 2. subisto, passam facio, cesso. *Tertull.* 2. ad *Uxor.* 1. Hoc maximum propositum vitae subresidi. h. e. paululum intermisi: alii rectius pro subresedi leg. supremi praesidii.

SUBRESÓNO, as, are, n. 1. aliquantisper resono. *Alicim.* *Seniant.* ex ep. ad *Eph.* 2. Ubi plurale aliquid in divinitate subresonat, non doctas videtur intelligenda sed trinitas.

SUBRIDENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

SUBRIDĒO vel surrideo, ridens, rīdi, ridere, 2. Part. Subridens sub a. — Subrideo est leviter aut lateenter rideo, ὑποκρίνομαι (It. sorridere; Fr. sourire; It. p. sonreire; Germ. lächeln; Angl. to smile gently or a little): occurrit autem tam in boom, quam in malam partem. Cf. Italorum sorridere at sogghignare. — a) Intransitiva. *Varro* 3. *R. R.* 2. 2. Aulus Applo subridens inquit. *Cic. Rosc. Com.* 8. 22. Roscius fraudavit Fannium, qua de causa? Subridet Saturnus vaterator, ut elbi videtur: ait etc. *Virg.* 10. *En.* 742. subridens mixta Mezentius ira. *Ovid.* 3. *Amor.* 1. 83. timis subrisit ocellis. *Martial.* 6. 82. Subrisi modice. *Pers.* 3. 110. Candida vicioli subrisit molle puella. *Claudian.* 2. in *Eutrop.* 108. subrisit crudela pater. *Cael. Aurel.* 1. *Acut.* 3. 40. Nec non etiam qui subridere videntur et ardore dentium est angustia affici. — Cum Dativo. *Virg.* 1. *En.* 238. Olli subridens hominum rector atque deorum, Vello, quo caelum tempestatesque serenat, Oscula libavit nata. — b) Translitorum more, cum Accus., idem ac Irridere, deridere. *Valgat.* *Interpr.* *Am.* 5. 9. Qui (Deus) subridet vestitatem super robustum. h. e. acceleratorum robur Irridet haec vestitatem infert. Cf. *Ps.* 2. 4.

SUBRIDICŪLE, adverb. aliquantulum ridicule, ὑποκρίλογ. *Cic.* 2. *Orat.* 61. 249. At in male olentem, Video me a te circumveniri, subridicule Philippus.

SUBRIGENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

SUBRIGO vel surrigo, rigis, raxi, rectum, rigere, a. 3. (sub at rego) Surgite pro subrigite est *Plauti* in fine *Epidici*. Lumbos surgite atque extollite. Hinc recentiora philologi dicunt, hanc esse formam primitivam verbi surgo, quod per synocopem a subripio factam sit. *V. SUBRIGO*. — Alia forma subripio est apud *M. Aurel.* ad *Fronton.* 2. ad *M. Cies.* (edente *Itierum A. Maio*) ep. 15. Ubi id audiri, calcer equo subripio, equum in oves Inigo. « *Maivs*, inquit *Furlanetto*, ita legi in codice affirmat; ego nullus dubito scriptum fuisse subripio pro subripio amanuensis ocellantia. At *Heindorf* apud *Nabat* ad h. l. pro subripio corrigit suppingo. — Part. Subrigens I. 1. et II.; Subrectus I. 1. et 2. et in fin.; Subrecturus I. 1. et 2. — Subripio est recta in altum tollo, erigo, erriro, sustollo, ὑπαίρνω, ἀναίρνω (It. alzar diritto, dirizzare; Fr. lever, élever, dresser; It. p. elevar, erigir; Germ. in die Höhe richten, emporrichten; Angl. to lift or raise up).

I.) Propria. ¶ 1. Generatim. *Virg.* 4. *En.* 183. Subrigere aures. *Seneca Herc. Fur.* 392. caput. et *Stat.* 2. *Theb.* 27. de Cerbero. omnes capitum subripit biatus. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 20. 44. (86). Upupa crisla visenda plicatili, contrahebat eam subrigensque per longitudinem capitis. *Seneca* 6. *Quaest. nat.* 4. Terrae motus desert montes, subripit plana, vallis estuberat. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 33. 89. (385). Trifolium folia contra tempestatem subrigere certum est. *Id.* 36. *ibid.* 9. 14. (66). Quum subrecturus esset obelliscum. *Arnob.* 5. p. 173. et 177. Subrigere pballos. *Hieronym.* *Vit. Hilarion.* n. 43. Et jam membra, solidate ad standum, hominem surrigebant. *Capell.* 7. p. 236. Septingentos decem et septem numeros, complicatis in eos digitis, Jovem salubunda subripit. *V. SUBRIGO*. *Liv.* 8. 8. a med. Triarii sub vexillis considerant, hastas subrecta cuspidi in terra fixas, baud reus quam vallo septa laboraret acies, tenentes. *Seneca* 6. *Quaest. nat.* 21. Novos montes subrectos extollere. *Sil. It.* 2. 599. Surrecta moles. *Seneca* 5. *Benef.* 15. sub fin. Urbem subrectis intrate vexillis. *Id.* *Ep.* 86. Turres in propugnaculum villae utrinque subrectae. *Liv.* 7. 10. a med. Romanus, mucrone subrecto, quum iustitias et in inter corpus armaque, non alteroq subloca lotu ventrem atque inguina hausit. *Lucan.* 9. 634. Surgunt adversa inbraetis fronte colubrae. — Subrigere se, vel subrigi, mediorum apud Graecos more, sorgere, levarsi, rizzarsi. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 29. 47. (88). Paullatim subrigens se. *Cael. Aurel.* 5. *Tard.* 1. 6. Ut se, renitente dolore, nec inclinare valeant se difficilius et dolantius subrigant. *Seneca* 1. *Ira* 1. circa med. Horrent et eubrigantur capilli. Adde *Sil. It.* 13. 861. ¶ 2. Speciatim pro subdica vel obdicare. *Augustin.* in *Ps.* 56. 14. de martyribus. In carcerem missi sunt, bestis subrecti sunt, alii ferro percussu, alii ignibus coocremati. et in *Ps.* 51. 8. Ut multum saevias, subrecturus as bestis. et in *Ps.* 36. s. 3. 13. Alios crucifixerunt, alios bestis subrevertunt. *Alt. leg.* subjecerunt.

II.) Translata. *Stat.* 3. *Sila.* 3. 76. praecipuos merito subrecti in actus, promosse ad principali impieghi. *Alt. leg.* subvezit. et *Augustin.* *Serm.* 60. Si ad rufosam superbiam monachos subrigimus. *Ambros.* de *Is.* et *Anim.* 5. n. 44. Mirantur, quomodo anima-scenderit sicut vitis propago in aperiore se subrigens. Adde eund. *Ep.* 54. n. 4. *conf.* 1. *Hexaem.* 6. n. 23. — Hinc Part. praet. pass., cujus exempla retulimus Subrectus, a, um, adjective quoque usurpatur; unde Comp. Subrectior. — Subrectus ¶ 1. Est in rectum elatus, erectus, arrectus, arduus, rītto, alzato, diritto. *Colum.* 7. *R. R.* 3. Minime nocent Intorta pellicae, quam inrecta et patula cornua. *Id.* *Arbor.* 4. Vincarum fere genera in unum tria sunt, jugata, humi projecta, et deinde tertia, quae est a terra subrecta, more arborum in se consistens. *Seneca Herc. Fur.* 790. Aore subrecta cania capiat sonam, cogli oracchi levati o teri. et *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 50. (137). Aures in equis indicia animi praefertunt, fissis marcidis,

micantes peridis, subrecta furentibus. *Id.* 10. *ibid.* 38. 54. (113). Aves subrectae, pronae, oblique, in latera, in ora feruntur. *Popisc. Aurel.* 37. Surrectus ad stipitem bestialis objectus est. ¶ 2. Est etiam aliquantum seu modice erectus. Unde subrectus locus et subrectior vallis, apud *Auct. rei agrar.* p. 240. 252. et 260. *Goes.*

Subrectum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, res subrecta. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 18. 20. (40). Pici arborum caratores, acandantes in subrectum felium modo. *diritti all'insù.* Alii lag. subreptum.

SUBRIGUUS vel surrignus, a, um, adject. aliquantum irriguus, aliquanto innaffiato, ὑγροῦς. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 18. 30. (138). In agro crasso aut humido aut subriguo oleam veri iussit a messa ad brumam.

SUBRINGO. *V.* SUBRIGO *init.*

SUBRINGOR vel surringor, ēris, i, dep. 3. *Pert. Subringens.* — Subringor est aliquantulum ringor, stomachor, fescor. *Cic.* 4. *Att.* 5. Erimus uberiores, al et ille libenter accipiet et bi subringentur, qui villam me molente ferunt habere. *Apul.* 2. *Met.* Infesto pollice dementar subringens inistit Thelyphron.

SUBRIPENS et

SUBRIPIO. *V.* SURRIPIO.

SUBRISIO, ōnis, f. 3. (subrideo) actus subridendi. *Hieronym.* In *Amos* 2. ad v. 5. 8. et seqq. Μυδιαρα, quod nos subridionem possumus appellare.

SUBRUBUS. *V.* SUBRUBEUS.

SUBRUGATIO, ōnis, f. 3. (subrogo) actus subrogandi, ἀνταγογή. *Ambros.* *Ep.* 13. 2. et *Gloss. Gr. Lat.*

SUBRUGATUS vel surrogatus, a, um, particip. *V.* voc. seq.

SUBRŪGO vel surrogo, vel etiam divisim sub rogo, an, avi, atum, are, a. 1. Part. Subrogatus et Subrogandus sub a. — Subrogo est substituto, ἀνταγογή (It. sostituire, surrogare; Fr. placer sous ou après, faire choisir à la place, subroger; Hsp. sustituir, subrogar; Germ. an die Stelle setzen; Angl. put in the place of, subrogate). Occurrit spaciatio — a) Da magistratibus et est alterum in demortui vel munera suo perfuncti locum sufficio. *Cic.* 1. ad *Brut.* 5. ad fin. Statim enim collegam sibi subrogasset. *Liv.* 2. 7. Quia nec collegam subrogaverat in locum Bruti. *Id.* 23. 24. Ad consules subrogandos veniret. *Cic.* 2. *Rep.* 36. 61. In annum posterum decemviros alios subrogaverunt. *Val. Max.* 6. 3. n. 2. Magistratibus non subrogant. *Sex. Ruf. Breviar.* 2. Consules (Romae) fuerunt a Bruto et Publicola in Pensam et Hirtium, numero DCCCLXXII, praeter eos, qui in eundem annum sorte aliqua sunt subrogati. *Imppp. Valentinian., Theodos.* et *Arcad. Cod. Theod.* 1. 5. 9. Sublimitas tua amotis (iudicibus) vicarius subrogel. — b) De lege, apud *Ulp. Aegular.* tit. 1. 3. Lex subrogatur, id est, adiciatur aliquid primae legi. — c) De aliis, *Aurel. Vict. Epit.* 33. Gallienus in loco filii sui alterum filium subrogavit.

SUBROSTRANDUS vel surrostrandus, a, um, adject. (sub et strata) qui plurimum obambulat sub Rostris, quod faciebant homines otiosi ornatumque rumorum aucupes: ut subbasilicanus, qui sub basilica. In plur. num. absolute. *Cels.* ad *Cic.* 8. *Fam.* 1. ad fin. Te ad IX. Cal. Jan. subrostrant (quod illorum capiti sit) disparant perisse. Alii minus recte leg. subrostrant.

SUBROSTRARIUS. *V.* voc. praeced.

SUBROTATUS vel surrotatus, a, um, particip. ab inusit. subroto (sub et rota). Subrotatus aries dicitur e *Vitruv.* 10. 19. aule med. militaris machina, quae rotis suppositis agitur.

SUBROTUNDUS vel surrotundus, a, um, adject. aliquantulum rotundus, rotundello, ὑποσφαιρικός, ut Subrotunda radicle, apud *Cels.* 5. 28. n. 14.

SUBRŪVEUS. *V.* SUBRUBEUS.

SUBRUBEO vel surrubeo, es, ere, n. 2. aliquantum rubeo, nonnihil rubeo, ὑποερῶς. *Ovid.* 2. *Art. am.* 316. Plaque purpureo sub-

rubet ova mero. *Pallad.* 4. *R. R.* 10. a med. Grossi lacipiunt subrubere. *Poeta in Anthol. Lat.* n. 590. *Riese.* Et vesta ab rosea subrubet ipse polus. *Addo Emil. Macr.* c. 77. de *Aloe* p. 246. *retro.*

SUBRŪDER vel surruber, bra, brum, adject. aliquantum ruber, aliquanto rosso, rossetto. *Cels.* 5. 28. n. 8. Subrubra caro. *Apul. Herb.* 2. radix.

SUBRŪBEUS (subrubeus, eubroveus) vel surrubeus, a, um, adject. Idem ac subruber. *Non.* p. 549. 9. *Merc.* Ostias ab ostri colore, qui est subrubeus. *Oribas. fragm. Bernens.* 2. 4. p. 7. 4. 4. et 14. 2. 5. p. 7. 32. *Hagen.*

SUBRUBICUNDUS vel surrubicundus, a, um, adject. rubicundulus, aliquantum rubicundus, rossetto, aliquanto rubicundo o rosseggiante, ὑποερῶς. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 13. 106. (167). Herba est trisaginis specie et mollitia, cauliculis subrubicundis. *Seneca* 3. *Ira* 4. Subrubicundus vultus. *Cels.* 5. 28. n. 4. ulcus. *Addo ibid.* 26. n. 20.

SUBRUDIS, e, adject. aliquantum rudia. *Vos* a *Lexico* expungenda; occurrit enim tantum in *Not.* *Tyr.* p. 123. Rudia, aubrudis.

SUBRUFUS vel surrufus, a, um, adject. aliquantum rufus, ὑποερῶς. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 61. (41). Indica gentium avarum habet nomen, subrufo colore, in attritu sudorem purpureum emenat. *Addo Emil. Macr.* c. 61. de *Hyoscyamo* p. 244. — Præstanti, ut ajunt, sensu, dicitur de homine, qui capillos rubeos habet. *Plaut. Capt.* 3. 4. 115. Subrufus aliquantum, crispus, cincinnatus.

SUBRŪMANS vel surrumans, antis, particip. *V.* voc. seq.

SUBRŪMO vel surrumo, ea, are, a. 1. (sub et ruma) Part. Subrumans. — Subrumo est sub mammam submitto, accostare alla poppa: dicitur aulem de brutis animantibus. *Festus* p. 306. 32. *Müll.* Subrumari dicuntur bædi, quom ad mammam admoventur, quia ea rumis vocabatur: vel quia rumine irabunt lac sugentes. *Cf. Paul. Diac.* ex eod. p. 307. 12. *Colum.* 7. *R. R.* 4. Ut ei suis quotidie matribus et alienis non amantibus agni subrumenur. *Id.* 12. *ibid.* 3. ad fin. Pastores felus ovium subrumantes.

SUBRŪMPO vel surrumpo, rumpis, ruptum, rumpere, a. 3. Part. Subruptus. — Subrumpo est idem ac rumpo vel subius rumpo, rompere. *Arnob.* 2. p. 82. Aliorum subrumpan et labefaciunt scita. *Manil.* 3. 352. Pluraque per partes subrupto tempore aigne Quærentur. Alii leg. subrepto; sepius enim alterum cum altero in MSS. Codd. et ed. libb. confunditur.

SUBRŪMUS vel surrumus, e, um, adject. (sub et ruma) qui adhuc sub mamma est, ὑπομαστικός. *Varro* 2. *R. R.* 1. a med. (et *ibid.* 11.) Si perum habet lectis mater, subijciat sub alterius mammam, qui appellantur subrumi, id est sub mamma. Antiquo enim vocabulo mamma rumis, ut opinor. *Festus* apud *Paul. Diac.* in *Ruminis* p. 271. 4. *Müll.* Mamma autem rumis dicitur. Unde et rustici appellant bædos subrumos, qui adhuc sub mammis habentur. *Addo Varron.* apud *Non.* p. 168. 1. *Merc.*

SUBRUNCATOR vel surruncator et SUBRUNCATOR vel surruncator. *V.* IMPORCITOR.

SUBRUNCIVUS vel surruncivus, a, um, adject. (sub et runco) qui ruocatur, ut Subruncivi limiles, strade consorive, lo agri, ubi terra runcatur et a verpibus sentibusque purgatur, ut inter facientibus expedita transitio sit. Differunt ab actuariis, quia bi omnium iter facientium commodo inserviant; subruncivi vero finitimum et mensuram tantum determinanda causa sunt constituti. *Hygin.* de *limit.* p. 152. 177. et 209. *Goes.* *Id.* p. 203. *ibid.* Limites, qui subruncivi appellantur, patere debent pedes VII.

SUBRŪO vel surruo, rūis, rūi, rūtum, rŭare, a. 3. Part. Subrutus in omni. paragr.; Subrutendus I. 1. — Subruo est rubius sodio suodio, ὑποέρτης (It. scavar sotto; Fr. creuser dessous; raper les fondements, renverser; Hsp. cavar

debazo, echar; Germ. von unten einreissen, unterwühlen; Angl. to dig under, undermine).

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. *Lucret.* 6. 544. Terra superna tremis magnis concussa ruinis Subter, ubi ingentes speluncas subruit mas. *Cæs.* 2. *B. G.* 6. Ubi murus defensoribus nudatus est, testudine facta, portæ succedunt marmurque subruunt. Alii subeunt. *Id.* 6. *ibid.* 27. Omnes eo loco aut ab radicibus aubruunt aut accidunt arbores. *Plin.* 8. *Ep.* 17. Amnis subruit montes. *Vitruv.* 5. 12. circa med. Arena fluctibus subruta efficiet in mare pitæ præcipitationem. *Auct. B. Afr.* 50. Erat convelli satis magna latitudo, altitudine prærupta, crebris locis speluncæ in modum subrutis. *Liv.* 5. 21. Subrutis cuniculo manibus, arcem jam plenam hostium essa. *Id.* 33. 17. a med. Multis simul locis aut subrutit aut arietē decussit ruebant muri. *Id.* 34. 29. Jam testudinibus admotis, murus subrubatur: jam arietibus quatibatur. *Id.* 21. 11. Subruendus murus ab imo. *Colum.* 5. *R. R.* 5. ante med. Tum subruta parte ima, leviter pitam commovere. ¶ 2. Latiore, seu prægnanti, ut ajunt, sensu, est diruo, destruo, evarto, funditus proruo, diruocare, abattere, rovinare dalle fondamenta, κατὰ: χεῖρ. *Cæs.* 2. *B. C.* 12. Captam eam urbem vident, opere perfecta, turrem subrotam. *Liv.* 31. 46. ad fin. Muri pars, ariete incusso subruta, multis jam loca procciderat. *Ovid.* 15. *Met.* 228. Subruti hæc ævi demoustrant priora Robora. *Id.* 3. *Trist.* 11. 23. Subruere est arces et stantia mœnia virtus. *Addo Propert.* 3. 3. 53. *Id.* 3. 7. 55. Claustraque Pefusi Romæno subruta ferro. *Stat.* 9. *Theb.* 474. genibusque obnixus et hærens Subrute fallaci servat vestigia limo. h. e. pedes eversos et consistere in vestigio nequeuntis propter limum lubricum et fallentem. *Auct. B. Afr.* 57. ad fin. Subito imbre grandineque consecuta, aqua omnes subruti disiectique per castra passim ragabantur. h. e. pæne ob. uti. mezzo affogati. et *Tac.* 3. *Hist.* 28. Subruere vallum. *Id.* *ibid.* 20. Perstringere ac subruere muros.

II.) Translate. *Lucret.* 3. 863. rarecît corpus et omnis Subrutilur natura: dolor quam conequitur rem. h. e. labefactatur et infirmior fit natura animalis. *Liv.* 41. 23. Nostram ipsorum libertatem subrui et tentari palimur. h. e. libertatis fundamenta labefactari. *Horat.* 3. *Od.* 16. 13. diffidit urbiom Postas vir Macedo et subrui Reges muneribus. *Alteud.* et 2. *Ep.* 1. 179. Sic leve, sic parvum est, animum quod landis avarum Subrui ac reficit. *abbate.* et *Tac.* 2. *Hist.* 101. Militum animos obliuati pro Vitellio, variis artibus subruerat. h. e. tentabat, ut fidem mutarent. *Trajan.* ad *Plin.* 10. *Ep.* 112. Ne multorum securitas subruatur. *Seneca Hippot.* 773. Res est forma fugat, dum licet, ulere. Tempus te tacitum subruet. *Val. Max.* 9. 10. ext. 2. Subruere expectationem. et *Ambros.* 1. *Hexaem.* 3. n. 10. virilitatem. *Ruricius Val. Max.* 5. 10. n. 3. Quom se obitu ejus subrutum et eversum ruderet. *Maximian. Eleg.* 1. 171. Donec longa dies, omni compage soluta, Ipsum cum rebus aubruat auxilium.

SUBRŪPIO. *V.* SURRIPIO.

SUBRUPICIUS. *V.* SUBREPTICIUS. SUBRUPES vel surrupus. *V.* SUBRUMPO. SUBRUSTICE vel surrustice, adverb. (subrusticus) aliquantum rustice. *Cels.* *pref.* ante med. Nos vero, ut captus noster est, incuriose et immeditate ac prope etiam subrustice, et ipso loco ac tempore hibernarum vigillarum Atticas noctes inscripimus.

SUBRUSTICUS vel surrusticus, a, um, adject. aliquantum rusticus, rusticetto, ὑπορροικός. *Cic.* *Brut.* 74. a med. Subbat contrarium Celato, subagreste quiddam planeque subrusticum. *Id.* 5. *Fam.* 12. Pudor quidam pæne subrusticus. *Addo Claud. Mamertin.* *Glor. act.* Jul. 21.

SUBRŪILANS vel surrutillans, acis, particip. *V.* voc. seq.

SUBRŪILLO vel surrutillo, as, ere, n. 1. Part. Subrutillans. — Subrutillo est rotillus seu

1.) Proprie. Hieronym. 15. in *Isai.* 53. 12. Et et alius laquei vivi et spumae marinarum fluctuum similis et elementar quasi misto cruore subrutilans. Adde Augustin. 2. Soliloq. 20. n. 35.

II.) Translate. Claud. Mamert. 1. Stal. anim. 25. Si purgata mentis intendes acie, subrutilere tibi jam debet, quid sit anima.

SUBRUTILUS vel **surrutilus**, a, um, adject. in rutilum vergens colorem, rossolet, ὑπόρρυθρος. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 3. 3. (8). Genus aquilarum media magnitudine, colore subrutilo, rarum conspectu, *Id.* 36. *ibid.* 21. 39. (150). Acillies gellae similis aut subrutilus. *Id.* 21. *ibid.* 11. 54. (91). Frutes subrutilus. Sueton. Domit. 20. Cuiusdam caput varietate capilli subrutilum.

SUBRUTOR vel **surrutor**, oris, m. 3. (subruo) qui subruit, *Inscr.* in *Corp. Inscr.* Lat. 6. 940. r. ΝΕΥΡΙΣ ΔΙΑΔΥΜΗΝ. CVA. COL. ΙΒΕΡΥΤΟΡ. (sc. erator collegii subrutorum) CILICIA. SILVANI. Mommsen ad h. l. conjicit, subrutores dictos, qui aedificia subtraerent sive incendio labefacta sive alia de cause diruenda.

SUBRUTUS vel **surrutus**, e, um, particip. *V.* **SUBRUO**.

SUBSALSUS, a, um, adject. calis saporem annuabili referens, salmastrum, ὑψάλμυρος. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 29. 103. (175). Subsalsae gustant herbe. *Cels.* 5. 12. Dare potui tepidam aquam subsalsam.

SUBSALTO, es, avi, are, n. 1. aliquentum salto. *Fulgat.* interpr. *Ital.* Joel 1. 17. Subastiterunt vituli in praesepibus suis. Adde *Rufin.* ex Euseb. *Hist. Eccl.* 7. 26.

SUBSANNIUM. *V.* **SUBSANNIUM**.

SUBSANNANS, antis, particip. *V.* **SUBSANNO**. **SUBSANNATIO**, ōnis, f. 3. (subsanno) actus subnandi sive irridandi. *Fulgat.* interpr. *Ps.* 31. 16. Subsannaverunt me subsannatione. Adde eund. *Job* 34. 7. *Gloss. Latb.* Subsannatio, μωκτηρία. — In plur. num. *Fulgat.* interpr. *Eccl.* 34. 21.

SUBSANNATOR, oris, m. 3. (subsanno) qui subsannat, irrisor, μωχός. *Fulgat.* interpr. *Eccl.* 33. 6. Equus emularius, sic et amicus subsannator, sub omni supra sedente hinnit. Adde Augustin. *Serm.* 5. n. 3. ed. *Mal.*

SUBSANNATORIUS, a, um, adject. (subsanno) irrisorius. Hieronym. in *Job* 15.

SUBSANNATUS, a, um, particip. *V.* **SUBSANNO**.

SUBSANNIUM, ōis, n. 2. Alii leg. subsannium, simpliciter; sed prior testio videtur praferendum. — Subsannium est capsa navis, cassero. *Auct. Hist. Apollon.* reg. 38. extr. et in *Act. S. Felic.* ep. p. 682. *Mign.* In subsannio navis.

SUBSANNO, es, avi, atum, are, a. 1. (sub et anna) Part. Subsannans et Subsannatus. — Subsanno est nante Irrideo, ὑλινάζω, ἐμωκτοπιζω (It. beffeggiare, dileggiare; Fr. se moquer de, tourner en dérision; Hsp. mofar, burlarse; Germ. mit spöttischen Gebehrden verhöhnen; Angl. to laugh to scorn, mock). Occurrit — a) Cum Accusativo. *Tertull. advers. Jud.* 11. ante med. Ecce ipsi quasi subsonnantes. Hieronym. *Ep.* 40. n. 2. Quadrante indignum eloquentium nra subsanna: quid ad te, quid disertus es? *V. SANNA.* Nemesian. *fragm. de aucup.* B. et vana subsanna voce legisri Consilium. *Fulgat.* interpr. *Ps.* 2. 4. Qui habitat in caelis, Irridebit eos et Dominus subsannabit eos. Adde *Ps.* 34. 16. et *V. SUBSANNATIO.* *Commodian.* 38. 6. In illam spem posuit, quam vos subsannati rejicitis. Adde Hieronym. *advers. Jovinian.* 2. § 28. — b) Cum Dativo. *Schol. ins. ad Juvenal.* 10. 22. as *Gloss. Nov. Lat.* p. 67. Da-mocritus subsannabat hominum fatuitati.

SUBSAXANEUS et

SUBSAXANUS, a, um, adject. (sub et saxum) qui sub saxo est. Hinc noinea habuit Bona dea, cuius aedes sub saxo enstruata erat, ut *Ovid.* significet 6. *Fust.* 144. Curios. et *Natit.* Urb. p. 20. et 21. *Pr.* Aedes Bonae deae Subsaxanae. — Ponitur Bonae deae Subsaxanae aedes in *P. Vict.* in Reg. XII. urbis Romae.

SUBSCALARIS, a, adject. qui sub scala est. *Inscript.* apud *Orelli.* *Coll. Inscr.* Lat. n. 4331.

IN HIS PRAEDIS INIYLA SERTORIANA BOLO (sc. insulem Sertorianam volo) ESSE AVA. CYRIACETIS FILIAS MEAE GENACYLA N. VI. TABERNAS N. XI. ET RETROSYA SYSCALITRE (sic). Ita legitur in lapide pro repositionem subscalarum. b. e. un ripostiglio sotto la scala, un sottoscala. — Illoc

Subscalaria, tum, n. plur. 3. esalate, subscaltorum more, loca sub scala passila. *Inscript.*, quae pertinet ad a. U. C. 753. apud *Henzen* n. 7368. NPOS DEC. PAYMENTVM IN OSTIARIO ET SYSCALARIA D. S. P. D. G. CAMBAUR L. PAVLO COS.

SUBSCALPENS, entis, particip. *V.* voc. seq. **SUBSCALPO**, li, ere, a. 3. Part. Subscalpens. — Subscalpo est subter scalpendo pruritum asalto, gratitare, solleticare. *Capell.* 1. p. 4. Venas pruritit subscalpentem circa ima corporis Pycheas apponuat voluptatem.

SUBSCINDO, li, ere, a. 3. aliquantum scindere. *Plin.* *Faler.* 2. 30. Spicam alii maodetam subscindens et balsamo intinctam injicit.

SUBSCRIBENDARIUS, ōis, m. 2. (subscribo) qui subscribit; vna cadunt Latinitatis, quae respondet forasse τῷ α subscriptιονibus. *V.* **SUBSCRIPTIO**. Est autem nomen officii, de quo aliquanties mentio fit in *Cod. Theod.* ut 7. 4. 1. et 8. 4. 8. Erat autem malitior comitis seu duels rei militaris, similis actuario, sed majoria tamen dignitatis.

SUBSCRIBENS, entis, particip. *V.* voc. seq. **SUBSCRIBO**, scribis, scripsi, scriptum, scribere, a. 3. Part. Subscribens 1. 2.; Subscriptus 1. 1. et 2.; Subscriptus et Subscribens 1. 1. — Subscribo est sub alique re scribo, adscribo, ὑπογράφω (It. scrivere sotto; Fr. écrire dessous, écrire au bas; Hsp. escribir abajo, escribir; Germ. unten hinschreiben, darunter schreiben; Angl. to write under or below). Usurpatur absolute eul saepe cum Acc. vel Dat., sequente ellem aliquando particula relativa vel infiniti.

I.) Proprie. § 1. Generalim. *Cic.* 2. *Invent.* 19. 58. Subscribere causam parricidii. *Balb.* ad *Cic.* post ep. 13. l. 9. ad *Att.* Caesar nobis litteras perbreves misit, quarum exemplum subscripsi. *Horat.* 3. *Od.* 24. 28. Si quaerit, pater urbium Subscribi statuis, che sta posta l'iscri-zione. Adde *Ovid.* 9. *Met.* 582. *Colum.* 5. *R. R.* 6. Seminarie ulmarum perentur ex ratione, quam deinceps subscripsimus. *Callistrat.* *Dig.* 35. 1. 80. sub fin. et *Julian.* 34. 3. 12. Subscribere rationes. *Modestin.* *ibid.* 29. 3. 50. Post subscrip-tam epistolam. *Martian.* *ibid.* 7. 6. Codicillos non alias valere, quam sua manu signatos et sub-scriptos. *Martian.* *ibid.* 20. 6. 8. ad fin. Si subscripserit in tabulis emptiois, concessisse videtur. *Macer* *ibid.* 48. 2. 8. Qui dum iudicia ad-versus duos reos subscripta babat. *Trebon.* ad *Cic.* 12. *Fam.* 16. a med. Concinnavi tibi munusculum ex insulito meo et tibi infra subscripsi. *Ulp.* *Dig.* 2. 13. 6. Si plures tutores tutelam simul administraverint, aut omnes edere debent aut certe unus editioni subscribere. *Scævola* *ibid.* 40. 7. 40. circa med. Quum testator non potu-erit rationibus subscribere, testamento tamen subscripserit. *Marin.* *Pap. dipl.* n. 74. col. 5. Hoc testa-mentum scribendum diciari, propria manu sub-scripturum cum testibus canonalli numero com-patenti. — Cum Infinito. *Cic.* *Client.* 38. a med. Statuta inauralis, quae posuit ad Iulianum, sub-scripsi, reges ab se in gratiam eius reductos. — *Subscripta*, absolute, aut consilium vel lex sub-scriptione principis munita. *Cod. Hermog.* t3. 1. et *Justinian.* 8. 8. 3. § 2. Specialim fre-quens est ejus usus in iudiciis. Nam qui reum aliquem deferbat et accusare perabat, non aule admittabatur, quam ejus, cui litem intendebat, nomen in libello perscripsisset et praeterea ed-scripsisset eum; qua re subiciebat se eidem po-tere, si crimen non probasset. *V.* voc. seq. — Si-militer advocati et patroni, peralios se ad eam-dem accusantiam profecti operamque eam pri-mario accusanti polliciti, nomina sua eidem li-bello subiciebant: unde et subscriptores dicti. *Plaut. Pten.* 3. 6. 5. Tres subscribam homini di-cem, h. e. scribam, intendam. *Cic.* 3. ad *Q. fr.* 8. circa med. Gabinium de ambigua reum fecit

P. Sille, subscribente privigno Memmio, fratre Caelio, Sulla filio. *Id.* 2. *Invent.* 19. 58. Quum veneficill nomen asset delatum et parricidii causa subscripta; quoniam id causae subscriptum esset. *Nepos* *Att.* 6. Nemaem neque sua nomina, neque subscribenti accusavit. *Fellej.* 2. 69. ad fin. Caplin Agrippae subscripsit in C. Cassium. *Plin.* 5. *Ep.* 1. circa med. Post hoc lile cum ceteris subscrip-ti centumviralis iudicium, mecum non subscrip-sit. h. e. litem intendit ceteris, mihi non in-tendit. *Ulp.* *Dig.* 47. 2. 92. et *ibid.* 1. 3. Sub-scribere in crimen. *Scævola* *ibid.* 48. 10. 24. In crimine. Hinc seite *Tac.* *Agrie.* 43. Praecipua sub Domitiano miseriarum pars erat, videre et aspi-ci, quum auspicio nostra subscriberantur. h. e. ac-cusarentur. Delatores enim, libellum dato subscri-pinque suo nomine, etiam auspicio deferabant. *V. Senec.* 3. *Benef.* 26. et *Apul.* *De Mag.* init.

— Cum parti. relat. *Cic.* *Client.* 47. circa med. In L. Popillium, qui Oppianicum condemnarat, subscripsit L. Gellius, quod in pecuniam acceptis-sel, qua innocentem condemnaret. § 3. Item simpliciter adulare, perscribere. *Cic.* 5. *Verr.* 51. 120. Lege Hieronica aumerus eratarum quoten-sis apud magistratus subscibitur. si fa nota del numero degli aratori. el *Quintil.* 12. 8. circa med. Nec tanta sil acturo memoriae ducta, ut subscribere audita pigeat. — Censores subscri-bere dicebantur, quum aliquem propter delictum nota lautebant: quia ejus notae causam in tabulis perscribebant. *Cic.* *Client.* 42. 119. Video, a-nimadversine censores in iudices quosdam illis consilii Juniani, quum istam ipsam causam sub-scriberent, et *ibid.* 44. 123. Ac primum illud, ele-tuimus, utrum quia censores subscripsissent, illa sil; an, quia illa fuerit, illi subscripserint. et *ibid.* 45. 127. Nam haec, quae de iudicio corrupto sub-scripserint, quis ait, qui ab illis talis cognita arbi-tretur? — Sub Imperatoribus subscribere in fine epistolarum et rescriptorum erat, non nudum nomen adscribere Imperatoris aut officialis (hoc enim patius subnotare dicitur), sed verba aliquot chirographo principis aut officialis subicere, qui-bus vel exprimeretur illud ipsum, quod libelli petebatur, ut in *Inscript.* apud *Gruet.* 607. 1.; vel vota el bona verba ad eus, ad quos illuc re-mittebantur. *Lamprid.* *Commod.* 13. Ipse Com-modus in subscribendo tardus el negligens, ita ut libellis una forma multis subsciberet, in epi-stolis autem plurimis, Vale, tantum scriberet. Suet-onii quoque illud hoc pertinet, *Tib.* 32. Quum Rhodiorum magistratu, quod litteras publicas sine subscriptione ad se dederant, ne verba qui-dem insectatus ac tantummodo iussos subscri-bere remittit. *Cic.* 1. *Divinat.* 16. 29. Censor C. Atejum amenitum auspicio subscripsit. *V.* voc. sequent. § 4. Subscribere pro clam et occulte scribere, videtur usurpari a Sueton. *Aug.* 27. Plurimum equitem R., quum, continante se apud milites, subscribere quendam animadvertisse, curiosum ac speculatorem ratus, coram con-fodi imperavit.

II.) Translate. § 1. Est adstipulari, assentiri, favere, ratum habere, confirmare, approvare, fa-vorire, confermare. *Ovid.* 1. *Trist.* 2. 3. Neve, precor, magis subscribere Caeiaris ira. *Cels.* 3. 4. Ulterioribus diebus cubanti etiam luxuria sub-scripsit: primis vero tororis vicem esibuit. *Colum.* 1. *R. R.* 2. Si fortuna volo subscripserit. *Trajan.* ad *Plin.* 10. *Ep.* 96. Tu desiderio sub-scripsi. *Phaedr.* 3. 10. Subscribere gratia aut odio. *Val. Maz.* 4. 7. n. 4. Subscribere amoribus alicuius. *Manit.* 2. 551. sed totidem bellum sub-scribitur alicui. h. e. firmatur astorum influu. et *ibid.* 834. Uicunque admittit subscribanti vi-ribus astris. § 2. Subscribere aliquid alicui, apud *Tertull.* *Virg. velant.* 10., est permittere, concedere, assignare. Adde *Idolol.* 13. et *Anim.* 40.

SUBSCRIPTIO (uscriptio), ōnis, f. 3. (subscri-bo) actus subscribendi et etiam illud ipsum, quod subscribitur. § 1. Stricto sensu. — I.) Ge-neralim. *Cic.* 6. *Att.* 2. a med. Quum in tur-me inauralarum equestrium animadvertissem in Serapionis subscriptione Africanum imaginem, er-

ratum fabrilis putavi. *Callistrat. Dig. 48. 10. 15.* Si testator specialiter subscriptione sue declaraverit, dictas etc. h. e. subsignationes. Adde *Paul. ibid. 14. Apul. De Mag. n. med. Rina tua* sua subscriptio (epistolae)? — 2.º Specialim. —

a) In re forensi est adscriptio nominis sui facta ab eo, qui alterum aut accusaturus (quem et inscriptio dicitur): Item ab illi, qui accusatore sa eductores praebent, ut in SUBSCRIBO dictum est; unde et pro accusatione ponitur. *Ulp. Dig. 48. 2. 7.* Si cui crimen obijciatur, praecedere debet in crimen subscriptio, quam res ad id inventa est, ne scilicet quis proslit ad accusationem, quam sciat inultam sibi non futuram. *Cic. Divin. Ferr. 15. ad fin.* Ex illo grege moratorum, qui subscriptionem sibi postularunt. *Seneca 3. Benef. 26. in fin.* Quam Maro convivas testaretur et iam subscriptionem componeret. *Quintil. Declam. 15. 6.* Namquid iurique, iudices, in tanti sceleris subscriptione depono, ne etc? *Gell. 2. 4.* Quam de constituendo accusatore queritur, culum potissimum ex duobus pluribus accusato subscriptionem in reum permittatur etc. *Quintil. Declam. 319.* Ut sequatur adulteri pœnam alla subscriptio, alii iudicas et alle sortitionis fortuna. *Seneca Apocol. ad fin.* Postulat nomen ejus recipi: adit subscriptionem: Occidit senectus XXX., equites E. CCCXV. etc. Ex hoc loco colligimus, in bujasmodi subscriptionibus non solum nomen rei, qui accusandus esset, sed etiam causas, propter quas occitari deberet, perscriptas fuisse. — b) Subscriptionis censoria est adscriptio subiecti causam, propter quam censes in aliquam animadvertent, ut similiter in voce praeced. exposuimus. *Cic. Cluent. 42., 43. et 44.* — c) Item quod a principe aut ab ejus officiali litteris aut libello oblata subijciunt, ut distans in voce praeced. *Ulp. Dig. 1. 4. 1.* Quodcumque Imperator per epistolam et subscriptionem statuit, legem esse constat. Adde *ibid. 48. 10. 29. et Cod. 1. 23. 6.* — d) Hinc acceptor a subscriptionibus, qui, ut videtur, accipiebat libellos prociipi oblatos, quibus subscriberet. *Inscript. apud Wilman n. 384.* ¶ 2. Latiora sensu est simplex adnotatio, perscriptio. *Cic. 5. Ferr. 47. extr.* In agro Laotino iugum subscriptionis ac professio non est plus XXX. millium, la nota, il catastico.

SUBSCRIPTIVUS, e, um, adject. (subscribo) ad subscriptionem pertinens. *Boeth. in Porphy. dial. 1. p. 14.* Horum ergo, quos Graeci υπογράφους λέγουσιν dicunt, Latini adscriptivis rationes dicere possunt, reddamus. Adscriptivus autem rationes sunt demonstrativae et quodammodo insignitivae proprietatis illius rei, quae quam ipsa generalissima sit, et genus ejus nullum reperiri possit, eam tamen definire necesse est.

SUBSCRIPTOR, oris, m. 3. (subscribo) qui subscrubit: et specialim qui alteri quempiam accusare parato socium se aique adiutorem prodestur, ut in SUBSCRIBO dictum est.

1.) Proprie et specialim. *Cic. Divin. in Q. Cael. 15. 47.* Venti paratus cum subscriptoribus exercitatie et disertis. Ubi Arcon. Subscriptores dicuntur, qui adjuvare accusatorem censualis solent. *Id. Dom. 19. 49.* Ille novitius Lignr, vocalis adscriptor et subscriptor tuos. *Id. 3. ad Q. fr. 4. init.* Gellius absolutus est. Omnia nihil censoria Leotulo subscriptoribusque ejus infantibus. *Cael. ad Cic. 8. Fam. 8.* Sine illo subscriptore descendit at Tuocium reum fecit.

II.) Translate est fecitor, approbator. *Gell. 5. 21.* Velim doceas nos, cur plurim non Letine, sed barbare dixerit M. Cato, Q. Claudius, Velerius Autia, L. Atilius, P. Nigidius, M. Varro, quos subscriptores approbatoresque bujus verbi habemus. *Id. 19. 8. a med.* Nam et bujus sententiae legesque suos subscriptorque feram, sed etc.

SUBSCRIPTUS, e, um, particip. V. SUBSCRIBO.

SUBSCRIPŒSUS, e, um, adject. aliquantisper scrupulosus vel scrupulosa. *Amian. 21. 16.* ab init. Examinaior meritorum nequaquam scrupulosus, palatinas dignitates velot ex quodam tribunes perpendulo. Alii leg. scrupulosus, alii subscrupulosus.

SUBSCRIPŒSUS. V. voc. praeced.

SUBSCUDINES. V. voc. seq. init.

SUBSCUS, scudis, f. 3. (sub et cudo) In plur. num. subscudines pro subscudos dicit Augustin. 15. Civ. D. 27., cujus verba V. lo EPIGRUS. — Subscus est tabula lignea vel alius materies, atque in modum caudae hirundinis succisa, quae immittitur, ut trabes allve committat, sprang, coda di rondine. *Festus p. 305. 31. Null.* Subscudae appellantur cuneatae tabellae, quibus tabulae inter se cofiguntur, quia quo eas immittuntur, succiditur. Pacuvius in Niptris: Nec ille subscus cohibet compagem alvel. Plautus in A. straba: Terebratus multum sit et subscus addite. Adde *Arnob. 6. 16.* — Differt a securicula; quia haec est una totum parte in modum parvae scoris san hirundinis caudae formatur et immittitur: subscus vero ex utraque parte eam figuram habet et utroque compingitur; bujasmodi est ferrum illud, quod, in molendinis superiorem molam immittitur, eam ausinet et verat, quod prolata e Vitruv. 10. 10. subscus ferreas appellatur. *Id. 4. 7.* Ha trabes ita sint compactae subscudibus et securiculis, ut compactura duorum cubitorum habeat latationem. *Cato R. R. 16.* sub fin. Orbem olearium facito: subscudis ligoeas adindito: eas ubi coadueris, clavis cornels occludito. — Cl. Guglielmotti (in op. Di due navi Rom. etc. § XV.) demonstrat, subscudem, Ital. targone, fuisse apud Graecos idem quod τροχάριον.

SUBSCIVOM, i, n. 2. V. voc. seq. in fin.

SUBSCIVIVUS vel subscivus (subscivus) et Subscivus vel succivus, a, um, adject. — Scribitur haec dupliet forma, prout derivatur a sub et seco, vel a sub et cedo; sed quum veri similior sit notatio prior e sico pro seco: ita probabilius videtur scriptio subscivus vel subscivus. — Subscivus, ut monet Lachmann, ad *Lucret. p. 16.*, veteribus magis placuit, quam subscivus. Hanc tamen scribendi formam confirmat *Inscr. in Bullett. dell' Ist. Archeol. a. 1863. p. 29. (Wilman n. 190.)*; illam Tabula aenea apud Gruter. 1084. 2. tempore Domitiani scripta, ubi subsciva tegitur. Adde *Leg. Agr. in Corp. Inscr. Lat. 1. 200. l. 66.*, ubi subscivus scriptum est. Contra Gruter. ad *Cic. 2. Orat. 89. a med.* tegit subscivis pro subscivis ex MSS. Cl. Goerenz in *Cic. 1. Legg. 13. p. 15. et Ellendt in eund. 2. Orat. 89. not. crit. v. 1. p. 433. et alibi.* — Subscivus est qui subsecatur seu succiditur.

1.) Proprie. ¶ 1. In re egraria. *Gromat. vel. p. 6. Lachm. Rud.* Subscivum est quod a subsecante linea nomen accepit, subscivorum genere sunt duo: unum, quod in extremitate adsignatorum agrorum finibus centuria expleti non potuit, aliut genus subscivorum, quod in mediis adsignacionibus et integris centuriis intervenit; quidquid enim inter tria limites [minus] quam lotra elusum est, si fuerit adsignatum, in haec remanet appellatione ideo quod is modus, qui assignacioni superest, lloca claudatur et subsecatur. Nam et reliquarum meneuratum actu quidquid loter normalem lloeam et extremitatem loterest, subscivum appellamus. V. etiam in fin. et *ibid. p. 246. 27.* Subscivus ager. Adde p. 295. 14. et alibi saepe. et p. 157. 19. Subscivus Nummionum modus. et p. 366. 3. fossa. et p. 398. 4. loca. ¶ 2. De tempore, et subscivum tempus est, quod veluti subsecatur et detrahatur a gratioribus et ordinariis negotiis et occupationibus, et in illas res obiter et quasi furtim impenditur: et subsciva opera, quae tali tempore impenduntur. *Gell. 18. 10. a med.* Quantum temporis habul subscivis, medicolae quoque libros attigi. *Plin. praef. Hist. nat. circa med.* Succivis temporibus ista curamus, idem nocturnis, ne quid vestris potestis cessatum horis. *Cic. 2. Orat. 99. a med.* Quae ego zero, quae cursim arripio, quae subscivis operis, ut ajunt; iste a puero, summo studio, summa doctoribus. *Seneca Ep. 53. a med.* Haecat philosophia regum sonum; dat tempus, non accipit: non est res subsciva, ordinaria est. h. e. non est obiter et quasi aliud egendo tractanda,

sed prima et ordinariis curis et serio. *Plin. 3. Ep. 15.* Rogas, ut aliquid subscivis temporis studiis meis subtraham, impertiam tula. *Residui di tempo. et Cic. 1. Legg. 3. a med.* Subsciva quadam tempora incurruunt, quae egn perire non patior, ut si qui dies ad rusticandum deli riot, ad eorum numerum accommodantur, quae scribimus.

II.) Translate. ¶ 1. Generalim. *Arnob. 5. p. 179.* Qui deos generis asseverat fuisse terreni, quamvis eos privet sublimitate caelium, subscivis tamen accumulat laudibus. h. e. similibus laudum divinarum ejusdemque generis, ac vetuli inde sumptis et quest resectis. ¶ 2. Specialim ponitur loterum subscivus pro loterupto at mutationi obnoxio. *Apul. de deo Socrat.* Quam rivacitas illic aterna et lodafecta ait, hic caduca et subsciva. ¶ 3. Item pro eo, quod reliquum est, quod superest, restante, residuo. *Apul. 11. Met.* Quod subscivum, quamvis iterata jam traditioni remanisset. *Id. 3. ibid.* Sed una tantum subsciva sollicitudo nobis relicta est. Adde 8. *ibid.* — Apud eund. *De Mag.* Graecis subsciva est, quae magna et major apud *Cic. 2. Orat. 37. et Liv. 31. 7.* dicitur: cui apponitur germana apud *Plant. Rud. 3. 4. 32.* — Hinc

Subscivum, i, a. 2. absolute, substantivorum more, id, quod subsecatur seu subsciditur. ¶ 1. Subsciva, inquit vel. *Auct. De limit. apud Gues. p. 293.*, sunt propria, quae sutor de materia praecidant, quae supervacua obijciunt: inde subsciva agri, quos in partica divhos vocantur quasi steriles aut paupres. ¶ 2. Hinc in re agraria, ut *id. ibid.* docet, subsciva dicuntur partes, quae in divisione agri non efficiunt centuriam, idest jugera ducenta. Quare generetim subsciva dicuntur portuuncula agrorum, quae velot reliquiae in dividendo superfuerunt. *Varro 1. R. R. 10.* Ab hoc principio mentores nonnumquam dicunt in subscivum esse unam agrum aut sextantem aut quid aliud, quum ad jugerum pertenerant. *Sueton. Domit. 9. sub fin.* Subsciva, quae divisi per veteranos agrie capiti superfuere, veteribus possessoribus ut accepta concessit. (Quod tenetur *Sicul. Flacc. p. 24. et 68. Gues.*) Adde *Gromat. vel. p. 6. 4. et eegq. 7. 1. 8., 8. 15., 9. 9., 20. 3. 6., 21. 6., 22. 2. etc. V. Gunrini, Illustr. della campagna Taurae. p. 104.*

SUBSCŒCO, scœci, scœci, sectum, scœcara, a. 1. Part. Subscœci. — Subscœci est subitus seu in ima parte seco, abscondo, desecro. *Varro 1. R. R. 50.* Falce secundum terram succidunt stramentum et mantipulum, ut quocumque subsecuerunt, ponunt in terra. et 49. Herba subseceri factus debet. *Id. ibid. 23.* Quadam legumina serunda non tem propter presentem fructum, quam in annum prospicientem: quod ibi subscœci et relicta terram faciunt meliorem. *Colum. 2. R. R. 9.* Quadam subterraneas pestes adulas vegetes radicibus subscœci necant. Adde *Pallad. 10. R. R. 3. Octid. Ib. 275.* Sic aliquis tus membra sece, Saturus ut illas Subscœci partes, unde crealus erat. *Id. 4. Fast. 438.* Ille papaveris subsecat angue comes. *Id. 6. Fast. 230.* Non uogues ferro subscœcisse lloet.

SUBSECTUS, e, um, particip. V. voc. praeced.

SUBSECUNDARIUS, e, um, adject. υποσυντατικός. *Gell. praef. sub fin.* Quantum vite mihi delinceps erit quocumque a tuoda ra familiari debitor otium: eo omnia subsciva et subsecundaria tempore ad colligendas bujasmodi memorierom discaptulunculas conferam. Ubi Gronovius: Suspiciari possit posterius sub imprudentia libelli repetitum, quum scripisset Auctor subscivum et secundaria.

SUBSECUTIO vel subsequutio, ōnis, f. 3. (subsequor) h, quod subsequitur, sequito. *Cassiod. 8. Variar. 14.* Talis subsecutio ereditur, quale primodum veniss sentitur.

SUBSECTUS vel subsequus, e, um, particip. V. SUBSEQUOR.

SUBSELLIARIUM et SUBSELLARIUM. V. voc. seq. SUBSELLARIUM, n. n. 2. (subsellum) Sub-

secliarum illi, alii subsecliarum leg. in *Inscr.* infra addat.; sed prior lectio praeferenda videtur, quoniam forsitan ex errore simplex *l* pro duplici positum sit: ceterum apud *Baehrens.* *Proleg.* ad *Catull.* p. LX. (*Catull.* 39. 3.) est subseclium pro subseclium. — Subsecliarum est locus in theatro, in quo magistratum subseclia collocabantur. *Inscript.* apud *Marin.* p. 527. (*Corp. Inscr.* Lat. 1. 1311.) L. ATRIVS M. F. CAPITO DVOMTVS QVING. CVSIAV TACVLARIYM SCANARIYM SVSCLIA-RIYM (sic) LOCO PRITATO DE SVV RECTNIA C. C. N. X. (h. e. civibus Castrorum Novensium) CON-RAVIT PORTICVS CANACVLA EX DECVALIONYM DACRATO DE SVV RECTNIA C. C. N. SACIVNDA COBRATIT IDENQ. PRORAVIT.

SUBSELLIUM, ū, n. 2. *Subsellium*, unico *l*, *v*. In voc. praec.; pro quo et *supsellium* legitur in *Codd.* *Plaut.* — Est a sub et sella, ut docet *Varro* 5. *L. L.* 128. *Müll.* Ut sublepare, quod non plane sepit, sic quid non plane erat sella, subseclium dictum: ubi in eiusmodi duo, bisseclium dictum. — Subseclium est aedes, scaenae, *σκηνα*, *σκηνα* (H. *sedes, sedile, panca o banco, seggio*; *fr.* banc peu élevé, siège, tabouret; *Hisp.* banco, silla; *Germ.* e. niedrige Bank; *Angl.* a bench, seat). Differt subseclium a sella, quia non habebat integram sellae formam, ut ex *Varro* loc. cit. apparet: consistit enim, subseclium fuisse perovm scaenae quatuor suffulium pedibus rectis et una reclinatorio, quae videtur rei quistorum apud *Morsli.* *Numism.* *fam.* *Bom.* in nummis G. Calpurnii. *tab.* 3. n. VI., edillum pleb. in G. Critonia, tribunorum pleb. in G. Caninia; de quibus consula *Beckel.* *D. N. F. T.* 5. p. 317. Unde *Ascon.* in *Divin.* *Ferr.* 15. Subseclia sunt tribunorum, triumvirorum, quatuorviri et huiusmodi minora iudicia exercebantur, qui non in sellis curialibus nec in tribunibus, sed in subseclis consistebant. *Sueton.* *Claud.* 23. De maiore negotio seorsum in curia, medius inter consulum sellae tribunicio subseclio sedebat.

I.) Propria. ¶ 1. Generalium. *Plaut.* *Stich.* 1. 2. 36. Non redeo huc; vel sedes: ago sedero in subseclio. *Id.* *ibid.* 5. 4. 21. Pulchre in subseclio Cynece accipiemur, quam in seclis. *Cels.* 7. 26. n. 1. Hunc rosupinus seper subseclium aut lectum osi collocandus. *Pers.* 1. 82. Promissus exultet tibi per subseclia Iovis. *Inscr.* apud *Wilmans* n. 2879. Subseclia memores. — Subseclii simi viri, quemadmodum minores magistratus subseclio sedere solebant, dicitur in, qui ad utebatur. *Plaut.* *Stich.* 3. 2. 33. Scis tu, me dudum esse tui subseclii virum. h. a. qui non in lecto tricliniali sed in subseclio prope ipsum lectum pedet. *Id.* *Capt.* 3. 1. 11. Nili morantur jam Lacinae tui subseclii viros. ¶ 2. Specialium dicitur de sedibus seu paupibus in theatro, in quibus spectatores sedere consueverant. *Plaut.* *Amph.* *prol.* 65. In subseclia eam per totam caenam. Adde *eum.* *Poen.* *prol.* 5. et *Cic.* *fragm.* *pro C. Cornel.* apud *Ascon.* p. m. 132. *Sueton.* *Aug.* 44. Ut quosque quid spectandi nequam publice ederetur, primus subsecliorum ordo vacaret senatoribus. ¶ 3. Item de sedibus in Curia, ubi senatores sedebant. *Cic.* 1. *Cat.* 7. 16. Quid quod ab adventu tuo ista subseclia vacua facta sunt? quid quod omnes consules, qui tibi persempe ad eadem constituti fuerunt, istam atque assediit, persempe istam subsecliorum nudam aliqua inanem reliquerant? *Id.* *Brut.* 84. 290. Locus in subseclis occupatur. Adde *eum.* 5. *Phil.* 7. 18. et *Sueton.* *Claud.* 23. cit. Hinc *Varro* *Sat. Menipp.* 60. p. 171. *Osm.* Eloquentia in foro et apud subseclia: silentium vero non in convivio sed in cubiculo esse debet. h. e. in Curia. ¶ 4. Item de sedibus iudicum ac praeritis eorum iudicium, qui publice iudicis disceptandis operam dabant. *Cic.* *Patim.* 14. a med. Quero a te, num quis rursus post Urbem conditam in tribunali vel quistoris assenderit omnique vi deturbabit, subseclia dissipavit etc. Ubi *Bud.* Hoc in loco tribunal Ciceronis praetoris assignavit, qui iudicis publice praerant et quistori vacabant, subseclia vero iudicibus, qui eos sententiae suae rebellantibus iudice-

bant. *Id.* *Cluent.* 31. 93. Accusabat tribunos plebis idam in conditionibus, idam ad subseclia. et *ibid.* 40. 111. Rem ad subseclia in Rostris detulit. ¶ 5. Item de sedibus, in quibus sedebant rei, accusatores et testes. *Cic.* *Rosc. Am.* 6. a med. Quorum eorum sedere in accusatorum subseclis video. — Subseclia in iudiciis, rebus privatis, in acrio servabantur; rebus vero redeantibus, ad forum transferrebat gratulatioque praebetur. *Sueton.* *Claud.* 17. Item (cautum) ut iudicatos pro petrocinis carcerem iustitiae mercedem, pro subseclis nullam omnia darent, praebente acrio gratuita, alique rerum actu ad acrio ad forum ac reciperebantur. *V. Madrig.* ad h. 1. ¶ 6. Etiam pro solo, throno, apud *Coripp.* 2. *De laud. Justin.* 301. ¶ 7. Publicus a subseclis, servus vel libertus, cui demandata erat cura subsecliorum eorumque distributio. *Inscript.* apud *Benzen* n. 6551. T. CLAVDIO MELIPTHONCO OXYLTHONIANO SYELIC. A SYELIC. TRIVIRORVM.

II.) Translate. ¶ 1. Subseclia interdum ponuntur pro ipsis hominibus, qui in subseclis sedent. *Martian.* 1. 27. Sestilianus, bibis, quantum subseclia quinquas. ¶ 2. Item pro publicis iudiciis. *Cic.* 1. *Orat.* 3. a med. Age vero, ne semper forum, subseclia, rursus curiamque mediteris. *Id.* *Brut.* 84. 289. Grandiorum et pleniorum vocem desiderant subseclia. *Id.* 3. *Fam.* 9. circa med. Longi subseclii iudicatio. h. e. quae longa inquisitione et a multis senatoribus in curia transigitur. *Auson.* *Griph.* 72. Et quem de semina telica ad subseclia iresit Prosa Asia. — Hinc homo a subseclis, est peritus in eorum negotiis quae forentibus. *Cic.* *Divin.* in *Q. Caelic.* 15. 48. — *Habitate* in subseclis, apud *eum.* 1. *Orat.* 62. 261., est impara causas agere. — A subseclis ad otium se conferro, apud *eum.* 2. *ibid.* 33. 143., est a causis agendis cavere. — *Veritate* in utroque subseclis, apud *eum.* 13. *Fam.* 10., in dicitur, qui et iudex et petrocinus in causis privatorum fuit.

SUBSENTATOR, ōis, m. 3. (sub et sentio vel sentior) assentator, adulatore. *Plaut.* *fragm.* apud *Fronton.* 2. ad *M. Cels.* (edente literam *A. Maio*) ep. 13. Qui data fide armale fidem fellerit, Subdoli subentatores, regi qui suot proximi, Qui eliter regi dicitis dicunt, aliter in aulico babent.

SUBSENTIO, sentis, senti, sentire, a. 4. subolei mihi, presentia, aver qualche sentura. *Ter.* *Beaut.* 5. 1. 62. et subseclis id quoque, illos ibi esse et id ego iuter se claudulum.

SUBSEPĀRĀTIO, ōis, f. 3. secunda separatio. *Gloss.* *Isid.* apud *Gaisford.* *Script. rei metr.* p. 575. Hypodistole, subseparatio.

SUBSEQUENS, entis, particip. *V. SUBSEQUOR.*

SUBSEQUENTR, adverb. (subsequens) subsequendo, susseguentem. *Augustin.* *Enarr.* in *Ps.* 87. Praetor, qui vocem praemittit; succentor, qui subsequenter. *Fulgent.* 2. ad *Monim.* 12. Subsequenter autem olim, quod Iudas apostolus in epistola sua posuit, sanctus Augustinus exposuit. Adde *Isid.* 7. *Orig.* 12. 27. — *Merula* *Corvini* auctoritatem, apud quem (*Progen.* *Aug.* 83.) hinc vox occurrit, a *Forcellino* adiectam, recentiores non agnoscunt.

SUBSEQUUM, ū, n. 2. (subsequor) id, quod subsequitur. *Cassiod.* in *Ps.* 2. 5. In saeculum saeculi, saeculum futurum Domini significat regnum: et non possit aliqua permixtione confundi, dictum est saeculi; id est huius, quo nunc utimur, subseclum.

SUBSEQUO, is, ere. *V. voc. seq.*

SUBSEQUOR, equis, equos vel auctus eum, sequi, dep. 3. Rillam forma ecliva subsequo, s. videtur in omni fuisse ex *Gloss.* *Gr. Lat.* *Παρεχομαι*, subsequo. *V. SEQUOR.* — Hinc subseculus, siglificatione passiva, apud *Phoc.* *De uspir.* p. 1723. *Putsch.* Omnia nomina Graeca, initia syllaba *α* et *ε* littera stellam subseculi, deinde praeposita praefertuntur, ut *Histrio.* — *Parl.* *Subseque* II. 1. a et in 6n.; *Subseculus* in omni. fere paragr.; *Subseculus* II. 2. — *Subsequor* est etiam aut post sequor, iose-

quor, *σπερμα* (H. *sequire o venir dietro o dopo*; *Fr.* suivre, venir immédiatement après; *Hisp.* ir inmediatamente detrás, seguir; *Germ.* gleich darauf folgen, unmittelbar nachfolgen; *Angl.* to follow forthwith, soon).

I.) Propria. — a) Cum Accusativo. *Plaut.* *Amph.* 2. 1. 1. Age, i lu secundum. so. aequor, subsequor te. *Id.* *Bacch.* 4. 4. 73. Cedo menum ac subsequere propius me ad fores. *Cels.* 4. *B. G.* 26. Nostri neque ordines servare neque signa subsequi poterunt. *Ovid.* *Heroid.* 20. 131. Subseculi eliquem sursum. — b) Absolute. *Plaut.* *Most.* 3. 2. 116. Morara berce quum verba facis, subsequare. *Cels.* 2. *B. G.* 11. et 5. *ibid.* 18. Equitatu praemittit, Labienum eum legio- nibus subseculi iuravit. *Id.* *ibid.* 19. Caesar, equitatu praemisso, subsequebatur omnibus copiis. *Id.* 4. *ibid.* 25. Hoc item alii ex proximis verbis quum conspexisset, subseculi hostibus appropinquaverat. Adde 5. *ibid.* 44. *Ovid.* 3. *Met.* 17. Subseculur praestoque legit restigia gressu.

II.) Translate. ¶ 1. Generalium. — a) Cum Accusativo. *Cic.* 3. *Orat.* 59. 220. Omnes autem hoc motus subseculi debet genus, et mor. Mauc miane argute, digitis subsequens verbo, non exsequens. *Id.* 3. *Fam.* 1. a med. Libertus tunc ut mihi reddidit a te litteras plenas et amaris et afflicti, mirifice ipse suo sermone subseculus est humanitatem litterarum tuarum. ha secunda e confirmato. et *Partit.* 7. a med. Quae plurimum valebunt, si cum orationis genere consentiant ejusque vim ac varietatem subsequantur. *Liv.* 3. 35. Tribuni quoque illustriam rem in praecae subseculi, orare dictatore insistent. *Plin.* 14. *Hist. nat.* s. 1. (3). Subsecutis non paucis hanc eorum eas. — b) Absolute. *Ovid.* 2. *Pont.* 7. 1. Esse salutatum vail te mea littera primum etc. Proxima subseculi, quid agas, audire voluptas. *Cels.* 1. *B. C.* 76. Princeps in hac verba jurat ipse, idem iurandum adigit Afronum; subsequuntur tribuni militum eenturionesque. h. e. priorum exempla secuntur. ¶ 2. Specialium pro conseq. *Terull.* *advers.* *Gnostic.* 9. Proposuit enim et hanc vim plerumque in expugnatione nominis subseculum, ut qui se Christianum negavit, ipsum quoque Christum compelleretur blasphemando negare. ¶ 3. Item pro post esequi, exponere. *Auct.* *Æt.* 219. quae res incedat possit — inest, quae causa silentii, Subseculi. ¶ 4. Pro simplici sequi. *Paul.* *Dig.* 42. 2. 8. In his omniibus subseculi praetorem voluntatem orationis divi Marci debere. Adde *Papinian.* *ibid.* 49. 15. 10. extr. — Hinc *Parl.* *praes.*

Subsequens, entis, usurpatur etiam ¶ 1. Adiectivo et est illi, qui subsequitur, susseguente. *Cic.* 2. *Nat. D.* 20. in fin. Stella solem lum antecedit, lum subsequens. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 29. 35. (101). Subseculi anno, exila verba emittunt etc. — Subseculi conjunctiones apud Grammaticos sunt, quae in fine propositionis ponuntur. *Diomed.* 1. p. 409. *Putsch.* ¶ 2. Absolute, subseculi more, est qui post alium sequitur, eique praesto est in officio. *Inscr.* apud *Benzen* n. 6359. IUVITVS CAESARIS VARRA SVS-SECVVS (sic) LIBRARIORVM. Adde etiam apud *Bruza* in *Annali dell' Ist.* *Arch.* a. 1870. p. 173.

SUBSEQUOS (subseculi), a, um, adject. (subsequor) idem ac subsequens. *Oros.* 1. 1. Eodem annunciatiope futurorum et subsecula probatio fecerunt. *Jul. Valer.* *res gest.* *Alex.* 2. 21. in fin. (3. 6. p. 60. a ed. *Paris.*) Ut subseculi matus res formidine liberaret.

SUBSEQUOTUS, *V. SUBSECUTUS.*

SUBSERICUS, a, um, adject. qui aliquod sericel continet, di mezza seta, misto di seta, ut *Subserica* vestis, quae vel solum stamen vel solum subtemen sericum habet. *Lamprid.* *Elagab.* 26. Primus Romanorum boloserica veste atui fertur, quum jam subserica in usu esset. Adde *Gallien.* in *epist.* apud *Trebell.* *Claud.* 17. et *Porphy.* *Aurel.* 15.

SUBSERO, ōis, ōere, a. 3. duo diversa siglifica, prout deditur

A) A sero, seris, servi etc. et est in locum

demortuae plantae aliam subditum, post vel subinde sero, planto, seminare, plantare, ἐναισπεῖν.

I.) Proprie. *Colum. 4. R. R. 13.* Nam plurimum interest, adhuc nova consuetudine, pedamen omne velint, nec mori vineam tum suberit, quum fructus capiendus est. *Ulp. Dig. 7. 1. 13.* Qui agrum non prosindit, qui viles non suberit.

II.) Translate. *Auct. Carm. de Sodom. 102.* *Æmula suberit caligo.*

B.) A zero, seris, serui etc., unde Part. Subsertus: et est ruber losera, rubrocto, subiecto, subjungo, sotto inserire, soggiungere.

I.) Proprie. *Apul. 7. Mel. sub fin.* Subsertis manibus excolit suam sibi fasciam. *Ammian. 20. 3. 8.* Luna nonnumquam ferientis se subserit lanci.

II.) Translate. *Id. 16. 7. 4.* Res monuit super Eleutherio pauca subserere. *Id. 14. 11. 3.* Per arcanos susurros nutritimenta fictis criminibus subserere. — Cum Acc. ad Infinit. *Id. 16. 2. 4.* Quum subsererent quidam, Silvanum per compeodiosas vias — transire etc.

SUBSERTUS, a, um, particip. *V. voc. præced.* SUBSERVIO, is, ire, n. 4. Part. Subserviens II. — Subservio aut sub aliquo servo, inservio, aervire, υπηρετέω.

I.) Proprie. *Næv. apud Fronton. 2. ad M. Cæs. 13.* regnum illi Llogula favens et quæ adnutant, bant subserviant. *Cf. Ribbeck Com. reliq. p. 26. ad. alt. Plaut. Men. 5. 2. 16.* Ita istæ solent, quæ viros subservire sibi postulant, dote fratres, feroces. *Apul. De dogm. Plat. 1.* Cetera membra ancillari ad subservire capiti. *M. Cæs. apud Fronton. 4. ad M. Cæs. 2.* Omnium eures tum vocales subserviunt sub iugum subservitæ.

II.) Translate aut auxiliari vel obsecundare. *Ter. Andr. 4. 3. 19.* Bgo quocumque hinc ab dextera Venia me adsimulabo: tu ut subservias Orationali, utcumque opus sit, verbe, vide, h. e. sermoni meo tuas accommodas responsiones, et interrogeta subiectas ea, quæ in ram nostram erunt. *Adde Pacat. Paneg. Theod. 18. Augustin. Ep. 154.* Subservientia veretundia.

SUBSES, idia, m. 3. (subideo) qui subitas redet. *Gloss. Isid., ubi mala quidem leg. sublee. Cf. OBSES.*

SUBSESQUALTBB et SUBSESQUALTBB, tēra, tērum, adject. qui numero alio continetur, edjecta aliqua parte, numero contento in un altro più una frazione. *Boeth. 1. Arithm. 24., ubi alii leg. subseequalter.*

SUBSESQUIOCTAVUS, a, um, adject. qui aut ad sesquioctavum numerum, ut octo ad novem. *Beda Mund. constit. T. 1. p. 399., si ita legend.*

SUBSESQUIQUARTUS, e, um, adject. idem ac subquartus. *Boeth. 1. Arithm. 24.*

SUBSESQUIQUINTUS, e, um, adject. idem ac subquintus. *Boeth. 1. Arithm. 24.*

SUBSESQUITERTIUS, a, um, adject. idem ac subtertius. *Boeth. 1. Arithm. 24.*

SUBSSSSA, m, f. 1. (subideo) insidias, quibus in litare exercitus imparetur ac nihil tale aspiciens opprimi solet, insidiæ, agguati, ἀνέδοποι. *Veget. 3. Milit. 6. a med.* Adversarii in his locis, quæ sibi opportuna intelligunt, subssesas occultius collocant. et *ibid. 22.* Si eb his, qui in subssesa fuerat, obervantur. *et mox.* Qui vero superventus et subssesas passus est, culpam suam non potest excusare. *Serv. ad Virg. 11. Æn. 268.* Hostium dolos subssesas vocamus.

SUBSSSOB, is, m. 3. (subideo) qui delitescens insidiatur, insidiatore, ἐνέβουλος.

I.) Proprie. *Seneca Hippol. 51.* Tu præcipiti clamore faras subssesor agens. *Petron. fragm. Tragur. 40. Burmann.* Belle erant picte subssesoresque cum vanabulis. *Servius ad Virg. 11. Æn. 268.* Subssesor dicuntur, qui in insidiis tauros interimunt. *Alii legend., putant victores. Id. ad eund. 5. ibid. 498.* Subssesores vocantur, qui oculis alium delitescunt. — Subssesor, ἐνέδοπος, dicitur etiam, qui et athletic expectat, ut quum aliquis ex peribue pugnantibus succiderit, ipse in deficientis locum succedat. *V. adnot. ad SUCCURSOR.*

II.) Translate. *Val. Max. 2. 1. n. 5. et 7. 2. extern. n. 1.* Subssesores oculi allent matrimonii. *Arnob. 4. p. 142.* Subssesoris at adulteri parsona.

SUBSICCO, as, are, o. 1. allquaantum siccio. *Colum. 6. R. R. 14. ad fin.* Tumor cervicis aqua madefactus subssiccat. *Pelagon. 2. 1.* Mane paululum se subssiccat. et 6. 16. Ipse folle cupressi rubelceas.

SUBSICIUM, is, n. 2. (subseco) id, quod subsectum est. *Vox a Lexico spongende; occurrit enim tantum in Nol. Tir. p. 152.*

SUBSICIUS. *V. SUBSICIUS.*

SUBSICIUS. *V. SUBSICIUS.*

SUBSIDENS, antis, particip. *V. SUBSIDO.*

SUBSIDENTIA, æ, f. 1. (subseco) ¶ 1. Est depressio. *Beda Mund. constit. T. 1. p. 375.* Propter erantias montium et subsidientias vallium. *V. Quicherat in Add. etc. p. 379. ¶ 2.* Est etiam quidquid ex aqua stagnanti sordium in fundo subidit, depozitione, sedimento. *Vitruv. 8. 3. a med.* Dissipant, quæ ex aquarum subsidientie in corporibus offendantur.

SUBSIDIO. *V. SUBSIDO.*

SUBSIDIARIUS, a, adject. (subsidium) subsidiarius. *Ammian. 14. 6. a med.* Subsidiaries acies. *squadroni di riserva. Sic 27. 10. sub fin.* Subsidiarii manus.

SUBSIDIARI, orum, m. plur. 2. *V. voc. seq. in fin.*

SUBSIDIARIUS, a, um, adject. (subsidium) in subsidium positus, di riserva.

I.) Proprie dicitur de militibus, qui, instante pugna, post aciem locantur, ut laborantibus aut famis subsidio sint, ἀνίσταται. *V. SUBSIDIUM. Cæs. 1. B. C. 83.* his cohortes subsidiarias: rursum alie totidem suæ conjurque legionis subsequebantur. *Liv. 9. 27.* Subsidiarias cohortes, quæ integræ ad longioris pugne casus reservabantur, in primam aciem exemplo emittit. *Auct. B. Alex. 14.* Subsidiarias naves. *Adde Tac. 1. Ann. 63. et Auct. B. Afr. 59. 2.*

II.) Translate. ¶ 1. Subsidiarius palines (qui aut præsidarius et custos et reser) dicitur a rusticis, qui relinquuntur in vite in subsidium reliquorum, si forte fructum non ferant. *Colum. 4. R. R. 24. ¶ 2.* Subsidiaria actio, quæ datur in subsidium populi adversus magistratus, qui intores minus idoneos dederunt. *Ulp. Dig. 27. 8. 1. V. Cod. 5. 75. 1. et 5. — Alac*

Subsidiarii, orum, m. plur. 2. absolute, instantiorum mora, sunt milites subsidiarii. *Liv. 8. 6.* Terror, non in primam tantum aciem, sed etiam ad subsidiarios perlatus. *Adde 5. 38. et 8. 8. et 9. 32. in fin.*

SUBSIDIOB, is, m. 3. (subsidium) subsidio nomen. *Auct. B. G. 8. 13.* Partem illi non solum illi, qui aut commisso opprimebantur aut eminus vulnerabantur, sed etiam qui longius subsidiarii conseruantur.

SUBSIDIUM, is, n. 2. (subseco) spectatim dicitur de militibus et aut militum numerus extra aciem locatus, qui laborantibus in proelio aut fecit opem ferat, ἐνίσταται (lit. corpo o squadra di riserva; Fr. ligne de réserve, corps de réserve, réserve; Hesp. reserva; Germ. die Reserve, die Reservetruppen; Angl. a body of troops in reserve): ut docet *Fest. p. 306. 4. Müll.* Subsidium dicebatur, quando milites subsidebant in extrema acie inbentique aciei succurrebant. quod genus militum coconstabat ex illi, qui emeruerant stipendia, locum tamen retinebant in exercitu: quæ erat tertia aciei triarii, ut *Plautus in Frotleria:* Agite nunc, subsidite omnes, quæsi solet triarii. *Sic Varro 5. L. L. 89. Müll.* Triarii quoque disti, quod in acie tertio ordine extremis subsidio deponabantur. quod bi subsidebant, ab eo subsidium dictum. a quo *Plautus:* Agite nunc etc. Ex *Fest. Itaque et Parrone* discimus, primo et proprio subsidium dici de triariis.

I.) Proprie. — 1.º Conseruo, ut ajunt, reseruo. — a) Milites, ut diximus, extra aciem locati ad opem, ubi opus sit, ferendæ. *Cæs. 2. B. G. 23.* Neque certa subsidia collocari pos-

erant. et *ibid. 23.* Neque ullum esse subsidium, quod submitti posset. *Sall. Cat. 59.* In fronte, post eos (cohortes veteranas) ceterum exercitum in subsidio locat. *Alii (ut Non. p. 490. 1. Merc.) leg. in subsidio. et Liv. 4. 28.* Subsidia et secundam aciem adortus. et 6. 13. Impulsi frons prima et trepidatio subsidio latate. *Id. 21. 46.* Iaculatores fugerunt inter subsidia ad secundam aciem. *Adde 31. 21. Curt. 3. 23. 3.* In subsidio pugnacissimas locaverat gentes. *Adde 4. 50. 28.*

— b) Et etiam præsidium, guarnigione, b. e. copiam aliquo in loco custodiæ et monimenti causa positam. *Tac. 4. Ann. 5.* Sed præsepium robur Rhenum iuxta, commune in Germanes Gallorque subsidium, octo legiones erant. *Sirenn. apud Non. p. 363. 17. Merc.* Dum cohortes da subsidio procedunt atque equites protelant. — 2.º Abductorum mora dicitur da ope, quam quicumque cohortes aut turme ob acie repositæ, ubi necesse sit, ferapt, rinforzo, aiuto, soccorso, αὐπυρία, βοηθία. *Cæs. 2. B. G. 25.* Rein era in angusto ridit, neque ullum esse subsidium, quod submitti posset. et *ibid. 26.* Quum illis alii subsidium ferrent. et *ibid. 7.* Funditores Balarar subsidio oppidenr mittit. et *ibid. 8.* Legionibus in castris relictis, ut, si quid opus esset, subsidio ducl posset. *Tac. 12. Ann. 38. extr.* Turmas minas ad subsidium. et *ibid. 55.* Misi in subsidium aquites. *Id. 15. ibid. 3.* Legiones duas subsidium Tigreni mittit. *Cæs. 4. B. G. 31.* Ad nunes eorum subsidia comparare. *Liv. 9. 32.* Quis nollis recentibus subsidis fulta prima acies fuit. *Liv. 34. 15.* Ad secundam legionem, quæ in subsidio posita erat, equo revahitur. *Cæs. 3. B. C. 78.* Ut per Ilyricum Italiæ subsidio proficeretur. *Id. 7. B. G. 87.* Quum vehementer pugnaretur, integros subsidio adducit. *Liv. 2. 53.* Pars Sabinis eunt subsidio, pars Bonenar adoriuntur. *Neos Ageril. 8.* Quum subsidio Thaco in Egyptum Irerat. *Id. Chabr. 1. et Liv. 2. 48. et Cic. 8. Att. 7.* Subsidio venira alio.

II.) Translate. ¶ 1. Est quicumque auxilium, aiuto, sussidio. *Plaut. Cist. 2. 1. 26.* Abi quæra, obi jurando tuo satis sit subsid. *Cæs. 2. B. G. 20.* Difficultatibus dum res erant subsidio. *Id. ibid. 29. sub fin.* Omnes in fuga sibi subsidium posuerunt. *Cic. 15. Fam. 4. a med.* His ego subsidia ea sum consecutus, quæ nullis legionibus consequi potuissem. *Id. Quinct. 1. a med.* Quo minus ingenio posum, subsidio mihi diligentiam comparavi. *Id. 1. Att. 8. a med.* Bibliobeca; subsidium senectuti, parere. *Id. 1. Orat. 60. a med.* Subsidium bellissimum existimo esse senectuti otium. *Ovid. Ib. 285.* Nec tibi subsidio sit præsens nomen. *Tac. 11. Ann. 26.* Subsidium ab audacia petere. et 15. *ibid. 53.* rei familiaris orere. *convenzione. et Cic. 2. Cat. 5. 9.* Quum iadustria subsidia atque instrumenta virtutis in libidine subdeclaque consumantur. *Id. pro leg. Manil. 19. a med.* Siciliam, Africam, Sardiniam, tria frumentaria subsidia reliqui, firmisimæ præsidia munivit. *Gell. præf.* Adnotare multa indistincte atque promiscue caqua ad subsidium memorie, quari quoddam litterarum penus, recondera. ¶ 2. Est aliam per fugium, portus, rullugium, rifugio, ricorso. *Tac. 1. Ann. 63.* Maroboduus nodique deserto non aliud subsidium, quam misericordia Cæsaris fuit. et 3. *ibid. 60.* Rodem subsidio (asylorum) oberati adversus creditores suspectique capitulum criminum raptabantur. et 4. *ibid. 67.* Mare circa Capreas importuorum et viz modice navigis pauca subsidia. h. e. stationes, quibus subsiderent. ¶ 3. In illo *Plin. 35. Hist. nat. 10. 36. (102).* Huius pictura quater colorem indurit, contra subsidia injuria et retusatis. subsidia sunt insidias. *Cf. SUBSIDO I. 2. et Scheffer ad Phædr. 3. 10. 20., Burm. et Cort. ad Lucan. 5. 226. et Garat. ad Cic. Mil. 19.* Verum *Forcellinus* alliqua leg. subsidio, s. munimento, remedio.

Homonym. De differentia inter auxilium, præsidium et subsidium bec scilpe. *Isid. 4. Differ. n. 423.* Præsidium est aliquo loco nulli positum: auxilium, quod ab externis datur: sub-

sidium, quod postea supervenit. et in Append. n. 56. *Auxilium* laborantibus militum: praesidium praeparatur: subsidium servatur, ut quum exegerit necessitas, detur. *Fronto De differ. p. 2199. Putsch.* Subsidium, quod subast deficientibus: praesidium imponitur: auxilium repentinum est. Item: subsidium ad secundos casus praeparatur: praesidium ad custodiam collocatur: auxilium, ut prosit, ex insperato venit.

SUBSIDO, *sidis*, *sedi* vel *sidi*, sessum, *siderē*, 3. Ad formam *subsideo*, *es*, quod attingit. *Forcellinus* eam sejunctim exhibuit; sed recentiores, quum hae forma communia habeat cum *subido*, quumque in praesentibus rarissimis usurpetur et incertae tectiois sint bujusmodi taca, ut apud *Quintil.* 2. 1. 3. et 11. 3. 24. et *Ammian.* 28. 4. 22. (*P. infra*), priorem formam ita praefarunt, ut posteriorem nec agnoscere videantur. Hujus tamen usus, et similibus compositis per analogiam, et vocibus derivatis, quarum secunda syllaba corripitur, et *Gloss. sat.* comprobatur. — Praeteritum *subsidi* apud *Claudian.* *VI. cons. Honor.* 343. et *Colum.* 12. *R. R.* 41. a med. (*P. infra*); item *subsiderat* apud *Ammian.* 14. 3. 2. et *subsidiisse* apud *eumd.* 24. 4. 29. cod. V.; ubi *Gardth.* leg. *subsidiisse*. Verum *subsedi* frequentius est. — *Part. Subsidiens* I. 1. b et II. et in fin. — *Subido* est deorum *sido*, demittit. descendit. *ὑψιτάται* (II. *abbassarsi, calare*; Fr. *se déposer, tomber, se laisser, aller en pente*; Hisp. *bazarse, descender*; Germ. *sich wiederlassen, niedersetzen*; Angl. *to sink down, settle or descend to the bottom, subside*); et occurrit saepius neutrorum more, aliquando tamen, ac speciatim, etiam cum Accusativo.

I.) Propria. ¶ 1. Generatim. — a) Absolute. *Plaut.* apud *Varron.* 5. *L. L.* 89. et *Fest.* p. 306. 12. *Müll.* Agite nunc, *subsidi* omnes quasi soleat triarii. *Liv.* 28. 2. *Subsidi* Hispani adversus emissae tela. *Ovid.* 9. *Met.* 297. *subsidi* fa ille Ante fores ara destructo est poplite laevum Pressa genu. — b) Cum Ablativo rei, qua quae *subsidi*. *Liv.* 44. 5. *Hlephantii* clonibus *subsidi*. *Virg.* 12. *Aen.* 492. sa colligit la armis Poplite *subsidiens*. h. e. uno pede retro, altero ante statuto sed genu aliquantum flexo. ¶ 2. Speciatim est occulte *sido*, lateuter *subsisto* ad aliquem finem, fere insidiandi causa, videturque esse proprium venatorum feras insidiis excipientium, *appiattarsi, porsi in agguato*. — a) Absolute. *Cic.* *Mil.* 19. 49. Si illam ad urbem noctu accessurum sciebat, *subsistendum* atque expectandum fuit. Itine *Propert.* 1. 8. 15. Atque ego non videam tales *subsidiere* ventos, Quum tibi proventus auferet unda rates. h. e. exoriri ventos qual ex insidiis, quum navis la altum protecta fuerit. — b) Cum Dat. ejus, cui quae insidiis *subsidi*. *Auson.* *Epist.* 4. 30. Aut spumantis apri cursum clamoribus urges *Subsidi* que fero. — c) Cum Ace. sine aut cum praep. ad. *Virg.* 11. *Aen.* 268. devictam Asiam *subsidi* adollet. h. e. dolo captavit posseditque. *Alfi leg.* devicta Asia. *Sil.* 11. 13. 221. *subsidiere* saepe leonem, Nudus inire caput pugnas, certare Juvenco Assuerat. (*subsistere* feras dicit *Liv.* 1. 4. eod. sensu.) *Ammian.* 28. 4. 22. *Subsidi* dunt aliqui copiosos homines, senes aut juvenes, orbo vel calibet, ad voluntates condeudas afflicientes. h. e. captant. *Alfi leg.* *subsident*. Hinc translate *Lucan.* 5. 227. *subsidiere* regnum Chalcidos Euboeae, vana spe rapie, parabas. — d) Cum Ablat. et praep. in. *Cic.* *Mil.* 19. 51. Cur neque ante occurrat, ne ille in villa resideret; nec in eo loco *subsidi*, quo ille noctu venturus esset? ¶ 3. Item *subalio*, consisto, *fermari*: occurrit autem — a) Cum Ablat. et praep. in. *Cic.* 5. *Att.* 16. Itaque *subsidi* la ipia via, dum hae summam tibi perscriberem. *Cas.* 6. *B. G.* 35. extr. Multitudo calorum, quae la castris subederat, secta potestate, sequitur. *Sueton.* *Vitell.* 1. sub fin. Quosdam ex *Vitellii* subedissa Nuceria. essersi *fermati* ad *abitare*. et *Pesp.* 1. *Subedissa* la oppido Raatino, usore ibidem ducta. *Quintil.* 2. 1. 3. Ut *alas* altioribus

disciplinis debite, in schola minore *subsidi*at. *re. sit, si fermi*. *Alfi leg.* *subsidi*at. — b) Absolute. *Varro* 3. *R. R.* 16. sub fin. Si apas ex alvo minus frequentes evadunt, ac *subsidi*at pars aliqua. Hinc translate *Cael.* *Aurel.* 5. *Tard.* 1. 4. Rursus *subsidi*at vel intenti resistunt repente tamquam fuerant necdum gressu tentato. ¶ 4. De brutis animalibus et dicitur de pecude feminus marem edmittente. *Lucret.* 4. 1190. Nec ratione alie volucres, armenta feræque Et pecudes et equae melibus *subsidi*ere possent. *Horat.* *Epod.* 16. 31. juvat ut tigris *subsidi*ere cervia.

II.) Translate est passum eo, descendit, *andare a basso o a fondo*. *Lucret.* 5. 493. *Subidebant* campi, crescant montibus altis Ascensus. nequa enim poterant *subsidi*ere saxa. *Id.* 6. 588. per mare passum *Subsidi*ere sola pariter cum civibus urbes. *Ovid.* 1. *Met.* 43. Jussit et extendi campos, *subsidi*ere valles. *Lucan.* 1. 645. terræne dehlerat, *Subsidi*ere urbes? si *sprofonderanno*? et *Ovid.* 2. *Fast.* 457. Jam levis obliqua *subsidi* Aquarum utraque. *tramonta*, et *Lucan.* 3. 695. implicitis gaudent *subsidi*ere membris Mergentesque morti *sommergersi*, et *Seneca Ep.* 108. a med. In amphora gravissimum quodque turbidumque *subsidi*it. Sic *Plin.* 28. *Hist. nat.* 6. 19. (68). In urina quod *subsidi*it, si album est, significat dolorem imminere. *Claudian.* *VI. cons. Honor.* 344. hic tabescente solutus *Subsidi*it galea liquefactaque fulgure cupis Canduit et subitile fluxere vaporibus enses. *Colum.* 12. *R. R.* 41. a med. Quæ in colo *subsidi*erunt, diligenter contrita levigantur. *Epit.* *Liv.* 112. *Ptolemæus* dum fugit, in Nilo navicula *subsidi*it. *s' affondit*. et *Petrone.* *Sat.* 137. ad fin. Nuces meret in vinum: et alve in summum redierant, stre *subsiderant*, ex hoc conjecturam capiebat. *Colum.* 12. *R. R.* 50. a med. Si quæ faces aut amorce la fuadla vasorum *subsidi*erint, statim emundantur. — *Figurate*. *Seneca Thyest.* 283. anima, quid rursus times? Et ante rem *subsidi*is? h. e. labascis, conelidis, dactis. si accasit, *veni meno*. et *alter Seneca Ep.* 94. ad fin. Ubi testis ac spectator abscessit, *Alia* *subsidi*unt, quorum monstrat ad conspici fructus est. *Id.* *Ep.* 13. Formidata *subsidi*unt et sperata decipiunt. *Virg.* 12. *Aen.* 835. commixti corpore tanto *Subsidi*unt Tencri. h. e. tatebunt. *Quintil.* 11. 3. ante med. Exercitatio vocis talis est, qualls usua: nec silentio *subsidi*at, sed firmetur consuetudine. h. e. minuat, deficiat. — Hinc *Part. pras.*

Subsidiens, *entis*, adjectivorum quoque more usurpator, et est qui *subsidi*t. *Sil.* 11. 4. 575. Haerit *subsidiens* fugientum corpora tellus. h. e. molis. *Colum.* 6. *R. R.* 1. Dorso recto planoque vel etiam *subsidi*ente. h. e. aliquantum indexo seu curvo. et *ibid.* 29. Lat i lombi et *subsidi*entes.

SUBSIDUUS, a, um, adject. (*subideo*) la imo *subsidiens*. *Grat.* *Cyneg.* 474. *Subsidi*usque fraces didasque Massica prisco Sparge cado.

SUBSIGNATUS, a, um, adject. (*sub et signum*) qui sub signis seu vexillis est; unde *subsignatus* miles nihil differre videtur a vexillario. Erat autem proprie *subsignatus* nequa legionarius neque auxiliarius; ita dictus, quod non sub aquila, quæ ad legiones pertinebat, sed sub proprio vexillo seu signo militaret. Erat a Romanis copis et eadem disciplina merebat, quæ legiones: immo a legionibus sumptus existimatur et veterani loco habebant, donec assignatis agris et præmia milita prorsus solveretur. *P. VEXILLARIUS*. — a) Stricto sensu. *Tac.* 1. *Hist.* 70. extr. *Subsignatus* militem et grave legionum agmen biberis adhuc Alpibus traduxit. *Id.* 4. *ibid.* 33. *Id.* solum, ut in tumultu, monuit, *subsignatus* milite media firmare: auxilia passim circumfusa sunt. — b) Latiore sensu, *subsignatus* apud *Ammian.* 29. 5. ante med. videntur esse quicumque scripti milites at sub signis suis ordinati.

SUBSIGNATIO, *onis*, f. 3. (*subsigno*) actus *subsignandi*, *subscriptio*, *sottoscrizione*, *υπογραφή*, *υπογραφη*.

I.) Propria. *Paul.* *Dig.* 50. 16. 39. *Subsignatus* dicitur, quod ab aliquo *subscriptum* est, nam veteres *subsignationis* verbo pro *subscri-*

ptione vel solebant. *Adda Cod. Theod.* 1. 17. 1. *Id.* 13. 11. 6. § 1. *Subsignatio* facultatum.

II.) Translate. *Tertull.* *Pœnit.* 2. ante med. *Pœnitentia* *subsignatio*.

SUBSIGNATUS, a, um, particip. *P. voc. seq.*

SUBSIGNO (*subsigno*), *as*, *avi*, *atum*, *are*, a. 1. Part. *Subsignatus* II. 3. — *Subsigno* est *subtus scribo*, *subnoto*, *υπογράφω* (II. *scribere sotto*, *soggiungere scrivendo*; Fr. *écrire ou transcrire au bas, souscrire, sousigner*; Hisp. *escribir debazo, subscribir*; Germ. *unten verzeichnen, unten hinsetzen*; Angl. *to write below or underneath*).

I.) Propria. ¶ 1. Generatim. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 6. 7. (33). Traditas notas *subsignabimus*. *Ca-tonis* maxime verbis. et *ibid.* 25. 64. (228). *Mirabilior* natura providentia, in qua *Ciceronis* sententiam ipsius verbis *subsignabimus*. ¶ 2. Speciatim est *subscribo*, *sottoscrivere*. *Fest.* in *Resignare* p. 281. 31. *Müll.* *Resignare* antiqui pro *rescribere* ponebant, ut adhuc *subsignare* dicitur pro *subscribere*. *P. SUBSIGNATIO*.

II.) Translate. ¶ 1. Est notio, *perscribo*. *Cic.* *Flacc.* 32. a med. Quæro, si tunc ista prædia ceusui censendo: habeant jus civile: stat necne sint mancipi: *subsignari* apud ærarium aut apud censorem possiat. *darsi in nota*. ¶ 2. Item *subscribo*, *confirmo*, *approbo*. *Plin.* 3. *Ep.* 1. in fin. *Rumdem* mihi *cursum*, *eumdem* terminum statuo: idque jam nunc apud te *subsigno*. ¶ 3. Item *obligo*, *obnoxium reddo*, *impegnare*, *obligare*. *Id.* 10. *Ep.* 3. Non sine magna fiducia *subsigno* apud te fidem pro moribus Romanis mei. *Inscript.* optima notæ apud *Gruter.* 207. col. 1. *QVI REDDERIT PRAEDIS DATO PRAEDIAQUE SUBSIGNATO DVMVIRVM ARBITRATV. Alia* apud *eumd.* 207. col. 3. *VBT PRAEDIA SATIS SUBSIGNATA ERVNT.* *Justinian.* *Cod.* 5. 37. 28. a med. Res, quarum gubernationem gerunt, pro cautela *illis* *subsignare*. *P. voc. præced.* *Callistrat.* *Dig.* 50. 6. 5. a med. Ne exteuentur facultates conductorum, quæ *subsignatæ* sunt *fisco*. h. e. *subscriptione obligatæ*. *Paul.* *ibid.* 50. 16. 39. *Subsignatum* dicitur, quod ab aliquo *subscriptum* est.

SUBSILIENS, *entis*, particip. *P. voc. seq.*

SUBSILIO (*subsilio*), *silis*, *silii* (*silivi*, -ii), *ay-lire*, u. 4. (*sub et salio*). — *Part. Subsiliens* I. a. — *Subsilio* est *intra salio*, *subsalto*, *essulto*, *υψιλλομαι* (II. *saltare in su*; Fr. *sauter en haut*; Hisp. *saltar en alto*; Germ. *empor od. in die Höhe springen*; Angl. *to leap up, jump, exult*).

I.) Propria. — a) Absolute. *Plaut.* *Curc.* 1. 2. 64. *Pessuli*, *beus pessuli*, *Subsillite*, *obsecro*, et *mittite* istam foras. *Adda Cas.* 5. 3. 50. *Varro* apud *Non.* p. 135. 28. *Merc.* *Non* *subsilis* ac *plaudis*? *Propert.* 4. 8. 45. *Me* quoque per *totos* *Venerem* *quærentis* *secundos*, *Semper* *demonit* *subsiluere* *canes*, *saltaron fuori*. et *Fulgat.* *interpr.* 2. *Reg.* 6. 16. *Vidi* *David* *regem* *subsilientem* atque *sallentem* *coram Domino*. — b) Cum Accus. et praep. ad. in. *Lucret.* 2. 191. *subsiliant* *ignes* *ad tecta* *domorum*. *Apul.* 8. *Met.* *Pegasus* *in altum* et *adusque* *caelum* *subsiliit* *ac resultat*.

II.) Translate. *Seneca Ep.* 13. *Haese*. Saepè *Fortuna* *supra* *te* *fuli*, *nec* *tamen* *tradidisti* *te*, *sed* *subsiluisti* *et* *acrior* *constitisti*. *Adda eumd.* 1. *Clem.* 3. *Utriusque* *alii* *minus* *recte* *leg.* *formam* *subsilii* *pro* *subsilii*.

SUBSILLES. *P. IPSULLICES*.

SUBSIMILIS, e, adject. ad aliquos vel similitudinem accedens, *aliquanto simile*, *παρομοιος, παρήμειος*. *Cels.* 5. 26. n. 20. *Μελιχρα* *subalbida* *mellicque* *albo* *subsimilis*. *Ulp.* *Dig.* 35. 3. 1. ante med. *Hodie* *tamen* *subsimile* *aliquid* *fit* *in* *fideicommissis*.

SUBSIMUS, a, um, adject. *aliquantulum* *simus*, *υποειμως*. *Varro* 2. *R. R.* 5. ante med. *de* *dubus*, *Pilosus* *auribus*, *compressis* *malis*, *subsimi*, *ne* *gibbari*. *Gloss.* *Gr. Lat.* *Υποειμως*, *subsimus*.

SUBSIPIO, *is*, ere, n. 3. (*sub et spio*) *aliquantulum* *vel* *non plane* *sapio*. *Varro* 5. *L. L.* 128. *Müll.* *Ut* *subsipere*. *quod* *non* *plane* *sapit* *sic* *etc.*

SUBSISTENS, entis, particip. *V.* **SUBSISTO**. **SUBSISTENTIA**, *α, f. i.* (subsisto) actus subsistendi, sussistenza, υποστάσις: potest autem accipi aut in sensum, ut ajunt, abstractum, et est perfectio, per quam substantia sit sui ipsius vel completur ac terminatur: aut in concretum, et est substantia individua et completa, quae, si accedat intelligentia seu ratio, persona seu hypostasis dicitur. *Caristod. 5. Hist. Eccl. 38.* Depoellio (*fidet*) ultima Constantinopoli cum adiectione recitata est; erat enim additum, ut neque substantia, neque subsistentia diceretur in Deo. *Id. 9. ibid. 3.* Dum unam Trinitatis substantiam constituit (*Nestorius*), tres subsistentias praedicat in aperto. *Id. 12. ibid. 4.* ad fin. Nusquam Del Verbi substantiam patimit; sed ubique id subsistere constitetur et habere substantiam, non sicut Pholius et Samosatenus, ejus existentiam parmentes. *Boeth. De duab. natur. p. 950.* Longe vero illi (*Graeci*) signatius naturae rationabilis individuum substantiam υποστάσις nomine vocare, nos vero per inopiam significatiuum vocem translationem rationis nuncupationem eam, quem illi υποστάσις dicunt, personam vocantes, sed peritior Graeciae sermonum υποστάσις vocat individuum substantiam. Adde *Mar. Victorin. 2. advers. Ar. 4.* et *Rufin. in v. SUBSTANTIA*.

SUBSISTO, sistis, *stili*, sistere, 3. *Parl.* Subsisto sub *B. II. 1. a.* — Subsisto occurrit *A)* Transitive; et *B)* Sepius neurorum more. *A)* Subsisto, transitive, est sisto, stare facio, retineo, επιτηρώ (*It. fermare, arrestare, trattenere*; *Fr. arrêter*; *Hisp. detener, reprimir*; *Germ. aufhalten, stehend machen*; *Angl. to arrest*). *Liv. 1. 4. in fin.* Hinc, robore corporibus animisque sumpto, jam non feras tantum subsistere, sed in latrones praeda opustos impetus facere. *Id. 9. 31.* Praepotentiam armis Romanum, nec acies subsistere ullae nec castra nec urbes poterant. Alii hic leg. *sustinere*, sed prior locus dubiae lectionis non est. *Apul. 4. Met. Mupis in excelis copula subsiste puellam Otusalam mundo funeral thalami.*

B) Subsisto, neutrorum inore, duo praecipue significat.

1.) Est gradum vel cursum sisto (*It. fermare il passo, fermarsi, arrestarsi*; *Fr. s'arrêter*; *Hisp. quedarse, pararse*; *Germ. still stehen, einhalten*; *Angl. to stop, to stay*). *¶ 1. Proprie.* — 1.) Generaliter. — a) De animalibus. *Cae. 2. B. C. 41.* Reliqui in itinere subsisterant. *Virg. 11. En. 506.* Tu pedes ad muros subsiste et moenia serua. et *ibid. 608.* Jamque intra iactum teli progressus uterque Subsisterat. et *ibid. 623.* adductique amens subsistit bebenis. *Petr. Sat. 111.* Vix pulcherrima muliere, primo, quasi quodam monstro turbatus, subsistit, delude etc. *Plin. 8. Hist. nat. 4. 5. (9).* Traditur elephas, vestigio hominis animadvereo, priusquam homine intremiscere in adiarum metu, subsistere ab olfactu, circumspicere etc. *h. e.* postquam olfecit, pedem sistere. — b) De rebus. *Virg. 10. En. 86.* Tibris tacita refluens ita subsistit unda, Mille ut in morem stagni etc. *Plin. 27. Hist. nat. 9. 47. (71).* Concauvs elarum elous, in quo subsistit ros saluus. *Cels. 8. 16.* Si cubitus excidit, radius interdum distrahitur, interdum subsistit. *h. e.* in sua sede remanet, ut id. loquitur *ibid. 10.* — 2.) Speciatim est moror, maereo, stare: quo sensu adhibetur etiam da bis, qui insidiandi causa subsistunt. *Varro 5. L. L. 155. Mili.* Locus substratus, ubi nationum subsisterent sagittae, qui ad venatum essent missi. *Plin. 4. Ep. 1.* Erimus ibi dedicationis die: subsistimus fortasse et sequenti. *Id. 6. Ep. 16. a med.* In commune conculcant, intra tecta subsistant, an in aperto vagentur. *Liv. 22. 12.* In aliquo deam vias, et accipere degressum in equum posset, occultus subsistebat. Adde *9. 23.* — 3.) Pro esse vel existere. *Prudent. Anac. praef. v. 3.* Sanctus ab eterno subsistit Spiritus ore. *Gr. SUBSISTENTIA* et *SUBSTO* in fin. *¶ 2. Translate.* — 1.) Generaliter. *Tac. 12. Ann. 53.* Contentum honore tunc

priorem paupertatem subsistere. *Plin. 12. Hist. nat. 25. 54. (114).* Procarilas fructibus intra bina cubita subsistit. si ferma, non eccede. et *Outil. 1. Met. 207.* Subsistit ut clamor. s'acchetò, cessò. et *1. Fast. 538.* Subsistit in mediis praescia lingua sonos. ammuti. et *4. ibid. 349.* Subsistit hic Etatio. qui finit di parlare. et *Plin. 6. Hist. nat. 28. 32. (102).* Genus diuissimae, ut apud quas maximae oper Romanorum Perthorumque subsistant. vanna a fermarsi, a colare. et *33. ibid. 1. 7. (39).* Equilum nomen subsistebat in turmis aquorum publicorum. *h. e.* il tantum dicebantur equitas, qui equo publice merabant. *Quintil. 9. 4. a med.* Si alibi refert, brevis an longa sit ultima, idem per arit: verum, nassio quomodo, sedebit hoc, illud subsistet. *h. e.* hoc apte claudetur, illud utcumque desinet. *Sil. It. 1. 582.* pugnandi subsistit ardor. — 2.) Speciatim est subsido, desolo. *Ovid. Heroid. 15. 195.* dolor artibus obstat: Iogeniumque meis subsistit omne malis. — 3.) Item bareo, sustineo assansum. *Ulp. Dig. 3. 3. 33.* Servum quoque et filium familias procuratorem posse habere ajunt: et quantum ad filium familias, verum est: in servo subsistimus. Adde *Cels. ibid. 12. 1. 32.* — 4.) Item addito, addum, opem fero. *Apul. 6. Met.* Per egi te frugiferam tuam dextram istam deprecor, miserandae Psyche animae, supplicis tuae, subsiste. et *11. ibid.* Tu meli jam nunc extramini aerumole subsiste. Adde *2. 5. et 8. ibid.* — 5.) Denique pro valere, consistere, subsistere. *Imp. Gordian. Cod. 2. 13. 14.* Non eo minus sententia adversus ta lata iuria ratione subsistit. *Id. ibid. 3. 3. 1.* Sententia ab eis prolata nullo iura subsistit. Adde *Imp. Diocl. et Maxim. ibid. 7. 2. 11.* — 6.) Subsistere sententia dicitur, quae per se talis sine adminiculo et seorum ab aliis. *Quintil. 8. 5. a med.* Facit res eadem concham quoque oratorem. subsistit enim omnis sententia: Ideoque post eam utique aliud est initium.

II.) Est etiam, attento fine, ad quem quis subsistit, idem ac obsisto, sustineo, duro ad ferendum aliquid, per sum (*It. resistere, sostenere, stare saldo*; *Fr. résister, soutenir*; *Hisp. resistir*; *Germ. widerstehen*; *Angl. to resist, to oppose*): constituitur autem absolute aut cum Dativo: de cuius tamen usu, saltem apud meliores, dubitant critici. *¶ 1. Proprie.* — a) De personis. *Plaut. Epid. 1. 1. 77.* Tantes in te impendent ruinae, nisi suffulcis firmiter, Non potes subsistere. *Virg. 9. En. 806.* Ergo nec clipeo juvenis subsistere tantum, Nec destra valet. *Tibull. 4. 1. 195.* ausim Pro te vel solus densis subsistere turmis. Alii leg. obistere. *Liv. 27. 7.* Maxime movit patres Haedrubalis transitus in Italiam, vis Hannibali atque ejus armis subsistentem. Alii leg. obsistentem. *V. Drakenb. ad h. l.* — b) De rebus. *Cae. 5. B. G. 10.* Maxima coorta tempestas, prope omnes naves afflictas atque in litore electas esse, quod neque ancora funesque subsisterent, neque nautae gubernatoresque vinti tempestatis puli posset. *¶ 2. Translate.* *Brut. ad Cic. 11. Fam. 10.* sub fin. Non, si Verronis thesauros haberem, subsistens sumptui possem. ubi *Matvig leg. sufficere.* et *Claudian. 2. in Eutrop. 368.* Nec tentis unum subsistere posse periculis. *Ovid. 3. Pont. 4. 83.* Ras quoque tanta fuit, quante subsistere summa Eneidos vult grande fuisse onus. *Cels. Dig. 21. 2. 62.* Subsistere illi. *h. e.* Item sustinere, portare il peso della lite, quod subsistere absolute dixerunt *Paul. ibid. 45. 1. 85. a med.* et *Venulej. ibid. 139.* et in *Cod. 8. 45. 23.* edisistere negotio. *Haloand. in cit. 21. 2. 62.* edidit litem sustinere, quae videlicet essa interpretatio toti liti subsistere. et *Zachand. 4. 27.* Aut hanc esse veram religionem, cui ad vincendum tanta vis inest, aut illam falsam, quae subsistens aut congruere non potest.

SUBSISTUS, a, um, adject. ac particip. subiectus, situato sotto. *Apul. 6. Met.* sub init. Inter subitae convallis lucum.

SUBSOLANEUS, a, um, adject. (sub et solum) *Fest. p. 306. 16. Mili.* Subsolanus, qui totum solum cotunt: ut qui in terram, supersolanus. Sed locus corruptus videtur. *V. Müllerum.*

SUBSOLANUS (supiolanus), a, um, adject. (sub et sol) qui sub sole positus est, vel solem orientem respicit. Hinc subsolani montes, in Oriente ad aequinoctialem ortum observi. *Plin. 7. Hist. nat. 2. 2. (24).* Sunt et Satyri, subsolanus Indorum montibus perniciosissimum animal. — Item Subsolanus ventus, et Subsolanus absolute, vento di Levante, qui ab ortu aequinoctiali spirat: ita dicitur, quia sub sole nasci videtur, quae ratione a Graecis quoque Ἀπριλιῶντος appellatur. *Id. 2. ibid. 47. 46. (119).* Ab oriente aequinoctiali Subsolanus, ab oriente brumali Vulturius; illum Apelinem, hunc Eurum Graeci appellant. Eadem omnino scribit *Seneca 5. Quaes. nat. 16.* — In plur. num. *Cels. 2. 1.* ab init. Si genus aliud ventorum est, salubiores Septentrionales, quam Subsolanus vel Ausuri sunt. Adde *Firmic. 2. Mathes. 14.*, *Veget. 5. Milit. 8.*, *Isid. 13. Orig. 11. et Vel. Epigr. in Anthol. Lat. T. 2. p. 387.* *Burmman.* — *Vitruv.* hunc ventum Solanum appellat. *Cf. Marini, Iscriz. Alb. p. 178.* et *V. SOLANUS.*

SUBSOLANUS, i, m. 2. *V. voc. praef.* **SUBSOLUTUS**, a, um, particip. ab inuit. sub-solvo, Idem ac solutus. *Plin. Valer. 2. 16.* Gypsi dos cum aceto - in modum cataplasmati subsolutus.

SUBSOLUS, as, are, n. 1. subtilis sono. *Translato. Sisenn. apud Charis. 2. p. 175. Putsch.* Quanti dantur? tanti, inquit Olympias. cuius haec dicens suavitudo dedit, ut scilicet subsonaret, quoniam pretil. *h. e.* clam indicaret.

SUBSORTIOR, sortiris, sortitus sum, sortiri; dep. 4. *Part.* Subsortitus at Subsortiturus. — Subsortitor est sortis aliquem in rectorum iudicium locum sublevari, solitissime cavando a sorte, επιλαγχάζω. Electis enim sorte iudicibus, qui iudicaturi erant, liberum erat accusatori ac reo ex eo numero eos rejicere, qui iniqui sibi futuri putabantur; quae rejectione facta, iterum sortiebantur alios iudices, ad legitimum numerum complendum: quod subsortiri dicebatur. *Cic. 3. Verr. 19. ad fin.* Cum his iudicibus, quos in horum locum subsortitus es, *Id. Cluent. 35. 94.* Sra quod es lege subsortitus iudicem non esset. *Ascon. in cit. 3. Verr.* Quos in bonum locum subsortiturum ac Verris esse credebatur. — *Passive Serv. ad Virg. 3. 71.* Sortior est verbum iudiciorum: nam subsortiti dicuntur iudices, qui occupationum funguntur officio.

SUBSORTITIO, ois, f. 3. (subsortior) actus subsortiendi, suffellio, quae sorte fieri solebat a praetore ad supplendum numerum iudicum, υποκατάστασις. *Cic. 3. Verr. 61. 157.* Nam de subsortitione illa Juniana iudicum mihi dico. *Id. Cluent. 33. 91.* Et quod C. Verris praetor urbanus, homo sanctus et diligens, subsortitionem ejus in eo codice non haberet, qui tam interitus proferebatur. *Sueton. Caes. 41. extr.* Quotannis in demoratorium locum es hic, qui recessus non esset, subsortitio a praetore fieret. *V. voc. praef.*

SUBSORTITUS, a, um, particip. *V. SUBSORTIOR.*

SUBSPARGO, is, ere, a. 3. clem seu subius spargo. *Tertull. Resurr. carn. 63.* sub fin. Hereticorum versallis semina subspargere.

SUBSTAMEN, intais, n. 3. subtemen, stium, quod sub stamine tessitur, traina. *Fel. Scholiast. ad Juvenal. 2. 86.* Vestes molli intais substamine. — *Apud Sil. It. 12. 434.* subtramina pro substamina legendum est.

SUBSTANS, entis, particip. *V. SUBSTO.* **SUBSTANTIA** (substantia), *α, f. i.* (substis) id, quo quid substat et consistit, vel id, quo quaeque res est, seu essentia, vel ultima natura, οὐσία, υποστάσις (*It. essenza, sostanza, natura*; *Fr. substance, essence, nature*; *Hisp. esencia, substancia, natura*; *Germ. der Bestand, das Wesen, die Beschaffenheit*; *Angl. the substance, essence*): cui rei qualitas vel accidens opponitur.

1.) Proprie. *¶ 1. Generaliter.* — a) De concretis. *Quintil. 7. 2. 5.* Sed et illud potest videri extra hoc propositum conjecturae genus, quum de aliquo homine quaeritur, quis sit, nam et sub-

stantia ejus sub oculis venit, ut non possit queri, an sit. *Id.* 3. 6. ante med. Aut de substantia quaestio est, aut de qualitate. *Seneca Ep.* 58. ante med. Et haec, quae non sunt, rerum natura complectitur, quae animo succurrunt, tamquam Censuri, Gigantes et quidquid aliud falsa cogitatione formatum habere aliquam imaginem capiti, quamvis non habeat substantiam. *Nazar. Paneg. Constantin.* 14. Et quamvis caelestia sub oculos hominum venire non soleant, quod crasam et caligantem aciem simplex et inenarrabile substantia naturae tenuis eludat; illi tamen etc. *Capell.* 4. p. 107. cujus lemma est prima substantia. Substantia est, quae nec in subiecto est inseparabiliter, neque de ullo subiecto praedicatur. *Id.* ibid. cujus lemma est secunda substantia. Secunda substantia est, quae de prima, ut dictum est, praedicatur, ut homo de Cicerone. *Tertull. Resurr. carn.* 17. Habere proprium genus substantiae soliditatis. *Id.* *Pall.* 2. Quippe si mundus ex diversis substantiis officisque constaret etc. Sane Aristoteles tradit, quattuor omnino capita a physicis observari in re quaque, *οὐσία, δύναμις, ἵσχυς, πᾶσις*; quorum duo priora ad substantiam vel pertinent, posteriora dum continentur officiorum appellatione. *Auct. Comm. in Donat. art. p. CXIII. ed. Hag.* Homo vel lapsus substantiam significat, cujus significatio nec augeri nec minui potest. Ergo non ipsa substantia, sed quae accidunt substantiae, comparantur. *Priscian. Instit.* 3. p. 83. 18. *Keil.* Comparativa sumuntur ex accidentibus substantiae nominum. accidentia autem suol, quae ex qualitate vel quantitate trahuntur, — sine quibus substantia intelligi potest. — b) De abstractis. *Quintil.* 1. *proem.* a med. et 2. 15. a med. Substantia rhetoricae. *Boeth.* 1. *Arithm.* 2. et 5. numerus. ¶ 2. Speciatim in divinis quid sit, docet *Rufin.* 1. *Hist. Eccl.* 29. Additur sane in illo Concilii decreto etiam de Spiritu Sancto plenior disputatio, ut ejusdem substantiae ac deitatis, cujus Pater et Filius, etiam Spiritus Sanctus crederetur; — sed et de differentia substantiarum et subsistentiarum sermo ejus per scripturam motus est. Graecol *οὐσίας* et *ὑποστάσεις* vocat. Quidam etenim dicebant substantiam et subsistentiam idem videri: et quia tres substantias non dicimus in Deo, nec tres substantias dicere debeamus. Alii vero, quibus longe aliud substantia, quam subsistentia significare videbatur, dicebant, quia substantia ipsam rei alicujus naturam rationemque, qua constat, designet; subsistentia autem cuiusque personae, hoc ipsum quod esset et subsistit, ostendat. Ideoque propter Sabellii haeresim tres esse substantias contendas etc. Sic *Fulgat. interpr. Hebr.* 1. 3. de *Filio Dei*. Figura substantiae ejus *τὴς ὑποστάσεως*, h. e. imago expressa essentiae ejus (*Dei Patris*). ¶ 3. Item est substantia, qua quis subsistit et vivit. *Fulgat. interpr. Ps.* 68. 3. Infans cum in limbo profundi et non est substantia. h. e. nbi prorsus submergitur. Ideoque vivere amplius nequeo. *Id.* *Ps.* 38. 8. Et nunc quae est expectatio mea? nonne Dominus? et substantia mea apud te est. h. e. spes ritae. dixerat enim v. 6. substantia mea tanquam nihilum ante te. h. e. *ὑπόστασις* μου, substantia mea vel spatium vitae, quo subsisto, existentia mea, aerum, vita, etc. erga te (*Deus*), qui aeternus es, tanquam nihilum. V. integrum loc. Adde *Eccl.* 38. 20. ¶ 4. Item fundamentum, caput rei. *Fulgat. interpr. Hebr.* 11. 1. Est autem fides sperandarum substantiarum rerum. h. e. fides facit, ut res sperande in nobis subsistant, quasi sit fundamentum, quo spes nitatur. Ita *Deslen in Comm.* ad h. l. Alii tamen accipiunt pro essentia vel inchoata possessione rerum sperandarum. Cf. *Quintil.* 2. 21. 1. ¶ 5. Item est summa vel copia rei. *Tac. Dial. de orat.* 8. Sine commendatione natalium, sine substantia facultatum, neuter moribus egregius, potentissimi sunt civitatis. *Aurel. Vict. Orig. gent. H.* 19. In una parte regnum, in altera totius patrimonii summam atque omnem paternorum bonorum substantiam posuit. *Paul.* 2. *Senten.* tit. 29. Potius esse

debet non solum gradu generis, sed et substantiae rei familiaris.

II.) Translate. ¶ 1. Est ipsa res. *Paul. Dig.* 41. 5. 2. Qui potius substantiam intuetur, quam opinionem, la cosa stessa, et *Tertull. Cor. mil.* 5. Substantia tibi a Deo tradita est, habitus a saeculo. h. e. res ipsa sc. flores ipsi a Deo, sed habitus sc. modus habendi flores a mundo. Adde *Fenulej. Dig.* 26. 7. 50. et *Apul.* 1. *Dogm. Plat. Cf. Tertull. Cult. fem.* 2. et *Fulgat. interpr. Ps.* 138. 15. *Id. Gen.* 7. 4. Delebo omnem substantiam. h. e. substantiam vitam, sc. ipsum animal. Adde *ibid.* 23. ¶ 2. Item materia, qua quid constat. *Paul. Dig.* 50. 16. 14. Rarum rrum pretium non in substantia, sed in arte positum est. non nella materia, ma nel lavoro. Adde *Cod. Theod.* 4. 12. 5. ¶ 3. Illic substantia emptiois apud *Papinian. Dig.* 18. 1. 72. est id, quo emptio consistit. Cetera sunt adminicula. ¶ 4. Item materia seu argumentum alicujus tractatus, materia, argomento. *Frontin.* 4. *Strateg. praef.* Quae idcirco separavi, quia, quamvis clara, diversae tamen erant substantiae. *Fulgat. interpr.* 2. *Cor.* 11. 17. In hac substantia gloriae. Alii tamen interpretantur translate pro fiducia, ut *ibid.* 9. 4. et *Hebr.* 3. 14. Gr. *ὑπόστασις* ab *ὑπόστημι*, suppono, quasi sustentaculum, appoggio. Cf. *Ps.* 38. 8. ubi substantia videtur esse spes, expectatio. ¶ 5. Item refertur ad rem familiarem, patrimonium, facultates, census, fortunas, sostanze, beni, avere. *Quintil. Declam.* 15. 9. Cujus census et manibus, ex laboribus substantia. Adde *Papinian. Dig.* 5. 3. 51. et *Ulp. ibid.* 36. 1. 16. et *ibid.* 47. 8. 2. ad fin. et *ibid.* 10. 5. extr. et *Fulgat. interpr. Prov.* 3. 9. *Id. Luc.* 15. 13. Substantiam dissipare, et *ibid.* 30. devorare. ¶ 6. Item est sors, caput. *Tertull. Hab. mulier.* 9. Tantorum usurarum substantiam uno et muliebri corpusculo habulare. Graeci dicunt *οὐσίας* et *ἀρχαίους* et *ἀρχαίους*. ¶ 7. Item dicitur de celo, quo corpus alitur et sustentatur. *Prudent.* 7. *Catheuer.* 39. decem recuribus Quater voluit sot peragrans sidera Omni carentem cerneret substantia.

SUBSTANTIALIS, e, adject. (substantia) ad substantiam pertineans (lt. sostanziale; Fr. substantiel; essentiel; Hisp. substancial, esencial; Germ. wesentlich; Angl. substantial).

1.) Proprie. *Tertull. Resurr. carn.* 45. sub fin. Substantialis differentia. *Cassiod. De dialect.* Substantialis definitio. — Apud *Ammian.* 21. 1. 8. Substantiales potestates dicuntur demones, si-ve spiritus incorporei.

II.) Translate. *Rufin. Hist. monach.* 7. Generabilis mihi populum substantialem et perfectum emulatores bonorum operum.

SUBSTANTIALITAS, atis, f. 3. (substantialis) conditio ejus, qui substantialis est, sostanzialità. *Cassiod.* 7. *Hist. Eccl.* 14. ante med. Ex non exstantibus crescit mundus novellata habet substantiam recentemque nativitatem a Patre per Filium, hujusmodi utique substantialitatem cunctis accipientibus. Adde *Mar. Victorin.* 1. advers. *Ar.* 49. et 52. et alibi.

SUBSTANTIALITER, adverb. ab adject. substantialis; unde Comp. Substantialiter. — Substantialiter est secundum substantiam, sostanzialmente. *Mar. Victorin.* 1. advers. *Ar.* 20. In definitione animae quam dicimus, quid est anima? proprie dicimus et substantialiter, quod a se movetur. Adde *Tertull. advers. Valentini.* 7. et 4. advers. *Marcion.* 35. ad fin. et *Rufin.* in *Symb. apost.* 7. *Boeth.* in *Porphyre. Dial.* 1. p. 47. *Mign.* Quamvis homo et Deus adjecta mortali differentia separantur, propria tamen, id est vitabili, quod solus habet homo, naturaliter substantialiterque disjungitur.

SUBSTANTIOLO, a, f. 4. diminut. a substantia, parva substantia. *Nieronym. Ep.* 108. n. 26. Paterna et materna substantiola, h. e. facultata. *Id. Ep.* 125. n. 16. Qui pauperes suot et leni substantiola.

SUBSTANTIVÁLIS, e, adject. (substantivus) substantialis, sostanziale. *Tertull. advers. Fa-*

lentini. 27. sub fin. Substantialis, non agnitionalis forma. V. AGNITIONALIS.

SUBSTANTIVUS, a, um, adject. (substantia) substantialis, qui per se stare potest, s. stantivo, *ὑπαρκτικός*. *Tertull. advers. Prax.* 26. et advers. *Hermog.* 36. Substantiva res. — Substantivum nomen a grammaticis non veteribus, sed recentioribus dicitur, quod la oratione per se stare potest, ut orator, sermo, prudentia; cui oppositur adjectivum. V. *Poss.* 1. 3. de *Grammat.* c. 6. — Substantivum verbum dicitur item a grammaticis sum, es. *Priscian.* 8. p. 812. *Putsch.*

SUBSTERNENS, entis, particip. V. voc. seq. SUBSTERNO, sternit, strāit, stratum, aternere, a. 3. Part. Substernens II. 2.; Substratus fore in omni. paragr. et in fin.; Substernens I. 5. — Substerno est subius sterno, humi spargo, subijcio, *ὑποστρίπτω* (lt. stendere o spargere o porre sotto; Fr. étendre sous, répandre, étaler sous; Hisp. extender, estirar solo, parar solo o debaxo; Germ. unterstreuen, unterbreiten; Angl. to strew, scatter or spread under or below).

I.) Proprie. ¶ 1. Universim. — a) Cum Accus. *Cato R. R.* 37. Ex segete vellito ebulum, ciculam et circum salicta herbam altam ultramque: eam substernito ovibus. Adde *ibid.* 5. *Ter. Andr.* 4. 3. 11. Et ara hinc sume verbenas ubi Alque eas substernere. *Justin.* 3. 3. 7. Nihil eos somni causa substernere. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 14. 56. (158). Nepetam substernere in metu obdormituris, utile est. *Id.* 35. *ibid.* 25. 62. (186). de paviment. subdialib. Necessarium binas per directum conationes substerni. Adde *Ovid.* 15. *Met.* 399. *Liv.* 22. 54. Praecipue convertit substratus Numida mortuo superincubanti Romano virus. (Cf. *Sil.* 11. 6. 44.) Alii tamen rectius leg. subtractus. V. *Drakenb.* ad h. l. et *Plin.* 17. *Hist. nat.* 11. 16. (82). Substrata glareae. *Id.* 20. *ibid.* 51. 84. (226). folia. *Id.* 28. *ibid.* 9. 42. (150). pelles cervorum. — b) Absolute. *Id.* 18. *ibid.* 23. 53. (194). Justum est, singulas vehes Gmi denario ire: nbi contingat hoc, male substravisse pecori colonum apparet. — Et impersonaliter *Cato R. R.* 5. Pecori et bubus diligenter substernatur. — Apud veteres Orientis populos mos erat, regi adventanti in obsequii vestimonia togellia, vestes, flores substernere. *Fulgat. interpr. Luc.* 19. 36. *Evangel.* (Christo), substernebant vestimenta sua in via. Cf. 4. *Reg.* 9. 13. — Item in nymphis aureis marimi moduli Valentis (*Eckhel.* D. N. V. T. 8. p. 153.) cernitur Augustus togatus capite nimbo, equo lente gradienti relictus, cui occurrit Genius muliebris Antiochiae, imam pallae seu stolae extremitatem in via, qua transiturus est, substernens. Haec *Caesaroni* in *Lex. Evang.* ¶ 2. Substernere semina hordei, est substernere, subterjacere. *Calum.* 5. *R. R.* 9. circa med. ¶ 3. Substernere colorem, est sublinere, primum colorem inducere, ut qui superinducetur, magis haereat ac oleat. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 10. 66. (103). Fucus marinus, lactucae similis, qui conchyliis substernitur. *Id.* 37. *ibid.* 6. 23. (89). Sardonyches Arabice excellunt candore, substrato nigerrimo colore. Alii aliter leg. ¶ 4. Substernere delicias, est subministrare. *Zucret.* 2. 22. ¶ 5. Substernere pullos, sub pullis quippiam sternere. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 33. 49. (93). Conflagunt nidos et occultandis habiles pulli et substernendis molles.

II.) Translate. ¶ 1. Generalim. *Propert.* 3. 5. 47. Fortuna insidias pontum subtravit avaris. h. e. stravit in lato mari insidias avaris. ¶ 2. Speciatim subijcere, supponere, sottoporre, soggettare. Cf. *Tim.* 5. Omne quod erat concretum alicui corporeum, subterhebant animo. *Fal. Naz.* 2. 7. n. 14. Ejusdem culpae homines elephantis proterentes subtravit. *Catull.* 63. 331. Languidulae quae parat tecum conjungere somnos, Lesia substernens robusto brachia collo. et *ibid.* 403. Igne o mater substernor ad implia matro. h. e. presubsternor, succumbens. Sic *Sueton.* Aug. 68. Quasi pudicillam A. Iulio subtravit. *Nieronym.* 8. in *Is.* 26. 1. Omnes infirmi subtrati Christi prebibus. ¶ 3. Praegravari, ut ejus, sensa eis h. e. subterjacere, opprimere, far letto. Cf. 2.

substructo. Sic Colum. 6. R. R. 20. Taurus ventris paulo substructiore.

SUBSTRUCTIO, ōnis, f. 3. (substruo) quiddam sub terra struitur ad firmamentum edificiū, ut fundamenta, arcus, fornices, camerae, pilae etc. et terra de magnis edificiis dicitur, ὑποστυλιὰ (It. fondamenta, fabbrica sotterranea; Fr. fondation ou bâtisse souterraine; Hisp. fundamento ó edificio sotterraneo; Germ. der Unterbau, Grundbau; Angl. a foundation, substruction). ¶ 1. Stricto sensu, quæ sub terra struuntur. Vitruv. 8. 11. Marima autem esse debet cura substructionum, quod in his infinita vitia solent facere terræ congestio. Id. 1. 5. Itaque non solum in muro, sed etiam in substructionibus parietibus hac ratione deligati, non cito villabuntur. Plin. 10. Ep. 48. de theatro. Fulturæ ac substructiones, quibus subinde suscipitur, non tam firmæ mihi, quam sumptuosæ videntur. Adde Colum. 1. R. B. 5. ad fin. Inscript. apud Orelli h. 3267. (V. Annali dell'Inst. arch. a. 1858 p. 211.) Q. BYTATYVS Q. F. Q. N. CATVVS COS. SVB-STYCTIONEM ET TABVLARIVM EX B. C. FACIVNO CVRAVIT. ¶ 2. Latiore sensu, quæ supra terram fiunt, hi ima edificiū parte, substructiones dicuntur: præsertim si erassiores sint et rudiora ac firmitatem ostendant. Cæs. 2. B. C. 25. Castra Vari admodum munita natura loci, una ex parte ipsa oppido Utica, altera theatro, quod est oppidum, substructionibus ejus operis inaximis. Colum. 2. R. R. 2. ante med. Sarcophagum agrum facile est expedire lectione lapidum: quorum si magna est abundantia, velut quibusdam substructionibus partes agri sunt occupandæ, ut reliquæ emundantur. Inscr. in Bull. dell'Inst. archeol. a. 1838. p. 188. RM. CAES. DIVI NERVÆ F. NERVÆ TRAIANI AVG. SVBSTRUCTIO-NEM CONTRA LATEM MONTIS FECIT. — Apud Frontin. Aquæd. 3. 5. 6. et alibi substructio est paties et quodecumque aliud solidum opus, etiam supra terram structum ad sustinendos aquæductus: et distinguitur a rivo subterraneo et opere arcuato. ¶ 3. Latissimo sensu, quæcumque ædificia et fabricæ, præsertim amplæ et magni operis. Liv. 38. 28. Substructionem super Equitæm in Capitolio et viam silice sternendam a porta Capena ad Martis locaverunt. Cic. Mil. 20. 53. Quo in fundo propter insanas illas substructiones, facile mille hominum versabatur valentium. et ibid. 31. a med. Substructionum insanæ moles.

SUBSTRUCTUM, i, n. 2. et

SUBSTRUCTUS, a, um, particip. V. voc. seq.

SUBSTRUO, struis, strui, structum, struere. a. 3. Part. Substructus 1. et 3.; Substruendus 2. — Substrui est subius struo, ab imo extruo, a fundamentis ædifico, ὑποστυλίζω (It. fabbricare sotto o dalle fondamenta; Fr. faire une substruction ou fondation, bâtir sous terre; Hisp. fundar ó echar los cimientos, construir debajo de tierra; Germ. unterhauen; Angl. to lay the foundation, found, build). ¶ 1. Generalit. Plin. 38. Hist. nat. 4. 21. (74). Canalis et intervalla substructis canalibus junguntur. Inscr. apud Gruter. 41. 5. ΤΕΜΠΛΥΝ ΔΙΑΝΩΣΤΕ ΜΑΤΕΡ Δ. Δ. ΑΡΧΕΒΙΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΣΥΝ-ΣΤΡΕΨΙΤ. h. e. extruxit. — Plaut. Most. 1. 2. 39. pareotes fabri liberum sunt, Et fundamentum substruunt liberorum, Extollunt, parant sedulo in firmitatem. ¶ 2. Speciatim sternere, substernere, lastricare. Liv. 41. 27. Censores vias sternendas silice in urbe, glareæ extra urbem substruendas inarginandasque primi omnium locaverunt. — Absolute Cels. Dig. 8. 1. 10. Si iter legatum sit, quæ, nisi opere facto, iter non possit; licet fodiendo, substruendo iter facere. ¶ 3. Prægnanti, ut ejus, sensus est substruendo iungere, firmare. — a) Universim. Vitruv. 8. 7. ante med. Intervalla montium substruere ad libramenta. Varro 5. L. L. 155. Müll. Locus substructus, ubi nationum subsisteret legati. Cf. Plin. loc. supra cit. — b) Cum addito Ablativo. Liv. 6. 4. in fin. Capitolium saxo quadrato substructum. h. e. firmatum muro ab radicibus montis excitato, de terra Capitolium sustinens dilaba-

retur, de quo Plin. 36. Hist. nat. 15. 21. (104). Tunc venes aggeris vastum spatium et substructiones insanas Capitolii intrabantur. — c) Impersonaliter Varro. 8. 7. Quum venerit ad inum, non alie substruunt, ut sit libramentum quum longissimum. — (Hoc

Substructum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est idem ac substructio. Vitruv. 8. 7. ante med. Substructum ad libram factum.

SUBSTYPTICUS, a, um, adject. aliquantum stypticus. Plin. Valerian. 5. 31. Sit cibus substypticus medicior.

SUBSUDO, as, avi, are, n. 1. aliquantum sudo. Venant. Fil. S. Radeg. 34. de hydropica. Ita ut nec subsudasset, et intus aqua consumpta est.

SUBSULTIM, adverb. (subsilio) subsiliendo, per saltus, saltellando. Sueton. Aug. 83. Ita ut in extremis spatii subsultum decurreret.

SUBSULTO (suisulto), as, are, n. 1. frequentat. vel intens. a subsilio, est frequenter vel vehementer subsilio, ὑψάλλουσι (It. saltellare; Fr. sautiller; Hisp. saltar ó andar á saltitos; Germ. in die Höhe springen, hüpfen; Angl. to hop, skip).

1.) Proprie. Plaut. Cas. 2. 7. 10. Ut subsultabat; postquam vicit villicus. Id. Capt. 3. 4. 104. Tu subsultas, ego miser vix asto præ formidine. Tertull. Anim. 26. Si tantummodo matrem subsultando turbasset. Hieronym. Ep. 61. R. latere subsullabas et plaudabas manu et applodebas pedem.

II.) Translate. Quintil. 9. 4. 42. Monosyllaba si plura sunt, male continuabuntur, quia necesse est, compositio multis clausulis concisa subant. Id. 11. 3. ante med. Prima est observatio recte pronunciandi, æqualitas, ne sermo subsultet imparibus spatiis ac sonis.

SUBSUM, subes, subui vel suffui, subesse, n. aoom. subius sum, sub aliqua re sum, insum, lateo, ὑπέρημι (It. essere o stare sotto o nascosto; Fr. être sous; Hisp. ser solo, abazo; Germ. nnten sein; Angl. to be under); construitur autem absolute, aut cum Dat. vel rarius cum Accus. vi præpositionis, quæ verbo inest.

1.) Proprie. ¶ 1. Generalit. Planc. ad Cic. 10. Fam. 18. a med. Subest intra cutem vulnus. Tibull. 2. 5. 27. Lacta madens illic suberat Pan illeis umbræ. Virg. 3. G. 388. Nigra subest udo tantum sol lingua palato. Horat. 4. Od. 5. 40. Quum sol Oceano subest. Id. 1. Ep. 1. 95. si forte subucula peræ Trita subest tunicæ. Plin. 11. Hist. nat. 37. 78. (199). Subest ventri stomachum habentibus. Ovid. 2. Pont. 7. 9. Qui semel est læsus fallaci piscis ab hamo, Omnibus unca cibus æra subesse putat. — Fest. p. 348. 6. Müll. Suffragat, sub eodem tecto fuerat. ¶ 2. Speciatim significat vicinum esse, imminere, instare, essere vicino o imminente, tum loco, tum tempore. Cæs. 1. B. G. 25. Pedem referre et quod mons suberat circiter M. passuum, eo se recipere cœperunt. Sall. in epist. Mithrid. ad Arsac. a med. Illi suberat regnum Ariobarzânus. Planc. ad Cic. 10. Fam. 21. Putabam, posse me subesse propinquo locis, ut, si durius aliquid esset, succurrere celeriter possem. Horat. 1. Ep. 14. 24. Nec vicina subest, vinum præbere taberna Quæ possit tibi. Ovid. 11. Met. 359. Tempia mari subsunt. Cæs. 3. B. G. 27. Paucæ nationes, anni temporis confusæ, quod hiems suberat, id facera neglexerunt. Cic. Mil. 16. 42. Quum dies committitur subesset. Fulg. interpr. Sap. 12. 18. Subest enim tibi, quum volueris, posse, h. e. præsto est, in promptu est. — Cum Accusativo. Plaut. fragm. apud Paul. Diac. es Fest. p. 90. 3. Müll. in Fibr. Sic me subes cotidie, quasi fiber salicem. mi sei addosso.

II.) Translate. Zucet. 3. 274. penitus prorsum lateo hæc natura subestque. Id. ibid. 874. Scire licet non sincerum sonera atque subesse Cæcum aliquem cordi stimulum. Tibull. 1. 10. 18. Saepè solent auro multa subesse mala. Cic. 5. Fin. 10. ad fin. Intelligatur aliquam subesse causam, ut etc. Nepos Alcib. 1. Nec causa suboral, quare etc. Cic. 9. Phil. 2. 4. In qua periculi suspicio non subest. Id. 3. Att. 45. Sub-

est spes. Justin. 1. 9. 10. dolus, et 24. 2. extr. fraus. Val. Flacc. 7. 386. culpa. Cic. 1. Rep. 28. 44. Illi regi subest ad immutandi animi licentiam crudelissimum ille Phalaris. Id. 2. Herenn. 8. 12. Non temera famam nasci solere, quin subit aliquid, non vi sia qualche fondamento, et Ovid. 1. Art. am. 397. bene si celabitur index, Notitiæ suberit seipser amica tuæ. h. e. res, dicta, facta dominæ semper erunt nota tibi.

SUBSUO, suis, shi, sntum, sñere, a. 3. Part. Subsutus. — Subsuo est subius suo. Horat. 1. Sat. 2. 28. sunt qui nolint teligisse, nisi illas, Quarum subsula talos tegat instila veste. h. e. matronas, cujus stola instila purpurea aral præterita. Acron ad h. l. Matronæ stola intuntur demissa usque ad imo pedes, cujus inam partem ambit instila subsuta. Instila autem dicitur τὸ περιπόδιον, quod togæ subnebat, quo matronæ utebantur. Subsutam vestem præteritam dist. At Borghesi in Zett. 18. Ag. 1831. ait, substro dici de vestibus detritis vel scisis idemque esse ac resarcio, i. mendare, rappezzare: hinc subsutam vestem esse resartam eamque melius, quam quæ purpureo sit limbo ornata, convenire diobolari Horatii meretrici. Ita et subsutis et subsuturæ accipiendæ existunt. V. tamén et Hiltler ad h. l. Legitur et in Nol. Tyr. p. 136. Suit, insuit, cunsuit, subsuit.

SUBSUPERPARTICULĀRIS, a, adject. qui superparticulari numero continetur cum aliqua insuper et suis partibus. Boeth. 1. Arithm. 28. Igitur post duas primas habitudines multiplices et superparticulares et eas, quæ sub ipsis sunt, submultiplices et subsuperparticulares tertia inæqualitatis species invenitur. Adde ibid. 22. et Cassiod. de Arithm.

SUBSUPERPARTIENS, entis, particip. ab insuit, subsuperpartior, dicitur de numero, qui alio majore totus comprehenditur et cujus insuper aliquæ partes eodem continentur. Boeth. 1. Arithm. 28. Post hos nascentur comites, qui subsuperpartientes vocantur: hi autem sunt, qui habentur ab alio numero et eorum vel duæ vel tres vel quatuor vel quotlibet aliæ partes. Adde ibid. 22. et Cassiod. De arithm.

SUBSORDUS, a, um, adject. aliquantum surdus. Gloss. Gr. Lat. ὑποκωφός, subsurdus. Translate Quintil. 11. 3. 32. Sit ipsa vox non subsurda, rudis, immanis etc. Alii tamen aliter leg.

SUBSUTIO, ōnis, f. 3. (subsuo) actus subsuendi vel id, quod subsutum est. Gloss. Lat. Gr. Subsutio, ὑποσολάμνα, ὑποσάφην, ἀνασολάφην.

SUBSUTURA, æ, f. 1. (subsuum) sutura panni, quæ fit in ima vestium muliebrum parte, oritura, balzana. Cf. tamen SUBSUO. Edict. Dioclet. p. 24. Sarcinatori in veste subtili replicaturæ X sex, eidem aperturæ cum subsutura holoserice X quinquaginta, eidem aperturæ cum subsutura subserice X triginta, subsuturæ in veste grossiori X quattuor.

SUBSUTUS, a, um, particip. V. SUBSUO.

SUBTABIDUS, a, um, adject. aliquantum tabidus. Ammian. 26. 6. a med. Stetit itaque subtabidus: exitum putares ab inferis.

SUBTĀCTUS, a, um, adject. aliquantum tactus. Prudent. Hamartig. 174. Hinc schola sublaciam meditatul gignere sectam.

SURTAL. V. SUBTEIL.

SUBTĀLĀRIS, e, adject. qui sub talo est. Isid. 19. Orig. 31. 7. Tālares calcei socci sunt, quia inde nominati videntur, quod ea figura sint, ut cumlingant talum: sicut subtalares, quod sub talo sunt, quasi subtalares.

SUBTECTIO, ōnis, f. 3. (subtego) actus subtegendī. Augustin. Quæst. in Heptat. 2. 16. in fin. Veli nodocimū cubita triginta duplicatione et sublectione ab hoc ambitu detrahuntur.

SUBTECTUS, a, um, particip. V. SUBTEGO.

SUBTEGMEN. V. SUBTEGMEN.

SUBTEGO, tegi, tei, lectum, tegere, a. 3. Part. Subtectus 1. — Subtego est subius tegi (It. coprire di sotto; Fr. couvrir par dessous; Hisp. cubrir debajo; Germ. unteren out, von unten bedecken; Angl. to cover under).

1.) Proprie. Vitruv. 9. 5. de stilicib. Sub Aetis

caude pedes Equi sunt subiecti. At recentiores leg. subiecti. et *Ammian.* 19. 7. 3. Ferrea munimenta caelum omne subtexerunt. *Alii* nunc leg. subtexerunt. *Jul. Vol.* 2. 4. ed. *Paris.* Aera ipsum subtexisse Iulius et sagittis. *Augustin.* *Serm.* 122. Nostis primum hominem, quando peccavit, foliis ficulneis fuisse subiectum. *Jornand.* *Gal.* 2. Befert Strabo, tentes illam (*Britanniam*) exhalare nebulas, madescente humo Oceani crebris excurribus, ut subiectus sol per illam pæne totum sediosem, qui serenus est, diem negatur aspectui, noctem quoque clariosem. *Placid. Gloss.* 63. 10. Lacunarum sunt, quæ cameram subtegunt.

It.) Translate. *Augustin.* 13. *Confess.* 15. Videamus, Domine, celos opera digitorum tuorum: dissemina oculis nostris nubium, quo subiecti eos. Ibi est testimonium tuum, sapientiam præstans parvulis. *V. SUBTERMISSUS.*

SUBTEGULANEUS, a, um, adject. (sub et tegula) quod est sub tegulis: et dicitur de pavimento sub tecto, quod alias barbaricum dicitur, et testis tuis, rudere et calce constants, pavimento al coperto, ὑποδακτύλιον, κατὰ δακτύλιον, ἀπὸ δακτύλου. Differt a subdiali, quod Græci vocant ὑπὸ δακτύλου, positum sub dīo sive aere aperto. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 25. 61. (185). Pavimenta credo primum facta, quæ nunc vocamus barbarica atque subtegulanea.

SUBTEGUMBEN. *V. SUBTEMEN.*

SUBTEL, cul *Forcellinus* addit genet. subtelis, periude ac nomen esset declinabile; sed in recto tantum reperitur. — Subtel est eorum pedis: idem enim est in pede, quod velle in manu. *Priscian.* 5. p. 644. *Putsch.* in ei correptione neutri generis sunt mel, fel, subtel, τὸ κοῖλον τοῦ ποδός (unde subtilis ortus agnoscitur ab eod. 4. p. 631.). At *Perottus* mallet legere subtal et sic dici, quod sub telo sit. Verum, quum facile vocales permutantur, fidecirco, hoc etiam probabili etymo admissio (*Cl. Döderlein* v. 6. p. 354.), prior scriptura retineri potest.

SUBTEMEN vel subtegmēn, mīnis, n. 3. Ad descriptionem et simul ad etymon quod attinet, unde illa efficitur, quum *Varro* vocem a stamine ducat (*V. infra*), alii vero a subtegmēn, idque a subtego, per syncopen, ut semen pro sarimen a sero, utrumlibet postulat, ut subtemen scribatur: quod firmat et concordia MSS. et criticorum consensus. Alii tamen a subtego derivant et subtegmēn malunt. *V. Schwabe* ad *Catull.* 64. 327. et *Ribbeck* ad *Virg.* 3. *Æn.* 483. Sunt etiam qui ita distinguunt, ut subtemen sit, quod explicatum est: subtegmēn vero pannus, qui subsultat vestibus, soppanno, fodera. Sed hoc bacteius; quod etiam, probatum est nemini, inquit *Forcellinus*. At in *Art. brev.* p. 603. 12. *Keil.*, quæ *Augustino* tribuitur, occurrit subtegmēn, quod de interiore panno « quæ vestis insulsa est commoditatis aut ornatus ergo » exponit *Fr. Junius* in adnot. ad *Plaut.* 3. 1. 20. ex *Gronovii* recens. — Subtemen est filum molle et parum tortum, quod transversum in tela sub stamine textitur, ὑπόκνη, ὑπόκνη, ὑπόκνη (It. ripieno, trama; *Fr. chaîne d'un tissu*; *Flap. trama*; *Germ. der Eintrag od. Einschlag im Gewebe*; *Angl. to woof of a web*).

1.) Proprie. *Varro* 5. *L. L.* 113. *Müll.* Btemen a stendo, quod eo stat omne in tela velamentum: subtemen, quod subit stemini. *Plaut. Merc.* 3. 1. 20. Subtemen tene neta. *Plutuv.* 10. 1. n. med. Connexus stamini ad subtegmēn. *Ovid.* 6. *Met.* 55. Tela iugo vincula est: stamen eecernit arundo: Inseritur medium radia subtemen acuti: Quod digiti expediunt atque inter stamina ductum Peracso ferunt insecti pectine dentes. *Virg.* 3. *Æn.* 483. Fert plicatas auri subtemine vestes. Alii leg. subtegmēn, alii divitiū sub tegmine. Notat hic *Servius*, mele quoddam subtemen stamen accipere, quum stemen de anro esse non possit. *Sil.* It. 7. 86. et acn subtemina fulvo Quod nostræ nerera manus sic. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 24. 28. (80). de nraeo. Tam tereti filo et tam equali dedecit stamine, etc. circinato orbe subtemina adnectent. *Id.* 13. *ibid.* 12. 24. (80). de chorla. B secundo torlo

statamina secta sunt, e primo subtemine. *Fronto* de nep. am. (edente iterum *A. Maio*) ep. 2. ante med. Nulle profecto tam sit importune et insciens lanifica, quæ herili togæ solidum aut nodosum, servili autem subtile et tenue subtegmēn neverit. *V. loc.* *Hieronym.* in ALVEOLUS ad lectum.

II.) Translate. ¶ 1. Per synecdochen, apud poetas, est utrumque filum et tota tela. *Tibull.* 4. 1. 121. fulgentem Tyrio subtemine vestem Induere. *Vol. Flacc.* 6. 227. picto subtemine brecae. et 8. 234. croceo subtemine vestes. *Stat.* 7. *Theb.* 656. rubat Tyrio subtemine iborea. *Claudian.* *IP.* cons. *Honor.* 600. tribuere colorem Phœnices, Seras subtemina, pondus Hydrespes. Adde 1. *Rapt. Pros.* 257. et *Nemesion.* *Cyng.* 91. ¶ 2. Item pro ipso stamine ponitur in illo *Capitolin.* *Pertin.* 8. Vestis subtegmēn serico, eureis filis insignior. Neque enim, ut ait *Servius* loc. cit., stamen ex auro esse potest. Multis hoc idem explicat *Salm.* ad *Capitolin.* ¶ 3. Item dicitur de filo *Parcerum.* *Horat.* *Epod.* 13. 22. Unde tibi reditum certo subtemine Parca Rupere. *Catull.* 64. 327. Currite ducentes subtegmēn, currite fusi. ¶ 4. Et de quocumque filo. *Nemesian.* *Cyng.* 311. Alternoque metus subtemine tendere longo. h. e. linea. *V. FORMIDO.* ¶ 5. Figurata. *Ambros.* in *Luc.* B. n. 11. Non mediocri bzo femina, cojus tale testinum est; quam non mollia ians fila serpentem sed pretiosæ virtutis pensæ tractantem vir ejus inveniet; quæ manns extollat in noctibus et ad libram dirigit opus mortuumque suum pondus examinet, gestorum quoque noverit servere mensuram, gloriosæ subtegmēn laboris luteus.

SUBTENDENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

SUBTENDO, tendis, tentum, tendere, a. 3. Part. Subtendens 1. a; Subtentus 1. b. — Subtendo pro diverse significatione particula sub, quæ constat ¶ 1. Est subtilis tendo, extendo, ὑποτείνω. — a) Transitive. *Cato R. R.* 10. sub fin. Lectum in cubiculo onum, lectos loris subtentos quatuor. h. e. de tabulato sen solarioris propendentes, qui mos erat antiquorum. *Boeth. Geometr.* p. 414. *Lochmon.* Omnia summittit in metellum observationes sunt duæ, eorum et lignis. Enormis vero est, quæ per omne latus rectis lineis continetur; lignis autem est, quæ minnendi laboris cause et salva rectorum angularum ratione secundum ipsas extremitates subtenditur. *Id.* *ibid.* p. 381. Belliqui engoli reliquis angulis erunt æquales alter alteri, sub quibus æqualla latera subtenduntur. — b) Neutorum more. *Frontin.* in *exposit.* *formar.* p. 32. *Goes.* Linea subtendens. h. e. quæ sub elle linea tenditur, ὑπαρπύ ὑποτείνω. ¶ 2. Est sursum tendo, extollo. *Virg.* *Cir.* 7. Altius ad magni subtendit sidere mundi, Ita leg. *Scalig.*, *Ribbeck* et *Benoist*; alii suspendit.

SUBTENDŌ, es, ere, a. 2. subtilis teneo, tenere sotto. *Cato R. R.* 25. Vinaceos lectos cestibus subtento. Syncope pro subtentato. Ita, *Pontedero* duce, edidit *Schneiderus*. *V. CESTUS.*

SUBTENTO, at, stum, are, a. 1. Idem quod tento, ὑποκρίπτω. *Plaut. Truc.* 2. 2. 15. Advocali hic subtentatum cum exornatis ostibus. Alii tamen leg. sistentatum. Sed *V. SISTENTO.*

SUBTENTUS, a, nm, particip. *V. SUBTENDO.*

SUBTENTŪS, e, adject. eliquentalum tesquis, ὑποκρίπτος. *Varro* 2. *R. R.* 7. Jube crebra, fusca, subterclapa, subtenulbus setis, implicata in dexteriorum partem cervicis.

SUBTBB, particula, quæ tam adverbii tam præpositionis officio fungitur. — a) Ad scriptiorem quod attinet, supter, pro subter, scribendum esse docent *Curt. Valerian.* p. 2290. *Putsch.* et *Albin.* *Orthogr.* p. 310. 30. *Keil.*: quæ scriptura firmatur auctoritate quorundem Codd. MSS. et *Gloss.* et etiam analogiæ cum Græcis, in quibus β ante τ in x permutatur; hinc et Latine scriptus pro scribis, quamvis scriptura hab. *Inscr.* apud *Hansen* n. 7408. *Gloss.* apud *Malum* in *Class. Auct.* T. 6. p. 681. etc. (*V. et Brambach* p. 248.): sed prior præ-

ferende videtur. — b) Ratione habita etymol, subter est pro subtern, quod etiam contractum fuit in subtra, unde et subitus, ut inter, intra et intus: constat autem part. sub et ter pro tera, a tepos, quæ est forma comparativorum apud Græcos. — c) Componitur, vel potius apponitur variis verbis, quæ infra κατὰ τοιοῦτον recensemus: ita ut megram partem et conjunctim scribi possit et divisim. Habet autem eandem vim, quam sub, ut in subterfluo, et etiam clom, ut in subterfugio, et neutris interdum vim addit regendi accusativum. — Subter est idem eo sub, subitus, ὑπὸ, ὑποκρίτω (It. sotto; *Fr.* sous; *Hisp.* solo; *Germ.* unten; *Angl.* under).

A) Subter, adverbii ritu, sine casu; unde *Comp. Subterius*: cui supra opponitur. *Acc. fragm.* 630. *Ribbeck.* Nævem in fugam transducit subter sese. Adde 401. *ibid.* *Cic.* 3. *Orat.* 3. sub fin. Omnis hæc, quæ inpre et subter, onum esse. (Adde *Lucret.* 6. 535.) *Id.* 6. *Rep.* 17. Deinde subter mediam fere regionem sol obtinet. Qui subtermediam unam esse vocem putant, valde errant. *Cic.* 2. *Not.* D. 42. 106. draco serpit subter superaque Rosalveo sese etc. *Lucret.* 4. 448. at si forte oculum manns unil subditæ supter Pressit eum. Adde 6. 915. *Tertull.* *De patient.* 16. ad fin. Patientes rivalium et divitum, Impatientes solius Del vivunt. Sed viderit sua et sui præsidia patientia, quem subter ignis expectat. h. e. in inferis. *Boeth. Geom.* p. 408. *Enchm.* Sicut est subterius in picturis, et *ibid.* p. 413. Sicut de duobus agris subterius picture continet. Adde eumd. 2. *Arithm.* 26. *Id.* 16. *Orig.* B. 4. Sardonyx constat tribus coloribus, subterius nigro, medio candido, superius minso. h. e. in parte inferiore.

B) Subter, præpositio, locum denotet inferiorem, ut super superiorem signet.

1.) Proprie. — a) Cum Accusativo, sive quietis sive motus verbis adijungitur. *Cic.* 1. *Tusc.* 10. 20. Iram in pectore, cupiditatem subter præcordia locavit. *Virg.* 8. *Æn.* 366. aequi subter festigia tecti ingentem Ensam duxit. Adde 7. *ibid.* 179. *Petron.* *Sat.* 98. Arundinem subter lectum mittere. *Ovid.* 5. *Met.* 502. subterque imas ablate caverne Hic cepit attollo. *Propert.* 2. 25. 67. umbrosi subter pluviae Galesi. Adde *Stat.* 12. *Theb.* 711., *Liv.* B. 9. et *Plin.* 3. *Hist. nat.* 19. 23. (132). *Liv.* 34. 20. Subter musom advehitor. — In illo *Fulg.* *interpr.* *Amos* 2. 13. Stridebo subter vos, subter vidatus esse inter, in, ita ut sit inter vos, in terra vestra. — b) Cum Abiectivo. *Virg.* 9. *Æn.* 514. subter densa testudine. *Catull.* 65. 7. Rbæteo subter litore.

II.) Translate. *Cic.* 5. *Tusc.* 1. 4. Virtus omnia, quæ cadere in hominem possunt, subter se habet.

Homonym. Subter a subtilis ita distinguit *Isid.* 1. *Differ.* 510. a Subter est, quod re alique superiore deprimitur et proculcetur: subtilis, quod demissum altius non contingitur. At *everius*, inquit *Forcellinus* sub v. subtilis, non secus, sed non differunt; subter enim casus regit, subtilis non item. Sed *V. SUBTUS.*

SUBTERBACTUS, a, om, adject. et particip. *Cels.* 5. 25. n. 1. Idque vitium subterectis queri quibzdam sadicibus serpit.

SUBTERADDO, dii, didi, dere, a. 3. subtilis addo. *Auct. De limitib.* p. 305. *Goes.* Et nihil illos subteraddidit. Cf. SUBTBB.

SUBTERADNEXUS vel subteradnexa, a, nm, particip. ab inu. subteradnecto, subtilis adnexus. *Capitolin.* *Macrin.* 12. Tribunalum, quod exenblas deierit passus est, carpento totali subteradnexum per totum iter vivum atque axanlem transit.

SUBTERADTEXO vel subteradteso, tealis, te-tis, texere, a. 3. subtilis adtexo. *Sidon.* 8. *Ep.* 9. in pagina quam subteradtexol.

SUBTERANNELO, as, are, n. 1. subtilis anbeilo. *Stat.* 1. *Silo.* 1. 56. Invenisse pondera tanto Subteranbeilo humus.

SUBTERANNEXUS. *V. SUBTERADNEXUS.*

SUBTERATTEXO. *V. SUBTERADTEXO.*

SUBTERCAVATUS, a, um, particip. *V. voc.*

seq.

SUBTERCAVO, as, atum, are, a. 2. Part. Subtercavatus. — Subtercavo est subter cavo, scavarare di sotto. *Veget. 4. Milit. 20. in fin.* Quum rollis suis molen fuisset impulsus atque ad locum, qui subtercavatus fuerat, pervenisset etc. *Solin. 2. 47. De avib. Diomedeis.* Quum feticum adest tempus, rostro scrobes creabant, deinde surculis superpositis testa crallum imitantur et sic contegunt subtercavata.

SUBTERCONSTITUTUS, a, um, particip. ab inusit. subterconstituo, subter constitutus. *Boeth. 2. Eucl. geom. p. 404. Lachmann.* ubi alii leg. subconstitutus.

SUBTERCURRENS, entis, particip. ab inusit. subtercurro, subter currens. *Viruv. 9. 6.* Perseus dexterioribus subtercurrentis basim Vergiliarum, sinisterioribus caput Arctidis.

SUBTERCUS, cūlis, adject. omni. gen. (subter et cutis) qui est sub cute, subtercutaneus. *Thes. nov. Latinit. p. 556. ed. Mai.* Subtercus sceler, sub cute natus. Cf. SUBCUS.

SUBTERCUTANEUS, a, um, adject. qui subter cutem est. *Aurel. Vict. Epil. 14. ad fin.* Subtercutaneus morbus, idropisia, intercus. *Veget. 3. Veterin. 2. a med.* humor.

SUBTERDUCO, dūcis, dūxi, dūcere, a. 3. Subduco, subtrahō, ὑπαίρνω, ὑπαίλω (It. sottrarre; conlurre via di nascosto; Fr. emmener en secret, soustraire; Hisp. traer a escondidas, subtraer; Germ. entziehen, insgeheim fortziehen; Angl. to subtract, take away).

I.) *Plupria. Plaut. Mil. glor. 2. 3. 71.* Serva istas fores, Ne tibi clam na subterducat istinc atque huc transeat, non se la signi.

II.) *Translate. Id. Asin. 2. 2. 12.* Si huic occasionei tempus sese subterduxerit, Numquam indispicet postea.

SUBTERFLUENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

SUBTERFLUO, is, ere, n. 3. Part. Subterfluens I. — Subterfluo est subter fluo, scorrere sotto, ὑπορρεῖν; occurrit autem intransitive et etiam, transitive, transitivorum more, cum accus.; ni malis hunc casum referre ad prap., quæ in ipso verbo inest, ut in ceteris huiusmodi. *V. SUBTER* init.

I.) *Proprie, et quidem intransitive. Plin. 8. Hist. nat. 50. 76. (201).* Torrens rapido minaciter subterfluente. — Cum Acc. et prap. sub. *Viruv. 8. 2. a med.* Amnis ex lacu sub montes desertus subterfluens.

II.) *Translate, transitivorum more, cum Accus. Eumen. Paneg. Constantin. 15.* Illa eos felicitas ingrata subterfluit, ut semper pleni sperum, presentibus careant, dum futura prospiciant.

SUBTERFUGIO, fūgis, fūgi, fūgere, n. 3. Part. Subterfugiens et Subterfugiendus 2. a. — Subterfugio est clam fugio, me subduco, fuggirs di nascosto, scappare, ὑποφύγω; usurpat autem tum intransitive, tum transitivorum more. ¶ 1. Intransitive, est, ut diximus, clam fugere. *Plaut. Bacch. 4. 6. 1.* Nimio illac res est magnæ divitiæ mihi, Subterfugisse etc mihi bodie Chrysalum. *Ulp. Dig. 42. 6. 20.* Nam et eum, qui recedit, hoc est qui subterfugit, ut ne secum aliquis actio moveatur, latitare placet. ¶ 2. Transitivorum more, devitare, detectare, schivare, scamsare. — a) Cum Accusativo. *Plaut. Merc. 1. 2. 83.* Nequicquam mare subterfugi sævis tempestatibus. *Cic. 2. Ferr. 3. 8.* Ut quoniam criminum vim subterfugere nullo modo poterat, procliam tempus devileret. *Id. Cæcin. 34. a med.* Pannam subterfugere aut calanitate. *Id. 15. Fam. 1. a med.* periculum. *Id. 3. Off. 26. 97.* Ulyssem insimulant simulatione insanie militiam subterfugere voluisse. *Augustin. 14. Civ. D. 18.* Opus ipsum, quod libidine peragitur in stupris, ubi latebræ ad subterfugienda humana iudicia requiruntur, devitet publicum aspectum. *Cod. Theod. 14. 3. 6.* Nulli licet pistorum, supplicatione delata, subterfugendi muneri impetrare licentiam. *Imp. Honor. et Theodos. Cod. Theod. 12. 1. 181.* Subterfugientes decutionum. — b) Cum partic. quominus. *Vulgar. interpr. Act. 20. 27.* Non enim subterfugi, quominus annuunciarum omne

consilium Dei vobis. — c) Cum infinito. *Quintil. Declam. 6. 12.* Quid sit postea consecutum, subterfugit dicere.

SUBTERFUNDO, as, atē, a. 1. subter fundo, stabiliō, stabilire o fermare sotto. *Zaciant. 2. 8. a med.* Quum fabricaretur cælum teraque subterfundatur.

SUBTERFUSUS, a, um, particip. ab inusit. subterfundo, is, subter fusus. *Augustin. 4. Civ. D. 11.* Modo nil Juppiter corporei huius mundi animas —, modo sit æther, ut æterem Junonein subterfusam desuper amplectatur.

SUBTERHABITUS, a, um, particip. ab inusit. subterhabeo, posthabitus. *Apul. 1. Met.* Qui meis anoribus subterhabitis etc. *Forcellinus* ait rectius leg. *insuper habitis*; sed recentiores nil mutandum censent.

SUBTERIOR, ius, ōris, adject. comp. (subter) idem ac inferior. *Innocent. de casis litter. p. 232. Goes.* Subteriores termini. *Boeth. 1. Arithm. 27. angulus. et ibid. ordo.* — Absolute *Emil. Macer 2. 13.* Nocuus saoguis per subteriora dicitur expelli.

SUBTERIUS, adverb. comp. *V. SUBTER.*

SUBTERIACO, es, ere, n. 2. subter iaco, essere posto sotto. *Alcim. 1. 198.* Hic gena adentem cæli subteriacet axem. *V. SUBTER.*

SUBTERIACIO, is, ere, a. 3. Part. Subteriectus. — Subteriacio est subter iacio, gettare sotto. *Pallad. 3. R. R. 18.* Hordei grana subteriaciuntur. *Rufin. ex Euseb. Hist. Eccl. 5. 3. ante med.* Attalus quum prunis subteriectis in sella ferrea torretetur etc.

SUBTERJECTUS, a, um, particip. *V. voc. præced.*

SUBTERLABENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

SUBTERLABOR, ōris, i, dep. 3. Part. Subterlabens. — Subterlabens est labor sub aliqua re, scorrere sotto, ὑπολίσσιναι; occurrit autem intransitive et etiam, transitivorum more, cum accusativo. ¶ 1. Est itaque subter labor. — a) Neulorum more absolute. *Auson. Edyll. 10. 21.* Et virides Baccho colles et amena suenta Subterlabentis tacito rumore Mosellæ. — b) Cum Accus. *Virg. 10. Eccl. 4. de Arethusa.* quum fluetus subterlabere Sicanos. *Id. 2. G. 157.* Fluminaque antiquos subterlabentia muros. ¶ 2. Positur etiam pro clam elabi et effugere. *Liv. 30. 25.* Sed oque rostro ferire celeritate subterlabentem poterant.

SUBTERLEGO, is, ere, a. 3. subter lego vel colligo; afferitur ab *Auct. Quæst. gramm. p. 181. 36. Keil.*

SUBTERLINO, is, ere, a. 3. subter lino, linam rei alicujus partem perlinco. *Plin. 28. Hist. nat. 7. 23. (83).* Sotira obstetrix tertiana quartanæque efficacissimum dixit, plantas agris subterlini.

SUBTERLUO, is, ere, a. 3. subter lavo, subluo. *Claudian. VI. cons. Honor. 177.* Gurgite sidereo subterluit Oriona.

SUBTERLUVIO, ōnis, f. 3. (subterluo) sublaties, proluvies. *Claud. Mamert. 2. Stat. anim. 2.* Loca humoris audisui subterlutione cedentia.

SUBTERMADUS. *V. SUBTER* sub A.

SUBTERMEO, as, are, n. 1. subter transeo, passare di sotto, ὑποπερπατῶ. — Cum Acc., vi prepositionis, quæ verbo locat, apud *Claudian. Edyll. 6. 61.* Et junctas rapido pontes subtermeat æstu. *Plin. 2. Hist. nat. 97. 99. (214).* Hebetes esse qui negent subtermere (sc. terram) sidera ac tarsus eadem resurgere. — Absolute *Capell. 8. p. 287.* Polaris circulus, qui subtermat aut erebitur aut descendit.

SUBTERMINISTRATUS, a, um, particip. ab inusit. subterministro, subter injectus, sottoposto. *Rufin. ex Euseb. Hist. Eccl. 5. 2. prope fin.* Quam etiam scilicet ferreæ superpositi (martyres) consumptam verberibus carnem ignis subterministratus caueret.

SUBTERMISSUS, a, um, particip. ab inusit. subtermitto, subter positus. *Augustin. Quæst. in Heptat. 2. 177.* Ut dimidium reducens — subtegeretur, id est omnia ipsa quindecim cubita subtermis tegeretur.

SUBTERMÖVENS, entis, particip. ab inusit.

subtermovo, subter movens, che muove di sotto. *Isid. 16. Orig. 4. 2.* Deiode, subtermoventia man, cum lapide (Magnetē) ferrum cureu desuper movebatur.

SUBTERNATANS, sotla, particip. ab inusit. subternato, subter nato, che nuota sotto. *Solin. 52. a med.* Delphines crocodilos eliciunt ad natandum demersisque astu teneis ventrium subternatoles secant. — Cum Accus. *Isid. 12. Orig. 6. 16. de seria.* Superatans navem secat.

SUBTERNAVIGATUS, a, um, particip. ab inusit. subternavigo. *Plin. 36. Hist. nat. 15. 24. (104).* Præterea cloacæ, operum omnium dictu maximam, suffossis montibus atque urbe penitus subterque navigata. *V. SUBTER* init.

SUBTERNUS, a, um, adject. (subter) idem quod infernus. *Prudent. Hamartig. 930.* lapidos subterina nocte caminus. *Alii leg.* subtelia. *Id. 1. aduers. Symmach. 392.* Religionis opem subterois poscere ab antio.

SUBTERO, tēris, tēvi, tērum, tētere, a. 3. Part. Subteritus. — Subtero ¶ 1. Est subter tero, subter a tritu consumo, Imminuo, logorare di sotto, calpestando logorare. *Cato R. R. 72.* Boves ne pedes subterant, prius, quam in viam quoquam agas, pice liquida cornua infima ungi to. *Plaut. Asin. 2. 2. 73.* asinos prædicas Vetulus claudos, quibus subtrahit ad femina erant ungulæ. *Colum. 6. R. R. 15.* Subtriti pedes boum eluuntur calefacta bubula urina. *ad Plin. 28. Hist. nat. 16. 62. (221).* *Seneca Ep. 51. a med.* Quamlibet viam patiuntur jumentula, quorum durata in aspero ungula est: in molli palustrique pascono saginata, citro subteruntur. ¶ 2. Est etiam comminuo, overpißa, pestare, tritare. *Colum. 12. R. R. 5.* Sallia scitarum subterito, el subtriturum cum quartario mellis aceto diluito. *Id. 2. ibid. 11. sub fin.* Ciceræ mixta palea subtilit pecori præbetur. *Plin. 20. Hist. nat. 20. 82. (218).* M. Varro corlandro subtrito cum aceto carnem incorruptam æstate servari putat. *Id. 30. ibid. 9. 23. (80).* Lactem viridis sanguis subtritus et hominum et jumentorum pedes subtilitus sanat. Cf. *Marcell. Empir. c. 14. p. 105.*

SUBTERPENDENS, entis, particip. ab inusit. subterpendo, subter pendens. *Pallad. 4. R. R. 10.* Mala nioa teras tactu subterpendentia.

SUBTERPONO, pōnis, pōnēti, pōnitum, pōnere, a. 3. Part. Subterpositus. — Subterpono est subter pono. *Max. Victorin. p. 1954. Pulsch.* In casualibus hæc quoque verbis adiunguntur; dicimus enim infer, subtrabe, subterpone, supercibe. *Boeth. 3. Cat. Arist. p. 259. Mign.* Id ipsa planissime subterposuit. *Cæc. Aurel. 1. Tard. 4. 93.* Manibus subterpositis. *Adde Augustin. 13. Confess. 15.*

SUBTERPÓSITUS, a, um, particip. *V. voc. præced.*

SUBTERRANEUM, i, n. 2. *V. voc. seq.*

SUBTERRANEUS, a, um, adject. (sub et terra) qui est sub terra, ὑπογῆος (It. sotterraneo; Fr. souterrain; Hisp. soterraneo; Germ. unterirdisch; Angl. subterranean). *Cic. 15. Att. 26. a med.* Subterraneus specus. *Colum. 1. R. R. 6.* Vincula quam saluberrimum subterraneum ergastulum, aegustis illustat fenestris. *Pallad. 10. R. R. 2.* Subterranea animalia. *Juvenal. 2. 149.* regna. *Plin. 36. Hist. nat. 22. 50. (170).* structura. et ibid. 13. 19. (89). domus. *Seneca 3. Quæst. nat. 16. in fin.* Subterranei mures. *Flor. 1. 12. ad fin.* Non scalls nec inruptione, sed cuniculo et antiteraceis dolis peractum urbis excidium. — Hinc

Subterraneum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, est locus subterraneus. *Apul. 11. Met.* Quum ad Inferos demearis, ibi quoque in ipso subterraneo subterfundo me tibi proptiam frequens adiciabis.

SUBTERRĒNUS, a, um, adject. Idem ac subterraneus. *Apul. 9. Met.* Subterranei arbis plagas illumioabat. *Posta in Anthol. Lat. n. 481. v. 39. Riese.* Vili subterranea pusillus tumor uras.

SUBTERRĒUS, um, adject. Idem ac subterraneus. *Arnob. 7. p. 226.* Opinionem necesse est

frustrari, quam super atris pecudibus habetis
divisque subterreli.

SUBTERSCRIPTUS, a, um, particip. ab locat.
alt. *subscripto*, qui subter est scriptus, subscrip-
tus. *Boeth.* 1. *Mus.* 10. Et ut sit elarius,
quod dictum est, sicut verbi gratia melleorum
quattuor pondera, quae subterscriptis numeris
continuantur. *XII. IX. VIII. VI.*

SUBTERSECO, as, are, a. 1. subter seco. *Cic.*
in *Arat.* 273. Distribuitque medium subtersecat
hic Capricorum.

SUBTERSERO, is, (ui) ere, a. 3. subter in-
sero. *Chalcid.* *Tim.* 51. Quae partol fatora erant
necessaria membra subterserunt.

SUBTERSTERNO, sterolis, stravi, sternere, a.
3. subter sterno. *Jub. Valer. res gest. Alex.*
M. 2. 17. (edentis *A. Maio*) Xerxes maria quid-
dem muro muovisse, profundum etiam navibus
costravisse, exercitu Graeciam complevisse, aera
ipsum subterstravisse jaculis et sagittis etc. At
in edit. *Paris.* legitur subterstrasse.

SUBTERTENŪO, es, ere, a. 1. subter immi-
nuo, logorare de collo. *Lucret.* 1. 312. Annu-
las in elgito subtertenuatur babando.

SUBTERTIOS, a, um, adject. subterquiterius,
ut subterius numerus, qui ab altero eum ter-
tie ejusdem parte continetur. *Capell.* 7. p. 252.
Subtertius (numerus), quem Graeci *ὑποτέριος* ap-
pellant. Subtertili rationem habent tria ad quat-
tuor, sex ad octo. *V. SUBDIMIDIUS.*

SUBTERVACANS, anti, particip. ab iouis.
subtervaco, subter vacuus, vacuo de sotto. *Se-
neca* 6. *Quaest. nat.* 25. Decidat lo illum sub-
tervacoalem locum. Nisi melis divisim scribere
subter vacantem. *V. SUBTER.*

SUBTERVŪLO, as, are, a. 1. subter volo seu
subter volando ascendo. — Cum Accus., vi prae-
positionis, quae verbo inest. *Stat.* 3. *Theb.* 669.
fragar intonat ingens Horientum et vasto sub-
tervolat astra tumultu.

SUBTERVŪLYO, is, ere, a. 3. subter volvo.
Ammian. 22. 8. sub fin. Ita Pontus perstriglit-
tor gelu, ut oec annuum cursus subtervolvi cre-
dantur.

SUBTEXENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

SUBTEXO, textis, texti, textum, texere, a. 3.
Part. *Subtexens* II. 1. a; *Subtexius* sere lo
omni. paragr.; *Subtexurus* II. 3. — Subtexo est
subtexo textu, pertexo, contexo, subnecto, *συμπλέω*
(*lit. tessere sotto, allaccare tessendo, tessere*;
Fr. tisser sous, adapter sous; Hisp. tejer solo,
adaptar solo; Germ. unter etw. weben od.
ziehen; Angl. to weave under).

I.) Proprie. *1. Generatim. Lucr.* 4. 86.
Quae vulgo volitant subtili praedita filo. *Id. ibid.*
899. ventus subtili corpore tenui. *Id. 6. 224.*
Ignis subtilis. Id. 4. 113. et 120. primordia
subtilia atque minuta. Calu. 54. 3. Subtilia et
leve peditum Liboos. *Id. 64. 63. Subtilis mitra.*
Seneca Ep. 76. ante med. Gladium bonum di-
ces, cui ad secundum subtilis acies. *Plin.* 18.
Hist. nat. 7. 14. (71). Subtilis sarioa. *Feget.*
3. *Veterin.* 17. liam. *Manil.* 4. 718. Perque
coloratas subtilis Graeca gentes Gymnasium prae-
fert vultu fortesque palastras. *h. e. gracilis agi-*
lisque. Plin. 16. *Hist. nat.* 36. 66. (168). Sub-
tilior arundo. *Id. 18. ibid.* 13. 34. (129). Re-
porum semen praestantius, quo subtilius. *Pallad.*
1. *R. R.* 15. Subtilius corium. *Plin.* 11. *Hist.*
nat. 5. 4. (11). Mel suavis dulcissimus atque sub-
tilissimus. *Auct. De limitib.* p. 361. *Lachm.*
Terminus subtilissimus. *2. Speciatim dicitur*
de saporibus. Horat. 2. *Sat.* 8. 38. Fervida sub-
tile esuriant vino palatum, delicato, fino: quod
de saporibus acriter acuteque judicial. (Unde pa-
latum doctum et eruditum dixit *Colum.* 8. *R. R.*
16. ante med. et ibid. Subtilior gula. Verum haec
loca inter transepta relinquit *Forcellinus* notat.)

II.) Translate. *1. Est operire, coprire. —*
a) Cum Accus. rei, quae subtextitur, addito etiam
Abi, rei, quae quid subtextitur. Virg. 3. *En.* 583.
caelum subtexera fumo. *Seneca Phoeniss.* 423.
atra nube subtexens diem Stymphallis. *Id. Hip-*
pol. 955. Nunc atre ventis nubila impellentibus
subtexere noctem. *Stat.* 3. *Silv.* 1. 127. Quam
greve oeturna caelum subtextitur umbra. *Lucan.*
7. 519. ferro subtextitur aether. *h. e. multitudine*
telorum. (Adde Lucr. 5. 467. et 6. 481.) *Id.* 4.
103. oec Phaeum surgere sentit Nox subtextu po-
lo. *Sil. It.* 4. 550. bloc Libyca certant subtexere
corous Deosa nube (telorum) polum. — *Val.*
Flacc. 5. 414. Sol — diem subtextit Olympo. *h. e.*
tuem et diem celo spargit. — b) Cum Accus.
rei, quae quid subtextitur, et Dat. rei, quae subtexi-
tur. Ovid. 14. *Met.* 367. subtexera nubes Soli. *h.*
e. praetere, iocundere. 2. Saepo est historiam
carminis conseribere; quod cominodā metaphorā
texere et pertexere dicitur. Nepos Att. 18. Sic
familiarum originem subtextit, ut es so claro-
rum virorum propagines possimus cognoscere.
Xenoph. 4. 1. 211. loceptis de te subtexam car-
mina ebarila. *3. Est etiam addere, subducere,*
subjungere, saggyungere, aggiungere, fere scri-
hendo. Colum. 11. *R. R.* 1. Ut olitoria curam

subtexeram villicis officio. *Auson. Profess.* 5. 8.
Subtexas esto debili throno patris, laudi ut sub-
tibus emulas. Hinc *Agorate Stat.* 1. *Silv.* 99.
mitteque lacerare vates Maluit et nostra laetorem
subtexere myrto. *h. e. anteposuit myrtum et ele-*
giacum earum leuro et graviori stilo. — Cum
Acc. et Infinito. Liv. 37. 48. ad fin. Subtextit
deinde fabula bulo, legatos lo seotatu interroga-
loe esse. *Vellej.* 1. 14. 1. Huic rei per idem
tempus civitalem propagatam auctumque Ro-
manum nomen communiooe juris, laud intem-
pestiva subtexturi videmur. *4. Item intexere,*
immiscere. Manil. 3. 522. Et subtextu melle
bona mol.

SUBTEXTUS, e, um, particip. *V. voc. praec-*
ced.

SUBTHO. V. SYLITHO.

SUBTICEO, ticeo, ticeul, tycere, a. 2. (sub et
ticeo) post taceo. *Augustin.* 1. *De ord.* 3. n.
9. Quod quum reveriora, quam putabat, voce di-
xissem, subtextit allquantulum. *CF. SUBTACITUS.*

SUBTILLOQUENTIA, ae, f. 1. (subtilis et io-
quor) subtilis oratio. *Tertull.* 5. advers. *Mar-*
cian. 19. a med.

SUBTILLOQUUS, a, um, adject. (subtilis et
loquor) subtiliter loquens. *Tertull.* 5. advers.
Marcion. 19. a med.

SUBTILIO, as, are, a. 4. (subtilis) subtilem fa-
cio, extenuo. *Plin. Valerian.* 5. 17. Dara oportet
ea, quae extenuare posunt humores. — Sed
et sinepe forte ad subtilem eum melle et
aceto maodusatus. *Adde Orbas.* fr. *Bern.* 2. 11.
p. 13. etc. *Hag.*

SUBTILIS, e, adject. Etiam subtilis scriptum
reperitur in *Edict. Dioclet.* 7. 48. — Ducunt
etymologi a *texo*, unde tela pro texela, quae te-
nulus filis constat, ita ut sit pro subtilis vel
subtilis. *CF. exilis* pro exigilis. *Aliter Priscian.*
4. p. 631. *Putsch.* *V. SUBTEL.* — Comp. Sub-
tilior in omni. paragr.; *Subtilissimus* I. I. et
II. 1. — Subtilis est tenuis, minutus, acutus,
exilis, gracilis: cui crassus, plenus, oppositur,
λεπτός (*lit. subtilis, tenuis, minutus*; *Fr. fin, subtil,*
mince, menu; *Hisp. sutil, fino, delgado*; *Germ.*
fein, dünn, zart; *Angl. thin, subtle*).

I.) Proprie. *1. Generatim. Lucr.* 4. 86.
Quae vulgo volitant subtili praedita filo. *Id. ibid.*
899. ventus subtili corpore tenui. *Id. 6. 224.*
Ignis subtilis. Id. 4. 113. et 120. primordia
subtilia atque minuta. *Calu.* 54. 3. Subtilia et
leve peditum Liboos. *Id.* 64. 63. Subtilis mitra.
Seneca Ep. 76. ante med. Gladium bonum di-
ces, cui ad secundum subtilis acies. *Plin.* 18.
Hist. nat. 7. 14. (71). Subtilis sarioa. *Feget.*
3. *Veterin.* 17. liam. *Manil.* 4. 718. Perque
coloratas subtilis Graeca gentes Gymnasium prae-
fert vultu fortesque palastras. *h. e. gracilis agi-*
lisque. Plin. 16. *Hist. nat.* 36. 66. (168). Sub-
tilior arundo. *Id. 18. ibid.* 13. 34. (129). Re-
porum semen praestantius, quo subtilius. *Pallad.*
1. *R. R.* 15. Subtilius corium. *Plin.* 11. *Hist.*
nat. 5. 4. (11). Mel suavis dulcissimus atque sub-
tilissimus. *Auct. De limitib.* p. 361. *Lachm.*
Terminus subtilissimus. *2. Speciatim dicitur*
de saporibus. Horat. 2. *Sat.* 8. 38. Fervida sub-
tile esuriant vino palatum, delicato, fino: quod
de saporibus acriter acuteque judicial. (Unde pa-
latum doctum et eruditum dixit *Colum.* 8. *R. R.*
16. ante med. et ibid. Subtilior gula. Verum haec
loca inter transepta relinquit *Forcellinus* notat.)

II.) Translate. *1. Generatim. Cic.* 15. *Fam.*
6. Sincere et subtile iudicium. *schietto, semp-*
lice e che tocca il punto. Sic Plin. 18. *Hist.*
nat. 17. 46. (165). Subtilis et illa sententia: sa-
renda ea lo tequiore terra, quae non multo indigent
suo. *Cic.* 2. *Nat. D.* 47. 121. Quae sit in figuris
animalium et quam solers subtilisque descriptio
partium quaequeque admirabilis fabrica membro-
rum, fina, delicata dispositionis. et 1. *Orat.* 23.
100. Non iselligo, quamobrem, non, il mios illa
subtili desinitione et hac vulgari opinione, ars
esse videatur, stretta e rigorosa. et *Horat.* 2.
Sat. 7. 101. Subtilis et callidus iudex. *acuto,*
perspicace. et 2. Ep. 1. 292. Iudicium subtile
videndum artibus. *fino, acuto. et Plin.* 4. *Ep.*

10. a med. Sapiens subtilisque lector. attento e
diligente. *Sic Quintil.* 1. 4. a med. Scrutabitur
mille praeceptor acer et subtilis origines nomi-
um. *Seneca* 7. *Quaest. nat.* 3. Damocritus sub-
tilissime anilorum omium. *Cels.* 7. 7. n.
13. Ubi suffusio vetustior facta est, manne cura-
tionem desiderat: quae loter subtilissimas haberi
potest. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 3. 23. (40). Sub-
tilissimum inventum. *ingegnosa invenzione. Sic*
Plin. alter 6. *Ep.* 33. ad fin. Soot multe (non
auderem ois tibi dicere) elata, multa pognentia,
multa subtilia, cose acute e *ingegnose. Rurea*
Plin. 18. *Hist. nat.* 13. 35. (132). Subtilis ob-
servatio. *Id.* 2. *ibid.* 108. 112. (247). (et *Quin-*
til. 2. 5. 8.) Improbum autem: verum ita subtili
argumentatione comprehensum, ut podest non
credere, *h. e. accurate. Id.* 11. *ibid.* 16. 16. (46).
de apid. Fetus quoniam modo progesserant, ma-
gna loter eruditio et subtilis questio est. *Plin.*
4. *Ep.* 17. Ille vir, quo neminem deus oostre
graviores, sanetiores, subtiliores denique tulit,
h. e. lo omol officio attentum, sedulum, assi-
dum, puntuale, exatto, scrupoloso: scilicet vel
minutissima quaeque subtiliter conserantem, me
videtur officio defuisse. Auct. Atn. 143. Tu
modo subtile, animo duce, perelpe curas. *h. e.*
lotentus, acris, sollicitus. Sic Manil. 3. 43. sub-
tili ram summam perelpe cura. — In *lto Apul.*
4. *Met.* Subtilem occasionem felleiter nactus.
subtilis occasio videtur esse subtilitas astas, quem
ille occasione possit exercere. *CF. Felleg.* 2.
119. Alit tameo aliter leg. — *Subtilis ductus.*
causa ita asponitur a *Capell.* 5. p. 153. Ductus
causa aspiciendus ant. Ductus autem est agendi
per totam causam teoor sub aliqua figura serva-
tus. Sunt autem ductus quique: simplex, sub-
tilis, figuratus, obliquus, mixtus. — Subtilis, quum
aliud vult animus, aliud egit oratio, ut: Quidam
abdicat illum, quod amicos non habeat: hic oon
vere abdicat, sed ot amicos habeat, teret. *CF. 2.*
Specietim saepe refertur ad locutionem. Cic. 5.
Alt. 14. extr. Habes epistolam pleoam festio-
tionis et puvaris: reliqua subtiliores eront. *h. e.*
diligentiores et singula accuratius persequentes.
Id. 3. *Fin.* 1. ad fin. Stoicorum non ignora-
mus, quam sit subtile vel spioosum potius di-
cedi genus. *h. e. simplex, purum, inoroatum*
et ad docendum solummodo aptum. Id. 1. *Orat.*
39. 180. et 3. *ibid.* 9. 31. Scavola oratione ma-
zime limatus atque subtilis, rem epilcaos pro-
priis episque verbis. *Id.* 1. *Off.* 1. ad fin.
Demetrius Phalerens disputator subtilis, retor
parum vehemens. — Purro subtile dicendi ge-
nus est terlia illa species orationis, quae et te-
nuis et acuta et pressa et submissa et humi-
lis et incompleta et modica et temperata a *Ci-*
*cero*na dicitur. *Orat.* 6. ad fin. et *ibid.* 21. et
23. et *seqq.* et 2. *Orat.* 29. a med., ab allis sti-
lus infimus appellatur. Habet autem locum in
rebus parvis, lo episola at quum doceodus est
iudex. *V. ACUTUS* et *ACUMEN.* *Cic.* *cit. c.*
21. Quot officia oratoria, tot sunt genera di-
cedi: subtile lo probando, modicum in dele-
clando, vehemens in ostendo. *Adde Quintil.*
6. 3. 39. et 7. 3. 14. *CF. PLENUS.* — Hinc

Subtile, is, n. 3. absolutum, substantivorum mo-
re, rei subtilis. *Quintil.* 12. 10. 58. Subtile, quod
λεπτόν vacat. *Adde ibid.* 69. *Fulgat. interpr.*
Is. 19. 9. Pectentes et textentes subtilia. *Adde*
Hieronym. in *Comm.* ad *h. l. Fulgat. interpr.*
Ezech. 16. 10. Eluxi te byso et indol te sub-
tilibus. *h. e. resibus subtili filo teilla. — Ad*
subtile, adverbil rlu, subtiliter, exacte. Censorin.
De dia nat. 17. Saeculum quid sit, usque adhuc
arbitror ad subtile examinaturn non esse.

SUBTILITAS (subtilitas), illa, f. 3. (subtilis)
gracillitas, exilitas, tenuitas, *λεπτότης, λεπτομέρεια*
(*lit. sottigliezza; Fr. finesse, léguité; Hisp. fine-*
za, tenuidad; Germ. die Feinheit, Düntheit,
Zartheit; Angl. thinness, subtilty).

I.) Proprie. *Plin.* 11. *Hist. nat.* init. Insecto,
immoos subtilitatis animalis. *picciolezza, minu-*
tizza. et 23. ibid. 9. 41. (148). Subtilitas ferra-
mentorum. *h. e. scles. Id.* 33. *ibid.* 10. 36. (83).
Intus. Id. 11. *ibid.* 37. 59. (220). Augusta sub-

littina (venenarum). *Id.* 33. *ibid.* 12. 55. (157). Fe-
cit idam et conquis, magistrica appellatos, per-
vulis potioris; sed a quibus ne ascripta quidem
liceret exprimere, tem opportune injuriam subtili-
tatis erit. *minutella, finezza, delicatezza di la-
voro.* et 35. *proem.* Morosa celandi fagandique
ac tingendi subtilitas. *Vitruv.* 4. 1. *circa med.*
Multibris subtilitas. Paullo ante *gracilitatem* di-
xerat. *magrezza.* et *Petron.* *Sat.* 31. Allis re-
quentibus ad pedes at paucioribus cum ingenti
subtilitate tollentibus. *h. e.* valde leniter purgan-
tibus, ut ait *Horat.* 1. *Ep.* 7. 51. *Bureus Plin.*
21. *Hist. nat.* 1. 1. In bottis seri coronamento
jussit Calo, inenarrabili solum maxime subtilitate.
Id. 2. *ibid.* 65. 65. (163). Subtilitas humoris.

II.) Translate. ¶ 1. Abstractorum more. —
a) Est arumen, perspicacia, sollertia, acutetia
o sottigliezza o finezza d'ingegno, penetrazio-
ne. *Seneca Ep.* 113. Dicam, si mihi accom-
modaveris subtilitatem et intentionem tuam. *Tac.*
Agric. 9. Militariibus ingenis subtilitatem dees-
sa, quia centesima juridicilo secura et obtusior
causiditatem fori non exercent. *Plin.* 18. *Hist.*
nat. 34. 77. (335). Aristoteles, vir immensis an-
ticitatis. *Id.* 11. *ibid.* 37. 88. (219). Nimia sub-
tilitas. *Id.* *ibid.* 37. 77. (198). Subtilitas man-
tis. *Id.* 2. *ibid.* 65. 65. (165). Magna sua glorie
inventores gradū subtilitate geometrica docent
etc. et *ibid.* 108. 112. (247). Eratosthenes in anni
literarum subtilitate sollicitus. *Id.* 35. *ibid.* 3. 4.
(13). Perverna grammaticorum subtilitas. *sottigliez-
zeria.* et 17. *ibid.* 23. 35. (172). Subtilitas paral-
monis compendia invenit. *la spilorceria.* — b)
In oratione est pualtas, venustas et naturalis
quasi color, nullq adhibito artu pigmento. *Cic.*
4. *Fam.* 4. Facile cedo tuorum scriptorum sub-
tilitati et elegantie. *Id.* 3. *Orat.* 7. ad fin. Sua-
ritatem isocretes, subtilitatem Lyzias, acumen Hy-
perides, vlm Demosthenes habuit. et *Brut.* 17.
67. Qui in Græcia antiquitate delectatur eque
subtilitate, quam Atticam appellant. *Id.* 2. *Nat.*
D. 1. 1. Flumen isonum verborum et sub-
tilitas scotoliarum. *acume.* — c) Hinc ponitur
ad significandum stilum infamum, de quo in voce
precedenti: tenuitas, jejunitas, siccitas, exili-
tas, acumen etiam dicitur. *Id.* *Brut.* 82. et *Orat.*
23. ¶ 2. Conorato, ut ajunt, scous est res in-
venta et accogitata subtilitas. *Petron.* *Sat.* 17.
a med. Impetum morbi munistrata subtilitate le-
nit.

SUBTILITER, adverb. ab adject. *subtilis*; unde
Comp. *Subtilis* I. et II. 2. et 3.; Sup. *Subtilis-
sima* II. 2. — Subtilitas aut moute, tenuiter,
graciliter, sollitmente, λεπρός.

I.) Proprie. *Lucrat.* 6. 1029. sas per crebas
foramina ferri Privas ad pastes subtiliter insinua-
tus. *Id.* 3. 740. Bas subtiliter connexæ. *Pallad.*
3. *R. R.* 21. extr. Subtiliter fodare, laggermente.
et *Plin.* 5. *Hist. nat.* 12. 13. (67). Subtilius
dividenda aliquid.

II.) Translate. ¶ 1. Est acuto, ingenioso,
acutamente, ingegnosa. *Cic.* 6. *Verr.* 57.
a med. Iste arditus homo et Græcicus, qui hæc
subtiliter judicat, quæsolus intelligit. *Plin.* 1. *Ep.*
10. Disputat subtiliter, graviter, ornate. ¶ 2. Item
minute, sologitallm, diligenter, minutamente, par-
minuto, con accuratezza. *Cic.* 2. *Att.* 21. De
republica quid ego tibi subtiliter? sola perit.
Id. *Boib.* 22. 50. A quo bmo, quæ ego nunc
percurro, subtilissima sunt omnia perpolita. *Id.*
Flacc. 17. aztr. Sed de hoc testa lotoque testi-
monio Mitridatico dixerunt subtiliter et copiose
Q. Hortensius. *Id.* 1. *Att.* 13. ad fin. Sed bmo
ad te scribam alias subtilius. *Liv.* 3. 5. ad fin.
Interfecta inde quattuor milia at, exsequendo
subtilitas numerum, ducentos ait et triginta. *Cæle.*
præf. sub fin. *Æsculapius*, quoniam adducit ru-
dem et vulgarem bene scientiam paullo sub-
tilius excoluit, in decorum numerum receptus est.
Adde 4. 3. ¶ 3. Refertur ad ostensionem pnam,
naturam et innovationem, et ad stilum infamum di-
cendi, ut in SUBTILIS dictum est. *Cic.* 9. *Fam.*
21. Privatas causas si eas ierosus agimus sub-
tilius; capitis aut famæ solliciti ornatus. et *ibid.*
paullo post submissis dicit. *Id.* *Orat.* 29. 100. Is

est eloquens, qui et humilia subtiliter, et magne
gratiter, et mediocria temperate potest dicere.
Sic *Quintil.* 8. 3. 4. Magnificet, an subtiliter di-
cere. ¶ 4. Item sine aspiratione. *Consent.* *De*
barbar. p. 10. *Butim.* Per immolationem Quot
barberismi, ni, si quis *Traciam* diceos, primam
subtiliter efferat.

SUBTILIO, es, ere, a. 2. aliquentulum limeo,
subvereos, υποβοδῶμαι. *Cic.* 2. *Phil.* 14. ad fin.
Numquid sublimis, na ad te hoc crimen perti-
nere videatur?

SUBTILINO, is, ire, n. 4. aliquentulum timbo.
Tertull. *Pall.* 4. a med. Ut Bacchantibus indu-
mentis aliquid subtilinolret, cymbalo incessit. *Cf.*
Priscian. 1. p. 559. *Putsch.*

SUBTILUBANS, antia, particip. *V. voc.* seq.
SUBTILUBO, as, ase, n. 1. Part. Subtilubans
II. — Subtubans est aliquantisper titubo, titu-
bare aliquanto.

I.) Proprie. *Venant.* 2. *Fil. S. Martin.* 475.
Qui pede subtilubo, belbutio faucis anbeio.

II.) Translate. *Prudent.* *Apotheos.* 551. du-
bitabile pectus Subtilubante fide.

SUBTOLARIS, *V. SURTALARIS.*

SUBTORQUEO, torques, torqui, torquere, a. 2.
subtus torqueo. *Gargit.* *De cur. boum.* ante
med. Si his collum subtorserit. Legitur et in *Nol.*
Tyr. p. 80. Torquet, retorquet, subtorquet, tor-
sit, aetorist, subtorist.

SUBTRA, adverb. (subter) Agnoscitur a *Do-*
sith. *Gramm.* p. 42. 17. *Keil.* V. SUBTER init.

SUBTRACTIO, onis, f. 3. (subtreho) subduc-
tio, sottrazione.

I.) Proprie. *Mar. Victorin.* 1. p. 2499. *Putsch.*
Apnoce, id est sublaecilo syllabæ.

II.) Translate. *Fulgat. interpr.* *Hebr.* 10. 39.
Quod si subtraxit se, non placebit animæ mæ.
Nos autem non sumus subtrahendi illi in per-
ditionem, sed fidel in acquisitionem æoimæ. *h. e.*
non nos subtrahimus, sc. non deficiemus a fide.
— Apud Mathematicos est actus subtrahendi nu-
merum minorem a majore. *Boeth.* 1. *Arithm.*
18. Si in uonem incurral vicissim ita subtrahio,
primi conia se ocessario numeri diceatur.

SUBTRACTUS, a, um, et

SUBTRAHENS, antia, particip. *V. voc.* seq.

SUBTRAHO, trahis, trahi, tractum, trahere, a. 3.
Part. Subtrahens I. et II. 1.; Subtrahendus I. et II.
2.; Subtrahendus II. 1.; Subtrahendus II. 1. et 3.
— Subtraho est subter traho, subduco, etiam au-
fero, paulatim edim, ὑπέλας, ὑπαίρω (11. *levar*
vía, togliare di sotto mano o a poco a poco, sot-
trarre; *Fr.* enlever de dessous ou secrètement
ou peu à peu, soustraire, ôter; *Hisp.* quitar de
sota, debazo ó á escondidas ó poco á poco, sub-
traher; *German.* heimlich od. unter der Hand od.
nach und nach entziehen; *Angl.* to subtract,
to take away; occurrit autem cum Accus., cal-
sæpe conjungitur Dat., vel Abl. et præp. ab, az.

I.) Proprie. *Plaut.* *Cas.* 2. 2. 28. Qulo vero
subtrahat (peculium). *h. e.* sorripit. *Lucrat.* 6.
605. Na pedibus rapit tellus subtrahata ferat in
barathrum. *Cas.* 1. *B. G.* 44. Subtrahere ded-
iticio. *Id.* 7. *ibid.* 22. aggesem cuniculi. *Auct.*
B. G. 8. 33. Si oppidat impedimenta clauda-
stina fuge subtrahere coarentur. *Cic.* *Mur.* 37.
80. Nolite mihi subtrahere vicalum meum diligen-
tim. *Id.* apud *Non.* p. 105. 10. *Herc.* Subtra-
heas aliquid cibum. *Ovid.* 5. *Trist.* 2. 40. colle
jugo. *Id.* *ib.* 424. Subtrahitur presso molle arens
pedi, asilge di sotto il piede, et *Liv.* 10. 14.
Subtrahere bastatos primæ legiois ea acie. *Id.*
44. 37. milites ab dextro cornu. *Tac.* 3. *Ann.*
53. oculos. *Seneca Herc. Fur.* 1242. Arma na-
gito propra mihi subtrahito seddi. *Tac.* 3. *Hist.*
7. Subtrahit militum iræ, ad *Vasparianum*, in-
tus est. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 37. 56. (134). Si ba-
riocæcus vitat subtrahit fuge. *Cels.* 3. 4. Eam
malesiam, quæ ladesse videtur, ducendo replus al-
vum, subtrahere. *h. e.* destrahere. — Subtrahere
se, se subducere, sottrarsi. *Virg.* 6. *Æn.* 465. Si-
ste gradum, teque aspectu na subtrahere nostro.
Liv. 44. 16. Subtrahere sas per alias atque
alias causas, ne interesset illa, quæ oon probat,
cepit. — Et absolute. *Plin.* *Paneg.* 85. Præfe-

ctum ea subtrahentibus legere. *h. e.* subtrahenti-
bus se. Sic *Sueton.* *Cres.* 55. Subtrahere repenta
interdium vel noctu. *Up Dig.* 21. 1. 17. a med.
Pignori datus servus domino se subtrahit. — Sub-
trahi, mediorem apud Græcos more, se subtra-
here, sottrarsi. *Virg.* 5. *Æn.* 197. vastis tremis
scilbus aeres puppi Subtrahiturque solum. Sic
Tac. 4. *Ann.* 70. Subtrahit solo.

II.) Translate. ¶ 1. Generalim. *Cic.* *Dom.*
5. 11. Ut materlem subtraheremus furori ino.
Sic *Curt.* 7. 2. a med. Materiam consternatio-
nis subtrahendam ratus. *Liv.* 6. 1. et 8. 29. I.
Forium morbo gravi implicitum fortuna bello
subtrahit. *Id.* 9. 26. Calavlos mors, haud dubia
ab ipsa conserta, iudicio subtrahit. *Justin.* 16.
4. extr. Quasi minis populi occulta eos subtra-
churus. *Ovid.* *Id.* 131. Finiet ille dies, quæ te
mibi subtrahat ollum, mi li torrà dinanzi, et
Herod. 14. 132. vires subtrahit ipse timor, leva
le forze. — Subtrahere se, se subducere. *Cic.*
2. ad *Q. fr.* 6. a med. Quo ego me libentius a
curia et ab omni parte reipubl. subtraho. *Co-*
lum. 1. *R. H.* 9. a med. Subtrahere se labori.
— *Flor.* 4. 12. a med. Quam Armeniam ad Per-
thos se subtrahentem respicit. *h. e.* subtrahentem
se ab R. imperio et ad Parthos transeuntem. Adde
Virgat. *Interpr.* loc. cit. in SUBTRACTIO. —
Subtrahi, mediorem apud Græcos more, se sub-
trahere. *Colum.* 7. *R. H.* 9. ante med. Mater non
educando lebori subtrahitur, si solleva dalla fa-
tica, et 11. *ibid.* 1. ante med. Rbrloso cura of-
ficii pariter cum memoria subtrahitur, sfugge.
¶ 2. Speciatim est omittere, reticere. *Tac.* 1. *Ann.*
81. Subtrahitis candidatorum nominibus, originem
ejuque et vitam et stipendia descripsit: ali-
quando ea quoque significalloue subtrahia, can-
didatos hortatus, ne etc. ¶ 3. Apud Mathema-
ticos subtrahi dicitur numerus, qui majori sub-
ducitur, sottrarre, far l'operazione della sottra-
zione. *Boeth.* 2. *Musica.* 23. Si digressaron diepenta
consonantie subtrahes, ut reliquos loqui. *Id.*
Geometr. p. 400. *Friedl.* Minores (numeri) a
majoribus, quosdusque dividuntur, sunt subtra-
hendi. ¶ 4. Pro vereri. *V. voc.* seq.

SUBTRANSEO, is, ire, n. enom. Subtransiet
pro subtransibit *V. infra* et *Cf. TRANSEO* init.
— Subtransio est transeundo prætereo: regit au-
tem Acc. vi præpositionis, qua componitur. *Tren-*
late Fulgat. *Interpr.* *Ital.* *Sap.* 6. 8. apud *Lu-*
cif. *Caral.* pro *S. Athan.* 1. p. 862. *Mign.* Non
subtransiet personam cujusque Dâminus. *Noster*
bahat: non subtrahet personam cujusquam
Deus. *h. e.* non timebit, non reverebitur.

SUBTRIPLIX, *V. voc.* seq.

SUBTRIPLUS, a, um, adject. Ita appellatur
numerus, qui ab alio numero ter constituitur.
Boeth. 1. *Arithm.* 23. Si majorem numerum mi-
nos numeros ter matriat, subtriplex vocabitur.
Sic etiam teg. *Friedl.*; sed *Peratti*, *Termin-*
nat. p. 93. minus recte teg. subtriplex.

SUBTIBISTIS, e, adject. Comp. Subitristior.
— Subitristis est aliquantulum tristis. *Ter. Andr.*
2. 6. 16. Subitristis visus est esse aliquantulum
mibi. *Hieronym.* *Ep.* 60. n. 1. Silius ipse quasi
scotlens et cera subitristior. Adde *Cyprian.* *Ep.*
7. n. 3.

SUBTITUS, a, um, particip. *V. SUBTERO.*

SUBTUNICALIS, e, adject. (sub et tunica) qui
sub tunica est. — Absolute, idem ac subucula,
υποδῦνη, apud *Fulgat.* *Interpr.* *Ital.* *Laz.* 8. 7.
Et vestivll eum subtunicat. *Noster* bahat: vestivll
pontificem subucula. Adde *Hieronym.* *Ep.* 44.

SUBTURPICULUS, a, um, adject. demin. a
subturpis, aliquantulum turpis. *Cic.* 4. *Att.* 5:
Etiam subturpicula mihi videbatur esse taliv-
pōia.

SUBTURPIS, e, adject. turpiudole nonnihil
habens conjunctum, ὑπαίχρος. *Cic.* 2. *Orat.* 66.
264. Et quæ sunt, quod indicull proprium est,
subturpis.

SUBTUS (sopius) lum adverbii, lum præposi-
tiois more usurpatur, et est a subter, ut intus
ab inter. *V. SUBTER* loli.

A) Subtus, adverbii alto, aut idem ac subter,
tutra, sotto, di sotto.

I.) Proprie. Cato R. R. 48. Ut subitus homo ambulare possit, facito. Varro 2. R. R. 9. Labris neque resima superioribus, neque pendulis subitis. Lucet. 1. 1059. animalia subita vagari. Contendunt. Adde eund. 6. 855. Varro. 5. L. L. 131. Müll., Plant. Cas. 5. 2. 26. et Tac. 4. Hist. 23. a med., ubi alii leg. intus.

II.) Translate. Fulgat. interpr. Bar. 2. 5. Et facti sumus subitus et non supra, quia peccavimus Domino Deo nostro. h. e. humiliati, depressi sumus.

B) Subitus, qua praepositio, apud sequiorie scriptores occurrit et est idem ac sub, subter, sotto, unde: construitur autem cum quarto et sexto casu. — a) Cum Accus. Fulgat. interpr. Ps. 17. 39. Cedent subitis pedes meos. Adde ibid. v. 40. et Is. 10. 16. Mich. 4. 4. Et sedebit vir subitus vitem suam et sobtue solum suum. h. e. maxima prosperitate fruatur. Dosith. p. 94. 9. Keil. Subitus lectam, unde τὴν κλίβην. — b) Cum Abl. Innocent. Cas. litter. p. 316. 9. Lachm. — Rud. Sub Flaminea posilus vloeia et subitis vinea alveum.

Homonym. De discrimine inter subitus et subter V. SUBTER.

SUBTUSSIO, is, ira, n. 4. aliquantum tussis. Veget. 3. Veterin. 25. Col quum sub linguam litigeris, autussiet. Schneiderus monet, hac corrupte esse et ex Hippocr. Graecor. Ita legenda: Ut nec in capite appareat venae, nec sub lingua: quum litigeris tumorem, cedit. Recentiores tamen priorem lectionem retinunt.

SUBTUSUS, a, um, particip. ab inest. subitudo: aliquantum tusus seu percussus, aliquanto amittacato. Tibull. 1. 11. 55. Flet teneras subitusa genas. Alii leg. suffusa. — Subtusius angulus, est idem quod obtusus. Boeth. 1. Geom. p. 1180. Subtusius angulus maior recto est. nisi legend. obtusus, ut alibi: cf. ibid. p. 1201. F. tamen Quicheratium in Add. etc. p. 280. et Furlanellum ad h. v.

SUBTUTUS, a, um, adject. aliquantum tutus. Commodian. 30. Instruct. 18. Sublutus lo prosperis esto. Ludwig leg. sub totis, b. e. in totum, omnino.

SUBUBERES infantes, qui ad huc sunt sub ubero. Gloss. Isid.

SUBUCULA (subicula), m, f. 1. Etymon vocis petunt alii a sub et duco, quasi subducula, quod subitus inducatur; alii rectius ab inusit. subuo pro subduo ex Gr. δύνω, unde et imbuo, exuo. — Subucula est genus vestis interioris, quae sub tunica adhibebatur, intertuta seu tunica intima, ὑποβασίς, ὑποδύτης, ὑποκοδής (It. canicia; Fl. tunique de dessous, chemise; Hisp. tunica interior, camisa; Germ. des Unterwand; Angl. shirt, chemise). Vinorum propria fuisse videtur, inquit Forcellinus, sed ex Varro. 5. L. L. 131. Müll. et ex figuris in Mus. Borbon. XIV. 37. patet, eam fuisse viris atque mulieribus communem. F. INDUSIUM.

I.) Proprie. Varro apud Non. p. 542. 24. Merc. Postea quam blanas tunicas bebera ceperunt, instituerunt vocare subuculam et inducium. Id. 5. L. L. 131. Müll. Captium ab eo, quod capit pectus: alterum, quod subitus, a quo subucula: altorum, quod supra, a quo superatus. Horat. 1. Ep. 1. 95. rides, si forte subucula paræ Trita subest luicæ. Sueton. Aug. 82. Hieme quaterals cum pingui toga tunica, et subucula thoreca laqueo muniebatur.

II.) Improprie est genus libi in sacris. Fest. p. 309. 25. Müll. Subuculam Ellas Stilo et Cloasius iisdem fere verbis demonstrant vocari, quod dils datur ex alica et nleo et melle. Nam de tunica genere notum est omnibus.

SUBUCULATUS, a, um, adject. (subucula) subucule indutus. Quintil. 8. 3. ante med. Nec a verbis modo, sed a nominibus quoque derivata sunt quaedam, ut a Licetione subuculatum et ab Asinio Umbrietum et Uguatum. Alii rectius pro subuculatum leg. sublatum. F. SUL-LATORIO.

SUBUCUS, a, um, adject. aliquantum odus. Ferr. apud Fest., Philarg. et Non. V. in SUBUS

et SEMIUDUS. Sont qui leg. atlam apud Apul. 2. Met. init.

SUBULA, m, f. 1. Subla, syncop. pro subula, legitur in Inscr. in Corp. Inscr. Lat. 4. 1712. et Gloss. Labb. Cf. fibla pro fibula. — Subula videtur esse a suo, ut fabula a for, fibula a fego etc., et significat ferreamentum subtile oblongum, peracuta acie instructum: quale est, quo cerdones corium perforant suendi causa, lesina, subbia, κερδών, ὑπέρκτιον.

I.) Proprie. Colum. 6. R. R. 5. a med. Aeneas subula pars auriculæ latissima circumscribitur. et mox. Media pars descripi cubiuli eadem subula transiit. Martialis. 3. 16. Das gladiatores, auctorum regule, cecido: Quodque tibi tribuit subula, sicca rapit. Pallad. 7. R. R. 14. Caprini steircolis baccam subula subtiliter escavare. Adde Fulgat. interpr. Deut. 15. 17. — Subula leonem excipere, proverb. ad grave periculum leviter se muovere: Ital. dicimus andare incontro alle sassate con la testa di vetro. Seneca Ep. 82. extr. Et adversus mortem tu tam minuta jacularis? subula leonem excipis? Cf. eund. Ep. 85. Pudet in aciem descendere, pro dila hominibusque susceptam, subula armatum.

II.) Improprie videtur esse acuta pars maculi, quaapidica utuntur ad poliendos lepides. Simplic. De re agr. p. 88. Goes. Si superior tantum pars dolata est et inferior subulis imposita derelicta. Adde ibid. p. 305. Lachmannus ibid. p. 516. subulis in hac significatione a recto subulus derivat, nescio tamen que ratione ductus.

SUBULCERO, as, are, a. 1. aliquantum vel subter ulcero. Vos a Lexico espungenda; occurrit enim tantum in Not. Tir. p. 180. Exulceret, reulcerat, subulceret.

SUBULCUS, i, m. 2. Ad etymon vocis quod attinet, ita in Excerpt. ex Charis. Gramm. p. 551. 14. Keil. «Subus, τὸ ὑποβόσκον (b. e. gres porcorum vel suile, bara), unde subulcus, ὑποβόσκος». Sed veri similis, ut a bos bubulus, unde et bubulus (Cf. Gr. βουβόλιος pro βουπόλιος); sic a sus per inausit. subulus factum est subulcus (Cf. Gr. ὑποβόλιος). — Subulcus est suum custos, porcarius, suarius, guardiano de porci, porcatio, ὑποβότης, ὑπόβορος. Varro 2. R. R. 4. a med. Ut subulcus facile circumspicere possit, nequi porcellus a matre opprimatur. et ad fin. Subulcus debet consuefacere, omnia ut faciant ad buccinam. Adde Colum. 1. p. 26. Virg. 10. Ecl. 20. Venit et upilio, tardi venere subulci. Ita Ribbeck, ubi vulgo legeb. bubulci. Adde Martialis. 10. 93.

Homonym. Discrimen inter subulcum et porculatorem V. in PORCULATOR.

SUBULO, onis, m. 3. duo diversa significat. 1. Subulo, nomen Etuscum, ut patet ex Varro. et Fest. loc. infra addat., conjungend. cum Lat. sibilus et Ital. zuffolo (Gatvani, Genti e Favelli. in Ital. p. 354.). est idem ac Ulicen. Fest. p. 309. 2. Müll. Subulo Tusca tibicen dicitur. Itaque Ennius: Subulo quondam marinas propter edulabat plagas. Varro 7. L. L. 36. Müll. Subulo dictus, quod ita dicunt tibicines Tusci; quocirca radices ejas in Etruria, non Latia quærendæ. 2. Subulo — a) Dicitur, a subula, de quodam cervorum genere, qui rectis suis cornibus et in modum subulis acuminatis, simplicibus, non ramosis; nisi relictis nomen ducere ab radice, quam habet in priore significatione, quod cornibus sit in modum tibiae rectis et simplicibus. Plin. 11. Hist. nat. 37. 45. (123). Aliis simplicibus tribuit (cornibus), ut in eodem genere (cervorum) subuloniis es argumentum dicitur. Id. 28. ibid. 17. 67. (231). Sicut et qui suum limi cluerem profulare scripsit in passo et cervi palmonem, maxima subulonia. — b) Hinc etiam dicitur pedico, quasi subula perforans. Ita exponit Turneb. locum Juvoni Epigr. 70. Pervertæ Veneris politico vulcero fessor, Lucili ratis subulo, pulipipama. Sed V. SUBILO.

SUBUMBILICUS, i, m. 2. Id., quod est sub umbilico, sc. venter et femora, apud Hieronymum. in Zach. 1. ad 2. 18. In visione imaginis, que

habebat aureum caput et pectus argenteum et subumbilicam aeneam ac pedes ferreos et scilicet.

SUBUMBRO, as, are, a. 1. subitus umbro. Fulgat. interpr. Ital. Exod. 25. 20. Eunt Cherubim extendentes planas a sumum subumbantes planis suis et vultus eorum ad invicem respicientes. Noster habet operientes. Legitur etiam in Not. Tir. p. 169. Umbrat, obumbrat, subumbrat.

SUBUNCTIO, onis, f. 3. (subungo) actus subungeodi vel unctio quæ subitus fit. Crat. Aurel. 3. Acut. 3. a med. Etiam subunctionibus saucium vel interiorum utemur.

SUBUNCTOR, onis, m. 3. (subungo) qui subungit. Inscript. apud Hertzem n. 6899. L. DOMITIVS DEMETRIVS P. DEMETRIVS SYRINCTOR DE III. (h. e. tiera) concordia.

SUBUNDO, as, are, a. 1. aliquantum vel subitus unda. Vos a Lexico espungenda; occurrit enim tantum in Not. Tir. p. 123. Undat, exoodat, redundat, subundat.

SUBUNGO (subunguo), ungis, unxi, unctum, ungere, a. 3. subitus ungo. Gloss. Gr. Lat. ὕναλκω, subungo. Adde Gloss. Placid. p. 498. ed. Mat. Legitur etiam in Not. Tir. p. 130. Subungit, subuoxit, subunctum.

SUBUNGUENTARIUS, i, m. 2. qui subungit, ministris unguentarii. Inscript. Pulciana apud Guarin. Comment. VIII. p. 31. L. DOMITIVS DEMETRIVS P. DEMETRIVS SYRINCTOR DE LIB. CONCORD. h. e. subunguentarius de Libuina Concordia.

SUBURANUS (Subuiranus), a, um, adject. (Subura) ad Suburam pertinet, unde Suburana regio et tribus. V. SUBURA in ONOM. Hinc etiam Suburanæ canes quibusdam videntur esse meretrices (quæ maxime in Subura habitabant) apud Horat. Epod. 5. 57. Senem, quod omnes rideant, adulterum Latens Suburanæ canes. Sed Horat. notat quidem secum itacem in Suburam meretricum causa, et canes simpliciter intelligit in eo vico noctu vigilantes. Martialis, quoque ad meretrices respicit 11. 78. Ergo Suburanæ tinnem trade magistra. et ibid. 61. Quem quum fenestra ridit a Suburana Obscega nudum lena, forticem clausit. Ita Forcellinus. In adnot. vero ad Horat. hac habet C. Fea: «Canes, non ipsas meretrices dicit Poeta, ut putat Herin. Figulus; nec quod venæ canes ab ejus luci meretricibus alerentur, ut Georg. Fabricius; sed tantum illarum meretricum stationem invuere voluit Horatius, quum de mecho agatur, cum vulgari imprecatione, ut apud Tibull. 1. 5. 56. Post egat e trivis aspera turba canum». Huic interpretationi farent Ritters, Syntus, et alii. At MSS. editique libi plurimi ex antiquis libris pro Suburanæ habent Suburbane, ut etiam Acrius. Contra O. Kellero posterior hæc lectio «scheint eine verkehrte Aenderung des Maronius zu sein: auch Priscianus ad Pseudopriscian XVII. 32. haben das richtige Suburbane». Ita et Ritters. — NB. De cognom. R. V. ONOM.

SUBURBANUS, urum, m. plur. 2. F. SUBURBANUS in un.

SUBURBANITAS, atis, f. 3. (suburbanus) locorum suburbanorum situs, urbis vicinitas. Cic. 4. Ferr. 3. 7. de Sicilia. Sic populo Romano jucunda suburbanites est hujusce provicia. Synmach. 2. Ep. 23. Nunc huta est istocius suburbanitas. Adde Sidor. 7. Ep. 2. a med.

SUBURBANUM, i, n. 2. V. voc. seq. in un.

SUBURBANUS, a, um, adject. sub urbe positus, ubi vicinus, vicino o sotto la città, ὑποαυτός. Cic. Rosc. Am. 46. 133. Rus autemum et suburbanum. Id. 3. ad Q. fr. 1. 3. Suburbanus fundus. Id. 2. Divinat. 32. 69. ager. Nepos Att. 14. Nullo habuit hortos, nullam suburbanam aut maritimam sumptuosam villam, neque in Italia, præter Ardeanum et Nomentanum, rusticum prædium. Adde Ulp. Dig. 49. 4. 1. a med. Cic. 1. Orat. 21. extr. Suburbanum gymnasium. Colum. 11. R. H. 2. Suburbana Italia regio. Horat. 2. Sat. 4. 15. Cuius suburbani. h. e. qui in suburbano botto uasculur. Sic Martialis. 13. 43. Lecta suburbanis mittuntur apyrina ramis. Plin. 26. Hist. nat. 4. 9. (19). Suburbana Italia. h. e. es pars ite

his, quae vicina est Romae. *Martial.* 6. 3. Plana suburbani qua cubat unda freti. h. e. maris urbanus. Antium alluentis. *Plin.* suburbana litorea. 9. *ibid.* 18. 31. (67). appellat maris Rume vicinior prius mari Rubro. *Tac.* 3. *Ann.* 47. Suburbana peregrinatio. h. e. per loca Urbis proxima. et 13. *ibid.* 43. crimina. h. e. quae prope Romam quis admittit. Adde *Horat.* *Epod.* 5. 57. ubi tamen alii rectius leg. *Suburbanæ*. V. hanc voc. — Ilinc absolute, substantivorum more.

Suburbani, orum, m. plur. 2. incolae locorum seu oppidum, quae Romae suae vicina, ut Aricia, Laurenti, Lauryli, Tiburini et Praenestini: quae oppida non procul ab Urbe erant. *Ovid.* 6. *Fast.* 57. *Simo loquitur*. Nec tamen hunc nobis tantummodo praestat bonorem Roma: suburbani dant mihi minus idem.

Suburbannus, i, n. 2. (subaud. ros vel praedium) fundus sub villa arbi vicina. *Cic.* *Rabir.* *Post.* 10. 26. Seniores summo loco natos in hortis aut suburbanis suis cum milita saepe videamus. Adde 12. *Att.* 34. et 18. *ibid.* 13. et 8. *Perr.* 20. *extr.* *Plin.* 8. *Hist. nat.* 40. 61. (144). Volatium astutis e suburbano redeuntibus canis a grastratore defendit. *Id.* 81. *ibid.* 3. 25. (42). Avaritia in villas ac suburbanas publicam salutem detorquebat. *Martial.* 5. 85. Dum sibi redire de Petrensi fundi Ducenae elamat soccinatus Euclides Coriolioque plura de suburbano. Adde *Sueton.* *Tib.* 11. et *Ner.* 48. *Cassiod.* 12. *Hist. Eccl.* 3. In suburbano Constantianopolis, cui nomen Oliva est.

SUBURRICARIUS, a, um, adject. (sub et urbi-
cus) idem ac suburbanus, ut *Suburricarius* regio-
nis, *Suburricariae* partes. *Imp.* *Valentinian.* et
Valens *Cod. Theod.* 11. 4. 9. et *Imp.* *Honor.* et
Theodos. *ibid.* 28. 12. *Pervenit et Tascia, sub-
urricariae* regiones. Adde *ibid.* 18. 12. Cf. ad
rem *Doering* ad *Nuist.* *Imp.* *Occid.* c. 4. et
alii. — Apud scriptores Ecclesiasticos subur-
banae Ecclesiae dictae sunt, quae in suburbano
Romae erant. *Rufin.* 1. *Hist. Eccl.* 6. *Suburbi-
carius* Ecclesiarum sollicitudinem gerere.

SUBURBUS, i, f. 3. et
SUBURBIUM, ii, n. 2. (sub et urbs) frequen-
tes extra urbem domus instar vel urbanas adifici-
antes, *apocryph.* (h. suburbio; Fr. *faubourg*,
banlieue; *Hisp.* *arrabal*; *Ger.* *die Vorstadt*;
Angl. *suburb*, *outpart*). *Cic.* 12. *Phil.* 10. 24.
Qui Terminibus nuper in suburbium, ut eodem
die reverteretur, ita non ausus sim? legitur et
apud *Cassian.* *Cen. inst.* 2. 5. — *Rufin.* ex
Orig. *hom.* 11. Luca in suburbibus.

SUBURGO vel *suburgere*, ei, are, a. 3. sub-
tus aut prope urgem, *spingere sotto*. *Virg.* 6. *En.*
202. furens animi dum prorem ad aera subitget
Interior spatiosque subit Sergentis iniqua, infelix!
earis in procurentibus basit. *Auct. Itiner.* *Ale-
z.* *M.* 48. (at. 19.) Naves Memphis per Nilum
suburgenti jubet, ipse per Heliopolim pedes co-
dem occurrentes.

SUBURGURUS. V. voc. praeced.

SUBURUS, oris, usui, velum, orera, a. 3. Part.
Subustus 1. — *Suburo* est leviter aro.
1.) Proprie. *Sueton.* *Aug.* 38. Solitus est crura
suburere aures ardens, quo mollior pilus surge-
ret. *Pautin.* *Nolan.* *Carm.* 7. 37. Tamquam sub-
uril corporis signis color Vltima scabuit, non te-
nebat gloriari. *Cass.* *Murel.* 2. *Mont.* 98. 224.
Ille enim singula carpes incedens et in ignis
vicem suburit.

II.) Translate. *Luzor.* *Carm.* in *Volulam*
in *Anthol.* *Lat.* n. 312. *Mayer.* Quid te tam
polulans suburit ardor, Nunc quomodo iam esillum
tibi superat? *Posta* *ibid.* n. 923. de *Calceia*,
Ipsa Cupidine cadent elementa phaeata, Cujus
et in mentis flamma suburit aqua.

SUBURRANUS. V. *SUBURANUS*.

SUBUS et *sububus*, i, m. 2. § 1. Est nomen
lapidis linealis, idem fortasse ac *trapezus*, apud
Auct. var. de *linib.* p. 403. 3. *Zechem-Rud.*
Subus sive *trapezus* (scl. *trapezus*), et p. 249.
6. *ibid.* *Subus* (sic) sive *trapezus*. § 2. Alla
significatione V. in *SUBULCUS* int.

SUBUS pro *Suis*. V. *SUUS*, a, um.

SUBUSTIO, oris, f. 3. (suburo) levis ulla.
Apud *Imp.* *Aread.* et *Honor.* *Cod. Theod.* 15.
1. 32. *subustio* ibermarum vocatur, quae ab *Am-
mian.* 31. 1. 2. *inaccessio* lavari dicitur: hoc
est calefactio, quia lavacra ex inferiore loco ca-
lefacti.

SUBUSTUS, e, um, particip. V. *SUBURO*.

SUBVAS, vadis, m. 3. qui sublestat in locum
prioris vadis, seu qui pro vade spondet. *Gell.*
18. 10. recitat varia priscorum legum vocabula,
in his vades et *subvades*.

SUBVASTO, as, are, a. 1. vasto. *Vulgat.* *in-
terpr.* *Ital.* *Hebr.* 11. 28. ex MSS. *Sang.* et
Clar. Na qui *subvastabat* primitiva, tangeret eos.
Nostr. habet *vastabat*.

SUBVECTANS, anis, particip. V. *SUBVECTO*.

SUBVECTIO, oris, f. 3. (subveho) actus sub-
vehendi, comportatio, *υπομενη* (h. condotta,
trasporto, vettura; Fr. *transport*, *arrivage*;
Hisp. *transporte*, *arribo*; *Ger.* *die Zufuhr*;
Angl. *a carrying, transporting*). *Cass.* 1. *B. G.*
40. Qui summi timore in rei frumentariae sub-
vectione omniaque liberis conferrent, facere
adroganter. Ita leg. *Kraff.*; alii *simulationem*.
Liv. 44. 8. Frumentum terda *subvectione* erat. Adde
2. *praef.* et *Tac.* 13. *Ann.* 61. *extr.* *Veget.* 3.
Milit. 8. *Subvectio* frumenti cetrarumque spe-
clerum. *Augustin.* in *Ps.* 58. *serm.* 2. *vehicu-
lorum*. *Cass.* *Aurel.* 2. 13. 3. magna ponderis.
Vulgat. *interpr.* *Gen.* 45. 19. *parvulorum* ac
conjugum. — In plur. num. *Cass.* 7. *B. G.* 10.
Na ab re frumentaria, quae *subvectionibus*, la-
borat. *Vitruv.* 1. 6. Quam opportunitates flu-
vialium, seu per portus marium *subvectiones*, ha-
buerint ad munia comportationes expeditat.

SUBVECTO, as, avi, are, a. 1. frequentat. a
subveho. — Part. *Subvectans*. — *Subvecto* est
adveho, comporto, vasto. *Plaut.* *Asin.* 2. 2. 74.
Asini, qui ubi *subvectabant* rure virgas ulmeas.
Virg. 6. *En.* 303. Et ferruginea *subvectat* cor-
pora cymba. *Id.* 11. *ibid.* 131. *Subvectare* sasa
bumeris. Adde *Stat.* 1. *Silv.* 6. 39. *Sil.* *It.* 1.
563. et 4. 21. et *Colum.* 6. *praef.* *Augustin.* 10.
Civ. D. 9. Utendum alicuius *Demonis* amicitia,
quo *subvectans* vel paululum possit alvari a
terre quicque post mortem.

SUBVECTIO, oris, m. 3. (subveho) qui sub-
vehit. *Avien.* *Perieg.* 199. *Bosphorus* *Ioachiae*
subvektor virginis olim.

SUBVECTUS, a, um, particip. V. *SUBVEHO*.
SUBVECTUS, us, m. 4. (subveho) idem ac
subvecto. *Tac.* 15. *Ann.* 4. Et provisi ante
commensus, quorum *subvecto* etc. *Cassiod.* 5.
Hist. Eccl. 17. a med. Sed curas publicis non
sufficit *subvecto* episcoporum.

SUBVEHO, vñis, veri, vastum, vēbere, a. 3.
Part. *Subvectus* 1. 1. (et *Subvevus* V. suo loco);
Subvehendus 1. 2. — *Subveho* proprie est ex to-
tiori loco in altiora vehere, *υπομενω* (h.
portare in su, *tranzare*; Fr. *transporter* de
bas en haut, *transporter*; *Hisp.* *transportar* de
coto a debazo en alto; *Ger.* *von unterhalb*
herauf, dah. hinauf führen, tragen, zuführen;
Angl. *to carry or bring up*): constituitur autem
cum *Accus.*, addito etiam *Acc.* loci vel rei, ad
quem vel *subvehitur*, et *praep.* ad, in.

1.) Proprie. § 1. Stricto sensu. *Lucret.* 5.
513. Ast *illam* (aeram *flusre*) *subter*, contra
qui *subvehit* orbem. *Cass.* 1. *B. G.* 16. *Frum-
entum*, quod *flumina* *Arari* *navibus* *subveherat*.
Virg. 11. *En.* 417. ad *templum* *summasque* ad
Palladis *arces* *Subvehitur* *magna* *matrum* *regina*
caterua. Ubi *Servius*: Proprie. *matronae* enim
pilentis *vehiebantur* ad *templum* *pergentes*. *Id.* 5.
ibid. 721. Et *non* *extra* *polem* *higle* *subvecta* *te-
pedit*. *Id.* 3. *ibid.* 58. *Adversum* *superes* *remis*
subvectus *et* *amem*. *Ovid.* 8. *Met.* 796. *Ille*
dato *subvecta* *per* *aera* *curru* *Devenit* *in* *Sey-
thiam*. et 6. *ibid.* 422. *subvecta* *quae* *ponto* *Bar-
bara* *Moproplos* *terrestant* *agmina* *muros*. *Liv.*
24. 49. *Philippum* *lambis* *biremibus* *flumine* *ad-
verso* *subvecto*. *Tac.* 2. *Ann.* 60. *Germanicus*
Nilo *subvehebatur*. *navigava* *su* *pel* *Nilo*, et 13.
ibid. 18. *Naves* *Tibet* *subvectas* *ignis* *absumpit*.
h. e. *adverso* *flumine* *tractas*. *Id.* *ibid.* 39. *Sub-*

vecta *utensilia* *ab* *Omta*. *Sueton.* *Cal.* 15. *Matris*
fratrisque *cineres* *Romae* *Tiberi* *subvecto* *mau-
saeo* *intulit*. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 12. 17. (80).
Quoam *rationes* *in* *tantam* *alitudinem* *subvecta*
sint *cementa*. *Silleg.* *leg.* *subvecta*. et *Vulgat.*
interpr. *Exod.* 25. 38. *Vacies* *ad* *subvehendam*
mansam. *Rutil.* 1. *Itiner.* 153. de *Tiberi*. *pla-
cidis* *commercii* *ripis* *Devebat* *hinc* *ruria*, *sub-
vebat* *inda* *maris*. h. e. *secundo* *flumine* *Romae*
vebat *opas* *agrorum* *ex* *Sabinia*, *Etruria* *etc.* *ad-
verso* *merces* *peregrinas*, *appellantis* *Oltiam*
navibus. — *Subvehere* *naves* *apud* *Plin.* 21.
Hist. nat. 12. 43. (73). et *Tac.* 2. *Ann.* 8. et
15. *ibid.* 8. *ad fin.* *est* *contraria* *flumine* *agere*.
§ 2. *Latiores* *saos* *et* *universim* *est* *advehere*,
convehere, *comportare*, *portare*, *condurre*, *tras-
portare*. *Liv.* 9. 15. 23. et 43. *Inensis* *omnibus*
vili, *per* *quas* *commetas* *es* *Samio* *subvebe-
bantur*. *Id.* 22. 16. *Quam* *tantum* *ab* *tergo* *di-
villum* *sociorum* *Romanis* *commetus* *subvebarat*.
Stat. 3. *Silv.* 2. 88. *quall* *te* *subvebat* *aera* *Doria*
Agrenel *furtis* *blandia* *iurencol*. Adde *Juvenal.*
6. 89. et *Apul.* 9. *Met.* *prope fin.*

II.) Translate. *Capitolin.* *Max.* et *Balb.* 5.
Quem *statim* *ad* *praefecturam* *praetori* *subvehit*.
Augustin. *lo* *Ps.* 77. n. 33. *Ut* *ad* *caelestem*
gloriam *per* *gratiam* *Christi* *subvehamur*.

SUBVELLO, vellis, vulum, veltens, a. 3. Part.
Subvulus. — *Subvello* est subit vello. *Lucil.*
apud *Non.* p. 95. 15. *Merc.* *Rador*, *subveltor*,
desquamor, *pumicor*, *ornor*. h. e. *plios* *corpore*
mihl *vello*. *Est* *qui* *leg.* *subellor*, h. e. *quasi*
subera *defricor*. *Scipio* *Afric.* *apud* *Gell.* 7. 12.
Qui *barba* *vota* *femilibusque* *subvelis* *ambulet*.
V. *VELLO*.

SUBVELO, as, are, a. 1. aliquantum velo, ve-
lare alicuius. *Augustin.* 2. *De lib. arbitr.* 14.
Solem *autem* *istum* *si* *velim* *solueri* — et *in* *oc-
casu* *me* *deseraret* *et* *subvelaretur* *nubilo* *etc.*

SUBVENDICO vel *rectius* *subvindicco*, as, are,
a. 1. aliquantum vendico. *Coripp.* 5. *Joann.*
742. *dextrumque* *latus* *subvindicat* *undis* *Equo-
reis*, *laevum* *gradiens* *umbone* *tuelur*.

SUBVENIENS, entis, particip. V. voc. seq.
SUBVENIO, vñis, vñi, ventum, vñire, u. 4.
Subvenio *δραματικῶς* *pro* *subveniam*, *ut* *audito*
pro *audiam*, *ut* *pro* *Plaut.* *Men.* 5. 7. 20. V.
loc. *infra* *cit.* — Part. *Subveniens* 1. et II. 2.
1.º b et in fin.; *Subvenitur* II. 2. 1.º a. —
Subvenio est post *venin*, *intervenio*, *supervento*,
υπερπαρῶ, *εὑρεσθῶ* (h. *supraggiungere*, *so-
pravenire*; Fr. *survenir*, *arriver* *inopinément*;
Hisp. *sobrevénir*; *Ger.* *unten an etwas hin-
kommen*, *dazu kommen*; *Angl.* *to come on*,
come after).

I.) Proprie, ut *disimus*, *est* *supervento*, *inter-
vento*; *plurimumque* *vero* *ausilii* *ferendi* *causa*, *spe-
cialim* *la* *re* *militari*. *Tac.* 2. *Hist.* 26. *Protrita*
hostium *acies*, *versi* *in* *fugam* *atiam* *qui* *subve-
niebant*, et *ibid.* 36. *Nec* *nulli* *post* *Vetricul*
cum *cohortibus* *subvenit*. *Id.* 2. *Ann.* 11. *in fin.*
Ceteros *via* *sua* *aut* *equites* *cum* *Sternio* *subve-
nientes* *periculo* *exemere*. et 1. *ibid.* 76. *Plus*
Aurelius *questus* *labefactas* *ades* *suas*, *auxilium*
patrum *intinebat*. *Beistatibus* *erarii* *praetori-
bus*, *subvenit* *Cesar* *pretiumque* *edium* *Aurelio*
tribuit. — *Passiva* *impersonaliter*. *Sall.* 58. *in*
fin. *Primumquam* *ex* *castris* *subveniretur*. *Cf.* *Liv.*
34. 18.

II.) Translate. § 1. *Dicitur* *de* *his*, *quae* *me-
morae* *accurrunt*, *venire* *in* *mente*, *sovenir*.
Gell. 10. 7. *Ut* *quaeque* *vos* *digna* *animadverti-
sione* *subveniant*, *memoriae* *maudabatur*. § 2.
Sapius *est* *subsidio* *venire*, *suppetias* *advenire*,
opam *ferre*, *auxilium*, *succurrere*, *venire* *in*
ajuto, *soccurrere*, *ajutare*, *sovenir*, *sovenir*.
— 1.º) *Universim*. — a) *Absolute*. *Plaut.*
Men. 5. 7. 20. *Et* *oparam* *dabo* *ad* *defendam*
et *subvenio* *sedulo*. V. *inil.* *Id.* *Merc.* 5. 4.
35. *Serra* *al* *subveni*. *Gell.* 11. 7. *sub fin.* *Ro-
go*, *praetor*, *subveni*, *succurre*. *Cic.* 1. *Divi-
nat.* 27. 57. *Viduum* *est* *ei* *illum* *alterum* *ora-
re*, *al* *subvenire*, *quod* *sibi* *a* *caupone* *interitus*
pararetur. *Ovid.* 2. *Amor.* 16. 28. *Et* *subve-
niens* *aufferet* *unda* *deos*. *Quintil.* 4. I. 44. 81

causâ laborehmus, persona subveniat; si personâ, causa. — b) Cum Dativo. *Plaut. Aulul.* 2. 8. 24. Apollo, quæso, subveni mihi etque adjuve. *Id. Pseud.* 4. 7. 47. Nisi quid leno hic subvenit mihi. *Cæs. 7. B. G.* 32. Subvenire civitati. *Id. ibid.* 50. ult. *Cic. 6. Ferr.* 17. 37. homini jam perditio. *Id. Cluent.* 1. extr. Vestri auxilii est, iudices, huius innocentie in hac calamitosa fama subvenire. *Id. 1. Rep.* 19. 31. Subvenire his tam periculosis rebus. *Id. 1. Off.* 43. ad fin. Patriæ subveni, optulare collegæ. *Sall. Jug.* 85. Omnes honores reipublice subvenire decebat. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 7. 5. (18). Vespasianus Augustus fessis rebus subveniens. — Et sequente quominus cum Coniunctivo. *Tac.* 4. *Ann.* 51. extr. Reliquis, quo minus vi aut obsidio subigerentur, præmatura montis Hami et æva biema subvenit.

— c) Impersonaliter. *Tac.* 4. *Ann.* 72. Hinc ira et questus, et postquam non subveniebat, remedium ex bello etc. Ubi subveniebat est pro subveniebat. — Passiva. *Cic.* 1. *Att.* 17. a med. Huic quoque rei subventum est maxime a nobis. *Soll. Jug.* 15. Pauci subveniendum Adherbali censebant. Adde *Liv.* 23. 14. a med. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 52. 53. (173). Subveniri non poterat. Adde 30. *ibid.* 7. 20. (59). — 2.º Les quoque et prætor subvenire dicitur, quum favet, consulit, actionem dat. *Trojanus ad Plin.* 10. *Ep.* 68. Sed mea naturæ accommodatus est credere, etiam statui ejus (*Flavi Archippi*) subventum interventu principis. *Ulp. Dig.* 36. 1. 1. Quamquam autem senatusconsultum subventum voluit hereditibus, subvenit tamen et fideicommissario. *Id. ibid.* 47. 10. 7. a med. Si verbis vulnerari non mediocriter (libertum patronus), equissimum erit prætorum ei subvenire. Adde *ibid.* 39. 2. 15. a med. — 3.º Sæpe ad morbos refertur, et significat mederi, prodesse, curare, medicare, giovare. *Cic.* 16. *Att.* 14. sub fin. Gravedini, quæso, omni ratione subveni. *Id. Cluent.* 24. sub fin. Acrioribus salutis suæ remediis subveniendum putat. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 25. 61. (129). Alica longo morbo ad tabitudinem redactis subvenit. *Id.* 23. *ibid.* 3. 37. (74). Amurca dentium stabilitati subvenit efficacissime. *Id.* 32. *ibid.* 9. 37. (112). Castoreum coinitiali morbo correptis olfactu subvenit. — Hinc

Subveniens, entis, more adjectivi seu appellativi usurpatum, est idem ac auxiliator. Gloss. Lat. p. 278. n. 351. Subveniens, auxiliator vel subcurrens. — Hinc Subveniens appellatus est Æsculapius in nummo Pariano, ut putat Neumann apud Cavedoni in *Opus. di Modena T.* 3. p. 403. ἀντιπάρειο ὑπενκνέντι. Nisi tamen quis, minus recte, malit leg. subveniendi. Cf. *Inscript.* apud Gruter. in SUBVENTOR.

SUBVENTIO, ōis, f. 3. (subvenio) actus subveniendi et auxiliandi, sovvenzione. *Cossiod.* 12. *Varlar.* 28. Joseph tegimus contra famem suam emendi quidem tritici dedisse lictitiam; sed tale ponit pretium, ut, suæ subventionis avidus, se potius venderet alimonia mereturus.

SUBVENTO, as, ere, n. 1. frequentat. a subvenio, frequenter subvenio. *Plaut. Rud.* 1. 4. 11. Spes bona, obsecro, subvenia mihi.

SUBVENTOR, ōis, m. 3. (subvenio) qui subvenit, chi ajula, sovvenitore. *Inscript.* apud Gruter. 459. 1. (Orell. n. 3766.) *POFFETI SUBVENTOR.* et 1095. n. 7. (Orell. n. G.) *SUBVENTOR CIVIVM NECESSITATIS ATARIARÆ. h. e.* qui maxima auri vi necessitates civium sublevavit.

SUBVENTRILE, is, n. 3. (sub et venter) locus sub ventre, abdomen. *Marcell. Empir.* 28. ad fin. Leporinum stercore atque etiam pili vel lana ejus de subventrii eum dielle decocta ruptis intestinis celeriter medetur. *Gloss. Philoz.* ὑποκοιλίῳ. nimen. subventrile.

SUBVERBUSTUS, a, um, adject. Elymon vocis alii petunt a verber, ut a jus est justus, ab arbor arbustum, ab onus onustus; at secundu *Fest.* p. 397. 18. *Müll.* dicitur quasi subveru ustus, b pro u posito. Scribit enim: Subverbustum, rebus ustam significat Plautus, quum ait, Ulcerosam, compeditam, subverbustam, sor-

didam. Sed pro veribus critici movent legendum verberibus. — Subverbustus est igitur sarvus, qui sub vera ustione, aut potius verberibus obnoxiosus sit, quasi verbero, στυγναιῶς: opponitur autem libero et liberali. *Plaut.* apud *Fest. loc. supre est. Tertull. Pall.* 4. a med. Quantum denotat passivitas offert liberticos in equestribus, subverbustos in liberalibus, dediticios in ingenuis, rapices in urbanis, scurras in forensibus, paganos in militaribus?

SUBVEREOR, ōis, eri, dep. 2. aliquantulum vereor, συλαβίσμαι. *Cic.* 4. *Fom.* 10. Veni enim mihi in mentem subvereri interdum, ut te delectet terda decensio.

SUBVERSIO, ōis, f. 3. (subverto) actus subvertendi, sovversione.

1.) Propria. *Fulgat. interpr. Gen.* 19. 22. Liberavit Lot de subversione urbium. Adde *Deuter.* 29. 23.

II.) Translate. *Arnob.* 1. p. 7. Subversio humani generis. — Et in plur. num. *Id.* 5. p. 165. Animorum subversiones.

SUBVERSO vel suborso, as, are, a. 1. frequentat. o suborto. — Part. Subversendus. — Subversio est sæpe subverto. *Plaut. Curc.* 4. 1. 23. Vel qui ipse vorant, vel qui alios subversandos præbeant. *Alti leg. vel, qui aliis subversentur, præbeant. h. e.* quæ ab aliis subversentur. *Alti vero aliter.*

SUBVERSOR, ōis, m. 3. (subverto) eversor. *Tac.* 3. *Ann.* 28. Suarum legum auctor idam ac subversor Cn. Pompejus. *Alcim.* 2. 75. de diabolo. rectam quam condidit auctor (naturam). ad pravos subversor transulit usus. viololore. Adde *Fulgat. interpr. Ezech.* 2. 6.

SUBVERSUS, a, um, et SUBVERTENS, entis, particip. *P. voc. seq.*

SUBVERTO vel suborto verbi, verbi, versum, vertere, a. 3. *Mar. Victorin.* p. 19. 4. *Æil.* monet, suverto (al. siurto) scribendum esse: quoniam eorum non videtur probari posse. — Part. Subvertens II.; Subversus I. et II.; Subvertendus II. — Subverto est subitus movendo verito, ut fit in arando, everso, perverto, delurbo, dejicio, καταρριψω (It. rivoltare, rovesciare, abbattere; Fr. retourner, renverser; Hisp. volver, derribar, obalit; Germ. von unterst zu oberst kehren, umkehren, umstürzen; Angl. to turn upside down, overturn, subvert).

1.) Propria. *Sall. Cot.* 13. Subversi montes, constrata inania. *Ovid.* 2. *Fast.* 645. tantas operum subvertere moles. olterrare, distruggere. *Burmamn. leg. submittere.* et *Colum.* 11. *R. R.* 2. ante med. Qui lapinam sterocandi causa serit, nunc demum aratro subvertit. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 31. 39. (139). Arisbe terrarum inotu subversa. *Id.* 15. *ibid.* 18. 20. (17). Subvertere simulacrum. *Lucan.* 3. 436. silvam. *Seneca Troad.* 220. clade subversa est pari imposita celso parra Lynæssos jugo. *Tac.* 13. *Ann.* 39. a med. Obices portarum subversit. *Sueton. Cal.* 34. Statuas ita subvertit atque disiecit, ut restitui salvis titulis non valuerit. *Id. Ner.* 47. Litteras prandenti sibi redditus concepsit, mensam subvertit. — Absolute. *Horol.* 1. *Ep.* 10. 43. Cui non conveniet sua res, ut calceus olim, si pede major erit, subvertet, si minor, uret. farâ irrobustare. et *Cland. Quadriger.* apud *Gell.* 9. 13. od fin. Neque recessit usquam, donec subvertit. lo gettò a ferro.

II.) Translate. *Ter. Adelph.* 5. 3. 49. ut nimum modo Bonæ tuæ istæ nos rationes, Micio, Et tuus iste animus æquus subvertat. h. e. re familiarit evartet: fortunæ nos estutibet non rovinâ la nostra casa. et *Lucret.* 5. 1135. Ergo regibus oculis subversa jacebat Pristina majestas soliorum et sceptra superba. *Soll. Cat.* 10. Subvertit evartia fidem, probitatem ceterasque artes bonas. *Id. Jug.* 32. Subvertere decretum consilia, annullare, obrogare. et *orat. Philip.* contro *Lepid.* ante med. Arma, quæ ille cepit, non pro sua aut quorum simulat injuria sed legum ac libertatis subvertenda. et *ibid.* Præter idoneam duem nihil abest ad subvertendum imperium. *Quintil.* 5. 11. 13. Subvertere omnia

præjudicia. *Id.* 7. 6. 2. Interpretationem adversari. et *ibid.* 7. 6. scriptam legem. *Id.* 9. 4. 3. Si id demum naturale esse dicunt, quod a natura primum ortum est, tota hæc ars orandi subvertetur. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 25. 38. (245). Pudicitia subversa. *Plin.* *alter* 3. *Ep.* 4. a med. Est ita comparatum, ut antiquiore beneficia subvertas, nisi illa posterioribus cumules. *Plaut.* a. lia verbi hoc idem dicit *Trin.* 2. 2. 41. Reaffecte beofactis aliis pertegito, ne perpluant. *Tac.* 4. *Hist.* 42. Regulam subversa Crassorum et Orphili domus in summum odium extuleret. *Id.* 2. *Ann.* 36. Subvertere leges, et 4. *ibid.* 30. jura. *Id.* 13. *ibid.* 5. acta. *Id.* 4. *Hist.* 3. senatum. *Id.* 3. *Ann.* 25. Subversa omnis domus delatorum interpretationibus. *Id.* 4. *ibid.* 71. Florentes privignos quum per occultum subvertisset, misericordiam erga afflicto palam ostentabat. *Lucan.* 8. 273. sparsit potius Pharsalia nostras, Quam subvertit, opes. *Vol. Max.* 7. 8. n. 1. Subvertere testamentum. tagliare. et 6. 8. n. 1. omnem rim accusationis. *Justin.* 5. 4. a med. Massimo imperii subversi et rursum recepti auctor. Sic 6. 3. 8. Ne tot bellis questum Imperium brevius momenti culpa subverteret. *Id.* 12. 5. 2. Subvertere patriæ mores. *Fulgat. interpr.* 2. *Tin.* 2. 18. fidem allicujus. *Id. Esch.* 16. 5. mendaciorum cunctulis aliquem. *Id.* *Job* 30. 12. pedes allicujus, soppiantare, et *Enc.* 23. 2. Hunc invenimus subvertentem gentem nostram.

SUBVESPERTINUS, a, um, adject. qui sub vespero est. Hinc absolute Subvespertinus appellatur ventus Favonius seu Zephyrus a *Veget.* 5. *Müll.* 8., quemadmodum huic contrarius a pluribus Subsolanus dicitur, qui et Apeliotes.

SUBVESPERUS, a, um, adject. qui sub vespero est. Hinc absolute Subvesperus ventus est occidentalis apud *Fitruv.* 1. 6., cujus verba sunt: Dextra et sinistra circa Austrum Euroctus et Altanus flare solent: circa Africam Libanotus et Subvesperus: circa Favonium Argestes et certis temporibus Etesia etc. Videtur autem significare Italorum Garbino verso Puenia: qui ventus apud Latinos alios scriptores proprio nomine caret: *Fitruvius* enim quattuor et viginti numerat ventos, alii ad summum duodecim.

SUBVESTIO, is, ire, a. 4. subtus vestio. *Drac.* 1. 642. Et nova subvesti reparates pluvia volucres.

SUBVRSUS, a, um, particip. ab iussit. subvescor, aliquantum coinesus. Translate est conpumptus. *Hieronym.* t. in *Jerem.* 2. 37. Omne contritum est et ita ambrosam, ut nihil in eo utilitatis valeat reperire. Videtur legend. subesum, ut sit particip. a subedo. V. SUBEDO.

SUBVEXUS, a, um, adject., vel potius particip. a v. subveho pro subveclus, aliquantulum ab imo in alium flexus, leniter acutis atque adeo facilem ascensum præbens, di dolce salito. *Liv.* 25. 36. Nec natura quidquam satis arduum aut abscissum erat, quod hosti aditum ascensumque difficilem præberet: omnia fastigio leni subversa. *Alti leg. subvix.* V. *Drakenb.* ad h. l.

SUBVIDEO, as, ere, a. 2. subdiscere video. *Gloss. Cyrill.* ὑποβλέπω, suspleor, subvideo.

SUBVILLICUS vel ambvillicus, i, m. 2. qui sub villico est ejusque vice agit, sottocostallo. *Inscript.* apud Gruter. 1112. (Orell. n. 2860.) *HERMIOTI VINARIO SVO LYPEREVI SUBVILLICVS HORTORVM ANTONIANORVM BENEFICENTIA FECIT.* Adde *Fast. Antiat.* in *Corp. Inscr.* *Lat.* 1. 347.

SUBVINDICO. V. SUBVENDICO.

SUBVIRIDIS, e, adject. aliquantulum viridis, verdicco, verdicognolo, ὑπόχλωρος. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 9. 65. (113). Herba foliis subviridibus. *Id.* 37. *ibid.* 10. 55. (149). Balanites subvirides. *Scribon. Compos.* 201. et 202. Emplastrum subviride.

SUBVOCO, as, are, a. 1. subter voco. Vox a Lexico expungenda; occurrit enim tantummodo in *Not. Tir.* p. 53. Vocat, révoque, subvocat.

SUBVOLAMEN, mnis, n. 3. (subvulo) pars adificii, quam *Pseudo-Ascon.* vocat provulsans tabulatum. V. PROVOLO. *Id.* 15. *Orig.* 2. 26. imboli (corrige emboli) vel quia subvola-

mine sunt, vel quia sub illis ambulant: sunt enim porticus hinc inde platearum. *Lindem.* habet sub volumine.

SUBVŌLO, as, 3vi, are, u. i. sursum volo, volare in su, alzarai al volo: occurrit autem absolute vel aditum loci, quo quis subvolat, Acc. cum prap. in, ad.

I.) Proprie. *Cic. 1. Tus. 17. 40.* Sic haec animum recte lineis in caelestem locum subvolent. *Ovid. 14. Met. 506.* numerusque ex ordine major subvolat et ramos plausus circumsonat alia. Adde *ibid. 577. et 11. ibid. 790. et Aur. Vict. Vir. ill. 6.*

II.) Translata. *Augustin. Op. imperf. contra Julian. 6. 14.* Denique quum ad pudicillam voluerit subvolare, gluten et viscum voluptatis obacene de perustis visceribus expectitur. Adde *Mam. Claudian. 1. Stal. anim. 7.*

SUBVŌLO, vis, vŏlū, velle, anom. aliquantum seu leviter volo. Agnoscat a *Mar. Victorin. 1. p. 2465. Putsch.*, sed nullo b scriptum.

SUBVOLVUS. *V. SUBVOLVUS.*

SUBVOLVO, is, ere, a. 3. eurrum volvo, circumvolvō. *Virg. 1. Aen. 429.* Mollisque arcem et sinuibus subvolvare saxa. — Mediorum epud *Græcos mora. Avien. Phenom. 379.* alio *Hellæ* Cancar subvolvitur. h. e. se subvolvitur.

SUBVORSUS et

SUBVORTO cum deriv. *V. SUBVERTO.*

SUBVOLVUS vel subvolvus, a, um, particip. *V. SUBVERTO.*

SUBVOLUTORIUS (subvoltorina), a, um, adject. (sub et voltur) qui fusco colore est lustrat vultus. Joculator *Plaut. Rud. 2. 4. 9.* eja corpus ejusmodi! Subvulturum est, illud quidem subvultum volui dicere.

SUCCELRSTIS. *V. SUBCELRSTIS.*

SUCCEBŪLEUS. *V. SUBCEBŪLEUS.*

SUCCANDIDUS. *V. SUBCANDIDUS.*

SUCCĀNO. *V. SUCCINO.*

SUCCANTO, as, are, a. 1. frequenter, a succino, frequenter succelo. *Scholias. in Pers. 3. 10.* Quid mihi has excussiones succentes? Cf. **CANTO II.**

SUCCĀPIO. *V. SUBCAPIO.*

SUCCĀRUM et succerum, a, u. 2. Idem ac succarum: cf. *It. zuccher. Veget. 5. Peterin. 22. 4.* Manna succari uncias tras. et *ibid. 44. 5.* Succerit seniluciam contere diligenter et cum vino diffunde.

SUCCĀSUS, us, m. 4. Idem quod occasus. *Varro apud Non. p. 451. 29. Hec. 1.* Ventus succasu vehemens sufflare et calcar admove. Hanc unctionem adprobat *Quicherat in Add. etc. p. 280.*; alii tamen leg. minus recte suo casu; recte aut sub occasu.

SUCCEDĀNEUS et succedaneus vel succidanus, a, um, adject. *Fest. p. 302. 25. Mūh. de succidanea hostia.* «Quidam a succedendo, non a succidendo, dictam putant. Sene, ut es subjecti: exempla patet, vox e. v. succedo derivanda. — Succedaneus est qui alteri succedit, qui pro altero substituit vel substituitur, διαδοχος, ἀνταδόχος (It. che succede in luogo altrui, sostituzione; Fr. substitué, qui remplace; Hsp. substituido, sucesor; Germ. an ein. Anders Stelle rückend, stellvertretend; Angl. substitute, succedaneus); usurpatur autem in re sacra, scilicet de hostia, quæ in locum altarius succedit et mactatur. si forte prius illa litatum non sit.

I.) Proprie. *Fest. loc. cit.* Succidanea hostia appellatur, quæ secundo loco cadebatur; quod quæ sub priore cadebat, quidam e succedendo, non a succidendo, dictam putant. *V. Müllerum od. h. 1. et Serv. ad Virg. 2. Aen. 140.* Hostia, quæ ad aras adducta est immolanda, si casu effugeret, effugla vocari veteri more solet: in cuius locum quæ supposita fuerat, succidanea. (Adde ad eund. *S. ibid. 641.*) *Gell. 4. 6.* Succidanea hostia dicuntur, a littera per morem compositi vocabuli in i litteram commutata. Non quasi succidanem appellat: quoniam alii primis hostiis litatum non erat, alii post eadem ductæ hostie cadebantur: quæ quasi prioribus jam cæcis, luendi placuli gratia subdebantur et succedo-

bantur: ob id succidanem nominatæ, littera i scilicet tractum prononciata. Audio enim, quoddam eam litteram in hac voce barbare corripere. Eodem autem ratione verbi præcidanea quoque hostia dicuntur etc. Hæc *Gell.* Eadem ita est de notatione in voce præcidanea, quam vide.

II.) Translata. *Plaut. Epid. 1. 2. 36.* Men' placulem oportet fieri nō stultitiam tuam? Ut meum tergum stultitia tua subdas succedaneum? *Apul. 8. Met.* Non cervam pro virgine, sed animum pro homine succedaneum videra. — Hinc *Succedanea*, as, f. 1. et *Succedaneus*, i, m. 2. alve in re sacra alve extra rem sacram, absolute, substantivorum more, eod. sensu.

I.) Proprie. — a) In re sacra. *Pat. S. C.* apud *Gell. 4. 8.* Si quid succidaneis opus esset. Robigus succederet. *Alii leg.* robur succederet. h. e. bos rufus. — b) Extra rem sacram. *Justin. 38. 6. 2.* Avum suum Pharoacem per cognationem arbitria succedaneum regi Pergameno Eumeni datum. *Imp. Gratian. et Valent. Cod. 11. 65. 3.* In pro eo, quem succedaneum subrogavit, perpetuo solutioni statuatur obnoxius. — Sequente genitivo. *Imp. Valent. et Valens ibid. 10. 31. 27.* Si militari viro et patre centurione nascitur, pater erit succedaneus functionis, successor.

II.) Translata. *Fronto ad M. Cæs. 1. 12.* Iste Froto succidaneus es pro vestris periculis subdidit. come substituit. et *Ulp. Dig. 26. 7. 3. sub fin.* Nec patitur, ut succedaneus sint alieni periculi. *Id. ibid. 27. 8. 4.* Magistratus quidem in omni periculum succedit: bares ipsius dolo proximæ culpe succedaneus est.

SUCCEDENS, entis, particip. *V. voc. seq.* **SUCCĒDO** vel succedo, cēdis, cassi, casum, cedere, n. 3. (sub et cedo) Successe pro successisse leg. *Schwabe apud Cic. fil. in Cic. 16. Fam. 21. 2. infra cit.* — Part. Succedens II. b et III. 2. d et in An.; Successus I. 3. a et b; Succesurus II. b. — Succedo pro diversa vi particulæ sub, quæ compositur, diversa significat.

I.) Succedo est eubo, ingredior, ἐνδοῦμαι (It. andare o entrare sotto o dentro; Fr. aller sous, entrer sous ou dans; Hsp. ir solo o entre; Germ. unter ein, gehen, von unten her-vorgehen, hinaufsteigen; Angl. to go or come under or into). § 1. Proprie. — a) Cum Dativ. *Lucret. 5. 286.* Quod simul ac primum nubes succedere soli cœpet. *Virg. 5. Ecl. 6. et 19.* aniro polius succedimus. *Id. 1. Aen. 631.* tectis juvenes, succedite nostris. *Id. 3. G. 418.* tecto assuetus coluber succedere et umbræ, et *4. ibid. 227.* alio succedere celo. elevarsi. et *Val. Flacc. 6. 505.* Quales instanti nimborum frigore molles succedunt ramis vulvures. si cacciamo sotto. *Burru Virg. 3. Aen. 541.* curra succedere susti Quadrupedes (pro curru). *Id. 2. ibid. 723.* Succedat oneri. et *7. ibid. 214.* Altra subegit blems vestris succedere terria. entrar nel vostro paese. et *ibid. 36.* et latus fluvio succedit opaco. entra con la folla nel fiume. et *Grat. Cynege. 165.* utroque fluvio succedere tigris Auscans. h. e. succumbere, ac marem admittere. *Pulg. leg. gravis succedere tigris etc. V. Wernsdorf.* — b) Cum Accus. alio prap., quæ inest in ipso verbo, aut cum prap. in. *Avien. Perieg. 329.* Post Blemys medii succedunt solis habenas. Adde *ibid. 1213. Calpurn. Declam. 29.* Ne pecora quidem jugum, nisi paria, succedunt. *Liv. 5. 43.* Succedere magis in arduum. *Lucret. 6. 1369.* Inque dies magis in montem succedere silvas Cogebat. *Virg. 9. Aen. 683.* Ipsi io certamina rursus Succedunt animasque in aperte pericula mittunt. entrano in battaglia. — c) Cum adverb. *Cic. Dom. 44. ad fin.* Qui tectum, quo Imbris vlandi causa succedat, nullum habebat. *Cæs. 2. B. C. 24. ad fin.* Hoc litare est fons, quo mare succedit longius entra. — d) Absolute *Thuc. 2. Ann. 81.* Iussit promptissimum quemque succedere. § 2. Translata. — a) Cum Dat. *Justin. 8. 2. 2.* Eternæ dominationi, quam in suis timebant, sponte succedunt. h. e. se subdiciunt, ultro subeunt, si saltomellono. Sic *Virg.*

2. Aen. 713. Succedera oeri, at *Plin. 35. Hist. nat. 10. 38. (92).* operi ad prescripta lineamenta. *Quintil. 2. 1. 13.* Qui labori tali succederint. h. e. susceperint. *Id. 3. 6. 71.* Quæ omnia succedunt legitimis questionibus. *Id. ibid. 9. 1.* Succedera probationi, appartenere. et *ibid. 10. 4.* comperativo generi. — Et sequenta Infinito *Ambros. 1. Off. 7. 23.* Succedit animo, de officiis scribere. — b) Cum Acc. et prap. ad, sub. *Virg. 12. Aen. 235.* Illa (Turnus) quidem ad Superos, quorum se devoret aris, Succedit fama. *Cic. 1. Orat. 31. 151.* Succedere sub acumen stillic. § 3. Nam, prægnanti, ut ajunt, sensu, est prospere cedere, feliciter evanire, ex sententia, ex voto procedere, andare o riuscire bene, avere buon successo, εὐτυχῶς, προτυχῶς. — a) Absolute. *Ter. Andr. 4. 1. 56.* Parum succedit quod ago: et faciu sedulo. et *ibid. 47.* Ille non succedit, alii aggrediemur via. (Adde *Liv. 32. 18.*) *Varro 3. R. 1. 9. 16. a med.* Incubare oportet incipere secundum novam lunam, quod fare quæ ante, plerumque non succedunt. *Cæs. 7. B. C. 26.* Omnia expecti Galli, postquam res nulla successerat, consilium ceperant etc. *Virg. 11. Aen. 794.* Auditi et voti Phœbus succedere partem Mente dedit: partem volucres dispersit in auras. *Nepos Datam. 6.* Ille propter biennale tempus minus prospere succedebat. *Liv. 42. 58.* Postquam inceptum non succedebat, estra proplus hostem movit. *Seneca 3. Ira 1.* Nulla res urget magis ettonita in vires suas prona at sive successit, superba, sive frustratur, insana. *Plin. 28. Hist. nat. 8. 27. (83).* de hyænis. Quum fugiant venantem (tradunt), declinare ad dexteram, ut prætergressi hominis vestigia occupant, quod si successerit, alienari mente hominem, se loro vengia fatto. et *Justin. 9. 3. 7.* Si prospere prima successerit. — Passive *Auct. prof. Prent. Plaut. 7.* Et iage at legionibus bos (malos) fugitatis, Quiritis, successit bonis. — b) Cum Dat. *Cæs. 3. B. C. 49. extr.* Quibus quolidie malus succedere tempus videbatur. *Liv. 33. 5.* Postquam nihil conceptu tenere spri succedebat. — Passive *Cic. fil. ad Tiron. 10. Fam. 21. ante med.* Quin omnia mea causa velles mihi succedere. Alii leg. successe *F. loth.* — c) Impersonaliter formâ activâ. *Cic. Orat. 25. 98.* Si quando mihi succedet. *Id. 2. ad Q. fr. 14. 1.* Si ex sententia successerit, bene erit opera posita. *Planc. ad Cic. 10. Fam. 4. extr.* Si perfide ut mereor, mihi successerit. Cf. *Liv. 24. 19.* Quum nulla Romani acciperent vulnera, neque saltem inceptis succederet. *Id. 25. 37. sub fin.* Si successisset coplis, recepturum se afflicta res. *Id. 38. 25. ante med.* Et successisset fraudi, ni pro jure gentium stelletis furtis. et *40. 11. extr.* Si facinorosi eorum successerit, mortem neam persequi non poteris. *Petrone. Sat. 24.* Ne conubernali mea malus succederet. *Quintil. 1. 5. ad fin.* Sed res tota magis Græcos decet: nobis minus succedit. — d) Impersonaliter formâ passivâ. *Liv. 2. 45.* Nolite inuitos hostes, nolla successum non patribus, non consiliis.

II.) Succedo est propa accedo, subeo (It. andar presso o accostarsi sotto; Fr. s'approcher de, s'avancer dessous; Hsp. ir acerca o acercarse sotto, debajo; Germ. nahend an etw. herangehen; Angl. to go or come up, approach). — a) Cum Dat. *Cæs. 2. B. G. 6.* Puris succedunt murumque subruunt. *Alii leg. portas. Virg. 2. Aen. 478.* Succedunt tecto flammæque ad culmina jactant. *Liv. 9. 14.* Succedere munimentis. *Id. 10. 34. inentibus. Auct. B. Alex. 30. a med.* munitionibus. — Impersonaliter *Liv. 9. 31.* Ubicumque iniquo successum est loco. — b) Cum Accus. et prap. sub, in, ad, supra, nisi sine prap. *Liv. 38. 9.* Id quum per colloquia principum, succedens murum, parum proficeret. *St. It. 10. 597.* ut hostis Nequidquam armatus ausit succedere muros. *Tac. 2. Ann. 20.* Si murum succedere, gravibus superne litibus conlatabatur. Ubi *Wolphius*: «murum, inquit, succedere est subire, scandere; muro succedere est accedere». Sed vis hoc discrimen apud scripturæ deprehenderit. Adde *Liv. 27. 18. Cæs. 1.*

B. G. 24. *extr.* Sub primam nostram aciem successerunt. *Auct. B. Alex.* 10. *extr.* Naves, quas potuit, ad terram detraxit: quem in locum illos successorum non existimabat. et *ibid.* 30. Lessos milites ad oppugnanda castra succedere noluit. *Sisenn.* apud *Non.* p. 91. 23. *Mero.* Supra hostium munitionem succedunt. *Liv.* 10. 14. Fabius quadrato agmine ad praedictas hostium labares subcedit. *Id.* 7. 37. Infestis signis ad castra hostium succedit. — Sic de his, quae proxima sita sunt. *Cæs.* 4. *B. G.* 3. Ad alteram partem succedunt Ubi, quorum civites etc. — c) Absolute. *Liv.* 31. 36. Ubi latentem intra vallum sensit, explorans metum successit. *Adde Sall. Jug.* 57.

III.) Succedo est post venio, subsequor (It. *venir* dietro o dopo, *sottentrare*, *succedere*; Fr. *venir après*, *être placé à la suite de*; Hsp. *venir después*, *suceder a otro*; Germ. *an Stelle treten*, *nachfolgen*; Angl. *to come after* or *immediately upon*, *follow close upon*). ¶ 1. Proprie. — a) Com Dat. *Cæs.* 5. *B. G.* 16. *extr.* Ut integri et recentes defatigatis succederent. *Adde Liv.* 9. 32. *Id.* 6. 4. Succedera prelio. *Virg.* 10. *Æn.* 690. pugnae. — b) Cum Acc. at prep. in. *Cæs.* 4. *B. G.* 33. Cohortas, quae in stationibus erant, secum proficisci, duas in stationem succedere iussit. *Liv.* 9. 27. a med. Succedera in pugnam. ¶ 2. Translata. — a) Cum Dat. *Cic.* 11. *Phil.* 15. 39. Nihil enim semper foret. res succedit et illi. *Id.* 6. *Farr.* 17. circa med. Succedam ego vicarius tuo muneri. *Nepos Cat.* 2. Vomit enim de provincia depellere, at ipse ei succedere. *Id.* *Dion.* 10. Subito misericordia odio succedere. *Rursus Cic.* *Balb.* 1. sub fin. Etiam ei succedo orationi, quae in animis omnium penitus incedit. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 11. 39. (68). In Italia violis succedit rosa. h. e. nascitur post violas. *Id.* 9. *ibid.* 39. 63. (137). Purpure Tarentinae succedunt dithyris Tyria. *Liv.* 4. 11. Consul, quo majori gloria rerum domi forsique gestarum accedere se cernebant, eo impensius atq. *Justin.* 2. 4. ante med. (et *Plin.* 35. *Hist. nat.* 27. 70. [204]). Succedere regno. *Justin.* 19. 1. 3. Filius sicut generi, ita et magnitudini patriae succederunt. — Et passive impersonaliter. *Cic.* 3. *Fam.* 6. Te antea, quam tibi successum esset, decassum fuisse, scilicet in provincia. *Sic Plin.* 36. 88. Quam tu, non solum, quod tibi succederetur, sed quod Gabinio non succederetur, sanguis et mortuus concidit. — b) Cum Acc. et prep. in. *Cic.* 1. *Phil.* 25. 62. et *Nepos Epam.* 7. Succedens in alterius locum. *Liv.* 21. 3. in paternis opes. *Justin.* 7. 3. 9. in iura affinitatis. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 19. 118. (117). Graminis incus dulcis est, in vicem ejus succedit decoctum. — c) Addito termino, unde quae succedit per Abi. at prep. de. *Tertull.* *advers. Valent.* 1. De multis multa succedere est. — d) Absolute. *Auson.* *Epigr.* 38. de roca. Succedens ærum prerogit ipsa suum h. e. rafforescens, succedanea prola. *Quintil.* 11. 1. 36. Quotiens dicesit æmulatio, succedit humanitas. — Hinc Part.

Succedens, entis, absolute pro successora, apud *Cæc. Aurel.* 5. *Tard.* 2. 30. Videtur etiam in posteris migrare cum semine et succedentes invadere. h. e. illores. Cf. *SUCCESSUS*, us, in fin.

Successum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, res successo, cosa felicemente riuscita, prospere successo. *Ovid.* 2. *Met.* 782. successumque Minerva Indoluit. Ita leg. *Ilolz*; alii tamen, ut ait *Forcellinus*, rectius leg. *successurum*; alii etiam aliter.

Successus, i, m. 2. cognom. R. *V. ONOM.* *SUCCENDENS*, entis, particip. *V. voc. seq.* *SUCCENDO* (subcendo), cendi, cendi, censum, cedere, a. 3. (sub et candeo) *Succendier*, paragege pro succendi. *V. sub II.* — Part. *Succendens* I.; *Succensus* I. et II. — Succendo est ignis subiecto accendo, incendio, concremo, *ὑποκαίνω* (h. accendere, dar fuoco, abbruciare; Fr. *allumer par dessous*, *embraser*; Hsp. *quemar debajo*, *abrasar*; Germ. *von unten anzünden*; Angl. *to set fire to*, *set on fire*).

I.) Proprie. *Cæs.* 7. *B. G.* 24. Fumore eggerem, quem candelis hostes succenderant. *Id.* 5. *ibid.* 43. Succendere turrim. *Id.* 7. *ibid.* 15. urbem suis manibus. *Cic.* *Pis.* 18. a med. Si sapiens in Phalaridis leuro inclusus succensis ignibus torreatur. *Ovid.* *Herm.* am. 721. Thestias absentem succendit alipis natum. *Liv.* 1. 37. Succendere poolem. *Id.* 28. 33. rogum. *Id.* 45. 33. arma sacra subdita. *Lucan.* 2. 413. Succendit Phaethon flagrantibus æthera toria. et *ibid.* 209. fulminibus succenditur aer. *Seneca Herc.* *Æt.* 790. Succendere aras. *Calpurn.* *Ecl.* 5. 89. Luride convenit succendere galbana septis. *Claud.* *Quadrigar.* apud *Gell.* 15. 1. *extr.* Succendere turrim ligneam. *Rursus Ovid.* 5. *Met.* 442. Semifera pinus succendit ab Ætna. et 13. *ibid.* 413. Succensa templa. *Lucan.* 1. 657. Succensus Phœbi flagrasset curribus æther. *Tibull.* 2. 5. 81. Et succensus sacris crepitat bene laurea flaminis. *Vulgat.* interpr. *Judic.* 15. 5. Quas (vulpes) igne succendens dimisit.

II.) Translata. *Ovid.* *Heroid.* 15. 167. Denation Pyrrhæ succensus amore. *Propert.* absolute eod. sensu. 2. 17. 15. de *Myrrha*. Crimen ei illa fuit patriæ succensus senecta. *Id.* 1. 2. 15. Non sic Leucippia succendit Castore Phœbe. inamorata. et *Lucan.* 9. 792. Nasidium Percussit prester. Illi rubor igneus ora Succendit. et 6. 165. movit tantum vox illa furorem, Quantum non primo succendunt classica cantu. accendono, ispirano. et *Seneca Herc. Fur.* 779. Lapi-theque mulo in bella succensit mero. *Id.* *Hippol.* 541. succensus agit Libido mentes. *Sil.* *Il.* 1. 169. Succensus ira. *Val. Flacc.* 3. 585. pavent montes, luctu succensus acerbo Quid struat Alcides tantaque quid apparat ira. *Claudian.* *IP.* cons. *Honor.* 242. ira rabia succensus tumescit, Contrahitur tepiditate metu. *Id.* 2. *Laud.* *Stilich.* 221. mans facibus succensus pudoris. *Id.* 1. *Rapt. Pros.* 270. niveos infecit purpura vultus Per liquides succensus genas. *Juvenal.* 7. 39. succensus dulcedine fœmæ. *Octavian.* in *Anihol.* *Lat.* 21. 193. *Riese.* mentes hominum succendit auro Non scierat?

SUCCENO. V. SUBCENO. *SUCCENSO*, subcenseo et censeo, censas, censati, censum, censore, 2. «In nonnullis MSS., inquit *Forcellinus*, teste Gronov. et *Drakenborch.* ad loc. *Liv.* cit., scriptum est *suscensuisti* et *suscensetis*, eo modo, quo *suscipio* scribitur, olim *suscipio* scribatur, ut *Servius* docet ad *Virg.* 1. *Æn.* 148.». Hæc tamen scriptio, communie optimis codd. MSS. at edit. libr., a recentioribus auctar præfertur. *V. Bâschel.* ad *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. et *Pers.* 3. 3. 26. *Faern.* ad *Ter. Andr.* 2. 6. 17., *Wagner.* et *Umpfenbach.* ad eund. *Heaut.* 5. 1. 42. etc. — Ratione habita etym., potius quam a sub et censeo, ut vulgo fit, derivanda vox a *succensus*, particip. verbi *succendo*, quod quidem ipse ejusdem vocis unus perspicuus docet. — Part. *Succensus* 1. d; *Succensusus* 1. a; *Succensusus* 2. — Succensus est succensus sum ira, irascor, *ἀνὰ θυμὸν* (h. ad iras, corrucclari; Fr. *être enflammé de colère*, *être irrité*, *courroucé*, *irrité*; Hsp. *sar airado*, *irritado*, *enfadarse*; Germ. *aufgebracht*, *zornig od. böse sein*; Angl. *to be angry or displeased with*); usurpatur autem intransitive, et aliquando etiam transitivorum more. ¶ 1. Intransitive. — a) Cum Dativo. *Plaut. Trin.* 5. 2. 42. Si id mea voluntate factum est, est quod mihi succensus, Si illum mihi nocet etc. *Ter. Phorm.* 2. 3. 14. Adolescens nihil est quod succensusam. *Cic. Arch.* 6. 13. Quis mihi iura succensusat? *Id. Rosc. Com.* 16. 46. Es perfidia et malitia illi hominibus irasci et succensusa consuevit. *Id. Deiot.* 13. 35. Non iam metuo, ne tu illi succensus: illud verior, ne tibi illum succensus aliquid suspicera. *Id.* 1. *Tusc.* 41. sub fin. Nec vero illa, a quibus condemnatus sum, habeo quod succensusam, nisi quod mihi nocere se crediderunt. — b) Et obiecto Acc. cum prep. propter, ob. *Plaut. Trin.* 5. 2. 40. res, quae propter tibi tamen succensus. *Ovid.* 4. *Pont.* 14. 5. Talla succensus propter mihi verbe Tomitæ. *Liv.* 25. 6. Quod ab meritum nostrum succensusille, P. C., nobis aut succensusis. —

c) Cum partic. quia, quod. *Plaut. Pers.* 3. 9. 26. tibi succensusi, quia te negabas credere argutum mihi. *Cæs.* 1. *B. C.* 84. Non esse aut ipsi aut militibus succensusum, quod etc. *Ovid.* *Heroid.* 21. 185. Cur, quæ succensus, quod adhuc tibi pacta puella Non tunc sit, veri nec tua possit, agit? — d) Cum Acc. et Infinito. *Liv.* 7. 13. Quis tandem succensus, milites nos esse, non servos vestros? *Sueton.* *Vesp.* 5. C. Caesar succensus enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique tempus erit. *Augustin.* 3. *Civ. D.* 17. Eos minima succensusarios esse. ¶ 2. Translative. *Forcellinus*, qui habet succensusens enram verrendis vllis non adhibuit. Ita leg. *Roth*; aliter *Forcellinus*, qui habet succensusens propter curam etc. — e) Absolute. *Plaut. Merc.* 5. 3. 4. Ego expurgationem habeo, ut ne succensusat. *Liv.* 22. 29. Aliud iurgandi succensusendique

SUC CERDA. *V.* SUCERDA.
SUC CERNO. *V.* SUCERNO.
SUC CESCO. *V.* SUCESCO.

SUCCESSIO, *ōale*, f. 3. (succedo) actus accedendi et subeundi, sottemtramento, il venir dopo, ὑποδύω. ¶ 1. Geostim. *Cic.* 1. *Fin.* 11. 37. Ia omni re doloris emotio successioem efficit voluptatis. *Chalcid.* *Tym.* 39. et 201. Rete alternaque locis atque umbrarum successio, avvicendamento, avvicendarsi. ¶ 2. Speciatim est substitutio in locum alterius in hereditate, in administratione, in imperio etc. successione, διαδοχή. — a) Universalis. *Brut.* ad *Att.* later ep. *Cic.* 1. ad *Brut.* 17. ante med. Quid hoc mihi prodest, si merces Antonii oppressi poscitur, la Antonii locum successio? *Plin.* 7. *Hist. nat.* 13. 11. (58). Quum Asiæ obtineret post consulatum, Neroalis principis successioem, veneno ejus interemptus est, quando Nerone successio nelli impero, et *Tac.* 4. *Ann.* 12. Pervertere Germanici liberos, quorum uox dubie successio, scil. ad principatum. *Sueton.* *Oth.* 4. extr. Ut jam vis olim emet, qui con et sentire et predicaret solum successione imperii dignum. *Id.* *Cal.* 12. Ad spem successiois admoventi. *Justin.* 9. 2. 1. Adoptare aliquem in successioem regni. *Flor.* 4. 2. ante med. Secutus de successione Cæsaris egredietur. h. e. de mittendo successore Cæsari Gallias administrandi. Adde *Venant.* 4. *Carm.* 8. 9. — Ia plur. uum. *Plin.* 1. *Ep.* 12. et 10. *Ep.* 24. Plurimque morbi quoque per successiones quasdam, ut alie, traduntur. *Tac.* *Germ.* 32. Jura successioem. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 1. 2. (1). de magia. Mirum, durasse artem tam longo ævo, commentariis non interdictis, præterea nec clari nec continui successioibus custoditam. h. e. professoribus ejus ordiæ succedentibus. *Justin.* 3. 3. 2. Magistratus judicia per annuas successiones permittit. *Ita Gronov.*, et *Jeep* leg. successores. — b) De filio et nepotibus. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 21. 30. (54). Familis, quæ per successiones jus sibi vindicant. *Auct. Paneg. ad Maximian.* etc. 2. Substituere successiones. h. e. liberos, qui succedant patribus. *Apul.* 8. *Met.* Vobis facile est puerum illum minimam successioem meæ etque unicam stirpem septem mihi fecere. *Lactant.* 6. 23. Duorum sexum conjunctionem generandi causa datam esse vitælibus, ut successioem parent. ¶ 3. Est etiam successus, eventus, riuscita, successo. *Augustin.* *Pit. beat.* 26. referens sententiam et fortasse etiam ipsa verbo *Cic.* in *Hortens.* Omne institutum voluntatemque omnem successio prosperi consecuta est. Adde *Arnob.* 2. 8.

SUCCESSIVUS, a, um, adjec. (succedo) qui post alium succedit, che succede. *Lactant.* *Opif.* D. 12. ad fin. Duobus scribis maris ac semiam copulatis, successiva proles paritur.

SUCCESSOR, ūris, comm. gen. 3. (succedo) qui in alterius locum succedit, διαδοχς (II. successore; Fr. successeur, remplaçant; Hsp. sucesor; Germ. der Nachfolger; Angl. successor): cui decessor oppositur.

I.) Proprie. ¶ 1. Cum masculino genere. — a) Absoluta. *Cic.* *fragm.* orat. pro *Scauro* (evidentia *A. Peyronio*) 33. Successori decessor la vidis. *Id.* *Flacc.* 14. extr. Quum successor aliquid immutat de institutis priorum. *Id.* 3. *Fam.* 2. Quæ successorij conjunctissimo et amicitissimo commodata potest is, qui privaciam tradit. *Tac.* *Germ.* 20. Heredes successoresque ani culque liberi, sc. heredes bonorum et successores dignitatis la regenda domo. *Id.* *ibid.* 32. — b) Cum additis in Ganet, aut Dat. *Ovid.* 3. *Met.* 589. studi successor et heres. *Id.* 4. *Trist.* 10. 53. Successor fuit hic (*Tibullus*) tibi, Galle; Propertius illi (*Virgilio*). h. e. Norull post. *Id.* 13. *Met.* 51. de *Philotele*, quo successore agilitas *Herculis* utuntur, h. e. herede. *Callistrat.* *Dig.* 48. 19. 26. Unusquisque ex ano admisso sorti subijctor, nec alleat criminalis successor coaituitur. h. e. filius non portabit iniquitatem patris, ut dicitur *Ezech.* 18. 20. *Quintil.* 12. 10. 6. Successores *Alexandri.* — c) Successorem

alicui dare dicitur, quum Imperium alicui ante tempus abrogatur aut quis magistratu submoveatur. *Spartian.* *Hadrian.* 9. et 11. *Lamprid.* *Alex. Sev.* 32. et *Capitolin.* *Antonin.* 5. Quo peritæ coasulatum, successor Certus accepit. h. e. quum Vectius Proculus et C. Publicius Certus a Domitiano in eunum a Cbr. n. XCVII. consules suffecti designati essent, hoc interfecto, Proculus quidem consulatum accepit, Certus autem, in re nota a Pliato accusatus demotusque, consulatu privatus est et alium veluti successorem habuit. *Sueton.* *Aug.* 88. Legato eouulari successorem dedit, ut rudi et ludocto. et *Domit.* 1. extr. Mirari se, *Vespasianus* diligitante, quod successorem non et alibi mitteret. ¶ 2. Cum feminino genere. *Cornel. Sever.* apud *Choris.* 1. p. 66. *Putch.* Ignea nem celo ducebat sidera Phæbe. Fraternis successor equis. *V.* AUCTOR.

II.) Translate. *Ovid. Remed. am.* 462. Successore aovo tollitur omnis amor. h. e. novo amore subeunte. *Id.* 14. *Met.* 117. iste tuus tam raro prolia passus, Integer est clipeus: nostro, qui tela fereudo Mitte potet plagæ, novus est successor habendus. *Id.* 5. *Fast.* 77. Junius meus successor Mejl. — *NE.* De nom. pr. *V.* ONOM.

SUCCESSORIUS, a, um, adject. (successor) ad successionem pertineas. *Ammian.* 14. 8. 5. Seleucus quum post *Alexandrum* successorio jure teaderet jura *Peridia.* *Ulp. Dig.* 38. tit. 9. (qui De successorio edicto inscribitur) 1. inst. (at *Popinian.* *ibid.* 2.) Successorium edictum Idecirco propositum est, ne bona hereditaria vacua sine domio dilutus jacerent. *Ulp. ibid.* 22. 6. 1. sub fin. Ex successorio capite bonorum possessio alicui competit.

SUCCESSUS, a, um, particip. *V.* SUCCEDO. SUCCESSUS, ōa, m. 4. (succedo) pro diversa vi particule sub, que coasat, diverse significat.

A) Successus est actus infus cedendi, ingredendi, subeundi; sed usurpator de loco, in quem succedi et intrari potest, et est cerum, spelunca, antrum. *Arnob.* 5. p. 173. Per profundæ altitudinalis specum rex profligens Manum, reptam virginem secum vehit et terrarum absconditur successibus rursus, et 7. p. 251. Ex molibus in æqualiter aggaratis successus quidam et fornicis, in quos serpens se intulit reptim.

B) Successus est etiam actus prope cedendi, accedendi, avvicinamento.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Cæs.* 2. *B. G.* 20. Quarum rerum magnam partem temporis brevis et successus et incurus hostium impediēbat. ¶ 2. Speciatim dicitur de tempore et est curus, decursus, spatium, quo res alia aliam propa sequitur seu subsequitur, sequitur, avvicinamento, corso. *Justin.* 1. 8. extr. *Cyrus* regnavit annos triginta, aon initio tantum regni, sed continuo totius temporis successu admirabiliter insignis.

II.) Translate. ¶ 1. Sæpe est eventus, el fere dicitur de iis, quæ prospere cedunt, buon successo, felice riuscita. *Virg.* 2. *Æn.* 386. Atque hic successu assuallas animique Corbui. et 12. *ibid.* 914. Successum dea dira negat. *Ovid. Remed. am.* 624. Successumque artes non habuere meæ. Sic *Publi.* *Syr.* p. 350. *Ribb.* Quem mlierum officium est, quod successum aon habet! *Phædr.* 2. 3. Successus improborum plures allieit. *Liv.* 2. 50. Multo successu Feble educium crepera. *Tac.* 4. *Hist.* 28. a med. Successu rerum faroclor. *Plin.* 7. *Hist.* nat. 7. 5. (44). Successu aliquo tumas. *Id.* 2. *ibid.* 23. 21. (87). Mirum, quo præcedat improbitas cordis humani, parvulo aliquo tollata successu. *Id.* 85. *ibid.* 10. 36. (65). Uræ pictæ lato successu, ut in scama aves advolarent. *Id.* 29. *ibid.* 4. 19. (66). Successu petitionum a potestatibus et a diis etiam precum. *Sueton.* *Aug.* 13. Nec successum victoriæ moderatus est. *Justin.* 16. 5. 8. Bz successu coatinum felicitatis obliuiscitur se hominem. *Id.* 17. 3. 22. Teotus rerum successu haberi ceptus est. *Id.* 18. 6. 1. Successu rerum florentes opes. *Id.* 21. 8. 1. Taato successu rerum æsterrit. — In plur. num. *Ovid. He-*

roid. 2. 85. cereet successibus opto, Quisquis ob eventu facta notanda potat. *Id.* 8. *Met.* 273. plati successibus anni Primitias, frugem Cereri, sue vine Lyxo, Pelledios Navæ latices libare Minervæ. d'un anno di buon raccolto. et *Justin.* 2. 4. 13. Ne successibus deesset auctoritas. — Et cum editto. *Liv. procem. extr.* Ut oris tantis operis successus prosperos darent. ¶ 2. Est etiam magis concreto, ut dicitur, senio, qui patril succedit, proles, setus, filius, successione di famiglia, discendenti, prole. *Cæli. Aurel.* 1. *Tard.* 5. 177. Feroat Græcorum commenta loquela et biera prola feminam humanæ excitatam fatia et ævo penitodiali dolore commotam sne manu suos asensuine successus. h. e. Medeam filios suos accasse. Cf. SUCCEDENS apud eund. loc. ibi cit.

SUCCEDENS. *V.* SUCCEDANBUS.

SUCCEIDIA, ōe, f. 1. (succido) Succidia per o simplex in *Inscr.* in *Corp. Inscr.* Lat. 8. 868. *V.* infre. — Succidia uoluerim est res succida; speciatim vero est tergum sula alve manus carolis porcinæ sale durata et in quotidiano usus servata, corna porcina salata, καλὴν, τριχία.

I.) Proprie. *Varro* 5. *L. L.* 110. *Müll.* Succidia ab subibus concidendis. Nam id pecus primum occidere ceperant domui et, ut severent, salire. *Id.* 2. *R. R.* 4. Ignavum et sumptuosum esse, qui succidiam suspenderit in carnario potius ad lanario, quam ad domestico fundo. *Cic. Senec.* 16. a med. Jam hortum ipsi agricola succidiam altarem appellant.

II.) Translate. *Cato* apud *Gell.* 13. 24. Succidias humanas facera. h. e. homines occidere. *Inscr.* in *Corp. Inscr.* Lat. cit. succidia (sic) ἀστεροφῶς σιλεντίῳ μάραν ἔμν (traditus). h. e. morti.

SUCCEIDIO, ōa, ōvi, ōre, a. 1. (succidia) succidias facio. *Cato* apud *Varron.* 2. *R. R.* 4. 11. In Italia in scrobes terne atque quaternæ millia ante (?) succidiavere sus osque adeo pinguitudine crecera solet. *Ila Peter* in *Hist. Rom. reliq.* p. 62. 7. Locus mirifice corruptus vexatusque, et sanatus nondum.

SUCCIDO vel subcido, cidis, cidi, cidare, ō. 3. subius cado, concido, ὑποκίπτω (II. codere solito; Fr. tomber sous; Hsp. caer solo; Germ. unter etw. fallen; Angl. to fall under).

I.) Proprie. *Plaut.* 2. 3. 30. Tanabræ oborluntur, genua inedia succidunt, le gambe mi mancano sotto. et *Zucet.* 5. 110. Succidere horisono posse omnia vicia fragora. et 3. 157. Celigare oculos, tremare auras, succidere artus. Adde *ibid.* 432. *Virg.* 12. *Æn.* 940. in mediis conatibus ægri Succidimus. *Seneca Agam.* 852. te duce succidit Mendax Dardaniæ domus. Adde *Manil.* 2. 259. *Curt.* 9. 19. 7. Succidere continuo labora gravis genna.

II.) Translate. *Varro* 5. *L. L.* 116. *Müll.* Lorica, quod e loris de corio crudo pectoralia feciebant: postea subcidit Gallice a ferro sub id vocabulum. A. e. comprehensa est. *V.* quæ ad h. i. adnotat *Müllerus.* et *Seneca Ep.* 71. a med. Succidere mentem et incurvari et succumbere: quorum nihil æspienti viro potest evadere: nat rectus sub quolibet pondera.

SUCCIDO vel subcido, cidis, cidi, cidare, ō. 3. (sub et cado) Part. Succisus 1. et II. Succidendus I. — Succido est idem ac cado vel subius cado, subseco, ὑποκόπτω, ὑποκόπτω (II. tagliare di sotto, tagliare; Fr. couper au bas, tailler par dessous, trancher; Hsp. cortar debajo; Germ. unten od. von unten abhauen, ab schneiden, durchhauen; Angl. to cut, cut down).

I.) Proprie. *Enn.* apud *Fest.* in *Suppernat.* p. 305. *Müll.* Ili peras succidit iniqua superbia *Pæol.* *Cæs.* 4. *B. G.* el 38. Omnibus eorum agris valetis, frumentis succisis. Adde *ibid.* 19. *Id.* 5. *ibid.* 9. (et *Liv.* 23. 24.) Crabris succidis arboribus omnes introitus erunt præclusi. *Sic Plin.* 16. *Hist. nat.* 12. 23. (58). Postea tota arbor succiditur et medulla ejus uritor. *Colum.* 2. *R. R.* 2. ante med. Memorosi fructuosisque tractus duplex cura est, ut extirpandis radiellus arboribus et removendis, rui, el reræ sicut, tan-

tum succidendis etc. Adde 14. *ibid.* 2. ante med. *Fig. 1. G. 297.* Attribuenda Ceres medio succiditur *est.* *Id. 9. Mn. 435.* flos succisus aretro. *Id. 10. ibid. 698.* populi Palorum Succisio volvi regnum ainit. Sic *Liv. 23. 51.* Vltos succisus feminibus populiibusque inuocant. et 42. 59. Succidere crura equis. et 44. 28. nervos equorum. *Quid. 7. Met. 227.* de herb. Partim succidit curvamine falcis abena. *Sil. It. 15. 536.* Immanitura segres rapido succiditur ense. *Id. 14. 131.* Ite, gregem melita imbellem ac succidite ferro. *Seneca Med. 702.* redeat Hercule manu Succisa terrena, caede se reparans sua. *Vitruv. 9. 9.* Hemicyclum ad enclima succisum. h. e. sculptum, exculptum. — Poetica est castrare, excicare. *Claudian. 1. Eutrop. 190.* pejus in aereum Estuat: hoc uno fruitur succisa libido. — In illo *Lactant. De mori. pers. 43.* Alios succidere. succido est ereto, abbattere.

II.) Translate. *Fulgat. interpr. Job 22. 20.* Nonna succisa est erectio eorum.

SUCCIDO, as. *V. SUCIDO.*

SUCCIDUUS, a, um, adject. (succido, ia) ca-

dens aut pronus ad cadendum, caducus, cadens, caduco o caduto, ὑποκείμενος, ὀφθαλμός.

I.) Proprie. *Ovid. Heroid. 13. 23.* tenebris exaiguis obortis Succiduo dico precubuisse genu. *Id. 10. Met. 438.* et in Poplite succiduo genua Intremere. *Stat. 7. Theb. 397.* succiduosque adportat matribus agnos. h. e. tenellas et subinde succidentes. *Id. 4. ibid. 661.* de comitatu *Naschi.* sunt ille Ira Furorque et numquam sobrius Ardor Succiduosque gradum. *Claudian. 3. Rapt. Pros. 153.* Succidui titubant gressus.

II.) Translate. § 1. Est deficiens *Stat. 10. Theb. 116.* primosque horantia somnos languida succiduis exsperant lumina flammis. *flamme moribonde.* § 2. Est etiam subuequens, succedens, susseguens, successivus. *Sidon. 7. Ep. 4. ad fin.* Quam clericus quisque defuagitur, si benedictione succidua non accipiat dignitatis heredem, in illa ecclesia sacerdotium moritur, non sacerdos. h. e. non sequente clericorum ordinatione propter episcopos a Gothis exilio multatos. *Alcim. 5. 96.* qua (virga) deinde sacerdos Plurima succiduo monstravit tempora signa.

SUCCILUS, i, m. 2. (sub et ellium) suffusio sanguinis sub cilio. *Caper De verb. dub. p. 221. 13. Keil.* Succilus, quum se sanguis cilio offundit.

SUCCINACIOS. *V. SUCINACIUS.*

SUCCINCTE vel subelucte, adverb. (succinctus) Comp. Succinctus. — Succincte est cum veste succincta.

I.) Proprie. *Cur. Fortunat. Art. rhet. 3. ad fin.* Quemadmodum elegimus? nec sublimae nec succinctae. *Ammian. 20. 11. a med.* Miles dimicare succinctus parens per sublimes aggestas. h. e. promptius, expeditius: succincti enim expeditiores suot ad egendum.

II.) Translate est breviter, succinctamentz. *Id. 28. 1. 2.* Nec pigebit docere succincte. *Sidon. 1. Ep. 9.* Ebor super his aliqua succinctus. *Ammian. 15. 8. 5.* Succinctus edocebo.

SUCCINCTUM, adverb. (succinctus) breviter, idem ac succincte. *Claud. Mamert. Stat. anim. praef.* Succinctum atque nil digito denotare.

SUCCINCTIO, ōis, f. 3. (succinco) actus succinendi. *Augustin. 2. contra Julian. 6.* Succinctio foliorum.

SUCCINCTORIUM, i, n. 2. (succinco) subligar, cempetre, praetectorium, περικνημα. *Augustin. de Gen. 2. contra Manich. 15. ad fin.* item *Serm. 10. de verb. Dom. sub fin. et 2. contr. Julian. Pelagian. 6. et 14. Civ. D. 17. ex Genes. 3. 7. et Isid. 19. Orig. 33. 5.*

SUCCINCTULUS, a, um, adject. diminut. a succinctus, aliquantum succinctus. *Apul. 2. Met. 1.* Ipa illic iunice mundule amicta et rursae fasciola elliptica sub ipsas papillas succinctule.

SUCCINCTUM, i, n. 2. et

SUCCINGO, a, um, particip. *V. SUCINGO.*

SUCCINENS, entis, particip. *V. SUCINGO.*

SUCCINERCIUS. *V. SUBCINERCIUS.*

SUCCINEUS. *V. SUCINEUS.*

SUCCINGO vel subelugo, cingis, cinsi, cinctam, cingere, a. 3. Etiam division scribitur apud *Priscian. Perieg. 398. Hernal. Gracis-gemino* sub aquore cincta. pro subelucta. — Part. Succinctus fere in omni. paragr. et in fin. — Succingo est subius cingo, cingo, ὑποκύνω (h. cingere, succingere: Fr. cindre in relevat, cindre; Hisp. ceñir con aladura, ceñir; Germ. von unten her auf gürten, aufschürzen; Angl. to gird round or under). De constructione verbi monet *Priscian. 17. p. 1081. Putsch.*, succingor hanc rem et succilogor hanc re dici. *V. loca infra cit.*

I.) Proprie. § 1. Stricto sensu usurpatur — 1.) De vestibus, et speciatim de his, quas quis cingulo adstringit et colligit, quum expeditur esse vult ad opes aliquod faciendum, praecingo, accingo. *Juvenal. 6. 445.* Crure tenus medio tunica succilogere. scortarsi. Cf. *Fulgat. interpr. Joh. 21. 7.* Tunica succinuit se. et 1. *Nasch. 3. 3.* Et succinuit se arma bellica in praellis. — Hoc reosu occurrit saepius *Pert. Succinctus*, quod ei adjectivorum more usurpatur. — a) Absolute. *Plaut. Rud. 2. 3. 80.* sic succincta aquam calefectat. *Ovid. 3. Amor. 2. 31.* Talis succinctae plingitur crura Dianae. *Propert. 4. 3. 62.* Succinctique calent ad nova lucra popae. *Martial. 12. 24.* Succinctus cursor. *Lucan. 1. 612.* Succincti ministri. *Juvenal. 8. 162.* Et cum renali Cyane succincta lagena. *Petron. Sat. 21.* Quartilla alta succincta. *Manil. 4. 554.* Iunctique iuvecoi Mœnia subeluctus curro describet aretro. *V. CIN-*

CTUS, us, init. Hinc translate *Fulgat. interpr. 1. Petr. 1. 13.* Succincti lumbos mentis. — Dil Leres formabantur Gabino habito cinctique obrotati toga super bomerum sinistram, dextro nodo. *Pers. 5. 31.* Bullaque succinctis Lartibus donata pepenit. *ed. Voss.* — Dicitur etiam de his, qui paupere vestitu attonat. *Martial. 2. 46.* Tu spectas blemem succincti leotus amici. — b) Cum Acc. vel Abl. vestis. *Ovid. 10. Met. 536.* Nuda genu, vestem ritu succincta Dianae. *Enn. apud Non. p. 198. 2. Merc.* Quae lugubri succincta est stola. *Virg. 6. En. 555.* Tisiphone palli succincta cruentâ. et 12. *ibid. 400.* Ille retorto Pœonium in morem senior succinctus amictu. *Petron. Sat. 21.* Myrtes subornatus graepila cinguloque succinctus. et *ibid. 28.* sub fin. Ostiarius prasinatus, cerasino succinctus cingulo. *Juvenal. 4. 14.* Succinctus patria quondam, Crispine, papyro. h. e. xeruus ex Aegypto. — De his, qui paupere vestitu otuolur. *Virg. 7. En. 187.* Quirinali lituo parvaque sedebat Succinctus trabea. — 2.) De elis per similitudinem. *Ovid. 13. Met. 732.* Scylla ferle atrem canibus succingit avum. *Virg. 6. Ecl. 75.* (et *Cir. 59.*) de Scylla. Candida succinctam latentibus inguloa monstris. et *Cul. 330.* Scylla rapax canibus succincta Molossis. (Adde *Lucret. 5. 890. Tibull. 3. 4. 89.* ubi alii leg. submista: et *Senec. Med. 350.*) *Id. 10. En. 634.* de Junone. agens blemem nimbo succincta per auras. *Seneca Octav. 262.* Erinnyi solute cline, succincta sanguibus. *Vitruv. 9. 7.* Anguis porrigens agmen stellarum intortas, subeligit rationem Cœniti. Sic *Grat. Cynege. 271.* de canib. adstricti succingant illa ventres. — 3.) Succinctus aliqua re, qui ad cincturam aliquid gerit. *Enn. apud Fest. in Cracenes p. 53. 7. Müll.* et *Cic. 4. Herenn. 52. 65.* Gladie succinctus, tenens jaculum. *Liv. 7. 5. et 40. 7. ad fin.* Quattuor Juvenes ferro subelucti. *Callarmi sotto.* et *Id. Anton. apud Cic. 13. Phil. 16. Ser.* Galbam eodem pagione succinctum la castris videtis. § 2. Latiore sensu est circumdo, circumdare, attornare.

— a) Absolute. *Plin. 4. Hist. nat. 101. 1. 1. (3).* Ita succincta Rhodope, mox et Hæmi vallatur exsiliis. — b) Addito Abl. rei, qua quis subcingitur. *Id. 20. ibid. 17. 73.* (189). Neri, quibus succinctum est corpus. *Claudian. 1. Laud. Stilich. 174.* succincta Carauis nimbis. *coperti.* et *Ovid. 1. Art. am. 695.* Rejice succinctum operoso stamine fusus. *avolli.* et *Cic. 2. leg. Agr. 32. 87.* Carthago quum hominum copis, tum ipsa natura ex loco, succincta por-

tabas, armate muris. cinta da porti: duplii porta instructa. *Liv. 21. 10.* Subcinctus armis legionibusque. Sic *Justin. 6. 1. 2.* Duo præfacti regis, maximarum gentium viribus succincti. et 35. 1. ad fin. Totius ferme Orientis viribus succinctus.

II.) Translate est lastroo, moolo, orno. *Petron. Sat. 5. astr.* His animum succinge bonis: sic Numine lergo Pleous, Pierio defundes pectore verba. *Plin. Paneg. 49.* Frustræ se terrore succinserit, qui sepius seritate oco fuerit. *Mamertin. Grat. act. ad Julian. 1. astr.* Noo mihi cloum, quem tanta potestate succineras etc. *Claudian. B. Get. 201.* Pamaque nigrantes succincta pavoribus alas. *Stat. 5. Silv. 1. 77.* succinctaque pectore curis, Et vigilæ sensus, et digna avivare tantæ Sobrie corda vices. h. e. instructæ seriis gravibusque cogitationibus. *Quintil. 12. 5. 1.* Hæ erme habere ad maoum, borum scientia debet esse succinctus. h. e. lorinctus, muolitus, paratus. Sic *Cic. 7. Ferr. 56. 146.* Hoc etiam lite inferitur, quod multo se pluribus et maioribus canibus succinerat. h. e. Instrueret, munieret, ralleret. et *Enn. epud Serv. ad Virg. 9. En. 678.* succincti corda mecharis. h. e. ferrea corda habentes, id est dure et cruceis cogitantes, ut ipse Serv. exponit. *Cod. Theod. 16. 5. 54.* Succinctus bonore. h. e. ornatus. — Hinc Part. præter. pass.

Succinctus, a, um, etiam adjective edibitur; nota Comp. Succinctior. — § 1. Proprie, ut vidimus, dicitur de his, qui quippiam administrant, quia succincti expeditiores suot. *Non. p. 511. 9. Merc.* Matrices apud veteres succinctiores veste utebantur. *Afrenius Excepto.* Meretrix cum veste longa? Paregrino in loco solet telandi eusa esse sumere. § 2. Translate — 1.) Universalis. — a) Cum Dat. vel Acc. et præp. ad. *Ovid. 1. Trist. 11. 31.* Barbare pars levia est avida succincta rapinæ. h. e. expedita, parata, intenta. *Quintil. 2. 12.* Prout et succincti ad omnem clauulam oco exurgunt modo, verum etiam excurrunt. h. e. parati, expediti. — b) Absolute. *Ammian. 25. 3. 5.* Exilivt nostra succinctior armatura. *Claudian. VI. cons. Honor. 299.* asserum raprem succinctior agmen. h. e. promptior, expeditior. — 2.) Succincta arbor, brevis et truncus adstrictis instructa ramis, ut pinus. *Ovid. 10. Met. 103.* Et succincta comes birsutaque vertice pinus. et 15. *ibid. 603.* Quella succincta, ubi trux insibit Rurus, Murmura pinetis sunt. *Plin. 16. Hist. nat. 10. 17. (39)* Arbores graciles succinctioresque et anodes. — Hinc figurate. *Martial. 2. 1.* succincti quæ sunt bona, dice, libelli. h. e. brevis. *Augustin. Ep. 157.* ante med. Succinctior brevis, succinta.

Succinctum, i, n. 2. absolute, idem ac succinctiorum. *Gloss. Cyrill. Ταχῆα, subcinctum.*

SUCCINGULUM vel subcingulum, i, n. 2. (succinco) balteus. *Fest. p. 302. 4. Müll.* Succingulum appellabant aotique balteum. *Plautus (Men. 1. 3. 17).* Ab Hippolyte succingulum Hæculi æque magno neitiquam abstulit parculo.

SUCCINO vel subcino, cinal, cincti, centum, cingere, a. 3. (sub et cino) Bilam succano apud *Farron. 6. L. L. 76. Müll.* Cingere et accenit et succenit. — Part. Succinens. — Succino est post cino, cando subsequor vel attornat cino, cante dopo o alternativamente, ὑπόδο.

I.) Proprie. *Calpurn. Ecl. 4. 79.* Cantibus ista suis alterno succinet ore. *Petron. Sat. 69.* Tablicines imitatus est, succinente Hiberna. Adde *Boeth. 1. Music. 1.*

II.) Translate. *Farro 1. R. R. 2. ante med.* Agriultura succini pectorali vilæ, quod est inferior, ut tibia sinistra dextra. *Horat. 1. Ep. 17. 48.* clisnet: victum data. succinalli alter: Et mihi diriduo foditur munera quædra. fa da saccondo nella cantilena o replica. — Cum Actus. *Pers. 3. 20.* quid lites Succinis embegas?

SUCCINUM. *V. SUCINUM.*

SUCCINUS. *V. SUCINUS.*

SUCCIPIO. *V. SUSCIPIO.*

SUCCISIO, ōis, f. 3. (succido) actus succidendi.

1.) Proprie. *Sidon.* 1. Ep. 2. Pitis infra narium entra fruticantibus quotidiana succisio. *Hieronym.* Ep. 140. Succisio florum. *Vulgat. Interpr.* *Deut.* 19. 5. In succisione lignorum securis fugerit manu.

11.) Translata. *Prosper Aquit.* in Pa. 134. 10. Manus Del succisiones et virificationes facit. **SUCCISIVUS.** *V.* SUBSECIIVUS.

SUCCISOR, *Oris.* m. 3. (succido) qui succidit, frondator, putator. *Alcim.* 4. 48. Quam (silvam) nec n' sera succisor falca repurget.

SUCCISVS, a, um, particip. *V.* SUCCIDO.

SUCCLAMANS, entis, particip. *V.* SUCCLAMO.

SUCCLAMATIO vel subclamatio, *Oris.* f. 3.

(succlamio) actus succlamendi, vociferatio, impetum. *Liv.* 40. 36. Si ar eo. quod aut inter se loquantur, aut subclamationibus apud contionantem imperatorem significant, quid sentiant, coniectandum sit etc. colle grida. et 28. 26. a med. Ferociter ad tribunal imperatoris, ut ullo territorii, subclamationibus concurrunt. *Sucton.*

Ner. 24. Adjuncte hypocrite, non animadversum id inter assultationes succlamationesque populi. acclamazioni, applausi. Adde *Cod. Theod.* 11. 7. 4.

SUCCLAMATUS, a, um particip. *V.* voc. seq.

SUCCLAMO vel subclamo, a, avi, atum, are,

1. (sub al. c.) *Parl.* Succlamans 1. a; Succlamatus 1. c et II. 2. — Succlema

1.) Intransitive est post alterius orationem clamo, acclamio, gridare, impetare. — a) Un-

versim. *Liv.* 3. 50. Nec Virgilio vociferanti subclamabat multitudo, nec illius dolori, nec rome liberati se defuturos. *Id.* 44. 45. a med. Quidam aut sunt ex media contione subclamare: abite hinc, na etc. Adde 6. 40., *Flor.* 2. 6., *Fel-*

lej. 2. 31. sub fin. at *Val. Max.* 6. 2. n. 3. et 9. 1. n. 6. extern. *Inscript.* apud *Orell.* n. 4035. *ANTONIO MARCELLINO ET PETRONIO PROBINO COS.*

11. *KONAS MAIAS EVCLAMANTE POPELO* etc. — b)

Sequente infinito. *Liv.* 26. 22. Post hac quum senturie subclamasset, nihil se mutare sententiae. *Id.* 43. 3. Tanta ira incensa est, ut capite anquifendum contio subclamarct. — c) Passive impersonaliter. *Id.* 43. 53. Quum per omnem orationem satis frequent assensu subclamatum esset. *Id.* 21. 18. sub fin. Sub hanc vocem band minus ferociter, daret utrum vellet, subclamatum est. Adde 10. 25.

II.) Translitorum more. ¶ 1. Est aliquid clamaudo profero. *Vulgat. Interpr.* *Judith* 16. 1. Et succlamabat omnis populus laudem Domini. ¶ 2. Est etiam clamoribus excipio, exagito. *Quintil.* *Declam.* 18. 9. Publica subclamatus invidia. et 19. 3. Omnium maledictis succlamatus.

SUCCLINANS, entis, particip. *V.* voc. seq.

SUCCLINO vel subclino, a, avi, atum, are,

1. Part. *Succlinans* 2. — *Succlino* ¶ 1. Intransitive est eliquantem inclino. *Pennant.* in *epist. pram. carm.* 6. l. 5. ad fin. Versus autem ex obliquo descendentes ab angulis rellione stant, etal positione succliciant h. e. ratione seu metro constant, etal aliquotum inclinati sunt. ¶ 2. Translitorum more, flecto. *Id.* 8. 14. *epist.* Talem habens haesidem, ut nullus ventorum turba succlicians, nulla procellarum propellens congeries etc.

SUCCO, *Oris.* *V.* SUCCO.

SUCCOLESTIS. *V.* SUBCAELESTIS.

SUCCENO. *V.* SUBCENO.

SUCCOLLANS, entis et

SUCCOLLATUS, a, um, particip. *V.* voc. seq.

SUCCOLLO vel subcollo, a, avi, atum, are,

n. 1. Part. *Succollans* et *Succollatus*. — *Succollo* est collo humerique suppositis porto (It. portare sulla spalle o sul collo; Fr. prendre sur son dos, porter sur ses épaules; Hsp. portar ó poner en los hombros; Germ. auf den Hals, auf dic Schultern nehmen; Angl. to bear or carry on the neck or shoulders). *Varro* 3. *R.* 16. ante med. Apes regem suum sequuntur, quocumque it, et fessum subiciunt, et, si nequid volare, succollant. (*Virg.* 4. *G.* 21M At tollunt buveria, dixit.) *Sucton.* *Claud.* 10 circa med. Ab his lecticis impositus, et, quia servi

diffugerant, vicissim succollentibus, in castra delatus est. *Id.* *Oth.* 6. a med. Succollatus et a presente comitatu imperator coosulatus. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 10. 37. (117). de picturis *Ludif.* Nobiles, palostri accessu villas, succollatis sponsionis mulieribus, labantes trepidique faruntur. *Alit leg.* succollantium specie mulieres, labenter trepidaque. *Commodian.* 19. 10. Succollat, quando libet, cum, et quando deponit Vertitur e se rotens eam ligoo bifurci Ac si putes illum affatum numine ligni.

SUCCOLORATUS. *V.* SUBCOLORATUS.

SUCCONDITOR vel subconditor, *Oris* m. 3.

qui sub conditore operam eam dat, qui conditori parat. Coeditorum eutem intellige, qui inter ministros Circenses numeratur, da quo in CONDITOR dictum est. *Inscript.* apud *Gruter.* 339. 5. CHERESTO CONDITOR SPAPHRO SELLARIO MENAMORO AGITATORI BELLETI SUCCONDITORI etc. Adde 340. 3.

SUCCONTUMELIOSA. *V.* SUBCONTUMELIOSA.

SUCCOQUO. *V.* SUBCOQUO.

SUCCORNICULARIUS. *V.* SUBCORNICULARIUS.

SUCCORRIGO. *V.* SUBCORRIGO.

SUCCORTEX. *V.* SUBCORTX.

SUCCOSITAS. *V.* SUBCOSITAS.

SUCCOSUS. *V.* SUBCOSUS.

SUCCRASSULUS. *V.* SUBCRASSULUS.

SUCCREPANS vel subcrepans, entis, ab Inuit. subcrepo, subitus crepans. *Augustin.* de *beat.* vit. 3. Ut incitato sibi superemulantes, succrepante fragili solo, demergat.

SUCCRESCENS, entis, particip. *V.* voc. seq.

SUCCRESCO vel subcreasco, cresci, oravi, crescere, n. 3. Part. *Succrescens* 1. a. — *Succresco* ¶ 1. Est subitus cresco, ab imo cresco, crescere, orophopos. — a) Generaliter. *Cels.* 7. 7. n. 8. Sub ordina naturali pilorum (in palpebris) elius ordo subrescit, qui latus ad oculum tandit. *Vulgat. Interpr.* *Dan.* 8. 3. Arles babeas cornua excelsa et unum excelsus altero atque succrescens. — b) Specietim dicitur de plantis. *Colum.* 4. *R. R.* 14. a med. Utiq; frequenter rohim exercendum est, dum id incremento suo vites loubrent, nec patientur barbam subrescere. *Ovid.* 9. *Met.* 352. succrescit ab imo Totaque paulatim lentus premit inguine cortex. — Hinc translate. *Plaut.* *Trin.* 1. 1. 9. Mores mali, quasi herba irrigua, succreverunt uberime. ¶ 2. Est etiam post cresco et universim augor, incrementum sumo. *Ovid.* 8. *Met.* 679. quantes baustum eratare repleri Sponsie sua per seque vident succrescere vira, Attoniti novitate parent. — Hinc translate *Cic.* 3. *Orat.* 81. 230. Non enim ille medlocris orator vestrae quasi succrescit aetati, sed et ingeolo acri et studio flagrant etc. vici crescendo dicto a vos. *Sic Liv.* 10. 13. Et ac glorie scinorum subcrevisse, et ad suam gloriam consurgentes elios ietum amplere.

SUCCRETUS. *V.* SUBCRETUS.

SUCCRISUS. *V.* SUBCRISUS.

SUCCROTILLUS vel suberotillus, a, um, adject.

tenulis, exillis, gracilis. *Fest.* p. 301. 19. *Müll.* *Succrotilla* teouls dicebatur et alta vox. *Titinius:* Feminina fabularum succrotilla vocula. *Afranius* in *Epistola:* Loquebatur succrotilla voce serla. *Plautus* in *describendis mullerum cruribus gracilibus* in *Syro:* Cum extortis talis, cum succrotillis (al. todillis) cruseulis. *Hinc Fest.* qui elibi aliter refert bucc Plauti verum. *V.* CROCOTILUM.

SUCCRODUS. *V.* SUBCRODUS.

SUCCRUENTUS. *V.* SUBCRUENTUS.

SUCCUBA vel subcuba, a, comm. gen. (subcuba) qui vel cui sub aliqua cubat: et speciatim, qui in ra Venerea se alteri subijci, unoxestog.

1.) Proprie. — a) In femin. gen. succuba est mulier adultera, que in locum legitimum uxoris se alteri viro subijci. *Ovid.* *Heroid.* 6. 153. lecti quoque succuba nostri Mareas et legas sentiat ipsa suas. *Helmsius* legit subnuba. *V.* SUBNUBA. — b) In mascul. gen. florulentum succubam dicit *Prudent.* 10. *sepi* *crisp.* 192. scri-

tum masculum intelligena, h. e. Hyacinthum ab Apollinis adamatum.

11.) Translate. *Apul.* 5. *Met.* Tunc indigota Venus exclamavit: val maxima Psycheo ille mem forme succubam, mel oomina amulam vere diligit. h. e. quae debuit meae pulcritudini cultum iotercepit. Adde 10. *ibid.*

SUCCUBANS, entis, particip. *V.* SUCCUBO.

SUCCUBIUS, a, um, adject. (succubo) qui succubat, id est cubat sub aliqua re, ut concubi a qui simul cubat. *Inscript.* apud *Murat.* 831. 1. A. seto ZOSIMIANO TRIB. REG. XI. CL. SYCCUVIUM etc. Ita pro Succubum. Hinc eadem mendosa legitur apud *Gruter.* 466. 5. et 562. 2. Illoc vero cognomine legio XL Claudia donata esse videtur, quod lo losiditis posita ideoque succubans victoriam aliquam adepti sit.

SUCCUBO vel subcubo, as, ere, n. 1. Part.

Succubans. — Succubo est cubo sub aliqua re, unoxestog. — a) Cum *Dat.* *Apul.* 1. *Met.* ab init. Illumi prostratus grabatulo succubans jacet. — b) Cum *Aec.* *Id.* 9. *ibid.* illum, qui ad instar testudinis alieum succubabat, depulso tegmine cunctis palam facere.

SUCCUBO vel subcubo, *Oris.* m. 3. (succubo) Idem ac succuba. *Titin.* apud *Nom.* p. 224. 20. *Merc.* Contempla socillas, quam arbitres illarum subcubonam. Alit perperam leg. subcuboneum esse, inquit, *Forcellinus:* at *Libbeckius* dedit subcubonam. *V.* ejusd. adnot.

SUCCUDO vel subcudo, cudi, cudi, cudere, n. 3. Idem quod cudo seu cudento fabricor. *Varro* 5. *L. L.* 116. *Müll.* Lorica a lori, quod de corlo crudo pectoralla faciebant: postea succuderunt Galli e ferro tunicae etc. *Müllerus* tamen aliter legit, *V.* SUCCIDO.

SUCCULENTUS. *V.* SUBCULENTUS.

SUCCULTRO. *V.* SUBCULTRO.

SUCCUMBENS, entis, particip. *V.* voc. seq.

SUCCUMBO, cuius, cubbi, cubbitum, cumbere, n. 3. Part. *Succumbens* 1. 1. a et b et II. 1. 2.° c; *Succubiturus* II. 1. — Succumbo est subitus cado, subiacco, submitto, unoxestog (It. cadere sotto, mancare sotto il peso, soccombere; Fr. s'affaisser sous, tomber, succomber; Hsp. ascntarse, abazarse solo, agobiarse; Germ. sich niederlegen, herabfallen; Angl. to fall or sink under).

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Cum *Dat.* *Catull.* 64. 369. ancipiti succumbens vltima ferro. *Ovid.* 1. *Met.* 714. et *Heroid.* 12. 49. Succumbere somno. *Arnob.* 6. p. 201. Rationale homines soimal, cotilibus testis succumbilis, aris taminis adoratis. h. c. submittitis vos adrendi causa. — b) Absolute. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 15. 24. (106). Trabaoier moles superna tantae, non succumbentibus cavis operie. ¶ 2. Speciatim in re Venerea usurpatur da femina, quae se viro subijci. *Varro* 2. *R. R.* 10. a med. Virginibus lo Illyrico mos eorum non denegavit, ut succumberent, quibus vellent. *Tab. acn.* apud *Gruter.* 502. *col.* 1. *PRISCYS TARQUINIVS PATRE DEBARATO CORINTHIO NATVS ET TARQUINIENSI MATRE QVAE TALI MARITO NECESSE HABVERIT VCCUMBERE.* Adde *Catull.* 111. 3., *Ovid.* 2. *Fast.* 810., *Petron.* *Sat.* 126. et *Marital.* 13. 63. et 14. 201., ubi de scortio masculin termino est. *V.* SUC-CUBA. — *Vulgat. Interpr.* *Lev.* 18. 23. et 20. 16. Succumbere iumento. ¶ 3. Item decumbere. *Suston.* *Aug.* 98. Adgravata valludina, Nolae succubuit.

II.) Translate est ac subicere, cedere, vinci, inferiorem esse, labi, deficere. — 1.°) Universim et cum *Dat.* *Nepos Eumen.* 11. sub fin. Non enim cum quoquam arma consuli, quin mihi succubuerit. *Liv.* 22. 54. *extr.* Pugna adversa, cui die ipse Hennibal succubuit. *Claudian.* 1. in *Rufin.* 195. Plenaque priato succumbunt oppida regno. h. e. subijciunt se ditioni, si assoggettano. Sic 2. *ibid.* 153. succumbere poscit Cuocla sibi. *Manil.* 1. 463. Quidquid subduxit flammis natura, pepercit Succubitura onari. — Succumbere oneri alio tenso dicit *Liv.* 6. 32. Cui succumbere oneri coacta plebs, quia quem delectum impedirent, non habebant urbani plectis. portare il peso, unus sub-

ire et ferre. 2.º) Sæpe refertur ad animum. — a) Cum Dat. Cæs. 7. B. G. 86. Cōhortatur, ne labori succumbant. Cic. 3. Tusc. 17. 36. Cur succumbitis cedique fortunæ? Id. Senect. 11. 37. Nec languereos succumbabat senectuti. Id. 1. Fin. 15. 49. Succumbere doloribus eoque humili animo imbecilloque ferro. Id. Planc. 33. a med. Jam succumbam isti tuæ orationi: in eo ipso, in quo nihil potest esse nimium, nimium me gsalom esse concedam. Liv. 22. 54. a med. Numquam, salve urbe, tantum pavoris tumultusque intra mœnia Romanæ fuit. Itaque succumbam oerî, neque aggrediar narrare, quæ edisserendo minora vero fecero. Ovid. Heroid. 3. 91. Succumbere precibus alicuius. Id. 7. Mel. 749. et Virg. 4. Æn. 19. culpæ. h. e. culpam admittere. Ovid. 4. Trist. 10. 403. et Seneca Agam. 993. Succumbere malis. — b) Cum Infinito. Arnob. 1. p. 38. Quam (mortem) nec ipsam perperâ succubisset vis, laeta si non agenda res esset. — c) Absolute. Cic. 2. Fin. 29. sub fin. Tuspe est viro debilitati, dolore frangi, succumbere. Id. 2. Tusc. 23. extr. Dolere animoque succumbere. Nepos Eumen. 5. Hac illa perculsus plaga non succubuit, neque eo acius bellum administravit. Seneca Herc. Fur. 1315. Succumbere, virtus, perfer imperium patris. et Troad. 950. Labefacta mens succubuit. Nepos Hamile. 1. Succumbente patria, ipse peritum se potius discessit quam etc.

SUCUMBUS. V. SUCUMBUS.

SUCCUNEATUS. V. SUCCUNEATUS.

SUCCORA, h. e. sub cura, scriptum putatur in Inscr. in tubo plumbo, edito in *Annal. dell' Ist. Archeol.* a. 1864. p. 6. VYRIVS FESTVS TRIS. COR. VIR. PR. EVCCVRA MYR GENITORIA 7 CON. VIII. PR. SC. FURIUS FESTVS TRIBVNS COHORTIS VII. PRATORIS SUCORA MUCI GENITORIS CENTURIONIS COHORTIS VIII. PRATORIS. Itæ leg. et exponit *Monum. in Bull. et. ejusd. Inst. a. 1866. p. 127.* Verum, ut ait cl. De-Vit, quum syc sit in fine prioris hœre, et vira in sequenti lollio, non succora unica voce legendam videtur, sed divisiim avo CYRA, suc pro sub posito ante litteram e, eadem prorsus ratione, qua *Ritschelius* apud *Plaut.* ex Codd. MSS. sum manus pro sub manus dedit. (V. SUB init.) Ceterum formula sub cura reperitur etiam in alia Inscr. in *Bull. et. cit. a. 1857. p. 167.* Nihil tamen obstat, quominus succora, æ, mæc. gen., accipiat pro succuratore vel subcuratore, quum sequi solet etiam cura pro cuselore usurpatum sit.

SUCCORATOR. V. SUBCURATOR.

SUCCURRICIUS vel succurritus, a, um, adject. (succurro) qui succurrit, soccorrevole. *Vel. Scholast.* ad *Germanic. Prognost.* 1. 2. p. 117. *Buhle.* In hoc mirabilem admirari benignitatem naturæ succurriciam, omnibus annis accidere non posse, idque quando sit futurum, facile nosci.

SUCCURRO vel subcurro, curris, curti, cursum, curere, n. 3. *Port. Succurro* II. 1. b et 2. a. — Succurro est subius curro, subeo, succedo: et dicitur propterea ad latiora sensu de ipanims, quæ celeriter moventur, *correre sotto, υποτρέχω.*

I.) Proprie. *Lucr.* 5. 764. Tempore eodem aliud nequeat succurrere Lunæ Corpus. *Cic. Rosc. Ain. 11. a med.* Licet undique omnes in me terrores periculaque impendeant omnia, succurrant atque subibo. *Priscian. Perieg. 107. Wernsd.* Adria succurrens eo fragitur Euro. h. e. currenti sub vel ductuanti.

II.) Translate. ¶ 1. Est occurrere, in mentem venire, subire, invenire, venire in mente. — a) Absolute. *Cic. 14. Att. 1. a med.* Ut quidque succurrat, libet scribere. *August.* apud *Sueton. Tib. 21. ad fin.* Succurritque versus ille Homericus, Τούτου δ' ἐποπόμενιο etc. Adde *Quintil. 1. 9. 21.* — b) Cum Dat. *Sueton. Tit. 10.* Nec cuiquam facilia succurrat. — c) Cum Infinito. *Cic. fil. ad Tiron. 16. Fam. 21. a med.* Illud etiam mihi succurrebat, grave esse me de iudicio patriæ iudicare. *Plin. 7. Hist. nat. 48. 49. (157).* Et illud adnotare succurrit, unum omnino quinquennium fuisse, quo senator nullus moreretur. *Id. 17. ibid. 1. 1. init. et 34. ibid.*

18. 51. (171). Mirari succurrit. *Petron. Sat. 102.* Illud miror, tibi non succurrisse, nnum nantiam stationis perpetuam Interdum noctuque iacere in scaphe. — d) Cum passio. relativa. *Liv. 6. 12.* Non dubito, tot bella gesta legentibus illud quod subcurrunt, unde toties victi Volsci suffecerint milites. ¶ 2. Sæpe est occurrere auxilii ferendi gratia, opem ferre, subvenire, accurrere in ajuto, subvenire, porgere aila, soccorrere. *ἐπιχρησμός.* — a) De personis. *Cæs. 5. B. G. 43. a med.* Succurrit illi Varenus et laboranti subvenit. *Id. 7. ibid. 80.* Expeditis levibus armaturis interjecerant, qui suis cedentibus auxilio succurrerent. *Cic. 1. Orat. 37. 169.* Laborantibus succurrere, agris mederi. *Sic Sall. Cat. 63.* Catilina cum expeditis in prima acie versari, laborantibus succurrere. *Nepos Att. 11. circa med.* Non posentibus se venditavit, sed afflicto semper succurrit. *Colum. 11. R. R. 1. a med.* Deficienti succursum. — b) De rebus. *Cæs. 3. B. C. 70.* His tantis malis hæc subsidia succurrebant, quo inlous omnis deleteret exercitus. *Cic. Rabir. perduell. 1. ad fin.* Ferre opem patriæ, succurrere salutis fortunisque communibus. *Virg. 11. Æn. 335.* rebus succurrit fœnis. *Sic Ovid. 1. Trist. 4. 35.* rebus succurrit lapsis. *Al. latin.* — c) Passive impersonaliter. *Cæs. 3. B. C. 52.* Plura castris pariter, distingendæ manus causa, tentaverat, ne es proximi præsidia succurri posset. et *ibid. 80.* Nuncios mittit, ut sibi subsidio sentiant: ea confidere munitionibus oppidi, si celeriter succurratur. *Cels. 8. 4.* Os fractum, nisi accursum est, gravibus inflammationibus afficit. — Cum Dativo. *Liv. 3. 58.* Cuius adversæ fortunæ velli succursum. ¶ 3. Hinc dicitur aspe de bis, quæ prosunt in medicina. *Plin. 31. Hist. nat. 10. 46. (119).* Nitrum succurrit et venenis fangorum et posca potum. *Id. 26. ibid. 15. 90. (158).* Crethmum succurrit strangulationibus. *Id. 20. ibid. 23. 97. (259).* Cannabis succurrit oivo iumentorum. — *Id. 23. ibid. 1. 27. (56).* Intellectum ibi remedium est potiusque succursum.

SUCCURSIO vel subcurisio, ois, f. 3. (succuro) actus subitus currendi, suffugium. *Gloss. Cyrill. Τροδρόπη, subcurisio.*

SUCCURSUS vel subcurisus, ōis, m. 3. (succuro) qui succurrit, specialim vero videtur esse is, qui in lauriculis seu venationibus bestiarum succurrit cum lauro pugnanti, idemque fortasse ac subessor, quem vocem vide. *Inscript. apud Gud. 106. 1. (Orell. n. 2530.)* PRIMO ΔΥΜΝΙΒΑΤΩ ΑΠΟΛΛΙΝΑΡΙΣΤΩ ΙΝ ΦΟΡΟ ΠΟΜΠΑΣ ΤΑΥΡΟΣ ΤΑΥΡΟΚΕΝΤΑΣ ΕΥΚΥΡΟΡΕΣ ΠΟΝΤΑΡΙΟΣ ΠΑΡΙΑ ΙΙΙ. ΡΥΓΙΛΕΣ ΚΑΤΕΡΤΑΡΙΟΣ ΕΤ ΡΥΤΑΣ (dedit). An succursus est idem ac Græcorum ὑπεδρος, scil. is, qui nemini comparatus in aliis cuiuspiam cadentis aut interfecti locum succurrebat? V. *Lucian. Heron. 40. in fin. et seqq.* An qui pontariis succurrit, quique la pugna taurorum ad Ilippon dicitur curio, vel tentarii taurocentisque, picador appellatus? V. *Henzen, Expl. Mus. p. 82.* — Subcursor alio sensu V. in SUCCUSSOR.

SUCCORSUS, us, m. 4. (succurro) actus succurrendi, auxilium. *succorso. Capell. 9. p. 313.* Per me quippe vestrum homines illietera succursum.

SUCCURVUS. V. SUBCURVUS.

SUCCUS. V. SUCUS.

SUCCUSSATOR vel subcussator, ōis, m. 3. (succusso) Succussator per simplex leg. *L. Müller ad Lucil. loc. cit. p. 14.* Item succussor et succusso, as, apud *euim. p. 66.* — Succussator est equus, qui duriore gremio sensuram concutit, cavallo di duro portante e che trotando sbatte la vita, υποκοιστής. *Lucil. apud Non. p. 16. 10. Merc.* Succussatoris tetræ lardique caballii.

SUCCUSSATŌRA vel subcussatura, ō, f. 1. (succusso) succussus equi prave ingreditentis, sbatimento. *Non. p. 17. 24. Merc.* Graderius equus est, molli gradu et sine succussatura nitens.

SUCCUSSIO vel subcussio, ōis, f. 3. (succutio) actus subcutiendi, sbatimento. *Seneca 6. Quæst. nat. 21.* Succussio est, quum terra quatitur et sursum ex deorsum movetur. *Adde: Dactyl. Top. etc. 6. 4.*

SUCCUSSO vel subcussio, as, are, a. 1. frequenter lat. vel intens. a succutio, frequenter vel vehementer succutio, sbattere: dicitur autem apostolus de equis, qui duriore gradu locedentes assorem succutiant, ut *Non. p. 16. 31. Merc.* notet. *Accius ibid.* Agito, ac, vulnus ne succussel gressas, canis ingreditur.

SUCCUSSOR vel subcussor, ōis, m. 3. (succutio) idem ac succussator. *Lucil. apud Non. p. 13. 31. Merc.* Hunc Campanus sonipes succussor nullus sequetur. Et qui minus recte leg. subcussor. V. SUCCUSSATOR init.

SUCCUSSUS, a, um, particip. V. SUCCUTIO. SUCCUSSUS vel subcussus, ō, m. 4. (succutio) actus succutiendi seu succussandi, sbatimento di cavallo che trotta, υποτιναγμός. υποκοισμός. *Facuv. apud Cic. 2. Tusc. 21. 48.* Pedetentim, inquit, ite, et sedato nlu, ne succussim arripiat maior dolor. *Adde Apul. 3. Met. — Jo piur. num. Tertull. De anim. 49.*

SUCCŪTIENS, entis, particip. V. voc. seq. SUCCŪTIO vel subcutio, ōtis, eusis, eusum, cilia, n. 3. (sub et quatio) Part. Succutiens I.; Succussus I. et II. — Succutio est quatio, sussum ee deorsum movendo agito, υποκοισά (It. sbattere, agitare, scuotere: Fr. secouer; Hesp. vacudir; Germ. in die Höhe rütteln, aufschütteln, aufrütteln, erschüttern; Angl. to shake).

I.) Proprie. *Lucr.* 6. 519. ubi fortis equum vis Ferratos utrinque rotatur succuti orbis. *Ovid. 2. Met. 166.* Succutiturque alto similitaque est cursus lineæ. *Seneca 6. Quæst. nat. 21. a med.* Nec succutiantur tunc omnia, nec inclinantur, nec vibrantur. *Id. 5. ibid. 1. Si legeri (Virg. 2. Eccl. 26.)* Quum placidum ventis elasset mare: scito, illud non stare, sed succuti terter: et dici tranquillum, quia nee huc nec illo impetum capiat. *Apul. 2. Met.* Puella illud cibarium vasculum crebra succutiens. *Id. de Mag.* Menus contraxisset, caput succussisset. *Id. 1. Met.* Grabatulus succussus et inquietus. *Seneca Threst. 696.* Tota succussio solo Nutriti eula.

II.) Translate. *Pal. Max. 6. 9. extern. n. 5.* Semel dumtaxat vultum mutavit, perquam brevi trilitum salubre succussum. *Arnob. 2. 6.* Quibus et sue decreta confirmant et aliorum succutiens ac labefaciunt.

SUCERDA, æ, f. 1. Sunt qui scribunt succerda per duples e, innisi *Gloss.* et loc. *Fest.* mos cit., apud quem vox eo stat vocabulorum ordine, ut duplici e scribi oporteat; cui tamen scriptioi obstat quæ quantitas prioris syllabæ, ni malis κατὰ διπλασιασμόν id factum. — Ratione habita etym., alii ducunt a sus et cerno pro escarno, quasi suis excrementum; alii vero conjungunt cum Skr. su-karas, sus. — Sucerda est stercois vulium, ut muscerda musinum, sterco di porco, χοίρεια κόπρος. *Lucil. apud Non. p. 175. 11. Merc.* Hic in stercore humi stabulique anno atque sucerda. *Thrin. apud Fest. p. 303. 10. Mill.* Quid babes, nisi uam arcam sine clavi, eo condita sucerdas?

SUCESCO vel succesco, is, ere, n. 3. (sucus) in sucum abeo. *Arnob. advers. Gent. 1. p. 2.* Nec madidata imbribus atra succesco. *At recentiores leg.* Nec madori ex imbribus atra succedunt. V. *Quicherat in. ldd. etc. p. 280.*

SUCINIA. V. SUCIDIA.

SUCIDO vel succido, as, are, a. 1. (sucidus) Part. Sucidandus. — Sucido est humorem asfundo. *Plin. Valer. 2. 9.* Lymnium Syriacum bonum in aceto infusum succidabatur. *Id. præf. Lana succidanda.*

SUCIDUS vel succidus, a, um, adject. (sucus) succus, suci plenus, pieno di sigo, πολυχυλός, χυλώδης.

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Apul. de Mag.* Regio secunde et cælium pluvium et ventus clampus et sol apricus et solum succidum. *Cæf. Aurel. 3. Tard. 8. ante med.* Fundendum igitur aridum solum, sed quod sit pingue ac succidum. V. SUCOSUS. ¶ 2. Specialim succida lana dicitur recens deloosa at necdum purgata. *Varro 2. R. R. 11. circa med.* Tonnus tempus inter zyminecium veterum et solitium, quum sudata

inoperunt ores: a qua sudora recens lana tosse succida appellata est. *Marzial.* 11. 27. Succida palliata vellera quinque pelit. *Juvenal.* 5. 24. vinum, quod succida nolit Lana pati. *Cels.* 8. 3. ad fin. Imponenda vulneri lana succida. — *Plin.* 29. *Hist. nat.* 2. 9. varios refert laeae succidæ usus in medicina. *Id. ibid.* 10. (35). appellat succidas sordes, quæ pæcudum lanis adhaerent. ¶ 3. *Sucidum* vinum apud *Pelagon.* 18. est olivæ γλυκὺς apud *Hipp.* p. 77. i. 11.

II.) Translate. *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 193. de meretrice. Lautam vis en nondum lauta quæ sit? Pa. siccam, succidam: Quam lepidissimam potes quæmque adulescentem maxime. h. e. bene habitam, suci plenam.

SUCINACIUS (sucinalius) vel succinacius, a, um, adject. (sucinum) suctat colorem referens. *Isid.* 20. *Orig.* 3. ante med. Sucinacium vinum sucinae gemmae simile est, id est fulvi coloris. *V. Furlanellus* in *Append.* p. 169.

SUCINEUS vel succineus, a, um, adject. (sucinum) qui est ex sucino, di electro o succino, ἡλεκτρικός. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 23. 47. (99). Quando ipsæ suis manibus delicæ præparant bene cibum (fungos) solum et cogitatione ante parantur, sucineis novaculis aut argenteo apparatus comitant. *Harduin.* intelligit novaculas, quibus menubria e sucino sunt; ego tamen, inquit *Furlanellus*, puto ipsas novaculas fuisse e sucino.

SUCINUM vel succinum, n. et sucinus vel sucinus, i, m. 2. Recenilliores inelut sucinum per e simplex scribi: hoc namque derivant a sucus, quod unico e rectius scribitur. — Alia forma sucinus, i, masc., legitur apud *Isid.* 16. *Orig.* 8. 6. Sucinus, quem appellant Græci ἡλεκτρον. — Ratione habita elymi, vox ducitur a sucus, ut diximus: «fuit enim, inquit *Isid.* loc. cit. arboris sucus esse at ob id sucinum appellari». Cf. at 17. *ibid.* 7. 31. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 3. 11. (43). et *Cassiod.* 5. *Varian.* 2. — Sucinum est idem quod electrum, tum quod ex quibusdam arboribus sult, tum quod inter metalla numeratur, succino, electro, ἡλεκτρον. De utroque multa *Plin.* 37. *Hist. nat.* c. 2. et 3. *V. ELECTRUM.* Da hoc in *Bibliot. Ital.* n. 226. *Ott.* 1834. «Il succino proviene da un succo di alberi resinoso appartenente forse alla specie dei pin». Et cl. *P. A. Saccardo* in *Zell.* 11. *Apr.* 1894. «Fra il succino e l'ambra (giella) corre questa differenza che dove il primo significa tanto il succo resinoso attuale (resina o simili), quanto il fossilizzato (resina petrificata); la seconda invece è solo quest'ultima».

I.) Proprie dicitur — a) Da gummi arborum *Marzial.* 3. 63. Quod myrtus, quod messor Arabs, quod sucina trita, Pallidus Eoo lute quod ignis olet. *Id.* 5. 37. Quod sucinorum rapta de manu giamba. *Juvenal.* 6. 573. Plaguia sucina. *Auson.* *Cupid.* etc. 74. *Wernsd.* Gummea stetitiferi secular sucina truci. h. e. instar gemmae luentia; nisi legend. ut gummea. et *Plin.* 37. *Hist. nat.* 3. 11. (43). Arboris sucum prius nostri crediderunt, ob id sucinum appellantes. *V. ibi* supra. — b) Da metallo *Apul.* 2. *Met.* hic vitrum sibre sigillatum, ibi crystallum impunctum, argentum alibi clarum et aurum fulgurans et sucinum mlre cavetam in capides, ut bibas. — Da sucino Germanorum. *Tac. Germ.* 45. Soti omnium sucinum, quod ipsi glesum vocant, inter vada atque in ipso litura legunt. Ipsi in nullo usu rude tegitur, informa perferat pretiumque mirantes accipiunt. Sucum tamen arborum esse intelligas etc. et mox. Si naturam sucini admoeto igne tantes, in modum lada accenditur etc. De hoc multa habet etiam *Sigob. Bayerus* in *Miscell.* 51.

II.) Translate, per synecdochen, est aliquid, puta monile, ex sucino confectum. *Prudent.* 3. *Aspi. orep.* 21. Spernere suclua, sora raras, Fulva monilis respuera, collane di succino.

SUCINUS vel succinus, a, um, adject. (sucinum) ad sucinum pertinens, di electro, di sucino. *Marzial.* 4. 59. Flentibus Heliadum ramis dum ripera sarpi, Fluxit in obitalem sucinae gemma feram. Alii teg. sucina gula, at 6. 15.

Dum Phaethontea formice vsgerat in ombra, Implicuit tenuem uncine gutta feram. Adde *Isid.* loc. cit. in **SUCINACIUS**.

SUCINUS vel succinus, i, m. 2. *V. SUCINUM.* **SUCITARIUM** *V. SICCITARIUM.*

SUCO vel succo, ônis, m. 3. (sucus) qui sucum extrahit: ita per contempium vocatur fenerator, qui usuras ex debitoribus severe admodum exigit. *Cic.* 7. *Att.* 13. Oppio enim de Vellia succonas dicis. h. e. αὐτοματικὸς Oppio fenerator in Vellia habitans, de quibus mentionem itam facit *Id.* *ibid.* 7. 1. videtur autem alludere ad ipsum nomen Oppii, quum ôπός Latine sucum significet. Alii minus recte succonas, salacones, sanctiones etc. legunt.

SUCOPHANTA cum deriv. *V. SYCOPHANTA* etc.

SUCOSITAS vel succositas, alis, f. 3. (sucosus) abundanti vel, sugosita. *Cæc. Aurel.* 2. *Acui.* 29. Ejus (fici) quamquam sit rebata sucositas, tamen menet velut mellora dulcedo.

SUCOSUS vel succosus, a, um, adject. (sucus) Comp. *Sucosior* I. — Sucosus est suco plenus, succulentus, humidus, ὀσάδης (II. pien di sugo, sugoso, umido; Fr. plein de suc ou de sève, juteux; Hsp. lleno de jugo ó suco; Germ. saftvoll, saftreich; Angl. full of juice or moisture, juicy).

I.) Proprie. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 10. 14. (59). de solo hortis idoneo. Sit ergo sicum sucumque, bipalis subacuum etc. sicum opponitur palustri, sucosum strido et gracili. *Id.* 25. *ibid.* 9. 70. (117). Radix crassa, sucosa. *Id.* *ibid.* 13. 102. (161). Sucosa folia. *Id.* 24. *ibid.* 6. 22. (33). Picea pinguem et turis modo sucosam resinam fundit. *Id.* 12. *ibid.* 25. 55. (125). Styx minus sucosus. *Id.* 14. *ibid.* 6. 8. (69). Massilia vinum gemino sapora, quando et condiendis aliis pingulis gignit, quod vocat sucosum. *Cels.* 2. 18. Ea ipsa pomis firmiora, quæ sucosa, quem quæ fragilla sunt. *Colum.* 2. *R. R.* 17. Mellus habetur sanum, quod suapte natura sucoso gignitur solo, quam quod irrigatum aequi elicitor. *Id.* 4. *ibid.* 29. Stiprium genera, quæ firmioris et sucosioris libri sunt. — Sucosa lana apud *Seren. Sammon.* 60. 1054. est succida.

II.) Translate. *Peiron. fragm. Tragur.* 38. *Burmman.* Reliquos colliberos ejus cave contemnas: valde ansosi sunt. h. e. pecunia abundantes, opulenti. Adde *Inscr.* in *Giornale degli scavi di Pompei* a. 1868. p. 92.

SUCTUS, us, m. 4. (sugo) actus sugendi, succiamento, succio, σπάσις, ἀποσπάσις. *Varro* apud *Non.* p. 169. 15. *Merc.* Ut cremato corpore fierent mejora pervo, ut suctu candida lactis. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 75. 98. (211). Somnial iufans at suclum imitatur. *Id.* *ibid.* 46. 63. (129). Bibunt aves suctu. et 8. *ibid.* 36. 44. (128). Urri priorum pedum suclum vivunt. et 9. *ibid.* 30. 48. (91). Polypus lucietur complexu at sorbet accebalis ac numero suclum.

SUCULA, æ, f. 1. Etiam succula per duplex e habet *Inscript.* Pompeis reperta atque edita in *Bull. de l'Inst. archeol.* a. 1867. p. 56. — Etymologi ducunt a sus, a quo sit deminut., quasi sucula, ut a bos bucula (*Priscian.* p. 108. 1. *Heil.* Cf. **SUCULUS**); pro diversa tamen significatione alii aliam vocis originem alinunt. *V. infra.* — Sucula igitur est parva porca, porcella, χοιρίδιον.

I.) Proprie. *Plaut. Rud.* 4. 4. 125. Post est siclicula argenteola et duæ connexæ manichæ et Sucula. ex. Quin tu l dierecle cum sucula et cum porculis. Ubi *Plaut.*, ut ait *Forcellinus*, alludera videtur ad machinam tractoriam, de qua mox dicemus. *Viscont.* tamen *Mus. Pio-Clem.* T. 3. p. 234. ed. *Med.* putat, ad stellulem. *V. PORCULUS.* Adde *Inscript.* init. adlat.

II.) Translate. ¶ 1. Referitur, per similitudinem, ad machinam tractoriam, quæ Italica fusella dell'argano, malinella, naspo dicitur: facta ab rad. cu, unde cūm, cūm, quatio, moveo, agito. Eam ita describit *Budæus*: Sucula est machina tractorii generis: constat eodem terebi-

ligno, duobus aut pluribus vectibus tresecta olivæque, æqua extantibus longitudine. Hæc dum versator, funis, qui doctarius dicitur, circa eam obvolvitur. Sic vocata est a scruphæ similitudine. Nempe quod etiam hæc machina suum porculum haberet. Nem in media circiter sucula batillus aut uocus, qui fixebatur, ut teneret funem, qui, dum versabatur, sucula circumplebatur, porculus vocabatur. Ejus etiam *Festus* p. 301. 29. *Müll.* meminit. *Cato R. R.* 19. Porculum in media sucula facito. *Vitrus.* 10. 2. Quum autem funis habet caput ad suculam relictum, et rectes ducentes eam versant, funis se involvendo circa suculam extenditur; et ite subleat onera ad altitudinem et operum collocaciones. *Cæs.* 3. *B. C.* 40. Quattuor biremes subjectis succulis impulsæ at vectibus. Alii tamen rectius leg. scutulis. — In re nautica arganillo Italica dici monet cl. *Guglielmotti.* *Di-due navi* R. etc. p. 32. ed. 1874. — Habet usum etiam in loculari et prelo, ut videre est apud *Caton. R. R.* 12. et 18. et *Ulp. Dig.* 19. 2. 19. ¶ 2. *Sucula* etiam Latine dicuntur stellæ in capite Tauri, quæ Græci Ταῖδες, Hyades appellantur; quod sidus vehemens est, et terra merique turbidum temque in ortu suo, quam necesse, pluvias, tempestates laugosque imbres coucitat. *Tertull.* *De carn.* *Chr.* 9. Edite aliquid in isto caeleste de Septentrionibus et Virgilitis in Succulis emendicatum. — Nomen id es veterum Imperitia originem cepit. Paterui enim, quia vâz Græce suculum etve parvam suem uocat, sidus hoc ita appellatum, quia suculæ similitudinem refert. Sed errorem hunc refellit *Cic.* 2. *Nat. D.* 43. Tauri, inquit, caput stellis conspersum est frequentibus. Hæc Græci stellæ Ταῖδες vocantur vocantur: a pluen-do. vâz enim est plura. Nostri imperitia suculæ, quasi a subus essen, non ab imbribus nomen-tæ. Adde *Plin.* 2. *Hist. nat.* 39. 39. et 18. *ibid.* 26. 76. at *Tiron.* *Tull.* apud *Gell.* 13. 9. Ipse autem *Gell.* ibid. veteres Romanos constat ab imperitia defudere. At *Perizonius* ad *Sancti Minerv.* l. 1. c. 10. Imperitia arguit tum Ciceronem, tum *Gellium*, tum etiam *Plinium*, quippe qui non riderint, ad suculæ derivasse Latinos eb vâz, pluo, aspiratious in e mutata.

SUCULENTUS vel succulentus, a, um, adject. (sucus) suci plenus, pinguis, obesus, sugosa o sucoso, ὑγρόκος.

I.) Proprie. *Apul.* 2. *Met.* post init. Inenormis proceritas, succulenta gracillitas, ruber temperatus. et 10. *ibid.* Corpus obesa plinguita complerem, corium arvina succulenta molliorem. *Paulin.* *Nolan. carm.* 21. 631. Quia succulenti corporis licentia Retunditur jejuniis. *Cæc. Aurel.* 2. *Tard.* 12. 137. Erastriatras facile curabiles succulentos homines dicit atque fortes. et *ibid.* 138. Asclepiades difficilia curabiles inquit succulentos atque caruosos ob vehementiam spiritalium. Adde eund. 1. *ibid.* 4. 88. *V. SUCUS* I. c.

II.) Translate. *Prudent.* *Hamartig. præf.* 57. Caro in sororem tela mentem diligit: Mens in cerebro ventilatur ebrin, Ex quo furas succulentos colligit.

SUCULUS, i, m. 2. deminut. a sus, parvus sus, porcellus, porcellito, porcellino, ὑδρον. *Justinian.* 2. *Institut. lit. t. a med.* § 37. Agni, bædi et vituli, equuli et suculi.

SUCUS vel succus, i, m. 2. — a) Ad scrip-tionem quod attinet, sucus per e simplex tu-llus scribitur; in antiq. enim codicib. MSS. fere ita esse testantur *Pier.* ad *Virg.* *Drakenborch.* *Dausq.* alii veteres atque recentiores. (Cf. *Müller.* *De re metr.* p. 471. et *Georges.* *Ausführ.* *Zat.-Gr. Handw.* p. 2604.); quamvis succus per duplex co videatur receptor, non tamen, ut putat cl. *Furlanellus*, quod sit a supino suclum, i in c coovereo. — b) Formam sucui, us, m. 4., habent scriptores minus antiq.: hinc sucus, geneti-sing., *Apul.* 9. *Met.* et *Isid.* 17. *Orig.* 9. 28. = sucu, ablat. sug., *Colum.* 9. *R. R.* 15. 12. cod. *Pol.*, *Pelag.* 9. et *Apic.* 7. 294. et 311.; su-cum, geneti. plur., *Apul.* 10. *Met.*; et sucus, accus. plur., *Manil.* 3. 144. — c) Ratione habita elymi, *Forcellinus* ducit a sugo (Cf. *Do-*

nat. infra est.) quod singula corporis membre. quantum ex eo opus est, exsurgunt attrahantque; *Furcillus* vero aut derivari ab iuvit. *Uyos*, unde *Uyris*, ensens, qui nempe vitalibus humoribus abundat: lamem, quum id longe pellitum mihi videatur ac duricolum, vocam ab ead. rad., uode *Uypos*, humor, libentius duserim. Ceterum recentiores cum Gr. *κρῆς*, pro *οκς*, humor, et cum Germ. *saugen*, sugere, coniungunt. Cf. *Vanicek*, Gr.-Lat. *Etym.* p. 890. et *Cur.*, *Grundz.* p. 350. — Sucus est humor lem lo aemellum quem lo plantarum corporibus, quo ille statur. Intellegitur autem humor aliquid habens crassitie aut lentitudinis; nam purus liquor, qualis est aqua, succus non est. Hinc *Plin.* (cujus verba in *SAPOR* retulimus) negat, lo aqua succum esse. Græci est *χυμός* (li. sugo e succo, amore; Fr. suc, sève; Ilisp. succo, jugo; Germ. *der Saft*; Angl. juice, moisture, sap).

1.) Proprie. — a) De animalibus et de plantis. *Plaut. Capt.* 1. 4. 12. Cochleis in oculo isent: Sui sibi succo vlvant, si ros non edit. *Ter. Eun.* 2. 3. 26. Color verus, corpus solidum et succi pleum. bene nutrito, bene in corne: bene bibitum. Plenum et forte, inquit *Donat.*, non facendum. nam succus est humor la corpore, quo abundant bene viantes: succus proprie, quesi sugus, quem sibi ex alimentis membris sugunt, ut se replent; socus est interior pinguedo membrorum. Sic *Apul. Apolog.* Facies decore et succi palatrici plana. Contra *Auct. Priap.* 33. puella, Que succo caret, etque patre pumes. *Lucret.* 4. 618. succum sentimus in ore, cibum quum mendendo exprimus. *Cic.* 2. *Nat. D.* 47. 120. Stipes ex terra succum trahunt, quo aiantor ea. que radicibus continentur. *Id.* *ibid.* 55. 137. Ex intestinis et alvo secretus a reliquo cibo succus is. quo alimur, permanet ad jecur, chilo. et *Virg.* 3. *Ecl.* 5. Hic sileus oves costos hic mulget in hore: Et secus pecori et iac subducitur agn. *Tibull.* 1. 7. 13. Tum succos herbesque dedi, quos ilvor abiret. h. e. succos herbarum, ut pateris et auro apud *Virg.* 7. *ENDIADYS.* *Ovid.* eadem sententia, 2. *Trist.* 455. Et quibus a succo abent de corpore ilvor. *Petron.* 51. 88. Herbarum succos exprimere. *Seneca Med.* 712. socus ieguot Luch Suavi nobiles *Mercynia*, h. e. herbas succis pleas. *Ovid. Heroid.* 5. 109. Tu iavior foilla. tum quum, sine pondere succi, Mobilibus veolis arida facta, volat. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 1. 3. (14). Vites succum terræ avis bibunt. *Id.* 28. *ibid.* 14. 58. extr. Sucus caprioli capiti decocti. *Id.* 12. *ibid.* 28. 63. (135). nuci expressus. *Id.* 29. *ibid.* 25. 66. (136). plisane. *Id.* 13. *ibid.* 1. (2). rose. et *ibid.* 2. (14). anguelli. *Quintil.* 1. 10. 7. Varium dorum et suorum genus. *Colum. De cult. hort.* 408. de persico. At nucos expositi perva dierimine lei Ambrosios prebent succos oblite nocendi. h. e. esinberrimos. Cf. *Virg.* 4. *G.* 415. et 418. *Pallad.* De insit. 15. Succus diuile. *Id.* *ibid.* 111. blendus pivarum. *Id.* *ibid.* 121. plinguis fici. *Auct. De hort.* etc. 7. *Hernid.* 403. angulosos mororum. *Curt.* 6. 4. 23. Modico tepore socus exstinguitur. — b) De sille liquoribus. *Ovid.* 2. *Met.* 119. de equis Solis. Ignemque vomasles Ambrosie succo saluri. (Adde *Virg.* 12. *Æn.* 419.) *Id.* 10. *ibid.* 176. et succo plinguis olivi Splendescunt. *Tibull.* 1. 11. 47. Pax alni viles et succos condidit uvæ. *Sil. It.* 7. 169. pocula succi muletra *Lymel.* *Plin.* 8. *Hist. nat.* 32. 50. (113). Succus lactis. *Claudian.* 3. *Rapt. Pros.* 233. sperosque bibunt violaris succos. la rugiada. et *Lucan.* 3. 237. bibunt tenere dulces ab erundine succos. *zuchero.* et *Horat.* 1. *Sat.* 4. 100. olgra succus lolligalis. *Id.* 2. *ibid.* 8. 46. garum de succo placis Hiberi; h. e. liquemine. *Serén. Sammon.* 60. 1052. qui candidus ovi Sucus inest. *Pallad.* 3. *R. R.* 23. Succo villerum subditi loca. h. e. sterquillosa. — c) Et de medicamentis. *Ovid. Heroid.* 2. 184. et 2. *Art. am.* 335. amari pocula soci. et *ibid.* 491. Hic Macchoniis superant medicamina succos. *Id.* 4. *Pont.* 3. 53. I. bibe, diuitem, purgantes pectora succos. *Id. Hernid.* 12. 181. et 14. *Hernid.* 403. Succus veneni. *Lucan.*

6. 581. Niris enclis conpergere aliquem. *Cæli. Aurel.* 1. *Tard.* 4. 88. Accipiat succum perrum, succulentum, mollem, lenem, calidum, digestibilem. h. e. cremorem aliquem. *τὸς χυλὸς.*

II.) Translate. 1.) Metonymias. — a) Est alimentum, τροφή. *Varro 1. R. R.* 23. Rectus lo leniore terra serantur ea, que non multo indigeat succo. Adde *Plin.* 19. *Hist. nat.* 17. 46. (165). — b) Est etiam sapor, gusto, sapor. *Horat.* 2. *Sat.* 4. 70. Piceolis cedunt pomis Tibullia enca. et *ibid.* 8. 27. cenamus eves, conchyliis, pices, Longe dissimilem nolo celestis succum. et *ibid.* 4. 13. Ove succi melloris. *Ovid. Halieut.* 103. Piceis enco ingratius. d' ingrato sapor. 2.) Figurata est vii, vigor, robur, copla, nervi, pondus: ducti metephorâ a corpore succi pleno et bene habito. — a) Generetum. *Cic.* 4. *Att.* 16. a med. Amilius, mi Pomponi, omnem non modo inem ac sanguinem, sed etiam colorem et ipsam prelinam civitatis. *Quintil.* 1. proem. ad fin. His omnibus admiscebitur dicendi ratio, que non modo studiosos instruat, sed etiam secundum vires sugere eloquentiæ possit. nam unde ille artes nimis subtilitatis effectatione omnem succum ingenti bibno. et ossa delegunt. — b) Specierum et commodi ad orationem referant. *Cic.* 3. *Orat.* 25. 96. Ornatur oratio genere primum et quali colore quodam et succo suo. *Id.* 2. *ibid.* 22. sub fin. Omnes etiam tum relinquo illam Pericula succum, sed erant paulo uberiore filo. *Id. Brut.* 9. 36. Hæc enim mater effudit hinc copiam; et, ut opinio mea ferit, succus ille et sanguis incorruptus usque ad hanc statem oratorum fuit, in que naturalis inest, oco lucetis nior. *Id. Orat.* 23. 76. Orationis subtilitas est non plurali sanguinis est, habet lamen succum aliquem oportet, ut etiam, et ille maximis viribus caret, est, ut his dicam, integra velutudine. *Quintil.* 10. 1. ante med. Historia quoque aere orationem quodam molli jucundoque succo potest.

SUCUS vel succus, n, m. 4. *V.* voc. preced. loli.

SUDABUNDUS, a, um, adject. (sudio) sudans, pleno di sudore. *Aust. Paneg. ad Pison.* 176. Iota que todos Turba repente succo sem sudebunda relinquit.

SUDANS, sille, particlp. *V.* SUDO.

SUDARIOLUM, l, n. 2. deminut. a sudarium. parvum sudarium, lintoleum. *Apul. de Mag.* Si hodie illud sudarium lu intercepisset. Adde *Bionym.* *Ep.* 52. n. 5.

SUDARIUM, n, n. 2. (sudio) lintem, quo sudor faciei detergetur et aures purgantur, quasi δρωτιον, σιδωπαρεον (lt. fazzoletto, sciugatoio moccichino; Fr. mouchoir; Ilisp. pañuelo, moçador; Germ. das Schweinutuch, Schnupftuch, Taschentuch; Angl. a napkin, handkerchief, sudary). *Catull.* 12. 14. et 25. 7. Sudarium Szabam. *Martial.* 11. 39. Jim mihi nigrescunt tones sudaris barba. *Sueton. Ner.* 48. Ad operto capite et anie ficlem obtento sudario, equum accendit, quatuor sille comitantibus. Adde eund. *ibid.* 25. et alibi. *Quintil.* 6. 3. 60. Quum reni, agente la eum Calvo, candido frontem sudario tergeret. *Petron. fragm. Tragur.* 67. *Burmamn.* Sudario manus tergeni, quod in collo habebat. *Fal. Maz.* 9. 12. n. 7. Sudario coarctatis ore et faucibus, incluso spiritu pœnam morte precurret. *Bionym.* *Ep.* 62. n. 9. Alii qui ridiculum el plenum dodacoris est, referto marenpio, quod sudesium orariumque non habas, giorari. Adde *Quintil.* 11. 3. 148.

SUDATILIS, e, adject. (sudio) qui la modum sudoris sinit. *Cassiod.* 5. *Varior.* 2. de succino. Est sudatilis metallum, teneritudo perspicua, modico colore rubens, modo flamma sacritate plingens.

SUDATIO, sille, f. 3. (sudio) actus sudandi, il sudare, ἰδρωσις.

1.) Proprie. *Seneca Ep.* 86. ante med. Pircinæ, in que multis sudatioas corpore esinantis demittimus. *Cæli. Aurel.* 1. *Acut.* 15. 145. Hotida sudatio. — In plur. num. *Cels.* 3. 2. a med. Se primo die protinus tabiaturos ianguo-

rem ant deiectione aut vomita aut sudationibus speret.

II.) Tracelate. 1.) Est locus ipse, in quo sudor elicitor, sudatorium, estufa. *Virg.* 5. 11. ante med. E regione frigiderii collocatur concamerata sudatio. 2.) Est etiam modus seu admolentium, quo sodello essellatur. *Cels.* 2. 17. Quendam celareles sudationes.

SUDATOR, sille, m. 3. (sudio) qui sudet, ἰδρωτήρ. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 23. (43). Dysentericis, sudatoribus, in longa tœsi, in epiphleis, meracum.

SUDATORIUM, n, n. 2. *V.* voc. seq.

SUDATORIUS, a, um, adject. (sudio) ad sudationem pertinens, ἰδρωτικός. *Plaut. Stich.* 1. 3. 73. Vel unctiones Græcas sudatorias vel elise melases. Solebant enim Græci atque Romani, priusquam accubulum irent, in balneis sudare et laungi. *Cassiod.* 2. *Varior.* 39. ante med. de fonte Aponi. Fluviorum nature inhelat primæ cellum sudatorium qualitatem. — Hinc

Sudatorium, is, n. 2. absolute, substantivum more, exidarium, vaporarium, Laconicum, locus in balneis testudinis loster constructus, ab igne sine fumo scensus ad efflandum sudorem, estufa, luogo da sudare, νεκρωτήρ. *Seneca Phil.* beat. 7. Circa buinea et sudatoria ac loca reliqua metuentis. *Id. Ep.* 51. ante med. Quid mihi cum istis calentibus stagnis? quid cum sudatoriis? in que siccus vapor corpora exhausurus includitur.

SUDATRIX, tridis, f. 3. (sudator) *Martial.* 12. 18. Dum per linia la potentiorum Sudatrix toga ventilar. h. e. que sudorem elicet, quippe que simple et gravis est.

SUDATUM, l, n. 2. (sudio) munimentum veli es sudibus factum. *Peget.* 4. *Milit.* 16. Medicus dicunt minores machinas, quibus protecti belletores sudatum auferunt. Vos cedentes Letinlalis. Hinc *Maur. tact.* 11. 27. σιδωτήρ ἑγχα-σίου. V. *Schwebel* in adnot. ad h. l.

SUDATUS, a, um, particip. *V.* SUDO.

SUDIS, is, f. 3. *V.* SUDIS.

SUDICULUM, *V.* SUDUCULUM.

SUDIFICUS, a, um, adject. (sudat et facio) soremum seu sudum inducens, che fa sereno. Afferit hæc vos lo *Theauro L. L.* confirmaturque duobus carnibus es *Gell.* 2. 22. et 30., que quidem carnis in *Gellio* non Invenitur nisi Græci, que aliquis, furie in Lulium vertens, Græcum αἰδρηγέτης transulit sudificus.

SUDIS (sudes), is, f. 3. « De positione eccli casus, inquit *Forcellinus*, ubi adne vidi. Si sudiculum damiativum est a suis, videtur sudis in recto preterandum. Sic enim et a fisis aut fiducula et a mollis molliculus etc., contra irabecula a trabes et plebecula e plebes. Adde, quod sudis, nomen piscis, satis confirmat, sudis sic conto rectus dici, quam sudet». Ita et recentiores sentiant, adeo ur positionem sudet rejicere non dubitent. — Elynon vucis incertum est: *Döderlein* op. cit. v. 6. p. 356. conjungit eum ὄζος, nodus, ismus erboris, a them. cō. — Sudis est perlica, contus, vallus, ξίψας (lt. perlica, palo, bastone, asta; Fr. piquet, echalon; Ilisp. piquele, estaquilla; Germ. e. Pfuhl; Angl. a thick stake).

1.) Proprie. — a) In re mulica. *Virg.* 3. *G.* 25. Quadriduasque sudet ac aculo robore valios. et *ibid.* 350. Fiaciensque aptare suiles furcasque bicornes. Adde *Plin.* 17. *Hist. nat.* 11. 24. (101). et *ibid.* 22. 35. (174), et 14. *ibid.* 1. 3. (13), quibus locis et sapi munienda et viti padandæ sudet addibantur. — b) Sæpe in re militari, usum enim habet precipua in bellis. *Cæli. B. C.* 27. Fussa transversus viis præducit atque ibi sudet stipitesque præcaus drigit. *Id.* 5. *B. G.* 48. Ripa scutis sudibus præfisis manila. et *ibid.* 39. et *Virg.* 7. *Æn.* 524. Sudes præmiste. *Sil. It.* 6. 559. jactumque sudet et insania tela. *Lucan.* 6. 474. Nunc inde, nunc duro contrariis pectore contu beludimur. *Ovid.* 12. *Met.* 299. Qua juncti est humero carvis, rude spis obusta. Ingemunt duroque sudem vix casu revellit *Edatus Lic.* 40. 6. ad fin. Nulla

vulnera sudibus facia, et 26, 51. Sudibus inter se in modum iustae pugnae concurrerunt. Utroque loc. all. leg. rudibus. et *Sil. It. 8. 552.* vibrare sudem, transmittre saltu Murales fossas etc. Cf. *Pallad. de insit. 93.* Pro sudibus fetis et pro praegnantibus amia.

II.) Impropris, a similitudine, est piscis (*Esoz Sphyræna* Linn.), de quo *Plin. 32. Hist. nat. 10. 54. (154).* Sunt praeterea a nullo auctore nominati, sudis Latine appellatus. Graece sphyræna rustro similis nomina, magnitudine inter amplissimos, rarus, sed non degener. Itali vocant pesce argentino. Cf. *Farron. 5. L. L. 77. Müll.* Vocabula piscium plerumque translata a terrestribus et aliqua parte similibus rebus, ut anguilla, singulaca, sudis. *V. SUADENA.*

III.) Translat. § 1. Generalit. *Juvenal. 4. 127. de rhombo pisce, peregrina est bellua. cernis Erectas in terga sudes?* h. e. spinas praecutias. (Hoc sensu usurpat etiam *Prudent. Apotheos. 127. Apul. 7. Met.* Saxes sudes incurando contrebant. h. e. acutas cautes. § 2. Specialit. est stimulus. *Fulgat. interpr. Ital. 2. Cor. 12. 7. spod Tertull. De jud.* Datum sibi sudem, angulum Satanae, a quo colaphizator. *Noster* habet stimulum. Cf. *Jos. 23. 13.*

SÜDO, as, avi, stum, are, 1. Ratione habita etymol. ducunt a rad. Skr. *süd* ejund. significatio, unda et Gr. *ἰδω*, *ἰδω*. Cf. *udus*. — Part. Sudans sub *A I. 1. a, 2. b* et *B II.* Sudatus sub *B I. et II.* — Sudo est sudorem emitto, ἰδω (II. sudare; Fr. *suer*; Hisp. *sudar*; Germ. *schwitzen*; Angl. to sweat); usurpatur autem *A* intransitive; et *B* Transilivorum more.

A Intransitive. I.) Proprie. § 1. Stricto sensu. *Plaut. Asin. 2. 3. 23.* quando qui sudat, tremil. *Cic. 2. Orat. 55. 273.* Quum ille diceret, se sine causa sudare; minime nilom, inquit, modo enim existi de balneo. *Id. 2. Divinat. 27. 55.* Deorum audasse similitudo, nunciatum est. *Horat. Art. P. 413.* Nulla tui fecitque puer, sudavit et alit. *Ovid. 4. Met. 707.* navis praefixo concola rostro Sulcat aquas. Juvenum sudantibus acta laceris. *Seneca Ep. 15.* Bibere et sudare vila cardiaci est. *Petron. Sat. 116.* In montem sudantes conscendimus. *Jul. Valer. 2. res gest. Alex. M. 31.* Calente etiam tum et sudante corpore. *Cael. Aurel. 2. Acut. 36. 190.* Recte sudantibus pulvis erectior, respiratio facilius ac levior efficitur. — Passive. *Id. 5. Tard. 10. 128.* Neque impossibile putandum perolestorum cavitatem sudari. § 2. Latiore sensu dicitur de quocumque humore. — a) Cum addito Abl. rei, qua quid sudat. *Enn. spud Non. p. 503. 33. Merc.* Franguntur bastae, terga sudat sanguine. Sic *Lucret. 6. 1147.* Sudabant etiam faucis intrinsecus aëre sanguinolent. et *Liv. 27. 4. ad fin.* Quattuor signa sanguinis multo diem ac noctem sudant. Rursum *Lucret. 6. 942.* In speluocis arxa superna sudant humore. Adde *Virg. 2. En. 582. Id. 1. G. 117.* ceræ tepido sudant humore lacunae. *Sil. It. 2. 435.* Haui, quantum Ansonio sudabilis, arma, cruore! Adde *Flor. 2. 8. 3.* — b) Absolute. *Virg. 1. G. 480.* El vestium lacrimat templis ebur aëraque sudant. *Id. 2. G. 118.* odorato sudantia ligno Balsama. *Sil. It. 7. 191.* sudat dulcis — humor ab uviv. *Martial. 14. 221.* Parva tibi curva craticula sudet ossella.

II.) Translat. seu praegnant, ut ajunt, sensu, est vehementer laborare: quia magnum laborem sudor consequitur. — a) Universim. *Ter. Phorm. 4. 3. 23.* Sudabis salis, si cum illo iocceplas homine. *Lucret. 5. 1128.* iocassum dæfessi sanguine sudant. Aneusum per iter lucantes ambitionis. *Cic. 3. Fam. 12. a med.* Vides sudare me, jamdudum laborantem, quomodo ea lineat et te non offendam. *Stat. 5. Theb. 443.* de Hyla. Ieronaque tollans Arma, sub ingenti gaudet sudare pharetra. *Propert. 4. 1. 70.* Haui in us ad metas sudet oportet equus. *Quintil. 8. 3. 14.* In mancipii reddibitiona sudare. — b) Poetice cum infinito. *Stat. 10. Theb. 526.* et ferrea sudant Claustra remoliri. — c) Passive impersonaliter. *Cic. Sext. 66. circa med.* Su-

dandum est his pro communibus commodis, ad eundem inimicitie etc. *Sil. It. 13. 72.* Quidquid ad Idæos Xanthum Simoentiaque nobis Saogoina sudatum est. *Seneca Ep. 4. extr.* Parabile est, quod natura desiderat: ad supervacua sudatur. *B) Transiliva.*

I.) Proprie. — a) Stricto sensu. *Quintil. 11. 3. ante med.* Vigilandae noctes et fuligo lucubrationum bibenda et in sudata veste durandum. — b) Latiore sensu est humorem aliquem emitte. *Virg. 4. Ecl. 30.* El durax quercus sudabunt rosida mella. et 8. *ibid. 54.* Pingula corticibus sudant electra myricæ. *Nemesian. Ecl. 1. 76.* dulcia mella Sudabant test. *Martial. 13. 101.* Hoc tibi Campani sudavit bacca Venasi. *Justin. 36. 3. 4.* Arborea celo anni tempore balsamum sudant. *Colum. De cult. hort. 18.* nec strenua lorica sudat. *Cael. Aurel. 3. Tard. 2. 63.* Liosos, quorum gengivæ sudaverint sanguinem, phlebotomati. — Passive. *Tac. Germ. 45. a med.* Nemora Orientis, ubi lura et balsama sudantur. *Ovid. 10. Met. 308.* Cinnamque costumque suam sudataque ligno Tara feral.

II.) Translat. est vehementer laborando aliquid perficere. *Prudent. 2. Cathemer. 76.* Jacob luctator Angeli Sudavit impar prælium. Adde *Claudian. Epith. Honor. 111. Id. III. cons. Honor. 145.* quem merui te non sudante triumphum? *Inscript. in Corp. Inscr. Lat. 6. 1207. (Gruter. 336. 5.)* AD DIVORTIA ARRENI PERVAIT HOSTILES DEPROFYLATOR AGROS DVM TIBI BELLA FORIS ASTERNATQVE SVDO TROPÆA. *Pers. 5. 149.* et nummi, quos hie quincuncea modesto Nutrieras, peigaof avidos sudaro denuncas. h. e. parere, laborando el sudando quasi emitte. *Sil. It. 4. 435.* mulloque labore Cycloperum Sudalum thoraca capit. *Claudian. II. cons. Stilich. 94.* Lingonico audatas vomere masses. *Id. 2. Rapt. Pros. 16.* sudata marito Fibula. h. e. a merito. *Id. Epigr. 23. 12.* zona castæ manibus sudata Senenæ. *Prudent. 2. contra Symmach. 550.* Sudale bella — Sudatus labor, sudando exanclatus. *Stat. 5. Theb. 180.* gelidumque labor audatus in Hamo. Adde *Sil. It. 3. 91.* Sic *Pacal. Paneg. Theodos. 8.* Actæ sub pelibus biemes, æstales ioler bella sudatæ.

SÜDOR, ōris, m. 3. (súdo) humor per cutem animalis erumpens aut labore aut metu aut morbo, ἰδῶς (II. sudore; Fr. *sueur*; Hisp. *sudor*; Germ. *der Schweiss*; Angl. *sweat*).

I.) Proprie. § 1. Stricto sensu. *Enn. Ann. 399.* limido manat ex omni corpore sudor. Sic *Lucret. 6. 944.* manat nobis e toto corpore sudor. *Cic. 3. Orat. 2. 6.* Tum latus el dicens conduluisse sudoremque nullum consecutum esse audiebamus, ex quo quum cohoruisset, cum febri domum rediit. *Id. 1. Divinal. 34. 74.* Herculis simulacrum mullo sudare manavit. *Petron. Sat. 6. extr.* In curam fatigatus el sudore jam mactens. *Virg. 12. En. 338.* Equi sudore fumantes. *Horat. 1. Sat. 9. 10.* cum sudor ad imos Manaret laeas. *Phaedr. 4. 24.* Juvenis sudore mullo diffuentes corpora. *Seneca Ep. 11.* Quibusdam etiam constantissima sudor erumpit. Rursum *Virg. 5. En. 200.* sudor fuit undique rivis. *Ovid. 9. Met. 57.* sudora fluentia mullo Hracbia. *Flor. 2. 4.* Alpina corpora mos ut catuere pugna, statim in sudorem euol. *Sueton. Ner. 24.* Sudorem frontis brachio delergere. *Martial. 5. 79.* Sudor inhaereret madida ne veste retenta. *Petron. carm. min. t. 4. p. 286.* Fernsd. sudor quoque proliit ora El mentem timor altus habet. — Cum adiectivis qualitalis. *Seneca Troad. 487.* Sudor per artus frigidus totos cadit. et *Elip. 923.* gelidus fuit Sudor per artus. Sic *Ovid. 5. Met. 632.* Occupat obanos sudor mibi frigidus artus. et *Virg. 3. En. 175.* gelidus toto manabat corpore sudor. et 2. *ibid. 174.* salsusque per artus Sudor lit. *Quintil. 11. 3. ante med.* Nudus sudor. h. e. athletarum, qui nudi suol: oppositum autem illi, qui io veste perferendus est. *Id. ibid.* Ia sudata veste durandum. *Cael. Aurel. 2. Acut. 36. 189.* Sudor diaphoreticus. et *ibid. criticus.* et *ibid. 190.* loxqualis malus. et *ibid. modicus.* boou, immodicus malus. et *ibid. salutaris* ca-

lidus, tenuis et non mala sedolens. el *moz.* perniciosus frigidus el sudidus el loturæ carnis almilli. et *ibid. 32. 167.* reptolius el coacervatus per totum corpus. et *moz.* parvus, aqualus, crassus el tractuosus alque viscosus. *Id. 1. ibid. 9. 69.* estotus. et 2. *ibid. 10. 71.* fervens. et *moz.* lgoeus. et 1. *Tard. 4. 65.* rocidus rigenti corpore. — Cum aliis verbis. *Nepos Eumen. 5. a med.* Sudorem exulere. h. e. elicere. *Plin. 21. Hist. nat. 13. 41. (75).* Sudora diffuere. *Id. 7. ibid. 18. 18. (78).* Sudorem emitte. *Id. 27. ibid. 9. 48. (72).* evocare. *Id. 31. ibid. 10. 46. (115).* ciere. *Cels. 2. 17. (et Plin. 24. Hist. nat. 11. 60. [101]. et Cael. Aurel. 3. Tard. 2. 64.)* movere. *Id. ibid. (et Cels. 2. 12.)* elicere. et 3. 38. (60). facere. *far* sudare. et *Scribon. Compos. 217.* ducere. h. e. ciere, elicere. *Plin. 35. Hist. nat. 17. 57. (196).* sistere. *Id. 23. ibid. 1. 25. (50).* coercere. et *ibid. 9. 81. (161).* cohibere. et *ibid. 4. 39. (79).* disculere. *Id. 28. ibid. 19. 79. (260).* inibere. *Id. 20. ibid. 13. 51. (142).* reprimere. *Id. 35. ibid. 15. 52. (185).* aedare. — In plur. oum. *Lucret. 3. 155.* Sudoresque ila patloremque existere toto Corpore. Adde *Plin. 24. Hist. nat. 6. 26. (30).* et 27. *ibid. 9. 48. (72).* *Cael. Aurel. 2. Acut. 36. 188.* Multi etiam imperiti medici prosperos alque mediores sudores consingentes morbosæ ærolantibus reddiderunt corpora. Adde *eum. 4. Tard. 3. 36.* et alibi. § 2. Latiore sensu est quivis humor sudoris modo erumpens. *Ovid. 2. Met. 198.* Scorpions nigri madidus sudore veneti. *Farro 5. L. L. 24. Müll.* Hinc sudor quivis deorum in teria, imber. Alii eliter leg. *Plin. 16. Hist. nat. 11. 21. (52).* Primus sudor pica aquæ modo fluit cauati etc. Sequens liquor crassior jam etc. *Id. 23. ibid. 8. 79. (151).* Sudor viage corol arboris, lamioa ferrea cadente exceptus. *Id. 35. ibid. 15. 52. (185).* Alumen est sudor quidam ejus lapidis in spumam coagulatus. *Id. 11. ibid. 12. 12. (30).* de melle. Sive ille est cæli sudor, sive quædam siderum saliva. — *Sudor* maris apud *Lucret. 2. 464.* est ipsa aqua marina. Alii legunt udor, h. e. humor. — *Sapa*, inquit *Seneca 3. Quæst. nat. 15. sub fin.*, colligitur rois modo tenuis el dispersus liquor, qui ex multis in unum locis confluit. Sudorem equileges vocant: quia guttas quædam vel pressura loci eliduntur, vel astu evocantur. — Io plur. num. *Vitruv. 8. 1. ante med.* In terra autem nigra sudores el stillicites eriles inveniuntur, quæ ex hibernis tempestalibus collectæ, in spissis el solidis loca subidunt. *Ulp. Dig. 43. 19. 1. ante med.* Si aqua sudoribus manando, in aliquem primum locum effluere alque ibi apparere incipit, ejus hoc esse caput dicemus. a goccia a goccia.

II.) Metonymice est labor, fatica. *Enn. apud Cic. 1. Off. 18. 61.* Salmacida spoila sine sudore el sanguine. *Plaut. Merc. 4. 1. 8.* eodem accedit servitus, sudor, vitia. *Cic. 1. Orat. 60. ad fin.* Stillic ille nulli sudoris est. *Id. Font. 1. a med.* Mullo ejus sudore ac labore sub populi R. dicionem ceciderunt. *Virg. 9. En. 458.* phateras mullo sudore receptas. *Stat. 5. Theb. 124.* Plea mibi domus atque logens, in cernite, sudor. h. e. labor in pariendo. *Quintil. 5. 7. 1.* Maximis tamen patronis circa testimonia sudor est. *Id. 6. 4. 6.* Ambitiosum declamandi sudorem præstilla. *Seneca Ep. 31.* Noo est viri timera sudorem. *Tac. Germ. 14.* Sudore acquirere quod possis sanguine parare. *Vellej. 2. 118. 3.* Summo cum sudore cohequit. *Capitolin. Maximin. 2. extr.* Seidecim lias (in militari ludo) uoo sudore dericit. et *ibid. 3.* Septem fortissimos milles uno sudore viciit. h. e. uno labore el non interquiescendo. *Cajus 3. Institut.* (edente Herum Goeschenio) § 146. Si gladiatores ea lega tibi tradiderim, ut in singulis, qui integri eriscent, pro sudore denarii XX. mibi darentur. h. e. pro pugna gladiatorie.

SÜDORIFER, færa, færum, adject. (sudor et ferro) qui sudorem fert seu elicit, sudorifero. *Cael. Aurel. 2. Acut. 21. ante med.* Si cardiacum sudore defluentem calido lavacio vel sudorifero vaporibus velli adjuare.

SÜDORUS, a, um, adject. (udor) sudora ma-

dens, sudato. *Apul. Florid.* n. 16. Sudore affectum corpore, diutius obtrui.

SUDUCULUM (sudiculum), l. n. 2. (súdo) Sudiculum legodum et a sudis (V. hanc voc.) duci posse existimet *Forcellinus* noster; obstat tamen prima syllaba quantitas et recentiorum ab eo discessus. — Suduculum est id, quod sudorem exprimit. *Paul. Diac. ex Fest.* p. 336. 7. Müll. Sudiculum, flagelli genus erat, quod vapulaotes sudantes facit. *Plaut. Pers.* 3. 3. 13. Vir summe populi, stebulum servitutum, Scortorum libralior, sudiculum flagri, Compedium tritor, pistrinorum civitas. h. e. qui saepius exercendo ipsam quasi flagrum audare facit. Alii nulla commoda sensu leg. *subiculum*, quasi qui flagris subicitur. Utrobique tamen *suduculum* legend. esse movent recentiores.

SUDUM. V. voc. seq. in fin.

SUDUS, a, um, adject. *Festus* p. 294. 30. Müll. « Sudum Verrius ait significare subudum, sed auctorom omnium fere exemplo volunt, ut sudus siccum significet. Sudum enim quasi sudum, idest sine udo, ut securus sine cara dictum est. Aliud tamen etymon exposuit cl. *Vanicek*, op. cit. p. 357, ita ut vos conferri possit cum Gr. *εὐδός*, serenus. — Sudus aut serenus et sicus, *αἰσπός* (li. sereno ed asciutto; Fr. sec, pur, sercin; Hisp. sequedad, sereno; Germ. heiter, umbewölkt; Angl. fair and dry). *Lucil.* opud *Non.* p. 31. 14. *Merc.* nec ventorum flammula flando suda secundeat. Sic *Varro* *ibid.* p. 234. 7 sudum nomen venti. *Virg.* 4. G. 77. de apib. Ergo ubi ver nacta sudum compositus patentes, Erumpunt portis. (*Philargy.* ad hanc loc., *Non.* p. 31. 14. *Merc.* et *Serv.* ad *Virg.* 8. *Æn.* 529. cum *Ferrio* sentiunt, et exponunt subumidum et semihumidum; sed staudum est a *Festo*.) *Apul.* 11. *Met.* Caelum autem, nubilosa calligine disiecto, nudo sudoque iuminali proprii epideore caudebat. *Id.* de *deo Socrati*. Suda nubes. *seche*: quod multi legunt etiam apud *Seneca*, 2. *Quæst. nat.* 26. extr. *Alcim.* 1. 33. et 233. Aer sudus. — In illo etiam *Arnob.* 7. p. 212. Nisi forte hostiarum Deus animas devorat pasciturque de cinis, quas evomunt ardentia viscera, adhuc suda de sanguine et prioribus bumecta de sacis. sudus, ut *Ferrius*, *Philarg.* et *Nenius* volunt, est subudus, subhumidus. (Cl. loc. *Virg.* supra adi.) Sed illi leg. uda; veri tamen similis legend. est subuda. — Hinc

Sudum, i, o, 2. (subaud. caelum) obsoletum, subestentisformam more, caelum serenom, ciel sereno, *αἰσπός*; presserunt post pluviam. *Plaut. Mil. glor.* 1. 1. 1. Curate, ut splendor mso sit clipeo clarior, Quam solis radit esse, quum sudum est, solet. *Id.* *Rud.* 1. 2. 34. esiccare arduosque, Qui perlegamus villam, dum sudum est. *Cic.* 16. *Fam.* 18. a med. Horelogium militum et libros, si erit sudum. *Virg.* 8. *Æn.* 528. Arma ioler nubes, celi io regione serena, Per sudum rutilara videat. Adde *Val. Flacc.* 2. 115. *Tertull.* *Pati.* 2. Subtilium et denso sudum.

Sudum, adverbii modo, com serenitate. *President.* 7. *Cathemer.* 79. metalli lux argentei Sudom posito prebitans purgantis.

SUDO, athes, (sudri, sudum) sñere, n. 2. Poeta modo trisyllabon facient, modo, per syneresin, bisyllabon: cf. tenuis pro tenuis. d rem consulas *Lachmann* ad *Lucret.* p. 409. et seqq. et *Müller*, *De re metr.* p. 262. Vide tamen ex eo, quod dictum est io v. **CONSUESCO** *inf.*, quid da hoc verbi forma coniciendum sit. — Retione habita etymol. recentiores illi ducunt a red. Skr. *sudh*, amnefacio, illi ab eadem rad., unde et suus, perinde ee suo sit proprium habeo seu facio. — Sudo est soleo, essere so io, *εἶναι*, *ἔσθαι*, et contrahitur tum infulto. *Lucret.* 1. 54. Appellare suenos et hanc eadem usurpara. Adde 4. 370. *Id.* 1. 301. Usurpare oculis, nec voce cernere suenos. — Pro præterit. V. **SUESCO**.

SÜRA, m, f. 1. (sno, sois et sueris) caro porcline. *Varro* 5. *L. L.* 110. Müll. Ocula dicta ab offa minima snars. Ita leg. *Turneb.*, alii minima e sueris.

SUERICULUM, l. n. 2. deminut. a suer, cuius

genetivus olim fuit sueris (V. **SUS**): videtur esse frustum carnis porcinæ. Vox tamen a *Lexico expungenda*; occurrit enim isolium in *Nol. Tir.* p. 167. Offa, offula, offula, suericulum.

SUESCO, sñscis, sñeri, sñatum, sñescere, 3. *inchoat.* a soeo. — In præterit. est etiam disyllabon, ut susevit apud *Propert.* et *Claudian.* loc. cit., et saepe syncopen petitur, ut suesti, suerit, suesse etc. pro susevisti, suseverit, susevisse etc. V. has formas in subjectis exempl. — Part. **Suesus** in fin., quod et disyllabon est, ut apud *Virg.* et *Lucan.* loc. cit. — Suesco est consuesco, assuesco, assuefarsi, *ἄσθῃσθαι*; et occurrit ¶ 1. Nautorum more. — a) Cum Dativo. *Tac.* 2. *Ann.* 44. Drusus in Illyrium missus est, ut suseret militum. *Auson.* *Epist.* 16. 91. natus tuus Suescat peritis fabulis Simul Joeari et discere. — b) Cum Infinito. *Lucret.* 6. 053. quin ferri quoque vim penetrare susevit. *Id.* 5. 53. dare dicta susevit. *Id.* *ibid.* 912. gemmis florere orbibus suesse. *Propert.* 4. 10. 17. Urbis virtutisque parens sic riacere susevit. *Cic.* in *Arat.* 2. *Nat. D.* 43. 411. Has Graeci stellas Ilydas vociter suserunt. *Claudian.* 2. in *Rufin.* 488. arcenque susevit Prodere. *Id.* 1. in *Eutrop.* 194. neglectaque suserat arcæ Claustro remoliri. *Sil.* 1. 15. 766. Romane vulnera suserit Quante afferre meous. Quidam tribuant et *Cic.* 6. *Fam.* 8., sed ibi pro cum suserent illi rectius leg. consueverunt. — c) Sine Infinito, qui facile subauditur. *Cic.* 15. *Fam.* 8. extr. A te id, quod suesti, peto. ¶ 2. Active cum accusativo. *Tac.* 2. *Ann.* 52. Ut Tacfarinas lectos viros et Romanum in modum armatos castris attineret, disciplina et imperis auseret. h. e. assuefaceret milites. Alii tamen referunt ad ipsum Tacfarinam. — Hinc Part. præter.

Suesus, a, um, adjectivorum more nruptum, est assuetus, assuefacto, auserzo, solito, *ἄσθῃς*, *ἄσθῃς*. Occurrit — a) Cum Dat. *Tac.* 5. *Hist.* 6. Locustis suis aequis volucres non patitur. *Id.* 2. *Ann.* 52. Sueti latrocinis. *Id.* 14. *ibid.* 27. Neque conjugis suscipiendis neque splendidi liberis sueti. *Lucan.* 1. 325. Bella nefanda parat, suetus civilibus armis. — b) Cum Acc. et præp. apud. *Tac.* 1. *Ann.* 64. Sueti apud paludes profla. — c) Cum Infinito. *Sall. fragm.* apud *Augustin.* 2. *Civ.* D. 18. Discordia et avaritia etque ambitio, secundoque rebus aritri sueta maias. *Lucret.* 2. 902. porro ex illis sentire suetis. *Liv.* 5. 43. extr. Abstineret suetus ante talibus conciliis. *Virg.* 3. *Æn.* 541. equi carru succedere sueti. *Horat.* 1. *Sat.* 8. 47. furesque feræque suetae Hunc vetera locum. — d) Absoluta. *Tac.* 2. *Hist.* 80. Suetum conturbatam. *Apul.* 6. *Met.* Suetum duct ventigium. *Id.* 2. *ibid.* Susia cibaria.

Suetum, i, n. 2. absolutum, subiectivorum more, consuetudo, mos. *Apul.* 4. *Met.* Sa ad secta sueta conferunt.

SÜTODU, ius, f. 3. (sueo) idem ee consuetudo. *Paulin. Pell. Euchar.* 179. Cogere invecum hienda suetudinis ritum Deserere. et *ibid.* 271. Allicerant et centra animum suetudo quietis, Otia nota domus. Adde *Auson.* *Edyl.* 4. 16.

SÜTUS, a, nm, particip. V. **SUESCO**.

SÜFBS vel, minus recte, sutfes, ita, m. 3. Sutfis, abl. plur., pro sutfibus sag. *Müllerus* ad *Fest.* loc. infra addat. V. in *Suppl. Annot.* ad h. l. — Origo vocis est petenda ab *Behr.* seu *Punic.* *שׁוּפָה* shophat, defensor, liberator et etiam iudex, a v. *שׁוּפָה* shaphat, defendit, tutatus est, servavit, unde et iudicari. V. *Grätz, Gasschicht.* d. *Jud.* 2. 1. p. 408. — Sufes fuit supremas apud Carthaginienses magistratus, non tamen proprie eo sensu intelligendus, quo shophet seu iudex apud Hebræos, ut vult *Forcellinus*; hic eolm, bello exorto, erat dos exercitus, et post dimissos milites, ut ait *Bertram* (*De rep. Hebr.* p. 110.) prius virabat et bonumquam etiam de politiciis rebus consulebatur; hinc factum est, ut et iudex appellaretur, quamvis liberandi notio ei proprie tribuenda sit. (V. *Jud.* 3. 16. et 18. et *Cl.* 5. 1. *Sam.* 24. 16., *Pr.* 72. 4., 82. 3. etc. *Cl.* eam *Figures*, *Le Bibl.* etc. 1. 3. p. 244. et *H. Ewald, Gesch. d. Volk.*

Jer. 3. ed. II. p. 509.) *Liv.* 28. 37. Mago ad colloquium sutfes eorum (*Gaditanorum*, qui Carthaginiensium colonia erant), qui summus Pœnis aut magistratus, cum quaestore eticuli. *Id.* 80. 7. Senatum itaque sutfes, quod vult consulari imperium apud eos (*Carthaginienses*) erat, vocarunt. Adde eund. 38. 37. etc. *Fest.* p. 309. 29. Müll. Sufes dictus Pœnorum magistratus, ni Oserum meddix tuticus. Calidus in oratione in Q. Cæcilius: Nonne vobis, iudices, acutillam et fumus prosequat et fumum siemms videtur? Senatus coosult, referentibus sutfis. (pro sutfibus: fortasse ad evitandam repetitionem rei ibus. V. *Isid.*) *Seneca Tranquill.* 3. a med. Non vis enim nisi censet eat prytones aut cerys aut sutfes administrare vampublicom. *Tab. æn.* apud *Gruter.* 470. 2. AGENTS CELSAR MILCHONIS OTLASSAR FREG EVERES. Adde etiam *ibid.* 1. — De sutfibus apud Carthaginienses V. etiam *Bochart, Geogr. sacr.* p. 472. et *Marquard, Röm. Staatsverw.* 1. 313.

SUFFARCINATUS, a, um, particip. V. voc. seq. **SUFFARCINO** vel suffarcino, as, stum, are, n. 1. (sub et ferecio) Part. **Suffarcinatus**. — Suffarcino est onero, impleo, quasi sarcinis at iovulueris onero, *συμφορῶ* (li. caricare, empire, affardellare; Fr. charger, surcharger; Hisp. cargar, enfardelar, sobrecargar; Germ. voll stopfen, voll packen; Angl. to stuff, load, fill).

1.) Proprie. *Plaut. Cure.* 2. 3. 10. Qui loce duot suffarcinait cum libris, cum sportulis. *Ter. Andr.* 4. 4. 30. Verum, vidi Cantharam suffarcinastam. *Apul.* 9. *Met.* Veteratricem feminam multis aoral precibus multisque suffarcinet muneribus. *Id.* *ibid.* Munificencia publica aginat vaticolatioisq; crebris marcedibus suffarcinait plissimi illi sacerdotes. carichi di regali.

II.) Transitive. *Id.* 10. *ibid.* At ego, quamquam jam baileu suffarcinatus, aurioriter exhibitis escas appetebam. h. e. esatim cibis aginatus et obesus factus. *Cassiod.* *Inst. divin. litter.* 28. Non aspiciamus, quanto auro et argento et veste suffarcinatus exierit de Egipto Cyprianus et deator suavisimus et martyr beatissimus.

SUFFARRANEUS, suffarraneus at **SUFFARRANIUS**, a, um, adject. (sub et far) qui far in contra coarbit. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 43. 44. (135). Cleoro auctor est, P. Ventidium mullioem castrensem suffarreocone fulas. scil. hic sermo est da P. Ventidio Basso, cuius ita meminit *Cic.* 10. *Fam.* 18. Ventidii mullonis castra despicio. Hic purra, ut ait *Gell.* 13. 4., victum sibi agra quævit at serdide lavanti comparandis mullis et vabellis: qui tamen ann. U. C. DCCXI. cosui fuit: de quo est lepidom epigr. 8. inter *Catal.* *Virgil.* Ita *Furlanellus* in *ApPEND.*; sed aliter leg. recentiores. V. *Sillig.* not. crit. ad *Plin.* loc.

SUFECTIO vel subfectio, solis, f. 3. (sufficio) ¶ 1. Est subtelatio, supplementum, *considuzione*. *Tertull.* *Anim.* 28. Animarum alterne mortuorum atque viventium suffectio. *Censorin.* *De die nat.* 4. 2. Suffectio prolis. At *Gruber* leg. *successio*. ¶ 2. Est etiam adjectio, adpositio. *Arnob.* 5. p. 166. Putorem temporere suffectioos ungnentorum. *Id.* 7. p. 212. Numquid forte dilisumur his sacris et ed enrum compaginem retinendam nennohilis opus est suffectione materiam? — Io plur. nom. *Id.* 7. p. 251. Obata squamis targo, macularum suffectionibus verla. Alii interpretantur ita, ut sit tinetura.

SUFECTORA vel subfectura, m. f. 1. (sufficio) supplementum. *Tertull.* 1. *advers. Marcion.* 28. a med. Suffectora est quodammodo spiritus anima.

SUFECTUS a, um, particip. V. **SUFFICIO**. **SUFECTUS**, as, m. 4. (sufficio) suffectio. In eorw casu *Ennod.* *Dict.* 7. Multiplicate suffecta timentis parentum titulos.

SUFECTIO at **SUFECTUS** at **SUFECTUS** V. **SUFECTUS**.

SUFFERENTER, adverb. (suffera) patenter. *Anecd. Helv.* p. 213. 27. *Hag.*

SUFFERENTIA vel subferendus, m, f. 1. (sub

et fero) tolerantia, sofferenza, tolleranza. *Fulgat. interpr. Ital. Jac. 1. 3. et 4. Probatio vestra operator sofferentiam; sofferentia autem opus consummatum habet. et Noster ibid. 5. 11. Sufferentiam Job audistis. Adde Tertull. Orat. 4. a med. et 4. advers. Marcion. 15.*

SUFFERMENTATUS, a, um, particip. ab inusit. *suffermento*, aliquantulum fermentatus. *Tertull. advers. Valentini. 17.*

SUFFERO vel subfero, suffers, sustuli, sublatum, sufferre, a. anom. (sub et fero) Etiam *suffero*, is, it, usurpatum vulgo fuisse arguitur ex illo *Fulgat. interpr. Ital. 1. Cor. 13. 7. Caritas omnia sufferit pro suffert, quod habet Noster. Cf. feris pro fers apud Firmic. De err. 24. — Præteritum sustuli ad formam sustollo, quod ab inusit. *sulo* (σῦλω), unde et *sollo* et deinde *tolero*, refertur. *F. FERO* init. — Part. *Sufferendus* II. 1. — Suffero est subler fero, subficio (s. soltoporre; Fr. porter sous, soumettre, placer sous; Hsp. poner debajo, someter; Germ. unter einw. tragen, — bringen, unterhalten; Angl. to bear, support).*

1.) Proprie. § 1. Generalim. *Plant. apud Non. p. 397. 1. Merc.* Intro ad uxorem: sufferamque meum tergum ob injuriam. *Id. Pæn. 4. 2. 33. Ut enim ubi mihi vaputandum est, tute corium sufferas.* § 2. Specialim est suppeditare, sufficere, somministrare. *Varro 2. R. 4. a med. Nutricare octoos porcos parvulos primo possunt: incremento facto, a peritis dimidia pars removeri solet, quod mater neque potest sufferre lac, neque congenerati alescendo roborari.* — Hinc translate, apud *IClos, sufferre testationem*, b. e. offerre vel præstare vel exsolvere. *Ulp. Dig. 21. 2. 21. Si renditor victus litis testationem sustulerit. Cujus ibid. d. 1. 69. extr. Ut ob hoc delictum quasi litis testatio e legatario sufferat heredi. Cf. tamen Dirksen, op. cit. ad h. v.* § 3. Item subsisto, par sum, non cado, hinc sustineo, resistere, stare saldo, non cedere, portare, sostenere. *Sueton. Cal. 50. Ut stare, colligere semet ac sufferre vix posset. Arnob. 2. p. 83. An axis eum (mundum) sustineat, an ipse se potius vi propria sufferat.*

II.) Figurate. § 1. Est perfero, sustineo. *Plant. Merc. 1. 2. 4. Vix suffero herede anhelum, appena posso respirare: vix recipio spiritum: et ut id. ibid. ait 15. animam nequeo vertere. Ter. Heaut. 3. 1. 43. Satrapes si siet amator, omniquam sufferre ejus sumptus queat, nefum tu possis. (Brut. ad Cic. 11. Fam. 10. sub fin. Non al Varrois thesauros habere, subsistere sumptui possem.) Virg. 2. Æn. 491. Instat vi patria Pyrrhus: nec claustra nec ipsi Custodes sufferre valent. — Sufferre labores, vulnera etc., sustinere, tolerare, ferre, soffrire, tollerare, sopportare. *Plant. Asin. 3. 2. 11. Qui me vir fortior est ad sufferendas plagas? Id. Merc. 5. 2. 20. Imbrem perpetiar, laborem sufferam, solem, sitim, Varro 2. R. 8. a med. In multis spectanda scias, ut vecturili sufferre labores possint. Lucr. 5. 1201. boves Lucas Auguimano belli docuerunt vulnera Pæni sufferre. Proper. 3. 20. 21. Quod superest, sufficere pedes, propere laborum. h. e. iter, quod terra faciendum restat, tolerare. Colum. 3. R. 2. ante med. Vites valenter sufferunt ventos et imbres. — In illo *Fulgat. interpr. 1. Cor. 13. 7. Caritas omnia suffert, omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet. suffert est terit, h. e. silentio premit. (Cf. Euripid. Hel. 273.): sustinet est perferit, tolerat. — Absoluta. Plant. Curc. a. 3. v. 6. Si magis me instabunt, ad prælorem sufferam. h. e. patiar me rapi ad prælorem.* § 2. Similiter adhibetur pro perferri, haurire, patire, provare, υποφέρειν. *Ter. Andr. 5. 3. 17. An ut pro hujus peccatis ego supplicium sufferam? Cic. 2. Cat. 13. 28. Ut ne improbus quidem pœnam sui sceleris sufferat. Id. Cæcin. 33. in fin. Quam nullam si sufferre voluissent, tum mædæ in civitate potuissent. Adde Sulpic. ad Cic. loc. infra cit. — Sufferre pœnas, pondus, dare pœnas, pagare il fio, la pena. Accius apud Non. p. 396. 33. Merc. Ego me non peccasse plains***

ostendam aut pœnas sufferam. *Plant. Amph. 3. 4. 19. Deinde illi actum sufferet suis servus pœnas Sosia. Id. Cist. 1. 3. 54. Ut vobis vici Pæni pœnas sufferant. Cic. 3. Nat. D. 33. 82. At Phalaris, ad Apollodorus pœnas sustulit.*

Homonym. Differant *fero, tolero, perfero, patior, perperior, sustineo, suffero*; nam *fero* est simpliciter aliquid porto vel permitto: *tolero*, fortiter seu viriliter fero; et *perfero*, omnino vel constanter fero: *patior*, cum dolore vel patienter fero; et *perperior*, omnino vel constanter patior: *sustineo*, pondus quasi sursum teneo, ita ut id cadere non sinam: *suffero*, sub pondere ita consisto, ut una cum eo me cadere non patiar. Attamen etiam promiscue usurpatur. *Cic. 2. Tusc. 24. 58. Nihil est, quod, ut eo potiamur, non parati simus et ferre et perperiri. et ibid. 7. 18. Dolor tristis res est — ad patientiam tolerandumque difficilis. Adde 3. Phil. 11. 29. Id. 2. Tusc. 7. 17. Patietur, perferet, non succumbet. Horat. 1. Ep. 15. 17. Rura meo non possum quidvis perferre patique. Sio Ter. Andr. 1. 1. 35. facile omnes perferre ac pati Cum quibus erat cuoque soa. Seneca Thyest. 307. Leve est miseris ferre; perferre est grave. Sulpic. ad Cic. 4. Fam. 5. ante med. Nisi hoc pejus sit, hæc sufferre et perperiri. Cf. Senec. Ep. 67. a med. Fortitudinis — patientia et perpassio et tolerantia. — Item inter *patior* et *experior* hoc interesse statuit *Isid. Differ. Append. 4. 202.* quod «patitur voluntate, experitur necessitate». Cf. *Döderlein Lat. Syn. v. 4. p. 259. et seq.**

SUFFERTUS vel subfertus, a, um, particip. ab inusit. *suffercio*, sicut refertur a refectio est: plenus, densus, apertus, pleno, zeppo, πυκνός. *Sueton. Ner. 20. Mediæque in orchestra frequentis populo spulatus, si paulum subhississet, aliquid se sufferti tinnitum, Græco sermone promisit. h. e. cantilenum se aliquid, quod Græci dicunt πυκνός, idest magnum quiddam et suci plenum, quod auditoris aures impleat: vel voce plena et sonora. Alii leg. *sufferim*. Aliud exemplum ex *Seneca Quæst. nat. v. in SUFFICIO. Lucil. apud Gell. 4. 17. Mili. Subicit haic humilem et suffercitum posteriorem (ubi et *suffectus* scribitur). Madvig in Adv. crit. ad Gell. p. 594. præfert *suffercit*, quod aptissime superponitur sufficiendi verbo, ut ait quasi subter inferere.**

SUFFERVEFACIO vel subservefacio, facis, factum, facere, a. 3. (sub et servefacio) Part. *Suffervefactus*. — Suffervefacio est aliquantum fervidum facio, scaldare aliquanto, υποθερμαίνω. *Plin. 18. Hist. nat. 11. 26. (102). Vulgo nec suffervefaciunt. Adde Plin. Valer. 2. 17. — Hinc passivum suffervefio, υποθερμαίνω. Plin. 27. Hist. nat. v. 51. (75). Affirmant, lapillos, qui sufferveant, rumpi. Id. 14. ibid. 17. 21. (114). Mellis decem libris, aceti heminis quinque suffervefactis decies. Id. 22. ibid. 25. 67. (137). Semencia amyli cum ovo suffervefacta.*

SUFFERVEFACTUS, a, um, particip. et **SUFFERVEFIO**, as, fieri. *F. SUFFERVEFACIO.*

SUFFERVEO vel subserveo, ferveo, fervē, fervere, v. 2. (sub et ferveo) aliquantum ferveo, βάλλω aliquanto, υποθερμαίνω. *Apul. Herb. 115. Rutæ cauliculis conterito, additis æquæ cyathis tribus et aceti heminis, et sufferveat.*

SUFFES. *F. SUFFES.*

SUFFESSIO, ois, f. 3. (sub et fateor) dimidia confessio, confessio facta a metà, figura rhetorica eadem que Græce καπομφορία. *Avul. Carm. de fig. 121. p. 68. Halm. Est suffessio, quom sensu pro parte fatemur.*

SUFFIBULUM vel subibulum, i, n. 2. (sub et fibula) *Fest. apud Paul. Diac. p. 349. 8. Mili. Subibulum est vestimentum album, prætextum, quadrangulum, oblongum, quod in capite Vestales, quom sacrificant, semper habere solent: idque fibula comprebenditur. Adde Varron. 6. L. 2. 21. Mili. v. OPICONSIVA. et Isid. 19. Orig. 33. 4.*

SUFFICIENTES, entis, particip. *F. SUFFICIO.*

SUFFICIENTER vel subficienter, adverb. (suf-

ficienti) *Gr. ap. Sufficiens*. — Sufficiens est cum sufficientia, quantum talis est, congrua, bastantente, sufficientemente, convenientemente, δυνατότης, ἀρκούντος. *Tryjan. ad Plin. 10. Ep. 20. Quosvis via his operibus, quæ Romæ sunt, sufficienter habeo. Ulp. Dig. 7. 1. 15. Sufficiens autem aere et vestire debet, secundum ordinem et dignitatem mandiplorum. Aurel. Vict. Epit. 29. a med. Latine litteris sufficienter instructus. Pallad. 1. R. R. 35. a med. Nucem perforari jubent: ibi patens et ceram cum sulphure sufficienter includi. Adde Cæc. Aurel. 3. Act. 21. 204. Augustin. De merit. peccat. 1. 23. De hac questione multo uberius et multo sufficientius in duobus libris disserui.*

SUFFICIENTIA vel subficientia, re, f. 4. (sufficio) id, quod sufficit, sufficientia. *Tertull. 1. ad Uxor. 1. sub fin. Sufficientia, quæ modestæ et pudicitiæ apta est. Uxor quanto basta per vivere. et Sidon. 6. Ep. 12. ad fin. Quibus obtigit per panis tui abundantiam ad sui sufficientiam pervenire. ad avara il bisogno da vivere. et Fulgat. interpr. 2. Cor. 3. 5. Sufficientia nostra et Deo est. altitudine.*

SUFFICIO vel subficio, facis, fieri, factum, facere, a. 3. (sub et facio) Suffacio vel subfacio vulgo usurpatum fuisse colligitur ex *Eledon. Art. p. 1. 1935. Putsch.* — Part. *Sufficiens* sub A 3, b et B 1. 1.º a et in fin.; *Sufficiens* fere in omnib. paragr.; *Sufficiens* sub A 1. a et 2. b; *Sufficiens* sub B 1. 1.º a, b, c. — Sufficio adhibetur A) Transitive; et etiam B) Neutrorum more.

A) Transitive. § 1. Est proprie subter facio. — a) Hinc dicitur ad edibus et est subterro, construire sotto. *Cart. 5. 1. 29. Euphrates altum limum cecit, quo penitus ad fundamenta jaceunda egessit, vix sufficiendo operi (pontis) firmum reperit solum. Ita Mürtzell. et Zumpt.; et Hecker leg. sufficiendo. — b) De coloribus, subter facio seu primum colorem induco. *Cic. apud Non. p. 356. 10. et p. 521. 19. Merc. Ut qui combibi purpuram volunt, sufficiunt prius lanam medicamentis quibusdam. Virg. 2. Æn. 210. de anguib. Ardentesque oculos suffeci sanguine et igni. tinti, macchiati, et Val. Flacc. 2. 105. Et maculis suffecta genæ. et 1. 821. suffecta lumina lato. ocelli mortis. et Seneca 1. Quæst. nat. 5. a med. Nubes solis suffecta. colorita, accesa. Alii leg. sufferta, h. e. solis luce oppleta.**

§ 2. Est etiam reficere, renovo vel subjungo, adjungo, rifare, rinnovare o aggiungere. — a) Proprie. *Virg. 3. G. 65. Atque aliam ex alia generando suffice prolem. Plin. 7. Hist. nat. 16. 15. (68). Septimo mense gigni dentes: septimo eosdem decidere anno aliosque suffici. Seneca 5. Quæst. nat. 16. Quatuor cæli partes in terras dividunt et singulis ventis binos suffectos dant. soggiunti, aggiunti. — b) Transite est in locum alterius ponere, substituo, subrogo, sostituire, surrogare, υποστημι. *Cic. Mur. 38. 82. Nam de sufficiat consilii, non timent. Id. ibid. 39. 85. Consilii in sufficiendo collega occupatus. Nepos Hannib. 3. Hasdrubale imperatore suffecto. Virg. 4. G. 201. de apib. ipse regem parvosque Quiritæ Sufficiunt. Phædr. 3. 10. Sperans heredem suffici se proximum. Latin. apud Cic. 5. Fam. 10. 2. Si Appii os habere, in cujus locum suffectus sum. Liv. 2. 8. Suffectus in Lucretii locum M. Horatius Pulvillus, scil. in consiliatu. De Capnio Rebio in paucas horas consule suffectio in locum Q. Fabii Maximi, verba faciant. Cic. 7. Fam. 59. Sueton. Cæs. 76. Plin. 7. Hist. nat. 53. 54. (181). Tac. 3. Hist. 37. extr. et Macrob. 2. Saturn. 3. Liv. 5. 31. a med. Nec umquam in demortui locum censor sufficitur. Id. 6. 27. Suffecte collegam censori. Tac. 4. Ann. 16. Filius patri suffectus. — Suffectus consul quid sit, *F. In CUNUL. Consules modo suffeci, modo ordinarii dominantur in monumentis. V. Borghesi Dipl. di Deggio p. 61. etc.: cessant autem tempora Constantinii. V. eund. in Bulllett. di corrisp. arch. a. 1835. p. 150. Cf. de his etiam De Rossi, Inser. Christ. T. 1. pref. p. XIV. et seq. § 3. Et subinde præbeo, supposito, sub-***

ministrare, somministrare, porgere. — a) Proprie. *Lucret.* 3. 704. de cibo. Disperit atque aliam daturam sufficit ei se. *Id.* 6. 480. Suffunduntque sua caelum caligine et altas sufficiunt nubes. *Virg.* 2. G. 424. Ipsa satis tellus, quum densa recluditur unco, Sufficit humorem. *Ruricius Lucret.* 2. 108. haec aera rarum Sufficiunt nobis. *Virg.* 2. G. 435. alicui pecori frondem aut pastoribus umbras Sufficiunt. *Sil. It.* 1. 36. dux egmos sufficit unus Turbanti terras. *Liv.* 3. 61. ad fin. Milites excursionibus sufficere. h. e. subinde mittere ad excursiones faciendas. — b) Translative. *Virg.* 2. *En.* 618. (et 9. *ibid.* 802.) Ipse pater Danaos animos viresque secundas Sufficit. *Justin.* 44. 1. 4. Ut (Hispania) Italiae cunctarum rerum abundantiam sufficiat. Absolute. *Ovid.* *Id.* 243. Tempus in immensum lacrimar tibi vorum intas, Quae semper causa sufficiente cadent. ¶ 4. Pro efficere. *Caes. Aurel.* 1. *Acut.* 15. Sicut enim coagula densant atque estenuant lactia naturam, quum caseus ex lacte crassescat et materia exiit tenior ac magis liquida fiat, quam Graeci ὀππὸν appetant, atque haec contraria eadem virtute sufficere apparent. *Venant. Epist. praef. carm.* 6. 5. Valuti ignavi saporis hebetante marcore sufficit. ¶ 5. Pro excitare. *Caes. Aurel.* 2. *Acut.* 27. 146. Est passio generaliter acuta atque strictiora sufficere. h. e. excitare, genita. ¶ 6. Singulare est illud *Tertull.* 1. *advers. Marcion.* 1. *ixit.* Hanc quoque (compositionem) exemplarius sufficitur etc. h. e. sufficenter descriptum. Cf. *B.* *E)* Nautrorum mora, est satis porre aut esse, parum esse alicui rei, satis valere, bastare, potere, essere sufficiente, atto, d'opra. ¶ 1. Personaliter. — 1.º) Generativum. — a) Absolute. *Cic.* 2. *Phil.* 7. 16. circa med. Nec scribas sufficere, nec tabulae nomina illorum capere poterunt. *Ovid.* 5. *Trist.* 2. 3. valeo: corpusque, quod ante laborum Impatiens nobis invalidumque fuit, Sufficit, atque ipso vesatam induruit viri. h. e. satis est, satis valet ferenda laboribus. *Virg.* 9. *En.* 515. Nec jam sufficiunt. *Id.* 12. *ibid.* 739. Idque (ferrum) diu, dum terga dabant palantis Teucris, Sufficit, postquam arma dei ad Vulcania ventum, Mortalis mucro, glacies ceu futilis, lecta dissiluit. stette saldo, et *Liv.* 21. 8. Et non sufficiebant (jam enim feriebantur arietibus) muri. non reggevano. et 36. 45. Romani, quoad sufficere remiges potuerunt, satis pertinaciter secuti sunt. *Id.* 38. 8. Etolos simul occurrant sufficere. *Quintil.* 2. 5. 3. Non videntur tempora sufficere. *Id.* 5. 12. 8. Esse potentia, quae non putamus sufficere. *Id.* 9. 2. 56. Haec exempli gratia sufficere. *Sueton.* *Aug.* 43. Prae magistratibus, qui non sufficerent. *Curt.* 9. 18. 33. Scalis non sufficientibus devoluti. — b) Cum Infinito. *Virg.* 5. *En.* 21. Nec uoa obniti contra, nec tendere tantum Sufficimus. Adde *Augustin.* *Ep.* 247. — c) Cum Dat. tom personae tum rei. *Caes.* 7. *B. G.* 20. ad fin. Nec jam vias sufficere culquam, nec ferra operis laborem possit. *Cic.* 7. *Verr.* 48. 127. Paucorum cupiditatem — sufficere aliquo modo poterant. *Virg.* 9. *En.* 810. nec sufficit umbo scutibus. *Ovid.* 4. *Met.* 587. Sufficere verba volenti. *Id.* 2. *Pont.* 1. 63. Ilunc quoque carminibus referam fortassis triumphum, Sufficet nostris si modo vite malis. h. e. si superari et subsistat. *Liv.* 29. 31. a med. Mens, quia pecori bonus alendo erat, hominum quoque lacte ac carne vescendum abunde sufficiebat alimentis. Adde 6. 2. *Tac.* *Agric.* 45. Praecipue sub Domitiano miseriarum pars erat, quum denotandis tot hominum palloribus sufficerebat saevus illi vultus et rubor. h. e. pars esset vel sustineret. Adde eundem. *Germ.* 13. Cf. *Curt.* 6. 8. 16. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 23. 35. (173). Vitae vias capiti sufficere oneri. *Plin.* *alter* 1. *Ep.* 24. Scholasticis dominis sufficit abunde tantum soli, ut relevare caput possint. Adde 4. *Ep.* 12. *Quintil.* 1. 9. 3. Sufficere opus cuiusque discendo. *Id.* 2. 4. 33. Summa operibus sufficere vires. Adde 5. 10. 80. et 10. 1. 119. *Curt.* 3. 34. 11. Sufficere praedantem manus praedia. *Id.* 4. 25. manus desiderio men. *Seneca A-gam.* 663. Nostis ipsa sufficere malis — Suff-

ficet diei malitia sua, satia est diei molestia, cura, sollicitudo sua, a ciascuno giorno basta il guaio suo. *Propr.* *Vulgal. interpr.* *Matth.* 6. 34. — d) Cum Acc. et prap. ad, in, adversus. *Liv.* 4. 30. Sufficit terra vix ad pereuntes amnes. *Id.* 10. 47. annus vix ad solatium unius anni. *Id.* 21. 8. ad omnia luenda atque obeunda. *Curt.* 9. 20. 10. ad vellendum telum destra. Adde *Quintil.* 12. 1. 33. *Pelton. Sat.* 88. Sufficere ad inventionem. *Ovid.* 7. *Met.* 613. Nec locus in tumultu nec sufficit arbor in ignes. *Id.* 2. *Amor.* 7. 1. Ergo ego sufficere reus in nova crimina semper? h. e. satis ero ad praebendam materiam criminum. *Liv.* 10. 25. Non sufficere exercitum unum adversus quattuor populos. — 2.º) Speciatim pro euppere, occurrere. *Ovid.* 4. *Met.* 585. sed linguae repente in partes est firma duas: nec verba volenti Sufficiunt. ¶ 2. Impersonaliter, significat satis est. basta. — a) Cum Infinito. *Quintil.* 4. 2. 41. Sufficit dicere. *Id.* 10. 2. 15. Imaginem virtutis effingere. *Sueton.* *Ner.* 31. haec retinisse. *Seneca Herc.* *Cl.* 621. Cupit hic gazam implere famem: Nec tamen omnis plaga gemmiferi Sufficit Istri. *Martial.* 9. 1. mihi parva locuto Sufficit in vestras saepe venire manus. — b) Cum Coniunctivo et partic. ut, ne, si. *Plin.* 9. *Ep.* 21. Invenim sufficit, ut enotari te alias. et *Ep.* 33. extr. Sufficit, ne ea, quae sunt vera, minuantur. *Id.* 5. *Ep.* 1. Igitur sufficere tibi debet, si hereditas a matre quartam partem ex hereditibus ejus accipias. *Id.* *Paneg.* 58. Sufficere ite credis, si probi et frugali existimantur. — c) Absolute. *Vulgal. interpr.* *Marc.* 14. 41. Dormite jam — Sufficit, d'opra. h. e. satis jam dormiviatis. Cf. *Mayer* ad h. l. Similiter *Anacr.* 28. 33. et *Cyrill.* in *Agg.* 2. 9. Alii aliter. — Hinc Part.

Sufficiens, entis, adjectivum quoque usurpatur, unde Sup. Sufficiensissimus. — Sufficiens est idoneus, satis aptus, satis subministrans, bastans, sufficiente, d'opra. ¶ 1. Generativum. — a) Absolute. *Paul.* *Dig.* 29. 7. 8. Quid enim, si sufficientiam festum facultatem non habuit? *Tertull.* 5. *advers. Marcion.* 2. ante med. Unica et sufficientissima definitio. — b) Cum Dat. *Sueton.* *Vitell.* 13. Epulas interdum quadrifariam disperiebat, in iocundula et prandia et cenas comissionesque, facile omnibus sufficiens vomitandi consuetudine. *Curt.* 3. 6. sub fin. Aetas vix tantis matura rebus, sed abunde sufficiens. *Id.* 8. 4. ante med. Regem multiplicato labore sufficientem melis, quibus ipsi cesserant, deserere erubescerebant, qui stiva saldo alle disgrazie. et *Sueton.* *Vit. Pers.* a med. Fuit pietatis erga matrem et aurorem exemplo sufficientie bastante a servit d'esperio. — c) Cum Acc. et prap. ad. *Liv.* 2. 8. Conui magno natu, non sufficientibus jam viribus ad consularia munera obeunda, intra paucos dies moritur. — d) Cum Infinito. *Lucan.* 5. 153. nec vox auri complere capax Sufficiens spatium. ¶ 2. Speciatim est contentus. *Vulgal. interpr.* *Phil.* 4. 11. Ego enim didici, in quibus sum sufficiens esse. h. e. contentus esse men statu didici.

Suffectus, i, m. 2. absolute, praefectus pro altero vel alterius vicem gerens, vicarius, luogotenente. *Vulgal. interpr.* 2. *Mach.* 4. 31. Relicto suffecto uno ex comitibus suis Andronico.

SUFFIGO vel subfigo, figis, figi, figum, figera, a. 3. (sub et figo) Part. Suffusus 2. a, c; Suffusus 2. a. — Suffigo ¶ 1. Est subitus figo, suppingo, flocare, attaccare sotto, ἀναγγίζω, προσγγίζω. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 14. (50). Summa licentia fuerat, Agnonem Tejum, Alexandri M. praefectum, aurea clavir suffigere crepidas. *Seneca Hippol.* 497. traber multo auro suffigere. h. e. aureum lacunar facere. ¶ 2. Est etiam effigere, configo, conficere. — a) Addito rei, cui quis suffigitur, Dat., vel Abl. sine aut oam prap. in. *Cic.* *Fis.* 18. 43. Si te et Gabinium creci suffixos viderem. *Sueton.* *Caes.* 74. Piratas suffixorum se creci ante Iuraverat, et *Galb.* 20. Caput Galbae hacta suffixum. *Catull.* 67. 39. Janua suffixa sigillis. *Sil.* *It.* 1. 153. crecto suffixus robore. h. e. creci suffusus. *Justin.* 22.

7. a med. Patibulo suffusus est. Sic 30. 2. a med. Mulieres patibulis suffuguntur. *Apul.* 6. *Met.* Dnos praeliosa postibus suffixa. *Catull.* 99. 4. Suffusus in cruce. Sic *Horat.* 1. *Sat.* 3. 83. et *Auct. B. Afr.* 56. extr. Aliquem in cruce suffigere. *Flor.* 1. 11. a med. Spolia, quae Mæcius in suggesta fori, capta hostium clava, suffixit. — Hinc translate. *Seneca Phœniss.* 206. Quid est, quod te efficit? quod novos suffixerit stimulos dolor? h. e. inflixit. — b) Et Acc. cum prap. in. *Varro Sat. Menipp.* 6. p. 94. Oehl. Nos barbari, quod innocentes in gabalum suffigimus: vos non barbari, qui noscos consecutis. *Justin.* 18. 7. 16. In altissimam crucem suffigi iussit. — c) Absolute *Tac.* 1. *Hist.* 49. Caput Galbae per Iliac calonesque suffixum lacertatumque.

SUFFIMEN, m, n. 3. (suffio) Id, quod sufficitur. *V. SUFFIMENTUM.* *Ovid.* 4. *Fast.* 731. I, pete virgines, populus, suffimen ab ara: Vasta dabit: Vasta munare tutus aris. Senguli equi suffimen erit vitalique favilla: Tertia res, dura culmen inana fithæ.

SUFFIMENTO, as, are, a. 1. (suffumantum) suffumigo, profumare. *Veget.* 3. *Veterin.* 2. in fin. Sed et totum bovem suffumantare, percommodum est.

SUFFIMENTUM, i, n. 2. (suffio) idem ac suffimen, Sūmpa (It. profumo; Fr. fumigation, parfum; Hisp. sulfumigacion, perfume; Germ. das Räucherwerk; Angl. perfume, suffumigation). *Fest.* p. 348. 18. et *Paul. Diac.* p. 349. 4. *Müll.* Suffimenta sunt, quae faciebant esse saba multoque molito, mulso sparso. Ea diis dabantur eo tempore, quo uva calcata prelo premuntur. *Cic.* 1. *Legg.* 14. 40. Nam at is una illius suffimentis exspati sumus. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 30. 40. (135). Laurus suffimentum cedis hostium et purgatio. *Pelagon.* 6. 8. Et suffis illud istis suffimentis.

SUFFIO vel subfio, fir, firi et firi, fitum, fira, 4. Suffivi et suffi habet *Claud. Sacerd.* 2. *Gramm.* 128. et *Priscian.* p. 905. *Futsch.* Suffio suffivi vel suffi, quod quavis a neutro passivo componatur, tamen quia sigificationem mutavit, mutavit etiam declinationem. et nox. Suffira — simplex ejus fieri est. — Hinc et longam esse litteram i in praesenti ejurque deriv. consuecra videtur *Lachmannus* ad *Lucret.* 4. p. 214. atque adeo coniecit *Forcellinus*; sed, probabiliora etymo et usu verbi inspecto, aliter sentiendum esse puto. — Part. Suffitus sub B I. 1. et II.; Suffendus sub B I. 1. — Vos composita est a sub et inusit. fio, quod e firi, ejusdem significationis, derivatur, ut fero a firi. — Suffio est aliquid adolendo suffumigo, ut docent *Serv.* ad *Virg.* 4. G. 241. et *Gloss. Cyrilli*, ubi *δομαίω* exponitur suffio, et *Philoxeni*, in quibus est Suffiū, *δομαίω* a *δομαίω* (It. profumare; Fr. fumiger; Hisp. perfumar, suffumar; Germ. räuchern, beräuchern; Angl. to perfume, fumigate); usurpatur autem intransitive, neplus vero intransitivum more.

4) Intransitive. *Cato R. R.* 113. Sumito testam picatam: eo prunam lanem ladito: suffio sarta et schœna et palma. *Virg.* 4. G. 231. Al suffire thyum cerarumq recondere tuas. Quis dubitat?

B) Transitive. *Cato R. R.* 113. Sumito testam picatam: eo prunam lanem ladito: suffio sarta et schœna et palma. *Virg.* 4. G. 231. Al suffire thyum cerarumq recondere tuas. Quis dubitat? ¶ 1. Est aliquid adolendo suffumigo. ¶ 1. Proprie. *Lucret.* 4. 1168. Suffire se tetrils odoribus. *Propert.* 4. 8. 83. Delo quemcumque locum aeternae taligere puellae, Sufficit et pura limba tergit aquas. *V. SUFFOCO.* *Plin.* 25. *Hist. nat.* 5. 21. (49). Melampodio domos suffunt purgantque. *Id.* 12. *ibid.* 17. 40. (81). Urunt styracem in pelibus hircinis suffusque tecta. Adde *Pelagon.* 6. 8. — *Paulina.* *Id.* 28. *ibid.* 4. 11. (46). Sunt qui praecipiant, dentem suffiri denta hominis ad reus. et *ibid.* 11. 47. (171). Volunt et oculos suffiri locinora decocto. *Id.* 35. *ibid.* 17. 53. (128). Primum abluunt vasis earda, deinde suffire suffior. *Colum.* 12. *R. R.* 18. Cella quae vicinis omni stercore liberanda est, bonis

odoribus suffundenda. *Id.* 9. *ibid.* 14. Sufflans deinde et motivantes apas refrigerare oportet. *Ovid.* 5. *Fast.* 476. utra Purus sufflata, quam ferat, beurit acquam. *Arnob.* 6. p. 203. Signa fumo sufflata ad decolorata nigrescant. ¶ 2. Tremulae apud postas est calefiscere. *Lucret.* 2. 1096. Ignibus aetheris terras suffire facetas.

II.) Et dolera, urere suffumigandi causa, abstruciare. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 13. 51. (139). Vulvarum causa rutam suffire. et 28. *ibid.* 10. 42. (154). Carnem recentem haedorum pilo sufflunt, eoque nidora fugant serpentes. *Id.* 20. *ibid.* 17. 73. (187). Animum dolores capitis terat sufflunt naribus. *Marcell.* *Empir.* c. 7. p. 92. Mulier medicamine sufflata.

SUFFISCUS. I. m. 2. saecus, marsupium. *Fest.* p. 309. 34. *Müll.* Suffiscus dicebatur folliculus testium arietinorum, qui celebris ueni erat pro marsupio: foras ten dictus suffiscus a fisci similitudine. h. e. parvus sacculus.

SUFFITIO, ōis, f. 3. (suffio) actus sufflendi, sufflatus, suffumigatio, profumio, ὑποσuffiatio. *Colum.* 1. *R. R.* 6. a med. Ne vine rursus nimia suffusione medicata stant. *Id.* 12. *ibid.* 50. a med. Suffusione dolorum facere. *Festus* apud *Paul.* *Diac.* in *Aqua* p. 3. *Müll.* Fumus proserens, redeuntes ignem supergrediebantur aqua aspersi: quod purgationis genus vocabant suffitioem. Adde *Marcell.* *Empir.* c. 12. p. 102. retro. — In plur. num. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 2. 5. (12). Orpheus et Hesiodus suffitioes commendaverat. Adde 32. *ibid.* 4. 14. (32).

SUFFITOR, ōis, m. 3. (suffio) qui suffit sen suffumigat, ὑποσuffιστής. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 19. (19). Lycus et ipse puerum suffitorem (pinsi).

SUFFITUS, a, um, particip. *V. SUFFIO.*
SUFFITUS, ū, m. 4. (suffio) suffumigatio, profumio, ὑποσuffiatio, ὑποσuffiatio.

I.) Proprie. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 10. 42. (142). Suffitū necare cimices. — In plur. num. *Id.* 24. *ibid.* 61. (102). A multis in suffitus pro tura assumitur.

II.) Metonymica. *Id.* 21. *ibid.* 18. 69. (116). Suffitum bujus herbae excipientes ora. h. e. odor ex suffitu.

SUFFIXUS, a, um, particip. *V. SUFFIGO.*
SUFFLABILIS vel subflabilis, a, adject. (sufflo) qui sufflat, spirabilis. *Prudent.* *Apotheos.* 906. Splamne quotiens animas sufflabilis auras.

SUFFLAMEN vel subflamen, mīnis, n. 3. Ety-mologi ducunt a sub et frango, ut suffragmen (*V. Lachmann* ad *Lucret.* 6. p. 382.): vel conjungunt cum Gr. ὑποσuffλα, substramen (*V. Döderlein* *Lat. Syn.* v. 6. p. 356.): vel vocant hybridum patant a sub, aliquanimum, et φλάω, flāō, pro flāō, frango, mollio. — Quidquid est de alymo, sufflumen est lignum illud vel vinonum ferreum, quo par sadio rotarum trajecto, vel potius ferreum instrumentum in modum solae formatum, quo subter rotas unius cantum inpositio, curru in declivibus locis nimio impetu ruentes cobibantur: illud Itali stango, hoc scarpa vocant.

I.) Proprie. *Juvenal.* 8. 148. Ipse rotam stringit multo sufflamine consul. con den salda scarpa. et *Prudent.* *Psychom.* 415. nem prone (*Luxuriae* quadrigam ducens) sub aera labitur et lacero tardet sufflamine currum. h. e. ano corpore sub sola delapsio. quasi quodam sufflamine, currum reterdat.

II.) Translate pro quocumque retinaculo, impedimento, retardatione. *Juvenal.* 16. 50. Nec res attentus longo ansermine illis. *Inscript.* apud *Gruter.* 180. 3. RONTIVM AQUARVM CALESTIVM EX MONTIVM DELABENTIVM TORRENTI AVFLAMEN ET MVLTI ROMAQVE OPPOSITV ET AD PLANA PERDUXIT.

SUFFLAMINO, as, ara, a. 1. (sufflumen) Part. Sufflaminandus. — Sufflaminio est ruentem cursum sufflamine stilo.

I.) Proprie. *Seneca* *Apocaloc.* 14. Erant qui dicebant, aliquid huius mīsis solum sufflaminandam.

II.) Translate pro cohibeo, comprimo, retineo,

refreno in universum. *Seneca* 4. *Excrcpt.* contr. pref. a med. Tanta illi erat velocitas orationis, ut vitium ferat. Itaque D. Augustus optime disti, Aterius noster sufflaminandus est. Admodum eurrere, sed decurrere videbatur; nec verborum tantum illi copia, sed etiam rerum erat.

SUFFLAMMATUS, a, um, particip. *V. VOC.* seq.

SUFFLAMMO vel subflammo, as, ara, a. 1. (sub et flamma) Part. Sufflammatus. — Sufflammio est inflammatio, accensio. *Sidon.* 4. *Ep.* 6. ad fin. Culumnam plesibili sufflammis lavidia. *Fulgat.* interpr. *Ital.* apud *Lucif.* *Carat.* ea 2. *Mach.* 6. 11. Quod quum indicatum erat, subflammis sunt eo quod maturant ate. Noster habet flamma succensi sunt.

SUFFLANS, antis, particip. *V. SUFFLO.*
SUFFLATIO, ōis, f. 3. (sufflo) inflatio, gonfiamento, ὑποσuffiatio, ἐμφύσημα. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 7. 6. (18). Praeterea bullentium aquarum sufflatio lueque effectu cooccharum quoque corpora eugescantia. Adde *ibid.* 29. 46. (86).

SUFFLATORIUM, ū, n. 2. (sufflo) folliis, mantice. *Fulgat.* interpr. *Jer.* 2. 29. Defecit sufflatorium.

SUFFLATUS, a, um, particip. *V. SUFFLO.*
SUFFLATUS, ū, m. 4. (sufflo) sufflatio. *Seneca* 1. *Clem.* 25. Ubi aliqua (sarpen) sufflatu deurit obleritque quacumque incessit. Alii leg. et afflavit. et *Plin.* 32. *Hist. nat.* 3. 13. (28). Leithargicos odoris sufflatu excitant. Ad *Sillig.* leg. inflatus.

SUFFLAVUS. *V. SUBFLAVUS.*
SUFFLO vel subflo, as, ōis, ū, m. 4. (sub et flo) Sufflo, is, vulgo neupatium fultes conjicit *Schuchius* ad *Apic.* 3. 26.; rei tamen incerte est. — Part. Sufflans sub B I.; Sufflatus in fin. — Sufflo occurrit A) Neutorum more; at aliam B) Transitive.

A) Sufflo, neutorum more, est inflare, enflare aut aliquantulum flo, sufflare, sufflar sotto o alquanto.

I.) Proprie. *Martial.* 3. 17. Sufflevit buccia torques quaterque sul. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 18. 19. (62). Robores veniunt ulro adrepentesque foribus (alveorum) per aas sufflant. *Fulgat.* interpr. *Eccl.* 28. 14. Si sufflaveris in scintillam, quasi ignis ardebit.

II.) Translate ¶ 1. Generalit. *Id.* 1. 40. 7. Spiritus Domini sufflavit in eo. Adde *Ezech.* 21. 31. ¶ 2. Speciatim superbia tumeo. *Pers.* 4. 20. inflata: nam cecidit. h. e. jacta, gloriare, inflare. Cf. part. Sufflatus infra.

B) Sufflo, transitive est flatum in rem aliquam conficere, sufflar sopra o contro.

I.) Proprie. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 19. 29. (79). Puer sufflans languidos ignes. *Petron.* *fragm.* *Tragar.* 45. *Burm.* Dedit gladiolozas deceptio, quos si sufflasset, cecidissent. Adde *Fulgat.* interpr. *It.* 54. 16. — Sufflata buccas, inflando inflare, gonfiare le gote. *Plaut.* *Stich.* 5. 4. 41. Age, libicen, refer ad labias tibias, Suffla celestiter tibi buccas, quasi proserpens bestia.

II.) Translate. *Id.* *Cos.* 3. 2. 19. Hic sudalis tuum nescio quid se sufflevit uosri sum. h. e. ira intumuit. — Hinc Part. praeter. pass.

Sufflatus, a, um, adjectivum more neupatur et est vento inflatus, anflatus, gonfio.

I.) Proprie. *Cato* *R. R.* 157. Venae, ubi inflatas sunt eis cibo, non possunt perspirare. *Varro* apud *Non.* p. 395. 8. *Marc.* Parae propter exercitationes pueriles modicas, aam sunt consecuti corporis siccitatem, ut naque emungerentur sufflato corpore essant. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 38. 58. (138). Sufflatis antia distentus ictus hominum at mortui canum arcent.

II.) Translate amittit pro timido, superbo. ¶ 1. Generalit. *Plaut.* *Bacch.* 4. 2. 21. Sufflatus illa bue veniet. rix. diruptum velim. h. e. iracundia ianens. *Varro* apud *Non.* p. 46. 31. *Merc.* Neque auro aut genare aut multiplici scintilla Sufflatu querit Socratis vestigia. *Cic.* 4. *Herenn.* 10. 15. Nam gravi figuris, quae laudanda est, propinqua est a, quae fugienda est, quae secta videbitur appellari, et sufflata nunti-

nebatur. ¶ 2. Speciatim dicitur de oratione. *Gell.* 7. 14. Plurumque sufflati aliqua tumidi (in dicendo) fallunt pro ubaribus. gonfi, ampollati.

SUFFOCABILIS vel subfocabilis, e, adject. (suffoco) qui suffocat, cha soffoca. *Cael.* *Aural.* 1. *Acut.* 9. 59. Parvus locus suffocabilis srit aeris proprietate.

SUFFOCANS, antis, particip. *V. SUFFOCO.*
SUFFOCATIO vel subfocatio ōis, f. 3. (suffoco) actus suffocandi, πνίξ, πνιγμός, ἀσphyξία.

I.) Proprie. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 5. 15. (50). Ejus semen contritum et in vino potum tumantem alvum et suffocat: mas mulierum doloresque lenit. Ubi suffocationes appellat, quam es vulve conversatione mulieres solmo deficiunt et pene stentimentant. Quae huiusmodi morbo laborant; vāspixai vocantur. *Id.* 26. *ibid.* 15. 90. (158). Hysopum suffocationes laxat. *Cf.* 11. *ibid.* 37. 84. (209).

II.) Translate. *Fulgat.* interpr. *It.* 58. 6. apud *Cyprian.* *De orat. Domin.* 1. in fin. Resolve suffocationes impotentium commerciorum. Noster habet solve fasciculos deprimentes.

SUFFOCATUS, a, um, particip. *V. VOC.* seq.
SUFFOCO vel subfoco, as, ōis, ū, m. 4. (sub et faus) Part. Suffocans II.; Suffocatus II. et in ōis. — Suffoco est spiritum praeculo obstrictis faucibus, πνίγω, ἀσφύξω (II. soffocare, strangulare; Fr. étouffer, suffoquer; Blap. suffocar; Germ. die Kehle zuschnüren, ersticken; Angl. to choke, stifle).

I.) Proprie. *Lucret.* 3. 905. Aut in melle alvum suffocari atque rigere. *Cic.* *Mur.* 29. in fin. Non minus delinquere aum, qui gallum galineum, quodum opus non fuerit, quam eum, qui petrem suffocaverit. *Seneca* 6. *Quaest. nat.* 2. circa med. Ego timeam terras tramantes, quem crerior saliva suffocat?

II.) Translate. *Cic.* 9. *Att.* 7. circa med. Consilium primum est suffocare Urbem et Italiam famis. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 23. 35. (209). Est quorundam imperitia sub ramo vitem vitaleculo suspendendi, suffocante injuria. h. e. visculo illo strangulante truncum (ut *Colum.* 4. *R. R.* 26. loquitur). *Id.* 20. *ibid.* 23. 87. (238). Sinapi vutverum covarsione suffocatas (mulieres) excitas odora. donne isteriche. *V. SUFFOCATIO.* *Augustin.* *Serm.* 9. Suffocans ambitionem. *Hieronym.* *Ep.* 160. n. 11. Alii nummum addunt nummo et marsupium suffocantes, matronarum opes vacuantur obsequiis. *Justin.* 4. 1. a mad. Aquarum ille concursus raptum secum spiritum in imum fundum trahit atque ibi suffocatum tamdiu tenet, donec etc. *Auct.* *Elm.* 317. Pugnantis suffocat itar. — Hinc Part. praet. pass.

Suffocatus, a, um, aliam adjectiva neupatur. De voca. *Quintil.* 11. 3. ante med. Vos ultra vires augenda non est. nam ut suffocata impe et nixu maiore nimis clara est.

Suffocata, ōrum, n. plur. 2. absolute, apud Ecclesiasticos scriptores, dicta sunt quae idolis a geotilibus immolata arant. *Arator* 2. 278. ne suffocate, cuore Quae maculantur, edant. Adde *Fulgat.* interpr. *Act.* 15. 20.

SUFFOCO vel subfoco, as, ara, a. 1. (sub et focus) Ignificet igni subficere, igne purgare et quasi sub focum militare. *Propert.* 4. 8. 83. Dein quemcumque locum externae tetigera puellae, Suffocat est pura limine tergit aqua. Ita cum Scn-ligero legnet nonnulli: alii suffit: quod recte et marito defendit *Broukus*. Hoc dedit etiam *Bashram.* *Cf.* et *Hertzberg* ad h. l. *V. SUFFIO.*

SUFFODIENS, antis, particip. *V. VOC.* seq.

SUFFODIO vel subfodio, ōdis, ōdis, ū, m. 4. (sub et fodio) Part. Suffodiens I.; Suffossus in omni. paragr.; Suffodiendus I. — Suffodio est subitus fodio, ὑποσuffίζω (II. cavar sotto, cavare; Fr. creuser sous; Blap. ahendar, cavar debajo o sotto; Germ. unter graben, unterwühlen; Angl. to dig under) ¶ 1. Generalit. *Cic.* *Harusp.* resp. 15. 32. Sacella suffossa, locantia, inaedificata. h. e. suffodiendo diruta. *Auct.* *B. Alaz.* 5. Alexander est fere tota suffossus specusque habet ad Nilum pertinetis. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 21. 50. (184). Qui sarries,

caveat, ne frumenti radices suffodiat. *Id.* 36. *ibid.* 15. 24. (104). Suffodera montes. *Id.* 16. *ibid.* 1. 3. (5). Querens suffossas fluitibus aut propinquis fluitibus. *Id.* 8. *ibid.* 29. 43. (104). A cucullis suffossus in Hispania oppidum, a tsipin in Theopha. *Colum.* 2. *R. R.* 18. Neque noem velimus impesci, quoniam rostro suffodiat et capites excitet. *Tac.* 2. *Hist.* 21. Vires expediri suffodiendi maris. *h. e.* fodiendo subruendi. Adde *Senec. Ep.* 90. *Fulgat. interpr. Exod.* 22. 2. Suffragens fur domum ille suffodiens. *¶* 2. Speciatum est humo contego vel obruo, disodio. *Venant.* 3. *Carm.* 14. 41. Commisum video non suffodisse talentum. Sed magis optatum multiplicatur opus. *¶* 3. Item fodiendo speria vel strum. *Curt.* 9. 8. 13. In media ferme urbe e terra (cunicularii) existebant, nulli suffossi speciei ante vestigio lecto. *¶* 4. Item ob inferiore parte confodito, serio. *Cæs. A. B. G.* 12. Suffodere equos. ammazzare altrui il cavallo sotto. et *Sueton. Domit.* 17. Legenti traditum a se libellum suffodit linguam. *Virg.* 11. *En.* 671. Suffosso revolutus equo. *Alti leg. infuso. V. SUFFUSUS. Tac.* 1. *Ann.* 65. Cæcina suffosso equo delapsus. Adde 2. *ibid.* 11. — Hinc

Suffossus, i, n. 2. absolute, res suffossa. *Fulgat. interpr. Ps.* 79. 17. Incensa igui et suffossa ab incereptione vultus sui peribulo.

SUFFOSSIO vel *suffossio*, òis, f. 3. (suffodio) actus suffodiendi, scavamento, ἐκπορύγ. *Seneca Ep.* 49. a med. Et ipsum solum suffossionibus tremere et cucullis. *Pluv.* 1. 5. a med. Neque arietes neque suffossiones neque machinæ. *Schneid. aliter leg. V. toc.* integrum in *SUFFOSSOR*. Adde *Fulgat. interpr. Jer.* 51. 58.

SUFFOSSOR vel *suffossor*, òis, m. 3. (suffodio) qui suffodit. *Pluv.* 1. 5. Multitudo mari turriumque aggeribus conjunctis maxime tutiores sunt: quod neque arietes neque suffossores neque machinæ ceteræ eis valent nocere. *Ita Schneid.*; at *Rose leg. suffossiones*, quod rectius videtur.

SUFFOSSUS, a, um, particip. *V. SUFFODIO. SUFFRÆNATIO. V. SUFFRÆNATIO.*

SUFFRAGANS, autis, partic. *V. SUFFRAGOR.*

SUFFRAGATIO vel *suffragatio*, òis, f. 3. (suffragor) actus suffragandi, commendatio, raccomandazione, broglio, ψηφοποία. *Sall. Jug.* 69. in fin. Sic illi a multis honestissima suffragatione consilium petebatur. *Cic. Mur.* 18. 38. Tum vero in consule declarando multum etiam apud universum P. R. auctoritatis habet suffragatio militaria. et *ibid.* 19. Suffragatio urbana. *Id. Planc.* 6. 15. Soboles sunt studia, astutiae suffragationes, nolite contentiones, nulla expectatio suffragiorum. *Planc.* ad *Cic.* 10. *Fam.* 9. Nihil ad meam dignitatem accedere volo suffragatione vestra. *Cic. Petit. cons.* 6. Ut satis causæ putes, ut ad studium suffragationis dedissa. *Liv.* 4. 44. Nec potestas nec suffragatio horum valuit, quin etc. et 10. 13. sub fin. Iusta suffragatio vires. *Tab. æn.* apud *Gruter.* 242. *Kn.* 12. Suffragationem aiam alicui dare. *Seneca De consol.* ad *M.* 24. Suffragatio materna. *Sueton. Claud.* 11. De quomodo quodam candidato inter causas suffragationis suæ posuit, quod pater ejus frigidam ægro sibi tempestive dedisset. *Vak. Max.* 4. 7. n. 1. Suffragatio consilii, raccomandazione per ottenere il consolo. *Cf. Sall. loc. adl.*

SUFFRAGATOR vel *suffragator*, òis, m. 3. (suffragor) *¶* 1. Est qui suffragio fert, qui suffragio ferendo favet, ψηφοργός. At *Festus p.* 347. 28. *Müll.* «Suffragatores dicebantur apud majores hi, qui vulgo in nos erant candidati. nam quo melius apparerent juncta suffragia, suffragator, quem quisque fieri vellet, notabat apposito puncto scriptis candidatorum hominum nominibus». Ad *h. l. p.* 346. *Müllerus* hæc adnotat: Hæc et recte supplevit *Ursinus*, ut videtur, suffragatores non qui suffragia ferebant, sed qui ea in usum candidatorum notabant, dicebantur. De punctis *Ciceronis pro Planc.* 22. notissimas est locus. *Cic. Mur.* 7. 16. Tua vero nobilitas, *Servi Sulpici*, tametsi summa est, tamen hominibus litteratis et historicis est notior, populo vero et suffragatoribus obscurior. *Id. ibid.*

21. 44. Non testium potius quam suffragatorum comperatio. *Plin.* 4. *Ep.* 17. Suffragator meus in petendi honoribus. *Id. Paneg.* 92. bonoribus nostris in curis. *Vak. Max.* 4. 5. n. 3. Competitoris sui suffragatorem egere. — Cum *Genet. rel.* ob quam quis suffragatur. *Seneca 7. Benef.* 28. Suffragator questus, h. a. pro obtinenda questura. *¶* 2. Est etiam qui suffragatur ferens, commendatione etc., ψηφοργός. *Plaut. Cas.* 2. 4. 20. Ibi ego te et suffragatores tuos ulciscer. *Varro 3. R. R.* 5. in fin. Propter studia suffragatorum. *Seneca Brav. vit.* 17. Suffragatores incipimus. *Sueton. Vesp.* 23. Erecta pecunia, quantum is cum suffragatore suo pepigerat, conchi lo portava, lo favoriva. et *Plin.* 3. *Ep.* 20. Addebat quidem ex suffragatoribus: illi graviter et paucis loquebantur. *Apul. Dogm. Plat.* 2. Suffragator bonorum et malorum subjugator.

SUFFRAGATORIUS vel *suffragatorius*, a, um, adject. (suffragor) ad suffragatores vel ad suffragia pertinent, ψηφοργικός. *Q. Cic. Petit. cons.* 7. Fore ex eo non brevem et suffragatoriam, sed firmam et perpetuam emicentiam. *h. e.* quæ esse debet suffragatorum.

SUFFRAGATRIX vel *suffragatrix*, trice, f. 3. (suffragor) quæ suffragatur. *Augustin.* 18. *Civ. D.* 9. sub fin. Nec adfuit *Mioerva* suffragatricibus suis. et *ibid.* 10. ad fin. Pena suarum suffragatricium. — *Id.* 21. *ibid.* 27. Oratio suffragatrix.

SUFFRAGATUS, a, um, particip. *V. SUFFRAGOR.*

SUFFRAGINATIO, òis, f. 3. (suffrago) *Id.* in *Gloss.* Fragus est recurvatio populi, quæ ad suffraginatio. *Id.* occurrit suffraginaria et suffraginaria etlem de fractis vel præcisæ crutibus. *V. Loewe Gloss. nom. p.* 170.

SUFFRAGINATUS et **SUFFRAGINO**. *V. vos. præced.*

SUFFRAGINOSUS, a, um, adject. (suffrago) cuius suffragines morbo vitiatæ sunt. *Colum.* 6. *R. R.* 38. de mula. Suffraginosa bordececa farina imponitur.

SUFFRAGIUM vel *suffragium*, ïi, n. 2. Suffragium per simplex in *Corp. Inscr. Lat.* 1. 196. et 198. — Quod ad secundæ syllabæ quantitatem attinet, qui eam corripuerunt, ut *Paulin. Nolan. Carm.* 35. 618. imitandi non sunt. — De notatione dicendum, vocem a sub et frango (cf. ὑποβράχω) compositam esse, ut est propria aliquid fractum, puta fragmen testæ, quo suffragium fertur. *V. Nepot. Them.* 8. at *Arist.* 1. — Suffragium proprie est tabella, quæ sit significatio voluntatis iudicijque nostri in creandis magistratibus, legibus jubendis, rebus judicandis etc.; populus enim R. iotio suffragia voca tulit: deinde, variis latæ hoc de re legibus, per tabellas, quæ citis deferebantur et a distributoribus populo distribuebantur. *V. TABELLA* et *TABELLARIUS*: metonymice vero est ipsa significatio, quam distinxit, facta vel voca vel tabella, ψηφός, ψηφοποία (It. voto, voce, fava, pallottola, suffragio; Fr. suffrage, vote; Ilisp. voto, sufragio; Germ. das Votum, die Wahlstimme; Angl. a vote or suffrage).

1.) Propria. *Plaut. Stich.* 2. 2. 28. sine suffragio populi tamen ædilitatem hic quidam gerit. *Varro 3. R. R.* 2. Quam vole caido suffragia tulissemus. *Id. ibid.* Dum diribentur suffragia, vis potius villis publicæ utamur umbra, quem privilegi candidati tabella dimidiata ædificemus ovis? *Schneid. leg. dirimentur. V. DIRIBEO.* *Sall. in orat. Licin.* ad pleb. Destinare aliquam præsidam per suffragia. *Id.* 1. *Hist.* 53. *Dielsch.* Adulescentior et a populi suffragiis inlegar. *Cæs. 7. B. G.* 63. Multitudinis suffragiis res permittitur. *Cic. Dom.* 18. 47. Ferre suffragium de capite alicuius equitum, mandare a partito, ballottare. et 15. *Fam.* 12. Facere aliquid consulem vocatis suffragiis. a pleni voti. Similiter *Justin.* 1. 40. extr. Constituitur dux omnium suffragio. et *Cic. 4. Ferr.* 51. 127. Suffragiis creata aliquam. per ballottazione. Adde *Vallej.* 2. 92. 3. *Quintil.* 7. 1. 29. Competitorum in suffragiis vincere. *Rutius Cic.*

1. *Zegg.* 16. 43. Si hæc suffragia aut scitis multitudinis proberentur. *Id.* 2. *leg. Agr.* 7. ante med. Ut unusquisque studio et suffragio suo viam sibi ad beneficium impetrandum munera possit. 3. *Zegg.* 15. 33. Suffragia magistratu mendo aut reo iudicando clam, ad peiam terra melius esset. *Nepos Them.* 8. Testularum suffragiis a civitate elictis (δορακισμός). *Juvenal.* 8. 211. Libera et dentur populo suffragia, quis tam Perditus, ut Scæconum dubitet præferre Neroni? *Sil.* 11. 7. 540. per suffragia cæce Invenit nostros hæc ad discrimina fasces. *h. e.* a plebis cæce et ignobilis vel iucerta et vœa vel plebis cæco impetu tota. Adde 8. 255. *Liv.* 3. 17. Iotio suffragium. mettersi a iugitinnare. et 31. 7. Centurias in suffragium mittere. *Id.* 35. 37. Suffragium it per omnes. *Plin.* 3. *Ep.* 20. et 4. *Ep.* 25. Teclis suffragia. *h. e.* quæ tabellis feruntur. *Id.* 8. *Ep.* 23. Suffragio suo adjuvare aliquem in paleodia bonoribus. *Id.* 2. *Ep.* 1. a med. Candidatum suffragio ornare. *Plin. alter 35. Hist. nat.* 10. 36. (72). Magnis suffragiis superari ob aliquo. *Vallej.* 2. 49. sub fin. Committere se suffragiis populi. andare a partito, sottomettersi allo iugitinnare. — De suffragiis libertinorum *V. LIBERTINUS.* — De suffragiis novorum civium *V. Lex Sulpicia Cornelia in ONOM.* — De suffragiorum confusione *V. Lex Manilia in ONOM.*

II.) Translatæ. *¶* 1. Metonymice est centuria, quæ suffragium fert. *Fest.* in *Sex p.* 334. 30. *Müll.* Sex suffragia appellantur in equitum centuriis, quæ sunt adjectæ ei numero centuriarum, quas *Priscus Terquinius* res constituit. *Cic.* 2. *Rep.* 22. 39. Nuoc rationem videtis esse talem, ut equitum centuriis cum suffragiis, et prima elictis, addita eorum, quæ ad summum usum Urbis fabris tignariis est dato, LXXXIX. centurias habeat. *Liv.* 1. 43. hæc sex suffragia sex item alias centurias vocat. *V. CENTURIA.* *¶* 2. Item ius ferendi suffragii. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 7. 17. Ut populus Romanus suffragio privaretur. *Liv.* 4. 49. Si suffragium detur. *Id.* 22. 14. Res est militaris suffragii. *Id.* 38. 36. a med. Populi est, non senatus, suffragium, quibus velit, impartiri. — Civitas sine suffragio, sine iure ferendi suffragii. *Vallej.* 1. 14. 3. et *mos p.* 6. *Cf. Th. Mommsen. St. R.* 1. 6. *¶* 3. Item locus, ubi suffragia feruntur. *Cic.* 3. *Ferr.* 51. 127. Perfecerat ista imperio, ut pro suffragio Theomastus familiaris suus in tribus illis reuocaretur. Ita et *Græci* τὸ ψηφός usurpant. *Euripid. Iph. Taur.* 943. *Herm. V. Gronov.* *Obs.* 4. 1. at *Hand ed v. pro.* ubi hæc invenit. *¶* 4. Item privilegium. *Cod. Theod.* 14. 2. 3. In honorem æternæ Urbis corporalis locula suffragia valere præcipimus. et *ibid.* 4. 8. 5. Suffragia munus et privilegia meritorum. *¶* 5. Item axistimatio, voluntas, favor, opinio, sentimento, raccomandazione, favore, voto. *Cic.* 2. *Phil.* 17. 42. Et vero adhibes loci causæ magistrum, suffragio tuo et compotorum tuorum rhetoram. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 102. Multa fero, ut piacem genus irritabile vatum. Quam scribo et supples populi suffragia capto. *Id.* 1. *Ep.* 19. 37. Non ego ventosæ plebis suffragia venor Impensis cenarum et tritis munere vestis. *Plin.* 10. *Ep.* 18. Gabium Basium integrum, probum, industrium, voto pariter et suffragio prosequor. *Id.* 4. *Ep.* 16. extr. Cuius et suffragio senatus libentissima indulget, et testimonio plurimum eredit. *Plin. alter 7. Hist. nat.* 28. 29. (101). L. Siceius Dentatus vel numerosissima suffragia habet. *h. e.* plurimos habet auctores, qui dant ei plurimam fortitudinem. *Id.* 11. *ibid.* 16. 16. (51). de apum regib. Concordi suffragio deterimos necot, ne distrabant agnoscere di comune consenso. et *Paul. Dig.* 24. 1. 24. Suffragium temporis procedit. *Imp. Sever.* et *Antonin.* *Cod.* 2. 35. t. *Ælatis* suffragio iuvare. *¶* 6. Item præces ad scilites. *Venant. Vit. S. Martin.* 1. Suffragiisque tunc cule ciliis premit ordina axis. *¶* 7. Extrema suffragia sunt sacramenta, quæ mortuis Ecclesiæ Catholica administrat. *Cod. Theod.* 15. 7. 1.

SUFFRAGMEN vel *suffragmen*, mōis, n. 3: (sub et fragmen) idem ac suffrago. *Plin. Pa-*

lerian. 2. 45. In modum cataplasmatum scitico inducere a vertebrae coxae usque ad geniculum illa ut subfractura traget.

SUFFRAGO, as, fvi, itum, are, a. 1. *V. SUFFRAGOR* int.

SUFFRAGO, Iois, f. 3. (sub et frango) Legitar et in *Not. Tir.* p. 129. ubi suffragines pro suffragines. — Suffrago est desara in posterioribus quodrupedum eruribus retrorsum incurvatis, quae in prioribus contrario modo inflexa genua dicitur, sic appellata, quod ibi cruris continuas divisa ac quodammodo fracte appareat, *αμφίς* (It. piegatura, giuntura, gartello; Fr. jarret; Hisp. jarrete; Germ. die Kniescheite; Angl. ham or hough).

I.) Proprie. *Colum.* 6. *R. R.* 15. 2. Minus claudicabunt armenta, si suffragines vetere asungia defricentur. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 45. 70. (183). Victimarum probetio in vitulo, ut cauda articulum suffragiois contingat. *Id.* 11. *ibid.* 45. 101. (248). Quia animal generat, genna ante se dectunt et suffraginam artas in aversum, et mox. Aves, ut quodrupedes, alas in priore curvant, suffragines in posteriora. *Arnob.* 5. 23. Ex parte postica eadem suffragines talos periculum.

II.) Translata, per catachresin, dicitur de quadam vitium suboto: fortasse quia suffragi solet. *Colum.* 4. *R. R.* 24. 4. Et, si suboto, quam rutili suffraginem vocant, radiolus adheret, diligenter explentende ferroque allevanda est.

Homonym. Intes poplites et suffragines hoc interest quod poplites hominum, suffragines animalium, inquit *Isid.* in *App. Differ.* n. 160. At non ubique hoc discrimen servatur.

SUFFRAGOR vel subfragor, Iri, itus omni, eri, dep. 1. (suffragiam) Suffrago, as etc. rarius, pro suffragor, forma activa. *Silvian.* apud *Non.* p. 466. 12. *Herc.* Multi populi dictaturam omnibus animis et iudiciis suffragaverunt. et *ibid.* Suffragabunt. — Part. *Suffragans* II. c. *Suffragatus* II. a. — Suffragor est suffragin ferendo alleva sectione foveo, *αμφίς* (It. dare il voto in favore, portare, favorire; Fr. donner son suffrage, voter; Hisp. votar, dar ó decir su voto; Germ. durch s. Votum od. s. Stimme begünstigen; Angl. vote for).

I.) Proprie. *Cic.* 3. *Legg.* 15. 34. Suffragandi nimis libido eripiada fuit potestibus. *Id.* *Mir.* 34. 71. Si alibi erit, praeter ipsorum suffragium, tenue est; si, si suffragantur, nihil velent grata. Adde *Sull.* 24. 68. *Liv.* 28. 38. Convenereot non suffragandi modo sed etiam spectandi cause *V. Scipionis*.

II.) Translata est auxilio eam, commenda, favore, iuro, abnequar, cui refragor vel adversor contrarium est, ajutare, raccomandare, suffragare. — a) Cum *Daliva.* *Cas.* 1. *B. C.* 61. Italo consilio suffragabatur illa res. *Cic.* 7. *Verr.* 69. 178. Cal legi quam vestra dignitas vehementer adversatur, latius impudentia suffragatur. h. a. *suadet.* *Id.* 1. *Off.* 39. 138. Domus quam vulgo rueretur, suffragata domino, novo homini, ad consilium putabatur. *Id.* 1. *Legg.* 1. 1. Mibi videris fratrem laudando suffragari tibi. *Id.* 1. ad *Brut.* 10. ante med. Suffragari cupiditati silicijus. *Planc.* ad *Cic.* 10. *Fam.* 7. sub fin. A te peto, ut dignitati meae suffrageris. *Lentul.* ad *eund.* 12. *ibid.* 14. ante med. Velim, ut in senatu et in ceteris rebus laudi oostre suffragere. *Mecian.* *Dig.* 32. 1. 95. Voluntas defuocit ei sententia suffragatur. *Quintil.* 11. 3. ante med. Ornate est pronuntiatio, cui suffragatur vox facilis, magna etc. — b) Cum *Acc.* *Cupell.* 1. p. 12. Cum futura pronuba Redem profecto quaque suffragabitur. — c) Absolute. *Q. Cic.* *Petit.* cons. 7. ad fin. Eulmiam quemdem gloriam et dignitatem esse oportet in eo, quem dominus ignoti, nullis suffragantibus meritis, honore efficiant. In quodam *MS. Verburg.* deest meritis. et *Cic.* 10. *Fam.* 5. a med. Fortuna suffragante vidaris res maximas concutias. *Hepos Alcib.* 5. Suffragante Theremene, populi scito restituitur. *Quintil.* 11. 3. 121. Si memoria selesseit, aut cogitatio non suffragetur. Adde *ibid.* 2. 45. et 48. **SUFFRAGUS** vel subfragus, l, m. 2. medisa-

menti genus, apud *Marcell. Empir.* 20. p. 147. ed. *Basil.* Compositio medicaminis suffragi, quod facit ad digestionem et vitia stomachi. *V. Paucher* lo *Add. ric.* p. 86. At fortasse subfragii pro subfragi legend. Cf. *Brambach.* op. cit. p. 327.

SUFFRENATIO vel subfratio, foia, f. 3. (sub et freno) colligatio et arta structura, quae lapides veluti frango. relinet. *Plin.* 36. *Hist. nat.* 22. 49. (169). Lapis globosus contra injurias fortis, sed ad structuram infideli, nisi multa suffrenatione devinctus.

SUFFRENDENS vel subfreodens, entia, particip. ab *Inusit.* *suffrando*, infrendens, infremeos. *Ammian.* 15. 12. 1. Uxor indata service suffrendens.

SUFFREND vel subfreno, as, ere, a. 1. frango aliquotiespar setheo. Vox a *Leico* expugnenda; occurrit enim tenulummodo in *Not. Tir.* p. 152. *Bifreos*, subfrenat.

SUFFRICO vel subfrico, as, ere, a. 1. (sub et frico) idem quod frico aut leviter frico, fregere, *αποσπίζω.* *Colum.* 12. *R. R.* 23. 2. Si quid facis aut lebris vasorum aut lateribus inbessit, eradi se suffricari. et *ibid.* 23. sub fin. et *ibid.* 30. Vero nuclebus piceis suffricato. et *ibid.* 38. ante med. Seopulis eridæ myrtili arria suffricatur. *Alli* leg. suffriatur a suffrio, as. et *Cels.* 6. 6. n. 25. Pelpebras versus medicamentis suffricant. Adde *Marcell. Empir.* c. 8. s. 5. p. 95. retro.

SUFFRIGIDE. *V. SUFFRIGIDE.*

SUFFRIGIDUS. *V. SUFFRIGIDUS.*

SUFFRINGO vel subfringo, is, ere, a. 3. (sub et frango) Part. *Suffringendus*. — Suffringo est idem quod frango aut leviter frango, rompera, frangere, *αποσπίζω.* *Plaut.* *Rud.* 4. 4. 15. et *Truc.* 2. 8. 8. Ut ego hie suffringam telos. *Cic. Rosc.* Am. 20. 56. Opior, illa crura suffringatur. *Aur. Vict. Caesar.* 41. Constantinus ap pias, ut etiam vetus teterrimamque supplicium patibulum et eruribus suffringendis primus removerit. *V. CRURIFRAGIUM.*

SUFFRIO. *V. SUFFRICO.*

SUFFRERAT. *V. SUBSUM.*

SUFFUGIO vel subfugio, faga, fagi, fagere, 3. subius vel clam fugio, confugio, *αποσπίζω*; usurpatur autem A) Intensive; et etiam B) Translative more.

A) Intensive.

I.) Proprie. *Liv.* 24. 45. a med. Imbrer coortus custodes vigilasque dilapeos a stationibus subfugare in lecta coegit.

II.) Translata. *Julian.* apud *Augustin.* 2. *Op. imperf.* contra *Julian.* 116. Tali aspositione, qua quidem nec pervertere sensum nec subfugere valebis.

B) Translative more, est fugiendo vitare. *Zucet.* 4. 360. ubi suffugit sensum simul angulus omnis. et 5. 151. Quae (natura deum) quocumque maouum tactum suffugit et ictum. *Sueton.* *Tib.* 27. Per genna orere conantem illa suffugit, ut caderet supina. h. a. recedendo vitavit.

SUFFUGIUM vel subfugium, li, a. 2. (suffugio) actus vel potius locus, quo quis suffugit, securitatis causa, *αποσπίζω*.

I.) Proprie. — a) Cum *Dal.* *Ovid.* de *nuce* 119. Quid, oim suffugium almbos vitantibus assem? *Tac.* *Germ.* 16. Subterranei specus suffugium hirmi et receptaculum frugibus. — b) Cum *Genet.*, vel cum *Acc.* et *prap.* adversus. *Plin.* 9. *Ep.* 39. Nullum in proximo suffugium aut imbris eui solis. *Seneca* 1. *Ira* 11. Suffugia adversus perpetuum caeli rigorem. Adde *Tac.* *Germ.* 46.

II.) Translata. — a) Cum *Geot.* *Quintil.* 9. 2. a med. Illic devartacula et anfractus suffugia sunt losiritalis. *Tac.* 4. *Ann.* 66. Suffugium argeolium malorum. *Apul.* 7. *Mel.* pestis. — b) Absolute. *Cod. Theod.* 9. 42. 1. Ante quam orto neru suffugium potius quam munificencia frascoque tentetur. h. e. praesidium ultimum.

Homonym. Inter perfugium, refugium et suffugium id videtur generalim latere, quod illa locum significant tutum ac paratum apertumque ad cetera pericula: hoc locum secretum et fortitum vel temporarium. Cf. *Ovid.* *Nuc.* 119.

Suffugium almbos vitantibus. *Tac.* 4. *Ann.* 66. Urgentium malorum suffugium in tempus. et 3. *ibid.* 62. Dianae per fugium inviolabile. *Justin.* 14. 2. 8. Refugia salutis et unica praesidia.

SUFFULCIO vel subfulcio, fulcia, fulsi, fultum, fulcire, a. 4. (sub et fulcio) Part. *Suffultus* I. 1. et II. — Suffulcio est subius fulcio, sustento, fulcio, sustentare, puniellare, *αποσπίζω*.

I.) Proprie. § 1. Generalim. *Zucet.* 4. 428. porticus stans in perpetuum paribus suffulta columnis. *Martini.* 9. 3. Octo Syris suffulta lectica. *Apul.* 10. *Mel.* Pulvilli, quos masillas et cervicis delicatae mulieres suffulcire coarserant. § 2. Specialim est supponere ad fatendum. *Plaut.* *Mil. glor.* 2. 2. 54. Ecce autem edificat: columnam mento suffultis suo.

II.) Translata. *Id.* *Epid.* 1. 1. 77. Tantae in te impendent ruinae: nisi suffultis firmiter Non poles subsistere. *Zucet.* 4. 865. Propterea capillar cibis ut suffulciat artus. *Seneca Troad.* 103. cedit es humeris Vestis apritis imumque argit Suffulta latus. h. e. fascia substricta.

SUFFULGEO vel subfulgeo, as, ere, a. 2. (sub et fulgeo) subius fulgeo. *Vet. Poeta in Anthol.* *Lat.* 7. 2. p. 311. *Burm.* Tum si, ut humor aquam suffulgeat alque colores Sub varia specie jactet mirabilia arcus.

SUFFULTORA, e, f. 1. (suffulcio) sustentaculum, sostegno. *Cassiod.* 9. *Hist. Eccl.* 34. Columnas tra suffulturas solatio nudatas et ipse ceciderunt et alias duodecim una traserunt.

SUFFULTOR, a, um, particip. *V. SUFFULCIO.* **SUFFUMATIO** vel subfumatio, foia, f. 3. (suffumo) actus suffumandi, suffumigatio. *Colum.* *V. loc.* in *SUFFITIO*.

SUFFUMIGATIO vel subfumigatio, foia f. 3. (suffumigo) suffutio. *Veget.* 3. *Peterin.* 23. sub fin. Frequentissimis suffumigationibus curare.

SUFFUMIGO vel subfumigo, as, ere, a. 4. Part. *Suffumigandus*. — Suffumigo est subter fumum escito, suffio, profumare, fumicare, *αποσπίζω*. *Varro* 3. *A. R.* 16. sub fin. Si es alto apes minus frequenter evadunt, suffumigandum. *Cels.* 5. 27. n. 5. Super prunas scorpioles imposito, vulvae suffumigant. *Id.* 4. 20. n. med. Doleos valva sulfure suffumigari debet. *Colum.* 12. *A. R.* 50. a med. Dolia siccata suffumigare elba cera. et *ibid.* 25. ad fin. Vasa rore marino vel lauro vel myrto suffumigato. Adde *ibid.* 12. estr. et *Cels.* 6. 6. n. 35.

SUFFUMO vel subfumo, et, ere, n. 1. (sub et fumo) aliquantum fumi emitto. *Gloss. Labb.* Subfumo, *αποσπίζω*. — Translata. *Hieronym.* *Ep.* 29. n. 1. Non sunt suavi epistolae, quae non placantam redeleant, quae non coodit Apicius, in quibus nihil de magistrorum bujus temporis iure suffumet.

SUFFUNDANS et **SUFFUNDATUS**, a, um, particip. *V. voc. seq.*

SUFFUNDO vel subfundo, as, atum, ere, a. 1. (sub et fundo) Part. *Suffundans* II. et *Suffundatus* I. — Suffundo est subter fundo, porro solto per fondamento.

I.) Proprie. *Varro* apud *Non.* p. 48. 12. *Herc.* Io domibus latericis, paululum modo lapidibus suffundatis, ut humorem effugerent, habitabant.

II.) Translata. *Zucet.* 3. 39. Omnia suffundans mortis nigrore, affondando. Ita *Lachmann.*, sed alii leg. *suffundens*.

SUFFUNDENS, entia, particip. *V. voc. seq.*

SUFFUNDO vel subfundo, fundis, fudi, fsum, fuodere, a. 3. (sub et fundo, is) Part. *Suffundens* II. 1. b; *Suffusus* fare io omni. paragr. et lo fin.; *Suffundendus* II. 2. — Suffundo est subius vel clam fundo, *αποσπίζω*, *αποσπίζω* (It. spargere solto o di nascosto, versare, spandere; Fr. verser au bas, répandre; Hisp. echar debajo ó solto, verter; Germ. untergiessen, unterhalb giessen od. fließen lassen; Angl. to pour under, pour).

I.) Proprie de liquidis. § 1. Generalim — a) Cum *Acc.* rei, quae suffunditur, aliquando etiam addito *Dat.* loci, in quam quid suffunditur, et est subter vel clam fundo. *Cic.* 1. *Tusc.* 9. 19. Empedocles animum esse ceteri cordi suffundum sau-

guinem. Seneca 3. *Quest. nat.* 21. Imbrium aqua per secretos conculos reddita facile suffunditur. Ovid. 1. *Fast.* 215. quibus intumuit suffossus venter ab unda. Quo plus sunt polae, plus sillicuntur aquae. h. e. aqua interculat, idropici. et 2. *ibid.* 637. Rī bona nos, patria, bona le, paler optima, Caesar, Dilecte ruffuso per asero verba mero. — Hinc tropice suffundere aquam frigidam, gratiam aliequus aut famam clandestinis petitionibus aut calomniis deprimere ac refrigerare. Plaut. *Cist.* 1. 1. 35. nostro ordini Palam blandior: clam, si occaso usquam est, Aquam frigidam subdole suffundunt. Cf. Horat. 2. *Sat.* 1. 60. et Sueton. *Aug.* 66. — Huc accedunt illa Plin. 20. *Hist. nat.* 13. 5. (142). Sanguis oculis suffusus, et 22. *ibid.* 21. 66. (54). Suffusa bilis. et Claudian. 2. in Eutrop. 13. Ulcera postensis alte suffusa medullis. h. e. iolus et sub cute dilatata et profunda. — b) Cum Acc. loci, in quem quid suffunditur, et Abl. rei suffusus, et cui mdesacere, tangere, implere. Ovid. 10. *Met.* 360. et isplido suffundit lumine rora. h. e. oculos lacrimis spargit. Plin. 29. *Hist. nat.* 6. 38. (126). Suffus crure oculi. Id. 22. *ibid.* 21. 30. (65). Prodest felle suffusa al hydriopis. agl' itterici. et *ibid.* 20. 23. (49). Anchus rādix datur bile suffusa. Claudian. *cons. Mall. Theod.* 219. rabidas suffundit sanguine venas. h. e. implet, distendit. — Virg. 2. *En.* 232. lacrimis oculos suffusa nitentes. ελκυσσός. — Suffundi dicuntur oculi, qui concreto humore caecantur: unde suffusio. Seneca 2. *Clem.* 6. a med. Imbecillas oculos esse scias, qui ad alienam lippitudinem et tpi suffunduntur. — Suffusi equi, loquitur Serv. ad Virg. 11. *En.* 671. dicuntur, quos vulgo caespitantes vocant. Adde Veget. 1. *Veterin.* 53. ¶ 2. Speciatim est sparsim fundo, effundo, superfundo, perfundo, espargo. — a) Cum Acc. rei suffusa. Plaut. *Curc.* 1. 3. 3. Mane: suffundam aequulam. Colum. 12. *R. R.* 9. a med. Sæpa suffundere jus debet, nec pati altira salagna. Vitruv. 7. 12. In dolis sermentis componeas, acetum suffundunt et super sarmenia plumbeas massas collocant. Petron. *fragm.* p. 678. Burmann. capiti suffundere eosum. sc. uoguelum e costo. Apic. 6. 2. Suffundis acetum al ius. et *ibid.* 4. liquamen. — b) Cum Acc. loci, in quem liquor suffunditur. Plaut. *Rud.* 2. 7. 30. Quasi viola Græciæ Neptunus nobis suffudit mare. ¶ 3. Item pro infundere. Colum. 6. *R. R.* 38. Lassæ et æstuantī mulæ merum in os suffunditur.

II.) Translate dicitur de aliis, quæ liquoris instar sparguntur. ¶ 1. Generatim. — a) Cum Acc. rei, quæ suffunditur. Ovid. 3. *Trist.* 1. 15. Littera suffusas quod habet maculosa litoras. — Hinc figurat Varro 2. *R. R.* 8. a med. Id ante administrum largius facimus, ut cibo suffundamus vires ad salutem. — b) Sæpius cum Acc. loci seu rei, in quam aliquid suffunditur, et Abl. rei, quæ suffunditur. Lucet. 3. 38. de melu. humanam qui vitam turbat ab imo, Omnia suffundens moria nigrore. Id. 6. 478. de nebulis. Suffunduntque sua celum caligine. Tibull. 2. 1. 55. Agricola minto suffusus. tinto. al Stat. 11. *Theb.* 120. Irepidumque Hyperionis orbem Suffundi macula. Cic. 2. *Nat. D.* 21. 54. Tenuis ac parluceas et æquabili calore suffusus æther. Seneca *Herc.* *Cel.* 1405. Igne suffusæ genæ scelus minantur. Ovid. 11. *Met.* 368. tups rubrâ suffusus lumina flamma. ελκυσσός. — Hinc figurat. Cic. 1. *Fam.* 9. a med. Novum animum tum mihi amicissimum, tum nulla in ceteros materolentia suffusum. Ovid. 2. *Trist.* 565. Caudicus a salibus suffusus felle refugit. — c) Et absolute. Plin. 29. *Hist. nat.* 3. 9. (30). Lanæ smeidæ doleatibus nervis imposita al cerebro suffusa. bagnate. ¶ 2. Speciatim refertur ad ruborem vultus. Virg. 1. *G.* 430. de Lana. Et si virginam suffuderit ora ruberem, Velut erit. Ovid. 3. *Amor.* 3. 5. Candida candorem roseo suffusa rubore Ante statit. Adde 1. *Met.* 484. Manil. 5. 711. Pamina rubor vultum suffusa pyropo. Liv. 30. 15. Masinissa hæc audienti non rubor solum suffusus,

sed lacrimæ etiam oborta. Plin. *Paneg.* 2. Ad quas ille roces lacrimis ac multo pudore suffunditur. Pacat. *Paneg. Theod.* 44. Et deiecerat oculos et vultum ructore suffuderat. — Absolute. Tertull. *Virg. veland.* 2. extr. Tam sancti vultu est, subfundi, al virginem videt. quæ sanctæ virginis, el a viro vultu est. Id. *Resurr. carn.* 61. Officia membrorum ludibrio de industria suffundendæ resurrectioni oblatant. h. e. erubescenitæ seu negandæ. Adde Pall. 6. Hieronym. 1. in *Jovinian.* n. 48. init. Hæc Theophrastum disserans quem non suffundat Christianorum? non farâ arrossire. Cf. Tertull. *Apolog.* 4. In pudoria notam capilli pæne conversa: honorum adhibita proscriptiōne, suffundere maluit hominis sanguinem, quam effundere. — Hinc Part. præter. pass.

Suffusus, a, um, etiam adjective usurpatur; unde Comp. Suffusior. — Suffusus est asperius, tinctus, plenus. Ovid. 2. *Met.* 777. de Invidia. Pectora fella virent, lingua est suffusa veneno. Huc etiam trahi possunt nonnulla, quæ supra attulimus, loca. — Absolute de erubescenlibus. Tertull. *Anim.* 38. ante med. Suffusior satius. h. e. pudori magis obnoxius.

SUFFUROR vel suffuror, eris, ari, dep. 1. (sub et furor) clam furor, rubare occultamente. *Antep. Plaut. Truc.* 2. 7. 15. Hæc quum video fieri, suffuror, supillo, de præda prædem Capio. SUFFUSCULUS. V. SUBFUSCULUS.

SUFFUSCUS. V. SUBFUSCUS.

SUFFUSIO vel suffusio, ōis, f. 3. (suffundo) ¶ 1. Est actus suffundendi, sparsio sub aliqua re, spargimento, εὐρύσσει. — a) Generatim. Plin. 22. *Hist. nat.* 23. 49. (104). Suffusio fellis. ittericia. et *Cel. Aural.* 3. *Tard.* 4. 59. Hydriopismi suffusio. — b) Speciatim suffusio vel suffusio oculorum est morbus oculorum ex humore sub tunica concreto et visu impediens, cateratta, suffusio, quem describit Celsus, et quomodo curari possit. 7. 7. n. 14. et 6. 6. n. 35. docet. Plin. 34. *Hist. nat.* 11. 27. (114). Contra lilia glaucomatum et suffusionum. Id. 32. *ibid.* 4. 14. (33). Sanguis testudinum suffusiones oculorum tollit. Id. 28. *ibid.* 1. 2. (7). Felle domini suffusiones oculorum sanat. Adde 29. *ibid.* 6. 38. (118). et *ibid.* (122). — c) Item morbus pedum in iumentis ex lethora: de quo Veget. 1. *Veterin.* 38. a med. Adde Theod. Priscian. 4. p. 315. ¶ 2. Est etiam infusio, affusio. Apic. 11. Suffusio violæ. — Hinc meloonymia Pallad. 1. *R. R.* 35. a med. Suffusio agrestis cucumeris et colocynthidis. h. e. infusum.

SUFFUSORIUM vel suffusorium, ii, n. 2. (suffundo) tubulus, canaliculus, ex quo oleum in lucernas suffunditur. Gloss. Philox. Suffusorium, εὐρύσσει. Hieronym. 2. in *Isai.* 4. 1. In Zacharia legitur in uno auro candlabro septem lucernas et septem suffusoria. Id. tamen in Zachar. 4. 2. infusoria habet, quæ vox idem significat. Adde *Vulgat. interpr. Ital. Num.* 4. 9.

SUFFUSUS, a, um, particip. V. SUFFUNDO.

SUGGENS, entis, particip. V. SUGO.

SUGGERA, æ, f. 1. (suggero) suggestio vel additio. Cod. Theod. 14. 6. 11. Hæc autem ex cepto, a Tarrecinensis præstationis canone suggera, quæ vetulo præberi phari ec portus usibus more consuavit. Alii aliter leg. — Da hoc V. Hänel.

SUGGERENS, entis, particip. V. roc. seq.

SUGGERO vel suggero, gēris, gessi, gentium, gēra, a. 3. (sub et gero) Part. Suggestens I. 3. et II. 5. c et in ōis; Suggestus I. 2. 5. et II. 2.; Suggestendus II. 4. — Suggero est subler gero, sublus pono, subijcio, suppono (It. sottoporre; Fr. porter sous, mettre sous; Ilip. traer ó meter sotto; Germ. unterlegen; Angl. to put under).

I.) Propria. ¶ 1. Generatim. Virg. 7. *En.* 462. magno veluti quam damna sonora Virgæ suggestitur costis undantis abeni. Pallad. 1. *R. R.* 20. Subjectis hinc loda conicalis pavimenta suspendat et ignem suggestat fornica succensa. ¶ 2. Speciatim est afferre, adducere, educere. Plin. 11. *Hist. nat.* 19. 10. (22). de apib. Alla

struunt. aliæ poliunt, aliæ suggerunt. ¶ 3. Item subministratio, supposito, sufficio, subinde præbatio. Ter. *Adelph.* 1. 1. 36. Cur amat? cur potat? cur la bis rebus sumptum suggeris? Virg. 10. *En.* 332. fidum Aeneas affatur Achileum: Suggesta tela inhiat, steterunt quæ in corpore Girsjum. Martial. 3. 67. suggeritque roclanti Pinnae rohanie cuspidemque lentivi. Tac. 3. *Hist.* 36. Gibum suggerere alicui. Ovid. 15. *Met.* 81. Prodigia divitias alimentaque nullis tellus Suggestit alque epulas sine cede et sanguine præbet. Auct. B. *Alex.* 3. Urbs fertilissima et copiosissima omnium rerum apparatus suggereret. Plin. 2. *Ep.* 8. Lacus piscem, feras silvæ, alidissimus iste recessus affatim suggerit. Grammat. incert. p. 91. n. 125. Fischenfeld. Ex quibus, quæ suggesta sunt memoria, insarulus. — Hinc translate Liv. 3. 11. Invidia flammam ac materiam criminibus subgerens. Adde Quintil. 5. 7. 8. Flor. 2. 8. Ut ab Europa in Asiam, ultro ac suggestentibus causis, imperium procederet. h. e. nillo se subinda offerentibus causis imperii amplificandi. ¶ 4. Item aggero, emulo. Propert. 4. 4. 8. Hunc Tatius fontem vult præcingit acerno Fidaque suggesta castra coronat bumo. ¶ 5. Item sustento, sustollo. Sil. *Il.* 14. 644. celis suggesta ibeatra columina.

II.) Translate. ¶ 1. Est sublatio, subrogo, sostituire. Liv. 2. 8. Apud quosdam auctores non forensio Lucretium consulens: Bruto statim Horatium suggeruit. Id. 4. 20. Nihil præter nomina consilium suggerere. Adde 9. 44. ¶ 2. Item subijcio, subdo, soggiungere. Cic. 2. *Orat.* 26. 110. Ambiguum tum explicatur, quum ea verba, quæ dantur, suggesta sunt. Id. 3. *Nat. D.* 29. 73. Alique huic incredibili sententia rationeulas suggerit. Id. 2. *Orat.* 27. 117. Quom causas in plura ganara secerunt, singulis generibus argumentorum copiam suggerunt. — Suggesti, adijci, accedere. Cic. 2. *Phil.* 27. 67. Alia mltm rapiebant, alia mltm: totos dies potabatur: suggestebantur etiam sæpa damna aleatoria. a' agglungevano. ¶ 3. Item pro afferre. Plaut. *Men.* 1. 3. 29. Madida quæ mihi apposita in mensam, miluinam suggerant. h. e. orasim rabidam faciant, ut ait Juvenal. 6. 427. ; miluus enim avis est voracissima ac semper famelica: V. MILUUS et MILUINUS in fin. ¶ 4. Item clem inferre, edibere. Cic. 12. *Att.* 44. Si nihil flet, aut Druso ludus est suggerendus, aut utendum Tusculano. h. e. Drusus aliqua tactus aut ceptandus. ¶ 5. Item memoriæ subijcere, submonere, suggerere, εὐρύσσει. — a) Cum Acc. Ulp. *Dig.* 4. 6. 26. sub fin. Quotillas æquitas restitutionem suggerit, ad hæc clausulam erit descendendum. Curt. 10. 5. 8. Nullis quæstibus omissis, quos in tali caso dolor suggerit. Adde Mamartin. *Geneth.* 25. al Pacat. *Paneg. Theod.* 18. *Dig. Justin. fragm.* 1. 25. 4. Novum consilium et remedium suggerere. — b) Cum Coniunctivo et particula ut. Ulp. *Dig.* 28. 5. 35. ad fin. Quæ in proposito quoque suggerit, ut Italicarum serum esse credantur ea res, quæ in Italia esse testator voluit. h. a. admonet, suadet, postulat. — c) Absolute. Cic. 2. *Fin.* 14. 44. Si me memoria forte defecerit, tuum est, ut suggeras. All leg. cum Gruter. et Orell. ex MSS. nisi memoria forte defecerit, ceteris omittit. Aurel. *Vict. Epit.* 41. Suggestis conjuga. Id. *ibid.* 12. irâ. ¶ 6. Item pro allegare, proferri. Dig. *Justin. fragm.* 2. § 2. Ultra vires facultatum est, quod decretum aut, nec suggestit prætori de statu facultatum. al *ibid.* *fragm.* 97. de legat. 3. c. 8. A parte legatarii suggestum est etc. ¶ 7. Item pro denunciare. Nov. Theod. de patrim. I. 8. 2. Suggestio tui culminis — per quam suggeritur alc. et *ibid.* de postul. 1. 10. I. Providentissime suggeras. — Hinc absolute

Suggestans, entis, particip. est qui suggerit, suggestitor. Veget. 3. *Milit.* 4. Pro invidia suggestentium.

Suggestum, i, n. 2. V. SUGGESTUS, us.

SUGGESTIO vel suggestio, ōis, f. 3. (subgero) aggerio, additio onis vel ad aliam.

I.) Propria. *Cel. Aurel.* 2. *Tard.* 12. a med.

(II.) Cum additis. — 1.º) *Sui, sibi, se, copulatur eam met, ipse, quod pron. fere in alio casu. (P. IPSE et Cf. Madvig Gramm. § 487.) et alve divisione sive unice voce. Cic. Amic. 21. 80. Ipse, se quisque diligit. Id. 1. Divinat. 34. 74. Verum clemente se ipsum spernerunt. Liv. 4. 44. C. Sempronius eum ipse pro se dicta demorat. Id. 2. 12. Ne semet ipse oportet, quis esset. et Ibid. 44. Nisi later semet ipsi seditionibus emulant. et 5. 23. Sibimetipsos. Boral. 1. Sal. 6. 77. Artes, quae docet quibus equae atque seniores Semet prognatos. Adde Sil. It. et Manil. loc. supra cit. Cic. Amic. 3. 10. Suis incommodis graviter angli non emleunt, sed se ipsam amotis est. Fulg. interpr. 2. Reg. 3. 1. Semper seipso robustior. Id. Eccl. 37. 8. Cf. consiliarius tu semetipso. et alibi saepe. Cf. Ter. Adelph. prol. 4. — Titim. opud Non. p. 2. 18. Merc. Quod peccis, senia et iurgia seamet edibae emigrantur. Alii aliter leg. V. Ribbeck in Com. rat. p. 164. ed. att. — Per se ipsum est ipsum solum. Cic. Barusp. rasp. 17. 36. P. IPSE t. c. — 2.º) Cum adject. suus, a, um, ed majorem vim. Plaut. Amph. 1. t. 113. Me malum esse oportet atque hunc telo suo sibi, mellea, a foribus pellere. Id. Capt. 1. t. 12. Coeblem ia occulto lateot: suo sibi suu vivunt. Id. Ibid. prol. 46. Sua sibi fallacia. et 50. Ita nunc lguorant suo sibi servit patri. Id. Epid. 1. 1. 81. Ut coaceret suam esse emere illam. Ter. Adelph. 5. 8. 35. Suo sibi hunc giedia jugulo. col suo proprio coltello. et Cic. Amic. 3. 11. Fectus est conat bis: primum autetempos, iterum sibi suo tempore, a quo tempo proprio, et Colum. 12. R. R. 54. Singula suo sibi fare elullo. Pitruv. 8. 7. Si topus erit eto saxum, in suo sibi cavalli excidatur. in quo stesio, et Inscript. apud Gruter. 465. 7. et 705. 3. in svo stat: posuit. sepolti nat proprio monumento. — 3.º) Ablativo se jungitur praep. cum, quae semper postpositur, addito etiam una. Cic. Senect. 14. a med. Aulum issum esse reomque, ut diellur, vivere. vivara a se stessa, at 5. Att. 6. A me peillit, et secum et apod se essom quotidie. Id. 1. Rep. 17. 28. Qui ea possident, qom secum, ut ajant, vet e naufragio possit efferre. Cors. 4. B. C. 32. Cmsar postulet, ut rem publicam rescipiant atque nno secum administret. Id. 7. B. G. 71. Si iudiligentiores fuerint, milia hominum delecta LXXX uoe secum interiturs demonstrat. — Secum copulatur etiam cum ipse seu sequenti seu precedenti. Cic. 3. Att.*

14. Quis autem est, tanta quidem de re, quia varie secum ipsa disputat. *Sall. Jug.* 113. Hec Maurus secum ipse diu volvens etc. et mox. Secum ipsa dicitur multa agitarisse. — *Ter. Andr.* 2. 6. 11. Et enim ipse secum eam rem reputavit. *Cic. 2. Invent.* 43. 125. Tum ipsum secum admirantem quidam contra dici possit. Adde *Sall. Cat.* 32.

Ej. Sui, sibi, se, aliquando usurpat extra reciprocum, quemadmodum et suus. *Plaut. Mil. glori.* 2. 2. 26. Siste, iube hunc transire quantum possit, se ut videant domi. *Horat. 2. Sat.* 1. 49. Graude malum Turius, si quis se iudice cerlet, pro eo. *Marzial. 6. 52.* Si fiet inde sibi tellus plecate levisque, pro ei. Alii tamen leg. Sis licet, ut debes, tellus etc. *Colum. 12. R. R.* 44. ad fin. Poma ite disponere, ut scobi inter se calcari possit, pro inter ea. — Ceterum *V. SUUS*, ubi, quae de possessivi huius usu et respectu ad varias orationis partes dicuntur, etiam ad pronomen sui referri possunt.

SUILLE, *li. n. 3.* (suis) stibulum suum, septum, in quo nutriuntur porci, *ovocataia, ovphōs, ovphōs* (fl. porcellae; Fr. *étable à cochons*, porcherie; Hisp. *porqueriza*; Germ. *d. Schweinstall*; Angl. *pig-shy*). Differt ab harena, quod eo nomine significatur scoparum cubila, cui singulae scopulae separatim cum suis sicutis includuntur. *Colum. 7. R. R.* 9. in fin. Diligenti autem porculator frequenter suile converterat et saepius baras. *Varro Sat. Menipp.* 74. p. 106. *Oehl.* In tenebris ac suli vivunt: suli non solum harena atque homines, qui nunc plerique, sues sunt existimandi.

Homonym. Discrimen inter suile et haram *V. supra.*

SULLIA, *m. f. 1. V. voc. seq. in fin.*
SULLUS, *a, um, adject. deminut. a sulcus*, ejusdem tamen significationis, di porco, porcino, vixit. *Varro 2. R. R.* 4. (et *Colum. 7. R. R.* 9. extr.). Sullum pecus. *Id. ibid.* cognomen. *h. e. Scrofo. Liv.* 22. 10. Ex suillo, orillo, caprino grege. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 52. 78. (312). At in Arabia suillum genus non vixit. *Id. ibid.* 33. 51. (121). Suillum rostrum. *Id. ibid.* 8. 29. (117). *Iac. Juvenal.* 14. 87. de Judæis. Quidam sortili metuentem sabbata patrem Nil praeter nubes et caeli nomen edorant, Nec distare putant humane carnis suillam. Adde *Varron. 2. R. R.* 4. 8. — *Suillum* generis, inquit *Festus* p. 310. 10. *Müll.* Invisum Veneri prodiderunt poete ob interfectionem ab epro Adonim, quem diligebat dea. Quidam autem, quod immundissimi sint sues ex omni mansuetulo pecore et ardentissimae libidinis ita ut opprobrium mulieribus inde tractum sit, quoniam subare. et surire dicuntur. — *Suilli* fungi, genus fungorum deterius, villus et periculosior, *fungi porcini. Marzial.* 3. 60. Sunt tibi boletii: fungos ego sumo suillos. Adde *Plin.* 22. *Hist. nat.* 23. 47. (96). *V. et infra* — Illuc absolute, substantivorum more

Suilla, *ae, f. 1.* caro porcina, carne porcina. *Cels.* 3. 9. Protiosus suillam assem et vinum boum dabit. *Id.* 5. 26. n. 30. Nam et avis et venatio et suilla elisa deri potest. *Plin.* 30. *Hist. nat.* 5. 12. (39). Vesci suille tunc velant.

Suillus, *i, m. 2.* genus quoddam fungorum, divinum a boletis. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 8. 11. (31). Sed et boletos suillosque (parient robora), gulae notissima irritamenta, qui elica radices gliguntur. — *NB.* De suillo, *h. e. lebeumone*, quod ex *Draconi. carm. de Deo* 1. 515. affert *Isid.* 12. *Orig.* 2. 37. docent eruditi, ibi legend. esse non *Suillus* sed *Psyllus*. Cf. *Lindem.* ad *h. 1.*

SUILLUS, *i, m. 2. V. voc. preced.*

SUINA, *m. f. 1. V. voc. seq.*

SUINUS, *a, um, adject. (suis) suillus. Varro 2. R. R.* 4. 9. Lanus conciliator suinus carnis datus populo. Ita leg. in edit. principl., at plerumque aliae rectius habent *suilae*. Ita etiam *Gesner* et *Schneider. Theod. Priscian.* 4. 1. p. 314. *Suinum* serum. — *Hino*

Suina, *ae, f. 1.* caro suilla. *Priscian.* 2. p. 29. 4. *Har.* Tribuitur etiam *Acroni* ad *Horat.*

SŪIPASSŪO, rectius *sul passio*, *ōnis, f. 3.* reciprocatio, *ἰδιωπεία. Priscian.* 17. p. 1084. *Putsch.* Graeci quidem compositis utuntur pronominibus in *sulpassione*, id est *ἰδιωπεία*. At *Keil* divisioni dedit.

SŪIPASSIVŪS, rectius *sui passiva*, adverb. reciproce, *ἰδιωπῶς. Priscian.* 18. p. 1128. *Putsch.*

SŪIPASSUS, rectius *sui passus*, *a, um, adject.* reciproca, *ἰδιωπῆς. Priscian.* 17. p. 1083. *Putsch.* Eorum primitiva duas habent (constructiones) reciprocam vel *sulpassam*, quam Graeci *ἰδιωπῆς* vocant, et transitivam: *sulpassam*, ut *video memet*; transitivam, *video te vel illum*.

SŪIS. V. SUS.

SULCABILIS, *a, adject. (sulco)* qui sulcari seu arari potest. *Ambros. 9. Hexaem.* 4. Terra utilis *sulcabilis* et apta cultura.

SULCÆ Ficus memorantur a *Colum. 5. R. R.* 10., sed vox depravata videtur: alii enim *Faliscæ*, alii *mariscæ* legunt.

SULCĀMEN, *mīnla, n. 3.* (sulco) idem quod *sulcus*. *Apul. 6. Met.* Glabæ *Siculæ* *sulcamina*.

SULCANS, *antis, particip. V. SULCO.*

SULCATOR, *ōris, m. 3.* (sulco) qui sulcat,

arator, *aratore, αὐλακουργός.*

I.) Propria. *Prudent. 2. adversa. Symmach.*

939. Leonini sulcator campi. *Avoien. Perieg.*

587. et patuli sulcator Thesius agri.

II.) Translata. 1. Generalit. *Claudian.*

2. *Napt. Pros.* 340. lalerisque piger sulcator

opaci Invitus trahitur lasso de pectore vultur.

h. e. rostro lancians et abrodens. *Lucan.* 4.

587. quae se Bagrada tentus agit, sicca sulcator

arenæ. *h. e.* furvus per arenas desuens easque

incidens. 2. Spectatim et poetice de navigante. *Stat.* 11. *Theb.* 587. (et 8. *ibid.* 18.)

qualis si poppe relicta, Erosus *Itanes* pigri sulcator

Averni, Ereat ad superos. *h. e.* Charon. Sic 8.

ibid. 18. de eod. Umbriferæqua flumit sulcator

paludis undæ. *Sil.* 11. 7. 363. Fluctibus a med

illis sulcator navis ponti Astra videt.

SULCATORĪUS. V. SCULCATORĪUS.

SULCĀTUS, *a, um, particip. V. voc. seq.*

SULCO, *as, avi, avi, ara, a. 1.* (sulcus) Part.

Sulcanus II. 1. a. 2. et 4.; *Sulcatus* fura in omnib.

paragr.; *Sulcandus* II. 2. — Sulco est sulcos

facio, prosciendo, ero, *αὐλακίζω* (It. *far solchi*,

sulcare, arare; Fr. *ailonner, labourer*; Hisp. *surcar, arar*;

Germ. *furchen, pflügen*; Angl. *to furrow, plough*).

I.) Propria. *Tibull.* 2. 3. 78. ad imperium

dominæ *sulcabis* agros. *Lucan.* 1. 168. rura

quondam *sulcate* Camilli Vomere et antiquos

Curliorum pressa ligones. *Ovid.* 3. *Trist.* 10. 68.

Nec quiaquam presso vomere *sulcat* humum. Adde

Sil. 11. 9. 191. — Absolute *Colum. 2. R. R.*

2. a med. *Bubulcum* per prosciendum ingredi oportet

alternisque versibus obliquum tenere aratrum

et alterius recto pienoque sulcare.

II.) Translata. 1. Est excavare, efodere.

a) Generalit. *Varro 1. R. R.* 29. Satum

strumentum operiunt in porcis et sulcant fossas,

quo pluvia equa delabatur. *Plin.* 9. *Hist. nat.*

6. 5. (14). Orca elveum in vado *sulcaverat*. *Ovid.*

15. *Met.* 725. angula tractu aquarum crepitantis

arenæ *sulcat*. *Lucan.* 9. 721. Et contentus iter

cauda *sulcare* paræas. striscando segnare. et

Apul. 5. *Met.* de serpente. Postquam *sulcos* in

trahens gressus cubile solitum conscenderit. *Cod.*

9. 16. 6. Sit eculæ deditus unguibus *sulcan*

tibus latera perferat. *h. e.* prosciendotibus per

verbera vel tormenta, vulnerantibus. — b) Speciatim

de eute rugis crispata. *Ovid.* 3. *Met.* 276.

Sulcavitque eutem rugis, incespud, asperam et

inequalem fecit. Cf. *Cel. Aurel.* 1. *Acut.* 11.

86. Cæcis veluti ruginosa vel *sulcata* pænositas,

quam Graeci *πύκνωσις* vocant. 2. Item a similitudine,

præcipue apud Poetas, ponitur pro navigare,

navigare, *sulcare*, quia prora navis aquas

findit, ut vomer humum. *Virg.* 5. *En.* 158. et

longa *sulcant* vada salva carina. *Ovid.* 2. *Pont.*

10. 33. Seu rate *caeruleas* plicæ *sulcavimus* nodas

et 1. *ibid.* 4. 35. Non fragili vastum ligno

sulcavimus æquor. *Claudian.* 2. in *Eutrop.*

436. *sulcanda* qui prærius edocet undas. *Id. VI.*

cons. Honor. 488. *seler* Addua nostro *Sulcatus* socero. *Lucan.* 3. 550. ubi puppes *Sulcato* va-

rios duserunt gurgite tractus. *Seneca Agam.* 440.

sulcata vibrant æquora. *Stat.* 8. *Theb.* 230. lo-

genti *sulcalum* Nereæ tauro. *Plin.* 12. *Hist. nat.*

1. 2. (4). Arbore *sulcamus* merle terrasque ad-

movemus. *Apul. De mund.* 730. Oudend. Per-

egrinorum fluminum *sulcantes* vias. — *Figura-*

ta. Capell. 6. p. 200. Ejus (oceanī meridiani)

maximam partem Magni Alexandri *sulcavere* vi-

ctoriæ. Cf. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 67. 67. (168). Ma-

jorem ejus partem victoriæ Magni Alexandri insira-

vere. 3. Et rote currum *sulcare* dicuntur.

Claudian. 2. in *Eutrop.* 300. Nec juga *sulcabit*

noster Berecynthia currus. et III. *cons. Honor.*

150. slantemque rota *sulcavimus* Istrum. *Mur-*

rhæd. apud *Senec.* 5. *Controv.* 34. in fin. Tripto-

lamus Jovatis draconibus *sulcavit* auras. Sic *Sil.*

11. 4. 357. *salatica* *sulcalum* secat aera. 4.

Sulcare iter, iter facere. *Seneca Herc.* 683.

Medium cæli dum *sulcat* iter, Tenet placitas

Dædalus oras. Sic *Lucan.* 9. 668. *Silicæ* regna

meat. 5. *Pro* arara vel alaborare. *Vanant.*

Vil. S. Martini. prol. Ita ut brevissime totum

illud opus varium cursum et impositis inter frivolas

occupationes *sulcarim*. Adde 1. *ibid.* 23.

SULCŪS, *i, m. 2.* deminut. a *sulcus*, par-

vus *sulcus*, *solchetto, αὐλάκιον. Colum. Arbor.*

30. Rosam fructibus ac surculis disponi per *sul-*

culos pedales convenit. Alii rectius leg. *sulcos*.

SULCUS, *a, um, adject.*, quo significatur ge-

neris quoddam fici apud *Colum.* 5. *R. R.* 10. 11.

Schn. Ficus *sulca*. Alii tamen aliter leg. Oleam

Siculam fructu nigro subpærico, per medium

sulcato, memorat *Sestini T. I.* p. 230. Videant

peritiores, an tamen fici *Columella* intelligi

voluerit. Ita *Schneiderus* ad *h. 1.*

SULCUS, *i, m. 2.* Vox a Gr. *ὄλκος*, quod ab

ὄλκω, irabo, spiritu in e converso (Cf. *Fest. loc.*

infra cit. sub 11.); nec audiendus *Isid.* 17. *O-*

rig. 2. 5., qui *sulcum* derivatum fecit a sole et

capio, quod proscissus solem capiat. — Sulcus

proprie est vestigium aratri, fossula in longum

vomere impresso ducta, *αὐλάξ, ὄλκος* (It. *solco*;

Fr. *sillon*; Hisp. *sulco* ó *surco*; Germ. *die Fur-*

che; Angl. *furrow*).

I.) Propria. 1. Stricto sensu. *Varro 1. R.*

R. 29. sub fin. Quia aratrum vomere lacunam

facit, *sulcus* vocatur, quod est inter duos *sulces*,

elata terra, dicitur porca. Sic *Fest.* p. 302. 4.

Müll. Sulci appellantur, quia aratrum ducitur

vel rationis faciendæ causa vel orbis condendæ

vel fossura rectis lateribus, ubi arbores verantur.

Cato R. R. 61. Sulco vario ne ares. *Cic.* 2. *Di-*

vinat. 23. 50. Quam terra araretur et *sulcus* altius

esset impressus. *Virg.* 4. *Ecl.* 33. telluri infun-

dere *sulcos*. *Id.* 5. *ibid.* 36. mandavimus bordeæ

sulcis. *Id.* 1. *G.* 223. Debili quam *sulcis* com-

mittas semina. *Ovid.* 1. *Met.* 123. Semina Ce-

realia longis *sulcis* obstruere. et 3. *Trist.* 12. 11.

herba latuit Cerealiū obstru *sulcis*. *Id.* 3. *Met.*

104. *Sulcos* patefacere. *Colum.* 2. *R. R.* 2. sub

fin. (et *Juvenal.* 7. 48.) ducere. *Id.* 3. *ibid.* 13.

5. facere. *Id.* *ibid.* infodere. *Plin.* 18. *Hist.*

nat. 19. 49. (178). Prosciendere *sulco* iugerum uno

die, et mox. Omne arvum rectis *sulcis*, mox et

obliquis subigi debet. et *ibid.* 33. 76. (327). *Sul-*

cum ducere sarculo. et 17. *ibid.* 22. 35. (170).

In colle *sulcos* ager transverso. *Id.* 18. *ibid.*

18. 47. (110). Sulco tenui arare. *Ruricius Ovid.*

3. *Met.* 104. presso *sulcum* patefecit aratro.

Claudian. *cons. Mall. Theod.* 177. duras *sulcis*

mollire noxales. 2. Latius sensu dicitur

de minoribus fossis, quibus aquæ ducuntur,

aut depouuntur arborum semina, aut designan-

tur arbis mœnia etc. *Colum.* 2. *R. R.* 8. cir-

ca med. Ut palentes liras crebrosque *sulcos*

aquarios, quos nonnulli *elices* vocant, *sciamus*,

et omnem humorem in colliquias atque inde ex-

tre segetes deriverimus. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 4.

20. (60). Ares hortorum ambiri angulas tra-

millum *sulcis*, quæ datur accessus hominū scale-

brisque decursui. *viali, vialetti*. Hinc *Virg.* 2.

G. 24. plantæ tenero abscondens de corpore ma-

committit sulco. *Id.* 1. *En.* 429. optare locum tecto et concludere sulco. et 10. *ibid.* 295. inimicam fudit rostra iliano terram sulcumque sibi pramat ipsa carina. *Ovid.* 4. *Fast.* 825. premens strivam designat mœnia sulco. *Sic Sil.* 11. 13. 117. Hanc (curvam), agreste Capys donum, quam mœnia (Capæ) sulco signaret etc. *Cl. Isid.* 15. *Orig.* 2. 3. et *Serv.* ad *Virg.* 5. *En.* 755. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 106. 110. (237). Baculo sulcum trahere, una striscia.

II.) Translate. ¶ 1. Poetica dicitur de aqua remigando diffusa, de undis crispantibus, de rugis cutis, de longo tractu alicujus rei, de orbita etc. *Virg.* 5. *En.* 141. adductis spumant freta versus lacertis: insidunt pariter sulcos. *Val. Flacc.* 3. 39. Nox erat, et leni caneant æquora sulco. *Sil.* 11. 14. 380. Cæcota nigranti sedit spumantia sulco. *Martial.* 3. 72. Sulci uteri. crepse, rughe, grinze, et *Claudian.* 1. in *Eutrop.* 110. sulci que genarum Corruerat passa facies rugosior uva. *Apul.* *De mag.* 429. *Ovid.* Mira- rera tot lo facile tua sulcos rugarum. *Lucan.* 5. 562. dispersos traxera cadentia sulcos. *Silv.* 6. *Virg.* 2. *En.* 697. tum longo limite sulcus Dat lucem. *Val. Flacc.* 1. 568. ingenti flammantem nubila sulco Dixerit per inane facem. *Stat.* 6. *Theb.* 415. delet sulcos iterata priores Orbita. *Claudian.* cons. *Prob.* et *Olybr.* 101. caruque rotarum Saucia dividua clarescant nubila sulci. *Id.* 3. *Rapt. Pros.* 425. en ora fatiscunt Vulneribus graodesque rubent in pectore sulci. *Lucan.* 4. 141. Ac ne quid Sisoris repetitis audeat undis, Spargitur la sulcos. in rivis, in rigagnolis, et *Prudent.* *Apoth.* 664. calamique revolvit sulcos. h. e. scripta. ¶ 2. Per synecdochen est ipsa aratio, aratura. *Colum.* 2. *R.* 11. 9. n. med. Hordeum altero sulco seminari debet. h. e. postquam bis araveris, et *ibid.* 13. ad fin. Semina, que quarto sulco seruntur. *Plin.* 5. *Ep.* 6. ante med. Tantis glabris lenacissimum solum, quum primum prosecatur, adsurgit, ut nono demum sulco perdetur. *Id.* *De cult. hort.* 230. Discrimen sulci. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 20. 49. (181). Spissius solum quinto sulco seri melius est, in Tuscia vero nono. ¶ 3. Per allegoriam sulcus ponitur pro pudendo muliebri. *Lucret.* 4. 1266. Eicit enim (mulier) sulci re- cta regioæ vique Vomere. *Apul.* *Avax.* 16. Arenique sulcos molli in arvo Venero. Adde *Virg.* 3. *G.* 136. ¶ 4. Sulcus dicitur etiam sul- meo, ut docet *Fest.* p. 302. 8. *Müll.* Falmen quoque, que ejus (sulci) vestigium, similiter ap- pellatur: quod vocabulum quidam (putant) ex Græco dictum, quia illi dicunt δαλός.

Homonym. Ita sulcum a scrobe et pastino distinguit *Pallad.* 3. *R.* 9. sub fin. ut pas- tinum proprie sit, quum terra tote foddit et ad semina recipienda præparatur; improprie, quum scrobibus et sulcis id sit. Ceterum latiore sensu pastinum sit, ut ait *Id.* 2. *ibid.* 10., tribus generibus, aut terra in totum fossa aut sulcis aut scrobibus.

SULFUR vel sulphur (sulphur), Græc. s. 3. — a) Sulphur scribi placet *Manutius* in *Orthogr.*, quia in opt. MSS. habetur sulphur, quod et *Pier.* adscripsit ad *Virg.* 3. *G.* 449. Veteres enim Græcam esse dictionem arbitrali auit: et in simili- bus non solentem aspirationem apponere: unde scribebat triumphus, *Piliopius*, *Hypsipyra*. *Codex Voss.* in *Etymol.*, quia vox est Latine, sul- fur præfert. *Dausqu.* sequitur *Manutium*, recen- tiores *Vossium*. — b) Masc. gen. apud *Tertull.* advers. *Prax.* 16. ex *Gen.* 19. 24. Pluens super Sodomam et Gomorrah ignem et sulfurem. et *Veget.* 1. *Veterin.* 38. n. med. Sulfurem et resi- nam calentem ungulis imponia. — c) Ratione habita etym., vox conferri potest cum Gr. σάλας, φάλας, lucifer, splendorem ferens; non enim pla- cet sententia *Isid.* 16. *Orig.* 1. 9., qui sulphur vocatum docet, quia igne accenditur: namque ur ignis est (*Cl. Hieronym.* *Quest.* la *Genes.* 1.); scilicet ipsum Hebr. שָׁלַף ur, ignis, flamma, lux. — Sulfur est terræ genus, facile ignem concipi- ens, nidore gravi, Σείον (It. solfo o zolfo; Fr. soufre; Hisp. azufre; Germ. der Schwefel; Angl. sulphur).

I.) Proprie. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 15. 50. (174). In terræ reliquis generibus vel maxime mira nature est sulfuris, quoniam plurima domantur. Na- scitur ia insulis Æolis: sed nobilissimum in Melo insula: in Italia quoque, in Neapolitano Cam- panoque agro, collibus, qui vocantur Leucogæ- libi e omnibus effusum perficitur igni. Genera quattuor: vivum, quod Græci apyron, nascitur solidum, hoc est glæba. Alterum genus appellant glæbam, fullonum tantum officinis familiare. Ter- tio quoque generi unus tantum est usus ad so- lidandas lanæ, quoniam candorem tantum molli- tatemque confert: agula vocatur. Quarto autem ad ellychnia maxime conficienda. Persequitur inde *Plin.* ejus usus in medicina: additque habere at in religionibus incum ad esplendas suffitu do- mos: adde et ipsos homines at pecudes et ras alias. *Lucret.* 6. 221. quæ natura prædita con- stant Fulmina, delectant lectu loca inusta, vaporis Signa cotæque graves balantis sulphuris auras. Ad- de *ibid.* 717. et 806. et *Caton.* 39. *R.* 1. *Sall.* *Jug.* 57. Picam sulfure et tæda mistam ardentil- mistere. *Tibull.* 1. 5. 11. Ipseque tar circum lu- stravi sulfure puri. *Propert.* 4. 8. 86. Terque meum teligit sulfuris igne cepit. *Ovid.* 4. *Fast.* 739. Cærulei sicut vitro de sulfure fum: Ta- ctique fumant sulfuris belet ovis. *Colum.* 8. *R.* 5. ante med. Paleas, quas substratuli suli (gallinis incubantibus), sulfure at bitumine al- que ardente tæda perfruant. *Claudian.* cons. *Prob.* et *Olybr.* 257. Sulfur odorum. — In plur. num. *Virg.* 3. *G.* 449. Et spumas miscet ar- geotil vivaque sulfura. *Ovid.* 14. *Met.* 791. Sul- fura lurida. et 15. *ibid.* 351. lutea. et 3. *ibid.* 373. summis circumstita tædis Admotam rapiunt vivacia sulfura flammam.

II.) Translate. ¶ 1. Dicitur de filo aut fa- stuce aut remento, quod sit sulfura illitum ad ignem excitandum. *S. SULFURATUM.* *Juvenal.* 5. 47. Scæbia calicem etc. rupto poscentiam sul- fura vitro. *Stat.* 1. *Silv.* 6. 74. quæque commi- autis Permatat vitreis gregale sulfur. ¶ 2. Item de fulmine: quia, ut ait *Plin.* 35. *Hist. nat.* 15. 50. (177), fulmina et fulgura sulfuris odo- rem habent: ac lux ipsa aorum sulfurea est. *Lu- can.* 7. 160. Ætherique nocens fumavit sulfura ferrum. *Pers.* 2. 24. oculus illex Sulfure discuti- tur sacro.

SULFURANS vel sulphureans, actis, particlp. ab inusit. sulphuro, idem ac sulfureus, ut A- que sulfureas. *Tertull.* advers. *Valentinian.* 15.

SULFURARIA vel sulphurearia, m. f. 1. (sul- fur) sulfuris fodio vel locus, ubi sulfur præpa- ratum, solfanaria, solfatara. *Ulp.* *Dig.* 48. 19. 8. In calcarium vel sulfurariam damari. Adde *ibid.* 47. 2. 53.

SULFURATIO vel sulphuratio, f. 3. (sul- fur) mixtura sulfuris subterranea. *Seneca.* 3. *Quest. nat.* 15. circa med. Et sulfuratio con- traxit humorem. h. e. vena sulfurea.

SULFURATUS vel sulphuratus, a um, particlp. ab inusit. sulphuro, adjectivorum more addi- bitum; unde *Comp. Sulfuratio*. — Sulfuratus est sulfure imbutus, aspersus, di solfo, solfora- to, solfato, Σειωδης. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 6. 32. (59). Est utilis aqua sulfurate ægris. *Vitruv.* 8. 3. Sulfurati fontes. *Cels.* 4. 5. Sulfurata ta- na. *Martial.* 12. 57. Mercis sulfurata flositor. negociante di solfanelli. et 10. 3. Sulfuratum cementum. solfanello. et *Tertull.* 1. advers. *Marcion.* 28. Credo, sulfuratiorem sis gehem- oam præparabit. — Hinc absolute, substantivo- rum more

Sulfurata, orum, d. plur. 2. res aut loca sul- furata. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 3. 28. (49). Depres- sis puteis sulfurata vel aluminosa occurrentia putearios necant. h. e. loca aut veam sulfuris. Adde *Ulp.* *Dig.* 50. 16. 167.

Sulfuratum, i, n. 2. solum aut festuca aut cementum sulfure illitum ad ignem excitandum, solfanello o solfanello, solforato. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 19. 30. (138). Scitillæ excerptæ sulfuratis an- tibus aridis vel foliis. *Harduin.* et *Siliig.* leg. sulfuris, ex MSS. *Martial.* 1. 42. Qui gallantia

sulfurata, fractis Permatat vitreis. *Cl. Juvenal.* et *Stat. loc. cit.* in SULFUR sub II. 2.

SULFUREUS vel sulphureus, a, um, adject. (sulfur) qui aut ex sulfure, sulfuris naturam, ni- dorem aut colorem habens, Σειωδης (It. sulfu- reo; Fr. de soufre, sulfureux; Hisp. azufrado, sulfureo; Germ. schwefelig; Angl. sulphureous). *Virg.* 7. *En.* 517. amnis Sulfurea Nar albus aqua. *Ovid.* 15. *Met.* 340. sulfureis ardet fornaci- bus Æne. *Claudian.* 1. *Rapt. Pros.* 175. mare sulfurale ductum per viscera montis. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 15. 50. (177). Fulminum lux sulfurea est. et *ibid.* 6. 25. (41). Terra sulfurale coloris. *Id.* 36. *ibid.* 19. 34. (141). Sulphureus odor.

SULFURATUS vel sulphureus, a, um, adject. (sulfur) idem ac sulfuratus, ut Sulfurati fon- tes, *Vitruv.* 8. 3. ante med. *Cal. Aurel.* 2. *Tard.* 7. ad fin. Plurima sulfurea admiscenda probaverunt.

SULLATŪRIO vel syllatūrio, is, ira, n. 4. (Sulla vel Sylla) Sullam, hominem crudelissimum (da quo *S. ONOM.* in SULLA L. C.) ejusque mo- res, crudelitatem, proscriptiōnes imitor, aut me- ditator. *Cic.* 9. *Att.* 10. a med. Ita sullaturit sul- mus ains et proscripturit dlu. *Quintil.* 8. 3. ante med. Nec a verbis modo, sed a nominibus quoque derivata sunt quædam, ut a Cicerone sullaturit, et *ibid.* 6. ante med. Vix illa, que κακὰ ῥήματα vocat, que ex verbis in nomen receptis quocumque modo declinantur, nobis per- mittimus, quælla suot sullaturit, proscripturit.

SULLECTIO. *S. SUBLECTIO.*

SULLECTUS. *S. SUBLECTUS.*

SULPHUR cum deriv. et

SULPUR. *S. SULFOR.*

SULTAN, ante, m. 3. Vox ab Chald. שַׁלְטָן shelat, imperavit, anda שַׁלְטָן et שַׁלְטָן shultan at sholtan, Imperator. — Sultan, sultano, est princeps vel imperator, apud Turcas. *Coripp.* 3. *Laud. Justin.* 390. En sultan nostra servit pa- ralus in aula Legatos nobis et plurima muera mittit. *S. TURCÆ* in *ONOM.*

SULTIS pro si vultis, se volete, composita vo- cabulo, ut sodes, sis. *Plaut.* *Asin. prol.* 1. Hoc eglio, sultis, spectatores nunc jam. *Id.* *Capl.* 3. 5. 9. Adirlagite isti, sultis, vehementer manus. *Id.* *Pæn.* 3. 6. 19. Domos abeamus nostras, sultis nunc jam. *Id.* *Stich.* 1. 2. 8. Facite, sul- tis, nillid ut mdes meos sint. *Id.* *ibid.* 1. 3. 67. Adeste, sultis, Enn. apud *Fest.* p. 343. 21. *Müll.* Pandite, sultis, genas at corde reliquias somnum. — Pro sultis etiam sultis apud *Apul.* *Florid.* n. 16. Quam illud sperabo ma commode posse conscribere, sultis eum hostis vobiscum probare. Sed alii aliter leg.

SUM, es, esse, et (suo) fui (facere), n. anom. quod verbum ΣΥΜΠΡΑΤΙΝΟ Græci vocant; non, ut ait *Priscian.* 8. p. 812. *Pusch.* possumus sub- stantivum nominare. — 1.) Ad scribendi ra- tionem quod attinet, hæc proponimus, ex aliquâ præsertim inscriptionibus deprompte. — a) Ex forma unitate sum (V. infra sub 4.). — a) *Su* pro sum in *Inscr.* apud *Mommsen* n. 3090. noc ego et in *tymplo*. — Item eo pro sum in alia apud *Orell.* n. 4811. non est et so. Adde aliam apud *Mommsen* n. 2960. — Iist pro est in alia in *Bullett. archeol. Napol.* a. 1857. p. 103. *surviva* int. h. e. sepultus est. — 'St pro est usurpant antiquiores passim, vocali vel littera m, et s quæ asteritur, antecedente, divisiu aut etiam conjunctim scriptum, ut loco 'st vel locost apud *Plaut.* *Pseud.* 4. 5. 1., servitium 'st vel servitiumst apud eund. *Curc.* 2. 3. 21., opust apud eund. *ibid.* 4. 2. 33., remst apud *Ter. Eun.* 1. 2. 51. etc. Sic difficile 'st in *fragm.* 2. *Cic.* pro *Fontejo* (ed. B. G. Niebuhr) V. *Marini Inscriz.* Alb. p. 141. et *Ritschl* ad *Plaut.* *Trin.* ed. alt. — 'S pro es apud *Plaut.* *Curc.* 3. 37. quopai 's. et *ibid.* 44. Summanu 's. et *Ter. Andr.* 3. 1. 16. veritu 's. etc. V. *Müller* *De re metr.* p. 301. et seqq. De hoc tamen cf. etiam *Lachmann* ad *Lucret.* p. 65. et seqq. at alibi. — Sunt pro sunt in *Inscr.* epud *Fabretti* la *Gloss. Ital.* p. 1684. *quæ* *isena* *scripta* *font.* — β) Sid pro sit in alia apud

Monms. n. 3358. SIO TIBI TERRA LEVIS. (Cl. litt. D sub f) — Sicut pro sit in alia in Corp. Inscr. Lat. 1. 603. — γ) Essit pro essit vel essit idque pro erit, ob litterarum r et s ex priscorum usu permutatam, ut in Fusiis, Falesii etc. pro Furiis, Valerii etc. (V. litt. R et S) Lex XII. Tab. apud Fest. in Nec p. 162. 19. Müll. Aut ei custos nec essit et ibid. Fortum, quod nec manifestum est. Schoell pro essit leg. essit. V. Müllerum ad hanc loc. Lucet. 1. 619. Ergo rerum inter summam minimamque quid essit? Alii leg. essit. V. Lachmann. in h. l. p. 45. Cf. Müller. op. cit. p. 403. — Item essunt pro erunt in Leg. XII. Tab. apud Cic. 2. Legg. 24. 60. — δ) Ee, eset, esetis, essent, pro esse, esset, essetis, essent, in Inscr. apud Monms. n. 716. et in SCto de Bacchanalib. l. 2, 3, 5. et 23. — Essed pro esset apud Cic., testa A. Maio, in Class. Auct. T. 1. p. 384. — ε) Estod pro esto, imperet., apud Fest. p. 230. 14. Müll. — b) Es forme inuult. fuo. — α) Fuiit pro fuit in Inscr. n. 3. — β) Fuii pro fui dixit Enn., primā syllabā productā, apud Cic. 3. Orat. 42. 168. Nos sumu' Romani, qui fuimus ante Rudini. Cl. Fahlen leg. fuimus. Id. apud Gell. 12. 4. 'magnum cum lassu' diu' Partem fuisset. Id. fortasse apud Oros. 4. 1. qui antebac inuicti fuisse vult, pater optime Olympi. Plaut. Pæn. prol. 140. Quo genere neta, qui parentes faverint. At leg. fuerint. — Fuii pro fui in Inscr. in Corp. Inscr. Lat. 1. 1008. et fuisse pro fuit in alia ibid. 1. 1051. — γ) Item fuisse pro fuisse in Titulo Scipionum et alibi. — 2.) Formae conjugationis pro diversa verbi radice haec potissimum anomaliae occurrunt. — a) Ab usit. sum. — a) Siem, sies, siet, ab esiem etc., pro sim, sis, sit etc. De eo sic Cic. Orat. 47. 157. Siet, pleonoma est, sit, immittuntur, licet ultra ntroque. Ergo ibidem: (Videtur Cic. afferre hoc ex Terentii Phormione, quia et supra allata duo loca ibidem leguntur 2. 3. 37. et 43., sed hoc ibi nunc non apparet.) Quam ceteri sinesque, post carendo intelligunt, Quamque attinendi magui domosius alent. Hae Cicero. Lucet. 2. 1077. Qui cuiusque sient sient etc. Plaut. Pseud. 2. 4. 50. Quod si opus siet, ut dñles promat indidem. Ita legit Plin. 14. Hist. nat. 13. 15. (93.), alii sit, illi est. Sed innumera prope sunt loca, in quibus Plaut. et Terent. dixere siem etc. — β) Simus, pro sumus, Messalam, Brutum, Agrippam scripsisse, auctor est Mar. Victorin. p. 2456. Putch.; quod et dicere solebat Augustus, testa Sueton. Aug. 87. (Cf. Weichert, Imp. Cæs. Aug. script. rel. p. 143.) — γ) Site, pro este, quidam leg. apud Plaut. Curc. 1. 1. 89., ubi plerique omnes site. — δ) Sito, pro esto, apud Claud. Mamert. 3. Stat. anim. 6. a med. Nunc igitur adesto totus et quam patris es, praesens sito. — ε) Estunto, pro sumto, apud Cic. 3. Legg. 3. a med., ubi alii oliter. — ζ) Essere pro esse in Vet. Inscr. Rom. apud Durange in Gloss. med. et inf. Latine con. (pro quod) ESTIS RVI ET QVON AYK ESSAS ABETIS (sic). — η) Essendi, essendo, essendum, gerund. Augustin. De mor. Manich. 4. Quis existendi et, ut ita dicam, essendi auctor est Deus, addit Boeth. in Arist. praedic. 4. p. 210. Item Ars Augustin. etc. p. 494. 26. Keil. Essendi et essendo et essendum et essens dixerunt docti quidam temporis recentioris. — θ) Ens, particip. praes., ut Gr. εἶναι, quod sit Priscian. 18. p. 1140. Putch. Cæsarem protulisse (in libris, opinor, de Analogia) et quidem non incongrue, quomodo potens a voce possum. Cf. seq. — i) Et essens in Pappyr., quae ad medium oboleret sac. VI. peritisset, apud Marini, Pap. diplom. n. 91. p. 141. Essentibus et introentibus etc. (V. etiam sub η) — Ceterum sens per apphæresin ab (essens) essens manit in particip. praesentis, abessens. — NB. Est, esse, alio sensu, pro edit, edisse V. in EDO init. — b) Ab inuult. fuo. — α) Fuam, fuas, fuat pro sim, sis, sit vel fuerim, is, it. Lucet. 4. 638. alibi facit aera venenum. Virg. 10. Aen. 108. Troos Rutulove fuat, nullo discrimine ha-

bebo. Sic apud antiquiores Afran. apud Non. p. 111. 14. Merc. Cave ne pandeas, si tuas in questione. Enn. ibid. At ego omnipotens te posco. ut hoc consilium Achiris auxiliū fuit. — Fuatis pro sitis in Prodr. Gloss. p. 100. ed. Loew., ubi fuit, fuit pro faciat, faciet olim dictum es Gloss. demonstrat el. Loewelius. et Plaut. Mil. glor. 2. 6. in fin. Ibo intro, ne, dum absum, illis sortito suam. Id. Capt. 2. 3. 71. Caveto, mihi iratus fuas. Id. Pseud. 4. 3. 12. Ne capti praedones fuant. Ter. Hecyr. 4. 3. 4. Fors fuat pol. Vel. plebiscit. apud Censorin. De die nat. 24. Praetor urbanus qui nuoc est quique posthac fuat. — β) Fueret pro esset apud Lucet. 3. 836. In subloque fueret, uliorum ad regna cadendum etc. — γ) Fore pro fuere (forere), quod innuit Diomed. 1. p. 375. Putch. — Hinc forem, es, et, ent, idem ac essem, es etc. Plaut. Rud. 1. 3. 37. Nunc qui minus servo, quam si forem serve nata? Sall. Jug. 26. Vellem, ut et haec, quae scribo, vena forent. Virg. 8. Aen. 130. Quodque ab stirpe fores geminis conjunctus Atridis. Ne pos Lysand. 3. Quam vere de eo foret iudicatum. — Forem etiam pro fuisset, nisi velis per enallagen usurpari. Ovid. Heroid. 6. 144. si intrasses portus - Hicere nempē tibi terra roganda foret. Phaedr. 3. 10. Qui quum de puero multa mentitus foret, Adiecit etc. Adde eund. 5. 5. — Fore, futurum infiniti. Cæs. 1. B. G. 39. extr. Nonnulli Cæsari nuociabant, non fore dicto audientes milites. Cic. 3. Orat. 61. 229. Fore, dieis? Ego vero esse iam iudico. Sall. Jug. 118. Numquam ego ratus fore, ut etc. — Interdum ponitur pro esse. Cic. 5. Att. 21. ab init. Deinde addis, si quid secuti, te ad me fore venturum. Liv. 6. 42. ad fin. Deum immortalium cause libenter id facturos fore. Id. 37. 39. Iostara biemem aut sub pallibus habendos milites fora aut etc. Gell. 15. 1. Si quid posset remedium fore, ut ne tem assidua domus Roma erderent. — δ) Futo, as, frequentat. V. FUTO. — ε) Futurus, a, um, particip. V. infra suo loc. — 3.) De syllabarum quantitate haec sunt animadvertenda. — a) Es, secunda praesentis sive indicativi sive imperativi, corripitur. Virg. 1. Aen. 391. Quisquis es, haud, credo, lavisus caelestibus. Adde Tibull. 1. 4. 54., Propert. 1. 9. 30. etc. — Interdum vero produciuntur. Id. 2. 23. in fin. Quod si tu Grajas, sive es imitata Latinas. Alii leg. seu sis. et Athinov. 1. 379. Nota quod es alte, quod fetibus antea duobus. Alii leg. in alte es, sed minus recte. V. Voas. De Gramm. l. 2. c. 31. — b) Ero utramque habat brevem apud Plaut., si credimus Ritschelio, Proleg. p. 167. — c) Erimus, mediā productā, adhibuit Paulin. Nolan. 17. 287. Quaque contendes; comites erimus mente sequaci. Cf. eund. 24. 629. Tum nostro socii poterimus vivere Celso. et Juven. 4. 683. 'Tunc senilis digno poterimus credere signis. Utroque poterimus paenultimam habet tongam. Cave tamen, imitris. De his disserit Müller, De re metr. p. 365. — d) Sis, pro vies, tonga est, ut et prima in simus et sills. — Item sit productā syllabā usurpasse Plautum, monet Ritschl in Proleg. p. 182. et 267. — e) Fui monosyllabon, et etiam bisyllabon, duabus syllabis productis, itemque fuerant, bisyllabon, eundem adhibuisse demonstrat idem Ritschl ibid. p. 164. et 171. — Fuimus, fuisset longa usurpasse u ob contractionem Ennium, monet Müller De re metr. p. 246. — f) Fuērimus, conjunctivo modo, tempore praeterito perfecto, brevis est: fuērimus eodem modo, tempore futuro, longa est. Ita Agroel. Orthogr. p. 2267. Putch. — 4.) Deique ad originam vocis quod attinet, duplex est radii verbi pro duplici forma sum et fui, a Sanskrita lingua, ut videtur, petende, unde et Gr. σῦνι. Varro jam docuerat, 9. L. L. 100. Müll., olim dictum fuisse esum pri sum; unde es pro essit, est pro essit: sumus, estis, sunt (vel sont) pro esumus, essitis, esunt (vel esont). Recentiores formam — a) Sum, es, est etc. derivant a Skr. asmi, asi, asti etc.; eram etc., ab asam etc.; sim, ab syam etc.; hinc auam a rad. Skr. as, esse, unde Lat. es, ex quo

esum (sum) etc., et Gr. εἶναι, ex quo εἶμι pro εἶμι, etc. — b) Fui inus, unde fui etc., a rad. Skr. bhū, esse, fieri, ex quo Gr. οὐ et Lat. fu, ac terminationes temporum, praeteritum imperf., bam, et fut. bo, ut laudabam, laudabo, quasi laudans eram, laudans ero. Cf. Curt. Grundzüge etc. p. 285. Schweizer-Sidler Gramm. § 132. et seqq. et Bopp, Schleicher, Corssen, at. apud Pezzi, Gram. Stor. - Comp. d. L. L. a. 1872. Loesch. et etiam Bardelli in Dissert. inscripta La lingua Sanscr. e Lat. a. 1859. — Part. Ens init. 2.º & et in fin.; vel Essens init. 2.º i; Futurus sub A. I. 1. 2.º a et 6. et II. 8. 3.º b α; at B 2. et in fin. — Sum est existit, sive in visu sive in re sive alio quocumque modo, εἶναι (It. essere; Fr. être; tñsp. ser; Germ. sein; Angl. to be): multiplici autem est unus occurratque proprie eo translate, variata sapissima constructione; praeterea adhibetur absolute aut conjuncta sen relative, et quidem A) Personaliter; et B) Imper-

A) Personaliter.

I.) Absolute.

¶ 1. Generatim est existens — 1.) Dicitur tum de existentiā tum de assentiā rei, sed non tam hoc aut illo modo singulari, ut in sequentibus paragr., quem communi atque universali, existere, essere. — a) Improprie de rebus, quae oon a se seu necessario sunt vel existunt. — α) Sensu physico. Cic. Top. 5. 26. Definitionum duo sunt genera prima: unum earum rerum, quae sunt: alterum earum, quae intelliguntur. Esse es dico, quae cernit. tangique possunt, ut fuodus, aedes, parietem, cetera. Non esse rursus es dico, quae tangi demonstrarique non possunt, cerni tamen animo atque intelligi possunt, ut si usucapionem, si tutelam etc. definias. Id. 2. Orat. 38. 158. Omne quod eloquimur sic, ut id aut esse dicamus aut non esse. Quintil. 3. 6. St. Non statim quod esse manifestum est, etiam quid sit, apparet. Boeth. Quomodo subst. bon. etc. 3. Quod est participare aliquo potest; sed ipsum esse nullo modo aliquo participat; sit enim participatio quum aliquid jam est. Est autem aliquid quum esse suscepit. Adde ibid. 4. et seqq. Augustin. 12. Civ. D. 5. Naturae igitur omnes quoniam sunt, bonae sunt. Et quum ibi sunt, ubi esse per naturae ordinem debent, quantum acceperunt, snm esse custodiunt. Rursus Boeth. De interpr. p. 307. Esse aliquis duobus modis dicitur aut simpliciter aut secundum tempus. et ibid. Si autem dicimus dies est ad natiem diei substantiam pertinet, nisi tantum ad temporis constitutionem. — Absolute. Id. De unit. p. 965. Esse non est nisi ex conjunctione formae cum materia. et mor. Sicut unitate res ad esse ducitur, sic et in illo esse custoditur. — Ac per hoc ex quo res habet esse, una est. Id. in Porpyr. 4. p. 90. Quid est autem esse rei? nihil aliud nisi definitio. Adde Boeth. 3. p. 74. — β) Sensu morali. Fulgat. interpr. 1. 1. Cor. t. 28. Elegit Deus ea, quae non sunt. h. e. pro nihilo habentur. et mor. Ut ea, quae sunt, destruat. h. e. in pretio habentur. Cf. Augustin. Tract. 92. in Joh. V. sub A. II. 3. 2.º — δ) Proprie de Deo, qui a se seu necessario est. Fulgat. interpr. Ezod. 3. 14. Dixit Deus ad Moysen: Ego sum qui sum. Ait: Sic dicis illis Israel: Qui est, misit me ad vos, I' Essere, καὶ εἶναι. Hinc Augustin. 12. Civ. D. 5. Hanc, qui sumus est atque ob hoc ab illo facta est omnis essentia, quae non summe est (quia necque illi aequalis esse debaret, quae de nihilo facta esset, neque ullo modo esse posset, si ab illo facta non esset etc. et Sentent. n. 12. Quod summe, cum ipso at de ipso est: quod autem non summe est, ab eo, qui summe est, de nihilo accipit ut sit. In hac ergo natura non potest recte Deo tribui, nisi quod in se habet esse, id est, omne ejus bonum. Rursus Fulgat. interpr. Sap. 13. init. de Deo. Is, qui est. et Joh. 2. 58. Antequam Abraham fieret, ego sum. et 2. Cor. 1. 19. Non fuit Est et non, sed Est in illo (Christo) fuit. Id. Apoc. 1. 4. Qui (Deus) est, qui erat et qui venturus est. Ad rem Augustin. Sentent. n. 367. Quamvis natura incommutabilis non accipiat,

felix sospite semper ero. Sic et 4. *ibid.* 519. *sospes* erit pro *sospes* eas leg. Koch in *Symb. Phil. Bonn.* p. 355. *Liv.* 2. 7. Romanus sum civis. — Facere et pati foris Romanum est. *Id. ibid.* 13. 19. Votum nunc ea est, quam parietes nostri cingunt. *Plaut. Amph. prol.* 30. Ego qui Jovis sum filius. *Cic.* 1. *Rep.* 6. 10. Consul autem esse qui potui? — *Esse* totum in aliqua re. *V. TOTUS.* — *Esse* necesse, esse necessarium. *V. NECESSE.* — *Est* noster dicitur qui nobis parat. *Ovid.* 1. *Art. am.* 175. nunc, oriens ultime, noster eris. — Alio sensu *id.* dixit *Heroid.* 3. 80. Et leviter dicas: hæc quoque nostra fuit. et *ibid.* 12. Quærebant taciti, noster ubi esset amor. — *Esto* noster. *V. in NOSTER.* — *Esio* imperativum formula est leilamentorum, ut heres aut exheres esio, dare damna esio, liber esio, quæ passim in *Pandectis* occurrunt. *Seneca Contrav.* 15. Sola mihi heres esto. — 3.º Cum proomonia. *Plaut. Stich.* 4. 49. Ego tu sum, tu es ego: unanimi sumus. *Cic.* 1. *Rep.* 4. 7. Is enim fueram, cui etc. *Augustin. Tract.* 92. in *Joh. Scirent* se Dei gratia esse (id) quod sunt; suis autem vitis fuisse (id) quod fuerunt. *Id. Tract.* 26. in *Joh.* Quid sit manducare corpus Eius et sanguinem bibare. — 4.º Cum adverbio. — a) Modi seu qualitatibus. *Lucil.* 10. *fragm.* 4. *Müll.* Fluctibus a rebusque adversis firmiter essent. *Plaut. Amph.* 2. 1. 57. sic sum, ut rides. *Id. Rud. prol.* 3. Ita sum: quid id attinet ad ta? non fallo cost. et *Cæs.* 1. *B. G.* 14. Quam ea illa erat. Adde 3. *B. C.* 60. Cf. *Gr.* *ἴσως* et *Lat.* se habere. *Cic.* apud *Lactant.* 1. 18. Est vero, inquit, *Africane.* — Sit ita, et 1. *Acad. (post.)* 7. 25. Sit sane ita. et 13. *Att.* 38. Sic, inquit, est. *Plaut. Bacch.* 1. 1. 51. Dato qui bene sit: ego, ubi bene sit tibi locum lepidum dabo. Sic *Ter. Adelph.* 1. 1. 9. Et tibi bene esse soll quum sibi sit male. *Cic. Deiot.* 7. 19. Quum in convivio comiter et jucunde fuisses. et 2. *Fam.* 16. Quos autem in maritimis sum facillime, moreo novis suspitionem etc. mi trouo assai volentieri. et 13. *Att.* 26. Ego locum habeo nullum, ubi facillius esse possum quam Aetura. *Id.* 1. *Att.* 7. Apud matrem recte est. *Id.* 6. *ibid.* 7. Tironem graviter ægrum reliqui, sed quicquid melius esse, et *Brut.* 10. 42. Aliter est apud ta de Coriolano. h. e. aliter sentis. *Sall. Jug.* 9. Neque consilium neque inceptum ullum frustrare erat. Sic *Liv.* 2. 23. Frustra id inceptum Volscis fuit. *Tac.* 1. *Ann.* 72. Dicit impune erant. — *Esse* summe, in divinis quid sit. *V. A. I.* 1. 1.º b. — *Esse* præsto, in promptu esse etc. *V. PRÆSTO.* — *Esse* satis, sufficere. *V. SATIS.* — b) Temporis et loci. *Propert.* 2. 19. 74. non solet esse diu. *Cic.* 1. *Rep.* 1. 1. Sunt procul ab huius ætatis memoria. — 5.º Illic spectat formula explicativa id est, hoc est, videlicet, vale a dire, cioè. *Cic. Brut.* 46. 172. Sed domum redeamus, id est ad hostros revertamur. *Id. Amic.* 26. 97. Quod si scæna, id est in catione, verum valet etc. *Id.* 1. *Acad. (post.)* 2. 8. Meos amicos, in quibus est studium, in Græciam mitto; id est ad Græcos ire jubeo. *Quintil.* 8. 3. 89. Quum in ea bona tua invaseris, hoc est quum te docuero. Adde eund. 3. 7. 1. — 6.º Aliquando omittitur. *Enn. Sat.* 46. apud *Fest.* p. 330. 11. *Müll.* Soliti quod dicere. *Inscr. L. Scipionis.* in hoc sitis quæ nymquam victus est virtutem. *Virg.* 1. *Æn.* 621. Tunc ille Eneas, quem Vardanio Anchisæ Alma Veni genuit? et 3. *ibid.* 43. Nam Polydorus ego. *Quintil.* 7. 1. 53. Hæc conjecturalia. *Id.* 9. 3. 8. Ex illis enim, qui non risere, hic, quem non dignata. et 7. 3. 27. Servus, quum manumittitur, libertinus. et 11. 3. 3. Quum hæc omnia fecerimus, felices tamen, si etc. sc. erimus. *Id.* 10. 7. 26. Studendum semper et ubique. et *ibid.* 3. 16. Quærent, unde incipiendum. et 7. 10. 16. Qui (sensus) non modo ut sint collocati, laborandum est, sed ut inter se vincit. *Vulgar. interpr.* *Marc.* 14. 36. Sed non quod ego volo. subaud. sit. De usu apud Orientales omittendi v. sum. *V. Heitenauer* ad *v. Est et Wiseman Hor. Syr. T. I.* p. 8. et seq. — De hac ellipsi apud *Plaut.* *V. Ritschl* in *Opusc. Phil.* v. 2. p. 609. et seqq. — Huc etiam pertinent

locutiones nec mirum, nil mirum, mirum quum, mirum quantum, mirum si etc., de quibus *V. MIRUS.* — 3. Item statum conditionemque et affectum qualitatibus animi aut corporis adsignificat sæpe cum vi habendi. — a) Cum Genetivo. *Ter. Andr.* 3. 8. 7. Tam nulli consilii sum. *Cæs.* 5. *B. G.* 54. Secundum civitas est magna inter Gallos auctoritatis. *Varro Sat. Menipp.* 61. p. 174. *Oehl.* Hoc erat incommodi, quod etc. *Sall. Jug.* 1. Natura humana imbecilla atque ævi brevis est. *Cic.* 1. *Orat.* 60. 257. Magni iudicii, summæ etiam facultatis esse debet orator. *Id. Sezt.* 16. 36. Me timidum, nullius animi, nullius consilii fuisse. *Id.* 5. *Tusc.* 1. 2. Virtus non tantarum virium est, ut se ipsa tueatur. *Horat.* 1. *Ep.* 7. 54. quære et refer, unde domo, quis, Cujus fortunæ, quo sit patre quove patrono. *Nepos Alcib.* 8. Sa nullius momenti apud exercitum fore. *Id. ibid.* 11. Ejusdem ætatis fuit. *Liv.* 9. 16. Invidi ad laborem corporis erat. *Sueton. Claud.* 33. Libidinis in feminis profusissima fuit. *Cf. A. I.* 8. 1.º — b) Cum Ablativo at præp. in. *Ter. Phorm.* 2. 1. 36. Eisa in noxa. h. e. reum esse. *Id. Andr.* 2. 5. 13. et 3. 1. 9. et *Plaut. Trin.* 2. 2. 2. atque in mora. h. e. moram afferre. *Cic.* 6. *Ferr.* 6. 11. Hominem non modo in ære alieno nullo, sed in suis nummis nullis esse ac semper fuisse. *Id.* 13. *Fam.* 30. Nullam arbitram de ea hereditate controversiam eum habiturum: et est hodie in bonis. *Id. Cluent.* 7. a med. Eise in servitute. *Metell.* ad *Cic.* 5. *Fam.* 1. in luctu et squalore. *Cic.* 2. *Att.* 22. in odio. h. e. odio haberi. et mox. in summa perfidia et aceleris infamia. *Id.* 1. *Divinat.* 17. 31. in magno nomine et gloria. *Id.* 2. *Phil.* 15. 37. Fateor, me in tanta molestia fuisse, quanta ceteri cives fuissent. *Id.* 14. *Fam.* 3. ante med. Eise in spe. h. e. spem habere. in scriptis. *Id.* 2. *Legg.* 16. 40. Est in lege. sc. legitur. *Sic.* 2. *Fam.* 2. 16. Quid eim fuit in illis (litteris) præter querelam temporum? *Id. Dom.* 2. Res est in opinione. si fonda, è riposta, consiste. et *Cluent.* 51. 142. in illa opinione populari. *Id.* 1. *Off.* 14. 42. in Injustitia. *Id. ibid.* 15. 49. in officio. *Id. ibid.* 18. 61. in probria, in laudibus. *Id. ibid.* 2. 19. summo in honore. *Id.* 3. *Tusc.* 9. 19. in vilio. *Id.* 13. *Fam.* 30. in bonis. *Id.* 4. *ibid.* 7. Qua in sententia me quoque fuisse. *Id.* 10. 11. 16. Eise in maximis doloribus. *Liv.* 8. 33. Conveniens esse, civitatem in lætitia, victorie, supplicationibus ac gratulationibus esse. *Id.* 5. 47. in ingenti periculo. *Id.* 31. 29. in pace. *Id.* 8. 2. in dubia spe. *Cic. Rosc. Am.* 28. 77. in honore et prelio apud aliquem. *Horat.* *Art. P.* 70. Nulla renascitur, quæ jam cecidere cadeatque Quæ nunc sunt in bonore vocabula, si videret usas. Adde *Plin.* 19. *Hist. nat.* 6. 32. (104). *Cic.* 2. *Ferr.* 17. 51. Eise in laude et in gratia cum populo Romano. *Id. Brut.* 31. 117. Q. Ælius Tubero fuit illo tempore nullo in oratorum numero. *Id.* 6. *Ferr.* 1. 3. et *Falin.* 8. 20. Eise alicui in amora et deliciis. h. e. esse valde carum. *Sic.* 6. *Ferr.* 1. ad fin. *Cæs.* 8. *B. G.* 6. Quantumque in ratione esset. h. e. positum esset, si potera congellare. — *Esse* in numero, esse inter homines, vivere, numerari cum aliis. *Lucret.* 5. 180. Qui nunquam vero vitæ gustavit amorem Nec fuit in numero. *V. NUMERUS.* — *Esse* in oculis, inter homines versari, prodire. *Liv.* 35. 10. Assiduus in oculis hominum fuerat. *V. OCLUS.* — *Esse* in causa, esse causam, apud *Cic.* 1. *Fam.* 1. 1. Adde *Liv.* 40. 26. *V. CAUSA.* — *Esse* in votis, optari. *Horat.* 2. *Sat.* 6. 1. Hoc erat in votis etc. *V. VOTUM.* — *Esse* in veste, vestem habere, indulum esse. *Tibull.* 1. 9. 70. in lara quid juvat esse loca? *Cic.* 8. *Phil.* 11. 32. Quum est in sagis civitas. *Ovid.* 2. *Art. am.* 297. Sira erit in Tyrillis, Tyrillos laudabile amicus: Sire erit in Colis, Coa decere puta. — *Esse* in corpore, vivere. *Inscr. in Corp. Inscr. Lat.* 6. 6257. QUAS FIT IN CORPORA ANNO PLVS MENVS (sic) xxi. — c) Cum Abl. sine præp. *Ter. Eun.* 1. 2. 4. et *Cic.* 5. *Att.* 18. Bono animo esse. imperativum. Adde *Lucil.* et *Pompon.* apud *Non.* p. 506. 22. *Merc.* *Cæs.* 5. *B. G.* 14. Britannus capillo promisso atque omni parte corporis

rasa præter caput et labrum superius. *V.* alia sub *A. I.* 6. 4.º — 4. Item ponitur pro commodari, manere, versari, stare, abitare. — a) Absolute. *Cic.* 12. *Att.* 3. Ne vivam, si mihi non modo Tusculanum, ubi ceteroqui sum libenter, sed *μακάριον* videri tanti sunt, ut sine te sim totos dies. *Id.* 1. *Rep.* 8. 13. Quum simul essemus complures dies. — b) Cum Abl. loci et præp. in. *Cic.* 7. *Ferr.* 35. a med. Cleomenes in publico esse non aude: includit se domi. *Id.* 1. *Rep.* 9. 14. In hortis esse. *Id. ibid.* 13. Quum essemus in castis. *Tibull.* 2. 3. 28. Amor in parva te jubet esse casa. — c) Cum locativo nominis aut adverbii. *Cic.* 2. *Fam.* 8. Quum Athenis decem ipsos dies fuisset. *Id.* 4. *Ferr.* 41. 100. Quum oon liceret quemquam Romæ esse. *Id.* 4. *Fam.* 7. a med. Nonne maris sive periculo domi tuæ esse, quam cum periculo alienæ? *Id.* 2. *Orat.* 7. 27. Ipse obmutescam, nisi prius a vobis impetraro, ut hic sitis hodie. sate qui meo a pranzo. et 14. *Fam.* 7. Vos istic commodissime esse. *Sic Pompon.* apud *Cic.* 8. *Att.* 11. Te hic commodissime fore. — d) Addito Abl. personæ, quæcum quis est, et præp. cum. *Cic. Brut.* 40. 309. Eram cum stoico Diodoto. *Id.* 4. *Fam.* 13. Complectar ejus familiarissimos, qui nullum mecum sunt. *Id.* 5. *ibid.* 24. Erat nemo, quicum essem libentius quam tecum, et pauci, quibuscum essem neque libenter. *Id. Harusp. resp.* 12. 25. Si essetis versareturque nobiscum. — Hinc esse cum aliquo in ra matrimonii et amatoria. *Cic. Quinct.* 24. a med. Dicebam huic Q. Roscio, cujus soror est cum P. Quinctio. *Ovid.* 3. *Art. am.* 664. Mecum non semel illa fuit. Adde 2. *Amor.* 8. 27. *Cic. Cæl.* 20. a med. et *Plaut. Merc.* 1. 1. 101. — *Esse* cum aliquo dicitur etiam de eo, qui præsto est, qui alicui valido ac singulari auxilio est. *Vulgar. interpr.* *Jos.* 1. 5. Sicut fui cum Moyse, ita ero tecum. et *Matth.* 28. 20. Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi. *Cf. Cic.* 2. *Att.* 9. Si erit nebulo iste cum his dynastis in gratia. — 5. Item adhibetur pro transire. *Cæs.* 3. *B. C.* 25. Multi jam menses erant al hiems præcipitaverat. Alii tamen leg. transierant. *Cf. Hom. x.* 479. *ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐναιετοῖς ἔην.* *Liv.* 9. 33. Permulti anni jam erant, quum oritur etc. — 6. Item, constructione inspecta, varie præterea adhibetur. Hinc — 1.º Cum Genetivo. — a) Refertur ad prelium et est æstimari, vatem. — a) Proprie. *Ter. Adelph.* 5. 9. 20. Postremo a me argentum, quos (servus) est, sumo, quanto costa. Adde *Andr.* 5. 2. 15. *Cic.* 5. *Ferr.* 81. a med. Quum in Sicilia HS. II. tritici modius esset, summum HS. ternis. valeat. et *ibid.* 84. 193. Si ullo in loco frumentum tanti fuit, quanti iste æstimavit. *Id.* 3. *Off.* 23. sub fin. Emere denario, quod sit mille denarium. *Id. Rosc. Cam.* 12. 33. Ager nunc multo plus est, quam tunc fuit. *Plin.* 6. *Ep.* 3. Agellus erat centum millium nummum. — Etiam cum Ablativo. *Cic.* 5. *Ferr.* 75. 174. Eise sestertii duobus. *Liv.* 24. 37. Sextante sat et Romæ et per totam Italiam eret. — β) Translato. *Plaut. Truc.* 2. 6. 8. Pluris est oculatus testis, quam aurili decem. *Ter. Andr.* 5. 2. 15. Quam faciem videas, videtur esse quantivis prelii. un uomo di gran vaglia, un gran bacallare. et *Cic.* 1. *Off.* 32. 76. Parvi sunt foris arma, oisi est consilium domi. *Id.* 12. *Att.* 28. Mea mihi conscientia plus est, quam omnium sermo. *Id.* 15. *Fam.* 15. sub fin. Magni erunt mihi tum litteræ. *Id.* 2. ad *Q. fr.* 15. in fin. Plus uno Cato fuerit, quum omnes leges. Alii leg. pluris: alii aliter. *Nepos Eumen.* 8. Videbant omnes præ iho parvi futurus. — b) Refertur etiam ad dominium vel possessionem et est habere, possidere. *Cic.* 2. *Fam.* 13. Jam me Pompeji totum esse scis: Brutum a me amari, intelligis. Similiter *Lucan.* 8. 659. et *Jam Cornelia non est Juris, Magne, sui.* *Liv.* 42. 29. Ptolemæus propter ætatem alieni arbitrii erat. *Id.* 31. 45. Præsidio regio arcem teneri, nec se potestatis tuæ esse, respondebant. *Id.* 7. 30. Ut aut amicorum aut inimicorum simos: si defraudis, vestri; si desperis, Sarmatium erimus.

saremo e cadremo in potere. — Huc spectat Cic. 9. Fam. 15. Hic versus Plauti non est. non e fattura. et Top. 4. 23. Omnia, quae mulieris fuerant. viri sunt. Cf. etiam loc. ad. rub. A II. 4. — c) Significat proprium esse: constructur autem cum Coniunct. et part. ut, vel Infinito, aut absolute. Plaut. Capt. 3. 4. 51. Est miserorum. ut malivolentes sint atque tordeant bonis. Cæs. 4. B. G. 2. Est hoc Gellicae consuetudinis etc. Cic. 2. Orat. 20. ad fin. Alterum divinitatis mihi cuiusdam videtur, alterum humanitatis etc. clamare contra quam deceat, hominis est — stultitia suae quam plurimos testes colligitur. Id. Senect. 6. extr. Temaritas est Gortensis matris, prudentia senescens. Id. 3. Ferr. 26. 66. Negavit moris esse Gramcorum, ut accumbent mulieres. Id. 1. Off. 24. 83. Subvenire tempestati sapientis est. Id. 1. Rep. 2. 3. Teneamus eum eursum, qui semper fuit optimi cuiusque. Id. ibid. 5. 9. Neque sapientia esse accipere habere. Id. ibid. 7. 12. Audiant eor, quorum summa est euctoritas. Id. 1. ad Q. fr. 9. 27. Esset humanitatis tuae consulere. Id. 5. Fam. 16. Non est gravitatis ac sapientiae tuae fere immoderatus casum incommodum tuorum. Id. 12. Phil. 2. 5. Cuiusvis hominis est errare; nullior, nisi insipientis, in errore perseverare. Id. 1. Off. 20. 68. Nihil est tem angustii enim tamque parvi, quam amare divitias. Id. Amic. 17. 63. Est prudentis sustinere impetum benevolentiae. Seneca Herc. Act. 1561. Leudir est, puerum tequisse ferrum. è cosa lodevole. et Quintil. 1. 4. 7. An cuiusvis auri est esigere litterarum sonos? Id. 11. 3. 69. Decoris illa ruit, ut etc. Sic ibid. 8. Illud insidiantis fortunae fuit, ut etc. — d) Item officium, munus, partes. Cic. 5. ad Q. fr. 1. 19. Est ejus, qui praeit, eorum, quibus praestit, nulli servit. Id. 1. Off. 34. 122. Est adulescentuli majores natu vereri. — Pro geneti, mei, tui etc. usurpatur meum, tuum etc. Cic. 12. Att. 29. Fuit meum quidem jam pridem rem publicam lugere. Id. Mur. 38. 83. Est tuum videre quid agatur. — e) Item additum esse, operam dare, sequi, favere. Nepos Att. 6. Optimarum partium esse. Liv. 3. 38. a med. Patres indignitate rerum censerant in agros: suarumque rerum eant, amissa publica. (Ubi perperam a nonnullis solliciti intrusum esse, monent critici maiores.) si dedicavano ai loro privati affari. et 35. 61. Qui Romanae partis erant, urbe excesserant. — f) Item perlinere, spectare, inservere. Cic. ad Capitonem. 1. post ep. 16. l. 16. ad Att. Consules, quorum et lege et S. C. cognitio et iudicium fuit. Nepos Eumen. 1. Aliens erat civitatis. Liv. 8. 19. Cuius tum fessae erant. Id. 28. 8. Quod suorum fulsae finium, satis constiteret. Id. 37. 55. Ea civitatis Rhodiorum essent. Id. 38. 3. Doluper numquam Etholorum fuerant, Philippi erant. — Cum gerundivis. Sall. Cat. 8. Regum imperium initio conservandas libertatis atque augenda reipublicae fuerat. Cic. 4. Ferr. 53. 132. Quae res evertenda rei publicae solent esse. Liv. 27. 9. Haec prodeudi imperii, tradendae Hannibeli victoriae sunt. Id. 38. 50. Nihil tam aequum libertatis esse. Adde 34. 55. Id. 40. 29. Pleraque dissolvenderum religionum esse. — g) Item significat convenientiam, congruentiam. Cic. 4. Orat. 18. 81. Nilidum quoddam verborum genus est, sed palaestrae magis et olei, quam huius civitis turbae ac fori. — h) Item materiam aut qualitatem, numerum, magnitudinem et similia. Ovid. 4. Art. Am. 392. Una fuit fabes; cetera lactis erant. h. e. lactei coloris. Cæs. 2. B. C. 31. Neque tenti sum animi, ut sine spe castris expugnanda caesarem. Id. 7. B. G. 5. Etri res erat multa opera ac laboris. Id. 5. ibid. 49. Esse magni periculi rem tentulis captis iniquo loco dimicare. Id. 7. ibid. 23. eorumque sollicitum. Id. 2. ibid. 15. meaeque virtutis. Id. 2. B. C. 31. tanti timoris. Cic. 5. Fin. 12. 26. Animae eorumdem modum esse debet. Liv. 21. 60. Nec magis certaminis ea dimicatio fuit. Id. 1. Orat. 60. 257. Disputatio non medioeris contentione est. Id. 10. 36. Captivorum numerus fuit septem milium ac decemitorum. Id. 23. 35. Ea maxima pars volonum erat, quae per la maggior parte erano volontari, et Cæs. 5.

B. G. 13. Ita omnia insulae est in circuitu vicies centum milium passuum. Nepos Them. 2. Classis mille et ducentarum navium longiorum fuit. Sueton. Cæs. 40. Annus ad solis cursum accommodavit, ut trecentorum sesseginie quinque dierum esset. Sall. Jug. 95. Sulla gentis petriciae nobilis fuit. Cf. exempla super. paragr. 3. a. — i) Item originem. Fulg. interpr. Luc. 3. 23. de gener. Christi. Ut putebatur, filius Joseph, qui fuit Heli. et mox. Jenne, qui fuit Joseph, qui fuit Mathethia etc. — 2.) Cum Dativo. — a) Significat habere, possidere. (Cf. Madvig Gramm. § 246. a. 1.) Enn. fragm. 20. Ribb. Nimium boni est, cui nihil mali est. Plaut. Amph. prol. 9. Nomen Mercurii est mihi. Ter. Adelph. 1. 2. 10. Fores effregit? restituentur: discedit vestem? reserietur. Eri diis gratie, unde hinc sent. Id. Heaut. 3. 2. 23. Aliquid reperiet. Unde esset edulescenti, emicet quod daret. Id. Hecyr. prol. 1. Hecyra est huius nomen fabulae. Cic. Brut. 62. 225. Cui saltationi Titius nomen esset. Id. ibid. 10. 40. Nisi jam esset bonos eloquentiae. Id. 1. Legg. 8. 25. Hamiot cum Dao similitudo est. Id. 3. Fin. 2. 6. Controversia mihi fuit cum avunculo tuo. Adde Brut. 10. 40. Horat. 2. Od. 15. 13. Privatus illis census erat bravus. Liv. 1. 1. Trojae et huius loco nomen est. Id. 25. 2. Scipio, cui post Africano fuit cognomen — Cordi esse, cura esse. Plaut. Cist. 1. 111. utat eri erga me meritis, cordi est lemen. Cic. Amic. 4. 15. Idque eo mihi magis cordi est, quod etc. Apud Non. p. 88. 31. Merc. est sedere animo. V. COR. — b) Item eptem, idoneum esse. Liv. 31. 13. Quam solvendo ari alieno respública non esset. Alii leg. ere. Id. 2. 9. Esse oportet ferendo. Ovid. 3. Amor. 6. 21. Non eris invidiam ferendus. h. e. invidiam ferre non poteris. Modestini. Dig. 50. 22. 9. Si bona liberalitati solvenda non fuerint. Fin. 21. Dist. nat. 16. 56. (96). Radix ejus vescendo est decoctio. Ulp. Dig. 33. 9. 3. (et Gell. 4. 1. sub fin.) Etiam quae esul potiusque non sunt, contineri legalo. Cels. 4. 10. extr. Inficiuntur ea, quae humori extrahendo sunt. Adde Cic. 2. Phil. 2. 4. et 3. Fam. 8. et 13. AU. 10. — c) Item effarere. Cic. Rosc. Am. 4. 9. Impedimento esse alicui. Id. ibid. 17. 48. Vitam rusticam probo et criminali putar esse. Id. 2. Phil. 16. 40. Magno argumento est. Sall. Jug. 54. Quam usui forent. Apud Fronton. ad M. Cæs. 3. 13. Veritas sum, ut tibi litterae meae crebrioras oneris essent. Ita Cod.; sed oneri videtur scribendum, licet aliter sentiat et. Maius. et Cic. 1. Invent. 34. 59. Quae signa sunt, omnia etc. Ovid. 2. Met. 540. Lingua fuit demon. — Saepa cum duobus Dativis, eodem sensu. Cic. 7. Ferr. 8. 19. Hanc rem sic agemus, ut crimini aut invidiae reo putemus esse oportere. et 5. ibid. 40. 91. Haec pecunia tibi fraudi et damnationi esse debent. et ibid. 62. a med. Quae detrimento, macula, invidiae, infamiae nobis omnibus esse possint. et ibid. 37. a med. Haec tam parva civitas praedat tibi et questus fuit. Id. Rosc. Am. 5. 13. Quibus occidi Ser. Roscium bono fuit. — d) Esse alicui cum aliquo, intercedere. Ter. Phorm. 2. 3. 74. tecum nil rei nobis, Demipho, est Cic. 2. Phil. 31. 77. Sibi cum illa mima posthac nihil futurum. Id. 15. Fam. 49. Si mihi tecum minus esset, quam eri cum tuis omnibus. Cf. Quinct. 6. 25. Jussit bone proscripti ejus, quicum familiariter fuerat, societas erat. — 3.) Cum Accusativo et prap. ad, in. — a) Esse ad — a) De personis, est cum aliquo esse, ad aliquem vante. Varro epud Non. p. 133. 28. Merc. Tum ad me fuerunt, qui tibellionem esse volebant. h. e. ad me venerunt, mecum fuerunt. Sic Cic. 10. Att. 1. a med. Contio fuit ad me sene dia. fu da me. et ep. 16. Commodum ad te dederam litteras, quum ad me bene mense Dionysius fuit. Liv. 28. 18. Bae sub uno testio atque ad eodem penater. Alii aliter leg. — b) De rebus, est prodesset, aptum esse. Cato R. R. 125. Vinum maritimum est ad alvum crudum. Cæs. 3. B. C. 101. Ras, quae sunt ad incendia. Cic. 6. Ferr. 56. 124. Veltra, quae olim ad orandum templum erat

maxima. Liv. 2. 12. de Scævola. Hostis hostem occidere volui, nec ad mortem minus animi est, quem fuit ad eadem. — De loco, pro apud, esse prope, presso, vicino. Cæs. 5. B. G. 22. Ad Castrum, quod esse ad mara supra demonstravimus. — y) Apud Mathematicorum proportionum terminum indicat. Boeth. 2. Arithm. 40. Quomodo sunt IV. ad II., sic sunt II. ad I. Ut ad aequalitatem quidem proportionis sunt I. II. III. VIII., sic enim sunt, quomodo duo ad unum, al octo ad quatuor et conversim. — b) Esse in, venire. — a) Proprie. Cic. 15. Att. 1. Ut certior fieret, quae die la Tasculanum esset futurum. At Wesenberg leg. venturus. et Sueton. Aug. 16. Nec prius militibus in conspectum fuisse, — b) Translata. Plaut. Bacch. 1. 2. 54. equid la meum est tibi, Palrem tibi esse? — Esse in eliquid, esse eliquid. Fulg. interpr. Ps. 30. 3. Rato mihi in Deum protectorem et in locum refugii. — Esse in rem, utilem esse. Sall. Cat. 20. Tamen in rem fore credens universos appellare et cohortari. Alii leg. in re contra usum dicendi. Cf. Ter. Phorm. 1. 3. 9. Quae in rem tuam sint. et Liv. 30. 4. Quae in rem erant. Ruhnken adfert etiam Ter. Andr. 3. 3. 14. quicum est. Sil. It. 7. 244. — Eodem sensu dicitur ob rem apud Sall. Jug. 31. et ex re apud Ter. Phorm. 5. 7. 76. Cf. Ruhnken ad eund. 2. 2. 41. — c) Esse apud, penes, circum, circa, ante, ob, super etc. vario sensu. Cic. 1. Rep. 14. 21. Quam esset casu apud Marcellum. h. e. versaretur. trovandos. et Cæs. 1. B. G. 50. Quam apud Germanos ea consuetudo esset. costumandasi. et 3. B. C. 59. Erant apud Caesarem et equitum numero Allobroges apud fratres. militavano sotto Cesare. — In divinis esse apud, ejus propter, indicat meram divinarum Personarum, non aereitiam, distinctionem. Fulg. interpr. Joh. 1. 1. Verbum erat apud Deum. sc. persona Verbi alia est a persona Dei. h. e. Patris. Cf. Patris in h. l. — Plaut. Amph. 2. 2. 21. Omnia adunt bona, quem penas est virtus. h. e. qui possidet virtutem seu virtute praeditus est. Cic. 2. leg. Agr. 19. 52. Vides Ca. Pompejum omne iudicium et potestas debet esse. — Cæs. 3. B. C. 43. Erant enim circum castra Pompei permulti editi atque asperi colles, circumdavano. — Id. 4. B. G. 4. Pers Manapiorum, quae circa Rhodum erat, giacava. — Id. 2. B. C. 25. Quod (theatrum) est ante oppidum, prospetta. — Sall. Jug. 39. ad fin. Non prius omni contra verum niti, quem animadverit, super gratiam atque pecuniam suam invidiam facti esse. h. e. plus posse. V. alia exempla suis locis etc. — 4.) Cum Abiatiivo, absolute aut cum prap. ab, pro, super etc. — a) Abrolata — a) Ad significandum rei quietitatem. Cæs. 6. B. G. 28. de uris. Ili sunt magnitudine paulo infra alephantos; specula et colore et figura lauri. Cic. 2. Orat. 13. 55. Herodotus tanta est eloquentia, ut ma magno opere delectet. et 6. Fam. 14. Esse animo magno. Sall. Jug. 95. animo ingenti. Cæs. 1. B. G. 8. Esse magno gratia. Id. 5. ibid. 40. tenuissima valetudine. Rursus Cic. post red. ad Quir. 1. 4. meo corpore. Id. Rosc. Cam. 7. 20. cepite al supercilis semper rasis. Id. pro leg. Manil. 9. 26. jam confectis stipenditi. Id. 5. Legg. 15. 45. bebati ingenio atque nullo. Id. Amic. 23. 87. ea asperitate et humanitate natura. Id. 1. Rep. 43. 67. eodem iure. Id. 3. Fam. 10. ea stultitia. et 7. ibid. 1. ea mente, quem ratin praescribit. Id. 2. Att. 7. 2. mira sacritate ad litigandum. — b) Ad significandum pratum. V. A II. 6. 1. — b) Cum prapos. — a) Esse ab aliquo, ab aliquo stare, alicui favere, cum eo sentire. Cic. 2. Orat. 38. a med. Crituleus erat ab Aristotele. — Esse ab aliquo, esse es ellicujus familia seu domo, ortum vel lacum esse. Plaut. Pseud. 2. 2. 23. Erre in ab illo milite Macedonio? Ter. Andr. 3. 1. 3. et 4. 1. 17. Ab Aodria et ancilia hinc. Cæs. apud Sueton. Cæs. 1. Non ab Anco Marcio sunt Marci reges, quo nomino fuit mater; a Venere Julii, cujus gentis familia est nostra. Cic. 4. Att. 16. Pleraque epistolae mihi nuntiabant. ubi esse, quod erant ab te. Id. 1. Orat. 13. 55. Vide;

ne hoc totum sit a me. — *β*) *Esse pro aliquo*, alleni favore. *Cic. Cluent.* 32. *ad fin.* Iudicia partim nihil contra Aulum valere, partim etiam pro hoc esse. — *γ*) *Esse ex aliqua re*, assistere vel constare. *Cæs. 3. B. G. 13.* Transtra (erant) ex pedallibus in altitudinem trabibus. *Alti præpos. omittunt.* et *Cic. 3. Orat.* 47. 183. Crellus est ex longa et brevi et longa. *Id. Orat.* 63. 214. Temaritas ex tribus brevibus et longa est. *Id. ibid.* 64. 217. Dactylus, qui est e longa et duabus brevibus. — *δ*) *Esse in aliquo*, latere. *Ovid. 2. Met.* 444. de Callisto. Et timuit primo, ne Jupiter esset in illa. h. e. se absconderet sub ejus figura. — Allo sensu *V.* in supar. paragr. 5. b. — *α*) *Esse in eo, esse rem in eo*, ut, dicitur de re imminente seu instanti, esset sub punto di, essere in quello o in quella di, poco mancare che, parum abesse. *Nepos Miltiad.* 7. Quam jam in eo esset, ut oppido potiretur. *Adde Liv. 2. 17. et 28. 32. V. 19.* — Sic res tibi est, in proximo est. *V. INIBI.* — *ζ*) *Esse de*, agere tractare. *Cic. Fat.* 7. 1. Libri, qui sunt de natura deorum. Sic 2. *Divinat.* 1. 2. Primus enim (liber) est de contemnenda morte. *Adde 7. Att. 2. sub fin. V. in DE.* — *η*) *Esse sub aliqua re*, v. c. sub Imperio, sub iocis etc., *V. in SUB.* — *δ*) *Esse super*, superesse. *V. SUPER.* — *NB.* Plurimæ aliæ sunt locutiones ex hoc verbo confusæ, quas tamen omittere opportunius duclmus, ne bulas articoli moles plus æquo exerceat, neq. aelom agere videamur, quum suis quæque locis, pro diverso additorum genere digestæ, inquirant præsto sint.

B) Impersonaliter. *¶ 1.* Sum est licere, dari, εἶναι — *α*) Cum Coniunctivo et part. ut. *Cic. Cæl. 6. 14.* Magis est, ut ipse molestus foret errasse se. *Id. Mil. 13. 33.* Rral, ut odisset defensorum. *Plin. 18. Hist. nat. 1. 1. (3).* Neque est, ut putemus ignorari ea. — *β*) Cum Infinito. *Ter. Adelph. 5. 3. 42.* Scire est liberum ingenium atque animum. *Virg. 6. Æn.* 595. Nec non et Tityon terre omnipotentis alumnus Gerere erat. *Ovid. 5. Trist. 11. 19.* alii, quorum numerum comprehendere neo est. *Norat. 1. Ep. 1. 32.* Est quadam prodire tenus, si non datur ultra. *Id. 1. Sat. 2. 79.* Plus banire mali est. *Id. ibid. 5. 87.* quod verum dicere non est. *Id. 2. ibid. 5. 103.* est Gaudia iprodenient vultum: celare, si pud, è cosa facile. et *Liv. 42. 41.* Quæ verbo objecta, verbo negare sit. *Madvig ad h. 1. in Emend. Liv. p. 645.* hæc habet: «Frustra Livio addingitur elegans, si dis placeat, Græcismus, ut negare sit pro negare liceat dixisse putetur, quo Græcismo nemo in prosa oratione usus est. *Hearnius* recte sit ex satis sit ortum putavit». Sed *V. Drakenb. ad eund. loc.*, qui aliter sentit. *Tac. 16. Ann. 54.* ut conjectare erat intentione vultus. *Gell. 13. 24. sub fin.* Est tamen non nusquam invenire, ita scripsisse quodam. *Ovid. 2. Art. am. 27.* Et quoniam in patria, satis agistus iniquis, Vivere non potui, sit mihi posse mori. Alii leg. *da;* sed *Heinsius* invito, qui plurima ibi congesti ad rō sit firmandam, ex eod. *Ovid.* et ex *Virgil., Tibull., Propert., Martialis,* aliis. Sic *Sil. 11. 12. 695.* fuerit delera Segunium, Eræquare Alpes etc. et *14. 581.* Signaque ferre deum templis Jam lamque fuisset, Ni etc. *Ecce* et *iv* eadem significatione etiam Græci usurpant. Simile est illud *Sall. Jug. 3.* Fuit uti. et *ibid. 118.* Fuerit mihi eguisse aliquando amicitia tuæ. Ad quem locum plura *Cortius.* Vim rōs dicere animadvertere est etiam in his: *Tibull. 4. 3. 3.* Nec tibi sit durus acuisse in prælia dentes. et *1. 6. 24.* Tunc mihi non oculis sit timuisse meis. *Propert. 1. 20. 13.* Ne tibi sit durus montes et torrida — sara adhæ. h. e. ne liceat, ne velia, ne adeas, *μὴ γίνωτο, μὴ ἔστω.* *Virg. 10. Ecl. 46.* Tu procut a patria (nec sit mihi credere) tantum. *Passerat. Cf. Sall. Cat. 53. in fin.* Quos, quoniam res obtulerat, præterire non sult consilium. *Adde Dig. 36. 1. 11. § 2. et Gell. 12. 9.* — *De loc. Val. Max. 1. 7. n. 2.* Non est inter patrem et filium alius rel comparationem fieri etc. *V. Madvig, Advers. crit. v. 2. p. 315.* *¶ 2.* Item evenire, accidere — *α*) Cum

Coniunctivo et part. ut, ne, quin. *Ter. Phorm. 5. 7. 32.* Sin est, ut velit manere illam apud ta. dos hic maneat. et *Hecyr. 4. 1. 43.* Si est, ut dicat, velle se, reddo. h. e. si vis, manere illam apud te: si dicit, se velle. *Id. Phorm. 2. 1. 40.* Si est, patre, culpam ut Antipho in se admisit. *Zueret. 5. 979.* Non erat, ut fieri posset, miraretur umquam. h. e. fieri non poterat, ut miraretur. *Cæs. 1. B. C. 31.* Futurum esse, ut omnes pellerentur. *Cic. 2. Orat. 36. 152. et Orat. 59. 199.* Est, ut id maxime deceat. *Id. Cæl. 23. 48.* Quando fuit, ut, quod licet, non liceret? *Id. 1. Divinat. 56. 128.* Non est igitur, ut mirandum sil. *Norat. 3. Od. 1. 9.* Est, ut viro vir latius ordinat Arbusta sulcis. *Id. 1. Ep. 12. 2.* non est, ut copia major Ab Jove donari possit tibi. h. e. non potest. *Dig. 38. 7. 2.* Magis est, ne possit peti bonorum ejus possessio. *Cic. 3. Herenn. 24. 40.* Numquam est, quin aliqui memorie tradere velimus. — *β*) Cum Infinito. *Cato R. R. 1.* Est interdum prestare, mercaturis rem quætere. h. e. interdum præstat vel sit interdum, ut præstat. *Dig. 46. 3. 72. n. 4.* Et magis est deficere stipulationem. *Cf. Sall. Jug. 118. et Propert. 1. 20. 13. cit. sub E 1.* — *c*) Cum alia particula. *Cic. 5. Tusc. 8. a med.* Est, ubi id isto modo valeat, et *4. Herenn. 26. sub fin.* Est, quum non est satis. *Cf. 5. Att. 11. circa med.* Quinillius, al erit, ut volumus, iustitiam e consumendum. *¶ 3.* Est val esto, concedentis, confirmantis. *Cic. fragm. apud Lactant. 1. 18.* Est vero, inquit, Africane, nam et Mercuri eadem ipsa porta petuit. *Id. 2. Orat. 36. 152.* Est, ut dicis, Antoni, ut philosophi nulla tradant præcepta dicendi. *Virg. 10. Æn. 67.* Italiani facili petiit auctoribus. esto. *Cassandre impulsus furis.* et *7. ibid. 313.* Non dabitur regnis, esto. prohibere Latins: Al trahere atque moras tantis licet addere rebus. *Norat. 1. Ep. 1. 81.* Esto, aliis alios rebus studiisque teneri. *Cic. Divin. in Q. Cæcil. 15. 47.* Esto: ipse nihil est, nihil potest, at venit paratas. *Adde 5. Verr. 24. 59. Cf. Sest. 54. 115. et 4. Fin. 25. Colum. 3. R. R. 3. ad fin.* Sit quidem, ut cultoris negligentia ses — milia — seminum intereat. *Cic. Amic. 2. 6.* Sunt ista, Læli, nec enim melior vix fuit Africano quisquam nec clarior. *Cf. Maximian. Ecl. 2. 63.* Sit gratitas sitque ipsa tibi veneranda senectus, Sit, quod te nosti vivere velle diu: Quid suam in alterius condemnet crimine vitam? — Hinc *Parl.*

Ens, entis, n. 3. absolute, substantivorum more, de quacumque re subsistenti aut simpliciter existenti, quemadmodum apud Græcos τὸ ὄν, sc. quod est, ut sæpe illud vertit *Seneca Ep. 58. 6. et seqq.*, quem vides de hac re disputantem, ente. *Boeth. in Porphy. 3. p. 74.* Fuerunt enim, qui hac opinione tenerentur, ut rerum omnium, quæ sunt, unum putarent esse genus, quod ens duncupatur, trachum ab eo quod dicimus est — : quæ quum ita sint, ultimum omnium genus ens posuerunt, scilicet quod de omnibus prædicaretur. Ab eo enim, quod dicimus est, participium Inlectentes, Græco quidem sermone ὄν, Latine ens appellaverunt. *Id. ibid. 2. p. 26.* Hæc omnia decem genera si vere sunt subsistentia, quodammodo substantia vel entia dici posse. Flexus enim hic sermo est esse etc. Et ens hoc ipsum, id est esse, genus eorum fortasse dici videbitur, sed falso. — Tribuitur etiam *Censorin. fragm. 3. n. 3.* Jovis stella salutaris et temperata et universis entibus prospera. *Alti tamen aliter leg.*

Futurus, a, um, adjective quoque usurpatur, et est qui erit, qui eveniturus est, futuro, appartenente all' avvenire. *Cic. 2. Nat. D. 4. ad fin.* Signa ostenduntur a diis rerum futurarum. *Colum. 11. R. R. 1.* Docendus et multis prius experimentis inspicendus erit futurus villicus. h. e. qui debebit aut volet esse villicus. *Virg. interpr. Exod. 16. 32.* Custodiatur (gomor ex man) in futuras generationes. *Adde Is. 9. 6. et alibi.* — Hinc absolute, substantivorum more.

Futuri, orum, m. plur. 2. ii, qui erunt, qui existent seu vivent, i futuri, i posteri, ci ecc.

μεναι. Sil. It. 4. 638. dabit exemplum non vile futuris Flaminius. *Virg. interpr. Bar. 6. 47.* Reliquerunt autem falsa et opprobrium postea futuris.

Futurum, i, n. 2. res futura, la cosa avvenire, il futuro, l'avvenire. *¶ 1.* Generativum. *Virg. 4. Æn. 508.* baud ignara futuri. *Cic. 2. Off. 9. 33.* Futura prospicere. *Curt. 4. 1. 29.* Futura presentibus potiora esse videntur. *Augustin. Serm. 3. de Ascens. D.* Discat sperare promissa ac Del soli præteritam presentemque bonitatem, quasi futurorum teneat cautionem. *Virg. interpr. Sap. 8. 6.* Etsi multitudinem scientiæ desiderat quis, scit præterita et de futuris æstimat. *Id. Gen. 41. 8.* Somnium præsagium futurorum. *Adde Eccli. 48. 28. Is. 42. 23. et Hebr. 11. 20. Id. Rom. 8. 38.* Neque instantia nec futura etc. et *1. Cor. 3. 22.* Sive presentia sive futura. *Cf. Homer. Il. 1. 70. τὰ τ' ἐόντα, τὰ τ' ἐσόμενα, πρὸ τ' ἐόντα.* — In futuro vel in futurum, tempore futuro, in avvenire. *Liv. 6. 12. a med.* Si quid dli vestiges in futurum vident. *Inscr. apud Gruter. 311. 2. in rrvno rrasvsvst.* *Virg. interpr. 1. Petr. 5. 1.* In futuro revelanda est. et *Is. 41. 23.* Quæ ventura sunt in futurum. et *Luc. 13. 9.* In futurum succides eam. *¶ 2.* Speciatim apud Grammaticos de declinatione verborum est ea verbi forme, activa et passiva, quæ rei eventuræ significandæ inservit. *Priscian. 8. p. 805. Putsch.* Sunt igitur præsens, præteritum et futurum; sed præteritum rursus dividitur in tria; quamvis Græci futurum quoque dividerunt in quibusdam verbis in futurum infinitum, ut τῶποαι et παύλο post futurum, quod et Atticum dicunt, ut τερύσσαι: melius tamen Romani, consideratâ futuri naturâ, quæ omnino incerta est, simpliciter in eo voce utuntur nec finiunt spatium futuri. Nisi mavis ubique, subaudito n. tempus, adjectivi usurpare. — *Macrobi. De diff. et societ. Græc. Latinq. verb. 16.* tradit, apud Græcos futuro tribui etiam imperativum.

SUM pro Eum, Festi. p. 298. 2. Müll. Sum pro eum usus est Ennius: «At te non ut sum summam servare decet rem». «Ad se se sum quæ dederat in luminis oras.

SÜMA. V. SUMMA.

SÜMANUS. V. SEMMANUS.

SÜMBUS. V. SUBUS.

SÜMEN (subinea), mnis, n. 3. Dictum est a sue; nam suis est abdomen: vel potius est a sugendo, quasi sugimen (sugmen), quæ *Nonii* sententia est, qui et *Lucilium* pro mulieris uberibus usum esse docet *p. 458. 8. Merc.* Quidam denique ab ὑμῶν, membrana, derivant, mutata u in v et addito s pro spiritu. — Sumen est extimus venter scillus infra umbilicum cum ipsis uberibus, summis olim in deliciis habitas, præcipue si ex principia exclusus esset sue, uno die post felum editum, cū³ap, ἡσπov. *Narrat Plin. 8. Hist. nat. 51. 77. (209),* nomen suminis impositum fuisse abdomini a Publio minorum poeta. *V. loc.*

1.) Proprie. Plaut. Capt. 4. 8. 4. Quanta sumini assumedo! quanta cello calamitas! *paronomasia.* *Adde Curc. 2. 3. 44. Plin. 11. Hist. nat. 37. 84. (211).* De vulva suis. Proxima ejcticia est ovis uno die post partum. Illius et sumen optimum, si modo fetus non hauserit: ejcticia, deterimum. *Martial. 13. 44.* cujus iemma est Sumen. Esse putes nondum sumen: sic ubere largo Effluit et vivo lacte papilla tumet. *Alti leg.* esse potes nudum sumen. *Gloss. Cyrell. Ὑποκοιλίον, submen, subventrale.* Item ὑμῶν, sumeo. — De modo condiendi suminis suilli ejusque vario in re culioria usu *V. Apic. 7. 2. et 2. Colic. 4. 2. et Macrobi. 3. Sat. 13. 12.*

II.) Translate. ¶ 1. Per synecdochen, usurpatur pro sue. *Juvenal. 12. 72.* Conspicitur sublimis apex (h. e. arx Albæ urbis), cui candida nomen Scrofa dedit, lætis Phrygiis mirabile sumen. Et nunquam visis triginta clara mamillis. *Alti leg. nomen.* *¶ 2.* Pro pinguedine, ubertate. *Farr. 1. R. R. 7. et Plin. 17. Hist. nat.*

4. 3. (32). Campos Bosie Italiae dicit esse summen, in quibus particae pridie relictas graminis operiret. ¶ 3. A similitudine, de mulieris uberibus usurpasse traditur *Lucil.* apud *Non.* loc. cit. Quod si nota potest mulier tam corpore duro esse, tamen tenero manet succussa lactento. Et manus uberius lactant in summine sidat.

SUMENS, antis, particip. V. SUMO.

SUMINATUS, a, um, particip. ab iussit, sumino, quod a sumen, pertinens ad sumen. *Arnob.* 2. p. 73. Sumineta caro. h. e. caro suminis. — Hinc

Suminata, æ, f. 1. absolute, est scrofa, quæ lactat uculos. *Lamprid.* *Alex. Sev.* 22. Jussit, ne quis suminatam occideret, ne quis lactentem. h. e. neque scrofam neque suculum seu porcellum.

SUMMA (suma), æ, f. 1. propria adjectivum a summus, a, um, absolute usurpatum. — *Summa* geol. sing., pro *summa*, more suo dixit *Lucret.* 1. 982. et 6. 679. — Summa est supremus, altissimus locus seu gradus seu pars, vel id quod in unoquoque rerum genere supremum est, v. g. *ὑψιστον* (i. e. il primo posto o luogo o grado o parte suprema; Fr. le premier ou principal lieu ou degré; Hisp. el primero ó principal lugar, puesto, grado; Germ. der Vorzug, erste Platz, erste Rang; Angl. first or principal post or rank, grade). ¶ 1. Generationem. *Plaut.* *Truc.* 4. 2. 15. Solus summam habet hic apud nos. h. e. primum locum obtinet. *Cic.* 4. *Cat.* 7. 15. Vobis summam ordinis consilii concedunt. ¶ 2. Speciatim est aliquis rei culmen seu complementum. *Quintil.* 3. 2. 1. Hinc studium et incrementum dederit utilitas, summam ratio et exercitio. *Adda eund.* 5. 10. 73. ¶ 3. Item res præcipua ex multis vel caput culmenque rei. *Ter. Phorm.* 2. 2. 3. Ad te summa solum rerum redit. *Cæs.* 1. *B. G.* 41. De summa belli iudicium imperatoris esse. *Id.* 2. *ibid.* 4. Ad hunc totius belli summam omnium voluntate deferri. *Id.* 3. *B. C.* 51. Imperator ad summam rerum consulere debet. *Cic. Rosc. Am.* 32. 91. Is, qui summam rerum administrabat. *Id.* 1. *Rep.* 26. 42. Penes unum est omnium summa rerum. Sic *Liv.* 10. 14. Discrimen summæ rerum augebat animos. et *ibid.* 27. Ad discrimen summa rerum adducta. *Id.* 6. 22. Periculum summæ rerum facere. *Id.* 35. 10. De summa rerum decernere. Io quibus loc. summa rerum alii cum *Forcell.* interpretantur universitatem. (Cf. peregr. 9.) Rursus *Cic.* 2. *Rep.* 28. 50. Quos penes summam consilii voluit esse, quum imperii summam rex teneret. *Id. Rosc. Am.* 51. 148. Summa respública in huius periculo tentatur. *Id. Quint.* 9. 32. In hoc summa iudicii causæque tota consistit il puncto principale. et *Liv.* 32. 17. Eam sigominiam ad summam universi belli pertinere ratus. *Nepos Arist.* 2. Summe imperii meriti. *Id. Eumen.* 11. Penes quam summa imperii erat custodia. *Virg.* 12. *Æn.* 573. hoc caput, hæc bellum summa nefandi. il capo e il fine. et *Ovid.* 1. *Amor.* 9. 37. Summa ducum Atrides. h. e. princeps et caput ceterorum ducum. Alii summa in hoc locu dicunt esse neutri. plur. V. SUMMUS, a, um. *Cæs.* 7. *B. G.* 21. Pene ex eo, et id opipidam retinuerunt, summam victoriæ constare intelligebant. h. e. discrimen, disceptationem. *Id.* 6. *ibid.* 11. In summa totius Gallie. h. e. administratione et forma universæ civitatis Gallicæ. ¶ 4. Item extremitas rei, id quod extremum est, summities. *Paul.* 5. 25. 6. Ut in summe marginis, ad mediam partem perforatis (tabulis) construuntur. ¶ 5. Item collectio seu quantitas rerum, quæ numerantur: quia res summus est is numerus, quo colligitur totum. *Cæs.* 1. *B. G.* 29. Quorum omnium rerum summa erat capitulum Helvetiorum militum. *Adda* 3. *B. C.* 29. et 89. *Cic. fragm.* apud *Non.* p. 193. 11. *Marc.* Quid, tu, loquam, soles, quam rationem a dispensatore accipis, si vera singula præbisti, summam, quam ex his confecta sit, non probare? *Id.* 1. *Off.* 18. 59. Addendo deducendaque videre, quæ reliqui summa fiat. *Id.* 5. *Att.* 21. a med. Summam subducere, summare. Sic Summam facere,

4. *Ferr.* 53. 131. et 1. *Fam.* 9. ante med. *Id. Rubr. Post.* 4. 8. Summa lili. — Apud *Sueton.* *Domit.* 11. actor summorum dicitur, qui rationibus dispuendis præstet. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 35. 58. (117). Quæ summa quadringentes sestertium colligebat, ascendeva, montava, fuceva etc. ¶ 6. Hinc dicitur de summa pecuniæ. *Ter. Adelph.* 5. 3. 30. De summa nihil decedet. *Liv.* 32. 17. Macedonibus trecenti nummi in capita statutum est pretium, hac summa redempti. *Phædr.* 4. 4. At illa gaudens pecora et lina dedita, Quicumque summa tradet lazarum dumum, a qualunque prezzo. *Adda Quintil.* 5. 10. 19. et 117. — Et translat. *Plaut. Epid.* 1. 2. 9. Meorum merorum atque aurosum summam edicere tibi. *Cic.* 1. *Invent.* 20. 28. Summam rei dicere. *Id.* 3. *Tusc.* 23. 55. mail. *Id.* 2. *Legg.* 7. 18. rerum. *Id.* 1. *Rep.* 43. 67. Es hac infinite licentia hæc summa cogitur. *Id.* 2. *ibid.* 22. 39. Es omni populi summa. *Id.* 1. *Fam.* 9. 10. Rationalibus subductis, summam seel cogitationum meorum omnium. *Virg.* 4. *Æn.* 237. Hæc summa est, hic postri anacis esto. *Horat.* 1. *Od.* 4. 15. vitæ summa brevis. *Liv.* 40. 29. Lectis rerum summis. i. summari, gl' indicit, summis rerum capitibus. *Id.* 41. 8. Summa querelarum erat. *Id.* 4. 43. De summa juris remittere. *Sueton.* *Aug.* 9. Proposita vitæ alius velint summam. *Quintil.* 1. 1. 19. Majora tamen aliqua dicet per se ipso uno, quo minora didicisset. Hoc per singulos annos prorogatum tu summam prædicti, h. e. in cumulum accrescit. — Summa summorum est, quum in rationalibus confectis mutua nomina et capita tu eam summam rediguntur, la summa delle somme: et apte significatur summa et universitas rerum. *Plaut.* 1. 1. 4. Venus, quam penes amatum summa summorum redit. *Lucret.* 3. 818. et 5. 262. Sicuti summum summa est æterna, neque atra Quis locus est. *Seneca Ep.* 40. extr. Summa ergo summorum hæc erit: tardiloquum te esse jubeo. Sic summa summam, v. g. apud *Lucret.* 6. 982. — Ad summam, ut summam comprehendam, ne plura, breviter, in summa. *Cic.* 14. *Att.* 1. Ad summam non potes istuc sic abire. *Juvenal.* 3. 79. Ad summam nec Maurus erat nec Sermesta nec Tiberius. Qui sumptis pannonas. *Adda Cic.* 7. *Att.* 7. sub fin. et 14. *Fam.* 14. et *Horat.* 1. *Ep.* 1. 106. — In summa, ad summam. *Cic.* 2. ad Q. fr. 16. 3. Drusus erat de prævaricatione a tribunis ærariis absolutus, in summa quatuor sententiis; quam senatores et equites damnarent. et 3. *ibid.* 5. ad fin. Et in omni summa, ut mones, valde me ad otium pacemque cōuerto. *Juvenal.* 37. 1. ad fin. Quum eum omni imperatore Sulla, Lucius ceterique, in summa Cn. Pompeius, ita viderat, ut etc. in summa. et 13. 8. Diu, multo volueris acceptis, auctoritatis est: in summa vicine occumbit finalmente. ¶ 7. Apud Mathematicos summa dictus numerus ant terminus. *Boeth.* 1. *Arithm.* 9. Positur pariter peris ordo ab uno usque CXXVIII. et ea sit summa maxima. — Totius enim summa, id est CXXVIII, octava pars est XVI, sextadecima VIII. — Si autem impares terminos ponamus, id est annos (idem enim terminos, quod summas nomino). — Ordinatim dispositis minores summas etc. æquantur. *Id.* 2. *Mus.* 12. Terminos aotem voco numerorum summas. ¶ 8. Item quantitas. *Id.* 1. *Arithm.* 10. Duo enim per his multiplicati (2X2) quaternarii (4) faciunt summam. — Procurator summorum et rationalis summarius V. in SUMMUS, o, um. Cf. *Susten.* loc. supra cit. — Summa crediti est quantitas rei creditæ sive commutata. *Cod. Theod.* 2. 33. 1. Si summa crediti in duobus modis fuerit, tertium modum amplius consequatur. ¶ 9. Item est ipsa rerum universitas, v. g. *Cæs.* 8. *B. G.* 34. Non in summa exercitus tueri, sed in singulis militibus conservandis. *Id.* 1. *B. C.* 67. Summa exercitus salva. *Id.* 7. *B. C.* 21. et 82. Summa victoriæ. *Cic. Flacc.* 10. 23. Summa est in statibus. *Id.* 13. *Fam.* 75. Summa est, in qua mihi gratissimum facere paria, et cursaveris etc. quæta è la conclusione. Sic *Cajus* 1. 47. 141.

Summa sententiæ. *Ovid.* 2. *Met.* 300. rerum consula summa. *Id.* 5. *ibid.* 337. dedimus summam certaminis uni. *Quintil.* 1. 1. 23. Perinet ad summam. et 4. 2. 41. Longam efficit summam. et *ibid.* 90. In summam non consentiunt. *Tac.* 14. *Ann.* 7. Summam seeleris poscit. *Cf. Justin.* 6. 1. 5. Uolus summa imperii. et 14. 4. 5. Summa propositorum. — *Cod. fr.* 32. § 3. et fr. 16. § 2. Summa rei est, ut etc., conclusio est, in conclusione è quæta che. V. *Dirksen* p. 928.

SUMMAGISTER. V. SUBMAGISTER.

SUMMALARIUS, a, et

SUMMALARIUS, a, um, adject. (summus et aleris vel alarius) miles ex exteris nationibus, qui in exercitu Romano pugnabat in equestri militia aleria et quidem in parte summa alerum; quemadmodum qui pugnabat in inferiori ala, Græcè hybrida voce dicitur ἀνταλάριος in *Inscript.* apud *Spon.* *Miscell. antiqu.* p. 112. et apud *Murat.* 374. 1. T. *Avr. Ed.* Ἀλάριος πραιποσίτος ἀλῆς ἀνταλάριον. *Hygin. Gromat.* p. 8. col. 1. Et per reliquas strigas cohortes pediatæ et equitatæ ad viam quintanum spectare debebant et super has sumactares (segs summalaris) et reliquæ nationes tendere debebant. *Id.* p. 10. col. 1. Netiones, Cantabri, Getæ, Daci, Brittones, Palmyroni, 77 statuum et si quid aliud datum fuerit in exercitu, summam alerorum (segs in summalariorum) retentura ponimus. et *ibid.* p. 14. col. 2. Sumactarias (segs summalaras) et reliquæ nationes, quoties per strigas distribuimus, non plus quam triperitis esse debent. *Inscript. ann.* 1833. repartie Equitili, nunc *Giesolo* prope *Venetias*, XII. mil. pass: ab *Aliton*, quæ modo in *Bibliotheca* S. *Marci* esseretur, hæc habet. οὐντις τ. v.... ἀλῆλο ταῖς τῶν πρᾶξ. equitum. *Al.* (h. s. alarum) symmarum. Nususque *Furlanetto* in *Append.* *Verum Henzen* in *Annali dell' Instit. Archeol.* a. 1866. p. 137. et seqq. in bono *Garto* non præfectum equitum alarum summorum. sed *PRÆX.* proq. h. e. præfectum equitum procuratorem summorum agnovit. — Præterea in *Græce Inscr.* adiala *Boeckh* in *Corp. Inscr. Græc.* n. 3497. ἀλῆς ἀνταλάριον (h. e. sin siogularium) agnovit in ἀλῆς ἀνταλάριον. — Denique in *loais Hygini* alter leg. *Lange*, ss. subactares et subactarios (V. hæc vox); quæ lectio, quamvis incerta, *Borghesianæ* (quam sequitur *Furlanetto*), et putat *Hommes* ad *Henzen* in *Suppl. Orell.* ad n. 6727., longa est præfata. V. ab *De-Vit* ad h. v.

SUMMALIS, a, adject. (summa) qui summam continet, completus. *Tertull.* *advers. Hermeg.* 31. Novum non est, ut id solum, quod continet, nominetur, quæ summa; in isto autem intelligitur et quod continetur, quæ portio est.

SUMMALITER, adverb. (summa) per summam vel compendium. *Tertull.* 2. *Nat.* 3. Ut summam tractem de universitate.

SUMMANALIA, Iam, n. plur. 3. (Summanus) liba farinacea in modum rotæ efficta, ut ait *Fest.* p. 348. 5. *Müll.* n. Summanus, quia eorum in sacris Summanus usus erat.

SUMMANANS. V. SUBMANANS.

SUMMANES vel Submanes, Iam, m. plur. 3. (sub et manes) dii gradus inferioris. *Capell.* 2. p. 40. In his etiam locis Submanes eorumque præstitæ Mens atque Manana.

SUMMANO (submano), as, are, 1. ¶ 1. Est verbum joculariter dictum a *Plauto*, quod significat omnia rapio a deo, Plutone sive Orco iustar, a Summanus; vel, ut alii sentiunt, a manus, ut sit idem ad involare sive manus vola arripere; quemquam obstat, quod secundo sit purrecta, ut versus tertius et quintus ex his, quos infra afferimus, ostendunt. Sunt enim lambici senarii, qui trochæum respondent. *Plaut. Cure.* a. 3. v. 43. LE. Quis tu bonu es? cv. Libertus illius, quem amos Summanum vocat. LE. Sommano, sars. Qui Summanus? sas, sciam, cv. Quia vestimenta, ubi obdormivit abitus, Summano? ob eam rem me omnes Summanum vocat. Ita *Furlanetto*. V. tamen, quod ad vocis originem,

scriptionem et significatum attinet, etiam v. SUB-MANO 2. Sunt qui *summanare* leg. apud *eumd.* Stich. 5. 2. 18.; at Palmer ibi leg. *obsonare*; alii *somnare*. ¶ 2. Alio sensu v. in SUB-MANO 1.

SUMMANUS vel *Submanus*, l. m. 2. De origine vocis, quae Etrusca videtur, scribit *Capell.* 2. p. 40. *Summanus* esse a *Maibus*, quasi sit *summus Maibus*. Al. *mihi* videtur idem esse ac *summus* vel *summas*, voce aliquantum inflexa ac producta (cf. *pandanus*, *decumanus* etc.) ac respondere adjectivo Gr. *κατωτάτος* (ὁ ὅσος), infimus, profundissimus (deus). *Varro* 5. L. 74. *Müll.* nomen *Sablaum* esse ait. — *Summanus* est Plutonis cognomen (cf. *Turneb.* *Advers.* 17. 4.); quamquam *Ovid.* 3. *Fast.* 731. ut incarti alicuius dei meminit, et de quo non constat, quum inquit: *Reddit, quiaquis ha est, Summano templo feruntur.* Ad rem *Augustin.* 4. *Civ. D.* 23. «Romani veteres nescio quem *Summanum*, cui nocturna fulmina tribuerunt, coluerunt; et viri inventi, qui *Summani* nomen, quod audiri jam non potest, se solum legisse meminerit». Non recte tamen, ne legi quidem illud, dicitur; est namque non solum in lapidum illulis et in calendaris, sed apud multos etiam scriptores. *Inscript.* apud *Marin.* *Frat. Arv.* n. 43. *SUMMANO PATRI VERREBA ATROS II. VESTI MATRI OVI* (immolant). *Alia* apud *Orell.* *Coll. Inscr.* *Lat.* n. 1218. v. s. l. m. *IOVI ALTO SUMMANO FELICIAE FIRMAE CYM EYS D. D. D.* — Huic deo nocturna fulgura attribuebantur, sicut *Iovi diurna*, ut *Plin.* 2. *Hist. nat.* 52. 53. docet. Sic *Georgius* ad h. v. «*Summanus*, inquit, ist *Gott* des nächtlichen Himmels, blitzwerfender *Nachtholt*, wie *Juppiter Gott* des Tageshimmels». Tempulum habuit Romae, eodem *Plin.* teste 29. *ibid.* 3. 14. (57.), non longe ab aede *Iuventatis*. Mentionem ejus facit et *Cic.* 1. *Divinat.* 10. 16. et *Plaut.* *Bacch.* 4. 8. 54., ubi et *Submanus* legitur. Adde *Arnob.* 6. p. 191. et *Augustin.* *loc. cit.* — Hinc adjectiva in *Gloss.* Gr. *Lat.* *Κεραυνόβροτος* ἀνὸρ πρὸς πυκτερόν, fulgur submanus. — Etiam ros et pluvia nocturna eidem tributa videntur. Cf. *Plaut.* *Cura.* loc. cit. in SUBMANO. V. *Hartung.* *Rel. der Römer* 2. 59. et *Oth.* *Müller.* *Etrusk* 2. 66., 167., 249.

SUMMARIUM, n. 2. v. voc. seq.

SUMMARIUS, a, um, adject. (summe) qui summam habet, in summam collectus, apud scriptores cadente Latinitate, ut *Egypt.* *Thes.* 115. ad fin. — Hinc absolute, substantivorum more

Summarium, n. 2. idem quod brevitarium, summa capite rerum continens, *summario*, ἐπιτομή. *Seneca* *Ep.* 39. Vide, ne plura profectura sit ordinaria oratio, quam quae nunc vulgo brevitarium dicebatur.

Summaris, l. m. 2. ¶ 1. Est vir princeps, primarius, primario. *Cic.* 10. *Att.* 1. Nisi forte iste *summaris* ei potest persuadere, ut etc. Ita legit *Lambinus*. Videtur autem *Cicero* perstringere aliquam ex sectione *Cæsaris*, qui ceteris antecellere vellet: vel etiam ipsum *Cæsarem*, qui summæ rerum imperium affectabat. Verum critici fere omnes eam lectionem suspectam habent; itaque alii *Summanus*, alii rectius *nummaris* legunt: scil. C. *Scribonius Curio* magna pecunie a *Cæsare* corruptus. ¶ 2. Est etiam, qui summæ seu imperium rationes conficit. *Julian.* *Antec.* *Const.* 58. 1. Estimacionem deficere constituto jubet non solum ab ipso *bortulano* sed etiam ab his, quos *summaris* conuictio appellat. *Dirksen* interpretatur de eo, qui ad summam estimacionis praestanda temperandam adhibetur. Cf. *Torremuzza.* *Inscr.* di *Palermo* p. 353. n. 89. xx. *HER.* *VIL.* *SUMMAR.* h. e. vicisima hereditaria villicus *summaris*. — V. *Avellino Opusc.* T. 3. p. 80.

SUMMARUDIS. v. *RUDIS*, in.

SUMMIAS, as, comm. gen. 3. (summus) optimas, primas, princeps civitatis, ἀρχος (l. primas, princeps, primario; Fr. *primaire*, prince, chef; Hsp. *primero*, príncipe; Germ. *vor-*

nehm, *erhaben*, *prin*; Angl. *principal*, *prince*, *chief*). ¶ 1. Adjective. *Plaut.* *Pseud.* 1. 2. 90. Nunc tibi hæc ego loquor, dellicie *summatum* virum. Adde *Stich.* 3. 2. 36. et *Pseud.* 1. 2. 9. et *Ammian.* 14. 6. 12. *Apul.* 11. *Met.* *Benevolis* præceptis *summat* dææ recreatus. h. e. *Isidis* dææ præpotentis. *Sidon.* 9. *Ep.* 6. *Puelle* moribus natalibusque *summas*. ¶ 2. Substantivorum more. *Cod. Theod.* 13. 5. 32. *Alexandrine* et *Carpathiæ* classis *summates*. Adde *Ammian.* 20. 6. 1. et *Ennod.* apud *Symmach.* *ep.* 9. n. 1.

SUMMATIM, adverb. (summa) ¶ 1. Fit in summa, breviter et per summa canila, *summariente*, brevemente, *κρηλακωδῶς*, *ὀψιδῶς*, ἐν ἐπιτομῇ. *Lucii* apud *Non.* p. 296. 4. *Merc.* *Summatim* tamen experiri rescribere paucis. *Varro* 2. *R. R.* præf. in fin. De re pecuaria breviter ac *summatim* percurram. *Id.* 7. L. 3. *Müll.* *Generatim* ac *summatim*. *Cic.* 5. *Att.* 16. Dum hæc, quæ longiorem desiderant orationem, *summatim* tibi perscriberem. *Id.* 10. *Fam.* 28. Sed illa cognosces ex aliis, et me pauca et ea *summatim*. *Id.* 5. *Fin.* 13. 36. *Summatim* dicere. *Colum.* 9. *R. R.* 2. Ita quamvis non disceant poetam, *summatim* tamen et uno tantummodo versiculo leviter attigit *Virgilius*, quum sic ait (A. G. 152.) *Dictimo regem cæli pavere sub entro.* *Ulp.* *Dig.* 5. 3. 7. a med. *Summatim* existimandum iudici, si bona fide imploretur iudicium. *Ammian.* 14. 6. 2. *Summatim* ceunas perstringam nusquam a veritate sponte propria digressurus. ¶ 2. Est etiam leviter et quasi in summo. *Colum.* *Arbor.* 6. et *ibid.* 10. extr. Primo anno *summatim*, ita ne radices erui aut laceras, abluquasto. *Id.* 12. *R. R.* 46. Inulz radicem acutissimam cullello *summatim* eradito. *Seneca* *Ep.* 121. a med. *Animal* constitutionem suam crasse intelligit et *summatim* et obscure. *Sueton.* *Aug.* 85. *Posticam* *summatim* attigit. *Id.* *Tyb.* 61. De vita sue *summatim* breviterque composuit (commentarium). Adde *Quintil.* 10. 1. 44. Cf. *Marcell.* *Empir.* c. 20. p. 114.

SUMMATUS, a, um, particip. v. SUMMO.

SUMMATUS, l. m. 2. (summus) idem ac *summus*: vox seculoris atalis. *Inscr.* apud *Le Blant.* *Inscr. Chrét.* de la Gaul. n. 429. INTER SUMMATOS ERRE PRIOA SPEDVIT.

SUMMATUS, us, m. 4. (summus) imperium et rerum summa, principatus, signoria, *κρωτεῖον*, ἀρχή. *Lucret.* 5. 1141. Imperium sibi quum ac *summatum* quisque petebat.

SUMME, adverb. (summus) maxime excellentique, vehementer, *summore*, *sommamente*, *estremamente*, εἰς τὴν μέλειστα. — a) Cum verbis. *Cæs.* 3. B. C. 15. extr. *Summe* cupere aliquid. *Cic.* 2. *Orat.* 72. 295. Quod me sollicitare *summe* solet. *Id.* *Quinct.* 21. a med. *Semper summe* concupisti, et *ibid.* 24. a med. Quum a me peletet et *summe* contederet, ut etc. *Id.* 4. *Fam.* 7. *Summe* diffidere. *Quintil.* 10. 1. 70. admirari. *Marcell.* *Empir.* c. 27. p. 126. retro. *prodesse.* *Mattius* ad *Cic.* 11. *Fam.* 28. ante med. *Causam* *disensionis* nascentem extinguat, *summe* studet. — *Summe* esse, apud *Augustin.* v. SUMI. — b) Cum adjectivis tum posit. tum superl. *Cic.* 13. *Fam.* 18. 2. *Summe* secundus. *Id.* 4. *ibid.* 3. 12. studiosus. *Id.* 3. *Verr.* 24. 63. officiosus. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 31. munitus. *Quintil.* 12. 1. 23. disertus. *Plin.* 10. *Ep.* 11. Hebit illum quæstorem in consolato, mei *summe* observantissimum.

SUMMEJO etc. v. SUBMEJO etc.

SUMMENTUM. v. SUBMENTUM.

SUMMERGO etc. v. SUBMERGO etc.

SUMMINIA. v. SUBMINIA.

SUMMINISCOR. v. SUBMINISCOR.

SUMMINISTRO etc. v. SUBMINISTRO etc.

SUMMISSA, **SUMMISSIM**. v. SUBMISSA, **SUBMISSIM**.

SUMMITAS, atis, f. 3. (summus) vertex, fastigium, summa altitudo ἀκμή (l. *sommità*, *allezza*, *cima*; Fr. *sommet*, *sommité*, *cime*; Hsp. *cima*, la altura mas; Germ. das *Oberste*, d. *Höhe*, *Spitze*; Angl. *summit*, height).

1.) Proprie, seu de physicis. ¶ 1. *Generatim*. *Pallad.* 1. *R. R.* 6. Ut quatuor pedibus a terra

summitas ejus (vitis) insurgat. *Macrobi.* 1. *Somn.* *Scip.* 6. ante med. Quum due *summitates* duabus interjectionibus vincuntur. *Censorin.* *De die nat.* 13. Ad terræ *summitatem*. Adde *Ammian.* 14. 6. 3. — Apud *Plin.* 37. *Hist. nat.* 9. 37. (118). legend. *nives imitata* pro *nives in summitate*. — Pro extremitate rei, apud *Cel.* *Aurel.* 1. *Acut.* 8. 54. *Summitas cordis*. *Id.* 5. *Tard.* 10. 98. *cutis* *Id.* 2. *ibid.* 14. 198. *Digitorum* *summitates* *cranescent* *obuncatis* *unguibus*. et *moz.* *Summitas nesi*. *Id.* 5. *ibid.* 1. 1. *vertebrorum*. *Id.* 2. *Acut.* 37. 209. *articulorum*. *Fulgat.* *interpr.* *Jer.* 25. 32. Turba magna egredietur a *summitatibus* terræ. h. e. ab extremitis oris. Adde *eumd.* *Is.* 13. 5. ¶ 2. Speciatim epud Mathematicos est rei superficies. *Batb.* *Expos. mens.* p. 99. *Lachm.-Rud.* *Summitas* est secundum geometricam appellationem, quæ longitudinem et latitudinem tantummodo habet, *summitatis* *lineæ* *lineæ*. Plena *summitas* est, quæ æqualiter rectis lineis est posita.

II.) Translate, seu da moralibus. ¶ 1. Est id, quod excellentissimum est. *Arnob.* 1. p. 13. Deus *summitatem* omnium summorum obtinens. Cf. *Ammian.* 14. 6. 3. *Federe* *pacis* *eternæ* *Virtus* *convenit* *atque* *Fortuna* *plerumque* *disidentes*, *quarum* *ei* *allera* *defuisset*, *ad* *perfectam* *non* *venerat* *summitatem*. ¶ 2. Hinc absolute de ipso Deo. *Inscript.* apud *De-Rossi* *Bullett.* *Crist.* a. 1865. p. 11. *MARITVS* *BIRGINAR* (leg. *Virginie*) *SVAE* *FRUIT* *QVAE* *VIXIT* (leg. *quæ* *vixit*) *ANNV* (sic) *XXXV*. *QVOD* *SVMMITAS* *DEDIT* *ASIGNABIT* (leg. *adsignavit*). h. e. quotquot annos Deus ei dedit et assignavit.

SUMMITER, adverb. (summus) idem ac *summe*, in summitate. *Marcell.* *Empir.* c. 29. p. 129. *Orum* *crudum* *summiter* *apertum* *excoantes*. Adde c. 21. p. 117. retro. Cf. *Non.* c. 11., *Priscian.* 15. 3. 13. et *Neue.* *Lat.* *forment.* II. p. 500. et seq.

SUMMITTO. v. SUBMITTO.

SUMMO, as, avi, atum, ere, a. 1. (summa) ¶ 1. Est in summam seu ad certum caput redigo. *Gloss.* Gr. *Lat.* *Summo*, *καταλίσσω*. Cf. *Apul.* 11. *Met.*, ubi quidam particip. *summatum* leg. et *De deo* *Socrat.* ¶ 2. Est etiam consummo, ad culmen perduco. *Scholast.* ad *Cic.* *Mil.* 10. edente A. *Maio* in *Class. Auct.* T. 2. p. 112. Et considerato statim miram prudentiam, quod ita narrationem *summe* verit, ut, quum domum crederent interemptum, fecerunt id servi *Milonis*, quod suos quisque servos facere voluerit.

SUMMENIANUS vel *submenianus*, a, um, adject. (sub et menia) ad *Summenium* pertinens. *Summenianæ* dicebantur meretrices, quæ sub ipsis Urbis mœnibus in fornicibus habitabant. *Martial.* 11. 62. *Summenianæ* *inquina* *tior* *buccis*. et 3. 82. *Summenianæ* *cenat* *inter* *uiores*. v. SUBURANUS. *Iigenius* in *Animadv.* in *Virg.* *Cop.* (*Halæ* a. 1820.) p. 23. *dictas* *putat* *Summenianas* *uiores* *a* *fornicibus* *sub* *Mœnio* *atrio*, *cujus* *meniosem* *fecerit* *Liv.* 39. 44. Cf. *Weichert* in *Post. min.* p. 434.

SUMMENIUM vel *submenium*, n. 2. (sub et menia) locus Romæ sub mœnibus, ubi meretrices prostabant. *Martial.* 1. 35. At meretrix abigit *testem* *veloque* *seraque*: *Nallaque* *Summenii* *fornice* *rima* *patet*. Cf. *Petron.* *Sat.* 25. *Quartilla* *per* *rimam* *improbe* *diductum* *edplicuerat* *orulum* *curiosum* *lasumque* *puerilem* *libidinosum* *speculabatur* *diligentia*.

SUMMOESTUS. v. SUBMOESTUS.

SUMMOLESTÉ, **SUMMOLESTUS**. v. SUBMOLESTÉ, **SUBMOLESTUS**.

SUMMONO. v. SUBMONO.

SUMMONSTRO. v. SUBMONSTRO.

SUMMOPERE, edverb. (summus et opus) Dicitur et divisim *summo opere*, ut *magno opere*, tanto opere etc. et pluribus MSS., quæ collegit *Drakenbarch* ad *Liv.* 28. 18. § 4. — *Summopere* est maxime, vehementissime, *sommamente*, *μάλιστα*. *Lucret.* 4. 1186. Omnia *summore* *hoc* *vite* *potentia* *celant*. *Cic.* 1. *Invent.* 18. 26. *Vitis* *verò* *hæc* *sunt* *certissima* *exordiorum*, *quæ*

summopere vitare oportebit. Ubi tamen recenitio res summo opere divisi leg.

SUMMOROSUS. *V. SUBMOROSUS.*

SUMMOTATIO. *V. SUBMOTATIO.*

SUMMOTENUS, adverb. (summo ei tona) *¶ 1.* Est aque ad committent tantum, fino alta sommitas. *Apul. Herb. 75.* Floribus celeriter scissis ac florescentibus summotenus. *¶ 2.* Est etiam summis labilis, breviter, summellim. *Ennod. Paneg. Theod. 7.* Unam cartaminali luti lineam summotenus libet attingere. Adde *Beoth. Geom. p. 397. Friedl.*

SUMMOVEO etc. *V. SUBMOVEO* etc.

SUMMULA, *m. f. 1. deminut. a summa, parva summa.* *¶ 1.* Generetim. *Apul. 11. Met. sub fin.* Vesla ipse mea distrecta, suffletolem corraasi summulam. *Prudent. 2. nesp. orap. 131.* Nam calcutanda primitos, Tum subnotande summule. *Arnob. 2. 24.* Bis bina, bis terna quam efficiant summulam, quærit. — In plur. num. *Seneca Ep. 77.* ante med. Summules minutas distribuit Genibus servis. *¶ 2.* Specialim apud Mathematicos dicitur de numero. *Boeth. 1. Arithm. 10.* Quod continetur sub talis se possit summula, & prodoto dei numeri medi. Adde *eund. 2. ibid. 1.*

SUMMULTIPLEX etc. *V. SUBMULTIPLEX* etc.

SUMMUM, *n. 2. V. SUMMUS, a, um, in fin. SUMMUMURO* etc. *V. SUBMUMURO* etc. SUMMUS, *a, um. V. SUPERUS.*

SUMMUSSO vel submusso, *as, ere, n. 1. (sub et musso) aliquid tantum musso, borbottare un poco, parlare tra i denti.* *Fest. p. 298. 32. Müll.* Eunius in Audromacha: Dico jam mefar, non est. Summussa sine. Alii leg. nam musare. Firmetur tamen vox *Gloss. Gr. Lat. Τροχον* (Trochus, submusso (lege submusso).

SUMMUSSUS vel submusus, *a, um, adject. (summusso) murmurator. Næv. apud Fest. p. 298. 27. Müll.* Odli, inquit, summusus: proinde aperte dices, quid scis, quod times.

SUMMUTO etc. *V. SUBMUTO* etc.

SUMO, *sumis, sumi vel sumpsi, sumtum vel sumptum, sumere, a. 3. (sub et amo. V. Fest. apud Paul. Diac. in Emerc. p. 76. 1. Müll.)* — Ad scribendi rationem quod attinet, bae habet *Papinian.* apud *Cassiod.* Orthogr. 4. «Sumpsi queritur, an possit sine p littera, ut hiemps, sonare; sed quia et in alia declinatione p respondit, quom dicitur sumptus, sumpturus, necessario per p scribi debet. Sic *Priscian. 8. 20. Emo, emi, assumpti ps: demo dempsi, como compsi* etc. Adde *10. 37. Id. 11. 36.* In plus esaut periticia prateriti passiva — ut *sumpsi sumptus.* Contra *Ter. Scaur. p. 2256. Putsch.* Ioterum et p littera supervetue adjicitur, ut quom scribitur *sumptus, demptus, compptus*, quom alioqui ceteris declinationibus verborum non adit. sumo enim ei demo at emo detracta p, ut supervetue: quare participationibus adjectivali ratio una est. et *Mar. Victorin. p. 2466. Putsch.* Summi et Insummi, demit stoa dubia par ms scribetis. Cf. *Brambach p. 248.* Porro hæc omnia id efficiunt, ut qui sumit et sumtus scribat, non sit reprehendendus. Sed, ut ait cl. *Corradini*, qui antiquitatis consensum sequetur, quam antiqui lapides at monumenta fere ostendunt, ubi frequantius ps, pl exhibent, videtur laudandus magis. *V. EMO.* — Sumpse pro sumpsisse, syncope. *Nævius apud Gell. 2. 19.* Umquam ei quetquam filium rescivero Argentum einoris causa sumpse mutuum. — Suremil pro sumpsit, et surempsi pro sumpserit, teste *Fest. apud Paul. Diac. p. 298. 9. conl. p. 299. 2. Müll.* Suremil, sumpsit (*Poeta nomen hic excidit*): «Ioque macus suremil bestiam.» Suremil, susululit. Alii leg. surrempsit. Cf. *Müller ad h. l. et Laehm. ad Lucet. p. 135.* — Parl. Sumens I. a; Sumptus fere in omn. paragr. et in fin.; Sumpsiurus II. 1.; Sumendus I. a et II. 1. — Sumo aut capio, prebendo, accipio, λαμβάνω (It. pigliare, prendere, togliere; Fr. prendre, saisir; Ulp. tomar, asir; Germ. nehmen, zu sich nehmen; Angl. to take, take up).

1.) Proprie. *¶ 1.* Generetim. — a) Cam Acc. obiecti. *Plaut. Amph. 1. 1. 202.* Auferrere, non ebibis, si ego fustem sumpsero. *Id. Merc. 1. 2. 16.* Sume lectinim alque absterge sudorem tibi. *Sall. Jug. 71.* Epistulem sumit ac perlegit. *Id. ibid. 21.* Allos arma sumenter fugent. *Id. Cat. 25.* Sumere pecuniam mutuum. *Cæs. 3. B. C. 105.* Senatores omnes evocasse, ut in sumende pecunia bis testibus ateretor. Alii leg. in summa pecunia. *Id. 2. B. G. 33.* Partim sumptis ermis, partim etc. erupitiosum fecerunt. Alii aliter leg. et *Cic. 1. Rep. 12. 18.* Sumere calceos et vestimenta. *Id. Amic. 1. 1.* Sumpte virili lege. *Virg. 7. Æn. 390.* molles tibi sumere lictyros. *Id. 2. G. 125.* Sumere pharetræ. *Id. 2. Æn. 518.* Juvenilia arma. *Ovid. 3. Ari. am. 300.* Gensapa si sumptis, gausepa sumpte proba. *Id. Heroid. 16. 371.* ferrum pro aliquo. Sic *Liv. 40. 11. in fin.* Qui ad me interseiodum ferrum sumserunt. *Id. 8. 9.* Sumere legem prætestam. *Nepos Eumen. 13.* regum orotum et nomeo. *Val. Max. 5. 7. ext. 5.* diadema. *Juvenal. 2. 43.* multitie. et *65.* cucullio. et *ibid. 437.* coturnum. *Sustan. Aug. 94. a med.* Sumenti virilem legem tonlea lati clavi ad pedes deeldit. *Id. ibid. 100.* Alii ersequiarum die ponendos anulos aureos ferreasque sumeodos censuerunt. *Petron. Sat. 100.* Quam (senes) voluerit aliquid sumere, opus anhelitu prodest. *V. Iulre n. 8. Quintil. 6. 7. 3.* Sumpta famulari veste. — De cibo et potu. *Nepos Att. 21.* Sumere cibum. *Id. Themist. 10.* venenum. *Plin. 29. Hist. nat. 4. 23. (76).* Laerte in cibo sumptis. *Marcell. Empir. c. 20. p. 115.* Cibo sumere. et *ibid. retr. Cibum sumere.* *Horat. 1. Od. 27. 9.* Vultis severi me quoque sumere partem Falerii. et *3. ibid. 8. 13.* Sume, Mæcenae, cyathos amici Sopitlis centum. *Ovid. 3. Fast. 636.* Perca precaturæ amile vine maons. Sic *Maximian. Eleg. 1. 42.* At et me subito vinous reperit hospes Aut lætos fecit sumere vice dies. — In re medica. *Plin. 20. Hist. nat. 23. 95. (256).* et *27. ibid. 13. 113. (140).* et *32. ibid. 5. 17. (46).* et *Curt. 3. 14. 3.* — b) Cum addito termino, quo quid sumitur, per Abl. aut Acc. et præp. in, vel termino, a quo, per Abl. et præp. ab, de. *Plaut. Bacch. 4. 4. 24.* Sic hoc digitall duobus sumebes primoribus? *Ovid. 1. Met. 672.* Perva mora est, alas pedibus virgamque poteuit Somniferam sumptis manu legemque cepillis. *Cic. 6. Ferr. 27. 63.* Sumere unumquodque vas in manus. Sic *2. leg. Agr. 6. 15.* Hoc enim legem sumpsi in manus, ut etc. *Id. 2. Tusc. 2. 3.* Epicurum et Malrodorum non fere præter suos quisquam in manus sumit. *Ter. Adelph. 6. 9. 20.* Sumere argenteum ab aliquo. Adde *Cic. Flacc. 20. 46. Ovid. 3. Pont. 5. 20.* Sumere pomum de lance. *Liv. 45. 13.* Sumere itaque eos de se etc. h. a. capere. Ita vult leg. *Madvig pro vulg. eosdem, se etc.* Da venum *Cf. Hand op. cit. v. 2. p. 190.* *¶ 2.* Specialim est accipio, ricevere, accogliere. *Cic. 5. Ferr. 81. 15.* Sumere frumentum in cellam. *Id. 13. Fam. 26. 3.* Litteras ad te a M. Lepido consule quas commendaticias sumpsimus. *¶ 3.* Item emo, comperare. *Cic. 5. Ferr. 64. 149.* Sumere decumas agri. *Id. 3. Off. 23. 89.* Quod pervetulum est eo, quo sumpta navis est. *Id. 7. Fam. 23.* Quanti ego genus omnino signorum omoioque non selino, tenti tela quattuor aut quioqua sumpsi. *Horat. 2. Sat. 4. 106.* Quas parvo aumi nequeant, obsonia ceptas? *¶ 4.* Item mutuum accipio, mutuo, prendere ad impressio. *Juvenal. 16. 40.* Debitor aut sumptos pergit non reddere nummos. *¶ 5.* Item acquiro, occupo, poliar, conquistare. *Flor. 4. 2. 43.* Prælio sumpta est Thessalia. *¶ 6.* Item susumo, impendo, spendere. *Plaut. Müll. glor. 3. 1. 78.* In mala usore alque inimico si quid sumes, sumptus est: La bono hospite etique amico quæstus est, quod sumitur. *Id. Trin. 2. 4. 9.* Minus hercle in hisce rebus sumptum est sex minis, et *ibid. 12.* Non tibi illud apparere, si sumas, potest: nisi in immortale vere esse argentum tibi. — Item translatè *Apul. De mag. p. 417.* Oud. Operem dicitur sumere. *¶ 7.* Item

conromo, macero. *Poeta apud Cic. 1. Divinat. 21. 42.* meta Perceula, curis sumptis suspirantibus. *Apul. 2. Met. Vauastate Jovenis somitur mulier.* Alii siter interpretantur. *¶ 8.* Sumere aliquam, in re torpi, *Martial. 10. 81.* — Sic sumere gaudia, apud *Nemesian. Ecl. 4. 59. Cf. Ovid. 3. Art. am. 90. Auct. Priap. 3. et Petron. Sat. 100.*

It.) Translatè. *¶ 1.* Generetim. *Plaut. Bacch. 4. 10. 8.* Sumere enim obsequium. h. e. animo obsequi, darsi piacere. et *Lucret. 3. 238.* calor ille eolmo, quem sumit in ira. *Cæs. 1. B. G. 33.* Tantos sibi spiritus, tantam arrogantiam sumpserat. *Ovid. 3. Met. 545.* Sumere aulmos serpentis. *Id. 1. Fast. 147.* Sumpsit animum gressusque deo non terribus agi. mi dredi animo. et *3. Pont. 4. 31.* Sumere vigorem. *Id. 3. Fast. 691.* Oculi sumpturus subito Mers explicit Annam. *Virg. 4. Æn. 284.* que prima esordia sumat? Sic *Claudian. III. cons. Honor. 1.* Terilla Romulei sument esordia fæces. *Horat. 3. Od. 30. 14.* suma riperbiam Quæstem merilla. Cf. *enmd. 3. Od. 16. 25. Liv. 37. 10.* Certamine animi adversus eum sumptio. *Id. 8. 18. a med.* Sumera spatium ad colloquendum. prender tempo. Sic *Cic. Rabir. Post. 16. 44.* Videtis hos quasi sumptos dies ad labefaciendam illius dignitatem. *Ovid. 5. Trist. 1. 69.* quis te male sumere cogit? Aut quis deceptum ponere sumpte vetet? — Ad ditto termino, a quo quid sumitur, per Abl. et præp. ex, de. *Cic. Amic. 11. 38.* Et hoc numero nobis esample sumende sunt. *Maximian. Eleg. 3. 88.* de contemptu sume tropæ tuo. *¶ 2.* Specialim est accipio. *Ovid. Heroid. 18. 127.* Vel tum me Sertus vel te mea sumat Abydos. Tam tua terra mihi, quem tibi nostre placeat. *¶ 3.* Item cum delectu comperio, eligo, adopto, eleggere, adottare. *Nepos Milt. 1. U1.* Miltiadem sibi imperatorem sumere. *Sall. Jug. 10. estr.* Ne ago meliores liberos sumptis videat, quam genuiras. h. e. ad optasse. *Brut. ad Cic. 1. ad Brut. 6. a med.* Flavius de controversia, quem habet cum Dyrbechin, sumpsit se iudicem. *Horat. Art. P. 38.* Sumite materiam vestris, qui scribitis, equem Viribus. *Cic. 16. Fam. 11.* Italia regiones descriptæ sunt, quas quique partes tueretur, non Capuem sumpsimus. *Id. 1. Acad. (post.) 2. a med.* Sumere sibi studium philosophiæ. *Id. 4. Herenn. 1. 2.* Sumere exemplum, testimonium. *Id. 5. Ferr. 44. 104.* annum tertium. — Addito Abl. cum præp. ex, *Sall. Jug. 87. in fin.* Sumat aliquem ex populo moortorem officii sui. *Cic. Cat. 15. 36.* Et bisque totis sumam eliquem. *Id. Sext. 12. 27.* Quid quisquam potest es omni memoria sumere illustris? *Id. 4. Item suscipio, inco, erumo.* *Sall. Jug. 85.* Omnia bellum sumi facile, ceterum agerrime desinere. Sic *Tac. Agric. 16.* Boudicca, generis regli familia, dnce (neque animi solum in imperiis discernunt), sumpere (Britanni) universi bellum. et *Liv. 8. 4.* Bella emenda ponendeque. Cf. *Gr. πόλεμος ἐλέσθαι.* *Horat. 2. Ep. 2. 110.* Cum tabulis animam censoris sumet boesti. *Cic. Vat. 11. a med.* Sumere iulmicitias. *Sustan. Cæs. 60.* Prælia non tantum destituta, sed ex occasione sumebat. h. e. loibet. (Adde *Macrobi. 1. Saturn. 16.) Cæs. 1. B. G. 33. estr.* Artovistus tantos sibi spiritus, tantum arrogantiam sumpserat, ut ferendus non videretur. *Sil. It. 8. 306.* Cum duce tam fausti Martis, qua viderit bora, Sumpturum pugnam. — Cum Infinito. *Horat. 1. Od. 12. 1.* Quem virum aut heros Iyra vel eci Tibia sumis celebrare, Clia? t' accingi, impredi? a. et *1. Ep. 3. 7.* Quis sibi res gestas Augusti scribera sumit? Cf. h. l. eum paragr. seq. — Sumere initium apud *Arnob. 5. p. 169.* est idem ee accipere sacra apud *Apul. 11. Met. h. 1.* initiari sacris seu mysticis, παραλαμβάνειν τὰ μυστήρια. *¶ 5.* Item attribuo, arrego. *Cæs. 3. B. C. 51.* Ne imperatorias sibi paries sumptis videretur. *Cic. 13. Fam. 29.* ad fin. Tantum tibi sumito pro Capitoos apud Cæsarem, quantum ipsum memorioisse senties. inæpnati etc. — Cum Coniunctivo et parti. ut *Cic. Planc. 1. a med.* Mihi non sumo tantum, iudices, neque

arrogat, ut etc. *Id. ad Pompej.* 2. post ep. 11. l. 8. ad *Att.* a. med. Sed mihi non sumo, ut meum consilium valere debuerit. non pretendo tanto, cha etc. et 13. *Fam.* 50. Sumpsi hoc mihi pro tua in me observantia, ut ad te familiariter et quasi pro meo jure scriberem. *mi son presa la libertà di etc.* ¶ 6. Item consumo, transigo. *Ter. Adelph.* 5. 3. 88. I ergo intro, et cui rei opus est, et hilarum hunc sumamus diem. Ubi *Donat.* Nos scicipimus, sed impendimus et consumamus. Unde et *sumptum* dicimus pecuniam, quae insumenda est. *Id. Heaut.* 4. 3. 15. Frustra oparem, opinor, sumo. perda la fatica, getto l'opera. ¶ 7. Sumere dicuntur dispendentes, quum ponunt aliquid tamquam certum, ex quo illa colligant, *supporre, presupporre.* *Lucret.* 1. 972. Alterutrum fetealis enim sumasque necesse est. *Cic. 2. Divinat.* 50. 104. Non solum se non sumitis ad concludendam, quae ab omnibus conceduntur; sed et sumitis, quibus concessis, nibilo magis efficiatur quod velit. et *in fin.* Id. somere illos pro certo, quod dubium controversumque sit. *Liv.* 39. 28. Pro non dubio leges Eumenis sumebant, quae Antiochi fuerunt, Eumeniam equis esse, quam me habere. *Pers.* 5. 124. Liber agn. unde datum hoc sumis tot subditi rebus? — Cum infinito. *Cic. 1. Nat. D.* 31. 89. Beatos esse deos sumptis: concedimus. ¶ 8. Sumere supplicium vel poenam, eligere. *Plaut. Merc.* 5. 4. 31. Supplicii tibi sumat, quod vult ipse, nō hanc injuriam. *Liv.* 2. 5. Domesti sunt proditores sumptumque supplicium. Adde *Virg.* 8. *En.* 501. — Cum addito Abl. ab *prop. de.* *Cas.* 6. *B. G.* 44. De Accione more mejurum supplicium sumptis. *Cic. 7. Ferr.* 45. 117. Supplicium constituitur in illos, somitur de parentibus. *Id. Rosc. Am.* 24. 66. Quos postea tradiderunt, patris siciscendi cause, supplicium de matre sumptis. *Virg.* 12. *En.* 249. poenam accelerato ex sanguine sumit. ¶ 9. Pro adlegere, edmittere. *Cic. Rosc. Am.* 16. 47. Homines notos sumere odiosum est. *citare.* et *ibid.* 34. 97. Non quero, quis peremerit. unum hoc sumo, quod mihi apertum tam aelus etc. *ammetto, dico, dictaro.* — Hinc absolute, substantivorum more

Sumpta, æ, f. 1. res sumpta. *Gargil. Cur. boum.* *infr.* *Sumpta* sella.

Sumptum, i, n. 2. apud Rhetores, est sumptio, assumptio. *Capell.* 4. p. 126. Plenam sententiam quam proposuerimus, quam eodemque fuerit, sumptum dicitur. Adde *ibid.* p. 38. et *Boeth. De syllog.* hyp. 1. p. 844. *Align.*

Sumptus, i, m. 2. id, quod impenditur et insumitur, impendium, impensa, spesa, custo. *Cato B. R.* 22: a. med. Ro sumpti opus est H6. LX. *Plaut. Trin.* 2. 1. 29. Quod esibit, quod comest, quod fecit sumpti. *C. Cas.* 2. 7. 2. Turpil. apud *Vom.* p. 484. 27. *Herc.* Intercapdo sumpti fecendi fuit. Adde *Cæcil.*, *Lucil.* et *Farron.* *ibid.* et 12. *Inscr.* apud *Gruter.* 797. 10. et *Mural.* 1388. 3. *conyeri sumptibus symetis vix regit.* Hinc minime attendendus *Walchius*, qui in *Act. Soc. Lat.* etc. 4. p. 50. patat scriptum fuisse *sumptis* errore mermurari, quam potius id *χαίσις* tribuendum sit. Apud *Gruter.* tamen *sumptibus* rectius legitur.

Homonym. *Caper De orthogr.* p. 2243. *Putsch.* hoc dicit esse discrimen inter *sumere* et *accipere*. «Sumimus, inquit, ipse: accipimus ab alio. Sic, quum dabimus, dicendum est, accipe: quum permittimus ipse tollere, dicendum, *sume*». Idem docet *Isid.* 1. *Diff.* 512. — Item inter *sumere*, *accipere* et *tollere* apud *eund.* *ibid.* *sumimus* per nos, accipimus a voluntibus, tollimus a non voluntibus. *Cf. Fronton.* et *Vel. Long.* p. 2243. *Putsch.*

SUMPSIO. V. SUMPTIO.

SUMPTA, æ, f. 1. V. SUMPTUS, a, am.

SUMPTUOLUS, i, m. 2. diminut. a *sumptus*, petrus sumptus. *Cyprian.* *Ep.* 6. (ad 13.) ad fin. Tamen altem ipse da sumptuolus propriis, tuce meam ferebam, tibi vobis etc. Alii tamen a. 4. amittunt, aut *Augustino De mor. cler.* tribuunt.

SUMPTIFACIO, facis, faci, facere, a. 3. (sumptus et facio) facio sumptum, fare spesa, spendere, consumare, *δαπανῶν.* *Plaut. Cas.* 2. 7. 1. Si nunc me suspendam, meum apertum tulerim. Et præter operam restitui sumptificerim. Vos fortasse a *Plaut.* conficta, al ita legand.; ceterum *Græciatur Gloss. Lat. Gr.* Sumptifacio, *καταδίδωμι.* Alii apud *Plaut.* divisim leg. *Cf. SUMPTUS*, i.

SUMPTIO vel sumtio, ōnis, f. 3. (sumo) Etiam *sumpsio*, in plur. num., apud *Caton.* loc. cit. — Sumptio est actus sumendi et ipse res sumpta, il pigliare n prendere, la presa, *λήψις, λήμμα.*

I.) Proprie. *Cato B. R.* 145. Oleum ne tangito utendi causa, neque surandi, nisi quod custos dederis aut dominus, si sumperit, in singulas sumptiones etc. Alii leg. *sumptiones.* et *Vstruv.* 1. 2. Quantitas est modulatorum es ipsius operis sumptione convenienti effectus.

II.) Translate. ¶ 1. Apud Dialecticos est assumptio, h. e. minor propositio syllogismi. *Cic. 2. Divinat.* 53. 108. Sed demus tibi lras duas sumptiones, es quæ *λήμματα* appellant dialectici: sed nos Latine loqui melius. ¶ 2. Apud Grammaticos, figura eadem quæ metalepsis. *Cæc. Aurel.* 1. *Acut.* 1. 13. Utitur saepe sumptionibus, quæ *Græci μεταλήψεις* appellant, ut, exempli causa, dicat densatura liquorem pro partibus liquoris densatis: partes enim ad totum redigit.

SUMPTITO vel sumtito, as, avi, are, a. 1. frequentat. a *sumo*, saepe *sumo*, pigliare spesso. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 5. 21. (51). de *helleboro*. Ut plerique studiorum gratia, ad pervidenda acrius, quæ commentabantur, sapius sumptitaverint.

SUMPTUARIUS vel sumtuarus, a, um, adject. (sumptus) ad sumptus et impensas pertinens, attonente a *spese, δαπανηρός.* *Cic. 13. Att.* 47. Vellit, cognoscere rationes nostras sumptuaras. *i cantu delle mie spese.* et *ibid.* 7. Ne se absente leges sue negligenterent, sicut esset neglecta sumptuaris. h. e. quæ modarebatur sumptus, præsertim in cenis: unde *Cato* apud *Macrobi.* 2. *Satur.* 13. vocat *cibariam.* Meminit etiam *Cic. 7. Fam.* 26. et *Sueton.* *Aug.* 34. Porro septem fuere leges sumptuaris, varis latæ temporibus, ac *Emilie, Autia, Cornelia, Didia, Faunia, Julia, Licinia* et *Orchia*, quæ describit *Gell.* 2. 24. *V. ONOM.* — Hinc

Sumptuarius, si, m. 2. absolute, substantivorum more, qui sumptus erugat vel domi vel in scena, *spenditore, maestro di casa, δαπανητής.* *Inscript.* apud *Gruter.* 333. 5. *πατο-κωτο φυλλοι etc. cynaτορις δαπνο sumptuario ET ΝΕΤΙΛΟ A MANY.* Adde 334. 2. et apud *Mural.* 978. 6.

SUMPTUARIUS, il, m. 2. V. voc. præced. in fin.

SUMPTUATUS, a, um, particip. ab *instit.* *sumptuo*, in sumptum instructus, *provveduto per la spesa.* *Jul. Val.* 2. rec. *gast. Alex. M.* 18. Dederat voluntibus facultatem, uti viatici sumptuati, si vellent, ad patriam remeant.

SUMPTUM, i, n. 2. V. SUMPTUS, a, om.

SUMPTUOSUS vel sumtuosus, edverb. (sumptuosus) Comp. *Sumptuosius*. — Sumptuosus est magno sumpta, dispendiosamente, *δαπανηρός.* *Catull.* 47. 5. Vos convivia leute sumptuosus de die facitis. *Sueton.* *Claud.* 16. sub fin. Essedum argenteum sumptuosus fabricatum. Adde *Inscript.* in *Annali dell' Ist. arch.* a. 1865. p. 18. *Varro 3. R. R.* 17. Piscibus victum ministrare sumptuosus. *Cic. 2. Cat.* 9. a. med. Qui se torpore repentinisque pecuniis sumptuosius insolentiusque lactantur. *Plin.* 9. *Ep.* 12. Sumptuosus equos et canes emere.

SUMPTUOSITAS vel sumtuositas, etis, f. 3. (sumptuosus) magnus sumptus, spesa grande. *Sidon.* 9. *Ep.* 6. Quantum de bonisculis avilla paternaque sumptuositas dementior cherydalis abigebat.

SUMPTUOSUS vel sumtuosus, a, um, adject. (sumptus) Comp. *Sumptuosior*; Sup. *Sumptuo-*

sissimus. — Sumptuosus est qui magno sumptu et multis pecunia sit, *δαπανηρός* (It. dispendioso, di grande spesa, splendido, sontuoso; Fr. dispendieux, somptueux; Hsp. costoso, suntuoso; Germ. aufwandreich, kostbar, theuer; Angl. expensive, sumptuous). — a) De rebus. *Cato R. R.* 1. a. med. Sumptuosus agar. h. e. qui multa sumptu coleodus est. *Cic. 9. Fam.* 23. Expecta hospitem quam minima edasem, tum inimicum cenis sumptuosus. *Horat.* 3. *Od.* 23. 18. Sumptuosus hostia. *Plin.* 2. *Ep.* 17. Villa usibus capax, non sumptuosus tutela. *Id.* 10. *Ep.* 48. Substructiones non tam firmas, quam sumptuosas. *Id.* 2. *Ep.* 4. Digatias sumptuosas. h. e. quæ multo sumptu servanda est. *Cic. 3. ad Q. fr.* 8. sub fin. Ludos apparat magnificentissimos, sic, inquam, ut nemo sumptuosiores. *Colum.* 7. *R. R.* 3. a. med. Cicerula sumptuosior est, quam ut exiguo pretio possit præberi. *Sueton. Ner.* 9. extr. Portum operis sumptuosissimi fecit. — b) De homine, et dicitur de eo, qui sumptus præter rationem facit. *Varro 2. R. R.* 4. Ignavum et sumptuosum esse, qui cecidit in carnisia suspenderit potius ab laiciario, quam ex domestico fundo. *Ter. Heaut.* 2. 1. 15. Mulier potens, procar, magnifica, sumptuosa. *Plin.* 2. *Ep.* 6. Quidam sordidus simul et sumptuosus. *Sueton. Cas.* 50. Sumptuosus in libidine. Adde *Cic. 2. Orat.* 31. a. med. et *Parad.* 6. 3. *Seneca Ep.* 50. Non ego sumptuosus sum, sed urbs ipsa magnas impenses exigit.

SUMPTUS, a, um, particip. et

SUMPTUS, i, m. 2. V. SUMO.

SUMPTUS vel sumtus, us, m. 4. (sumo) idem ac sumptio. ¶ 1. Generatim. *Veget.* 3. *Milit.* 11. Veteribus aculis mos fuit, parco cibo jutorum milites ad certamen adducere, ut eudaciore sumptus escæ redderet. ¶ 2. Specialim est id, quod impenditur et insumitur, *spesa, costo, dispendio, δαπάνη.* *Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 77. Tibi tanto sumptui esse, mihi molestum est. esset di tanta spesa. et *Ter. Adelph.* 3. 4. 6. Dera pecuniam io sumptum. et 1. 1. 37. Cur tu bis rebus sumptum suggeris? h. e. pecuniam insumendam. *Id. Heaut.* 1. 2. 33. Præbere exiguo sumptum. *Id. Eun.* 5. 8. 46. Sine sumptu suo. *Id. Phorm.* 4. 3. 61. opus est sumptu ad nuptias. *Cas.* 1. *B. G.* 18. Magnum numerum equitatus ano sumptu alere. a proprie spesa. et *Cic. 1. Off.* 39. a. med. Caveodum, si ædificas, ne extre modum sumptu et magnificentia prodeas. *Id.* 5. *Tusc.* 33. extr. Estenuare magnificentiam et sumptum epularum. *Id.* 5. *Ferr.* 98. 227. Ad locertum casum et eventum certus labor et certus sumptus impenditur. *Id.* 2. *Invent.* 38. 113. Quid sumptus in eam rem eut laboris insumperit. *Id.* 1. ad *Q. fr.* 1. 2. sub fin. Homines sumptu exhariri. et 3. *ibid.* 1. 2. Sumptum nequam melius posse poni. *Id.* 6. *Ferr.* 10. 22. Sumptum facere in prandium. *Id.* 9. *Fam.* 16. sub fin. Ego tibi annam sumptum offerem, quod balanum calceas oportebit. *Id.* *Flacc.* 19. ad fin. Pro frumento quam pecuniam acceptas, celavit suos cives utroque in sumptum intulit. *Id.* 3. *Fam.* 8. circa med. Sumptum minere eut remittere. *Id.* 2. *Off.* 17. 39. Pro amplitudine hororum saos exiguis sumptus edillitiss fuit. *Id.* 12. *Fam.* 30. 4. Sumptum te in rem militarem facere et facisse dicis. *Id.* 16. *ibid.* 4. Sumptui os parcas ulla in re, quod ad valetudinem, opus sit. *Alit leg.* sumpti. *Id.* 5. *Att.* 14. Nemini ne minimo quidem fuit sumptus. *Id.* 6. *ibid.* 2. Omnino nullus in Imperio meo sumptus factus est. *Id.* 5. *Ferr.* 98. 228. Opera, sumptu, labore. *Horat.* 2. *Od.* 15. 19. Opida publico sumptu jubentes et deorum Tempia novo decorare saxo, a spesa del publico. et *Fronto 2. De nepot.* am. p. 1221. Sumptu namquam prodigo fui, quæstui interdum necessario. — Singulare est illud *Ter. Heaut.* 1. 1. 91. Servi, qui opere rustico faciendo facile sumptum exercent suum, si quadagnano la spesa, suis laboribus: vel quem sumptum domibus in alendis facit, escolnat et opere penat. *V. lomen hunc eund.* locum in *EXSARCIO.* — In

plor. nom. *Ter. Heaut.* 3. 2. 33. Quam tolerare huius sumptus non queant. Sic *Sall. Cat.* 24. Primo ingentes sumptus stupro corporis toleraverant. *Ter. Heaut.* 4. 5. 6. Ubi videbit tantos sibi sumptus fieri. *Id. ibid.* 5. 1. 57. Si illi pergo suppeditare sumptibus. scil. pecuniam, dargli da spendere e spendere. et *Hecyr.* 2. 1. 28. Sumptus vestros, ut nostra res potest pati. *Cic.* 3. *Off.* 16. 56. In his immanibus factoris insiditiis que sumptibus. *Id. ibid.* 12. 42. Ratio, quæ per patuos sumptus suppeditat, nec solum necessarios sed etiam liberales. *Id.* 1. *Legg.* 23. 59. Minuendi sunt sumptus. *Id.* 1. ad *Q. fr.* 1. 8. Sumptus et tributa civitatum ab omnibus tolerari equaliter. *Liv.* 32. 27. Sumptus, quos in cultum prætorum socii facere soliti erant, circumcisi aut sublatis. ¶ 2. Hinc est pecunia, quæ in sumptum impenditur, denaro. *Varro* 1. *R. R.* 2. ante med. Impensam ac sumptum lacere in culturam. *Cic.* 2. *Invent.* 29. 96. Legatis quætores sumptum, quem oportebet dari, non dederunt. *Lamprid.* *Alex. Sev.* 44. Civitatis sumptus ad iustitiam dedit. *Spartian.* *Hadri.* 17. Servia eum donavit et sumptibus. Adde *ibid.* 3. et *Donat.* ad *Ter. Adelph.* 5. 3. 68. Cf. *Apu.* 11. *Mel.* Sumptuum tanulata.

Homonym. Discrimen inter sumptum et impensam V. in v. IMPENSA.

SUMPTIO, SUMPTIO etc. V. SUMPTIO, SUMPTIO etc.

SUNGRAPHUS. V. SYNGRAPHUS.

SUNTONATOR. V. SYNTONATOR.

SUENS, entis. V. voc. seq.

SUO, aūs, ūi, ūtum, ūere, a. 3. Præterit. sui agnoscitur a *Priscian.* 10. p. 881. *Putsch.* — Ratione habita etymol. recentiores ducunt a Skr. sū, unde et Gr. cūm et καὶ, ejusdem significationis. — Part. Suens 1.; Sutus 1. at in ūo. — Suo est acu et filo vel fūne aut nervi duarum rerum oras connecto, consino, párrw (It. cucire; Fr. coudre; Hisp. coser; Germ. nähen; Angl. to sew or stitch).

I.) Propria. Pacuv. apud *Fest.* p. 343. 4. *Müll.* Navis suta linn et sparteis scribibus. V. SUTILIS. *Varro* apud *Gell.* 17. 3. tili plerasque naves loria subant: Græci magis equiabo et stoppa ceterisque sativis rebus. *Cic.* 2. *Nat. D.* 60. 150. Tegumenta corporum vel texta vel suta. *Ovid.* 3. *Trist.* 10. 19. Pellibus et suis arcant male Irigora bracia. *Virg.* 4. *G.* 33. seu corticibus tibi suta cævetis. Sen lento fuerint alvearie vimines testa. *Martial.* 10. 93. Carmina suta toga purpurea. h. e. libellus carminum purpura velatus et ornatus. *Stat.* 3. *Silv.* 9. 24. Pilea suta de casia lacernis. *Cels.* 7. 4. n. 3. Fistula excisa necesse est lilius forem relinquit, quod ulsi permagna vi sui non potest. *Flor.* 4. 12. circa med. Unius a sutum, recisa prius lingua. *Fest.* p. 310. 28. *Müll.* Sotela, dolosa astutia, a similitudine sententiarum dicta sunt.

II.) Translata. *Ter. Phorm.* 3. 2. 6. Metuo tenonem, ne quid ano anat. capiti. h. e. sibi malum atruat. Sic consuere dolos et sutela. V. CONSUTUS. — Hinc

Suta, orum, n. plur. 2. absolute, res sutæ. *Virg.* 10. *En.* 313. bule gladio perque aërea suta, Per tunicam aequalentem auro, latus haurit apertum. h. e. thoracem sutilem ex aëre sive ex aëre lamellis vel catenulis. Alii minus recte leg. scute.

Homonym. Hoc discrimen inter consuere, suo et assuo statuit *Isid.* Differ. 102. «Consuere ventum, suere codeum, assuere coriorum». Ceterum ab scriptoribus promiscue usurpantur.

SUOMET at
SUOPTIE. V. SUUS.

SUOVETAVRILIA et solitaurilia, Tum, n. plur. 3. — a) Scriptiois ratio alia apud alios; scribunt namque alii suovetaurilia vel suovetaurilia, alii solitaurilia (V. infra); alii atiam suovetaurilia (*Gloss.* apud *G. Loewe*); sua quisque habet, quibus se testant, monumenta, ita ut difficile statui possit, quomodo sit legendum. — b) De origine et significatu vocis hæc ha-

bei *Fest.* p. 293. 10. *Müll.* Solitaurilia hostiarum trium diversi generis immolationem significat, tauri, arietis, veris: quod omnes ex solidi integritate sint corporis: a solus et taurus quæ virilia significant, quia harum hostiarum inviolati sunt tauri, quæ pars scilicet exeditur in castratione (nam vervecibus et hircis mos erat abscindi, quum immolerentur, ut colligitur ex *Martial.* 3. 24. Teter ut humida carnis abiret odor). Sunt qui putant, ex tribus hostiis præcipue nomen inclusum cum solido tauri, quod amplissima sit eorum. Quidam dixerunt, omnium trium vocabula confusa, suis, ovib, tauri, adflectisse, ut uno modo appellarentur universæ (hostiæ). Ita *Fest.*, cuius postrema verba occasionem dederunt auspicandi, ipsam vocem solitaurilia corruptam esse, et suovetaurilia vel (quod sæpius legitur) suovetaurilia rectum esse, ut habetur apud *Caton.* *R. R.* 141. *Varro.* 2. *R. R.* 1. ante med. *Liv.* 1. 44. at 8. 10. extr. et *Tac.* 6. *Ann.* 37. et 4. *Hist.* 53. In plurimis et optimis libris. Non desunt tamen, qui contra sentiant, nempe solitaurilia veram esse appellationem: quæ, quum vulgo inusitato minus nota esset, mutata sit in suovetaurilia, quod viderent tres hostias, suem, ovem, taurum in eo sacrificio mactari. Quibus ego me libentius adjunxerim, inquit *Forcellinus*. Sic *Charis.* 1. p. 84. *Putsch.* Suovetaurilia quidam putant dieenda a victimis suis, ovis et tauro: sed Valgius de rebus per epistolam quaestis, solitaurilia dicta ait esse: tauri autem nomen pro omnibus meribus sumptum esse. (Cf. *Unger.* De *C. Valgii poem.* p. 174. et seqq.) *Quintil.* quoque 1. 5. ad fin. Ita dixisse credendus est, ubi quorundam vocem obscuriorem notationem explicans, ut capsis, lupercalia; si suovetaurilia dixisset, promptum erat cuique suem, ovem, taurum intelligere: at in solitaurilia magis addita notatio erat et merito explicanda. V. tamen adnotat. *Spaldingii* ad *Quintil.* loc. cit. Recentiores tamen suovetaurilia præferunt, ai solitaurilia vocem putant ab illa derivatam. — In *Inscr.* apud *Gruter.* 61. 3. in fin. LITATVRVM SE SCIAT X. KAL. SEPT. OMNIBVS ANNIS VITVLO ROBO ET VERRE. *Marini* *Fr. Arv.* p. 367. hæc postrema verba ita leg.: vitulo, ovis (h. e. ovis) et verro, ut idem sint ac suovetaurilia, ordine tamen inverso. — Suovetaurilia sunt igitur sacrificium veris, arietis et tauri quod usurpabatur in lustrationibus agrorum, populorum, exercitus et huiusmodi. *Cato* loc. cit. Agrum lustrare sic oportet. Impera suovetaurilia circumagi etc. *Varro* loc. cit. Populus R. quum lustratur suovetaurilibus, circumaguntur verres, aries, taurus. *Liv.* cit. 1. 44. Instruunt exercitum omnino suovetaurilibus lustravit. *Tac.* cit. 5. *Hist.* 53. Lustrata suovetaurilibus ares. *Liv.* cit. 8. 10. Talo, super quod stans conui precatus est, hostem potiri fas non est: si potitur, Marti suovetaurilibus piaculum fieri. *Ascon.* in *Divin.* *Verr.* 3. Censores completo quinquennio urbem lustrabant et solitaurilia sacrificia de sue, ovis, tauro faciebant. — Suovetaurilia dupliis generis erant, ovis ite Numæ lex epud *Festum* in *Opima*: Solitaurilia ultra voluerit, exedito. Alia enim vocabantur maiora, in quibus nempe hostiæ majores, h. e. adultæ et perfectæ ætatis; alia minora, in quibus minores hostiæ, h. e. adhuc lactentes immolebantur. Hinc suovetaurilia lactentia vocantur hæc minora a *Catone* *R. R.* 141. Mater pater, ejusdem rei ergo macta hisce suovetaurilibus lactentibus esto. De majoribus vero mentio est apud *Marini*, *Inscr.* *Fr. Arv.* n. 32. Q. LICIVS NEROS IMMOLAVIT SUOVETAVRILIBVS MAIORIBVS Adde *ibid.* n. 41. at 43. — Quando autem majores vel minores hostiæ in suovetaurilibus immolarentur, docet *Serv.* ad *Virg.* 12. *En.* 170. In rebus, quæ volebant finire celerius, sentibus et jam decreverantibus animalibus; in rebus vero, quæ augeri et confirmari volebant, da minoribus et adhuc crescentibus sacrificabant.

SUPAT, facti. V. SIPO.

SUPPELEX. V. SUPPELEX.

SUPPELLECTICARIUS, s, nm, adject. (supellex) ad suppellectilem pertinet. *Ulp.* *Dig.* 33. 7. 12.

§ 31. Suppellectilarii servi. h. e. quibus cura suppellectilis mandata est. Adde *Petron.* *Sat.* 34., ubi alii leg. lecticarius. V. ANALECTARIUS et LECTICARIUS.

SUPPELLECTILIS. V. voc. seq. init.

SUPPELEX, lectilis, f. 3. — a) De ratione scribendi dicendum est, vocem alii aliter scribi, ut supellex per l simplex in *Inscript.* apud *Orell.* n. 2974. et *Murat.* 917. 10. at in *Annali dell' Ist. archeol.* a. 1856. p. 21.; et superlex apud *Arnob.* 2. 40. et in *Mus. Veron.* 130. 2.; cf. tamen *Prob. App.* p. 198. 13. K. et *Brambach* p. 258.: item suppellex, per duplex p, apud *Paul.* *Dig.* 33. 10. 3. M. et *Ammian.* 22. 8. 42. G. — b) Ad formam quod attinet, occurrit etiam suppellectilis in recto, pro supellex, apud *Plaut.* *Stich.* 1. 2. 5. ubi erit mihi sua suppellectilis. Ita leg. *Müller* et *Ribbeck.* Adde *Eutrop.* 3. 23. et *Salvian.* 3. *Gub. D.* 2., ubi tamen *Halm* leg. suppellectiles copiosæ; sed rectius, ut puto, legitur suppellectilis copiosa; sane *Diomed.* 1. p. 314. *Putsch.* monet, hoc nomen carere plurali nam.; est enim collectivum. Cf. *Fest.* p. 294. 7. *Müll.* at *Charis.* p. 47. 31., p. 88. 13., p. 144. 13. K. *Priscian.* 6. p. 724. affert loc. *Catonis*; at ibi suppellectilis, non rectus, sed patrius casus est. — In ablativo sing. suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10. 3., *Fulgat. interpr.* *Gen.* 45. 20. etc. — c) Originem vocis *Labeo* apud *Cels.* *ibid.* 7. inde ducit, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solerent, quæ sub pellibus, h. e. sub lentis, usui forent. Sed si ratio habenda *Inscript.* apud *Maff.* *Mus. Ver.* 130. 2., in qua T. FLAVIVS HERMES AVG. LIB. A SUPPELLECTILE P. CAR. M. (h. e. privata Cæsaris nostri) dicitur; supelles proprie est id, quod super lectos cubulares seu tricliniarios ponitur: quod etymon confirmatur etiam ex voce præced., in qua suppellectile fere dicitur; invenitur tamen aliquando et suppellectili, ut *Dig.* 33. 10.

gia suppellectile dilique gaze repleta. — Etiam argentum aurumve factum aliquando hoc nomine comprehenditur. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 8. 8. (39). Qui triumphali densa argenti librae in suppellectile criminis debent. *Paul. loc. supra cit.* Et pelles argenteas et aequilinae argenteae et menses et lectos inargentatos vel inauratos atque gemmatis in suppellectilibus esse, non dubitatur; usque adeo ut idem juris illi, etiam tota argentea vel aurea sint. Adde 3. *Recept. sentent.* tit. 7. a med. — A suppellectile, in domo Augusta, servatur vel libertus, col suppellectilibus cura erat demandata. *Inscr. epud Grut.* 31. 11. kynourus gaziaro a strallectura domus avatae. h. e. servus Heronis, cuius domus aurea celebratur a Suetonio. *Ner.* 31. — Suppellectilem minuta et pulchra describit *Prudent.* in *prae*. ad *aspi. ovip.* — b) Latiore sensu. *Sanaco Ep.* 95. Nihil opus erat tam magno medicorum suppellectile nec tot feramentis atque pyxidibus. *Fronto De orat.* 1. Sed et loricas et conos et enses et balteos et omniem armorum suppellectilem sequere. *Nemesian.* *Cyren.* 238. nunc omnia adhuc narranda suppellex Vanandi. h. e. quidquid venando inseruit. *Cl. Vulgat. interpr. Jud.* 5. 20. Suppellex varia ad ornanda colla.

II.) Translate. *Cic. Amic.* 15. 55. *Seyffert.* Amicos perere, optimam et pulcherrimam vitam, ut ita dicam, suppellectilem. *Id. Orat.* 24. 60. Verendum est quis oratoris quasi suppellectile. Suppellex est enim quodammodo nostra, quae est in ornamentis, alia rerum, alia verborum. *Id. 1. Orat.* 38. 165. In oratoris instrumento tam lealem suppellectilem autquam viderem. *Seneca Ep.* 88. a med. Supellex litterarum supervecna. *Id. Ep.* 110. gemmae. *Quintil.* 8. proem. 28. Copiosam ubi verborum suppellectilem temperavit. *Pers.* 4. 52. Tecum habita, et nocte, quam si tibi curia suppellex. h. e. virtus, sapientia, eruditio. «namque Ta stesso a vedì adò ti arer che zacheare» (*Monti*). — Proverbiis more dictum est illud *Plaut. Psen.* 5. 3. 27. Tace atque parce mulieri suppellectili. Quae ea est suppellex? clarus clamor sine modo. *Id. capital della donna è levar forte la voce e non farla mai.*

SUPER, particula, quae in antiqua. 2155. et editis libris saepe cum supra confunditur vel permittitur. *V. in eo.* — Est autem a *Skr.* *supari*, unde Graec. *ὑπέρ*, *ὑπέρ* et *ὑπέρ*, eisdem significationibus. — In compositione fore integra manet, ut superabundo, superaddo, supercurro etc.; aliquando vero assimilatur fortasse prima vocali litterae, quaecumque conjungitur, ut in *supellex* (*V. hanc voc. in ill.*): inservit autem universim additio alve proprie alicui translati, ut in superabundo, superfluo; interdum elevationi, ut in superascendo, supergredior, aut indicat, quod reliquum aut, ut in supersum, superest, superfluo. — Super locum superiorem significat, ubi quis versatur vel quo quis fertur, et rei idem ac supra, in superiorem locum vel statum, *ὑπέρ* (*Id. supra, de supra, sur, sur; Fr. en dessus, sur; Ilap. sobre; Germ. oberhalb, über; Angl. above, over, upon, on*). Usurpatur A) Qua adverbium; et B) Qua praepositio.

A) Super, qua adverbium est. § 1. Proprie dicitur de loco et significat ex superiorem loco vel parte. *Sall. fragm.* 1. 73. Super astantium manibus in murum attollitur. *Cæs.* 2. *B. C.* 10. Eo super ligna bipedalia insilient. *Virg.* 9. *En.* 158. Ille super e vallo prospectant Trossi et arvosi Alta tenent. *Id.* 6. *ibid.* 221. Tam membra tero defeta reponunt Purpurasque super vestes, velamine nota Conspiciunt. *Cels.* 3. 1. a med. Romae tunicis super conatigunt. *Id.* 6. 19. Imponendumque super medicamentum. *Lucan.* 4. 291. Quam super e totis emisit collibus agmina Magnus. *Stat.* 2. *Silv.* 8. 20. Infra superque Sazene. *Manil.* 5. 431. Pendere super. § 2. Translate — 1.) Refertur ad numerum vel mensuram, et est insuper, praeterea, insuper, de più. — a) Absolute. *Lucr.* 6. 544. disorientant solis super icia cadora. (*Cl. Zachmann ad h. l.*) et 3. 672. Cur super ante actam statem maminisse nequifus? *Ovid.* 16. *Met.* 308. Plurima quam sub-

cent audis aui cognita nobis, Pene super referam. *Virg.* 2. *En.* 70. quid sem misero mihi denique restat? Cui neque apud Daseos usquam locus, et super ipsi Dardaniæ infensi penae cum sanguine poscunt, a di più. Est qui leg. insuper pro at super, minus recte. *Horat.* 2. *Sat.* 7. 78. Adde super, diu quod non levius relet. Est qui male leg. supra diu quod etc. et 2. *Ep.* 2. 33. Clarus ob id factum donis ornatur bonis. Accipit et hic dena super sestertia centum. *Phaedr.* 4. 23. Super etiam iactas, legare quod debet pudor. Alii leg. superba iactas, et *Ovid.* 12. *Met.* 205. voto deus equoribus alti Annuat ardetat super, na saucius collis Vulperibus fieri posset. *Sueton.* *Vesp.* 24. Annuum agens malis sesageimum ac nonum superque mensum ac diem septimum. *Addr S. N.* 8. 121. et *Seran. Sammon.* 957. *Capit.* 1. p. 15. Nisi super senatus consilio mortalis esse desineret. Alii interpretantur de; alii male leg. superi. — b) Cum particula. — Super quam, plus quam. *Horat.* 1. *Sat.* 2. 65. penas dedit usque superque Quam satis est. — Super quam quod, praeter quam quod. *Liv.* 22. 3. sub fin. Primoribus, super quam quod dissimulant a consilio. terrile etiam duplici prodigio, ostendit. *Id.* 27. 20. — Satis superque, plus quam, magis quam. *Cic. Harusp. resp.* 9. 18. Satis superque prodentes sint. *Id.* 1. *Tusc.* 45. 109. *Id. Rosc. Com.* 4. 11. Satis superque habere solit, quod etc. *Id.* 2. *Nat. D.* 1. 2. Nam contra Epicurum solis superque dietam est. *Id.* *Horat.* 1. *Sat.* 2. 65. et *Epod.* 1. 31. et *Ovid.* 4. *Met.* 429. *Liv.* 3. 53. Satis superque humilis. — 2.) Refertur ad tempus et dicitur de illa, quae adhaere remanent, superant, reliqua sunt. *Liv.* 4. 58. Quid iam integri esse in corpora loci ad nova vulnera accipienda? quid super angulic, qui dari pro republice possit? rogantes. *Virg.* 6. *Ecl.* 6. super tibi erunt, qui dicere laudes, Vate, tuas cupiunt. *Id.* 5. *En.* 489. Cape dona extrema tuorum. O mihi sola mei super Atyanactis Imago. *Nepos Alcib.* 8. Atheniensibus erantibus praeter arma et navis nihil erat super. *Val. Flacc.* 8. 435. Nec spes ulla super. *Cl. tamen SUPERSUM.*

B) Super, qua est praepositio, constructa cum Accusativo et cum Ablativo, et post eam casum aliquando ponitur vel inter adjectivum et substantivum, vel etiam aliqua voce a suo casu disjungitur. *V. exempla suis loc.*

I.) Cum Accusativo. § 1. Proprie est de loco et significat in vel ex superiore loci parte, de supra, supra. — a) Universim. *Sall. Jug.* 58. Quam alii super vallum praecipiterent. *Cæs.* 2. *B. C.* 10. Super lateres coria inducantur. et *ibid.* Lateres, qui super musculos struantur. *Alti leg. musculo.* *Cic.* 2. *Legg.* 26. 68. Super terrae tumulum poluit quid statui, nisi columellam. *Id.* 2. *Fin.* 18. 59. Aspidem occulte latere et velle aliquem super eam assidere. *Ovid.* 13. *Met.* 877. Illa super terram detecto poplite laevis. *Id.* 10. *ibid.* 86. Collis arat collemque super planissima campi Aeneas. *Id.* 1. *Fast.* 407. super raras tunicam collecta. *Sic Curt.* 5. 6. 18. Vastis super genua est. *Liv.* 24. 39. ad init. Pars maxima super theatrum circaque consistunt. et mox. Quam alii super altorum capita ruarent. *Id.* 21. 14. Domes super is ipsos concremaverunt. *Id.* 22. 58. Aqua super montium juga concreta erat. *Phaedr.* 2. 6. sudet, ut acropulum super Alis ab aulis duram illud corticem. *Colum.* 8. *R. R.* 17. a med. Clabri super aquam amineant. *Curt.* 5. 1. 32. Super arcem pensiles hosti sunt. *Cels.* 5. 28. n. 5. Super id imponi debet. — b) De ordine, quo res sunt in loco eoque successione — a) Est ultra, de là da, ultra. *Sall. Jug.* 19. Proxime Hispaniam Mauri sent: super Numidiam Getulos accipimus. *Virg.* 6. *En.* 795. super et Geremantes et Iudae Praefert imperium. *Liv.* 28. 8. Super Sanium navigans. *Id.* 31. 46. Super Demetriadem promontorium. Alii interpret. e regione. et 1. 2. Silus super Numidium ducem. *Curt.* 6. 2. 13. Qui super Boiporum colunt. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 29. 30. (110). Ly-

dia super Ioniem procedit. — De accumbentibus mensae, *Horat.* 2. *Sat.* 8. 23. Nomentanus arat super ipsam, Porcius infra. *Curt.* 8. 5. ad fin. Polypercon, qui cubabat super regem, *Sueton.* *Aug.* 43. Super se collocavit. — b) Item post, dopo, dietro. *Apul.* 9. *Met.* Clausis obseratisque super me foribus. — c) Item prope, juxta, presso, vicino. *Vulgat. interpr.* *Ps.* 136. 1. Super flumine Babylonis illic sedimus et fluvius. *Id. Num.* 33. 10. Fiserunt tentoria super mare Rubrum. h. e. in littore. et *Ezech.* 19. 10. Vineae super aquam plantata est. — d) Item ante, coram, dinanzi. *Id.* 3. *Reg.* 13. 1. Jeroboam stans super altare. — e) Item pro ad. *Id. Num.* 6. 6. Super mortuum non ingreditur. h. e. ad cadaver vel ubi est cadaver. — f) Item pro in. *Id. Ps.* 142. 4. Axiatus est super me spiritus meus. § 2. Translate. — 1.) Dicitur de tempore et ponitur pro in, durante, nel tempo di. *Plin.* 4. *Ep.* 29. a med. De huius nequitie omnes super cenam loquuntur. *Sic Seneca 3. Quasi. nat.* 17. Nec cena causa occidit super cenam. *Madvig vult leg.* nec cena causa occidi sed super cenam. *Curt.* 8. 4. in fin. Pudebat super rionem et apollis socerum esse electum. *Stat.* 1. *Theb.* 676. Non super hos diu tibi sum querendus bores. h. e. inter sacra, ut mos subicit. *Id.* 6. *ibid.* 136. Super somnos. h. e. dum dormio, inter dormitum. *Flor.* 4. 2. Super menses et pocula. *Sic Curt.* 7. 4. 7. Super mensam. — 2.) De numero aut mensura pro praeter et accessionem significat. — a) Universim. *Plaut.* *Pseud.* 4. 1. 38. Ibidem una edidit mulier lepida, tibi savia super savia quae dat. *Sic Liv.* 22. 54. Vulcanus super vulnus. *Id.* 1. 50. Alii super ellos trucidantur, exultatione auli, bona amittunt. *Id.* 28. 46. Punicum exercitum super morbum etiam fames affecit. *Id.* 2. 31. Super ceteros honores locus in Circo ipsi ad spectaculum datus. *Phaedr.* 3. 11. Qui super obscena dicta et pelulans iurgium, Damnum insectatus est amicitiae corporis. *Colum.* 7. *R. R.* 6. a med. Super lactis abundantiam samera vel cyllius aut hedera praebens. *Liv.* 2. 18. Super belli Latini melum id quoque accesserat. Alii leg. supra, et *Livius* hic significatione non supra sed super solet dicere. *V. Drakenb. et Madvig ad h. l. et Virg.* 11. *En.* 685. Treiicit (hunc) et super huc inimico pectore satur. *Cl. Sil. It.* 1. 60. et 8. 21. *Quintil.* 11. 1. 91. Indecorum est super huc omne nimium. *Id.* 9. 3. 46. Super nequitiam. — *Tac.* 15. *Ann.* 50. Adscitae sunt super Subrium et Sulpicium militares manus. — b) Speciatim est supra, plus quam, magis quam. *Suton.* *Vitell.* 13. Famosissima super curas fuit cena et data advenia a fratre. *Quintil.* 11. 3. 169. Super modum ac pene naturam. *Id.* 12. 5. 5. Super omnes trepidos. *Tac.* 3. *Ann.* 48. Cunctis super vota fluentibus. *Id. Germ.* 33. Super LX. milia. *Sall. Jug.* 39. ad fin. Non prior omisit contra verum nisi, quam animadvertit, super gratiam atque pecuniam suam invidiam facit esse. h. e. plus posse. *Id.* *ibid.* 66. — c) Super omnia, praecipue, praesertim, in primis, più di tutto, sopra tutto. *Virg.* 8. *En.* 303. Tolla carminibus celebrant: super omnia Caci Spelaucam adiciunt. *Ovid.* 6. *Met.* 525. frustra clamato saepe parente, Saepa sonore sua, magna super omnia diris. *Addr 8. ibid.* 677. et *Liv.* 31. 18. — d) Super aliquam rem esse, officium, manus, curam alicuius rei habere. *Scribon. Compos.* 162. astr. Anteros Tibelli liberulus super hereditatem. *Alti tamen leg. supra.* *Curt.* 6. 7. 22. Super armamentarium positus. — 3.) Alio inusurpabat usum. — a) Ponitur pro de. *Sil. It.* 5. 60. mentisque deorum Explorent super eventus. *Alti rectius leg. eventus.* *Cl. Plaut. Cist.* 4. 1. 8. *Id.* *Fast.* in *Supersessit* p. 302. 4. *Müll.* Hoc tamen sensu certior est usus ablativi casus. — b) Pro erga. *Vulgat. interpr. Luc.* 7. 13. Misericordia motus super eam. — c) Pro contra. *Id. Ps.* 14: 5. Munera super innocentem non accipit. *Addr Job* 31. 21., *Ezech.* 23. 5. etc.

II.) Cum Ablativo. § 1. Proprie est de loco.

Cæs. 3. B. C. 30. Navis, super qua turrim effeciam ad introitum portus opposuit. *Cf. 2. ibid. 10. V. supra. Horat. 3. Od. 1. 17.* Destructus eadē, eadē super impia Cervice pendet. *Id. 1. ibid. 9. 5.* Ligna super foca large reponas. *Id. Epod. 7. 3.* Per omnes campis etque Neptuno super Fasum est Latial saagula? *Id. 1. Od. 12. 6.* Cujus (dei) recinet iocosa Nomen Imago, Aut in umbrosa Heileonis oris, Aut super Pindo gelidove in Hamo? *Virg. 1. Ecl. 81.* Hic tamen hanc mecum poteras requiescere noctem Fronde aspar viridi. *Id. 6. En. 203.* Illicumque per aera lapsa Sedibus aptatis gemis (columbæ) super arbore alidit. *¶ 2. Translata. — 1.º) Refertur ad tempus. Virg. 9. En. 59.* Ac veluti pleno lapsa insidiat ovili Nocte super media. Servius interpretatur ultra mediam noctem. — 2.º) Refertur sapientia ad arduum rerum val finem et ponitur pra de, di, intorno, circa. *Cato apud Fest. p. 305. 13. Müll.* Nemo fecit super tali re cum hoc magistrato rem. *Plaut. Aulul. 4. 7. 2.* Justa rem mecum teades, Super Buelloni filia. *Id. Bacch. 3. 6. 33.* Super amica. et *Cæs. 2. 3. 36.* Super acclita. *Cic. 14. Att. 22.* Valim cogites, quid agendum nobis sit super legatione vailva. *Id. 16. ibid. 16.* Hae super re scribam ad te, Pblegio. *Id. 10. ibid. 8.* Sed hoc super re nimis. *Sic Tac. 1. Ann. 23.* Multas ea super ra rumor. *Cic. 1. Herenn. 13. 23.* Paterfamilias nil super familia pecunie sua legaverit, ius esto. *Virg. 1. En. 754.* Multe super Priamo rogitas, super Hectore malis. *Id. 4. ibid. 233.* Nec super ipse sua mollitur laude laborem. *h. e. pro sua laude. Horat. Carm. sac. 18.* decreta super iugendis Famolis proliques naxae facere Lege marita. *Id. 3. Od. 8. 17.* Mitte oviles super urbe coras. *Id. 4. ibid. 2. 42.* Publius ludus super Impetrato Fortis Augusti redita. *Nepos Pausan. 4.* Qui super tali caasa eodem misit erent. *Cf. Sil. It. 5. 615. — 3.º) Alios habet usus. — a) Ponitur pro ob, propter. Virg. 1. En. 29.* His accensas super, iactatos aquora lota Tross Arcebat longe Latio. *Fulgat. interpr. Ps. 113. 9.* Nomini tua de gloriam super misericordia tua et veritate tua. — b) Item loco pro. *Virg. 10. En. 42.* Nil super imperio moreor: speravimus ita, Dum fortuna fuit. *Cf. 4. ibid. 273. — c) Item pra post. Fulgat. interpr. Am. 1. 3.* Super tribus saeseribus Damesci et super quantum non coartem eum. *h. e. post certa quædam ac numero definita scelera non puniam; sed post aliud, quod hic addatur, puniam.*

Homonym. Inter super et supra quidam ita distinguat apud *Pulsch. p. 2273. et 2346.*, ut super sit, quod eminet, licet non contigat; supra, quod substratum aliquid habet etque contiguum est. Sed huius discriminis nulla est ratio: præsertim quum hæc dæ voces passim confundantur, quia in MSS. secunda syllaba fere per notam scribitur. — Aliud statuit discrimen *Auel. De Smaragd. art. p. CCXLV. Hag.* Inter super et supra hoc distat, quod super aliquoties «ad locum» significat; supra locum tantum. Sed neque hoc attendendum videtur.

SUPER, pēra, pērum, adject. *V. SUPERUS. SUPERA. V. SOPRA* init.

SUPERABILIS, a, adject. (supero) qui superari potest, superabile, vincibile.

I.) Proprie. *Liv. 25. 23. a med.* Humilior maras et vel mediocribus realis superabilis, romontevole.

II.) Translata. *Ovid. 5. Trist. 8. 27.* per vim naa est superabilis ulli. *Tac. 4. Hist. 81.* Caelitas ac debilitas ope humana superabiles.

SUPERABLUO, is, ere, a. 3. in superiore parte ablui, ἀνέπλυνω. *Avien. Perieg. 881.* Caspia nam tato terram superabluit uada. Alii superadit; alii divisim super aditum legunt.

SUPERABNEGATIVUS, a, um, adject. *Boeth. in Cic. Top. 5. p. 825.* Tertius modus, quum inter partes connexæ etque ex duobus affirmatiombus copuletæ propositionis negatio interponitur etque ipse aegatio denegatur, quæ propositio ἀνισπαραγωγική Græco sermone appellatur,

ut si dies est, lux est, si later huius propositionis partes negatio interveniat, fiet hoc modo: si dies est, lux non est. Quæ propositio superabnegativa appellatur, talerque sunt omnes, in quibus negatio præponitur negationi, ut non est dies, et rursus nec non Ausoniis Trojæ gens misa coloni.

SUPERABUNDANS, antis, particip. *V. SUPERABUNDO.*

SUPERABUNDANTER, adverb. (superabundo) Comp. Superabundantius. — Superabundanter est valde abundanter, superabundantemte. *Fulgat. interpr. Eph. 3. 20.* Qui potius est omnia facere superabundanter quam petimus aut intelligimus. *Augustin. in Ps. 69. n. 8.* Facere superabundantius.

SUPERABUNDANTIA, æ, f. 1. (superabundo) Id, quod superabundat vel superest; speciatim vero usurpatur *¶ 1.* De usure. *Hieronym. 6. in Ezech. 18. 6.* Alii pro pecunie feneratori solent monacula accipere diversi generis, et non intelligunt, uotam appellari superabundantiam, quidquid istud est, si ab ea, quod dederat, plus acceperint. et paulo supra. Quod prævidens Scriptura divina, omnia rel anfert superabundantiam, ut plus non recipias, quam dediti. *¶ 2.* De excellentia, quem Græci υπεραβολήν vocant. *Boeth. Arist. Top. 3. 3. p. 682.* Cujus est superabundantia eligibilior et ipsum eligibilior: ut amicitia pecunie; nem eligibilior superabundantia amicitia, quam pecuniarum.

SUPERABUNDO, as, eri, are, n. 1. Part. Superabundans. — Superabundo est redupdo, superflua, abundo, superabundare, υπερεισέναι. *Tertull. Resurr. carn. 34. et 47. es Aport. ad Rom. 5. 20.* Ubi delictum abundaverit, illic gratiam superabundans. *Augustin. in Ps. 32. serm. 9.* In terra abundat hominis miseria, superabundat hominis misericordia. *Adde Fulgat. interpr. Rom. 5. 20. — Addunt nonnulli locum Ulp. Dig. 50. 17. 94., ubi perique omnes leg. abundo: Item Modestin. ibid. 27. 1. 6., ubi eadem lectionis varietas est; et præterea lex illa est a Græco translata. Maerob. 1. Somn. Scip. 14.* Deus superabundanti maiestatis fecunditate de se mentem creavit. *Lactant. Epit. 6. a med.* Monera superabundantia non recipiet a tenuioribus. — Illic

Superabundantia, um, n. plur. 3. absolute, substantivorum more, res, quæ superabundant. *Fulgat. interpr. Ital. Ezech. 18. 8.* Et pecuniam suam in usuram non dabit et superabundantia non recipiet. *¶ Interesse.*

SUPERACCIPIO, cipi, cēpi, cēpera, a. 3. Insuper accipio. *Act. Arv. n. 219.* apud *Henzen p. CCLX.* Superaccepit coronam pacilem roseam et super careere adacendit.

SUPERACCOMMODO, as, are, a. 1. Part. Superaccommodandus. — Superaccommodo est in superiore parte accommodo, aggruare supra. *Cels. 8. 10. n. 1. ad fin.* Forule superaccommodandæ sunt, quæ ora continant.

SUPERACERVO, as, are, a. 1. enacervo, acervum super acervum impono. *Tertull. 1. ad Nation. 15.* Superacervibitur in votis quidquid rationis defecerit.

SUPERACTUS, a, um, particip. *V. SUPERAGO.*

SUPERADUITUS, a, um, particip. *V. voc. seq.*

SUPERADDO, dis, ditum, dere, a. 3. Part. Superadditus. — Superaddo est addo supra, aggruare supra. *Virg. 5. Ecl. 42.* Et tumulum facit et tumulo superaddita carmen. *Id. 3. Ecl. 38.* Lenia quibus toro facili superaddita vilis. *Propert. 2. 10. 33.* Et sit in esiguo laurus superaddita busto. *Ribbeck et Haupt* divisim dedere. *Auson. 24. ep. 89.* Ostrifero superaddita Harcino ponto. *Adde Chalcid. Tim. 346.*

SUPERADDUO, is, ere, a. 3. Insuper adduco, condurre di piū. *Plaut. Truc. 2. 6. 53.* quot aucilla sunt ism? Quis etiam superadducas, quæ mihi comedint cibum? Alii leg. divisim super adducas.

SUPERADIBEO, er, ere, a. 2. supra adhibeo. *Theod. Priscian. 2. 1.* Fronti liniments hæc rupsdibiteri susdeo.

SUPERADJECTUS, a, um, particip. *V. voc. seq.*

SUPERADJICIO, jicere, jeci, jectum, jicere, a. 3. Part. Superadjiciens et Superadjectus. — Superadjicere est lasuper adjicio, aggiungere di più. *Pallad. 11. R. R. 14. ad fin.* Quartum partiam, quam alibi diffuderat, superadjicebat. *Maerob. 1. Saturn. 14.* Decem dies observationi veteri superadjecit. *Boeth. Arist. Top. 3. 1. p. 708.* Omnia, quod superadjectam erit in definitione, superfluum est.

SUPERADLIGO, *V. SUPERALLIGO.*

SUPERADLUO, *V. SUPERABLUO.*

SUPERADNECTO, nectis, necti, nectere, a. 3. simul conjuga vel addo. *Boeth. 5. Music. 17. in fin.* Atque hic est octavus modus; quem Ptolemæus superadnectit.

SUPERADORNATUS, a, um, particip. ab Inaust. superadorno. *Seneca 4. Quæst. nat. 2. a med.* Signorum coagmenta solvuntur, nullam materiam superadornatæ metet operimentum.

SUPERADSCENDO, *V. SUPERASCENDO.*

SUPERADSPERGO atc. *V. SUPERASPERGO* atc.

SUPERADSTO, *V. SUPERASTO.*

SUPERADULTUS, a, um, adject. admodum adultus, esoletus, υπεραγυς. *Fulgat. interpr. 1. Cor. 7. 36.* Si qui turpem se vidari existimat super virginis sua, quod sit superadulta.

SUPERADVOLO, as, are, n. 1. postea ad volo. *Val. Flacc. 6. 343.* tropidus supetadvolei Idas. Alii divisim leg.

SUPERÆDIFICANS, antis, particip. *V. SUPERÆDIFICO.*

SUPERÆDIFICATIO, ðnis, f. 3. (superædifico) actus superædificandi. — *Translate, Tertull. 5. advers. Marcion. 6. ad fin., Mar. Victorin. in ep. ad Eph. 2. 20. et Augustin. in Ps. 31. enarr. 2.*

SUPERÆDIFICATUS, a, um, particip. *V. SUPERÆDIFICO.*

SUPERÆDIFICIUM, ii, n. 2. id, quod ædificela superstructum vel quod super ædificatum est. *Ambros. in ep. ad Cor. 1. 3.* Superædificia sunt, quæ post prædicationem apostolorum a supervenientibus traduntur aut matir aut boali doctoribus. Ut superædificia congruant fundameato, ne si obliqua fuerint et frivola, ruinam faciant, mæcente incolumi fundamento.

SUPERÆDIFICO, as, avi, ðtum, are, a. 1. Part. Superædificans I. et II.; Superædificatus II. — Superædifico est super extrua vel ædificæ, edificare supra.

I.) Proprie. *Porphy. ad Horat. 2. Od. 18. 20.* Corripit eos, qui in Campanis affectat matibus la mare jactis prætoris superædificare. *Ennod. Dict. 2. a med.* Qui in restauratione ædis esseot accessarii, utsi architectas et petra? nisi lapsi et superædificans? nisi fundamentum et opifer?

II.) *Translate. Fulgat. interpr. 1. Cor. 3. 14.* Si cujus opus maderit, quod superædificavi, mercedem accipiet. *Id. Jud. 20.* Vos autem, carissimi, superædificantes vosmetipsas sacetissimas vestra fidei. *Paulin. Nolan. Ep. 28.* Si digna tsuto movimento superædificetur operatia. *Fulgat. interpr. Eph. 2. 20.* Superædificati super fundamentum apostolorum et prophetarum *Adde Col. 2. 7.*

SUPERÆQUATIO, ðnis, f. 3. idem ac peræquatio. *Imp. Honor. et Arcad. Cod. 11. 58. 15.* Si quis deserta prædia, quæ usavem continent functionem, et in desertis nunc urqua remaneat, superæquationis jura pereceperit. Alii rectius leg. sub peræquationis jura. *V. PERÆQUATIO.*

SUPERAGGERO, as, ere, a. 1. aggere impleo. *Colum. 12. R. A. 41.* Serobis ea humo quæ fuerat egesta, superaggeratur.

SUPERAGO, agis, ægi, actum, agere, a. 3. Part. Superactus. — Superago est supra vel sursum aliquid ago seu duco. *Tibull. 4. 1. 157.* Sed durata riget densam in glaciemque nivem; Quippe ubi non umquam Titian superegerit otius. Peris et divisim legere super egerit. Alii

tamen leg. super ingerit, et Venant. 4. *Pil. S. Martin.* 165. Aut alios, pedibus superactis, vertit in altum.

SUPERALIA, *f.* **SUPERARIA**.

SUPERALIGO vel **superdigo**, es, ere, e. *f.* **supre** **aligo**. *Marcell. Empir.* c. 32. (et 34.) Sic impones **supre** peniculam, deinde chartam **superdige**. Adde *Dynam.* 2. 103. Cf. **SUPERILIGO**.

SUPERALTO, es, ere, a. *f.* (super et altus) **super** exalto. *Gloss. Cyrill.* ὑπερῶς, **superalto**, exalto.

SUPERAMBULANS, entis, particip. *f.* **voc.** **seq.**

SUPERAMBULO, es, ere, *f.* Part. **Superambulans**. — **Superambulo** est supra ambulo, camminare sopra.

I.) Proprie. *Sedul.* 3. 225. calcatas Domitius **superambulat** undas.

II.) Translato. *Augustin. De beat. vit.* 3. in fin. Ut in latius sibi **superambulantes** succrepante fragili solo demergat ac sorbeat.

SUPERAMENTUM, *n.* 2. (supero) quod superat et superfluum est, *avanzo* *Ulp. Dig.* 32. 1. 55. Etiam virgules et cremia et sementia et superementa materiarum et vitium stilpes atque radices continerunt ligni appellatione.

SUPERANS, entis, particip. *f.* **SUPERO**.

SUPERANTEACTUS, s, um, adject. ex particip. **supra** **anteactus**, iam preteritus, gr̃a **passato**, **transcurso**. *Lucret.* 3. 673. Cur **superantes** etiam **matrem** nominasse nequimus? **synizesis**. Alii rectius leg. **divisim** **super** **anteactam**.

SUPERANTIA, s, f. *f.* (supero) **superantia**. *Cael. Aurel. Sign. diæt. pass.* 9. Naturae feroris **superantia**. **cauterantia**.

SUPERAPPAREO, es, ere, n. 2. **supra** **appareo**. *Fulgent.* 2. *Mythol.* 16. Unde et ὑπερῶν *Græce* **superbie** dicitur, sed ὑπερῶν *proprie* **superapparello** nuncupatur, quod in istis duobus signis (h. e. **Gemine**), quæ eorum fratrum vocabulo nuncupaverunt, unus **superapparet**, alter vero **verget**: sicut **Lucifer** et **Antifer** (alii leg. **Noctifer**). *Cels.* 5. 28. n. 8. Qui (**superantia**) ubi adaptatus est et exiit pns, **superapparet** pars carnis in pns versa. Alii **perperam** leg. **apparet**. *V. Darenberg ad Cels.* p. XXXV.

SUPERAPPARITIO, *ois*, *f.* 3. (**superappereo**) **superior** **apparitio**. *f.* **voc.** **preced.**

SUPERAPPPOSITUS, s, um, particip. ab **in-** **uelli**. **superappono**, **super** **apposito**, **superappo-** **sto**. *Boeth.* 4. *Mus.* 9. **Parante** **synemmenon** **chromatica**, cui littera **S** **superposita** est. Adde *Emil. Macr.* c. 43. de *iri.* p. 240.

SUPERARGUMENTOR, *tris*, *erl.*, *dep.* 1. **super** **argumentor**. *Tertull. advers. Hermog.* 37. **Proinde** **superargumentasset**. Alii leg. **superargumentas**; alii rectius **superargumentans**.

SUPERARIA, s, f. *f.* (supero) **genus** **quod-** **dam** **vestis**, quæ aliis **superindulitur**, **opud** **Charis.** *Excerpt.* p. 553. 11. *Keil.* Adde *Gloss.* *Isid.* at *Gloss.* **opud** **Mat** **in** **Clave**. *Auct. T.* 7. p. 532. *Gloss.* *Lat. Gr.* p. 271. *Fulc.* **Superalia**, ὑπερῶν *h. e.* **tonica**. An legend. **superalia**?

SUPERASPERGO vel **superadispergo**, **aspergis**, **aspersum**, **aspergere**, s. 3. Part. **Superasperuus**. — **Superaspergo** est **super** **spargo**, **spargere** **sopra**. *Feget.* 3. *Veterin.* 3. a *med.* **Resine** **fervanti** **superaspergis** **bordaceam** **farinam**. *Apic.* 4. 2. **Piperis** **pulverem** **superaspergas**. *Isid.* 12. *Orig.* 2. 19. **Camelopodus** **atibi** **mouisse** **superaspersum**. Adde *Cael. Aurel.* 5. *Tard.* 1. 14.

SUPERASTANS, entis, particip. *f.* **vnc.** **seq.** **SUPERASTO** vel **superadito**, **etaz**, **stili**, **stare**, n. 1. Part. **Superastans**. — **Superasto** est **supra** **sto**, **imminio**, **stare** **sopra**. ¶ 1. **Intransitive**. *Virg.* 6. *Æn.* 17. **Chalcidicaque** **levia** **tandem** **super-** **astitit** **arce**. Alii **divisim** **scribunt** **super** **astitit**, et *Sall.* 1. *Hist. fr.* 74. *Dietsch.* **Sertorius** **per** **salonum** **corpora** **ad** **medium**, **evasis** **dein** **super-** **astantium** **menibus** **in** **murum** **adtolliit**. *Non.* p. 539. 33. **habet** **deinsuper** **stantium**. *Cfr.* *Plut. Sert.* 14. *extr. Mart.* 1. 637. **orbem** **Verticibus** **superastentem** **mediomque** **secantem** **Cælum**. ¶ 2. **Transitivum** **more** **cum** **Acc.**,

vi **præpos.**, **quæ** **verbo** **inest**. *Id.* *ibid.* 909. **Ossa** **viridum** **lacerosque** **prius** **superastitit** **artus**.

SUPERATIO, *ois*, *f.* 3. (**supero**) **actus** **super-** **endi**.

I.) Proprie. *Vitruv.* 3. *præf. a med.* In **ambi-** **tionis** **certationis** **conteritorum** **superatio**. Adde *Firmic.* 3. *Mathes.* 10.

II.) Translato. *Theod. Priscian.* 4. 2. **Lapi-** **dem** **dicit** **in** **vefica** **generari** **superatione** **fervo-** **ris**. *h. e.* **superabundantia**. Adde *Vitruv.* 1. 4. *Rose*.

SUPERATOR, *ois*, *m.* 3. (**supero**) **qui** **super-** **at**, **vincitore**.

I.) Proprie. *Ovid.* 1. *Fast.* 641. **populi** **super-** **ator** **Etrusci**. *Id.* 4. *Met.* 698. **Parseus** **super-** **ator** **Gorgonis**. *Non.* p. 524. 11. *Merc.* **Victorem**, **altis** **rei** **superatorem** **dici** **voluit** **Virgilius** (2. *G.* 307).

II.) Translato. *Augustin.* in *Psalm.* 28. n. 9. **Superatores** **et** **repulsores** **venenosarum** **lin-** **guarum**.

SUPERATRIX, *tris*, *f.* 3. (**superator**) **quæ** **su-** **perat**, **vincitrice**, **superatrice**. *Inscript.* non **pro-** **bæ** **notæ** **apud** **Fabrett. p. 383. n. 209. **ΑΥΚΕ-** **ΛΙΑΣ** **ΕΠΙΟΡΑΤΡΙΑΣ** **ΟΜΝΙΩΝ** **ΕΤΕΡΩ** **ΤΕΜΠΟΡΙΑΣ** **ΚΑΙ** **ΤΑΝ** **ΕΥ** **ΕΠΙΣΤΕΝΑΡΩΝ** (num **scribendum** **discipu-** **larum**?) **ΣΥΝΕΡΑΤΡΙΩΣ** etc.**

SUPERATTOLLO et **divisim** **super** **attollo**, *in*, *ere*, s. 3. **supra** **attollo**, **alzare** **sopra**. *Plaut.* *Cas.* 4. 1. **Sensim** **superattollo** **limen** **pedes**, **nova** **nupta**. *h. e.* **tolla** **pedes** **super** **limen**. Alii **divisim** **super** **attollo** **scribunt**.

SUPERATTRATIO, *is*, *ere*, a. 3. **extollo**, **sor-** **um** **trabo**. *Avien.* in *Arat.* 1249. **Argo** **quod** **puppim** **corris** **superattrahit** **oris**.

SUPERATUS, s, um, particip. *f.* **SUPERO**.

SUPERAugMENTUM, *n.* 2. aliud **eugmen-** **tum**, **sopraggiuntia**. *Isid.* 6. *Orig.* 17. 23. **Em-** **bollimus** **nomen** **Græcum** **est**, **quod** **interpretatur** **Latine** **superaugmentum** **eo** **quod** **explet** **nume-** **rum** **annorum** **communium**, **quibus** **undecim** **tu-** **nares** **dies** **deesse** **conantur**.

SUPERauratus, s, um, adject. **auro** **supra** **lectus**. *Ovid. Halieut.* 107. **Et** **superaurate** **spu-** **lulus** **cervicis** **refulgens**. Alii **divisim** **leg.** **super** **aurata**.

SUPERBE, adverb. (**superbus**) **Comp.** **Super-** **bis**; **Sup.** **Superbissime**. — **Superbe** **est** **elate**, **cum** **fatu**, **con** **alterigia**, **superbamente**, ὑπερφανώς; **usurpat** **itaque** **in** **malam** **partem**, **id-** **que** **sæpius**; **sed** **aliquando** **in** **bonam** **partem** **ac-** **cipi** **potest**. *Plaut. Merc.* 5. 4. 38. **Superbe** **invehi-** **ter. *Phorm.* 5. 7. 22. **Illudere** **aliquem**, *Cæs.* 1. *B. G.* 31. **Superbe** **et** **crudeliter** **imperare**. *Sic* *Neos* *Pauzan.* 3. **Superbe** **respondet** **et** **crude-** **litter** **imperabat**. *Lucret.* 3. 1223. **Superbe** **dic-** **tum**. *Martial.* 1. 15. **Humane** **facie**, **Hermes**, **non** **superbe**. *Div.* 3. 45. **Superbe** **insolenterque** **elu-** **dere**. *Id.* 9. 14. **Superbe** **vincere**. *Id.* 37. 20. **Super-** **be** **quendam** **et** **contemptum** **in** **aliquem** **dicere**. *Id.* 24. 25. **Aut** **servit** **humiliter**, **aut** **superbe** **dom-** **inatur**. *Tac.* 2. *Ann.* 37. **Preces** **alicujus** **su-** **perbe** **accipere**. *Cic. pro leg. Manil.* 5. 11. **Legati** **appellati** **superbus**. *Curt.* 7. 11. 33. **Superbius** **loqui**. *Cic. Pis.* 27. 64. **Allicujus** **decreta** **et** **preces** **superbissime** **repudiare**. *Capitol. Gord.* 30. **Quum** **Philippus** **se** **contra** **Gordianum** **superbissi-** **me** **agerat**. — *Martial.* 8. 28. **Non** **ego** **prætu-** **lerim** **Babylonica** **picta** **superbe** **Teate**, **Semiramia** **quæ** **vertatur** **acu**. **con** **isfarzo**, **con** **tusso**, **ma-** **gnifico**.**

SUPERBIA, s, f. 1. (**superbus**) **magnitudo**, **excellencia**; **occurrit** **autem** *A)* **Sæpius** **in** **malam** **partem**; **et** *B)* **Aliquando** **in** **bonam** **partem**.

A) **Superbia**, **io** **melam** **partem**, **est** **nimia** **animi** **elatio**, **arrogantia**, **fatus**, **insolentia**, ὑπερφανία (i. **alterigia**, **burbanza**, **orgoglio**, **super-** **bia**; *Fr.* **fierté**, **orgueil**, **hauteur**; *Hisp.* **altaneria**, **orgullo**, **sobrerbia**; *Germ.* **d. Stolz**, **Hochmuth**, **Uebermuth**; *Angl.* **pride**, **haugh-** **tiness**).

I.) Proprie. *Plaut. Amph.* 2. 2. 77. **Nam** **sibi** **aut** **stultitia** **accessit** **aut** **superat** **superbia**? *Cæs.* *fragm.* *apud* *Gell.* 4. 16. *extr.* **Unius** **arrogan-** **tis** **superbiusque** **dominatusque**. *Sall. Cat.* 2. **Pro**

labore **desidia**, **pro** **continentia** **et** **equitate** **lu-** **bido** **atque** **superbia** **invadere**. *Id.* *ibid.* 51. **Quæ** **apud** **alios** **iracundia** **dicitur**, **es** **in** **Imperio** **su-** **perbia** **atque** **crudelitas** **appellatur**. *Id.* *Aug.* 61. **Superbia** **commune** **nobilitatis** **malum**. *Cic. Partit.* 23. a *med.* **Magnitudinem** **enimi** **superbia** **imitatur** **in** **animis** **extollendis**. *Id.* 1. *Off.* 26. 90. **Io** **rebus** **prosperis** **et** **ad** **voluntatem** **nostram** **fluentibus** **superbiam**, **fastidium** **arrogantiamque** **magno** **opere** **fugiamus**. *Id.* 6. *Ferr.* 41. 89. **Illia** **tua** **singularis** **insolentia**, **superbia**, **contumacia**. *Id.* 1. *Invent.* 54. ad *fin.* **In** **superbiam** **et** **erro-** **gantiam** **odium** **conclatere**. *Id.* 1. *Orat.* 22. 99. **Quod** **ego** **non** **superbia** **æque** **inhumanitate** **facie-** **lebam**. *Virg.* 1. *Æn.* 529. **Non** **ea** **vis** **animi**, **nec** **tanta** **superbia** **victis**, *h. e.* **insolentia**. *Ovid.* 1. *Fast.* 419. **Fastus** **inest** **puleris** **æquiturque** **su-** **perbia** **formam**. *Val. Flacc.* 3. 689. **Non** **hi** **tam** **batus**, **non** **iste** **superbie** **dictis**, **quom** **etc.** *Phædr.* 1. 3. **finani** **superbia** **tumens**. *Quintil.* 3. 6. 57. **Di-** **vilis** **superbiem** **perant**. *Plin.* 8. *Ep.* 24. **Abist** **superbie**, **asperitas**. *Petr.* *Sat.* 126. **Mirari** **cœpi**, **quod** **enalla** **haberet** **matronæ** **superbiam** **et** **matronæ** **acillæ** **humilitatem**. *Plaut. Merc.* 5. 2. 10. **Superbiam** **abjicere**. *Horat.* 3. *Od.* 10. 9. **ponere**. *Phædr.* 4. 23. **alicujus** **retundere**. *Titin.* *apud* *Non.* p. 316. 3. *Merc.* **confringere**. *Tac.* 6. *Ann.* 13. **Silentium** **ipsius** **non** **civile**, **sed** **in** **superbiam** **accipiebatur**. *Augustin. Serm.* 16. *de* *temp.* **Est** **enim** **superbia** **non** **magnitudo** **sed** **tum-** **or**; **quod** **autem** **tumet**, **videtur** **magnum** **sed** **non** **est** **sanum**. *Id.* *Serm.* 12. *ad* *fr.* *in* *erem.* **O** **sacris** **humilis**! **quam** **dissimilis** **es** **superbia**! — **In** **plur.** **num.** *Plaut. Stich.* 2. 1. 28. **Se-** **cundas** **fortunas** **decent** **superbia**.

II.) Translato. *Vitruv.* 7. 3. *ante* *med.* **Sem-** **per** **enim** **album** **opus**, **propter** **superbiam** **can-** **doris**, **non** **modo** **ex** **propriis**, **sed** **etiam** **ex** **alie-** **nis** **edificiis** **conscipit** **fumum**. *h. e.* **propterea** **quod** **candor** **nullum** **alium** **colorem** **admittere** **potest**, **quia** **corrumpatur**. *Cf.* *Vulgar. interpr.* *Nah.* 2. 2. — *Apud* *Mythologos* **et** *Poetas*, **Superbia** **temquam** **des** **habebatur**, *Ethere* **et** *Terræ* *filia*, **ut** **scribit** *Hygin.* *præf. fab.*

B) **Superbia**, **in** **bonam** **partem**, **est** **honor**, **decus**, **magnitudo** **animi**.

I.) Proprie. *Horat.* 3. *Od.* 30. 14. **auma** **su-** **perbiam** **Quæsitam** **maritis**. *Sic* *Vulgar. interpr.* *Is.* 60. 15. **Ponam** **ta** **in** **superbiam** **æmulatorum**. *h. e.* **magnitudinem** **et** **gloriam** **tuum** **omnia** **re-** **cule** **admirationum**.

II.) Translato. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 15. 16. (53). **Eadem** **causa** **in** **piris** **tenetur** **superbia** **co-** **gnominis**; **parva** **hæc** **sed** **occisima**. *Vulgar. in-* *terpr.* *Jer.* 49. 19. **Quasi** **leo** **ascendet** **de** **super-** **bia** **Jordanis** **ad** **pulcritudinem** **robustam**. *h. e.* **sicut** **leo**, **quem** **intumescens** **Jordanis** **caverna** **sua** **expulit**, **in** **fertilem** **et** **abundantem** **agrum** **irrum-** **ptit**. *Ita* *Weitenauer* *ad* *h. v.*

Homonym. **Quæ** **differat** **superbia** **ab** **arro-** **gantia** **et** **insolentia**, *V.* **sub** **v.** **ARROGAN-** **TIA**.

SUPERBIBO, bibis, bibis, bibere, a. 3. Part. **Superbibendus**. — **Superbibere** **est** **post** **cibum** **po-** **tomque** **assumptum** **alium** **potum** **superlagere**, **etiam**.

I.) Proprie. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 1. 23. (42). **Aquæ** **potum** **interponere** **utilissimum** **itemque** **jugi** **superbibere** **ebrietati**. *Cæl. Aurel.* 1. *Acut.* 14. 109. **Superbibenda** **pars** **sestaril.**

II.) Translato. *Tertull. advers. Gnost.* 15. **Si** **quia** **hanc** **nostram** **ex** **fide** **superbibere** **potionem**. **SUPERBIENS**, entis, particip. *f.* **SUPER-** **BIO**.

SUPERBIFICUS, s, um, adject. (**superbus** **et** **facio**) **superbum** **faciens**, γαυροποιός. *Seneca* *Herc. Fur.* 58. **superbifica** **manu** **Atrium** **per** **ur-** **bes** **duci** **Argolicæ** **cenæ**. *h. e.* **quæ** **superbum** **Herculem** **fecit** **ob** **Cerberum** **vinculis** **abstrictum** **et** **per** **urbem** **ductum**.

SUPERBILŒQUENTIA, s, f. 1. (**superbus** **et** **loquor**) **elatus** **atque** **errogans** **sermo**, **parlare** **superbo**, μεγαληγορία **vel** ἀκολαστος **γλῶσσαι**. *Cic.* 4. *Tusc.* 16. 35. *ex* *poeta*. **Impendere** **apud** **Inferos** **seum** **Tantalo** **faciunt** **ob** **scelera** **animi-**

que impotentiam et superbiloquentiam. *Non. p.*
175. 30. *Merc.* hunc locum, tamquam Ciceronis
iosius verba, recitat.

SUPERBIO. Ia, Ivi et Ii, Ire, u. 4. (superbus)
Part. Superbiens. — Superbio est excelle, ex-
cissor, et usurpatur *A)* Saepius in malam par-
tem, et proprie; et *B)* Aliquando in bonam par-
tem, et translate.

A) Superbio, in malam partem et proprie, est festu extollor, arrogans sum, insolens, me jacto, tumo, *υπερηφανευω*; (It. fare il superbo, gonfiarsi, invanirsi, insuperbir; Fr. être orgueilleux ou fier, s'enorgueillir; Itisp. ensoberbecer, ensoberbecerse; Germ. stolz —, übermüthig sein; Angl. to be proud, boast). ¶ 1. Generalit. — a) Absolute. Cic. 4. Verr. 29. 94. Si habes quod liqueat, neque respondes, superbis. Alii rectius leg. superbe. et Vulgat. interpr. Eccli. 10. 9. Quid superbit terra et cinis? Add. Deut. 17. 12. et Ps. 10. 2. — b) Cum addito Abl. rei, qua quis superbit, sicut præp. aut cum præp. de. Ouid. Heroid. 8. 43. Ille licet patriis sine fine superbit actis. Id. 11. Met. 218. Ut vestris tumefacta superbit Umbria libris. Id. 3. Art. am. 103. Superbite forma. Phædr. 5. 7. Superbles honore divinus domus. Plin. 9. Hist. nat. 35. 59. (122). Ne triumphatus suo nimis superbiat Antonius. Claudian. B. Gild. 73. vulgus superbit Flabibus. Id. Edyll. 1. 87. tumidusque regendo Calas per famularum acies distona superbit. Adda Stat. 7. Theb. 704. et Propert. 4. 1. 63. Augustin. 1. Civ. D. 1. Superbire de vila. — c) Cum Acc. et præp. ad-versus. Id. 9. Confess. 9. 19. Superbira ad-versus dominos. — d) Sequentia quod. Tac. 1. Ann. 19. extr. Superbire miles, quod filius legati, orator publica causam, satelli ostenderet etc. ¶ 2. Speciatim est contemno, non dignor, ede-gnare, et coarctat cum insulto. Stat. 8. Theb. 588. Præterit baud dubium sat et spo-liare superbit Enidea,

B) *Superbio*, in bonam partem, et translata, fere apud Poetas, diciſur de re illuſtriore, nobiliſſ. *Propert.* 4. 5. 22. Et que ſub Tyrſa concha ſuperbis aque. — Cum *Abi. Claudian.* 1. *Laud. Stilich.* 79. radiis auri Tyrſaque ſuperbis Maieſtate torus. *ſa ſuperba monſtra.* et 3. *Rapt. Pros.* 337. Pilegræſis ſiſtra ſuperbis Exuſtis tolumque nemus victoriæ veſti. *Plin.* 37. *Hiſt. nat.* 7. 33. (106). *de tarda, gemma.* Ilac cerle apud Menandrum et Philemonem fabula ſuperbiunt.

SUPERBIPARTIENS, *entis*, *particip. ab inquit.*
superbipartior, in duas partes dividens: ita dicitur
numerus, qui alterius numeri duas partes præter
ipsum in se habet. *Boeth. l. Arithm. 28.* Si
quinarit numeri ad ternarios comparatio con-
sideretur, erit superbipartiens ille qui vocetur
superbipartiens. Habet enim quinarior totos in se
tres et eorum duas partes, idest duo; et magis.
Si quis duplicet quinquæ, faciet decem; si tres
faciet ses, qui decem contra senarium compa-
ratil superbipartientem facit habitudoem. *Cl.*
SUPERPARTIENS et **SUPERREITERIUS**.

SUPERBITER, adverb. (superbus) superbe. *A. fran.* apud *Non.* p. 516. 10. *Merc.* Illa super-
biter imperat. *Næv.* epud *sumd.* p. 516. 1. *Mercs.*
Superbiter, contemptim conserit legiones. *Add.*
Enn. nouit *Priscian.* 15. p. 1010. *Putsch.*

SUPERBIBITATUS, a, um, adject. (super, bi et tortius) numerus dieltor, qui duobus supertribus eauberet. Boeth. 1. Arithm. 28. ad fin.

GR. SUPERBIFRANSIENS.
 SÚPERBUS, a, um, adject. Etiam superbus
 pro superbis legitur in MSS. Coddi., et uelate
 litteris b lu u permutationes. V. etiam Inser-
 tuod. in *Mus. Sem. Ven.* in ONOM. — Rymon-
 vocis alii putant a Gr. υπέρβιος, supergrediens,
 transgrediens, vel υπέρβιος, immodicus, violent-
 us; alii e Lat. super et ire, quod speciat Isid.
 10. Orig. 248. «Superbus dictus, quia super
 vult videri quam est; qui enim vult supergredi
 quod est, superbus est»: alii denique a super et
 habere, ut Pseudo-Front. apud Popm. p. 112
 «Superbia est a superhabendo et est proprie

pergradiens mentis aistlo». Rectius tamen mihi videtur esse simpliciter *n super*, edjecta terminatione *bus*, ut ab *acer acerbus*. — *Comp. Superbi*; *Sup. Superbissimus*. — *Superbus* proprie est magnus, excellent: usurpatur autem *A)* *Sapulus* in malam partem; et *B)* Aliquando in bonam partem.

A) Superbus, in malam partem, est nimis elatus, arrogans, lasotens, inflatus, fastuosus, ἐνεργῶνας (It. altiero, orgoglioso, invanito, gonfio, superbo; Fr. fier, orgueilleux; Hsp. altanero, soberbio, orgulloso; Germ. hochmüthig, stolz, übermüthig; Angl. proud, haughty).

1.) Proprie. ¶ 1. De homine. — 1.º Generatim. — a) Absolute. *Plaut. Asin.* 2. 4. 64. Non deceat superbum esse hominem terrum *Virg.* 12. *Æn.* 236. (et *Lucret.* 2. 1091.) Superbus dominus, *Id.* 3. *ibid.* 326. *Juvenal.* *Id.* 3. *G.* 226. victor, *Id.* 1. *ibid.* 527. gentes frenare superbas, *Sall. Jug.* 34. a med. Homines sceleratissimi, nocentissimi fidemque superbiam omni. Adde *Auct. B. Afr.* 57. et *Curt.* 7. 1. 34. *Cic.* 8. *Att.* 4. Superbum se præbuit in fortune, quam patavit nostram fore. *Id.* 7. *Fam.* 13. Utrum superbiorum te pecunia facit, an quod te imperator consulit? *Ovid.* 13. *Mét.* 802. laudato pavone superbior. *Tibull.* 2. 5. 48. victoriam vocat Divum superbiam: quia, ut ait *Cic. Marcell.* 3. 9. victoris natura insolens et superba est. *Juvenal.* 5. 86. Maxima quæque domos servis est plena superbia. — Ludt in ambiguo *Plaut. Amph.* 1. 1. 201. μέγα. Faciam ego hodie te superbum, nisi bine abs. so. quovam modo? μέγα. Aufere, non edible, si ego fustum sumpro. h. e. Insuper eorum, qui pedibus ire dedignant, equi autem currus sublimis feruntur, te fusta adeo contundam, ut ingredi nequeas inter aliorum manus ferarum. — Rex Superbus, et Superbus absolute, ad *Tarquinius Romanorum* res ultimas. *Cic.* 1. *Turc.* 16. ad fin. et 1. *Rep.* 37. 58. et 2. *ibid.* 15. 28., *Ovid.* 2. *Fast.* 718. et *Liv.* 1. 49. Quamquam etiam *Tarquinius Priscus* totidem appellatur Superbus, ut epud *Macrobi.* 1. *Saturn.* 7. ad fin., de quo eadem narratur historia de *Comptulibus*, quæ a *Plin.* 36. *Hist. nat.* 27. 70. (204.) *Tarquinius Priscus* tribuitur. — b) Cum addita Abl. rel. quæ quis superbus est. *Plaut. Amph.* 1. 1. 59. Superbi viribus. *Horat.* *Epod.* 15. 17. quileumque es felicior atque meo unum. Superbus Incedis melo. *Id.* *ibid.* 4. 5. Licet superbus ambules pœcula, *Fortuna* non miniat genus. *Virg.* 5. *Æn.* 268. opibusque superbi *Punicis* thant. *Curt.* 7. 4. 3. Superbus pario ranguo. — 2.º Speciatim est sævus, crudelis, crudelis, tyranno. *Virg.* 11. *Æn.* 15. Quod superbus est, hæc sunt spolia et de rege superbo *Primis*. Cf. *ewmd.* 8. *ibid.* 118. Bine quidem putent nomen Superbi Inditum *Tarquinius*, de quo *V.* supra et in fin. et ONOM. ¶ 2. De brutis animantibus. *Val. Flacc.* 3. 634. reboetque superbis *Communis* urea lupis. *Martial.* 3. 58. Superbi galli. *Id.* 6. 55. et 9. 12. Superbus astille nidna. h. e. pœneleis. *Propert.* 2. 18. 59. Superbus pavo.

II.) Translatio dictur de rebus. — a) Absoluta. *Horat.* 2. *Sat.* 2. 109. qui Floribus ausuerit mentem corpusque superbum? *Id.* *ibid.* 6. 87. tangente malo singula denta superbi. *Id.* 1. *Ep.* 1. 68. An qui fortunæ te responderis superbo Liberum et exæctum præsens hortatus etc.? *Virg.* 2. *Ecl.* 15. Superba fastidia. *Id.* 3. *G.* 116. equalem docuere sub armis Insultare solo et gressus glomerare superbos. *Ovid.* 6. *Met.* 169. Superbi oculi. *Seneca Herc. Fur.* 721. vultus. *Id.* *Med.* 205. Sceptis superbas quisque admovit menus. Sic *Agam.* 10. superba semper gestere manu. *Val. Flacc.* 7. 86. solitoque superbiore Igne Ore fremit. *Cic. Amic.* 14. 60. Non est lubumena virtus, neque superba. *Id.* *Orat.* 44. 150. Aures, quærum est iudicium superbissimum h. e. severissimum. *Id.* 3. *Legg.* 5. 13. Superbum. *Juv. Propert.* 3. 9. 48. vile. et *ibid.* 23. 35. fastu pati. *Ovid.* 5. *Trist.* 8. 8. verbo. *Id.* *Heroid.* 21. 33. forme. *Tibull.* 1. 9. 80. regna. *Stat.* 1. 4. *Chilid.* 370. honor. *Liv.* 9. 12. par. *Id.* 4. 4. 5.

perbissima lat. — b) Cum Abi. Sil. It. 14. 388. de navi. reloque superba aspectu lento se robore agabat. Val. Flacc. 1. 98. jam stare rectem remisque superbum Poscere quos revehet. — c) Cum Infinito. Sil. It. 3. 374. Sotabla et tales Arsbum sprevles superba Et Paluslago Blum componera lino. Id. 12. 431. Fumabat varela incensa Petilla teetli, Infella fidel mlsarsque sa cunda Sagento, At quondem Herculeam servare superba pharstram. Id. 14. 645. addo ordine longo innumeres spatioque domos, meqera superbes Rura.

B) Superbus, in bonam partem, accipitur praesigni, praestanti, illustri, nobili, et qui in re honesta jure se jactat.

1.) *Propria*. Tyb. 4. 2. 22. E1 testudines
Phœbe superba syra, et ibid. 4. 2. Intensa Phœbe
superba coma. Virg. 1. Æn. 25. populum late
regem belloque superbum. Sil. It. 10. 573. J.
deus Anoula, quo fas est ire superbas Virtute
et factis animas. Adde 12. 433.

II.) Translata refertur ad res et superba dicuntur, quæ sunt illustres, pretiosæ, ornatæ, magnificæ. *Virg.* 8. *Æn.* 475. Confugio, Aachle, Veneris dignate superbo. *Horat.* 1. *Od.* 35. 3. superbos Vertere funeralibus triumphos. *Id.* *Epod.* 3. 7. Forumque virat et superba Potentiorum Ilmina. *Sil.* *It.* 11. 435. Superbæ Animi laudes. *Id.* 5. 77. nomen. *Rurici Virg.* 2. *Æn.* 504. Barbarien postes auro spoliisque superbi. *Val. Flacc.* 3. 9. oneratisque superbis Muneribus. *Ovid.* 3. *Amor.* 13. 26. Et tegit auratos palli superba pedes. *Seneca Agam.* 880. Superbæ essuvis. *Marzial.* 3. 45. de mensa. Illa quidem iacta est dapibusque instructa superbia. *Id.* 3. 44. Superba densis arce pascit nomis. *Seneca, Herc.* *Cet.* 569. Superbæ dumus. *Catull.* 64. 85. Magnanimum ad Mloca veni sedesque superbas. — *Pira* superba apud *Colum.* 5. *R. H.* 10. ad fin. genus plorom ita dictum, quia, ut ait *Plin.* 15. *Hist. nat.* 14. 15 extr. et ibid. 15. 16. *inil.*, perve quidem sunt, sed prima advento et decerpi properantia. — *Herba* superba apud *Apul. Herb.* 23. est chamæmeli. — *Superba* olivæ apud *Plin.* 15. *Hist. nat.* 3. 4. (17). sunt crassiores et cernosiores ceteris. — *Superbum Tibur* apud *Virg.* 7. *Æn.* 630. est ornetum (*Cl. Non.* p. 391. 11. *Herc.*) vel potius etiam loco sitam. *Servius* ad h. l., ait nobis, inquit, aut tangit illud, quod olim Tiburtes, quum postulerent a Romanis easilla sub commemoratione beneficiorum, resulerunt hoc a seucta responsum: Superbi estis. — *NB.* De cognom. *B. F. ONOM.* — *Nunc absolute, substantivorum mors*

Superbum, i, n. 2. res superba. — a) In
malem partem. Cic. 2. Asp. 92. 39. Reliqua
multo major multitudo neque excluderetur suf-
fragilis, ne superbum esset, nec valeret nimis, ne
esset periculosum. Propert. 1. 10. 23. Superba
loqui. — Cum Infinito. Cic. 6. Ferr. 20. a med.
Superbum est, si non ferendum, dicere prae-
terem etc. Cf. 2. Orat. 39. 155. Aliud consilium
(instituere) superbum. h. e. violentum, subver-
sione. — b) In bonam partem. Ovid. 13. Met.
17. Aiaci non est tacuisse superbum, Sit licet
hoc ingens, audacis ineratit Ulixes.

Superbus, l, m. 2. homo superbus. — a) Generatim. *Seneca Med.* 1007. I nunc: superba, virgulum thelamos pato. *Virg.* 6. *Æn.* 584. Percere subiectis et debellare superbos. *Fulgat. Interpr. Eccl.* 11. 32. Sicut aruant præcordia fastentium, sic et cor superborum. — b) Speciatim ita dictus *Terquilius*, postremus Romanorum res, et moribus, ut ait *Jul. Tol.* apud *Hagen la Excerpt.* p. CCXIII. 30., quia superbia utebatur. *Ovid.* 2. *Fast.* 718. Brutus arcti stultis seplane imitator, ut erat Tutus ab insidit, diva Superbia. *Jul. E.* sub *A I* 1. 1.º a et 2.º

SUPERCADENS, entia, particip. 7. voc. seq.
SUPERCADO, cecidi, cecidi, cadare, 2. 3. Part.
Supercadens. — *Supercado* est supra cado, ca-
dere sopra. *Augustin*, in *Psalm*. 67. n. 19. Sa-
pererit enim ignis iste, et solem non videbitur.
Verba Fulg. Interpr. sunt: supercecidit ignis et
non ridentur solem. *Cat. Aurel.* 2. *Tard.* 3.

70. Totius sapientie auretio ex illiusque aquarum superaddendum, quam Græci κατακλυσθέν ἐπὶ πηλάνθη, ἰαδικία, ἰαδικία.

SUPERCÆLESTIS vel supercælestis, e, adject. qui supra celum est, ἐπερκαίσιος. *Tertull. Anim.* 23. De supercælestibus sedibus. Adde *Rasurr. carn.* 49. *Hieronym.* in *Is.* 24. 6. Supercælestis imago. Adde *ibid.* 57. 15. et *Augustin.* in *Ps.* 67. n. 21. — Hinc

Supercælestis, *Is.* m. 3. absolute, dictus Christus, col. oppositum Adam terrenus. *Hieronym.* in *Is.* 51. 12. Rursum celos, qui postant imaginem supercælestis. *Id.* *ibid.* 64. 1. Imago supercælestis.

SUPERCALCO, as, ære, e. 1. supra calco, calcare *sopra*, ἰσχυρίζομαι. *Colum.* 12. *R. R.* 39. a med. Ubi unum tabuletum feceris, vinum velis conpergito, postea alterum supercalcato et item vinum conpergito. *Mascul. Empir.* c. 26. Supercalcare renas dolentes. h. e. desuper vel a pasta superiose calcare.

SUPERCANO, te, ære, e. 3. inopes ceno. *Mar. Victorin.* 1. 16. 4. Epodos aut tertio pari aut perodos lyricæ odæ. Igitur quæ post τροφὴν et ἀνιτροφὴν, ἰσχυρίζομαι dicebant: ἀνιτροφὴν quidam est supercanare.

SUPERCEDO. *V. SUPERGREDIOR.*

SUPERCERNO, la, ære, e. 3. terram cribro purgatam laqueo, ἀκρίβειαν. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 10. 14. (73). Terræque cribra coperecerunt pollicia erasilodina. *Siliig. leg. superincarnitur.*

SUPERCERTO, *aris*, arl, dap. 1. insuper certo. *Fulgat. interpr. Jud. v. 3.* Depræcans supercerti aemul traditis sanctis fidei. — *Cl. Furlanetto* et *Alotz* ponunt supercerto, formâ activâ. Bene in nonnullis Codd. ita legitur; rectius tamen deponendum more accipias, quemadmodum Gr. ἐκαγονίζομαι, quo utitur *Jud.* Sic et certor in illo *Eccli.* 11. 9. De eo re, quæ te non molet, ne certaris. Adde *ibid.* 38. 29. et *Sap.* 15. 9. *Cl.* etiam *Facuv.* apud *Non.* p. 473. 14. *Merc.* An quis est, qui te esse dignum, quicum certetur, putat? ubi certetur pro certet usurpat *Facuv.*, teste *Non.*; quamquam cum *Cl.* *Corradinus* puto, *Nonium* falso existimasse tibi deponitis formâ edibiteri. *V. CERTO* init., ubi loca ex *Fulgat. interpr.* etiam pro foris deponunt inserenda.

SUPERCIDENS, antis, particip. *V. voc. seq.*
SUPERCIDO, la, ære, e. 3. Part. *Supercidens*. — *Superido* est idem ac supercado, cadere *sopra*. *Gloss. Lat. Gr.* *Supercido*, ὑπερκαίσιος. *Colum.* A. R. R. 9. Aqua supercidens. Sed *V. SUPERINCIDO*.

SUPERCILIOSUS, e, um, adject. (supercilium) Comp. *Superciliosior*. — *Superciliosus* est supercille adducens, eversus, eusterus, chi ha sopraciglijo, cipiglioso, severo, ὑπερκαίσιος. *Seneca Ep.* 123. a med. Istos tristes et superciliosos alienos vili censores, sum bortes, publicos pædagogor, asile na fecula. *Capell.* 8. p. 273. Me censorio clangore superciliosos increpabas. — *Arnob.* 1. p. 8. Superciliosa nimium res est, quæ ipse al. non tuus, potentioribus dare condicionem velle. h. e. superba.

SUPERCILIUM, ii, n. 2. (super at cilium) pars inferior frontis emineas ex pilos, supra ci) ille, h. e. patet, ete et ad oculi protectionem adversus eo, quæ superne incidere possunt, calut vellum a natura facta, ἐπερκαίσιος, ἰσχυρίζομαι (i. e. ciglijo, sopraciglijo; Fr. sourcil; Ilip. cey; Germ. d. Augenbrauen; Angl. a brow or eye-brow).

1.) Propria. *Paul. Diac.* p. 43. 3. *Müll.* Cilium est folliculus, quo oculus tegitur, unde sit supercilium. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 51. (138). Supercilia homini et pariter et alterne mobilia et in his part animi. Negamus, an annuimus? Hæc maxime indicant fastum, Superbie aliubi conceptaculum, sed hic sedem habet. In oorde nascitur, huc subit, hic pendet. *Quintil.* 11. 3. ante med. Villum in superciliis, at aut immota sunt omnino aut nimium mobilia, aut inæqualitate dissident, aut contra id, quod dicimus, ingulur, ira enim contractis, tristitia deductis, bi-

laritas remissis ostenditur. annuendi quoque et annuendi ratione demittuntur aut allevantur. at paulo supra. Multum et supercillia agitas. oam et oculos forment: aliquatenus et fronti impetrent. bis contrahitur, altolitus, demittitur, et rursus. Altero erecto, altero composito est supercillo. *Id.* 1. 11. 10. Vidi multos, quorum supercilia ad singulos vocis conatus allevarentur: aliorum contriti: aliorum etiam dissidentia, quum altero in verlicem tendereat, altero pene oculus ipse premeretur. *Cic. Pis.* 6. extr. Altero ad frontem subleto, altero ad mentum depresso supercillio. *Id.* 1. *Off.* 41. 146. Es oclorum obtutu, as supercilliorum aut remissione aut contractione facile iudicabimus etc. *Id. Rosc. Com.* 7. 20. Caput at supercilia penitus abraas. *Virg.* 8. *Ecl.* 34. Hirsutumque supercillum etc. *Cl. Plaut. Mil. glor.* 3. 1. 100., *Lucr.* 6. 1184., *Ovid.* 3. *Art. am.* 201. et 2. *Amor.* 5. 15. *Amian.* 16. 19. 12. Supercillum arduum. *Ovid. Heroid.* 17. 16. Nec sedeo duris torres supercillia. *Capell.* 5. p. 178. Nec nimium gravioribus supercillia praeceodi oculi. — *Supercillum salit*, proverbio dictus, quærens bona quædam spes est, quippiam processurum, quod optatum: sumptum a supercillioas enligi, boni augurii loco habentis, ei membrum aliquod alia evidenti cause moveatur, si dexter oculus eubiliat, si dextra aaria tinctat. *Plaut. Pseud.* 1. 1. 102. Spero, alicunde me — Tibi laventurum esse anillum argeotarium. atque id futurum nuda dicam, necio, Nisi quia futurum est: ille supercillum salit. *Cl. Scalig.* ad h. 1. *V. SALISATOR*. — Pars forma est supercilla habere minimo discrimine distincta. *Petrone. Sat.* 126. a med. Nulla eor est, quæ formam ejus possit comprehendere. Criter ingenio suo flet; frons molina: supercilla usque ad malarum scripturam currentia et rursus condonio luminum pæne parvula. *Ovid.* 3. *Art. am.* 201. Arte, supercilli condonia nuda repletis. *Claudian. nupt. Honor. et Mar.* 267. Quem juncto leviter sese discrimine confert Umbra supercilli? *Juvenal.* 2. 93. Ille supercillum madida fuligine tinctum Oblivæ producti acn. *V. PYXIS*, ubi et de fuco disimus, quo supercillis tingebant. — *Festus* p. 305. 10. *Müll.* et *Varro* 5. *L. L.* 69. *Müll.* docent supercilia in Juvenale tutela i mulieribus potata fuisse, quod his protegentur oculi, per quos luce fruimur, quem tribuit Juno: nuda ipsa dea Lucia quoque videtur.

II.) Improprie et a similitudine. 1. Dicitur pars eminens et propendens curvæque rei, crepido, cigliosa, altæza, sommitas. *Virg.* 1. *G.* 108. supercillum ciliis trauit. *Liv.* 34. 29. ad fin. Supercillum tumull. *Id.* 27. 18. circa med. Ad levem armaturam infimo stantem supercillo ducit. *Auct. B. Afr.* 58. Supercillum quoddam excelsum nacti, ibi consistunt. *Amian.* 14. 10. ante med. Vantum est ad supercilia Numinis Rhebi. h. e. ripas at marginas altiores aggerum, inces quæ Rhebus fuit. Adde 17. 9. 2. Simili sensu supercillum usurpent rei agrarie scriptores, *Siculus Flacc.* p. 4. et 7. *Frontin.* de limit. p. 40. Goes, nempa de loco edilior, sive collis sit, sive tumulus, sive agger, qui pro agri termino sit. 3. Ab architectis sic dicitur parvum membrum coronæ, pata quadra sive regule aliquantum emiliens et propendens. *Vitrur.* 3. 3. ante med. Uoa pars sit, cum suis astragalis et supercillo, superior trochilus. *Isidoro* sopra si cavetto dalla cornice, et 4. 6. Supercilli altitudo, quæste antapagmentorum la summe parte erit crassitudo. et infra. *Decones* alve protbyrides vocentur, assculptis descre ac sinistra præpendant ad inal supercilli librametum, prætes totium. 4. *Supercillum Penaris*, dicta est herbe millefolium, teste *Apul.* *Herb.* 88. 5. *Supercillum terræ*, est illam herba eadem quæ polytrichon, epud *eumd.* *ibid.* 52.

III.) Translate per metonymiam. 1. Est. pro nutu. *Horat.* 3. *Od.* 1. 7. Imperium Jovis Quacta supercillo morentis. *Cl. Homer.* 11. 1. xva-vēpov ἐπ' ὀφθαλμοῖς νεῖκος Κρονίων' ἰσχυρίζομαι ὁ ἔλδλι-ζεν Ὀλύμπου. Sic *Catull.* 64. 201. et *Virg.* 9. *En.* 106. *Claudian. epist.* 2. 57. Sella ab-

seos, regina, fave, reditusque secundos Annos sideras læta supercillo. 2. Ponitur etiam pro festo et superbia, gravitate, severitate, costenu- lezza, superbia, gravità, severità, sopraciglijo. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 34. 93. Hoc Capus Campeno eupercillo ac regio spirilu quum videmus, Magios, Blosios mihi eidebas videre. *Id.* in *Senat.* 7. 16. Vos populumque R. non consilio neque eloquen- tia, sed sugie supercillioque decepit. *Id.* *Sext.* 8. a med. Nem quid ego de supercillo dicam? quod tam hominibus non supercillum, sed pignus sei- publicæ videbatur. taote erat gravitas in oculo, tanta contractio frontis, ut illo supercillo republi- ca, tamquam Atlante celum, niti videretur. *Id.* *Prov. cons.* 4. a med. Latesot libidines alas illis tenebrycosæ, quæ fronte et supercillio, non pudore et temperantia, contegebat. *Tertull.* 1. *advers.* *Marcion.* 8. init. Supercillio stuporem suum edifi- cant Marcionite. *Cl. Virg. Cop.* 34. Ab perat, cui sunt græcia supercillia. et *Horat.* 1. *Ep.* 18. 94. Deme supercillio nabem. τό τὸν ὀφθαλμοῦ νεῖκος. *Id.* *Cic. Pis.* 2. 20. dixit frontis nubecula. et *Marial.* 1. 5. Contigeris nostros, Cesar, si forte ilbellos, Tessarum dominum pone aspercillum. et 11. 2. Triata supercillum durique aversa Cato- nis Frons. *Seneca* 2. *Benef.* 4. Beneficia espe- sitata verborum et supercillio in odium adducunt. *Juvenal.* 6. 166. Mælo Vennicam, quem te, Cor- oelia mater Greschorum, si eum magnis vilituti- bus effare Grande supercillum et aqueras in dote triumphos. et 5. 61. sed forma, sed etas Digna supercillo. h. e. merito superbit, quæ interpreta- tio ex sequentibus apparet. 3. Tollere supercillum apud *Catull.* 67. 46. est hominis ira- scantis. far cipiglio. Sic *Tertull.* *advers.* *Hermog.* 27. Supercillie capitis ailius tollens. Alii aliter leg. *Cl. Farron.* et *Turpil.* apud *Non.* p. 399. 30. *Marc.* Subducere supercilia.

SUPERCINGO, la, ære, e. 3. a parte superiore cingo, cingera di sopra. *Augustin.* 2. *Quest.* 2. lo *Heptat.* 177. Et faeles vota capillæcia ope- rira super tabernaculum, id est quæ volent sur- per, non a parte teeli, sed supercingendo. *Cl. Erod.* 26. 7.

SUPERCINO, la, ære, e. 3. insuper ceno, su- percano. *Mar. Victorin.* 1. *Art. grammat.* p. 2502. *Putsch.* Hæc brevia cole vel hymni vel dithyrambis supercino moris est, quæ apodictis carminibus, ei quando præponantur, προῦμναι; si autem post antistrophon collocantur, μετὰ ὑμνῶν concupiebantur.

SUPERCILAUDO, la, ære, e. 3. supra alauda. *Liv.* 37. 27. ad fin. A mari rupes exas noctibus superclaudunt. Alii rectius leg. A mari eze- sæ fluctibus rupes claudunt.

SUPERCÆLESTIS. *V. SUPERCÆLESTIS.*

SUPERCOMPELLO, te, ære, a. 3. insuper com- pallo. *Cod. Theod.* 7. 20. 2. Publicani quoque, ut solent agentibus supercompellere. Alii leg. su- per pellere.

SUPERCOMPONDO, la, ære, e. 3. super aliquid compono, colloco. *Apic.* 4. 2. a med. Cæpas concides in palium, et pisces in pascomponse.

SUPERCOMPREHENDO, la, ære, a. 3. insuper comprehendo. *Fulgat. interpr. Ital. Marc.* 2. 21. Nemo plagulam panni radie supercomprehendit in vertimenlum vatus. *Noster* habet assuit.

SUPERCONCIDO, la, ære, a. 3. supra concido, tagliare sopra. *Apic.* 5. 6. extr. Colliculorum minutia superconcido.

SUPERCONTEGO, tēgis, teal, tēgere, a. 3. a superiore parte contego. *Cels.* 4. 1. ante med. Renes tunicis superconteguntur. *Sil.* 11. 16. 42. eupercantatere herba lapsos Pondera.

SUPERCORRUO, rūs, rūs, rēre, n. 3. cado super aliquid, cadere sopra, ἐπιπίπτω. *Val. Max.* 5. 6. n. 5. Factaque ingenti strage tellis obrutus supercorruit.

SUPERCREATUS, e, um, particip. ab iousit. supercreas, edoatus, adveniens, ἐπιγενέμενος. *Cæd. Aurel.* 3. *Tard.* 8. 125. Supercreata hu- moris Infusio.

SUPERCRESCENS, antis, particip. *V. voc. seq.*
SUPERCRESCO, cresci, crevi, crescere, a. 3. Part. *Supercrecens*. — *Supercreco* est super

aliquem rem cresco seu lunascor, crescere di sopra, ἐπιφύσκει.

I.) Proprie. *Cels.* 5. 28. n. 2. sub fin. de carcinomata. Si id nimium supercrescit, tentanda equae eris est. et ibid. 22. Carnem supercrescentem exedere. Adde *Jul. Val.* 3. res gest. *Alex. M.* 29. et *Marcell. Empir.* c. 34.

II.) Translate. *Quintil. Declam.* 5. 14. in fin. Excogitasti, fortune quod supercresceret caritati. — Cum Acc., transitivum more. *Augustin.* 1. contr. *Acad.* 1. Potestates, quae municipalem habitum supercrescerent.

SUPERCRISTATUS, a, am, adject. qui supra habet cristam, ὑψιλοφός. *Coripp.* 8. Joann. 480. Reiliger ipse supercristata casside celsus.

SUPERCUBEO, as, esi, ars, n. 1. superjaceo, super dormio, giacere o stare sopra, ἐπιπύπτω. *Colum.* 7. R. R. 4. Perforatis tabulis, quibus ovilla consternuntur, ut gres supercubel. *Apul.* 6. *Met.* Credemus, eam Europam tauro supercubessa.

SUPERCURRENS, entis, particip. *V.* voc. seq. **SUPERCURRO**, is, are, n. 3. Part. *Supercurrens*. — Supercurro est supra curro, inaequor.

I.) Proprie. *Veget.* 3. *Milit.* 20. Detrudeodo atque supercorrendo ad hostium tergo pervenire. Adde *Vitruv.* 9. 4., ubi tamen *Rose* leg. subtercurrentes.

II.) Translate. *Plin.* 7. Ep. 18. Ager ipse propter id, quod rectigal large supercurrit, semper domum, a quo esereatur, inveniet. di gran lunga sopravanza. et *Alcim.* Ep. 78. Licet supercurrenti ingenio vestro terminos praescriptis demandet locis excedere. Adde *Mar. Victorin.* praef. lo *Gen.* 118.

SUPERDATIO, a, am, particip. *V.* **SUPERDO**. **SUPERDELIGO**, as, are, a. 1. Part. *Superdeligendus*. — Superdeligo est supra ligo, legare sopra. *Cels.* 7. 7. n. 8. ad fin. Spongia ex equa frigida expressa superdeligenda est.

SUPERDESTILLANS, entis, particip. ab Inest. superdestillans, guttatim infundens. *Cael. Aurel.* 5. *Taid.* 1. 18. Superdestillantes liquesfactam calcem.

SUPERDICO, dicis, dixi, dicere, a. 3. dicendo adjicio. *Ulp.* Dig. 12. 2. 13. in fin. Si quis joraserit per genium principis al pejeraverit, Imperator rescripsit, iustibus eum castigatum dimitti et ita ei superdici, πρὸς τὴν μὴ ὀφείλει. Alii leg. superindici. *Apud Cic.* 2. *Legg.* 21. circa med. alii superdicebant leg. alii divisim super dicebant, alii rectius superiores dicebant. Attamen vocis usum confirmat sequioris aetatis scriptores, ut *Fulgat. interpr.* 4. apocr. *Ezdr.* 7. 29. Superdixerunt Altissimo non esse.

SUPERDIMIDIUS, a, am, adject. Idem ac sequenter: bulo opponitur subdimidius. *Cupell.* 7. p. 251. Ubi inter majores minoresque numeros ratio membrorum est, major aut superdimidio vincit, quem ὑπερόλιον, aut supertertio, quem ἐπιτρίτον, aut superquarto, quem ἐπιτέταρτον *Græci* vocant: et alio ad superquintum, supersextum alterioresque ratio probet. Superdimidius est, qui ipsum aliquem numerum et dimidium ejus habet. et mox. Superdimidii rationem habent tria ad duo.

SUPEREDO, das, dātam, dāre, a. 1. Part. *Superdatus* et *Superdandus*. — Superedo est super addo, super impono, porre sopra. *Cels.* 5. 28. n. 3. ad fin. Superdanda cum mella vel linamenta vel olea folia vel marrubium. *Id.* 8. 7. a med. Foveri debere per spongiam, eademque, quae primo foverant, superdari. *Cael. Aurel.* 4. *Tard.* 3. 81. In illa, qui sufficiens sompneria, nibil erit omnino superdandum. — *Id.* 3. *Acut.* 17. a med. Praeceptoras dat etiam radices circa vespem comedendas, praedato est superdato oleo. h. e. postea dato.

SUPERDŌMINŌE, eris, ari, dep. 1. valde dominor. *Rufin.* ex *Orig. select.* in *Ps.* 118. v. 132. Mentis potentia dominari dicitur iustitia; opere praeserientia, superdominari. Vel forte pauculum peccantium dominatur iniquitas, plurimum vero peccantium, superdominatur.

SUPERDŪCO, ducis, duxi, ductum, dūcere, a.

3. Part. *Superductus* 1. 1. et 2.; *Superducendus* 1. 3. — Superduco est supra ducō, ἀνδύω: con-struitur autem cum Acc., cui etiam additur Det. vel Acc., et prap. super, personae aut rei, col quid superducitur.

I.) Proprie. ¶ 1. *Generatim.* *Porphyr.* ad *Horat.* 1. *Sat.* 3. 32. Transletto a marmorariis, qui juncturas marmorum tam demum perfectas dicunt, al unguis superductus non offendet. *Sidon.* 5. *Ep.* 17. ante med. Sub umbra palmitis, quam pampinus superducta tenebat. *Cassiod.* in *Psalm.* 103. v. 6. Superduco diluvio. ¶ 2. *Specietim superducere* novercam poterat tum dicitur, quum, priora uxor mortua, filius prioris matrimonii novercam inducit. *Quintil.* in argum. *Declam.* 381. Quidam filio superduxit novercam, et ex ea aliam filiam suscepit. *Capitolin.* *M. Aurel.* in fin. Concubina sibi adsevit, ne tot libris superduceret novercam. *Donat.* la *Ter. Eun.* prol. 9. Noverca superdocte adolescenti. h. e. in alterius locum succeda. Cf. illud *Fulgat. interpr. Eccl.* 36. 24. Species mulieris exhiberat faciem viri sui et super omnem concupiscentiam hominis superducit desiderium. ¶ 3. In illo *Cod. Theod.* 8. 5. 53. Qui, vel per nam mutationem, veredum mulamve aut bovem superducendum esse crediderit etc. superducendum est in super adducendum.

II.) Translate. *Jul. Val.* 3. res gest. *Alex. M.* 17. Sagitta gentem Persidos superduxisse cepit vitibus *Græcis*. Adde *Fulgat. interpr.* 2. *Petr.* 2. 1. *Cyprian.* De laps. 20. Et superduxit super aces iram emulacionis ejus.

SUPERDUCTIO, ōnis, f. 3. (superduco) actus superducendi. *Ulp.* Dig. 28. 4. 1. Si novissime fuerit adscriptum (in testamento), Litores, Inductiones, superductiones ipse fecit. *Torrentin.* et *Gothofred.* habent superinductiones; et *Homm.* sen nihil mutat. *V.* **INDUCTIO**.

SUPERDŪTUS, a, am, adject. ex particip. plus quam edulus, alto. *Lucret.* 5. 707. de luna. Atque oriens obitus ejus (solis) superedita vidit. *Lachmann.* leg. divisim super edito.

SUPEREDO, edis, edi, edere, a. 3. post cibum assumptum alium superingero, rursus edo, mangiare dopo, ἐπιφάγω. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 6. 34. (113). Maucander a *Græcis* euctor est, alium edentibus, betae radicem in pruna totam ei superederint, odorem astringit. Adde *Gloss. Gr. Lat.*

SUPEREFFERO, fers, tūli, ferre, a. anom. supra effero vel extollo. *Augustin.* in *Ps.* 49. Si superatuleris te tamquam glorians de meritis tuis.

SUPEREFFICŌ, is, ere, a. 3. supra facio vel constituo. — a) Transitive. *Isid.* 7. *Orig.* 19. 11. Episcopatus autem vocabulum inde ductum, quod tūli, qui superefficitur, superlatendat, curam scilicet subditorum gerens. — b) Neutrum more est supra cresco. *Ambros.* in *Psalm.* 118. *serm.* 14. n. 9. Si ad mensuram teneris, vide, ne superefficiat ipsa mensura, ne superfluant etc.

SUPEREFFLŪENS, entis, particip. *V.* voc. seq. **SUPEREFFLŪO**, is, are, n. 3. Part. *Supereffluens*. — Supereffluo est supra effluo.

I.) Proprie. *Val. Flacc.* 4. 688. Quicunque co-actio Angitur et classem scopule supereffluit equor. Alii rectius leg. scopulos super effluit humor.

II.) Translate est superabundo, soprabbondare, essere superfluo. *Paulin. Nolan.* *car.* 55. 511. Quidquid, loique, ubi nullo superaffluit uso. *Inscript.* apud *Murat.* 1772. 8. Superfluus pecunis. Adde *Ambros.* loc. cit. in **SUPEREFFICŌ**. *Cloud. Mamertin.* 1. *Stat. anim.* 21. 4. et *Fulgat. interpr.* *Luc.* 6. 38. — Figurata. *Ambros.* in *Luc.* 5. § 34. Lagi superaffluit doctrina Christi, h. e. excellit.

SUPEREFFUNDENS, entis, particip. *V.* voc. seq.

SUPEREFFUNDO, fundis, fudi, fustum, funderis, a. 3. Part. *Supereffundens*. — Supereffundo ¶ 1. Transitive est extra fundo copiose. *Rufin.* ex *Orig. hom.* 12. in *Num.* 1. Elbe aquae de totis visis etc. et non supereffundantur tibi aquae extra teum fontem. — *Virg.*

5. *En.* 482. Ille super tales effudit pectore roces. Inensis, ut videtur. ¶ 2. Neutrum more est supra aut valde effundo. *Fulg. interpr.* *Ital. Luc.* 6. 38. Mensuram supereffundentem dabunt in sinum vestrum. Sic *Hieronym.* in *Is.* 14. 17.

SUPEREGREDIOR, dēris, di, dep. 3. sopra egredior, sorpassare: occurrit autem cum Acc. si praepositionis, quae inest verbo. *Ambros.* *Ep.* 6. Superegrediemur plebeas opiniones.

SUPERELEVATUS, a, am, particip. ab lausit. *superelevo*, supra elevatus. *Hieronym.* in *Is.* 49. in fin. Ut in passione (Christus) superelevatus, crucifigantibus benediceret. Cf. *Joh.* 3. 14. et 12. 32.

SUPEREMICO, es, are, n. 1. ex superiore parte emico, supra tollo.

I.) Proprie. — a) Intransitive. *Mall. Theod.* De metr. 7. 6. Nivibus superemicat Aetna. Alii leg. nubibus. — b) Transitive more, cum Acc. *Sidon.* *car.* 15. 75. Hinc fieri, ut terram lesior superemicat unda. h. e. supra terram es extollat.

II.) Translate est super solto, balzare sopra. *Id.* 9. *Ep.* ante med. Si escuttora quocumque ca- tulatorum Partibi collo raptoris pede solitico tigris orbata superemicat.

SUPEREMINENS, entis, particip. *V.* **SUPEREMINEO**.

SUPEREMINENTIA, =, f. 1. (superemineo) superior eminentia. *Augustin.* *Serm.* 40. de Temp. circa med. Supereminetia Dei non competere intelligat. Adde *eund.* in *Ps.* 14. n. 1. et *Cloud. Mamert.* 1. *Stat. anim.* 25.

SUPEREMINEO, es, ere, n. 2. Part. *Supereminens*. — Superemineo est supra alios emineo. ¶ 1. Intransitive. *Colum.* 12. R. R. 47. Ut olive premeatur et jus supereminat. Adde *Augustin.* in *Ps.* 51. n. 10. *Plin.* 26. *Hist. nat.* 8. 33. (50). Herba paulum supereminens extra squam. *V.* **SUPEREMINENS**. *Sillig.* leg. semper eminens. et *Gell.* 9. 9. Gaudet quasi in summo pectore supereminentia. ¶ 2. Transitive more, cum Acc. ob praepos., quae in ipso verbo inest. *Virg.* 6. *En.* 857. victorque viros supereminat omnes. *Id.* 10. *ibid.* 765. hamero supereminet undas. Adde *Ovid.* 1. *Trist.* 2. 49. — Hinc Part. praes.

Supereminens, entis, etiam adjective occurrit; unde *Comp. Supereminentior*; *Sop. Supereminentissimus*. — Supereminens est supra eminent, assolitus, sovraslante, sovremennye, sovrecellente. *Priscian.* 18. p. 129, 142, 144. *R.* Supereminentia verba. *Fulgat. interpr.* *Eph.* 1. 19. Quae sit supereminens magnitudo virtutis ejus in nos. *Augustin.* De catech. rud. 8. Supereminetior via. *Id.* in *Psalm.* 85. n. 1. Supereminetissima et excedens omnia creaturarum sublimia divinitus Fili Dei.

SUPEREMŌRIOR, rēris, ri, dep. 3. supra emōrior, moris sopra. *Plin.* 10. *Hist. nat.* 2. 2. (4). de phanice. Senescentem caule turisque surculis constrare nidam, replere odoribus et superemori.

SUPERENATO, as, ara, 1. supra nato. *Lucan.* 4. 133. tumidum superenatat amnem. Alii divisim leg. super enatat. Adde *Alcim.* 4. 240.

SUPERENATUS, a, am, particip. ab lausit. *superenascor*: supra natus, nato sopra. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 9. 16. (45). Superenatio canis. *Sillig.* *superatio*.

SUPERERO, is, ire, n. anom. supra gradior. — Cum Acc., transitivum more. *Lucret.* 3. 1035. Ac praedibus cunctis desunt superare lacunas. Alii leg. superare. Alii rectius dicitur super ira. Cf. *Lachmann.* ad *Lucr.* p. 205.

SUPERERECTUS, a, um, particip. ab lausit. *supererigo*, supra erectus. *Ammon.* 20. 3. 3. Quam lona velut a perpendiculari supererectum gerit col- lum. At *Gardthausen* rectius leg. *supererectum*.

SUPEREROGATIO, ōnis, f. 3. (supererogo) actus supererogandi. *Quintil. Declam.* 3. et 6.

SUPEREROGO, as, eri, ere, a. 1. aliquid supra id, quod debeo, erogo, seu largior, tot con- tinuo. *Imp. Alex. Cod.* 2. 19. 14. Si quis forte

supererogasti. Adde Augustin. 1. Confess. 4. et Fulg. interpr. Luc. 10. 35.

SUPERESCIT *V. SUPERSUM.*

SUPERESSENTIALIS, e, adject. marime essentialis. Cyprian. De Sp. S. sub init. Superessentialis naturae altitudo. Ita Quicherat in Add. etc. p. 283. Sed hoc opus Cypriano adjudicatur; usua tamen vocis firmatur a Pl. Cassiod. De amic. 20. Eorum superessentialia principium.

SUPEREVOLO, as, are, u. 1. supra volo, sornolare. — Cum Acc., transitorum mora. Lucan. 3. 299. Agmine nubiferam raptis superevolat Alpem. h. e. celeriter ac rapim transeendit.

SUPEREXACTIO, ōnis, f. 3. eractio ultra debitum vel ova esactio, sournimpostat. Impp. Arcad. et Honor. Cod. 10. 20. 1. Si quis eractorum la supereractionis crimine fuerit confutatus, capitali periculo etc. Cod. 12. 58. 1. Omnia stationarii neque supereractionem eudeant neque carcerem habeant. V. ejund. Cod. 10. tit. 20. De supereractionibus.

SUPEREXALTATUS, a, um, particip. *V. voc. seq.*

SUPEREXALTO, as, avi, atum, are, e. 1. Part. Superexaltatus. — Supereratio est in alium altitudo, sourninnalzare. ¶ 1. Transitive. Augustin. 3. Confess. 2. Deo supereraltato in omnia saecula. Vulg. interpr. Ital. apud Galat. truci. 3. n. 33. et Phil. 2. 9. Deus sum supereraltavit. Adde Nosir. Psalm. 36. 35., Dan. 3. 52. etc. ¶ 2. Intransitive. Vulg. interpr. Ital. apud Augustin. De perf. justit. § 34. Supereraltat misericordia iudicio. la vinca su o sopra, praestat.

SUPEREXCRODO, la, ere, a. 3. supra vel ultra excedo. Augustin. Specul. 6. Qui circumplectentis omnia, superercedis omnia. — Abrotata ibid. Sustinendo superercedis et superercedendo sustines. V. Paucker in Spic. Add. p. 169.

SUPEREXCELLEN, entis, particip. ab inurit. superexcello, qui excellit super alios. Salutan. 3. advers. avqr. 18. Quarum (rarum) tibi non usum tantummodo Dominus, sed augmentum, etiam et superercellentem cumulum pollicetur.

SUPEREXCURRO, la, ere, u. 3. supra aliquid ecurro, scorrere o stendersi sopra. Ulp. Dig. 43. 27. 1. Si arbor alienae adibus impendat, utrum totam arborem jubeat praetor adim, an vero id solum, quod superatcurrit.

SUPEREXERO, la, ire, n. anom. supra exeo. — Transitive. Auson. Elyll. 18. 1. Ter binos deciesque noxam supererit in annos. h. e. procedit ad annos nonaginta sex.

SUPEREXHAUSTUS, a, um, particip. ab inuait. superexhauro, maximo exhaustus. Scholiast. in Juvenal. 9. 57.

SUPEREXIGO, la, ere, a. 3. in super exigo. Impp. Gratian. Valent. et Theodos. Cod. 1. 55. 4. Supererigendi damna vel spolia plus patentiom ab iis, quos liberorum loco toreri debet, escludas.

SUPEREXSTO vel supererexio, as, are, u. 1. ¶ 1. Est supra esto vel extollo. Gloss. Lat. Gr. Supererito, ἀναφαίνομαι. ¶ 2. Est etiam supererum. Penani. 7. arm. 12. 18. Occubat Hypopotamus nec supererestat Adon.

SUPEREXSULTO, ar, are, n. 1. vehementer ersulto. Cassiod. Complex. ad ep. Jac. 5. Quando fit misericordia, supereressultat sine dubitatione iudicio. Adde Augustin. 21. Civ. D. 27. — Tribuitur et Symmach. 5. Ep. 92. (al. 94.); ubi tamen illi codices habent exsulto.

SUPEREXTENDENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

SUPEREXTENDO, tendis, tendi, tendere, a. 3. Part. Supererendens 1. — Supererendo est supra extendo, estendere sopra, ὑπερτείνω.

I.) Proprie. Penani. 10. arm. 6. 46. Se supererendens, effugat arme uecis. Vulg. interpr. Ezech. 37. 5. Supererendem in vobis cutem.

II.) Transitive. Id. 2. Cor. 10. 14. Non enim quasi non pertingentes ad vos, supererendimus nos; non travalicammo voi, o il vostro paese, senza arrivare a voi.

SUPEREXTOLLO, la, ere, a. 3. supra extollo, alzare sopra gli altri. Textull. Resurr. carn. 24. ex 2. Thessalon. 2. 3. Adde Commodian. Carm. apol. 28. Vulg. interpr. Ps. 77. 16. Supererollatur super Libanum fructus ejus. h. e. praestabit arboribus Libani, sc. erit pulcherrimus et copiosissimus.

SUPERFERO, fers, tili, istum, ferre, e. anom. Part. Superlatus. — Superfero est supra aliquid fero vel sursum effero, elevo, portare sopra o in alto.

I.) Proprie — a) Est supra aliquid fero. Plin. 9. Hist. nat. 16. 25. (58). Fircas superferuntur. h. e. superarant. Adde Tertull. Baptim. 4. et Apul. de Mundo, extr. — b) Est etiam sursum effero, elevo. Val. Mar. 8. 6. n. 2. Ad auxilium servorum pileo superlato confugit. Alf leg. sublato. Plin. 28. Hist. nat. 8. 27. (103). Sialstrum pedem byemae superlatum parturientis letalem esse. Adde 33. ibid. 4. 25. (84).

II.) Transitive. ¶ 1. Apud Rhetores superlata nomina aut verba dicuntur, quae augendi causa in oratione proferuntur. Cic. Partit. 15. 53. Illustris autem oratio est, si et verba gravitate delecta ponuntur ac translata et superlata et ad nomen adjuncte et duplicate. Intelligere videtur Cic. voces hyperbolice. Adde Quintil. 8. 3. circa med. ¶ 2. Apud Grammaticos dicitur de gradibus. Serg. Expi. in Donat. p. 512. 35. Keil. Si augere volumus, dicamus megle mane; si superferre, maxime mane. ¶ 3. Pro diverso, apud Plin. 32. Hist. nat. 10. 46. (133). Sed si castoreum fibrumve supergrediatur gravide, abortum facere dicitur, et periclitari pariter, si superferatur.

SUPERFETO vel superfeto, es, are, n. 1, super concepito, post factum conceptum in utero alium concepito, concepita sopra, ἐμπεύω. Plin. 10. Hist. nat. 63. 83. (179). Daapodes omni mense pariunt et superfetant, sicut lepores. Adde 7. ibid. 11. 9. (48).

SUPERFICIALIS, e, adject. (superficies) ad superficiem pertinens (II. superficiale; Fr. relatif aux surfaces; Hisp. superficial; Germ oberflächlich; Angl. superficial).

I.) Proprie. ¶ 1. Generetivum. Aggen. Urb. De agr. qual. p. 3. 16. Zachm. Aud. Superficiales qualitates. ¶ 2. Spatiatim de numeris. Carisod. Arithm. Superficialis numerus est, qui non solum longitudine, sed et latitudine continetur, ut trigonus, quadreus, quinqueangulus, circularis et ceteri, qui semper in superficie continentur.

II.) Transitive. Tertull. 4. advers. Marcion. 28. Incredulitatis secreta superficialibus officiis obumbrant.

SUPERFICIARIUS, a, um, adject. (superficies) qui ad superficiem refertur, ἐπιφανικός, ut Superficiaria aedes, quae in conducto solo posita sunt, quarum proprietates et civiles et naturalis jure ejus est, supra est solum: Superficiaria praedia, quae in conducto solo ceris penulione annua habentur. Seneca Ep. 88. a med. Non est ars sui juris, cui precarium fundamentum est. Philosophia nil ab alio petit: totum opus a solo exaltat. Mathematica, ut ita dicam, superficialis est: in alieno aedificat, sileos accipit principia. Ulp. Dig. 10. 2. 10. Item praedia, quae nostri patrimonii sunt: sed et vectigalia vel superficialia etc. — Hinc

Superficiarius, ii, m. 2. absolute, substantivum more, quoniam sit, docet Paul. Dig. 6. t. 74. Superficiarius, id est, qui in alieno solo superficiem ita habet, ut certam pensionem praestet, et ibid. 39. 2. 18. Superficiarius, qui in conducto solo superficiem imposuit. Ulp. ibid. 1. 3. Si ego superficiarius sim, et opus meum sit vicinum. Adde ibid. 43. 17. 3. a med.

SUPERFICIENS, entis, particip. ab inurit. superficie, superfluens, redundans. Ulp. Dig. 39. 3. 1. ante med. Aquam pluviam in suo retinere vel superficentem ex vicinis in suum derivare. Ita Torrentin. et Gothofred. recte cum recentioribus; at Halund. superfluentem.

SUPERFICIES, ei, f. 5. (rupe et facies) in

plur. num. Dig. titul. 27. l. 48., qui de superficiebus inscribitur. — Superficies est pars superior vel summa alicujus rei, aut quidquid super factem alicujus rei est vel sit vel erit, ἐπιφανεία, τὸ ἐπιφανές (II. parte superiora, sommità; Fr. sommet, la partie supérieure, le dessus, surface; Hisp. la parte superior, sobre-faz; Germ. der obere Theil ein. sache, das Obertheil, die Oberfläche; Angl. upper part, superficies).

I.) Proprie. ¶ 1. Generetivum. Plin. 6. Hist. nat. 22. 24. (91). et ibid. 24. 28. (109). et 9. ibid. 10. 12. (35). Testudinum superficulae familiares habitationum contagi: tanta reperit magnitudine. h. e. testa superiore. Id. 37. ibid. 6. 23. (89). Superficies ardonychum locustarum maris cruribus rubentibus. — In arboribus et plantis est id, quod supra terram crescit etque existit: et opponitur radici atque imo trunco. Colum. 4. R. R. 11. Omnem superficiem amputabant solo tenui iuste ipsum articulum, ut e duro pullularet. Plin. 16. Hist. nat. 31. 56. (130). Quorumdam radix vivacior superficie, ut lauri. Itaque quum trunco inaruit, recte latius frutiscit. Id. 10. ibid. 4. 19. (57). de horto. Is in solo sponso est, et sub dio redditus superficiesque caelo quocumque gaudens. Adde Colum. 11. R. R. 3. ante med., ubi da alio agit. — In candelabris est pars summa, in qua caedula infigitur, Itali tazza dicunt. Plin. 34. Hist. nat. 3. 6. (11). Aegina candelabrum superficem domiarum alabaravit, sicut Tarentum scopos. ¶ 2. Spatiatim est cacumen, cima. Id. 17. ibid. 14. 24. (101). de insitione. Aufferitur terra aequaliter superficies, navigatur falce truncus. et ibid. 19. 30. (138). Fico adepta vires, detruncata superficula etc. (Columellae locus est 5. R. R. 11. ad fin., quo haec verba Plin. illustrantur) Id. 13. ibid. 8. 16. (59). Ficis plantigera lami patibus: et ita superficies bayescens, rucum auferente sobola. ¶ 3. Superficies aedis, superior facies, h. e. tectum. Id. 34. ibid. 3. 7. (13). Vestis quoque aedem ipsam Syracusanam superficula tegi placuisse. h. a. columnis et tecto ad rationem Syracusanam (fortasse Archimedis) constructo. Gloss. Philoz. ὑπερφύων, superficies, cacumen, pergula. ¶ 4. Superficies aquae est aquae super rotum fusa. Colum. 8. R. R. 15. ante med. Solum stagni lapidibus inculcatis ac tectorio munientum est, ne possit herbes evomere praebatque nantibus aquae puram superficiem. ¶ 5. A Jalis superficies dicitur, quidquid solo impositum est et supra terram existit, ut arbor, planta, vinea etc., sed praesertim aedificium. Horum possessor superficialis, et ipsa res superficialis ab hisdem vocatur. V. Dig. tit. 17. lib. 48. Cic. 4. Att. 1. ad fin. De domo nostra nihil adhuc pontifices responderant, qui sit rortularit religionem, aream praecaram habebimus; superficem consules et renetusconsulto aestimabunt: sin aliter, demolientur. Tabolen. Dig. 41. 3. 23. Quum aedes ex duabus rebus consistit, ex solo et superficie. Paul. ibid. 39. 2. 18. Qui in conducto solo superficiem imposuit. Cajus Instit. tit. 9. circa med. Si quis in solo nostro domum edificaverit, ad eum, cuius terra est, domus aedificata pertinet. Vel si aliquis in agro nostro arbores aut vineam vel plantas quascumque posuerit, similiter superficies solo cedit. Adde Colum. 1. R. R. 5. ad fin. V. Inscript. in STRATURA. ¶ 6. A Mathematicis superficies dicitur, quae extremitas a Cicerone, magnitudo longa et lata, superficie, sopraffaccia, ut Macrob. docet: cuius verba sunt 2. Somn. Scip. 2. Punctum corpus est indivisum etc. hoc protractum efficit lineam etc., haec si geminaveris, alterum mathematicum, corpus efficit, quod duabus dimensionibus aestimatur, longo latoque, sed alto caret: et hoc est, quod apud illos superficies vocatur. Plin. 11. Hist. nat. 48. 108. (260). Solidipedum crura statim iure nascuntur mensura. Itaque in infania recubant aures posterioribus: quod adultis etate non quaerit: quia longitudo superficiem corporum solum emplat. h. e. extimam et superiorem partem corporis. Rhem. Fann. de ponderib.

167. Lineaeque a summo, tenuis descendit ad ima ducta superficiei. h. e. a summa etque extrema parte eque. — Plena superficies est, quæ ex æquo in sua rectis lineis jacet. Cassiod. de geometr. ¶ 7. Item de numeris. Boeth. 2. Arithm. 5. Superficies quoque numerorum, quum ipsa solidum corpus non sit, additi tamen latitudinis solidi corporis caput est. Adde ibid. 6. ¶ 8. Pro persona, apud Parron. Sat. Menipp. 31. p. 119. Oehl. Tragici prodeunt cum capite gibbero, quom antiqua lege ad frontem superficies accedebat.

II.) Translatæ. Tertull. 1. Nat. 5. Qui superficie vocabuli infamant veritatem. h. e. colore, obtento. Adde Augustin. in Ps. 117.

SUPERFICIOSUS, a, um, adject. (superficies) superficiem habens. Istid. 3. Orig. 7. 1. Numeri aut discreti sunt aut continentes. Ite dividitur sic: I. lineales, II. superficiosi, III. solidi. Ite Lindem.; alii tamen leg. superficiales.

SUPERFICIUM, in, n. 2. idem ac superficies. In Kalendar. Farnes. apud Gruter. 137. col. 2. et 138. col. 2. Segates serriuntur, vinearum superficies collitur. Inscript. apud Gruter. 608. 8. et Mural. 889. 8. AVRELIVS HERMIAS AVG. LIB. PROQ. K. HEBDOM MACERIA CINCTVM CVM SUPERFICIO INSVLAE COMPARAVIT EIBI etc. Apud Mural. perperam superficies legitur. Adde etiam apud eund. 1337. 8. et Pompon. Dig. 23. 3. 32. et Jabolen. ibid. 31. 1. 39. Sic etiam legitur in Not. Tir. p. 163. et in Gloss. Philoz. Ξερασμός, superficies.

Homonym. Superficies vel superficies, si est de edificiis, distinguitur a solo; nam hoc significat aream edificiis in longitudinem porrecta (area horizontalis), illo autem area ejus in altitudinem sublata (area verticalis). Hinc Jabolen. loc. supra cit. Si areæ legatæ post testamentum factum edificium impositum est, utrumque debetur, et solum et superficies. Adde Tab. aen. leg. Thorizæ apud Gruter. 205. 1. i. 31.

SUPERFIGO, figis, fixum, figere, s. 3. Part. Superfixus. — Superfigo est supra aliquid figo, figgere supra. Liv. 42. 6. Cum cantu superfixa capita huiusmodi portantes redierunt. h. e. infixa hastis. Trebell. Claud. 3. In Rostris posita est columna cum palmata statua superfixa. Anon. De archit. 19. Superfigantur (lesserae). Alii leg. superficentur.

SUPERFIO, fis, fisci, n. pass. enom. supersum, resto, avanzare, restare. Plaut. Stich. 4. 12. Edepol te vocem (ad cenam) libenter, si superfisat locus. Id. Trin. 2. 4. 108. Is ager de stultitia mea solus superfit præter vitam reliquus. Colum. 12. R. H. 1. sub fin. Villica debet, quæ domum inferanter, recipere: tum separare quæ consumenda sunt, et quæ superficere possunt, custodire; ne sumptus enotus mensurarum fiat, h. e. condi et servari. Adde Prudent. 2. contra Symmach. 983.

SUPERFIXUS, a, um, particip. V. SUPERFIGO.

SUPERFLEXUS, a, um, particip. ab inusit. superflecto, supra aliquid flexus. Sidon. 8. Ep. 12. a med. Superflexa crata paradarum cereæi brumalis infusa vitibus.

SUPERFLORESCENS, entis, particip. ab inusit. superfloresco, insuper florescens. Plin. 19. Hist. nat. 5. 24. (70). Particulationem cucumis foret, sibi ipse superflorescens.

SUPERFLUÛS, edverb. (superfluus) supervacue, superfundamente, περιεχόντως. Augustin. 2. de Gen. contra Manich. 7. Superflue queritur, unde hominis corpus Dea fecerit. Capell. 3. p. 83. Sed hoc superflue adjectos ratio non admittit. Imp. Honorius ad Symmach. 10. ep. 72. circa med. Superflue expectatam sententiam nostram esse sentimus. Adde Hieronym. Ep. 27. n. 1. Theod. Priscian. 1. 1. p. 291. retro, Serv. in vit. Virg. v. 1. p. 2. Lion. et Gromat. vet. p. 403. 16. Lachm.-Bud.

SUPERFLUENS, entis, particip. V. SUPERFLUO.

SUPERFLUITAS, entis, f. 6. (superfluus) nimia

abundantia, redundantia, ridondanza, περίσσεια. Plin. 14. Hist. nat. 1. 3. (13). Vites improbo reptatu pampinorumque superfluitate, perititia domini amplo discursu atria media complentes. At Silig. emittit. V. ibi adnot.

SUPERFLUO, adverb. V. SUPERFLUUS.

SUPERFLUO, fluis, fluxi, fluxe, n. 3. Part. Superfluens. — Superfluus est super aliquid fluo, exundo, redundo, abundo, ἐμπύεω (It. scorrere sopra, ridondare; Fr. déborder, inonder; Hisp. inundar; Germ. überfließen; Angl. to overflow, inundate).

I.) Proprie. — a) Intransitive. Cels. 6. 18. n. 2. Tum in aeneo vase leniter coquantur, ne superfluant. Plin. 31. Hist. nat. 4. 28. (51). Apolloniæ in Ponto fons estate tantum superfluit, parcius, si frigidior sit æstas. Tac. 2. Ann. 61. Superfluentis Nilis receptaculo. — b) Transitive. Vulg. interpr. Ital. Frou. 3. 20. Windob. Nubes superfluerunt rorem.

II.) Translatæ. — a) Intransitive. Plin. 38. Hist. nat. 15. 24. (115). Apparetur tantus fuit, ut reportatis, quæ superfuebant, quotidiani usus delictis etc. sopravanzavano. et Quintil. 8. 2. 22. Nihil neque desit neque superfluit. Id. 10. 7. ante med. Nec fortuiti sermonis contextum mirabor umquam, quem jurgantibus etiam mulierculis superfluere video. Plin. 4. Hist. nat. 7. 81. (24). de Athenis. Libera hæc civitas nec indiga ullius præconii empius. tanta claritas superfluit. Sil. It. 8. 604. Nec non cum Venetis Aquileja superfluit armis. — b) Transitive. rum more est fluendo pretereo. Quintil. 2. 5. 13. Nec quæ dicantur, superfluent aures. — Hinc Superfluens, entis, adjectivæ quoque usurpatur, et est radondans, superfluus, ridondante, copioso. — Translatæ. Catull. 29. 7. Et ille nunc superbus et superfluus Persubabit omnium cubilia? h. e. divitiis satis superque abundans. Petron. Sat. 125. Quotidia magis magisque superfluentibus bonis eginatum corpus implevaram. Seneca 1. Benef. 11. a med. Pecunie non superfluens, sed ad solum modum habendi parata. Cic. Brut. 91. ad fin. Is dedit operam, ut nimis redundantem nos et superfluentes juvenili quadam dicendi impunitate et licentia reprimeret et quasi extra ripas diffuentes coerceret. Alii suprafluens. Tac. Dial. de orat. 18. Orator super modum exultans et superfluus.

SUPERFLUUS, a, um, adject. (superfluus) superfluens, ciundans, ridondante, inondante, ἐμπύεω.

I.) Proprie. Plin. Paneg. 82. Nunc rigetis gelu flumina aut campis superflua, nunc liquida eo deferentia lustrare navigis. Keil leg. superfusa, et Cast. Aurel. 3. Tard. 3. 33. Superfluus humor.

II.) Translatæ. ¶ 1. Est supervacaneus, nimius, superfluus, soverchio. Capil. Anton. P. 7. Superflue species imperatoris. Aurel. Vict. Cæs. 38. futuri notio. Vopisc. Aurel. 5. Multe superflua in eodem legibus memini. — De personis. Augustin. Ep. 266. n. 4. Ne sim superfluus, si conatus fuero docere, quod scis. ¶ 2. Item qui superest, che sopravanza. Papinian. Dig. 36. 1. 58. sub fin. Quod ex hereditate superfluit, restituitur rugosus, fructus superfluos restituere non ridetur rogatus. Scævola Dig. 26. 1. 81. Id, quod superfluum est. ¶ 3. Superfluus numerus, qui decendit de paribus. Cassiod. Arithm. et Boeth. 1. Arithm. 19. et 20. — Hinc absolute, substantivorum more

Superfluus, i, n. 2. ¶ 1. Est res superflua, supervacanea. Seneca Ep. 45. ante med. Inveniant forsitan necessaria, nisi et superflua quævisent. Hæc leg. supervacua. et Papinian. Dig. 36. 1. 58. ad fin. Bonorum superfluum restituere. h. e. quod superest. V. supra sub II. 2. Adde Ambros. in Ps. 118. serm. 16. Cast. Aurel. 5. Tard. 4. 67. Superflua corporis. sc. incrementa. ¶ 2. Est etiam vana res et inutilis. Mamertin. Grat. act. ad Julian. 30. Superfluum forte videtur, quæ vosmetipsi vidistis, iterare.

Superfluus, i, m. 2. qui superest. Fulgat. in-terpr. Jer. 39. 9. Et superfluus vulgi, qui co-

maduerat. — Superflui, milites adiecit, soldati soprannumerari, apud Veget. 3. Milit. 17. et 18.

Superfluus, adverbiorum ritu, idem ac superflue. Augustin. Ep. 28. Ne verbi controversiam superfluam faciam. Imp. Dioclet. et Maxim. Cod. 5. 51. 6. Quod autem petitis, pretium vobis exoriri, superfluus a nobis desideratis. Adde eod. ibid. 7. 34. et 2. Capell. 6. p. 189.

SUPERFORDO, as, ere, a. 1. supra fedare. Coripp. 6. Johann. 349.

SUPERFETO. V. SUPERFETO.

SUPERFORANEUS, a, um, adject. qui super seu circa forum sit, ubi otiosi homines desidere solent: Ita etiam subrostratus dicitur, qui sub rostris obambulat. Symmach. 3. Ep. 48. Superforanei laboris est commendare conspectui. h. e. superflui et inutilis. Alii leg. supervacanei, quos videtur esse interpretatio alterius verbi. — Ab sointe. Sidon. 4. Ep. 11. circa med. Super hi plures replicare, superforaneum puto.

SUPERFORATUS, a, um, particip. ab innat. superfora, in superiore parte foratus. Scribon. Compos. 84. Si utris perforatus casu fuerit. Alii divinum scrib. super foratus.

SUPERFORÈ. V. SUPERSUAL.

SUPERFUGIO, as, are, e. 1. supra vel in superiore parte frico. Sexti. Placit. De medic. 22.

SUPERFRUTICO, as, are, n. 1. de novo pullulo. Tertull. advers. Valentian. 39. Talia ingentia superfutricant apud illos ex materni seminis redundantia.

SUPERFUGIO, is, ere, a. 3. super aliquem ram fugio. Val. Flacc. 3. 534. Intactes levis ipse superfugit undas.

SUPERFULGEO, es, ere, n. 2. dasuper affulgeo, ἐπιπλάγγω. Stat. 1. Silv. 1. 33. Tempia superfuigis et prospectare videris. Rectius fortasse dividas templa super fulges.

SUPERFUNDENS, entis, particip. V. voc. seq.

SUPERFUNDUS, fundis, fudi, fudum, fondere, e. 3. Part. Superfundens II. 1.; Superfusus in omn. peragr.; Superfundendus II. 1. — Superfundo est supra aliquid fundo, superinfugio, spargere sopra, υπέρχω.

I.) Proprie. — a) Cum Acc. rei, quæ superfunditur, addito etiam Dat. vel Acc. cum prep. in, adversus, rei, cui quid superfunditur. Plin. 9. Ep. 33. ad fin. Daphneo in litus educto superfudisse unguentum. Colum. 12. R. H. 57. Hanc mixturam quom in castilio composueris, oleum superfundito. Id. 4. 8. ad fin. Veteris urinae senos sestarios radicibus superfundito. Tac. 13. Ann. 55. Potius mare superfunderent adversus terrarum ereptores. Id. Agric. 36. Britannii magnum vim telorum superfundere. Ovid. 2. Met. 459. Nuda superfusus tingamus corpora lymphis. Liv. 7. 8. Quum medios forte ludos circus Tiberi superfuso irrigaret impedisset. Seneca Thyest. 584. Ne superfusus violetur undis Igdis. Flor. 2. 6. in fin. Imber subito superfusus Periclos ercus corruerit. — Mediorum apud Græcos morci. Plin. 8. Ep. 47. Tiberis alveum excessit et demissionibus ripis alte superfunditur. Sic superfundi, de liquido, pro estre fundi, traboccare, apud Marcell. Empir. c. 25. p. 121. — Superfundere pavimenta, est pavimenta parastruere. Pallad. 1. R. H. 40. Super has piles bipedæ constituantur atque his superfunduntur testacea pavimenta. — b) Cum Acc. rei, cui quid superfunditur, et Abl. rei, quæ superfunditur. Colum. 12. R. H. 57. 3. Compositum oleo superfundito. Scribon. Compos. 73. Capita papaveris aque superfunduntur. Id. ibid. 257. Vino superfundito. Colum. 2. R. H. 4. Superflua terra latentibus scamia

II.) Translatæ. ¶ 1. Generatim. Tac. 3. Hist. 2. ad fin. Sedecim atarum conjuncte signa pulsus sonituque, et nube ipsa operient ac superfundent obliitos prætorum equites equosque. h. a. obruant, sopraffaranno. et Plin. 6. Hist. nat. 13. 15. (39). Albani gens superflua montibus Cauceis. Lucan. 7. 365. Nonne, superfluis collectum cornibus, hostem in mediis dabimus? Liv. 39. 49. Jacentem hostes superflui oppræverunt. Fulgat. 3. Milit. 16. Hostium corvæ superfundida

sunt aique turbanda. — *Superfundere se*, et *superfundī*, mediōrum apud Græcos more. *Liv.* 5. 7. Tum vero jam superfundenti se lætitiæ viz temperatam est. *trabocante*. et 45. 9. Macedonum fama Europæ se salubris cooluinit: superfudit deinde se in Aetiam. *Plin.* 12. *Hist. nat.* 1. 3. (5). Gallies banc primum habuisse causam superfundendi se Iliæ. *Seneca Tranquill.* 8. sub fin. Hebiliore sunt corpore in bello, quæ in arma sua contrahi possunt, quem quæ superfunduntur. *h. e.* quæ vesta sunt et veluti extra erme sperguntur. ¶ 2. Speciatim est indebita alicui imponere vel adscribere. *Cod. Theod.* 13. 11. 5. Ut quod ei fuerat superfusum, ipse cognosceret.

SUPERFUSIO, ōnis, f. 3. (superfundo) actus superfundendi, ἐπιχυνσις. *Ammian.* 17. 7. a med. Nimia equarum caelestium superfusio. Adde *Ambros.* 3. *Hexaem.* 2. *Serv.* ad *Virg.* 3. G. 354. Superfusio civis. *Cod. Aurel.* 3. *Tard.* 3. sub init. Illoquit. — *Superfusio pavimenti*, apud *Pallad.* 1. *R. R.* 17. Solum alto rudere solidatum testacel pavimenti superfusione. Cf. voc. præc. sub I. a.

SUPERFUSUS, a, um, particip. *V.* **SUPERFUNDŌ**.

SUPERFUTORUS, *V.* in **SUPERSUM**.

SUPERGAUDĒO, es, ere, n. 2. insuper gaudere: construitur cum *Dal. Vulgat. interpr.* *Ps.* 34. 19. Non supergaudeant mihi, qui edversantur mihi inique. Adde *Ps.* 37. 17., *Ambros.* *Ep.* 70. n. 20. *extr.* et *Arnob.* in *Ps.* 3.

SUPERGĒNERŌ, es, ere, a. 1. insuper genero. *Ambros.* *Tub.* 13. n. 40.

SUPERGESTUS, a, nm, particip. ab inusit. *supergero*, super aggestus, superingestus. ¶ 1. Generalit. *Colum.* 11. *R. R.* 3. ab init. Funes per sulcum porrecti obruantur, sed ite, ut non nimium supergesta terra, semina spinarum enesci possint. ¶ 2. Speciatim, seu prægnanti, ut ajunt, senem, est super cieusque, materio aique ingesta. *Apul.* 9. *Met.* Hortulenus derept in ciatulam et supergesto delitescit orificio.

SUPERGLORIŌSUS, a, nm, adject. maxime gloriosus. *Vulgat. interpr.* *Dan.* 3. 53. Superleudiblis et supergloriosus (*Deus*) in sæcula.

SUPERGRADIŌR et

SUPERGRĒDIENS, entis, particip. et **SUPERGRĒDIO**. *V.* voc. seq.

SUPERGRĒDIŌR, grēdēris, gressus sum, grēdi, dep. 3. *Supergradiŏr*, pro *supergrēdiŏr*, apud *Plin.* 27. *Hist. nat.* 12. 86. (110). *Harduin.* et *Sillig.*; et *supergrēdiŏ*, forme cæticæ, apud *Apul.* 10. *Met.* Duodecimum ætatis ænnum supergresserat. At *Hildebr.* leg. *supercesserat*. Hinc particip. *supergressus*, passiva. *Pallad.* 12. *R. R.* 4. in fin. Ut altitudine animalium supergressa, modus transcenditur injuriæ. — Part. *Supergrēdiens* II.; *Supergressus* I. et II. — *Supergrēdiŏr* est supra vel ultra gradiŏr, camminare sopra, oltrepassare, ἀνὰ βῆμα.

1.) Proprie. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 10. 46. (133). Si cætareum supergrēdiatur grāvida, abortum facere dicitur. *Colum.* 7. *R. R.* 9. in fin. Limen in tantam altitudinem consurgat, quantum possit matrix evadere, lactens antem supergrēdi non possit. *h. e.* transgredi. Cf. *Senec.* *Ep.* 32. in fin. Ille demum necessitates supergressus est et exaugetur ex liber. Rursus *Plin.* 8. *Hist. nat.* 50. 76. (202). Capram alteram procubuisse, atque ita alteram procubuisse supergressam.

II.) Translate est excellere, superare, tum in bonum tum in malam partem. *Justin.* 42. 2. 4. Filias claritatem parentum animi magnitudine supergrēdit. *Id.* 44. 5. 6. Hannibal utriusque res gestas supergressus. *Tac.* 13. *Ann.* 45. Mulier ætatis suæ femines pulcritudine supergressa. *Quintil.* 6. *proem.* circa med. Mater optime aique laudam omnem supergressa. *Stat.* 5. *Silv.* 3. 114. Ora supergressus Pylii scelsi oraque regis Dulichii. *Auson.* *Ecl.* de nom. ete, 11. Cuocla supergrēdiens Saturni septime lux est. *Vulgat. interpr.* *Ps.* 37. 5. Iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum.

SUPERGRĒSSIO, ōnis, f. 3. (supergrēdiŏr) actus supergrēdiendi. *Boeth.* 1. *Arithm.* 27.

SUPERGRESSUS, a, um, particip. *V.* **SUPERGRĒDIŌR**.

SUPERGRESSUS, us, m. 4. (supergrēdiŏr) sublevis, ὑπερβόλη. *Tertull.* *Resurr.* carn. 40. ex 2. *Corinth.* 4. 17. Quod ad præseus est temporale et leve pressuræ nostræ, per supergressum æternam gloriæ pondus perficiet in nobis. Pro per supergressum *Vulgate* editio habet supra modum. At *Rigalt.* leg. per supergressum in supergressum, κατὰ ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολήν. Adde *eumd.* *advers.* *Gnost.* 13.

SUPERHABĒO, habes, habēre, a. 2. Part. *Superhabendus*. — *Superhabeo* est supra aliquid habeo vel teneo, aut insuper habeo. *Cels.* 7. 20. ante med. Eodem tempore superhabendum cataplasma. *Boeth.* 1. *Arithm.* 28. Si duas solas partes minoris numeri superhabuerit.

SUPERHUMĒRĀLE, is, n. 3. (super et humerus) vestimentū genus pontificis Hebræorum proprium, quod super humeros ponebatur, ἐπωμῆς. *Hieronym.* *Ep.* 64. n. 15. Ubicumque in Eriodo sive in Levitico superhumeralē legitur, sciendum apud Hebræos (ΓΕΝ) ephod appellari. Adde *Vulgat. interpr.* *Exod.* 28. 4. etc. — Ejus descriptionem videsis apud *Ackermann* op. cit. § 358. et *Zanolinium* nostrum in *Lex. Hebr.* p. 29.

SUPERĀ, ōram. *V.* in **SUPERUS**.

SUPERILLIGĀTUS, a, nm, particip. *V.* voc. seq.

SUPERILLIGO vel *superinligo*, as, ūlum, ere, a. 1. Part. *Superilligatus*. — *Superilligo* est idem quod *superligo*, legere sopra, ὑπερδέω. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 3. 11. (40). Eadem cum oleo trita ignes sacros leniunt, bætæ foliis superilligatis. *Id.* 30. *ibid.* 6. 17. (51). Quidam recentem superilligant. Alii leg. *superalligant*, quod habet *Marcell.* *Empir.* c. 34. p. 135. retro.

SUPERILLINĪTUS, a, um, particip. ab inusit. *superillino*, idem ac *superillitus*. *V.* in voc. seq.

SUPERILLINO (*superillino*), *ἵναμι*, *lītum*, *ἵναμι*, a. 3. Part. *Superillitus*, pro quo et *Superillinitus*; et *Superillinendus*. — *Superillino* est supra ungo, ungere sopra, ἐπιχρῖω. *Veget.* 5. *Veterin.* 2. 5. Quod diu subiectum et calidum ita, ut manus pati possit, superillines renibus. *Cels.* 3. 19. a med. Totum corpus bulbi contritis superillinendum est. *Id.* 6. 18. n. 9. Idque superillitum pennicuto imponendum est. *Apul.* *Herb.* 74. Sucus superillinitus. Alii leg. *superillitus*. Adde *Marcell.* *Empir.* c. 8. s. 2. — **SUPERILLITUS**, a, nm, particip. *V.* voc. præced.

SUPERIMMINENS, entis, particip. *V.* voc. seq.

SUPERIMMINĒO, es, ere, n. 2. Part. *Superimminens*. — *Superimminens* est supra imminere, stare sopra. *Virg.* 12. *Æn.* 306. Podalirius Alrum Pastorem Ense sequens oculo superimminet. *Avien.* in *Arat.* 952. Virgineusque pudens zona superimminet artus. *Seneca* 5. *Quæst. nat.* 15. Viderunt conceptus aquarum inertium non compressos terra superimminente, sed liberæ teilita. Alii perperam leg. *supereminente*.

SUPERIMMITTO, is, ere, a. 3. supra immitto, superinjicio. *Apic.* 2. 1. Teres pluper, rntam, liquamen, et sic superimmittis jecor, et leres et mices.

SUPERIMPENDENS, entis, particip. ab inusit. *superimpendo*: *superimminens*, *pendente* sopra. *Catull.* 64. 286. Tempa, quæ silvæ cingunt superimpendentes.

SUPERIMPENDO (*superimpendo*), pendis, pensum, pendere, a. 3. Part. *Superimpensus*. — *Superimpendo* est insuper vel ultra modum impendo.

I.) Proprie. *Julian.* *Antec. Const.* 123. 3. Id quod superimpensum est, ex omni canone etiade provinciæ reputari debebat.

II.) Translate. *Vulgat. interpr.* 2. *Cor.* 12. 15. Ego autem libentissima impendam et superimpendam Ipse pro animabus vestris.

SUPERIMPENSUS, a, nm, particip. *V.* voc. præced.

SUPERIMPLEŌ, es, ere, a. 2. abunde impleo. *Vulgat. interpr.* *Ital. Eccle.* 1. 7. apud *Eustath.* 4. *Hexaem.* 3. *Gloss.* *Cyrrill.* ὑπερπληραῖ, superimpleo (*superimpleor*) et ὑπερπληρῶ, superimpleo. — *Virg.* *Inverso ordine*, 5. *Æn.* 697. Impleaturque super puppes.

SUPERIMPŌNO, is, ere, a. 3. Part. *Superimpositus* et *Superimponendus*. — *Superimpono* est superpono, *soupporre*, ἐπιτίθημι. *Liv.* 39. 50. Saurum lugens, quo operitur (*thesaurus*), machius superimpositum est. *Ovid.* 9. *Met.* 100. Aut superimposita caletur arundine demum. *Stat.* 1. *Silv.* 1. 1. Quæ superimposito moles minate colosso *Stat* Latium complexæ forum? *Cels.* 5. 27. n. 6. Allium cum ruta et oleo contritum superimponitur. *Colum.* 8. *R. R.* 3. circa med. Ut palla in parietes vehementer actis, vimineos quales superimponant. *Alti leg.* superponant. *Quintil.* 1. 1. a med. Puer non egebit adjutorio manuum suam manu superimposita regentis. *Plin.* 34. *Hist. nat.* 9. 45. (103). Superimpositio luteolo madente vino. *Rurici Cels.* 3. 10. Superimponenda sunt cataplasmate. et 5. 25. n. 35. a med. Superimposita erodiolis radix. Adde *Marcell.* *Empir.* c. 19. p. 113. retro.

SUPERIMPŌSĪTUS, a, nm, particip. *V.* voc. præced.

SUPERINCENDO, is, ere, a. 3. insuper et magis incendio. *Fal. Flacc.* 2. 124. de *Fama*. videt illa prior jamque advolet altro. Hanc superincendit Venus.

SUPERINCERNO. *V.* **SUPERCERNO**.

SUPERINCIDENS, entis, particip. *V.* voc. seq.

SUPERINCIDO, is, ere, a. 3. Part. *Superincidens*. — *Superincido* est desuper incidere, cadere sopra. *Liv.* 2. 10. ad fin. Multis superincidentibus telis, faculomis ad suos trenavit. *Alti leg.* desuper incidentibus. *Id.* 23. 15. ad fin. Rulæ superincidentibus virorum oppressus. *Colum.* 4. *R. R.* 9. Ne caelestem superincidentem aquam continet. Est qui leg. *supericidentem*. *Gloss.* *Lat. Gr.* *Superincido*, ὑπερπνῖτω.

SUPERINCUBŌ, is, ere, a. 3. supra includo. *Cels.* 7. 31. Cutis superinciditur.

SUPERINCŒPITANS, entis, particip. ab inusit. *superincæpito*, supra incæpans. *Juvenc.* 2. 153. Et superincæpitans: Procul hæc auferte profani.

SUPERINCRESCO, crescis, crēvi, crescere, n. 3. super aliquam rem cresco. *Cels.* 8. 10. sub fin. Superincrevit nimis callus.

SUPERINCUBANS, entis, particip. *V.* voc. seq.

SUPERINCŪBO, as, are, n. 1. Part. *Superincubans*. — *Superincubo* est supra jacer, superincumbo. *Liv.* 23. 51. Substratus Namida mortuo superincubanti Romano virus. *Apul.* 4. *Met.* An ignoras hoc genus bestiarum fontes amonens superincubare. *Alti tamen leg.* semper incubare. *V. Oudend.* et *Hildebr.* ad h. l.

SUPERINCUMBENS, entis, particip. *V.* voc. seq.

SUPERINCUMBO, cumbis, cūbbi, cūdbere, n. 3. Part. *Superincumbens*. — *Superincumbo* est supra incumbo. *Ovid.* *Heroid.* 11. 57. Quum superincumbens, scisse tunicaque comaque, Pressa refovisit pectora nostra tuis. et *ibid.* 117. Non superincubant, non oscula frigida carpi. *Lucan.* 9. 933. Tunc superincumbens pellentia vulnera ismbl. Adde *Manil.* 1. 714., ubi *Alti* *divisim leg.* *Cf. Virg.* 10. *Æn.* 727.

SUPERINCURVĀTUS, a, um, particip. ab inusit. *superincurvo*, curvatus super aliquid. *Apul.* 9. *Met.* Inclinatam usorem superincurvetus secora dedolabal.

SUPERINDICO, dicois, dictum, dicere, a. 3. Part. *Superindictus*. — *Superindico* est insuper ludico. *Ulp. Dig.* V. in **SUPERDICO**. *Cod. Theod.* 1. 12. 7. Canone superindicto. Adde 15. 2. 1. — Hinc

Superindictum, i, n. 2. absolute, substantivorum more, quo significatur extraordinarium munus impositum ultra solitam collectionem: engagement indictionis seu rectigalis, quod solvendum iudicatur pro aliqua necessitate, *grævia extraordinaria*. *Impp. Honor. et Theodos. Cod.*

10. 17. 1. et *Imppp. Gratian., Valent. et Theodosios. ibid. tit. 18.* qui De superindicto inscribitur. Item *Imp. Constantin. 11. 74. 4. Cod. Theod. 11. 6. 1.* Superindictorum nomen.

SUPERINDICTICIUS vel superindicticius, a, um, adject. (superindico) qui superiore tempore iudictus fuerat. *Imp. Majorian. Novell. tit. 2.* Feras provocationem fortune et extraordinarie fiscalium solutionum oneribus et tribus soluta indictionis emisisse substantiam et defectum sui etiam in his, quae merito fuerant solvenda, sensisse. Superindicticiis quidem illis possessor exhaustus, dum aegre solutione trahit sub impossibili devotione reliquias et pro temporis cursu novis subinde perurgitur venientium indictionum tributis et in redimendis attenuatur induciis, conservata in unum sarcina obsoletis obruitur et praecedentibus debilis neulquam sufficiens, ad futurum quoque solutionem minime idoneus invenitur. *Sirmond. Constit. 11. Imp. Honor. et Arcad.* Nihil extraordinarium ab hac (ecclesia) vel superindicticium arguitur, nulla pontium inactauretio, nulle translationum sollicitudo gignitur. *Alcuusque cl. Furlanetto in Append. etc. Dirksen* interpretatur superindicticium id, quod est indictioni arduarum adiectum.

SUPERINDICTIO, ōis, f. 3. (superindico) actus superinducendi, augmentum indictionis, superindictum. *Cod. Theod. 19. 16. 5.* Ad eordide vel extraordinaria munera vel superindictiones aliquas conveniri. Adde *ibid. c. 1.*, ubi superindictioni opponitur sollemnis indictio. V. **SUPERINDICTUM**.

SUPERINDICTUM, i, n. 2. et **SUPERINDICTUS**, a, um, particip. V. **SUPERINDICO**.

SUPERINDUCO, ducis, duxi, ductum, ducere, a. 3. Part. **Superinductus**. — Superinduco est in super induco, superjacio, ἐπεβάλλω.

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Plin. 15. Hist. nat. 17. 19. (61).* Sorba scrobibus, gypso operculo, duum pedum terre superinducta etc. Alii leg. superinflecta, ut non ad terra, sed ad corba referatur. *Siliig. superinflecta. Cf. Quintil. 5. 8. 2.* Nervis illis, quibus causa continetur, adiungunt superinducti corporis speciem. *Justin. 2. 10. 14. Jeop.* Superinducere tabellas cera delitas. Adde *Marcell. Empir. c. 32. p. 133.* ¶ 2. Specielem est in super adicio cum vi. *Fulgat. interpr. 2. Par. 33. 11.* Superinduxit eis principes exercitus.

II.) Translata. *Id. Dan. 9. 12.* Malum superinducere in aliquem. *Tertull. advere. Hermag. 26.* Scriptura celum primo factum professe, dehinc dispositionem ejus superinducit.

SUPERINDUCTICIUS vel superinducticius, e, um, adject. (superinduco) subditicius, ficticius. *Tertull. 5. advers. Marcion. 3.* Quos propterea falsos et superinducticiis fratres appellat.

SUPERINDUCTIO, V. **SUPERDUCTIO**.
SUPERINDUCTUS, a, um, particip. V. **SUPERINDUCO**.

SUPERINDUMENTUM, i, n. 2. (superinduo) id, quod superinduitur, superaveste. *Tertull. Resurr. carn. 42. et 5. advers. Marcion. 12. et alibi.*

SUPERINDŪO, dūis, dūi, dūlum, dūere, a. 3. Part. **Superindutus**. — Superinduo est super cetera vestimenta induo, ἐπεβάλλω.

I.) Proprie. *Sueton. Ner. 48.* Pannulum obsoleti coloris superinduit. Adde *Tertull. 5. advers. Marcion. 12.*

II.) Translata. *Augustin. in Ps. 110. 1.* Hebitaculum nostrum, quod de caelo est, superindui cupientes. *Cf. 2. Cor. 5. 2. Tertull. Apolog. 48. sub fin.* Dei cultores superinduti substantia proprie materialitatis.

SUPERINDŪTUS, a, um, particip. V. voc. praeced.

SUPERINFUNDO, fundis, fūsum, fundere, a. 3. Part. **Superinfusus** et **Superinfundendus**. — Superinfundo est supra infundo, spargere sopra. *Cels. 8. 4. ad fin.* Mei superinfundendum. *Id. 5. 25. n. 4.* Papaveris manipulus in vas de-

mittitur et superinfunditur eque. *Id. 3. 20.* Excitat validissime repente aqua frigida superinfusa. Adde *Marcell. Empir. c. 20. p. 115.*

SUPERINFŪSUS, a, um, particip. V. voc. praeced.

SUPERINGERO, gēris, gessi, gestum, gēre, a. 3. Part. **Superingestus**. — Superingero est azegalam superimpono, ἐπεσφίρω. *Plin. 18. Hist. nat. 30. 73. (307).* Sunt qui leguminum acervos superingérant. *Stat. 1. Silv. 1. 59.* Quae superingessit portaret culmina montis. *Gran. Licinian. fragm.* Superingere vestes. — *Virg. Mor. 98.* Carens adjectur; dictas superingerit herbas. Sunt qui leg. superingerit, minus recte. Ira *Forcellinus*; et recentiores divisim leg. *Tibull. 4. 1. 157.* Quippe ubi non amquam Titan superingerit ortus, h. e. nriendo radios caloremque superinfundit. Recentiores leg. super egerit.

SUPERINGESTUS, a, um, particip. V. voc. praeced.

SUPERINGREDIOR, dēris, di, dep. 3. Part. **Superingressus**. — Superingredior est supra ingredi. *Colum. 10. R. R. 344.* Superingredi hortos. — *Pessive. Rufin. ex Euseb. 7. Hist. Eccl. 25.* In Trinitate neque superinductum quid, tamquam entebat quidem non subsistens, potest vero superingressum, h. e. superfectum.

SUPERINGRESSUS, a, um, particip. V. voc. praeced.

SUPERINJECTUS, a, um, particip. V. voc. seq.

SUPERINJICIO, jicis, jeci, jectum, jicere, a. 3. Part. **Superinjectus** et **Superinjiendus**. — Superinjicio est desuper injicio, gellare sopra, ἐπεβάλλω. *Virg. 4. G. 46.* raras superinjice frondes. *Ovid. 8. Met. 840.* Quo superinjecit testum rude sedna Baucis. *Plin. 17. Hist. nat. 9. 6. (53).* Farinae vice finem superinjecit cribri. *Cels. 8. 26. n. 33.* Solani folia contrita et illita (suilla adipe) vinteoio superinjienda. *Rurici. Ovid. 5. Fast. 833.* Tum superinjecta tesera menditia terra, et 6. *ibid. 570.* Sed superinjectis quis letat mdo togie?

SUPERINLIGO etc. V. **SUPERILLIGO** etc.
SUPERINLINO etc. V. **SUPERILLINO** etc.
SUPERINPENDO etc. V. **SUPERIMPENDO** etc.
SUPERINSEBO. V. **SUPERINGERO**.

SUPERINSIDEO, es, ere, n. 2. idem quod Inideo, Immoror. *Lucret. 3. 915.* Jam desiderium rerum superinsidet una.

SUPERINSPECTOR, ūris, m. 3. (superinspicio) qui superinspicit. *Ambros. De dignit. sac. 6. Cf. Gloss. Nom. p. 170. Loewe.*

SUPERINSPERGO, is, ere, a. 3. supra spargo. *Veget. 3. Veterin. 1.* Cornu caprinum ambuletum et contritum ulceribus superinspergitur.

SUPERINSPICIO, is, ere, a. 3. curam habeo, inspicio. *Sidon. 9. Ep. 3. circa med.* Ecclesiae sacre superinspicere. Adde 6. *Ep. 1.*

SUPERINSTANS, antis, particip. ab inest. *superinsto*, qui super aliquem etat sau alicui praest, *soprasante*. — Absolute. *Cod. 12. 38. 5.* Milites et eorum superinstantes nihil penitus a provincialibus occultare audeant. *Alti aliter leg.*

SUPERINSTERNO, sternalis, stravi, stratum, elernere, a. 3. Part. **Superinstratus**. — Superinsterno est epar sterno. *Liv. 30. 10.* Tabulas superinstravit. Alii minus recte superstravit, et *Sid. It. 7. 288.* Superinstrati tori. *Ruperti et Lemaire* divisim leg.

SUPERINSTILLO, as, are, a. 1. enperestillo, *Apic. 4. 2. ad fin.* Olei modicum superinstillabit.

SUPERINSTRATUS, a, um, particip. V. **SUPERINSTERNO**.

SUPERINSTRĒPO, is, ere, n. 3. valde inestrepo. *Sid. It. 2. 186.* superinstravit ater, Et servat curam perfractis omnibus axi.

SUPERINSTRUCTUS, e, um, particip. V. voc. seq.

SUPERINSTRŪO, struis, struam, struere, a. 3. Part. **Superinstructus**. — Superinstruo est supra aliquid struo, super edificio. *Imp. Sever. et Antonin. Cod. 8. 10. 1.* Ut concameratis superinstruas, et ipsum concameris. *Colum. 9. R.*

R. 7. Ordines vesorum superinstruere in altitudinem tres esse, abunde est. dispositi l'uno sopra l'altro.

SUPERINSULTANS, antis, particip. ab inuult. *superinsulto*, supra inuultans. *Claudian. Gigantom. 83.*

SUPERINTECTUS, e, um, particip. V. voc. aeq.

SUPERINTEGO, tēgis, tectum, tēgere, a. 3. Part. **Superintectus**. V. **SUPERINDUCTUS**. — Superintego est superne intego, coprire sopra, ἐπεκαλύπτω. *Plin. 18. Hist. nat. 6. 8. (47).* Ora fossarum binis utrinque lepidibus statuminali et alio superintegi.

SUPERINTELLIGO, is, ere, a. 3. in super intelligo. *Hieronym. in Didym. De Sp. S. n. 10.*

SUPERINTENDO, is, ere, n. 3. super aliqd animum intendo, sopraintendere, ἐπισκοπέω. *Augustin. in Psalm. 126. n. 3.* Ut ipsi superintendant et quasi custodiant populum. nam et Graece quod dicitur episcopos, hoc Latine superintensor interpretatur, quia superintendit, quia desuper videt. Adde 19. *Civ. D. 19. et Hieronym. Ep. 146. n. 1.*

SUPERINTENTOR, ōris, m. 3. (superintendo) qui superintendit. *Augustin. V. loc. in voc. praeced. Gloss. Lat. Speculator, superintensor.*

SUPERINTŌNO, as, are, n. 1. desuper tono, ἐπιβροντάω. *Virg. 9. Aen. 709.* Dat itilum gemitum, et clipeum superintonet ingens.

SUPERINTRITUS, e, um, particip. ab inuult. *superintero*, desuper intritus. *Theod. Priscian. 1. 17.* Folia superintrita impones.

SUPERINTRO, as, asi, are, n. 1. de superiore parte intro. *Fulg. interpr. Ital. Am. 6. 1.* Parviudemaverunt initia gentium et superintraverunt in eae.

SUPERINUNDO, es, are, n. 1. desuper inundo, inondare. — Translata. *Tertull. Resurr. carn. sub fin.* Ejuemodi eloquii superinundare.

SUPERINUNGO (superinunguo), is, ere, n. 3. Part. **Superinungendus**. — Superinungo est supra inungo, ἐπαλείφω. *Cels. 7. 7. n. 1.* Dein superinungi collyrio debet se lis eliquo, quo lipientes oculi superinunguntur. et n. 8. ad fin. Collyrio superinungendum. Adde n. 2. item *ibid. 8. extr. et 6. n. 1. a med. et 7. n. 2. Marcell. Empir. c. 8. s. 1. et 5. et Scribon. Compos. 26. et 27.*

SUPERINVĒIO, is, ere, n. 3. supra veho, portare sopra. *Avien. in Arat. 1157.* Fluctigeni speciem monstris superinvehit Auster.

SUPERINVERGO, is, ere, n. 3. superinfundo, vernara sopra. *Ovid. 7. Met. 246.* Tum superinvergens liquidi carthesia vini.

SUPERINVOLVO, is, ere, a. 3. supra involvo vel jacio. Dividitur per tmesin a *Lucan. 9. 434.* Auster, Qui super ingentes cumulos involvit arenae.

SUPERIOR. V. **SUPERUS**.

SUPERIRRŪO, is, ere, n. 3. supra irruo. *Mar. Victorin. Carm. de fr. Mach. 263.* Dictu citius superirruit Igel.

SUPERIUS. V. **SUPERUS**.

SUPERJACENS, entis, particip. V. voc. aeq. **SUPERJACĒO**, es, ere, n. 2. Part. **Superjacens**. — Superjaceo est supra jaceo, giacere sopra. *Cels. 8. 9. circa med.* Cataplasma interdum superjacebit, et starā sopra. V. **STABULATUS**. *Cyprian. De laud. marty. 4. in fin.* Superjacens aequor. Adde *Doeth. 1. Arithm. 27. et Augustin. in Ps. 32. serm. 1. n. 5.*

SUPERJACIO, jacis, jeci, jectum vel jactum, jicere, a. 3. Part. **Superjactus**, raro **Superjactus**, I. 1. et 2.; **Superjactus** I. 2. — Superjacio est supra jacio, gellare sopra, ἐπιβάλλω.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Ovid. Heroid. 16. 222.* Membra superjecta cum tua veste forat. *Virg. 11. Aen. 625.* scapuloque superjacti undam Pontus. *Horat. 1. Od. 2. 11.* Et superjecta pavida natarent aequore damas, h. e. superjactum. *Colum. 2. R. R. 18.* Prata diu vetustatis obduncta, quibus mederi solent ceminibus de tabulata superjectis. *Sueton. Cal. 19.* Superjecta aggere terreno. *Tac. 5. Hist. 8. de lacu Asphaltite.* Superjecta velut solido fruantur. *Sall. fragm. apud*

Non, p. 502. 33. *Merc.* Insulam superjactis fluctibus circumlavit. *Plin.* 7. *Hist. nat.* 2. 2. (21). Arbores tanta proceritate, ut sagittis superjaci nequeant. ¶ 2. Speciatim est superponere, superextendo, *soupporre*. *Colum.* 2. *R. R.* 1. ad fin. Quaeque temporibus auctumni fructus et arboribus delapsa folia superjaciebantur. *Val. Max.* 3. 2. n. 7. *extern.* Ut victus ardentibus tectis superjaceretur. et 6. 6. n. 1. *extern.* Commuio rogo semet ipsi superjocere. *Id.* 1. 8. n. 10. *extern.* Superjacturus se rogo. — Cum addito *Dat.* *Plin.* 5. *Hist. nat.* 32. 41. (145). Phrygia Troadi superjecta. h. e. supra Troadem sita.

II.) Translate sumitur pro addere. *Liv.* 10. 30. Sed superjecere quidam augendo fidem.

SUPERJACTATUS, a, um, particip. *V.* voc. seq.

SUPERJACTO, as, are, a. 1. frequenter supra jacto, gettare sopra o spesso gettare sopra.

I.) Proprie. *Val. Max.* 9. 2. n. 4. Infantes alios in conspectu parentum humo insiggi, alios superjactatos piliis excipi jussit. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 15. 21. (54). Mugiles tam praecipuae velocitatis, ut transversa navigia superjacent. h. e. jacent se super navigia et transcendunt.

II.) Translate. *Phaedr.* 4. 20. Super etiam jactas, tegere, quod debet pudor. *Imesis.*

SUPERJACTUS, a, um, particip. *V.* SUPERJACTO.

SUPERJECTIO, ōis, f. 3. (superjacio) actus superjaciendi, il gettare sopra, υπερεκδοχή. ¶ 1. Generalim. *Arnob.* 3. p. 108. Ne frigus incommodet, fluidarum vestium superjactione perfusus. ¶ 2. Specialim est hyperbole, figura rhetorica, definitur a *Quintil.* 8. 6. a med. ementens superjectio.

SUPERJECTUS, e, um, particip. *V.* SUPERJACTO.

SUPERJECTUS, us, m. 4. (superjacio) salus supra rem aliquam. *Colum.* 6. *R. R.* 36. in fin. Quum mas etiam superjectu (equae) eblanditus est.

SUPERJUMENTARIUS, ii, m. 2. qui jumentariis praest, quique in *Inscript.* apud *Murat.* 933. 1. et in alia apud *Martin.* *Inscr.* Alb. p. 106. supra jumenta dicitur. *Sueton.* *Claud.* 2. Quem barbarum et olim superjumentarium ex industria sibi appositum etc.

SUPERLABENS, entis, particip. *V.* voc. seq. **SUPERLABOR**, labēris, lapsus sum, labi, dep. 3. Part. *Superlabens* II.; *Superlapsus* I. — Superlabor est supra labor, scorrere sopra.

I.) Proprie. — a) Intransitiva. *Augustin.* 1. *Ord.* 6. n. 11. Aqua ligneolis canalibus superlabitur et ducitur usque in usus nostros. *Venant.* 4. *Vit. S. Martin.* praef. Qula lituram tantam scribeoti pluvia superlappa suffudit. — b) Transitorum more. *Seneca Ep.* 90. ad fin. Non impendebat calata laquearia, sed in aperto jacentes sidera superlabebantur.

II.) Translate. *Sidon.* 1. *Ep.* 2. circa med. Languentem chorda laqueum vagantis digito superlabente prosequitur.

SUPERLACRIMO vel **SUPERLACRYMO**, as, ere, a. 1. super aliquid lacrimo. *Colum.* 4. *R. R.* 23. a med. Deveram resectionem facere post gemmam, ne superlacrimet et gemmantem caecet oculum.

SUPERLAPSUS, a, um, particip. *V.* SUPERLABOR.

SUPERLATIO, ōis, f. 3. (superlatus) ¶ 1. Est oratio superans veritatem, augendi minuendive causa, ut *Cic.* 4. *Herenn.* 33. 44. definit, *hyperbole*, υπερεκδοχή, υπερεκδοχή. *Id.* 3. *Orat.* 53. 203. Tum augendi minuendive causa, veritatis superlatio atque trajectio. ¶ 2. A grammaticis ponitur etiam pro gradu nominum superlativo. *Charis.* 1. p. 88. 89. et 90. *Putsch.* Ipsa superlatio per se praelationem omnium significat. Etiam *Quintil.* sic usurpavit 1. 5. a med. ¶ 3. Interdum pro insigni cognomine a re aliqua sumpto, ut quum aliquis per excellentiam sapientie vocatur. *Val. Max.* 6. 9. n. 12. *Cresus* nonne pecuniae magnitudo locupletis nomen dedit? sed eidem postea inopia turpem detectoris

superlationem injoinxit. Alii tamen rectius leg. *appellationem*.

SUPERLATIVE, adverb. (superlativus) in gradu superlativo. *Charis.* p. 113. 2. *Keil.*

SUPERLATIVUS, a, um, adject. (superlatus) superans vel eminentiam denotans. ¶ 1. Hinc apud Grammaticos dicitur de gradu adjectivorum, cui absolutus seu positivus et comparativus opponitur. *Charis.* 1. p. 87. *Putsch.* Nomen superlativum illud est, quod rem ad summum gradum attollit vel deprimat ad infimum, ut doctissimus, indocilissimus, fortissimus. Adde *Priscian.* 3. p. 605. *Putsch.* ¶ 2. Est etiam augmento inserviens, ut et conjunctio, pro etiam, in illo timore Danaos et dona ferentes, apud *Diomed.* p. 417. 24. *Keil.* ¶ 3. Hinc pro hyperbolico. *Id.* 2. *Orig.* 21. 16. Superlativae sententiae. *Priscian.* *Præf.* p. 1333. *Putsch.* Sententiae aliae sunt verae, aliae verisimiles, aliae conjunctae, aliae superlativae etc. Superlativae, ut Nihil imbecillius homine terra passit et Fama malum, quae non aliud velocius ullum Mobilitate viget. Cf. voc. seq.

SUPERLATUS, a, um, particip. *V.* SUPERFERO.

SUPERLAUDABILIS, e, adject. maxime laudabilis. *Vulgat.* *interpr.* *Dan.* 3. 53. Dens superlaudabilis et supergloriosus. Adde *ibid.* v. 54.

SUPERLEX, f. SUPERLEX.

SUPERLIGATUS, a, um, particip. *V.* voc. seq.

SUPERLIGO, as, are, a. 1. Part. *Superligatus*. — Superligo est supra ligo. *Marcell. Empir.* c. 34. p. 135. et c. 14. p. 105. *retro.* et *Vegat.* 4. *Peterin.* 18. 1. Superligatis cornibus. Adde *eund.* 3. *ibid.* 57. 1.

SUPERLIMEN, mīnis, n. 3. Idem ac superliminare. *Inscript.* apud *Martin.* *Frat. Arv.* p. 324. *superlimen lapideum et fastigium.* *V.* voc. seq.

SUPERLINIARE, is, n. 3. (superlimen) limen ostii superius, hoc est lignum sive lapis, qui, positus superincumbens, iungi fornicem efficit, υπερεκδοχή (II. soglia di sopra; Fr. linteau au-dessus d'une porte; Hisp. dintel, lintel ó la parte superior en las portadas; Germ. der Theil über der Oberschwelle; Angl. the transom or lintel over a door).

I.) Proprie. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 26. (83). Privatimque ovilibus circumlatus toties et pedibus suspensus sursum in superliminari, *Haridum.* legit in supero limine. quod est magis Latinum et ab eod. *Plin.* alibi ac *Plauto* usurpatum. At *Sillig.* leg. *superlimine*. et *Vulgat.* *interpr.* *Is.* 6. 4. Commota sunt superliminaria cardinum. Adde *Exod.* 12. 7.

II.) Translate. *Augustin.* in *Ps.* 55. n. 1. In superliminari psalmi huius habemus *Inscriptum* etc.

SUPERLINIUM, ii, n. 2. *Serv.* ad *Virg.* 3. *Æn.* 351. Scenonate, quod in ejus fuerat superlinium.

SUPERLINIO, is, ire, a. 4. Part. *Superliniens*. — Superlinio est idem ac superlimo. *Plin.* *Valer.* 1. 5. Laves prius caput sufficientia ex vino, post hæc superlinies. *Marcell. Empir.* 8. 1. Ad inungendum vel ad superliniandum. Adde *Sulpic. Sev.* *Vit. S. Martin.* 19. 4.

SUPERLINITIO, ōis, f. 3. (superlinio) actus superliniendi. *Marcell. Empir.* c. 8. s. 3.

SUPERLINO, ōis, Nitum, linere, a. 3. *Superlino*. — Superlino est supra vel in super linio, υπερεκδοχή. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 6. 24. (42). Bibitur radix in vino decocta et aliquando superlinitur. *Id.* 22. *ibid.* 23. 49. (103). Laser visco superlino, ut hæreat. *Pallad.* 7. *R. R.* 14. ante med. Superlines dolium et sexta die aperies. Adde *Marcell. Empir.* c. 8. p. 95.

SUPERLITIO, ōis, f. 3. (superlino) actus superlinendi, et ipsa res, quæ superlinitur, υπερεκδοχή. *Marcell. Empir.* c. 8. a med. Quum alccata fuerit superlitio ipsa.

SUPERLITUS, a, um, particip. *V.* SUPERLINO.

SUPERLUCO, es, ere, n. 2. supra lueo.

Hieronym. in *Ps.* 89. Semper superlucet lacerna in domo Domini.

SUPERLUCRATUS, a, um, particip. *V.* voc. seq.

SUPERLUCROR, aris, atus sum, ari, dep. 1. Part. *Superlucratus*. — Superlucror est insuper lucror. *Vulgat.* *interpr.* *Matth.* 25. 20. Ecce alia quinque (talenta) superlucratus sum.

SUPERLUGEO, es, ere, a. 2. supra lugeo. *Augustin.* in *Job* 27. Non enim superlugeatis perditionem impiorum.

SUPERMALEDICO, dicis, dictum, dicere, a. 3. insuper maledico. *Rufin.* ex *Orig.* *Hom.* in *Num.* 15. 3. Quid supermaledicam, quem non supermaledicis Dominus? Cf. voc. seq.

SUPERMALEDICTUM, i, n. 2. (supermaledico) maledictum cum indignatione prolata. *Rufin.* *loc. cit.* in voc. præced.

SUPERMANDO, is, ere, a. 3. post rem aliquam mansam aliam mandendo superlingero, rimasticare, εμπασκαδουαί. *Plin.* 31. *Hist. nat.* 6. 33. (65). Raphanos supermandi ex mulso aceto jubent.

SUPERMEANS, antia, particip. *V.* SUPERMEO.

SUPERMENSUS, a, um, particip. *V.* SUPERMETIOR.

SUPERMEO, as, are, o. 1. Part. *Supermeans*. — Supermeo est superfluo sive superlabor, υπερεκδοχή. *Plin.* 2. *Hist. nat.* 103. 106. (224). Quædam vero (aque) etiam dulces inter se supermeant alias, ut in Fucio lacu. Adde *Ammian.* 24. 1. 7. — Absolute *Solin.* 37. circa med. Supermeantes naves.

SUPERMETIOR, mētris, mensus sum, mētri, dep. 4. Part. *Supermensus*. — Supermetior est supra metior. *Tertull.* *Anim.* 38. Ceterum proprie naturalis concupiscentia unica est alimentorum solummodo, quam Deus in primordio contulit: et secundæ post diluvium gentilitæ supermensus est. h. e. magis contulit, majore liberalitate mensus est alimenta hominibus.

SUPERMICO, as, are, n. 1. supra mico.

I.) Proprie, transitorum more. *Avien.* in *Arat.* 846. de *Scorpio*. lepidumque supermicat Austrum. Atii divisim leg. *super micat*.

II.) Translate. *Seneca* 3. *Benef.* 32. sub fin. Ritiensi, quæ retuli exempla, nondum satisfaciunt, nec beneficia parentum suorum supermicant. h. e. superant, magis illustra et insignia sunt. *Lips.* ex vet. *Codicib.* legit *superinjiciunt*.

SUPERMISCO, es, ere, a. 2. commisco. *Cyprian.* ad *Demetr.* 9. ex *Vulg.* *interpr.* *Ital.* *Os.* 4. 2.

SUPERMISSUS, a, um, particip. *V.* voc. seq.

SUPERMITTO, mittis, mīsi, missum, mittere, a. 3. Part. *Supermissus*. — Supermitto est superaddo, superinfundo, mettere o infondere sopra, aggiungere. *Apic.* 5. 3. Composui porros, lucanicas concisap: iterum pias supermittis. *Orat.* *Aurel.* 4. *Tard.* 3. 60. Supermisso liquore in aquam vertare. Adde *Plin.* *Valer.* 1. 6. et 50. *Itin. Alex.* 18. (al. 46). et *Marcell. Empir.* c. 35. p. 140. — Cum addito *Dal.* *Justin.* 12. 14. in fin. In aqua frigida venenum habuerunt, quam præguatata jam polloni supermiserunt.

SUPERMOLARI, e, adject. qui supra molam est, ut *Lepia* supermolaris, apud *Ambros.* *De Tob.* 24. n. 83.

SUPERMOLIOR, Iris, Ius sum, iri, dep. 4. prætergredior, traiteo. *Itin. Alex.* 45. (al. 104). Undecima die, quam supermolitus est illic, Alexandria venit.

SUPERMUNDIARIS, e, adject. qui supra mundum est, cælestis, et Supermundiales substantiæ, apud *Tertull.* *Anim.* 16.

SUPERMUNIO, is, ire, a. 4. a superiore parte munio. *Colum.* 9. *R. R.* 7. circa med. Conveni altæria porticus supermuniri.

SUPERMOTATIO, ōis, f. 3. alia post aliam mutatio. *Augustin.* *Sermon.* 84. n. 2. ed. *Mai.*

SUPERNANS, antis, particip. ab inuit. superno, supernatus, galleggiante. *Macrob.* 7. *Saturn.* 12. 14. Mellis pare, quæ in imo est, supernante pretiosior est. Alii leg. *superstante*. — Apud *Gell.* 9. 9. *Hertz* pro *supernantia* leg. *supereminentia*.

SUPERNAS, *alis*, *adject.* *omn. gen.* (*superans*) qui est supra, *ὁ ὑπερβας*.

I.) Proprie, ut Abies *superans*, quæ ad mare superum, hoc est Adriaticum, nata est: et contra infernas, quæ nata est ad mare inferum sive Tyrrhenum. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 39. 76. (196). Ideo Romæ infernas abies *superans* præfertur. Adde *Pluv.* 2. 10. *Id.* 15. 12. *Superantis* Persica a Sabinis veniunt. *Inscript.* sub Decio Imp. aon. s. Chr. v. CCLI. apud Reines. cl. 3. n. 88. ARGENTARIUM ET EXCEPTORES ITEMQUE NEGOMIANTE VINT SUPERANS. ET ARMINI. h. e. violi, quod e regionibus ad superum mare sita Romam importabatur. — Partem terræ *superantem* apud Capell. 6. p. 196. *P.* in INFERNAS.

II.) Translate, ab Augusto in *Epist. ad Mæcen.* apud *Macrob.* 2. *Saturn.* 4. vocatur per jocum Mæcenæ *adamas supernas*, *Tiberinum margaritum* etc., quum eut *adamas* *supernas*, aut *margarita* in Tiberi nulla sint. — Hinc

Supernas, *alis*, m. 3. absoluta, substantivorum more, ventus, qui a superi maris regionibus, si Romæ sit, spirat. *Pluv.* 1. 6. a med. de ventis. Circa Septentrionem Thrascas et Gellicus: dextra ac sinistra circa Aquilonem *Supernas* et Boreas.

SUPERNASCOR, nasci, natus sum, nasci, dep. 3. Part. *Supernatus*. — *Supernescor* est supra vel insuper nascor.

I.) Proprie. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 3. 15. (45). *Supernato* caule, quem *magyarum* vocarunt. Alii leg. *superenato*. et *Cels.* 8. 2. *Supernatis* gravibus ulceribus aut fistulis. *Arnob.* 2. 61. *Reiff.* *Supernatum* est aliquid ex ortu primogenitumque habeat. Adde *Cæli Aureli.* 2. *Acut.* 19. *init.*

II.) Translate. *Cur. Fortunat.* *Art. rhet.* 1. 19. Quomodo sic supernasculi qualitas qualitat?

SUPERNATANS, *antis*, particip. *P.* voc. seq.

SUPERNATO, *as*, *eri*, *ere*, a. 1. Part. *Supernatus*. — *Supernato* *q* 1. *Est supra nato*, *superannuolare*, *enivno*. *Apul.* 6. *Met.* *Credemur* etiam, *Phryxum* *arietis* *supernatare*. *Paulin.* *Nolan.* *carmin.* 21. 179. *Tabulis* adhuc *supernatare* *bat* *extimis*. — *q* 2. *Est etiam in aqua elatiusque liquoris superficie fluito*, *gallaggiare*, *ἐκπολάω*. *Colum.* 12. *H. R.* 9. *Deinde arido* *aplamenta* *funiculi* *ac* *comprimi*, *ut* *his* *supernatet*. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 9. 35. (134.). *Quod* *superata*, *butyrum* *est*. *Id.* 7. *ibid.* 15. 13. (65). *Supernatus* *bitumeo*. Adde *Augustin.* 15. *Civ. D.* 27. *q* 3. *Et supra* *spargor*. *A. vien.* *Progn.* 87.

SUPERNATUS, *a*, *um*, particip. *P.* SUPER-NASCOR.

SUPERNAVIGO, *as*, *ara*, n. 1. supra *avigo*. *Gloss. Labb.* *ὑπερβίω*, *supernavigo*. — Translate. *Paulin.* *Nolan.* *Ep.* 23. *Supernavigare* *æculum*.

SUPERNĒ, *edverb.* et *prepos.* (*superne*) *Postrema* *syllaba* *longa* *est*: *sed* *corripitur*, *ut* *inferne*, *a* *Lucrat.*, *ubi* *tamen* *alilleg.* *superne*: *item* *ab* *Horat.* *et* *Prudent.* *V. APPRIMA.* *Cl. Neve.* *Forment.* 2. 518. *q* 1. *Superne*, *qua* *adverbium* — a) *Est* *desuper*, *de* *parte* *superiore*, *et* *so-* *pra.* *Virg.* 6. *Æn.* 658. *unde* *superne* *Plurimus* *Eridani* *per* *altrem* *lebitur* *amula*. Adde *Horat.* *Art. P.* 4. *Liv.* 1. 25. *Mete* *sustulenti* *arma* *gladi-* *um* *superne* *jugulo* *defigit*. — b) *Pantur* *etiam* *pro* *supra*, *lo* *parte* *superiore*. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 6. 31. (95). *Argentum* *superne* *innatet*, *ut* *oleum* *aquis*. — c) *Item* *pro* *superum*. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 5. 25 (76). *Solum* *enim* *hoc* *ge-* *nus* *superus* *teudit*, *non*, *ut* *cetera*, *in* *terram*. — *Paccare* *superne* *apud* *Horat.* 2. *Sat.* 7. 64. *ut* *equitare* *amasiæ* *aum*, *quod* *de* *semina* *di-* *nitur*, *quæ* *eo* *Veneris* *schemate* *nitur*, *de* *quo* *Boccaccio* *Giorn.* 9. *nov.* 3. *Ita* *Farlanatto.* *P.* *Interpres* *et* *et* *voe.* *PENDULUS.* *q* 2. *Superne*, *qua* *prepositio*, *est* *supra*, *et* *construitur* *cum* *Acens.* *Cæs.* *German.* *Phæn.* 456. (ex *Grot.* *conject.*). *Cal* *cauda* *superne* *Centanram* *luet*.

SUPERNEXIVUS, *a*, *um*, *adject.* (*super* et *nexio*) *qui* *supra* *neclit*, *ut* *Conjunctiones* *separ-* *antes* *apud* *Asper.* p. 553. 22. *Heil.*

SUPERNITAS, *alis*. f. 3. (*superans*) *altitudo*.

altitudo. *Tertull.* *advers.* *Patentinian.* 7. *superantates* *superantates* *dixit*.

SUPERNOMINO, *as*, *eri*, *ere*, a. 1. *q* 1. *Est* *post* *allum* *uomino* *vel* *nomen* *profero*, *invo-* *caŕo.* *Augustin.* 2. *Locut.* *in* *Exod.* 20. 24. *Quod* *Græcus* (*interpret.*) *habet* *invocatio*; *su-* *pernominavero* *eul* *annominavero* *expressus* *di-* *citur.* *Cl.* *Fulgat.* *loc.* *cit.* *q* 2. *Est* *etiam* *co-* *gnomine* *appello* *vel* *cognomea* *tribuo*, *dare* *et* *soprannome.* *Tertull.* *Apolog.* 18. *Ptolemaiorum* *eruditissimus*, *quem* *Philadelphum* *superonomi-* *neut.*

SUPERNUMERARIUS, *a*, *um*, *adject.* (*super* et *numerus*) *qui* *est* *supra* *numerus* *vel* *ultra* *numerus* *statutum*, *soprannumerario.* *Veget.* 3. *Milit.* 18. *Supernumerarii* *equites*. — Hinc

Supernumerarius, *ii*, m. 3. absoluta, substantivorum more. — a) *In* *re* *militari.* *Veget.* 2. *Milit.* 19. *sub* *fin.* *Accessi*, *hoc* *est* *postea* *additi*, *quam* *fulset* *legio* *completa*, *quos* *nunc* *super-* *numerarios* *vocat.* — b) *Extra* *rem* *in-* *illiter.* *Augustin.* *in* *Ps.* 146. n. 9. — c) *In* *domo* *Augusta.* *Cod. Theod.* 6. 30. 15. et 17.

SUPERNUMERARIUS, *ii*, m. 2. *P.* *voc.* *præ-* *ced.*

SUPERUS, *a*, *um*, *adject.* (*super*) *qui* *supra* *est*, *superior*, *ὑπερερος* (*It.* *posto* *di* *sopra*, *superior*, *superio*; *Fr.* *placé* *en* *haut*, *supérieur*; *Hlep.* *alto*, *superior*; *German.* *oben*, *oberhalb* *befindlich*; *Angl.* *that* *is* *above*, *on* *high*). *q* 1. *Generatim.* *Plin.* 7. *Hist. nat.* 16. 15. *Vice* *dentium* *continuum* *ex* *superne* *parte* *oris.* *Id.* 2. *ibid.* 58. 57. (147). *Superne* *vulnera.* *Gell.* 12. 2. *circa* *med.* *Lae*, *adventante* *pertus* *tempore*, *in* *superne* *ac* *partes* *profert.* *Id.* 2. 30. *sub* *fin.* *Aquilones*, *qui* *alii* *superi* *quique* *sunt.* *Lucan.* 6. 733. *Stygiesque* *canes* *in* *luce* *superne* *Destitutum.* *h. e.* *solis*, *respectu* *Inferorum*. — *In* *illo* *Horat.* *Epod.* 1. 29. *Neque* *ut* *superni* *villa* *condens* *Tosculi.* *Benliej.*, *assistentia* *Lehrs*, *multis* *argumentis* *contendit* *supini* *legendum* *esse* *et* *Mark-* *land* *conclit* *superbi*: *sed* *ut* *ut* *conjectura* *Kallero* *malim* *necesse* *videret.* *Hinc* *omuloo* *legend.* *esse* *superni* *moment* *recentiores* *plurique* *ownar.* *P.* *quæ* *ad* *h. l.* *fuse* *dixerit* *cl.* *Fea.* *q* 3. *Speciatim* *est* *superus*, *caelestis.* *Lucan.* 6. 430. *superne* *Detestanda* *deis* *æavorum* *arcana* *magorum* *Noverat.* *et* 9. 556. *vita* *tibi* *semper* *directa* *superne* *Ad* *legen.* *sequarique* *deus.* *Ovid.* 15. *Met.* 128. *nunenque* *superum* *Cæde* *laboriferi* *credunt* *gaudere* *juvenei.* — Hinc

Superum, *i*, n. 2. absoluta, substantivorum more, *res* *aut* *locus* *superus* *vel* *caelestis.* *Am-* *bros.* *De* *Jac.* *tit.* 2. 9. n. 38. *Superne* *pere-* *dial* *maula* *rigore* *penitente.* — *De* *superno*, *et* *de*, *ex* *superis*, *de* *parte* *seu* *loco* *superno.* *Vir-* *truv.* 19. 16. (al. 22.). *Pleia* *de* *superno* *contre* *capita* *hostium* *ele.* *Ita* *leg.* *Rosa*; *alii* *conjunctionem* *desuperne.* *et* *ibid.* 7. (al. 12.). *De* *superis* *in* *modioli* *emboli* *maseuli* *etc.* *commoventur.* Adde *Tertull.* *De* *bapt.* 10. *Amian.* 19. 7. 5. *Bel-* *listis* *lo* *humiliore* *ex* *superis* *velentis.* *Sic* *Gell.* 9. 1. *Quum* *prostitior* *facilliorque* *lestine* *ill* *ex* *superis* *in* *infima*, *quem* *ex* *infimis* *in* *superis.*

SUPERO, *as*, *eri*, *atum*, *ere*, a. 1. (*super*) *Superat* *pro* *superavit* *apud* *Lucrat.* 5. 396. *Lach-* *mann.* *Ignis* *enim* *superet* *et* *lambens* *multe* *per-* *nitit.* *Cl.* 1. 71. et 6. 587. *P.* *plura* *de* *hac* *forme* *contracta* *apud* *Lachmann.* *ad* *Lucr.* p. 390. *et* *apud* *Hüllerum* *De* *re* *metr.* p. 399. — Part. *Superans* *sub* *A* II. 1. 2. et 3. et *B* I. 1. et *in* *fin.*; *Superatus* *sub* *B* II. 1. et 2.; *Superatur* *et* *Superandus* *sub* *B* II. 1. — *Supero* *usur-* *patur* *A*) *Intransitive*; *et* *etiam* *B*) *Transitive* *rom* *more.*

A) *Intransitive*, *est* *prode*, *exeo*, *emerge*, *ex-* *isto* (*It.* *uscira* *fuori*, *emergere*, *sopranare*; *Fr.* *sortir*, *s'élever au-dessus de*, *gagner* *le* *haut de*, *gravir*; *Hlep.* *salir*, *élever*, *élever*, *élever*, *élever* *so-* *bra*; *German.* *über etwas hinaus*, *hervorgehen*, *schreiten*, *emporragen*; *Angl.* *to* *go* *out*, *be* *over*, *stand* *above*).

I.) Proprie — a) Absoluta. *Enn.* *apud* *Ma-*

croh. 6. *Saturn.* 2. *Superavit* *gravidus* *armatis* *equus.* *Virg.* 11. *Æn.* 514. *Per* *deserte* *jugo* *su-* *perans* *adventat* *ad* *urbem.* *et* 2. *ibid.* 219. *su-* *perant* (*angues*) *capite* *et* *carvibus* *allis.* — d) *Cum* *Abi.* *termini*, *a* *quo*, *et* *præp.* *ex*; *vel* *cum* *Acc.* *termini*, *ad* *quem*, *et* *præp.* *ad* *vel* *in.* *Plaut.* *Stich.* 2. 2. 41. *Radious* *ecce* *sol* *supe-* *rabat* *e* *mar.* *Alii* *leg.* *seas* *sol* *superabat.* *Stat.* 4. *Theb.* 458. *Quemquam* *infossus* *hume*; *anpe-* *rel* *tamen* *agger* *in* *auras.* *Alii* *ad* *auras.*

II.) Translate. *q* 1. *Est* *victorem* *sen* *impe-* *riorem* *existere*, *præstare*, *prævalere*, *escellere.* *Plaut.* *Amph.* 1. 1. 80. *nostra* *superat* *manus.* *Cæs.* 1. *B. G.* 40. *Quibuscum* *aspenumero* *Helvetii* *congrui* *superior.* *Id.* 3. *ibid.* 44. *Qua* *nostris* *militis* *facile* *superabant.* *Id.* 5. *ibid.* 31. *Superet* *senteotia* *Sabini.* *Liv.* 29. 30. *Superare* *numero* *militum.* *Id.* 9. 32. *Virtute* *Roma-* *næ* *superat.* *Id.* 3. 18. *Tantum* *superantibus* *mellis.* *Nepon* *Agea.* 3. *Hostes* *superare* *equitatu* *quam* *videret.* *Plin.* 7. *Ep.* 1. *Si* *tamen* *superaverit* *morbus*, *deuocuo*, *ne* *quid* *mibi* *delis.* *Propert.* 3. 3. 51. *Unde* *alto* *superet* *vanit*, *quid* *flamine* *capit* *Rorus.* *q* 2. *Item* *superesse*, *abundare*, *superfluere*, *abundare*, *sopravanzare*, *essere* *più* *del* *bisogno.* *Lucret.* 5. 806. *Multis* *anim-* *ealor* *atque* *humor* *superabil* *in* *eris.* *Sall.* *Cat.* 21. *Quis* *lolerere* *potest*, *illis* *divillas* *superare*, *nobis* *rem* *familiarem* *deesse?* *Id.* *Aug.* 68. *Cal* *virtus*, *gloria* *eique* *alta* *optanda* *bonis* *superab-* *eat.* *Cic.* 2. *Orat.* 19. *sub* *fin.* *In* *quo* *el* *de-* *esse* *aliquem* *partem* *el* *superare* *mendoium* *est.* *Id.* 5. *Fin.* 15. *circa* *med.* *De* *eu*, *quod* *ipse* *superni*, *alta* *gratificari* *voluit.* *Id.* 13. *Att.* 46. *sub* *fin.* *Siquid* *mihi* *meo* *alieno* *superabil* *et* *em-* *ptioibus.* *Liv.* 3. 5. *Superante* *multitudine*, *bo-* *stea* *carpere* *multifariam* *vires* *Romane*, *ut* *non* *suffacturas* *ad* *omnia*, *aggressi* *sunt.* *Id.* *ibid.* 17. *Comilla* *interim* *in* *foro* *anni*, *velut* *quam* *nilem* *superet.* *Virg.* 1. *G.* 189. *Si* *superant* *fetus* (*mu-* *cia*), *partes* *frumenta* *sequentur.* *Id.* 3. *ibid.* 63. *superat* *gregibus* *dum* *læta* *juvenius*, *Selyu* *mares.* *h. e.* *suppeltil*, *abunde* *sufficit* *vires.* *Ty-* *bull.* 4. 1. 28. *quoniam* *antiquæ* *gentis* *super-* *ant* *libi* *tendes*, *Nau* *tæ* *majorum* *contenta* *est* *glorie* *fama.* *q* 2. *Item* *restare*, *reliquum* *esse*, *restare.* *Plaut.* *Truc.* *prol.* 20. *mitis* *huic* *si* *su-* *peret* *muller.* *Sall.* *Jug.* 73. *Omnes* *res* *exaequi* *solutis* *erat*, *quæ* *Jugurthæ* *fesso* *aut* *majoribus* *adstricto* *superaverat.* *Cæs.* 6. *B. G.* 18. *Quæ* *superant* *verli* *animalia* *capta*, *immolet.* *Cic.* 6. *Ferr.* 84. 105. *Quod* *superaret* *pecunie.* *Pom-* *pej.* *apud* *Cic.* 8. *Att.* 12. *Quæ* *arma* *superab-* *uot.* *Liv.* 22. 40. a med. *Nihil* *ex* *reptis* *in* *diem* *commensibus* *superab.* *Horat.* *Art.* *P.* 327. *dicat* *et* *de* *quinquies* *remota* *est* *Unica*, *quid* *superet?* *Propert.* 4. 2. 57. *Sex* *superant* *varius*: *le* *non* *moror.* *Tybull.* 3. 2. 17. *Partes* *quæ* *solis* *mei* *superabil* *corporis* *ossa.* *Cæli.* *ad* *Cic.* 8. *Fam.* 5. *extr.* *Quam* *hoc* *Cæsel* *superet*, *non* *te* *felicit.* *Liv.* 29. 7. a med. *Ciculus* *et* *a* *Messane* *Locron*, *aliquot* *horis* *de* *esperante*, *accessit*, *restando* *qualche* *orn* *del* *di.* *et* *Virg.* 9. *Ecl.* 27. *superet* *modo* *Manlius* *nobilis.* *h. e.* *non* *aufertur*, *sed* *notum* *remaneat.* *Liv.* 45. 23. *Quid* *igitur* *superat*, *quod* *purgamus?* *et* 22. 40. *Nihil* *ex* *reptis* *superabat.* *q* 4. *Item* *superantem* *esse*, *superivire*, *ἐμπίω.* *Cæs.* 6. *B. G.* 18. *Uter* *eorum* *vita* *supererit*, *ad* *enm* *par* *ot-* *trivique* *pervehit.* *Virg.* 3. *Æn.* 339. *Quid* *puer* *Ascanius?* *superatus* *et* *veclit* *aure?* *et* 2. *ibid.* 648. *seile* *una* *superque* *Vidimus* *eccidit* *et* *cap-* *tes* *superavimus* *arbi.* — *Ita* *hæc* *postrema* *et* *gificatione* *non* *solum* *adhibetur* *absoluta*, *nen-* *uorum* *more*, *sed* *accusativo* *etiam* *conjuncti.* *In-* *script.* *to* *Novell.* *letter.* *di* *Firenze* *T.* 15. p. 680. *L. PLATTIO* *L. F. GAL. EPIDASTO* *VIX.* *ANN.* *XVI.* *OPTIMO* *ET* *PIENTISSIMO* *L. PLATTIO* *L. F.* *GAL. EPIDASTO* *ET* *OPTIMO* *ET* *PIENTISSIMO* *L. F. GAL. EPIDASTO* *ET* *OPTIMO* *ET* *PIENTISSIMO* *L. F. GAL. EPIDASTO* *ET* *OPTIMO* *ET* *PIENTISSIMO* *L. F. GAL. EPIDASTO* *ET* *OPTIMO* *ET* *PIENTISSIMO* *L. F. GAL. EPIDASTO* *ET* *OPTIMO*

Hisp. *pasaz ultra, propasar, sobrepajar*; Germ. *über etwas gehen, übersteigen, passieren, über-ragen*; Angl. *to outreach, surpass, surmount*.

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. *Enn.* apud *Varron.* 7. *L. L.* 73. *Müll.* temo superat *Siet-las.* *Zucet.* 3. 1031. pedibus saltem docuit su-perare lacunas. *Cæs.* 4. *B. C.* 48. Tempestas ex omni-bus montibus nixas proluit ac summam rip-am fluminis superavit. *Virg.* 2. *En.* 302. sum-mi fastigia teclit Ascensu supero. *Id.* 3. *G.* 270. superant montes et flumina tranant. et *ibid.* 317. caprea gravidio superant vix ubere limbo. *Zucan.* 1. 183. Jam gelidas *Cæsar* cursu su-peraverat arces. *Liv.* 5. 34. Superare Alpes. et *ibid.* 8. munitiones. *Virg.* 6. *En.* 676. jugum. et 9. *ibid.* 314. fossas. *Ovid.* 1. *Met.* 317. cacumina nobes. et 7. *ibid.* 767. de vulpe. Illa levi valor su-peraret retia salto. *Tac. Agric.* 33. Superare tan-tum illoeris, silvas avasisse, transisse æstivaria, pul-crum ac decorum. *Liv.* 26. 45. Superans genna aque. sarnontando. — Translate. *Cic.* 1. *Turc.* 19. 43. Quam regionem quom superavit animus, finem altius sese effendi facit. ¶ 2. Nunc spe-ciatim est verbum nauticum, et significat, locum aliquem navigando prætervehi, præsertim si sin-gulari contentione id fiat, ut fretum, promontori-um, adversum amnem, contrarium ventum. *Virg.* 1. *En.* 247. Intima Regna Liburnorum et fontem superas Timevi. *Lucil.* apud *Serv.* in hunc loc. Promontorium remis superamus? *Minerva.* *Ovid.* *Id.* 595. ubi ventosum superare naufragus æquor. *Id.* 1. *Trist.* 11. 5. bima-rem cursu superavimus Isthmum. *Seneca Octav.* 128. Superatum mare. Adde *Tac.* 15. *Ann.* 43.

II.) Translate est vinco, ascello, antecedo, præ-cto, superior sum. ¶ 1. Generatim. *Plaut. Cist.* 2. 1. 3. Qui omnes homines supero. *Varro* 1. *R.* 50. Ne in ea re tamplius fructum superet. h. e. excedat. *Cæs.* 7. *B. G.* 24. Milites, quom frigore et assiduis imbribus tardarentur, tamen conti-nenti labora omnia hæc superaverunt. *Cic.* 5. *Fam.* 8. a med. In qua, etiam si multi mecum contendunt, omnes facile superabo. *Id.* 1. ad *Q.* fr. 1. Enit. Non dubitabam, quin hanc episto-lam fama asset ipsa sua caleritate superatura. *Id.* 1. *Tusc.* 1. a med. Superare aliquem do-ctrina et omni litterarum genere. *Id.* 1. *Orat.* 15. 66. arte dicendi. *Id.* *ibid.* 44. 195. Biblio-thecas videret XII. tabularum libellos utilitate ubertate superare. *Id.* *Amit.* 3. 11. Se a suis aut ingenio aut fortuna aut dignitate superari. et *ibid.* Superare spem aliorum. *Ovid.* 3. *Pont.* 2. 56. aliquem mobilitate. *Id.* *Heroid.* 2. 137. farrum duritia. *Virg.* 5. *Ecl.* 9. Quid, si idem certat *Phæbum* superare canendo? *Id.* 5. *En.* 710. superanda omnis fortuna ferando est. *Liv.* 29. 8. Superare omnes avartia. *Nepos Alcib.* 11. splendora et dignitate vltis. *Id.* *Dion.* 4. inge-nio, ancloritate, amora populi. *Id.* *Epam.* 2. Doctrinis tanto antecessit concilipulos, ut fa-cile intelligi posset, pari modo superatum om-nes in ceteris artibus. *Sil.* *Il.* 10. 347. custos *Ioachæ* multa superandis nocte juvenem. h. e. *Argus.* *Id.* 8. 506. *Marsya* *Mygdoniam* *Phæbi* superatus pectina loton. *ἑλγυαπόδ.* *Inscript.* apud *Gruter.* 1094. 2. LIBERALITATE IN PATRIAM A MAIORIBUS TRIBUTIS EXEMPLIS SVIS SUPERAVIT. ¶ 2. Speciatim in re militari est armis vinco, debello, profligo, domo. *Plaut. Amph.* 2. 2. 24. Superare hostes. *Cæs.* 2. *B. C.* 5. Suos cohortatus, quos integros superavissent, ut victos con-temnerent. et *ibid.* 22. Equitri prælio ruperata hortem. *Id.* 2. *B. G.* 22. Claissen magnam su-peratam esse. *Cic.* pro *leg. Manil.* 3. 8. Mi-thridates superatus. *Virg.* 1. *En.* 350. clam ferro incautum superat. *Ovid.* 12. *Met.* 364. bello superatus *Amyntor.* *Nepos Them.* 5. Se a *Themistocle* non superatum, sed conservatum iudicavit. *Id.* *Con.* 4. Quom (ducem) neque con-silio neque copiis ruperare posuit. *Id.* *Agex.* 4. Superare *Asiam* bello. *soggiogare, occupare.* et *Flor.* 2. 6. med. Tota insula in una urbe su-perata est. ¶ 3. Hinc metaphoricæ extra rem militarem. *Enn.* apud *Cic.* 3. *Rep.* 3. 6. Quem nemo potuit ferro superare nec euro. *Plaut.*

Asulul. 4. 1. 7. Si barum videt superare amo-rem. *Cic.* 4. *Cat.* 11. 23. Si meam spem vii improborum fefellerit atque superarit. *Id.* 4. *Fin.* 4. 7. Injurias fortuonæ facile præceptis su-perabat. *Liv.* 9. 4. Quom (necessitate) ne di-quidem superant. *Virg.* 3. *En.* 368. Superare labores. *Id.* 11. *ibid.* 244. casus. *Vellej.* 2. 120. a med. difficultates. *Amman.* 19. 8. 6. Ut incede-di nimietate superaret. — Hinc *Part.* præ-sens. *Superans*, entis, etiam edjective usurpatur; unde *Comp. Superantior*; *Sup.* *Superantissi-mus.* — *Superans* est prævalidus, eminens. *Virg.* 5. *En.* 473. Hic victor, superans animis tauro-quos superbus. *Zucet.* 5. 394. Quom semel in-terea fuerit superantior ignis Et semel, ut fama est, humor regnarit in arvis. *abbia pigliato for-za o elasi ingaggiardito.* et *Solin.* 2. Moos su-perantissimus.

SUPEROBDUCTUS, a, um, particip. ab inu-ali. superobduco, superinjectus. *Paulin. Nolan.* *carm.* 22. 110. Sed superobducto prædita (*Re-becca*) pallio.

SUPEROBRŪO, rūs, rūi, rūtum, rūrere, a. 3. *Part.* *Superobrutus.* — *Superobruo* est ra aliqua injecta operio vel opprimo. *Propert.* 4. 4. 89. Dicit et ingentis comitum superobruit (*Tarpe-jam*) armis. *Auson.* *Epitaph.* 25. Hic *Hecuba* injectis perli superobruta saxis.

SUPEROBRŪTUS, a, um, particip. *V. voc.* præced.

SUPEROCCIDENS, entis, particip. ab inuait. *superoccido*, supra aliquem occidens. *Macro.* 1. *Sonn.* *Scip.* 18. circa med. Luna soli anteceden-ti superoccidens.

SUPEROCŪPO, as, are, a. 1. depræheodo. *Virg.* 10. *En.* 334. Quem non superoccupat *Hirbo.* *Alti divisim leg.*

SUPEROPERO, in, ire, n. 4. supra operio. *Fulgat.* *interp.* *Ps.* 105. 17. apud *Augustin.* ad *h. Ps.* Terra superoperuit super congregatio-nem *Abiron.* *Fulg.* habet terra operuit super.

SUPERORDINATIO, ōnis, f. 3. (superordino) alla super aliam ordinatio. *Ambros.* *Ep.* 12. n. 5.

SUPERORDINATUS, a, um, particip. *V. voc.* seq.

SUPERORDĪNO, as, avi, atuin, ars, a. 1. *Part.* *Superordinatus.* — *Superordino* est in super dis-pono seu potius in super novos condiciones addo. *Fulgat.* *interp.* *Gal.* 3. 15. *Homilis* confir-matum testamentum nemo spernit aut superor-dinat. Adde *Tertull.* 5. advers. *Marcion.* 4.

SUPERPARTICŪLĀRIS, as, adject. Ita appella-tur numerus aliquis ad alterum comparatus, qui continet totum minorem et partem ejus ali-quam, quam *Itali* aliquoties dicunt: idem atlam serquatus dicitur, *ἐμπόποι.* *Capell.* 7. p. 251., *Boeth.* 1. *Arithm.* 24. et *Isid.* 3. *Orig.* 6. 11.

SUPERPARTICŪLĀRITAS, itis, f. 3. (super-particularis) condicio numeri superparticularis. *Boeth.* 1. *Arithm.* 32. et 1. *Musie.* 6.

SUPERPARTIENS, entis, particip. ab inuait. *superpartio*, qui parte aliqua alium superat. Hinc *superpartiens* numerus vocatur, qui aliter continet integrum et in super aliquas ejus par-tes, *ἐμπερίς.* *Capell.* 7. p. 252. De superpar-tiente: sumamus quinquæ ad tria; antecedit qui-narius ternionem, quod et illum ipsum et ejus duas tertias (partes) habet. *Boeth.* 1. *Arithm.* 28. *Superpartiens* numerus habet alium totum intra se et ejus in super aliquas partes, vel duas vel tres vel quatuor, vel quot ipsa attulerit com-paratio. Si ergo numerus alium intra se nu-merum habens ejus duas partes habuerit, su-perpartiens nomen datur: si vero tres, super-tripartiens; quod si quatuor, superquadrarti-ens; atque ita progredientibus in infinitum sagera nomina licet. Adde *Cassiod.* *Arithm.* p. 585. et *Isid.* 3. *Orig.* 6. 12. Cf. SUPERPAR-TICULARIS.

SUPERPENDENS, entis, particip. ab inuait. *superpendeo*; supra pendens, ut *Superpendentia* sara, apud *Liv.* 37. 21. ad fin.

SUPERPETENS, entis, particip. ab inuait. *superpeto*, intanter petens. *Venant.* *Vit.* 5. *Leob.*

6. Nec superpetenti daret aliquid superfluum, nec indigenti congruum subtraheret alimentum.

SUPERPICTUS, i, um, particip. *V. voc.* seq. SUPERPINGO, pingis, pictum, pingera, a. 3. *Part.* *Superpictus.* — *Superpingo* est supra vel in superiore parte pingo. *Avien.* in *Arat.* 908. Cuncta superpingunt rutilam sua sideris noctem. *Solin.* 17. *Paulherz* minutis orbiculis superpictæ.

SUPERPLAUDO, is, era, n. 3. super aliquid plaudo. *Solin.* 2. ad fin. de avibus *Diomed.* Aquis imbuunt plumas: Ita ædem excusso bu-more purificat: tunc pinnulis superplaudunt.

SUPERPONDĪUM, ūi, n. 2. (super et pondus) pondus auctarium, quod legitime sarcinæ adijci-tur, *soprapposo, sopracarico, ἐμπερπον.* *Apul.* 7. *Met.* *Eriguam* scilicet et illud tantæ molis su-perpondium. *Gloss.* *Lat.* *Gr.* *Superpondium, ὑπερπερπον.*

SUPERPŌNENS, entis, particip. *V. voc.* seq. SUPERPŌNO, pōnis, pōstum, pōnere, a. 3. *Part.* *Superponens* I. 1. c; *Superpositus* fara in omni paragr; *Superponendus* II. 3. — Su-perpono est supra pono, impono, mellere sopra, *soprapporre, ὑπερτίθημι.*

I.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Absolute. *Ovid.* *Heroid.* 21. 190. Egra superposita membra fovere manu. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 32. 42. (146). *Galla* superposita. h. e. supra alta. — b) Cum ad-dito Dat. *Liv.* 1. 34. *Superpositum* capiti decus. h. e. pileus. *Sueton.* *Claud.* 20. in fin. Congestis pilis superposuit altissimam lurrin. *Plin.* 5. *Hist. nat.* 8. 8. (43). Desertit *Africa* duas *Ethiopia* su-perponunt. h. e. itas esia ajunt. *Colum.* 1. *R.* 5. ante med. Superponere villam profluanti.

Id. 4. *ibid.* 24. *Brachia* vitis jugo superposita præcipitatio. *Plin.* 5. *Ep.* 6. circa med. *Apodyterio* superpositum est *sphæristerium.* *Capit. Max.* et *Balbo* 9. *Homilis* collo superpositum. *Amman.* 24. 2. 3. *Templum* arci superpositum.

— c) Cum Acc. et præp. super. *Cyprian.* *Ep.* 7. (ad 11.) *Superponens* manum super aratrum — d) Cum Abl. *Amman.* 24. 2. 11. *Montis* in-terrupta planitie superposita (arz). ¶ 2. Spe-ciatim de medicamentis est adpono, applicare, applicare sopra. *Plin.* 32. *Hist. nat.* 7. 24. (75). *Rana* carnes doloribus oculorum superponunt.

Id. 29. *ibid.* 6. 38. (126). *Superponi* oportet splen-dium e melle decoctum. *Sillig.* superimponi. et *ibid.* 2. 10. (38). *Vellera* medicamentis super-poonantur. *Cels.* 5. 26. n. 35. *Melleorum* cerato miscera idque superponere. *Scribon.* *Compor.* 206. *Superpositum* loco dolenti emplastrum.

II.) Translate. ¶ 1. Est præpono, præficio. *Lactant.* *Mort. persecut.* 36. *Parumque* hoc fuit, nisi etiam provincie ex altiore dignitate gradu singulos quasi pontifices superponeret. h. e. Sa-cerdotes. ¶ 2. SACERDOTALIS. — Absolute. *Inscript.* apud *Gruter.* 581. 7. T. FLAVIO PAS-DEROTI AVG. LIB. HYPERPOTITO MEDICORVM etc. protomedico. — Cum addito Acc. et præp. in.

Liv. *fragm.* 1. 91. apud *Niebur* p. 95. *Perperna* in maritimam regionem superpositus, ut ea, quæ integra adhuc ab hoste sint, tueri posset. — Cf. *Petr.* *fragm.* *Tragur.* 56. *Burmann.* *Paer* su-per hoc positus officium. ¶ 2. Hinc est præfero. *Seneca.* *Ep.* 58. ante med. *Stoici* voluit super-ponere huic etiam allud genus magis principale.

Id. *Const. sap.* 19. *Superponere* animum inju-rijs. — Se superponere, se præferre, apud *Augustin.* in *Ps.* 93. n. 24. *Superponere* se vo-lunt illi, exagitant quanti justum etc. ¶ 3. Item ultra adjicio. *Quintil.* 9. 4. 25. *Lavioribus* su-perponenda rnat. Adde 8. 4. 6. — Cum Abl. et præp. in. *Fulgat.* *interp.* *Eclli.* 23. 2. *Quis* superponet in cogitatu meo flagella et in corda meo doctrinam sapientie?

¶ 4. Est etiam in super habeo, negligo. *Colum.* 3. *R.* 10. ante med. *Siquam* scientiam eligendi malicoli habet, eam propter infirmitatem distimulat aut super-ponit. *Alti leg.* seponit. Cf. *Quintil.* 9. 4. 25.

SUPERPŌSITIO, ōnis, f. 3. (superpono) actus superponendi, rorrappositione. ¶ 1. Generatim. *Augustin.* 2. *Quest.* in *Hept.* 154. ad fin. *Manus* superpositio. Adde *Fulgat.* *interp.* *Lec.* 23. 15. ¶ 2. Speciatim apud *Cæli.* *Aurel.* 2.

Tard. 13. et 3. *ibid.* 2. *et* $\sigma\alpha\pi\sigma\epsilon\upsilon\sigma\mu\acute{o}\varsigma$, summa morbi accessio, tempus morbi vehementius et exacerbatio per interitella rediens: quam in *præf. Tard.* superpositionem vocat, et 4. *ibid.* 3. 44. opponit lenimento. Adde *eund.* 2. *Acut.* 12. *init.*, ubi *superpositio* respondet *epithesi*.

SUPERPÓSITIVUS, a, um, adject. (superpositus) qui superponit. *Priscian.* 18. p. 1163. *Putsch.* Verbe, quæ per obliuientiam, id est *xat' éμπαρτίας*, dicuntur superpositiva, ut habeo, possideo, teneo etc. At *Heil* banc voc. omittit.

SUPERPÓSITUS, a, um, particip. *V. SUPERPONO.*

SUPERPOSTULATIO, ōis, f. 3. aila ultra debitum postulatio vel excoctio. *Cod. Theod.* 7. 4. 28.

SUPERQUADRIPARTIENS. *V. SUPERPARTIENS.*

SUPERQUADRINGENTUS, a, nm, adject. (super, quadrus et quatus) *Boeth.* 1. *Arithm.* 28. Ut qui dicitur superquadrupartiens, idem dicatur superquadrilingulus.

SUPERQUAM. *V. SUPER.*

SUPERQUARTUS, a, nm, adject. Ita appellatur numerus maior, qui, cum alio numero comparatur, eundem integram continet atque insuper quatuor ejus partes, quemque sesquiquartum vocat *Boeth.* 1. *Arithm.* 24. et subquarto opponitur, *εμπετάτος*. *Cupell.* 7. p. 251. Superquartus (numerus est), qui ipsam aliquam et quatuor ejus (partem habet). et *moz.* Superquartum rationem habet quinque ad quatuor. *V. SUPERDIMIDIUS.* Adde *Boeth.* 1. *Arithm.* 28. *ad fin.*

SUPERQUATIO, is, era, a. 3. super conuultio. *Avien.* In *Arct.* 1205. superquellit ira furor-que Matrem. *Alit* *divisim* leg. super; queti.

SUPERQUINTUS, a, um, adject. Ita vocatur numerus major, qui, cum alio comparatus, eundem integram continet atque insuper quintam ejus partem, quemque sesquiquintum vocat *Boeth.* 1. *Arithm.* 24. et subsesequinto opponitur. *V. SUPERDIMIDIUS.* Adde *Cupell.* 7. p. 251.

SUPERRASUS, a, nm, particip. ab *innat.* super-rasus, supra rasus, raso di sopra. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 23. 49. (104). Clevia pedum super-rasata.

SUPERRIDEO, es, ere, a. 2. super aliquid ridere. — Cum *Dat.* *fulg.* *interp.* *Itin.* *Prov.* 1. 28. apud *Augustin.* in *Ps.* 54. Ego vestram perditionem super-ridebo. Adde *Pseudo-Cyprian.* *De sing. cler.* 1.

SUPERRIGO, as, are, a. 1. supra rigo, inundo. *Sil.* *Il.* 151. 155. Cornu Isthmum curvata sublimis super-rigat unda. *Ita* leg. *Heins.*, alii eub-erigit.

SUPERRIMUS (superrimus). *V. SUPERUS.*

SUPERRUENS, ōis, particip. *V. voc. saq.*

SUPEREÜO, is, ere, a. 3. Part. *Superruens.*

Superno est super obliqui eado. *¶* 1. *Io.* *transitive.* — a) Cum *Dat.* *Apul.* 2. *Met.* Ecce uxor bene intronipit et statim corpori superruens etc. — b) *Absolute.* *Ammian.* 16. 19. 53. Acer-vis superruunt obruti necabantur. *¶* 2. *Transitivorum* mora, cum *Acc.* *Apul.* 1. *Met.* Atque ago de alto cadens, Soeratem superruo.

SUPERRUTILLO, as, ere, n. 1. super rutillo. *Prudent.* 8. *api* *crisp.* 196. Tecta cornu super-rutilant de iaculis aureolis.

SUPRESAPIO, is, ere, n. 3. valde sapio. *Tertull.* *Anim.* 18. Plato illum ait supersapere, qui mente maxime sapit.

SUPERSCANDENS, entis, particip. *V. voc. saq.*

SUPERSCANDO, is, ere, a. 3. Rillam super-acendo apud *Tertull.* *Pœnit.* 10. et 1. *Nat.* 7. Item leg. nonnulli apud *Colum.* *loc. cit.* — Part. *Superscandens.* — *Superscandens* est enreum ecendo, *sapere*, *andare* sopra, *επερβαίνω*.

1.) *Proprie.* *Liv.* 7. 36. Superscandens vigilum strata strato corpora miles. *Colum.* 11. *B. R.* 3. Quam superscandens entes nrisque sulci. *Schneider* leg. *superscandant*; alii eiller.

II.) *Translata.* *Tertull.* 1. *Not.* 7. Hoc superscandit omnem admirationem. *transcende*, *supera*. Adde *Pœnit.* 10.

SUPERSCENDO. *V. voc. præced.*

SUPERSCRIBO, scribis, scripsi, scriptum, scribere, a. 3. Part. *Superscriptus.* — *Superscribo* est supra scribo, *scribere* sopra, *εμπερβαίνω*.

1.) *Proprie.* *¶* 1. *Generatim.* *Modest.* *Dig.* 50. 10. 4. Præsidis nomen superscribere. *h. e.* Inscribere operi novo. *V. INSCRIBO.* *Scholast.* *Bob.* *ad Cic.* *Arch.* 11. n. 1. p. 359. 4. *B. Cujus* (libri) plurimos versus vestibulo templi Marti superscripsit *Erutus.* *Scholast.* *ed Juvenal.* 6. 123. Quoniam in cellis nomina meretricum fuerant superscripta. *¶* 2. *Specialim* scripturæ eddicere, puta animadversionis seu adnotationis causa. *Ulp.* *Dig.* 28. 4. 1. Si inconsectio superscripsit, induisse se etc. *¶* 3. Et atiam emendandi gratia scripto inscribere. *Gell.* 20. 6. sub fin. Quum ita in Castilla (*Sall.* 34.) scriptum esset: Sape majores vestrum minarili plebis Romanæ: vestrum obliuerunt et vestri superscriperunt. *Sueton.* *Ner.* 52. *estr.* *Ita* multa et delicta et inducta et superscripta inerant. Adde *Plin.* 7. *Ep.* 12.

II.) *Translata.* *Fulgat.* *interp.* *Hebr.* 8. 10. In corde eorum superscribam eas (*legis*). Adde *ibid.* 10. 16.

SUPERSCRIPTIO (superscribitio), ōis, f. 3. (superscribi) actus superscribendi, vel id quod supra scriptum est. *Fulgat.* *interp.* *Math.* 23. 20. Cujus est imago hæc et superscriptio? Adde *Scholast.* *ad Juvenal.* 5. 34.

SUPERSCRIPTUS, a, nm, particip. *V. SUPERSCRIBO.*

SUPERSEDENS, entis, particip. *V. voc. saq.*

SUPERSEDO, sedes, sedē, sessum, sedere, n. 2. Etiam supersedo reperitur in quibusd. *Codd.*, ut apud *Liv.* 38. 51. et *Ammian.* 25. 8. 2. (*V. infra*) *Cf.* *Dionh.* *Gramm.* p. 425. 4. *R.* Item supersedo apud *Cupell.* 3. p. 58. Deem et octo numero (*litteræ*) supersidunt. — Part. *Supersedens* sub *A I.*; *Supersessus* sub *A II.* 3. c et *B I.* et *II.*; *Supersedendus* sub *B II.* — *Supersedo* est super aliquid sedere, *sedere* sopra, *εμπερβαίνω*; *supersessus* autem *A)* *Intransitive*; et aliquando etiam *B)* *Transitivorum* more.

A) *Intransitive.* 1.) *Proprie.* *Sueton.* *Ner.* 11. Eques R. elaphanto supersedens. *Id.* *Aug.* 98. Aquila tentorio ejus supersedens. *Ammian.* 23. 6. *ad fin.* Supersedere corio damnati ob iniquitatem iudicis, iudex altus coquebatur. *Alit* leg. *supersidere*. quod habetur etiam apud *Liv.* 38. 51. *Ruricius Ammian.* 25. 8. 2. *Supersedentes* utribus. *Gordianus.* leg. *supersidentes*.

II.) *Translata.* *¶* 1. Est præsidere. *Cato R. R.* 5. sub *init.* Villicia sua serrat diligenter, ut tibi familie supersedat. *h. e.* Inter jorgia famillæ discernat atque componet. *¶* 2. Item in sua sententia perstare, manere. *Cyprian.* *Ep.* 42. (n. 45) n. 3. Qui oblatione sua vel furoris supersederunt etc. *V. Hertel* in *præf.* *ad Cyp.* p. LIII. de *h. l.* *discretem.* *Cf.* *Augustin.* *De hæres.* 87. *¶* 3. Item sapio est cessare ab aliqua re, obstitare, rem institutam omittit: quasi super aliqua re enoctari et sedendo nihil agere, luscire, cessare, *supersedere*. — a) Cum *Dat.* vel *Abi.* *Auct.* *B.* *Afr.* 75. *Supersedera* pugna. *Plaut.* *Epid.* 1. 1. 37. *Supersede* letis rebus jam. et *Pœn.* 1. 2. 5. *Supersede* letis verba. *Turpil.* *apud Non.* p. 40. 7. *Merc.* *Supersedere* nuptiis. *Cæs.* 2. *H. G.* 8. *prælio.* *Cic.* 4. *Fam.* 2. sub fin. Ut supersedeas hoc labore litleris. *Monum.* *Ancyr.* 1. 1. 22. p. LXVIII. *Mommius* *quæ* *pluris* *triumphos* *mihi* *ignave* *decravisset* *its* *supersedi.* — b) Cum *Infinito.* *Sisen.* *apud Non.* p. 40. 11. *Merc.* De virtute eorum accensum proloqui supersedeo. *Liv.* 21. 40. *Supersedissem* loqui apud *vn.* *Sueton.* *Tit.* 7. a *med.* *Artifice* *noo* *mudu* *fovere*, *sed* *spectare* *omnino* *supersedit.* *Fal.* *Max.* 2. *G. n. G.* *Supersedeo* te habere *eivem.* et *ibid.* 3. n. 6. *Moris* *erat*, *consoles* *invitari* *ad* *cenam*, *delude* *rogari*, *ut* *venire* *supersederent.* — c) *Pasire* *impersonaliter.* *Cic.* 2. *Herenn.* 19. *ad fin.* *Complatione* *supersedeandam* *est*, *et* *ree* *brevi* *est.* *Sic* 1. *Invent.* 20. a *med.* *Verborum* *multitudine*

supersedendum *est.* *Liv.* 7. 27. *Tribulo* *ac* *delectu* *supersessum* *est.* *Id.* 38. 51. *Quum* *hodie* *litibus* *et* *jurgis* *supersederi* *equum* *ait.*

B) *Transitivorum* *mora.*

1.) *Proprie.* *Apul.* 11. *Met.* *Ansam* *superse-* *debat* *aspis.* — *Pasivæ.* *Isid.* 17. *Orig.* 9. 53. *Aristoclechia* *dicitur*, *quod* *matellibus* *seis* *opti-* *mum* *sit*, *nam* *superessa* *post* *peritum*, *matricem* *beneficio* *vaporis* *expurgat.* *h. e.* *superposita.*

II.) *Translata.* *Gell.* 2. 29. a *med.* *Cognati* *et* *affines* *operam*, *quem* *dare* *rogati* *sunt*, *superse-* *derunt.* *supple* *dare* *supersederunt*: *vel* *figurate* *per* *εμπερβαίνω* *locutus* *est*, *ut* *Virg.* 1. *Æn.* 577. *Urhem* *cum* *statuo*, *vestra* *est.* — *Pasivæ.* *Cic.* 2. *Herenn.* 17. 28. *Hæc* *causa* *non* *visa* *est* *superse-* *derenda.* *Apul.* *Florid.* n. 18. *Sed* *istis* *om-* *nibus* *superessis*, *nihil* *amplius* *speciari* *debet*, *quem* *etc.* *h. e.* *omissis.*

SUPERSMINATOR, ōis, m. 3. (superseminare) qui superseminat, *sopraseminatore.* *Tertull.* *Anim.* 16. *estr.*

SUPERSMINATUS, a, nm, particip. *V. voc. saq.*

SUPERSMINO, as, avi, atum, ara, a. 1. Part. *Superseminatus* II. — *Superseminare* est supra seminare, *sopraseminare*, *εμπερβαίνω*.

1.) *Proprie.* *Hieronym.* *Ep.* 30. n. 14. *ex Math.* 13. 25. *Zizania* *superseminat.* *Fulg.* *int.* *Matth.* *loc. cit.* *Isid.* *homio* *superseminavit* *zizania* *in* *medio* *tritici.* Adde *Augustin.* in *Ps.* 65. 16.

II.) *Translata.* *Tertull.* *advers.* *Praz.* 1. a *med.* *Avena* *Piceæ* *superseminata.*

SUPERSERO, ōis, sedī, sēdere, a. 3. idem ee superseminare. *Arnob.* in *Ps.* 55. *Delegitur* (*homo*) *tritico* *supersevisse* *zizania.*

SUPERSEQUALTER at *supersequaliter*, ōis, f. 3. *supersequalter*, adject. *Boeth.* 1. *Musica.* 4. Quertum est inæqualitatis genus, quod ex multiplici at super-particulari conjungitur, quum scilicet major numerus habet in se minorem numerum vel bis vel ter vel quottienslibet atque ejus onam aliquam partem, et si cum bis habet et ejus dimidiam partem, vocabitur duplex supersequalter, ut sunt quinquæ ad duo; si vero bis minor continetur et ejus tercia pars, vocabitur duplex supersequalterius, ut sunt septem ad duo.

SUPERSEQUALTER. *V. voc. præced.*

SUPERSEQUEDECIMUS, a, nm, adject., ut *Supersequedecima* proportio, *Boeth.* 3. *Musica.* 1. p. 1111. *Cf.* *voc. præc.* et *seq.*

SUPERSEQUEXTUSDECIMUS, a, nm, adject. *Boeth.* 3. *Musica.* 1. p. 1110. Quoniam vero ad XVI. numerum XVII. numerus comparatus supersequextusdecimam obtinet proportionem; uode sit, ut quoniam supersequextusdecima proportio tonum bis aucta transcendit.

SUPERSEQUITERTIUS, a, nm, adject. *V. SUPERSEQUALTER.*

SUPERSESSUS, a, nm, particip. *V. SUPERSEDEO.*

SUPERSXTUS, a, nm, adject. *επερτος*, appellatur numerus major, qui, cum alio comparatur, eundem integram atque insuper etiam ejus partem continet, ut septem ad sex. *V. SUPERDIMIDIUS.*

SUPERSEDO at

SUPERSEDO. *V. SUPERSEDEO.*

SUPERSELIENS, entis, particip. *V. voc. saq.*

SUPERSEILIO, is, ira, n. 4. Part. *Supersellens.* — *Supersellio* est sopra callo. *Colum.* 8. *H. H.* 3. a *med.* *Partem* *dolentur* *ip* *quadrum*, *ne* *ter-* *res* *lervitas* *earum* *superilliantem* *volocum* *non* *recipiat.* — Cum *Acc.* *Chalcid.* *Tim.* 220. *Habent* *etiam* *monta* *vim* *animæ*, *qua* *etc.* *præ-* *cepta* *at* *præceptis* *superassunt.*

SUPERSEISTO, is, isti, sēstere, n. 8. sopra sisto vel isto, supersto, stare sopra. *¶* 1. *Io.* *transitive.* *Jul.* *Ful.* 3. *ree* *gest.* *Alex.* *M.* 86. *Ibi* *demum* *at* *font* *factus* *est*, *et* *aquila* *atque* *super-* *stebat.* *¶* 2. *Transitivorum* *mora*, cum *Acc.* *Apul.* 8. *Met.* *Jamque* *Cherite* *fremaos* *inve-* *dit* *ac* *superstibat* *sicariis.* *Id.* 11. *ibid.* *Ante* *dem* *simu-* *lacrum* *constitutum* *tribunal* *lignæum* *superstibat.*

SUPERSITUS, a, nm, particip. ab *sonst.* *super-* *sino*, *supra* *positus*, *εμπερβαίνω*. *Inscript.*

apud Gruter. 43. 10. q. MANILIVS PHILYMENTVS SIGILLVM EVM ABA HYIC ABAE SVPERVIT. ET SCRIPTV DAM SVS VETVSTATE CORRVPT. RENOVAVIT. Fabretti. linceo. In Emend. p. 1. et J. B. Moissesi in Mem. di Lodi p. XXII. pro superavit. legunt superposuit; hic vero postremum ibid. pro Manilius leg. Manlius.

SUPERSOLANEUS. F. SUBSOLANEUS.

SUPERSOLITUS, a, um, particip. ob locut. supersoleo, consuevit. Jornand. De regn. succ. p. 681. ed. an. 1531. Addito supersolito Isauris dono etc.

SUPERSORBEO, et, ere, a. 3. Insuper sorbeo. Sas. Pincit. De medic. 16. 30.

SUPERSPARGO (superspergo), spargis, sparsim, spargere, a. 3. Part. Supersparsum et Superspersum. — Superspergo est supra spargo, Insupergo, aspergo, epargere copra, emendare. Cato R. R. 64. Quae herbanissima erant, in lecto condito et sepe superspargito. Alii leg. spargito. Plin. Paternian. 1. 56. Et faricam fabam superspergare. Adde Pelagon. Veterin. 9. 1. Arnob. advere. Gent. 7. p. 223. Rebusque his omnibus cunillam superspergere bubulem. Solin. 27. a med. Gemma viridi colore, stellis panicis superspergetur; et ibid. 30. a med. de camelopardali. Condidi meculis supersperata. Alii leg. supersparata.

SUPERSPARSUS et

SUPERSPERGO. F. voc. praeced.

SUPERSPERO, as, avi, are, a. 1. Insuper aut valde spero, ἐκάλει. Ambros. in Ps. 118. serm. 15. n. 23. Rē in verbum tuum spero. Gracius tamen ἐκάλεια habet, quod est supersperavi: quod de eo dicitur, qui semper addit ad sperandum, et quom speravit aliquid, iterum sperat. Fulg. int. Pa. 118. 43. habet: in iudicio tuis supersperavi. Id. ibid. 90. in verba tua supersperavi.

SUPERSPERSUS, a, um, particip. F. SUPERSPERGO.

SUPERSPICIO, is, ere, a. 3. (super et specio) supra vel ultra suspicio. Solin. 1. 97. Superespice per (h. e. enper) caelum triginta quoque milla passuum.

SUPERSTAGNO, as, avi, etc, a. 1. retlegno, redando, allagare di copra, ἐπιταγναι. Tac. 1. Ann. 79. Si omnis Nar in rivoe deductus enperstagnasset.

SUPERSTANS,antis, particip. F. SUPERSTO. SUPERSTATUMINO, as, ere, a. 1. statumine supra firma. Pallad. 1. R. R. 9. 4. Superstatuminare radus.

SUPERSTATUTUS, a, um, particip. ob innot. supersatus, qui praeter statulum asiglitur. Cod. Theod. 7. 4. 12. ubi alii male leg. super ataturum divinum.

SUPERSTRANO, strans, stravi, stratum, alternare, a. 3. Part. Superstratus. — Superstrano est superstrando, distendere supra, ἐκστραπναι. Liv. 10. 29. sub fin. Obratum (corpore consueta) superstratis Gallorum cumella arat. Colum. 1. R. R. 6. ante med. Simili modo pavimenta testacea superstrantur. Cyprian. Ep. 59. (al. 64.) n. 3. Huiusmodi super infantem vidum filium se. Denim deprecanti, superstravit. — Ammian. 16. 8. 10. Superstravit fossam poete solubili, pro super fossam pontem solubilem.

SUPERSTES,antis, oia, gao. object. (super et sto) Superstans pra superstes la Inscr. in Corp. Inscr. Lat. 3. 410.; et superstes in Titula cumet, apud Petrol. Cat. da Rom. LXXII. 8.: Item superstem in acce. pro superstitium, ut est a superstitis, is, nisi per contractionem lia scriptum malla, in Inscr. in Corp. Inscr. Lat. 6. 6295. — Superstes est qui super stat et praesens adeat, ἐπιδεικναι (lit. praesente; Fr. qui se tient près, qui est présent, témoin; Hllp. praesente, testigo; Germ. der nahe bei stehende ist, gegenwärtig ist, Zeuge; Aogl. praesent, testifier), ut docet Festus p. 305. 32. Mili Superstes, testes praesentes significat. cuius rei testimonium est, quod superstitibus praesentibus, li, inter quos contorserit est, vindicta camera iubetur. Plautus in Artemone: Nunc mihi licet quidvis loqui: nemo hic aderi superstes.

1.) Proprie. 2.) Generalit. Cic. Mur. 12.

26. Utique superstitibus (praesentibus), istam viam dico. Formula antiquae Iclorum. Hinc Serv. ad Virg. 3. Aen. 339. Superstes praesentem significat, ut Cicero in Muretoiana: Suis utrique superstitibus. Monant critici, ubicumque post superstitibus additur praesentes, hoc videtur interpretationem vocis prioris. Utique superstitibus significat actore et rae praesentibus. Quod autem apud Cicer. praemittitur suis, ita legunt totum illum locum: Cermen tuum ceteris rebus absut-dum, tum vero nullo usum: Utique superstitibus etc. 2. Specialit. est qui post mortem aliter superest et superstit, ἐπιζήμιος, ἐπιζήμιος-vos (lit. chi sopravvive, superstit; Fr. qui reste, qui survit; Hllp. sobrevivente; Germ. überlebend, am Leben bleibend; Aogl. surviving). — a) Cum Genet. vel Dat. Plin. Asin. 1. 1. 1. Sicut tuum vis unicuique quatum tua superstes vltis ospitem et superstitem. et ibid. 6. Ut tibi superstes uxor metalem siet. Id. Trin. 1. 2. 19. deos oro, ut vltis tua superstes appellet. Ter. Heaut. 5. 4. 7. Ita mihi atque huic sis superstes. Cic. 2. Nat. D. 28. 72. Ut tui sibi liberi superstitis essent. Id. 6. Fam. 2. 3. Quam superstitem te esse rei publ. velis. Horat. Carm. saecul. 42. Eneas patriae superstes. Adde Liv. 2. 7. Tac. 5. Ann. 8. Senec. Ep. 84. etc. Cic. 1. ad Q. fr. 3. 1. Utinam te con solum vltis, sed etiam dignitatis meae superstitem reliquissim. Sueton. Tib. 62. extr. Felicem Priamum putabat, quod superstes omnium evorum exstisset. Plin. 7. Hist. nat. 48. 49. (156). Omnium, quos in consulatu seculo illam rogarent, superstitis fuere. Tac. 3. Ann. 4. extr. Isotagram illi subolem se superstitem laiquorum precarentur. — Superstes sibi dicitur, qui magnam vltis discrimen vix evasit et quodammodo restitit. Seneca Ep. 30. ante med. et Tac. Agric. 3. a med. — b) Absolute. Horat. 2. Od. 2. 7. Illum agel peona metulenta solvi fama superstes. Quintil. 6. pr. 6. Libertis superstitibus. 3. Item qui salvus et incolumis vltit. Ter. Andr. 3. 2. 6. Per coactor scitus puer est natus Pamphilo: deos queto, ut sit superstes. Lucan. 7. 660. Stanta potest mundo Romaque superstitis, Magnus Rex miser.

II.) Translate dicitur de rebus. 1. Metaphorā aumptā a super. paragr. 1. Ovid. 11. Met. 552. Fraegit lacuna inambosi turbis arbor, Fraegit ar at reglmen epolique animosa superstitis Unde, velut victori slustaque despicit undas. Alii enperbit. Stat. 8. Theb. 471. Illa ingens in terga jacet, erat fronte scitus Lancea, colapsa veniunt in tempore flammæ. 3. Metaphorā aumptā a super. paragr. 2. Ovid. 3. Art. am. 127. nec natiros mansit in ancos Rusticlas, pricis dia superstes evit. Id. 3. Amor. 15. 20. Post mea manurum fata superstes opus. Martial. 10. 48. a med. caules tribus jam perna superstes, ch' ē avanzato. — Com Insalto. Stat. 6. Theb. 94. de silva perantiqua. nec cojos domi-nam transgressa veterano Fortar avos, Nymphas etiam multas superstes.

SUPERSTICIO, oia, et SUPERSTICIUM, li. F. SUPERSTITIO. SUPERSTILLO, as, ere, a. 1. supra stillo, getiara supra a goccia a goccia. Apic. 8. 7. ad fin. Superstilla oleum, piper asperges. Adde 9. 19.

SUPERSTIS. F. SUPERSTES. SUPERSTITIO, oia, f. 3. (superstes) Scribitur at superstitio, et etiam supersitium, ex more permuandi lit. t et c, ut in Gloss. Gr. Lat. Δυσδαμονία, superstitium, supersticio, religio. — De origine et eign. hactu nominals huc habet Cic. 2. Nat. D. 28. a med. Non enim phitosophi solum, verum etiam majores nostri superstitionem a religione separebant. Nam qui totos dies precabatur et immolabant, ut tui sibi liberi superstitis essent, enperstitioni sunt appellati: quod nomen postea latius patuit. Contra Lactant. 4. 28. sub fin. Superstitio vocatur, non quia filios suos superstitis optant (omnes solum optant), sed aut li. qui superstitem memoriam defunctorum colunt, aut qui parentibus suis superstitis, coisbant imagines eorum dant,

tanquam deos Penates. F. SUPERSTITIOSUS et Döderlein Lat. Syn. v. 6. p. 358. — Superstitio est religio quaecumque, sed aptus de illa et anllis, ut ait Cic. 1. Nat. D. 42. 117., in que inest timor loanis deorum, superstitione, δεισιδαιμονία, δειδοθρησκία. 1. Superstitio im-pius in malam perlem sumitur, sensu, quem modo exposuimus. Cic. 2. Divinat. 63. 129. Superstitio segarum. Id. ibid. 72. 148. Superstitio hominum imbecillitatem occupavit. Id. 1. ibid. 4. 7. Superstitio obligari. Id. 1. Legg. 11. 32. condietari. Id. 1. Nat. D. 42. 117. libarari. Id. 1. Fin. 18. 66. imbutus. Liv. 26. 19. captus. Tac. 1. Ann. 85. infectus. Ovid. 1. Art. am. 417. Superstitio magna. Horat. 2. Sat. 3. 79. tiilis. Cic. 2. Divinat. 4. 7. anllis. Tac. 15. Ann. 44. exitiale. Quintil. 3. 7. 21. Jadaica. Id. 4. 4. 6. Superstitioes novas inducere. Seneca Ep. 123. sub fin. Superstitio error insanus est: amandos timet; quos colit, violat. Tac. 12. Ann. 59. Magices superstitiones obiectare elical. — Hinc translate. Quintil. 4. 2. 85. Superstitioes praepetorum contra rationem causae trahit. 2. Interdum to bonam partem, pro religione. Virg. 12. En. 817. de Styge. Una superstilio euparis quae reddita divis. Ubi Servius: religio, metus: eo quod superstit caput omni religio. Justin. 39. 3. 8. itis tot necessitatibus sanguinis adiecit superstitionem templi, quo abditia profugerit. h. e. sanctitatem. et 41. 3. 6. In superstitionibus atque cura deorum, praecipua am-bus veostalis est. — Hic translate Seneca Ep. 95. circa med. Virtutis quadam superstitione te-neantur: hanc amant, cum hac vivere velint. Adde Marcell. Empir. c. 26. p. 122. retro mad. 3. Ceterum universam superstitionem dicuntur internarum gentium religiones a Romanorum more abhorrentes. Tac. Agric. 11. Eorum sacra deprehensas, superstitionum persuasiones. Cf. Cels. 8. B. G. 14. et Fulgat. interpr. Act. 25. 19. V. etiam Orelli, ad Tac. 13. Ann. 32. et 15. ibid. 44. et Germ. 43.

Homonym. Differt superstilio a religione, quod, ut ait Lactant. 4. 28., hac est veri cultus, illa falsi. Aliter Cic. 1. Nat. D. 42. 117. Horum sententiae omniun non modo superstitionem tollant, in que inest timor deorum, sed etiam religionem, quae deorum cultu pio continetur. F. etiam RELIGIO init.

SUPERSTITIOSUS, adverb. (superstitiois) 1. Proprie cum superstitione. Cic. 3. Nat. D. 39. 92. Neque id dicitur superstitionis et anllis, sed physica constantique ratione. Id. 1. Divinat. 55. ad fin. Fatium non id, quod superstitione, sed id, quod physice dicitur, causa aterna etc. 2. Translate est nimis solliciti et diligenter. Quintil. 1. 1. 13. Non tamen hoc adeo superstitione vellem fieri, ut diu tantum loquatur Graeco aut discat, sicut plerisque moris est. Id. 10. 8. a med. Cogitatis superstitione labarere, scrupolosamente. et Gell. 1. 25. Inductas superstitiones definira.

SUPERSTITIOSUS, a, um, adject. (superstitio) Comp. Superstitior; Sup. Superstitiosissimus. — Superstitiosus est superstitione imbutus, superstitione, δεισιδαιμονία. 1. Generatim. — a) Fere la maiori partem. Non. p. 432. 2. Merc. Sed vere superstitioni proprietatem ex hoc habent, quod pra cultura deorum supersti-deant, id est, negligant cetera. Nigid. apud Gell. 4. 9. Superstitiosa religioe se alligare. Cic. 2. Divinat. 57. 118. Superstitiosi philosophi. Id. ibid. 41. 86. sollicitudo. Id. Dom. 40. dedicatio. Cf. 1. Nat. D. 42. 117. Tertull. Scorp. 2. Superstitiosissimum saeculum. — Absolute. Cic. 2. Divinat. 89. 81. Imbecilli animi superstitione concipiunt. Sic Theophr. Char. 16. Diod. 1. 62. 4. 51. et Plut. De adul. c. 16. Da superet. c. 10. — b) In bonam partem sumi videtur apud Fulgat. interpr. Act. 17. 22. Per omnia quasi superstitiones vos video. h. e. pra ceteris Graeci religioni dedit. Sic Xenoph. Cyr. 3. 3. 58. at Arist. Polit. 5. 11. 2. Specialit. dicitur interdum de eo, qui aliquid divinat. Plaut. Curc. a. 3. v. 27. Superstitiosus hic quidem est; vana praedicat. Id. Rud. 4. 4. 95. Quid si iste aut au-

peratillosa aut barlela est, atque omnis, quid-
quid iussit, vera dicit? *Cic. 1. Divinat. 31. 66.*
ex *Poeta*. Misa sum superstitiosis barlelallou-
bus. Adde *Plaut. Amph. 1. 1. 167.*

SUPERSTITO, as, ere, n. 1. frequentat. a su-
persto. ¶ 1. Intransitive est superstes et loco-
lumis sum, supersum, essera eano e solvo, ne-
pivovai. *Plaut. Pere. 3. 1. 3.* Ut mihi super-
eit, superet ac superstitet. ¶ 2. Transitive
more aut servare sive locumem prestare. *Enn.*
apud *Non. p. 170. 14. et 176. 3. Merc.* Regnum-
que vestrum ut sospitent superstitentque.

SUPERSTO, stas, stelli, stare, n. 1. Part. *Super-*
stans. — Supersto est supra aliquid sto, stare
sopra, ἐπίσταναι: occurrit autem tum intransitive
tum transitive more. ¶ 1. Intransitive. —
1.) Generaliter est, ut diximus, supra stare. —
a) Cum dativo. *Liv. 40. 2.* Atrox cum vento tem-
pestas eligit in circo mesimo cum columna, qui-
bus superstant, everit. *Id. 10. 28.* Esedie car-
liques superstante hostie armatus, ingenti sonitu
equorum rotarumque advenit. *Id. 28. 7.* Armati
ralia superstante insular munimentum erant. *Sue-*
ton. Galb. 23. Stalium et decreverat rostrata col-
umnae superstantem. — b) Absolute. *Sall. Jug.*
60. Nostri primum resistere, deinde, ubi unae
alique altera scalam committunt, qui supersteterant,
afflicti sunt. — *Liv. 10. 5.* Forte quodam loco
male densatis agger pondera superstantium in
fossem procubuit. — 2.) Specialiter superstant
sum, *Ennod. Epigr. 6. 1.* Corpore devoto mori-
tar quicunque, superstat, dant leti legem criminis
enle homini. ¶ 2. Transitive more, apud
Poetas, supra stando occupo, detineo. *Virg. 10.*
Æn. 540. Quem congressus agit campo lepum-
que euperstana immolat. *Ovid. Heroid. 10. 123.*
Ossa superstant volucres inbumata. *Stat. 2.*
Theb. 713. Corpora tunc atque arma elmi cum-
muleta superstant.

SUPERSTRATUS, a, um, particip. *V. SUPER-*
STERNO.

SUPERSTRICTUS, e, um, particip. *V. voc.*
seq.

SUPERSTRINGO, stringo, strictum, stringere,
a. 3. Part. *Superstrictus*. — Superstringo est
supra stringo, constringo. *Sidon. 4. Ep. 20.* Pen-
duli ex humero gladii balteus supercurrentibus
superstringerant clausa bullati latera rhemoni-
bus. Alii leg. *etringere*, et *Apul. 11. Met.* Nam
compressis in artum feminibus et superstrictis
occurate manibus, quantum nudo licebat, rele-
mento me natural proba moniverem.

SUPERSTUCTUS, e, um, particip. *V. voc.*
seq.

SUPERSTRUO, struo, structum, struere,
a. 3. Part. *Superstructus*. — Superstruo est
supra struere, constringo. *Sidon. 4. Ep. 20.* Pen-
duli ex humero gladii balteus supercurrentibus
superstringerant clausa bullati latera rhemoni-
bus. Alii leg. *etringere*, et *Apul. 11. Met.* Nam
compressis in artum feminibus et superstrictis
occurate manibus, quantum nudo licebat, rele-
mento me natural proba moniverem.

I.) Propria. *Seneca 1. Controv. proem. ad*
fin. Hoc fundamentum lot et tantis superstructis
millibus obruebatur. *Tac. 4. Ann. 62.* Neque fun-
damenta per solidum subdidi, neque firmis ne-
bulis ligneam compagem superstruxit. *Apul. 10.*
Met. Desuper putrellis superstruunt.

II.) Translata. *Quintil. 1. 4. 5.* Quidquid su-
perstruxerit, corrueat. Adde *Rufin. ex Orig. es-*
sect. in Ps. 17. v. 15.

SUPERSTANTIALIS, e, adject. qui supra
substantem est. *Fulgat. interpr. Matth. 6. 11.*
Panem nostrum superstantialem da nobis ho-
die. Græce est ἐπιάντιος (ἐπί ἀντίος), e. ad
h. e. ad creaturam diem speciem (victus), i. e. ne-
cessarius aut efficiens: hinc optime ibid. sibi
respondent ἐπιάντιος et ἐπιεργος, h. e. ab uno
ad alterum diem sufficiens. Alii cum *Rosenmüller*
(*Schol. ad h. l.*) et *Kamphausen* (d. Gebet d.
Herrn p. 86.-102.) Interpretantur qui adest vel
præsto est, ab ἐπιαντί; alii cum *Origens* et *Eu-*
lymio, ex velutioribus, et *Thoulet, Bieck, Kri-*
noel, ex recentioribus, sustentandæ vitæ inserviens,
at *Virg. int. Luc. 11. 3.* vertit quotidianus. Non
enim probandum, quod e. diuina derivetur, inslar
voem ἐπιάντιος, ἐπιάντιος, lo seosum philosophicum,
ut est idem ex ὑπαρξίς apud *Platon. Theæt. p.*
185. c. et *Arist. De part. anim. 1. 1. Cf. Covadoni*
Lex. Evang. et Grimm Lex. Gr.-Lat. etc. ad h. v.

SUPERSUM, es, fui, esse, n. anom. *Superescit*
pro *supererit*. *Eonius*: Dum quidem unus homo
nomas toga superescit. Et *Accius* in *Chryippo*:
Quia hic superescit (n. leg. quia hinc, si super-
esset), Spartam aliqua Amyclias tradu. Hæc *Fest.*
p. 302. 30. Mül. Sont qui sumant pro *super-*
est, sed *V. Müllerum* ibid. p. 388. — Per im-
mo interdum dividitur aut lovertitur. *Plaut.*
Curc. 1. 1. 85. Si quid super illi fuerit, id no-
bis sel est. *Virg. 2. Æn. 567.* Jemq; edeo su-
per unus erem. *Nepos Alcib. 8.* Atheniensibus
præter arma et naves nihil erat super. Adde
Ovid. 2. Fast. 748. et Tac. 1. Hist. 20. Cf.
SUPER. — Part. *Superfuiturus* II. 1. — Su-
persum est supra aliquid sum, exsilo, aminen (i.
soprastare, emergere, apparere; Fr. être élevé
au-dessus, dépasser, être prédominant, saillant;
His. cōprepujar, eer ealkente; Germ. über et-
wae sein, hervorragen; Angl. to be or stand
upon or over, overcome).

I.) Propria. *Val. Flacc. 6. 760.* Armaque,
quique cava euperest do castide vultus. appar-
eet dulla visiera.

II.) Translata. ¶ 1. Est fere reliquum sum,
resto, sopravanzare, restare, περίσσεια, περίσσεια-
μα. *Enn. epud Gell. 1. 22.* Inde sibi memorat
unum superesse laborem. Adde eund. apud *Fest.*
loc. sup. cit. Ter. Henul. 4. 5. 23. Sed porro
eusculla quod superest fallacia. *Cæs. 1. B. G.*
26. R. eo prælio circiter milia hominum CXXX.
superfuerunt. et ibid. 23. Quod omnia biduum
supererat, quam exercitui frumentum matri oport-
eret. et 5. ibid. 22. ad fin. Quam non multum
matis superesset. *Horat. 1. Ep. 18. 108.* ut mihi
vivem Quod superest avi, si quid superesse va-
lunt di. *Virg. 5. Æn. 615.* heu tot vade lassis
Et tantum superesse maris! *Cic. 5. Cat. 10.*
estr. Hæstas vestri tentum elivum superfuturum
potessent, quantum iustitia cæd restitisset. *Poll.*
ad Cic. 10. Fam. 33. ad fin. Qui supersunt de
Hirtii exercitu, conflant ad eum. *Scevola Dig.*
17. 1. 60. a med. Nullam actiohem superfore ad
recipiendum. *Ovid. 3. Fast. 675.* Nunc mihi
cur content, superest... Dicere. Adde *14. Met.*
145. — Quod superest, quod restat, quod reli-
quum est, ceterum. *Cic. 9. Att. 19. estr.* Quod
superest, scribe, quæso, quam accuratissima, quid
placeat, del rimanente, del resto, et *Phædr. 2.*
epil. Quoniam occupat alter, ne primus forem,
Ne solus esset, studui: quod superest. ¶ 2.
Item euperstitem esse, sopravvivere. *Plaut. Asin.*
1. 1. 1. Sicut tuum vis unicum gnatum tuu su-
peresse vltæ sospitem et superstitem. *Liv. 27.*
40. Ne superesset tanto exercitui suum nomen
seuto. *Id. 1. 34.* Lucumo superest patri, bo-
norum omnia heres. ¶ 3. Item abundare, af-
fluere, abbondare, ridondere, in altumque per-
tem. *Ter. Phorm. 1. 2. 19.* Col tanta res erat
et supererat, et ibid. 3. 10. Alia, quia dedit quod
emeat, egre est: tibi quia superat, dolet. *Cic. 2.*
Orat. 25. a med. Ut vis ejus rei, quam de-
fuit, sic exprimat, ut neque ebit quidquam
neque superat. *Id. 13. Fam. 63.* Vereor, ne
mihi sem superesse verba putes, que dixeram de-
futura. Adde *Varron. apud Gell. 1. 22. Tac.*
Germ. 6. Ne ferrum quidem superest. *Cf. Agric.*
26. at 44. at 1. Hist. 51. — Huc pertinet illud
Cic. fragm. epud Gell. ibid. Nea vero scientia
lari majoribus rule Q. Ælius Tubero defuit, do-
ctrina etiam superest. In quo loco, loquit *Gel-*
lius, superest significare videtur, supra fuit et
præstitit superavitque suos doctrinae sua super-
fluenti. ¶ 4. Item suppelera. *Virg. 3. G. 10.*
Primus ego in patriam mecum, modo vltæ su-
perat, Aonio radice deducam vertice Muræ.
Hos in loco, loquit *Gell. ibid.*, Virgilius ἀ-
νωτῆρς verbo usus videtur, quod, superat dicit
pro longinquus distansque edist. ¶ 5. Item su-
perioremore esse. *Gell. ibid.* Illud contra ejusdem
Virgilii est aliquando probabilius (3. G. 126.)
Pubentique secent herbas fluvioque ministrant
Farragat, ne biendo nequeam superesse labori. Si-
gilcat anim, loquit *Gell.*, esse supra laborem,
neque opprimi ab eo. ¶ 6. Denique aliquando
positum est pro adesse, latere, advocatum esse

eulplam causamque ejus defendere: nequa in
compitis solum usurpatum est, ut ait *Gell. loc.*
cit., neque tantum in plebe vulgaris, sed lo foro,
in comilio, apud tribunella. *August. apud Suet-*
on. Aug. 58. Concreti enim e, ne, si super-
esset, eriperet legibus ream; sin deesset, desti-
tuere ac prædamora amicum existimeretur. *Gell.*
loc. cit. huic usum vehementer improbat. ¶ 7.
In illo *Varron. Sat. Menipp. 60. p. 172. Oehl.*
Ee potissimum, quæ simul sint σωφελῆ et dele-
cent pollus, ut id quodque videatur non defuisse
magis quam superfuisse. superfuisse est immo
dice et intemptiva fulme. *V. Oehl. ad h. l.*

SUPERSUMO, sumo, sumptum, sumere, e. 3.
Part. *Supersumptus*. — Supersumo est ultra de-
bitum vel abundantius sumo. *Plin. Falerian.*
1. 61. Supersumere humorem. *Marcell. Empir.*
c. 17. p. 111. Vini cyetho supersumpto.

SUPERSUMPTUS, a, um, particip. *V. voc.*
præc.

SUPERSUMO, e, nm, edjeel. idem ac superstes.
Plaut. fragm. Truc. (edente A. Muto) p. 31.
In nona euperus sojus sermoni meo. h. e. præ-
sens es. Itana legendum?

SUPERSUMPTUS, a, nm, particip. ab inu-
sit. supersumendo, supra auspensus. *Cat. Aurel.*
3. Acut. 5. 50. Immobiles et supersumptus pal-
pebrarum et eupercllorum positio. Alii divi-
eim leg.

SUPERTECTUS, e, nm, particip. *V. voc. seq.*
SUPERTEGO, tēgis, text, tectum, tēgere, a. 3.
Per immo dividitur a *Tertull. 3. 2. 10.* Can-
didaque esse super nigra seylla teget. — Part.
Superfectus. — *Supertego* ¶ 1. Est insuper
tego, coprire di nuovo, επικάλυπτα. *Colum.*
9. R. R. 14. a med. Et quamvis porticus pro-
lecta vasa, nibilo minus congestu culmorum et
frondium supertegamus. Adde *Sever. Etn. 420.*
¶ 2. Pro simpliciter tegeo, intego, coprire. *Pal-*
lad. 4. R. R. 9. Libratos omnibus pullis teila
supertegere debetis aut cortice. *Apul. 11. Met.*
Superiorem creatus tuicam euperestit me celer-
time. *Justin. 43. 4. 7.* Plures frondibus euper-
ectis induit vehiculis jubet. *Veget. 2. Milit. 25.*
Supertegere tabula.

SUPERTEENDO, is, ere, a. 3. euper eut valde
intendo.

I.) Propria. *Augustin. in Ps. 70. serm. 2.*
n. 11. Conocavum illeum, cui ehorde super-
tenduntur.

II.) Translata, nentrorum more. *Cat. Aurel.*
2. Acut. 0. a med. In augmento tumores su-
pertendunt.

SUPERTERRENS, e, nm, edjeel. qui supra
terram est. *Tertull. Resurr. carn. 40.*

SUPERTEXTUS, a, um, edjeel. ¶ 1. Dis-
tor numerus major, qui cum alio comparatus,
eundem integrum atque insuper tertium ejus
partem continet, quique esquiteribus etiam vo-
catur, et quidam subtertio opponitur, ut quat-
tuor ad tria. *V. SUPERDIMIDIUS.* ¶ 2. Su-
pertextus tamen etiam vocatur a vetustioribus,
qui a recentioribus subtertio appellatur. *Cenro-*
rin. De dienan. 10. a med. Quam serum (chorda-
rum) pondere luter se collata rationem habereat,
quam iris ad quattuor: quem phibongum erlibue-
tel Græci ἐμπύριον vocant, Lallol eupertertium.

SUPERTEXO, texta, testum, texere, a. 3. Part.
Supertextus. — Supertexo est supra teso. *Avien.*
Or. mar. 127. Supertexti solum. *Veget. 2. Mi-*
lit. 25. Superstestis tabulata.

SUPERTEXTUS, a, um, partic. *V. voc. præc.*

SUPERTELLO, is, ere, e. 3. sustollo, inalza-
ra. *Commodian. Instruct. 61. 2.* Nec me su-
pertello. h. e. aletus me gero, nec euperbio.

SUPERTEANO, is, ere, a. 3. euper aliquid
traho, tirra o trascinare eopra. *Plin. 18. Hist.*
nat. 18. 48. (173). Semen prolious injiciant cre-
tesque dactetas eupertrahunt.

SUPERTRANSO, is, tri vel ti, ire, a. 4. su-
pra vel ultra transire. *Ambros. in Ps. 37. n. 29.*
Iniquitates meæ supertransierunt caput meum.

SUPERTEPARTIENS, *V. SUPERPARTIENS.*

SUPERTRIQUARTUS, e, om, edjeel. *Boeth.*
p. 1009.

SUPERUNCTIO, *doct.*, f. 3. (superungo) actus superungendi. *Cael. Aurel.* 3. *Acut.* 4. 34. Symphobolus conuenit angulale detractio, oris collutio et superunctiones tenuabiles.

SUPERUNCTUS, a, um, particip. *V. SUPBR-UNGO.*

SUPERUNDO, as, ere, n. 1. superiundo, superiundo. — Translate. *Paulin. Nolan. aarm.* 18. 183. crescente Fide superundat gratia Christi. *aurabbona.*

SUPERUNGENS, entis, particip. *V. voc. seq.*

SUPERUNGO (superunguo), angulo, uolui, unctum, ungere, a. 3. Part. Superungens et Superunctus. — Superungo est supra ungo, superillino, ungere di sopra, *swaldisch.* *Cels.* 7. 7. n. 1. Deluda superungi collyrio debet ex his illiquo, quo lippientes oculi superunguntur. Alii legunt superiungi et superiunguntur. et *Ambr.* *Ep.* 80. n. 6. Lotum fecit et superiungit oculos ejus. Sic *Rufin.* 2. *Hist. Eccl.* 4. Rodem luto oculos suos superungens. *Scribon. Comp.* 29. Hoc etiam superunctum ad puerorum epilepticos facit.

SUPERURGENS, entis, particip. ad inuict. superurgens, desuper urgens. *Tac.* 2. *Ann.* 28. extr. Quo levarentur elvel (navium) manantes per letare et ducta superurgens.

SUPERUS, p̄ra, p̄rum, adiect. (super). — a) Scribitur et super pro superus, ut infer pro inferus, apud *Caton.* *B. H.* 149. Ubi super inferque vicibus permittit. Sic *Lucret.* 1. 650. Neturam, quam totus habet super ignis, habesent. — b) Forma superum in *Genet.* plur., pro superiorum, usurpant passim *Lucret.*, *Virg.*, *Ovid.*, *Lucan.*, *Martial.*; et superiorum dixit aliquando *Ovid.*, ut 4. *Fast.* 4. 19. et 1. *Pont.* 1. 43. Ceterum deum et diuim, virum, liberum, nummum etc., syncop. pro deorum etc., tralectia sunt. Cf. *Müller De re metr.* p. 378. et seq. — Comp. Superiori aub *B*; Sup. Superrimus, a quo et Supremus et Summus, sub *C*. — Superus est in superiore parte positus, altus, editus, o dwo (It. superno, alto; Fr. qui est en haut, qui est au-dessus, haut; Hsp. alto, elevado, Germ. d. obere, oberhalb befindlich; Angl. above, upper, on high); cui inferus opponitur.

A) Positiv. Superus. ¶ 1. Generativ. Ennius apud *Macrobi.* 5. *Saturn.* 1. 14. Quum superum lumen nos Intempesta teneret. *Plaut.* *Bacch.* 4. 9. 21. Quem portae Phrygiae limen superum polanderetur. Cf. *Merc.* 5. 1. 1. Limen superum interduque salva (et Nov. apud *Non.* p. 336. 13. *Merc.*). Id. *Aulul.* 2. 7. 3. Faciam, ut in p̄seo cenam equant, inde coetum sursum embuemus corbulis. Si autem deorum comedent, superi incensati sunt et sensati inferi. *Lucret.* 6. 554. Quippe ubi sol nudum contractans corpus aequal Non querit calidum supera de reddere parte, Quum superum lumen tanto fervore fratur. *Cic.* 2. *Nat. D.* 56. 140. Sunt enim e terra homines non ut incolae atque habitatores, sed quasi inspectores superarum rerum atque caelestium. Id. 1. *Tusc.* 26. 64. Ut omnia supere, infera, prima, ultima, media videremus. Adde *ibid.* 18. 42. Id. 2. *Acad.* (2. pr.) 39. 123. Hicetas caelum, solem, lunam, stellas, supera denique omnia stare censet. Cf. 1. *ibid.* 41. 127. — Superum mare, et absolute superum, est Adriaticum et Ionium. *V. INFERUS.* ¶ 2. Speciatim dicitur de his, quae in terra atque inter homines sunt, quum de inferis sermo est. *Virg.* 7. *En.* 562. de *Alecto.* Coeclitque petit sedem, supera ardua liquescent. Id. 3. *ibid.* 630. Incolae animas superumque ad lumen lituras. Id. 2. *ibid.* 90. pater superis concessit ab oris. h. e. vita functus abili ad plures. *Ovid.* 5. *Met.* 641. quae me superas eduxit prime sub aras. *Lucan.* 7. 769. infectumque exa totum Menibus et superam Stygie formidinae noceam. ¶ 3. Item de celestibus. *Liv. Andronic.* apud *Priscian.* 4. p. 606. *Putsch.* Inferus an superus tibi feri deus funera, *Ulixes?* *Plaut.* *Cist.* 2. 1. 36. alia me di desque superi atque inferi et mediorum. *Ter. Phorm.* 4. 4. 6. Ut te quidem omnes di desque superi, inferi Malis exemplis perdant.

Horat. 1. *Od.* 1. 30. Me doctarum hederæ praemia frontium Dis miscent. Id. 2. *Ep.* 1. 138. Carmine di superi placentur, carmine manes. *Calull.* 55. 4. templum superi Jovis, h. e. Capitoli: et dictum est ad distinctionem inferi, h. e. Plutonia. Cf. *Senec. Herc. Fur.* 48. — Hinc absolute

Supera, adverbiorum more. *V. SUPRA* iolt. *Superi*, orum, m. plur. 2. ¶ 1. Sui viventes, superestis, i viventi, quibus opponuntur vita functi. *Pellej.* 2. 48. de *Pompejo.* Quam superos habuit magnitudinem, libitatem detulisset ad inferos. *Val. Flacc.* 1. 792. Tunc exilite, patens, umbris, ut nostra videres Funera, et oblitus superum paterera dolores? Adde *Virg.* 6. *En.* 128. et *Senec. Hippol.* 145. *Inscript.* in *Bullett. arch. Neap.* a. 1854. p. 152. 2. ANTESTIVE CRELEN. POMPTIAR ANTESTIVAE CONVIGI STAB CARISSIMAE B. M. V. (ac. benemerenti fecit) ET SIBI ET SYPERIS AVIS. *Minervini* hoc loco superos interpretatur non posteros, sed majores, qui ad inferos transierint; sed, ut recte ait *De-Vit.* vos de superstitibus commodum sumi potest. Sic alia apud *Rénier* n. 3008. vos superos ENNE VACHTE DIV VIVITE ET VENITE. ¶ 2. Sapius Superi dicitur illi, qui caelum seu loca superiora habitant, quibus opponuntur Inferi, qui inferiora incolunt. *Virg.* 10. *En.* 34. Quae Superi Maneque dabant. Id. 1. *ibid.* 4. terris iactatus et alto Vi Superum. *Lucret.* 6. 33. re illo superum caelique tenenda. *Ovid.* 1. *Met.* 161. illa propego Contempriri Superum. Id. 13. *ibid.* 70. Aspicient oculis Superi mortalis Iusta. Id. 4. *Trist.* 4. 19. Causa tua exemplo Superiorum tota duorum. *Rurici Virg.* 4. *En.* 379. Sollicet la Superis labor est! Id. 7. *ibid.* 312. Electera si nequeo Superos, Acheronta movebo. Id. 2. *ibid.* 141. te per Superos et conica numina vari. *Orat.* 1. *Od.* 6. 18. Opa Pelladi Tydiden Superis parem. — Id. *ibid.* 10. 19. Superis deorum Graecis et Imla. — Hinc illam appellationem o Superi! pro Superi! *Ovid.* 14. *Met.* 729. et 1. *Trist.* 2. 59. ubi etiam distinguuntur a diis maris; ut a Manibus seu Inferis, apud *Virg.* 7. *En.* 312. Adde *Ovid.* 1. *Met.* 166.

Superum, i, n. 2. res supera. *Virg.* 6. *En.* 788. Omnes caelicolae, omnes supera alta tenentes. Id. 6. *ibid.* 240. talis sese halitus atris faucibus effundens supera ad convexa ferebat. — Illuc de supero vel ex supero, de vel ex superiore parte, d'alto, dall'alto. *Plaut.* *Amph.* 3. 4. 17. Illuc sursum ascendere; inde optime cispellam virum; De supero, quom huc accesserit, faciam ut sit medius sobrius. Adde *Lucret.* 6. 511. Id. 2. 225. Incidere ex supero. Sic *ibid.* 248. Ex supero quum praecipitant. Cf. *Lachmann* ad *Lucr.* p. 375.

B) Compar. Superior m. et f., ius n., gen. oris, apud Italos superiore, più alto, d'altopoco.

1.) Proprie est de loco. — a) Generalit. *Plaut.* *Amph.* 3. 1. 3. in superiore qui habito cenaculo. Id. *Most.* 1. 1. 42. neque superior accumbere (potest). *V. ACCUMBO.* *Pompon.* apud *Non.* p. 429. 16. *Merc.* Urbis superiorem locum laseendo. Cf. *Ribbeck Com. Lat. reliq.* p. 214. *Cas.* 2. *B. G.* 23. Ex loco superiore in ipsis Gomitata ripis praehabatur. Id. 7. *ibid.* 46. Inferiore omni spatio vacuo relicto, superiore partem collis castris compleverant. *Cic.* *Cæcin.* 17. 50. Dajectus vero qui potest esse quinquem nial in inferiore locum de superiore motus? Id. 12. *Att.* 10. Tota domus superior vacat. Id. 4. *Invent.* 40. 117. Ex superiore et ex inferiore scriptura docendum est, quod queritur, fieri peripconum. — b) Speciatim de loco, unde quis dicit. Id. 3. *Orat.* 6. 23. Sive ex inferiora loco sive ex equo sive ex superiore (loquitur). Cf. 3. *Fam.* 8. 2. Id. 4. *Perr.* 42. 102. De loco superiori dicere. Sic 3. *ibid.* 5. 14. Agere cum populo Rom. de superiore loco. sc. Rostris. — c) Mare superius, idem est ac mare superum, apud *Liv.* 41. 1. — d) Superior provincia dicta, quum in duas partes dividitur, quae Romae propior erat; inferior, quae remotior Romae. *Borghesi* in *Ann. dell'Inst.* archael. a. 1845. p. 20.

II.) Translate. ¶ 1. Refertur ad tempus. *Cæs.* 2. *B. C.* 5. Omnis juvenus omnesque superioris ætatis etc. Id. 7. *B. G.* 58. Superioribus diebus. h. e. prateritis. *Cic.* 1. *Cat.* 1. 1. Quid proxima, quid superiore nocte egeris. Id. 5. *Fam.* 17. Superioribus temporibus ad te nullas litteras misit. Id. *Harusp. resp.* 8. 15. Anno superiore. Id. *Dom.* 37. 99. Utriusque temporis fructum tuli maximum: superioris, quod etc. posterioris, quod etc. *Nepos Thasyb.* 3. Superior crudelitas. Id. *Dion.* 1. Superior Dionysius. h. e. senior, prior. Sic *Cic.* 7. *Perr.* 10. 25. Superior Africanus. Id. *Senect.* 8. a med. In superiora vita. *Varro* 2. *R. R.* 10. Ad majores pecudes ætate superiores, ad minores etiam pueros (pastores habendos). et *Cic.* *Orat.* 34. 120. Superiores (homines). h. e. priores, majores. *Sall.* *Jug.* 99. Omnibus superioribus praelis. ¶ 2. Item ad vires et fortunam. *Cæs.* 5. *B. G.* 15. Equites hostium cum equitatu nostro conflixerunt, ita tamen ut nostri omnibus partibus superiores fuerint. *Nepos Alcib.* 4. extr. Quo facto multo superiores bello esse ceperunt. Id. *Phoc.* 3. Populus superior factus duces adversarie factionis patrie pepulit. *Cic.* post redit. ad *Quirit.* 9. 22. Superiorem esse contra improbos minus est negotium, quam bonis exæquare. ¶ 3. Item ad genus et dignitatem. Id. 2. *Orat.* 52. 209. Invidet homines maxime paribus aut inferioribus etc., sed etiam superioribus invidetur. Id. 1. *Off.* 26. 90. Philippum Macedonum regem rebus gestis superatum a filio, facilitate et humanitate video superiorem fuisse, et mox. Ut quanto superiores sumus, tanto nos geramus submissius. Id. 2. *Fam.* 18. Habes enim naminem honoris gradu superiorem. *Pellej.* 2. 101. t. Cui omnem honorem, ut superiori, habuit. — Hinc absolute

Superior, oris, m. 3. qui auctoritate alii prestat eosque regit, it superiore. *Cassiod.* 4. *Varior.* 3. Collegis gratia, superioribus humilitate placuisti. *Serv.* ad *Virg.* 12. *En.* 652. Coniunctis est nomine superiorem vocare. chiamare col suo nome un superiore.

Superiora, orum, n. plur. 3. loca superiora. *Ambr.* 3. *Hexaem.* 2. n. 9. In superiora se sobrigere. Adde *Fulgat. interpr.* *Act.* 10. 9. etc.

Superius, adverbialiter, superiore parte, supra, superiamente, d'wo. *Seneca* 5. *Quæst. nat.* 8. a med. Quum sol processit, alla superius rapiuntur, alle diffunduntur tepore. in alto. et *Pallad.* t. *R. R.* 34. Si fons desit aut imprimeendus est puteus aut piscina superius construenda, ut illinc aquas pluvia conferente, hortus rigetur, sopra terra. et *Phædr.* 4. 24. Quantum valerent inter homines littera, stat superius: nuoc etc. di sopra. Sic *Auct. B. Hisp.* 28. et 34. in fin. Ut superius demonstravimus.

C) Superlativi triples est forme, h. e. superimus, supremus, summus.

1.) Superrimus (superrimus), a, um, agnoscitur a *Varron.* 6. *L. L.* 5. et 7. *ibid.* 51. *Müll.* Sic *Charis.* 2. p. 130. *Putsch.* ubi tamen supremus leg. *Heil.*

II.) Supremus, a, um, per syncop. a superimus, ad *Varro* docet loc. cit. in hac voce. — Duplici pp scribitur supremus apud *Fest.* p. 305. 22. *Müll.* et in *Inscr.* apud *Manut.* in *Orthogr.* et in alia apud *Mazoch.* de *Asia* p. m. 130.; sed contra est frequentior usus et potiarum auctoritas primam saepe corripientium, inquit *Forcellinus.* — Supremus, ut docet *I.* *id.* 10. *Orig.* 242., dicitur ab eo quod supereminet. et *Fest.* loc. cit. Supremus modo significat summum: alias extremum: alias maximum. Res igitur propriis altissimus, summus, sommo, il più alto, inapratoc. ¶ 1. Propria. *Lucret.* 1. 274. montesque supremos Silvifragis vexare Sabris. *Virg.* 4. *G.* 460. At charus in quella Dryadum clamore supremos Implorat montes. *Horat.* *Epod.* 17. 69. Optat supremo collocare Silyphus In monte sasum. *Seneca Oedip.* 95. Suprema rupes. *Alti leg.* superna. *Claudian.* III. cons. Honor. 167. stellæ area suprema Argenti que zona riget Saturnia tracta. h. e. altissima emli parte. ¶ 2. Translate. —

— 1.º) Refertur ad ordinem, et est extremus, ultimus, novissimus, ultimo, estremo, ἔσχατος. Ovid. Remed. am. 114. Supremam bellis impo-
suisse manum. Marital. Spectac. 2. Et quem
supremam Tathys nodes ferit. h. e. maris Bri-
taudiam alientis. Colum. 10. R. R. 294. Jubare
esorto jam octo supra. h. e. ultima parte
noctis. Claudian. B. Gel. 534. Lignum regione
euprema. Id. 1. Rapt. Pros. 100. Suprema sors.
h. e. ultima, quae Plutoni obtigit post Jovem et
Neptunum. et ibid. 261. Nos supremo. h. e. ex-
trema telae parte. Cf. Horat. 1. Ep. 5. 8. Su-
premo te soie domi, Torquate, manebis. at tra-
mento. — 2.º) Item ad tempus. — Hinc — a)
Suprema tempestas, et suprema absolute, olim
erat occasus solis: postea sic dicta est pars diei
inter eam, quae de meridie dicitur, et vespem,
ut docet Censorin. mox afferendus. Nomen ha-
buit ex eo, quod erat ultimum diei tempus, quo
agitur in foro illebat. In leg. XII. Tab. apud Fest.
p. 305. 28. Mül. sol occasus suprema tempestas
esto. Varro 6. L. L. 5. Mül. Suprema sum-
mum diei. hoc tempus duodecim Tabulae dicunt
occasum esse solis: sed postea lex praetoris id
quoque tempus jubet esse supremum, quo praetor
in comitio supremam prononciavit populo. Gell.
plebionem refert XII. Tabularum locum 17. 2. ante
meridiem causam concitata quom perhorat ambo
praesentes post meridiem praesentem stultem
adignio sol occasus suprema tempestas esto.
Censorin. De die nat. 24. Meridies, quod est
medii diei nomen: inde de meridie: hinc supre-
ma, quoniam plurimum supremam post occasum
solis esse existimant, quia est in XII. Tabulis
scriptum sic: sol occasus suprema tempestas
esto. Sed postea M. Platorius trib. pleb. scilicet
tulit, in quo scriptum est: praetor tenebras qui
vixit est quique posthac erat avos lictores
apud se habere nocte usque ad supremam ius
inter cives dicitur post supremam sequitur ve-
spere etc. Plin. 7. Hist. nat. 60. 60. (219). De
horolog. Accensus consulom, a columae Maedia
ad carcerem inclinato sidera, supremam proau-
ciabat. Plaut. Asin. 3. 3. 4. Mater supremam
mibi tua dixit, domum tre iocuit. Ita Turneb.
Alii leg. supremam. Priora lectione adducitur ad
morem indicendi supremam, post quam dimi-
tebantur in iudicis actores et rei. Aliarum ad mo-
rem dicendi novissima verba (ut est apud Virg.
6. Aen. 231.) in funeribus. — b) Supremus
sepulchra dicitur de ultimo vitae tempora, mor-
te, funera, exequiis. Cic. 1. Phil. 14. 34. Acer-
bissimum ejus diem supremum malum, quam L.
Clodia dominatum. Id. 2. Legg. 9. 22. Insuper
pontifices supremo supplicio sanciverunt. Tibull.
1. 1. 73. suprema mihi quum vacavit hora. O-
vid. 6. Fast. 668. Supremi tori. h. e. lecti fue-
re. Id. 1. Agor. 15. 43. Ignes. h. e. rogi. Virg.
11. Aen. 61. Milla viros, qui supremum comiten-
tur haecorem, h. e. exsequias. Petron. Sat. 112.
Corpus supremo officio maddere. h. e. sepul-
ture. Calull. 64. 151. Supremo io tempore deesse
allicui. h. e. quom io vita discrimine versatur.
Sil. It. 7. 708. suprema ae fada peccari. h. e.
ut aliquis te occidat. Id. 6. 416. Suprema mors.
h. e. ultimus vitae flos. Adde Horat. 2. Ep. 2.
171. Cf. Virg. 2. Aen. 447. Stat. 3. Theb. 70.,
Apul. 1. Met. etc. Virg. 8. Aen. 583. haec ga-
nitor digressio dictis supremo fundebat. h. e. post
quem non erat amplius filium visurus. Ovid. 8.
Met. 521. (at 3. Trist. 3. 87.) sociamque tori
vocat ora supremo. h. e. moribundo ore amplius
loquuto. Quintil. 6. 3. a med. et Plin. 7. Ep.
20. et 31. Soprema bombum iudicia. h. e. tes-
tamento. Id. 9. Ep. 19. Supremi tituli. h. e. in-
scriptioes sepulchrorum. Plin. alter 37. Hist.
nat. 2. 10. (29). Nera in soprema ira duos calices
crystallinos fregit. h. e. mox occidenda. Sic 7.
ibid. 45. 46. (150). Augusti suprema cura. et
ibid. 37. 37. (124). Soprema io sancta lepro sca-
larum erantimatus est. Claudian. 2. in Eutrop.
289. Phrygiae casus voluit supremos. h. e. asci-
dium. Sic Virg. 5. Aen. 190. Trojae sors soprema.
Marital. 6. 32. et 39. Supremae tabulae. testa-
mento. Sic Cod. Theod. 16. 7. 3. Suprema scri-

plura. Id. 9. 1. 5. actio. h. e. actio criminalis,
quem premit suprema poena. — 3.º) Item ad di-
gitatem et magnitudinem, et est praecipuus, pri-
mus, maximus. Plaut. Capt. 4. 1. 1. Juppiter
supreme serra me. Vet. Poeta apud Plin. 35.
Hist. nat. 10. 37. (115). Regiae Junonis supremi
conjugis templum. Plaut. Pseud. 1. 1. 14. nam
tu me antidpac Supremum habuisti comitam coo-
sillis tuis. — Veteres teste Festo loc. cit. et Gell.
11. 1., dres oves et triginta boves supremam
multam diservit. h. e. maximam. Sic Virg. 3.
Aen. 590. macie confecta suprema Ignoti nove
forma viri. — Hinc absolute

Supremum, urum, i. plur. 1. suprema volun-
tas. Hinc praetor supremarum in Inscr. apud
Henzen n. 6454., e. voluntatum. Borghesi (in
Ann. Inst. arch. a. 1853. p. 195.) ubi addat
idem Henzenius, nomine tantum a praetore li-
delcommisario, qui dicitur, illum differre credit.
Cf. Cajum Dig. 2. 278. et Ulp. 25. 12.

Supremum, i. n. 2. res ultima, suprema.
¶ 1. Generatim, Virg. 12. Aen. 803. Ventum
ad supremum est. Adde Fulg. interpr. Sap.
4. 19. ¶ 2. Speciatim in plur. nom. suprema
— a) Dicitur mors, funus. Quintil. 6. proem.
a med. Quo ille anima mensum octo valetudi-
nem tulit! ut me lo supremis consolatus est!
Plin. 84. Hist. nat. 8. 19. (93). Hercules torva
facie scollentemque suprema. Id. 16. ibid. 44. 86.
(236). Circa suprema Neronis. Id. 7. ibid. 3. 3.
(33). Supremis divi Augusti. Tac. 1. Ann. 61.
Solvare suprema militibus, et 3. ibid. 49. Car-
mine auprema ellicuius dedit. Id. 4. Hist. 59.
Agitare da supremis. pensar di ammazzarsi, et
ibid. 44. Placatus et lamenta et eupremarum i-
mago praesenti circumdata. Tac. 12. Ann. 66.
Claudius ad motus sopramis vicino a morte. et
6. ibid. 50. Appropinquare supremis. Quintil. De-
clam. 8. 10. Longe ventura suprema prospicere.
et ibid. Vidimus frequenter ad vitam post concla-
mata euprema redeunt. Virg. 6. Aen. 213. Cinea-
ri suprema ferre. ¶ 3. Item suprema interdum
quod τὰ λείψανα, reliquiae et cineres cadaveris
in rogo combustis. Solin. 1. a med. Priscorum tes-
tautur moem Orestis soprema. Ammian. 25.
9. in fin. Quum Juliani suprema Procopios mit-
tatur, ea humaturus in soburbio Tersensi. ¶ 4.
Item ultima voluntas, testamento. Quintil. De-
clam. 1. 2. Neque gravissimum patrem suprema
sua iure facta crediderim. Tac. 1. Ann. 8.
Nihil primo scotus die agi passus, nisi de su-
premis Augusti. Papinian. Dig. 29. 1. 36. Miles
io sopremis ordiandis, ignarus usorem esse
praegnantem etc.

Supremum et

Supremo, adverbiorum mora, supremo tem-
pore, ultima vica, novissimo. Plin. 11. Hist. nat.
53. 115. (277). Anima esitura suprema, sul fine
della vita. et ibid. 37. 55. (150). Ut de quo ab
homine supremum eos (oculos) spectari fas est.
sul punto della morte, et Ovid. 12. Met. 526.
Quae mihi tunc primum, tunc est conspecta su-
preum, per l'ultima volta. Sic Tac. 4. Hist.
14. Liberi a parentibus sopremum diriduor.
per non viderit mai piti. et Quintil. Declam.
6. 6. ad fin. Supremum et io eternum. Virg.
8. Aen. 67. adimamque sepulcro Condimus et
megao supremum voca clemos. V. CONCLAMIO.

¶ 11.) Summus, a, um; pro supremus, syncop.
a supremus, uode etiam Comp. Suminor apud
scriptores inferioris notae, ut Euslath. 1. Hexaem.
10. Cf. Lat. proximior at Gr. ἡμικρότερος.
Cum adverbis ad vim ageandam, apud Claud.
Quadrig. Ann. 1. fr. 15. V. Gell. 6. 11. Apprime
summus et Plin. Valerian. 1. 38. Valde summus.
— Sommus est altissimus, sommo, il più alto,
ὑψιστος, ὑπερστος. ¶ 1. Proprie est de loco. —
1.) Generatim. Ennius apud Macrobi. 1. Saturn.
4. Qua Galli furtim uocato summa arcis adori-
mela cocubia vigilisque repenta cruentant.
Id. apud Cic. 1. Tusc. 44. 107. Ipsa (Thyestes)
summis saxis fixus asperis, evisceratus. Id. apud
Dana. et Ter. Eun. 5. 5. 42. Qui templa calli
somma solitu coccolit. Cato R. R. 38. Si pa-
rum altam fornacem habebis, ubi facies, lateri-

bue summam strilo aut cementis cum lato sum-
mam extrinsecus oblituto. Quom igoem subdi-
deris, et qua flamma exbit, nisi per orbem sum-
mum, tuto oblituto. Plaut. Men. 1. 2. 56. Sum-
mum oportet olfactare vestimentum mullebra:
nam ex istoc loco spurcalus casum odore insulit.
Id. Cas. 2. 6. 33. Io aqua summa. Id. Mil.
glor. 4. 4. 14. Non io scis, quom es ista potco
rursom ad summum escenderis, Maximom pericu-
lum iude esse, ab summo ne rursom cadas?
Nunc haec res apud summum puteom geritur.
alla cima del pozzo, et Poeta apud Cic. 1. Tusc.
5. 10. mento summam altitogens sili enecatos
(Tanialus), at apud Quintil. 8. 3. 48. Saxa est
verruca io summo montis vertice. Titm. epud
Charit. 2. p. 192. Putsch. De sedt summa, quo
evolavit gallus gallinaceus. Cas. 1. B. G. 21.
Labienum summum jugum montis ascendere iu-
bet. Id. 2. ibid. 23. extr. Summum locum ca-
strorum petere capit. Cic. 4. Fin. 83. 64. Qu-
ad summum iam equem adpropinquat, et qui
sunt io profundo. a fior d'acqua, et 1. Divi-
nat. 24. 48. io summa columba. Id. Plane. 7.
17. io summa sacra vis. Nepos Hannib. 9. Am-
phores complures complet plumbo: summas aperit
auro. h. e. summam emporiorum partem. Virg.
12. Aen. 434. Summa omnia, a fior delle lab-
bra. Hoc pertinet illud Senec. 1. Ira 16. a med.
Non ex alto ventra nequitiom, sed sommo, quod
ajunt, animo ioharere. h. e. non insidera, non
penetrare. Rursus Virg. 6. Aen. 819. per aquora
summa, et 6. ibid. 678. cacumina summa, et 1.
ibid. 110. ducto io summa pendere. Sic 6. ibid.
357. summa prospicere ab uoda. et 4. ibid. 168.
Summas vertes. Cic. 6. Ferr. 53. extr. urbu. io
partia più alta della città, et Colum. 12. R.
H. 56. colis. Lucan. 2. 211. io quivum primi
cecidere, io corpora summi. Quintil. 6. 4. in fin.
Eadem io argumetis ratio est, ut potentissima
prima et summa ponatur. — 2.) Speciatim de
loco io trichlinis seu cooviliis. Cic. 1. Phil. 15.
37. Idem quum a summis, medlis, iofimis, quum
denique ab universis hoc idem sit, non placum
illum sed iudicium iudicio. — Summus io mensu-
qui et superior, dicitur tum de lecto trichlinari,
tum de coovila, qui primus et ad caput lecti ac-
cumbit. V. ACCUMBO. Plaut. Pers. 5. 1. 15.
Tu, Sageristio, accumbe io summo (lecto). Ho-
rat. 2. Sat. 8. 20. Summos ego at prope me Vi-
scus Turlus et infra, si memini, Varius. V. et
in fin. — 3.) Summus digitus idem ac me-
dius. V. DIGITUS. Atejus Capito apud Macrobi.
7. Saturn. 13. Medium et molium (digitum)
vilaverunt, ut iocptos, alterum magnitudinis, bre-
vitate alterum; et electus est qui ab utroque
clauditor et minus officii gerit, et ideo sertando
anato magie accomodatus est. Inscr. apud
Murat. 139. 1. in digito nixime anlyi dyo gem-
nis adamantinis digito sequenti anlyi polyc-
serpens zmaragdus et margarito in digito sym-
bo anlyi cum zmaragdus etc. ¶ 2. Transla-
te. — 1.) Refertur ad tempos et est extre-
mus, ultimus, ultimo, ἔσχατος. Plaut. Pseud.
1. 3. 140. Sicut haec est praetite summa at
argento dies. Virg. 2. Aen. 324. Venit summa
dies et inclucabile tempus Dardanie. Horat. 3.
Od. 28. 13. Summa carmina (cantabimus) quos
Goldno-tensi. Cic. 7. Ferr. 13. 29. Quum etas
summa esse ceperat. Id. 13. Fam. 60. Sapa-
biemo summa navigavit. Id. 8. Phil. 10. 31.
Quum esset summa senectutis et perditia valetudine.
Sic Non. p. 409. 31. Merc. Vixit ad summam se-
nectutem optima valetudine. — Summum tempus,
quum agitur de summa re, quum somme res io
discrimen venit. Cic. 5. Phil. 17. 46. Summo re-
publicae tempore veteranos ad libertatem populi R.
cultortus est. Sic Flacc. 3. 6. io summo et perli-
culosissimo rei publ. tempore. — 2.) Item ad di-
gnitatem, praestantiam, gradum, et est meritis,
amplissimus, singularis, perfectus; io boom at-
que malam partem. Ennius apud Non. p. 402. 3.
Merc. Anaor multos iorgioque ab domo bellum
gerentes summa iudicia. Id. apud Macrobi. 6.
Saturn. 1. p. 499. Jan. Romani scalis somma ni-
tuntur opum vi. Id. apud Paul. Diac. p. 123.

mibi Rajas Musa supervacuas Acolonus - facit. senza effetto. et Ovid. 3. Trist. 13. 1. Ecce supervacuas (quid enim fuit utile nasci?) Ad suo natalis tempora noster edest. Id. 2. Pont. 7. 6. Supervacut metus. Cic. 1. Nat. D. 33. 92. Descriptio omnium corporis partium, in qua nihil inane, nihil sine causa, nihil supervacuum est. Orell. supervacuum. Plin. 25. Hist. nat. 9. 64. (111). Daucum radices lignosae, et quum inaruit, supervacua, buona da nulla. et 16. ibid. 36. 64. (158). Arundo cressiore paucalae coma, naque hac supervacua. nem inutile. et 32. ibid. 7. 26. (69). Carosculorum supervacuas consumit. l'escrescenze carnosae. et Colum. 2. R. R. 12. circa med. Lupini cultus supervacuos. Id. 5. ibid. 5. in fin. Ut vite non in totum supervacuos frondibus eneretur. Justin. 3. 7. 4. Supervacuum pugnam exhibentes, quum ulicel hostem sine periculo possent. Quintil. 7. 3. a med. Finis supervacua et nihil ad causam perlinens. — Hinc

Supervacuum, 1. n. 2. res inutilis, supervacua. Plin. 17. Hist. nat. 1. 1. (9). Affectare diligentiam in supervacua. Jabolen. Dig. 8. 4. 5. Adjectio vicini pro supervacuo habenda est. Cf. Plin. 27. Hist. nat. 12. 80. (125). Phyleuma quale sit, describere supervacuum habeo. h. per superfluum. et Quintil. 7. 2. ante med. Qui dicit, ut accidit, supervacuum habet postea dicere, ego non occidi. — In supervacuum, sine utilitate, locesum, nequidquam, senza pro, senza effetto. Seneca 2. Ira 11. Quod enim est iracundia in supervacuum tumultuente frigidius? Id. Consol. ad Marc. 1. a med. Omnia lo supervacuum tautate auit. Adde Ep. 70. a med. — Supervacuum est, inutile est: eum Infinito. Id. 1. 4. a med. Quod mouera supervacuum fuerat. Colum. Arbor. 26. extr. Supervacuum est, hoc loco repetere jam traditam rationem. Plin. 25. Hist. nat. 10. 74. (121). Didiogui genere bees, pene supervacuum est.

Supervacuo, adverbil mere, Idem ac supervacue. Plin. 11. Hist. nat. 25. 30. (87). In novem genera descriptis scorpionibus: supervacuo, quoniam etc. Ulp. Dig. 11. 7. 14. circa med. Quod si supervacuo fuerit factum. Quintil. Declam. 16. 11. Supervacuo hoc vos in metris causa movet, quia caeca est. Jabolen. Dig. 13. 1. 64. Paroniam Titil supervacuo accipiendam puto.

Hem o o y m. Ite distinguunt quidam grammatici supervacuum a supervacanen, ut hoc sit, quod o o o est necessarium; illud, quod abundat et superfluit. Scriptores id discrimine nihil paudent. Varro non putabat dici oportere supervacuum, sed supervacuum, et Nonio credimus (p. 625. 12. Merc.), aliqua tamen lectus ille casus est.

SUPERVADENS, entis, particip. *P. voc. seq.* SUPERVADO, 1. ere, a. 8. Part. Supervadens. — Supervado est ascende, supero, supergredior, ascendere, superare, *ὑπερβαίνω*.

I.) Proprie. Sall. Jug. 78. Omnes asperitates supervadere ac naturam loci eodem vincere aggredditor. Liv. 32. 24. Ruinas murt supervadabant. et 31. 38. Hostis supervadens munimento.

II.) Translate. Plin. Alex. M. 8. Scilicet ut locustiterum quam maxime priocipam merite supervadas.

SUPERVAGANS, a, nm., adject. (supervagor) Fest. p. 305. 6. Müll. Supervaganea avis vocatur ab auguribus, quae ex summo cacumine vocem emittit: quia quasi in altissimis superque omnia vagatur, appellata. Gloss. Lat. Gr. Supervaganea, *ὑπερβατική*.

SUPERVAGATUS, a, um, particip. *P. voc. seq.* SUPERVAGOR, artis, alius sum, eri, dep. 1. Part. Supervagatus. — Supervagor est praeter instum et equum vagari, supervagare, essera tropo vagante, *ὑπερβατικός*. Colum. 4. R. R. 21. Vincem non est alia pntallo, quom ut figuretur, quemadmodum supra institutum, neve supervagatur. h. e. superfluos rames habet. Id. ibid. 22. Supervagatam partem recidere.

SUPERVALEO, es, ere, a. 2. supra invaleo, superior sum. Fulgat. Interpr. Eccl. 43. 32,

SUPERVECTO, as, are, a. 1. frequentat. a supervebo, supra vecho. Tertull. Baptism. 4. Dai spiritus ab initio supervectabatur.

SUPERVECTUS, a, um, particip. *P. voc. seq.* SUPERVENIO, vñis, vñi, vectum, vēbera, a. 3. et Supervenor, vēberis, vectus sum, vebi, dep. 3. Part. Supervectus. — Supervenio, vel supervenor, est super aliquid vecho, *ὑπερβαίνω*.

I.) Proprie. Catull. 66. 43. illa quoque everus mons est, quem maximum in oris Progenies Phthia clero supervectur. Auson. Epigr. 24. 2. Arma supervectoris quod, Thrasybule, tua etc. Alii leg. arma super veherie divisim pro super arma. Liv. 42. 48. Praeter oram Italia supervectus Calabrie promontorium. Geil. 16. 11. in fin. Eos vulvarum, cumolis montibusque arenarum supervectis operuisse. — Fest. apud Paul. Diac. p. 332. 9. Müll. Sceleratus vicus Romae appellatur, quod quum Tarquilius Superbus interficiendum curesset Servium regem eceram suum, corpus ejus iaceos filia carpento supervecta est.

II.) Translate. Jul. Valer. 3. res gest. Alex. M. 82. Mulleres (Amazones) magoludua corporis pariter ac puicrilludua cetera hominum genera supervecta. — Supervectus, adjectiva. Chalcid. Tim. p. 220. inquitio, rei primaria supervectaque contemplationis, quae appellatur *ἰσχυρία*.

SUPERVENIOR, *P. voc. praes.*

SUPERVENIENS, entis, particip. *P. voc. seq.* SUPERVENIO, vñis, vñi, ventum, vēnre, u. 4. Part. Superveniens I. 3. et II. 1. et in fin.; Superventurus II. 1. — Supervenio est imprevento, supercendendo, ascendendo, *ὑπερβαίνω* (It. venire sopra, montare; Fr. venir au-dessus, monter; Hsp. venir sobre, sobrevénir, subir; Germ. darüber, -herzukommen; Angl. to come over or upon): constituitur absolute, aut eum Dat., vel Acc. et praep. ad, in; aut etiam transitive, more eum Acc., vi praepositionis, quae verbo inest.

I.) Proprie. § 1. Generatim. Virg. 12. Aen. 355. curra desiliit atque Semianimi lapsoque supervenit, et pede collo impresso etc. salta addosso. et Horat. 2. Ep. 9. 175. et heres Heredem alternis, velut unda supervenit undam. Ovid. 10. Met. 489. nam crura loquentis Tarra supervenit. Plin. 11. Hist. nat. 28. 34. (97). Quibusdam pennarum tutelis crusta supervenit, ut scabebat. Colum. 2. R. R. 17. sub fin. Plantilem supervenit humor. Id. 12. ibid. 42. Casum in plesto vase composito, tum muste adimplete, ite ut superveniat. Id. 4. ibid. 23. Vineae supervenit jugum. Id. 8. ibid. 7. sub fin. Ne tempus opimandi quintam et vlesum in oem superveniat. h. a. transcendat. § 2. Speciatim dicitur de mare incendente feminam. Colum. 6. ibid. 24. et 7. ibid. 6. Caper, dum adbus nberibus alitur, metram elupro supervenit. Plin. 10. Hist. nat. 63. 83. (174). Supra diotermum plerisque feminis priores superveniunt, scilicet mare. Rorsus Colum. 6. R. R. 24. 3. Qui (taurus), ubi juvenem supervenerit, certis sigale comprehendere licet etc. § 3. Item saepe aut ex inopinato advenire, sopravvenire, sopraggiungere, venire all'improvviso. Virg. 6. Ecl. 20. Addit se sociem timidaque supervenit Egile. Liv. 34. 40. in fin. Halc latitans Quincillus supervenit, peca data tyranno etc. Plin. 24. Hist. nat. 19. 118. (181). Ire ad demum ebentia, aut medeator supervenitque ter dicera, jejuno jejuno medicamentum dere. § 4. Hinc dicitur de lie, qui subito adsum necesse causa, ut in bello saepe sit. Liv. 24. 35. a med. Muculentibus supervenit Mascallus. Justin. 2. 11. a med. Nec expectandum, ut ab hosta circumvenirentur, sed securis at letis superveniendum. Id. 8. 3. in fin. Sed Philippius ad Judicium, velut ad bellum, inoplenibus fratribus, instructo exercitu supervenit. Graf. Cynege. 186. Sic cois ille suos taliduroa supervenit hostes. h. a. inoplenis assiguitur.

II.) Translate. § 1. Rati accedere, succedere, adjungi. Cels. 5. 25. n. 6. Uicis, quod *ὑπερβαίνω* Graec vocant, et per se nescitur et interdum

uicari ex alia causa facto supervenit. et ibid. 26. n. 26. ille febris perniciosa est, quae vel levi vulnere supervenit. Tac. 4. Hist. 25. Eiusdem proditios casus, nullis supervenientibus auxiliis. Frontin. Aquaed. 15. Quoties imbres superveniunt, turbida pervenit in urbem. Stat. 1. Achill. 147. Nescio quid meum - Vis fessila perat tenerosque supervenit onnes. h. e. virtus praematura venit in annis teneris. Tertull. Poenit. 2. Superventurus Spiritus sanctus. Vulg. interpr. Ital. Rom. 8. 18. apud Cyprian. Ep. 77. (al. 76.) n. 7. Non sunt condignae paelones huius temporis ad superventum claritatem, quae revelabitur in nobis. Noster habet futuram gloriam. § 2. Item superare, praestare. Stat. 2. Theb. 297. Tum donis Argia nlet vilesque sororis Ornatus sacro praecule supervenit auro. — Hinc Part. praes.

Supervenire, entis, absolute, idam ac supervenitor, h. e. idem fortasse miles, qui et supervenitor dicitur. Notit. dignit. Imp. Occid. v. 2. p. 113. Boeck. V. PRAEVNTOR.

SUPERVENTOR, oris, m. 3. (supervenio) qui supervenit. Ammian. 18. 9. 3. et Notit. dignit. Imp. Occid. v. 1. p. 9. et v. 2. p. 22. Boeck. V. PRAEVNTOR.

SUPERVENTUS, us, m. 4. (supervenio) setus supervenendi, sopravvenimento, *ἐπιλασμός*. § 1. Generalit. Plin. 7. Hist. nat. 15. 13. (64). de profluvio mulier. Aescunt superventia munda, sterilescent tacta fruges. Tac. 2. Hist. 54. Affirmens, superventia quatuordecim legionis casovictores. § 2. Speciatim, in se militas, est repentinus hostium impetus, assalto improvviso. Veget. 3. Milit. 8. Postremo noctis obscuritas, necessitas semel, periculum equorum desperato occasionem superventibus praebet. et ibid. 23. Imparitis, cibum capieotibus, in litore levis, equos enos pascenibus ac nibli tale suppleantibus superventus edolant fieri. et mox. Qui vero superventus et subestas passus est, culpam suam nec potest excusare.

SUPERVARGENS, entis, particip. ab inusit. supervargo, supra vergens. Venant. Fu. S. Radeq. 31. Unda supervergente, quum navis etc.

SUPERVESTIENS, entis, particip. *P. voc. seq.* SUPERVESTIO, is, itum, ire, a. 4. Part. Supervestiens et Supervestitus. — Supervestio est supra vestio, veste superiore contego, vestire sopra, coprire, *ὑπερβαίνω*.

I.) Proprie. Plin. 16. Hist. nat. 60. 2. (140). Imegiores rerum tenni fello brevique et virante supervestiens. Harduin. et Sili. lag. semper vestiens. Vet. Schollast. ad Juvenal. 1. 155. Nero maiestice homines tade at papyro at cera supervestiebat, et ole ad ignem admoveat iubebat, ut arderent. P. T. E. A.

II.) Translate. Fulgat. interpr. 2. Cor. 5. 4. Nolumus expollet ad supervestiri. Ambros. In Ps. 58. Respiciatis homin velus quem supervestitus. Adde eumd. 5. in Luc. n. 25.

SUPERVESTITUS, a, um, particip. *P. voc. praes.*

SUPERVINCIO, is, ere, a. 3. omnino vincere, superare.

I.) Proprie. Cassiod. 6. Hist. Eccl. 46. In tantum obediit Julianus regem Persarum, ut orbis legationibus nteretur, offerens dare omne petris partem, et hult solinus diceretur; quod ille noluit, neque supplicatibus est miseratus neque mente percipit, quod vincere bonum est, supervincere nimis invidiosum. — Apud Senec. 3. Benef. 82. recentiores pro supervincere leg. superjacere.

II.) Translate. Fulg. interpr. Ital. Rom. 8. 87. apud Augustin. 22. Civ. D. 23. In his omnibus supervincimus per eum, qui dilexit nos. Adde Tertull. advers. Gnost. 13.

SUPERVIVENS, entis, particip. *P. voc. seq.* SUPERVIVO, vñis, vñi, victum, vñere, a. 3. Part. Supervivens et Superviviturus I. a. — Supervivo est superes sum, supero, *ὑπερβαίνω* (It. sopravvivere; Fr. survivre; Hsp. sobrevivir; Germ. überleben; Angl. to survive).

I.) Proprie. — a) Com Dello. Plin. 2. Ep. 4. Triglita aonis gloriis sum supervivit. Flap. 2.

2. ante med. Expeditioni superavit et supervixit. Justin. 28. 3. 3. Olympias non die filie supervixit. Apul. 1. Met. Etiam mihi ipse supervivens et postuma. h. e. mihi superavit, quippe qui quodammodo revivens. Porphy. ad Horat. 2. Od. 17. 5. Significat, non se ei supervicturam. — b) Absolute. Sustin. Cœs. 89. Percussorum fere neque trionfo quicquam amplius supervixit. Sern. ad Virg. 2. En. 457. Si supervixisset. Paulin. Vit. Ambros. 32. Post cuius obitum fere triennio supervixit. Inscript. apud Donat. 358. 5. fuit obsiderium exoniis erat vas extravixit. — Sern. ad Virg. 11. En. 160. Veteres vivendo vincere dicebant supervivere.

II.) Translate. Ambros. in Luc. 9. n. 97. Christus idem testator et heres, quia mori propriis supervixit. Cyprian. De laps. 30. Animum tuam misera perdidisti, spiritualiter morine supervivere hic tibi etc. Adde ibid. 12.

SUPERVOLITANS, entis, particip. F. voc. seq. SUPERVOLITO, es, avi, aro, u. i. (frequentat. a supervolo) Part. Supervolūtans. — Supervolūtio est supra aliquid volito, intransitivum. — a) Fere cum Acc., vt propositionis, quoniam verbo inest. Virg. 8. Ecl. 30. et quibus ante intellus sha fecte supervolūtaverit alle. Lucan. 5. 195. fragilissima supervolūtante melina vela tulit turbo. Itin. Alex. M. 49. Caligula (petra), quam nec alites supervolūtant. — b) Cum Dat. Tac. 3. Hist. 56. Continuo istum fœderum volūtatum supervolūtavit, ut etc.

SUPERVOLANS, entis, particip. F. voc. seq. SUPERVŌLO, es, ere, n. i. Part. Supervolūtans. — Supervolo est supra aliquid volata fœtor, volare supra, intransitivum.

L.) Proprie. — a) Intransitivum. Virg. 10. En. 622. Ille autem subit: et transibunda supervolūt hanc. Plin. 8. Hist. nat. 14. 14. (36). Supervolūtantes esse alites. Adde eund. 10. ibid. 23. 51. (102). et Melan. 1. 19. — b) Transitive. verum more, cum Acc. Ovid. 4. Met. 693. Despectat terras totumque supervolūt orbem. Adde Ambros. 6. Hæzæm. 8.

II.) Translate. Claud. Mamertin. Grat. act. Jul. Aug. 6. Per altum iterum gentium regas, saecula regum capita supervolūtans in medio Hyrci illos improvisos apparuit.

SUPERVOLVO, volvo, volvi, volūtum, volvere, n. 3. Part. Supervolūtans. — Supervolvo est supra volvo, volvere de supra, intransitivum. Avien. In Arat. 970. Quisquam supervolvit se peribis. Colum. 11. R. R. 6. circa med. incrementum ejus supervolūtans cylindro coarctat.

SUPERVOLUTUS, a, um, particip. F. voc. preced.

SUPERVŌMO, is, ere, e. 3. supra vomo, vomitare supra. Scl. It. 10. 193. Conjecta fœdit ensis: supervomit ille celestem Sanganis affundens per hiantia viscera rivum. Alii ita distinguunt: Conjecta fœdit ensis super: vomit ille etc. multa rectius.

SUPERVUS, F. SUPERBUS lat.

SUPINALIS, e, adject. (supinus) nt Juppiter Supinalis, quod vim haberet omnia et stabilizandi et veniendi, h. e. evolvendi. Augustin. 7. Civ. D. 11.

SUPINANS, entis, particip. F. SUPINO.

SUPINATIO, entis, f. 3. (supino) estus supinandi, ut supinatio stomachi opud Cæl. Aurel. 4. Tard. 3. 64. est, quoniam oidos recusat ac rejicit.

SUPINATUS, a, um, particip. F. SUPINO.

SUPINĒ, adverb. (supinus) in modum supini, utitur. — Translate. Seneca 2. Benef. 24. a med. Alina benevolens accepit supina, n. dubium presentem relinquit, en miserit. h. e. aliud agere et alia spectare, velut qui in aliam supinam facie respicit.

SUPINITAS, entis, f. 3. (supinus) estus supini, positura supina, utitur.

L.) Proprie. — a) De animalibus. Quintil. 11. 3. a med. Pectus ac ventris non projiciant, observandum. peccant enim posteriora: et est odiosa nimis supinitas. Cæl. Aurel. 2. Acut. 35. inil. Supinitas stomachi, h. e. languor, ex-

solutio. — b) De rebus, seu de situ locorum plano, quasi facile terræ tota ad cælum obveria. Solin. 8. Planities (insula) de supinitate sic vocata.

II.) Transitive significat stupiditatem. Firmic. Err. prof. rel. Erubescit, o miser!, supinitatem. Halm leg. summatam.

SUPĪNO, es, eri, itum, ere, e. i. (supinus) Part. Supinans et Supinatus I. i. a. — Supino est supinum colloco, facie sursum verum statuo, supino, utitur (It. voltare o rovesciare n. l. insu; Fr. jeter à la renverse, renverser; Hesp. echar hacia atras, de espaldas, derribar; Germ. rückwärts beugen, - strecken; Angl. to place in a supine posture).

I.) Proprie. ¶ 1. Universim. — a) De animalibus. Horat. 2. Sat. 7. 38. fœtor me Daci ventro lessem. nam alidore supino. h. e. natio origo in sublimis, quod facere solent il, qui jucundo cibi odore capti sunt. ἄλγιστος, pro natus mihi supinatur. et Stat. 12. Theb. 280. si-ruque sagaci ilmetur positos et corpora prone supinat. et 8. ibid. 789. Præcipitque retro juvenem atque in tergo supinat. Id. 8. ibid. 394. de equis. tolluntque armos equitumque sopioant. h. e. cælum suspicere cogunt, tergum retrā inclinant. Quintil. 11. 3. circa med. Aut eadem maone supinato in superiore locatur. Seneca Ep. 191. ante med. Supinato testudo inquietata est desiderio naturæ status, nec aote desinit illi, quætere se, quem la pedes constituit. Auct. Laud. Herculi. Inter opera Claudian. 116. Aper supinato tumulo. h. e. oculis in cælum vertit. Apul. 9. Met. ad fin. Milles supinatus humi, gestato a terra col ventre in su. et 8. ibid. Equus toto tergo supinatus, domum suam devolvit et terram. h. e. in posteriores pedes lapsus et tergum supino. Adde Cæl. Aurel. 3. Tard. 14. et 5. ibid. 2. — b) De inanimatis. Virg. 2. G. 261. Ante supinatus Aquiloni ostendere glabres. Stat. 3. Theb. 413. meritis vertant ad molle jugales Gremem, et erecto currum lemons supinanti. Id. 7. ibid. 346. qui Perseion utrumque Ant Chrbam tenrie Anemoriamque sopioant. h. e. invariis eratō gimble et ad olem supinitis. Manil. 2. 652. Sopioantur ercus. h. e. invariis, corubus in altum verdis. ¶ 2. Supinari, est etiam planum fieri, inclinari, astendi, ut videmus in ille, qui supini jacent. Stat. 12. Theb. 248. Jamque supinantur lassis lateque fetiscent Peulbei deversa jugi.

II.) Translate. Seneca 2. Benef. 13. Libet interrogare, quid tantopere te sopioet. h. e. estollet, indet, superbum fecit; solant enim qui superbiunt, caput extollere, pectus prolicere, quod est quodammodo supinari. Adde Ambros. 1. De Abr. 2. n. 8.

SUPĪNUS, a, um, adject. Etymon vocis patenti ab antiquo suppus, quod est supus scribere. F. SUPPUS. Caterum ab ead. rad., unde super, utrumque derivandum est. — Comp. Supinior I. i. b. et II. i. — Supioes est entium versus, resupio, utitur (It. rovesciato al'insu, supino; Fr. penché ou tourné en arrière, couché sur le dos; Hesp. inclinado ó girado de espaldas, boca arriba, supino; Germ. rückwärts gebeugt, rückwärts, zurückgelehnt; Angl. with the face or belly turned upwards): cui pronus oppositur.

L.) Proprie. ¶ 1. Generalit. — a) De animalibus in largum jacentia et ventris sursum verso, vultu colla facia o col ventre in su. Cic. 1. Divinat. 53. 190. Omne animal, ut vult, ita attus motu sui corporis, prono, obliquo, supino Plaut. Cist. 2. 74. Quid nunc supina ossem in cælum conspici? Horat. 1. Sat. 5. 19. essititque supina, et ibid. 85. Supioes venter. Stat. 8. Theb. 840. deprende languide cervis Exterior olipso, orium a fronte capiti. Plin. 32. Hist. nat. 4. 14. (41). Supinum testudines. Id. 11. ibid. 8. 8. (19). Apes nocte deprehensum in expeditione, excubant supino, ut eis a rore protegent. Id. 28. ibid. 4. 14. (54). Supini subitus oculis ooducant, et proal tassibus, in latera adversum decessitationes. Juvenal. 3. 280. sobat in fœlem,

mor deinde supinus. Capell. 8. p. 272. Donec, Baccha jubente, Satyrus rapit facientem (Sile-num) acapulique dat supinum. h. e. acapulie iusa impositum resupinet. — b) De rebus, quæ cælum spectant, unito all'insu. Virg. 4. En. 175. tendoque supioes Ad cælum cum voce manus. Plin. 11. Hist. nat. 37. 45. (125). Cornua alia adunca, aliis redunca, supina, convexa, coo-versa. Id. 10. ibid. 33. 49. (93). Hirundines rusticæ conungunt nidos totos supinos, tucibus porrectis in angustum. Id. 17. ibid. 23. 35. (175). (et Juvenal. 8. 201.) Supina falce palmittis oculos auferre. et ibid. 24. 37. (227). In supinum arcine viles. (Colum. 4. R. R. 24. a med. Ne resupine cælum, sed prons potius plaga terram spectet.) Id. ibid. 23. 35. (214). In arborum tenuura sopioles. Frontin. Aqued. 36. Calix supioes nec ad beustam pronus. Liv. 39. 10. a med. Vane pleraque (utpote supino jactu) tela in superiorem locum mittebant. Auct. carm. de hort. v. 6. p. 199. Verna surgit oia melle-que supina etc. — Supina tellus, supinum mare, extima terræ aut maris facies cælo et oili obversa. Plin. 23. Hist. nat. præm. Omnia, quæ elboram aut florum odorumque gratia proveniunt supina tellure. Id. 9. ibid. 2. i. (2). In mari tam lete supino etc. Id. 17. ibid. 23. 35. (185). de vitib. quæ sparguntur in terram. Major pars terrarum ita supinum in tellure vindamem metit. ¶ 2. Specialit. est is, qui retro convertitur et sursum redit. Ovid. 4. Pont. 5. 43. Fluminaque in fontes eura redire supino. Id. Medic. fac. 40. Nec redit in fontes anda supina vna. Adde Lucet. 4. 442. — Hinc supinum carmen apud Martiat. 2. 66. est recur-rans, reciproco, ἀνακλιών. F. RECUR-RO. De hoc carminum genere id. 2. 86. Tapa est difficilis habere nuges, et stultus labor est loepiarum. ¶ 3. Item sopina et leni elito el-tos, postea in pendio. Horat. 3. Od. 4. 23. Tibur supinum. Juvenal. 3. 192. aodem senem, pronum Tybur, disit. Adde Horat. Epod. 1. 29, et gol-dem Bentlej. legil; sed F. SUPERBUS. ¶ 4. Supinus dicitur etiam aliquantulum inclinatus, clementer accedens, leniter ecclivus, quasi homo in tergum inclinatus et vultu ac pectore in cælum conversus, di dolce salus n pendio. Virg. 2. G. 276. tumulus ecclivus solum colleque supini. Liv. 4. 46. et 6. 24. Supine vallia. Plin. 13. Hist. nat. 12. 23. (77). Supine tabule echade adiliatur longitudine papyri. Id. 16. ibid. 38. 68. (174). Cathedra supina. seggiolone, nostrale valgo pol-trona dicitur. Adde Quintil. 12. 10. sub fin.

II.) Translate. ¶ 1. Est solatus, otiosus, ignavus, ociosus, negligens, delictus; hujusmodi enim supioi facere diu sol sedere solant. Quintil. 10. 2. 17. Otiosi et vapuli, et quid modo longius circumduserant, jurant, ita Cicronem locuturum fuime. Juvenal. 1. 190. Et multum referat de Mæcenate supino. Catull. 17. 25. Et supinum cælum la gravi derelinque cæno. Martiat. 2. 6. Balceis supiores. Id. 6. 42. Non attendis et eurs me supine Jamdudum quasi negligenter audia. Boreus Quintil. 11. 3. sub init. Nedum judicem supial recurique movamur, en non et ipse nostre ociositate salvatur. Ulp. Dig. 92. 6. 6. Nec supioa ignorantis ferendo est factum ignorantis. Paul. ibid. 18. 1. 15. Ignorantia emptori predesti, quoniam non in sopinum hominem cadit. ¶ 2. Item tomens, inflatus, superbus. Pers. 1. 129. Sese aliquem credens, itelo quod honore supinas Fragerit hemloes Arretl edille iniques. Martiat. 5. 8. Hinc et tilla dum refert supioes etc. ¶ 3. Supina opinio, illud, falsia. Chalcid. Tim. p. 396. Mours. V. integr. loc. ¶ 4. Supinus stomachus, famis edmonos nudum sentiens, languidus. F. SUPINATIO et SUPINITAS. Cæl. Aurel. 1. Tard. 1. 29. Supinus adhuc stomachus, hoc est cibi appetita non adma-nitus, sine ulla commotione revomit. Id. 2. Acut. 37. extr. Stomachus jamdudum supina forlil-catur. ¶ 5. Grammatici supinum vocant modum verbi in um active et in u passiva signif-catione desinentis, ut (Horat. 1. Od. 2. 15.) vi-dimus Tiberim ire delectum monumenta regis,

et (1. *Sat.* 4. 124.) iubeoentum et inutile facto. *Quintil.* 4. 1. *extr.* verba participialia vocat. — Cur eutem supina dicantur, causam reddit *Priscian.* p. 412. 49. *Keil.*, quia a participiis passivis, quae quidem supina nominaverunt, nascuntur. Id autem fortasse a mulieribus, ut ait *Furlanellus*, desumptum est, quae supina stuprum patiuntur. et *Foss. de Grammat.* l. 5. c. 11. dicti, ideo appellari, quia participia significat rem praeteritam: re autem gesta, licet nunc esse supinis etque utiosis. Quod tamen nihil frigidum et ineptum videtur. *Priscian.* loc. cit. p. 823. et *Charis.* 2. p. 153. etiam gerunda hac appellatione comprehendunt. *V.* plura apud *Foss. loc. cit.* ¶ 5. Item participia et gerundia. *V.* sub II. 4. ¶ 7. Item supina verba dicuntur ea, in quibus necesse, ager quae en petiatur, inquit *Diomach.* 1. p. 337. 13. *Keil.*; quae quidem alii absolutiva appellant, nonnulli depositiva, ut *algeo, sitio, acrio* etc.

SUPPO. *V.* SIPO.

SUPPACTUS, a, um, particip. *V.* SUPPINGO.

SUPPAGOGUS. *V.* SUPPAGOGUS.

SUPPENULARE vel suppenulare, la, n. 3. (sub et penna) velle, quem quae sub penna habet. Vos a *Lexico expurganda*; tagitur enim teotum io *Not. Tir.* p. 157. Penna, suppenulare.

SUPPETULUS. *V.* SUPPETULUS.

SUPPALLIDUS. *V.* SUPPALLIDUS.

SUPPALPOR vel subpalpor, aris, arl, dep. 1. *Suppalpor*, paragoge pro *suppalpari*, apud *Plaut.* loc. cit. — *Suppalpor* est oiam paipo, adulor, blandior. — Cum *Dat. Plaut. Mil. glor.* 2. 1. 28. Occipit ejus matris suppalparier viam, ornamente epiparique ubonile. Absolute *Symmach.* 1. Ep. 84. (al. 90.) a med. Non dicam dolo, utpote suppalpandi neclis.

SUPPAR vel subpar, pāris, adject. omni. gen. prope equalis, pene par, quasi eguale, πᾶσιος; coonstruitur autem absolute vel cum *Dativo*. *Cic. Brut.* 7. ad fin. Unic matris supparer Aleibides, Critias. *Valley.* 1. 17. 1. Duces Latini leporis fecerunt per Caellum Tarantinque suppari mlate nitaerunt. *Auson. Epist.* 1. 13. nam suppari evi sum tibi ago et possum fretis habere viem. *Apul.* 3. *Dogm. Plat.* Dicantur haec (propositiones) inter se supparer. h. e. anconstrant. — *Id.* 6. *Met.* Vene avari mlate suppari gressu saltavit. h. a. composito ad numeros mlate.

SUPPARASITOE vel subparasitor, aris, arl, dep. 1. subervio, obsequor tamquam pavestus, complacere, secundare, accarezare, υὑπαρᾶσιον. *Plaut. Amph.* 2. 4. 10. Accedam atque hanc appellebo et supparasitor patri. *Id.* *Mil. glor.* 2. 77. Sed hio illi supparasitor aemper.

SUPPARATORA vel subparatara, a, f. 1. (supparo) suffectio, substitutio, astitutiones, ἀνταρᾶσιον. *Tertull. Remurr. carn.* 61. Sublata eam morte, neque victus facienda ad presidia vite, neque generis supparatara gravis erit membris. h. a. genaric homani reperatio per genitaram.

SUPPARILIS vel sobparilla, s, adject. qui quasi par est. — Absolute usurpator da figura, quae paronomasia dicitur. *Auct. Carm. de fig.* 109.

SUPPAROE vel subparo, as, ars, a. 1. duo diverim significat. ¶ 1. Supparo, a paro, est eparo, accommodo, adjungo. *Tertull. Cult. fem.* 7. Ne assuas elici capitis sancto et Christiano capiti soppare. *Id. Anim.* 25. sub fin. Labem corpori et animae supparera. ¶ 2. Supparo, a par, est simitem reddere. *Id. advers. Valentin.* 4. Lupae feminae formam quotidie supparere, sollemnē est.

SUPPARUM, n. et supparus, i, m. 2. Scribitur at siparum et siparus et sipharium et sifarus, oode etlem siparium, quem vocem vide quo loco. — Videtur esse ab Arab. sapharon, itar, oavigatio, quae nempe sit velle espensis, unde et *Gr. σῆπαρος*: non ab Hebr. שֶׁפֶר sopher, oomerus (unde et *Ital. cifra*), ut putat *Furlanellus*; nulla enim inter has duo significationis simili-

tudo, nedam aequalitas, interest. Sed *V.* SIPARUM. — Supperum est lineum velum, velo, σῆπαρος. ¶ t. Generalim. *Fest.* p. 310. 14. *Müll.* Velum omne, quod ex lino est, dicitur supperum. Cf. *Müller ad h. l. Tertull. Apolog.* 16. Siphara illa venillorum stole crucium sunt. *V. Rosini Paral. Antiq. Rom.* l. 10. p. 792. ¶ 2. Speciatim, in re neutra. — a) Stricto sensu, dicitur de velo navium, vela: non tamen quovis, sed eo, quod minus est et summo molo epaeosum, quod favente vento pendit solei, σῆπαρ. Id porro sic describit *cl. Guglielmotti. op. cit.* p. 94. «Suppara, specia di vela altissima, al di sopra delle altre dell'acato e dell'etilmuna, per far forza nei navigare quando li vento è debole: vela che ha nu plede solo, cioè non sola bugna, perch' è triangolare col solo vertice o angulo acutissimo, abbaso nel pennone, e la base in alto alle parta più sublime dell'albero: è chiamata quasi sempre col nomaro del più perche, sabbene una, pure è divisa in due triangoli doppi e separati che scendono ciascuno con un sol vertice alle due punte opposte della stessa verga». Similiter et *cl. A. Rich.* qui ejusdem figuram exhibet, a pictura quaedam Pompeiana desumptam. *Seneca Ep.* 77. sub init. Omnia in pilis Pataolorum turba consistit, et as ipso geore velorum Alexandrinae, quamvis in magna turba oevum, totelligit. Solla enim licet supperum lotandara, quod in alto omnes habent oeres; nulla enim res aeque adjutat eorum, quem summa pere velle: illic maxime nevis argetur. et *max.* Quam intravere Capreas, ceterum velo jubeatur esse contenta: supperum Alesandriarum losigue est. *Id.* 19. *Orig.* 3. 4. Sopparum genus velli, noom pedem habens, quo juvari navigia solent lo navigatione, quoties via venti languessit. Siparum, teste *Arevalo*, legitur in plerisque codicibus. — In plur. nom. *Lucan.* 5. 428. Obliquat laevo pede carbesa cummequa peodens Suppare velorum, peritiores colligit aures. *Stat.* 2. *Silv.* 2. 37. vos suppare tandem mell Vincole, vos summi adnectite suppare velle. *Bachrens.* leg. sipara. et *Seneca Herc. Oct.* 698. Medioque retes querit in alto, Quam feriant suppara onbes. *Id. Med.* 327. etio rubleonda tremant Suppare veto. *Loewi et Peiper leg.* sipara. — b) Latiore sensu, de quovis valo nautico. *Manil.* 5. 48. non laebel undis Suppara, nec pelegos Iarum facietque (al. farletque) tegetque. Alii sipara. Legitur hoc sensu et in *Not. Tir.* p. 177. Sifarus, scatus, remus. — Illoc translata. *Fronto* 1. ad *Antonin. Imp.* (edente *literum A. Maio*) ep. 2. circa med. Quamquem una semper ex summi upbos ad eloquamiam valdearic, tamen sipharis et remis tenuis itar (videt): atque ot primum vale pendera necessitas impellit, omnes aloquoque studiosos, ut semboe et celocae, facile praeterveli. ¶ 2. Item, in re militari, usurpatur de velo in sigla militibus. *Festus* p. 310. 19. *Müll.* Nunc supparos appellamus vela lissa in ercam sparsa. Adde *Tertull. Apolog.* 16, ubi de labaro loquitur. Legunt autem plerique omnes sipara. ¶ 4. Item, lo re domestica, da veste puellari lissa, quem eandem esse putat *Festus* es subnclum: sed sic distinguit *Varro* 5. *L. L.* 131. *Müll.* Alterum, quod subtus, a quo subocnia: alterum quod supra, a quo supparus: nisi quod id dicunt *Osc.* *Afran.* apud *Non.* p. 540. 13. *Merc.* Taca; puella non tam, supparo si lodata sum. *Hioo Auct. Incert. carn. de verb. Achill.* lo *Parthen.* apud *Werned.* 7. 1. v. 4. p. 428. et *Anthol. Lat.* t. 1. p. 68. *Burm.* Arma legent nostrum potlas, quem suppara, corpus. ¶ 5. Ellam de vasta matronell. *Lucan.* 2. 363. de *Marcia Catonis uxore.* humerisqua barentia primis Suppara nudetos cingunt angusta lacertos. *Plaut. Epid.* 2. 2. 45. Quid istis, quae vasti quatonis nomina inveniuot aora industiam, patagietam, supparum aut subminiam. *Novius* apud *Non.* loc. cit. Supperum puram Vellensem, Interim *Oscam* merem. Alii aliter leg. *V. Bückeb.* op. cit. p. 265. — In *Gloss. Philoz.* dicitur *supparus* restis homeris circumdata.

¶ 6. El de veste virill. *Nonius ibid.* definit linteum femorele usque ad toes pendens: dictum, quod sublus appareat. *Varro ibid.* Aorore at ostrinum hic indutus supparom, Corosum ex auro et gemmis fulgentem gerit. ¶ 7. Denique *Novius* apud *Festum* l. c. Ita vocat puniceum (al. Punicum) vestimentum: Item vastem Neptoon consecratam.

SUPPARUS, i, m. 2. *V.* voc. praec. init.

SUPPATEO. *V.* SUBPATEO.

SUPPECCO vel subpecco, as, ars, n. 1. Idem fere ac pecco. *Augustin. Sermon.* 99. n. 2. ad *Mat.*

SUPPEDANEUM vel subpedaneum, i, n. 3. scemum sub pedibus, σῆπαδιον. *Lactant.* 4. 12. a med. ex *Ps.* 109. 2. Quoaduque ponam inimicos tuos subpedaneum pedum tuorum. — Da suppedaneale, quom dia generetm supponebantur, in antiquis monumentis, *V. Visconti in Museo Chiaram.* p. 58. at seq.

SUPPEDITANS, antie, particip. *V.* SUPPEDITO.

SUPPEDITATIO vel subpeditatio, dola, f. 3 (suppedito) abundantia, effusio. *Cic.* 1. *Nat.* D. 40. 114. Quae ergo vita? Soppeditatio, inquit, boorum, nullo malorum interventu.

SUPPEDITATUS, a, nm, particip. *V.* voc. seq.

SUPPEDITO vel subpedito, as, avi, itam, are, 1. *Suppedito*, aris, deponentis forma, apud *Cic.* 14. *Att.* 18. De *Pataliano* omine quod mihi suppeditetus es, gratissimum est. Alii tamen rectine cum *Manilio* leg. suppetiatas es. — Sappedito, pro diversa voci origine, duo diversa signifleet.

A) *Suppedito*, frequentat. a *suppelo*, unde *Part. Suppeditans* et *Suppeditatus* II., usurpatur tam iotensivie tum transitorum mora.

I.) Iotrasillive, at proprie, est suppetere, anperesse: et conolrolat absolute aut sequeote *Dat.*, vel *Acc.* cum *prap. ad, in*; aliquando cum *Abi.* rei, quae aliquid suppeditat. ¶ 1. Generalim — a) Absolute. *Plaut. Trin.* 5. 1. 3. Ita gaudia gaudium suppediat. h. e. abandat et cumuletur etis gaudiis. *Lucret.* 1. 230. Uode mare, ingaoni footes eterneque longe Finmina suppediaot. *Cic.* 7. *Fam.* 18. Au hoc significas, oe echartm quidem tibi suppeditare? *Id.* 3. *Orat.* 31. 124. In hoc campo facila suppediet omnis apparatus oratusque dilecti. *Liv.* 30. 25. Navis defendebatur egregie, quoad tela suppedierunt. *Id.* 6. 24. Quod multitudo suppeditabat, aliqui cohortes in castris reliquerant. *Id.* 4. 55. ad fin. *Pompeian* manubie, quae perducendo ad oolmen operi destinate erant, vix in fodamento suppeditavere. *basarono.* et *Ant.* *De fig. sent.* 1. 6. *Aristoteles* dicitur dialae, ejus aera vitam beatissimam, cujus et fortunae sapientia et sapientiae fortuna anpediat. h. e. suppetit. — Vita suppeditat, suppetit, daret. *Cic. Brut.* 70. 245. Cul al vita suppeditavisset, consul factus esset. es fosses vivulo. et *ibid.* 27. 105. Carbo, quoad vita suppeditavit, eat in multis jaddelia causisque cognitus. *sinché viase.* et *ibid.* 32. *extr.* Miror, quom at vita suppeditavisset et eplandor ei non deenat, constantem ooo falae, essendo vivuta a sufficienza. — b) Cum *part. relativa.* *Liv.* 28. 27. Ad vos quemadmodum loquat, nec consilium nec oratio suppediat. — c) Cum *Infinito.* *Lucret.* 3. 731. At neque, ear facient ipse quareva laborant, Dicere suppediat. h. e. promptum, facile est, suppetit, licet. ¶ 2. Speciatim satis esse, sufficere, parum esse, bastare, επαρκείν. *Plaut. Asin.* 2. 4. 17. Cismore ao stomacho non quo labori suppediara. *Varro* 2. *R. R.* 4. Sues oportet largiore cibatu sustentare, quae facilius lac suppeditare possit. *Cic.* t. *Off.* 4. 13. Parare ea, quae suppediet et ad cultum et ed vletum. ¶ 3. Item abundare, abbondare, avere in copia. *Cic.* 2. *Cal.* 11. 25. Omnia bis rabus omnibus, quibus nos suppeditamus, ille eget.

II.) Translitorum mora. ¶ 1. Est praebere quod malle est, abunde subministrare, largior, επαρκείν, επαρκείν (II. comministrare a dare in copia ad a bastanza; Fr. donner en abondance ou suffisamment, fournir; Hlep. dar abundante- mente a bastantamente; Germ. zur Genüge, ia

Fülle darreichen, -darbieten, -geben; Angl. to furnish, afford, supply): construitur cum Acc., cui saepe additur Dat.; ant. etiam cum Abl. pro Acc., et præp. de. *Plaut. Asin.* 4. 2. 10. Luxuriæ sumptus suppeditare. *Cic. 2. Legg.* 27. 67. Terre fruges ferre et, ut mater, cibos suppeditare possit. *Id. 2. ad Q. fr.* 2. 3. Suppeditare aperte pecunias. *Id. 2. Nat. D.* 24. 63. fabulas. *Id. 5. Ferr.* 74. 172. frumentum. *Liv.* 23. 48. a med. Tributo sumptus suppeditari. *Nepos Al. 8.* Ipsæ pecunia a rege suppedibat. *Sil. It.* 10. 137. armiger, suppedita mihi tela. — *Cic. 2. Fin.* 21. Suppedabit nobis Atticus de thesauris suis. — Hinc translate. *Lucret.* 3. 10. Suppeditare sibi præcepta. *Cic. Amic.* 23. a med. Aliquis deus suppeditans omnium rerum, quas natura desiderat, abundantiam et copiam. *Id. Top.* 18. 67. Hic locus suppeditare solet oratoribus et poetis mirabilem copiam dicendi. *Id. 3. ad Q. fr.* 4. 4. ad fin. De hortis quod me admones, nec fui umquam valde cupidus, et tunc domus suppeditat mihi hortorum amœnitatem, mi serve di giardini. — Absolute. *Cic. 14. Att.* 20. Quod Clæroni suppeditis, gratum. *Id. Arch.* 6. 12. Suppeditat nobis, ubi animus ex hoc forensi strapito reficitur, et anres convivio defessæ conquiescant. Sic *Ter. Heaut.* 5. 1. 57. Si illi pergo suppeditare sumptibus, mihi res ad rastris redit. — Impersonaliter *Cic. 14. Att.* 11. 2. Ut ei suppeditalor ad usum. ¶ 2. Est etiam instruo. *Lucret.* 2. 1162. Confidimus ierum, vis arvis suppeditali. prouveduti. *Cf. Cic. 2. Cat.* 11. 25. sub A I.

B) Suppedito, as, are, s sub et pes, pedis, est sub pedibus ponere, prosternere, atterrare, prostrare. *Inscript.* apud *Reinas.* t. 3. var. lect. c. 10. ad fin. ex *Mazella* de *Puteoli*, sub fin. mors cuncta calcat suppedital RAPIT. Addit *Reinas.* illud *Guilelmi Brit.* t. 3. fasto, Quo nos, quo cunctos sibi suppeditare laborant, et t. 10. virtus Omole suppedital, supereminet omnibus uno.

SUPPEDO vel subpedo, is, ere, n. 3. Idem quod pedo. *Cic. 9. Fam.* 22. sub fin. Suppediti, flagitium est. jam eris nudus in balneo: non reprobodes.

SUPPELLECTILIS et SUPPELLEX. F. SUPPELLEX.

SUPPENDO vel subpendo, es, ere, n. 2. subter pendo. *Colum.* 4. R. R. 26. in fin. Sape notavi, per imprudentem rusticum subicere iugo palmam et ite colligare, ut sola vimine suspendeat. Alii rectius leg. suspendant.

SUPPERNATUS vel subpernatus, s, um, adject. (sub et perna) in modum pernae succulus. *Paul. Dia.* es *Fest.* p. 305. 9. *Müll.* Supperneti dicuntur, quibus lœmina sunt succuli in modum mille-entium perarnarum. Eonius in *Ansalibus*: His pernas obecidit inique superbia Pœni. Catullus ad *Coloniæ* (17. 18). velut alius in *Iossa Liguri* jacet subpernata securi. Hæc *Festus*, *Locus Enni* videtur esse de pugna *Cannensis*, in qua, ut *Livius* 22. 51. narret, in strage caesarum quidam iacentes vivi succulis feminibus poplitibusque inveniunt. In verbis *Catulli* est metaphoræ; tribuit enim ligno, quod animalibus convenit. Sunt qui gerperam separata legendum putant: alii expervata.

SUPPERTURBO vel subperturbo, as, are, a. 1. aliquid perturbare. *Seneca Apocoloc.* 13. Pusillum subperturbatur, ut illum vidit canem olivum, villosum. Est qui male leg. subperturbatur. At *Bücheler* ex *Cod. Sang. leg.* perturbatur.

SUPPES vel subpes, pedia, adject. omni. gen. qui sub pedibus est: vel, ut alii divinant, qui supinis est pedibus. Habetur in *fragm. Petron.* p. 674. *Bumann.* et in *Tab. marm.* apud *Gruter.* 341. ad fin. Item reliquos mangones suppedes ipsius perlegit. *Leges divinis* sub pedes. *Gloss. Isid.* Supes (al. Suppes), supponis; hoc est supinis pedibus.

SUPPETRIS, entis, particip. F. SUPPETO.

SUPPETIÆ vel subpetiæ, s, um, f. plur. I. (suppeto) Suppetias, accus. absolut. pro ad suppetias, ut exsequias, V. infra. — Suppetias idem

ac subsidium, auxilium, quod fertur laboranti, quod datur ad rem sustentandam, ne labatur aut pereat: ita dictæ, quis suppetunt et adsuot in discrimine, ajuto, soccorso, βοηθεια, εἰσβοηθεια. Usus habent in recto et quarto casu. — a) In recto. *Plaut. Epid.* 5. 2. 12. Quidquid ego male feci, auxilia mihi et suppetiæ sunt domi. *Id. Amph.* 5. 1. 54. Non melius, quin meæ uxori latæ suppetiæ sunt. — b) In quarto casu. *Id. Epid.* 5. 1. 52. Memento suppetias mihi cum sorore ferre. *Apul. De mag.* Piscibus nunc ad questum sed ad suppetias nti. — Suppetias, absolute, ad suppetias, auxilii causa. *Plaut. Men.* 5. 7. 31. Næ tibi suppetias tempore adventi modo. *Auct. B. Afr.* 5. Et duncabantur auxilia magna equitibus oppidatis suppetias venire. et *ibid.* 25. extr. Suis finibus oppidatæ suppetias profectus est. et *ibid.* 39. Suis fugientibus suppetias ire contendit. et *ibid.* 75. ad fin. Milites turmis suorum suppetias mittit. et *ibid.* 66. et 68. Occurrere suppetias legioibus. *Apul. 9. Met.* Accurrere allici suppetias. Adde *Sueton. Vesp.* 4.

SUPPETIATUS, a, nm, particip. F. SUPPETIOR.

SUPPETIATUS vel subpetiatus, nm, m. 4. (suppetior) suppetias, auxilium. *Non. p. 74.* 17. *Merc.* ut Latine agnoscat. Auxillatum, inquit, ut suppetiatum. Ita *Forcellinus.* Cf. SUPPETIOR.

SUPPETILIS (suppetulus), s, adject. (suppeto) ad suppetias pertinens. *Itin. Alex.* M. 32.

SUPPETIOR vel subpetior, as, stus sum, ar, dep. 1. (suppetas) Suppetio, as, formâ activâ; apud *Niev. fragm.* 12. Manubias suppetias prona. Alii aliter. — Part. Suppetiatus. — Suppetior est suppetias ferre, recare ajuto, soccorrere, ἀνίστασθαι: construitur absolute aut cum Dat. *Cic. 14. Att.* 18. De *Petuliæ* nomine. quod mihi suppetiatis es, gratissimum est. F. SUPPEDITO. *Apul. 8. Met.* Vobis facile est suppetieri miseris senis. et 1. *ibid.* Proclamares saltem suppetiatum, et resistere nequibus. et 4. *ibid.* Suppetiatum decurrat auxilium. et 7. *ibid.* Omnem viciniam suppetiatum convocant. et 8. *ibid.* Maritum suum suppetiatum ciet. *Itin. Alex.* M. 116. Si claustra effringant suppetiatique in tempore jam regem sui recipiant dissidentem. Adde *ibid.* 63. et *Jub. Val.* t. res gest. *Alex.* M. 52. in fin.

SUPPETIUM vel subpetium, ni, o. 2. (suppeto) idem ac suppetias. *Commodian. Instruct.* 43. 13. Suppetium nultum erit. et 70. 12. Tum petit suppetium miser. *Gloss.* in *Prodr. Gloss.* ed. *Loewe* p. 356. Suppetium: refugium. SUPPETO vel subpeto, is, ere, n. 3. Part. Suppetens. — Suppeto est prope venio, adveolo; sed, latiora sensu, aut in promptu sum, supersum, adsum vel obnoxe sum; et construitur absolute aut cum Dat. (It. essere in pronto o presente ad in copia; Fr. se trouver sous la main, être en abondance, être présent; Hesp. ser presente o abundante; Germ. herbeikommen, zur Hand sein, in Fülle, vorrätig sein; Angl. to be present or abundant, to occur).

A) Impersonaliter cum in tertio persone. 1.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Plaut. Pers.* 3. 1. 3. Ut mihi supersit, suppetat, superstitet. *Id. Trin.* 1. 2. 19. deos oro, ut vitæ tuæ superstes suppetat. *Cæs. t. B. G.* 16. Ne pabuli quidem satis magnæ copia suppetebat. *Auct. B. Afr.* 31. circa med. Numquam tanta suppetet victoriæ fiducia, ut castra sua adoriri auderent. h. e. non esset eis. *Cic. 15. Fam.* 13. Mihi ad remunerandum nihil suppetit præter voluntatem. *Id. 3. Ferr.* 11. a med. Vereres, ne mihi crimina non suppetere, na oratio deesset. *Nepos Dion.* 7. *Pœconia* deesse capiti, neque, quo manus porrigeret, suppetebat. *Liv.* 4. 48. a med. Ut pro se quisque, nec consilium sibi suppetere diceret, naq. sa ullam opem cernere, nihil etc. *Id. 5. 26.* sub fin. Quam frumentum copiosius alle largius obesset, quam obidentibus, suppetere. *Id. 4. 22.* Quibuscumque vires suppetebant ad arma ferenda, præsto fuere. *Plin.* 9. Ep. 2. Tuillo et copiosissimum ingenium et ingenio qua varietas rerum, qua magnitudo largissime suppetebat. *Plin.* alter 2. *Hist. nat.* 9. 6. (46).

Non suppetente ad bauriendum justa vi. *Amman.* 24. 4. ad fin. Architectus, cuius nomen non suppetit. h. e. voluit in mentem. — *Plta* suppetit, datur, durat. *Cic. 1. Fin.* 4. 11. Scribatur fortasse plura, si vita suppetat. *Liv.* 40. 56. Si vita longior suppetisset, baud dubium fuit, quia etc. *Auct. B. Afr.* 92. Quoad vita suppetet. *Plin.* 5. Ep. 5. extr. Dum vita suppetit, enitatur, ut etc. *Plaut. Trin.* t. 2. 19. deos oro, ut vitæ tuæ superstes suppetat. ¶ 2. Specialim pro clam aut altariis nomina petere. *Ulp. Dig.* 47. 2. 52. ante med. Furti actionem adversus eum, qui suppetit, si iuginario competere, non mihi. Ita *Torrensin.*, et *Haloand.* edidit qui sic petet.

II.) Translate. ¶ 1. Est sufficere, satis esse. *Cic. 5. Tusc.* 32. 89. Ut amor, ut ambitio, ut quotidianis sumptibus copiam suppetant. *Horat.* 1. Ep. 12. 4. Pauper animo nunc est, cui rerum suppetit usus. *Liv.* 2. 56. Rudis in militari homine lingua non suppetebat libertati animoque. ¶ 2. Et par esse, respondere. *Plaut. Pseud.* t. 1. 106. Ullam quæ dicit, dicit facta suppetant.

B) Personoliter, et quidem translate. *Horat.* *Epod.* 17. 63. Ingrata misero vita decenda est, in hoc, Novis ut usque suppetas doloribus. *Cf. Lucret.* 1. 1048. Et tamen ut plaga quoque possint suppetere ipsæ, infinita opus est vis undique material.

SUPPETULÆ, adverb. (suppeto) suppeteodo. *Itin. Alex.* M. 76. Quidquid suppetule insequentibus foret, id omne corrompente etc. Alii adjectivum putant. V. *Gloss. Nov. Lat. Rom.* 1844. p. 68. et voc. seq.

SUPPETULIS. F. SUPPETILIS.

SUPPILATOR vel subpilator, oris, m. 3. (suppilo) qui pilos avellit. *Zaber.* apud *Non.* p. 490. 21. *Merc.* Quosdam mens, quæ delirites vos suppilatores laet cum cano eugio puellit? Esi qui rectius leg. suppilatores. V. *Ritback op. cit.* p. 299.

SUPPILATUS, s, um, particip. F. voc. seq. SUPPILLO vel subpillo, as, stum, era, a. 1. (sub et pila) Part. Suppilatus. — Suppilo est clam compilo, explio, aufero, spolio, ὑστεραποιμαί (It. rubare; Fr. enlever en cachette, voler, dérober; Hesp. alzar d escondidas, hurtar, robar; Germ. heimlich rufen, stehlen; Angl. to steal craftily or underhand, pilfer). ¶ 1. Generalim. *Plaut. Men.* 5. 1. 39. Quam pellam atque eorum meum Domo supillas uxori tuæ et tuæ Degeris amicos. et 6. 2. 52. Suppilat mihi eorum et pellam ex erola. — Absolute. *Id. Truc.* 2. 7. 15. Sufuror, suppilo, de præda prædem capio. ¶ 2. Specialim est suffurando spolio, spoliare, capitare. *Cicil.* apud *Non.* p. 12. 33. *Merc.* Suppilatum esse eum alque ornamento omnia. *Plaut. Asin.* 4. 2. 6. Suppilat clam domi uxorem tuam? et 3. 23. Ille eacior suppilabat me, quod auxilias meas sospicabar. *Pompon.* apud *Non.* p. 13. 2. *Merc.* Alter amat, potat patrem suppilat semper.

SUPPINGO vel subpingo, pingis, pinis, pin-gere, a. 3. (sub et pingo) subter vel leviter pingo. — Translate est suffundendo. *Avien.* in *Arat.* 1454. tenal correxerit autem Si face at ignilo suppinxerit rubore.

SUPPINGO vel subpingo, pingis, pactum, pin-gere, s. 3. (sub et pango) Part. Suppactus. — Suppingo est subter compingo, attaccare sotto. *Plaut. Trin.* 3. 2. 94. Polimentas iubeam suppingi soccis. *Id. Bacch.* 2. 3. 97. Divine est iste Theotimus? carvi, etiam rogas? qui soccis habeat auro subpactum solum. h. e. clavis aureis soleas seu crepidas suffras. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 3. 14. (50) scribit, Hagnonem Terum aureis clavis suffigere crepidas solitam. et *Pal. Max.* 9. 1. n. 4. extern. Antiochi exercitum magna ex parte aureos clavos crepidis subjectos babuisse.

SUPPINGUIS. F. SUPPINGUIS.

SUPPLANTANS, antis, particip. F. SUPPLANTO.

SUPPLANTATIO vel subplantatio, ōnis, f. 3. (supplanto) actus supplantandi. — Translate est decedendo. *Fulgat. interpr.* p. 40. 10. Qui ede-

bat panes meos, magnificavit super me supplantationem. Adde *Prov.* 11. 3.

SUPPLANTATOR vel subplantator, *Oris*, m. 3. (supplanto) qui supplantat. *Hieronym.* *Ep.* 69. n. 6. Reobel propter aquas supplantatoria esse valuerit. h. e. Jacobi, qui fratrem suum supplantavit. (*V. Genes.* 29. 11.) *Ambros.* *Ep.* 60. Ille est supplantator, qui usurum capiat emolumenta.

SUPPLANTATUS, a, am, particip. *V.* voc. seq.

SUPPLANTO vel subplanto, *as*, *vel*, *atum*, *era*, a. 1. Part. Supplantans sub *B*; Supplantatus sub *A* 1. 1. et 2. — Duplex statui potest: origo vocis, prout a planta pedis vel a planta vegetali derivatur; sed haec duo, quod ad significatorem attinet, fere in idem recludunt. — Supplanto est, planta pedis seu pede supposito, delectio, evorto, *ὑποκαθίστα* (h. e. far cadere, fare il gambetto, supplantare; Fr. renverser en donnant un croc en jambe; Hsp. dar zancadilla; Germ. durch Unterstellen d. Beines niederwerfen; Angl. to supplant, trip up one's heels); occurrit autem transitively et aliquando etiam neutrorum more.

A) Transitiva.

1.) Proprie. *¶* 1. Stricto sensu. *Cic.* 2. *Off.* 10. ante med. Qui stadium currit, evit et contemderi debet, ut vincat: supplantare eum, quicum certat, aut manu depellere, nullo modo debet. Adde *Lucil.* apud *Non.* p. 36. 3. *Merc.* *Seneca Ep.* 13. Athleta, qui supplantatus edvernariu toto tulit corpore, nec projecti animu projectus. *¶* 2. Latiore sensu est prosterne et quasi sub plantis delectio, evorto. *Colum.* *Arbor.* 7. Si vitem sternere voles, iusta radicem illa, ne ipsam laedas, curiose fodito et vitem ita supplantato. *Plin.* 17. *Hist. nat.* 23. 35. (212). Totas supplantare in terram viles. *Id.* *ibid.* 22. 35. (193). In pemptatione non hos detrehere pemptos, qui cum uve sint. id etiam vras supplantat, praeterquam in novella vinea. *Firrus.* 10. 22. sub fin. Vehemens aequa vta immissa supplantavit fulturas. — *Fulgat. interpr.* *Os.* 6. 8. Gaius civitas operatium idotum supplantata sanguine. h. e. propter sanguinem iniuste fura eversa.

II.) Translata. *¶* 1. Metaphorā sumptā a super. paragr. 1. *Fulgat. interpr.* *Job* 12. 19. Optimates supplantare. *Id.* *Prov.* 19. 3. Stultitia hominis supplantat gressus ejus. *¶* 2. Metaphorā sumptā a super. paragr. 2. *Pers.* 1. 35. et tenaro supplantat verba palato. h. e. exprimit ac valuti strangulat, pressa voce, nec expressis pronuntiatio. *Just. declam. quae inenarrabil.* Trib. Martini. *inter declam. Quintil.* 7. Supplantata iudicium. h. e. evortere, labefactare, corrumpere.

B) Neutrorum more est corruo. *Fulgat. interpr.* *Jer.* 8. 4. Omnis frater supplantans supplantabitur ab omni amico fraudulenter incedet.

SUPPLAUDO (supplodo) vel subplaudo, plaudis, plausi, plaudere, 3. usurpatum tum transitivum tum intransitivum.

A) Transitiva est pedibus terrae illis sonitum facio, ut sit in dolore, ira, contemptu aliisque huiusmodi animi motibus, battere cori piedi.

1.) Proprie. *Cic.* 1. *Orat.* 53. extr. Pedem nemo in illo iudicio supplantat: credo, ne Stoicis supplicaretur. *Seneca Ep.* 75. Elicui si disputarem, nec supplerem pedem nec munum iactarem nec attollerem vocem, sed inia oratoribus reliquiam.

II.) Translata. *¶* 1. Apud Metricos est vernus ferire. *Basius* apud *Rufin.* *De metr.* 1. 5. Iambicus, quom pedes etiam dectylitici generis assumat, desinit iambicus videri, nisi percussione ita moderaveris, ut quum pedem suppladis, iambicum ferias. *¶* 2. *Supplaudere calurniam*, apud *Macrob.* 1. *Soma. Scip.* 2. est evortere, destruere et quasi pedibus calcare.

B) Intransitiva est idem quod plaudo vel tacite plaudo. *Tertull.* *Idolol.* 12. Male nobis supplaudimus. *Id.* *Pudic.* 19. Nescio quid diversae parit supplaudere videtur.

SUPPLAUSIO (supplasio) vel subplasio, actus supplaudendi. *Cic.* 3. *Herenn.* 15. 27. Pedis dex-

tri rere supplausione uti oportebit. *Id.* 3. *Orat.* 12. ad fin. Vereor, me nihil sim tui, nihil supplausione pedis imitatus. et *ibid.* 59. 220. Supplasio pedis in contentione aut incipiendis aut finendis. Adde *Brut.* 38. 141. et 80. 278.

SUPPLEMENTO vel subplemento, *as*, *ere*, a. 1. (suppleo) vel suppleo, supplementum addo. *Hygin.* *Gromat.* p. 14. col. 1. Quod si adhuc amplius seu minus, quam ostendimus, supplementanda fuissent, omnia immutabuntur. *Schellius* legod. putat supplementis dandum fuerit; et *Lange* addit supplementa data fuissent.

SUPPLEMENTUM vel subplementum, i, n. 2. (suppleo) quod ad suppleendum rei colupiam numerum additur: quod submittitur in locum eorum, quae desunt, *ὑποπύμα* (h. e. supplemento; Fr. supplément, complément; Hsp. suplemento, complemento; Germ. das Ergänzungsmittel, die Ergänzung; Angl. a supply, filling up, supplement).

1.) Proprie. *¶* 1. Generatim. *Vellej.* 2. 81. 2. Speciosum adiectum supplementum Campanae coloniae. Eius redditus avari publici: pro his longe uberiores redditus, duodecies sestertium, in Creta redditu. *Colum.* 7. *A. R.* 6. a med. Et geminis singula cepha in supplementum gregis reservare. *Id.* 9. *ibid.* 13. sub fin. Apes nimio satigata opere plurimae pereunt, nec ullis juvenotulis supplementis frequentata, novissime reliquae intereunt. *Imp.* *Dioclet.* et *Maximian.* *Cod.* 3. 36. 24. Compensatio, quod a sobardibus percepti, et, si quid deest, in supplementum deducto. *¶* 2. Specialim, in re militari, dicitur certus militum numerus, qui in locum eorum, qui desunt, sufficiuntur ad iustum corpus, puta legionem, implendam, *reclute.* *Ces.* 7. *B. G.* 7. Partem copiarum ad supplementum, quod ex Stella adduxerat, in Helvios convenire iubet, et *ibid.* 9. Per causam supplementi equitatusque cogendi ab exercitu discedit. *Id.* 2. *B. C.* 4. Magnum numerum ex Thessalia, Boeotia, Achaea supplementum nomine in legiones distribuerat. *Cic.* 3. *Fam.* 3. Scribere supplementum legionibus. *Liv.* 28. 37. In supplementum classis juvenum armaque data. *Id.* 38. 36. Terna mille pedum in supplementum socii imperata. *Id.* 26. 47. Servos in classem ad supplementum remigum dedit. *Id.* 42. 10. a med. Ut novos exercitus scribere aut supplementum veteribus liceret. *Id.* 1. 30. Legiones veteres supplemento implere. *Curt.* 5. 1. sub fin. Legere milites in supplementum. *Justin.* 3. 4. 5. Milites, qui in supplementum venerant, et *ibid.* 5. 6. Ut ad supplementum exercitus servos manumitterent. *¶* 3. Supplementa apud *Hygin.* *De munif.* castr. dicuntur omnes copiae propter legiones. Sic § 32. Observare itaque debemus, ut quotiens tres legiones cum supplementis acceptae fuerint etc. *¶* 4. Hinc de aliis rebus. *Justin.* 8. 6. 1. Quosdam bello captos in supplementis urbium dividit.

II.) Translata est adjuvamentum, subdolum. *Sueton.* *Aug.* 80. Digilum solatorem tam imbecillum sentiebat, ut torpentem frigore vix coraei circuli supplemento scripturae admovent. *Apul.* 2. *Met.* Sage ora mortuorum demorsant: eaque sunt illis artis magiae supplementa. et 4. *ibid.* Tenueto vanti mordentia supplementa et dapes gratulatis coquirere. et 9. *ibid.* Quum esset confectum omne frumentum, supplementum operi opifices postulabant. *Fulgat. interpr.* 2. *Cor.* 8. 14. Vestra abundantia illorum inopiam suppleat, ut et illorum abundantia vestre inopie sit supplementum.

SUPPLENS, entis particip. *V.* voc. seq.

SUPPLEO vel subpleo, pleri, plētam, plera, a. 2. (sub et inusit. pleo) Part. *Supplens* 4; *Suppletus* 1. 2. et 4.; *Suppleturus* et *Supplendus* 1. — *Suppleo* est, quod pleum erat, rursus impleo, quod deest, addendo, *ὑποπύω* (h. e. empire, riempire; Fr. ajouter ce qui manque, compléter, suppléer; Hsp. suplir, cumplir ó enterar to que falta; Germ. ergänzen, vervollständigen, voll machen, ergänzen; Angl. to fill, fill up, supply, complete). *¶* 1. Generatim. *Cato R. R.* 88. Fiscellum cum sale populeo sus-

pendio et quassato suppletoque idoneum. *Lact.* 1. 1043. *Supplere summam.* *Cic.* 6. *Ferr.* 5. 9. *Senserunt*, ne quis emeret meodipium, nisi in demortui locum, non enim te instruere domum tuam voluerunt in provincia, sed illum usum provinciae supplere. *Id.* 3. ad Q. *fr.* 4. a med. De bibliotheca Graeca supplende, libræ commutandis, Latinis comparandis, valde velle etc. *Ovid.* 7. *Met.* 291. Adiectoque cave suppleatur tanquam tenax. et 4. *ibid.* 140. Vulnere supplevit lacrimis Saturnique cruori Misculi. *Seneca Herc.* *Cl.* 1084. *Supplera colos consumptas.* *Tac.* 2. *Ann.* 38. *Ætatem* al ambitione exhaustam, per scelera suppleendum erit. *Colum.* 12. *A. R.* 50. ad fin. Ex alio acervo, quantum cuique memorae default, supplet, et *ibid.* 10. Cepam composito in fidelis et iofuso iure etc. quæ, quum ius combiberit, simili mistura vas suppletur. *Sueton.* *Cæs.* 36. *Hirtius*, qui Galliae belli novissimum imperfectumque librum supplevit. *suppl.*, *compt.* et *Aug.* 41. *Senatorum* censum duodecies sestertium laxavit supplevitque non habentibus. *Id.* *Cal.* 16. et *Tac.* 1. *Ann.* 71. *Mullis* locendiarum damne supplevit. *risarcit.* et *Cic.* 2. *Orat.* 26. *de ambiguo.* Ut referendis praeteritis verba id scriptum, quodcumque defendimus, suppleatur. si suppleat et si spieghi. et *Plin.* 2. *Ep.* 4. a med. Quod esset ex reditu, frugillate suppletur, si suppleat con la parsimonia. et *Censorin.* *De die nat.* 20. *Dies*, qui annum verum suppletur videbatur. — *Translata.* *Fulgat. interpr.* *Jac.* 2. 23. Et suppleta est Scriptura decaus: Creditus Abraham Deo etc. si adempti. — *Supplere locum, vicem, esse loco, vice, far le vece.* *Seneca Hippol.* 633. Tibi parentis ipse supplebo locum. *Plin.* 5. *Ep.* 6. ante med. *Hypocaustum*, si dies nobilis, solis vicem supplet. *¶* 2. Specialim, in re militari, est deminutum legionum numerum, novis militibus adiectis, Rem complere, recludere, compire. *M. Anton.* apud *Cic.* 8. *Phil.* 9. 27. *Legiones* suppleat ex Bruti exercitu. Sic *Liv.* 24. 24. extr. *Supplevit* que ita aar legiones, ut singulae vena milia etc. haberent. *Tac.* 4. *Hist.* 19. *Sabito* delecta suppletae legiones. *Justin.* 12. 11. 4. *Dimissis* veteranis, exercitum junioribus supplet. *Liv.* 26. 39. *Supplere* remigio naves. *Virg.* 3. *Æn.* 471. *Remigium* supplet, socios simul instruit armis. *Sueton.* *Tib.* 41. *Decarias* equitum supplere. *Veget.* 3. *Milit.* 17. *Sicubi* hosti vehementer insistenti, ne rumpatur acies, provolent subito et suppleant loca. h. e. in aliorum loca subeant. *¶* 3. Hinc de aliis rebus. *Virg.* 7. *Ecl.* 36. Si fetura gregem suppleverit, aureus esto. *Ubi Servius:* Si tot agnos hebuerit, quot oves. hoc est enim gregem suppleri per feturam. *Sueton.* *Cæs.* 41. *Senatum* supplevit, petricos allegit. *¶* 4. Pro adiectione, adiungere, aggiungere. *Cic.* 12. *Phil.* 6. a med. *Ponite* ante oculos *M. Antonium* consularem: operantem consulatum *Lucium* adiungite: supplete ceteros etc. *Auson.* *Edyth.* 10. 412. *libalique* supplens *Pramia*. h. e. honores prius vix coactos tribuens. *Propert.* 4. 8. 43. *Sed neque* suppletis constabat *flamma lucernis. riformate d'olio.*

SUPPLETIO vel subpletio, *ūnis*, f. 3. (suppleo) completio. *Ps.*—*Soram.* *Qu.* med. 749. et *Beda Mund.* *const.* *T.* 1. p. 398. apud *Quicherat.* in *Add.* etc. p. 285.

SUPPLETORIUM vel subpletorium, *ti*, n. 2. (suppleo) supplementum, complementum. *Julian.* apud *Augustin.* 5. contra sec. *Julian.* resp. 42. *Illud* voluntatis suppletorium denegatis, id est, cogente nullo. (Definitur namque bene voluntas: motus animi cogente nullo.)

SUPPLETUS, e, um, particip. *V.* SUPPLEO. **SUPPLEX** vel subplex, plēus, adiect. omni. gen. *Suplex*, non geminata p et corrupta syllaba priora, apud *Porphy.* *Opt.* 16. 11. 25.: sic et *suplico*, *coloco*, *anulus* etc. *V. Müller* *De ra metr.* p. 360. — In Abl. siog. *supplici* et *supplicis* promissa usurpat. *V. infra.* *Cl.* et *Nave* *Formenl.* 2. 30. — In Gen. plur. *supplicium*, pro *supplicum*, apud *Liv.* 26. 30., ubi tamen dubie est lectio rectiusque leg-

supplicia vel supplicum. V. etymon in SUPPLICO. — Supplex est qui plicato et curvato corpore ad deos genibus submisit aliquid petit, orat, precatur, *ἱκέτης* (It. supplichevole, supplice; Fr. qui prie humblement, suppliant; Hisp. suplicante; Germ. demüthig bittend, flehend; Angl. humbly begging or entreating, suppliant).

I.) Adjective. — a) Proprie. Cic. 4. Cat. 9. 18. Votis supplex manus tendit patria commuola. *Id.* Fontej. 11. 23. Qui ad opem iudicium supplices inferioresque confugiunt. *Id.* pro leg. Manil. 8. 21. Supplicem se contulisse ad alios. *Id.* 16. Att. 16. Ut supplex ad te venirem. *Id.* 2. Phil. 34. 86. Misericordiam captabas: supplex te ad pedes abieciabas. *Auct. B. Alex.* 67. Rex, depositis regis insignibus, supplex ad Caesarem venit oratum, ut sibi ignosceret. *Virg.* 1. *Æn.* 670. Ad te confugio et supplex tua numina poseo, et 3. *ibid.* 592. supplexque manus ad titora tendit, et 10. *ibid.* 523. Et geova amplectens effatur talia supplex, et 12. *ibid.* 930. Ille humilis supplices oculos dextramque precantem Protegens etc. — Supplicem esse alicui, supplicare. Cic. 1. *Tusc.* 29. ad fin. Socrates oac patronum quavisit ad iudicium capitis nec iudicibus supplex fuit. *Id.* 3. *ibid.* 32. 77. Quomodo Alcibiades afflictor lacrimansque Socrati supplex esset, ut etc. Adde *Ovid.* *Heroid.* 12. 185. — b) Translate dicitur de rebus. *Sall.* Cat. 32. Demisso vultu, voce supplicis postulare. Cic. 12. Att. 32. Orat multis et supplicibus verbis. *Id.* Fontej. 17. a med. Tendit ad vos Vestalis manus supplices. *Horat.* 3. Od. 14. 8. Matres deorum supplice vitta. *Val. Flacc.* 3. 424. Tempora tum rictis et supplice castus ovis Implicat. *Id.* 4. 12. Tum precibus, tum me lacrimis et supplice dextra Attenlara veto. *Martial.* 8. 31. supplicibus dominum lassare libelli, *memoriali.* et *Virg.* 3. *Æn.* 438. dominamque potentem Supplicibus supera donis, et 8. *ibid.* 60. Iramque minasque Supplicibus supera votis.

II.) Substantivum more. *Cæs.* 2. B. G. 28. Ut in miseros ac supplices usus misericordia videretur. *Cic.* *Mur.* 40. 86. Vester est supplex, Iudices: vestram idem obsecrat. Adde *Cluent.* 70. 200. *Horat.* 3. Od. 10. 16. Supplicibus tuis parces. *Val. Flacc.* 7. 290. tu laude ooya, in supplice digoo dignior. — Et eam Genetivus. *Nepos Pausan.* 4. Quomodo quomodo supplicem dei videret in ara sedentem etc. Sic *Agesil.* 4. extr. Sacrilegorum numero haberi, qui supplicibus deorum nocuissent. *Cic.* Cat. 32. 79. Supplicem vestram misericordiae, servum potestatis, abiectionem ad pedes vestros sustentate. Adde *Senec.* *Agam.* 543. et *Troad.* 313. et *Quintil.* *Declam.* 9. 1. — Supplicium olim non tantum capitis erant velata, sed et vitula manus. *Plaut.* *Amph.* 1. 1. 101. Cf. *Virg.* 7. *Æn.* 237. et *Hom.* 11. 1. de *Chryse.* Στέματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἐκπρόβουλον Ἀπολλωνός.

SUPPLICAMENTUM vel supplicamentum, i. n. 2. (supplicio) idem quod supplicatio. *Apul.* 11. Met. Supplicamenta sollemnia, et infra. Quantoque sumptu deberem procurare supplicamentis. *Arnob.* 7. p. 227. Supplicamenta diis prestare. V. SUPPLICAMENTUM.

SUPPLICANS, antis, particip. V. SUPPLICO. SUPPLICANTER vel suppliciter, adverb. (supplicio) supplicantis iostar. *Deul.* In dedic. op. *Pasch.* Domine et grego supplicanter et offera. Adde *Gloss.* *Flacid.* p. 499. ed. *Mai.*

SUPPLICATIO vel supplicatio, ōnis, f. 3. (supplicio) supplicandi actus, precatio in universum, *ἱκεσία* (It. supplica, preghiera; Fr. prière, prière humbly; Hisp. rezo, suplica; Germ. d. demüthige Beten; Angl. a supplication, prayer, humble entreaty); specialium vero et frequentissime ¶ 1. Poulter pro Dei adoracione et gratiarum actione pro re aliqua, quae reipublica prospere evenit. Sic apud Romanos supplicationes dicebantur, quoad, re feliciter gesta, ex senatus-consulto, templa aperiabantur divorumque simulacra in lectulis collocabantur, sacra faciebant pontifice et populo certatim ad pulvinaria confluente diliqua suis pro corom in rempuli. maritis supplicante gratiasque agente. *Cæs.* 7. B. G. 90. Supplicationem indicere. *Cic.* 3. Cat. 6.

15. Atque etiam supplicatio diis immortalibus, pro singulari eorum merito, meo nomine decreta est. *Id.* 14. *Phil.* 14. 37. Prator urbanus supplicationes per dies quinquaginta ad omnia pulvinaria constituit. *Liv.* 5. 23. Senatus in quetriduum, quot dierum nullo ante bello, supplicationes decernit. *scil.* ob Vejios captos. — Hic honor supplicationis dabatur Imperatoribus tamquam prerogativa quaedam triumphi. Nam supplicatione decernenda declarabatur, adeo lo-signem fuisse victoriam, ut pro ea diis gratuleri gratiasque agere digoom esset. *Cic.* *Sull.* 30. 85. Cui uni togato supplicationem senatus decreverit. *Id.* *Prov. cons.* 11. 27. Decem dierum supplicatio decreta Co. Pompejo. *Sueton.* *Cæs.* 24. ad fin. Prospere decedentibus rebus, et sepius et plurium, quam quaquam umquam, dierum supplicationes impetravit. Adde *Cæs.* 2. B. G. 35. et *Inscript.* apud *Orell.* n. 3187. ¶ 2. Ita etiam dicebantur, quae averruncandae irae deum babebantur, vel eorum favori captando. *Liv.* 10. 33. Ro anoo prodigia multa fuerunt: quorum averruncandorum causa supplicationes in biduum senatus decrevit, et *ibid.* 47. extr. Unum diem Aesculapio supplicatio habita est. *scil.* ob pestilentiam urentem urbem atque agros. *Id.* 31. 9. Supplicationibus habitis jam et observantia circa omnia pulvinaria facta. *scil.* ut bellum Philippo indictum prospere eveniret. *Id.* 37. 3. Supplicatio quoque aerum religionum causa fuit. V. *Henzen.* *Act.* *Arv.* p. 77. ¶ 3. Supplicatio est titulus comediae togatae *Quinct.* *Attic.* casus fragm. apud *Macrob.* 3. *Satur.* 18. ¶ 4. Pro absoluta deditione, usurpat *Ammian.* 17. 13. 21.

Homonym. Discrimineo inter supplicationem et obsecrationem V. io OBSECratio.

SUPPLICATOR vel supplicator, ōris, m. 3. (supplicio) qui supplicat, supplicans. *Prudent.* 1. *aspi.* *crep.* 14. Latens hinc teris revertit supplicator fluitans. *Augustin.* 5. *Civ.* D. 23. ad fin. Victis supplicatoribus damnoom.

SUPPLICE, adverb. (supplex) suppliciter. *Carm. Sallar.* apud *Varron.* 7. R. R. 27. ed. *princ.* Divum exta caote: divum deo supplicante, At *Müllerus* leg. supplicante.

SUPPLICIALIS vel supplicialis, e, adject. (supplicium) qui est es supplicio sive pœna. *Julian.* apud *Augustin.* *Op. imperf. contra Julian.* 6. 36. a med. Ergo et mors ooo supplicialis est sed naturalis. *Jul. Valer.* 2. 18. Suppliciali servitio devincti.

SUPPLICAMENTUM vel supplicamentum, i. n. 2. (supplicium) idem ac supplicium. *Tertull.* *Eug.* in *persecut.* 9. ad fin. ex 1. *Joh.* 4. 18. Perfecit dilectio fores mittit timorem: quia timor supplicamentum habet, utique ignem stagol. Alii rectius leg. supplicamentum eod. sensu. Vol-gata editio pœnam habet.

SUPPLICITER vel suppliciter, adverb. (supplex) cum supplicatione, humiliter, submisso, abiectione, supplichevolmente, *ἱκετικῶς.* *Cæs.* 1. B. G. 27. Suppliciter locuti sentes pacem petissent. *Sic Justin.* 14. 2. a med. Suppliciter alloqui singulos. *Cic.* *Flacc.* 10. 21. Quomodo defensor suppliciter demisseque responderet. *Id.* 1. *Orat.* 20. 90. Blandiri et suppliciter insinare lia, a quibus est petendum. *Virg.* 12. *Æn.* 220. arem Suppliciter veneraos. et 1. *ibid.* 485. Iliadas suppliciter tristes et tuas pactora palmis. *Ovid.* 2. *Fast.* 438. Suppliciter posito procubare geou. *Id.* 1. *Pont.* 10. 44. Suppliciter rogare deos. *Horat.* 1. *Sat.* 8. 32. affliges cerea suppliciter stabat. in alto di supplichevole. et *Plin.* 8. *Hist. nat.* 16. 21. (56). Mentor, leone obvio suppliciter voluante, alioquis pavore etc.

SUPPLICIUM vel supplicium, Ti. o. 2. (supplex) Supplicium pro supplicii apud *Acc.* *Plaut.* et *Ter.* et supplicis pro supplicii apud *Senec.* *Med.* 746. et 1023. — Supplicium, in plur. num., significat supplicationes, preces diis habitas sive publicas sive privatas, supplica, preghiera, *ἱκεσία.*

1.) Proprie, in plur. num. tantum. *Afran.* apud *Non.* p. 398. 19. *Merc.* Nullam accessi

ad aram, quin deos supplicis, sumptu, votis, donis, precibus defatigarem. *Acc.* *ibid.* Supplicis placans caelum aras explam. *Sall.* *Col.* 4. Non votis neque supplicis muliebribus auxilia deorum parantur. *Id.* *ibid.* 9. In supplicis deorum magnifici, domi parci. *Id.* *Jug.* 70. Vancenses latigati regis supplicis. *Sic Liv.* 27. 50. Matrona per omnia delubra supplicis votisque feligare deos.

II.) Metonymice, in sing. et plur. oom. ¶ 1. Suot dona, quae in supplicis offeruntur. *Plaut.* *Rud.* *prot.* 22. Hoc scelesti in animum inducunt sum, Iovem se placare posse doois, hostis: Et operam et sumptum perdunt. *Id.* eo fit, quia Nihil est acceptum a perjuris supplicis. et *Epid.* 5. 2. 59. Numquam bodie, oia supplicium mihi das, me solvi stuum. ex. Optimum atque acquisitum oras. soccos, tunicam, pallium Tibi dabo. *Apul.* 11. *Met.* Vennos ocultas aromatis et bujusmodi supplicis certatim congerunt. (Huc perfoet etiam non unum ex allatis exemplis: ut et illud *Liv.* 22. 57. Quibus precibus supplicis deos posset placare.) ¶ 2. Item rami et velamenta, quae praeferebantur a caducatoribus, venia et pacem poscentibus, *ἱκετήρια*, *ἱκετήριος κλάδος* (V. *Sophoc.* *Oed. Tyr.* v. 5. Cf. SUPPLEX io fin.) *Festus* p. 309. 12. *Müll.* Supplicia sunt, quae caduceatores portant. ea sumebantur ex verbera felicitis arboris, nec enim es aila supplicia fas erat, quam de verbera, sumi. *Sall.* *Jug.* 50. Jugurtha diffidere rabus sois, ac tum demum veram deditionem facere conatus est. Igitur legatos ad consulum cum supplicis militis, qui tantummodo ipsi liberique vitam petent. ¶ 3. Item — 1.) Et quidam passive — a) Est sacrificium, quod in supplicationibus fit. *Varro* 2. R. R. 5. circa med. Quos bores propter asplitudinem praestere dicunt, ad victimas faciunt etque ad deorum servant supplicia. *Sinnius Capito* apud *Fest.* ait, quam civis necaretur, institutum fuisse, ut Semonia res sacra fieret vervece bidente, ut eo sacrificio pœna totius civibus, cepit ipsam demnati patrimoniumque cui delibatum esset, id fieret sacrum deo: loqueque fuisse solitum, ut, quia tunc io foro supplicendi causa prodiret rex sacerorum, id vocetur supplicium. — b) Ilic supplicium dicitur capium pœna capitalis aut quocumque gravior calamitas et cruciatus, *ἱκεσία* (It. grava castigo, pœna di morte, supplicio, tormento, strazio; Fr. peine, châtiement, supplice, torture, tourment; Hisp. pena, tormento, carniceria, suplicio; Germ. Strafe, Bestrafung, Leibesstrafe, Mürter; Angl. punishment, capital punishment, torture, torment). Supplicium, loquit *Fest.* loc. cit., e supplicis differt, ut usus arguit, deorum sunt supplicia, b. a. supplicationes: supplicium est hominum, ut quum dicimus, sumare supplicium de aliquo. Sed et in plurali hoc sensu usurpatur, ut dictum est. *Plaut.* *Mit.* *glor.* 2. 6. 22. Nisi mihi supplicium virgeum (alii perperam leg. virgarum) de te datur, et mor. Nisi mihi (alii perperam leg. Ubi) supplicium stimulum de te datur. *Cæs.* 7. B. G. 4. ad fin. Magnitudine supplicis dubitantes cogit, nam maiore commisso delicto, igni atque omnibus tormentis necat: levioze de caosa, auribus desectis aut singulis effosis oculis, domum remittit. et *ibid.* 5. His supplicis celeriter coacto exercitu etc. et 1. *ibid.* 31. sub fin. De obsidibus gravissimum supplicium sumere. et 7. *ibid.* 26. Ne se et communes liberos hostibus ad supplicium dederant. *Nepos Pausan.* 5. Dare aliquem ad supplicium, condemnare a morte. et *Agesil.* 5. Ila multitudo supplicium Persas dare potuiss. pagare il fio, dare pœnas. (*Sic Plaut.* *Asin.* 2. 4. 75. Dabitur supplicium mihi de tergo vestro. Adde eund. *ibid.* 76. et *Ter.* *Eun.* 1. t. 24. quo sensu *M. Anton.* dicit apud *Cic.* 13. *Phil.* 10. 22. Solvere supplicium, et *Tac.* 6. *Ann.* 26. persolvere. et *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 14. (57). pendere. et *Justin.* 17. 1. 6. et *Tac.* 15. *Ann.* 60. exer. iuera. *Cic.* 2. *Orat.* 59. 238. Ad supplicium rapi obsequios. *Id.* 7. *Verr.* 26. a med. ducere aliquem. *Tac.* 11. *Ann.* 35.

ad fin. trahere. et 14. *ibid.* 42. egere. Seneca 1. *Ira* 16. mittere. Justin. 28. 3. in fin. Seditio- nis auctores supplicio tradere. Cæs. 1. B. G. 27. Supplicio affici. Cic. *Rosc.* Am. 25. 70. Constitueret singulare supplicium lo aliquam. et *ibid.* 26. alicui maleficio. *Id.* pro leg. Manli. 5. 14. Aliquem vinculis ac verberibus sive omni supplicio exercitatum necare. *Id.* ad Pompej. 2. a med. post ep. 11. l. 8. ad Att. Supplicia miserrima et crudelissima perferre. *Id.* 3. Nat. D. 33. 81. Summo cruciatu supplicioque perire. *Id.* 1. ad Brut. 12. Summa supplicia subire. Ovid. 2. *Trist.* 540. pati. Rursus Cæs. 1. B. C. 84. Satis supplicii tulisse perperas omnium rerum inopiam. Cic. 1. Cat. 1. sub fin. Acro- ribus supplicis civem periculis, quam acer- bissimum hostem, coercere. Ovid. 5. *Met.* 665. et Trajan. ad Plin. 10. Ep. 89. Capite sup- plicium merere. Sueton. Galb. 12. Supplicio ce- pitis efficere. Tac. 5. Ann. 49. in fin. Ultimum supplicium alicui indicere. et 6. *ibid.* 3. in fin. Summum supplicium alicui deoerere. et *ibid.* 38. in fin. Extremum ad supplicium damnari. Horat. 1. Sat. 3. 19. Supplicis delicta coercere. Plin. 11. *Hist. nat.* 25. 30. (86). Graviore supplicio, teota post triduum morte, efficiunt. con pñ grave do- lore e pena. et Martial. 2. 60. Supplicium pue- rili. **P. PUBRILIS.** — Supplicio apud Romanos vel in comitio ac foro sumebatur ad augendam igno- miniam (Tac. *Agric.* 2. in fin. Plin. 4. Ep. 11. Sueton. Domit. 8. Liv. 22. 57. et Acon. ad Cic. *Mil.* 5. p. 43. Orelli.); vel extra portam, sc. Metiam, quæ eadem cum Esquilina, fortasse ne frequentis sanguis ex cæde contaminari oculi elivum sat delibari videretur libertas. Plaut. *Mil. glor.* 2. 4. 6. V. Casaub. ad h. l. — c) Sumilur pro scelere. Tertull. *Apolog.* 12. Si per hæc constat divitiis alique, ergo qui pu- niantur, consecratur, et omine erunt dicende supplicia. h. e. scelerati, qui supplicia petuntur. — 3.) Active est animedversio, punitio. Pa- lin. ad Cic. 5. Fam. 10. Meam animedversio- nem et suppliciam, quo natus eram in eum, remitto tibi et condono. Plaut. *Most.* 5. 2. 43. Si hoc pudet, fecisse sumptum, supplicii habeo satis. Ter. *Andr.* 5. 3. in fin. Pro peccato me- gno paululum supplicii satis est patri. Plin. 9. *Hist. nat.* 35. 55. (100). Concha (unionum) ma- num el preveniat, acie sua abscondit: et aliis multis supplicis: quippe inter scopulos major pars lovenitur. *Id.* 7. *ibid.* 43. 44. (138). de Sulla phthiriasi extinctio. Brodente se ipso corpore et supplicia sibi gignente. h. e. vermiculos; qui- bus cruciatur.

Homonymi. Inter multationem, pœnam et supplicium hoc discrimen statuit *Irid.* 1. *Diff.* 359. « Multatio patet esse et sine sanguine in demo pecunie; supplicium cum sanguine; pœ- na vero dolor sine sanguine ». Cf. *Lucan.* 2. 538. Jam jem me preside Roma Supplicium pœ- namque petat. h. e. cruciatum et animedver- sionem.

SUPPLICO vel subplico, as, avi, atum, are, a. 1. Suplico, unica p, scribitur in *Inscr.* apud Orelli n. 2489. V. infra. — Supplicasti, dēxauōs, pro supplicaveris apud Plaut. *Asin.* 2. 4. 61. — Ratione habita etym, Panicek alique ræan- tiores ducunt a sub et placo; in antiquis enim precationum formula dicebant sub vos placo, ut docet Fest. in *Sib* et Ob; sed a plico de- rivandum censuerim sive ex analogia cum applico, complico etc., sive ex quantitate prioris syllabæ, quæ est brevis in plico, longa in placo. — Part. Supplicans 1. 1. b et c a 2. a; Supplicatus 1. 2. b. — Supplico est plicato seu flecto corpore aut geou odoro, veneror, supplicem me abflecto, oro, daprecor, exstuo (It. inclinari per orara, supplicare, pregare, far orazioni; Fr. prier humblement, supplier; Itap. recar humilde- mente, rogar, suplicar; Germ. flehenlich bit- ten, flehen; Angl. to pray or leg humbly, be- neech, supplicate): contrahitur supplex cum Da- tivo personæ, cui supplicatur; aliquando vero cum Acc., transitivum more.

1.) Intransitiva. ¶ 1. Dicitur respectu habito

ad deum, cui supplicatur. — n) Absolute. Plaut. *Curc.* 4. 2. 41. Quod bene gessi rem, volo hic in feno supplicare. — Passiva impersonaliter. Plin. 13. *Hist. nat.* 1. 1. (2). Illacina tem- poribus tara non supplicabatur. Liv. 27. 23. Sup- plicatum tota urbe est. Capitol. *Max.* 24. Sacri- ficio supplicari. — b) Cum Dat. Plaut. *Aulul.* prol. 24. Es mihi (Lari) quotidie Aut tate aut vino aut aliquid semper supplicat. Cato R. R. 143. Villica Lari familiari pro copie supplicet. h. e. rem divinam faciat. Sall. *Jug.* 57. Mario per hostes diis supplicanti mirabilis portendi. — Passive impersonaliter. *Id.* fragm. apud Ma- crob. 2. *Saturn.* 2. Metello venienti tota quasi deo supplicabatur. *Inscrpt.* apud Orelli supra cit. ad SUPPLICANDUM NUNTII SVS. — c) Cum Abl. Plaut. *Rud.* prol. 26. Facilius, si qui plus est, o dis supplicans — inveniet vœlam albi. Ita Schelle- rus; sed rectius verba a dis ab inveniet pendere putat Hostius *Comment.* Plaut. p. 105. — 2.) Item ad homines, quum demisse quippiem peti- mus. — a) Absolute. Plaut. *Asin.* 1. 3. 93. Supplicabo, exobsecro, ut quemque amicum videro. Sall. *Jug.* 42. Militem supplicantes lo- geros. Plin. 8. *Hist. nat.* 7. 7. (21). Elephant Pompejani, amissa fugæ spe, misericordiam vulgi inenarrabili habitu querentes supplicare. — b) Cum Dat. Plaut. *Aulul.* 4. 10. 22. tibi vi- tro supplicatum venio ob stultitiam meam. *Id.* *Merc.* 1. 2. 59. Quoadquidem mihi supplican- dum servulo video meo. Ter. *Heccy.* 8. 5. 50. Is sibi me supplicatorem putat. Cic. 6. *Fam.* 14. extr. Neque Cæsari solum, sed etiam amicis ejus omibus pro te libentissime suppli- cabo. *Id.* *Planc.* 20. a med. Prostrare se et fracto enimo atque humili supplicare alicui. et *ibid.* 5. Qui mihi non nimis submisce supplica- rat. *Id.* *Fontej.* 14. 31. Quum tot res sint, quæ vestris oculis pro hujus innocentis salute suppli- cent. Ovid. 6. *Met.* 366. neque enim jem illa Cæi Supplicet indignis, nec dicere sustinet ultra Verba minora dea. — Nemini supplico est elen- re aut ope oon egentis. Plaut. *Bacch.* 2. 2. 47. Domi este (argentum), non metuo, nec cuiquam supplico. *Id.* *Rud.* 5. 2. 48. Præi verbis, quod vis. Id quod domi est, numquam ulli supplicabo. Adde *Capt.* 4. 1. 5. *Epid.* 5. 2. 17. et *Pseud.* 1. 5. 92.

II.) Transitorum more, cum Acc. ¶ 1. Uni- versim. Priscian. recte dici ait, 18. p. 1184. Putsch., ut Greci, ixeveiv æt et vñxovai tois ðeoiç. Paul. *Dig.* 28. 5. 92. Pactum esse magna supplicavit imperatores nostros. Adde *Sidon.* 8. *Ep.* 9. 35. ¶ 2. Supplicare alicum est etiam supplicem reddere. *Ammian.* 30. 8. a med. Ut- que sunt dignitatum apices maximi, licere sibi cuncta existimantes et ad supplicandum contra- rios esturbandosque meliores pronius inclinati; bene vestitos oderat et eruditos et opulentos et nobiles.

Homonym. Supplico est plus quam precor; qui enim precatur, tranquille potest se habere; qui vero supplicat, animo est ansio ac perturbato, idque corporis motibus ostendit. Cic. 5. *Par.* 3. 40. Noctu venire domum ad eum, precari, denique supplicare. pregare amilimente, scon- gularare, vehementer, anie seu demisse precari. SUPPLICŪE, adverb. (supplico) idem quod suppliciter. *Apul.* 12. *Met.* sub fin. Pro meo mo- dulo supplicus gratias persolutis. et 9. *ibid.* Hor- talenus supplicus respondit.

SUPPLŌDO cum deriv. **P. SUPPLAUDO.**

SUPPO et supo. **P. SIPO.**

SUPPENĪTET vel subpanitēs, ebat, ere, imp. 2. usqueque, et aliquid vel prope- modum panitēt. Cic. 7. *Att.* 14. Nam et illum fu- roris et huic nostrum capiarum suppenitēs.

SUPPŌLITOR vel subpolitor, dris, m. 3. qui alienam mulierem adagitat. *Zab.* apud Non. p. 490. 21. **P. SUPPILATOR.**

SUPPŌNENS, entis, particip. **P. voc. seq.**

SUPPŌNO vel subpono, pōno, pōni vel pō- sti, pōitum, pōnere, a. 8. Supponit, preter. part. apud Plaut. *Truc.* 2. 5. 9. et 4. 3. 30. **P. lofra.** — Suppositus, stneop. pro suppositus,

apud Virg. 6. *Æn.* 24. et Sil. *It.* 3. 90. **P. infra.** — Part. Supponens 1. 1. b; Suppositus fore in oia. parerg. et in fin.; Suppositurus 1. 1. b. — Suppono est abbas pono, subflecto, subdo, submitto, vñxovai (It. mettere sotto, sottoporre; Fr. mettre sous, placer sous, ap- procher de; Itap. meter, colocar debajo; Germ. unterlagen, stellen, setzen; Angl. to put, pla- ce, set or lay under).

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. — a) Cum Acc. tantum. Virg. 6. *Æn.* 248. Supponant alii cultros tepidumque crocæm suscipiunt pateris. h. e. sub jugum victimerum indigunt. Sic 8. G. 492. vis suppositi tinguant sanguine cultri. *Propert.* 3. 10. 31. ubi suppositus cinerem me fecerit ardor. — b) Supplex eam addito Dat. Ovid. 5. *Fast.* 180. Carvicemque polo suppositurus Atlas. et 4. *ibid.* 803. Supponere tectis agrestibus ignem. *Id.* 3. *Trist.* 12. 48. caput pedibus docia. *Id.* *ibid.* 3. 68. aliquid tumulo. sotterrare, seppellire. Sic *Id.* 153. terra. et 3. *Amor.* 9. 47. Sed tamen hoc melius, quam si Phæacis tellus ignotam villi supposuisset hamo. (Ubi villi humo elatiore asie potest. h. e. posuisset sub humo.) *Id.* *Remed.* am. 171. Colla jube domitos oneris supponere tauros. Virg. 1. G. 348. Falcem maturis supponere er- istis. Ovid. 4. *Fast.* 755. nec, dum degradinat, obit Agresti feno supposuisse pecus. *Id.* *Id.* 51. Mænice si celo suppones vine sereno, esportat a ciel sereno. et Sil. *It.* 3. 90. supponat celo Saxe. h. e. Alpes tam editas, ut celum contingere vi- deantur. Cic. 2. *Nat. D.* 48. ad fin. (Varro 2. R. 9. et Colum. 8. R. 4. 5.) Anatum ave gal- lalis sæpe supponimus. Horat. 1. *Ep.* 15. 8. Qui caput et stinaculum supponere fontibus audent. *Colum.* 12. R. 47. ad fin. Ollam prelo sup- ponere. Horat. 2. *Od.* 1. 7. Incudis per ignes Subpositos cineri doloso. Seneca *Herc.* *Cl.* 159. Partibus suppositos piagæ solifera. Ovid. 7. *Met.* 118. Suppositi jugo tauri. *Id.* 4. *Trist.* 8. 47. Nil ita sublime est supraque pericula tendit, Non sit ut inferius suppositumque deo. soggel- to. et Seneca *Herc.* *Cl.* 1333. Orbis suppositus melia. exposito, sottoposto. et *Fulg. interpr.* *Gen.* 28. 11. Tuli (Jacob) de lapidibus et sup- ponens capiti suo etc. — c) Et cum addito Acc. et præp. sub: Plaut. *Pren.* 5. 2. 65. Sub eratim aliquem supponere. ¶ 2. Specta- tum substituo, alteram pro altero pono, consti- tuere, surrogare, porre in iscambio: præsertim si dolo et fallendi causa. Plaut. *Curc.* 1. 2. 6. Meliorem, quam ego sum, suppono tibi. Cic. *Rosc.* Am. 38. a med. Quibus in rebus ipsi in- teresse non possumus, in his opere nostræ vi- carie fides amicorum supponitur. *Id.* 7. *Ferr.* 28. 72. Substituere et supponere aliquem. et *ibid.* 30. et Justin. 7. 3. a med. In locum mulierum supponit matronali habitu esornatos juvenes. Sueton. *Vitell.* 5. extr. Pro auro et argento stan- num et aurichalcum supponere. Cic. *Dejol.* 15. 42. Crimicibus illis pro rege se supponit reum. et sottomette in iscambio del re. et 7. *Ferr.* 27. sub fin. Ut ille suppositus facile et libenter se illum, qui non erat, esse simularet. et *Cluent.* 44. a med. Qui supposita personæ, falsum tes- tamentum obsequandam curavit. *Tibull.* 1. 6. 27. ipse bibebam Sobria supposita pocula victor aque. posta acqua invece di vino. et *Paul.* *Dig.* 29. 2. 90. Si is, qui bonis pateris se ab- stinuit, per suppositam personam emptoris bona patris mercatus probetur. per viç di terza per- sona, di un finto compratore. et Virg. 7. *Æn.* 282. jugales Semine ab mtherio, quos Circe Sub- posita de matre nobis fureta creavit. h. e. a- qua terreni et degeneri. *Id.* 6. *ibid.* 24. sup- posita furto Pasiphae. — Supponere puerum vel puellam, alienum filium pro suo alere et tamquam suum ostentare. Plaut. *Truc.* 4. 2. 30. Puerum suppositi tibi pro filio. et 2. 5. 8. Alianos dolores mihi suppositi. Adde 2. 4. 50. et *Cist.* 2. 3. 11. et Ter. *Eun.* prol. 39. Quo perlinet illud ejusd. *ibid.* 5. 3. 2. Asferam mihi sacrilego gratiam, qui hunc suppositi nobis h.

2. hunc adolescentulum pro Eunuchio ad nos adduxit. Rursus *Plaut. Truc. 1. 1. 71.* Suppositus puer. *Id. Cist. 4. 2. 49.* puella beris mea supposita. h. e. tamquam vera filia tradita, quam alia matre nata esset. — *Supponere testamentum, falsum, fictitium pro vero et legitimo substituere, falsificare. Cic. Parad. 8. 1. Si testamentum emolcorum expectas aut ne expectas quidem, et ipse supponis. Id. 1. Legg. 16. 43.* Falsa testamenta supponere.

II.) Translate. § 1. Generatim. *Fulg. interpr. Rom. 16. 4.* Pro anima mea suas cervicem supposuerunt. h. e. suam vitam periculo obiacuerunt. Adde *Psalm. 36. 24.* § 2. Speciatim est subijci, subjectum reddo, suggerere. *Ovid. 1. Fast. 306.* Etheraque ingento supposuere suo. *Pers. 5. 36.* Me tibi suppositi, teneros tu suscipis annos. mi non postea sotto la tua disciplina. § 3. Hinc rem supponere apud *Torrentin., Gothofred. et Cujac. Dig. 27. tit. 9. in l. emmate* est pignori subijcere, ubi *Haloander* edidit pignori obligandis. § 4. Item subijci, obijci, adducere, adducere. *Cic. 1. Invent. 9. 12.* Hic generi *Hermagoras* parte quattuor supponit, deliberatam, demonstrativam, juridicalem, negotialem. et 2. *ibid. 21. a med. et 23.* Supponere rationem. *Id. 8. Att. 6.* Deinde suppositus exemplum epistolae *Domitii.* § 5. Item posthabeo, posporre. *Ovid. 6. Fast. 47.* Posuit *Sparten Argosque* meaeque *Myce-nae*. Et veterem *Latio* suppositulae *Samon.* § 6. Pro tamquam certum ponere. *Lucr. 6. 542.* His igitur rebus subijcitur suppositaque, Terra superne tremat etc. — Cum Infinito. *Cod. Theod. 5. 6. 27.* Neque ferendum est supponere, quodam esse etc. — Hinc absolute, substantivorum more

Supposita, ae, f. 1. § 1. Est constitutio seu lex exhibita vel data. Legitur in inscriptionibus legum quarumdam. in *Codd.*, ut in *Cod. Justinian. 6. 55. 6.* Supposita VI. Id. *Februar. Cass. Coas. et alibi.* § 2. Pro substantia esse, videtur apud *Boeth. De duob. nat. p. 950.* Eas substantias nuncupamus, quasi suppositas, quas *ἀποστέλλει* etc. *Id. supposito.*

Suppositum, i, n. 2. Id, quod supponitur. *Ambros. 14. 1. 10.* Caesar actus effertur - ad vertenda supposita latet rapidi fluminis irrevocabili impetu ferebatur. Ita *Palesius*; at *Gardthausen* leg. *oppositum.*

SUPPORTANS, antis, particip. V. SUPPORTO. SUPPORTATORIUM vel supportatorium. V. voc. aeg.

SUPPORTATŌRIUS vel supportatorius, a, um, adject. (supporto) supportando *Inserens. Fulg. interpr. Ital. Exod. 25. 27.* Erunt annuli in thecis supportatoriis ad tollendam mensam. — Hinc

Supportatorium, ti, n. 2. absolute, substantivorum more, instrumentum, fulcrum. *Ambros. De Noe et Arca 7. n. 1.* Addidit etiam illic supportatoria immobilis esse.

SUPPORTO vel supporto, si, avi, are, a. 1. Part. Supportans II. — Supporto est subinde porto, subveho, importo, comparto, unāq̄ (i. portare, condurre di volta in volta; Fr. porter, amener, transporter de temps en temps; Hisp. traer, conducir ó transportar de quando en quando; Germ. zu Zeiten od. herzu-, herbeibringen, - führen, - tragen; Angl. to carry, convey from time to time, import).

I.) Proprie. *Cæs. 2. B. C. 15.* Miles munitus operi quicumque usui sunt elae periculo supportat. *Nepos Att. 11.* Ceteros pari fortuna periculosos Inuitit tueri aliqua ex *Epiro* ille omnia *Samothraciam* supportat. *Iun. 41. 1.* In porta emporium brevi persequens factum est: omniaque hinc in castra supportabantur. *Cass. ad Cic. 11. Fam. 13. ad fin.* Nihil quid navium *Laodiceorum* supportant, cito fama perent, necesse est. *Cæs. 3. B. C. 41.* Frumentum exercitui navibus supportabat. et *ibid. 15.* Ligna alique aquam *Coreyra* navibus onerant supportare. et *ibid. 112.* Ut tuto frumentum auxiliaque navibus ad eum supportari possent. *Auct. B. G.*

8. 35. Paullatim frumentum in oppidum supportare.

II.) Translate. *Fulg. interpr. 2. Cor. 11. 1.* Sed et supportate me. — Absolute. *Eph. 4. 2.* Cum omni humillitate et mansuetudine, cum patientia, supportantes invicem in caritate. *Cf. Gal. 6. 2.*

SUPPŌSITA, ae, f. 1. V. SUPPONO in fin. SUPPŌSITICIUS vel suppositicius, a, um, adject. (suppono) alteri suppositus, alterius loco pro vero et nativo positus, ὑποσθητικός. *Varro 2. R. R. 8.* Matris suppositicius quoque inserviant. h. e. equae pullum asinum lacta nutriendi. — *Gladiator suppositicius*, qui alteri intersecto vel fesso substituitur eique in certamina succedit. Hinc de *Hermes*, praestantissimo gladiatore, qui nunquam pugnando defatigabatur nec succedere indigebat. *Martial. 5. 24.* *Hermes* vincere nec ferire doctus: *Hermes* suppositicius sibi ipsi. *Inscript. in Corp. Inscr. Lat. 4. 1179. cl. par. xxx. et eos. svpp. evon. romensis.* h. e. gladiatorum paria *XXX* et eorum suppositici pugabant *Pompella.* — NB. Antepaenultima in suppositicius apud *Martial. loc. cit.* propter metri necessitatem producit, licet corripienda esset, ut est in *Floricus, Saturnalicus, tribunicus.* Ita *Parianellus.* Sed in *Append. aperi-* ram, inquit ipse, hoc affirmat; etenim omnia nomina in icus finita, si ex nomine derivata fuerint, antepaenultima brevior, ut *patricius, natalicius* etc.; si ex participio, eandem producant, ut *conducticius, subditicius* etc. »

SUPPŌSITIO vel subpositio, ōnis, f. 3. (suppono) actus supponendi, il mettere sotto, ὑποσθησις. § 1. Generatim. *Colum. 8. R. R. 5. ante med.* Ipsa suppositio (ovorum incubandum) per hos fere dies est commodissima. Adde *Cod. Aurel. 4. Tard. 3. 49.* § 2. Speciatim suppositio pueri vel puellae est, quum alienum puerum quis pro suo supponit atque educat. *Plaut. Cist. 1. 2. 25.* Suppositioem ejus vel facere gratia. *Id. Capt. 5. 4. 3.* neque ulla amatio Nec suppositio pueri. et *Cat. 1. 3. 4.* de puellae proloqui Suppositioem. Adde *Truc. 2. 4. 83.* *Hygin. fab. 67.* Suppositio *Oedipodis.* § 3. Suppositio, apud *Dialecticos*, dicitur id, quod pro certo ponitur sive hypothesis, vel etiam exceptio seu potentes termini, prout est in propositioe. *Boeth. Arist. post. anal. interpr. 1. 8. a med.* Quicumque demonstrabilia esse accipit ipse non demonstrans, haec si quidem quae videatur accipiat, discent suppositio. at *max.* In hoc differt suppositio et petitio: est enim petitio in contrarium discentia opinioni aut quodcumque aliquis demonstrabile quum ait, accipiat et utatur non demonstrans. *Id. ibid.* Termini igitur non sunt suppositioes, nihil enim esse aut non esse dicunt, sed lo propositionibus sunt suppositiones. Terminos solum intelligere oportet, hoc autem non est suppositio, nisi et audire aliquis suppositionem esse dicat etc. Videas quae de suppositione terminorum (*Cf. Th. 3. dist. 6. 9. 1. a. 3.*) optime dixerit *Tilm. Pesch Inst. Log. etc. P. I. p. 594.* § 4. Apud *Ictos* est oppugneratio. *Cod. Theod. 6. 61. 3.* Inutilia alienatio vel suppositio. § 5. Apud *Grammaticos* dicitur de partientia, quae suo casui supponitur. *Comment. in Donat. Art. maj. p. 365.* *Hag.* Supposita prepositiones, jam non sunt prepositiones sed suppositiones. § 6. Similiter *Priscian. p. CLXXVII. ibid.* Inductio quidem in sensu, suppositio vero per rectum ordinem in constructione.

SUPPŌSITIVUS, V. SUPPOSITIVUS. SUPPŌSITIVĒ, adverb. (suppositivus) supponendo, per suppositionem, ὑποσθητικῶς. *Priscian. 18. p. 1145.* *Putsch.*

SUPPŌSITIVUS vel subpositivus, a, um, adject. (suppono) hypotheticus sive qui subitus collocatur. *Priscian. 8. p. 843.* *Putsch.* Quae Latini in plurali numero Imperativa vocatae personae accipiunt, haec Graeci ὑποσθητικὰ vocant, id est suppositiva sive hortativa. Adde *18. p. 1144. et 1145. Id. de XII. vers. Aen. p. 1224.* Arma virumque, quae pars otiosius est? Conjectio. Quot acci-

dunt conjunctioni? Tota: potestas, ordo, figura, Cujus est potestatis? Copulativae. Cujus ordinis? Suppositivae. Cujus figurae? Simplicis.

SUPPŌSITOR, V. SUPPŌSITOR. SUPPŌSITORĪUM. V. voc. aeg. SUPPŌSITORĪUS vel subpositorius, a, um, adject. (suppono) qui subitus positus est, ut *Cella* suppositoria in balneis eadem est, quae tepidaria, ita dicta quia frigidariae suppositae erat. tres enim erant balnearum cellae, frigidaria, tepidaria et caldaria: aqua per frigidariam primum, deinde per tepidariam infusebat in caldariam, ut *Vitruv. 5. 10.* docet. *Vopisc. Carin. 17.* Balneis ita frigidis usus est, ut solent esse cellae suppositoriae. V. *libi Casaubon. et Salmas. Adde Theod. Priscian. 3. 9.* — Hinc

Suppositorium vel *subpositorium* (et *suppositorium* per sync. in *Gloss.*), ii, n. 2. absolute, substantivorum more, universum id quod supponitur; speciatim § 1. Est vas, quod lucernis supponitur, ut *libi*, quae emunctae sunt, extinguantur. *Fulg. interpr. Ital. Exod. 25. 38.*, ubi *Noster* habet emunctoria. § 2. Et scabellum, quod pedibus supponitur. *Gloss. Cyrill. Τροχιδιον, scabellum, subscellum, scamillum, subpositorium.*

SUPPŌSITRIX, V. SUPPOSTRIX. SUPPŌSITUM, i, n. 2. V. SUPPONO. SUPPŌSITŪRA, ae, f. 1. (suppono) suppositio vel id quod supponitur. *Veget. 5. Pelerin. 17. V. loc. in GLANTIS.*

SUPPŌSITUS, a, om, particip. V. SUPPONO. SUPPOSTOR, V. MALLEATOR. SUPPOSTORIUM, V. SUPPOSITORIUM. SUPPOSTRIX (sync. a suppositrix), tris, f. 3. (suppono) quae supponit: speciatim, quae alienos pueros aliis tamquam suos nutriendos clam praebet. *Plaut. Truc. 4. 2. 50.* Venefica! Suppostrix puerum.

SUPPOSTUS, V. SUPPOSITUS. SUPPRÆFECTUS, V. SUPPRÆFECTUS. SUPPRESSĒ vel suppressa, adverb. (suppressus) aliquantum presse, submisso. Occurrit comparat. apud *Augustin. 1. Ord. 8. n. 23.* Deinde suppressius, quasi ad nubes. V. REPRESSĒ.

SUPPRESSICIUS, V. SUPPRESSICIUS. SUPPRESSIO vel suppressio, ōnis, f. 3. (supprimo) actus supprimendi, oppressio, ἀποκρυψις.

I.) Proprie. *Plin. 27. Hist. nat. 10. 60. (87).* Grana nigra auxillantur et suppressionibus nocturnis, in vino posita, quo dictum est, numero. Ubi suppressiones nocturnae dicuntur de spiritu, qui per somnium supprimitur, vel etiam de ipsa voce, quae incerta indistinctaque editur, quemadmodum in eo morbo accidere solet, qui Graeci *epithales*, Latini *incubus* vocatur. — *Suppressio ventris*, latrocinii opponi videtur, apud *Marcell. Empir. c. 30. p. 131. med.*

II.) Translate. *Cic. Cluent. 25. 68.* Statuit ad eandem sibi praedas ac suppressiones judiciales revertendum. h. e. injustas detentiones pecuniae sibi ad corrumpendos iudices oblatae et in usus proprios conversae. V. integr. *Ciceronis* locum.

SUPPRESSOR vel suppressor, ōris, m. 3. (supprimo) qui supprimit, hoc est occultat alienum servum. *Callistrat. Dig. 48. 15. 6.* Apud quem novus aut alter fuerit fugitivus inventus, qui operas suas lucaferit, ut pascetur; et utique si idem antea apud alios fecerit, hunc non jure quis suppressorem dixerit.

SUPPRESSORIUM, V. SUPPRESSORIUM. SUPPRESSUS, a, um, et

SUPPRĪMENS, entis, particip. V. voc. aeg. SUPPRĪMO vel subprimo, prīmis, pressi, pressum, prīmare, a. 3. Part. *Supprimens* II.; *Suppressus* fere in omni. paragr. et in fin.; *Suppressurus* II.; *Supprimendus* I. 3. — *Supprimo* est premendo dejicio, deprimo, καταβάλλω (i. abbassare premendo, deprimere; Et. abaisser en pressant dessus, couler bas; Hisp. abazar prensando, deprimir; Germ. unterdrücken, nieder-herabdrücken; Angl. to keep down or under, press down).

I.) Proprie. § 1. Generatim. *Liv. 28. 30.* sub

SUPRAPONO, pōnō, pōsitum, pōnere, a. 3. Part. *Suprapositus*. — Suprapono est superpono, *soprapporre*. *Inscript. in Mem. Rom. di antich.* etc. T. 3. p. 78. n. 41. *SIVE PATER SIVE MATER SUPRAPONATUR*. *Cels.* 6. 18. n. 2. ante med. Quale superpositum est, cataplasma superdare.

SUPRĀPŌSĪTIO, ōis, f. 3. (suprapono) superpositio. *Cael. Aurel. præf. Tard.*, ubi superpositio est exacerbatio passionum per intervalla rediens tñs incitōsō. *V. SUPERPOSITIO.*

SUPRĀPŌSĪTUS, a, um, particip. *V. SUPRAPONO.*

SUPRAQUAM. *V. SUPRA.*

SUPRASCENDO, is, cre, a. 3. supra ascendo, salire sopra. *Liv.* 1. 32. circa med. Quam fines suprasceudit.

SUPRASCRIBO, scribis, scriptum, scribere, a. 3. Part. *Suprascriptus*. — Suprascribo est superius scribo. *Cenotaph. Pis. C. Cæs.* sub fin. Ea omnia, quæ suprascripta sunt. *Vitruv.* 2. 8. a med. In dextra parte sanum est Veneris et fons suprascriptus. h. e. de quo supra scripsi. *Ad de Boeth.* 2. *Musica.* 28. — *Apud Cic.* 6. *Fam.* 10. divisim scribendum est, et apud *Plin.* 7. *Ep.* 12. *Keil* leg. *superscripto*.

SUPRASCRIBITIO, ōis, f. 3. (suprascribo) actus supra scribendi, inscriptio. *Pulg. interpr. Ital. Matth.* 22. 20. ubi *Noster* habet *superscriptio*.

SUPRASCRĪPTUS, a, um, particip. *V. SUPRASCRIBO.*

SUPRĀSEDENS, entis, particip. ab inest. *suprascedo*, qui supra sedet. *Pulgat. interpr. Eccli.* 33. 6. *Equus emissarius*, sic et amicus subannator, sub omni suprascedente hincit. *Adde Cod. Theod.* 5. 8. 9.

SUPRĀVĪVO, vivis, visl, vivere, n. 3. supervivo, sopravvivere, *ἐπιβίωω*. *Inscript. apud De-Pisa. Antiqui. Benevent.* ch. 9. n. 80. *QVAB VIXIT ANN. CVM RO XII. MENS.... QVAB SUPRAVIXIT DIEB.... V. MONNULA.*

SUPRĒMĒ, adverb. (supremus) idem ac supremo. *Agnooscitur a Priscian.* 15. p. 1036. *Putich.*, nulla tamen edicta Latini scriptoris auctoritate.

SUPRĒMITAS, atis, f. 3. (supremus) ¶ 1. Est supremum tempus, mors. *Ammian.* 31. 13. *ad fin.* Neo Valenti sepulturam, qui suprematis honor est, contigisse. ¶ 2. Item summe dignitas. *Claud. Mamert.* 2. *Stat. anim.* 13. *Supremitates et præminentias edire.*

SUPRĒMO et

SUPRĒMUM, adverb. et

SUPRĒMUS, a, um, adject. *V. SUPERUS.*

SUPSĪCIUS, *V. SUBSĪCIUS.*

SUPSIGNO. *V. SUBSIGNO.*

SUPTER. *V. SUBTER.*

SUPTUS. *V. SUBTUS.*

SUPUS. *V. SUPPUS.*

SURA, s, f. 1. pars posterior humani cruris crassior et carnosior, *ῥαχισπόνη* (It. *polpa della gamba*, *polpacchio*; Fr. *molle*; Hisp. *la pantorrilla*; Germ. *die Walle*; Angl. *the calf of the leg*).

I.) Proprie. *Plaut. Pseud.* 4. 7. 120. Rufus quidam, ventriosus, cressis suris. *Turpil.* apud *Non.* p. 236. 16. *Merc.* 4. 5. Apertæ suræ, brachia autem procera horrorem mihi ex corde excuscebant. *Adde Cic. Arat.* 256. et 399. et *Horat.* 2. *Od.* 4. 21. *Ovid.* 3. *Art.* om. 623. sura chartas celare ligatas. *Claudian.* 2. in *Eutrop.* 342. pars compede suras Cruraque signati nigro liventia ferro. *Juvenal.* 16. 14. grandes magna ad subsella suræ. *Plin.* 11. *Hist.* not. 45. 105. (253). Suræ hominū tantum et otura carnosæ. — Suram femori imponere signum erat stuporis ac doloris acerbiusmi apud *Vatares*, præsertim orientales. *Pulgat. interpr. Judic.* 15. 8.

II.) Translate. ¶ 1. Synecdocha potest esse in his, h. e. ut sura pro crure posatur. *Virg.* 7. *Ecl.* 32. et 1. *En.* 341. alta suras vincula coluburno. *Plaut. Pseud.* 4. 7. 80. Ubi suram aspicias, scias posse eam gerere crassas compedes. *Horat.* 2. *Od.* 4. 21. Brachia et vultum teretesque suras Ioteger lenda. *Virg.* 12. *En.* 439. suras incluserat auro. *Grat. Cynege.* 338.

legat imas fascia suras. ¶ 2. Item os minus ipsis cruris, quod anatomici *fibulam* vocant. *Cels.* 8. 1. sub fin. Alterum os ab exteriori parte suræ positum est: quod ipsum quoque sura recte nominatur. id brevius supraque tenuius, ad ipsos talos intumescit. *Adde ibid.* 11. ¶ 3. In lusu pilæ suram dara dicitur, qui pilam errore prolato faciendum collatoribus præbet. *Isid.* 18. *Orig.* 69. 24. ¶ 4. A similitudine dicitur etiam pars montis gibbosa. *Gromat. De colon.* 1. p. 254. 13. *Lachm.-Rud.* Qui (montes) ad suram finem habeat. *Id. ibid.* p. 240. 1. Montes, qui usque ad eura deficient. *Goes.* An legend. ad suram? — *NB.* De nom. et cognom. *Rom.* *V. ONOM.*

SURCELLUM vel *surcillum*, n. et *surcellus* vel *surcellus*, i, m. 2. diminut. a *surculum*, parvum *surculum*. *Plin. Patern.* 2. 5. Ruræ medicam *surcillum*. — *Ad surcellum componere*, apud *Apic.* 4. 2., videtur esse idem atque ad ignem *surcularem* seu *serinificium* coquare.

SURCILLUM et

SURCILEUS. *V. voc. præced.*

SURCLO. *V. SURCULO.*

SURCLOS. *V. SURCULUS.*

SURCULA. *V. SURCULA.*

SURCULACEUS, a, um, adject. (*surculus*) *surculo* similis, *ἐνδόμογος*. *Plin.* 19. *Hist. nat.* 7. 36. (119). Semina duritie *surculacea*. h. e. *surculosa*, lignosa.

SURCULARIS, e, adject. (*surculus*) ad *surculos* pertinens. *Colum.* 3. *R. R.* 11. circa med. Considerandum est, *surcularis*, necne, sit terra, idque facillime exploratur per silipes, quæ una sponte proveniunt. h. e. *surculos* et *virgulta* progignens.

SURCULARIUS, a, um, adject. (*surculus*) *surcularis*, *πολύκλωνος*. *Varro* 1. *R. R.* 2. a med. Leges colonices tollis, in quibus scribimus: *Colonus* in agro *surculario* ne capre natam pascat. h. e. *surculis* consito. *Pontedera* in *Op.* post. T. 1. p. 173. contendit, legend. *ne copras tum pascat* etc. — *Surcularia* *cicada*, quæ in *surculis* arborum vivit. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 26. 32. (94). Quidam duo alia genera (*cicadæ*) faciunt: *cicadæ* tantam, quæ sit grandior: frumentariam, quam alii *avenariam* vocant. apparet enim stimulum cum frumentis arcentibus.

SURCULO et per synop. *surclo*, as, are, a. 1. (*surculus*) ¶ 1. Est *surculos*, stolones, ramulus amputo: at *pampino*, *rusco*. *Colum.* 5. *R. R.* 9. a med. Plantæ non nisi post biennium ferro tangendæ: eo primo *surculari* debent, ita ut simplex stilus altitudinem maximæ scrobis æquedat. *Adde Pallad.* 12. *R. R.* 4. ¶ 2. Est etiam *surculo* connectere, ligare. *Apic.* 4. 5. et 7. 2.

SURCULŌSĒ, adverb. (*surculosus*) *surculorum* more. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 16. 43. (148). da herba *Medica*. Arescit *surculosus* ac postremo in pulverem inutilem extenuatur. h. e. postquam viridis crevit ac tenera, demum lignosa fit et *surculis* dactylis arescit.

SURCULŌSUS, a, um, adject. (*surculus*) *surculi* naturam habens, lignosus, durisculus, *ῥαχισπόνη*. *Plin.* 12. *Hist.* nat. 19. 42. (89). Quatuor digitis *surculosus*, arido similis. *Id.* 24. *ibid.* 15. 87. (137). *Surculosus* herba. *Id.* 10. *ibid.* 6. 31. (98). radices. *Id.* 27. *ibid.* 11. 74. (98). remitti.

SURCULUM, i, n. 3. *V. voc. seq.*

SURCULUS et per synop. *surculus*, i, m. 2. Etiam *surculum*, neut. gen., apud *Venant.* 5. *Carm.* 16. 4. Inita eum fructa *surcula*, pome simul. — *Surculus*, synop. pro *surculus*, apud *Varron.* 1. *R. R.* 40. et *Codd. Viet.* — Dicitur a *surus* (*Fest.* p. 236. et 297. *Müll.*) vel potius a *surcus*, a quo deminut.; non enim attedendus videtur *Isid.*, qui 17. *Orig.* 6. 17. dicit a *surculos* a præcisiōne serræ nuncupatos. — *Surculus* est parvus *surcus* sive ramus, sarmentum in arbore nascentis vel ab ea resectum, *ῥαχισπόνη* (It. *ramoscello*, *pollone*, *germoglio*, *sorcolo*; Fr. *jeune branche*, *rejeton*; Hisp. *ramito*, *pimpollo*; Germ. *junger Zweig*, *Schöss-*

ling, *Refs.* Angl. a *young twig* or *small branch* of a tree, a sprout). ¶ 1. Generetum. *Virg.* 2. *G.* 85. Nec pingues unam in feclem nascuntur olive etc. nec *surculus* idem *Crustumila*. *Syllis*que *piris*. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 6. 36. (113). *Surculus* ex arido mihi pulvisio subjectus. — In *llo* *Cic.* 3. *Orat.* 28. 110. Ut ex iure civili, *surculo* deflagando, usurpare videatur. *Turneb.* 1. 21. *Adversar.* c. 14. docet, aliquid earum morem inducunt a *jureconsultis*, ut qui possessionem agri arboribus consili caperet, tota *surculum* defringeret secumque auferret. Similiter et ager plantis careret, glæbam sumebant. *V. CONSERVUS*. — *Surculus* in fascinatiōibus quoque habulæ locum, patet ex *Lævio* apud *Apul.* *De mag.* Radiculæ, herbes, *surculi* *Hilani* nientium dulcedines. ¶ 2. Spectatim ac præcipue *surculus* dicitur, qui ex arbore reciditur, inserendi aut deponendi gratie, morza, *magliuolo*, *nesto*, qui et semen et *mollucos* et *talco* dicitur. *Cic.* 2. *Orat.* 69. 278. Da mihi ex ista arbore, quæ eorum, *surculus*. Multa de his *Varro* 1. *R. R.* 40. et 41. et *Plin.* 17. c. 14. et 21. etc. *Id.* *ibid.* 10. 13. (68). *Salix* vel inverso *surculo* erituri. *Apul.* *Florid.* 15. Ruratio omnis in *surculo* et *surculo*. h. e. in plantandis olivarum seminaris lisque *surculo* purgandis seu sarciendis. — *Surculus* opponitur *sato*. *Pallad.* 1. *R. R.* 6. 3. Soli et provincie consuetudo facile ostendet, qui numerus (*operarum*) unamquamque rem faciet sive in *surculis* sive in omni genere *satorum*. ¶ 3. Item planta minor, *virgultum*, *stirps*, *strex*, *virgulto*, *planta*. *Colum.* 7. *R. R.* 4. ante med. *Campli* liberi et omni *surcula* rubo que vacantes. et *ibid.* 12. a med. *Surculo* aduultus eger. *Id.* 4. *ibid.* 28. Tres esse motus in omni *surculo* naturales: unum, quo germinet; alterum, quo floreat; tertium, quo maturescat. *Adde* 2. *ibid.* 15. a med., 3. *ibid.* 1. et 9. *ibid.* 4. ¶ 4. Est etiam ramulus, unde pendunt pome. *Varro* 1. *R. R.* 59. a med. Mala *Punica* demissis suis *surculis* in dolio arenæ manere putant satis commoda. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 17. 18. (60). *Varro* et lo dolio arenæ servari jubet mala *Punica* et immatura obrui terra in ois fundo effracto, sed spiritu excluso ac *surculo* pica filito. ¶ 5. Item ligni fragmentum, *secamentum*, *schidia*, *scheggia*. *Colum.* 6. *R. R.* 15. Si forte bos *surculum* escaverit aut acuta testa vel lapide ungulam pertulerit. *Cels.* 5. 26. n. 35. Ubi *surculus* corpori infixus sit. ¶ 6. Item, apud *chirurgos*, ferula vel *patillus*, ad quem fracta membra deliguntur, *stecco*. *Id.* 8. 10. n. 6. *Digitum* fractum satia est ad unum *surculum* deligari. *steccare*. ¶ 7. Item pro veru. *Apic.* 5. 181. *Schuck.* *Surculo* alligare. — *NB.* De cognom. *R. V. ONOM.*

SURCUS, i, m. 2. ramus ab arbore resectus.

Excerpt. ex *Charis.* p. 552. 31. *Keil.* **SURDASTER**, tre, trum, adject. diminut. a *surdus*, ut docet *Priscian.* 3. p. 610. et 618. et 4. p. 628. *Putich.* — *Surdaster* est aliquotum *surdus*, mezzo o alquanto sordo, *sordastro*, *ὑπόκοπος*. *Cic.* 5. *Tusc.* 40. 116. Eret *surdaster* M. Crassus: sed aliud molestius, quod male audiebat. *Gloss.* Lat. Gr. *Surdaster*, *ὑπόκοπος*. *Augustin.* 5. contra *Julian.* 9. 37. *Auras* *surdastro*.

SURDE, adverb. (*surdus*) *surdorum* more, *surdamente*, *ῥαχισπόνη*. *Afran.* spud *Charis.* 2. p. 194. *Putich.* Amentes, quibus eorum non sunt integri, *surdus* audiunt. h. e. audiunt quidem, sed vel non intelligunt vel non attendunt.

SURDEO. *V. voc. seq.*

SURDESCO, is, ere, n. 3. (*surdus*) *inchoat*. a *surdus*, quod occurrit solum in *Gloss.* Lat. Gr. *Surdeo*, *ῥαχισπόνη*. — *Surdesco* est incipio *surdus*, *surdus* fit, obsurdesco, divenire sordo, *ῥαχισπόνη*.

I.) Proprie. *Augustin.* *Ep.* 157. n. 4. In parte aures aperiant, in parte *surdascot*.

II.) Translate. *Boeth.* 1. *Musica.* 9. Ut in vocibus, quæ, si minimæ sint, difficiliter capiat auditus; si stat maximæ, ipsius scilicet intentionis *surdascit*.

SURDIGO, igitur, f. 3. (*surdus*) *surditas*, *sor-*

daggine. *Marcell. Empir.* 9. a med. Auricula, quæ molestiam auridigitali patitur. et mox. Apri lotum remediatur surdiginam.

SURDITAS, *αἰς*, f. 3. (surdus) privatio sensus audiendi, *κωφότης* (It. *sordità*; Fr. *surdité*; Hisp. *surdedad*; Germ. Angl. *deafness*). *Cic.* 5. *Tusc.* 40. 116. In surditate vero quidam est mali? *Cels.* 6. 7. n. 7. *extr.* Immutatur nris aures aduersus surditatem setis proficit.

SURDITIA, *αἰς*, f. 1. (surdus) idem ac surditas. *Gargil. De pom.* 23. (edente *A. Mato* in *Gloss. Auct. T.* 3. p. 424.) Cum oleo tritas (*amygdalas amaras*) stillato: antiquam surditatem tollunt. Adde *ibid.* 26. (p. 426.) Alii leg. *surdities* utrobique.

SURDITIES, *αἰς*, f. 5. *V. voc. præced.*

SURDO, *αἰς*, are, e. 1. (surdus) surdum reddo. *Calpurn. Ecl.* 4. 131. *Glaser.* Turbida nec calamos iam surdeat classica nostros. Alii leg. *exsurdant*. At vna uoce confirmatur *Gloss. Lat. Gr.* *Surdo*, *κωφώω*.

SURDUS, *αἰς*, um, adject. Ratione habita etymol. ducitur a rad. *sur*, obscurus, sordidus, ita ut vox contracta videatur sordidus. — *Comp.* *Surdior* II. 1. 1.º et 2.º a; *Sup.* *Surdissimus* II. 1. 1.º — *Surdus* itaque est fulgore carens, obscurus vel subobscurus (It. *smorto*, *scuriccio*, *fosco*; Fr. *obscur*, *terne*, *blème*, *sombre*; Hisp. *deslucido*, *obscura*, *hoscó*; Germ. *etwas dunkel*, *finster*, *blau*; Angl. *faint*, *dim*, *dark*, *dull*).

1.) Proprie. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 5. 18. (67). *de smaragdis*. Quibusdem Intercurrit umbra surdusque et culos, et *ibid.* 20. (76). Pollantur sex-angula figura, quociens debescunt, ni color surdus repercutit eorum esculetur. *h. e.* languidus, sine fulgore, debet, obtusus, mortuus. — Hinc metaphorice. *Id.* 35. *ibid.* 2. 2. (4). Argenteæ facies surdo figurum discriminis. *h. e.* obscuro et vix interueniendo, quum colorum et picturæ lumine nullo illustrentur. *Id.* 13. *ibid.* 15. 30. (98). Mens vitia, liguum: ita vocetur materie surda et indigesta simplicitas. *h. e.* in qua nulla vanarum varietas, nullus splendor.

II.) Translato fere usurpatur et refertur ad sensum, præsertim auditum, qui sonos aut non clare, sed obscure et confuse, aut nullo modo percipit. ¶ 1. Active. — 1.º) Est qui audire nequit, quia aurium sensu caret. *Plaut. Cas.* 3. 3. 2. Metuo, ne non sit surda atque hæc audierit. *Id. Mil. glor.* 3. 1. 300. Audio. ne me surdum verbera. *h. e.* ne me, ut surdum, obtundas, aedem saplus iterando. *Ter. Andr.* 3. 1. 5. Utinam aut hic surdus aut hæc muta facta sit. *Cic.* 2. *Divinat.* 3. 9. Surdus varietates vocum aut modos noscere non potest. *Id.* 5. *Tusc.* 40. 116. Epicurei nostri Græca fere nesciunt, nec Græci Latine. Ergo hi in litorum et illi, lo horum sermone surdi. *Tibull.* 4. 13. surdis auribus esse. *Lampid. Elag.* 16. Aure surdior. *Capell.* 9. p. 314. Asclepiades tuba surdissima medebatur. Adde *Augustin. Ep.* 39. (al. 41). — Hinc metaphorice de inanimis et sensu expertibus. *Plin.* 20. *Hist. nat. procem.* Res surdæ ac sensu carentes. *Id.* 24. *ibid.* 1. 1. (3). Surdis etiam rerum sua culque sunt venena ac molimur quocumque. Adde 27. *ibid.* 13. 119. (146). — 2.º) Sepe surdus est, qui audire non potest aut non vult, et qui nulla re movetur aut fleuitur. — n) Absolute. *Plaut. Pseud.* 1. 3. 24. et *Pers.* 4. 9. 13. Ballo, audi. *Est.* *surdus* sum, profecto loquilogus as. *Lucan.* 8. 582. sed surda retenti Tendeat gemmas emens Cornelia palmas. *Ovid.* 1. *Amor.* 6. 61. nec ta preelubra minisra Movimus, n foribus surdior ipse tuis. *Id.* 14. *Met.* 711. Surdior ille frato surgente. — b) Cum Genitivo. *Sil.* II. 10. 554. Mars ganitor, rotorum haud surda meorum. *Id.* 1. 692. surdus pactorum. *Colum.* 3. *R. H.* 10. n. med. Idque nobis poeta, veitit surdis veritatis, indulget. — c) Cum Dat. vel Acc. at præp. ad. *in Sil.* II. 11. 354. surdis timori. *h. e.* qui timore non dateretur. *Ovid. Heroid.* 7. 27. lite quidam male gratos et ed mea munera surdos. *Id.* 2. *Pont.* 8. 28. Per nemquam surdum in tua vota deos. — *Surdo* canis seu canifere, proveib. præ-

cepta dera negligentia aut recusanti, predicare a' porri. *Propert.* 4. 8. 47. Cantabat surdo, nudebant pectora cæco. *Virg.* 10. *Ecl.* 8. Non ceni- mus surdis: reppondent omoie silvas. *Liv.* 40. 8. Quæ precepta veror ne vena surdis auribus cecinerim. Sic *Ter. Heaut.* 2. 1. 10. Næ ille heud scit, quam mihi nunc surdo narret fabulism. et *Horat.* 2. *Ep.* 1. 199. narrere stello fabellam surdo. Græce: *ὄντις τις ἄλγος μύθον, ὃ δὲ τὰ ὠρα ἐκίχεν*. — Hinc metaphorice de rebus. *Propert.* 2. 16. 13. De et quodeumque ad surdas mihi dicitur aures. et *ibid.* 13. 43. Juppiter et surda negligit aure preces. *Ovid.* 9. *Met.* 653. surdæque adhibent ecclatia meoti. *Martial.* 10. 13. Et madet, deu! lacrimis lanna surda tula. *Ovid.* 1. *Amor.* 6. 54. Surdæ fores. *Id.* 1. *Art. am.* 531. Thesæ crudelem surdas clamabat ad uodas. *Stat.* 12. *Theb.* 200. nec surda feræ pulcherrimæ urbis Limina. *Propert.* 4. 11. 4. tuas lacrimas litorea surda bibent. *Liv.* 2. 3. Leges rem surdam, inexorabilem esse. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 3. 4. (21). Surda tellus. *h. e.* quæ culturæ non respondet. *Stat.* 9. *Theb.* 864. et surdos expedit arena. *h. e.* qui non parabant tendenti usque lectum perfereat. *Horat. Epod.* 17. 54. Non saxa audis surdioræ navitis. ¶ 2. Passive. — n) *Surdus* est qui non auditur, tacitus, de quo nulli loquuntur. *Juvenal.* 7. 71. Surde nihil gemitur grava buccine. *Propert.* 4. 5. 56. Istius tibi sit surda elne ære lyra. *Stat.* 1. *Silv.* 4. 19. mihi surde sine lilo plectra. *Sil.* II. 8. 248. Atque illi sine luce geous surdumque parentum Nomen. *h. e.* ignobile, obscurum. *Id.* 6. 75. et haud surda tractarat prælla fame. *Stat.* 4. *Theb.* 359. opus surdum etque ignobile. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 2. 3. (5). Auctoritas quanta debeatur etiam surda, hoc est ignobilibus verbis, perhibebitur. *Juvenal.* 13. 193. quos diri concilia facti Meos habet autonitos al surdo verbare sæditi. *h. e.* occulto, tacito. Sic *Plin.* 19. *Hist. nat.* 1. 4. (20). Surdi ictus. *Ovid.* 2. *Pont.* 6. 31. et quociens laudem pistate mereris. Non erit officii gratia surda tui. *h. e.* a me non tacebitur. — b) *Surda* vota apud *Pers.* 6. 28. aucti, quibus dii surdi fuerunt. — c) *Surdus* locus, ubi sonus et vox supprimitur, mutus. *Varro* 8. *L. L.* 38. circa med. Surdum theatrum. *Virg.* 3. 3. de theatris. Dilligenter est animadvertendum, ne sit locus surdus, sed ut in eo vos quam clerissime vagari possit. *Seneca Herc. Fur.* 576. de Orpheo. Mulcet non solitis vocibus inferos Et surdis resonat clarius in inois. scil. ibi degunt umbras silentes, ea est sedes silantium etc. *V. SILENS.* — d) *Surdus* sonus est durus, mutus, insuavis. *Quintil.* 12. 10. ante med. Zephyri, si nostris litteris scribantur, surdum quiddam et barbarum efficiunt. — e) *Surdus*, de odore, est remissus, languidus et qot vix sentitur. Absolute. *Pers.* 6. 86. spirant cinoema surdum.

SUREMI et **SUREPSI**. *V. SUMO.*

SURENA, *αἰς*, f. duo diversa significat. ¶ 1. *Surena*, fem. gen., est nomen piscis: fortasse a sura dictum. *Varro* 5. *L. L.* 77. *Müll.* Vocabula piscium vernacula ad similitudinem, ut aurene, pactunculi, uogues. ¶ 2. *Surena*, masc. gen., apud Parthos uomen erat summæ dignitatis post regem, cui ex officio obtingebat novum regem diademate coronare, ut docet *Plutarch.* in *Crasso* c. 21., cuiusque auctoritas per illi eret, qui nunc apud Turcas *Gran Visir* appellatur al olim epud quondam reges *Gran Contestabile*. Videtur esse a Persico *sar*, caput, dux, vel a sarajon, sedes regis, Ital. *sraglio*, vir aulicus, cortigiano, *sragliere*. Cf. at Hebr. *Ṣar*, princeps, imperator, Ital. *sire*, cui additum sit pron. *Ṣ* enu, noster, sc. princeps noster. *Tac.* 6. *Ann.* 42. in fin. *Surena*, patrio more, Tirdatis insigoi regio avloxit. *Ammian.* 24. 2. ante med. *Surena* post regem apud Persas promerita dignitatis.

SURGENS, eotis, particip. *V. SURGO.*

SURGITE pro *Surgitis*, apud *Plaut.* *V. voc.*

SURGO, *αἰς*, surgis, surrexi, surrectum, surgere,

n. 3. (synop. a *surrigo* pro *surrigo*) *Surrexi*, synop. pro *surrexisti*, apud *Martial.* 5. 79.; et *surrexe*, pro *surrexisse*, apud *Horat.* 1. *Sat.* 9. 72. — Item *surregit* et *sorctus* (ai. *sorctus*), pro *surrexit* et *surrectus*, apud *Pest.* p. 297. 4. *Müll.* *Surregit* et *sorctus* antiqui ponebant pro *surrexit* et ejus participio: quasi sit *surrectus*, quibus L. (sic) *Livius* frequenter usus est. — *Part. Surgens* I. 2. et II. 1.; (*Surrectus* V. io *SURRIGO*) *Surrecturus* I. 2. et 3. et II. 1. et 2. — *Surgo* usurpatur eliquando A) Transitive et æpius B) Neutorum more.

A) Transitive est erigo, extollo (It. *alzare* dirigit, *levare*; Fr. *lever*, *élever*, *dresser*; Hisp. *alzar*, *elevar*, *erigir*; Germ. v. *unten hervor richten*, *erheben*; Angl. *to raise* or *lift up*).

1.) Proprie. *Plaut. Epid.* in fin. Pleudite, valete, lumbos surgite atque extollite. *Sil.* II. 3. 659. potum surgens super æthara Corus. *Alit leg.* spargeos. *Avien. Perieg.* 484. qua Boreali vertice ad æthram Concrascent Alpes, surgit cepit Apsanninus. *Alit leg.* Apenino. *Arnob.* 5. p. 189. Scribit Flaccus, enresisse ac deos etc. — Huc etiam referri possunt loca, quæ adlata sunt pro particip. *Surrectus* aliisque formis in *SURRIGO*.

II.) Transitive pro crisi facio. *Manil.* 1. 387. Cernere vicinum Germania licet Orione, in magnam cæli tendentem brechia partem, Nec minus extento surgentem sidere passu.

B) Neutorum more, seu absolute, (accusativus enim se usu ita omittitur, ut neutrum naturam induisse videatur) est erigi, *alzarsi*, *rizzarsi*, *levarsi*, *ἀνίστασθαι*, *ὄρθναι*, quum sedentes aut jacentes erigimur: et constituitur absolute aut cum Abl. terminis, unde quis surgit, et præp. *ab*, *ex* vel sine præp., et etiam cum Acc. terminis, ad quem, et præp. ad, in.

1.) Proprie. ¶ 1. Generatim. — a) Universalit. *Plaut. Pseud.* 1. 3. 62. a mensa surgunt saturi, poti, Qui suum repetunt. *h. e.* mensa trapezarum. Sic *Plin.* 3. *Ep.* 5. a med. Surgere a cena. *Cic.* 3. *Off.* 31. a med. Surrexit et lectulo et ad se adolescentem jussit venire. *Id.* 6. *Verr.* 65. in fin. Prætor de aella surrexit et abiit. *Sall. fragm.* apud *Non.* p. 397. 13. *Merc.* Sella surgere, caput aperire solitum. Alii aliter leg. *Ovid.* 2. *Met.* 771. et 6. *Fast.* 735. humo. *Id.* 3. *Met.* 273. solio. et 9. *ibid.* 701. et 12. *ibid.* 579. toro. *Virg.* 7. *En.* 771. ab umbris Mortalem inferis ad lumina surgere vltæ. — Passive impersonaliter. *Juvenal.* 4. 144. Surgitur et magoo proceres exte jubentur Concilio. — b) De his, qui surgunt dicendi causa. *Cic.* 2. *Orat.* 73. 316. Surgere ad dicendum. *Id.* *Client.* 18. 51. ad respondendum. *Ovid.* 13. *Met.* 2. Surgit Ajax ad hoc. — Absolute. *Cic. Rosc. Am.* 1. 1. Credo, vos mirari, quid sit, quod, quum tot summi uratores sedent, ego potissimum surrexerim. *Quintil.* 12. 5. 4. Nolo eum, qui dicturus est, sollicitum surgere. — c) *Surgere*, absolute, e lecto et a somno surgere, *levare* di lecto. *Cic.* 2. *Invent.* 4. ab fin. Ille multo aote lucem surrexit. *Ovid.* 13. *Met.* 676. mense sarmum petiere remota, Cumque die surguot. *Id.* 1. *Amor.* 13. 21. ad *Auroram*. Non tu candido, non in ju- euoda deserto. Cogitur ad lites surgere uterque oona. et *ibid.* 38. Surgis ad inivias a saoe mane rotas. *Horat.* 2. *Sat.* 2. 81. vegetus præscripta ad munia surgit. — Passive impersonaliter. *Jut. Obsequ.* *Prodig.* 130. Nocte lux ita fulsit, ut, tamquam die urio, ad opus surgeretur. ¶ 2. Speciatim ponitur pro assistere, uriri, nesci, erumpere, *surgere*, *nascere*, *apuntare*. *Seneca Thyest.* 822. Sol occidens tenebras jubet surgere. *Horat.* 1. *Sat.* 9. 72. buccina solem Tam nigrum surrexe mihi? *Ovid.* 4. *Met.* 92. lux præcipit aquis et aquis nos surgit ab ledam. *Id.* 4. *Pont.* 9. 53. surgat plus igitis ab ars. *Martial.* 14. 86. sole a nudo surgere ficus equo. et *ibid.* 167. lilo pollice ponsa surgit. *Quintil.* 8. 3. sub init. Ammoli fontes surgentes. *Virg.* 3. *G.* 400. Surgente die. *Id.* 3. *En.* 481. Surgentes Austris. *Id.* 1. *G.* 161. nec poluere seri nec surgera menses. *Id.* 4. *Ecl.* 8. ferrea primus Danuel ac tota surget gens ærea muo-

do. ¶ 3. Item pro crescere, ab imo in altum attolli, innalzarsi da' fondamenti, crescere. *Horat. 2. Sat. 2. 114.* venerata Ceres culmo surget alto. *Ovid. 3. Met. 891.* Vivasque par rima proceraque surgit arundo. *Virg. 1. En. 369.* ingentia cernes Mœnia surgentemque novæ Carthagini arcem. *Ovid. 8. Met. 192.* Fistula dispartitus paulatim surgit aventus. *Colum. 8. R. A. 23.* Fruticem surrecturum in altitudinem compescere. *Virg. 3. En. 196.* et *Ovid. 14. Met. 711.* et 15. *ibid. 503.* Mara surgit, si gonfia, et *Pers. 3. 95.* surgit tibi lutes pallis. h. e. intumescit. *Ovid. 1. Met. 43.* Jussit et extendi campos, subidere vallas etc. lapidosos surgere montes. *Lucan. 2. 678.* tunc aggere multo Surgit opus. *Plin. 6. Ep. 16.* a med. Area cinera mixtisque pumicibus surrexerat. ¶ 4. Surgere etiam dicuntur, quæ ella et erecta stant. *Virg. 10. En. 476.* humeri surgunt qua tegmina summi. et *ibid. 725.* surgentem in cornua cervum. *Juvenal. 6. 628.* in ade Iudis, antiquum quæ prosima surgit ovili. et 10. 43. volueris sceptro quæ surgit: eburno.

II.) Translate. ¶ 1. Generalit. *Virg. 1. En. 582.* quæ nunc animo sententia surgit? et 9. *ibid. 667.* pugna aspera surgit. et 10. *ibid. 28.* in Teucros Ætolis surgit ab Argia Iyldes. h. a. insurgit. et 12. *ibid. 313.* discordia surgit. *Seneca Thyest. 943.* Dolor es aliqua causa surgens. *Cic. 8. Fam. 8.* Magna illico fama surrexit. *Sic Tac. Dial. de orat. 34.* Famam constantius surgere, Odellus corroborari. et 2. *Hist. 42.* Rumor surgit. *Virg. 6. En. 103.* non ulle laborum, O virgo, nova mi facies inoplaave surgit. mi si presenta. et 10. *ibid. 813.* sævæ altius Iræ Dardanio surgunt ductores, la collera montis. et 4. *ibid. 274.* (6. *ibid. 364.* et 10. *ibid. 524.* Ascenlum surgentem et spes borelle Iuli aspice. h. e. ad majore procedentem. et 4. *ibid. 47.* Quam tu urbem, soror, banc cernes! quæ surgere regna Conjugio telli! *Ovid. 5. Fast. 228.* Surgit honor. h. e. venit. *Id. 1. Art. am. 186.* Surgit ingenium suis velocius annis. *Id. 1. Amor. 1. 27.* Sex mihi surgat opus numeris, in quinque residat. h. e. inelplat. *Virg. 6. En. 762.* surgere ad auras Ætherias, venire alla tuce, nascere. et *Amian. 15. 5. 21.* Surgere ad culmen Imperialis. *Id. 14. 6. 3.* la mundanum fulgorem. *Id. 31. 3. 4.* Surrecturus in vira, et 26. 5. ad motum certaminum civilium. *Apul. 7. Met. in Venerem.* ¶ 2. Specialit. apud Ecclesiasticos scriptores, pro resurgere, reviviscere, risorgere. *Fulgat. interpr. Roin. 6. 4.* Christus surrexit et mortua. Adde 1. *Cor. 15. 42.* Ambros., *Augustin., Hieronym., et Inscript.* apud *Le Blanc, Inscr. Chréti. de la Gaul. n. 398.* hic PATAT EYFRASTIS SYRACUSANVS DIE CASLO CVM VENERIT AYCOT. sc. Christus. — Hinc translate. *Hieronym. in Is. 66. 10.* Illam (Jerusalem), quæ surrectura est omni desiderio prelostantibus. ¶ 3. Item pro insurgere, impellam ledere, irruere. *Fulgat. interpr. Luc. 21. 10.* Surge gens contra gentem et regnum adversus regnum.

SURIENS, entia, particip. V. voc. seq.

SURIO, la, ire, n. 4. (sus) Part. Suriens. — Surio est libidina prurio, xampi'za.

I.) Proprie et strictu sensu dicitur de entibus; Improprie seu latiore sensu de aliis brutis et de homine. *Fest. in Suillia p. 310. 14.* Mili. Immundissimi sunt sues ex omni mansueti pecore et ardentissimi libidinis: Ita ut opprobrium mulieribus inda factum sit, quum subare et surra dicuntur. Adde *Apul.,* cujus verbe V. in SUBO.

II.) Translate. *Arnob. 5. 13.* Ubi autem canes et saxa pariunt dure, ibi poma necesse est arriant.

Homonym. Ita distinguunt quidam subo a surio, ut illud de femina dicatur, hoc de maribus, ut apud *Arnob. 6. 28.* Rulua lascivia surientis assumpta etc.

SURIX. V. SOREX.

SURPICULA, V. SARPICULA.

SURPIO et

SURPTUS, um, a. V. SURRIPIO.

SURRADIO. V. SUBRADIO.

SURRADO. V. SUBRADO.

SURRANCIDUS. V. SUBRANCIDUS.

SURRAUCUS. V. SUBRAUCUS.

SURRECTIO, ois, f. 3. (surgio) actus surgendi. ¶ 1. Generalit. *Priscian. Part. XII. vers. p. 1277.* Putsch. Dic ab eo quod est surgo, nomen verbale surrector, surrectrix, ipsa res surrectio, surrectus. et *Gloss. Gr. Lat. 'Aγεραι;* surrectio. ¶ 2. Specialit. est resurrectio, risurrezione, ἀνάστασις. *Aral. 1. 314.* surrectio Christi Ut furto celatur, emis. V. SUBRECTIO.

SURRECTITO. V. SUBRECTITO.

SURRECTOR, ois, m. 3. (surgio) qui surgit, et

SURRECTRIX, tricia, f. 3. (surrector) quæ surgit. V. in SURRECTIO.

SURRECTUS, a, um. V. SUBRECTUS, a, um.

SURECTUS, us, m. 4. (surgio) idem ac surrectio. V. in SURRECTIO.

SURREFECTUS. V. SUBREFECTUS.

SURREGIT. V. SURGO inl.

SURREGULUS. V. SURREGULUS.

SURREMANEO. V. SUBREMANEO.

SURREMIGO. V. SUBREMIGO.

SURREMIT et

SURREMPSIT. V. SUMO.

SURRENALIS. V. SUBRENALIS.

SURREPO cum derlv. V. SUBREPO.

SURREPTUS, a, um, particip. V. SURRIPIO.

SURRIDRO. V. SUBRIDRO.

SURRIDICULÆ. V. SUBRIDICULÆ.

SURRIGO. V. SUBRIGO.

SURRIGOUS. V. SUBRIGUUS.

SURRINGOR. V. SUBRINGOR.

SURRIPIO vel subripio, ripis, ripul, replum, ripere, a. 3. Quod ad scriptionem attinet, hæc habet *Priscian.* apud *Cassiod.* Orthogr. 12.

Surripio per R geminum, non per B et R scribendum: similiter et corripio, arripio, quoniam B in R quoque commutatur. V. tamen dicta in liti. B et v. SUB inl. — Surrepsit vel subrepsit, pro surripuit, habet *Plaut. Mil. glor. 2. 3. 62.* et *Gloss. Paris. p. 277. n. 341.* — Surpio, pis, pul, ptum, pere, per synopen, apud *Poetas.* *Horat. 2. Sat. 3. 283.* me surpite mortis. et 4. *Od. 13. 20.* Quæ me surpuerat mihi. et *Lucr. 2. 314.* Cernere jam nequæ, motus quoque surpere debent. et *Plaut. Capt. proi. 8.* Paerum servus surpuil. Adde 3. 5. 102. et 5. 4. 14. — Item surrupio vel subrupio, rupus, ruptum, ripere, apud *Plaut. Aulul. proi. 89.* et 2. 5. 23. et 4. 10. 29. *Capt. 2. 2. 42.* *Curc. 1. 1. 60.* et *Trin. 1. 2. 46.* V. *Ritschl ad Pseud. 13.* *Lex Atin. apud Gell. 17. 7. a.* *Manil. 3. 352.* et *Inscript. apud Orell. n. 2488.* et cum simpliciter in Tab. æn. apud *Haubold Monum. Leg. p. 142. l. 15.* — Part. Surreptus I. et II.; Surripundus II. — Surripio est clam et dolo aufero, aufero, subduco, ὑφαίρω (N. togliere di nascosto, rubare, trafugare; Fr. prendre à la dérobée, soustraire, anieuer, dérober; Ilsp. subtraer, robar, hurtar; Germ. unter d. Hand, heimlich wegnehmen, stehlen, entziehen; Angl. to snatch or take away secretly, withdraw privily, elude); occurrit autem cum Acc., cui additur sæpe Dat. vel per sonæ, cui quid surripitur, et Abi. terminal, unde surripitur, cum præp. ex, ab, de.

I.) Proprie. *Plaut. Capt. proi. 8.* Surripere puerum. *Id. Men. 5. 38.* sacram coronam Jovis. *Id. Pæn. proi. 109.* captiana an surrepta sit. *Id. ibid. 5. 4. 77.* Illas ex pœria surreptas esse. *Cic. 2. Invent. 18. 55.* Qui vasa ex priuato sacro surripuerit. *Id. Brut. 19. n. med.* Qui a Navio vel sumptuisti multa, si feteris; vel si neget, surripuit. *Id. Dom. 25. n. med.* Qui ex ajus eustodia, per insidias, regis filium capitulum surripuit. *Id. 13. Fam. 77. a. med.* Servus meus quum multis libros surripulisset, aufugit. *Horat. 1. Ep. 16. 55.* Nam de mille fabæ modis quam surripis unum.

II.) Translate. *Plaut. Men. 3. 2. 26.* Surripuit is mihi dudum de foro. mi ti sei sol-

trato: e meo conspectu te subdaxisti. *Id. Mil. glor. 2. 3. 02.* na se surrepsit mihi. *Cic. 5. Att. 16.* Etsi in ipso itinere et via discedebant tabellarii et eramus in cursu, tamen surripundum aliquid putavi spatii, ne etc. rubare un po' di tempo, et *Ovid. 5. Trist. 11. 8.* Quum me surripuit principis ira tibi. *Id. Heroid. 11. 66.* Crimina sunt oculis subripienda patriæ. h. e. subtrahenda. *Seneca Ep. 1. Tempus, quod adhuc aut auferebatur aut surripiebatur aut excidebat, collige et servo. auferebatur a potentioribus per officia et cullum: surripiebatur ab amicis per blanditias et sermones: excidebat tua negligentia.* Ita *Lipsius. Cic. Parad. 6. 3. sub fin.* Virtus nec eripi nec surripit potest unquam. *Ovid. 4. Pont. 2. 39.* Sed quid solus agam? quæque infelicia perdam Otio materia surripiamque diem? h. e. animo meo tristi subtraham, consumam, transigam. *Horat. 2. Sat. 3. 283.* onum me surpita mortis. h. e. subducta. *Sueton. Gramin. 15.* Paer catenis surreptus. *Petron. Sat. 119.* Persarum ritus mele pubescentibus anis Subripuare viros. h. e. virilitatem execrando nilemerant. *Cod. Theod. 1. 11. 2.* Divæ memoriæ Valentiniani surreptum est etc. — Absoluta. *Horat. 2. Sat. 3. 127.* parjures, surripis, aufers Undique? SURRIGO. V. SURROGO.

SURROSTRANUS. V. SUBROSTRANUS.

SURRÔTATUS. V. SURROTATUS.

SURRÔTUNDUS. V. SURROTUNDUS.

SURRUBEO. V. SURRUBEO.

SURRUBET etc. V. SURRUBER.

SURRUFUS. V. SUBRUFUS.

SURRUMO. V. SUBRUMO.

SURRUMPIO. V. SUBRUMPIO.

SURRUNCATOR etc. V. SUBRUNCATOR.

SURRUO etc. V. SURRO.

SURRUPIO etc. V. SURRIPIO.

SURRUPICIUS. V. SURREPTICIUS.

SURRUSTICUS. V. SUBRUSTICUS.

SURRUTILUS etc. V. SUBRUTILUS.

SURSUM, edverb. — 1.) Aliæ formæ sunt — a) Sursus, apud *Lucr. 2. 188.* Sursus enim versus gliguntur et augmina sumunt. — b) Susum, apud veteres præsertim usurpatum, pro sursum, cum quo in MSS. et in edit. libris sæpe a libraribus commutatum est. V. infra. — Item suso in *Gloss. Cyrill.* 'Avo, suso, supra, super. et susu in *Gloss. Lat. Gr. Susu, dno.* — c) Susovorsum, sursvorsum vel plenius sursusvorsum, *Inscript. apud Gruter. 204. l. 7.* (quæ pertinet ad ann. ante Chr. n. CXXVII) ibi TERMINVS STAT INDE FLOVIO SISOVORSVM IN FLOVIVM LENVIVM. V. alias in *Corp. Inscr. Lat. 1. 109. l. 7. 14. 16.* — d) Sus. V. SUSQUE DEQUE. — 2.) Vox contracta est a sub vel sus et vorsum, h. e. ad superiorem partem versus: eique opponitur deorsum. — Sursum, cum verbis sive quælibet sive motus ¶ 1. Est versus superam partem. — a) Absoluta. *Plaut. Amph. 3. 4. 25.* Dein sursum ascendam in tectum. *Id. Mil. glor. 4. 4. 14.* Quum ex alto puteo sursum ad summum ascenderis. *Id. Cist. 2. 3. 78.* Quid nunc supina sursum in celum conspicias? *Gell. 2. 30.* Propellere aliquid sursum. *Cato R. R. 157.* sub fin. Ad nasum admoveto: ite subducto sursum animum, quam plurimum poteris. *Plaut. Cist. 2. 3. 78.* Quid nunc supina sursum in celum conspicias? Alii sursum. *Inscript. in Gioma. Arcad. T. 82. p. 99.* CLIVOM STRAVI LAFIDE AB IMO STVM LONGVM REDES OCCAL. LATVM CVM MARGINIBVS FEDES VIIV. *Augustin. Serm. 19. n. 2. ed. Mat.* Sursum cor feratur, terra carne calcetur. *Cyprian. ad Demetr. 16.* Sursum erigi. Adde *Næv. apud Non. p. 116. 30.* *Merc. et Lactant. De mort. persc. 19. 4. es Codd.* — b) Jungitur cum versus, versum vel vorsum. *Cato R. R. 33.* Vineæta sursum vorsum semper ducito. *Cic. Orat. 39. n. med.* Quam gradatim sursum versus redit. Adde *Marcell. Empir. c. 30. p. 131. et Philarg. ad Virg. 3. G. 55.* Gromat. vel. p. 114. *Lachm. Rud. Spectanti ad occidentem scriptura suum versus sit.* — c) Item cum deorsum. *Ter. Eun. 2. 2. 47.* Te lotos hos menses quatun reddam, na sursum deorsum en-

aites. *Cic. 2. Nat. D.* 33. a med. Sic natoris his, in quibus omnia constant, eorum deorsum, ultra citro commeaolibus. ¶ 2. Est etiam in supera parte vel loco. — o) Absolute. *Ter. Adelph.* 4. 2. 35. Præterito hac recta platea sursum. *Cic. 2. Nat. D.* 56. 144. Nares, in quod omnis odor ad opera fecit, recte sursum vult. — b) Iungitur cum deorsum, *Varro I. R. R.* 6. Qui colunt deorsum, magis æstiva laborant; qui sursum, magis hieme. h. e. campestres agros aut collinos. Ita in MSS. suis *Petr. Victor.*, alii sursum. *Tudero apud Gell.* 6. 4. Sursum se deorsum diducet. — Proverbii speciem habet illud *Senec. Ep.* 44. Omnia sua longa varietas miscuit, at sursum deorsum fortuna versavit. et *Petr. fragm. Tragur.* 65. *Burnmann.* sub fin. Sicut mulieres plus scilicet sunt nocturnæ, et, quod sursum est, deorsum faciunt. — c) Contrarium est aliquando jusum pro deorsum, quo usum fulva videtur vulgus Romanum, unde Italorum recentiorum gæso, gæ ortum habuit. *Augustin. Tract.* 8. In ep. 1. *S. Joh. n.* 2. Quod sursum, faciens jusum; quod deorsum, faciens sursum. Jusum vis facere Deum et de sursum? et *Tract.* 10. n. 5. Sursum me honores, jusum me calcan. — d) Item cum præp. ab, de, substantivorum more, usurpatur. *Vulg. interpr. Ital. Marc.* 15. 38. A sursum uque deorsum. h. e. a parte superiore, a summo. *Id. Joh.* 8. 23. Vos ex infarioribus estis, agn de sursum eum. h. e. de loco superiore, ac, de calca. Adde *Augustin. pr. loc. cit.*

SURSUMVORSUM et

SUESORSUM et

SURSUS. V. SUESUM Init.

SURUS, h. m. 2. palus, furtile, ut *Festus* docet et suo loco et in *Rigido* p. 286. 1. *Müll.* et eo *Ennium* usum p. 298. 7. *ibid.* esse est. Inde aut demittit. sarculus. V. hoc voc. Hinc crebrius, taste eodem, apud *Ennium* significat vallum crebris auris, id est palle munitum. *Gloss. Ital.* Sutus, musculus brechiorum et sarculus.

SUS. V. SUSQUE.

SUS (raro sūs) sūt, comm. gen. 3. (ūs, ūc)

— a) In recto suis apud *Prudent.* 2. *advers. Symmach.* 813. Spurea suis nostra amne natat. — b) In genat. suris alim dixere, ut boveris pro bovis. *Plaut. fragm.* apud *Fest.* In *Specile* p. 330. 28. *Müll.* Parnam, sumen suris, specilla, callum, glandia. *Varro 5. L. L.* 110. *Müll.* Perna e peda suris. *Alti aliter leg.* — Pro suris vulgo suris neuropatum assa videtur ex *Inscript.* apud *Promis Antich. di Aosto* p. 38. — c) In dat. plur. etiam subus, ut bovis, habet. *Lucret.* 6. 474. nam setigeris subus acro venanum est. et *ibid.* 977. eadem subus huc iacuada videtur. *Plin.* 29. *Hist. nat.* 4. 23. (75). A quibdam animalium, ut subus, manditur. — Sus est porcus vel porce (li. porco; Fr. cochon, porc, porceau; Hisp. puerca, lechón, lechon; Germ. der Schwein, der Sau; Angl. a swine, hog, pig, sow); et dicitur tam de feris, quam de domesticis.

I.) Proprie. *Varro 2. R. R.* 4. ante med. Sus Græce dicitur ūc, olim ūc dicitur ab illa verbo, quod dicunt ūmre, quod est immolare. Ab ullo enim genere pacoris immolandi initium primum sumptum videtur: cuius vestigia, quod initio Ceteria porci immolantur, et quod initio pacle, fœdus quum feritur, porcus occiditur: et quod nuptiarum initio aliqui reges ex sublimis viri in Etruria in conjunctione nuptiali, nova nuptia et novus maritus primum porcum immolant. *Ovid.* 4. *Fast.* 414. A bove succincti culinae ramovete ministri, Boe ariet, ignavam sacrificata suem. *Cic. 2. Nat. D.* 64. 160. Sus vero quid habet præter escam? aut quidem, ne pallescere, animam ipsam pro sale datam dicit esse *Chrysippus*? *Varro 2. R. R.* 1. ante med. De subus nemini ignotum, alii qui apros oonponat ones vocari. et *ibid.* 4. Qui eum gregem fuit habere idoneum. *Horat.* 2. *Ep.* 2. 75. involuta ruit sus. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 17. 67. (230). Suis famiois herbe postea tardum. *Martial. Spectac.* 14. Sus fere, Jam gravior, ma-

turi pigra ventris Emisit felum. *Auct. Philom.* 51. p. 400. *Wernsd.* Sordida ius pascens ruris per gramina grunolt. Adde *Prudent.* loc. cit. — *Sidon.* 7. *Ep.* 17. in carm. Rura paludicolas temnis populosa Ravenor, Et quæ laogero de sue nomen habet. h. e. Mediolani agrum. Quum enim Gellii consilium esset eam urbem condendi, solum effodientibus ferunt invantam suam dimidio lanatam, a quo portanto ductum Mediolani nomen. V. *Isid.* 15. *Orig.* 1. a med. — Suis lactantis effigiem descriptam vide sis apud *Vicenti* io *Mus. Pio-Clement.* T. 7. p. 155. — Sus Veneri invis fuerunt. *Fest.* io *Suillum* p. 310. 10. *Müll.* Suillum genus iavsum Veneri prodiderunt poetæ, ob interfectum ab apro Adonim, quem diligebat dea; quidam autem, quod immundissimi sint sues ex omni mansueto pecore et ardentissime libidinis, ita ut opprobrium mulieribus inde tractum sit, quam subare et surire dicuntur.

II.) Translata dicitur de homine libidinose. *Vulgat. interpr.* 2. *Petr.* 2. 22. Contigit enim eis illud veri proverbii: Canis revertis ad eum vomitum; et: Sus loto in volutabro luli. V. *Forst. De adag. N. T. c.* 4. p. 776. — Sus *Minervam* docet, est indoctus docet sapientem. *Fest.* p. 310. 18. *Müll.* Sus Minervam io proverbio est, ubi quis id docet alterum, cuius ipse inscius est. *Cic. 1. Acad. (post.)* 5. init. Nam etsi non sus Minervam, ut ajunt, tamen inepte quisque Minervam docet. *Id.* 2. *Orat.* 57. qd fin. Docabo sus (ut ajunt) oratorem eum, quem etc. Itali dicunt i papperi menano a bere l'ocche. III.) Improprie est hoc nomina piscis, qui a *Plin.* 11. *Hist. nat.* 51. 112. (267). caper vel pontius aper vocatur, pesce porco. *Ovid. Italient.* 132. Lalligo durique sues siousaque serpens.

SUS, sa, sum. V. SUES.

SUSARIONUS, a, um, adject. ad Susarionem perticens, da quo V. ONOM. *Mar. Plot. Sacerd.* De metr. p. 2663. *Putsch.* Compositum Susarionum sit quatuor pedibus trochaicis præpositum ad subjuncto panthemimico dactylico. *κρυόσσω ἀνδρῶν τὰς δὲ τῶν οὐρανῶν. Μάχης τραχύνειν καὶ ἀνδρῶν, ἀνδρῶν τῶν οὐρανῶν. Αἰτῶν τῶν οὐρανῶν.* Aliter apud *Keil.* p. 545. v. 9. Cf. *Diomed.* 3. p. 436.

SUSCENSEO. V. SUCCENSEO.

SUSCENSIO V. SUCCENSIO.

SUSCEPTIBILIS, e, adject. (suscipin) qui suscipere potest, susceptibilia. *Boeth.* in *Arist. prædic.* 1. p. 141. Oratorem et opulenter contrarium esse susceptibile. Adde *ibid.* p. 82. *Id.* in *Arist. lib. de interpr.* ad. a. p. 374. Stanci possibile quidam ponunt, quod susceptibile erat verum prædicationis

SUSCEPTIO, ōis, f. 3. (suscipio) actus suscipiendi.

I.) Proprie. *Ambros.* 4. *Hexaem.* 4. n. 14. Inter effusum et susceptionem deponitionemque pignoris etc. *Augustin.* io *Ps.* 15. n. 1. Susceptio humana. h. e. susceptus homo.

II.) Translata. ¶ 1. Generalim. *Cic.* 3. *Fin.* 9. extr. Quæ prædicantur a virtute, susceptione prima, non perfectione, recta sunt iudicanda. *Id.* 1. *Acad. (post.)* 6. circa med. Laborum dolorumque susceptio. *Id.* *Mur.* 1. ad fin. Studium meo defensionis ab accusatoribus atque etiam ipsa susceptio causæ reprehensæ est. Adde *Gell.* 9. 3. extr. ¶ 2. Specialim pro auxilio, subsidio. *Vulgat. interpr.* *Ps.* 107. 9. Epsalam susceptio capitis mal. Adde *Ps.* 21. 1. ¶ 3. Item est receptio, acceptio, ricevimento. *Cassiod.* 11. *Parior.* 12. Trepidus aucupatio est terreis anormitate prelii ad susceptionem blandiri. h. a. receptione hospitum.

SUSCEPTIVUS, a, um, adject. (suscipin) qui suscipit, susceptivo, receptivum. *Boeth.* in *Arist. categor.* 3. p. 141. Substantia una numero contrarium susceptiva. *Id.* in *Arist. l. de interpr.* ed. a. p. 673. Philo necessarium esse defini, quod quum verum sit, quantum in se est, nunquam possit suscipitum esse mendacil.

SUSCEPTO, es, xvi, are, a. 1. frequentat. a suscipio, sed adjunctum fere significationis. *Apul.*

2. *Met.* sub fin. Vicariam pro me lanienam suscepit. Adde *il. ibid.*

SUSCEPTOR, ōis, m. 3. (suscipio) qui aliquid suscipit, assumptore, præditore.

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Cassiod.* in *Ps.* 118. 114. Susceptor autem noster factus est per sanctæ incarnationis arcanum, quæ præstante suscepit hominem. ¶ 2. Specialim susceptores dicit, qui pes protocias pecuniarum tributorum et species nomine civitatum aut principis excipiebant, in ararium mos inferreda, esattori, cassieri, δαδῆκται; eque in codice describebant et apochas solventibus dabant; habebantque aliquam similitudinem cum quæstariis Romanis. *Cod. Justin.* 19. tit. 70. et *Cod. Theod.* 12. tit. 6., ubi multa de his. Adde *Ammian.* 17. 10. 4. et *Inscript.* apud *Murat.* 720. 2. SUSCEPTORYM DITIONEM SIVE PORTYENIYM ANTIQVISTVM COEVS.

II.) Translata. ¶ 1. Est qui aliquid percipiendum suscipit, intraprenditor. *Justin.* 8. 3. circa med. Mittit, qui opinionem sererent, regem magna pecunia locare et maros et lampis facieoda; et ut apas præcoas susceptores sollicitarent. h. e. conductores, capi maestri, imprenditori, ἐργολάβοι. ¶ 2. Item auxiliator, adjutor. *Vulgat. interpr.* *Ps.* 3. 4. Tu autem, Domine, susceptor meus es, gloria mea et exaltati caput meum. Adde *Ps.* 41. 10. etc. ¶ 3. Item patronus, qui causam suscipit alicujus. *Impp. Arcad. et Honor. Cod. Theod.* 2. 12. 6. Nemo militum fiat susceptor defensoris causatum. ¶ 4. Item qui receptat, receptator, ἀποδέκτες. — a) in malam partem, da eo, qui domi sum aliores, furta et furas, item viros fugitivos suscipit et receptat. *Ulp. Dig.* 11. tit. 3. qui est de aleatoribus. 1. Susceptor verberatum prætor non vindicat. *Pap.* 5. *Senten.* 11. 3. a med. Sublevis susceptioribus grassantium capido conquiescit. *Ascpn.* in 3. *Ferr.* 39. Hic extraordinariarum veris pecuniarum susceptor esse intendit. h. e. receptator pecuniarum ex sordida lucris et furtis collectarum. — b) in bonam partem. *Augustin.* in *Ps.* 103. *Serm.* 3. n. 11. Quom quique sanctorum suscipit, non suscepto sed susceptori præstatur.

SUSCEPTRIX, tris, f. 3. (susceptor) quæ suscipit. *Boeth.* *Dial.* 2. in *Porphyr.* p. 35. Accidentis susceprix substantia, et in *Arist.* 1. de interpr. ed. a. p. 373. Materia (est) contrarietatis susceprix, et thox. Malesia at caloris susceprix et frigoris. Adde *Mar. Mercat.* ex *Nest. serm.* 1. 12.

SUSCEPTUM, i, n. 2. et

SUSCEPTUS, a, um, particip. et

SUSCEPTUS, i, m. 2. et

SUSCIPiens, entis, particip. V. voc. seq.

SUSCIPIO et suscipin, cipin, cēpt, ceptum, cipere, a. 3. (sus et capio) Illam suscipio pro subcipio: nam ita scriptum est iavanise in aliquot MSS. ad *Virg.* 1. *Æn.* 179. Pierius testatur at ita veteres dicit, *Servius ibid.* et ad v. 148. confirmat. Sic habet *Lucret.* 5. 404. et *Inscr.* in *Corp. Inscr.* Lat. 2. 136. Hinc susceptus legitur, sed unco c, in *Tit. cæmet.* in *Revue archéol.* 3. 167. Cf. *Ribbeck* ad *Virg.* 4. *Æn.* 591. et alibi. — Item subcapio vel succapio agnoscitur a *Cledon.* *Art.* p. 1935. *Putsch.* V. SUBCAPIO. — Part. Suscipiens II. 3. et in fin.; Susceptus fere in omni. patet. et in fin.; Suscepturus I. 5.; Suscipiendus II. 1. et 2. — Suscipio proprie est subas accipio aut prebendo, subjecta manu allare re excipia vel arigo; universam sum, capio, excipio, recipio, concipio, ἀποδέχομαι, παραδέχομαι, (li. pigliare, prendere, ricevere, accettare; Fr. prendre, recevoir; Hisp. tomar, recibir; Germ. nehmen, aufnehmen, aufheben; Angl. to receive, catch, take or lift up).

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Lucret.* 5. 402. da *Phaethontis.* soliqua cadenti Obvius, æternum suscepit lampade mundi. *Virg.* 11. *Æn.* 805. (et 4. *ibid.* 391.) Concurrent trepidæ comites dominæque ruentem Suscipiunt. *Id.* 6. *ibid.* 248. tepidumque cruorem Suscipiunt patris. *Plin.*

20. *Hist. nat.* 1. 2. (3). Sucus suscipitur aqua caelesti atque subdit. *Propert.* 4. 9. 36. Et cava suscepto Numine palma est est. (Similis est locus *Ovid.* 3. *Art. am.* 198.) *Seneca Troad.* 726. Suscipe, dixit, rector hebraeus. *Id. Herc.* 1183. Crileum domus suscipiat ignis. *Alit leg.* 1. *guem.* *Virg.* 1. *En.* 179. Illic scintillam excudit Achates Susceptique ignem infans. *Ovid.* 3. *Art. am.* 198. Oraque suscepta mane laventur aqua. *Fulgat. interpr.* *Act.* 20. 13. Suscepturi Paulum (in navem). — Illic translate. *Id.* *Ps.* 106. 17. Suscipere de via iniquitatis. h. e. auferre, removere, sublevere. ¶ 2. Speciatim est suffulcio, instillatio, subitus armis, suspendio, sustentatio, sorreggere, fortificare per di solito. *Seneca Ep.* 90. a med. Quid loquar lapideas moles, la rotundum ac laeve formatas, quibus porticus et capacia popularum tecta suscipimus? *Id.* 6. *Benef.* 15. sub fin. Labentem damum suscipere. *Plin.* 10. *Ep.* 48. Fultura ac substructione, quibus theatrum subinda suscipitur, aia tam firmis mibi, quam sumptuosas videatur. *Pallad.* 9. *R.* 9. Quo facto, latere puteorum structura suscipiat. *Stat.* 1. *Silv.* 3. 43. gramioes suscepta erepide fumant Baiae. h. e. fundata, imposita, suffulta. — Illic translate. *Sall. Cat.* 35. Miserorum civium casum suscepi. *Plin.* 2. *Ep.* 4. Facilitas mea fiducia debet semam defuncti pudoremque suscipere. *Quintil.* 9. 4. circa med. Quendam clausulae suat clauda atque pendentes, sed sequeatibus suscepi ac sustineri solent. h. e. consistere ac flecti. ¶ 3. Item obscuro seau apud *Apul.* 10. *Met.* ¶ 4. Item excipio, recipio. *Inscript.* apud *De-Rossi, Bulliet.* *Crist.* a. 1846. p. 57. NE QVIS SERVVM ALIENVM EXCIPIBAT (corrige suscipiat). *Fulg. interpr.* *Philem.* v. 17. Suscipe illum sicut ma. Adde *Marc.* 9. 37. ¶ 5. Suscipere filium est tollere, h. e. agnoscere et educere, ut in *TOLLO* dicimus. *Ter. Andr.* 2. 3. 26. Puerum ac resciscat mibi esse ex ille, cautio est. nam pollicitus sum suscepium. *Cic.* 11. *Att.* 9. in fin. Haec ad te die natali meo accipis, qua utiam susceptus non essem. *Id.* *Harp.* resp. 27. 57. Eodem enim tempore et suscipiatur in lucem et hoc celesti spirito augmatur. ¶ 6. Illic suscipere filium vel liberos, procreare, habere, educere, avere, allevare filiuoli. *Plaut. Epid.* 4. 1. 34. Fillam, quam ex te suscepisti. *Cic.* 3. *Phil.* 6. ad fin. Ipsa ex libertini filia suscepisti liberos. *Id.* 5. *Ferr.* 69. 161. Susceperas eam liberos non solum tibi, sed etiam patrui. *Justin.* 11. 10. 2. A captiva susceptum puerum Herculem vacavit. generata. *Virg.* 4. *En.* 327. aia mibi da te suscepta fuisset Ante fugam suboles. ¶ 7. Suscipere aliquem, tuendum, fovendum suscipere, torre a defendere, a protegere: quod patroai faciunt in clientis. *Valin.* ad *Cic.* 5. *Fam.* 9. Si me, sicut soles, omer, suscipe me totum. *Plin.* 6. *Ep.* 6. extr. Suscepi candidatum et suscepisse me notum est: ego ambia ego periclitari. *Ovid.* 5. *Trist.* 6. 3. modo suscepisti causam dimittis amici, poco fa tolto a proteggere: in fidem et clientelam suscepisti. Similiter *Quintil.* 2. 6. 13. Paucratiam suscipere dactadam. *Id.* 2. 5. 1. Discipuli e se suscepti. *Liv.* 7. 30. Suscipere aliquem in amicitiam. *revere.* *Pleriq.* alii leg. accipere. et *Cic.* 2. *Legg.* 2. a med. in civitatem. *Fulgat. interpr.* *Act.* 20. 35. Sic laboratas aporet suscipere infirmos, aver cura. Adde *Ammian.* 30. 4. med. et *Augustin.* *Ep.* 59. n. 17.

¶ 11. Translate est assumo, aggredior, pigriare, absumere, impendere o intraprendere, *προλαμβάνω*. ¶ 1. Generalim. *Sall. Cat.* 48. Suscepto malarum patracina. *Cic.* 1. *Orat.* 22. a med. Permagnum quiddam suscipere ac pasteri. *Id.* *Quinct.* 24. 76. Quad turpissime suscepas, perseverare et transigere non patulit. *Id.* 3. ad *Q. fr.* 1. 4. extr. Cetera ejus suscipio, ut me putem prestare debere. *Brut.* ad *Anton.* 11. *Fam.* 3. ad fin. Eiam etque etiam vide, quid suscipias, quid sustinere possis. *Id.* 2. *Legg.* 14. 34. Suscipere, gerere, daponere bellum. *Id.* 3. *Cat.* 2. a med. aliquid negotium. *Id.* *Quinct.* 24. 76. Susceptum negotium transigere. *Id.* 4. *Att.* 15.

Suscipere iter. *Ovid. Remed. am.* 153. Suscipe sanguinei Juvencilla munera Martis. h. e. militiam sequere. *Justin.* 7. 4. sub fin. Quae occidendum virum regnumque adultero tradendum suscepere. *Id.* *Alb.* ad *Cic.* post ep. 15. 1. 8. ad *Att.* Suscipere curam et cogitationem, ut aliquid fiat. *Cic.* *Mil.* 15. a med. fortissime gravissimam partem reipublicae. *Id.* *Sezt.* 2. 3. partes plebis patius, quam defensionis; querela, quam eloquentiae; doloris, quam ingenii. *Id.* 5. *Fam.* 8. sibi perpetuam propugnationem pro oramentis ellicujus. *Id.* 3. *Orat.* 17. 63. patrociniis voluptatis. *Id.* *Sezt.* 23. 49. salutem reipublicae contra improbos cives. *Id.* *Rosc. Am.* 38. in fin. onus offelli, quod tu putas posse suscipere. *Id.* 3. *Fam.* 7. extr. benevolentiam, impendere, melteris ad amare. et *Nepos Datam.* 9. odium in aliquem. et *ibid.* 10. extr. erga aliquem, concipere. et *Cic.* *Sull.* 9. extr. Bellum susceptum cum omnibus improbis. *Id.* 6. *Fam.* 23. Suscipere bona ac fortiter aliquid consilium. prendere un partito, una risoluzione. et *Planc.* 21. sub fin. Cursum illum levere, quem a primo relate suscepisti. *Id.* *Harp.* resp. 28. 61. Hanc orationem tam tristem, tam gravem non suscepissim, nisi hanc personam et has partes deberem et possem sustinere. non aures prelo a parlar cost. et 7. *Ferr.* 58. ad fin. Teatum sibi auctoritatis in rebus suscepit, ut etc. si usurp. si arrogo. et *Cat.* 16. 37. Mibi auctoritatem patriam severitatemque suscipio, mi vesta etc. *Id.* *Cluent.* 36. a med. Suscipere personam viri boni, h. e. simulare, voler comparare. et *Apul.* *De mag.* ante med. Utrum putas majorem auram decoris in adseveranda oratione suscipiendam rhetori jurganti, an philosopho objurganti? ¶ 2. Speciatim refertur ad sacra. *Cic.* *Valin.* 6. 14. Quum inaudite ac nefarie sacra suscepisti, quum inferorum animas elicere, quum puerorum extis deos maculare soleas etc. *Id.* *Dom.* 41. 107. In religionibus suscipiendis caput est interpretari, quae voluntas deorum immortalium esse videatur. *Id.* *fragm.* apud *Lactant.* 2. 3. Ne susceptas publice religiones disputatio talis extinguat. *Varro* 6. *L. L.* 26. *Müll.* Semeatina ferlae satianis causa susceptae. *Id.* epud *Nan.* p. 163. 20. *Herc.* Quod humatus non sit, heredi porce praedicanea suscipienda Telluri ec Careri. *Liv.* 5. 52. Ia Jovis epulo non alibi, quam in Capitolia, pulvinar suscipi potest? h. e. Institut, post ad lectisternium faciendum. ¶ 3. Et ad suavia. *Sucton.* *Claud.* 1. de *Druso.* Carpus ejus per municipiorum caloniisrumque primares, suscipieatibus obvis scribarum decurris, ad Urbem devectum sepultumque est in campo Martio. ¶ 4. Suscipere votum, concipere, facere, nuacupare, vota se obstringere, fare un voto: cui respondet solvere, quum voti compotes facit, ille praestamus, quae vavimus. *Marlat.* 8. 4. Suscipit et salvit pro duce vota suo. *Plaut.* *Amph.* 1. 1. 75. et *Ovid.* 6. *Fast.* 245. Suscipere vate Javi. *Liv.* 27. 45. a med. Ut damnearior lpei vatorum, quae pra illis suscepisseat. *Propert.* 2. 7. 63. Haec mibi rata tuem propter suscepta salutem. ¶ 5. Item subeo, contraho, admitto, concipio, percipio, haurio. *Zucret.* 3. 461. corpus Suscipit immanes morbos durumque laborem. contrae, patisce. et *Cic.* post *redit.* ad *Quir.* 1. t. Ut si mens rationes vestrae salutis antepausisse, sempiternam penam sustineam mea valutate suscepam. *Id.* t. *Tusc.* 46. sub fin. et *Dom.* 37. Suscipere dolorem, concipere. et *Valin.* 8. 19. gemitum. *Cic.* 4. *Ferr.* 55. 137. Invidiam atque offensioem apud populas. *incorrere.* et 6. *Att.* 1. ad fin. adium alicujus. (Alit sensu *P.* sub *Il.* 1.) *Id.* *Cluent.* 56. 123. *Mur.* 4. 9. et *Planc.* 21. a med. colpem. *Id.* 11. *Phil.* 4. 9. (et *Catull.* 89. 4.) scalus in se. et 7. *Ferr.* 40. a med. crimen at vituperationem inconsistentem. *Id.* 2. *Phil.* 3. sub fin. omnes imparitates. *Id.* *Cluent.* 11. in fin. multa pericidia. *Id.* 6. *Ferr.* 35. 78. Susceptum scelus. h. e. commissum. *Id.* *Fontey.* 12. 26. Suscipere mecum et ignominiam. et *Sull.* 24. a med. Neque aiam istarum secliarum tam atraclum erimae *P. Sall.* persona suscipit. non e capace. ¶ 6. Item

adeo, inen, recipio. *Cic.* 1. *Off.* 9. 28. Aut infimicities aut laborem aut sumptus suscipere nant. *incontrare.* et *Harp.* resp. 4. 7. Cujus illa inimicities non solum suscepit propter meam salutem, verum etiam appetivit. *Brut.* ad *Att.* *inter ep.* *Cic.* 1. ad *Brut.* 17. ab *init.* Valentissimum Antonium suscipere pro republica non dubitavit inimicum, fursi nemico. et *Cic.* *Dom.* 11. 27. Suscipere laborem, similitatem, contentionem pro dignitate alicujus. *Id.* 1. *Fin.* 7. a med. pericula. *Id.* *Cecin.* 6. in fin. molestiam. *Id.* pro *leg. Manil.* 3. 7. poenam dignam suo scelere. *riporare, ricevere.* et 2. *Off.* 16. 56. res alienum amicum. *torsi a pagare i debiti.* ¶ 7. In dialogis suscipere dicitur, qui post intervallum rursus loqui incipit et institutum sermonem continuat, *ripigiare, premiere la parola, rispondere.* *Varro* 1. *H. R.* 2. a med. Suscipit Stolo: Tu, loquit. *avidus etc.* *ὀπαζέων ἐφ' ἑ.* *Virg.* 6. *En.* 722. Dicem equidem, nec te suspensum, nate, tenebo, Suscipit Anchises. *Apul.* 4. *Met.* Suscipit unus: tuas solus ignores etc. ¶ 8. Ia disserendo est assentiri, admittere, concedere, accordare. *Cic.* 1. *Tusc.* 32. 78. Qui, quod tota la hac causa difficillimum est, suscipiunt, posse soinum manere corpore vacentem: illud autem, quod facile ad credendum est, id certe oam dent, ut, quum diu permanserit, de lotereat. *Id.* 2. *Nat. D.* 24. 62. Suscepit autem vita hominum consuetudoque communis, ut beneficiis excolleat viros in caelum fama ac voluntate tollerent. — Illic absolute, substantivorum more

Susceptum, i, n. 2. res suscepta, inceptum facinus, *impresa.* *Ovid.* 11. *Met.* 200. susceptaeque magna labore Cretere diffcili.

Susceptus, i, et *sapulus* plur. *suscepti*, orum, m. 2. ¶ 1. Est eliens. *Symmach.* 5. *Ep.* 39. (al. 41.) Pletetus candidorum mare prolapsus, dum vult impensius placere suscepto, sanctum Sabinum incuto sermone perstrinxit. *Imppp. Gratian., Valent. et Theodor.* *Cod.* 12. 22. 1. Ne causarum petroal sub unius persona suscepti aliena negotia inserenda esse pertentent. *Augustin.* *Ep.* 59. (al. 149.) n. 16. Antistites, velut advocati, susceptos suos misericordissimae offerunt paternitati. Adde *Serv.* ad *Virg.* 6. *En.* 609. et *Ammian.* 30. 4. a med. ¶ 2. Est etiam aggratus, quem medicus curaadum suscepit. *Ambros.* *Serm.* 27.

Suscipiens, entis, qui aliquid teael, possessor. *Cod. Theod.* 11. 39. 12. Intentanti, oia suscipieati, probatioam necessitates inaponeada ast. h. e. oia accusato sed accusatari; melior est enim condicio possidentis.

Homonym. Discrimina inter suscipio et recipio colligitur ex illo *Cic.* in *Q. Caelil. divin.* 8. 26. Sictorum causa recepta, populi Romani suscepta. et 4. *Ferr.* 1. 1. Ego tamen hac anae suscepta et recepta causa Siciliensi amplector animo sum aliquanta amplius. Suscepi enim etiam talis ordinis; suscepit causam populi Rom. Ubi suscepisse causam dicitur, qui causam dicendam negatiumque tractandum non detrectaverit; recepisse autem, qui sacote pramissit, ea causam ex seientia coacturum esse. Ad rem *Madvig:* «recipiuntur ea teatum, quae demandata et tradita sic suscepimus, ut promittamus aliquid et ratiaam debeamus». (ad *Cic.* de *Fin.* 1. 1. c. 20. p. 126.) — Alla da recipio et verbis cognatis *P.* sub *SUSCIPIO*. — *Ibid.* 1. *Differ.* 540. coactur discimes apooera inter suscipio et recipio; quod lauit etiam *Vel. Long.* de orthogr. p. 2226. *Pulsch.* ille ut suscipia propria dicitur de iacorporalis; da corporeis vero suscepio. Sed cum *Dausqu.* in *Orthogr.* et *Furcellino* nostro putamus in diversa tantum scriptione discrimen esse stansuodum.

SUSCIPULUM, i, n. 2. (suscipio) vas quodlibet, quia aliquid suscipitur. Vas a *Lexico* expungende; occurrit enim solum in *Not. Tir.* p. 148.

SUSCIPIT pro *Sciri* apud *Plaut.* *Men.* 2. 3. 78. corruptum, est. *Bothius* ibi leg. *substis*; alii vera aliter.

SUSCITABULUM, i, n. 2. (suscito) propri

instrumentum quo quis incitatur, id quod excitat. *Varro* apud *Non.* p. 176. 31. *Merc.* Phonascus adsum vocis suscitabulum cantantium quo gallus gallinaceus. *Cl. Apul. Florid.* 15. Dextera praesentis genu pulsatulum citharae edmoret. Ubi olim leg. *suscitabulum*; alii conjiciunt *suscitabulum*, b. e. plectrum. *Gloss. Lat. Gr.* *Suscitabulum*, *ἰσχυρὸν*. *Cl. Gell.* 15. 2.

SUSCITANS, *antis*, particip. *V. SUSCITO.*

SUSCITATIO, *ōis*, f. 3. (suscito) actus suscitandi.

I.) Proprie et speciatim. *¶ 1.* Dicitur de dormientibus, qui aspergebant. *Caes. Arel.* 2. *Acut.* 33. *init.* *Parros* somnus et in suscitatioe hallucinatio, hebetudo, jactatio. *¶ 2.* Est ad vitam revocatio. *Tertull.* *Car. Chr.* 23. *as. Vulg.* *interpr.* *Luc.* 2. 34. ubi legitur *resurrectio*.

II.) Translato. *¶ 1.* Abstractionum more. *Ambros.* *De bon. mort.* 4. Sepulture vitiorum, virtutum suscitatio. *¶ 2.* Concreto, ut ejunt, sensus, id quod suscitatum est. *Vulg. interpr. Ital.* apud *Augustin.* 1. *Locut. in Hept.* ad *Gen.* 7. 23. Et detestatio est omnis suscitatio, h. e. creatio, sc. id, quod creatum est.

SUSCITATOR, *ōis*, m. 3. (suscello) qui suscitatur, specialim qui ad vitam revocat, *chē* resuscitatur.

I.) Proprie. *Tertull.* *Car. Chr.* 5. *extr.* Nec mortuorum suscitator, sed vivorum atrocior. Adde eund. *advers.* *Pras.* 28. *in fin.*

II.) Translato. *Sidon.* 8. *Ep.* 3. Litterarum quodammodo jam sepulchrum suscitator, fautor, assessor.

SUSCITATUS, *a*, *um*, particip. *V. voc. seq.*

SUSCITO, *as*, *avi*, *atum*, *are*, *a*. 1. (sus et cito) Part. *Suscitatus* II. 2. *Suscitatus* I. 1. et II. 2. *Suscitatus* et *Suscitatus* II. 2. — *Suscito* est sursum cito seu cito, exsilio, exsilio, *ἐγείρω* (It. movere inuā, alzare, far levare su; *Fr.* lever, soulever, relever; *Hispan.* alzar, elevar, erigir; *Germ.* u. *in die Höhe bewegen, erheben*; *Angl.* to raise or stir up, lift up).

I.) Proprie. *¶ 1.* Generalit. *Lucret.* 5. 1165. *Suscitare* delubra deum. *ergere*, et *Virg.* 1. *G.* 97. Et qui prociiso quis suscitatur equore tergo, *Rarus* in obliquum verso perrumpit atatro. *Ovid.* *Heroid.* 5. 54. *Aura* levis rigido pendente flante malo *Suscitat*. *Lucan.* 10. 225. *Nilos* neque suscitatur undas Ante *Causis* radios, nec etc. *Val.* *Flacc.* 2. 128. *Fama* suscitatur aures, h. e. erigit, subrigit. *Eumen.* *Paneg. ad Constantin.* 22. *a med.* *Basilicas* et forum in tantam altitudinem suscitari, ut etc. *Val. Max.* 9. 3. n. 3. *extern.* In dictoque in terram pede suscitatoque pulvere etc. *¶ 2.* Specialim dicitur de eo, qui dormientem aut sedentem surgere facit. *Plaut.* *Mort.* 2. 1. 35. *Hic* deposuit caput et dormit, suscita, *de-stato*, et *Mil. glor.* 3. 1. 95. *Quae* me somno suscitatur. *Cic.* 4. *Tusc.* 19. ad fin. *Milliadis* tropaeis se e somno suscitatur. *Caull.* 60. 3. at quum te oclera quiete e molli longo suscitatur hora die. *Plaut.* *Rud.* 4. 2. 17. *Non* illum expectare oportet, dum *verus* se ad suum officium suscitatur. *Val.* *Flacc.* 3. 545. *celerem* frondosa per *avia* corvum suscitatur, h. e. e cubili excitet et ad cursum impellit. *Cic. Rosc. Com.* 13. 37. *Te* ab tuis sublevis contra te testem suscitabo. — De sublevis seu gradibus in theatro. *Martial.* 5. 36. Et suscitanti lectio reluctator, h. e. expellenti. *Id.* 8. 95. Et aedeo que te suscitatur *Oceanus*. *Id.* 8. 9. In Pompejano dormis, *Larino*, theatro, Et queraris, si te suscitatur *Oceanus*. *Apul.* 3. *Met.* in fin. *Jam* tamulta eo *Fotide* suscitata, h. e. expurgata.

¶ 3. *Suscitare* ignem, sopium rursus accendere, *riaccendere*. *Virg.* 5. *En.* 743. *clarem* et sopitos suscitatur ignes. *Ovid.* 8. *Met.* 641. *ba-starnos* suscitatur ignes. ¶ 4. *Suscitare* crepitum, clare, movere, edere, *fare strepito*. *Propert.* 2. 3. 4. Et crepitum dubio suscitatur ira pado. *Sic Phaedr.* 5. 6. *Moretque* plausus et clamores suscitatur. ¶ 5. *Suscitare* palatum, oscitare, ellacere palatum, obducere famem, *stuzzicar* l'appetito. *Varro Sat. Menipp.* 89. p. 229. *Oehl.* *Nec* multumum plaris ex solo captus *Helops*

neque ostrea illa magne capitata *Quilvi* palatum suscitatur. ¶ 6. Item excitando removeo, abigo, *cacciare via*. *Caull.* 68. 124. *Suscitat* a cano vulturium capite.

II.) Translato. ¶ 1. Generalit. *Brut.* et *Cass.* ad *Anton.* 11. *Fam.* 3. a med. *Suscitare* bellum *clivie*. *suscitare*. et *Claudian.* 2. in *Eulrop.* 231. *Curetumque* alacrea ad tympana suscitatur eos. *Nazar.* *Paneg. ad Constantin.* 8. *Ne* sopitam memoriam maiorem oratio mea suscitatur. *Seneca Agam.* 780. *Suscita* sensus tuos, *svegliati*. et *Ovid.* 3. *Art. am.* 597. *Quamlibet* extinctos *injuriam* suscitatur ignes. *risveglia gli affetti sopiti*. et *Virg.* 5. *En.* 454. *Acrior* ad pugnam redit et vim suscitatur ira. et 2. *ibid.* 618. *ipse* dens in *Dardania* suscitatur arma. *incita*, *aizza*. et 9. *ibid.* 463. *Turnus* in arma viros suscitatur. *Horat.* 2. *Od.* 10. 18. *quondam* cithara tacentem *Apollo* suscitatur musam. *Id.* 3. *Od.* 27. 11. *Oscinem* corvum prece suscitabo *Solis* ab ortu. h. e. excitabo, *eliciam*. *Val. Flacc.* 6. 233. *Suscitat* affertur *mentis* *Metida* curis. h. e. erigit ac recreat. *Id.* 3. 209. *Vesuvius* *attonitis* acer quum suscitatur *urbes*. h. e. turbat, *terret* ac *fugam* parare cogit. ¶ 2. Specialim est ad vitam revocare, *resuscitare*, *risuscitare*. *Augustin.* *Serm.* 44. de *verb. Dom.* n. 1. *Nemo* dubitet qui *Christi-*anus est, etiam nunc mortuos suscitatur. et *ibid.* n. 2. *Nisi* animam ad mortuos suscitandos *Domini* venisset etc. Adde *ibid.* n. 3. 4. 5. et *alibi*. *Ambros.* 1. *Hexaem.* 7. n. 27. *Suscitatur* *Lezerum* *Domitios* jussit etc. — *Hinc* figurate. *Augustin.* *Serm.* 44. de *verb. Dom.* n. 2. *De* hominibus in spiritu quotidie suscitatur *gaudet* mater *Ecclesia*. *Vulgat. interpr.* *Luc.* 3. 8. *De* lapidibus potens est *Deus* suscitatur *filios* *Abraham*. ¶ 3. *Suscitare* semen alicui, alios procreare. *Id.* *Deut.* 25. 5. *Ruth* 4. 5. et *Luc.* 20. 28. *V. LEVIE.* ¶ 4. *Suscitare* *Nazaræa*, ritum *Nazaræorum* *insulare*, revocare. *Id.* t. *Mach.* 3. 49. ¶ 5. *Sapulus* est eligere, creare, decernere, constituere. *Id.* *Ezech.* 34. 23. *Suscitabo* super eis *pastorem* meum. *Id.* 16. 60. *Suscitare* pactum. h. e. sancire vel renovare. Adde *Deut.* 18. 25.

SUSCUS, *V. SUBSCUS.*

SUSINATUS, *a*, *um*, *adject.* (suslanus) idem ac soslanus, ad Soslanum oleum, *Marcell. Empir.* 7. ad fin., b. e. ex *Illis*.

SUSINUM, *V. voc. seq.*

SUSINUS, *a*, *um*, *adject.* (σοσίνος) et *Illis* confectus: a σοσίνος, quod *Persica* ac *Phrygia* lingue *Illium* significat. *Cl. Hebr.* שושן *shoshan*, *Illium*. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 1. 2. (11). *Susinum* ubi quentum tenuissimum omnium *art.* constat ex *Illis*, *balancho*, *calamo*, *mallo* etc. Adde *Cels.* 5. 24. — *Hinc*

Susinum, i. n. 2. absolute, genus *rosmarini*, ita a *Tusci* appellatum. *Apul. Herd.* 80.

SUSOVSORUM, *V. SUSURUM* *inli*.

SUSPECTA, *m*, f. 1. *V. SUSPECTUS*, *a*, *um*. SUSPECTANS, *antis*, particip. *V. SUSPECTO.*

SUSPECTATIO, *V. SUSPICIO*, *ōis*.

SUSPECTATUS, *a*, *um*, particip. *V. SUSPECTO*.

SUSPECTIO, *ōis*, f. 3. (suspectio) ¶ 1. Actus suscipiendi, quae significat suscipiari, suspicionem habere. *Enn.* apud *Non.* p. 511. 5. *Merc.* *Veriter* suspicionem ferro falsam, *fullium* est. *Ter. Andr.* 3. 2. 21. *Nam* qui *intus* *libi* incidit *suspectio* *Paulin.* *Nolan.* *carm.* 11. 16. *Ducet* in *sanctum* *suspectio* *falsa* *parentem*. *Alti leg.* *suspectio*. *Auson.* *Epist.* 24. 8. *Concinnal* *verisimilis* *suspectio* *culpas*. *Alti leg.* *suspectio*. *Cela.* 2. 10. circa med. *Nulla* *eruditatis* *suspectio* *remonente*. *Quintil.* *Declam.* 1. 2. in fin. *Vel* *aliquo* *indicio* *vel* *suspectio* *nullebri*. *Frontin.* 1. *Strateg.* 8. ante med. *Ne* *suspectio* *prelli* *deducere* *viros*. *Omolb.* *his* *loc.* *excepto* *loco* *Enni*, *illi* *suspectio* *reponant*. *V. SUSPICIO*, *ōis*. ¶ 2. Est etiam actus suscipiendi, h. e. admirandi, *valde* *estimeadi*. *Arnob.* 7. p. 231. *Efficitur*, ut *videatur* *magna*, *quem* *suspectio* *minoris* *astutier*.

SUSPECTIVUS, *a*, *um*, *adject.* (suspectio) qui

suspicatur. *Priscian.* 18. p. 1163. *Putsch.* *Suspectiva* (verba) etiam *vel* *opinativa*: *suspector*, *opinor*, *arbitror*. h. e. quae *suspectionem* *significat*. *V. OPINATIVUS.*

SUSPECTO, *adverb.* *V. SUSPECTUS*, *a*, *um*. SUSPECTO, *as*, *avi*, *atum*, *are*, *a*. 1. (frequenter a suspicio) Etiam *suspector*, *aris*, *deponens* *is* *forma*, apud *Ammian.* 28. 1. 8. *Impetrant*, ut *hi*, *quos* *suspecti* *sunt*, *illico* *rapti* *complere* *gerentur* *in* *viacula*. et *Itin. Alex. M.* 103. *Cailli* *athens* *una* *cum* *insidiatoribus* *regis* *suspectatus* *est*. — Part. *Suspectans* I. et II.; *Suspectatus* *supra*; *Suspectandus* *It.* — *Suspecto* est *sursum* *specto*, *suspicio*, *guardare* *in* *su*, *ἀναβλέπω*.

I.) Proprie. *Ter. Eun.* 3. 5. 35. *Virgo* *in* *conclavi* *sedet*, *suspectans* *tabulam* *quamdam* *pictam*. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 16. 21. (57). *Leo* *suspectans*. *Ammian.* 24. 2. 22. *Obsidium* *ante* *suspectans*. — Cum *Conjunctivo* *et* *part. ne*. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 29. 35. (104). *Sollicita* *suspectantibus* *populis* (*locustas* *volantes*), *ne* *sua* *operant* *terram*.

II.) Translato est *suspicari*, *suspectum* *habere*, *suspectare*, *avere* *in* *sospetto*. *Tac.* 3. *Hist.* 82. *Omni* *prolektionem*, ut *inimicam* *victoriae*, *suspectabant*. *Id.* 4. *Ann.* 3. *Pellit* *domo* *Sejous* *usorem*, *ne* *pellici* *suspectaretur*. *per* *non* *re-* *ndersi* *sospetto* *alla* *concupina*. et 12. *ibid.* 65. *Agrippina* *magis* *magisque* *suspectans*. *Id.* 2. *Hist.* 27. *extr.* *Suspectare* *perfidiam*. *Apul.* *Apolog.* *Vidua* *non* *minus* *suspectans* *novam* *domum* (*mariti*), *quam* *ipsa* *jam* *ob* *unum* *divortium* *suspectanda*. — Cum *Infinito*. *Tac.* 15. *Ann.* 51. *extr.* *Suspectata* *Nerone*, *haud* *falsa* *esse*, *quae* *vers* *non* *probarentur*.

SUSPECTOR, *ōis*, *V. voc. praeced. inli*.

SUSPECTOR, *ōis*, m. 3. (suspectio) qui suspicit, *admiratur*, *ammiratore*. *Sidon.* 3. *Ep.* 5. *Morum* *vestrorum* *suspector* *admiratorque*.

SUSPECTUS, *a*, *um*, particip. *V. SUSPICIO*.

SUSPECTUS, *us*, m. 4. (suspectio) actus suscipiendi, b. e. sursum aspicendi, *il* *guardare* *in* *alto*, *ἀναβλέψω*.

I.) Proprie. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 38. 62. (135). *Color* *nigricans* *aspectu* *idemque* *suspectu* *reful-* *gens*. *Id.* 37. *ibid.* 9. 40. (123). *Color* *praeclena* *debet* *esse* *in* *suspectu*. Adde 21. *ibid.* 8. 22. (45).

II.) Translato. ¶ 1. Per metonymiam est *altitudo*, *altezza*. *Virg.* 6. *En.* 578. *Tartarus* *Bis* *patet* *in* *praeceps* *tantum* *tenditque* *sub* *unibras*, *Quantus* *ad* *etherium* *celi* *suspectus* *Olympum*. *Id.* 9. *ibid.* 530. *Turris* *erat* *vasto* *suspectu* *et* *postibus* *allis*. ¶ 2. Item *admiratio*, *cultus*. *Ovid.* 5. *Fast.* 31. *Protinus* *intravit* *meos* *sus-* *spectus* *honorum*. *Seneca* 2. *Benef.* 26. *Nimius* *sui* *suspectus* *et* *inillum* *mortalitatis* *vitium* *se* *suaque* *mirandi*. *Id.* *Consol.* ad *Marc.* 5. *Facta* *ejus* *dictaque* *quanto* *meriti* *suspectu* *celebramus*. *Pluv.* 7. *præf.* ad fin. *Quorum* *excellentiæ* *prudentesque* *cogitationum* *apparatus*, *suspectus* *bebent* *in* *deorum* *seminio*.

SUSPENDENS, *antis*, particip. *V. SUSPENDO*.

SUSPENDENTER, *adverb.* (suspendo) *suspendendo*. *Comm.* *Eins.* *in* *Donat* etc. p. 261. 9. *Zeit.*, *nullo* *auctore* *laudato*. *Cave* *imileis*.

SUSPENDO, *V. SUPPENDO*.

SUSPENDIÓSUS, *a*, *um*, *adject.* (suspendium) qui *suspendio* *sibi* *mortem* *conscivit*, *chi* *s'è* *ap-* *picoato*. *Varro* apud *Serv.* ad *Virg.* 12. *En.* 603. *Suspendiosis*, quibus *justa* *fieri* *jus* *non* *vit*, *suspensis* *oculis*, *velut* *per* *imitationem* *mortis*, *paretari*. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 4. 12. (49). *La-* *queus* *suspendiosi* *circumdatus* *temporibus*, *capitis* *dolorem* *sedat*. Adde *Ulp.* *Dig.* 3. 2. 11.

SUSPENDIUM, *il*, n. 2. (suspendo) *suspendio* *per* *laqueum* *collo* *injectum*, *ἀρρόνη*, *ἀρ-* *ρόνη* (It. *appiccamento*; *Fr.* *pendaison*; *Hispan.* *colgazon*; *Germ.* *das Anhängen*, *das Aufhängen*; *Angl.* *a hanging*). *Plaut.* *Aulul.* 1. 1. 11. *Ulinam* *me* *divi* *adaxit* *ad* *suspendium*. *Id.* *Cas.* a. 1. v. 23. *Hercte* *me* *suspendio* *causis* *est* *mortuum*. *Cic.* 5. *Verr.* 58. a med. *Ut* *homines* *lojuris* *tum* *remedium* *morte* *ad* *suspendio* *quererent*. *Petron.* *Sat.* 94. et *Sueton.* *Aug.* 65. *Suspendio* *vitam* *diore*. *Plin.*

28. *Hist. nat.* 1. 2. (7). Suspendio interemptus. *Id.* 8. *ibid.* 37. 56. (135). Erinaceus apprehensus pede sinistro et posterioribus, suspendio e fame necatur. *Sillig.* suspendiosa fama. *Apul.* 9. *Met.* a. med. Suspendium esse et totis illis et ipsis legibus mandare proclemens, mandare alle forche. V. MANDO, as. — Io plur. num. *Ovid.* 1. *Amor.* 12. 17. Præbuit illa arbor misero suspendia collo.

SUSPENDO, pendis, pendi, pensum, pendere, a. 3. (sus et pendo) Part. Suspendens 1. 2. d et II. 2.; Suspendus fere in omni. paragr. et in fin.; Suspendendus II. 1. — Suspendo est sursum appendo, in alto ligo, ut pendeat, ἀναπτάνω, ἀναψάσκω (II. attaccare in alto, appendere, appiccare, sospendere; Fr. attacher en haut, suspendre, pendre; Illip. suspendere, levantar, colgar en el ayre; Germ. nach oben hängen, aufhängen, hängen; Angl. to hang, hang up, suspend): constringit cum addito sæpe termino, vnde quis suspenditur, per Dat. vel Abl. sive aut enim præp. ab, ex, de, in, sub, vel per Acc. et præp. in, super.

I.) Proprie. ¶ 1. Stricto sensu. — a) Generalit. *Cato R. R.* 162. Suspendit in caracrio. *Id.* *ibid.* Perne suspensa in vento et in fumo. *Lucret.* 1. 305. Nucleifrago Suspendens in litore vestes Uerunt: eadem dispatos lo sole areseunt. *Ovid.* 8. *Met.* 652. eret aereus illic Fagineus, curva clavo suspensus ab anse. *Liv.* 8. 16. a. med. Quum vinculis raptis, religata ad pinam muri recte suspensus, manibus se demississet. *Cels.* 10. 8. n. 3. sub fin. Brachium commode ex cervice suspensum. *Plin.* 28. *Hist. nat.* 8. 27. (98). Caro huiusmodi suspensa colla continetur. *Id.* 26. *ibid.* 5. 14. (26). Herba suspensa in colla comprimere dicitur strumas. *Id.* 20. *ibid.* 20. 81. (215). Radicem ejus flos suspensas e collo gerat. *Id.* 32. *ibid.* 8. 29. (92). Suspendens pedibus ranæ. *Id.* 19. *ibid.* 6. 34. (115). Allium super prunas suspendere. *Id.* 23. *ibid.* 7. 63. (125). aliquid illigatum licio a collo. et 17. *ibid.* 23. 35. (209). vitem sub ramo vinculo. *Id.* 30. *ibid.* 4. 11. (31). aliquid in fumo. *Id.* 37. *ibid.* 8. 40. (124). aliquid collo. *Virg.* 2. G. 389. Oscilla ex aita suspendunt mollia pium. et 4. *ibid.* 307. tignis nidum suspendit hirundo. *Id.* 1. *Æn.* 322. bumeris habilem suspendat arcum. *Id.* 5. *ibid.* 488. trajecto in fune columbæ etc. meo suspendit ab alto. *Apic.* 2. 1. Singula ad fumum suspenduntur. *Sic* 2. 4. Lucanica ad fumum suspenditur. et 7. 7. Aquileculum porci ad fumum suspendit. — Ελληνισμός est in illo *Horat.* 1. *Sat.* 6. 74. at 1. *Ep.* 1. 56. de pueris. Lævo sospensi loculos tabulasque lacerto, h. e. habentes loculos et tabniam a lævo brachio suspensas. — *Seneca* 4. *Benef.* 12. a. med. Suspendum amici boots libellum delicto, creditoribus ejus me obligatorum, h. e. pendentem conspicuo loco et amici bona venalis continerem. Alii leg. suspensis amici bonis etc. — b) Speciatim de his, qui obstrictæ guiæ occidenti causa appenduntur. *Plaut.* *Poen.* 1. 2. 34. Restim tute ubi capæ ac suspende te. *Id.* *Rud.* 6. 3. 59. Patii berce: nisi me suspendo, occidi. *Cic.* 5. *Ferr.* 23. a. med. Hominem corripit ac suspendi jussit in oleastro. *Vat. Les* apud *Liv.* 1. 28. et *Cic. Rabir.* perduell. 4. 13. CAPYT CONVICTO INFELICI ARBORI RECTE SPANNOUITO. *Cic.* 2. *Orat.* 69. 278. Viorem suam suspendisse se de feno. *Ulp.* *Dig.* 48. 13. 6. Sacrillegos in furcas suspendere. *Ovid.* 15. *Met.* 101. plures bemo. *Ovid.* 15. 301. Morte vel interees capti suspensus Achæi. *impicatore*, et *Gell.* 15. 10. Virgines corporibus suspensis demortuæ. — Similiter suspensus, absolute, est suspensus in equuleo. *Ammian.* 14. 8. 5. Eusebii, objecta dentibus negans, suspensus in eodem gradu conatibus stetit alio. — c) Item de rebus volutis, quæ diis dicantur et appenduntur in templis. *Varro Sot. Menipp.* 81. p. 207. Oehl. Suspendit Laribus marinas molles plias, raticula ac itrophia. *Virg.* 6. *Æn.* 860. Tertique arma patri suspendit capta Quirino. et 9. *ibid.* 408. siqua ipse meis venatibus auxil Suspendive tholo aut seara ad fastigia fixi. *Horat.* 1. *Od.* 5. 15. Sus-

pendisse potenti Vestimenta meris deo. Adde *Virg.* 12. *Æn.* 767. *Tibull.* 2. 4. 23. Aut rapiam suspensa sacris insignie fanis. *Plin.* 18. *Hist. nat.* 3. 3. (12). Frugem furim pevisse, pueri capitale eret: suspensumque Cereri necari jubebant. — d) Suspendere in trutina aliquid apud *Juvenal.* 6. 436. est pendere, pesare. *Sic Pers.* 4. 10. Scis etenim justum gemina suspendere lence. ¶ 2. Latiore sensu. — a) Est levare, sustollere, efferre, sollevare, alzare, sospendere. *Quintil.* 11. 3. a. med. Pedem summis digitis suspendere. h. e. ite levare, ut solis digitis insistat. stare o andare in punta di piedi. Cf. Suspendus infra sub I. 1. — b) Item in alto iocare, collocare in luogo alto. *Vat. Flacc.* 2. 85. Juvenem (Juppiter) volucris primam suspensum Olympo, Horreoduro cbaos ostendens panamque barathri. h. e. in sommo Olympo ligavit. *Sil.* 11. 3. 556. Castraque præruptis suspendunt erdua saxa. Cf. Suspendus infra sub I. 3. — c) Item fulcire, sustinere, firmare, suscipere, tenere sollevato, sostenere. *Seneca* 6. *Benef.* 15. sub fin. Agentem ex imo rimas ioculam incredibili arte suspendere, puntellare. *Plin.* 33. *Hist. nat.* 4. 21. (69). Tellus ligois columnis suspenditur. *Martial.* 2. 43. Tu Libycos Indis suspensis dentibus orbas: Fulcitur testa sagla mensa mibi. h. e. menses citreas eboreis pedibus fuitas bebes. *Lucan.* 3. 396. terre levis mediam virgultaque moiem Suspendunt. *Colum.* 12. *R. R.* 18. a. med. Dolla subjectis parvis lapidibus suspendere. tenere sollevate da terra. *Sic* 3. 13. a. med. Præstat, vineam non conserere, quam in summa terra suspendere, h. e. ioviter demersam deponere. *Id.* 2. *ibid.* 16. extr. Lupinum robustius glæbas solidiores diutius sustinet et suspendit. solleva. et *Horat.* 2. *Sat.* 8. 54. suspensa graves aulae ruinas to palinam facera. *Petron.* *Sat.* 135. Humilis eassa fumoso suspensa sigillo. *Claudian.* *Nupt. Honor.* 163. hæc cærulea suspensa læana tonet. h. e. inaltens, sedens. — Suspendere ædificium aut alia id genus, est in altum, puta super arcus aut fornices, extruere, ut pendere videatur. *Cic. fragm.* apud *Non.* p. 194. 13. *Merc.* Prims baloeis suspendit, inclinat pisces. *Id.* *Top.* 4. circa med. Demum factum est ejus operis vitio, quod ita ædificatum est, ut suspendi non posset. *Pallad.* 1. *R. R.* 20. Subjectis inde cuniculis pavimento suspendat et ignem suggerat. *Cæs.* 2. *B. C.* 9. Tignis suspendere contignationem. et *ibid.* a. med. Turris lectum ex cootigallione prima suspendere ac tollere. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 36. 64. (156). Arundinibus cameras levissime suspendere. *Id.* 34. *ibid.* 8. 19. (75). Canechns cervum (stalam) ita vestigis suspendit, ut finum subter pedes trahatur. h. e. suspensis pedibus et via solum tangentibus fecit. — *Pallad.* 6. *R. R.* 11. Pavimenta in frigidis regionibus, et ubi prolixæ sunt, glacie suspenduntur et pereunt, si gonfiano, si sollevano, intumescent et sustolluntur. — d) Item cobibere, detinere, tenere sospeso, ratiene. *Ovid.* 1. *Amor.* 7. 57. Suspendæque diu lacrimæ fluxere per ores. *Cyprian.* *De mortal.* 8. Quando Imbrem nubila serena suspendunt. *Auct. Carm.* lo *Genes.* 26. Et volucres varias suspendunt aere pennas. *Repetian.* *Concub.* ate. 64. p. 331. *Wernsd.* Admolet teneris suspendens oscula lebris — De morbis. *Plin.* 25. *Hist. nat.* 12. 91. (143). Psyllio liliunt fronti epiphores suspendit, sermo. et 28. *ibid.* 7. 21. (73). Lec, madide lana frontibus impositum, fusiones oculorum suspendit. — a) Aliquando aut erare, quia romere terra sustollitur. *Virg.* 1. G. 68. si non fuerit tellus secunda etc., teoul ter erit suspendere sulco. *Slat.* 4. *Theb.* 117. Qui ripas, Lyrica, tuas, tue litora multo Vomere suspenduot.

II.) Translato. ¶ 1. Est interrumpere, differre, aliquantisper sistere, sospendere, differre, interrompere. *Liv.* 39. 29. Movit aliquantum oratio regis legatos, itaque mediis responso rein suspendunt. *Ovid.* 4. *Fast.* 849. Dat temeu exsequas: nec jam suspendere cœlum Sustinet: et pietas distimulata patet. *Quintil.* 1. 6. de lectione pueri. Sclat ubi suspendera spiritum de-

beat, quo loco versum distinguere. pigliare fiato, fare pausa. et 11. 3. ante med. Observandum, quo loco suspendens et quasi suspendens sermo sit, quo deopendens. *Id.* *Declam.* 19. 14. extr. Non diviso dolore, non per pertes, non per intervallæ suspensio. *Mazimian.* *Ecl.* 1. 55. Cogimur a gratis animum suspendere rebus. h. e. cobibere, retrahere. ¶ 2. Item incertum reddere, suspensum habere, tenere sospeso. *Ovid.* 7. *Met.* 307. Iila brevī spatio siliet et dubitara videtur Suspenditque colmos ficta gravitate. *Plin.* 2. *Ep.* 20. Ut diu miseram aspectationis suspendat, per teneria in croce. et *Quintil.* 8. 2. ante med. Quum dñ suspendisat iudicium colmos, subiecit quod multo esset improbius. *Sueton.* *Tib.* 24. Præcautem senatum et procumbentem sibi ad genua, embigui responsi et cellida enuctatione suspendens. Adde *Quintil.* *Declam.* 8. 4. ¶ 3. Item admirantem detinere, stopore dedgere. *Horat.* 1. *Ep.* 1. 07. Suspendit picle vultum meotemque labella. ¶ 4. Suspendere naso. V. NASUS. — Hinc Part. præp. pos., ejus exemplia retulimus

Suspensus, a, um, adjective quoque usurpatur; unde Comp. Suspensor II.; Sup. Suspendissimus I. 3. — Suspensus, et quidem leilore seoso.

I.) Proprie. ¶ 1. Dicitur, qui levitat imprimitur, nec toto pondere gravat. *Lucret.* 5. 1068. morsusque potentes Suspensis sacros imitantur dentibus beustus. *Colum.* 12. *R. R.* 49. (el 52). Oliva inficitur quam mondissimis mollis suspensis, ne nucleos fraogatur. *Ter.* *Phorm.* 5. 6. 28. Suspensio gradu lra. camminara in punta di piedi. *Sic Ovid.* 6. *Fast.* 338. Et fert suspensos, corde micata, gradus. et 1. *ibid.* 425. vestigia Turrim Suspensio digitis fert taciturna gradu. *Phædr.* 2. 4. Suspensio pede erageri. *Sil.* 11. 15. 617. Ereptit, suspensæ sarens vestigia, cæstris. *Virg.* *Cir.* 212. suspensæ levans digitis vestigia primis. *Seneca* 1. *Controv. præf.* ad fin. Par spluosum locum emboiantem suspensos pedes potare. *Quintil.* *Declam.* 1. 13. ad fin. Suspensa manu suantem biende cordinem flectere. — Hinc trositate. *Plin.* 6. *Ep.* 12. Suspensa manu commandare aliquem. h. e. leviter, perfunctoria, dubitator. ¶ 2. Item levatus, sublatu, elatus, sollevato, alzato, sospeso. *Cic.* 2. *Tusc.* 27. 67. Equi illi Neptunil, qui per undas corras suspensos repulisse dicuntur. *Plin.* 8. *Ep.* 20. Badia suspensa pariter et mersa. sopra e sott'acqua. et *Virg.* 7. *Æn.* 810. Vei mare per medium Gocia suspensa tumaoti Ferret iter. *Sil.* 11. 1. 470. Corus suspensus in terres portat mara. *Propert.* 3. 4. 8. Nuna mibi sique tenes, ab origina dicere prima Incipe. suspensis auribus ista bibam. h. e. attractis. con l'orecchie tese. at *Colum.* 3. *R. R.* 13. ante med. Neque perum refert, suspensissimum esse pastinetum, et si fert possit, vestigio quoque involietum. ¶ 3. Item in alto sitas, editas, alto, elevato. *Virg.* 8. *Æn.* 100. saxis suspensam hanc aplice rupem. *Sil.* 11. 12. 532. Acagnia derso suspensa tumentil. *Cic.* 2. *leg. Agr.* 33. 86. Roma cenaculis sublata sitqua suspensa. *Virg.* *Cir.* 63. Hæc suspensa repli carpsente cacumia morio Vei sallcis lentæ etc. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 10. 9. (35). Grandissimus pineis nucibus fructus altissimæque suspensus. *Pallad.* 1. *R. R.* 40. Balneum constituere loco ab humora suspensio. — De volantibus. *Sil.* 11. 12. 94. Sospensum librans media inter nubis corpus Enavit Suprosque novas conterruit ales. *Stol.* 3. *Theb.* 463. Nublia suspensio celarem temerisse volata Persea. *Claudian.* *Edyll.* 1. 78. stipsitque volantem Allium suspensa cohors. *Id.* *IP.* cons. *Honor.* 543. Vix te suspensa sequuntur Agmina, le schiere volanti. ¶ 4. Aura suspensa levisque apud *Lucret.* 5. 197. est plecidæ, quietæ, silens, quasi a cursu cobibita.

II.) Translate est animi pendens, incertus, dubius, anceps, sollicitus, incerto, dubbioso, ambiguo, sospeso. *Cic.* 2. *Att.* 18. totellexi, quam suspensio animo at sollicito scire avaras, gold esset nort. *Id.* 2. *leg. Agr.* 25. 66. Nolo, suspensam

et incertam plebem R. obscura spe et caecis expectatione pendere. et 1. *ibid.* 8. 23. Sollicitam mihi civitatem suspitione, suspensam metu, perturbatam vestris legibus tradidistis. *Id.* 1. *Orat.* 56. a med. Suspensio animo et occupato Crassum tibi respondisse video. *Id.* 7. *Phil.* 1. 1. Animus aberat a sententia, suspensus curis maioribus. *Id.* *Client.* 3. a med. Ne diutius oratione mea suspensa expectatio vestra teneatur. et *ibid.* 19. in fin. Timor alius, perturbatio, suspensus incertusque vultus, crebra coloris mutatio. *Planc.* ad *Coss.* etc. 10. *Fam.* 8. Si cui forte diutius et hominum expectationem et spem reipubl. da mea voluntate tenuisse suspensum. *Liv.* 8. 13. ad fin. Tot populus inter spem metumque suspensus animi habetis. *Plin.* 6. *Ep.* 20. ad fin. Suspensum dubiamque noctem spe ac metu esegimus. *Sil.* 11. 15. 457. Illa ubi suspensum patris et curis vocem etc. *Claudian.* *B. Get.* 457. mentem suspensa silentia librant. h. e. quae servi solent, quum quile animi suspensus est. *Tac.* 1. *Ann.* 11. Tiberio, etiam in rebus, quas non occideret, suspensa tempus et obscura verba. *Cic.* 5. *Fam.* 13. Laus sapientiae maxima, non alio modo peccare neo extrinsecus aut bona aut mala vivendi suspensae habere rationes. h. e. extra nos petitas atque adeo incertae. *Auct. B. Afr.* 48. Suspensior animo commoveri. *V. SUSPENSIO.* — Active, est qui suspensus facit. *Ovid.* *Heroid.* 16. 84. Suspensus timor. — Ullae

Suspensum, i, n. 3. Absolute, substantivum more, rei suspensa, sollicita. *Plin.* 6. *Ep.* 4. Est enim suspensum et anxium, de eo, quem ardentissime diligas, interdum ubi scire. — In suspensio est animo suspensus, anxius, dubio. *Id.* 10. *Ep.* 40. a med. Rem totam dum te consulerem, in suspensio reliqui. *Indeciso.* et *Cajus Dig.* 9. 4. 15. Si adhuc in suspensio sit statuta libertas, h. e. in pendenti.

SUSPENSUS, adverb. (suspensus) Comp. *Suspensius*. — Suspensius est dubitans, suspensus animo. *Public.* ad *Augustin.* *Ep.* 55. Dignare mihi definitiva scribere, non suspensa. *Augustin.* 10. *Confess.* 34. in fin. Brevis aliquando non sententem, quia suspensus incidere.

SUSPENSIO, ōis, f. 3. (suspendo) actus suspendendi, *ὑποσπένω*. ¶ 1. Abstractorum mora. *Cael.* *Aurel.* 3. *Acut.* 5. init. Suspendio suspensarum. — Figurata posuit pro animi fluctuatione, dubitatione. *Auct. B. Afr.* 48. a med. Exarctus plus inagis suspensione animi ante adventum Iudae commovebatur. *Alti leg.* magis suspendere animo. *Auct. Vulg.* *Interpr.* *Ps.* 41. apud *Augustin.* in *Ps.* cit. n. 15. ¶ 2. Concreto, ad ajuat, sensu est locus suspensus, b. e. arcuato aut fornicato opere factus. *Vitrui.* 5. 10. Flamma facillius pervagabitur sub suspensione. *Id.* *ibid.* paullo supra suspensionem vocat.

SUSPENSURA, ōis, f. 1. (suspendo) actus suspendendi, suspensio. ¶ 1. Abstractorum more, sed translate, pro actu continendi, suspensione, *ἐπιστάσις*. *Augustin.* in *Ps.* 41. n. 15. Fluctus in his, quae sentio, suspensura in his, quae minari. Omnis comminatio tua, suspensura tua (sic) est. ¶ 2. Concreto, ut ajuat, sensu est opus a terra alevatum et corpusculum. *Vitrui.* 5. 10. de balneis. Suspendura caldariorum ita sunt faciendae etc. (*V. voc. prim.*) 2. *Seneca Ep.* 90. a med. Quaedam nostra proditissima memoria scimus, ut suspenduras balnearum et impressos parietibus tubos, per quos circumfundatur calor. h. e. balnea a terra substructionibus et pilis elevata, ut sicclora sint et facillius calorem concipiant. *Pallad.* 1. *R. R.* 40. Suspenduras cellarum sic facies: aream primo bipedis sternis etc. *Plin.* 9. *Hist. nat.* 54. 70. (168). et 26. *ibid.* 3. 8. (18). balneae huiusmodi pensiles vocat. *V. Romanelli Flagg.* a *Pompei T.* 1. p. 24.

SUSPENSUS, a, um, particip. *V. SUSPENDO.* *SUSPICABILIS*, e, adiect. (suspicio) qui suspectus est, pleno di sospetto o dubbio. *Arnob.* 1. p. 28. mediocram vocat artem suspicabilem, *Adde Chalcid.* *Tim.* 347.

SUSPICANS, ante, particip. *V. SUSPICOR.*

SUSPICATIO, ōis, f. 3. (suspicio) actus suspicandi. *Apul.* 10. *Met.* Alii aliter leg.

SUSPICATRIX, trici, f. 3. (suspicio) quae suspicatur, suspicax, sospettrice. *Varro* 7. *L. L.* 66. *Müll.* as veteri scriptore. At *Müller* con-suppicatrices.

SUSPICATUS, a, um, particip. *V. SUSPICOR.* *SUSPICAX*, scis, adiect. omn. gen. (suspicio) Comp. *Suspiciator*. — *Suspiciax* ¶ 1. Active est suspiciator, cha ha sospetto, sospetoso, *ὑποσπικτικός*. *Liv.* 40. 14. Minime malus ac suspiciax frater. *Nepos Timoth.* 3. *Suspiciax* populus. *Tac.* 1. *Ann.* 13. *Suspiciacem* aliquis animum perstringere. *Quintil. Declam.* 18. 2. In rumore tam suspiciax, post tormenta pallens. ¶ 2. Passive est is, de quo suspicionem habemus, cha dà sospetto. *Tac.* 3. *Ann.* 11. *Suspiciax* silentium. *Adde Senec.* 2. *Ira* 29. quamquam ibi immerito dubitat *Lipsius*. et *Apul.* *De mag.* Ut per hac suspiciatoribus fidem facias.

SUSPICIENS, entis, particip. *V. voc. seq.* *SUSPICIO*, spicio, spei, spectum, spicere, a. 3. (sus et specio) Part. *Suspiciens* 1. c et 11. 3.; *Suspicius* 11. 3. et in fin.; *Suspiciendus* 11. 2. — *Suspicio* est aurum spicilo, *ἀναβλέπω* (ti. guardare in su, mirare in alto; Fr. regarder de bas en haut, lever les yeux vers, contempler; Hesp. mirar de lo bajo en lo alto, contemplar; Germ. unten deraufsehen nach d. Höhe, empöblichen; Angl. to look up or upwards): cui despicio opponitur.

1.) Proprie — a) Cum Acc. *Enn.* apud *Cic.* 2. *Nat. D.* 18. 49. *Suspiciere* celi palatium. *Id.* *ibid.* 2. 4. Quum caelum suspicimus caelestiaque contemplati sumus. *Adde Ovid.* 15. *Met.* 316. et *Sueton.* *Tit.* 10. *Cic.* 1. *Tusc.* 25. 62. *astro.* *Id.* 4. *Perr.* 35. 82. *Pices*, qui neque videntur a nobis, neque ipsi nos suspicere possunt. *Lucan.* 6. 576. submissos vertice montes Explicuere Iugum: nubes suspexit Olympus. *V. integr. loc.* — b) Cum Acc. et praep. in. *Cic.* *Harusp.* resp. 9. a med. Quis quum in caelum suspexerit, deos esse non sentiat? *Adde* 3. *Rep.* 2. 6. et 9. — c) Absolute. *Id.* 2. *Divinat.* 34. 72. Nec suspiciit nec circumspiciit. *Ovid.* 5. *Met.* 296. *Suspiciit* at querit. *Plin.* 35. *Hist. nat.* 8. 34. (56). *Varia* formare vultus, respicientes suspicientesque et despicientes. *Apul.* 2. *Met.* *Suspiciit* ille de lectulo.

11.) Translate. ¶ 1. Generalit. *Cic.* *Amic.* 9. 32. Nihil magnificum ac divinum suspicere possunt. ¶ 2. Speciatim est admirari, ammirare: quesi supra nos aspiciamus illum esse collocatum in aedem sublimiore, quem admiramur. *Id.* 2. *Divinat.* 72. 143. Et eam naturam suspiciendam admirandamque hominum generi pulcritudo mundi ordoque rerum caelestium cogit conspici. *Id.* 2. *Off.* 10. 36. Illaque eos viros suspiciunt maiestique aeterni laudibus. *Id.* *Orat.* 28. 97. de eloquentia. Quam suspicarent omnes, quam admirarentur, quam se aequali postea dicerent. *Nepos Agesil.* 4. In hoc non minus ejus pietas suspicienda, quam virtus bellica. *Horat.* 1. *Ep.* 6. 18. I nunc, argentum et marmor velut ereque et artes *Suspice*. *Planc.* ad *Cic.* 10. *Fam.* 9. Sic honores praemiaque vestra suspicio, ut etc. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 23. 24. (85). Mirum in modum iustitiam illa suspexit. ¶ 3. Item suspectare, suspectum habere, avere in sospetto. *Sall. Jug.* 73. Domilcar suspectus regi et ipse suis suspiciens. Cf. ee, quae sequuntur. — Illic Part. praeter. pass.

Suspicius, a, um, adiectivum etiam mora usurpatur; unde Comp. *Suspicius* et Sup. *Suspiciissimus* 1. 1.º a. — *Suspicius* accipitur saepius in malam partem, aliquando in bonam. ¶ 1. In malam partem. — 1.º) Passive est in, de quo suspicionem habemus: et construitur absolute aut cum Gen. vel Abl. et praep. de, in. — a) De personis. *Plaut. Bacch.* 3. 6. 43. Tu me habebis falso suspectum. *Adde Sall. Jug.* 73. *Cass.* 5. *B. G.* 52. ad fin. Nulla fere fuit civitas non suspecta nobis. *Cic.* 1. *Cat.* 7. 17. Si me meis civibus suspectum tam graviter atque offensum viderem. *Id.* 2. *Off.* 9. sub fin. Quo quis versutior et callidior est, hoc invisor

et suspectior, detracta opinione probiatis. *Id.* 3. *ibid.* 25. 94. Filius patri suspectus de no-verca. *Sueton. Gramm.* 16. (et *Tac.* 1. *Hist.* 13.) Quum filium patris doceret, suspectus in ea et ob hoc remotus. *Id.* *Tit.* 6. *Suspiciissimum* quemque ubi baud cunctanter oppressit. *Sall. Jug.* 74. extr. Ne super tali scelere suspectum se haberet. *Tac.* 3. *Ann.* 29. extr. *Suspicius* jam nimis spei *Sejus*. et *ibid.* 60. *Suspicius* capitalium criminum. *Ulp. Dig.* 26. 7. 6. sub fin. *Suspicius* aliquem fecera: — Cum infinito. *Tac.* 1. *Hist.* 46. *Adjungitur* Licinius *Proculus*, intima familiaritate *Othonis* suspectus, consilia ejus forasse. — b) De rebus. *Cic. Amic.* 15. 52. In tyrannorum vita omnia inaspecta atque sollicita. *Id.* 3. *Tusc.* 1. 1. *Medicosa* animi pluribus suspecta at *lavis*. *Horat.* 1. *Ep.* 16. 50. Accipiter metu suspectos laqueos. *Plin.* 10. *Ep.* 94. *Locus* suspectus at mollis. *scil.* ad aequum perducendam. *Pallad.* 1. *R. R.* 16. Si provincia de morbisestate suspecta est. *Plin.* 27. *Hist.* 9. 55. (80). *Folia* *Silicis* serpentem non recipiunt. Ideo subterni utile est in locis suspectis. *Ovid.* 15. *Met.* 332. Est locus *Arcadiae* etc. *Ambiguus* suspectus equi. *Seneca Agam.* 464. *Suspecta* varius occidens fecit fratre. *Seren. Sammon.* 50. 929. *Suspicius* tempus. h. e. quo accedere solet febris. *Sic Seneca* 6. *Benef.* 8. *Suspicius* horae quartanae. *Plin.* 20. *Hist. nat.* 6. 23. (54). *Suspicius* tumores sanare. *Id.* 37. *ibid.* 6. 37. (71). *Aquam* frigidam suspectam haurire. *Ovid.* 1. *Met.* 616. crudele, suos addicere amores: Non dare, suspectum. — 2.º) Active est suspiciens, *suspiciax*, qui suspicionem habet, sospetoso. *Caton. distich.* 4. 39. *Suspicius* cave sis, ne als miser omnibus horis. Nam illudis et suspecta aptissima mors est. *Apul.* 9. *Met.* *Suspicius* a re nata, quae gesta sunt etc. ¶ 2. In bonam partem dicitur de eo, quem admiramur et laudamus. *Vitrui.* 9. 3. *Grati* in ejus rei concertationibus sunt inspecti.

Suspicius, ōis, f. 1. absolute, titulus fabulae *Afrani*, e muliere, ut videtur, de qua suspicio erat. Hujus fragmenta *V.* apud *Ribbeck* in *Scæn. Rom. Poet. fragm.* T. 2. p. 205.

Suspicio, adverbii ritus, suspiciose, con sospetto. *Paul.* *Dig.* 34. 9. 21. *Liberi* suspecti decedentes.

Homonym. Dicitur inter suspicio et cognata verba aspicio etc. *V.* apud *Fronton.* *De diff.* p. 2272. *Putsch.* et *A. Popmair.* *De diff. verb.* in *Aspicio*. — Differunt etiam suspicio, admiror et reveror: nam reveremur validas auctoritates, admiramur feras virtutes, suspiciamus excellentia dignitate. (*V. Loderlein op. cit.* v. 2. p. 189.) Cf. *Cic.* 1. *Fam.* 7. Hoc tamen discrimine non temper servatur. Ceterum, si utrumque occurrat, plus est admirari, quam suspicere. *Id.* *Orat.* 28. 97. *Quam* (eloquentiam) suspicerent omnes, quam admirarentur.

SUSPICIO (suspicio), ōis, f. 3. In antiqu. MSS. et edit. libris quibusdam, scribitur suspitio pro suspicio, ut et suspitiose, suspitosus; quae quidem scriptio ad originem vocis magis accedere videtur. *V. Fleckeisen Fünfz. Art.* 30. cui quidem consentit *Hitsch Philog. Schrift.* p. 645. advariantur tamen *Haupt. Opusc.* 3. 456. et seqq. *Bergk* in *Philol.* 28. 448. et *Brambach Hülfsb.* 6. 2. *Aust.* — Secunde syllaba longa est, quasi sit contracta a suspicatio vel potius ab antiquo suspicium pro suspectum, unde Inuit. suspitio. *Phaedr.* 3. prol. *Suspicio* si quis errehit sua. et 3. 10. *Maligna* innotem depimit suspicio. *Marzial.* 11. 45. *Obtinuit*, minime siquis est suspicio rimae. *Auson. Epist.* 24. 8. *Conclamat* verisimilis suspicio culpas. *Est* qui leg. suspicio. *Paulin. Nolan. carm.* 11. 16. *Duceret* in sanctum suspicio falsa parentem, *Hic* quoque alii suspicio. *Plaut.* quoque semper prodixisse dicitur ab erudit. qui ejus metrorum rationem accurate insperant. *Ego*, inquit *Forcellinus*, *Latinam* poetam, qui corripuerit, *larent* adhuc aemulam. — *Suspicio* proprie est actus sursum aspiciendi; sed translate adhibetur et est opinio, cogitatio, conjectura, levis cognitio (i. sen-

tare, notitia, opinione; Fr. *noticia, conjecture, opinion, idée, pressentiment*; Hisp. *noticia, opinion, conjectura*; Germ. *die Vermuthung*; Angl. *a knowledge, idea, notion, opinion, conception*.
 ¶ 1. Generatim. — a) Absolute. Cic. 3. Nat. D. 25. 64. Istam intelligentiam non modo comprehendere animo, sed ne suspicione quidem possum attingere. — b) Cum Genet. Id. 1. ibid. 23. 62. Multas esse gentes sic immanitate effectas, ut apud eas nulla suspicio deorum sit, et Pal-lad. 2. R. R. 15. ante med. Mula, quae suspi-cionem tantum possit habere dulcedinis. h. e. la-vis sensus, leve indicium. Sic Petron. Sat. 94. sub fin. Nulle suspitione vulneris tæne. ¶ 2. Specialim et suppositum est actus suspicandi, me-tus, conjecturae, incerta opinio de malo, *ὑποψία*, *ὑποψιῆς* (It. *sospetto, suspizione, diffidenza*; Fr. *soupçon*; Hisp. *sospecha*; Germ. *der Verdacht*; Angl. *mistrust, suspicion*). — a) Ab-solute. Plaut. Trin. 1. 2. 43. Suspicionem et culpam ut a me tegerent. Id. Bacch. 3. 3. 32. Suspicionem sustinet innocens. Id. Epid. 3. 4. 53. Sic suspicio 'st. Id. Mil. glor. 2. 4. 35. Sus-picionem maxime sum visa sustinere. et Merc. 1. 2. 100. Suspicio me prehendit. Ter. Andr. 2. 2. 22. Mihi incidit suspicio. Id. Eun. 3. 6. 8. Jam tum erat suspicio. Cæs. 1. B. G. 19. Quam ad-huc suspiciones certissime res acciderent. Cic. 1. Fin. 16. 50. Impiorum facta primo suspicio in-sequitur, deinde sermo etque fama, tum accusa-tor, tum iudex. Sall. fragm. apud Non. p. 186. 20. Merc. Multis suspitionibus volentia plebis fa-cturus videbatur. Cæs. 5. B. G. 44. in fin. Gellius inter Gallos sine ulla suspitione seratus. sen-za dar sospetto. et 6. ibid. 38. Suspicionem inferre. Cic. 7. Att. 8. afferre. Id. 4. Horat. 27. 37. occulte facere. Id. Cluent. 64. 180. commovere in aliquem. Nepos Datam. 11. parere. Id. Han-nib. 2. Ut Hannibalem in suspensionem regi addu-cerent. Cæs. 6. B. G. 18. Res venit in suspensionem. Sic Cic. Flacc. 31. 83. Declinatio, qui tibi in suspi-cionem nullo suo delicto veall. Id. 11. Phil. 10. 24. In eandem cedere suspensionem collige non pot-est. Id. Rosc. Am. 10. 28. In hac re nulla subest sus-picio. Ter. Hecyr. 4. 2. 23. Dissolvere se suspicio-nem. Id. Eun. 3. 1. 46. Suspicionem angere. Cic. 5. Ferr. 59. in fin. larere atque ab se removere. et ibid. 60. extr. omnem ab se propulsare. Id. fragm. pro C. Cornel. apud Ascon. tollere. Plaut. Trin. 3. 3. 64. amovere ab aliquo. Cic. 1. Invent. 16. 22. Si aliquas minus honestas suspiciones in-jectas diluamus. Est qui leg. suspectiones. et Cluent. 6. 14. Suspicionibus obnoxia. — b) Cum Genet. Plaut. Amph. 1. 2. 28. Ne in suspitione propter stupr. Ter. Heaut. 4. 5. 52. amoris. Cæs. 4. B. G. 32. Neque ulla ad id tempus belli suspi-cione interposita. Id. 7. ibid. 62. Acerrime reliqui resistebant, nec dabat suspensionem in-gre quaque. et 1. ibid. 39. Timoris suspicio-nem stare. et 2. ibid. 33. infidelitatis sustinere. Nepos Datam. 10. præbere alicui insidierum. Cic. 3. Fam. 12. extr. Dare alicui suspensionem facta reconciliata gratia. Id. 7. Ferr. 4. in fin. Leonidæ cuiusdam familia in suspensionem vo-cata est conjurationis. Id. Harusp. resp. 17. 37. Multi sunt, in quos maleficia huius suspicio cadet. Id. Cluent. 2. Largitionis recipiende sus-picio est. Id. 1. Cat. 2. 4. Suspicionem sadi-tionum. Auct. B. Afr. 45. Quod et tempestas erat turbulenta at nulla suspicio hostis. — c) Cum Abl. et præp. de. Ter. Adelph. 4. 4. 5. Tanta nunc suspicio de me incidit. Cic. 13. Fam. 24. Ut omnem offensionem suspicionis, quam habebas de Lyone, deponeres. Id. 1. ad Brut. 6. Venire alicui in suspensionem da aliqua ra. — d) Cum Infinito. Plaut. Pseud. 1. 5. 149. Suspicio est mihi, nunc vos suspicaver, me id-circò hæc promittite etc. Nepos Eumen. 4. Injicere suspicionem hostibus, his locis esse castra. Adde Agesil. 8. et Eumen. 9. — e) Cum Coniunctivo et partic. quin. Cæs. 1. B. G. 4. extr. Neque abest suspicio, quia ipse sibi mortem consciverit. ¶ 3. Suspicionem habere tum activè sumitur, tum passivè. — a) Activa pro suspicari, sospettare. Cic. ad Pompej. 2. post ep. 11. l. 8.

ad Att. Suspicionem nullem habebam, te mare transitarum. Adde 3. Fam. 24. — b) Passive pro in suspensionem esse, esse suspectum, essere sospetto. Nepos Epim. 5. sub fin. Habebat enim Mæceles suspicionem adulterii. Cic. Cluent. 62. 174. Ea res satis firmam venenit suspicionem non habet. Id. 16. Att. 4. a med. Hæc navigatio habet quædam suspensiones periculi. ¶ 4. Sin-gulare est illud Fronton. De orat. (edente Ite-rum A. Maio) ep. 2. ad fin. Quod liberii manu epistula scripta est, a labore gravi digitis consu-lui, qui sunt jam in suspensione. h. e. qui ex chir-agro jam jam laboraturi videntur.

SUSPICIOSE (suspitione), adverb. (suspicio) Comp. Suspiciosius. — Suspiciosa est suspicio-nem infundendo, sospettosamente, dando sospet-to, *ὑποψιῶς*. Cic. Deiot. 7. 17. Non modo non credibiliter, sed ne suspitione quidem. Id. Rosc. Am. 20. 55. Quam aliquid habeat, quod possit criminose eo suspensionem dicere. Seneca 3. Con-rov. præm. Affectus efficaciter movit: figu-rabat egragie, præparebat suspiciosa. Cic. Brut. 34. extr. Qui suspitionibus aut criminosis dice-ret, audiri nolumus.

SUSPICIOSUS (suspitione), a, nm, adject. (suspicio) Sup. Suspiciosissimus. — Suspiciosus dicitur tam de personis tum de rebus. ¶ 1. Active est prone ad suspicandum, suspicionum plenus, *ὑποψητικός* (It. *pian di sospetto, sospettoso*; Fr. *soupçonneux*; Hisp. *sospechoso*; Germ. *argwohnisch*; Angl. *full of suspicion, suspicious*). Ter. Adelph. 4. 3. 14. Omnes, qui-bus sunt res minus secundæ, magis aut suspici-osi. Cic. 7. Ferr. 29. 74. An te, id quod fieri solet, consentiente timidum suspitionemque facie-bat? Id. 1. ad Q. fr. 1. 4. ad fin. Durum in suis esse animis esse suspitionem. Id. Flacc. 28. 68. In tam suspiciosa ac malefica civitate. Seneca Vit. beat. 15. Vite enris, suspiciosa, trepi-da, casuum perens. Lamprid. Alex. Sev. 64. Sus-piciosissimus erat. ¶ 2. Passive is, de quo suspi-cio habetur, suspectus, che dà sospetto, che dà a sospettare. Gell. 9. 11. Suspiciosum Cato suspectum significat, non suspicientem. Cato apud eum. ibid. Si fabulosus et suspiciosus fuisset. et ibid. (et Non. p. 168. 31. Merc.) Homo temerarius et suspiciosus. Cic. Partit. 33. 114. Hæc sunt, quæ suspicionem crimen efficiunt. Id. Cluent. 19. extr. Quæ erant ante suspitione, nuptæ et manifesta fecere. Id. Rosc. Am. 7. 18. Id, quod adhuc est suspicionem, perspicuum fecere. Sueton. Domit. 10. ante med. Suspiciosi joci. Seneca Ep. 114. in it. Suspiciosa sententia, in quibus plus intel-ligendum est, quam audendum. Cic. Flacc. 6. 7. Suspiciosissimum negotium. Id. 1. Fam. 7. ante med. Suspiciosissimum tempus.

SUSPICITER, adverb. (suspicio) Idem ac sus-piciosa. Non. p. 360. 5. Merc. Observare, en-rire et suspiciter circum aspere.

SUSPICO, æ etc. V. voc. seq.

SUSPICOR, is, avi, are, active positione, apud Plaut. Cas. 2. 6. 42. Ne a me memoras mellitose de hæc re factum aut suspicor. Alii leg. suspicere. Id. Men. 5. 9. 22. apem inperstatam data mihi, quam suspico. Alii leg. suspicor. Id. fragm. apud Donat. ad Ter. Hecyr. 3. 1. 33. Fortassa se amare suspicaver. Alii leg. se amare suspicabere. Alii suspicari aut suspicari. — Suspiciari, para-goge pro suspicari, est Plaut. Pseud. 1. 5. 149. et Trin. 1. 2. 49. et fortasse Ter. loc. cit. — Part. Suspicians 2. a; Suspiciatus 3. c. — Suspicior est opinor, puto, conjicio, cogito, reputo, opinor (It. *avere opinione, stimare, pensare*; Fr. *conjecturer, penser, avoir idée de, supposer*; Hisp. *conjeturar, opinar, pensar, estimar*; Germ. *ahnen, vermuthen, sich einbilden*; Angl. *to think, be of opinion, imagine, conjecture*). ¶ 1. Generatim. — a) Cum Acc. Cic. 1. Nat. D. 11. ad fin. In quo neque figuram divinam neque sensum quicquam suspicari potest. Id. 3. Orat. 4. a med. Postulamus, ut majus quiddam de L. Crasso, quam quantum a nobis asprimi-tur, suspicietur. Id. Brut. 14. a med. Licet ali-quid etiam de H. Populii ingenio suspicari. h.

e. existimare, eum fuisse magno ingenio. Adde Plaut. loc. supra cit. Ovid. 3. Met. 461. de Narcisso. Et, quantum motu formos suspicor oris, Verba refert aures non perverentia nos-tres. h. e. ex motu oris confleio. — b) Cum Infinito. Id. Heroid. 20. 6. Suspicio, ingenus erubescere genus. — c) Cum particula relative. Cic. 2. Invent. 1. 2. Quare, qua slot illæ dignitate, potes ex his suspicari. ¶ 2. Speciatim pro spero, spe-rare. Id. 2. ad Q. fr. 9. 1. Placiturum tibi esse librum meum suspicabar. Id. 1. Fam. 6. Me con-solatur spes, quod valde suspicor fore, ut infra-gatur hominum improbitas. hoc qualche sentore e speranza. et Ovid. 3. Pont. 1. 155. Suspicio, hoc demum tibi non fore. et 2. ibid. 10. 19. Quo-rum te memorem (quemquem prociū abrumos) esse Suspicio et casus velle levare meos. ¶ 3. Item saepe est suspensionem habere alicujus mali, vereor, *ὑπολαμβάνω* (It. *sospettare, temere*; Fr. *soupçonner*; Hisp. *sospechar*; Germ. *argwohn-nen*; Angl. *to suspect, mistrust*). — a) Cum Acc. Plaut. Men. 5. 2. 24. quod suspicebar. Adde Asin. 5. 2. 39. Ter. Heaut. 4. 1. 44. quid nunc suspicere? Cic. Cluent. 9. 27. Mater nihil mali misera suspiciens, filium mittit. Id. Mil. 23. in fin. Cives optime de republica meriti, in quibus homines non modo res præclarissimas obliscon-tur, sed etiam nefarias suspiciunt. Quintil. 9. 2. 80. Summam nefos suspicabar. Adde Apul. 10. Met. — b) Cum Abl. et præp. de. Brut. ad Cic. 1. ad Brut. 13. Temere etque injuriose suspicari de aliquo. — c) Cum Infinito. Plaut. Aulul. 1. 2. 32. Omnes me suspiciunt habere enrum domi. Cæs. 1. B. G. 44. ad fin. Debere se suspi-cari, simulata Cæsarum emiculis habere etc. et 4. ibid. 6. Eo quam venisset, ea quæ fieri suspi-catus erat, facta cognovit. Ovid. Heroid. 10. 83. venturos aut hæc aut suspicor illec, Qui latentis avido vincere dente, lupos. — d) Absolute. Ho-rat. 2. Od. 4. 22. fuge suspicari.

Homonym. Inter putat, estimat, arbitra-tur, suspicator, opinatur hoc interest, ut docet Isid. De diff. App. n. 212., quod putat, qui dabitur; estimat, qui existimatur quæ acta sunt, dicit; arbitrat, qui dubie rei finem imponit; suspicator, qui latentis vel prospectis formem, vel qui, ut est Fronto apud Popm., aliquo modo pascidit; opinatur, qui opinioni aut enis aut alterius credit. Porro opinanti opponitur is, qui rem comprehendit et scit, a Cic. 2. Acad. extr. Ut intelligat se opinari solatque nihil esse quod comprehendit et percipi possit. et 1. Orat. 23. 108. Res ab opinionis arbitrio majorem scientia comprehendit.

SUSPIRANS, antls, particlp. V. SUSPIRO.

SUSPIRANTER, adverb. (suspiro) cum suspiro. Gramm. Fatic. (edente A. Maio in Class. Auct. T. 5. p. 271. c. 1.) Sic et cetera, quæ cum motu-ano animi suspirante promuntur, ad interje-ctionem pertinere probantur.

SUSPIRATIO, ōnis, f. 3. (suspiro) actus sus-pirandi, suspirium, sospiro, *οσπύρισμα*. ¶ 1. Ge-neratim. Quintil. 11. 3. a med. Suspiratione sollicitudinem fateri. ¶ 2. Speciatim ut exorta-tio, quæ sera suspirando fit. Prob. Art. min. 671. p. 146. 1. Hei!, interjectio est para orationis ostendens animi motum per suspirationem. Plin. præf. Hist. nat. ante med. Inde illa nobilis M. Ciceronis suspiratio: O te fallens, M. Porci, a quo rem improbam potere nemo audet!

SUSPIRATUS, a, um, particlp. V. SUSPIRO. SUSPIRATUS, us, m. 4. (suspiro) Idem quod suspiratio, suspirium. Cic. 1. Att. 18. Conrul est impositus is nobis, quem nemo præter nos philosophus aspicere sine suspirato possat. Alii tamen rati sunt leg. suspirita. Ovid. 14. Met. 129. Respicit hunc vales et, suspiratibus hantis, Nec dea sum, dixit.

SUSPIRIOSE, adverb. (suspiriosus) com sus-pirio, con ama. Colum. 7. R. R. 5. ad fin. da ovib. Suspiriose laborantibus ariculis ferro rueladende. Schneiderus recte pro suspiriose edidit suspiro.

SUSPIRIOSUS, a, nm, adject. (suspirium) qui spirandi difficultatem patitur, asmatico, *ἀσπμα-*

πνός. Colum. 6. R. R. 38. Mulae suspirioas sanguis detrahitur. *bolus*, et Theod. Priscian. 4. p. 311. retro. Turis suspirioas. — Absolute. *Plin.* 23. *Hist. nat.* 7. 63. (111). Sicca sic utiles anhelatoribus ac suspiriosis. Adde 30. *ibid.* 7. 20. (59).

SUSPIRITUS, us, m. 4. (suspiro) idam quod suspirium. *Plaut. Merc.* 1. 2. 3. Abige abs te lassitudinem: — Simul enicato suspirius. *Liv.* 30. 15. Quum crebro suspiria et gemitu aliquantam temporis consumpsisset. *Cic. loc. V.* in **SUSPIRATUS**, ue.

SUSPIRIUM, ii, n. 2. (suspiro) suspiratio, h. a. ab imo pectora respiratio: quae plerumque doloris aut curarum signum est, *σπύρα* (It. *so-spiro*; Fr. *soupir*; Itsp. *suspira*; Germ. *das tiefe Athemholen*; Angl. *a sigh*). ¶ 1. Stricto sensu. — a) Generatim. *Plaut. Truc.* 2. 7. 41. Trahit ex intimo ventris suspirium. *Id. Cist.* 1. 1. 58. hoc sis, vide, ut pectus Suspirium attel Re-rentiores utrobique leg. suspirium. *Cic. 4. Tusc.* 34. 72. Sinapolicitudine, sine desiderio, sine cura, sine suspirio. *Præp.* 3. 6. 27. Odi ego, quos pungunt numquam suspiria, somnia. *Tibull.* 3. 6. 61. Sollicitus repetam tota suspiria nocte. *Ovid.* 10. *Met.* 402. suspiria duxit ab imo Pectora. at 1. *ibid.* 656. alto sospita pectora prodit. *Martial.* 10. 13. Utrera nec miserum cassent suspiria pectus. *Id.* 1. 110. de catella. Collo ulsa cubat capitiq.ue somnos, Ut suspiria nullis sentiantur. *Colum.* 6. R. R. 14. Crebrum suspirium facera. *Reposian. Concub.* etc. 18. Imis ducta trabunt sospira crebra madulla. — b) Speciatim est morbus orthopnea et anabalis gravior, respirationem maxime infestam, suffocatio, quae a medicis *angina di pecto d' Heberden* vocatur, ut multis argumentis probavit Jo. M. Zechinalli in *Nuovi Saggi dell' Accad. di Pad.* T. 1. p. 56. — 71.; vel dyspnea, h. a. spirandi difficultas, *asma*. *Seneca Ep.* 54. Vni morbo quæsi assignatus sum: quam quare Græco nomine appellem, nescio. Satis animi apta dici suspirium potest. Bravis autem valde et procellas similis, Impetus est: intra horam fora desinit. — Aliud quiddam est, egrotare est: hoc est animam agere. Itaque medicis hanc meditationem mortis vocant. Adde *Marcell. Empir.* c. 17. p. 111. *Colum.* 7. R. R. 5. astr. Suspirio laborantibus. *Peget.* 1. *Peterin.* 38. 4. Suspirium articulare. *Id.* 4. *ibid.* 10. astr. Morbus cito in suspirium, h. e. anbelum transit. *Cæd. Aurel.* 2. *Acut.* 17. 101. Suspirium sive spiratio difficilis, quam lidem (Græci) dyspnoam vocant. ¶ 2. Latiore sensu est respiratio, *respira*. *Lucan.* 4. 328. Reclinaque nocent suspiria dura patulo. at 9. 928. nec dat suspiria curus Vulneris. h. a. non sinit respirare et verba locuantia intermittere celeritas vulneris ea diffundentis. *Sil. It.* 11. 220. anabalis faucibus acta Versabant penitus dirum suspiria murmur.

SUSPIRO, as, avi, atum, ara, 1. (sus et spi-ro) Part. *Suspirans* sub A 1. et 3. et B 1. 2.º; *Suspiratus* et *Suspirandus* sub B 3. — *Suspiro* est sursum spiro, in altum exhalo, spirando emitto, *ἀναρῶ* (It. *spirare* o *soffiare* in alto o fuori; Fr. *exhaler*, *haler*, *pousser des souffles* en haut ou dehors, s'évaporer; Itsp. *exhalar*, *respirar* o *exhar vapor en alto* o fuera; Germ. *dampfen*, *aushunsten*; Angl. *to breathe upwards*, *exhale*): usurpat autem A) Intransitive; et B) Transitive moro.

A) Intransitive. ¶ 1. Generatim. *Sil. It.* 12. 435. tellus atro assuadacta vapora *Suspirans*. *Pallad.* 11. R. R. 14. ad fin. Relicto brevi foramina, quo astuantia vna suspirant. *istatino*, *evaporino*, et *ibid.* 17. Mundo linteo tegas, per quod facile confectio astuantunda suspirat. Adde *Claudian.* 3. *Rapt. Pros.* 344. ¶ 2. Speciatim est spiritum ab imo pectora traho, suspirium duco: quod fera sollicitudinis aut doloris signum est, *σπύρα*, *suspirare*. *Plaut. Men.* 5. 4. 8. Quum suspirabo plus sexcenties in die. *Cic. 1. Att.* 18. Rapere neminem possumus, quocum locari libera aut suspirare familiariter possumus. *Ovid.* 2. *Mel.* 655. suspirat ab imis Pectoribus. *Id. Ha-*

roid. 21. 201. ingemit at tacto suspirat pectore. *Claudian.* 17. *cons. Honor.* 572. Liniger impnello suspirat recte sacerdos, Testatus sudore deom. h. e. anhelat, laborat sub onere. *Id.* 1. in *Eutrop.* 268. atque inter stogata dicta Flabita suspirat. — De brutis. *Gargil. De cur. bonum* 7. Bos si tussiet aut suspirabit. ¶ 3. Item suspirando deploro. *Lucret.* 2. 1163. suspirat arator Crebrus incassum magnum caecidisse laborem. *Horat.* 3. *Od.* 2. 9. virgo Suspiret; Eheu, na radis agminum etc. *suspirando* *esclami*. ¶ 4. Hoc desiderio vel amore suspiro. *Catull.* 64. 97. Qualibus incensam factastis mente puallam Fluctibus, In flavo sepa hospite suspirantem! *Ovid.* 1. *Fast.* 417. Hanc cupit, hanc optat: sola suspirat in illa. — Et translata. *Enn.* apud *Cic.* 1. *Divinat.* 21. 42. mentis matu Percutit, curis sumptis suspirantibus. *Claudian.* *Epithal. Pallad.* at *Cæd.* 11. fluitant arcus ramisque propinquo Pendentis placido suspirant Igna pharetræ. h. e. quasi amore incensa suspirant.

B) Transitive. ¶ 1. Generatim. *Lucan.* 6. 369. Quolque neque bomeotes nabulas nec rore madentem Aera nec tanus venios suspirat An-auros. *Sil. It.* 13. 425. eructat acerbam Cocylis suspirans ore palodam. *Apul. De mund.* 17. Quibusdam sub terris occulti sunt spiritus et flantes locustula indidem suspirant. ¶ 2. Speciatim est respirando ab imo pectora traho, emitto, duco. *Claudian.* 1. *Laud. Stilich.* 56. de-sineque hospite pulcro Persides arcanum suspiravera calorem. ¶ 3. Hinc est suspirando desidero, opto, invoco. *Tibull.* 4. 5. 11. si forte allos jam nunc suspirat amores. h. e. cogitat at cupit. *Juvenal.* 11. 152. Suspirat longo noo visam tempora matrem. Et casulam et notos tristes desiderat hædos. *Prudent.* 2. *Cathemer.* 44. Suspirata lucra. *Stat.* 4. *Theb.* 19. et cuocis dependent ab armis Suspiranda domos. h. e. familla desiderabilia et militiam procul agitantibus suspiriorum causa futura. *Sil. It.* 15. 82. Quid suspiratos magno in discrimina nautis Ledæos referam fratres? *Sidon.* 1. *Ep.* 5. Cremonam perpectus adveni, cujus olim est Tityro Maotugno suspirata proximitas. — Cum infinito. *Val. Flacc.* 1. 133. Nec Jove majorem nasci suspirat Achillem. h. e. nac optat. ¶ 4. Pro spiro. *Sil. It.* 4. 779. Edonia inclusum suspirat pectore Bacchum.

SUSPITIO et deriv. **SUSPICIO**, ois.

SUSQUE DEQUE (susquedequa), adverb. (sus et que) sursum et deorsum, *dall' alto in basso*, in su e in giù, *ἀνα καὶ κάτω*. *Festus* p. 290. 29. *Müll.* interpretatur *susque deque*, plus minue, quod non ita suppositum dicimus: quæ interpretatio, loquitur *Forcellinus* notar, aptari non potest locis adalata, neque placet criticis. Hoc tamen, cur interpretibus displicuerit, *Handius* (*De particul. comm.* T. 2. p. 229.) non videt; quod propinqua sit notio afferendi at detrabendi idque in animo fortassis habuisset *Gell.* 10. 29. Occurrunt autem hæ locutiones. — *Susque deque* ferra, aut habere, significat, ut docet *Gell.* 10. 9., æquo animo esse, et quod accidit, non magis pendere atque interdum negligere et contemnera: et primum id valet, quod Græca dicitur *ἀδιαφορία*, non curarsi punto, non tener conto, vilipendere, passarsene con indifferenza. *Labe-rus* *ibid.* Nunc tu lentus es: nunc tu susque deque esse bahluram putas. *Cic.* 14. *Att.* 6. O-diosa illa fuerant, legiones variæ, nam de Octavio susque deque. — *Susque deque* asse, ram nibili esse et de qua non sit laborandum, essera cosa da non farne conto, da nulla. *Varro* apud *Gell.* *ibid.* Quod si non horum omnium similla essent principia ac postprincipia, susque deque esset. — Et interposita voca. *Lucil.* *ibid.* Verum hæc induci ibi, susque oinola deque fuerunt: *Susque* at *deque* fuere, inquam, omnia indin' locustique: Illud opus durum, ut Selinum accessimus' ñam. *Alit* leg. susque hæc deque fuere, inquam etc., ut tollatur illud et, quod videtur superfluum.

SUSSILIO et

SUSSULTIO. **S. SUBSILIO**.

SUSSULTO. **S. SUBSULTO**.

SUSTENDO, is, ara, a. 3. sursum tendo. *Theod. Priscian.* p. 315. retro. Filum colto sustendas.

SUSTENTABILIS, e, adject. (sustento) qui sustentari potest. *Lactant.* *De mort. persec.* 31. et *Chalcid.* *Tim.* p. 13. *Meurs.*

SUSTENTACULUM, i, n. 2. (sustento) fulcimentum, id quod aliquid sustinet, *sosteniacolo*, *épéque*.

1.) Proprie. *Schol. Bern.* ad *Virg.* 2. *G.* 400. Vitium sustentacula.

II.) Translata. *Tac.* 2. *Hist.* 28. Sio victoriæ sanitas, sustentaculum, columnam in Italia vertetur etc. *Augustin.* *De gen. ad litt.* 9. 3. Sustentacula alimentorum. *Id. Mor. Eccl.* *Cathol.* 33. Viliore victu vivere placet minimeque sumptuoso corporis sustentaculo ætiam tranquillam ducere.

SUSTENTANS, antis, particip. **S. SUSTENTO**. **SUSTENTATIO**, ois, f. 3. (sustento) actus sustentandi vel etiam sustentaculum.

1.) Proprie. *Servius* ad *Virg.* 2. *Ecl.* 29. Sustentalio casæ. *Cæd. Aurel.* 1. *Tard.* 4. 109. capilli.

II.) Translata. ¶ 1. Est alimentum, nutrimento, sustentamento. *Ulp. Dig.* 2. 3. 22. a med. Necessitas imponitor marito omnem talem mulieris sustentationem sufferat. ¶ 2. Item cohibito. *Lactant.* 6. 18. sub fin. Quæ sustentatio sui recta patulo nominatur. *raffrenamento*. ¶ 3. Item dilatio, dilazione. *Cic.* 1. *Invent.* 49. a med. Utrum istum fieri necesse sit; utrum habeat aliquam moram et sustentationem. ¶ 4. Hinc etiam rhetoricum schema, Græce *ναγὰδοζο* et *ἐκχρη*. *Quintil.* 9. 2. 22. Sed nonnumquam communicantes aliquid inexpectatum subiungimus, quod at per se schema est, ut lo Verrem *Cicero* (7. *Verr.* 5.): quid dainda? quid censatis? surlum fortasse aut prædam aliquam deloda quom dlu suspendisset iudicem animos, subiecit quod mullo esset imprubias. hoc *Cædus* sustentationem vocat. Est autem duplex etc. *V.* ibi cetera. Adde *Rufin.* *De fig. sent.* 34.

SUSTENTATEIX, itela, f. 3. (sustento) quæ sustentat sive alit. *Jul. Valer.* 2. *res gest. Alex. M.* (edente A. Maio) 19. Neque his modo sufficiens (urbis), quæ moribus suis atque gramio teneantur, sed procul etiam laborantibus et dimicantibus idonea sustentatrix una viris unaque his omnibus, quæ sint multitudinis necessaria, opulens at abundans.

SUSTENTATUS, a, um, particip. **S. SUSTENTO**.

SUSTENTATUS, us, m. 4. (sustento) actus sustentandi. *Apul. De mag.* Lavia sustentatui. gravia damusit. ita teg. *Krüger* et *Auson.* *Perioch.* 5. *Odyss.* *Homer.* Dea catvaticam natali accommodat, cuius ille sustentatu od usque Phæacum litus evadit.

SUSTENTO, as, avi, atum, ara, a. 1. (frequental. a sustineo) Part. *Sustentans* I. et II. 5.; *Sustentatus* I. et II. 1. 2. 4. et 5.; *Sustentaturus* II. 4.; *Sustentandus* 1. — *Sustento* est fulcio, *καταρῶ*, *sustineo*, *ἀνοσπίζω* (It. *sostenere*, *reggere*, *sostenere*; Fr. *maintenir debout*, *soutenir*; Itsp. *sustentar*, *mantener en pie* o *de-recho*; Germ. *in die Höhe*, *empor*, *aufrecht halten*, *aufhalten*; Angl. *to sustain*, *bear* or *hold up*).

1.) Proprie. *Lucret.* 5. 96. multosque per annos Sustentata, ruel moles et machina mundi. *Virg.* 10. *En.* 338. Hinc frater subit Alcanor fratremque ruentem Sustental dextra. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 40. 61. (145). Canis cadaver in Tiberim abiecit (domini) sustentata coostus. *Claudian.* 8. *Gild.* 221. circa sub nocte vocati Naufraga Ledet sustentant vasa Lacones. h. e. navim sustinent, na margator. *Id.* 2. *Laud. Stilich.* 143. sic Hærcute quodam Sustentato polium, melius librato pepaodit Machina. *Cæd. Aurel.* 2. *Acut.* 16. 96. Nunc sustentato pulmo nis partes jacent, auct pandara sentuntur. *Forfic.* *Aurel.* 34. Sustentata catacat. h. e. ferra. *Vulg. Interp.* *Ezod.* 35. 14. Candelabrum ad luminaria sustentanda.

11.) Translate. ¶ 1. Generalim est confirmare, defendere, tueri. *Cic. 7. Fam. 1. ad fin.* Tu mihi istam imbecillitatem valetudinis tuæ sustentas et tuera. *Id. 4. Att. 10.* A ceteris oblectationibus dederor: literis sustentor et recreor. et 3. *ibid.* 23. sub fin. Terentiam, unam omnium merumissimam, sustentas tuis officiis. et 10. *ibid.* 4. ante med. Præclara conscientia sustentor, quum cogito, me de republica meruisse optime. et 6. *Fam. 4. sub fin.* Tu velim tate, ut debes et soles, tua virtute sustentas. *Id. 14. ibid.* 4. ad fin. Sustente te, mea Tersotia, ut potes. *Id. Flacc. 2. 3.* Spes aliqua reliqua est, quam fortium civium multas cogitationesque sustentet. *Id. Mil. 36. 100.* Nunc me nos consolatio sustentat, quod etc. *Id. Rabir. Post. 2. 4.* Fide sustentare amicos. *Id. 2. ad Q. fr. 3. a med.* C. Cato a Crasso sustentator. *Id. spallegiati. 2. 4. Off. 24. a med.* Validus sustentatur notitia sui corporis etc. si conserva. et *Virg. 10. En. 609.* Venus Trojænas sustentat opes. *Id. 11. ibid.* 224. Multa virum merillis sustentat fame tropæis. *Tac. 1. Ann. 65. ad fin.* Cæcilia dum sustentat eciem, suffosso equo delapsa. h. e. hortator et e fuga retinet. et 2. *ibid.* 17. Armioius meou, voce, vulgere sustentabat pugnam. *Rurici. Cic. Mur. 3. 3.* Cui respublice a me uno traditur sustinens, magni mei laboribus sustentata. *Id. 1. Orat. 56.* circa med. Jurisconsultus non suo eriliçio, sed alieno, hoc est non juris scientia, sed eloquentia sustentatus. *Sall. Jug. 60. extr.* Milites Jugurthiali peulliper ab rege sustentati, postquam majores vi hostes urgent, profugi discedunt. *Tac. 2. Hist. 15.* Cobortium præfecti, sustentata diu acie, telli obruuntur. ¶ 2. Speciatim sæpe refertur ad rem familiarem et tolerantia significat, re invari, optulari, atere. *Ter. Adelph. 3. 5. 3.* Hic est illas: solue omnem familiam sustentat. *Cæs. 2. B. G. 14. extr.* Auxillis atque opibus aliorum sustentare bella. *Cic. Prov. cons. 5. a med.* Qui se nunc subsidis patrimonii aut amicorum liberalitate sustentat si mantengono. et *Tac. 4. Ann. 13.* Mutando sordidas merces sustentabatur, si sustentava, viveva. et *Cic. in Senat. 5. 11.* Quum suam rem conficisset, egestatem et luxuriam domesticis lenocinio sustentavit. *Cic. fil. 16. Fam. 21. circa med.* Hic locum in proximo conduxi, et, ut possum, ex meis augustis illius sustentato tenuitatem. *Plin. 35. Hist. nat. 11. 40.* Venditandis coronis sustentaverat peupertatem. *Plin. alter 9. Ep. 30. ad fin.* Quos præcipue indigere volas, sustentare et fovere. *Rurici. Cic. Cæl. 16. 28.* Alars adulescentes et patrimonium patrum suis sumptibus sustentare. *supplere alla scarrezza.* et *Cæs. 7. B. G. 17.* Pecore e longiquioribus vicis adacto extremam famam sustentabant. *Liv. 2. 34.* Et Tusci frumentum Tiberi venit: eo sustentata est plebs. *Tac. 4. Ann. 63. extr.* Magna post prælia saucios largitione et cura sustentebant. — Absolute. *Plaut. Stich. 3. 2. 14.* Valutista neque? x. sustentetum est redulo. et 4. 2. 8. Valutista hece? x. sustentavi sedulo. *Sic Juvenal. 3. 27.* et pedibus me Porto meis. — Hinc figurate. *Cic. 1. Tusc. 19. 43.* Animus nulla re egens, aletur et sustentabitur fisdem rebus, quibus alia sustentantur et aluntur. ¶ 3. Item fero, patior, perfero, non demitto animum in adversis, tollerare e star saldo. *Plaut. Capt. 5. 1. 3.* Miserias plurimas sustentavi. *Cic. Pis. 36. a med.* Quum sustentare vix posses maiorem tuum doloremque decessionis. *Sueton. Tib. 72. a med.* Sustentare morbum. h. e. ferre et vim ejus dissimulare. *Claudian. 1. in Eutrop. 265.* procelles invidie. ¶ 4. Hinc est etiam resisto, obnitor. *Cæs. 2. B. G. 6.* Oppidum magno impetu Belgæ oppugnare cæperunt. egra eo die sustentatum est. et 5. *ibid.* 88. Nervii legionem oppugnare incipiunt. nostri celeriter ad arma concurrunt. egra in dies sustentatur. *Tac. 35. Ann. 10. ad fin.* Sustentare hostem. *Auct. B. Hist. 17.* legionum impetum. — Absolute. *Liv. 24. 18.* Nec nisi in tempore subventum foret, ultra sustentatari furint. — Et passive impersonaliter. *Cæs. 2. B. G. 6.* Græco die sustentatum

est. ¶ 5. Et cohibeo, sislo, fermare, trattenere, empêcher. *Auct. B. Afr. 82.* Dubitante Casare atque eorum studio cupiditalique resistente et etiam atque etiam aciem sustentant. *Cf. Tac. 1. Ann. 65. Albinov. 1. 229. de Tiberi.* Sustentabat aquas cursuque inhibebat eorum. ¶ 6. Et etiam differo, differire, portare innanzi, quia qui rem differi, quasi in medio cursu rem sistit, ne procedat. *Cic. 2. ad Q. fr. 7. extr.* Edificatioem Aræadi ad tuam adventum sustentari placebat. *Id. 4. Cat. 3. extr.* Malum id opprimi sustentando et prostando nullo pacto potest, quacumque ratione piscet. celeriter vobis viodiandum est. *Id. 13. Fam. 64.* De Pausania Alabandensi, sustentens rem, dum Nero veniat. *Ovid. Rem. am. 405.* Sustentata venus gratissima.

SUSTENTUS, a, um, particip. V. SUSTINEO. SUSTENTUS, us, m. 4. (sustineo) idem ac sustentatus. *Apul. De mag. V.* tamen SUSTENTATUS, us.

SUSTINENS, entis, particip. V. SUSTINEO.

SUSTINENTIA, æ, f. 1. (sustineo) tolerantia. *Lactant. Epit. 34.* Sustinentia malorum — Absolute pro patientia. *Fulgat. interpr. Eccl. 2. 16. et Augustin. Serm. 38. f. 1. et 5.*

SUSTINEO, tinea, tñhi, tentum, tñera, a. 2. (aus et teneo) Part. Sustinens I. 1. et II. 3. c. et 4.; Sustentus II. 5. 1.º; Sustenturus et Sustinendus I. 1. — Sustineo est fulcio, sustentio, fero, cadere non sino, quasi sursum teneo, ὑπὲρ στήθους, ἀνέχω (h. sustentare, reggere, sostenere, portare; Fr. tenir en l'air, maintenir debout, tenir, porter; Hisp. mantener en pie ó derecho, tener, llevar; Germ. in die Höhe, aufrrecht -, emporhalten, stützen; Angl. to sustain, hold or stay up, upbear, support).

1.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Plaut. Pæn. prol. 90. (et Sall. Jug. 14.)* homini, al ieno est homo, Quantum hominum terre sustinet, sa-cerrumo. *Id. Asin. 3. 3. 63.* hic item colloca crumenam in collo plena. *LS.* Nolo ego te, qui heri is mihi, eous intue sustinere. *Cæs. 2. B. G. 25.* Ut jam se sustinere non posset. *Sic Liv. 21. 35.* Sustinere se a lapæ. *Auct. B. Alex. 19.* Fornice, quo pons intinebatur. *Cic. Senect. 10. 38.* Quum Milo humeris sustineret bovem vivum. *Id. 2. Nat. D. 30. 101.* Aer volatus avium sustinet. *Id. Orat. 3. 64.* Columen et templum et porticus sustinent. *Id. 6. Verr. 3. 5.* Menibus sub-latis sacra quadam in capitibus antinebant. *Sall. fragm. 3. Hist. apud Arusian. Mess.* Sustinere corpora plerique nequeunt. reggeri in pie. et *Ovid. 6. Met. 27.* Iofirmos baculo quoque sustinet artus. *Id. 4. ibid. 411.* Avia, sustinet se elia. *Id. Heroid. 3. 119.* menibus clipeis et acutis cuspibus hastam Et galeam preassa sustinuit coma. *Virg. 11. En. 750.* Sustinet a jugulo dextram, tiene sospeso e lontano dallo gola il braccio nemico. (Eodem modo locutus est *Stat. 2. Theb. 684.)* *Horat. 1. Sat. 6. 116.* lapia albus Pœnia cum cyatho duo sustinet. *Liv. 1. 35.* Furcis spectantibus sustinensibus. *Id. 23. 45.* Vix arma membraque sustinentes pugnant. *Plin. 6. Hist. nat. 27. 31. (127.)* Lacus omnia illate pondera sustinent. che porta a gallia. et 36. *ibid.* 15. 24. (119). Populus R. universi bini cardinibus sustinetur. è tenuto a peso su due cardini. de theatris vauillibus loquitur. *Id. 33. ibid. 11. 49. (140).* Vas ad sustinenda obsonia. per tenerci sopra. et *Modest. Dig. 31. 1. 35. ad fin.* Quem scilicet magoe onera sustentetur. ¶ 2. Speciatim est sisto, cohibeo, cootinea, trattenere, fermare. *Cic. 13. Att. 21.* Arbitratur sustinari ramos, quum inhibere essent remiges iussu. *Id. non esse ejusmodi, didici heri, quum ad villam nostram avis appelleretur, non solum sustineat, sed alio modo remigant. Lucil. ibid.* Sustineas currum, ut bonu saepe agitat equosque. *Ovid. 5. Fast. 301.* Sæpe Jovem vidi, quum jam sua mittere vellet Fulmina, tunc dato sustinuisse maum. et 6. *ibid.* 298. Sustinera gradum. *Propert. 3. 1. 41.* Orpheu, te duxime feras et concita dicunt Flumina Thracia sustinuisse lyra. *Albi leg. delinuisse.* — Sustinere se, in medio cursu se sistere, fermarsi.

Val. Flacc. 3. 100. Restitit ille gradu seseque a lumine ferri Sustinuit præcæps. s'arrestò di bollo. et *Seneca Hippol. 793.* te dea noctium Dum spectat, celares sustinuit vias. *Liv. 25. 36.* Nunc ageodo, nunc sustinendo agmen. et 5. 39. Aliud priori simile miraculum eos sustinuit. ¶ 3. Item habeo, teneo. *Ovid. 1. Art. am. 47.* qui sustinet hamos, Novit quæ multo pisce ne-teolur aquæ. et 2. *ibid.* 216. Ingeous speculum sustinuisse manū. *Plaut. Men. 1. 3. 13.* Sustine hoc, Penicula. prendi e tieni. *Sic Afran. apud Non. p. 111. 32. Merc.* Accipe hoc tegmen tu et sustine. *Ovid. 3. Art. am. 148.* Sustineat similes ductibus illa sinus. h. e. habet, gestet in capite comam in modum sinus dispositam. V. SINUS. — Sic figurate illud *Plaut. Trin. 2. 2. 99.* Multa ego possum docte dicta loqui: historiam veterem atque antiquam, hæc mea senectus sustinet.

II.) Translate. ¶ 1. Generalim est tuebr, fero, defendo, in suo statu rem conservo, sustentare, defendere, conservare, mantenere. *Cic. Rabir. Post. 16. 43.* Veterem amicam suam lebentem excepit, corruiere non sivit, fulsit et sustinuit re, fortuna, fids hodieque sustinet. *Id. 9. Fam. 3. a med.* Sed superinrum temporum fortune reipublicæ causam sustinet. difenda, renda ragione. et *Divin. in Q. Cæcil. 8. ad fin.* Non tibi venit in mentem, quid negotii sit, causam publicam sustinere l portare il peso, avere l'impegno d'una causa pubblica. et 3. *Off. 2. 6.* Sustines magoem expectationem imitandæ industris nostræ. sei in non piccolo impegno. et 1. *ibid.* 34. ad fin. Magistratus debet civitatis dignitatem et decus sustinere, serrare leges, iura describere. ¶ 2. Speciatim est gero. *Cic. 5. Verr. 86. 199.* Fungi ac sustinere aliquid mueris in republica. *Id. 2. Orat. 24. a med.* Tres pericolas oous sustineo summa acimi equitate, meam, adversarii, judicis. so le parti di tre. et *Sueton. Gramm. 24.* Numquam ita docuit, ut magistri personam sustineret. ¶ 3. Item fero, patior. *Plaut. Hec. 2. 4. 8.* Quantum melaram rerum sustineam. *Cic. Dom. 38. 101.* Pœnam snbire ac sustinere. *Ovid. 8. Met. 500.* Et quos sustinuit ble mensum quinqus labores. *Planc. ad Cic. 10. Fam. 34. ad fin.* Maximam hic sollicitudinem curamque sustineo. *Cic. 5. Tusc. 6. 16.* Qui non modo mala futura timet, verum etiam fert sustinereque præsentia. et *Ulp. Dig. 18. 6. 1.* Si venditor se periculo subjecti, periculum sustinebit, quoad etc. h. e. præstabit. *Plin. Pa-der. 1. 5.* Lave prius caput sustinentis. del paziente, assoluta. — Sustinere marem est, quod *Borat. 2. Od. 5. 3.* ruerit in Venerem tollerare pondus. *Ovid. 2. Art. am. 486.* Sustinet immundum sima capella marem. — Apud Grammaticos sustinens, assoluta, est idem quod dicitur patiens, il paziente. *Macrob. De diff. verb. p. 694.* Nam in activo et passivo debent omnino d. et administrant et sustinentis personæ eubesse. ¶ 4. Hinc patienter expecto, præstolor, opio. *Fulgat. interpr. Tob. 2. 2.* Ecco sustineo te, ſti, donec venias. *Adds Psalm. 55. 7., Ambros. 6. Hexam. 8. ex Fulg. int. It. Thr. 3. 25.* Bonus est dominus sustinentibus eum. *Cf. Apul. 11. Met. — Absolute. Hygin. Fnb. 257.* Sustine, carnifex. *Adds Fulg. interpr. Malth. 26. 28.* ¶ 5. Illo etiam resisto, uboitor, par sum, duro, non cado, subisto, tollerare, star saldo, sopportare, resistere, reggere. — 1.º) Universalim. — a) Absolute. *Cæs. 1. H. C. 84.* Quorum aut animas aut vires videbatur sustinere non posse. *Adds Senec. 3. Quasi. nat. 27. — b) Cum Acc. Cæs. 1. B. G. 31.* Non posse imperia ejus diutius sustinari. *Cic. 7. Phil. 5. 17.* O dii! quia hujus potentiam poterit sustinere? *Brut. ad Cic. 11. Fam. 10. sub fin.* Non, si Varronis thesauros biberem, sustinere snmptum possem. *Albi leg. subinere sumptul. Plin. 1. Ep. 12.* Cur me pulis bos tantis doctores tamdiu sustinent? ut scilicet isti fatroni vel uno die superim. *Ovid. 13. Met. 384.* Hectora qui soles, qui ferrum ignamque Jovemque sustinuit totius, unam non sustinet

iram. *Cic. A. Acad. (2. pr.) 6. a med.* Philo ea sustinere viz poterat, quæ contra Academicorum pertinaciam dicebatur. *Id. 7. Ferr. 39. 101.* Videbat, illis navarebis testibus, tantum hoc crimine sustinere se nullo modo posse. *Pat. ad Cic. 5. Fam. 10.* Si mehercule Appii os haberem, tamen hoc sustinere non possem. *Cic. 6. Fam. 6.* Non putat se sustinere causas posse multorum, si tibi concesserit, resistere nullo istant, et Aurel. *Vict. Cæsar. 42. ad fin.* Quis (armis) tyrannide depulsa sustinere Perseeram impetu etc. — c) Gum Infinito. *Ovid. 1. Met. 530.* non sustinet ultra Perdere blanditias juvenis deus, non ha più pazienza, non soffre. (Adde *Heroid. 5. 32.*) et *Phædr. 4. 15.* monet, ut sustineas tibi Habitu esse similes, qui aut virtute impares, soffra, pazienti, lasci di buona voglia, etc. — 2.) Similiter non sustinere aliquam, rogati non resistere, repellere non audent. *Ovid. 14. Met. 787.* Has rogat auxilium: nec Nymphæ Justa posuere sustinere deam. *Liv. 31. 13.* Senatui quærentes eos non sustinuit. *Ovid. 5. Fast. 75.* Et Numitor dixisse potest: da, Romule, medeam Hunc senibus: nec avum sustinuisse nepos. Alii leg. avo, ut negare vel resistere subintelligatur. Adde *Colum. 11. R. R. 1.* — Cum Infinito autem est audere posse, in animam inducere, persistere. *Ovid. 4. Fast. 850.* nec jam suspendere fletum Sustinet, non ha forza. et *Plin. 30. Hist. nat. 7. 20. (54).* Si quis aquam per pedes fluentem haurire sustineat, ab his coraggio di bere, et *Albinov. 1. 135.* Tene ego sustineo positum scelerata videre? mi basta il cuore? poss'io? et *Sueton. Cal. 30. extr.* Eos, qui (eadem) spectare sustinuerant, execratus est. *Ovid. 11. Met. 321.* quæ se præferre Dianæ Sustinuit, ebbe tanto ardore etc. et *4. ibid. 446.* Sustinet ira illuc, celsi sede relicta (Tantum odia iræque dabet) Saturnia Juno, *Auct. Priap. 48.* Quicumque vestrum, qui venitis ad cænam, Libare nullo sustinet mihi versus etc. *Petron. Sat. 116.* Si urbanioris notæ homines sustinetis semper mentiri, se potest fingere etc. *Quintil. 3. 6. a med.* Sed non sustinere esse consilium mihi dissimulanti, h. e. non audere, non possum dissimulare. Adde *Cic. 3. Ferr. 4. 10. Felleg. 2. 22. 5.* Bona civilis Romani aut donata auderet aut petere sustineret. Sic *ibid. 40. 1. et 81. 1. et 86. 2.* — 3.) In re militari. *Cæs. 7. B. G. 10. sub fin.* Magno animo hostium impetum sustinere. *Id. 1. B. C. 45. ad fin.* Virtute et patiens astantibus atque omnia vulnere sustinebant. *Liv. 33. 36. a med.* Nec ultra sustinuerunt certamen Galli, quia terga vertere. *Nepos Hannib. 11.* Hostium vim quum rei sustinere non posset, fuga salutem petiit. — Absolute. *Cæs. 2. B. G. 6. extr.* Nisi subsidium sibi militat, se diutius sustinere non posse. *Cic. 12. Fam. 6. sub fin.* Brutus Mutine vix jam sustinebat. ¶ 6. Item ponitur pro differre, differre, portare, innanzi; nam qui differit, quasi moram injicit et rem sistit, ne ad finem perveniat. *Liv. 5. 45. a med.* Vix temperare animis, quia exemplo impetum facerent: compressique a Gædulo rem in noctem sustinere. *Id. 3. 60.* Sustinere consilio bellum. *Martini. 9. 4.* Expectes et sustineas, Augusta, necesse est. Nam tibi quod solvat, non habet arca Jovis. *Albinov. 1. 371.* Fortuna arbitriis tempus dispensat iniquis: Illa rapit Juvenes, sustinet illa senes. ¶ 7. Et pro suspendere, cohibere, suspendere. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 34. 108.* Obsistere opinionibus, assensus lubricos sustinere, et *ibid. 15. in fin.* Sustinere se ad omni assensu. ¶ 8. Pertinet etiam ad rem familiarum et significat alere, sustentare, mantere, nutrire, sustentare. *Id. 5. Ferr. 5. sub fin.* Ite frumentaria alimur et sustinemur. *Liv. 39. 4. sub fin.* Adulescens, maligne omnia præbentibus suis, meretriculæ munificentia sustinebatur. *Id. 6. 15. a med.* Ex eo, quod affuit opibus vestris, sustinendo necessitates aliorum. *Virg. 2. G. 514.* Hinc anni labor: hinc patriam parvosque nepotes Sustinet. *Colum. 9. R. R. 14. ad fin.* Sustinere pecuniam temporum. ¶ 9.

Sustinere alicui vitam, servare, tueri. *Mæcenas apud Senec. Ep. 101.* Vita dum superest, bene est. Hanc mihi, vel acuta si sedeam cruce, sustinos.

SUSTOLLENS, sotiis, particip. *V. voc. seq.*
SUSTOLLO, sustollis, sustulisti, sustulisti, sustollere, a. 3. (sus et tollo) Ollm sustulo pro sustollo usurpatum fuisse, testatur *Charis. 3. p. 220.*, *Diomed. 1. p. 369.* et *Priscian. 8. p. 817.* *Fulsch.* — Præterit. sustulisti et particip. sustulisti communia habet cum suffero, et etiam, ex Grammaticorum sententia, cum tollo; quæ tamen hic solum ponenda consuevit. — Part. *Sustollens* 1. 1.; *Sustulatus* fere in omni paragr. et in fin.; *Sustulatus* II. 2.; *Sustollendus* 1. 1. — Sustollo est sursum tollo, attollo, elevo, erigo, alio, αἰσώω (It. alzare, sollevare; Fr. lever en haut, élever; Hsp. elevar, alzar, erigir; Germ. in die Höhe heben; Angl. to raise or lift up); contrahitur autem cum Acc., sæpe addito termino, quo quis sustollitur, per Acc. et præp. in, ad, vel Abl.; et termino, unde, per Abl. et præp. ab, ex, de, aut sine præp.

I.) Proprie. ¶ 1. Generalim. *Plaut. Cist. 1. 1. 117.* (et *Pæn. 1. 2. 136.*) Amiculum hoc sustolls saltem, n. sine trahi, quum egomet trahor. *Id. Pæn. 5. 3. 49.* Græcæ sunt hæc columæ: sustollis solent. *Lucret. 4. 908.* navem-levi sustollit machina nixa. *Catull. 64. 210.* Dulcia nec mesto sustollens vela parenti. et 235. Candidaque intorci sustollant vela rudentes. *Cæs. 4. B. G. 28.* Naves, quæ aquiles sustulerant, ex portu solverant, avento portato. *Slo Auct. B. Afr. 54.* Quod C. Atrienus navem commessu, familia sua atque jumentis occupasset, neque militem unum ab Sicilia sustulisset. *Cæs. 2. B. C. 20.* Legio signa sustulit seseque Hispaniam recepit. *Propert. 4. 9. 37.* Auditis aliquid, targo qui sustulit orbem? *Cic. 7. Fam. 5.* Sustulimus inanes et ego et Balbus. *Alcammo le mani al cielo.* et *Dejot. 10. 28.* Dejolaram quum plures lo equum sustulissent. *Id. 3. Nat. D. 31. 76.* Sol in curram illam sustulit. *Id. 3. Ferr. 3. 7.* Clives R. in crucem sustulit. *Id. 4. Tusc. 22. ad fin.* Herculeum in cælum sustulit fortitudo. *Horat. 2. Od. 7. 15.* Sed me per hostes Mercurius celer Denso perentem sustulit aere. *Cic. 2. ad Q. fr. 10. circa med.* Tunc, ut dico, certe sustullem ut etc. h. e. in testicam et in villam meam portarem. *Id. 3. Off. 25. 94.* Phæthon optavit, ut in curram petris tolleretur: sublevis est. *Phædr. 2. 6.* Aquila in sublime sustulit studium. *Cal. Aurel. 1. Tard. 4. 109.* Brit sustollendus ægrotans subjectione manuum ex utraque alerum parte. *Rurici Cæs. 4. B. G. 23. in fin.* Datum signum, sublatæ ancoræ. *Cic. 7. Ferr. 35. in fin.* Prædonum adventum algosificabat ignis et specula sublatæ. *Id. 6. ibid. 3. 5.* Quæ manibus sublatæ sacra quedam reposita in capitibus sustinebant. *Id. 2. leg. Agr. 35. 55.* Roma in montibus posita et convallibus, cæpula sublatæ atque suspensa. *Plin. 18. Hist. nat. 19. 49. (177).* Ut boves caplibus sublatæ arent. *Lucil. apud Non. p. 385. 31.* *Merc. Scorpius* cauda sublatæ. *Virg. 9. En. 749. et 12. ibid. 729.* sublatum alte consurgit in ensam. *Id. 2. ibid. 474.* Lubrica convolvit (coluber) subleto pectore terga. et *ibid. 804.* subleto montem gelato pelivi. *recitamento sulle spalle.* et *Lucret. 1. 95.* Iphlanassa-subleto virum manibus tremebundæque ad aram Deducta. portam sulle braccia, et *Phædr. 5. 7.* Inter manus sublevis et multum gemens Domum refertur. *Horat. Epod. 6. 7.* Agam per altis aere sublatæ alvæ. h. e. subleata. *Ovid. 7. Met. 354.* sublevis in aere pendit. *Id. 3. Fast. 851.* Nunc potes ad solem subleto dicere vultu. — *Cic. 16. Fam. 10.* Litteræ meæ tui desiderio obliuiscuntur: hæc tamen epistola oculos sustulerunt. h. e. recitatis sunt etc. ¶ 2. Specialim est aufero, amoveo, tor via, levare, togliere. *Plaut. Cist. 2. 3. 7.* Dico ei, quo pacto eam ab hippodromo viderim harlem filiam nostram sustollere. *Cic. Divin. in Q. Cæcil. 1. ad fin.* Quod eorum simulacra Varres ex delubris religiosissimis sustulisset. *Virg. 8. En. 175.*

dapes Jubes et subleata reponi Pocule. *Propert. 2. 12. 9.* Quam multa apporita oarramus verba locerne! Quantaque subleto lumine risse fuit! *Tac. 15. Ann. 20.* sub fin. Sublatum capite diademam imagini subleat.

II.) Translate. ¶ 1. Metaphorâ sumptâ a super. paragr. 1. — a) Generalim. *Cic. Fat. 5. ad fin.* In quo Alcibiades cæcibonum dicitur sustulisse. *Id. 2. ad Q. fr. 1. ad fin. et 1. Divin. nat. 36. 79.* Clamorem salis magnum sustulerat. *Sic Virg. 2. En. 338.* sublevis ad sublevis clamor. Adde *Phædr. 1. 6. Id. 3. 10.* Tunc illa talem sustulit sententiam, proferit, pronunziat. *Al. protulit.* et *Plaut. Truc. 2. 8. 10.* Postquam filiolum peperit, animos sustulit, hæc alato la cresta. et *Cic. 2. Att. 25.* Nostras laudes in astra sustulit. et *6. ibid. 2. a med.* Salamioli non in cælum decedat suis sustulerunt. — b) Specialim subleo. *Cic. Rosc. Am. 4. 10.* Fide vestra fressus plus oneris sustulit, quam ferre me posse intelligo. — c) Item de liberis, auspicio, gigno, educo. *Virg. 9. En. 205.* Non illa me genitor bellis auscultus Opheltis Sublatum erudit. *Horat. 2. Sat. 5. 45.* Si cui præterea validus male filius in re Præclara sublevis alatur. *Trajan. ad Plin. 10. Ep. 72.* Qui liberi nati expositi, deinde sublati a quibusdam et in servitute educati sunt. *Ter. Heaut. 4. 1. 15.* Meminit, mihi te maximo opera dicere, si puellam pararem, nolle tolli? cans. Scio quid feceris, sustulisti. *Cic. 13. Phil. 10. extr.* In autem humilitatem despicere audet cuiusquam, qui ex Fadla sustulit liberos? h. e. procreavit. *Sic Siston. Ner. 5. extr.* Decessit morbo aquæ intercutis, subleto filio Nerone ex Agrippina. *V. TOLLO.* — Figurate. *Tac. 15. Ann. 52.* Ne L. Silanus eximia nobilitate disciplinaque C. Cassii, apud quem educatus erat, ad omnem claritudinem sublevis, Imperium invaderet. *Id. 11. ibid. 21.* Tali omine in spem sublevis. — d) Item sumo, accipio, pigliare. *Cic. 3. Orat. 45. 177.* Quum verba jacentia sustulimus et medio, sicut mollis ceram, ad nostrum arbitrium formemus et fingimus. ¶ 2. Metaphorâ sumptâ a super. paragr. 2. — a) Generalim. *Cæs. 6. B. G. 40. extr.* Quem timore Caesaris adventus sustulit. *Sall. Jug. 49.* Metallum edicto adjecta ignavia sustulisse. *Id. ad Cæs. orat. 2. de rep. ordin. 7.* Si studium pecuniae aut sustulit aut minuerit. *Cic. 4. Acad. (2. pr.) 19. ante med.* Sublevis assensione, omam et motum animorum et actionem rerum sustulerunt. *Id. 1. Phil. 2. 4.* Dictatoris nomen funditus ex republica sustulisset. *Id. 2. Att. 24. a med.* Capionem da natione sua sustulit, quem in esetu acerrime nominarat. *Id. 15. ibid. 12.* Eam rem Servilla sublevis ex 8. G. se esse dicebat. *Id. Dom. 17. extr.* Si qua res illum diem aut auspiciis aut excusatione sustulit, toto causa iudiciumque sublevis est. h. e. ademit tempus e-gendi cum populo aut iudicij ferendi. *V. TOLLO.* *Lucil. epud Non. p. 385. 24.* *Merc.* Sublevis pudor omnis. *Cic. 1. Phil. 2. 4. timor.* *Virg. 12. En. 25.* Ille, me hæc haud mollia feta Sublevis aperire doli. *Cic. Rosc. Am. 1. ad fin.* Non modo ignoscendi ratio, sed etiam cognoscendi consuetudo jam de civitate sublevis est. *Id. 1. ad Brut. 6.* Jampridem hoc ex nostra consuetudine sublevis esse debet. *Horat. 3. Od. 24. 31.* Virtutem loculum odimus, Sublevis ex oculis querimus invidi. *Cic. pro leg. Manil. 11. a med.* Bellum sicutu Pompeii sublevis atque sepulitum. *Id. 1. Orat. 58. 247.* Veteres leges novæ legibus esse sublevis. *Justin. 13. 5. sub fin.* Morte Leonati lætatur est: quippe et remulum sublevis et vices ejus accessisse sibi gratulabatur. *Id. 6. 8. 2.* Teio si primam aciem præfegerit, reliquo ferro vim nocendi sustulit. — b) Specialim est aufero, perdo. *Cic. 1. Off. 11. 35.* Majores nostri Carthaginiem et Numantiam funditus sustulunt. *Id. 1. Phil. 1. ad fin.* Dictatorem funditus ex republica sustulit. — c) Item aufero, tor di via. *Id. 3. Nat. D. 33. 81.* Q. Varius Drorum ferro, Metallum ventos sustulit. *Horat. 2. Od. 17.*

27. Ne frons Hesperus cerebro Sustulerat, nisi Faunus totum Dextra levasset. *Posta* apud Sueton. *Ner.* 39. Quis neget Enem magna de stirpe Neronem? Sustulit hic matrem, sustulit ille patrem. h. e. hic occidit, ille sublatum humeris portavit. — Hinc Part. præter., cujus exempla retulimus.

SUBLATUS, a, um, adjectivum quoque usurpatur; unde Comp. **SUBLATIUS** 2.; Sup. **SUBLATISSIMUS** 1. — **SUBLATUS** ¶ 1. Est altus, elatus, alto. *Gell.* 16. 19. circa med. Carmen quod orthium dicitur, voce sublimitate cantavit. ¶ 2. Est etiam superbiens, inflatus, elatus, superbo, orgoglioso, gonfio. *Ter. Hecyr.* 3. 5. 56. Quia paululum vobis accessit pecunie, sublati animi sunt. *Cæs.* 1. *B. G.* 15. Quo prælio sublati Helvetii audacius subsistere ceperunt. *Tac.* 13. *Ann.* 11. Juvenalis animus levium quoque rerum gloria sublatum. *Virg.* 10. *Æn.* 501. Neola mens hominum fatis sortibus futura Et servare modum, rebus sublati secundi. *Ovid.* *Halcut.* 54. de leone. Quoque venit, fidens magna et enlatior ardet, Concusitque toros et viribus addidit iram.

SUSTULO, *V.* voc. præc. lat.

SUSU et

SUSUM, *V.* **SURSUM**.

SUSURRAMEN, *mnis*, n. 3. (susurro) susurratio. *Apul.* 1. *Met.* sub inf. Magico susurramine omnes raverit, solem labi. *Capell.* 7. sub inf. post carmen. *Atlantidas* bilare susurramine sic respondit.

SUSURRANS, ante, particip. *V.* **SUSURRO**.

SUSURRATIM, adverb. (susurro) susurrendo. *Capell.* 6. p. 227. Cui de proximo susurratim decenter arrixi. con voce bassa.

SUSURRATIO, *onis*, f. 3. (susurro) mormur, ramor.

1.) Propria. ¶ 1. Generatim. *Cassiod.* 2. *Var.* 18. Una est, quod diversorum querelæ nostris auribus crebris susurratibus insonant. Adde *ibid.* 21. ¶ 2. Specialim est secreta inter paucos collocutio, sermones de aliquo re taciti et susurratim habiti, secreto *bibligio*. *Cæc.* ad *Cic.* 8. *Fam.* 4. a med. Quod ad Cæsarem, crebri et non belli de eo rumores: sed susurrationes dumtaxat veniunt. Alii leg. *susurratores*.

II.) Translatæ est secreta obretractio, malus sermo, maledictio. *Fulg.* *interp.* 2. *Cor.* 12. 20. Ne forte contentiones, emulationes, susurrationes sint inter nos.

SUSURRATOR, *oris*, m. 3. (susurro) qui susurrit. *Ennod.* 5. *Ep.* 27. Quin satis toxica, qui cœnum fontibus clandestinis susurrator admiscuit? Adde *Cæc.* apud *Cic.* in voc. præc., *Fulg.* *Eccl.* 3. 11. et *Cyprian.* *Ep.* 68. n. 7.

SUSURRATUS, a, um, particip. *V.* **SUSURRO**, ai.

SUSURRIO, *V.* **SUSURRO**, *onis*.

SUSURRIOSUS, a, um, adject. (susurratio) susurrator. *Gloss.* *Cyrill.* *Ψαυρῶς*, susurriosus, susurrator.

SUSURRIUM, *ii*, o. 2. (susurro) idem ac susurro. *Augustin.* 9. *Confess.* 9. Susurris male-ram ancillarum. Adde *Hieronym.* *Vit. S. Malch.* 6. et *Ducange* in *Gloss.* med. et inf. *Latin.* ad h. v.

SUSURRO, ai, *etiam*, *era*, a. 1. (susurro) Pert. *Susurran* sub *A* 1. et *B* a; et *Susurratus* sub *B* b. — *Susurro* est submissum et confusum streptum edo, qualis sit spum aut aqua decurrente aut venti laetis spirante, *ψαυρῶς* (h. mormo- reggiare, borboggiare, susurrare; Fr. *murmurer*, *bourdonner*; *Hisp.* *murmurar*, *susurrar*; Germ. *zischeln*, *flüstern*; Angl. *to make a low confused noise*, *buzz*, *murmur*); usurpatur autem *A*) *Intransitivo*; et etiam *B*) *Transitivo* more.

A) *Intransitivo*.

1.) Propria. *Virg.* 4. *G.* 260. de apib. Tum sonus auditur gravior, tractumque susurrant, *Id.* *Cul.* 103. compellente vaga pastore capellæ Ime susurrantis repetebant ad vada lymphæ. et *ibid.* 153. quos leniter afflens Auri susurrantis possit confondere venti. Adde *Claudian.* 2. *Nupt. Hor.* 13.

II.) Translatæ est submissa voce et in aure loqui, occulte sermones aerere. *Ovid.* *Heroid.* 19. 19. Aut ego cum cera de te nutrice susurro. et *ibid.* 21. 233. Is quoque nascio quam, nunc ut vaga fama susurrat, Neglectam queritur testis habere fidem. Cf. *Fulg.* *interp.* *Pr.* 40. 8. Adversum me susurrabant omnes inimici mei. — Cum particula relativa. *Ovid.* 3. *Met.* 643. Pars mihi significat, pars, quid velit, aure susurrat.

B) *Transitivo* more. — a) Cum Acc. *Martial.* 3. 63. Cantica qui Nili, qui Geditene susurrel. *canta sotto voce*, *va canterellando*. et *Nemesian.* *Ecl.* 1. 72. Silvestris nunc te platebus, Melibœe, susurrat, Te pinus. *Lamprid.* *Alex.* Sev. 44. extr. Susurrae versus Perali. *Ammian.* 25. 8. 18. Susurrae quædam. — b) Passivè. *Capell.* 7. p. 236. Voluptas ad Venerem regressa cuncte ejus auribus inlamarit, quæ deliciosa mollitia et interruptente genas rubore pæna prodidit susurrata. h. e. ea, quæ susurratim fuerant prolata. — Et impersonaliter cum infinito. *Ter.* *Andr.* 4. 4. 40. Jam susurrari audio, civem Allicam esse bene.

SUSURRO (susurro), *onis*, m. 3. (susurro) *Susurro* legitur apud *Fulg.* *interp.* *Eccl.* 5. 16. et *alibi* ex Cod. *Amlat.* et *Cyprian.* *Test.* 3. 119. — *Susurro* est qui occulte maledicendo odium in aliquem aut disensionem molitur, obtretractor, delator, susurratore, mormoratore, *ψαυρῶς*. Causam nominis præbuit, quod delatores, ne exaudiri possint, in aure soleant susurrare. *Sidon.* 5. *Ep.* 7. ad fin. Aures mariti susurronum facie completæ opportunitate Saisi sermonis ardebat. *Hieronym.* *Ep.* 11. n. 1. Non eadem sententia est tribunalia Christi et anguli susurronum.

SUSURROM, *i*, n. 2. et

SUSURRUS, a, um, adject. *V.* voc. seq. init.

SUSURRUS, *i*, m. 2. in illo *Ovid.* 7. *Met.* 825. Procin edit illoguæque refert audita susurra: illi susurra neutrum plurale: sic 12. *ibid.* 61. dubioque auctore susurra. In aliquot codicib.; alii susurra adjectivum faciunt: et lingua susurra esse susurrante, quod magis placet. Melebat Gronovius: lenique refert audita susurro. — Vox est e sono per onomatopœiam facta: conferri etiam potest cum red. *Skr.* *svær*, sonare, et Gr. *συσῆρι*, fistula cano, sibilo. — *Susurro* est submissus et confusus sonus, murmur, strepitus: ut venti inter frondes, aquæ decurrentis, apum murmurantium et huiusmodi, *ψαυρῶς* (h. suono leggero e confuso, mormorio, susurro; Fr. *murmure*, *frémissement*, *bourdonnement*; *Hisp.* *mormullo*, *zumbido*; Germ. *das Zischeln*, *Flüstern*; Angl. *a gentle murmur*).

1.) Propria. *Virg.* 1. *Ecl.* 54. vicino ab ille sæpe sæpe levi somnos incedit inire susurro. *Calpurn.* *Ecl.* 1. 3. Et spumant rauce ferventis mæsta susurro. *Venant.* 8. *carm.* 6. 356. Quum matrem dulci seuce susurro (infantile) alii.

II.) Translatæ. — a) De sono submissio et lo aures loquentium, occulto sermone, *bibligio*, mormoramento, *sicaleccio*. *Plaut.* *Rud.* 5. 3. 48. Palam age. nolo murmur ullum neque susurro fieri. *Cic.* 5. *Tusc.* 36. 103. Demosthenes illo susurro delectari se dicebat aquem ferentis mullercule insusurrantisque eliteri. *Lucan.* 6. 104. tacto mala voce susurro Concipere. h. a. occulta prece. — In plur. num. *Horat.* 2. *Sat.* 8. 77. tam in lecto quoque videres Stridere secreta diviso aure susurro. *Id.* 1. *Od.* 9. 15. Lenæ susurri. h. a. verba, quæ amena emant in aurem dicit. *Propert.* 1. 11. 13. blandos audire susurros. *Pers.* 2. 6. murmur - humilesque susurros Tollare de templis et aperte vivere voto. — Ab *Ovid.* 12. *Met.* inter comites Famæ ponuntur, v. 61. dubioque auctore *Susurri*. — b) Hinc de narratione festiva ad relaxandos animos. *Apul.* 1. *Met.* Aures tuas benevolæ lapido susurro permulceam. Adde *Fulg.* *Mythol.* 1. præf. post in 2. — c) Et de narratione tadum sferente. *Apul.* 8. *Met.* Tra-

syllus pergit susurro Imprebus inurguere, quod simulatier revicta *Charite* suscepit. — d) Item de occultis delatione. *Juvenal.* 4. 110. tenui jugulos aperire osorro. *con poche parole dette all' orecchio di Domiziano*. — e) Item de occulta intentione. *Julian.* *Antecess.* *Constit.* 108. 5. Si veniens aut susurris magicis vitæ eorum insidiarentur.

SUSURRUS, us, m. 4. Idem significet ac vox præcedens. In sexto casu tantum occurrit apud *Apul.* *Florid.* n. 17. Et *Astole* insurro jucundior et buccina significatu longinquior.

SUTELA, æ, f. 1. *Sutella*, cum duplici *i*, anspem reperitur, quemquam hinc derivata sic etiam scribuntur in *Gloss.* *Cyrill.* *Πάτω*, sarcio, insuo, obsuo, sutello, et *Δυσκόπος*, sutellous. h. e. astutiarum consarcinator, calumniator. et *Gloss.* *Philox.* *Sutello* (sic), *καρύππος*. h. e. cnm astutia, cum fraude. Solum in *Gloss.* *Isid.* *Sutella*, corrigia, quæ tenditur sub cauda, ubi pro *sutella* rectius leg. *subtela* vel *subtella*. — Vos est a suo, ut cautela a caveo. Non itaque audiendus *Fulg.* *De præc. serm.*, qui affirmat, *sutelam* dici quasi *subtilem telam*. — *Sutela* igitur est dolosa astutia, techna callide consuta, sumptæ metaphoræ a sumentibus. *Fest.* p. 310. 27. *Müll.* *Sutela*, dolosa astutia, a similitudine sumentium dicta sunt. *Plaut.* *Capt.* 3. 5. 35. Atque ob sutelas tuas te morti misero. Adde *Cas.* a. 1. v. 7. Sic Græci dicunt *καρύπην* et *εὐράπην* *δολούς*; immo et *Plaut.* *Amph.* 1. 1. 211. consuere dolos.

SUTELLA et

SUTELLO vel *sutelo*, *es*, *are*, a. 1. et

SUTELLŌSE vel *sutelo*, adverb. et

SUTELLŌSUS vel *sutelosus* a, um, *V.* voc. præc.

SUTERNA, *V.* **SUTRINUS**.

SUTILIS, e, adject. (suo) consutus, unito insieme, occulto, *παῖρος*. *Virg.* 12. *Æn.* 273. teritur qua sutilla albo Belles et laterum juncturas fibula mordet. — *Sutiles* coronæ, si meris rosarum foliis consutis factæ; quum pectiles et sutiles a multiplici forâ, pectiles a ramunculis sibi invicem implicatis essent. *Plin.* 21. *Hist. nat.* 3. 8. (11). Summa suctoritas pectili coronæ: sutilla Sallerum coelis invenimus et solemnæ canis. Aliter *Siliig.*, qui pectilo infra leg. *sutilla folium*. V. tamen addit. *Martial.* 9. 91. Perfundas glaciem triente nigro, Frontem sutillibus ruber coronis. et 5. 64. Pinguetate nimis medidus mihi crinis amomo: Lasciviscat rods tempora sutillibus. Adde 9. 94. et *Ovid.* 5. *Fast.* 335. Hinc *Tertull.* *Cult. femina* 7. Enormitatis sutillium atque sutillium capillamentorum. — *Sutiles thyrsi* dicuntur ab *Aust.* *Prop.* 20., quia mero bustæ compacte hedæris tegabatur. — *Sutiles naues*, lineæ vel corio vel sparto sutæ. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 9. 40. (65). et *Varro* apud *Gell.* 17. 3. *V. Parronia* loc. cit. in *Suo*. *Virg.* 6. *Æn.* 414. gambis sub pondera cymbe sutille et multam accepti timosa paludem. — *Sutiles lapilli*, coosuli in coronam vel eduli diademati. *Prudent.* 7. *Cathemer.* 158. Sic hyacinthi sutiles, et *Hamartig.* 269. — *Sutilla domus* apud *Val.* *Flacc.* 6. 91. est *Scytharum* *Hamaroborum*, qui ex crudo corio consutæ cases et picastis impositas habitantes dicuntur.

SUTOR, *oris*, m. 3. (suo) qui calcæos edit, *παῖρος* (h. calcæolus, cindattino; Fr. *cordonnier*; *Hisp.* *zapalero*; Germ. *Stickschuster*; Angl. *a shoemaker*, *cobbler*).

1.) Propria. — a) Universim. *Plaut.* *Aulul.* 1. 1. 34. Interdum, quasi claudus sutor, domi sedet totos dies. et 3. 5. 39. calcæolari, sedentarii sutores, *clabattarii*, *Solarii* adstant. *et cæcæti*, *et clabattini* sedentarii, *et laboratori di piscelle* etc. *Martial.* 3. 16. Dui gladiator, sutorum regule, Cordo: Quodque tibi tribuit subula, clau rapit. et 9. 74. cæus lemma est Sutor. Dentibus antiquis solitus producere pelles Et mordere luto putre vetustæ solam etc. *Sempron.* *Asell.* apud *Gell.* 13. 21. extr. Crepidulum caltillum rogavit a crepidario sutor. *Inscript.* apud *Gruter.* 549. 1. c. *ATILIVS C. F. IVIRVS SYNON CÆCÆTIVS*. h. e. qui caligæ militares sut-

bat. His locis duplex sutorum genus distinguere est, sc. crepidarios et caligarios. — Sutorum collegium habetur in *Inscript.* apud *Don. cl. A. n. 131.* — Sutor, ne supra crepidam, proverb., quo monetur, ne, quibus in rebus minus intellegimus, in his sententiam proferamus: quum, ut optime ait *Cic. 1. Orat.*, de his, quæ non novimus, non possumus nisi turpissime iudicare. *Plin. 35. Hist. nat. 10. 36. (85).* Ferunt, Apellam a sutore reprehensum, quod in crepidis una intos pauciores fecisset auras: eodem postero die, superbo emendatione pristinae admolitionis, cavillante circa cras, indignatum prosperiesse, deamulantem, ne supra crepidam iudicaret, quod et ipsum in proverbium venit. Adde *Fal. Max. 8. 12. in fin.* — b) Habetur artificum vilissimus et positur p'm infima plebe. *Juvenal. 3. 293.* quia tecum seclia porram Sutor et alixi vervecis labra comedit? *Cic. Flacc. 7. a med.* Se velle, dixit. Id sutores et zonarii conelamarunt. *Cl. Martialis, loc. cit.*, ubi sutorum regulum vocat qui gladiatorum munus dederat, quemque ibid. appellat suturem cerdonem.

II.) Translate. *Augustin. contra Faust. 22.* et *Sidon. 3. Ep. 13.* Sutores fabularum, h. e. qui eas fingunt et consuunt. — NB. De cognom. *Rom. V. ONOM.*

SŮTŮRIA, æ, f. 1. V. SUTORIUS.

SŮTŮRIŮS, a, um, adject. (sutor) idem ac sutorius, ut Sutoriolum atramentum, *Marcell. Empir. 8. § 2. ante med.*

SŮTŮRIUS, a, um, adject. (sutor) ad suturem pertinens, da calzolaio o ciabattino, *ῥαπτὴς*. — a) Universalis. *Plin. 17. Hist. nat. 14. 23. (100).* Sutoria ſetula. h. e. scalprum, quo coria inciduntur. *Inscript.* apud *Gruter. 649. 2.* Comperator mercis sutoris. — b) Sutorium atramentum, *χαλκῶδες*, Italica vitruolo. *V. Cic. et Plin. loc. cit. in ATRAMENTUM.* — c) Sutorium atrium memoratur a *Farron. 6. L. 2. 14. Müll.*, qui ibidem ait in Tablasterio sacrorum tubas iustitiae. Adde *Kal. Prænest.* apud *Orell. p. 386.* Meminit etiam *Panvinus* in descript. urb. R.; sed quid fuerit aut quoniam loco, nemo dicit. — Hinc absolute, substantivorum more

Sutoria, æ, f. 1. ars sutoria. *Boeth. Arist. Elench. Soph. 2. 9.*

Sutorius, ii, m. 2. qui olim fuit sutor vel melior sutor. *Cic. 6. Att. 1. a med.* Greves habent iudices, Turpionem sutorium et Vellium mancipem.

SŮTŮRIUS, ii, m. 2. V. voc. præced.

SŮTŮRIALLUS, i, m. 2. sutor veterum vel potius malus sutor. *Scholast. in Juvenal. 3. 150.* A sutoriullo autus (calceus). *Gloss. Cyrill. Παλαιόπαιον*, sutoriellum. et *Παλαιόπαιος*, veteramentarium.

SŮTRINA, æ, f. 1. et

SŮTRINUM, i, n. 2. V. voc. seq.

SŮTRINUS, a, um, adject. (sutor) ad sutores pertinens, sutoria, da calzolaio. *Tac. 15. Ann. 34.* Valinius sutrinas labernæ alumnus. *Plin. 7. Hist. nat. 56. 57. (196).* Fulvianam artem Nicias invenit, sutriam Tychius. — Hinc absolute, substantivorum more

Sutrina, æ, f. 1. ¶ 1. Est officina sutoris, bottega da calzolaio, *αὐτοῖον*. *Id. 10. ibid. 43. 60. (121).* Corvus in oppositam sutrinam evolavit. et *moz. Sutrinas* mances. et *35. ibid. 10. 37. (112).* Tonstrinas sutrinasque p'ixit. *Tertull. Pall. 5.* Magnum lacuum munimentum sutrinas Venetie prospere, perones affeminatos. sc. ubi Venetæ pelles ad conficiendos calceos accommodantur; in Venetia enim regione pecudum logeas erat copia, ex quorum pellibus calcei fiebant. ¶ 2. Item ipsa sutoris ars, arte di calzolaio, *αὐτοῖα*. *Farron Sal. Menipp. 40. p. 141. Oehl.* Qui sutrinas facere lascius, nibit domo (al. homo) agis. *Alil leg. suterinas eod. sensu;* quod et *Apulejo Florid. n. 9.* nonnulli tribuunt. *Vitruv. 6. præf. sub fin.* Sutrinoam vel fulvianam facere.

Sutrinum, i, n. 2. ars sutrinas. *Seneca Ep. 90. circa med.* Non multum abfuit, quia sutrinum quoque inventum a sapientibus diceret. — Sutrimum fortasse pro sutrinum legitur in *Gloss. Irid.*

SŮTRIUM, ii, n. 2. nomen oppidi Etruriae in Valentibus; de quo *V. ONOM.* — Hinc proverb. Sutrimum quasi eam, de his, qui celeriter at simul bene lostruxit rem quamplam aggreduuntur. Orium est ex eo, quod quum Sutrimum ab Etrusce captum esset, ad illud recipiendum miles M. Furius Camillus, ut est apud *Liv. 6. 3.*, edixit, (quo facilius hostes necopinantes opprimeret) ut miles trium dierum cibaria secum ferret: quæ celeritate factum est, ut eodem die oppidum reciperetur. *Plaut. Cas. 3. 1. 9.* Sed fecito dum memineris versus, quos cantet Colax: Cibo cum suo quiqua factio uti veniant, quasi esut Sutrimum. Adde *Festum p. 310. 32. Müll.* et *V. adnotale ad eum a Dacerio.* et ab eruditis ad *Plaut. Taubmanni.*

SŮTRIX, triciæ, f. 3. (sutor) quæ calceos sult, calzolaia. *Inscript.* apud *Gruter. 199. 5. IULIUS TANABAEVS AVG. LRB. LIVIUS AVG. SYTRICI AM. XV. etc. Alia ibid. 220. 1. MARONIAE M. L. AVGAE SVTRIC. ET SARCINATA. A MYNDO NVLIVBRI etc.*

SŮTUM, i, n. 2. V. SUTUS.

SŮTURA, æ, f. 1. (suo) actus suendi et ipse locus, ubi duo quædam sutæ aunt, *ῥαφή* (It. cucitura, commessura; Fr. couture; Hisp. costura; Germ. das Zusammennähen; Angl. a sewing or stitching, a seam). *Liv. 38. 29.* Triplex scotale crebris suture duratum. *Cels. 7. 4. n. 3.* Ores vulneris suture comprehendunt. et *moz. Suture* oras conjungere. et *ibid. 11. extr.* Sutura illius spuma argenti. Adde *Petron. Sat. 13.* — De commissuris calveræ. *Cels. 8. 1. et 4.*

SŮTUS, a, nm, particip. V. SUTUS.

SŮM, i, V. voc. seq. in fin.

SŮS, a, um, adject. possessivum, quod quum vica nominis substantivi fungatur, pronomen quoque dicitur. — a) Ad vocis scripturam formamque quod attinet, hæc attendenda sunt. — Olim sus, sa, sum, declinatum esse docet *Fest.* apud *Paul. Diac. p. 47. 3. Müll.* Antiqui dicebant sam pro suam. et p. 325. 17. *ibid.* Sas Verius putat significare eas, teste *Bonio* qui dicit in l. 1. *Virgines nam sibi quisque domi Romanus habet sas, quum suas magis videatur significare.* et p. 301. 19. *ibid.* Interdum (sos) pro suos ponebant, ut quum per dativum casum idem Ennius effert. *Postquam lumina sis oculis bonus Ancu' reliquit.* et p. 249. 17. *ibid.* ex Ennio: *Pecni solitis sos sacrificare puellus.* — Hinc etiam sapsa coarctate pro sua ipsa apud *Enn.* ad *Fest.* p. 325. 29. *ibid.* Quo res sapsa loco sese ostendatque jubetque. *Alil leg. resapsa.* et *Pacuv. ibid.* Nam Teucerum regi sepe res restituit. Adde *Inscript. Sard. a. 1355. p. 62.* — Suus, a, um pro suus a, um, occurrit in *Codd. MSS. Caji* apud *Lachmann p. XLIV.* et *Cic. fragm.* apud *Maum in Class. Auct. T. 2. p. 143.* et in *Corp. Inscr. Lat. 1. 198. 1245. etc.* — Nom. sing. suos pro suis in *Corp. Inscr. ibid. n. 198. l. 3.* et 60. — Gen. sing. sui pro suis in *Corp. Inscr. Lat. 1. 198. l. 60.* — et plur. suum vel suom pro suorum apud *Ter. Adelph. 3. 3. 57.* et *Sisenn. 4. Hist. fragm. 112. (Non. p. 495. 12. Merc.)* et savorum in *Corp. Inscr. Lat. 1. 588.* — Dat. plur. suis pro suis in *alil ibid. n. 1258. 1267. etc.* et subus in *Inscr. apud Fabretti p. 85. n. 155.* — Abl. plur. suis (siveis) et suis in *Corp. Inscr. Lat. 1. 1297. 1042. etc.* — b) De syllabarum quantitate monet *Müller De re metr. p. 272.* quæ syllabæ sua, suo et suos usurpasse *Ennium v. 278. Lucret. 1. 1022.* et *5. 420.* et *Senec. Agam. 250.* — Alia ad hæc rem pertinentia apud *Comici* non invadunt. — c) Ratione habita slym, derivant recentiores a *Skr. sua, svas, svayam*, e. iusdem significationis, unde et *Gr. ὄς* (pro ὄς) vel potius ὄφός, ὄφρος. *Cl. Suf.* — Suus significat eum, qui sui est, qui ad se pertinet, ὁπότερος, ἑός (It. suo, particolare, proprio; Fr. son, sien, leur, propre; Hisp. su, proprio; Germ. sein, ihr; Angl. one's own, its own, proper); et dicitur de omnibus rebus, quæ ad aliquem quicumque ratione pertinent. ¶ 1. Generatim. — a) Absolute. *Plaut. Capt. 2. 3. 39.* Non tuum tu magis videre, quam ille suum quæsum cupit.

Ter. Haut. 2. 3. 92. Quid hic faciei sua? *Cic. 9. Att. 12.* Illum ulcisceretur moras sui. *Id. 3. Nat. D. 23. 59.* Virginitatem suam violare. *Id. Cluent. 12. 33.* Uxorem suam interrogavit. *Id. 2. Invent. 17. 52.* Hunc pater suus de templo deduxit. *Id. 10. Att. 11.* Induxit illi suos pater semper. *Id. 7. Ferr. 29.* Quibus oculis cruentas carices filii sui viderat. *Phædr. 3. 13.* Apes in elle quercu facerent favos. Hos fuci inertes esse dicebant suos. di loro proprietà. et *Horat. Epod. 9. 30.* Ventis iturus non aut. *h. e.* qui eum ferant, quo volebat, ventis non propizi. et *Plin. 33. Hist. nat. 4. 21. (77).* Aurum arrugia quæstum non coquitur, sed statim suum est. *h. e.* suæ naturæ: sine coctura aurum est. — b) Jungitur cum aliis vocibus ad maiorem vim. — a) Cum sibi. *Plaut. Capt. prol. 5.* In quo pacto serviat suo sibi patri. *Id. ibid. 1. 1. 13.* Suo sibi suo vivunt, ros si non cadit. Adde *Pæn. 2. 1. 40.* et *Ter. Adelph. 5. 8. 35.* *Cic. Amic. 8. 11.* Facius est consul his: primum scire tempus; iterum sibi eum tempore, respública pæne ero, *h. e.* legibus præfinito. *Vitruv. 8. 7.* In suo sibi canalis excidatur. *Colum. 12. R. R. 54. 2.* Suo sibi iura. *Id. Arb. 11.* Uvas suo sibi pampino tegilo. *Apul. 8. Met. Suo sibi sanguine.* — β) Cum proprius. *Cæs. 3. D. C. 20.* Calamitatem suam propriam querit. *Liv. 3. 70.* Ni suo proprio eum proello equites Volscorum tenuissent. *h. e.* opponendo equites equilibus. — γ) Cum mei, pte. *Sat. Jug. 34.* Suomet ipsi more præcipites eant. *Id. Cat. 28.* Neque suamet ipsi scelera occollare. *Liv. 8. 25.* Capit a suismet ipsi præsidia. *Plaut. Mil. glor. 2. 4. 38.* Quum illa osculata mea soror gemina esset sumptis amicis. *Cic. 1. Tusc. 17. 40.* Suapte notu et suo pondere. *Id. 2. Orat. 23. 98.* Suapte natura. (et *Liv. 1. 25.* Suapte ingenio.) *Id. 3. ibid. 3. 10.* Crassus suapte interfectus manu. *Auct. argum. Rud. Plaut. 4.* Suapte patri. — δ) Cum ipse *Liv. 1. 11.* Sui ipsam peremptam mercede. Adde *Lactant. 3. 28.* et *6. 4.* — a) Cum quisque. *Farron 1. R. R. 7.* Quæcumque suo quæque loco sunt posita, ea minus loci occupant. *Virg. 7. Ec. 54.* Strala iacent passim sua quæque sub arbore poma. *Id. 10. Æn. 467.* Stat sua cuique dies. *Id. di prefisso alla morte di ognuno.* et *Cæs. 7. B. C. 81.* Suus cuique erat locus attributus. *Cic. 5. Fin. 9. 25.* Sua cuiusque animantis natura est etc. *Id. ibid. 16. 46.* Quis cuiusque parvis naturæ et in corpore et in animo sua quæque vis sit. *Cl. Madvig ad h. l. p. 689.* Adde *2. Orat. 85. 345.* *Cl.* quæ congressit *Lachmannus* ad *Lucr. p. 94. 95. et 214.* ¶ 2. Speciatim suus dicitur, qui sui juris est, liber, sui compos, æque ab alio pendet. *Plaut. Pers. 4. 3. 3.* Ancilla, mea quæ fuit bodiæ, sua nunc est. *Ulp. Dig. 42. 4. 7. ante med.* Furiosus venditionem pati non potest, quia non se occultat, qui suus non est. *Ovid. 8. Met. 35.* Vix sua, vix suæ virgo *Nileia* compos *Mentis* erat. *Cic. 4. Fin. 4. sub fin.* Qui sciet, ubi quidquid potestum sit, is, etiamsi quid obrutum erit, poterit aruere semperque esse la disputando suus. *Nepos Att. 10. init.* Ille autem sui iudicii. *h. e.* homo; *αὐτονομῶν*. *Id. ibid. 6.* Esse in sua potestate. *Seneca Ep. 75. in fin.* Non homines timere, non deos; nec turpia velle, nec nimia; in seipsum habere maximam potestatem. Inextimabile bonum est, suum fieri. *Elegantem Apul. Florid. 1. n. 7.* Solus *Alexander* ut ubique imaginum suus esset. *h. e.* ubique idem. ¶ 3. Item qui cuique proprius est et ex natura vel requiritur. *Virg. 2. G. 82.* Mireturque novas frodes et non sua poma. *Ovid. Heroid. 12. 133.* Iusto desunt sua verba dolori. et *ibid. 14. 67.* Iacrimæ sua verba sequuntur. *Cic. 2. Orat. 15. sub fin.* Qui proficitur esse suum, de omni re dicere. *Liv. 3. 62.* Marte suo pugnare. *Sueton. Cæs. 89.* Sua morte defungi. *naturale.* ¶ 4. Item conveniens, proprius, legitimus. *Cic. 2. leg. Agr. 2. 3.* Petere consulatum anno suo. *legittimo.* et *Brut. 1. a med.* Censui a vltis suo magis quam civium suorum tempore. quanto a se maturo, *ma troppo presto* pe' suoi cittadini. et *5. Ferr. 60. 139.* Scandilbus rem se totam relicturum dicit et

suo tempore esse rediturum. a suo tempo, a tempo proprio. et Ovid. *Heroid.* 2. 8. Non venit ante suum nostra querela diem. h. e. ante tempus praesentem et pactum. *innanzi tempo.* et *Modestini.* Dig. 3. 5. 26. Ex duobus fratribus, uno quidem eae etatis, alio vero minore aetate etc. h. e. aetatis legittima, scilicet. XXV. annor. *Sueton.* *Vesp.* 24. Convulsus suo nono templat. § 5. Suum facere aliquem, sibi devincire, amicum iacere, farselo amico, porlo fra' suoi. *Stat.* 1. *Achill.* 377. Facere aliquem suum. *Nepos Alcib.* 3. a med. Multos liberalitate devincent: plures aliam opera forensi suos reddiderat. *Apul.* 9. *Mat.* Pistor ille, qui me pietio suum fecerat. Sic *Ter.* *Adelph.* 5. 6. 10. Paulatim plebem facio meam. et *Cic.* *Quinct.* 7. 29. Alpheus obtulerat populo suae aetate, h. e. sibi faventi. Cf. *Drakenborch* ad *Liv.* 41. 8. — Mos praescribendi iustis epistolarum familiarium suo, ad significandam necessitudinem, tempore *Ciceronis* capisse videtur, ut *12. Fam.* 12. *Cassius Cleeroni* suo. et *14. ibid.* 1. *Tullius Ciceroni* suo. et *16. ibid.* 2. *Tullius Tironi* suo etc. Passim vero obtinuit sequenti aetate, ut videre est in *Plinii* epistola. *Martial.* 14. 11., cuius lemma est *Charax* epistolares. Seu leviter noto seu caro missa sodali, Omnes ita solet chara vocare suos. § 6. Item sua videtur dici mulier a viro amata et cognita ante conjugium. *Inscr.* apud *Gruter.* 19. 2. DII CONSERVATORE PRO SALUTE ABBIAE SYAE M. MONTIS MACRINI CONSERAVIT. Adde aliam *ibid.* 973. 4. § 7. Suum numerum habere navis dicitur, quae omnes habet, qui vendit. *Cic.* 7. *Verr.* 51. 133. et *Ovid.* *Heroid.* 10. 36. § 8. Suus pro genet. sui aliquando usurpatur. *Sall.* *Cat.* 51. Nec cuiquam mortaliū injuriā suā perire videntur. h. e. injuriā sui, sc. sibi factā. *Liv.* 29. 9. Neglectam ab Scipione et nimis leviter latam suam injuriā ratus. *Id.* 7. 8. Eventum suum in aliena virtute ponere. *Id.* 6. 4. Meli suo quemque obediētes fecit. *Nepos Lysand.* 4. extr. Ille ille imprudens ipse suus fuit accusator. Adde *Fellej.* 2. 91. 4. § 9. Apud seculoris avi scriptores suus sedendi. *Act. Fr.* *Arv.* apud *Henzen* p. CLII. f. 13. Trebicius Declenus magister-cum collegis suis iudicet. § 10. Pontius non raro suus pro ejus ut *Uilius*. § 11. Prater non unum ex locis superius adductis sunt aliam hanc. *Plaut.* *Amph.* 3. 4. 19. Sufferet suus servus pomas Sosia. *Ter.* *Heeyr.* 4. 4. 38. Quamobrem reducem? Lach. matar quod suesti sue. *Cic.* 2. *Invent.* 17. 52. (et *Nepos Cimon.* 3.) C. Flaminius per seditionem ad populum legem agrariam ferebat. Huoc pater suus, concillium plebis habentem, de templo deduxit. *Id.* *Sext.* 68. 142. Henoibelem sui civis a civitate eiecerunt. *Id.* 1. *Cat.* 13. 32. Desinunt insidiari domi suae consuli. *Id.* 1. *Tusc.* 18. 41. Dicarorum cum Aristoteno, aequi et condiscipulo suo, doctores sane homines omittamus. In nummo apud *Mionnet* De la rareté etc. CARAVIUS ET FRATRES EYR. h. e. Diocletianus et Maximilianus. (Contra *Cic.* *Orat.* 51. 172. Omitto Isocratem discipulosque ejus, Ephorum et Nauraten. et 1. *Tusc.* 23. 70. Denim agnosce ex operibus ejus.) *Id.* 2. *Att.* 1. Petus omnes illos, quos frater suus reliquisset, mihi deoavit. *Id.* 1. *Divinat.* 27. 57. Tum al dormienti idem ille visus est rogare, ut mortem suam ne inultam esse pateretur. *Id.* 6. *Att.* 2. a med. Non desistit rogare al petere mea causa, suadere et hortari sua. *Ovid.* 5. *Fast.* 223. Therapaeo feci de sanguine florem: Et manet in folio scripta querele tuo. — Plurima alla *Gunther*. congesti par. 2. *Latinit.* restit. n. 180. Ceterum de vario al sibi minus coequenti bulus vocis usu in vocabulorum se sententiarum connexu, consule *Grammaticos*. In hoc re prolux *Robigius* in *Lex. Crit.* 4. 4., *Buchner* in *Thes.* et in *Comm.* ad hymn. *Venant.* de res. Chr. v. 82., *Langius* *Obs.* philol. part. 2. p. 952. etc. Adde et *Vorstin* *lib.* De *Latin.* etc. c. 5. p. 46. § 11. Item aliquando pro noster. *Julian.* *Dig.* 46. 2. 20. Novara autem possumus aut ipsi, si sui iuris sumus, aut per alios. *Sus* dixit, quia sui juris esse

quedam formule est. *Ulp.* *ibid.* 5. 3. 2. Sive suo nomine, sive per se, sive per alium effecti sumus, Ita *Torrentin.* et *Gothofred.* — Hinc absolute, substantivorum more
Sui, orum, m. plur. 2. qui ad aliquem pertinent vel cognatione vel affinitate vel amicitia vel partium studio seu sectione vel officio. *Cæs.* 1. *B. G.* 15. Cæsar suos a prælio continebat. *Cic.* 14. *Att.* 12. Octavius, quam quidem sui Cæsarem salutabant, Philippus non. h. e. effici, amici, clientis, sectores. *Liv.* 30. 11. Recurrere ad suos. *Nepos Lysand.* 3. Decemviri potestatem sui sustulerunt. *Id.* *Con.* 4. Optime suos nosse deberet. *Cic.* 1. *Rep.* 1. 1. Commemorare eos desino, ne quis se sui suorum aliquem prætermisum queratur. *Fulgat. interpr.* *Joh.* 1. 11. Et sui eum non receperunt. h. e. conterranei seu cives et cognati.
Suum, i, n. 2. res sua cuiusque, fil suo. — 1.) In sing. num. — a) Absolute. *Plaut. Trin.* 2. 2. 34. Ne suum edimerem alteri. *Cæs.* 1. *B. G.* 43. Sui nihil deperdere. *Cic.* 14. *Att.* 20. circa med. Memm mihi placebat, illi suum. *Id.* *Quinct.* 14. 46. Ut ad suum quisque perveniat. *Id.* 1. *Off.* 31. 113. Quid quisque habeat sui. *Id.* 13. *Fam.* 26. extr. Illum studeo quem facillime ad suum pervenire. *Priscian.* *init.* p. 537. *Putech.* Philosophi definiunt, vocem esse aeram tenuissimum leium et suum sensibile aurium, id est, quod propter auribus accidit. *Inscr.* apud *Steiner* *Corp. inscr.* *Rom.* p. 321. 1. E. D. D. I. O. M. PATRONUS PATRIVS ARAM DE SVO IN SVO POSUIT E. L. M. D. N. SEVERO ALEXANDRO III. ET DIONE COS. h. e. anno 239. *Procul.* *Dig.* 23. 3. 67. Si eam pecuniam pro suo possidendo usuceperit, come roba sua. Adde *Ulp.* et *Pompon.* *ibid.* 41. tit. 11. qui inscribitur Pro suo, l. 1. 2. et 4. *Id.* *Dig.* 50. 17. 289. § 9. Verbum suum ambiguum est, utrum de toto an de parte significat; et ideo qui juret suum, non esse, adicere debet, nequa sibi commune esse. — Hinc formula de suo proprio vel de proprio suo, ex proprio suo in *Inscript.* in *Bullett. dell' Ist. archeol.* a. 1874. p. 25. — b) Cum Infinito. *Priscian.* 1. 25. Quia suum est, interjectionis vocis abscondite proferri. — 2.) In plur. num. *Cæs.* 1. *B. G.* 11. Edul quom se suaque ab ille defendere non possant. Adde 2. *ibid.* 13. *Ammian.* 21. 4. 5. Ad sua redire. *Id.* 17. 1. 2. Ut in suis requirerent barbaros. *Ambros.* *in Ps.* 118. *salm.* 15. n. 9. Christus, qui in sua venerat, h. e. ad suam gentem. *Fulgat. interpr.* *Joh.* 19. 27. Ex illa bara accepit eam (*Mariam*) discipulus in sua. h. e. in suam domum.
SUVUS, a, um. *V.* voc. præced. init.

SY

SYAGRIUS, II, et
SYAGRUS, I, f. 2. *συαγρος, συαγρος*, genus palmae pomum grande ferens, durum, barbulum et a ceteris generibus distans, sapore ferio, quem ferme in apris novimus: evidentissimeque causae est hominis (a *σῆς* sus et *αγρος* ferax.) *Plin.* 13. *Hist. nat.* 4. 9. (41). — *NE.* De cognom. *R. V. ONOM.*
SYBOTES, m, m. 1. *συβώτης*, porcaio, subulcus. *Manil.* 5. 126. de *Hyadib.* Et idum Laertidae generis syboten. h. e. Eumaeum Ulyssis porcarium: de quo ite *Hygin.* *fab.* 126. *Ulysses*, naufragio facto, nudus Ithecam pervenit, ad quemdam caetm suam, ubi erat nomina Eumaeus. Sybotes, hoc est, subulcus peculae, quem etc.
SYCAMINON, onis, f. 3. et
SYCAMINUS, I
SYCAMINUS, I, f. 2. (*συκάμινος*) In *Pandect.* *Torrentin.* habetur: si quis arborem sycaminonem exciderit, ut a recto Graecae positionis facta illi Latina posito sycaminon, onis. — Est vox Grae-

ca, quae tamen ducenda videtur ab Hebr. *שִׁימֹן* *shimmon*, plur. num., ejusdem significationis — Sycaminus est arbor morus, *συκάμινος*, quam memoret his verbis *Plin.* 13. *Hist. nat.* 7. 14. (56). Et Aegypto multa genera (plantarum), quae non alibi. Ante omne ficus, ob id Aegyptia cognominata. Arbor moro similis folio, magnitudine, aspectu. *Cels.* 3. 18. a med. Alii vel amomum vel sycaminal lacrimam fronti inducunt. Hoc nomen apud medicos reperio: sed quum Graeci morum *συκάμινος* appellant, mori nulle lacrima est. Sic vero significetur lacrima arboris in Aegypto nascentis, quem ibi *μυροειδών* appellant. *Hæc Celsus*, qui rursus 5. 18. n. 7. Sycemini [quem alias sycomorum vocant] lacrimam. *Leon.* Targa verba uncis inclusa additicia esse putat. — Hoc arboris genera utuntur Aegypti in aggeribus Nili, per quos incrementa ejus dispensentur et coercentur. *Ulp.* *Dig.* 47. 10. ad fin. Sed et metallo plectuntur secundam suam dignitatem, si quis arborem sycaminal exciderit. Nam et hæc res vindicatur extra ordinem non levi poena, idcirco quod hæc arbores colligant aggeres Niloticos, per quos incrementa Nili disponantur et deminutiones eque coercentur. — *NE.* De nom. propr. *V. ONOM.*
SYCARCADANA, nomen Aegyptium herbae, quae et scelerata dicitur. *Apul.* *Herb.* 8.
SYCE, es, I, I. *συκη*. § 1. Est genus herbae, quae et populi. *Plin.* 27. *Hist. nat.* 13. 93. (119). *V. PEPLIS.* § 2. Et aliam apud Graecos, eueni e tæda, quae mas ait, affluens, odore gravissimo: Ita dictus, quia similis est succo arboris fici, nam *συκη* ficum significat. *Id.* 16. 10. 19. Item ulcus in angulo oculi perpetuo humore macians. *Id.* 6. 21. (44).
SYCIOS AGRIOS. *V. SICYOS.*
SYCTES, m, m. 1. *συκίτης* (*συκίτης*) genus vini, quod sit e *συκη* stans. *Plin.* 14. *Hist. nat.* 16. 19. (102). *V. CATARCHITES.*
SYCTIS, idis, I, 3. *συκίτης*, gemma fici colore. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 11. 73. (191).
SYCÔLÂTRONIDÆ, arum, m. plur. 1. (*συκων* et latro) Vox hybrida, joculariter ficta a *Plaut.* *Mil. glor.* 1. 1. 43. ad quamdam gentem designandam, quasi in ea essent ficorum fures. *V. SYCOPHANTA.* Cf. tamen *Hos.* *Comment.* *Plaut.* p. 5.
SYCÔMORUS, i, f. 2. (*συκομορος*) Penultima vulgo brevis ait; sed et produci potest, nam Graece *συκομορος* et *συκομαρος* per o; at per u pronuncietur. At longam omnia effert vult *Wettstein* apud *Fulgat. interpr.* *Luc.* 19. 4., ex Gr. *συκομαρῖα* per u, quod *Luc.* nupat: alii tamen hic leg. *συκομαρῖα* per o; quare nihil inde solidi pro absolute ejus sententia erueris. — Duoiter a *συκων*, ficus, et *μορος*, morus; Iractus anim habet fici similes, folia vero universoque habitu morum refert. — Sycomorus est eadem arbor ac syceminos (quamvis stat qui ab hac differre assistant, coll. eod. *Luc.* c. 17. v. 6. cum c. 19. v. 4.), in depressioribus Palaestinis aique ultimis regionibus frequentissima. Magna planta est et lata et altissima crescit ajuque stirps crassior ita in plures diffundit ramos ut facile quis inter eos consistere possit. Porro folia habet parva et rotunda, corticem planum et pæne aspiditum in album colorem vergentem; fructus fert plurimos quidem sed exiguos, qui mespilum forma et magnitudine refertur verguntque in rubadinem et concocta difficilliores, qui et tanulissima conditionis hominibus colliguntur, nec facile maturescunt, nisi ungue vel ferro vellentur. Hæc arbor fertilissima plures parvum fructus profert semperque virat (*Ficus Sycomorus* Linn.). Cf. *Calmat* ad *Am.* 7. 14; et *Cultrera Flor. Bibl.*
1.) Propria. *Cels.* loc. cit. in SYCAMINUS. Adde *Isid.* 17. *Orig.* 7. 20. *Fulgat. interpr.* *Am.* 7. 14. Armentarius ago sum vallicans sycomorus. at *Luc.* 19. 4. Ascendit in arborum sycomorum, ut videret eum (*Christum*). *Id.* 3. *Reg.* 10. 27. Cedrorum præbuit multitudinem, quæ sycomorus, quæ nascuntur in campetribus. — In monumentis Aegypti fenebris videre est

deem, quæ inter sycomorî ramos consistens æquam e vase diffundit (*Rosellint Mon. Civ. Tav. 134.*)

II.) Translate. *Id. Is. 9. 10.* Lateres ceciderunt, sed quadra lepidibus ædificabimus; sycomorî succiderunt, sed cedris immutabimus. h. e. domos humiles in superbes commutabimus.

SYCOPHANTA et sycophanta, æ, m. 1. (συκοφαντής) Nominis causum affert *Festus* p. 302. 30. *h. h.* bis verbis: Sycophantas quidem ex hoc dictos putant. Atticos quondam juvenes solitos ajunt in hortos quorundam irrumpere sycosque deligere, quam ob causam legem factam, qui id fecisset, capital esset ei, quam poenam qui persequeretur ob parvula delicta, sycophantas appellatos. Hæc *Festus*. Alii nominis etymon ad hujusmodi referunt fabulam, quam et *Marinus Planudes* in vita *Æsopi* refert. Quum Xanthi philosophi servus sycus domino ex agro adletos absumpsisset, ejus rei culpam in *Æsopum* conservum suum conjecit; qui ut domino innocentiam suam probaret, æquam tepidam exhibuit eandemque puram, ut bauseret, evomit. Quod quum, jubente vero, alter quoque fecisset, una cum aqua sycum quoque frustra eiecit. Ea ratione prædico calumniatore, factum est, ut sycophantam dicamus, qui innotent falso crimine calumniatur. Vide at *Aristophanis Scholiast.* ad *Plut.* v. 874. etque *Etymolog.* M. — Sycophanta est igitur calumniator, calumniatore. ¶ 1. Sirlito sensu. *Apul. 7. Met.* Dum lata sycophante ego mecum maxime cum indignatione disputo. ¶ 2. Latiore sensu a Latinis comici hoc nomen sere usurpatum pro quovis fallaci homine, fraudulento, mendaci, doloso, improbo, furbo, bugiardo, ingannatore. *Plaut. Pæn. 2. 72.* At hercle te hominem at sycophantam at subdolum, qui venisti nos captatum etc. *Ter. Andr. 4. 5. 20.* Clamitant, me sycophantam beredilates persequi. Adde *Heaut. prol. 38.* et *Andr. 5. 4. 10.* ¶ 3. Rem de eo, qui ad atque decipiendum alicujus personam imitatur. *Plaut. Men. 5. 9. 28.* Illic homo aut sycophanta aut geminus aut frater tuus. Nam ego hominem hominior similiorem nunquam vidi alterum. ¶ 4. Interdum etiam pro adulatoris et callide blandientis. *Plaut. Amph. 1. 3. 8.* Nimis hic scitus est sycophanta, qui quidem meus est pater. Observato, quam blande mulieri palpabitur. *Id. Men. 2. 1. 35.* Sycophantæ et palpatores plurimi in arbs hæc habilitant. *Prudent. Apothec. 35.* Væ captilosis sycophantarum strophis, Væ versipelli astutis.

SYCOPHANTICUS, adverb. συκοφαντικώς, sycophantarum more. *Auct. argum. in Pseud. Plac. ab A. Maio* edit. v. 14. Leonem fallit sycophantica caecula. At sana sycophanta hic repandum videtur, ut versus iambici constet ratio. *Seyffert* et *Bergk* sic scripserunt: Leonem fallit caecula sycophantica. V. *Schoell.* Goetz et *Loewe* in *Analect. Plaut.* p. 150.

SYCOPHANTIA et sycophantia, æ, f. 1. (συκοφαντία) mendaciam, fallacia. *Plaut. Asin. 1. 2. 54.* Nanciero ipse ornatu per fallaciam, quem amabat, abduxit ab lenona mulierem: Neque pudenti id statim sycophantibus Struere. *Id. ibid. 3. 2. 1.* Perfidus laudes gratiasque habemus merito megas, Quum nostris sycophantiis, dolis astutibus, Scapularum confidentia etc. *Id. Bacch. 4. 4. 88.* nunc, pater mi, — Sycophantias componit, antrum ut abs te auferat. *Ritschl* leg. sycophantias. Adde *Pseud. 1. 5. 70.*

SYCOPHANTIOSUS et sycophantiosus, adverb. συκοφαντικώς, eniose seu per calumniam, con inganno. *Plaut. Pseud. 4. 7. 113.* Ego nec sycophantiosus quicquam ego, nec melesice.

SYCOPHANTOR et sycophantor, æris, æri, dep. 1. συκοφαντιω, ingannare, tritare furbescente, sycophantias struo, fallo. *Plaut. Trin. 2. 3. 57.* Quamquam hoc me ætatis sycophantari pndet. Adde *ibid. 4. 2. 116.*

SYCOPHYLLON, i, n. 2. συκοφύλλον, herba foliis syci similibus, alio nomine hibiscus. *Apul. Herb. 38.*

SYCOS, i, m. 2. σύκος, ficus. *Næv.* apud O-

sann. in *Præf. ad Apul. De Orth.* Hodie sycos mihi recens fuit.

SYCOSIS, i, f. 3. (σύνωσις) tumor quidem ficosus: quem morbum describit *Cels. 6. 3.* Est ulcus, quod a fici similitudine σύνωσις a Græcis nominatur. caro excrecit, at id quidem generale est. sub eo vero duas species sunt: alterum durum et rotundum, alterum humidum et inæquale etc. Ita *Cels.* Sed Latinis litteris usurpat *Marcell. Empir. c. 8. s. 5. p. 95. retro.* Excrecens caro, quem sycosim Græci vocant, in qua est cellum durissimum.

SYCOTUM, i, n. 2. (συνωτός) Jecur asneris fici saginati, quod et ficutum dicitur, Italice fégato. V. *FICATUM.* *Vespæ judic. coci* apud *Wernsdorf.* in *Pœt. Lat. min. T. 2. p. 236.* Unguam illidippi, sycolum pono Promethel. V. *Anthol. Lat. 199. 84. Riese.*

SYDUS, F. SIDUS.

SYENITES, æ, m. 1. (Συνίτης) qui est ex Syene urbe, de qua *V. ONOM.* — Hinc Syenites lapis, qui circo Syenen nascitur: quem olim pyropæcion vocabant, nunc granito rosso, apud *Plin. 36. Hist. nat. 8. 13. (63).*

SYLATERIA et sylateria, Ærum, n. plur. 2. spolia: a συλαίω, spolio. *Scholast.* ad *Juvenal. 3. 68.* Nem et nictetia sylateria sunt. Alii leg. sylateria vel sylacteria. V. *Jahn* ad *Juvenal. p. 201.* adn. et *Quicherat* in *Add. etc. p. 287.*

SYLFI, F. SULFI.

SYLITHO, vox Ægyptia, qua significatur herba, quæ vulgo scilla dicitur. *Apul. Herb. 43.* ubi ali aliter leg.

SYLLABA, æ, f. 1. (σύλλαβη) comprehensio litterarum vel vocalis enuciatio temporum ceptæ, quamquam propria hoc nomina vocatur id, quod ex pluribus litteris constat, syllaba: quod autem una vocali perficitur, abusive syllaba vocatur. Hinc *Priscian. 5. p. 671. Putsch.* Syllabas nominamus, non quod omnes comprehensione litterarum constant, sed quod pleræque.

1.) Proprie. *Plaut. Bacch. 3. 3. 29.* Unam peccata syllabam. *Cic. Parad. 3. sub fin.* Si versus pronunctetur est syllabe una brevior aut longior. *Seneca Ep. 48.* Tu mihi verba distorques at syllabas digeris. *Martial. 9. 12.* Sed tu syllaba cœtumas repugnas. Dicunt Eatinon tamen poetæ, Sed Græci, quibus est nihil negatum. *Ovid. 4. Pont. 12. 12.* Fiat ut e longa syllaba prima brevis, Aut producat quæ nunc correptus exit. Et alii perrecta longa secunda mora. *Comment. Eins. p. 225. Hag.* Syllaba ab una incipiens littera sex adusque pervenit, ut a, ab, abi, mons, stans, stirps. et p. 228. Syllabæ communes, sunt modo longæ, modo breves, et ibid. Brevis syllaba annum tempus habet, longa vero duo. *Libr. Bern. p. XVIII. ibid.* Habet unaquæque syllaba altitudinem in tanore, cœsitudinem vel latitudinem in spiritu, longitudinem in tempore. *Priscian. p. CLXXXVI. ibid.* Inconcinatas syllabarum, ut displicina pro discipula, et mox. Productio et correptio accidunt syllabæ. *Capell. 3. p. 59.* Junctura syllabarum sunt genera quattuor: duo naturalia, duo historica etc. — Syllaba immobilis dicitur, quæ suo loco in carmina semper manet immutata. *Mar. Victorin. 4. 1. 65.*

II.) Translate per synecdochen. *Martial. 1. 62. de Catullo.* Verona docti syllabas amat vatis: Marone felix Manius est. h. e. numeros et versus.

SYLLABARIUS, æ, nm, adject. (syllabæ) qui syllabas novit legere. *Rufin. ex Orig. hom. in Num. 27. n. 12.* Pueri syllabarii.

SYLLABATIM, adverb. (syllabæ) per singulas syllabas, a syllaba per syllaba, κατὰ σύλλαβας. *Cic. 13. Att. 25.* Ego ne Tiran quidem dictavi, qui totas περὶ ὅλης persequi solet, sed Spintari syllabatim. *Id. 4. Acad. (2. pr.) 38. 119.* Quum tunc ista *Stoleus* sapiens syllabatim tibi ista dixerit. Adde *Augustin. Gen. ad litt. 1. 10. et 10. Civ. D. 16.*

SYLLABICE, adverb. (syllabicus) per syllabæ additionem, syllabarum ratione seu canone. *Priscian. 14. p. 63. Putsch.* Est quando abundant

(præpositiones) syllabice, id est enclitice syllabarum causa tantummodo, nulla significationis additione, ut emori pro mort. et ibid. 999. Ergo (quando absque) emittit significationem (h. e. non addibetur integra), syllebica megle adjecta videtur. h. e. syllabæ quæ aucta. *Id. De XII. vers. Æn. p. 1252. ibid.* Quæ syllabice quoque additur in fine et vim conjunctionis emittit et enclitice, ut undique, denique, itaque.

SYLLABICUS, æ, nm, adject. (syllabæ) ad syllabam pertinens. *Priscian. De accent. p. 1399. Putsch.* Met namque adjectio syllabica est in ego, et *Mar. Victorin. 1. 11. 1.* Flunt ex syllabis pedes ordines incrementorum, quem Græci syllabice paræuxia vocant: item temporum, quem Græci chronice paræuxia nominant.

SYLLABUS, i, m. 2. σύλλαβος, index paucis completens, quæ pluribus disputantur. *Augustin. 13. Confess. 15.*

SYLLEPSIS (synlepsis), i, f. 3. (σύνληψις) Scribitur etiam syllepsis vel synlepsis apud *Pompej. Grammat. p. 301. 28. Keil.* et *Mar. Plot. Sac. p. 457. 1. ibid.* — Syllepsis est figura verborum et constructionis, b. e. dissimilium clausularum per unum verbum congruata conceptio, quum singularis dictio plurali verbo vel posteriori teutium vel ultimo redditur: ut est (*Virg. 1. Æn. 20.*) hic illius arma, Hic curus fuit, Sic *Nepos* Phoc. 2. Damosibenes cum ceteris, qui bene de republica merari exilimabantur, in exilium erant expulsi. *Diomed. 2. p. 440.* et *Charis. 1. p. 250. Putsch.* Agnoscit *Donat.* syllepsin et in illo *Ter. Andr. prol. 3.* Populo ut plerent quæ fecisset fabulas, ad fecisset, inquit, retulit fabulas, non ad plerant: et est figura syllepsis. V. alia apud *Grammaticos*, Latine conceptio dicitur (*V. CONCEPTIO*) ejusque tres species statuit *Mar. Plot. Sac. loc. cit.*

SYLLOGISMATICUS, æ, nm, adject. συλλογισματικός, syllogismis constans, ut Syllogismaticum Aristotelis breviloquium, apud *Fulgent. 1. Mythol. præf. ad fin.* Hoc *Tertull. Anim. 6. a med.* vocat *Aristotelis minutiloquium.*

SYLLOGISTICUS (synlogismus), i, m. 2. (σύνλογισμός) Secundum licenter produxit in variis spondaico *Sidon. Paneg. Anth. 175.* Argumentis dat rella syllogismis. — Syllogismus proprie est retiocinatio, qua enim ex alio colligitur: v. gr. quum arithmetice subductis calculis multarum rerum summam colligit, id enim proprie hæc vox significat: transitate vero, quum disputantes, ex eo, quod est manifestum, id, quod non est, deducimus, deduzione, ratiocinatio, syllogismo. — Forma syllogismi in scholis philosophorum est, ut tria habeat enunciatæ, quorum prius propositio, alterum assumptio, tertium complexio et conclusio dicitur. Sed ne ipsi quidem philosophi, ni est apud *Gell. 2. 8.*, nedum oratores, aut numerum illum aut ordinem servant. V. *Quintil. 7. 8. 1.* ubi etiam species oratorii syllogismi enumerat. — De syllogismis in universum dequa variis eorum generibus fuisse dismerit *Boeth. in Arist. interp. ad comment. Univisatur* — a) In bonam partem. *Plin. 2. Ep. 3.* Crebra vonήματα, orebit syllogismi, circumscripti et effecti. Adde *Quintil. 3. 6. 43.* et alibi, *Gell. loc. cit. etc.* — b) Aliquando in malam partem. *Seneca Ep. 108.* ante med. Relictis ambiguitatibus et syllogismis, cavillationibus et ceteris acuminis irriti ludicri.

SYLLOGISTICUS, adverb. (syllogistici) more syllogistico. *Boeth. Arist. Anal. post. 1. 9.* Concligit autem quosdam non syllogisticos dicere propter id, quod accipiunt atriisque consequentia.

SYLLOGISTICUS, Græca positio, at SYLLOGISTICUS, æ, um, adject. συλλογιστικός, ad syllogismum pertinens.

1.) Proprie. *Quintil. 5. 10. 8.* Cicero statum syllogisticum ratiocinativum appellat. Adde *Castod. De dialect. et Boeth. passim. Jul. Vict. Art. rhet. (edente A. Maio) 11. p. 60.* Syllogisticum enthymema est, quod ad imaginem syllogismi ex multis aliquid colligit. Ut si dicemus:

Adulterium multis modis arguitur: quod munuscula missa sint, quod ad cellulam saepius convenit ancillis, quod ad domum mariti accessum est, quod qui accesserit, latere voluerit. Atque haec omnia quum adstruxerimus, tunc concludimus: Quod si munera missae doceo et cum ancillis familiaritatem habuisse et egressum furtim, quid est, quod non ex his omnibus adulterium videatur esse commissum? *P. ELENCTICUS.*

11.) Translati. *Ambros. 6. Hexaem. 4. de cane.* Obiens singularum esultarum esordia, tacitus secum ipse pertractat, velut syllogisticam vocem sagacitate colligendi odoris emittens.

SYLLOGIZANS, anti, particip. *V. voc. seq.*
SYLLOGIZO, *sa, are, n. 1. (συλλογίζω)* Part. *Syllogizans.* — Syllogizo est syllogismo utor, syllogistic loquor, syllogizare. *Boeth. Arist. Anal. post. 1. 9.* Aliquando quidem syllogizare non contingit as sceptis, aliquando vero contingit. *Id. Arist. Anal. pr. 11. 1.* Disiectiles percontant quidam interrogatio contradictionis est, syllogizanti vero sumptio apparentia et probabilla.

SYLYA aum deriv. *V. SILVA.*

SYMBOLA (symbola vel simbola), *ae, f. 1. σύμβολη*, collatio in univ. *universum.*

1.) Proprie et speciatim dicitur de pecunia, quam sodales pro se quisque conferunt, simul cenaturi: quam *Cic. 2. Orat. 57. a med. col. lectam* vocat (It. *stregua*, *rata*, *scotto*; Fr. *écot*, *collation pour un repas*; Hisp. *escote*; Germ. *der Geldbeitrag*; Angl. *a shot or club*). *Plaut. Curc. 4. 1. 13.* Symbolarum collatores (sunt) apud forum piscarium. *Id. Stich. 3. 1. 28.* Quod condidit in symbolum ad cenam, ad ejus conservum Sagarium. *et ibid. 34.* Symbolam dabo at iubebo ad Sagarium cenam coqui. *Ter. Eun. 3. 4. 1.* Aliquot adulescentuli colimus in Pirro in hunc diem, ut de symbolis esumus. *Ritschel. et Fleckeis.* ubique symbola edid. Sic symbolum pro symbolum, apud *Plaut. Bacch. 2. 3. 29.* ex eod. *Ritschel.*

11.) Translati. *¶ 1.* Est a primitiva vocis potestate, in univ. accepta, collatio. *Sidon. 4. Ep. 3. de libr. Claud. Mamert.* Si quidem dum se adversus aum, quem contra loquitur, esserjat, morum ac studiorum linguas otrinosque symbolam iure sibi vindicat. *¶ 2.* Lapide servus, apud *Plaut.*, cui verba herne multata fuerat, *Epid. 1. 2. 23.* Sine meo sumptu parat jam sunt scopulis symbolae. *¶ 3.* De quaestinnoculis in convivio agitate, *Gell. 6. 13.* Tales apud Taurum symbolae taliaque arant secundarum mensurarum, ut ipse dicens solitus erat, *τραγῆματα.*

SYMBOLICE, adverb. *συμβολικώς*, solto metaphora, sub symbolo, per metaphoram, figurate. *Gell. 4. 11.* *Κυάμους* hoc in loco testiculos significare dicunt eosque more Pythagorae operie atque symbolica *κυάμους* appellare, quia sint *εἰς τὸ κυάμῳ δεῖναι καὶ αἰνῶνι τοῦ κυάμῳ*, et gemitur humanae vim praebent.

SYMBOLICE, *ae, f. 1. Συμβολική*, dea, quae varietatibus omnibus vultura componens auspiculorum proventus pensat viribus futurorum, ut scribit *Capell. 9. p. 303. V.* quae annot. *Horpius.*

SYMBOLICUS, *a, nm, adject. συμβολικός*, ad symbolum pertinens, qui aliquid significat. *Charis. 2. p. 134. Putsch.*

SYMBOLIUM, *ti, n. 2. (symbolum)* idem ac symbolum. *Hieronym. Ep. 28.*

SYMBOLO, *oals, m. 3. V. SIMULATOR.*

SYMBOLUM (symbolum), *l, n. et*

SYMBOLUS (symbolus), *l, m. 2. σύμβολος* et σύμβολον, signum, nota, indicium, as quo quid cognosci potest (It. *segno*, *contrassegno*, *segnalet*; Fr. *signe*, *marque*, *caractère*, *cachei*; Hisp. *signo*, *marca*, *seño*; Germ. *die Marke*, *das Kennzeichen*; Angl. *a ring*, *ring-seal*, *signet*). *¶ 1.* Generalit. *Justin. 2. 12. 8.* Quum colloquendi copiam non haberet, quo applicituri erant, symbolos proponi ad sasis proscribi curat: Quae vos, Iones, dementia tenet? etc. Sunt qui hic leg. *symbola*: sunt etiam qui *symbolas*: sed

hi male, *symbolum* cum *symbola* confudentes: quod viri docti jam pridem admonuere. *Apul. 2. Dogm. Plat. ante med.* Divisionum sequasitas et eorum, quae pecta sunt, *symbola*, h. e. tabulae, tesserae, arrhae, pignora et alia, quae contractum signa sunt. *Atti leg. symbola.* *¶ 2.* Speciatim apud Latinos aulur, quia illo utebantur ad epistolas et vasa obduenda et in pignus atque argumentum auspiciis rei promissae. *Cato apud Fronton. 1. ad Antonin. Imp.* (edente itarum *A. Maio*) sp. 2. ad fin. Numquam ego erectionem datavi, quo amici mei per *symbolos* pecunias magnas caperent. *Plin. 33. Hist. nat. 1. 4. (10).* Annulum Graeci a digitis appellaverunt: apud nos prius ungulum vocabant: postea et Graeci et nostri *symbolum*. *¶ 3.* Item ipsa imago aulo impressa *symbolum* est. *Plaut. Pseud. 1. 1. 53.* Ea causa miles hic reliquit *symbolum*, Expressam in cera ex aulo suo imaginem, Ut, qui huc esseret ejus similem *symbolum*, Cum eo simul me mitteret, et 2. 2. 52. Tu epistolam hanc a me accipe atque illi dabo. Nam hic *symbolum* est inter berum meum et tuum da muliere. et 2. 4. 26. *psavv.* Epistolam modo haec intarcepi et *symbolum*. *CHAR.* *symbolum*? quam *symbolum*? *psavv.* qui a mille allatu et modo. *Adde Bacch. 2. 3. 29. ¶ 4.* Apud Ecclesiasticos scriptores *symbolum* est regula seu formula eorum, quae credenda sunt ex fide divina, quae fides ab infidelibus discernuntur. *Augustin. Ep. 214. 2.* Tota Ecclesia in *symbolo* constituitur (*Deum*) Judicare vivos et mortuos. *Adde Rufin. Comment. in Symb. Apost. 2.* Hinc *Prudent. 2. esp. orsp. 437.* Confunderent omnia Huc inde membra in *Symbolum*: Mansuescat orbis subditus, Mansuescat et summum caput. *h. e. fidem Christi.* — *Symbolum* accipere et reddere dicebantur baptizandi, qui, antequam baptismum reciperent, *symbolum* memoriter proferebant. *Augustin. Ep. 67.*

SYMMETER et, Graeca positione, *symmētros*, mētra, mētrum, adject. *σύμμετρος*, ejusdem mensurae seu proportionis, *symmetrico*, *proportionato*, *fatto con simmetria*. *Vitruv. 1. 2.* *Symmētros* est eurythmia causa. *Boeth. Arist. Anal. pr. 1. 23.* Ut quando diameter est *symmetris* eo quod sunt abundantia aequalia perfectis, posito *symmetris*. *Id. Anal. post. 1. 2.* Non est scire, ut quod diameter sit *symmeter*.

SYMMETRIA, *ae, f. 1. συμμετρία*, commensura, convenientia mensurae, apta proportio multarum partium inter se congruentium, *proportione*, *simmetria*. *Vitruv. 1. 2.* *Symmetria* est ex ipsius operis membris conveniens consensus ex partibusque separatim, ad universas figurae speciem, rates parte responsus: ut in hominis corpore, e cubito, pede, palmo, digito ceterisque partibus *symmetros* est eurythmia qualitas: sic est in operum perfectionibus. *Varro Sat. Men. 52. p. 150. Oehl.* *Symmetria* adium confutabat architectones. *Plin. 34. Hist. nat. 8. 19. (58).* de *Myrrone*. Numerosior in arte, quam *Polyclerus*, et in *symmetria* diligenter. et *ibid.* de *Lysippo*. Non habet Latium nomen *symmetria*, quam diligentissime custodivit, nova in tacta quae ratione quadratas veterum staturas permutando. *Id. 35. ibid. 10. 36. (67).* *Parrhasius* primus *symmetriam* picturae dedit. — In plur. nm. *Vitruv. 1. 3. extr.* Membrorum commensura iustas habet *symmetriarum* rationes. — *NE.* Latino vocabulo commensus dicitur a *Vitruv.* loc. modo cit. et 3. 1., congruentia et aequalitas a *Plin. 2. Ep. 5.* commoditas a *Sueton. Aug. 79. in fin.* competentia a *Gell. 1. 1. sub fin.* Haec non placuerunt scilicet *Plinio* sculori loc. cit., quum dicit, *symmetriam* Latium nomen non habere.

SYMMETROS. *V. SYMMETER.*

SYMMYSTA, *ae, et Graeca positione*

SYMMYSTES, *ae, m. 1. συμμύστης*, illudem saceris institutus et, ut loquitur *Apul. Demag.*, eorumdem solaminiis particeps. *Id. ibid.* Unius Liberi patris *symmystae*, qui adstis, scitis etc. Recentiores tamen leg. *mystae*. *Adde Schotias. ad Juvenal. 6. 533.* — Etiam de Christiano pra-

bytero et monacho usurpat *Hieronym. Ep. 58. n. 11.* Ad teipsum (*Paulinum presbyterum*) veniam *symmystae*, sodalem meum et amicum. et *Ep. 66. n. 9.* ad *Pammachium monachum*. Sed prophetarum quotidie medullas bibas, Christi mystae, patriarcharum *symmystes*.

SYMONIANUM trifolium vel, ut alii scribunt, *Simonianum* vel *Symoniacum*, quid sit apud *Colum. 6. R. R. 17. ante med.*, incertum olim erat. *Morgagnius epist. 3. in Colum. § 31.* multa disserit et legendum conficit *siler* vel sit *montanum*. Verum *Pontederus* in *Antiqu. Lat. et Graec. p. 543. et Schnellerus* ad *Colum. loc. cit.* es Codicibus et ex comparato simili loco *Peget. 3. R. R. 4. a med.* corrupta *Columellae* verba ita scribenda statuerunt: Si *montanum trifolium invenitur* etc., quos secutus Italus interpret *B. Del-Bene* ita vertit: *Se trovasti trifoglio montano.*

SYMPASMA, *axis, n. 3. σύπασμα*, medicamentum pulverent, quod corpori adspargitur. *Cat. Aurel. 2. Acut. 38. 318. et alibi.* *Adde Prob. in App. 25. p. 195. 19. Keil.*

SYMPATRIA, *ae, f. 1. συμπάτεια*, compassio, naturalis consensus et convenientia, qualla est maris cum luna aestate et heliotropii cum natura solis, *sympatia*, *inclinazione naturale*. *Græca* vox est, et Graeci perpetuo litteris scribitur a *Cicerone*, quem quidam Lexicographi asserunt ad ejus usum confirmatum. Uus est lemen Latine *Vitruv. 1. 1. ad fin.*, ubi ait: Similiter cum astrologis et muscis est disputatio de *sympatib* stellarum. Item *Varro* apud *Non. p. 458. 24. Merc.* Quam *sympathiam* lumbi ad oculos haberent. *Adde Plin. 28. Hist. nat. 7. 23. (84).* et *ibid. 9. 41. (147).* et 37. *ibid. 4. 15. (59).*

SYMPERASMA, *axis, n. 3. συμπεράσμα*, conclusio, id quod ex positis vel concessis concluditur. Est syllogismi species, apud *Capell. 4. p. 98.* Quid syllogismus, quid *symperasma*, quid prædicativus syllogismus etc. et p. 127. Hoc a Graeci *συμπεράσμα* dicitur, a nobis dici potest conclusio conclusio.

Homonym. in quo differat *symperasma* a syllogismo, *V. apud eund. loc. cit.*, qui tamen est antiquiorum, puta Aristoteli, notione discat, quibus *συμπεράσμα* est simplex ex propositione et assumptione (quae *προτάσεις* vocantur) conclusio, a *παρασι* dicta (*Arist. Anal. pr. I. 9. etc. V. vocis συμπεράσιν* usum *Arist. Phys. I. 3. et περασιν Anal. pr. I. 25. Cf. Trendelenb. Et. Log. Arist. § 21. et 63.*).

SYMPHONIA, *ae, f. 1. (συμφωνία)* *Symphonia* scribitur in *Inscr. in Annal. dell' Institut. arch. a. 1836. p. 10. V. ONOM.* — *Symphonia*, spectata litterali voce vi, est consonantia, concentus; aptius vero apud rei musices scriptores, temperamentum sonitus gratiae ad scutum vel acuti ad gravem modulamen efficiens, ut docet *Cassiod. de music.*, ubi sex ejus species proponit.

1.) Proprie. *¶ 1.* Generalit. *Chalcid. Tim. 44.* Es accentibus et succentibus variata ratione musices cantilena *symphonia* dicitur. *accordo.* *Adde Isid. 3. Orig. 20. 3. Vitruv. 1. 1.* Mathematica ratione sonituum discriminis ad *symphonias* musices seu concentus componuntur divisa circinatiois in diatessaron et diapente et diapason. *Capell. 7. p. 239.* Tres *symphonias* continet harmonia, id est diapason, hemulion, diatessaron. *Boeth. 2. Arithm. 54. in temmate.* Maxima et perfecta *symphonia*, quae tribus distenditur intervallis. *¶ 2.* Speciatim est musicus concentus, concerto musice, concerto, *sinfonia*. *Horat. Art. P. 374.* Ut gratas inter mensas *symphonia* discors ostendit. *Seneca Ep. 12. ad fin.* Ad *symphoniam* canera. *Cic. 5. Ferr. 44. 105.* Quum in sia convivii *symphonia* caneret maximasque oculis ministraretur. *Id. Cat. 15. 35.* Bais acta convivia, comessationes, cantus, *symphonias* etc. *Plin. 10. Hist. nat. 29. 43. (84).* Luscinias jussas canera cepisse et cum *symphonia* allaturasse.

11.) Metonymica dicitur de musico instrumento, et speciatim *¶ 1.* De classico militari,

apud *Egyptios*. *Prudent.* 2. *advers. Symmach.* 527. signum symphoniae belli *Egypto* dederat. Cf. *Anthol. Lat.* 742. 60. — Item apud *Parthos*. *V. Plutarch. Crass.* 23. ¶ 2. Sumitur etiam, aequalis Latinitatis *æva*, pro organo musico. *Hieronym.* *Ep.* 21. n. 29. Male quidem de Latinis symphoniam putant esse genus organi; quum concors in Dei iudibz concentus hoc vocabulo significatur. Attamen *Isid.* 3. *Orig.* 22. *ad fin.* Symphonia vulgo appellatur lignum cavum ex utroque parte, psille estante, quem virgulis binis et inde musci feriunt: atque in ea ex concordia gravis et acuti suavisque cantus, *ὁμοφωνία*. *V. Arevali* adnot. ad loc. cit. Cf. etiam *Cels.* 3. 18. Quorundam dissonantia tristis cogitationes, ad quod symphoniam et cymbala strepitusque proficiunt. et *Plin.* 9. *Hist. nat.* 8. 8. (24). Delphinus mulcular symphoniam canit et præcipue hydrati sonat. *V. Rich.* ad h. v. — Apud *Fulgat. interpr. Dan.* 3. 5. et seqq., ubi symphonia cum symphonia conjungitur, videtur hæc esse tibie utricularis, Itellæ cornamusa, que Asiaticis populi utebantur. Denarium gentis Papiæ hæc duo instrumenta simul juncta representant, ut videre est apud *Cavedoni* in *Opusc. di Modena.* T. 1. p. 173. Ceterum Daniellæ interpretæ vel instrumenta musica Babylonensia, a quibus Græci, ut ab aliis Orientalibus gentibus, plura mutuati sunt, nominibus appellavit Græci; aut eas potius Græci instrumenta Babylonem detulerunt, nam cæcis musicis, inquit *Zenonem* *Hist. anc.* V. p. 129., fuit ut æri dedita auxilium et eis ecclesiarum; les riches Babylonensia deditissent d'esculer aux-mêmes. ¶ 3. Est etiam corpus symphoniacorum servorum. *V. Dirksen* ad h. v. — *NB.* Quæ de symphonia verba (quum symphoniacam appellant alii) essentur a nonnullis Germanisque verbis *Plin.* 26. *Hist. nat.* 7. 23. (40), incerta omnino sunt. *Harduin.* et *Sillig.* pro symphonia cū MSS. posuerunt *gromphæna*; alii vero aliter. Cf. tamen *SYMPHONACUS*, s. um.

SYMPHONĪACA, s. *V.* voc. seq. in fin.

SYMPHONĪACUS (symphoniacus), a, um, adject. *συμφωνικός*, ad symphoniam pertinens, symphoniacus. *Arnob.* 2. p. 73. Idcirco (res mundi ex se genitas) animas huc misit, ut res augustissimi nominis symphonice agerent et distunderent artes? — *Symphoniaci* homines, servi vel pueri, suonatori, musici, *συμφωνικοί*, eunt qui ad modulationes musicas concentibus conciliandos comparantur. *Cic. Mil.* 51. 55. Mitto cum symphoniacos pueros acrior dacebat. *Id. Divin. in Q. Cæcil.* 17. 55. Ad hoc præfectus Antonii quidam symphoniacos servos abducebat per injuriam, quibus se in classe uli velle dicebat. *Ascon.* ad hunc locum adnotat, adhibitos fuisse etiam in navibus symphoniacos, qui remigantibus celestium canentem vel per ænem vocem, hoc est ore proleant, vel per citharam, et in Argo navi. Sed quis hic in classe dixit, possumus intelligere, ad hoc symphoniacos capi solere, ut in classe pugnantibus clementem cadent; unde ipsi tubæ classis nomen positum est *classicum*. Hæc *Ascon.* *V. ARREPTICUS*. — Hinc absoluti, substantivorum more

• *Symphoniaci*, s. f. 1. herbe, quæ et hyoscyamus seu jusqueleus et iacina dicitur. *Apul. Herb.* 4. *Pallad.* 11. *R. R.* 12. sub fin., *Fest.* 3. *Veterin.* 68., *Pelagon.* 6. 10. et *Marcell. Empir.* c. 36. p. 140. retro.

Symphoniacus, i, m. 2. musicus. ¶ 1. Genarati. *Inscr.* in *Annali dell' Istit. archeol.* p. 1856. p. 10. n. 7. *ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΚΩΝ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΑΚΩΝ*. Alia ibid. p. 18. n. 97. *ΚΑΛΟΙ ΣΥΜΦΩΝΙΑΚΟΙ* QVI SACRIS ΕΥΒΟΛΙΣ ΠΑΡΕΤΥ (sic) ΕΥΝΤ etc. Alia ibid. p. 18. n. 93. vocem Latinam habet musicarius. ¶ 2. Speciatim symphoniaci vocantur, qui scabellæ pede pulantes et tibies ore inflantes saltantes choris obstreperant. *V. Augustin.* loc. cit. in SCABELLUM.

SYMPHONĪACUS, i, *V.* voc. præced.

SYMPHONĪUM, i, n. 2. Idem ac symphonia. *Schol. Bern.* 3. ad *Virg.* 2. *G.* 193., ei vera est lectio.

SYMPHYTON ei

SYMPHYTUM, i, n. 2. *σύνφυτον*. ¶ 1. Est genus herbe, illo nomine *halum* vel *halus*, apud *Plin.* 27. *Hist. nat.* 6. 24. (41). *V. integr.* loc. ¶ 2. Est etiam aliud symphyti genus apud eund. 14. *ibid.* 16. 19. (108), quod alii *hele-nion*, illi medicum vocant. Vide etiam *Theod. Priscian.* 3. 18. et *Marcell. Empir.* c. 17. p. 111. retro., ubi *symphytum* quidam vocant laulem rusticam, quidem vero allium (sic) gelliscum.

SYMPINIUM, i, n. 2. genus vasis, ex quo plures bibere possunt vel quo in compositationibus utebantur. *Arnob.* 7. p. 235.

SYMPLAGIUM. *V. SEMIPLAGIUM*.

SYMPLASIA, drum, n. plur. 2. fortasse Idem ac *isplasia*. *Augustin.* in *Ps.* 63. n. 19. ad fin. Quid empturus est, ut facias? quæ symplasia quaeriturus es? *Alit leg.* amplestre.

SYMPLECTOS, on, adject. *σύνπλεκτος*, colligatus, connexus; sed usurpatur more substantivi, et significat quoddam genus pedis metrici, qui duabus syllabæ longis et tribus brevibus constat, ut *symphoniacus*. *Diomed.* p. 481. 27. *Keil.*

SYMPLEGAS, adia vel ados, f. 3. *συνπληγᾶς*, dum insula sunt vel potius scopuli in Ponto Euxino apud eis Bosphori Thracii, quæ et Cyenæ dictæ sunt, de quibus *V. ONOM.* a *συνπληγᾶς*, simul percussio, collido; fabulantur enim poetæ, olim mobiles fuisse et inter se concurrisse: donec, navi Argo medias pertraisante, deorum imperio stetero. Origo fabulæ inde est, quod parvo discretæ intervallo, ex adverso intrantibus geminæ cernabantur, paululumque distare acie, coactulum speciem præbent. — Transiste usurpat — a) De compactione et cohesione neliim. *Ascon. Epigr.* 108. 8. rotas inguine, auras, Tergum, colla, humeros, lateæ symplegadis entrum. h. e. podicem. Adde *Martial.* 11. 99. — b) Item de complexione et cohesione limi in vadis maritimis. *Rutil.* 1. *Itiner.* 361. Ut præbeate algam dani symplegades limi, Servet inoffensas emitte clara notas. — Hinc figurate *Julian.* apud *Augustin.* 4. *Op. imperf. contra Julian.* 13. Quo furore numquam cariturus es, nisi prius obscenorum dogma rejeceris: quæ inter penitentiam pudorem, numquam tamen a Christianis aversum, et argumentationis inopiam, graves perferens symplegades, necesse est, ut bona dicta, quibus obrueris, aut sequaris aut loceas.

SYMPLEGMA, alis, n. 3. *συνπλεγμα*, *συμπλοκή*, complexio, copulatio, gruppo. ¶ 1. De signo, quo duo vel plures invicem emplexi vel osculati vel luctantur, usurpat *Plin.* 36. *Hist. nat.* 5. 3 (24). ¶ 2. Est etiam obscena copulatio splinbriarum ac præcipue blitricorum in cæcis deorum amores in scena representantium, quæ depicta videbatur in tabellis Elephantidiæ. *Martial.* 12. 43. Sunt illic Veneris novæ figuræ, Quales perditus eudeat futor: Præsent et læcent quid (præstiterint) aetoli: Quo symplegmata quinque copientur; Qua plures tenentur a catena. *Arnob.* 7. p. 239. Mimis nimirum dil gaudet: et illic vis (deorum) præstas neque ullis hominum comprehensa naturis libentissime commodat audiendis his auras, quorum symplegmatis plurimis intermixtos se esse densissimos in materiam norunt.

SYMPLOCE, es, f. 1. *συνπλοκή*, complicatio. Ita appellatur figura rhetorica, ubi et incipit semper ab una parte orationis at toties in unam atque eandem desinit: at est: Quis legem tulit? *Rutil.* Quis deconviros, quos voluit, creavit? *Rutil.* Hæc *Capell.* 5. p. 175.

SYMPLOCEUS (sumporus), i, m. 2. *σύνπλοκος*, significare videtur liliæris comitum; sed usurpatur speciatim de sodalibus collegii cujusdam funerarici, in *Inscr.* apud *Bruzza Iacris*. *Vercell.* p. 131. D. M. ΑΥΓΥΡΙΩΝΕ ΜΑΓΙΣΤΡΩ ΣΥΜΠΛΟΚΕΩ.

SYMPLOCIACA, drum, *V.* voc. seq. in fin.

SYMPLOCIACUS, a, um, adject. *συνπλοκικός*, convivialis, ad symposium seu convivium pertinens, da convivio. Apud *Gell.* 6. 13. in titulo ita legitur: De quaestione apud Taurum phi-

losophum in convivio agitata, quæ symposiaca vocantur. — Hinc

Symposiaca, orum, n. plur. 2. ebrietas, substantivorum more. Ita notatur liber Platonis et Plutarchi, quod Symposium inscribitur, quæ scilicet bujusmodi quaestiones continet. *Gell.* 4. 11. sub fin. Plutarchus in Symposiaca dicit, et 17. 11. a med. Plutarchus in libro Symposiacaorum.

SYMPŌSION ei

SYMPŌSIUM, i, n. 2. *συνπόσιον*, compositio, convivium, convivio. *Cic.* 9. *Fam.* 24. Ut sapientius nostri, quam Græci: illi *συνπόσιον* aut *συνδαινα*, id est compositioes aut concenationes, nos convivia, quod tum maxime simul vivitur. — Hoc nomine inscriptus est Platonis liber *περί ἔρωτος*, h. e. de amore, in quo Alcibiadem cum aliis inducit in convivio disputantem. *Gell.* 1. 9. Hic a Symposio Platonis incipere gessit, propter Alcibiadis comissionem. *Nepos Alcib.* 2. De quo mentionem facit Plato in Symposio. Adde *Ascon.* *Edyll.* 13. extr. Item liber *Xenophonis*, de quo *Plin.* 34. *Hist. nat.* 8. 19. (79). — *Symposium* est etiam nomen sodalitiis sive collegii, ex convivio, quod facere solent bujusmodi sodales, in *Inscr.* apud *Bruzza Iacris*. *Vercell.* p. 129. — *NB.* De nom. propr. *V. ONOM.*

SYMPŌTICUS, a, um, adject. *συνποτικός*, ad symposium pertinet, ut *Symptotica* quaestiones apud *Gell.* 6. 13. in *laminato*.

SYMPALMA, alis, n. 3. *σύνπωμα*, vocum copulatio in cantendo seu psallendo. *Augustin.* in *Psalm.* 4. sect. 4. et *Isid.* 6. *Orig.* 19. 15. *V. PSALMA*.

SYMPTŌMA, alis, n. 3. *σύνπτωμα*, sintoma, effectus cum morbo conjunctus. *Cæli. Aurel.* 3. *Acut.* 13. ante med. Omnia minuantur, quæ Græci symptomata vocaverunt, nos accidentia passionis. et mor. Et ceteris accidentibus, quæ Græci symptomata vocant etc.

SYMPTYCTOS, on, adject. *σύνπτυκτος*, complicatus: quæ voce significatur genus quoddam metri apud *Mar. Plotum Sacerd.* *De metr.* 3. 63. p. 515. 22. *Keil.* Pheretralium trimetrum, quod quidam symptycton, alii eopæsticum dicunt, monoschematismum est: semper enim spondeo dactylo spondeo percutitur.

SYNĀFIA. *V. SYNAPHIA*.

SYNĀRESIS (synhæresis), is, f. 3. *συνήρεσις*, Latine complexio, figura est grammaticorum, quæ duæ vocales in unam contrahuntur, servatis illorum elementis: ut io illo *Virg.* 7. *Æn.* 33. flumina alveo, et 6. *ibid.* 280. Ferretque Eumenides thelami, et *Varron.* *Atacin.* apud *Quintil.* 1. 5. 17. Quum la flagrant defectum fulminis, Phœtbon. *V. SYNALEPHIE*. — Hinc contraria est diarexis, ut in *Europæi, autai*, frequens apud *Lucr.* *Quintil.* loc. cit. et *Donat.* de schematib. p. 1772. *Putsch.* Græce.

SYNĀGŌGA, s, f. 1. *συναγωγή*, congregatio, cœtus hominum, congregazione, unione, società.

I.) Proprie. ¶ 1. Genarati. *Cyprian.* *Ep.* 75. n. 14. Synagoga hæreticorum. *Vulgat. interpr. Eccl.* 3. 30. superborum. *Id. Ps.* 85. 14. potentium. et *Ps.* 7. 8. populum. ¶ 2. Speciatim de convultu Hebræorum. *V. infra.* *Id. Luc.* 12. 11. et *Act.* 9. 2. et alibi. — Et de cœlu Christianorum, sed Græce, apud *Jac.* 2. 2. (Cf. *Epiphani.* *advers. hæc.* 30. 18). ¶ 3. Item de seclatoribus, qui ad cœtum aliquem pertinent. *Id. Apoc.* 2. 9. Se dicunt Judæos esse et non sunt, sed sunt synagoga Satanae. Adde *ibid.* 2. 9.

II.) Translata. ¶ 1. Per metonymiam est locus, in quo conventus habetur, sæpius vero ac speciatim locus publicus, in quem Judæi conveniebant, ut preces funderent et legem Moysicam addiscerant, et quidem singulis sabbatis ex festis; post, etiam cujusvis hebdomadis die secundo et quarto, *synagoga*. *Vulgat. interpr. Matth.* 23. 6. Amant (Pharisæi) primas cathedras in synagoga. *Id. Luc.* 4. 16. Venit (Jesus) Nazareth et intrevit secundum consuetudinem suam die sabbati in synagoga et surrexit legere. Et traditus est ei liber.

Isaia. et ibid. v. 44. Et erat praedicans in synagoga Gellima. *Id. Num. 16. 2.* Quinque viri proce- res synagoga. *Id. Luc. 8. 41.* Princeps synagoga. Adde *Tertull. adv. Jud. 8. et 13. et Cod. Theod. 16. 8. 9.* — Origo synagogarum repetenda est inde a temporibus Machabaeorum in Palaestina, in exteris vero regionibus inde ab exilio Babilonico (*Cf. Jos. De B. J. l. 8. 3. 3.*). Christi et Apostolorum tempora non solum in quavis Palaestina, sed etiam regionum Gentilium urbe, quem magne Judaeorum multitudo incoleret, saltem una erat synagoga, in majoribus vero oppidis vel urbibus plures aut etiam plurimae. Aedes hujusmodi dispositae erant ad formam templi Hierosolymitani, ut atrium cum porticibus haberent et in medio atrio sacrarum quatuor columnis iunctum, cui additum quoddam cubiculum, ubi, aere asperiore, aliquid ut in atrio, secundum familias statatim locis sedibusque iudei congregabantur (*V. Vitrin- ga De synag. vet., Della Valle Reiseb. IV., Th. Sendschr. 5. 105. et Ackerm. op. cit. § 333. et 334. Cf. etiam Thalm. Succod 51. 2.*). — Habita in iis fuisse iudaea atque adeo penes sumptas, testatur loc. *Matth. 10. 17. et 23. 34., Marc. 13. 9., Luc. 12. 11. et Act. 9. 2. et 22. 19.*; quemquam puto, non de synagoga, qua est domus liturgiae accommodata, haec omnia loca strictim esse accipienda. *Cf. Matth. 10. 17. etc. (V. de Synag. etiam Leyrer lo Herzog Enc. 15. p. 299. et Schäfer nli. Zeitgesch. p. 468.).* — Absque synagoga, extra synagogam facere aliquid, conventu et communione fidelium excludere, sacra prohibere, excommunicationis poena afflicere. *Fulg. int. Joh. 16. 2. et 9. 22.* — Pauper aut mater synagoga, qui vel qua honoris causa ex collata beneficiis appellabatur, *Inscr. apud Henzen n. 6145. m. AVILIVS IANVARIVS PATER SYNAGOGAE (sic).* Sic *Cod. Theod. 16. 8. 4.* Hieros et archisynagogos et patres synagogarum et ceteros, qui synagogis deserviant, ab omni corporelli munera liberos esse praecipimus. *et Inscr. apud Gruter. 323. 3. COELIAE PATERNAE MATRI SYNAGOGAE BRITANNORVM. Alia apud Orelli n. 2522. DOMINAE SARA MATRI SYNAGOGARVM CAMPI ET BOLVMNI.* Adde alias epud *Mural. 1044. 6. et 1713. 1.* — In synagoga servi dimitti solent. *Cf. Corp. Inscr. Graec. 2. 1004. et 1005. § 2.* Per synecdochen ipsi congregati in synagoga. *Fulgat. interpr. Act. 12. 43.* Quum dimissa esset synagoga, secuti sunt multi. **SYNAGONUS**, a, um, adject. *συναγωγος*, appellatur lapis quidam finalis apud *Gromat. vet. p. 249. et 405. Lachm.-Rud. Ragonus, septagonus, synagonus. h. e. ejusdem anguli.* **SYNALIPHA**, a, et **SYNALIPHE**, es, f. 1. *SYNALIPEA*. **SYNALLAGMA**, *Alia. n. 3. συναλλαγμα*, conventio, placitum (mutuae praestationis). *Cod. Theod. 2. 14. 7. § 2.* **SYNALIPEA** (synalipha), a, et **SYNALIPEE** (synalipha), es, f. 1. *συναλοιφή*, figura poetica, qua ultima vocalis aut diphthongus praecedentis dictionis a prima vocali vel diphthongo sequentis excipitur et quodammodo absorbetur: a *σύν*, simul, et *αλοιφή*, pressio, vel *ἀπό τοῦ συναλοιφῆς*, hoc est a coniungendo, propterea quod per eam duae syllabae in unam coalescant, ut in illo *Virg. 2. Aen. 1.* Cunctuere omnes intantiqua ora tenebant. — Differt a synaeresi, quod ea lo eadem dictione duas vocales coarctat, haec in duarum finis et iunctio. *Quintil. 1. 5. 17., Charis. 4. p. 249. Putsch., Diomed. 2. p. 437. ibid., sed unius Graeco. Latine Quintil. 9. 4. a med. Nam synalipha facit, ut ultima syllaba pro una sonet. Adde Priscian. 7. p. 279. Putsch. et Isid. 1. Orig. 35. 5.* **SYNANCHE**, es, f. 1. *συνάγχη*, asidua, equi- nanzia. *Cael. Aurel. 3. Acut. 1. 3.* Si interius atque exterius at in utraque parte fuerit tumor, tunc proprio nomine synanchen memorari nuncupandum. *Cf. eund. ibid. n. 1. Gell. 11. 9. Synanchen pati. Adde Feget. 3. Veterin. 10. 3. et 5.* — Narrat Gell. loc. cit. lapidam de angina Demosthenis historiam. Quum Isaii Milie-

lorum Athenas venissent quippiam rogatum, Demosthenes contra eorum pestulata acri oratione usus, eos dixit rejiciendos. Re in posterum prolata, venerunt ad eum domum legeli et, grandem pecuniam polliciti, obliuenerunt, ut ne contra eos amplius diceret. Postridie reo illi in forum, isai multa et fascis collo circumvolutus: excusavitque synancheu, quod contra Milios, ut promiserat, verba non faceret. Tum e populo uoum exclaimasse seruo, non synanche Demosthenem, sed argyranche laborare.

SYNANCHICUS, a, um, adject. *συναγχικός*, ad synanchen pertinens, ut Synanchica passio. *Cael. Aurel. 2. Acut. 25. 140.*

SYNAPHÉ, es, f. 1. *συνάφη*, conjunctio. *Boeth. 1. Music. 24.* Est igitur synaphe, quae conjunctio dicitur, duorum tetrachordorum vox media, superioris quidem acutissima, posterioris vero gravissima.

SYNAPHIA (synafia), a, f. 1. *συνάφια*, conjunctio. *Mar. Victorin. 3. p. 2568. Putsch.* Ita binae bases, hoc est breves ac longae junctae per synaphem ut Graeco vocant, oes per conjunctionem. *Id. p. 2569.* Diximus ionicum *ἀνρό μαζωος* gigni, per synaphiam, id est, quum viciniam breves longis aut longae bravibus syllabis, prout metri mensura fuerit, subiunguntur. Adde *Serv. De metr. Horat. p. 471. 12. Keil. et Terentian. p. 2429. Putsch.*

SYNAPOTINESCONTES, *συναποτινέσκοντες*, simul morientes, commorientes, titulus cuiusdam Graeco comediae. *Ter. Adelph. prol. 6.* Synapothuescontes Diphili est comedia: Ram Commorientes Planus facit fabulam.

SYNARISTOSE, arum, f. plur. 1. *Συναριστώσαι*, b. a. feminae simul praesentes: a *σύν*, simul, et *ἀριστώω*, predeo. Nomen est comediae Menandri et Caecilii, in quibus tales feminae inducuntur. Memoretur a *Plin. 23. Hist. nat. 9. 81. (159).*, *Gell. 15. 15. et Non. p. 370. 14. Merc.*

SYNASTRIA, a, f. 1. *συναστρία*, constellatio, sentio, quem habet apud Mathematicos genethliacorum. *Auct. Querol. 2. 4. 168.* Hora est: mihi synastria haec placet. *V. Klinkhameri adnot.*

SYNATHEISMUS et rectius

SYNATHEISMUS, i, m. 2. *συναθεισμός*, figura, qua multa simul concervantur. Potest autem et singulis verbis et plurium verborum conjunctione fieri, ut docet *Rutil. Lup. De fig. sent. 2.* Singulis verbis, ut apud *Ter. Heaut. 2. 1. 15.* Mea est procer, potens, magnifica, sumptuosa, nobilis. — Plurium verborum conjunctione, ut apud *Sall. Cat. 5.* Audax animus, ejuslibet rei simulator, alioqui apparet, aut profusus, ardens in cupiditatibus etc. *V. CONGERIES.* Adde *Caesiod. in Ps. 75. 12. et 87. 13.* — Ipsa vox Graeco est et Graeco scribeoda; quamquam in recentioribus editis aliquando Latino litteris scribitur.

SYNAXIS, is, et eos, f. 3. *συναξίς*, congregatio vel locus, in quo congregatio fit. *Venant. 8. carm. 17. 1.* Repetit qualis ocellis intra pla septa synaxis? h. e. monasterii.

SYNCATÉGOREMA, *Alia. n. 3. (συνακατηγόρημα)* Priscian. 2. p. 574. *Putsch.* Partes orationis, nomen et verbum, sola per se conjuncta faciunt orationem; aliae autem partes syncategoremata, hoc est consignificatio, appellabatur.

SYNCECHYMENOS, oo, adject. confusus, quo significatio unus et eisdem modis metricali, de quibus *Diomed. 3. p. 500. Putsch.* Sed *Keil Graecis litteris dedit. V. SYNEZEUGMENOS.*

SYNCERASTUM, i, n. 2. *συνκαστόν*, Graeco est rerum commistio, quasi conformatum. Par synecdochen ponitur pro omni edulio. *Varro 7. L. L. 11. Mili. Plantas in Phagone, Hionis syncerasto perit. Syncerastum est omnia edulium a quoque vocabulo Graeco.*

SYNCERUS. *V. SINCERUS.*

SYNCHŌRESIS, is, f. 3. *συνχῳρησις*, coactio, figura rhetorica, quae locum habet, quoties aliqua importuna desiderantibus conceduntur, quae ad utilitatem ipsorum pertinet, non possunt, ut ait *Cassiod. in Fr. 71. v. 31. Cf. Auct. Schem. Dian. 22. Isid. vero 2. Orig. 21. in*

fin. Synchoreasis est quum differimus aliquid petentes, ut aliud interim nos permittant dicere.

SYNCHRISMA (synchrisma), a, f. 1. et

SYNCHIRISMA, *Alia. n. 3. συνχίρμα*, inunctio. *Pelagor. 4. Veterin. a med.* Inde synchrisma curetur. *Feget. 3. Veterin. 45.* Post synchrisma ad curandos armos ludacitur. *et 6. ibid. 18.* Compositio synchrisma. *et 5. ibid. 12.* 3. Synchrisma (scribe synchrisma) etiam (sumentum) peruosa lo sole. Adde *Marcell. Empir. c. 1. p. 88. retro.*

SYNCHRONUS, a, um, adject. *συνχρονος*, aequalis, contemporaneus. *Hieronym. praef. in XII. Proph. Vos admonitas volo, Osee esse synchronon Isaiae. Alii Graeco scribunt.*

SYNCHYSIS, is, f. 3. *συνχυσίς*, confusio, turbatio ordinis, speculatio apud Grammaticos hyperbaton obsecrum seu transgressio confusa et perturbata, id est villam, quo verba inter se longius permisceantur et confunduntur, quam equum est, ut apud *Horat. 1. Sat. 5. 49.* Namque pile lippis inimicum et ludere crudis. *Rectus ordo erat:* Nemque pile ludere inimicum est lippis et crudis. *Charis. 4. p. 245. Putsch., Donat. De trop. p. 1777. ibid., Pompei Comment. p. 310. 6. et Diomed. p. 461. 7. Keil. V. HYPERBATON.*

SYNCIPUT. *V. SINCIPUT.*

SYNCOPA. *V. SYSCOPE.*

SYNCOPATUS, a, um, particip. *V. SYSCOPO.*

SYSCOPE, es, et syncope, a, f. 1. *συνκοπή*, concisio. 1. Apud Grammaticos est figura, qua littera vel syllaba de medio dictionis subtrahitur, ut periculum, vizet, existimem et sescenta huiusmodi apud poetas, leva n mezzo. Quia et pro scriptores, nummum, liberum, triumvirum pro nummorum, liberorum, triumvirorum etc. dicunt: quae de re *Cic. Orat. 45. 46. et 47. multa. Charis. 4. p. 248. Putsch. et Diomed. 2. p. 436. § 2.* Apud rei veterineris scriptores est defecio virium. *Feget. 1. Veterin. 25. 3. V. voc. seq.*

SYSCOPO, es, *σύν*, etum, ars, a. 1. (syncope) Part. *Syncopatus*. — Syncope est viribus destitutio. — Absolute, neutrum more. *Feget. 2. Veterin. 25.* Si quod iumentum syncopaverit, ult agnoscitur signis: plurius ambulabit, tanquam suffusio constructum. h. a. viribus defecerit. — Passiva. *Id. ibid.* Inter suffusos et syncopatos haec distantia est, quod suffusi-Defectores erura incedere solant: syncopati autem etc.

SYNCRASIS, is, f. 3. *συνκρησις*, commistio, temperatio. Unus est ex scribis Valentinianis, apud *Tertull. advers. Valentinian. 8.*

SYNCRISIS, is, f. 3. *συνκρησις*, coactio, comparatio. 1. Apud Ebatore, figura quae Latine collatio dicitur, quum comparatione quadam iustiorum causam nostram, quam adversarii, demonstramus, ut docet *Cassiod. in Ps. 19. 8. coll. Ps. 25. 11.* — Graeco usurpat *Jul. Rustinian. De fig. 37. et Auct. Schem. Dian. 27.* 2. Apud Grammaticos pulatur esse eadem ac synalipha. *Consent. Art. p. 359. 32. Keil.* Synstrophe est vel synchrisis, quum per collisionem concurrentium vocalium subtrahendi ex his aliquam praebatur occasio. Sic *Julian. Tolet. p. CCXXXV. 19. ed. Hag. Synstrophe* — a quibusdam synchrisis nominatur etc.

SYNDESMOS, i, m. 2. *σύνδεσμος*, colligatio, conjunctio. 1. Generationis. *Charis. excerpt. p. 552. 38. Keil.* 2. Speciatim figura rhetorica, Latina coactio, quando sibi aut personae aut causae a se contrariae a se similis comparantur, ut scribit *Cassiod. in Ps. 11. v. 7.*

SYNDICASMOS, i, m. 2. fortasse pro syndycasmos, id est collatio, quando res diversas in contrarium sibi comparantur, apud *Cassiod. in Ps. 51. v. 8. Cf. SYNDESMOS.*

SYNDICUS (syndicos), i, m. 2. *σύνδικος*, qui est aliquo collegio vel civitate ad causam ipsius agendam simulque iura tuenda electus est, sindaco o sindaco, rappresentante di qualche università, collegio o città. *Hermög. Dig. 50. 4. 1.* Munus civile quaedam sunt patrimonii, alla personarum: personae sunt civilia mu-

nere, defensio civitatis, id est ut syndicus fiat etc. *Arcadius ibid.* 18. § 13. Defensores quoque, quos Graeci *συνδικοι* appellant, qui ad certam causam agendam vel defendendam eliguntur. *Cajus ibid.* 3. 4. 1. Quibus autem permixtum est corpus habere, collegii, societatis sive consuevitque alterius nomine, eorum proprium est, ad exemplum reipublicae habere res communes, arcem communem et actorem sive syndicum, per quem tamquam quod communiter agi, fieri oporteat, agatur, fiat. *Ulp. ibid.* 43. 24. 5. § 10. Procurator, tutor, curator municipumque syndicus.

SYNDO vel

SYNDON. *V. SINDON.*

SYNDYASMOS, i, m. 2. *συνδυασμός*, copulatio, conjunctio; speciatim figura rhetorica eadem ac *syndesmos*. *Cassiod. in Ps.* 62. v. 12. et 76. v. 13.

SYNECDŌCHE, et, f. 1. *συνεδοχή*. § 1. Apud Grammaticos, est figura verborum per deductionem, quam subtractum aliquod verbum satis ex ceteris intelligitur, ut *Caelius in Antonium*: Stupere gaudio Graecum simul enim auditur, exipit, *Hec Quintil.* 9. 3. a med. *Ilinc Cic.* 16. *Fam.* 17. Ego hinc porandis mane cogito, scilicet. *Id.* 17. Apud Rhetores est tropus, quo totum ex parte aut contra, vel antecedentia ex consequentibus intelliguntur: siquae octo modis, quos persequitur *Quintil.* 8. 6. 18. *Cic.* 4. *Herenn.* 33. 44., qui intellectionem vocat, *Charis.* 4. p. 245. *Putsch.* et *Diomed.* 2. p. 453. *ibid.*

SYNECDŌCHICE, adverb. (*synecdochicus*), per *synecdochen*. *Hieronym.* 2. in *Matth.* 12. 40. *Synecdochice* totum intelligitur ex parte.

SYNECDŌCHICUS (*synecdochicus*), a, um, adject. *συνεδοχικός*, ad *synecdochen* pertinet. *Hieronym.* 6. in *Is.* 14. 2.

SYNECHES, is, adject. omn. gen. *συνεχής*, continuus, perpetuus. *Capell.* 9. p. 334. Per brevior procelesmaticas, id est disimus *synches* vocatur, quia ipsa assiduas et frequentia comprehendit se invicem syllabae nec magnitudinem aliquam, nec modum divinis potestatis extendit. *Boeth.* 1. *Musica.* 12. Omnis vox aut *synches* (*corrige. synches*) est, quae continua aut disjunctive praedicatur cum intervallo supranon. Et continua quidem est, quae loquentes vel prosam orationem legentes verba percurrimus: disjunctive autem ea est, quam canendo suspendimus, in qua non potius sermonibus sed modulis inservimus. At *Friedl.* lag. Graece.

SYNECHITIS. *V. SYNNEPHITIS.*

SYNECHON, vox Aegyptia, quae significatur herba esdem, quae Latinis dicitur scelerata. *Apul. Herb.* 9. Alii aliter leg.

SYNECHON, omnia, particip. Graecum litteris Latinis, a *συνεχ*, continere, b. e. continens, absolute usurpatum, quo Rhetores eam controversae partem intelligunt, quae confictor omnis de fessio, ad deficit *Fortunatian.* *Art. rhet.* 1. 2. Apud *Augustinum.* *De rhet.* 14. *Jul. Vict.* *De rhet.* 2. al. Graecis litteris scribitur.

SYNECUPHŌNESIS, is, f. 3. *συνεκυφήσις*, figura metrica, eadem quae *synastasis*, Graece originalis aliquis usus. *Mar. Victorin.* 1. p. 3510. *Putsch.* Sed *Heil* dedit Graecis litteris.

SYNECŪTICUS, a, um, adject. *συνεκτικός*, activus, operativus, quae officio et suo efficit, efficiat. *Cel. Aurel.* 1. *Ant.* 14. 113. *Asclepiades* dicit, non esse bellus stipe operantes causas agendam in *Aquila* *conclutis*, quae *synectica* vocant, sed esse *synecticas*, quae Graeci *procatarticas* appellant. *Adde* 3. *ibid.* 15. 119.

SYNECŌNIUM, n, m. 3. *συνεκόνιον*, universalia congregatio seu coetus civitatum qui sedent, concorsus; appellatum vero § 1. Apud *Hebraeos* (voco parte delicta, *synedrion* ab *he* distans, *Latine concilium* apud *Paul.* *Interp.* *2. Cor.* 5. 22.), erat supremus iudicum consessus seu tribunal, ex septuaginta et uno accessoribus constans, quorum alii principes sacerdotum (*ἀρχιερείς*), alii legiparili (*γραμματεῖς*), sili vero seniores erant (*πρεσβύτεροι*), *synedrion*. Porro ad hoc tribunal

referri solebant causae graves; verum a Romanis Iudeis imperantibus relicta quidem est ei juris dicendi itemque capitis desumendi potestas, ita tamen, ut sententia capitis ab eo dicta, nisi a procuratore Romano confirmaretur, rata non esset. (*Cf. Joh.* 18. 31., *Sanhedr.* p. 24. col. 2. et *Jos. Antiq. Jud.* 20. 9.) — Originem *synedrion* repetit historici quidam ab illo Hebraeorum iudicio, quod Moyses constituerat (*Num.* 11. 16. et seq.): quibus adstipulatur *cl. De-Vit.* Sed alii rectius censent, perperam Hebraeos hanc sibi antiquitatem vindicare, et orium esse hoc tribunal post reditum ab exilio Babylonicum, et quidem elate Machabaeorum, quod primum memoratur sub Hircano secundo. (*Jos. Antiq. Jud.* 14. 9., *Ackerm.* op. cit. § 237., *Ubaldi Introd.* etc. v. III. p. 661. et seq., al.) *Cod. Theod.* 16. 8. 29. *Judeorum* primates, qui in utriusque Palaestinae *synedrion* nominantur vel io aliis provinciis degunt. § 2. Dicitur etiam de quocumque conventu iuri dicundo. *Arnob.* in *Ps.* 103. *V.* voc. seq.

SYNEDRUS, i, m. 2. *συνεδρος*, consessor, adessor, consiliarius. *Liv.* 45. 32. de *Macedoniis*. *Macedonum* convocatum concilium: propunctum, aenatores, quos *synedros* vocant, tegeodos esse, quorum consilio republica administraretur. — De *synedrion* *Lucan.* 8. 259. movent critic legendum *Syedrion*, quod est Ciliciae oppidum maritimum.

SYNEMMENOS, on, adject. *συνήμενος*, adjunctus, connexus, uti explicat *Gell.* 16. 8., ubi ostendit quid sit *συνήμενος* *ἀξίωμα* apud Graecos. Speciatim vero usurpatum in re musica. *Boeth.* 1. *Musica.* 20. *Eptachordum* dicitur *synemmenon*, quod est conjunctum, octachordum vero *dieuzugmenon*, quod est disjunctum. *Adde eund.* *ibid.* 26. et *Censorin.* fr. p. 2723. *Putsch.* — Hinc nate *synemmenon*, trite *synemmenon*, *paranete synemmenon* omnia sunt chordarum musicarum apud *Vitruv.* 5. 4., quarum prior nate *synemmenon*, b. a. ultima conjunctarum, respondere videtur ei, quae a recentioribus musicis dicitur *D la sol*; altera *paranete synemmenon*, b. c. penultima conjunctarum, *C sol fa*; tertia trite *synemmenon*, b. e. tertia conjunctarum, *B fa b mi*. Ita *Forcellinus.* *Adde Boeth.* 4. *Musica.* 15.

SYNEPTŌSIS, is, f. 3. *συνεπτικός*, concursus vel collisio, figura grammatica, Latina coincidentia, ut eam vocat *Priscian.* 17. p. 1199. *Putsch.*, ubi Graecis litteris scribitur; Latinis vero 18. p. 1199. *ibid.*

SYNEPHEBOS, i, m. 2. *συνήβης*, qui una pubescit. *Synephebi* est nomen comediae *Statii* *Cecili.* *Cic.* 1. *Fin.* 2. 4. *Synephebos* ego, inquit, potius *Cecili* aut *Andriam Terentii*, quam utramque *Menandri* legam? *Id.* *Senect.* 7. 24. At *Stallus* in *Synephebis*. — *NB.* De cognom. *R. V. ONOM.*

SYNERGUS, i, m. 2. *συνεργός*, administer, adiutor. *Plin.* 1. *Matth.* 4. Quidam terns numina decem singulis applicauerunt, quos munificos appellandos esse voluerunt, hoc est *synergus*. — *NB.* De cognom. *R. V. ONOM.*

SYNĒSIS, is, f. 3. *σύνεσις*, intelligentia, perplectax animi facultas; speciatim vero § 1. Apud Grammaticos est figura syntaxeos. *V. SYNTEXIS.* § 2. Est etiam unus ex *zoniis* *Valentianorum.* *Tertull.* *advers.* *Valentinian.* 3. — *NB.* De nom. propr. *R. V. ONOM.*

SYNEZUGMENOS, on, adject. ex particip. Graeco *συνεζυγμένος*, conjunctus, quo significatur unus a sex modis metricis, de quibus *Diomed.* 3. p. 590. *Putsch.* *Catastichus*, desinitivus: systematicus, compositus: *asynarthros*, incompositus; *synschymenos*, confusus; *synzeugmenos*, conjunctus: *paragngos*, derivativus. Conjunctus est quando ex duobus metris versus ordinatur ut heroicus et iambicus. *Heil* Latinis litteris dedit.

SYNGENICON. *V. POLYGYNECON.*

SYNGRĀPHA (syngrapha), a, et

SYNGRAPHĒ, et, f. 1. (*συνγραφή*) *Syngrapha* terminatione Graecanica scribitur in *Not.*

Tir. p. 124. — *Syngrapha* est scriptura sive schedula, quae sit propriis manu contrahentium ad pactorum fidem, ab utroque subscribitur et ab utraque parte servatur (*It. scrittura d'obbligo*, *cauzione*, *obbligo in iscritto*, *scritta*, *cedola*; *Fr. billet*, *obligation*, *écrit*; *Hisp. billet*, *póliza*, *obligación*; *Germ. der Schuldschein*, *die Schulderschreibung*; *Angl. a bond or bill signed and sealed by both parties*). *Cic.* 7. *Fam.* 17. Tamquam enim *syngrapham* ad Imperatorem, non epistolam attulisses, sic pecunia ablata, domum redire properabas. *Id.* *Harusp.* *resp.* 13. ad *fin.* Alterum putabo regem, si habuerit, unde tibi solvet, quod ei per *syngrapham* credidisti. *Id.* *Dom.* 50. 129. Facera *syngraphas* cum aliquo. *Id.* *Mur.* 17. 35. Agere ex *syngrapha*. *far lite sopra una cauzione o scrittura.* et 5. *Att.* 21. a med. *Postulare* aliquid ex *syngrapha*. *pretendere in vigor d'una scrittura d'obbligo.*

Homonym. Differt *syngrapha* a *chirographo*, ut ostendunt haec *Asconii* verba in 3. *Ferr.* 36. Inter *syngraphas* et cetera *chirographa* hoc interest, quod in ceteris tantum, quae gesta sunt, scribi solent; in *syngraphis* etiam contra fidem veritatis pactio venit et, non numerata quoque pecunia aut non integra numerata, pro temporaria voluntate hominum scribi solent more institutoque Graecorum; et ceterae tabulae ab una parte servari solent, *syngraphas* signatae utriusque manu, utriusque partis servandae tradantur. *CL. SYNGRAPHUS.*

SYNGRAPHĒUS, i, m. 2. trisyllab. *συνγραφῆς*, *syngraphus* scriptor. *Idac. praef. Chron.* Post hunc (*Eusebium*) successor *syngraphus* perfectus universis factorum dictorumque monumentis *Hieronymus* presbyter.

SYNGRAPHUM, i, n. 2. idem ac *syngrapha*. *Coripp.* 2. *Laus.* *Justin.* 368.

SYNGRĀPHUS (syngraphus), i, m. *συνγραφῆς* § 1. Est idem ac *syngrapha*. *Plaut.* *Asin.* 4. 1. 1. Agodum, istum osteode, quem conscripsi, *syngraphum* inter me et amicum et ianuo. § 2. Idem *Plautus* *syngraphum* posuit etiam pro *chirographo*, quod belli tempore datur, ut liber transitus quoquo sit, diploma, *passaporto*, *salvocondotto*. Sic enim ait *Capt.* 2. 3. 90. Eadem opera a praetore sumam *syngraphum*, quem hic ferat secum ad legionem, hinc ire huius ut liceat domum.

SYNHISTOR. *V. SYNISTOR.*

SYNHŌDUS. *V. SYNODUS.*

SYNISTOR, ōris, m. 3. *συνιστορ*, consocius, consapevole, consocio. Titulus sult uolus ex satiris *Menippis* *Varronis*, ex qua fragmenta recitat *Philargy.* ad *Virg.* 2. *G.* 478. — *NB.* De cognom. *R. V. ONOM.*

SYNIZĒSIS, is, f. 3. *συνίζησις*, subsidentia, nomen est figurae grammaticae, quae et *Synæresis*, quae vocales duae in unum quasi subsident et unam syllabam faciunt. Ad illud *Virg.* 1. *En.* 702. *Antea* composuit sponda etc. *Servius* haec adscribit: Si *Dido aurea*, pulcrum significat et est nominativus: si *sponda*, septimus quidem est, sed *synizesis* sit et *spondeus* est.

SYNLEPSIS et

SYNLEPSIS. *V. SYLLEPSIS.*

SYNNAS, adis, m. 3. ad *Synasdam*, oppidum *Pbrygiae* pertinet, de qua *V. ONOM.*; dicitur autem speciatim de lapide seu marmore, quod circa illud effodiebatur. *Sidon. Carm.* 5. 17.

SYNNĀVUS, a, um, adject. *σύνναος*, qui in eodem templo coitit. *Aelico* digammati inserio, *Latini*, ut saepe alias, pro *synnaus* scripserunt *synnavus*. Hinc *Inscript.* apud *Gruter.* 89. 2. ut *SYNNAYI*. Illos ita memorat *Ovid.* 6. *Fast.* 63. *Aurea* possedit socio *Capitolia* templo *Mater* et, ut debet, cum *Jove* saeuina tenet. *Serv.* ad *Virg.* 2. *En.* 223. *Delubrum* dicitur, quod uno tecto plura complectitur aedificia, quia uno tecto dicitur: ut *Capitolium*, in quo *Minerva*, *Juppiter*, *Juno* sunt *σύνναοι*.

SYNNĒPHITIS, idis, f. 3. *σύννεφίτις*, eadem quae *galactites*. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 59. (162). Ita leg. *Jam* et *Sillig.*; alii *synophites*, alii *synephtis* vel *synechitis*.

8YNŌCHITĪDA, æ, f. 1. idem ac synochilis.
Isid. 16. Orig. 15. 22.

SYŒŒCHĪTIS, *Idis*, f. 3. $\sigma\upsilon\sigma\chi\eta\tau\iota\varsigma$, gemma, qua magi umbres inferorum evocales teneri esserunt. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 11. 73. (192). An-
anchitide in hydromantia dicunt evocari ima-
gines deorum, synechilide umbras inferorum evoca-
tes teneri.

SYNŌCHUS, a, um, *adject.* συνεχος, *continuus*; hinc de febr. *Soran. Isag.* 5. Hoc tempore nutriantur *causae synochus, tertiarinae.*

SYNŌDĀLIA, Yum. *V. voc. seq.*

SYNŌDĀLIS, e, *adject.* (*synodus*) *ad* synodum
petitioes, *synodales*. *Venant.* 3. *Pil. S. Murtin.* 415. *Cocclium* allectum fueret *synodale* *Nemausum*. — *Hinc*

Synodalia, ium, n. plur. 3. absolute, substantivorum more, decreta, quæ in synodo sentiuntur. *Id. ibid.* 423. Pro vice Martini (angelus) peragat synodalia præsentia.

SYNODICE, adverb. (synodicus) synodali more, ex synodi præscripto. *Cassiod. 4, Hist. Eccl.* 25. *a mod.* Jubeat imperator non synodice, sed iudicialiter potius examinari etc.

SYNŌDICUS, a, um, *adject.* συνοδικός, in itinere conjunctionis; sed specialim ¶ 1. Apud Astroscomos, dicitur de luna, quæ synodica vocatur,

quum est in conjunctione cum sole, quo scilicet tempore lumine omnino caret. *Firmic. 3. Mathes. 6. a med. et 4. ibid. præf. ad fin.* ¶ 2. Est etiam ad synodum pertinens, synodalis. *Cassiod. 9. Hist. Eccl. 13. Synodica epistola. Id. 4. ibid. 21. His litteris motus Constantius præcepit Serdica et orientales et occidentales convenire pontifices. Multæ siquidem etiam aliæ passiones medicam synodicam requirebant. Adde Hieronym. Vir. ill. 45.*

SYNODITE, erum, m. plur. 1. *synoditai*, qui simul et communī societate vivunt. Monachi synoditae idem sunt, qui canobites. *Socrates* l. 4. c. 23. *Τοὺς ἐν κοινότητι ἢ συνόδῳ μοναχοὺς.* *Imppp. Theodos. Arcad. et Honor. Cod.* 1. 4. 6. (at *Cod. Theod.* 11. 30. 57.) Nulli clericorum vel monachorum, eorum etiam, quos synoditae vocant etc. Repetitur hoc idem in eod. *Cod. Theod.* 9. 40. 16., ubi canobites legitur, ut intelligas duobus his vocibus idem significari.

SŸNŌDĪUM, Ÿi, n. 2. συνῳδῖον, concentus. *Dio-med.* 3. p. 439. *Putsch.* V. MONODIUM.

SYNODONTITIS, *Idis*, f. 3. συναδοντιτις, gemme, quae in cerebro synodontis placis inveniri dicitur. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 67. (182).

SŮNŌDOS (synhodus) vel

SYNŌDUS (synhodus), i. f. 2. συνέδος, conven-
tus, cœlus, concilium: proprie autem et spe-
cialiter ¶ 1. Ita appellatur collegium scæ-
nicorum et athletarum Romæ sub Hedriano Aug.
institutum, ut ex Græcis *Inscript.* apud *Græ-*
ter. 315. 0. et 616. 1. patet. Hinc *Inscript.*
epid. cumd. 313. 8. L. AVRELIO APOLATYNO MEM-
PHIO AVG. LIB. HIERONICAS ET ARCHIERI SYNODI
etc. et 330. 3. M. AVR. AVG. LIB. AGILIO SEPTEN-
TRIONI PANTOMIMO SYI TEMPORIS PRIMO SACERDOTI
SYNODI APOLLINIS etc. *Alia* apud *Orelli* n. 2542.
SACRA SYNODOS NEAPOLI CERTANINE QVINQVENNALI
DEC. Hinc *sacra synhodos* Illustratur innotioe,
quod subiecit *Orellius*. V. ¶ 2. Usurpatur etiam
de conventu Ecclesiastico religionis causa inito,
synodo, concilio. Hinc *Ammian.* 15. 7. a *med.*
Athanasium episcopum quo tempore apud Alexan-
driam cœtus in unum quæsitus ejusdem loci mul-
torum (synodus, ut appellant) removit a sacra-
mento, quod obtinebat. *Impm. Valent.* et *Mar-*
tian. *Cod.* 1. 3. 23. Venerabills synodus innume-
rabilium pœne sacerdotum, qui Chalcedone con-
venerunt. Adda *Ambros.*, *Augustin.*, al. passim.

SYNÓDUS, ontis, m. ὁ συνόδου; piscis genus
ita dicti a dentibus prominentibus (Sparus Linn.),
dentale, sinodonte. Ovid, *Enlout.* 107. Et ru-
tillus pagur et fulvi synodontes et ex ea Couci-

SYNGELOSIS, *is, f. 3.* συνοχολωσις, figura
verborum per detractiōnem, per quam duae res
inter se diversae in oratione conjunguntur: a
συγ, simul, et οἷος domus; nam res diversae in

quam sedem orationis congregat. Habet magnam vim, ut ait *Rutilius Lupus* vel ex laude vitium vel ex vitio laudem exprimendi. Hujusmodi est tritum illud: *Tam deest avaro quod habet, quam quod non habet. Quintil.* 9. 3. a med., ubi tamen Graecis litteris ascribit.

SYNÆCIUM, II, n. 2. συσέκιον, contubernium, cohabitatio. *Petron. Sat.* 93. Aliquis ex his, qui in eodem synæcio potant. Alii leg. gynæcio seu gynæceo.

SYNŌNETŌN (synoneton), i, n. 2. συνωνητων, compilo seu comparatio specierum ad annonam pertinentium, quae ferebat in caritate annonae a fisco ad avertendam famem Ubi imminente. Adigebantur enim provinciales vendere species annonariae, puta frumentum, vinum etc. Justo pretio accepto. *Imp. Constant. Cod. Theod.* 11. tit. 15, qui *De publica comparatione* inscribitur 1.

SYNŌNYMIA, æ, f. 1. συνανυμία, figura rhetorice, eadem quæ Latine interpretatio dicitur. *Mar. Plot. Sacerd.* p. 455. *Keil.* Synonymia est quum una res multis nominibus nuncupatur. *Adde Capell.* 5. p. 175. *Isid.* 2. *Orig.* 21. 8. et *Fronton.* *De diff. voc.* p. 525. *Keil.* *Quintil.* 8. 3. 18. Græce usurpat. **V. INTERPRETATIO.**

SŮNŮNŮMON. *V. voc. seq. in fin.*

SŸNŌNŸMOS et

ΣΥΝΟΝΥΜΟΣ, α, um, adject. συνώνυμος, qui
nomen commune habet vel qui idem significat.
Prob. Art. min. p. 120. 6. Keil. Sunt nomina,
quæ appellantur synonyma, quæ veris signifi-
cationibus (*Dosithe. Gramm. p. 398. G. ibid.* ha-
bet loquelis) unam rem designant, ut puta: lei-
tus, terra, humus, et *Boeth. Soph. Arist. 1. 4.*
Redargutio est contradiclio unius et ejusdem, non
nominis, sed rei et nominis non synonymi, sed
ejusdem etc. — Hinc

Synonymum, f, n. 2. absolute, substantivum more, id, quod eisdem, ut aliud, est significato- nis. *Fronto de eloq.* (edente iterum *A. Maio*) p. 232. Nonne te tumultuarias quibusdam et lu- cretiosis studiorum solaciis fulciebas, synonymis colligendis, verbis interdum singularibus requi- rendis? ut veterum commata, ut eoa synonymo- rum ratione converteres, ut de vulgaribus ele- ganantia, de contaminatis nova redderes. et p. 237. Securus lude abees, cui nihil per noctem meditandum aut conscribendum, nihil magistro recitan- dum, nihil de memoria pronuntiandum, nulla ver- borum indagatio, nullius synonymi ornatu, nihil de Græco in nostram linguam pariter vertendum.

SŶNŌPRĪTES. *V.* SYNNEPHITIS.

SŮNÖPIS. V. SINÖPIS.

SYNOPSIS, is, f. 3. σύνopsis, brevium rerum multarum rerum sub uno aspectu positarum, restricto, compendio. Ulp. Dig. 27. 9. 5. a med. Prætor requirai, qui notitiam rerum pupillarum habeat: aut, si nemo invenitur, iubere debet ad rationes; itemque synopsis pupillarum bonorum advocatumque pupillo dare, inventario. Ita *Torrentin.*, *Gothofred.* et *Cujac.* l. 8. *Observat.* c. 1. Alii, itemque si opus est, pupillarum bonorum advocatum pupillo dare leg. — Synopsis operis construendi, diagramma, disegno, modello, pianta, la quædam epist. *Imp. Valentiniiani* ad *Salust.* præf. Urb., quæ referretur a *Baron.* ad ann. *CCCLXXXVI.* n. 40. Adde *Gronov.* vet. p. 92. 17. *Lachm.-Rud.* et *Henier Inscr. Afric.* 1830. — Synopsis *Jovis*, la *Inscr.* apud *Henzen* n. 6130. est index bonorum etc. *V.* loc.

SYNOPTICUS, a, um, adject. (synopsis) ad syn-
opsim pertinens. *Soran. Isag. A. Synoptica in-*
spectio.

SYNŌRIS, *Idis*, f. 3. *συνορίς*, propriis par equorum vel jumentorum curruis trabeculum, bigæ. — Translati par duorum rerum, un palo. *Hieronym.* *Ep.* 130, n. 7. A sancte Christi synoride virginal traditum. *h. e.* ab aris et matre. — *NB.* De cognom. *R. F.* **ONOM.**

SYNTAGMA, Ellis, n. 3. *syn-tayp-pa*, opus ordinis-compositum, praesertim litterarium. *tractatus*, *liber*: *tractatus*, *libro*. Aliquoties a Cicerone usurpatur ut 12. *Att.* 43. et 16. *ibid.* 3. et *Caes.*

ad Cic. 8. *Fam.* 3., sed Græce ubique; Ideo Lexicographi recentiores quidam hujusmodi voces omittunt.

SYNTAXIS, is, f. 3. σύνταξις, ordo, dispositio, compositio, constructio. Speculatum ¶ 1. Vocatur Grammaticæ constructio et compositio partium orationis, costruzione, *sintassi*. Priscian. 17. init. ¶ 2. A Cicerone adhibetur pro compositione operis litterarii, confectione tractatus aut libri, eodem fere sensu, quo σύνταγμα, 13. Att. 16. et 15. ibid. 14. extr., sed Græce.

SYNTECTICUS, s, um, *adject.* συντηκτικός, qui
synzel laboret. *Plin.* 22. *Hist. nat.* 23. 49. (105)
Præcordiorum villis synecticis, comitalibus etc.
— Absoute. *Id.* 28. *ibid.* 8. 24. (88). Elephantii
sangulis et synecticis prodest Jecurque comita-
libus morbis. et *ibid.* 9. 33. (126). Pibisticis, syn-
tecticis, cachectæ. Adda *Theod. Priscian.* 3. 11.
— De brutis animantibus *Veget.* 2. *Veterin.*
10. 4.

SYNTEXIS, is, f. 3. συντησις, colloquellio, defectio et consumptio solida substantiam in corpora animalis, quæ ex talis sit; eadem atque atrophis. *Pin.* 22. *Hist. nat.* 25. 61. (120). Tali scorbutois genere emendentur syntexes. *Theod. Priscian.* 2. 1. Multis præcedentibus causis nascitur syntexis vel atrophis. Adde *Cels. Aurel.* 8. *Tard.* 7. 40. Syntexis vesicae. Cf. *Marcelli. Empir.* c. 14. p. 105. — De syntexi, quæ junceaia laborant, multa habet *Veget.* 5. *Veterin.* 54. ubi ejus morbi indicia et remedia demonstrat.

SYNTHERMA et synthēma, ἄλλο, n. 3. σύνθημα
et σύνθημα, tessera, signum, diploma, quo fa-
cultas datur publicæ evocationis usurpandæ. *Gloss.*
Philox. Σύνθημα, sigillum, evectio, tessera. E-
odem: Σύνθημα, insigne, sigillum, evectio. Oc-
currit apud Hieronymum. *Ep.* 118. n. 1. Jam dimis-
so synthemate equus publicus sternebatur. — Alio
sensu in *Quæst. gramm.* p. 187. 17. *Hag.* Gaili
Senones ex urbe Romana rarentes condide-
rent secus mara civilem vocantes Anchonam
velut «hanc unam», inde progredientes vocave-
runt Auximum, quapropter ubi tu posuisti syn-
thema, et posuisses «epithema», putasses id au-
gendū gratia superaddidisse.

SYNTHESIS, 2, 1. V. roc. seq.

SYNTHESISINUS, a, um, adject. (synthesis) ad
synthesis pertinens: ut *synthesisina vestis*; sed oc-
currit absolute. Sueton. *Ner.* 51. Plerumque syn-
thesisina indutus. *Alit* leg. *synthesis*. — in plur.
Titin. com. 168. Ribb. *V.* voc. seq.

SYNTHESIS, 13, 1. 3. sub²sec, plurimum tarum
congestio et compositio.

1.) *Proprie et speciatim.* ¶ 1. In re medica
composuillo medicamentorum. *Seren. Sammon.*
30. 578. *Synthesis* hæc prodest unda mollitas es-
tacti. et 61. 1069. Antidotus vero multis *Milibri-*
dietia fertur *Consociata* modis. sed *Magnus (Cn.*
Pompejus) scribita *ragis* Quum raperet victor,
vilem deprendit to illis *Synthesis*, et vulgata ex-
tis medicamina risit: Bis denum rutæ solum,
salis et breve granum Juglandisque duas, totid-
dem cum corpore ficus, *ingredienti* di poco valo-
re. Ilanc eandem *synthesin* eodem modo de-
scribit *Plin.* 23. *Hist. nat.* 8. 77. ¶ 2. Item
plurium vasorum *series.* *Stat.* 4. *Silv.* 9. 44. Aut
unam dare *synthesin* (quid horres?) Alborum ca-
licium sique cacaboarum. in servicio di stoni-
git. et *Marital.* 4. 46. Et classo liqui polita celo
Septenarie *synthesis* Segunt, Hispana luteum ro-
tæ iereuma. *P. SEPTENARIUS.* ¶ 3. Et plu-
riam vestium copia, que in atca ad ucum ser-
uabatur, *provisione* di abiti. *Socrus* *Dig.* 34.
2. 39. Quæro, an ex universa reia, idest *syn-*
thesi, *lencas* singulas an et pallia elgers possit.
(*Sabinas*, io *Popisc.* *Bonos*, 15. legiti: an ex
synthesi: et *discrimina* esse ait inter *universam*
vestem et *synthesin*. *V.) Marital.* 2. 46. Sic
medal *lguumeris* arcula *synthesibus*.

11.) Inimpropiet et translate. ¶ 1. Similiter
sepiissime pro veste quadam cenatoria, cujus unus
erat domi in cena, foris vero Saturnalisbus tem-
pore. Erat autem teluli lintheum pallium, quo
ceteris vestibus depositis involuebantur cenaturi
itemque in Saturnalisbus eo amictu prudebant.

quale eo tempore crebrius convivio agitabant. R. tra hæc tempora synthetici ludum prodire, mollior dabatur et probro: bine reprehendit Neronem Sueton. *Ner.* 54., quod tali cultu incederet. *Martial.* 5. 79. Undecies nunc sarrarti, Zolle, cena, Et mnteta tibi est synthesis undecies. *Id.* 14. 1. de Saturnalium celebratione. Synthesisibus dum gaudet eques domibusque sedatus: Dumquo decent nostrum pilea sumpta Jovem. — Palet et. *Rich.* ex ludimento at omiclu synthetici constituit, quod quidem nativæ vocis significanti congruere. Cf. etiam *Böttiger Allobrand. Hochzeit, Abschn.* 12. et *Marquardt Handb. d. Röm. Privatalters.* 1. 331. et 2. 176. ¶ 2. Apud Medicos est morbus nec periculo nec socia phibit dissimilis, ut ait *Plin. Valer.* c. 62. p. 175. ¶ 3. Apud Grammaticos synthetis, quæ et synesis, est figuræ syntaxis, ubi constructio non ad verba, sed ad verborum eorum referatur: ut *Virg.* 1. *Æn.* 216. Per in frons secant. *Sil.* 17. 515. casque cedant aerelet omnia. et *Stat.* 7. *Theb.* 605. subani Tegame juvenis Ausilio tardi. ¶ 4. In CENTAURUS. — Dicitur autem synthetis, quæ compositionem seu constructionem significat; et synesis, quæ intelligentiam: quæ illud dicitur, illud intelligitur, quo constructio referri debet. Sed hæc Græce sunt.

SYNTHETOS, on, adject. σύνθετος, compositus. *Synthetia* et *asynthetia* metra dicuntur, quæ ex diversis metris inter se junctis componuntur: et *asynthetia* quidem, quæ ejusdem sunt generis, *synthetia* vero, quæ ex diversis copulantur, ut scribit *Mar. Victorin.* 3. 8. 1. p. 114. 15. *Keil.*, sed Græce illarum.

SYNTONATOR (syntonator), ōis, m. 3. videtur esse, loquitur *Spon. Miscell. antiqu.* p. 234., organorum musicorum magister: at offert *Inscript.* in qua est: G. S. SYNTONATOR REGIS THEOLOMÆ (lag. Ptolomæ). *syntonator* Latine consuetudine vertendi Græcem in u. v. vocem seq.

SYNTONUS, o, nm, adject. σύντονος, in re musica, qui cum nervorum contentione sit, vehementer concitatus. — Absolute, apud *Quintil.* 9. 4. 142. Quotidie magis lascivimus, syntonorum modis saltantes. Ubi syntona videntur esse musice quædam scabellæ, quæ pedibus pulsata symphonice quædam ajurdamque semper tanoris sonum edebant moderandæ voci optum. Alii perperam lag. *Sybaritarum.* Cf. *Gloss. Philox.*, ubi apponitur *συρτοπός*, h. a. qui pedibus scabellæ percussit. ¶ **PEDICULARIUS.** Cf. *Rich.* absolute accipit et fuisse putat idem eo scabillum.

SYNTROPHIUM, ū, n. 2. *συρτοφίον*, herba, quæ et rubus seu ruscus dicitur. *Apul. Herb.* 87., ubi alii lag. *syntrophyllon*.

SYNTROPHUS, i, m. 2. *συρτοφός*, qui simul educatur, collactaneus. *Tertull. advers. Valentinian.* 8. Quare non et stercem et syntrophii nominantur? — *NE.* De cognom. R. ¶ **ONOM.**

SYNTROPHYLLON. ¶ **SYNTROPHIUM.**

SYNZUGIA. ¶ **SYZYGIA.**

SYPNUS, i, m. 2. *Capell.* 2. p. 39. Tegen calcis amicit et ritam statim gentis synnamque monstravit. — De hujus tamen vocis lectione ac significatione conjecturas videsis apud *Kopp* in addot. ad h. l.

SYREN et

SYRENA. ¶ **SIREN.**

SYRËON, i, n. 2. *σῦρεον*, genus herbarum, de quo *Plin.* 24. *Hist. nat.* 19. 117. (177). Tardylon alii seman illis esse diserunt, alii herbam per ea, quam et syreon vocabantur, naque aliud da ea prodisum invenio, quam in montibus nasci, comitantem potu clero mentis etc.

SYRIA, e, f. **SYRIUS**, n, um, in ōn.

SYRIACE, advrb. (Syriace) Syriacæ more vel lingua. *Hieronym.* in *Chron. Euseb.* ezord. 6. Aramel Syriaci dicuntur illi Aram. *Fulgat.* interpret. 4. *Reg.* 18. 25. Precamur, ut loquaris urbis servis tuis Syriace. *Adda.* 1. *Esdr.* 4. 7. et *Dan.* 2. 4.

SYRIACINUM (sic) oleum, apud *Marcell. Empir.* c. 1. p. 88. retro.

SYRIACUS, e, nm, adject. ad Syriam pertinens vel qui in Syria nascitur seu provenit. ¶ **ONOM.** *Plin.* 14. *Hist. nat.* 16. 10. (107). et 23. *ibid.* 8. 79. (151). Syriace alique carobe, et *Colum.* 11. *R. R.* 3. Syriaca radix. *ravanello.* V. **RADICULA.** *Id.* 12. *ibid.* 41. Ros Syriacus. ¶ **RHUS.** *Patron.* *Sat.* 31. extr. Syriaca pruna, h. e. Damascena, quia Damascus in Syria est. C. *Memm.* apud *Serv.* ad *Virg.* 4. *Æn.* 261. Syriaci calceoli gemmarum stellati coloribus. — *Alla.* ¶ **IN ONOM.**

SYRIARCHA e.

SYRIARCHES, e, m. 1. *Συριαρχης*, qui totius provincie Syriæ secreti præerat, ut *Asierche*, qui totius Asiae. ¶ **ASIARCHA.** — Hujus muneris mentionem facit *Imp. Constantin.* *Cod.* 5. 27. 1. Deficiente tamen idololatria, anno post Christum act. CCCXCI., ex egero civile caput esse, ut la. *Cod. Theod.* 15. 9. 2. — *NE.* De cognom. R. ¶ **ONOM.**

SYRIASCHIA, e, f. 1. *Συριαρχία*, dignitas et munus Syriarchæ. *Impp. Valentinian., Valens et Gratian.* *Cod. Theod.* 12. 1. 103.

SYRIATICUS, a, nm, adject. idem ac Syriacus. *Pelagon. Veterin.* 27. Calami Syriatici P. V. — *Alla.* ¶ **IN ONOM.**

SYRICUS, a, um, adject. idem ac Syriacus. *Colum.* 5. *R. R.* 10. a med. *Plin.* 15. *Hist. nat.* 14. 15. (51). Syrica mela. *Plin.* docet, ita dicta esse a colore, quæ valde rubent et colorem illum imitantur, qui ex sinopide et cœndice mixtis sit et Syricum appellatur ab eod. 33. *ibid.* 7. 40. (120). et 35. *ibid.* 6. 24. (40). et *Isid.* 19. *Orig.* 17. 5.; itam Phœnicium a Phœnicia Syriæ provincia. *Harduin.* eos reprehendit, qui contra MSS. legunt Syricum apud *Plin.* — *Allo sensu.* ¶ **IN ONOM.**

SYRINGA et *syringia*, e, f. 1. et *syringio*, quæ, f. 3. idem ac *syrix*, h. a. fistula. ¶ **SYRINX.** — Appud medicos ¶ 1. Est injectio. *Veget.* 1. *Veterin.* 28. 7. ¶ 2. Et etiam ulcus, fistula patris in corpore. *Plin. Valerian.* 1. 23. et 32. et *Theod. Priscian.* 1. 27. *Rurici Plin. Valerian.* 5. 44., ubi pro syringione alii leg. *syronas.* — *NE.* De uom. propr. ¶ **ONOM.**

SYRINGATUS, a, nm, adject. (syringe) exarselus in modum fistulæ, intus inaniter factus. Hædus syringetus dicitur ab *Apic.* 8. 6., cujus intestina probe expurgata, omni omnia fæce at vacua facta sunt, ut condimentis facili possint, quibus postea consutis, integrum coquitur at menses infertur. Alii lag. *syringianus.*

SYRINGIA ¶ **SYRINGA.**

SYRINGIANUS. ¶ **SYRINGATUS.**

SYRINGIAS, e, m. 1. *σῦρῖας*, genus calamum, qui totus concavus est, utilissimus fistulis, quoniam nihil est et cartilagine atque cerâ. *Plin.* 16. *Hist. nat.* 36. 66. (164). *Sibthorpia* et *Syringia* est saccharum *Ravennæ.*

SYRINGIO, ōis, l. 3. ¶ **SYRINGA.**

SYRINGION et

SYRINGIUM, ū, n. 2. *σῦρῖον*, parva syringa seu fistula. *Gloss.* ad *Fulg. interpr.* 1. *Reg.* 5. 6. apud *Isid.*, ubi alii lag. *syringion*.

SYRINGITIS, ūis, f. 3. *σῦρῖτις*, gemmae genus. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 67. (182). *Syringitis* stipulae infernodio similis, perpetua fistula cavatur.

SYRINGOTOMIUM, ū, n. 2. *σῦρῖοτόμιον*, cultellus incidendis fistulis accommodatus. *Veget.* 2. *Veterin.* 27. Alii scalpello (fistulas) resecari et aperiri debent et syringotomio decarnari. *Cels.* 8. 3. vocat modiolum.

SYRINX, ūis, f. 3. (*σῦρῖς*) Accus. *syringa* sing., Græca positio, apud *Ovid.* 1. *Met.* 691. et *syringas* plur. apud *Ammian.* 17. 7. a med. — *Syrinx* est fistula pastorilis, cui novæ factum, ut fabulatur *Postea*, a Nympha *Arcadiæ*, quæ quæ Panos vim effugera non posset, miserallone deorum, mutata est in pelustrer calamos. Et sic calamis, varie simul juncis, idem Pan concinavit fistulam, quam sæpe inſabat ad Nymphæ desiderium lavandum, eodemque nomine *σῦρῖς* appellatæ, quæ vos Græce calamus seu fistulam pastoriciam significat: item coniculus seu cavitatem.

lem. Ovid. 1. *Met.* 689. et seqq. — hinc *syringes*, cavitates subterraneæ. *Ammian.* 22. 15. ad fin. Sicut et syringes subterraneæ quidam et *læraos* recessus. *Id.* 17. 7. a med. Aut in cavernis minime terrarum, quas syringas Græce appellamus. — *NE.* De uom. propr. ¶ **ONOM.**

SYRTES, e, m. 1. *σῦρῖς*, genus lapidis. *Plin.* 11. *Hist. nat.* 37. 83. (208). In verica lopi lapillus, qui syrtis appellatur.

SYRUM, ū, voc. seq.

SYRIUS, o, um, adject. *Σῦριος*, ad Syriam pertinens, de qua ¶ **ONOM.** — Hinc *Plin.* 23. *Hist. nat.* 4. 49. (95). Syrium oleum. h. e. *Irionon*, quod laudatissimum in *Laodicea* Syria, ut *Id.* 21. *ibid.* 5. 11. (24). docet. *Id.* 18. *ibid.* 7. 12. (63). Syrium triticum. *Virg.* 2. *G.* 87. nœo marculus idem Crustumis Syringis plis gravibusque volentis. Ubi *Servius*: Syrtis, id est nigra. *Colum.* 5. *R. R.* 10. a med. Tarantina pira, quæ Syria dicuntur. *Tybull.* 3. 4. 28. Stillsbat Syrio myrtæ rore coma. h. e. nardo. *Id.* *ibid.* 6. 63. Syrio madefactus tempora nardo. *Propert.* idem. significat 2. 10. 30. Quum dabitur Syrio monare pleus oays. *Isid.* 16. *Orig.* 4. 10. Syrius lapis. *Alla.* ¶ **IN ONOM.** — Hinc etiam absolute, abundantiorum mora

Syria, e, f. 1. genus oleæ. *Isid.* 17. *Orig.* 7. 67.

Syrium, ū, n. 2. appellatur a quibundam succis aspernis flora *Illij.* *Plin.* 21. *Hist. nat.* 19. 74. (127), ubi alii lag. *syræum*, quæ est sape contra *Harduin.* et *Sillig.*

SYRMA, ūis, n. 3. et

SYRMIA, e, f. 1. *σῦρμα*, veste prælonga, stura at pone faciam trebene, mollium et dactilorum propria, veste longa cum intrascico.

1.) Proprie. *Seneca* *Edip.* 423. de *Pachco* molliter induto. Et sinus laxi fluidumque *syрма*. et *Herc. Fur.* 474. cum parum forli gradu Auro decorum *syрма* barbarico trahit. *Prudent.* *Psychom.* 362. Ut taner incensæ vestigia *syрма* verrat Sericeque infractis huiant ut palia mambria. *Paulin.* *Nolan. carm.* 22. 127. Et fluidum eripo duxisset *syрма* vestem. — Utbantur hac veste etiam tragædi, quo proceriores viderentur, heroum deorumque personam agentes. *Juvenal.* 8. 229. longam tu poño *Thyestæ* *Syrma* vel *Antigones* seu pereonum *Menallipes.* *Valerius* in *Phorm.* apud *Priscian.* 6. p. 679. *Futsch.* Quid hic cum tragicis versibus et *syрма* fecta? ¶ **SCURMA.** *Sidon.* 8. *Ep.* 11. in *carm.* Paulum depositis, alumna, plectris *Syrma* et *syрма* comam virente vitia, Et rugas tibi *syрма* profundæ Succingant bedere expeditiores. *Add.* *Papisc.* *Carin.* 29. *Inscr.* apud *Henzen* n. 6187. *SYRMATA* *BACCHICI* *GOVERN.*

11.) Translate. ¶ 1. Metonymice est ipsa tragædia at tragicus stilus. *Martial.* 12. 95. Transiit ad tragicos se nostre *Thelia* cothurnos: Aplastu longum tu quaque *syрма* tibi. *Id.* 4. 49. Musa nec losano *syрма* nostra tinnit. *Juvenal.* 15. 30. Nam scelus a *Pyrrha*, quemquæ omnia *syрма* solvas, Nullus apud tragicos populus facit. — Etiam oratoribus *syрма* tribuitur a *Capell.* 2. p. 30. Tu (*Philologia*), qui rhorlorico clangere *syрма* (soles). ¶ 2. Figurata dicitur de tortuosa curvatione. *Fulgent.* 1. *Mythol. præf.* Ita enim nall de *syрма* meandrico gramina labrusce colbat, quo septa herbæ radicebus tellus, *Triptolemiæ* contumax abnuerat dentem.

SYRMATICUS, a, nm, adject. (*syрма*), qui trahit, ut *Syrmaticum* iumentum apud *Veget.* 5. *Veterin.* 21., h. a. claudicans et dolore aliquo coxam trabens.

SYRON, i, n. 2. herba quædam apud *Plin.* 26. *Hist. nat.* 7. 19. (33). Moloo acepo est stricato, foliis molliibus, parvis; vocatur a quibundam *syron*.

SYRPE. ¶ **SIRPE.**

SYRTIBOLOS, i, f. 2. *Plin.* 6. *Hist. nat.* 26. 29. (115). Peras rubrum mare semper accollere, propter quod in *stons* Persice vocatur: regio ibi maritima *syrtibolos*, h. e. regio palustris, *syrtibus* similia. Ita lag. *Harduin.*; at *Sillig.* *Ciribo*.

SYRTICUS, a, um, adject. (syrtis) ad syrtim pertinens. ¶ 1. Stricto sensu, vel proprie. Seneca *Pit. beat.* 14. Deprehensi in mari syrtico, modo in sicco ralinquantur, modo torrentia unda fluctuantur. *Id.* Ep. 90. Gantes syrtice in defuso latent: quibus propter nimias sellas colores, nullum tegumentum sellis repellendis saloribus salidum est, nisi ipsa arena humus. *Plin.* 8. *Hist. nat.* 11. 11. (32). Syrticæ solitudines. ¶ 2. Latiore sensu, vel translate, pro ereoso, sterili. *Lucan.* 10. 38. Syrticus Ammon. *Sidon.* 8. Ep. 12. Syrticus ager et vagum solum.

SYRTIS, Idia et Idus, f. 3. (syrtis) Syrtica. *Plin.* 37. *Hist. nat.* 10. 87. (182). Syrtidas gemma in litore Syrtium, iam quidem et in Luculia iuventantur. *Siliig.* syrtildes.

SYSTIS, is, f. 3. (σύστις). In geset. sieg. aliam syrtidos apud *Lucan.* 9. 909. Natus et embigum coleret qel Syrtidos arva Chersydra. — In ebl. syrti et syrtis. *Solin.* 27. 54. et *Sidon.* 8. Ep. 12. et *carm.* 5. 549. — Syrtis est iocus arenosus in mari, navigantibus periculosus, quod mare ibi vedesum est, arenæ habens summas, qui loci faciem subinde immutant dosaque et brevia modo hic modo illic faciunt, in quæ tracta cavis undarum corsu dehiscere periclitetur (It. secche, banchi; Fr. banc de sable; Itlip. bajio, banco de arena, seen; Germ. die Sandbank; Angl. shallow, sandbank).

1.) Propria. *Virg.* 1. *Æn.* 114. tres Eornas ab alto in brevia et syrtis urget. — Eliditque vedis atque eggeret clegit arenæ. *Heral.* 1. *Od.* 22. 5. Sive per syrtis ire astuoras. — *Sail.* *Jug.* 80. de *Lepti.* Oppidum altum inter duas Syrtis, quibus ex re nomen loditum. Nam duo suot sinus in extrema Africa, impores magnitudinis, pasi nethra: quorum proxima terra præserte sont, cetara, nli fore tull, alta, alla in tempestate vadosa, nem ubi mare magnum esse et sævire vantia cepit, litum arenamque et sasa ingentia fluctus trehant. Ita facies locorum eum ventis simul mutatur. Hæc *Sail.* Itaque duo sunt Syrtis, major et minor, la secche di Barberia: illa nuno dicitur golfo di Sidra: hæc golfo di Cubes vel Habbe. Describitur a *Lucano* 9. 303. Syrtis vel primam mundo natura figuram Quam daret, io dubio pelegi terræque reliquit eto. *A. vien.* *Perieg.* 293. Major vasta sibi late trahit aquore Syrtis infidumque rati pelagus fuerit. *Heral.* *Epod.* 9. 3. eserclatæ. *Id.* 2. *Od.* 6. 3. barbaræ. *Lucan.* 9. 881. dubio. et 5. 484. vadose. *Fal Flacc.* 7. 86. sive. *Virg.* 6. *Æn.* 51. Gætulæ. et 4. *ibid.* 41. et *Ovid.* 8. *Met.* 120. Syrtis inhospita. *Sil.* 17. 834. naufraga. *Tibull.* 3. 4. 91. borreuda. *Lucan.* 9. 431. vago. et *ibid.* 713. ambigua. *Perpet.* 2. 7. 71. incerto mutantur humine Syrtis. — Illeco de se, que fieri emulio nequest. *Id.* 3. 17. 7. Et placidum Syrtis porlum et bene litra nantis Præbeat hospitio sava Malea sun. et *Seneca Hippol.* 568. igitbus junges aquas, Et amica retibus ante promittet vade locerta Syrtis.

II.) Translate. ¶ 1. Dicitur de terris arenosis ac sterilibus, quæ vel ad Syrtis Africæ vel alibi sunt. *Lucan.* 3. 295. Usque parastenes Roa ad litra syrtis. *Id.* 9. 447. nam liters alceo, Quam pelego, syrtis violentius esclpit Austrum. *Prudent.* *Apoth.* 511. Nec responsa refert Libycis in syrtibus Ammon. *Id.* 11. *Cathemer.* 65. Ipsasque arenas syrtium Fragresse oardo et necare. et 7. *ibid.* 30. de *Helia.* Casto fruentem syrtium silentio. h. e. solitudinis. ¶ 2. Metaphora est syrtis pauperrimæ de eo, qui naufragium bonorum luxuria fecit, apud *Cic.* 3. *Orat.* 41. 163. Syrtim pauperrimam, scopulum libentibus dixerim; Charybdim bonorum, voraginem polius.

SYRTIS. *V.* SYRTIS, Idia.

SYRTIDES, æ, m. 1. gemme, apud *Plin.* 37. *Mist. nat.* 7. 25. (93). ubi *Harduin.* et *Littre* leg. stittas. *V.* STITTES. — De aliis *Id.* 16. *Orig.* 14. 10. Syrtiles vocatur, quoniam lo litura Syrtium Inventa est primum in parte Lucanæ. color ejus croceus: Intus stellas confloans elanguides, sub nullo resistent.

SYRUS, i, m. 2. ¶ 1. Vocatur a rusticis sco-

pa: a σύρω, traho, quia trahit et verrit ardes. *Varro* apud *Nem.* p. 48. 10. *Merc.* Ventique frigido se ab esse eraperent Fbruenlei, septentresum illi, Secum ferentes tegulas, ramos, syros. ¶ 2. Et aliam scrobs. *V.* STIRUS.

SYSTALTICUS, Idia, f. 3. herba sic appellata a σύστατος, convulator, et εἰσάρεια, sectata. *Plin.* 24. *Hist. nat.* 17. 102. (165). Syalteterida e convictu in Perside neminari, queolam hliareatur illa. *Harduinus* et *Siliigius* ediderunt es *MS.* hestiatetida.

SYSTALTICUS, a, um, adject. συσταλτικός, contrahendi vim habens. *Capell.* 9. p. 335. Tropi in rhythopœia tres suot, quos systalticos dixerunt.

SYSTEMA, Atis, n. 3. σύστημα, compages, constructio. Sotet in scioolarum studiis adhiberi pro ingeniose escogitata rerum dispositioe, sistemat: que senso lemes deest nebis Latol scriptorie exemplom. Transferatur ad explicanda genera multorum tonorum musicallum, que de re *V.* *Capell.* 9. p. 332. *ist.* Quid sit systema. Adde *Fulgent.* 3. *Mythol.* 5. et 3. *ibid.* 10. et *Chalcid.* *Tim.* 44.

SYSTEMATICUS, a, um, adject. (systema) ad systema pertinens. *Mar. Victorin.* 1. 15. 4. Systemetice (carminum species) antem, quæ ex plurimis metris, oque es uno versu aut eodem oolo vel commate continentur. Adde *Diomed.* 3. 21. 1. ubi systematicus est nuns o sex modis metricis. *Atis.* *Fortunatian.* 2. 23. 10. p. 296. 1. *Reil.* Inter binos versus decurrunt melica systematica.

SYSTOLE, es, f. 1. σύστολη, figura poetica, per quem syllaba naturâ longa cernitur. Ab *Id.* 1. *Orig.* 34. 4. dicitur correpilo verbi contra naturam. Exemplo sit illo *Virg.* 6. *Æn.* 827. Ille autem, paribus que fulgore cernis in armis, pro fulgers. Pulo tamen nullam hie esse systolem, quem apud veteres fulgo, is, et fulgeo, es, reperietur. *V.* **FULGRO** *Id.* *Mar. Plot.* *Sacerd.* 1. *Gramm.* p. 452. 15. *Reil.* Systole - ut stetgerunt comas pro steterunt. — Locum etlem habet, quom syllaba ienga postitene, altera consensens estrita, brevis sit. *Lucan.* 8. 796. Ger obicis Magno tumulum Manesque vagantes? pro obicis. *V.* *Diomed.* 2. p. 437. *Putsch.* et *Charis.* 4. p. 249., qui tamen Græce semper usurpent.

SYSTYLOS. *V.* DIASTYLOS.

SYZYGIA, syzygia et synzygia, æ, f. 1. σύζυγία, copulatio, conjunctio. ¶ 1. Generativ. *Terentull.* *De præter.* 46. Exponit (*Valentinus*) hos Eoos per syzygias. Adde *Macrob.* 7. *Salurn.* 9. 19. ¶ 2. Speciatim, apud Grammaticos, est conjugatio. *Id.* *De diff. verb.* 14. 5. ¶ 3. Itam figure poetica, quæ sit veriorum pedum velut in unum pedem collecta consuetudo, ut desit *Sergius* in *Donat.* p. 1823. *Putsch.*, ut si v. g. dictio aliqua quatuor syllabarum numerum escedens, in duas partes aut tres dividetur, ut edificatio pulum per se pedem efficit; ut si dividatur hoc modo edificatio, duos dactyles facit; si hoc modo edificatio, choriambum et pyrrhicium.

DE LITTERA T

T est A) Littera alphabeti; B) Nota brevislationis; et C) Nota numeralis.

A) T est littera decima nova Latini alphabeti, consona et quidem muta, quæ scilicet non in sonum suum sed in sonum e litteræ finitur; et atiam spiritalis, quia h littera ei subjecta fuerit spiritum, ut *Thous*, inquit *Mar. Victorin.* 1. 3. 24. et 30. — a) Scriptioes et sono respondet Græcorum litteræ τῶ. — b) Proconclatiooe affinis est litteræ d, cum qua aliquam habet cognationem, ut docet *Quintil.* 1. 4. 16. et *ibid.* 11. 5., atque adeo aliquando permittitur (*V.* infra et *lit.* D): eo tamen differant, quod t, ut ali *Ca-*

pell. 3. p. 58., appulsu linguae denilibusque impulsis exstuitur, d appulsu linguae circa superiores dentes inaequiter. Cf. *Terentian.* 2388. *Putsch.* — In syllaba ti, sequenta vocali, ita allquando prolata est, ut quasi e littere interposita esset vel ut tamquam zi scriptum esset. Cf. *Id.* 1. *Orig.* 27. 28. *Pompej.* *Comment.* p. 286. 14. *Reil.* «Quotiescumque, loquit, post ti vel di syllabam sequitur vocalis, illud ti vel di in dibilom vertendum est» Cf. etiam *Consent.* *Art.* p. 393. f. et *Serv.* *Comment.* in *Donat.* p. 445. 8. *Reil.* Hinc eeglore petistum miste hmo syllaba ti sape mutata est in ci, ut patet es *MS.* et edit. libris, ubi etium, selacium, mutacio et similia pœsilm occurrut pro otium, selatium, mutatio etc. Ceterum postquam eritici virti receptiores Inscriptioes veteres diligenter Investigarunt etque esplerarunt, compertum est, usum syllabæ ci pro ti ante vocales nec tam frequentem nec tam antiquum esse, ut quidem asseruerent. *V.* *Pezzi* op. cit. p. 52. — Escape, si enta syllabam ti sint litteræ t, s, x, ut *Atius*, ostium, mistio; vel, ex querandam sententia, sequatur terminatio er, ut niter, petier, quater pro niti; peti, quali; vel ti losti in Græcis oominibus, ut *Hiliades*, *Haotia* etc.; tunc enim littere t naturæ saca est effereudo. — c) In compellione vocum — a) Præponitur vocalibus llaæ subjicitur, ut tuisti; et etiam geminatur in media vocibus, ut utultit; quia vero inter vocales duriores sono olim efferebatur, quodam veoes simpliel etque dupliel t scriptis accurrant, ut cotidie et cotidie, quatuor et quatuor, glutire et glutire, *Britannia* et *Britannia* etc. *V.* *Pezzi* op. cit. p. 51. — β) Præpoulter etiam consonantibus l, m, r, ut *Tiopo-*lemus, *tmarus*, *tmesia*, quæ Græca sunl, et trube, tremo, tritus, Troja, truncus, quæ Latina. *Diomed.* 2. p. 420. *Putsch.* Verom ante l allquando molliuit, præmissa littera s, ut in silata, silembus, silis, allocus, quæ tamen, in usu apud veteres, fere jam aboleverunt. — Item ante h, sed raro, necorrit in entiquis monomeotibus; hinc reperitur *Karthago* pro *Karthago*, *centrum* pro *theatrum*. Cf. *Vel. Long.* *Orthogr.* p. 2230. *Putsch.* Ad rem *Cic. Orat.* 48. 160. «Quin ego ipse, quom solum illa majores iecutos esse, ut nusquam nisi in vocall aspretione uterentur, loquebar sic, ut pulcros, Ceteget, triumphos, *Karthaginem* dicerem etc.» *V.* *Integr.* leo. — Et eohiungitur consonantibus p, c, s, ut *Ptolemæus*, *Ctesipho*, *Stichus*. — d) Sepiet allquando hmo littera alies, nam in quibusdam vocibus — a) Poulter pñ d, ut in *Alexander* pro *Alexander*, *Cassantra* pro *Cassandra*; Item in fine vocum apud pro upud, nliut pro aliud, set pro sed etc.; contra adque pro atque, quodnonis pro quonannis, quadraginta pro quatragesima Ines; quadriduum pro quatridduum. Cf. *cette* pro *cedite*, et *fecit* pro *fecit* etc. in multis vet. monum.; eont enim hæ dms littere affines. Cf. *Quintil.* 1. 4. 16. et *Mommsen* in *Ephemerid.* *epigr.* II. p. 123., qui es *Leg. Colon. Gent.*, uoper in Hispanie repeata, esempie bujesmodi cengeant. — β) Pro c, ut *actius* pro *actius*, *ecquis* pñ aliquis Ines. — γ) Pro a, ut in versus e vario. *Priscian.* 1. p. 44. *Putsch.* Sic fortasse lo civitas pro civitat, lis pro lit et similibus; quemquam in his litteram t, ut apud Græcos τ aots sigma, estritum esse puto, ut sit ciestas pro civitate, lis pro lis etc.: Interdum littera s admittitur, et lo concussus a concussio, fessus a fatus, ut sit etiam ante r in parricida pro paritricida. — e) Denique aliquosoda amittitur, ut in pos pro post, hnu pro hnu, sis pro stis. — Videas plurs apud *Lochmann* ad *Lucr.* *peal.* *Pezzi* op. cit. p. 52. et seqq., *Schleicher.* *Gramm.* § 82. 91., *Schw.* *Sidl.* § 266. et 267., *Ribbeck* ad *Virg.* in *Ind.* *Gramm.*, al.

B) Nota brevislationis seu littera singularis. — a) In notis præonimium T. valet Titus; et T inversa est Tita, ut putat *Ursatius Marra*, etc. p. 263. et in *Not. Rom.* et *Ferrari* in *Sigl. Rom.*; TL valet Tiberius; TR. Trebius at TBR. Tarrentius. — b) Præterea T. valet tribunus vel turma; TR. trierarchus vel tribunus; TR. LAT. tri-